Ι.Κ.Α., ΑΠ 702 σ. 454. — Υγιεινομικών επιτροπών Ι.Κ.Α., ΣΕ 1479 σ. 1283, ΑΠ 490 σ. 1456. — Διά χορήγησιν συντάξεων κατ' άρθρον 51 ν.δ. 2648/1953 υπό του Ι.Κ.Α., ΣΕ 2192 σ. 1285. — Αναπηρία διά παροχήν συντάξεως υπό Ι.Κ.Α.· ανήκουσα εις το άρμόδιον ασφαλιστικόν όργανον κρίσις περί της συνδρομής αναπηρίας, παρεχούσης δικαίωμα συντάξεως, μη εξαρτωμένη κατά νόμον εκ μόνου του υπό των Υγιεινομικών Επιτροπών του Ι.Κ.Α. προσδιοριζομένου ποσοστού ιατρικής αναπηρίας, ΑΠ 490 σ. 1456. — Κανονισμοί εργασίας· πειθαρχική εξουσία· δικαστικός έλεγχος αποφάσεων πειθαρχικών συμβουλίων, ΑΠ 525 σ. 92. — Πλήρωσις αναγκών της Δ.Ε.Η. εις προσωπικόν μετά γνωμοδότησιν επιτροπών· αρμοδιότης των επιτροπών εις άπλην γνωμοδότησιν, ΑΠ 636 σ. 174.— Αρμοδιότης του ασκούντος την διεύθυνσιν του Δημοσίου Μαιευτηρίου, ΑΠ 642 σ. 175.—Δέσμευσις εξ εθνικών διαιτοεπαγγελματικών συλλογικών συμβάσεων· δικαστικός έλεγχος περί των γενικωτέρας σημασίας οργανώσεων, ΑΠ 726 σ. 211, Π 4488 σ. 1341. — Κεντρικού Συμβουλίου προστασίας πολεμιστών· αρμοδιότης κατά τόπον, Π 7023 σ. 285. — Συμβουλίου Επικρατείας επί αιτήσεως ακυρώσεως κατ' αποφάσεως πειθαρχικής ποινής κατά εταλλήλου νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου, ΣΕ 495 σ. 632. — Δι' εκδίκασιν αγωγής περί χρηματικής ικανοποιήσεως εξ εργατικού ατυχήματος λόγω ηθικής βλάβης· εκδίκασις κατά την εργατικήν διαδικασίαν, Ε 930 σ. 674. — Αναρμόδιος ο κατά την εργατικήν διαδικασίαν προτεθείσης επί αγωγής περί χρηματικής ικανοποιήσεως δι' ηθικήν βλάβην εξ εργατικού ατυχήματος, στηριζομένης εις αδικοπραξίαν και μη πηγαζούσης εκ της σχέσεως εργασίας, Π 9646 σ. 746. — Αδικοπραξία κατά την εκτέλεσιν της εργασίας· εκδίκασις απορριπτέων κατά την εργατικήν διαδικασίαν, ΝΖ σ. 1413. — Παράβασις κανονισμών εργασίας κατ' εξουσιοδότησιν νόμου· δικαστικός έλεγχος πολιτικών δικαστηρίων· Γενικός κανονισμός προσωπικού Α.Ε. Αστικαί Συγκοινωνίαι Περιοχής Αθηνών· κατάταξις και διαβάθμισις υπό του διοικητικού συμβουλίου αυτής βάσει των τυπικών και ωσαυτικών προσόντων του προσωπικού· εισαγωγή της κρίσεως εις τον έλεγχον των δικαστηρίων άπο άπόψεως νομιμότητος αρμόδιος ο κατά την εργατικήν διαδικασίαν προτεθείσης ιδιωτικής διαφοράς, Π 11577 σ. 1139. — Απαράδεκτος αίτησις ακυρώσεως ένώπιον του Σ.Ε. κατά πράξεως ασφαλιστικών εισφορών, δυναμένης να ασκηθή αναφοράς ένώπιον των πολιτικών δικαστηρίων κατ' άρθρον 235 Πολιτικής Δικονομίας, εχόντων των δικαστηρίων την εξουσίαν όπως εξετάσουν υπό πάσαν έποψιν την νομιμότητα των πράξεων και εξαφανίσουν ή μεταρρυθμίσουν ταύτας, ΣΕ 1487 σ. 1154. — Χορήγησις εις αρτεργάτας επαγγελματικών βιβλιαρίων· προϋπόθεσις χορηγήσεως αυτών και αρμοδιότης επιτροπής, ΣΕ 1490 σ. 1225. — Πρόσληψις υπό του Δημοσίου εταλλήλου επί σχέσει δημοσίου δικαίου· ανεκρότητος προσλήψεως, χαρακτήρ σχέσεως και αρμοδίων δικαστηρίων· απαράδεκτος εισαγωγή αξιώσεως εξ αδικαιολογήτου πλουτισμού επί της τοιαύτης σχέσεως προς εκδίκασιν εις την εργατικήν διαδικασίαν, Π 2852 σ. 1474. — Υπέρβασις εξουσίας· λόγος αιτήσεως ακυρώσεως, ΣΕ 1607 σ. 1279.

Αρτεργάται. Υποχρέωσις κατ' άρθρον 6 ν. 5899/1933 των αρτοποιείων, των λειτουργούντων εις πόλεις, εις τας οποίας εφαρμόζονται αι διατάξεις περί ασφαλίσεως των αρτεργατών, όπως απασχολώσιν εις τας εργασίας των αποκλειστικώς και μόνον αρτεργάτας, εφοδιασμένους δι' επαγγελματικού βιβλιαρίου αρτεργάτου· εφοδιασμός αρτεργατών δι' επαγγελματικού βιβλιαρίου· προϋποθέσεις τούτου χορήγησις πως· είδικής επιτροπής· όριον ηλικίας, ΣΕ 1490 σ. 1225. — Παροχή εργασίας υπό αρτεργατών και ημερομίσθια εξαιρεσίμων εορτών κατ' άρθρον 2 ν.δ. 3755/1957· εάν μετά την διά του άρθρου 8 του ά.ν. 80/1967 καταργήσαν του συστήματος της κατά μονάδα εργασίας αμοιβής των αρτεργατών ανακύπτη υποχρέωσις των οίκείων εργοδοτών προς καταβολήν εις τούτους των ημερομισθίων των εξαιρεσίμων ημερών, περί ών το άρθρον 2 του ν.δ. 3755/1957, Γν.Σ. σ. 1353.— Αμοιβή ιατρού Ταμείου Ασφαλίσεως Αρτεργατών, Μυλεργατών και Μακαρονοτεχνιτών, ΑΠ 377 σ. 1150.

Αρχαί. Διατυπή Αρχής ως ανωτέρα δία, Π 1352 σ. 218, Π 10809 σ. 877, Π 2959 σ. 1068.

Αρχαιότης. Απόλυσις εταλλήλου αορίστου και αρχαιοτέρου επί σκοπώ προσλήψεως άλλου μη υπερτεροῦντος· κατάχρησις δικαιώματος, ΑΠ 593 σ. 1396.

Αρχιστοιβαδόρος. Κανονισμός θεωρήσεως ως εργάτου, Π 6295 σ. 291.

Ασθένεια. Αποχή μισθωτού εκ της εργασίας λόγω ασθενείας· συνέπειαι· τύχη συμβάσεως εργασίας. Βλ. λ. **Καταγγελία συμβάσεως εργασίας** (παράγραφος 1.Γα).— Ο ασθενής μισθωτός άρθρον 5 παράγραφος 3 ν. 2112/1920· ελλείψις διατάξεως, απαγορευούσης την απόλυσιν κατά την διάρκειαν της ασθενείας, Σημ. σ. 200. — Ασθένεια μισθωτού και δικαίωμα μισθού. Βλ. λ. **Εργασίας σύμβασις** (παράγραφος 8). — Εφαρμογή άρθρων 657, 658 Α.Κ. δι' αποδοχάς ασθενούντος μισθωτού, Έγγρ. σ. 504. — Νόσος ως εργατικόν ατύχημα· αναπηρία· παροχαί Ι.Κ.Α., Ταμείων κλπ. Βλ. λ. **Εργατικά ατυχήματα, Κοινωνικαί Ασφαλίσεις, Ταμεία.** — Μισθωτού· παροχή επιδομάτων υπό Ι.Κ.Α.· προϋποθέσεις· χρόνος αναμονής διά την καταβολήν τούτων· απαλλοτρίωσις μισθωτού παρά του Ι.Κ.Α. διά την ζημίαν αυτού εκ της παρανομίας των οργάνων τούτου, αρνηθέντων να καταβάλωσιν εις αυτόν το νόμιμον επίδομα ασθενείας, Ε 4128 σ. 29. — Επιδόματα ασθενείας ησφαλισμένων εις το Ι.Κ.Α. μετά την διάταξιν του άρθρου 5 ά.ν. 178/1967, Έγγρ. σ. 49. — Εξομοίωσις κατ' άρθρον 34 παράγραφος 1 ά.ν. 1846/1951 της επαγγελματικής ασθενείας προς το εργατικόν ατύχημα, όπερ παρέχει ηύξημένας παροχάς κα-

τά τά ἐν ἄρθρῳ 29 παράγραφος 2 τοῦ αὐτοῦ νόμου ὁριζόμενα' ἀναγκαίως ὅμως ὁ μεταξύ τῆς ἀσθενείας καὶ τῆς ἐνεστώσης βλάβης κατά τήν ἀνέλεγκτον κρίσιν τοῦ οἰκείου ὑγειονομικοῦ ὀργάνου αἰτιώδης σύνδεσμος. ΣΕ 1924 σ. 1411. — Εἰσφορά ἐπί ἀποδοχῶν ἀσθενείας· ἀνάκλησις τῆς ὑπ' ἀριθ. 16/23.1.1965 ἐγκυκλίου διατυπώσεως. Ἔγκ. σ. 1489. — Χορήγησις παρά τοῦ Ν.Α.Τ. κατ' ἄρθρον 29 ν. 3170/1955 συντάξεως ἀνικανότητος λόγῳ ἀτυχήματος· νόσος ὡς ἀτύχημα· προϋποθέσεις. ΣΕ 2197 σ. 1486. —Προστασία γυναικός πρό καί μετά τόν τοκετόν. ΝΖ σ. 642. — Προστασία ἐργαζομένης γυναικός πρό καί μετά τόν τοκετόν· ἐάν τό Ταμεῖον Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Δημοκῶν καὶ Ξενοεργικῶν Ἐργασιῶν δύναται νά μή παρακρατῇ ἐκ τῆς μισθοδοσίας τῶν ὑπαλλήλων του τό ὑπό τοῦ Ι.Κ.Α. καταβαλλόμενον ἐπίδομα κυοφορίας καί λοχείας. Γν. Σ. σ. 1162. — Ναυτικόν· δικαιώματα κατά τόν Κώδικα Ἰδιωτικοῦ Ναυτικοῦ Δικαίου. Π 359 σ. 166.—Μισθός ἀσθενείας ναυτικοῦ· ἀνίσχυρος παραίτησις ἐκ τῶν ἀπορρεόντων ἐκ τῆς ἀσθενείας του δικαιωμάτων, προστατευομένων ὑπό κανόνων δικαίου δημοσίας τάξεως· πραγματογνωμοσύνη πρός διαπίστωσιν γεγονότος ὅτι ἡ ἀσθένεια εἶναι ἀπότοκος τῆς ἐπί τοῦ πλοίου ὑπηρεσίας αὐτοῦ ἤ ὄχι. Π 861 σ. 169. — Ἀπόλυσις προσωπικοῦ Ἀνωνύμου Ἑταιρείας Ὑδάτων καὶ ἕνεκα σωματικῆς ἤ πνευματικῆς νόσου, καθιστώσης τόν ὑπάλληλον διαρκῶς ἀνίκανον πρός ἐκτέλεσιν ἐργασίας· διαπίστωσις ἀνικανότητος· ἀποζημίωσις ἀπολυομένου· ὑπολογισμός. ΑΠ 197 σ. 893, Π 2336 σ. 932.

Ἀστικαί συγκοινωνίαι. Βλ. λ. **Αὐτοκίνητα.**

Ἀστυνομία. Ἀστυνομική ἄδεια διά πρόσληψιν θυρωροῦ πολυκατοικίας δέν ἀπαιτεῖται· ἔλλειψις ἐξουσιοδοτήσεως. ΝΖ σ. 241.— Πρόσληψις νοσοκόμων διά Νοσοκομεῖον Ἀστυνομίας Πόλεων· καθορισμός ὡρισμένου χρόνου, ἐπιβαλλομένου ὑπό τοῦ νόμου· λῆξις αὐτοδικαίως παρελθόντος τοῦ χρόνου· ἔλλειψις δικαιώματος ἀποζημιώσεως διά καταγγελίαν συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου. Π 3414 σ. 1071.

Ἀστυφύλακες πρόσθετοι. Πρόσληψις καὶ ἀπόλυσις· ἀποχώρησις λόγῳ συμπληρώσεως ὁρίου ἡλικίας· ἐπαγωγή τῶν προσθέτων ἀστυφυλάκων, προσλαμβανομένων καὶ ἀπολυομένων κατόπιν διαταγῆς τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Ἀστυνομίας, εἰς τάς διατάξεις τοῦ ὀργανισμοῦ τῆς Ἀστυνομίας Πόλεων, μή ἐντασσομένων εἰς τόν ἐσωτερικόν κανονισμόν τῆς ἐπιχειρήσεως, αἰτήσει τῆς ἀπολυθείσης ἐγένετο ὁ διορισμός των· λύσις τῆς συμβάσεως ἐργασίας μετά συμπλήρωσιν τοῦ ὁρίου ἡλικίας διά διαταγῆς τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Ἀστυνομίας, χωρίς νά ὑποχρεοῦται ὁ ἐργοδότης πρός προειδοποίησιν· ἀνεφάρμοστον διατάξεως ἄρθρου 2 ν. 617/1965 περί τροποποιήσεως Γενικοῦ Κανονισμοῦ προσωπικοῦ Ε.Π.Σ. καὶ ἀποζημιώσεως κατά τοῦτο. ΑΠ 468 σ. 1526.

Ἀσυμβίβαστον. Διορισμός ὁρκωτοῦ λογιστοῦ ὡς μέλους διοικητικοῦ συμβουλίου Ἀσφαλιστικοῦ Ταμείου καὶ ἀσυμβίβαστον ἐκ τῶν κειμένων διατάξεων. Γν. Σ. σ. 108.—Καθιέρωσις ὑπό ἄρθρου 63 παράγραφος 3 ν.δ. 3026/1954 μόνον ἀσυμβιβάστου πρός τό διευθυντικόν λειτούργημα πάσης ἐμμίσθου ὑπηρεσίας παρά φυσικῷ ἤ νομικῷ προσώπῳ καὶ ὄχι κωλύματος διά τήν ἀνάληψιν τῆς δευτέρας θέσεως, μή ὁριζομένου εἰς τόν Κώδικα περί δικηγόρων ἤ εἰς διάταξιν τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 ὡς συνεπείας τῆς παραιτήσεως τῆς ἀκυρότητος τῆς συμβάσεως. ΑΠ 394 σ. 1390.

Ἀσφάλεια - Ὑγιεινή ἐργαζομένων. Βλ. τά κατ' ἰδίαν θέματα εἰς τάς οἰκείας λέξεις, ἤτοι: **Ἄδεια μισθωτῶν, Ἀνάπαυσις, Βιβλιάρια, Ἑορταί, Ἐργατικά ἀτυχήματα κλπ.**

Ἀσφάλισις. Βλ. καί λ. **Ἀνεργίας Ὀργανισμός, Γεωργικαί Ἀσφαλίσεις, Διανεμητικός Λογαριασμός, Κοινωνικαί Ἀσφαλίσεις, Ταμεῖα.** Συνέπειαι τινές ἐκ τῆς νομίμου ἀπεργίας τῶν μισθωτῶν· διακοπή ἀσφαλιστικῆς ὑποχρεώσεως· ἀτυχήματα κατά διάρκειαν ἀπεργίας. ΝΖ σ. 111. —Συγχώνευσις Ταμείου Συντάξεων Προσωπικοῦ Η.Ε.Μ. εἰς τό Ι.Κ.Α.· λῆξις ὑπ' ὄψιν προκειμένου καθορισμοῦ συντάξεως ἐκ τοῦ Ι.Κ.Α. (κατά τάς περί διαδοχικῆς ἀσφαλίσεως διατάξεις) ἐκτός τοῦ χρόνου, βάσει τοῦ ὁποίου ἔχει ἀπονεμηθῆ εἰς τόν συνταξιοδοτούμενον ἡ ἐκ τοῦ συγχωνευθέντος Ταμείου σύνταξις, καὶ παντός ἄλλου χρόνου ἀπασχολήσεως αὐτοῦ, διανυθέντος μεταγενεστέρως τῆς ἐκ τοῦ Ταμείου συνταξιοδοτήσεώς του, ἐφ' ὅσον κατά τάς διεπούσας τοῦτο διατάξεις ἠδύνατο νά ἀναγνωρισθῇ ὡς χρόνος ἀσφαλίσεως παρ' αὐτοῦ· ἔννοια ἄρθρου 5 παράγραφος 6 ἀ.ν. 1846/1951, ὡς ἡρμηνεύθη διά τοῦ ἄρθρου 16 παράγραφος 14 ν. 4377/1966· προσμέτρησις ὡς συνταξίμου χρόνου ἀπασχολήσεως προσωπικοῦ Η.Ε.Μ.. ΣΕ 2769 σ. 103. — Διαδοχική ἀσφάλισις ἐργαζομένων· ρύθμισις ταύτης διά τοῦ ἄρθρου 2 παράγραφοι 1 καὶ 2 τοῦ ν.δ. 4202/1961· ἐφαρμογή καὶ εἰς περιπτώσεις μεταβολῆς ἀσφαλιστικοῦ φορέως, καθ' ἃς μεταξύ τῶν διαδοχικῶν φορέων περιλαμβάνεται καὶ Ἀσφαλιστικός Ὀργανισμός, καλύπτων αὐτοτελῆ ἀπασχόλησιν, οἷος τυγχάνει τό Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Ἐπαγγελματιῶν καὶ Βιοτεχνῶν Ἑλλάδος. ΣΕ 2706 σ. 491. — Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Ἐπαγγελματιῶν καὶ Βιοτεχνῶν Ἑλλάδος· ἀπονομή συντάξεως διά συνυπολογισμοῦ καὶ τοῦ παρά τῷ Ι.Κ.Α. χρόνου ἀσφαλίσεως ἐπί τῇ βάσει τῶν διατάξεων τοῦ ν.δ. 4202/1961 περί διαδοχικῆς ἀσφαλίσεως ὄχι μόνον διά τήν θεμελίωσιν τοῦ δικαιώματος συντάξεως, ἀλλά καὶ διά τόν διακανονισμόν τοῦ ὕψους τῆς συντάξεως, ἀμφοτέρων τῶν θεμάτων τούτων ρυθμιζομένων ἐπί τῇ βάσει τῆς νομοθεσίας περί Τ.Ε.Β.Ε., ΣΕ 3068 σ. 492. — Ποινική δίωξις διά καθυστέρησιν ἀσφαλιστικῶν πιστώσεων· ἔκτασις ἐφαρμογῆς διατάξεων ἀ.ν. 86/1967. Γν. Σ. σ. 572. — Γενικαί ἀρχαί ἀσφαλίσεως· ὑποχρεωτικότης ἀσφαλίσεως· ἴδρυσις τῆς ἀσφαλίσεως, ἄνευ ἄλλου τινός, ἀφ' ἧς συνέτρεξαν αἱ πρός τοῦτο νόμιμοι προϋποθέσεις· ἀναδρομική ἐγγραφή εἰς τά μητρῶα τῶν ἠσφαλισμένων, παρεπομένη περαιτέρω ὑποχρεώσεως πρός ἀναδρομικήν ἐπίσης τακτοποίησιν τῶν ἐκ τῆς ἀσφαλίσεως ὀφειλῶν· ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Συντάξεων Μηχανικῶν καὶ Ἐργοληπτῶν Δημοσίων Ἔργων. ΣΕ 845 σ. 1157.—Χρόνος στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας ὡς χρόνος ἀσφαλί-

σεως· Έννοια άρθρου 1 ν.δ. 346/1941 καὶ ἄρθρου 12 ν. 751/1948· προϋπόθεσις διὰ τὴν ἀναγνώρισιν τοῦ χρόνου στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας ὡς διανυθέντος ἐν ἀσφαλίσει, ὅτι ὁ μισθωτὸς ἔτελε ἐν ἐνεργῷ ἐργασιακῇ σχέσει κατὰ τὸν χρόνον τῆς κλήσεως ὑπὸ τὰ ὅπλα, ΣΕ 1905 σ. 1327. — Συντάξιμος χρόνος στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας παλαιῶν πολεμιστῶν· Ἰδιότης ἑτέρων παλαιῶν πολεμιστῶν δι' ἀσφαλιστικὴν προστασίαν· Θεώρησις ὡς χρόνου ἀσφαλίσεως τοῦ χρόνου τῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας τῶν ἀναγκαστικῶς τεθωρακισθέντων ἑτέρων παλαιῶν πολεμιστῶν εἰς ὑποχρέους ἐκ τοῦ νόμου ἐπιχειρήσεις, τῆς ἀσφαλιστικῆς ταύτης προστασίας ἐπεκτεινομένης καὶ εἰς τοὺς οἰκειοθελῶς προσληφθέντας παλαιοὺς πολεμιστὰς ἀναγκαίων ὅμως ἵνα χορήγῃ ὡς πρὸς τοὺς δευτέρους ἡ προστασία ὅπως συντρέχουσι κατὰ τὰ λοιπὰ αἱ προϋποθέσεις τῆς νομοθεσίας καὶ εἰδικώτερον τοῦ ἀ.ν. 244/1936, ἤτοι ἡ οἰκειοθελὴς πρόσληψις νὰ ἐγένετο μέχρι τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου τούτου, ἤτοι μέχρι τῆς 17ης Ὀκτωβρίου 1936, ΣΕ 1895 σ. 1329.— Χρόνος στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας ὡς χρόνος ἀσφαλίσεως· Ἔννοια ν.δ. 346/1941 περὶ ὑπολογισμοῦ ὡς χρόνου πραγματικῆς ὑπηρεσίας τοῦ ἐν πολέμῳ χρόνου στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας ἑτέρων, τυγχανόντων ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων, καὶ διὰ τῶν κανονισμῶν τῆς συντάξεως τούτων· προϋποθέσεις τοῦ δικαιώματος ὅτι ὁ μισθωτὸς ἔτελε ἐν ἐνεργῷ ἐργασιακῇ σχέσει κατὰ τὸν χρόνον τῆς κλήσεως του ὑπὸ τὰ ὅπλα καὶ ὄχι εἰς ἀσφαλιστικὴν σχέσιν, ἀνεξαρτήτως τῆς ἀσφαλίσεως του εἰς Ἀσφαλιστικὸν Ὀργανισμὸν ἢ τῆς ὑπάρξεως σχετικοῦ ἀσφαλιστικοῦ φορέως, ΣΕ 2515 σ. 1458.

Ασφαλιστικαὶ ἐπιχειρήσεις Δίσμηνος ἐπὶ εἰδικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας· Συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας προσωπικοῦ Ἀσφαλιστικῶν Ἐπιχειρήσεων, ΠΠ 14537 σ. 1137.

Ατυχήματα Βλ. λ. **Ἐργατικὰ ἀτυχήματα, Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις, Ταμεῖα.**

Αὐξήσεις. Βλ. λ. **Ἀνυπερασπιστία, Ἀποδοχαί, Συλλογικαὶ διαφοραὶ ἐργασίας. Συλλογικαὶ συμβάσεις.**

Αὐτεπάγγελτος ἔρευνα· Τῆς διαφορᾶς ἐπὶ ἐρημοδικίας διαδίκου κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ ν. ΓΞΟΔ', ΑΠ 596 σ. 83. — Τῆς κατ' ἄρθρον 6 § 1 ν. 3198/1955 τριμήνου ἀποκλειστικῆς προθεσμίας ἐπιδόσεως ἀγωγῆς μισθωτοῦ ἐξ ἀκύρου ἀπολύσεως αὐτοῦ, ΑΠ 167 σ. 606, Π 5047 σ. 1467.— Τοῦ ἀπαραδέκτου ἀντενστάσεως ὡς πρὸς τὸ μὴ ἐκκληθὲν κεφάλαιον, Π 221 σ. 614.— Ἀκυροτήτων κατὰ τὸ Ἀστικὸν Δίκαιον, ΑΠ 599 σ. 685.—Ἀμοιβαιότητος καθ' ὅλην, Π 114 σ. 956, Π 17829 σ. 1270.—Ἀφορμῆς ἀγωγῆς, Π 11577 σ. 1139, Π 765 σ. 1219.— Ἐξουσία δικαστηρίου ἐκ τοῦ ἄρθρου 172 Πολιτικῆς Δικονομίας ὅπως διατάξῃ διαφάνησιν, συμπλήρωσιν ἢ καὶ ἐπανάληψιν πραγματογνωμοσύνης, Π 4747 σ. 19. — Ἄρνησις ἐφετείου ἐξ ἐπαγγέλματος πρὸς συζήτησιν ἐφέσεως καὶ παριστωμένων τοῦ ἐφεθέντος, ἐφ' ὅσον δὲν κατετέθη τὸ νομίμων πρόστιμον διὰ τὴν συζήτησιν αὐτῆς· ἀπόρριψις τῆς ἐφέσεως ὡς ἀνυποστηρίκτων, ΑΠ 464 σ. 1524.

Αὐτοκίνητα. 1. Ἀσφορεῖα· Κ.Τ.Ε.Λ.· Α.Σ.Π.Α.· Ο. Α. Σ. Θ. Τίνες ἀπατελοῦσι τὸ προσωπικὸν διοικήσεως καὶ κινήσεως τῶν Κοινῶν Ταμείων Εἰσπράξεων Ἀσφορείων Αὐτοκινήτων· καθήκοντα ἑκάστου τῶν ὑπαλλήλων καὶ εἰδικώτερον τοῦ εἰσπράκτορος· τίς νοεῖται ὡς εἰσπράκτωρ ἔκδοσις εἰσιτηρίων καὶ δικαιοῦχος ἐπιδόματος διαχειριστικῶν λαθῶν, ΑΠ 736 σ. 229. — Ὑπερωριακὴ ἐργασία προσωπικοῦ ἀσφορείων αὐτοκινήτων, ΑΠ 322 σ. 868. — Ὥρα ἐργασίας προσωπικοῦ ἀσφορείων αὐτοκινήτων· συγχώνευσις Κ.Τ.Ε.Λ. εἰς ἕτερον δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Συγκοινωνιῶν· ὑποκατάστασις τοῦ εἰς ὃ συντελεσθείσης, ὡς ἀνῆκε καθολικοῦ διαδόχου, εἰς ἅπαντα τὰ δικαιώματα καὶ ὑποχρεώσεις τοῦ συγχωνευθέντος· καθορισμὸς ὡρῶν ἐργασίας προσωπικοῦ ἀσφορείων αὐτοκινήτων· παροχὴ ὑπερωριακῆς ἐργασίας· ἀοριστία ἀγωγῆς, Π 765 σ. 1219. — Συγχώνευσις Κ.Τ.Ε.Λ. εἰς ἕτερον δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Συγκοινωνιῶν· ἐφαρμογὴ ἄρθρου 479 Α.Κ.· Ἔννοια τούτου· ἐφαρμογὴ κατ' ἀναλογίαν εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς συγχωνεύσεως Κ.Τ.Ε.Λ. εἰς ἕτερον· δικαίωμα ἐπιδόματος διαχειριστικῶν λαθῶν, Π 11 σ. 1221. — Γενικὸς Κανονισμὸς προσωπικοῦ Α.Ε. Ἀστικαὶ Συγκοινωνίαι Πειραιῶς Ἀθηνῶν· κατάταξις καὶ διαβάθμισις ὑπὸ τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου αὐτῆς βάσει τῶν τυπικῶν καὶ οὐσιαστικῶν προσόντων τοῦ προσωπικοῦ· ἐπαγωγὴ τῆς κρίσεως εἰς τὸν ἔλεγχον τῶν δικαστηρίων ἀπὸ ἀπόψεως νομιμότητος· ἀρμόδιος ὁ κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν Πρωτοδίκης, ὑποκειμένης ἰδιωτικῆς διαφορᾶς· ἀρχὴ ἴσης μεταχειρίσεως μισθωτῶν· στοιχεῖα ἀγωγῆς, Π 11577 σ. 1139. — Ἐπαρκὴς αἰτιολόγησις ἐπ' ἀριθ. 1/1967 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ο.Α.Σ.Θ., ΣΕ 2063 σ. 1210.

2. **Ἀγοραῖα (ταξί).** Τεκμαρτὰ ἡμερομίσθια ὁδηγῶν αὐτοκινήτων ταξὶ δι' ἀσφαλιστικὰς εἰσφορὰς πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. κατ' ἄρθρον 8 παράγραφος 3 ν.δ. 3789/1957, Σημ. σ. 528. — Καταβολὴ εἰσφορῶν ὑπὲρ Ὀργανισμοῦ Ἐργατικῆς Κατοικίας· σχέσις ὁδηγῶν ἀγοραίων αὐτοκινήτων (ταξὶ) μετὰ τοῦ ἰδιοκτήτου· ἀνακοπὴ ἐκ τοῦ ἄρθρου 235 Πολιτικῆς Δικονομίας κατὰ πράξεως ἐπιβολῆς εἰσφορῶν ὑπὲρ τοῦ Ὀργανισμοῦ, Ε 4244 σ. 1400. — Χαρακτὴρ σχέσεως ὁδηγῶν ἀγοραίων αὐτοκινήτων (ταξὶ) πρὸς τοὺς ἰδιοκτήτας· ἀσφαλιζόμενα εἰς τὸ Ι.Κ.Α. πρόσωπα· ἀσφάλισις τῶν ἀνωτέρω ὁδηγῶν αὐτοκινήτων κατὰ τὸ ἄρθρον 8 παραγράφου 3 ν.δ. 3789/1957, Ε 3552 σ. 1543. —

3. **Ἰδιωτικῆς χρήσεως.** Καταγγελία συμβάσεως οἰκιακῶν ὁδηγῶν αὐτοκινήτων πολυτελείας· ὅρος τῆς ἀπὸ 20.3.1964 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας περὶ ἐπαγωγῆς τῶν ὁδηγῶν αὐτοκινήτων πολυτελείας, κατ' οἶκον προσλαμβανομένων, εἰς τὰς περὶ ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων διατάξεις· ἰσχὺς ὡς κανόνος ἐξ ἀντικειμένου δικαίου, αὐτεπαγγέλτως ἐφαρμοζομένου καὶ μὴ

δυναμένου νά μεταβληθῆ διά τῆς ἰδιωτικῆς βουλήσεως, ἐκτός ἂν διά τῆς μεταβολῆς καθίστατο εὐνοϊκωτέρα ἡ θέσις τοῦ ἐργαζομένου· ἔννοια τοῦ ὅρου ὅτι διά τήν καταγγελίαν τῆς ἀτομικῆς συμβάσεως ἐργασίας τηροῦνται αἱ διατάξεις τοῦ ν. 2112/1920, τῆς τοιαύτης εὐνοϊκωτέρας διά τόν μισθωτόν ρυθμίσεως ἐπιτρεπομένης καί ἀποτελεσάσης νομίμως ἀντικείμενον συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ΑΠ 692 σ. 149. — Ἀπαγόρευσις ἐκ τοῦ νόμου μεταφορᾶς δι' αὐτοκινήτων ἰδιωτικῆς χρήσεως πάσης κατηγορίας ἐπιβατῶν ἀντί πληρωμῆς καμίστρου κατ' ἐπιβάτην ἐπί οἱασδήποτε γραμμῆς, ὅταν ἡ ἐξυπηρέτησις ταύτης ἀνήκῃ εἰς ὑπεραστικά ἢ ἀστικά αὐτοκίνητα· παρεχομένη πρός μισθωτόν διά σημαντικάς μετά ἐργοδότου εὐκαιρίας εἰσπράξεως χρηματικῶν ποσῶν παρά τρίτων· ἔννομοι συνέπειαι, ΑΠ 395 σ. 1394.

4. **Ἀσφάλισις· Τ.Σ.Α.** Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Συντάξεων Αὐτοκινητιστῶν· ἔννοια ἐπαγγελματίου αὐτοκινητιστοῦ διά τήν ὑποχρεωτικῶς ὑπαγωγήν εἰς τήν ἀσφάλισιν τοῦ ἀνωτέρω Ταμείου· ὑπαγόμενα εἰς τήν ἀσφάλισιν κατά ν.δ. 4097/1961 πρόσωπα· ἀναγκαῖον ὅπως ἀσκῶσι τό ἐπάγγελμα τοῦ ὁδηγοῦ ἀποκλειστικῶς, ὑπό τήν ἔννοιαν ὅτι δέν δύνανται νά ὑπαχθῶσιν εἰς τήν ἀσφάλισιν τούτων τά πρόσωπα, τά ὁποῖα παραλλήλως πρός τό ἐπάγγελμα τοῦ ὁδηγοῦ αὐτοκινήτου ἀναπτύσσουσι καί ἄλλην ἐπαγγελματικήν δραστηριότητα, ἔστω καί ἐπικουρικῶς, ΣΕ 2588 σ. 185. — Ἀσφάλισις εἰς Τ.Σ.Α.· δικαίωμα καί ὑποχρέωσις ἡ ὑπαγωγή εἰς τήν ἀσφάλισιν τῶν ἐχόντων ὡς ἐπάγγελμα τήν ἐκμετάλλευσιν αὐτοκινήτου ὡς ἰδιοκτητῶν ἢ ὁδηγῶν· ἀπαραίτητος ὅμως, ἵνα καταστῇ ἐνεργός ὁ ἀτομικός ἀσφαλιστικός δεσμός καθ' ἑκάστην συγκεκριμένην περίπτωσιν, ἡ ἐγγραφή τοῦ ἀσφαλιστέου εἰς τά μητρῶα τοῦ Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ καί ὁ διακανονισμός τῶν ἀσφαλιστικῶν αὐτοῦ εἰσφορῶν ἐν τῷ δέοντι χρόνῳ καί πάντως πρό τῆς ἐξόδου τοῦ ἀσφαλιστικοῦ κινδύνου, ΣΕ 2199 σ. 1289. — Ὑπαγόμενα εἰς τήν ἀσφάλισιν τοῦ Τ.Σ.Α. πρόσωπα· ἀπαραίτητος προϋπόθεσις ἡ ἰδιότης τοῦ ἀσφαλιστέου ὡς ἐργαζομένου ἐπί μισθῷ ὁδηγοῦ αὐτοκινήτου καί μή ἀσκοῦντος ἕτερον ἐπάγγελμα ἢ ἐπιχείρησιν, τῆς τυχόν προσθέτου ἢ δευτερευούσης δραστηριότητος ἀρκούσης διά τόν ἀποκλεισμόν ἐκ τῆς ἀσφαλίσεως, δεδομένου ὅτι ἡ ἀπασχόλησις ὡς μισθωτοῦ ὁδηγοῦ δέον νά εἶναι ἀποκλειστική, ΣΕ 1486 σ. 1290. — Ἀναγνώρισις κατά τό ἐπ' ἀριθ. 568/1964 β.δ. ὡς χρόνου ἀσφαλίσεως παρά τῷ Ταμείῳ Συντάξεων Αὐτοκινητιστῶν τοῦ χρόνου, δι' οὗ κατεβλήθησαν ἀσφαλιστικαί εἰσφοραί ἄνευ ἄλλης τινός διατυπώσεως, ἐφ' ὅσον ἡ καταβολή ἔλαβε χώραν πέντε τοὐλάχιστον ἔτη πρό τῆς ἐπελεύσεως τῆς ἀσφαλιστικῆς περιπτώσεως· ἔννοια διατάξεως, ΣΕ 1585 σ. 1291.

5. **Διάφορα.** Ἀποδοχαί ἐργαζομένων εἰς συνεργεῖα ἐπισκευῆς καί κατασκευῆς αὐτοκινήτων· ὑπαγωγή εἰς τάς περί ἐργατοτεχνιτῶν βιομηχανικῶν ἐργοστασίων καί ἐργοστασίων αὐτοτελῶν καί μή σιδηροβιομηχανίας διατυπικάς ἀποφάσεις καί τῶν ἐργαζομένων εἰς συνεργεῖα ἐπισκευῆς καί κατασκευῆς αὐτοκινήτων, θεωρουμένων τῶν μέν συνεργείων τούτων ὡς ἐργοστασίων ἢ ἐργαστηρίων αὐτοτελῶν καί μή σιδηροβιομηχανίας, τῶν δέ ἐργαζομένων εἰς αὐτά ἐργατοτεχνιτῶν ὡς ἐμπιπτόντων εἰς μίαν τῶν εἰδικοτήτων, ΑΠ 734 σ. 300. — Ἡμερομίσθια μηχανοτεχνιτῶν συνεργείων αὐτοκινήτων· καθορισμός κατωτάτων ὁρίων ἡμερομισθίων μηχανοτεχνιτῶν, ἤτοι ἐφαρμοστῶν, τορνευτῶν κλπ. βιομηχανικῶν ἐργοστασίων καί ἐργαστηρίων αὐτοτελῶν καί μή σιδηροβιομηχανίας· ὑπαγωγή καί τῶν ἐκ τῶν ἄνω εἰδικοτήτων ἐργαζομένων εἰς συνεργεῖα ἐπισκευῆς καί κατασκευῆς αὐτοκινήτων, ΑΠ 724 σ. 684. — Παροχή ἐργασίας ὁδηγοῦ αὐτοκινήτου εἰς λιτομερεῖον· διαμαρτυρία ταύτου διά τήν ἐλαττωματικήν κατάστασιν τοῦ αὐτοκινήτου, ἐκ τῆς ὁποίας καθίστατο ἐπισφαλής ἡ ὑγεία τοῦ· ἀποχή ἐκ τῆς ἐργασίας τοῦ ὁδηγοῦ μετ' ἀρνησιν τοῦ ἐργοδότου πρός διόρθωσιν τῶν ἐλαττωμάτων καί ἐλλείψεων τοῦ αὐτοκινήτου· ἰσχυρισμός ἐργοδότου περί καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ· προϋποθέσεις κύρους καταγγελίας κατ' ἄρθρον 5 παράγραφος 3 ν. 3198/1955, Π 5780 σ. 882.

Αὐτοψία. Διεξαγωγή ἀποδεικτικῆς διαδικασίας κατά τόν νέον Κώδικα Πολιτικῆς Δικονομίας· αὐτοψία, Ἐγκ. σ. 1182.

Ἄφεσις χρέους. Διά παραδόσεως ἐξωδίκου ἀποδείξεως, Π 1774 σ. 559, Π 4957 σ. 1534.

Ἀχρεώστητον. Βλ. λ. **Ἀδικαιολόγητος πλουτισμός.**

Β

Βαρέα ἐπαγγέλματα. Βλ. λ. **Κοινωνικαί Ἀσφαλίσεις.**

Βαριετέ. Τεκμαρτά ἡμερομίσθια δι' εἰσφοράς Ι.Κ.Α., Ἐγκ. σ. 441.

Βαφεῖα. Καθορισμός ὑπό τῆς ἐπ' ἀριθ. 16/196[illegible] ἀποφάσεως Δ.Α.Α.Δ. Ἀθηνῶν ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας εἰς ἐργατοτεχνίτας βαφεῖων, τυποβαφείων κλπ.· δικαίωμα καί τῶν ὑπασχολουμένων εἰς γενικά καθήκοντα· ἐπαχθέντος χρόνος ἰσχύος διατυπικῆς ἀποφάσεως κατά τήν 3239/1955· ἐπιδίκασις τοῦ ἀνθυγιεινοῦ ἐπιδόματος ἀπό τοῦ χρόνου τούτου, Π 13991 σ. 1036.

Βεβαίωσις. Ἀτυχημάτων ἐξακολουθήσαντος ἰσχύος διατάξεων ν. 551/1915, Ἐπιστ. σ. 1256.—Πιστοποιητικά ὑπηρεσίας· ἐπαχρέωσις ἐργοδότου πρός χορήγησιν· ἀριθμόν δικαστηρίων καί ἐκτέλεσις τῆς ἀποφάσεως, Π 6489 σ. 27. — Πιστοποιητικά προϋπηρεσίας, ΑΠ 49 σ. 62[illegible] Π 6489 σ. 27. — Παροχή πιστοποιητικοῦ περί τοῦ χρόνου διαρκείας τῆς μαθητείας· χρόνος ἐντός τοῦ ὁποίου δύναται νά ζητηθῇ ἡ ἔκδοσις τοῦ πιστοποιητικοῦ, Π 21 σ. 940.

Βία. Ἔννοια ἄρθρου 6, παράγραφος 2, ν. 2112/1920 περί καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἄνευ καταβολῆς ἀποζημιώσεως, ὁριστικοποιηθείσης διά τοῦ ἐργοδότην ἀνωτέρας βίας· περιστατικά ἀνωτέρας βίας· κρίσις περί μή ὑπάρξεως περιστατικοῦ ἀνωτέρας βίας διά τήν διακοπήν ἐκδόσεω[illegible]

ἐφημερίδος μετά τήν ὑπό τῆς Κυβερνήσεως ἐπιβολήν εἰς τόν Τόπον λογοκρισίας καί τήν ἀναστολήν τῶν περί ἐλευθεροτυπίας διατάξεων' ἀκυρότης καταγγελίας λόγῳ μή καταβολῆς ἀποζημιώσεως' ἔννοια ἄρθρων 656 Α.Κ. ὡς πρός τήν ὑποχρέωσιν καταβολῆς μισθοῦ, Π 1352 σ. 218. — Ἐφαρμογή ἄρθρων 656 Α.Κ., ἄνευ ρητοῦ ἀντιθέτου συμβατικοῦ ὅρου, καί ἐπί τῆς συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας τοῦ λεγομένου παραγωγοῦ (placier)' ὑποχρέωσις καταβολῆς μισθοῦ καί ἄν ὁ ἐργοδότης ἐκ λόγων ἀναφερομένων εἰς τό πρόσωπόν του, τοιοῦτον ἀδυναμίας καί εἰς τυχηρά ἀκόμη γεγονότα ὀφειλομένης, μή συνιστῶνται ὅμως ἀνωτέραν βίαν, δέν ἀπεδέχθη τήν προσηκόντως καί πραγματικῶς προσφερομένην ἐργασίαν' ἔννοια ἀνωτέρας βίας' φύσις καί ἰδιομορφία τῆς συμβάσεως ἐργασίας τοῦ παραγωγοῦ, μή ἐξαπακουομένου αὐτονοήτως συμβατικοῦ ὅρου περί μή δεσμεύσεως τοῦ ἐργοδότου πρός ἀποδοχήν καί τῶν πέραν τῶν οἰκονομικῶν δυνατοτήτων τῆς ἐπιχειρήσεως παραγγελιῶν, ΑΠ 292 σ. 822.— Διακοπή ἐργασίας λόγῳ περιστατικοῦ ἀνωτέρας βίας, καθ' ὃ ὁ ἐργοδότης δέν εἶναι ἠσφαλισμένος' ἔλλειψις ὑποχρεώσεως πρός ἀποζημίωσιν τοῦ ἀπολυομένου ὑπαλλήλου' ἔννοια ἀνωτέρας βίας' τοιοῦτον περιστατικόν δέν συνιστᾷ ἡ ἀναστολή τῆς ἰσχύος τοῦ ἄρθρου 14 τοῦ Συντάγματος καί ἡ ἐπιβολή λογοκρισίας εἰς τόν Τόπον' καταβολή ἀποζημιώσεως εἰς τούς ἀπολυομένους ὑπαλλήλους κατ' ἄρθρον 2 ν. 3198/1955 κατά δόσεις, Π 10809 σ. 877.— Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας ἐκ περιστατικοῦ ἀνωτέρας βίας' ἀναστολή λειτουργίας ἐπιχειρήσεως κατά διαταγήν τῆς Ἀρχῆς' ὕπαρξις ἀνωτέρας βίας ὡς λόγου ἀπαλλαγῆς ἐργοδότου ἐπιχρεώσεως καταβολῆς ἀποζημιώσεως ἐν ἀπολύσει μισθωτοῦ' ἔννοια ἀνωτέρας βίας' τοιαύτη καί ἐπί παύσεως λειτουργίας τῆς ἐπιχειρήσεως κατόπιν διαταγῆς τῆς Ἀρχῆς, ἐκτός ἄν τοῦτο ὀφείληται εἰς ἐκαστότητα τοῦ ἐργοδότου' ὅσως ἀδεία λειτουργίας ξενοδοχείου λόγῳ ἐλλείψεων αὐτοῦ, Π 2959 σ. 1068.

Βιβλία λογιστικά. Βλ. λ. **Λογισταί.**

Βιβλιάρια. Ὑγείας τῶν κατ' οἶκον ὑπηρετριῶν, Π 21292 σ. 363. — Προσληψις μισθωτοῦ ξενοδοχείου ἄνευ βιβλιαρίου ὑγείας' ἀκυρότης συμβάσεως ἐργασίας' συνέπειαι' ἀπόδοσις εἰς τόν μισθωτόν τῆς ὠφελείας τοῦ ἐργοδότου βάσει ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, Π 221 σ. 614. — Ἐνέργεια φορτοεκφορτώσεων ἐν τῇ ξηρᾷ εἰδῶν, διά τήν ἐξασφάλισιν εὐουθμίας καί διά λόγους ἀσφαλείας, παρ' ἐργατῶν, ἐφοδιασμένων διά βιβλιαρίου ἐπαγγελματικῆς ταυτότητος φορτοεκφορτωτῶν ξηρᾶς, καί τῶν συναφῶν ἐργασιῶν εἰς λιμένας ποσί φορτοεκφορτωτῶν λιμένος, κεκτημένων βιβλιαρίου ἐπαγγελματικῆς ταυτότητος, μή ἐκλειπούσης τῆς ἰδιότητος τῶν φορτοεκφορτωτῶν ξηρᾶς ἐν τῇ περιπτώσει, κατά τήν ὁποίαν χορηγηθῇ εἰς τούτους καί ἄδεια φορτοεκφορτωτοῦ λιμένος ἐν ἑτέρᾳ περιοχῇ, ΑΠ 374 σ. 1148. — Ὑποχρέωσις κατ' ἄρθρον 6 ν. 5899/1933 τῶν ἀρτοποιείων, τῶν λειτουργούντων εἰς πόλεις, εἰς τάς ὁποίας ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις περί ἀσφαλίσεως τῶν ἀρτεργατῶν, ὅπως ἀπασχολῶσιν εἰς τάς ἐργασίας των ἀποκλειστικῶς καί μόνον ἀρτεργάτας, ἐφωδιασμένους δι' ἐπαγγελματικοῦ βιβλιαρίου ἀρτεργάτου' ἐφοδιασμός ἀρτεργατῶν δι' ἐπαγγελματικοῦ βιβλιαρίου' προϋποθέσεις τούτου' χορήγησις παρ' εἰδικῆς ἐπιτροπῆς' ὅριον ἡλικίας, ΣΕ 1490 σ. 1225.

Βιομηχανίαι. Ὀκτάωρος ἡ ἐργασία τοῦ προσωπικοῦ τῶν Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν, αἱ ἀποῖαι ἀσκοῦσι βιομηχανίας, τῆς ἑπταώρου ἐργασίας κατ' ἄρθρον 7 ἀ.ν. 547/1937 περιοριζομένης εἰς μή βιομηχανικάς ἐπιχειρήσεις' περίπτωσις ἐργαζομένου εἰς λογιστήριον βιομηχανικῆς ἐπιχειρήσεως, ΑΠ 548 σ. 14. — Ἰσχύς ὡς πρός τούς ὑπαλλήλους τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων, ὑφ' οἱανδήποτε μορφήν καί ἄν ἀσκοῦνται αὗται, τῆς ὀκταώρου ἡμερησίως καί τεσσαρακονταώρου ἑβδομαδιαίως ἐργασίας καί διά τούς εἰς τά Γραφεῖα τούτων ἐργαζομένους, ΑΠ 627 σ. 93, ΑΠ 125 σ. 549. — Νόμιμοι ὅροι ἐργασίας βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων' ἐφαρμογή ὀκταώρου ἐργασίας φυλίκων ἀποθηκῶν τούτων, τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 7 παράγραφος 1 ἀ.ν. 547/1937 περί δεκαώρου ἐργασίας ἀναφερομένης εἰδικῶς εἰς νυκτοφύλακας Τραπεζῶν καί Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν, ΑΠ 662 σ. 151. — Ρύθμισις διά τοῦ ἄρθρου 18 τοῦ π.δ. ἀπό 8/13 Ἀπριλίου 1932 τῶν ὡρῶν ἐργασίας τῶν ὑπαλλήλων Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν καί τῶν Γραφείων' καθ' ὑφοσις διά τοῦ ἄρθρου 7 παρ/γραφος 3 τοῦ ἀ.ν. 547/1937 ἑπταώρου ἐργασίας διά τούς ἀπασχολουμένους εἰς μή βιομηχανικάς ἐπιχειρήσεις καί ἐργασίας' ἀναίρεσις ἀποφάσεως, μή διενεργηθείσης ἐν ἡ ἐργοδότις, παρά τῇ ὁποίᾳ εἰργάζετο ὁ μισθωτός, ἦσχει ἡ ὄχι βιομηχανικήν ἐπιχείρησιν, στερουμένης οὕτω τῆς ἀποφάσεως νομίμου βάσεως, ΑΠ 172 σ. 671. — Ὁδηγίαι ἐπί τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ἐπ' ἀριθ. 436/1968 ἀ.ν. περί ὑπερωριακῆς ἐργασίας εἰς βιομηχανίας καί ἐπιγνώσεις κανῆς ἀναγκαίας, Ἐγκ. σ. 1098. — Καθορισμός κατωτάτων ὡρίων ἡμερομισθίων ἐργαζομένων εἰς βιομηχανίας πλαστικῶν ὑλῶν καί συναφῶν, ἀσχέτως ἡλικίας καί ἄνευ διακρίσεως τῆς παρ' ἑκάστου τούτων ἐκτελουμένης ἐργασίας, ἐξαιρέσει μόνον τῶν ἐργαζομένων εἰδικῶς εἰς ἐργοστάσια ἢ τμήματα τοιούτων κατασκευῆς γαναλίθου ἢ ἀκρυλικῶν πλακῶν, εἰς τούς ὁποίους προσθέτως παρέχεται καί ἐπίδομα ἀνυθιγιεινῆς ἐργασίας, ΑΠ 646 σ. 95.—Ἀπαγόρευσις ἀσκήσεως ἐπιθύνων ἐπιβλέψεως τῆς λειτουργίας καί συντηρήσεως κινητηρίων μηχανῶν ὑπό προσώπων, μή ἐφοδιασμένων δι' ἀντιστοίχου διπλώματος ἢ πτυχίου πρός τάς εἰδικότητας καί κατηγορίας αὐτῶν μή ἀπαγόρευσις ὅμως εἰς τούς ἐφοδιασμένους διά διπλώματος ἢ πτυχίου, τούς ἀπασχολουμένους εἰς τά πάσης φύσεως βιομηχανικά ἐργοστάσια καί μηχανουργικάς ἐγκαταστάσεις τῆς χώρας, τῆς καθ' οἱονδήποτε τρόπον καί ὑφ' οἱανδήποτε ἐπιφανειακήν ἰδιότητα τεχνικῆς αὐτῶν ἀπασχολήσεως ἐπί τῶν κινητηρίων μηχανῶν δι-

καίωμα αὐτοῦ ἀποδοχῶν τῆς εἰδικότητος αὐτῶν καὶ ὅταν ὑπὸ τὴν ὑπεύθυνον ἐπίβλεψιν ἄλλου ἀπασχολοῦνται ὑπὸ τὴν εἰδικότητά των, ΑΠ 588 σ. 173. — Καθορισμός κατωτάτων ὁρίων ἡμερομισθίων μηχανοτεχνιτῶν, ἤτοι ἐφαρμοστῶν, τορνευτῶν κλπ. βιομηχανικῶν ἐργοστασίων καὶ ἐργαστηρίων, αὐτοτελῶν καὶ μή, σιδηροβιομηχανίας· ὑπαγωγὴ καὶ τῶν ἐκ τῶν ἄνω εἰδικοτήτων ἐργαζομένων εἰς συνεργεῖα ἐπισκευῆς καὶ κατασκευῆς αὐτοκινήτων, ΑΠ 724 σ. 684. — Ὑπαγωγὴ εἰς τὰς περὶ ἐργατοτεχνιτῶν βιομηχανικῶν ἐργοστασίων καὶ ἐργαστηρίων, αὐτοτελῶν καὶ μή, σιδηροβιομηχανίας διατητικὰς ἀποφάσεις καὶ τῶν ἐργαζομένων εἰς συνεργεῖα ἐπισκευῆς καὶ κατασκευῆς αὐτοκινήτων, θεωρουμένων τῶν μὲν συνεργείων τούτων ὡς ἐργοστασίων ἢ ἐργαστηρίων, αὐτοτελῶν καὶ μή, σιδηροβιομηχανίας, τῶν δὲ ἐργαζομένων εἰς αὐτὰ ἐργατοτεχνιτῶν ὡς ἐμπιπτόντων εἰς μίαν τῶν εἰδικοτήτων, ΑΠ 734 σ. 300. — Ἐὰν βάσει τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 5 τῆς διὰ τοῦ ν. 2269/1920 κυρωθείσης διεθνοῦς συμβάσεως καὶ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ Ν.Δ. 25/8.5.1920 παρέχηται ἡ δυνατότης ἱκανοποιήσεως αἰτήματος βιομηχανικῆς ἐπιχειρήσεως περὶ λειτουργίας τοῦ ἐργοστασίου της ἐπὶ 9.30' ὥρας ἀνὰ ἑκάστην καὶ ἐπὶ 5 ἡμέρας καθ' ἑβδομάδα, Γν. Σ. σ. 450. — Ἐννοιολογικὴ διαφορὰ βιοτεχνίας ἀπὸ βιομηχανίας· ἐὰν ἡ ὑπ' ἀριθ. 40/1967 ἀποφασις τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ ὡρῶν ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν χημικῆς βιομηχανίας ἀπάσης τῆς χώρας δεσμεύῃ καὶ τὰς ὁμοειδεῖς πρὸς τὰς ἐν αὐτῇ ἀναφερομένας βιοτεχνικὰς ἐπιχειρήσεις, Γν. Σ. σ. 1040. — Χορήγησις, κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 32/1960 διατητικὴν ἀπόφασιν περὶ ἀποδοχῶν ναυτικῶν μηχανικῶν, θερμιστῶν κλπ., τῶν ἀπασχολουμένων εἰς τὰ πάσης φύσεως βιομηχανικὰ ἐργοστάσια καὶ τὰς μηχανουργικὰς ἐγκαταστάσεις τῆς χώρας, ἐπιδόματος εἰδικῶν συνθηκῶν εἰς τοὺς ἐργαζομένους ὑπὸ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς γῆς· ἔννοια διατάξεως, ΑΠ 211 σ. 1083. — Παροχὴ ἐπιδόματος δι' ἀνθυγιεινὴν ἐργασίαν εἰς ἐργατοτεχνίτας χημικῆς βιομηχανίας· ἐφαρμογὴ ὑπ' ἀριθ. 1/1966 διατητικῆς ἀποφάσεως· ἔννοια ἐργατοτεχνιτῶν χημικῶν τμημάτων ἐργοστασίων λιπασμάτων διὰ τὸ δικαίωμα τοῦ ἐπιδόματος, Π 3359 σ. 1218. — Συνεταιριστικὴ βιομηχανία γάλακτος ἐν Λαμίᾳ καὶ Ἕνωσις Συνεταιρισμῶν Ἀγελαδοτρόφων Φθιώτιδος· ἐξαίρεσις διατάξεων νόμων περὶ ὁμαδικῶν ἀπολύσεων μισθωτῶν, Γν. Σ. σ. 201.—Ἀσφαλιζόμενοι εἰς Ταμεῖον Ἐξόδου Γερόντων καὶ Ἀνηκάνων Ἐργατῶν Μετάλλων α) οἱ ἐργάται καὶ ὑπάλληλοι τῶν ἐργοστασίων μηχανουργίας, λιθοπριονίας, χυτηρίων καὶ μεταλλουργικῶν ἐν γένει ἐργοστασίων καὶ β) οἱ ἐργάται μετάλλων, οἱ ἐργαζόμενοι εἰς τὰ βιομηχανικὰ ἐργοστάσια καὶ βιοτεχνικὰ ἐργαστήρια, τὰ κατὰ κύριον λόγον ἀσχολούμενα εἰς ἐπεξεργασίαν καὶ μετασχηματισμὸν μετάλλων, πλὴν τῶν φανοποιῶν καὶ ὑδραυλικῶν ἐργαστηρίων καὶ γ) οἱ ἐργάται μετάλλου οἱ ἐργαζόμενοι εἰς ἐπιχειρήσεις ἄλλων κατὰ κύριον λόγον ἀπασχολήσεων· διαχωρισμὸς περιπτώσεων, ΣΕ 2961 σ. 497.

Βιοτεχνίαι. Βλ. καὶ λ. **Βιομηχανίαι, Ταμεῖα.** Ἐξαίρεσις τῆς Κυριακῆς ἀναπαύσεως τῶν καταστημάτων χωρίων μὲ πληθυσμὸν κάτω τῶν 4.000 κατοίκων καὶ ὄχι καὶ τῶν βιοτεχνιῶν, εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν ὁποίων περιλαμβάνονται καὶ οἱ ἀλευρόμυλοι, ἀπαγορευομένης τῆς ἐργασίας κατὰ Κυριακάς, ΑΠ 592 σ. 1392.

Βλάβη. Βλ. λ. **Ἀδικοπραξία, Ἀποζημίωσις, Ἐργατικὰ ἀτυχήματα, Ἱκανοποίησις χρηματική.**

Βοηθοί. Οἰκιακοί. Βλ. λ. **Ὑπηρέται.** Λογιστῶν. Βλ. λ. **Λογισταί.** Σερβιτόρων ἑστιατορίων· νόμιμοι ἀποδοχαί· ἐξασφάλισις τοῦ κατωτάτου ὁρίου ἡμερομισθίου ἐθνικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, Ἔγγρ. σ. 1416.

Βραβεῖα. Ἐργασίας, Ἔγγρ. σ. 751.

Βραδύτης ἀσκήσεως δικαιώματος. Καθ' ἑαυτήν, δὲν συνιστᾷ κατάχρησιν δικαιώματος, ΑΠ 306 σ. 1549, Σημ. σ. 1550.

Γ

Γαλακτοπωλεῖα. Τεκμαρτὰ ἡμερομίσθια δι' εἰσφορὰς Ι.Κ.Α., Ἔγκ. σ. 441.

Γάλακτος παροχή. Βλ. λ. **Παροχαὶ εἰς εἶδος.**

Γεωπόνοι. Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας γεωπόνων τοῦ Δημοσίου ἀπὸ 11.7.1966· ἔκτασις δεσμεύσεως ἐξ αὐτῆς· δὲν δεσμεύει Ὀργανισμοὺς Τοπικῆς Αὐτοδιοικήσεως ὡς πρὸς τοὺς ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου γεωπόνους· δυνατὴ κηρύξις αὐτῆς ὑποχρεωτικῆς, Γν. Σ. σ. 498.

Γεωργικαὶ Ἀσφαλίσεις. Ἀσφάλισις εἰς Ὀργανισμὸν Γεωργικῶν Ἀσφαλίσεων· Κανονισμὸς συνταξιοδοτήσεως ἀσφαλισμένων· προϋπόθεσις ἐκδικάσεως αἰτήσεως συνταξιοδοτήσεως ὑπὸ Εἰρηνοδίκου, ὡς πρωτοβαθμίου ὀργάνου· ἀνάκλησις πράξεως περὶ ἀπονομῆς συντάξεως ἄνευ προηγουμένης εἰδοποιήσεως ἐνδιαφερομένου· ἀκυρότης, ΑΠ 641 σ. 179, ΑΠ 102 σ. 1548.

Γεωργικαὶ Συνεταιριστικαὶ Ὀργανώσεις. Ἐφαρμογὴ ἀ.ν. 31/1967· αὐτοδίκαιος ἀπόλυσις διευθυντῶν Γεωργικῶν Συνεταιριστικῶν Ὀργανώσεων· λῆξις ὑπὸ τῶν ὁριστικῶς ἀπολυομένων τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112/1920· ἀνταρμόστου διατάξεως ἄρθρου 2 νόμου 3198/1955 περὶ καταβολῆς τῆς ἀποζημιώσεως εἰς δόσεις· παραπομπὴ τοῦ ζητήματος εἰς Ὁλομέλειαν Ἀρείου Πάγου· ἔλλειψις δυνάμεως ἑρμηνευτικοῦ νόμου τοῦ ἀ.ν. 237/1967 περὶ ὑπολογισμοῦ τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112/1920· παραπομπὴ εἰς Ὁλομέλειαν Α.Π., ΑΠ 320 σ. 1023.—Θέσπισις τῆς αὐτοδικαίας καὶ ἄνευ διατυπώσεως τινος ἀπολύσεως τῶν ὑπαγομένων εἰς τὸν ἀ.ν. 31/1967 μονίμων καὶ μὴ μονίμων ὑπαλλήλων τῶν Γεωργικῶν Συνεταιριστικῶν Ὀργανώσεων, ἵνα κατιστῇ δυνατὴ ἡ ἐπάνοδος τῶν Ταμείων αὐτῶν διὰ τῶν παρεχόντων ἐγγύησιν νομιμοφροσύνης καὶ ἱκανότητος ὑπαλλήλων, μὴ σκοπηθείσης τῆς μεταβολῆς τῆς ἐργασιακῆς

σχέσεως αὐτῶν ἀπὸ ὁρισμένου χρόνου εἰς ἀορίστου χρόνου' καταβολὴ ἀποζημιώσεως νόμων 2112/1920 ἀνωφορὰ εἰς τὸν νόμων τοῦτον διὰ τῶν καθορισμῶν τῆς ἀποζημιώσεως, παρεχομένης ἀνεξαρτήτως τοῦ χαρακτῆρος τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως, ΑΠ 373 σ. 1025.—Ὑποχρέωσις καταβολῆς ἀποζημιώσεως νόμων 2112/1920 καὶ ἐπὶ ἀκάρων συμβάσεων ἐργασίας, ὡς καὶ ἐπὶ τοιούτων δι' ἔλλειψιν τῆς ἀπαιτουμένης νομιμοφροσύνης' ἀπόλυσις μισθωτοῦ 'Ενώσεως Γεωργικῶν Συνεταιρισμῶν δι' ἔλλειψιν νομιμοφροσύνης, Π 92 σ. 1465.—Ὑπαγωγὴ εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ταμείου Συντάξεων καὶ Προνοίας Προσωπικοῦ Γεωργικῶν Συνεταιριστικῶν Ὀργανώσεων ὑποχρεωτικῶς καὶ αὐτοδικαίως ἀπὸ τῆς προσλήψεώς των πάντων τῶν κατὰ κύριον ἐπάγγελμα παρεχόντων ἐξηρτημένην ἐργασίαν ἔναντι ἀμοιβῆς μισθωτῶν τῶν πάσης φύσεως καὶ παντὸς βαθμοῦ Γεωργικῶν Συνεταιριστικῶν Ὀργανώσεων σωματείων ἢ συνδέσμων αὐτῶν καὶ τῆς Πανελληνίου Συνομοσπονδίας τῶν 'Ενώσεων Γεωργικῶν Συνεταιρισμῶν' σκοπὸς τοῦ περιορισμοῦ εἰς μόνους τοὺς κατὰ κύριον ἐπάγγελμα παρέχοντας ἐξηρτημένην ἐργασίαν ἔναντι ἀμοιβῆς' κρίσις περὶ κυρίας ἐπαγγελματικῆς ἀπασχολήσεως, ΣΕ 1236 σ. 1286.

Γήρατος σύνταξις. Βλ. λ. **Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις, Ταμεῖα.**

Γνωμοδότησις. Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου διὰ τὸ κῦρος συνταξιοδοτικῶν νόμων, Γν.Σ σ. 44.—Ἐπιτροπῶν διὰ κλήρωσιν ἀναγκῶν Λ.Ε.Η. εἰς προσωπικόν' ἁρμοδιότης τούτων εἰς ἁπλῆν γνωμοδότησιν, ΑΠ 636 σ. 174.

Γνωστοποίησις. Προϋπηρεσίας, ΑΠ 4 σ. 425.—Ἡλικίας καὶ οἰκογενειακῆς καταστάσεως' ἀποδοχαὶ ἐπαλλήλων παντοπωλείων, Π 77 σ. 436.—Προϋπηρεσίας καὶ οἰκογενειακῆς καταστάσεως ἠλεκτροτεχνιτῶν καταστημάτων κλπ., Π 6621 σ. 744.

Γραφεῖα. Νόμιμοι ὧραι ἐργασίας ἐπαλλήλων Γραφείων βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων, ΑΠ 627 σ. 93, ΑΠ 125 σ. 549, ΑΠ 172 σ. 671.—Ρύθμισις διὰ τοῦ ἄρθρου 18 τοῦ ἀπὸ 8/13 Ἀπριλίου 1932 π. ὀίτος τῶν ὡρῶν ἐργασίας τῶν ἐπαλλήλων 'Ανωνύμων 'Εταιρειῶν καὶ τῶν Γραφείων' καθέρωσις διὰ τοῦ ἄρθρου 7 § 3 τοῦ ἀ.ν. 547/1937 ἐπταώρου ἐργασίας διὰ τοὺς ἀπασχολουμένους εἰς μὴ βιομηχανικὰς ἐπιχειρήσεις καὶ ἐργασίας, ΑΠ 172 σ. 671.—'Ανεφαρμοστον τῶν ὑπ' ἀριθ. 28/1963 καὶ 43/1965 διαιτητικῶν ἀποφάσεων ἐπὶ ὑπαλλήλων Γραφείου Ν.Π.Δ.Δ. ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου, Π 12552 σ. 1034.—Ἐφαρμογὴ τῶν περὶ προσωπικοῦ Γραφείων ἐπιχειρήσεων διαιτητικῶν ἀποφάσεων' κύκλος ἐφαρμογῆς' προϋπόθεσις ἡ ὕπαρξις ἐπιχειρήσεως ὑπὸ τὴν γνωστὴν ἔννοιαν τῆς οἰκονομικῆς ἐπιστήμης καὶ ὁ ἀπασχολούμενος μισθωτὸς νὰ ἐκτελῇ ἐργασίαν Γραφείου τῶν Ν.Π.Δ.Δ. μὴ ἀσκούντων ἐπιχείρησιν' προϋποθέσεις δεσμεύσεως τοῦ Δημοσίου καὶ τῶν Ν.Π.Δ.Δ. ἐξ ἐθνικῶν ὁμοιοεπαγγελματικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, Π 20306 σ. 1528.

Γραφεῖα Εὑρέσεως Ἐργασίας. Πρόσληψις θυρωροῦ πολυκατοικίας' τηρητέα ἢ κατ' ἄρθρον 5 § 2 ν.δ. 2655/1953 περὶ ὀργανώσεως καὶ ἐλέγχου τῆς ἀγορᾶς ἐργασίας διαδικασία, ἤτοι διὰ τοῦ ἁρμοδίου Γραφείου Εὑρέσεως Ἐργασίας, ΝΖ σ. 241.—Ἀπόδειξις ἀνεργίας ὡς προϋποθέσεως ἀναγκαστικῆς τοποθετήσεως πολέμιστοῦ διὰ βεβαιώσεως τοῦ οἰκείου Γραφείου Εὑρέσεως Ἐργασίας περὶ ἐγγραφῆς τοῦ αἰτοῦντος εἰς τὰς καταστάσεις τῶν ἀναζητούντων ἐργασίαν, ὡς καὶ ὑπεύθυνος δήλωσις τοῦ προστατευομένου ὅτι εἶναι ἄνεργος, ΣΕ 1939 σ. 1203.— Ἀναγγελία καταγγελίας σχέσεως ἐργασίας εἰς τὸ ἁρμόδιον Γραφεῖον Εὑρέσεως Ἐργασίας, ΝΖ σ. 1234.

Γραφικῶν τεχνῶν μισθωτοί. Προϋπόθεσις συντάξεως γήρατος παρὰ τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Τυπογράφων καὶ Μισθωτῶν Γραφικῶν Τεχνῶν, ΣΕ 2706 σ. 491.

Γυναῖκες. Προστασία ἐργαζομένης γυναικὸς πρὸ καὶ μετὰ τὸν τοκετόν, ΝΖ σ. 642.—Προστασία ἐργαζομένης γυναικὸς πρὸ καὶ μετὰ τὸν τοκετόν' ἐὰν τὸ Ταμεῖον Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Δομικῶν καὶ Ξυλουργικῶν Ἐργασιῶν δύναται νὰ μὴ παρακρατῇ ἐκ τῆς μισθοδοσίας τῶν ὑπαλλήλων του τὸ ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. καταβαλλόμενον ἐπίδομα κυοφορίας καὶ λοχείας, Γν.Σ. σ. 1162.—Μετάθεσις θηλείας ὑπαλλήλου εἰς ἄλλον τόπον ἐργασίας' κρίσις περὶ μεταβολῆς ὅρων συμβάσεως ἐργασίας, Π 70 σ. 1469.

Δ

Δαπάναι. Μετακινήσεως ἐκτὸς ἕδρας ὑπαλλήλων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου κατ' ἄρθρον 9 § 3 ἀ.ν. 1538/1950' καθορισμὸς ἀνεπιτρέπτως ἔρευνα ὑπὸ δικαστηρίου ἂν ἐξετέλεσαν τὴν ὑπηρεσίαν ἐκτὸς Γραφείου, δι' ἣν ὑπεβλήθησαν εἰς δαπάνας' καταβολὴ τούτων ὡς προσαυξήσεως μισθοῦ' δαπάναι μετακινήσεως κληθέντων τῶν ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας Ὀργανισμῶν, ἐν οἷς καὶ τὸ Ι.Κ.Α., ΑΠ 585 σ. 32.—Ἐπίδομα κινήσεως καὶ ἀσφαλίστρων, ΑΠ 167 σ. 606.

Δεδικασμένον. Κατ' ἄρθρον 273 § 3 καὶ 274 Πολ. Δικονομίας' ὕπαρξις δεδικασμένου καὶ ὅταν τὸ ἐν τῇ νέᾳ δίκῃ μεταξὺ τῶν αὐτῶν διαδίκων ζητούμενον ἀντικείμενον, κἂν τὰ διάφορον, ἔχει ὡς ἀναγκαίαν προϋπόθεσιν τὴν ὕπαρξιν τοῦ ἤδη ἐν τῇ προτέρᾳ δίκῃ κριθέντος δικαιώματος, Π 20439 σ. 9.—Δεδικασμένον ἐξ ὁριστικῆς καὶ τελεσιδίκου ἀποφάσεως καὶ ὡς πρὸς τὴν νέαν ἀγωγὴν μετ' ἄρνησιν ἐπιχειρήσεως πρὸς ἀποδοχὴν ὑπηρεσιῶν ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντος πολεμιστοῦ τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, Π 7023 σ. 285.—Ἔννοια ἄρθρου 274 Πολ. Δικονομίας' ζήτημα ἂν τινι δίκῃ ἀποτελοῦν τὴν βάσιν ἀμφοτέρων τῶν ἀξιώσεων τῆς τε κριθείσης καὶ τῆς ἤδη κρινομένης' ἡ κατὰ τὴν πρώτην ἐκδοθεῖσα ἀὐφεσις ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου δικαστηρίου ἀποτελεῖ δεδικασμένον, συντρεχόντων καὶ τῶν λοιπῶν στοιχείων καὶ διὰ τὴν δευτέραν, ὑφισταμένης κατὰ τὴν ἔννοιαν τῆς ἄνω διατάξεως ταυτότητος τοῦ ἀντικειμένου τῆς διαφορᾶς, ΑΠ 167 σ. 606.—

Δεδικασμένον, κατ' άρθρα 273 ἐδ. 3 καὶ 274 Πολ. Δικονομίας, ὡς πρὸς ἐκεῖνα μόνον τὰ ζητήματα, ἡ ἐπὶ τῶν ὁποίων κρίσις τοῦ δικαστηρίου ἦτο ἀναγκαία πρὸς διάγνωσιν τῆς διαφορᾶς, ἅτινα οὗτο στηρίζουσι τὸ διατακτικὸν τῆς ἀποφάσεως, οὐχὶ δὲ καὶ ὡς πρὸς τὰ κριθέντα ἄνευ ἀνάγκης, ἀλλὰ πλεοναστικῶς, ΑΠ 77 σ. 470.—Ἀπόρροια κατ' ἄρθρον 274 Πολ. Δικονομίας τοῦ δεδικασμένου ἐξ ὁριστικῆς καὶ τελεσιδίκου ἀποφάσεως, ἀποφηναμένης κατ' οὐσίαν ἐπὶ τῆς αὐτῆς διαφορᾶς μεταξὺ τῶν αὐτῶν διαδίκων, μὴ γεννομένου ἐκ δικαστικῆς ἀποφάσεως ἀπορριψάσης ἀγωγὴν διὰ τυπικοὺς λόγους, ΑΠ 541 σ. 688.—Δεδικασμένον κατ' ἄρθρον 274 Πολ. Δικονομίας· ὕπαρξις τελεσιδικίας τότε μόνον, ὅταν περὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου, ὡς ἐκ τοῦ αὐτοῦ πραγματικοῦ γεγονότος, μεταξὺ τῶν αὐτῶν διαδίκων καὶ τὴν αὐτὴν ἰδιότητα πρόκειται νὰ ζητηθῇ τὸ αὐτὸ δίκαιον εἰς νέαν δίκην· οὐσιώδες στοιχεῖον τῆς ὑπάρξεως δεδικασμένου ἡ ταυτότης τοῦ ἀντικειμένου τῆς διαφορᾶς, ὅταν ἐν τῇ ὑστέρᾳ δίκῃ γεννᾶται ὡς κύριον ἢ προκριματικὸν ζήτημα τὸ διὰ τῆς προηγουμένης ἀποφάσεως λυθὲν τοιοῦτον· παραδεκτὴ πρότασις δεδικασμένου καὶ πρὸς ὑπολογίαν κατὰ τῆς ἐφέσεως, ΑΠ 5 σ. 886.—Συνέπεια ἐκ τῆς ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ἀκυρώσεως διοικητικῆς πράξεως· δεδικασμένον ἐκ τῶν ἀποφάσεων τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας κατ' ἄρθρον 50 § 1 νόμου 3713/1928· ὑποχρέωσις τῶν Διοικητικῶν Ἀρχῶν πρὸς συμμόρφωσιν πρὸς τὸ περιεχόμενον τῆς ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας· ἔκδοσις νέας πράξεως ἐντὸς εὐλόγου χρόνου μετ' ἀκύρωσιν τῆς πρώτης δι' ἔλλειψιν αἰτιολογίας· ὑποκατάστασις τῆς νέας πράξεως εἰς τὴν θέσιν τῆς ἀκυρωθείσης, παραγομένων οὕτω ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τῆς ἀκυρωθείσης πράξεως τῆς κτήσεως ἢ ἀπωλείας τοῦ δικαιώματος εἰς τὴν σφαῖραν τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου, συμπαιτούσης πρὸς τὸν χρόνον, ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἤρξατο ἡ ἀνιδρυτικὴ ἀναγκαστικὸς διορισμὸς διηγητῶν πολεμιστοῦ εἰς Τράπεζαν, Π 20499 σ. 9.—Δεδικασμένον ἐξ ἀκυρωτικῆς ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, Π 26 σ. 678.—Ἰσχὺς τοῦ ἐκ τῶν ἀποφάσεων τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ἀπορρέοντος μεταξὺ τῶν διαδίκων δεδικασμένου ἐν πάσῃ ἑνώπιον τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων διαφορᾷ, καθ' ἣν προέχει τὸ ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας γοιθὲν διοικητικῆς φύσεως ζήτημα, ὄχι μόνον ὅταν αἱ ἀποφάσεις τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας εἶναι μεταγενέστεραι τοῦ χρόνου, καθ' ὃν τὰ πολιτικὰ δικαστήρια τὸ πρῶτον ἐπιλαμβάνονται διαφορᾶς, ἐν τῇ ὁποίᾳ προέχει τὸ δι' αὐτῶν λυθὲν διοικητικῆς φύσεως ζήτημα, ἀλλὰ καὶ ὅταν αὗται εἶναι μεταγενέστεραι τῶν ἀποφάσεων τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων, ἅτινα ἐπληρώθησαν τῆς διαφορᾶς παρεμπιπτόντως ἐξετάσαντα τοῦτο, ΑΠ 489 σ. 1460.—Ἀκύρωσις ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας πράξεως περὶ τοποθετήσεως πολεμιστοῦ· συνέπεια κατὰ τὸν νόμον 3713/1928· παῦσις ὑφισταμένης τῆς προϋποθέσεως ὑπάρξεως ἐξηναγκασμένου ἐργασιακοῦ δεσμοῦ μεταξὺ τῶν διαδίκων διὰ τῆς ἀκυρωτικῆς τῆς πράξεως περὶ τοποθετήσεως πολεμιστοῦ τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, ἐπαγομένης νόμιμον κατάργησιν ἔναντι πάντων, εἴτε πρόκειται περὶ κανονιστικῆς, εἴτε περὶ ἀτομικῆς πράξεως (ἄρθρον 50 ν. 3713/1928), ΑΠ 596 σ. 83.— Ἔννομον συμφέρον ἐναγομένου πρὸς ἄσκησιν ἐφέσεως ἰδίᾳ ὅταν ἐπελύθησαν παρεμπιπτόντως ἔννομοι σχέσεις, ἐξ ὧν θὰ καθίστατο ἐφικτὴ ἡ κατ' αὐτοῦ εἰς μελλοντικὴν δίκην ἐπίκλησις τοῦ δεδικασμένου, Π 2194 σ. 358.—Παραδοχὴ ὑπάρξεως δεδικασμένου κατὰ παράβασιν ἄρθρου 274 Πολ. Δικονομίας· ἀναίρεσις κατ' ἄρθρον 807 ἐδ. 13 Πολ. Δικονομίας, ΑΠ 541 σ. 688.

Δήλωσις. Ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, ΑΠ 550 σ. 18, ΑΠ 260 σ. 635.— Βουλήσεως καὶ ἐφαρμογὴ ἄρθρων 173 καὶ 200 Α.Κ., ΑΠ 688 σ. 233, ΑΠ 722 σ. 367, ΑΠ 195 σ. 883, ΑΠ 299 σ. 891.

Δῆμοι - Κοινότητες. Σύνδεσις τῶν προσλαμβανομένων διὰ τὴν συγκρότησιν συνεργείων Δήμων καὶ Κοινοτήτων ὑποχρεωτικῶς διὰ τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ὡρισμένου χρόνου· ἀνεφάρμοστον ἄρθρου 8 νόμου 2112/1920, ΑΠ 628 σ. 78.—Σύστασις συνεργείων Δήμων καὶ πρόσληψις προσωπικοῦ· θέσις ἡμερομισθίων τῶν Δήμων, προσληφθέντων πρὸ τοῦ νόμου 1726/1951 εἰς μὴ ὀργανικὴν θέσιν καὶ συνδεθέντων μετ' αὐτῶν διὰ τῆς μὴ ἀποκλεισμένης ἐκ ποιᾳσχυούσης νομοθεσίας συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ἀορίστου χρόνου, ΑΠ 295 σ. 1086.—Ἀνεφάρμοστον τῆς ὑπ' ἀριθ. 5/1964 διατητικῆς ἀποφάσεως περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν οἰκοδομῶν ἐπὶ ἐργατῶν ὁδοποιΐας, ἐκτελουμένης ὑπὸ τοῦ Δήμου Θεσσαλονίκης, ΑΠ 735 σ. 299.—Συλλογικὴ σύμβασις γεωπόνων Δημοσίου ἀπὸ 11.7.1966· δὲν δεσμεύει Ὀργανισμοὺς Τοπικῆς Αὐτοδιοικήσεως ὡς πρὸς τοὺς ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου γεωπόνους, Γν.Σ. σ. 498.— Ἀναγκαστικὸς διορισμὸς δικηγόρου πολεμιστοῦ εἰς Δῆμον, ΣΕ 1591 σ. 927.— Ὑπαγωγὴ εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Δημοτικῶν καὶ Κοινοτικῶν Ὑπαλλήλων καὶ τῶν ἐπὶ παγίᾳ περιοδικῇ ἀμοιβῇ νομικῶν συμβούλων καὶ δικηγόρων τῶν Δήμων· ἐξαγορὰ προϋπηρεσίας τούτων· ἔννοια ἄρθρου 30 νόμου 4505/1966, ΣΕ 1914 σ. 1551.

Δημόσια Ἐπιχείρησις Ἠλεκτρισμοῦ. Βλ. λ. **Ἠλεκτρικαὶ Ἐπιχειρήσεις.**

Δημόσια Ἔργα. Βλ. λ. **Ἔργα.**

Δημόσια τάξις. Ἀνίσχυρος παραίτησις ναυτικοῦ ἐκ δικαιωμάτων του, ἀπορρεόντων ἐκ τῆς ἀσθενείας του, προστατευομένων ὑπὸ κανόνων δημοσίας τάξεως, Π 864 σ. 169.—Ἀκυρότης συμβάσεως ἀντιβαινούσης εἰς κανόνα δημοσίας τάξεως ἢ ἀπαγορευτικὴν διάταξιν νόμου κατ' ἄρθρα 3, 174, 180 Α.Κ., Π 4608 σ. 482.— Ἄκυρος πᾶσα παραίτησις τοῦ ἐργαζομένου ἀπὸ δικαιωμάτων ἀναγνωριζομένων εἰς αὐτὸν ἀμέσως ἢ ἐμμέσως ὑπὸ διατάξεων δημοσίας

τάξεως, ὁποία καὶ ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 8 § 2 τοῦ ν.δ. 4020/1959 περὶ δικαιωμάτων τῶν ἐργαζομένων ἐκ παρασχεθείσης παρανόμου ὑπερωριακῆς ἐργασίας, ΑΠ 322 σ. 868.—Τήρησις προδικασίας ἀφορᾷ τὴν δημοσίαν τάξιν· αὐτεπάγγελτος ἐξέτασις ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου, Π 6296 σ. 291.—Δημοσίας τάξεως ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ., Π 4043 σ. 54.—Ἀπαγόρευσις διὰ λόγους δημοσίας τάξεως τῆς παροχῆς ἐργασίας ὑπὸ μισθωτοῦ εἰς τινα ἐργοδότην μετὰ τὴν ἐξάντλησιν τοῦ νομίμου ὡραρίου ἐργασίας τῆς εἰδικότητός του· ἀκυρότης, Π 4008 σ. 482.—Παροχὴ ἐργασίας εἰς πρεσβείαν ξένης Πολιτείας· ἀκυρότης συμφωνίας περὶ καλήψεως δώρων δι' ἑορτὰς δι' ὑπερτέρου τοῦ νομίμου μισθοῦ, προσκρουούσης ἄλλως εἰς τὴν ἀμεδαπὴν δημοσίαν τάξιν κατ' ἄρθρον 33 Α.Κ., Π 1006 σ. 431.—Ἀποκλειστικὴ καὶ ὑποχρεωτικὴ ἐκ λόγων δημοσίου συμφέροντος ἡ διαδικασία νόμων ΓΧΟΑ', ὡς ρυθμίζουσα δημοσίαν λειτουργίαν, ἀφορῶσαν τὴν δημοσίαν τάξιν, ΕΑ 930 σ. 675.—Μὴ ἀποκλεισμὸς ὑπὸ τῶν ἄρθρων 3 καὶ 4 τοῦ Συντάγματος τῆς ὑπὸ τῆς νομοθετικῆς ἐξουσίας κατὰ τὴν ρύθμισιν τῶν γενικωτέρων ὅρων τῆς ἐργασίας θεσπίσεως περιορισμῶν ὡς πρὸς τὴν ἄσκησιν ὡρισμένων ἐπαγγέλματος, ἐφ' ὅσον οὗτοι τίθενται ἐξ ἀντικειμένου δικαιολογημένοι ἐκ λόγων γενικωτέρου δημοσίου ἢ κοινωνικοῦ συμφέροντος, ΣΕ 553 σ. 689.—Δημοσίας τάξεως τὸ θέμα καθορισμοῦ ἐξωτερείων ἡμερῶν, Γν.Σ. σ. 921.—Ὑποβολὴ τῆς ἀνακλήσεως πάσης διοικητικῆς πράξεως ὑπὸ τοῦ ἐκδόντος αὐτὴν ὀργάνου τῆς Διοικήσεως εἰς τὴν αὐτὴν διαδικασίαν τὴν ὑπὸ τοῦ νόμου διαγραφομένην διὰ τὴν ἔκδοσιν τῆς ἀνακαλουμένης πράξεως· ἰσχὺς ταύτου καὶ προκειμένου περὶ πλημμελῶν ἐν γένει διοικητικῶν πράξεων, ἐκτὸς ἂν ἄλλως ὁρίζεται εἰς τὸν νόμον ἢ ἂν ὡς ἐκ τῆς φύσεως καὶ τοῦ περιεχομένου τῆς ἀνακλητέας πράξεως δικαιολογῆται ἐκ λόγων δημοσίας τάξεως ἢ δημοσίου συμφέροντος ἡ κατὰ παράλειψιν τῆς διαδικασίας ἀνάκλησις· κανονισμὸς συνταξιοδοτήσεως ἡσφαλισμένων τοῦ Ὀργανισμοῦ Γεωργικῶν Ἀσφαλίστρων, ΑΠ 641 σ. 179.—Αὐτεπάγγελτος ἐξέτασις ἀορίστου ἀγωγῆς, ὡς ὁρισθείσης τὴν δημοσίαν τάξιν, Π 765 σ. 1219.—Δὲν εἶναι δημοσίας τάξεως ἡ διάταξις ἄρθρου 19 § 1 ἐδ. δ' τοῦ Γενικοῦ Κανονισμοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ο.Τ.Ε. περὶ ἀποζημιώσεως ἀπολυομένων μετὰ συμπλήρωσιν ὁρίου ἡλικίας, Π 3957 σ. 1554.

Δημόσιαι Ὑπηρεσίαι. Βλ. λ. **Δημόσιον. Δημοσίου δικαίου σχέσις, Διοικητικαὶ πράξεις - Διοίκησις, Ὑπάλληλοι δημόσιοι, Ὑπουργεῖα - Ὑπουργικαὶ ἀποφάσεις.**

Δημοσίευσις. Κανονιστικῶν πράξεων· πραγματικὴ κυκλοφορία τοῦ φύλλου Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως· χαρακτὴρ διοικητικῆς πράξεως ὡς κανονιστικῆς· δημοσιευτέα αὐτὴ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως· ἔναρξις προθεσμίας διὰ τὴν ἄσκησιν αἰτήσεως ἀκυρώσεως ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως· χρόνος δημοσιεύσεως τοῦ φύλλου τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως ὄχι διάφορος τοῦ χρόνου, καθ' ὃν τὸ φύλλον τοῦτο καθίσταται προσιτὸν εἰς τὸ κοινόν· ἔλεγχος ὑπὸ Συμβουλίου Ἐπικρατείας τῆς ἀντικειμενικῆς ἀκριβείας τῆς ἐπὶ τοῦ φύλλου τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως σημειώσεως ἡμερομηνίας δημοσιεύσεως αὐτοῦ, ΣΕ 2950 σ. 205.—Χαρακτὴρ ὡς κανονιστικῆς πράξεως τῆς ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ περὶ κυρώσεως σ.σ.ἑ., διὰ τῆς ὁποίας ἅμα ἐπεκτείνεται ἡ ἰσχὺς τῆς συλλογικῆς συμβάσεως εἰς τὰ μέλη μὴ συμβληθησῶν ἐν αὐτῇ ὀργανώσεων ἢ εἰς ἄλλα ἐν γένει πρόσωπα, ἤτοι τρίτους, μὴ δεσμευομένους ἐκ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως· ἀναγκαία ἡ δημοσίευσις αὐτῆς εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, ΑΠ 219 σ. 742.— Ἀποφάσεως διοικητικοῦ συμβουλίου Ἀγροτικῆς Τραπέζης περὶ συντμήσεως τῆς ἀπαιτουμένης κατ' ἄρθρον 53 τοῦ Ὀργανισμοῦ τριετίας διὰ τὴν προσαύξησιν τοῦ μισθοῦ, ΑΠ 328 σ. 1151.—Ἀνίσχυρος ἡ ὑπ' ἀριθ. 5798/1966 ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ Δικαιοσύνης περὶ τρόπου καθορισμοῦ κατωτάτων ὁρίων ἀμοιβῆς δικηγόρων ἐπὶ παγίᾳ περιοδικῇ ἀμοιβῇ, ὡς μὴ δημοσιευθέντος τοῦ περιεχομένου της εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, Πρδρ. Ἀρείου Πάγου 154 σ. 1518.

Δημοσιογράφοι. Βλ. λ. **Τύπος.**

Δημόσιοι ὑπάλληλοι. Βλ. λ. **Ὑπάλληλοι δημόσιοι.**

Δημόσιον. Ἀξίωσις κατὰ τοῦ Δημοσίου περὶ ἀποζημιώσεως ἕνεκεν παρανόμου παραλείψεως ὀργάνων του, στηριζομένη εἰς τὸ ἄρθρον 106 τοῦ Εἰσαγ. Ἀστικοῦ Κώδικος νόμου, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ ἄρθρον 914 Α.Κ.· ὑποτυγὴ εἰς πενταετῆ παραγραφήν, ἀφ' ἧς ἐγεννήθη τὸ δικαίωμα πρὸς ἔγερσιν ἀγωγῆς· ἀνεφάρμοστον οὐτε ἄρθρον 28 κανονιστικοῦ διατάγματος τῆς 26.6/10.7.1944 «περὶ Κώδικος τῶν νόμων περὶ δικῶν τοῦ Δημοσίου», ΑΠ 740 σ. 227.—Παραγραφὴ κατ' ἄρθρον 28 κ. δ. 28.6/10.7. 1944 «περὶ Κώδικος τῶν νόμων περὶ δικῶν τοῦ Δημοσίου» τῶν κατὰ τοῦ Δημοσίου προσωπικῶν ἀγωγῶν στρατιωτικῶν ἐν γένει ἕνεκα ἀπολύσεων, καθιστερήσεως μισθοῦ ἢ ἄλλων ἀποδοχῶν ἢ παραβάσεως τῶν περὶ προβιβασμοῦ ἢ καταστάσεως ἀξιωματικῶν τοῦ στρατοῦ νόμων μετὰ ἓν ἔτος, ἀφ' ἧς τὸ πρῶτον ἐγεννήθη τὸ πρὸς ἀγωγὴν δικαίωμα καὶ εἶναι τοῦτο δικαστικῶς ἐκδικάσιμον, εἴτε πρόκειται περὶ ἀξιώσεως μισθοῦ, εἴτε πρόκειται περὶ ἀξιώσεως ἀποζημιώσεως· ἔναρξις κατ' ἄρθρα 251, 254 Α.Κ., ΑΠ 420 σ. 1545.—Δέσμευσις Δημοσίου ὑπὸ ἐθνικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, ΝΖ σ. 308—Ἐφαρμογὴ ἐθνικῶν διεπαγγελματικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας προσωπικοῦ ἐπιχειρήσεων πετρελαιοειδῶν· δέσμευσις καὶ τοῦ Δημοσίου, ἐφ' ὅσον καταρτίσθησαν καὶ ὑπεγράφησαν ἐνώπιον τοῦ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας εἰδικῶς ἐξουσιοδοτηθέντος ὀργάνου κατ' ἄρθρον 5 § 3 νόμου 3239/1955· προϋπόθεσις ἐφαρμογῆς των ἡ χρησιμοποίησις τοῦ μισθωτοῦ διὰ τὴν ὑπὸ τούτων προβλεπομένην ἐργασίαν, ΑΠ 159 σ. 670.— Δέσμευσις τοῦ Δημοσίου ὑπὸ τῶν ἐθνικῶν διεπαγγελματικῶν σ.σ.ἑ. ἐὰν καταρτίσθησαν καὶ ὑπεγράφησαν παρουσίᾳ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργα-

σίας ἢ τοῦ παρ' αὐτοῦ ἐξουσιοδοτημένου ὀργάνου· ἡ αὐτὴ λύσις καὶ ἐπὶ διατητικῶν ἀποφάσεων· ἔλλειψις εὐθύνης τοῦ Δημοσίου μὴ δεσμευομένου ἐκ σ.σ.ἐ. ἡ διατητικῆς ἀποφάσεως καὶ κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ πρὸς καταβολὴν τῶν ὑπὸ τῶν μὴ ὑποχρεουσῶν τοῦτο σ.σ.ἐ. ἡ διατητικῶν ἀποφάσεων καθοριζομένων μισθῶν ἢ ἡμερομισθίων εἰς τοὺς παρ' αὐτοῦ διὰ συμβάσεως ἰδιωτικοῦ δικαίου προσλαμβανομένους μισθωτοὺς τοῦ ἐπαγγέλματος, ΑΠ 251 σ. 827.—Δέσμευσις Δημοσίου καὶ Ν.Π.Δ.Δ. ὑπὸ εἰδικῶν ὁμοιοεπαγγελματικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας μόνον ἐὰν κατηρτίσθησαν καὶ ἐπεγράφησαν παρουσίᾳ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἢ τοῦ παρ' αὐτοῦ ἐξουσιοδοτημένου ὀργάνου ἢ ἐὰν ἐκηρύχθησαν ὑποχρεωτικαὶ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας· ἀνεφάρμοστον τῶν ὑπ' ἀριθ. 28/1963 καὶ 43/1965 διατητικῶν ἀποφάσεων ἐπὶ ὑπαλλήλων Γραφείων Ν.Π.Δ.Δ., ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου, Π 12552 σ. 1034.— Προϋποθέσεις δεσμεύσεως τοῦ Δημοσίου καὶ Ν.Π.Δ.Δ. ὑπὸ ἐθνικῶν ὁμοιοεπαγγελματικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, Π 20306 σ. 1528. — Συλλογικὴ σύμβασις γεωπόνων Δημοσίου ἀπὸ 11.7.1966· ἔκτασις δεσμεύσεως ἐξ αὐτῆς, Γν. Σ. σ. 498. — Σύνδεσις τῶν διὰ τὰ συνεργεῖα Βασιλικοῦ Ναυτικοῦ προσλαμβανομένων μετὰ τοῦ Δημοσίου πρὸ τοῦ νόμου 4504/1966 διὰ σχέσεως δημοσίου δικαίου, μὴ ὑπαγομένων οὔτω τῶν ἀξιώσεων αὐτῶν εἰς τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν· ὁρισμοὶ ἄρθρου 4 § 4 νόμου 4504/1966· κατίσχυσις ἐπὶ συρροῆς συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, ρυθμιζουσῶν συγχρόνως ὡρισμένην ἐργασιακὴν σχέσιν, τῆς ὑπὲρ τοῦ μισθωτοῦ περιεχούσης εὐνοϊκωτέρας διατάξεως συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας· διατητικαὶ ἀποφάσεις περὶ ἀποδοχῶν μισθωτῶν συνεργείων Βασιλικοῦ Ναυστάθμου καὶ συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας ἠλεκτροτεχνιτῶν, Π 12809 σ. 1275.— Παροχὴ ἐργασίας εἰς πρεσβείαν ξένης Πολιτείας· δικαιοδοσία ἡμεδαπῶν δικαστηρίων διὰ τὰς ἐξ αὐτῆς ἀξιώσεις· προϋποθέσεις ἐτεροδικίας· ἁρμόδια τὰ ἑλληνικὰ δικαστήρια προκειμένου περὶ πράξεων, τὰς ὁποίας ἡ ξένη Πολιτεία ἐπεχείρησεν ὡς πρόσωπον ἰδιωτικοῦ δικαίου· οὕτω καὶ ἐπὶ ἀξιώσεων μισθωτοῦ ἐκ παροχῆς ἐργασίας μετὰ καταρτισθεῖσαν ἐντεῦθεν μετὰ τοῦ πρέσβεως τῆς ξένης Πολιτείας σχέσεως ἐργασίας· παροχὴ ἐργασίας κλητῆρος· ἁρμόζον δίκαιον κατ' ἄρθρον 25 Α.Κ.· ἀκυρότης συμφωνίας περὶ καλήψεως δώρων δι' ἑορτὰς δι' ὑπερτέρου τοῦ νομίμου μισθοῦ, προσκρουούσης ἄλλως εἰς τὴν ἡμεδαπὴν δημοσίαν τάξιν κατ' ἄρθρον 33 Α.Κ., Π 1006 σ. 431. —Νόμιμος ἡ ἐκ τοῦ ἄρθρου 235 Πολ. Δικονομίας ἀνακοπὴ κατὰ βεβαιωτικῆς ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν πράξεως· ἀνακοπὴ τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου· μισθός, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ὑπολογίζονται αἱ πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. ἀσφαλιστικαὶ εἰσφοραί· πενταετὴς παραγραφὴ χρεῶν τοῦ Δημοσίου κατ' ἄρθρον 69 τοῦ νόμου ΣΙΒ' περὶ Δημοσίου Λογιστικοῦ κατίσχυσις τῆς κατ' ἄρθρον 27 § 7 ἀ.ν. 1846/1951, ὡς ἐτροποποιήθη, δικαιοτόκως παραγραφῆς τῶν πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν, Π 6099 σ. 620.—Παραγραφὴ ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν ὡς πρὸς τὸ Δημόσιον α) εἰς οἵαν παραγραφὴν ὑπόκεινται καθυστερούμενα εἰσφοραὶ πρὸς τὸ Ταμεῖον Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ἠλεκτροτεχνιτῶν Ἑλλάδος, ὀφειλόμενα ὑπὸ τοῦ Δημοσίου διὰ τὴν ἀπασχόλησιν ἀσφαλιστέου ἠλεκτροτεχνικοῦ προσωπικοῦ, παρέχοντος τὰς ὑπηρεσίας του εἰς τὸ Κρατικὸν Ἐργοστάσιον Ἀεροπλάνων ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου ἀορίστου χρόνου, β) ἐὰν ἡ διοίκησις ἔχῃ ὑποχρέωσιν, ὅπως τακτοποιήσῃ αὐτεπαγγέλτως τὰς ὀφειλάς της ἐκ τῶν ὡς ἀνωτέρω εἰσφορῶν, Γν. Σ. σ. 1225. —Παραγραφὴ τῶν ἐξ εἰσφορῶν ἀπαιτήσεων τοῦ Ι.Κ.Α. ἐναντι τοῦ Δημοσίου, Γν. Σ. σ. 1488, Ἔγκ. σ. 1488.—Ἀπαλλαγὴ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου καταβολῆς τελῶν καὶ παραβόλων ἐφέσεως, Π 2215 σ. 622.—Καταγγελία σχέσεως ἐργασίας μισθωτῶν τοῦ Δημοσίου· ἀπόλυσις διὰ πειθαρχικὸν παράπτωμα καὶ ἀποζημίωσις· ἐφαρμογὴ ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου 4464/1965 (ἄρθρον 14) ἐπὶ τῶν μισθωτῶν τοῦ Δημοσίου τῶν διατάξεων τοῦ νόμου 2112/1920 καὶ ὄχι μόνον ἐπὶ τῶν ὑπαλλήλων, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν ἐργατοτεχνιτῶν κατὰ τὸ ἀπὸ 16/18 Ἰουλίου 1920 δ.δ.· καταβολὴ τῆς ἀποζημιώσεως ταύτης καὶ εἰς τοὺς ὑποπεσόντας εἰς πειθαρχικὸν ἁπλῆς παράπτωμα· ἐπαλληλία ἀποζημιώσεως ἀπολυομένων ἐργατοτεχνιτῶν κατὰ τὸ δ.δ. 16/18 Ἰουλίου 1920, Π 2215 σ. 622.—Σύνδεσις ποσοστικοῦ καννονικῶν ἰατρείων διὰ σχέσεως δημοσίου δικαίου· ὑποχρέωσις Δημοσίου πρὸς καταβολὴν μισθοῦ τοῦ ὑκάρου ἀπολυθέντος ἰατροῦ· ἐφαρμογὴ ἀρχῶν Ἀστικοῦ Δικαίου περὶ ὑπερημερίας τοῦ μισθωτοῦ ἐργασίας ἐπὶ σχέσεων δημοσίου δικαίου· ἔννοια μισθοῦ κατ' ἄρθρον 655 Α.Κ.· παραγραφὴ μισθῶν κατ' ἄρθρον 28 τοῦ ἀπὸ 26.6/10.7.1844 δ/τος περὶ Κώδικος τῶν νόμων περὶ δικῶν τοῦ Δημοσίου· δικαιοπρ. παραγραφῆς κατ' ἄρθρα 269 Α.Κ., διὰ τῆς ὑποβολῆς τῆς περὶ τὴν ἀξίωσιν διαφορᾶς ἐνώπιον διοικητικοῦ δικαστηρίου· ἔνστασις συμψηφισμοῦ κεφαλαίου ἀλλαχοῦ κατ' ἄρθρον 656 Α.Κ.· προϋποθέσεις ὑπερημερίας ἐργοδότου κατ' ἄρθρον 342 Α.Κ., Π 26 σ. 678.—Ἐφαρμογὴ νόμου 2112/1920 ἐπὶ ὑπαλλήλων τοῦ Δημοσίου· θεώρησις συμβάσεως ὡς ἀορίστου χρόνου, ὅταν ἔχῃ καθορισθῇ διὰ ταύτης ἀνώτατον ὅριον διαρκείας αὐτῆς, ἀλλὰ συνάμα ἔχῃ ἀναγνωρισθῇ εἰς τὸν ἐργοδότην τὸ δικαίωμα νὰ ἀπολύῃ τὸν μισθωτὸν καὶ πρὸ τῆς παρόδου τοῦ χρόνου, ὡς τελούσης ὑπὸ διαλυτικὴν ἐξουσιαστικὴν ὑπὲρ τοῦ ἐργοδότου αἴρεσιν· πρόσληψις ὑπὸ ταυτότητα αἰρέσεων ὑπαλλήλων τοῦ Δημοσίου· ἐφαρμογὴ ἐπὶ καταγγελίας συμβάσεως τοῦ νόμου 2112/1920, Π 21736 σ. 737.—Σχέσεις ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου μετὰ τοῦ Δημοσίου· καθορισμὸς ὡρισμένου χρόνου συμβάσεως καὶ νόμος 2112/1920· πρόσληψις νοσοκόμου διὰ τὸ Νοσοκομεῖον Ἀστυνομίας Πόλεων· καθορισμὸς ὡρισμένου χρόνου συμβάσεως ἐπιβαλλομένου ὑπὸ νόμου καὶ ὄχι πρὸς καταστρατήγησιν τῶν περὶ καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας διατάξεων τοῦ νόμου 2112/1920· λῆξις αὐτοδι-

καίως συμβάσεως ὡρισμένου χρόνου, παρελθόντος τούτου καὶ ἐλλείψει δικαιώματος ἀποζημιώσεως διὰ καταγγελίαν συμβάσεως ἀορίστου χρονικῆς διαρκείας, ΙΙ 3414 σ. 1071.—Ἀκυρότης συμβάσεως ἐργασίας μετὰ τοῦ Δημοσίου μὴ καταρτισθείσης ἐγγράφως· δικαίωμα ὅμως ἀποζημιώσεως νόμων 2112/1920 καὶ ἐπὶ ἀκύρων συμβάσεων ἐργασίας· ἐφαρμογὴ ἐπὶ ἐργατῶν τοῦ Δημοσίου τοῦ ὑ.δ. 16/18 Ἰουλίου 1920 περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ νόμου 2112/1920 κατ' ἄρθρον 24 νόμου 4464/1965, ΙΙ 1420 σ. 740.—Περιορισμοὶ κατὰ ποσὸν ἀποζημιώσεως νόμου 2112/1920 ἐπὶ ἐργοδότου Δημοσίου, Ν.Π.Δ.Δ. κλπ., ΝΖ σ. 1041.—Περιορισμὸς ἀποζημιώσεων διὰ καταγγελίαν συμβάσεως ἐργασίας κατ' ἀ.ν. 173/1968· ἐὰν αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 2 § 2 καὶ 3 § 1 τοῦ ἀ.ν. 173/1968 ἔχουν ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ τῶν ἐργατοτεχνιτῶν, Γν.Σ. σ. 1353.—Ἐξομοίωσις Εἰδικοῦ Ταμείου Μονίμων Ὁδοστρωμάτων πρὸς τὸ Δημόσιον, μὴ ἀπαλλασσομένου ὅμως τῆς κατὰ τὸν νόμον 2112/1920, ὡς ἰσχύει, ἀποζημιώσεως ἀπολυομένων μισθωτῶν αὐτοῦ, συνδεομένων μετ' αὐτοῦ διὰ συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου καὶ μὴ ἐφαρμοζομένων τῶν διὰ τὸ Δημόσιον ἰσχυουσῶν πρὸ τῆς καταργήσεώς των διὰ τοῦ ἄρθρου 24 § 7 νόμου 4464/1965 ἐπ' ἀριθ. 956 καὶ 976/1947 Πράξεων τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ΑΠ 319 σ. 1086.—Ἀναγκαστικὴ τοποθέτησις πολεμιστῶν τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 εἰς τὸ Δημόσιον καὶ ἀπόλυσις τούτων· ἐὰν εἶναι νόμιμος ἡ καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας πολεμιστοῦ τοποθετηθέντος κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐμπορίου λόγῳ ἀπολύσεως ἀπὸ τούτου ἅπαντος τοῦ παρ' αὐτῷ ὑπηρετοῦντος ἐκτάκτου προσωπικοῦ ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ἢ ἔδει τοῦτο νὰ ἀκολουθήσῃ τὴν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ ν.δ. 2657/1953 ὁριζομένην διαδικασίαν, Γν.Σ. σ. 1091.— Ἀναγκαστικὴ τοποθέτησις πολεμιστοῦ τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 εἰς τὸ Δημόσιον δ' ἀόριστον χρόνον· δυνατὴ ἀπόλυσις μόνον διὰ τοὺς περιοριστικῶς εἰς τὸν νόμον ἀναφερομένους λόγους καὶ κατὰ τὴν ἐν αὐτῷ διαδικασίαν· μέλωσις ὑπὸ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ποσοστοῦ ὑποχρεωτικῆς προσλήψεως πολεμιστῶν, λυομένης ὑποχρεωτικῶς τῆς σχέσεως ἐργασίας, ΙΙ 9375 σ. 1134.—Ἀποζημίωσις ἀπολυομένων μισθωτῶν Δημοσίου, ΝΖ σ. 1552.—Τινὰ περὶ ὁμαδικῶν ἀπολύσεων μισθωτῶν· ἐξαίρεσις Δημοσίου καὶ λοιπῶν Ν.Π.Δ.Δ., πλὴν Τραπεζῶν, ΝΖ σ. 1193.—Ἐὰν δικαιοῦνται τῶν ἀποδοχῶν, τῶν ὑπὸ τῶν παραγράφων 4 καὶ 5 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ἀ.ν. 539/1945 ὁριζομένων ἡμερῶν ἀδείας, οἱ ἀπολυόμενοι δυνάμει τῶν Συντακτικῶν Πράξεων Θ' καὶ Ι' τοῦ 1967 μισθωτοί, συνδεόμενοι διὰ σχέσεως ἰδιωτικοῦ δικαίου μετὰ τοῦ ἐργοδότου, Γν.Σ. σ. 855.—Ἀποκλείεται σιωπηρὰ ἀνανέωσις συμβάσεως ἐργασίας κατ' ἄρθρον 671 Α.Κ. ἐπὶ Δημοσίου, Γν.Σ. σ. 500.—Ἀνεφάρμοστον ἄρθρου 671 Α.Κ. ἐπὶ συμβάσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου, συναπτομένης μετὰ τοῦ Δημοσίου, τοῦ νόμου ἀξιοῦντος ὅπως πᾶσα σύμβασις μετὰ τοῦ Δημοσίου γίνεται ἐγγράφως ὡς συστατικοῦ τῆς συμβάσεως· πρόσληψις ἀρχιτέκτονος εἰς τὴν Ὑπηρεσίαν Ἀρχαιοτήτων καὶ Ἀναστηλώσεως τοῦ Ὑπουργείου Προεδρίας τῆς Κυβερνήσεως· ἀξίωσις καταβολῆς δι' ἀπόλυσιν ἀποζημιώσεως δι' ὀφειλομένην καὶ μὴ ληφθεῖσαν ἔνεκεν ἀπολύσεως ἄδειαν· αἴτημα καταβολῆς τόκων διὰ καθυστερουμένας ἀποδοχάς· δικαστικὰ ἔξοδα εἰς δίκας μετὰ τοῦ Δημοσίου, ΙΙ 15424 σ. 1266.—Ἀμοιβὴ κατ' ἀποκοπὴν ἀρθυλεργατῶν ἐργαζομένων εἰς τὸ χριτικὸν ἐργοστάσιον· ἔννοια τῶν ἐπ' ἀριθ. 13/1964 καὶ 43/1966 διατητικῶν ἀποφάσεων, ΑΠ 270 σ. 948.—Μόνιμοι ὑπάλληλοι καὶ συνταξιοῦχοι Δημοσίου· ἀπόληψις διφόρων καθ' ἑορτὰς ἐκ μιᾶς μόνον πηγῆς, Ἐγγρ. σ. 1166.—Ἀγωγὴ μισθωτοῦ ἐξ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ τοῦ Δημοσίου· γενικώτερον ἐνδιαφέροντος τὸ ζήτημα καὶ παραπομπὴ τούτου εἰς τὴν Ὁλομέλειαν τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἂν κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 904 Α.Κ. εἰς ἣν περίπτωσιν προσληφθεὶς ὑπὸ Στρατιωτικῆς Ὑπηρεσίας βάσει τοῦ ἄρθρου 24 § 1 νόμου 4436/1929 ὡς τεχνίτης εἰργάσθη ὡς ὑπάλληλος καὶ ἀξιοῖ τὴν ὁμοιόν, ἠδύ θὰ κατέβαλλε τὸ Δημόσιον εἰς ἕτερον μισθωτόν, ὃν θὰ ἀπησχόλει κατόπιν ἐγκύρου συμβάσεως, ἐρηνάται ὑπὸ τίνος νομίμους ὅρους θὰ καθίστατο δυνατὴ ἡ σύναψις ἐγκύρου συμβάσεως κλπ., ΑΠ 413 σ. 1339. — Ἄκυρος πρόσληψις ὑπαλλήλου Δημοσίου ἐπὶ σχέσει δημοσίου δικαίου· ἐξακολούθησις τοῦ χαρακτῆρος τῆς σχέσεως ὡς δημοσίου δικαίου παρὰ τὴν ἀκυρότητα τῆς προσλήψεως, μὴ μεταβληθείσης εἰς σχέσιν ἐξηρτημένης ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου συνεπείᾳ τῆς ἀκυρότητος· ἀπαράδεκτος εἰσαγωγὴ ἀξιώσεως ἐξ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἐπὶ τῆς τοιαύτης σχέσεως πρὸς ἐκδίκασιν εἰς τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, ΙΙ 2852 σ. 1474.—Αὔξησις ἀριθμοῦ προσλαμβανομένων κατὰ ν.δ. 2500/1953· ἔννοια τῆς διὰ τοῦ ἀνωτέρω νόμου δοθείσης ἐξουσιοδοτήσεως πρὸς τὴν Ἐκτελεστικὴν Ἐξουσίαν διατήρησις διατάξεων περὶ προσλήψεως ὑπαλλήλων ἐπὶ συμβάσει παρὰ τοῦ Ὑπουργείου Βιομηχανίας· προσωπικὸν καλλιεργείας ἁλῶν τοῦ Κράτους· σχέσις τούτου ἰδιωτικοῦ δικαίου· ὑπαγωγὴ ἀξιώσεων εἰς τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν· καθορισμὸς μισθοῦ τῶν ἐπὶ συμβάσει προσλαμβανομένων κατὰ τὸ ν.δ. 2500/1953· εἰς τί συνίσταται, ΑΠ 244 σ. 1478. — Δικαστικὰ ἔξοδα εἰς δίκας μετὰ τοῦ Δημοσίου, ΑΠ 304 σ. 865, ΑΠ 303 σ. 866, ΑΠ 270 σ. 948, ΙΙ 15424 σ. 1266.

Δημοσίου δικαίου σχέσις. Σύνδεσις προσωπικοῦ κοινοτικῶν ἰατρείων διὰ σχέσεως δημοσίου δικαίου· ὑποχρέωσις Δημοσίου πρὸς καταβολὴν μισθοῦ τοῦ ἀκύρως ἀπολυθέντος ἰατροῦ· ἐφαρμογὴ ἀρχῶν Ἀστικοῦ Δικαίου περὶ ἐπιμερείας τοῦ μισθωτοῦ ἐργασίας ἐπὶ σχέσεων δημοσίου δικαίου, ΙΙ 26 σ. 678.—Θέσις ἡμερομισθίων τῶν Δήμων, προσληφθέντων πρὸ τοῦ νόμου 1726/1951 εἰς τὴν ὀργανικὴν θέσιν καὶ συνδεθέντων μετ' αὐτῶν διὰ τῆς μὴ ἀποκλειομένης ἐκ προϊσχυούσης νομοθεσίας συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ἀορίστου

χρόνου, ΑΠ 295 σ. 1086.—Σύνδεσις τῶν διὰ τὰ συνεργεῖα Βασιλικοῦ Ναυτικοῦ προσλαμβανομένων μετὰ τοῦ Δημοσίου πρὸ τοῦ νόμου 4504/1966 διὰ σχέσεως δημοσίου δικαίου, μὴ ἐπαγομένων οὔτω τῶν ἀξιώσεων αὐτῶν εἰς τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν· ὁρισμοὶ ἄρθρου 4 § 4 νόμου 4504/1966, ΠΠ 12809 σ. 1275. —Δημοσίου δικαίου ἡ σχέσις ἐπιμελητοῦ Πανεπιστημιακῆς Κλινικῆς· ἀπαράδεκτος εἰσαγωγὴ ἀξιώσεως αὐτοῦ πρὸς ἐκδίκασιν κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, κατὰ τὴν ὁποίαν ἐκδικάζονται ἀξιώσεις ἐκ σχέσεως ἰδιωτικοῦ δικαίου, ΠΠ 4377 σ. 1278.—Ἄκυρος πρόσληψις ὑπαλλήλου Δημοσίου ἐπὶ σχέσει δημοσίου δικαίου· ἐξακολούθησις τοῦ χαρακτῆρος τῆς σχέσεως ὡς δημοσίου δικαίου παρὰ τὴν ἀκυρότητα τῆς προσλήψεως, μὴ μεταβληθείσης εἰς σχέσιν ἐξηρτημένης ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου συνεπείᾳ τῆς ἀκυρότητος· ἀπαράδεκτος εἰσαγωγὴ ἀξιώσεως ἐξ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἐπὶ τῆς τοιαύτης σχέσεως πρὸς ἐκδίκασιν εἰς τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, ΠΠ 2852 σ. 1474.—Προσωπικὸν καλλιεργείας ἀλκῶν τοῦ Κράτους· σχέσις τούτου ἰδιωτικοῦ δικαίου· ὑπαγωγὴ ἀξιώσεων εἰς ἐργατικὴν διαδικασίαν, ΑΠ 244 σ. 1478.

Δημοψήφισμα. Δημοψήφισμα καὶ μισθός, Σημ. σ. 1256.

Διαβάθμισις. Νοσοκόμων νοσηλευτικῶν ἱδρυμάτων, ΑΠ 602 σ. 86, ΑΠ 606 σ. 88, ΑΠ 607 σ. 89, ΑΠ 658 σ. 228.—Μιῶν νοσηλευτικῶν ἱδρυμάτων, ΑΠ 196 σ. 830. — Προσωπικοῦ Α.Σ.Π.Α., ΠΠ 11577 σ. 1139.—Ἐφαρμογὴ ἄρθρου 7 ν.δ. 1759/1942 περὶ τιμητικῆς προαγωγῆς πολεμιστῶν τοῦ πολέμου 1940 - 1941 μόνον ἐπὶ ὑπαλλήλων Ὀργανισμῶν, ὑφισταμένων κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ νόμου τούτου καὶ ἐκτοτε διεπομένων ὑπὸ ἐσωτερικῶν κανονισμῶν, προβλεπόντων περὶ τῆς ἱεραρχικῆς καὶ μισθολογικῆς διαβαθμίσεως καὶ κατατάξεως εἰς διαφόρους βαθμοὺς βάσει τιτλικῶν καὶ οὐσιαστικῶν προσόντων τῶν παρ' αὐτοῖς ὑπηρετούντων ὑπαλλήλων, ΑΠ 198 σ. 604.

Διαδικασία. Βλ. καὶ λ. **Αἴτησις ἀκυρώσεως, Ἀναίρεσις, Ἀπόδειξις, Ἁρμοδιότης, Ἐργατικαὶ διαφοραί, Ἔφεσις, Πειθαρχία, Συλλογικαὶ διαφοραὶ ἐργασίας.** Περὶ τῆς διεξαγωγῆς τῆς ἀποδεικτικῆς διαδικασίας κατὰ τὸν νέον Κῶδικα Πολιτικῆς Δικονομίας, Ἐγκ. σ. 1182.—Διαδικασία ἐνώπιον Πολυμελοῦς Πρωτοδικείου (Ἔκδοσις ἀποφάσεως), Ἐγκ. σ. 1188.

Διάδικοι. Βλ. καὶ λ. **Ἀγωγή, Αἴτησις ἀκυρώσεως, Ἀναίρεσις, Ἐργατικαὶ διαφοραί, Νομιμοποίησις, Παρέμβασις.** Ἀναγνώρισις πραγματοποιηθέντων εἰς τὸ παρελθὸν ἡμερομισθίων ἠσφαλισμένων ἢ συνταξιούχων τοῦ Ταμείου Μεταλλευτῶν κατ' ἄρθρον 7 § 7 ν.δ. 4104/1960· συμμετοχὴ εἰς τὴν δίκην τοῦ Ι.Κ.Α. ὡς νομίμου διαδίκου, δικαζομένου ὡς ὁμοδίκου τῶν ἐργοδοτῶν, ΑΠ 200 σ. 956.—Διάδικος μετὰ συγχώνευσιν Ταμείου εἰς Ι.Κ.Α. πρὸς συνέχισιν τῆς δίκης ἐπὶ αἰτήσεως ἀκυρώσεως, ΣΕ 1490 σ. 1225, ΑΠ 469 σ. 1475.—Ἀνάτη κατ' ἄρθρον 1 τοῦ ἀπὸ 17/24 Αὐγούστου 1955 δ.δ. ἡ κατὰ συζήτησιν ἑκάστης συλλογικῆς διαφορᾶς ἐνώπιον τῶν Δευτεροβαθμίων Διοικητικῶν Δικαστηρίων παράστασις καὶ ὑποστήριξις τῶν ἀπόψεων τῶν ἐκπροσώπων τῶν ἐνδιαφερομένων ἐργοδοτῶν καὶ μισθωτῶν, προσκαλουμένων ἐγγράφως ὑπὸ τοῦ Προέδρου τοῦ Δικαστηρίου· ἀκυρότης ἄλλως ἀποφάσεων τούτων λόγῳ μὴ τηρήσεως οὐσιωδους τύπου τῆς διαδικασίας, ΣΕ 1409 σ. 1156.— Διεξαγωγὴ ἀποδεικτικῆς διαδικασίας κατὰ τὸν νέον Κῶδικα Πολιτικῆς Δικονομίας· ἐξέτασις διαδίκων, Ἐγκ. Τπ. Δικ. σ. 1182.—

Διαδοχή. Εὐθύνη ἀποκτῶντος ἐπιχείρησιν δι' ὑφιστάμενα χρέη αὐτῆς, ἄρθρον 479 Α.Κ., ΑΠ 140 σ. 551.—Χρέη ἀρχικῆς ἐργοδοτρίας κατ' ἄρθρον 479 Α.Κ.· περίπτωσις καταχυρώσεως ἐν ἀναγκαστικῷ πλειστηριασμῷ, ΑΠ 201 σ. 1080.— Διατήρησις ἐναντι τῆς Α.Ε.Η. δικαιωμάτων προσωπικοῦ κατὰ τὴν εἰς ταύτην μεταβίβασιν ἐπιχειρήσεως παραγωγῆς ἠλεκτρισμοῦ, ΠΠ 1774 σ. 558.— Συγχώνευσις Κ.Τ.Ε.Α. εἰς ἕτερον δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Συγκοινωνιῶν· ἰσοκατάστασις τοῦ εἰς ὃ συνεχωνεύθη, ὡς οἱονεὶ καθολικοῦ διαδόχου, εἰς ἅπαντα τὰ δικαιώματα καὶ ὑποχρεώσεις τοῦ συγχωνευθέντος, ΠΠ 765 σ. 1213.— Συγχώνευσις Κ.Τ.Ε.Α. εἰς ἕτερον δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Συγκοινωνιῶν· ἐφαρμογὴ ἄρθρου 479 Α.Κ.· ἔννοια τούτου· ἐφαρμογὴ κατ' ἀναλογίαν εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς συγχωνεύσεως Κ.Τ.Ε.Α. εἰς ἕτερον, ΠΠ 11 σ. 1221.— Μεταβολὴ προσώπου ἐργοδότου. Βλ. λ. **Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας.**

Διαδοχικὴ ἀσφάλισις. Βλ. λ. **Ταμεῖα.**

Διαθεσιμότης. Πολεμικὴ ἀξιωματικῶν· συναγόμενα ἐκ τῶν διεπουσῶν τούτους διατάξεων, ἰδίᾳ τοῦ ἄρθρου 8 § 2 ν. 5202/1931 καὶ 1 ν. 4506/1930, ἐν συνδυασμῷ πρὸς διατάξεις τοῦ νόμου 1854/1951 περὶ ἀπονομῆς πολιτικῶν καὶ στρατιωτικῶν συντάξεων· ἐξομοίωσις, ἀπὸ ἀπόψεως συνταξιοδοτικῶν δικαιωμάτων, τοῦ χρόνου τῆς πολεμικῆς διαθεσιμότητος πρὸς τὸν χρόνον ὑπηρεσίας τῶν ἐν ἐνεργείᾳ ἀξιωματικῶν· ἐξαίρεσις τῆς παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. ἀσφαλίσεως, ΑΠ 728 σ. 306.

Διαθήκη. Ἀναγκαία εἰδικὴ ἐν αὐτῇ δήλωσις περὶ τοῦ δικαιώματος τῆς κατὰ τὸ Καταστατικὸν τοῦ Ταμείου Συντάξεων Προσωπικοῦ Τραπέζης Ἀθηνῶν ἐφ' ἅπαξ ἀποζημιώσεως εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ θανάτου μέλους τοῦ Κλάδου Προνοίας, μὴ ἀρκούσης τῆς ἐγκαταστάσεως τινὸς ὡς κληρονόμου ἐφ' ἁπάσης τῆς ἐκ κινητῶν καὶ ἀκινήτων περιουσίας τοῦ διαθέτου, ΑΠ 376 σ. 1484.

Διαιτητικὰ Δικαστήρια - Διαιτητικαὶ ἀποφάσεις. Βλ. λ. **Συλλογικαὶ διαφοραὶ ἐργασίας.**

Διακεκριμέναι ἐθνικαὶ ὑπηρεσίαι. Χορήγησις κατ' ἄρθρον 51 ν.δ. 2698/1953, δι' ἀποφάσεως τοῦ διοικ. συμβουλίου τοῦ Ι.Κ.Α., μετ' ἔγκρισιν τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, συντάξεως εἰς ἠσφαλισμένους, πραγματοποιήσαντας 750 τοὐλάχιστον ἡμέρας ἐργασίας καὶ ἔχοντας συμπληρώσει τὸ 55ον ἔτος τῆς ἡλικίας των, ἐφ' ὅσον οὗτοι ἀποδεδειγμένος προσέφερον διακεκριμένας ἐθνικὰς ὑπηρεσίας καὶ διε-

τέλεσιν επί πέντε τοιλάχιστον έτη μέλη της Διοικήσεως της Γενικής Συνομοσπονδίας Εργατών Ελλάδος ή πρόεδροι ή γραμματείς εργατικών επαγγελματικών οργανώσεων' αρμοδιότης ήδη του Διοικητού του Ι.Κ.Α.' έννοια διακεκριμένων εθνικών υπηρεσιών, ΣΕ 2192 σ. 1285.—Αίτησις χήρας εργατικής οργανώσεως προς χορήγησιν συντάξεως κατ' άρθρον 51 ν.δ. 2698/1953' έννοια της διατάξεως, μη αρκουμένης εις την απλήν εκπλήρωσιν των εκ της ιδιότητος έκαστον απορρεόντων καθηκόντων και γενικών υποχρεώσεων, ΣΕ 2191 σ. 1285.

Διακοπή Παραγραφής. Βλ. λ. **Παραγραφή.**

Λειτουργίας επιχειρήσεως' συνέπειαι, Π 1352 σ. 218, Π 10809 σ. 877, Π 2959 σ. 1068.— Απόλυσις λόγω διακοπής των εργασιών εργοστασίου του εργοδότου εξ αναπροβλήτων οικονομικών δυσχερειών' αναγκαία και περί τούτου απόφασις της επιτροπής' δικαιουμένη υπό του μισθωτού αποζημίωσις' υπολογισμός αυτής, Ε 219 σ. 1404.

Διάκρισις εξουσιών. Βλ. λ. **Σύνταγμα.**

Διάλυσις Βλ. λ. **Διακοπή.**

Διανεμητικός Λογαριασμός. Μη καταβολή οικογενειακού επιδόματος εις πολλαπλώς απασχολουμένων μισθωτών, λαμβάνοντα οικογενειακόν επίδομα εξ ενός των εργοδοτών του, Έγκ. σ. 1292, Γν. Σ. σ. 1293.

Διανομείς. Γάλακτος' τεκμαρτά ημερομίσθια δι' εισφοράς Ι.Κ.Α., Έγκ. σ. 441.

Διανυκτέρευσις Εφαρμογή επί εκτάκτου προσωπικού Σ.Ε.Κ. επί συμβάσει ορισμένου χρόνου και της υ.α. 21091/2990/1946 περί αποζημιώσεως διά τους εκτός έδρας απασχολουμένους μισθωτούς, ΑΠ 49 σ. 628. — Αποζημίωσις μισθωτού διά διανυκτερεύσεις εκτός έδρας' προϋποθέσεις, Π 6436 σ. 1207.

Διαταγή Αρχής. Περιστατικόν ανωτέρας βίας, Π 1352 σ. 218, Π 10809 σ. 877, Π 2959 σ. 1068, Είσαγ. σ. 1068.

Διάταγμα. Βλ. λ. **Νόμος.**

Διαχείρισις - Διαχειρισταί. Δωχειριστικώς έλεγχος επαγγελματικής εργατικής οργανώσεως υπό επιθεωρητού δημοσίων υπολόγων τη αιτήσει του Νομάρχου ως επιτρεπούσης Αρχής, Γν. Σ. σ. 1090.— Παροχή επιδόματος εις ταμιακούς διαχειριστάς του Ο.Τ.Ε. προς κάλυψιν των εκ της διαχειρίσεως ενδεχομένων λαθών εις βάρος των κατά το άρθρον 13 § 4 του Γενικού Κανονισμού Προσωπικού Ο.Τ.Κ.' έννοια διατάξεως, ΑΠ 206 σ. 93.— Επίδομα διαχειριστικών λαθών εις υπάλληλον Κ.Τ.Ε.Α., Π 11 σ. 1222.— Τίνες αποτελούσι τα προσωπικόν διοικήσεως και κινήσεως των Κοινών Ταμείων Εισπράξεως Αναφορείων Αυτοκινήτων' καθήκοντα εκάστου των υπαλλήλων και ειδικότερον του εισπράκτορος' τίς νοείται ως εισπράκτωρ' έκδοσις εισιτηρίων και δικαιούχος επιδόματος διαχειριστικών λαθών, ΑΠ 736 σ. 229. - Βλ. και λ. **Θυρωροί.**

Διαχρονικόν δίκαιον. Οδηγίαι διά εφαρμογήν του Κώδικος Πολιτικής Δικονομίας' διαχρονικόν δίκαιον, Έγκ. σ. 1187.

Διδάσκαλοι Μίσθωσις ανεξαρτήτων επιχειρήσεων εκείνη του διδασκάλου ξένης γλώσσης ούτε επαιτείας ή ελέγχου του εργοδότου' διάφορος ή σύμβασις των διδασκάλων μετά των διευθυντών φροντιστηρίων ή διδακτηρίων ξένων γλωσσών, όσον και ή των οικοσίτων διδασκάλων, Π 4563 σ. 434.— Σύμβασις διδασκάντων ξένας γλώσσας κατ' οίκον' έλλειψις δικαιώματος παροχής δώρων καθ' εορτάς, Έγκ. σ. 503.

Διεθνές Δίκαιον. Ιδιωτικόν Διεθνές Δίκαιον' έννοια άρθρου 25 Α.Κ.' εφαρμογή του αρμόζοντος εις την σύμβασιν δικαίου, εάν τα μέλη δεν όρισαν ρητώς ή σιωπηρώς το δίκαιον, εις το οποίον υπέβαλον την εκ της συγκεκριμένης σμβάσεως ένοχήν' εξαίρεσις του αρμόζοντος δικαίου και προσδιορισμός τούτου βάσει των θεμελιούντων την ενοχικήν σχέσιν στοιχείων και μετ' εξαρίβωσιν και εκτίμησιν όλων των διαδίκων προτεινομένων και αποδεικνυομένων, ως συντρεχουσών ειδικών συνθηκών και περιστάσεων, ΑΠ 421 σ. 1405.

Διεξαγωγαί. Διεξαγωγή αποδεικτικής διαδικασίας κατά τον νέον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, Έγκ. Τπ. Δικ. σ. 1182.

Διευθυνταί. Τίνα πρόσωπα θεωρούνται κατέχοντα θέσεις επιτρετίας ή διευθύνσεως ή θέσιν εμπιστοσύνης, επί των οποίων δεν εφαρμόζονται αι διατάξεις περί ωρών εργασίας, περί εβδομαδιαίας αναπαύσεως, περί ελαχίστων ορίων μισθών, περί αποζημιώσεως ή προσαυξήσεως διά την υπερωριακήν ή κατά Κυριακάς και λοιπάς εξαιρετέας εορτάς εργασίαν κλπ.' έννοια νομική και διά τούτο ελεγκτή υπό του Αρείου Πάγου, ΑΠ 235 σ. 667. — Σχέσις εργασίας διευθυντόντων ιδιωτικών επαλλήλων' πρόσληψις Γενικού Διευθυντού και λήξις συμβάσεως αυτού κατ' εφαρμογήν του ά.ν. 4/1967, ως ετροποποιηθη' μη υπαγωγή τούτου, ως διευθύνοντος ιδιωτικού υπαλλήλου, εις τας περί αδειών κατ' έτος μετ' αποδοχών διατάξεις του ά.ν. 539/1945 και εις τας περί ελαχίστων ορίων μισθού και δώρων καθ' εορτάς διατάξεις, Π 4832 σ. 1397. — Απόλυσις Διευθυντών Γεωργικών Συνεταιρικών Οργανώσεων' υπολογισμός και τρόπος καταβολής αποζημιώσεως αυτών' εφαρμογή ά.ν. 31/1967, ΑΠ 329 σ. 1023.

Διευθυντικόν δικαίωμα. Βλ. λ. **Δικαίωμα.**

Δικαιοδοσία. Βλ. λ. **Αρμοδιότης.**

Δίκαιον. Ιδιωτερόπαια δικαίων, Σημ. σ. 1056. — Ζημία του δικαίου, Σημ. σ. 1381. — Εργασιακόν Δίκαιον, Επιστ. σ. 1056. Βλ. και λ. **Εργατική νομοθεσία.**

Δικαιοπραξία. Βλ. λ. **Σύμβασις.**

Δικαίωμα Ακύρωσις υπό του Συμβουλίου Επικρατείας διοικητικής πράξεως δι' έλλειψιν αιτιολογίας' έκδοσις νέας εντός εύλογου χρόνου' υποκατάστασις ταύτης εις την θέσιν της ακυρωθείσης, παραγομένων ούτω εννόμων αποτελεσμάτων από της εκδόσεως της ακυρωθείσης πράξεως, της κτήσεως ή απωλείας του δικαιώματος εις την σφαίραν του ιδιωτικού δικαίου

συμπαπτούσης πρὸς τὸν χρόνον, ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἤρξατο ἡ ἀναδρομή, ΠΠ 20489 σ. 9. — Διευθυντικὸν ἐργοδότου· ἀνήκουσα εἰς τὸν ἐργοδότην ἡ ρύθμισις παντὸς θέματος, τὸ ὁποῖον ἀνάγεται εἰς τὴν ὀργάνωσιν καὶ λειτουργίαν τῆς ἐπιχειρήσεώς του καὶ ἄρθρον 7 ν. 2112/1920 περὶ μονομεροῦς ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ὁλαπτικῆς μεταβολῆς ὅρων συμβάσεως μισθωτοῦ, ΑΠ 626 σ. 80.—Ὁ μονομερὴς προσδιορισμὸς τῆς παροχῆς ἐν τῇ συμβάσει ἐργασίας· διευθυντικὸν δικαίωμα ἐργοδότου· προστασία τοῦ μισθωτοῦ, ΝΖ σ. 529.— Ἄσκησις δικαιώματος ἐργοδότου πρὸς ὀργάνωσιν καὶ λειτουργίαν τῆς ἐπιχειρήσεως· ἀνήκουσα εἰς τὸν ἐργοδότην ρύθμισις παντὸς θέματος ἀναγομένου εἰς τὴν ὀργάνωσιν καὶ λειτουργίαν τῆς ἐπιχειρήσεώς του· ἄσκησις ὅμως τοῦ δικαιώματος ἐντὸς τῶν ὁρίων τῶν ἄρθρων 200, 281 Α.Κ.· ἀπαγορεύεται ἡ μεταβίβασις τοῦ μισθωτοῦ ἢ ἄλλως τοῦ καθορισμοῦ τοῦ τόπου τῆς ἐργασίας, ὁσάκις εἶναι δυνατὴ ἡ παροχὴ εἰς διαφόρους τόπους ἐργασίας, εἰς τὸ διευθυντικὸν δικαίωμα τοῦ ἐργοδότου, ἐκτὸς ἂν τὸ δικαίωμα ἀπεκλείσθη διὰ τῆς συμβάσεως ἐργασίας· περιπτώσεις θεμιτῆς τοιούτου ὡς μονομεροῦς ὁλαπτικῆς διὰ τῶν μισθωτῶν μεταβολῆς ὅρων συμβάσεως ἐργασίας καὶ ἐντεῦθεν καταβολῆς μισθοῦ μετὰ θέσεως θηλείας ὑπαλλήλου εἰς ἄλλον τόπον ἐργασίας· κρίσις περὶ μεταβολῆς ὅρων συμβάσεως ἐργασίας, Π 70 σ. 1469.—Δικαίωμα τοῦ ἐργοδότου· ὁ καθορισμὸς εἰδικώτερον τῆς συγκεκριμένης θέσεως ὑπαλλήλου, ἐργατοτεχνίτου ἢ κληρικοῦ, εἰς τὴν ὁποίαν θὰ χρησιμοποιηθῇ ἀναγκαστικῶς ὁ τοποθετηθεὶς πολεμιστής· ἄσκησις τοῦ δικαιώματος τούτου κατὰ δικαίαν κρίσιν κατ' ἄρθρον 371 Α.Κ.· παραπομπὴ εἰς τὴν 'Ολομέλειαν τοῦ Ἀρείου Πάγου τοῦ ζητήματος ἂν ἡ κρίσις τοῦ δικαστηρίου ὑπόκειται εἰς τὸν ἔλεγχον τοῦ Ἀρείου Πάγου, ΑΠ 737 σ. 210.— Δικαίωμα τῶν μισθωτῶν ἡ ἀπεργία, ΝΖ σ. 393. — Ἄσκησις τοῦ δικαιώματος τῆς ἀπεργίας, ΝΖ σ. 721. — Ἀτομικὰ δικαιώματα καὶ ἀπεργία· συμβολὴ εἰς τὴν μέθοδον ἑρμηνείας τῶν ἀτομικῶν δικαιωμάτων, Μελ. σ. 987. — Κρίσις Πρωτοδικείου ὅτι ἀγωγή, στηριζομένη κατὰ τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Λημενογατῶν Πειραιῶς ὡς ὑποχρέου πρὸς καταβολὴν ἀποζημιώσεως κατὰ τὸν ν. 551/1915 ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, ἠσκήθη καταχρηστικῶς κατ' ἄρθρον 281 Α.Κ. λόγῳ τοῦ ὅτι ἡ ἐπὶ ἐξαετίαν ἀδράνεια τοῦ δικαιούχου ἀπὸ τοῦ χρόνου τοῦ ἀτυχήματος ἐδημιούργησεν εὐλόγως εἰς τὸ Ταμεῖον τὴν πεποίθησιν, ὅτι οὗτος δὲν θὰ ἤσκει τὸ δικαίωμα τοῦτο· ἐσφαλμένη ἐφαρμογὴ τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ., ΑΠ 306 σ. 1549.

Δικαστήρια. Βλ. καὶ λ. **Ἀρμοδιότης, Αἴτησις ἀκυρώσεως, Ἀναίρεσις, Εἰρηνοδικεῖον, Ἐργατικαὶ διαφοραί, Ἔφεσις, Συλλογικαὶ διαφοραὶ ἐργασίας.** Ἀρμόδια διὰ τὴν ἐκδίκασιν διοικητικῶν διαφορῶν· διαφορὰ ἐκ τοῦ Κανονισμοῦ Φαρμακευτικῆς Περιθάλψεως τοῦ Ι.Κ.Α., ΣΕ 162 σ. 37.

Δικαστικὰ ἔξοδα. Συμψηφισμὸς ἐπὶ εὐλόγων ἀμφιβολίας περὶ τῆς ἐκβάσεως τῆς δίκης, ΑΠ 73 σ. 485, ΕΑ 990 σ. 675, Π 4332 σ. 1397. — Νίκη καὶ ἥττα ἐν μέρει ἀμφοτέρων τῶν διαδίκων· συμψηφισμὸς δικαστικῆς δαπάνης, ΑΠ 211 σ. 1082, ΑΠ 693 σ. 159. — Περιορισμὸς δικαστικῆς δαπάνης ὡς πρὸς τὴν δικηγορικὴν ἀμοιβὴν εἰς τὸ ἥμισυ κατ' ἐφαρμογὴν ἄρθρου 22 παραγράφου 1 ν. 3693/1957· ἐφαρμογὴ ταύτης καὶ ἐπὶ δικῶν Ι.Κ.Α., ΑΠ 739 σ. 234. — Συμψηφισμὸς εἰς δίκας μετὰ τοῦ Δημοσίου ὅλων τῶν δικαστικῶν ἐξόδων, κατ' ἄρθρον 22 παράγραφος 2 ἐδάφιον δ' τοῦ νόμου 3693/1957, ὅταν ἕκαστος διάδικος ἐν μέρει νικήσῃ καὶ ἐν μέρει ἡττηθῇ, Π 15424 σ. 1266. — Ἥττα διαδίκου Ι.Κ.Α.· καταδίκη εἰς δικαστικὴν δαπάνην (ἄρθρον 178 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας) μειουμένην κατὰ τὸ ποσὸν τῆς δικηγορικῆς ἀμοιβῆς εἰς τὸ ἥμισυ, συμφώνως ἄρθρῳ 22 παράγραφος 2 ν. 3693/1951 καὶ 3210/1955, αἵτινες ὡς οὐσιαστικαί, μειοῦσαι τὰς ὑπὸ τοῦ Κώδικος περὶ δικηγόρων καθοριζομένας ἀμοιβὰς τούτων, δὲν κατηργήθησαν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ Εἰσαγ. Νόμου τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, ΑΠ 434 σ. 1414. — Περιπτώσεις συμψηφισμοῦ ὅλων τῶν δικαστικῶν ἐξόδων εἰς δίκας μετὰ τοῦ Δημοσίου κατ' ἄρθρον 22 παράγραφος 2 τοῦ νόμου 3693/1957· ἔννοια τῆς διατάξεως ταύτης· ἐν περιπτώσει ἐπιδικάσεως ποσοῦ ἐλάσσονος τοῦ διὰ τῆς ἀγωγῆς ζητουμένου, καὶ ἂν ἐκρίθη βάσιμος ἡ ἀξίωσις, ὅσον ἀφορᾷ ἐν ἢ καὶ πάντα τὰ κεφάλαια, θεσπίζεται ἐν δίκῃ οἱαδήποτε μετὰ τοῦ Δημοσίου συμψηφισμὸς ἐν ὅλῳ τῶν δικαστικῶν ἐξόδων, ΑΠ 270 σ. 949. — Συμψηφισμὸς δικαστικῶν ἐξόδων εἰς δίκας μετὰ τοῦ Δημοσίου κατὰ τὸ ἄρθρον 31 παράγραφος 2 ἐδάφιον β' τοῦ Δ.δ. τῆς 7/20 Ἰουνίου 1957· περιορισμὸς ἐφαρμογῆς εἰς δίκας προσώπων, τῶν ὁποίων ἡ Νομικὴ Ὑπηρεσία διεξάγεται διὰ τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, ΑΠ 304 σ. 865.— Ἀπόρριψις ἀγωγῆς· καταδίκη εἰς δικαστικὴν δαπάνην, κατ' ἄρθρον 178 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, ἐφαρμοζόμενον κατ' ἄρθρον 14 παράγραφος 2 Εἰσαγ. νόμου καὶ ἐπὶ τῶν κατὰ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ Κώδικος ἐκκρεμῶν δικῶν· διάταξις ἀποδόσεως τοῦ καταβληθέντος παραβόλου, μὴ προβλεπομένου ὑπὸ τοῦ ἐφαρμοζομένου Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας παραβόλου ἐφέσεως, ΑΠ 455 σ. 1479.

Δίκη. Βλ. καὶ λ. **Ἀγωγή, Αἴτησις ἀκυρώσεως, Ἀναίρεσις, Ἀπόδειξις, Ἀρμοδιότης, Ἀσφαλιστικὰ μέτρα, Δεδικασμένον, Δικαστικὰ ἔξοδα, Ἐνστασις, Ἐργατικαὶ διαφοραί, Ἔφεσις, Συλλογικαὶ διαφοραὶ ἐργασίας.** Τινὰ περὶ ἐργολαβίας δίκης, ΝΖ σ. 857.

Δικηγόροι. Ἀναγκαστικὸς διορισμὸς δικηγόρων πολεμιστῶν κατ' ἀ.ν. 1836/1951· καθορισμὸς ὑποχρέου πρὸς πρόσληψιν νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου· προϋποθέσεις προστασίας κλπ. Βλ. λ. **Στράτευσις** (παράγραφος Β'). — Ἀνεπηρέαστον τοῦ κύρους τῆς διοικητικῆς περὶ διορισμοῦ δικηγόρου πολεμιστοῦ πράξεως ἐκ τοῦ ὅτι εἶχεν οὗτος τιμωρηθῇ διὰ πειθαρχικῆς ποινῆς, μὴ προκύπτοντος τούτου ἐκ διατάξεως τινὸς τοῦ ἀ.ν. 1836/1951· δυνατὴ ἐν-

δεχομένως, ἐν ὅψει τῶν ἐν ἑκάστῃ συγκεκριμένῃ περιπτώσει ὑφισταμένων ἰδιαιτέρων συνθηκῶν, κίνησις τῆς διαδικασίας ἀπολύσεως τοῦ διορισθέντος δικηγόρου. ΣΕ 2779 σ. 5. — Προϋπόθεσις ἀναγκαστικῆς τοποθετήσεως πολεμιστοῦ κατ' ἀ.ν. 1836/1951 ἡ ἀνεργία αὐτοῦ καθ' ὁρισμὸν ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 63 παράγραφος 3 ν.δ. 3026/1954 μόνον ἀσυμβιβάστου πρὸς τὸ δικηγορικὸν λειτούργημα πάσης ἐμμίσθου ὑπηρεσίας παρὰ φυσικῷ ἢ νομικῷ προσώπῳ καὶ ὄχι κωλύματος διὰ τὴν ἀπόληψιν τῆς δευτέρας θέσεως, μὴ ὁριζομένου εἰς τὸν Κώδικα περὶ δικηγόρων ἢ εἰς διάταξιν τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 ὡς συνεπείας τῆς παραβάσεως τῆς ἀκαιρότητος τῆς συμβάσεως. ΑΠ 394 σ. 1339. — Σχέσις παρέχοντος νομικὰς ὑπηρεσίας δικηγόρου ἀντὶ παγίας ἀμοιβῆς· ὁ χρόνος παροχῆς καθαρῶς νομικῶν ὑπηρεσιῶν ὑπὸ δικηγόρου παρὰ Τραπέζῃ καὶ ἀντὶ παγίας μηνιαίας ἀμοιβῆς δὲν εἶναι, οὔτε καὶ θεωρεῖται, ὡς χρόνος ὑπηρεσίας ὑπαλλήλου Τραπέζης, ἀλλ' ὡς χρόνος ἀσκήσεως τοῦ δικηγορικοῦ λειτουργήματος. Γνμδ. Δικ. Σελλ. 'Αθηνῶν σ. 203.— Σχέσεις τοῦ παρέχοντος νομικὰς ὑπηρεσίας δικηγόρου ἀντὶ παγίας ἐτησίας ἢ μηνιαίας ἀμοιβῆς καὶ ἐφαρμοστέαι διατάξεις· αὐτοτέλεια τόκων καὶ ἀγωγὴ περὶ τούτων· ἀξιώσεις δικηγόρου ἐκ τῆς σχέσεως αὐτοῦ μετὰ τοῦ ἐντολέως. ΑΠ 15510 σ. 1065. — Δικηγορικαὶ ἀμοιβαί· νόμιμος ἡ ὑπ' ἀριθ. 6798/20.4.1966 ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ Δικαιοσύνης περὶ καταστάτων ὁρίων ἀμοιβῆς παρεχόντων τὰς ὑπηρεσίας των ἐπὶ παγίᾳ περιοδικῇ ἀμοιβῇ δικηγόροις· ἐφαρμογὴ ταύτης ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῶν ὑπ' ἀριθ. 93734/1962 καὶ 76630/1964 ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ Δικαιοσύνης. Γν. Σ. σ. 307. — Καθορισμὸς ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Δικαιοσύνης ἐλαχίστου ὁρίου ἀμοιβῆς τῶν ἐπὶ παγίᾳ περιοδικῇ τοιαύτῃ ἀμειβομένων δικηγόρων· προσαύξησις τούτων δι' ἑκάστην πενταετίαν· τρόπος ὑπολογισμοῦ τῶν προσαυξήσεων· ἀνίσχυρος ἡ ὑπ' ἀριθ. 5798/1966 ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ Δικαιοσύνης, ὡς μὴ δημοσιευθέντος τοῦ περιεχομένου της εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως· δικαίωμα κανονικῆς ἀδείας μετ' ἀποδοχῶν κατ' ἔτος. ΑΠ 154 σ. 1518. — Δικηγορικαὶ ἀμοιβαί· χαρακτὴρ διοικητικῶν πράξεων περὶ καθορισμοῦ τούτων· παροχὴ εἰς τὸν Ὑπουργὸν Δικαιοσύνης ἐξουσίας ὅπως προσβάλῃ εἰς τὸν καθορισμὸν τοῦ ἐλαχίστου ὁρίου ἀμοιβῆς τῶν ἐπὶ παγίᾳ ἀμοιβῇ παρεχόντων τὰς ὑπηρεσίας των δικηγόρων· κανονιστικὸς χαρακτὴρ τῶν πράξεων τοῦ Ὑπουργοῦ· προθεσμία προσβολῆς τούτων ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας. ΣΕ 169 σ. 1481. — Τινὰ περὶ ἐγγαλιάβας δίκης. ΝΖ σ. 857. — Ἐξουσία Ὑπουργῶν διὰ λήξιν σχέσεως δικηγόρων, Γν. Σ. σ. 1385. — Ἀσφάλισις τῶν ἀντὶ παγίας ἀμοιβῆς δικηγόρων νομικῶν προσώπων ἰδιωτικοῦ δικαίου εἰς τὰ διὰ τὸ προσωπικὸν αὐτῶν ὑφιστάμενα Ταμεῖα ἐφείας ἀσφαλίσεως κατ' ἄρθρον 21 ν.δ. 3790/1967· καθορισμὸς συνταξίμων προϋπηρεσιῶν τῶν περιορίστικῶς εἰς τὴν πρὸ τῆς ἰσχύος τοῦ ἀνωτέρω νομοθετικοῦ διατάγματος ὑπὸ τὴν ἰδιότητα τοῦ δικηγόρου διανυθείσαν εἰς τὸ αὐτὸ νομικὸν πρόσωπον, διὰ τὴν ἀσφάλισιν τοῦ προσωπικοῦ τοῦ ὁποίου ὑφίσταται τὸ 'Ασφαλιστικὸν Ταμεῖον' ἔννοια νεωτέρου ν.δ. 4272/1962. ΣΕ 1906 σ. 1205. — Ὑπαγωγὴ εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ταμείου 'Ασφαλίσεως Δημοτικῶν καὶ Κοινοτικῶν Ὑπαλλήλων τὸ πρῶτον καὶ τῶν ἐπὶ παγίᾳ περιοδικῇ ἀμοιβῇ νομικῶν συμβούλων καὶ δικηγόρων τῶν Δήμων· ἐξαγορὰ προϋπηρεσίας τούτων· ἔννοια ἄρθρου 30 ν. 4505/1966. ΣΕ 1914 σ. 1551. — Νόμιμος μισθὸς ὑπαλλήλων δικηγορικῶν γραφείων· ἐφαρμοστέα συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας καὶ μισθὸς διὰ μειωμένην ἀπασχόλησιν· νόμιμον ὡράριον ἐργασίας τὸ ὀκτάωρον κατ' ἄρθρον 18 π.δ. 8 'Απριλίου 1932· ἀνεφάρμοστον ὑπ' ἀριθ. 43/1965 διατακτικῆς ἀποφάσεως περὶ μισθοῦ προσωπικοῦ Γραφείων ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων· ἔλλειψις δεσμεύσεως τῶν δικηγόρων καὶ ἐκ τῆς ὑπ' ἀριθ. 24/1963 διατακτικῆς ἀποφάσεως· ἐφαρμογὴ ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας περὶ μισθοῦ ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων ἐν γένει· συμφωνία περὶ μειωμένης ἀπασχολήσεως καὶ ἀντίστοιχος μισθός. ΑΠ 1419 σ. 555. — Μισθὸς ὑπαλλήλων δικηγόρων καὶ συμβολαιογράφων· ρύθμισις αὐτοῦ ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 24/1963 διατακτικῆς ἀποφάσεως· ἔλλειψις δεσμεύσεως τῶν δικηγόρων καὶ συμβολαιογράφων ἐκ τῆς ὑπ' ἀριθ. 24/1963 διατακτικῆς ἀποφάσεως, δι' ἧς, πλὴν ἄλλων, ἐρρυθμίσθησαν αἱ νόμιμοι ἀποδοχαὶ τῶν ὑπαλλήλων τῶν Γραφείων τούτων, ὡς στερουμένων τῶν δικηγόρων καὶ συμβολαιογράφων τῆς ἱκανότητος συμμετοχῆς των καὶ ἑπομένως καὶ τῆς ἐκπροσωπήσεως τούτων ἐπὶ τοῦ λιβόντος μέρους εἰς τὴν διένεξιν 'Εμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου 'Αθηνῶν· ἔννοια διατάξεως ἄρθρου 23 παράγραφος 2 νόμου 3239/1955· ἐφαρμογὴ ἐπὶ τῶν ὑπαλλήλων τῶν Γραφείων τῶν δικηγόρων καὶ συμβολαιογράφων τῶν ἑκάστοτε ἰσχυουσῶν ἐθνικῶν γενικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας. ΑΠ 20106 σ. 1402. — Περιορισμὸς δικαστικῆς δαπάνης ὡς πρὸς τὴν δικηγορικὴν ἀμοιβὴν εἰς τὸ ἥμισυ κατ' ἄρθρον 22 παράγραφος 1 ν. 3693/1957· ἐφαρμογὴ καὶ ἐπὶ δίκης Ι.Κ.Α., ΑΠ 739 σ. 234.— Ἤττα διαδίκου Ι.Κ.Α.· κατάδικη εἰς δικαστικὴν δαπάνην (ἄρθρον 178 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας) μειωμένην κατὰ τὸ ποσὸν τῆς δικηγορικῆς ἀμοιβῆς εἰς τὸ ἥμισυ, συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 22 § 2 ν. 3643/1951 καὶ 3210/1955, αἵτινες, ὡς εἰδικωτέραι μειοῦσαι τὰς ὑπὸ τοῦ Κώδικος περὶ δικηγόρων καθοριζομένας ἀμοιβὰς ταύτων, δὲν κατηργήθησαν ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ Εἰσαγ. νόμου τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, ΑΠ 434 σ. 1411.

Δικονομία. Βλ. λ. **Πολιτικὴ Δικονομία.**

Διοικητικὰ Δικαστήρια. Βλ. λ. **Αἴτησις ἀκυρώσεως. Διοικητικαὶ πράξεις - Διοίκησις, Συλλογικαὶ διαφοραὶ ἐργασίας.**

Διοικητικαὶ πράξεις - Διοίκησις. Βλ. καὶ λ. **Αἴτησις ἀκυρώσεως, Ἀρμοδιότης, Δημόσιον, Πειθαρχία, Συλλογικαὶ διαφοραὶ ἐργασίας, Ταμεῖα, Ὑπάλληλοι δημόσιοι, Ὑπουργεῖα -**

Υπουργικαί αποφάσεις. Απλούν διαβιβαστικόν έγγραφον στερείται εκτελεστού χαρακτήρος· απαράδεκτος αίτησις ακυρώσεως κατ' αυτού, ΣΕ 2779 σ. 5. — Απόφασις διοικητικού συμβουλίου Οργανισμού Εργατικής Κατοικίας, εκδοθείσα επί ενστάσεως του ενδιαφερομένου κατά της αποφάσεως επιτροπής ελέγχου δικαιολογητικών, δι' ης απεκλείσθη της κληροθεσίας υπέρ αυτού κατοικίας· εκτελεστός χαρακτήρ μόνον της αποφάσεως του διοικητικού συμβουλίου· παραδεκτή αίτησις ακυρώσεως κατ' αυτής, ΣΕ 2540 σ. 236.—Κυδικοποιούσα πράξις αποτελεί τύπος νέαν διοικητικήν πράξιν· προθεσμία αιτήσεως ακυρώσεως από της δημοσιεύσεως, ΣΕ 2089 σ. 40. — Χαρακτήρ του κανονισμού εργασίας ως θεσμού δημοσίου δικαίου· διοικητική πράξις, διαπλάσσουσα ιδιωτικάς εννόμους σχέσεις, ή περί κυρώσεως του Κανονισμού υπουργική απόφασις· συλλογικόν όργανον διοικήσεως το τμήμα Κανονισμών Εργασίας, Είσαγ. σ. 91. — Απαράδεκτος προσβολή πράξεως του Κεντρικού Συμβουλίου προστασίας απολυομένων εκ του στρατού, συγχωνευθείσης εις την επί προσφυγής κατ' αυτής εκδοθείσαν απόφασιν του Δευτεροβαθμίου Συμβουλίου, ΣΕ 1252 σ. 816. — Δεν συνιστά εκτελεστήν διοικητικήν πράξιν ή έκδοσις και παροχή αντιγράφου διοικητικών πράξεων ή ετέρων δημοσίων εγγράφων, ή άρνησις της χορηγήσεως των οποίων να συνιστά παράλειψιν νομίμου ενεργείας, ΣΕ 10 σ. 1481. —Κενόν διαιτητικής αποφάσεως, καθιστών δυσχερή την εφαρμογήν της ως προς κατηγορίαν μισθωτών δυνατή συμπλήρωσις κατά την νόμιμον διαδικασίαν και ουχί πλημμέλεια, επαγομένη ακυρότητα, ΣΕ 105 σ. 535. — Χαρακτήρ διοικητικής πράξεως ως κανονιστικής· δημοσιευτέα αύτη εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως· έναρξις προθεσμίας διά την άσκησιν αιτήσεως ακυρώσεως από της δημοσιεύσεως· χρόνος δημοσιεύσεως του φύλλου της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως όχι διάφορος του χρόνου καθ' ον το φύλλον τούτο καθίσταται προσιτόν εις το κοινόν· έλεγχος υπό του Συμβουλίου Επικρατείας της αντικειμενικής ακριβείας της επί του φύλλου της Εφημερίδος Κυβερνήσεως σημειώσεως ημερομηνίας δημοσιεύσεως αυτού, ΣΕ 2950 σ. 205.—Χαρακτήρ ως κανονιστικής πράξεως της αποφάσεως του Υπουργού περί κυρώσεως συλλογικής συμβάσεως εργασίας, δι' ης επεκτείνεται άμα ή ισχύς ταύτης εις τα μέλη μη συμβληθεισών Οργανώσεων ή εις τρίτους, μη δεσμευομένους εκ της συλλογικής συμβάσεως· αναγκαία ή δημοσίευσις αύτης εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ΑΠ 219 σ. 742. — Γενική αρχή του Διοικητικού Δικαίου περί ισχύος των διοικητικών πράξεων από της προβλεπομένης υπό του νόμου δημοσιεύσεως των, άνευ αναδρομικής δυνάμεως, εφ' όσον ο νόμος δεν ορίζει άλλως, Γν. Σ. σ. 307, ΣΕ 242 σ. 342. — Η διοικητική πράξις, ως και ο νόμος, ορίζει περί του μέλλοντος και δεν έχει αναδρομικήν δύναμιν και δεν δύναται να προσδίδη εις εαυτήν αναδρομικήν ισχύν, άνευ νομοθετικής προς τούτο εξουσιοδοτήσεως, ΑΠ 219 σ. 742. — Υποχρέωσις Διοικητικών Αρχών προς συμμόρφωσιν προς το περιεχόμενον της αποφάσεως του Συμβουλίου Επικρατείας· έκδοσις νέας πράξεως εντός εύλογου χρόνου μετ' ακύρωσιν της πρώτης δι' έλλειψιν αιτιολογίας· αποκατάστασις της νέας πράξεως εις την θέσιν της ακυρωθείσης, παραγομένων αυτού εννόμων αποτελεσμάτων από της εκδόσεως της ακυρωθείσης πράξεως, της κτήσεως ή απωλείας του δικαιώματος εις την αφαίρεσιν του ιδιωτικού δικαίου συμπιπτούσης προς τον χρόνον, από του οποίου ήρξατο η αναδρομή, ΑΠ 20499 σ. 2. — Παύσις υφισταμένης της προϋποθέσεως ύπαρξεως εξηγγελμένου εργασιακού δεσμού μεταξύ των διαδίκων διά της ακυρωτικής της πράξεως περί τοποθετήσεως πολεμιστού του ά.ν. 1836/1951 αποφάσεως του Συμβουλίου Επικρατείας, επαγομένη νομίων κατάργησιν έναντι πάντων, είτε πρόκειται περί κανονιστικής, είτε περί ατομικής πράξεως (άρθρον 50 ν. 3713/1928), ΑΠ 596 σ. 83.— Δυνατότης της Διοικήσεως, ακυρωθείσης υπό του Συμβουλίου Επικρατείας διοικητικής πράξεως δι' έλλειψιν αιτιολογίας, όπως επαναφερομένη επί της υποθέσεως και κρίνουσι βάσει των κατά τον χρόνον εκδόσεως της ακυρωθείσης πράξεως πραγματικών δεδομένων επαναλάβη ητιολογημένος το περιεχόμενον αυτής δια νέας πράξεώς της, προσδίδουσα εις ταύτην ισχύν ανατρέχουσαν εις τον χρόνον εκδόσεως της ακυρωθείσης· παραπομπή του ζητήματος εις Ολομέλειαν Συμβουλίου Επικρατείας, ΣΕ 242 σ. 342. — Ακύρωσις υπό του Συμβουλίου Επικρατείας διοικητικής πράξεως δια τυπικούς λόγους, ήτοι δι' έλλειψιν νομίμου αιτιολογίας· έκδοσις νέας πράξεως κατ' άρθρον 50 § 4 νόμου 3713/1928· αρχή αναδρομικής ισχύος της νέας πράξεως· ανεφάρμοστος όμως ουσιαστικώς επιβάλλεται βάρος εις τον μη ευθυνόμενον διοικούμενον· ακύρωσις πράξεως περί τοποθετήσεως πολεμιστού και έκδοσις νέας, ΑΠ 'Ολ. 350 σ. 874, πρβλ. Είσαγ. σ. 873.—Επανάληψις υπό της Διοικήσεως διοικητικής πράξεως μετ' ακύρωσιν υπό του Συμβουλίου της Επικρατείας, απαλλαγμένης του δι' ο ή ακύρωσις ελαττώματος· πρόσδοσις εις ταύτην αναδρομικής ισχύος, άλλοτε μεν επιβεβλημένη λόγω της φύσεως της πράξεως, άλλοτε δε απλώς επιτρεπτή· περιπτώσεις· αναδρομική ισχύς νέας πράξεως περί τοποθετήσεως πολεμιστού του ά.ν. 1836/1951, ΣΕ 2165 σ. 1199.— Γενικότερα αρχή του Πειθαρχικού Δικαίου, καθ' ην η κρίσις επί των πειθαρχικών παραπτωμάτων δεν προσήκει εις τον έχοντα εν τη απολήλη ιεραρχία βαθμόν κατώτερον του κρινομένου· μη νόμιμος συγκρότησις πειθαρχικού συμβουλίου διά της συμμετοχής υπαλλήλου κατωτέρου βαθμού· συνέπεια το νομικώς άνισχυρον της πράξεως, αδιαφόρου άν ο ανεπιτρέπτως μετασχών της συνθέσεως επελέγη μεταξύ των πας' αυτού του παίσαντος υπαλλήλου προταθέντων συναδέλφων του· πειθαρχική ποινή οριστικής απολύσεως υπαλλήλου, ΑΠ 506 σ. 99.—Σύνθεσις και λειτουργία συλλογικών οργάνων Διοικήσεως· γενικαί αρχαί διά την έλλειψιν νομίμου συνθέσεως· δεν αρκεί η παρουσία των συγ-

κροτούντων τὴν νόμιμον ἀπαρτίαν μελῶν των, τακτικῶν ἢ ἀναπληρωματικῶν, ἀλλὰ πρέπει να προκύπτῃ συναμα ὅτι ἡ Διοίκησις κατέστησε δυνατὴν τὴν παρουσίαν ἁπάντων τῶν μελῶν δι' ἐγκαίρου προσκλήσεως των ὅπως παραστῶσιν εἰς τὴν συνεδρίασιν' ἀπόδειξις προσκλήσεως, ΣΕ 1920 σ. 1131.— Σύστασις διὰ τοῦ ἀ.ν. 1893/1951 εἰδικῆς ἐπιτροπῆς, ἀποφαινομένης περὶ ἀπολύσεως συνδικαλιστικῶν στελεχῶν' σύνθεσις αὐτῆς' ἐτησία ἡ θητεία τῶν μελῶν αὐτῆς' ἀκυρότης ἀποφάσεως ἐπιτροπῆς, συντεθείσης παρανόμως ἐκ μελῶν, τῶν ὁποίων ἡ ἐτησία θητεία εἶχε λήξει, ΣΕ 2068 σ. 1212.— Δυνατὴ ἀνάκλησις ἐντὸς εὐλόγου χρόνου διοικητικῶν πράξεων ἐκδοθεισῶν κατὰ πλάνην τῆς Διοικήσεως, καθιστώσαν πλημμελῆ (διὰ παράβασιν νόμου) τὴν ἐκδοθεῖσαν πρᾶξιν' κρίσις τοῦ δικαστηρίου περὶ τοῦ εὐλόγου χρόνου' ἐπαγωγὴ εἰς τὴν τυπικὴν ἔννοιαν τῆς διοικητικῆς πράξεως κατ' ἀρχὴν καὶ τῶν πράξεων τῶν νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, οἷον καὶ τὸ Ι.Κ.Α.· κρίσις τοῦ Διευθυντοῦ Ὑποκαταστήματος τοῦ Ι.Κ.Α. περὶ συνδρομῆς ἐν τῷ προσώπῳ ἠσφαλισμένου τῶν προϋποθέσεων ἀναπηρίας καὶ ἀπονομὴ εἰς τοῦτον συντάξεως ἕνεκεν κοινῆς ἀναπηρίας' ὑστέρα ἀνάκλησις τῆς διοικητικῆς πράξεως, ΑΠ 545 σ. 39.— Ἀποβολὴ τῆς ἀνακλήσεως πάσης διοικητικῆς πράξεως ὑπὸ τοῦ ἐκδόντος αὐτὴν ὀργάνου τῆς Διοικήσεως, χωρούσης κατὰ θεμελιώδη ἀρχὴν τοῦ Διοικητικοῦ Δικαίου, εἰς τὴν αὐτὴν διαδικασίαν, τὴν ὑπὸ τοῦ νόμου διαγραφομένην διὰ τὴν ἔκδοσιν τῆς ἀνακαλουμένης πράξεως' ἰσχὺς τούτου καὶ προκειμένου περὶ πλημμελῶν ἐν γένει διοικητικῶν πράξεων, ἐκτὸς ἂν ἄλλως ὁρίζεται εἰς τὸν νόμον ἢ ἂν ὡς ἐκ τῆς φύσεως καὶ τοῦ περιεχομένου τῆς ἀνακλητέας πράξεως δικαιολογῆται, ἐκ λόγων δημοσίας τάξεως ἢ δημοσίου συμφέροντος, ἢ κατὰ παράλειψιν τῆς διατηρήσεως ἀνάκλησις' κανονισμὸς συνταξιοδοτήσεως ἠσφαλισμένων τοῦ Ὀργανισμοῦ Γεωργικῶν Ἀσφαλίσεων, ΑΠ 641 σ. 179. — Χαρακτὴρ ἀποφάσεως Κεντρικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τοῦ στρατοῦ περὶ ἀναγκαστικῆς τοποθετήσεως πολεμιστοῦ ὡς μισθωτοῦ, ὡς ἀτομικῆς διοικητικῆς πράξεως, ὑποκειμένης εἰς ἀνάκλησιν, ἐφ' ὅσον δὲν ἀπαγορεύεται αὐτὴ, πλὴν ἄλλων περιπτώσεων καὶ ὅσας ὑπάρχει συναίνεσις τοῦ ὑπὲρ οὗ ἐξεδόθη ἡ ἀπόφασις' αἰτιολογία τῆς περὶ ἀνακλήσεως ἀποφάσεως, ΑΠ 51 σ. 417. — Ἀνάκλησις διοικητικῶν πράξεων' ἐὰν προκύπτῃ ὑποχρέωσις τῆς Διοικήσεως πρὸς ἀνάκλησιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 127930/469/5.12.1967 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἐκδοθείσης κατὰ συμμόρφωσιν πρὸς τὴν ὑπ' ἀριθ. 582/1960 ἀπόφασιν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ἐκ τοῦ περιστατικοῦ ὅτι ἐπὶ τοῦ νομικοῦ συνταγματικοῦ θέματος ὑπάρχει ἀντίθετος νομολογία τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων, ἀναφερομένη μάλιστα εἰς τὴν αὐτὴν διαφοράν, Γν. Σ. σ. 465. — Ἀνάκλησις πράξεως περὶ τοποθετήσεως πολεμιστοῦ ἀσυγχώρητον ἐκ νέου τοποθετήσεως εἰς ἑτέραν ἐπιχείρησιν προστατευομένου ὑπὸ τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, ὅστις ὑπὸ τὴν ἰδιότητά του ταύτην εἶχεν ἤδη τοποθετηθῆ εἰς ἐπιχείρησιν, ἐξ ἧς ἀπεχώρησε κατόπιν ἀνακλήσεως τῆς πράξεως τοποθετήσεως, εἰμὴ μόνον ἐξαιρετικῶς δι' εἰδικῶς ἠιτιολογημένης ἀποφάσεως τοῦ ἁρμοδίου Συμβουλίου, συντρέχοντος ἀπολύτως δεδικαιολογημένου λόγου ἀνακλήσεως τῆς ἀρχικῆς τοποθετήσεως τοῦ πολεμιστοῦ καὶ ἐπανατοποθετήσεως αὐτοῦ εἰς νέαν θέσιν, ΣΕ 597 σ. 545, ΣΕ 1252 σ. 816, ΣΕ 2266 σ. 1262. — Παραπομπὴ εἰς Ὁλομέλειαν Ἀρείου Πάγου τοῦ ζητήματος, ἐὰν ἡ ἐκ τοῦ ἄρθρου 50 παράγραφος 4 τοῦ ν. 3713/1928 ἀρχή, καθ' ἣν, ἀκυρουμένης διὰ τυπικοὺς λόγους καὶ δὴ δι' ἔλλειψιν νομίμου αἰτιολογίας, ἡ ἐκδιδομένη νέα πρᾶξις, ἐφ' ὅσον ἔχει τὸ αὐτὸ πρὸς τὴν ἀκυρωθεῖσαν περιεχόμενον καὶ ἐγένετο ἐντὸς εὐλόγου χρόνου, κέκτηται κατ' ἐξαίρεσιν ἰσχὺν ἀνατρέχουσαν εἰς τὸν χρόνον τῆς ἐκδόσεως τῆς ἀρχικῆς πράξεως, ἐφαρμόζεται καὶ ἐπὶ διοικητικῆς πράξεως τοποθετήσεως πολεμιστῶν κατ' ἀ.ν. 1836/1951, ΑΠ 139 σ. 547. — Ἀντίθετος πρὸς τὰς ἀρχὰς τῆς χρηστῆς καὶ εὐρύθμου διοικήσεως λόγῳ τῶν ἀπροβλέπτων δυσμενῶν οἰκονομικῶν συνεπειῶν, τὰς ὁποίας θὰ συνεπήγετο τὸ μέτρον τοῦτο εἰς βάρος τοῦ λαβόντος τὰς παροχάς, ἡ μετὰ πάροδον ἱκανοῦ χρόνου ἐπὶ περιοδικῶν ἀσφαλιστικῶν παροχῶν ἀναζήτησις τῶν ἀχρεωστήτως καταβληθέντων, ἐφ' ὅσον ἡ τοιαύτη καταβολὴ δὲν ὀφείλεται εἰς δολίαν ἐνέργειαν τοῦ ἐνδιαφερομένου, ΣΕ 1991 σ. 1155. — Ἀνάκλησις διοικητικῶν πράξεων κατὰ τὰς γενικὰς ἀρχὰς τοῦ Διοικητικοῦ Δικαίου, ὡς παρανόμων, καὶ διὰ πλάνην περὶ τὰ πράγματα' ἐξακολούθησις καταβολῆς περιοδικῆς παροχῆς' παραπομπὴ τῆς ὑποθέσεως εἰς Ὁλομέλειαν Ἀρείου Πάγου, ΑΠ 170 σ. 1281. — Ἀρχαὶ τοῦ Διοικητικοῦ Δικαίου περὶ ἀνακλήσεως διοικητικῶν πράξεων' ἀνάκλησις πράξεως περὶ ἀναγκαστικῆς τοποθετήσεως πολεμιστοῦ' προθεσμία ἐνσωμάτωσις αἰτήσεως πολεμιστοῦ δι' ἀναγκαστικὴν τοποθέτησιν' ἀρχαὶ τοῦ Διοικητικοῦ Δικαίου περὶ ἀνακλήσεως διοικητικῶν πράξεων' ἀνάκλησις παρανόμων ἀτομικῶν διοικητικῶν πράξεων ἐντὸς εὐλόγου χρόνου, Π 19019 σ. 1333. — Λόγος ἀναιρέσεως κατ' ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου ὅτι παρεβιάσθησαν ὑπὸ τούτου αἱ διατάξεις τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ν.δ. 2657/1953, δεχθέντος τοῦ Πρωτοδικείου ὡς ἔγκυρον ἀνακλητικὴν πρᾶξιν τοποθετήσεως πολεμιστοῦ εἰς ἐπιχείρησιν καὶ ἐπανατοποθέτησιν εἰς ἄλλην, ἐπιδικασθέντων οὕτω μισθῶν ἐξ ὑπερημερίας τῆς ἀναιρεσειούσης (δευτέρας ἐπιχειρήσεως)' παραπομπὴ εἰς Ὁλομέλειαν Ἀρείου Πάγου ὡς ζητήματος γενικωτέρου ἐνδιαφέροντος, ΑΠ 115 σ. 1591. — Ἀνεπίτρεπτος ἀνάκλησις διοικητικῆς πράξεως, ἐξ ἧς ἀπέρρεον δικαιώματα βάσει διαφόρων ἁπλῶς ἐκτιμήσεως ὑπὸ τῆς Διοικήσεως τῶν αὐτῶν πραγματικῶν περιστατικῶν, ἐφ' ὧν ἐβασίσθη ἡ ἔκδοσις αὐτῆς, ΑΠ 490 σ. 1456. — Ἀνάκλησις διοικητικῶν πράξεων περὶ ἀπονομῆς συντάξεως' ἰδία διοικητικὴ πρᾶξις ἡ ἀνάκλησις διοικητικῆς πράξεως, ὑποκειμένη εἰς τοὺς περὶ διοικητικῶν πράξεων κανόνας, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ τὸ δικαίωμα ὑπερασπίσεως τοῦ εἰς

ὧν ἀφορᾷ ἡ πρᾶξις, ἤτοι τῆς ἀκροάσεως τοῦ ἐνδιαφερομένου ὑπὸ τῆς Διοικήσεως ὄχι μόνον ὁπόταν τοῦτο ὁρίζεται ρητῶς ὑπὸ τοῦ νόμου, ἀλλὰ κατὰ κρατοῦσαν ἐν τῷ Διοικητικῷ Δικαίῳ ἀρχὴν καὶ ἄνευ ὁρισμοῦ τοῦ νόμου· ἀνάκλησις παρανόμου πράξεως ἐντὸς εὐλόγου χρόνου· ἀπονομὴ συντάξεως ὑπὸ τοῦ Ὀργανισμοῦ Γεωργικῶν Ἀσφαλίσεων, ΑΠ 102 σ. 1548. — Ἐξέτασις ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου παρεμπιπτόντος τοῦ κύρους καὶ νομιμότητος ἐκδόσεως τῶν πράξεων τῆς Διοικήσεως, Π 20499 σ. 9, ΑΠ 600 σ. 178, ΣΕ 1487 σ. 1155.— Ἀπορριπτέος λόγος ἀκυρώσεως περὶ ἀναιτιολογήτου, ἐφ' ὅσον οὔτε ἐκ τοῦ νόμου, οὔτε ἐκ τῆς φύσεως τῆς πράξεως ἀπαιτεῖται αἰτιολογία αὐτῆς, ΣΕ 2998 σ. 207. — Χαρακτὴρ διοικητικῶν πράξεων περὶ καθορισμοῦ δικηγορικῶν ἀμοιβῶν παροχὴ εἰς τὸν Ὑπουργὸν Δικαιοσύνης ἐξουσίας ὅπως προβαίνῃ εἰς τὸν καθορισμὸν τοῦ ἐλαχίστου ὁρίου ἀμοιβῆς τῶν ἐπὶ παγίᾳ ἀμοιβῇ παρεχόντων τὰς ὑπηρεσίας των δικηγόρων· κανονιστικὸς χαρακτὴρ τῶν πράξεων τοῦ Ὑπουργοῦ· προθεσμία προσβολῆς τοιούτων ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, ΣΕ 169 σ. 1481. — Χαρακτὴρ προθεσμιῶν διοικητικῶν νόμων, ΝΖ σ. 1489. — Καθορισμὸς ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Δικαιοσύνης ἐλαχίστου ὁρίου ἀμοιβῆς τῶν ἐπὶ παγίᾳ περιοδικῇ τοιαύτῃ ἀμειβομένων δικηγόρων· προσαύξησις τούτων δι' ἑκάστην πενταετίαν· τρόπος ὑπολογισμοῦ τῶν προσαυξήσεων· ἀνίσχυρος ἡ ὑπ' ἀριθ. 5738/1966 ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ Δικαιοσύνης, ὡς μὴ δημοσιευθέντος τοῦ περιεχομένου της εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, ΑΠ 154 σ. 1518.

Δόλος. Ἐπιμέλεια μισθωτοῦ περὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας· εὐθύνη διὰ ζημίαν ἐκ δόλου ἢ ἀμελείας· βαθμὸς ἐπιμελείας· ἔννοια δόλου καὶ ἀπαγόρευσις συμψηφισμοῦ κατ' ἄρθρον 664 Α.Κ., ΝΖ σ. 47. — Δολία συμπεριφορὰ μισθωτοῦ πρὸς ἐξαναγκασμὸν ἐργοδότου δι' ἀπόλυσιν· ἀντίθεσις ἀξιώσεως πρὸς τὸ ἄρθρον 281 Α.Κ., ΑΠ 681 σ. 145. — Λόγοι ἀπολύσεως τῶν ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντων πολεμιστῶν τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ἡ ἀνεπάρκεια ἢ ἀκαταλληλότης αὐτῶν, μὴ ὄντος ἀναγκαίου νὰ ἀσείληται εἰς δολίαν ἢ ἔστω ἠθελημένην ἐνέργειαν τοῦ πολεμιστοῦ, ὁρκούσης καὶ τῆς ὀφειλομένης εἰς ἀμέλειαν ἢ ἄκαιρον καὶ τῆς ἀναιτίου ἀνεπαρκείας ἢ ἀκαταλληλότητος· παροχὴ ὑπὸ τῆς Πρωτοδικειακῆς Ἐπιτροπῆς ἀδείας ἀπολύσεως, ἔστω καὶ ἂν δὲν διεπίστωσε δόλον, ἀλλ' ἁπλῆν ἀμέλειαν εἰς τὴν ἐνεργείας τοῦ πολεμιστοῦ, ΣΕ 3078 σ. 281. — Ἔννοια ἐργατικοῦ ἀτυχήματος· καταχρηστικὴ ἔνστασις καὶ ὄχι στοιχεῖον τῆς ἀγωγῆς τὸ περιστατικὸν προκλήσεως τοῦ ἀτυχήματος ἐκ προθέσεως τοῦ παθόντος· θανατος ναυτικοῦ διὰ πτώσεως εἰς τὴν θάλασσαν ἐξ ἐπιδεινώσεως νόσου του, προκληθείσης καὶ ἐπιδεινωθείσης ἐκ τῶν συνθηκῶν τῆς ἐργασίας, ΑΠ 153 σ. 508. — Ἀνεπίτρεπτος ἡ μετὰ μακρὸν χρόνον ἀναζήτησις ἀχρεωστήτως καταβληθεισῶν ἀσφαλιστικῶν παροχῶν, ἐφ' ὅσον ἡ τοιαύτη καταβολὴ δὲν ὀφείλεται εἰς δολίαν ἐνέργειαν τοῦ ἐνδιαφερομένου, ΣΕ 1901 σ. 1155.

Δομικῶν ἐργασιῶν ἐργατοτεχνῖται. Βλ. λ. **Οἰκοδομικαὶ ἐργασίαι - Οἰκοδόμοι, Ταμεῖα.**

Δόσεις ἀποζημιώσεως. Ἀνεφάρμοστον ἄρθρου 2 νόμου 3198/1955 περὶ καταβολῆς τῆς ἀποζημιώσεως εἰς δόσεις ἐπὶ ἀπολύσεως Διευθυντῶν Γεωργικῶν Συνεταιριστικῶν Ὀργανώσεων κατ' ἀ.ν. 31/1967, ΑΠ 320 σ. 1023.

Δῶρα. Συνυπολογισμὸς εἰς τακτικὰς ἀποδοχὰς δι' ἀποζημίωσιν ἀπολυομένων μισθωτῶν καὶ τῶν δώρων δι' ἑορτάς, ΑΠ 639 σ. 22, Εἰσαγ. σ. 22. — Δὲν ὑπάγονται εἰς τὰς πάσης φύσεως ἀποδοχάς, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὁποίων γίνεται ὁ ὑπολογισμὸς τῶν ἀσφαλιστικῶν παροχῶν καὶ τὰ δῶρα ἑορτῶν Χριστουγέννων καὶ Πάσχα, τὰ ὁποῖα, ὡς ἐκ τῆς παγίας μορφῆς, ἧς ἦν καταβάλλονται, ἐξομοιοῦνται πρὸς τὰς λοιπὰς τακτικὰς ἀποδοχὰς τῶν ἐργαζομένων καὶ τὰ ὁποῖα πρὸς ἐξεύρεσιν τοῦ ὕψους τῶν συνταξίμων ἀποδοχῶν, ἐπιμεριζόμενα ἀναλόγως, κατανέμονται ἰσομερῶς εἰς τὰς λοιπὰς τακτικὰς ἀποδοχὰς τῶν ἠσφαλισμένων· ἀποδοχαὶ ἐργατικοῦ προσωπικοῦ Ο.Α.Π. καὶ ἐπιμερισμὸς δώρων δι' ἑορτάς, ΣΕ 1769 σ. 42. — Δὲν ὑπάγονται εἰς τὰς συνταξίμους ἀποδοχὰς συνταξιούχων τοῦ συγχωνευθέντος εἰς τὸ Ι.Κ.Α. Ταμεῖον Συντάξεων Προσωπικοῦ Η.Ε.Μ. τὰ δῶρα ἑορτῶν Χριστουγέννων καὶ Πάσχα, ΣΕ 2262 σ. 1350. — Δῶρα ἑορτῶν ἐπὶ θανάτου μισθωτοῦ, Ἔγγρ. σ. 751. — Δὲν ὑπάγονται εἰς τὰς περὶ δώρων ἑορτῶν διατάξεις οἱ κατέχοντες θέσεις ἐποπτείας ἢ διευθύνσεως ἢ ἐμπιστοσύνης, ΑΠ 233 σ. 667, Π 4332 σ. 1397. — Δῶρα ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς βάσει τῶν καταβαλλομένων ἀποδοχῶν, ΝΖ σ. 576. — Σύμβασις διδασκόντων ξένας γλώσσας κατ' οἶκον· ἔλλειψις δικαιώματος παροχῆς δώρων καθ' ἑορτάς, Ἔγγρ. σ. 503. — Παροχὴ ἐργασίας εἰς πρεσβεῖαν ξένης Πολιτείας· ἀκυρότης συμφωνίας περὶ καλύψεως δώρων δι' ἑορτὰς δι' ὑπερτέρου τοῦ νομίμου μισθοῦ, προσκρουούσης ἄλλως εἰς τὴν ἡμεδαπὴν δημοσίαν τάξιν κατ' ἄρθρον 33 Α.Κ., Π 1006 σ. 431. — Παροχὴ καθ' ἡμέραν γάλακτος κατὰ διαιτητικὴν ἀπόφασιν· συνυπολογισμὸς εἰς ἀποδοχὰς διὰ δῶρα καθ' ἑορτάς, Π 25544 σ. 297.-Ἐργατικὴ εἰσφορὰ κατ' ἄρθρον 14 ν.δ.3755/1957 ὑπὲρ Ἐργατικῆς Ἑστίας· βαρύνει πάντα ἐργαζόμενον, ἀνεξαρτήτως τῆς ἰδιότητος τοῦ ἐργοδότου, εἰς τὸν ὁποῖον ἀπασχολεῖται, ὑποχρέου τούτου εἰς παρακράτησιν ἐκ τοῦ δώρου καθ' ἑορτὰς Χριστουγέννων - Νέου Ἔτους, ἄλλως εὐθυνομένου εἰς καταβολὴν ἐξ ἰδίων· ὑποχρέωσις διὰ τὸ οἰκόσιτον βοηθητικῶν προσωπικῶν, Π 8 σ. 366. — Ἐπαλλήλων Δημοσίου καὶ Ν.Π.Δ.Δ.· ἀπόληψις δώρων καθ' ἑορτὰς ἐκ μιᾶς μόνον πηγῆς, Ἔγγρ. σ. 1166.

Ε

Ἑβδομαδιαία ἀνάπαυσις. Βλ. λ. **Ἀνάπαυσις, Κυριακή.**

Ἔγγραφα. Βλ. καὶ λ. **Ἀναίρεσις** (παράγραφος 2), **Ἀνέλεγκτον.** Διεξαγωγὴ ἀποδεικτικῆς διαδικασίας κατὰ τὸν νέον Κώδικα

Πολιτικῆς Δικονομίας' ἀποδεικτικὴ δύναμις ἐγγράφων. Ἐγκ. σ. 1182. — Κατάρτισις συμβάσεως ἐργασίας μετὰ δημοσίου ἐγγράφως· συστατικὸς τύπος, ΑΠ 1420 σ. 740, ΑΠ 15424 σ. 1266. — Προσληψις ἐπὶ θεατρικοῦ ἐπαγγελματίου μισθωτοῦ ὡς χορευτρίας καλλιτεχνικοῦ συγκροτήματος διὰ χειμερινὴν περίοδον· ἰσχυρισμὸς ἐργαδότου περὶ ἀκυρότητος τῆς συμβάσεως, μὴ καταρτισθείσης ἐγγράφως, ΑΠ 4175 σ. 1271. — Ἔκδοσις καὶ παροχὴ ἀντιγράφων διοικητικῶν πράξεων ἢ ἑτέρων δημοσίων ἐγγράφων· δεκτὴ ἡ προσφυγὴ ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας καὶ ἐπὶ παραλείψεως Ἀρχῆς, ὅπως προβῇ εἰς ὀφειλομένην νόμιμον ἐνέργειαν, δὲν συνιστᾷ ὅμως ἐκτελεστὴν διοικητικὴν πρᾶξιν ἡ ἔκδοσις καὶ παροχὴ ἀντιγράφων διοικητικῶν πράξεων ἢ ἑτέρων δημοσίων ἐγγράφων, ἡ ἄρνησις τῆς χορηγήσεως τῶν ὁποίων νὰ συνιστᾷ παράλειψιν νομίμου ἐνεργείας, ΣΕ 10 σ. 1481.—Περὶ καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας. Βλ. λ. **Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας** (παράγραφος ΙΙ.Βα).— Ἀπόδειξις ἐξωφλητική. Βλ. λ. **Καταβολή.** — Μνεία ἐν ἀποφάσει ὅτι πρὸς σχηματισμὸν τῆς κρίσεώς της ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν καὶ ἐξετίμησε καὶ τὰ παρὰ τῶν διαδίκων προσαχθέντα καὶ ἐπικληθέντα ἔγγραφα· βεβαίωσις ἐκ τούτου ὅτι ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν καὶ ἐξετίμησε καὶ τὰ παρὰ τοῦ ἀναιρεσίοντος ἐπικληθέντα καὶ προσαχθέντα ἔγγραφα· ἀπόρριψις λόγου ἀναιρέσεως, ΑΠ 626 σ. 80, ΑΠ 687 σ. 145, ΑΠ 693 σ. 159, ΑΠ 645 σ. 172, ΑΠ 688 σ. 233, ΑΠ 194 σ. 828 .....μὴ ἀναγκαία εἰδικὴ μνεία τούτων, ΑΠ 626 σ. 80, ΑΠ 687 σ. 145, ΑΠ 645 σ. 172, ... ἐκ τῆς ἐξάρσεως τινῶν, εἰδικῶς μνημονευομένων, οὐδαμῶς συνάγεται τὸ ἀντίθετον, ΑΠ 626 σ. 80. — Ὑπαγωγὴ εἰς τὸν ἔλεγχον τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ τῆς ἐκτιμήσεως πραγματικῶν γεγονότων, εἰς ἃ ἀνάγεται καὶ τὸ περιεχόμενον ἐγγράφων, ἂν προσβάλλονται δι' αὐτῆς κανόνες δικαίου, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν ἑρμηνευτικῶν, οἷα οἱ τῶν ἄρθρων 173 καὶ 200 Α.Κ., ΑΠ 195 σ. 889.— Παράλειψις παραθέσεως ἐν ἀποφάσει σχετικῆς περικοπῆς ἑρμηνευθεισῶν ἐγκλίσεων καὶ μνείας τινὸς ἐν σχέσει πρὸς τὰ προηγηθέντα αὐτῶν· στέρησις τῆς ἀποφάσεως νομίμων βάσεως δι' ἔλλειψιν ἐπαρκῶν αἰτιολογιῶν· ἀναίρεσις κατ' ἄρθρον 807 ἐδάφιον 19, ἐν συνδυασμῷ πρὸς ἐδάφιον 17, ΑΠ 299 σ. 891. — Αἰτιολογία θέτουσα ἐν ἀμφιβόλῳ τὴν ἀποδεικτικὴν ἰσχὺν ἐπικληθεισῶν βεβαιώσεων ἐπὶ τῇ βάσει συμπερασμάτων αἱ ὁποῖαι ἀναγκαίως συνάγονται ἐκ μνημονευομένων ἐν αὐτῇ περιστατικῶν· στέρησις ἀποφάσεως ἐπαρκοῦς ἰσχύματος· ἀκύρωσις, ΣΕ 1926 σ. 1088. — Ἁπλῶν διαβιβαστικῶν ἐγγράφων· στερεῖται ἐκτελεστοῦ χαρακτῆρος· ἀπαράδεκτος αἴτησις ἀκυρώσεως κατ' αὐτοῦ, ΣΕ 2779 σ. 5. —Ἀποδείξεις εἰσπράξεως ἐσόδων ἐργατικῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων μετὰ τὸ ν.δ. 4361/1964· ἂν εἶναι νόμιμο ἐπιτρεπτὴ ἡ θεώρησις των παρὰ τῶν ὀργάνων τῆς Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, Γν. Σ. σ. 639.

Ἔγκλησις. Καταγγελία συμβάσεως μετὰ μίνυσιν δι' ἀδικοπραξίαν πράξεν μισθωτοῦ· κήρυξις ἀπαραδέκτου τῆς ποινικῆς διώξεως ἐλλείψει ἐγκύρου ἐγκλήσεως· συνέπεια· ἀνεφάρμοστον προθεσμιῶν ἄρθρων 6 ν. 3198/1955, ΑΠ 23 σ. 349.

Ἐγκύκλιοι. Βλ. λ. **Ἔγγραφα.**

Ἕδρα. Βλ. καὶ λ. **Διανυκτέρευσις.** Ἀποδοχαὶ ἐκτάκτου προσωπικοῦ Σ.Ε.Κ. ἐπὶ συμβάσει ὡρισμένου χρόνου· ἐφαρμογὴ ὑπ. ἀριθ. 21091/2990/1946 περὶ ἀποζημιώσεως διὰ τοὺς ἐκτὸς ἕδρας ἀπασχολουμένους μισθωτούς, ΑΠ 49 σ. 628.

Ἔθιμον. Ὕπαρξις ἐθίμου περὶ μικροτέρας διαρκείας ἐργασίας νοουμένου τοῦ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ Α.Κ. ἀναγνωριζομένου, ἀπαιτουμένης ὡς στοιχείων αὐτοῦ ὄχι μόνον μακρᾶς καὶ ὁμοιομόρφου ἀσκήσεως, ἀλλὰ καὶ κανὴς συνειδήσεως· ἀναγκαία ἡ πρότασις καὶ ἀπόδειξις αὐτοῦ· ἔννοια ἄρθρου 659 Α.Κ. περὶ παροχῆς ἐργασίας ἐπὶ πλέον τῆς συμπεφωνημένης ἢ τῆς συνήθους, ΑΠ 296 σ. 810. — Ἑορταὶ ἐξ ἐθίμου· ἐὰν τὰ κατὰ περιφερείας ἐξ ἐθίμου, συνηθείας ἢ σιωπηρᾶς συμφωνίας μεταξὺ τῶν ἐνδιαφερομένων καθιερωθέντα εἰδικὰ ἑορτολόγια τῶν μυλεργατῶν ἐξακολουθοῦν ἰσχύοντα καὶ μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ ν.δ. 748/1966, Γν. Σ. σ. 833.

Ἐθνικαὶ Ὀργανώσεις. Βλ. λ. **Νεοπολεμισταί.**

Ἐθνικὴ Τράπεζα. Βλ. λ. **Τράπεζαι.**

Ἐθνικὸν Θέατρον. Βλ. λ. **Θέατρα.**

Εἶδος. Βλ. καὶ λ. **Παροχαὶ εἰς εἶδος.** Διάρκεια συμβάσεως ἐκ τοῦ εἴδους τῆς ἐργασίας, ΝΖ σ. 502. — Πρόσθετος ἀπασχόλησις εἰς ἄλλου εἴδους ἐργασίαν, Π 4008 σ. 481, ΑΠ 662 σ. 151.

Εἰθισμένος μισθός. Βλ. λ. **Ἀποδοχαί** (παράγρ. 1).

Εἰρηνοδικεῖον. Ἐπὶ τῆς νέας Δικονομίας· κατάργησις δι' ἄρθρων 4 καὶ 37 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ Νόμου Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας τοῦ ἄρθρου 13 ν. 551 περὶ ἁρμοδιότητος Εἰρηνοδίκου, ἀνεξαρτήτως ποσοῦ ἐπὶ ἀγωγῶν ἐκ τοῦ νόμου τούτου, Ἐπιστ. σ. 1256. — Ἁρμοδιότης Εἰρηνοδικείων κατ' ἄρθρον 14 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας καὶ ἀποκλίσεις κατ' ἄρθρον 15· ἐκδικασις μικροδιαφορῶν· ἀντιφάσεις εἰς Πρακτικὰ Ἀναθεωρητικῆς Ἐπιτροπῆς, ΝΖ σ. 1414.

Εἰσπράκτορες. Βλ. καὶ λ. **Αὐτοκίνητα** (παράγραφος 1). Συνδρομῶν ἐφημερίδων κλπ.· τεκμαρτὰ ἡμερομίσθια δι' εἰσφορὰς Ι.Κ.Α., Ἐγκ. σ. 444.

Εἰσπραξις ἐσόδων. Βλ. καὶ λ. **Ἐκτέλεσις.** Ἀποδείξεις εἰσπράξεως ἐσόδων μετὰ τὸ ν.δ. 4361/1964· ἐὰν εἶναι νόμιμο ἐπιτρεπτὴ ἡ θεώρησις παρὰ τῶν ὀργάνων τῆς Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας τῶν τριπλοτύπων ἀποδείξεων εἰσπράξεως ἐσόδων ἐργατικῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων μετὰ τὴν ἰσχὺν τοῦ ν.δ. 4361/1964, Γν. Σ. σ. 639.

Εἰσφοραί Βλ. καὶ λ. **Ἐκτέλεσις, Ἐργατικὴ Ἑστία, Κατοικία ἐργατική, Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις, Ταμεῖα.** Ἀνακοπὴ ἐκ τοῦ ἄρθρου 235 Πολιτικῆς Δικονομίας κατὰ πράξεων ἐπιβολῆς ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν, ΣΕ 2584 σ. 182, Π 6099 σ. 620, Εἰρ. Ἀθ. 4244 σ. 1400,

ΣΕ 1487 σ. 1154. — Ποινική δίωξις διά καθυστέρησιν ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν· ἔκτασις ἐφαρμογῆς διατάξεων τοῦ ἀ.ν. 86/1967, Γν. Σ. 324/1968 σ. 572. — Παραγραφή ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν ὡς πρὸς τὸ Δημόσιον, Γν. Σ. σ. 1293, Γν. Σ. σ. 1488, Ἔγκ. σ. 1488. — Καθορισμὸς νέου τεκμαρτοῦ ἡμερομισθίου διὰ τὸν ὑπολογισμὸν ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν οἰκοσίτων ὑπηρετῶν κλπ., Ἔγκ. σ. 570.

Ἐκδίκησις. Ὡς λόγος καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας· κατάχρησις δικαιώματος, ΑΠ 231 σ. 672, ΑΠ 156 σ. 673, Εἰσαγ. σ. 675.

Ἐκκρεμοδικία Ἐὰν εἶναι νόμιμος ἡ ἔγερσις διαδοχικῶν συλλογικῶν διαφορῶν (ἔστω καὶ διαφόρων ἀντικειμένων ἑκάστης), ἐφ' ὅσαν ἐξακολουθεῖ ἰσχυσαμένη ἐκκρεμοδικία ἐπὶ τῆς πρώτης, Γν. Σ. σ. 1089.

Ἐκμετάλλευσις. Βλ. λ. **Ἐπιχείρησις.**

Ἐκπαιδευτικοί. Ἀποδοχαὶ ἰδιωτικῶν ἐκπαιδευτικῶν ἐν μειωμένῃ ἀπασχολήσει, Ἔγγρ. σ. 1236.

Ἐκπρόσωποι ἠσφαλισμένων. Βλ. λ. **Συνδικαλιστικὰ στελέχη.**

Ἔκπτωσις. Βλ. λ. **Ἐργασίας σύμβασις** (παράγρ. 7).

Ἐκτέλεσις. Ὑποχρέωσις ἐργοδότου πρὸς χορήγησιν εἰς μισθωτὸν πιστοποιητικοῦ ὑπηρεσίας· ἁρμοδίων δικαστηρίων καὶ ἐκτέλεσις ἀποφάσεως, Π 6489 σ. 27. — Αἱ ἐργατικαὶ διαφοραὶ κατὰ τὸν νέον Κώδικα Πολιτικῆς Δικονομίας· ἄρθρον 1039· προνόμια ἐργαζομένων, Μελ. σ. 78 ἑπ. — Τινὰ περὶ τοῦ προνομίου τῶν ἐργαζομένων εἰς τὴν ἀναγκαστικὴν ἐκτέλεσιν κατὰ τὸν νέον Κώδικα Πολιτικῆς Δικονομίας, ΝΖ σ. 593. — Ἐκτέλεσις ἀποφάσεων ἐργατικῆς διαδικασίας νόμων ΓΨΟΔ' κατὰ τὰς διατάξεις τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας, νοουμένης τῆς παραπομπῆς εἰς ταύτας τοῦ ἄρθρου 19 τοῦ ἐ.δ. 1.8.1920, ὡς ἀναφερομένης εἰς τὰς ἑκάστοτε ἰσχυούσας διατάξεις περὶ ἀναγκαστικῆς ἐκτελέσεως δικαστικῶν ἀποφάσεων· ἄρθρον 1015 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας· μὴ ἀπαγγελία προσωπικῆς κρατήσεως ὡς μέσου ἐκτελέσεως ἀποφάσεων ἐπιδικαζουσῶν χρηματικὰς ἀπαιτήσεις, μὴ δυνατὴς συνεπῶς ἀπαγγελίας προσωπικῆς κρατήσεως καὶ πρὸς ἐκτέλεσιν ἀποφάσεων κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν ν. ΓΨΟΔ', ἔννοια ἄρθρου 37 Εἰσ. Ν. Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας περὶ ἐκδικάσεως τῶν ἐκκρεμῶν ὑποθέσεων ἐργατικῶν διαφορῶν κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν ν. ΓΨΟΔ', Π 4741 σ. 1408. — Καταβλητέαι εἰσφοραὶ εἰς Ταμεῖον Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ἐργατοτεχνιτῶν Δημοσίων καὶ Ξυλουργικῶν Ἐργασιῶν· δικαίωμα ἀνακοπῆς ἐκ τοῦ ἄρθρου 235 Πολιτικῆς Δικονομίας ἐνώπιον τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων, ΣΕ 2584 σ. 182. — Νόμιμος ἡ ἐκ τοῦ ἄρθρου 235 Πολιτικῆς Δικονομίας ἀνακοπὴ κατὰ βεβαιωτικῆς ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν πράξεως· ἀνακοπὴ τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου, Π 6029 σ. 620. — Ἀνακοπὴ ἐκ τοῦ ἄρθρου 235 Πολιτικῆς Δικονομίας κατὰ πράξεως ἐπιβολῆς εἰσφορῶν ὑπὲρ Ὀργανισμοῦ Ἐργατικῆς Κατοικίας, Ε 4244 σ. 1400. — Ἀπαράδεκτος αἴτησις ἀκυρώσεως ἐνώπιον τοῦ Σ.Ε. κατὰ πράξεως ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν, δυναμένης νὰ ἀσκηθῇ ἀνακοπῆς ἐνώπιον τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων κατ' ἄρθρον 235 Πολιτικῆς Δικονομίας, ἐχόντων τῶν δικαστηρίων τὴν ἐξουσίαν ὅπως ἐξετάσουν ἐπὶ πάσαν ἔφεσιν τὴν νομιμότητα τῶν πράξεων καὶ ἐξαφανίσουν ἢ μεταρρυθμίσουν ταύτας, ΣΕ 1487 σ. 1154. — Ἀκατάσχετος καὶ ἀνεκχώρητος κατὰ τὸ ἐν ἄρθρῳ 664 Α.Κ. μέτρον ὁ μισθὸς· ἐπιτρεπτὸν κατασχέσεως καὶ συμψηφισμοῦ τῆς ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἀξιώσεως, Σημ. σ. 264. — Διάκρισις ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων ἀπὸ ἐργατῶν· ἀπαγόρευσις κατασχέσεως μισθῶν· ἔκτασις ἐφαρμογῆς, ΝΖ σ. 854. — Ἡ ἀναγκαστικὴ ἐκτέλεσις παροχῆς ἐργασίας, ΝΖ σ. 1449. — Ἀδικοπραξίαι κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας, ΝΖ σ. 1413.

Ἐκτόπισις. Καὶ ἀποχὴ ἐκ τῆς ἐργασίας· συνέπειαι, Π 1798 σ. 740, Π 4811 σ. 1475.

Ἐκχώρησις. Ἀνεκχώρητον μισθοῦ κατὰ τὸ ἐν ἄρθρῳ 664 Α.Κ. μέτρον, Σημ. σ. 264.

Ἐλαστικοῦ ἐργατοτεχνῖται. Παροχὴ ἐπιδόματος διὰ ἀνθυγιεινὴν ἐργασίαν εἰς ἐργατοτεχνίτας ἐλαστικοῦ χώρας· νόμιμος αἰτιολογία ἀποφάσεως Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου καὶ ἀποφάσεως περὶ τροποποιήσεως ταύτης τῶν ἁρμοδίων Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας, ΣΕ 2638 σ. 213. — Παροχὴ κατὰ συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας γάλακτος καὶ μιᾶς φόρμας ἐργασίας εἰς ἐργατοτεχνίτας ἐλαστικοῦ· ἀποζημίωσις μισθωτοῦ διὰ μὴ παροχὴν τούτων· ἀποζημίωσις καὶ τῶν κατ' ἀποκοπὴν ἢ κατὰ μονάδα ἐργασίας ἐργαζομένων ἐπὶ παροχῆς παρανόμου ὑπερωριακῆς ἐργασίας κατ' ἄρθρον 8 ν.δ. 4020/1959, Π 4623 σ. 933.

Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον. Κῦρος συντιαιοδοτικῶν νόμων ἐν ἐλλείψει τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 57 τοῦ Συντάγματος γνωμοδοτήσεως τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, Γν. Σ. σ. 44.

Ἔλεγχος ὁμαδικῶν ἀπολύσεων Βλ. λ. **Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας.**

Ἐλευθέρα Ζώνη. Ἐφαρμογὴ καὶ ἐπὶ Ἐλευθέρας Ζώνης καὶ Λιμένος Θεσσαλονίκης τῆς ἀπὸ 25.12.1959 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας χειριστῶν ἀνυψωτικῶν κλπ. μηχανημάτων τεχνικῶν ἔργων καὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 7/1961 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Περαιωθεὶς περὶ ὅρων ἁμαθῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἰδίων μισθωτῶν, κηρυχθεισῶν ὑποχρεωτικῶν, ὡς καὶ τῆς ἀπὸ 14.9.1964 ἐθνικῆς διεπαγγελματικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας τῶν ἰδίων, ὑπογραφείσης παρουσίᾳ ἐξουσιοδοτημένου ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας διευθυντοῦ τοῦ Ὑπουργείου, ΑΠ 304 σ. 865.

Ἐλευθερία. Βλ. καὶ λ. **Σύνταγμα.** Τῶν συμβάσεων κατ' ἄρθρον 361 Α.Κ.· κῦρος συμβάσεως προσλήψεως θυρωροῦ ἐναντι χρηματικοῦ ποσοῦ, Εἰσαγ. σ. 84.

Ἐλευθεριότητος παροχαί. Χαρακτήρ, Ἔγγρ. σ. 134.

Ἐλευθεροτυπία. Βλ. λ. **Τύπος.**

Ἑλλάδος Τράπεζα. Βλ. λ. **Τράπεζαι.**

Ἐμπιστοσύνης θέσις. Βλ. λ. **Διευθυνταί.**

Ἔνδικα μέσα. Βλ. τὰς οἰκείας λέξεις. Ἐφαρμογὴ ἄρθρου 535 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονο-

μίας καὶ ἐπὶ τῶν πρὸ τῆς εἰσαγωγῆς αὐτοῦ ἀσκηθέντων ἐνδίκων μέσων, ΑΠ 464 σ. 1524. — Τρόπος ἀσκήσεως τῶν κατὰ τὸν νόμον περὶ Συμβουλίων Ἐπικρατείας ἐνδίκων μέσων· κατάθεσις ἢ συστημένη ἐπιστολή· κατάθεσις τελῶν, παραβόλων, ΣΕ 3071 σ. 371.

Ἐνοικιοστάσιον. Ἔννοια διατάξεως ἄρθρου 32, παράγραφος 7, τοῦ διατάγματος περὶ ἐνοικιοστασίου· συμμετοχὴ ὑποχρεωτικῶς εἰς δαπάνας τῶν κοινοχρήστων χώρων, εἰς τὰς ὁποίας καὶ αἱ ἀποδοχαὶ τῶν θυρωρῶν, ἐκείνων μόνον ἐκ τῶν μισθωτῶν πολυκατοικιῶν καὶ μεγάρων, τῶν ὁποίων τὰ μίσθια ἐξυπηρετοῦνται διὰ τῶν χώρων τούτων καὶ ὄχι καὶ τῶν μισθωτῶν μισθίων χώρων, ἀποτελούντων μὲν οἰκοδομικῶς τμῆμα τῆς πολυκατοικίας, ὄντων ὅμως ἀνεξαρτήτων τῶν λοιπῶν μισθίων καὶ μὴ ἐξυπηρετουμένων· ἀνίσχυρος ὡς ἐκτὸς νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως ἡ ἀντιθέτως ὁρίσασα ὑπουργικὴ ἀπόφασις, ΑΠ 554 σ. 222.

Ἔνοχή. Ὑποχρέωσις ἀφειλέτου κατ' ἄρθρον 288 Α.Κ. νὰ ἐκπληρώσῃ τὴν παροχήν, ὡς ἀπαιτεῖ ἡ καλὴ πίστις, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν, ΑΠ 629 σ. 79. — Δικαίωμα τοῦ ἐργοδότου ὁ καθορισμὸς εἰδικωτέρου τῆς συγκεκριμένης θέσεως ὑπαλλήλου ἐργατοτεχνίτου ἢ κλητῆρος, εἰς τὴν ὁποίαν θὰ χρησιμοποιηθῇ ὁ ἀναγκαστικῶς τοποθετηθεὶς πολύμισθος· ἄσκησις τοῦ δικαιώματος τούτου κατὰ δικαίαν κρίσιν κατ' ἄρθρον 371 Α.Κ.· παραπομπὴ εἰς τὴν Ὁλομέλειαν τοῦ Ἀρείου Πάγου τοῦ ζητήματος ἂν ἡ κρίσις τοῦ δικαστηρίου ὑπάκειται εἰς τὸν ἔλεγχον τοῦ Ἀρείου Πάγου, ΑΠ 737 σ. 210. — Ὁ μονομερὴς προσδιορισμὸς τῆς παροχῆς ἐν τῇ συμβάσει ἐργασίας· δικαιώματα ἐργοδότου· προστασία μισθωτοῦ· ἄρθρα 371 ἐπ. Α.Κ., ΝΖ σ. 529.—Προσδιορισμὸς παροχῆς κατ' ἄρθρον 371 Α.Κ.· ἰσχυρισμὸς ἐργοδότου περὶ καταχρηστικῆς ἀσκήσεως δικαιωμάτων μισθωτοῦ, ΑΠ 1774 σ. 558. — Δικαίωμα τοῦ μισθωτοῦ νὰ ἀπαιτήσῃ τὸν μισθὸν κατ' ἄρθρον 656 Α.Κ. ἐὰν ὁ ἐργοδότης κατέστη ἐπιμεμπτὸς περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῆς ἐργασίας, καθιστάμενον τούτου ὑπερημέρου κατ' ἄρθρον 349 Α.Κ., ἐὰν δὲν ἀποδέχηται τὴν πραγματι καὶ προσηκόντως προσφερομένην εἰς αὐτὸν παροχὴν· τόπος παροχῆς κατ' ἄρθρον 320 Α.Κ.· ἔλλειψις ὑποχρεώσεως καταβολῆς μισθοῦ ἐπὶ μὴ παροχῆς ὑπηρεσιῶν εἰς τὸν τόπον παροχῆς, ΑΠ 78 σ. 473. — Πραγματικὴ καὶ προσήκουσα προσφορὰ ὑπηρεσιῶν ὑπὸ μισθωτοῦ περιλύτως μετὰ ταύτην ἐργοδότου εἰς ὑπερημερίαν δοντιστοῦ, ΑΠ 19147 σ. 475. —Σύμβασις παραιτήσεως ἀπὸ ἐνοχικῆς ἀξιώσεως, ΑΠ 1774 σ. 559. — Ἔννοια ἄρθρου 25 Α.Κ.· ἐφαρμογὴ τοῦ ἁρμόζοντος εἰς τὴν σύμβασιν δικαίου, ἐὰν τὰ μέλη δὲν ὥρισαν ρητῶς ἢ συνεπῶς τὸ δίκαιον, εἰς τὸ ὁποῖον ὑπέβαλον τὴν ἐκ τῆς συγκεκριμένης συμβάσεως ἐνοχήν· ἐξαίρεσις τοῦ ἁρμοζόντος δικαίου καὶ προσδιορισμὸς τούτου βάσει τῶν θεμελιούντων τὴν ἐνοχικὴν σχέσιν στοιχείων καὶ μετ' ἐξακρίβωσιν καὶ ἐκτίμησιν ὅλων τῶν ὑπὸ τῶν διαδίκων προτεινομένων καὶ ἀποδεικνυομένων ὡς συντρεχουσῶν εἰδικῶν συνθηκῶν καὶ περιστάσεων, ΑΠ 421 σ. 1405.

Ἔνστασις. Ἰσχυρισμὸς ἐργοδότου περὶ συμψηφισμοῦ εἰς μισθὸν κεδηθέντων ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ ἐκ παροχῆς ἄλλοχοῦ ἐργασίας· ἐξέτασις αὐτοῦ, μὴ προβαλλομένου ἀπαραδέκτου λόγῳ βραδείας προτάσεως· ἐπιβολὴ ἐπακτοῦ ὅρκου, ΑΠ 634 σ. 96. — Ὑποχρέωσις Δημοσίου πρὸς καταβολὴν μισθοῦ τοῦ ἀκύρως ἀπολυθέντος ἰατροῦ κοινοτικοῦ ἰατρείου· ἔνστασις συμψηφισμοῦ κεδηθέντων ἀλλαχοῦ κατ' ἄρθρον 656 Α.Κ., Π 26 σ. 678. — Ἔνστασις ἐργοδότου περὶ καταλογισμοῦ ὠφελειῶν μισθωτοῦ ἐκ τῆς παροχῆς ἄλλαχοῦ ἐργασίας κατ' ἄρθρον 656 § 2 Α.Κ.· ἀπόρριψις αὐτῆς ὡς ὁρίστου, Π 19019 σ. 1353. — Ἀποζημίωσις διὰ παρανόμους ὑπεροχίας· ἐξεύρεσις τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ τοῦ ἐργοδότου ἔνστασις ἐργοδότου ὅτι δὲν σώζεται ὁ πλουτισμὸς κατὰ τὸν χρόνον ἐπιδόσεως τῆς ἀγωγῆς, ΑΠ 36 σ. 345, Εἰσαγ. σ. 344. — Καταχρηστικὴ ἔνστασις καὶ ὄχι στοιχείον τῆς ἀγωγῆς τὸ περιστατικὸν προκλήσεως τοῦ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος ἐκ προθέσεως τοῦ παθόντος, ΑΠ 153 σ. 598. Βλ. καὶ λ. **Αὐτεπάγγελτος ἔρευνα. Δημοσία τάξις.**

Ἔνταξις. Νοσοκόμων νοσηλευτικῶν ἱδρυμάτων, ΑΠ 602 σ. 86, ΑΠ 606 σ. 88, ΑΠ 607 σ. 89. — Μεταπασσομένων ὑπαλλήλων συγχωνευομένου Ταμείου εἰς Τ.Κ.Α., Γν. Σ. σ. 1489.

Ἐντολή. Ἡ σχέσις μεταξὺ πελάτου καὶ δικηγόρου· ἀναλητόν, Γνμδ. Δικ. Συλλ. Ἀθηνῶν σ. 203.

Ἐνώσεις. Βλ. καὶ λ. **Γεωργικαὶ Συνεταιριστικαὶ Ὀργανώσεις. Σωματεῖα.** Ἔννοια τῆς εἰδικῆς διατάξεως ἄρθρου 9 ν.δ. 406/1947· παροχὴ δικαιώματος εἰς τὴν Ἕνωσιν Συντακτῶν Ἡμερησίων Ἐφημερίδων Ἀθηνῶν δι' ἐπιδίωξιν ἐπὶ δικαστηρίου τῶν ἀπαιτήσεων μέλους αὐτῆς κατ' ἐργοδότου του ἐκ τῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ ὄχι μόνον διὰ τὴν ἀναγνώρισιν αὐτῶν· σκοπὸς τῆς διατάξεως, τελούσης ἐν ἁρμονίᾳ πρὸς τὸ ἄρθρον 3 τοῦ Συντάγματος· δυνατὴ ἡ ὑποβολὴ τῆς αἰτήσεως τοῦ μέλους πρὸς τὴν Ἕνωσιν καὶ προσωρικῶς, Π 13123 σ. 1144.

Ἐξηρτημένη ἐργασία. Βλ. λ. **Ἐργασίας σύμβασις** (παράγρ. 1).

Ἔξοδα. Βλ. λ. **Δαπάναι, Δικαστικὰ ἔξοδα.**

Ἐξουσιοδότησις. Βλ. λ. **Νόμος.**

Ἐξοφλητικὴ ἀπόδειξις. Βλ. λ. **Καταβολή.**

Ἐξοχικὰ κέντρα. Τεκμαρτὰ ἡμερομίσθια δι' εἰσφορὰς Τ.Κ.Α., Ἐγκ. σ. 441.

Ἐξύβρισις. Βαρεῖα ἐργοδότου ὡς λόγος ἀπολύσεως συνδικαλιστικῶν στελεχῶν· ἔννοια διατάξεως ἄρθρου 2 ἀ.ν. 1802/1951· ἔννοια ὡς ἐργοδότου, προκειμένου περὶ Ἱδρύματος, καὶ τῶν κατὰ τοὺς κανόνας τῆς προστήσεως ὁρισμένων προσώπων, ἐκπροσωπούντων τὸ νομικὸν πρόσωπον τοῦ ἐργοδότου καὶ ἐνεργούντων ἐξ ὀνόματος αὐτοῦ εἰς τὸν τόπον τῆς ἐργασίας ἢ εἰς τὰς Διοικητικὰς Ὑπηρεσίας, ΣΕ 2059 σ. 1213.

Ἑορταί. Ἑορτὴ 25 Μαρτίου· ἡμέρα ἀργίας· δικαιώματα μισθωτῶν ἐπὶ ἐργασίας κατ' αὐτὴν· δικαίωμα μὴ ἀπασχοληθέντων ἡμερομισθίων· ἐφαρμογὴ καὶ ἐπὶ τῶν ἐπὶ ποσοστοῖς ἢ κατὰ μονάδα ἐργασίας ἀμειβομένων, Σημ. σ. 464, —

1η Μαΐου ὡς ἡμέρα ἀργίας· δικαιώματα μισθωτῶν, Σημ. σ. 656.— Ἑορτὴ Κοιμήσεως Θεοτόκου· ἀργία· ἡμερομίσθιον εἰς μὴ ἐργασθέντας ἡμερομισθίους, Σημ. σ. 1056.—Ἀποδοχαὶ ἀπασχοληθέντων κατὰ τὴν 15ην Αὐγούστου μισθωτῶν, Ἔγγρ. σ. 1492.— Δικαιώματα μισθωτῶν ἀπασχοληθέντων καὶ μὴ καθ' ἑορτὴν 28 Ὀκτωβρίου· ἡμέρα ὑποχρεωτικῆς ἀργίας, ΝΖ σ. 1357.— Συμφωνία περὶ μειωμένης ἀπασχολήσεως μισθωτοῦ ἔναντι ἠλαττωμένου μισθοῦ· ἡμερομίσθια ἐξαιρεσίμων ἡμερῶν, Ἔγγρ. σ. 503.—Παροχὴ ἡμερομισθίου κατ' ἐξαιρεσίμους ἡμέρας, Γν.Σ. σ. 921.— Ἑορταὶ ἐξ ἐθίμου· α) ἐὰν τὰ κατὰ περιφερείας ἐξ ἐθίμου συνηθείας ἢ σιωπηρᾶς συμφωνίας μεταξὺ τῶν ἐνδιαφερομένων καθιερωθέντα εἰδικὰ ἑορτολόγια τῶν μελεργατῶν ἐξακολουθοῦν ἰσχύοντα καὶ μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ Δ.Δ. 748/1966, β) ἐὰν οἱ κατὰ τόπους κυλινδρόμυλοι ἀπασχολοῦντες τὸ προσωπικόν των κατὰ τὰς οὕτω καθιερωθείσας ἀργίας λόγῳ συσσωρεύσεως ἐργασίας ὑποχρεοῦνται εἰς τὴν καταβολὴν τῆς ὑπὸ τῶν κειμένων διατάξεων τῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας προβλεπομένης προσαυξήσεως ἐπὶ τοῦ ἡμερομισθίου διὰ τοὺς μισθωτούς, τοὺς ἀπασχολουμένους κατὰ Κυριακὰς καὶ νόμῳ ἐξαιρεσίμους ἡμέρας ἢ εἰς τὴν καταβολὴν εἰς διπλοῦν τοῦ ἡμερομισθίου, Γν.Σ. σ. 833.—Συνυπολογισμὸς εἰς τακτικὰς ἀποδοχὰς δι' ἀποζημίωσιν ἀπολυομένων μισθωτῶν καὶ τῆς δυνάμει τῆς ὑ. ἀ. 8900/1946 προσαυξήσεως μισθοῦ δι' ἐργασίαν κατὰ Κυριακὰς καὶ νόμῳ ἐξαιρετέας ἡμέρας, ἐφ' ὅσον τοιαύτη ἐργασία παρείχετο τακτικῶς, ΑΠ 639 σ. 22, Εἰσαγ. σ. 22, —... καὶ ἐπιτρεπτῶς, Εἰσαγ. σ. 22.— Ἀναφόρμοστον διατάξεων περὶ ἀποζημιώσεως ἢ προσαυξήσεως δι' ὑπερωριακὴν ἢ κατὰ Κυριακὰς καὶ λοιπὰς ἐξαιρετέας ἑορτὰς ἐργασίαν κλπ. ἐπὶ κατεχόντων θέσιν ἐποπτείας ἢ διευθύνσεως ἢ ἐμπιστευτικήν, ΑΠ 253 σ. 667.— Παροχὴ ἐργασίας ὑπὸ ἀστεργάτων καὶ ἡμερομίσθια ἐξαιρεσίμων ἑορτῶν κατ' ἄρθρον 2 ν.δ. 3755/1957, Γν.Σ. σ. 1353.—Ἐν ὄψει τῶν Χριστουγέννων· ἡμέρα ὑποχρεωτικῆς ἀργίας· συνέπεια, Σημ. σ. 1576.

Ἐπάγγελμα - τίαι. Ἐλευθέρα ἄσκησις· συνταγματικὴ κατοχύρωσις· περίπτωσις διατάξεως, μὴ ἀντιτιθεμένης, ΣΕ 2089 σ. 40.—Αἱ ἐργατικαὶ διαφοραὶ κατὰ τὸν νέον Κῶδικα Πολιτικῆς Δικονομίας· διαφοραὶ μεταξὺ ἐπαγγελματιῶν ἢ βιοτεχνῶν καὶ πελατῶν των, Μελ. σ. 785.—Ὑπαγωγὴ εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ταμείου Συντάξεων καὶ Προνοίας Προσωπικοῦ Γεωργικῶν Συνεταιριστικῶν Ὀργανώσεων τῶν κατὰ κύριον ἐπάγγελμα παρεχόντων ἐξηρτημένην ἐργασίαν ἔναντι ἀμοιβῆς μισθωτῶν γεωργικῶν συνεταιριστικῶν ὀργανώσεων, σωματείων ἢ συνδέσμων αὐτῶν καὶ τῆς Πανελληνίου Συνομοσπονδίας τῶν Ἑνώσεων Γεωργικῶν Συνεταρισμῶν· σκοπὸς τοῦ περιορισμοῦ εἰς μόνους τοὺς κατὰ κύριον ἐπάγγελμα παρέχοντας ἐξηρτημένην ἐργασίαν ἔναντι ἀμοιβῆς· κρίσις περὶ κυρίας ἐπαγγελματικῆς ἀπασχολήσεως, ΣΕ 1296 σ. 1286.—Ὑπαγωγὴ εἰς ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α., κατ' ἄρθρον 2 ἀ.ν.1846/1951, ἀδιαφόρως τοῦ ἐὰν ἡ ἐξηρτημένη ἐργασία παρείχετο κατὰ κύριον ἢ κατὰ παρεπόμενον ἐπάγγελμα, καταργηθείσης τῆς ἀντιθέτου διατάξεως τοῦ προϊσχύσαντος νόμου 6298/1934, καθ' ἣν προϋπόθεσις τῆς ἀσφαλίσεως εἰς τὸ Ι.Κ.Α. ἦτο ἡ κατὰ κυρίαν ἀπασχόλησιν παροχὴ ἐξηρτημένης ἐργασίας, ΣΕ 1892 σ. 1227.—Ἐπαγγέλματα βαρέα, ἀνθυγιεινά. Βλ. λ. **Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις.**

Ἐπαναφορὰ πραγμάτων. Εἰς τὴν πρὸ τῆς ἐκτελέσεως κατάστασιν, ἀναιρεθείσης τῆς ἀποφάσεως· τόκοι ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς συζητήσεως, καθ' ἣν ὑπεβλήθη ἡ περὶ ἐπαναφορᾶς τῶν πραγμάτων αἴτησις, ΑΠ 141 σ. 687.— Περὶ δικονομικῶν προθεσμιῶν καὶ ἐπαναφορᾶς τῶν πραγμάτων εἰς τὴν προτέραν κατάστασιν, Ἔγκ. σ. 1190.

Ἐπιδόματα. Ἀναπροσαρμογῆς παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. σχετικὰ θέματα, ΣΕ 2390 σ. 1349, ΑΠ 250 σ. 634, ΑΠ 260 σ. 635. Βλ. καὶ λ. **Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις.** — Ἀναπροσαρμοσμὸς ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. συντάξεως συνταξιούχου τοῦ συγχωνευθέντος εἰς τὸ Ι.Κ.Α. Ταμείου Συντάξεων Προσωπικοῦ Η.Ε.Μ.· μὴ ὑπαγωγὴ εἰς τὰς συνταξίμους ἀποδοχὰς τῶν ἐν ἄρθρῳ 14 § 4 τοῦ Καταστατικοῦ ἀπαριθμουμένων εἰδικῶν ἀπολαυῶν, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ τῶν διὰ δόρυ ἢ οἰκονομικὰς ἐνισχύσεις προσθέτων ἀποδοχῶν καὶ πάσης ἄλλης παροχῆς, χορηγουμένης ὑπὸ μορφὴν προσαυξήσεως ἢ ἐπιδόματος ἀκριβείας δίου, ΣΕ 2262 σ. 1350.— Ἀνεργίας εἰς πολλαπλῶς ἀπασχολουμένους μισθωτούς, Ἔγκ. σ. 1292. — Ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας· καθορισμὸς ἡμερομισθίων ἐργαζομένων εἰς βιομηχανίας πλαστικῶν ὑλῶν καὶ συναφῶν· τίνες δικαιοῦνται ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας, ΑΠ 646 σ. 95.— Ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας εἰς ἐργαζομένους εἰς λιθογραφεῖα κλπ. κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 45/1966 διαιτητικὴν ἀπόφασιν· ἐνσωμάτωσις τούτου εἰς τὸ κατώτατον ὅριον ἡμερομισθίου, ὡς πρόσθετον ἀντάλλαγμα τῆς ἐργασίας, ἀνταποκρινόμενον εἰς τὴν ἀνάλωσιν ηὐξημένων σωματικῶν δυνάμεων· ἔλλειψις ὑποχρεώσεως καὶ νέος καταβολῆς τούτου, τοῦ σκοποῦ πληρουμένου διὰ τοῦ συμβατικοῦ καθορισμοῦ ἡμερομισθίου καλύπτοντος τὸ προσηυξημένον διὰ τοὺς μισθωτοὺς τούτους κατώτατον ἡμερομίσθιον, ΑΠ 693 σ. 159.— Ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας· παροχὴ ἐπιδόματος δι' ἀνθυγιεινὴν ἐργασίαν εἰς ἐργατοτεχνίτας ἐλαστικοῦ λιπτεῖ ὑπ' ὄψιν ὑπὸ τῶν Διοικητικῶν Διαιτητικῶν Δικαστηρίων κατ' ἄρθρον 15 ν. 3239/1955· τίνα τὰ ἐρευνητέα διὰ τὴν παροχὴν ἐπιδόματος δι' ἀνθυγιεινὴν ἐργασίαν· νόμιμος αἰτιολογία ἀποφάσεως Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου καὶ ἀποφάσεως περὶ τροποποιήσεως ταύτης τῶν ὁμοδίων Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας, ΣΕ 2638 σ. 213. — Ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας· προϋποθέσεις παροχῆς· ἀντικείμενον ἐρεύνης ἀφ' ἑνὸς ἢ ὄχι ἐκ τῆς φύσεως αὐτῆς, ἀντικειμενικῶς ἐξεταζομένης, διεξαγωγὴ τῆς ἐργασίας ὑπὸ ἀνθυγιεινοὺς ὅρους καὶ ἀφ' ἑτέρου ἡ ὕπαρξις ἐνδεχομένως συγκεκριμένων τεχνικῶν συνθηκῶν ἐργασίας εἰς τὸ προσωπικὸν ὡρισμένων ἐπιχειρήσεων, ἐξ ὧν ἀφίστανται αἱ δυσμενεῖς συνέπειαι τῆς ἀνθυγιει-

νότητος τῆς ἐργασίας, ΣΕ 2639 σ. 280. — Ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας· προϋποθέσεις δι' ἔκδοσιν ἐθνικῆς ὁμοιοεπαγγελματικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας· ἀκυρότης ὑπ' ἀριθ. 13/1965 διατητικῆς ἀποφάσεως περὶ ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τυπογράφων ἐν τῷ συνόλῳ της καὶ συνεπῶς καὶ ὡς πρὸς τὴν διάταξιν περὶ παροχῆς ἐπιδόματος δι' ἀνθυγιεινὴν ἐργασίαν· παροχὴ ἐργασίας ὑπὲρ τὰ νόμιμα χρονικὰ ὅρια ἐργασίας· ἐπιτρεπτὸς συμψηφισμὸς ἀνταπαιτήσεως ἐργοδότου ἐξ ἀχρεωστήτως δοθέντος ἐπιδόματος δι' ἀνθυγιεινὴν ἐργασίαν, ΑΠ 23682 σ. 288.—Καθορισμὸς ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 16/1967 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Α.Δ. Ἀθηνῶν ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας εἰς ἐργατοτεχνίτας διαφόρων, τυποβαφτίων κλπ.· δικαίωμα καὶ τῶν ἀπασχολουμένων εἰς φιντοιστήρια· ἐπιδίκασις τοῦ ἀνθυγιεινοῦ ἐπιδόματος ἀπὸ τοῦ ὑποχρεωτικοῦ χρόνου ἰσχύος τῆς διατητικῆς ἀποφάσεως, ΑΠ 13991 σ. 1036. — Ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας· χορήγησις κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 12/1960 διατητικὴν ἀπόφασιν ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας εἰς τοὺς ἐργαζομένους εἰς τὰ ἐν Νέῳ Φαλήρῳ καὶ Κερατσινίῳ ἐργοστάσια παραγωγῆς ἠλεκτρικοῦ ρεύματος τῆς ἡν διεξέχθη ἡ Δ.Ε.Η. Ἠλεκτρικῆς Ἑταιρείας Ἀθηνῶν - Πειραιῶς· δικαίωμα ἐπὶ τούτου καὶ τῶν ἐργαζομένων εἰς τὰς ἐναερίους καὶ ὑπογείους γραμμὰς χαμηλῆς καὶ ὑψηλῆς τάσεως, ΑΠ 240 σ. 1084, ΑΠ 372 σ. 1149. — .... παροχὴ τούτου, προκειμένου περὶ προσώπων μὴ ἀνηκόντων εἰς τὰς ἄνω ὑπηρεσίας, ἀλλ' ἐκτάκτως ἀπασχολουμένων εἰς τὰς ἐπικινδύνους ταύτας ἐργασίας, διὰ τὸν χρόνον μόνον, καθ' ὃν ταῦτα ἀπασχολοῦνται καὶ ἐκτίθενται εἰς τὸν ἐκ τούτων κίνδυνον, ΑΠ 372 σ. 1149. — Ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας εἰς ἐργατοτεχνίτας χημικῆς βιομηχανίας· ἐφαρμογὴ ὑπ' ἀριθ. 1/1966 διατητικῆς ἀποφάσεως· ἔννοια ἐργατοτεχνιτῶν χημικῶν τμημάτων ἐργοστασίων λιπασμάτων διὰ τὸ δικαίωμα τοῦ ἐπιδόματος, ΑΠ 3359 σ. 1218. — Ἀσθενείας· δὲν ὑπόκειται εἰς εἰσφορὰς πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. τὸ κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 35 καὶ 37 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 ἐπίδομα ἀσθενείας, καταβαλλόμενον ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α.· παροχὴ τοῦ ἐργοδότου κατ' ἄρθρον 657 ΑΚ ὑπαγομένη εἰς εἰσφορὰς μόνον τὸ μετὰ τὴν ἔκπτωσιν τοῦ ἐπιδόματος ἀσθενείας ἐπόλοιπον τοῦ μισθοῦ, ΑΠ 305 σ. 1016. — Ἀσθενείας ἡφαλισμένων εἰς τὸ Ι.Κ.Α. μετὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 5 ἀ.ν. 178/1967, Ἔγκ. σ. 49. — Παροχὴ ὑπὸ τῆς Δ.Ε.Η. ἐπιδόματος ὡς προσαυξήσεως βασικοῦ μισθοῦ, ΑΠ 688 σ. 233. — Ἔννοια ἄρθρων 173 καὶ 200 Ἀστικοῦ Κώδικος· παροχὴ ἐπιδόματος ὡς αὔξήσεως βασικοῦ μισθοῦ εἰς προσωπικὸν Ἑλληνικῆς Ἠλεκτρικῆς Ἑταιρείας, διαδεχθείσης ταύτην τῆς Δ.Ε.Η., ΑΠ 722 σ. 367. — Δ.Ε.Η.· παροχὴ ἐργασίας ἠλεκτρατεχνίτου· προσαύξησις βασικῶν ἀποδοχῶν λόγῳ πολυετίας, ΑΠ 5 σ. 886. — Παροχὴ ἐπιμισθίου ἀπομεμακρυσμένων περιοχῶν εἰς μισθωτοὺς τῆς ὑπὸ τῆς Δ.Ε.Η.· μὴ χορήγησις τούτου εἰς ἄλλους κατὰ παράβασιν τῆς ἴσης μεταχειρίσεως, ΑΠ 307 σ. 951. — Διαχειριστικῶν λαθῶν ὑπαλλήλου Κ.Τ.Ε.Λ., Π 11 σ. 1222. — Διαχειριστικῶν λαθῶν προσωπικοῦ Κ.Τ.Ε.Λ.· τίνες δικαιοῦνται· τὶς νοεῖται εἰσπράκτωρ, ΑΠ 736 σ. 229. — Εἰς ταμιακοὺς διαχειριστὰς τοῦ Ο.Τ.Ε. πρὸς κάλυψιν τῶν ἐκ τῆς διαχειρίσεως ἐνδεχομένων λαθῶν εἰς βάρος του κατὰ τὸ ἄρθρον 13 παράγραφος 4 τοῦ Γενικοῦ Κανονισμοῦ Προσωπικοῦ Ο.Τ.Ε.· ἔννοια διατάξεως, ΑΠ 206 σ. 93. — Εἰδικῶν συνθηκῶν ἐργασίας εἰς ἀπασχολουμένους ὑπὸ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς γῆς θερμαστάς· χορήγησις τούτου κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 32/1960 διατητικὴν ἀπόφασιν περὶ ἀποδοχῶν πρακτικῶν μηχανικῶν, θερμαστῶν κλπ. ἀπασχολουμένων εἰς τὰ πάσης φύσεως βιομηχανικὰ ἐργοστάσια καὶ μηχανουργικὰς ἐγκαταστάσεις τῆς χώρας· ἔννοια διατάξεως, ΑΠ 211 σ. 1083. — Εἰδικῶν συνθηκῶν ἐργασίας εἰς ἐργαζομένους ὑπὸ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς γῆς πρακτικοὺς μηχανικοὺς καὶ θερμαστάς· ἔννοια διατητικῆς ἀποφάσεως 32/1960· παροχὴ πρὸς τοὺς ἐργαζομένους εἰς χώρους ὑπογείους καὶ ὄχι ἡμιυπογείους ἐπαρκῶς φωτιζομένους καὶ ἀεριζομένους· παραπομπὴ τοῦ ζητήματος εἰς Ὁλομέλειαν Ἀρείου Πάγου, ΑΠ 501 σ. 36. — Θυρωρῶν· ἀνταρμοστῶν τῶν ἐθνικῶν γενικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἐπὶ θυρωρῶν πολυκατοικίας καὶ τῶν δι' αὐτῶν ὁριζομένων κατωτάτων ὁρίων ἡμερομισθίων, ἐφ' ὅσον τὰ ὑπὸ τῶν εἰδικῶν διαιτητικῶν περὶ τούτων ἀποφάσεων κατώτατα ὅρια μισθοῦ μετὰ τῶν ἐπιδομάτων γάμου καὶ ὁμάδων καὶ τῶν προσθέτων εἰς εἶδος παροχῶν εἶναι ἐν τῷ συνόλῳ των μεγαλύτερα τῶν ὑπὸ τῶν ἐθνικῶν γενικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας καθοριζομένων· ἰσχυρισμὸς ἐργοδότου περὶ καταχρηστικῆς ἀσκήσεως δικαιώματος μισθωτοῦ, Π 2818 σ. 1146. — Θυρωρῶν· καταβολὴ μισθοῦ ἐν ὑπερημερίᾳ ἐργοδότου· ἐπιδόματα κατ' ὄροφον, γάμου καὶ παροχὴ ἐργασίας κατὰ Κυριακάς, Π 4129 σ. 1216. — Πολυετίας κλπ. ἰατρῶν νοσηλευτικῶν ἱδρυμάτων· ἐξομοίωσις μηνιαίων ἀποδοχῶν αὐτῶν πρὸς τὰς ἀποδοχὰς τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων τοῦ ἀντιστοίχου βαθμοῦ, μὴ ἀσκοῦντος ἐπιροὴν τοῦ χαρακτηρισμοῦ αὐτῶν ὡς ἐκτάκτων ἢ ἐπὶ θητείᾳ, ΑΠ 85 σ. 630. — Ἰεροψαλτῶν· δικαίωμα τῶν διὰ τακτικοῦς ὑπαλλήλους ἐπιδομάτων πολυετίας, ἀσχέτως τοῦ τρόπου καὶ τοῦ χρόνου ἐργασίας αὐτῶν, ὁ ὁποῖος ἐπηρεάζει μόνον τὸ μέγεθος τοῦ μισθοῦ των καὶ τοῦ ἐπιδόματος, ΑΠ 232 σ. 872. — Κυοφορίας καὶ λοχείας· ἐὰν τὸ Ταμεῖον Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Δομικῶν καὶ Ξυλουργικῶν Ἐργασιῶν δύναται νὰ μὴ παρακρατῇ ἐκ τῆς μισθοδοσίας τῶν ὑπαλλήλων του τὸ ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. καταβαλλόμενον ἐπίδομα κυοφορίας καὶ λοχείας, Γν.Σ. σ. 1162.—Μηχανικῶν πρακτικῶν κατὰ συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας 18.10.1958· πρόσθετον ἐπίδομα ὡς ἐπιτεθὲν προϊσταμένων· ἀορίστια ἀγωγῆς· ἐπακουρικὴ βάσις ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ· δὲν ὑφίστανται ὠφέλεια τοῦ ἐργοδότου κατὰ τὸ ποσὸν τῶν ἐπιδομάτων οἰκογενειακῶν βαρῶν καὶ πολυετοῦς ὑπηρεσίας, ἐφ' ὅσον δὲν προβάλλεται ὅτι θὰ προσελάμβανεν οὗτος κατ' ἀνάγκην μισθωτὸν ἔχοντα ἀνάλογα οἰκογενειακὰ βάρη καὶ προϋπηρεσίαν, ΑΠ 291 σ. 1080. — Οἰκογε-

νικά· κατωτέρω ὅρια μηνιαίων μισθῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων· λῆψις ὑπ' ὄψιν παρεχομένου ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου οἰκογενειακοῦ ἐπιδόματος, Ἔγγρ. σ. 1416. — Μὴ καταβολὴ οἰκογενειακοῦ ἐπιδόματος εἰς πολλαπλῶς ἀπασχολούμενον μισθωτὸν λαμβάνοντα οἰκογενειακὸν ἐπίδομα ἐξ ἑνὸς τῶν ἐργοδοτῶν του, Ἐγκ. σ. 1292, ΝΖ σ. 1293. — Παροχὴ ἐπιδόματος ὑρύφων, Ἔγγρ. σ. 1102. — Πολεμιστῶν ὑπαλλήλων Ὀργανισμῶν· ἔννοια ἄρθρου 7 ν.δ. 1799/1942· τιμητικὴ προαγωγή, ἄλλως λῆψις ἐπιδόματος ἐπὶ τοῦ ἀρχικοῦ μισθοῦ, ΑΠ 154 σ. 600. — Προσωπικοῦ Ἑλληνικῶν Ἠλεκτρικῶν Σιδηροδρόμων· παροχὴ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 12/1961 διατητικῆς ἀποφάσεως εἰς τὸ προσωπικὸν τῶν Ε.Η.Σ. προσθέτου παγίου ἐπιδόματος δι' ἑκάστην τριετίαν ὑπηρεσίας, θεωρουμένης ὡς ὑπηρεσίας πάσης παρὰ τοῖς Ε.Η.Σ. διανυθείσης· ἔννοια διατητικῆς ἀποφάσεως· λῆψις τοῦ χρόνου ἀπὸ τῆς τελευταίας συμβάσεως, καταγγελθείσης νομίμως τῆς προηγουμένης καὶ καταβληθείσης τῆς ὑπὸ τοῦ ν. 2112/1920 προβλεπομένης ἀποζημιώσεως· παραπομπὴ τοῦ ζητήματος εἰς Ὁλομέλειαν Ἀρείου Πάγου, ΑΠ 50 σ. 422.— Προσωπικοῦ Ἑλληνικῶν Ἠλεκτρικῶν Σιδηροδρόμων· χορήγησις κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 12/1961 διατητικὴν ἀπόφασιν παγίου ἐπιδόματος δι' ἑκάστην συμπεπληρωμένην τριετίαν ὑπηρεσίας· θεώρησις ὡς ὑπηρεσίας πάσης παρὰ τοῖς Ε.Η.Σ. διανυθείσης ὑπηρεσίας· ἀποτελεσματικότης, ἀδιαφόρως ἂν ἡ παροχὴ τῆς ἐργασίας ἐγώρησε συνεχῶς ἢ διακεκομμένως διὰ μιᾶς ἢ πλειόνων διαδοχικῶν συμβάσεων καὶ τυχὸν λύσεως τινὸς τοιούτων διὰ καταγγελίας καὶ καταβολῆς τῆς κατὰ τὸν ν. 2112/1920 ἀποζημιώσεως, ΑΠ Ὁλ. 346 σ. 870. — Χιλιομετρικῆς ἀποστάσεως εἰς ἐργαζομένους εἰς Ἑλληνικοὺς Ἠλεκτρικοὺς Σιδηροδρόμους κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 12/1961 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Α.Δ.Α. Ἀθηνῶν· τίνες δικαιοῦνται τούτου, ΑΠ 644 σ. 96. — Ἐκτάκτου προσωπικοῦ Σ.Ε.Κ. ἐπὶ συμβάσει ὡρισμένου χρόνου· ἐφαρμογὴ τῆς ὑπ' ἀριθ. 21091/1946 ὑ.ἀ. περὶ ἀποζημιώσεως διὰ τοὺς ἐκτὸς ἕδρας ἀπασχολουμένους μισθωτούς· ἐπιδόματα πολυετίας, ΑΠ 49 σ. 628. — Προσωπικοῦ Σ.Ε.Κ.· παροχὴ ἐπιδόματος 5% ἐπὶ τοῦ μισθοῦ τοῦ βαθμοῦ, τὸν ὁποῖον κατέχουσιν οἱ μὴ ἔχοντες βαθμολογικὴν ἐξέλιξιν καὶ παυομένους εἰς τὸν αὐτὸν βαθμὸν καὶ ἐξαντλοῦντες τὴν εἰδικὴν ἰσοσυνίαν τῆς κατηγορίας τοῦ προσωπικοῦ τῶν Σ.Ε.Κ. μετ' ἑκάστην τοιαύτην παραμονὴν ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ κατ' ἄσθροον 2, παράγραφος 4 ὑ.δ. 18.5 / 18.6.1954· ἔννοια διατάξεως, ΑΠ 502 σ. 33. — Συμψηφισμὸς ἐπιδομάτων εἰς ἰσχύουσαν τῶν νομίμων ἀποδοχάς. Εἶσαγ. σ. 159. — Περίπτωσις δεδικαιολογημένης ἀμφιβολίας τῶν δανείων ἐργοδότριδος ὡς πρὸς τὴν ὑποχρέωσιν συναλλαγματικοῦ εἰς τὴν ἀποζημίωσιν τῆς προσθέτου παροχῆς φόρων ἐξ εἰσοδήματος, ΑΠ 629 σ. 79. — Καταβολὴ ἐλλιποῦς ἀποζημιώσεως δεδικαιολογημένης· ἐπιδόματα ἀσφαλιστῶν καὶ κινήσεως, ΑΠ 167 σ. 606. — Αἴθαιρετος ὑπὸ ἐργοδότου περικοπὴ ἐπιδόματος παραγωγῆς· δικαιώματα μισθωτοῦ ἀποδοχὴ ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ τῆς μεταβολῆς τῶν ὅρων τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ΑΠ 3019 σ. 1069. — Περικοπὴ παρεχομένου ἐπὶ μακρὸν ἐπιδόματος ὡς ὁλαπτικὴ μεταβολὴ ὅρων συμβάσεως ἐργασίας, Ἔγγρ. σ. 1492.

Ἐπίδοσις. Βλ. λ. **Κοινοποίησις.**

Ἐπιθεώρησις Ἐργασίας. Θεώρησις ὑπὸ τῆς ἁρμοδίας Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας κατὰ ν.δ. 381/1967 πινάκων καὶ δρομολογίων προσωπικοῦ κινήσεως Η.Ε.Μ., Γν. Σ. σ. 109. — Ἐὰν εἶναι νόμῳ ἐπιτρεπτὴ ἡ θεώρησις παρὰ τῶν ὀργάνων τῆς Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας τῶν τριπλοτύπων ἀποδείξεων εἰσπράξεως ἐσόδων τῶν ἐργατικῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων μετὰ τὴν ἰσχὺν τοῦ ν.δ. 4561/1964, Γν. Σ. σ. 639.

Ἐπιλογή. Ἀπολυτέων μισθωτῶν ἐξ οἰκονομοτεχνικῶν λόγων, Π 6 σ. 609.

Ἐπιμελητήρια. Δέσμευσις ὑπὸ τοπικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας· Ἐμπορικῶν καὶ Βιομηχανικῶν Ἐπιμελητηρίων ὡς ἐκπροσωπευτικὴ ὀργάνωσις· ἔννοια ἄρθρου 23, παράγραφος 2, ν. 3239/1955, ΑΠ 378 σ. 1017.— Ἐλλείψεις δεσμεύσεως τῶν δικηγόρων καὶ συμβολαιογράφων ἐκ τῆς ὑπ' ἀριθ. 24/1963 διατητικῆς ἀποφάσεως, δι' ἧς, πλὴν ἄλλων, ἐρυθμίσθησαν αἱ νόμιμοι ἀποδοχαὶ τῶν ὑπαλλήλων τῶν Γραφείων τούτων, ὡς στερουμένων τῶν δικηγόρων καὶ συμβολαιογράφων τῆς ἱκανότητος συμμετοχῆς των καὶ ἑπομένως καὶ τῆς ἐκπροσωπήσεως τούτων ὑπὸ τοῦ λαβόντος μέρος εἰς τὴν διένεξιν Ἐμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου Ἀθηνῶν· ἔννοια διατάξεως ἄρθρου 23, παραγράφου 2, νόμου 3239/1955, Π 20106 σ. 1402.

Ἐπιστολή. Νόμιμος ἄσκησις τῶν κατὰ τὸν νόμον περὶ Συμβουλίου Ἐπικρατείας ἐνδίκων μέσων καὶ διὰ καταθέσεως τούτων εἰς οἱανδήποτε Ἀρχὴν Ἀρχὴν πρὸς ἀποστολὴν εἰς τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας συντεταμένης ἐπιστολῆς, ΣΕ 3071 σ. 371.

Ἐπίσχεσις ἐργασίας. Ἐπὶ μὴ συμμορφώσεως ἐργοδότου πρὸς τὰ περιεχόμενα τῆς ὑποχρεωτικοῦ του πρὸς διαφύλαξιν τῶν πραγμάτων τοῦ ἐργαζομένου ἐξασφαλιστικῶν μέτρων τὸ δικαίωμα ἐπισχέσεως· ἄρσις τῶν συνεπειῶν τῆς ἀσκήσεως διὰ παροχὴν ἀσφαλείας· προϋποθέσεις ἐγκύρου ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματος ἐπισχέσεως ἐργασίας ἢ δι' οἱουδήποτε τρόπου (δικαστικῶς ἢ ἐξωδίκως) σαφὴς γνωστοποίησις τούτου εἰς τὸν ἐργοδότην· περαιτέρω συνέπεια ἐκ τῆς ἀσκήσεως ἀπόσβεσις δικαιώματος ἐπισχέσεως, ΝΖ σ. 276 ἐπ. — Ἐπίσχεσις ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ τῆς ἐργασίας αὐτοῦ, μὴ παρομένων τῶν ἐξ αὐτῆς συνεπειῶν διὰ τῆς ἁπλῆς σωματικῆς προσφορᾶς τῶν ὀφειλομένων εἰς τὸν μισθωτὸν καὶ καθιστερουμένων ἀποδοχῶν ἄνευ πραγματικῆς καταβολῆς τούτων, Π 7023 σ. 285.

Ἐπιτροπαί. Γνωμοδοτικαὶ διὰ πλήρωσιν ἀναγκῶν τῆς Δ.Ε.Η. εἰς προσωπικόν, ΑΠ 636 σ. 174. — Ὑγειονομικαὶ προηγουμένη ἀπόφανσις δι' ἄδειαν ἀρρωθεραπείας καὶ λουτροθεραπείας ἀναπήρων, ΑΠ 20 σ. 484. — Εἰδικὴ τοῦ ἀ.ν. 1803/1951 περὶ προστασίας συνδικαλιστικῶν στελεχῶν· σύνθεσις, ΣΕ 2068 σ. 1212. — Ἐ-

πατρικής ν. 5893/1933 διά την χορήγησιν επαγγελματικών βιβλιαρίων εις άρτεργάτας, ΣΕ 1490 σ. 1225.— Προτοδικειακή άρθρου 7 ά.ν. 244/1936· κρίσις δι' απόλυσιν αναγκαστικώς τοποθετηθέντων πολεμιστών, ΣΕ 2206 σ. 1259. — Προτοδικειακή άρθρου 7 ά.ν. 244/1936· κρίσις δι' απόλυσιν αποστρατευθέντος μισθωτού κατά ν. 3514/1928, Ε 219 σ. 1404. — Υγιεινομικαί Ι.Κ.Α., ΑΠ 170 σ. 1281, ΣΕ 1479 σ. 1283, ΑΠ 490 σ. 1456.

Επιχειρήσεις. Συνέπειαι τινές εκ της νομίμου άπεργίας των μισθωτών· επιχειρήσεις κοινής ωφελείας κλπ., ΝΖ σ. 111. — Οδηγίαι επί της εφαρμογής του ά.ν. 436/1968 περί επιφυλακής εργασίας εις βιομηχανίας και επιχειρήσεις κοινής ωφελείας, Έγκ. σ. 1098. — Τινά περί αμαδικών απολύσεων μισθωτών· εκμετάλλευσις, επιχείρησις, Τράπεζα, Δημόσιον, Ν.Π.Δ.Δ., ΝΖ σ. 1193. — Κοινής ωφελείας (Δ.Ε.Η., Ο.Τ.Ε., Εταιρία Τραίνων κλπ.)· περιορισμός αποζημιώσεων διά καταγγελίαν συμβάσεως εργασίας κατ' ά.ν. 173/1968· εάν αι διατάξεις των άρθρων 2, παράγραφος 2, και 3 παράγραφος 1, του ά.ν. 173/1968 έχουν εφαρμογήν και επί εργατοτεχνιτών, Γν. Σ. σ. 1353.—Δικαίωμα εργοδότου προς οργάνωσιν της επιχειρήσεώς του. Βλ. λ. **Εργασίας σύμβασις** (παράγραφος 41. — Ευθύνη κατ' άρθρον 479 ΑΚ του άπακτώντος επιχείρησιν δι' ωρισμένα χρέη αυτής· άγνοια του μισθωτού περί πληρωμής αποζημιώσεως διά παρανόμους υπερωρίας, ΑΠ 140 σ. 551. — Έννοια επιχειρήσεως δι' εφαρμογήν διατηρητικών αποφάσεων περί προσωπικού Γραφείων επιχειρήσεων· μή άσκησις επιχειρήσεως υπό νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, Π 20306 σ. 1528. Βλ. και λ. **Βιομηχανίαι** και τα λοιπά κατ' ιδίαν θέματα εις τας οικείας λέξεις.

Εποπτείας θέσις. Βλ. λ. **Διευθυνταί.**

Έργα. Οικοδομικά· ασφάλισις οικοδόμων· σύστημα προεισπράξεως ασφαλιστικών εισφορών· συνταγματικότης· όσαι διατάξεις κανονισμού εισαγωγής εις ασφάλισιν Ι.Κ.Α., ΣΕ 2089 σ. 40. — Ασφάλισις εις το Ι.Κ.Α. εργατών οικοδομικών ή τεχνικών έργων· έννοια επ' αριθ. 75833/1958 σχετικής αποφάσεως Υπουργού Εργασίας περί εισφορών προς το Ι.Κ.Α. δι' οικοδομικά έργα, ΣΕ 593 σ. 954. — Ασφάλισις εις το Ι.Κ.Α. απασχολουμένων εις οικοδομικάς ή τεχνικάς εργασίας προσώπων· υπολογισμός ασφαλιστικών εισφορών· καθορισμός επί πολυκατοικιών λήψης επ' όψιν της συνολικής άξιας του έργου, της προκυπτούσης εκ του εγκριθέντος προϋπολογισμού της οικοδομής και υπολογισμός επί ταύτης ποσοστού 15,5%, όπερ αντιπροσωπεύει το αντιστοιχούν προς την δαπάνην δι' αμοιβήν των οικοδομικών εργασιών τμήμα της άξιας του έργου, ΑΠ 466 σ. 1483. — Έκτασις εφαρμογής των περί αμοιβής και εργασίας χειριστών κλπ. εκσκαπτικών μηχανημάτων δημοσίων τεχνικών έργων διατάξεων της υπ' αριθ. 7/1961 διατηρητικής αποφάσεως και από 14.9.1964 εθνικής δημοσιοεπαγγελματικής συλλογικής συμβάσεως εργασίας χειριστών εκσκαπτικών, άντλητικών μηχανημάτων, μηχανοδηγών οδοστρωτήρων κλπ., ΑΠ 713 σ. 301.

Έργασία. Βλ. τα κατ' ιδίαν θέματα εις τας οικείας λέξεις. Παροχή άλλου είδους εργασίας πρόσθετος προς την κυρίαν, Π 4008 σ. 481. — Απασχόλησις εν όλω ή εν μέρει του μισθωτού με άλλας ελάσσονας ή ίσσονας των συμφωνηθεισών εργασίας· συνέπειαι, ΑΠ 297 σ. 824.—Διάρκεια συμβάσεως εκ του είδους της εργασίας, ΝΖ σ. 502. — Εις πλείονας εργοδότας, ΝΖ σ. 749. — Εξηρτημένη ή μή. Βλ. λ. **Εργασίας σύμβασις** (παράγραφος 1). — — Ανθυγιεινή. Βλ. λ. **Επιδόματα, Κοινωνικαί Ασφαλίσεις.** — Ραθεία εργασίας, Έγγρ. σ. 751. — Άδειαι εργασίας εις άλλοδαπούς εν επειγούση ανάγκη· εφαρμογή ά.ν. 448/1968, Έγκ. σ. 1100. — Η αναγκαστική εκτέλεσις παροχής εργασίας, ΝΖ σ. 1449.

Εργασίας σύμβασις. Βλ. και λ. **Άδεια μισθωτών, Απεργία, Αποδοχαί, Δημοσίου δικαίου σχέσις, Εργατικά ατυχήματα, Εργατικαί διαφοραί, Καταγγελία συμβάσεως εργασίας, Κατάχρησις δικαιώματος, Νεοπολεμισταί, Παλαιοί πολεμισταί, Πειθαρχία, Στράτευσις, Συλλογικαί διαφοραί εργασίας, Συλλογικαί συμβάσεις εργασίας, Υπάλληλοι ιδιωτικοί** και τα λοιπά κατ' ιδίαν θέματα εις τας οικείας λέξεις.

1. **Γενικά· εξηρτημένη εργασία· περιπτώσεις κλπ.** Απλή ετοιμότης εργασίας δεν συνιστά εργασίαν, ρυθμιζομένην υπό των διατάξεων περί υπερωριακής ή νυκτερινής εργασίας, Π 1006 σ. 431. — Ελευθερία συνάψεως υπό ανωνύμου εταιρείας συμβάσεων εργασίας μετά διοικητικών συμβούλων της· ενοχικαί σχέσεις μετά της εταιρείας του διοικητικού συμβουλίου, όστις είναι ταυτοχρόνως και υπάλληλος αυτής· ιδιορρυθμία, ΝΖ σ. 1. — Ισχύς της δουλήσεως των διοικούντων το νομικόν πρόσωπον, υφ' ωρισμένους όρους δηλουμένης, ως δουλήσεως αυτού τούτου του νομικού προσώπου, όσον αφορά την ενέργειαν δικαιοπραξιών και νομικών εν γένει πράξεων, οριζομένων επί πολυμελούς διοικήσεως εν τη συστατική πράξει ή τω καταστατικώ του τρόπου, καθ' ον λαμβάνονται αι αποφάσεις της Διοικήσεως εντός του κύκλου της εξουσίας των· αμφισβήτησις του κύρους συμβάσεως μετά τρίτου δι' έλλειψιν νομίμου εκπροσωπήσεως του νομικού προσώπου· αναγκαίων ο επικαλούμενος ταύτην να προτείνη και αποδείξη την έγκυρον εκδήλωσιν της διοικοπρακτικής βουλήσεως, ΑΠ 269 σ. 952. — Υποχρέωσις προσφοράς υπηρεσιών καθ' ωρισμένων χρόνων της ημέρας και υπό την καθοδήγησιν, άμεσον επιστασίαν και έλεγχον του εργοδότου· χαρακτηρισμός ως στενώς εξηρτημένης εργασίας, Π 22644 σ. 296. — Πρόσληψις καλλιτέχνιδος άσματος διά παροχήν υπηρεσιών εις κοσμικόν κέντρον· χαρακτήρ συμβάσεως ως συμβάσεως στενώς εξηρτημένης εργασίας και υπαγωγή της εξ αυτής απαιτήσεως προς έκδικασιν εις την εργατικήν διαδικασίαν, Π 22644 σ. 296. — Σύμβασις στενώς εξηρτημένης εργασίας εκείνη, καθ' ην ο παρέχων υποβάλλεται εις νομικήν (προσωπικήν) εξάρτησιν, εκδηλουμένην εις το δικαίωμα του εργοδότου

νὰ ἀσκῇ ἐπαγγελίαν καὶ νὰ δίδῃ ὁδηγίας ἢ ἐντολάς, κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον εἰδικευμένας ὡς πρὸς τὴν παροχὴν τῆς ἐργασίας ἐν γένει, ἰδίᾳ δὲ ἐν σχέσει πρὸς τὸν τόπον, χρόνον καὶ τρόπον αὐτῆς, ὡς καὶ νὰ ἐλέγχῃ τὴν τήρησιν αὐτῶν, ΑΠ 4563 σ. 434. — Μίσθωσις ἀνεξαρτήτων ὑπηρεσιῶν ἐκείνου τοῦ διδασκάλου ξένης γλώσσης ἄνευ ἐπαγγελίας ἢ ἐλέγχου τοῦ ἐργοδότου διάφορος ἢ σύμβασις τῶν διδασκάλων μετὰ τῶν διευθυντῶν φροντιστηρίων ἢ διδακτηρίων ξένων γλωσσῶν, ὅσον καὶ ἡ τῶν οἰκοσίτων διδασκάλων, ΑΠ 4563 σ. 434. — Σύμβασις διδασκόντων ξένας γλώσσας κατ' οἶκον εἶναι κατ' ἀρχὴν μίσθωσις ἀνεξαρτήτων ὑπηρεσιῶν· ἔλλειψις δικαιώματος δώρων καθ' ἑορτάς, Ἐγγρ. σ. 503. — Φύσις καὶ ἰδιομορφία τῆς συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας τοῦ παραγγελοῦ, μὴ ἐξυπακουομένου αὐτονοήτως συμβατικοῦ ὅρου περὶ μὴ δεσμεύσεως τοῦ ἐργοδότου πρὸς ἀποδοχὴν καὶ τῶν πέραν τῶν οἰκονομικῶν δυνατοτήτων τῆς ἐπιχειρήσεως παραγγελιῶν, ΑΠ 292 σ. 822. — Ἐνημέρωσις ὑπὸ λογιστοῦ λογιστικῶν βιβλίων ἐπιχειρήσεως, μὴ ὑποκειμένου τοῦ λογιστοῦ εἰς τὰς ἐντολὰς καὶ ὁδηγίας ὡς πρὸς τὸν χρόνον, τόπον καὶ τρόπον παροχῆς τῆς ἐργασίας των· σύμβασις μισθώσεως ἔργου καὶ ὑποσδήποτε οὐχὶ σύμβασις στενῶς ἐξηρτημένης ἐργασίας· ἀπαράδεκτος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν ἡ ἐκδίκασις ἀξιώσεων αὐτοῦ, ΑΠ 2961 σ. 1078. — Σύμβασις ἀμειβομένων ποδοσφαιριστῶν· σύμβασις ἐξηρτημένης ἐργασίας· ἀσφάλισις εἰς τὸ Ι.Κ.Α., Ἐγκ. σ. 1159, Γν. Σ. σ. 1161. — Παροχὴ ἐργασίας ὄχι ὑπὸ τὸν χαρακτῆρα συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας, ἤτοι ὑπάρξεως ἐξαρτήσεως ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου, καθορίζοντος τὸν χρόνον καὶ τὴν ποσότητα τῆς ἐργασίας, ἀλλ' ἐξ ἠθικῆς ὑποχρεώσεως· ἔλλειψις δικαιώματος μισθοῦ, ΑΠ 2161 σ. 1215. — Παροχὴ ἐξηρτημένης ἐργασίας· ὑπαγωγὴ εἰς ἀσφάλισιν Ι.Κ.Α., ἀδιαφόρως τοῦ εἶναι παρέχηται κατὰ κύριον ἢ κατὰ παρεπόμενον ἐπάγγελμα, καταργηθείσης τῆς ἀντιθέτου διατάξεως τοῦ προϊσχύσαντος ν. 6298/1934, ΣΕ 1892 σ. 1227. — Παροχὴ ἐξηρτημένης ἐργασίας· προϋπόθεσις ὑπαγωγῆς εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α. κατ' ἄρθρον 2 παράγραφος 1 ἀ.ν. 1846/1951· ἔννοια τῆς διατάξεως· ἀναγκαῖον, ἵνα τὸ πρόσωπον ὑποβάλληται πρὸς εἰς ὑπηρεσιακὴν ἐξάρτησιν ἔναντι τοῦ πρὸς ὃν παρέχεται ἡ ἐργασία· περίπτωσις μὴ παροχῆς τοιαύτης ἐργασίας, ΣΕ 2261 σ. 1347. — Προϋπόθεσις ἐφαρμογῆς τῆς ἐργατικῆς διαδικασίας ἡ ὕπαρξις στενῶς ἐξηρτημένης ἐργασίας, Εἰσαγ. σ. 296, ΑΠ 4563 σ. 434, ΑΠ 2961 σ. 1078, ΑΠ 495 σ. 1522. — Περίπτωσις ἐργαζομένου ὑπὸ μὴ λίαν στενὴν ἐξάρτησιν ἐκ τοῦ ἐργοδότου· ἀπαράδεκτος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν ἐκδίκασις ἀξιώσεων αὐτοῦ, ΑΠ 495 σ. 1522. — Καθορισμὸς ἐννοίας μισθωτοῦ κατ' ἄρθρον 6 ν. 765/1943 ἐκ μόνης τῆς ὑπάρξεως ἐξηρτημένης ἐργασίας καὶ ὄχι ἐκ τοῦ βαθμοῦ αὐτῆς, ὡς λίαν στενῆς, στενῆς ἢ χαλαρᾶς, Εἰσαγ. σ. 296. — Σχέσις ὁδηγῶν ἀγοραίων αὐτοκινήτων (ταξὶ) καὶ εἰσφορὰ κατὰ ν.δ. 2963/1954 ὑπὲρ Ὀργανισμοῦ Ἐργατικῆς Κατοικίας, Ε 4244 σ. 1406. — Χαρακτὴρ σχέσεως ὁδηγῶν ἀγοραίων αὐτοκινήτων (ταξὶ) πρὸς τοὺς ἰδιοκτήτας· ἀσφαλιζόμενα εἰς τὸ Ι.Κ.Α. πρόσωπα· ἀσφάλισις τῶν ἀνωτέρω ὁδηγῶν αὐτοκινήτων κατὰ τὸ ἄρθρον 8 παράγραφος 3 ν.δ. 3789/1957, Ε 3352 σ. 1543. — Ἀναγκαστικαὶ σχέσεις ἐργασίας. Βλ. λ. **Νεοπολεμισταί, Παλαιοὶ πολεμισταί, Στράτευσις** (παράγραφος Β΄). — Χαρακτηρισμὸς σχέσεως ἰατροῦ νομικοῦ προσώπου ὡς σχέσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας, μὴ αἰρομένης τῆς ἐξαρτήσεως ἐκ τοῦ ὅτι οὗτος ὡς ἐπιστήμων ἐκέκτητο πρωτοβουλίαν ὡς πρὸς τὴν ἄσκησιν τοῦ ἐπαγγέλματος καὶ τὸν τρόπον θεραπείας τῶν ἀσθενῶν· παραδεκτὴ ἐκδίκασις ἀξιώσεων κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, ΑΠ 468 σ. 1475. — Σχέσις ἐργασίας διευθυντῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων. Βλ. λ. **Διευθυνταί**. — Ἐφαρμογὴ ἐργατικῆς νομοθεσίας εἰς τὰς σχέσεις τῶν συνεταίρων-μελῶν ἔναντι τοῦ Συνεταιρισμοῦ ὡς ἐργοδότου, Γν. Σ. σ. 46. — Σύμβασις θεωρείων πολυκατοικιῶν καὶ μεγάρων, ΝΖ σ. 241. — Πρόσληψις θεωροῦ πολυκατοικίας ἔναντι χρηματικοῦ ποσοῦ· κῦρος τῆς σχετικῆς συμβάσεως· ἰσχυρὰ κατ' ἀρχὴν καὶ δεσμευτική, κατ' ἄρθρον 361 Α.Κ., μὴ προσκρούουσα οὔτε εἰς ἀπαγορευτικήν τινα διάταξιν, οὔτε εἰς τὰ χρηστὰ ἤθη, ἐκτὸς ἐὰν τείνῃ ἡ ἄνευ εἰς τὴν μείωσιν τοῦ διὰ συλλογικῆς συμβάσεως, διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἢ ἄλλου κανόνος δικαίου ἐλαχίστου ὁρίου τῶν ἀποδοχῶν τοῦ προσληφθέντος θεωροῦ προϋπόθεσις τῆς κατ' ἄρθρον 179 Α.Κ. ἀκινησίας· ἐπιστροφὴ τοῦ καταβληθέντος χρηματικοῦ ποσοῦ κατ' ἄρθρον 380, 382 Α.Κ., ΑΠ 601 σ. 84, πρβλ. Εἰσαγ. σ. 84. — Κατάρτισις συμβάσεως περὶ ἀναλήψεως ὑποχρεώσεως διὰ πρόσληψιν θεωροῦ καὶ διατήρησιν τούτου ὡς θεωροῦ ἐν πολυκατοικίᾳ ἐπὶ πενταετίαν ἀντὶ καταβληθέντος χρηματικοῦ ποσοῦ· ἐπιδίωξις ἀναλήψεως τοῦ ποσοῦ ὡς μὴ ἐπακολουθησάσης τῆς αἰτίας· ἀναρμοδιότης Ἐργατικοῦ Δικαστοῦ, ΑΠ 136 σ. 624. — Σύμβασις θεωρῶν πολυκατοικιῶν καὶ μεγάρων μετὰ τοῦ ἰδιοκτήτου αὐτῆς· σύνδεσις ἐπὶ πλειόνων τοῦ ἑνὸς κυρίου τῆς πολυκατοικίας ἢ τοῦ μεγάρου κατ' ὁριζοντίαν ἰδιοκτησίαν, δι' αὐτοτελοῦς συμβάσεως ἐργασίας, καθ' ἑνὸς ἑκάστου τούτων· ἀσυμβίβαστος διαχειριστοῦ ἀντισυμβαλλόμενος τοῦ θεωροῦ αὐτὸς καὶ ὕπαρξις τῶν ἐκ τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀξιώσεων τοῦ θεωροῦ κατ' ἐκείνου ὑπὸ τὴν τοιαύτην ἰδιότητά του· παθητικὴ νομιμοποίησις ἀγωνῆς τοῦ θεωροῦ, Π 2334 σ. 945. — Παροχὴ ἐργασίας εἰς ποσειδείαν ξένης Πολιτείας· δικαιοδοσία ἡμεδαπῶν δικαστηρίων διὰ τὰς ἐξ αὐτῆς ἀξιώσεις· προϋποθέσεις ἐτεροδικίας, Π 1006 σ. 451. — Σύμβασις ναυτικῆς ἐργασίας. Βλ. λ. **Ναυτικοί**. — Ἔννοια καὶ ἀντικείμενον συμβάσεως ἐργασίας· ὕπαρξις συμβάσεως μαθητείας, ὅσάκις ὁ εἷς τῶν συμβαλλομένων ἀναλαμβάνει πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς ἐπαγγελματικῆς ἐκπαιδεύσεως του τὴν ὑποχρέωσιν νὰ παράσχῃ ἐργασίαν εἰς ἕτερον, ὀφείλοντα νὰ διδάξῃ εἰς αὐτὸν συναφῆς πρὸς τὴν ἐργασίαν ἐπάγγελμα ἢ τέχνην· ἐφαρμογὴ

κατ' ἀναλογίαν τῶν διατάξεων περὶ συμβάσεως ἐργασίας, ΑΠ 24 σ. 940. — Διαμεσολάβησις ἐπαγγελματικοῦ σωματείου φορτοεκφορτωτῶν διὰ τῶν ὁμοδίων ὀργάνων του διὰ τὴν πρόσληψιν ἑκάστοτε φορτοεκφορτωτῶν ὑπὸ τῶν φορτοπαραλητῶν ἐργοδοτῶν καὶ εἰσπραξιν τῶν βάσει τιμολογίων τῶν οἰκείων ἐπιτροπῶν ἀμοιβῶν των' τὶς ἐργοδότης τῶν φορτοεκφορτωτῶν, ΑΠ 4857 σ. 946. — Σχέσις ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου μετὰ τοῦ Δημοσίου· καθορισμὸς ὡρισμένου χρόνου συμβάσεως καὶ ν. 2112/1920, ΑΠ 3414 σ. 1071.—Κατάρτισις συμβάσεως ἐργασίας μετὰ τοῦ Δημοσίου ἐγγράφως ὡς συστατικοῦ τῆς συμβάσεως· προσληψις ὀρχιτέκτονος εἰς τὴν Ὑπηρεσίαν Ἀρχαιοτήτων καὶ Ἀναστηλώσεως τοῦ Ὑπουργείου Προεδρίας τῆς Κυβερνήσεως, ΑΠ 15424 σ. 1266. — Σχέσις προσωπικοῦ συντεχνίων Δήμων· θέσις ἡμερομισθίων τῶν Δήμων, προσληφθέντων πρὸ τοῦ ν. 1726/1951 εἰς μὴ ὀργανικὴν θέσιν καὶ συνδεθέντων μετ' αὐτῶν διὰ τῆς μὴ ἀποκλεισμένης ἐκ προϊσχυούσης νομοθεσίας συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ἀορίστου χρόνου, ΑΠ 295 σ. 1086. — Δημοσίου Δικαίου ἡ σχέσις Ἐπιμελητοῦ Πανεπιστημιακῆς Κλινικῆς· ἀπαράδεκτος εἰσαγωγὴ αὐτοῦ πρὸς ἐκδίκασιν κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, ΑΠ 4377 σ. 1278. — Πρόσληψις ὑπαλλήλου ὑπὸ τοῦ Δημοσίου ἐπὶ σχέσει δημοσίου δικαίου· ἀκυρότης ταύτης· ἐξακολούθησις τοῦ χαρακτῆρος τῆς σχέσεως ὡς δημοσίου δικαίου παρὰ τὴν ἀκυρότητα τῆς προσλήψεως, μὴ μεταβληθείσης εἰς σχέσιν ἐξηρτημένης ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου συνεπείᾳ τῆς ἀκυρότητος· ἀπαράδεκτος εἰσαγωγὴ ἀξιώσεως ἐξ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἐπὶ τῆς τοιαύτης σχέσεως πρὸς ἐκδίκασιν κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, ΑΠ 2852 σ. 1474. — Πρόσληψις ὑπὸ τοῦ Μετοχικοῦ Ταμείου Βασιλικῆς Ἀεροπορίας ἐκτάκτου ἰδιωτικοῦ προσωπικοῦ ἐπὶ συμβάσει ὡρισμένης διαρκείας καὶ ἐπὶ ἡμερησίᾳ ἢ μηνιαίᾳ ἀντιμισθίᾳ, κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἀεροπορίας, τῇ προτάσει τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου τοῦ Ταμείου, προσλαμβανομένου καὶ ἀποζημιουμένου ἐπ' αὐτοῦ ἔννοια σχετικῶν διατάξεων, ΑΠ 381 σ. 1153. — Πρόσληψις ὑπὸ θεατρικοῦ ἐπιχειρηματίου μισθωτοῦ ὡς χορευτρίας καλλιτεχνικοῦ συγκροτήματος διὰ χειμερινὴν περίοδον· καταγγελία πρὸ τοῦ πέρατος τοῦ χρόνου διὰ σπουδαῖον λόγον κατ' ἄρθρον 672 Α.Κ.· περίπτωσις ὑπάρξεως σπουδαίου λόγου· ἰσχυρισμὸς ἐργοδότου περὶ ἀκυρότητος τῆς συμβάσεως, μὴ καταρτισθείσης ἐγγράφως, ΑΠ 4173 σ. 1271. — Καθέρωσις ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 65 παράγραφος 3 ν.δ. 3026/1954 μόνον ἀσυμβιβάστου πρὸς τὸ δικηγορικὸν λειτούργημα πάσης ἐμμίσθου ὑπηρεσίας παρὰ φυσικῷ ἢ νομικῷ προσώπῳ καὶ ὄχι κωλύματος διὰ τὴν ἀνάληψιν τῆς δευτέρας θέσεως, μὴ ὁριζομένου εἰς τὸν Κώδικα περὶ δικηγόρων ἢ εἰς διάταξιν τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 ὡς συνεπείας τῆς παραβάσεως τῆς ἀκυρότητος τῆς συμβάσεως, ΑΠ 394 σ. 1390.

2. Ἄκυροι συμβάσεις· περιπτώσεις· συνέπειαι. Ἀκυρότης συμβάσεως ἐργασίας διὰ ἔλλειψιν τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου ἀπαιτουμένων τυπικῶν προσόντων· ἀξίωσις ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ· ἀποδοτέα ὠφέλεια· παροχὴ ἐργασίας ὑπὸ στερουμένου τοῦ ἀπαιτουμένου πτυχίου, ΑΠ 36 σ. 345, ΑΠ 38 σ. 423, Εἰσαγ. σ. 344. —Πρόσληψις μισθωτοῦ ξενοδοχείου ἄνευ βιβλιαρίου ὑγείας· ἀκυρότης συμβάσεως ἐργασίας· συνέπεια· ἀπόδοσις εἰς τὸν μισθωτὸν τῆς ὠφελείας τοῦ ἐργοδότου βάσει ἠθικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ΑΠ 221 σ. 614. — Ἀκυρότης συμβάσεως περὶ παροχῆς ἐργασίας ὑπὸ μισθωτοῦ εἰς τινα ἐργοδότην μετὰ τὴν ἐξάντλησιν τοῦ νομίμου ὡραρίου ἐργασίας τῆς εἰδικότητός του· ἀξίωσις ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, ΑΠ 4908 σ. 481. — Ἀκυρότης συμβάσεως ἐργασίας μετὰ τοῦ Δημοσίου, μὴ καταρτισθείσης ἐγγράφως· δικαίωμα ὅμως ἀποζημιώσεως ν. 2112/1920 καὶ ἐπὶ ἀκύρων συμβάσεων ἐργασίας, ΑΠ 1420 σ. 740. — Ἀκυρότης συμβάσεως ἐργασίας δι' ἔλλειψιν τῆς ἀπαιτουμένης νομιμοφροσύνης· ἀπόλυσις μισθωτοῦ Ἑνώσεως Γεωργικῶν Συνεταρισμῶν, ΑΠ 92 σ. 1465. — Ἐφαρμογὴ χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας μισθωτῶν καὶ ἐπὶ ἀκύρων συμβάσεων ἐργασίας, Εἰσαγ. σ. 344. — Παροχὴ ἀποζημιώσεως ἴσης πρὸς 75% τοῦ ἀφορμισθίου κατ' ἄρθρον 8 ν.δ. 4320/1959 ἐπὶ παρανόμων ὑπερωριῶν, ἀσχέτως ἐγκυρότητος ἢ μὴ τῆς συναφθείσης διὰ τὴν ἐντὸς τοῦ κανονικοῦ ὡραρίου ἐργασίαν συμβάσεως· παροχὴ ἐργασίας χειριστοῦ ἄνευ πτυχίου, ΑΠ 36 σ. 345. — Ἀκυρότης συμβάσεως ἐργασίας καὶ ἀπαίτησις δι' ἐργασίαν ἐπὶ τὰ νόμιμα χρονικὰ ὅρια ἐργασίας· δικαιοῦχος τούτων μόνον ὁ ἐργασθεὶς ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς καὶ πέραν τοῦ ὑπὸ διατάξεως νόμου ἢ κατ' ἐξουσιοδότησιν αὐτοῦ διατάγματος καθοριζομένου ὡραρίου ἐργασίας, βάσει ἀκύρου ἐργασιακῆς συμβάσεως, καὶ ὄχι καὶ ὁ ἐργασθεὶς ἐπὶ πλέον τοῦ καθοριζομένου τινὸν ὑπὸ συλλογικῆς συμφάσεως ἐργασίας ἢ διατηρικῆς ἀποφάσεως ὡραρίου ἐργασίας· ἀξιώσεις τοῦ τελευταίου, ΑΠ 23396 σ. 429. — Ἐφαρμογὴ τοῦ ἀ.ν. 539/1945 καὶ ἐπὶ ἀκύρων συμβάσεων ἐργασίας, Εἰσαγ. σ. 613. — Ἐφαρμογὴ νόμων περὶ καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας καὶ ἐπὶ ἀκύρων συμβάσεων ἐργασίας, ΝΖ σ. 749. — Ὑποχρέωσις καταβολῆς ἀποζημιώσεως ν. 2112/1920 καὶ ἐπὶ ἀκύρων συμβάσεων ἐργασίας, ΑΠ 92 σ. 1465. — Δικαίωμα τοῦ μισθωτοῦ διὰ πιστοποιητικὸν περὶ τοῦ χρόνου διαρκείας τῆς μαθητείας καὶ ἐπὶ ἀκύρου συμβάσεως, ΑΠ 24 σ. 940. — Παραπομπὴ τοῦ ζητήματος εἰς τὴν Ὁλομέλειαν τοῦ Ἀρείου Πάγου· γενικωτέρων ἐνδιαφέροντος τὸ ζήτημα καὶ παραπομπὴ τούτου εἰς τὴν Ὁλομέλειαν τοῦ Ἀρείου Πάγου ἂν κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 904 Α.Κ. εἰς ἣν περίπτωσιν προσληφθεὶς ὑπὸ Στρατιωτικῆς Ὑπηρεσίας βάσει τοῦ ἄρθρου 24 παράγραφος 1 ν. 4436/1929 ὡς τεχνίτης εἰργάσθη ὡς ὑπάλληλος καὶ ἀξιοῖ τὴν ἀμοιβήν, ἣν θὰ κατέβαλλε τὸ Δημόσιον εἰς ἕτερον μισθωτόν, ὃν θὰ ἀπησχόλει κατόπιν ἐγκύρου συμβάσεως, ἐρευνᾶται ὑπὸ τίνας νομίμους ὅρους θὰ καθίστατο δυνατὴ ἡ σύναψις ἐγκύρου συμβάσεως κλπ., ΑΠ 413 σ.

1399. Βλ. καὶ λ. **Ἀδικαιολόγητος πλουτισμός, Κυριακή, Ὑπερωρίαι.**

3. **Ὑποχρεώσεις μισθωτοῦ.** Βασικαὶ ὑποχρεώσεις ἐκ τῆς συμβάσεως ἐργασίας· διὰ τὸν ἐργαζόμενον ἡ παροχὴ ἐργασίας· διὰ τὸν ἐργοδότην ἡ καταβολὴ μισθοῦ, Γνμδ. γμθ. σ. 1321. — Ὀφειλομένη ἐπιμέλεια μισθωτοῦ περὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας· ἐνθύνη διὰ ζημίαν ἐκ δόλου ἢ ἀμελείας· βαθμὸς ἐπιμελείας· ἔννοια δόλου καὶ ἀπαγόρευσις συμψηφισμοῦ κατ' ἄρθρον 664 Α.Κ., ΝΖ σ. 47. — Πρόκλησις ὑπὸ μισθωτοῦ ζημιῶν εἰς τὸν ἐργοδότην κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας καὶ ὑποχρέωσις πρὸς ἀποζημίωσιν κατ' ἄρθρον 652 Α.Κ., ΑΠ 12573 σ. 1074. — Ἀδικοπραξία κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας, ΝΖ σ. 1413. — Δολία συμπεριφορὰ μισθωτοῦ πρὸς ἐξαναγκασμὸν δι' ἀπόλυσιν εἰς ἣν περίπτωσιν ὁ ἐργοδότης προβαίνει εἰς τὴν καταγγελίαν ἕνεκεν ἀκαταλληλότητος τοῦ ἐργαζομένου, ἐκδηλουμένης ἐπίτηδες ἐπ' αὐτοῦ πρὸς μόνον τὸν σκοπὸν νὰ ἐξαναγκάσῃ τὸν ἐργοδότην εἰς τὴν ἀπόλυσίν του, ἐπὶ πλ. ρωμῇ τῆς νομίμου ἀποζημιώσεως, ἡ ἀξίωσίς του ἀντίκειται προφανῶς εἰς τὸ ἄρθρον 281 Α.Κ., ΑΠ 687 σ. 145. — ... τὸ αὐτὸ ἰσχύει ὁσάκις ζητεῖται παρὰ τοῦ ὑπὸ τὰς ὡς ἄνω συνθήκας ἀπολυθέντος καὶ ἐπικαλουμένου ἀκυρότητα τῆς καταγγελίας ἡ καταβολὴ ἀποδοχῶν ὑπερημερίας, μὴ ἀσκοῦντος ἐπιρροὴν ἰσχυρισμοῦ, καθ' ὃν οὗτος ἐμμένει εἰς τὴν σχέσιν ἐργασίας, ΑΠ 681 σ. 145. — Ἀντισυμβατικὴ συμπεριφορὰ μισθωτοῦ, σκοποῦσα εἰς τὸν ἐξαναγκασμὸν τοῦ ἐργοδότου ὅπως προβῇ εἰς καταγγελίαν τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως, ἵνα εἰσπράξῃ τὴν ἀποζημίωσιν· θεώρησις ὡς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ, μὴ περιεχομένου οὕτω τοῦ ἐργοδότου εἰς ὑπερημερίαν περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ μισθωτοῦ καὶ μὴ ὑποχρέου ἐντεῦθεν εἰς καταβολὴν ἀποδοχῶν, Π 18555 σ. 352. — Παροχὴ ἄλλου εἴδους ἐργασίας, πρόσθετος πρὸς κυρίαν· ἀνάθεσις εἰς σερβιτόρον καὶ ἄλλης ἐργασίας, Π 4008 σ. 481. — Πλημμελὴς ἐκπλήρωσις τῶν ὑποχρεώσεων τοῦ μισθωτοῦ ὡς καταγγελία συμβάσεως· ὁριστικὴ ἄρνησις ἐκπληρώσεως διὰ τῆς ἀποχῆς τοῦ μισθωτοῦ ἐκ τῆς ἐργασίας· ἔκφρασις σωπηρᾶς δηλώσεως βουλήσεως συναγομένης ὑπὸ τοῦ δικαστοῦ ἑρμηνευτικῶς κατ' ἄρθρον 173 Α.Κ., ἐν συνδυασμῷ πρὸς ἄρθρα 200 καὶ 288 Α.Κ., Π 4004 σ. 557. — Ἄρνησις ἐκτελέσεως ἐργασίας ὡς σωπηρὰ καταγγελία συμβάσεως· παροχὴ ἐργασίας ὁδηγοῦ αὐτοκινήτου εἰς λατομεῖον· διαμαρτυρίαι τούτων διὰ τὴν ἐλαττωματικὴν κατάστασιν τοῦ αὐτοκινήτου, ἐκ τῆς ὁποίας καθίστατο ἐπισφαλὴς ἡ ὑγεία των· ἀποχὴ ἐκ τῆς ἐργασίας τοῦ ὁδηγοῦ μετ' ἄρνησιν τοῦ ἐργοδότου πρὸς διόρθωσιν τῶν ἐλαττωμάτων καὶ ἐλλείψεων τοῦ αὐτοκινήτου· ἰσχυρισμὸς ἐργοδότου περὶ καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ· προϋποθέσεις κύρους καταγγελίας, Π 5780 σ. 882. — Διάπραξις ὑπὸ μισθωτοῦ ἀξιοποίνου πράξεως· μήνυσις καὶ καταγγελία τῆς συμβάσεως. Βλ. λ. **Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας.** — Ἡ ἀναγκαστικὴ ἐκτέλεσις παροχῆς ἐργασίας, ΝΖ σ. 1449.

4. **Ἐργοδότης· διευθυντικὸν δικαίωμα· μεταβολαὶ κλπ.** Μετὰ τίνων ἰδιαιτεροτήτων ὁ ἐκ τῆς συμβάσεως ἐργασίας δεσμὸς τῶν θυρωρῶν πολυκατοικιῶν καὶ μεγάρων· παθητικὴ νομιμοποίησις ἀγωγῆς θυρωροῦ, Π 2334 σ. 345. — Διαμεσολάβησις ἐπαγγελματικοῦ σωματείου φορτοεκφορτωτῶν διὰ τὴν πρόσληψιν ἑκάστοτε φορτοεκφορτωτῶν ὑπὸ τῶν φορτοπαραληπτῶν ἐργοδοτῶν καὶ εἰσπραξιν τῶν βάσει τιμολογίων τῶν οἰκείων ἐπιτροπῶν ἀμοιβῶν των· ἐργοδότης τῶν φορτοεκφορτωτῶν ὁ ἑκάστοτε φορτοπαραλήπτης καὶ ὄχι τὸ σωματεῖον, μὴ νομιμοποιουμένης παθητικῶς τῆς ἀγωγῆς κατὰ τούτου, μὴ νομιμοποιουμένου καὶ ἐνεργητικῶς πρὸς ἐπιδίωξιν τῆς τυχὸν ὀφειλομένης φορτοεκφορτωτικῆς ἀμοιβῆς τῶν ἐργατῶν, Π 4857 σ. 946. — Ἐργοδότης οἰκοσίτου ὑπηρετρίας ἐπὶ συζύγων, ΝΖ σ. 373. — Ἀνήκουσα εἰς τὸν ἐργοδότην ἡ ρύθμισις παντὸς θέματος, τὸ ὁποῖον ἀνάγεται εἰς τὴν ὀργάνωσιν καὶ λειτουργίαν τῆς ἐπιχειρήσεώς του καὶ ἄρθρον 7 ν. 2112/1920 περὶ μονομεροῦς ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου βλαπτικῆς μεταβολῆς ὅρων συμβάσεως μισθωτοῦ· περίπτωσις μισθωτοῦ παρέχοντος ἐργασίαν κατὰ κύριον χαρακτῆρα σωματικὴν καὶ ἓν τινι μόνον μέτρῳ μετέχουσαν τοῦ πνευματικοῦ στοιχείου· περιορισμὸς ἀπασχολήσεως εἰς τινας ἐργασίας, ΑΠ 626 σ. 80. — Ἀνήκουσα εἰς τὸν ἐργοδότην ἡ ρύθμισις παντὸς θέματος, ἀναγομένου εἰς τὴν ὀργάνωσιν καὶ λειτουργίαν τῆς ἐπιχειρήσεώς του· ἄσκησις τοῦ δικαιώματος ἐντὸς τῶν ὁρίων τῶν ἄρθρων 200, 281, 288 Α.Κ.· ὑπαγωγὴ τῆς μεταθέσεως τοῦ μισθωτοῦ ἢ ἄλλου τοῦ καθορισμοῦ τοῦ τόπου τῆς ἐργασίας, ὁσάκις εἶναι δυνατὴ ἐμπειρογνὴ εἰς διαφόρους τόπους ἐργασίας, εἰς τὸ διευθυντικὸν δικαίωμα τοῦ ἐργοδότου, ἐκτὸς ἂν τὸ δικαίωμα ἀπεκλείσθη διὰ τῆς συμβάσεως ἐργασίας· περιπτώσεις θεωρήσεως τούτου ὡς μονομεροῦς βλαπτικῆς διὰ τὸν μισθωτὸν μεταβολῆς ὅρων συμβάσεως ἐργασίας· μετάθεσις θηλείας ὑπαλλήλου εἰς ἄλλον τόπον ἐργασίας· κρίσις περὶ μεταβολῆς ὅρων ἐργασίας, Π 70 σ. 1469. — Κανονισμοὶ ἐργασίας· πειθαρχικὴ ἐξουσία· δικαστικὸς ἔλεγχος ἀποφάσεων πειθαρχικῶν συμβουλίων, ΑΠ 525 σ. 92. — Ὁ μονομερὴς προσδιορισμὸς τῆς παροχῆς ἐν τῇ συμβάσει ἐργασίας· δικαιώματα ἐργοδότου· διευθυντικὸν δικαίωμα· δικαστικὸς ἔλεγχος· ἄρθρον 371 ἐπ. Α.Κ.· προστασία μισθωτοῦ, ΝΖ σ. 529. — Ὑποχρέωσις ἐργοδότου πρὸς ἀποδοχὴν τῶν προσφερομένων κατὰ τὴν σύμβασιν ἐργασίας ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ ὑπηρεσιῶν, ἐκ τῶν ὁποίων καὶ μόνον θὰ κριθῇ εἴτε ὁ συμφωνηθείς, εἴτε ὁ διὰ συλλογικῆς συμβάσεως, διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἢ ἄλλης κανονιστικῆς διατάξεως νομίμως κατ' ἐλάχιστον ὅριον ὁρισθεὶς μισθός· ἀπασχόλησις ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει τοῦ μισθωτοῦ μὲ ἄλλας ἐλάσσονας ἢ ἴσσονας τῶν συμφωνηθεισῶν ἐργασίας· συνέπειαι, ΑΠ 297 σ. 824. — Συμπεριφορὰ ἐργοδότου πρὸς μισθωτὸν ἀνεπίτρεπτος ἢ τοιαύτη κατὰ τρόπον ἀντιβαίνοντα πρὸς τὴν ἠθικὴν καὶ προσβάλλοντα τὴν ἀνθρωπίνην ἀξιοπρέπειαν· περιέλευσις τοῦ ἐρ-

γοδότου εἰς ὑπερημερίαν κατ' ἄρθρον 349 ἐπ. Α.Κ. ἐπὶ ἐξαναγκασμοῦ μισθωτοῦ εἰς ἀποχώρησιν ἐκ τῆς ἐργασίας, ὡς καθιστῶντος τοῦ ἐργοδότου ἠθικῶς ἀδύνατον κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς καλῆς πίστεως τὴν παροχὴν τῆς ἐργασίας ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ δικαίωμα τοῦ μισθωτοῦ ἐπὶ τοῦ μισθοῦ του κατ' ἄρθρον 656 Α.Κ., ΑΠ 941 σ. 883. — Ἀπρεπὴς συμπεριφορὰ ἐργοδότου πρὸς μισθωτόν· περιέλευσις ἐργοδότου εἰς ὑπερημερίαν καὶ ὑποχρέωσις καταβολῆς μισθοῦ λόγῳ ἀπρεποῦς συμπεριφορᾶς αὐτοῦ πρὸς μισθωτόν, ἐκ τῆς ὁποίας ἐξηναγκάσθη ὁ τελευταῖος πρὸς ὑποχώρησιν ἐκ τῆς ἐργασίας, καταστάσης οὕτως ἠθικῶς ἀδυνάτου τῆς ἐκτελέσεως τῆς ἐργασίας, ΑΠ 5027 σ. 1471. — Ἡ ὑποχρέωσις τοῦ ἐργοδότου πρὸς διαφύλαξιν τῶν πραγμάτων τῶν ἐργαζομένων, ΝΖ σ. 265. — Ἀπασχόλησις μισθωτῶν εἰς πλείονας ἐργοδότας, ΝΖ σ. 79. — Μονομερὴς ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου μεταβολὴ τῶν ὅρων τῆς συμβάσεως ἐργασίας· μεταβολὴ προσώπου ἐργοδότου· συνέπειαι. Βλ. λ. **Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας** (παράγραφος ΙΔ', ΙΕ').—Πότε ἰσχύσασα μεταβολὴ προσώπου ἐργοδότου· συνέπειαι· ὑπολογισμὸς χρόνου ὑπηρεσίας διὰ τὸ δικαίωμα ἀδείας ἐπὶ τοιαύτης μεταβολῆς, Γν. Σ. σ. 499. — Ὑπαίτιος τοῦ καθ' οἱονδήποτε τρόπον διαδεχομένου ἢ ὑποκαθιστῶντος ὡρισμένου ἐργοδότην εἰς τὴν παρ' αὐτοῦ ἀσκουμένην ἐπιχείρησιν εἰς τὰς ἐκ τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὑποχρεώσεις τοῦ τελευταίου ἔναντι τῶν ὑπαλλήλων, μὴ ἐπηρεαζομένης τῆς ἐφαρμογῆς τῶν ὑπὲρ αὐτῶν ὁρισμῶν τοῦ νόμου, ἀρκεῖ νὰ ὑφίσταται τὸ στοιχεῖον τῆς ταυτότητος τῆς συνεχιζομένης ἐπιχειρήσεως, πρὸς ἣν συνδέεται ὁ μισθωτός, ΑΠ 218 σ. 734. — Χρέη ὀρχικῆς ἐργοδοτρίας κατ' ἄρθρον 479 Α.Κ.· ἀνεφάρμοστον ἐπὶ καταχρώσεως ἐν ἀναγκαστικῷ πλειστηριασμῷ, ΑΠ 201 σ. 1080. — Τινὰ περὶ καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας ἐπὶ μεταβολῆς τοῦ προσώπου τοῦ ἐργοδότου, ΝΖ σ. 1258. — Ὑποχρέωσις χορηγήσεως πιστοποιητικοῦ ὑπηρεσίας, διαρρύνουσα καὶ τὸν διαδεχθέντα τὸν παλαιὸν ἐργοδότην νέον τοιοῦτον, Π 6489 σ. 27.

5. **Μισθός.** Βλ. καὶ λ. **Ἀποδοχαί, Δῶρον ἑορτῶν, Ἐπιδόματα, Κυριακή, Νυκτερινὴ ἐργασία, Παροχαὶ εἰς εἶδος, Παραγραφή, Συλλογικαὶ διαφοραὶ ἐργασίας, Συλλογικαὶ συμβάσεις, Ὑπερωρίαι.** Βασικὴ ὑποχρέωσις διὰ τὸν ἐργοδότην ἐκ τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἡ καταβολὴ τοῦ μισθοῦ, Γνμδ. γνθ. σ. 1321. — Ὑποχρέωσις τοῦ ἐργοδότου πρὸς ἀποδοχὴν τῶν προσφερομένων κατὰ τὴν σύμβασιν ἐργασίας ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ ὑπηρεσιῶν, ἐκ τῶν ὁποίων καὶ μόνων θὰ κριθῇ εἴτε ὁ συμφωνηθείς, εἴτε ὁ διὰ συλλογικῆς συμβάσεως, διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἢ ἄλλης κανονιστικῆς διατάξεως νομίμως κατ' ἐλάχιστον ὅριον ὁρισθεὶς μισθός· ἀπασχόλησις ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει τοῦ μισθωτοῦ μὲ ἄλλας ἐλάσσονας ἢ ἴσσονας τῶν συμφωνηθεισῶν ἐργασίας· συνέπειαι, ΑΠ 297 σ. 824. — Ἐφαρμογὴ εἰδικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐπὶ μὴ μελῶν συμβληθεισῶν ὀργανώσεων· ὑποχρέωσις καταβολῆς εἰθισμένου μισθοῦ κατ' ἄρθρον 653 Α.Κ., Ἔγγρ. σ. 1165. — Παροχὴ ἐργασίας, ὄχι ἀπὸ τὸν χαρακτῆρα συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας, ἀλλ' ἐξ ἠθικῆς ὑποχρεώσεως· ἔλλειψις δικαιώματος μισθοῦ, Π 2161 σ. 1215. — Παροχαὶ πρὸς μισθωτοὺς ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τοῦ μισθοῦ, Γν. Σ. σ. 864. — Δημοσίευμα καὶ μισθός, Σημ. σ. 1256. — Μισθὸς κατὰ κανόνα εἰς χρῆμα· τρόποι ὑπολογισμοῦ· μισθὸς εἰς φιλοδωρήματα, Γνμδ. γνθ. σ. 1321. — Παρεχομένη πρὸς μισθωτὸν διὰ συμφωνίας μετὰ ἐργοδότου εὐκαιρία εἰσπράξεως χρηματικῶν ποσῶν παρὰ τρίτων· ἔννομοι συνέπειαι ὡς μισθοῦ, μόνον ὁσάκις ἡ εἰσπραξις εἶναι κατὰ νόμον ἐπιτρεπτή, μὴ ἐπερχομένης ἄλλως ἀποσβέσεως τῆς ὀφειλῆς τοῦ ἐργοδότου διὰ τὴν ἐργασίαν· καταχρηστικὴ ἄσκησις δικαιώματος μισθοῦ, ΑΠ 395 σ. 1394. — Ἄκυρος ἡ παραίτησις τοῦ ἐργαζομένου καὶ μετὰ τὴν λῆξιν τῆς συμβάσεως ἀπὸ τοῦ δικαιώματος ἀπολήψεως τῶν νομίμως καθοριζομένων ἐλαχίστων ὁρίων ἀποδοχῶν του καὶ τῆς ἀμοιβῆς ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεως, ΑΠ 348 σ. 861. — Ἔννοια μισθοῦ· περικοπὴ παρεχομένου ἐπὶ μακρὸν ἐπιδόματος ὡς ἐλαστικὴ μεταβολὴ ὅρων συμβάσεως ἐργασίας, Ἔγγρ. σ. 1492.

6. **Ἴση μεταχείρισις.** Κανὼν ἴσης μεταχειρίσεως μισθωτῶν, Π 4007 σ. 478. — Ὁ μονομερὴς προσδιορισμὸς τῆς παροχῆς ἐν τῇ συμβάσει ἐργασίας· δικαιώματα ἐργοδότου· καλὴ πίστις· ἴση μεταχείρισις, ΝΖ σ. 529. — Προσωρινὴ ἀπαλλήλων Ἀγροτικῆς Τραπέζης· ἰσχυρισμὸς παραβιάσεως καλῆς πίστεως καὶ ἀρχῆς ἴσης μεταχειρίσεως ἀπορριπτέος, τῆς τυχὸν παρὰ τὸν νόμον ἀπονομῆς βαθμῶν καὶ προσαυξήσεων εἰς ἄλλους ὑπαλλήλους μὴ δικαιολογούσης ἀναλόγων ἀξιώσεων, ΑΠ 599 σ. 685. — Παροχὴ ἐπιμισθίου ἀπομεμακρυσμένων περιοχῶν εἰς μισθωτοὺς της ὑπὸ τῆς Α.Ε.Η.· μὴ χορήγησις τούτου εἰς ἄλλους· παράβασις ἴσης μεταχειρίσεως, ΑΠ 307 σ. 951. — Ἀρχὴ ἴσης μεταχειρίσεως μισθωτῶν, θεμελιωθεῖσα ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 288 Α.Κ.· στοιχεῖα ἀφορῆς, Π 11577 σ. 1139. — Ἐφαρμογὴ εἰδικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐπὶ μὴ μελῶν συμβληθεισῶν ὀργανώσεων, Ἔγγρ. σ. 1165. — Συνταγματικὴ ἀρχὴ ἰσότητος ἐνώπιον τοῦ νόμου· περίπτωσις εἰσαγωγῆς ἐξαιρέσεων ἐκ τοῦ νομοθέτου· συνταγματικὴ ἢ διάφορος μισθολογικῶς μεταχείρισις τῶν ἐπαπτῶν καὶ ὀργανωτῶν τοῦ Ὀργανισμοῦ Λιμένος Πειραιῶς, ΑΠ Ὀλ. 553 σ. 4.

7. **Ὑπερημερία ἐργοδότου· προϋποθέσεις· περιπτώσεις· συνέπειαι· ἔκπτωσις ὀφειλετῶν κλπ.** Δικαίωμα τοῦ μισθωτοῦ νὰ ἀπαιτήσῃ τὸν μισθὸν κατ' ἄρθρον 656 Α.Κ., ἂν ὁ ἐργοδότης κατέστη ὑπερήμερος περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῆς ἐργασίας, καθισταμένου τούτου ὑπερημέρου κατ' ἄρθρον 349 Α.Κ., ἂν δὲν ἀποδέχηται τὴν πρᾶγμα καὶ προσηκόντως προσφερομένην εἰς αὐτὸν παροχὴν· τόπος παροχῆς κατ' ἄρθρον 320 Α.Κ.· ἔλλειψις ὑποχρεώσεως καταβολῆς μισθοῦ ἐπὶ μὴ παροχῆς ὑπηρεσιῶν εἰς τὸν τόπον παροχῆς, ΑΠ 78 σ. 473. — Προϋπόθεσις ὑπερημερίας ἐργοδότου περὶ τὴν ἀπο-

δοχήν των ὑπηρεσιῶν τοῦ μισθωτοῦ, μὲ συνέπειαν τὴν ὑποχρέωσιν τούτου πρὸς καταβολὴν τοῦ μισθοῦ, ἡ πραγματικὴ καὶ προσήκουσα προσφορὰ τῶν ὑπηρεσιῶν, δηλαδὴ ἡ προσφορὰ καθ' ὅλον τὸ νόμιμον ἢ συμφωνημένον ὡράριον' δεδικαιολογημένη ἄλλως ἄρνησις ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου τῆς τοιαύτης προσφορᾶς, ΑΠ 19147 σ. 175. — Ἔννοια ἄρθρου 656 Α.Κ. ὡς πρὸς τὴν ὑποχρέωσιν καταβολῆς μισθοῦ, ΑΠ 1352 σ. 218. — Ἔλλειψις δικαιώματος ἀδείας ἐν μὴ πραγματικῇ ἀπασχολήσει τοῦ μισθωτοῦ, μὴ ἀποδεχομένου τοῦ ἐργοδότου τὰς ὑπηρεσίας του καὶ τελοῦντος ἐν ὑπερημερίᾳ' Ἔλλειψις καὶ δικαιώματος ἐπιδόματος ἀδείας χορηγουμένου ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν δικαιώματος ἀδείας, ΑΠ 5807 σ. 616. — Καταγγελία ὑπὸ ἐργοδότου συμβάσεως ἐργασίας ἕνεκεν ἀκαταλληλότητος τοῦ ἐργαζομένου, ἐκδηλουμένης ἐπίτηδες ὑπ' αὐτοῦ πρὸς μόνον τὸν σκοπὸν νὰ ἐξαναγκάσῃ τὸν ἐργοδότην εἰς τὴν ἀπόλυσίν του, ἐπὶ πληρωμῇ τῆς νομίμου ἀποζημιώσεως' ἀντίθετος προφανῶς εἰς τὸ ἄρθρον 281 Α.Κ. καὶ ἡ ἀξίωσις τοῦ ὑπὸ τὰς ἄνω συνθήκας ἀπολυθέντος καὶ ἐπικαλουμένου ἀκυρότητα τῆς καταγγελίας περὶ καταβολῆς αὐτῷ ἀποδοχῶν ὑπερημερίας, μὴ ἀσκοῦντος ἐπιροὴν ἰσχυρισμοῦ ὅτι οὗτος ἐμμένει εἰς τὴν σχέσιν ἐργασίας, ΑΠ 681 σ. 145. — Ἀντισυμβατικὴ συμπεριφορὰ μισθωτοῦ, σκοποῦσα εἰς τὸν ἐξαναγκασμὸν τοῦ ἐργοδότου, ὅπως προβῇ εἰς καταγγελίαν τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως, ἵνα εἰσπράξῃ τὴν ἀποζημίωσιν' θεώρησις ὡς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ, μὴ περιεχομένου οὕτω τοῦ ἐργοδότου εἰς ὑπερημερίαν περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν καὶ μὴ ὑποχρέου ἐντεῦθεν εἰς καταβολὴν ἀποδοχῶν, ΑΠ 18555 σ. 352. — Ἀνεπίτρεπτος συμπεριφορὰ ἐργοδότου πρὸς μισθωτὸν κατὰ τρόπον ἀντιβαίνοντα πρὸς τὴν ἠθικὴν καὶ προσβάλλοντα τὴν ἀνθρωπίνην ἀξιοπρέπειαν' περιέλευσις τοῦ ἐργοδότου εἰς ὑπερημερίαν κατ' ἄρθρον 349 ἐπ. Α.Κ. ἐπὶ ἐξαναγκασμοῦ μισθωτοῦ εἰς ἀποχώρησιν ἐκ τῆς ἐργασίας, ὡς καθιστῶντος τοῦ ἐργοδότου ἠθικῶς ἀδύνατον, κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς καλῆς πίστεως, τὴν παροχὴν τῆς ἐργασίας ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ δικαίωμα τοῦ μισθωτοῦ ἐπὶ τοῦ μισθοῦ του κατ' ἄρθρον 656 Α.Κ., ΑΠ 941 σ. 883. — Περιέλευσις ἐργοδότου εἰς ὑπερημερίαν καὶ ὑποχρέωσις καταβολῆς μισθοῦ λόγῳ ἀπρεποῦς συμπεριφορᾶς αὐτοῦ πρὸς μισθωτόν, ἐκ τῆς ὁποίας ἐξηναγκάσθη ὁ τελευταῖος πρὸς ἀποχώρησιν ἐκ τῆς ἐργασίας, καταστάσης οὕτως ἠθικῶς ἀδυνάτου τῆς ἐκτελέσεως τῆς ἐργασίας, ΑΠ 5027 σ. 1471. — Ἐφαρμογὴ ἄρθρου 656 Α.Κ., ἄνευ ρητοῦ ἀντιθέτου συμβατικοῦ ὅρου, καὶ ἐπὶ τῆς συμβάσεως ἐξαρτημένης ἐργασίας τοῦ λεγομένου παραγωγοῦ (placier)' ὑποχρεώσεως καταβολῆς μισθοῦ καὶ ἂν ὁ ἐργοδότης ἐκ λόγων ἀναφερομένων εἰς τὸ πρόσωπόν του, τουτέστιν ἀδυναμίας, καὶ εἰς τυχηρὰ ἀκόμη γεγονότα ὀφειλομένης, μὴ συνιστῶντα ὅμως ἀνωτέραν βίαν, δὲν ἀπεδέχθη τὴν προσηκόντως καὶ πραγματικῶς προσφερομένην ἐργασίαν' ἔννοια ἀνωτέρας βίας' φύσις καὶ ἰδιομορφία τῆς συμβάσεως ἐργασίας τοῦ παραγωγοῦ, μὴ ἐξυπακουομένου αὐτονοήτως συμβατικοῦ ὅρου περὶ μὴ δεσμεύσεως τοῦ ἐργοδότου πρὸς ἀποδοχὴν καὶ τῶν πέραν τῶν οἰκονομικῶν δυνατοτήτων τῆς ἐπιχειρήσεως παραγγελιῶν, ΑΠ 292 σ. 822. — Ἀπόλυσις ὑπαλλήλικοῦ προσωπικοῦ Ὀλυμπιακῆς Ἀεροπορίας κατὰ τὴν ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ Κανονισμοῦ Ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ αὐτῆς, ἐπέχοντος ἰσχὺν νόμου, διαγραφομένην διαδικασίαν καὶ ὄχι κατὰ τὰς κοινὰς διατάξεις περὶ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας' ἀκυρότης ἄλλως ἀπολύσεως' ἰσχυρισμὸς ἐργοδότιδος περὶ συμψηφισμοῦ εἰς μισθὸν κερδηθέντων ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ ἐκ παροχῆς ἄλλαχοῦ ἐργασίας' ἐξέτασις αὐτοῦ μὴ προβαλλομένου ἀπαραδέκτου λόγῳ ὀφειλῆς πρωτάσεως' ἐπιβολὴ ἑπακτοῦ ὅρκου, ΑΠ 634 σ. 96. — Πρόσληψις καλλιτέχνιδος ἄσματος διὰ παροχὴν ὑπηρεσιῶν εἰς κοσμικὸν κέντρον' χαρακτὴρ συμβάσεως ὡς συμβάσεως στενῶς ἐξαρτημένης ἐργασίας καὶ ἐπαγωγὴ τῆς ἐξ αὐτῆς ἀπαιτήσεως πρὸς ἐκδίκασιν εἰς τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν' μὴ ἀποδοχὴ ὑπηρεσιῶν καὶ περιέλευσις ἐργοδότου εἰς ὑπερημερίαν, εὐθυνομένου εἰς τὴν πληρωμὴν τοῦ μισθοῦ κατ' ἄρθρα 349, 656 Α.Κ., ΑΠ 22644 σ. 296. — Ἀνεφάρμοστον ἄρθρων 656 καὶ 659 Α.Κ. ἐπὶ συμβάσεως μηχανοδηγοῦ ρυμουλκοῦ, θεωρουμένης ὡς συμβάσεως ναυτικῆς ἐργασίας, ΑΠ 63 σ. 469. — Παράνομος σύνθεσις πειθαρχικοῦ συμβουλίου τῆς Α.Ε.Η.' ἀκυρότης πράξεως περὶ ἀπολύσεως μισθωτοῦ' πληρωμὴ μισθῶν ὑπερημερίας' ἰσχυρισμὸς ἐργοδότιδος περὶ καταχρηστικῆς ἀσκήσεως δικαιώματος μισθωτοῦ, ΑΠ 130 σ. 626.—Ὑποχρέωσις Δημοσίου πρὸς καταβολὴν μισθοῦ τοῦ ἀκύρως ἀπολυθέντος κοινοτικοῦ ἰατροῦ' ἐφαρμογὴ ἄρθρων Ἀστικοῦ Δικαίου περὶ ὑπερημερίας τοῦ μισθωτοῦ ἐργασίας ἐπὶ σχέσεων δημοσίου δικαίου' ἔνστασις συμψηφισμοῦ κερδηθέντων ἀλλαχοῦ κατ' ἄρθρον 656 Α.Κ.' προϋποθέσεις ὑπερημερίας ἐργοδότων κατ' ἄρθρον 349 Α.Κ., ΑΠ 26 σ. 678. —Ὑπερημερία ἐργοδότου περὶ τὴν καταβολὴν μισθοῦ κατ' ἄρθρον 655 Α.Κ. καὶ ὑποχρέωσις καταβολῆς τόκων ὑπερημερίας, ὑπαρχούσης δήλης ἡμέρας πρὸς καταβολὴν τοῦ μισθοῦ' σχέσις τοῦ παρέχοντος νομικὰς ὑπηρεσίας δικηγόρου ἀντὶ παγίας ἐτησίας ἢ μηνιαίας ἀμοιβῆς καὶ ἐφαρμοστέα διατάξεις' αὐτοτέλεια τόκων καὶ ἀγωγὴ περὶ τούτων' ἀξιώσεις δικηγόρου ἐκ τῆς σχέσεως αὐτοῦ μετὰ τοῦ ἐντολέως, ΑΠ 13510 σ. 1065. — Ἀνάκλησις πράξεως περὶ τοποθετήσεως πολεμιστοῦ' ἔνστασις ἐργοδότου περὶ καταλογισμοῦ ὠφελειῶν μισθωτοῦ ἐκ τῆς παροχῆς ἄλλαχοῦ ἐργασίας κατ' ἄρθρον 656 παράγραφος 2 Α.Κ.' ἀπόσυρσις αὐτῆς ὡς ἀορίστου, ΑΠ 19019 σ. 1353. — Ἐκουσιαγή, κατ' ἄρθρον 6 παράγραφος 1 ν. 3198/1955, τριμήνου ἀποκλειστικῆς προθεσμίας ἐπιδόσεως ἀγωγῆς μισθωτοῦ ἐξ ἀκύρου ἀπολύσεως αὐτοῦ λήψις ὑπ' ὄψιν αὐτεπαγγέλτως ὑπὸ τοῦ δικαστοῦ ἀπαραδέκτου ἀγωγῆς περὶ μισθοῦ ἐκ τῆς ὑπερημερίας τοῦ ἐργοδότου μετὰ παρέλευσιν τῆς ἀνωτέρω ἀποκλειστικῆς προθεσμίας, ΑΠ 5047 σ. 1467. — Μετάθεσις θηλείας ὑπαλλήλου εἰς ἄλλον τόπον ἐργασίας' κρίσις περὶ μεταθε-

λής ὥρων συμβάσεως ἐργασίας καὶ ὑπερημερίας ἐργοδότου· σιωπηρὰ ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ καταγγελία συμβάσεως μετὰ τὴν ὑπερημερίαν τοῦ ἐργοδότου· συμψηφισμὸς ἄλλως κερδηθέντος ἀλλαχοῦ, Π 70 σ. 1469. — Δυνατή, διαρκούσης τῆς ὑπερημερίας τοῦ ἐργοδότου, σιωπηρὰ ἐκδήλωσις βουλήσεως τοῦ μισθωτοῦ περὶ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐκ μέρους τούτου, διὰ παροχῆς ἐργασίας εἰς ἄλλον ἐργοδότην, ἀλλὰ καὶ ἡ προσφορὰ ἀλλαχοῦ ἐργασίας δὲν ἐνέχει καθ' ἑαυτὴν καὶ ἄνευ ἄλλου τινὸς καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ. Εἰσαγ. σ. 1469. — Ὑπερημερία ἐργοδότου μετ' ἄκυρον ἀπόλυσιν μισθωτοῦ· ὑποχρέωσις αὐτοῦ πρὸς καταβολὴν εἰς μισθωτὸν τοῦ μισθοῦ παροχῆ ἐργασίας ὑπὸ περιποιητοῦ (σερβιτόρου) εἰς καφεζαχαροπλαστεῖον· ἄκυρος ἀπόλυσις καὶ ὑποχρέωσις ἐργοδότου, περιελθόντος εἰς ὑπερημερίαν, πρὸς καταβολὴν τοῦ μισθοῦ· ἀμοιβὴ διὰ νομίμων φιλοδωρημάτων· ἐξαίρεσις βάσει τούτων τοῦ ὀφειλομένου μισθοῦ, Π 5023 σ. 1533.

8. **Ἀποχὴ μισθωτοῦ ἐκ τῆς ἐργασίας· ἀσθένεια· δικαίωμα μισθοῦ κλπ.** Ἐφαρμογὴ ἄρθρων 657, 658 Α.Κ. δι' ἀποδοχὰς ἀσθενοῦντος μισθωτοῦ, Ἔγγρ. σ. 504. — Πλημμελὴς ἐκπλήρωσις τῶν ὑποχρεώσεων τοῦ μισθωτοῦ ὡς καταγγελία συμβάσεως· ὁριστικὴ ἄρνησις ἐκπληρώσεως διὰ τῆς ἀποχῆς τοῦ μισθωτοῦ ἐκ τῆς ἐργασίας· ἐκφρασις σιωπηρᾶς δηλώσεως βουλήσεως, συναγομένης ὑπὸ τοῦ δικαστοῦ ἑρμηνευτικῶς κατ' ἄρθρον 173 Α.Κ. ἐν συνδυασμῷ πρὸς ἄρθρα 200 καὶ 288 Α.Κ., Π 4004 σ. 557. — Ἔλλειψις δικαιώματος μισθοῦ κατ' ἄρθρα 657, 658 Α.Κ. ἐπὶ ὑπαιτίου κωλύματος παροχῆς ὑπηρεσιῶν· κρίσις τοῦ δικαστοῦ κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς καλῆς πίστεως περὶ σιωπηρᾶς ἐκ μέρους μισθωτοῦ καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας διὰ τῆς ἀποχῆς αὐτοῦ ἐκ τῆς ἐργασίας μετὰ σύλληψιν ὑπὸ τῆς Ἀστυνομικῆς Ἀρχῆς καὶ ἐκτάσιν αὐτοῦ, Π 1798 σ. 740. — Δικαίωμα μισθοῦ ἕνεκεν κωλύματος, διὰ σπουδαίαν λόγον, παροχῆς ἐργασίας κατ' ἄρθρα 657, 658 Α.Κ.· ἔλλειψις τοῦ δικαιώματος ἐπὶ ὑπαιτιότητος τοῦ μισθωτοῦ, Π 11608 σ. 1032. — Διατήρησις ἀξιώσεως μισθοῦ κατ' ἄρθρον 657 Α.Κ., ἐὰν μετὰ δεκαήμερον τοὐλάχιστον παροχὴν ἐργασίας κωλύεται νὰ ἐργασθῇ ἕνεκα λόγου, μὴ ὀφειλομένου εἰς ὑπαιτιότητα αὐτοῦ· σπουδαῖος λόγος ἡ σύλληψις καὶ κράτησις τοῦ μισθωτοῦ ὑπὸ τῆς Ἀστυνομικῆς Ἀρχῆς, μὴ ὀφειλομένου ὅμως μισθοῦ, ἐφ' ὅσον ὀφείλεται εἰς ὑπαιτιότητα τοῦ μισθωτοῦ· θεώρησις τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὡς λυθείσης ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς καλῆς πίστεως καὶ τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν διὰ τῆς ἀποχῆς τοῦ μισθωτοῦ ἐκ τῆς ἐργασίας, Π 4811 σ. 1473. — Μισθὸς ἐπὶ ἀνυπαιτίων ἀσθενείαις μισθωτῶν· ὑποχρέωσις ἐργοδότου δι' ἀσφαλιστικὰς εἰσφορὰς· ἔννοια ἀποδοχῶν μισθωτῶν δι' εἰσφορὰς πρὸς τὸ Ι.Κ.Α.· δὲν ὑπόκειται εἰς ταύτας τὸ κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 35 καὶ 37 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 ἐπίδομα ἀσθενείας, καταβαλλόμενον ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α.· παροχὴ τοῦ ἐργοδότου κατ' ἄρθρων 657 Α.Κ., ὑποκειμένη εἰς εἰσφοράς, μόνον κατὰ τὸ μετὰ τὴν ἔκπτωσιν τοῦ ἐπιδόματος ἀσθενείας ὑπόλοιπον τοῦ μισθοῦ· πρόσθετον ἀντάλλαγμα παροχῆς ἐργασίας, ὑποκείμενον εἰς εἰσφοράς, τὸ ἐπίδομα ἀδείας μισθωτοῦ, ΑΠ 305 σ. 1016. — Χρησιμοποίησις ἀναγκαστικῶς τοποθετουμένων μισθωτῶν· δικαίωμα ἐργοδότου εἰς μείωσιν τοῦ μισθοῦ, ἐφ' ὅσον ὁ μισθωτὸς περιέρχεται εἰς διαρκῆ μερικὴν ἀνικανότητα πρὸς ἐργασίαν ἐκ λόγων φυσικῶν ἢ νομικῶν, δυναμένης τῆς μειώσεως τοῦ μισθοῦ νὰ πραγματοποιηθῇ διὰ τῆς μετατάξεως τοῦ μισθωτοῦ εἰς ἄλλην ὑποδεεστέραν ἐπαγγελματικὴν κατηγορίαν· ἄρνησις τοῦ μισθωτοῦ εἰς παροχὴν ἐργασίας, ἀναλόγου πρὸς τὰς δυνάμεις του, ἀξιώσαντος τὴν καταβολὴν τοῦ αὐτοῦ μισθοῦ· περίπτωσις τούτου εἰς ὑπερημερίαν καὶ ἔλλειψις δικαιώματος μισθοῦ, Π 17548 σ. 1462. — Ἀσθένεια μισθωτοῦ· προϋποθέσεις δικαιώματος ἐπιδόματος ἀσθενείας παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α.· χρόνος ἀναμονῆς διὰ τὴν καταβολὴν τοῦ ἐπιδόματος· ἀποζημίωσις διὰ παραγραφὴν ὀργάνων Ι.Κ.Α., Ε 4123 σ. 29. — Εἰσφοραὶ ἐπὶ ἀποδοχῶν ἀσθενείας· ἀνάκλησις τῆς ὑπ' ἀριθ. 16/23.1.1965 ἐγκυκλίου διαταγῆς, Ἔγγ. σ. 1489. — Συνέπειαι τινες ἐκ τῆς νομίμου ἀπεργίας μισθωτῶν, ΝΖ σ. 111. — Ὁ ἀσθενὴς μισθωτὸς· Ἔλλειψις διατάξεως, ἀπαγορευούσης ἀπόλυσιν μισθωτοῦ κατὰ τὴν διάρκειαν ἀσθενείας, Σημ. σ. 200. — Ἀναστολὴ συμβάσεως ἐργασίας κατὰ τὴν διάρκειαν στρατεύσεως μισθωτοῦ· ἔναρξις λειτουργίας συμβάσεως· περιορισμοὶ ἀπολύσεως· ἀποζημίωσις ἐκ τοῦ ν. 3514/1928 καὶ ν. 2112/1920 λόγῳ ἀπολύσεως προϋπάρξεως τοῦ περιορισμοῦ ἀπολύσεως ἡ πραγματικὴ ἐν τῷ στρατῷ ὑπηρεσία τοῦ μισθωτοῦ· ἀναβολὴ ἢ ἀπαλλαγὴ τοῦ μισθωτοῦ· ἐφαρμογὴ ἄρθρων 657, 658 Α.Κ., Π 77 σ. 436. — Δημοσίευμα καὶ μισθός, Σημ. σ. 1256. — Προστασία γυναικὸς πρὸ καὶ μετὰ τὸν τοκετὸν· ἄρθρα 657, 658 Α.Κ., ΝΖ σ. 642. — Προστασία ἐργαζομένης γυναικὸς πρὸ καὶ μετὰ τὸν τοκετόν· ἐὰν τὸ Ταμεῖον Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Δομικῶν καὶ Ξυλουργικῶν Ἐργασιῶν δύναται νὰ μὴ παρακρατῇ ἐκ τῆς μισθοδοσίας τῶν ἀπαλλήλων του τὸ ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. καταβαλλόμενον ἐπίδομα κυοφορίας καὶ λοχείας, Γν. Σ. σ. 1162.

9. **Ἐργασία πλέον τῆς συμφωνηθείσης ἢ τῆς συνήθους· (ἄρθρον 659 Α.Κ.).** Παροχὴ ἐργασίας πλέον τῆς συμφωνηθείσης ἢ συνήθους· ἐφαρμογὴ ἄρθρου 659 Α.Κ.· ἀφορᾷ τοῦτο ὄχι μόνον τὴν ἀπὸ ἀπόψεως χρόνου πρόσθετον ἀπασχόλησιν τοῦ μισθωτοῦ, ἀλλὰ καὶ τὴν ὑπὸ τούτου ἔκτακτον παροχὴν καὶ διαφόρου κατ' εἶδος ἐργασίας, ἐφ' ὅσον αὕτη δὲν ἀπαιτεῖ πρὸς τὴν ὑπηρεσιακὴν θέσιν καὶ τὴν ἀξιοπρέπειαν αὐτοῦ, ΑΠ 662 σ. 151, πρβλ. Εἰσαγ. σ. 150. — Δικαιώματα μισθωτοῦ ἐπὶ παροχῇ ἐργασίας ὑπὲρ τὸ ἐκ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ διαιτητικῆς ἀποφάσεως ὡρώμενον ἐργασίας, ἀλλ' ἐντὸς τοῦ τεθεσπισμένου ἀνωτάτου νομίμου ὡραρίου· ἀξίωσις ἐκ τοῦ ἄρθρου 659 Α.Κ. συμπληρωματικῆς ἀμοιβῆς, ἄλλως ἀξιώσεως καταβολῆς τοῦ συμπεφωνημένου ὡρομισθίου

δι' έκάστην ὥραν βάσει τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως καὶ συμφώνως πρὸς τὰ ἄρθρα 648, 649, 653 καὶ 361 Α.Κ., ΙΙ 2339 σ. 429. — Ἀνεφάρμοστον ἄρθρων 656 καὶ 659 Α.Κ. ἐπὶ συμβάσεως μηχανοδηγοῦ ρυμουλκοῦ, θεωρουμένης ὡς συμβάσεως ναυτικῆς ἐργασίας, ΑΠ 63 σ. 469. — Ὕπαρξις ἐθίμου περὶ μικροτέρας διαρκείας ἐργασίας, νοουμένου τοῦ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ Α.Κ. ἀναγνωριζομένου, ἀπαιτουμένης ὡς στοιχείου αὐτοῦ ὄχι μόνον μακρᾶς καὶ ὁμοιομόρφου ἀσκήσεως, ἀλλὰ καὶ κοινῆς συνειδήσεως· ἀναγκαία ἡ πρότασις καὶ ἀπόδειξις αὐτοῦ· ἔννοια ἄρθρου 659 Α.Κ. περὶ παροχῆς ἐργασίας ἐπὶ πλέον τῆς συμπεφωνημένης ἢ τῆς συνήθους· καταβολὴ εἰθισμένου μισθοῦ κατ' ἄρθρον 653 Α.Κ.· ἔννοια εἰθισμένου μισθοῦ, ΑΠ 296 σ. 810. — Ἔλλειψις διακωμιτος προσωνύμησεως ὁρισμοῦ κατ' ἄρθρον 8 ν.δ. 4020/1959, προκειμένου περὶ παρανόμου ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεως· ἀξιώσεις ἀμοιβῆς ἐκ τοῦ ἄρθρου 659 Α.Κ.· παροχὴ ἐργασίας ὑπὸ συρβιτόρου ἱστιατορίων· ἀνάθεσις εἰς αὐτὸν καὶ ἄλλης ἐργασίας, ΙΙ 4008 σ. 481. — Ὁ μονομερὴς προσδιορισμὸς τῆς παροχῆς ἐν τῇ συμβάσει ἐργασίας· αὔξησις ὡρῶν ἐργασίας, ΝΖ σ. 529. — Ἀπασχόλησις ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει τοῦ μισθωτοῦ μὲ ἄλλας, ἐλάσσονας ἢ ἴσσονας τῶν συμφωνηθεισῶν, ἐργασίας· συνέπειαι, ΑΠ 297 σ. 824. Βλ. καὶ λ. **Ὑπερωρίαι, Κυριακή.**

10. **Ὑποχρέωσις προνοίας· ἄδεια.** Καθῆκον ἐργοδότου προνοίας καὶ πίστεως ἔναντι τοῦ μισθωτοῦ· ἀπόρριψις τούτου ἢ ὑποχρέωσις πρὸς χορήγησιν πιστοποιητικοῦ προϋπηρεσίας, ΙΙ 6489 σ. 27.— Ἡ ὑποχρέωσις τοῦ ἐργοδότου πρὸς διαφύλαξιν τῶν πραγμάτων τῶν ἐργαζομένων, ΝΖ σ. 265. — Ὁ μονομερὴς προσδιορισμὸς τῆς παροχῆς ἐν τῇ συμβάσει ἐργασίας· ὑποχρέωσις ἐργοδότου πρὸς ἀπασχόλησιν τοῦ μισθωτοῦ· ὑποχρέωσις προνοίας, ΝΖ σ. 529. — Παροχὴ ἀδείας κατ' ἔτος μετ' ἀποδοχῶν εἰς προσωπικὸν Ἐθνικοῦ Θεάτρου· ἰσχὺς διατάξεως ἄρθρου 123 κ.δ. 3/4.12.1943 καὶ μετὰ τὴν ἰσχὺν τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. 539/1945 καὶ τοῦ ἄρθρου 666 Α.Κ., Γν.Σ. σ. 1103 καὶ 1354.—Ἐφαρμογὴ ἐπὶ ἀπολύσεως οἰκοσίτου ὑπηρετρίας τοῦ ἄρθρου 666 Α.Κ., τὸ ὁποῖον δὲν ρυθμίζει θέμα ἀποζημιώσεως διὰ μὴ ληφθείσαν ἄδειαν, ὡς τὸ ἄρθρον 5 § 5 ἀ.ν. 539/1945, ΝΖ σ. 373.

11. **Συμψηφισμός· ζημίαι ὑπὸ μισθωτοῦ· (ἄρθρον 664 Α.Κ.).** Συμψηφισμὸς ἀπαιτήσεως ἐργοδότου κατὰ μισθωτοῦ ἐκ ζημιῶν προκληθεισῶν δολίως ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἐργασίας· ἀρχὴ ἄρθρου 664 Α.Κ.· ἐπιτρεπτὸν συμψηφισμοῦ ἐπὶ ἀποζημιώσεως ν. 2112/1920 καὶ ἐν περιπτώσει καταγγελίας κατὰ τὸν νόμον 3198/1955, ΝΖ σ. 47.—Πρόκλησις ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ ζημιῶν εἰς τὸν ἐργοδότην κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς συμβάσεως καὶ ὑποχρέωσις πρὸς ἀποζημίωσιν κατ' ἄρθρον 652 Α.Κ.· συμψηφισμὸς ἀπαιτήσεως ἐργοδότου πρὸς ἀποζημίωσιν ν.2112/1920, ΙΙ 12573 σ. 1074.—Ἀκατάσχετος καὶ ἀνεκχώρητος κατὰ τὸ ἐν ἐν ἄρθρῳ 664 Α.Κ. μέτρον ὁ μισθός· ἐπιτρεπτὸν κατασχέσεως καὶ συμψηφισμοῦ τῆς ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἀξιώσεως, Σημ. σ. 264.—Τινὰ περὶ τοῦ προνομίου τῶν ἐργαζομένων εἰς τὴν ἀναγκαστικὴν ἐκτέλεσιν κατὰ τὸν νέον Κώδικα Πολιτικῆς Δικονομίας, ΝΖ σ. 593.—Ἀποδοχαὶ ἀδείας, ἐπίδομα ἀδείας· χαρακτὴρ ὡς μισθοῦ· προστασία ἀπὸ συμψηφισμοῦ, κατασχέσεως κλπ. κατ' ἄρθρον 664 Α.Κ., ἐφ' ὅσον εἶναι ἀπαραίτητος πρὸς διατροφὴν τοῦ μισθωτοῦ καὶ τῆς οἰκογενείας του, Σημ. σ. 984.— Συμψηφισμὸς κατ' ἄρθρα 440 ἐπ. Α.Κ.· προϋπόθεσις ἡ ὕπαρξις ὁμοειδοῦς καὶ ληξιπροθέσμου ἐγκύρου ἀνταπαιτήσεως τοῦ ἐργοδότου κατὰ τοῦ ἀντιδίκου του, ἥτις δὲν δημιουργεῖται ἐπὶ παροχῆς ἀχρεωστήτως ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ἐξ ἐλευθεριότητος καὶ ἐν γνώσει τῆς ἐλλείψεως ὑποχρεώσεως, ὁπότε ἀποκλείεται ἀναζήτησις, ΙΙ 4007 σ. 479.—Ἀξιώσεις ἐργοδότου ἐπὶ καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας ὑπὸ μισθωτοῦ· ἐφαρμογὴ ἄρθρου 664 Α.Κ. καὶ συμψηφισμὸς ἀνταπαιτήσεως μισθωτοῦ ἐκ παραβάσεως χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας, παραβάσεως τῶν περὶ ἀδειῶν διατάξεων, ΝΖ σ. 961.

12. **Ἐπίσχεσις ἐργασίας.** Ἐπὶ μὴ συμμορφώσεως ἐργοδότου πρὸς τὸ περιεχόμενον τῆς ἐποχρεώσεώς του πρὸς διαφύλαξιν τῶν πραγμάτων τοῦ ἐργαζομένου· ἐξασφαλιστικὸν μέτρον τὸ δικαίωμα ἐπισχέσεως· ἄρσις συνεπειῶν τῆς ἀσκήσεως διὰ παροχῆς ἀσφαλείας· προϋποθέσεις ἐγκύρου ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματος ἐπισχέσεως ἐργασίας ἢ δι' οἱουδήποτε τρόπου, δικαστικῶς ἢ ἐξωδίκως, σαφῆς γνωστοποίησις τούτου εἰς τὸν ἐργοδότην· περαιτέρω συνέπειαι ἐκ τῆς ἀσκήσεως· ἀπόσβεσις δικαιώματος ἐπισχέσεως, ΝΖ σ. 276 ἐπ.— Ἄρνησις ἀποδοχῆς ὑπηρεσιῶν ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντος πολεμιστοῦ· χρησιμοποίησις τοποθετουμένων εἰς τὴν περιφέρειαν ἑκάστου Συμβουλίου· ἐπίσχεσις ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ τῆς ἐργασίας αὐτοῦ, μὴ αἰρομένων τῶν ἐξ αὐτῆς συνεπειῶν διὰ τῆς ἁπλῆς ρηματικῆς προσφορᾶς τῶν ὀφειλομένων εἰς τὸν μισθωτὸν καὶ καθυστερουμένων ἀποδοχῶν ἄνευ πραγματικῆς καταβολῆς τούτων, ΙΙ 7023 σ. 285.

13. **Ἀναστολὴ συμβάσεως ἐργασίας.** Ἀναστολὴ ἐκτελέσεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας διὰ τῆς ἀπεργίας· συνέπειαι, ΝΖ σ. 111.—Ἀναστολὴ συμβάσεως ἐργασίας κατὰ διάρκειαν στρατεύσεως μισθωτοῦ· ἔναρξις λειτουργίας συμβάσεως, ΙΙ 77 σ. 436.· Ἐὰν ἐφίσταται εἰσέτι νόμιμος ἀναστολὴ λήξεως συμβάσεως ὡρισμένου χρόνου μετὰ Ὀργανισμῶν καὶ Λογαριασμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ἐμπιπτούσης εἰς τὸ ἀπὸ 1.1.1967 μέχρι 31.12.1967 χρονικὸν διάστημα, Γν.Σ. σ. 500.

14. **Διάρκεια· ὡρισμένου ἢ ἀορίστου χρόνου· περιπτώσεις· ἀνανέωσις.** Ἔννοια συμβάσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου· ἔννοια τοῦ ὅρου «δηλωθεὶς σκοπὸς» τοῦ ἄρθρου 9 § 3 νόμου 3198/1955, ΝΖ σ. 1234.—Ἐφαρμογὴ κατ' ἄρθρον 8 νόμου 2112/1920 τῶν διατάξεων τοῦ νόμου τούτου καὶ ἐπὶ συμβάσεων μὲ ὡρισμένην χρονικὴν διάρκειαν, ἐὰν ὁ καθορισμὸς τῆς

διαρκείας ταύτης δέν δικαιολογῆται ἐκ τῆς φύσεως τῆς συμβάσεως, ἀλλ' ἐτέθη σκοπίμως πρὸς καταστρατήγησιν τοῦ νόμου τούτου' ἀνηθάρμοστον ὅμως ὁσάκις δι' εἰδικῆς διατάξεως ἐπιβάλλεται ἡ σύναψις τῆς συμβάσεως δι' ὡρισμένου χρόνου' σύνδεσις τῶν προσλαμβανομένων διὰ τὴν συγκρότησιν συνεργείων Δήμων καὶ Κοινοτήτων ὑποχρεωτικῶς διὰ τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ὡρισμένου χρόνου, ΑΠ 628 σ. 78. — Δυνατὴ μετατροπὴ συμβάσεως ἀορίστου χρόνου εἰς ὡρισμένου χρόνου τοιαύτην, ἐκτὸς ἂν ἐγίνετο πρὸς καταστρατήγησιν τοῦ νόμου 2112/1920 ἡ ὑπῆρξε προϊὸν βίας, ΝΖ σ. 184.—Πρόσληψις ὑπαλλήλου ἐπὶ τῇ βάσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου καὶ δι' ἀλληλοδιαδόχων συμβάσεων μὲ καθορισμὸν ὡρισμένου χρόνου, χωρὶς νὰ δικαιολογῆται τοῦτο ἐκ τῆς φύσεως τῆς ἐργασίας, ἀλλὰ πρὸς καταστρατήγησιν τοῦ νόμου 2112/1920' θεώρησις τῆς συμβάσεως ὡς ἀορίστου χρόνου καὶ ἐφαρμογὴ νόμων 2112/1920, ΑΠ 698 σ. 224.— Πρόσληψις νοσοκόμου διὰ τὸ Νοσοκομεῖον Ἀστυνομίας Πόλεων καθορισμὸς ὡρισμένου χρόνου συμβάσεως, ἐπιβαλλομένου ὑπὸ νόμου καὶ ὄχι πρὸς καταστρατήγησιν τῶν περὶ καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας διατάξεων τοῦ νόμου 2112/1920' λῆξις αὐτοδικαίως συμβάσεως ὡρισμένου χρόνου παρελθόντος τούτου καὶ ἔλλειψις δικαιώματος ἀποζημιώσεως διὰ καταγγελίαν συμβάσεως ἀορίστου χρονικῆς διαρκείας, Π 3414 σ. 1071.— Συμβάσεις δι' ἐπεξεργασίαν φύλλων καπνοῦ κατὰ τὸν νόμον 2348/1953' σύνδεσις τοῦ ἐργάτου ἐπεξεργασίας καπνῶν μετὰ τοῦ ἐργοδότου αὐτοῦ κατὰ τὸν νόμον 2348/1953 διὰ συμβάσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου καὶ δὴ ἑξαμήνου διαρκείας, ἐφ' ὅσον ὁ ἐργοδότης δὲν προέβη εἰς τὴν περὶ τοῦ ἀντιθέτου δήλωσιν, Π 6296 σ. 291.—Διάρκεια συμβάσεως ἐκ τοῦ εἴδους τῆς ἐργασίας, ΝΖ σ. 502.—Χαρακτηρισμὸς συμβάσεως ὡς ὡρισμένου χρόνου' θεώρησις συμβάσεως ὡς ἀορίστου χρόνου, ὅταν ἔχῃ καθορισθῇ διὰ ταύτης ἀνώτατον ὅριον διαρκείας αὐτῆς, ἀλλὰ συνάμα ἔχῃ ἀναγνωρισθῇ εἰς τὸν ἐργοδότην τὸ δικαίωμα νὰ ἀπολύῃ τὸν μισθωτὸν καὶ πρὸ τῆς παρόδου τοῦ χρόνου, ὡς τελούσης ὑπὸ διαλυτικὴν ἐξουσιαστικὴν ἴσην τοῦ ἐργοδότου αἵρεσιν' πρόσληψις ὑπὸ τοιαύτην αἵρεσιν ὑπαλλήλου τοῦ Δημοσίου' ἐφαρμογὴ ἐπὶ καταγγελίας συμβάσεως τοῦ νόμου 2112/1920, Π 21736 σ. 737.— Χορήγησις κατὰ τὴν ἐπ' ἀριθ. 12/1961 διαπιστωτικὴν ἀπόφασιν εἰς τὸ προσωπικὸν τῆς Α.Ε. Ἠλεκτρικοὶ Σιδηρόδρομοι παγίου ἐπιδόματος δι' ἑκάστην συμπεπληρωμένην τριετίαν ὑπηρεσίας' θεώρησις ὡς ὑπηρεσίας πάσης παρὰ τοῖς Ε.Η.Σ. διανυθείσης ὑπηρεσίας, ὁποτεδήποτε, ἀδιαφόρως ἂν ἡ παροχὴ τῆς ἐργασίας ἐχώρησε συνεχῶς ἢ διακεκομμένως βάσει μιᾶς ἢ πλειόνων διαδοχικῶν συμβάσεων καὶ τυχὸν λύσεως τινὸς τούτων διὰ καταγγελίας καὶ καταβολῆς τῆς κατὰ τὸν νόμον 2112/1920 ἀποζημιώσεως, ΑΠ 346 σ. 870.—Ἀποδοχαὶ προσωπικοῦ Σ.Ε.Κ., προσλαμβανομένου διὰ συμβάσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου πρὸς ἐκτέλεσιν ἐργασίας, ΑΠ 280 σ. 949.—Θέσπισις αὐτοδικαίως καὶ ἄνευ διατυπώσεως τινος ἀπολύσεως τῶν ὑπαγομένων εἰς τὸν ἀ.ν. 31/1967 μονίμων καὶ μὴ μονίμων ὑπαλλήλων τῶν Γεωργικῶν Συνεταιριστικῶν Ὀργανώσεων, ἵνα καταστῇ δυνατὴ ἡ ἐπάνδρωσις τῶν Ὑπηρεσιῶν αὐτῶν διὰ τῶν παρεχόντων ἐχέγγυα νομιμοφροσύνης καὶ ἱκανότητος ὑπαλλήλων, μὴ σκοπηθείσης τῆς μεταβολῆς τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως αὐτῶν ἀπὸ ὡρισμένου χρόνου εἰς ἀορίστου χρόνου, ΑΠ 373 σ. 1025.—Ἐπιτρεπτὴ ὑπὸ τοῦ Μετοχικοῦ Ταμείου Βασιλικῆς Ἀεροπορίας ἡ πρόσληψις ἐκτάκτου ἰδιωτικοῦ προσωπικοῦ ἐπὶ συμβάσει ὡρισμένης διαρκείας καὶ ἐπὶ ἡμερησίᾳ ἢ μηνιαίᾳ ἀντιμισθίᾳ, κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἀεροπορίας, τῇ προτάσει τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου, προσλαμβανομένου καὶ ἀποζημιουμένου ὑπὸ τοῦ Ταμείου' ἔννοια σχετικῶν διατάξεων, ΑΠ 381 σ. 1153.—Συμβάσεις ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου' εἰὰν ὑφίστατο εἰσέτι νόμιμος ἀναστολὴ λήξεως συμβάσεως ὡρισμένου χρόνου μετὰ Ὀργανισμῶν καὶ Λογαριασμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ἐμπιπτούσης εἰς τὸ ἀπὸ 1.1.1967 μέχρι 31.12.1967 χρονικὸν διάστημα ἢ, περαιτέρω, εἰὰν παρίστατο ἀναγκαία ἡ παράτασις τοῦ χρόνου λήξεως ἢ λήξεως συμβάσεως ὡρισμένου χρόνου, Γν.Σ. σ. 500.— Ἀνανέωσις συμβάσεως ἐργασίας κατ' ἄρθρον 671 Α.Κ.' πότε ἀποκλείεται ἡ ἀνανέωσις' συνέπεια, Γν.Σ. σ. 500.—Ἀνηθάρμοστον ἄρθρου 671 Α.Κ. ἐπὶ συμβάσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου, συναπτομένης μετὰ τοῦ Δημοσίου, τοῦ νόμου ἀξιοῦντος ὅπως πᾶσι σύμβασις μετὰ τοῦ Δημοσίου γίνεται ἐγγράφως ὡς συστατικοῦ τῆς συμβάσεως, Π 15424 σ. 1266.—Χρόνος ὑπηρεσίας ἐν συμβάσει ὡρισμένου χρόνου δι' ἀποζημίωσιν νόμου 2112/1920, ΝΖ σ. 184. —Ἐφαρμογὴ ἀ.ν. 539/1945 περὶ ἀδικίων μισθωτῶν τύπου ἐπὶ συμβάσεων ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, ὅσον καὶ ἐπὶ ὡρισμένου χρόνου, Π 6296 σ. 291, Ἔγγρ. σ. 1103.

15. Λύσις· καταγγελία· σπουδαῖος λόγος· συνέπειαι κλπ. Λύσις συμβάσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου πρὸ τοῦ πέρατος τούτου διὰ καταγγελίας διὰ σπουδαῖον λόγον κατ' ἄρθρον 672 Α.Κ., ΝΖ σ. 184.—Καταγγελία συμβάσεων ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου πρὸ τῆς λήξεως διὰ σπουδαῖον λόγον κατ' ἄρθρον 672 Α.Κ.' συνέπεια ἐν ἀνυπαρξίᾳ σπουδαίου λόγου, ΝΖ σ. 502.—Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας ὑπὸ μισθωτοῦ ἀνηθάρμοστον ἄρθρου 672 Α.Κ. ἐπὶ συμβάσεων ἀορίστου χρόνου, ΝΖ σ. 961.—Καταγγελία συμβάσεως ὡρισμένου χρόνου διὰ σπουδαῖον λόγον' πρόσληψις ὑπὸ θεατρικοῦ ἐπιχειρηματίου μισθωτοῦ, ὡς χορεντρίας καλλιτεχνικοῦ συγκροτήματος, διὰ χειμερινὴν περίοδον' καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας πρὸ τοῦ πέρατος τοῦ χρόνου αὐτῆς διὰ σπουδαῖον λόγον κατ' ἄρθρον 672 Α.Κ.' περίπτωσις ὑπάρξεως σπουδαίου λόγου' ἰσχυρισμὸς ἐργαδότου περὶ ἀκυρότητος τῆς συμβάσεως, μὴ κατωρτισθείσης ἐγγράφως, Π 4173 σ. 1271.— Προϋποθέσεις ὑποχρεώσεως ἐργοδότου πρὸς ἐμπρόθεσμον ἔγγραφον καταγγελίαν τῆς μετὰ ὑπαλλήλου του (καὶ τοιοῦτος ὁ ὁδη-

γὸς αὐτοκινήτων) συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, ἐν παραλείψει τῆς ὁποίας γεννᾶται ὑποχρέωσις πρὸς καταβολὴν ἀποζημιώσεως καὶ ἐν μὴ καταβολῇ αὐτῆς θεωρεῖται ἀκυρος ἡ καταγγελία, ἡ συμπλήρωσις δημήνου τοὐλάχιστον χρόνου ἐργασίας τοῦ ἀπολυομένου δυνατὴ ἄλλως ἡ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου καταγγελία ἀτύπως καὶ ἄνευ ἀποζημιώσεως· ἀνεφάρμοστον ἄρθρου 669 Α.Κ., Π 41 σ. 226, πρβλ. Εἰσαγ. σ. 226.—"Οχι ἀναγκαῖος κατ' ἀρχὴν ὁρισμένος τύπος καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας, δυναμένης νὰ γίνῃ σιωπηρῶς· πλημμελὴς ἐκπλήρωσις τῶν ὑποχρεώσεων τοῦ μισθοτοῦ ὡς καταγγελία συμβάσεως· ὁριστικὴ ἄρνησις ἐκπληρώσεως διὰ τῆς ἀποχῆς τοῦ μισθοτοῦ ἐκ τῆς ἐργασίας· ἔκφρασις σιωπηρᾶς δηλώσεως βουλήσεως συναγομένης ὑπὸ τοῦ δικαστοῦ ἑρμηνευτικῶς κατ' ἄρθρον 173 Α.Κ. ἐν συνδυασμῷ πρὸς ἄρθρα 200 καὶ 288 Α.Κ., Π 4004 σ. 557.—Ἀνεφάρμοστον ἄρθρων 672, 673 Α.Κ. ἐπὶ συμβάσεων ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, διεπομένων ὑπὸ τοῦ νόμου 2112/1920· καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας ὑπὸ μισθοτοῦ· ἀποκλειστικὴ προθεσμία ἀγωγῆς ἐργοδότου κατὰ τούτου περὶ ἀποζημιώσεως, Π 11439 σ. 1026.—Ἀνεφάρμοστον τῶν περὶ καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας διὰ σπουδαίου λόγου καὶ ἀποζημιώσεων δι' αὐτὴν διατάξεων τῶν ἄρθρων 672 καὶ 673 Α.Κ. ἐπὶ συμβάσεων ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου· ἐφαρμογὴ ἐπὶ τούτων τῶν διατάξεων τοῦ νόμου 2112/1920 καὶ Ν.δ. 16/18 Ἰουλίου 1920· περιέλευσις τοῦ ἐργοδότου εἰς ὑπερημερίαν καὶ ὑποχρέωσις καταβολῆς μισθοῦ λόγῳ ἀπρεπῶς συμπεριφορᾶς αὐτοῦ πρὸς μισθωτόν, ἐκ τῆς ὁποίας ἐξηναγκάσθη ὁ τελευταῖος πρὸς ἀποχώρησιν ἐκ τῆς ἐργασίας, καταστάσης οὕτω ἠθικῶς ἀδυνάτου τῆς ἐκτελέσεως τῆς ἐργασίας, Π 5027 σ. 1471.— Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου κατὰ νόμον 2112/1920, Ν.δ. 16 Ἰουλίου 1920, νόμον 3198/1955· συνέπειαι· περιπτώσεις εἰδικῆς προστασίας. Βλ. λ. **Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας, Κατάχρησις δικαιώματος, Στράτευσις, Συνδικαλιστικὰ στελέχη.**—Ἔλλειψις διατάξεως ἀπαγορευούσης ἀπόλυσιν μισθωτοῦ κατὰ διάρκειαν ἀσθενείας του, Σημ. σ. 200.—Ἔννοια ὑπηρεσίας δι' ἐπίδομα, κατὰ τὴν ἐν' ἀριθ. 12/1961 διαιτητικὴν ἀπόφασιν τοῦ προσωπικοῦ τῶν Ε.Η.Σ.· λῆψις τοῦ χρόνου ἀπὸ τῆς τελευταίας συμβάσεως, καταγγελθείσης νομίμως τῆς προηγουμένης καὶ καταβληθείσης τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου 2112/1920 προβλεπομένης ἀποζημιώσεως· παραπομπὴ ὅμως τοῦ ζητήματος εἰς τὴν Ὁλομέλειαν τοῦ Ἀρείου Πάγου, ΑΠ 50 σ. 422. —Προστασία στρατευομένων μισθωτῶν κατὰ νόμον 3514/1928· ἀνιστολὴ συμβάσεως ἐργασίας κατὰ διάρκειαν στρατεύσεως μισθωτοῦ· ἔναρξις λειτουργίας συμβάσεως· περιορισμὸς ἀπολύσεως· ἀποζημίωσις λόγῳ ἀπολύσεως· προϋποθέσεις τοῦ περιορισμοῦ ἀπολύσεως ἡ πραγματικὴ ἐν τῷ στρατῷ ὑπηρεσία τοῦ μισθωτοῦ· ἀναβολὴ ἢ ἀπαλλαγὴ τοῦ μισθωτοῦ· ἐφαρμογὴ ἄρθρων 657, 658 Α.Κ.· δικαίωμα ἀποζημιώσεως νόμου 2112/1920, Π 77 σ. 436, — Μονιμοποίησις κατὰ ν.δ. 4577/1966· συμβάσεις ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου· ἐὰν ἐφίσταται εἰσέτι νόμιμος ἀναστολὴ λήξεως συμβάσεως ὡρισμένου χρόνου, ἐμπιπτούσης εἰς τὸν ἀπὸ 1.1.1967 μέχρι 31.12.1967 χρονικὸν διάστημα, ἢ περαιτέρω ἐὰν παρίστανται ἀναγκαῖα ἡ παράτασις τοῦ χρόνου λήγουσης ἢ λῆξάσης συμβάσεως ὡρισμένου χρόνου, Γν.Σ. σ. 500. —Λύσις συμβάσεως ἀντικαταστάτου τοῦ στρατευθέντος μισθωτοῦ, Π 221 σ. 614.— Λύσις συμβάσεως ναυτικοῦ· δικαιώματα κατὰ τὸν Κῶδικα Ἰδιωτικοῦ Ναυτικοῦ Δικαίου. Βλ. λ. **Ναυτικοί.**— Ἀναγκαστικὴ τοποθέτησις πολεμιστοῦ τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 εἰς τὸ Δημόσιον δι' ἀόριστον χρόνον· δυνατὴ ἀπόλυσις μόνον διὰ τοὺς περιοριστικῶς εἰς τὸν νόμον ἀναφερομένους λόγους καὶ κατὰ τὴν ἐν αὐτῷ διαδικασίαν· μείωσις ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ποσοστοῦ ὑποχρεωτικῆς προσλήψεως πολεμιστῶν, λυομένης ὑποχρεωτικῶς τῆς σχέσεως ἐργασίας· προϋπόθεσις τῆς προστασίας τοῦ πολεμιστοῦ ἡ ὕπαρξις καὶ συνέχισις τῆς λειτουργίας τῆς ἐπιχειρήσεως· ἀκυρότης ἀπολύσεως πολεμιστοῦ μὴ τηρηθεισῶν τῶν νομίμων διατάξεων· ἀποκλειστικὴ προθεσμία ἀγωγῆς ἐξ ἀκύρου ἀπολύσεως μισθωτοῦ κατ' ἄρθρον 6 § 1 νόμου 3198/1955· ἀναγκαία ἡ ἐμπρόθεσμος κοινοποίησις τῆς πρώτης ἀγωγῆς, Π 9375 σ. 1134. —Σχέσις ἐργασίας διευθυνόντων ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων· λῆξις συμβάσεως κατ' ἐφαρμογὴν ἀ.ν. 4/1967, ὡς ἐτροποποιήθη, Π 4332 σ. 1397. — Ἀναφορὰ ἄρθρου 9 § 3 ν. 3198/1955 εἰς συμβάσεις ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου, αἱ ὁποῖαι παύουν αὐτοδικαίως λήξαντος τοῦ χρόνου, δι' ἣν συνωμολογήθησαν (ἄρθρον 669 Α.Κ.), τύπος βεβαιώσεως ἐργοδότου περὶ λήξεως τοῦ ὡρισμένου χρόνου συμβάσεως ἐργασίας, ΝΖ σ. 1234.— Ἀποδοναὶ ἀδείας, ἐπίδομα ἀδείας καὶ δῶρα ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς ἐπὶ θανάτου τοῦ μισθωτοῦ, Ἔγγρ. σ. 750.

16. **Πιστοποιητικὸν ἐργασίας.** Ὑποχρέωσις ἐργοδότου πρὸς χορήγησιν εἰς μισθωτὸν πιστοποιητικοῦ ὑπηρεσίας, διωρύνουσα καὶ τὸν διαδεχθέντα τὸν παλαιὸν ἐργοδότην νέον τοιοῦτον· ἀρμόδιον τὸ διὰ τὴν ἐκδίκασιν τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν δικαστήριον· ἐκτέλεσις τῆς ἀποφάσεως κατ' ἄρθρον 882 § 2 Πολ. Δικονομίας, Π 6489 σ. 27.— Ὑποχρέωσις ἐργοδότου καὶ διαρκούσης τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως πρὸς χορήγησιν πιστοποιητικοῦ προϋπηρεσίας, ὁσάκις ὁ μισθωτὸς πρόκειται νὰ χρησιμοποιήσῃ τοῦτο πρὸς ἄσκησιν νομίμων δικαιωμάτων, Π 6489 σ. 27.— Ἐφαρμογὴ καὶ ἐπὶ συμβάσεως μαθητείας κατ' ἀναλογίαν τῶν διατάξεων περὶ συμβάσεως ἐργασίας· παροχὴ πιστοποιητικοῦ περὶ τοῦ χρόνου διαρκείας τῆς μαθητείας· δικαίωμα τοῦ μισθωτοῦ καὶ ἐπὶ ἀκύρου συμβάσεως ἐργασίας· χρόνος, ἐντὸς τοῦ ὁποίου δύναται νὰ ζητηθῇ ἡ ἔκδοσις τοῦ πιστοποιητικοῦ, Π 24 σ. 940.

17. **Παραίτησις δικαιωμάτων.** Βλ. καὶ λ. **Παραίτησις.** Παραίτησις τοῦ ἐργαζομένου ἀπὸ ἀπαιτήσεώς του ἐξ ἀμοιβῆς ἐργασίας· παραπομπὴ εἰς τὴν Ὁλομέλειαν Ἀρείου Πάγου, ὡς

γενικωτέρου ενδιαφέροντος, τοῦ ζητήματος ἂν εἶναι νόμιμος ἡ παραίτησις μετὰ τὴν λύσιν τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως, ΑΠ 666 σ. 153.— Ἔννοια ἄρθρου 679 Α.Κ. ὅτι κηρύσσει ἀκύρους τὰς ἀντιθέτους εἰς τὰ ὑπ' αὐτοῦ ρυθμιζόμενα θέματα συμφωνίας καὶ ἐκ τῶν ὑστέρων, Εἰσαγ. σ. 153.— Ἄκυρος ἡ παραίτησις τοῦ ἐργαζομένου καὶ μετὰ τὴν λῆξιν τῆς συμβάσεως ἀπὸ τοῦ δικαιώματος ἀπολήψεως τῶν νομίμως καθοριζομένων ἐλαχίστων ὁρίων ἀποδοχῶν του καὶ τῆς ἁμαθοῦς ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεως, ΑΠ Ὀλ. 348 σ. 861.— Ἄκυρος πᾶσα παραίτησις τοῦ ἐργαζομένου ἀπὸ δικαιωμάτων ἀναγνωριζομένων εἰς αὐτὸν ἀμέσως ἢ ἐμμέσως ὑπὸ διατάξεων δημοσίας τάξεως, ὁποία καὶ ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 8 § 2 τοῦ ν.δ. 3020/1959 περὶ δικαιωμάτων τῶν ἐργαζομένων ἐκ παρασχεθείσης παρανόμου ὑπερωριακῆς ἐργασίας ἐπὶ μακρὸν μὴ ἄσκησις τοῦ δικαιώματος ὑπὸ τὴν ἔννοιαν καταχρηστικῆς ἀσκήσεως τούτου, ΑΠ 322 σ. 868.

18. Συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας. Βλ. λ. **Συλλογικαὶ διαφοραὶ ἐργασίας, Συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας.**

Ἐργάται. Διάκρισις ὑπαλλήλου ἀπὸ ἐργάτου. Βλ. λ. **Ὑπάλληλοι ἰδιωτικοί.** — Ἀνεφάρμοστον διατάξεως ἄρθρου 7 ν.δ. 1793/1942 περὶ τιμητικῆς προαγωγῆς πολεμιστῶν τοῦ πολέμου 1940 - 1941 ἐπὶ ἐργατῶν, ΑΠ 171 σ. 603.— Κλητὴρ Πρεσβείας· θεώρησις ὡς ἐργάτου καὶ ἐφαρμογὴ ν.δ. 16 Ἰουλίου 1920 δι' ἀποζημίωσιν ἐπὶ ἀπολύσεως, Π 1006 σ. 431. — Περιορισμὸς ἀποζημιώσεων διὰ καταγγελίαν συμβάσεως ἐργασίας κατ' ἀ.ν. 173/1968· ἰσχὺς καὶ διατάξεων ἄρθρων 2 § 2 καὶ 3 § 1 τοῦ ἀ.ν. 173/1968 ἐχόντων ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ τῶν ἐργατοτεχνιτῶν, Γν.Σ. σ. 1353. — Τεκμαρτὸ ἡμερομίσθιο δι' εἰσφορὰς Ι.Κ.Α., Ἔγκ. σ. 141. Βλ. καὶ λ. **Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας, Δημόσιον, Δῆμοι - Κοινότητες, Ναυτικοί** καὶ τὰ ἐκεῖ θέματα καὶ κατηγορίας ἐργατῶν εἰς τὰς οἰκείας λέξεις.

Ἐργατικὰ ἀτυχήματα. Ὁ νόμος περὶ ἐργατικῶν ἀτυχημάτων· ἀγόρευσις εἰς τὴν Βουλὴν ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου 1, ΝΖ σ. 1121.—Ἐργατικὸ ἀτύχημα, Σημ. σ. 1320.— Ἀδικοπραξία κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας, ΝΖ σ. 1413.— Ἐπὶ τῆς νέας Δικονομίας· κατάργησις δι' ἄρθρων 1 καὶ 37 τοῦ Εἰσαγ. Νόμων Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας τοῦ ἄρθρου 13 ν. 551 περὶ ἀρμοδιότητος Εἰρηνοδίκου ἀντιχρητέος ποσὸς ἐπὶ ἀγογῶν ἐκ τοῦ νόμου τούτου διαφορῶν ἀτυχημάτων ἐξακολούθησις ἰσχύος διατάξεων συμβιβασμοῦ κατ' ἄρθρον 14 ν. 551· τριμηνος ἀποκλειστικὴ προθεσμία ἀγωγῆς ἀκύρου ἀπολυθέντος μισθωτοῦ κοινοποίησις ἀγωγῆς, Ἐπιστ. σ. 1256. — Ἀπαιτήσεις ἐξ ἐργατικῶν ἀτυχημάτων ν. 551/1915 εἶναι ἐκ τοῦ νόμου τούτου ῥυθμίσεις ἀτυχημάτων·

πρὸς τὴν ἐργασίαν καὶ ἐπῆλθε κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν αὐτῆς ἡ συνάπτεται πρὸς ταύτην τοιοῦτον περιστατικὸν καὶ ὁ φόνος τοῦ ὑπαλλήλου παρὰ ἱεραρχικῶς ὑφισταμένου του, διαπραχθεὶς ἐκ θυμίας ἀντιδράσεως τούτου εἰς δοθεῖσαν ἐντολὴν τοῦ φονευθέντος πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας, Α.Π. 303 σ. 866.— Διὰ τὰ θέματα τῆς ἐργασίας (δημοσίευσις ὑπουργικῆς ἀποφάσεως περὶ ἀναπροσαρμογῆς ἀποζημιώσεων ἐκ τοῦ ν. 551/1915), Σημ. σ. 464.— Ἀναπροσαρμογὴ ἀποζημιώσεων δι' ἐργατικὰ ἀτυχήματα, ΝΖ σ. 578. — Ἔννοια ἐργατικοῦ ἀτυχήματος· περίπτωσις προκλήσεως ἐκ προθέσεως τοῦ παθόντος· θεώρησις ὡς ἐργατικοῦ ἀτυχήματος κατὰ ν. 551/1915 καὶ τοῦ θανάτου τοῦ ἐργάτου ἢ ὑπαλλήλου, ἐὰν εἶναι ἀποτέλεσμα, ἐκτὸς ἄλλων, καὶ νόσου, προκληθείσης, ἐκδηλωθείσης ἢ καὶ ἐπιδεινωθείσης ἐξ ἐκτάκτου καὶ αἰφνιδίας ἐπενεργείας ἐξωτερικοῦ αἰτίου, ἀσχέτου πρὸς τὴν σύστασιν τοῦ ὀργανισμοῦ τοῦ παθόντος· παροχὴ ἐργασίας ὑπὸ ἐκτάκτους καὶ ἀνωμάλους συνθήκας· καταχρηστικὴ ἔνστασις καὶ ὄχι στοιχεῖον τῆς ἀγωγῆς τὸ περιστατικὸν προκλήσεως τοῦ ἀτυχήματος ἐκ προθέσεως τοῦ παθόντος· θάνατος ναυτικοῦ διὰ πτώσεως εἰς τὴν θάλασσαν ἐξ ἐπιδεινώσεως νόσου του, προκληθείσης καὶ ἐπιδεινωθείσης ἐκ τῶν συνθηκῶν ἐργασίας, ΑΠ 153 σ. 598. — Παραγραφὴ ἀξιώσεων ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος· ἐφαρμογὴ κατὰ περιπτώσεις τριετοῦς καὶ κοινῆς παραγραφῆς· ἰσχύς, κατ' ἄρθρον 17 ν. 551/1915, τῆς διὰ τούτου καθιερουμένης βραχυπροθέσμου τριετοῦς παραγραφῆς ἐπὶ τὴν ἐπιτακτικὴν προϋπόθεσιν τῆς συμμορφώσεως τοῦ ἐργοδότου πρὸς τὸ ἄρθρον 10 τοῦ αὐτοῦ νόμου, ἤτοι τῆς δηλώσεως παρ' αὐτοῦ τοῦ ἀτυχήματος ἐνώπιον τοῦ Κληρονομείου τοῦ τόπου τῆς ἐπελεύσεως αὐτοῦ καὶ τῆς ἐκπληρώσεως τῶν λοιπῶν ὑποχρεώσεων· ἰσχὺς τῆς κοινῆς παραγραφῆς ἐν μὴ ἐκπληρώσει τῶν ὑποχρεώσεων τοῦ ἐργοδότου καὶ εἰς ἣν ἔτι περίπτωσιν ἡ ἐκπλήρωσίς των δὲν ἦτο δυνατή ὡς ἐκ τοῦ τόπου τῆς ἐπελεύσεως τοῦ ἀτυχήματος (ἐν τῷ ἐξωτερικῷ), ΑΠ 550 σ. 18. — Συμβιβασμὸς ἐπὶ ἐργατικῶν ἀτυχημάτων, Εἰσαγ. σ. 153. — Ἐργατικὰ ἀτυχήματα· ἡ ἀπαλλαγὴ ἐργοδοτῶν δι' ἠσφαλισμένους εἰς τὸ Ι.Κ.Α., Σημ. σ. 328. — Συνέπειαι τινὲς ἐκ τῆς νομίμου ἀπεργίας τῶν μισθωτῶν· διακοπὴ ἀσφαλιστικῆς ὑποχρεώσεως· ἀτυχήματα κατὰ διάρκειαν ἀπεργίας, ΝΖ σ. 111. — Σύνταξις ἐκ τοῦ Ι.Κ.Α. δι' ἀναπηρίαν ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος· προϋποθέσεις· ἔννοια ἐργατικοῦ ἀτυχήματος· αἰτιώδης συνάφεια· ἀτύχημα κατὰ μετάβασιν ἢ ἐπιστροφὴν εἰς τόπον ἐργασίας· νόσος ὡς ἐργατικὸν ἀτύχημα· κρίσις Ὑγειονομικῶν Ἐπιτροπῶν· δήλωσις τοῦ ἀτυχήματος· ἐπίδομα ἀναπροσαρμογῆς κλπ. Βλ. εἰς λ. **Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις**.— Ἀσφάλισις εἰς τὸ Ι.Κ.Α.· ἐξομοίωσις κατ' ἄρθρον 34 § 1 ἀ.ν. 1846/1951 τῆς ἐπαγγελματικῆς ἀσθενείας πρὸς τὸ ἐργατικὸν ἀτύχημα, ὅπερ παρέχει ηὐξημένας παροχὰς κατὰ τὰ ἐν ἄρθρῳ 29 § 2 τοῦ αὐτοῦ νόμου ὁριζόμενα· ἀναγκαῖος ὅμως ὁ μεταξὺ τῆς ἀσθενείας καὶ τῆς ἐνεστώσης ὑλάβης κατὰ τὴν ἀνέλεγκτον κρίσιν τοῦ οἰκείου ὑγειονομικοῦ ὀργάνου αἰτιώδης σύνδεσμος, ΣΕ 1924 σ. 1411. — Παροχὴ συντάξεως εἰς ἠσφαλισμένον τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ἐργατοτεχνιτῶν Δομικῶν καὶ Ξυλουργικῶν Ἐργασιῶν ἐν περιπτώσει ἀναπηρίας ἢ θανάτου ὀφειλομένου εἰς ὅλων συμβὰν ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἐργασίας ἢ ἐξ ὁρμῆς αὐτῆς· προϋποθέσεις· ἀποζημίωσις λόγῳ παρανομίας ὀργάνων τοῦ Ταμείου, ΑΠ 592 σ. 180. — Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Μισθωτῶν Κλωστοϋφαντουργίας· ἐπέλευσις εἰς ἠσφαλισμένον ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, ΣΕ 2698 σ. 496. — Ἀσφάλισις εἰς τὸ Ν.Α.Τ.· χορήγησις κατ' ἄρθρον 29 ν. 3170/1955 συντάξεως ἀνικανότητος λόγῳ ἀτυχήματος· ἔννοια ἀτυχήματος· θεώρησις ὡς τοιούτου καὶ τῆς νόσου, ἐφ' ὅσον ὅμως προεκλήθη ὄχι ἐκ βαθμιαίας ἐξασθενήσεως τοῦ ὀργανισμοῦ, συνεπείᾳ τοῦ εἴδους τῆς ὑπ' αὐτοῦ ἐκτελουμένης ἐργασίας, ἀλλ' ἕνεκεν τῆς ἐν δεδομένῃ περιπτώσει ἐκτελέσεως ταύτης ὑπὸ ὅλως ἐξαιρετικὰς καὶ μὴ κανονικάς, ἀλλὰ ἀσυνήθεις καὶ ἐκτάκτους, συνθήκας, αἵτινες ἐπῆλθαν ἀφορμὴ ἐκδηλώσεως τῆς νόσου, ἢ ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν προϋπῆρχεν ἡ νόσος, ἀλλ' ὑπὸ μορφήν, μὴ κωλύουσαν τὴν ἐργασίαν τοῦ ἠσφαλισμένου, ὀξύνεσαι ταύτης εἰς βαθμὸν καθιστῶντα ἀνίκανον τὸν ἐργαζόμενον, ΣΕ 2197 σ. 1486. — Ἀσφάλισις εἰς τὸ Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Λιμενεργατῶν Πειραιῶς· κρίσις τοῦ Πρωτοδικείου ὅτι ἀγωγὴ στρεφομένη κατὰ τοῦ ἀνωτέρω Ταμείου ὡς ὑποχρέου πρὸς καταβολὴν ἀποζημιώσεως κατὰ τὸν ν. 551/1915 ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος ἠσκήθη καταχρηστικῶς κατ' ἄρθρον 281 Α.Κ. λόγῳ τοῦ ὅτι ἡ ἐπὶ ἐξαετίαν ἀδράνεια τοῦ δημιουργὸν ἀπὸ τοῦ χρόνου τοῦ ἀτυχήματος ἐδημιούργησεν εὐλόγως εἰς τὸ Ταμεῖον τὴν πεποίθησιν ὅτι οὗτος δὲν θὰ ἤσκει τὸ δικαίωμα τοῦτο· ἐσαεὶ ἰσχύουσα ἐφαρμογὴ τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ., ΑΠ 306 σ. 1349.

Ἐργατικαὶ διαφοραί. Α'. Κατὰ νόμον ΓΞΟΑ'.

1. Γενικά· ἔκτασις ἐφαρμογῆς τῆς διαδικασίας κλπ. Ἀποκλειστικὴ καὶ ὑποχρεωτικὴ ἡ διαδικασία ἐκ λόγων δημοσίου συμφέροντος· ἀφορᾷ τὴν δημοσίαν τάξιν καὶ ἑπομένως δὲν δύνανται οἱ διάδικοι νὰ παρεκκλίνουσι αὐτῆς καὶ διὰ ρητῆς ἢ σιωπηρᾶς παρεκτάσεως νὰ δημιουργήσωσι πρὸς τοῦτο ἁρμοδιότητα ἑτέρου δικαστηρίου, ΕΑ 930 σ. 675. — Στενὸς ἑρμηνευτέα ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ κωδικοποιηθέντος νόμου ΓΞΟΑ', ὡς καθιεροῦσα ἐξαίρεσιν ἀπὸ τῶν περὶ ἁρμοδιότητος κανόνων τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας, Π 114 σ. 936.— Μελλοθάνατος· ν. ΓΞΟΑ'/1912, Σημ. σ. 1126.— Ἐκδίκασις κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ ν. ΓΞΟΑ' πάσης ἰδιωτικῆς ἀξιώσεως μισθωτοῦ κατὰ τοῦ ἐργοδότου, πηγαζούσης ἐκ τῆς σχέσεως ἐργασίας, Π 2646 σ. 746, Π 114 σ. 936, Π 11008 σ. 1032, Π 12573 σ. 1074, ΑΠ 495 σ. 1522. —Εἰσαγωγὴ κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ ν. ΓΞΟΑ' ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον ἀξιώσεων μισθωτοῦ, παρεχόντων ἐξηρτημένην ἐργασίαν δυνάμει σχέσεως τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου κατὰ τῶν ἐρ-

γοδοτῶν των, Π 114 σ. 936. — Ὑπαγωγὴ μόνον ἀξιώσεων ἐκ συμβάσεως στενῶς ἐξηρτημένης ἐργασίας, Π 22644 σ. 296, Π 4563 σ. 434, ΑΠ 495 σ. 1522. — ... ἰδιωτικοῦ δικαίου, Π 4563 σ. 434. — Ἀναγκαία ἡ ὕπαρξις πλήρους ἢ στενῆς ἐξαρτήσεως τοῦ παρέχοντος τὴν ἐργασίαν ἀπὸ τοῦ ἐργοδότου του διὰ τὴν ὑπαγωγὴν τῆς διαφορᾶς πρὸς ἐκδίκασιν κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, Π 2961 σ. 1078. — Ἐξηρτημένη ἐργασία· περιπτώσεις. Βλ. λ. **Ἐργασίας σύμβασις** (παράγραφος 1). — Ἡ ἔννοια τοῦ μισθωτοῦ, ὡς καθορίζει ταύτην τὸ ἄρθρον 6 τοῦ ν. 765/1943, καθορίζεται ἐκ μόνης τῆς ὑπάρξεως ἐξηρτημένης ἐργασίας καὶ ὄχι ἐκ τοῦ βαθμοῦ αὐτῆς, λίαν στενῆς, στενῆς ἢ χαλαρᾶς, Εἰσαγ. σ. 296. — Ὑπαγωγὴ εἰς τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν ν. ΓΨΟΔ' πάσης ἐκ σχέσεως ἐργασίας πηγαζούσης ἰδιωτικῆς ἀξιώσεως μισθωτοῦ, ὡς τοιούτου νοουμένου τοῦ φυσικοῦ προσώπου, τὸ ὁποῖον παρέχει εἰς ἕτερον πρόσωπον οἱανδήποτε φύσεως ἐξηρτημένην ἐργασίαν ἔναντι ἀμοιβῆς· ἀναγκαίαν διὰ τὴν εἰς τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν ὑπαγωγὴν τῶν ἀξιώσεων νὰ εἶναι ἡ προσωπικὴ ἐξάρτησις λίαν στενή· περίπτωσις ἐργαζομένου ὑπὸ μὴ τοιαύτην ἐξάρτησιν ἐκ τοῦ ἐργοδότου· ἀπαράδεκτος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν ἐκδίκασις ἀξιώσεων αὐτοῦ, ΑΠ 495 σ. 1522. — Πρόσληψις καλλιτέχνιδος ἄσματος διὰ παροχὴν ὑπηρεσιῶν εἰς κοσμικὸν κέντρον· χαρακτὴρ συμβάσεως ὡς συμβάσεως στενῶς ἐξηρτημένης ἐργασίας καὶ ὑπαγωγὴ τῆς ἐξ αὐτῆς ἀπαιτήσεως πρὸς ἐκδίκασιν εἰς τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, Π 22644 σ. 296. — Μὴ ὑπαγωγὴ ἀξιώσεων ἐκ μισθώσεως ἀνεξαρτήτων ὑπηρεσιῶν· τοιαύτη ἡ τοῦ διδασκάλου ξένης γλώσσης ἄντι ἐπιπτείας ἢ ἐλέγχου τοῦ ἐργοδότου· διάφορος ἡ σύμβασις τῶν διδασκάλων μετὰ τῶν διευθυντῶν φροντιστηρίων ἢ διδακτηρίων ξένων γλωσσῶν, ὅταν καὶ ἡ τῶν οἰκοσίτων διδασκάλων, Π 4563 σ. 434. — Ἐνημέρωσις ὑπὸ λογιστοῦ λογιστικῶν βιβλίων ἐπιχειρήσεως, μὴ ὑποκειμένου τοῦ λογιστοῦ εἰς τὰς ἐντολὰς καὶ ὁδηγίας ὡς πρὸς τὸν χρόνον, τόπον καὶ τρόπον παροχῆς τῆς ἐργασίας του· ἀπαράδεκτος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν ἡ ἐκδίκασις ἀξιώσεων αὐτοῦ, Π 2961 σ. 1078.— Ἐξάρτησις ἰατροῦ ἐκ τοῦ ἐργοδότου, μὴ αἰρομένη ἐκ τοῦ περιστατικοῦ, ὅτι οὗτος, ὡς ἐπιστήμων ἰατρός, ἐκέκτητο ποιοτοδοσίαν ὡς πρὸς τὴν ἄσκησιν τοῦ ἐπαγγέλματος καὶ τὸν τρόπον θεραπείας τῶν ἀσθενῶν· παραδεκτὴ ἐκδίκασις ἀξιώσεων αὐτοῦ κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, ΑΠ 469 σ. 1475. — Ἐκδίκασις κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν μόνον τῶν ἐκ σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου πηγαζουσῶν ἀξιώσεων, Π 128 σ. 1273, Π 4377 σ. 1278. — Σύνδεσις τῶν διὰ τὰ συνεργεῖα Βασιλικοῦ Ναυτικοῦ προσλαμβανομένων μετὰ τοῦ Δημοσίου πρὸ τοῦ ν. 4504/1966 διὰ σχέσεως δημοσίου δικαίου, μὴ ὑπαγομένων οὔτω τῶν ἀξιώσεων αὐτῶν εἰς τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, Π 12809 σ. 1275.—Δημοσίου δικαίου ἡ σχέσις ἐπιμελητοῦ Πανεπιστημιακῆς Κλινικῆς· ἀπαράδεκτος εἰσαγωγὴ ἀξιώσεων αὐτοῦ πρὸς ἐκδίκασιν κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, Π 4377 σ. 1278. — Πρόσληψις ὑπὸ τοῦ Δημοσίου ὑπαλλήλου ἐπὶ σχέσει δημοσίου δικαίου· ἀκυρότης ταύτης· ἐξακολούθησις τοῦ χαρακτῆρος τῆς σχέσεως ὡς δημοσίου δικαίου παρὰ τὴν ἀκυρότητα τῆς προσλήψεως, μὴ μεταβληθείσης εἰς σχέσιν ἐξηρτημένης ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου συνεπείᾳ τῆς ἀκυρότητος· ἀπαράδεκτος εἰσαγωγὴ ἀξιώσεως ἐξ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἐπὶ τῆς τοιαύτης σχέσεως πρὸς ἐκδίκασιν κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, Π 2852 σ. 1474. — Προσωπικῶν καλλιεργειῶν ἀλκῶν τοῦ Κράτους· σχέσις τούτου ἰδιωτικοῦ δικαίου· ὑπαγωγὴ ἀξιώσεων εἰς τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, ΑΠ 244 σ. 1478. — Ἐπὶ ὑποχρεώσεως ἐργοδότου πρὸς χορήγησιν εἰς μισθωτὸν πιστοποιητικοῦ προϋπηρεσίας· ἁρμόδιον τὸ διὰ τὴν ἐκδίκασιν ἐργατικῶν διαφορῶν δικαστήριον· ἐκτέλεσις ἀποφάσεως κατ' ἄρθρον 882 § 2 Πολιτικῆς Δικονομίας, Π 6489 σ. 27. — Ὑπαγωγὴ καὶ ἀντιπαιτήσεως ἐργοδότου, προβαλλομένης πρὸς συμψηφισμόν, ἴστω καὶ ἂν διὰ κυρίας ἀγωγῆς φερομένη πρὸς κρίσιν θὰ ὑπήγετο εἰς τὴν γενικὴν ἢ τακτικὴν διαδικασίαν, ΝΖ σ. 47, Εἰσαγ. σ. 1074, Π 12573 σ. 1074 ἐμ. — Ἐπὶ ἀξιώσεως χρηματικῆς ἱκανοποιήσεως ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος ἁρμόδιον δικαστήριον· ἐπιβαλλομένη δικονομικὴ προστασία, Σημ. σ. 136. — Ἀξίωσις παθόντος πρὸς χρηματικὴν ἱκανοποίησιν λόγῳ ἠθικῆς βλάβης· ἐκδίκασις ἀγωγῆς κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, ΣΕ 990 σ. 674. — Ἀναρμόδιος ὁ κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν Πρωτοδίκης ἐπὶ ἀγωγῆς περὶ χρηματικῆς ἱκανοποιήσεως δι' ἠθικὴν βλάβην ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, στηριζομένης εἰς ἀδικοπραξίαν καὶ μὴ πηγαζούσης ἐκ τῆς σχέσεως ἐργασίας· παραπομπὴ τῆς ἀγωγῆς ἐνώπιον τοῦ ἁρμοδίου Πρωτοδικείου λόγῳ ποσοῦ κατὰ τὴν τακτικὴν διαδικασίαν, Π 9646 σ. 746, Π 11008 σ. 1032, Π 12573 σ. 1074, Π 17829 σ. 1270. — Ἀξιώσεις κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν· ὑπαγωγὴ κατ' ἄρθρον 1 τοῦ ἀπὸ 14.8.1920 ν.δ. περὶ κωδικοποιήσεως τοῦ ν. ΓΨΟΔ', ὡς ἐτροποποιήθη, εἰς τὴν ἐν αὐτῷ εἰδικὴν διαδικασίαν πάσης ἀξιώσεως τοῦ μισθωτοῦ κατὰ τοῦ ἐργοδότου ἢ τοῦ διαδόχου αὐτοῦ, πηγαζούσης ἐκ σχέσεως ἐργασίας· ἐκδίκασις καὶ ἀπαιτήσεων, αἱ ὁποῖαι πηγάζουν ἐξ ἀδικοπραξίας, ἐφ' ὅσον τελοῦν ἐν συναφείᾳ πρὸς τὴν σχέσιν ἐργασίας, ἡ ἄδικος δὲ πρᾶξις συνίσταται εἰς παραβίασιν νομικῆς ὑποχρεώσεως ἀπορρεούσης ἐκ τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως καὶ τῶν προστατευτικῶν τῆς ἐργασίας νόμων καὶ κανονισμῶν· ἀξίωσις χρηματικῆς ἱκανοποιήσεως δι' ἠθικὴν βλάβην, ΑΠ Ὀλομ. 433 σ. 1387. — Παραδεκτὴ κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν ἡ ἐκδίκασις ἀξιώσεως τοῦ μισθωτοῦ περὶ καταβολῆς μισθοῦ κατὰ τὰ ἄρθρα 657, 658 Α.Κ., λόγῳ τοῦ ἐκ τοῦ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος κωλύματος πρὸς παροχὴν τῆς ἐργασίας διὰ σποιδαῖον λόγον, Εἰσαγ. σ. 1032, Π 11008 σ. 1032 ἐμ. — Παροχὴ ἐργασίας εἰς Πρεσβείαν ξένης Πολιτείας· δικαιοδοσία ἡμεδαπῶν δικαστηρίων διὰ

τὰς ἐξ αὐτῆς ἀξιώσεις· προϋποθέσεις ἑτεροδικίας, ΑΠ 1006 σ. 431. — Καταρτισις συμβάσεως περὶ ἀναλήψεως ὑποχρεώσεως διὰ πρόσληψιν θυρωροῦ καὶ διατήρησιν τούτου ὡς θυρωροῦ ἐν πολυκατοικίᾳ ἐπὶ πενταετίαν ἀντὶ καταβληθέντος χρηματικοῦ ποσοῦ· ἐπιδίωξις ἀναλήψεως τοῦ ποσοῦ ὡς μὴ ἐπακολουθησάσης τῆς αἰτίας· ἀναρμοδιότης Ἐργατικοῦ Δικαστοῦ, ΑΠ 136 σ. 624. — Ὑπαγωγὴ εἰς ἐργατικὴν διαδικασίαν ἀγωγῆς περὶ δικαστικῆς ἀναγνωρίσεως τῆς ὑπάρξεως ἢ ἀνυπαρξίας τῶν δικαιωμάτων ἢ τῶν ὑποχρεώσεων τοῦ ἐργαζομένου ἐκ τῆς μετὰ τοῦ ἐργοδότου σχέσεως ἐργασίας· ὑπαγωγὴ ὅμως εἰς τὴν αὐτὴν διαδικασίαν καὶ ἀναγνωριστικῆς ἀγωγῆς ἐργοδότου κατὰ μισθωτοῦ περὶ ὑπάρξεως ἢ ἀνυπαρξίας τῆς αὐτῆς ἐννόμου σχέσεως· διάκρισις τοῦ ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου ἀπὸ τοῦ ἐργάτου, ΑΠ 114 σ. 936. — Ἐφαρμογὴ τῆς διαδικασίας καὶ ἐπὶ ἀπαιτήσεων ἐργοδότου λόγῳ καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας ἀπὸ μισθωτοῦ, ΝΖ σ. 961. — Γενικὸς Κανονισμὸς Προσωπικοῦ Α.Ε. Ἀστικαὶ Συγκοινωνίαι Περιοχῆς Ἀθηνῶν· κατάταξις καὶ διαθέσιμοι ἐπὶ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου αὐτῆς βάσει τῶν τυπικῶν καὶ οὐσιαστικῶν προσόντων τοῦ προσωπικοῦ· ὑπαγωγὴ τῆς κρίσεως εἰς τὸν ἔλεγχον τῶν δικαστηρίων ἀπὸ ἀπόψεως νομιμότητος· ἀρμόδιος ὁ κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν Πρωτοδικής, ἐπακολουθησάσης ἰδιωτικῆς διαφορᾶς, Π 11577 σ. 1139.

2. **Διαδικασία· ἀπόδειξις.** Ὑποχρέωσις τοῦ κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν δικαστηρίου πρὸς κατ' οὐσίαν ἔρευναν αὐτεπαγγέλτως τῆς διαφορᾶς ἐν περιπτώσει ἐρημοδικίας, ΑΠ 598 σ. 83.— Ἀνεύρεσις ἐπὶ τοῦ δικαστοῦ, ἀδεσμεύτου δικονομικῶν ὁρισμῶν, τῆς ἀληθείας βάσει τῶν ὑπ' ὄψιν αὐτοῦ τιθεμένων ἀποδεικτικῶν στοιχείων, ΑΠ 428 σ. 31. — Μὴ τήρησις κανόνων Πολιτικῆς Δικονομίας, ἀναγομένων εἰς τὰ μέσα τῆς ἀποδείξεως καὶ τὴν δύναμιν τῶν ἀποδεικτικῶν μέσων, ΑΠ 626 σ. 82. — Ἐκτίμησις ἐλευθέρως τῶν προσαγομένων ἀποδεικτικῶν στοιχείων πρὸς ἀνεύρεσιν τῆς ἀληθείας, ΑΠ 626 σ. 80. — Ἔννοια ἄρθρου 37 Εἰσαγ. Νόμων Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας περὶ ἐκδικάσεως τῶν ἐκκρεμῶν ἐργατικῶν διαφορῶν κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν ν. ΓΞΟΛ', Π 4741 σ. 1408.

3. **Ἀπόφασις· ἔνδικα μέσα.** Ἐκτέλεσις ἀποφάσεως ἐργατικῆς διαδικασίας ν. ΓΞΟΛ' κατὰ τὰς διατάξεις τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας, νοουμένης τῆς παραπομπῆς ὡς ἀναφερομένης εἰς τὰς ἑκάστοτε ἰσχυούσας διατάξεις περὶ ἀναγκαστικῆς ἐκτελέσεως δικαστικῶν ἀποφάσεων· ἄρθρον 1015 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας· μὴ ἀπαγγελία προσωπικῆς κρατήσεως ὡς μέσου ἐκτελέσεως ἀποφάσεων ἐπιδικαζουσῶν χρηματικὰς ἀπαιτήσεις, μὴ δυνατὴς συνεπῶς ἀπαγγελίας προσωπικῆς κρατήσεως καὶ πρὸς ἐκτέλεσιν ἀποφάσεων κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν ν. ΓΞΟΛ'· ἔννοια ἄρθρου 37 Εἰσαγ. Νόμων Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας περὶ ἐκδικάσεως τῶν ἐκκρεμῶν ὑποθέσεων ἐργατικῶν διαφορῶν κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν ν. ΓΞΟΛ', Π 4741 σ. 1408. — Ἀναγκαία κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 772 Πολιτικῆς Δικονομίας, ἔχουσαν ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ δικῶν διεξαγομένων κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν ν. ΓΞΟΛ', ἡ κατάθεσις νομίμων προστίμου διὰ τὴν συζήτησιν τῆς ἐφέσεως ὡς πρὸς τὸν ἐκκαλοῦντα· ἄρνησις ἄλλως τοῦ ἐφετείου ἐξ ἐπαγγέλματος πρὸς συζήτησιν τῆς ἐφέσεως καὶ παραστάμενου τοῦ ἐφεσιβλήτου· ἀπόρριψις τῆς ἐφέσεως ὡς ἀνυποστηρίκτου· παραδεκτὴ κατ' ἄρθρον 812 παράγραφος 1 Πολιτικῆς Δικονομίας αἴτησις ἀναιρέσεως κατὰ τῆς ἀποφάσεως τοῦ ἐπὶ τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν Πρωτοδίκου· ἀπαράδεκτος λόγος ἀναιρέσεως, ἐρειδόμενος ἐπὶ μὴ προβληθέντος ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τῆς οὐσίας ἰσχυρισμοῦ· ἐφαρμογὴ ἄρθρου 595 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας καὶ ἐπὶ τῶν πρὸ τῆς εἰσαγωγῆς τούτου ἀσκηθέντων ἐνδίκων μέσων· μὴ ἀναγκαία κατάθεσις χρηματικῆς ποινῆς, ΑΠ 464 σ. 1524. —Ἀντέφεσις διὰ τῶν προτάσεων, ἀφορώσα κεφάλαιον προσβληθὲν διὰ τῆς ἐφέσεως· παραδεκτή· συντρέχουσα, Π 359 σ. 166. — Ἀπόρριψις ἐφέσεως διὰ τυπικὸν λόγον, ἤτοι δι' ἐκπρόθεσμον καταβολὴν προστίμου ἐφέσεως κατ' ἀποφάσεις ἐργατικῶν διαφορῶν· παραδεκτὴ αὐτῆς ἀναιρέσεως κατ' αὐτῆς, ΑΠ 125 σ. 549. — Ἐπιτρεπτὴ κατ' ἄρθρον 812 Πολιτικῆς Δικονομίας αἴτησις ἀναιρέσεως μόνον κατὰ τῶν τελεσιδίκων γενομένων ἢ ἀνεκλήτως ἀπηγγελμένων ὁριστικῶν ἀποφάσεων τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων· ἐφαρμογὴ τῆς γενικῆς ταύτης διατάξεως καὶ ἐπὶ τῶν κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν ἐκδιδομένων ἀποφάσεων, καθ' ὧν συγχωρεῖται ἔφεσις, ἀνεξαρτήτως ποσοῦ, ΑΠ 543 σ. 100. — Λόγος ἀναιρέσεως, κατ' ἄρθρον 807 ἐδάφιον 8 Πολιτικῆς Δικονομίας, περὶ λήψεως ὑπ' ὄψιν ἰσχυρισμοῦ ἄνευ ἀποδείξεως· ἀπαράδεκτος ὡς ἀσυμβίβαστος πρὸς τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, ΑΠ 49 σ. 628. Βλ. καὶ λ. **Ἀναίρεσις, Ἀνέλεγκτον, Ἔφεσις.**

Β'. Κατὰ τὸν Κώδικα Πολιτικῆς Δικονομίας. Αἱ ἐργατικαὶ διαφοραὶ κατὰ τὸν νέον Κώδικα Πολιτικῆς Δικονομίας, Μελ. σ. 785. — Νέα Δικονομία ἐργατικῶν διαφορῶν, ΝΖ σ. 1093. — Νέα διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν· ὑπαγωγὴ διαφορῶν ἰσφαλισμένων καὶ Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν, Σημ. σ. 1120.—Ἀξιώσεις κατὰ τὴν νέαν ἐργατικὴν διαδικασίαν, ΝΖ σ. 1491.—Ἐκδίκασις κατὰ τὴν διαδικασίαν ἐργατικῶν διαφορῶν τῆς νέας Δικονομίας καὶ ἀξιώσεων ἐξ ἀφορμῆς τῆς ἐργασίας, ὡς ἐξ ἀδικήματος ἔχοντος σχέσιν πρὸς τὴν ἐργασίαν, ΝΖ σ. 1094, Σημ. σ. 1192, Εἰσαγ. σ. 1270.—Σκέψεις (παλαιὰ καὶ νέα Ἐργατικὴ Δικονομία), Σημ. σ. 1512.—Ἐφαρμογὴ ἄρθρου 595 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας καὶ ἐπὶ τῶν πρὸ τῆς εἰσαγωγῆς αὐτοῦ ἀσκηθέντων ἐνδίκων μέσων· μὴ ἀναγκαία κατάθεσις χρηματικῆς ποινῆς, ΑΠ 464 σ. 1524.— Ἄρθρον 1015 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας· μὴ ἀπαγγελία προσωπικῆς κρατήσεως ὡς μέσου ἐκτελέσεως ἀποφάσεων ἐπιδικαζουσῶν χρηματικὰς ἀπαιτήσεις.

μὴ δυνατῆς συνεπῶς ἀπαγγελίας προσωπικῆς κρατήσεως καὶ πρὸς ἐκτέλεσιν ἀποφάσεων κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν ν. ΓΞΟΛ΄΄ ἔννοια ἄρθρων 37 Εἰσαγ. Νόμου Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας περὶ ἐκδικάσεως τῶν ἐκκρεμῶν ἐπισθέσεων ἐργατικῶν διαφορῶν κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν ν. ΓΞΟΛ΄, ΙΙ 4741 σ. 1408.

Ἐργατικὰ Κέντρα. Διαχειριστικὸς ἔλεγχος ἐπαγγελματικῆς ἐργατικῆς ὀργανώσεως' Ἐργατικὰ Κέντρα' χαρακτήρ' διέπουσα νομοθεσία, Γν.Σ. σ. 1030.

Ἐργατικὴ Ἑστία. Ἐπιβολὴ ἐργοδοτικῆς ὑπὲρ τῆς Ἐργατικῆς Ἑστίας εἰσφορᾶς εἰς ἐργοδότας, ἀσκοῦντας ἐπιχείρησιν ἢ ἐκμετάλλευσιν, ὁπωσδήποτε ἐν τῇ ὁποίᾳ τῶν οἰκείων δοσοληπτικῶν προσωπικῶν' ἐργατικὴ ὅμως εἰσφορὰ κατ' ἄρθρον 14 ν.δ. 3755/1957 βαρύνει πάντα ἐργαζόμενον, ἀνεξαρτήτως τῆς ἰδιότητος τοῦ ἐργοδότου, εἰς τὸν ὁποῖον ἀπασχολεῖται, ἐποχρέου τούτου εἰς παρακράτησιν ἐκ τοῦ δώρου καθ' ἑορτὰς Χριστουγέννων - Νέου Ἔτους, ἄλλως ἐθισμένου εἰς καταβολὴν ἐξ ἰδίου, ΙΙ 8 σ. 366.— Καταβολὴ ὑπὸ ἐργοδοτῶν εἰσφορῶν πρὸς τὴν Ἐργατικὴν Ἑστίαν' ἀπαλλαγὴ Η.Ε.Μ. δυνάμει τῆς διὰ τοῦ ν. 3951/1959 κυρωθείσης συμβάσεως μεταξὺ τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου καὶ τῆς Η.Ε.Μ., ἐχούσης ἰσχὺν νόμου, ΑΠ 650 σ. 569.

Ἐργατικὴ κατοικία. Βλ. λ. **Κατοικία ἐργατική.**

Ἐργατικὴ νομοθεσία. Βλ. τὰ κατ' ἰδίαν θέματα εἰς τὰς οἰκείας λέξεις. Ἐφαρμογὴ ἐργατικῆς νομοθεσίας εἰς τὰς σχέσεις τῶν συνεταίρων - μελῶν ἔναντι τοῦ Συνεταιρισμοῦ ὡς ἐργοδότου, Γν.Σ. σ. 46.— Αὐτοτέλεια Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ κατὰ ν. 552/1945' καθιέρωσις διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 552/1945 ὑπὲρ τοῦ Ε.Ε.Σ. ἐξαιρέσεως ἀπὸ παντὸς νόμου, ἀναφερομένου εἰς τὰ ἐν αὐτῷ θέματα' ἐξακολούθησις καὶ μετὰ τὸ ἄρθρον 42 τοῦ νόμου 3239/1955 ἰσχύος τῆς ἀνωτέρω ἐξαιρέσεως τοῦ Ε.Ε.Σ. ἀπὸ τῆς ἐπὶ τούτου ἐφαρμογῆς ἐν γένει τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ αἱ περὶ ἐργατοτεχνιτῶν οἰκοδόμων, ΑΠ 117 σ. 553.—Ἐργασιακῶν Δικαίων, Ἐπιστ. σ. 1056.

Ἐργολαβία. Βλ. λ. **Ἔργα, Οἰκοδομικαὶ ἐργασίαι - Οἰκοδόμοι.** Τινὰ περὶ ἐργολαβίας δίκης, ΝΖ σ. 47.

Ἐργοστάσια. Ἀσφάλισις ἐργαζομένων εἰς ἐργοστάσια μηχανουργίας, λεβητοποιΐας, χυτηρίων, μεταλλουργικά, βιομηχανικὰ καὶ εἰς βιοτεχνικὰ ἐργαστήρια, ἀσχολούμενα κατὰ κύριον λόγον εἰς ἐπεξεργασίαν καὶ μετασχηματισμὸν μετάλλου, πλὴν ἀτμοπλοϊῶν καὶ ὑδραυλικῶν, ΣΕ 2961 σ. 497. Βλ. καὶ λ. **Βιομηχανίαι, Ἠλεκτρικαὶ ἐπιχειρήσεις, Μηχανήματα - Μηχανικοί, Φύλακες, Ὧραι ἐργασίας.**

Ἐρημοδικία. Ὑποχρέωσις τοῦ κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν δικαστηρίου πρὸς κατ' οὐσίαν ἔρευναν αὐτεπαγγέλτως τῆς διαφορᾶς ἐν περιπτώσει ἐρημοδικίας, ΑΠ 526 σ. 83.

Ἑρμηνεία. Ἔννοια ἄρθρων 173 καὶ 200 Α.Κ.' προϋπόθεσις ἐφαρμογῆς τοῦ ἐπ' αὐτῶν τιθεμένου κανόνος, ὅτι αἱ συμβάσεις καὶ ἐν γένει δηλώσεις δικαιοπρακτικῆς βουλήσεως δέον νὰ ἑρμηνεύονται ὡς ἀπαιτεῖ ἡ καλὴ πίστις, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν, ἡ ὕπαρξις εἰς τὴν ἑρμηνευομένην σύμβασιν ἢ δικαιοπραξίαν κενοῦ ἢ ἀμφιβολίας περὶ τῆς ἐννοίας αὐτῶν, μὴ ὑφισταμένου ἐδάφους ἐφαρμογῆς τοῦ κανόνος τούτου, ὅταν ἡ δηλωθεῖσα βούλησις εἶναι σαφής, τῆς περὶ τούτου κρίσεως τοῦ δικαστηρίου μὴ ὑποκειμένης εἰς ἀκυρωτικὸν ἔλεγχον' παροχὴ ὑπὸ τῆς Δ.Ε.Η ἐπιδόματος ὡς αὐξήσεως βασικοῦ μισθοῦ, ΑΠ 688 σ. 233, ΑΠ 722 σ. 367.— Ἀναγωγὴ εἰς τὸν ἔλεγχον τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ τῶν διὰ τῶν ἄρθρων 173 καὶ 200 Α.Κ. καθιερωθέντων γενικῶν ἑρμηνευτικῶν κανόνων, ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι κατὰ τὴν ἀνέλεγκτον περὶ πραγμάτων κρίσιν τοῦ δικαστοῦ τῆς οὐσίας προκύπτει κενὸν ἢ ἀμφιβολία ὡς πρὸς τὸ περιεχόμενον τῆς δηλωθείσης βουλήσεως ἐκ τοῦ γράμματος τῆς δηλώσεως, ἅπτε ἀνακύπτει καὶ ἡ ἀνάγκη τῆς ἑρμηνείας' ἀναγκαία διὰ τὸν ἀκυρωτικὸν ἔλεγχον ἡ ὑπὸ τοῦ δικαστοῦ τῆς οὐσίας ἔκθεσις ἐν τῇ ἀποφάσει του ὅλων τῶν διαπιστωθέντων ἀνελέγκτως περιστατικῶν' ἀνύπαρκτος ἄλλως ἀποφάσεως ἔλλειψις νομίμου βάσεως' περιεχόμενον ἐγκυκλίου Ἑλληνικῆς Ἠλεκτρικῆς Ἑταιρείας περὶ αὐξήσεως ἀποδοχῶν προσωπικοῦ, ΑΠ 195 σ. 889, ΑΠ 299 σ. 891.— Παράλειψις παραθέσεως σχετικῆς περικοπῆς ἑρμηνευθεισῶν ἐγκυκλίων καὶ μνείας τινὸς ἐν σχέσει πρὸς τὰ προηγηθέντα αὐτῶν στέρησις τῆς ἀποφάσεως νομίμου βάσεως δι' ἔλλειψιν ἐπαρκῶν αἰτιολογιῶν' ἀναίρεσις κατ' ἄρθρων 807 ἐδ. 19, ἐν συνδυασμῷ πρὸς ἐδ. 17, ΑΠ 299 σ. 891.— Ἀναγωγὴ εἰς τὸν ἔλεγχον τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ τῆς ἐκτιμήσεως πραγματικῶν γεγονότων, εἰς ἃ ἀνάγεται καὶ τὸ περιεχόμενον ἐγγράφων, ἐὰν προσβάλλονται δι' αὐτῆς κανόνες δικαίου, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν ἑρμηνευτικῶν, οἷοι οἱ τῶν ἄρθρων 173 καὶ 200 Α.Κ., ΑΠ 195 σ. 889.— Πλημμελὴς ἐκπλήρωσις τῶν ὑποχρεώσεων τοῦ μισθωτοῦ ὡς κατηγγελία συμβάσεως' ἔκφρασις σοβαρᾶς δηλώσεως βουλήσεως συναγομένης ὑπὸ τοῦ δικαστοῦ ἑρμηνευτικῶς κατ' ἄρθρον 173 Α.Κ., ἐν συνδυασμῷ πρὸς ἄρθρα 200 καὶ 288 Α.Κ., ΙΙ 4004 σ. 537.— Ἀτομικὰ δικαιώματα καὶ ἀπεργία' συμβολὴ εἰς τὴν μέθοδον ἑρμηνείας τῶν ἀτομικῶν δικαιωμάτων, Μελ. σ. 987. — Ἀπόλυσις διευθυντῶν Γεωργικῶν Συνεταιριστικῶν Ὀργανώσεων' ἐφαρμογὴ ἀ.ν. 31/1967' ἔλλειψις δυνάμεως ἑρμηνευτικοῦ νόμου τοῦ ἀ.ν. 237/1967 περὶ ὑπολογισμοῦ τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112/1920' παραπομπὴ εἰς τὴν Ὁλομέλειαν τοῦ Ἀρείου Πάγου, ΑΠ 320 σ. 1023.

Ἐρυθρὸς Σταυρός. Αὐτοτέλεια Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ κατὰ ἀ.ν. 552/1945' καθιέρωσις διὰ τοῦ ἄρθρου 1 αὐτοῦ ἐξαιρέσεως ἀπὸ παντὸς νόμου ἀναφερομένου εἰς τὰ ἐν αὐτῷ θέματα' ἐξακολούθησις καὶ μετὰ τὸ ἄρθρον 42 τοῦ ν. 3239/1955 τῆς ἰσχύος τῆς ἀνωτέρω ἐξαιρέσεως τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ ἀπὸ τῆς ἐπὶ τούτου ἐφαρμογῆς ἐν γένει τῶν

συλλογικών συμβάσεων εργασίας, μεταξύ των οποίων και αι περί εργατοτεχνιτών οικοδομών, ΑΠ 117 σ. 553.

Έστία Έργατική. Βλ. λ. **Έργατική Έστία.**

Έστιατόρια. Αξίωσις αμοιβής εκ του άρθρου 659 Α.Κ.· παροχή εργασίας υπό σερβιτόρου εστιατορίου· ανάθεσις εις αυτόν και άλλης εργασίας, ΑΠ 4008 σ. 481.— Διαιτητική απόφασις 37/1967 περί όρων αμοιβής προσωπικού εστιατορίων κλπ.· αποδοχαί μαίτρ κέντρων πολυτελείας, Έγγρ. σ. 1165. — Καθυστέρησις ημερομισθίων ως ποινικόν αδίκημα, Γνμδ. νμθ. σ. 1321. — Νόμιμοι αποδοχαί σερβιτόρων εστιατορίων· εξασφάλισις του κατωτάτου ορίου ημερομισθίου εθνικής γενικής συλλογικής συμβάσεως εργασίας, Έγγρ. σ. 1416.— Τεμαρτά ημερομίσθια δι' είσφοράς Ι.Κ.Α., Έγκ. σ. 441.

Εταιρείαι. Βλ. και λ. **Ανώνυμος Εταιρεία** και **Εταιρεία** και τας κατ' ιδίαν Εταιρείας εις τας οικείας λέξεις. Επίδοσις διαγραφών επί εμπορικών και άλλων Εταιρειών κατ' άρθρον 145 εδ. 4 Πολ. Δικονομίας, Π 13991 σ. 1036.

Ετεροδικία. Βλ. λ. **Αλλοδαποί.**

Ετοιμότης εργασίας. Κλητήρ Πρεσβείας· διανυκτέρευσις ενίοτε αυτού εις δωμάτιον της Πρεσβείας μετά την λήξιν του ωραρίου, ίνα εν περιπτώσει εκτάκτου ανάγκης (πυρκαϊάς, κλοπής κλπ.) προσφέρη τας υπηρεσίας του· συνιστά άλλην έτοιμότητα εργασίας και ουχί εργασίαν ρυθμιζομένην υπό των διατάξεων περί υπερωριακής ή νυκτερινής εργασίας, Π 1006 σ. 431.

Εύλογος χρόνος Βλ. λ. **Προθεσμία.**

Εφαρμοσταί. Βλ. λ. **Μηχανήματα - Μηχανικοί.**

Έφεδροι. Βλ. λ. **Άνάπηροι, Νεοπολεμισταί, Παλαιοί πολεμισταί, Στράτευσις, Στρατιωτική υπηρεσία.**

Έφεσις. Επιτρεπτή κατ' αποφάσεων εργατικής διαδικασίας, ανεξαρτήτως ποσού, κατ' άρθρον 16 ν. ΓΨΟΑ', ως αντικατεστάθη διά του άρθρου 4 ν. 765/1943, ΑΠ 543 σ. 100.— Έννομον συμφέρον εκκαλούντος προς άσκησιν έφέσεως κατ' άρθρον 776 § 2 Πολ. Δικονομίας, εν συνδυασμώ προς τα άρθρα 740, 745, 747 και 779· κρίσις περί υπάρξεως τούτου εκ του διατακτικού και ουχί εκ των αιτιολογιών της εκκαλουμένης αποφάσεως· περιπτώσεις υπάρξεως εννόμου συμφέροντος· διακρίσεις, Π 2194 σ. 358.— Αι εργατικαί διαφοραί κατά τον νέον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας· έφεσις, Μελ. 785 επ. — Άσκησις αιτήσεων θεραπείας και εφέσεων μετά την ισχύν του νέου Κώδικος Πολιτικής Δικονομίας, Γν.Σ. σ. 1489, Έγκ. σ. 1489.—'Αντέφεσις' δικαίωμα εφεσιβλήτου, κατ' άρθρον 758 αριθ. 2 Πολ. Δικονομίας, να αντεκκαλέση, μη δεσμευόμενος εκ της προς έφεσιν προθεσμίας, Π 221 σ. 614, ΕΑ 990 σ. 675.— ...εάν δεν παρητήθη της έφέσεως, ΕΑ 990 σ. 675.— Η αντέφεσις δέον να περιορίζεται μόνον εις τα διά της έφέσεως προσβαλλόμενα κεφάλαια της αποφάσεως, Π 6296 σ. 291, Π 221 σ. 614, ΕΑ 990 σ. 675. — ... ή εις τα μετ' αυτών αναγκαίως συνεχόμενα, Π 6296 σ. 291.— Κεφάλαια κατά την έννοιαν του άρθρου 758, αριθ. 2 της Πολ. Δικονομίας· νοούνται αι διά της έφέσεως προβαλλόμεναι αιτήσεις αθωπάρκτων και διακεκριμένων απαιτήσεων, εφ' ων αποφαίνεται η πρωτοδίκως απόφασις, Π 6296 σ. 291.— Απόρριψις ως απαραδέκτου και αυτεπαγγέλτως της αντεφέσεως ως προς μη εκκληθέν κεφάλαιον, διότι ισούται προς έφεσιν, εξ ης ελλείπει η προδικασία, Π 6296 σ. 291, Π 221 σ. 614. — Συνεκδίκασις έφέσεως και αντεφέσεως, ΕΑ 990 σ. 675.— 'Αντέφεσις διά των προτάσεων, άφορώσα κεφάλαιον προσβληθέν διά της έφέσεως· παραδεκτή· συνεκδίκασις, Π 359 σ. 166.—'Απαλλαγή 'Ελληνικού Δημοσίου καταβολής τελών και παραβόλου έφέσεως, Π 2215 σ. 622. — Αναγκαία κατά την διάταξιν του άρθρου 772 Πολ. Δικονομίας, έχουσαν εφαρμογήν και επί δικών διεξαγομένων κατά την εργατικήν διαδικασίαν ν. ΓΨΟΑ', η κατάθεσις νομίμων προστίμων διά την συζήτησιν της έφέσεως ως προς τον εκκαλούντα· άρνησις άλλως του Εφετείου εξ επαγγέλματος προς συζήτησιν της εφέσεως και παρισταμένου του εφεσιβλήτου· απόρριψις της εφέσεως ως ανεπιστρίκτου· παραδεκτή κατ' άρθρον 812 § 1 Πολ. Δικονομίας αίτησις ανωρέσεως κατά της αποφάσεως του επί των εργατικών διαφορών Πρωτοδικείου· εφαρμογή άρθρου 595 Κώδικος Πολιτικής Δικονομίας και επί των πρό της εισαγωγής αυτού ασκηθέντων ενδίκων μέσων· μη αναγκαία κατάθεσις χρηματικής ποινής, ΑΠ 464 σ. 1524. — Παραδοχή εφέσεως και απόρριψις αγωγής· καταδίκη εφεσιβλήτου εις δικαστικήν δαπάνην των δύο βημάτων κατ' άρθρον 178 Κώδικος Πολιτικής Δικονομίας· εφαρμογή τούτου και επί εκκρεμών κατά την είσαγωγήν του Κώδικος Πολιτικής Δικονομίας δικών, ΑΠ 455 σ. 1479.— Απόδοσις παραβόλου εφέσεως ως μη προβλεπομένου υπό του Κώδικος Πολιτικής Δικονομίας, Π 4508 σ. 1541, ΑΠ 455 σ. 1479. — Μεταβατικόν αποτέλεσμα εφέσεως· έρευνα υπό Εφετείου πάντων των εκατέρωθεν παραδεκτώς υποβαλλομένων ισχυρισμών, δυναμένου οίκοθεν ερευνωμένης της αρμοδιότητος του πρωτοδίκως δικάσαντος δικαστού να παραπέμψη την ισόθυσιν εις το αρμόδιον δικαστήριον και άνευ ειδικού προς τούτο παραπόνου, ΕΑ 990 σ. 675.— Προσβλητή δι' αιτήσεως αναιρέσεως η εκκληθείσα απόφασις, καθισταμένη τελεσίδικος από της εκδόσεως της αποφάσεως την έφεσιν αποφαίνεται, εάν η κατά της πρωτοδίκου αποφάσεως άσκηθείσα έφεσις απορρίφθη δια τυπικούς λόγους· αναγκαία προς έκπτωσιν της προθεσμίας αιτήσεως αναιρέσεως κατά της ούτω καθισταμένης τελεσιδίκου αποφάσεως η επίδοσις αυτής μετά την τελεσιδικίαν, ΑΠ 607 σ. 89. — Απόρριψις εφέσεως διά τυπικόν λόγον, ήτοι δι' εκπρόθεσμον καταβολήν προστίμου εφέσεως κατ' αποφάσεως εργατικών διαφορών· παραδεκτή αίτησις αναιρέσεως κατ' αυτής, ΑΠ 125 σ. 549. — Παραδεκτή αίτησις αναιρέσεως κατά πρωτοδίκου αποφάσεως καταστάσης τελεσιδίκου

μετὰ τὴν ἀπόρριψιν ἐφέσεως κατ' αὐτῆς ὡς ἀνυποστηρίκτου, ΑΠ 380 σ. 1019. — Ἀναίρεσις ἀποφάσεως, δεχθείσης ἀποδοχὴν ἀποφάσεως δι' ἀνεπιφυλάκτου καταβολῆς δικαστικῆς δαπάνης καὶ ἀπαράδεκτον τῆς κατ' αὐτῆς ἐφέσεως, χωρὶς νὰ καθορίζῃ ποῖον τὸ διοικοῦν ὄργανον ταῦ νομικοῦ προσώπου καὶ πόθεν εἶλκεν ὁ ἐκπρόσωπος τούτου τὴν εἰδικὴν ἐξουσίαν πρὸς ἐνέργειαν πράξεως ἀποδοχῆς, ΑΠ 157 σ. 1038.

Ἐφημερίδες. Βλ. λ. **Τύπος**.

Ἐφημερὶς Κυβερνήσεως. Βλ. λ. **Δημοσίευσις**.

Ἐχθρότης. Καταγγελία συμβάσεως ἐξ ἐχθρότητος ἐργοδότου πρὸς μισθωτόν· ἀναίρεσις ἀποφάσεως δικαστηρίου ἐλλείψει νομίμου βάσεως, ΑΠ 156 σ. 673.

Ζ

Ζαχαροπλαστεῖα. Τεκμαρτὰ ἡμερομίσθια δι' εἰσφορὰς Ι.Κ.Α., Ἐγκ. σ. 441.

Ζημία. Βλ. λ. **Ἀδικοπραξία, Ἀδικαιολόγητος πλουτισμός, Ἀποζημίωσις, Ἐργατικὰ ἀτυχήματα, Ἱκανοποίησις χρηματική**.

Ζυθεστιατόρια. Τεκμαρτὰ ἡμερομίσθια δι' εἰσφορὰς Ι.Κ.Α., Ἐγκ. σ. 441.

Ζώνη Ἐλευθέρα. Βλ. λ. **Ἐλευθέρα Ζώνη**.

Η

Ἤθη χρηστά. Πρόσληψις θυγατρὸς πολυκατοικίας ἐναντι χρηματικοῦ ποσοῦ κύρος τῆς σχετικῆς συμβάσεως κατ' ἄρθρον 561 Α.Κ.· ἰσχυρὰ κατ' ἀρχὴν καὶ δεσμευτική, μὴ προσκρούουσα εἰς τὰ χρηστὰ ἤθη· ποτε ἄκυρος· προϋπόθεσις ἀκυρότητος κατ' ἄρθρον 179 Α.Κ.· ἐπιστροφὴ τοῦ καταβληθέντος χρηματικοῦ ποσοῦ κατ' ἄρθρον 380, 382 Α.Κ., ΑΠ 601 σ. 84, πρβλ. Εἰσαγ. σ. 84.

Ἠθικὴ βλάβη. Βλ. λ. **Ἱκανοποίησις χρηματική**. Ἀπρεπὴς συμπεριφορὰ ἐργοδότου πρὸς μισθωτόν, κατὰ τρόπον ἀντιβαίνοντα εἰς τὴν ἠθικὴν καὶ τὴν ἀνθρωπίνην ἀξιοπρέπειαν· συνέπειαι, Π 941 σ. 883.— Περιέλευσις ἐργοδότου εἰς ὑπερημερίαν καὶ ὑποχρέωσις καταβολῆς μισθοῦ λόγῳ ἀπρεποῦς συμπεριφορᾶς αὐτοῦ πρὸς μισθωτόν, ἐκ τῆς ὁποίας ἠναγκάσθη ὁ τελευταῖος πρὸς ἀποχώρησιν ἐκ τῆς ἐργασίας, καταστάσης αὐτοῦ ἠθικῶς ἀδυνάτου τῆς ἐκτελέσεως τῆς ἐργασίας, Π 5027 σ. 1471.

Ἠθικὴ ὑποχρέωσις. Παροχὴ ἐργασίας ὄχι ὑπὸ τὸν χαρακτῆρα συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας, ἀλλ' ἐξ ἠθικῆς ὑποχρεώσεως· ἔλλειψις δικαιώματος μισθοῦ, Π 2161 σ. 1215.

Ἡλεκτρικαὶ ἐπιχειρήσεις. Σύνθεσις Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου τοῦ εἰς τὴν Δ.Ε.Η. περιελθόντος ἐκ τῆς κατηγορίας τῆς Κ.Ε.Τ.Η.Θ. προσωπικοῦ· μὴ νόμιμος ἡ συγκρότησις τοῦ Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου διὰ τῆς συμμετοχῆς ὑπαλλήλου κατωτέρου βαθμοῦ· συνέπεια τῆς κακῆς συνθέσεως τὸ νομικῶς ἀνίσχυρον τῆς πράξεως, ἀδιαφόρως ἂν ὁ ἀνεπιτρέπτως μετασχὼν τῆς συνθέσεως ἐπελέγη μεταξὺ τῶν παρ' αὐτοῦ τοῦ πταίσαντος ὑπαλλήλου προταθέντων συναδέλφων του· πειθαρχικὴ ποινὴ ὑποβιβασμοῦ εἰς ἀνωτέραν μισθολογικὴν κλίμακα τοῦ αὐτοῦ κλάδου· ἀναιρετικὴ ἀπόφασις ἐπιβαλλούσης τὴν ποινὴν ταύτην, ΑΠ 1 σ. 1.— Ἀπόλυσις ὑπαλλήλου, ΑΠ 506 σ. 99.— Σύνθεσις Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου τῆς Δ.Ε.Η.· παράβασις διατάξεως, ἰσοθετούσης οὐσιώδη ἀρχὴν τοῦ Διοικητικοῦ Δικαίου περὶ μὴ συμμετοχῆς κατωτέρου ὑπαλλήλου βαθμοῦ ἐκείνου τοῦ πταίσαντος· ἄκυρος ἡ ὑπὸ παρανόμως συσταθέντος Συμβουλίου ἐκδοθεῖσα πρᾶξις αὐτοῦ περὶ ἀπολύσεως τοῦ μισθωτοῦ· πληρωμὴ μισθῶν ὑπερημερίας· ἰσχυρισμὸς ἐργοδότιδος περὶ καταχρηστικῆς ἀσκήσεως δικαιώματος μισθωτοῦ, ΑΠ 130 σ. 626. — Δ.Ε.Η.· πλήρωσις ἀναγκῶν εἰς προσωπικὸν μετὰ γνωμοδότησιν Ἐπιτροπῶν· ἔννοια ἄρθρου 12 § 1 ν.δ. 3523/1956 περὶ ὀργανώσεως τῆς διανομῆς τῆς ἠλεκτρικῆς ἐνεργείας· ὑποχρέωσις τῆς Δ.Ε.Η. μετὰ τὴν ἐξαγορὰν ἢ ἀναγκαστικὴν ἀπαλλοτρίωσιν ἐγκαταστάσεων παραγωγῆς, μεταφορᾶς καὶ διανομῆς ἠλεκτρικῆς ἐνεργείας πρὸς κάλυψιν τῶν κατὰ τὴν ἰδίαν αὐτῆς κρίσιν ἀναγκῶν εἰς προσωπικὸν μετὰ σύμφωνον γνώμην τῶν δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Βιομηχανίας συνιστωμένων ἐπιτροπῶν, τῆς ἁρμοδιότητος ὅμως τῶν ἐπιτροπῶν ἐξαντλουμένης ἐν τῇ γνωμοδοτήσει περὶ προσλήψεως ἢ μὴ τῶν ὑπὸ τῆς Δ.Ε.Η. ἐπιλεγομένων· ἁρμοδιότης τῶν Ἐπιτροπῶν εἰς ἁπλῆν γνωμοδότησιν, ΑΠ 636 σ. 174.— Ἰσχυρισμὸς περὶ ἀποδοχῆς ὑπὸ τῆς Δημοσίας Ἐπιχειρήσεως Ἠλεκτρισμοῦ ἀναγκαστικῆς τοποθετήσεως ἀναπήρου· ἐπέκτασις εἰς ἀναπήρους εἰρηνικῆς περιόδου στρατιωτικοὺς εὐεργετήματος ἄρθρου 30 ἀ.ν. 1324/1949 περὶ ἀναπήρων πρὸς ἀναγκαστικὴν πρόσληψιν αὐτῶν εἰς θέσεις κλητήρων, νυκτοφυλάκων κλπ. κατὰ νόμον 4471/1965· ἀνεφάρμοστον διατάξεως ἐπὶ τῆς Δ.Ε.Η., ΣΕ 2998 σ. 907.— Ὅριον ἡλικίας διὰ τὰς βάσει τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 ἀναγκαστικὰς τοποθετήσεις πολεμιστῶν, ἐφ' ὅσον ἰσχύουσιν κανόνες, διὰ τῶν ὁποίων θεσπίζεται ἐξ ἀντικειμένου δίκαιον περὶ τοῦ ὁρίου ἡλικίας διὰ τὴν εἰς τὴν συγκεκριμένην ἑκάστοτε ἐπιχείρησιν πρόσληψιν προσωπικοῦ· Κανονισμὸς Ὑπηρεσίας Δ.Ε.Η.· δὲν θέτει κανόνας ἐξ ἀντικειμένου δικαίου, δεσμεύοντας τὴν Διοίκησιν καὶ τὴν παρ' αὐτῇ ἀναγκαστικὴν τοποθέτησιν πολεμιστῶν, ΣΕ 3277 σ. 340.— Ἰσχὺς Κανονισμοῦ τῆς Δ.Ε.Η. ὡς συμβάσεως ἰδιωτικοῦ δικαίου· προσαρμογὴ μισθοῦ πρὸς τὰ κατὰ τὸν Κανονισμὸν μισθολογικὰ κλιμάκια· περιστατικὰ ἐπαρκῆ πρὸς στήριξιν καὶ προσδιορισμὸν τῆς ἀξιώσεως τοῦ μισθωτοῦ καὶ κρίσις τοῦ δικαστηρίου, μὴ ὑποκειμένη εἰς ἀκυρωτικὸν ἔλεγχον, ὡς κρίσις περὶ πραγμάτων, ΑΠ 729 σ. 368.— Καθορισμὸς διὰ τῶν ἐπεχόντων θέσιν συμβάσεως Κανονισμοῦ καταστάσεως προσωπικοῦ τῆς Δ.Ε.Η. καὶ Κανονισμοῦ Ἐσωτερικῆς Ὑπηρεσίας αὐτῆς διαφόρων θέσεων μετὰ τοῦ ἀντιστοιχοῦντος εἰς ἑκάστην βαθμοῦ, διαμορφωθέντος εἰς διάφορα ἐπίπεδα (μισθολογικὰ κλιμάκια), ἀναλόγως τῆς ἀξιολογήσεως ὑπὸ τῆς Δ.Ε.Η. εἰς ἑκάστην θέσιν παρεχομένης ἐργασίας μὲ δικαίωμα μετζονος μισθοῦ τοῦ ἀπασχολουμένου εἰς τοιαύτην θέσιν, δι' ἣν προβλέπεται οὗτος, ΑΠ 725 σ. 369.— Διατήρησις ἐναντι τῆς Δ.Ε.Η. δικαιωμάτων προσωπικοῦ κατὰ τὴν εἰς ταύτην

μεταβίβασαν επιχειρήσεως αποζημώσεως ν. 2112/1920· σύμβασις παραιτήσεως από ενοχικής αξιώσεως· αποζημίωσις του λόγω σωματικής ή πνευματικής ανικανότητος απολυομένου προσωπικού της Ηλεκτρικής Εταιρείας Αθηνών - Πειραιώς· έννοια τακτικών αποδοχών· επολογισμός· αναδρομική αύξησις αποδοχών και συμπλήρωσις αποζημιώσεως δι' απόλυσιν· προσδιορισμός παροχής κατ' άρθρον 371 Α.Κ.· ισχυρισμός εργοδότου περί καταχρηστικής άσκησεως δικαιωμάτων μισθωτού, ΠΠ 1774 σ. 559. —Αποδοχαί ηλεκτροτεχνιτών Α.Ε.Η.· ρύθμισις υπό της 25/1961 διαιτητικής αποφάσεως περί των όρων αμοιβής των ηλεκτροτεχνιτών της Α.Ε.Η. και επιχειρήσεων παραγωγής και διανομής ηλεκτρισμού της χώρας κατ' ελάχιστον όριον του συνόλου των καταβλητέων εις τους ηλεκτροτεχνίτας αποδοχών· σύγκρισις αύτου των εν συνόλω αποδοχών προς το σύνολον του κατά τους προϊσχύσαντας όρισμούς ή τας συμβατικάς ρήτρας καταβαλλομένου μισθού μετά των επιδομάτων, ΑΠ 121 σ. 683, ΑΠ 455 σ. 1479.—Παροχή εργασίας ηλεκτροτεχνίτου εις Α.Ε.Η.· προσαύξησις βασικών αποδοχών λόγω πολυετίας, ΑΠ 5 σ. 886. — Παροχή επιμισθίου απομεμακρυσμένων περιοχών εις μισθωτούς της Α.Ε.Η.· μή χορήγησις τούτου εις άλλους κατά παράβασιν της ίσης μεταχειρίσεως, ΑΠ 307 σ. 951.— Εάν οι συνδεόμενοι διά σχέσεως εργασίας ιδιωτικού δικαίου ιατροί της Α.Ε.Η., απασχολούμενοι επί τρεις έως τέσσαρας ώρας ημερησίως δικαιούνται της υπό του ά.ν. 539/1945 προβλεπομένης ετησίας μετ' αποδοχών αδείας, Γν.Σ. σ. 1041.— Προϋποθέσεις εφαρμογής του υπό των άρθρων 173 και 200 Α.Κ. τιθεμένου κανόνος· παροχή επιδόματος ως αυξήσεως βασικού μισθού εις προσωπικόν Ελληνικής Ηλεκτρικής Εταιρείας, διαδεχθείσης ταύτην της Α.Ε.Η., ΑΠ 688 σ. 233, ΑΠ 722 σ. 367, ΑΠ 299 σ. 891.— Προσαύξησις αποδοχών προσωπικού δι' εγκυκλίων Ε.Η.Ε.· περιεχόμενον των εγκυκλίων· υπαγωγή εις τον έλεγχον του Αρείου Πάγου και των δια των άρθρων 173 και 200 Α.Κ. καθιερωθέντων γενικών ερμηνευτικών κανόνων· προϋπόθεσις, ΑΠ 195 σ. 889.-Χορήγησις κατά την υπ'αριθ. 12/1960 διαιτητικήν απόφασιν επιδόματος ανθυγιεινής εργασίας εις τους εργαζομένους εις τα εν Νέω Φαλήρω και Κερατσινίω εργοστάσια παραγωγής ηλεκτρικού ρεύματος της ην διεδέχθη ή Α.Ε.Η. Ηλεκτρικής Εταιρείας Αθηνών - Πειραιώς· δικαίωμα επί τούτου και των εργαζομένων εις τας εναερίους και υπογείους γραμμάς χαμηλής και υψηλής τάσεως, ΑΠ 240 σ. 1084.— Εφαρμογή υπ' αριθ. 12/1960 αποφάσεως του Α.Δ.Δ.Α. Αθηνών περί χορηγήσεως επιδόματος ανθυγιεινής εργασίας εκ 12% επί των βασικών μισθών και ημερομισθίων εις τους εργαζομένους εις τα δύο κεντρικά εργοστάσια παραγωγής ηλεκτρικού ρεύματος Κερατσινίου και Νέου Φαλήρου, επεκταθέντος και εις τους εργαζομένους εις τας υπογείους και εναερίους γραμμάς χαμηλής και υψηλής τάσεως· παροχή τούτου προκειμένου περί προσώπων μη ανηκόντων εις τας υπηρεσίας ταύτας, αλλ' εκτάκτως απασχολουμένων εις τας επικινδύνους ταύτας εργασίας διά τον χρόνον μόνον, καθ' ον ταύτα απασχολούνται και εκτίθενται εις τον εκ τούτων κίνδυνον, ΑΠ 372 σ. 1149.— Ασφάλισις εις Ταμείον Ασφαλίσεως Προσωπικού Ηλεκτρικής Εταιρείας Αθηνών - Πειραιώς· δικαίωμα χήρας προς λήψιν ασφαλιστικών παροχών και προϋποθέσεις του δικαιώματος· αναγκαίος ο γάμος μετά του θανόντος να είχε τελεσθή προ του 60ού έτους ηλικίας του συζύγου της, αποκλειομένης της συνταξιοδοτήσεως της χήρας εν εναντία περιπτώσει, ΣΕ 2198 σ. 1485.— Θεώρησις υπό της αρμοδίας Επιθεωρήσεως Εργασίας κατά ν.δ. 581/1967 πινάκων και δρομολογίων προσωπικού κινήσεως Η.Ε.Μ., Γν.Σ. σ. 109.— Κύρωσις διά του ν. 3954/1959 της από 27 Αυγούστου 1957 συμβάσεως μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και της Η.Ε.Μ.· απαλλαγή διά της κυρωθείσης συμβάσεως, έχούσης ισχύν νόμου, της Η.Ε.Μ. της προς την Εργατικήν Εστίαν εισφοράς των εργοδοτών, ΑΠ 650 σ. 569. — Συγχώνευσις Ταμείων Συντάξεων Προσωπικού Η.Ε.Μ. εις το Ι.Κ.Α. υπό του ν. 3954/1959· ανακαθορισμός συντάξεως απονεμηθείσης υπό του ανωτέρω Ταμείου λήξης ότ' ούσαν εκτός του χρόνου, όστις του όπόιον έχει απονεμηθή εις τον συνταξιοδοτούμενον ή εκ του συγχωνευθέντος Ταμείου σύνταξις, και παντός άλλου χρόνου απασχολήσεως αύτου, διανυθέντος μεταγενεστέρως της εκ του Ταμείου συνταξιοδοτήσεώς του, εφ' όσον κατά τας διεπούσας ταύτα διατάξεις ήδύνατο να αναγνορισθή ως χρόνος ασφαλίσεως παρ' αύτου έννοια άρθρου 5 § 6 ά.ν. 1846/1951, ως ηρμηνεύθη διά του άρθρου 16 § 14 ν. 4977/1966· προσμέτρησις ως συνταξίμου χρόνου απασχολήσεως προσωπικού Η.Ε.Μ., ΣΕ 2769 σ. σ. 103. — Ανακαθορισμός επί του Ι.Κ.Α. συντάξεως συνταξιούχου του συγχωνευθέντος εις το Ι.Κ.Α. Ταμείου Συντάξεων Προσωπικού της Ηλεκτρικής Εταιρείας Μεταφορών· συντάξιμοι αποδοχαί των ησφαλισμένων του ανωτέρω Ταμείου· μή υπαγωγή εις ταύτας των απολαυών των απαριθμουμένων εν άρθρω 14 § 4 του Καταστατικού αύτου, μεταξύ των ωφελημάτων και τα δώρα ή οικονομικαί ενισχύσεις· έννοια προσθέτων διά δώρα αποδοχών και των διά δώρα επί ταις εορταίς, ΣΕ 2262 σ. 1350. — Παροχή επιδόματος χιλιομετρικής αποστάσεως εις εργαζομένους εις Ελληνικούς Ηλεκτρικούς Σιδηροδρόμους κατά την υπ' αριθ. 12/1961 απόφασιν του Α.Δ.Δ.Α. Αθηνών· παροχή τούτου εις τους εργαζομένους επί ηλεκτρικών σιρμών Πειραιώς - Κηφισίας, ως και επί των τροχιοδρόμων γραμμής Περάματος· τίνες δικαιούνται τούτου, ΑΠ 644 σ. 96.— Αποδοχαί προσωπικού Ελληνικών Ηλεκτρικών Σιδηροδρόμων· παροχή διά της υπ' αριθ. 12/1961 διαιτητικής αποφάσεως εις το προσωπικόν των Ε.Η.Σ. προσθέτου παγίου επιδόματος δι' εκάστην τριετίαν υπηρεσίας, θεωρουμένης ως υπηρεσίας πάσης παρά τοις Ε.Η.Σ. διανυθείσης· έννοια διαιτητικής αποφάσεως· λήξης του χρόνου από της τελευταίας συμβάσεως, καταγ-

γελθείσης νομίμως τῆς προηγουμένης καὶ καταβληθείσης τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου 2112/1920 προβλεπομένης ἀποζημιώσεως' παραπομπὴ τοῦ ζητήματος εἰς 'Ολομέλειαν 'Αρείου Πάγου, ΑΠ 50 σ. 422.— Χορήγησις κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 12/1961 διαιτητικὴν ἀπόφασιν εἰς τὸ προσωπικὸν τῆς Α.Ε. 'Ηλεκτρικοί Σιδηρόδρομοι παγίου ἐπιδόματος δι' ἑκάστην συμπεπληρωμένην τριετίαν ὑπηρεσίας' θεώρησις ὡς ὑπηρεσίας πάσης παρὰ τοῖς Ε.Η.Σ. διανυθείσης ὑπηρεσίας ὁποτεδήποτε, ἀδιαφόρως ἂν ἡ παροχὴ τῆς ἐργασίας ἐχώρησε συνεχῶς ἢ διακεκομμένως βάσει μιᾶς ἢ πλειόνων διαδοχικῶν συμβάσεων καὶ τυχὸν λύσεως τινὸς τούτων διὰ καταγγελίας καὶ καταβολῆς τῆς κατὰ τὸν νόμον 2112/1920 ἀποζημιώσεως, ΑΠ 'Ολ. 346 σ. 870.— Περιορισμὸς ἀποζημιώσεως ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων δι' ἀπόλυσιν' ἔκτασις ἐφαρμογῆς ἀ.ν. 99/1967 καὶ 173/1967' ἀποζημιώσεις κατὰ Γενικὸν Κανονισμὸν Προσωπικοῦ 'Εξωτερικῶν Τμημάτων τῶν 'Ελληνικῶν 'Ηλεκτρικῶν Σιδηροδρόμων, Π 1300 σ. 1337, Π 4508 σ. 1541.— Πρόσληψις καὶ ἀπόλυσις προσθέτων ἀστυφυλάκων' ἀποχώρησις λόγῳ συμπληρώσεως ὁρίου ἡλικίας' ἀνταρμοστὸν διατάξεως ἄρθρου 2 νόμου 617/1965 περὶ τροποποιήσεως Γενικοῦ Κανονισμοῦ Προσωπικοῦ Ε.Η.Σ. καὶ ἀποζημιώσεως κατὰ ταῦτα, ΑΠ 468 σ. 1526.

'Ηλεκτρική 'Εταιρεία Μεταφορῶν (Η.Ε.Μ.). Βλ. λ. **'Ηλεκτρικαὶ ἐπιχειρήσεις.**

'Ηλεκτροτεχνῖται. Βλ. καὶ λ. **Ταμεῖα.** Διαιτητικαὶ ἀποφάσεις περὶ ἀποδοχῶν μισθωτῶν συνεργείων Βασιλικοῦ Ναυστάθμου καὶ συλλογικαὶ συμβάσεις ἠλεκτροτεχνιτῶν' κατίσχυσις εὐνοϊκωτέρας ἐπὶ συρροῆς συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, Π 12809 σ. 1273. — Ρύθμισις ὑπὸ τῆς 25/1961 διαιτητικῆς ἀποφάσεως περὶ τῶν ὡρῶν ἀμοιβῆς τῶν ἠλεκτροτεχνιτῶν Α.Ε.Η. καὶ ἐπιχειρήσεων παραγωγῆς καὶ διανομῆς ἠλεκτρισμοῦ τῆς χώρας κατ' ἐλάχιστον ὅριον τοῦ συνόλου τῶν καταβλητέων εἰς τοὺς ἠλεκτροτεχνίτας ἀποδοχῶν' σύγκρισις αὐτῶν τῶν ἐν συνόλῳ ἀποδοχῶν πρὸς τὸ σύνολον τοῦ κατὰ τοὺς προϊσχύσαντας ὁρισμοὺς ἢ τὰς συμβατικὰς ρήτρας καταβαλλομένου μισθοῦ μετὰ τῶν ἐπιδομάτων, ΑΠ 121 σ. 683, ΑΠ 455 σ. 1479. — Παροχὴ ἐργασίας ἠλεκτροτεχνίτου εἰς Α.Ε.Η.' προσαύξησις βασικῶν ἀποδοχῶν λόγῳ πολυετίας, ΑΠ 5 σ. 886. — Δέσμευσις ὑπὸ ἐθνικῶν ἡμοεπαγγελματικῶν συλλογικῶν συμβάσεων συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας ἠλεκτροτεχνιτῶν καταστημάτων κλπ.' γνωστοποίησις προϋπηρεσίας καὶ οἰκογενειακῆς καταστάσεως μισθωτοῦ, Π 6621 σ. 744.

'Ηλικία. 'Απόδειξις ἡλικίας ἠσφαλισμένων εἰς τὸ Ι.Κ.Α., ΣΕ 2123 σ. 101. — "Ορων ἡλικίας διὰ τὰς βάσει τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 ἀναγκαστικὰς τοποθετήσεις πολεμιστῶν' Κανονισμὸς 'Υπηρεσίας Α.Ε.Η. δὲν θέτει κανόνας ἐξ ἀντικειμένου δικαίου, δεσμεύοντας τὴν Διοίκησιν καὶ τὴν παρ' αὐτῇ ἀναγκαστικὴν τοποθέτησιν πολεμιστῶν, ΣΕ 3177 σ. 340. — 'Αποδοχαὶ ὑπαλλήλων παντοπωλείων' γνωστοποίησις ἡλικίας, Π 77 σ. 436. — 'Απόλυσις ἢ ἀποχώρησις μισθωτῶν διὰ σύνταξιν' ἐὰν α) ὑποχρεοῦται ἡ 'Υπηρεσία νὰ ἀπολύῃ, μετὰ καταβολὴν τῆς προβλεπομένης ἀποζημιώσεως, τοὺς καταλαμβανομένους ὑπὸ τοῦ προβλεπομένου ὑπὸ τοῦ περὶ Ι.Κ.Α. νόμου ὁρίου ἡλικίας ὑπαλλήλους καὶ ἐργατοτεχνίτας σχέσεως ἰδιωτικοῦ δικαίου, β) ἐὰν πρέπει νὰ καταβάλῃ ἀποζημίωσιν εἰς τοὺς καταλαμβανομένους ὑπὸ τοῦ ὁρίου ἡλικίας καὶ ἀποχωροῦντας οἰκειοθελῶς ἐκ τῆς 'Υπηρεσίας καὶ γ) ἐὰν ἡ ἡλικία τεχνίτου, καθορισθεῖσα δι' ἀποφάσεως τῆς 'Επιτροπῆς Συντάξεως Ι.Κ.Α., δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς πραγματικὴ τοιαύτη διὰ τὸ θέμα τῶν ἀπολύσεων, Γν. Σ. σ. 1233. — Πρόσληψις καὶ ἀπόλυσις προσθέτων ἀστυφυλάκων' λύσις τῆς συμβάσεως ἐργασίας μετὰ συμπλήρωσιν τοῦ ὁρίου ἡλικίας διὰ διαταγῆς τοῦ 'Αρχηγοῦ τῆς 'Αστυνομίας, χωρὶς νὰ ὑποχρεοῦται ὁ ἐργοδότης πρὸς προειδοποίησιν' ἀνταρμοστὸν διατάξεως ἄρθρου 2 ν. 617/1965 περὶ τροποποιήσεως Γενικοῦ Κανονισμοῦ Προσωπικοῦ Ε.Η.Σ. καὶ ἀποζημιώσεως κατὰ ταῦτα, ΑΠ 468 σ. 1526. — Κῦρος παραιτήσεως ἀπολυομένου προσωπικοῦ 'Οργανισμοῦ Τηλεπικοινωνιῶν 'Ελλάδος, μετὰ συμπλήρωσιν ὁρίου ἡλικίας κατὰ ἰσχὺν νόμων ἔχοντα Γενικὸν Κανονισμὸν Προσωπικοῦ αὐτοῦ, Π 4957 σ. 1534. — 'Ασφάλισις εἰς τὸ Ταμεῖον 'Ασφαλίσεως Προσωπικοῦ 'Ηλεκτρικῆς 'Εταιρείας 'Αθηνῶν - Πειραιῶς' δικαίωμα χήρας πρὸς λῆψιν ἀσφαλιστικῶν παροχῶν ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι ὁ γάμος μετὰ τοῦ θανόντος εἶχε τελεσθῇ πρὸ τοῦ 6ου ἔτους ἡλικίας τοῦ συζύγου της, ἀποκλειομένης τῆς συνταξιοδοτήσεως τῆς χήρας ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει, ΣΕ 2198 σ. 1485. — "Ορων ἡλικίας ἀρτεργατῶν, ΣΕ 1490 σ. 1225.

'Ημερομίσθια. Βλ. καὶ λ. **'Αποδοχαί, Συλλογικαὶ διαφοραὶ ἐργασίας, Συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας.** Τεκμαρτὰ δι' εἰσφορὰς Ι.Κ.Α., 'Εγκ. σ. 441. — Τεκμαρτὰ δι' ἀσφαλιστικὰς εἰσφορὰς πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. καὶ σχέσις πρὸς ἄλλας διατάξεις, Σημ. σ. 528. — Καθορισμὸς νέου τεκμαρτοῦ ἡμερομισθίου διὰ τὸν ὑπολογισμὸν ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν οἰκοσίτων ὑπηρετῶν κλπ., 'Εγκ. σ. 570. — Αἱ νέαι αὐξήσεις τῶν κατωτάτων ὡρίων ἡμερομισθίων, ΝΖ σ. 1296. — Παροχὴ ἐργασίας ὑπὸ ἀρτεργατῶν καὶ ἡμερομίσθια ἐξαιρεσίμων ἑορτῶν, Γν. Σ. σ. 1353. — Νόμιμοι ἀποδοχαὶ βοηθῶν σερβιτόρων ἑστιατορίων' ἐξασφάλισις τοῦ κατωτάτου ὡρίου ἡμερομισθίου ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, 'Εγγρ. σ. 1416.

Θ

Θάνατος. Μισθωτοῦ καὶ ἀποδοχαὶ ἀδείας' ἐπίδομα ἀδείας καὶ δῶρα ἐπὶ τοῖς ἑορταῖς, 'Εγκ. σ. 750. — 'Ασφάλισις τῶν ἐξ Αἰγύπτου προερχομένων 'Ελλήνων ὑπηκόων καὶ ὁμογενῶν' δικαίωμα ἀναγνωρίσεως τῆς ἐν Αἰγύπτῳ ὑπηρεσίας των εἰς τὸ ἐπάγγελμα' περιέλευσις τοῦ δικαιώματος ἐν περιπτώσει θανάτου εἰς τὰ κατὰ τὴν οἰκείαν ἑκάστου 'Ασφαλιστικοῦ 'Οργανισμοῦ νομοθεσίαν λοιπὰ προστατευόμενα πρόσωπα, δικαιούμενα νὰ ἀσκήσουν ταῦτα κατὰ

τοὺς ὅρους τοῦ νόμου, ΣΕ 1987 σ. 1228. — Θάνατος ἠσφαλισμένου εἰς Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἠλεκτρικῆς Ἑταιρείας Ἀθηνῶν - Πειραιῶς· δικαίωμα χήρας πρὸς λῆψιν ἀσφαλιστικῶν παροχῶν, ἐφ' ὅσον ὁ γάμος μετὰ τοῦ θανόντος εἶχε τελεσθῆ πρὸ τοῦ 60οῦ ἔτους ἡλικίας τοῦ συζύγου της, ΣΕ 2198 σ. 1485. — Δικαιοῦχος ἐφ' ἅπαξ ἀποζημιώσεως εἰς περίπτωσιν θανάτου μέλους τοῦ Κλάδου Προνοίας τοῦ Ταμείου Συντάξεων Προσωπικοῦ Τραπέζης Ἀθηνῶν, ΑΠ 376 σ. 1484.

Θέατρα. Πρόσληψις ὑπὸ θεατρικοῦ ἐπιχειρηματίου μισθωτοῦ, ὡς χορευτρίας καλλιτεχνικοῦ συγκροτήματος, διὰ χειμερινὴν περίοδον· καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας πρὸ τοῦ πέρατος τοῦ χρόνου αὐτῆς διὰ σπουδαῖον λόγον κατ' ἄρθρον 672 Α.Κ.· περίπτωσις ὑπάρξεως σπουδαίου λόγου· ἰσχυρισμὸς ἐργοδότου περὶ ἀκυρότητος τῆς συμβάσεως, μὴ κατατεθείσης ἐγγράφως, Π 4173 σ. 1271. — Παροχὴ ἀδείας κατ' ἔτος μετ' ἀποδοχῶν εἰς προσωπικὸν Ἐθνικοῦ Θεάτρου· ἂν αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 123 κ.δ. 3/4.12.1943, ὁρίζουσα ὅτι τὸ μὴ διοικητικὸν προσωπικὸν τοῦ Ἐθνικοῦ Θεάτρου δικαιοῦται κανονικῆς ἀδείας 15 ἡμερῶν κατ' ἔτος μετὰ πλήρων ἀποδοχῶν, ἐφ' ὅσον ἔχει συμπληρώσει ἔτος ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ, ἢ δὲ συνδέουσα αὐτὸ μετὰ τοῦ Ἐθνικοῦ Θεάτρου σχέσις ἦναι ἀορίστου χρόνου ἢ ὡρισμένης μέν, ἀλλὰ μείζονος τοῦ ἔτους διαρκείας, ἐξακολουθοῦν ἰσχύουσαι καὶ μετὰ τὴν ἰσχὺν τῶν διατάξεων τοῦ ἀ. ν. 539/1945 καὶ τοῦ ἄρθρου 666 Α.Κ., Γν. Σ. σ. 1354. — Τεκμήρια ἡμερομισθίου δι' εἰσφορὰς Ι.Κ.Α., Ἔγκ. Ι.Κ.Α. σ. 441.

Θεραπείας αἴτησις Βλ. καὶ λ. **Αἴτησις θεραπείας.**

Θερμασταί. Χορηγήσεις κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 52/1960 διαιτητικὴν ἀπόφασιν περὶ ἀποδοχῶν προσκτικῶν μηχανικῶν, θερμαστῶν κλπ., τῶν ἀπασχολουμένων εἰς τὰς πάσης φύσεως βιομηχανικὰ ἐργοστάσια καὶ μηχανουργικὰς ἐγκαταστάσεις τῆς χώρας ἐπιδόματος εἰδικῶν συνθηκῶν εἰς τοὺς ἐργαζομένους ὑπὸ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς γῆς· ἔννοια διατάξεως, ΑΠ 211 Ὀλ. σ. 1083, ΑΠ 501 σ. 36.

Θητεία. Ἀκυρότης ἀποφάσεως εἰδικῆς ἐπιτροπῆς ἀ.ν. 1803/1951, συντεθείσης παρανόμως ἐκ μελῶν, τῶν ὁποίων ἡ ἐτησία θητεία εἶχε λήξει, ΣΕ 2068 σ. 1212.

Θυρωροί. Πρόσληψις θυρωροῦ πολυκατοικίας ἔναντι χρηματικοῦ ποσοῦ ἰσχυρὰ κατ' ἀρχὴν καὶ δεσμευτικὴ κατ' ἄρθρον 361 Α.Κ., μὴ προσκρούουσα οὔτε εἰς ἀπαγορευτικήν τινα διάταξιν, οὔτε εἰς τὰ χρηστὰ ἤθη, ἡ σύμβασις, δι' ἧς ὑποχρεοῦται τις τὴν πρόσληψιν θυρωροῦ εἰς τὴν πολυκατοικίαν αὐτοῦ, οὗτος δὲ ἀναλαμβάνει τὴν ὑποχρέωσιν καταβολῆς εἰς τὸν πρῶτον ὡρισμένον χρηματικοῦ ποσοῦ, ἐκτὸς ἐὰν τεθῇ ἢ ἄγῃ εἰς τὴν μείωσιν τοῦ διὰ συλλογικῆς συμβάσεως, διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἢ ἄλλου κανόνος δικαίου ἐλαχίστου ὁρίου τῶν ἀποδοχῶν τοῦ προσληφθέντος θυρωροῦ προϋπόθεσις τῆς κατ' ἄρθρον 179 Α.Κ. ἀκυρότητος· ἐπιστροφὴ τοῦ καταβληθέντος χρηματικοῦ ποσοῦ κατ' ἄρθρα 380, 382 Α.Κ., ΑΠ 601 σ. 84, πρβλ. Εἰσαγ. σ. 84.— Κατάρτισις συμβάσεως περὶ ἀναλήψεως ὑποχρεώσεως διὰ πρόσληψιν θυρωροῦ καὶ διατήρησιν τούτου ὡς θυρωροῦ ἐν πολυκατοικίᾳ ἐπὶ πενταετίαν ἀντὶ καταβληθέντος χρηματικοῦ ποσοῦ· ἐπιγενομένη ἀδυναμία παροχῆς ἐπὶ ἀμφοτεροβαρῶν συμβάσεων· ἐπιδίωξις ἀναλήψεως τοῦ ποσοῦ, ὡς μὴ ἐπακολουθησάσης τῆς αἰτίας· ἀναμοιδιότης Ἐργατικοῦ Δικαστοῦ, ΑΠ 136 σ. 624. — Σύμβασις θυρωρῶν πολυκατοικιῶν καὶ μεγάρων· μετὰ τίνος ὑφίστανται καὶ λειτουργεῖ πρόσληψις διὰ τοῦ Γραφείου Εὑρέσεως Ἐργασίας· δὲν εἶναι προϋπόθεσις τῆς συμβάσεως ἀστυνομικὴ ἄδεια· ὄχι ἰδιωτικοὶ ἐπάλληλοι· ἀποζημίωσις ἐν ἀπολύσει· ἀποδοχαί· ὥρια ἐργασίας· ἑβδομαδιαία ἀνάπαυσις· ἐργασία κατὰ Κυριακὰς καὶ δικαιώματα· κατανομὴ τοῦ βάρους τῆς μισθοδοσίας των, ΝΖ σ. 241. — Ὕπαρξις καὶ λειτουργία τῆς συμβάσεως ἐργασίας τοῦ θυρωροῦ πολυκατοικίας μετὰ τοῦ ἰδιοκτήτου αὐτῆς· σύνδεσις ἐπὶ πλειόνων κυρίων τῆς πολυκατοικίας ἢ τοῦ μεγάρου κατ' ὁριζοντίων ἰδιοκτησιῶν δι' αὐτοτελοῦς συμβάσεως ἐργασίας μεθ' ἑνὸς ἑκάστου τούτων· ὁρισμὸς διαχειριστοῦ· ἀντισυμβαλλόμενος τοῦ θυρωροῦ οὗτος καὶ ὕπαρξις τῶν ἐκ τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀξιώσεων τοῦ θυρωροῦ κατ' ἐκείνου ἐπὶ τὴν τοιαύτην ἰδιότητά του· παθητικὴ νομιμοποίησις ἀγωγῆς τοῦ θυρωροῦ, Π 2334 σ. 945. — Ἀποδοχαὶ θυρωρῶν πολυκατοικιῶν καὶ μεγάρων, Ἔγγρ. σ. 750. — Ἐργασία θυρωρῶν πολυκατοικιῶν καὶ μεγάρων κατὰ Κυριακὰς καὶ δικαίωμα ἀδείας τούτων, Ἔγγρ. σ. 1102. — Ἄδεια θυρωρῶν πολυκατοικιῶν καὶ μεγάρων, Ἔγγρ. σ. 1417. — Παροχὴ ἐπιδόματος ὁρόφων, Ἔγγρ. σ. 1102. — Παροχὴ κατοικίας καὶ ὡραρίων ἐργασίας θυρωρῶν πολυκατοικιῶν καὶ μεγάρων, Ἔγγρ. σ. 1102. — Νόμιμοι ἀποδοχαὶ θυρωρῶν πολυκατοικιῶν καὶ μεγάρων· ἀνεφάρμοστον τῶν ἐθνικῶν γενικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἐπὶ θυρωρῶν πολυκατοικιῶν καὶ τῶν δι' αὐτὸν ὁριζομένων κατωτάτων ὁρίων ἡμερομισθίων, ἐφ' ὅσον τὰ ὑπὸ τῶν εἰδικῶν διαιτητικῶν περὶ τούτων ἀποφάσεων κατώτατα ὥρια μισθοῦ μετὰ τῶν ἐπιδομάτων γάμου καὶ ὁρόφων καὶ τῶν προσθέτων εἰς εἶδος παροχῶν εἶναι ἐν τῷ συνόλῳ των μεγαλύτερα τῶν ὑπὸ τῶν ἐθνικῶν γενικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας καθοριζομένων· ἰσχυρισμὸς ἐργοδότου περὶ καταχρηστικῆς ἀσκήσεως δικαιώματος μισθωτοῦ, Π 2818 σ. 1146. — Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας θυρωροῦ πολυκατοικίας· δικαίωμα ἀποζημιώσεως ἴσης πρὸς τὸ ἥμισυ τῆς ὑπὸ τοῦ ν. 2112/1920, ὡς ἐτροποποιήθη, καθοριζομένης· πρόσληψις καὶ ἀπόλυσις θυρωροῦ κατὰ τὰ ἐκ τῶν ἄρθρων 778 Α.Κ. καὶ τοῦ ν. 3741/1929 περὶ ἰδιοκτησίας κατ' ὀρόφους προκύπτοντα· ἀκυρότης ἄλλως καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας· καταβολὴ μισθοῦ ἐν ὑστερημοίᾳ τοῦ ἐργοδότου· ἐπιδόματα κατ' ὀρόφους, γάμου καὶ παροχὴ ἐργασίας κατὰ Κυριακάς, Π 4129 σ. 1216. — Ἐπιβάρυνσις μισθωτῶν πολυκατοικιῶν διὰ δαπάνην μισθοῦ θυρωρῶν· ἔννοια διατάξεως ἄρθρου 32 § 7 τοῦ διατάγματος περὶ ἐνοικιοστασίου· συμμετοχὴ ἐποχρεωτικῶς εἰς δαπάνας τῶν κοινοχρήστων χώρων, εἰς τὰς ὁποίας καὶ αἱ ἀποδοχαὶ

των θυρωρών, ἐκείνων μόνων ἐκ τῶν μισθωτῶν πολυκατοικιῶν καὶ μεγάρων, τῶν ὁποίων τὰ μίσθια ἐξυπηρετοῦνται διὰ τῶν χώρων τούτων καὶ ὄχι καὶ τῶν μισθωτῶν μισθίων χώρων, ἀποτελούντων μὲν οἰκοδομικῶς τμῆμα τῆς πολυκατοικίας, ὄντων ὅμως ἀνεξαρτήτων τῶν λοιπῶν μισθίων καὶ μὴ ἐξυπηρετουμένων ἀνίσχυρος, ὡς ἐκτὸς νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως, ἡ ἀντιθέτως ὁρίσασα ὑπουργικὴ ἀπόφασις, ΑΠ 554 σ. 222. — Ἀσφάλισις εἰς τὸ Ι.Κ.Α. θυρωρῶν πολυκατοικιῶν, Ἔγκ. σ. 637. — Ἀσφάλισις εἰς τὸ Ι.Κ.Α.· νόμιμος ἡ διὰ τοῦ Κανονισμοῦ περὶ προστασίας τοῦ προσωπικοῦ μεταλλείων, ὀρυχείων κλπ. ἐξαίρεσις ἀπὸ ταύτης τῶν θυρωρῶν, φυλάκων καὶ τοῦ προσωπικοῦ τῶν Γραφείων, ΣΕ 2308 σ. 1345.

I

Ἰατρεῖα. Τεκμαρτὰ ἡμερομίσθια δι' εἰσφορὰς Ι.Κ.Α., Ἔγκ. σ. 441. Βλ. καὶ λ. **Ἰατροί.**

Ἰατροί. Ἀπαγόρευσις εἰς ἰατροὺς νὰ κατέχουν πλείονας τῆς μιᾶς θέσεως καὶ ἐξαιρέσεις· διάταξις ν. 3623/1956· ἀποζημίωσις ἀπολυομένων κατ' ἐφαρμογὴν τῶν περὶ πολυθεσίας διατάξεων· ἐφαρμογὴ ὄχι μόνον διὰ τοὺς κατὰ τὴν ἐναρξιν ἰσχύος τοῦ ν.δ. 3319/1955 ὑπηρετοῦντας πολυθεσίτας ἰατροὺς, ἀλλὰ καὶ διὰ τοὺς μετέπειτα καθισταμένους τοιούτους, ΑΠ 539 σ. 24. Ἀπαγόρευσις κατ' ἄρθρον 5 παράγραφος 1 ἀ.ν. 1843/1951, ὡς ἀντικατασταθη, εἰς τοὺς ἰατροὺς νὰ κατέχουν πλείονας τῆς μιᾶς θέσεις· ἀκυρότης δικαιοπραξίας, ἀντικειμένης εἰς ἀπαγορευτικὴν διάταξιν νόμου κατ' ἄρθρον 174 Α.Κ.· ἀπαγορευτικὴ ἡ ἀνωτέρω διάταξις, ἀφορῶσα ὅμως τὰς πέραν τῆς μιᾶς ἰατρικὰς θέσεις, ὥστε ἡ δικαιοπραξία περὶ προσλήψεως ἰατροῦ εἰς τὴν πρώτην θέσιν παραμένει ἰσχυρὰ· παραπομπὴ ὅμως τοῦ ζητήματος εἰς τὴν Ὁλομέλειαν τοῦ Ἀρείου Πάγου, ΑΠ 145 σ. 631. — Ἀναγκαῖα ἄδεια Ὑπουργοῦ Ὑγιεινῆς καὶ Ἀντιλήψεως δι' ἄσκησιν ἰατρικῆς ὑπὸ πτυχιούχων καὶ χρησιμοποίησιν τοῦ τίτλου «ἰατρὸς» κατ' ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ ν.δ. 3623/1956 περὶ καταστάσεων ὅρων ἰατρικῆς ἀμοιβῆς, ΑΠ 538 σ. 25. — Μισθοδοσία ἰατρῶν Νοσηλευτικῶν Ἱδρυμάτων· καθορισμὸς κατ' ἄρθρον 12 ν.δ. 2592/1953, ὡς ἐτροποποιήθη, τῶν μηνιαίων ἀποδοχῶν τοῦ ἰατρικοῦ προσωπικοῦ τῶν ὑπὸ τούτων διεπομένων Ἱδρυμάτων, ἴσων πρὸς τὰς ἀποδοχὰς τῶν μονίμων ὑπαλλήλων, τῶν ἀντιστοίχων εἰς τοὺς βαθμοὺς τοὺς δ' ἕκαστον τοῦ ἰατρικοῦ προσωπικοῦ ἀνηκόντων, τῶν αὐτῶν ἐπαναλαμβανομένων καὶ εἰς τὸ ἄρθρον 2 § 1 ν.δ. 3623/1956, ἀναφερόμενον εἰς τὰς μηνιαίας ἀποδοχὰς τῶν ἰατρῶν τῶν Νοσηλευτικῶν Ἱδρυμάτων πάσης φύσεως καὶ κατηγορίας· ἐξομοίωσις τῶν μηνιαίων ἀποδοχῶν καὶ ὄχι μόνον τῶν μηνιαίων μισθῶν τῶν ἰατρῶν τῶν ἐν λόγῳ Ἱδρυμάτων πρὸς τὰς τοιαύτας τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων τοῦ ἀντιστοίχου βαθμοῦ, μὴ ἀσκούντος ἐπιρροὴν τοῦ χαρακτηρισμοῦ αὐτῶν ὡς ἐκτάκτων ἢ ἐπὶ θητείᾳ· δικαίωμα αὐτῶν πρὸς λῆψιν ὄχι μόνον τοῦ μισθοῦ, ἀλλὰ καὶ τῶν πάσης φύσεως ἐπιδομάτων πολιτείας κλπ., ΑΠ 85 σ. 630. — Κατάστατι ὅρια ἀμοιβῶν ἰατρῶν κατὰ ν.δ. 3623/1956 καὶ 4111/1960· ἔννοια διατάξεων· δὲν ἀπαγορεύεται ἡ κατ' ἐπάγγελμα ἀμοιβὴ τῶν εἰς τὰ ἐν ἄρθρῳ 1 τοῦ ν.δ. 3623/1956 νομικὰ πρόσωπα παρεχόντων ὑπηρεσίας ἰατρῶν, ἀλλ' ἁπλῶς ὁ τρόπος αὐτῆς ἀμοιβῆς περιορίζεται εἰς τοὺς μὴ ἀπασχολουμένους κατὰ πλήρες ὡράριον ἰατροὺς καὶ τελεῖ ὑπὸ τὴν ἔγκρισιν δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Κοινωνικῆς Προνοίας καὶ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ· ἀμοιβὴ ἰατροῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἀρτεργατῶν, Μελεργατῶν καὶ Μακαρονοτεχνιτῶν, ΑΠ 377 σ. 1150. — Νόμιμος μισθοδοσία ἰατρῶν νομικῶν προσώπων· ἐξάρτησις ἰατροῦ ἐκ τοῦ ἐργοδότου, μὴ αἰρομένη ἐκ τοῦ περιστατικοῦ ὅτι αὐτὸς, ὡς ἐπιστήμων ἰατρός, ἐκέκτητο προεπαγγελματικὴ ἐμβολὴν ὡς πρὸς τὴν ἄσκησιν τοῦ ἐπαγγέλματος καὶ τὸν τρόπον θεραπείας τῶν ἀσθενῶν· παραδεκτὴ ἐκδίκασις ἀξιώσεων αὐτοῦ κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν· νόμιμος μισθοδοσία ἰατρῶν, ΑΠ 469 σ. 1475. — Εἰδικοὶ συνδεόμενοι διὰ σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ἰατροὶ τῆς Λ.Ε.Η., ἀπασχολούμενοι ἐπὶ τρεῖς ἕως τέσσαρας ὥρας ἡμερησίως, δικαιοῦνται τῆς ὑπὸ τοῦ ἀ.ν. 539/1945 προβλεπομένης ἐτησίας μετ' ἀποδοχῶν ἀδείας, Γν. Σ. σ. 1041. — Δικαιοπρόσληψις παρὰ τῶν ὑποκαταστημάτων τοῦ Ι.Κ.Α. θεραπευτῶν-ἰατρῶν γενικῆς ἰατρικῆς ἢ εἰδικοτήτων, ἵνα παρέχουσιν ἰατρικὴν περίθαλψιν ἐν τοῖς ἰδιωτικοῖς αὐτῶν ἰατρείοις ἢ συνεβλημένως μετ' αὐτοῦ κλινικαῖς, ὡς καὶ ἐν τῇ κατοικίᾳ τῶν ἀσθενῶν, ἀντὶ ἀμοιβῆς, συνισταμένης εἰς παγίαν κατὰ μῆνα ἀποζημίωσιν, εἴτε εἰς τοιαύτην κατὰ περίπτωσιν παρεχομένης ὑπηρεσίας· ὑπηρεσιακὴ κατάστασις τούτων· κατώτατον ὅριον ἀμοιβῆς κατὰ ν.δ. 3623/1956· ἀπόλυσις κατ' ἄρθρον 10 παράγραφος 4 ν.δ. 4352/1964 καὶ ἀποζημίωσις, ΑΠ 694 σ. 281. — Σύνδεσις προσωπικοῦ κοινοτικῶν ἰατρείων διὰ σχέσεως δημοσίου δικαίου· ὑποχρέωσις Δημοσίου πρὸς καταβολὴν μισθοῦ τοῦ ἀφόρως ἀπολιθέντος ἰατροῦ· ἐφαρμογὴ ἀρχῶν Ἀστικοῦ Δικαίου περὶ ὑπερημερίας τοῦ μισθωτοῦ ἐργασίας ἐπὶ σχέσεων δημοσίου δικαίου· συνέπειαι· παραγραφὴ διακοπὴ ἐνστασις συμψηφισμοῦ ἀλλαχοῦ κερδηθέντος, Π 26 σ. 678. — Χρησιμοποίησις ἀναγκαστικῶς τοποθετουμένων παλαιμάχων κατ' ἄρθρον 3 ἀ.ν. 1836/1951, μὴ περιλαμβανομένων εἰς τὴν ἔννοιαν τοῦ ὑπαλλήλου τῶν ἀσκούντων τὸ ἰατρικὸν ἐπάγγελμα, ἐν' ὅσον ἡ τοποθέτησις των γίνεται ἐπ' τὴν ἰδιότητά των ταύτην, ΣΕ 1380 σ. 813.

Ἰδιοκτησία κατ' ὄροφους. Βλ. λ. **Θυρωροί.**

Ἰδιωτικοὶ ὑπάλληλοι. Βλ. λ. **Ὑπάλληλοι ἰδιωτικοί.**

Ἰδιωτικὸν Διεθνὲς Δίκαιον. Ἔννοια ἄρθρου 25 Α.Κ.· ἐφαρμογὴ τοῦ ἁρμόζοντος εἰς τὴν σύμβασιν δικαίου, ἐὰν τὰ μέλη δὲν ὥρισαν ρητῶς ἢ σιωπηρῶς τὸ Δίκαιον, εἰς τὸ ὁποῖον ὑπέβαλον τὴν ἐκ τῆς συγκεκριμένης συμβάσεως ἐνοχήν· ἐξαίρεσις τοῦ ἁρμόζοντος δικαίου καὶ προσδιορισμὸς τούτου βάσει τῶν θεμελιούντων τὴν ἐνοχικὴν σχέσιν στοιχείων καὶ μετ' ἐξακρίβωσιν καὶ ἐκτίμησιν ὅλων τῶν ὑπὸ τῶν διαδίκων προ-

τεινομένων καὶ ἀποδεικνυομένων ὡς συντρεχουσῶν εἰδικῶν συνθηκῶν καὶ περιστάσεων ἀναίρεσις ἀποφάσεως, μὴ διαλαμβανούσης ποῖαι αἱ λοιπαὶ συντρέχουσαι συνθῆκαι, διὰ μὴ λήψιν ὑπ' ὄψιν οὐσιωδῶν ἰσχυρισμῶν τοῦ ἐναγομένου, ΑΠ 421 σ. 1405. — Παροχὴ ἐργασίας εἰς Πρεσβείαν ξένης Πολιτείας· δικαιοδοσία ἡμεδαπῶν δικαστηρίων διὰ τὰς ἐξ αὐτῆς ἀξιώσεις· προϋποθέσεις ἐτεροδικίας, Π 1006 σ. 431.

Ἱδρύματα. Βλ. λ. **Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις, Νοσοκομεῖα.**

Ἱεροψάλται. Σχέσις μετὰ τῶν ναῶν, νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου· σύνδεσις διὰ σχέσεως δημοσίου δικαίου· δικαίωμα τῶν διὰ ταξικοὺς ὑπαλλήλους ἐπιδομάτων πολιτείας, ΑΠ 232 σ. 872.

Ἱκανοποίησις χρηματική. Δικαίωμα τοῦ παθόντος ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος καὶ χρηματικῆς ἱκανοποιήσεως δι' ἠθικὴν βλάβην, ἡ ὁποία εἶναι διάφορος τῆς περιουσιακῆς ζημίας ὡς πρὸς τὴν φύσιν αὐτῆς καὶ ὀφείλεται εἰς τὸν παθόντα, ἐπὶ θανατώσεως δὲ προσώπου εἰς τὴν οἰκογένειαν τοῦ λόγῳ ψυχικῆς ἀδύνης· δικονομικὴ προστασία. ΝΖ σ. 1413, Σημ. σ. 156.— Ἀξίωσις παθόντος ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος πρὸς χρηματικὴν ἱκανοποίησιν λόγῳ ἠθικῆς βλάβης· ἐκδίκασις ἀγωγῆς κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, ΕΑ 990 σ. 674.— Ἀναρμόδιος ὁ κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν Πρωτοδίκης ἐπὶ ἀγωγῆς περὶ χρηματικῆς ἱκανοποιήσεως δι' ἠθικὴν βλάβην ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, στηριζομένης εἰς ἀδικοπραξίαν καὶ μὴ πηγαζούσης ἐκ τῆς σχέσεως ἐργασίας· παραπομπὴ τῆς ἀγωγῆς ἐνώπιον τοῦ ἁρμοδίου Πρωτοδικείου λόγῳ ποσοῦ κατὰ τὴν τακτικὴν διαδικασίαν, Π 9646 σ. 746, Π 11008 σ. 1032, Π 12573 σ. 1074, Π 17829 σ. 1270. — Ἐκδίκασις κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν καὶ ἀπαιτήσεων, αἱ ὁποῖαι πηγάζουν ἐξ ἀδικοπραξίας, ἐφ' ὅσον τελοῦν ἐν συναρτήσει πρὸς τὴν σχέσιν ἐργασίας, ἡ ἄδικος δὲ πρᾶξις συνίσταται εἰς παραβίασιν νομικῆς ὑποχρεώσεως, ἀπορρεούσης ἐκ τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως καὶ τῶν προστατευτικῶν τῆς ἐργασίας νόμων καὶ κανονισμῶν· ἀξίωσις χρηματικῆς ἱκανοποιήσεως δι' ἠθικὴν βλάβην, ΑΠ 433 σ. 1587.—Ἐπὶ παρανόμων ὑπερωριῶν· ἡ προσαύξησις 75% σκοπεῖ τὴν κατ' ἄρθρα 239 καὶ 832 Α.Κ. χρηματικὴν ἱκανοποίησιν δι' ἠθικὴν βλάβην, ΑΠ 36 σ. 345, πρβλ. Εἰσαγ. σ. 344.

Ἱκανότης. Ἡ δικαιοπρακτικὴ ἱκανότης πρὸς σύναψιν συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ὡς προϋπόθεσις τῆς νομιμότητος τῆς ἀπεργίας. ΝΖ σ. 1010.

Ἴση μεταχείρισις. Βλ. λ. **Ἐργασίας σύμβασις** (παράγρ. 6).

Ἰσότης. Βλ. λ. **Σύνταγμα.**

Κ

Καθαρίστριαι. Ἀναγκαστικὴ πρόσληψις ἀναπήρων εἰρηνικῆς περιόδου εἰς θέσεις κλητήρων, νυκτοφυλάκων, καθαριστριῶν κατὰ ν. 4471/1965· ἀνεφάρμοστον ἐπὶ Α.Ε.Η., ΣΕ 2998 σ. 207.— Τεκμαρτὰ ἡμερομίσθια δι' εἰσφορὰς Ι.Κ.Α., Ἔγκ. σ. 441.

Καθυστέρησις. Ἀποδοχῶν· αἴτημα καταβολῆς τόκων, Π 15424 σ. 1266.— Φιλοδωρημάτων ὡς ποινικὸν ἀδίκημα, Γνμδ. γνθ. σ. 1321.—Ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν· ποινικὴ δίωξις, Γν. Σ. σ. 572. — Εἰσφορῶν πρὸς τὸ Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Ἠλεκτροτεχνιτῶν Ἑλλάδος· παραγραφὴ ὡς πρὸς τὸ Δημόσιον· τίς εὐθύνεται διὰ τὰς καθυστερουμένας εἰσφορὰς· ὑποχρέωσις Διοικήσεως πρὸς τακτοποίησιν αὐτεπαγγέλτως τῶν μὴ παραγεγραμμένων ὀφειλῶν της ἐκ τῶν ἄνω εἰσφορῶν, Γν. Σ. σ. 1293. — Βραδύτης ἀσκήσεως δικαιώματος· καθ' ἑαυτὴν δὲν συνιστᾷ κατάχρησιν δικαιώματος, ΑΠ 306 σ. 1549, Σημ. σ. 1550.— Ἁπλῆ ρηματικὴ προσφορὰ καθυστερουμένων ἀποδοχῶν ἄνευ πραγματικῆς καταβολῆς αὐτῶν δὲν ἄρει τὰς συνεπείας τῆς ἐπισχέσεως ἐργασίας, Π 7023 σ. 285.

Καλὴ πίστις. Ὑποχρέωσις, κατ' ἄρθρον 288 Α.Κ., τοῦ ὀφειλέτου πρὸς ἐκπλήρωσιν τῆς παροχῆς, ὡς ἀπαιτεῖ ἡ καλὴ πίστις, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν, ΑΠ 629 σ. 79, ΑΠ 307 σ. 951.— Ἐκ τοῦ ἄρθρου 288 Α.Κ. ἡ ἀρχὴ ἴσης μεταχειρίσεως, Π 4007 σ. 479, ΝΖ σ. 541, ΑΠ 307 σ. 951, Π 11577 σ. 1139, Ἔγγρ. σ. 1165. — Ὁ μονομερὴς προσδιορισμὸς τῆς παροχῆς ἐν τῇ συμβάσει ἐργασίας· καλὴ πίστις· ἴση μεταχείρισις, ΝΖ σ. 529. — Προαιγωγαὶ ὑπαλλήλων Ἀγροτικῆς Τραπέζης· ἰσχυρισμὸς παραβιάσεως καλῆς πίστεως καὶ ἀρχῆς ἴσης μεταχειρίσεως, ΑΠ 599 σ. 685.— Προϋποθέσεις ἐφαρμογῆς τοῦ ὑπὸ τῶν ἄρθρων 173 καὶ 200 Α.Κ. τιθεμένου κανόνος, ὅτι αἱ συμβάσεις καὶ ἐν γένει δηλώσεις βουλήσεως δέον νὰ ἑρμηνεύωνται ὡς ἀπαιτεῖ ἡ καλὴ πίστις, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν, ΑΠ 688 σ. 233, ΑΠ 722 σ. 367, ΑΠ 195 σ. 889, ΑΠ 291 σ. 891. Βλ. καὶ λ. **Κατάχρησις δικαιώματος.**

Καλλιτέχναι. Βλ. καὶ λ. **Θέατρα.** Πρόσληψις καλλιτέχνιδος ἄσματος διὰ παροχὴν ὑπηρεσιῶν εἰς κοσμικὸν κέντρον· χαρακτὴρ συμβάσεως ὡς συμβάσεως στενῶς ἐξηρτημένης ἐργασίας καὶ ὑπαγωγὴ τῆς ἐξ αὐτῆς ἀπαιτήσεως πρὸς ἐκδίκασιν εἰς τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν· μὴ ἀποδοχὴ ὑπηρεσιῶν καὶ περιέλευσις ἐργοδότου εἰς ὑπερημερίαν, ἐθνομένου εἰς τὴν πληρωμὴν τοῦ μισθοῦ κατ' ἄρθρα 349, 656 Α.Κ., Π 22644 σ. 296.

Καμπαρέ. Τεκμαρτὰ ἡμερομίσθια δι' εἰσφορὰς Ι.Κ.Α., Ἔγκ. σ. 441.

Κανονισμοί. Ὑποχρέωσις κατὰ ν.δ. 3789/1957 τῶν ἐπιχειρήσεων, ἐκμεταλλεύσεων καὶ ἐργασιῶν πρὸς κατάρτισιν Κανονισμῶν, ρυθμιζόντων τὰς ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἐργασίας διαμορφουμένας σχέσεις· πειθαρχικὴ ἐξουσία· συνταγματικότης τῶν ρυθμιστικῶν τῆς πειθαρχικῆς ἐξουσίας διατάξεων, μὴ ἀντιτιθεμένων εἰς διατάξεις τοῦ Συντάγματος, οὔτε καὶ εἰς τὰς περὶ διακρίσεως τῶν ἐξουσιῶν· δικαστικὸς ἔλεγχος ἀποφάσεων Συμβουλίων, ΑΠ 525 σ. 92. —Παράβασις Κανονισμῶν ἐργασίας κατ' ἐξουσιοδότησιν νόμου· δικαστικὸς ἔλεγχος πολιτι-

κών δικαστηρίων· Γενικός Κανονισμός προσωπικού Α.Ε. 'Αστική Συγκοινωνία Περιοχής 'Αθηνών· κατάταξις και διαβάθμισις προσωπικού· ωρομίσθιος· Εργατικού Δικαστού, ΑΠ 11577 σ. 1159. — Κανονισμοί εργασίας κατά ν.δ. 3789/1957· κατάρτισις ταύτων προτοβουλία τού εργοδότου, δυνατού όντος όπως περιλάβωσι μόνον κανόνας, οί οποίοι ρυθμίζουσι τάς έν τή έκτελέσει τής εργασίας διαμορφουμένας σχέσεις και σκοπούσιν εις την διατήρησιν τής ένοτερικής τάξεως και πειθαρχίας έν τή επιχειρήσει και ίδίως την κατά τρόπον ωρισμένον άσκησιν τής πειθαρχίας έν τή επιχειρήσει έκ μέρους τού εργοδότου· διαδικασία τροποποιήσεως κλπ. Γενικού Κανονισμού Ο.Τ.Ε. κατ' άρθρον 9 ν. 3105/1954, ΣΕ 415 σ. 1169. — Γενικός Κανονισμός προσωπικού Ο.Τ.Ε.· ισχύς νόμου, ΑΠ 4957 σ. 1534.— 'Οργανισμός 'Αγροτικής Τραπέζης· ισχύς νόμου, ΑΠ 549 σ. 8, ΑΠ 599 σ. 685, ΑΠ 21 σ. 892, ΑΠ 328 σ. 1151. — Κανονισμός εργασίας προσωπικού 'Ολυμπιακής 'Αεροπορίας· ισχύς νόμου, ΑΠ 634 σ. 96.— 'Εφαρμογή 'Επιλλήλικού Κώδικος επί τού προσωπικού τών Σ.Ε.Κ.· προϋπόθεσις ή προηγουμένη έκδοσις δ.δ., θεσπίζοντος τούς ιδιαιτέρους κανόνας περί τής καταστάσεως τού προσωπικού τών Σ.Ε.Κ. δι' εκδόσεως Γενικού Κανονισμού εξακολούθησις τών προτέρων κριτηρίων περί τού προσωπικού τούτων, ΑΠ 635 σ. 302. — Κανονισμός 'Υπηρεσίας Α.Ε.Η.· δέν θέτει κανόνας έξ αντικειμένου δικαίου, δεσμεύοντας την Διοίκησιν και την παρ' αύτή αναγκαστικήν τοποθέτησιν πολεμιστών, ΣΕ 3277 σ. 340.— Ισχύς Κανονισμού τής Α.Ε.Η., ως συμβάσεως ιδιωτικού δικαίου· προσαρμογή μισθού πρός τά κατά τον Κανονισμόν μισθολογικά κλιμάκια, ΑΠ 729 σ. 368, ΑΠ 723 σ. 369.— Γενικός Κανονισμός καταστάσεως προσωπικού Τραπέζης 'Ελλάδος· ισχύς ως συμβάσεως, ΑΠ 536 σ. 490.— 'Υπαρξις 'Εσωτερικών Κανονισμών 'Υπηρεσιών ή νομικών προσώπων δια παροχήν ένεργετημάτων προαγωγής, μισθού ανωτέρου βαθμού ή επιδόματος εις μέλη 'Οργανώσεων εσωτερικής αντιστάσεως κατ' ά.ν. 971/1949· παραγραφή, ΑΠ 61 σ. 472.— Κανονισμός Φαρμακευτικής Περιθάλψεως τού Ι.Κ.Α.· χορήγησις φαρμάκων προς τούς ησφαλισμένους τού Ι.Κ.Α. δια των μετ' αύτού συμβεβλημένων φαρμακοποιών κατά τούς όρους τού Κανονισμού, οίτινες τίθενται και ως συμβατικοί όροι τής μετά τού Ι.Κ.Α. και φαρμακοποιών συμβάσεως· επαγωγή των έκ τής έφαρμογής διαφορών, μή έχουσών τον χαρακτήρα διοικητικών διαφορών επαγομένων εις την άναθετικήν διαδικασίαν τού Συμβουλίου 'Επικρατείας, εις την δικαιοδοσίαν των κοινών δικαστηρίων, ΣΕ 162 σ. 37— 'Ασφάλισις εις τό Ι.Κ.Α.· παροχή συντάξεως εις εργαζομένους εις θαρέα και άνθυγιεινά επαγγέλματα· καθορισμός δια Κανονισμού, πλήν τού χρόνου απασχολήσεως και παντός σχετικού προς την συνταξιοδότησιν τούτων ζητήματος· έννοια εξουσιοδοτήσεως υπό τού νόμου τής Διοικήσεως· νόμιμος ή δια τού Κανονισμού περί προστασίας τού προσωπικού μεταλλείων, ορυχείων κλπ. εξαίρεσις άπό ταύτης των θεμελίων, φυλάκων και τού προσωπικού των Γραφείων· προσθήκη εις Κανονισμόν προστασίας προσωπικού των μεταλλείων, ορυχείων κλπ. των απασχολουμένων εις καμινείαν και εμπλουτισμόν και όχι και των έφαρμοστών μηχανοτεχνιτών· άκυρωσις ως πρός τούς τελευταίους τής διοικητικής πράξεως, ΣΕ 2308 σ. 1345. — Βλ. και λ. **Πειθαρχία, Ηλεκτρικαί επιχειρήσεις, Κοινωνικαί 'Ασφαλίσεις, Ταμεία, Τράπεζαι.**

Καπνεργάται. Σύνδεσις εργάτου επεξεργασίας καπνών μετά τού εργοδότου αύτού κατά τον ν. 2348/1953 δια συμβάσεως εργασίας ωρισμένου χρόνου και δή εξαημέρου διαρκείας, εφ' όσον ο εργοδότης δέν προβή εις την περί τού αντιθέτου δήλωσιν· θεώρησις τού αρχιστεβεδώρου καπνών ως εργάτου· εφαρμογή ά.ν. 539/1945 περί άδειών μισθωτών, ΑΠ 6296 σ. 291.

Καρραγωγείς. Τεμαρτά ημερομίσθια δι' εισφοράς Ι.Κ.Α., Έγκ. σ. 441.

Καταβολή. Πραγματική καταβολή οφειλομένων και καθυστερουμένων αποδοχών μισθωτού πρός άρσιν των συνεπειών επισχέσεως εργασίας, ΑΠ 7023 σ. 285.— 'Αποδείξεις εισπράξεων εσόδων επαγγελματικών σωματείων μετά τό ν.δ. 4361/1964· ανεφάρμοστον άρθρου 3 ν. 6253/1934, Γν.Σ. σ. 639.— Χαρτόσημον εξοφλητικών αποδείξεων αποζημιώσεων ν. 2112/1920· επιβάρυνσις κατ' άρθρον 13 ν. 2053/1952 εξ ημισείας των εργοδοτών και των εργαζομένων, ΑΠ 209 σ. 666.— Χαρτόσημον εξοφλητικών αποδείξεων συντάξεων παρ' 'Οργανισμών Κοινωνικής 'Ασφαλίσεως, Γν. Σ. σ. 1355.— Εξοφλητική απόδειξις γενική και αόριστος, άνευ αναφοράς τού καταβληθέντος χρηματικού ποσού διά τάς κατ' ίδιαν απαιτήσεις ή έστω τού συνολικώς καταβληθέντος ποσού· μή απόδειξις εξ αύτής εξοφλήσεως των επιδίκων αξιώσεων, ΑΠ 4623 σ. 933.— Δυνατόν να συναχθή σύμβασις παραιτήσεως άπό ενοχικής αξιώσεως υπό την έννοιαν τής συμβάσεως άφέσεως χρέους κατ' άρθρον 454 Α.Κ. δια παραδόσεως εξοφλητικής αποδείξεως τού χρέους πρός τον οφειλέτην επί προθέσει άφέσεως χρέους· τί δέον να περιέχη ή απόδειξις, ΑΠ 4957 σ. 1534, ΑΠ 1774 σ. 559.

Καταγγελία συμβάσεως εργασίας. Ι. Κατά τον ν. 2112/1920 και τό β. δ. 16 Ιουλίου 1920. Α'. Γενικά. Προυποθέσεις. Έκτασις εφαρμογής. Σκοπός ν. 2112/1920· ισχύς τούτου και τού δ.δ. 16 Ιουλίου 1920 κατ' άρθρον 38 Εισαγωγικού Νόμου 'Αστικού Κώδικος, ΝΖ σ. 184, Εισαγ. σ. 1471.— 'Εφαρμογή επί συμβάσεων εργασίας αορίστου χρόνου, Εισαγ. σ. 77, ΝΖ σ. 502, Εισαγ. σ. 737, ΑΠ 21736 σ. 737, ΑΠ 11439 σ. 1026, ΑΠ 3414 σ. 1071.— 'Ανεφάρμοστον άρθρων 672 και 673 Α.Κ. επί τής αορίστου χρόνου συμβάσεως εξηρτημένης εργασίας, ής ή λύσις υπάγεται εις τον ν. 2112/1920, ΑΠ 11439 σ. 1027, ΑΠ 5027 σ. 1471.— 'Εφαρμογή νόμου 2112/1920 και επί συμβάσεων ωρισμένης χρονικής διαρκείας, εάν ο καθορισμός τής διαρκείας δέν δικαιολογήται έκ τής φύσεως τής

συμβάσεως, άλλ' έτέθη σκοπίμως πρός καταστρατήγησιν τοῦ νόμου, ΑΠ 628 σ. 78, ΝΖ σ. 185.— Ἀνεφάρμοστον ὅμως ὁσάκις δι' εἰδικῆς διατάξεως ἐπιβάλλεται ἡ σύναψις τῆς συμβάσεως δι' ὡρισμένον χρόνον· σύνδεσις τῶν προσλαμβανομένων διά τήν συγκρότησιν συνεργείων Δήμων καί Κοινοτήτων ὑποχρεωτικῶς διά τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ὡρισμένου χρόνου, ΑΠ 628 σ. 78.— Ἐφαρμογή ν. 2112/1920 ἐπί τῶν ὑπαλλήλων τοῦ Εἰδικοῦ Ταμείου Μονίμων Ὁδοστρωμάτων Ἀθηνῶν· πρόσληψις ὑπαλλήλου ἐπί συμβάσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου καί δι' ἀλληλοδιαδόχων συμβάσεων μέ καθορισμόν ὡρισμένου χρόνου, χωρίς νά δικαιολογῆται τοῦτο ἐκ τῆς φύσεως τῆς ἐργασίας, ἀλλά πρός καταστριτήγησιν τοῦ ν. 2112/1920· θεώρησις τῆς συμβάσεως ὡς ἀορίστου χρόνου καί ἐφαρμογή ν. 2112/1920, ΑΠ 638 σ. 224.— Ἀποζημίωσις ἀπολυομένου προσωπικοῦ Εἰδικοῦ Ταμείου Μονίμων Ὁδοστρωμάτων ἐξομοίωσις τοῦ Ε.Τ.Μ.Ο.Α. πρός τό Δημόσιον, μή ἀπαλλασσομένων ὅμως τῆς κατά τόν ν. 2112/1920, ὡς ἰσχύει, ἀποζημιώσεως ἀπολυομένων μισθωτῶν αὐτοῦ, συνδεομένων μετ' αὐτοῦ διά συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου καί μή ἐφαρμοζομένων τῶν διά τό Δημόσιον ἰσχυουσῶν πρό τῆς καταργήσεώς των διά τοῦ ἄρθρου 24 § 7 ν. 4164/1965 τῶν ὑπ' ἀριθ. 956 καί 976/1947 Πράξεων τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ΑΠ 319 σ. 1086.— Πρόσληψις νοσοκόμων διά τό Νοσοκομεῖον Ἀστυνομίας Πόλεων· καθορισμός ὡρισμένου χρόνου συμβάσεως, ἐπιβαλλομένου ὑπό νόμου καί ὄχι πρός καταστρατήγησιν τῶν περί καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας διατάξεων τοῦ ν. 2112/1920· λῆξις αὐτοδικαίως συμβάσεως ὡρισμένου χρόνου παρελθόντος τούτου καί Ἔλλειψις δικαιώματος ἀποζημιώσεως διά καταγγελίαν συμβάσεως ἀορίστου χρονικῆς διαρκείας, Π 3414 σ. 1071.— Θεώρησις συμβάσεως ὡς ἀορίστου χρόνου, ὅταν ἔχῃ καθορισθῆ διά ταύτης ἀνώτατον ὅριον διαρκείας αὐτῆς, ἀλλά συναμα ἔχῃ ἀναγνωρισθῆ εἰς τόν ἐργοδότην τό δικαίωμα νά ἀπολύῃ τόν μισθωτόν καί πρό τῆς παρόδου τοῦ χρόνου, ὡς τελούσης ὑπό διαλυτικήν ἐξουσιαστικήν ὑπέρ τοῦ ἐργοδότου αἵρεσιν· ἐφαρμογή ἐπί καταγγελίας τῆς συμβάσεως τοῦ ν. 2112/1920, Π 21736 σ. 737.— Χρόνος ὑπηρεσίας ἐν συμβάσει ὡρισμένου χρόνου δι' ἀποζημίωσιν ν. 2112/1920, ΝΖ σ. 184. — Ἐφαρμογή νόμων περί καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας καί ἐπί ἀκύρων συμβάσεων ἐργασίας, ΝΖ σ. 749, Εἰσαγ. σ. 739, Π 1420 σ. 740, Π 92 σ. 1465, Εἰσαγ. σ. 1207.— Ἀκυρότης συμβάσεως μετά Δημοσίου μή καταρτισθείσης ἐγγράφως· δικαίωμα ἀποζημιώσεως ν. 2112/1920 καί ἐπί ἀκύρων συμβάσεων ἐργασίας, Π 1420 σ. 740.— Ὑποχρέωσις καταβολῆς ἀποζημιώσεως ν. 2112/1920 καί ἐπί ἀκύρων συμβάσεων ἐργασίας, ὡς καί ἐπί τοιούτων δι' ἔλλειψιν τῆς ἀπαιτουμένης νομιμοφροσύνης· ἀπόλυσις μισθωτοῦ Ἑνώσεως Γεωργικῶν Συνεταιρισμῶν δι' ἔλλειψιν νομιμοφροσύνης, Π 92 σ. 1465, πρβλ. Εἰσαγ. σ. 1465.— Προϋπόθεσις ἐφαρμογῆς ν. 2112/1920, ἐν συνδυασμῷ πρός τόν νόμον 3198/1955, νά εἶναι τις ἰδιωτικός ὑπάλληλος, ΝΖ σ. 749.— Ἔννοια ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου· περιπτώσεις. Βλ. λ. **Ὑπάλληλοι ἰδιωτικοί.** — Ἀπασχόλησις μισθωτῶν εἰς πλείονας ἐργοδότας καί ἐφαρμογή ν. 2112/1920, ἐν συνδυασμῷ πρός νόμον 3198/1955, ΝΖ σ. 749. —Προϋπόθεσις ὑποχρεώσεως ἐργοδότου πρός ἐμπρόθεσμον ἔγγραφον καταγγελίαν τῆς μετά τοῦ ὑπαλλήλου του (καί τοιούτος ὁ ὁδηγός αὐτοκινήτου) συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου ἡ συμπλήρωσις δωδεκαμήνου τοὐλάχιστον ἐργασίας τοῦ ἀπολυομένου· δυνατή ἄλλως ἡ ὑπό τοῦ ἐργοδότου καταγγελία ἀτύπως καί ἄνευ ἀποζημιώσεως· ἀνεφάρμοστον ἄρθρου 663 Α.Κ., Π 21 σ. 226, πρβλ. Εἰσαγ. σ. 226.— Θεώρησις συμβάσεως μηχανοδηγοῦ ρυμουλκοῦ ὡς συμβάσεως ναυτικῆς ἐργασίας· ἀνεφάρμοστον διατάξεων ν. 2112/1920· ἐφαρμοστέαι διατάξεις, ΑΠ 63 σ. 369. — Ἀνεπάρμοστον ἐπί ἀπολύσεως ὑπαλληλικοῦ προσωπικοῦ Ὀλυμπιακῆς Ἀεροπορίας, ΑΠ 634 σ. 96.— Καταγγελία συμβάσεως δικαίων ὁδηγῶν αὐτοκινήτων πολυτελείας· ἔννοια ὅρου τῆς ἀπό 20.3.1964 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ὅτι διά τήν καταγγελίαν τῆς ἀτομικῆς συμβάσεως ἐργασίας τηροῦνται αἱ διατάξεις τοῦ ν. 2112/1920, τῆς τοιαύτης εὐνοϊκωτέρας διά τόν μισθωτόν ρυθμίσεως ἐπιτρεπομένης καί ἀποτελεσάσης νομίμως ἀντικείμενον συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ΑΠ 692 σ. 149.— Δικαίωμα ἀποζημιώσεως ν. 2112/1920 τῶν προσθέτων ἀστυφυλάκων τῶν ἀπολυομένων αὐτήσει τοῦ ἐργοδότου κατόπιν διατυπώσεως τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Ἀστυνομίας Πόλεων, Εἰσαγ. σ. 1526.— Ἔλλειψις δικαιώματος ἀποζημιώσεως νόμου 2112/1920 τοῦ προσθέτου ἀστυφύλακος, ὅστις ἀπεχώρησε μετά συμπλήρωσιν ὁρίου ἡλικίας διά διαταγῆς τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Ἀστυνομίας Πόλεων, ΑΠ 468 σ. 1526. — Ἀποζημίωσις ἀπολυομένων μισθωτῶν Δημοσίου, ΝΖ σ. 1552.— Ἐφαρμογή ἀπό τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου 4464 (ἄρθρον 14) καί δυί τούς ἐπί συνέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου μισθωτούς τοῦ Δημοσίου τοῦ νόμου 2112/1920, Π 2215 σ. 622, Π 21736 σ. 637,—...καί ὄχι μόνον ἐπί τῶν ὑπαλλήλων, ἀλλά καί ἐπί τῶν ἐργατοτεχνιτῶν κατά τό ἀπό 16/18 Ἰουλίου 1920 6.δ. καταβολή τῆς ἀποζημιώσεως ταύτης καί εἰς τούς ὑποπίπτοντας εἰς πειθαρχικόν ἁπλῶς παράπτωμα, Π 2215 σ. 622.— Ἐφαρμογή ἐπί ἐργατῶν τοῦ Δημοσίου τοῦ 6.δ. 16/18 Ἰουλίου 1920 περί ἐπεκτάσεως τοῦ νόμου 2112/1920 κατ' ἄρθρον 24 νόμου 4464/1965, Π 1420 σ. 740, Εἰσαγ. σ. 1071.— Ὁ ἀσθενής μισθωτός· ἔλλειψις διατάξεως, ἀπαγορευούσης ἀπόλυσιν μισθωτοῦ κατά τήν διάρκειαν ἀσθενείας, Σημ. σ. 200.

Β'. Καταγγελία. α' Γενικά. Μονομερής καί ἀναπόδραστος δικαιοπραξία ἡ καταγγελία, ΑΠ 380 σ. 1020, Εἰσαγ. σ. 672.— Κρίσις περί ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας διά καταχρηστικήν ἄσκησιν αὐτῆς· ματαία ἡ ἔρευνα, ἐάν ἐκ παραδρομῆς ἢ ἐξ ἑρμηνευτικοῦ σφάλματος τό δικάσαν Πρωτοδικεῖον ἐχαρακτήρισε τήν μονομερῆ δικαιοπραξίαν τῆς καταγγελίας ὡς αἰ

τιώδη, ΑΠ 231 σ. 672.— Προϋπόθεσις ὑποχρεώσεως ἐργοδότου πρὸς ἐμπρόθεσμον ἔγγραφον καταγγελίαν τῆς μετὰ ὑπαλλήλου του συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου ἡ συμπλήρωσις δεκαπέντε τοὐλάχιστον χρόνου ἐργασίας τοῦ ἀπολυομένου· δυνατὴ ἄλλως ἡ καταγγελία ἀτύπως καὶ ἄνευ ἀποζημιώσεως· ἀνεφάρμοστον ἄρθρου 669 Α.Κ., ΑΠ 41 σ. 226, πρβλ. Εἰσαγ. σ. 226.— Πρόσληψις καὶ ἀπόλυσις ὑπαλλήλων τῆς πολυκατοικίας, ὅπως καὶ ὁ θυρωρός· πρᾶξις διακύσεως· ἐνέργεια αὐτῆς κατὰ τὰ ἐκ τῶν ἄρθρων 788 Α.Κ. καὶ 4 ν. 3741/1929 προκύπτοντα· ὑπὸ τίνος δύναται νὰ γίνῃ ἄλλως ἀνωφύτης, ὑπερημερία ἐργοδότου, καταβολὴ μισθοῦ, ΑΠ 4129 σ. 1216.— Ὄχι ἀναγκαίως, κατ' ἀρχήν, ὡρισμένος τύπος καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας, δυναμένης νὰ γίνῃ καὶ σιωπηρῶς, ἀρκεῖ νὰ συνάγεται σαφῶς καὶ ἀναμφιβόλως ἡ δήλωσις τοῦ καταγγέλλοντος πρὸς λύσιν τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως, ΑΠ 404 σ. 557.— Περιπτώσεις σιωπηρᾶς καταγγελίας δι' ὑποχῆς ἐκ τῆς ἐργασίας ἢ πλημμελοῦς ἐκτελέσεως τῆς ἐργασίας. Βλ. κατωτέρω (παράγρ. Γ' α', δ').

6'. Ταχτικὴ προειδοποίησις· ὑπολογισμὸς χρόνου. Ἐξάρτησις προθεσμίας προειδοποιήσεως μισθωτῶν κατὰ νόμον 2112/1920, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ νόμου 4558/1930, ἐκ τοῦ χρόνου ὑπηρεσίας τοῦ μισθωτοῦ· δὲν συνυπολογίζεται ὁ πρότερον ἐν συμβάσει ὡρισμένου χρόνου χρόνος ὑπηρεσίας, ΝΖ σ. 185.— Συνυπολογισμὸς χρόνου ἀπεργίας, ΝΖ σ. 111.— Περιορισμὸς ἀποζημιώσεως κατ' ἄρθρον 5 § 1 ν. 3198/1955· ἐφαρμογὴ διὰ τὸ ½ τῆς ἀποζημιώσεως νόμου 2112/1920 διὰ τοὺς ἀπολυομένους μετὰ νόμων προειδοποιήσιν ἰδιωτικοὺς ὑπαλλήλους, ΝΖ σ. 1041.—Ὑπολογισμὸς ἐπὶ μεταβολῆς προσώπου ἐργοδότου τοῦ χρόνου προειδοποιήσεως βάσει καὶ τοῦ ἀπὸ τῆς προσλήψεως ὑπὸ τοῦ ἀρχικοῦ ἐργοδότου παρελθόντος χρόνου, ΑΠ 6436 σ. 1207.

γ'. Ἄταχτος καταγγελία· ἀποζημίωσις· ὑπολογισμός· πειθαρχικὸν συμβούλιον κλπ. Παράλειψις ἐμπροθέσμου ἐγγράφου καταγγελίας (προμηνύσεως)· ὑποχρέωσις καταβολῆς ἀποζημιώσεως, ΑΠ 41 σ. 226, πρβλ. Εἰσαγ. σ. 226.—Ὑποχρέωσις τοῦ ἐργοδότου, κατ' ἄρθρον 1 ν. 2112/1920, ὡς ἐτροποποιήθη, ἐπὶ καταγγελίας ὑπὸ τούτου τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, πρὸς καταβολὴν εἰς τὸν ἀπολυόμενον τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου τούτου καὶ τοῦ νόμου 3198/1955 ὁριζομένης ἀποζημιώσεως, ΑΠ 681 σ. 145.— ... ἀντίκειται ὅμως προφανῶς εἰς τὸ ἄρθρον 281 Α.Κ. ἡ ἀξίωσις τοῦ μισθωτοῦ περὶ ἀποζημιώσεως, εἰς ἣν περίπτωσιν ὁ ἐργοδότης προβαίνει εἰς τὴν καταγγελίαν ἕνεκεν ἀκαταλληλότητος τοῦ ἐργαζομένου, ἐκδηλουμένης ἐπίτηδες ἐκ' αὐτοῦ πρὸς μόνον τὸν σκοπὸν νὰ ἐξαναγκάσῃ τὸν ἐργοδότην εἰς τὴν ἀπόλυσίν του, ἐπὶ πληρωμῇ τῆς νομίμου ἀποζημιώσεως, ΑΠ 681 σ. 145, Εἰσαγ. σ. 352. — Σκοπὸς τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ ν. 2112/1920 καὶ τοῦ ἁ.δ. 16 Ἰουλίου 1920, ΑΠ 77 σ. 437.— Καταβολὴ τῆς ἐκ τοῦ ν. 2112/1920 καὶ ἐκ τοῦ ἁ.δ. 16 Ἰουλίου 1920 χορηγουμένης ἀποζημιώσεως ἐν περιπτώσει καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου καὶ οὐχὶ ἐπὶ καταγγελίας αὐτῆς ἐκ μέρους τοῦ ἐργαζομένου, ΑΠ 5027 σ. 1471.— Ὑποχρέωσις καταβολῆς ἀποζημιώσεως καὶ ἐπὶ καταγγελίας ἀκύρου συμβάσεως ἐργασίας, ΝΖ σ. 749, Εἰσαγ. σ. 739, ΑΠ 1420 σ. 740, ΑΠ 92 σ. 1465. — Καταβλητέα ἀποζημίωσις, κατ' ἄρθρον 3 § 1 ν. 2112/1920, ἴση πρὸς τὸ σύνολον τῶν τακτικῶν ἀποδοχῶν, ἃς θὰ ἐλάμβανεν ὁ ἀπολυόμενος κατὰ τὸν χρόνον, πρὸ τοῦ ὁποίου ἔδει νὰ γίνῃ ἡ καταγγελία, πλὴν ἂν ἐκ συμβάσεως ἢ ἔθιμον ὀφείλεται μεγαλυτέρα ἀποζημίωσις, ΑΠ 197 σ. 893.— Ἀποζημίωσις δι' ἀπόλυσιν ἀμισθωμένων κατὰ μονάδα ἐργασίας· ὑπολογισμὸς αὐτῆς κατ' ἄρθρον 5 ν. 3198/1955 βάσει τοῦ μέσου ὅρου τῶν ἀποδοχῶν τῶν δύο τελευταίων πρὸ τῆς καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας μηνῶν, ΑΠ 5086 σ. 1540.— Συνυπολογισμὸς καὶ χρόνου ἀπεργίας διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῆς ἀποζημιώσεως, ΝΖ σ. 111.— Ἔννοια τακτικῶν ἀποδοχῶν κατ' ἄρθρον 3 νόμου 2112/1920 δι' ὑπολογισμὸν τῆς ἀποζημιώσεως, ΑΠ 1774 σ. 559, ΑΠ 167 σ. 606, ΑΠ 4957 σ. 1534. Βλ. καὶ λ. ''ποδοχαί. — Ἔννοια τακτικῶν ἀποδοχῶν μισθωτοῦ κατ' ἄρθρον 3 § 2 ν. 2112/1920 καὶ ἄρθρον 5 § 1 ν. 3198/1955, ἐφαρμοζομένων καὶ προκειμένου περὶ καθορισμοῦ τῆς εἰς τοὺς ἐργάτας καὶ τεχνίτας ὀφειλομένης κατὰ τὸ ἁ.δ. 16/18 Ἰουλίου 1920 ἀποζημιώσεως ἐν περιπτώσει καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ΑΠ 639 σ. 22.— Συνυπολογισμὸς εἰς τακτικὰς ἀποδοχὰς δι' ἀποζημίωσιν ἀπολυομένων μισθωτῶν καὶ τῶν δώρων δι' ἑορτάς, ΑΠ 639 σ. 22, Εἰσαγ. σ. 22, ΑΠ 2215 σ. 622, ΑΠ 5086 σ. 1540.— Συνυπολογισμὸς καὶ ἐπιδόματος ἀδείας, ΑΠ 1774 σ. 559, Σημ. σ. 384.— Συνυπολογισμὸς καὶ τῆς δυνάμει τῆς ὑπ. 8900/1946 προσαυξήσεως τοῦ μισθοῦ δι' ἐργασίαν κατὰ Κυριακὰς καὶ νόμῳ ἐξαιρετέας ἑορτάς, ἐφ' ὅσον ταύτη ἐργασία παρείχετο τακτικῶς, ΑΠ 639 σ. 22.— Δὲν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῆς ἀποζημιώσεως ἡ ἀμοιβὴ δι' ἐργασίαν κατὰ Κυριακὰς καὶ παράνομον ὑπερωριακὴν μὴ νομίμως κατ' ἀμφοτέρας τὰς περιπτώσεις ἡ ἀπασχόλησις, μὴ παρέχουσα ἀξίωσιν μισθοῦ, ἀλλ' ἀποζημιώσεως ἐκ τοῦ ἄρθρου 904 Α.Κ., ἥτις δὲν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν διὰ τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ ν. 2112/1920 ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῶν τακτικῶν ἀποδοχῶν, ΑΠ 6436 σ. 12707.— Ὑπολογισμὸς εἰς τὴν ἀποζημίωσιν καὶ τοῦ καταβαλλομένου ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου φόρου εἰσοδήματος τοῦ μισθωτοῦ· ἐπιδόματα ἀσφαλίστρων καὶ κινήσεως, ΑΠ 167 σ. 606.—Ἀποζημίωσις ἀπολυομένων μισθωτῶν Δημοσίου· ἐφαρμογὴ ν. 2112/1920 καὶ ἁ.δ. 16 Ἰουλίου 1920. Βλ. ἀνωτέρω παράγρ. Α'.—Περιορισμοὶ κατὰ ποσὸν ἀποζημιώσεως ν. 2112/1920· διατάξεις ν. 3198/1955 καὶ ἀ.ν. 173/1967· Δημόσιον, νομικὰ πρόσωπα δημοσίου δικαίου, Τράπεζα, Ἐπιχειρήσεις ἢ Ὀργανισμοὶ Κοινῆς Ὠφελείας· συνταγματικότης περιορισμῶν, ΝΖ σ. 1041.— Περιο-

ρισμός ἀποζημιώσεων δι' ἀπόλυσιν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων τῶν ἐν ἄρθροις 2 καὶ 3 ἀ.ν. 173/1967 ἐπιχειρήσεων εἰς μόνον τούτους, μὴ καλυπτομένων, κατὰ τὴν ἔννοιαν τῶν διατάξεων τούτων, τῶν ἐργατοτεχνιτῶν, περὶ τῶν ὁποίων τὸ δ.δ. 16/18 Ἰουλίου 1920 περὶ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας· ἀποζημίωσις κατὰ Γενικὸν Κανονισμὸν Προσωπικοῦ Ἐξωτερικῶν Ὑπηρεσιῶν τῶν Ἑλληνικῶν Ἠλεκτρικῶν Σιδηροδρόμων, Π 1300 σ. 1337, Εἰσαγ. σ. 1336, Π 4508 σ. 1541.— Περιορισμὸς ἀποζημιώσεων διὰ καταγγελίαν συμβάσεως ἐργασίας κατ' ἀ.ν. 173/1967 εἰς ἃς περιπτώσεις ἐργοδότης τυγχάνει τὸ Δημόσιον ἢ Ν.Π.Δ.Δ. ἢ Τράπεζα ἢ Ἐπιχειρήσεις Κοινῆς Ὠφελείας· ἐὰν αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 2 § 2 καὶ 3 § 1 τοῦ νόμου τούτου ἔχουν ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ τῶν ἐργατοτεχνιτῶν, Γν.Σ. σ. 1353.— Ἀνώτατον ὅριον ἀποζημιώσεως μετὰ τὰς νέας αὐξήσεις τῶν κατωτάτων ὁρίων ἡμερομισθίων, ΝΖ σ. 1296.— Μέγεθος ἀποζημιώσεως· ἀντικατάστασις ἄρθρου 3 ν. 2112/1920 διὰ τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ἀ.ν. 99/1967· κατάργησις τούτου διὰ τοῦ ἄρθρου 2 § 4 ἀ.ν. 173/1967, ἀφ' ἧς ἰσχύσε, καὶ καθορισμὸς ὅτι ἐφαρμογὴν ἔχουν αἱ προϊσχύουσαι διατάξεις· ἀνώτατον ὅριον ἀποζημιώσεως κατ' ἄρθρον 2 § 3 ν. 173/1967· ἐπὶ ποίων ἐργοδοτῶν ἐφαρμόζεται· ἔλλειψις δυνάμεως ἑρμηνευτικοῦ νόμου τοῦ ἀ.ν. 237/1967 περὶ ὑπολογισμοῦ τῆς ἀποζημιώσεως ν. 2112/1920 ἐπὶ ἀπολύσεως κατ' ἀ.ν. 31/1967, ΑΠ 320 σ. 1023. — Ἀποζημίωσις ἐπὶ ἀπολύσει θνησιφόρου πολυκατοικίας, μὴ θεωρουμένου ὡς ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου, τὸ ἧμισυ τῆς διὰ τοὺς ἰδιωτικοὺς ὑπαλλήλους προβλεπομένης· ἰσχὺς τοῦ σχετικοῦ ὅρου τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας 31.12.1938, ΝΖ σ. 241, Εἰσαγ. σ. 1216, Π 4129 σ. 1216. — Μισθωτὸς ἐπαναλαβὼν ἐργασίαν μετὰ τὴν ἀπόλυσιν ἐκ τοῦ στρατοῦ· ἀπόλυσις τούτου πρὸ τῆς συμπληρώσεως ἔτους ἄνευ δεδικαιολογημένης αἰτίας· δικαίωμα τῆς κατ' ἄρθρον 4 ν. 3514/1928 ἀποζημιώσεως ἐκ μισθῶν ἓξ μηνῶν καὶ τῆς ἀποζημιώσεως ν. 2112/1920· προϋπόθεσις ὅπως τοῦ περιορισμοῦ ἀπολύσεως ἡ πραγματικὴ ἐν τῷ στρατῷ ὑπηρεσία· ἀναβολὴ ἢ ἀπαλλαγή· ἐφαρμογὴ ἄρθρων 657, 658 Α.Κ., Π 77 σ. 436. — Προστασία ἀπὸ ἀπολύσεως ἀποστρατευθέντος μισθωτοῦ κατὰ νόμον 3514/1928, ὡς ἐπεξετάθη διὰ τοῦ ἀ.ν. 547/1937· ἀπονόησις ἀπολύσεως ἐπὶ ἓν ἔτος μετὰ τὴν ἐπανάληψιν τῆς ἐργασίας του, εἰδὴ διὰ κατὰ κανὼν ὁμολογίαν δεδικαιολογημένην αἰτίαν, χαινομένην ὑπὸ τῆς κατ' ἄρθρον 7 ἀ.ν. 244/1936 Προεδρικῆς Ἐπιτροπῆς· ἀπόλυσις λόγῳ διακοπῆς τῶν ἐργασιῶν ἐπιχειρήσεων τοῦ ἐργοδότου ἐξ ἀνυπερβλήτων οἰκονομικῶν δυσχερειῶν· ἀναγκαία καὶ περὶ τούτου ἀπόφασις τῆς ἐπιτροπῆς· δικαιωμένη ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ ἀποζημίωσις· ὑπολογισμὸς αὐτῆς, Ε 219 σ. 1404. — Ἀπόλυσις προσωπικοῦ Ἑταιρείας Ὑδάτων δι' ἀνικανότητα πρὸς ἐργασίαν καὶ ἀποζημίωσις· ὑπολογισμὸς αὐτῆς, ΑΠ 197 σ. 893, Π 2336 σ. 932. — Ἀποζημίωσις τοῦ λόγῳ σωματικῆς ἢ πνευματικῆς ἀνικανότητος ἀπολυομένου προσωπικοῦ τῆς Ἠλεκτρικῆς Ἑταιρείας Ἀθηνῶν - Πειραιῶς· ἔννοια τακτικῶν ἀποδοχῶν μισθωτοῦ κατ' ἄρθρον 3 ν. 2112/1920 δι' ὑπολογισμὸν ἀποζημιώσεως· συνυπολογισμὸς εἰς ἀποζημίωσιν καὶ ἐπιδόματος ἀδείας μισθωτῶν· ἀναδρομικὴ αὔξησις ἀποδοχῶν καὶ συμπλήρωσις ἀποζημιώσεως δι' ἀπόλυσιν, Π 1774 σ. 558. — Τεκμαρτὴ ἡμερομίσθια δι' ἀσφαλιστικὰς εἰσφορὰς πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. καὶ ἀποζημίωσις ἐπὶ καταγγελίαι συμβάσεως, Σημ. σ. 528. — Ἐπιτρεπτὸν συμπερασμοῦ ἀπαρρίστου ἐπὶ ἀποζημιώσεως ν. 2112/1920 καὶ εἰς περίπτωσιν καταγγελίας κατὰ ν. 3198/1955, ΝΖ σ. 47. — Συμπερασμὸς πρὸς ἀποζημίωσιν ν. 2112/1920 ἀπαιτήσεως ἐργοδότου πρὸς ἀποζημίωσιν ἕνεκα ζημιῶν ὑπὸ μισθωτοῦ κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς συμβάσεως ἐργασίας, Π 12573 σ. 1074. — Χαρτόσημον ἐξοφλητικῶν ἀποδείξεων ἀποζημιώσεων ν. 2112/1920· ἐπιβάρυνσις κατ' ἄρθρον 13 ν. 2053/1952 ἐξ ἡμισείας τῶν ἐργοδοτῶν καὶ τῶν ἐργαζομένων, ΑΠ 209 σ. 666.

Γ'. Περιπτώσεις ἀζημίου ἢ μὴ καταγγελίας.

α'. Ἀποχὴ μισθωτοῦ ἐκ τῆς ἐργασίας συνέπειαι. Κρίσις τοῦ δικαστοῦ κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς καλῆς πίστεως περὶ σοβαρᾶς ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας διὰ τῆς ἀποχῆς αὐτοῦ ἐκ τῆς ἐργασίας μετὰ σύλληψιν ὑπὸ τῆς Ἀστυνομικῆς Ἀρχῆς καὶ ἐκτόπισιν αὐτοῦ, Π 1798 σ. 740. — Παροχὴ ἐργασίας ὁδηγοῦ αὐτοκινήτου εἰς λατομεῖον· διαμαρτυρία τούτου δι' ἐλαττωματικὴν κατάστασιν τοῦ αὐτοκινήτου, ἐκ τῆς ὁποίας καθίστατο ἐπισφαλὴς ἡ ὑγεία του· ἀποχὴ ἐκ τῆς ἐργασίας τοῦ ὁδηγοῦ μετ' ἄδειαν τοῦ ἐργοδότου πρὸς διόρθωσιν τῶν ἐλαττωμάτων καὶ ἐλλείψεων τοῦ αὐτοκινήτου· κρίσις ὅτι τὰ πραγματικὰ ταῦτα περιστατικὰ συνιστοῦν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου, Π 5780 σ. 882.—Ἀποχὴ μισθωτοῦ ἐκ τῆς ἐργασίας ὡς σοβαρὰ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐκ μέρους τούτου· κρίσις κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς καλῆς πίστεως, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν καὶ τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν, Π 12573 σ. 1074. — Ἄρθρον 5 § 3 ν. 2112/1920· ἀποχὴ μισθωτοῦ, ἀφορμωμένη οὐχὶ εἰς ἀσθένειαν, ἀλλ' εἰς ἕτερον λόγον· κρίσις τοῦ δικαστηρίου, λαμβάνοντος ὑπ' ὄψιν τὴν αἰτίαν τῆς ἀποχῆς, βάσει τῶν ἄρθρων 200 καὶ 288 Α.Κ., ἐὰν ἡ ἀποχὴ δέον νὰ θεωρηθῇ ὡς λύσις τῆς συμβάσεως διὰ σοβαρὸν καταγγελίας, Π 4811 σ. 1473, Π 4004 σ. 557.—... ἀδιάφορον διὰ τὴν τοιαύτην κρίσιν ἐὰν ἡ ἀποχὴ δικαίωται ἢ οὔ εἰς ἐπαυτότητα τοῦ μισθωτοῦ, Π 4004 σ. 557.—Ἀποχὴ μισθωτοῦ ἐκ τῆς ἐργασίας ἕνεκα ἀπεργίας· συνέπειαι. Βλ. λ. **Ἀπεργία.**

β'. Ἀνωτέρα βία. Ἔννοια ἄρθρου 6 παράγραφος 2 ν. 2112/1920 περὶ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἄνευ καταβολῆς ἀποζημιώσεως, ἰσχυσάσης διὰ τὸν ἐργοδότην ἀνωτέρας βίας· περιστατικὰ ἀνωτέρας βίας· κρίσις περὶ μὴ ὑπάρξεως περιστατικοῦ ἀνωτέρας βίας διὰ τὴν διακοπὴν ἐκδόσεως ἐφημερίδος μετὰ τὴν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ἐπιβολὴν εἰς τὸν Τύπον λογοκρισίας καὶ τὴν ἀναστολὴν τῶν

περὶ ἐλευθεροτυπίας διατάξεων, ΑΠ 1352 σ. 218. — Διακοπὴ τῆς ἐργασίας λόγῳ περιστατικοῦ ἀνωτέρας βίας, καθ' οὗ ὁ ἐργοδότης δὲν εἶναι ἠσφαλισμένος ἔλλειψις ὑποχρεώσεως πρὸς ἀποζημίωσιν τοῦ ἀπολυομένου ὑπαλλήλου· ἔννοια ἀνωτέρας βίας· τοιοῦτον περιστατικὸν δὲν συνιστᾷ ἡ ἀναστολὴ τῆς ἰσχύος τοῦ ἄρθρου 14 τοῦ Συντάγματος καὶ ἡ ἐπιβολὴ λογοκρισίας εἰς τὸν Τύπον, ΑΠ 10809 σ. 877.—Ὑπαρξις ἀνωτέρας βίας ὡς λόγου ἀπαλλαγῆς ἐργοδότου ὑποχρεώσεως καταβολῆς ἀποζημιώσεως ἐν ἀπολύσει μισθωτοῦ· ἔννοια ἀνωτέρας βίας· τοιαύτη καὶ ἐπὶ παύσεως λειτουργίας τῆς ἐπιχειρήσεως κατόπιν διαταγῆς τῆς Ἀρχῆς, ἐκτὸς ἂν τοῦτο ἀφείληται εἰς ὑπαιτιότητα τοῦ ἐργοδότου· ἄρσις ἀδείας λειτουργίας ξενοδοχείου λόγῳ ἐλλείψεων αὐτοῦ, ΑΠ 2953 σ. 1068.—Ἀπόλυσις κατ' ἐπαναγγὲν νόμον, ἥτις συνιστᾷ ἀνωτέραν βίαν· ἀπαλλαγὴ ἐργοδότου μὴ ἀποδεχομένου τὰς ὑπηρεσίας τοῦ μισθωτοῦ, Εἰσαγ. σ. 1466.

γ'. Μηνυσις δι' ἀξιόποινον πρᾶξιν. Ἀπόλυσις μισθωτοῦ ἄνευ ἀποζημιώσεως μεθ' ὑποβολὴν κατὰ τούτου μηνύσεως δι' ἀξιόποινον πρᾶξιν κατὰ τὴν ἔξασκησιν τῆς ὑπηρεσίας του· κύρωσις ἀπαραδέκτου τῆς ποινικῆς διώξεως ἐλλείψει ἐγκύρου ἐγκλήσεως· συνέπειαι· προθεσμία ἀγωγῆς, ΑΠ 23 σ. 349, ΑΠ 255 σ. 735, Εἰσαγ. σ. 349, 735. — Δυνατὴ κατ' ἄρθρον 5 παράγραφος 1 ν. 2112/1920 καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας ἄνευ προθεσμίας (καὶ ἀποζημιώσεως) δι' ἀξιόποινον πρᾶξιν αὐτοῦ ἐν τῇ ἐνασκήσει τῆς ὑπηρεσίας του ἢ ἀπαγγελίαν κατ' αὐτοῦ κατηγορίας δι' ἀδίκημα ἐν γένει· ἀναγκαία ὅμως ὑποβολὴ μηνύσεως κατὰ τοῦ μισθωτοῦ πρὸ τῆς ἀπολύσεως αὐτοῦ, ΑΠ 2363 σ. 1142. — Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας μεθ' ὑποβολὴν κατὰ τοῦ μισθωτοῦ μηνύσεως δι' ἀξιόποινον πρᾶξιν· ἀπαλλαγὴ τῆς κατηγορίας δὶς δικαστικῆς ἀποφάσεως καὶ συνέπειαι· ἐνδεχομένη ἀκυρότης τῆς καταγγελίας συμβάσεως ὡς καταχρηστικῶς ἀσκηθείσης· ἔρευνα ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου, ΑΠ 2194 σ. 358. — Μήνυσις κατὰ μισθωτοῦ δι' ἀξιόποινον πρᾶξιν καὶ καταχρηστικὴ ἄσκησις δικαιώματος ἀπολύσεως, ΝΖ σ. 137. — Στέρησις, κατὰ τὰς ἐφαρμοστέας καὶ ἐπὶ ἀπολυομένων μισθωτῶν ταῦ Δημοσίου διατάξεις τοῦ ν. 2112/1920 καὶ β.δ. 16 Ἰουλίου 1920, τῆς κατὰ τὰ νομοθετήματα ταῦτα ἀποζημιώσεως μόνον ἐὰν ὑπεβλήθη κατὰ τοῦ μισθωτοῦ μήνυσις δι' ἀξιόποινον πρᾶξιν, διαπραχθεῖσαν ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ὑπηρεσίας του, ἢ ἀπαγγέλθη κατ' αὐτοῦ κατηγορία δι' ἀδίκημα φέρον χαρακτῆρα τοὐλάχιστον πλημμελήματος, οὐτὶ δὲ καὶ ἐὰν ὑπέπεσεν οὗτος εἰς πνθμοχικὸν ἁπλῶς παράπτωμα, ΑΠ 2215 σ. 623.

δ'. Ὑποχρεώσεων μισθωτοῦ. Δὲν ἀπαλλάσσεται ὁ ἐργοδότης τῆς ἀποζημιώσεως νόμου 2112/1920, ὅταν διὰ τὴν ἀπόλυσιν τοῦ μισθωτοῦ συντρέχῃ ὑπαίτιος παραμέλησις τῶν ἐκ τῆς συμβάσεως ὑποχρεώσεών του, οὔτε ἐκ μόνης τῆς μὴ ἐκτελέσεως ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ τῆς πρὸς παροχὴν τῆς ἐργασίας ὑποχρεώσεως του δύναται νὰ συναχθῇ σιωπηρὰ ἐκ μέρους τούτου καταγγελία τῆς συμβάσεως, Εἰσαγ. σ. 352. — Ἀντίκειται ὅμως προφανῶς εἰς τὸ ἄρθρον 281 τοῦ Α.Κ. ἡ ἀξίωσις τοῦ μισθωτοῦ περὶ ἀποζημιώσεως, δι' ἣν περίπτωσιν ὁ ἐργοδότης προέβαινε εἰς τὴν καταγγελίαν ἕνεκεν ἀκαταλληλότητος τοῦ μισθωτοῦ, ἐκδηλουμένης ἐπίτηδες ἐπ' αὐτοῦ πρὸς τὸν σκοπὸν νὰ ἐξαναγκάσῃ τὸν ἐργοδότην εἰς τὴν ἀπόλυσίν του ἐπὶ πληρωμῇ τῆς νομίμου ἀποζημιώσεως, ΑΠ 681 σ. 145, Εἰσαγ. σ. 352. — Ἀντισυμβατικὴ συμπεριφορὰ μισθωτοῦ, σκοποῦσα εἰς τὸν ἐξαναγκασμὸν τοῦ ἐργοδότου, ὅπως προβῇ εἰς καταγγελίαν τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως, ἵνα εἰσπράξῃ τὴν ἀποζημίωσιν· θεώρησις ὡς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ, μὴ περιερχομένου αὐτοῦ τοῦ ἐργοδότου εἰς ὑπερημερίαν καὶ μὴ ὑποχρέου εἰς καταβολὴν ἀποδοχῶν, ΑΠ 18555 σ. 352. — Πλημμελὴς ἐκπλήρωσις ὑποχρεώσεων μισθωτοῦ ὡς καταγγελία συμβάσεως· ὁριστικὴ ἄρνησις ἐκπληρώσεως δι' ἀποχῆς ἐκ τῆς ἐργασίας· ἔκφρασις σιωπηρᾶς δηλώσεως βουλήσεως, συναγομένης ὑπὸ τοῦ δικαστοῦ ἑρμηνευτικῶς κατ' ἄρθρον 173, ἐν συνδυασμῷ πρὸς ἄρθρα 200 καὶ 288 Α.Κ., ΑΠ 4004 σ. 557. Βλ. ὡς πρὸς τὴν ἀποχὴν τοῦ μισθωτοῦ ἐκ τῆς ἐργασίας καὶ ἀνωτέρω ἐδάφιον α'.

Δ'. **Μονομερὴς μεταβολὴ ὅρων τῆς συμβάσεως.** Ἀνήκουσα εἰς τὸν ἐργοδότην ἡ ρύθμισις παντὸς θέματος, τὸ ὁποῖον ἀνάγεται εἰς τὴν ὀργάνωσιν καὶ λειτουργίαν τῆς ἐπιχειρήσεώς του, καὶ ἄρθρον 7 ν. 2112/1920 περὶ μονομεροῦς ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου βλαπτικῆς μεταβολῆς ὅρων συμβάσεως μισθωτοῦ· περιορισμὸς ἀπασχολήσεως εἰς τινας ἐργασίας, ΑΠ 626 σ. 80. — Ὁ μονομερὴς προσδιορισμὸς τῆς παροχῆς ἐν τῇ συμβάσει ἐργασίας· δικαιώματα ἐργοδότου· διεθνιτικῶν δικαιωμάτων προστασία μισθωτοῦ· ἀπαγόρευσις μονομεροῦς μεταβολῆς ὅρων συμβάσεως ἐργασίας· ἠθικὴ μείωσις· ὑποβιβασμός· καλὴ πίστις· ἰσηγμεταχείρισις, ΝΖ σ. 529. — Ἔννοια μονομεροῦς βλαπτικῆς μεταβολῆς ὅρων συμβάσεως ἐργασίας κατ' ἄρθρον 7 ν. 2112/1920· ἀνταρμόσαντα ἄρθρων 672, 673 Α.Κ. ἐπὶ συμβάσεων ἐργασίας ὡρίστου χρόνου, διεπομένων ὑπὸ τοῦ ν. 2112/1920· καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας ὑπὸ μισθωτοῦ· ἀποκλειστικὴ προθεσμία ἀγωγῆς ἐργοδότου κατὰ τούτου περὶ ἀποζημιώσεως, ΑΠ 11439 σ. 1026. — Περικοπὴ δικαιοδοσίας ἐργασίας. Ἔγγρ. σ. 751. — Αὐθαίρετος ὑπὸ ἐργοδότου περικοπὴ ἐπιδόματος παρανωνῆς· δικαιώματα μισθωτοῦ ἐπὶ μονομεροῦς ὑπὸ ἐργοδότου καὶ βλαπτικῆς μεταβολῆς ὅρων συμβάσεως ἐργασίας κατ' ἄρθρον 7 ν. 2112/1920· ἀποδοχὴ ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ τῆς μεταβολῆς τῶν ὅρων τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ΑΠ 3019 σ. 1069. — Περικοπὴ παρεχομένου ἐπὶ μακρὸν ἐπιδόματος ὡς βλαπτικὴ μεταβολὴ ὅρων συμβάσεως ἐργασίας, Ἔγγρ. σ. 1492. — Ἀνήκουσα εἰς τὸν ἐργοδότην ρύθμισις παντὸς θέματος ἀναγομένου εἰς τὴν ὀργάνωσιν καὶ λειτουργίαν τῆς ἐπιχειρήσεώς του· ἄσκησις ὅμως τοῦ δικαιώματος ἐντὸς τῶν ὁρίων τῶν ἄρθρων 200, 281 Α.Κ.· ἐπα-

γωγή τῆς μεταθέσεως τοῦ μισθωτοῦ ἢ ἄλλως τοῦ καθορισμοῦ τοῦ τόπου τῆς ἐργασίας, ὁσάκις εἶναι δυνατὴ ἡ παροχὴ εἰς διαφόρους τόπους ἐργασίας, εἰς τὸ διευθυντικὸν δικαίωμα τοῦ ἐργοδότου, ἐκτὸς ἂν τὸ δικαίωμα ἀπεκλείσθη διὰ τῆς συμβάσεως ἐργασίας· περιπτώσεις θεωρήσεως τούτου ὡς μονομεροῦς βλαπτικῆς διὰ τὸν μισθωτὸν μεταβολῆς ὅρων συμβάσεως ἐργασίας καὶ ἐντεῦθεν καταβολῆς μισθοῦ· μετάθεσις θηλείας ὑπαλλήλου εἰς ἄλλον τόπον ἐργασίας· κρίσις περὶ μεταβολῆς ὅρων συμβάσεως ἐργασίας· σωπηρὰ ἐκ μέρους τῆς μισθοτοῦ καταγγελία συμβάσεως· συμψηφισμὸς ἄλλως κερδηθέντων ἀλλαχοῦ, ΑΠ 70 σ. 1469.

Ε'. Μεταβολὴ προσώπου ἐργοδότου. Πότε ἐφίσταται μεταβολὴ προσώπου ἐργοδότου· συνέπειαι, Γν. Σ. σ. 499. — Ἔννοια διατάξεως ἄρθρου 6 ν. 2112/1920· ὑπαιτιότης τοῦ καθ' οἱονδήποτε τρόπον διαδεχομένου ἢ ἐκποιηθέντος ὡρισμένον ἐργοδότην εἰς τὴν παρ' αὐτοῦ ἀσκουμένην ἐπιχείρησιν εἰς τὰς ἐκ τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὑποχρεώσεις τοῦ τελευταίου ἔναντι τῶν ὑπαλλήλων, μὴ ἐπηρεαζομένης τῆς ἐφαρμογῆς τῶν ὑπὲρ αὐτῶν ὁρισμῶν τοῦ νόμου, ἀρκεῖ νὰ ὑφίσταται τὸ στοιχεῖον τῆς ταυτότητος τῆς συνεχιζομένης ἐπιχειρήσεως, πρὸς ἣν συνδέεται ὁ μισθωτός, ΑΠ 218 σ. 734. — Ἔννοια μεταβολῆς προσώπου ἐργοδότου κατ' ἄρθρον 6 παράγραφος 1 ν. 2112/1920· δὲν εἶναι ἀπαραίτητος ὑπαρξις νομικῆς διαδοχῆς μεταξὺ τοῦ παλαιοῦ καὶ τοῦ νέου ἐργοδότου, ἀρκούσης μόνον τῆς ἑνότητος τῆς ἐπιχειρήσεως ὑπὸ τὸν νέον φορέα αὐτῆς, ὡς ἐπὶ συγχωνεύσεως ἐπιχειρήσεων ἢ καθ' οἱονδήποτε τρόπον ἀπορροφήσεως τοιαύτης ὑπὸ ἑτέρας, Π 6436 σ. 1207. — Ὑποχρέωσις καὶ τοῦ διαδεχθέντος τὸν παλαιὸν ἐργοδότην νέου τοιούτου πρὸς ἔκδοσιν πιστοποιητικοῦ προϋπηρεσίας, Π 6489 σ. 27. — Τινὰ περὶ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐπὶ μεταβολῆς τοῦ προσώπου τοῦ ἐργοδότου, ΝΖ σ. 1258.

ΣΤ'. Ἐργατοτεχνιτῶν β.δ. 16 Ἰουλίου 1920. Διατήρησις, κατ' ἄρθρον 38 Εἰσαγ. τοῦ Α.Κ. νόμου, ἐν ἰσχύι τοῦ ν. 2112/1920 καὶ β.δ. 16 Ἰουλίου 1920, ΝΖ σ. 184, Εἰσαγ. σ. 1471. — Ἐφαρμογὴ ἐπὶ συμβάσεων ἐξηντλημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου τῶν διατάξεων τοῦ ν. 2112/1920 καὶ β.δ. 16/18 Ἰουλίου 1920 καὶ οὐχὶ τῶν ἄρθρων 672, 673 Α.Κ., Π 5027 σ. 1471, Π 11439 σ. 1027. — Ἐφαρμογὴ καὶ ἐπὶ ἐργατοτεχνιτῶν τοῦ Δημοσίου τοῦ β.δ. 16/18 Ἰουλίου 1920 κατ' ἄρθρον 24 νόμου 4464/1965, Π 2215 σ. 622, Π 1420 σ. 740, Εἰσαγ. σ. 1071 ...καταβολὴ τῆς ἀποζημιώσεως ἐπὶ ἀπολύσεως διὰ πειθαρχικὸν παράπτωμα, Π 2215 σ. 622. — Ὑπολογισμὸς ἀποζημιώσεως ἀπολυομένων ἐργατοτεχνιτῶν κατὰ τὸ β.δ. 16/18 Ἰουλίου 1920· λῆψις ὑπ' ὄψιν τῶν ἐργασίμων ἡμερῶν· συνυπολογισμὸς καὶ ἀναλογίας δώρου ἑορτῶν, Π 2215 σ. 622. — Ἐφαρμογὴ ἄρθρων 3 παράγραφος 2 ν. 2112/1920 καὶ 5 παράγραφος 1 ν. 3198/1955 περὶ ἐννοίας τακτικῶν ἀποδοχῶν καὶ προκειμένου περὶ καθορισμοῦ τῆς ὀφειλομένης εἰς ἐργάτας καὶ τεχνίτας ἀποζημιώσεως κατὰ τὸ β.δ. 16 Ἰουλίου 1920, ΑΠ 639 σ. 22. — Ἔννοια τακτικῶν ἀποδοχῶν· συνυπολογιζόμενα ἢ μὴ διὰ τὴν ἀποζημίωσιν, Βλ. ἀνωτέρω παράγραφον Β' γ'. — Περιορισμὸς ἀποζημιώσεων διὰ καταγγελίαν συμβάσεως ἐργασίας κατ' ἀ.ν. 173/1967· ἀνεφάρμοστον ἐπὶ ἐργατοτεχνιτῶν, Π 1300 σ. 1337, Εἰσαγ. σ. 1336. Γν. Σ. σ. 1353, Π 4508 σ. 1541. — Καταγγελία συμβάσεως οἰκοσίτων ὑπηρετριῶν· προθεσμία προειδοποιήσεως· δυνατὴ καὶ προφορικῶς· ἀποζημίωσις ἐπὶ ἀπροειδοποιήτου καταγγελίας· ὑπολογισμός· προσθήκη ἢ μὴ παροχῶν εἴδους· ἀνεφάρμοστον ἄρθρου 5 § 3 ν. 3198/1955 περὶ προϋποθέσεων ἐγκύρου καταγγελίας· ἐργοδότης ἐπὶ συζύγων, ΝΖ σ. 373. — Παροχὴ ἐργασίας κλητῆρος εἰς Πρεσβείαν ξένης Πολιτείας· θεώρησις τούτου ὡς ἐργάτου· ἀποζημίωσις δι' ἀπόλυσιν κατὰ τὸ β.δ. 16 Ἰουλίου 1920, εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ὁποίου ὑπεχθησαν οἱ διάδοχοι, ἐκτὸς τοῦ ὅτι εἶναι καὶ τὸ ἀριθμὸν ἡμερῶν δίκαιον κατ' ἄρθρον 25 Α.Κ., Π 1006 σ. 431.

Ζ'. Καταγγελία ὑπὸ μισθωτοῦ. Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας ὑπὸ μισθωτοῦ· ἄρθρο 672 Α.Κ.· ἀνεφάρμοστον ἐπὶ συμβάσεων ἀορίστου χρόνου· ὁρισμοὶ ἄρθρων 4 ν. 2112/192 καὶ 7 β.δ. 16 Ἰουλίου 1920· ἐφαρμογὴ ἑξαμήνου προθεσμίας δι' ἀγωγὴν ἐργοδότου περ ἀποζημιώσεως· ἐπιτρεπτὸν συμψηφισμοῦ κατ ἄρθρον 664 Α.Κ.· ἐφαρμογὴ ἐργατικῆς διαδ κασίας, ΝΖ σ. 961. — Καταγγελία συμβά σεως ἐργασίας ὑπὸ μισθωτοῦ· ἀποκλειστικ προθεσμία ἀγωγῆς ἐργοδότου κατὰ τούτου πε ρὶ ἀποζημιώσεως, Π 11439 σ. 1027. — Ἀπο χὴ μισθωτοῦ ἐκ τῆς ἐργασίας· ἐπαίτιος παυσ βασις ὑποχρεώσεων μισθωτοῦ· συνέπειαι. Βλ ἀνωτέρω παράγραφον Γ' ἐδάφια α', δ'. — Συνέπειαι ἐκ τῆς κηρύξεως παρανόμου ἀπεις νίας· κρίσις τοῦ δικαστοῦ, ἐποκειμένη εἰς τὸ ἔλεγχον τοῦ Ἀρείου Πάγου, περὶ σωπηρᾶ ἐκ μέρους μισθωτοῦ καταγγελίας τῆς συμβά σεως ἐργασίας, ΑΠ 272 σ. 729. — Μετάθεσι θηλείας ὑπαλλήλου εἰς ἄλλον τόπον ἐργασίας κρίσις περὶ μεταβολῆς ὅρων συμβάσεως ἐργο σίας· σωπηρὰ ἐκ μέρους τῆς μισθοτοῦ καταγ γελία συμβάσεως· συμψηφισμὸς ἄλλως κερδη θέντων ἀλλαχοῦ, Π 70 σ. 1469. — Περιέλευ σις ἐργοδότου εἰς ὑστερημερίαν καὶ ὑποχρέωσι καταβολῆς μισθοῦ λόγῳ ἀπροπόσ συμπερφο ρᾶς αὐτοῦ πρὸς μισθωτόν, ἐκ τῆς ὁποίας ἐξ ναγκάσθη ὁ τελευταῖος πρὸς ἀπονόμησιν ἐ τῆς ἐργασίας, καταστάσις οὕτω ἠθικῶς ἀδ νάτου τῆς ἐκτελέσεως τῆς ἐργασίας, Π 502 σ. 1471.

Η'. Ἀπαγόρευσις ἀντιθέτων συμφωνιῶν. Α κυρότης κατ' ἄρθρον 8 ν. 2112/1920, ὡς α θεντικῶς ἠρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου 11 § ἀ.ν. 547/1937, συμβάσεως ἀντικειμένης εἰς τὸ νόμον 2112/1920· ἐπιτρεπτὴ συμφωνία ὅτι σύμβασις ἐργασίας λύεται ἐν περιπτώσει ἐκ χωρήσεως τῆς ἐπιχειρήσεως· ἀκυρότης συμφω νίας μεταξὺ παλαιοῦ καὶ νέου ἐργοδότου περ μὴ συνεχίσεως τῆς σχέσεως ἐργασίας· ἀνίσχυ ρος πᾶσα τροποποίησις τῆς ἔναντι ἀλλήλο νομικῆς θέσεως τῶν συγκοινωνούντων ἐπιχειρήσεω δι' ἧς ἐπηρεάζονται ἐπὶ τὸ δυσμενέστερον τ

ἐκ τοῦ ν. 2112 δικαιώματα τοῦ μισθωτοῦ, καὶ ἂν εἰς ταύτην τυχὸν συνήνεσεν οὗτος, ΝΖ σ. 1257. — Ἀνεφάρμοστον ἄρθρου 8 ν. 2112/1920, ὡς ἠρμηνεύθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 11 ἀ.ν. 547/1937, ἐπὶ ἀπολύσεως προσωπικοῦ Ο.Τ.Ε ἕνεκα συμπληρώσεως ὁρίου ἡλικίας, τῆς παραπομπῆς εἰς τὸν ν. 2112/1920 ἀφορώσης μόνον τὸν καθορισμὸν τῆς ἀποζημιώσεως· ἐπιτρεπτὴ παραίτησις τοῦ ὑπαλλήλου ὑπὸ τὴν ἔννοιαν συμβάσεως ἀφέσεως χρέους, Π 4957 σ. 1534.

Θ'. Προθεσμία ἀγωγῆς περὶ ἀποζημιώσεως. Ἀπαράδεκτος, κατ' ἄρθρον 6 § 2 ν. 3198/1955, ἀγωγὴ περὶ καταβολῆς ἢ συμπληρώσεως τῆς κατὰ τὸν ν. 2112/1920 ἢ τὸ ν.δ. 16 Ἰουλίου 1920 ἀποζημιώσεως, ἐφ' ὅσον δὲν ἐκινοποιήθη ἐντὸς ἐξαμήνου, ἀφ' ἧς κατέστη ἀπαιτητή, ΑΠ 23 σ. 350, Π 11439 σ. 1027. — Ἀποκλειστικὴ προθεσμία ἀγωγῆς περὶ καταβολῆς ἢ συμπληρώσεως ἀποζημιώσεως λόγῳ καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας· ἔναρξις· καταβολὴ ἀποζημιώσεως εἰς δόσεις κατ' ἄρθρον 2 ν. 3198/1955· πότε ληξιπρόθεσμος καὶ ἀπαιτητή· ἔκτασις ἐφαρμογῆς τῆς προθεσμίας, Π 1774 σ. 558. — Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας μετὰ μίνησιν δι' ἀξιόπαινον πρᾶξιν· κήρυξις ἀπαραδέκτου τῆς ποινικῆς διώξεως ἐλλείψει ἐγκύρου ἐγκλήσεως· ἄνευ ἐννόμου ἀποτελέσματος ἡ διὰ τὴν αἰτίαν ταύτην γενομένη καταγγελία τῆς συμβάσεως καὶ ἀνεφάρμοστον τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 6 ν. 3198/1955 περὶ τῶν προθεσμιῶν ἀγωγῆς, ΑΠ 23 σ. 350, πρβλ. Εἰσαγ. σ. 350.—Ἔναρξις προθεσμιῶν ἄρθρου 6 ν. 3198/1955 ἐπὶ ἀπολύσεως δι' ἀξιόπαινον πρᾶξιν ἀπὸ τῆς εἰς τὸν ἐργοδότην κοινοποιήσεως τῆς ἀπαλλακτικῆς ἀποφάσεως τοῦ ποινικοῦ δικαστηρίου, Εἰσαγ. σ. 349. — Ἐφαρμογὴ τῆς προθεσμίας ἄρθρου 6 § 2 ν. 3198/1955 καὶ ἐπὶ ἀποζημιώσεως ἀπολυομένων ἢ ἀποχωρούντων διὰ σύνταξιν, ΝΖ σ. 451. — Ἐφαρμογὴ ἀποκλειστικῆς προθεσμίας ἄρθρου 6 § 2 ν. 3198/1955 καὶ ἐπὶ ἀγωγῆς τοῦ ἐργοδότου περὶ ἀποζημιώσεως συνεπείᾳ ἀποειδοποιήτου καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ, Π 11439 σ. 1027. — Ἐφαρμογὴ προθεσμίας ἄρθρου 6 § 2 ν. 3198/1955 ἐπὶ ἀξιώσεως ἀποζημιώσεως ἀπολυομένων μισθωτῶν Δημοσίου, ΝΖ σ. 1552.

Γ'. Πιστοποιητικὸν ἐργασίας. Ὑποχρέωσις ἐργοδότου πρὸς χορήγησιν εἰς μισθωτὸν πιστοποιητικοῦ ὑπηρεσίας· προϋπηρεσία μισθωτοῦ διὰ τὴν λῆψιν ἀδείας μηχανικοῦ συντηρητοῦ παρὰ τοῦ Ὑπουργείου Βιομηχανίας· ἀντίστιξις ὑποχρεώσεως τοῦ ἐργοδότου διὰ τὴν πιστοποίησιν τῆς προϋπηρεσίας αὐτοῦ· ἄπορρια τῆς ὑποχρεώσεως, διαγνώσεως καὶ τὸν διαδεχθέντα τὸν παλαιὸν ἐργοδότην νέον τοιοῦτον· ἀρμόδιον τὸ διὰ τὴν ἐκδίκασιν τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν δικαστήριον· ἐκτέλεσις τῆς ἀποφάσεως κατ' ἄρθρον 882 § 2 Πολ. Δικονομίας, Π 6489 σ. 27.

Π. Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας κατὰ νόμον 3198/1955. — Α'. Γενικά· ἔκτασις ἐφαρμογῆς. Ἐφαρμογὴ ν. 3198/1955 ἐπὶ συμβάσεων ἐργασίας ὡρίστου χρόνου, Εἰσαγ. σ. 77, ΝΖ σ. 502.—Ἀνεφάρμοστον ἐπὶ ἀπολύσεως ὑπαλληλικοῦ προσωπικοῦ Ὀλυμπιακῆς Ἀεροπορίας· ἐφαρμογὴ τῶν διατάξεων τοῦ Κανονισμοῦ ἐργασίας, ΑΠ 634 σ. 96.—Ἀνεφάρμοστον ἐπὶ μὴ συμπληρωσάντων δίμηνον καταγγελία τῆς συμβάσεως τούτων ἀτύπως καὶ ἄνευ καταβολῆς ἀποζημιώσεως, Π σ. 226, πρβλ. Εἰσαγ. σ. 226.— Θεώρησις τῆς συμβάσεως μηχανοδηγοῦ ρυμουλκοῦ ὡς συμβάσεως ναυτικῆς ἐργασίας· ἀνεφάρμοστον ἐπὶ ταύτης διατάξεων ἄρθρων 656 καὶ 669 Α.Κ., ὡς καὶ τῶν τοῦ ν. 2112/1920 καὶ ν. 3198/1955· ἐφαρμοστέα διατάξεις, ΑΠ 63 σ. 469.—Ἀπασχόλησις μισθωτῶν εἰς πλείονας ἐργοδότας καὶ ἐφαρμογὴ νόμου 2112/1920, ἐν συνδυασμῷ πρὸς νόμον 3198/1955, ΝΖ σ. 749. —Ἐφαρμογὴ νόμων περὶ καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας καὶ ἐπὶ ἀκύρων συμβάσεων ἐργασίας, ΝΖ σ. 749, Εἰσαγ. σ. 739, Π 1420 σ. 740, Π 92 σ. 1465, Εἰσαγ. σ. 1207.— Βλ. καὶ ἀνωτέρω Κεφ. Ι, παράγρ. Α'.

Β'. Προϋποθέσεις ἐγκύρου καταγγελίας· α'. Ἡ καταγγελία ἐγγράφως. Ἡ καταγγελία δὲν νὰ γίνεται ἐγγράφως, Π 41 σ. 226, ΑΠ 167 σ. 606, ΑΠ 255 σ. 735, ΝΖ σ. 749, Π 5780 σ. 882, ΑΠ 380 σ. 1020, Π 10279 σ. 929.— Συστατικὸν στοιχεῖον τοῦ κύρους πάσης κατὰ τὸν ν. 3198/1955 καταγγελίας ὁ ἔγγραφος τύπος τῆς καταγγελίας, Εἰσαγ. σ. 226.—Ἐπὶ μὴ συμπληρωσάντων δίμηνον ὑπηρεσίαν ἡ καταγγελία ἀτύπως καὶ ἄνευ ἀποζημιώσεως, Π 41 σ. 226.

β'. Καταβολὴ ἀποζημιώσεως· ὑπολογισμός· δόσεις κλπ. Καταβολὴ ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως διὰ τὸ κῦρος τῆς κατονγελίας συμβάσεως ἐργασίας, Π 1352 σ. 218, Εἰσαγ σ. 226, ΑΠ 167 σ. 606, ΑΠ 255 σ. 735, ΝΖ σ. 749, Π 5780 σ. 882, Π 10279 σ. 929, ΑΠ 380 σ. 1020, Π 92 σ. 1466, Π 5086 σ. 1540.— Ὑποχρέωσις ἐργοδότου ἐπὶ καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας ὅπως καταβάλῃ εἰς τὸν ἀπολυόμενον ἰδιωτικὸν ὑπάλληλον τὴν ὑπὸ τοῦ ν. 2112 καὶ τοῦ ν. 3198/1955 ὁριζομένην ἀποζημίωσιν, ΑΠ 687 σ. 145.—Δικαίωμα ἐργοδότου νὰ προβῇ εἰς καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου, προσληφθέντος ἐπὶ χρόνῳ μὴ ὡσισμένῳ καὶ ἄνευ τηρήσεως τῶν περὶ προειδοποιήσεως διατάξεων, ἵνα ἦναι ὅμως ἔγκυρος ἡ καταγγελία δέον ὅπως ὁ ἐργοδότης ὅμα τῇ καταγγελίᾳ προσφέρῃ προσηκόντως καὶ πράγματι τὴν ὁριζομένην ὑπὸ τοῦ νόμου ἀποζημίωσιν καὶ ἐπὶ μὴ ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ ἀποδοχῇ καταθέσῃ ταύτην ἐντὸς τοῦ διὰ τὴν τήρησιν τῶν πρὸς κατάθεσίν της ἀπαιτουμένων διατυπώσεων εὐλόγου χρόνου συνέπειαν ἐν ἀντιθέτῳ περιπτώσει, Π 1352 σ. 218.—Ἐφαρμογὴ διατάξεως ἄρθρου 5 § 3 τοῦ ν. 3198/1955 ὅπως ὁ καταγγέλλων τὴν σύμβασιν ἐργοδότης ὀφείλει ὄντως τοιαύτην ἀποζημίωσιν κατὰ τοὺς κειμένους νόμους, Π 1352 σ. 218, Εἰσαγ. σ. 226.— Καταβολὴ ἀποζημιώσεως μεγαλυτέρας τῶν ἀποδοχῶν ἓξ μηνῶν εἰς δόσεις κατ' ἄρθρον 2 ν. 3198/1955· πότε ληξιπρόθεσμος καὶ ἀπαιτητὴ ἡ ἀξίωσις· ἀποκλειστικὴ προθεσμία ἀγωγῆς· ὑπολογισμὸς αὐτῆς, Π 1774 σ. 559, Π 10809 σ. 817.— Προϋπόθεσις τμηματικῆς κα-

ταβολῆς ὅτι μέχρι τῆς ἐκδόσεως τῆς ἐπὶ τῆς διαφορᾶς τελειωτικῆς ἀποφάσεως δὲν ἔχει συμπληρωθῆ τὸ χρονικὸν διάστημα διὰ τὴν κατὰ τριμηνιαίας δόσεις καταβολὴν τῆς ὑπολοίπου ἀποζημιώσεως, ΑΠ 10809 σ. 877.— Καταβολὴ εἰς δόσεις τῆς ὑπερβαινούσης τὰς ἀποδοχὰς ἓξ μηνῶν ἀποζημιώσεως· ἀκυρότης καταγγελίας ἐπὶ καθυστερήσεως δόσεώς τινος, ΑΠ 380 σ. 1020.— Ἀνεφάρμοστον διατάξεως ἄρθρου 2 ν. 3198/1955 περὶ καταβολῆς ἀποζημιώσεως εἰς δόσεις ἐπὶ ἀπολύσεως διενθηντῶν Γεωργικῶν Συνεταιριστικῶν Ὀργανώσεων, ΑΠ 320 σ. 1023, Εἰσαγ. σ. 1022.—Προϋπόθεσις τῆς ὑποχρεώσεως τοῦ ἐργοδότου πρὸς ἐμπρόθεσμον ἔγγραφον καταγγελίαν τῆς μετὰ τοῦ ὑπαλλήλου των συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, ἐν παραλείψει τῆς ὁποίας γεννᾶται ὑποχρέωσις πρὸς καταβολὴν ἀποζημιώσεως καὶ ἐν μὴ καταβολῇ αὐτῆς θεωρεῖται ἄκυρος ἡ καταγγελία, ἡ συμπλήρωσις δεμήνου τοὐλάχιστον χρόνου ἐργασίας τοῦ ἀπολυομένου· δυνατὴ ἄλλως ἡ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου καταγγελία ἀτύπως καὶ ἄνευ ἀποζημιώσεως· ἀνεφάρμοστον ἄρθρου 669 Α.Κ., Π 41 σ. 226, πρβλ. Εἰσαγ. σ. 226.—Ὑπολογισμὸς ἀποζημιώσεως κατ' ἄρθρον 5 ν. 3198/1955 βάσει τῶν τακτικῶν ἀποδοχῶν τοῦ τελευταίου μηνὸς ὑπὸ καθεστὼς πλήρους ἀπασχολήσεως, ΑΠ 167 σ. 606, Εἰσαγ. σ. 932, Π 2336 σ. 932, Π 6436 σ. 1207. — Ἔννοια ἀποδοχῶν τοῦ μισθωτοῦ ὑπὸ καθεστὼς πλήρους ἀπασχολήσεως· νοοῦνται ἐκεῖναι, τὰς ὁποίας θὰ ἐλάμβανε κατὰ τὸν τελευταῖον μῆνα, χωρὶς νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ὅτι ἕνεκα νόσου εἰσέπραξε μειωμένας ἀποδοχάς, Π 2336 σ. 932.— Ἔννοια τακτικῶν ἀποδοχῶν· συνυπολογιζόμενα εἰς αὐτὰς· περιορισμὸς κατὰ ποσὸν τῆς ἀποζημιώσεως ν. 2112/1920· ἀ.ν. 173/1967, Βλ. ἀνωτέρω Κεφ. Ι, παράγρ. Β', ἐδάφ. γ'.—Ἐπιτρεπτὸν συμψηφισμοῦ ἀπεριορίστως ἐπὶ ἀποζημιώσεως ν. 2112/1920 καὶ εἰς περίπτωσιν καταγγελίας κατὰ ν. 3198/1955, ΝΖ σ. 47.— Ἔλλειψις καταβολῆς ἀποζημιώσεως· κῦρος καταγγελίας ἐπὶ δεδικαιολογημένης ἀμφιβολίας· δικαίωμα συμπληρώσεως ἀποζημιώσεως. Βλ. κατωτέρω παράγρ. Ε'.— Τεκμαρτὰ ἡμερομίσθια δι' ἀσφαλιστικὰς εἰσφορὰς πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. καὶ σχέσις πρὸς ἄλλας διατάξεις· ἄρθρον 5 ν. 3198/1955· ἀποζημίωσις τῶν ἐπὶ ποσοστοῖς, Σημ. σ. 528. — Ἀποζημίωσις δι' ἀπόλυσιν ἀμειβομένων κατὰ μονάδα ἐργασίας· ὑπολογισμὸς αὐτῆς κατ' ἄρθρον 5 ν. 3198/1955 βάσει τοῦ μέσου ὅρου τῶν ἀποδοχῶν τῶν δύο τελευταίων πρὸ τῆς καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας μηνῶν, Π 5086 σ. 1540.— Ἐφαρμογὴ τῶν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 5 § 3 τοῦ ν. 3198/1955 τασσομένων ὅρων κύρους τῆς καταγγελίας καὶ ἐπὶ ἀπολύσεως ἐργατῶν τύπου ἐφημερίδων Ἀθηνῶν καὶ Θεσσαλονίκης, μὴ καταργηθέντων διὰ τοῦ νόμου 4046/1960, Π 10279 σ. 929, Εἰσαγ. σ. 928.

γ'. **Ἀναγγελία.** Ἀναγγελία καταγγελίας σχέσεως ἐργασίας· συνέπειαι παραλείψεως· ὄχι ἀκυρότης τῆς καταγγελίας, ΝΖ σ. 1234.— Ἀναγγελία τῆς ἐγγράφου καταγγελίας κατ' ἄρθρον 9 ν. 3198/1955 ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου εἰς τὸ Γραφεῖον Εὑρέσεως Ἐργασίας καὶ τὸν Ὀργανισμὸν Ἀνεργίας· δικαιολογητικῶν τῆς ἐπιδοτήσεως τοῦ ἀνέργου τὸ ἔγγραφον, Εἰσαγ. σ. 226.

Γ'. **Μονομερὴς μεταβολὴ ὅρων συμβάσεως ἐργασίας.** Δικαίωμα μισθωτοῦ ἐπὶ μονομεροῦς βλαπτικῆς μεταβολῆς τῶν ὅρων τῆς συμβάσεως νὰ θεωρήσῃ τὴν μεταβολὴν ὡς καταγγελίαν καὶ νὰ ἀπόσχῃ τῆς παροχῆς ὑπηρεσιῶν αὐτῶν τὴν ἀποζημίωσιν ἢ νὰ ἀξιώσῃ τὴν τήρησιν τῶν ὅρων τῆς συμβάσεως, περιάγων οὕτω τὸν ἐργοδότην εἰς ὑπερημερίαν ἐν περιπτώσει ἀρνήσεως αὐτοῦ σιωπηρᾶ ἀποδοχὴ τῆς μεταβολῆς, Π 3019 σ. 1069, Ἔγγρ. σ. 1492, Π 70 σ. 1469. Βλ. καὶ ἀνωτέρω Κεφ. Ι, παράγρ. Δ'.

Δ'. **Καταγγελία δι' ὁξιόποινον πρᾶξιν.** Ἀνεφάρμοστον, κατ' ἄρθρον 7 τοῦ ν. 3198/1955, τῶν διατάξεων αὐτοῦ ἐπὶ μισθωτῶν ἀπολυομένων συνεπείᾳ ὑποβολῆς κατ' αὐτῶν μηνύσεως, συμφώνως πρὸς τὰ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 5 § 1 ν. 2112/1920 ὁριζόμενα· συνέπειαι καὶ δικαιώματα μισθωτοῦ ἐπὶ ἀπαλλαγῆς τούτου διὰ βουλεύματος ἢ δικαστικῆς ἀποφάσεως, ΑΠ 23 σ. 350, ΑΠ 255 σ. 735, Εἰσαγ. σ. 349, 735, Π 2194 σ. 358.— Κήρυξις ἀπαραδέκτου τῆς ἀσκηθείσης ποινικῆς ἀγωγῆς ἐλλείψει ἐγκύρου ἐγκλήσεως· συνέπειαι· δικαιώματα μισθωτοῦ· προθεσμία ἀγωγῆς, ΑΠ 23 σ. 350, ΑΠ 255 σ. 735, Εἰσαγ. σ. 349. Βλ. καὶ ἀνωτέρω Κεφ. Ι παράγρ. Γ' ἐδάφ. γ'.

Ε'. **Ἀπόλυσις ἄνευ διατυπώσεων νόμου 3198/1955· ἐλλιπὴς καταβολὴ ἀποζημιώσεως κλπ· συνέπειαι· ἀκυρότης· ὑπερημερία ἐργοδότου.** Ἀκυρότης καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας, ὑπερημερία ἐργοδότου καὶ ὑποχρέωσις καταβολῆς μισθοῦ, ἐὰν ἡ καταγγελία δὲν ἐγένετο ἔγγράφως, Π 5780 σ. 882, ΝΖ σ. 1235, Π 41 σ. 226, ΝΖ σ. 749.— ...καὶ δὲν κατεβλήθη ἡ ὀφειλομένη ἀποζημίωσις, Εἰσαγ. σ. 145, Π 1352 σ. 218, ΝΖ σ. 749, Π 5780 σ. 882, ΝΖ σ. 1235, Π 5086 σ. 1540.— Ἐλλιπὴς καταβολὴ ἀποζημιώσεως· ὀφειλή, κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 288 Α.Κ., ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου μόνον συμπληρώσεως τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112/1920, ἐφ' ὅσον ἡ μὴ καταβολὴ πλήρους τῆς κατὰ τὸν νόμον τοῦτον ἀποζημιώσεως ἐν περιπτώσει καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὀφείλεται ὑπὸ τὰς συγκεκριμένας συνθήκας εἰς δεδικαιολογημένην ἀμφιβολίαν τοῦ ἐργοδότου, μὴ ἐπεργομένης οὕτω ἀκυρότητος τῆς ἐγκύρου κατὰ τὰ λοιπὰ καταγγελίας τῆς συμβάσεως· περίπτωσις δεδικαιολογημένης ἀμφιβολίας τῶν ὀργάνων ἐργοδότιδος ὡς πρὸς τὴν ὑποχρέωσιν συνυπολογισμοῦ εἰς τὴν ἀποζημίωσιν τῆς προσθέτου παροχῆς φόρου ἐξ εἰσοδήματος, ΑΠ 629 σ. 79.— Ἐλλιπὴς μορὰ τοῦ ἐργοδότου καταβολὴ τῆς ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως· δὲν ἀναιρεῖ τὸ κῦρος τῆς καταγγελίας, ἐφ' ὅσον ἡ ταυτόχρονος καταβολὴ γίνεται ἀναιτίως ὅλως, οἷον ἐξ ἐὐλόγου καὶ δεδικαιολογημένης ἀμφιβολίας αὐτοῦ περὶ τοῦ ἀκριβοῦς ποσοῦ τῆς ἀποζημιώσεως, ὁπότε παρέχεται εἰς τὸν ἀπολυόμενον δικαίωμα μόνον συμπληρωματικῆς αὐτῷ καταβολῆς τῆς ἐπὶ πλέον διαφορᾶς, μὴ ἐπερχομένης ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας, διό-

τι ή ακυρότης αντίκειται εις την καλην πίστιν κατά το άρθρον 288 Α.Κ., ΑΠ 1352 σ. 218, ΑΠ 4 σ. 426. —Μη καταβολή πλήρους της οφειλομένης αποζημιώσεως, δεδικαιολογημένης υπό τας συγκεκριμένας συνθήκας κατά τας αρχάς της καλής πίστεως· κύρος της καταγγελίας και δικαίωμα μισθωτού προς συμπλήρωσιν της αποζημιώσεως, ΑΠ 167 σ. 606, ΠΠ 10279 σ. 929.— Καταγγελία συμβάσεως υπό του εργοδότου ένεκεν ακαταλληλότητος του εργαζομένου, εκδηλουμένης επίτηδες υπ' αυτού προς μόνον τον σκοπόν να εξαναγκάση τον εργοδότην εις την απόλυσίν του, επί πληρωμή της νομίμου αποζημιώσεως· αντίθεσις της αξιώσεως εις την περίπτωσιν ταύτην προφανώς εις το άρθρον 281 Α.Κ., ΑΠ 681 σ. 145.— ...το αυτό ισχύει δσάκις ζητείται παρά του υπό τας ως άνω συνθήκας απολυθέντος και επικαλουμένου ακυρότητα της καταγγελίας ή καταβολή αποδοχών υπερημερίας, μη ασκούντος επιρροήν ισχυρισμού, καθ' ον ούτος εμμένει εις την σχέσιν εργασίας, ΑΠ 681 σ. 145.— Αντισυμβατική συμπεριφορά μισθωτού σκοπούσα εις τον εξαναγκασμόν του εργοδότου όπως προβή εις καταγγελίαν της εργασιακής συμβάσεως, ίνα ισπράξη την αποζημίωσιν· θεώρησις ως καταγγελίας της συμβάσεως εργασίας εκ μέρους του μισθωτού, μη περιερχομένου ούτω του εργοδότου εις υπερημερίαν περί την αποδοχήν των υπηρεσιών του μισθωτού και μη υποχρέου εντεύθεν εις καταβολήν αποδοχών, ΠΠ 18555 σ. 352. — Παραδεκτή προς απόκρουσιν υπό του μισθωτού καταλυτικού υπό του εργοδότου ισχυρισμού επί αγωγής περί μισθού αντένστασις του μισθωτού ότι η καταγγελία της συμβάσεως εργασίας υπήρξεν άκυρος, ως γενομένη κατά κατισχύσαν δικαιώματος· κρίσις περί του ότι η καταγγελία της συμβάσεως εγένετο εξ οικονομικών δυσχερειών, οίαι ούτω έγκυρος, ΑΠ 675 σ. 147.— Μη καταβολή αποζημιώσεως επί καταγγελίας άνευ συμβάσεως εργασίας δεν συνεπάγεται ακυρότητα της καταγγελίας, Είσαγ. σ. 739, ΝΖ σ. 749.— Προκειμένου περί μισθωτού του Δημοσίου ή μη καταβολή της αποζημιώσεως του ν. 2112/1920 και επί έγκυρον άνευ συμβάσεων εργασίας δεν συνεπάγεται ακυρότητα της καταγγελίας, Είσαγ. σ. 739.— Κρίσις περαιτέρω της εν υπερημερία του εργοδότου υποχρεώσεως καταβολής μισθού κατά τα εν άρθρω 656 Α.Κ. δριζόμενα· απαλλαγή υποχρεώσεως καταβολής μισθού επί αδυναμίας αποδοχής των υπηρεσιών εξ ανωτέρας βίας ή εκ τυχηρών λόγων όρων των μισθωτών, ΠΠ 1352 σ. 218. — Παροχή εργασίας υπό περιποιητού (πεθυτέρου) εις καφεζαχαροπλαστείον· άκυρος απόλυσις και υποχρέωσις εργοδότου, περιελθόντος εις υπερημερίαν, προς καταβολήν του μισθού· άμοιβή δια νομίμων φιλοδωρημάτων· εξεύρεσις δίκαιου τούτων του οφειλομένου μισθού, ΠΠ 5025 σ. 1533. — Πρόσληψις και απόλυσις θυρωρού κατά τα εκ των άρθρων 788 Α.Κ. και του ν. 3741/1929 περί της ιδιοκτησίας κατ' ορόφους προκύπτοντα· ακυρότης άλλως καταγγελίας συμβάσεως εργασίας· καταβολή μισθού εν υπερημερία του εργοδότου, ΠΠ 4129 σ. 1216.

ΣΤ'. Απόλυσις ή αποχώρησις διά σύνταξιν· άρθρα 8 ν. 3789/1957 και 8 ν. 3198/1955· αποζημίωσις κλπ. Απόλυσις ή αποχώρησις υπαλλήλων διά σύνταξιν· διάταξις άρθρου 8 ν. 3789/1957· εφαρμογή μόνον επί ιδιωτικών υπαλλήλων και μόνον επί ησφαλισμένων παρά τω Ι.Κ.Α.· διάταξις άρθρου 8 ν. 3198/1955 δια τους ησφαλισμένους εις άλλους Ασφαλιστικούς Οργανισμούς, υπό την προϋπόθεσιν όμως συγκαταθέσεως του εργοδότου δια την αποχώρησιν· έννοια ιδιωτικού υπαλλήλου· εφαρμογή άρθρου 8 ν. 3789/1957 και επί των επί σχέσει ιδιωτικού δικαίου υπαλλήλων του Δημοσίου και Ν.Π.Δ.Δ.· εξαίρεσις· εξάμηνος αποκλειστική προθεσμία αγωγής δι' αποζημίωσιν, ΝΖ σ. 451.—Υπαλληλική ιδιότης πτυχιούχων Σχολής Τουριστικών Επαγγελμάτων· έλλειψις υπαλληλικής ιδιότητος σερβιτόρου και έλλειψις δικαιώματος αποζημιώσεως κατ' άρθρον 8 § 4 ν.δ. 3789/1957, ΑΠ 73 σ. 485.— Διάκρισις ιδιωτικών υπαλλήλων από εργατών· αποζημίωσις κατ' άρθρον 8 ν.δ. 3789/1957, ΝΖ σ. 834.— Απόλυσις ή αποχώρησις μισθωτών διά σύνταξιν· εάν α) υποχρεούται η Υπηρεσία να απολύη μετά καταβολήν της προβλεπομένης αποζημιώσεως τους καταλαμβανομένους υπό του προβλεπομένου υπό του περί Ι.Κ.Α. νόμου ορίου ηλικίας υπαλλήλους και εργατοτεχνίτας σχέσεως ιδιωτικού δικαίου, β) εάν πρέπει να καταβάλη αποζημίωσιν εις τους καταλαμβανομένους υπό του ορίου ηλικίας και αποχωρούντας οικειοθελώς εκ της υπηρεσίας, και γ) εάν η ηλικία τεχνίτου, καθορισθείσα δι' αποφάσεως της Επιτροπής Συντάξεων Ι.Κ.Α., δύναται να θεωρηθή ως πραγματική τοιαύτη διά το θέμα των απολύσεων, Γν. Σ. σ. 1233.— Αποχώρησις λόγω ορίου ηλικίας προσθέτων αστυφυλάκων, ΑΠ 468 σ. 1526.

Ζ'. Προθεσμία επιδόσεως άγωγής (άρθρον 6 § 1 ν. 3198/1955). Τριμηνος αποκλειστική προθεσμία επιδόσεως αγωγής εξ άκύρου απολύσεως κατ' άρθρον 6 § 1 ν. 3198/1955, ΑΠ 23 σ. 350, ΑΠ 167 σ. 606, ΑΠ 255 σ. 735, ΠΠ 9375 σ. 1134, Είσαγ. σ. 1467.— Αποκλειστική προθεσμία αγωγής εξ άκύρου απολύσεως μισθωτού· έναρξις, λήξις· υπολογισμός μετά το άρθρον 54 Εισαγωγικού Νόμου του Κώδικος Πολιτικής Δικονομίας· έκτασις εφαρμογής της προθεσμίας· εφαρμογή άρθρων 269, 270, 263, 261 Α.Κ., ΝΖ σ. 1164. — Λήψις υπ' όψιν και εξ επαγγέλματος, ΑΠ 167 σ. 606, ΠΠ 5047 σ. 1468. — Εν επιδικία δεν εφαρμόζεται αναλόγως το άρθρον 261 Α.Κ., ΑΠ 167 σ. 606, Είσαγ. σ. 1134. — Σκοπός διατάξεως άρθρου 6 § 1 ν. 3198/1955 ήρθρωσις της αβεβαιότητος περί του κύρους της καταγγελίας και ως εκ τούτου, εγερθείσης άπαξ εμπροθέσμως της αγωγής, εκλείπει πλέον ο σκοπός του εν παραμελήσει της προθεσμίας απαραδέκτου και δεν υφίσταται προθεσμία διά τας μεταγενεστέρας αγωγάς, ΠΠ 9375 σ. 1134, ΑΠ 167 σ. 606. — Έναρξις επί απαλλαγής του μεθ' υποβολήν μηνύσεως απολυθέντος διά βουλεύματος ή δικαστικής αποφάσεως, Είσαγ.

σ. 349. — Απαράδεκτος άγωγή περί μισθού έκ της ύπερημερίας του έργοδότου μετά παρέλευσιν της άνωτέρω αποκλειστικής προθεσμίας, ΑΠ 5047 σ. 1467. — Καταγγελία συμβάσεως μετά μήνυσιν δι' άξιόποινον πράξιν μισθωτού· κήρυξις απαραδέκτου της ποινικής διώξεως έλλείψει εγκύρου εγκλήσεως· συνέπεια· αποκλειστική προθεσμία αγωγής, ΑΠ 23 σ. 349, ΑΠ 255 σ. 734, Εισαγ. σ. 349.—Ακυρότης απολύσεως πολεμιστού μή τηρηθεισών των νομίμων διατάξεων· αποκλειστική προθεσμία αγωγής εξ άκύρου απολύσεως μισθωτού κατ' άρθρον 6 παράγραφος 1 ν. 3198/1955· αναγκαία ή εμπρόθεσμος κοινοποίησις της πρώτης αγωγής, ΑΠ 9375 σ. 1134.— Επί της νέας Διοικονομίας· τρίμηνος αποκλειστική προθεσμία αγωγής άκύρως απολυθέντος μισθωτού· χρόνος κοινοποιήσεως αύτης, Έφετ. σ. 1256.

III. **Καταγγελία συμβάσεως εργασίας εργατών τύπου κατά τον νόμον 4045 1960.** Απόλυσις εργατών τύπου εφημερίδων Αθηνών και Θεσσαλονίκης· ειδική ρύθμισις δι' άρθρου 1 ν. 4046/1960· παρέκκλισις διά του ανωτέρω νόμου των διά τους λοιπούς μισθωτούς ισχυόντων ως πρός την απόλυσιν των εργατών τύπου και τυπογράφων των εις επιχειρήσεις εκδόσεως εφημερίδων Αθηνών και Θεσσαλονίκης υπηρετούντων, μή αντιτιθεμένων των διατάξεων ταύτων πρός το άρθρον 3 του Συντάγματος· εφαρμογή όμως άρθρου 5 παράγραφος 3 ν. 3198/1955 διά το κύρος απολύσεως· καταβολή έλλιπούς αποζημιώσεως και κύρος καταγγελίας συμβάσεως κατ' άρθρον 5 παράγραφος 3 ν. 3198/1955, ΠΠ 10279 σ. 929.

IV. **Καταγγελία συμβάσεως εργασίας κατ' άρθρα 672 έπ. Α.Κ.· σπουδαίος λόγος κλπ.** Βλ. λ. **Εργασίας σύμβασις** (παράγρ. 15).

V. **Ομαδικαί απολύσεις· έλεγχος.** Έλεγχος ομαδικών απολύσεων μισθωτών· εξαίρεσις των διατάξεων του νόμου περί ελέγχου των ομαδικών απολύσεων μισθωτών των επιχειρήσεων των ασκουμένων υπό συνεταιρισμών του νόμου 602· εμπίπτει εις την εξαίρεσιν ταύτην η εν Λαμία Συνεταιριστική Βιομηχανία Γάλακτος (Κοινοπραξία της Αγροτικής Τραπέζης της Ελλάδος και της Ενώσεως Συνεταιρισμών Αγελαδοτρόφων Φθιώτιδος), Γν. Σ. σ. 201.— Τινά περί ομαδικών απολύσεων μισθωτών, ΝΖ σ. 1193.

VI. **Κατάχρησις δικαιώματος καταγγελίας.** Βλ. λ. **Κατάχρησις δικαιώματος.**

VII. **Ειδικά θέματα καταγγελίας συμβάσεως εργασίας.** Αποζημίωσις ιατρών δι' απόλυσιν ένεκεν πολυθρυλίας· τίνες καταλαμβάνονται υπό της διατάξεως του ν.δ. 3623/1956, ΑΠ 539 σ. 24. — Απόλυσις ιατρών Ι.Κ.Α. κατ' άρθρον 10 § 4 ν.δ. 4352/1964 και αποζημίωσις, ΑΠ 494 σ. 231. — Απόλυσις επαλλήλικού προσωπικού Ολυμπιακής Αεροπορίας κατά την υπό των διατάξεων του Κανονισμού Εργασίας του προσωπικού αύτης, επέχοντος ισχύν νόμου, διαγραφομένην διαδικασίαν και όχι κατά τας κοινάς διατάξεις περί καταγγελίας συμβάσεως εργασίας· ακυρότης άλλως απολύσεως· ισχυρισμός εργοδότιδος περί συμψηφισμού εις μισθόν κερδηθέντων υπό του μισθωτού εκ παροχής άλλαγού εργασίας· εξέτασις αύτου, μή προβαλλομένου απαραδέκτου λόγω βραδείας προτάσεως· επιβολή επακτού όρου, ΑΠ 634 σ. 96.—Απόλυσις ανηγκαστικώς τοποθετηθέντων ως μισθωτών πολεμιστών κατ' ά. ν. 1836/1951· λόγοι· κρίσις εφετρσής κλπ. Βλ. λ. **Στράτευσις** (παράγραφος Β'). — Απόλυσις μισθωτού της Δ.Ε.Η. διά πράξεως παρανόμως συντεθέντος Πειθαρχικού Συμβουλίου· ακυρότης· πλημμελή μισθών υπερημερίας· ισχυρισμός εργοδότιδος περί καταχρηστικής άσκήσεως δικαιώματος μισθωτού, ΑΠ 130 σ. 626. — Παράνομος απόλυσις κοινοτικού ιατρού και υπερημερία εργοδότου, Π 26 σ. 678. — Απόλυσις εκπροσώπων ησφαλισμένων εις Ασφαλιστικούς Οργανισμούς· προστασία κατ' άρθρον 9 ά.ν. 694/1937· σκοπός της προστασίας, μή αντιτιθεμένων των περί ταύτης διατάξεων πρός το Σύνταγμα· παράνομος απόφασις του αρμοδίου πρός κρίσιν των λόγων απολύσεως Συμβουλίου Κοινωνικής Ασφαλίσεως διά μή νόμιμον σύνθεσιν τούτου, μετασχόντων συνεδριάσεως αναπληρωματικών μελών, άνευ προηγουμένης κλητεύσεως των τακτικών μελών, ΣΕ 1357 σ. 819. — Αποζημίωσις απολυομένου προσωπικού Ειδικού Ταμείου Μονίμων Οδοστρωμάτων· εξομοίωσις του Ε.Τ.Μ.Ο.Α. πρός το Δημόσιον, μή απαλλασσομένου όμως της κατά τον ν. 2112/1920, ως ισχύει, αποζημιώσεως απολυομένων μισθωτών αύτου, συνδεομένων μετ' αύτου διά συμβάσεως εξηντημένης εργασίας αορίστου χρόνου και μή εφαρμοζομένων των διά το Δημόσιον ισχυουσών προ της καταργήσεώς των διά του άρθρου 24 παράγραφος 7 ν. 4464/1965 έπ' αριθ. 956 και 976/1947 πράξεων του Υπουργικού Συμβουλίου, ΑΠ 319 σ. 1086.— Άλλας περιπτώσεις (ιδ. εις λ. **Αστυφύλακες πρόσθετοι, Γεωργικαί Συνεταιριστικοί Οργανώσεις, Θυρωροί, Ναυτικοί, Συνδικαλιστικά στελέχη, Τηλεπικοινωνιών Οργανισμός, Τράπεζαι, Υδάτων Εταιρεία.**

Κατάστημα. Έννοια «καταστήματος» διά τα νόμιμα χρονικά όρια εργασίας, Π 11439 σ. 1026. — Βλ. και λ. **Ώραι εργασίας** και τα λοιπά θέματα εις τας οικείας λέξεις.

Καταστρατήγησις. Νόμου 2112/1920 διά καθορισμού ωρισμένου χρόνου εν συμβάσει εργασίας, ΑΠ 628 σ. 78, ΝΖ σ. 185, ΑΠ 698 σ. 224, Π 3414 σ. 1071.

Κατάσχεσις. Βλ. λ. **Εκτέλεσις.**

Κατάταξις. Προνομιακή εργαζομένων κατά την εκτέλεσιν, Μελ. σ. 78 έπ., ΝΖ σ. 593. — Μισθωτών δι' εισφοράς Ι.Κ.Α., Έγκ. σ. 441, Έγκ. σ. 570.

Κατάχρησις δικαιώματος. 1. Γενικά. Δημοσίας τάξεως ή διάταξις του άρθρου 281 Α.Κ., Π 4043 σ. 354. — Γενική αρχή εκ του άρθρου 281 Α.Κ., ισχύουσα ως κανών εις άπαντα τα είδη δικαιωμάτων, είτε εκ συμβάσεως απορρέουσι ταύτα, είτε υπό του εξ αντικειμένου δικαίου παρέχονται τοις δικαιούχοις, δυνάμει της οποίας απαγορεύεται η άσκησις δικαιώματος τινός, όταν υπερβαίνη τα εν αύτη αναφε-

ρόμενα όρια έκ της καλής πίστεως ή των χρηστών ήθων ή έκ του κοινωνικού και οικονομικού σκοπού του δικαιώματος, ΝΖ σ. 138. — Έφαρμογή άρθρου 281 Α.Κ. και επί καταγγελίας συμβάσεως εργασίας, ΝΖ σ. 137, ΑΠ 4043 σ. 354, Π 6 σ. 609, Είσαγ. σ. 672, ΑΠ 393 σ. 1396.—Χαρακτήρ καταγγελίας συμβάσεως εργασίας ως μονομερούς αναπτύδους δικαιοπραξίας, υποκειμένης όμως εις την εκ του άρθρου 281 Α.Κ. απαγόρευσιν, επαγομένης της παραβάσεως απόλυτον ακυρότητα της καταγγελίας μη υπερημερίαν του εργοδότου και υποχρέωσιν καταβολής μισθού, ΑΠ 380 σ. 1020. — Μήνυσις κατά μισθωτού δι' αξιόποινον πράξιν και καταχρηστική άσκησις δικαιώματος απολύσεως, ΝΖ σ. 137. — Παραδεκτή, πρός απόκρουσιν υπό του μισθωτού καταλυτικού υπό του εργοδότου ισχυρισμού επί αγωγής περί μισθού, η επίκλησις ότι η καταγγελία της συμβάσεως εργασίας έπαιρξεν άκυρος, ως γενομένη κατά κατάχρησιν δικαιώματος· περιστατικά συνιστώντα καταχρηστικήν άσκησιν δικαιώματος καταγγελίας της συμβάσεως, καθιστώσαν ταύτην άνισχυρον κατ' άρθρον 281 Α.Κ.· κρίσις περί του ότι η καταγγελία της συμβάσεως ενέντετο εξ οικονομικών δυσχερειών, ούσα ούτω έγκυρος, ΑΠ 675 σ. 147. — Προσδιορισμός παροχής κατ' άρθρον 371 Α.Κ.· ισχυρισμός εργοδότου περί καταχρηστικής άσκήσεως δικαιωμάτων μισθωτού, Π 1774 σ. 558. — Κύρωσις καταγγελίας ως άκύρου διά καταχρηστικήν άσκησιν αυτής· ματαία ή εξέτασις, εάν εκ παραδρομής ή εξ ερμηνευτικού σφάλματος το Πρωτοδικείον εχαρακτήρισε την μονομερή δικαιοπραξίαν της καταγγελίας ως αιτιώδη, άφού τούτο, μη επηρεάσαν την ορθότητα του διατακτικού, δεν ιδούει λόγον ανωρέσεως, ΑΠ 231 σ. 672.— Κρίσις του δικαστηρίου της ουσίας περί καταχρηστικής εκ μέρους εργοδότου άσκήσεως δικαιώματος καταγγελίας συμβάσεως εργασίας· πραγματική πραστατικά και ακυρωτικός έλεγχος ως πρός την ορθήν ερμηνείαν και εφαρμογήν του άρθρου 281 Α.Κ.· παραπομπή της υποθέσεως εις την Ολομέλειαν του Αρείου Πάγου, ΑΠ 230 σ. 875.— Κρίσις του δικαστηρίου ότι η καταγγελία συμβάσεως εργασίας υπήρξε καταχρηστική, εντιθεμένων εν τη αποφάσει των μετά σοφηνείας και πληρότητος των περιστατικών, εξ ων το δικάσαν Πρωτοδικείον συνήγαγε το πόρισμα περί συνδρομής των όρων εφαρμογής του άρθρου 281 Α.Κ.· απόρριψις λόγου αναιρέσεως εκ του άρθρου 807 ιδίαιον 19 Πολιτικής Δικονομίας, ΑΠ 645 σ. 172.—Ανήκουσα εις τον εργοδότην ρύθμισις παντός θέματος αναφυομένου εις την διοίκησιν και λειτουργίαν της επιχειρήσεώς του· άσκησις όμως του δικαιώματος εντός των ορίων των άρθρων 200, 281 Α.Κ.· μετάθεσις μισθωτού από ενός τόπου εργασίας εις άλλον, Π 70 σ. 1469.

2. Περιπτώσεις. Ευεργετήματα πολεμιστών κατ' άρθρον 7 ν.δ. 1739/1942· προσαγωγή· καταχρηστική άσκησις δικαιώματος μισθωτού κατ' άρθρον 281 Α.Κ., ΑΠ 540 σ. 98. — Μήνυσις κατά μισθωτού δι' αξιόποινον πράξιν και καταχρηστική άσκησις δικαιώματος απολύσεως, ΝΖ σ. 137.—Καταγγελία συμβάσεως εργασίας μεθ' υποβολήν κατά του μισθωτού μηνύσεως δι' αξιόποινον πράξιν· απαλλαγή της κατηγορίας διά δικαστικής αποφάσεως και συνέπεια· ένδεχομένη ακυρότης της καταγγελίας συμβάσεως ως καταχρηστικώς ασκηθείσης· έρευνα υπό του δικαστηρίου, Π 2194 σ. 558.— Περιστατικά συνιστώντα καταχρηστικήν άσκησιν δικαιώματος καταγγελίας της συμβάσεως, καθιστώσαν ταύτην ανίσχυρον κατ' άρθρον 281 Α.Κ.· κρίσις περί του ότι η καταγγελία της συμβάσεως εγένετο εξ οικονομικών δυσχερειών, ούσα ούτω έγκυρος, ΑΠ 675 σ. 147. — Εις ην περίπτωσιν ο εργοδότης προβαίνει εις την καταγγελίαν ένεκεν ακαταλληλότητος του εργαζομένου, εκδηλωμένης επίτηδες υπ' αυτού προς μόνον τον σκοπόν να εξαναγκάση τον εργοδότην εις την απόλυσίν του, επί πληρωμή της νομίμου αποζημιώσεως, η αξιώσις του αντίκειται προφανώς εις το άρθρον 281 Α.Κ., ΑΠ 681 σ. 145. — ... το αυτό ισχύει δούας ζητείται παρά του υπό τας ως άνω συνθήκας απολυθέντος και επικαλουμένου ακυρότητα της καταγγελίας η καταβολή αποδοχών υπερημερίας, μη ασκούντος επιρροήν ισχυρισμού, καθ' ον ούτος έμεινε εις την σχέσιν εργασίας, ΑΠ 681 σ. 145. — Ύπαρξις υπερβάσεως των εν άρθρω 281 Α.Κ. αντικειμενικών κριτηρίων της καλής πίστεως κλπ. και όταν ο εργοδότης προβαίνη εις την καταγγελίαν, χωρίς να δικαιολογήται εκ του καλώς νοουμένου επαγγελματικού συμφέροντος καταχρηστική καταγγελία συμβάσεως εργασίας, έχουσα ως αιτίαν την άρνησιν του μισθωτού, όπως παυσχη εξακολουθητικώς καθ' υπέρβασιν του νομίμου ωραρίου την εργασίαν του, Π 4043 σ. 354. — Καταχρηστική καταγγελία συμβάσεως εργασίας μισθωτού και συνεπώς άκυρος επί τω λόγω ότι προσέφυγεν ούτος εις την Επιθεώρησιν Εργασίας, παρανομούμενος κατά του εργοδότου αυτού διά καθυστερουμένων οφειλομένων μισθών, Π 251 σ. 428. — Επιλογή απολυτέων εξ οικονομικοτεχνικών λόγων· περίπτωσις καταχρηστικής άσκήσεως δικαιώματος καταγγελίας συμβάσεως εργασίας· λήψης αποζημιώσεως ν. 2112/1920 και προσβολή καταγγελίας συμβάσεως ως άκύρου, Π 6 σ. 609.—Παράνομος σύνθεσις Πειθαρχικού Συμβουλίου της Α.Ε.Η.· ακυρότης πράξεως περί απολύσεως μισθωτού· πλημμή μισθών υπερημερίας· ισχυρισμός εργοδότιδος περί καταχρηστικής άσκήσεως δικαιώματος μισθωτού, ΑΠ 130 σ. 626.—Κρίσις του δικαστηρίου ότι η εργοδότις κατήγγειλε την σύμβασιν εργασίας μισθωτού της διά λόγους καθαρώς εκδικήσεως, εξ αιτίας συνδικαλιστικής δράσεως αυτού· επέδειξε· αύτη προφανώς των υπό του άρθρου 281 Α.Κ. ορίων· χαρακτηρισμός υπό του δικαστηρίου της μονομερούς δικαιοπραξίας της καταγγελίας ως αιτιώδους και λόγος αναιρέσεως, ΑΠ 231 σ. 672. — Ανάπτυξις συνδικαλιστικής δράσεως μισθωτού υπό την έννοιαν καταχρηστικής καταγγελίας συμβάσεως· συμμετοχή εις απεργίαν· προϋποθέσεις νομίμου απεργίας, Α.Π. 380 σ. 1020.—Λεκτά υπό του δικαστηρίου γενόμενα ότι καταγγελία συμβάσε-

Πολ. Δικονομίας' ἄνευ ἐπιρροῆς ἡ ἐκ παραδρομῆς μνεία ὅτι ὁ ἐπισπεύδων καλεῖ εἰς συζητησιν τῆς ἀναιρέσεως, ἀντὶ τῆς ἐφέσεώς του' ἀπόρριψις ὡς ἀβασίμου τῆς ἐνστάσεως περὶ ἀπαραδέκτου τῆς συζητήσεως, ΑΠ 372 σ. 1149.— Μελῶν συλλογικοῦ ὀργάνου Διοικήσεως διὰ νόμιμων σύνθεσιν' ἀπόδειξις προσκλήσεως, ΣΕ 1357 σ. 819, ΣΕ 1920 σ. 1131.

Κλητῆρες. Παροχὴ ἐργασίας κλητῆρος εἰς Πρεσβείαν' θεώρησις τούτου, ὡς ἐργάτου' ἀπαλλαγὴ ἐπὶ ἀπολύσεως κατὰ τὸ ἄρθρ. 16/18 Ἰουλίου 1920, Π 1006 σ. 431.—Ἐπέκτασις εἰς ἀναπήρους εἰρηνικῆς περιόδου στρατιωτικοὺς ὑπηρετήματος ἄρθρου 30 ἀ.ν. 1324/1949 περὶ ἀναπήρων πρὸς ἀναγκαστικὴν πρόσληψιν αὐτῶν εἰς θέσεις κλητήρων, νυκτοφυλάκων κλπ. κατὰ ν. 4471/1965' ἀνεφάρμοστον διατάξεως ἐπὶ τῆς Α.Ε.Η., ΣΕ 2398 σ. 207.

Κλινικαί. Δημοσίου δικαίου ἡ σχέσις Ἐπιμελητοῦ Πανεπιστημιακῆς Κλινικῆς' ἀπαράδεκτος εἰσαγωγὴ ἀξιώσεως αὐτοῦ πρὸς ἐκδίκασιν κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, Π 1377 σ. 1278. —Τροφὴ καὶ κατοικία νοσοκόμων κλινικῶν, ΑΠ 687 σ. 145.—Τεμαχιὰ ἠμερομίσθια δι' εἰσφορὰς Ι.Κ.Α., Ἐγκ. σ. 441.

Κλωστοϋφαντουργοί. Βλ. καὶ λ. **Ταμεῖα.** Ὑπαγωγὴ τῶν μηχανικῶν ἐγκαταστάσεων κλωστοϋφαντουργίας εἰς τὴν τρίτην βαθμίδα' ἀποδοχαὶ πρακτικῶν μηχανικῶν κατὰ τὴν ἀπὸ 18.10. 1958 συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας, ΑΠ 201 σ. 1080.

Κοινὰ Ταμεῖα. (Κ.Τ.Ε.Α.). Βλ. λ. **Αὐτοκίνητα.**

Κοινοποίησις. Προσβλητὴ δι' αἰτήσεως ἀναιρέσεως ἡ ἐκκληθεῖσα ἀπόφασις, καθισταμένη τελεσίδικος ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τῆς ἀπορριπτούσης τὴν ἔφεσιν ἀποφάσεως, ἐὰν ἡ κατὰ τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως ἀσκηθεῖσα ἔφεσις ἀπερρίφθη διὰ τυπικοὺς λόγους' ἀναγκαία πρὸς ἔναρξιν τῆς προθεσμίας αἰτήσεως ἀναιρέσεως ἡ ἐπίδοσις αὐτῆς μετὰ τὴν τελεσιδικίαν, ΑΠ 607 σ. 89.—Συζήτησις ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου (Τμήματος ἢ Ὁλομελείας) μετὰ προεκδοθεῖσαν ἀπόφασιν, μὴ ἀπαιτουμένης τῆς ἐπιδόσεως ταύτης, ΑΠ 4 σ. 425.—Ἐπίδοσις δικογράφων ἐπὶ ἡμεδαπῶν καὶ ἄλλων ἑταιρειῶν κατ' ἄρθρον 145 ἐδ. 4 Πολ. Δικονομίας, Π 13991 σ. 1036.— Ἐπίδοσις πρώτης ἀγωγῆς περὶ ἀκυρότητος ἀπολύσεως ἐμπροθέσμως, Π 9375 σ. 1134.—Ἐπὶ τῆς νέας Δικονομίας' τρίμηνος ἀποκλειστικὴ προθεσμία ἀγωγῆς ἀκύρου ἀπολυθέντος μισθωτοῦ χρόνος κοινοποιήσεως αὐτῆς, Ἐπιστ. σ. 1256.

Κοινότητες. Βλ. καὶ λ. **Δήμοι - Κοινότητες.** Σύνδεσις προσωπικοῦ κοινοτικῶν ἰατρείων διὰ σχέσεως δημοσίου δικαίου' παράνομος ἀπόλυσις κοινοτικοῦ ἰατροῦ καὶ ὑπαγόμενα ἐργοδότου' ὑποχρέωσις Δημοσίου πρὸς καταβολὴν μισθοῦ τοῦ ἀκύρως ἀπολυθέντος ἰατροῦ, Π 26 σ. 678.

Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις. Ι. Γενικά· ἀσφάλισις· προϋποθέσεις· περιπτώσεις· διαδοχικὴ ἀσφάλισις κλπ. Ὑπαγωγὴ εἰς τὴν τυπικὴν ἔννοιαν τῆς διοικητικῆς πράξεως κατ' ἀρχὴν καὶ τῶν πράξεων τῶν νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, οἷον καὶ τὸ Ι.Κ.Α.' κρίσις τοῦ Διευθυντοῦ Ὑποκαταστήματος τοῦ Ι.Κ.Α. περὶ συνδρομῆς ἐν τῷ προσώπῳ ἠσφαλισμένου τῶν προϋποθέσεων ἀναπηρίας καὶ ἀπονομὴ εἰς τοῦτον συντάξεως ἕνεκεν κοινῆς ἀναπηρίας' ὑστέρα ἀνάκλησις τῆς διοικητικῆς πράξεως, ΑΠ 545 σ. 39.—Κανονισμὸς ὑπαγωγῆς εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α.' ἀσφάλισις οἰκοδόμων καὶ εἰσφοραί' προσβολὴ ἐπὶ ἀκυρώσει τοῦ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 55575/1965 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας Κανονισμοῦ περὶ ὑπαγωγῆς εἰς τὴν ἀσφάλισιν κλπ. τοῦ Ι.Κ.Α.' προθεσμία' νόμιμος ἡ ὑπαγωγὴ εἰς τὴν ἀσφάλισιν μισθωτῶν ὡρισμένων κατηγοριῶν, τῶν ἀπολύσεις ἢ ἀπασχόλησις λαμβάνει χώραν ἐκτὸς τῆς ἀσφαλιστικῆς περιοχῆς' ἀπόρριψις ἰσχυρισμοῦ περὶ ἀνίσου καὶ δεσμευούσης μεταχειρίσεως ὡρισμένης κατηγορίας ἐργοδοτῶν' ἀσφάλισις οἰκοδόμων' σύστημα προεισπράξεως τῶν ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν, μὴ παραβιαζομένης τῆς συνταγματικῆς ἐπιταγῆς περὶ ἴσης μεταχειρίσεως καὶ μὴ θιγομένου τοῦ συνταγματικῶς κατοχυρωμένου δικαιώματος τῆς ἐλευθέρας ἀσκήσεως τοῦ ἐπαγγέλματος' ἄκυρος ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 40 τοῦ Κανονισμοῦ περὶ περιορισμοῦ ἐπιστροφῆς τῶν ἐπὶ πλέον εἰσφορῶν' ἄκυρος καὶ ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 50 § 1 τοῦ Κανονισμοῦ, ΣΕ 2089 σ. 40.—Ἀσφάλισις εἰς τὸ Ι.Κ.Α.' μὴ ἀναγκαία κατ' ἄρθρα 2 § 1 καὶ 34 § 1 ἀ.ν. 1846/1951 ἡ συμπλήρωσις τῶν ἐπὶ τοῦ νόμου ἀπαιτουμένων ἡμερῶν ἐργασίας, ἐὰν τὸ γεγονὸς τὸ θεμελιοῦν τὸ εἰς παροχὴν δικαίωμα ὀφείλεται εἰς ὅλων συμβάν κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν ἀσφαλιστέας εἰς τὸ Ι.Κ.Α. ἐργασίας ἢ ἐξ ἀφορμῆς αὐτῆς. Ἀσφαλιστέας ἐργασίας οὔσης τῆς ἐξοπτομένης ἔναντι ἀμοιβῆς' ἀσφάλισις εἰς τὸ Ι.Κ.Α. ἐργατῶν οἰκοδομικῶν ἢ τεχνικῶν ἔργων' ἔννοια ὑπ' ἀριθ. 75833/1958 σχετικῆς ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας περὶ εἰσφορῶν πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. δι' οἰκοδομικὰ ἔργα, ΣΕ 593 σ. 954. —Ἀσφάλισις εἰς τὸ Ι.Κ.Α. ἀπασχολουμένων εἰς οἰκοδομικὰς ἢ τεχνικὰς ἐργασίας προσώπων' ὑπολογισμὸς ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν καὶ θεσμικὸν ἐπὶ πολυκατοικιῶν, ΑΠ 466 σ. 1483. — Ἀπόδειξις ἡλικίας ἠσφαλισμένων εἰς τὸ Ι.Κ.Α. κατ' ἄρθρον 10 ἀ.ν. 1846/1951, ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν.δ. 3083/1954, κατ' ἀρχὴν ἐκ τῆς ληξιαρχικῆς πράξεως γεννήσεως ἢ τῆς ἐννοσηθείσης εἰς τὰ μητρῶα ἀρρένων ἢ τὰ δημοτολόγια, ἐπὶ τῇ προϋποθέσει ὅτι αἱ πράξεις αὗται συνετάχθησαν ἢ διορθώθησαν τοῖς ἔτη τοὐλάχιστον πρὸ τῆς ἐμφανίσεως τοῦ ἠσφαλισμένου εἰς τὴν ἀσφάλισιν' καθορισμὸς εἰς πᾶσαν ἄλλην περίπτωσιν τῆς ἡλικίας τοῦ ἠσφαλισμένου ὑπὸ τῆς εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς, τῆς ὁποίας ἡ ἀπόφασις εἶναι δεσμευτικὴ διὰ τὰ λοιπὰ ὄργανα τῆς ἀσφαλιστικῆς διαδικασίας τοῦ Ι.Κ.Α., ΣΕ 2123 σ. 101.— Συνέπειαι τινὲς ἐκ τῆς νομίμου ἀπεργίας τῶν μισθωτῶν· διακοπὴ ἀσφαλιστικῆς ὑποχρεώσεως· ἀτυχήματα κατὰ διάρκειαν ἀπεργίας, ΝΖ σ. 111.— Ἀποκλειστικὴ ἁρμοδιότης ὀργάνων Ι.Κ.Α., ἀσκούντων συλλογικὴν διοίκησιν, νὰ

ως ἐργασίας μισθωτοῦ ἐγένετο καταχρηστικῶς ἐξ ἐχθρότητος πρὸς τοῦτον τοῦ ἐργοδότου ἕνεκεν ὑποβολῆς παρ' αὐτοῦ ἀναφορῶν περὶ παντελοῦς ἐλλείψεως διοικητικῆς κατευθύνσεως, χωρὶς νὰ καθορίζωνται αἱ συνθῆκαι, ὑφ' ἃς ὑπεβλήθησαν αἱ ἀναφοραὶ καὶ ὁ χρόνος, ἡ αἰτία ἡ προκαλέσασα τὴν ἐχθρότητα κλπ.' ἔλλειψις νομίμου βάσεως τῆς ἀποφάσεως' ἀναίρεσις, ΑΠ 156 σ. 673.— Χρησιμοποίησις τῶν ἀναγκαστικῶς τοποθετουμένων πολεμιστῶν τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ἀναλόγως τῶν σωματικῶν αὐτῶν ἱκανοτήτων κλπ., τῆς κρίσεως τοῦ δικαστηρίου τῆς οὐσίας περὶ προσηκούσης ἢ μὴ χρησιμοποιήσεως, μὴ ὑποκειμένης εἰς τὸν ἔλεγχον τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἐπαφιλασσομένων πάντως τῶν ὁρισμῶν τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ., Α.Π. 210 σ. 731. — Ἐπὶ μακρὸν μὴ ἄσκησις τοῦ δικαιώματος ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τῆς καταχρηστικῆς ἀσκήσεως τούτου, ΑΠ 322 σ. 868, Π 2818 σ. 1146, Π 4957 σ. 1968.—Κρίσις τοῦ Πρωτοδικείου ὅτι ἀγωγή, στρεφομένη κατὰ Ταμείου, ὡς ὑποχρέου πρὸς καταβολὴν ἀποζημιώσεως κατὰ τὸν ν. 551/1915 ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος ἠσκήθη καταχρηστικῶς κατ' ἄρθρον 281 Α.Κ. λόγῳ τοῦ ὅτι ἡ ἐπὶ ἐξαετίαν ἀδράνεια τοῦ δικαιούχου ἀπὸ τοῦ χρόνου τοῦ ἀτυχήματος ἐδημιούργησεν εὐλόγως εἰς τὸ Ταμεῖον τὴν πεποίθησιν ὅτι οὗτος δὲν θὰ ἤσκει τὸ δικαίωμα τοῦτο' ἐσφαλμένη ἐφαρμογὴ τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ., ΑΠ 306 σ. 1549.—Ἐπιβολὴ ὑπὸ τοῦ Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου τῆς Τραπέζης πειθαρχικῆς ποινῆς ὁριστικῆς ἀπολύσεως δι' ἀδικαιολογήτων καὶ ἀθθαίρετον ἀπουσίαν ἐπαλλήλου, τῶν Πειθαρχικῶν Συμβουλίων μὴ πεφραμένων κακὴν χρῆσιν τῆς διακριτικῆς αὐτῶν ἐξουσίας καὶ τῆς λύσεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας, μὴ ἀποτελούσης καταχρηστικὴν ἄσκησιν δικαιώματος, ΑΠ 21 σ. 892.—Παρεχομένη πρὸς μισθωτὸν διὰ συμφωνίας μετὰ ἐργοδότου εὐκαιρία εἰσπράξεως χρηματικῶν ποσῶν παρὰ τρίτων' ἔννομος συνέπεια ὡς μισθοῦ, μόνον ὁσάκις ἡ εἴσπραξις εἶναι κατὰ νόμον ἐπιτρεπτή, μὴ ἐπερχομένης ἄλλως ἀποσβέσεως τῆς ὀφειλῆς τοῦ ἐργοδότου διὰ τὴν ἐργασίαν' καταχρηστικὴ ἄσκησις δικαιώματος μισθωτοῦ, ΑΠ 395 σ. 1394.—Καταχρηστικὴ ἡ καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας ἐπαλλήλων ἐκ τῶν ἀρίστων καὶ ἀρχαιοτέρων, ἐπὶ τῷ σκοπῷ προσλήψεως ἄλλου, μὴ ὑπερτερούντος τοῦ ἀπολυθέντος, ἤτοι ἐξ εὐνοίας πρὸς τὸν δεύτερον καὶ δυσμενείας πρὸς τὸν ἀπολυθέντα, ΑΠ 393 σ. 1396.

3. **Συνέπειαι.** Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας κατὰ παράβασιν ἄρθρου 281 Α.Κ.' ἀκυρότης' ὑπερημερία ἐργοδότου' ὑποχρέωσις καταβολῆς ἀποδοχῶν, Π 4043 σ. 354, Π 2194 σ. 358, Π 251 σ. 428, Π 6 σ. 609, Εἰσαγ. σ. 609, ΑΠ 231 σ. 672, ΑΠ 380 σ. 1020.—Ἐφαρμογὴ τριμήνου ἀποκλειστικῆς προθεσμίας ἄρθρου 6 § 1 ν. 3198/1955 δι' ἐπίδοσιν ἀγωγῆς' σχετικὴ ἡ ἀκυρότης' δυνατὴ παραίτησις, Εἰσαγ. σ. 609. —Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας μεθ' ὑποβολὴν κατὰ τοῦ μισθωτοῦ μηνύσεως δι' ἀξιόποινον πρᾶξιν' ἀπαλλαγὴ τῆς κατηγορίας διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως καὶ συνέπειαι' ἐνδεχομένη ἀκυρότης τῆς καταγγελίας συμβάσεως ὡς καταχρηστικῶς ἀσκηθείσης' ἔρευνα ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου, Π 2194 σ. 358.—Ἰσχυρισμὸς μισθωτοῦ περὶ καταχρηστικῆς ὑπὸ ἐργοδότου ἀπολύσεως αὐτοῦ, ὡς γενομένης ἄνευ σπουδαίου λόγου, κακοβούλως καὶ παρὰ τὴν ἔλλειψιν πταίσματος του καὶ τὴν εὐρωστίαν τῆς ἐπιχειρήσεως, διὰ νὰ προσληφθῇ ἄλλος μὲ ὀλιγώτερα προσόντα κλπ.' ἀπόρριψις ὡς ἀβασίμου, ΑΠ 14 σ. 487.—Λῆξις ἀποζημιώσεως νόμου 2112/1920 καὶ προσβολὴ καταγγελίας ὡς ἀκύρου, Π 6 σ. 609.

Κατοικία. Βλ. λ. **Παροχαὶ εἰς εἶδος.**

Κατοικία ἐργατική. Διέπουσα τὴν διανομὴν κατοικιῶν ὑπὸ τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἐργατικῆς Κατοικίας διατάξεις' ὑποβολὴ δελτίων οἰκονομικῆς καὶ οἰκογενειακῆς καταστάσεως δικαιούχων καὶ κατάταξις αὐτῶν εἰς κατηγορίας' συνέπεια ἐν περιπτώσει ἀνακριβείας τῆς δηλώσεως τοῦ δικαιούχου ὡς πρὸς οὐσιώδη στοιχεῖα τῆς οἰκογενειακῆς καταστάσεως ἀποκλεισμὸς τούτου ἐκ τῆς διανομῆς' περίπτωσις δυνατῆς διορθώσεως ἢ συμπληρώσεως καὶ μετὰ τὴν διενέργειαν τῆς κληρώσεως, ΣΕ 2540 σ. 236. —Ἀπόφασις Διοικητικοῦ Συμβουλίου Ὀργανισμοῦ Ἐργατικῆς Κατοικίας, ἐκδοθεῖσα ἐπὶ ἐνστάσεως τοῦ ἐνδιαφερομένου κατὰ τῆς ἀποφάσεως Ἐπιτροπῆς ἐλέγχου δικαιολογητικῶν, δι' ἧς ἀπεκλείσθη τῆς κληρωθείσης ὑπὲρ αὐτοῦ κατοικίας' ἐκτελεστὸς χαρακτὴρ μόνον τῆς ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου' παραδεκτὴ αἴτησις ἀκυρώσεως κατ' αὐτῆς, ΣΕ 2540 σ. 236.—Καταβολὴ εἰσφορῶν ὑπὲρ Ὀργανισμοῦ Ἐργατικῆς Κατοικίας' ἀνακοπὴ ἐκ τοῦ ἄρθρου 235 Πολ. Δικονομίας κατὰ τῆς πράξεως ἐπιβολῆς εἰσφορῶν' ἐπιβολὴ διὰ τοῦ ν.δ. 2963/1954 εἰσφορᾶς εἰς τοὺς ἐπὶ συνέσει ἐξηρτημένης ἐργασίας ἐπαλλήλους καὶ ἐργάτας' σχέσις ὁδηγῶν ἀναρπίων αὐτοκινήτων (ταξί), Ε 4244 σ. 1400.

Καφεναλακτοπωλεῖα Καφεζαχαροπλαστεῖα Καφεμπάρ. Τεκμαρτὰ ἡμερομίσθια δι' εἰσφορὰς Ι.Κ.Α., Ἐγκ. σ. 441.—Καθυστέρησις φιλοδωρημάτων ὡς ποινικὸν ἀδίκημα, Γνμδ. νμθ. σ. 1321.—Παροχὴ ἐργασίας ὑπὸ περιποιητοῦ (σερβιτόρου) εἰς καφεζαχαροπλαστεῖον' ἄκυρος ἀπόλυσις καὶ ὑποχρέωσις ἐργοδότου περιελθόντος εἰς ἱστορημοσίαν πρὸς καταβολὴν τοῦ μισθοῦ' ἀμοιβὴ διὰ νομίμων φιλοδωρημάτων' ἐξαίρεσις βάσει τούτων τοῦ ὀφειλομένου μισθοῦ, Π 5023 σ. 1533.

Καφενεῖα. Τεκμαρτὰ ἡμερομίσθια δι' εἰσφορὰς Ι.Κ.Α., Ἐγκ. σ. 441.— Καθυστέρησις φιλοδωρημάτων ὡς ποινικὸν ἀδίκημα, Γνμδ. νμθ. σ. 1321.

Κέντρα διασκεδάσεως. Ἀποδοχαὶ μαΐτρ κέντρων πολυτελείας, Ἔγγρ. σ. 1165.—Καθυστέρησις φιλοδωρημάτων ὡς ποινικὸν ἀδίκημα, Γνμδ. νμθ. σ. 1321.— Τεκμαρτὰ ἡμερομίσθια δι' εἰσφορὰς Ι.Κ.Α., Ἐγκ. σ. 441.

Κινηματογράφοι. Τεκμαρτὰ ἡμερομίσθια δι' εἰσφορὰς Ι.Κ.Α., Ἐγκ. σ. 441.

Κινήσεως ἔξοδα. Βλ. λ. **Δαπάναι.**

Κλῆσις. Κλῆσις πρὸς συζήτησιν κατ' ἄρθρον 834 § 4

αποφασίζουσι περὶ τῆς ὑπαγωγῆς εἰς τὴν ἀσφάλισιν τῆς διαρκείας τῆς ἀσφαλιστικῆς σχέσεως, τῆς καταβολῆς τῶν εἰσφορῶν καὶ τῆς πραγματοποιήσεως τῶν ἀσφαλιστικῶν παροχῶν καὶ ἐπομένως καὶ τῆς συνδρομῆς τῶν ἀπαιτουμένων διὰ τὴν συνταξιοδότησιν πραγματικῶν προϋποθέσεων, τῆς περὶ τούτων κρίσεως αὐτῶν μὴ ὑποκειμένης εἰς τὸν ἔλεγχον τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων περιορισμὸς τούτων εἰς τὴν ἐξέτασιν τῆς νομιμότητος τῶν πράξεων αὐτῶν καὶ δὴ ἐφ' ὅσον συνδέεται μὲ τὴν ἐμπίπτουσαν εἰς τὴν δικαιοδοσίαν αὐτῶν κατ' ἄρθρον 1 Πολ. Δικονομίας προσβολὴν ἰδιωτικῶν δικαιωμάτων' ἔννοια ἀναγνωριστικῆς ἀγωγῆς κατ' ἄρθρον 127 Εἰσαγωγικοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος Νόμου, ΑΠ 500 σ. 178.—Λήξωσις ὑπὸ τοῦ ἠσφαλισμένου τοῦ Ι.Κ.Α. ἐντὸς ἑξαμήνου ἀπὸ τῆς ἀποχωρήσεως ἢ ἀπολύσεως εἰς τὸ Ι.Κ.Α. τῶν τυχὸν παρ' αὐτοῦ πραγματοποιηθεισῶν ἡμερῶν ἐργασίας παρὰ τῷ τελευταίῳ ἐργοδότῃ, διὰ τὰς ὁποίας δὲν κατεβλήθησαν ἀσφαλιστικαὶ εἰσφοραί' ἔννοια διατάξεως ἄρθρου 7 § 2 ν.δ. 4104/1960, ΣΕ 2699 σ. 305.—Μὴ ὑπαγωγὴ εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α. τῶν προσώπων, τὰ ὁποῖα παρέχουν ἀποκλειστικῶς, εἴτε ὄχι, ἐργασίαν, ὁ χρόνος τῆς ὁποίας ὑπολογίζεται ὡς συντάξιμος κατὰ τὰς διατάξεις τῆς ἐκάστοτε ἰσχυούσης διὰ τὸ Δημόσιον συνταξιοδοτικῆς νομοθεσίας' ἔννοια ἄρθρου 3 § 1 ἀ.ν. 1846/1951' διατάξεις περὶ πολεμικῆς διαθεσιμότητος ἀξιωματικῶν, ΑΠ 728 σ. 306, ΑΠ 434 σ. 1411. —Ἀσφάλισις εἰς τὸ Ι.Κ.Α. θυρωρῶν πολυκατοικιῶν καὶ μεγάρων, Ἔγκ. σ. 637.—Δικαίωμα προαιρετικῆς παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. ἀσφαλίσεως' προϋποθέσεις αὐτῆς' ἔννοια σχετικῶν διατάξεων' παροχὴ εὐχερείας εἰς τοὺς διακόπτοντας τὴν κατὰ νόμον ἀσφαλιστέαν ἐργασίαν των νὰ συνεχίσωσι προαιρετικῶς τὴν ἀσφάλισίν των, δυνάμενοι νὰ ζητήσωσιν ὅπως αὕτη ἀνατρέξῃ εἰς τὸν χρόνον τῆς διακοπῆς τῆς ὑποχρεωτικῆς τοιαύτης καὶ ὄχι εἰς τὸν χρόνον ὑποβολῆς τῆς σχετικῆς δηλώσεως, ΣΕ 1150 σ. 690. —Χρόνος στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας ἐφέδρων παλαιῶν πολεμιστῶν ὡς χρόνος ἀσφαλίσεως' δυνατὸς ὁ συνυπολογισμὸς τοῦ χρόνου στρατεύσεως τῶν ἐφέδρων παλαιῶν πολεμιστῶν κατὰ τὴν περὶ τούτων νομοθεσίαν ὡς ἐν ἀσφαλίσει τοιαύτῃ εἰς τοὺς διαφόρους Ἀσφαλιστικοὺς Ὀργανισμούς, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ τὸ Ι.Κ.Α., μόνον εἰς τὰς περιπτώσεις ἀναγκαστικῆς τοποθετήσεως των ὡς ἐργατῶν ἢ ὑπαλλήλων εἰς ὑποχρέους ἐκ τοῦ νόμου ἐπιχειρήσεις, ΣΕ 1926 σ. 1088.—Χρόνος στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας ὡς χρόνος ἀσφαλίσεως' ἔννοια τῶν σχετικῶν πρὸς τὸ θέμα νομοθετικῶν διατάξεων' ἔννοια ἄρθρου 1 ν.δ. 346/1941 καὶ ἄρθρου 12 νόμου 751/1948' προϋπόθεσις διὰ τὴν ἀναγνώρισιν τοῦ χρόνου στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας, ὡς διανυθέντος ἐν ἀσφαλίσει, ὅτι ὁ μισθωτὸς ἐτέλει ἐν ἐνεργῷ ἐργασιακῇ σχέσει κατὰ τὸν χρόνον τῆς κλήσεως ὑπὸ τὰ ὅπλα, ΣΕ 1905 σ. 1327.—Θεώρησις ὡς χρόνου ἀσφαλίσεως τοῦ χρόνου τῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας τῶν ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντων ἐφέδρων παλαιῶν πολεμιστῶν εἰς ὑποχρέους ἐκ τοῦ νόμου ἐπιχειρήσεις, τῆς ἀσφαλιστικῆς ταύτης προστασίας ἐπεκτεινομένης καὶ εἰς τοὺς οἰκειοθελῶς προσληφθέντας παλαιοὺς πολεμιστάς' ἀναγκαῖον, ἵνα χορήσῃ ὡς πρὸς τοὺς δευτέρους ἡ προστασία, ὅπως συντρέχωσι κατὰ τὰ λοιπὰ αἱ προϋποθέσεις τῆς νομοθεσίας καὶ εἰδικώτερον τοῦ ἀ.ν. 244/1936, ἤτοι ἡ οἰκειοθελὴς πρόσληψις νὰ ἐγένετο μέχρι τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου τούτου, ἤτοι μέχρι τῆς 17ης Ὀκτωβρίου 1936, ΣΕ 1895 σ. 1328. —Ἵδρυσις τῆς ἀσφαλίσεως ἄνευ ἄλλου τινὸς ἀφ' ἧς συνέτρεξαν αἱ πρὸς τοῦτο νόμιμοι προϋποθέσεις' ἀναδρομικὴ ἐγγραφὴ εἰς τὰ μητρῶα τῶν ἠσφαλισμένων, παρεπομένης πραιτέρω ὑποχρεώσεως πρὸς ἀναδρομικὴν ἐπίσης τακτοποίησιν τῶν ἐκ τῆς ἀσφαλίσεως ὀφειλῶν τοῦ ἀσφάλιστος εἰς Ταμεῖον Συντάξεων Μηχανικῶν καὶ Ἐργοληπτῶν Δημοσίων Ἔργων, ΣΕ 845 σ. 1157.—Ἀσφάλισις εἰς τὸ Ι.Κ.Α. οἰκιακῶν ἡμίσθων βοηθῶν (οἰκοσίτων ὑπηρετῶν), Ἔγκ. σ. 1159.—Ἀσφάλισις εἰς τὸ Ι.Κ.Α. ἀμειβομένων ποδοσφαιριστῶν, Ἔγκ. σ. 1159.—Ἐὰν ἡ σύμβασις τῶν ἀμειβομένων ποδοσφαιριστῶν μετὰ τῶν ποδοσφαιρικῶν συλλόγων εἶναι ἐξηρτημένης ἐργασίας' ἐν καταφατικῇ περιπτώσει ἐὰν ὁ ἐν παραγράφῳ 2 τοῦ ἄρθρου 21 τοῦ Ἐσωτερικοῦ Κανονισμοῦ μὴ ἐρασιτεχνικοῦ ποδοσφαίρου χαρακτηρισμὸς τῆς συμβάσεως ταύτης ὡς μὴ ἐξηρτημένης ἐργασίας, ἀλλ' ἰδιομόρφου, εἰρίσκεται ἐντὸς τῆς ἐξουσιοδοτήσεως τοῦ ἄ.δ. 650/1964 καὶ εἶαν ἐν πάσῃ περιπτώσει ἡ ρήτρα αὕτη ἀποκλείῃ τὴν ἀσφάλισιν τῶν ποδοσφαιριστῶν εἰς τὸ Ι.Κ.Α., Γν. Σ. σ. 1161.—Ὑπαγωγὴ κατ' ἄρθρον 2 ἀ.ν. 1846/1951, ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ ὁποίου παρεσχέθη ἐξηρτημένη ἐργασία, εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α., ἀδιαφόρως τοῦ ἐὰν παρείχετο κατὰ κύριον ἢ κατὰ παρεπόμενον ἐπάγγελμα, καταργηθείσης τῆς ἀντιθέτου διατάξεως τοῦ ποσῶς ἰσχύσαντος νόμου 6298/1934, καθ' ἣν προϋπόθεσις τῆς ἀσφαλίσεως εἰς τὸ Ι.Κ.Α. ἦτο ἡ κατὰ κυρίαν ἀπασχόλησιν παροχὴ ἐξηρτημένης ἐργασίας, ΣΕ 1892 σ. 1227.—Ἀσφάλισις τῶν ἐξ Αἰγύπτου προκρομένων Ἑλλήνων ὑπηκόων καὶ ὁμογενῶν' δυνατὴ ἡ ἀσφάλισις τῶν ἀνωτέρω προσώπων κατὰ ἐν τῇ ὑπ' ἀριθ. 165/1963 Πράξει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, κυρωθείσῃ διὰ τοῦ ν.δ. 4377/1964 ὁριζόμενα' δικαίωμα καὶ ἀναγνώρισις τῆς ἐν Αἰγύπτῳ ὑπηρεσίας των εἰς τὸ ἐπάγγελμα' περιέλευσις τοῦ δικαιώματος ἐν περιπτώσει θανάτου εἰς τὰ κατὰ τὴν οἰκείαν ἑκάστου Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ νομοθεσίαν λοιπὰ προστατευόμενα πρόσωπα, δικαιούμενα νὰ ἀσκήσωσι τοῦτο κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ νόμου, ΣΕ 1987 σ. 1228.—Ὑπαγόμενα εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α. κατ' ἄρθρον 2 § 1 ἀ.ν. 1846/1951 πρόσωπα' ἔννοια διατάξεως' ἀναγκαῖον, ἵνα πρόσωπόν τι θεωρηθῇ ὡς ὑπαγόμενον ὑποχρεωτικῶς εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α., νὰ παρέχῃ ἐξηρτημένην ἐργασίαν ἔναντι ἀμοιβῆς, νὰ ἐπιβάλληται πράγματι εἰς ὑπηρεσιακὴν ἐξάρτησιν ἔναντι τοῦ πρὸς ὃν παρέχεται ἡ ἐργασία' περίπτωσις μὴ παροχῆς τοιαύτης ἐργασίας,

ΣΕ 2261 σ. 1347.—Κανονισμός περί ἀσφαλιστικῆς ἀρμοδιότητος καί διαδικασίας ἀπονομῆς παροχῶν τοῦ Ι.Κ.Α.· Ἔλλειψις ἀναστολικῆς δυνάμεως τῆς αἰτήσεως θεραπείας, ἐχούσης τῆς ὑπ' αὐτῆς ἐκδιδομένης ἀποφάσεως ἀναδρομικήν δύναμιν, ἐφ' ὅσον εἶναι εὐνοϊκοτέρα διά τόν αἰτοῦντα· χαρακτήρ σχέσεως ὁδηγῶν ἀγοραίων αὐτοκινήτων (ταξί) πρός τούς ἰδιοκτήτας· ἀσφαλιζόμενα εἰς τό Ι.Κ.Α. πρόσωπα· ἀσφάλισις τῶν ἀνωτέρω ὁδηγῶν αὐτοκινήτων κατά τό ἄρθρον 8 § 3 ν.δ. 3789/1957, Ε 3352 σ. 1543.—Διαδοχική ἀσφάλισις ἐργαζομένων· ρύθμισις ταύτης διά τοῦ ἄρθρου 2 § 1 καί 2 τοῦ ν.δ. 4202/1961· ἐφαρμογή καί εἰς περιπτώσεις μεταβολῆς ἀσφαλιστικοῦ φορέως, καθ' ἃς μεταξύ τῶν διαδοχικῶν φορέων περιλαμβάνεται καί Ἀσφαλιστικός Ὀργανισμός καλλιτέχνων αὐτοτελῆ ἀπασχόλησιν, οἷος τυγχάνει τό Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Ἐπαγγελματιῶν καί Βιοτεχνῶν Ἑλλάδος, ΣΕ 2706 σ. 491.—Συνυπολογισμός δι' ἀπονομήν συντάξεως ὑπό τοῦ Τ.Ε.Β.Ε. καί τοῦ παρά τῷ Ι.Κ.Α. χρόνου ἀσφαλίσεως ἐπί τῇ βάσει τῶν διατάξεων τοῦ ν.δ. 4202/1961 περί διαδοχικῆς ἀσφαλίσεως ὄχι μόνον διά τήν θεμελίωσιν τοῦ δικαιώματος συντάξεως, ἀλλά καί διά τόν διακανονισμόν τοῦ ὕψους τῆς συντάξεως, ἀμφοτέρων τῶν θεμάτων τούτων ρυθμιζομένων ἐπί τῇ βάσει τῆς νομοθεσίας περί Τ.Ε.Β.Ε., ΣΕ 3068 σ. 492.—Ἀναγνώρισις πραγματοποιηθέντων εἰς τό παρελθόν ἡμερομισθίων ἠσφαλισμένων ἢ συνταξιούχων τοῦ Ταμείου Μεταλλευτῶν κατ' ἄρθρον 7 § 7 ν.δ. 4104/1960· συμμετοχή εἰς τήν δίκην τοῦ Ι.Κ.Α. ὡς κυρίου διαδίκου, δικαιουμένου ὡς διαδίκου τῶν ἐργοδοτῶν, ΑΠ 200 σ. 356.—Ἀναγνώρισις πραγματοποιηθέντων εἰς τό παρελθόν ἡμερομισθίων μεταλλευτῶν· θέσις διά τοῦ ἄρθρου 7 ν.δ. 4104/1960 τοῦ κανόνος, ὅτι ἡμέρα ἐργασίας, πραγματοποιηθεῖσα παρ' ἠσφαλισμένῳ εἰς περίοδον προγενεστέραν τῆς πενταετίας ἀπό τῆς παρ' αὐτοῦ ὑποβολῆς τῆς περί ἀναγνωρίσεως τούτων σχετικῆς αἰτήσεως, ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει ἀναγνωρίζονται ὑπό τοῦ Ι.Κ.Α.· παροχή δυνατότητος εἰς ἠσφαλισμένους ἢ συνταξιούχους τοῦ τέως Ταμείου Μεταλλευτῶν ἀναγνωρίσεως πραγματοποιηθέντων κατά τό παρελθόν ἄνευ χρονικοῦ περιορισμοῦ ἡμερομισθίων των εἰς μεταλλευτικάς ἐπιχειρήσεις· ἐπικαιρότης νόμου 4476/1965· ἔννοια τούτου, ΣΕ 1643 σ. 1231.

2 - 3. **Πρόσωπα κοινά· ὄργανα· ἐπιτροπαί· δίκαι.** Λαμβάνει μετανάστευσις κληρικῶν τῶν ὑπό τήν ἐποπτείαν τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας τελούντων Ὀργανισμῶν, μεταξύ τῶν ὁποίων καί τό Ι.Κ.Α.· ὅροι καταβολῆς, ΑΠ 585 σ. 52.—Ἔννομον συμφέρον πρός παρέμβασιν εἰς τήν ἐγγραφεῖσαν ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας δίκην συνεπείᾳ ἀσκήσεως αἰτήσεως ἀκυρώσεως τῶν νομικῶν προσώπων· πότε· ἀπαράδεκτος παρέμβασις Συλλόγου Προσωπικοῦ Ι.Κ.Α.· Ἔκδοσις δ.δ. 993/1966 περί ἐφαρμογῆς τοῦ Ὑπαλληλικοῦ Κώδικος ἐπί τῶν ὑπαλλήλων τοῦ Ι.Κ.Α.· ἄκυροι διατάξεις αὐτοῦ, ΣΕ 2334 σ. 105, ΣΕ 2333 σ. 176.—Πρόσληψις ὑπό ἱδρυμάτων τοῦ Ι.Κ.Α. θεραπευτῶν - ἰατρῶν, γενικῆς ἰατρικῆς ἢ εἰδικοτήτων, ἵνα παρέχωσι τήν ἰατρικήν περίθαλψιν ἐν τοῖς ἰδιωτικοῖς αὐτῶν ἰατρείοις ἢ συνεβλημέναις μετ' αὐτοῦ κλινικαῖς, ὡς καί ἐν τῇ κατοικίᾳ τῶν ἀσθενῶν ἀντί ἀμοιβῆς, συνισταμένης εἰς παγίαν κατά μῆνα ἀποζημίωσιν, εἴτε εἰς τοιαύτην κατά περίπτωσιν παρεχομένης ὑπηρεσίας· ὑπηρεσιακή κατάστασις τούτων· κατάταξιν ὅρων ἀμοιβῆς κατά ν.δ. 3623/1956· ἀπόλυσις κατ' ἄρθρον 10 § 4 ν.δ. 4352/1964 καί ἀποζημίωσις, ΑΠ 694 σ. 231.—Ἀπόλυσις ἢ ἀπαχώρησις μισθωτῶν διά σύνταξιν· ἐάν α) ὑποχρεοῦται ἡ Ὑπηρεσία νά ἀπολύῃ μετά καταβολήν τῆς προβλεπομένης ἀποζημιώσεως τούς καταλαμβανομένους ὑπό τοῦ προβλεπομένου ὑπό τοῦ περί Ι.Κ.Α. νόμου ὁρίου ἡλικίας ὑπαλλήλους καί ἐργατοτεχνίτας σχέσεως ἰδιωτικοῦ δικαίου, β) ἐάν πρέπει νά καταβάλῃ ἀποζημίωσιν εἰς τούς καταλαμβανομένους ὑπό τοῦ ὁρίου ἡλικίας καί ἀποχωροῦντας οἰκειοθελῶς ἐκ τῆς ὑπηρεσίας καί γ) ἐάν ἡ ἡλικία τεχνίτου, καθορισθεῖσα δι' ἀποφάσεως τῆς Ἐπιτροπῆς Συντάξεως Ι.Κ.Α., δύναται νά θεωρηθῇ ὡς πραγματική τοιαύτη διά τό θέμα τῶν ἀπολύσεων, Γν.Σ. σ. 1233.—Ἐάν α) ἡ ταπεινωθεῖσα ὑπό τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 55 τοῦ Ἀ.ν. 1846/1951 ἐξάμηνος προθεσμία περί ἐντάξεως τῶν μετατασσομένων ὑπαλλήλων συγχωνευομένου Ταμείου εἰς τό Ι.Κ.Α. ἔχει χαρακτῆρα ἐνδεικτικόν ἢ εἶναι ἀνατρεπτική καί β) ἐάν εἰς περίπτωσιν, κατά τήν ὁποίαν ἡ ἄνω προθεσμία θεωρηθῇ ἀνατρεπτική, ἡ ὑπέρβασις ταύτης δύναται νά ἀποβῇ εἰς βάρος τοῦ προσωπικοῦ τούτου, ἢ δέον νά θεωρηθῇ τοῦτο αὐτοδικαίως ἐντασσόμενον ἅμα τῇ παρόδῳ τῆς ἐξαμήνου προθεσμίας τῆς ἐντάξεως των, Γν.Σ. σ. 1489.— Ἀνέλεγκτον κρίσεως Ὑγειονομικῶν Ἐπιτροπῶν Ι.Κ.Α., ΣΕ 1921 σ. 1411.—Ἀνήκουσα εἰς τό ἀρμόδιον ἀσφαλιστικόν ὄργανον κρίσις περί τῆς συνδρομῆς ἀναπηρίας, παρεχούσης δικαίωμα συντάξεως, μή ἐξαντλουμένη κατά νόμον ἐκ μόνου τοῦ ὑπό τῶν Ὑγειονομικῶν Ἐπιτροπῶν τοῦ Ι.Κ.Α. προσδιοριζομένου ποσοστοῦ ἰατρικῆς ἀναπηρίας, ΑΠ 490 σ. 1456.— Ἔλλειψις δικονομήματος Ι.Κ.Α., παρεμβαίνοντος κανόνας κατά τήν προτάσεων δίκην, συνεπείᾳ ποσοεπικλήσεως εἰς τήν ἀνεγερσίαν δίκην ἐκ τῆς ὑπό τοῦ ἄρθρου 7 § 1 ν.δ. 4104/1960 προσωνυμίας, πρός προβολήν λόγου ἀναιρέσεως ὅτι τό ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον κατά φανερά ἐκφυγείαν τοῦ νόμου ὑπέρβαινε τήν τοῦ καθ' οὗ ἡ προσφυγή Ἑλληνικοῦ Δημοσίου ἔνστασιν τῆς μή ὑπ' αὐτοῦ ἐκπροσωπήσεως ἐπί δικαστηρίου ὑπό μισεγγύησιν τελούσης ἐργοδότιδος τῆς προσφευγούσης ἑταιρείας, ΑΠ 682 σ. 304.—Ἄσκησις αἰτήσεων θεραπείας καί ἐφέσεων μετά τήν ἰσχύν τοῦ νέου Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, Γν.Σ. σ. 1489, Ἔγκ. σ. 1489.— Περιορισμός δικαστικῆς δαπάνης ὡς πρός τήν δικηγορικήν ἀμοιβήν εἰς τό ἥμισυ κατ' ἄρθρον 22 § 1 νόμου 3694/1957· ἐφαρμογή καί ἐπί δίκης Ι.Κ.Α., ΑΠ 739 σ. 234.—

Ήττα διαδίκου Ι.Κ.Α.· καταδίκη εἰς δικαστικὴν δαπάνην (ἄρθρον 178 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας) μειουμένην κατὰ τὸ ποσὸν τῆς δικηγορικῆς ἀμοιβῆς εἰς τὸ ἥμισυ, συμφώνως ἄρθρῳ 22 § 2 νόμου 3643/1951 καὶ ν. 3210/1955, αἵτινες ὡς οὐσιαστικαί, μειοῦσαι τὰς ὑπὸ τοῦ Κώδικος περὶ Δικηγόρων καθοριζομένας ἀμοιβὰς τούτων, δὲν κατηργήθησαν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ Νόμου τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, ΑΠ 434 σ. 1411.—Ἀνακοπὴ ἐκ τοῦ ἄρθρου 235 Πολ. Δικονομίας κατὰ πράξεως ἐπιβολῆς εἰσφορῶν Ι.Κ.Α. Βλ. κατωτέρω παράγρ. 4.— Δικαστικὸς ἔλεγχος πράξεων περὶ παροχῶν. Βλ. κατωτέρω παράγρ. 5, ἐδάφ. α΄.

4. **Εἰσφοραί· ὑπολογισμός· μισθολογικαὶ κλάσεις· εἰσπραξις· ἔνδικα μέσα κλπ.** Ἀσφάλισις οἰκοδόμων· σύστημα προεισπράξεως τῶν ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν, μὴ παραβαζομένης τῆς συνταγματικῆς ἐπιταγῆς περὶ ἴσης μεταχειρίσεως καὶ μὴ θιγομένου τοῦ συνταγματικῶς κατοχυρωμένου δικαιώματος τῆς ἐλευθέρας ἀσκήσεως τοῦ ἐπαγγέλματος· ἄκυρος ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 40 τοῦ Κανονισμοῦ περὶ περιορισμοῦ ἐκστροφῆς τῶν ἐπὶ πλέον εἰσφορῶν· ἄκυρος καὶ ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 50 § 1 τοῦ Κανονισμοῦ, ΣΕ 2089 σ. 40.—Ἔννοια ὑπ' ἀριθ. 75833/1958 ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας περὶ εἰσφορῶν εἰς τὸ Ι.Κ.Α. δι' οἰκοδομικὰ ἔργα, ΣΕ 595 σ. 954.—Ἀσφάλισις εἰς τὸ Ι.Κ.Α. ἀπασχολουμένων εἰς οἰκοδομικὰς ἢ τεχνικὰς ἐργασίας προσώπων· ὑπολογισμὸς ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν· καθορισμὸς ἐπὶ πολικατικῶν· λῆψις ὑπ' ὄψιν τῆς συνολικῆς ἀξίας τοῦ ἔργου, τῆς προκαταβολῆς ἐκ τοῦ ἐγκριθέντος προϋπολογισμοῦ τῆς οἰκοδομῆς καὶ ὑπολογισμὸς ἐπὶ ταύτης ποσοστοῦ 13,5%, ὅπερ ἀντιπροσωπεύει τὸ ἀντιστοιχοῦν πρὸς τὴν δαπάνην δι' ἀμοιβὴν τῶν οἰκοδομικῶν ἐργασιῶν τιμῆμα τῆς ἀξίας τοῦ ἔργου, ΑΠ 466 σ. 1483.—Εἰσφοραὶ πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. μετὰ τὸν ἀ.ν. 178/1967, Ἐγκ. σ. 48.— Εἰσφοραὶ πρὸς Ι.Κ.Α. ἐπὶ παρεχομένης πρὸς μισθωτοὺς τροφῆς, Ἔγγρ. σ. 134.—Τίνες παροχαὶ δὲν θεωροῦνται ἀποδοχαὶ τῶν μισθωτῶν δι' εἰσφορὰς εἰς τὸ Ι.Κ.Α., Ἐγκ. σ. 134.—Ὑποκείμενοι εἰς εἰσφορὰν ὑπὲρ τοῦ Ι.Κ.Α. κατὰ ποσοστὸν 4% ἐπ' ἀμφοτέρων τῶν συνταξεούχων τοῦ Εἰδικοῦ Ταμείου, ὡς πρὸς οὓς ἐπεξετάθη ἡ ἀσφάλισις τοῦ Κλάδου παροχῶν ἀσθενείας καὶ μητρότητος τοῦ Ι.Κ.Α. διὰ πράξεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας καὶ τυγχάνων καὶ συνταξιοῦχος τοῦ Ι.Κ.Α., ΑΠ 739 σ. 234.— Λήξασα ὑπὸ τοῦ ἠσφαλισμένου τοῦ Ι.Κ.Α. ἐντὸς ἑξαμήνου ἀπὸ τῆς ἀποχωρήσεως ἢ ἀπολύσεως εἰς τὸ Ι.Κ.Α. τῶν τυχὸν παρ' αὐτοῦ πραγματοποιηθεισῶν ἡμερῶν ἐργασίας παρὰ τῷ τελευταίῳ ἐργοδότῃ, διὰ τὰς ὁποίας δὲν κατεβλήθησαν ἀσφαλιστικαὶ εἰσφοραί· ἔννοια διατάξεως ἄρθρου 7 § 2 ν.δ. 4104/1960, ΣΕ 2699 σ. 305.—Εἰσφοραὶ πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. διὰ μισθωτοὺς μὲ κυμαινομένας ἀποδοχάς· πίναξ κατατάξεως εἰς μισθολογικὰς κλάσεις τεκμαρτῶν ἡμερομισθίων διὰ τὸ ἔτος 1968, Ἐγκ. σ. 441.—Τεκμαρτὰ ἡμερομίσθια (δι' ἀσφαλιστικὰς εἰσφορὰς πρὸς τὸ Ι.Κ.Α.) καὶ σχέσις πρὸς ἄλλας διατάξεις, Σημ. σ. 528.— Καθορισμὸς νέου τεκμαρτοῦ ἡμερομισθίου διὰ τὸν ὑπολογισμὸν ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν οἰκοσίτων ὑπηρετῶν κλπ., Ἐγκ. σ. 571.—Ποινικὴ δίωξις διὰ καθυστέρησιν ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν· ἐὰν αἱ διατάξεις τοῦ ἀ.ν. 86/1967 ἐφαρμόζονται: α) ἐπὶ ὀφειλετῶν καθυστερούντων τὴν καταβολὴν ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν, ἀναγομένων εἰς τὸ πρὸ τῆς ἰσχύος αὐτοῦ χρονικὸν διάστημα, ἐφ' ὅσον ἡ καθυστέρησις καταβολῆς τούτων συνεχίζεται καὶ πέραν τοῦ μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ ἄνω νόμου, β) ἐπὶ τῶν αὐτοτελῶς ἀπασχολουμένων ἠσφαλισμένων, ὑποχρέων καταβολῆς ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν διὰ τὴν ἰδίαν αὐτῶν ἀσφάλισιν παρ' Ὀργανισμοῖς Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, γ) ἐπὶ ὀφειλετῶν καθυστερούντων τὴν καταβολὴν δόσεων τῶν βάσει τῆς πράξεως Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου 83/1967, Ε.Σ.Ο.Π. 11/1967 καὶ 132/1967 γενομένων ρυθμίσεων, αἵτινες καθίστανται ἀπαιτηταὶ μετὰ τὴν ἰσχὺν τοῦ ἄνω νόμου καὶ δ) ἐπὶ τῶν ἠσφαλισμένων ἰδιοκτητῶν ἐφημερίδων καὶ περιοδικῶν εἰς τὸ Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Ἰδιοκτητῶν, Συντακτῶν καὶ Ὑπαλλήλων Τύπου, τῶν καθυστερούντων τὴν καταβολὴν εἰσφορῶν, προβλεπομένων ὑπὸ τῆς παραγράφου 2 τῆς ὑπ' ἀριθ. 90250/773 τῆς 9.9.1964 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας, Γν.Σ. σ. 572.—Ὑπολογισμὸς εἰσφορῶν πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. βάσει νέου ποσοστοῦ ἀσφαλίστρου ἀπὸ 1.10.1967 καὶ ἐφεξῆς, Ἐγκ. σ. 957.—Εἰσφοραὶ ἐπὶ ἀποδοχῶν ἀδείας καὶ ἐπιδόματος ἀδείας, Σημ. σ. 984.—Ἔννοια ἀποδοχῶν μισθωτῶν δι' εἰσφορὰς πρὸς τὸ Ι.Κ.Α.· δὲν ἐπέκειτο εἰς ταύτας τὸ κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 35 καὶ 37 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 ἐπίδομα ἀσθενείας, καταβαλλόμενον ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α.· παροχὴ τοῦ ἐργοδότου κατ' ἄρθρον 657 Α.Κ., ὑποκειμένη εἰς εἰσφοράς, μόνον τὸ μετὰ τὴν ἑκατοστὸν τοῦ ἐπιδόματος ἀσθενείας ὑπόλοιπον τοῦ μισθοῦ πρόσθετον ἀντάλλαγμα παροχῆς ἐργασίας, ὑποκείμενον εἰς εἰσφοράν, τὸ ἐπίδομα ἀδείας μισθωτοῦ, ΑΠ 505 σ. 1016. —Εἰσφοραὶ ἐπὶ ἀποδοχῶν ἀσθενείας· ἀνάκλησις τῆς ὑπ' ἀριθ. 16/23.1.1965 ἐγκυκλίου διατυπώσεως, Ἐγκ. σ. 1489.—Νόμιμος ἡ ἐκ τοῦ ἄρθρου 235 Πολιτικῆς Δικονομίας ἀνακοπὴ κατὰ βεβαιωτικῆς ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν πράξεως· ἀνακοπὴ τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου· μισθός, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ὑπολογίζονται αἱ πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. ἀσφαλιστικαὶ εἰσφοραί· πενταετὴς παραγραφὴ χρεῶν τοῦ Δημοσίου κατ' ἄρθρον 69 τοῦ νόμου ΣΙΒ΄ περὶ δημοσίου λογιστικοῦ· κατίσχυσις τῆς κατ' ἄρθρον 27 § 7 ἀ.ν. 1846/1951, ὡς ἐτροποποιήθη, δεκαετοῦς παραγραφῆς τῶν πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν, Π 6099 σ. 620.— Ἀπαράδεκτος αἴτησις ἀκυρώσεως ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας κατὰ πράξεως ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν, δυναμένης νὰ ἀσκηθῇ ἀνακοπῇ ἐνώπιον τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων κατ' ἄρθρον 235 Πολ. Δικονομίας, ἐχόντων τῶν δικαστηρίων τὴν ἐξουσίαν, ὅπως ἐξετάσουν ὑπὸ πᾶσαν ἔποψιν τὴν

νομιότητα των πράξεων καὶ ἐξαφανίσουν ἢ μεταρρυθμίσουν ταύτας. ΣΕ 1487 σ. 1154.—Παραγραφὴ τῶν ἐξ εἰσφορῶν ἀπαιτήσεων τοῦ Ι.Κ.Α. ἔναντι τοῦ Δημοσίου. Γν.Σ. σ. 1488, Ἔγκ. σ. 1488.

5. **Παροχαί:** α'. Γενικὰ δικαστικὸς ἔλεγχος πράξεων ἀναστολῆς συντάξεως κλπ. Ἀσφάλισις εἰς Ι.Κ.Α.· ἀξίωσις περὶ ἀποζημιώσεως ἐξ ἀδικοπραξίας τῶν ὀργάνων τοῦ Ι.Κ.Α. στηριζομένη εἰς τὰ ἄρθρα 105 καὶ 106 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος Νόμου καὶ τὰ ἄρθρα 914 καὶ 297 ἐπ. Α.Κ.· ἀνόρθωσις τοῦ προσβληθέντος ἰδιωτικοῦ δικαιώματος δι' ἀγωγῆς ἐνώπιον τῶν τακτικῶν δικαστηρίων, ἀνεξαρτήτως τῆς ἀσκήσεως ἢ μὴ ἱεραρχικῆς προσφυγῆς ἢ ἄλλου ἐνδίκου βοηθήματος· ἐξουσία δικαστηρίων πρὸς ἔλεγχον καὶ ἐπὶ τῆς οὐσιαστικῆς κρίσεως τῶν ἐπιλήψιμον τοῦ Ι.Κ.Α.· ἐπαγγελματικὴ νόσος μεταλλευτοῦ καὶ σύνταξις. ΑΠ 702 σ. 494.—Ἀποζημίωσις μισθωτοῦ παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. διὰ τὴν ζημίαν του ἐν τῇ παρανομίᾳ τῶν ὀργάνων τούτου, ἀρνηθέντων νὰ καταβάλωσιν εἰς αὐτὸν τὸ νόμιμον ἐπίδομα ἀσθενείας. Ε 4123 σ. 29.—Ἀποκλειστικὴ ἁρμοδιότης τῶν ὀργάνων τοῦ Ι.Κ.Α., ἀσκούντων συλλογικὴν διοίκησιν, νὰ ἀποφασίσωσι περὶ τῆς ὑπαγωγῆς εἰς τὴν ἀσφάλισιν, τῆς διαρκείας τῆς ἀσφαλιστικῆς σχέσεως, τῆς καταβολῆς τῶν εἰσφορῶν καὶ τῆς πραγματοποιήσεως τῶν ἀσφαλιστικῶν παροχῶν καὶ ἐπομένως καὶ τῆς συνδρομῆς τῶν ἀπαιτουμένων διὰ τὴν συνταξοδότησιν πραγματικῶν προϋποθέσεων, τῆς περὶ τούτων κρίσεως αὐτῶν μὴ ὑποκειμένης εἰς τὸν ἔλεγχον τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων· περιορισμὸς τούτων εἰς τὴν ἐξέτασιν τῆς νομιμότητος τῶν πράξεων αὐτῶν καὶ δὴ ἐφ' ὅσον συνδέεται μὲ τὴν ἐμπίπτουσαν εἰς τὴν δικαιοδοσίαν αὐτῶν κατ' ἄρθρον 1 Πολ. Δικονομίας προσβολὴν ἰδιωτικῶν δικαιωμάτων· ἔννοια ἀναγνωριστικῆς ἀγωγῆς κατ' ἄρθρον 127 Εἰσαγωγικοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος Νόμου. ΑΠ 600 σ. 178.—Ἀνάκλησις πλημμελῶν διοικητικῶν πράξεων περὶ ἀπονομῆς συντάξεως· ἐθνικὸς χρόνος· ὑπαγωγὴ εἰς τὴν τυπικὴν ἔννοιαν τῆς διοικητικῆς πράξεως κατ' ἀρχὴν καὶ τῶν πράξεων τῶν νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, ἐν οἷς καὶ τὸ Ι.Κ.Α., ΑΠ 545 σ. 39.—Ἀνεπίτρεπτος ἀνάκλησις διοικητικῆς πράξεως, ἐξ ἧς ἀπέρρευσαν δικαιώματα βάσει διαφόρων ἁπλῆς ἐκτιμήσεως ὑπὸ τῆς Διοικήσεως τῶν αὐτῶν πραγματικῶν περιστατικῶν, ἐφ' ὧν ἐβασίσθη ἡ ἔκδοσις αὐτῆς. ΑΠ 490 σ. 1456. —Ἀντίθεσις πρὸς τὰς ἀρχὰς τῆς χρηστῆς καὶ εὐρύθμου διοικήσεως, λόγῳ τῶν ἀπροβλέπτων δυσμενῶν οἰκονομικῶν συνεπειῶν, τὰς ὁποίας θὰ συνεπήγετο τοιοῦτον τοῦτο εἰς βάρος τοῦ λαβόντος τὰς παροχάς, ἡ μετὰ πάροδον ἱκανοῦ χρόνου ἐπὶ περιοδικῶν ἀσφαλιστικῶν παροχῶν ἀνιζήτησις τῶν ἀχρεωστήτως καταβληθέντων, ἐφ' ὅσον ἡ τοιαύτη καταβολὴ δὲν ὀφείλεται εἰς δολίαν ἐνέργειαν τοῦ ἐνδιαφερομένου. ΣΕ 1901 σ. 1155.—Παροχὴ ἐργασίας ὑπὸ συνταξιούχων Ι.Κ.Α.· ἀναστολὴ καταβολῆς συντάξεως ἐπὶ παροχῆς ἐξηρτημένης ἐργασίας· ἐὰν ἐπὶ περιπτώσεων συνταξιούχων τοῦ Ι.Κ.Α. λόγῳ γήρατος, ἀναλαβόντων καθήκοντα Ὑπουργῶν, θὰ τύχῃ ἐφαρμογῆς ἡ διάταξις τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 12 ν.δ. 4476/1965, δι' ἧς ἀντικατεστάθη τὸ στοιχεῖον γ' § 7 ἄρθρου 29 ἀ.ν. 1846/1951 καὶ κατ' ἀκολουθίαν νὰ ἀναστα λῇ ἡ καταβολὴ τῆς συντάξεως, Γν.Σ. σ. 960.— Ἀπασχόλησις ἀναπήρων καὶ ἐξαίρεσις αὐτῶν ἐκ τῶν διατάξεων περὶ ἀναστολῆς τῆς συντάξεως, Ἔγκ. σ. 239.—Ἀνισότης δικαίου· ἀτέλεια πράξεων πρὸς ἀναγνώρισιν ἢ πραγματοποίησιν ἀσφαλιστικῶν παροχῶν· ἀνάγκη ἐξομοιώσεως πάντων τῶν ἠσφαλισμένων, Σημ. σ. 392.—Θέματα ἐπὶ συγχωνεύσεως Ταμείων. Βλ. λ. **Ταμεῖα.**

β'. Ἀσθενείας καὶ μητρότητος. Ἐπιδόματα ἀσθενείας ἠσφαλισμένων εἰς τὸ Ι.Κ.Α. μετὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 5 ἀ.ν. 178/1967, Ἔγκ. σ. 49.—Ἀποζημίωσις μισθωτοῦ παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. διὰ τὴν ζημίαν αὐτοῦ ἐκ τῆς παρανομίας τῶν ὀργάνων τούτου, ἀρνηθέντων νὰ καταβάλωσιν εἰς αὐτὸν τὸ νόμιμον ἐπίδομα ἀσθενείας· προϋποθέσεις δικαιώματος ἐπιδόματος ἀσθενείας μισθωτοῦ παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α.· χρόνος ἀναμονῆς διὰ τὴν καταβολὴν τοῦ ἐπιδόματος· καταβολὴ ἀπὸ τῆς τετάρτης ἡμέρας τῆς ἀναγγελίας τῆς ἀσθενείας εἰς τὸ Ι.Κ.Α. μετὰ τὴν διάρκειαν ἀσθενείας πλέον τῶν τριῶν (3) ἡμερῶν, Ε 4123 σ. 29.—Ποσοστασία γυναικὸς πρὸ καὶ μετὰ τὸν τοκετόν· ἄρθρον 39 ἀ.ν. 1846/1951, ΝΖ σ. 642.

γ'. Σύνταξις λόγῳ ἀναπηρίας. Δικαίωμα ἠσφαλισμένου εἰς τὸ Ι.Κ.Α. συντάξεως λόγῳ ἀναπηρίας κατ' ἄρθρον 28 § 1 ἀ.ν. 1846/1951· ἔννοια ἀναπήρου· διαπίστωσις ἀπὸ ἰατρικῆς ἀπόψεως τῆς φύσεως, τῶν αἰτίων καὶ τῆς ἐκτάσεως καὶ τῆς διαρκείας τῆς παθήσεως ἢ βλάβης ἢ ἐξασθενήσεως τοῦ αἰτοῦντος σύνταξιν ἀναπηρίας ἢ ἐπίδομα ἀσθενείας· ἔργον τούτου τῶν Ὑγειονομικῶν Ἐπιτροπῶν· ἀποφασιστικὴ κρίσις περὶ τοῦ βαθμοῦ τῆς ἐπαγγελματικῆς ἀνικανότητος τοῦ ἁρμοδίου ὀργάνου τοῦ Ι.Κ.Α., ἅπερ ἀποφασίζει περὶ τῆς πραγματοποιήσεως τῶν ἀσφαλιστικῶν παροχῶν· ἀνάκλησις διοικητικῶν πράξεων κατὰ τὰς γενικὰς ἀρχὰς τοῦ Διοικητικοῦ Δικαίου ὡς παρανόμων καὶ διὰ πλάνην περὶ τὰ πράγματα· ἐξακολούθησις καταβολῆς περιοδικῆς παροχῆς· παραπομπὴ τῆς ὑποθέσεως εἰς τὴν Ὁλομέλειαν τοῦ Ἀρείου Πάγου, ΑΠ 170 σ. 1281.—Παροχὴ ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. συντάξεως λόγῳ ἀναπηρίας κατ' ἄρθρον 28 ἀ.ν. 1846/1951· ἔννοια ἀναπήρου· εἰδικαὶ προϋποθέσεις συνταξιοδοτήσεως ἐν περιπτώσει ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, ἐπισυμβάντος ἐκτὸς ἐργασίας· ἀναγγελία· ὑποχρέωσις ἐρεύνης, ΣΕ 2215 σ. 1348.—Παροχὴ ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. ἐπιδόματος ἀναπροσαρμογῆς λόγῳ ἀναπηρίας ἐκ κοινῆς νόσου καὶ συντάξεως διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν· αἴτημα τοῦ συνταξιούχου περὶ χαρακτηρισμοῦ τῆς ἀσφαλιστικῆς ἀναπηρίας του ὡς ὀφειλομένης εἰς ἐργατικὸν ἀτύχημα, ΣΕ 2390 σ. 1349.—Ἀσφαλιστικὴ ἀναπηρία διὰ παροχὴν συντάξεως· ἔννοια ἄρθρων 28 ἀ.ν. 1846/1951· ἀνήκουσα εἰς

τὸ ἁρμόδιον ἀσφαλιστικὸν ὄργανον κρίσις περὶ τῆς συνδρομῆς ἀναπηρίας, παρεχούσης δικαίωμα συντάξεως, μὴ ἐξαρτωμένη κατὰ νόμον ἐκ μόνου τοῦ ὑπὸ τῶν Ὑγιεινομικῶν Ἐπιτροπῶν τοῦ Ι.Κ.Α. προσδιοριζομένου ποσοστοῦ ἰατρικῆς ἀναπηρίας· ἀνεπίτρεπτος ἀνάκλησις διοικητικῆς πράξεως, ἐξ ἧς ἀπέρρευσαν δικαιώματα βάσει διαφόρου ἁπλῶς ἐκτιμήσεως ὑπὸ τῆς Διοικήσεως τῶν αὐτῶν πραγματικῶν περιστατικῶν, ἐφ' ὧν ἐβασίσθη ἡ ἔκδοσις αὐτῆς, ΑΠ 490 σ. 1456.—Ποσὸν χορηγουμένης παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α., κατ' ἄρθρον 29 ἀ.ν. 1846/1951, ὡς ἐτροποποιήθη, μηνιαίας συντάξεως λόγῳ γήρατος καὶ ἀναπηρίας· περίπτωσις ἀναπηρίας ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος· χορηγουμένη σύνταξις ΣΕ 1923 σ. 1482.—Κρίσις διενθυντοῦ ὑποκαταστήματος Ι.Κ.Α. περὶ συνδρομῆς ἐν τῷ προσώπῳ ἠσφαλισμένου τῶν προϋποθέσεων ἀναπηρίας καὶ ἀπονομὴ συντάξεως ἕνεκεν κοινῆς ἀναπηρίας· ὕστερα ἀνάκλησις τῆς διοικητικῆς πράξεως· ἔλλογος χρόνος, ΑΠ 545 σ. 39.— Ἀπασχόλησις ἀναπήρων καὶ ἐξαίρεσις αὐτῶν ἐκ τῶν διατάξεων περὶ ἀναστολῆς τῆς συντάξεως. Ἔγκ. σ. 239.

δ'. Σύνταξις ἐπὶ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος. Κρίσις Δευτεροβαθμίου Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων Ι.Κ.Α. ὡς πρὸς τὸν χαρακτηρισμὸν συμβάντος θανατηφόρου ἀτυχήματος ὡς ἐργατικοῦ, ὅτι δὲν ἐπιστατοῦ αἰτιώδης συνάφεια μεταξὺ τούτου καὶ τῆς ἐργασίας, γενομένου μετὰ δίωρον ἀπὸ τῆς συνήθους λήξεως τῆς ἐργασίας, ὡς τροχαίου ἀτυχήματος· ἀπόρριψις ἰσχυρισμοῦ περὶ πλάνης περὶ τὰ πράγματα καὶ περὶ ἀναιτιολογήτου τῆς ἀποφάσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, ΣΕ 2111 σ. 102.—Ἐπίλεψις ἐργατικοῦ ἀτυχήματος εἰς ἠσφαλισμένον τοῦ Ι.Κ.Α. μεταβαίνοντα ἐκ τοῦ ἐργοταξίου τοῦ ἐργοδότου του Δήμου εἰς τόπον, εἰς τὸν ὁποῖον διετάχθη νὰ μεταβῇ, τελῶν ἐν διατεταγμένῃ ὑπηρεσίᾳ· ἀκύρωσις ἀποφάσεως τοῦ διενθυντοῦ ὑποκαταστήματος Ι.Κ.Α. ὡς μὴ νομίμου· ἔργα ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. ἐν περιπτώσει ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, ΣΕ 2649 σ. 235.—Ἔννοια ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, Ἔγκ. σ. 240.—Ἀναπροσαρμογὴ ἀποζημιώσεων δι' ἐργατικὰ ἀτυχήματα, ΝΖ σ. 578.—Ἀπονεμομένη παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. σύνταξις δι' ἀναπηρίαν ὀφειλομένην εἰς ἐργατικὸν ἀτύχημα· ἢ τὸ ἴσον πρὸς αὐτὴν κατὰ ποσὸν εἰδικὸν ἐπίδομα ἀναπροσαρμογῆς· ὑπαγωγὴ καὶ ταύτης εἰς τὸν περιορισμὸν τῆς μὴ ὑπερβάσεως τοῦ 25πλασίου τοῦ τεκμαρτοῦ ἡμερομισθίου τῆς Ι' ἀσφαλιστικῆς κλάσεως, ἔστω καὶ ἂν ὁ παθὼν εἶχεν ὑπαχθῇ εἰς τὴν παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. ἀσφάλισιν πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ ν.δ. 4104/1960, ΑΠ 250 σ. 634. —Ἔλλειψις δικαιώματος ἐπιδόματος ἀναπροσαρμογῆς μετὰ τὴν λῆξιν τῆς χορηγηθείσης εἰς αὐτὸν συντάξεως ἀναπηρίας καὶ ἐπὶ μίαν διετίαν ἀπὸ ταύτης τῶν ὑπαγομένων εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ διὰ τὸν κλάδον συντάξεως καὶ τυγχανόντων φυματικῶν, δικαιωθέντων δὲ συντάξεως ἀναπηρίας παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α.· παροχὴ εἰδικοῦ μηνιαίου βοηθήματος· ὑποχρεώσεως δηλώσεως παντὸς ἐκτὸς ἐργασίας ἐπισυμβάντος ἀτυχήματος, ΑΠ 260 σ. 635.— Ἔννοια ἐργατικοῦ ἀτυχήματος· ἐπέλευσις αὐτοῦ κατὰ τὴν μεταφορὰν τοῦ παθόντος ἐκ τοῦ τόπου τῆς ἐργασίας· ἀπαλλαγὴ ἐργοδότου ὑποχρεώσεως πρὸς ἀποζημίωσιν ἐπὶ ἠσφαλισμένων εἰς τὸ Ι.Κ.Α., Ε 990 σ. 674.—Παροχὴ παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. συντάξεως λόγῳ ἀναπηρίας ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος ὄχι μόνον εἰς τὴν περίπτωσιν, κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ ἐκ τοῦ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος βλάβη ἐπέφερεν αὐτὴ καθ' ἑαυτὴν τὴν ἀναπηρίαν τοῦ ἠσφαλισμένου εἰς ποσοστὸν διακοσιολογοῦν τὴν χορήγησιν συντάξεως, ἀλλὰ καὶ ὅταν ἡ ἐκ τοῦ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος βλάβη ἐπέφερε τὸ αὐτὸ ἀποτέλεσμα λόγῳ τῆς προηγουμένης γενικωτέρας καταστάσεως τῆς ὑγείας τοῦ ἠσφαλισμένου· δικαίωμα συντάξεως λόγῳ ἀναπηρίας ἐκ κοινῆς νόσου καὶ ὄχι ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, ΣΕ 613 σ. 691.— Ὑπολογισμὸς τοῦ ποσοῦ συντάξεως λόγῳ ἀναπηρίας ὀφειλομένης εἰς ἐργατικὸν ἀτύχημα ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ τεκμαρτοῦ ἡμερομισθίου καὶ τῶν πραγματοποιηθεισῶν ἡμερῶν ἐργασίας, ἀνερχομένων κατ' ἐλάχιστον ὅριον εἰς τὰ 60/τ τοῦ 25πλασίου τοῦ εἰς ἣν ἀνήκει ὁ δικαιοῦχος ἀσφαλιστικὴν κλάσιν τεκμαρτοῦ ἡμερομισθίου, προσαυξημένου εἰς τὸ οὕτω ἐξευρισκόμενον ποσὸν συντάξεως τοῦ δικαιοῦχου τοῦ ἐπιδόματος σιζύγου, ΣΕ 709 σ. 693. — Χορήγησις παροχῶν ἀσφαλίσεως κατ' ἄρθρον 34 ἀ.ν. 1846/1951 ἐπὶ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, προελθόντος ἐκ δολίου συμβάντος κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας ἢ ἐξ ἀφορμῆς ταύτης, μὴ ἀπαιτουμένης τῆς συμπληρώσεως τῶν καθοριζομένων ἡμερῶν ἐργασίας· θεώρησις ὡς ἐργατικοῦ ἀτυχήματος καὶ τοῦ ἐπισυμβάντος κατὰ τὴν μετάβασιν τοῦ ἠσφαλισμένου ἐκ τῆς οἰκίας του εἰς τὸν τόπον τῆς ἐργασίας του ἢ κατὰ τὴν ἐπιστροφήν του ἐκ ταύτης διὰ τῆς χρησιμοποιήσεως οἱουδήποτε μεταφορικοῦ μέσου, ΣΕ 1889 σ. 923— Μὴ ἀνακύπτουσα κατ' ἄρθρα 2 § 1 καὶ 34 § 1 ἀ.ν. 1846/1951 ἡ συμπλήρωσις τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου ἀπαιτουμένων ἡμερῶν ἐργασίας, ἐὰν τὸ γενόμενον τὸ θανατηφόρον τὸ εἰς παροχὴν δικαίωμα ὀφείλεται εἰς δόλιον συμβὰν κατὰ τὴν ἐντέλεσιν ἀσφαλιστέας εἰς τὸ Ι.Κ.Α. ἐργασίας ἢ ἐξ ἀφορμῆς αὐτῆς, ἀσφαλιστέας ἐργασίας οὔσης τῆς ἐξυπηρετούσης ἐναγομένης ἀμοιβῆς· ἀσφάλισις εἰς τὸ Ι.Κ.Α. ἐργατῶν οἰκοδομικῶν ἢ τεχνικῶν ἔργων· εἰσφοραί. ΣΕ 593 σ. 954.— Σύνταξις παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. λόγῳ ἀναπηρίας, ὀφειλομένης εἰς ἀτύχημα· καθορισμὸς αὐτῆς· ὁρισμοὶ διατάξεως ἄρθρου 12 § 7 ἐδάφιον α' ν.δ. 4104/1960, ὡς αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου 10 § 1 ν. 4476/1965, ΑΠ 87 σ. 1282.— Παράτασις ἐπὶ ἓν ἔτος προθεσμίας δηλώσεως ἐργατικοῦ ἀτυχήματος πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. ἐπὶ ἀπολύτου ἀναπηρίας· ἁρμοδιότης Ὑγιεινομικῶν Ἐπιτροπῶν Ι.Κ.Α. πρὸς διαπίστωσιν τῆς φύσεως, τῶν αἰτίων τῆς σωματικῆς ἢ πνευματικῆς παθήσεως ἢ βλάβης τοῦ ἠσφαλισμένου· ἔννοια ἀπολύτου ἀναπήρου κατ' ἄρθρον 29 § 10 ἀ.ν. 1846/1951, ΣΕ 1479 σ. 1283.— Παροχὴ ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α.· συν-

τάξεως λόγω ἀναπηρίας κατ' ἄρθρον 28 ἀ.ν. 1846/1951· ἔννοια ἀναπήρων εἰδικαί προϋποθέσεις συνταξιοδοτήσεως ἐν περιπτώσει ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, ἐπισυμβάντος ἐκτὸς ἐργασίας· διαδικασία ἀναγγελίας τῶν ἀτυχημάτων· ὑποχρέωσις τοῦ Ι.Κ.Α. εἰς ἐνέργειαν ἐρεύνης πρὸς διαπίστωσιν τῆς συνδρομῆς ἢ μὴ τῶν γενικῶν προϋποθέσεων, ἐφ' ὅσον ἀποκλείεται ἡ συνδρομὴ τῶν γενικῶν προϋποθέσεων τοῦ ἄρθρου 34 ἀ.ν. 1846/1951 καὶ τοῦ σχετικοῦ Κανονισμοῦ, ἀκόμη καὶ ἂν ἡ ἀναπηρία τοῦ ἠσφαλισμένου, ἡ ὀφειλομένη εἰς πάθησιν ἢ βλάβην ἢ ἐξασθένησιν τῶν δυνάμεων αὐτοῦ, εἶχεν ὡς ἀρχικὸν αἴτιον ἀτύχημά τι ἐργατικὸν ἢ μή. ΣΕ 2215 σ. 1348. — Παροχὴ ἐπὶ τοῦ Ι.Κ.Α. ἐπιδόματος ἀναπροσαρμογῆς λόγῳ ἀναπηρίας ἐκ κοινῆς νόσου καὶ συντάξεως διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν· αἴτημα τοῦ συνταξιούχου περὶ χαρακτηρισμοῦ τῆς ἀσφαλιστικῆς ἀναπηρίας του ὡς ὀφειλομένης εἰς ἐργατικὸν ἀτύχημα. ΣΕ 2390 σ. 1349. — Ἐξομοίωσις κατ' ἄρθρον 34 παράγραφος 1 ἀ.ν. 1846/1951 τῆς ἐπαγγελματικῆς ἀσθενείας πρὸς τὸ ἐργατικὸν ἀτύχημα, ὅπου παρέχει ἠξημένης παροχὰς κατὰ τὰ ἐν ἄρθρῳ 29 παράγραφος 2 τοῦ αὐτοῦ νόμου ὁριζόμενα· ἀναγκαῖος ὅμως ὁ μεταξὺ τῆς ἀσθενείας καὶ τῆς ἐντατώσης βλάβης κατὰ τὴν ἀνέλεγκτον κρίσιν τοῦ οἰκείου ὑγιεινομικοῦ ὀργάνου αἰτιώδης σύνδεσμος. ΣΕ 1924 σ. 1411. — Ποσὸν χορηγουμένης παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. κατ' ἄρθρ. 29 ἀ.ν. 1846/1951, ὡς ἐτροποποιήθη, μηνιαίας συντάξεως λόγῳ γήρατος καὶ ἀναπηρίας· περίπτωσις ἀναπηρίας ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος· χορηγουμένη σύνταξις. ΣΕ 1923 σ. 1482.

ε'. Σύνταξις γήρατος. Ὑπολογισμὸς συντάξεως γήρατος παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. εἰς ἠσφαλισμένους αὐτοῦ κατ' ἄρθρον 37 ἀ.ν. 1846/1951· εἰσαγωγὴ εἰς τὰς πάσης φύσεως ἀποδοχάς, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὁποίων γίνεται ὁ ὑπολογισμὸς τῶν ἀσφαλιστικῶν παροχῶν καὶ τῶν δώρων ἑορτῶν Χριστουγέννων καὶ Πάσχα· ἐπιμερισμὸς τούτων ἀναλόγως καὶ ἰσομερῶς εἰς τὰς λοιπὰς τακτικὰς ἀποδοχὰς πρὸς ἐξεύρεσιν τοῦ ὕψους τῶν συνταξίμων ἀποδοχῶν· ἀποδοχαὶ ἐργατικοῦ προσωπικοῦ Ο.Α.Π. καὶ ἐπιμερισμὸς δώρων δι' ἑορτάς. ΣΕ 1769 σ. 42. — Ποσὸν χορηγουμένης παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. μηνιαίας συντάξεως λόγῳ γήρατος καὶ ἀναπηρίας κατ' ἄρθρον 29 ἀ.ν. 1846/1951, ὡς ἀντικατεστάθη. ΣΕ 709 σ. 693, ΣΕ 1923 σ. 1482.

στ'. Ἀπασχολουμένων εἰς βαρέα καὶ ἀνθυγιεινὰ ἐπαγγέλματα. Παροχὴ συντάξεως εἰς ἐργαζομένους εἰς βαρέα καὶ ἀνθυγιεινὰ ἐπαγγέλματα· καθορισμὸς διὰ Κανονισμοῦ, πλὴν τοῦ χρόνου ἀπασχολήσεως, καὶ παντὸς σχετικοῦ πρὸς τὴν συνταξιοδότησιν τούτων ζητήματος· ἔννοια ἐξουσιοδοτήσεως ἐπὶ τοῦ νόμου τῆς Διοικήσεως· νόμιμος ἡ διὰ τοῦ Κανονισμοῦ περὶ προστασίας τοῦ προσωπικοῦ μεταλλείων, ὀρυχείων κλπ. ἐξαίρεσις ἀπὸ ταύτης τῶν θυρωρῶν, φυλάκων καὶ τοῦ προσωπικοῦ τῶν Γραφείων· προσθήκη εἰς Κανονισμὸν προστασίας προσωπικοῦ τῶν μεταλλείων, ὀρυχείων κλπ., τῶν ἀπασχολουμένων εἰς καμινείαν καὶ ἐμπλουτισμῶν καὶ οὐχὶ καὶ τῶν ἐφαρμοστῶν μηχανοτεχνιτῶν· ἀσύρουσις ὡς πρὸς τοὺς τελευταίους τῆς διοικητικῆς πράξεως. ΣΕ 2308 σ. 1345.—

ζ'. Σύνταξις συνδικαλιστικῶν στελεχῶν. Χορήγησις κατ' ἄρθρον 51 ν.δ. 2698/1953, δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ι.Κ.Α., μετ' ἔγκρισιν τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, συντάξεως εἰς ἠσφαλισμένους, πραγματοποιήσαντας 750 τοὐλάχιστον ἡμέρας ἐργασίας καὶ ἔχοντας συμπληρώσει τὸ 55ον ἔτος τῆς ἡλικίας των, ἐφ' ὅσον οὗτοι ἀποδεδειγμένως προσέφεραν διακεκριμένας ἐθνικὰς ὑπηρεσίας καὶ διετέλεσαν ἐπὶ πέντε τοὐλάχιστον ἔτη μέλη τῆς Διοικήσεως τῆς Γενικῆς Συνομοσπονδίας Ἐργατῶν Ἑλλάδος ἢ πρόεδροι ἢ γραμματεῖς ἐργατικῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων· ἁρμοδιότης ἤδη τοῦ Διοικητοῦ τοῦ Ι.Κ.Α.· ἔννοια διακεκριμένων ἐθνικῶν ὑπηρεσιῶν. ΣΕ 2192 σ. 1285. — Αἴτησις χήρας στελέχους ἐργατικῆς ὀργανώσεως πρὸς χορήγησιν συντάξεως κατ' ἄρθρον 51 ν.δ. 2698/1953· ἔννοια τῆς διατάξεως, μὴ ἀρκουμένης εἰς τὴν ἁπλῆν ἐκπλήρωσιν τῶν ἐκ τῆς ἰδιότητος ἑκάστου ἀπορρεόντων καθηκόντων καὶ γενικῶν ὑποχρεώσεων. ΣΕ 2191 σ. 1285.

η'. Σύνταξις Ἑλλήνων ὑπηκόων ἐξ Αἰγύπτου. Θεμελίωσις δικαιώματος συντάξεως ἐκ τοῦ Ι.Κ.Α. τῶν ἐξ Αἰγύπτου Ἑλλήνων ὑπηκόων· ὑπολογισμὸς τοῦ ποσοῦ τῆς συντάξεως ἐπὶ τοῦ τεκμαρτοῦ ἡμερομισθίου τῆς ἀσφαλιστικῆς κλάσεως, ἧτις ἐλήφθη ὑπ' ὄψιν διὰ τὴν ἐξαγορὰν ἀναγνωρισθείσης προϋπηρεσίας ἐν Αἰγύπτῳ, ἐκτὸς ἐὰν ἀπὸ τῆς ἐγκαταστάσεως ἐν Ἑλλάδι καὶ μέχρις ἐκλείσεως τῆς ἀσφαλιστικῆς περιπτώσεως ἐπραγματοποίησεν ὁ αὐτὸς 1500 τοὐλάχιστον ἡμέρας ἐργασίας εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Κλάδου Συντάξεων, ὅτε ἡ σύνταξις ἰσολογίζεται συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 37 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951. ΣΕ 306 σ. 495.

θ'. Φαρμακευτικὴ περίθαλψις. Κανονισμὸς φαρμακευτικῆς περιθάλψεως τοῦ Ι.Κ.Α.· χορήγησις φαρμάκων πρὸς τοὺς ἠσφαλισμένους τοῦ Ι.Κ.Α. διὰ τῶν μετ' αὐτοῦ συμβεβλημένων φαρμακοποιῶν κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ Κανονισμοῦ, οἵτινες τίθενται καὶ ὡς συμβατικοὶ ὅροι τῆς μετὰ τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ φαρμακοποιῶν συμβάσεως· ἐπαγωγὴ τῶν ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς διαφορῶν, μὴ ἐχουσῶν τὸν χαρακτῆρα διοικητικῶν διαφορῶν ὑπαγομένων εἰς τὴν ἀκυρωτικὴν διαδικασίαν τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τῶν ἁρμοδίων διὰ τὴν ἐκδίκασιν τούτων δικαστηρίων, ἅτινα κατὰ τὸ ἄρθρον 86 τοῦ Συντάγματος εἶναι μέχρι τῆς συστάσεως τῶν τακτικῶν διοικητικῶν δικαστηρίων τὰ κοινὰ δικαστήρια. ΣΕ 1621 σ. 37.

6. Θέματα ἐπὶ συγχωνεύσεως Ταμείων. Συγχώνευσις Ταμείου Συντάξεων Προσωπικοῦ Η.Ε.Μ. εἰς τὸ Ι.Κ.Α. ἐπὶ τοῦ ν. 3954/1959· ἀνακαθορισμὸς συντάξεως ἀπονεμηθείσης ὑπὸ τοῦ ἀνωτέρω Ταμείου· συγχώνευσις Ταμείων εἰς τὸ Ι.Κ.Α.· λῆξις ὑπ' ὄψιν προκειμένου καθορισμοῦ συντάξεως ἐκ τοῦ Ι.Κ.Α. (κατὰ τὰς περὶ διαδοχικῆς ἀσφαλίσεως διατάξεις), ἐκτὸς τοῦ χρο-

νον, βάσει τοῦ ὁποίου ἔχει ἀπογεμηθῆ εἰς τὸν συνταξιοδοτούμενον ἢ ἐκ τοῦ συγχωνευθέντος Ταμείου σύνταξις, καὶ παντὸς ἄλλου χρόνου ἀπασχολήσεως αὐτοῦ, διανυθέντος μεταγενεστέρως τῆς ἐκ τοῦ Ταμείου συνταξιοδοτήσεώς του, ἐφ' ὅσον κατὰ τὰς διεπούσας τοῦτο διατάξεις ἠδύνατο νὰ ἀναγνωρισθῆ ὡς χρόνος ἀσφαλίσεως παρ' αὐτοῦ· ἔννοια ἄρθρου 5 παράγραφος 6 ἀ.ν. 1846/1951, ὡς ἠρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου 16 παράγραφος 14 ν. 4977/1966· προσμέτρησις ὡς συνταξίμου χρόνου ἀπασχολήσεως προσωπικοῦ Η.Ε.Μ., ΣΕ 2769 σ. 103. — Ἀνακαθορισμὸς ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. συντάξεως συνταξιούχων τοῦ συγχωνευθέντος εἰς τὸ Ι.Κ.Α Ταμείου Συντάξεων Προσωπικοῦ Η.Ε.Μ.· συνταξίμοι ἀποδοχαὶ ἠσφαλισμένων τοῦ ἀνωτέρω Ταμείου· μὴ εἰσαγωγὴ εἰς τὰς συνταξίμους ἀποδοχὰς τῶν ἐν ἄρθρῳ 14 παράγραφος 4 τοῦ Καταστατικοῦ ἀπαριθμουμένων εἰδῶν ἀπολαυῶν, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ τῶν διὰ δῶρα ἢ οἰκονομικὰς ἐνισχύσεις προσθέτων ἀποδοχῶν καὶ πάσης ἄλλης παροχῆς, χορηγουμένης ὑπὸ μορφὴν προσαυξήσεως ἢ ἐπιδόματος ἀκριβείας δίων· ἔννοια ὡς προσθέτων διὰ δῶρα ἀποδοχῶν καὶ τῶν διὰ τὰ δῶρα ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τῶν Χριστουγέννων καὶ Πάσχα καταβαλλομένων εἰς τοὺς μισθωτοὺς παροχῶν, ΣΕ 2262 σ. 1350. — Ἕλλειψις δεσμεύσεως τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Μισθωτῶν Κλωστοϋφαντουργίας ἐκ τῶν τυχὸν ἐπὶ ἀσφαλιστικῶν θεμάτων πράξεων τοῦ Ι.Κ.Α., δυναμένου νὰ προβαίνῃ διὰ τῶν ἰδίων αὐτοῦ ὀργάνων εἰς τὰς σχετικὰς ἐξακριβώσεις· ἀναγκαία ὅμως εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην, προκειμένου νὰ καταλήξῃ εἰς ἀντίθετον συμπέρασμα, ἡ πλήρης καὶ ἐμπεριστατωμένη αἰτιολογία, τῆς τὰς ἀντίθετα δεχομένης ἀποφάσεως τοῦ ἁρμοδίου ὀργάνου αὐτοῦ ἐρειδομένης ἐπὶ συγκεκριμένων καὶ εἰδικῶς κατονομαζομένων ἀποδεικτικῶν στοιχείων· ἐπέλευσις εἰς ἠσφαλισμένον ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, ΣΕ 2698 σ. 496. — Ἐπαγγελματικὴ νόσος μεταλλευτοῦ καὶ σύνταξις, ΑΠ 702 σ. 494. — Ἀναγνώρισις πραγματοποιηθέντων εἰς τὸ παρελθὸν ἡμερομισθίων μεταλλευτῶν· θέσις διὰ τοῦ ἄρθρου 7 ν.δ. 4104/1960 τοῦ κανόνος ὅτι ἡμέραι ἐργασίας πραγματοποιηθεῖσαι παρ' ἠσφαλισμένου εἰς περίοδον προγενεστέραν τῆς πενταετίας ἀπὸ τῆς παρ' αὐτοῦ ὑποβολῆς τῆς περὶ ἀναγνωρίσεως τούτων σχετικῆς αἰτήσεως ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει ἀναγνωρίζονται ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α.· παροχὴ ὅμως τῆς δυνατότητος εἰς ἠσφαλισμένους ἢ συνταξιούχους τοῦ τέως Ταμείου Μεταλλευτῶν ἀναγνωρίσεως πραγματοποιηθέντων κατὰ τὸ παρελθὸν ἄνευ χρονικοῦ περιορισμοῦ ἡμερομισθίων των εἰς μεταλλευτικὰς ἐπιχειρήσεις· ἐπακολούθησις ν. 4476/1965· ἔννοια τούτου, ΣΕ 1643 σ. 1231. — Ἀναγνώρισις πραγματοποιηθέντων εἰς τὸ παρελθὸν ἡμερομισθίων ἠσφαλισμένων ἢ συνταξιούχων τοῦ τέως Ταμείου Μεταλλευτῶν κατ' ἄρθρον 7 παράγραφος 7 ν.δ. 4104/1960· συμμετοχὴ εἰς τὴν δίκην τοῦ Ι.Κ.Α. ὡς κυρίου διαδίκου, δικαιουμένων ὡς ὁμοδίκων τῶν ἐργοδοτῶν, ΑΠ 200 σ. 956. — Ἔνταξις μετατασσομένων ὑπαλλήλων συγχωνευομένου Ταμείου εἰς τὸ Ι.Κ.Α.· προθεσμία· χαρακτὴρ ταύτης· πάροδος· συνέπεια, Γν. Σ. σ. 1489. — Συγχώνευσις Ἀσφαλιστικοῦ Ταμείου εἰς Ι.Κ.Α. μετὰ τὴν αἴτησιν ἀναιρέσεως· νόμιμος παράστασις τοῦ Ι.Κ.Α., ὡς καθολικοῦ διαδόχου, ΑΠ 469 σ. 1475. — Διάδικος μετὰ συγχώνευσιν Ταμείου εἰς Ι.Κ.Α. ἐπὶ αἰτήσεως ἀκυρώσεως, ΣΕ 1490 σ. 1225.

Κοινωνικὴ Ἀσφάλισις. Βλ. λ. **Ἀσφάλισις, Ἀνεργίας Ὀργανισμός - Ἀσφάλισις, Γεωργικαὶ Ἀσφαλίσεις, Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις, Ταμεῖα.**

Κοινωφελεῖς ἐπιχειρήσεις. Περιορισμοὶ κατὰ τοσοῦν ἀποζημιώσεων ν. 2112/1920 κατ' ἀ.ν. 173/1967· ἐπιχειρήσεις ἢ ὀργανισμοὶ κοινῆς ὠφελείας, ΝΖ σ. 1041. Βλ. καὶ λ. **Ἐπιχειρήσεις, Ἠλεκτρικαὶ ἐπιχειρήσεις, Τηλεπικοινωνιῶν Ὀργανισμός, Ὑδάτων Ἑταιρεία.**

Κοστολόγοι. Χαρακτηρισμὸς ὡς λογιστῶν καὶ τῶν κοστολόγων δι' ἐφαρμογὴν τῆς ὑπ' ἀριθ. 37/1963 διαιτητικῆς ἀποφάσεως· ἔννοια κοστολόγου, ΑΠ 125 σ. 549.

Κουρεῖα - κομμωτήρια. Τεκμαρτὰ ἡμερομίσθια δι' εἰσφορὰς Ι.Κ.Α., Ἐγκ. σ. 441.

Κρατήσεις. Ἐργατικῆς εἰσφορᾶς ὑπὲρ Ἐργατικῆς Ἑστίας κατ' ἄρθρον 14 ν.δ. 3755/1957· βαρύνει πάντα ἐργαζόμενον, ἀνεξαρτήτως τῆς ἰδιότητος τοῦ ἐργοδότου, εἰς τὸν ὁποῖον ἀπασχολεῖται, ἐποχρέου τούτου εἰς παρακράτησιν ἐκ τοῦ δώρου καθ' ἑορτὰς Χριστουγέννων - Νέου Ἔτους, ἄλλως εἰθισμένου εἰς καταβολὴν ἐξ ἰδίων, Π 8 σ. 366.—Εἰσφορῶν. Βλ. λ. **Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις, Ταμεῖα.**

Κράτησις προσωπική. Βλ. λ. **Ἐκτέλεσις.**

Κρατικὸν Ἐργοστάσιον Ἀεροπλάνων. Παραγωγὴ καθυστερουμένων εἰσφορῶν πρὸς τὸ Ταμεῖον Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ἠλεκτροτεχνιτῶν Ἑλλάδος, ὀφειλομένων ὑπὸ τοῦ Δημοσίου διὰ τὴν ἀπασχόλησιν ἀσφαλιστέου ἠλεκτροτεχνικοῦ προσωπικοῦ τοῦ Κρατικοῦ Ἐργοστασίου Ἀεροπλάνων, Γν. Σ. σ. 1295.

Κριτική. Δημοσία, προφορικῶς ἢ ἐγγράφως ἄσκησις κριτικῆς τῶν πράξεων τῆς προϊσταμένης Ἀρχῆς δι' ἐκφράσεων, ἀποδεικνυουσῶν ἔλλειψιν σεβασμοῦ ἢ διὰ σκοπίων χρήσεως ἀβασίμων ἐπιχειρημάτων· πειθαρχικὸν παράπτωμα κατ' ἄρθρον 132 παράγραφος 1 Ἐπαλληλικοῦ Κώδικος, ἔχον ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ ὑπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ.· ἔννοια τῆς διατάξεως ΣΕ 405 σ. 632.

Κ.Τ.Ε.Λ. Βλ. λ. **Αὐτοκίνητα.**

Κυβερνῆται ρυμουλκῶν. Βλ. λ. **Ναυτικοί.**

Κ.Υ.Δ.Ε.Π. Ἀποδοχαὶ λογιστῶν, Ἐγγρ. σ. 1297.

Κυλικεῖα. Τεκμαρτὰ ἡμερομίσθια δι' εἰσφορὰς Ι.Κ.Α., Ἐγκ. σ. 441.

Κυλινδρόμυλοι. Βλ. λ. **Ἀλευρόμυλοι.**

Κυριακή. Ι. Γενικά· ἀπαγόρευσις ἐργασίας· ἐξαιρέσεις κλπ. Παροχὴ ἐργασίας κατὰ Κυριακῶν· ἀντίκρουσις γνώμης περὶ θεωρήσεως ταύτης ὡς ὑπερεθνικῆς· σχέσις τῶν περὶ ἀκταιόυρου ἐργασίας διατάξεων πρὸς τὴν ἀπαγόρευσιν τῆς ἐργασίας κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ ἐξαιρεσίμους ἡμέρας κλπ., ΝΖ σ. 329. — Ἐξαίρεσις τῆς Κυριακῆς ἀναπαύσεως τῶν καταστημάτων χωρίων μὲ πληθυσμὸν κάτω τῶν 4.000 κατοίκων

καὶ ὄχι καὶ τῶν διοτεχνιῶν, εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν ὁποίων περιλαμβάνονται καὶ οἱ ἀλευρόμυλοι, ἀπαγορευομένης τῆς ἐργασίας κατὰ Κυριακάς, ΑΠ 392 σ. 1392.— Ἐπιτρεπτὴ κατ' ἄρθρον 6 δ.δ. 748/1966 ἡ ἐργασία κατὰ τὴν τελευταίαν Κυριακὴν τοῦ ἔτους, ἐφ' ὅσον αὕτη συμπίπτει πρὸς τὴν 31ην Δεκεμβρίου· ὁμοίως κατὰ τὴν Κυριακήν, τὴν συμπίπτουσαν εἰς τὸ μεταξὺ τῆς 21ης μέχρι καὶ τῆς 24ης Δεκεμβρίου ἑκάστου ἔτους διάστημα, Σημ. σ. 1576. — Περιπτώσεις τῆς νομιμότητος τῆς ἐργασίας κατὰ τὰς Κυριακὰς ἡ ὕπαρξις δικαιώματος ἀναπαύσεως κατ' ἄλλην ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος, Ἔγγρ. σ. 503. — Ἐπιτρεπτὴ ἡ ἐργασία θυρωρῶν πολυκατοικιῶν κατὰ τὰς Κυριακάς, ἐφ' ὅσον ἐκτελοῦν ἐργασίαν ψυλάξεως, ΝΖ σ. 241. — Ἐργασία θυρωρῶν πολυκατοικιῶν καὶ μεγάρων κατὰ Κυριακὰς καὶ δικαίωμα ἀδείας τούτων, Ἔγγρ. σ. 1102. — Ἑορτὴ ἐξ ἔθιμου· διατήρησις μετὰ τὸ δ.δ. 748/1966, Γν. Σ. σ. 853.

2. **Ἐργασία κατὰ Κυριακὰς καὶ ἐξαιρεσίμους ἑορτάς· δικαιώματα· πρόσθετος ἀμοιβή· ὑ.ἀ. 8900/1946· ἔκτασις ἐφαρμογῆς κλπ.** Ἀπασχόλησις μισθωτῶν κατὰ Κυριακὰς καὶ νόμῳ ἐξαιρετέας ἑορτὰς· δικαίωμα προσαυξήσεως 75% ἐπὶ τοῦ ὑποχρεωτικῶς τεθησαυρισμένου ἐλαχίστου ὁρίου μισθοῦ ἢ ἡμερομισθίου των, Ἔγγρ. σ. 503. — Προϋποθέσεις ὀφειλῆς τῆς προσαυξήσεως τὸ νόμιμον τῆς ἀπασχολήσεως κατὰ τὰς Κυριακάς, Ἔγγρ. σ. 503, Εἰσαγ. σ. 22 — Ἀπασχόλησις μισθωτῶν κατὰ τὴν τελευταίαν Κυριακὴν τοῦ ἔτους καὶ προσαύξησις ἀμοιβῆς κατὰ 75%, Ἔγγρ. σ. 503. — Κατάβολὴ τῆς προσαυξήσεως 75% καὶ εἰς τοὺς κατὰ τὴν τελευταίαν Κυριακὴν τοῦ ἔτους ἀπασχολουμένους μισθωτοὺς· ὁμοίως καὶ διὰ τὴν Κυριακὴν τῆς 24 Δεκεμβρίου 1967, Ἔγγρ. σ. 503. — Συναπολογισμὸς εἰς τακτικὰς ἀποδοχὰς δι' ἀποζημιώσεων ἀπολυομένων μισθωτῶν καὶ τῆς δεκάτης τῆς ὑ.ἀ. 8900/1946 προσαυξήσεως μισθοῦ δι' ἐργασίαν κατὰ Κυριακὰς καὶ νόμῳ ἐξαιρετέας ἡμέρας, ἐφ' ὅσον ταύτη ἐργασία παρείχετο τακτικῶς, ΑΠ 639 σ. 22, Εἰσαγ. σ. 22.—...καὶ ἐπιτρεπτῶς, Εἰσαγ. σ. 22.—Δικαιώματα μισθωτοῦ, ἀπασχοληθέντος νομίμως κατὰ τὴν Κυριακὴν καὶ μὴ τυχόντος ἀναπαύσεως κατ' ἄλλην ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος· προσαύξησις 75% ἐπὶ τοῦ 1/25 τῶν νομίμων ἀποδοχῶν διὰ τὴν ἐργασίαν κατὰ τὴν Κυριακήν· ἀπόδοσις τῆς ὀφειλῆς τοῦ ἐργοδότου ἐκ τῆς ἀπασχολήσεως τοῦ μισθωτοῦ κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἑβδομαδιαίας ἀναπαύσεως, ἤτοι 1/25 τῶν ἀποδοχῶν κατὰ τὰς ὁρίας τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, Ἔγγρ. σ. 1492.— Δικαίωμα θυρωρῶν πολυκατοικιῶν καὶ μενάρων, ἐργαζομένων ἐπιτρεπτῶς κατὰ τὰς Κυριακάς, τῆς προσαυξήσεως 75% ἐπὶ τοῦ νομίμου μισθοῦ των κατὰ τὴν ὑ.ἀ. 8900/1946, ΝΖ σ. 241, Ἔγγρ. σ. 1102.— ... καὶ ὄχι καὶ τοῦ 1/25 τῶν μηνιαίων ἀποδοχῶν, ΝΖ σ. 241. — Δικαίωμα κατὰ τὸ ν.δ. 748/1966 καὶ τῶν θυρωρῶν πολυκατοικιῶν καὶ μεγάρων, ἐργαζομένων κατὰ τὰς Κυριακάς, ἀναπληρωματικῆς ἑβδομαδιαίας ἀναπαύσεως κατ' ἄλλην ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος· ἐποχρεώσεις ἄλλως τοῦ ἐργοδότου εἰς ἀπόδοσιν τῆς ὠφελείας κατ' ἄρθρον 904 Α.Κ., ΝΖ σ. 241.— Ἄκυρος ἀπόλυσις θυρωροῦ πολυκατοικίας· μισθὸς ὑπερημερίας· δικαίωμα προσαυξήσεως δι' ἐργασίαν κατὰ Κυριακάς, ἣν θὰ ἐξετέλει ἐπιτρεπτῶς, ἐὰν δὲν ἀπεκρούοντο αἱ ὑπηρεσίαι του, Π 4129 σ. 1217. — Παράνομος ἐργασία κατὰ τὴν ἡμέραν ἀναπαύσεως τοῦ ἐργασθέντος ἐπιτρεπτῶς τὴν Κυριακήν· δικαίωμα ἀποζημιώσεως βάσει τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, ἰσουμένης πρὸς τὸ ποσὸν τοῦ ἡμερομισθίου ἢ τοῦ ἡμερησίου μισθοῦ, ΝΖ σ. 334. — Ἔνταξις καὶ προαγωγαὶ πρακτικῶν νοσοκόμων κατ' ἄρθρον 11 παράγραφος 1 ν.δ. 3097/1954· δικαίωμα τοῦ μισθοῦ τῶν δημοσιοϋπαλλήλων βαθμῶν καὶ ὄχι καὶ τῶν παρεχομένων εἰς τοὺς ἰδιωτικοὺς ὑπαλλήλους καὶ συνεπῶς καὶ τῶν κατὰ τὸς ὑπ' ἀριθ. 8900/1946 καὶ 18310/1946 ὑπουργικὰς ἀποφάσεις προσαυξήσεων ἀμοιβῆς δι' ἐργασίαν κατὰ Κυριακὰς καὶ νύκτας, ΑΠ 602 σ. 86, ΑΠ 607 σ. 89. — Ἔλλειψις δικαιώματος προσαυξήσεως ἀμοιβῆς δι' ἐργασίαν κατὰ τὰς Κυριακὰς κατὰ τὴν ὑ.ἀ. 8900/1946 τῶν πρακτικῶν νοσοκόμων, τῶν δημοσίων, δημοτικῶν καὶ κοινοτικῶν Νοσηλευτικῶν Ἱδρυμάτων καὶ Ὑγειονομικῶν Ἱδρυμάτων, ὡς καὶ τῶν ἰδιωτικοῦ δικαίου τοιούτων, τῶν ὑπαγομένων εἰς τὴν ἐποπτείαν τοῦ Ὑπουργείου Κοινωνικῆς Προνοίας, ὡς καὶ αἱ διπλωματοῦχοι καὶ πτυχιοῦχοι τοιαῦται, ΑΠ 606 σ. 88. — Διαβάθμισις νοσοκόμων Νοσηλευτικῶν Ἱδρυμάτων καὶ ἀποδοχαὶ αὐτῶν κατ' ἄρθρον 11 ν.δ. 3097/1954· ἔλλειψις δικαιώματος προσαυξήσεως ἀμοιβῆς δι' ἐργασίαν κατὰ Κυριακὰς καὶ νύκτας κατὰ τὰς ὑπ' ἀριθ. 8900/1946 καὶ 18310/1946 ὑπουργικὰς ἀποφάσεις, ΑΠ 658 σ. 228. — Ἀνεφάρμοστον διατάξεων περὶ ἀποζημιώσεως ἢ προσαυξήσεως δι' ὑπερωρικὴν ἢ κατὰ Κυριακὰς καὶ λοιπὰς ἐξαιρετέας ἑορτὰς ἐργασίαν κλπ. ἐπὶ κατεχόντων θέσιν ἐποπτείας ἢ διευθύνσεως ἢ ἐπιστατικήν, ΑΠ 233 σ. 667. — Μισθοδοσία προσλαμβανομένων προσθέτων χωροφυλάκων· ἔλλειψις δικαιώματος προσθέτων ἀμοιβῆς δι' ἐργασίαν κατὰ Κυριακὰς καὶ νύκτας· ἀναζήτησις τούτων, καταβληθεισῶν ἐκ πλάνης διὰ τῆς περὶ ἀχρεωστήτου ἀγωγῆς κατ' ἄρθρον 904 ἐπ. Α.Κ.· προϋποθέσεις τῆς ἀγωγῆς, Π 6712 σ. 618. — Ἀγωγὴ ἐξ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ πρὸς στήριξιν ἀπαιτήσεως ἐκ παροχῆς ἐργασίας κατὰ Κυριακὰς ἀπαγορευομένης, ΑΠ 392 σ. 1392, Εἰσαγ. σ. 1392.

Κύριον ἐπάγγελμα. Δι' ἀσφάλισιν εἰς Ι.Κ.Α., ΣΕ 1892 σ. 1227. — Δι' ἀσφάλισιν εἰς Ταμεῖον Συντάξεων καὶ Προνοίας Προσωπικοῦ Γεωργικῶν Συνεταιρισμῶν Ὀργανώσεων· κρίσις περὶ κυρίας ἐπαγγελματικῆς ἀπασχολήσεως, ΣΕ 1286 σ. 1286. — Δι' ἀσφάλισιν εἰς Ταμεῖον Συντάξεων Αὐτοκινητιστῶν, ΣΕ 1486 σ. 1290.

Κῶδιξ Πολιτικῆς Δικονομίας. Βλ. λ. **Πολιτικὴ Δικονομία.**

Κῶδιξ Ἰδιωτικοῦ Ναυτικοῦ Δικαίου. Βλ. λ. **Ναυτικοί.**

Λ

Λάθος. Μνεία ἐκ παραδρομῆς εἰς κλῆσιν πρὸς

συζήτησιν κατ' άρθρον 834 παράγραφος 4 Πολιτικής Δικονομίας ότι ο επισκεύδων καλεί πρός συζήτησιν της αναιρέσεως άντι της έφέσεώς του' απόρριψις ως αβασίμου της ενστάσεως περί απαραδέκτου της συζητήσεως, ΑΠ 372 σ. 1149.

Λεωφορεία. Βλ. λ. **Αυτοκίνητα.**

Λιθογραφεία. Παροχή επιδόματος δι' ανθυγιεινήν εργασίαν εις εργαζομένους εις λιθογραφεία κλπ. κατά την υπ' αριθ. 45/1966 διαιτητικήν απόφασιν' ενσωμάτωσις τούτου εις το κατώτατον όριον ημερομισθίου, ως πρόσθετον αντάλλαγμα της εργασίας' έλλειψις υποχρεώσεως και νέας καταβολής τούτου, τοῦ σκοπού πληρουμένου διά τοῦ συμβατικοῦ καθορισμοῦ ημερομισθίου, καλύπτοντος τό προσηυξημένον διά τούς μισθωτούς τούτους κατώτατον ημερομίσθιον, ΑΠ 693 σ. 159.

Λιμενεργάται. Βλ. λ. **Ταμεία, Φορτοεκφορτωταί.**

Λιμενικά Ταμεία. Λύσμευσις υπό των συλλογικών συμβάσεων εργασίας και διαιτητικής αποφάσεως περί ώρων εργασίας και αμοιβής χειριστών και βοηθών εκσκαπτικών μηχανημάτων και τοῦ Λιμενικοῦ Ταμείου Πατρών, νομικοῦ προσώπου δημοσίου δικαίου' νόμοι περί Λιμενικών Ταμείων και συμβάσεις εργασίας ιδιωτικοῦ δικαίου αορίστου χρόνου' ρύθμισις αποδοχών εκτάκτου προσωπικοῦ κατ' άρθρον 14 ν.δ. 5/14.9.1956, ΑΠ 696 σ. 156.

Λιμένος Πειραιώς 'Οργανισμός. Βλ. λ. **'Οργανισμοί.**

Λιπασμάτων εργοστάσια. Εφαρμογή υπ' αριθ. 1/1966 διαιτητικής αποφάσεως' έννοια εργατοτεχνιτών γενικών τμημάτων εργοστασίων λιπασμάτων διά τό δικαίωμα τοῦ επιδόματος ανθυγιεινής εργασίας, Π 3359 σ. 1218.

Λογαριασμοί. Βλ. λ. **Διανεμητικός Λογαριασμός.**

Λογισταί. Περίπτωσις εργαζομένου εις λογιστήριον βιομηχανικής επιχειρήσεως' ώρα εργασίας, ΑΠ 548 σ. 14. — 'Ορκωτοί' διορισμός ορκωτοῦ λογιστοῦ ως μέλους Διοικητικοῦ Συμβουλίου 'Ασφαλιστικοῦ Ταμείου και ασυμβίβαστον εκ των κειμένων διατάξεων' εάν ο γενόμενος διορισμός ορκωτοῦ λογιστοῦ ως αναπληρωματικοῦ και ύστερον ως τακτικοῦ μέλους εκ της τάξεως των συνταξιούχων τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Συντάξεων και Προνοίας Προσωπικοῦ 'Αγροτικής Τραπέζης της 'Ελλάδος εμπίπτη εις τάς περί ασυμβιβάστου διατάξεις τοῦ άρθρου 13 ν.δ. 3329/1955, Γν. Σ. σ. 108. — Έννοια λογιστοῦ' παροχή εργασίας και τηρούμενα βιβλία υπό μισθωτοῦ διά την θεώρησιν τούτου ως λογιστοῦ κατά τάς υπ' αριθ. 25/1960 και 37/1963 διαιτητικάς αποφάσεις, ΑΠ 666 σ. 153. — 'Επικράτησις εθνοσωτέρων ώρων συλλογικής συμβάσεως εργασίας' εφαρμογή διαιτητικών αποφάσεων περί μισθοῦ λογιστών' ρύθμισις υπό των υπ' αριθ. 24/1960 και 27/1963 διαιτητικών αποφάσεων περί αποδοχών λογιστών τοῦ συνόλου των καταβλητέων εις τούς λογιστάς της χώρας αποδοχών, συγκρινομένου τοῦ συνόλου των αποδοχών διά την επικράτησιν των ώρων ταύτης, ΑΠ 27 σ. 420. — Έννοια λογιστοῦ κατά τάς περί μισθοῦ τούτων διαιτητικάς αποφάσεις' παροχή εργασίας δοκιμαστοῦ λογιστοῦ και νόμιμος μισθός, ΑΠ 14 σ. 487. — Χαρακτηρισμός ως λογιστών και των κοστολόγων δι' εφαρμογήν της υπ' αριθ. 37/1963 διαιτητικής αποφάσεως' έννοια κοστολόγου' νόμιμος ώρα εργασίας προσωπικοῦ Γραφείων βιομηχανιών, ΑΠ 125 σ. 543. — 'Αποδοχαί λογιστών και βοηθών λογιστών' εφαρμογή υπ' αριθ. 14/1966 αποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Α.Α. 'Αθηνών' απόδειξις προϋπηρεσίας' έννοια διατάξεων υπ' αριθ. 25/1960, 37/1963 και 17/1966 διαιτητικών αποφάσεων, κατά τάς οποίας τυχόν καταβαλλόμενα αποδοχαί, ανώτεραι των υπό τούτων καθοριζομένων, δέν δύνανται νά μειωθούν, ΑΠ 155 σ. 831. — Περίπτωσις παροχής εργασίας υπό λογιστοῦ εις επιχείρησιν' ενημέρωσις υπό λογιστοῦ λογιστικών βιβλίων επιχειρήσεως, μή υποκειμένου τοῦ λογιστοῦ εις τάς εντολάς και οδηγίας ως πρός τόν χρόνον, τόπον και τρόπον παροχής της εργασίας των' απαράδεκτος κατά την εργατικήν διαδικασίαν ή εκδίκασις αξιώσεων αὐτοῦ αναγκαία πλήρης ή στενή εξάρτησις δι' υπαγωγήν διαφοράς εις διαδικασίαν ν. ΓΣΟΛ', Π 2961 σ. 1078. — Προϋπηρεσία λογιστών εν τῇ αλλοδαπῇ. Έγγρ. σ. 1236. — Έκτασις εφαρμογής της υπ' αριθ. 31/1968 διαιτητικής αποφάσεως περί ώρων εργασίας και αμοιβής λογιστών, Έγγρ. σ. 1236. — Εφαρμογή υπ' αριθ. 25/1960, 37/1963, 3/1966 και 17/1966 διαιτητικών αποφάσεων' έννοια λογιστοῦ και τοῦ βοηθοῦ λογιστοῦ τηρούμενα λογιστικά βιβλία' θεώρησις και της συντάξεως δελτίων συνοψιστικών εγγράφων, εφ' όσον γίνεται υπό τοῦ συντάσσοντος άνευ οδηγιών ή κατευθύνσεων έτέρου προσώπου, ως τηρήσεις λογιστικών βιβλίων, Π 13417 σ. 1276. — Συνορή ή σύγχρονος σ.σ.ε. ή διαιτητικών αποφάσεων' αποδοχαί λογιστών Ένώσεως Γεωργικών Συνεταιρισμών και Κ.Τ.Α.Ε.Π., Έγγρ. σ. 1297.

Λογοκρισία. Βλ. λ. **Τύπος.**

Λουτρά. Τεκμαρτά ημερομίσθια δι' εισφοράς Ι.Κ.Α., Έγκ. σ. 441. — Άδεια λουτροθεραπείας άνατήρων, ΑΠ 20 σ. 484.

Μ

Μαθηταί. Τεχνίται σιδηροδρομικών δικτύων' αποδοχαί, ΑΠ 224 σ. 1083.

Μαθητεία. Έννοια και αντικείμενον της συμβάσεως μαθητείας' ύπαρξις συμβάσεως μαθητείας όσάκις ο εις των συμβαλλομένων αναλαμβάνει πρός τόν σκοπόν της επαγγελματικής εκπαιδεύσεως του την υποχρέωσιν νά παράσχη εργασίαν εις έτερον οφείλοντα νά δεδάξη εις αὐτόν συναφείς πρός την εργασίαν επάγγελμα ή τέχνην' εφαρμογή κατ' αναλογίαν των διατάξεων περί συμβάσεως εργασίας' παροχή πιστοποιητικοῦ περί τοῦ χρόνου διαρκείας της μαθητείας' δικαίωμα τοῦ μισθωτοῦ και επί άκυρου συμβάσεως εργασίας' χρόνος, εντός τοῦ οποίου δύναται νά ζητηθή ή έκδοσις τοῦ πι-

στασιαστικοῦ, Π 24 σ. 240.

Μαῖαι - Μαιευτήρια. Διαβάθμισις μαιῶν Νοσηλευτικῶν 'Ιδρυμάτων' διατάξεις ν.δ. 2593/1953 περὶ ἀσκήσεως τοῦ μαιευτικοῦ ἐπαγγέλματος καὶ περὶ ἐκπαιδεύσεως τῶν μαιῶν' ἀναφορὰ τῶν ἐν αὐταῖς ὅρων «Ἰδρύματα», «Νοσηλευτικὰ Ἱδρύματα» εἰδικῶς καὶ περιοριστικῶς εἰς τὰ ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 108 καὶ ἐπ. Α.Κ. ἢ ἀντιστοίχων διατάξεων τοῦ προϊσχύσαντος Δικαίου 'Ιδρύματα καὶ ὄχι καὶ εἰς τὰ λοιπὰ τῶν Νοσηλευτικῶν 'Ιδρυμάτων νομικὰ πρόσωπα ἰδιωτικοῦ δικαίου ἢ συντηρούμενα ὑπὸ σωματείων ἢ ἄλλων ὀργανώσεων ἰδιωτικῆς πρωτοβουλίας' Μαιευτήριον 'Ασύλου τοῦ Παιδιοῦ Θεσσαλονίκης, ΑΠ 196 σ. 830. — 'Οργανισμὸς Δημοσίου Μαιευτηρίου 'Αθηνῶν' ἀναμόρφωσις ταύτου διὰ τοῦ κατ' ἐξουσιοδότησιν νόμου ἐκδοθέντος π.δ. 18/21 'Ιουνίου 1955 τὶ περιλαμβάνει ἡ βοηθητικὴ ὑπηρεσία τοῦ Μαιευτηρίου' ἀρμοδιότης ἀσκοῦντος τὴν διεύθυνσιν, ΑΠ 642 σ. 175. — Προσωπικὸν Δημοσίου Μαιευτηρίου 'Αθηνῶν' δικαίωμα Διοικητικοῦ Διευθυντοῦ μετακινήσεως τοῦ βοηθητικοῦ προσωπικοῦ κατὰ τὰς ἀνάγκας τῆς ὑπηρεσίας, αἰτουμένου μετὰ ταῦτα τὴν ἔγκρισιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, μετακινουμένου τοῦ βοηθητικοῦ προσωπικοῦ ὄχι μόνον ἀπὸ θέσεως εἰς θέσιν, ἀλλὰ καὶ εἰς θέσιν ἑτέρας κατηγορίας' τὶ περιλαμβάνει τὸ βοηθητικὸν προσωπικόν, ΑΠ 141 σ. 687.

Μαΐτρ. 'Απόδοχαὶ μαΐτρ κέντρων πολυτελείας, Ἔγγρ. σ. 1165.

Μακαρονοτεχνῖται. Βλ. λ. **Ταμεῖα** ('Αρτεργατῶν).

Μάρτυρες. 'Εκτίμησις ἀξιοπιστίας' ἀνάθεσις εἰς κρίσιν δικαστηρίου οὐσίας' ἔλλειψις ὑποχρεώσεως τούτου νὰ ἐκθέτῃ τοὺς λόγους, δι' οὓς πείθεται περὶ τῆς ἀξιοπιστίας, οὐδὲ νὰ ἀπαντᾷ ἐπὶ σχετικῶν ἐπιχειρημάτων τῶν διαδίκων, ΑΠ 495 σ. 1522. — Διεξαγωγὴ ἀποδεικτικῆς διαδικασίας κατὰ τὸν νέον Κώδικα Πολιτικῆς Δικονομίας, Ἔγγρ. 'Τπ. Δικ. σ. 1182.

Μείωσις. Τοῦ ἐκ μισθοῦ εἰσοδήματος' στοιχεῖον ἀξιώσεως ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος μόνον εἰς τὰς περιπτώσεις μερικῆς ἀνικανότητος τοῦ παθόντος, Π 4747 σ. 19. — Μισθοῦ ἐπὶ διαρκοῦς μερικῆς ἀνικανότητος πρὸς ἐργασίαν ἐκ λόγων φυσικῶν ἢ νομικῶν' δυνατὴ ἡ μείωσις καὶ διὰ μετατάξεως εἰς ὑποδεεστέραν θέσιν' συνέπειαι ἀρνήσεως μισθωτοῦ πρὸς παροχὴν ἐργασίας' χρησιμοποίησις ἀναγκαστικῶς τοποθετουμένων πολεμιστῶν, Π 17548 σ. 1462. — 'Αποδοχῶν' μονομερὴς δίαιτητικὴ μεταβολὴ ὅρων συμβάσεως ἐργασίας, Ἔγγρ. σ. 1492. — Περικοπὴ ὑπὸ ἐργοδότου συμβατικοῦ ἐπιδόματος παραγωγῆς' μονομερὴς μεταβολὴ ὅρων συμβάσεως ἐργασίας καὶ συνέπειαι, Π 3019 σ. 1069.— Ποσοστοῦ ὑποχρεωτικῆς προσλήψεως πολεμιστῶν' συνέπειαι, Π 9375 σ. 1154. — Συμφωνία περὶ μειωμένης ἀπασχολήσεως μισθωτοῦ ἔναντι ἡλαττωμένων μισθῶν' ἡμερομίσθια ἐξαιρεσίμων ἡμερῶν, Ἔγγρ. σ. 503. — Νόμιμος μισθὸς ὑπαλλήλων δικηγορικῶν Γραφείων' ἐφαρμοστέα συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας' συμφωνία περὶ μειωμένης ἀπασχολήσεως καὶ ἀντίστοιχος μισθός, Π 1419 σ. 555. — 'Αποδοχαὶ ἰδιωτικῶν ἐκπαιδευτικῶν ἐν μειωμένῃ ἀπασχολήσει, Ἔγγρ. σ. 1236.

Μεταβίβασις. Βλ. λ. **Διαδοχή.**

Μεταβολή. Μονομερὴς τῶν ὅρων τῆς συμβάσεως ἐργασίας' μεταβολὴ προσώπου ἐργοδότου' συνέπειαι. Βλ. λ. **Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας** (παράγραφος Ι.Α', Ι.Ε'). — Προσώπου ἐργοδότου' πότε θεωρεῖται' ἀπολογισμὸς χρόνου ὑπηρεσίας δι' ἄδειαν μισθωτῶν, Γν. Σ. σ. 499. — 'Ασφαλιστικοῦ φορέως, ΣΕ 2706 σ. 491.

Μετάθεσις. 'Ο μονομερὴς προσδιορισμὸς τῆς παροχῆς ἐν τῇ συμβάσει ἐργασίας' μετάθεσις μισθωτοῦ, ΝΖ σ. 529. — 'Υπαγωγὴ τῆς μεταθέσεως τοῦ μισθωτοῦ ἢ ἄλλως τοῦ καθορισμοῦ τοῦ τόπου τῆς ἐργασίας, ὁσάκις εἶναι δυνατὴ ἡ παροχὴ εἰς διαφόρους τόπους ἐργασίας, εἰς τὸ διευθυντικὸν δικαίωμα τοῦ ἐργοδότου, ἐκτὸς ἂν τὸ δικαίωμα ἀποκλείσθη διὰ τῆς συμβάσεως ἐργασίας' περιπτώσεις θεωρήσεως ταύτων ὡς μονομεροῦς βλαπτικῆς διὰ τὸν μισθωτὸν μεταβολῆς ὅρων συμβάσεως ἐργασίας καὶ ἐντεῦθεν καταβολῆς μισθοῦ' μετάθεσις θηλείας ὑπαλλήλου εἰς ἄλλον τόπον ἐργασίας' κρίσις περὶ μεταβολῆς ὅρων συμβάσεως ἐργασίας' σιωπὴ ἐκ μέρους τῆς μισθωτοῦ καταγγελία συμβάσεως, Π 70 σ. 1469. — Δικαίωμα Διοικητικοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Δημοσίου Μαιευτηρίου 'Αθηνῶν πρὸς μετακίνησιν τοῦ βοηθητικοῦ προσωπικοῦ κατὰ τὰς ἀνάγκας τῆς ὑπηρεσίας, αἰτουμένου μετὰ ταῦτα τὴν ἔγκρισιν τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου, μετακινουμένου τοῦ βοηθητικοῦ προσωπικοῦ ὄχι μόνον ἀπὸ θέσεως εἰς θέσιν, ἀλλὰ καὶ εἰς θέσιν ἑτέρας κατηγορίας' τὶ περιλαμβάνει τὸ βοηθητικὸν προσωπικόν, ΑΠ 141 σ. 687.

Μεταλλευταί. Βλ. καὶ λ. **Ταμεῖα.** 'Ασφάλισις εἰς τὸ Ι.Κ.Α.' παροχὴ συντάξεως εἰς ἐργαζομένους εἰς βαρέα καὶ ἀνθυγιεινὰ ἐπαγγέλματα' νόμιμος ἢ διὰ τοῦ Κανονισμοῦ περὶ προστασίας τοῦ προσωπικοῦ μεταλλείων, ὀρυχείων κλπ. ἐξαίρεσις ἀπὸ ταύτης τῶν θυρωρῶν, φυλάκων καὶ τοῦ προσωπικοῦ τῶν Γραφείων' προσθήκη εἰς τὸν Κανονισμὸν τῶν ἀπασχολουμένων εἰς καμινίαν καὶ ἐπιπλουτισμὸν καὶ ὄχι καὶ τῶν ἐφαρμοστῶν μηχανοτεχνιτῶν' ἀκύρωσις ὡς πρὸς τοὺς τελευταίους τῆς διοικητικῆς πράξεως, ΣΕ 2308 σ. 1345.

Μετάταξις. Μισθωτοῦ εἰς ὑποδεεστέραν ἐπαγγελματικὴν κατηγορίαν λόγῳ διαρκοῦς μερικῆς ἀνικανότητος πρὸς ἐργασίαν ἐκ λόγων φυσικῶν ἢ νομικῶν, Π 17548 σ. 1462.

Μεταφοραί. 'Απαγόρευσις ἐκ τοῦ νόμου μεταφορᾶς δι' αὐτοκινήτων ἰδιωτικῆς χρήσεως πάσης κατηγορίας ἐπιβατῶν, ἀντὶ πληρωμῆς κομίστρου κατ' ἐπιβάτην ἐπὶ οἱασδήποτε γραμμῆς, ὅταν ἡ ἐξυπηρέτησις ταύτης ἀνήκῃ εἰς ὑπεραστικὰ ἢ ἀστικὰ αὐτοκίνητα' παρεχομένη πρὸς μισθωτὸν διὰ συμφωνίας μετὰ ἐργοδότου εὐκαιρία εἰσπράξεως χρηματικῶν ποσῶν παρὰ τοίτων ξένων συνέπειαι ὡς μισθοῦ μόνον ὁσάκις ἡ εἴσπραξις εἶναι κατὰ νόμον ἐπιτρεπτή, ΑΠ 895 σ. 1334.

Μεταχείρισις ἴση. Βλ. λ. **Ἐργασίας σύμβασις** (παράγρ. 6).

Μετοχικά Ταμεία. Βλ. λ. **Ταμεία.**

Μήνυσις. Κατά μισθωτού δι' άξιόποινον πράξιν καί καταγγελία συμβάσεως έργασίας. Βλ. λ. **Καταγγελία συμβάσεως έργασίας** (παράγραφοι Ι.Γγ' καί ΙΙ.Δ').

Μητρώον. Έγγραφή είς μητρώον ήσφαλισμένων, ΣΕ 845 σ. 1157, ΣΕ 2199 σ. 1289.

Μηχανήματα - Μηχανικοί - Μηχανοδηγοί. Έφαρμογή συλλογικών συμβάσεων έργασίας καί διαιτητικής άποφάσεως περί όρων έργασίας καί άμοιβής χειριστών καί βοηθών έκσκαπτικών μηχανημάτων χώρας δέσμευσις ύπό τούτων καί τού Λιμενικού Ταμείου Πατρών, νομικόν πρόσωπον δημοσίου δικαίου· νόμοι περί Λιμενικών Ταμείων καί συμβάσεις έργασίας ιδιωτικού δικαίου άορίστου χρόνου· ρύθμισις άποδοχών έκτάκτου προσωπικού κατ' άρθρον 14 Δ.Δ. 5/14.9.1956, ΑΠ 696 σ. 156. — Έκτασις έφαρμογής τών περί άμοιβής καί έργασίας χειριστών κλπ. έκσκαπτικών μηχανημάτων δημοσίων τεχνικών έργων άπάσης τής χώρας διατάξεων τής ύπ' άριθ. 7/1961 διαιτητικής άποφάσεως καί άπό 14.9.1964 έθνικής όμοιοεπαγγελματικής συλλογικής συμβάσεως έργασίας χειριστών έκσκαπτικών, άνυψωτικών μηχανημάτων, μηχανοδηγών όδοστρωτήρων κλπ. χώρας, ΑΠ 713 σ. 391. — Παροχή έργασίας χειριστού άνευ πτυχίου· συνέπεια, ΑΠ 86 σ. 345.— Χορήγησις κατά τήν ύπ' άριθ. 32/1960 διαιτητικήν άπόφασιν περί άποδοχών πρακτικών μηχανικών, θερμαστών κλπ., τών άπασχολουμένων είς τάς πάσης φύσεως βιομηχανικά έργοστάσια καί μηχανουργικάς έγκαταστάσεις τής χώρας έπιδόματος είδικών συνθηκών είς τούς έργαζομένους ύπό τήν έπιφάνειαν τής γής· έννοια τής διατάξεως, ΑΠ 501 σ. 36, ΑΠ Όλ. 211 σ. 1085. — Άποδοχαί πρακτικών μηχανικών χώρας· άπαγόρευσις τής άσκήσεως ύπευθύνου έπιβλέψεως τής λειτουργίας καί συντηρήσεως τών κινητηρίων μηχανών ύπό προσώπων μή έφοδιασμένων δι' άντιστοίχου διπλώματος ή πτυχίου πρός τάς είδικότητας καί κατηγορίας αύτών, ούδαμώς όμως άπαγορευομένης είς τούς έφοδιασμένους διά διπλώματος ή πτυχίου, τούς άπασχολουμένους είς τά πάσης φύσεως βιομηχανικά έργοστάσια καί μηχανουργικάς έγκαταστάσεις τής χώρας, τής καθ' οιονδήποτε τρόπον καί ύφ' οιανδήποτε ύπηρεσιακήν ίδιότητα τεχνικής αύτών άπασχολήσεως έπί τών κινητηρίων μηχανών δικαίωμα ούτω άποδοχών τής είδικότητος αύτών καί όταν ύπό τήν ύπεύθυνον έπίβλεψιν άλλων άπασχολούνται ύπό τήν είδικότητά των, ΑΠ 58 σ. 113. — Άποδοχαί πρακτικών μηχανικών· δικαίωμα τών έχόντων πτυχίον πρακτικού μηχανικού, άπασχολουμένων δέ ύπό τήν είδικότητά των ταύτην είς έπισκευήν έν γένει κινητηρίων μηχανών κατωτάτων όρίων άποδοχών τής είδικότητός των καί όταν τήν ώς άνω έργασίαν έκτελούσιν ύπό τήν ύπεύθυνον έπίβλεψιν άλλου μηχανικού, ΑΠ 221 σ. 1079. — Καθορισμός άμοιβών πρακτικών μηχανικών καί μηχανοδηγών, έκτελούντων έργασίαν τής είδικότητός των, κατά τήν άπό 18 Όκτωβρίου 1958 συλλογικήν σύμβασιν έργασίας· διαίρεσις μηχανολογικών έγκαταστάσεων· τίνες δικαιούνται τής νομίμου άμοιβής, ΑΠ 689 σ. 232. — Άναγκαία ή κτήσις καί ύπό τών άπασχολουμένων μέ τήν λειτουργίαν καί συντήρησιν μηχανών τών ύπό τών κειμένων διατάξεων όριζομένων πτυχίων ή διπλωμάτων πρακτικού μηχανικού· δικαίωμα τού μισθωτού έπί παροχής έργασίας κατασιν άκέρου συμβάσεως λόγω έλλείψεως τών ύπό τού νόμου διά τούτον άπαιτουμένων προσόντων είς άπόδοσιν τής ώφελείας τού έργοδότου κατ' άρθρον 904 Α.Κ.· άποτίμησις αύτής, ΑΠ 38 σ. 423. — Άποδοχαί έκτάκτου προσωπικού Σ.Ε.Κ.· μισθοί πρακτικών μηχανικών καί μηχανοδηγών, ΑΠ 280 σ. 949. — Έπιτρεπτή είς τούς κατόχους άδείας πρακτικού μηχανικού συντηρήσεως γ' τάξεως ή τεχνική έπέμβασις έπίβλεψις τής λειτουργίας καί συντηρήσεως τών άπλών μηχανολογικών έγκαταστάσεων τρίτης βαθμίδος τής άντιστοίχου είδικότητος, είς τήν οποίαν βαθμίδα ύπάγονται αί άπλαί έγκαταστάσεις· ύπαγωγή τών μηχανικών έγκαταστάσεων κλιματοφαντουργίας είς τήν τρίτην βαθμίδα· άποδοχαί πρακτικών μηχανικών κατά τήν άπό 18.10.1958 συλλογικήν σύμβασιν έργασίας· έπικουρική βάσις άγωγής περί πληρωμής κατά τάς περί άδικαιολογήτων πλουτισμού διατάξεις· άποδοτέα ώφέλεια· οικογενειακά βάρη καί πολίτης ύπηρεσία· χρέη άρχικής έργοδοτρίας κατ' άρθρον 479 Α.Κ., ΑΠ 201 σ. 1080. — Θεώρησις τής συμβάσεως μηχανοδηγού ρυμουλκού ώς συμβάσεως ναυτικής έργασίας· άνταφόρμοστον έπί ταύτης τών διατάξεων τών άρθρων 656 καί 669 Α.Κ., ώς καί τών τού ν. 2112/1920· έφαρμοστέα διατάξεις, ΑΠ 63 σ. 469.— Καθορισμός κατωτάτων όρίων ήμερομισθίων μηχανοτεχνιτών, ήτοι έφαρμοστών, τορνευτών κλπ. βιομηχανικών έργοστασίων καί έργαστηρίων αύτοτελών καί μή συνδρομομηχανίας· ύπαγωγή καί τών έκ τών άνω είδικοτήτων έργαζομένων είς συνεργεία έπισκευής καί κατασκευής αύτοκινήτων, ΑΠ 724 σ. 684. — Προσθήκη είς Κανονισμόν προστασίας προσωπικού τών μεταλλείων, όρυχείων κλπ. τών άπασχολουμένων είς καμινείαν καί έμπλουτισμόν καί όχι καί τών έφαρμοστών μηχανοτεχνιτών· άκύρωσις ώς πρός τούς τελευταίους διοικητικής πράξεως, ΣΕ 2308 σ. 1345. —Άσφαλιζόμενοι είς Ταμεία Έξόδων Γεούχων καί Άνακάμπτων Έργατών Μετάλλων· έργάται καί ύπάλληλοι έργοστασίων μηχανουργίας, λεβητοποιίας, χυτηρίων καί μεταλλουργικών έν γένει έργοστασίων κλπ., ΣΕ 2961 σ. 497. — Άσφάλισις είς Ταμεία Συντάξεων Μηχανικών καί Έργοληπτών Δημοσίων Έργων, ΣΕ 845 σ. 1157.

Μηχανοτεχνίται. Βλ. λ. **Μηχανήματα - Μηχανικοί - Μηχανοδηγοί.**

Μισθός. Βλ. λ. **Άποδοχαί, Άδεια μισθωτών, Έπιδόματα, Έργασίας σύμβασις, Συλλογικαί διαφοραί έργασίας, Συλλογικαί συμβάσεις έργασίας, Ύπάλληλοι δημόσιοι.**— Μισθολογικαί κλάσεις· κατάταξις. Βλ. λ. **Κοινωνικαί Άσφαλίσεις.**

Μίσθωσις. Βλ. λ. **Θυρωροί.**

Μίσθωσις έργασίας. Βλ. λ. **Έργασίας σύμβασις.**

Μισθωτοί. Βλ. λ. **Ὑπάλληλοι ἰδιωτικοί, Ὑπηρέται** καὶ τὰ κατ' ἰδίαν θέματα καὶ κατηγορίας μισθωτῶν εἰς τὰς οἰκείας λέξεις.

Μπάρ Τεκμαρτὰ ἡμερομίσθια δι' εἰσφορὰς Ι.Κ.Α., Ἔγκ. σ. 441.

Μυλεργάται. Βλ. λ. **Ἀλευρόμυλοι, Γαμεῖα.**

Ν

Ναοί. Σχέσις ἱεροψαλτῶν μετὰ τῶν ναῶν, νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου· τακτικοὶ ὑπάλληλοι τοῦ ἱεροῦ ναοῦ, Ν.Π.Δ.Δ., οἱ ἱεροψάλται αὐτοῦ, συνδεόμενοι μετ' αὐτοῦ διὰ σχέσεως δημοσίου δικαίου· δικαίωμα τοῦ παρεχομένου εἰς πάντας ἀνεξαρέτους τοὺς τακτικοὺς ὑπαλλήλους ἐπιδόματος πολυετίας, ἀσχέτως τοῦ τρόπου καὶ τοῦ χρόνου ἐργασίας αὐτῶν, ὃ ὁποῖος ἐπηρεάζει μόνον τὸ μέγεθος τοῦ μισθοῦ των καὶ τοῦ ἐπιδόματος, ΑΠ 232 σ. 872. — Νεωκόροι· καθαρίστρια· τεκμαρτὰ ἡμερομίσθια δι' εἰσφορὰς Ι.Κ.Α., Ἔγκ. σ. 441. — Τεκμαρτὰ ἡμερομίσθια δι' εἰσφορὰς Ι.Κ.Α., Ἔγκ. σ. 441.

Ναυάγιον. Βλ. λ. **Ναυτικοί.**

Ναυτικαὶ συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας. Βλ. λ. **Ναυτικοί.**

Ναυτικοί. Λύσις συμβάσεως ναυτικοῦ διὰ καταγγελίας ὑπὸ τοῦ πλοιάρχου· δικαίωμα ἀποζημιώσεως ναυτικοῦ λόγῳ ἀσθενείας κατ' ἄρθρον 66 Κ.Ι.Ν.Δ. καὶ 3 ν.δ. 3652/1958· ἀναγκαῖον νὰ ἐχώρησεν ἀπόλυσις, εἴτε δι' ἀσθένειαν, εἴτε ἀμοιβαίᾳ συναινέσει, ὅτε εἰς τὴν πρώτην περίπτωσιν δικαιοῦται ὁ ναυτικὸς νὰ ἐγείρῃ τὴν ἀγωγήν του καὶ μετὰ τὴν παρέλευσιν 30 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἀπολύσεώς του, εἰς δὲ τὴν δευτέραν μόνον πρὸ τῆς παρόδου τῆς ἄνω προθεσμίας, μὴ δυναμένης νὰ προβλεφθῇ εὐθέμιτος ἀξιώσεως περὶ ἀποζημιώσεως δι' ἀσθένειαν διὰ τὸν μετὰ τὴν λύσιν τῆς συμβάσεως χρόνον, ἐφ' ὅσον δὲν συντρέχει οἱαδήποτε τῶν ἀνωτέρω περιπτώσεων· τυπικῶς ἐρώμενος λόγος ἀπολύσεως καὶ ἔργον τοῦ δικαστηρίου· δικαίωμα τοῦ ναυτικοῦ ἐπὶ τὸν συμφωνηθέντα μισθὸν καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς συμβάσεως ναυτολογήσεως· λύσις συμβάσεως ναυτικοῦ διὰ καταγγελίας ὑπὸ τοῦ πλοιάρχου, μὴ δικαιολογουμένου ταραπτώματος αὐτοῦ, καὶ δικαίωμα εἰς παλιννόστησιν, Π 359 σ. 166.—Ἀπόλυσις ναυτικοῦ «ἀμοιβαίᾳ συναινέσει» διατί ἐτέθη ἡ συναίνεσις· μισθὸς ἀσθενείας· ἀνίσχυρος παραίτησις ναυτικοῦ ἐκ τῶν ἀπορρεόντων ἐκ τῆς ἀσθενείας του δικαιωμάτων προστατευομένων ὑπὸ κανόνων δικαίου δημοσίας τάξεως· πραγματογνωμοσύνη πρὸς διαπίστωσιν γεγονότος ὅτι ἡ ἀσθένεια εἶναι ἀπότοκος τῆς ἐπὶ τοῦ πλοίου ὑπηρεσίας αὐτοῦ ἢ ὄχι, Π 864 σ. 169.—Σχέσις πλοιοκτήτου ρυμουλκοῦ μετὰ τοῦ πληρώματος αὐτοῦ· θεώρησις ὡς ρυμουλκοῦ παντὸς σκάφους μηχανοκινήτου, ὅπερ λόγῳ διασκευῆς καὶ δυνάμεως μηχανῆς εἶναι κατάλληλον διὰ τὴν ἐκτέλεσιν ἐργασιῶν ρυμουλκήσεως κυρίως ἐντὸς τοῦ λιμένος· ἐργάται ρυμουλκῶν οἱ ἀπαρτίζοντες τὰ πληρώματα τούτων, ἤτοι κυβερνῆται, μηχανικοί, θερμασταὶ καὶ ναῦται· δυνατὴ ἡ διὰ Κανονισμῶν λιμένος, ἐγκρινομένων δι' ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας ρύθμισις τῶν τῆς ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν πληρωμάτων ρυμουλκῶν· ρύθμισις τῶν σχέσεων μεταξὺ ἐργοδότου καὶ πληρώματος ρυμουλκοῦ ὑπὸ τῶν διατάξεων Κ.Ι.Ν.Δ.· παραγραφὴ μισθῶν κατ' Α.Κ., ἔχοντα συμπληρωματικὴν ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ τοῦ Ναυτικοῦ Δικαίου· χρόνος παραγραφῆς· παραγραφὴ κατ' ἄρθρον 289 Κ.Ι.Ν.Δ.· προϊσχὸν Δίκαιον· παραγραφὴ ἀξιώσεως δι' ἐπαυριανὴν ἐργασίαν, Π 807 σ. 170. — Συμβάσεις μισθώσεως ναυτικῆς ἐργασίας· ἐφαρμοστέαι περὶ ἀπολύσεως τῶν ναυτικῶν διατάξεις· ἔννοια πλοίου κατ' ἄρθρον 226 Ἐμπ. Νόμου καὶ ἄρθρον 1 ν. 3818/1958 περὶ Κώδικος Ἰδιωτικοῦ Ναυτικοῦ Δικαίου· τοιαῦτα καὶ τὰ ἀπασχολούμενα ἐν οἱαδήποτε θαλασσίᾳ περιοχῇ μὲ τὴν μεταφορὰν πραγμάτων καὶ τὴν ρυμούλκησιν σκάφους χωρητικότητος καθαρᾶς δέκα τοὐλάχιστον κόρων· θεώρησις τῆς συμβάσεως μηχανοδηγοῦ ρυμουλκοῦ ὡς συμβάσεως ναυτικῆς ἐργασίας· ἀνεφάρμοστον ἐπὶ ταύτης τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 656 καὶ 669 Α.Κ., ὡς καὶ τῶν τοῦ ν. 2112/1920· ἐφαρμοστέαι διατάξεις, ΑΠ 63 σ. 469. — Κύρωσις ναυτικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας· ἐπέκτασις ἰσχύος εἰς μέλη μὴ συμβληθεισῶν ὀργανώσεων· χαρακτὴρ ὡς κανονιστικῆς πράξεως τῆς ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ περὶ κυρώσεως συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, διὰ τῆς ὁποίας ἅμα ἐπεκτείνεται ἡ ἰσχὺς τῆς συλλογικῆς συμβάσεως εἰς τὰ μέλη μὴ συμβληθεισῶν ἐν αὐτῇ ὀργανώσεων ἢ εἰς ἄλλα ἐν γένει πρόσωπα, ἤτοι τρίτους, μὴ δεσμευομένους ἐκ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως· ἀναγκαία ἡ δημοσίευσις αὐτῆς εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως· συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας τῶν εἰς ρυμουλκὰ λιμένων ἐργαζομένων πληρωμάτων· ἔλλειψις ἀναδρομικῆς ἰσχύος, μὴ ἐφαπτομένης νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως· ἀκυρότης συμβάσεως καὶ ἀξίωσις ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, ΑΠ 219 σ. 742. — Καταγγελία συμβάσεως ναυτολογήσεως πλοιάρχου καὶ μισθὸς ἐπὶ ναυαγίου τοῦ πλοίου· πρόβλεψις ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 38 τοῦ διὰ τοῦ ν. 3816/1958 κυρωθέντος Κώδικος Ἰδιωτικοῦ Ναυτικοῦ Δικαίου τῆς ἄνευ ἀποζημιώσεως καὶ ἄνευ προθεσμίας καταγγελίας τῆς συμβάσεως ναυτολογήσεως τοῦ πλοιάρχου· ἐφαρμογὴ ὅμως κατὰ τὰ λοιπὰ ἀναλόγως τῶν διατάξεων περὶ πληρώματος, ἐφ' ὅσον προσαρμόζονται εἰς τὴν φύσιν τοῦ λειτουργήματος τοῦ πλοιάρχου· ἰσχὺς ἅρα καὶ διὰ τοῦτο τοῦ ἄρθρου 62 περὶ πληρώματος ἐν περιπτώσει ναυαγίου· παροχὴ εἰς τὸν πλοίαρχον εἰδικῆς ἀποζημιώσεως κατὰ τὴν ἀπὸ 1.9.1957 συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας· ἰσχυρισμὸς ἐνάγοντος, ὅτι ἐξ αἰτίας τοῦ ναυαγίου δὲν τῷ ἐπετράπη ὑπὸ τῶν Ἑλληνικῶν Λιμενικῶν Ἀρχῶν νὰ ἐκμισθώσῃ τὰς ὑπηρεσίας του ἀλλαχοῦ· δυνατὴ ἡ συνδρομὴ ἀθροιστικῶς τῶν ἐκ τῶν ἄρθρων 62, 68 καὶ 76 τοῦ Κώδικος Ἰδιωτικοῦ Ναυτικοῦ Δικαίου ἀπαιτήσεων· παραπομπὴ ὅμως τοῦ ζητήματος εἰς τὴν Ὁλομέλειαν τοῦ Ἀρείου Πάγου, ΑΠ 194 σ. 828. — Ἔννοια πλοίου κατ' ἄρθρον 1 ἐδάφιον α' ν. 3816/1958 περὶ Κώ-

Κώδικος 'Ιδιωτικοῦ Ναυτικοῦ Δικαίου' πᾶν σκάφος χωρητικότητος καθαρᾶς τοὐλάχιστον δέκα κόρων, προοριζόμενον ὅπως κινῆται αὐτοδυνάμως ἐν θαλάσσῃ' ἐφαρμογὴ διατάξεων τοῦ ἀνωτέρω νόμου ἀναλόγως καὶ ἐπὶ παντὸς ἄλλου πλωτοῦ ναυπηγήματος' ἔννοια πλωτῶν ναυπηγημάτων' ἐφαρμογὴ ἐπὶ τούτων καὶ τοῦ ἄρθρου 289 Κώδικος περὶ ἐτησίας παραγραφῆς τῶν ἀξιώσεων τοῦ πλοάρχου καὶ τοῦ πληρώματος διὰ τὴν καταβολὴν μισθῶν καὶ λοιπῶν παροχῶν πηγαζουσῶν ἐκ τῆς συμβάσεως ναυτολογήσεως' χαρακτὴρ ἐργασίας κυβερνήτου ποταμοπλοίου (σημείου) ὡς ναυτικῆς ἐργασίας, μὴ διεπομένης ὑπὸ τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας πληρωμάτων ποταμοπλοίων, ΑΠ 161 σ. 885. — 'Αποδοχαὶ κυβερνητῶν ρυμουλκῶν κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 48522/4506/1962 ἀπόφασιν τοῦ Υ/πουργοῦ 'Εμπορικῆς Ναυτιλίας, ἐφαρμοζομένην καὶ ἐπὶ κυβερνητῶν ρυμουλκῶν τοῦ Ο.Α.Π.' ὅρια ἡμερησίας ἀπασχολήσεως τοῦ πληρώματος' νοητέαι αἱ ἀποδοχαὶ τῶν κυβερνητῶν ρυμουλκῶν δι' ὀκτάωρον ἐργασίαν, ΑΠ 158 σ. 1039. — Λύσις τῆς συμβάσεως ναυτολογήσεως διὰ καταγγελίας ὑπὸ τοῦ πλοάρχου' ἔλλειψις δικαιώματος ἀποζημιώσεως, ἐφ' ὅσον ἡ καταγγελία γίνεται λόγῳ παραπτώματος' περιστατικὰ μὴ συναπτόντα παράπτωμα, ἀλλ' ἔλλειψιν ἐμπειρίας τοῦ ναυτικοῦ' δικαίωμα ἀποζημιώσεως, Π 2801 σ. 1338. — Καταχρηστικὴ ἔνστασις κατὰ ὄχι στοιχείου τῆς ἀγωγῆς τὸ περιστατικὸν προκλήσεως τοῦ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος ἐκ προθέσεως τοῦ παθόντος' θάνατος ναυτικοῦ διὰ πτώσεως εἰς τὴν θάλασσαν ἐξ ἐπιδεινώσεως νόσου του, προκληθείσης καὶ ἐπιδεινωθείσης ἐκ τῶν συνθηκῶν τῆς ἐργασίας, ΑΠ 153 σ. 598.

Ναυτικὸν 'Απομαχικὸν Ταμεῖον. Βλ. λ. **Ταμεῖα.**

Ναυτικὸν Βασιλικόν. Σύνδεσις τῶν διὰ τὰ συνεργεῖα Βασιλικοῦ Ναυτικοῦ προσλαμβανομένων μετὰ τοῦ Δημοσίου πρὸ τοῦ ν. 4504/1966 διὰ σχέσεως δημοσίου δικαίου, μὴ ὑπαγομένων οὔτω τῶν ἀξιώσεων αὐτῶν εἰς τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν' ὁρισμοὶ ἄρθρου 4 § 4 ν. 4504/1966' κατίσχυσις εὐνοϊκωτέρας συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας' διαιτητικαὶ ἀποφάσεις περὶ ἀποδοχῶν μισθωτῶν συνεργείων Βασιλικοῦ Ναυστάθμων καὶ συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας ἠλεκτροτεχνιτῶν, Π 12809 σ. 1273.

Νεοπολεμισταί. Βλ. καὶ λ. **Στράτευσις, 'Ανάπηροι.** Εὐεργετήματα πολεμιστῶν κατ' ἄρθρον 7 ν.δ. 1799/1942' παροχὴ κατ' ἄρθρον 9 § 3 ἀ.ν. 971/1949 εἰς τὰ μέλη τῶν ἐθνικῶν ἀνταρτικῶν ὁμάδων, τῶν ἐθνικῶν ὀργανώσεων πληροφοριῶν, ὡς καὶ εἰς τὰ μέλη τῶν ἐθνικῶν ὀργανώσεων ἐσωτερικοῦ πάντων τῶν κατὰ τὴν ἰσχύουσαν νομοθεσίαν ἀναγνωριζομένων εὐεργετημάτων ὑπὲρ τῶν ἀντιστοίχων κατηγοριῶν τῶν πολεμιστῶν τοῦ πολέμου 1940-1941, μεταξὺ τῶν ὁποίων περιλαμβάνεται καὶ τὸ προβλεπόμενον ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 7 ν.δ. 1799/1942 δικαίωμα προαγωγῆς κλπ.' γέννησις τοῦ δικαιώματος ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ ὁ.δ., τοῦ προσδίδοντος εἰς τὴν ὀργάνωσιν, εἰς τὴν ὁποίαν ἀνῆκεν οὗτος, τὴν ἰδιότητα τῆς ἐθνικῆς ἀνταρτικῆς ὁμάδος ἢ ἐθνικῆς ὀργανώσεως πληροφοριῶν' καταχρηστικὴ ἄσκησις δικαιώματος μισθωτοῦ κατ' ἄρθρον 281 Α.Κ., ΑΠ 540 σ. 98.—Προστασία μελῶν ὀργανώσεων ἐσωτερικῆς ἀντιστάσεως' παραγραφὴ τῶν ἀπαιτήσεων τούτων ἐκ τοῦ ἄρθρου 7 ν.δ. 1799/1942' ἡ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ν.δ. 1799/1942 ἀπαιτουμένη ὡς προϋπόθεσις παροχῆς ὡρισμένων εὐεργετημάτων προαγωγῆς, μισθοῦ ἀνωτέρου βαθμοῦ ἢ ἐπιδόματος εἰς τοὺς ἐν αὐτῷ ἀναφερομένους ὑπαλλήλους ὑπαρξις εἰς τὰς 'Υπηρεσίας ἢ νομικὰ πρόσωπα ἐσωτερικῶν Κανονισμῶν δέον, προκειμένου περὶ ὑπαλλήλων μελῶν τῶν εἰς τὸν ἀ.ν. 971/1949 ὀργανώσεων, νὰ συντρέχῃ κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ προσδίδοντος εἰς τὴν ὀργάνωσιν τὴν ἰδιότητα τῆς ἐθνικῆς ἀνταρτικῆς ὁμάδος ἢ ἐθνικῆς ὀργανώσεως ἐσωτερικῆς ἀντιστάσεως νόμου' παραγραφὴ ἀπαιτήσεων, ΑΠ 61 σ. 472.— Τιμητικὴ προαγωγὴ πολεμιστῶν ὑπαλλήλων 'Οργανισμῶν' ἔννοια ἄρθρου 7 ν.δ. 1799/1942' προαγωγὴ κατ' ἄρθρον 7 ν.δ. 1799/1942 τῶν παρ' αὐτοῦ προβλεπομένων πολεμιστῶν, ἐὰν καὶ ἐφ' ὅσον προβλέπεται ὀργανικὴ θέσις ἀνωτέρα τῆς ὑπὸ τούτων κατεχομένης κατ' ἀπόλυτον προτίμησιν εἰς τὸν ἀμέσως ἀνώτερον βαθμὸν καὶ ἂν ἔτι δὲν ἔχουσι συμπληρώσει τὸν πρὸς προαγωγὴν ἀπαιτούμενον χρόνον, ἐφ' ὅσον κέκτηνται καὶ τὰ λοιπὰ προσόντα' λῆψις ἄλλου ἐπιδόματος ἐπὶ τοῦ ἀρχικοῦ μισθοῦ ἔννοια διατάξεως 'Οργανισμοῦ 'Εθνικῆς Τραπέζης τῆς 'Ελλάδος, ΑΠ 154 σ. 600.— 'Αναφορὰ διατάξεως ἄρθρου 7 ν.δ. 1799/1942 περὶ τιμητικῆς προαγωγῆς πολεμιστῶν τοῦ πολέμου 1940-1941 εἰς τοὺς ὡς ὑπαλλήλους ἐργαζομένους καὶ ὄχι καὶ εἰς τοὺς ἐργάτας, ΑΠ 171 σ. 603. —'Εφαρμογὴ ἄρθρου 7 ν.δ. 1799/1942 περὶ τιμητικῆς προαγωγῆς πολεμιστῶν τοῦ πολέμου 1940-1941 μόνον ἐπὶ ὑπαλλήλων 'Οργανισμῶν, ἱδρυμένων κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ νόμου τούτου καὶ ἔκτοτε διεπομένων ὑπὸ ἐσωτερικῶν κανονισμῶν προβλεπόντων περὶ τῆς ἱεραρχικῆς καὶ μισθολογικῆς διαβαθμίσεως καὶ κατατάξεως εἰς διαφόρους βαθμούς, βάσει τυπικῶν καὶ οὐσιαστικῶν προσόντων τῶν παρ' αὐτοῖς ὑπηρετούντων ὑπαλλήλων, ΑΠ 198 σ. 604.

Νεωκόροι. Τεκμαρτὰ ἡμερομίσθια δι' εἰσφορὰς Ι.Κ.Α., 'Εγκ. σ. 441.

Νομάρχης. 'Εὰν εἶναι νόμῳ ἐπιτρεπτὴ ἡ διενέργεια διαχειριστικοῦ ἐλέγχου ἐπαγγελματικῆς ἐργατικῆς ὀργανώσεως ὑπὸ 'Επιθεωρητοῦ Δημοσίων 'Υπολόγων τῇ αἰτήσει τοῦ Νομάρχου ὡς ἐποπτεύουσης 'Αρχῆς, Γν. Σ., σ. 1090.

Νομικὰ Πρόσωπα. 'Υπαγωγὴ εἰς τὴν τυπικὴν ἔννοιαν τῆς διοικητικῆς πράξεως κατ' ἀρχὴν καὶ τῶν πράξεων τῶν νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, οἷον καὶ τὸ Ι.Κ.Α.' ἀνάκλησις' εὔλογος χρόνος' κριτήρια, ΑΠ 545 σ. 39.— 'Έννομον συμφέρον πρὸς παρέμβασιν εἰς τὴν ἐγερθεῖσαν ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου 'Επικρατείας δίκην, συνεπείᾳ ἀσκήσεως αἰτήσεως ἀκυρώσεως τῶν νομικῶν προσώπων πρὸς διαφύλαξιν τοῦ κύρους τῆς προσβαλλομένης πράξεως, ἐὰν διὰ τῆς παρεμβάσεως διώκωσι τὴν προάσπισιν εἴτε τῶν συλλογικῶν συμφερόντων ἑαυτῶν, εἴτε τῶν συμφερόντων τοῦ συνόλου τῶν μελῶν των καὶ

ὄχι πρὸς ἐπεράσιαν τῶν συμφερόντων κατηγορίας τινὸς ἢ ὡρισμένων ἐκ τῶν μελῶν των καὶ δὴ εἰς βάρος τῶν συμφερόντων ἑτέρας κατηγορίας ἢ ἑτέρων τινῶν ἐκ τῶν μελῶν των' ἀπαράδεκτος παρέμβασις Συλλόγων Προσωπικοῦ Ι.Κ.Α., ΣΕ 2334 σ. 105, ΣΕ 2333 σ. 176.— Ἰσχὺς τῆς βουλήσεως τῶν διοικούντων τὸ νομικὸν πρόσωπον, ἐφ' ὡρισμένους ὅρους δηλουμένης, ὡς βουλήσεως αὐτοῦ ταύτου τοῦ νομικοῦ προσώπου, ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐνέργειαν δικαιοπραξιῶν καὶ νομικῶν ἐν γένει πράξεων, ὁριζομένων ἐπὶ πολυμελοῦς διοικήσεως ἐν τῇ συστατικῇ πράξει ἢ τῷ καταστατικῷ τοῦ τρόπον, καθ' ὃν λαμβάνονται αἱ ἀποφάσεις τῆς διοικήσεως ἐντὸς τοῦ κύκλου τῆς ἐξουσίας των' ἀμφισβήτησις τοῦ κύρους συμβάσεως μετὰ τρίτων δι' ἔλλειψιν νομίμων ἐκπροσωπήσεως τοῦ νομικοῦ προσώπου' ἀναγκαῖον ὁ ἐπικαλούμενος ταύτην νὰ προτείνῃ καὶ ἀποδείξῃ τὴν ἔγκυρον ἐκδήλωσιν τῆς δικαιοπρακτικῆς βουλήσεως, ΑΠ 269 σ. 952.— Διοίκησις νομικῶν προσώπων καὶ ἔκφρασις βουλήσεως δι' ἐνέργειαν δικαιοπραξιῶν καὶ νομικῶν ἐν γένει πράξεων· διοικοῦν ὄργανον νομικοῦ προσώπου καὶ βούλησις αὐτοῦ, ὡς βούλησις τοῦ νομικοῦ προσώπου κατ' ἄρθρα 65, 67, 68, 70 Α.Κ.' τρόπος, καθ' ὃν λαμβάνονται αἱ ἀποφάσεις ἐπὶ πολυμελοῦς διοικήσεως· ἀναίρεσις ἀποφάσεως δεχθείσης ἀποδοχὴν ἀποφάσεως, καταστάσης ἀπαραδέκτου τῆς κατ' αὐτῆς ἐφέσεως, χωρὶς νὰ καθορίζῃ ποῖον τὸ διοικοῦν ὄργανον τοῦ νομικοῦ προσώπου καὶ πόθεν εἶλκεν ὁ ἐκπρόσωπος τούτου τὴν εἰδικὴν ἐξουσίαν πρὸς ἐνέργειαν πράξεως ἀποδοχῆς, ΑΠ 157 σ. 1038.—Ἐκτέλεσις ὑπὸ ὑπαλλήλων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου ὑπηρεσίας ἐκτὸς Γραφείου καὶ διανύσεως μετακινήσεως ἐκτὸς ἕδρας κατ' ἄρθρον 9 § 3 ἀ.ν. 1538/1950' ἐξωσυμβατικὴ τῶν ἀμοιβῶν Ὑπουργῶν καὶ Ὑπουργοῦ Οἰκονομικῶν πρὸς καθορισμὸν τούτων' ἀνεπίτρεπτος ἔρευνα τῶν δικαιοπρακτικῶν περὶ τοῦ ἂν οἱ ὑπάλληλοι οὗτοι ἐξετέλεσαν τῷ ὄντι καὶ εἰς ποίαν ἔκτασιν ὑπηρεσίαν ἐκτὸς Γραφείου, δι' ἣν ὑπεβλήθησαν εἰς δαπάνας μετακινήσεως, τῶν δοσθέντων ἐξόδων καταβαλλομένων ὡς οἱονεὶ προσαυξήσεων μισθοῦ δαπάνῃ μετακινήσεως τῶν κλητήρων τῶν ὑπὸ τὸν ἔλεγχον καὶ τὴν ἐπαγρύπνησιν τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας τελούντων Ὀργανισμῶν, μεταξὺ τῶν ἁπλῶν καὶ τὸ Ι.Κ.Α., ΑΠ 585 σ. 32.— Ἐὰν εἶναι ἐφαρμοστέαι διατάξεις νόμου, ἀφορώσαι τὴν συνταξιοδοτικὴν κατάστασιν ὑπαλλήλων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, δι' ἃς δὲν ἰσχύεται ἢ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 57 τοῦ Συντάγματος προβλεπομένη γνωμοδότησις τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, Γν.Σ. σ. 44.— Λέσιτσις νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου ἐκ διαιτητικῶν ἀποφάσεων ἢ συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας· περιπτώσεις. Βλ. λ. **Συλλογικαὶ διαφοραὶ ἐργασίας**. — Παροχὴ ἐργασίας ὑπαλλήλων Γραφείων Ν.Π.Δ.Δ. ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου· παραγραφὴ μισθῶν· ἐφαρμογὴ ὡς πρὸς τὸν μισθὸν ὑπ' ἀριθ. 2/1961 διαιτητικῆς ἀποφάσεως, κηρυχθείσης ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ὑποχρεωτικῆς, Π 4007 σ. 478.— Ἀνεφάρμοστον τῶν ὑπ' ἀριθ. 28/1963 καὶ 43/1965 διαιτητικῶν ἀποφάσεων ἐπὶ ὑπαλλήλων Γραφείων Ν.Π.Δ.Δ., ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου, Π 12552 σ. 1034.— Προϋπόθεσις ἐφαρμογῆς τῶν περὶ προσωπικοῦ Γραφείων ἐπιχειρήσεων διαιτητικῶν ἀποφάσεων ἡ ἔναρξις ἐπιχειρήσεως ὑπὸ τὴν γνωστὴν ἔννοιαν τῆς οἰκονομικῆς ἐπιστήμης καὶ ὁ ἀπασχολούμενος μισθωτὸς νὰ ἐκτελῇ ἐργασίαν Γραφείου, τῶν Ν.Π.Δ.Δ. μὴ ἀσκούντων ἐπιχείρησιν· προϋποθέσεις δεσμεύσεως τοῦ Δημοσίου καὶ τῶν Ν.Π.Δ.Δ. ἐξ ἐθνικῶν ὁμοιοεπαγγελματικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, Π 20306 σ. 1528.— Ἑλληνικὸς Ἐρυθρὸς Σταυρός· καθιέρωσις διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 552/1945 ὑπὲρ αὐτοῦ ἐξαιρέσεως ἀπὸ παντὸς νόμου ἀναφερομένου εἰς τὰ ἐν αὐτῷ θέματα· ἐξακολούθησις ταύτης καὶ μετὰ τὸ ἄρθρον 42 τοῦ νόμου 3239/1955· ἐξαίρεσις αὐτοῦ τοῦ Ε.Ε.Σ. ἀπὸ τῆς ἐπὶ τούτου ἐφαρμογῆς ἐν γένει τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ αἱ περὶ ἐργατοτεχνιτῶν οἰκοδομῶν, ΑΠ 117 σ. 553.— Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας μισθωτῶν Ν.Π.Δ.Δ.· καθορισμὸς ὡρισμένου χρόνου συμβάσεων πρὸς καταστρατήγησιν τοῦ νόμου· ἐφαρμογὴ νόμου 2112/1920 ἐπὶ τῶν ὑπαλλήλων τοῦ Εἰδικοῦ Ταμείου Μονίμων Ὁδοστρωμάτων Ἀθηνῶν, ΑΠ 698 σ. 224.— Περιορισμὸς κατὰ ποσὸν ἀποζημιώσεως νόμου 2112/1920 ἐπὶ ἐργοδότου Δημοσίου, Ν.Π.Δ.Δ., Τραπεζῶν κλπ., ΝΖ σ. 1041.— Περιορισμὸς ἀποζημιώσεως διὰ καταγγελίαν συμβάσεως ἐργασίας κατ' ἀ.ν. 178/1967· ἐὰν αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 2 § 2 καὶ 3 § 1 τοῦ ἀ.ν. 178/1967 ἔχουν ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ τῶν ἐργατοτεχνιτῶν, Γν.Σ. σ. 1353.— Τινὰ περὶ διαδίκων· ἀπολύσεων μισθωτῶν· νομικὰ πρόσωπα δημοσίου δικαίου, ΝΖ σ. 1193. — Ἀποζημίωσις ἰατρῶν, ὑπηρετούντων εἰς Ὀργανισμούς. Ἐπιχειρήσεις, νομικὰ πρόσωπα δι' ἀπόλυσιν ἔνεκεν πολυθεσίας· τίνες καταλαμβάνονται ὑπὸ τῆς διατάξεως τοῦ ν.δ. 3623/1956, ΑΠ 539 σ. 24. — Ἀμοιβαὶ ἰατρῶν νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου· κατάτιτα ὕρια ἀμοιβῶν ἰατρῶν κατὰ ν.δ. 3623/1956 καὶ 4111/1966· ἔννοια διατάξεων· δὲν ἀπαγορεύεται ἡ κατ' ἐπίσκεψιν ἀμοιβή, ἀλλ' ἁπλῶς ὁ τρόπος οὗτος ἀμοιβῆς περιορίζεται εἰς τοὺς μὴ ἀπασχολουμένους κατὰ πλῆρες ὡράριον ἰατροὺς καὶ τελεῖ ὑπὸ τὴν ἔγκρισιν δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Κοινωνικῆς Προνοίας καὶ ἀμοιβῶν Ὑπουργοῦ· ἀμοιβὴ ἰατροῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἀρτεργατῶν, Μιλεργατῶν καὶ Μακαρονοτεχνιτῶν, ΑΠ 377 σ. 1150. — Νόμιμος μισθοδοσία ἰατρῶν νομικῶν προσώπων· χαρακτηρισμὸς συγκεκριμένης σχέσεως ἰατροῦ ὡς σχέσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας· παυσάδεκτη ἐκδίκασις ἀξιώσεων αὐτοῦ κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, ΑΠ 469 σ. 1475.— Ἀναγκαστικὴ τοποθέτησις δικηγόρων πολεμιστῶν ἀ.ν. 1836/1961· προϋποθέσεις κλπ. Βλ. λ. **Στράτευσις** (παράγρ. Β').— Συνδρομὴ τῆς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ν.δ. 1799/1942 ἀπαιτουμένης ὡς προϋποθέσεως παροχῆς ὡρισμένων εὐεργετημάτων προαγωγῆς μισθοῦ ἀνωτέρου βαθμοῦ ἢ ἐπιδόματος εἰς τοὺς ἐν

αὐτῷ ἀναφερομένους ὑπαλλήλους, ὑπάρξεως εἰς τὰς Ὑπηρεσίας ἢ νομικὰ πρόσωπα ἐσωτερικῶν Κανονισμῶν, προκειμένου περὶ ὑπαλλήλων μελῶν τῶν εἰς τὸν ἀ.ν. 971/1949 ὀργανώσεων κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ προσδίδοντος εἰς τὴν ὀργάνωσιν τὴν ἰδιότητα τῆς ἐθνικῆς ἀνταρτικῆς ὁμάδος ἢ ἐθνικῆς ὀργανώσεως ἐσωτερικῆς ἀντιστάσεως νόμου· παραγραφὴ ἀπαιτήσεων. ΑΠ 61 σ. 472.—Ἐφαρμογὴ Ὑπαλληλικοῦ Κώδικος καὶ ἐπὶ ὑπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ.· ἐφαρμογὴ κατ' ἀρχὴν τῶν διατάξεων αὐτοῦ καὶ ἐπὶ τοῦ προσωπικοῦ τῶν Σ.Ε.Κ.· προϋπόθεσις. ΑΠ 695 σ. 302.— Μονιμοποίησις κατὰ ν.δ. 4577/1966· ἐὰν ὑφίσταται εἰσέτι νόμιμος ἀναστολὴ λήξεως συμβάσεως ὡρισμένου χρόνου, ἐμπιπτούσης εἰς τὸ ἀπὸ 1.1.1967 μέχρι 31.12.1967 χρονικὸν διάστημα ἡ περαιτέρω ἐὰν παρίσταται ἀναγκαία ἡ παράτασις τοῦ χρόνου λήγούσης ἢ ληξάσης συμβάσεως ὡρισμένου χρόνου, Γν. Σ. σ. 500. — Ἀρμοδιότης Συμβουλίου Ἐπικρατείας ἐπὶ αἰτήσεως ἀκυρώσεως κατ' ἀποφάσεως πειθαρχικῆς ποινῆς κατὰ ὑπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ.· πειθαρχικὸν παράπτωμα κατ' ἄρθρον 132 § 1 ἐδάφ. στ' νόμου 1811/1951 περὶ κώδικος καταστάσεως δημοσίων διοικητικῶν ὑπαλλήλων, ἔχον ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ τῶν ὑπαλλήλων τῶν Ν.Π.Δ.Δ., ἡ δημοσία, προφορικῶς ἢ ἐγγράφως ἄσκησις κριτικῆς τῶν πράξεων τῆς προϊσταμένης Ἀρχῆς δι' ἐκφράσεων ἀποδεικνυουσῶν ἔλλειψιν σεβασμοῦ ἢ διὰ σκοπίμων χρήσεως ἀβασίμων ἐπιχειρημάτων· ἔννοια διατάξεως. ΣΕ 405 σ. 632.— Τακτικοὶ ὑπάλληλοι τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ, Ν.Π.Δ.Δ., οἱ ἱεροψάλται αὐτοῦ, συνδεόμενοι μετ' αὐτοῦ διὰ σχέσεως δημοσίου δικαίου· δικαίωμα τοῦ παρεχομένου εἰς πάντας ἀνεξαρέτως τοὺς τακτικοὺς ὑπαλλήλους ἐπιδόματος πολυετίας, ἀσχέτως τοῦ τρόπου καὶ τοῦ χρόνου ἐργασίας αὐτῶν, ὁ ὁποῖος ἐπηρεάζει μόνον τὸ μέγεθος τοῦ μισθοῦ των καὶ τοῦ ἐπιδόματος. ΑΠ 232 σ. 872. — Ἐὰν δικαιοῦνται τῶν ἀποδοχῶν των ὑπὸ τῶν παραγράφων 4 καὶ 5 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ἀ.ν. 539/1945 ὁριζομένων ἡμερῶν ἀδείας οἱ ἀπολυόμενοι δυνάμει τῶν Συντακτικῶν Πράξεων Θ' καὶ Ι' τοῦ 1967 μισθωτοί, συνδεόμενοι διὰ σχέσεως ἰδιωτικοῦ δικαίου μετὰ τοῦ ἐργοδότου, Γν. Σ. σ. 835.— Ἐξόφλησις ἐργοδότου ὡς λόγος ἀπολύσεως συνδικαλιστικῶν στελεχῶν· ἔννοια διατάξεως ἄρθρου 2 ἀ.ν. 1803/1951· ἔννοια ὡς ἐργοδότου, προκειμένου περὶ Ἱδρύματος, καὶ τῶν κατὰ τοὺς κανόνας τῆς προστήσεως ὡρισμένων προσώπων, ἐκπροσωπούντων τὸ νομικὸν πρόσωπον τοῦ ἐργοδότου καὶ ἐνεργούντων ἐξ ὀνόματος αὐτοῦ εἰς τὸν τόπον τῆς ἐργασίας ἢ εἰς τὰς Διοικητικὰς Ὑπηρεσίας, ΣΕ 2059 σ. 1213. — Πρόσληψις Γενικοῦ Διευθυντοῦ καὶ λῆξις συμβάσεως αὐτοῦ κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἀ.ν. 4/1967, ὡς ἐτροποποιήθη· μὴ ὑπαγωγὴ τούτου ὡς διευθύνοντος ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου εἰς τὰς περὶ ἀδειῶν κατ' ἔτος μετ' ἀποδοχῶν διατάξεις τοῦ ἀ.ν. 539/1945 καὶ εἰς τὰς περὶ ἐλαχίστων ὁρίων μισθοῦ καὶ δώρων καθ' ἑορτὰς διατάξεις, Π 4332 σ. 1397.— Παραγραφὴ ἀξιώσεως ἀποζημιώσεως κατὰ τὸ ἄρθρον 105 τοῦ ΕἰσΝΑΚ, ἕνεκεν παρανόμου πράξεως ὀργάνου τοῦ Δημοσίου ἢ τῶν ἐν ἄρθρῳ 106 τοῦ αὐτοῦ νόμου νομικῶν προσώπων· ἀφετηρία. ΑΠ 442 σ. 1407.—Ἀσφάλισις τῶν ἀντὶ παγίας ἀμοιβῆς διεκπεραιούντων νομικῶν προσώπων ἰδιωτικοῦ δικαίου εἰς τὰ διὰ τὸ προσωπικὸν αὐτῶν ὑφιστάμενα Ταμεῖα κυρίας ἀσφαλίσεως κατ' ἄρθρον 21 ν.δ. 3790/1967· καθορισμὸς συνταξίμου προϋπηρεσίας τῶν περιοριστικῶς εἰς τὴν πρὸ τῆς ἰσχύος τοῦ ἀνωτέρω νομοθετικοῦ διατάγματος ὑπὸ τὴν ἰδιότητα τοῦ διεκπεραιούντος διανθείσαν εἰς τὸ αὐτὸ νομικὸν πρόσωπον, διὰ τὴν ἀσφάλισιν τοῦ προσωπικοῦ τοῦ ὁποίου ὑφίσταται τὸ Ἀσφαλιστικὸν Ταμεῖον· ἔννοια νεωτέρου ν.δ. 4272/1962, ΣΕ 1906 σ. 1205. — Συνεταιρισμοὶ κατὰ ν. 602/1915· ἀποτελοῦν νομικὰ πρόσωπα ἰδιωτικοῦ δικαίου, ΑΠ 428 σ. 31.—Λ.Ε.Η.· νομικὸν πρόσωπον ἰδιωτικοῦ δικαίου, ΑΠ 722 σ. 368.

Εἶναι νομικὰ πρόσωπα δημοσίου δικαίου: Τὸ Ι.Κ.Α., ΑΠ 545 σ. 59.— Τὸ Λιμενικὸν Ταμεῖον Πατρῶν, ΑΠ 696 σ. 156.— Οἱ Σ.Ε.Κ., ΑΠ 695 σ. 302. — Ἡ Ἐργατικὴ Ἑστία, ΑΠ Ὁλ. 650 σ. 569. —Οἱ Ναοί, ΑΠ 232 σ. 872. Βλ. καὶ τὰ κατ' ἰδίαν νομικὰ πρόσωπα εἰς τὰς οἰκείας λέξεις.

Νομιμοποίησις. Πρὸς παρέμβασιν εἰς ἀνοιγείσαν ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας δίκην συνεπείᾳ ἀσκήσεως αἰτήσεως ἀκυρώσεως τῶν νομικῶν προσώπων πρὸς διαφύλαξιν τοῦ κύρους τῆς προσβαλλομένης πράξεως, ΣΕ 2334 σ. 105, ΣΕ 2333 σ. 176.— Παροχὴ ἐκ τοῦ ἄρθρου 813 Πολ. Δικονομίας τοῦ ἐνδίκου μέσου τῆς ἀναιρέσεως εἰς τὸν διάδικον, τὸν βλαπτόμενον ἐκ τῶν διατάξεων τῆς ἀποφάσεως καὶ ἐπομένως ἔχοντα συμφέρον νὰ ζητήσῃ τὴν ἀναίρεσιν ταύτης· περίπτωσις ἐλλείψεως δικαιώματος τοῦ Ι.Κ.Α., ΑΠ 682 σ. 304.— Πρὸς ἄσκησιν αἰτήσεως ἀκυρώσεως κατὰ κυρωσάσης διαιτητικὴν ἀπόφασιν ὑπουργικῆς ἀποφάσεως τῆς ὀργανώσεως ἐργοδοτῶν, ἥτις μετέσχε τῆς διενέξεως καὶ ἐξεπροσώπησεν αὐτοὺς κατὰ τὰς ἀποτυχούσας διαπραγματεύσεις καὶ κατὰ τὴν διαδικασίαν ἐνώπιον τῶν συλλογικῶν διοικητικῶν ὀργάνων, ΣΕ 105 σ. 335. —Σύμβασις θεωρῶν πολυκατοικιῶν καὶ μεγάρων· μετὰ τίνων ὁ ἐκ τῆς συμβάσεως ἐργασίας δεσμός.—Παθητικὴ νομιμοποίησις ἀγωγῆς τοῦ θεωροῦ, Π 2334 σ. 945.—Διαμεσολάβησις ἐπαγγελματικοῦ σωματείου φορτοεκφορτωτῶν διὰ τῶν ὁμοδίων ὀργάνων του διὰ τὴν πρόσληψιν ἑκάστοτε ὑπὸ τῶν φορτοπαραληπτῶν ἐργοδοτῶν καὶ εἰσπραξιν τῶν βάσει τιμολογίων τῶν οἰκείων Ἐπιτροπῶν ἀμοιβῶν των· ἐργοδότης τούτων ὁ ἑκάστοτε φορτοπαραλήπτης τοῦ ἐμπορεύματος καὶ ὄχι τὸ σωματεῖον, μὴ νομιμοποιουμένης παθητικῶς τῆς ἀγωγῆς κατὰ τούτου, μὴ νομιμοποιουμένων καὶ ἐνεργητικῶς πρὸς ἐπιδίωξιν τῆς τυχὸν ὀφειλομένης φορτοεκφορτωτικῆς ἀμοιβῆς τῶν ἐργατῶν, Π 4857 σ. 946.— Ἀγωγὴ Ἑνώσεως Συντακτῶν Ἐφημερίδων δι' ἀξιώσεις μελῶν κατ' ἐργοδότου· ἔννοια τῆς εἰδικῆς διατάξεως ἄρθρου 9 ν.δ. 406/1947, Π 13123 σ. 1144.— Διάδικος μετὰ συγχώνευσιν Ταμείου εἰς Ι.Κ.Α.

ἐπὶ αἰτήσεως ἀκυρώσεως, ΣΕ 1490 σ. 1225. —Συγχώνευσις Ταμείου εἰς Ι.Κ.Α. μετ' αἴτησιν ἀναιρέσεως· νόμιμος παράστασις Ι.Κ.Α. ὡς καθολικοῦ διαδόχου τοῦ ἀναιρεσίοντος, Α.Π. 469 σ. 1475.

Νομιμοφροσύνη. Ἀπόλυσις λόγῳ ἐλλείψεως νομιμοφροσύνης καὶ ἀποζημίωσις ἀδείας, Γν.Σ. σ. 895.—Ἀπόλυσις μισθωτοῦ μετ' ἀπόφασιν συμβουλίου νομιμοφροσύνης· ὑποχρέωσις καταβολῆς ἀποζημιώσεως ν. 2112/1920 καὶ ἐπὶ ἐκτάκτων συμβάσεων ἐργασίας, ὡς καὶ ἐπὶ τοιούτων δι' ἔλλειψιν τῆς ἀπαιτουμένης νομιμοφροσύνης· ἀπόλυσις μισθωτοῦ Ἑνώσεως Γεωργικῶν Συνεταιρισμῶν δι' ἔλλειψιν νομιμοφροσύνης, Π 92 σ. 1465.

Νόμισμα. Ἀναπροσαρμογὴ ἀποδοχῶν μισθωτῶν μὲ βάσιν τὸν τιμάριθμον α) ἐὰν ἡ ὑπὸ τοῦ ἀ.ν. 362/1945 ταχθεῖσα ἀπαγόρευσις ἀφορᾷ καὶ εἰς τὴν συνομολόγησιν ρήτρας περὶ τιμαριθμικῆς ἀναπροσαρμογῆς τῶν ἀποδοχῶν τῶν μισθωτῶν, β) ἐὰν πάντως μετὰ τὴν ἰσχὺν τοῦ νόμου 3239/1955 ἐπιτρέπεται ἡ ἀπολῆψις ἀποδοχῶν ὑψηλοτέρων τῶν ὑπὸ τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας καθορισμένων καὶ ἐξαρτωμένων ἀπὸ ἄπαντος ὕψους ἐκ τῆς ἐξελίξεως τοῦ ὑπὸ τῆς Ἐθνικῆς Στατιστικῆς Ὑπηρεσίας τῆς Ἑλλάδος καταρτιζομένου δείκτου τιμαρίθμου, γενικώτερον δὲ ἐὰν μετὰ τὸν ρηθέντα νόμον ἔπαυσεν ἰσχύουσα ἡ ἀπαγόρευσις συνομολογήσεως ρήτρας τιμαριθμικῆς ἀναπροσαρμογῆς τῶν ἀποδοχῶν τῶν μισθωτῶν, Γν.Σ. σ. 372.

Νομοθετικὴ ἐξουσιοδότησις. Βλ. λ. **Νόμος.**

Νόμος. Δημοσίευσις κανονιστικῶν πράξεων· πραγματικὴ κυκλοφορία τοῦ φύλλου Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως· χαρακτὴρ διοικητικῆς πράξεως ὡς κανονιστικῆς· δημοσιευτέα αὕτη εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως· ἔναρξις προθεσμίας διὰ τὴν ἄσκησιν αἰτήσεως ἀκυρώσεως ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως· χρόνος δημοσιεύσεως τοῦ φύλλου τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως ὄχι διάφορος τοῦ χρόνου, καθ' ὃν τὸ φύλλον τοῦτο καθίσταται προσιτὸν εἰς τὸ κοινόν· ἔλεγχος ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας τῆς ἀντικειμενικῆς ἀκριβείας ἐπὶ τοῦ φύλλου τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως σημειώσεως ἡμερομηνίας δημοσιεύσεως αὐτοῦ, ΣΕ 2950 σ. 205.—Ἰσχὺς ὡς νόμων τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀγροτικῆς Τραπέζης, ΑΠ 549 σ. 8, ΑΠ 599 σ. 685, ΑΠ 21 σ. 892, ΑΠ 328 σ. 1151.—Ἰσχὺς ὡς νόμου τοῦ Κανονισμοῦ ἐργασίας προσωπικοῦ Ὀλυμπιακῆς Ἀεροπορίας, ΑΠ 634 σ. 96. — Ἰσχὺς ὡς νόμου τοῦ Κανονισμοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ο.Τ.Ε., Π 4957 σ. 1534.—Κύρωσις διὰ τοῦ ν. 3354/1955 τῆς ἀπὸ 27 Αὐγούστου 1957 συμβάσεως μεταξὺ τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου καὶ τῆς Η.Ε.Μ.· ἰσχὺς ταύτης ὡς νόμου, ΑΠ 650 σ. 569.— Καταστατικὸν συνεταιρισμοῦ κατὰ νόμον 602/1915· δὲν συνιστᾷ νόμον καὶ δὴ οὐσιαστικὸν ἐκ μόνης τῆς δημοσιεύσεώς του εἰς τὴν Ἐφημερίδα Κυβερνήσεως, ἀλλὰ σύμβασιν, ΑΠ 428 σ. 31. — Ἰσχὺς Κανονισμοῦ Δ.Ε.Η. ὡς συμβάσεως ἰδιωτικοῦ δικαίου, ΑΠ 723 σ. 368, ΑΠ 723 σ. 369.— Κανονισμὸς Ὑπηρεσίας Δ.Ε.Η.· δὲν θέτει κανόνας ἐξ ἀντικειμένου δικαίου, δεσμεύοντας τὴν Διοίκησιν καὶ τὴν παρ' αὐτῆς ἀναγκαστικὴν τοποθέτησιν πολεμιστῶν, ΣΕ 3277 σ. 340.—Γενικὸς Κανονισμὸς καταστάσεως προσωπικοῦ Τραπέζης Ἑλλάδος· ἰσχὺς ὡς συμβάσεως, ΑΠ 336 σ. 490.—Παροχὴ εἰς τὸ διοικητικὸν συμβούλιον τοῦ Ο.Α.Π. εἰδικῆς νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως πρὸς καθορισμὸν ἀπεριορίστου καὶ ἐλευθέρου τῶν χρονικῶν ὁρίων (ὡρῶν) τῆς παρὰ τῷ Ο.Α.Π. ἀπασχολήσεως τῶν ταχτικῶν καὶ ἐκτάκτων ἐργατῶν, ὡς καὶ τῶν πάσης φύσεως ἀποδοχῶν τούτων διὰ τὴν τοιαύτην ἀπασχόλησιν· ἔκτασις· συνταγματικότης· ἐξακολούθησις ἰσχύος καὶ μετὰ τὸ ν.δ. 4020/1959, ΑΠ 522 σ. 34.—Ἔννοια διατάξεως ἄρθρου 32 § 7 τοῦ διατάγματος περὶ ἐνωσιοστασίου περὶ συμμετοχῆς μισθωτῶν εἰς δαπάνας τῶν κοινοχρήστων χώρων, εἰς τὰς ὁποίας καὶ αἱ ἀποδοχαὶ τῶν θεωρείων· ἀνίσχυρος, ὡς ἐκτὸς νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως, ἡ ἀντιθέτως ὁρίσασα ὑπουργικὴ ἀπόφασις, ΑΠ 554 σ. 222. —Ἀποδοχαὶ ποσοστοῦ σιδηροδρομικῶν δικτύων (Σ.Ε.Κ., Σ.Π.Α.Π. κλπ.) κατ' ἄρθρον 3 ἐδ. 1 ἀ.ν. 1545/1950 μόνων διὰ κοινὰς ἀποσπάσεις τῶν Ὑπουργῶν Μεταφορῶν, Ἐργασίας καὶ Οἰκονομικῶν· ἀναφορὰ τῆς ἐξουσιοδοτήσεως ταύτης εἰς τὸ σύνολον τοῦ προσωπικοῦ τῶν σιδηροδρομικῶν δικτύων, εἰς τὸ ὁποῖον καὶ οἱ μαθηταὶ τεχνῖται, ΑΠ 224 σ. 1083.— Δημόσιαι αὐξομειώσεις ἀριθμοῦ προσλαμβανομένων κατὰ ν.δ. 2500/1953· ἔννοια τῆς διὰ τοῦ ἀνωτέρω νόμου δοθείσης ἐξουσιοδοτήσεως πρὸς τὴν Ἐκτελεστικὴν Ἐξουσίαν, ΑΠ 244 σ. 1478.— Παροχὴ εἰς τὸν Ὑπουργὸν Δικαιοσύνης ἐξουσίας, ὅπως προβαίνῃ εἰς τὸν καθορισμὸν τοῦ ἐλαχίστου ὁρίου ἡμερησίας ἀμοιβῆς τῶν ἐπὶ παγίᾳ ἡμερησίᾳ παρεχόντων τὰς ὑπηρεσίας των δικηγόρων· κανονιστικὸς χαρακτὴρ τῶν πράξεων τοῦ Ὑπουργοῦ προθεσμία προσβολῆς τούτων ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, ΣΕ 169 σ. 1481.— Κῦρος συνταξιοδοτικῶν νόμων ἐν ἐλλείψει τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 57 τοῦ Συντάγματος γνωμοδοτήσεως τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, Γν.Σ. σ. 44.— Κανονιστικὸν διάταγμα· ἐπεξεργασία Συμβουλίου Ἐπικρατείας· ἀναδρομικὴ ἐπικύρωσις διατάγματος μὴ τυχόντος ἐπεξεργασίας, Γν.Σ. σ. 465.—Ἐὰν ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 14 § 4 τοῦ ν.δ. 3796/1957 εἶναι ἀληθῶς ἑρμηνευτικὴ τῆς διατάξεως τοῦ ν.δ. 683/1948 καὶ συνεπῶς ἀνατρέχει εἰς τὸν χρόνον ἐνάρξεως ἰσχύος τοῦ νομοθετήματος τούτου· αὐθεντικὴ ἑρμηνεία κατ' ἄρθρον 26 τοῦ Συντάγματος· δικαστικὸς ἔλεγχος, Γν.Σ. σ. 664.— Χαρακτὴρ ὡς κανονιστικῆς πράξεως τῆς ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ περὶ κυρώσεως συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, διὰ τῆς ὁποίας ἅμα ἐπεκτείνεται ἡ ἰσχὺς τῆς συλλογικῆς συμβάσεως εἰς τὰ μέλη μὴ συμβληθεισῶν ἐν αὐτῇ ὀργανώσεων ἢ εἰς ἄλλα ἐν γένει πρόσωπα, ἤτοι τρίτους, μὴ δεσμευομένους ἐκ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως· ἀναγκαία ἡ δημοσίευσις αὐτῆς εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως· συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας τῶν εἰς ρυμουλκὰ λμένων ἐργαζομένων πληρωμάτων· ἔλλειψις ἀναδρομικῆς

ισχύος, μὴ ὑφισταμένης νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως, ΑΠ 219 σ. 742.— Νομικὴ ἔννοια ἡ τοῦ ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου, ὑποκειμένη εἰς τὸν ἔλεγχον τοῦ Ἀρείου Πάγου, ΑΠ 245 σ. 862. — Ἀπόλυσις διενθυντῶν Γεωργικῶν Συνεταιριστικῶν Ὀργανώσεων· ἔλλειψις δυνάμεως ἑρμηνευτικοῦ νόμου τοῦ ἀ.ν. 237/1967 περὶ ὑπολογισμοῦ τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ ν. 2112/1920· παραπομπὴ εἰς τὴν Ὁλομέλειαν τοῦ Ἀρείου Πάγου, ΑΠ 320 σ. 1023. — Ἰδιοτροπίαι Δικαίου, Σημ. σ. 1056. — Ἐργασιακῶν Δίκαιων, Ἐπιστ. σ. 1056.— Ζητία τοῦ Δικαίου, Σημ. σ. 1384. — Χρησιμότης τῶν προπαρασκευαστικῶν ἐργασιῶν, ΝΖ σ. 1414.— Χαρακτὴρ προθεσμιῶν διοικητικῶν νόμων, ΝΖ σ. 1489. — Ὁδηγία διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας· Διαχρονικὸν Δίκαιων, Ἐγχ. σ. 1187. Βλ. καὶ λ. **Ἀναίρεσις, Δημοσία τάξις, Ἐργατικὴ νομοθεσία, Ἑρμηνεία, Ἰδιωτικὸν Διεθνὲς Δίκαιον, Πολιτικὴ Δικονομία, Σύνταγμα.**

Νοσοκομεῖα. Δικαίωμα ἀδελφῶν νοσοκόμων παροχῆς κατοικίας καὶ τροφῆς· ὑποχρέωσις τοῦ Νοσηλευτικοῦ Ἱδρύματος κατ' ἄρθρον 15 § 2 ν.δ. 683/1948, ὡς ἑρμηνεύθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 14 § 4 ν. 3796/1957, πρὸς παροχὴν εἰς τὰς νοσοκόμους κατοικίας καὶ τροφῆς, ἧτις ἐν ὑπαίθρῳ παραλείψει τοῦ ὑποχρέου καθορίζεται εἰς χρῆμα, συμφώνως πρὸς τὰ ἄρθρα 914 καὶ 297 Α.Κ., ὁσάκις αὗται ἀπασχολοῦνται κατὰ τὴν νύκτα καὶ τὰς μεσημβρινὰς ὥρας, τῆς ἐξυπηρετήσεως τῶν λειτουργικῶν ἀναγκῶν τοῦ Ἱδρύματος ἀποτελούσης προϋπόθεσιν διὰ τὴν χορήγησιν οἰκήσεως καὶ τροφῆς· παρεμπομπὴ ὅμως τοῦ ζητήματος εἰς Ὁλομέλειαν Ἀρείου Πάγου, ΑΠ 586 σ. 26.— Ἔνταξις καὶ προαγωγαὶ πρακτικῶν νοσοκόμων κατ' ἄρθρον 11 § 1 ν.δ. 3097/1954, νοουμένων ὡς βαθμῶν τῶν βαθμολογικῆς κλίμακος τῶν δημοσίων διοικητικῶν ὑπαλλήλων κατ' ἄρθρον 40 νόμου 1811/1951· ἔννοια διατάξεως· ἀνάλογος ἐφαρμογὴ καὶ ἐπὶ τῶν λοιπῶν Νοσηλευτικῶν Ἱδρυμάτων, τῶν ὑπαγομένων εἰς τὸν ἔλεγχον ἢ τὴν ἐποπτείαν τοῦ Ὑπουργείου Κοινωνικῆς Προνοίας· δικαίωμα τοῦ μισθοῦ τῶν δημοσιοϋπαλληλικῶν βαθμῶν καὶ ὄχι καὶ τῶν παρεχομένων εἰς τοὺς ἰδιωτικοὺς ὑπαλλήλους καὶ συνεπῶς καὶ τῶν κατὰ τὰς ὑπ' ἀριθ. 8900/1946 καὶ 18310/1946 ὑπουργικὰς ἀποφάσεις προσαυξήσεων ἀμοιβῆς δι' ἐργασίαν κατὰ Κυριακὰς καὶ νύκτας, ΑΠ 602 σ. 86.— Δικαίωμα καὶ τῶν πρακτικῶν νοσοκόμων τῶν τε Δημοσίων, Δημοτικῶν καὶ Κοινοτικῶν Νοσηλευτικῶν Ἱδρυμάτων καὶ Ἐντευνομικῶν Ἱδρυμάτων, ὡς καὶ τῶν ἰδιωτικοῦ δικαίου τοιούτων, τῶν ὑπαγομένων εἰς τὸν ἐποπτείαν τοῦ Ὑπουργείου Κοινωνικῆς Προνοίας, ὡς καὶ αἱ διπλωματοῦχοι καὶ πτυχιοῦχοι τοιαῦται, τοῦ μισθοῦ τῶν δημοσιοϋπαλληλικῶν βαθμῶν τῶν ἀντιστοίχων θέσεων, εἰς τὰς ὁποίας ἐντάσσονται ἢ προάγονται καὶ ὄχι καὶ τῶν παρεχομένων εἰς τοὺς ἰδιωτικοὺς ὑπαλλήλους καὶ συνεπῶς καὶ τῶν κατὰ τὰς ὑπ' ἀριθ. 8900/1946 καὶ 18310/1946 ὑπουργικὰς ἀποφάσεις προσαυξήσεων δι' ἐργασίαν κατὰ Κυριακὰς καὶ νύκτας· ὑποχρέωσις Νοσηλευτικῶν Ἱδρυμάτων πρὸς ἔνταξιν καὶ διαβάθμισιν, ΑΠ 606 σ. 88. — Ἔνταξις πρακτικῶν νοσοκόμων Νοσηλευτικῶν Ἱδρυμάτων, ὡς καὶ τῶν μονοετοῦς φοιτήσεως κατ' ἄρθρον 11 ν.δ. 3097/1954· προαγωγὴ αὐτῶν· καθορισμὸς ἀποδοχῶν βάσει μόνου τοῦ Δημοσιοϋπαλληλικοῦ Κώδικος· ἀνεφάρμοστον ὑπ' ἀριθ. 8900/1946 καὶ 18310/1946 ὑπουργικῶν ἀποφάσεων περὶ προσαυξήσεως ἀμοιβῆς μισθωτῶν δι' ἐργασίαν κατὰ Κυριακὰς καὶ νύκτας, ΑΠ 607 σ. 89. — Διαβάθμισις νοσοκόμων Νοσηλευτικῶν Ἱδρυμάτων καὶ ἀποδοχαὶ αὐτῶν· βαθμολογικὴ καὶ μισθολογικὴ κατάταξις νοσοκόμων κατ' ἄρθρον 11 ν.δ. 3097/1954· σταδιοδρομία πρακτικῶν νοσοκόμων· ἐφαρμογὴ ὄχι μόνον ἐπὶ τῶν κοινωφελῶν Νοσηλευτικῶν Ἱδρυμάτων, οἷον τὸ Γερουλάνειον Ἵδρυμα· ὑποχρέωσις τακτοποιήσεως καὶ διαβαθμίσεως τοῦ προσωπικοῦ τῶν Νοσηλευτικῶν Ἱδρυμάτων· παράλειψις καὶ ἀποζημίωσις κατ' ἄρθρον 914 Α.Κ.· εἰς τί συνίσταται ἡ ἀποζημίωσις· Ἔλλειψις δικαιώματος προσαυξήσεως ἀμοιβῆς δι' ἐργασίαν κατὰ Κυριακὰς καὶ νύκτας κατὰ τὰς ὑπ' ἀριθ. 8900/1946 καὶ 18310/1946 ὑπουργικὰς ἀποφάσεις, ΑΠ 658 σ. 228.— Παροχαὶ πρὸς ἀδελφὰς νοσοκόμους ὑπὸ τὴν ἔννοιαν μισθοῦ· ἐὰν ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 14 § 4 τοῦ ν.δ. 3796/1957 τυγχάνῃ ἀληθῶς ἑρμηνευτικὴ τοῦ ἄρθρου 15 § 2 ν.δ. 683/1948 καὶ συνεπῶς ἀνατρέχῃ εἰς τὸν χρόνον ἐνάρξεως ἰσχύος τοῦ νομοθετήματος τούτου, Γν. Σ. σ. 664.— Ἰδιότης καθ' ἑτέρου ἐντευνομικοῦ ὡς ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου ἐκ τοῦ χρόνου προϋπηρεσίας αὐτοῦ, μὴ ἀποσβεννυμένου τοῦ δικαιώματος τοῦ ἐκ τῆς μὴ γνωστοποιήσεως ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ εἰς τὸν ἐργοδότην τῆς προϋπηρεσίας του, ΑΠ 4 σ. 425.— Μισθοδοσία ἰατρῶν Νοσηλευτικῶν Ἱδρυμάτων· καθορισμὸς κατ' ἄρθρον 12 ν.δ. 2592/1953, ὡς ἐτροποποιήθη, τῶν μηνιαίων ἀποδοχῶν τοῦ ἰατρικοῦ προσωπικοῦ τῶν ὑπὸ τούτου διεπομένων Ἱδρυμάτων, ἴσων πρὸς τὰς ἀποδοχὰς τῶν μονίμων ὑπαλλήλων, τῶν ἀντιστοιχουσῶν εἰς τοὺς βαθμοὺς τοὺς δι' ἕκαστον τοῦ ἰατρικοῦ προσωπικοῦ ἀναφερομένους, τῶν αὐτῶν ἐπαναλαμβανομένων καὶ εἰς τὸ ἄρθρον 2 § 1 ν.δ. 3623/1956, ἀναφερόμενον εἰς τὰς μηνιαίας ἀποδοχὰς τῶν ἰατρῶν τῶν Νοσηλευτικῶν Ἱδρυμάτων πάσης φύσεως καὶ κατηγορίας· ἐξομοίωσις τῶν μηνιαίων ἀποδοχῶν καὶ ὄχι μόνον τῶν μηνιαίων μισθῶν τῶν ἰατρῶν τῶν ἐν λόγῳ Ἱδρυμάτων πρὸς τὰς ταυτίας τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων τοῦ ἀντιστοίχου βαθμοῦ, μὴ ἀσκηθέντος ἐπιρροὴν τοῦ χαρακτηρισμοῦ αὐτῶν ὡς ἐκτάκτων ἢ ἐπὶ θητείᾳ· δικαίωμα οὕτω πως λήψεως ὄχι μόνον τοῦ μισθοῦ, ἀλλὰ καὶ τῶν πάσης φύσεως ἐπιδομάτων πολυετίας κλπ., ΑΠ 85 σ. 630.— Πρόσληψις νοσοκόμου διὰ τὸ Νοσοκομεῖον Ἀστυνομίας Πόλεων· καθορισμὸς ὡρισμένου χρόνου συμβάσεως, ἐπιβαλλομένου ὑπὸ νόμου καὶ ὄχι πρὸς καταστρατήγησιν τῶν περὶ καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας διατάξεων τοῦ ν. 2112/1920· λῆξις αὐτοδικαίως συμβάσεως ὡρισμένου χρόνου παρελθόντος τούτου καὶ ἔλλειψις δικαιώματος ἀποζημιώσεως διὰ καταγγελίαν συμβάσεως ὁρίστου χρονι-

κής διαφοράς, ΠΠ 3414 σ. 1071.— Ὀργανισμός Δημοσίου Μαιευτηρίου 'Αθηνῶν' ἀναμόρφωσις τούτου διὰ τοῦ κατ' ἐξουσιοδότησιν νόμου ἐκδοθέντος π.δ. 18/21 Ἰουνίου 1955' τί περιλαμβάνει ἡ βοηθητικὴ ὑπηρεσία τοῦ Μαιευτηρίου' ἁρμοδιότης ἀσκοῦντος τὴν διεύθυνσιν, ΑΠ 642 σ. 175.— Προσωπικὸν Δημοσίου Μαιευτηρίου 'Αθηνῶν' δικαίωμα τοῦ Διοικητικοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Δημοσίου Μαιευτηρίου 'Αθηνῶν μετακινήσεως τοῦ βοηθητικοῦ προσωπικοῦ κατὰ τὰς ἀνάγκας τῆς ὑπηρεσίας, αἰτουμένου μετὰ ταῦτα τὴν ἔγκρισιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, μετανοουμένου τοῦ βοηθητικοῦ προσωπικοῦ ὄχι μόνον ἀπὸ θέσεως εἰς θέσιν, ἀλλὰ καὶ εἰς θέσιν ἑτέρας κατηγορίας' τί περιλαμβάνει τὸ βοηθητικὸν προσωπικόν, ΑΠ 141 σ. 687.— Διαθέσιμοι μαῖαι Νοσηλευτικῶν 'Ιδρυμάτων' διατάξεις τοῦ ν.δ. 2593/1953 περὶ ἀσκήσεως τοῦ μαιευτικοῦ ἐπαγγέλματος καὶ περὶ ἐκπαιδεύσεως τῶν μαιῶν' ἀναφορὰ τῶν ἐν αὐταῖς ὅρων «Ἱδρύματα», «Νοσηλευτικὰ 'Ιδρύματα» εἰδικῶς καὶ περιοριστικῶς εἰς τὰ ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 108 καὶ ἐπ. Α.Κ. ἢ ἀντιστοίχων διατάξεων τοῦ προϊσχύσαντος Δικαίου 'Ιδρύματα καὶ ὄχι καὶ εἰς τὰ λοιπὰ τῶν Νοσηλευτικῶν 'Ιδρυμάτων νομικὰ πρόσωπα ἰδιωτικοῦ δικαίου ἢ συντηρούμενα ὑπὸ σωματείων ἢ ἄλλων ὀργανώσεων ἰδιωτικῆς πρωτοβουλίας' Μαιευτήριον 'Ασύλου τοῦ Παιδιοῦ Θεσσαλονίκης, ΑΠ 196 σ. 850.— Τεκμαρτὰ ἡμερομίσθια δι' εἰσφορὰς Ι.Κ.Α., Ἐγκ. σ. 441.

Νοσοκόμοι. Βλ. λ. **Νοσοκομεῖα.**

Νόσος Βλ. λ. **'Ασθένεια.**

Νυκτερινὴ ἐργασία. Δικαίωμα ἀδελφῶν νασοκόμων παροχῆς κατοικίας καὶ τροφῆς ὑσάκις αὗται ἀπασχολοῦνται κατὰ τὴν νύκτα καὶ τὰς μεσημβρινὰς ὥρας, τῆς ἐξυπηρετήσεως τῶν λειτουργικῶν ἀναγκῶν τοῦ 'Ιδρύματος ἀποτελούσης προϋπόθεσιν διὰ τὴν χορήγησιν οἰκήσεως καὶ τροφῆς' παραπομπὴ ὅπως τοῦ ζητήματος εἰς 'Ολομέλειαν 'Αρείου Πάγου, ΑΠ 586 σ. 26.— 'Ανεφάρμοστον ὁ.ἀ. 8900/1946 περὶ προσαυξήσεως ἁμοιβῆς μισθωτῶν δι' ἐργασίαν κατὰ τὰς νύκτας ἐπὶ τῶν νασοκόμων Νοσηλευτικῶν 'Ιδρυμάτων, ΑΠ 602 σ. 86, ΑΠ 607 σ. 89, ΑΠ 606 σ. 88, ΑΠ 607 σ. 89, ΑΠ 658 σ. 228. — Μισθοδοσία προσλαμβανομένων προσθέτων χωροφυλάκων' ἔλλειψις δικαιώματος προσθέτου ἁμοιβῆς δι' ἐργασίαν κατὰ Κυριακὰς καὶ νύκτας, ΠΠ 6712 σ. 618.— Δικαιώματα μισθωτῶν ἀπασχοληθέντων καθ' ἑορτὴν 28 'Οκτωβρίου' ποσοστιαία προσαύξησις 25% ἐπὶ τοῦ νομίμου ἡμερομισθίου δι' ἐργασίαν νυκτερινήν, ΝΖ σ. 1357.

Νυκτοφύλακες. Βλ. λ. **Φύλακες.**

Ξ

Ξενοδοχεῖα. Αἴτησις ἀκυρώσεως κατὰ τῆς ἰσ' ἀριθ. 69563/6583/1966 ἀποφάσεως 'Υπουργοῦ 'Εργασίας περὶ ἁμοιβῆς ξενοδοχοϋπαλλήλων χώρας' ἔγκυροι καὶ ἄκυροι διατάξεις ἰσ' ἀριθ. 41/1966 διωτητικῆς ἀποφάσεως' αἰτιολόγησις καὶ ἀναιτιολόγητον ὡς πρὸς τινα θέματα τῆς διωτητικῆς ἀποφάσεως' ξενοδοχεῖα θερινῶν διαμονῶν, ΣΕ 195 σ. 335. — Πρόσληψις μισθωτοῦ ξενοδοχείου ἄνευ βιβλιαρίου ὑγείας' ἀκυρότης συμβάσεως ἐργασίας συνεπείᾳ' ἀπόδοσις εἰς τὸν μισθωτὸν τῆς ὠφελείας τοῦ ἐργοδότου βάσει ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ΠΠ 221 σ. 614.— Ἐὰν προκειμένου νὰ ὑπολογισθῇ ἡ διάρκεια τῆς ἐτησίας μετ' ἀποδοχῶν ἀδείας τῶν μισθωτῶν ἀτομικῆς ξενοδοχειακῆς ἐπιχειρήσεως, διεξαγομένης εἰς δύο ξενοδοχειακὰς μονάδας, ἡ βάσις ὑπολογισμοῦ, ἐξαρτωμένη ἐκ τοῦ συνολικοῦ ἀριθμοῦ τῶν μισθωτῶν κατ' ἄρθρον 2 § 1 τοῦ ἀ.ν. 539/1945 καὶ ἄρθρον 1 § 1 ν.δ. 4547/1966 τῆς ὑποκειμένης ἐπιχειρήσεως, θὰ εἶναι ἐνιαία δι' ὁλόκληρον τὸ ἀπασχολούμενον εἰς τὰς δύο μονάδας προσωπικὸν ἢ μή, Γν.Σ. σ. 640. — Ἄρσις ἀδείας λειτουργίας ξενοδοχείου λόγῳ ἐλλείψεων αὐτοῦ' συνέπειαι, ΠΠ 2959 σ. 1068. — Καθυστέρησις φιλοδωρημάτων ὡς ποινικὸν ἀδίκημα, Γνιδ. νμθ. σ. 1321.

Ξυλουργικῶν ἐργασιῶν ἐργατοτεχνῖται. Βλ. λ. **Ταμεῖα.**

Ο

'Οδηγοί. Βλ. λ. **Αὐτοκίνητα.**

'Οδοιπορικά. Βλ. λ. **Δαπάναι.**

'Οδοποιία. 'Ανεφάρμοστον διωτητικῆς ἀποφάσεως 5/1964 περὶ ὅρων ἁμοιβῆς καὶ ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν οἰκοδόμων ἐπὶ ἔργατων ὁδοποιΐας, ἐκτελουμένης ὑπὸ τοῦ Δήμου Θεσσαλονίκης, ΑΠ 735 σ. 299.

Οἰκειοθελεῖς αὐξήσεις. Συμψηφισμὸς οἰκειοθελῶν ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου αὐξήσεων ἀποδοχῶν πρὸς μεταγενεστέρας διὰ συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας χορηγουμένας αὐξήσεις, Ἔγγρ. σ. 1416.

Οἰκιακοὶ μισθωτοί. Βλ. καὶ λ. **'Υπηρέται.** Καταγγελία συμβάσεως οἰκιακῶν ὁδηγῶν αὐτοκινήτων πολυτελείας' εὐνοϊκώτερα ρύθμισις διὰ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ΑΠ 692 σ. 149.— Σύμβασις οἰκοσίτων διδασκάλων, ΠΠ 4563 σ. 434.

Οἰκογενειακὰ ἐπιδόματα. Βλ. λ. **'Επιδόματα.**

Οἰκοδομικαὶ ἐργασίαι - Οἰκοδόμοι. 'Ασφάλισις οἰκοδόμων εἰς Ι.Κ.Α.' σύστημα προεισπράξεως τῶν ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν, μὴ παραβιαζομένης τῆς συνταγματικῆς ἐπταετοῦς περὶ ἴσης μεταχειρίσεως καὶ μὴ θιγομένου τοῦ συνταγματικῶς κατοχυρωμένου δικαιώματος τῆς ἐλευθερίας ἀσκήσεως τοῦ ἐπαγγέλματος' ἄκυρος ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 40 τοῦ Κανονισμοῦ περὶ περιορισμοῦ ἐπιστροφῆς τῶν ἐπὶ πλέον εἰσφορῶν' ἄκυρος καὶ ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 50 § 1 τοῦ Κανονισμοῦ, ΣΕ 2089 σ. 40.—'Ασφάλισις εἰς τὸ Ι.Κ.Α. ἐργατῶν οἰκοδομικῶν ἢ τεχνικῶν ἔργων' ἔννοια ἰσ' ἀριθ. 75853/1958 σχετικῆς ἀποφάσεως 'Υπουργοῦ 'Εργασίας περὶ εἰσφορῶν πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. δι' οἰκοδομικὰ ἔργα, ΣΕ 593 σ. 954.—'Ασφάλισις εἰς τὸ Ι.Κ.Α. ἀπασχολουμένων εἰς οἰκοδομικὰς ἢ τεχνικὰς ἐργασίας προσώπων' ὑπολογισμὸς ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν' καθορισμὸς ἐπὶ πολυκατοικιῶν' λῆψις ὑπ' ὄψιν τῆς συνολικῆς ἀξίας τοῦ ἔργου τῆς προκυπτούσης ἐκ τοῦ ἐγκριθέντος

προϋπολογισμοῦ τῆς οἰκοδομῆς καὶ ὑπολογισμὸς ἐπὶ ταύτης τοῦ τοῦ 13,5%, ὅπερ ἀντιπροσωπεύει τὸ ἀντίστοιχον πρὸς τὴν δαπάνην δι' ἀμοιβὴν τῶν οἰκοδομικῶν ἐργασιῶν τμῆμα τῆς ἀξίας τοῦ ἔργου, ΑΠ 466 σ. 1483.—Ἐφαρμογὴ ὀκταώρου ἐργασίας εἰς οἰκοδομικὰς καὶ λιπὰς τεχνικὰς ἐργασίας, ὅπερ ἀποτελεῖ τὸ ἀνώτατον ὅριον χρονικῆς ἐργασίας τῶν μισθωτῶν, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ὅτι ἀπαγορεύεται μὲν ἡ πέραν τοῦ ὁρίου τούτου καθιέρωσις ἡμερησίας χρονικῆς ἀπασχολήσεως, δὲν ἀποκλείεται ὅμως ἡ δι' ἀτομικῶν ἢ συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἢ διαιτητικῶν ἀποφάσεων καθιέρωσις ἡμερησίας ἐργασίας διαρκείας μικροτέρας τοῦ ἀνωτέρω ὁρίου· καθορισμὸς διὰ συλλογικῆς συμβάσεως ὡρῶν ἐργασίας οἰκοδόμων κατὰ Σάββατον εἰς ἑπτὰ (7)· παροχὴ ἐργασίας ὑπὲρ ταύτας καὶ ἀξίωσις ἐκ τοῦ ἄρθρου 659 Α.Κ., Π 17055 σ. 1265. —Ἀναφορὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 5/1964 διαιτητικῆς ἀποφάσεως περὶ ὡρῶν ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν οἰκοδομῶν χώρας, ὡς ἠρμηνεύθη, εἰς τοὺς ἐργατοτεχνίτας οἰκοδόμους· ἀνεφάρμοστον ἐπὶ ἐργατῶν ὁδοποιΐας, ἐκτελουμένης ὑπὸ τοῦ Δήμου Θεσσαλονίκης, ΑΠ 735 σ. 299.— Αὐτοτέλεια Ἑλληνικοῦ Ἐμπορικοῦ Σταυροῦ κατὰ ν. 552/1945· ἐξαιρεθεῖσα καὶ μετὰ τὸ ἄρθρον 42 τοῦ νόμου 3239/1955 ἰσχύος τῆς ἀνωτέρω ἐξαιρέσεως τοῦ Ε.Ε.Σ. ἀπὸ τῆς ἐπὶ τούτου ἐφαρμογῆς ἐν γένει τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ αἱ περὶ ἐργατοτεχνιτῶν οἰκοδόμων, ΑΠ 117 σ. 553.— Ἐκαιρονὴ τῆς ἀπὸ 14.3.1962 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν οἰκοδόμων· δέσμευσις ἐξ αὐτῆς, ὡς ἐθνικῆς διαπεπαγγελματικῆς· ἔννοια οἰκοδομικῶν ἐργασιῶν· ἐπαγωγὴ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ὑπὸ γενικωτέρας σημασίας ἐπαγγελματικῆς ὀργανώσεως· προσωρινὴ διοίκησις σωματείου καὶ ἐνέργεια δικαιοπραξιῶν, Π 4488 σ. 1341.

Οἰκονομικοὶ λόγοι. Ἐπιλογὴ ἀπολυτέων μισθωτῶν ἐξ οἰκονομικοτεχνικῶν λόγων, Π 6 σ. 609. — Ὡς αἰτία διακοπῆς ἐργασιῶν ἐργοστασίου καὶ ἀπόλυσις ἀποστρατευθέντος μισθωτοῦ κατὰ ν. 3514/1928· ἀναγκαία ἀπόφασις Πρωτοδικειακῆς Ἐπιτροπῆς ἄρθρου 7 ἀ.ν. 244/1936, Ε 219 σ. 1404.

Οἰκόσιτοι μισθωτοί. Βλ. λ. **Οἰκιακοὶ μισθωτοί, Ὑπηρέται.**

Οἰνομαγειρεῖα - Οἰνοπωλεῖα. Τεκμαρτὰ ἡμερομίσθια δι' εἰσφορὰς Ι.Κ.Α., Ἔγκ. σ. 441.

Ὀκτάωρον. Βλ. λ. **Ὧραι ἐργασίας, Ὑπερωρίαι.**

Ὀλυμπιακὴ Ἀεροπορία. Βλ. λ. **Ἀεροπορία.**

Ὁμαδικαὶ ἀπολύσεις. Ἔλεγχος. Βλ. λ. **Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας** (παράγρ. V).

Ὁμοδικία. Ἀναγνώρισις πραγματοποιηθέντων εἰς τὸ παρελθὸν ἡμερομισθίων ἠσφαλισμένων ἢ συνταξιούχων τοῦ Ταμείου Μεταλλευτῶν κατ' ἄρθρον 7 § 7 ν.δ. 4104/1960· συμμετοχὴ εἰς τὴν δίκην τοῦ Ι.Κ.Α., ὡς κυρίου διαδίκου, δικαζομένου ὡς ὁμοδίκου τῶν ἐργοδοτῶν, ΑΠ 200 σ. 956.

Ὁμολογία. Ἀνέλεγκτον κρίσεως περὶ ὑπάρξεως ἢ μὴ ὁμολογίας, ΑΠ 666 σ. 153.— Διεξαγωγὴ ἀποδεικτικῆς διαδικασίας κατὰ τὸν νέον Κῶδικα Πολιτικῆς Δικονομίας· δικαστικὴ ὁμολογία, Ἔγκ. σ. 1182.

Ὀργανισμοί. Συνταγματικὴ ἡ διάφορος μισθολογικῶς μεταχείρισις τῶν ἐποπτῶν καὶ ἀρχιεργατῶν τοῦ Ὀργανισμοῦ Λιμένος Πειραιῶς, ΑΠ Ὀλ. 553 σ. 4.— Ἀποδοχαὶ καὶ χρονικὰ ὅρια ἐργασίας ἐργατῶν Ὀργανισμοῦ Λιμένος Πειραιῶς· παροχὴ εἰς τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τούτου εἰδικῆς νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως πρὸς καθορισμὸν ἀπεριορίστως καὶ ἐλευθέρως τῶν χρονικῶν ὁρίων (ὡρῶν) τῆς παρὰ τῷ Ο.Α.Π. ἀπασχολήσεως τῶν τακτικῶν καὶ ἐκτάκτων ἐργατῶν, ὡς καὶ τῶν πάσης φύσεως ἀποδοχῶν τούτων διὰ τὴν τοιαύτην ἀπασχόλησιν καὶ δὴ καὶ πέραν τοῦ ὀκταώρου ἢ κατὰ τὰς νυκτερινὰς ὥρας, τῆς καταβολῆς ἢ μὴ εἰς τούτους πέραν τοῦ ἡμερομισθίου των καὶ εἰδικῆς προσαυξήσεως, ἀποκλειομένης τῆς ἐφαρμογῆς πάσης ἀντιθέτου διατάξεως, μὴ ἀντιτιθεμένων τῶν διατάξεων τοῦ Κανονισμοῦ τοῦ Ο.Α.Π. εἰς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ Συντάγματος ἐκ λόγων δημοσίου καὶ κανονικοῦ συμφέροντος· ἐξαιρεθεῖσα ἰσχύος τῶν διατάξεων τούτων καὶ μετὰ τὸ ν.δ. 4020/1959, ΑΠ 522 σ. 34.— Ὑπολογισμὸς συντάξεως γήρατος παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α.· ἀποδοχαὶ ἐργατικοῦ προσωπικοῦ Ο.Α.Π. καὶ ἐπιμερισμὸς δώρων δι' ἑορτάς, ΣΕ 1769 σ. 42. — Ἀποδοχαὶ κυβερνητῶν ρυμουλκῶν κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 48522/4506/1962 ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας, ἐφαρμοζομένην καὶ ἐπὶ κυβερνητῶν ρυμουλκῶν τοῦ Ο.Α.Π.· ὥραι ἡμερησίας ἀπασχολήσεως τοῦ πληρώματος· νομιμότης αἱ ἀποδοχαὶ τῶν κυβερνητῶν ρυμουλκῶν δι' ὀκτάωρον ἐργασίαν, ΑΠ 158 σ. 1039.—Ἀποζημίωσις ἰατρῶν ἰατρευόντων εἰς Ὀργανισμοὺς κλπ. δι' ἀπόλυσιν ἕνεκεν πολυθρυλίας· τίνες καταλαμβάνονται ὑπὸ τῆς διατάξεως τοῦ τοῦ ν.δ. 3623/1956, ΑΠ 539 σ. 24.— Μονομερῆ ποιήσεις κατὰ ν.δ. 4577/1966· ἐὰν ὑφίσταται εἰσέτι νόμιμος ἀναστολὴ λήξεως συμβάσεως ὡρισμένου χρόνου, ἐμπιπτούσης εἰς τὸ ἀπὸ 1.1.1967 μέχρι 31.12.1967 χρονικὸν διάστημα ἢ περαιτέρω ἐὰν παρίσταται ἀναγκαία ἡ παράτασις τοῦ χρόνου λήγοντος ἢ λήξάσης συμβάσεως ὡρισμένου χρόνου, Γν.Σ. σ. 500.— Τιμητικὴ προαγωγὴ πολεμιστῶν ὑπαλλήλων Ὀργανισμῶν· προαγωγὴ κατ' ἄρθρον 7 ν.δ. 1799/1942 τῶν παρ' αὐτοῦ προβλεπομένων πολεμιστῶν, ἐὰν καὶ ἐφ' ὅσον προβλέπεται ὀργανικὴ θέσις ἀνωτέρα τῆς ὑπὸ τούτων κατεχομένης κατ' ἀπόλυτον προτίμησιν εἰς τὸν ἀμέσως ἀνώτερον βαθμὸν καὶ ἂν ἔτι δὲν ἔχουσι συμπληρώσει τὸν πρὸς προαγωγὴν ἀπαιτούμενον χρόνον, ἐφ' ὅσον κέκτηνται καὶ τὰ λοιπὰ προσόντα· λῆψις ἄλλου ἐπιδόματος ἐπὶ τοῦ ἀρχικοῦ μισθοῦ· ἔννοια διατάξεως Ὀργανισμοῦ Ἐθνικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος, ΑΠ 154 σ. 600.— Ἐφαρμογὴ ἄρθρου 7 ν.δ. 1799/1942 περὶ τιμητικῆς προαγωγῆς πολεμιστῶν τοῦ πολέμου 1940 - 1941 μόνον ἐπὶ ὑπαλλήλων Ὀργανισμῶν, ὑφισταμένων κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ νόμου τούτου καὶ ἔκτοτε διεπομένων ὑπὸ ἐσωτερικῶν Κανονισμῶν, προβλεπόντων περὶ τῆς ἱεραρχικῆς καὶ μισθολογικῆς διαβαθμίσεως καὶ κατατάξεως εἰς

διαφόρους βαθμούς βάσει τυπικών καὶ οὐσιαστικών προσόντων τῶν παρ' αὐτοῖς ὑπηρετούντων ὑπαλλήλων, ΑΠ 198 σ. 604. — Ἐπαρκὴς αἰτιολόγησις ὑπ' ἀριθ. 1/1967 ἀποφάσεως Δ.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης περὶ ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας προσωπικοῦ Ο.Α.Σ.Θ., ΣΕ 2063 σ. 1210.— Βλ. καὶ λ. **Νομικὰ Πρόσωπα** καὶ τοὺς λοιποὺς κατ' ἰδίαν Ὀργανισμούς εἰς τὰς οἰκείας λέξεις, ἤτοι **Ἀνεργίας Ὀργανισμός, Γεωργικαὶ Ἀσφαλίσεις, Δῆμοι - Κοινότητες, Ἐργατικὴ Ἑστία, Κατοικία Ἐργατική, Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις, Ταμεῖα, Τηλεπικοινωνιῶν Ὀργανισμός.**

Ὀργανώσεις. Βλ. καὶ λ. **Γεωργικαὶ Συνεταιριστικαὶ Ὀργανώσεις, Νεοπολεριταὶ, Συλλογικαὶ διαφοραὶ ἐργασίας. Συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας, Σωματεῖα.** Ἐμπορικῶν καὶ Βιομηχανικῶν Ἐπιμελητήριον ὡς ἐκπροσωπευτικὴ ὀργάνωσις εἰς συλλογικὰς διαφορὰς ἐργασίας· ἔννοια ἄρθρου 23 § 2 ν. 3239/1955, ΑΠ 378 σ. 1017.— Δέσμευσις ἐξ ἐθνικῆς ὁμοεπαγγελματικῆς συλλογικῆς συμβάσεως· δικαστικὸς ἔλεγχος περὶ τῶν γενικοτέρας σημασίας ὀργανώσεων· ἐφαρμογὴ τῆς ἀπὸ 14.3.1962 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν οἰκοδομῶν· δέσμευσις ἐξ αὐτῆς, ὡς ἐθνικῆς ὁμοεπαγγελματικῆς· ἔννοια οἰκοδομικῶν ἐργασιῶν· ὑπογραφὴ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ὑπὸ γενικοτέρας σημασίας ἐπαγγελματικῆς ὀργανώσεως· προσωρινὴ διοίκησις σωματείων καὶ ἐνέργεια δικαιοπραξιῶν, Π 4488 σ. 1341.—Ἐὰν εἶναι νόμῳ ἐπιτρεπτὴ ἡ θεώρησις παρὰ τῶν ὀργάνων τῆς Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας τῶν τροπολογιῶν ἀποδείξεων εἰσπράξεως ἐσόδων τῶν ἐργατικῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων μετὰ τὴν ἰσχὺν τοῦ ν.δ. 4361/1964, Γν.Σ. σ. 639.—Διαχειριστικὸς ἔλεγχος ἐπαγγελματικῆς ἐργατικῆς ὀργανώσεως, Γν.Σ. σ. 1090.— Χορήγησις κατ' ἄρθρον 51 ν.δ. 2698/1953, δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ι.Κ.Α., μετ' ἔγκρισιν τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, συντάξεως εἰς ἡσφαλισμένους, πραγματοποιήσαντας 150 τοὐλάχιστον ἡμέρας ἐργασίας καὶ ἔχοντας συμπληρώσει τὸ 55ον ἔτος τῆς ἡλικίας των, καθ' ὅσον αὗτοι ἀποδεδειγμένως προσέφερον διακεκριμένας ἐθνικὰς ὑπηρεσίας ἐπὶ πέντε τοὐλάχιστον ἔτη ὡς μέλη τῆς Διοικήσεως τῆς Γενικῆς Συνομοσπονδίας Ἐργατῶν Ἑλλάδος ἢ πρόεδροι ἢ γενικοὶ γραμματεῖς ἐργατικῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων· ἀρμοδιότης ἤδη τοῦ Διοικητοῦ τοῦ Ι.Κ.Α.· ἔννοια διακεκριμένων ἐθνικῶν ὑπηρεσιῶν, ΣΕ 2192 σ. 1285. — Αἴτησις χήρας στελέχους ἐργατικῆς ὀργανώσεως πρὸς χορήγησιν συντάξεως κατ' ἄρθρον 51 ν.δ. 2698/1953· ἔννοια τῆς διατάξεως, μὴ ἀρκουμένης εἰς τὴν ἁπλῆν ἐκπλήρωσιν τῶν ἐκ τῆς ἰδιότητος ἑκάστου ἀπορρεόντων καθηκόντων καὶ γενικῶν ὑποχρεώσεων, ΣΕ 2191 σ. 1283.

Ὀριζόντιος ἰδιοκτησία. Βλ. λ. **Θυρωροί.**

Ὅρκος. Ἐπιβολὴ ἐπακτοῦ ὅρκου περὶ ἀλλοιχοῦ κεκριθέντων, ΑΠ 634 σ. 97. — Διεξαγωγὴ ἀποδεικτικῆς διαδικασίας κατὰ τὸν νέον Κῶδικα Πολιτικῆς Δικονομίας· ὅρκος, Ἔγκ. σ. 1182.

Ὀρκωτοὶ λογισταί. Βλ. λ. **Λογισταί.**

Ὀρυχεῖα. Βλ. λ. **Μεταλλεῖα.**

II

Παλαιοὶ πολεμισταί. Δυνατὸς ὁ συνυπολογισμὸς τοῦ χρόνου στρατεύσεως τῶν ἐφέδρων παλαιῶν πολεμιστῶν κατὰ τὴν περὶ τούτων νομοθεσίαν ὡς ἐν ἀσφαλίσει τοιαύτης εἰς τοὺς διαφόρους Ἀσφαλιστικοὺς Ὀργανισμούς, μεταξὺ ἄλλων καὶ τὸ Ι.Κ.Α., μόνον εἰς τὰς περιπτώσεις ἀναγκαστικῆς τοποθετήσεως τῶν ὡς ἐργατῶν ἢ ὑπαλλήλων εἰς ὑποχρέους ἐκ τοῦ νόμου ἐπιχειρήσεις, ΣΕ 1926 σ. 1088. — Θεώρησις ὡς χρόνου ἀσφαλίσεως τοῦ χρόνου τῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας τῶν ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντων ἐφέδρων παλαιῶν πολεμιστῶν εἰς ὑποχρέους ἐκ τοῦ νόμου ἐπιχειρήσεις, τῆς ἀσφαλιστικῆς ταύτης προστασίας ἐπεκτεινομένης καὶ εἰς τοὺς οἰκειοθελῶς προσληφθέντας παλαιοὺς πολεμιστάς· ἀναγκαίων ὅμως ἵνα χορήσῃ ὡς πρὸς τοὺς δευτέρους ἡ προστασία ἅπως συντρέχουσα κατὰ τὰ λοιπὰ αἱ προϋποθέσεις τῆς νομοθεσίας καὶ εἰδικώτερον τοῦ ἀ.ν. 244/1936, ἤτοι ἡ οἰκειοθελὴς πρόσληψις νὰ ἐγένετο μέχρι τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου τούτου, ἤτοι μέχρι τῆς 17ης Ὀκτωβρίου 1936, ΣΕ 1835 σ. 1329.

Πανεπιστημιακὴ Κλινική. Δημοσίου δικαίου ἡ σχέσις ἐπιμελητοῦ Πανεπιστημιακῆς Κλινικῆς· ἀπαράδεκτος εἰσαγωγὴ ἀξιώσεως αὐτοῦ πρὸς ἐκδίκασιν κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, Π 4377 σ. 1278.

Παντοπωλεῖα. Ἀποδοχαὶ ὑπαλλήλων παντοπωλείων· γνωστοποίησις ἡλικίας καὶ οἰκογενειακῆς καταστάσεως· ἀποζημίωσις δι' ἄδειαν, Π 77 σ. 136.

Παρέβολον. Βλ. λ. **Αἴτησις ἀκυρώσεως** (παράγρ. 5), **Ἀναίρεσις** (παράγρ. 5), **Ἔφεσις.**

Παραγραφή. Ἀξιώσεων ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος· ἰσχὺς κατ' ἄρθρον 17 ν. 551/1915 τῆς διὰ ταύτου καθιερουμένης βραχυπροθέσμου τριετοῦς παραγραφῆς ὑπὸ τὴν ἐπιτακτικὴν προϋπόθεσιν τῆς συμμορφώσεως τοῦ ἐργοδότου πρὸς τὸ ἄρθρον 10 τοῦ αὐτοῦ νόμου, ἤτοι τῆς δηλώσεως παρ' αὐτοῦ τοῦ ἀτυχήματος ἐνώπιον τοῦ Εἰρηνοδίκου τοῦ τόπου τῆς ἐπελεύσεως αὐτοῦ καὶ τῆς ἐκπληρώσεως τῶν λοιπῶν ὑποχρεώσεων· ἰσχὺς τῆς κοινῆς παραγραφῆς ἐν μὴ ἐκπληρώσει τῶν ὑποχρεώσεων τοῦ ἐργοδότου καὶ εἰς ἣν ἔτι περίπτωσιν ἡ ἐκπλήρωσις τῶν δὲν ἦτο δυνατὴ ὡς ἐκ τοῦ τόπου τῆς ἐπελεύσεως τοῦ ἀτυχήματος (ἐν τῷ ἐξωτερικῷ), ΑΠ 550 σ. 18.— Μισθῶν κατ' Α.Κ., ἔχουσα συμπληρωματικὴν ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ τοῦ Ναυτικοῦ Δικαίου· χρόνος παραγραφῆς· παραγραφὴ κατ' ἄρθρον 289 Κ.Ι.Ν.Α.· ποιήσαν Λίκαον· παρανομὴ ἀξιώσεως δι' ὑπερωριακὴν ἐργασίαν, Π 807 σ. 170.— Ἔννοια εἰθισμένου μισθοῦ· χρόνος παραγραφῆς κατ' ἄρθρον 256 § 1 Α.Κ., Π 21292 σ. 363.— Μισθῶν κατ' ἄρθρον 28 τοῦ ἀπὸ 26.6/10.7.1944 διατάγματος περὶ Κώδικος τῶν νόμων περὶ δικῶν τοῦ Δημοσίου· διακοπὴ παραγραφῆς

κατ' άρθρον 269 Α.Κ. διά της ύποβολής της περί την άξίωσιν διαφοράς ενώπιον δικαστηρίου, Π 26 σ. 678. — Μισθών κατ' άρθρον 250 § 17 Α.Κ.· έννοια άρθρου 938 Α.Κ.· παροχή εργασίας υπαλλήλου Ν.Π.Δ.Δ., Π 4007 σ. 478.— Μισθών και αποζημιώσεων εκ παρανόμων υπερωριών· εφαρμογή άρθρου 250 εδ. και 249 Α.Κ.· παραγραφή κατ' άρθρον 250 αριθ. 17, 251 και 253 Α.Κ. μετά πενταετίαν αξιώσεων εκ μισθών παντός είδους· υπαγωγή όμως εις την εικοσαετή παραγραφήν άρθρου 249 Α.Κ. αξιώσεων εξ αδικαιολογήτου πλουτισμού επί παροχής παρανόμου υπερωριακής εργασίας και αποζημιώσεως δι' αυτήν κατ' άρθρον 8 § 2 ν.δ. 4020/1959, Π 6496 σ. 1070.— Αξιώσεως κατά του Δημοσίου περί αποζημιώσεως ένεκεν παρανόμου παραλείψεως οργάνου, στηριζομένη εις το άρθρον 106 του Εισαγωγικού Αστικού Κώδικος Νόμου εν συνδυασμώ προς το άρθρον 914 Α.Κ.· πενταετής, αφ' ής εγεννήθη το δικαίωμα προς έγερσιν αγωγής· ανεφάρμοστον ούτω άρθρου 28 κανονιστικού διατάγματος της 26/6/10.7.1944 περί Κώδικος των νόμων περί δικών του Δημοσίου, ΑΠ 740 σ. 227.— Χρεών Δημοσίου κατ' άρθρον 69 νόμου ΣΙΒ' περί Δημοσίου Λογιστικού πενταετής· κατίσχυσις της κατ' άρθρον 27 § 7 α.ν. 1846/1951, ως ετροποποιήθη, δεκαετούς παραγραφής των προς το Ι.Κ.Α. ασφαλιστικών εισφορών, Π 6099 σ. 620.— Κατ' άρθρον 28 κ.δ. 28/6/10.7.1944 περί Κώδικος νόμων περί δικών του Δημοσίου των κατά του Δημοσίου προσωπικών αγωγών στρατιωτικών εν γένει ένεκα απολύσεων, καθυστερήσεως μισθού ή άλλων αποδοχών ή παραβάσεως των περί προβιβασμού ή καταστάσεως αξιωματικών του στρατού νόμων· παραγραφή μετά έν έτος αφ' ής το πρώτον εγεννήθη το προς αγωγήν δικαίωμα και είναι τούτο δικαστικώς επιδιώξιμον, είτε πρόκειται περί αξιώσεως μισθού, είτε πρόκειται περί αξιώσεως αποζημιώσεως· έναρξις κατ' άρθρα 251, 254 Α.Κ., ΑΠ 420 σ. 1545. — Ασφαλιστικών εισφορών ως προς το Δημόσιον· α) εις ποίαν παραγραφήν υπόκεινται καθυστερούμεναι εισφοραί προς το Ταμείον Επικουρικής Ασφαλίσεως Ηλεκτροτεχνιτών Ελλάδος, ανειλόμεναι υπό του Δημοσίου διά την απασχόλησιν ασφαλιστέων ηλεκτροτεχνικού προσωπικού παρέχοντος τας υπηρεσίας του εις το Κρατικόν Εργαστήριον Αεροπλάνων επί σχέσει ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, Γν.Σ. σ. 1293.— Απαιτήσεων του Ι.Κ.Α. κατά του Δημοσίου εξ εισφορών, Γν.Σ. σ. 1488, Ένγ. σ. 1488. — Απαιτήσεων μετόχου κατά του Μετοχικού Ταμείου Πολιτικών Υπαλλήλων· εφαρμογή διατάξεως παρανομαστής επί πάσης απαιτήσεως μετόχου, είτε λόγω καταβολής πλέον του κεκανονισμένου ποσού, είτε λόγω αποδόσεως οιωνδήποτε καταθέσεων, είτε λόγω παρακαταθήκης ή και εξ οιασδήποτε άλλης αιτίας κλπ., όταν τα μερίσματα κλπ. αποτελούν καθ' εαυτά το περιεχόμενον της αξιώσεως και όχι και όταν υπόκειται αξίωσις αποζημιώσεως κατά το άρθρον 105 του ΕισΝΑΚ, ένεκεν παρανόμου πράξεως οργάνου του Δημοσίου ή των εν άρθρω 106 του αυτού νόμου νομικών προσώπων, υποκειμένης της απαιτήσεως εις την υπό του άρθρου 937 Α.Κ. προβλεπομένην πενταετή παραγραφήν· αφετηρία της πενταετούς παραγραφής, ΑΠ 442 σ. 1407.— Απαιτήσεων μελών οργανώσεων εσωτερικής αντιστάσεως εκ του άρθρου 7 ν.δ. 1799/1942, ΑΠ 61 σ. 472.— Δικαιώματος συντάξεως λόγω αναπηρίας κατ' άρθρον 13 του Κανονισμού του Ταμείου Επικουρικής Ασφαλίσεως Ηλεκτροτεχνιτών Ελλάδος· ισχυρισμός ησφαλισμένου περί μη συμπληρώσεως χρόνου παραγραφής κατ' άρθρον 258 § 2 Α.Κ., διότι λόγω της νόσου, εξ ής έπασχεν, ήτο νομικώς ανίκανος ή άλλως περιορισμένης ικανότητος και δεν είχεν επίτροπον, κηδεμόνα ή αντιλήπτορα, ΣΕ 2194 σ. 1485.— Εφαρμογή επί πλοίων ναυπηγημάτων και του άρθρου 289 Κώδικος περί ετησίας παραγραφής των αξιώσεων του πλοιάρχου και του πληρώματος δια την καταβολήν μισθών και λοιπών παροχών πηγαζουσών εκ της συμβάσεως ναυτολογήσεως· χαρακτήρ εργασίας κυβερνήτου ποταμοπλοίου (σλεπίου) ως ναυτικής εργασίας, ΑΠ 161 σ. 885.— Δικαιώματα μισθωτών απασχοληθέντων και μη καθ' εορτήν 28 Οκτωβρίου παραγραφή, ΝΖ σ. 1357.— Διακοπή κατ' άρθρον 260 Α.Κ. παραγραφής διά πάσης ενεργείας του οφειλέτου έναντι του δανειστού, εξ ής μαρτυρείται, ότι ο οφειλέτης θεωρεί την εις βάρος του αξίωσιν υπαρκτήν, ΑΠ 145 σ. 631.— Διακοπή· έναρξις νέας κλπ· άρθρα 279, 270, 263, 261 Αστικού Κώδικος, ΝΖ σ. 1164.

Παραγωγής επίδομα. Αθαίρετος περικοπή υπό εργοδότου δικαιώματι μισθωτού· αποδοχή μεταβολής· συνέπειαι, Π 3019 σ. 1069.

Παραγωγοί. Σχέσις παραγωγού διά διάθεσιν προϊόντων εργοδότου· εφαρμογή άρθρου 656 Α.Κ., άνευ ρητού αντιθέτου συμβατικού όρου, και επί της συμβάσεως εξηρτημένης εργασίας του λεγομένου παραγωγού (πλασιέ)· υποχρέωσις καταβολής μισθού και άν ο εργοδότης εκ λόγων αναφερομένων εις το πρόσωπόν του, τουτέστιν αδυναμίας, και εις τυχηράν ακόμη γεγονότα όφειλομένης, μη συνιστώντα όμως ανωτέραν βίαν, δεν απεδέχθη την προσηκόντως και πραγματικώς προσφερομένην εργασίαν· έννοια ανωτέρας βίας· φύσις και ιδιομορφία της συμβάσεως εργασίας του παραγωγού, μη εξυπακουομένου αυτονοήτως συμβατικού όρου περί μη δεσμεύσεως του εργοδότου προς αποδοχήν και των πέριν των οικονομικών δυνατοτήτων της επιχειρήσεως παραγγελιών, ΑΠ 292 σ. 822.— Αποδοχαί πλασιέ, Έγγρ. σ. 1256. — Τεκμαρτά ημερομίσθια δι' εισφοράς Ι.Κ.Α., Έγκ. σ. 441.

Παραίτησις. Καταγγελία συμβάσεως εργασίας υπό του μισθωτού· αποχώρησις και αποζημίωσις κατ' άρθρον 8 ν. 3198/1955 κλπ. Βλ. λ. **Καταγγελία συμβάσεως εργασίας** (Ι.Γδ', Ι.Ζ', ΙΙ. ΣΤ').— Αποχή μισθωτού εκ της εργασίας· τύχη συμβάσεως εργασίας. Βλ. λ. **Καταγγελία συμβάσεως εργασίας** (παράγραφος Ι.Γα'), **Απεργία.**— Παραιτησία εις Ολομέλειαν Αρείου Πάγου, ως γενικωτέρου

ἐνδιαφέροντος, τοῦ ζητήματος ἂν εἶναι νόμιμος ἡ μετὰ τὴν λύσιν τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως γινομένη παραίτησις τοῦ ἐργαζομένου ἀπὸ ἀπαιτήσεώς του ἐξ ἀμοιβῆς παρασχεθείσης ἐργασίας, ΑΠ 666 σ. 153.—Ἄκυρος ἡ παραίτησις τοῦ ἐργαζομένου καὶ μετὰ τὴν λῆξιν τῆς συμβάσεως ἀπὸ τοῦ δικαιώματος ἀπολήψεως τῶν νομίμως καθοριζομένων ἐλαχίστων ὁρίων ἀποδοχῶν του καὶ τῆς ἀμοιβῆς ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεως, ΑΠ Ὁλ. 348 σ. 861.—Ἄκυρος πᾶσα παραίτησις τοῦ ἐργαζομένου ἀπὸ δικαιωμάτων ἀναγνωριζομένων εἰς αὐτὸν ἀμέσως ἢ ἐμμέσως ὑπὸ διατάξεων δημοσίας τάξεως, ἀποία καὶ ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 8 § 2 τοῦ ν.δ. 4020/1959 περὶ δικαιωμάτων τῶν ἐργαζομένων ἐκ παρασχεθείσης παρανόμου ὑπερωριακῆς ἐργασίας ἐπὶ μακρὸν μὴ ἄσκησις τοῦ δικαιώματος ὑπὸ τὴν ἔννοιαν καταχρηστικῆς ἀσκήσεως τούτου, ΑΠ 322 σ. 868.—Παραίτησις μισθωτοῦ ἀπὸ ἀποζημιώσεων δι' ὑπερωρίας· ἔννοια διατάξεως ἄρθρου 8 § 2 ν.δ. 4020/1959· ἀκυρότης καὶ πάσης συμφωνίας, ἡ ὁποία τείνει πρὸς ἀπαλλαγὴν τοῦ ἐργοδότου ἀπὸ τῆς ὑποχρεώσεώς του, εἴτε πρὸς ἀποζημίωσιν κατὰ τὰς ἀρχὰς ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, εἴτε πρὸς καταβολὴν τῆς ἐξ 75% προσαυξήσεως, ἑπομένως ἀκυρότης καὶ τῆς παραιτήσεως τοῦ μισθωτοῦ ἀπὸ τῆς ἀντιστοίχου ἀξιώσεως, ΑΠ 24 σ. 348.—Ἀνίσχυρος ἡ παραίτησις μισθωτοῦ ἀπὸ τῶν ἐν ἄρθρῳ 8 § 2 ν.δ. 4020/1959 ἀποζημιώσεων· ἰσχυρισμὸς ἐργοδότου περὶ καταχρηστικῆς ἀσκήσεως δικαιώματος μισθωτοῦ, ΑΠ 271 σ. 732.—Ἄκυρος ἡ παραίτησις ἀποζημιώσεως λόγῳ ὑπερωριακῆς ἐργασίας· ἀκυρότης καὶ συμφωνίας ὅτι ἡ ἀποζημίωσις περιλαμβάνεται εἰς ἀνωτέρας τῶν νομίμων ἀποδοχὰς· γενικὴ ἐξοφλητικὴ ἀπόδειξις, Π 4623 σ. 933.—Ἀξιώσεις μισθωτοῦ διὰ παράνομον ὑπερωριακὴν ἐργασίαν κατ' ἄρθρον 8 ν.δ. 4020/1959· παραίτησις ἀπὸ τῶν ἀξιώσεων τούτων καὶ τῶν πρὸ τοῦ ν.δ. 4020, Π 6436 σ. 1207. — Ἀνίσχυρος παραίτησις γνησίως ἐκ τῶν ἀπορρεόντων ἐκ τῆς ἀσθενείας του δικαιωμάτων, προστατευομένων ὑπὸ κανόνων δικαίου δημοσίας τάξεως, Π 864 σ. 163.— Σύμβασις παραιτήσεως ἀπὸ ἐνοχικὴς ἀξιώσεως, φερούσα τὸν χαρακτῆρα ἀφέσεως χρέους κατ' ἄρθρον 454 Α.Κ.· δυνατὴ σύστασις καὶ σιωπηρῶς, ὡς διὰ παραδόσεως ἐξοφλητικῆς περὶ τοῦ χρέους ἀποδείξεως ὑπὸ τοῦ δανειστοῦ πρὸς τὸν ὀφειλέτην ἐπὶ προθέσει ἀφέσεως χρέους· τί δέον νὰ περιέχῃ ἡ ἀπόδειξις, Π 1774 σ. 559.— Αἱ δηλωτικαὶ παραιτήσεως τοῦ δικαιούχου δέον νὰ ὦσι ταυτόται, ὥστε ἐξ αὐτῶν ἀναμφισβητήτως νὰ συνάγηται καὶ τραπῇ νὰ ἀποδεικνύεται ἡ παραίτησις, ὀδηγοῦσαν περὶ τοῦ σκοποῦ αὐτῶν καταλείπουσα ἀμφιβολίαν, Π 1774 σ. 559.— Ἀκυρότης συμφωνιῶν δι' ἐγκατάλειψιν δικαιώματος ἀδείας ἢ παραίτησιν, ΝΖ σ. 836.— Κῦρος παραιτήσεως ἀπολυομένου προσωπικοῦ Ὀργανισμοῦ Τηλεπικοινωνιῶν Ἑλλάδος μετὰ συμπλήρωσιν ὁρίου ἡλικίας κατὰ ἰσχύν νόμου ἔχοντα Γενικῶν Κανονισμῶν προσωπικοῦ αὐτοῦ· Ἔγγυρος παραίτησις τοῦ δικαιούχου ἀπὸ ταύτης ὑπὸ τὴν ἔννοιαν συμβάσεως ἀφέσεως χρέους· ἀπώλεια δικαιώματος διὰ παραιτήσεως κατ' ἄρθρα 156, 158 Α.Κ.· παράδοσις ἐξοφλητικῆς ἀποδείξεως· προσβολὴ δηλώσεως παραιτήσεως κατ' ἄρθρα 140, 141, 142 Α.Κ.· ἐξομοίωσις πρὸς τὴν πλάνην τῆς ἀγνοίας, Π 4357 σ. 1534.

Παράλειψις. Βλ. καὶ λ. **Ἀδικοπραξία.** Ἀρχὴς ὅπως προβῇ εἰς ὀφειλομένην νόμιμον ἐνέργειαν καὶ αἴτησις ἀκυρώσεως, ΣΕ 10 σ. 1481.

Παραπομπή Βλ. καὶ λ. **Ἀναίρεσις** (παράγρ. 51. Ἐπὶ ἀναρμοδιότητος, Π 2646 σ. 746, ΕΑ 390 σ. 677.

Παράτασις. Βλ. λ. **Ἐργασίας σύμβασις** (παράγραφος 14). **Προθεσμία.** Προϋποθέσεις παρατάσεως ἰσχύος διαιτητικῆς ἀποφάσεως καὶ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, Ἔγγυρ. σ. 1297.

Παρέμβασις. Ἔννομον συμφέρον πρὸς διατήρησιν κύρους διοικητικῆς πράξεως· παραδεκτὴ παρέμβασις ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ΣΕ 1621 σ. 37, ΣΕ 2590 σ. 161, ΣΕ 2950 σ. 205, ΣΕ 3078 σ. 281, ΣΕ 3277 σ. 340, ΣΕ 309 σ. 119, ΣΕ 647 σ. 545, ΣΕ 1409 σ. 1156, ΣΕ 1939 σ. 1203, ΣΕ 2193 σ. 1261, ΣΕ 2201 σ. 1288, ΣΕ 415 σ. 1409.— Προθεσμία παρεμβάσεως ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας· ἀπαράδεκτος ἡ ἐκπροθέσμως ἀσκηθεῖσα, ΣΕ 3277 σ. 340.— Αἱ ἐργατικαὶ διαφοραὶ κατὰ τὸν νέον Κώδικα Πολιτικῆς Δικονομίας· παρέμβασις, Μελ. σ. 785.

Παροχαὶ εἰς εἶδος. Παροχὴ κατοικίας καὶ τροφῆς εἰς νοσοκόμους Νοσηλευτικῶν Ἱδρυμάτων. Βλ. λ. **Νοσοκομεῖα.** — Τροφὴ καὶ κατοικία νοσοκόμων κλινικῶν, ΑΠ 687 σ. 145.—Παροχαὶ πρὸς μισθωτοὺς ὑπὸ τὴν ἔννοιαν μισθοῦ· παροχὴ κατοικίας, τροφῆς, Γν. Σ. σ. 664. —Θεώρησις ὡς τακτικῶν ἀποδοχῶν τοῦ μισθοῦ, ὡς καὶ πάσης ἄλλης παροχῆς, ἐφ' ὅσον δίδεται ἀντὶ μισθοῦ, οἱονδήποτε εἰς εἶδος (ἄρθρον 3 § 2 ν. 2112/1920) καὶ ὡς ἀμοιβῆς τῆς ἐργασίας πάσης παροχῆς χορηγουμένης εἰς τὸν μισθωτὸν (ἀμοιβὴ εἰς χρῆμα ἢ εἰς εἶδος) ἀνεξαρτήτως τρόπου καθορισμοῦ αὐτῆς (ἄρθρον 6 ν. 765/1943)· παροχὴ γάλακτος κατὰ διαιτητικὰς ἀποφάσεις· χορήγησις χάριν καὶ ἕνεκεν τῆς ἐργασίας καὶ δι' αὐτὴν καὶ ὄχι πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῶν λειτουργικῶν ἀναγκῶν τῆς ἐπιχειρήσεως· συνυπολογισμὸς εἰς ἀποδοχὰς διὰ δῶρα καθ' ἑορτὰς καὶ διὰ τὴν κατ' ἀν. 539/1945 ἄδειαν, Π 25544 σ. 297.— Παροχὴ κατὰ συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας γάλακτος καὶ μιᾶς φορμὰς ἐργασίας εἰς ἐργατοτεχνίτας ἐλαστικοῦ· ἀποζημίωσις μισθωτοῦ διὰ μὴ παροχὴν τούτων, Π 4623 σ. 933.— Παροχὴ κατοικίας καὶ ὡρίσθη ἐργασίας θερμῶν πολυκατοικιῶν καὶ μεγάρων, Ἔγγυρ. σ. 1102.— Εἰσφοραὶ πρὸς Ι.Κ.Α. ἐπὶ παρεχομένης πρὸς μισθωτοὺς τροφῆς, Ἔγγυρ. σ. 134.—Ἀποτίμησις τῶν εἰς εἶδος παροχῶν, Ἔγκ. σ. 448.

Παροχή. Βλ. καὶ λ. **Ἐνοχή. Καλὴ πίστις. Προσθέτοι παροχαὶ πρὸς μισθωτούς.** Βλ. λ. **Ἀποδοχαί, Κυριακή, Νυκτερινὴ ἐργασία, Παροχαὶ εἰς εἶδος, Ὑπερωρίαι.**—Ἡ ἀναγκαστικὴ ἐκτέλεσις παροχῆς ἐργασίας· ἄρθρον 1068 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, ΝΖ σ. 1439.—

Τόπος παροχής κατ' άρθρον 320 Α.Κ.· Έλλειψις ὑποχρεώσεως ἐργοδότου πρὸς καταβολὴν μισθοῦ ἐπὶ μὴ παροχῆς ὑπηρεσιῶν εἰς τὸν τόπον παροχῆς, ΑΠ 78 σ. 473.— Περίπτωσις δεδικαιολογημένης ἀμφιβολίας τῶν ὀργάνων ἐργοδότιδος ὡς πρὸς τὴν ὑποχρέωσιν συνυπολογισμοῦ εἰς τὴν ἀποζημίωσιν ἀπολυομένου τῆς προσθέτου παροχῆς φόρου ἐξ εἰσοδήματος, ΑΠ 629 σ. 79.—Προσδιορισμὸς παροχῆς κατ' ἄρθρον 371 Α.Κ.· ἰσχυρισμὸς ἐργοδότου περὶ καταχρηστικῆς ἀσκήσεως δικαιώματος μισθωτοῦ, Π 1774 σ. 558.— Τίνες παροχαὶ δὲν θεωροῦνται ἀποδοχαὶ τῶν μισθωτῶν δι' εἰσφορὰς εἰς τὸ Ι.Κ.Α., Ἔγκ. σ. 134.

Πειθαρχία. Ἀναγκαστικὸς διορισμὸς πολεμιστοῦ δικηγόρου εἰς Τράπεζαν· ἀνεπηρέαστον τοῦ κύρους τῆς διοικητικῆς περὶ διορισμοῦ τοῦ δικηγόρου πράξεως ἐκ τοῦ ὅτι εἶχεν οὗτος τιμωρηθῆ διὰ πειθαρχικῆς ποινῆς· δυνατὴ ἐνδεχομένως, ἐν ὄψει τῶν ἐν ἑκάστῃ συγκεκριμένῃ περιπτώσει ὑφισταμένων ἰδιαιτέρων συνθηκῶν, κίνησις τῆς διαδικασίας ἀπολύσεως τοῦ διορισθέντος δικηγόρου, ΣΕ 2779 σ. 5. — Σχέσις ἀναγκαστικῶς προσληφθέντος πολεμιστοῦ· τοποθέτησις εἰς Ἀγροτικὴν Τράπεζαν· προϋποθέσεις προαγωγῆς· πειθαρχία, ΑΠ 549 σ. 8.— Κανονισμοὶ ἐργασίας· πειθαρχικὴ ἐξουσία· συνταγματικότης τῶν ρυθμιστικῶν τῆς πειθαρχικῆς ἐξουσίας διατάξεων, μὴ ἀντιτιθεμένων εἰς διατάξεις τοῦ Συντάγματος, οὔτε καὶ εἰς τὰς περὶ διακρίσεως τῶν Ἐξουσιῶν· δικαστικὸς ἔλεγχος ἀποφάσεων Συμβουλίων, ΑΠ 525 σ. 92.— Σύνθεσις Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου τοῦ εἰς τὴν Α.Ε.Η. περιελθόντος ἐκ τῆς κατηγορίας τῆς Κ.Ε.Τ.Η.Θ. προσωπικοῦ· γενικωτέρα τοῦ Πειθαρχικοῦ Δικαίου ἀρχή, καθ' ἣν ἡ κρίσις ἐπὶ τῶν πειθαρχικῶν παραπτωμάτων δὲν προσήκει εἰς τὸν ἔχοντα ἐν τῇ ἰσαλληλικῇ ἱεραρχίᾳ βαθμὸν κατώτερον τοῦ κρινομένου· μὴ νόμιμος ἡ συγκρότησις τοῦ Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου διὰ τῆς συμμετοχῆς ἰσαλλήλου κατωτέρου βαθμοῦ· συνέπεια τῆς κακῆς συνθέσεως τὸ νομικῶς ἀνίσχυρον τῆς πράξεως, ἀδιαφόρου ἂν ὁ ἀνεπιτρέπτως μετασχὼν τῆς συνθέσεως ἐπλέγη μεταξὺ τῶν παρ' αὐτοῦ τοῦ παύσαντος ἰσαλλήλων προταθέντων συναδέλφων του· πειθαρχικὴ ποινὴ ὁριστικῆς ἀπολύσεως ἰσαλλήλου, ΑΠ 506 σ. 99.— Καταγγελία σχέσεως ἐργασίας μισθωτῶν Δημοσίου· ἀπόλυσις διὰ πειθαρχικὸν παράπτωμα καὶ ἀποζημίωσις, Π 2215 σ. 622. — Πειθαρχικὰ Συμβούλια· παράνομος σύνθεσις καὶ ἀκυρότης ἀποφάσεως· σύνθεσις Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου τῆς Α.Ε.Η.· παράβασις διατάξεως νιοθετούσης οὐσιώδη ἀρχὴν τοῦ Διοικητικοῦ Δικαίου περὶ μὴ συμμετοχῆς ἰσαλλήλου κατωτέρου βαθμοῦ ἐκείνου τοῦ παύσαντος· ἄκυρος ἡ ὑπὸ παρανόμως συντεθέντος συμβουλίου ἐκδοθεῖσα πρᾶξις αὐτοῦ περὶ ἀπολύσεως τοῦ μισθωτοῦ· πληρωμὴ μισθῶν ὑπερημερίας· ἰσχυρισμὸς ἐργοδότιδος περὶ καταχρηστικῆς ἀσκήσεως δικαιώματος μισθωτοῦ, ΑΠ 130 σ. 626.—Ἀρμοδιότης Συμβουλίου Ἐπικρατείας ἐπὶ αἰτήσεως ἀκυρώσεως κατ' ἀποφάσεως πειθαρχικῆς ποινῆς κατὰ ἰσαλλήλου Ν.Π.Δ.Δ.· πειθαρχικὸν παράπτωμα κατ' ἄρθρον 132 § 1 ἐδ. στ' ν. 1811/1951 περὶ Κώδικος καταστάσεως δημοσίων διοικητικῶν ἰσαλλήλων, ἔχον ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ τῶν ἰσαλλήλων τῶν Ν.Π.Δ.Δ., ἡ δημοσίᾳ, προφορικῶς ἢ ἐγγράφως ἄσκησις κριτικῆς τῶν πράξεων τῆς προϊσταμένης Ἀρχῆς δι' ἐκφράσεων ἀποδεικνυουσῶν ἔλλειψιν σεβασμοῦ ἢ διὰ σκοπίμων χρήσεως ἀβασίμων ἐπιχειρημάτων· ἔννοια διατάξεως, ΣΕ 405 σ. 632.—Πειθαρχικαὶ παραβάσεις ἰσαλλήλων κατ' ἄρθρον 67 τοῦ διὰ τοῦ νόμου 2584/1940 κυρωθέντος καὶ ἐπέχοντος ἰσχὺν νόμου Ὀργανισμοῦ τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος· μεταξὺ τῶν πειθαρχικῶν ποινῶν καὶ ἡ ὁριστικὴ ἀπόλυσις· ἐπιβολὴ ὑπὸ τοῦ Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου τῆς Τραπέζης πειθαρχικῆς ποινῆς ὁριστικῆς ἀπολύσεως δι' ἀδικαιολογήτων καὶ αἰθαίρετον ἀπουσίαν ἰσαλλήλου, τῶν Πειθαρχικῶν Συμβουλίων μὴ πεισαμένων κακὴν χρῆσιν τῆς διακριτικῆς αὐτῶν ἐξουσίας καὶ τῆς λύσεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας μὴ ἀποτελούσης καταχρηστικὴν ἄσκησιν δικαιώματος, ΑΠ 21 σ. 892.—Κανονισμοὶ ἐργασίας κατὰ ν.δ. 3189/1957· δύνανται νὰ περιλάβουν μόνον κανόνας, οἱ ὁποῖοι ρυθμίζουν τὰς ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἐργασίας διαμορφουμένας σχέσεις καὶ σκοποῦν εἰς τὴν διατήρησιν τῆς ἐσωτερικῆς τάξεως καὶ πειθαρχίας ἐν τῇ ἐπιχειρήσει καὶ ἰδίως τὴν κατὰ τρόπον ὁμοιόμορφον ἄσκησιν τῆς πειθαρχίας ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου, ΣΕ 415 σ. 1409.

Πετρελαιοειδῶν ἐπιχειρήσεις. Ὥρα ἐργασίας προσωπικοῦ Γραφείων, ΑΠ 269 σ. 952.—Ἐφαρμογὴ ἐθνικῶν ὁμοιοεπαγγελματικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας προσωπικοῦ ἐπιχειρήσεων πετρελαιοειδῶν· ποῖα τὰ ὑπαγόμενα εἰς ταύτας πρόσωπα· δέσμευσις καὶ τοῦ Δημοσίου, ἐφ' ὅσον κατηρτίσθησαν καὶ ὑπεγράφησαν ἐνώπιον τοῦ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας εἰδικῶς ἐξουσιοδοτηθέντος ὀργάνου κατ' ἄρθρον 5 § 3 ν. 3239/1955· προϋπόθεσις ὅμως ἐφαρμογῆς τῶν ἀνωτέρω συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἡ χρησιμοποίησις τοῦ μισθωτοῦ διὰ τὴν ὑπὸ τούτων προβλεπομένην ἐργασίαν, ΑΠ 159 σ. 670.

Πιστοποιητικά Ὑποχρέωσις ἐργοδότου πρὸς χορήγησιν εἰς μισθωτὸν πιστοποιητικοῦ ὑπηρεσίας· ἁρμόδιον δικαστήριον καὶ ἐκτέλεσις τῆς ἀποφάσεως· προϋπηρεσία μισθωτοῦ διὰ τὴν λῆψιν ἀδείας μηχανικοῦ συντηρητοῦ παρὰ τοῦ Ὑπουργείου Βιομηχανίας· ἀντίστοιχος ὑποχρέωσις τοῦ ἐργοδότου διὰ τὴν πιστοποίησιν τῆς προϋπηρεσίας αὐτοῦ· ἀπόρροια τῆς ὑποχρεώσεως διαγνώσεως καὶ τὸν διαδεχθέντα τὸν παλαιὸν ἐργοδότην νέον τοιοῦτον· ἁρμόδιον τὸ διὰ τὴν ἐκδίκασιν τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν δικαστήριον ἐκτέλεσις τῆς ἀποφάσεως κατ' ἄρθρον 882 § 2 Πολιτικῆς Δικονομίας, Π 6489 σ. 27.— Παροχὴ πιστοποιητικοῦ περὶ τοῦ χρόνου διαρκείας τῆς παθητείας· δικαίωμα τοῦ μισθωτοῦ καὶ ἐπὶ ἀκύρου συμβάσεως ἐργασίας· χρόνος, ἐντὸς τοῦ ὁποίου δύναται νὰ ζητηθῇ ἡ ἔκδοσις τοῦ πιστοποιητικοῦ, Π 94 σ. 940.— Συνυπολογισμὸς δι' ἐπίδομα πολυετίας καὶ προϋπηρεσίας εἰς ἄλλους ἐργοδότας, χωρὶς νὰ διευκρινίζηται ἐὰν καὶ πότε ὁ-

πεβλήθησαν τα εἰκαία πιστοποιητικὰ προϊστα-μένης, ἀπὸ τὴν ἐπιβολὴν τῶν ὁποίων ἐξαιρεῖται ἡ προσώπου ἡ ὁποία ἐπὶ χρόνον ἐνάρξεως αὐτῆς ἀνωρίσκος ἀποφάσεως δι' ἔλλειψιν νομίμου βάσεως. ΑΠ 49 σ. 628.

Πλάνη. Δυνατὴ ἀνάκλησις ἐντὸς εὐλόγου χρόνου διοικητικῶν πράξεων, ἐκδοθεισῶν κατὰ πλάνην τῆς Διοικήσεως, καθιστώσαν πλημμελῆ (διὰ παράβασιν νόμου) τὴν ἐκδοθεῖσαν πρᾶξιν· κρίσις τοῦ δικαστηρίου περὶ τοῦ εὐλόγου χρόνου. ΑΠ 545 σ. 39, ΑΠ 170 σ. 1281.—Κρίσις Ἐπιτροπῆς Ι.Κ.Α. περὶ ἀτυχήματος ὡς μὴ ἐργατικοῦ· ἀπόρριψις ἰσχυρισμοῦ περὶ πλάνης περὶ τὰ πράγματα κλπ., ΣΕ 2111 σ. 102. — Προσβολὴ δηλώσεως παραιτήσεως μισθωτοῦ κατ' ἄρθρα 140, 141, 142 Α.Κ.· ἐξομοίωσις πρὸς τὴν πλάνην τῆς ἀγνοίας, Π 4957 σ. 1534.

Πλασιέ. Βλ. λ. **Παραγωγοί.**

Πλαστικῶν ὑλῶν βιομηχανίαι. Καθορισμὸς κατωτάτων ὁρίων ἡμερομισθίων ἐργαζομένων εἰς βιομηχανίας πλαστικῶν ὑλῶν καὶ συναφῶν, ἀσχέτως ἡλικίας καὶ ἄνευ διακρίσεως τῆς παρ' ἑκάστων τούτων ἐκτελουμένης ἐργασίας, ἐξαιρέσει μόνων τῶν ἐργαζομένων εἰδικῶς εἰς ἐργασίαν ἢ τμήματα τοιούτων κατασκευῆς γαλλίθων ἢ ἀκριλικῶν πλακῶν, εἰς τοὺς ὁποίους προσθέτως παρέχεται καὶ ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας, ΑΠ 646 σ. 95.

Πλείονες ἐργοδόται. Βλ. λ. **Ἀπασχόλησις.**

Πλοῖα - Πλοίαρχος - Πληρώματα. Βλ. καὶ λ. **Ναυτικοί.** Ἔννοια πλοίου κατ' ἄρθρον 1 ἐδ. α' νόμου 3816/1958 περὶ Κώδικος Ἰδιωτικοῦ Ναυτικοῦ Δικαίου· πᾶν σκάφος χωρητικότητος καθαρᾶς τουλάχιστον δέκα κόρων, προοριζόμενον ὅπως κινῆται αὐτοδυνάμως ἐν θαλάσσῃ· ἐφαρμογὴ διατάξεων τοῦ ἀνωτέρω νόμου ἀναλόγως καὶ ἐπὶ παντὸς ἄλλου πλωτοῦ ναυπηγήματος· ἔννοια πλωτῶν ναυπηγημάτων, ΑΠ 161 σ. 885.— Ἔννοια πλοίου κατ' ἄρθρων 226 Ἐμπορικοῦ Νόμου καὶ ἄρθρου 1 νόμου 3816/1958 περὶ Κώδικος Ἰδιωτικοῦ Ναυτικοῦ Δικαίου· ταυτότης καὶ τὰ ἀσχολούμενα ἐν οἱᾳδήποτε θαλασσίᾳ περιοχῇ μὲ τὴν μεταφορὰν πραγμάτων καὶ τὴν ρυμούλκησιν σκάφους χωρητικότητος καθαρᾶς δέκα τουλάχιστον κόρων, ΑΠ 63 σ. 469.— Θεώρησις ὡς ρυμουλκοῦ παντὸς σκάφους μηχανοκινήτου, ἄσχετα λόγῳ διασκευῆς καὶ δυνάμεως μηχανῆς εἶναι κατάλληλον διὰ τὴν ἐκτέλεσιν ἐργασιῶν ρυμουλκήσεως κυρίως ἐντὸς τοῦ λιμένος· ἐργάται ρυμουλκῶν οἱ ἀπαρτίζοντες τὰ πληρώματα τούτων, ἤτοι κυβερνῆται, μηχανικοί, θερμασταὶ καὶ ναῦται, Π 807 σ. 170.

Ποδοσφαιρισταί. Ἀσφάλισις εἰς τὸ Ι.Κ.Α. ἀμειβομένων ποδοσφαιριστῶν, Ἐγκ. σ. 1159.— Ἐὰν ἡ σύμβασις τῶν ἀμειβομένων ποδοσφαιριστῶν μετὰ τῶν ποδοσφαιρικῶν συλλόγων εἶναι ἐξηρτημένης ἐργασίας ἐν καταφατικῇ περιπτώσει ἐὰν ὁ ἐν παραγράφῳ 2 τοῦ ἄρθρου 21 τοῦ Ἐσωτερικοῦ Κανονισμοῦ μὴ ἐρασιτεχνικοῦ ποδοσφαίρου χαρακτηρισμὸς τῆς συμβάσεως ταύτης ὡς μὴ ἐξηρτημένης ἐργασίας, ἀλλὰ ἰδιομόρφου, εὑρίσκεται ἐντὸς τῆς ἐξουσιοδοτήσεως τοῦ ν.δ. 650/1964 καὶ ἐὰν ἐν πάσῃ περιπτώσει ἡ ρήτρα αὕτη ἀποκλείῃ τὴν ἀσφάλισιν τῶν ποδοσφαιριστῶν εἰς τὸ Ι.Κ.Α., Γν.Σ. σ. 1161.

Ποιναί. Βλ. καὶ λ. **Πειθαρχία.** Μὴ ἀναγκαία κατ' ἄρθρον 595 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας κατάθεσις χρηματικῆς ποινῆς διὰ τὸ παραδεκτὸν συζητήσεως αἰτήσεως ἀναιρέσεως ἀσκηθείσης πρὸ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, ΑΠ 464 σ. 1524.

Πολεμικὴ διαθεσιμότης. Βλ. λ. **Διαθεσιμότης.**

Πολεμισταί. Βλ. λ. **Ἀνάπηροι, Νεοπολεμισταί, Παλαιοὶ πολεμισταί, Στράτευσις.**

Πολιτικὴ Δικονομία. Ἡ Νέα Πολιτικὴ Δικονομία, Σημ. σ. 720.—Χρησιμότης τῶν προπαρασκευαστικῶν ἐργασιῶν, ΝΖ σ. 1414.— Τινὰ περὶ τοῦ προνομίου τῶν ἐργαζομένων εἰς τὴν ἀναγκαστικὴν ἐκτέλεσιν κατὰ τὸν νέον Κώδικα Πολιτικῆς Δικονομίας, ΝΖ σ. 593.— Αἱ ἐργατικαὶ διαφοραὶ κατὰ τὸν νέον Κώδικα Πολιτικῆς Δικονομίας, Μελ. σ. 785.— Νέα Δικονομία ἐργατικῶν διαφορῶν· ἔκτασις ἐφαρμογῆς διαδικασίας κλπ., ΝΖ σ. 1093.—Ἀπαιτήσεις ἐξ ἐργατικῶν ἀτυχημάτων νόμου 551/1915· εἶναι ἐκ τῶν ἀναφερομένων εἰς τὸ ἄρθρον 691 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας· καταργήσεις δι' ἄρθρου 37 Εἰσαγωγικοῦ Νόμου τῶν διατάξεων, αἱ ὁποῖαι ἀναφέρονται εἰς τὴν ἐκδίκασιν τῶν διαφορῶν τούτων, Ἀλλγρ. σ. 1448.—Ἀξιώσεις κατὰ τὴν νέαν ἐργατικὴν διαδικασίαν, ΝΖ σ. 1491.—Παλαιὰ καὶ νέα Ἐργατικὴ Δικονομία, Σημ. σ. 1512.— Διεξαγωγὴ ἀποδεικτικῆς διαδικασίας κατὰ τὸν νέον Κώδικα Πολιτικῆς Δικονομίας, Ἐγκ. Τπ. Δικ. σ. 1182. — Ὁδηγίαι δι' ἐφαρμογὴν Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας περὶ τοῦ τρόπου ἀσκήσεως τῆς ἀγωγῆς, Ἐγκ. σ. 1186.— Ὁδηγίαι διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας· Διοχρονικὸν Δίκαιον, Ἐγκ. σ. 1187.— Διαδικασία ἐνώπιον Πολυμελοῦς Πρωτοδικείου (ἐκδοσις ἀποφάσεως), Ἐγκ. σ. 1188.— Περὶ ὀρθῆς ἐφαρμογῆς τῶν διατάξεων τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας περὶ ἀποδεικτικῶν μέσων, Ἐγκ. σ. 1189.— Περὶ δικονομικῶν προθεσμιῶν καὶ ἐπαναφορᾶς τῶν πραγμάτων εἰς τὴν πρότερον κατάστασιν, Ἐγκ. σ. 1190.—Ἐπὶ τῆς νέας Δικονομίας· κατάσχεσις δι' ἄρθρων 4 καὶ 37 Εἰσαγ. Νόμου Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας τοῦ ἄρθρου 13 νόμου 551 περὶ ἀμοιβαιότητος Εἰρηνοδίκου ἀνεξαρτήτως ποσοῦ ἐπὶ ἀγωγῶν ἐκ τοῦ νόμου τούτου· βεβαιώσεις ἀτυχημάτων· ἐξακολούθησις ἰσχύος διατάξεων· συμβιβασμὸς κατ' ἄρθρον 14 ν. 551· τιμήνος ἀποκλειστικὴ προθεσμία ἀγωγῆς ἀκύρως ἀπολυθέντος μισθωτοῦ· χρόνος κοινοποιήσεως αὐτῆς, Ἐπιστ. σ. 1256.— Ἄρθρον 1015 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας· μὴ ἀπαγγελία προσωπικῆς κρατήσεως ὡς μέσου ἐκτελέσεως ἀποφάσεων ἐπιδικαζουσῶν χρηματικὰς ἀπαιτήσεις, μὴ δυνατῆς συνεπῶς ἀπαγγελίας προσωπικῆς κρατήσεως καὶ πρὸς ἐκτέλεσιν ἀποφάσεων κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν νόμου ΓΘΟΔ'· ἔννοια ἄρθρου 37 Εἰσαγωγικοῦ Νόμου Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας· περὶ ἐκδικάσεως τῶν ἐκκειμένων ἐσαθέσμων ἐργατικῶν διαφορῶν κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν νόμου ΓΘΟΔ', Π 4741 σ. 1408.—Ἀπόρριψις ὑπὸ Ὁλομελείας Ἀρ. Πά-

γου λόγου ἀναιρέσεως ὡς πρὸς ὃν παρεπέμφθη ἡ ὑποθεσις· ἀνωμοιμὴ εἰς Β' Τμῆμα πρὸς περαιτέρω συζήτησιν ὡς πρὸς τοὺς λοιποὺς λόγους ἀναιρέσεως, συμφώνως ἄρθρῳ 598 § 6 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, ἰσχύοντι καὶ ἐπὶ τῶν πρὸ τῆς εἰσαγωγῆς τούτου, ἀσκηθεισῶν αἰτήσεων ἀναιρέσεως, ΑΠ 'Ολ. 489 σ. 1460.— Ἄσκησις αἰτήσεων θεραπείας καὶ ἐφέσεων μετὰ τὴν ἰσχὺν τοῦ νέου Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, Γν.Σ. σ. 1489, Ἐγκ. σ. 1489.— Ἐφαρμογὴ ἄρθρου 595 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας καὶ ἐπὶ τῶν πρὸ τῆς εἰσαγωγῆς αὐτοῦ ἀσκηθέντων ἐνδίκων μέσων· μὴ ἀναγκαία κατάθεσις χρηματικῆς ποινῆς διὰ τὸ παραδεκτὸν συζητήσεως αἰτήσεως ἀναιρέσεως, ἀσκηθείσης πρὸ τῆς εἰσαγωγῆς αὐτοῦ, ΑΠ 164 σ. 1524.— Ἀπόδοσις παραβόλου ἐφέσεως, ὡς μὴ προβλεπομένου ὑπὸ τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, Π 4508 σ. 1541.

Πολλαπλῆ ἀπασχόλησις Χορήγησις ἐπιδόματος λόγῳ ἀνεργίας εἰς τοὺς πολλαπλῶς ἀπασχολουμένους μισθωτούς, Ἐγκ. σ. 1292.— Μὴ καταβολὴ οἰκογενειακοῦ ἐπιδόματος εἰς πολλαπλῶς ἀπασχολουμένων μισθωτῶν, λαμβάνοντα οἰκογενειακὸν ἐπίδομα ἐξ ἑνὸς τῶν ἐργοδοτῶν του, Ἐγκ. σ. 1292, Γν.Σ. σ. 1293.— Ἀπασχόλησις μισθωτῶν εἰς πλείονας ἐργοδότας, ΝΖ σ. 749.

Πολυετίας ἐπίδομα. Βλ. λ. **Ἐπιδόματα**.

Πολυθεσία. Βλ. λ. **Ἰατροί**.

Πολυκατοικίαι. Βλ. λ. **Θυρωροί**.

Ποταμόπλοια. Βλ. λ. **Ναυτικοί**.

Ποτοπωλεῖα. Τεκμαρτὰ ἡμερομίσθια δι' εἰσφορὰς Ι.Κ.Α., Ἐγκ. σ. 441.

Πραγματογνωμοσύνη. Ἐπὶ ζητήματος, ἢ λύσις τοῦ ὁποίου ἀπαιτεῖ ἰδιάζουσαν ἐμπειρίαν ἢ γνῶσιν ἰδιαιτέρας τέχνης ἢ ἐπιστήμης· ἀποδεικτικὴ δύναμις· ἐξουσία δικαστηρίου πρὸς ἐξέτασιν, ἐκτὸς τῶν ἐνδεχομένων ἀκυρωτήτων καὶ ἀτελειῶν αὐτῆς καὶ τῶν ὅρων καὶ στοιχείων, βάσει τῶν ὁποίων ἔδει αὕτη κατὰ τὸ ἄρθρον 237 Πολ. Δικονομίας νὰ διεξαχθῇ πρὸς ἐξασφάλισιν ἀκριβεστέρου καὶ ἀσφαλεστέρου πορίσματος· ἐξουσία ὅπως διατάξῃ καὶ αὐτεπαγγέλτως ἀναγκαίαν διασάφησιν, συμπλήρωσιν ἢ καὶ ἐπανάληψιν τῆς πραγματογνωμοσύνης· πραγματογνωμοσύνη ἐπὶ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, Π 4747 σ. 19.—Πρὸς διαπίστωσιν γεγονότος ὅτι ἡ ἀσθένεια ναυτικοῦ εἶναι ἀπότοκος τῆς ἐπὶ τοῦ πλοίου ὑπηρεσίας αὐτοῦ ἢ ὄχι, Π 864 σ. 169. — Διεξαγωγὴ ἀποδεικτικῆς διαδικασίας κατὰ τὸν νέον Κώδικα Πολιτικῆς Δικονομίας, Ἐγκ. σ. 1182.

Πράξεις Διοικητικαί. Βλ. λ. **Διοικητικαὶ Πράξεις - Διοίκησις**.

Πρεσβεία. Βλ. λ. **Ἀλλοδαποί**.

Προαγωγή. Βλ. καὶ λ. **Νεοπολεμισταί, Τράπεζαι**. Νοσοκόμοι Νοσηλευτικῶν Ἱδρυμάτων, 602 σ. 86, ΑΠ 606 σ. 88, ΑΠ 607 σ. 89.— Μελῶν ἐθνικῶν ἀνταρτικῶν ὁμάδων κατ' ἄρθρον 7 ν.δ. 1799/1942· πότε γεννᾶται τὸ δικαίωμα, ΑΠ 540 σ. 96.—Ὁ μονομερὴς προσδιορισμὸς τῆς παροχῆς ἐν τῇ συμβάσει ἐργασίας· προαγωγή, ΝΖ σ. 536.—Παροχὴ ἐπιδόματος 5% ἐπὶ τοῦ μισθοῦ τοῦ βαθμοῦ, τὸν ὁποῖον κατέχουσιν οἱ μὴ ἔχοντες βαθμολογικὴν ἐξέλιξιν καὶ παραμένοντες εἰς τὸν αὐτὸν βαθμὸν καὶ ἐξαντλοῦντες τὴν εἰδικὴν ἱεραρχίαν τῆς κατηγορίας τοῦ προσωπικοῦ τῶν Σ.Ε.Κ. μετ' ἐκάστην τριετίαν παραμονῆς ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ κατ' ἄρθρον 2 § 4 ν.δ. 18.5/18.6. 1954· ἔννοια διατάξεως, ΑΠ 502 σ. 33.

Προαιρετικὴ ἀσφάλισις. Εἰς τὸ Ι.Κ.Α.· προϋποθέσεις· ἔννοια σχετικῶν διατάξεων, ΣΕ 1150 σ. 650.

Προθεσμία. Προειδοποιήσεως δι' ἀπόλυσιν καὶ ὑπολογισμὸν ἀποζημιώσεως, Βλ. λ. **Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας** (παράγρ. Ι. Β6'.). —Ἑξάμηνος ἀγωγῆς ἀποζημιώσεως νόμων 2112/1920· τρίμηνος περὶ προσβολῆς ἀπολύσεως ὡς ἀκύρου. Βλ. λ. **Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας** (παράγρ. Ι.Θ' καὶ ΠΖ'). — Καταγγελία συμβάσεως μετὰ μίνυσιν δι' ἀξιόποινον πρᾶξιν μισθωτοῦ· κήρυξις ἀπαραδέκτου τῆς ποινικῆς διώξεως ἐλλείψει ἐγκύρου ἐγκλήσεως· ἄνευ ἐννόμου ἀποτελέσματος ἢ διὰ τὴν αἰτίαν ταύτην γενομένη καταγγελία τῆς συμβάσεως καὶ ἀνεφάρμοστον τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 6 ν. 3198/1955 περὶ τῶν προθεσμιῶν ἀγωγῆς, ΑΠ 23 σ. 349.—Ἀνεφάρμοστον ἀναλόγως ἄρθρου 261 Α.Κ. ἐπὶ τῆς λαμβανομένης ὑπ' ὄψιν καὶ αὐτεπαγγέλτως ἀποσβεστικῆς προθεσμίας ἄρθρου 6 § 1 ν. 3198/1955, ΑΠ 167 σ. 606.—Ἀγωγῆς περὶ ἀκυρότητος ἀπολύσεως ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντος πολεμιστοῦ· ἀναγκαία ἢ ἐμπρόθεσμος κοινοποίησις τῆς πρώτης ἀγωγῆς, Π 9375 σ. 1134.— Ἀποκλειστικὴ προθεσμία ἀγωγῆς ἐξ ἀκύρου ἀπολύσεως μισθωτοῦ· ἔναρξις· λῆξις· ὑπολογισμὸς μετ' ἄρθρον 54 Εἰσαγωγικοῦ Νόμου Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας· ἐφαρμογὴ ἄρθρων 269, 270, 263, 261 Α.Κ., ΝΖ σ. 1164. — Ἐν συμβάσει ἐργασίας· συμβάσεις ὡρισμένου χρόνου, ἀορίστου χρόνου. Βλ. λ. **Ἐργασίας σύμβασις** (παράγρ. 14 ι.—Λῆξις συμβάσεως ἐκ τοῦ εἴδους τῆς ἐργασίας, ΝΖ σ. 502.— Χρόνος ὑπηρεσίας ἐν συμβάσει ὡρισμένου χρόνου δι' ἀποζημίωσιν ν. 2112/1920, ΝΖ σ. 184.—Χρόνος ἀναμονῆς δι' ἐπίδομα ἀσθενείας παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α., Εἰρ. 4123 σ. 29. — Χαρακτὴρ προθεσμιῶν διοικητικῶν νόμων, Γν.Σ. σ. 1489.— Ἔλλογος χρόνος ἀνακλήσεως διοικητικῆς πράξεως, ΑΠ 545 σ. 59, ΑΠ 102 σ. 1548.—Ἀνάκλησις πράξεως περὶ ἀναγκαστικῆς τοποθετήσεως πολεμιστοῦ· προθεσμία ὑποβολῆς αἰτήσεως πολεμιστοῦ δι' ἀναγκαστικὴν τοποθέτησιν· ἀνάκλησις παρανόμων ἀτομικῶν διοικητικῶν πράξεων ἐντὸς ἐλλόγου χρόνου, Π 19019 σ. 1333.— Ὑποχρέωσις τοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τοῦ στρατοῦ δι' ἀντικατάστασιν ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντος πολεμιστοῦ κατ' ἄρθρον 11 ἀ.ν. 1836/1951, ὡς ἐτροποποιήθη δι' ἄρθρου 10 ν.δ. 2657/1953, ἐντὸς 30 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς αἰτήσεως τοῦ ἐργοδότου, μὴ δικαιουμένου τοῦ Συμβουλίου νὰ ἐλέγξῃ τὸν τυχὸν ἐκ περισσοῦ προβαλλόμενον λόγον καὶ νὰ προέλθῃ εἰς ἀπόρριψιν τῆς αἰτήσεως· χρόνος ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως, Π 3955 σ. 1333.—

Αποχρηστικαί προθεσμίαι του νόμου προς ὑποβολὴν αἰτήσεως πολεμιστοῦ τοῦ ά.ν. 1836/1951, ἵνα τύχῃ τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου παρεχομένης προστασίας· σκοπὸς τῶν τελευταίων ἐπὶ τοῦ θέματος διατάξεων τοῦ ν.δ. 4185/1961· ἀκυρότης πράξεως τοποθετήσεως πολεμιστοῦ μετ' ἐκπροθέσμου αἰτήσεων, ΣΕ 2523 σ. 163. — Προθεσμία νόμου προς ὑποβολὴν αἰτήσεως πολεμιστοῦ τοῦ ά.ν. 1836/1951 προκειμένου νὰ τύχῃ τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου τούτου προστασίας· δυνατὴ ἡ ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου εἰς ὅλως ἐξαιρετικὰς περιπτώσεις παραδοχὴ ἐκπροθέσμου αἰτήσεως, μὴ καταργηθείσης τῆς περὶ τούτων διατάξεως διὰ τοῦ ν.δ. 4185/1961· ἐξαιρετικὴ περίπτωσις τὸ γεγονὸς ὅτι ὁ προστατευόμενος πολεμιστής, μὴ ὢν ἄνεργος κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀπολύσεώς του ἐκ τοῦ στρατοῦ, κατέστη μετὰ τὴν παρέλευσιν τῆς προθεσμίας ταύτης ἄνεργος συνεπείᾳ ἀπολύσεώς του ἐκ τῆς ἐργασίας, ΑΠ 663 σ. 164.— Προθεσμία αἰτήσεως πολεμιστῶν τοῦ ά.ν. 1836/1951 διὰ τὴν ὑπὸ τούτων προστασίαν διὰ τοῦ τελευταίου ν.δ. 4185/1961· σκοπὸς ἡ ἐκκαθάρισις τῆς ἐκκρεμότητος τῶν εἰς τοποθετήσεις πολεμιστῶν ἀφορωσῶν ἐπιθέσεων διὰ τῆς χορηγήσεως μιᾶς τελευταίας προθεσμίας πρὸς ὑποβολὴν σχετικῶν αἰτήσεων· θεώρησις ὡς καταργηθείσης διὰ τοῦ ν.δ. 4185/1961 τῆς διατάξεως περὶ δυνατότητος παραδοχῆς ὑπὸ τῶν Συμβουλίων εἰς ὅλως ἐξαιρετικὰς περιπτώσεις ἐκπροθέσμων αἰτήσεως· ἀκυρότης πράξεως περὶ τοποθετήσεως πολεμιστοῦ ἐκδοθείσης μετὰ τὴν παρέλευσιν τῆς ἀκροθεσμίας· παραπομπὴ εἰς Ὁλομέλειαν Ἀρείου Πάγου τοῦ ζητήματος ἐὰν ἡ ἐκ τοῦ ἄρθρου 50 § 4 τοῦ ν. 3715/1929 ἀρχὴ ἐφαρμόζεται καὶ ἐπὶ διοικητικῆς πράξεως τοποθετήσεως πολεμιστῶν κατ' ά.ν. 1836/1951, ΑΠ 159 σ. 547.—Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας ναυτεργατῶν· ἀποζημίωσις κατὰ τὸν Κώδικα Ἰδιωτικοῦ Ναυτικοῦ Δικαίου· προθεσμία ἀγωγῆς, Π 359 σ. 166. —Προθεσμία αἰτήσεως ἀναιρέσεως κατ' ἀποφάσεως ἐκκληθείσης μετ' ἀπόρριψιν ἐφέσεως διὰ τυπικοὺς λόγους· ἀναγκαία πρὸς ἔναρξιν τῆς προθεσμίας ἐπίδοσις τῆς ἀποφάσεως μετὰ τὴν τελεσιδικίαν, ΑΠ 607 σ. 89.—Ἔναρξις προθεσμίας διὰ τὴν ἄσκησιν αἰτήσεως ἀκυρώσεως ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως κανονιστικῶν πράξεων· χρόνος δημοσιεύσεως τοῦ φύλλου τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως ὄχι διάφορος τοῦ χρόνου, καθ' ὃν τὸ φύλλον τοῦτο καθίσταται προσιτὸν εἰς τὸ κοινόν· Ἔλεγχος ὑπὸ Συμβουλίου Ἐπικρατείας τῆς ἀντικειμενικῆς ἀκριβείας ἐπὶ τοῦ φύλλου τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως σημειώσεως ἡμερομηνίας δημοσιεύσεως αὐτοῦ, ΣΕ 2950 σ. 205.— Προθεσμία παρεμβάσεως ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας· ἀπαράδεκτος ἡ ἐκπροθέσμως ἀσκηθεῖσα, ΣΕ 3277 σ. 340. — Προθεσμία καταθέσεως τελῶν καὶ παραβόλου αἰτήσεως ἀκυρώσεως εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς εἰς Δημοσίαν Ἀρχὴν καταθέσεως αὐτῆς, ΣΕ 3071 σ. 371.— Χρόνος, ἐντὸς τοῦ ὁποίου δύναται νὰ ζητηθῇ ἡ ἔκδοσις πιστοποιητικοῦ ἐργασίας, Π 24 σ. 940. — Ἐπιχορήγησις ἐργοδότου περὶ τὴν καταβολὴν μισθοῦ κατ' ἄρθρον 655 Ἀστικοῦ Κώδικος καὶ ὑποχρεώσεις καταβολῆς τόκων ὑπερημερίας, ὑπαρχούσης δηλῆς ἡμέρας πρὸς καταβολὴν τοῦ μισθοῦ· σχέσις τοῦ παρέχοντος νομικὰς ὑπηρεσίας δικηγόρου ἀντὶ παγίας ἐτησίας ἢ μηναίας ἀμοιβῆς καὶ ἐφαρμοστέαι διατάξεις, Π 15510/σ. 1065.— Χρόνος ἀπασχολήσεως διὰ τὸ δικαίωμα ἀδείας· χρόνος χορηγήσεως· μέγεθος ἀδείας. Βλ. λ. **Ἄδεια μισθωτῶν.** Ἐπὶ διεξαγωγῆς ἀποδεικτικῆς διαδικασίας κατὰ τὸν νέον Κώδικα Πολιτικῆς Δικονομίας, Ἐγκ. Ἐφ. Δικ. σ. 1182.— Περὶ δικονομικῶν προθεσμιῶν καὶ ἐπαναφορᾶς τῶν πραγμάτων εἰς τὴν προτέραν κατάστασιν, Ἐγκ. σ. 1190.— Παράτασις ἐπὶ ἓν ἔτος προθεσμίας δηλώσεως ἐργατικοῦ ἀτυχήματος πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. ἐπὶ ἀπολύτου ἀνάγκης, ΣΕ 1479 σ. 1283.

Προκαταβολή. Ἀποδοχῶν ἀδείας καὶ ἐπιδόματος ἀδείας, Σημ. σ. 984, Ἐγκ. σ. 1101.

Προνοίας ὑποχρέωσις. Βλ. λ. **Ἐργασίας σύμβασις** (παράγρ. 10).

Προνόμια. Βλ. λ. **Ἐκτέλεσις.**

Προπαρασκευαστικαὶ ἐργασίαι. Χρησιμότης αὐτῶν, ΝΖ σ. 1414.

Πρόσθετοι ἀστυφύλακες κλπ. Βλ. λ. **Ἀστυφύλακες πρόσθετοι, Χωροφύλακες πρόσθετοι.**

Πρόσκλησις. Βλ. καὶ λ. **Κλῆσις.** Ἐκπροσώπων ἐργοδοτῶν καὶ μισθωτῶν ἐγγράφως ὑπὸ τοῦ Προέδρου τοῦ Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου ἐπὶ συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας· οὐσιώδης τύπος τῆς διαδικασίας, ΣΕ 1409 σ. 1156.

Πρόσληψις μισθωτῶν. Βλ. λ. **Γραφεῖα Εὑρέσεως Ἐργασίας, Ἐργασίας σύμβασις.**

Πρόστιμον. Βλ. λ. **Ἔφεσις.**

Προσφορὰ ὑπηρεσιῶν. Ὡς προϋπόθεσις ὑπερημερίας ἐργοδότου περὶ τὴν ἀποδοχὴν ὑπηρεσιῶν, ΑΠ 78 σ. 473, Π 19147 σ. 475.

Πρόσφυγες. Βλ. λ. **Αἰγύπτου Ἕλληνες, Τουρκίας Ἕλληνες.**

Προσωπικὴ κράτησις. Βλ. λ. **Ἐκτέλεσις.**

Προσωπικότης. Ἀνεπίτρεπτος ἡ συμπεριφορὰ τοῦ ἐργοδότου πρὸς τὸν μισθωτὸν κατὰ τρόπον ἀντιβαίνοντα εἰς τὴν ἠθικὴν καὶ προσβάλλοντα τὴν ἀνθρωπίνην ἀξιοπρέπειαν· περιέλευσις τοῦ ἐργοδότου εἰς ὑπερημερίαν κατ' ἄρθρον 349 ἐπ. Α.Κ. ἐπὶ ἐξαναγκασμοῦ μισθωτοῦ εἰς ἀποχώρησιν ἐκ τῆς ἐργασίας, ὡς καθιστῶντος τοῦ ἐργοδότου ἠθικῶς ἀδύνατον κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς καλῆς πίστεως τὴν παροχὴν τῆς ἐργασίας ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ· δικαίωμα τοῦ μισθωτοῦ ἐπὶ τοῦ μισθοῦ του κατ' ἄρθρον 656 Α.Κ., Π 941 σ. 883.

Προϋπηρεσία. Λογιστῶν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ, ΣΕ 1906 σ. 1205.— Ἐφαρμογὴ ὑπ' ἀριθ. 14/1966 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας λογιστῶν καὶ ὁ-

ηθῶν λογιστῶν ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων· ἀπόδειξις προϋπηρεσίας, ΑΠ 155 σ. 831.—Μισθωτοῦ διὰ τὴν λῆψιν ἀδείας μηχανικοῦ συντηρητοῦ παρὰ τοῦ Ὑπουργείου Βιομηχανίας· ἀντίστοιχος ὑποχρέωσις τοῦ μισθωτοῦ διὰ τὴν πιστοποίησιν τῆς προϋπηρεσίας αὐτοῦ· ἀπόρροια τῆς ὑποχρεώσεως ταύτης καὶ τὸν διαδεχθέντα τὸν παλαιὸν ἐργοδότην νέον τοιοῦτον· ἁρμόδιον τὸ διὰ τὴν ἐκδίκασιν τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν δικαστήριον· ἐκτέλεσις τῆς ἀποφάσεως κατ' ἄρθρον 882 § 2 Πολ. Δικονομίας, Π 6489 σ. 27. — Ἰδιότης κατωτέρου ὑγειονομικοῦ ὡς ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου ἐκ τοῦ χρόνου προϋπηρεσίας αὐτοῦ, μὴ ἀποσβεννυμένου τοῦ δικαιώματος του ἐκ τῆς μὴ γνωστοποιήσεως ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ εἰς τὸν ἐργοδότην τῆς προϋπηρεσίας του, ΑΠ 4 σ. 425.— Σύνταξις ἐκ τοῦ Ι.Κ.Α. τῶν ἐξ Αἰγύπτου Ἑλλήνων ὑπηκόων καὶ προϋπηρεσία ἐν Αἰγύπτῳ, ΣΕ 306 σ. 495.— Συνυπολογισμὸς δι' ἐπίδομα πολυετίας καὶ προϋπηρεσίας εἰς ἄλλους ἐργοδότας, χωρὶς νὰ διευκρινίζηται ἐὰν καὶ πότε ὑπεβλήθησαν τὰ οἰκεῖα ταμειακά· ἀπὸ τὴν ὑποβολὴν τῶν ὁποίων ἐξαρτᾶται ἡ προσαύξησις καὶ ὁ χρόνος ἐνάρξεως αὐτῆς· ἀναίρεσις ἀποφάσεως δι' ἔλλειψιν ἐπαρκῶν αἰτιολογιῶν ἐπὶ ζητήματος ἀσκοῦντος οὐσιώδη ἐπιρροὴν εἰς τὴν ἔκβασιν τῆς δίκης, ΑΠ 49 σ. 628.—Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας ἠλεκτροτεχνιτῶν καταστημάτων κλπ.· γνωστοποίησις προϋπηρεσίας, Π 6621 σ. 744.— Ἀσφάλισις δικηγόρων νομικῶν προσώπων ἰδιωτικοῦ δικαίου· ν.δ. 3790/1957· καθορισμὸς συνταξίμου προϋπηρεσίας των περιοριστικῶς εἰς τὴν πρὸ τῆς ἰσχύος τοῦ νομοθετικοῦ διατάγματος ὑπὸ τὴν ἰδιότητα τοῦ δικηγόρου διανυθεῖσαν εἰς τὸ αὐτὸ νομικὸν πρόσωπον, διὰ τὴν ἀσφάλισιν τοῦ προσωπικοῦ τοῦ ὁποίου ἱδρύσατο τὸ Ἀσφαλιστικὸν Ταμεῖον· ἔννοια νεωτέρου ν.δ. 4272/1962, ΣΕ 1906 σ. 1205.— Ἀσφάλισις νομικῶν συμβούλων καὶ δικηγόρων εἰς Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Δημοτικῶν καὶ Κοινοτικῶν Ὑπαλλήλων· ἐξαγορὰ προϋπηρεσίας· ἔννοια ἄρθρου 30 νόμου 4505/1966, ΣΕ 1914 σ. 1551.— Βλ. καὶ λ. **Στρατιωτικὴ Ὑπηρεσία.**

Πρωτοδικεῖα. Διαδικασία ἐνώπιον Πολυμελοῦς Πρωτοδικείου (ἔκδοσις ἀποφάσεως), Ἐγκ. σ. 1188 — Βλ. καὶ λ. **Πολιτικὴ Δικονομία.**

Πταῖσμα. Βλ. λ. **Ἀμέλεια, Δόλος, Ὑπαιτιότης.**

Πτυχία. Βλ. λ. **Μηχανήματα - Μηχανικοί.**

Ρ

Ρυμουλκά. Βλ. λ. **Ναυτικοί.**

Σ

Σερβιτόροι. Ἀξίωσις ἀμοιβῆς ἐκ τοῦ ἄρθρου 659 Α.Κ.· παροχὴ ἐργασίας ὑπὸ σερβιτόρου ἑστιατορίου· ἀνάθεσις εἰς αὐτὸν καὶ ἄλλης ἐργασίας, Π 4008 σ. 481.— Ὑπαλληλικὴ ἰδιότης πτυχιούχων Σχολῆς Τουριστικῶν Ἐπαγγελμάτων· τίνες θεωροῦνται ὑπάλληλοι εἰς τὰς μετὰ τῶν ἐργοδοτῶν των ἐργασιακὰς σχέσεις κατὰ τὸν νόμον 4032/1960· ἔλλειψις ὑπαλληλικῆς ἰδιότητος σερβιτόρου καὶ ἔλλειψις δικαιώματος ἀποζημιώσεως κατ' ἄρθρον 8 § 4 ν.δ. 3789/1957, ΑΠ 73 σ. 485.—Ἀποδοχαὶ καθ' ἡμέραν ἀδείας σερβιτόρων· ἐὰν προκειμένου νὰ ὑπολογισθοῦν αἱ ἀποδοχαὶ ἀδείας τῶν ἀμειβομένων ἐπὶ ποσοστοῖς εἰς βάρος τῶν πελατῶν τῶν ἐπιχειρήσεων (σερβιτόρων) θὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν τὸ κατώτατον ὅριον ἡμερομισθίου ἐργατοτεχνίτου, ἂν τὸ τεκμαρτὸν ἡμερομίσθιον τοῦ Ι.Κ.Α., περὶ οὗ ὁμιλεῖ τὸ ὅ.δ. 15/22.11.1949, ὑπολείπεται τούτου, Γν.Σ. σ. 748, — Ἀποδοχαὶ μαΐτρ κέντρων παλυτελείας, Ἔγγρ. σ. 1165.— Νόμιμοι ἀποδοχαὶ βοηθῶν σερβιτόρων ἑστιατορίων· ἐξασφάλισις τοῦ κατωτάτου ὁρίου ἡμερομισθίου ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, Ἔγγρ. σ. 1416.— Παροχὴ ἐργασίας ὑπὸ περιποιητοῦ (σερβιτόρου) εἰς καφεζαχαροπλαστεῖον· ἄκυρος ἀπόλυσις καὶ ὑποχρέωσις ἐργοδότου, περιελθόντος εἰς ὑπερημερίαν, πρὸς καταβολὴν τοῦ μισθοῦ· ἀμοιβὴ διὰ νομίμων φιλοδωρημάτων· ἐξεύρεσις βάσει τούτων τοῦ ὀφειλομένου μισθοῦ, Π 5023 σ. 1533.— Τεκμαρτὰ ἡμερομίσθια δι' εἰσφορὰς Ι.Κ.Α., Ἐγκ. σ. 441.

Σιδηροβιομηχανία. Ὑπαγωγὴ εἰς τὰς διατηρικὰς ἀποφάσεις περὶ ἐργατοτεχνιτῶν βιομηχανικῶν ἐργοστασίων καὶ ἐργοστασίων αὐτοτελῶν καὶ μὴ σιδηροβιομηχανίας καὶ τῶν ἐργαζομένων εἰς συνεργεῖα ἐπισκευῆς καὶ κατασκευῆς αὐτοκινήτων, θεωρουμένων τῶν μὲν συνεργείων τούτων ὡς ἐργοστασίων ἢ ἐργαστηρίων αὐτοτελῶν καὶ μὴ σιδηροβιομηχανίας, τῶν δὲ ἐργαζομένων εἰς αὐτὰ ἐργατοτεχνιτῶν ὡς ἐμπιπτόντων εἰς μίαν τῶν εἰδικοτήτων, ΑΠ 734 σ. 300.— Καθορισμὸς κατωτάτων ὁρίων ἡμερομισθίων μηχανοτεχνιτῶν, ἤτοι ἐφαρμοστῶν, τορνευτῶν κλπ. βιομηχανικῶν ἐργοστασίων καὶ ἐργαστηρίων αὐτοτελῶν καὶ μὴ σιδηροβιομηχανίας· ἰσχυρὰ καὶ τῶν ἐκ τῶν ἄνω εἰδικοτήτων ἐργαζομένων εἰς συνεργεῖα ἐπισκευῆς καὶ κατασκευῆς αὐτοκινήτων, ΑΠ 724 σ. 681.

Σιδηρόδρομοι. Ἀποδοχαὶ προσωπικοῦ Σ.Ε.Κ.· παροχὴ ἐπιδόματος 5% ἐπὶ τοῦ μισθοῦ τοῦ βαθμοῦ, τὸν ὁποῖον κατέχουσιν οἱ μὴ ἔχοντες βαθμολογικὴν ἐξέλιξιν καὶ παραμένοντες εἰς τὸν αὐτὸν βαθμὸν καὶ ἐξαντλοῦντες τὴν εἰδικὴν ἰσοαρχίαν τῆς κατηγορίας τοῦ προσωπικοῦ τῶν Σ.Ε.Κ. μετ' ἐκάστην τριετίαν παραμονῆς ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ κατ' ἄρθρον 2 § 4 ὅ.δ. 18/5/18.6.1954· ἔννοια διατάξεως, ΑΠ 509 σ. 33.— Ἐφαρμοστέον κατ' ἀρχὴν αἱ διατάξεις τοῦ νόμου 1811/1951 περὶ τοῦ Ὑπαλληλικοῦ Κώδικος καὶ ἐπὶ τοῦ προσωπικοῦ τῶν Σ.Ε.Κ., κριθέντος ὅμως ἀναγκαίας τῆς ρυθμίσεως διὰ ὅ.δ. τῆς καταστάσεως τοῦ προσωπικοῦ πουσπάθεια συνηγῶς ἐνάοξεως ἐφαρμογῆς τοῦ Ὑπαλληλικοῦ Κώδικος ἡ προηγουμένη ἔκδοσις ὅ.δ., θεσπίζοντος τοὺς ἰδιαιτέρους κανόνας περὶ τῆς καταστάσεως τοῦ προσωπικοῦ τῶν Σ.Ε.Κ. δι' ἐκδόσεως Γενικοῦ Κανονισμοῦ· ἐξακολούθησις τῶν πρότερον κρατούντων περὶ τοῦ προσωπικοῦ τούτου, ΑΠ 695 σ. 302.— Σ.Ε.Κ.· ἀποδοχαὶ ἐκτάκτου προσωπικοῦ ἐπὶ συμβάσει ὁρισμένου χρόνου· δυνατὴ ἡ ἐξώ-

ρεσις τοῦ ἐκτάκτου ἐπὶ συμβάσει ὡρισμένου χρόνου προσωπικοῦ τῶν Σ.Ε.Κ. τῆς ρυθμίσεως τῶν ἀποδοχῶν διὰ τοῦ ἀπὸ 18.5/18.6.1954 ν.δ.' καθορισμός τῶν ἀποδοχῶν αὐτῶν ἐλευθέρως διὰ τῆς συμβάσεως, πάντως ὅμως ὄχι διὰ κατωτέρων τῶν ὑπὸ τῶν οἰκείων συλλογικῶν συμβάσεων προβλεπομένων διὰ τὸ προσωπικὸν τῶν ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων τῆς αὐτῆς εἰδικότητος, ὑπὸ τὰς αὐτὰς συνθήκας καὶ ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ ἐργαζομένων' ἐφαρμογὴ καὶ τῆς ὑ.ἀ. 21091/2990/1946 περὶ ἀποζημιώσεως διὰ τοὺς ἐκτὸς ἕδρας ἀπασχολουμένους μισθωτοὺς' ἐπιδόματα πολυπείας, ΑΠ 49 σ. 628.—'Αποδοχαὶ ἐκτάκτου προσωπικοῦ Σ.Ε.Κ.' ρύθμισις ἀποδοχῶν προσωπικοῦ Σ.Ε.Κ. προσλαμβανομένου διὰ συμβάσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου πρὸς ἐκτέλεσιν ἐργασίας, μὴ δυναμένου νὰ εἶναι κατώτερα τῶν ἀποδοχῶν, αἵτινες ἰσχύουν διὰ τὸ προσωπικὸν τῶν ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων' ἔννοια τῶν ἀποδοχῶν τούτων' μισθοὶ πρακτικῶν μηχανικῶν καὶ μηχανοδηγῶν, ΑΠ 280 σ. 949.— 'Αποδοχαὶ προσωπικοῦ σιδηροδρομικῶν δικτύων (Σ.Ε.Κ. - Σ.Π.Α.Π. κλπ.)' καθορισμὸς κατ' ἄρθρον 3 ἐδ. 1 ἀ.ν. 1545/1950 μόνον διὰ κοινῶν ἀποφάσεων τῶν 'Υπουργῶν Μεταφορῶν, 'Εργασίας καὶ Οἰκονομικῶν' ἀναφορὰ τῆς ἐξουσιοδοτήσεως ταύτης εἰς τὸ σύνολον τοῦ προσωπικοῦ τῶν σιδηροδρομικῶν δικτύων, εἰς τὸ ὁποῖον καὶ οἱ μαθηταὶ τεχνῖται' ἀποδοχαὶ τούτων, ΑΠ 224 σ.1083. —Συνταξιοδότησις προσωπικοῦ τῶν ἐν 'Ελλάδι ἀτμηλάτων σιδηροδρόμων' ἔννοια διατάξεως ἄρθρου 21 § 1 ν.δ. 3395/1955 περὶ μὴ καταβολῆς παρὰ τοῦ δικτύου διπλῆς συντάξεως ἢ συντάξεως καὶ ἀποδοχῶν συγχρόνως, οὔτε συντάξεως ἐκ πλείονων συγχρόνως δικτύων' ἀναφορὰ τῆς ἀπαγορεύσεως τῆς καταβολῆς συντάξεως καὶ ἀποδοχῶν συγχρόνως εἰς τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν ἡ σύνταξις προέρχεται ἐξ ἰδίας προηγουμένης ὑπηρεσίας τοῦ ἐργαζομένου καὶ ὄχι εἰς τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν ἡ σύνταξις παρέχεται κατὰ μεταβίβασιν εἰς τοῦτον σχετικοῦ δικαιώματος θανόντος ὑπαλλήλου ἢ συνταξιούχου, ΑΠ 432 σ. 1412.— 'Ηλεκτρικοί' παροχὴ κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 12/1961 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. 'Αθηνῶν περὶ τῶν ὅρων ὁμοιβῆς προσωπικοῦ 'Ελληνικῶν 'Ηλεκτρικῶν Σιδηροδρόμων παγίου προσθέτου μηνιαίου ἐπιδόματος διαννομῆς χιλιομετρικῆς ἀποστάσεως εἰς τοὺς ἐργαζομένους ἐπὶ ἠλεκτρικῶν συρμῶν Πειραιῶς - Κηφισίας, ὡς καὶ ἐπὶ τῶν τροχιοδρόμων γραμμῆς Πειράματος' τίνες δικαιοῦνται τούτων, ΑΠ 644 σ. 96.—'Αποδοχαὶ προσωπικοῦ 'Ελληνικῶν 'Ηλεκτρικῶν Σιδηροδρόμων' παροχὴ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 12/1961 διατητικῆς ἀποφάσεως εἰς τὸ προσωπικὸν τῶν Ε.Η.Σ. προσθέτου παγίου ἐπιδόματος δι' ἑκάστην τριετίαν ὑπηρεσίας, θεωρουμένης ὡς ὑπηρεσίας πάσης παρὰ τοῖς Ε.Η.Σ. διανυθείσης' ἔννοια διατητικῆς ἀποφάσεως' λῆψις τοῦ χρόνου ἀπὸ τῆς τελευταίας συμβάσεως, καταγγελθείσης νομίμως τῆς προηγουμένης καὶ καταβληθείσης τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου 2112/1920 προβλεπομένης ἀποζημιώσεως' παραπομπὴ ὅμως τοῦ ζητήματος εἰς τὴν 'Ολομέλειαν τοῦ 'Αρείου Πάγου, ΑΠ 50 σ. 422.—Χορήγησις κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 12/1961 διατητικὴν ἀπόφασιν εἰς τὸ προσωπικὸν τῆς Α.Ε. 'Ηλεκτρικοὶ Σιδηρόδρομοι παγίου ἐπιδόματος δι' ἑκάστην συμπληρουμένην τριετίαν ὑπηρεσίας' θεωρούμενες ὡς ὑπηρεσίας πάσης παρὰ τοῖς Ε.Η.Σ. διανυθείσης ὑπηρεσίας ὁποιεδήποτε, ἀδιαφόρως ἂν ἡ παροχὴ τῆς ἐργασίας ἐχώρησε συνεχῶς ἢ διακεκομμένως διὰ μιᾶς ἢ πλειόνων διαδοχικῶν συμβάσεων καὶ τυχὸν λύσεως τινὸς τούτων διὰ καταγγελίας καὶ καταβολῆς τῆς κατὰ τὸν νόμον 2112/1920 ἀποζημιώσεως, ΑΠ 'Ολ. 346 σ. 870.—Περιορισμὸς ἀποζημιώσεως ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων δι' ἀπόλυσιν ἐκτὸς ἐφαρμογῆς ἀ.ν. 99/1967 καὶ 173/1967' ἀποζημίωσις κατὰ Γενικὸν Κανονισμὸν Προσωπικοῦ 'Εξωτερικῶν 'Υπηρεσιῶν τῶν 'Ελληνικῶν 'Ηλεκτρικῶν Σιδηροδρόμων, Π 1300 σ. 1337, Π 4508 σ. 1541.—Πρόσληψις καὶ ἀπόλυσις προσθέτων ἀστυφυλάκων' ἀποχώρησις λόγῳ συμπληρώσεως ὁρίου ἡλικίας' ἀναφάρμοστον διατάξεως ἄρθρου 2 νόμου 617/1965 περὶ τροποποιήσεως Γενικοῦ Κανονισμοῦ Προσωπικοῦ Ε.Η.Σ. καὶ ἀποζημιώσεως κατὰ ταῦτα, ΑΠ 468 σ. 1526.—Τεχνῖται ἡμερομίσθια δι' εἰσφορὰς Ι.Κ.Α., 'Εγκ. σ. 441.

Σκοπευτήρια. Τεχνῖται ἡμερομίσθια δι' εἰσφορὰς Ι.Κ.Α., 'Εγκ. σ. 441.

Σπουδαῖος λόγος. Βλ. λ. **'Εργασίας σύμβασις** (παράγρ. 15), **Συνδικαλιστικὰ στελέχη.**

Στιλβωτήρια. Τεχνῖται ἡμερομίσθια δι' εἰσφορὰς Ι.Κ.Α., 'Εγκ. σ. 441.

Στράτευσις. Α'. Προστασία στρατευομένων μισθωτῶν κατὰ ν. 3514/1928. Προστασία στρατευομένων μισθωτῶν κατὰ ν. 3514/1928' ἀναστολὴ συμβάσεως ἐργασίας κατὰ τὴν διάρκειαν στρατεύσεως μισθωτοῦ' ἔναρξις λειτουργίας συμβάσεως' περιορισμὸς ἀπολύσεως' ἀποζημίωσις λόγῳ ἀπολύσεως' προϋπόθεσις ὅμως τοῦ περιορισμοῦ ἀπολύσεως ἡ πραγματικὴ ἐν τῷ στρατῷ ὑπηρεσία τοῦ μισθωτοῦ' ἀναβολὴ ἢ ἀπαλλαγὴ τοῦ μισθωτοῦ' ἐφαρμογὴ ἄρθρων 657, 658 Α.Κ.' δικαίωμα ἀποζημιώσεως νόμων 2112/1920, Π 77 σ. 436.—Προστασία ἀπὸ ἀπολύσεως ἀποστρατευθέντος μισθωτοῦ κατὰ νόμον 3514/1928, ὡς ἐπεξετάθη διὰ τοῦ ἀ.ν. 547/1937' ἀπαγόρευσις ἀπολύσεως ἐπὶ ἓν ἔτος μετὰ τὴν ἐπανάληψιν τῆς ἐργασίας του, εἰμὴ διὰ κατὰ κοινὴν ὁμολογίαν δεδικαιολογημένην αἰτίαν, κρινομένην ὑπὸ τῆς κατ' ἄρθρον 7 ἀ.ν. 244/1936 Πρωτοδικειακῆς 'Επιτροπῆς' ἀπόλυσις λόγῳ διακοπῆς τῶν ἐργασιῶν ἐργοστασίου τοῦ ἐργοδότου ἐξ ἀνυπερθλήτων οἰκονομικῶν δυσχερειῶν' ἀναγκαία καὶ περὶ τούτου ἀπόφασις τῆς 'Επιτροπῆς' δικαιωμένη ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ ἀποζημίωσις' ὑπολογισμὸς αὐτῆς, Ε 219 σ. 1404.—Πρόσληψις ἀντικαταστάτου στρατευθέντος μισθωτοῦ κατ' ἄρθρον 2 νόμου 3514/1928' ἐπάνοδος τῆς ἐργασίας ὑπὸ τοῦ στρατευθέντος καὶ τύχη συμβάσεως ἀντικαταστάτου, Π 221 σ. 614.—'Αποστράτευσις' δικαίωμα ἀδείας, 'Εγγρ. σ. 1104.

Β'. Προστασία ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ κατ' ἀ. ν. 1836/1951 κ.λ.π.

1. Γενικά· προϋποθέσεις προστασίας· προθεσμία αίτήσεως κλπ. Προϋποθέσεις αναγκαστικής τοποθετήσεως πολεμιστού κατ' ά.ν.1836/1951 ή ανεργία αύτοῦ, ΑΠ 394 σ. 1390.—Προϋποθέσεις τοποθετήσεως πολεμιστοῦ τοῦ ά.ν. 1836/1951 εἰς θέσιν ἐκτὸς τῶν λοιπῶν νὰ εἶναι ἄπορος καὶ ἄνεργος· ἀπόδειξις ἀπορίας διὰ βεβαιώσεως τοῦ οἰκείου Κέντρου Προνοίας καὶ ἐπενθύνου δηλώσεως τοῦ προστατευομένου· ἀπόδειξις τῆς ἀνεργίας διὰ βεβαιώσεως τοῦ οἰκείου Γραφείου Εὑρέσεως Ἐργασίας περὶ ἐγγραφῆς τοῦ αἰτοῦντος εἰς τὰς καταστάσεις τῶν ἀνζητούντων ἐργασίαν, ὡς καὶ ἐπενθύνου δηλώσεως τοῦ προστατευομένου ὅτι εἶναι ἄνεργος, ΣΕ 1939 σ. 1203.— Προϋπόθεσις τῆς προστασίας πολεμιστοῦ ἡ ἔναρξις καὶ συνέχισις τῆς λειτουργίας τῆς ἐπιχειρήσεως, Π 9375 σ. 1134.—Ἀποκλειστικὴ προθεσμία τοῦ νόμου πρὸς ὑποβολὴν αἰτήσεως πολεμιστοῦ τοῦ ά.ν. 1836/1951, ἵνα τύχῃ τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου παρεχομένης προστασίας· σκοπὸς τῶν τελευταίων ἐπὶ τοῦ θέματος διατάξεων τοῦ ν.δ. 4185/1961 ἡ ἐκκαθάρισις τῆς ἐκκρεμότητος τῶν εἰς τοποθετήσεις πολεμιστῶν ἀφορωσῶν ὑποθέσεων διὰ τῆς χορηγήσεως μιᾶς τελευταίας τριμήνου ἢ ἑξαμήνου κατὰ τὴν διάκρισιν τοῦ νόμου προθεσμίας πρὸς ὑποβολὴν σχετικῶν αἰτήσεων· ἀκυρότης πράξεως περὶ τοποθετήσεως μετ' ἐκπρόθεσμον αἴτησιν, ΣΕ 2523 σ. 163.—Προθεσμία αἰτήσεως πολεμιστῶν τοῦ ά.ν. 1836/1951 διὰ τὴν ὑπὸ τούτου προστασίαν διὰ τοῦ τελευταίου ν.δ. 4185/1961· σκοπὸς ἡ ἐκκαθάρισις τῆς ἐκκρεμότητος τῶν εἰς τοποθετήσεις πολεμιστῶν ἀφορωσῶν ὑποθέσεων διὰ τῆς χορηγήσεως μιᾶς τελευταίας προθεσμίας πρὸς ὑποβολὴν σχετικῶν αἰτήσεων· θεώρησις ὡς καταργηθείσης διὰ τοῦ ν.δ. 4185/1961 τῆς διατάξεως περὶ δυνατότητος παραδοχῆς ὑπὸ τῶν Συμβουλίων εἰς ὅλως ἐξαιρετικὰς περιπτώσεις ἐκπροθέσμου αἰτήσεως· ἀκυρότης πράξεως περὶ τοποθετήσεως πολεμιστοῦ ὑποβληθείσης ἐκπροθέσμως αἰτήσεως, ΣΕ 3272 σ. 283. —Προθεσμία νόμου πρὸς ὑποβολὴν αἰτήσεως πολεμιστοῦ τοῦ ά.ν. 1836/1951, προκειμένου νὰ τύχῃ τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου τούτου προστασίας· δυνατὴ ἡ ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου εἰς ὅλως ἐξαιρετικὰς περιπτώσεις παραδοχὴ ἐκπροθέσμου αἰτήσεως, μὴ καταργηθείσης τῆς περὶ τούτου διατάξεως διὰ τοῦ ν.δ. 4185/1961· ἐξαιρετικὴ περίπτωσις, ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῆς διατάξεως δι' ἀποδοχὴν ἐκπροθέσμου αἰτήσεως, τὸ γεγονὸς ὅτι ὁ προστατευόμενος πολεμιστής, μὴ ὢν ἄνεργος κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀπολύσεώς του ἐκ τοῦ στρατοῦ, κατέστη μετὰ τὴν παρέλευσιν τῆς προθεσμίας ταύτης ἄνεργος συνεπείᾳ ἀπολύσεώς του ἐκ τῆς ἐργασίας, ΑΠ 663 σ. 164.—Ἀναγκαστικὴ τοποθέτησις πολεμιστῶν εἰς ἐπιχειρήσεις· δεδικασμένον διὰ τὰ πολιτικὰ δικαστήρια ἐξ ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, ΑΠ 489 σ. 1460. —Ἀπαράδεκτος προσβολὴ πράξεως τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τοῦ στρατοῦ, συγχωνευθείσης ταύτης εἰς τὴν ἐπὶ προσφυγῆς κατ' αὐτῆς ἐκδοθεῖσαν ἀπόφασιν τοῦ Δευτεροβαθμίου Συμβουλίου, ΣΕ 1252 σ. 816. — Ὑποχρέωσις τοῦ ὑπὸ τοῦ ά.ν. 1836/1951 προστατευομένου ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως αὐτῷ τῆς περὶ τοποθετήσεώς του ἀποφάσεως τοῦ οἰκείου Συμβουλίου παρουσιασθῇ πρὸς ἀνάληψιν ἐργασίας· στέρησις τῆς προστασίας ἐν περιπτώσει μὴ ἐμπροθέσμου παρουσιάσεως ἢ μὴ ἀποδοχῆς τῆς θέσεως, εἰς ἣν ἐτοποθετήθη, ἐκτὸς ἐὰν ἀπολύτως δεδικαιολογημένοι λόγοι, κριθέντες ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου Συμβουλίου, αἰτιολογοῦν τὴν μὴ ἀνάληψιν ὑπηρεσίας, ΣΕ 597 σ. 545.

2. Τοποθέτησις κατ' ἄρθρον 3 § 1 ά.ν. 1836/1951, 3 ν.δ. 4185/1961· προϋποθέσεις· ποσοστὸν προσληπτέων· ὑπολογισμός· χρησιμοποίησις κλπ. Ὑποχρέωσις κατ' ἄρθρον 3 ά.ν. 1836/1951, ὡς ἐτροποποιήθη δι' ἄρθρου 4 § 1 ν.δ. 2657/1953, πάσης ἐπιχειρήσεως ἢ ἐκμεταλλεύσεως, ἐφ' ὅσον ἀπασχολεῖ κατὰ τὴν ἔκδοσιν τῆς περὶ τοποθετήσεως ἀποφάσεως προσωπικὸν πλέον τῶν 15, ὅπως προσλαμβάνῃ πολεμιστὰς ἐκ τῶν ἐν ἄρθρῳ 1 § 1 αὐτοῦ κατὰ ποσοστὸν 7% τοῦ παρ' αὐτῆς ἀπασχολουμένου προσωπικοῦ, ἀνεξαρτήτως ὑπάρξεως ἢ μὴ κενῶν θέσεων, ΣΕ 2590 σ. 161, ΣΕ 3077 σ. 209, ΣΕ 1380 σ. 813, Γν.Σ. σ. 1091.—Ἐξουσία Ὑπουργοῦ Ἐργασίας κατ' ἄρθρον 12 ν.δ. 2657/1953 διὰ μείωσιν ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει τοῦ ποσοστοῦ ὑποχρεωτικῆς προσλήψεως πολεμιστῶν, προκειμένου περὶ ὑποχρέων τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ά.ν. 1836/1951, ἐφ' ὅσον αἱ ἐργασίαι τῶν ὑποχρέων ἔχουσιν ἀναστληθῆ οὐσιαστικῶς ἢ δὲν δύνανται ἐπωφελῶς νὰ λειτουργήσουσιν ἢ προφανῶς ἡ συνέχισις τῶν ἐργασιῶν των ἐπιφέρει ζημίας· ἔννοια διατάξεως· ἀναγκαία αἰτιολογία τῆς ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ, ΣΕ 2590 σ. 161.—Μείωσις ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ποσοστοῦ ὑποχρεωτικῆς προσλήψεως πολεμιστῶν, λυομένης ὑποχρεωτικῶς τῆς σχέσεως ἐργασίας, Π 9375 σ. 1134.—Ὑπολογισμὸς τοῦ ἀριθμοῦ τῶν προσληπτέων πολεμιστῶν ἐπὶ ἐπιχειρήσεων διατηρουσῶν ὑποκαταστήματα ἢ Ὑπηρεσίας εἰς πλείονας νομούς, ὄχι τῆς δυνάμεως ἑκάστης Περιφερειακῆς Ὑπηρεσίας αὐτοτελῶς, ἀλλὰ τοῦ συνόλου τοῦ προσωπικοῦ τῆς ἐπιχειρήσεως· ἐνέργεια τῆς κατανομῆς ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῆς ἕδρας κατὰ διακριτικὴν εὐχέρειαν, ἐλεγχομένην μόνον δι' ὑπέρβασιν τῶν ἀκραίων ὁρίων αὐτῆς, ΣΕ 1128 σ. 815.—Ὑπολογισμὸς ἀριθμοῦ προσληπτέων ὑπὸ ἐπιχειρήσεων μὲ Περιφερειακὰς Ὑπηρεσίας· λῆψις ὑπ' ὄψιν τῆς ὑποχρέου ἐπιχειρήσεως ὡς συνόλου καὶ θέσις ὡς βάσεως πρὸς ἐξεύρεσιν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν προσληπτέων ὄχι τῆς δυνάμεως ἑκάστης Περιφερειακῆς Ὑπηρεσίας αὐτοτελῶς, ἀλλὰ τοῦ συνόλου τοῦ προσωπικοῦ τῆς ὅλης ἐπιχειρήσεως, γινομένης πρωτίστως τῆς διακρίσεως τῶν προσληπτέων κατὰ φῦλον καὶ κατὰ κατηγορίας· κατανομὴ τούτων, ΣΕ 2264 σ. 1331.—Ὅριον ἡλικίας διὰ τὰς βάσει τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ά.ν. 1836/1951 ἀναγκαστικὰς τοποθετήσεις πολεμιστῶν, ἐφ' ὅσον ὑφίστανται κανόνες, διὰ τῶν ὁποίων θεσπίζεται ἐξ ἀντικειμένου δίκαιον περὶ τοῦ ὁρίου ἡλικίας διὰ τὴν εἰς τὴν συγκεκριμένην ἑκάστοτε ἐπιχείρησιν πρόσληψιν προσωπικοῦ

Κανονισμός Υπηρεσίας Α.Ε.Π. δέν θέτει κανόνας δι' αντικειμένου δικαίου, δεσμεύοντας τήν Διοίκησιν καί τήν παρ' αὐτῆ ἀναγκαστικήν τοποθέτησιν πολεμιστῶν, ΣΕ 3277 σ. 340.—Χρησιμοποίησις ὑπό τῶν ἐργοδοτῶν τῶν τοποθετουμένων ὑπό τῶν Συμβουλίων ἀναλόγως τῶν σωματικῶν αὐτῶν ἱκανοτήτων, γραμματικῶν ἢ τεχνικῶν γνώσεων καί λοιπῶν προσόντων αὐτῶν, μή δικαιουμένων τῶν Συμβουλίων νά τοποθετῶσι πολεμιστάς εἰς ὡρισμένην εἰδικότητα ἢ ὡρισμένην θέσιν, εἰμή μόνον ὑπό μίαν τῶν τριῶν μνημονευομένων ἐν τῷ νόμῳ ἰδιοτήτων, ἤτοι ὡς ὑπαλλήλων, ἐργατοτεχνιτῶν ἢ ὑπηρετῶν, ΣΕ 3077 σ. 209.—Ἀναγκαστική πρόσληψις πολεμιστῶν κατ' ἄρθρον 3 ἀ.ν. 1836/1951 καί χρησιμοποίησις ὑπό τῶν ἐργοδοτῶν ἀναλόγως τῶν προσόντων αὐτῶν, ἱκανοτήτων, γραμματικῶν ἢ τεχνικῶν γνώσεων καί λοιπῶν προσόντων αὐτῶν· τοποθέτησις ὅμως ὑπό τήν ἰδιότητα ὑπαλλήλου ἐργατοτεχνίτου ἢ ὑπηρέτου καί ὄχι εἰς ὡρισμένην εἰδικότητα ἢ θέσιν, μή περιλαμβανομένων εἰς τήν ἔννοιαν τοῦ ὑπαλλήλου τῶν ἀσκούντων τό ἰατρικόν ἐπάγγελμα, ἐφ' ὅσον ἡ τοποθέτησις τον γίνεται ὑπό τήν ἰδιότητά των ταύτην, ΣΕ 1380 σ. 813.— Ἔννοια ἄρθρου 3 § 5 ἀ.ν. 1836/1951· χρησιμοποίησις τῶν ἀναγκαστικῶς τοποθετουμένων πολεμιστῶν τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 ὑπό τοῦ ἐργοδότου ἀναλόγως τῶν σωματικῶν αὐτῶν ἱκανοτήτων κλπ., τῆς κρίσεως τοῦ δικαστηρίου τῆς οὐσίας περί προσηκούσης ἢ μή χρησιμοποιήσεως μή ὑποκειμένης εἰς τόν ἔλεγχον τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἐπιτυλασσομένων πάντως τῶν ὁρισμῶν τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ., ΑΠ 210 σ. 731.— Χρησιμοποίησις κατ' ἄρθρον 3 § 5 ἀ.ν. 1836/1951 ἀναγκαστικῶς τοποθετουμένων πολεμιστῶν ὑπό τῶν ἐργοδοτῶν ἀναλόγως τῶν σωματικῶν αὐτῶν ἱκανοτήτων κλπ.· δικαίωμα ἐργοδότου εἰς μείωσιν τοῦ μισθοῦ, ἐφ' ὅσον ὁ μισθωτός περιέρχεται εἰς διαρκῆ μερικήν ἀνικανότητα πρός ἐργασίαν ἐκ λόγων φυσικῶν ἢ νομικῶν, δυναμένης τῆς μειώσεως τοῦ μισθοῦ νά πραγματοποιηθῇ διά τῆς μετατάξεως εἰς ἄλλην ὑποδεεστέραν ἐπαγγελματικήν κατηγορίαν· ὄργησις τοῦ μισθωτοῦ εἰς παροχήν ἐργασίας ἀναλόγου πρός τάς δυνάμεις του, ἀξιώσαντος τήν καταβολήν τοῦ αὐτοῦ μισθοῦ· περιέλευσις τούτου εἰς ὑπερημερίαν καί ἔλλειψις δικαιώματος μισθοῦ, ΑΠ 17548 σ. 1462.— Τοποθέτησις πολεμιστῶν ὑπό τῶν Συμβουλίων εἰς ἐπιχειρήσεις ὑπό μίαν τῶν ἐν ἄρθρῳ 3 ἀ.ν. 1836/1951 ἰδιοτήτων, ἤτοι ὡς ὑπαλλήλων ἢ ἐργατοτεχνιτῶν ἢ κλητήρων· δικαίωμα ὅμως τοῦ ἐργοδότου ὁ καθορισμός εἰδικώτερον τῆς συγκεκριμένης θέσεως ὑπαλλήλου, ἐργατοτεχνίτου ἢ κλητῆρος, εἰς τήν ὁποίαν θά χρησιμοποιηθῇ ὁ τοποθετηθείς· ἔκπτωσις τοῦ δικαιώματος τούτου κατά δικαίαν κρίσιν κατ' ἄρθρον 371 Α.Κ.· παραπομπή εἰς Ὁλομέλειαν Ἀρείου Πάγου τοῦ ζητήματος ἂν ἡ κρίσις τοῦ δικαστηρίου ὑπόκειται εἰς τόν ἔλεγχον τοῦ Ἀρείου Πάγου, ΑΠ 737 σ. 210. —Σχέσις ἀναγκαστικῶς προσληφθέντος πολεμιστοῦ· τοποθέτησις εἰς Ἀγροτικήν Τράπεζαν καί προϋποθέσεις προαγωγῆς· χρησιμοποίησις τῶν τοποθετουμένων ὑπό τῶν Συμβουλίων πολεμιστῶν κατ' ἄρθρον 3 § 5 ἀ.ν. 1836/1951, τῆς προαγωγῆς καί πειθαρχίας αὐτῶν διεπομένης ὑπό τῶν διατάξεων τῶν νόμων, διατεταγμένων, εἰδικῶν κανονισμῶν καί συλλογικῶν συμβάσεων, αἵτινες ἰσχύουσι διά τό λοιπόν προσωπικόν τῆς ἐπιχειρήσεως· ἀναγκαία διά τήν προαγωγήν τοῦ ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντος πολεμιστοῦ εἰς τήν Τράπεζαν ἡ πραγματική ὑπηρεσία αὐτοῦ ἐπί ἕν ἔτος εἰς Περιφερειακήν Ὑπηρεσίαν τῆς Τραπέζης, ΑΠ 549 σ. 8.— Λεδικασμένον ἐξ ὁριστικῆς καί τελεσιδίκου ἀποφάσεως καί ὡς πρός τήν νέαν ἀγωγήν μετ' ἄρνησιν ἐπιχειρήσεως πρός ἀποδοχήν ὑπηρεσιῶν ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντος πολεμιστοῦ τοῦ ἀ.ν. 1836/1951· ἁρμοδιότης κατά τόπον Κεντρικοῦ Συμβουλίου προστασίας πολεμιστῶν· τοποθέτησις πολεμιστοῦ ὑπ' αὐτοῦ καί χρησιμοποίησις εἰς τό κεντρικόν κατάστημα ἢ ὑποκατάστημα τῆς ἐπιχειρήσεως, τά κείμενα εἰς τήν περιφέρειαν τοῦ τοποθετήσαντος τούτου Συμβουλίου· ἐπίσγεσις ὑπό τοῦ μισθωτοῦ τῆς ἐργασίας αὐτοῦ, Π 7023 σ. 285.—Περίπτωσις τοποθετήσεως ὡς ὑπαλλήλου ἔχοντος τήν ἰδιότητα δικηγόρου· καθαίρεσις ὑπό τοῦ ἄρθρου 63 § 3 ν.δ. 3026/1954 μόνον ἀσυμβιβάστου πρός τό δικηγορικόν λειτούργημα πάσης ἐμμίσθου ὑπηρεσίας παρά φυσικῷ ἢ νομικῷ προσώπῳ καί ὄχι κωλύματος διά τήν ἀπόλυσιν τῆς δευτέρας θέσεως, μή ὁριζομένου εἰς τόν Κώδικα περί Δικηγόρων ἢ εἰς διάταξιν τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 ὡς συνεπείας τῆς παραβάσεως τῆς ἀσυμβατότητος τῆς συμβάσεως, ΑΠ 394 σ. 1390. —Θέσπισις διά τοῦ ἄρθρου 1 § 1 τοῦ ν.δ. 4185/1961 ὑποχρεώσεως καί τοῦ Δημοσίου καί Ν.Π.Δ.Δ. ὅπως προσλαμβάνουν εἰς τάς ὑπηρεσίας των πολεμιστάς διά σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου κατά τάς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, Γν. Σ. σ. 1091, Π 9375 σ. 1134.

3. **Τοποθέτησις δικηγόρων (ἄρθρον 3 § 3 ἀ.ν. 1836/1951).** Ἀναγκαστικός διορισμός πολεμιστοῦ δικηγόρου εἰς Τράπεζαν· μηνιαῖα εἰσοδήματα αὐτοῦ ὡς προϋπόθεσις τῆς κατά νόμον προστασίας του· κατάργησις διά τοῦ ἄρθρου 3 § 2 ν.δ. 4547/1966, ἀφ' ἧς ἴσχυσε, τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 4 § 5 ν.δ. 2657/1953 περί μηνιαίων εἰσοδημάτων τῶν ἐπαγγελμάτων διά τόν ἀναγκαστικόν διορισμόν αὐτῶν κατ' ἄρθρον 3 § 3 ἀ.ν. 1836/1951, ἀπαιτουμένης ἐνόσῳ βεβαιώσεως τούτων ἐνώπιον Εἰρηνοδίκου ἢ συμβολαιογράφου ὅτι δέν κατέχουν ἔμμισθον θέσιν παρ' οἱῳδήποτε νομικῷ προσώπῳ δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ δικαίου· ἀνεπηρέαστον τοῦ κύρους τῆς διοικητικῆς περί διορισμοῦ τοῦ δικηγόρου πράξεως ἐκ τοῦ ὅτι εἶχεν οὗτος τιμωρηθῇ διά πειθαρχικῆς ποινῆς, μή προκύπτοντος τούτου ἐκ διατάξεώς τινος τοῦ ἀ.ν. 1836/1951· δυνατή ἐνδεχομένως ἐν ὄψει τῶν ἐν ἑκάστῃ συγκεκριμένῃ περιπτώσει ὑφισταμένων ἰδιαιτέρων συνθηκῶν κίνησις τῆς διαδικασίας ἀπολύσεως τοῦ διορισθέντος δικηγόρου, ΣΕ 2779 σ. 5.—Ἀναγκαστικός διορισμός δικηγόρου εἰς νομικόν πρόσωπον ἰδιωτικοῦ δικαίου· ἀπορριπτέοι λόγοι ἀκυρώσεως

στρεφόμενοι κατά της πράξεως του Κεντρικού Συμβουλίου προστασίας απολυομένων εκ του στρατού, αφορώντες όμως αποκλειστικώς και μόνον την προσβαλλομένην απόφασιν του Υπουργού Εργασίας, ΣΕ 309 σ. 418.—Καθορισμός κατ' έτος υπό του Υπουργού Εργασίας κατ' άρθρον 3 § 3 ά.ν. 1836/1951 των υποχρεώσεων εις πρόσληψιν ένος δικηγόρου πολεμιστού αναγκαία ή υπό του Υπουργού Εργασίας διαπίστωσις της ανάγκης των υπηρεσιών δικηγόρου ή της επαρκείας των παρά τοις υποχρέοις υπηρετούντων τυχόν δικηγόρων, ως επίσης και των οικονομικών δυνατοτήτων εκάστου των νομικών τούτων προσώπων· άκυρος απόφασις του Υπουργού Εργασίας ως αναιτιολογήτος, ΣΕ 1503 σ. 925.— Υποχρέωσις του Υπουργού Εργασίας, καθορίζοντος τα υπόχρεα προς πρόσληψιν πολεμιστού δικηγόρου νομικά πρόσωπα ή απαλλάσσοντος ορισμένα εξ αυτών της υποχρεώσεως προς διατήρησιν προσληφθέντος υπ' αυτών, προς εξακρίβωσιν των οικονομικών δυνατοτήτων εκάστου νομικού προσώπου προς πρόσληψιν ή περαιτέρω διατήρησιν δικηγόρου, ως και την ανάγκην του νομικού προσώπου προς πρόσληψιν ή διατήρησιν δικηγόρου διά την παροχήν των νομικών αυτού υπηρεσιών· ανακλητή διά το μέλλον η πράξις περί διορισμού δικηγόρου ανεξαρτήτως του διαρρεύσαντος χρόνου, ΣΕ 2193 σ. 1261.— Ισχύς αποφάσεως Υπουργού Εργασίας περί διορισμού δικηγόρου αναγκαστικής διορισμός δικηγόρου πολεμιστού εις Δήμον· ισχύς της επί τη βάσει του άρθρου 3 § 3 του ά.ν. 1836/1951 εκδιδομένης κατ' έτος αποφάσεως του Υπουργού Εργασίας περί καθορισμού των υποχρέων εις πρόσληψιν δικηγόρων νομικών προσώπων απεριορίστως μέχρι της δια νεωτέρας ομοίας αποφάσεως ανακλήσεως ή καταργήσεως αυτής, του Υπουργού μη υποχρεουμένου εις έκαστην των ετησίων αποφάσεών του όπως μνημονεύη και τα δια προγενεστέρων αποφάσεών του καταστάντα υπόχρεα εις πρόσληψιν δικηγόρου νομικά πρόσωπα, διατηρούντα την υποχρεωσίν των μέχρι της δια νεωτέρας αποφάσεως απολλαγής των· δικαιολογητικά δικηγόρου προς διορισμόν οικειοθελής πρόσληψις άλλου ανατέρου δικηγόρου και αναγκαστικός διορισμός δικηγόρου, ΣΕ 1591 σ. 927.— Αναγκαστικός διορισμός δικηγόρων πολεμιστών κατ' άρθρον 3 ά.ν. 1836/1951· υποχρέωσις του Υπουργού Εργασίας προς διαπίστωσιν εκάστοτε των οικονομικών δυνατοτήτων εκάστου εκ των υποχρέων προς πρόσληψιν δικηγόρων πολεμιστών, ως και την τυχόν επάρκειαν των παρ' αυτοίς υπηρετούντων δικηγόρων, μη αιρομένης της υποχρεώσεως εκ προηγηθείσης ελευθέρας προσλήψεως έτερου δικηγόρου, έστω και αν ούτος συγκεντρώνη τα προς αναγκαστικήν τοποθέτησιν προσόντα, ΣΕ 1480 σ. 1132.— Ανάκλησις πράξεως αναγκαστικής προσλήψεως δικηγόρου πολεμιστού· εξουσιοδότησις του Υπουργού Εργασίας κατ' άρθρον 3 § 3 ά.ν. 1836/1951· υποχρέωσις του Υπουργού Εργασίας, καθορίζοντος τα υπόχρεα προς πρόσληψιν πολεμιστού δικηγόρου νομικά πρόσωπα ή απαλλάσσοντος ορισμένα εξ αυτών της υποχρεώσεως προς διατήρησιν προσληφθέντος υπ' αυτών, προς εξακρίβωσιν των οικονομικών δυνατοτήτων εκάστου νομικού προσώπου προς πρόσληψιν ή περαιτέρω διατήρησιν δικηγόρου, ως και την ανάγκην του νομικού προσώπου προς πρόσληψιν ή διατήρησιν δικηγόρου δια την παροχήν των νομικών αυτού υπηρεσιών· ανακλητή δια το μέλλον η πράξις περί διορισμού δικηγόρου ανεξαρτήτως του διαρρεύσαντος χρόνου, ΣΕ 2193 σ. 1261.— Περίπτωσις τοποθετήσεως ως υπαλλήλου έχοντος την ιδιότητα δικηγόρου· καθιέρωσις υπό του άρθρου 63 § 3 ν.δ. 3026/1954 μονίμου αναθεβάστου προς το δικηγορικόν λειτούργημα πάσης εμμίσθου υπηρεσίας παρά φυσικώ ή νομικώ προσώπω και όχι κωλύματος δια την ανάληψιν της δευτέρας θέσεως, μη οριζομένου εις τον Κώδικα περί δικηγόρων ή εις διάταξιν του ά.ν. 1836/1951 ως συνεπείας της παραβάσεως της ακινητότητος της συμβάσεως, ΑΠ 394 σ. 1390.— Εξουσία Υπουργών δια λήξιν σχέσεως δικηγόρων, Γν. Σ. σ. 1585. — Ακύρωσις πράξεως τοποθετήσεως πολεμιστού· αναδρομική ισχύς νέας πράξεως περί τοποθετήσεως πολεμιστού του ά.ν. 1836/1951· αναγκαστικός διορισμός πολεμιστού δικηγόρου εις Τράπεζαν· εξουσία Υπουργού Εργασίας και άσκησις αυτής· ισχνασμός περί μειωμένης ικανότητος του διορισθέντος, ΣΕ 2165 σ. 1139.

4. **Ακύρωσις ή ανάκλησις πράξεως περί τοποθετήσεως πολεμιστού· συνέπειαι· έκδοσις νέας πράξεως· τοποθέτησις εις άλλην επιχείρησιν κλπ.** Ακύρωσις πράξεως περί τοποθετήσεως πολεμιστού· έκδοσις νέας υποκαταστάσεως εις την θέσιν της ακυρωθείσης· παραδοχή εις Ολομέλειαν Αρείου Πάγου του ζητήματος εάν η εκ του άρθρου 50 § 4 του νόμου 3713/1929 αρχή, καθ' ην ακυρουμένης διοικητικής πράξεως δια τυπικούς λόγους και δη δι' έλλειψιν νομίμου αιτιολογίας η εκδιδομένη νέα πράξις, εφ' όσον έχει το αυτό προς την ακυρωθείσαν περιεχόμενον και εγένετο εντός εύλογου χρόνου, κέκτηται κατ' εξαίρεσιν ισχύν ανατρέχουσαν εις τον χρόνον της εκδόσεως της αρχικής πράξεως, εφαρμόζεται και επί διοικητικής πράξεως τοποθετήσεως πολεμιστών κατ' ά. ν. 1836/1951, ΑΠ 139 σ. 547.— Ακύρωσις υπό του Συμβουλίου Επικρατείας πράξεως περί τοποθετήσεως πολεμιστού· συνέπεια κατά τον νόμον 3713/1928· παύσις ισχυσάσης της προϋποθέσεως ύπάρξεως εξηναγκασμένου εργασιακού δεσμού μεταξύ των διαδίκων δια της ακυρωτικής της πράξεως περί τοποθετήσεως πολεμιστού του ά.ν. 1836/1951 αποφάσεως του Συμβουλίου Επικρατείας, επαγομένης νόμιμον κατάργησιν έναντι πάντων είτε πρόκειται περί κανονιστικής, είτε περί ατομικής πράξεως (άρθρον 50 νόμου 3713/1928), ΑΠ 596 σ. 83.— Ακύρωσις πράξεως τοποθετήσεως πολεμιστού και έκδοσις νέας· αναδρομική ισχύς της νέας διοικητικής πράξεως· δυνατότης της Διοικήσεως, ακυρωθείσης υπό του Συμβουλίου Επικρατείας διοικητικής πράξεως δι' έλλειψιν αιτιολογίας, όπως, επανερχομένη επί υποθέσεως και κρίνου-

σα βάσει των κατά τον χρόνον έκδόσεως της ακυρωθείσης πράξεως πραγματικών δεδομένων, επαναλάβη ητιολογημένες το περιεχόμενον αυτής διά νέας πράξεώς της, προσδίδουσα εις ταύτην ισχύν ανατρέχουσαν εις τον χρόνον εκδόσεως της ακυρωθείσης· παραπομπή του ζητήματος εις Ολομέλειαν Συμβουλίου Επικρατείας, ΣΕ 242 σ. 342.— Ακύρωσις υπό του Συμβουλίου Επικρατείας διοικητικής πράξεως δια τυπικούς λόγους, ήτοι δι' έλλειψιν νομίμου αιτιολογίας· έκδοσις νέας πράξεως κατ' άρθρον 50 § 4 νόμου 3713/1928· αρχή αναδρομικής ισχύος της νέας πράξεως· ανεπιφύλακτος όμως δοθείσης επιβαλλεται βάρος εις τον μη εύθυνόμενον διοικούμενον· ακύρωσις πράξεως περί τοποθετήσεως πολεμιστού και έκδοσις νέας, ΑΠ 350 σ. 874.— Ακύρωσις πράξεως τοποθετήσεως πολεμιστού· αναδρομική ισχύς της νέας διοικητικής πράξεως· επανάληψις υπό της Διοικήσεως διοικητικής πράξεως μετ' ακύρωσιν υπό του Συμβουλίου της Επικρατείας, απηλλαγμένης του δι' ο ή ακύρωσις ελαττώματος· πρόσδοσις εις ταύτην αναδρομικής ισχύος άλλοτε μεν επιβεβλημένη, λόγω της φύσεως της πράξεως, άλλοτε δε απλώς επιτρεπτή· περιπτώσεις· αναδρομική ισχύς νέας πράξεως περί τοποθετήσεως πολεμιστού του ά.ν. 1836/1951· αναγκαστικός διορισμός πολεμιστού δικηγόρου εις Τράπεζαν· έξουσία Υπουργού Εργασίας και άσκησις αυτής· ισχυρισμός περί μειωμένης ικανότητος του διορισθέντος, ΣΕ 2165 σ. 1139.— Ακύρωσις υπό Συμβουλίου Επικρατείας πράξεως περί διορισμού πολεμιστού δικηγόρου δεδικασμένον· έκδοσις νέας ητιολογημένης πράξεως εντός εύλογου χρόνου και άστικαι συνέπειαι, ΙΙ 20499 σ. 9.— Χαρακτήρ της αποφάσεως του Κεντρικού Συμβουλίου προστασίας απολυομένων εκ του στρατού περί αναγκαστικής τοποθετήσεως πολεμιστού ως μισθωτού ως ατομικής διοικητικής πράξεως, υποκειμένης εις ανάκλησιν, εφ' όσον δεν απαγορεύεται αύτη, πλην άλλων περιπτώσεων και όσάκις υπάρχει συναίνεσις του εφ' ω εξεδόθη ή απόφασις· αιτιολογία της περί ανακλήσεως αποφάσεως, ΑΠ 51 σ. 417.— Ανάκλησις πράξεως περί τοποθετήσεως πολεμιστού· απαγορευτικόν εκ νέου τοποθετήσεως εις έτέραν επιχείρησιν προστατευομένου υπό του ά.ν. 1836/1951, όστις υπό την ιδιότητά του ταύτην είχεν ήδη τοποθετηθή εις επιχείρησιν, εξ ής απεχώρησεν κατόπιν ανακλήσεως της πράξεως τοποθετήσεως, ειμή μόνον εξαιρετικώς δι' ειδικής ητιολογημένης αποφάσεως του αρμοδίου Συμβουλίου, συντρέχοντος απολύτως δεδικαιολογημένου λόγου ανακλήσεως της αρχικής τοποθετήσεως του πολεμιστού και επανατοποθετήσεως αυτού εις νέαν θέσιν, ΣΕ 597 σ. 545, ΣΕ 1252 σ. 816.— Ανάκλησις πράξεως περί τοποθετήσεως πολεμιστού· επανατοποθέτησις μετά ταύτην εις νέαν επιχείρησιν· ανεπίτρεπτος ή εκ νέου τοποθέτησις πολεμιστών του ά.ν. 1836/1951, οίτινες υπό την ιδιότητά των ταύτην είχον ήδη τοποθετηθή εις επιχειρήσεις και εξ ων απεχώρησαν, κατόπιν ανακλήσεως της πράξεως τοποθετήσεως, εις έτέραν επιχείρησιν, ειμή μόνον εξαιρετικώς και εις τας περιπτώσεις τας ειδικώς υπό του νόμου προβλεπομένας, άλλα και εις πάσαν έτέραν περίπτωσιν επαρξεως δι' ειδικής ητιολογημένης αποφάσεως του αρμοδίου Συμβουλίου απολύτως δεδικαιολογημένου λόγου ανακλήσεως της αρχικής τοποθετήσεως του πολεμιστού, ΣΕ 2266 σ. 1262.— Ανάκλησις πράξεως περί αναγκαστικής τοποθετήσεως πολεμιστού· προθεσμία υποβολής αίτήσεως πολεμιστού δι' αναγκαστικήν τοποθέτησιν· αρχαί του Διοικητικού Δικαίου περί ανακλήσεως διοικητικών πράξεων· ανάκλησις παρανόμων ατομικών διοικητικών πράξεων εντός εύλογου χρόνου, ΙΙ 13013 σ. 1353. — Ανάκλησις πράξεως περί τοποθετήσεως εις θέσιν πολεμιστού μεταγενεστέρα τοποθέτησις εις άλλην επιχείρησιν· λόγος αναιρέσεως κατ' αποφάσεως του Πρωτοδικείου ότι παρεβιάσθησαν υπό τούτου αι διατάξεις του ά.ν. 1836/1951, ως ετροποποιήθη υπό του ν.δ. 2657/1953, δεχθέντος του Πρωτοδικείου ως έγκυρον ανακλητικήν πράξιν τοποθετήσεως πολεμιστού εις επιχείρησιν και επανατοποθέτησιν εις άλλην, επιδικασθέντων ούτω μισθών εξ υπερημερίας της αναιρεσειούσης (δευτέρας επιχειρήσεως)· παραπομπή εις Ολομέλειαν Αρείου Πάγου, ών ζητήματος γενικωτέρου ενδιαφέροντος, ΑΠ 445 σ. 1391.

5. **Αντικατάστασις.** Αντικατάστασις αναγκαστικώς τοποθετηθέντος πολεμιστού· αίτησις εργοδότου προς το Συμβούλιον και προθεσμία αντικαταστάσεως· εφαρμογή του Συμβουλίου προστασίας απολυομένων εκ του στρατού δι' αντικατάστασιν αναγκαστικώς τοποθετηθέντος πολεμιστού κατ' άρθρον 11 ά.ν. 1836/1951, ως ετροποποιήθη δι' άρθρου 10 ν.δ. 2657/1953, εντός 30 ημερών από της υποβολής αίτήσεως του εργοδότου, μη δικαιουμένου του Συμβουλίου να ελέγξη τον τυχόν εκ περισσού προβαλλόμενον λόγον και να προέλθη εις ανάκρισιν της αίτήσεως· χρόνος αποβολής της αίτήσεως, ΙΙ 3955 σ. 1335.

6. **Απόλυσις.** Επιτροπή απόλυσης των αναγκαστικώς τοποθετηθέντων πολεμιστών κατόπιν αποφάσεως της επιτροπής του άρθρου 7 του ά.ν. 244/1936 μεταξύ των άλλων και δι' αποδεδειγμένην ακαταλληλότητα και ανάρμοστον συμπεριφοράν· ανέλεγκτος ή ουσιαστική εκτίμησις του αρμοδίου οργάνου, ΣΕ 2206 σ. 1259.— Αναγκαστική τοποθετησις πολεμιστού του ά.ν. 1836/1951 εις το Δημόσιον δι' άορίστου χρόνου· δυνατή απόλυσις μόνον δια τους περιοριστικώς εις τον νόμον αναφερομένους λόγους και κατά την εν αυτώ διαδικασίαν· μείωσις υπό του Υπουργού Εργασίας ποσοστού εποχρεωτικής προσλήψεως πολεμιστών, ενεργούσης υποχρεωτικώς της σχέσεως εργασίας· προϋποθέσεις της προστασίας του πολεμιστού ή έπαρξις και συνέχισις της λειτουργίας της επιχειρήσεως· άκυρότης απολύσεως πολεμιστού, μη τηρηθεισών των νομίμων διατάξεων· αποκλειστική προθεσμία αγωγής εξ ακύρου απολύσεως μισθωτού κατ' άρθρον 6 § 1 νόμου 3198/1955· αναγκαία ή εμπρόθεσμος καινοτόμησις της πρώτης αγωγής, ΙΙ 9375 σ. 1134.— Λόγω

ἀπολύσεως τῶν ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντων πολεμιστῶν τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ἡ ἀνεπάρκεια ἢ ἀκαταλληλότης αὐτῶν, μὴ ὄντος ἀναγκαίου νὰ ὀφείληται εἰς δολίαν ἢ ἔστω ἠθελημένην ἐνέργειαν τοῦ πολεμιστοῦ, ἀρκούσης καὶ τῆς ὀφειλομένης εἰς ἀμέλειαν, ἢ ἀκόμη καὶ τῆς ἀνωτέρω ἀνεπαρκείας ἢ ἀκαταλληλότητος· παροχὴ ὑπὸ Προτοδικειακῆς Ἐπιτροπῆς ἀδείας ἀπολύσεως, ἔστω καὶ ἂν δὲν διεπίστωσε δόλον, ἀλλ' ἁπλῆν ἀμέλειαν εἰς τὰς ἐνεργείας τοῦ πολεμιστοῦ, ΣΕ 3078 σ. 281.— Ἀναγκαστικὴ τοποθέτησις πολεμιστῶν τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 εἰς τὸ Δημόσιον καὶ ἀπόλυσις τούτων· ἐὰν εἶναι νόμιμος ἡ καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας πολεμιστοῦ, τοποθετηθέντος κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐμπορίου, λόγῳ ἀπολύσεως ἀπὸ τούτου ἅπαντος τοῦ παρ' αὐτῷ ὑπηρετοῦντος ἐκτάκτου προσωπικοῦ ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ἢ ἔδει τοῦτο νὰ ἀκολουθήσῃ τὴν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ ν.δ. 2657/1953 ὁριζομένην διαδικασίαν, Γν.Σ. σ. 1091.—Ἀπόλυσις ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντων πολεμιστῶν· λόγοι· Ἔλλειψις δικαιώματος ἐπανατοποθετήσεως· ἐξαιρέσεις, ΣΕ 597 σ. 545.

Στρατιωτικὰ ἐργοστάσια. Ἀμοιβὴ κατ' ἀποκοπὴν ἐργαζομένων ἀρθρογράφων χειροδικῶν καὶ βοηθῶν αὐτῶν· ἔννοια τῶν ἐν' ἀριθ. 13/1964 καὶ 43/1966 διατ. ἀποφάσεων, ΑΠ 270 σ. 948.

Στρατιωτικαὶ Ὑπηρεσίαι. Γενικώτερον ἐνδιαφέροντος τὸ ζήτημα καὶ παραπομπὴ τούτου εἰς τὴν Ὁλομέλειαν τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἂν κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 904 ΑΚ εἰς ἣν περίπτωσιν προσληφθεὶς ὑπὸ Στρατιωτικῆς Ὑπηρεσίας βάσει τοῦ ἄρθρου 24 § 1 νόμου 4436/1929 ὡς τεχνίτης εἰργάσθη ὡς ὑπάλληλος καὶ ἀξιοῖ τὴν ἀμοιβήν, ἣν θὰ κατέβαλλε τὸ Δημόσιον εἰς ἕτερον μισθωτόν, ὃν θὰ ἀπησχόλει κατόπιν ἐγκύρου συμβάσεως, ἐρευνᾶται ὑπὸ τίνας νομίμους ὅρους θὰ καθίστατο δυνατὴ ἡ σύναψις ἐγκύρου συμβάσεως κλπ., ΑΠ 413 σ. 1399. Βλ. καὶ λ. **Κρατικὸν ἐργοστάσιον Ἀεροπλάνων, Στρατιωτικὰ ἐργοστάσια.**

Στρατιωτικὴ ὑπηρεσία. Χρόνος στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας ἐφέδρων παλαιῶν πολεμιστῶν ὡς χρόνος ἀσφαλίσεως· δυνατὸς ὁ συνυπολογισμὸς τοῦ χρόνου στρατεύσεως τῶν ἐφέδρων παλαιῶν πολεμιστῶν κατὰ τὴν περὶ τούτων νομοθεσίαν ὡς ἐν ἀσφαλίσει τοιαύτης εἰς τοὺς διαφόρους Ἀσφαλιστικοὺς Ὀργανισμούς, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ τὸ Ι.Κ.Α. μόνον εἰς τὰς περιπτώσεις ἀναγκαστικῆς τοποθετήσεώς των ὡς ἐργατῶν ἢ ὑπαλλήλων εἰς ὑποχρέους ἐκ τοῦ νόμου ἐπιχειρήσεις, ΣΕ 1926 σ. 1088. — Θεώρησις ὡς χρόνου ἀσφαλίσεως τοῦ χρόνου τῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας τῶν ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντων ἐφέδρων παλαιῶν πολεμιστῶν εἰς ὑποχρέους ἐκ τοῦ νόμου ἐπιχειρήσεις, τῆς ἀσφαλιστικῆς ταύτης προστασίας ἐπεκτεινομένης καὶ εἰς τοὺς αἰκισθέντας παλαιοὺς πολεμιστάς· ἀναγκαῖον ὅμως, ἵνα χωρήσῃ ὡς πρὸς τοὺς δευτέρους ἡ προστασία, ὅπως συντρέχουσα κατὰ τὰ λοιπὰ αἱ προϋποθέσεις τῆς νομοθεσίας καὶ εἰδικώτερον τοῦ ἀ.ν. 214/1956, ἤτοι ἡ αἰκισθεῖσα πρόσληψις νὰ ἐγένετο μέχρι τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου τούτου, ἤτοι μέχρι τῆς 17ης Ὀκτωβρίου 1936, ΣΕ 1895 σ. 1329. — Χρόνος στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας ὡς χρόνος ἀσφαλίσεως· ἔννοια τῶν σχετικῶν πρὸς τὸ θέμα νομοθετικῶν διατάξεων· ἔννοια ἄρθρου 1 ν.δ. 346/1941 καὶ ἄρθρων 12 νόμων 731/1948· προϋπόθεσις διὰ τὴν ἀναγνώρισιν τοῦ χρόνου στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας ὡς διανυθέντος ἐν ἀσφαλίσει ὅτι ὁ μισθωτὸς ἐτέλει ἐν ἐνεργῷ ἐργασιακῇ σχέσει κατὰ τὸν χρόνον τῆς κλήσεως ὑπὸ τὰ ὅπλα, ΣΕ 1905 σ. 1327. — Ἔννοια ν.δ. 346/1941 περὶ ὑπολογισμοῦ ὡς χρόνου πραγματικῆς ὑπηρεσίας τοῦ ἐν πολέμῳ χρόνου στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας ἐφέδρων τυγχανόντων ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων καὶ διὰ τῶν κανονισμῶν τῆς συντάξεως τούτων· προϋπόθεσις τοῦ δικαιώματος ὅτι ὁ μισθωτὸς ἐτέλει ἐν ἐνεργῷ ἐργασιακῇ σχέσει κατὰ τὸν χρόνον τῆς κλήσεώς του ὑπὸ τὰ ὅπλα καὶ ὄχι εἰς ἀσφαλιστικὴν σχέσιν, ἀνεξαρτήτως τῆς ἀσφαλίσεώς του εἰς Ἀσφαλιστικὸν Ὀργανισμὸν ἢ τῆς ὑπάρξεως σχετικοῦ ἀσφαλιστικοῦ φορέως, ΣΕ 2545 σ. 1458.— Θεώρησις χρόνου στρατεύσεως ὡς χρόνου ἀπασχολήσεως διὰ τὸ δικαίωμα ἀδείας· ἄρθρον 2 § 6 ἀ.ν. 539/1945, ἄρθρον 8 νόμου 2054/1952, ἄρθρον 34 § 7 τοῦ ν.δ. 2961/1954· δικαίωμα τῶν ἀποστρατευομένων, ἐπανερχομένων εἰς τὴν ὑπηρεσίαν των, νὰ ζητήσουν τὴν ἄδειαν τοῦ ἔτους τῆς ἐπαναπροσλήψεως, ἔστω καὶ κατὰ τὰς τελευταίας ἡμέρας τοῦ ἔτους αὐτοῦ, Ἔγγρ. σ. 1103.

Στρατιωτικοί. Ἐπέκτασις εἰς ἀναπήρους εἰρηνικῆς περιόδου στρατιωτικοὺς εὐεργετήματος ἄρθρου 30 ἀ.ν. 1324/1949 περὶ ἀναπήρων πρὸς ἀναγκαστικὴν πρόσληψιν αὐτῶν εἰς θέσεις κλητήρων, νυκτοφυλάκων κλπ. κατὰ νόμον 4471/1965· ἀνεφάρμοστον διατάξεως ἐπὶ τῆς Δημοσίας Ἐπιχειρήσεως Ἠλεκτρισμοῦ, ΣΕ 2938 σ. 207. — Μὴ ὑπαγωγὴ εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α. τῶν προσώπων, τὰ ὁποῖα παρέχουν ἀποκλειστικῶς εἴτε ὄχι ἐργασίαν, ὁ χρόνος τῆς ὁποίας ὑπολογίζεται ὡς συντάξιμος κατὰ τὰς διατάξεις τῆς ἑκάστοτε ἰσχυούσης διὰ τὸ Δημόσιον συνταξιοδοτικῆς νομοθεσίας· ἔννοια ἄρθρου 3 § 1 ἀ.ν. 1846/1951· διατάξεις περὶ πολεμικῆς διαθεσιμότητος ἀξιωματικῶν, ΑΠ 728 σ. 306.— Παραγραφὴ κατ' ἄρθρον 28 κ.δ. 28.6/10.7.1944 «περὶ Κώδικος νόμων περὶ δικῶν τοῦ Δημοσίου» τῶν κατὰ τοῦ Δημοσίου προσωπικῶν ἀγωγῶν στρατιωτικῶν ἐν νένει ἕνεκα ἀπολύσεων, καθυστερήσεως μισθοῦ ἢ ἄλλων ἀποδοχῶν ἢ παραβάσεως τῶν περὶ προβιβασμοῦ ἢ καταστάσεως ἀξιωματικῶν τοῦ στρατοῦ νόμων μετὰ ἓν ἔτος ἀφ' ἧς τὸ πρῶτον ἐγεννήθη τὸ πρὸς ἀγωγὴν δικαίωμα καὶ εἶναι τοῦτο δικαστικῶς ἐπιδιωξιμον, εἴτε πρόκειται περὶ ἀξιώσεως μισθοῦ, εἴτε πρόκειται περὶ ἀξιώσεως ἀποζημιώσεως· ἔνδειξις κατ' ἄρθρον 251, 254 ΑΚ, ΑΠ 420 σ. 1545.

Σύγκρουσις. Βλ. λ. **Συρροή.**

Συγχώνευσις. Βλ. καὶ λ. **Ταμεῖα.** ΚΤΕΛ εἰς ἕτερον δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Συγκοινωνιῶν· ἐποκατάστασις τοῦ εἰς ὃ συνεχωνεύθη ὡς οἱονεὶ καθολικοῦ διαδόχου, εἰς ἅπαντα τὰ

δικαιώματα καὶ ὑποχρεώσεις τοῦ συγχωνευθέντος, Π 765 σ. 1219.— Συγχώνευσις ΚΤΕΑ εἰς ἕτερον δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Συγκοινωνιῶν ἐφαρμογὴ κατ' ἀναλογίαν ἄρθρου 479 ΑΚ· ἔννοια τούτου· δικαίωμα ἐπιδόματος διαχειριστικῶν λαθῶν, Π 11 σ. 1221.

Σύζυγοι. Τὶς ἐργαδότης οἰκοσίτου ὑπηρετρίας, ΝΖ σ. 373.

Σύλληψις. Σύλληψις μισθωτοῦ ὑπὸ τῆς Ἀστυνομικῆς Ἀρχῆς καὶ ἐκτίμησις αὐτοῦ ἀξίωσις μισθοῦ ἐκ τῶν ἄρθρων 657, 658 ΑΚ καὶ ἰσχὺς συμβάσεως, Π 1798 σ. 740, Π 4811 σ. 1473.

Συλλογικὰ ὄργανα Διοικήσεως. Βλ. λ. **Διοικητικαὶ πράξεις - Διοίκησις.**

Συλλογικαὶ διαφοραὶ ἐργασίας. 1. Γενικά. Ἔκτασις ἐφαρμογῆς νόμου 3239/1955 κλπ. Σκέψεις τινὲς ἐπὶ τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, Σημ. σ. 592.— Ἀ.ν. 435/1968 περὶ καθορισμοῦ ἐλαχίστων ὁρίων μισθῶν καὶ λοιπῶν ὅρων ἐργασίας κατηγοριῶν τινων μισθωτῶν καὶ διατάξεις νόμου 3239/1955, Σημ. σ. 920.— Συνταγματικὴ προστασία τῆς συλλογικῆς δράσεως· τὸ ζήτημα τῆς αὐτονομίας τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, Μελ. σ. 1004.— Ἡ δικαιοπρακτικὴ ἱκανότης πρὸς σύναψιν συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ὡς προϋπόθεσις τῆς νομιμότητος τῆς ἀπεργίας, ΝΖ σ. 1010.— Ἔγερσις διαδοχικῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας· ἐὰν ἐν ὄψει ἐγερθείσης ἤδη συλλογικῆς διαφορᾶς καθίσταται ὑποχρεωτικὴ ἡ κατ' ἄρθρον 2 § 4 νόμου 3239/1955 ἀνάληψις ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας μεσολαβητικῆς προσκλήσεως ἐπὶ νέας συλλογικῆς διαφορᾶς μεταξὺ τῶν μερῶν, γενικώτερον δὲ ἐὰν εἶναι νόμιμος ἡ ἔγερσις διαδοχικῶν συλλογικῶν διαφορῶν (ἴσως καὶ διαφόρου ἀντικειμένου ἑκάστης), ἐφ' ὅσον ἐξικνοῦνται ὑφιστάμενα ἐκκρεμοδικία ἐπὶ τῆς πρώτης, Γν. Σ. σ. 1089.— Αὐτοτέλεια Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ κατ' ἀ.ν. 552/1945· ἐξικολούθησις καὶ μετὰ τὸ ἄρθρον 42 τοῦ νόμου 3239/1955 ἰσχὺς τῆς ἐξαιρέσεως τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ ἀπὸ τῆς ἐπὶ τούτου ἐφαρμογῆς ἐν γένει τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ αἱ περὶ ἐργατοτεχνητῶν οἰκοδομῶν, ΑΠ 117 σ. 553.— Ἀναπροσαρμοστὰν τῶν περὶ ἐλαχίστων ὁρίων μισθῶν διατάξεων ἐπὶ κατεχόντων θέσιν ἐπαπτείας ἢ διευθύνσεως ἢ ἐμπιστευτικήν, ΑΠ 233 σ. 667, Π 4332 σ. 1397.— Διατήρησις ἐν ἰσχύϊ καὶ μετὰ τὸν νόμον 3239/1955 περὶ συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας τῆς εἰδικῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 5 § 1 νόμου 3105/1954 περὶ συστήματος ἀποδοχῶν καὶ ἀμοιβῶν τοῦ μονίμου προσωπικοῦ καὶ τοῦ ὅρους αὐτῶν Ο.Τ.Ε.· ἀκύρωσις ὑπ' ἀριθ. 24/1965 διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ΣΕ 1607 σ. 1279.— Πρόσληψις θυρωροῦ πολυκατοικίας ἔναντι χρηματικοῦ ποσοῦ· κῦρος τῆς σχετικῆς συμβάσεως κατ' ἄρθρον 361 Α.Κ., ἐκτὸς ἐὰν τείνῃ ἡ ἄγη εἰς τὴν μείωσιν τοῦ διὰ συλλογικῆς συμβάσεως, διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἢ ἄλλου κανόνος δικαίου ἐλαχίστου ὁρίου τῶν ἀποδοχῶν τοῦ προσληθέντος θυρωροῦ, ΑΠ 601 σ. 84, πρβλ. Εἰσαγ. σ. 84. — Ἐργασία ἐπὶ πλέον τοῦ καθοριζομένου τυχὸν ὑπὸ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ διαιτητικῆς ἀποφάσεως ὡραρίου ἐργασίας· ἀξιώσεις, Π 23396 σ. 429, Π 17055 σ. 1265.— Ὑποχρέωσις ἐργοδότου πρὸς ἀποδοχὴν τῶν προσφερομένων κατὰ τὴν σύμβασιν ἐργασίας ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ ὑπηρεσιῶν, ἐκ τῶν ὁποίων καὶ μόνον θὰ κριθῇ εἴτε ὁ συμφωνηθείς, εἴτε ὁ διὰ συλλογικῆς συμβάσεως, διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἢ ἄλλης κανονιστικῆς διατάξεως νομίμως κατ' ἐλάχιστον ὅριον ὁριοθεὶς μισθός· ἀπασχόλησις ἐν ὅλῃ ἢ ἐν μέρει τοῦ μισθωτοῦ μὲ ἄλλας ἐλάσσονας ἢ ἴσσονας τῶν συμφωνηθεισῶν ἐργασίας· συνέπεια, ΑΠ 297 σ. 824.— Ἄσκησις τοῦ δικαιώματος τῆς ἀπεργίας· διατάξεις νόμου 3239/1955· ἄρθρον 21 τούτου, ΝΖ σ. 721.

2. Διαιτητικὰ δικαστήρια· παράστασις· διαδικασία· διαιτητικαὶ ἀποφάσεις· περιεχόμενον· κριτήρια· αἰτιολόγησις. Λειτουργία δικαστηρίων συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας καὶ κοινὴ ὑπουργικὴ ἀπόφασις 79301/1967 περὶ διατηρήσεως καὶ συνθέσεως συμβουλίων καὶ ἐπιτροπῶν παρὰ τῇ Περιφερειακῇ Ὑπηρεσίᾳ Ὑπουργείου Ἐργασίας, Γν. Σ. σ. 142.—Παράστασις ἐνώπιον τῶν διοικητικῶν διαιτητικῶν δικαστηρίων· δυνατὴ κατ' ἄρθρον 1 τοῦ ἀπὸ 17/24 Αὐγούστου 1955 β.δ. ἡ κατὰ συζήτησιν ἑκάστης συλλογικῆς διαφορᾶς ἐνώπιον τῶν δευτεροβαθμίων διοικητικῶν δικαστηρίων παράστασις καὶ ὑποστήριξις τῶν ἀπόψεων τῶν ἐκπροσώπων τῶν ἐνδιαφερομένων ἐργοδοτῶν καὶ μισθωτῶν, προσκαλουμένων ἐγγράφως ὑπὸ τοῦ προέδρου τοῦ δικαστηρίου· ἀκυρότης ἄλλως ἀποφάσεων τούτων λόγῳ μὴ τηρήσεως αὐσιωδοῦς τύπου τῆς διαδικασίας, ΣΕ 1469 σ. 1156.— Ἔλεγχος ὑπὸ τῶν δικαστηρίων τῆς νομικῆς ἐννοίας γενικωτέρας σημασίας ὀργανώσεων, ΑΠ 726 σ. 211. — Νομιμοποίησις εἰς ἄσκησιν αἰτήσεως ἀκυρώσεως κατ' ἀκροσάσης διαιτητικὴν ἀπόφασιν ἑνώσεως τῆς δογανώσεως ἐργοδοτῶν, ἧτις μετέσχε τῆς διενέξεως καὶ ἐξεπροσώπησεν αὐτοὺς κατὰ τὰς ἀποτυχούσας διαπραγματεύσεις καὶ κατὰ τὴν διαδικασίαν ἐνώπιον τῶν συλλογικῶν διοικητικῶν ὀργάνων, ΣΕ 165 σ. 335.— Αἰτιτέα ὑπ' ὄψιν ὑπὸ τῶν διοικητικῶν διαιτητικῶν δικαστηρίων κατ' ἄρθρον 15 νόμου 3239/1955· τίνα τὰ ἐρευνητέα διὰ τὴν παροχὴν ἐπιδόματος δι' ἀνθυγιεινὴν ἐργασίαν· νόμιμος αἰτιολογία ἀποφάσεως διοικητικοῦ διαιτητικοῦ δικαστηρίου καὶ ἀποφάσεως περὶ τροποποιήσεως ταύτης τῶν ἁρμοδίων Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας, ΣΕ 2638 σ. 213. — Καθορισμὸς ἐπιδόματος δι' ἀνθυγιεινὴν ἐργασίαν· ἐρευνητέα ὑπὸ τῶν διοικητικῶν διαιτητικῶν δικαστηρίων· ἀντικείμενον ἐρεύνης ἀφ' ἑνὸς ἢ ὡς ἐκ τῆς φύσεως αὐτῆς ἀντικειμενικῶς ἐξεταζομένης διεξαγωγὴ τῆς ἐργασίας ὑπὸ ἀνθυγιεινοὺς ὅρους καὶ ἀφ' ἑτέρου ἡ ἐπαρξὶς ἐνδεχομένως συγκεκριμένων τεχνικῶν συνθηκῶν ἐργασίας εἰς τὸ προσωπικὸν ὁρισμένων ἐπιχειρήσεων, ἐξ ὧν ἀρύονται αἱ δυσμενεῖς συνέπειαι τῆς ἀνθυγιεινότητος τῆς ἐργασίας, ΣΕ 2639 σ. 280.— Ἐπίλυσις συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας· αἰτιτέα ὑπ' ὄψιν ὑπὸ τῶν διαιτητικῶν δικαστηρίων· αἴτησις ἀκυρώσεως κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 69569/6583/1966 ἀποφάσεως τοῦ Υ-

πουργοῦ Ἐργασίας περὶ ἀμοιβῆς ξενοδοχοϋπαλλήλων χωρὶς ἔγκυρη καὶ ἄκυρη διατάξει ἐπ' ἀριθ. 41/1966 διαιτητικῆς ἀποφάσεως· αἰτιολόγησις καὶ ἀναιτιολόγητον ὡς πρὸς τινα θέματα τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ΣΕ 105 σ. 335.— Ληπτέα ἐπ' ὄψιν ὑπὸ τῶν διαιτητικῶν δικαστηρίων ὁρισμὸς ἄρθρου 15 § 3 νόμου 3239/1955· ἀναγκαία ἐν ὄψει τῶν ἐν τῇ διατάξει ταύτῃ ἀναφερομένων οὐσιαστικῶν κριτηρίων ἡ εἰδικὴ αἰτιολόγησις τῶν ἀποφάσεων τῶν διοικητικῶν διαιτητικῶν δικαστηρίων, ὡς καὶ συγκεκριμένων στοιχείων ἡ παράθεσις τῶν λόγων, οἱ ὁποῖοι ἤγαγον εἰς τὴν σχηματισθεῖσαν κρίσιν· ἐπαρκὴς αἰτιολόγησις ἐπ' ἀριθ. 1/1967 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τοῦ ΟΑΣΘ, ΣΕ 2063 σ. 1210.— Κενὸν διαιτητικῆς ἀποφάσεως, καθιστῶν δυσχερῆ τὴν ἐφαρμογήν της ὡς πρὸς κατηγορίαν μισθωτῶν· δυνατὴ συμπλήρωσις κατὰ τὴν νόμιμον διαδικασίαν καὶ οὐχὶ πλημμέλεια, ἐπιγομένη ἀκυρότητα, ΣΕ 105 σ. 335.— Ἐπικύρωσις ὑπὸ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἀποφάσεως Δ.Δ.Δ.Δ. μὴ νομίμων, λόγῳ μὴ τηρήσεως οὐσιώδους τύπου· ἀκύρωσις, ΣΕ 1409 σ. 1156.— Προϋποθέσεις δι' ἔκδοσιν ἐθνικῆς ὁμοιοεπαγγελματικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας· ἀκυρότης ἐπ' ἀριθ. 13/1965 διαιτητικῆς ἀποφάσεως περὶ ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τυπογράφων χωρὶς ἐν τῷ συνόλῳ της καὶ συνεπῶς καὶ ὡς πρὸς τὴν διάταξιν περὶ παροχῆς ἐπιδόματος δι' ἀνθηγιεινὴν ἐργασίαν, ΑΠ 25682 σ. 288.— Καθορισμὸς ἀναδρομικῶν αὐξήσεων μισθοῦ διὰ διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ΝΖ σ. 1092.— Ἐφαρμογὴ ὀκταώρου ἐργασίας εἰς οἰκοδομικὰς καὶ λοιπὰς τεχνικὰς ἐργασίας· ἔννοια τούτου· μὴ ἀπαγόρευσις τῆς δι' ἀτομικῶν ἢ συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἢ διαιτητικῶν ἀποφάσεων καθιερώσεως ἡμερησίας ἐργασίας διαρκείας μικροτέρας τοῦ ἀνωτέρω ὁρίου· καθορισμὸς διὰ συλλογικῆς συμβάσεως ὡρῶν ἐργασίας οἰκοδόμων κατὰ Σάββατον εἰς ἑπτὰ (7)· παροχὴ ἐργασίας ἐπὶ πλέον ταύτας καὶ ἀξίωσις ἐκ τοῦ ἄρθρου 659 ΑΚ, Π 17055 σ. 1265.

3. **Ἰσχύς· δέσμευσις ἐκ συλλογικῶν συμβάσεων ἢ διαιτητικῶν ἀποφάσεων· ἔκτασις· σχέσις πρὸς ἀλλήλας.** Προϋποθέσεις παρατάσεως ἰσχύος διαιτητικῆς ἀποφάσεως καὶ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, Ἔγγρ. σ. 1297. — Δέσμευσις ὑπὸ ἐθνικῶν ὁμοιοεπαγγελματικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας πάντων τῶν ἐργοδοτῶν, ἀσχέτως τοῦ ἂν μετέχουσιν ἢ ὄχι εἰς τὰς συμβληθείσας ὀργανώσεις, ἀρκούσης μόνης τῆς ἐκ τοῦ νόμου δυνατότητος συμμετοχῆς καὶ ἐπομένως καὶ τῆς ἐκπροσωπήσεως αὐτῶν ἀπὸ ταύτας· τίνες αἱ ἐθνικαὶ ὁμοιοεπαγγελματικαὶ συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας· ἔλεγχος ὑπὸ τῶν δικαστηρίων τῆς νομικῆς ἐννοίας γενικωτέρας σημασίας ὀργανώσεων, ΑΠ 726 σ. 211.— Συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας καὶ νομικὰ πρόσωπα δημοσίου δικαίου· συνέπεια ἐκ τῆς ὑπογραφῆς παρουσίᾳ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, Εἰσαγ. σ. 156, ΑΠ 696 σ. 156.— Δέσμευσις ἐξ ἐθνικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἢ διαιτητικῆς ἀποφάσεως· δέσμευσις καὶ Δημοσίου καὶ νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, ΝΖ σ. 308.— Κήρυξις συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας γενικῶς ὑποχρεωτικῆς· δέσμευσις ἐξ αὐτῆς νομικοῦ προσώπου δημοσίου δικαίου· παροχὴ ἐργασίας ὑπαλλήλου Γραφείου νομικοῦ προσώπου δημοσίου δικαίου ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου· ἐφαρμογὴ ὡς πρὸς τὸν μισθὸν ἐπ' ἀριθ. 2/1961 διαιτητικῆς ἀποφάσεως, κηρυχθείσης ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ὑποχρεωτικῆς, Π 4007 σ. 478.— Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας γεωπόνων τοῦ Δημοσίου ἀπὸ 11.7.1966· ἔκτασις δεσμεύσεως ἐξ αὐτῆς· δὲν δεσμεύει Ὀργανισμοὺς Τοπικῆς Αὐτοδιοικήσεως ὡς πρὸς τοὺς ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου γεωπόνους· δυνατὴ κήρυξις αὐτῆς ὑποχρεωτικῆς, Γν.Σ σ. 498.— Δέσμευσις Δημοσίου ὑπὸ συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας· ἐφαρμογὴ ἐθνικῶν ὁμοιοεπαγγελματικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας προσωπικοῦ ἐπιχειρήσεων πετρελαιοειδῶν· δέσμευσις καὶ τοῦ Δημοσίου, ἐφ' ὅσον κατηρτίσθησαν καὶ ὑπεγράφησαν ἐνώπιον τοῦ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας εἰδικῶς ἐξουσιοδοτηθέντος ὀργάνου κατ' ἄρθρον 5 § 3 νόμου 3239/1955· προϋπόθεσις ὅμως ἐφαρμογῆς τῶν ἀνωτέρω συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἡ χρησιμοποίησις τοῦ μισθωτοῦ διὰ τὴν ὑπὸ ταύτων προβλεπομένην ἐργασίαν, ΑΠ 159 σ. 670.— Δέσμευσις νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου· ἐφαρμογὴ τῶν περὶ προσωπικοῦ Γραφείων ἐπιχειρήσεων διαιτητικῶν ἀποφάσεων· κύκλος ἐφαρμογῆς· προϋπόθεσις ἡ ἐπιχείρησις ἐπὶ τῇ γνωστῇ ἐννοίᾳ τῆς οἰκονομικῆς ἐπιστήμης καὶ ὁ ἀπασχολούμενος μισθωτὸς νὰ ἐκτελῇ ἐργασίαν Γραφείου, τῶν νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου μὴ ἀσκούντων ἐπιχείρησιν· προϋποθέσεις δεσμεύσεως τοῦ Δημοσίου καὶ τῶν νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου ἐξ ἐθνικῶν ὁμοιοεπαγγελματικῶν συλλ. συμβάσεων ἐργασίας, Π 20306 σ. 1528.— Δέσμευσις ὑπὸ ἐθνικῶν ὁμοιοεπαγγελματικῶν συλλογικῶν συμβάσεων· ὑπογραφὴ ὑπὸ τῶν γενικωτέρας σημασίας ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων· δέσμευσις ὑπὸ τῶν ἐθνικῶν ὁμοιοεπαγγελματικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας πάντων τῶν ἐργοδοτῶν καὶ μισθωτῶν τοῦ εἰς ὃ ἀφορᾷ ὁμοῦ αὐτὰ ἐπαγγέλματος ἢ καὶ τῶν συναφῶν πρὸς αὐτὸ κλάδων καὶ ἂν δὲν ἀνήκωσιν οὗτοι εἰς τὰς συμβληθείσας ἐπαγγελματικὰς ὀργανώσεις· τὶς χαρακτηρίζεται ὡς ἐθνικὴ ὁμοιοεπαγγελματικὴ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας, Π 6621 σ. 744.— Δέσμευσις τοῦ Δημοσίου ὑπὸ τῶν ἐθνικῶν ὁμοιοεπαγγελματικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, ἐὰν κατηρτίσθησαν καὶ ὑπεγράφησαν παρουσίᾳ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἢ τοῦ παρ' αὐτοῦ ἐξουσιοδοτημένου ὀργάνου· ἢ αὐτὴ λύσις καὶ ἐπὶ διαιτητικῶν ἀποφάσεων· ἔλλειψις εὐθύνης τοῦ Δημοσίου, μὴ δεσμευομένου ἐκ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ διαιτητικῆς ἀποφάσεως καὶ κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ πρὸς καταβολὴν τῶν ὑπὸ τῶν μὴ ὑποχρεουμένων τούτου συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἢ διαιτητικῶν ἀποφάσεων καθοριζομένων μισθῶν ἢ ἡμερομισθίων εἰς τοὺς παρ' αὐτοῦ διὰ συμβάσεως ἰδιωτικοῦ δικαίου

προσλαμβανομένους μισθωτούς τοῦ ἐπαγγέλματος, ΑΠ 251 σ. 827.— Δέσμευσις ὑπὸ συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἢ διαιτητικῶν ἀποφάσεων, ἐφ' ὅσον κηρυχθῶσι δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας γενικῶς ὑποχρεωτικαί, τοῦ συνόλου τῶν ἐργοδοτῶν καὶ τῶν μισθωτῶν τοῦ ἐπαγγέλματος ἢ τῶν ἐπαγγελμάτων, ἅτινα ἀφορῶσι καὶ διὰ τὴν περιφέρειαν, δι' ἣν ἰσχύουσαν ἐφαρμογή καὶ ἐπὶ τοῦ νομικοῦ προσώπου Ἐλευθέρας Ζώνης καὶ Λιμένος Θεσσαλονίκης, ΑΠ 304 σ. 865.— Δέσμευσις ὑπὸ τοπικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας Ἐμπορικῶν καὶ Βιομηχανικῶν Ἐπιμελητηρίων ὡς ἐκπροσωπευτικὴ ὀργάνωσις· ἔννοια ἄρθρου 23 § 2 νόμου 3239/1955· προϋπόθεσις δεσμεύσεως ἐργοδότου τινὸς προκειμένου περὶ τοπικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ἐκδοθείσης τῇ συμμετοχῇ τοπικοῦ Ἐμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου, νὰ μὴ ἀνήκῃ οὗτος εἰς ἄλλην τινὰ ἐργοδοτικὴν ὀργάνωσιν, ἀλλὰ καὶ νὰ μὴ ὑφίστατο ὀργάνωσις ἐργοδοτικὴ, τῆς ὁποίας ὁ ἐργοδότης οὗτος νὰ ἠδύνατο νὰ γίνῃ μέλος κατὰ τὸ καταστατικόν της· ἀκύρωσις ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας τῆς ὑπ' ἀριθ. 1/1966 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Α.Δ.Α. Πατρῶν, ΑΠ 378 σ. 1017.— Προκύπτουσα ἐκ τοῦ νόμου 3239/1955 ἀρχὴ περὶ δεσμευομένων ὑπὸ τῶν εἰδικῶν ὁμοιοεπαγγελματικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας· δέσμευσις τοῦ Δημοσίου καὶ νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου μόνον ἐὰν καταρτίσθησαν καὶ ἐνεγράφησαν παρουσίᾳ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἢ τοῦ παρ' αὐτοῦ ἐξουσιοδοτημένου ὀργάνου ἢ ἐὰν ἐκηρύχθησαν ὑποχρεωτικαὶ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας· ἀνεφάρμοστον τῶν ὑπ' ἀριθ. 28/1963 καὶ 43/1965 διαιτητικῶν ἀποφάσεων ἐπὶ ὑπαλλήλων Γραφείου νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου, ΙΙ 12552 σ. 1034.— Διάκρισις συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας καὶ διαιτητικῶν ἀποφάσεων εἰς ἐθνικάς, ὁμοιοεπαγγελματικὰς καὶ εἰς εἰδικάς· ἔκτασις δεσμεύσεως ὑπὸ τῶν πρώτων· δέσμευσις ὑπὸ τῶν δευτέρων μόνον τῶν μελῶν τῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων, ἐκτὸς ἂν κηρυχθῶν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας γενικῶς ὑποχρεωτικαί, ὁπότε δεσμεύουν πάντας τοὺς ἐργοδότας καὶ τοὺς μισθωτοὺς τοῦ ἐπαγγέλματος, εἰς τὸ ὁποῖον ἀφορῶσιν, ΙΙ 14537 σ. 1157.— Ἐφαρμογὴ εἰδικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐπὶ μὴ μελῶν συμβληθεισῶν ὀργανώσεων, Ἔγγρ. σ. 1165.— Δέσμευσις ἐξ ἐθνικῆς ὁμοιοεπαγγελματικῆς συλλογικῆς συμβάσεως· δικαστικὸς ἔλεγχος περὶ τῶν γενικωτέρας σημασίας ὀργανώσεων· ἐφαρμογὴ τῆς ἀπὸ 14.3.1962 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν οἰκοδομῶν· δέσμευσις ἐξ αὐτῆς, ὡς ἐθνικῆς ὁμοιοεπαγγελματικῆς· ἔννοια οἰκοδομικῶν ἐργασιῶν· ἐπαγγραφὴ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ὑπὸ γενικωτέρας σημασίας ἐπαγγελματικὰς ὀργανώσεις· προσφυὴς διοίκησις σωματείου καὶ ἐνέργεια διαπραγματεύσεων, ΙΙ 4488 σ. 1341.— Ὑποχρεωτικὸς χρόνος ἰσχύος διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἐπιδικασθεὶς ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου διαφορῶν μισθοῦ ἀπὸ τοῦ χρόνου τούτου, ΙΙ 13991 σ. 1036.— Χαρακτὴρ ὡς κανονιστικῆς πράξεως τῆς ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ περὶ κυρώσεως συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, διὰ τῆς ὁποίας ἅμα ἐπεκτείνεται ἡ ἰσχὺς τῆς συλλογικῆς συμβάσεως εἰς τὰ μέλη μὴ συμβληθεισῶν ἐν αὐτῇ ὀργανώσεων ἢ εἰς ἄλλα ἐν γένει πρόσωπα, ἤτοι τρίτους μὴ δεσμευομένους ἐκ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως· ἀναγκαία ἡ δημοσιεύσις αὐτῆς εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως· κύρωσις ναυτικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας· ἐπέκτασις ἰσχύος εἰς μέλη μὴ συμβληθεισῶν ὀργανώσεων, ΑΠ 219 σ. 742.— Κατίσχυσις τῶν ἐθνικῶν γενικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἔναντι τῶν λοιπῶν, Ἔγγρ. σ. 504, ΝΖ σ. 308, Ἔγγρ. σ. 1416.— Ἐπικράτησις εὐνοϊκοτέρων ὅρων συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας· ἐφαρμογὴ διαιτητικῶν ἀποφάσεων περὶ μισθοῦ λογιστῶν, ΑΠ 27 σ. 420.— Συρροὴ ἢ σύγκρουσις συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἢ διαιτητικῶν ἀποφάσεων· ἀποδοχαὶ λογιστῶν Ἑνώσεως Γεωργικῶν Συνεταιρισμῶν καὶ Κ.Τ.Α.Ε.Π., Ἔγγρ. σ. 1297.— Κατίσχυσις ἐπὶ συρροῆς συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, ρυθμιζουσῶν συγχρόνως ὡρισμένην ἐργασιακὴν σχέσιν, τῆς ὑπὲρ τοῦ μισθωτοῦ περιεχούσης εὐνοϊκωτέρας διατάξεις συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας· διαιτητικαὶ ἀποφάσεις περὶ ἀποδοχῶν μισθωτῶν συνεργείων Βασιλικοῦ Ναυτικοῦ καὶ συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας ἠλεκτροτεχνιτῶν, ΙΙ 12809 σ. 1273.— Καθορισμὸς ἀναδρομικῶν αὐξήσεων μισθοῦ διὰ διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ΝΖ σ. 1092.— Συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας τῶν εἰς ρυμουλκὰ λμένων ἐργαζομένων πληρωμάτων· ἔλλειψις ἀναδρομικότητος, μὴ ὑφισταμένης ἐξουσιοδοτήσεως, ΑΠ 219 σ. 742.

4. **Ἐθνικαὶ γενικαὶ διαιτητικαὶ ἀποφάσεις.** Ἐλάχιστα ὅρια μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων· κατίσχυσις ἐθνικῶν συλλογικῶν συμβάσεων, Σημ. σ. 720.— Κατίσχυσις τῶν ὅρων ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως τῶν τυχὸν ἀντιθέτων ὅρων τῶν λοιπῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας καὶ ἀποφάσεων διαιτησίας, ΙΙ 221 σ. 614.— Οἱ νέοι νόμιμοι μισθοὶ ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων· ἀπόφασις 1/1968 Δ.Α.Δ.Α. Ἀθηνῶν, κηρυχθεῖσα ἐκτελεστὴ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 15665/1968 ἀποφάσεως Ὑπ. Ἐργασίας· ἔκτασις δεσμεύσεως ἐξ αὐτῆς· Δημόσιον, νομικὰ πρόσωπα δημοσίου δικαίου· κατίσχυσις ἔναντι ἀντιθέτων ὅρων λοιπῶν συλλογικῶν συμβάσεων· ἔναρξις ἰσχύος κλπ., ΝΖ σ. 308.— Διαιτητικὴ ἀπόφασις 1/1968· κατώτερα ὅρια μηνιαίων μισθῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων· λῆψις ὑπ' ὄψιν παρεχομένου ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου οἰκογενειακοῦ ἐπιδόματος, Ἔγγρ. σ. 1416.

5. **Διαιτητικαὶ ἀποφάσεις προσωπικοῦ Γραφείων.** Ὁ νέος καθορισμὸς ἀποδοχῶν προσωπικοῦ Γραφείων ἐπιχειρήσεων διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 47/1967 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Α.Δ.Α. Ἀθηνῶν· ἀπάλειψις ὅρου προηγουμένων διαιτητικῶν ἀποφάσεων περὶ πλήρους νομίμου μισθοῦ εἰς ἀπασχολουμένους πέραν 3 ½ ὡρῶν ἡμερησίως, ΝΖ σ. 185.— Δέσμευσις ἐκ τῶν περὶ μισθοῦ Γραφείων διαιτητικῶν ἀποφάσεων· προκύπτουσα ἐκ τοῦ νόμου 3239/1955 ἀρχὴ περὶ δεσμευομένων ὑπὸ τῶν εἰδικῶν ὁμοιοεπαγγελματικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας· δέ-

σμενοις τοῦ Δημοσίου καὶ νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου μόνον ἐὰν κατηρτίσθησαν καὶ ὑπεγράφησαν παρουσίᾳ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἢ τοῦ παρ' αὐτοῦ ἐξουσιοδοτημένου ὀργάνου ἢ ἐὰν ἐκηρύχθησαν ὑποχρεωτικαὶ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας· ἀνεφάρμοστον τῶν ὑπ' ἀριθ. 28/1963 καὶ 43/1965 διαιτητικῶν ἀποφάσεων ἐπὶ ὑπαλλήλων Γραφείου νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου, ΑΠ 12552 σ. 1034.— Ἐφαρμογὴ τῶν περὶ προσωπικοῦ Γραφείων ἐπιχειρήσεων διαιτητικῶν ἀποφάσεων· κύκλος ἐφαρμογῆς· προϋποθέσεις ἡ ὕπαρξις ἐπιχειρήσεως ὑπὸ τὴν γνωστὴν ἔννοιαν τῆς οἰκονομικῆς ἐπιστήμης καὶ ὁ ἀπασχολούμενος μισθωτὸς νὰ ἐκτελῇ ἐργασίαν Γραφείου, τῶν νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου μὴ ἀσκούντων ἐπιχείρησιν· προϋποθέσεις δεσμεύσεως τοῦ Δημοσίου καὶ τῶν νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου ἐξ ἐθνικῶν ὁμοιοεπαγγελματικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, ΑΠ 20306 σ. 1528.— Παροχὴ ἐργασίας ὑπαλλήλων Γραφείων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου· ἐφαρμογὴ ὡς πρὸς τὸν μισθὸν τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1961 διαιτητικῆς ἀποφάσεως, κηρυχθείσης ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ὑποχρεωτικῆς, ΑΠ 4007 σ. 478.

6. **Ἄλλαι διαιτητικαὶ ἀποφάσεις.** Βλ. καὶ λ. **Λογισταί.** Παροχὴ ἐπιδόματος χιλιομετρικῆς ἀποστάσεως εἰς ἐργαζομένους εἰς Ἑλληνικοὺς Ἡλεκτρικοὺς Σιδηροδρόμους κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 12/1961 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Α.Δ. Ἀθηνῶν· τίνες δικαιοῦνται τούτου, ΑΠ 644 σ. 96.—Παροχὴ γάλακτος κατὰ διαιτητικὰς ἀποφάσεις· χορήγησις χάριν καὶ ἕνεκεν τῆς ἐργασίας καὶ δι' αὐτὴν καὶ ὄχι πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῶν λειτουργικῶν ἀναγκῶν τῆς ἐπιχειρήσεως· συνυπολογισμὸς εἰς ἀποδοχὰς διὰ δῶρα καθ' ἑορτὰς καὶ διὰ τὴν κατ' ἀ.ν. 539/1945 ἄδειαν, ΑΠ 25544 σ. 297.— Ἀναφορὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 5/1964 διαιτητικῆς ἀποφάσεως περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν οἰκοδομῶν χώρας, ὡς ἠρμηνεύθη, εἰς τοὺς ἐργατοτέχνιτας οἰκοδόμους· ἀνεφάρμοστον ἐπὶ ἐργατῶν ὁδοποιΐας, ἐκτελουμένης ὑπὸ Δήμου Θεσσαλονίκης, ΑΠ 735 σ. 299.— Ὑπαγωγὴ εἰς τὰς περὶ ἐργατοτεχνιτῶν βιομηχανικῶν ἐργοστασίων καὶ ἐργοστασίων αὐτοτελῶν καὶ μὴ σιδηροβιομηχανίας διαιτητικὰς ἀποφάσεις καὶ τῶν ἐργαζομένων εἰς συνεργεῖα ἐπισκευῆς καὶ κατασκευῆς αὐτοκινήτων, θεωρουμένων τῶν μὲν συνεργείων τούτων ὡς ἐργοστασίων ἢ ἐργαστηρίων αὐτοτελῶν καὶ μὴ σιδηροβιομηχανίας, τῶν δὲ ἐργαζομένων εἰς αὐτὰ ἐργατοτεχνιτῶν ὡς ἐμπιπτόντων εἰς μίαν τῶν εἰδικοτήτων, ΑΠ 734 σ.300.— Ἔκτασις ἐφαρμογῆς τῶν περὶ ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας χειριστῶν κλπ. ἐκσκαπτικῶν μηχανημάτων δημοσίων τεχνικῶν ἔργων ἁπάσης τῆς χώρας διατάξεων τῆς ὑπ' ἀριθ. 7/1961 διαιτητικῆς ἀποφάσεως καὶ ἀπὸ 14.9.1964 ἐθνικῆς ὁμοιοεπαγγελματικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας χειριστῶν ἐκσκαπτικῶν ἀνυψωτικῶν μηχανημάτων μηχανοδηγῶν ὁδοστρωτήρων κλπ. χώρας, ΑΠ 713 σ. 301.— Ἀποδοχαὶ πρακτικῶν μηχανικῶν· δικαίωμα τῶν ἐχόντων πτυχίον πρακτικοῦ μηχανικοῦ, ἀπασχολουμένων δὲ ὑπὸ τὴν εἰδικότητα τῶν τοιούτων εἰς ἐπισκευὴν ἐν γένει κινητηρίων μηχανῶν τῶν κατωτάτων ὁρίων ἀποδοχῶν τῆς εἰδικότητός των καὶ ὅταν τὴν ὡς ἄνω ἐργασίαν ἐκτελοῦσιν ὑπὸ τὴν ἐπευθύνην ἐπιβλέψεων ἄλλου μηχανικοῦ, ΑΠ 221 σ. 1079.— Χορήγησις κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 32/1960 διαιτητικὴν ἀπόφασιν περὶ ἀποδοχῶν πρακτικῶν μηχανικῶν, θεωμαστῶν κλπ., τῶν ἀπασχολουμένων εἰς τὰ πάσης φύσεως βιομηχανικὰ ἐργοστάσια καὶ μηχανουργικὰς ἐγκαταστάσεις τῆς χώρας ἐπιδόματος εἰδικῶν συνθηκῶν εἰς τοὺς ἐργαζομένους ὑπὸ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς γῆς· ἔννοια διατάξεως, ΑΠ 211 σ. 1083. —Παροχὴ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 12/1961 διαιτητικῆς ἀποφάσεως εἰς τὸ προσωπικὸν τῶν Ε.Η.Σ. προσθέτου ποσοῦ ἐπιδόματος δι' ἑκάστην τριετίαν ὑπηρεσίας, θεωρουμένης ὡς ὑπηρεσίας πάσης παρὰ τοῖς Ε.Η.Σ. διανυθείσης· ἔννοια διαιτητικῆς ἀποφάσεως· λῆξις τοῦ χρόνου ἀπὸ τῆς τελευταίας συμβάσεως, καταγγελθείσης νομίμως τῆς προηγουμένης καὶ καταβληθείσης τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου 2112/1920 προβλεπομένης ἀποζημιώσεως· παραπομπὴ ὡρισμένου ζητήματος εἰς τὴν Ὁλομέλειαν τοῦ Ἀρείου Πάγου, ΑΠ 50 σ. 122.— Ἀνεφάρμοστον ἐπὶ ὑπαλλήλων δικηγορικῶν Γραφείων τῆς ὑπ' ἀριθ. 43/1965 διαιτητικῆς ἀποφάσεως περὶ μισθοῦ προσωπικοῦ Γραφείων ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων· Ἑλλιπὴς δεσμεύσεως τῶν δικηγόρων καὶ ἐκ τῆς ὑπ' ἀριθ. 24/1963 διαιτητικῆς ἀποφάσεως· ἐφαρμογὴ ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας περὶ μισθοῦ ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων ἐν γένει· συμφωνία περὶ μειωμένης ἀπασχολήσεως καὶ ἀντιστοίχου μισθοῦ, Π 1419 σ. 555.— Ἑλλείψεις δεσμεύσεως τῶν δικηγόρων καὶ συμβολαιογράφων ἐκ τῆς ὑπ' ἀριθ. 24/1963 διαιτητικῆς ἀποφάσεως, διὰ τῆς ὁποίας πλὴν τῶν ἄλλων ἐρυθμίσθησαν αἱ νόμιμοι ἀποδοχαὶ τῶν ὑπαλλήλων τῶν Γραφείων τούτων, ὡς στερουμένων τῶν δικηγόρων καὶ συμβολαιογράφων τῆς ἱκανότητος συμμετοχῆς των καὶ ἑπομένως καὶ τῆς ἐκπροσωπήσεως τούτων ὑπὸ τοῦ λαβόντος μέρος εἰς τὴν διένεξιν Ἐμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου Ἀθηνῶν· ἔννοια διατάξεως ἄρθρων 23 § 2 νόμου 3239/1955· ἐφαρμογὴ ἐπὶ τῶν ὑπαλλήλων τῶν Γραφείων τῶν δικηγόρων καὶ συμβολαιογράφων τῶν ἑκάστοτε ἰσχυουσῶν ἐθνικῶν γενικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, Π 20106 σ. 1402.— Ρύθμισις ὑπὸ τῆς 25/1961 διαιτητικῆς ἀποφάσεως περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ἠλεκτροτεχνιτῶν τῆς Α.Ε.Η. καὶ ἐπιχειρήσεων παραγωγῆς καὶ διανομῆς ἠλεκτρισμοῦ τῆς χώρας κατ' ἐλάχιστον ὅριον τοῦ συνόλου τῶν καταβλητέων εἰς τοὺς ἠλεκτροτεχνίτας ἀποδοχῶν· σύγκρισις οὕτω τῶν ἐν συνόλῳ ἀποδοχῶν πρὸς τὸ σύνολον τοῦ κατὰ τοὺς προϊσχύσαντας ὁρισμοὺς ἢ τὰς συμβατικὰς ρήτρας καταβαλλομένου μισθοῦ μετὰ τῶν ἐπιδομάτων, ΑΠ 121 σ. 683.— Ἀποδοχαὶ ἠλεκτροτεχνιτῶν Δημοσίας Ἐπιχειρήσεως Ἠλεκτρισμοῦ· ρύθμισις αὐτῶν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 25/1961 διαιτητικῆς ἀποφάσεως· ἔννοια τῶν ὅρων αὐτῆς, ΑΠ 455 σ. 1479.— Καθορισμὸς ἀμοιβῆς κατ' ἀποκοπὴν ἐργαζομένου ἀρ-

δυλεργατῶν χειραποκτήτων καὶ βοηθῶν αὐτῶν τῆς περιοχῆς Ἀθηνῶν - Πειραιῶς ἐναίσης καὶ ὁμοιομόρφως διὰ τοὺς ἀρθυλεργάτας καὶ τοὺς βοηθοὺς αὐτῶν, τοὺς ἀπασχολουμένους εἰς ἰδιωτικὰς ἐπιχειρήσεις καὶ εἰς τὸ Κρατικὸν ἐργοστάσιον' ἔννοια τῶν ἐπ' ἀριθ. 13/1964 καὶ 43/1966 διαιτητικῶν ἀποφάσεων. ΑΠ 270 σ. 948.— Καθορισμὸς ὑπὸ τῆς ἐπ' ἀριθ. 16/1967 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν ἐπιδόματος ἀνθηγιεινῆς ἐργασίας εἰς ἐργατοτεχνίτας βαφείων, τυποβαφείων κλπ.' δικαίωμα καὶ τῶν ἀπασχολουμένων εἰς φινιριστήρια' ὑποχρεωτικὸς χρόνος ἰσχύος διαιτητικῆς ἀποφάσεως κατὰ τὸ ν. 3239/1955' ἐπιδίκασις τοῦ ἀνθηγιεινοῦ ἐπιδόματος ἀπὸ τοῦ χρόνου τούτου. Π 13991 σ. 1036.— Ἐὰν ἡ ἐπ' ἀριθ. 40/1967 ἀποφάσεις τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν χημικῆς βιομηχανίας ἁπάσης τῆς χώρας δεσμεύῃ καὶ τὰς ὁμοειδεῖς πρὸς τὰς ἐν αὐτῇ ἀναφερομένας διατεχνικὰς ἐπιχειρήσεις. Γν.Σ. σ. 1040. —Παροχὴ κατοικίας καὶ θεράπων ἐργασίας θεροφόρων πολυκατοικιῶν καὶ μεγάρων' διατάξεις ἀποφάσεως Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν 6/1968, Ἔγκ. σ. 1101.—Ἐπίδομα ὁρόφων θεροφόρων πολυκατοικιῶν κατὰ διαιτ. ἀπόφασιν 6/1968. Ἔγγρ. σ. 1102—Ἐπαρκὴς αἰτιολόγησις ὑπ' ἀριθ. 1/1967 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας προσωπικοῦ Ο.Α.Σ.Θ., ΣΕ 2063 σ. 1210.— Διαιτητικὴ ἀποφάσεις περὶ ἀποδοχῶν μισθωτῶν συνεργείων Βασιλικοῦ Ναυστάθμου καὶ συλλογικαὶ συμβάσεις ἠλεκτροτεχνιτῶν. Π 12809 σ. 1275. —Σύστημα ἀποδοχῶν τοῦ μονίμου προσωπικοῦ τοῦ Ο.Τ.Ε.' διατήρησις ἐν ἰσχύι καὶ μετὰ τὸν νόμον 3239/1955 περὶ συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας τῆς εἰδικῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 5 § 1 ν. 3105/1954 περὶ συστήματος ἀποδοχῶν καὶ ὁμοιδῶν τοῦ μονίμου προσωπικοῦ καὶ τοῦ ὑφ' αὐτῶν Ο.Τ.Ε.' ἀκύρωσις ἐπ' ἀριθ. 24/1965 διαιτητικῆς ἀποφάσεως. ΣΕ 1607 σ. 1279. — Ἐφαρμογὴ τῶν περὶ προσωπικοῦ Γραφείων ἐπιχειρήσεων διαιτητικῶν ἀποφάσεων' κύκλος ἐφαρμογῆς' προϋπόθεσις ἡ ὕπαρξις ἐπιχειρήσεως ὑπὸ τὴν γνωστὴν ἔννοιαν τῆς οἰκονομικῆς ἐπιστήμης καὶ ὁ ἀπασχολούμενος μισθωτὸς νὰ ἐκτελῇ ἐργασίαν Γραφείου, τῶν Ν.Π.Δ.Δ. μὴ ἀσκούντων ἐπιχείρησιν' προϋποθέσεις δεσμεύσεως τοῦ Δημοσίου καὶ τῶν Ν.Π.Δ.Δ. ἐξ ἐθνικῶν ὁμοιοεπαγγελματικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας. Π 20306 σ. 1528.—Ὑπαγωγὴ εἰς τὴν διὰ τῆς ἐπ' ἀριθ. 28/1964 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς ρύθμισιν τῶν ἀποδοχῶν μυλεργατῶν χώρας καὶ τῶν ἀπασχολουμένων μὲ τὴν κοπτικὴν ἀλεύρων καὶ λοιπῶν ἐπαπορίπτων ἄλεσιν σίτου ἐπὶ τῶν εἰς τοὺς περιβόλους τῶν κυλινδρομύλων ἢ ἐκτὸς αὐτῶν ἀδηγουμένων αὐτοκινήτων ἢ ἄλλων μεταφορικῶν μέσων. ΑΠ 467 σ. 1546.— Μισθὸς κατὰ κανόνα εἰς χρῆμα' τρόπος ὑπολογισμοῦ' μισθὸς εἰς σιτοδρώματα' ξενοδοχεῖα' σχετικαὶ συλλογικαὶ συμβάσεις καὶ διαιτητικαὶ ἀποφάσεις. Γνμδ. γνθ. σ. 1321.

Συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας. 1. Γενικά. Σχέσεις τινὲς ἐπὶ τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας. Σημ. σ. 592.— Συνταγματικὴ προστασία τῆς συλλογικῆς δράσεως' τὸ ζήτημα τῆς αὐτονομίας τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας. Μελ. σ. 985.—Αὐτοτέλεια Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ κατ' ἀ.ν. 552/1945' ἐξοκολόθησις καὶ μετὰ τὸ ἄρθρον 42 τοῦ νόμου 3239/1955 ἰσχύος τῆς ἐξαιρέσεως τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ ἀπὸ τῆς ἐπὶ τούτου ἐφαρμογῆς ἐν γένει τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ αἱ περὶ ἐργατοτεχνιτῶν οἰκοδομῶν. Λ.Π. 117 σ. 553.— Ἀναπρόσφορος τῶν περὶ ἐλαχίστων ὁρίων μισθῶν διατάξεων ἐπὶ κατεχόντων θέσιν ἐπιστασίας ἢ διευθύνσεως ἢ ἐμπιστευτικήν. ΑΠ 233 σ. 667, Π 4332 σ. 1397.—Ἀποδοχαὶ ἐκτάκτου προσωπικοῦ Σ.Ε.Κ. ἐπὶ συμβάσει ὡρισμένου χρόνου' καθορισμὸς ἐλευθέρως διὰ τῆς συμβάσεως, πάντως ὅμως ὄχι διὰ κατωτέρων τῶν ἐκ τῶν οἰκείων συλλογικῶν συμβάσεων προβλεπομένων διὰ τὸ προσωπικὸν τῶν ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων τῆς αὐτῆς εἰδικότητος ὑπὸ τὰς αὐτὰς συνθήκας καὶ ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ ἐργαζομένων. ΑΠ 49 σ. 628.— Συμψηφισμὸς εἰσπραττομένων ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου αὐξήσεων ἀποδοχῶν πρὸς μεταγενεστέρας διὰ συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας χορηγουμένας αὐξήσεις. Ἔγγρ. σ. 1416. Βλ. καὶ λ. **Συλλογικαὶ διαφοραὶ ἐργασίας** (παράγρ. 1).

2. Διάκρισις· κατάρτισις· ὀργανώσεις· περιεχόμενον κλπ Διάκρισις συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας κατὰ νόμον 3239/1955' ἐθνικαὶ γενικαί, ἐθνικαὶ ὁμοιοεπαγγελματικαί, τοπικαὶ ὁμοιοεπαγγελματικαὶ καὶ εἰδικαί. Π 14537 σ. 1137.— Τίνες αἱ ἐθνικαὶ ὁμοιοεπαγγελματικαὶ συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας. ΑΠ 726 σ. 211, Π 6621 σ. 744.—Ἔλεγχος ὑπὸ τῶν δικαστηρίων τῆς νομικῆς ἐννοίας γενικωτέρας σημασίας ὀργανώσεως. ΑΠ 726 σ. 211, Π 6621 σ. 744, Εἰσαγ σ. 744, Π 4488 σ. 1541. — Προϋποθέσεις δι' ἔκδοσιν ἐθνικῆς ὁμοιοεπαγγελματικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας. Π 23682 σ. 288.— Ἐμπορικῶν καὶ Βιομηχανικῶν Ἐπιμελητηρίων ὡς ἐκπροσωπευτικὴ ὀργάνωσις' ἔννοια ἄρθρου 23 § 2 νόμου 3239/1955' προϋπόθεσις δεσμεύσεως ἐργοδότου τινὸς προκειμένου περὶ τοπικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ἐκδοθείσης τῇ συμμετοχῇ τοπικοῦ Ἐμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου νὰ μὴ ἀνήκῃ οὗτος εἰς ἄλλην τινὶ ἐργοδοτικὴν ὀργάνωσιν, ἀλλὰ καὶ νὰ μὴ ἐφίσταται ὀργάνωσις ἐναντιοτικὴ τῆς ὁποίας ὁ ἐργοδότης οὗτος νὰ ἠδύνατο νὰ γίνῃ μέλος κατὰ τὸ καταστατικόν της' ἀκύρωσις ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας τῆς ἐπ' ἀριθ. 1/1966 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πατρῶν. ΑΠ 378 σ. 1017.— Δὲν ἀποκλείεται ἡ δι' ἀτομικῶν ἢ συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἢ διαιτητικῶν ἀποφάσεων καθιέρωσις ἡμερησίας ἐργασίας διαρκείας ὀκτωέρους τοῦ δρίου' καθορισμὸς διὰ συλλογικῆς συμβάσεως ὡρῶν ἐργασίας οἰκοδόμων κατὰ Σάββατον εἰς ἑπτὰ (7)' παροχὴ ἐργασίας ὑπὲρ ταύτας καὶ ἀξίωσις ἐκ τοῦ ἄρθρου 659 Ἀστικοῦ Κώδικος. Π 17055 σ. 1265.— Δέσμευσις ὑπὸ τῶν ἐθνικῶν ὁμοιοεπαγγελματικῶν συλλογικῶν συμβά-

σεων ἐργασίας πάντων τῶν ἐργοδοτῶν καὶ μισθωτῶν τοῦ εἰς ἃ ἀφορῶσιν αὐτὰ ἐπαγγέλματος ἢ καὶ τῶν συναφῶν πρὸς αὐτὸ κλάδων καὶ ἂν δὲν ἀνήκουν οὗτοι εἰς τὰς συμβληθείσας ἐπαγγελματικὰς ὀργανώσεις, ΑΠ 6621 σ. 744.— Συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας καὶ νομικὰ πρόσωπα δημοσίου δικαίου· συνέπεια ἐκ τῆς ὑπογραφῆς παρουσίᾳ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, Εἰσαγ. σ. 156, ΑΠ 696 σ. 156.— Κήρυξις συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας γενικῆς ὑποχρεωτικῆς· δέσμευσις ἐξ αὐτῆς νομικοῦ προσώπου δημοσίου δικαίου, ΑΠ 4007 σ. 478.— Προϋποθέσεις δεσμεύσεως τοῦ Δημοσίου καὶ τῶν Ν.Π.Δ.Δ. ἐξ ἐθνικῶν ὁμοεπαγγελματικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, ΑΠ 20306 σ. 1528.— Ἡ δικαιοπρακτικὴ ἱκανότης πρὸς σύναψιν συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ὡς προϋπόθεσις τῆς νομιμότητος τῆς ἀπεργίας, ΝΖ σ. 1010. — Καταγγελία συμβάσεως οἰκιακῶν ὁδηγῶν αὐτοκινήτων πολυτελείας· εὐνοϊκοτέρα διὰ τῶν μισθωτῶν ρύθμισις διὰ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐπιτρεπτή, νομίμως ἀποτελέσασα ἀντικείμενον συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ΑΠ 632 σ. 149. — Ἐφαρμογὴ εἰδικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐπὶ μὴ μελῶν συμβληθεισῶν ὀργανώσεων, Ἔγγρ. σ. 1165.— Χαρακτὴρ ὡς κανονιστικῆς πράξεως τῆς ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ περὶ κυρώσεως συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, διὰ τῆς ὁποίας ἅμα ἐπεκτείνεται ἡ ἰσχὺς τῆς συλλογικῆς συμβάσεως εἰς τὰ μέλη μὴ συμβληθεισῶν ἐν αὐτῇ ὀργανώσεων ἢ εἰς ἄλλη ἐν γένει πρόσωπα, ἤτοι τρίτους, μὴ δεσμευομένους ἐκ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως· ἀναγκαία ἡ δημοσίευσις αὐτῆς εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, ΑΠ 219 σ. 742.— Ἐργασία ἐπὶ πλέον τοῦ καθοριζομένου τυχὸν ὑπὸ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ διαιτητικῆς ἀποφάσεως ὡραρίου ἐργασίας· ἀξιώσεις, ΑΠ 23396 σ. 429.

3. **Ἰσχὺς συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας· δέσμευσις ἐξ αὐτῶν· ἔκτασις· σχέσις πρὸς ἀλλήλας· συρροὴ ἢ σύγκρουσις.** Βλ. λ. **Συλλογικαὶ διαφοραὶ ἐργασίας** (παράγρ. 3).

4. **Ἐθνικαὶ γενικαὶ συλλογικαὶ συμβάσεις.** Κατίσχυσις ἐθνικῶν γενικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἔναντι τῶν λοιπῶν, Ἔγγρ. σ. 504, Σημ. σ. 720, ΝΖ σ. 308.— Κατίσχυσις τῶν ὅρων ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως τῶν τυχὸν ἀντιθέτων ὅρων τῶν λοιπῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας καὶ ἀποφάσεων διαιτησίας, ΑΠ 221 σ. 614.— Κατίσχυσις τῶν ἐθνικῶν γενικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας τῶν δυσμενεστέρων συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, Ἔγγρ. σ. 1416.— Ἔλλειψις δεσμεύσεως τῶν διεκηγόρων καὶ ἐκ τῆς ὑπ' ἀριθ. 24/1963 διαιτητικῆς ἀποφάσεως· ἐφαρμογὴ ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας περὶ μισθοῦ ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων ἐν γένει· συμφωνία περὶ μειωμένης ἀπασχολήσεως καὶ ἀντίστοιχος μισθός, ΑΠ 1419 σ. 555, ΑΠ 20106 σ. 1402.— Νόμιμοι ἀποδοχαὶ ὁδηγῶν σφιγκτήρων ἐστιατορίων· ἐξασφάλισις τοῦ κατωτάτου ὁρίου ἡμερομισθίου ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, Ἔγγρ. σ. 1416.— Αἱ νέαι αὐξήσεις τῶν κατωτάτων ὁρίων ἡμερομισθίων καὶ διατάξεις ἀναφερόμεναι εἰς ταῦτα, ΝΖ σ. 1296. —Δέσμευσις Δημοσίου καὶ νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου ὑπὸ ἐθνικῶν γενικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, ΝΖ σ. 1296.— Ἀνεφάρμοστον τῶν ἐθνικῶν γενικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἐπὶ θεμελιώδους παλαιοτικείας καὶ τῶν δι' αὐτῶν ὁριζομένων κατωτάτων ὁρίων ἡμερομισθίων, ἐφ' ὅσον τὰ ὑπὸ τῶν εἰδικῶν διαιτητικῶν περὶ τούτων ἀποφάσεων κατώτατα ὅρια μισθοῦ μετὰ τῶν ἐπιδομάτων γάμου καὶ ὀρφανῶν καὶ τῶν προσθέτων εἰς εἶδος παροχῶν εἶναι ἐν τῷ συνόλῳ των μεγαλύτερα τῶν ὑπὸ τῶν ἐθνικῶν γενικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας καθοριζομένων, ΑΠ 2818 σ. 1146.

5. **Συλλογικὴ σύμβασις 16.9.1937 ὑπαλλήλων Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν κλπ.** Συλλογικὴ σύμβασις 16.9.1937 ὑπαλλήλων ἀνωνύμων ἑταιρειῶν, ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων καὶ Γραφείων· ἐφαρμογὴ καὶ ἐπὶ παραγωγῶν (πλοιά)· ἀποδοχαὶ τούτων, Ἔγγρ. σ. 1236.

6. **Ἄλλαι συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας.** Κατίσχυσις ἐπὶ συρροῆς συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, ρυθμιζουσῶν συγχρόνως ὡρισμένην ἐργασιακὴν σχέσιν, τῆς ὑπὲρ τοῦ μισθωτοῦ περιεχούσης εὐνοϊκοτέρας διατάξεις συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας· διαιτητικαὶ ἀποφάσεις περὶ ἀποδοχῶν μισθωτῶν συντηρείων Βασιλικοῦ Ναυστάθμου καὶ συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας ἠλεκτροτεχνιτῶν, ΑΠ 12809 σ. 1273.— Ὅρος τῆς ἀπὸ 20.3.1964 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας περὶ ὑπαγωγῆς τῶν ὁδηγῶν αὐτοκινήτων πολυτελείας, κατ' οἶκον προσλαμβανομένων, εἰς τὰς περὶ ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων διατάξεις· ἰσχὺς ὡς κανόνος ἐξ ἀντικειμένου δικαίου, αὐτεπαγγέλτως ἐφαρμοζομένου καὶ μὴ δυναμένου νὰ μεταβληθῇ διὰ τῆς ἰδιωτικῆς βουλήσεως, ἐκτὸς ἂν διὰ τῆς μεταβολῆς καθίσταται εὐνοϊκοτέρα ἡ θέσις τοῦ ἐργαζομένου· ἔννοια τοῦ ὅρου ὅτι διὰ τὴν καταγγελίαν τῆς ἀτομικῆς συμβάσεως ἐργασίας τηροῦνται αἱ διατάξεις τοῦ νόμου 2112/1920, τῆς τοιαύτης εὐνοϊκοτέρας διὰ τὸν μισθωτὸν ρυθμίσεως ἐπιτρεπομένης καὶ ἀποτελεσάσης νομίμως ἀντικείμενον συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ΑΠ 632 σ. 149.— Ἐφαρμογὴ συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας καὶ διαιτητικῆς ἀποφάσεως περὶ ὅρων ἐργασίας καὶ ἀμοιβῆς χειριστῶν καὶ βοηθῶν ἐκσκαπτικῶν μηχανημάτων χώρας· δέσμευσις ἐπὶ τούτων καὶ τοῦ Λιμενικοῦ Ταμείου Πατρῶν, νομικοῦ προσώπου δημοσίου δικαίου· νόμοι περὶ Λιμενικῶν Ταμείων καὶ συμβάσεις ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, ἀορίστου χρόνου· αὐθμισις ἀποδοχῶν ἐκτάκτου ποσοστικοῦ κατ' ἄρθρον 14 ὁ.δ. 5/14.9.1956, ΑΠ 696 σ. 156. —Ἔκτασις ἐφαρμογῆς τῶν περὶ ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας χειριστῶν κλπ. ἐκσκαπτικῶν μηχανημάτων δημοσίων τεχνικῶν ἔργων ἁπάσης τῆς χώρας διατάξεων τῆς ὑπ' ἀριθ. 7/1961 διαιτητικῆς ἀποφάσεως καὶ ἀπὸ 14.9.1964 ἐθνικῆς ὁμοεπαγγελματικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας χειριστῶν ἐκσκαπτικῶν, ἀνυψωτικῶν μηχανημάτων, μηχανοδηγῶν ὁδοστρωτήρων κλπ. χώρας, ΑΠ 713 σ. 301.—Καθορισμὸς ἀμοιβῶν πρα-

κτικών μηχανικών καὶ μηχανοδηγῶν ἐκτελούντων ἐργασίαν τῆς ἰδιοκτησίας των κατὰ τὴν ἀπὸ 18 Ὀκτωβρίου 1958 συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας· διώρεσις μηχανολογικῶν ἐγκαταστάσεων τίνες δικαιοῦνται τῆς νομίμου ἀμοιβῆς. ΑΠ 689 σ. 232.— Ἀποδοχαὶ πρακτικῶν μηχανικῶν κατὰ τὴν ἀπὸ 18.10.1958 συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας· ἐπικουρικὴ βάσις ἀγωγῆς περὶ πληρωμῆς κατὰ τὰς περὶ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ διατάξεις· ἀποδοτέα ὠφέλεια· οἰγενικαὶ βάρη καὶ πολυετὴς ὑπηρεσία. ΑΠ 201 σ. 1080.— Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας γεωπόνων τοῦ Δημοσίου ἀπὸ 11.7.1966· ἔκτασις δεσμεύσεως ἐξ αὐτῆς· δὲν δεσμεύει Ὀργανισμὸς Τοπικῆς Αὐτοδιοικήσεως ὡς πρὸς τοὺς ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου γεωπόνους· δυνατὴ κήρυξις αὐτῆς ὑποχρεωτικῆς. Γν. Σ. σ. 498.— Ἐξακολούθησις καὶ μετὰ τὸ ἄρθρον 42 τοῦ νόμου 3239/1955 ἰσχύος τῆς ἐξαιρέσεως τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ ἀπὸ τῆς ἐπὶ τούτου ἐφαρμογῆς ἐν γένει τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ αἱ περὶ ἐργατοτεχνιτῶν οἰκοδόμων. ΑΠ 117 σ. 553. — Καθορισμὸς διὰ συλλογικῆς συμβάσεως ὡρῶν ἐργασίας οἰκοδόμων κατὰ Σάββατον εἰς ἑπτὰ· παροχὴ ἐργασίας ὑπὲρ ταύτας καὶ ἀξίωσις ἐκ τοῦ ἄρθρου 659 Α.Κ., ΙΙ 17055 σ. 1265.— Ἐφαρμογὴ τῆς ἀπὸ 14. 3.1962 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν οἰκοδόμων· δέσμευσις ἐξ αὐτῆς, ὡς ἐθνικῆς ὁμοιοεπαγγελματικῆς· ἐπογραφὴ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ὑπὸ γενικωτέρας σημασίας ἐπαγγελματικῆς ὀργανώσεως· προσωρινὴ διοίκησις σωματείου καὶ ἐνέργεια δικαιοπραξιῶν. ΙΙ 4488 σ. 1341.— Νόμιμος μισθὸς ὑπαλλήλων Δικηγορικῶν Γραφείων· ἀναφορὰ στὸν ἐπ' ἀριθ. 43/1965 διαιτητικὴς ἀποφάσεως περὶ μισθοῦ προσωπικοῦ Γραφείων ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων· ἔλλειψις δεσμεύσεως τῶν δικηγόρων καὶ ἐκ τῆς ἐπ' ἀριθ. 24/1963 διαιτητικῆς ἀποφάσεως· ἐφαρμογὴ ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας περὶ μισθοῦ ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων ἐν γένει· σημασία περὶ μειωμένης ἀπασχολήσεως καὶ ἀντίστοιχος μισθός. ΙΙ 1419 σ. 555.— Ἐφαρμογὴ ἐθνικῶν ὁμοιοεπαγγελματικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας προσωπικοῦ ἐπιχειρήσεων πετρελαιοειδῶν· ὑπαγόμενα εἰς ταύτας πρόσωπα· δέσμευσις καὶ τοῦ Δημοσίου, ἐφ' ὅσων κατηρτίσθησαν καὶ ἐπεγράφησαν ἑνώσεων τοῦ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας εἰδικῶς ἐξουσιοδοτηθέντος ὀργάνου κατ' ἄρθρον 5 § 3 νόμου 3239/1955· προϋπόθεσις ὅμως ἐφαρμογῆς τῶν ἀνωτέρω συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἡ χρησιμοποίησις τοῦ ἰατροῦ διὰ τὴν ὑπὸ ταύτων προβλεπομένην ἐργασίαν. ΑΠ 159 σ. 670.— Συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας τῶν εἰς συνάλλαγμα ἐργαζομένων πληρωμάτων· ἔλλειψις ἀναδρομικῆς ἰσχύος, μὴ ὑφισταμένης νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως. ΑΠ 219 σ. 742. — Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας ἠλεκτροτεχνιτῶν καταστημάτων κλπ.· γνωστοποίησις προϋπηρεσίας καὶ οἰκογενειακῆς καταστάσεως μισθωτοῦ. ΙΙ 6621 σ. 744.— Συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας προσωπικοῦ Ἀσφαλιστικῶν Ἐπιχειρήσεων. ΙΙ 14537 σ. 1137.

Σύλλογοι. Ἀπαράδεκτος παρέμβασις τοῦ Συλλόγου Προσωπικοῦ Ι.Κ.Α. εἰς δίκην ἑνώσεων τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, ἐγερθεισῶν συνεπείᾳ αἰτήσεως ἀκυρώσεως διατάξεων τοῦ Β.Δ. 993/1966 περὶ ἐφαρμογῆς τοῦ Ὑπαλληλικοῦ Κώδικος ἐπὶ τῶν ὑπαλλήλων τοῦ Ι.Κ.Α., ΣΕ 2334 σ. 105.

Σύμβασις. Ἐλευθερία τῶν συμβάσεων, Εἰσαγ. σ. 84.— Καταστατικὸν συνεταιρισμοῦ κατὰ ν. 602/1915· συνιστᾷ σύμβασιν καὶ οὐχὶ νόμον καὶ δὴ οὐσιαστικὸν· ψευδὴς ἑρμηνεία ἢ ἐσφαλμένη ἐφαρμογὴ ὅρων αὐτοῦ· δὲν ἐπάγεται εἰς τὸν ἐν ἄρθροις 807 καὶ 810 Πολ. Δικονομίας λόγον ἀναιρέσεως. ΑΠ 428 σ. 31.—Ἰσχὺς Κανονισμοῦ τῆς Δ.Ε.Η. ὡς συμβάσεως ἰδιωτικοῦ δικαίου. ΑΠ 729 σ. 368, ΑΠ 723 σ. 369.— Συμβατικὴ ἰσχὺς Γενικοῦ Κανονισμοῦ καταστάσεως προσωπικοῦ Τραπέζης Ἑλλάδος. ΑΠ 336 σ. 490.— Κῦρος συμβάσεως περὶ προσλήψεως θυρωροῦ πολυκατοικίας ἔναντι χρηματικοῦ ποσοῦ· πότε ἄκυρος· προϋπόθεσις τῆς κατ' ἄρθρον 179 Α.Κ. ἀκυρότητος· ἐπιστροφὴ τοῦ καταβληθέντος χρηματικοῦ ποσοῦ κατ' ἄρθρον 380, 382 Α.Κ.· μερικὴ καὶ ἐπιγενομένη διαρκὴς ἀντικειμενικὴ ἢ ὑποκειμενικὴ ἀδυναμία παροχῆς ἐπὶ ἀμφοτεροβαρῶν συμβάσεων· συνέπειαι. ΑΠ 601 σ. 84, πρβλ. Εἰσαγ. σ. 84.— Ἐπιγενομένη μερικὴ διαρκὴς ἀντικειμενικὴ ἢ καὶ ὑποκειμενικὴ ἀδυναμία τοῦ ἑτέρου τῶν συμβαλλομένων πρὸς ἐκπλήρωσιν τῆς παροχῆς του ἐπὶ ἀμφοτεροβαρῶν συμβάσεων· συναπαλλαγὴ τῆς πρὸς παροχὴν ὑποχρεώσεώς του λόγῳ τῆς ὑφισταμένης ἀλληλεξαρτήσεως τῶν παροχῶν· δυνατὴ ἡ ἀναζήτησις τῆς προκαταβληθείσης παροχῆς κατὰ τὰς περὶ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ διατάξεις τῶν ἄρθρων 907 καὶ 912 Α.Κ.· κατάρτισις συμβάσεως περὶ ἀναλήψεως ὑποχρεώσεως διὰ πρόσληψιν θυρωροῦ καὶ διατήρησιν τούτου ὡς θυρωροῦ ἐν πολυκατοικίᾳ ἐπὶ πενταετίαν ἀντὶ καταβληθέντος χρηματικοῦ ποσοῦ· ἐπιδίωξις ἀναλήψεως τοῦ ποσοῦ, ὡς μὴ ἐπακολουθησάσης τῆς αἰτίας· ἀναρμοδιότης Ἐργατικοῦ Δικαστοῦ. ΑΠ 136 σ. 624. — Κῦρος διὰ τοῦ νόμου 3954/1959 τῆς ἀπὸ 27 Αὐγούστου 1957 συμβάσεως μεταξὺ τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου καὶ τῆς Η.Ε.Μ.· ἀπαλλαγὴ διὰ τῆς κυρωνούσης συμβάσεως, ἐχούσης ἰσχὺν νόμου, τῆς Η.Ε.Μ. τῆς πρὸς τὴν Ἐργατικὴν Ἑστίαν εἰσφορᾶς τῶν ἐργοδοτῶν. ΑΠ 650 σ. 569.— Ἀκυρότης συμφωνίας περὶ καλύψεως δώρων δι' ἑορτὰς δι' ὑπερτέρου τοῦ νομίμου μισθοῦ, προσκρουούσης ἄλλως εἰς τὴν δωδεκάτην δημοσίαν τάξιν κατ' ἄρθρον 33 Α.Κ., ΙΙ 1006 σ. 431.— Ἀπαγόρευσις κατ' ἄρθρον 5 § 1 Δ.ν. 1843/1951, ὡς ἀντικατεστάθη, εἰς τοὺς ἰατροὺς νὰ κατέχουσι πλείονας τῆς μιᾶς θέσεως· ἀκυράτης δικαιοπραξίας, ἀντικειμένης εἰς ἀπαγορευτικὴν διάταξιν νόμου κατ' ἄρθρον 174 Α.Κ.· ἀπαγορευτικὴ ἡ ἀνωτέρω διάταξις, ἀφορῶσα ὅμως τὰς πέραν τῆς μιᾶς ἰατρικὰς θέσεις, ὥστε ἡ δικαιοπραξία περὶ προσλήψεως ἰατροῦ εἰς τὴν πρώτην θέσιν παραμένει ἰσχυρά· παρεισφρησὶς ὅμως τοῦ ζητήματος εἰς τὴν Ὁλομέλειαν τοῦ Ἀρείου Πάγου. ΑΠ 145 σ. 651.—

Χαρακτηρισμός ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου τῆς μονομεροῦς δικαιοπραξίας τῆς καταγγελίας ὡς αὐτοδύνου καὶ λόγος ἀναιρέσεως. Α.Π. 231 σ. 672.—Ἀρχαὶ Ἀστικοῦ Δικαίου ἐπὶ σχέσεων Δημοσίου Δικαίου. Π 26 σ. 678.— Ἔννοια καὶ ἀντικείμενον τῆς συμβάσεως μαθητείας· ἀνάλογος ἐφαρμογὴ τῶν περὶ συμβάσεως ἐργασίας διατάξεων· ὕπαρξις συμβάσεως μαθητείας δοάκις ὁ εἷς τῶν συμβαλλομένων ἀναλαμβάνει, πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς ἐπαγγελματικῆς ἐκπαιδεύσεώς του, τὴν ὑποχρέωσιν νὰ παράσχῃ ἐργασίαν εἰς ἕτερον, ὀφείλοντα νὰ διδάξῃ εἰς αὐτὸν συναφῆ πρὸς τὴν ἐργασίαν ἐπάγγελμα ἢ τέχνην· ἐφαρμογὴ κατ' ἀναλογίαν τῶν διατάξεων περὶ συμβάσεως ἐργασίας· παροχὴ πιστοποιητικοῦ περὶ τοῦ χρόνου διαρκείας τῆς μαθητείας· δικαίωμα τοῦ μισθωτοῦ καὶ ἐπὶ ἀκύρου συμβάσεως ἐργασίας· χρόνος, ἐντὸς τοῦ ὁποίου δύναται νὰ ζητηθῇ ἡ ἔκδοσις τοῦ πιστοποιητικοῦ. Π 21 σ. 940.— Διοίκησις νομικῶν προσώπων καὶ ἔκφρασις βουλήσεως δι' ἐνέργειαν δικαιοπραξιῶν καὶ νομικῶν ἐν γένει πράξεων· διοικῶν ὄργανον νομικοῦ προσώπου καὶ βούλησις αὐτοῦ ὡς βούλησις τοῦ νομικοῦ προσώπου κατ' ἄρθρα 65, 67, 68, 70 Α.Κ.· τρόπος, καθ' ὃν λαμβάνονται αἱ ἀποφάσεις ἐπὶ πολυμελοῦς διοικήσεως· ἀναίρεσις ἀποφάσεως, δεχθείσης ἀποδοχὴν ἀποφάσεως καταστάσης ἀπαραδέκτου τῆς κατ' αὐτῆς ἐφέσεως, χωρὶς νὰ καθορίζῃ ποῖον τὸ διοικῶν ὄργανον τοῦ νομικοῦ προσώπου καὶ πόθεν εἶλκεν ὁ ἐκπρόσωπος τούτου τὴν εἰδικὴν ἐξουσίαν πρὸς ἐνέργειαν πράξεως ἀποδοχῆς. ΑΠ 157 σ. 1038.— Ἰσχὺς τῆς βουλήσεως τῶν διοικούντων τὸ νομικὸν πρόσωπον, ὑφ' ὡρισμένους ὅρους δηλουμένης, ὡς βουλήσεως αὐτοῦ τούτου τοῦ νομικοῦ προσώπου ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐνέργειαν δικαιοπραξιῶν καὶ νομικῶν ἐν γένει πράξεων ὁριζομένων ἐπὶ πλημμελοῦς διοικήσεως ἐν τῇ συστατικῇ πράξει ἢ τῷ καταστατικῷ τοῦ τρόπου, καθ' ὃν λαμβάνονται αἱ ἀποφάσεις τῆς διοικήσεως ἐντὸς τοῦ κύκλου τῆς ἐξουσίας των· ἀμεισθήτησις τοῦ κύρους συμβάσεως μετὰ τρίτου δι' ἔλλειψιν νομίμου ἐκπροσωπήσεως τοῦ νομικοῦ προσώπου· ἀναγκαῖον ὁ ἐπικαλούμενος ταύτην νὰ προτείνῃ καὶ ἀποδεῖξῃ τὴν ἔγκυρον ἐκδήλωσιν τῆς δικαιοπρακτικῆς βουλήσεως. ΑΠ 269 σ. 952.—Προσωρινὴ διοίκησις σωματείου καὶ ἐνέργεια δικαιοπραξιῶν. Π 4488 σ. 1341.— Ἰδιωτικὸν Διεθνὲς Δίκαιον· ἔννοια ἄρθρου 25 Α.Κ.· ἐφαρμογὴ τοῦ ἀρμόζοντος εἰς τὴν σύμβασιν δικαίου, ἐὰν τὰ μέλη δὲν ὥρισαν ρητῶς ἢ σιωπηρῶς τὸ Δίκαιον, εἰς τὸ ὁποῖον ὑπέβαλον τὴν ἐκ τῆς συγκεκριμένης συμβάσεως ἐνοχήν· ἐξαίρεσις τοῦ ἀρμόζοντος δικαίου καὶ προσδιορισμὸς τούτου βάσει τῶν θεμελιούντων τὴν ἐνοχικὴν σχέσιν στοιχείων καὶ μετ' ἐξακρίβωσιν καὶ ἐκτίμησιν ὅλων τῶν ὑπὸ τῶν διαδίκων προτεινομένων καὶ ἀποδεικνυομένων ὡς συντρεχουσῶν εἰδικῶν συνθηκῶν καὶ περιστάσεων· ἐκτιμητέα εἰς τὸν ἔλεγχον τοῦ Ἀρείου Πάγου κρίσις τοῦ δικαστοῦ τῆς οὐσίας ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀνελέγκτως δεκτῶν γενομένων πραγματικῶν περιστατικῶν· ἀναίρεσις ἀποφάσεως, μὴ διαλαμβανούσης ποῖα αἱ λοιπαὶ συντρέχουσαι συνθῆκαι διὰ μὴ λήψιν ὑπ' ὄψιν οὐσιωδῶν ἰσχυρισμῶν τοῦ ἐναγομένου. ΑΠ 421 σ. 1405.—Παροχὴ διὰ συμβάσεως ἀδείας, μὴ συντρεχουσῶν τῶν προϋποθέσεων ἀδείας τοῦ νόμου· ἔλλειψις καὶ δικαιώματος ἐπιδόματος ἀδείας, μὴ βεβαιωθέντος ὅτι ἱφίστατο σχετικὸς ὅρος ἐν τῇ συμβάσει. Π 3590 σ. 1531.— Σύμβασις ἀφέσεως χρέους κατ' ἄρθρον 454 Α.Κ. διὰ παραδόσεως ἐξοφλητικῆς ἀποδείξεως. Π 4957 σ. 1534. Π 1774 σ. 559. Βλ. καὶ λ. **Ἀκυρότης, Ἐνοχή, Ἑρμηνεία, Καλὴ πίστις, Ναυτικοί.**

Συμβιβασμός. Ἐπὶ διαφορῶν Ἐργατικοῦ Δικαίου. Εἰσαγ. σ. 153.— Αἱ ἐργατικαὶ διαφοραὶ κατὰ τὸν νέον Κώδικα Πολιτικῆς Δικονομίας· ἀπόπειρα συμβιβασμοῦ, συμβιβασμός. Μελ. σ. 785 ἑπ. —Ἐπὶ τῆς νέας Δικονομίας· συμβιβασμὸς κατ' ἄρθρον 14 ν. 551, Ἐπιστ. σ. 1256.

Συμβολαιογράφοι. Ἔλλειψις δεσμεύσεως τῶν δικηγόρων καὶ συμβολαιογράφων ἐκ τῆς ὑπ' ἀριθ. 24/1963 διατητικῆς ἀποφάσεως, διὰ τῆς ὁποίας, πλὴν ἄλλων, ἐρυθμίσθησαν αἱ νόμιμοι ἀποδοχαὶ τῶν ὑπαλλήλων τῶν Γραφείων τούτων, ὡς στερουμένων τῶν δικηγόρων καὶ συμβολαιογράφων τῆς ἱκανότητος συμμετοχῆς των καὶ ἑπομένως καὶ τῆς ἐκπροσωπήσεως τούτων ὑπὸ τοῦ λαβόντος μέρος εἰς τὴν διένεξιν Ἐμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου Ἀθηνῶν· ἔννοια διατάξεως ἄρθρου 23 § 2 νόμου 3239/1955· ἐφαρμογὴ ἐπὶ τῶν ὑπαλλήλων τῶν Γραφείων τῶν δικηγόρων καὶ συμβολαιογράφων τῶν ἑκάστοτε ἰσχυουσῶν ἐθνικῶν γενικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας. Π 20106 σ. 1102.

Συμβούλια. Δικαστικὸς ἔλεγχος ἀποφάσεων Πειθαρχικῶν Συμβουλίων. ΑΠ 525 σ. 92.— Διορισμὸς ὀρκωτοῦ λογιστοῦ ὡς μέλους Διοικητικοῦ Συμβουλίου Ἀσφαλιστικοῦ Ταμείου καὶ ἀσυμβίβαστον ἐκ τῶν κειμένων διατάξεων. Γν. Σ. σ. 108.— Συμβούλια προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ. Βλ. λ. **Στράτευσις** (παράγρ. Β΄).—Σύνθεσις Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου τῆς Δ.Ε.Η.· παράβασις διατάξεως νεοθετούσης οὐσιώδη ἀρχὴν τοῦ Διοικητικοῦ Δικαίου περὶ μὴ συμμετοχῆς κατωτέρου ὑπαλλήλου βαθμοῦ ἐκείνου τοῦ πταίσαντος· ἄκυρος ἡ ὑπὸ παρανόμως συσταθέντος Συμβουλίου ἐκδοθεῖσα πρᾶξις αὐτοῦ περὶ ἀπολύσεως τοῦ μισθωτοῦ πληρωμὴ μισθῶν ὑπερημερίας· ἰσχυρισμὸς ἐργοδότιδος περὶ καταχρηστικῆς ἀσκήσεως δικαιώματος μισθωτοῦ. Α.Π. 130 σ. 626.— Ἀπόλυσις ἐκπροσώπων ἠσφαλισμένων εἰς Ἀσφαλιστικοὺς Ὀργανισμοὺς· παράνομος ἀπόφασις τοῦ ἁρμοδίου πρὸς κρίσιν τῶν λόγων ἀπολύσεως Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως διὰ μὴ νόμιμον σύνθεσιν τούτου, μετασχόντων τῆς συνεδριάσεως ἀναπληρωματικῶν μελῶν ἄνευ προηγουμένης κληρώσεως τῶν τακτικῶν μελῶν. ΣΕ 1357 σ. 819.— Ἐπιβολὴ ὑπὸ τοῦ Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης πειθαρχικῆς ποινῆς ὁριστικῆς ἀπολύσεως δι' ἀδικαιολογήτων καὶ αἰθαίρετων ἀπουσιῶν ὑπαλλήλου, τῶν Πειθαρχικῶν Συμβουλίων μὴ ληφθεισῶν κατὰ χρῆσιν τῆς διακριτικῆς αὐτῶν ἐξουσίας καὶ τῆς λύσεως τῆς συμβάσεως ἐργα-

σίας μὴ ἀποτελούσης καταχρηστικὴν ἄσκησιν δικαιώματος, ΑΠ 21 σ. 892.— Γενικαὶ ἀρχαὶ περὶ συνθέσεως καὶ λειτουργίας συλλογικῶν ὀργάνων διοικήσεως· διὰ τὴν ὕπαρξιν νομίμων συνθέσεων τῶν συλλογικῶν διοικητικῶν ὀργάνων δὲν ἀρκεῖ ἡ παρουσία τῶν συγκροτούντων τὴν νόμιμον ἀπαρτίαν μελῶν των τακτικῶν ἢ ἀναπληρωματικῶν, ἀλλὰ πρέπει νὰ προκύπτῃ συνάμα, ὅτι ἡ διοίκησις κατέστησε δυνατὴν τὴν παρουσίαν ἁπάντων τῶν μελῶν δι' ἐγκαίρου προσκλήσεως των ἅπαξ παραστῶσιν εἰς τὴν συνεδρίασιν· ἀποδείξεις προσκλήσεως, ΣΕ 1920 σ. 1131.—Ἄκυρος ἀπόφασις Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως περὶ ἀπονομῆς μηνιαίου περιοδικοῦ βοηθήματος, λόγῳ συμμετοχῆς ὡς τακτικοῦ μέλους τοῦ Συμβουλίου ἀναπληρωτοῦ τοῦ Ὑφυπουργείου Ἐργασίας, ὅστις ὅμως ἐτύγχανεν συγχρόνως καὶ συνταξιοῦχος τοῦ Ταμείου· ἔννοια διατάξεως καταστατικοῦ περὶ συνθέσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου, ΣΕ 2201 σ. 1288.

Συμβούλιον Ἐπικρατείας. Βλ. καὶ λ. **Αἴτησις ἀκυρώσεως**

Σύμβουλοι. Σύμβουλος καὶ (συγχρόνως) ἐπάλληλος Ἀνωνύμου Ἑταιρείας, ΝΖ σ. 1.

Συμπεριφορά. Μισθωτοῦ δαλία πρὸς ἐξαναγκασμὸν ἐργοδότου δι' ἀπόλυσιν· ἀντίθεσις ἀξιώσεως ἀποζημιώσεως ἢ ἀποδοχῶν ὑπερημερίας πρὸς ἄρθρον 281 Α.Κ., ΑΠ 681 σ. 145.—Ἀντισυμβατικὴ συμπεριφορὰ μισθωτοῦ, σκοποῦσα εἰς τὸν ἐξαναγκασμὸν τοῦ ἐργοδότου ἅπως προβῇ εἰς καταγγελίαν τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως, ἵνα εἰσπράξῃ τὴν ἀποζημίωσιν· θεώρησις ὡς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ, μὴ περιεχομένου οὕτω τοῦ ἐργοδότου εἰς ὑπερημερίαν περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ μισθωτοῦ καὶ μὴ ὑποχρέου ἐντεῦθεν εἰς καταβολὴν ἀποδοχῶν, Π 18555 σ. 352.— Παρεία ἐξόδιος ἐργοδότου ὑπὸ συνδικαλιστικοῦ στελέχους ὡς λόγου ἀπολύσεως κατ' ἄρθρον 2 ἀ.ν. 1803/1951· ἔννοια ἐργοδότου προκειμένου περὶ Ἰδρύματος, ΣΕ 2059 σ. 1213. —Ἀνάρμοστος συμπεριφορὰ ὡς λόγος ἀπολύσεως ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντος παλεμιστοῦ, ΣΕ 2206 σ. 1259.— Συμπεριφορὰ ἐργοδότου πρὸς μισθωτὸν· ἀνεπίτρεπτος ἡ τοιαύτη κατὰ τρόπον ἀντιβαίνοντα πρὸς τὴν ἠθικὴν καὶ προσβάλλοντα τὴν ἀνθρωπίνην ἀξιοπρέπειαν· περιέλευσις τοῦ ἐργοδότου εἰς ὑπερημερίαν κατ' ἄρθρον 349 ἐπ. Α.Κ. ἐπὶ ἐξαναγκασμοῦ μισθωτοῦ εἰς ἀποχώρησιν ἐκ τῆς ἐργασίας, ὡς καθιστῶντος τὸν ἐργοδότον ἠθικῶς ἀδύνατον κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς καλῆς πίστεως τὴν παροχὴν τῆς ἐργασίας ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ· δικαίωμα τοῦ μισθωτοῦ ἐπὶ τοῦ μισθοῦ του κατ' ἄρθρον 656 Α.Κ., Π 941 σ. 883, Π 5027 σ. 1471.— Περιέλευσις τοῦ ἐργοδότου εἰς ὑπερημερίαν καὶ ὑποχρέωσις καταβολῆς μισθοῦ λόγῳ ἀπρεποῦς συμπεριφορᾶς αὐτοῦ πρὸς μισθωτόν, ἐκ τῆς ὁποίας ἐξηναγκάσθη ὁ τελευταῖος πρὸς ἀποχώρησιν ἐκ τῆς ἐργασίας, καταστάσης οὕτω ἠθικῶς ἀδυνάτου τῆς ἐκτελέσεως τῆς ἐργασίας, Π 5027 σ. 1471.— Ἀντισυμβατικὴ συμπεριφορὰ ἐργοδότου ὡς μονομερὴς βλαπτικὴ μεταβολὴ τῶν ὅρων τῆς συμβάσεως ἐργασίας, Π 11439 σ. 1027.

Συμπλήρωσις. Ἀποζημιώσεως δι' ἀπόλυσιν ἐπὶ ἀναδρομικῆς αὐξήσεως ἀποδοχῶν, Π 1774 σ. 559.— Ἐπὶ ἐλλιποῦς καταβολῆς ἀποζημιώσεως δι' ἀπόλυσιν. Βλ. λ. **Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας** (παράγρ. Π Ε').

Συμψηφισμός. Κατ' ἄρθρον 440 ἐπ. Α.Κ.· προϋποθέσεις ἡ ὕπαρξις ὁμοειδοῦς καὶ ληξιπροθέσμου ἐγκύρου ἀνταπαιτήσεως τοῦ ἐργοδότου κατὰ τοῦ ἀντιδίκου του, ἥτις δὲν δημιουργεῖται ἐπὶ παροχῆς ἀχρεωστήτως ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ἐξ ἐλευθερωτικότητος ἐν γνώσει τῆς ἐλλείψεως ὑποχρεώσεως, ὁπότε ἀποκλείεται ἀναζήτησις, Π 4007 σ. 479.—Ἀπαιτήσεως ἐργοδότου κατὰ μισθωτοῦ ἐκ ζημιῶν προκληθεισῶν δολίως ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἐργασίας· ἀρχὴ ἄρθρου 664 Α.Κ.· ἐπιτρεπτὸν συμψηφισμοῦ ἐπὶ ἀποζημιώσεως νόμου 2112/1920 καὶ ἐν περιπτώσει καταγγελίας κατὰ τὸν νόμον 3198/1955, ΝΖ σ. 47.— Ἀπαιτήσεως ἐργοδότου πρὸς ἀποζημίωσιν νόμου 2112/1920· πρόκλησις ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ ζημιῶν εἰς ἐργοδότην κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς συμβάσεως καὶ ὑποχρέωσις πρὸς ἀποζημίωσιν κατ' ἄρθρον 652 Α.Κ., Π 12573 σ. 1074.— Ἀξιώσεις ἐργοδότου ἐπὶ καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας ὑπὸ μισθωτοῦ· ἐφαρμογὴ ἄρθρου 664 Α.Κ. καὶ συμψηφισμὸς ἀνταπαιτήσεως μισθωτοῦ ἐκ παραβάσεως χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας καὶ τῶν περὶ ἀδειῶν διατάξεων, ΝΖ σ. 961.— Προστασία ἀποδοχῶν ἀδείας, ἐπιδόματος ἀδείας ἀπὸ συμψηφισμοῦ, κατασχέσεως κλπ. κατ' ἄρθρον 664 Α.Κ., ἐφ' ὅσον εἶναι ἀπαραίτητα πρὸς διατροφὴν τοῦ μισθωτοῦ καὶ τῆς οἰκογενείας του, Σημ. σ. 984.— Ἀπόρριψις ἀγωγῆς τελικῶς λόγῳ συμψηφισμοῦ τῶν ἀξιωθέντων λόγῳ ὑπερημερίας μισθῶν πρὸς τὴν καταβληθεῖσαν ἀποζημίωσιν· ἐπικουρικὴ ἄσκησις τῆς ἐνστάσεως συμψηφισμοῦ· ἔννομον συμφέρον πρὸς ἄσκησιν ἐφέσεως· ἀποτέλεσμα συμψηφισμοῦ· συμψηφισμὸς πάντοτε τῆς ἀποζημιώσεως νόμου 2112 πρὸς τὰς ὀφειλομένας λόγῳ ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας καὶ τῆς ἐντεῦθεν ὑπερημερίας τοῦ ἐργοδότου τακτικὰς ἀποδοχάς, Π 2194 σ. 358. — Συμψηφισμὸς ἀλλαχοῦ κερδηθέντων εἰς μισθὸν ἐπὶ ὑπερημερίας ἐργοδότου λόγῳ ἀκύρου ἀπολύσεως, ΑΠ 634 σ. 96. — Ὑποχρέωσις Δημοσίου πρὸς καταβολὴν μισθοῦ τοῦ ἀκύρως ἀπολυθέντος ἰατροῦ κοινοτικοῦ ἰατρείου· ἔνστασις συμψηφισμοῦ κερδηθέντων ἀλλαχοῦ κατ' ἄρθρον 656 Α.Κ.· προϋποθέσεις ὑπερημερίας ἐργοδότου κατ' ἄρθρον 349 Α.Κ., Π 26 σ. 678.— Συμψηφισμὸς ἐπιδομάτων εἰς ὑστερότερος τῶν νομίμων ἀποδοχάς, Εἰσαγ. σ. 159.— Παροχὴ ἐπιδόματος δι' ἀνθυγιεινὴν ἐργασίαν πρὸς ἐργαζομένους εἰς λιθογραφεῖα κ.λ.π. κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 45/1966 διαιτητικὴν ἀπόφασιν· ἐνσωμάτωσις τούτου εἰς τὸ κατώτατον ὅριον ἡμερομισθίου· ἔλλειψις ὑποχρεώσεως καὶ νέας καταβολῆς τούτου, τοῦ σκοποῦ πληρουμένου διὰ τοῦ συμβατικοῦ καθορισμοῦ ἡμερομισθίου, καλύπτοντος τὸ προσηυξημένον διὰ τοὺς μισθωτοὺς τούτους κατώτατον ἡμερομίσθιον, ΑΠ 693 σ. 159.— Συμψηφισμὸς οἰκειοθελῶν

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Διεύθυνσις
ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Σύνταξις
ΤΑΣΟΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Τόμος 27ος - Τεῦχος 1ον (631)

Ἀθῆναι, 1 Ἰανουαρίου 1968

ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΚΑΙ (ΣΥΓΧΡΟΝΩΣ) ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ ΑΝ. ΕΤΑΙΡΙΑΣ

Ὑπὸ τοῦ κ. ΙΩΑΝΝΟΥ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑ

Τὸ ἄρθρον 24 τοῦ, μετὰ τὸ ν.δ. 4237/1962, διὰ τοῦ ν.δ. 174/1963 κωδικοποιηθέντος νόμου 2190/1920 «περὶ ἀνωνύμων ἑταιριῶν» ὁρίζει τὰ ἑξῆς:

1. Πᾶσαι ἐπὶ τῶν κερδῶν χορηγουμένη εἰς μέλη τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου ἀμοιβὴ δέον νὰ λαμβάνηται ἐκ τοῦ ἀπομένοντος ὑπολοίπου τῶν καθαρῶν κερδῶν, μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῶν κρατήσεων διὰ τακτικὸν ἀποθεματικὸν καὶ τοῦ ἀπαιτουμένου ποσοῦ πρὸς διανομὴν τοῦ πρώτου μερίσματος ὑπὲρ τῶν μετόχων, ἴσου τοὐλάχιστον πρὸς 6% ἐπὶ τοῦ καταβεβλημένου ἑταιρικοῦ κεφαλαίου.

2. Πᾶσα ἑτέρα, μὴ καθοριζομένη κατὰ ποσὸν ὑπὸ τοῦ καταστατικοῦ, χορηγουμένη δὲ ἐξ οἱασδήποτε λόγου εἰς σύμβουλον ἀμοιβὴ ἢ ἀποζημίωσις θεωρεῖται βαρύνουσα τὴν ἑταιρίαν, μόνον ἐὰν ἐγκριθῇ δι' εἰδικῆς ἀποφάσεως τῆς τακτικῆς γενικῆς συνελεύσεως. Αὕτη δύναται νὰ μειωθῇ ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου, ἐὰν κατ' ἀγαθὴν κρίσιν εἶναι ὑπέρογκος καὶ ἀντετάχθησαν κατὰ τῆς ληφθείσης ἀποφάσεως μέτοχοι ἐκπροσωποῦντες τὸ 1/10 τοῦ ἑταιρικοῦ κεφαλαίου.

3. Ἡ διάταξις τῆς προηγουμένης παραγράφου δὲν ἐφαρμόζεται προκειμένου περὶ ἀμοιβῶν ἀφειλομένων εἰς μέλη τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου δι' ὑπηρεσίας αὐτῶν παρεχομένας εἰς τὴν ἑταιρίαν ἐπὶ τῇ βάσει εἰδικῆς σχέσεως μισθώσεως ἐργασίας ἢ ἐντολῆς.

Ὑπὸ τὸ παλαιὸν ἄρθρον 24 τοῦ νόμου 2190/1920, τὸ ὁποῖον περιελάμβανε μόνον τὰς ὡς ἄνω παραγράφους 1 καὶ 2 ἐδάφ. 1, μὲ παρεμφερῆ διατύπωσιν, εἶχε συζητηθῇ εὐρέως ἐν τῇ ἐπιστήμῃ τὸ ζήτημα τῆς νομικῆς μορφῆς τῆς σχέσεως τοῦ διοικητικοῦ συμβούλου ἀνωνύμου ἑταιρίας, ὅστις, πλὴν τῶν ὑπηρεσιῶν, τὰς ὁποίας παρεῖχεν ὑπὸ τὴν ἰδιότητα ταύτην εἰς τὴν ἑταιρίαν, παρεῖχεν ἐπίσης καὶ ἐργασίαν διευθύνοντος τεχνικοῦ ἢ ἐπιστημονικοῦ ὑπαλλήλου, συνδεόμενος μετὰ τῆς ἑταιρίας διὰ συμβάσεως ἐργασίας. Εἶχον δὲ τότε προκύψει ἀμφισβητήσεις, ὡς πρὸς τὸ ἂν καὶ τὰ ἐκ τῆς συμβάσεως ἐργασίας τοῦ διοικητικοῦ τούτου συμβούλου δικαιώματα ἐπὶ τὸν μισθὸν ὑπέκειντο εἰς τὴν προϋπόθεσιν τοῦ καθορισμοῦ αὐτῶν δι' εἰδικῆς ἀποφάσεως τῆς τακτικῆς γενικῆς συνελεύσεως συμφώνως τῇ § 2 τοῦ ἄρθρου 24 (1).

Ἡ νομολογία παλαιότερον ἐδέχετο, ὅτι καὶ εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν ὁ διοικητικὸς σύμβουλος παρέχει παραλλήλως ἐργασίαν ἐπὶ ἰδιαιτέρᾳ συμβάσει, ὁ μισθός του ἔπρεπε νὰ καθορισθῇ δι' ἀποφάσεως τῆς τακτικῆς συνελεύσεως, ὁραδύτερον ὅμως μεταβληθῇ, ἀλλ' ἐν μέρει. Αἱ ἀποφάσεις Α.Π. 361/1939 Α' τμ. (Θέμ. Ν' 813, μετὰ σχολ. *Ἀναστασιάδου*) καὶ 44/1940 Β' τμ. (Θέμ.

(1) Διὰ τὴν ἐπὶ τοῦ θέματος συζήτησιν βλ. *Ταιριντάνην*, ἐν Ἀρχείῳ Ἰδιωτ. Δικ. Α 141, Β 118, Δ 184, Ι 648, *Καραβᾶ*, Ἐγχειριδίου περὶ Ἀνωνύμων Ἑταιριῶν, Ι 1930, σελ. 512, *Ἀναστασιάδου - Ρόκα*, Ἐμπορικῶν Δικαίων, Ι § 119, σημ. 3α, *Καποδίστρια*, Ἑρμηνεία Ἐργατικοῦ Δικαίου, 1937, §§ 113 ἑπ. καὶ ἰδίᾳ ἐν ΕρμΑΚ, Εἰσαγ. 648 - 680 ἀριθ. 119, 120, *Γ. Βάλληνδαν*, ἐν ΕΕΝ 6' 56 ἑπ., 382 ἑπ., στ' 267 ἑπ., *Πέρδικαν*, ἐν ΕΕΝ α' 966 ἑπ., ε' 313 ἑπ., *Βαμβέτσου*, ἐν ΕΕΝ στ' 909 ἑπ., *Δουβουνιώτην*, ἐν Δ/κῇ ΙΑ' 565 ἑπ., *Ρόκαν*, ἐν Ἐπιθ. Ἐμπ. Δικαίου 8, 373.

ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου αὐξήσεων ἀποδοχῶν πρὸς μεταγενεστέρας διὰ συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας χορηγουμένας αὐξήσεις, Ἔγγρ. σ. 1416. —Ἐπιτρεπτὴ κατάσχεσις καὶ συμψηφισμὸς τῆς ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἀξιώσεως, Σημ. σ. 264.—Δικαστικὴς δαπάνης. Βλ. καὶ λ. **Δικαστικὰ ἔξοδα.**

Συνάφεια. Βλ. λ. **Συνεκδίκασις.**

Συνδικαλιστικὰ στελέχη. Προστασία ὡς πρὸς τὴν ἀπόλυσιν ἐκπροσώπων ἠσφαλισμένων εἰς Ὀργανισμοὺς Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως κατ' ἄρθρον 9 ἀ.ν. 694/1937· σκοπὸς τῆς προστασίας, μὴ ἀντιτιθεμένων τῶν περὶ ταύτης διατάξεων πρὸς τὸ Σύνταγμα· παράνομος ἀπόφασις τοῦ ἀρμοδίου πρὸς κρίσιν τῶν λόγων ἀπολύσεως Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως διὰ μὴ νόμιμον σύνθεσιν τούτου, μετασχόντων τῆς συνεδριάσεως ἀναπληρωματικῶν μελῶν ἄνευ προηγουμένης κλητεύσεως τῶν τακτικῶν μελῶν, ΣΕ 1357 σ. 819.— Σύστασις διὰ τοῦ ἀ.ν.1803/1951 εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς, ἀποφαινομένης περὶ ἀπολύσεως συνδικαλιστικῶν στελεχῶν· σύνθεσις αὐτῆς· ἐτησία ἡ θητεία τῶν μελῶν αὐτῆς· ἀκυρότης ἀποφάσεως Ἐπιτροπῆς, συντεθείσης παρανόμως ἐκ μελῶν, τῶν ὁποίων ἡ ἐτησία θητεία εἶχε λήξει, ΣΕ 2068 σ. 1212.— Προστασία ὡς πρὸς τὴν ἀπόλυσιν συνδικαλιστικῶν στελεχῶν· λόγοι ἀπολύσεως καὶ κρίσις Ἐπιτροπῆς· βαρεῖα ἐξύβρισις ἐργοδότου ὡς λόγος ἀπολύσεως κατ' ἄρθρον 2 ἀ.ν. 1803/1951· ἔννοια ὡς ἐργοδότου προκειμένου περὶ Ἱδρύματος καὶ τῶν κατὰ τοὺς κανόνας τῆς προστάσεως ὁρισμένων προσώπων, ἐκπροσωπούντων τὸ νομικὸν πρόσωπον τοῦ ἐργοδότου καὶ ἐνεργούντων ἐξ ὀνόματος αὐτοῦ εἰς τὸν τόπον τῆς ἐργασίας ἢ εἰς τὰς Διοικητικὰς Ὑπηρεσίας, ΣΕ 2059 σ. 1213.

Συνδικαλιστικὴ δρᾶσις. Ὡς λόγος ἀπολύσεως μισθωτοῦ· κατάχρησις δικαιώματος, ΑΠ 231 σ. 672.

Συνδικαλιστικὴ ἐλευθερία. Βλ. λ. **Σωματεῖα.**

Συνεκδίκασις. Αἰτήσεων ἀκυρώσεως, ἀσκουμένων ὑπὸ τοῦ ἰδίου αἰτοῦντος καὶ στρεφομένων κατὰ διοικητικῶν πράξεων συναφῶν, καθ' ἃς προτείνονται οἱ αὐτοὶ νομικοὶ καὶ πραγματικοὶ λόγοι, ΣΕ 242 σ. 342.—Αἰτήσεων ἀναιρέσεως στρεφομένων κατὰ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως ὡς συναφῶν, ΑΠ 61 σ. 472, ΑΠ 240 σ. 1084.— Ἐπὶ εἰσαγωγῆς εἰς τὸ αὐτὸ δικαστήριον πολλῶν δικῶν, ἐχουσῶν πρὸς ἀλλήλας ἐσωτερικὴν συνάφειαν, εἷα ὁρίστασα μεταξὺ δύο δικῶν, προκηρυχθεισῶν ἐκ τῆς αὐτῆς συμβάσεως ἐργασίας, τὸ δικαστήριον δύναται νὰ διατάξῃ ἕνωσιν καὶ συνεκδίκασιν αὐτῶν, ΑΠ 78 σ. 474.

Συνεργεῖα Βλ. καὶ λ. **Δῆμοι - Κοινότητες. Ναυτικῶν Βασιλικόν.** Ἐπισκευῆς καὶ κατασκευῆς αὐτοκινήτων· κατώτατα ἡμερομίσθια μηχανοτεχνιτῶν, ΑΠ 724 σ. 684.

Συνεταιρισμοί. Ἔννοια Συνεταιρισμοῦ κατὰ νόμον 602/1915 «περὶ Συνεταιρισμῶν»· προϋποθέσεις συστάσεως· καταστατικὸν· δὲν συνιστᾷ τοῦτο νόμιμον καὶ δὴ οὐσιαστικὸν ἐκ μόνης τῆς εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως δημοσιεύσεώς του, ἀλλὰ σύμβασιν, ρυθμίζουσαν ἀποκλειστικῶς τοὺς ὅρους τῆς μεταξὺ τῶν συνεταίρων αὐτοῦ ἑταιρικῆς συνεργασίας καὶ τῆς ἐν γένει λειτουργίας τοῦ Συνεταιρισμοῦ, ἀποτελοῦντος νομικὸν πρόσωπον ἰδιωτικοῦ δικαίου, τῆς ψευδοῦς ἑρμηνείας καὶ ἐσφαλμένης ἐφαρμογῆς τῶν ὅρων τοῦ καταστατικοῦ μὴ ὑπαγομένης εἰς τὸν ἐν ἄρθροις 807 καὶ 810 Πολιτικῆς Δικονομίας λόγον ἀναιρέσεως, ΑΠ 428 σ. 31.—Ἐφαρμογὴ Ἐργατικῆς Νομοθεσίας εἰς τὰς σχέσεις τῶν συνεταίρων - μελῶν ἔναντι τοῦ Συνεταιρισμοῦ ὡς ἐργοδότου, Γν.Σ. σ. 46.— Ἐξαίρεσις τῶν διατάξεων τοῦ νόμου περὶ ἐλέγχου τῶν ὁμαδικῶν ἀπολύσεων μισθωτῶν τῶν ἐπιχειρήσεων τῶν ἀσκουμένων ὑπὸ Συνεταιρισμῶν τοῦ ν. 602· ἐμπίπτει εἰς τὴν ἐξαίρεσιν ταύτην ἡ ἐν Λαμίᾳ Συνεταιριστικὴ Βιομηχανία Γάλακτος (Κοινοπραξία τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Ἑνώσεως Συνεταιρισμῶν Ἀγελαδοτρόφων Φθιώτιδος), Γν.Σ. σ. 201.—Σιωπὴ ἢ σιγησις συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἢ διαιτητικῶν ἀποφάσεων· ἀποδοχαὶ λογιστῶν Ἑνώσεως Γεωργικῶν Συνεταιρισμῶν καὶ Κ.Τ.Α.Ε.Π., Ἔγγρ. σ. 1297. Βλ. καὶ λ. **Γεωργικαὶ Συνεταιριστικαὶ Ὀργανώσεις.**

Σύνθεσις. Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου τοῦ εἰς τὴν Δημοσίαν Ἐπιχείρησιν Ἠλεκτρισμοῦ περιελθόντος ἐκ τῆς κατηγορίας τῆς Κ.Ε.Τ.Π.Θ. προσωπικοῦ· γενικωτέρα τοῦ Πειθαρχικοῦ Δικαίου ἀρχή, καθ' ἣν ἡ κρίσις ἐπὶ τῶν πειθαρχικῶν παραπτωμάτων δὲν προσήκει εἰς τὸν ἔχοντα ἐν τῇ ὑπαλληλικῇ ἱεραρχίᾳ βαθμὸν κατώτερον τοῦ κρινομένου· μὴ νόμιμος ἡ συγκρότησις τοῦ Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου δι' ἀπουσίας συμμετοχῆς ὑπαλλήλου κατωτέρου βαθμοῦ· συνέπεια τῆς κακῆς συνθέσεως τὸ νομικῶς ἀνίσχυρον τῆς πράξεως, ἀδιαφόρως ἂν ὁ ἀνεπιτρέπτως μετασχὼν τῆς συνθέσεως ἐπελέγη μεταξὺ τῶν παρ' αὐτοῦ τοῦ πταίσαντος ὑπαλλήλου προταθέντων συναδέλφων του· πειθαρχικὴ ποινὴ ὁριστικῆς ἀπολύσεως ὑπαλλήλου, ΑΠ 506 σ. 99.— Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου τῆς Λ.Ε.Η.· παράβασις διατάξεως, νοθευούσης οὐσιωδῆ ἀρχὴν τοῦ Διοικητικοῦ Δικαίου περὶ μὴ συμμετοχῆς ὑπαλλήλου κατωτέρου βαθμοῦ ἐκείνου τοῦ πταίσαντος· ἄκυρος ἡ ὑπὸ παρανόμου συσταθέντος Συμβουλίου ἐκδοθεῖσα πρᾶξις αὐτοῦ περὶ ἀπολύσεως τοῦ μισθωτοῦ· πληρωμὴ μισθῶν ὑπερημερίας· ἰσχυρισμὸς ἐργοδότιδος περὶ καταχρηστικῆς ἀσκήσεως δικαιώματος μισθωτοῦ, ΑΠ 130 σ. 626.— Συλλογικῶν διοικητικῶν ὀργάνων· δὲν ἀρκεῖ ἡ παρουσία τῶν συγκροτούντων τὴν νόμιμον ἀπαρτίαν μελῶν των τακτικῶν ἢ ἀναπληρωματικῶν, ἀλλὰ πρέπει νὰ προκύπτῃ συναμα ὅτι ἡ διάσκεψις κατέστησε δυνατὴν τὴν παρουσίαν ἁπάντων τῶν μελῶν δι' ἐγκύρου προσκλήσεως των ὅπως παραστῶσιν εἰς τὴν συνεδρίασιν· ἀπόδειξις προσκλήσεως, ΣΕ 1920 σ. 1131.— Ἐπιτροπὴς δι' ἀπόλυσιν συνδικαλιστικῶν στελεχῶν· ἀκυρότης ἀποφάσεως Ἐπιτροπῆς, συντεθείσης παρανόμως ἐκ μελῶν, τῶν ὁποίων ἡ ἐτησία θητεία εἶχε λήξει, ΣΕ 2068 σ. 1212.— Παράνομος ἀπώλεια τοῦ ἀρμοδίου συμβουλίου πρὸς κρίσιν τῶν λόγων ἀπολύσεως ἐκπροσώπων ἠσφαλισμένων εἰς Ὀργανισμοὺς Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, διὰ μὴ νόμιμον σύνθεσιν τούτου, μετασχόντων συνεδριάσεως ἀνα-

ΝΑ' 310), ὡς καὶ αἱ τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν 847/1935 (Θέμ. ΜΖ' 211) καὶ 237/1941 (ΕΕΔ 1, 213) δὲν ἔλυσαν πλήρως τὸ ζήτημα, διότι ἀφεώρων εἰς ἰδιωτικοὺς ὑπαλλήλους ἀνωνύμου ἑταιρίας, οἵτινες ἐραδύτερον ἐξελέγησαν μέλη τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου αὐτῆς καὶ περὶ ὧν αἱ ἀποφάσεις αὗται δέχονται, ὅτι ἐφ' ὅσον ἡ ἐκλογὴ των ὡς διοικητικῶν συμβούλων ἐγένετο μετὰ τὴν σύναψιν τῆς συμβάσεως ἐργασίας, δὲν εἶχεν ἐφαρμογὴν τὸ ἄρθρον 24 § 2 τοῦ νόμου 2190. Ἐξ ἄλλου καὶ ἡ Α.Π. 432/1953 (Ν. Δίκ. Ι 11) δὲν ἀντιμετώπισε τὸ ζήτημα, διότι ἀφορᾷ παράλληλον σύμβασιν ἐργασίας διοικητικοῦ συμβούλου ἀνωνύμου ἑταιρίας, ἐφ' ἧς ὅμως ὁ μισθὸς εἶχεν ὁρισθῇ δι' ἀποφάσεως τῆς γενικῆς συνελεύσεως συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 24 § 2.

Τὰς ἀμφισβητήσεις ταύτας ἔλυσεν ἤδη ἡ εἰς τὸ ἄρθρον 24 τοῦ νόμου 2190 προστεθεῖσα ὡς ἄνω παράγραφος 3, περὶ ἧς ἡ εἰσηγητικὴ ἔκθεσις τοῦ ν.δ. 4237/1962 ἀναφέρει ὅτι:

«Διὰ τῆς παραγράφου 3 προβλέπεται, συμφώνως μὲ τὰ παγίως νομολογημένα, ἡ μὴ ἐπέκτασις τοῦ περιορισμοῦ τῆς παραγράφου 2 εἰς τὰς ἁμαδὰς προσώπων παρεχόντων εἰς τὴν ἑταιρίαν τακτικὰς ἢ εἰδικὰς ὑπηρεσίας, ἐν παραδείγματι τοὺς διευθυντάς, τοὺς τεχνικούς, οἰκονομικούς, νομικοὺς ἢ ἄλλους συμβούλους, τῶν ὁποίων ἄλλως θὰ ἀπεκλείετο ἡ ἀναγκαία τυχὸν κρινομένη συμμετοχὴ αὐτῶν εἰς τὸ διοικητικὸν συμβούλιον».

Ἀνεξαρτήτως τοῦ ὅτι τὸ ἐν τῇ εἰσηγητικῇ ἐκθέσει ἀναφερόμενον, ὅτι ἡ προστεθεῖσα διάταξις ἀνταποκρίνεται πρὸς τὰ «παγίως νομολογημένα», εἶναι ἀνακριβές, διὰ τῆς διατάξεως ταύτης παρεσχέθη πλήρης ἐλευθερία εἰς τὴν ἀνώνυμον ἑταιρίαν, ὅπως συνάπτῃ μετὰ διοικητικῶν συμβούλων της καὶ παραλλήλως πρὸς τὴν ἰδιότητα ταύτην καὶ συμβάσεις ἐργασίας ἢ συμβάσεις ἀμειβομένης ἐντολῆς (οἵας συνάπτουν, συμφώνως πρὸς τὸν Κώδικα Δικηγόρων, οἱ ἐπὶ παγίῳ μισθῷ προσλαμβανόμενοι καὶ ἀμειβόμενοι νομικοὶ σύμβουλοι).

Διὰ τὰς περιπτώσεις ταύτας ἡ παράγραφος 3 ὁρίζει, ὅτι δὲν ἀπαιτεῖται ἀπόφασις τῆς γενικῆς συνελεύσεως, ἡ ὁποία, κατ' ἄρθρον 31 § 1, θὰ ἐλαμβάνετο διὰ τῆς ἀπολύτου πλειοψηφίας τῶν ἐν αὐτῇ ἐκπροσωπουμένων ψήφων. Κατ' ἀκολουθίαν, προκειμένου περὶ μέλους τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου ἀνωνύμου ἑταιρίας, τοῦτο δύναται νὰ συνάψῃ σύμβασιν ἐργασίας ἢ σύμβασιν ἀμειβομένης ἐντολῆς (ὁ δικηγόρος) μετὰ τῆς ἑταιρίας ἄνευ οὐδεμιᾶς διατυπώσεως καὶ ἄνευ ἀποφάσεως τῆς γενικῆς συνελεύσεως. Τοιουτοτρόπως ὁ διοικητικὸς σύμβουλος ἀνωνύμου ἑταιρίας, ὅστις εἶναι ταυτοχρόνως καὶ ὑπάλληλος αὐτῆς (συνήθως, τεχνικὸς ἢ ἐπιστημονικὸς διευθυντής) συνδέεται μετὰ τῆς ἑταιρίας διὰ δύο παραλλήλων ἐνοχικῶν σχέσεων: Ὡς διοικητικὸς σύμβουλος, ἐὰν μὲν δὲν λαμβάνῃ ἀμοιβήν, συνδέεται διὰ συμβάσεως ἐντολῆς (2), ἐὰν δὲ λαμβάνῃ ἀμοιβήν, συνδέεται διὰ μισθώσεως ἀνεξαρτήτων ὑπηρεσιῶν (3). Ὡς ὑπάλληλος ὅμως τῆς ἀνωνύμου ἑταιρίας συνδέεται διὰ συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας (4).

ΙΙ. Ἡ περίπτωσις αὕτη ἐμφανίζει καὶ τὰς ἑξῆς ἰδιορρυθμίας:

1. Προκειμένου νὰ ἀποφασισθῇ ὑπὸ τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου ἡ πρόσληψις ἑνὸς μέλους αὐτοῦ καὶ ὡς ὑπαλλήλου τῆς ἑταιρίας, τὸ μέλος τοῦτο δὲν δικαιοῦται εἰς ψῆφον, οὐ μόνον ἰδικήν του, ἀλλ' οὐδὲ καὶ ἑτέρου, τὸν ὁποῖον θὰ ἐδέχετο νὰ ἐκπροσωπήσῃ (5).

2. Ἡ σύμβασις ἐργασίας αὕτη δέον νὰ συνάπτεται ἐπ' ἀόριστον χρόνον, ὥστε τὸ διάδοχον διοικητικὸν συμβούλιον νὰ μὴ δεσμεύεται ἐκ τῆς ἀποφάσεως τοῦ διορίσαντος τὸν σύμβουλον - ὑπάλληλον προηγουμένου διοικητικοῦ συμβουλίου.

3. Ἡ ὑπηρεσιακὴ ἐποπτεία καὶ ὁ ἔλεγχος, ὁ δημιουργῶν τὸ στοιχεῖον τῆς ἐξαρτήσεως, ἀσκεῖται ἀπὸ τὰ λοιπὰ μέλη τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου ἢ κατ' ἐντολὴν αὐτῶν ἀπὸ τὸν διοικητικὸν διευθυντὴν τῆς ἑταιρίας.

4. Παρὰ τὴν ὑφισταμένην ἐξάρτησιν, ὁ

---

(2) ΕμπΝ 31, ΑΚ 713.

(3) ΕμπΝ 31, ΑΚ 648. *Καποδίστριας*, ἐν Θέμ. ΞΒ' 678 καὶ ἤδη ἐν ΕφετΑΚ, Εἰσαγ. 648 - 680 ἀριθ. 118, Εἰσαγ. 713 - 729 ἀριθ. 37, καὶ αὐτόθι παραπομπαί.

(4) Βλ. αὐτόθι.

(5) ΑΚ 66, ἐφαρμοζόμενον συμπληρωτικῶς ἐπὶ τοῦ κωδικοποιηθέντος νόμου 2190/1920. Ἐπὶ τοῦ θέματος βλ. **Zöllner, Die Schranken mitgliedschaftlicher Stimmrechtsmacht, 1963,** σ. 283 ἑπ.

πληρωματικών μελών άντι προηγουμένης κλητεύσεως των τακτικών μελών. ΣΕ 1357 σ. 819. —Άκυρος άποφασις του Διοικητικού Συμβουλίου του Ταμείου Επικουρικής Ασφαλίσεως Προσωπικού Οργανισμών Κοινωνικής Ασφαλίσεως περί άπονομής μηνιαίου περιοδικού βοηθήματος, λόγω συμμετοχής ως τακτικού μέλους του Συμβουλίου αναπτέρου υπαλλήλου του Υπουργείου Εργασίας, όστις όμως έτύγχανεν συγχρόνως και συνταξιούχος του Ταμείου· έννοια διατάξεως καταστατικού περί συνθέσεως του Διοικητικού Συμβουλίου του Ταμείου. ΣΕ 2201 σ. 1288.—Παράνομος σύνθεσις· λόγος άκυρώσεως. ΣΕ 1920 σ. 1132, ΣΕ 2068 σ. 1212, ΣΕ 2201 σ. 1288.

Συνομοσπονδία. Χορήγησις συντάξεως κατ' άρθρον 51 ν.δ. 2698/1953 πυρά του Ι.Κ.Α. εις μέλη Διοικήσεως Γενικής Συνομοσπονδίας Εργατών Ελλάδος· έννοια διακεκριμένων ύπηρεσιών. ΣΕ 2192 σ. 1285.

Σύνταγμα. Έννοια άρθρου 3 του έν ισχύι Συντάγματος, επιβάλλοντος την ισότητα των Ελλήνων ενώπιον του νόμου· απαγόρευσις εις τον Νομοθέτην της άνισου μεταχειρίσεως αυτών, χωρίς όμως να αποκλείεται ή παρ' αυτού εισαγωγή εξαιρέσεων, διακρίσεων και διαστολών, όταν κατ' αντικειμενικήν κρίσιν, ελεγχομένην υπό των δικαστηρίων, δικαιολογήται τούτο επαρκώς εξ αποχρώντων λόγων δημοσίου ή κοινωνικού συμφέροντος· συνταγματική ή διάφορος μισθολογικώς μεταχείρισις των εποπτών και αρχιεργατών του Οργανισμού Λιμένος Πειραιώς. ΑΠ Ολ. 553 σ. 4.— Παροχή εις Διοικητικόν Συμβούλιον Ο.Α.Π. ειδικής νομοθετικής εξουσιοδοτήσεως προς καθορισμόν απεριορίστως και ελευθέρως των χρονικών ορίων (ωρών) της παρά τω Ο.Α.Π. απασχολήσεως των τακτικών και έκτάκτων εργατών, ως και των πάσης φύσεως αποδοχών τούτων διά την τοιαύτην απασχόλησιν· έκτασις συνταγματικότης. ΑΠ 522 σ. 34.— Ασφάλισις οικοδόμων· σύστημα προεισπράξεως ασφαλιστικών εισφορών, μη παραβιαζομένης της συνταγματικής επιταγής περί ίσης μεταχειρίσεως και μή θιγομένου του συνταγματικώς κατοχυρωμένου δικαιώματος ελευθέρας άσκήσεως του επαγγέλματος· άκυρος ή διάταξις του άρθρου 40 του Κανονισμού εισαγωγής εις ασφάλισιν του Ι.Κ.Α. περί περιορισμού επιστροφής των επί πλέον εισφορών· άκυρος και ή διάταξις του άρθρου 50 παράγραφος 1 του Κανονισμού. ΣΕ 2089 σ. 40.— Κανονισμοί εργασίας· πειθαρχική εξουσία· συνταγματικότης των ρυθμιστικών της πειθαρχικής εξουσίας διατάξεων, μη αντιτιθεμένων εις διατάξεις του Συντάγματος, ούτε και εις τας περί διακρίσεως των Εξουσιών δικαστικός έλεγχος αποφάσεων Συμβουλίων. ΑΠ 525 σ. 92.— Απεργία και δικαίωμα του συνταυτίζεσθαι. ΝΖ σ. 397.— Προσωπική ελευθερία· περιεχόμενον· ελευθερία συμβάσεων, εργασίας, εμπορίου και βιομηχανίας. ΝΖ σ. 403.— Το περιεχόμενον της συνταγματικής προστασίας της συνδικαλιστικής ελευθερίας· συνταγματική προστασία συλλογικής δράσεως. Μελ. σ. 1001 επ.— Έαν προκύπτη υποχρέωσις της Διοικήσεως προς ανάκλησιν της υπ' αριθ. 127930/469/5.12.1967 αποφάσεως του Υπουργού Εργασίας, εκδοθείσης κατά συμμόρφωσιν προς την υπ' αριθ. 582/1960 απόφασιν του Συμβουλίου της Επικρατείας, εκ του περιστατικού ότι επί του νομικού συνταγματικού θέματος υπάρχει αντίθετος νομολογία των πολιτικών δικαστηρίων, αναφερομένη μάλιστα εις την αυτήν διαφοράν. Γν. Σ. σ. 465. —Αυθεντική ερμηνεία κατ' άρθρον 26 Συντάγματος· ερμηνευτική των νόμων αρμοδιότης της Νομοθετικής Εξουσίας και δικαστικός έλεγχος. Γν. Σ σ. 664.— Απαγόρευσις διά του άρθρου 1 του κωδικοποιημένου νόμου 5167/1932 εργασίας φορτοεκφορτώσεως εμπορευμάτων εις τους διαφόρους λιμένας του Κράτους εις εργάτας μη εφοδιασμένους δι' αδείας άσκήσεως του επαγγέλματος του φορτοεκφορτωτού· συνταγματικαί αί διατάξεις αύται, μη αντιτιθέμεναι εις τα άρθρα 3 και 4 του ισχύοντος Συντάγματος, τούτων μη αποκλιόντων την υπό της Νομοθετικής Εξουσίας κατά την ρύθμισιν των γενικωτέρων όρων της εργασίας θέσπισιν περιορισμών ως προς την άσκησιν ωρισμένου επαγγέλματος, εφ' όσον ούτοι τίθενται εξ αντικειμένου, δικαιολογούμενοι εκ λόγων γενικωτέρου δημοσίου ή κοινωνικού συμφέροντος. ΣΕ 553 σ. 689.— Απόλυσις εκπροσώπων ησφαλισμένων εις Ασφαλιστικούς Οργανισμούς· προστασία κατ' άρθρον 9 ά.ν. 694/1937· σκοπός της προστασίας, μη αντιτιθεμένων των περί ταύτης διατάξεων προς το Σύνταγμα. ΣΕ 1357 σ. 819.— Καταγγελία συμβάσεως μετά δικαιολογίαν λειτουργίας επιχειρήσεως· έννοια περιστατικού ανωτέρας βίας· απαλλαγήν αποζημιώσεως· δεν συνιστά ανωτέραν βίαν ή αναστολή της ισχύος του άρθρου 14 του Συντάγματος και ή επιβολή λογοκρισίας εις τον Τύπον. Π 10809 σ. 877.—Απόλυσις εργατών τύπου εφημερίδων Αθηνών και Θεσσαλονίκης· ειδική ρύθμισις δι' άρθρου 1 νόμου 4046/1960· μη αντίθεσις των διατάξεων τούτου προς το άρθρον 3 του Συντάγματος. Π 10279 σ. 923.— Παροχή δι' άρθρου 9 ν.δ. 406/1947 δικαιώματος εις την Ένωσιν Συντακτών Ημερησίων Εφημερίδων Αθηνών δι' επιδίωξιν επί δικαστηρίου των απαιτήσεων μέλους αυτής κατ' εντολήν του εκ της συμβάσεως εργασίας και όχι μόνον διά την αναγνώσιαν αυτών· άρμονία της διατάξεως προς το άρθρον 3 του Συντάγματος. Π 13123 σ. 1141.— Κύρος συνταξιοδοτικών νόμων εν ελλείψει της κατά το άρθρον 57 του Συντάγματος γνωμοδοτήσεως του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Γν. Σ. σ. 44.

Συντάκται - Συντακτών Ένωσις. Βλ. λ. **Τύπος.**

Συντάξεις - Συνταξιοῦχοι. Βλ. καί λ. **Ασφάλισις, Γεωργικαί Ασφαλίσεις, Κοινωνικαί Ασφαλίσεις, Ταμεία.** Κύρος συνταξιοδοτικών νόμων εν ελλείψει της κατά το άρθρον 57 του Συντάγματος γνωμοδοτήσεως του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Γν. Σ. σ. 44.— Υποκείμενοι εις εισφοράν υπέρ του Ι.Κ.Α. κατά ποσοστόν 4% επ' αμφοτέρων των συντάξεων των οι συνταξιούχοι Ειδικών Ταμείων, ως προς ούς επεξε-

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΣΥΝΤΑΓΜΑ

ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΙΣΟΤΗΤΟΣ ΕΝΩΠΙΟΝ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ

Περίπτωσις εισαγωγής έξαιρέσεων ύπό τοῦ Νομοθέτου

Έννοια άρθρου 3 τοῦ ἐν ἰσχύι Συντάγματος, ἐπιβάλλοντος τήν ἰσότητα τῶν Ἑλλήνων ἐνώπιον τοῦ Νόμου.—Ἀπαγόρευσις εἰς τὸν Νομοθέτην τῆς ἀνίσου μεταχειρίσεως αὐτῶν, χωρίς ὅμως νὰ ἀποκλείεται ἡ παρ' αὐτοῦ εἰσαγωγή ἐξαιρέσεων, διακρίσεων καὶ διαστολῶν, ὅταν, κατ' ἀντικειμενικήν κρίσιν, ἐλεγχομένην ὑπό τῶν Δικαστηρίων, δικαιολογῆται τοῦτο ἐπαρκῶς ἐξ ἀποχρώντων λόγων δημοσίου ἢ κοινωνικοῦ συμφέροντος.—Συνταγματική ἡ διάφορος μισθολογικῶς μεταχείρισις τῶν ἐποπτῶν καὶ ἀρχιεργατῶν τοῦ Ὀργανισμοῦ Λιμένος Πειραιῶς.

Ἀντικείμενον ἐρεύνης τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τῆς Ὁλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου, ὑπό τῆς ὁποίας ἐπεκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 5401/1966 ἀπόφασις τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος κατά τήν ἐργατικήν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Πειραιῶς, ὑπῆρξεν ἂν ἡ ἐν τῇ ἀποφάσει της νομοθετική διάταξις, ἀναφερομένη εἰς ἐργαζομένους παρά τῷ Ὀργανισμῷ Λιμένος Πειραιῶς, εἶναι συνταγματική καὶ συνεπῶς ἔγκυρος, μὴ προσκρούουσα εἰς τὸ ἄρθρον 3 τοῦ Συντάγματος.

Καθ' ὁμόφωνον γνώμην τῆς θεωρίας καὶ νομολογίας ἡ ἐν λόγῳ διάταξις τοῦ Συντάγματος περὶ ἰσότητος τῶν Ἑλλήνων δεσμεύει τὸν Νομοθέτην, ἀπαγορεύουσα τήν ὑπ' αὐτοῦ ἄνισον ρύθμισιν ἐκεῖ ὅπου θά ἔδει νά ὑπάρχῃ ὁμοία μεταχείρισις *Α. Σβώλου – Γ. Βλάχου*, Τό Σύνταγμα τῆς Ἑλλάδος, σελίς 187, ἔνθα παραπομπαί, *Ἠλ. Κυριακοπούλου*, Διοικητικόν

ὑπάλληλος οὗτος, ὁ ὁποῖος, κατὰ κανόνα εἶναι διευθύνων ὑπάλληλος τῆς ἑταιρίας, δέν ἐξισοῦται κατὰ πάντα πρὸς τοὺς συνήθεις ὑπαλλήλους, συμφώνως ἄλλωστε καὶ πρὸς τήν περὶ διευθυνόντων ὑπαλλήλων, ἐν τῇ νομολογίᾳ καὶ τῇ θεωρίᾳ κρατήσασαν γνώμην [6].

5. Ὡς ὅταν πρόκειται περὶ παντὸς ἄλλου ὑπαλλήλου, οὕτω, καὶ πολλῷ μᾶλλον, ἐπὶ διευθύνοντος ὑπαλλήλου, ὅστις εἶναι συγχρόνως καὶ σύμβουλος τῆς ἑταιρίας, τό διοικητικόν συμβούλιον, αἰτήσει μετόχων ἐκπροσωπούντων τό 1/20 τοῦ καταβεβλημένου ἑταιρικοῦ κεφαλαίου, ὑποβαλλομένη πέντε πλήρεις ἡμέρας πρό τῆς τακτικῆς γενικῆς συνελεύσεως, ὑποχρεοῦται ν' ἀνακοινώσῃ ἐνώπιον αὐτῶν τά ποσά, τά ὁποῖα, κατά τήν τελευταίαν διετίαν, κατεβλήθησαν ὑπό τῆς ἑταιρίας εἰς τὸν διευθύνοντα ὑπάλληλον, ὡς καὶ πᾶσαν ἄλλην παροχήν διά τήν ὑπ' αὐτῶν παρεχομένην ἐργασίαν (κωδικ. ν. 2190/1920, ἄρθρον 39 § 4). Ἀλλά καὶ πέραν τοῦ δικαιώματος τούτου τῆς μειοψηφίας, ὑφίσταται τό δικαίωμα ἐλέγχου, τόσον μέσῳ τῶν ὑπό τῆς τακτικῆς γενικῆς συνελεύσεως διορισμένων ἐλεγκτῶν (ἄρθρα 36 ἐπ.), ὅσον καὶ διά τῶν ἐκτάκτως διοριζομένων (ἄρθρα 40 ἐπ.).

6. Τά τῆς λήξεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας τοῦ συμβούλου - ὑπαλλήλου διέπονται ἀπό τούς κοινούς κανόνας καὶ οὐδαμῶς ἐπηρεάζονται ἐκ τῆς συγχρόνου ἰδιότητος αὐτοῦ ὡς διοικητικοῦ συμβούλου. Οὕτω, ἐάν λήξῃ ἡ κατά τό καταστατικόν θητεία τοῦ διοικητικοῦ συμβούλου, δέν λήγει αὐτοδικαίως καὶ ἡ παραλλήλως ὡρισταμένη σύμβασις ἐργασίας, ἀλλά πρός τοῦτο ἀπαιτεῖται καταγγελία τῆς συμβάσεως, ἥτις θά γίνῃ ὑπό τοῦ νομίμου ἐκπροσώπου τῆς ἑταιρίας, συμφώνως πρὸς τὸν νόμον 2112/1920, ὡς ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη ἰδίως διά τοῦ νόμου 3198/1955. Τά αὐτά δέ θά ἰσχύουν καὶ ἄν, δι' ἀποφάσεως τῆς γενικῆς συνελεύσεως τῶν μετόχων, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 31 Ἐμπ. Νόμου, ἀνεκλήθη ὁ διοικητικός σύμβουλος, ὅστις εἶναι συγχρόνως καὶ ὑπάλληλος τῆς ἑταιρίας.

(6) Βλ. Α.Π. 478/1966, ΕΕΔ 35 σελ. 1385 καὶ αὐτόθι παραπομπάς.

τάθη ἡ ἀσφάλισις τοῦ Κλάδου παροχῶν ἀσθενείας καὶ μητρότητος τοῦ Ι.Κ.Α. διὰ πράξεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας καὶ τυγχάνουν καὶ συνταξιοῦχοι τοῦ Ι.Κ.Α., ΑΠ 739 σ. 234. — Μὴ ἐπαγωγὴ εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α. τῶν προσώπων, τὰ ὁποῖα παρέχουν ἀποκλειστικῶς εἴτε ὄχι ἐργασίαν, ὁ χρόνος τῆς ὁποίας ὑπολογίζεται ὡς συντάξιμος κατὰ τὰς διατάξεις τῆς ἑκάστοτε ἰσχυούσης διὰ τὸ Δημόσιον συνταξιοδοτικῆς νομοθεσίας· ἔννοια ἄρθρου 3 § 1 ἀ.ν. 1846/1951· διατάξεις περὶ πολεμικῆς διαθεσιμότητος ἀξιωματικῶν, ΑΠ 728 σ. 506, ΑΠ 434 σ. 1411.— Ἐὰν ἐπὶ περιπτώσεων συνταξιούχων τοῦ Ι.Κ.Α. λόγῳ γήρατος, ἀναλαβόντων καθήκοντα Ὑπουργῶν θὰ τύχῃ ἐφαρμογῆς ἡ διάταξις τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 12 ν.δ. 4476/1965, δι' ἧς ἀντικατεστάθη τὸ στοιχεῖον γ' παραγράφου 7 ἄρθρων 29 ἀ.ν. 1846/1951 καὶ κατ' ἀκολουθίαν νὰ ἀναστα\-λῇ ἡ καταβολὴ τῆς συντάξεως, Γν.Σ σ. 960.— Συνταξιοῦχοι Δημοσίου· ἀπόληψις δώρων καθ' ἑορτὰς ἐκ μιᾶς μόνον πηγῆς, Ἔγγρ. σ. 1166.— Χαρτόσημον ἐξοφλητικῶν ἀποδείξεων συντάξεων παρ' Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως· ποῖον βαρύνει, Γν.Σ. σ. 1355. — Χρόνος στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας ὡς χρόνος ἀσφαλίσεως. Βλ. λ. **Στρατιωτικὴ ὑπηρεσία.**— Συνταξιοδότησις προσωπικοῦ τῶν ἐν Ἑλλάδι ἀμηλάτων σιδηροδρόμων· ἔννοια διατάξεως ἄρθρου 21 § 1 ν.δ. 3395/1955 περὶ μὴ καταβολῆς παρὰ τοῦ Δικτύου διπλῆς συντάξεως ἢ συντάξεως καὶ ἀποδοχῶν συγχρόνως, οὔτε συντάξεως ἐκ πλείονων συγχρόνως Δικτύων· ἀναφορὰ τῆς ἀπαγορεύσεως τῆς καταβολῆς συντάξεως καὶ ἀποδοχῶν συγχρόνως εἰς τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν ἡ σύνταξις προέρχεται ἐξ ἰδίας προηγουμένης ὑπηρεσίας τοῦ ἐργαζομένου καὶ ὄχι εἰς τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν ἡ σύνταξις παρέχεται κατὰ μεταβίβασιν εἰς τοῦτον σχετικοῦ δικαιώματος θανόντος ἐπαλλήλου ἢ συνταξιούχου, ΑΠ 432 σ. 1412.— Ἰδία διοικητικὴ πρᾶξις ἡ ἀνάκλησις διοικητικῆς πράξεως, ὑποκειμένη εἰς τοὺς περὶ διοικητικῶν πράξεων κανόνας, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ τὸ δικαίωμα ὑποκαταστάσεως τοῦ εἰς ὃν ἀφορᾷ ἡ πρᾶξις, ἅτε τῆς ἀκυρώσεως τοῦ ἐνδιαφερομένου ἐπὶ τῆς Διοικήσεως, ὄχι μόνον ὁπόταν τοῦτο ὁρίζεται ρητῶς ὑπὸ τοῦ νόμου, ἀλλὰ κατὰ κανόνα ἐν Διοικητικῷ Δικαίῳ ἀρχὴν καὶ ἄνευ ἀριθμοῦ τοῦ νόμου· ἀνάκλησις παρανόμου πράξεως ἐντὸς ἐλλόγου χρόνου· ἀπονομὴ συντάξεως ὑπὸ τοῦ Ὀργανισμοῦ Γεωργικῶν Ἀσφαλίσεων, ΑΠ 102 σ. 1548.— Ἀπόλυσις ἢ ἀποχώρησις ἐπαλλήλων διὰ σύνταξιν. Βλ. λ. **Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας** (παράγραφος Π ΣΤ').

Συρροή. Συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, Ἔγγρ. σ. 1237, Π 12809 σ. 1273.

Σχολαί. Ὑπαλληλικὴ ἰδιότης πτυχιούχων Σχολῆς Τουριστικῶν Ἐπαγγελμάτων· τίνες θεωροῦνται ὑπάλληλοι εἰς τὰς μετὰ τῶν ἐργοδοτῶν των ἐργασιακὰς σχέσεις κατὰ τὸν νόμον 4032/1960· ἔλλειψις ὑπαλληλικῆς ἰδιότητος σερβιτόρου, ΑΠ 73 σ. 485.

Σωματεῖα. Ἀπεργία καὶ συνδικαλιστικὴ ἐλευθερία· ἔλλειψις παρ' ἡμῖν διατάξεως, ὁριζούσης, ὅτι τὸ δικαίωμα τῆς ἀπεργίας ἀνήκει ἀποκλειστικῶς εἰς τὰ ἐπαγγελματικὰ σωματεῖα, ΝΖ σ. 397.— Καὶ πάλιν περὶ ἀδεσπότου ἀπεργίας, ΝΖ σ. 658.— Ἀδέσποτος καὶ σωματειακὴ ἀπεργία (μετὰ τὴν ἐπ' ἀριθ. 87 διεθνῆ σύμβασιν ἐργασίας), ΝΖ σ. 1057.— Τὸ περιεχόμενον τῆς συνταγματικῆς προστασίας τῆς συνδικαλιστικῆς ἐλευθερίας· συνταγματικὴ προστασία συλλογικῆς δράσεως, Μελ. σ. 1001 ἐπ.— Δικαίωμα ἀπεργίας· ἀνήκει τοῦτο εἰς ἀναγνωρισμένα ἐπαγγελματικὰ σωματεῖα καὶ ὄχι εἰς μεμονωμένα ἄτομα ἢ ἀνοργανώτους ὁμάδας ἐργαζομένων, μὴ ἐχούσας δικαιοπρακτικὴν ἱκανότητα πρὸς σύναψιν συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας· νομιμοποίησις τῆς ἀρχικῶς μὴ ὀργανωμένης ἀπεργίας· συνέπειαι ἐκ τῆς κηρύξεως παρανόμου ἀπεργίας· κρίσις τοῦ δικαστοῦ, ἐποκειμένη εἰς τὸν ἔλεγχον τοῦ Ἀρείου Πάγου περὶ σιωπηρᾶς ἐκ μέρους μισθωτοῦ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ΑΠ 272 σ. 729.— Αἱ ἐργατικαὶ διαφοραὶ κατὰ τὸν νέον Κῶδικα Πολιτικῆς Δικονομίας· σωματεῖα· νομιμοποίησις, Μελ. σ. 785 ἐπ.—Διαμεσολάβησις ἐπαγγελματικοῦ σωματείου φορτοεκφορτωτῶν διὰ τῶν ὁμοδίων ὀργάνων διὰ τὴν πρόσληψιν ἑκάστοτε φορτοεκφορτωτῶν ὑπὸ τῶν φορτοπαραλητῶν ἐργοδοτῶν καὶ εἰσπραξιν τῶν βάσει τιμολογίων τῶν οἰκείων Ἐπιτροπῶν ὁμοιβῶν των· ἐργοδότης τούτων ὁ ἑκάστοτε φορτοπαραλήπτης τοῦ ἐμπορεύματος καὶ ὄχι τὸ σωματεῖον, μὴ νομιμοποιουμένης παθητικῶς τῆς ἀγωγῆς κατὰ τούτου, μὴ νομιμοποιουμένων καὶ ἐνεργητικῶς πρὸς ἐπιδίωξιν τῆς τιχὸν ὀφειλουένης φορτοεκφορτωτικῆς ὁμοιβῆς τῶν ἐργατῶν, Π 4857 σ. 946, —Προσωρινὴ Διοίκησις σωματείου καὶ ἐνέργεια δικαιοπραξιῶν, Π 4488 σ. 1341.— Ἀσφάλισις εἰς τὸ Ι.Κ.Α. ἀ\-νειδικευμένων ποδοσφαιριστῶν, Ἔγγρ. σ. 1159, Γν.Σ σ. 1161.— Ἡ δικαιοπρακτικὴ ἱκανότης πρὸς σύναψιν συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ὡς προϋπόθεσις τῆς νομιμότητος τῆς ἀπεργίας, ΝΖ σ. 1010.— Ἐπαγγελματικὰ σωματεῖα· διαχειριστικὸς ἔλεγχος ἐπαγγελματικῆς ἐργατικῆς ὀργανώσεως ὑπὸ ἐπιθεωρητοῦ δημοσίων ὑπαλλήλων τῇ αἰτήσει τοῦ Νομάρχου, ὡς ἐποπτεύοντος Ἀρχῆς Ἐργατικὰ Κέντρα χαρακτῆρ, Γν.Σ σ. 1030. Βλ. καὶ λ. **Ἑνώσεις.**

Τ

Ταβέρναι. Τεκμαρτὰ ἡμερομίσθια δι' εἰσφορὰς Ι.Κ.Α., Ἔγγρ. σ. 441.

Ταμεῖα. Α'. Κοινὰ Αὐτοκινήτων (Κ.Τ.Ε.Λ.). Βλ. λ. **Αὐτοκίνητα.**

Β'. Εἰδικά. Ὑποκείμενα εἰς εἰσφορὰν ὑπὲρ τοῦ Ι.Κ.Α. κατὰ ποσοστὸν 4% ἐπ' ἀμφοτέρων τῶν συντάξεων των οἱ συνταξιοῦχοι Εἰδικῶν Ταμείων, ὡς πρὸς οὓς ἐπεξετάθη ἡ ἀσφάλισις τοῦ Κλάδου παροχῶν ἀσθενείας καὶ μητρότητος τοῦ Ι.Κ.Α. διὰ πράξεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας καὶ τυγχάνουν καὶ συνταξιοῦχοι τοῦ Ι.Κ.Α., ΑΠ 739 σ. 234.

Γ'. Εἰδικὸν Μονίμων Ὁδοστρωμάτων. Ἀποζημίωσις ἀπολυ-

Δίκαιον, ἐκδ. δευτέρα, σελ. 1153 ἐπ., Σ.Ε. 604/1958, εἰσηγητὴς *Γ. Μαραγκόπουλος*, ΕΕΔ 17, 403, Α.Π. 576/1958, εἰσηγητὴς *Θ. Σταυρόπουλος*, ΕΕΔ 17, 792, Α.Π. 79/1961, Ὁλομελείας, εἰσηγητὴς *Κ. Θανόπουλος*, ΕΕΔ 20, 467 καὶ ἄλλαι).

Γίνεται ὅμως συγχρόνως δεκτόν, ὅτι δύναται ὁ Νομοθέτης νὰ ἀποκλίνῃ τῆς ἀρχῆς ταύτης, ὅταν ὑπάρχουν λόγοι δημοσίου καὶ κοινωνικοῦ συμφέροντος, τούτου ἀποκειμένου εἰς τὴν κρίσιν τῶν Δικαστηρίων (*Α. Σβώλου - Γ. Βλάχου*, ἔνθ' ἀνωτ., σελ. 198, τοῦ *αὐτοῦ*, Νομικαὶ Μελέται, τόμος 2ος, ἐκδ. 1958, σελ. 213, 224).

Οὕτω ἀποφαίνεται καὶ ἡ νεωτέρα αὕτη ἀπόφασις τῆς Ὁλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου.

Ἀρείου Πάγου 553/1967, Ὁλομελείας

Πρόεδρος ὁ κ. Στ. Μαυρομιχάλης
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. Κ. Παπαϊωάννου
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ἐμμ. Ἀνδριανάκης, Φρ. Φυτρῆς

Τὸ ἄρθρον 3 τοῦ ἐν ἰσχύϊ Συντάγματος, ἐπιβάλλον τὴν ἰσότητα τῶν Ἑλλήνων ἐνώπιον τοῦ νόμου, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τῆς ἀπαγορεύσεως εἰς τὸν νομοθέτην τῆς ἀνίσου μεταχειρίσεως αὐτῶν, δὲν ἀποκλείει τὴν παρ' αὐτοῦ εἰσαγωγὴν ἐξαιρέσεων, διακρίσεων καὶ διαστολῶν, ὅταν κατ' ἀντικειμενικὴν κρίσιν, ἐλεγχομένην ὑπὸ τῶν δικαστηρίων, καὶ καθ' ὃ μέρος δικαιολογεῖται τοῦτο ἐπαρκῶς ἐξ ἀποχρώντων λόγων δημοσίου ἢ κοινωνικοῦ συμφέροντος.

Ἡ παράγραφος 5 τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ἐκδοθέντος κατ' ἐξουσιοδότησιν τοῦ ἄρθρου 19 τοῦ ἀ.ν. 1559/1950, ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 13 τοῦ ν.δ. 2942/1954 καὶ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 3398/1955 «περὶ τροποποιήσεως τῆς περὶ Ο.Α.Π. νομοθεσίας» καὶ διὰ τοῦτο ἰσχύν νόμου ἐπέγοντος Κανονισμοῦ Ἐργασίας Ἐργατῶν Λιμένος Πειραιῶς, ὁρίζουσα ἐν ἀρχῇ τὰς ἑβδομαδιαίας ἀποδοχὰς τῶν ἐποπτῶν καὶ ἀρχιεργατῶν, προσθέτει ἐν τέλει, ὅτι: «Εἰς τὸ ποσὸν τοῦτο περιλαμβάνονται αἱ ἀποδοχαὶ καὶ ἀμοιβαὶ τῶν ἀνωτέρω διά τε τὴν κανονικὴν καὶ τὴν ἔκτακτον ἐργασίαν, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τὴν ἐργασίαν ἐξαιρεσίμων ἡμερῶν». Οὕτω, κατὰ παρέκκλισιν ἐκ τῆς διὰ τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ αὐτοῦ Κανονισμοῦ καθιερωθείσης διὰ τοὺς ἐργάτας ἰδιαιτέρας ἀμοιβῆς διὰ τὴν ὑπερωριακήν (§ 2), διὰ τὴν κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ ἐξαιρετέας ἡμέρας (§ 3) καὶ διὰ τὴν ἐκτὸς λιμένος ἢ ἐν πελάγει κατὰ τὰς ἐργασίμους (§ 4) ἢ τὰς Κυριακὰς καὶ ἐξαιρετέας ἡμέρας (§ 5) ἐργασίαν αὐτῶν, ἐνεσωματώθη τὸ ποσὸν αὐτῆς διὰ τοὺς ἐπόπτας καὶ ἀρχιεργάτας εἰς τὰς ἑβδομαδιαίας αὐτῶν ἀποδοχάς, αὐξηθείσας προφανῶς πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον κατὰ ποσοστόν, ἀνταποκρινόμενον συμφώνως πρὸς τὰς προβλέψεις τοῦ νομοθέτου, εἰς τὰς παρασχεθησομένας ὑπὸ τῶν τελευταίων τοιούτου εἴδους ἐργασίας. Ἡ τοιαύτη ὅμως διάφορος μεταχείρισις τῶν ἐποπτῶν καὶ ἀρχιεργατῶν, περιοριζομένη εἰς εἰς τὸν τρόπον καὶ τὴν ἔκτασιν τῆς διὰ τὸν προεκτεθέντα λόγον προσθέτου ἀμοιβῆς των, δικαιολογεῖται ἐκ τοῦ γενικωτέρου συμφέροντος τῆς μειώσεως τοῦ κόστους τῶν διὰ τοῦ Λιμένος Πειραιῶς διακινουμένων ἐμπορευμάτων, λόγῳ ὑφισταμένης μεταξὺ αὐτῶν καὶ τῶν ἐργατῶν διαφορᾶς ὡς πρὸς τὰς περιστάσεις καὶ τὰς πραγματικὰς προϋποθέσεις, αἵτινες, κατὰ τὴν ἀνέλεγκτον κρίσιν τοῦ δικάσαντος ὡς ἐφετείου Πρωτοδικείου, δὲν εἶναι ὁμοιαι, διὸ καὶ δὲν ἀντίκειται εἰς τὸ προμνημονευθὲν ἄρθρον τοῦ Συντάγματος. Ὅθεν, οὕτω ἀποφηνάμενον καὶ τὸ δικάσαν ὡς ἐφετεῖον Πρωτοδικεῖον καὶ μετὰ τοῦτο ἀπορρίψαν τὴν περὶ ἀντισυνταγματικότητος τῆς ὡς εἴρηται διατάξεως τοῦ Κανονισμοῦ Ἐργασίας Ἐργατῶν Λιμένος Πειραιῶς ἔνστασιν τοῦ ἐκκαιρεσείοντος, ὀρθῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὸ ἐν λόγῳ ἄρθρον 3 τοῦ Συντάγματος, ὁ δὲ περὶ τοῦ ἐναντίου λόγος ἀναιρέσεως εἶναι ἀβάσιμος καὶ ἀπορριπτέος.

μένων προσωπικού Ειδικού Ταμείου Μονίμων 'Οδοστρωμάτων' έξωμάσεως του Ε.Τ. Μ.Ο.Α. προς το Δημόσιον, μη απαλλασσομένου όμως της κατά τον νόμον 2112/1920, ως ισχύει, αποζημιώσεως απολυομένων μισθωτών αυτού, συνδεομένων μετ' αυτού δια συμβάσεως έξηρτημένης εργασίας αορίστου χρόνου και μη εφαρμοζομένων των δια το Δημόσιον, ισχυουσών προ της καταργήσεώς των δια του άρθρου 24 § 7 νόμου 4464/1965, ύπ' αριθ. 956 και 976/1947 Πράξεων του Υπουργικού Συμβουλίου, ΑΠ 319 σ. 1086.— Εφαρμογή νόμου 2112/1920 επί των υπαλλήλων του Ειδικού Ταμείου Μονίμων 'Οδοστρωμάτων 'Αθηνών' πρόσληψις υπαλλήλου επί τη βάσει εργασίας ιδιωτικού δικαίου και δι' αλληλοδιαδόχων συμβάσεων με καθορισμόν ωρισμένου χρόνου, χωρίς να δικαιολογήται τούτο εκ της φύσεως της εργασίας, αλλά προς καταστρατήγησιν του νόμου 2112/1920· θεώρησις της συμβάσεως ως αορίστου χρόνου και εφαρμογή νόμου 2112/1920, ΑΠ 698 σ. 224.

Α'. **Μετοχικά.** Παραγραφή απαιτήσεων μετόχου κατά του Μετοχικού Ταμείου Πολιτικών Υπαλλήλων· εφαρμογή διετούς παραγραφής επί πάσης απαιτήσεως μετόχου είτε λόγω καταβολής πλέον του κεκανονισμένου ποσού, είτε λόγω αποδόσεως οιονδήποτε καταθέσεων, είτε λόγω παρακαταθήκης ή και εξ οιασδήποτε άλλης αιτίας κλπ., όταν τα μερίσματα κλπ. αποτελούσι καθ' εαυτά το περιεχόμενον της αξιώσεως και όχι και όταν υπόκειται αξίωσις αποζημιώσεως κατά το άρθρον 105 του Εισ. ΝΑΚ, έστω παρανόμου πράξεως οργάνου του Δημοσίου ή των εν άρθρω 106 του αυτού νόμου νομικών προσώπων, υποκειμένης της απαιτήσεως εις την υπό του άρθρου 937 Α.Κ. προβλεπομένην πενταετή παραγραφήν· άφετηρία της πενταετούς παραγραφής, ΑΠ 442 σ. 1407. — Μετοχικόν Ταμείον Βασιλικής 'Αεροπορίας' επιτρεπτή ή υπό τούτου πρόσληψις εκτάκτου ιδιωτικού προσωπικού επί συμβάσει ωρισμένης διαρκείας και επί ημερησία ή μηνιαία αντιμισθία, κατόπιν αποφάσεως του Υπουργού 'Αεροπορίας, τη προτάσει του Διοικητικού Συμβουλίου του Ταμείου, προσλαμβανομένου και αποζημιουμένου υπό του Ταμείου· έννοια σχετικών διατάξεων, ΑΠ 381 σ. 1153.

Ε'. **Ναυτικόν 'Απομαχικόν.** 'Ασφάλισις εις το Ν.Α.Τ.' χορήγησις κατ' άρθρον 29 ν. 3170/1955 συντάξεως ανικανότητος λόγω ατυχήματος· έννοια ατυχήματος· θεώρησις ως τοιούτου και της νόσου, εφ' όσον όμως προεκλήθη όχι εκ βαθμιαίας εξασθενήσεως του οργανισμού, συνεπεία του είδους της υπ' αυτού εκτελουμένης εργασίας, αλλ' ένεκεν της εν δεδομένη περιπτώσει εκτελέσεως ταύτης υπό όλως εξαιρετικάς και μη κανονικάς, αλλά ασυνήθεις και έκτακτους συνθήκας, αίτινες υπήρξαν αφορμή εκδηλώσεως της νόσου ή, εν περιπτώσει, καθ' ην προϋπήρχεν ή νόσος, αλλ' υπό μορφήν μη κωλύουσαν την εργασίαν του ησφαλισμένου αξύνσεως ταύτης εις βαθμόν, καθιστώντα ανίκανον τον εργαζόμενον, ΣΕ 2197 σ. 1486.

ΣΤ'. **'Ασφαλιστικά Ταμεία. 1. Γενικά.** Διορισμός δικαστού λυνιστού ως μέλους Διοικητικού Συμβουλίου 'Ασφαλιστικού Ταμείου και ασυμβίβαστον εκ των κειμένων διατάξεων, Γν. Σ. σ. 108.— Συνέπειαι τινές εκ της νομίμου απεργίας των μισθωτών· διακοπή ασφαλιστικής υποχρεώσεως· ατυχήματα κατά διάρκειαν απεργίας, ΝΖ σ. 111.— Συμβάσεις εργασίας ωρισμένου χρόνου και εφαρμογή άρθρων 11 ν.δ. 4577/1966, αφορώντος μονιμοποίησιν προσωπικού επί σχέσει ιδιωτικού δικαίου 'Οργανισμών και Λογαριασμών κοινωνικής πολιτικής' Υπουργείου 'Εργασίας, Γν. Σ σ. 500.— Χρόνος στρατιωτικής υπηρεσίας ως χρόνος ασφαλίσεως εις 'Οργανισμούς Κοινωνικής 'Ασφαλίσεως· έννοια ν.δ. 346/1941· προϋποθέσεις· Βλ. λ. **Στρατιωτική υπηρεσία.**— 'Ασφάλισις των αντί παγίας αμοιβής δικηγόρων νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου εις τα δια το προσωπικόν αυτών ιδρυμένα Ταμεία κυρίας ασφαλίσεως κατ' άρθρον 21 ν.δ. 3790/1967· καθορισμός συντάξιμου προϋπηρεσίας των περιοριστικώς εις την από της ισχύος του ανωτέρω νομοθετικού διατάγματος υπό την ιδιότητα του δικηγόρου διανυθείσαν εις το αυτό νομικόν πρόσωπον, δια την ασφάλισιν του προσωπικού του οποίου ιδρύσατο το 'Ασφαλιστικόν Ταμείον' έννοια νεωτέρου ν.δ. 4272/1962, ΣΕ 1906 σ. 1205.—'Ασφάλισις των εξ Αιγύπτου προερχομένων 'Ελλήνων υπηκόων και ομογενών· δυνατή η ασφάλισις των ανωτέρω προσώπων κατά εν τη υπ' αριθ. 165/1963 Πράξει του Υπουργικού Συμβουλίου, κυρωθείση δια του ν.δ. 4377/1964, οριζόμενα· δικαίωμα και αναγνωρίσεως της εν Αιγύπτω υπηρεσίας των εις το επάγγελμα περιέλευσις του δικαιώματος εν περιπτώσει θανάτου εις τα κατά την οικείαν έκάστου 'Ασφαλιστικού 'Οργανισμού νομοθεσίαν λοιπά προστατευόμενα πρόσωπα, δικαιούμενα να ασκήσωσι τούτο κατά τους όρους του νόμου, ΣΕ 1987 σ. 1228.— Χαρτόσημον εξοφλητικών αποδείξεων συντάξεων παρ' 'Οργανισμών Κοινωνικής 'Ασφαλίσεως' ποίον βαρύνει, Γν. Σ. σ. 1355.— Νόμιμος μισθοδοσία ιατρών νομικών προσώπων· χαρακτηρισμός συγκεκριμένης σχέσεως ιατρού ως σχέσεως εξηρτημένης εργασίας· εξάρτησις ιατρού εκ του εργοδότου, μη αιρομένη εκ του περιστατικού, ότι ούτος ως επιστήμων ιατρός εκέκτητο πρωτοβουλίαν ως προς την άσκησιν του επαγγέλματος και τον τρόπον θεραπείας των ασθενών· παραδεκτή εκδίκασις αξιώσεων αυτού κατά την εργατικήν διαδικασίαν· νόμιμος μισθοδοσία ιατρών, ΑΠ 469 σ. 1475.— 'Αμοιβαί ιατρών νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου· κατώτατα όρια αμοιβών ιατρών κατά ν.δ. 3623/1956 και 4111/1966· έννοια διατάξεων· δεν απαγορεύεται ή κατ' επίσκεψιν αμοιβή των εις τα εν άρθρω 1 του ν.δ. 3623/1956 νομικά πρόσωπα παρεχόντων υπηρεσίας ιατρών, αλλ' απλώς ο τρόπος ούτος αμοιβής περιορίζεται εις τους μη απασχολουμένους κατά πλήρες ωράριον ιατρούς και τελεί υπό την έγκρισιν δι' αποφάσεως του Υπουργού Κοινωνικής Προνοίας και αρμοδίου Υπουργού, ΑΠ 377 σ. 1150.— Προστασία ως προς την απόλυσιν εκπροσώπων ησφαλισμένων εις 'Οργανισμούς Κοινωνικής 'Ασφαλίσεως κατ'

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΑΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΟΣ ΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΠΟΛΕΜΙΣΤΟΥ ΔΙΚΗΓΟΡΟΥ ΕΙΣ ΤΡΑΠΕΖΑΝ

Μηνιαῖα εἰσοδήματα αὐτοῦ ὡς προϋπόθεσις τῆς κατὰ Νόμον προστασίας του

Κατάργησις διὰ τοῦ ἄρθρου 3 § 2 Ν.Δ. 4547/1966, ἀφ' ἧς ἴσχυσε, τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 4 § 5 Ν.Δ. 2657/1953 περὶ μηνιαίων εἰσοδημάτων τῶν ἐπιστημόνων διὰ τὸν ἀναγκαστικὸν διορισμὸν αὐτῶν κατ' ἄρθρον 3 § 3 Α.Ν. 1836/1951, ἀπαιτουμένης ἐνόρκου βεβαιώσεως τούτων ἐνώπιον Εἰρηνοδίκου ἢ Συμβολαιογράφου ὅτι δὲν κατέχουν ἔμμισθον θέσιν παρ' οἱῳδήποτε Νομικῷ Προσώπῳ Δημοσίου ἢ Ἰδιωτικοῦ Δικαίου.—Ἀνεπηρέαστον τοῦ κρους τῆς διοικητικῆς περὶ διορισμοῦ τοῦ Δικηγόρου πράξεως ἐκ τοῦ ὅτι εἶχεν οὗτος τιμωρηθῆ διὰ πειθαρχικῆς ποινῆς, μὴ προκύπτοντος τούτου ἐκ διατάξεώς τινος τοῦ Α.Ν. 1836/1951.—Δυνατή, ἐνδεχομένως, ἐν ὄψει τῶν ἐν ἑκάστῃ συγκεκριμένῃ περιπτώσει ὑφισταμένων ἰδιαιτέρων συνθηκῶν, κίνησις τῆς διαδικασίας ἀπολύσεως τοῦ διορισθέντος Δικηγόρου.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ὑπῆρξεν ἀναγκαστικὸς διορισμὸς δικηγόρου παλαιστοῦ τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 εἰς Τράπεζαν, κατὰ τὸ ἄρθρον 3 § 3 ἐδάφιον α' τοῦ νόμου τούτου, κατὰ τὸ ὁποῖον τὰ Κοινωφελῆ Ἱδρύματα, τὰ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου καὶ αἱ Τράπεζαι ὑποχρεοῦνται εἰς πρόσληψιν ἑνὸς παρ' ἑκάστῃ δικηγόρου. (Ἴδετε περὶ τῆς σχέσεως ταύτης Σ.Ε. 2725/1966, εἰσηγητὴς *Κ. Δάρας*, ΕΕΔ 26, 16, ἔνθα εἰς σημείωσιν μας καὶ λοιπὴ νομολογία τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας καὶ τοῦ Ἀρείου Πάγου, ΕΕΔ 26, 881, ἔνθα λοιπὴ νομολογία τοῦ Ἀρείου Πάγου.

Κατὰ τὴν προϊσχύσασαν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 4 § 5 τοῦ ν.δ. 2657/1958 δὲν ἠδύναντο νὰ διορισθοῦν ἀναγκαστικῶς εἰς θέσεις πολεμισταὶ ἐπιστήμονες, οἱ ὁποῖοι νὰ ἀπολαμβάνουν μηνιαίως εἰσοδημάτων πέραν τῶν 700 δραχμῶν μηνιαίως (καὶ κατὰ τὴν ἑρμηνείαν τῆς διατάξεως ὑπὸ τῆς Α.Π. 778/1964, ΕΕΔ 24, 97, κατὰ τὸν χρόνον τῆς τοποθετήσεως των εἰς θέσιν, ὑποχρέων τῶν ἐν λόγῳ ἐπιστημόνων νὰ ὑποβάλλουν μεταξὺ τῶν δικαιολογητικῶν καὶ ἐνόρκων βεβαιώσεων ἐνώπιον Εἰρηνοδίκου ἢ Συμβολαιογράφου, ὅτι τὰ ἐκ πάσης πηγῆς μηνιαῖα εἰσοδήματα αὐτῶν δὲν ὑπερβαίνουσι τὰς δραχμὰς 700. Ἄλλως ὁ διορισμὸς ἦτο ἄκυρος, Σ.Ε. 1015/1966, εἰσηγητὴς *Ἠρ. Τσικλητήρας*, ΕΕΔ 25, 722).

Ἀπὸ τῆς ἐξαιρετικῆς αὐτῆς δι' ἐπιστήμονας προϋποθέσεως τοῦ νόμου ἀπηλλάγησαν οὗτοι διὰ τῆς καταργήσεως τῆς ἀνωτέρω διατάξεως, ἀφ' ἧς ἴσχυσεν, ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 3 § 2 τοῦ ν.δ. 4547/1966 (ΕΕΔ 25, 1223), ἀρκούσης τῆς ὑποβολῆς, μεταξὺ τῶν λοιπῶν δικαιολογητικῶν, καὶ ἐνόρκου βεβαιώσεως ἑαυτῶν ἐνώπιον Εἰρηνοδίκου ἢ Συμβολαιογράφου, ὅτι δὲν κατέχουν ἔμμισθον θέσιν παρ' οἱῳδήποτε Νομικῷ Προσώπῳ Δημοσίου Δικαίου ἢ Ἰδιωτικοῦ Δικαίου.

Τὴν διάταξιν ταύτην ἐφαρμόζει ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας.

Ὁ ἀ.ν. 1836/1951, ὡς ἐτροποποιήθη, ὁρίζει σαφῶς ποῖα πρόσωπα ἀποκλείονται τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου τούτου προστασίας (ἄρθρον 1 § 3, ΕΕΔ 20, 1223), συνεπῶς, ὡς δέχεται τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας, μὴ ὑφισταμένης περιπτώσεως ἐκ τῶν εἰς τὸν νόμον περιοριστικῶς ἀναφερομένων (Α.Π. 145/1965, εἰσηγητὴς *Κ. Παπαϊωάννου*, ΕΕΔ 24, 531), αἱ ὁποῖαι διακωλύουν τὴν γέννησιν τῶν ἐκ τοῦ νόμου τούτου δικαιωμάτων καὶ καθίσταται οὕτως αὐτοδικαίως ἄκυρος πᾶσα περὶ τοποθετήσεως τοιούτου μὴ προστατευομένου προσώπου διοικητικὴ πρᾶξις (Α.Π. 145/1965, ἔνθ' ἀνωτ.), δὲν ἠδύνατο νὰ ἐμφανίζῃ ἐλαττωμάτι τι ἡ περὶ διορισμοῦ τοῦ δικηγόρου διοικητικὴ πρᾶξις ἐκ τοῦ ὅτι οὗτος εἶχε τιμωρηθῆ πρότερον διὰ πειθαρχικῆς ποινῆς.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 2779/1967, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. Γ. Χαρμπούρης
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. Χ. Φατοῦρος

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐμπροθέσμως ἀσκηθείσης αἰτήσεως διώκεται ὑπὸ τῆς Τραπέζης Ἐπαγγελματικῆς Πίστεως Α.Ε. ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 53798/1877/7.6.1966 πράξεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, δι' ἧς διωρίσθη παρ' αὐτῷ ὡς δικηγόρος πολεμιστὴς ὑποχρεωτικῶς, κατὰ τὸ ἄρθρον 3 § 3 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, ὁ «Φ.Κ.».

Ὁ κατὰ τὰ ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει δισ-

ἄρθρον 9 ἀ.ν. 694/1937· σκοπὸς τῆς προστασίας, μὴ ἀντιτιθεμένων τῶν περὶ ταύτης διατάξεων πρὸς τὸ Σύνταγμα· παράνομος ἀπόφασις τοῦ ἀρμοδίου πρὸς κρίσιν τῶν λόγων ἀπολύσεως Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως διὰ μὴ νόμιμον σύνθεσιν τούτου, μετασχόντων συνεδριάσεως ἀνεπληρωματικῶν μελῶν ἄνευ προηγουμένης κληρώσεως τῶν τακτικῶν μελῶν, ΣΕ 1357 σ. 813.

2. **Διαδοχικὴ ἀσφάλισις· συγχώνευσις Ταμείων.** Ρύθμισις ταύτης διὰ τοῦ ἄρθρου 2 §§ 1 καὶ 2 τοῦ ν.δ. 4202/1961· ἐφαρμογὴ καὶ εἰς περιπτώσεις μεταβολῆς ἀσφαλιστικοῦ φορέως, καθ' ἃς μεταξὺ τῶν διαδοχικῶν φορέων περιλαμβάνεται καὶ Ἀσφαλιστικὸς Ὀργανισμός, καλύπτων αὐτοτελῆ ἀπασχόλησιν, οἷος τυγχάνει τὸ Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Ἐπαγγελματιῶν καὶ Βιοτεχνῶν Ἑλλάδος, ΣΕ 2706 σ. 491.— Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Ἐπαγγελματιῶν καὶ Βιοτεχνῶν Ἑλλάδος· ἀπονομὴ συντάξεως διὰ συνυπολογισμοῦ καὶ τοῦ παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. χρόνου ἀσφαλίσεως ἐπὶ τῇ βάσει τῶν διατάξεων τοῦ ν.δ. 4202/1961 περὶ διαδοχικῆς ἀσφαλίσεως, ὄχι μόνον διὰ τὴν θεμελίωσιν τοῦ δικαιώματος συντάξεως, ἀλλὰ καὶ διὰ τὸν διακανονισμὸν τοῦ ὕψους τῆς συντάξεως, ἀμφοτέρων τῶν θεμάτων τούτων ρυθμιζομένων ἐπὶ τῇ βάσει τῆς νομοθεσίας περὶ Τ.Ε.Β.Ε., ΣΕ 3068 σ. 492.— Συγχώνευσις Ταμείου Συντάξεων Προσωπικοῦ Η.Ε.Μ. εἰς τὸ Ι.Κ.Α. ὑπὸ τοῦ ν. 3954/1959· ἀνακαθορισμὸς συντάξεως ἀπονεμηθείσης ὑπὸ τοῦ ἀνωτέρω Ταμείου· συγχώνευσις Ταμείων εἰς τὸ Ι.Κ.Α.· λῆξις ἐφ' ὕψηι ποσοστιαίου περὶ καθορισμοῦ συντάξεως ἐκ τοῦ Ι.Κ.Α. (κατὰ τὰς περὶ διαδοχικῆς ἀσφαλίσεως διατάξεις), ἐκτὸς τοῦ χρόνου, βάσει τοῦ ὁποίου ἔχει ἀπονεμηθῆ εἰς τὸν συνταξιοδοτούμενον ἡ ἐκ τοῦ συγχωνευθέντος Ταμείου σύνταξις, καὶ παντὸς ἄλλου χρόνου ἀπασχολήσεως αὐτοῦ, διανυθέντος μεταγενεστέρως τῆς ἐκ τοῦ Ταμείου συνταξιοδοτήσεώς του, ἐφ' ὅσον κατὰ τὰς διεπούσας τοῦτο διατάξεις ἠδύνατο νὰ ἀναγνωρισθῆ ὡς χρόνος ἀσφαλίσεως παρ' αὐτῷ· ἔννοια ἄρθρου 5 § 6 ἀ.ν. 1846/1951, ὡς ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου 16 § 14 ν. 4977/1966· προσμέτρησις ὡς συνταξίμου χρόνου ἀπασχολήσεως προσωπικοῦ Η.Ε.Μ., ΣΕ 2769 σ. 103.—Ἀνακαθορισμὸς ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. συντάξεως συνταξιούχου τοῦ συγχωνευθέντος εἰς τὸ Ι.Κ.Α. Ταμείου Συντάξεων Προσωπικοῦ Η.Ε.Μ.· συντάξιμοι ἀποδοχαὶ ἠσφαλισμένων τοῦ ἀνωτέρω Ταμείου· δῶρα, ΣΕ 2262 σ. 1550.—Διάδικος μετὰ συγχώνευσιν Ταμείου εἰς Ι.Κ.Α. πρὸς συνέχισιν τῆς δίκης ἐπὶ αἰτήσεως ἀκυρώσεως, ΣΕ 1490 σ. 1225. — Συγχώνευσις Ταμείου εἰς Ι.Κ.Α. μετὰ ἄσκησιν ἀναιρέσεως· νόμιμος παράστασις τοῦ Ι.Κ.Α. ὡς καθολικοῦ διαδόχου τοῦ ἀνηρεσείοντος Ταμείου, ΑΠ 469 σ. 1475. — Ἐὰν α) ἡ τασσομένη ὑπὸ τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 55 τοῦ ἀ. ν. 1846/1951 περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων ἑξάμηνος προθεσμία περὶ ἐντάξεως τῶν μετατασσομένων ἐπαλλήλων συγχωνευομένου Ταμείου εἰς τὸ Ι.Κ.Α. φέρῃ χαρακτῆρα ἐνδεικτικὸν ἢ εἶναι ἀνατρεπτικὴ καὶ β) εἰς περίπτωσιν, κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ ἄνω προθεσμία θεωρηθῇ ἀνατρεπτικὴ ἡ ὑπέρβασις ταύτης δύναται νὰ ἀποβῇ εἰς βάρος τοῦ προσωπικοῦ τούτου ἢ δέον νὰ θεωρηθῇ τοῦτο αὐτοδικαίως ἐντασσόμενον ἅμα τῇ παρόδῳ τῆς ἑξαμήνου προθεσμίας τῆς ἐντάξεώς του, Γν. Σ. σ. 1489.

3. **Εἰσφοραί.** Ποινικὴ δίωξις διὰ καθυστέρησιν ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν· ἔκτασις ἐφαρμογῆς διατάξεων τοῦ ἀ.ν. 86/1967, Γν. Σ. σ. 572— Παραγραφὴ ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν ὡς πρὸς τὸ Δημόσιον· ὑποχρέωσις Διοικήσεως ὅπως τακτοποιήσῃ αὐτεπαγγέλτως ὀφειλὰς της ἐκ τῶν ὡς ἀνωτέρω εἰσφορῶν, Γν. Σ. σ. 1293.

4. **Ἀρτεργατῶν, Μυλεργατῶν, Μακαρονοτεχνιτῶν.** Ἀμοιβὴ ἰατροῦ τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως, ΑΠ 377 σ. 1150.— Ὑποχρέωσις κατ' ἄρθρον 6 ν. 5899/1933 τῶν ἀρτοποιείων τῶν λειτουργούντων εἰς πόλεις, εἰς τὰς ὁποίας ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις περὶ ἀσφαλίσεως τῶν ἀρτεργατῶν, ὅπως ἀπασχολῶσιν εἰς τὰς ἐργασίας των ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον ἀρτεργάτας, ἐφοδιασμένους δι' ἐπαγγελματικοῦ βιβλιαρίου ἀρτεργάτου· ἐφοδιασμὸς ἀρτεργατῶν δι' ἐπαγγελματικοῦ βιβλιαρίου· προϋποθέσεις τούτου· χορήγησις πρὸ τῆς εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς· ὅριον ἡλικίας, ΣΕ 1490 σ. 1225.

5. **Αὐτοκινητιστῶν.** Ἔννοια ἐπαγγελματίου αὐτοκινητιστοῦ διὰ τὴν ὑποχρεωτικὴν εἰσαγωγὴν εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ταμείου Συντάξεων· ἐπαγόμενα εἰς τὴν ἀσφάλισιν κατὰ ν.δ. 4097/1961 πρόσωπα· ἀναγκαῖον ὅπως ἀσκῶσι τὸ ἐπάγγελμα τοῦ ὁδηγοῦ ἀποκλειστικῶς, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ὅτι δὲν δύνανται νὰ ἐπιχθῶσιν εἰς τὴν ἀσφάλισιν τούτων τὰ πρόσωπα, τὰ ὁποῖα παραλλήλως πρὸς τὸ ἐπάγγελμα τοῦ ὁδηγοῦ αὐτοκινήτου ἀναπτύσσουσι καὶ ἄλλην ἐπαγγελματικὴν δραστηριότητα, ἔστω καὶ ἐπικουρικῶς, ΣΕ 2588 σ. 183.— Ὑπαγόμενα εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ταμείου Συντάξεων πρόσωπα· ἀπαραίτητος προϋπόθεσις ἡ ἰδιότης τοῦ ἀσφαλιστέου ὡς ἐργαζομένου ἐπὶ μισθῷ ὁδηγοῦ αὐτοκινήτου καὶ μὴ ἀσκοῦντος ἕτερον ἐπάγγελμα ἢ ἐπιχείρησιν, τῆς τυχὸν προσθέτου ἢ δευτερευούσης δραστηριότητος ἀρκούσης διὰ τὸν ἀποκλεισμὸν ἐκ τῆς ἀσφαλίσεως, δεδομένου ὅτι ἡ ἀπασχόλησις ὡς μισθωτοῦ ὁδηγοῦ δέον νὰ εἶναι ἀποκλειστική, ΣΕ 1486 σ. 1290.— Ἀσφάλισις εἰς Τ.Σ.Α.· δικαίωμα καὶ ὑποχρέωσις ὑπαγωγῆς εἰς τὴν ἀσφάλισιν τῶν ἐχόντων ὡς ἐπάγγελμα τὴν ἐμπέλλευσιν αὐτοκινήτου ὡς ἰδιοκτητῶν ἢ ὁδηγῶν· ἀπαραίτητος ὅμως, ἵνα καταστῇ ἐνεργὸς ὁ ἀτομικὸς ἀσφαλιστικὸς δεσμὸς καθ' ἑκάστην συγκεκριμένην περίπτωσιν ἡ ἐνεργοποίησις τοῦ ἀσφαλιστέου εἰς τὸ μητρῶο τοῦ Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ καὶ ὁ διακανονισμὸς τῶν ἀσφαλιστικῶν αὐτοῦ εἰσφορῶν ἐν τῷ δέοντι χρόνῳ καὶ πάντως πρὸ τῆς ἐξόδου τοῦ ἀσφαλιστικοῦ κινδύνου, ΣΕ 2199 σ. 1289.— Ἀναγνώρισις κατὰ τὸ ὑπ' ἀριθ. 568/1964 ν.δ. ὡς νόμων ἀσφαλίσεως παρὰ τῷ Ταμείῳ Συντάξεων Αὐτοκινητιστῶν τοῦ χρόνου, δι' οὗ κατεβλήθησαν ἀσφαλιστικαὶ εἰσφοραὶ ἄνευ ἄλλης τινὸς διατυπώσεως, ἐφ' ὅσον ἡ καταβολὴ ἔλαβε χώραν πέντε τοὐλάχιστον ἔτη πρὸ τῆς ἐπελεύσεως τῆς ἀσφαλιστικῆς περιπτώσεως· ἔννοια

ρισμὸς τοῦ ρηθέντος δικηγόρου παρὰ τῇ αἰτούσῃ ἐγένετο διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 236/4.6.1966 ἀποφάσεως τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ Στρατοῦ, ἥτις καὶ ἀποτελεῖ τὴν μόνην ἐκτελεστὴν ἐν προκειμένῳ πρᾶξιν, κοινοποιηθεῖσαν εἰς τὴν αἰτοῦσαν διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 53798/1877/7.6.1966 ἐγγράφου τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, ὅπερ, ὡς ἁπλοῦν διαβιβαστικὸν ἔγγραφον, στερεῖται ἐκτελεστοῦ χαρακτῆρος καὶ ὡς ἐκ τούτου ἀπαραδέκτως προσβάλλεται διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, ἥτις δέον νὰ θεωρηθῇ ὡς στρεφομένη κατὰ τῆς ρηθείσης ἀποφάσεως τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ Στρατοῦ.

Μετὰ τὴν κατάθεσιν τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως ἐξεδόθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 31/23.10.1967 ἀπόφασις τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω Κεντρικοῦ Συμβουλίου, δι' ἧς τοῦτο, συνεπείᾳ τοῦ μεσολαβήσαντος τὴν 23.8.1967 θανάτου τοῦ ὡς ἄνω τοποθετηθέντος δικηγόρου, ἀνεκάλεσε τὴν παρὰ τῇ αἰτούσῃ τοποθέτησιν αὐτοῦ, ἐπιφυλασσόμενον ὅπως εἰς τὴν κενὴν θέσιν τοποθετήσῃ ἕτερον πολειμιστὴν δικηγόρον. Ἐκ τούτου ὅμως δὲν ἐξέλιπε τὸ ἀντικείμενον τῆς διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως ἀνοιγείσης δίκης, διότι ἡ τελευταία αὕτη πρᾶξις, καίτοι ἀναφέρεται εἰς ἀνάκλησιν τῆς τοποθετήσεως, ἐν τούτοις κατ' οὐσίαν δὲν ἐξεδόθη ἐπὶ τῷ τέλει τῆς ἐξ ὑπαρχῆς ἐξαφανίσεως τῆς γενομένης τοποθετήσεως τοῦ θανόντος δικηγόρου, ἀλλ' ἀποτελεῖ πρᾶξιν διαπιστωτικὴν τῆς συνεπείᾳ τοῦ θανάτου τοῦ τοποθετηθέντος δικηγόρου κενώσεως τῆς θέσεως, ὡς ἐκ τῆς ὁποίας τὸ Κεντρικὸν Συμβούλιον ἐπιφυλάσσεται, ὅπως τοποθετήσῃ εἰς αὐτὴν ἕτερον πολειμιστὴν δικηγόρον.

Προσβάλλει ἡ αἰτοῦσα, ὅτι ἡ προσβαλλομένη πρᾶξις εἶναι ἀκυρωτέα, ὡς ἀντικειμένη εἰς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 4 § 5 τοῦ ν.δ. 2657/1953, ἥτις ἀπαιτεῖ ὅπως τὰ ἐκ πάσης πηγῆς εἰσοδήματα τοῦ διοριζομένου μὴ ὑπερβαίνουν τὰς 700 δραχμὰς μηνιαίως, διότι ὁ ἐν προκειμένῳ τοποθετηθεὶς δικηγόρος, ἐνῷ εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 8829/3.6.1966 ἔνορκον ἐνώπιον τοῦ Συμβολαιογράφου Ἀθηνῶν βεβαίωσιν περὶ τῶν εἰσοδημάτων του ἐδήλωσεν, ὅτι ταῦτα δὲν ὑπερβαίνουν τὰς 600 δραχμὰς μηνιαίως, εἰς τὴν πρὸς τὴν Οἰκονομικὴν Ἐφορίαν Ἐλευθερίων Ἐπαγγελμάτων Ἀθηνῶν δήλωσιν περὶ τῶν εἰσοδημάτων του τοῦ οἰκονομικοῦ ἔτους 1966 ἐδήλωσεν ἐτήσιον εἰσόδημα 17.000 δραχμῶν. Ἀλλ' ἀνεξαρτήτως τοῦ ὅτι ὁ ἰσχυρισμὸς τῆς αἰτούσης περὶ ἀντιφάσεως μεταξὺ τῶν ὡς ἄνω ἐνόρκου βεβαιώσεως καὶ φορολογικῆς δηλώσεως ἐλέγχεται ἀνακριβής, διότι ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 13263/6.11.1967 πιστοποιητικοῦ τῆς ἀνωτέρω Οἰκονομικῆς Ἐφορίας, ἐκδοθέντος τῇ αἰτήσει τῆς αἰτούσης Τραπέζης καὶ προσαχθέντος ὑπ' αὐτῆς ἐνώπιον τοῦ Δικαστηρίου τούτου, προκύπτει, ὅτι ὁ ρηθεὶς δικηγόρος εἰς τὴν περὶ τῶν εἰσοδημάτων του δήλωσιν τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω οἰκονομικοῦ ἔτους 1966 (χρήσις 1965) εἶχε δηλώσει σύνολον εἰσοδημάτων ἐκ πάσης πηγῆς 7.250 δραχμὰς δι' ὁλόκληρον τὸ ἔτος 1965, πάντως ὁ προσβαλλόμενος ὡς ἄνω λόγος ἀκυρώσεως εἶναι ἀπορριπτέος, ὡς νόμῳ ἀβάσιμος, διότι ἡ ἐπικαλουμένη πρὸς θεμελίωσιν τοῦ λόγου τούτου διάταξις τοῦ ἄρθρου 4 § 5 τοῦ ν.δ. 2657/1953 ἀντικατεστάθη, ἀφ' ἧς ἰσχυσεν, ὑπὸ τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ν.δ. 4547/1966 (Φ.Ε.Κ. 192), ἥτις, προκειμένου περὶ τοποθετήσεως ὀφείλει τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 ἐπιστημόνων, ἀπαιτεῖ ἔνορκον βεβαίωσιν τούτων ἐνώπιον Εἰρηνοδίκου ἢ Συμβολαιογράφου, ὅτι δὲν κατέχουν ἔμμισθον θέσιν παρ' οἱῳδήποτε νομικῷ προσώπῳ δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ δικαίου, οἵαν καὶ ὑπέβαλεν ὁ διὰ τῆς προσβαλλομένης πράξεως τοποθετηθεὶς δικηγόρος (βλ. τὴν ὑπ' ἀριθ. 9296/20.5.1967 τοιαύτην τοῦ Συμβολαιογράφου Ἀθηνῶν Α.Μ.).

Ὁ λόγος ἀκυρώσεως, ὁ ἐπικαλούμενος ἀκαταλληλότητα τοῦ παρὰ τῇ αἰτούσῃ τοποθετηθέντος ὡς ἄνω δικηγόρου, προκύπτουσαν, ἐν ὄψει τοῦ ἐμπιστευτικοῦ χαρακτῆρος τῶν τραπεζικῶν ἐργασιῶν, τὸ μὲν ἐκ τῆς ἀνακριβοῦς, κατὰ τοὺς ἰσχυρισμοὺς τῆς αἰτούσης, ἐνόρκου βεβαιώσεως αὐτοῦ περὶ τῶν μηνιαίων εἰσοδημάτων του, τὸ δὲ ἐκ τῆς ἐν ἔτει 1949 ἐπιβληθείσης αὐτῷ ὑπὸ τοῦ ἀριοβίου πειθαρχικοῦ ὀργάνου τοῦ Δικηγορικοῦ Συλλόγου Ἀθηνῶν πειθαρχικῆς ποινῆς τῆς προσωρινῆς παύσεως ἑνὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς ἀσκήσεως τοῦ δικηγορικοῦ λειτουργήματος εἶναι ἀπορριπτέος, καθ' ὃ μὲν μέρος ἐρείδεται ἐπὶ τῆς ἀναληθοῦς ἐνόρκου βεβαιώσεως, ὡς ἀνακριβής, συμφώνως πρὸς τὰ ἐν τῇ ἤδη γουμένῃ σκέψει ἐκτεθέντα, καθ' ὃ μέρος δὲ ἐρείδεται ἐπὶ τῆς ρηθείσης πειθαρχικῆς ποινῆς ὡς νόμῳ ἀβάσιμος, διότι, μὴ προκύπτοντος ἐκ διατάξεώς τινος τοῦ ἀ.ν. 1836/195 ὅτι ἀποκλείεται ὁ διορισμός, βάσει τοῦ ἄρθρο

διατάξεως, ΣΕ 1585 σ. 1291.

6. **Γεωργικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων.** Ασφάλισις εις Ταμείον Συντάξεως καὶ Προνοίας Προσωπικοῦ· ὑπαγωγὴ εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ ἄνω Ταμείου ὑποχρεωτικῶς καὶ αὐτοδικαίως ἀπὸ τῆς προσλήψεως των πάντων τῶν κατὰ κύριον ἐπάγγελμα παρεχόντων ἐξηρτημένην ἐργασίαν ἔναντι ἀμοιβῆς μισθωτῶν τῶν πάσης φύσεως καὶ παντὸς βαθμοῦ γεωργικῶν συνεταιρικῶν ὀργανώσεων, σωματείων ἢ συνδέσμων αὐτῶν καὶ τῆς Πανελληνίου Συνομοσπονδίας τῶν Ἑνώσεων Γεωργικῶν Συνεταρισμῶν· σκοπὸς τοῦ περιορισμοῦ εἰς μόνους τοὺς κατὰ κύριον ἐπάγγελμα παρέχοντας ἐξηρτημένην ἐργασίαν ἔναντι ἀμοιβῆς· κρίσις περὶ κυρίας ἐπαγγελματικῆς ἀπασχολήσεως, ΣΕ 1296 σ. 1286. —Συντάξιμος μισθὸς δι' ἀπονομὴν συντάξεως παρὰ τοῦ Ταμείου Συντάξεως καὶ Προνοίας Προσωπικοῦ Γεωργικῶν Συνεταιρικῶν Ὀργανώσεων· συναπολογισμὸς καὶ τῆς δι' ἑπουριακὴν ἀπασχόλησιν ἀμοιβῆς, ἐφ' ὅσον πρόκειται περὶ ὑπερωριῶν πραγματοποιουμένων ὄχι ἀτάκτως ἢ κατὰ περίστασιν, ἀλλὰ τακτικῶς καὶ συνεχῶς, ΣΕ 1297 σ. 1287.

7. **Δημοτικῶν καὶ Κοινοτικῶν Ὑπαλλήλων.** Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως· ἐξαγορὰ προϋπηρεσίας ὑπὸ τῶν ἠσφαλισμένων· ὑπαγωγὴ εἰς τὴν ἀσφάλισιν τὸ πρῶτον καὶ τῶν ἐπὶ παγίᾳ περιοδικῇ ἀμοιβῇ νομικῶν συμβούλων καὶ δικηγόρων τῶν Δήμων· ἐξαγορὰ προϋπηρεσίας ταύτων· ἔννοια ἄρθρου 30 ν. 4505/1966, ΣΕ 1914 σ. 1551.

8. **Δομικῶν καὶ Ξυλουργικῶν Ἐργασιῶν.** Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ἐργατοτεχνιτῶν· ὑπαγωγὴ εἰς τὴν ἀσφάλισιν ταύτην καὶ τῶν προσώπων τῶν προσκαίρως ὄχι πλέον τοῦ ἑξαμήνου ἀπασχολουμένων ἐκτὸς τῆς ἀσφαλιστικῆς περιοχῆς τοῦ Ταμείου, ἀλλ' ἐντὸς τῆς ταυτότης τοῦ Ι.Κ.Α., συντρέχουσι δὲ αἱ λοιπαὶ προϋποθέσεις· παροχὴ συντάξεως ἐν περιπτώσει ἀναπηρίας ἢ θανάτου ὀφειλομένου εἰς βίαιον συμβὰν ἐν τῇ ἐκτελέσει ἢ ἐξ ἀφορμῆς τῆς ἐργασίας· προϋποθέσεις· ἀποζημίωσις λόγῳ παρανομίας τῶν ὀργάνων τοῦ Ταμείου, ΑΠ 592 σ. 180.— Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ἐργατοτεχνιτῶν· καταβλητέα εἰς τὸ Ταμεῖον εἰσφορά· δικαίωμα ἀνακοπῆς ἐκ τοῦ ἄρθρου 235 Πολ. Δικονομίας ἐνώπιον τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων, ΣΕ 2584 σ. 182.— Ἐὰν προκύπτῃ ὑποχρέωσις τῆς Διοικήσεως πρὸς ἀνάκλησιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 127930/469/5.12.1967 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἐκδοθείσης κατὰ συμμόρφωσιν πρὸς τὴν ὑπ' ἀριθ. 582/1960 ἀπόφασιν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ἐκ τοῦ περιστατικοῦ ὅτι ἐπὶ τοῦ νομικοῦ συντιγματικοῦ θέματος ὑπάρχει ἀντίθετος νομολογία τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων, ἀναφερομένη μάλιστα εἰς τὴν αὐτὴν διαφοράν, Γν.Σ. σ. 465.— Ἐὰν τὸ Ταμεῖον Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Δομικῶν καὶ Ξυλουργικῶν Ἐργασιῶν δύναται νὰ μὴ παύσῃ ἐκ τῆς μισθοδοσίας τῶν ἐπαλλήλων του τὸ ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. καταβαλλόμενον ἐπίδομα γονοφορίας καὶ λοχείας, Γν.Σ. σ. 1162.— Δικαίωμα συντάξεως ἀναπηρίας παρὰ τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ἐργατοτεχνιτῶν· ἔννοια ν.δ. 346/1941 περὶ ὑπολογισμοῦ ὡς χρόνου πραγματικῆς ὑπηρεσίας τοῦ ἐν πολέμῳ χρόνου στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας ἐφέδρων, τυγχανόντων ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων καὶ διὰ τὸν κανονισμὸν τῆς συντάξεως ταύτων· προϋπόθεσις τοῦ δικαιώματος ὅτι ὁ μισθωτὸς ἔτελει ἐν ἐντρῷ ἐργασιακῇ σχέσει κατὰ τὸν χρόνον τῆς κλήσεώς του ἐπὶ τὰ ὅπλα καὶ ὄχι εἰς ἀσφαλιστικὴν σχέσιν, ἀνεξαρτήτως τῆς ἀσφαλίσεως του εἰς Ἀσφαλιστικὸν Ὀργανισμὸν ἢ τῆς ὑπάρξεως σχετικοῦ ἀσφαλιστικοῦ φορέως, ΣΕ 2545 σ. 1458.

9. **Ἐπαγγελματιῶν καὶ Βιοτεχνῶν Ἑλλάδος.** Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως· ἀπονομὴ συντάξεως διὰ συναπολογισμοῦ καὶ παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. χρόνου ἀσφαλίσεως ἐπὶ τῇ βάσει τῶν διατάξεων τοῦ ν.δ. 4202/1961 περὶ διαδοχικῆς ἀσφαλίσεως ὄχι μόνον διὰ τὴν θεμελίωσιν τοῦ δικαιώματος συντάξεως, ἀλλὰ καὶ διὰ τὸν διακανονισμὸν τοῦ ὕψους τῆς συντάξεως, ἀμφοτέρων τῶν θεμάτων τούτων ρυθμιζομένων ἐπὶ τῇ βάσει τῆς νομοθεσίας περὶ Τ.Ε.Β.Ε., Σ.Ε. 3068 σ. 492. — Διαδοχικὴ ἀσφάλισις ἐργαζομένων· ρύθμισις ταύτης διὰ τοῦ ἄρθρου 2 §§ 1 καὶ 2 τοῦ ν.δ. 4202/1961· ἐφαρμογὴ καὶ εἰς περιπτώσεις μεταβολῆς ἀσφαλιστικοῦ φορέως, καθ' ἃς μεταξὺ τῶν διαδοχικῶν φορέων περιλαμβάνεται καὶ Ἀσφαλιστικὸς Ὀργανισμός, καλύπτων αὐτοτελῆ ἀπασχόλησιν, οἷος τυγχάνει τὸ Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Ἐπαγγελματιῶν καὶ Βιοτεχνῶν Ἑλλάδος, ΣΕ 2706 σ. 491.

10. **Ἠλεκτρικῆς Ἑταιρείας Ἀθηνῶν - Πειραιῶς.** Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ· δικαίωμα χήρας πρὸς λῆψιν ἀσφαλιστικῶν παροχῶν καὶ προϋποθέσεις τοῦ δικαιώματος· ἀναγκαῖον ὁ γάμος μετὰ τοῦ θανόντος νὰ εἶχε τελεσθῇ πρὸ τοῦ 60οῦ ἔτους ἡλικίας τοῦ συζύγου της, ἀποκλειομένης τῆς συνταξιοδοτήσεως τῆς χήρας ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει, ΣΕ 2198 σ. 1485.

11. **Ἠλεκτρικῆς Ἑταιρείας Μεταφορῶν.** Συγχώνευσις Ταμείων Συντάξεων Προσωπικοῦ Η.Ε.Μ. εἰς τὸ Ι.Κ.Α. ὑπὸ τοῦ νόμου 3954/1959· ἀνακαθορισμὸς συντάξεως ἀπονεμηθείσης ὑπὸ τοῦ ἀνωτέρω Ταμείου λήρας ὑπ' ὄψιν, προκειμένου καθορισμοῦ συντάξεως ἐκ τοῦ Ι.Κ.Α. (κατὰ τὰς περὶ διαδοχικῆς ἀσφαλίσεως διατάξεις), ἐκτὸς τοῦ χρόνου, βάσει τοῦ ὁποίου ἔχει ἀπονεμηθῇ ἡ ἐκ τοῦ συγχωνευθέντος Ταμείου σύνταξις, καὶ παντὸς ἄλλου χρόνου ἀπασχολήσεως αὐτοῦ, διανυθέντος μεταγενεστέρως τῆς ἐκ τοῦ Ταμείου συνταξιοδοτήσεώς του, ἐφ' ὅσον κατὰ τὰς διεπούσας ταῦτα διατάξεις ἠδύνατο νὰ ἀναγνωρισθῇ ὡς χρόνος ἀσφαλίσεως παρ' αὐτοῦ· ἔννοια ἄρθρου 5 § 6 ν.δ. 1846/1951, ὡς ἠρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου 16 § 14 νόμου 4377/1966· προσμέτρησις ὡς συνταξίμων χρόνων ἀπασχολήσεως προσωπικοῦ Η.Ε.Μ., ΣΕ 2769 σ. 163.— Ἀνακαθορισμὸς ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. συντάξεως συνταξιούχου τοῦ συγχωνευθέντος εἰς τὸ Ι.Κ.Α. Ταμείου Συντάξεων Προσωπικοῦ Η.Ε.Μ.· συντάξιμοι ἀποδοχαὶ ἠσφαλισμένων τοῦ ἀνωτέρω Ταμείου· μὴ ὑπαγωγὴ εἰς τὰς συνταξίμους ἀποδοχὰς τῶν

ΣΧΕΣΙΣ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΩΣ ΠΡΟΣΛΗΦΘΕΝΤΟΣ ΠΟΛΕΜΙΣΤΟΥ

Τοποθέτησις εἰς Ἀγροτικὴν Τράπεζαν καὶ προϋποθέσεις προαγωγῆς

Διαίρεσις Κεντρικῆς Ὑπηρεσίας Ἀγροτικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος κατ' ἄρθρον 2 τοῦ διὰ τοῦ Α.Ν. 2584/1940 κυρωθέντος καὶ ἰσχύν Νόμου ἐπέχοντος Ὀργανισμοῦ τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος.—Προϋποθέσεις προαγωγῆς ὑπαλλήλου εἰς τὸν βαθμὸν βοηθοῦ.—Χρησιμοποίησις τῶν τοποθετουμένων ὑπὸ τῶν Συμβουλίων πολεμιστῶν, κατ' ἄρθρον 3 § 5 Α.Ν. 1836/1951, τῆς προαγωγῆς καὶ πειθαρχίας αὐτῶν διεπομένης ὑπὸ τῶν διατάξεων τῶν Νόμων, Διαταγμάτων, εἰδικῶν κανονισμῶν καὶ συλλογικῶν συμβάσεων, αἵτινες ἰσχύουσι διὰ τὸ λοιπὸν προσωπικὸν τῆς ἐπιχειρήσεως.—Ἀναγκαία διὰ τὴν προαγωγὴν τοῦ ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντος πολεμιστοῦ εἰς τὴν Τράπεζαν ἡ πραγματικὴ ὑπηρεσία αὐτοῦ ἐπὶ ἓν ἔτος εἰς Περιφερειακὴν Ὑπηρεσίαν τῆς Τραπέζης.

Ἐπεκυρώθη ὑπὸ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου ἡ ὑπ' ἀριθ. 27186/1966 ἀπόφασις τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν.

Ὑπὸ τὴν προϊσχύουσαν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 περὶ προστασίας πολεμιστῶν (ΕΕΔ 20, 1222 ἐπ., ἔνθα κωδικοποίησις τῶν ἰσχυουσῶν διατάξεων) εἶχε νομολογηθῆ (Α.Π. 71/1957, εἰσηγητὴς *Μ. Παντελῆς*, ΕΕΔ 16, 316), ὅτι οἱ ἐπὶ τῇ βάσει ταύτης ἀναγκαστικῶς τοποθετούμενοι πρὸς πλήρωσιν κενῶν ὀργανικῶν θέσεων τῶν ἐν τῇ διατάξει ταύτῃ ἀναφερομένων ὑπάκεινται καὶ οὗτοι εἰς μετάθεσιν, ἐφ' ὅσον περὶ αὐτῆς προβλέπει νόμος ἢ οἰκεῖος ὀργανισμός, ἀφοῦ ἡ σχέσις αὐτῶν διεπετο ὑπὸ τῶν αὐτῶν ἐν γένει, ὑφ' ὧν καὶ αἱ συμβάσεις τοῦ λοιποῦ προσωπικοῦ, διατάξεων.

Διάφορον δημος εἶναι τὸ ζήτημα, προκειμένου περὶ τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ αὐτοῦ ἀ.ν. 1836/1951 τοποθετουμένων πολεμιστῶν, ἀδιαφόρως ὑπάρξεως ἢ μὴ κενῆς θέσεως, ὁπότε οἱ τοποθετούμενοι ὑπὸ τοῦ Κεντρικοῦ ἢ τῶν Τοπικῶν Συμβουλίων πολεμισταὶ χρησιμοποιοῦνται ὑπὸ τῶν ἐργοδοτῶν ἀναλόγως τῶν σωματικῶν καὶ πνευματικῶν ἱκανοτήτων εἰς τὸ Κεντρικὸν Κατάστημα τῆς ἐπιχειρήσεως ἢ εἰς τὰ Ὑποκαταστήματα αὐτῆς, τὰ κείμενα εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ Κεντρικοῦ ἢ Τοπικοῦ Συμβουλίου, παρ' οὗ τοποθετοῦνται, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ὅτι ἀπαγορεύεται ἡ χρησιμοποίησις τοῦ πολεμιστοῦ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ἐκτὸς τῆς περιφερείας τοῦ Συμβουλίου, παρὰ τοῦ ὁποίου ἐτοποθετήθη (Α.Π. 254/1964, εἰσηγητὴς *Α. Ροζάκης*, ΕΕΔ 23, 535), ἡ ὁποία θεωρεῖ μὴ δυνατὴν τὴν τοιαύτην χρησιμοποίησιν ἄνευ συγκαταθέσεως τοῦ μισθωτοῦ, Πρωτοδικεῖο Ἀθηνῶν 18149/1957, εἰσηγητὴς *Κ. Παρασκευόπουλος*, ΕΕΔ 17, 126).

Ἐξ ἄλλου, ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 3 § 5 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 ὁρίζει, ὅτι ἡ μισθοδοσία, τὰ ἐπιδόματα, ἡ προαγωγὴ καὶ ἡ πειθαρχία τῶν ἀναγκαστικῶς τοποθετουμένων διέπεται ὑπὸ τῶν διατάξεων τῶν νόμων, διαταγμάτων, εἰδικῶν κανονισμῶν καὶ συλλογικῶν συμβάσεων, αἵτινες ἰσχύουν διὰ τὸ λοιπὸν προσωπικὸν τῆς ἐπιχειρήσεως ἢ ἐκμεταλλεύσεως. (Ἴδετε Α.Π. 529/1960, Ὁλομελείας, εἰσηγητὴς *Μ. Παντελῆς*, ΕΕΔ 20, 23).

Ἂν λοιπὸν εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς ἀρεσκούσης ἀποφάσεως ἐπρόκειτο περὶ πολεμιστοῦ, ὁ ὁποῖος ἐτοποθετήθη εἰς τὴν ἐργοδότιδα Τράπεζαν δυνάμει τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, θὰ μᾶς ἐπετρεπε νὰ ἔχωμεν τὴν γνώμην, ὅτι δὲν ἀπῃτεῖτο διὰ τὴν προαγωγὴν αὐτοῦ νὰ ὑπάρξῃ καὶ ἑνὸς ἔτους πραγματικὴ ὑπηρεσία εἰς Περιφερειακὴν Ὑπηρεσίαν τῆς Τραπέζης, ἐκτὸς τῆς περιφερείας τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου προστασίας πολεμιστῶν, ἀφοῦ ἡ ἀνωτέρω διάταξις ἀπαγορεύει τὴν μετάθεσιν εἰς τοιαύτην Ὑπηρεσίαν.

Ὑπὸ τὴν ἐκδοχὴν ὅτι συνισχύει παραλλήλως ἡ προϋπόθεσις αὕτη τοῦ Ὀργανισμοῦ τῆς Τραπέζης θὰ ἀνηρείτο ἡ ὑποχρέωσις ἐκ τοῦ νόμου νὰ ὑπηρετῇ ὁ τοποθετηθεὶς εἰς τὴν περιφέρειαν

---

3 § 3 τοῦ νόμου τούτου, δικηγόρου, τιμωρηθέντος πειθαρχικῶς, τὸ γεγονὸς καὶ μόνον ὅτι εἰς τὸν τοποθετούμενον δικηγόρον εἶχεν ἐπιβληθῆ πειθαρχικὴ ποινὴ δὲν δύναται, καθ' ἑαυτό, νὰ ἐπηρεάσῃ τὸ κῦρος τῆς πράξεως τῆς ἀναγκαστικῆς, βάσει τοῦ ρηθέντος ἀν. νόμου, τοποθετήσεως αὐτοῦ εἰς τὰ πρὸς τοῦτο ὑπόχρεα Δημοσίου ἢ Ἰδιωτικοῦ Δικαίου Νομικὰ Πρόσωπα, ἀλλὰ δύναται, ἐνδεχομένως, ἐν ὄψει τῶν ἐν ἑκάστῃ συγκεκριμένῃ περιπτώσει ὑφισταμένων ἰδιαιτέρων συνθηκῶν, νὰ ἀποτελέσῃ λόγον κινήσεως τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 4 § 1 τοῦ ν.δ. 4185/1961 διαδικασίας ἀπολύσεως τοῦ διορισθέντος δικηγόρου.

ἐν ἄρθρῳ 14 παράγραφος 4 τοῦ καταστατικοῦ ἀπαριθμουμένων εἰδικῶν ἀπολαυῶν, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ τῶν διὰ δῶρα ἢ οἰκονομικὰς ἐνισχύσεις προσθέτων ἀποδοχῶν καὶ πάσης ἄλλης παροχῆς, χορηγουμένης ὑπὸ μορφὴν προσαυξήσεως ἢ ἐπιδόματος ἀκριβείας δίων ἔννοια ὡς προσθέτων διὰ δῶρα ἀποδοχῶν καὶ τῶν διὰ τὰ δῶρα ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τῶν Χριστουγέννων καὶ Πάσχα καταβαλλομένων εἰς τοὺς μισθωτοὺς παροχῶν, ΣΕ 2262 σ. 1350.

12. **Ἠλεκτροτεχνιτῶν.** Παραγραφὴ καθυστερουμένων εἰσφορῶν πρὸς τὸ Ταμεῖον Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ἠλεκτροτεχνιτῶν Ἑλλάδος, ὀφειλομένων ὑπὸ τοῦ Δημοσίου διὰ τὴν ἀπασχόλησιν ἀσφαλιστέου ἠλεκτροτεχνικοῦ προσωπικοῦ, παρέχοντος τὰς ὑπηρεσίας του εἰς τὸ κρατικὸν ἐργοστάσιον ἀεροπλάνων, ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου ἀορίστου χρόνου· ἐὰν διὰ τὰς καθυστερουμένας εἰσφορὰς πρὸς τὸ ἄνω Ταμεῖον βαρύνεται ὁ ἐργοδότης καὶ διὰ τὸ μὴ παρακρατηθὲν ποσοστόν, ὅπερ ἀναλογεῖ εἰς τὰς ἀποδοχὰς τοῦ ἐργαζομένου· ἐὰν ἡ διοίκησις ἔχῃ ὑποχρέωσιν ὅπως τακτοποιήσῃ αὐτεπαγγέλτως τὰς ὀφειλάς της ἐκ τῶν ὡς ἀνωτέρω εἰσφορῶν, Γν.Σ σ. 1293.— Ἀσφάλισις εἰς τὸ Ταμεῖον Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ἠλεκτροτεχνιτῶν Ἑλλάδος· παραγραφὴ δικαιώματος συντάξεως λόγῳ ἀναπηρίας κατ' ἄρθρον 13 τοῦ Κανονισμοῦ ἀσφαλίσεως παροχῶν τοῦ Ταμείου· ἰσχυρισμὸς ἠσφαλισμένου περὶ μὴ συμπληρώσεως χρόνου παραγραφῆς κατ' ἄρθρον 258 παράγραφος 2 Α.Κ., διότι λόγῳ τῆς νόσου, ἐξ ἧς ἔπασχεν, ἦτο νομικῶς ἀνίκανος ἢ ἄλλως περιορισμένης ἱκανότητος καὶ δὲν εἶχεν ἐπίτροπον, κηδεμόνα ἢ ἀντιλήπτορα, ΣΕ 2194 σ. 1485.

13. **Κλωστοϋφαντουργῶν.** Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Μισθωτῶν Κλωστοϋφαντουργίας· Ἐλλειψις δραστηριότητος τοῦ ἀνωτέρω Ταμείου ἐκ τῶν τυχὸν ἐπὶ ἀσφαλιστικῶν θεμάτων πράξεων τοῦ Ι.Κ.Α., δυναμένων νὰ προβλήθῃ διὰ τῶν ἰδίων αὐτοῦ ὀργάνων εἰς τὰς σχετικὰς ἐξακριβώσεις· ἀναγκαία ὅμως εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην, προκειμένου νὰ καταλήξῃ εἰς ἀντίθετον συμπέρασμα, ἡ πλήρης καὶ ἐμπεριστατωμένη αἰτιολογία, τῆς τὰ ἀντίθετα δεχομένης ἀποφάσεως τοῦ ὁμοδίου ὀργάνου αὐτοῦ ἐρειδομένης ἐπὶ συγκεκριμένων καὶ εἰδικῶς κατονομαζομένων ἀποδεικτικῶν στοιχείων· ἐπέλευσις εἰς ἠσφαλισμένον ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, ΣΕ 2698 σ. 496.— Ἐὰν εἰς περίπτωσιν μεταβολῆς προσώπου ἐργοδότου συνυπολογίζεται καὶ ὁ χρόνος ὑπηρεσίας τοῦ μισθωτοῦ ὑπὸ τὸν πρῶτον ἐργοδότην διὰ τὴν κατ' ἀ.ν. 539/1945 ἄδειαν· περίπτωσις ἐπαλλήλου, προσληφθείσης τὸ πρῶτον ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου εἰς τὸ Ταμεῖον Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Μισθωτῶν Κλωστοϋφαντουργίας καὶ εἶτα εἰς τὸν Ο.Α.Α.Α., τελούσης δὲ ἐν ἀποσπάσει εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας, Γν.Σ σ. 499.

14. **Λιμενεργατῶν Πειραιῶς.** Ἀσφάλισις εἰς τὸ Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως· κρίσις τοῦ Πρωτοδικείου, ὅτι ἀγωγὴ στρεφομένη κατὰ τοῦ ἀνωτέρω Ταμείου, ὡς ἐσχάτου πρὸς καταβολὴν ἀποζημιώσεως κατὰ τὸν νόμον 551/1915, ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, ἠσκήθη καταχρηστικῶς κατ' ἄρθρον 281 Α.Κ., λόγῳ τοῦ ὅτι ἡ ἐπὶ ἕξαετίαν ἀδράνεια τοῦ δικαιούχου ἀπὸ τοῦ χρόνου τοῦ ἀτυχήματος ἐδημιούργησεν εὐλόγως εἰς τὸ Ταμεῖον τὴν πεποίθησιν, ὅτι οὗτος δὲν θὰ ἤσκει τὸ δικαίωμα ταῦτα· ἐσφαλμένη ἐφαρμογὴ τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ., ΑΠ 306 σ. 1549.

15. **Μεταλλευτῶν.** Ἐπαγγελματικὴ νόσος μεταλλευτοῦ καὶ σύνταξις, ΑΠ 702 σ. 494.— Ἀναγνώρισις πραγματοποιηθέντων εἰς τὸ παρελθὸν ἡμερομισθίων ἠσφαλισμένων ἢ συνταξιούχων τοῦ Ταμείου Μεταλλευτῶν κατ' ἄρθρον 7 § 7 ν.δ. 4104/1960· συμμετοχὴ εἰς τὴν δίκην τοῦ Ι.Κ.Α., ὡς κυρίου διαδίκου, δικαζομένου ὡς ὁμοδίκου τῶν ἐργοδοτῶν, ΑΠ 200 σ. 956.— Ἀναγνώσεως πραγματοποιηθέντων εἰς τὸ παρελθὸν ἡμερομισθίων μεταλλευτῶν· θέσις διὰ τοῦ ἄρθρου 7 ν.δ. 4104/1960 τοῦ κανόνος ὅτι ἡμέρα ἐργασίας, πραγματοποιηθεῖσα παρ' ἠσφαλισμένον εἰς περίοδον προγενεστέραν τῆς πενταετίας ἀπὸ τῆς παρ' αὐτοῦ ὑποβολῆς τῆς περὶ ἀναγνωρίσεως τούτων σχετικῆς αἰτήσεως, ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει ἀναγνωρίζονται ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α.· παροχὴ ὅμως τῆς δυνατότητος εἰς ἠσφαλισμένους ἢ συνταξιούχους τοῦ τέως Ταμείου Μεταλλευτῶν ἀναγνωρίσεως πραγματοποιηθέντων κατὰ τὸ παρελθὸν ἄνευ χρονικοῦ περιορισμοῦ ἡμερομισθίων των εἰς μεταλλευτικὰς ἐπιχειρήσεις· ἐπακολούθησις νόμου 4476/1965· ἔννοια τούτου, ΣΕ 1643 σ. 1231.— Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Ἐξόδου Γερόντων καὶ Ἀνικάνων Ἐργατῶν Μετάλλων· ἀσφαλιζόμενα ὑπογρεωτικῶς πρόσωπα· α) οἱ ἐργάται καὶ ὑπάλληλοι τῶν ἐργοστασίων μηχανουργίας, λεβητοποιίας, χυτηρίων καὶ μεταλλουργικῶν ἐν γένει ἐργοστασίων καὶ β) οἱ ἐργάται μετάλλων, οἱ ἐναζόμενοι εἰς τὰ βιομηχανικὰ ἐργοστάσια καὶ βιοτεχνικὰ ἐργαστήρια, τὰ κατὰ κύριον λόγον ἀσχολούμενα εἰς ἐπεξεργασίαν καὶ μετασχηματισμὸν μετάλλου, πλὴν τῶν φανοποιῶν καὶ ἐδραυλικῶν ἐργαστηρίων καὶ γ) οἱ ἐργάται μετάλλων, οἱ ἐργαζόμενοι εἰς ἐπιχειρήσεις ἄλλων, κατὰ κύριον λόγον, ἀπασχολήσεων· διαχωρισμὸς περιπτώσεων, ΣΕ 2961 σ. 497.

16. **Μηχανικῶν, Ἐργοληπτῶν Δημοσίων Ἔργων.** Ἀναδρομικὴ ἐγγραφὴ εἰς μητρῶα ἠσφαλισμένων· ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Συντάξεων Μηχανικῶν καὶ Ἐργοληπτῶν Δημοσίων Ἔργων, ΣΕ 845 σ. 1157.

17. **Ὀργανισμὸν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως.** Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ· ἄκυρος ἀπόφασις Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου περὶ ἀπονομῆς μηνιαίου περιοδικοῦ βοηθήματος, λόγῳ συμμετοχῆς ὡς τακτικοῦ μέλους τοῦ Συμβουλίου ἀνωτέρου ὑπαλλήλου τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, ὅστις ὅμως ἐτύγχανεν συγχρόνως καὶ συνταξιοῦχος τοῦ Ταμείου· ἔννοια διατάξεως καταστατικοῦ περὶ συνθέσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου, ΣΕ 2201 σ. 1288.

18. **Τραπεζῶν.** Ἐὰν ὁ γενόμενος διορισμὸς ἀρχαιοτέρου λογιστοῦ ὡς ἀναπληρωματικοῦ καὶ ὕστερον

τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου Πολεμιστῶν, ἐφαρμοζομένης δὲ πάντως τῆς διατάξεως ταύτης θὰ καθίστατο ἀδύνατος ἡ προαγωγὴ τοῦ μισθωτοῦ, παρ' ὅλον ὅτι ὁ νόμος ἤθελησε νὰ διέπηται ἡ σχέσις καὶ αὐτοῦ, ὡς καὶ ἡ τοῦ ἄλλου προσωπικοῦ, νὰ προάγηται δηλαδὴ καὶ οὗτος.

Ἀρείου Πάγου 549/1967, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. Ν. Χαραλάμπης
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. Καν. Κλαμαρῆς
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Α. Κορδώνης, Γ. Σταμόπουλος

Κατὰ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ διὰ τοῦ ἀ.ν. 2584/1940 κυρωθέντος καὶ ἰσχύν νόμου ἐπέχοντος Ὀργανισμοῦ τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος ἡ Κεντρικὴ Ὑπηρεσία αὐτῆς, περιλαμβάνουσα τὰς Ὑπηρεσίας τοῦ Κεντρικοῦ Καταστήματός της, διαιρεῖται εἰς τὰς ἐν αὐτῷ ἀναφερομένας Διευθύνσεις καὶ Ὑπηρεσίας. Κατὰ τὸ ἄρθρον 41 § 3 τοῦ αὐτοῦ Ὀργανισμοῦ πρὸς τὸ Κεντρικὸν Κατάστημα τῆς Τραπέζης ἐξομοιοῦται τὸ Ὑποκατάστημα Ἀττικῆς καὶ τὰ τυχὸν ἱδρυθησόμενα Ὑποκαταστήματα. Πρακτορεῖα ἢ Ὑπηρεσίαι ἐντὸς τῆς ἐπαρχίας Ἀττικῆς καὶ τοῦ Πειραιῶς. Καὶ κατὰ τὸ ἄρθρον 60 § 6 τοῦ αὐτοῦ Ὀργανισμοῦ διὰ τὴν προαγωγὴν ἀπὸ τοῦ βαθμοῦ δοκίμου τῆς Τραπεζιτικῆς Ὑπηρεσίας εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ ὀγκθοῦ ἀπαιτεῖται διετὴς ὑπηρεσία δοκίμου καὶ ἐπιτυχὴς προαγωγικὴ ἐξέτασις, ὁριζομένου περαιτέρω ὅτι οὐδεὶς δόκιμος δύναται νὰ συμμετάσχῃ εἰς προαγωγικὰς ἐξετάσεις, ἐὰν δὲν ἔχῃ διανύσει ἑνὸς ἔτους πραγματικὴν ὑπηρεσίαν εἰς τὰς Περιφερειακὰς Ὑπηρεσίας τῆς Τραπέζης.

Ἐξ ἄλλου, κατὰ τὸ ἄρθρον 3 § 5 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, οἱ τοποθετούμενοι ὑπὸ τοῦ Κεντρικοῦ ἢ τῶν Τοπικῶν Συμβουλίων χρησιμοποιοῦνται ὑπὸ τῶν ἐργοδοτῶν ἀναλόγως τῶν σωματικῶν αὐτῶν ἱκανοτήτων, γραμματικῶν ἢ τεχνικῶν γνώσεων καὶ λοιπῶν προσόντων αὐτῶν εἰς τὸ Κεντρικὸν Κατάστημα τῆς ἐπιχειρήσεως ἢ τὰ Ὑποκαταστήματα αὐτῆς, τὰ κείμενα εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ Κεντρικοῦ ἢ Τοπικοῦ Συμβουλίου, ὁριζομένου ὅμως περαιτέρω, ὅτι «ἡ μισθοδοσία», ἡ προαγωγὴ καὶ πειθαρχία αὐτῶν διέπεται ὑπὸ τῶν διατάξεων τῶν νόμων, διαταγμάτων, εἰδικῶν κανονισμῶν καὶ συλλογικῶν συμβάσεων, αἵτινες ἰσχύουσι διὰ τὸ λοιπὸν προσωπικὸν τῆς ἐπιχειρήσεως».

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ ἁπασῶν τῶν διατάξεων τούτων σαφῶς προκύπτει, ὅτι διὰ τὴν προαγωγὴν εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ ὀγκθοῦ τῆς Τραπεζιτικῆς Ὑπηρεσίας τῆς ἀναιρεσιβλήτου Ἀγροτικῆς Τραπέζης Ἑλλάδος τοῦ παρ' αὐτῇ ἀναγκαστικῶς, κατ' ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, τοποθετηθέντος ἐπὶ βαθμῷ δοκίμου τῆς Τραπεζιτικῆς Ὑπηρεσίας, ἀπαιτεῖται καὶ ἑνὸς ἔτους πραγματικὴ ὑπηρεσία εἰς Περιφερειακὴν Ὑπηρεσίαν τῆς Τραπέζης, οἷα Ὑπηρεσία δὲν λογίζεται τὸ Ὑποκατάστημα Ἀττικῆς, ἐξομοιούμενον πρὸς τὸ Κεντρικὸν Κατάστημα αὐτῆς. Δεχθὲν ὅθεν τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον, ὡς ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του προκύπτει, διὰ σαφῶν δὲ καὶ πλήρων καὶ οὐχὶ ἀνεπαρκῶν αἰτιολογιῶν καὶ κατ' ἀνέλεγκτον ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων, ὅτι ὁ ἐνάγων, ἤδη ἀναιρεσείων, ὑπηρετῶν εἰς τὸ Ὑποκατάστημα Ἀττικῆς τῆς ἀναιρεσιβλήτου Ἀγροτικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος ἐπὶ βαθμῷ δοκίμου τῆς Τραπεζιτικῆς Ὑπηρεσίας, δὲν εἶχε διανύσει ἑνὸς ἔτους πραγματικὴν ὑπηρεσίαν εἰς Περιφερειακὴν Ὑπηρεσίαν τῆς ἀναιρεσιβλήτου Τραπέζης, εἰς ἣν Ὑπηρεσίαν (Ὑποκατάστημα Ἀμφίσσης), ἂν καὶ κατ' ἀπόσπασιν τοποθετηθείς παρὰ τῆς ἀναιρεσιβλήτου, δὲν ἀπεδέχθη νὰ ὑπηρετήσῃ, καὶ ἀκολούθως κρίνας, ὅτι ὀρθῶς οὗτος δὲν ἐκλήθη παρὰ τῆς ἀναιρεσιβλήτου εἰς προαγωγικὰς ἐξετάσεις διὰ τὸν ἀμέσως ἀνώτερον βαθμὸν τοῦ ὀγκθοῦ, ὡς στερούμενος τῶν κατὰ τὸν Ὀργανισμὸν αὐτῆς προσόντων, καὶ ἐπὶ τούτοις ἀπορρίψας τὴν ἔφεσιν αὐτοῦ κατὰ τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως, ἀπορριψάσης τὴν ἀγωγήν του, διώκουσαν ἀποζημίωσιν λόγῳ τῆς μὴ κλήσεώς του εἰς προαγωγικὰς ἐξετάσεις, ὀρθῶς τὰς ὡς ἄνω οὐσιαστικοῦ περιεχομένου διατάξεις ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσεν, ἃς οὐδ' ἐκ πλαγίου παρεβίασεν, οἱ δὲ περὶ τοῦ ἐναντίου 1ος καὶ 2ος λόγοι ἀναιρέσεως τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, ὡς ἀβάσιμοι, εἶναι ἀπορριπτέοι.

ὡς τακτικοῦ μέλους ἐκ τῆς τάξεως τῶν συντα-ξιούχων τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμεί-ου Συντάξεων καὶ Προνοίας Προσωπικοῦ Ἀγροτικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος ἐμπίπτῃ εἰς τὰς περὶ ἀσυμβιβάστων διατάξεις τοῦ ἄρθρου 13 ν.δ. 3329/1955, Γν. Σ. σ. 108.—Ἀσφάλισις εἰς τὸ Ταμεῖον Συντάξεων Προσωπικοῦ Τραπέζης Ἀθηνῶν δικαιοῦχος τῆς κατὰ τὸ κατα-στατικὸν τοῦ Ταμείου ἐφ' ἅπαξ ἀποζημιώσεως εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ θανάτου μέλους τοῦ Κλάδου Προνοίας μετὰ διετῆ ὑπηρεσίαν αὐτοῦ, εἶναι ἰδίᾳ δικαίῳ καὶ οὐχὶ κληρονομικῷ τὸ πρόσωπον ἢ τὰ πρόσωπα, τὰ ὁποῖα ἔχει τυχὸν ὁρίσει τὸ θανὸν μέλος διὰ δηλώσεως του, ἀπαιτουμένης οὕτω εἰδικῆς περὶ τούτου δηλώσεως ἐν τῇ διαθήκῃ, ΑΠ 376 σ. 1484.

19. Τυπογράφων. Προϋπόθεσις συντάξεως γήρατος παρὰ τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Τυπο-γράφων καὶ Μισθωτῶν Γραφικῶν Τεχνῶν, ΣΕ 2706 σ. 491.

20. Τόπου. Ποινικὴ δίωξις διὰ καθυστέρησιν ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν ἐὰν αἱ διατάξεις τοῦ Ἀ.ν. 86/1967 ἐφαρμόζονται ἐπὶ ἰσφαλισμένων ἰδιοκτητῶν ἐφημερίδων καὶ περιοδικῶν εἰς τὸ Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Ἰδιοκτητῶν, Συντακτῶν καὶ Ὑπαλλήλων Τύπου τῶν καθυστερούντων τὴν καταβολὴν εἰσφορῶν, προβλεπομένων ὑπὸ τῆς παρ/γράφου 2 τῆς ἐπ' ἀριθ. 90250/773 τῆς 9.9.1964 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Οἰ-κονομικῶν καὶ Ἐργασίας, Γν. Σ σ. 572.

21. Χρηματιστῶν κλπ. Ἀσφάλισις τῶν ἐκ Τουρκίας ἀπελαθέντων Ἑλλήνων ὑπηκόων· ρύθμισις τῆς ἀσφαλίσεως ὑπὸ τῶν διατάξεων τῆς δι' τοῦ ν.δ. 4377/1964 κυρωθείσης ὑπ' ἀριθ. 165/1963 Πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβου-λίου· ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Χρη-ματιστῶν, Μεσιτῶν, Ἀντιπροσώπων κλπ.· ἔννοια τῶν σχετικῶν διατάξεων, ΣΕ 1588 σ. 1229.

Ταμίαι. Παροχὴ ἐπιδόματος εἰς ταμίακους διαχει-ριστὰς τοῦ Ο.Τ.Ε. πρὸς κάλυψιν τῶν ἐκ τῆς διαχειρίσεως ἐνδεχομένων λιθῶν εἰς βάρος των, κατὰ τὸ ἄρθρον 13 παράγραφος 4 τοῦ Γενικοῦ Κανονισμοῦ προσωπικοῦ Ο.Τ.Ε.· ἔννοια διατά-ξεως, ΑΠ 206 σ. 93.

Τεκμαρτὰ ἡμερομίσθια. Βλ. λ. **Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις** (παράγρ. 4).

Τηλεπικοινωνιῶν Ὀργανισμός. Παροχὴ ἐπιδό-ματος εἰς ταμίακους διαχειριστὰς τοῦ Ο.Τ.Ε. πρὸς κάλυψιν τῶν ἐκ τῆς διαχειρίσεως ἐνδε-χομένων λιθῶν εἰς βάρος των, κατὰ τὸ ἄρ-θρον 13 παράγραφος 4 τοῦ Γενικοῦ Κανονι-σμοῦ προσωπικοῦ Ο.Τ.Ε.· ἔννοια διατάξεως, ΑΠ 206 σ. 93.— Σύστημα ἀποδοχῶν τοῦ μο-νίμου προσωπικοῦ τοῦ Ο.Τ.Ε.· διατήρησις ἐν ἰσχύι καὶ μετὰ τὸν νόμον 3239/1955 περὶ συλ-λογικῶν διαφορῶν ἐργασίας τῆς εἰδικῆς δια-τάξεως τοῦ ἄρθρου 5 § 1 νόμου 3105/1954 περὶ συστήματος ἀποδοχῶν καὶ ἀμοιβῶν τοῦ μονίμου προσωπικοῦ καὶ τοῦ ὑφους αὐτῶν τοῦ Ο.Τ.Ε.· ἀκύρωσις ὑπ' ἀριθ. 24/1965 διατη-τικῆς ἀποφάσεως, ΣΕ 1607 σ. 1279.—Κανονισμοὶ ἐργασίας ἐπιχειρήσεων καὶ ἐκμεταλ-λεύσεων κατὰ νόμον 3789/1957· τρόπος κατάρ-τίσεως· περιεχόμενον· διαδικασία τροποποιήσε-ως κλπ. Γενικοῦ Κανονισμοῦ Ο.Τ.Ε. κατ' ἄρ-θρον 9 νόμου 3105/1954, ΣΕ 415 σ. 1409.—Ἀπο-ζημιώσεις ἀπολυομένων προσωπικοῦ Ὀργανι-σμοῦ Τηλεπικοινωνιῶν Ἑλλάδος μετὰ συμπλη-ρώσεων ὁρίων ἡλικίας κατὰ ἰσχύν νόμου ἔχοντα Γενικῶν Κανονισμῶν προσωπικοῦ αὐτοῦ· ἔγκυρος παραίτησις τοῦ δικαιοῦχου ἀπὸ ταύτης ὑπὸ τὴν ἔννοιαν συμβάσεως ὑρέσεως χρέους· παράδο-σις ἐξοφλητικῆς ἀποδείξεως· προσβολὴ δηλώ-σεως παραιτήσεως κατ' ἄρθρα 140, 141, 142 Α.Κ.· ἐξομοίωσις πρὸς τὴν πλάνην τῆς ἀγνοί-ας· ἔννοια τακτικῶν ἀποδοχῶν δι' ὑπολογισμὸν ἀποζημιώσεως νόμου 2112/1920· ἰσχυρισμὸς ἐργοδότου περὶ καταχρηστικῆς ἀσκήσεως δικαιώ-ματος μισθωτοῦ, ΑΠ 4957 σ. 1534.

Τιμάριθμος. Ἀναπροσαρμογὴ ἀποδοχῶν μισθω-τῶν μὲ βάσιν τὸν τιμάριθμον· α) ἐὰν ἡ ὑπὸ τοῦ Ἀ.ν. 362/1945 τασσομένη ἀπαγόρευσις ἀφορᾷ καὶ εἰς τὴν συνομολόγησιν ρήτρας περὶ τιμα-ριθμικῆς ἀναπροσαρμογῆς τῶν ἀποδοχῶν τῶν μισθωτῶν, β) ἐὰν πάντως μετὰ τὴν ἰσχὺν τοῦ νόμου 3239/1955 ἐπιτρέπεται ἡ ἀπὸλυτος ἀπο-δοχῶν, ὑψηλοτέρων τῶν ὑπὸ τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας καθορισμένων καὶ ἐξαι-ρουμένων, ἀπὸ ἀπόφεως ὕψους, ἐκ τῆς ἐξελί-ξεως τοῦ ὑπὸ τῆς Ἐθνικῆς Στατιστικῆς Ὑπη-ρεσίας τῆς Ἑλλάδος καταρτιζομένου δείκτου τιμαρίθμου, γενικώτερον δὲ ἐὰν μετὰ τὸν ρη-θέντα νόμον ἔπαυσεν ἰσχύουσα ἡ ἀπαγόρευσις συνομολογήσεως ρήτρας τιμαριθμικῆς ἀναπροσ-αρμογῆς τῶν ἀποδοχῶν τῶν μισθωτῶν, Γν. Σ σ. 372.

Τοκετός. Βλ. λ. **Γυναῖκες.**

Τόκοι. Ἐπαναφορὰ τῶν πραγμάτων εἰς τὴν πρὸ τῆς ἐκτελέσεως κατάστασιν, ἀναιρεθείσης τῆς ἀποφάσεως· τόκοι ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς συζη-τήσεως, καθ' ἣν ἐπεβλήθη ἡ περὶ ἐπαναφορᾶς τῶν πραγμάτων αἴτησις, ΑΠ 141 σ. 687.—Ὑπερημερία ἐργοδότου περὶ τὴν καταβολὴν μι-σθοῦ κατ' ἄρθρον 655 Α.Κ. καὶ ἐποχέωσις καταβολῆς τόκων ὑπερημερίας, ἐπαρκοῦσα δήλης ἡμέρας πρὸς καταβολὴν τοῦ μισθοῦ· σχέ-σις τοῦ παρέχοντος νομικὰς ὑπηρεσίας δικη-γόρου ἀντὶ παγίας ἐτησίας ἢ μηναίας ἀμοι-βῆς καὶ ἐφαρμοστέα διατάξεις· αὐτοτέλεια τό-κων καὶ ἀγωγὴ περὶ τούτων ἀξιώσεις δικηγόρου ἐκ τῆς σχέσεως αὐτοῦ μετὰ τοῦ ἐντολέως, ΑΠ 15510 σ. 1065.— Αἴτημα καταβολῆς τόκων διὰ καθυστερουμένας ἀποδοχάς, ΑΠ 15424 σ. 1266.

Τόπος. Ἐπέλευσις ἐργατικοῦ ἀτυχήματος εἰς ἠσφαλισμένον τοῦ Ι.Κ.Α. μεταβαίνοντα ἐκ τοῦ ἐργοταξίου τοῦ ἐργοδότου του Δήμου εἰς τό-πον, εἰς τὸν ἀποῖον διετάχθη νὰ μεταβῇ, τε-λῶν ἐν διατεταγμένῃ ὑπηρεσίᾳ, ΣΕ 2649 σ. 235.— Ἐπέλευσις ἐργατικοῦ ἀτυχήματος κα-τὰ τὴν μεταφορὰν ἐκ τοῦ τόπου τῆς ἐργασί-ας, Ε 990 σ. 674.— Ἐπέλευσις ἐργατικοῦ ἀ-τυχήματος κατὰ τὴν μετάβασιν ἢ ἐπιστροφὴν ἐκ τοῦ τόπου ἐργασίας, ΣΕ 1889 σ. 923.—Τό-πος παροχῆς κατ' ἄρθρον 320 Α.Κ. ἔλλειψις ὑποχρεώσεως καταβολῆς μισθοῦ ἐπὶ μὴ παρο-χῆς ὑπηρεσιῶν εἰς τὸν τόπον παροχῆς, ΑΠ 78 σ. 473.— Τόπος ἐργασίας· προσδιορισμός, ΝΖ σ. 529 ἐπ.— Δὲν ἰδρύεται λόγος ἀναιρέσεως ἐπὶ ἐκδικάσεως ἐποθέσεως, ἔστω καὶ κατ' ἐ-σφαλμένην ἀπόφασιν τῆς περὶ τοπικῆς ἀναι-

ΑΚΥΡΩΣΙΣ ΥΠΟ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ ΠΡΑΞΕΩΣ ΠΕΡΙ ΔΙΟΡΙΣΜΟΥ ΠΟΛΕΜΙΣΤΟΥ

Έκδοσις νέας ήτιολογημένης, έντὸς εύλόγου χρόνου, καὶ άστικαὶ συνέπειαι

Ἰσχύς δεδικασμένου κατ' ἄρθρα 273 § 3, 274 Πολιτικῆς Δικονομίας.— Συνέπειαι ἐκ τῆς ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ἀκυρώσεως διοικητικῆς πράξεως.— Δεδικασμένον ἐκ τῶν ἀποφάσεων τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας κατ' ἄρθρον 50 § 1 Νόμου 3713 1928 περὶ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας.— Ὑποχρεώσεις τῶν Διοικητικῶν Ἀρχῶν πρὸς συμμόρφωσιν πρὸς τὸ περιεχόμενον τῆς ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας.—Ἔκδοσις νέας πράξεως ἐντὸς εὐλόγου χρόνου, μετ' ἀκύρωσιν τῆς πρώτης δι' ἔλλειψιν αἰτιολογίας.—Ὑποκατάστασις τῆς νέας πράξεως εἰς τὴν θέσιν τῆς ἀκυρωθείσης, παραγομένων οὕτω ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τῆς ἀκυρωθείσης πράξεως, τῆς κτήσεως ἢ ἀπωλείας τοῦ δικαιώματος ἐν τῇ σφαίρᾳ τοῦ Ἰδιωτικοῦ Δικαίου συμπιπτούσης πρὸς τὸν χρόνον, ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἤρξατο ἡ ἀναδρομή.—Ἀναγκαστικὸς διορισμὸς δικηγόρου πολεμιστοῦ εἰς Τράπεζαν.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφεξῆς κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, ἡ ὁποία ἀναλύει μετὰ πλήρους σαφηνείας τὸ ἱστορικὸν τῆς ὑποθέσεως, ὑπῆρξεν ἀναγκαστικὸς διορισμὸς δικηγόρου πολεμιστοῦ εἰς Τράπεζαν κατ' ἄρθρον 3 § 3 ἀ.ν. 1836/1951.

Μὲ βάσιν τὴν γενικὴν ἀρχὴν τοῦ Διοικητικοῦ Δικαίου περὶ ἀνάγκης αἰτιολογίας τῶν διοικητικῶν πράξεων ἀκυρώθη ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ἡ πρᾶξις τοῦ Συμβουλίου πολεμιστῶν περὶ διορισμοῦ τοῦ ἐν λόγῳ δικηγόρου καὶ κατόπιν, πρὸς συμμόρφωσιν τῆς Διοικήσεως πρὸς τὸ περιεχόμενον τῆς ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ἐξεδόθη ἐντὸς εὐλόγου χρόνου νέα πρᾶξις περὶ διορισμοῦ τοῦ δικηγόρου.

Ἐκ τούτου προέκυψε τὸ ζήτημα, ἂν ἡ νέα αὕτη πρᾶξις εἶχεν ἰσχύν, ἀνατρέχουσαν εἰς τὸν χρόνον τῆς ἐκδόσεως τῆς ἀρχικῆς πράξεως, ἵνα ἐπιδικασθῶσιν ὑπὸ τοῦ πολιτικοῦ δικαστηρίου αἱ ἀποδοχαὶ τοῦ διορισθέντος, ἔκτοτε, κατόπιν τῆς ἀρνήσεως τῆς ἀναγκαίας Τραπέζης διὰ πρόσληψιν αὐτοῦ, περιελθούσης οὕτω εἰς ὑπερημερίαν καὶ ἐντεῦθεν ὑποχρέου εἰς καταβολὴν τῶν ἀποδοχῶν (ἄρθρον 9 ἀ.ν. 1836/1951, ἄρθρον 656 Α.Κ.).

Καταφατικὴ ὑπῆρξεν ἡ γνώμη τοῦ Πρωτοδικείου. (Ἴδετε καὶ σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 26, 216, ἔνθα καὶ παραπομπαὶ εἰς θεωρίαν καὶ νομολογίαν τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, μνημονευομένην καὶ ἐν τῇ ἀποφάσει τοῦ Πρωτοδικείου).

Τάδε ἰσχύουν, ἐφ' ὅσον ἡ διοικητικὴ πρᾶξις ἀκυρώθη ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας διὰ τυπικοὺς λόγους, ὡς εἶναι ἡ ἔλλειψις αἰτιολογίας καὶ ἐκδίδεται νέα πρᾶξις ἐντὸς εὐλόγου χρόνου.

Ἐφ' ὅσον ὅμως κατ' οὐσίαν ἀκυροῦται ταυτότη πρᾶξις, ὡρίσθησαν δεδικασμένων ἐκ τῆς ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας (Α.Π. 657/1967, εἰσηγητὴς *Εὐστ. Μαλλούχος*, ΕΕΔ 26, 218, Α.Π. 337/1967, εἰσηγητὴς ὁ αὐτός, ΕΕΔ 26, 884).

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 20499/1967

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. Ν. Μελᾶς
Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. Χ. Τζαβάρας
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Παπαδᾶτος, Ι. Κωτσόβελος

Ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ προσαγομένου δικογράφου τῆς ἀγωγῆς, ἐφ' ἧς ἀπεφάνθη ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, ὁ ἐνάγων καὶ ἤδη ἐφεσίβλητος ἱστόρησεν ἐν αὐτῇ, ὅτι ὑπαγόμενος εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 ἐτοποθετήθη εἰς τὴν Ὑπηρεσίαν τῆς ἐναγομένης καὶ ἤδη ἐκκαλούσης Τραπέζης, ὡς δικηγόρος, δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 173/29.12.1965 ἀποφάσεως τοῦ Κ.Σ.Π.Α., ὡς καὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 30322/1230/1965 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, καὶ ὅτι παρουσιασθεὶς εἰς τὴν Ὑπηρεσίαν τῆς ἐναγομένης τὴν 31.12.1965 πρὸς ἀνάληψιν ὑπηρεσίας, δὲν ἐγένετο δεκτὸς ὑπὸ ταύτης. Ἰσχυριζόμενος δὲ ὁ ἐνάγων ὅτι ἡ ἐναγομένη ἀπὸ 31.12.1965 ὑποχρεοῦται εἰς τὴν καταβολὴν αὐτῷ τῶν νομίμων βάσει καὶ τῶν σχετικῶν ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ Δικαιοσύνης μισθῶν του, ἠτήσατο, ὅπως ὑποχρεωθῇ αὕτη, ἵνα τῷ καταβάλῃ τὰς ἀποδοχὰς του ταῦ ἀπὸ 28.6.1966 ἕως 28.8.1966 χρονικοῦ διαστήματος, ἀνερχομένας εἰς δραχμὰς 5.320. Ἡ

μοδιότητος ἐνστάσεως, ΑΠ 36 σ. 345.

Τορνευταί. Βλ. λ. **Μηχανήματα**.

Τουριστικὰ ἐπαγγέλματα. Ἐπαλληλικὴ ἰδιότης πτυχιούχων Σχολῆς Τουριστικῶν Ἐπαγγελμάτων· τίνες θεωρούνται ἐπάλληλοι εἰς τὰς μετὰ τῶν ἐργοδοτῶν των ἐργασιακὰς σχέσεις κατὰ τὸν νόμον 4032/1960· ἔλλειψις ἐπαλληλικῆς ἰδιότητος στρατιώτου καὶ ἔλλειψις δικαιώματος ἀποζημιώσεως κατ' ἄρθρον 8 § 4 ν.δ. 3789/1957, ΑΠ 73 σ. 485.

Τουρκίας Ἕλληνες. Ἀσφάλισις τῶν ἐκ Τουρκίας ἀπελαθέντων Ἑλλήνων ἐπηκόων· ρύθμισις τῆς ἀσφαλίσεως ὑπὸ τῶν διατάξεων τῆς διὰ τοῦ ν.δ. 4577/1964 κυρωθείσης ἐπ' ἀριθ. 165/1963 Πράξεως Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου· ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Χημικῶν, Μεσιτῶν, Ἀντικριστῶν κλπ.· ἔννοια τῶν σχετικῶν διατάξεων, ΣΕ 1588 σ. 1229.

Τράπεζαι. 1. Γενικά. Νόμιμοι ὧραι ἐργασίας φυλάκων ἀποθηκῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων· ἀναφορὰ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 7 § 1 ἀ.ν. 547/1937 περὶ δεκαώρου ἐργασίας εἰδικῶς εἰς νυκτοφύλακας Τραπεζῶν καὶ Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν, ΑΠ 662 σ. 151.— Περιορισμὸς κατὰ ποσὸν ἀποζημιώσεως νόμου 2112/1920 ἐπὶ ἐργοδότου Δημοσίου, νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, Τραπεζῶν κλπ., ΝΖ σ. 1041.— Περιορισμὸς ἀποζημιώσεως διὰ καταγγελίαν συμβάσεως ἐργασίας κατ' ἀ.ν. 173/1968· ἂν αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 2 παράγραφος 2 καὶ 3 παράγραφος 1 τοῦ ἀ.ν. 173/1968 ἔχουν ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ τῶν ἐργατοτεχνιτῶν, Γν.Σ σ. 1353.— Ἀναχαστικὸς διορισμὸς δικηγόρων παλαιμστῶν ἀ.ν. 1836/1951. Βλ. λ. **Στράτευσις**.—Τινὰ περὶ ὁμαδικῶν ἀπολύσεων μισθωτῶν· Τράπεζα, ΝΖ σ. 1193.— Ὁ χρόνος παροχῆς καθαρῶς νομικῶν ὑπηρεσιῶν ὑπὸ δικηγόρου παρὰ Τραπέζῃ καὶ ἀντὶ παγίας μηνιαίας ἀμοιβῆς του δὲν εἶναι, οὔτε καὶ θεωρεῖται ὡς χρόνος ὑπηρεσίας ὑπαλλήλου Τραπέζης, ἀλλ' ὡς χρόνος ἀσκήσεως τοῦ δικηγορικοῦ λειτουργήματος, Γνωδ. Δικηγορικοῦ Συλλόγου Ἀθηνῶν, σ. 203.

2. Ἀγροτική. Διαίρεσις Κεντρικῆς Ὑπηρεσίας Ἀγροτικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος κατ' ἄρθρον 2 τοῦ διὰ τοῦ ἀ.ν. 2584/1940 κυρωθέντος καὶ ἰσχύν νόμου ἐπέχοντος 'Οργανισμοῦ αὐτῆς· προϋποθέσεις προαγωγῆς ὑπαλλήλου εἰς διαθμὸν βοηθοῦ χρησιμοποιήσεως τῶν τοποθετουμένων ὑπὸ τῶν συμβουλίων πολεμιστῶν κατ' ἄρθρον 3 § 5 ἀ.ν. 1836/1951, τῆς προαγωγῆς καὶ πειθαρχίας αὐτῶν διεπομένης ὑπὸ τῶν διατάξεων τῶν νόμων, διαταγμάτων, εἰδικῶν κανονισμῶν καὶ συλλογικῶν συμβάσεων, αἵτινες ἰσχύουσι διὰ τὸ λοιπὸν προσωπικὸν τῆς ἐπιχειρήσεως· ἀναγκαία διὰ τὴν προαγωγὴν τοῦ ἀναχαστικῶς τοποθετηθέντος πολεμιστοῦ εἰς τὴν Τράπεζαν ἡ πραγματικὴ ὑπηρεσία αὐτοῦ ἐπὶ ἓν ἔτος εἰς Περιφερειακὴν Ὑπηρεσίαν τῆς Τραπέζης, ΑΠ 549 σ. 8.— Ἐνέργεια προαγωγῆς ὑπαλλήλων ἀνηκόντων εἰς τὴν Διεύθυνσιν Δικαστικοῦ κατὰ τὸν ἰσχύν νόμον ἐπέχοντα 'Οργανισμόν' κανὼν ἄρθρων 202 Πολιτικῆς Δικονομίας καὶ ἄρθρου 811 παράγραφος 3 Πολιτικῆς Δικονομίας· ἰσχυρισμὸς περὶ παραβιάσεως καλῆς πίστεως καὶ τῆς ἀρχῆς τῆς ἴσης μεταχειρίσεως ἀπορριπτέος, τῆς τυχὸν παρὰ τὸν νόμον ἀπονομῆς βαθμῶν καὶ προσαυξήσεως εἰς ἄλλους ὑπαλλήλους μὴ δικαιολογούσης ἀνάλογον ἀξίωσιν, ΑΠ 599 σ. 685.— Προαγωγὴ ὑπαλλήλων κατὰ τὸν ἰσχύν νόμον ἐπέχοντα 'Οργανισμόν' προϋποθέσεις· ἀπαιτουμένη κατ' ἄρθρον 53 τοῦ 'Οργανισμοῦ τριετία διὰ τὴν προσαύξησιν τοῦ μισθοῦ, τῆς συντμήσεως τοῦ χρόνου ταύτης γινομένης δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ἐγκρινομένης ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως καὶ δημοσιευομένης εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, ΑΠ 328 σ. 1151.— Πειθαρχικαὶ παραβάσεις ὑπαλλήλων κατ' ἄρθρον 67 τοῦ διὰ τοῦ ν. 2584/1940 κυρωθέντος καὶ ἐπέχοντος ἰσχὺν νόμου 'Οργανισμοῦ τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος' μεταξὺ τῶν πειθαρχικῶν ποινῶν καὶ ἡ ὁριστικὴ ἀπόλυσις· ἐπιβολὴ ὑπὸ τοῦ Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου τῆς Τραπέζης πειθαρχικῆς ποινῆς ὁριστικῆς ἀπολύσεως δι' ἀδικαιολογήτων καὶ αἰθαίρετον ἀπουσίας ὑπαλλήλου, τῶν Πειθαρχικῶν Συμβουλίων μὴ λαμβανομένων κατὰ χρῆσιν τῆς διακριτικῆς αὐτῶν ἐξουσίας καὶ τῆς λύσεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας, μὴ ἀποτελούσης κατάχρησιν ἄσκησιν δικαιώματος, ΑΠ 21 σ. 892.— Ἐξαίρεσις τοῦ νόμου περὶ ὁμαδικῶν ἀπολύσεων μισθωτῶν τῆς ἐν Λαμίᾳ Συνεταιριστικῆς Βιομηχανίας Γάλακτος (Κοινοπραξία Ἀγροτικῆς Τραπέζης Ἑλλάδος καὶ τῆς Ἑνώσεως Συνεταιρισμῶν Ἀγελαδοτρόφων Φθιώτιδος), Γν.Σ. σ. 201.

3. Ἐθνική. Τιμητικὴ προαγωγὴ πολεμιστῶν ὑπαλλήλων 'Οργανισμοῦ' ἔννοια ἄρθρου 7 ν.δ. 1799/1942· 'Οργανισμὸς Ἐθνικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος, ΑΠ 154 σ. 600.— Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Συντάξεων Προσωπικοῦ Τραπέζης Ἀθηνῶν· δικαιοῦχος τῆς κατὰ τὸ καταστατικὸν τοῦ Ταμείου ἐφ' ἅπαξ ἀποζημιώσεως εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ θανάτου μέλους τοῦ Κλάδου Προνοίας μετὰ δεκαετῆ ὑπηρεσίαν αὐτοῦ εἶναι ἰδίᾳ δικαίοι καὶ οὐχὶ κληρονομικῶ τὸ πρόσωπον ἢ τὰ πρόσωπα, τὰ ὁποῖα ἔχει τυχὸν ὁρίσει τὸ θανὸν μέλος διὰ δηλώσεώς των, ἀπαιτουμένης οὕτω εἰδικῆς περὶ τούτου δηλώσεως ἐν τῇ διαθήκῃ, ΑΠ 376 σ. 1484.

4. Ἑλλάδος. Ἀγωγή, διὰ κακουσία ὅπως ἀναγνωρισθῇ καὶ κηρυχθῇ ἄκυρος ἡ διὰ πράξεως τῆς Διοικήσεως τῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος ἀπόλυσις ὑπαλλήλου της, ὡς μὴ συντρεχουσῶν τῶν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 19 τοῦ Γενικοῦ Κανονισμοῦ προϋποθέσεων ἀπολύσεως, γενομένης ἕνεκεν ἀνικανότητος ἐκ λόγων ὑγείας· συμβατικὴ ἰσχὺς Κανονισμοῦ· παροχὴ εἰς τὴν Τράπεζαν τοῦ δικαιώματος ἀπολύσεως τοῦ ὁριστικῶς ἀνικάνου δι' ἐργασίαν κατισταντος ὑπαλλήλου της, ΑΠ 336 σ. 490.

Τροφή. Βλ. λ. **Παροχαὶ εἰς εἶδος**.

Τυποβαφεῖα. Βλ. λ. **Βοφεῖα**.

Τυπογράφοι. Παροχὴ ἐπιδόματος δι' ἀνθυγιεινὴν ἐργασίαν εἰς ἐργαζομένους εἰς λιθογραφεῖα κλπ. κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 45/1966 διαιτητικὴν ἀπόφασιν· ἐνσωμάτωσις ταύτου εἰς τὸ κατώτατον ὅριον ἡμερομισθίου ὡς πρόσθετον ἀντάλλαγμα τῆς ἐργασίας, ἀντιποκρινόμενον εἰς τὴν

ἐκκαλουμένη ἐδέξατο ἐξ ὁλοκλήρου τὴν ὡς ἄνω ἀγωγήν, κατ' αὐτῆς δὲ παραπονεῖται ἤδη ἡ ἐναγομένη διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεώς της καὶ διὰ τοὺς ἐν αὐτῇ εἰδικωτέρους λόγους.

Ἐκ τῶν ἄρθρων 273 § 3 καὶ 274 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας προκύπτει σαφῶς, ὅτι δεδικασμένον ὑφίσταται καὶ ὅταν τὸ ἐν τῇ νέᾳ δίκῃ μεταξὺ τῶν αὐτῶν διαδίκων ζητούμενον ἀντικείμενον, καίτοι διάφορον, ἔχει ὡς ἀναγκαίαν προϋπόθεσιν τὴν ὕπαρξιν τοῦ ἤδη ἐν τῇ προτέρᾳ δίκῃ κριθέντος δικαιώματος, διότι κατὰ τὴν περίπτωσιν ταύτην πρόκειται περὶ τοῦ αὐτοῦ νομικοῦ ζητήματος καὶ τῆς αὐτῆς κατὰ θάσιν δικαιολογητικῆς σχέσεως, τῆς διὰ τῆς προηγουμένης ἀποφάσεως τελεσιδίκως κριθείσης, τὸ δεδικασμένον ὅμως ὑφίσταται, ἐφ' ὅσον δὲν μετεβλήθησαν ἐν τῷ μεταξὺ τὰ πραγματικὰ περιστατικὰ τὰ συνιστῶντα τὴν προϋπόθεσιν τοῦ ἤδη κριθέντος δικαιώματος (Α.Π. 657/1966, ΕΕΔ 26, 218).

Ἀφ' ἑτέρου κατὰ τὸ ἄρθρον 50 § 1 τοῦ κωδικοποιημένου νόμου 3713 περὶ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας (ὅρα Β.Δ. 92/1961 εἰς Κώδικα Νόμων Ζαχαροπούλου, σελ. 105 ἐπ.) ἡ δεχομένη τὴν αἴτησιν ἀπόφασις ἀπαγγέλλει τὴν ἀκύρωσιν τῆς προσβαλλομένης πράξεως, ἐπαγομένη νόμιμον αὐτῆς κατάργησιν ἔναντι πάντων, εἴτε πρόκειται περὶ κανονιστικῆς, εἴτε πρόκειται περὶ ἀτομικῆς πράξεως (Α.Π. 657/1966, ΕΕΔ 26, 213). Ἀλλὰ καὶ κατὰ τὴν παράγραφον 5 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω ἄρθρου 50 αἱ ἀποφάσεις τῆς Ὁλομελείας, ἀκυρωτικαί τε καὶ ἀπορριπτικαί, ὡς καὶ αἱ τῶν Τμημάτων, ἀποτελοῦσι μεταξὺ τῶν διαδίκων δεδικασμένον, ἰσχῦον καὶ ἐν πάσῃ ἐνώπιον Δικαστικῆς Ἀρχῆς ὑποθέσει ἡ διαφορᾷ, καθ' ἣν προέχει τὸ ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου κριθὲν διοικητικῆς φύσεως ζήτημα (ὅρα καὶ νομολογίαν Α.Π. 416/1955, ΕΕΔ 14, 764, 323/1956, ΕΕΔ 15, 707, 669/1956, ΕΕΔ 16, 75 καὶ Σ.Ε. 995/1965, ΝοΒ 13, 896).

Ἐξ ἄλλου ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου 50 § 4 ἐδ. α' τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω νόμου 3713, ὁριζούσης, ὅτι αἱ Διοικητικαὶ Ἀρχαὶ δέον, κατὰ τὰς ἑκάστοτε περιπτώσεις, νὰ συμμορφοῦνται διὰ θετικῆς ἐνεργείας πρὸς τὸ περιεχόμενον τῆς ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου ἢ ἀπέχουν ἀπὸ πάσης ἐνεργείας, ἀντιτιθεμένης πρὸς τὰ ὑπ' αὐτοῦ κριθέντα, συνάγεται, ὅτι ἐὰν ἐχώρησεν ἀκύρωσις τῆς διοικητικῆς πράξεως δι' ἔλλειψιν νομίμου αἰτιολογίας, τότε, ἐκδιδομένης νέας πράξεως πρὸς συμμόρφωσιν πρὸς ἀπόφασιν τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας ἐντὸς εὐλόγου χρόνου, ἡ νέα πρᾶξις ὑποκαθίσταται εἰς τὴν θέσιν τῆς ἀκυρωθείσης, παράγουσα οὕτω τὰ ἔννομα ἀποτελέσματά της ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τῆς ἀκυρωθείσης, ἐξ οὗ ἀκολουθεῖ, ὅτι ἐν τῇ σφαίρᾳ τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου ἡ κτῆσις ἢ ἡ ἀπώλεια δικαιώματος συνδεομένου πρὸς τὴν διοικητικὴν ταύτην πρᾶξιν, συμπίπτει πρὸς τὸν χρόνον ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἤρξατο ἡ ἀναδρομή (Α.Π. 128/1954, ΕΕΔ 13, 475, 136/1955, ΕΕΔ 14, 373, 371/1955, ΕΕΔ 14, 937, Σ.Ε. 531, 599, 600/1960, ΝοΒ 9, 374, Σ.Ε. 2310/1960, ΝοΒ 9, 919, Σ.Ε. 244/1965, ΝοΒ 13, 858, ὡς καὶ προγενεστέραν σταθερὰν νομολογίαν Σ.Ε. εἰς 2ον Σ. Νομολογίας εἰς λέξιν «αἴτησις ἀκυρώσεως» ὑπὸ τοὺς ἀριθμοὺς 3364 ἕως 3409).

Ἑτέρωθεν, κατὰ τὸ ἐδάφιον β' τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νόμου 1836/1951, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν.δ. 2657/1953, ὁ Ὑπουργὸς Ἐργασίας δι' ἀποφάσεως αὐτοῦ καθορίζει κατ' ἔτος τοὺς ἐν τῷ ἐδαφίῳ α' τῆς αὐτῆς παραγράφου ἀναφερομένους ὑποχρέους εἰς πρόσληψιν ἑνὸς δικηγόρου ἐκ τῶν λαβόντων ἐνεργὸν μέρος εἰς τὸν συμμοριτοπόλεμον τοὐλάχιστον ἐπὶ 10μηνον, ἀκολούθως δὲ φάσει τῆς τοιαύτης ἀποφάσεως τὸ Κεντρικὸν Συμβούλιον προστασίας ἀπολυομένων (Κ.Σ. Π.Α.) ἢ τὰ τυχὸν ἁρμόδια Τοπικὰ τοιαῦτα τοποθετοῦσι τὸν ἔχοντα τὰ νόμιμα προσόντα κατὰ τὸ ἄρθρον 3 § 5 νόμου 1836/1951).

Ἐν προκειμένῳ, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν ἐν τοῖς ὑπ' ἀριθ. 1552/1966 πρακτικοῖς συνεδριάσεως τοῦ ὡς εἴρηται Πρωτοδίκου καταχωρισθεισῶν δηλώσεων τῶν διαδίκων μερῶν, ἐκ πάντων τῶν ἐπικαλουμένων καὶ προσκομιζομένων ἐγγράφων, ἅτινα πάντα μηδενὸς ἐξαιρουμένου ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψιν, ἐκ τῶν ἐκατέρωθεν διὰ τῶν ἐγγράφων προτάσεων τῶν διαδίκων προβαλλομένων ἰσχυρισμῶν καὶ διδομένων ἐξηγήσεων καὶ τῆς ἐν γένει διαδικασίας ἀρκούντως ἐβεβαιώθησαν, κατὰ τὴν μετὰ συνεκτίμησιν ὅλων τούτων συναχθεῖσαν ἐκ τῶν ἐνόντων κρίσιν τοῦ δικαστηρίου τούτου, τὰ ἑξῆς πραγματικὰ περιστατικά: Διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 30322/1230 τῆς 23.3.1965 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἐκδοθείσης κατ' ἄρθρον 3 § 3 ἐδάφιον β' τοῦ νόμου 1836/1951, ὡς ἐτροποποιήθη,

ἀναίλωσιν ηὐξημένων σωματικῶν δυνάμεων' Ἐλλείψεως ὑποχρεώσεως καὶ νέας καταβολῆς τούτου, τοῦ σκοποῦ πληρουμένου διὰ τοῦ συμβατικοῦ καθορισμοῦ ἡμερομισθίου, καλύπτοντος τὸ προσηυξημένον διὰ τοὺς μισθωτοὺς τούτους κατώτατον ἡμερομίσθιον, ΑΠ 693 σ. 153.— Ἀκυρότης ὑπ' ἀριθ. 13/1965 διαιτητικῆς ἀποφάσεως περὶ ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τυπογράφων χώρας ἐν τῷ συνόλῳ της καὶ συνεπῶς καὶ ὡς πρὸς τὴν διάταξιν περὶ παροχῆς ἐπιδόματος δι' ἀνθυγιεινὴν ἐργασίαν' ἐπιτρεπτὸς συμψηφισμὸς ἀντιπαιτήσεως ἐργοδότου ἐξ ἀχρεωστήτως δοθέντος ἐπιδόματος δι' ἀνθυγιεινὴν ἐργασίαν πρὸς ἀποζημίωσιν ἐκ παροχῆς ἐργασίας ὑπὲρ τὰ νόμιμα ὅρια, ΑΠ 23582 σ. 288.— Ἀπόλυσις ἐργατῶν τύπου ἐφημερίδων Ἀθηνῶν καὶ Θεσσαλονίκης' εἰδικὴ ρύθμισις δι' ἄρθρου 1 νόμου 4046/1960' παρέκκλισις διὰ τοῦ ἀνωτέρω νόμου τῶν διὰ τοὺς λοιποὺς μισθωτοὺς ἰσχυόντων ὡς πρὸς τὴν ἀπόλυσιν τῶν ἐργατῶν τύπου καὶ τυπογράφων, τῶν εἰς ἐπιχειρήσεις ἐκδόσεως ἐφημερίδων Ἀθηνῶν καὶ Θεσσαλονίκης ὑπηρετούντων, μὴ ἀντιτιθεμένων τῶν διατάξεων τούτων πρὸς τὸ ἄρθρον 3 τοῦ Συντάγματος' ἐφαρμογὴ ὅμως ἄρθρου 5 § 3 νόμου 3198/1955 διὰ τὸ κῦρος ἀπολύσεως' καταβολὴ ἐλλιποῦς ἀποζημιώσεως καὶ κῦρος καταγγελίας συμβάσεως κατ' ἄρθρον 5 § 3 νόμου 3198/1955, ΑΠ 10279 σ. 929. Βλ. καὶ λ. **Ταμεῖα.**

Τύπος. Καταγγελία συμβάσεως μετὰ διακοπὴν λειτουργίας ἐπιχειρήσεως' ἰσχυρισμὸς ἐργοδότου περὶ συνδρομῆς περιστατικοῦ ἀνωτέρας βίας χρίσις περὶ μὴ ὑπάρξεως περιστατικοῦ ἀνωτέρας βίας διὰ τὴν διακοπὴν ἐκδόσεως ἐφημερίδος μετὰ τὴν ἐπὶ τῆς Κυβερνήσεως ἐπιβολὴν εἰς τὸν Τύπον λογοκρισίας καὶ τὴν ἀναστολὴν τῶν περὶ ἐλευθεροτυπίας διατάξεων, ΑΠ 1852 σ. 218, ΑΠ 10809 σ. 877.— Ἀπόλυσις ἐργατῶν τύπου ἐφημερίδων Ἀθηνῶν καὶ Θεσσαλονίκης' εἰδικὴ ρύθμισις δι' ἄρθρου 1 νόμου 4046/1960' παρέκκλισις διὰ τοῦ ἀνωτέρω νόμου τῶν διὰ τοὺς λοιποὺς μισθωτοὺς ἰσχυόντων ὡς πρὸς τὴν ἀπόλυσιν τῶν ἐργατῶν τύπου καὶ τυπογράφων, τῶν εἰς ἐπιχειρήσεις ἐκδόσεως ἐφημερίδων Ἀθηνῶν καὶ Θεσσαλονίκης ὑπηρετούντων, μὴ ἀντιτιθεμένων τούτων πρὸς τὸ ἄρθρον 3 τοῦ Συντάγματος' ἐφαρμογὴ ὅμως ἄρθρου 5 § 3 νόμου 3198/1955 διὰ τὸ κῦρος ἀπολύσεως' καταβολὴ ἐλλιποῦς ἀποζημιώσεως καὶ κῦρος καταγγελίας συμβάσεως κατ' ἄρθρον 5 § 3 νόμου 3198/1955, ΑΠ 10279 σ. 929.— Ἔννοια τῆς εἰδικῆς διατάξεως ἄρθρου 9 ν.δ. 406/1947' παροχὴ δικαιώματος εἰς τὴν Ἕνωσιν Συντακτῶν Ἡμερησίων Ἐφημερίδων Ἀθηνῶν δι' ἐπιδίωξιν ἐπὶ δικαστηρίου τῶν ἀπαιτήσεων μέλους αὐτῆς κατ' ἐργοδότου τοῦ ἐν τῇ συμβάσει ἐργασίας καὶ ὄχι μόνον διὰ τὴν ἀναγνώρισιν αὐτῶν' σκοπὸς τῆς διατάξεως, τελούσης ἐν ἁρμονίᾳ πρὸς τὸ ἄρθρον 3 τοῦ Συντάγματος' δυνατὴ ἡ ἰσοβολὴ τῆς αἰτήσεως τοῦ μέλους πρὸς τὴν Ἕνωσιν καὶ παρεκτός, ΑΠ 13123 σ. 1144.— Ποινικὴ δίωξις διὰ καθυστέρησιν ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν' ἐὰν αἱ διατάξεις τοῦ ἀ.ν. 86/1967 ἐφαρμόζονται καὶ ἐπὶ τῶν ἠσφαλισμένων ἰδιοκτητῶν ἐφημερίδων καὶ περιοδικῶν εἰς τὸ Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Ἰδιοκτητῶν, Συντακτῶν καὶ Ὑπαλλήλων Τύπου, τῶν καθυστερούντων τὴν καταβολὴν εἰσφορῶν, προβλεπομένων ὑπὸ τῆς παραγράφου 2 τῆς ὑπ' ἀριθ. 90250/773 τῆς 9.9. 1961 κοινῆς ἀποφάσεως Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας, Γν. Σ. σ. 572.

Υ

Ὑγείας βιβλιάρια. Βλ. λ. **Βιβλιάρια.**

Ὑγειονομικαὶ Ἐπιτροπαί. Βλ. λ. **Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις.**

Ὑγειονομικοί. Βλ. λ. **Νοσοκομεῖα.**

Ὑδάτων Ἑταιρεία. Ἀπόλυσις προσωπικοῦ Ἀνωνύμου Ἑταιρείας Ὑδάτων Ἀθηνῶν, Πειραιῶς, Περιχώρων καὶ ἕνεκα σωματικῆς ἢ πνευματικῆς νόσου, καθιστώσης τὸν ὑπάλληλον διαρκῶς ἀνίκανον πρὸς ἐκτέλεσιν ἐργασίας' διαπίστωσις ἀνικανότητος' ἀποζημίωσις ἀπολυομένου' ὑπολογισμὸς αὐτῆς κατὰ νόμον 2112/1920, ΑΠ 197 σ. 893.— Ἀπόλυσις προσωπικοῦ ἕνεκεν νόσου' καταβλητέα ἀποζημίωσις' ὑπολογισμὸς ταύτης κατ' ἄρθρον 4 § 1 νόμου 3198/1955 βάσει τῶν ἀποδοχῶν τοῦ μισθωτοῦ ὑπὸ καθεστὼς πλήρους ἀπασχολήσεως, νοουμένων ὡς τοιούτων ἐκείνων, τὰς ὁποίας θὰ ἐλάμβανε κατὰ τὸν τελευταῖον μῆνα, χωρὶς νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν, ὅτι ἕνεκα νόσου εἰσέπραξε μειωμένας ἀποδοχάς, ΑΠ 2336 σ. 932.

Ὑπαιτιότης. Βλ. καὶ λ. **Ἀμέλεια, Δόλος.** Παῦσις λειτουργίας ἐπιχειρήσεως κατόπιν διαταγῆς τῆς Ἀρχῆς' ἀνωτέρα βία, ἐκτὸς ἂν τοῦτο ὀφείλεται εἰς ὑπαιτιότητα τοῦ ἐργοδότου' ἄρσις ἀδείας λειτουργίας ξενοδοχείου, λόγῳ ἐλλείψεων αὐτοῦ, ΑΠ 2959 σ. 1068.— Λύσις συμβάσεως ναυτολογήσεως διὰ καταγγελίας ὑπὸ πλοιάρχου' Ἔλλειψις ἀποζημιώσεως, ἐφ' ὅσον ἡ καταγγελία γίνεται λόγῳ παραπτώματος' περιστατικὰ μὴ συνιστῶντα παράπτωμα, ἀλλ' ἔλλειψιν ἐμπειρίας τοῦ ναυτικοῦ' δικαίωμα ἀποζημιώσεως, ΑΠ 2801 σ. 1338.— Δικαίωμα μισθοῦ ἕνεκεν κωλύματος διὰ σπουδαῖον λόγον παροχῆς ἐργασίας κατ' ἄρθρα 657, 658 Α.Κ.' Ἔλλειψις ταύτης δικαιώματος ἐπὶ ὑπαιτιότητος τοῦ μισθωτοῦ, ΑΠ 11008 σ. 1032.— Ἔλλειψις δικαιώματος ἀποζημιώσεως διὰ μὴ ληφθεῖσαν ἕνεκεν τῆς ἀπολύσεως ἄδειαν, τῆς ἀπολύσεως ἐπὶ καταδίκῃ τοῦ μισθωτοῦ μὴ διαρκούσης τὸν ἐργοδότην, ΑΠ 2363 σ. 1142. Βλ. καὶ λ. **Ἄδεια μισθωτῶν** (παράγρ. Α 6.).— Ὁ νόμος περὶ ἐργατικῶν ἀτυχημάτων' πταῖσμα, ΝΖ σ. 1121.—Ἐργατικὰ ἀτυχήματα' πταῖσμα παθόντος' συνέπειαι, ΝΖ σ. 1413.

Ὑπαλληλικὸς Κῶδιξ. Ἐφαρμογὴ Ὑπαλληλικοῦ Κώδικος ἐπὶ τῶν ὑπαλλήλων τοῦ Ι.Κ.Α.' ἀκύρωσις διατάξεων τοῦ δ.δ. 933/1966' ἔννοιαι σημερινὸν πρὸς παρελθοῦσαν εἰς τὴν ἐγγεθεῖσαν ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας δίκην, συνεπείᾳ ἀσκήσεως αἰτήσεως ἀκυρώσεως τῶν νομικῶν προσώπων' πότε, ΣΕ 2334 σ. 105, ΣΕ 2333 σ. 176.— Ἐφαρμοστέα κατ' ἀρχὴν αἱ διατάξεις τοῦ νόμου 1811/1951 περὶ τοῦ Ὑπαλληλικοῦ Κώδικος καὶ ἐπὶ τοῦ προσω-

μεταξύ τῶν ὑποχρέων πρὸς πρόσληψιν ἑνὸς δικηγόρου πολεμιστοῦ ὡρίσθη καὶ ἡ ἐναγομένη. Ἀκολούθως τὸ Κ.Σ.Π.Α. διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 173 ἀπὸ 29.12.1965 ἀποφάσεώς του, ἐκδοθείσης βάσει τῆς ὡς ἄνω ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἐτοποθέτησε τὸν ἐνάγοντα ἀναγκαστικῶς ὡς δικηγόρον παρὰ τῇ ἐναγομένῃ. Οὗτος ἐνεφανίσθη εἰς τὴν ἁρμοδίαν Ὑπηρεσίαν τῆς ἐναγομένης καὶ προσέφερε προσηκόντως τὰς ὑπηρεσίας του ὡς δικηγόρος τὴν 31.12.1965, πλὴν ὅμως αὕτη (ἡ ἐναγομένη) ἠρνήθη νὰ ἀποδεχθῇ ταύτας, περιελθοῦσα ἔκτοτε εἰς ὑπερημερίαν. Ἡ τελευταία ὅμως διὰ τῆς ἀπὸ 8.4.1965 πρὸς τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας αἰτήσεώς της ἠτήσατο τὴν ἀκύρωσιν τῆς ὡς ἄνω ὑπ' ἀριθ. 30322/1965 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, δι' ἑτέρας δὲ αἰτήσεώς της ἠτήσατο καὶ τὴν ἀκύρωσιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 173/29.12.1965 ἀποφάσεως τοῦ Κ.Σ.Π.Α. Ἐπὶ τῆς πρώτης ὡς ἄνω αἰτήσεως τῆς ἐναγομένης, συζητηθείσης ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας τὴν 13.10.1966, ἐξεδόθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 2727 ὑπὸ χρονολογίαν δημοσιεύσεως 17.11.1966 ἀπόφασις τούτου, θεωρηθεῖσα νομίμως ὑπὸ τοῦ ὁρισθέντος Εἰσηγητοῦ τὴν 4.1.1967, ἥτις ἠκύρωσε δι' ἔλλειψιν νομίμου αἰτιολογίας τὴν ὡς ἄνω ὑπ' ἀριθ. 30322/1230 τῆς 23.3.1965 ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (ὅρα τὴν ὑπ' ἀριθ. 2728/1966 ἀπόφασιν Σ.Ε., προσαγομένην ἐν κεκυρωμένῳ φωτοτυπικῷ ἀντιγράφῳ). Ἐν τῷ μεταξὺ ὅμως ὁ ἐνάγων, δι' ἑτέρων, προηγηθεισῶν τῆς ἐνδίκου, ἀγωγῶν του ἐνώπιον τοῦ ὡς ἄνω Πρωτοδίκου, ἠτήσατο τὴν ἐπιδίκασιν αὐτῷ ἀποδοχῶν ὑπερημερίας τοῦ προηγηθέντος χρονικοῦ διαστήματος τοῦ ἤδη κρισίμου χρόνου. Εἰδικώτερον οὗτος διὰ τῆς ἀπὸ 3.2.1966 ἀγωγῆς του ἠτήσατο ἀποδοχὰς ὑπερημερίας τοῦ ἀπὸ 31.12.1965 μέχρι 28.2.1966 χρονικοῦ διαστήματος. Ἐπὶ ταύτης ἐξεδόθη ἡ ἐπικαλουμένη καὶ ἐν κεκυρωμένῳ ἀντιγράφῳ προσαγομένη ὑπ' ἀριθ. 2589/1966 ἀπόφασις τοῦ ὡς εἴρηται Πρωτοδίκου, ἥτις, κατὰ μερικὴν παραδοχὴν τῆς ἀγωγῆς, ἐπεδίκασε τῷ ἐνάγοντι δραχμὰς 5.280 ὡς ἀποδοχὰς ὑπερημερίας τοῦ ἀμέσως ἀνωτέρω ἀναφερομένου χρόνου. Ἀσκηθείσης δὲ ἐφέσεως κατ' αὐτῆς, συζητηθείσης τὴν 18.11.1966, ἐξεδόθη ἡ ἐπικαλουμένη καὶ ἐν κεκυρωμένῳ ἀντιγράφῳ προσαγομένη ὑπ' ἀριθ. 3757/1967 ἀπόφασις τοῦ Δικαστηρίου τούτου, ἥτις λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν, ὡς ἐκ τοῦ περιεχομένου της προκύπτει, τὴν προτεραίαν τῆς συζητήσεως (17.11.1966) δημοσιευθεῖσαν καὶ ἐν κεκυρωμένῳ τότε ἀποσπάσματι προσαχθεῖσαν ὡς ἄνω ὑπ' ἀριθ. 2728/17.11.1966 ἀπόφασιν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας καὶ τὸ ἐκ τῆς ταύτης προκῦπτον δεδικασμένον περὶ ἀκυρότητος τῆς ὑπ' ἀριθ. 30322/1230 ἀπὸ 23.3.1965 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, βάσει τῆς ὁποίας ἐξεδόθη ἡ τοποθετήσασα παρὰ τῇ ἐναγομένῃ τὸν ἐνάγοντα ὑπ' ἀριθ. 173 ἀπὸ 29.12.1965 ἀπόφασις τοῦ Κ.Σ.Π.Α., ἔκρινεν ὅτι καὶ ἡ δι' αὐτῆς (173/29.12.1965 ἀπόφασις τοῦ Κ.Σ.Π.Α.) γενομένη τοποθέτησις τοῦ ἐνάγοντος εἰς τὴν Ὑπηρεσίαν τῆς ἐναγομένης τυγχάνει ἄκυρος καὶ ὅτι ἐπομένως, μὴ ὑφισταμένης ἐγκύρου συμβάσεως ἐργασίας, ἡ ἐναγομένη, μὴ ἀποδεχθεῖσα τὴν 31.12.1965 τὴν προσφερθεῖσαν ἐργασίαν τοῦ ἐνάγοντος, δὲν περιῆλθεν εἰς ὑπερημερίαν καὶ ἐπὶ τοῖς λόγοις τούτοις μεταρρυθμίσασα τὴν προσβληθεῖσαν ὑπ' ἀριθ. 2589/1966 ἀπόφασιν τοῦ ὡς εἴρηται Πρωτοδίκου ἀπέρριψε τὴν ἐφ' ἧς οὗτος ἔκρινεν ἀπὸ 3.2.1966 ἀγωγὴν τοῦ ἐνάγοντος. Περαιτέρω ἐβεβαιώθη, ὅτι ἡ Διοίκησις, διὰ τῶν ἁρμοδίων ὀργάνων της, συμμορφουμένη πρὸς τὸ περιεχόμενον τῆς ρηθείσης ὑπ' ἀριθ. 2728/1966 ἀποφάσεως τοῦ Σ.Ε., προέβη εἰς τὰς ἀκολούθους ἐνεργείας: Ὁ Ὑπουργὸς Ἐργασίας διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 14559/473 ἀπὸ 9.3.1967 ἀποφάσεώς του ἀνεκάλεσεν, ἀφ' ἧς ἴσχυσε, τὴν διὰ τῆς ὡς ἄνω ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας ἀκυρωθεῖσαν ὑπ' ἀριθ. 30322/1230 ἀπὸ 23.3.1965 ἀπόφασιν αὐτοῦ, καθ' ὃ μέρος αὕτη ἀφορᾷ τὴν ἐναγομένην. Ἀκολούθως ὁ αὐτὸς ὡς ἄνω Ὑπουργὸς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 36932/1967 ἀπὸ 13.4.1967 ἀποφάσεώς του, κρίνας ὡς ὤφειλε (Σ.Ε. 531, 599 καὶ 650/1960, ΝοΒ 9, 374), ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ νομικοῦ καὶ πραγματικοῦ καθεστῶτος, τοῦ ὑφισταμένου κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐκδόσεως τῆς ἀκυρωθείσης ὑπ' ἀριθ. 30322/1230 ἀπὸ 23.3.1965 ἀποφάσεώς του, δι' εἰδικῆς αἰτιολογίας, περιληφθείσης ἐν αὐτῇ, καθώρισε τὴν ἐναγομένην ὡς ὑπόχρεων προσλήψεως πολεμιστοῦ δικηγόρου ἀπὸ τῆς 23.5.1965, ἀφ' ἧς τὸ πρῶτον αὕτη κατέστη ὑπόχρεως πρὸς πρόσληψιν πολεμιστοῦ δικηγόρου. Προηγηθεισῶν τῶν ὡς ἄνω ἐπικαλουμένων καὶ νομίμως προσαγομένων ὑπουργικῶν ἀποφάσεων, τὸ Κ.Σ.Π.Α. προέβη, ἐπὶ τῇ βάσει τούτων, εἰς

πικού των Σ.Ε.Κ., κριθείσης όμως αναγκαίας της ρυθμίσεως διά δ.δ. της καταστάσεως του προσωπικού· προϋπόθεσις συνεπώς της ενάρξεως εφαρμογής του Ταπληλικού Κώδικος ή προηγουμένη έκδοσις δ.δ., θεσπίζοντος τους ιδιαιτέρους κανόνας περί καταστάσεως του προσωπικού των Σ.Ε.Κ., δι' εκδόσεως Γενικού Κανονισμού εξακολούθησις των πρότερον κρατούντων περί του προσωπικού τούτου, ΑΠ 695 σ. 302.— Πειθαρχικών παράπτωμα κατ' άρθρον 132 § 1 εδάφ. στ' νόμου 1811/1951, έχον εφαρμογήν και επί των υπαλλήλων των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, ή δημοσία, προφορικώς ή εγγράφως άσκησις κριτικής των πράξεων της προϊσταμένης Αρχής δι' εκφράσεων αποδεικνυουσών έλλειψιν σεβασμού ή διά σκοπίμου χρήσεως άβαιμων επιχειρημάτων· έννοια διατάξεως, ΣΕ 405 σ. 632.

Ὑπάλληλοι δημόσιοι. Απόληψις δώρων καθ' εορτάς εκ μιάς μόνον πηγής, Έγγρ. σ. 1166. — Μη υπαγωγή εις την ασφάλισιν του Ι.Κ.Α. των προσώπων, τα οποία παρέχουν, αποκλειστικώς, είτε όχι, εργασίαν, ο χρόνος της οποίας υπολογίζεται ως συντάξιμος κατά τας διατάξεις της εκάστοτε ισχυούσης διά το Δημόσιον συνταξιοδοτικής νομοθεσίας· έννοια διατάξεως άρθρου 3 § 1 α.ν. 1846/1951 περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ΑΠ 434 σ. 1411.—Άκυρος πρόσληψις υπαλλήλου Δημοσίου επί σχέσει δημοσίου δικαίου· εξακολούθησις του χαρακτήρος της σχέσεως ως δημοσίου δικαίου, παρά την ακυρότητα της προσλήψεως, μη μεταβληθείσης εις σχέσιν εξηρτημένης εργασίας ιδιωτικού δικαίου συνεπεία της ακυρότητος· απαράδεκτος εισαγωγή αξιώσεως εξ αδικαιολογήτου πλουτισμού επί τής τοιαύτης σχέσεως προς εκδίκασιν εις την εργατικήν διαδικασίαν, ΑΠ 2852 σ. 1474.— Αύξομείωσις αριθμού προσλαμβανομένων κατά ν.δ. 2500/1953· έννοια δοθείσης Εξουσιοδοτήσεως προς την Εκτελεστικήν Εξουσίαν διατήρησις διατάξεων περί προσλήψεως υπαλλήλων επί συμβάσει παρά τού Υπουργείου Βιομηχανίας· προσωπικόν άλυκών του Κράτους· χαρακτήρ σχέσεως ως ιδιωτικού δικαίου· υπαγωγή αξιώσεων εις εργατικήν διαδικασίαν· καθορισμός μισθού προσλαμβανομένων επί συμβάσει κατά το ν.δ. 2500/1953· εις τι συνίσταται, ΑΠ 244 σ. 1478.— Αξίωσις κατά του Δημοσίου περί αποζημιώσεως ένεκεν παρανόμου παυσιλύπου οργάνου του Δημοσίου, στηριζομένη εις το άρθρον 106 του Εισαγωγικού Αστικού Κώδικος Νόμων, εν συνδυασμώ προς το άρθρον 914 Α.Κ.· υπαγωγή εις πενταετή παραγραφήν αφ' ής εγεννήθη το δικαίωμα προς έγερσιν αγωγής· ανεφάρμοστον ούτε άρθρων 28 κανονιστικού διατάγματος της 26.6/10.7.1944 περί Κώδικος των νόμων περί δικών του Δημοσίου, ΑΠ 740 σ. 227.— Εφαρμογή από της ισχύος του νόμου 4464/1965 (άρθρον 14) επί των μισθωτών του Δημοσίου των διατάξεων του νόμου 2112/1920 και όχι μόνον επί των υπαλλήλων, αλλά και επί των εργατοτεχνιτών κατά το από 16/18 Ιουλίου 1920 δ.δ.· καταβολή της αποζημιώσεως ταύτης και εις τους υποπέσαντας εις πειθαρχικόν απλώς παράπτωμα· υπολογισμός αποζημιώσεως απολυομένων εργατοτεχνιτών κατά το δ.δ. 16/18 Ιουλίου 1920, ΙΙ 2215 σ. 622.— Εάν είναι νομικός ή καταγγελία συμβάσεως εργασίας πολεμιστού, τοποθετηθέντος κατά τας διατάξεις του α.ν. 1836/1951 εις το Υπουργείον Εμπορίου, λόγω απολύσεως υπό τούτου άπαντος του παρ' αυτώ υπηρετούντος εκτάκτου προσωπικού επί σχέσει εργασίας ιδιωτικού δικαίου ή έδει τούτο να ακολουθήση την υπό του άρθρου 12 του ν.δ. 2657/1953 οριζομένην διαδικασίαν, Γν.Σ. σ. 1091.—Παραγραφή κατ' άρθρον 28 κ.δ. 28.6/10.7.1944 περί Κώδικος νόμων περί δικών του Δημοσίου των κατά του Δημοσίου προσωπικών αγωγών στρατιωτικών εν γένει ένεκα απολύσεων, καθυστερήσεως μισθού ή άλλων αποδοχών, ή παραβάσεως των περί πραβιβασμού ή κατατάσεως αξιωματικών του στρατού νόμων μετά έν έτος, άφ' ής το πρώτον εγεννήθη το προς άσκησιν δικαίωμα και είναι τούτο δικαστικώς επιδιώξιμον, είτε πρόκειται περί αξιώσεως μισθού, είτε περί αξιώσεως αποζημιώσεως· έναρξις κατ' άρθρα 251, 254 Α.Κ., ΑΠ 120 σ. 1545.

Ὑπάλληλοι δημοτικοί - κοινοτικοί. Βλ. λ. **Δήμοι - Κοινότητες.**

Ὑπάλληλοι ιδιωτικοί. Βλ. και λ. **Δημοσίου δικαίου σχέσις.** Έννοια ιδιωτικού υπαλλήλου· διακριτικόν γνώρισμα, ΑΠ 626 σ. 80, ΙΙ 6296 σ. 291, ΝΖ σ. 451, ΙΙ 114 σ. 936.— Στοιχεία υπαλληλικής ιδιότητος, ΑΠ 698 σ. 224, ΑΠ 245 σ. 862, ΙΙ 114 σ. 936.— Έννοια διατάξεως άρθρου 1 ν.δ. 2655/1953· κριτήριον της διακρίσεως του υπαλλήλου από του εργάτου ή παρεχομένη υπό τούτων κατά κύριον χαρακτήρα εργασία πνευματική ή σωματική, προέχοντος διά μεν την ιδιότητα του υπαλλήλου του πνευματικού, διά δε την του εργάτου του σωματικού στοιχείου· περίπτωσις ιδιωτικού υπαλλήλου, ΑΠ 245 σ. 862, ΙΙ 114 σ. 936.— Έννοια ιδιωτικού υπαλλήλου δι' εφαρμογήν α.ν. 539/1945, ΝΖ σ. 634.— Νομική ή έννοια του ιδιωτικού υπαλλήλου, εποκειμένη εις τον έλεγχον του Αρείου Πάγου, ΝΖ σ. 834, ΑΠ 245 σ. 862.— Νομική ή έννοια του ιδιωτικού υπαλλήλου· αναγνωριστική αγωγή, ΝΖ σ. 451.— Διάκρισις ιδιωτικών υπαλλήλων από των εργατών, ΝΖ σ. 834.— Έννοια του άμεσος εν τη παραγωγή χρησιμοποιουμένου ως βιομηχανικού, μεταλλευτικού κλπ. εργάτου, ΙΙ 114 σ. 936.— Απασχόλησις μισθωτών εις πλείονας εργοδότας και υπαλληλική ιδιότης, ΝΖ σ. 749.—Σύμβουλος και (συγχρόνως) υπάλληλος Ανωνύμου Εταιρείας, ΝΖ σ. 1.— Τίνα πρόσωπα θεωρούνται κατέχοντα θέσεις εποπτείας ή διευθύνσεως ή θέσιν εμπιστοσύνης, επί των οποίων δεν εφαρμόζονται αι διατάξεις περί ωρών εργασίας, περί εβδομαδιαίας αναπαύσεως, περί ελαχίστων ορίων μισθών, περί αποζημιώσεως ή προσαυξήσεως διά την υπερωριακήν ή κατά Κυριακάς και λοιπάς εξαιρετέας εορτάς εργασίαν κλπ.· έννοια νομική και διά τούτο ελεγκτή υπό του Αρείου Πάγου, ΑΠ 233 σ. 667.— Α-

ἀναλόγους ἐνεργείας, ἤτοι τὸ μὲν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 351 ἀπό 23.3.1967 ἀποφάσεώς του ἀνεκάλεσε τὴν προηγηθεῖσαν τοποθέτησιν τοῦ ἐνάγοντος ὡς πολεμιστοῦ παρὰ τῇ ἐναγομένῃ, τὸ δὲ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 363 ἀπό 4.4. 1967 ὁμοίας ἀποφάσεώς του ἀπεφάσισε τὴν ἐπανάληψιν ταύτου ὡς συνέχειαν τῆς ὑπ' ἀριθ. 173 ἀπό 29.12.1965 ἀποφάσεώς του, ἥτις εἶχεν ἀνακοινωθῆ εἰς τὴν ἐναγομένην διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 123470/4811/31.12.1965 ἐγγράφου τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας (ὅρα προσαγόμενον κεκυρωμένον ἀντίγραφον ὑπ' ἀριθ. 363 ἀπό 24.4.1967 πρακτικῶν συνεδριάσεως καὶ ἀποφάσεως τοῦ Κ.Σ.Π.Α.). Ἡ τελευταία ὡς ἄνω ἀπόφασις τοῦ Κ.Σ.Π.Α. ἀνεκοινώθη τῇ ἐναγομένῃ διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 42867/1570 ἀπό 4.5.1967 ἐγγράφου τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας. Αἱ ἀμέσως ἀνωτέρω ἀναφερόμεναι νέαι διοικητικαὶ πράξεις, ἐκδοθεῖσαι ἐντὸς εὐλόγου χρόνου ἀπό τῆς δημοσιεύσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 2728/1966 ἀποφάσεως τοῦ Σ.Ε., συνιστῶσιν ἐν ταυτῷ νέα πραγματικὰ περιστατικά, δι' ὧν μετεβλήθησαν τὰ συνιστῶντα τὴν προϋπόθεσιν τοῦ ἤδη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 3757/23.2.1967 ἀποφάσεως τοῦ Δικαστηρίου τούτου κριθέντος δικαιώματος. Ἐπὶ τῶν νέων δὲ πραγματικῶν περιστατικῶν θεμελιοῦται ἡ ἀπὸ τῆς πλήρους συντελέσεώς των, ἤτοι ἀπό τῆς κοινοποιήσεως τῇ ἐναγομένῃ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 42887/1570 ἀπό 4.5. 1967 ἐγγράφου τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, δι' οὗ ἀνεκοινώθη αὐτῇ ἡ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 363 ἀπό 24.2.1967 ἀποφάσεως τοῦ Κ.Σ.Π.Α. ἐπανατοποθέτησις τοῦ ἐνάγοντος ὡς δικηγόρου, γεννηθεῖσα ἀντένστασις τούτου περὶ ἐγκυροποιήσεως τῆς τοποθετήσεώς του παρὰ τῇ ἐναγομένῃ ἀναδρομικῶς ἀφ' ἧς ἴσχυσεν ἡ ὑπ' ἀριθ. 173/29.12.1965 ἀπόφασις τοῦ Κ.Σ.Π.Α. Ἡ ἀμέσως ἀνωτέρω ἀναφερομένη ἀντένστασις τοῦ ἐνάγοντος, μὴ ὑφισταμένη κατὰ τὴν 5.11.1966, καθ' ἣν συνεζητήθη ἡ ἐνδικος ἀπό 2.6.1966 ἀγωγή του, ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις τοῦ ὡς εἴρηται Πρωτοδίκου, ἀφιενεῖς οὐσα παραχρῆμα ἐκ τῶν προμνησθέντων, ἐπικαλουμένων δὲ νομίμως καὶ προσαγομένων ἐγγράφων ποσκύπτουσα, παραδεκτῶς κατ' ἄρθρον 160 ἐδ. γ' τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας παρίσταται τὸ πρῶτον ἐνώπιον τοῦ Δικαστηρίου τούτου κατὰ τὴν προκειμένην ἐκκλητον δίκην. Δοθέντος δὲ ὅτι αὕτη δὲν ὀφίστατο, ὡς τοῦτο προκύπτει ἐκ τῶν ἐπὶ τούτῳ τῷ σκοπῷ μετὰ πάσης λεπτομερείας ἀνωτέρω παρατεθεισῶν χρονολογιῶν συζητήσεως καὶ δημοσιεύσεως τῶν μνημονευομένων δικαστικῶν ἀποφάσεων καὶ ἐκδόσεως τῶν οἰκείων διοικητικῶν πράξεων, οὐδὲ κατὰ τὴν δίκην, ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 3757/23.2.1967 ἀπόφασις τοῦ Δικαστηρίου τούτου, δι' ἧς, ὡς ἤδη ἐξετέθη, ἐκρίθη παρεμπιπτόντως συνεπείᾳ προβληθείσης κατ' ἐκείνην τὴν δίκην εἰδικῆς ἐνστάσεως τῆς ἐναγομένης, τὸ κῦρος τῆς βασικῆς μεταξὺ τῶν αὐτῶν διαδίκων ἐννόμου σχέσεως, ἥτις ἀποτελεῖ τὴν ἀναγκαίαν προϋπόθεσιν καὶ τοῦ διὰ τῆς ἐνδίκου ἀγωγῆς κρινομένου δικαιώματος καὶ ὡς ἐκ τούτου μὴ καλυπτομένη ὑπὸ τοῦ ἐκ τῆς ὡς ἄνω ὑπ' ἀριθ. 3757/1967 ἀποφάσεως τοῦ Δικαστηρίου τούτου προκύπτοντος δεδικασμένου, παραδεκτῶς προτείνεται καὶ μετὰ τὴν ἔκδοσιν ταύτης καὶ ἐπαναφέρει νομίμως πρὸς κρίσιν τὴν ὕπαρξιν τῆς βασικῆς ἐννόμου σχέσεως, ἐν ὄψει καὶ τῶν νέων ὡς ἄνω πραγματικῶν περιστατικῶν (πρβλ. σχετικῶς Α.Π. 208/1952, ΕΕΝ 29, 670/1962, ΝοΒ 11, 109 καὶ τὴν ἐν ἀρχῇ τῆς παρούσης σκέψεως μνημονευομένην Α.Π. 657/1966). Ὅθεν ὁ διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀπό 17.4.1967 ἐφέσεως τῆς ἐναγομένης, ὡς ὀφιγενὴς δὲ καὶ δι' αὐτήν, ὡς τοῦτο προκύπτει ἐκ τῆς συγκρίσεως τῆς χρονικῆς σειρᾶς τῶν ἐπὶ τούτῳ τῷ σκοπῷ, ὡς ἤδη ἐξετέθη, ἀναλυτικῶς καὶ λεπτομερῶς ὡς ἄνω ἐκτεθέντων καὶ διὰ τὸν λόγον τοῦτον παραδεκτῶς κατ' ἄρθρον 160 ἐδ. γ' καὶ δ' τῆς Πολ. Δικονομίας προσβαλλόμενος ἰσχυρισμὸς ταύτης, καθ' ὃν ἡ ἐνδικος ἀπό 2.6.1966 ἀγωγὴ τοῦ ἐφεσιβλήτου ἐνάγοντος εἶναι ἀπαράδεκτος, λόγῳ μὴ νομιμότητος τῆς προδιαληφθείσης ἀρχικῆς πράξεως περὶ τοποθετήσεως αὐτοῦ ὡς πολεμιστοῦ δικηγόρου, ὡς τοῦτο ἐκρίθη τόσον διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2728/1966 ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, ὅσον καὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 3757/23.2.1967 ἀποφάσεως τοῦ Δικαστηρίου τούτου, ἐξ ἧς παρήχθη δεδικασμένον μεταξὺ τούτων περὶ τῆς ὡς ἄνω κριθείσης βασικῆς ἐννόμου σχέσεως, εἶναι ἀβάσιμος καὶ ἀπορριπτέος. Πέραν τούτου εἶναι ἀβάσιμοι καὶ ἀπορριπτέοι οἱ εἰς ἀμφοτέρους τοὺς λόγους τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως τὸ πρῶτον παραδεκτῶς ὡς ὀφιγενῶς ὡσαύτως προβαλλόμενοι ἰσχυρισμοὶ τῆς ἐναγομένης περὶ τελείας ἀνυπαρξίας τῆς αὐτῆς ὡς ἄνω βασικῆς ἐννόμου σχέσεως κατόπιν τῆς ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, συμμορφουμένου πρὸς

νωφορᾶι διατάξεως ἄρθρου 7 ν.δ. 1799/1942 περὶ τιμητικῆς προαγωγῆς πολεμιστῶν τοῦ πολέμου 1940 - 1941 εἰς τοὺς ὡς ὑπαλλήλους ἐργαζομένους, ἤτοι τοὺς παρέχοντας ἐργασίαν ἀποκλειστικῶς ἢ κατὰ κύριον χαρακτῆρα μὴ σωματικήν, καὶ ὄχι καὶ εἰς τοὺς ἐργάτας, ΑΠ 171 σ. 603.— Περίπτωσις μισθωτοῦ παρέχοντος ἐργασίαν κατὰ κύριον χαρακτῆρα σωματικὴν καὶ ἓν τινι μόνον μέτρῳ μετέχουσαν τοῦ πνευματικοῦ στοιχείου, ΑΠ 626 σ. 80.— Ἰδιότης κατωτέρου ὑγειονομικοῦ ὡς ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου ἐκ τοῦ χρόνου προϋπηρεσίας αὐτοῦ, μὴ ἀποσβεννυομένου τοῦ δικαιώματος τὸν ἐκ τῆς μὴ γνωστοποιήσεως ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ εἰς τὸν ἐργοδότην τῆς προϋπηρεσίας του, ΑΠ 4 σ. 425. — Ὁδηγὸς αὐτοκινήτου· ἰδιωτικὸς ὑπάλληλος, Π 41 σ. 226.— Θεωροὶ πολυκατοικιῶν δὲν εἶναι ἰδιωτικοὶ ὑπάλληλοι· ἀποζημίωσις ἐν ἀπολύσει, ΝΖ σ. 241.— Ὑπαλληλικὴ ἰδιότης πτυχιούχων Σχολῆς Τουριστικῶν Ἐπαγγελμάτων· τίνες θεωροῦνται ὑπάλληλοι εἰς τὰς μετὰ τῶν ἐργοδοτῶν των ἐργασιακὰς σχέσεις κατὰ τὸν νόμον 4032/1960· Ἔλλειψις ὑπαλληλικῆς ἰδιότητος σερβιτόρου καὶ ἔλλειψις δικαιώματος ἀποζημιώσεως κατ' ἄρθρον 8 § 4 ν.δ. 3789/1957, ΑΠ 73 σ. 485.— Θεώρησις ἀρχισταιβαδόρου καπνῶν ὡς ἐργάτου, Π 6296 σ. 291.— Ἀναγκαστικὴ πρόσληψις πολεμιστῶν κατ' ἄρθρον 3 ἀ.ν. 1836/1951 καὶ χρησιμοποίησις ὑπὸ τῶν ἐργοδοτῶν ἀναλόγως τῶν προσόντων αὐτῶν, ἱκανοτήτων, γραμματικῶν ἢ τεχνικῶν γνώσεων καὶ λοιπῶν προσόντων αὐτῶν· τοποθέτησις ὅμως ὑπὸ τὴν ἰδιότητα ὑπαλλήλου, ἐργατοτεχνίτου ἢ ἐπιρέτου καὶ ὄχι εἰς ὡρισμένην εἰδικότητα ἢ θέσιν, μὴ περιλαμβανομένων εἰς τὴν ἔννοιαν τοῦ ὑπαλλήλου τῶν ἀσκούντων τὸ ἰατρικὸν ἐπάγγελμα, ἐφ' ὅσον ἡ τοποθέτησίς των γίνεται ὑπὸ τὴν ἰδιότητά των ταύτην, ΣΕ 1380 σ. 813.— Ἀνώτατον ὅριον ἀποδοχῶν ὑπαλλήλων· ἔννοια ἀ.ν. 17/1967, Γν.Σ. σ. 1513.

Ὑπεξαίρεσις. Καθιστέρησις φιλοδωρημάτων ὡς ποινικὸν ἀδίκημα, Γνδ. νμθ. σ. 1321.

Ὑπερημερία. Βλ. καὶ λ. **Ἄδεια μισθωτῶν** (παράγρ. Α5) **Ἐργασίας σύμβασις** (παράγρ. 7, 8), **Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας** (παράγρ. ΙΙΕ'), **Κατάχρησις δικαιώματος** (παράγρ. 3). Προϋποθέσεις ὑπερημερίας ἐργοδότου κατ' ἄρθρον 349 Α.Κ., ΑΠ 78 σ. 473, Π 19147 σ. 475, Π 26 σ. 678.— Ἔλλειψις δικαιώματος ἀδείας ἐν μὴ πραγματικῇ ἀπασχολήσει τοῦ μισθωτοῦ, μὴ ἀποδεχομένου τοῦ ἐργοδότου τὰς ὑπηρεσίας του καὶ τελοῦντος ἐν ὑπερημερίᾳ· Ἔλλειψις καὶ δικαιώματος ἐπιδόματος ἀδείας χορηγουμένου ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν δικαιώματος ἀδείας, Π 5807 σ. 616.— Σημειοφορὰ τοῦ ἐργοδότου πρὸς τὸν μισθωτὸν ἀνεπίτρεπτος ἡ ταυτὴ κατὰ τοῦτον ἀντιβαίνοντα πρὸς τὴν ἠθικὴν καὶ προσβάλλοντα τὴν ἀνθρωπίνην ἀξιοπρέπειαν· περιέλευσις τοῦ ἐργοδότου εἰς ὑπερημερίαν κατ' ἄρθρον 349 ἐπ. Α.Κ. ἐπὶ ἐξαναγκασμοῦ μισθωτοῦ εἰς ἀποχώρησιν ἐκ τῆς ἐργασίας, ὡς καθιστῶντος τοῦ ἐργοδότου ἠθικῶς ἀδύνατον κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς καλῆς πίστεως τὴν παροχὴν τῆς ἐργασίας ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ· δικαίωμα τοῦ μισθωτοῦ ἐπὶ τοῦ μισθοῦ του κατ' ἄρθρον 656 Α.Κ., Π 941 σ. 883.— Περιέλευσις ἐργοδότου εἰς ὑπερημερίαν καὶ ἐποχέωσις καταβολῆς μισθοῦ λόγῳ ἀπρεπῶς συμπεριφορᾶς αὐτοῦ πρὸς μισθωτόν, ἐκ τῆς ὁποίας ἐξηναγκάσθη ὁ τελευταῖος πρὸς ἀποχώρησιν ἐκ τῆς ἐργασίας, καταστάσης οὕτως ἠθικῶς ἀδυνάτου τῆς ἐκτελέσεως τῆς ἐργασίας, Π 5027 σ. 1471.— Ὑπερημερία ἐργοδότου περὶ τὴν καταβολὴν μισθοῦ κατ' ἄρθρον 655 Α.Κ. καὶ ἐποχρέωσις καταβολῆς τόκων ὑπερημερίας, ἐπαρχούσης δήλης ἡμέρας πρὸς καταβολὴν τοῦ μισθοῦ, Π 15510 σ. 1065.— Ἄρνησις μισθωτοῦ εἰς παροχὴν ἐργασίας ἀναλόγου πρὸς τὰς δυνάμεις του, ἀξιώσαντος τὴν καταβολὴν τοῦ αὐτοῦ μισθοῦ· περιέλευσις τούτου εἰς ὑπερημερίαν καὶ ἔλλειψις δικαιώματος μισθοῦ, Π 17548 σ. 1463.—Προσληφις καὶ ἀπόλυσις θεωροῦ κατὰ ἐκ τῶν ἄρθρων 788 Α.Κ. καὶ 4 νόμου 3741/1929 προϋπόντα· ἀκυρότης ἄλλως τῆς καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας· ὑπερημερία ἐργοδότου καὶ καταβολὴ μισθοῦ, Π 4129 σ. 1216.

Ὑπερωρίαι. Τινὰ περὶ ὑπερωριῶν, Σημ. σ. 136. — Ὑπερωριακαὶ ἀπασχολήσεις μισθωτῶν· ἄδεια· Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας, Ἐγγρ. σ. 751. — Ὑπέρβασις τῶν ἀνωτάτων ἑβδομαδιαίων χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας, ΝΖ σ. 73, Σημ. σ. 136.— Παροχὴ ἐργασίας κατὰ Κυριακὰς (ἐπὶ τῆς γνώμης περὶ θεωρήσεως ταύτης ὡς ὑπερωριακῆς), ΝΖ σ. 329.— Χρονικὰ ὅρια ἡμερησίας ἐργασίας καὶ καθ' ἑβδομάδα· ἰσχὺς διατάξεων τοῦ ἄρθρου 5 τῆς διὰ τοῦ νόμου 2269/1920 κυρωθείσης διεθνοῦς συμβάσεως καὶ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ δ.δ. 25/8.5.1920 παρεχόντων ἡ δυνατότης ἱκανοποιήσεως αἰτήματος δι' ὑπερωριακῆς ἐπιχειρήσεως περὶ λειτουργίας τοῦ ἐργοστασίου της ἐπὶ 9.36' ὥρας ἀνὰ ἑκάστην καὶ ἐπὶ 5 ἡμέρας καθ' ἑβδομάδα, Γν.Σ. σ. 450.— Παροχὴ εἰς τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Ο.Α.Π. εἰδικῆς νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως πρὸς καθορισμὸν ἀπεριορίστου καὶ ἐλευθέρου τῶν χρονικῶν ὁρίων (ὡρῶν) τῆς παρὰ τῷ Ο.Α.Π. ἀπασχολήσεως τῶν τακτικῶν καὶ ἐκτάκτων ἐργατῶν, ὡς καὶ τῶν πάσης φύσεως ἀποδοχῶν τούτων διὰ τὴν ταυτὴν ἀπασχόλησιν καὶ δὴ καὶ πέραν τοῦ ὀκταώρου ἢ κατὰ τὰς νυκτερινὰς ὥρας κ.λ.π.· ἐξακολούθησις ἰσχύος τῶν διατάξεων τούτων καὶ μετὰ τὸ ν.δ. 4520/1959· συνταγματικότης, ΑΠ 522 σ. 34.— Καταχρηστικὴ καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας, ἐχούσης ὡς αἰτίαν τὴν ἄρνησιν τοῦ μισθωτοῦ ὅπως παρέχῃ ἐξακολουθητικῶς καθ' ὑπέρβασιν τοῦ νομίμου ὡρωρίου τὴν ἐργασίαν του, Π 4043 σ. 354.— Ἐφαρμογὴ ὀκταώρου ἐργασίας ἡμερησίως καὶ τεσσαρακονταοκταώρου ἑβδομαδιαίως, ὡς πρὸς τοὺς ὑπαλλήλους τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων, ἐφ' οἱασδήποτε μορφὴν καὶ ἂν ἀσκοῦνται αὐτῶν· ὀκτάωρος ἡ διάρκεια τῆς ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τῶν Γραφείων τούτων, ΑΠ 125 σ. 549.— Ἀντικείμενον διατάξεων περὶ ἀποζημιώσεως ἢ προσαυξήσεως δι' ὑπερωριακὴν ἢ κατὰ Κυριακὰς καὶ λοιπὰς ἑορτὰς ἐργασίαν κ.λ.π. ἐπὶ κατεχόντων θέσιν ἐπαπτείας ἢ διευθύνσεως ἢ ἐμπιστοσύνης, ΑΠ 233 σ. 667.— Ὁδηγίαι ἐπὶ τῆς

τὴν ρηθεῖσαν ὑπ' ἀριθ. 2728/1966 ἀπόφασιν τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 14859/473 ἀπὸ 9.3.1967 ἀποφάσεώς του γενομένης ἀνακλήσεως, ἐφ' ἧς ἴσχυσε, τῆς ὡς ἀκύρου κριθείσης ὑπ' ἀριθ. 30322/1230 τῆς 23.3.1965 ἀποφάσεώς του, ὅσον ἀφορᾷ ταύτην (τὴν ἐναγομένην), καὶ τῆς ἀπὸ 23.3.1967 ὁμοίας τοῦ Κ.Σ.Π.Α. περὶ ἀνακλήσεως, ἀφ' ἧς ἴσχυσε, τῆς προηγουμένης ἀποφάσεώς του περὶ τοποθετήσεως παρ' αὐτῇ τοῦ ἐνάγοντος, καθ' ὅσον τόσον αἱ ἐν λόγῳ ἀνακλητικαὶ πράξεις, ὅσον καὶ αἱ ἐπακολουθήσασαι, ἀνωτέρω δὲ ἐν τῇ οἰκείᾳ θέσει τῆς παρούσης μνημονευόμεναι τυγχάνουσιν (ὑπ' ἀριθ. 36992/1937 ἀπὸ 13.4.1967 ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας περὶ ἐπανυπαγωγῆς τῆς ἐναγομένης εἰς τὴν ὑποχρέωσιν προσλήψεως πολεμιστοῦ δικηγόρου καὶ ὑπ' ἀριθ. 363 ἀπὸ 24.4.1967 ἀπόφασις τοῦ Κ.Σ.Π.Α. περὶ ἐπαναπροσλήψεως τοῦ ἐνάγοντος), ἐν τῷ συνόλῳ των ἀποτελοῦσι τὸν κύκλον τῶν νόμῳ ἀναγκαίων θετικῶν πράξεων τῆς Διοικήσεως, δι' ὧν αὕτη προέβη εἰς θεραπείαν τῆς δι' ἔλλειψιν νομίμου αἰτιολογίας διὰ τῆς ὡς εἴρηται ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας ἀκυρωθείσης διοικητικῆς πράξεως, ἤτοι τῆς ὑπ' ἀριθ. 30322/1230 ἀπὸ 23.3.1965 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας. Ἀνατρέχουσι δέ, ὡς ἤδη ἐν ἀρχῇ τῆς παρούσης ἐκτίθεται, τὰ ἀποτελέσματα τῶν τελευταίων ὡς ἄνω πράξεων τῆς Διοικήσεως εἰς τὸν χρόνον τῆς ἐκδόσεως τῆς ἀκυρωθείσης ὡς ἄνω ὑπουργικῆς ἀποφάσεως καὶ τῆς ἐπὶ τῇ βάσει ταύτης ἐκδοθείσης ὑπ' ἀριθ. 173 ἀπὸ 29.12.1965 ἀποφάσεως τοῦ Κ.Σ.Π.Α., ἡ δὲ τοιαύτη ἀναδρομικὴ ἐνέργεια δὲν ἀντίκειται εἰς τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 1836/1951, ὡς ἀβασίμως ἡ ἐναγομένη, διὰ τῶν ἐγγράφων προτάσεών της τῆς προκειμένης ἐκκλήτου δίκης ἰσχυρίζεται, ἅτε μὴ διαλαμβάνοντος τοῦ ν. 1836/1951 διάταξιν περὶ μὴ ἐφαρμογῆς εἰς τὰς ὑπὸ τούτου ρυθμιζομένας περιπτώσεις τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 50 § 4 ἐδ. α' τοῦ νόμου 3713, δι' ἧς καθιεροῦται ἡ ἐν ἀρχῇ τῆς παρούσης μνημονευομένη ὑποχρέωσις τῆς Διοικήσεως πρὸς συμμόρφωσιν εἰς τὰς ἀποφάσεις τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας κλπ. (ὅρα ἀνωτέρω).

Ἐξ ἄλλου ὁ διὰ τῶν αὐτῶν ἐγγράφων προτάσεων τῆς ἐναγομένης προβαλλόμενος ἕτερος ἰσχυρισμὸς ταύτης, καθ' ὃν ἡ ἐν λόγῳ πρόσφατος παρ' αὐτῇ τοποθέτησις τοῦ ἐνάγοντος δὲν δύναται νὰ ἐπιδράσῃ εἰς τὴν προκειμένην δίκην, διότι καὶ ἡ νέα τοποθέτησις (ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ καὶ Κ.Σ.Π.Α.) θέλει ἀκυρωθῇ ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, εἰς τὸ ὁποῖον προσέφυγε, δι' οὓς λόγους ἠκυρώθη καὶ ἡ προηγουμένη, κατὰ τὰ λεπτομερῶς εἰς τὰς σχετικὰς αἰτήσεις της ἀκυρώσεως ἐκτιθέμενα, εἰς ἃ καὶ ἀναφέρεται, οὕτωσι προβαλλόμενος (ὅρα ἐν ἀρχῇ δευτέρου φύλλου προτάσεων ἐναγομένης), μὴ περιέχων σαφεῖς καὶ συγκεκριμένους λόγους ἀκυρότητος τῶν ἐν λόγῳ διοικητικῶν πράξεων, εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀόριστος. Ἐν πάσῃ περιπτώσει αἱ ἐν λόγῳ πρόσφατοι πράξεις τῆς Διοικήσεως, ἐκδοθεῖσαι, καθ' ἃ προκύπτει ἐκ τῶν περὶ αὐτὸ ἐπικαλουμένων καὶ νομίμως προσαγομένων ἐγγράφων παρὰ τῶν ἁρμοδίων πρὸς τοῦτο ὀργάνων τῆς Διοικήσεως καὶ κατὰ τοὺς προδιαγεγραμμένους τύπους εἰς ἐκτέλεσιν τῶν προμνησθεισῶν διατάξεων τοῦ κωδικοποιημένου νόμου 3713 (Β.Δ. 92/1961) καὶ τῶν οἰκείων διατάξεων τοῦ νόμου 1836/1951, ὀρθῶς, κατὰ τὰ ἐν αὐταῖς διαλαμβανόμενα θέματα, διερμηνεύουσαι καὶ ἐφαρμόζουσαι τὸν νόμον, μετ' ἀνεξέλεγκτον ἐκτίμησιν τῶν οὐσιαστικῶν προϋποθέσεων ἐκδόσεώς των, φέρουσι πάντα τὰ διακριτικὰ γνωρίσματα τοῦ ἐπιτρεπτῶς παρὰ τοῦ Δικαστηρίου τούτου παρεμπιπτόντως ἐξεταζομένου κύρους καὶ νομιμότητος ἐκδόσεως αὐτῶν (ὅρα σχετικῶς Α.Π. 385/1965, ΕΕΔ 24, 419, 534/1965, ΕΕΔ 25, 884, 339/1966, ΕΕΔ 25, 1522).

Ἡ ἐναγομένη διὰ τῶν ἐγγράφων προτάσεών της ἰσχυρίζεται, ὅτι εἰς ἐκτέλεσιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 2589/1966 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν, ἐκδοθείσης ἐπὶ προηγουμένης ἀγωγῆς τοῦ ἐνάγοντος (ἐφεσιβλήτου), κατέβαλεν αὐτῷ τὴν 26.5.1966 δραχμὰς 6.180 ἀχρεωστήτως, καθ' ὅσον διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 3757/1967 ἀποφάσεως τοῦ Δικαστηρίου τούτου, μεταρρυθμισάσης τὴν ἀμέσως ἀνωτέρω ὑπ' ἀριθ. 2689/1966 ἀπόφασιν, ἀπερρίφθη ἡ ἐφ' ἧς αὕτη ἔκρινεν ἀγωγή. Τὸ ὡς ἄνω ποσὸν τῶν δραχμῶν 6.180 ἡ ἐναγομένη προτείνει εἰς συμψηφισμὸν πρὸς τὴν ἤδη ἐνδικον ἀπαίτησιν τοῦ ἐνάγοντος. Εἰς ἀπόδειξιν δὲ τῆς ἀληθείας τοῦ ὡς ἄνω ἰσχυρισμοῦ της ἐπικαλεῖται τὴν ἐπιταγὴν τοῦ ἐνάγοντος παρὰ πόδας τοῦ ἀντιγράφου ἐξ ἀπογράφου ἐκτελεστοῦ τῆς ἐν λόγῳ ὑπ' ἀριθ. 2589/1966

έφαρμογῆς τοῦ ὑπ' ἀριθ. 436/1968 ἀ.ν. περὶ ὑπερωριακῆς ἐργασίας εἰς βιομηχανίας καὶ ἐπιχειρήσεις καινῆς ὠφελείας, Ἐγκ. σ. 1098.— Παροχὴ ὑπερωριακῆς ἐργασίας προσωπικοῦ λεωφορείου· ἀοριστία ἀγωγῆς, ΑΠ 765 σ. 1219. — Ἐφαρμογὴ ὀκταώρου ἐργασίας εἰς οἰκοδομικὰς καὶ λοιπὰς τεχνικὰς ἐργασίας, ὅπερ ἀποτελεῖ τὸ ἀνώτατον ὅριον χρονικῆς ἐργασίας τῶν μισθωτῶν, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ὅτι ἀπαγορεύεται μὲν ἡ πέραν τοῦ ὁρίου τούτου καθιέρωσις ἡμερησίας χρονικῆς ἀπασχολήσεως, δὲν ἀποκλείεται ὅμως ἡ δι' ἀτομικῶν ἢ συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἢ διατητικῶν ἀποφάσεων καθιέρωσις ἡμερησίας ἐργασίας διαρκείας μικροτέρας τοῦ ἀνωτέρω ὁρίου· καθορισμὸς διὰ συλλογικῆς συμβάσεως ὡρῶν ἐργασίας οἰκοδόμων κατὰ Σάββατον εἰς ἑπτά (7)· παροχὴ ἐργασίας ὑπὲρ ταύτας καὶ ἀξίωσις ἐκ τοῦ ἄρθρου 659 Α.Κ., ΑΠ 17055 σ. 1265.— Ἀποζημίωσις διὰ παροχὴν ὑπερωριακῆς ἐργασίας, ΑΠ 4 σ. 425.— Ἀποζημίωσις μισθωτῶν ἐπὶ παροχῆς παρανόμων ὑπερωριῶν· ὑπολογισμὸς καταβαλλομένου ὡρομισθίου· ἔννοια ἄρθρου 8 ν.δ. 4020/1959· καταβαλλόμενον ὡρομίσθιον, βάσει τοῦ ὁποίου ὑπολογίζεται ἡ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου καταβλητέα εἰς τὸν μισθωτὸν ἀποζημίωσις διὰ τὴν παράνομον ὑπερωριακὴν ἀπασχόλησιν, ἐπὶ μισθοῦ, ὑπολογιζομένου ἐπὶ τῇ βάσει τῆς χρονικῆς διαρκείας, ἅμα δὲ κατ' ἀναλογίαν τῆς παρεχομένης ἐργασίας, ὁ μέσος ὅρος τοῦ καταβαλλομένου ὡρομισθίου καὶ τῆς κατ' ἀναλογίαν τῆς παρεχομένης ἑκάστοτε ἐργασίας καταβαλλομένης προσθέτου ἀμοιβῆς· ἀποδοτέα εἰς τὸν μισθωτὸν ἐξ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ὠφέλεια τοῦ ἐργοδότου, ΑΠ 712 σ. 216.—Ἀποδοτέα ἐκ τοῦ ἄρθρου 904 Α.Κ. ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ὠφέλεια ἐκ τῆς ἐργασίας τοῦ μισθωτοῦ δυνάμει ἀκύρου συμβάσεως ὁ μισθός, ὃν ὁ ποιητὸς θὰ κατέβαλλεν εἰς ἕτερον μισθωτὸν δυνάμει ἐγκύρου συμβάσεως ὑπὸ τὰς αὐτὰς κατὰ τὰ λοιπὰ περιστάσεις· εἰς τί ἀφορῶσιν αἱ αὐταὶ κατὰ τὰ λοιπὰ περιστάσεις· παροχὴ ἀποζημιώσεως ἴσης πρὸς 75% τῶν ὡρομισθίων κατ' ἄρθρον 8 ν.δ. 4020/1959 ἐπὶ παρανόμων ὑπερωριῶν, ἀσχέτως ἐγκυρότητος ἢ μὴ τῆς συναφθείσης διὰ τὴν ἐντὸς τοῦ κανονικοῦ ὡραρίου ἐργασίαν συμβάσεως· παροχὴ ἐργασίας χειριστοῦ ἄνευ πτυχίου· ἔνστασις ἐργοδότου περὶ τοῦ ὅτι δὲν σώζεται ὁ ἀδικαιολόγητος πλουτισμὸς κατὰ τὸν χρόνον ἐπιδόσεως τῆς ἀγωγῆς, ΑΠ 36 σ. 345.— Διατὶ ἐθεσπίσθη ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 8 § 2 ν.δ. 4020/1959 περὶ ἀπαιτήσεων ἐκ παροχῆς ὑπερωριακῆς ἐργασίας· δικαιοῦχος ταύτην μόνον ὁ ἐργασθεὶς ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς καὶ πέραν τοῦ ὑπὸ διατάξεως νόμου ἢ κατ' ἐξουσιοδότησιν αὐτοῦ διατάγματος καθοριζομένου ὡραρίου ἐργασίας βάσει ἀκύρου ἐργασιακῆς συμβάσεως καὶ ὄχι καὶ ὁ ἐργασθεὶς ἐπὶ πλέον μὲν τοῦ καθοριζομένου τυχὸν ὑπὸ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ διατητικῆς ἀποφάσεως ὡραρίου ἐργασίας, ἀλλ' ἐντὸς τοῦ τεθεσπισμένου ἀνωτάτου νομίμου ὡραρίου ἐργασίας· ἀξιώσεις τοῦ τελευταίου, ΑΠ 23396 σ. 429.— Παροχὴ ἐργασίας ὑπὸ μισθωτοῦ εἰς τινα ἐργοδότην μετὰ τὴν ἐξάντλησιν τοῦ νομίμου ὡραρίου ἐργασίας τῆς εἰδικότητός του· ἀκυρότης συμβάσεως καὶ ἀξίωσις τοῦ μισθωτοῦ ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ τοῦ ἐργοδότου κατ' ἄρθρον 904 Α.Κ.· περιεχόμενον ἀξιώσεως· ἔλλειψις δικαιώματος προσαυξήσεως ὡρομισθίου κατ' ἄρθρον 8 ν.δ. 4020/1959 προκειμένου περὶ παρανόμου ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεως· ἀξίωσις ἀμοιβῆς ἐκ τοῦ ἄρθρου 659 Α.Κ.· παροχὴ ἐργασίας ὑπὸ σερβιτόρου ἑστιατορίου· ἀνάθεσις εἰς αὐτὸν καὶ ἄλλης ἐργασίας, ΑΠ 4008 σ. 481.— Ἀπασχόλησις μισθωτῶν εἰς πλείονας ἐργοδότας καὶ ἐφαρμογὴ διατάξεως ἄρθρου 16 π.δ. 27.7.1932 περὶ ὀκταώρου· συνέπειαι, ΝΖ σ. 749.— Θεμελίωσις κατ' ἄρθρον 479 Α.Κ. εὐθύνης τοῦ εἰς ὃν μετεβιβάσθη ἐπιχειρήσεως πρὸς καταβολὴν εἰς μισθωτὸν τῆς ἐξ 75% προσαυξήσεως ὡρομισθίου του, κατ' ἄρθρον 8 ἀ.ν. 4020/1959, λόγῳ παροχῆς ἐργασίας ὑπὲρ τὰ νόμιμα χρονικὰ ὅρια ἐργασίας ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς· ὠφελὴ τῆς ἀποζημιώσεως εὐθέως ἐκ τῆς ἀνωτέρω διατάξεως ἐπὶ πλέον τῶν κατ' ἐφαρμογὴν τῶν ἀρχῶν τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ καταβληθέντων, ΑΠ 140 σ. 551.— Ἀπόδοσις κατ' ἄρθρον 904 Α.Κ. ὑπὸ ἐργοδότου εἰς μισθωτὸν τῆς ὠφελείας τοῦ πρώτου ἐπὶ παροχῆς παρανόμου ὑπερωριακῆς ἐργασίας· εἰς τί συνίσταται ἡ ὠφέλεια· κυριαρχικὴ κρίσις τοῦ δικαστηρίου τῆς οὐσίας, ΑΠ 271 σ. 732.— Ὥρα ἐργασίας ἀλευρομύλων καὶ ἀποζημιώσεις ἐξ ὑπερωριῶν· δικαίωμα μισθωτῶν ἐπὶ παρανόμου ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεως εἰς ἀπόδοσιν τοῦ πλουτισμοῦ ἐργοδότου κατ' ἄρθρον 904 Α.Κ.· περιεχόμενον ἀξιώσεως, ΑΠ 392 σ. 1392.— Ἀποζημίωσις καὶ τῶν κατ' ἀποκοπὴν ἢ κατὰ μονάδα ἐργασίας ἐργαζομένων ἐπὶ παροχῆς παρανόμου ὑπερωριακῆς ἐργασίας, κατ' ἄρθρον 8 ν.δ. 4020/1959· ἀκυρότης παρατήσεως μισθωτοῦ ἀπὸ ταύτης καὶ ἀκυρότης συμφωνίας, διὰ τῆς ὁποίας ἡ ἀποζημίωσις περιλαμβάνεται εἰς ἀνωτέρας τῶν νομίμων ἀποδοχάς· γενικὴ ἐξοφλητικὴ ἀπόδειξις, ΑΠ 4623 σ. 933.— Παραίτησις μισθωτοῦ ἀπὸ ἀποζημιώσεων δι' ὑπερωρίας· ἔννοια διατάξεως ἄρθρου 8 § 2 ν.δ. 4020/1959· ἀποζημιώσεις μισθωτῶν κατ' ἄρθρον 8 ν.δ. 4020/1959 ἐπὶ παροχῆς παρανόμων ὑπερωριῶν· ἀκυρότης καὶ πάσης συμφωνίας, ἡ ὁποία τείνει πρὸς ἀπαλλαγὴν τοῦ ἐργοδότου ἀπὸ τῆς ὑποχρεώσεώς του εἴτε πρὸς ἀποζημίωσιν κατὰ τὰς ἀρχὰς ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, εἴτε πρὸς καταβολὴν τῆς ἐξ 75% προσαυξήσεως, ἐπομένως ἀκυρότης καὶ τῆς παραιτήσεως τοῦ μισθωτοῦ ἀπὸ τῆς ἀντιστοίχου ἀξιώσεως, ΑΠ 24 σ. 348.— Ἀνίσχυρος παραίτησις μισθωτοῦ ἀπὸ τῶν ἐν ἄρθρῳ 8 § 2 ν.δ. 4020/1959 ἀποζημιώσεων· ἰσχυρισμὸς ἐργοδότου περὶ καταχρηστικῆς ἀσκήσεως δικαιώματος μισθωτοῦ, ΑΠ 271 σ. 732.— Ἄκυρος ἡ παραίτησις τοῦ ἐργαζομένου καὶ μετὰ τὴν λῆξιν τῆς συμβάσεως ἀπὸ τοῦ δικαιώματος ἀπολήψεως τῶν νομίμως καθοριζομένων ἐλαχίστων ὁρίων ἀποδοχῶν του καὶ τῆς ἀμοιβῆς ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεως, ΑΠ 348 σ. 861.— Ἄκυρος πᾶσα παραίτησις τοῦ ἐργαζομένου ἀπὸ δικαιωμάτων, ἀναγνωριζομένων εἰς αὐτὸν ἀμέσως ἢ ἐμμέσως ὑπὸ διατάξεων δημοσίας τάξεως, ὁποία καὶ ἡ διάταξις

ΩΡΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΝΟΜΙΜΟΙ ΩΡΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Έπὶ τίνων ἐφαρμόζεται τὸ ἑπτάωρον τοῦ ἄρθρου 7 § 3 Α.Ν. 547/1937

Ὀκτάωρος ἡ ἐργασία τοῦ προσωπικοῦ τῶν Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν, αἱ ὁποῖαι ἀσκοῦσι βιομηχανίας, τῆς ἑπταώρου ἐργασίας κατ' ἄρθρον 7 Α.Ν. 547/1937 περιοριζομένης εἰς μὴ βιομηχανικὰς ἐπιχειρήσεις. - Περίπτωσις ἐργαζομένου εἰς λογιστήριον βιομηχανικῆς ἐπιχειρήσεως.

Ἔχει ἤδη λυθῆ ὑπὸ τῆς Ὁλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου (393/1967, εἰσηγητὴς Στ. Σταυρόπουλος ΓΕΔ 26, 873) τὸ ζήτημα τίνες αἱ νόμιμοι ὧραι ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ ἐν γένει τῶν Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν, αἱ ὁποῖαι ἀσκοῦσι βιομηχανίας.

Αὗται, κατὰ τὴν Ὁλομέλειαν τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἀνέρχονται εἰς ὀκτὼ (8) ἡμερησίως καὶ 48 καθ' ἑβδομάδα, ὡς περὶ τούτου ὁρίζουσι τὰ σχετικὰ νομοθετήματα, τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀ.ν. 547/1937, καθ' ἣν ἐφαρμόζεται ἡ ἑπτάωρος ἐργασία ἐπὶ τοῦ ὑπαλλήλικοῦ προσωπικοῦ τῶν Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν, ἀναφερομένης εἰς ἄλλας καὶ ὄχι καὶ εἰς τὰς βιομηχανικάς. Ἀνωνύμους Ἑταιρείας. (Ἀντιφρονεῖ ὁ *Α. Φλῶρος*, ΕΕΔ 26, 1177, ἴδετε καὶ *Συνεργάτην*, Ὧραι ἐργασίας προσωπικοῦ βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων, ΕΕΔ 26, 770).

Τὴν γνώμην ταύτην τῆς Ὁλομελείας ἠκολούθησε καὶ ἡ κατωτέρω νεωτέρα ἀπόφασις τοῦ Β' Τμήματος τοῦ Ἀρείου Πάγου, ὑπὸ τῆς ὁποίας ἀνεμρέθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 514/1967 ἀπόφασις τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Πατρῶν.

Ἀρείου Πάγου 548/1967, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. Ν. Χαραλάμπης
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. Εὐστ. Μαλλοῦχος
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Εὐάγγ. Δημητρακόπουλος, Ἐπ. Παπαηλιοῦ

Διὰ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 18 τοῦ π.δ. τῆς 8/13 Ἀπριλίου 1932 «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν διατάξεων τῶν νόμων περὶ χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας εἰς τὰ καταστήματα κλπ.», ὁρίζουσης ὅτι ἡ διάρκεια τῆς ἐργασίας τοῦ ὑπαλλήλικοῦ προσωπικοῦ τῶν Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν, τῶν Τραπεζῶν καὶ τῶν Γραφείων ἐν γένει δὲν δύναται νὰ ὑπερβαίνῃ ἡμερησίως τὰς ὀκτὼ ὥρας (οὕτω καὶ ἀντίστοιχον ἄρθρον 7 τοῦ νόμου 4486/1930), ἐρρυθμίσθησαν αἱ ὧραι ἐργασίας τῶν ὑπαλλήλων τῶν Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν καὶ τῶν Γραφείων, περὶ ὧν δὲν προέβλεπεν ὁ νόμος 2269/1920 «περὶ κυρώσεως τῆς διεθνοῦς συμβάσεως τῆς Διεθνοῦς Συνδιασκέψεως τῆς Ἐργασίας τῆς Οὐασιγκτῶνος περὶ περιορισμοῦ τῶν ὡρῶν ἐργασίας ἐν ταῖς βιομηχανικαῖς ἐπιχειρήσεσιν εἰς ὀκτὼ καθ' ἡμέραν καὶ τεσσαράκοντα ὀκτὼ καθ' ἑβδομάδα» καὶ τὰ εἰς ἐκτέλεσιν τούτου καὶ τοῦ νόμου ΓΨΛΔ' ἐκδοθέντα διατάγματα καὶ οὕτω ἡ παρατεθεῖσα διάταξις δὲν ἀφορᾷ τοὺς ὑπαλλήλους τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων ὑφ' οἱανδήποτε νομικὴν μορφὴν καὶ ἂν ἀσκοῦνται αὗται (τῆς Ἀνωνύμου Ἑταιρείας, Ὁμορρύθμου κλπ.), ἀφοῦ ἴσχυεν ἤδη ὡς πρὸς τούτους ἡ ὀκτάωρος ἐργασία, ἀφ' ἧς ἐκυρώθη ἡ ρηθεῖσα διεθνὴς σύμβασις καὶ ἄρα ἡ

ἀποφάσεως. Ὁ ἐναγόμενος κυρίως καὶ πρωτίστως ἀρνεῖται τὴν καταβολὴν τοῦ ὡς ἄνω χρηματικοῦ ποσοῦ. Ἐκ δὲ τῆς ἐπικαλουμένης καὶ προσαγομένης ὡς ἄνω ἐπιταγῆς, ἣν ὡς μόνον ἀποδεικτικὸν στοιχεῖον τοῦ ὡς ἄνω ἰσχυρισμοῦ της ἐπικαλεῖται ἡ ἐναγομένη, οὐδόλως προκύπτει, ὅτι κατεβλήθη εἰς τὸν ἐνάγοντα τὸ ὡς ἄνω ποσόν, ἐξ οὐδενὸς δὲ τῶν προσαγομένων λοιπῶν ἀποδεικτικῶν στοιχείων συνάγεται βεβαίως περὶ τῆς τοιαύτης καταβολῆς. Κατὰ ταῦτα ἡ ὡς ἄνω πρότασις τῆς ἐναγομένης περὶ συμψηφισμοῦ τοῦ ὡς ἄνω ποσοῦ πρὸς τὴν ἔνδικον ἀπαίτησιν τοῦ ἐνάγοντος εἶναι ἀπορριπτέα ὡς ἀβάσιμος.

Κατόπιν πάντων τῶν ἀνωτέρω καὶ μὴ ὑφισταμένου ἑτέρου λόγου, οὐδὲ οὐσιώδους τινὸς ἰσχυρισμοῦ πρὸς ἐξέτασιν, ἡ ὑπὸ κρίσιν ἔφεσις, δι' ἧς δὲν προβάλλεται σαφὲς καὶ ὡρισμένον παράπονον κατὰ τοῦ ὕψους τῆς ἐπιδικασθείσης τῷ ἐνάγοντι ἀπαιτήσεως, εἶναι ἀπορριπτέα ἐν τῷ συνόλῳ της.

τοῦ ἄρθρου 8 § 2 τοῦ ν.δ. 4020/1959 περὶ δικαιωμάτων τῶν ἐργαζομένων ἐκ παρασχεθείσης παρανόμου ὑπερωριακῆς ἐργασίας· ἐπὶ μακρὸν μὴ ἄσκησις τοῦ δικαιώματος ὑπὸ τὴν ἔννοιαν καταχρηστικῆς ἀσκήσεως τούτου· ὑπερωριακὴ ἐργασία προσωπικοῦ λειτουργείων αὐτοκινήτων, ΑΠ 322 σ. 868. —Ἔννοια καταστήματος δι' ἐφαρμογὴν τῶν περὶ τούτων χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας· ἀποζημίωσις ἐπὶ παρανόμων ὑπερωριῶν κατ' ἄρθρον 8 § 2 ν.δ. 4020/1959· ἀκυρότης συμφωνίας περὶ καλύψεως τούτων διὰ τῶν καταβαλλομένων ὑπερτέρων τῶν νομίμων ἀποδοχῶν, Π 11439 σ. 1026.— Μὴ λῆψις ὑπ' ὄψιν δι' ἀποζημίωσιν νόμου 2112/1920 ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῶν τακτικῶν ἀποδοχῶν ἀποζημιώσεων μισθωτοῦ διὰ παροχὴν παρανόμου ἐργασίας· ἀξιώσεις μισθωτοῦ διὰ παρανόμων ὑπερωριακὴν ἐργασίαν κατ' ἄρθρον 8 ν.δ. 4020/1959· παραίτησις ἀπὸ τῶν ἀξιώσεων τούτων καὶ τῶν πρὸ τοῦ ν.δ. 4020 ἀξιώσεων ἐξ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, Π 6436 σ. 1207. — Παραγραφὴ ἀξιώσεως δι' ὑπερωριακὴν ἐργασίαν, Π 807 σ. 170.— Παροχὴ ἐργασίας ὑπὲρ τὰ νόμιμα χρονικὰ ὅρια ἐργασίας· παραγραφὴ ἀπαιτήσεων ἐκ ταύτης, μὴ ὑποκειμένων, ὡς ἀποζημιώσεων, εἰς τὴν προσταθεῖσαν τοῦ ἄρθρου 664 Α.Κ.· ἐπιτρεπτὸς οὗτω συμψηφισμὸς πρὸς ταύτας ἀντιπαιτήσεως ἐργοδότου ἐξ ἀχρεωστήτως δοθέντος ἐπιδόματος δι' ἀνθυγιεινὴν ἐργασίαν, Π 23682 σ. 288.— Ὑπαγωγὴ εἰς εἰκοσαετῆ παραγραφὴν ἄρθρου 249 Α.Κ. ἀξιώσεων ἐξ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἐπὶ παροχῆς παρανόμου ὑπερωριακῆς ἐργασίας καὶ ἀποζημιώσεως δι' αὐτὴν κατ' ἄρθρον 8 § 2 ν.δ. 4020/1959, Π 6496 σ. 1070.— Συνυπολογισμὸς εἰς ἔννοιαν μισθοῦ δι' ἀποζημίωσιν ἐπὶ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος κατ' ἄρθρον 3 ν.δ. 551/1915 καὶ τῆς ἀντιπαροχῆς δι' ὑπερωριακὴν ἐργασίαν τακτικῶς κατὰ μῆνα παρεχομένης, Π 4747 σ. 19. — Συντάξιμος μισθὸς δι' ἀπονομὴν συντάξεως περὶ τοῦ Ταμείου Συντάξεως καὶ Προνοίας Προσωπικοῦ Γεωργικῶν Συνεταιρικῶν Ὀργανώσεων· συνυπολογισμὸς καὶ τῆς δι' ὑπερωριακὴν ἀπασχόλησιν ἀμοιβῆς, ἐφ' ὅσον πρόκειται περὶ ὑπερωριῶν πραγματοποιηθεισῶν ὄχι ἀτάκτως ἢ κατὰ περίστασιν, ἀλλὰ τακτικῶς καὶ συνεχῶς, ΣΕ 1297 σ. 1287.— Παροχὴ ἐργασίας πλέον τῆς συμφωνηθείσης ἢ συνήθους· δικαιώματα μισθωτοῦ κατ' ἄρθρον 659 Α.Κ. Βλ. λ. **Ἐργασίας σύμβασις** (παράγρ. 9).

Ὑπηρεσίαι Δημόσιαι Βλ. λ. **Δημόσιον, Δημοσίου δικαίου σχέσις, Διοικητικαὶ πράξεις - Διοίκησις, Ὑπάλληλοι δημόσιοι, Ὑπουργεῖα - Ὑπουργικαὶ ἀποφάσεις.**

Ὑπηρέται. Εἰθισμένος μισθὸς προσλαμβανομένων κατ' οἶκον ὑπηρετριῶν· ἔλλειψις συμφωνίας περὶ μισθοῦ· θεώρησις ὡς σιωπηρῶς συμφωνηθέντος κατ' ἄρθρον 649 Α.Κ. καὶ ὑποχρέωσις καταβολῆς τοῦ εἰθισμένου μισθοῦ κατ' ἄρθρον 653 Α.Κ.· ἔννοια εἰθισμένου μισθοῦ· χρόνος παραγραφῆς, κατ' ἄρθρον 256 παράγραφος 4 Α.Κ.· δικαίωμα ἀδείας κατ' ἄρθρον 666 Α.Κ.· προϋπόθεσις ἡ προηγουμένη πρὸς τὸν ἐργοδότην αἴτησις περὶ χορηγήσεως τῆς ἀδείας· ἐφοδιασμὸς διὰ βιβλιαρίου ὑγείας κατ' ἄρθρον 2 ἀ.ν. 759/1937, Π 21292 σ. 363.— Ἐπιβολὴ ἐργοδοτικῆς ὑπὲρ τῆς Ἐργατικῆς Ἑστίας εἰσφορᾶς εἰς ἐργοδότας, ἀσκοῦντας ἐπιχείρησιν ἢ ἐκμετάλλευσιν, ἀφοῦ δὲν εἶναι οἱ ἀπασχολοῦντες ἐν τῇ οἰκίᾳ των οἰκοσίτων βοηθητικὸν προσωπικὸν ἐργατικὴ ὕλης εἰσφορά, κατ' ἄρθρον 14 ν.δ. 3755/1957, βαρύνει πάντα ἐργαζόμενον, ἀνεξαρτήτως τῆς ἰδιότητος τοῦ ἐργοδότου, εἰς τὸν ὁποῖον ἀπασχολεῖται· ὑποχρέωσις ταύτου εἰς παρακράτησιν ἐκ τοῦ δώρου καθ' ἑορτὰς Χριστουγέννων - Νέου Ἔτους, ἄλλως εὐθύνη αὐτοῦ εἰς καταβολὴν ἐξ ἰδίων, Π 8 σ. 366. —Καταγγελία συμβάσεως οἰκοσίτων ὑπηρετριῶν· προθεσμία προειδοποιήσεως· δυνατὴ καὶ προφορικῶς· ἀποζημίωσις ἐπὶ ἀπροειδοποιήτου καταγγελίας· ὑπολογισμός· προσθήκη ἢ μὴ παροχῶν εἰς εἶδος· ἀνεφαρμοστὸν διατάξεως ἄρθρου 5 § 3 νόμου 3198/1955 περὶ προϋποθέσεων ἐγκύρου καταγγελίας· τὶς θεωρεῖται ἐργοδότης ἐπὶ συζύγων· ἕλλειψις δικαιώματος ἀποζημιώσεως διὰ μὴ ληφθείσαν ἄδειαν, ΝΖ σ. 373.— Καθορισμὸς νέου τεκμαρτοῦ ἡμερομισθίου διὰ τὸν ὑπολογισμὸν ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν οἰκοσίτων ὑπηρετῶν κ.λπ., Ἐγκ. σ. 571.— Οἰκοσίτων προσωπικὸν· ἐπίδομα ἀδείας, Στμ. σ. 984.— Ἀσφάλισις εἰς τὸ Ι.Κ.Α. οἰκιακῶν ἐμίσθων βοηθῶν (οἰκοσίτων ὑπηρετῶν), Ἐγκ. σ. 1159.

Ὑποκαταστήματα. Τοποθέτησις πολεμιστῶν εἰς ἐπιχειρήσεις μὲ ὑποκαταστήματα, ΣΕ 1128 σ. 815.

Ὑπουργεῖα - Ὑπουργοί - Ὑπουργικαὶ ἀποφάσεις. Βλ. καὶ λ. **Αἴτησις ἀκυρώσεως, Δημόσιον, Διοικητικαὶ πράξεις - Διοίκησις, Ὑπάλληλοι δημόσιοι.** Ἐξουσιοδότησις ὑφισταμένων Ὑπουργῶν καὶ Ὑπουργοῦ Οἰκονομικῶν πρὸς καθορισμὸν δαπανῶν μετακινήσεως ὑπαλλήλων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου ἐκτὸς ἕδρας· ἐκτασις ἐρεύνης δικαστηρίων, ΑΠ 585 σ. 32.— Ὑπουργικὴ ἀπόφασις περὶ κυρώσεως κανονισμοῦ ἐργασίας· διοικητικὴ πρᾶξις διαπλάσσουσα ἰδιωτικὰς ἐννόμους σχέσεις, Εἰσαγ. σ. 91.— Χαρακτὴρ ὡς κανονιστικῆς πράξεως τῆς ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ περὶ κυρώσεως συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, διὰ τῆς ὁποίας ἅμα ἐπεκτείνεται ἡ ἰσχὺς τῆς συλλογικῆς συμβάσεως εἰς τὰ μέλη μὴ συμβληθεισῶν ἐν αὐτῇ ὀργανώσεων κ.λπ., ΑΠ 219 σ. 742.— Μείωσις ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ποσοστοῦ προσλήψεως πολεμιστῶν· ἔννοια σχετικοῦ ἄρθρου 12 ν.δ. 2657/1953· ἀναγκαία καὶ ἡ αἰτιολογία τῆς ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ, ΣΕ 2590 σ. 161.— Νόμιμος αἰτιολογία ἀποφάσεως διοικητικοῦ διαιτητικοῦ δικαστηρίου καὶ ἀποφάσεως περὶ τροποποιήσεως ταύτης τῶν ἁρμοδίων Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας, Σ 2658 σ. 213. — Ἐπιβάρυνσις μισθοῦ πολυκατοικιῶν διὰ δαπάνην ὕδατος θερμῶν· μισθωταὶ πολυκατοικίας, μὴ ἐξυπηρετούμενοι ὑπὸ τοῦ θερμοροῦ· ἔννοια διατάξεως ἄρθρου 32 παράγραφος 7 τοῦ διατάγματος περὶ ἐνοικιοστασίου ἀνίσχυρος, ὡς ἐκτὸς νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως, ἡ ἀντιθέτως ὁρίσασα ὑπουργικὴ ἀπόφασις, ΑΠ 554 σ. 222.— Προσδιορισμὸς ὑπὸ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ὑποχρέων εἰς πρόσληψιν δικηγόρου πο-

κατηγορία αὕτη τῶν μισθωτῶν δὲν ἀπετέλεσεν ἀντικείμενον ρυθμίσεως τοῦ ἄρθρου 18 τοῦ π.δ. τῆς 8/13 Ἀπριλίου 1932, ρητῶς ἐν ἄρθρῳ 16 ἐδ. γ' τοῦ διατάγματος τούτου διαλαμβανομένου ὅτι δὲν ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις αὐτοῦ εἰς τὰς διαφόρους βιομηχανίας καὶ βιοτεχνίας (πλὴν τῶν καταστημάτων αὐτῶν) καὶ κατὰ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ π.δ. τῆς 17 Ἰουνίου / 4 Ἰουλίου 1932 «περὶ κωδικοποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ ὀκταώρου ἐργασίας διατάξεων» αἱ ὧραι ἐργασίας τῶν ἐν ἄρθρῳ 1 αὐτοῦ ἐργασιῶν καὶ βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ὑπερβαίνωσι τὰς ὀκτὼ ὥρας καθ' ἑκάστην καὶ τὰς τεσσαράκοντα ὀκτὼ καθ' ἑβδομάδα. Κατ' ἀκολουθίαν ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 7 § 3 τοῦ ἀ.ν. 547/1937, καθ' ἣν ἡ ὑπὸ τοῦ ὡς ἄνω ἄρθρου 18 τοῦ ἀπὸ 8/13 Ἀπριλίου 1932 διατάγματος ὁριζομένη ὀκτάωρος διάρκεια τῆς ἡμερησίας ἐργασίας τοῦ ὑπαλληλικοῦ προσωπικοῦ τῶν Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν καὶ τῶν Τραπεζῶν ὁρίζεται τοῦ λοιποῦ εἰς ἑπτὰ ὥρας, σαφῆ ἔχει τὴν ἔννοιαν, ὅτι, μὴ τροποποιηθείσης τῆς ὡς εἴρηται διατάξεως τοῦ ἄρθρου 16 ἐδάφ. γ' τοῦ π.δ. τῆς 8/13 Ἀπριλίου 1932, καθιερώθη διὰ τοῦ ἀ.ν. 547/1937 ἑπτάωρος ἐργασία οὐχὶ διὰ τοὺς ὑπαλλήλους ὅλων τῶν Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν, ἀλλὰ διὰ τοὺς ἀπασχολουμένους εἰς μὴ βιομηχανικὰς ἐπιχειρήσεις καὶ ἐργασίας, ἤτοι μόνον διὰ τὸ ὑπαλληλικὸν προσωπικὸν τῶν Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν, ὅπερ ὑπήγετο, κατὰ τὰ ἐκτεθέντα, εἰς τὸ προμνησθὲν ἄρθρον 18 τοῦ ἀπὸ 8/13 Ἀπριλίου 1932 διατάγματος (Α.Π. 393/1967 ἐν Ὁλομελείᾳ). Ὅθεν, δεχθὲν τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, ὡς ἐξ αὐτῆς δείκνυται, ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος, προσληφθεὶς παρὰ τῆς ἀναιρεσειούσης Ἀνωνύμου Ἐμποροβιομηχανικῆς Ἑταιρείας τὴν 10 Νοεμβρίου 1952, εἰργάζετο ἔκτοτε εἰς τὸ λογιστήριον αὐτῆς μέχρι τῆς ὑπ' αὐτῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, λαβούσης χώραν τὴν 4 Αὐγούστου 1964, καθ' ὃλον δὲ τὸ χρονικὸν τοῦτο διάστημα οὗτος ἦτο προϊστάμενος τοῦ Τμήματος γραμματίων καὶ συναλλαγματικῶν τοῦ λογιστηρίου τῆς ἀναιρεσειούσης, ὅπερ ἐστεγάζετο εἰς ἴδιον κτίριον καὶ ἠσχολεῖτο μὲ τὴν ἐν γένει λογιστικὴν ὑπηρεσίαν, τὴν ἀναφερομένην οὐ μόνον εἰς τὴν βιομηχανικὴν παραγωγήν, ἀλλὰ καὶ εἰς τὰς ἐμπορικὰς ἐργασίας τῆς ἀναιρεσειούσης, καὶ ὅτι ὡς ἐκ τούτου ὑπεγρεοῦτο εἰς ἑπτάωρον ἐργασίαν ἡμερησίως, ἅτε ἐχούσης ἐν προκειμένῳ ἐφαρμογὴν τῆς περὶ ἑπταώρου διατάξεως τοῦ ἄρθρου 7 § 3 τοῦ ἀ.ν. 547/1937, καίτοι, κατὰ τὰ δεκτὰ ὡς ἄνω γενόμενα πραγματικὰ περιστατικά, ὁ ἀναιρεσίβλητος ἀπησχολεῖτο καὶ εἰς τὴν βιομηχανικὴν ἐπιχείρησιν τῆς ἀναιρεσειούσης (τὴν λογιστικὴν ὑπηρεσίαν αὐτῆς τὴν ἀναφερομένην εἰς τὴν βιομηχανικὴν παραγωγήν), ἀκολούθως δὲ ἐπιδικάσαν αὐτῷ, δι' ἐπικυρώσεως τῆς ἐκκληθείσης πρωτοδίκου ἀποφάσεως, ἀποζημίωσιν κατὰ τὰς περὶ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἀρχὰς διὰ παράνομον ὑπερωριακὴν ἐργασίαν, ψευδῶς ἡρμήνευσε καὶ ἐσφαλμένως ἐφήρμοσε τὰς διαληφθείσας οὐσιαστικοῦ δικαίου διατάξεις, ἐφ' ᾧ καὶ ἀναιρετέαν κατὰ τὸ μέρος τοῦτο κατέστησε τὴν ἀπόφασίν του κατὰ τὸ ἄρθρον 807 § 17 Πολ. Δικονομίας καὶ τοὺς βασίμους περὶ τούτου λόγους τοῦ ἀναιρετηρίου.

λημιστοῦ· κριτήρια· αἰτιολογία ἀποφάσεως. Βλ. λ. **Στράτευσις** (παράγρ. Β΄).— Ἔννοια ἐπ' ἀριθ. 75833/1958 ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας περὶ εἰσφορῶν εἰς τὸ Ι.Κ.Α. δι' οἰκοδομικὰ ἔργα, ΣΕ 593 σ. 954.— Ἐὰν ἐπὶ περιπτώσεων συνταξιούχων τοῦ Ι.Κ.Α. λόγῳ γήρατος, ἀναλαβόντων καθήκοντα Ὑπουργῶν, θὰ τύχῃ ἐφαρμογῆς ἡ διάταξις τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 12 ν.δ. 4476/1965, δι' ἧς ἀντικατεστάθη τὸ στοιχεῖον γ' παραγράφου 7 ἄρθρου 29 ἀ.ν. 1846/1951, καὶ κατ' ἀκολουθίαν νὰ ἀνασταλῇ ἡ καταβολὴ τῆς συντάξεως, Γν.Σ. σ. 960.— Ἐὰν εἶναι νόμιμος ἡ καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας πολεμιστοῦ, τοποθετηθέντος κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐμπορίου, λόγῳ ἀπολύσεως ἐπὶ τούτῳ ἅπαντος τοῦ παρ' αὐτῷ ὑπηρετοῦντος ἐκτάκτου προσωπικοῦ ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ἢ ἔδει τοῦτο νὰ ἀκολουθήσῃ τὴν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ ν.δ. 2657/1953 ὁριζομένην διαδικασίαν, Γν.Σ. σ. 1091.—Προσλήψεως ἀρχιτέκτονος εἰς τὴν Ὑπηρεσίαν Ἀρχαιοτήτων καὶ Ἀναστηλώσεως τοῦ Ὑπουργείου Προεδρίας τῆς Κυβερνήσεως· ἀξίωσις καταβολῆς δι' ἀπόλυσιν ἀποζημιώσεως δι' ὀφειλομένην καὶ μὴ ληφθεῖσαν ἕνεκεν ἀπολύσεως ἄδειαν· αἴτημα καταβολῆς τόκων διὰ καθυστερουμένας ἀποδοχὰς· δικαστικὰ ἔξοδα εἰς δίκας μετὰ τοῦ Δημοσίου, Π 15424 σ. 1266.— Ἐξουσία Ὑπουργῶν διὰ λήξιν σχέσεως δικηγόρων, Γν.Σ σ. 1385.— Αὐξομειώσεις ἀριθμοῦ προσλαμβανομένων κατὰ ν.δ. 2500/1953· διατήρησις διατάξεων περὶ προσλήψεως ἐπαλλήλων ἐπὶ συμβάσει παρὰ τοῦ Ὑπουργείου Βιομηχανίας, ΑΠ 244 σ. 1478.— Δικηγορικαὶ ἀμοιβαί· χαρακτὴρ διοικητικῶν πράξεων περὶ καθορισμοῦ τούτων· παροχὴ εἰς τὸν Ὑπουργὸν Δικαιοσύνης ἐξουσίας ὅπως προβαίνῃ εἰς τὸν καθορισμὸν τοῦ ἐλαχίστου ὁρίου ἀμοιβῆς τῶν ἐπὶ παγίᾳ ἀμοιβῇ παρεχόντων τὰς ὑπηρεσίας των δικηγόρων· κανονιστικὸς χαρακτὴρ τῶν πράξεων τοῦ Ὑπουργοῦ· προθεσμία προσβολῆς τούτων ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, ΣΕ 169 σ. 1481.— Καθορισμὸς ὑπὸ Ὑπουργοῦ Δικαιοσύνης ἐλαχίστου ὁρίου ἀμοιβῆς τῶν ἐπὶ παγίᾳ περιοδικῇ τοιαύτῃ ἀμειβομένων δικηγόρων· ἀνίσχυρος ἡ ὑπ' ἀριθ. 5798/1966 ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ Δικαιοσύνης, ὡς μὴ δημοσιευθέντος τοῦ περιεχομένου της εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, ΑΠ 154 σ. 1518.

Φ

Φαρμακευτικὴ περίθαλψις. Βλ. λ. **Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις** (παράγρ. 5 θ΄).

Φιλοδωρήματα. Καθυστέρησις φιλοδωρημάτων ὡς ποινικὸν ἀδίκημα, Γνμδ. νμθ. σ. 1321.—Παροχὴ ἐργασίας ὑπὸ περιποιητοῦ (σερβιτόρου) εἰς ζαφεζαχαροπλαστεῖον· ἄκυρος ἀπόλυσις καὶ ὑποχρέωσις ἐργοδότου περιελθόντος εἰς ὑπερημερίαν πρὸς καταβολὴν τοῦ μισθοῦ· ἀμοιβὴ διὰ νομίμων φιλοδωρημάτων· ἐξεύρεσις, βάσει τούτων, τοῦ ὀφειλομένου μισθοῦ, Π 5023 σ. 1533.

Φόνος. Ἔννοια ἐργατικοῦ ἀτυχήματος δι' ἀπώλειαν ὑπὸ ἐργοδότου· περίπτωσις φόνου ὑπαλλήλου ὑπὸ ἱεραρχικῶς ὑφισταμένου του, ΑΠ 303 σ. 866.

Φόρος. Περίπτωσις δικαιολογημένης ἀμφιβολίας τῶν ὀργάνων ἐργοδότιδος ὡς πρὸς τὴν ἐπιχρέωσιν συνυπολογισμοῦ εἰς τὴν ἀποζημίωσιν ἀπολυομένου τῆς προσθέτου παροχῆς φόρου ἐξ εἰσοδήματος, ΑΠ 629 σ. 79.

Φορτοεκφορτωταί. Ἀπαγόρευσις διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ κωδικοποιηθέντος ν. 5167/1932 ἐργασίας φορτοεκφορτώσεως ἐμπορευμάτων εἰς τοὺς διαφόρους λιμένας τοῦ Κράτους εἰς ἐργάτας μὴ ἐρωδιασμένους δι' ἄδειας ἀσκήσεως τοῦ ἐπαγγέλματος τοῦ φορτοεκφορτωτοῦ· τίνες νοοῦνται φορτοεκφορτωταί· συνταγματικαὶ αἱ διατάξεις αὗται, μὴ ἀντιτιθέμεναι εἰς τὰ ἄρθρα 3 καὶ 4 τοῦ ἰσχύοντος Συντάγματος, ΣΕ 553 σ. 689.— Ἀγωγὴ φορτοεκφορτωτοῦ κατὰ σωματείου φορτοεκφορτωτῶν· τίς θεωρεῖται ἐργοδότης τῶν φορτοεκφορτωτῶν· δημοσιολάβησις ἐπαγγελματικοῦ σωματείου φορτοεκφορτωτῶν διὰ τῶν ἁρμοδίων ὀργάνων του διὰ τὴν πρόσληψιν ἑκάστοτε ὑπὸ τῶν φορτοπαραλητῶν ἐργοδοτῶν καὶ εἰσπραξιν τῶν βάσει τιμολογίων τῶν οἰκείων Ἐπιτροπῶν ἁμοιβῶν των· ἐργοδότης τούτων ὁ ἑκάστοτε φορτοπαραλήπτης τοῦ ἐμπορεύματος καὶ ὄχι τὸ σωματεῖον, μὴ νομιμοποιουμένης παθητικῶς τῆς ἀγωγῆς κατὰ τούτου, μὴ νομιμοποιουμένου καὶ ἐνεργητικῶς πρὸς ἐπιδίωξιν τῆς τυχὸν ὀφειλομένης φορτοεκφορτωτικῆς ἁμοιβῆς τῶν ἐργατῶν, Π 4857 σ. 946.— Ἐνέργεια φορτοεκφορτώσεων ἐν τῇ ξηρᾷ εἰδῶν διὰ τὴν ἐξασφάλισιν εὐρυθμίας καὶ διὰ λόγους ἀσφαλείας παρ' ἐργατῶν ἐφοδιασμένων διὰ βιβλιαρίων ἐπαγγελματικῆς ταυτότητος φορτοεκφορτωτῶν ξηρᾶς καὶ τῶν συναφῶν ἐργασιῶν εἰς λιμένας παρὰ φορτοεκφορτωτῶν λιμένος, κεκτημένων βιβλιαρίων ἐπαγγελματικῆς ταυτότητος, μὴ ἐκλειπούσης τῆς ἰδιότητος τῶν φορτοεκφορτωτῶν ξηρᾶς ἐν τῇ περιπτώσει, κατὰ τὴν ὁποίαν χορηγηθῇ εἰς τοιούτους καὶ ἄδεια φορτοεκφορτωτοῦ λιμένος ἐν ἑτέρᾳ περιοχῇ, ΑΠ 374 σ. 1148.— Ὑπαγωγὴ εἰς τὴν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 28/1964 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς ρύθμισιν τῶν ἀποδοχῶν μυλεργατῶν χώρας καὶ τῶν ἀπασχολουμένων μὲ τὴν φόρτωσιν ἀλεύρου καὶ λοιπῶν ὑποπροϊόντων ἀλέσεως σίτου ἐπὶ τῶν εἰς τοὺς περιβόλους τῶν κυλινδρομύλων ἢ ἐκτὸς αὐτῶν ὁδηγουμένων αὐτοκινήτων ἢ ἄλλων μεταφορικῶν μέσων, ΑΠ 467 σ. 1546.

Φροντιστήρια. Σύμβασις διδασκάλων μετὰ διευθυντῶν φροντιστηρίων ἢ διδακτηρίων ξένων γλωσσῶν, Π 4563 σ. 434.

Φύλακες. Νόμιμα ὥρα ἐργασίας βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων· ἐφαρμογὴ ὀκταώρου ἐργασίας φυλάκων ἀποθηκῶν τούτων, τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 7 § 1 ἀ.ν. 547/1937 περὶ δεκαώρου ἐργασίας ἀναφερομένης εἰδικῶς εἰς νυκτοφύλακας Τραπεζῶν καὶ Ἀνωνύμων Ἑταιριῶν, ΑΠ 662 σ. 151.— Ἐπέκτασις εἰς ἀναπήρους τιμηθέντας διὰ τῶν ἁρμοδίων ὀργάνων των διὰ τὴν προσληψιν ἑκάστοτε ὑπὸ τῶν φορτοπαραλητῶν ἐργοδοτῶν καὶ εἰσπραξιν τῶν βάσει τιμολογίων τῶν οἰκείων Ἐπιτροπῶν ἁμοιβῶν των· ἐργοδότης τούτων ὁ ἑκάστοτε φορτοπαραλήπτης τοῦ ἐμπορεύματος καὶ ὄχι τὸ σωματεῖον, μὴ νομιμοποιουμένης παθητικῶς τῆς ἀγωγῆς κατὰ τούτου, μὴ νομιμοποιουμένου καὶ ἐνεργητικῶς πρὸς ἐπιδίωξιν τῆς τυχὸν ὀφειλομένης φορτοεκφορτωτικῆς ἁμοιβῆς τῶν ἐργατῶν, Π 4857 σ. 946.— Ἐνέργεια φορτοεκφορτώσεων ἐν τῇ ξηρᾷ εἰδῶν διὰ τὴν ἐξασφάλισιν εὐρυθμίας καὶ διὰ λόγους ἀσφαλείας παρ' ἐργατῶν ἐφοδιασμένων διὰ βιβλιαρίων ἐπαγγελματικῆς ταυτότητος φορτοεκφορτωτῶν ξηρᾶς καὶ τῶν συναφῶν ἐργασιῶν εἰς λιμένας παρὰ φορτοεκφορτωτῶν λιμένος, κεκτημένων βιβλιαρίων ἐπαγγελματικῆς ταυτότητος, μὴ ἐκλειπούσης τῆς ἰδιότητος τῶν φορτοεκφορτωτῶν ξηρᾶς ἐν τῇ περιπτώσει, κατὰ τὴν ὁποίαν χορηγηθῇ εἰς τοιούτους καὶ ἄδεια φορτοεκφορτωτοῦ λιμένος ἐν ἑτέρᾳ περιοχῇ, ΑΠ 374 σ. 1148.— Ὑπαγωγὴ εἰς τὴν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 28/1964 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς ρύθμισιν τῶν ἀποδοχῶν μυλεργατῶν χώρας καὶ τῶν ἀπασχολουμένων μὲ τὴν φόρτωσιν ἀλεύρου καὶ λοιπῶν ὑποπροϊόντων ἀλέσεως σίτου ἐπὶ τῶν εἰς τοὺς περιβόλους τῶν κυλινδρομύλων ἢ ἐκτὸς αὐτῶν ὁδηγουμένων αὐτοκινήτων ἢ ἄλλων μεταφορικῶν μέσων, ΑΠ 467 σ. 1546.

Φροντιστήρια. Σύμβασις διδασκάλων μετὰ διευθυντῶν φροντιστηρίων ἢ διδακτηρίων ξένων γλωσσῶν, Π 4563 σ. 434.

Φύλακες. Νόμιμα ὥρα ἐργασίας βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων· ἐφαρμογὴ ὀκταώρου ἐργασίας φυλάκων ἀποθηκῶν τούτων, τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 7 § 1 ἀ.ν. 547/1937 περὶ δεκαώρου ἐργασίας ἀναφερομένης εἰδικῶς εἰς νυκτοφύλακας Τραπεζῶν καὶ Ἀνωνύμων Ἑταιριῶν, ΑΠ 662 σ. 151.— Ἐπέκτασις εἰς ἀναπήρους τιμηθέντας διὰ τῶν ἁρμοδίων ὀργάνων των διὰ τὴν προσληψιν ἑκάστοτε ὑπὸ τῶν φορτοπαραλητῶν ἐργοδοτῶν καὶ εἰσπραξιν τῶν βάσει τιμολογίων τῶν οἰκείων Ἐπιτροπῶν ἁμοιβῶν των· ἐργοδότης τούτων ὁ ἑκάστοτε φορτοπαραλήπτης τοῦ ἐμπορεύματος καὶ ὄχι τὸ σωματεῖον, μὴ νομιμοποιουμένης παθητικῶς τῆς ἀγωγῆς κατὰ τούτου, μὴ νομιμοποιουμένου καὶ ἐνεργητικῶς πρὸς ἐπιδίωξιν τῆς τυχὸν ὀφειλομένης φορτοεκφορτωτικῆς ἁμοιβῆς τῶν ἐργατῶν, Π 4857 σ. 946.— Ἐνέργεια φορτοεκφορτώσεων ἐν τῇ ξηρᾷ εἰδῶν διὰ τὴν ἐξασφάλισιν εὐρυθμίας καὶ διὰ λόγους ἀσφαλείας παρ' ἐργατῶν ἐφοδιασμένων διὰ βιβλιαρίων ἐπαγγελματικῆς ταυτότητος φορτοεκφορτωτῶν ξηρᾶς καὶ τῶν συναφῶν ἐργασιῶν εἰς λιμένας παρὰ φορτοεκφορτωτῶν λιμένος, κεκτημένων βιβλιαρίων ἐπαγγελματικῆς ταυτότητος, μὴ ἐκλειπούσης τῆς ἰδιότητος τῶν φορτοεκφορτωτῶν ξηρᾶς ἐν τῇ περιπτώσει, κατὰ τὴν ὁποίαν χορηγηθῇ εἰς τοιούτους καὶ ἄδεια φορτοεκφορτωτοῦ λιμένος ἐν ἑτέρᾳ περιοχῇ, ΑΠ 374 σ. 1148.— Ὑπαγωγὴ εἰς τὴν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 28/1964 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς ρύθμισιν τῶν ἀποδοχῶν μυλεργατῶν χώρας καὶ τῶν ἀπασχολουμένων μὲ τὴν φόρτωσιν ἀλεύρου καὶ λοιπῶν ὑποπροϊόντων ἀλέσεως σίτου ἐπὶ τῶν εἰς τοὺς περιβόλους τῶν κυλινδρομύλων ἢ ἐκτὸς αὐτῶν ὁδηγουμένων αὐτοκινήτων ἢ ἄλλων μεταφορικῶν μέσων, ΑΠ 467 σ. 1546.

ΕΡΓΑΤΙΚΑ ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ

ΒΑΘΜΟΙ ΑΝΙΚΑΝΟΤΗΤΟΣ ΕΠΙ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΑΤΥΧΗΜΑΤΟΣ

Διάκρισις τῆς πλήρους διαρκοῦς ἀνικανότητος ἀπό τῆς μερικῆς

Ἀποζημίωσις παθόντος ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος μισθωτοῦ κατά Νόμον 551/1915 περί ἐργατικῶν ἀτυχημάτων.—Ἔννοια πλήρους ἀνικανότητος παθόντος.— Τοιαύτη ἐν περιελεύσει εἰς ἀπόλυτον ἀδυναμίαν ἐξασκήσεως ἐφεξῆς ὄχι μόνον τοῦ ὅπερ μετήρχετο ἐπαγγέλματος, ἀλλά καί ἐπιδόσεως εἰς οἱανδήποτε ἄλλην ἐργασίαν, ἐκ τῆς ὁποίας ὁ παθών νά πορίζηται μισθόν.—Διάκρισις τῆς μερικῆς ἀνικανότητος.

Ἐπανῆλθεν ὑπό τήν κρίσιν τοῦ Ἀρείου Πάγου τό ἐνδιαφέρον νομικόν ζήτημα ποία ἡ διάκρισις τῆς πλήρους διαρκοῦς ἀνικανότητος τοῦ παθόντος ἐργατικόν ἀτύχημα μισθωτοῦ, περί τοῦ ὁποίου ὁ νόμος 551/1915 περί ἐργατικῶν ἀτυχημάτων, ὡς ἐκωδικοποιήθη καί ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως (ἴδετε περί τούτου *Γ. Τρίμη - Σ. Κλαδᾶ*, Ἐργατικός Κώδιξ, σελ. 458 ἑπ.) ἀπό τῆς μερικῆς διαρκοῦς ἀνικανότητος, ἀναλόγως πρός τάς ὁποίας ρυθμίζεται ἡ κατά τόν ἀνωτέρω νόμον ἀποζημίωσις (ἀναπροσαρμοζομένη κατά τήν ἰσχύουσαν ὑπ' ἀριθ. 38904/7594/1957 ὑπουργικήν ἀπόφασιν, ΕΕΔ 16, 850, νομίμως ἐκδοθεῖσαν, Α.Π. 84/1960, εἰσηγητής *Κ. Θανόπουλος*, ΕΕΔ 19, 335).

Κατά τήν παλαιοτέραν νομολογίαν τοῦ Ἀρείου Πάγου (Α.Π. 115/1928, εἰσηγητής *Κ. Κυριλλόπουλος*, Θέμ. ΑΘ', 482) ὁρίζων τό ἄρθρον 3 § 1 τοῦ νόμου 551, ὅτι ἡ κατά τό ἄρθρον 1 ἀποζημίωσις συνίσταται εἰς τό ἐν αὐτῷ ποσόν, ἐάν ὁ ἐργάτης, ὡς ἐκ τοῦ ἐπελθόντος ἐκ δικαίου συμβάντος ἀτυχήματος κατά τήν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας του ἡ ἐξ ἀφορμῆς αὐτῆς, ὑπέστη πλήρη διαρκῆ ἀνικανότητα, προβλέπει ἀφορᾷ εἰς τήν περίπτωσιν, καθ' ἣν οὗτος περιῆλθεν εἰς ἀπόλυτον ἀδυναμίαν, ὅπως ὄχι μόνον ἐξασκῇ τό ὅπερ μετήρχετο ἐπάγγελμα, ἀλλά καί ἐπιδοθῇ εἰς οἱανδήποτε ἄλλην ἐργασίαν, ἐξ ἧς νά ἀπολαύῃ μισθοῦ.

Ὅταν δέ οὗτος περιέλθῃ εἰς διαρκῆ ἀδυναμίαν, ὅπως ἐξασκῇ μόνον τό ἐπάγγελμά του, οὐχί δέ καί ἕτερον, ἐξ οὗ νά πορίζηται μισθόν τινα, τότε ὀφείλεται ἡ κατά τό δεύτερον ἐδάφιον τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω ἄρθρου 3 περίπτωσις, ἡ ἀφορῶσα εἰς τήν κατά τό μᾶλλον ἢ ἧττον μείωσιν ἁπλῶς τῆς πρός ἐργασίαν ἱκανότητος του καί τήν, ὡς ἐκ τούτου, ἀντίστοιχον ἐλάττωσιν τῆς δι' αὐτήν συνήθους ἀντιμισθίας του, ἐν τῇ περιπτώσει δέ ταύτῃ οὐδεμίαν ἀσκεῖ καθ' ἑαυτό ἐπιρροήν τό γεγονός, ἐάν ὁ παθών ἐργάτης ἀνέλαβε παρά τῷ αὐτῷ ἐργοδότῃ ἕτερον ἐργασίαν, ἐπί ἀντιπαροχῇ ὑπό τούτου μισθοῦ ἴσου ἢ καί ἀνωτέρου ἐκείνου, τόν ὁποῖον ἐλάμβανε πρό τοῦ ἀτυχήματος, οὐδέ ἀπωθεῖται ἀνταῦθα ἡ κατά τήν ἄνω διάταξιν ἀξίωσις του πρός ἀπόληψιν τῆς ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως, ἥτις παρέχεται αὐτῷ ἀμέσως ὑπό τοῦ νόμου, πρός τόν σκοπόν τῆς ἄρσεως τῆς ὑλικῆς βλάβης, ἣν πράγματι ἐπέφερεν εἰς τοῦτον ἡ ἐπελθοῦσα διαρκής διά τήν ἐργασίαν του μείωσις τῆς ἱκανότητός του. (Ἴδετε καί *Γ. Ροΐλου*, Περί ἐπαγγελματικοῦ κινδύνου, σελ. 82).

Ἀποκλίνουσα τούτων ἡ Α.Π. 403/1959 (εἰσηγητής *Κ. Σοῦρλος*, ΕΕΔ 18, 1202) ἐδέχθη, ὅτι ἡ ἀνικανότης θά κριθῇ ἐν σχέσει πρός τό ἀσκούμενον ὑπό τοῦ παθόντος ἐπάγγελμα.

Μετά ταύτην διά τῆς Α.Π. 787/1964 ἀποφάσεως τοῦ Β' Τμήματος τοῦ Ἀρείου Πάγου (εἰσηγητής *Μ. Σκουλίκης*, ΕΕΔ 24, 153), ἐν ὄψει τῶν ἀντιτιθεμένων πρός ἀλλήλας ἀποφάσεων τοῦ Ἀρείου Πάγου, παραπέμφθη τό ζήτημα, διά τήν ἑνότητα τῆς νομολογίας, εἰς τήν Ὁλομέλειαν τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἡ ὁποία ὅμως δέν ἐπελήφθη ἕως τώρα τοῦ ζητήματος.

Ἡ κατωτέρω προσφατος ἀρεοπαγιτική ἀπόφασις, ἡ ὑπό τῆς ὁποίας ἀνηρέθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 1033/1967 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ἠκολούθησε τήν πρώτην γνώμην τῆς παλαιοτέρας ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου. (Ἴδετε ἐπί τοῦ θέματος καί *Α. Τούση*, Ἐργατικόν Δίκαιον, τόμος Β', σελ. 60 ἑπ., ἔνθα παραπομπαί καί εἰς τήν ξένην θεωρίαν καί νομολογίαν).

Σημειωτέον, ὅτι κατά τήν νομοθεσίαν περί Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων (ἄρθρον 28 § 2 ἀ.ν. 1846/1951) ἀνάπηρος κατά τόν ὁρισμόν τοῦ νόμου τούτου θεωρεῖται ὁ ἠσφαλισμένος, ὅστις λόγῳ παθήσεως ἢ βλάβης ἢ ἐξασθενήσεως σωματικῆς ἢ πνευματικῆς... δέν δύναται νά κερδίζῃ δι' ἐργασίας, ἀνταποκρινομένης εἰς τάς δυνάμεις, τάς δεξιότητας, τήν μόρφωσιν καί τήν συνήθη αὐτοῦ ἐπαγγελματικήν ἀπασχόλησιν πλέον τοῦ

σ. 207.— 'Ασφάλισις εἰς τὸ Ι.Κ.Α.' παροχὴ συντάξεως εἰς ἐργαζομένους εἰς θαλάσσας καὶ ἀνθυγιεινὰ ἐπαγγέλματα νομίμως ἢ διὰ ταῦ Κανονισμοῦ περὶ προστασίας τοῦ προσωπικοῦ μεταλλείων, ὀρυχείων κ.λ.π. ἐξαίρεσις ἀπὸ ταύτης τῶν θυρωρῶν, φυλάκων καὶ τοῦ προσωπικοῦ τῶν Γραφείων. ΣΕ 2308 σ. 1345.

Φύλαξις πραγμάτων. Ἡ ὑποχρέωσις τοῦ ἐργοδότου πρὸς διαφύλαξιν τῶν πραγμάτων τῶν ἐργαζομένων. ΝΖ σ. 265.

Χ

Χαρτόσημον. 'Ανισότης δικαίου' ἀτέλεια πράξεων πρὸς ἀναγνώρισιν ἢ πραγματοποίησιν 'ασφαλιστικῶν παροχῶν Ι.Κ.Α.' ἀνάγκη ἐξομοιώσεως πάντων τῶν ἀσφαλισμένων μισθωτῶν. Σημ. σ. 392.— Χαρτόσημον ἐξοφλητικῶν ἀποδείξεων συντάξεων παρ' 'Οργανισμῶν Κοινωνικῆς 'Ασφαλίσεως' ποῖον βαρύνει. Γν. Σ. σ. 1355.— Χαρτόσημον ἐξοφλητικῶν ἀποδείξεων ἀποζημιώσεων νόμου 2112/1920' ἐπιβάρυνσις κατ' ἄρθρον 13 νόμου 2053/1952 ἐξ ἡμισείας τῶν ἐργοδοτῶν καὶ τῶν ἐργαζομένων. ΑΠ 209 σ. 666. — 'Απαλλαγὴ Δημοσίου καταβολῆς τελῶν χαρτοσήμου καὶ παραβόλου ἐφέσεως. Π 2215 σ. 622.

Χειριστάί. Βλ. λ. **Μηχανήματα - Μηχανικοί - Μηχανοδηγοί.**

Χημική Βιομηχανία. 'Εὰν ἡ ὑπ' ἀριθ. 40/1967 ἀπόφασις τοῦ Δ.Δ.Α.Δ. 'Αθηνῶν περὶ ὥρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν χημικῆς βιομηχανίας ἁπάσης τῆς χώρας δεσμευῇ καὶ τὰς ὁμοειδεῖς πρὸς τὰς ἐν αὐτῇ ἀναφερομένας βιοτεχνικὰς ἐπιχειρήσεις. Γν. Σ. σ. 1040.—Παροχὴ ἐπιδόματος δι' ἀνθυγιεινὴν ἐργασίαν εἰς ἐργατοτέχνιτας χημικῆς βιομηχανίας' ἐφαρμογὴ ὑπ' ἀριθ. 1/1966 διαιτητικῆς ἀποφάσεως' ἔννοια ἐργατοτεχνιτῶν χημικῶν τμημάτων ἐργοστασίων λιπασμάτων διὰ τὸ δικαίωμα τοῦ ἐπιδόματος. Π 3359 σ. 1218.

Χρηματική ἱκανοποίησις. Βλ. λ. **Ἱκανοποίησις χρηματική.**

Χρηματική ποινή. Μὴ ἀναγκαία κατ' ἄρθρον 595 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας κατάθεσις χρηματικῆς ποινῆς διὰ τὸ παραδεκτὸν συζητήσεως αἰτήσεως ἀναιρέσεως, ἀσκηθείσης πρὸ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας. ΑΠ 464 σ. 1524.

Χρηματισταί. 'Ασφάλισις τῶν ἐκ Τουρκίας ἀπελαθέντων Ἑλλήνων ὑπηκόων' ρύθμισις τῆς ἀσφαλίσεως ὑπὸ τῶν διατάξεων τῆς διὰ τοῦ ν.δ. 4377/1964 κυρωθείσης ὑπ' ἀριθ. 165/1963 πράξεως 'Υπουργικοῦ Συμβουλίου' ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον 'Ασφαλίσεως Χρηματιστῶν, Μεσιτῶν, 'Αντικρυστῶν κ.λ.π.' ἔννοια τῶν σχετικῶν διατάξεων. ΣΕ 1588 σ. 1229.

Χωροφύλακες πρόσθετοι. Λήψις παρὰ τῶν διοριζομένων εἰς τὴν ὑπηρεσίαν ἐργοδότου προσθέτων χωροφυλάκων τῶν ὑπὸ τῶν περὶ τούτων διατάξεων ὁριζομένων ἀποδοχῶν, μὴ δικαιουμένων καὶ προσθέτων ἀμοιβῶν δι' ἐργασίαν κατὰ Κυριακὰς καὶ νύκτας, κατὰ τὰς ὑπ' ἀριθ. 8900 καὶ 18310/1946 ὑπουργικὰς ἀποφάσεις' ἀναζήτησις τούτων, καταβληθεισῶν ἐκ πλάνης διὰ τὴν περὶ ἀχρειοστήτου ἀγωγὴν, κατ' ἄρθρον 904 ἐπ. Α.Κ.' προϋποθέσεις τῆς ἀγωγῆς. Π 6712 σ. 618.

Ψ

Ψάλται. Βλ. λ. **'Ιεροψάλται.**

Ω

'Ωραι ἐργασίας. Βλ. καὶ λ. **'Υπερωρίαι, 'Εργασίας σύμβασις** (παράγρ. 9). 'Οκτάωρος ἡ ἐργασία τοῦ προσωπικοῦ ἀνωνύμων ἑταιρειῶν, αἱ ὁποῖαι ἀσκοῦσι βιομηχανίας, τῆς ἑπταώρου ἐργασίας, κατ' ἄρθρον 7 ἀ.ν. 547/1937, περιοριζομένης εἰς μὴ βιομηχανικὰς ἐπιχειρήσεις' περίπτωσις ἐργαζομένου εἰς λογιστήριον βιομηχανικῆς ἐπιχειρήσεως. ΑΠ 548 σ. 14.— 'Ωραι ἐργασίας ὑπαλλήλων βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων' ἰσχὺς ὡς πρὸς τοὺς ὑπαλλήλους τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων ἐφ' οἱανδήποτε μορφὴν καὶ ἂν ἀσκῶνται αὗται, τῆς ὀκταώρου ἡμερησίου καὶ τεσσαρακονταοκταώρου ἑβδομαδιαίως ἐργασίας καὶ διὰ τοὺς εἰς τὰ Γραφεῖα τούτων ἐργαζομένους. ΑΠ 627 σ. 93.—'Εφαρμογὴ ὀκταώρου ἐργασίας ἡμερησίως καὶ τεσσαρακονταοκταώρου ἑβδομαδιαίως ὡς πρὸς τοὺς ὑπαλλήλους τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων, ἐφ' οἱανδήποτε μορφὴν καὶ ἂν ἀσκῶνται αὗται' ὀκτάωρος ἡ διάρκεια τῆς ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τῶν Γραφείων τούτων. ΑΠ 125 σ. 549.— Νόμιμος ὅρια ἐργασίας βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων' ἐφαρμογὴ ὀκταώρου ἐργασίας φυλάκων ἀποθηκῶν τούτων, τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 7 § 1 ἀ.ν. 547/1937 περὶ δεκαώρου ἐργασίας ἀναφερομένης εἰδικῶς εἰς νυκτοφύλακας Τραπεζῶν καὶ ἀνωνύμων ἑταιρειῶν. ΑΠ 662 σ. 151.— Ρύθμισις διὰ τοῦ ἄρθρου 18 τοῦ ἀπὸ 8/13 'Απριλίου 1932 προεδρικοῦ διατάγματος τῶν ὡρῶν ἐργασίας τῶν ὑπαλλήλων ἀνωνύμων ἑταιρειῶν καὶ τῶν Γραφείων' καθιέρωσις διὰ τοῦ ἄρθρου 7 § 3 τοῦ ἀ.ν. 547/1937 ἑπταώρου ἐργασίας διὰ τοὺς ἀπασχολουμένους εἰς μὴ βιομηχανικὰς ἐπιχειρήσεις καὶ ἐργασίας' ἀναίρεσις ἀποφάσεως, μὴ διευκρινιζούσης ἂν ἡ ἐργοδότις, παρὰ τῇ ὁποίᾳ εἰργάζετο ὁ μισθωτός, ἤσκει ἢ ὄχι βιομηχανικὴν ἐπιχείρησιν, στηριζομένης οὐσιωδῶς τῆς ἀποφάσεως νομίμου βάσεως. ΑΠ 172 σ. 671.— 'Οδηγία ἐπὶ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ὑπ' ἀριθ. 436/1968 ἀ.ν. περὶ ὑπερωριακῆς ἐργασίας εἰς βιομηχανίας καὶ ἐπιχειρήσεις κοινῆς ὠφελείας. Ἐνν. σ. 1098.— Παροχὴ εἰς Διοικητικὸν Συμβούλιον Ο.Α.Π. εἰδικῆς νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως πρὸς καθορισμὸν ἀπεριοσίστου καὶ ἐλευθέρου τῶν χρονικῶν ὁρίων (ὡρῶν) τῆς παρὰ τῷ Ο.Α.Π. ἀπασχολήσεως τῶν τακτικῶν καὶ ἐκτάκτων ἐργατῶν, ὡς καὶ τῶν πάσης φύσεως ἀποδοχῶν τούτων διὰ τὴν ταύτην ἀπασχόλησιν καὶ δὴ καὶ πέραν τοῦ ὀκταώρου ἢ κατὰ τὰς νυκτερινὰς ὥρας κ.λ.π.' συνταγματικότης' ἰσχὺς ταύτων καὶ μετὰ τὸ ν.δ. 4020/1959. ΑΠ 522 σ. 34.— 'Υπέρβασις τῶν ἀνωτάτων ἑβδομαδιαίων χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας. ΝΖ σ. 73, Σημ. σ.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΗ ΑΞΙΩΣΕΩΝ ΕΞ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΑΤΥΧΗΜΑΤΟΣ

Έφαρμογή κατά περιπτώσεις τριετούς καί κοινής παραγραφής

Ἰσχύς, κατ' ἄρθρον 17 Νόμου 551/1915, τῆς διά τοῦτου καθιερουμένης βραχυπροθέσμου τριετοῦς παραγραφῆς ὑπό τήν ἐπιτακτικήν προϋπόθεσιν τῆς συμμορφώσεως τοῦ ἐργοδότου πρός τό ἄρθρον 10 τοῦ αὐτοῦ Νόμου, ἤτοι τῆς δηλώσεως παρ' αὐτοῦ τοῦ ἀτυχήματος ἐνώπιον τοῦ Εἰρηνοδίκου τοῦ τόπου τῆς ἐπελεύσεως αὐτοῦ καί τῆς ἐκπληρώσεως τῶν λοιπῶν ὑποχρεώσεων.—Ἰσχύς τῆς κοινῆς παραγραφῆς ἐν μή ἐκπληρώσει τῶν ὑποχρεώσεων τοῦ ἐργοδότου καί εἰς ἣν ἔτι περίπτωσιν ἡ ἐκπλήρωσις τῶν δέν ἦτο δυνατή ὡς ἐκ τοῦ τόπου τῆς ἐπελεύσεως τοῦ ἀτυχήματος (ἐν τῷ ἐξωτερικῷ).

Ἐπανῆλθεν ὑπό τήν κρίσιν τοῦ Ἀρείου Πάγου τό ζήτημα ποίος ὁ χρόνος παραγραφῆς τῶν ἐκ τοῦ νόμου 551/1915 περί ἐργατικῶν ἀτυχημάτων ἀξιώσεων, περί τοῦ ὁποίου ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ νόμου τούτου.

Ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ Ἀρείου Πάγου εἶναι τρίτη κατά σειράν, ἡ ὁποία ἠρμήνευσε τήν ἀνωτέρω διάταξιν, διαστέλλουσα ἐκ τῶν ἐν αὐτῇ ὁριζομένων τόν χρόνον παραγραφῆς, τριετῆ ἢ εἰκοσαετῆ, διατηρουμένης ἐν ἰσχύϊ τῆς διατάξεως ταύτης, ὡς καί τοῦ ὅλου νόμου 551/1915 κατ' ἄρθρον 38 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος Νόμου 2783/1941. (Ἴδετε καί Α.Π. 166/1966, Τμ. Β', εἰσηγητής *Ι. Χατζηδάκης*, ΕΕΔ 25, 598, Α.Π. 346/1966, Τμ. Γ', εἰσηγητής *Κ. Ψιλόπουλος*, ΕΕΔ 25, 922, ἡ ὁποία συνεφώνησε πρός τήν γνώμην τοῦ Β' Τμήματος, οὗτω δέ ἀποφαίνεται καί ἡ νεωτέρα αὐτη ἀρεοπαγιτική ἀπόφασις, ὑπό τῆς ὁποίας ἀνηρέθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 20290/1966 ἀπόφασις τοῦ τρίτου ἐκείνου, ὅπερ κατέστη συνήθως ἐν τῇ αὐτῇ περιφερείᾳ καί ἐπαγγελματικῇ κατηγορίᾳ σωματικῶς καί πνευματικῶς ὑγιής ἄνθρωπος τῆς αὐτῆς μορφώσεως. (Ἴδετε περί τῆς ἐννοίας τούτων *Χ. Ἀγαλλοπούλου*, Κοινωνικαί Ἀσφαλίσεις, ἐκδ. 1955, σελ. 241 ἐπ., Σ.Ε. 1636/1964, εἰσηγητής *Θ. Κουρουσόπουλος*, ΕΕΔ 23, 1121 καί ἄλλας ἐν ΕΕΔ 23, 613).

Ἀρείου Πάγου 546/1967, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. Ν. Χαραλάμπης

Εἰσηγητής ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. Στ. Σταυρόπουλος

Δικηγόρος ὁ κ. Γ. Ρεδιάδης

Τό ἄρθρον 3 § 1 τοῦ ν. 551, ὡς ἐτροποποιήθη διά τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν. 4705/1931 καί τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ ν. 5244/1931, ὁρίζον ὅτι ἡ κατά τό ἄρθρον 1 ἀποζημίωσις συνίσταται εἰς τό ἐν αὐτῇ ποσόν, ἐάν ὁ ἐργάτης, λόγῳ τοῦ ἐπαληθόντος ἐκ θείου συμβάντος ἀτυχήματος κατά τήν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας του ἢ ἐξ ἀφορμῆς αὐτῆς, ὑπέστη πλήρη διαρκῆ ἀνικανότητα, ἀφορᾷ εἰς τήν περίπτωσιν, καθ' ἣν οὗτος περιῆλθεν εἰς ἀπόλυτον ἀδυναμίαν, ὅπως οὐ μόνον ἐξασκῇ ἐφεξῆς τό ὅπερ μετήρχετο ἐπάγγελμα, ἀλλά καί ἐπιδοθῇ εἰς οἱανδήποτε ἄλλην ἐργασίαν, ἐξ ἧς νά πορίζεται μισθόν. Ἐάν δέ οὗτος περιέστη εἰς διαρκῆ ἀδυναμίαν νά ἐξασκῇ μόνον τό ἐπάγγελμά του, οὐχί δέ καί ἕτερον, ἐξ οὗ νά ἀπολαύῃ ἀμοιβῆς τινος, τότε ὑφίσταται ἡ κατά τό ἐδ. 2 τοῦ ὡς ἄνω ἄρθρου 3 περίπτωσις, ἡ ἀναφερομένη εἰς τήν μείωσιν τῆς πρός ἐργασίαν ἱκανότητος αὐτοῦ καί τήν ὡς ἐκ τούτου ἀντίστοιχον ἐλάττωσιν τῆς δι' αὐτήν συνήθους ἀντιμισθίας του.

Ἐν προκειμένῳ, τό ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον, ὡς δείκνυται ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, ἐδέχθη ἀντιθέτως, ὅτι ὁ βαθμός τῆς ἀνικανότητος κρίνεται ἐν σχέσει πρός τό ὅπερ ἤσκει ὁ παθών κατά τόν χρόνον τοῦ ἀτυχήματος ἐπάγγελμα, ἀδιαφόρως ἂν εἶναι οὗτος ἱκανός πρός ἄσκησιν ἑτέρου, κοινωνικῶς καί οἰκονομικῶς ἰσοδυνάμου ἐπαγγέλματος, ἀκολούθως δέ ἐπεδίκασεν ἀποζημίωσιν δι' ἐπισυμβᾶν εἰς τόν ἀναιρεσίβλητον, παρέχοντα ἐργασίαν ξυλουργοῦ ἐπί τοῦ πλοίου τῆς ἀναιρεσειούσης, ἀτύχημα, ἐξ οὗ ἐπῆλθε διαρκής ἀνικανότης πρός ἄσκησιν τοῦ ἐπαγγέλματός του τούτου, οὐχί δέ καί πρός οἱανδήποτε ἑτέραν ἀπασχόλησιν. Οὕτως ὅμως ἀποφανθέν, ἐσφαλμένως ἠρμήνευσε καί ἐφήρμοσε τήν παρατεθεῖσαν διάταξιν οὐσιαστικοῦ περιεχομένου καί ἀναιρετέα κατέστη ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, συμφώνως πρός τό ἄρθρον 807 ἐδ. 17 Πολ. Δικονομίας καί τόν περί τούτου βάσιμον λόγον ἀναιρέσεως.

ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΙΣ ΠΑΘΟΝΤΩΝ ΕΞ ΕΡΓΑΤΙΚΩΝ ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

Ὑπολογισμὸς ἀνικανότητος ἐν σχέσει πρὸς τὸ ἐπάγγελμα τοῦ παθόντος

Μείωσις τοῦ ἐκ μισθοῦ εἰσοδήματος τοῦ ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος παθόντος στοιχεῖον τῆς ἐκ τοῦ Νόμου 551/1915 περὶ ἐργατικῶν ἀτυχημάτων ἀξιώσεως μόνον εἰς τὰς περιπτώσεις τῆς μερικῆς διαρκοῦς καὶ μερικῆς προσκαίρου ἀνικανότητος τοῦ παθόντος καὶ ὄχι εἰς περίπτωσιν πλήρους διαρκοῦς ἀνικανότητος.—Ὑπολογισμὸς τῆς κατ' ἄρθρον 3 Νόμου 551/1915 ἀποζημιώσεως, λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν τοῦ μισθοῦ, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν πάσης ἀντιπαροχῆς, ἥτις δίδεται εἰς ἀντάλλαγμα τῆς ἐργασίας, συνεπῶς καὶ τῆς δι' ὑπερωριακὴν ἐργασίαν τακτικῶς κατὰ μῆνα παρεχομένης. — Ὑπολογιστέα ἡ ἀνικανότης ἐκ τοῦ ἀτυχήματος ἐν σχέσει πρὸς τὸ ὅπερ ἦσκει ὁ παθὼν ἐπάγγελμα καὶ ὄχι ἐν σχέσει πρὸς οἱανδήποτε ἐργασίαν.—Σύστημα ἀποζημιώσεων Νόμου 551/1915 — Πραγματογνωμοσύνη ἐπὶ τοῦ ἀτυχήματος.

Τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον Πειραιῶς, ἐπὶ ἀγωγῆς παθόντος ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος κατὰ τὸν νόμον 551/1915 περὶ ἐργατικῶν ἀτυχημάτων (εἰς α' βαθμὸν δικάζει τὸ Εἰρηνοδικεῖον καὶ εἰς β' τὸ Πρωτοδικεῖον, Α.Π. 74/1952, εἰσηγητὴς *Α. Χαμάρτος*, ΕΕΔ 11, 311, Α.Π. 641/1952, εἰσηγητὴς *Γ. Βουμβουλάκης*, ΕΕΔ 12, 38), διὰ τῆς ὁποίας ἐζητεῖτο ἡ κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ ἀνωτέρω νόμου ἀποζημίωσις, καταστάντος τοῦ παθόντος πλήρους ἀνικάνου πρὸς ἐργασίαν, ἠρμήνευσε τὴν ἔννοιαν τῆς πλήρους διαρκοῦς ἀνικανότητος ὡς ἡ Α.Π. 403/1959 (εἰσηγητὴς *Κ. Σοῦρλος*, ΕΕΔ 17, 1201).

Ὡς ὅμως σημειοῦμεν ἀνωτέρω, σελ. 16, ἀπέκλινε τῆς γνώμης ταύτης ἡ πρόσφατος Α.Π. 546/1967, ἀκολουθήσασα τὰ δεκτὰ γενόμενα ὑπὸ τῆς παλαιοτέρας Α.Π. 115/1928).

Δέχεται τὸ Πρωτοδικεῖον, ὅτι κατὰ τὸ σύστημα τοῦ νόμου 551/1915 οὐδέποτε χορηγεῖται μικτὴ ἀποζημίωσις εἰς τὸν παθόντα, τοῦτο δὲ εἶναι

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν).

Ἀρείου Πάγου 550/1967, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. Ν. Χαραλάμπης
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. Εὐστ. Μαλλούχος
Δικηγόρος ὁ κ. Στέργ. Καρακωστῆς

Ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ νόμου 551 «περὶ εὐθύνης πρὸς ἀποζημίωσιν τῶν ἐξ ἀτυχήματος ἐν τῇ ἐργασίᾳ παθόντων ἐργατῶν ἢ ὑπαλλήλων», ὡς ἐκωδικοποιήθη διὰ τοῦ ἀπὸ 24.7.1920 Β.Δ., ὁριζούσης ὅτι πᾶσα ἐκ τοῦ νόμου τούτου ἀξίωσις παραγράφεται μετὰ τριετίαν ἀπὸ τοῦ ἀτυχήματος, ἀπέναντι ὅμως ἐργοδότου, μὴ συμμορφωθέντος πρὸς τὸ ἄρθρον 10, γωρεῖ μόνον ἡ κοινὴ παραγραφή, σαφῶς προκύπτει, ὅτι ἡ δι' αὐτῆς καθιερουμένη βραχυπρόθεσμος τριετὴς παραγραφὴ χωρεῖ ὑπὸ τὴν ἐπιτακτικὴν προϋπόθεσιν τῆς συμμορφώσεως τοῦ ἐργοδότου πρὸς τὸ ἄρθρον 10, ἤτοι τῆς δηλώσεως παρ' αὐτοῦ τοῦ ἀτυχήματος ἐνώπιον τοῦ Εἰρηνοδίκου τοῦ τόπου τῆς ἐπελεύσεως αὐτοῦ καὶ τῆς ἐκπληρώσεως τῶν λοιπῶν ἐπιβαλλομένων αὐτῷ ὑποχρεώσεων καὶ ὅτι ἐν μὴ ἐκπληρώσει ὑπ' αὐτοῦ τῶν ὡς ἄνω ἐν ἄρθρῳ 10 ὁριζομένων, καὶ εἰς ἣν ἔτι περίπτωσιν ἡ ἐκπλήρωσις των δὲν ἦτο δυνατή, ὡς ἐκ τοῦ τόπου τῆς ἐπελεύσεως τοῦ ἀτυχήματος (ἐν τῷ ἐξωτερικῷ), τότε, ἐλλειπούσης τῆς ὡς ἀνωτέρω ἀπαιτουμένης προϋποθέσεως, δὲν ἰσχύει ἡ τριετής, ἀλλ' ἡ κοινὴ παραγραφή.

Ὅθεν, δεχθὲν τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, ὡς ἐξ αὐτῆς δείκνυται, ὅτι ἡ ἐν τῇ ἀγωγῇ ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος ἀπαίτησις τοῦ ἀναιρεσείοντος ὑπέκυψεν εἰς τὴν ἀνωτέρω τριετῆ παραγραφήν, παρ' ὅτι ἡ ἀναιρεσιβλήτου ἐργοδότις δὲν συνεμορφώθη πρὸς τοὺς ὅρους τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ νόμου 551, διότι ἡ συμμόρφωσίς της πρὸς αὐτοὺς ἦτο ἀδύνατος, λόγῳ τοῦ ὅτι τὸ ἀτύχημα ἔλαβε χώραν εἰς τὸ ἐξωτερικὸν καὶ δὲν ὑπῆρχεν Εἰρηνοδίκης εἰς τὴν περιφέρειαν τῆς ἐπελεύσεώς του, ψευδῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐσφαλμένως ἐφήρμοσε τὴν διαληφθεῖσαν οὐσιαστικοῦ δικαίου διάταξιν, ἐφ' ᾧ καὶ ἀναιρετέαν κατέστησε τὴν ἀπόφασίν του κατὰ τὸ ἄρθρον 807 § 17 Πολ. Δικονομίας καὶ τὸν βάσιμον περὶ τούτου ἕβδομον λόγον ἀναιρέσεως.

136.— Παροχή έργασίας κατά Κυριακάς (επί τής γνώμης περί θεωρήσεως ταύτης ώς ύπερωριακής), ΝΖ σ. 329.— Χρονικά όρια ημερησίας έργασίας καί καθ' έβδομάδα· έάν βάσει τών διατάξεων τού άρθρου 5 τής διά τού νόμου 2269/1920 κυρωθείσης διεθνούς συμβάσεως καί τού άρθρου 1 τού Ν.δ. 25/8.5.1920 παρέχηται ή δυνατότης ικανοποιήσεως αίτήματος βιομηχανικής επιχειρήσεως περί λειτουργίας τού εργοστασίου της επί 9.36' ώρας άνά έκάστην καί επί 5 ήμέρας καθ' έβδομάδα, Γν.Σ. σ. 450. — Ό νέος καθορισμός αποδοχών προσωπικού Γραφείων επιχειρήσεων διά τής υπ' άριθ. 47/1967 αποφάσεως τού Δ.Δ.Α.Δ. 'Αθηνών' απάλειψις όρου προηγουμένων διαιτητικών αποφάσεων περί πλήρους νομίμου μισθού εις απασχολουμένους πέραν 3½ ώρών ημερησίως, ΝΖ σ. 185.— Έφαρμογή χρονικών όρίων εργασίας καί επί άκύρων συμβάσεων εργασίας, Εἰσαγ. σ. 345.—Καταχρηστική καταγγελία συμβάσεως εργασίας, έχουσα ώς αίτίαν τήν άρνησιν τού μισθωτού όπως παρέχη εξακολουθητικώς καθ' υπέρβασιν τού νομίμου ωραρίου τήν εργασίαν του, ΙΙ 4043 σ. 354. — Προϋπόθεσις υπερημερίας εργοδότου περί τήν αποδοχήν υπηρεσιών τού μισθωτού μέ συνέπειαν τήν υποχρέωσιν τούτου πρός καταβολήν τού μισθού ή πραγματική καί προσήκουσα προσφορά τών υπηρεσιών καθ' όλον τό νόμιμον ή συμπεφωνημένον ωράριον· δεδικαιολογημένη άλλως άρνησις υπό τού εργοδότου τής τοιαύτης προσφοράς, ΙΙ 19147 σ. 475.— Προσδιορισμός ώρών εργασίας· αΰξησις· συνέπεια, ΝΖ σ. 529 επ.— Ύπαρξις εθίμου περί μικροτέρας διαρκείας εργασίας, νοουμένου τού υπό τού άρθρου 1 τού Α.Κ. αναγνωριζομένου, απαιτουμένης ώς στοιχείου αύτού όχι μόνον μακράς καί ομοιομόρφου άσκήσεως, άλλά καί κοινής συνειδήσεως· αναγκαία ή πρότασις καί απόδειξις αύτού· Έννοια άρθρου 659 Α.Κ. περί παροχής εργασίας επί πλέον τής συμπεφωνημένης ή τής συνήθους· καταβολή εθισμένου μισθού κατ' άρθρον 653 Α.Κ.· Έννοια εθισμένου μισθού, ΑΠ 296 σ. 810.— Έφαρμογή όκταώρου εργασίας εις οικοδομικάς καί λοιπάς τεχνικάς εργασίας, όπερ αποτελεί τό άνώτατον όριον χρονικής εργασίας μισθωτών, υπό τήν έννοιαν, ότι απαγορεύεται μέν ή πέραν τού ορίου τούτου καθιέρωσις ημερησίας χρονικής απασχολήσεως, δέν αποκλείεται όμως ή δι' ατομικών ή συλλογικών συμβάσεων εργασίας ή διαιτητικών αποφάσεων καθιέρωσις ημερησίας εργασίας διαρκείας μικροτέρας τού ανωτέρω ορίου· καθορισμός διά συλλογικής συμβάσεως ωρών εργασίας οικοδόμων κατά Σάββατον εις έπτά (7)· παροχή εργασίας επέρ ταύτας καί άξίωσις εκ τού άρθρου 659 Α.Κ., ΙΙ 17055 σ. 1265.— Ώραι εργασίας θυρωρών πολυκατοικιών· εβδομαδιαία ανάπαυσις, ΝΖ σ. 241.— Παροχή κατοικίας καί ωραρίων εργασίας θυρωρών πολυκατοικιών καί μεγάρων, Έγγρ. σ. 1102.— Νόμιμος μισθός υπαλλήλων δικηγορικών Γραφείων· εφαρμοστέα συλλογική σύμβασις εργασίας καί μισθός διά μειωμένην απασχόλησιν· νόμιμον ωράριον εργασίας τό οκτάωρον κατ' άρθρον 18 π.δ. 8 'Απριλίου 1932, ΙΙ 1419 σ. 555.— Τίνα πρόσωπα θεωρούνται κατέχοντα θέσεις εποπτείας ή διευθύνσεως ή θέσιν εμπιστοσύνης, επί τών οποίων δέν εφαρμόζονται αί διατάξεις περί ωρών εργασίας, περί εβδομαδιαίας αναπαύσεως κλπ.· Έννοια νομική καί διά τούτο ελεγκτή υπό τού Α.Π., ΑΠ 233 σ. 667.—Ώραι εργασίας προσωπικού επιχειρήσεων πετρελαιοειδών, ΑΠ 269 σ. 952.— Έννοια καταστήματος δι' εφαρμογήν τών περί τούτων χρονικών ορίων εργασίας· αποζημίωσις επί παρανόμων υπερωριών κατ' άρθρον 8 § 2 ν.δ. 4020/1959· ακυρότης συμφωνίας περί καλύψεως τούτων διά τών καταβαλλομένων υπερτέρων τών νομίμων αποδοχών, ΙΙ 11439 σ. 1026.— Αποδοχαί κυβερνητών ρυμουλκών κατά τήν υπ' άριθ. 48522/4506/1962 απόφασιν τού Υπουργού Εμπορικής Ναυτιλίας, εφαρμοζομένην καί επί κυβερνητών ρυμουλκών τού Ο.Α.Π.· ώραι ημερησίας απασχολήσεως τού πληρώματος· νοητέαι αί αποδοχαί τών κυβερνητών ρυμουλκών δι' όκτάωρον εργασίαν, ΑΠ 158 σ. 1039.— Ώραι εργασίας προσωπικού λεωφορείων αυτοκινήτων παροχή υπερωριακής εργασίας· άφαιρετία έγγυήσεως, ΙΙ 765 σ. 1219.— Ώραι εργασίας αλιευτοπλοΐων καί αποζημιώσεις εξ υπερωριών, ΑΠ 392 σ. 1392.

Ώρισμένου χρόνου συμβάσεις. Βλ. λ. **Έργασίας σύμβασις** (παράγρ. 14, 15).

Ώφέλεια. Βλ. λ. **Άδικαιολόγητος πλουτισμός. Υπερωρίαι.**

σήμερον καὶ πρὸς τὰ ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου νομολογηθέντα. (Ἴδετε ἐκτὸς τῶν ἐν τῇ ἀποφάσει τοῦ Πρωτοδικείου ἀναφερομένων καὶ Α.Π. 402/1932, Δικαστικὴ 1933, σελ. 49, Α.Π. 512/1933, Θέμ. ΜΕ', σελ. 149).

Πρωτοδικείου Πειραιῶς 4747/1967

Πρόεδρος ὁ κ. Ἐμμ. Διαλυνᾶς
Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. Ἀπόστ. Μουσταφόπουλος
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ν. Παππᾶς, Γ. Ζαγορᾶς

Ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ διὰ τοῦ ν.δ. τῆς 24 Ἰουλίου/25 Αὐγούστου 1920 κωδικοποιηθέντος νόμου 551/1915 «περὶ εὐθύνης πρὸς ἀποζημίωσιν τῶν ἐξ ἀτυχήματος ἐν τῇ ἐργασίᾳ παθόντων ἐργατῶν ἢ ὑπαλλήλων», καθ' ἃς ἡ κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ νόμου τούτου ἀποζημίωσις α) ἐν περιπτώσει πλήρους διαρκοῦς ἀνικανότητος περιλαμβάνει ἓξ ἔτῶν μισθούς... ὁ) ἐν περιπτώσει μερικῆς διαρκοῦς ἀνικανότητος περιλαμβάνει τὸ ἑξαπλάσιον τοῦ ποσοῦ, καθ' ὃ ἠλαττώθη ἢ δύναται νὰ ἐλαττωθῇ τὸ ἐτήσιον ἐκ μισθοῦ εἰσόδημα τοῦ παθόντος... γ) ἐν περιπτώσει πλήρους προσκαίρου ἀνικανότητος, μὴ παρατεινομένης πέραν τῶν δύο ἐτῶν, εἶναι ἡμερησία καὶ ἴση πρὸς τὸ ἥμισυ τοῦ μισθοῦ, ὃν ἐλάμβανεν ὁ παθὼν κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ ἀτυχήματος...δ) ἐν περιπτώσει μερικῆς προσκαίρου ἀνικανότητος, μὴ παρατεινομένης πέραν τῶν δύο ἐτῶν, εἶναι ἡμερησία καὶ ἴση πρὸς τὸ ἥμισυ τῆς ἐλαττώσεως, τὴν ὁποίαν ἐξ αὐτῆς ὑφίσταται ἢ δύναται νὰ ὑποστῇ ὁ μισθός, ὃν ἐλάμβανεν ὁ παθὼν κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ ἀτυχήματος... καὶ ε) ἐν περιπτώσει θανάτου περιλαμβάνει πέντε ἐτῶν μισθούς.... σαφῶς συνάγεται, ὅτι ἡ μείωσις τοῦ ἐκ μισθοῦ εἰσοδήματος τοῦ ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος παθόντος ἀποτελεῖ στοιχεῖον τῆς ἐκ τοῦ ἀνωτέρω νόμου ἀξιώσεως μόνον εἰς τὰς περιπτώσεις τῆς μερικῆς διαρκοῦς καὶ μερικῆς προσκαίρου ἀνικανότητος.

Ἐν προκειμένῳ, ὡς δείκνυται ἐκ τοῦ περιεχομένου τῆς ἐφ' ἧς αἱ ἐγκαλούμεναι ἀποφάσεις ἀγωγῆς τοῦ ἤδη ἐφεσιβλήτου, ἐπικαλούμενος οὗτος πλήρη διαρκῆ ἀνικανότητα, ἐπεδίωξεν αὐτὴν ἐκ τοῦ ἐν τῇ ἀγωγῇ ταύτῃ ἀναφερομένου ἐργατικοῦ ἀτυχήματός του, ἠτήσατο ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον τὴν διὰ τὴν τοιαύτην περίπτωσιν προβλεπομένην ἀποζημίωσιν. Κατὰ συνέπειαν ὀρθῶς δὲν ἐπεκαλέσθη, οὐδὲ καὶ ἠδύνατο ἄλλωστε νὰ ἐπικαλεσθῇ ὁ ἐνάγων μείωσιν τοῦ ἐκ τῆς ἐργασίας του εἰσοδήματος πρὸς θεμελίωσιν τῆς ἀνωτέρω ἐνδίκου ἀξιώσεώς του, ἡ περὶ ἧς ὡς εἴρηται ἀγωγὴ τυγχάνει ἀπολύτως ὡρισμένη, ἐν πληρότητι διαλαμβάνουσα ἅπαντα τὰ ὑπὸ τῶν ἄρθρων 494 καὶ 533 τῆς Πολ. Δικονομίας ἀπαιτούμενα στοιχεῖα καὶ ὀρθῶς κριθεῖσα ὡς τοιαύτη ὑπὸ τῶν ἐγκαλουμένων ἀποφάσεων, ἀπορριπτέου ἐντεῦθεν τυγχάνοντος ὡς ἀβασίμου τοῦ περὶ τοῦ ἐναντίου πρώτου λόγου τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως.

Ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῆς κατ' ἄρθρον 3 τοῦ νόμου 551/1915 ἀποζημιώσεως λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν μισθοῦ περιλαμβάνεται πᾶσα ἀντιπαροχὴ ἢ ἀποζημίωσις, ἥτις δίδεται ὡς ἀντάλλαγμα τῆς παρασχεθείσης ἐργασίας, κατὰ συνέπειαν δὲ καὶ ἡ δι' ὑπερωριακὴν ἐργασίαν τακτικῶς κατὰ μῆνα παρεχομένη τοιαύτη (ὁλ. Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 379/1964, ΕΕΔ 24, σελ. 397). Ὅθεν νομίμως ὑπελόγισεν ὁ ἐφεσίβλητος ἐνάγων μεταξὺ τῶν μηνιαίων αὐτοῦ ἀποδοχῶν διὰ τὸν καθορισμὸν τῆς διὰ τῆς ἐνδίκου ἀγωγῆς αἰτουμένης ἀποζημιώσεως καὶ τὸ ὅπερ παγίως ἀπεκέρδαινε κατὰ μῆνα ποσὸν ἐκ Α.Α. 11.0.0. λόγῳ ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεώς του καὶ ὀρθῶς ἐπὶ τοῦ ἰσχυρισμοῦ τούτου, συνεπτυγμένως μέν, ἀλλ' ἀρκούντως σαφῶς διατυπουμένου, ἐτάχθη ὑπὸ τῆς πρώτης τῶν ἐγκαλουμένων ἀποφάσεων τὸ ἀνάλογον θέμα ἀποδείξεως, ἀπορριπτέου οὕτω τυγχάνοντος τοῦ περὶ τοῦ ἐναντίου ἐν τῷ δευτέρῳ λόγῳ τῆς ἐφέσεως ὑποστηριζομένου, ἀνεξαρτήτως τῆς περὶ ἧς ἔκρινεν ἡ δευτέρα τῶν ἐγκαλουμένων οὐσιαστικῆς βασιμότητος ἢ μὴ τοῦ ἰσχυρισμοῦ τούτου, δι' ἣν, ἀνισοβυθουμένην περαιτέρω ἐν τῷ αὐτῷ λόγῳ τῆς ἐφέσεως, ἐπιφυλάσσεται τὸ Δικαστήριον νὰ ἀποφανθῇ ὡς κατωτέρω ἐκτεθήσεται.

Ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ νόμου 551/1915 καὶ ἰδίᾳ τῶν τοιούτων τῶν ἄρθρων 1 καὶ 2 τούτου, ἀποβλεπουσῶν εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ κινδύνου, ὃν διατρέχει ὁ ἐργαζόμενος ἐκ τοῦ ἐπαγγέλματος, ὅπερ ἀσκεῖ, συνάγεται, ὅτι ἡ ἀνικανότης ἐκ τοῦ ἀτυχήματος, τὸ ὁποῖον ἐπῆλθεν ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἐργασίας, τυγχάνει ὑπολογιστέα ἐν σχέσει πρὸς τὸ ὅπερ ἦσκει ὁ παθὼν ἐπάγγελμα καὶ οὐχὶ ἐν σχέσει πρὸς οἱανδήποτε ἐργασίαν (Α.Π. 403/1959, ΕΕΔ 18, σελ. 1202). Τοῦτο δεχθεῖσαι καὶ αἱ ἐγκαλούμεναι ἀποφάσεις ὀρθῶς ἔκριναν καὶ ἀπορριπτέος τυγχάνει, ὡς ἀβάσιμος, ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου τέταρτος λόγος τῆς ἐφέσεως.

Θ'. ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΟΝ ΕΤΡΕΤΗΡΙΟΝ ΔΗΜΟΣΙΕΥΘΕΙΣΩΝ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΚΑΠ. (*)

Α'. Συμβουλίου Επικρατείας

1967

1621 — 37
1769 — 42
2089 — 40
2111 — 102
2123 — 101
2335 — 176
2334 — 105
2523 — 165
2540 — 236
2584 — 182
2588 — 183
2590 — 161
2638 — 213
2639 — 280
2649 — 235
2698 — 496
2699 — 505
2706 — 491
2769 — 103
2779 — 5
2950 — 205
2961 — 497
2998 — 207
3068 — 492
3071 — 371
3077 — 209
3078 — 281
3272 — 283
3277 — 340

1968.

10 — 1481
105 — 335
169 — 1481
242 — 342
306 — 495
309 — 419
405 — 632
415 — 1409
553 — 689
593 — 954
597 — 545
613 — 691
709 — 693
845 — 1157
1128 — 815
1150 — 690
1252 — 816
1296 — 1286
1297 — 1287
1357 — 819
1380 — 813
1409 — 1156
1479 — 1283
1480 — 1132
1486 — 1290
1487 — 1154
1490 — 1225
1585 — 1291
1588 — 1229
1591 — 927
1607 — 1279
1643 — 1231
1889 — 923
1892 — 1227
1895 — 1329
1901 — 1155
1903 — 925
1905 — 1327
1906 — 1205
1914 — 1551
1920 — 1131
1923 — 1482
1924 — 1411
1926 — 1088
1987 — 1228
1939 — 1203
2059 — 1213
2065 — 1210
2068 — 1212
2165 — 1199
2191 — 1285
2192 — 1285
2193 — 1261
2194 — 1485
2197 — 1486
2198 — 1485
2199 — 1289
2201 — 1288
2206 — 1259
2215 — 1348
2261 — 1347
2262 — 1350
2264 — 1331
2266 — 1262
2308 — 1345
2390 — 1349
2545 — 1458

Β'. Άρείου Πάγου

1967

206 — 93
250 — 634
260 — 635
336 — 490
428 — 31
501 — 36
502 — 33
506 — 99
522 — 34
525 — 92
538 — 25
539 — 24
540 — 98
541 — 688
543 — 100
545 — 39
546 — 17
548 — 14
549 — 8
550 — 18
553 — 4
554 — 222
585 — 32
586 — 26
588 — 173
592 — 180
596 — 83
599 — 685
600 — 178
601 — 85
602 — 86
606 — 88
607 — 89
626 — 80
627 — 93
628 — 78
629 — 79
634 — 96
636 — 174
639 — 22
641 — 179
642 — 175
644 — 96
645 — 172
646 — 95
650 — 569
658 — 228
662 — 151
663 — 164
666 — 153
675 — 147
682 — 304
687 — 145
688 — 233
689 — 232
692 — 149
693 — 159
694 — 251
695 — 302
696 — 156
698 — 224
702 — 494
712 — 216
713 — 301
722 — 367
723 — 369
724 — 684
726 — 211
728 — 306
729 — 368
734 — 300
735 — 299
736 — 229
737 — 210
739 — 234
740 — 227

1968

4 — 426
5 — 886
14 — 487

(*) Ὁ πρῶτος ἀριθμὸς δηλοῖ τὸν τῆς ἀποφάσεως κλπ. καὶ ὁ δεύτερος τὴν σελίδα.

Κατὰ τὸ σύστημα τοῦ νόμου 551/1915 ἀναγνωρίζονται, ὡς καὶ ἐν ἡγουμένῃ σκέψει ἐλέχθη, πέντε περιπτώσεις ἀποζημιώσεως τῶν ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος παθόντων, ἤτοι ἐπὶ πλήρους διαρκοῦς ἀνικανότητος, ἐπὶ μερικῆς διαρκοῦς τοιαύτης, ἐπὶ πλήρους προσκαίρου ἀνικανότητος, ἐπὶ μερικῆς προσκαίρου τοιαύτης καὶ ἐπὶ θανάτου, δι' ἑκάστην δὲ ἐξ αὐτῶν ἰδιαίτερος ἀναγράφεται συνδυασμὸς πρὸς ἐξεύρεσιν τῆς χορηγητέας ἀποζημιώσεως, οὐδαμοῦ προβλεπομένης περιπτώσεως μικτῆς τοιαύτης, ἀπαρτιζομένης τοὐτέστιν κατὰ μέρος ἐκ πλειόνων τῶν ὡς ἄνω πέντε περιπτώσεων καὶ συνεπαγομένης, ἑπομένως, τὴν ἀπάλληψιν πλειόνων ἀποζημιώσεων, τοῦθ' ὅπερ σαφῶς δεικνύει τὴν πρόθεσιν τοῦ νομοθέτου διὰ τὴν χορήγησιν μιᾶς καὶ μόνης ἐκ τῶν τοιούτων ὡς δυνατῶν ἀναγραφομένων περιπτώσεων, ἐπικρατούσης τῆς τελικῆς καταστάσεως, ἥτις ἤθελε προκύψει ὡς συνέπεια τοῦ εἰς τὸν ἐργάτην ἐπισυμβάντος ἀτυχήματος (Α.Π. 75/1936, ΕΕΝ Γ', σελ. 474 - 475, Α.Π. 70/1942, ΕΕΝ Θ', σελ. 201). Περαιτέρω, προκειμένης μερικῆς διαρκοῦς ἢ προσκαίρου ἀνικανότητος, τίθεται ἐν τῷ νόμῳ ὡς πρόσθετος προϋπόθεσις, ἐν σχέσει πρὸς τὴν πλήρη διαρκῆ ἢ πρόσκαιρον τοιαύτην, διὰ τὴν χορήγησιν τῆς ἀποζημιώσεως, ἡ ἐλάττωσις τοῦ ἐκ μισθοῦ εἰσοδήματος, ἐξ οὗ παρέπεται, ὅτι ἐπὶ ἀγωγῆς στηριζομένης εἰς τὴν πλήρη διαρκῆ ἢ πρόσκαιρον ἀνικανότητα, δὲν δύναται νὰ ἐπιδικασθῇ ἀποζημίωσις διὰ μερικὴν διαρκῆ ἢ πρόσκαιρον τοιαύτην, ἐφ' ὅσον ἐλλείπει ἡ ὀφείλουσα νὰ περιέχῃ τὸ προαναφερόμενον πρόσθετον στοιχεῖον σχετικὴ περὶ αὐτῆς βάσις. Ἑτέρωθεν, κατὰ τὰς περιπτώσεις 3 καὶ 4 τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νόμου 551/1915, τοὐτέστι τῆς πλήρους καὶ τῆς μερικῆς προσκαίρου ἀνικανότητος, ἡ ἀνικανότης αὕτη καθίσταται διαρκὴς μόνον μετὰ τὴν παρέλευσιν τῶν δύο ἐτῶν καὶ κατὰ συνέπειαν δὲν παύει νὰ θεωρῆται πρόσκαιρος κατὰ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ χρονικοῦ τούτου διαστήματος, οὐδόλως δὲ καθίσταται διαρκὴς ἡ πλήρης πρόσκαιρος τοιαύτη ἐκ τῆς μετὰ τὴν πάροδον τῆς διετίας μεταβολῆς αὐτῆς ὡς μερικῆς. Κατ' ἀκολουθίαν πάντων τούτων καὶ ἐν ὄψει τοῦ γεγονότος ὅτι ἡ ἔνδικος τοῦ ἐφεσιβλήτου ἀγωγὴ περὶ ἀποζημιώσεως ἀποκλειστικὴν βάσιν εἶχε τὴν ἐκ τοῦ ἐν αὐτῇ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος φερομένην ὡς ἐπελθοῦσαν εἰς τοῦτον πλήρη διαρκῆ ἀνικανότητα ἔσφαλον ἀμφότεραι αἱ ἐκκαλούμεναι ἀποφάσεις καὶ δὴ ἡ μὲν ἐκ τούτων προδικαστικὴ ὡς διαλαβοῦσα ἐν τῷ θέματι τῆς δι' αὐτῆς ταχθείσης πραγματογνωμοσύνης καὶ τὸν καθορισμὸν τοῦ βαθμοῦ τῆς ἀνικανότητος τοῦ ἐφεσιβλήτου, μὲ ἀποτέλεσμα οἱ πραγματογνώμονες νὰ καθορίσωσιν ἐν τῇ ὑπ' αὐτῶν συνταχθείσῃ ἐκθέσει πλήρη πρόσκαιρον ἀνικανότητα τούτου ἐπὶ διετίαν ἀπὸ τοῦ ἀτυχήματος καὶ μετὰ τὴν πάροδον ταύτης μερικὴν διαρκῆ τοιαύτην κατὰ ποσοστὸν 30%, ἡ δὲ ὁριστική, ὡς ἐπιδικάσασα τὴν διὰ πλήρη διαρκῆ ἀνικανότητα προβλεπομένην ἀποζημίωσιν, καίτοι, κατὰ τὴν δεσμευτικὴν κρίσιν τῶν πραγματογνωμόνων, ἡ ὁλικὴ ἀνικανότης τοῦ ἐφεσιβλήτου δὲν φέρεται ὑπερβᾶσα τὴν διετίαν, ἴνα, κατὰ τὴν προμνησθεῖσαν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 3 § 3 τοῦ νόμου 551/1915, θεωρηθῇ αὕτη ὡς διαρκής. Οὕτω ἡ ἐπὶ τοῦ ἀνωτέρω ἐσφαλμένου θέματος συνταχθεῖσα ἔκθεσις πραγματογνωμοσύνης καταλήγει εἰς συμπεράσματα, διὰ τὰ ὁποῖα δὲν ὑφίσταται ἰδία βάσις ἐν τῇ ἀγωγῇ. Ἀκολούθως τούτοις δέον ὅπως μεταρρυθμισθῶσιν αἱ ἐκκαλούμεναι ἀποφάσεις, κατὰ τὰ ἐν τῷ τρίτῳ καὶ ἕκτῳ λόγῳ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως ἀναφερόμενα, ὡς διεξοδικώτερον ἀναπτύσσονται ἐν ταῖς ὑποβληθείσαις προτάσεσι τοῦ ἐκκαλοῦντος, δι' ὧν προσβάλλονται ἡ μὲν πρώτη ὡς κακῶς καὶ παρανόμως διατάξασα ἀποδείξεις ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς ἀνικανότητος τοῦ ἐνάγοντος, ἡ δὲ δευτέρα ὡς κακῶς δεχθεῖσα πλήρη διαρκῆ ἀνικανότητα τούτου, ἐπιδικάσασα τὴν διὰ ταύτην προβλεπομένην ἀποζημίωσιν, μὲ τὴν παρατήρησιν ἐν σχέσει πρὸς τὸν τρίτον λόγον τῆς ἐφέσεως ὅτι ὑφισταμένου ἐν προκειμένῳ ζητήματος, διὰ τὴν λύσιν τοῦ ὁποίου ἀπαιτεῖται ἰδιάζου-

20 — 484
21 — 892
23 — 350
24 — 348
27 — 420
36 — 345
38 — 423
49 — 628
50 — 422
51 — 417
61 — 472
63 — 469
73 — 485
77 — 470
78 — 474
85 — 630
87 — 1282
102 — 1548
117 — 553
121 — 683
125 — 549
130 — 626
136 — 624
139 — 548
140 — 551
141 — 687
145 — 631
153 — 598
154 — 600
155 — 831
156 — 673
157 — 1038
158 — 1039
159 — 670
161 — 885
167 — 606
170 — 1281
171 — 603
172 — 671
194 — 828
195 — 889
196 — 830
197 — 893
198 — 604
200 — 956
201 — 1080
209 — 666
210 — 731
211 — 1085
218 — 734
219 — 742
221 — 1079
224 — 1083
230 — 875
231 — 672
232 — 872
233 — 667
240 — 1084
244 — 1478
245 — 862
251 — 827
255 — 735
269 — 952
270 — 948
271 — 732
272 — 729
280 — 949
292 — 822
295 — 1086
296 — 810
297 — 824
299 — 891
303 — 866
304 — 865
305 — 1016
306 — 1549
307 — 951
319 — 1086
320 — 1023
322 — 868
328 — 1151
346 — 870
348 — 861
350 — 874
372 — 1149
373 — 1025
374 — 1148
376 — 1484
377 — 1156
378 — 1018
380 — 1020
381 — 1153
392 — 1392
393 — 1396
394 — 1390
395 — 1394
413 — 1399
420 — 1545
421 — 1405
432 — 1412
433 — 1388
434 — 1411
442 — 1407
445 — 1391
455 — 1479
464 — 1524
466 — 1483
467 — 1546
468 — 1526
469 — 1475
489 — 1460
490 — 1456
495 — 1522

Προέδρου Άρείου Πάγου

154/1968 — 1518

Γ'. Έφετείων Άθηνών

990/1968 — 675

Δ'. Πρωτοδικείων

1. Άθηνών

1 9 6 7

1774 — 559
4563 — 434
6489 — 27
18555 — 352
19147 — 475
20499 — 9
21292 — 363
21736 — 737
22644 — 296
23396 — 429
23682 — 288
25544 — 297

1 9 6 8

1352 — 218
2363 — 1142
3414 — 1071
4004 — 557
4007 — 479
4008 — 482
4488 — 1341
4623 — 933
4857 — 946
4957 — 1534
5780 — 882
5807 — 616
6099 — 620
6436 — 1207
6496 — 1070
6621 — 744
7560 — 1147
9575 — 1134
9646 — 746
10279 — 929
10809 — 877
11008 — 1032
11439 — 1027
11577 — 1139
12552 — 1054
12573 — 1074
12809 — 1273
13123 — 1144
13417 — 1276
13991 — 1036
14537 — 1137
15424 — 1266
15510 — 1065
17055 — 1265
17548 — 1463
17829 — 1270
19019 — 1333
20106 — 1402
20306 — 1528

2. Άγρινίου

41/1967 — 225

3. Βεροίας

765/1968 — 1219

4. Δράμας

26/1968 — 678

5. Θεσσαλονίκης

1 9 6 7

2194 — 358
4043 — 354
6296 — 291
6712 — 618

1 9 6 8

2215 — 622
3359 — 1218

6. Κερκύρας

221/1967 — 614

σα ἐμπειρία καὶ γνῶσις τῆς ἰατρικῆς ἐπιστήμης (ἀνικανότης πρὸς ἐργασίαν ἐν τῷ ναυτικῷ ἐπαγγέλματι λόγῳ ψυχικῆς νόσου καὶ σχέσις αἰτίου καὶ ἀποτελέσματος τῆς νόσου ταύτης πρὸς τὸ ἐν τῇ ἀγωγῇ ἀναφερόμενον ἀτύχημα τοῦ ἐνάγοντος), ὀρθῶς κατ' ἀρχὴν διετάχθη ὑπὸ τῆς πρώτης τῶν ἐκκαλουμένων πραγματογνωμοσύνη διὰ τριῶν πραγματογνωμόνων ἐπὶ τοῦ ἐν λόγῳ θέματος, χωρὶς νὰ παρίσταται ἀνάγκη προσθέτου ἐπὶ τούτου ἐμμαρτύρου ἀποδείξεως, ἐφ' ὅσον ἡ γνωμοδότησις τῶν πραγματογνωμόνων, συνταχθεῖσα κατὰ τοὺς διαγεγραμμένους προσήκοντας τύπους, θὰ ἦτο ὑποχρεωτικὴ διὰ τὸ Δικαστήριον καὶ θὰ ἀπετέλει ὡς πρὸς τὸ δι' αὐτῆς ἀντιμετωπιζόμενον προκαταρκτικὸν ζήτημα τελείαν ἀπόδειξιν (ἄρθρον 298 τῆς Πολ. Δικονομίας). Ἐπὶ τούτοις δέον νὰ σημειωθῇ, ὅτι εἰ καὶ ὡς ἐκ περισσοῦ διετάχθη ὑπὸ τῆς ἀνωτέρω ἀποφάσεως καὶ ἐμμάρτυρος ἀπόδειξις ἐπὶ τοῦ ἐν λόγῳ θέματος, εἰς τρόπον ὥστε τὰ ἐναντία ἐν τῷ τρίτῳ λόγῳ τῆς ἐφέσεως ὑποστηριζόμενα νὰ καθίστανται καὶ ἀλυσιτελῆ. Μετὰ ταῦτα δέον ὅπως ἡ ὑπόθεσις διακρατηθῇ ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου τούτου πρὸς περαιτέρω ἔρευναν συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 780 τῆς Πολ. Δικονομίας.

Ἂν καὶ προκειμένου περὶ ζητήματος, ἡ λύσις τοῦ ὁποίου ἀπαιτεῖ ἰδιάζουσαν ἐμπειρίαν ἢ γνῶσιν ἰδιαιτέρας τέχνης ἢ ἐπιστήμης, τὸ Δικαστήριον δὲν δύναται νὰ ἀγνοήσῃ τὴν, κατὰ τὰ ἀνωτέρω, δεσμευτικὴν δι' αὐτὸ καὶ πλήρη ἀπόδειξιν ἀποτελοῦσαν, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 298 τῆς Πολ. Δικονομίας, πραγματογνωμοσύνην, δὲν ἐμποδίζεται ἐν τούτοις τοῦτο, ὅπως ἐξετάσῃ, ἐκτὸς τῶν ἐνδεχομένων ἀκυροτήτων καὶ ἀτελειῶν αὐτῆς, τοὺς ὅρους καὶ τὰ στοιχεῖα, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἔδει αὕτη κατὰ τὸ ἄρθρον 297 ἰδίας Δικονομίας νὰ διεξαχθῇ πρὸς ἐξασφάλισιν ἀκριβεστέρου καὶ ἀσφαλεστέρου πορίσματος, ἔχον τὴν ἐκ τοῦ ἄρθρου 172 τῆς Πολ. Δικονομίας ἀπορρέουσαν ἐξουσίαν, ὅπως διατάξῃ καὶ αὐτεπαγγέλτως τὴν ἀναγκαίαν διασάφησιν, συμπλήρωσιν ἢ καὶ ἐπανάληψιν αὐτῆς (Α.Π. 444/1960, ΕΕΝ 28, σελ. 56 - 57, Α.Π. 178/1911, Θέμ. ΚΒ', σελ. 465, Α.Π. 318/1910, Θέμ. ΚΑ', σελ. 614, *Κιτσικόπουλος*, ἐν Πολ. Δικονομίᾳ, ὑπ' ἄρθρα 172 § 25, 291 § 81 καὶ 298 § 42, 52 καὶ 60, *Ράμμος*, ἐν Glasson, Γ' § 715, σελ. 756, σημ. 3α). Ὅθεν, ἐφ' ὅσον ἐν προκειμένῳ ἡ ἀπὸ 26 Ἰανουαρίου 1966 ἔκθεσις τῶν διὰ τῆς πρώτης τῶν ἐκκαλουμένων ἀποφάσεων διορισθέντων πραγματογνωμόνων ἐστηρίχθη εἰς ἐσφαλμένον ἐν μέρει, κατὰ τὰ ἐν ἠγουμένῃ σκέψει, θέμα, καταλήξασα οὕτω οὐχὶ νομίμως εἰς συμπέρασμα διάφορον τῆς θεμελιούσης τὴν ἀγωγὴν βάσεως, ἐπὶ πλέον δὲ καὶ ἐν ὄψει τοῦ βασίμως ἐπικαλουμένου καὶ ὑπὸ τοῦ ἐκκαλοῦντος γεγονότος τῆς συντάξεώς της τὴν 26ην Ἰανουαρίου 1966 μὲ πρόβλεψιν πλήρους ἀνικανότητος τοῦ ἐνάγοντος διὰ τὸ ὅπερ μετήρχετο ναυτικὸν ἐπάγγελμα ἐπὶ ἱκανὸν μετὰ ταύτην χρόνον, ἤτοι μέχρι τῆς 7ης Ὀκτωβρίου 1966, ὅτε θὰ ἔληγεν ἡ ὑπὸ τῶν πραγματογνωμόνων προσδιοριζομένη διετία τῆς ἀνικανότητος ταύτης, εἰς τρόπον ὥστε καὶ ἐκ τοῦ λόγου τούτου νὰ προκύπτῃ ἀτέλεια τοῦ πορίσματος, καταλείπουσα ἀμφιβολίας ὡς πρὸς τὴν ἀκρίβειαν τούτου, χρήζοντος ἐντεῦθεν διασαφήσεως, τὸ Δικαστήριον κρίνει ἀναγκαίαν τὴν κατὰ τὰ ἐν τῷ διατακτικῷ εἰδικώτερον ὁριζόμενα ἐπανάληψιν τῆς πραγματογνωμοσύνης ταύτης, γενομένην ὑπὸ τῶν ἰδίων πραγματογνωμόνων (ἄνευ νέας ὁρκοδοσίας των, ἐφ' ὅσον ἐδόθη ἤδη τοιαύτη), συνῳδὰ ταῖς συνδεδυασμέναις διατάξεσι τῶν ἄρθρων 172, 249, 291, 293, 297 καὶ 298 τῆς Πολ. Δικονομίας, ἐπὶ τῷ τέλει τῆς, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἐν τῷ περὶ ταύτης θέματι διαλαμβανομένων προσηκόντων στοιχείων καὶ ὅρων, νομοτύπου συμπληρώσεως καὶ διευκρινίσεώς της, ἐπιφυλασσομένου ἅμα τοῦ Δικαστηρίου ὡς πρὸς τὴν ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἐκτιμήσεως τῶν ἀποδείξεων, ἣν ἀφορῶσιν οἱ λοιποὶ λόγοι τῆς ἐφέσεως, ὁριστικὴν κατ' οὐσίαν κρίσιν του ἐπὶ τῆς προκειμένης ὑποθέσεως.

7. Κοζάνης
114 — 936

8. Λαρίσης
92/1968 — 1466

9. Πειραιώς
1967
359 — 166
807 — 170
864 — 169
4747 — 19
1968
2801 — 1339
4508 — 1541

10. Σάμου
6/1968 — 609

11. Τρικάλων
24/1968 — 941

Ε'. Πρωτοδίκου Διαδικασία Ν. Γ'ΦΟΔ'

1. Αθηνών
1967
3590 — 1532
6489 — 27
7023 — 285
1968
251 — 428
1006 — 431
1419 — 555
1420 — 740
1798 — 740
2161 — 1215
2334 — 945
2336 — 932
2535 — 1147
2818 — 1146
2832 — 1474
2959 — 1068
2961 — 1078
3019 — 1069
3955 — 1335
4129 — 1216
4173 — 1271
4332 — 1397
4377 — 1278
4741 — 1408
4811 — 1473
5023 — 1533
5027 — 1471
5047 — 1468
5086 — 1540

2. Άρτης
11/1968 — 1222

3. Θηβών
70/1968 — 1469

4. Πειραιώς
1968
941 — 883
1300 — 1337

5. Τρικάλων
77/1967 — 437

ΣΤ'. Ειρηνοδικείων Ειρηνοδίκου Αθηνών
1968
219 — 1404
4244 — 1400

2. Ειρηνοδικείου Αθηνών
1967
3352 — 1513
4123 — 29

Ζ'. Πρωτοβαθμίου παρά τη Εργατική Εστία Επιτροπής επί των ενστάσεων
8/1968 — 366

Η'. Γνωμοδοτήσεις

1. Νομικού Συμβουλίου Κράτους
1967
άνευ άριθ. — 108
108 — 44
987 — 46
1091 — 137
1177 — 664
1341 — 109
1343 — 201
1412 — 960
1455 — 372
1968
132 — 1488
152 — 465
162 — 639
171 — 450
193 — 1355
214 — 833
248 — 640
324 — 572
379 — 1090
484 — 1161
502 — 1089
589 — 895
647 — 1091
694 — 1041
765 — 1040
941 — 1162
962 — 1233
1019 — 1294
1039 — 1353
1092 — 1353
1103 — 1354
1163 — 1385
1216 — 1513

2. Νομικού Συμβούλου Υπουργείου Εργασίας
1968
3 — 498
4 — 499
6 — 307
7 — 500
9 — 1489
227 — 748

3. Νομικού Συμβούλου Ι.Κ.Α.
44/1968 — 1489

Θ'. Εγκύκλιοι

1. Υπουργείου Δικαιοσύνης
1968
1 — 1182
2 — 1186
3 — 1187
4 — 1188
5 — 1189
7 — 1190

2. Υπουργείου Εργασίας
1968
76470 — 1100
87201 — 1101
88101 — 1101

3. Διοικήσεως Ι.Κ.Α.
1967
187 — 135
330 — 49
342 — 49
366 — 239
1968
5 — 448
54 — 571
79 — 959
89 — 638
124 — 1159
126 — 1161
179 — 1488
227 — 1489

Ι. Έγγρ. Αρχών

1. Υπουργείου Εργασίας
1967
7100 — 752
1968
1561 — 503
2071 — 504
39506 — 751
49344 — 1103
58129 — 750
58804 — 1104
59781 — 751
76316 — 1102
80414 — 1102
90663 — 1297
95712 — 1165
97219 — 1236
97502 — 1166
98569 — 1416
98875 — 1236
99723 — 1166
100712 — 1237
104981 — 1336
109800 — 1298
110235 — 1417
112914 — 1416
115573 — 1492
117052 — 1416
118994 — 1417
122572 — 1493
124852 — 504
141513 — 504
146699 — 503

2. Διοικήσεως Ι.Κ.Α.
1967
44258 — 134
162705 — 240

3. Οργανισμού Απασχολήσεως και Ασφαλίσεως Ανεργίας
1968
52 — 1293
53 — 1292

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΕΝΝΟΙΑ ΤΑΚΤΙΚΩΝ ΑΠΟΔΟΧΩΝ ΔΙ' ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΙΝ ΑΠΟΛΥΟΜΕΝΩΝ

«Δῶρα» δι' ἑορτὰς καὶ προσαύξησις ἀμοιβῆς δι' ἐργασίαν κατὰ Κυριακάς

Ἔννοια τακτικῶν ἀποδοχῶν μισθωτοῦ κατ' ἄρθρον 3 § 2 νόμου 2112/1920 καὶ ἄρθρον 5 § 1 Νόμου 3198/1955. ἐφαρμοζομένων καὶ προκειμένου περὶ καθορισμοῦ τῆς εἰς τοὺς ἐργάτας καὶ τεχνίτας ὀφειλομένης κατὰ τὸ Β.Δ. 16/18 Ἰουλίου 1920 ἀποζημιώσεως ἐν περιπτώσει καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας.—Τοιαῦται καὶ αἱ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας καταβαλλόμεναι πρόσθετοι ἀποδοχαί, ἐφ' ὅσον ἐδίδοντο τακτικῶς καὶ μονίμως ὡς συμβατικὸν ἢ νόμιμον ἀντάλλαγμα τῆς ἐργασίας.— Συνυπολογισμὸς καὶ τῶν κατ' ἔτος καταβαλλομένων δώρων ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς Χριστουγέννων καὶ Πάσχα καὶ τῆς δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 8900/1946 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως προσαυξήσεως τοῦ μισθοῦ δι' ἐργασίαν κατὰ Κυριακὰς καὶ νόμῳ ἐξαιρετέας ἡμέρας, ἐφ' ὅσον τοιαύτη ἐργασία παρείχετο τακτικῶς.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου, ὑπὸ τῆς ὁποίας ἀνηρέθη ἐν μέρει ἡ ὑπ' ἀριθ. 20968/1966 ἀπόφασις τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὑπῆρξε καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας ἐργάτου (φύλακος ἐργοστασίου) καὶ ἡ ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις ἀπησχολήθη ἐπὶ τῆς ἐννοίας τοῦ ὅρου «τακτικαὶ ἀποδοχαὶ» τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νόμου 2112/1920 διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῆς ἀποζημιώσεως τῶν μισθωτῶν ἐν περιπτώσει ἀπολύσεως.

Διὰ σειρᾶς ἀποφάσεων τοῦ Ἀρείου Πάγου (ἴδετε ΕΕΔ 20, 1455, 1502, ΕΕΔ 21, 907) ἔχει νομολογηθῆ, ὅτι καὶ τὰ ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς Χριστουγέννων καὶ Πάσχα παρεχόμενα εἰς τοὺς μισθωτοὺς διὰ τῶν ἐκάστοτε ἐκδιδομένων ὑπουργικῶν ἀποφάσεων «δῶρα» συμπεριλαμβάνονται μεταξὺ τῶν τακτικῶν ἀποδοχῶν αὐτῶν καὶ συνεπῶς πρέπει καὶ ταῦτα κατὰ τὴν εἰς τὴν περίπτωσιν ἀναλογίαν των νὰ συνυπολογίζωνται διὰ τὴν ἀποζημίωσιν ἕνεκεν ἀπολύσεως.

Ἐξ ἄλλου, ἔχει ἐπίσης νομολογηθῆ, ὅτι διὰ τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ νόμου 2112/1920 λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν καὶ ἡ προσαύξησις ἀμοιβῆς δι' ἐργασίαν κατὰ Κυριακάς, ὅταν ὄντως αὕτη παρέχεται ἐπιτρεπτῶς ὑπὸ τοῦ νόμου καὶ τακτικῶς (Α.Π. 11/1961, εἰσηγητὴς *Κ. Θανόπουλος*, ΕΕΔ 20, 209, Α.Π. 434/1963, εἰσηγητὴς *Κ. Ψιλόπουλος*, ΕΕΔ 22, 928, ἴδετε καὶ Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 25886/1966, εἰσηγητὴς *Ι. Πρεμέτης*, ΕΕΔ 26, 669).

Οὕτως ἀποφαίνεται καὶ ἡ νεωτέρα αὕτη ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις.

Περίπτωσις συνυπολογισμοῦ εἰς τὰς ἀποδοχὰς τοῦ μισθωτοῦ καὶ τῆς ἐξ 75% προσαυξήσεως ἀμοιβῆς του δι' ἐργασίαν κατὰ Κυριακὰς θὰ ὑπάρξῃ, ὅταν ἐκ τοῦ νόμου ἐπιτρέπηται ἡ παροχὴ ἐργασίας κατὰ ταύτας, διότι ἄλλως, κατὰ τὰ νομολογηθέντα (Α.Π. 537/1967, εἰσηγητὴς *Κ. Παπαϊωάννου*, ΕΕΔ 26, 1443), δὲν δικαιοῦται ὁ μισθωτὸς τῆς δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 8900/1946, ὡς ἠρμηνεύθη ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 25825/1951, ὑπουργικῆς ἀποφάσεως (ΕΕΔ 12, 388) προσαυξήσεως ἀμοιβῆς, τῆς ἀποφάσεως ἐφαρμοζομένης, ἐφ' ὅσον ἐπιτρεπτῶς παρέχεται ἡ ἐργασία (Α.Π. 508/1967, εἰσηγητὴς *Στ. Σταυρόπουλος*, ΕΕΔ 26, 1507).

Ἀρείου Πάγου 639/1967, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. Ν. Χαραλάμπης

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. Λ. Κανελλάκος

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Δ. Εὐαγγέλου, Γ. Παπασπύρου

Κατὰ τὴν ἔννοιαν τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 3 § 2 τοῦ νόμου 2112/1920 «περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων» καὶ τοῦ ἄρθρου 5 § 1 τοῦ νόμου 3198/1955 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας διατάξεων», αἵτινες ἐφαρμόζονται προκειμένου περὶ καθορισμοῦ καὶ τῆς εἰς ἐργάτας καὶ τεχνίτας ὀφειλομένης κατὰ τὸ Β.Δ. τῆς 16/18.7.1920 «περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ νόμου 2112 κλπ.» ἀποζημιώσεως ἐν περιπτώσει καταγγελίας τῆς συμβάσεως των ἐργασίας, ὡς τακτικαὶ ἀποδοχαί, βάσει τῶν ὁποίων καθορίζεται ἡ ἀποζημίωσις αὕτη, νοοῦνται καὶ αἱ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας καταβαλλόμεναι πρόσθετοι τοιαῦται, ἐφ' ὅσον ἐδίδοντο τακτικῶς καὶ μονίμως ὡς συμβατι-

Ι.' ΑΛΦΑΒΗΤΙΚΟΝ ΕΥΡΕΤΗΡΙΟΝ ΝΟΜΩΝ, ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΩΝ, ΥΠΟΥΡΓΙΚΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ, ΣΥΛΛΟΓΙΚΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ Κ.Α.Π.

Επεξήγησις κυριωτέρων συντετμημένων λέξεων: ά.δ. = 'Αγορανομική διάταξις· ά.δ.δ.δ. = 'Απόφασις Διοικητικού Διαιτητικού Δικαστηρίου· ά.δ.σ. Ι.Κ.Α. = 'Απόφασις Διοικητικού Συμβουλίου Ι.Κ.Α.· ά.δ. Ι.Κ.Α. = 'Απόφασις Διοικητού Ι.Κ.Α.· ά.υ. ή υ.ά. = 'Απόφασις Υπουργού δ.δ. = Βασιλικόν Διάταγμα· ν. = Νόμος· ν.δ. = Νομοθετικόν Διάταγμα· π.υ.σ. = Πράξις Υπουργικού Συμβουλίου· σ.σ.ε. = Συλλογική σύμβασις εργασίας.

Α

Αγγειοπλάσται. Βλ. λ. **Συλλογικαί συμβάσεις.**

Αγγελιόσημον. Πόρος 'Ενιαίου Δημοσιογραφικού 'Οργανισμού' ρύθμισις θεμάτων, Άρθρα 6, 11 ἐπ. ά.ν. 248/1967 σ. 112.

Αγροφυλακή. Καθορισμός αποδοχών οργάνων, δ.δ. 144/1968 σ. 378.

Άδεια μισθωτών. Μή συνυπολογισμός διά τό δώρον εορτών τού χρόνου άποχής έκ τής εργασίας, λόγω άδείας άνευ αποδοχών' συνυπολογισμός επιδόματος άδείας διά τό δώρον εορτών, υ.ά. 47800/1968 σ. 521, υ.ά. 146910/1968 σ. 1564.— Ειδικαί διατάξεις περιλαμβανόμεναι εις συλλογικάς συμβάσεις, διαιτητικάς αποφάσεις κ.λ.π. βλ. εις σελ. 317, 519, 718, 847, 907, 979, 1372, 1507.

Άδειαι εργασίας. Εις άλλοδαπούς έν επειγούση ανάγκη, ά.ν. 448 σ. 835.

Αδίκημα (ποιν.). Παραγραφή άξιοποίνων εγκλημάτων τινών, ά.ν. 379/1968 σ. 647.

Αεροπλάνων Κρατικόν Εργοστάσιον. Βλ. λ. **Συλλογικαί συμβάσεις** (Δημοσίου).

Αεροπορία. Εξαίρεσις τής κατά Κυριακήν καί νόμω έξαιρετέας εορτάς άργίας αναιρέσεως κατηγοριών τινων μισθωτών επί σχέσει εργασίας ιδιωτικού δικαίου, απασχολουμένων παρά τή Ε.Β.Α., ύ.ά. 2751/1968 σ. 258.— 'Ομοίως τού εργατοτεχνικού καί υπηρετικού προσωπικού τής 142 Πτέρυγος 'Αεροπορικού 'Ελέγχου τής Ε.Β.Α., ύ.ά. 30187/1968 σ. 838. Βλ. καί λ. **Συλλογικαί συμβάσεις** (Δημοσίου). Τροποποιήσεις καί συμπλήρωσις διατάξεων τού ὑπ' ἀριθ. 571/1963 βασ. διατάγματος περί συστάσεως Ταμείου 'Επικουρικής 'Ασφαλίσεως Προσωπικού 'Αεροπορικών 'Επιχειρήσεων, δ.δ. 385/1968 σ. 900. Διόρθωσις ημαρτημένων σ. 983.— Συνταξιοδοτήσις προσωπικού έδάφους 'Αεροπορικών επιχειρήσεων, μή υπαγομένου εις τάς διατάξεις τού ὑπ' ἀριθ. 7/1965 βασιλικού διατάγματος κ.λ.π., δ.δ. 649/1968 σ. 1307.

Αἴτησις ἀκυρώσεως. 'Αναστολή έν μέρει ισχύος Δ'/1967 συντακτικής πράξεως' περιπτώσεις επιτρεπτού προσφυγής ή αἰτήσεως ἀκυρώσεως, ύ.ά. 204/1967 σ. 50.

Ακροπωλεῖα. Κεντρικής 'Αγοράς' καθορισμός ωρών ανοίγματος καί κλεισίματος, ύ.ά. 133560/1968 σ. 1495.

Αλιεργάται. Βλ. λ. **Συλλογικαί συμβάσεις.**

Αλιευτικαί 'Οργανώσεις. Συνεταιρισμοί. Τροποποίησις καί συμπλήρωσις ά.ν. 65/1967, 116/1967 καί 246/1967' λήξις θητείας ή συμβάσεων προσφορᾶς ὑπηρεσιῶν, ά.ν. 283/1968 σ. 309.

Αλλοδαποί. 'Εξαιρέσεις έκ τής ασφαλίσεως Ι.Κ.Α. κλπ. 'Ασφαλιστικών 'Οργανισμών καί 'Οργανισμών Κοινωνικής Πολιτικής άλλοδαπών, απασχολουμένων εἰς 'Οργανώσεις 'Αμερικανικού Συμβουλίου 'Εθελοντικών 'Οργανώσεων, δ.δ. 751/1968 σ. 1495.— Χορήγησις άδειας εργασίας εἰς άλλοδαπούς έν επειγούση ανάγκη, ά.ν. 448/1968 σ. 835.— Θέματα αφορώντα εἰς τό άλλοδαπόν προσωπικόν τῶν 'Οργανώσεων τού ν.δ. 1286/1949, ά.ν. 455/1968 σ. 835.— Δώρον εορτών τῶν ἐν άλλοδαπῇ δημοσίων υπαλλήλων, ύ.ά. 297134/1967 σ. 50.

Αμερικανικόν Συμβούλιον 'Εθελοντικῶν 'Οργανώσεων. Βλ. λ. **'Αλλοδαποί.**

Αλλαντοποιεῖα. Βλ. λ. **Συλλογικαί συμβάσεις.**

Αμύλου εργατοτεχνῖται. Βλ. λ. **Συλλογικαί συμβάσεις.**

Ανάκλησις. Χρόνος ανακλήσεως παρανόμων διοικητικών πράξεων, ά.ν. 261/1968 σ. 192.

Ανάπαυσις. Βλ. λ. **Κυριακή, 'Εορταί, Ὧραι εργασίας** καί ειδικαί διατάξεις εἰς σελ. 258, 315, 589, 1253.

Ανάπηροι. Μισθός θεραπαινίδων, ἄρθρον 4 ά.ν. 315/1968 σ. 456.

Αναπροσαρμογή. Κατωτάτων καί ανωτάτων ορίων αποζημιώσεως ἐξ εργατικού ατυχήματος, ύ.ά. 20240/1968 σ. 456.

Ανελκυστήρων ὁδηγοί. Βλ. λ. **Συλλογικαί συμβάσεις.**

Ανεργίας 'Οργανισμός. Επέκτασις ασφαλίσεως ανεργίας εἰς τό προσωπικόν Σταθμών 'Ελέγχου E/W καί E/S τού Γ.Ε.Α. καί εἰς τούς δημοτικούς καί κοινοτικούς εἰσπράκτορας, ύ.ά. 41924/1968 σ. 710.— 'Ομοίως εἰς τό προσωπικόν τῶν παρά τῷ 'Υπουργείῳ Γεωργίας Τ.Ε.Β. Τ.Ο.Ε.Β. καί Γ.Ο.Ε.Β., τό απασχολούμενον εκτός ασφαλιστικής περιοχής, ύ.ά. 97328/1968 σ. 1240.

Άνεργοι. Συμπλήρωσις καί επέκτασις άποφάσεως 'Υπουργού 'Εργασίας περί διαδικασίας τοποθετήσεως άνέργων εἰς εργασίας, ύ.ά. 53909/1968 σ. 838.

Ανθοπωλεῖα. Βλ. λ. **Ὧραι εργασίας.**

Ανθυγιεινή εργασία. Βλ. λ. **'Επιδόματα.**

Ανώνυμοι 'Εταιρεῖαι. Βλ. λ. **Συλλογικαί συμβάσεις** (Γραφείων).

Απογραφή. 'Απογραφή καί εκπαίδευσις ἐν τῇ ἐμπορικῇ ναυτικῇ, ά.ν. 373/1968 σ. 579.

Αποδοχαί. Βλ. καί λ. **Συλλογικαί συμβάσεις, 'Επιδόματα, Δῶρον εορτῶν.** 'Αποδοχαί δημοσίων υπαλλήλων, πολιτικών καί στρατιωτικών, καί υπαλλήλων νομικών προσώπων δημοσίου

ΙΑΤΡΟΙ

ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΙΣ ΙΑΤΡΩΝ ΔΙ' ΑΠΟΛΥΣΙΝ ΕΝΕΚΕΝ ΠΟΛΥΘΕΣΙΑΣ

Τίνες καταλαμβάνονται ὑπὸ τῆς διατάξεως τοῦ Ν.Δ. 3623/1956

Ἀπαγόρευσις εἰς τοὺς ἰατροὺς νὰ κατέχουν πλείονας τῆς μιᾶς θέσεως καὶ ἐξαιρέσεις.—Ἀποζημίωσις τῶν ἀπολυομένων κατ' ἐφαρμογὴν τῶν περὶ πολυθεσίας διατάξεων.—Ἐφαρμογὴ ὄχι μόνον διὰ τοὺς κατὰ τὴν ἔναρξιν ἰσχύος τοῦ Ν.Δ. 3319/1955 ὑπηρετοῦντας πολυθεσίτας ἰατροὺς, ἀλλὰ καὶ διὰ τοὺς μετέπειτα καθισταμένους τοιούτους.

Κατ' ἄρθρον 4 § 2 τοῦ ν.δ. 3623/1956, ὡς συνεπληρώθη διὰ τοῦ ἄρθρου 17 § 4 τοῦ νόμου 3796/1957, «ἰατροί, ὑπηρετοῦντες εἰς Ὀργανισμούς, ἐπιχειρήσεις καὶ ἐν γένει πάσης φύσεως Νομικὰ Πρόσωπα, ἀπαλλασσόμενοι τῶν καθηκόντων των λόγῳ καταργήσεως θέσεως ἢ ἀποχωροῦντες τῆς θέσεώς των λόγῳ ὑγείας, ἢ τέλος ἀπολυόμενοι τῆς θέσεώς των διὰ μονομεροῦς λύσεως τῆς συμβάσεως ἢ κατ' ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων περὶ πολυθεσίας, δικαιοῦνται ἀποζημιώσεως συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 2112/1920, ὡς ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως.

Διὰ τοῦ ἄρθρου 4 § 5 ν.δ. 4111/1960 (ΕΕΔ 19, 1289) ὡρίσθη, ὅτι ἡ ἀποζημίωσις εἶναι ἴση μὲ τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ ἄρθρου 94 τοῦ ν.δ. 3026/1954 «περὶ Κώδικος τῶν Δικηγόρων», ὡς νῦν ἰσχύει τοῦτο.

Εἰς τὰς ἀνωτέρω διατάξεις ὑπάγονται οἱ ἰατροί, ἀδιαφόρως τῆς φύσεως τῆς σχέσεως αὐτῶν ὡς ἰδιωτικοῦ ἢ δημοσίου δικαίου. (Α.Π. 524/1961, εἰσηγητὴς *Γ. Χατζηδάκης*, ΕΕΔ 20, 1387, ἔνθα καὶ λοιπὴ νομολογία τοῦ Ἀρείου Πάγου).

Τὸ ζήτημα, τὸ ὁποῖον ἀπησχόλησε τὸν Ἄρειον Πάγον, ὑπὸ τῆς ἀποφάσεως τοῦ ὁποίου ἐπεκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 922/1966 ἀπόφασις τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν, εἶναι, ἂν αἱ διατάξεις αὗται ἔχουν ἐφαρμογὴν καὶ διὰ τοὺς μετὰ τὸν νόμον 3319/1955 ὑπηρετοῦντας πολυθεσίτας ἢ μόνον εἰς τοὺς κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἰσχύος του ὑπηρε-

---

κὸν ἢ νόμιμον ἀντάλλαγμα τῆς παρασχεθείσης ἐργασίας. Ἐπομένως συνυπολογίζονται τά τε ὀφείλει ὑπουργικῶν ἀποφάσεων, ἐκδιδομένων δυνάμει τοῦ διὰ τοῦ νόμου 1901/1951, κυρωθέντος καὶ δι' ἄρθρου 42 τοῦ νόμου 3239/1955 διατηρηθέντος ἐν ἰσχύϊ ἀ.ν. 1771/1951, κατ' ἔτος καταβαλλόμενα δῶρα ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τῶν Χριστουγέννων καὶ τοῦ Πάσχα καὶ ἡ κατὰ τὰς ὑπ' ἀριθ. 8900/1946 καὶ 25825/1951 ἀποφάσεις τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας ἐξ 75% προσαύξησις τοῦ μισθοῦ δι' ἐργασίαν κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ νόμῳ ἐξαιρετέας ἑορτάς, ἐφ' ὅσον τοιαύτη ἐργασία παρείχετο τακτικῶς.

Ἡ ἀναιρεσιβαλλομένη ἀπόφασις, καίτοι, κατ' ἀνέλεγκτον περὶ πραγμάτων κρίσιν, ἐδέχθη, ὡς δείκνυται ἐκ τῶν τρίτης καὶ ἕκτης αἰτιολογιῶν της, ὅτι ὁ ἀναιρεσείων κατὰ τὸ ἀπὸ 1.1.1961 μέχρι 13.12.1965 χρονικὸν διάστημα, καθ' ὃ παρέσχε τὰς ὑπηρεσίας του ὡς φύλαξ τοῦ ἐργοστασίου τῆς ἀναιρεσιβλήτου, ἔλαβε τὰ δῶρα τῶν ἐνδιαμέσων ἑορτῶν Χριστουγέννων καὶ Πάσχα, εἰργάσθη δὲ καθ' ἁπάσας τὰς Κυριακὰς καὶ λοιπὰς ἑορτασίμους ἡμέρας, δικαιούμενος προσαυξήσεως τοῦ κατὰ τὰς ἡμέρας ταύτας μισθοῦ του ἐξ 75%, ἣν καὶ ἐπεδίκασε, καθώρισε τὴν ὀφειλομένην τῷ ἀναιρεσείοντι λόγῳ καταγγελίας τῆς συμβάσεώς των ἐργασίας ἀποζημίωσιν ὀφείλει τοῦ κατὰ τὴν οἰκείαν συλλογικὴν σύμβασιν καταβλητέου ἡμερομισθίου, χωρὶς νὰ ὑπολογίσῃ, καθ' ἃ ἐκ τῆς τεταρτης αἰτιολογίας αὐτῆς προκύπτει, τὴν ἐκ τῶν ὡς ἄνω προσθέτων παροχῶν ἐπαύξησιν τούτου. Οὕτως ἀποφηναμένη, ψευδῶς ἡρμήνευσε καὶ ἐσφαλμένως ἐφήρμοσε τὰς ἀνωτέρω οὐσιαστικοῦ περιεχομένου διατάξεις καὶ ἀναιρετέαν ἑαυτὴν ἐν μέρει κατέστησε κατ' ἄρθρον 807, ἐδάφ. 17, Πολ. Δικονομίας καὶ τὸν δάσιμον περὶ τούτου πρῶτον λόγον τοῦ ἀναιρετηρίου, ὅστις καὶ μόνον ἐρευνᾶται μετὰ τὴν ἀπὸ τῶν λοιπῶν ἐπ' ἀκροατηρίῳ παραίτησιν τοῦ ἀναιρεσείοντος.

δικαίου, ά.ν. 274/1968 σ. 242.— Τροποποίησις καὶ συμπλήρωσις τούτων, ά.ν. 315/1968 σ. 453. —Τροποποίησις ά.ν. 177/1967 περὶ συμπληρώσεως καὶ ἑρμηνείας ά.ν. 5/1967 περὶ καθορισμοῦ ἀποδοχῶν μελῶν Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ περὶ ἀποδοχῶν γενικῶν γραμματέων Ὑπουργείων, ά.ν. 269/1968 σ. 248.— Καθορισμὸς ἀποδοχῶν ὀργάνων Ἀγροφυλακῆς, ὑ.δ. 144/1968 σ. 378.— Καθορισμὸς ἀποδοχῶν προσωπικοῦ Σ.Ε.Κ., ὑ.δ. 211/1968 σ. 505.— Ἀποδοχαὶ τῶν ἐπὶ τὰ ὅπλα ἀνακαλουμένων ἐξ ἐφεδρείας δημοσίων ὑπαλλήλων κλπ., ὑ.δ. 604/1968 σ. 1494.— Καθορισμὸς ἐλαχίστων ὁρίων μισθῶν καὶ λοιπῶν ὅρων ἐργασίας κατηγοριῶν τινων μισθωτῶν, ά.ν. 435/1968 σ. 752.

Ἀποζημίωσις. Ἀναπροσαρμογὴ ἀποζημιώσεων ἐξ ἐργατικῶν ἀτυχημάτων, ὑ.ἀ. 20240/1968 σ. 456.

Ἀπολύσεις. Βλ. λ. **Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας. Ὑπάλληλοι δημόσιοι.**

Ἀπορρυπαντικῶν ἐργάται. Βλ. λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις.**

Ἀρβυλοτεχνῖται. Δώρων ἑορτῶν, ὑ.ἀ. 47800/1968 σ. 521, ὑ.ἀ. 146910/1968 σ. 1564. Βλ. καὶ λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις.**

Ἀργίαι. Βλ. λ. **Ἑορταί. Κυριακή. Ὧραι ἐργασίας.**

Ἀρτεργάται - Ἀρτοποιεῖα - Ἀρτουπάλληλοι. Βλ. καὶ λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις.** Δώρων ἑορτῶν, ὑ.ἀ. 47800/1968 σ. 521, ὑ.ἀ. 146910/1968 σ. 1564.— Τροποποίησις καὶ συμπλήρωσις ὑπ' ἀριθ. 20023/19/1954 ἀποφάσεως περὶ κανονισμοῦ ὡρῶν ἐργασίας ἐν τοῖς ἀρτοποιείοις, ὑ.ἀ. 143400/1968 σ. 256.— Συμπλήρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 20023/1954 ἀποφάσεως περὶ κανονισμοῦ ὡρῶν ἐργασίας εἰς ἀρτοποιεῖα, ὑ.ἀ. 71619/1968 σ. 963.

Ἀσβεστοποιοί. Βλ. λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις.**

Ἀσθένεια. Βλ. καὶ λ. **Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις. Ναυτικοί.** Δώρων ἑορτῶν τῶν ἐν καταστάσει ἀσθενείας, ὑ.ἀ. 47800/1968 σ. 521, ὑ.ἀ. 146910/1968 σ. 1564.

Ἀστικῶν Συγκοινωνιῶν Ὀργανισμός. Βλ. λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις.**

Ἀστυνομία. Τροποποίησις καὶ συμπλήρωσις διατάξεων, ἀφορωσῶν τὸ Σῶμα Ἀστυνομίας Πόλεων, ά.ν. 318/1968 σ. 455.

Ἀσφάλεια δημοσία. Ἐφαρμογὴ διατάξεων ἄρθρου 7 ν.δ. 4234/1962 καὶ ἐπὶ προσωπικοῦ ὀργανισμῶν, ἐπιχειρήσεων καὶ ἡμιεταλλεύσεων κοινῆς ὠφελείας, ὑ.ἀ. 16156/1968 σ. 1563.

Ἀσφάλεια - Ὑγιεινή. Βλ. λ. **Ὑγιεινὴ - Ἀσφάλεια.**

Ἀσφάλισις. Βλ. καὶ λ. **Γεωργικαὶ Ἀσφαλίσεις, Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις, Ταμεῖα.** Ἐκτασις ἰσχύος διατάξεων ἐργατικῆς καὶ κοινωνικῆς ἀσφαλιστικῆς νομοθεσίας ἐφ' ὡρισμένων κατηγοριῶν μισθωτῶν, ν.δ. 20/1968 σ. 1555.— Κοινωνικὴ ἀσφάλισις καλλιτεχνῶν Ἑλλάδος, ὑ.δ. 271/1968 σ. 897.— Συμπλήρωσις ν.δ. 4593/1966 περὶ κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως τῶν λογοτεχνῶν καὶ καλλιτεχνῶν, ά.ν. 532/1968 σ. 1239.

Ἀσφαλιστικαὶ ἐπιχειρήσεις. Ὅρια ἁμοιβῆς προσωπικοῦ, ὑ.δ.δ. 13/1968 σ. 780.

Ἀτμοπλοϊκαὶ ἐπιχειρήσεις. Βλ. λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις.**

Ἀτομικῆς Ἐνεργείας Ἐπιτροπή. Ἔγκρισις γενικοῦ κανονισμοῦ καταστάσεως προσωπικοῦ, ὑ.ἀ., 322/1968 σ. 1369.

Ἀτυχήματα. Βλ. λ. **Ἐργατικὰ ἀτυχήματα, Ναυτικοί.**

Αὐτοεξυπηρετήσεως καταστήματα. Βλ. λ. **Ὧραι ἐργασίας.**

Αὐτοκίνητα. Προσωρινὴ αὔξησις δικαιώματος ἐκνιήσεως ἐπιβατηγῶν αὐτοκινήτων Δ.Χ. πρὸς κάλυψιν δώρου ἑορτῶν ὁδηγῶν, ὑ.ἀ. 210692/1967 σ. 56.— Ἀγορὰ δώρων ἑορτῶν ὁδηγῶν, ὑ.ἀ. 47800/1968 σ. 521, ὑ.ἀ. 146910/1968 σ. 1564.— Τροποποίησις καὶ συμπλήρωσις διατάξεων περὶ κανονισμοῦ ὡρῶν ἐργασίας προσωπικοῦ ἀστικῶν λεωφορείων αὐτοκινήτων, εἰς ἃ ὑφίστατο διπλῆ φυλακή, ὑ.δ. 134/1968 σ. 310.— Κανονισμὸς ὡρῶν ἐργασίας ὑπαλληλικοῦ καὶ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ ἁπάντων τῶν ἀστικῶν Κ.Τ.Ε.Λ., ὡς καὶ ὑπεραστικῶν, ἀνεξαρτήτως ὑπάρξεως ἁπλῆς ἢ διπλῆς φυλακῆς, ὑ.ἀ. 174/1968 σ. 455.— Τροποποίησις καὶ συμπλήρωσις ὑ.δ. 25.6/6.8.1956 περὶ ἐκδόσεως Κανονισμοῦ προσωπικοῦ Κοινῶν Ταμείων Εἰσπράξεων Λεωφορείων Αὐτοκινήτων κλπ., ὑ.δ. 235/1968 σ. 519.— Ἐπέκτασις διατάξεων ά.ν. 283/1968 καὶ εἰς τὰ νομικὰ πρόσωπα ἰδιωτικοῦ δικαίου α) Ε.Κ.Τ.Ε.Λ., β) Κ.Τ.Ε.Λ. γ) Κ.Τ.Ε.Τ.Α., δ) Ο.Α.Σ.Θ., ε) Α.Σ.Π.Α., ὑ.δ. 459/1968 σ. 962.— Ἐπέκτασις ἀσφαλίσεως ἀνεργίας εἰς προσωπικὸν Κ.Τ.Ε.Λ., ἀπασχολούμενον ἐκτὸς ἀσφαλιστικῆς περιοχῆς τοῦ Ι.Κ.Α., ὑ.ἀ. 47767/1968 σ. 1178.— Ὅρια ἁμοιβῆς ὁδηγῶν τουριστικῶν λεωφορείων αὐτοκινήτων ἐπαλλαγὴ περιοχῆς Ἀθηνῶν - Πειραιῶς, ὑ.δ.δ. 5/1968 σ. 589.— Τροποποίησις Κανονισμοῦ ἀσφαλίσεως Ι.Κ.Α. ἀσφάλισις προσώπων ἀπασχολουμένων εἰς αὐτοκίνητα Κοινῶν Ταμείων ἢ συναφῶν Ὀργανισμῶν καὶ προσωπικοῦ τῶν αὐτῶν Ὀργανισμῶν, ὑ.ἀ. 131808/1967 σ. 123.

Β

Βαρελοποιοί - Βαφεῖα - Βενζίνης πρατήρια. Βλ. λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις.**

Βιομηχανίαι - Βιοτεχνίαι. Βλ. καὶ λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις, Ταμεῖα** καὶ τὰ κατ' ἰδίαν θέματα εἰς τὰς οἰκείας λέξεις. Ἐπιφυλακὴ ἐργασίας εἰς βιομηχανίας καὶ ἐπιχειρήσεις κοινῆς ὠφελείας, ά.ν. 436/1968 σ. 752.— Τρόπος τῆς κατὰ Κυριακὴν ἐργασίας βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων καὶ ἐργασιῶν καθ' ἃς χρόνον ἐφίστανται περιορισμοὶ εἰς κατανάλωσιν ἠλεκτρικοῦ ρεύματος, ὑ.ἀ. 128778/1967 σ. 57.

Βοηθοὶ οἰκιακοί. Εἰσφορὰ δι' ἀσφάλισιν, ὑ.ἀ. 9884/1968 σ. 314.

Βόθρων ἐκκένωσις. Βλ. λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις.**

Βουλή. Τροποποίησις τῶν περὶ μισθολογίου διατάξεων τῶν ὑπαλλήλων Βουλῆς, ἄρθρον 2 ά.ν. 315/1968 σ. 456.

Βυρσοδεψεῖα. Κανονισμὸς ὑγιεινῆς καὶ ἀσφαλείας ἐργαζομένων, ὑ.δ. 562/1968 σ. 1301.

τοῦντας, ὡς ὑποστήριξε τὸ ἀναιρεσεῖον Ι.Κ.Α.

Ἀρείου Πάγου 539/1967, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ν. Χαραλάμπης**

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Στ. Σταυρόπουλος**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Ἰακωμάκης, Δ. Καλομοίρης

Διὰ μὲν τῆς διατάξεως τῶν παραγράφων 1 καὶ 3 τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ νόμου 3319/1955 περὶ συμπληρώσεως τοῦ Κώδικος ἀσκήσεως ἰατρικοῦ ἐπαγγέλματος ὡρίσθη, ὅτι ἀπαγορεύεται εἰς τοὺς ἰατροὺς νὰ κατέχουν πλείονας τῆς μιᾶς θέσεως, δι' ἣν ὡς ἐφόδιον ἀπαιτεῖται τὸ πτυχίον τῆς ἰατρικῆς, κατ' ἐξαίρεσιν ὅμως δύνανται οἱ ἰατροὶ νὰ καταλάβουν καὶ ἑτέραν θέσιν, ἐφ' ὅσον δὲν ὑπάρχουν εἰς τὴν περιφέρειαν, ἔνθα ἐξασκοῦν τὸ ἐπάγγελμα, ἄλλοι ἰατροὶ διὰ τὴν κατάληψιν τῆς θέσεως ἢ οἱ ὑπάρχοντες ἀποποιοῦνται ἢ δὲν ἔχουν τὰ νόμιμα προσόντα (οὕτω καὶ παράγραφος 4 ἐδ. 7 καὶ 8 τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ νόμου 3796/1957), διὰ δὲ τῆς παραγράφου 4 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν.δ. 4111/1960, ὅτι Ὀργανισμοί, Ἱδρύματα κλπ., διατηροῦντα ἰατρούς, οἵτινες κατέχουν, παρὰ τὰς κειμένας ἀπαγορευτικὰς διατάξεις, καὶ δευτέραν θέσιν, ὑποχρεοῦνται εἰς ἀπόλυσιν αὐτῶν, εὐθὺς ὡς εἰδοποιηθοῦν πρὸς τοῦτο ὑπὸ τοῦ οἰκείου Ὑγειονομικοῦ Κέντρου ἢ τοῦ Ἰατρικοῦ Συλλόγου. Περαιτέρω, κατὰ τὴν παράγραφον 2 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν.δ. 3623/1956 περὶ καθορισμοῦ κατωτάτων ὁρίων ἰατρικῆς ἀμοιβῆς καὶ συνθηκῶν ἐργασίας τῶν ἰατρῶν, ὡς συνεπληρώθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 17 § 4 τοῦ ν. 3796/1957, ἰατροί, ὑπηρετοῦντες εἰς Ὀργανισμούς, ἐπιχειρήσεις καὶ εἰς πάσης φύσεως Νομικὰ Πρόσωπα, ἀπαλλάσσονται τῶν καθηκόντων, λόγῳ καταργήσεως θέσεως, ἢ ἀποχωροῦντες τῆς θέσεως αὐτῶν, λόγῳ ὑγείας, ἢ ἀπολυόμενοι τῆς θέσεώς των διὰ μονομεροῦς λύσεως τῆς συμβάσεως ἢ κατ' ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων περὶ πολυθεσίας, δικαιοῦνται ἀποζημιώσεως, συμφώνως πρὸς τὸν νόμον 2112/1920, ἥτις ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 4 § 5 τοῦ ν.δ. 4111/1960 ὡρίσθη ἴση πρὸς τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ ἄρθρου 94 τοῦ ν.δ. 3026/1954 περὶ Κώδικος Δικηγόρων.

Ἐκ τῆς διατυπώσεως καὶ τοῦ σκοποῦ τῆς ἄνω διατάξεως τοῦ ν.δ. 3623/1956, ἥτις τεθεῖσα μετὰ διετίαν καὶ πλέον ἀπὸ τῆς διὰ τοῦ ν. 3319/1955 θεσπισθείσης ἀπαγορεύσεως τῆς πολυθεσίας καὶ ἐπὶ ἰατρῶν, δὲν ποιεῖται διάκρισιν μεταξὺ τῶν κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου 3319/1955 ὑπηρετούντων πολυθεσιτῶν ἰατρῶν καὶ τῶν μετέπειτα καθισταμένων τοιούτων, σαφῶς συνάγεται, ἂν συνδυασθῇ αὐτὴ καὶ πρὸς τὰς παρατεθείσας ἀνωτέρω διατάξεις, ὅτι ἀφορᾷ τοὺς ὁποτεδήποτε μετὰ τὸν νόμον 3319/1955 καταλαβόντας πλείονας τῆς μιᾶς ἰατρικῆς θέσεως, ἀρκεῖ νὰ συνέτρεχον αἱ νόμιμοι προϋποθέσεις διὰ τὴν κατάληψιν καὶ τῆς δευτέρας θέσεως, ἤτοι ἐφ' ὅσον δὲν ὑπῆρχον εἰς τὴν περιφέρειαν, περὶ ἧς πρόκειται, ἄλλοι ἰατροὶ ἢ οἱ ὑπάρχοντες δὲν εἶχον τὰ προσόντα κατὰ νόμον ἢ δὲν ἐζήτησαν νὰ διορισθοῦν. Ὅθεν, ἐφ' ὅσον ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ἐδέχθη ἀνελέγκτως, ὅτι ὁ ἀναιρεσίδικος, κατέχων καὶ ἑτέραν ἰατρικὴν θέσιν (τοῦ σχολιάτρου) καὶ προσληφθεὶς κατὰ τὸ 1961 ὡς θεραπευτὴς παρὰ τῷ ἐν Ἀταλάντῃ Ὑποκαταστήματι τοῦ Ι.Κ.Α. κατόπιν βεβαιώσεως τοῦ Ἰατρικοῦ Συλλόγου Φθιώτιδος ὅτι δὲν ὑπῆρχεν ἕτερος ἰατρός, ἐπιθυμῶν νὰ καταλάβῃ τὴν θέσιν ταύτην, ἀπελύθη τὸ 1963, ὅτε ὑπεβλήθη δήλωσις ἑτέρου ἰατροῦ, ἐπιθυμοῦντος νὰ διορισθῇ παρὰ τῇ ὡς ἄνω Ὑπηρεσίᾳ, κατ' ὀρθὴν ἑρμηνείαν καὶ ἐφαρμογὴν τῶν διαληφθεισῶν διατάξεων οὐσιαστικοῦ περιεχομένου ἔκρινεν ἀκολούθως, ὅτι ὁ ὑπὸ τὰς ἐκτεθείσας συνθήκας ἀπολυθεὶς δικαιοῦται τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ ἄρθρου 94 τοῦ ν.δ. 3026/1954 καὶ ἐπεδίκασε τὸ ἐν αὐτῇ ποσὸν κατὰ παραδοχὴν τῆς ἀγωγῆς, ὁ δὲ ἐναντίος μοναδικὸς λόγος ἀναιρέσεως τυγχάνει ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος.

Διόρθωσις ἡμαρτημένων σ. 1383.

Γ

Γαλακτοπῶλαι. Πλανόδιοι Πατρῶν· καθιέρωσις ἑορτολογίου, ὑ.ἀ. 79973/1967 σ. 129. Βλ. καὶ λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις.**

Γεωπόνοι. Βλ. λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις.**

Γεωργικαὶ Ἀσφαλίσεις. Τροποποίησις Κανονισμοῦ καταστάσεως διοικητικοῦ προσωπικοῦ Ο.Γ.Α., ὑ.ἀ. 288958/1967 σ. 123.

Γεωργικαὶ Συνεταιριστικαὶ Ὀργανώσεις. Βλ. λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις.**

Γεωτρύπανα. Βλ. λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις.**

Γραφεῖα Βλ. λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις.**

Γυναῖκες. Ἀναστολὴ διατάξεων, ἀπαγορευουσῶν νυκτερινὴν ἐργασίαν γυναικῶν, ὑ.ἀ. 123571/1967 σ. 56. Συμπλήρωσις ταύτης, ὑ.ἀ. 126102/1967 σ. 57.

Δ

Δενδροανθοκηπουροί. Βλ. λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις** (Δήμων).

Δῆμοι - Κοινότητες. Βλ. καὶ λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις.** Ἐπέκτασις ἀσφαλίσεως ἀνεργίας εἰς δημοτικοὺς καὶ κοινοτικοὺς εἰσπράκτορας, ὑ.ἀ. 41924/1968 σ. 710.— Ἀπασχολούμενοι εἰς δημοτικά, κοινοτικὰ ἔργα· ζιγκιστὰ δημοτικῶν στατήρων· δῶρον ἑορτῶν, ὑ.ἀ. 47800/1968 σ. 521, ὑ.ἀ. 146910/1968 σ. 1564.

Δημοσία Ἐπιχείρησις Ἠλεκτρισμοῦ. Βλ. λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις.**

Δημοσιογράφοι. Βλ. λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις** (Τύπου).

Δημοσιογραφικὸς Ὀργανισμός. Σύστασις Ἐνιαίου Δημοσιογραφικοῦ Ὀργανισμοῦ Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως καὶ Περιθάλψεως καὶ ἄλλαι τινὲς διατάξεις, ἀ.ν. 248/1967 σ. 112.

Δημόσιον. Βλ. καὶ λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις, Ὑπάλληλοι δημόσιοι, Ὑπουργεῖα.** Ὀρθολογιστικὴ κατανομὴ πάσης φύσεως ἐκτάκτου καὶ ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου προσωπικοῦ Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν καὶ νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου καὶ ἀντικατάστασις διατάξεων τινων τοῦ ἀ.ν. 196/1967, ἀ.ν. 222/1967 σ. 120.— Ρύθμισις θεμάτων τοποθετήσεως κλπ. ὑπηρετούντος παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ Ἐσωτερικῶν προσωπικοῦ ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, ἀ.ν. 250/1967 σ. 121.— Καθορισμὸς ἀποδοχῶν ὀργάνων Ἀγροφυλακῆς, δ.δ. 144/1968 σ. 378.— Ἔλεγχος νομιμοφροσύνης τῶν ὑπὸ τῶν Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν, νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου κλπ. προσλαμβανομένων ἡμερομισθίων ἐργατῶν καὶ τεχνιτῶν, ἀ.ν. 491/1968 σ. 1104.— Ἐπέκτασις ἀσφαλίσεως ἀνεργίας εἰς προσωπικὸν Σταθμῶν Ἐλέγχου Γ.Ε.Α., ὑ.ἀ. 41924/1968 σ. 710.— Ὁμοίως εἰς τὸ προσωπικὸν τῶν παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ Γεωργίας Τ.Ε.Β., Τ.Ο.Ε.Β. καὶ Γ.Ο.Ε.Β. τὸ ἀπασχολούμενον ἐκτὸς ἀσφαλιστικῆς περιοχῆς, ὑ.ἀ. 97328/1968 σ. 1240.— Ὡράριον ἐργασίας ὑπαλλήλων - μητέρων βρεφῶν Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν, νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου κλπ., ἀ.π.κ. 230/1968 σ. 1369.— Παροχὴ διευκρινίσεων, Ἐγκ. σ. 1369.— Ἐξαίρεσις τῆς κατὰ Κυριακὴν καὶ νόμῳ ἐξαιρετέας ἑορτάς ἀργίας ἀναπαύσεως κατηγοριῶν τινων μισθωτῶν ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, ἀπασχολουμένων παρὰ τῇ Ε.Β.Α., ὑ.ἀ. 2751/1968 σ. 258.— Ὁμοίως τοῦ ἐργατοτεχνικοῦ καὶ ὑπηρετικοῦ προσωπικοῦ τῆς 142 Πτέρυγος Ἀεροπορικοῦ Ἐλέγχου τῆς Ε.Β.Α., ὑ.ἀ. 50187/1968 σ. 838.— Ἐνοποίησις θέσεων ὑπαλλήλων Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν, ἀ.ν. 503/1968 σ. 1104.— Παραγραφὴ ἀγωγῶν δημοσίων ὑπαλλήλων καὶ ὑπηρετῶν καὶ στρατιωτικῶν ἕνεκεν ἀπολύσεως, καθυστερήσεως μισθῶν κ.λ.π. κατὰ Δημοσίου· ἀντικατάστασις ἄρθρου 28 δ.δ. 8/13.1.1918, ἀ.ν. 504/1968 σ. 1105.— Ἐπέκτασις διατάξεων τοῦ ἀ.ν. 65/1967 ἐπὶ Ὀργανισμῶν τινων ἰδιωτικοῦ δικαίου, δ.δ. 412 σ. 836.

Διαιτητικαὶ ἀποφάσεις. Βλ. λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις.**

Διανεμητικὸς Λογαριασμός Οἰκογενειακῶν ἐπιδομάτων· διάθεσις ποσοῦ διὰ πληρωμὴν ἐπιδόματος μὴ ἐργαζομένης συζύγου, ὑ.ἀ. 6741/1968 σ. 315.

Διεθνεῖς συμβάσεις. Κύρωσις διεθνοῦς συμβάσεως «περὶ ὑποχρεώσεων ἐφοπλιστοῦ ἐν περιπτώσει ἀσθενείας, ἀτυχήματος ἢ θανάτου τῶν ναυτικῶν», ἀ.ν. 366/1968 σ. 643, Σύμβασις 55 σ. 644.

Δικηγόροι. Τροποποίησις καὶ συμπλήρωσις ἀ.ν. 65/1967, 116/1967 καὶ 246/1967· λῆξις θητείας ἢ συμβάσεων παροχῆς ὑπηρεσιῶν, ἀ.ν. 283/1968 σ. 309.— Δῶρον ἑορτῶν, ὑ.ἀ. 47800/1968 σ. 521, ὑ.ἀ. 146910/1968 σ. 1564.

Διοίκησις - Διοικητικαὶ πράξεις. Βλ. καὶ λ. **Δημόσιον, Συλλογικαὶ συμβάσεις** (Δημοσίου), **Ὑπάλληλοι δημόσιοι, Ὑπουργεῖα.** Ἀναστολὴ ἐν μέρει τῆς ἰσχύος τῆς Δ΄/1967 Συντακτικῆς Πράξεως· περιπτώσεις ἐπιτρεπτοῦ προσφυγῆς ἢ αἰτήσεως ἀκυρώσεως κατὰ ἀτομικῶν διοικητικῶν πράξεων, π.δ.σ. 204/1967 σ. 50.— Χρόνος ἀναπλήρωσης παρανόμων διοικητικῶν πράξεων, ἀ.ν. 261/1968 σ. 192.

Διϋλιστήρια. Προσθήκη διατάξεων εἰς ἄρθρον 104 παράγραφος 1 Κανονισμοῦ Ἀσφαλίσεως Ι.Κ.Α., ὑ.ἀ. 137398/1968 σ. 1572.

Διῶρυξ Κορίνθου. Βλ. λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις.**

Δρομοκαΐτειον. Βλ. λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις** (Νοσοκομείων).

Δῶρον ἑορτῶν. Χριστουγέννων 1967 δημοσίων ὑπαλλήλων, ὑ.ἀ. 297134/1967 σ. 50.— Χριστουγέννων 1967 ὑπαλλήλων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, ὑ.ἀ. 298688/1967 σ. 54.— Χριστουγέννων 1967 εἰς συνταξιούχους νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, ὑ.ἀ. 298689/1967 σ. 55.— Προσωρινὴ αὔξησις δικαιώματος ἐκκινήσεως ἐπιβατηγῶν αὐτοκινήτων Δ.Χ. πρὸς κάλυψιν δώρου ἑορτῶν ὁδηγῶν, ὑ.ἀ. Δ΄/1967 σ. 56.— Προσὸντα ναυτικῶν δικαιουμένων ἐκτάκτου οἰκονομικῆς παροχῆς ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς Χριστουγέννων 1967 καὶ Νέου Ἔτους 1968, ὑ.ἀ. 107607/1967 σ. 122.— Πάσχα 1968

ΝΟΜΙΜΟΙ, ΚΑΤΑ ΚΑΤΩΤΑΤΟΝ ΟΡΙΟΝ, ΑΜΟΙΒΑΙ ΙΑΤΡΩΝ

Προϋπόθεσις εφαρμογής των διατάξεων του Ν.Δ. 3623/1956

Αναγκαία, διά την άσκησιν της ιατρικής και την χρησιμοποίησιν του τίτλου «ιατρός» άδεια, χορηγουμένη υπό του Υπουργού Υγιεινής και Αντιλήψεως εις τους πτυχιούχους της ιατρικής, εφ' όσον συντρέχουν αι νόμιμοι προϋποθέσεις.—Εφαρμογή διατάξεων Ν.Δ. 3623/1956 περί κατωτάτων ορίων ιατρικής αμοιβής μόνον επί των κεκτημένων την διά την άσκησιν της ιατρικής και την χρησιμοποίησιν του τίτλου «ιατρός» άδειαν.

Κατά τα νομολογηθέντα (Α.Π. 69/1965, εισηγητής *Κ. Ψιλόπουλος*, ΕΕΔ 24, 411, πρβλ. και Α.Π. 124/1967, εισηγητής *Κ. Παπαϊωάννου*, ΕΕΔ 26, 609) και ή αμοιβαία ιατρού, όπως παρέχη τας υπηρεσίας του εις κλινικήν, δύναται να χαρακτηρισθή ως αμοιβαίος εξηρτημένης εργασίας, εφ' όσον συντρέχει το στοιχείον της προσωπικής εξαρτήσεως από του εργοδότου, αδιαφόρως αν ως επιστήμων αναπτύσσει πρωτοβουλίαν κατά την εκτέλεσιν της εργασίας του. (Ίδετε σημειώσεις μας εν ΕΕΔ 24, 411, ως προς το τελευταίον τούτο, ένθα και παραπομπαί εις νομολογίαν του Αρείου Πάγου).

Η κατωτέρω απόφασις του Αρείου Πάγου, υπό της οποίας ανηρέθη ή υπ' αριθ. 26881/1966 απόφασις του Πρωτοδικείου Αθηνών, δέχεται, υπό τα δεκτά γενόμενα υπό της ανωτέρω αποφάσεως του Πρωτοδικείου, ότι, ίνα ο ούτω προσληφθείς έδικαιούτο της καθοριζομένης υπό του ν.δ. 3623/1956 αμοιβής, έπρεπε συγχρόνως να βεβαιωθή, ότι έκέκτητο και την κατά νόμον απαιτουμένην άδειαν άσκήσεως της ιατρικής, επί των οποίων μόνον εφαρμόζονται αί προρρηθείσαι περί νομίμου αμοιβής των διατάξεις.

Άρείου Πάγου 538 1967, Τμ. Β'

Προεδρεύων ο Αντιπρόεδρος κ. **Ν. Χαραλάμπης**

Εισηγητής ο Αρεοπαγίτης κ. **Καν. Κλαμαρής**

Δικηγόροι οι κ.κ. Αθαν. Κώνστας, Μιχ. Κοντομίχαλος

Κατά το άρθρον 1 του ά.ν. 1565/1939 «περί Κώδικος άσκήσεως του ιατρικού επαγγέλματος» διά την άσκησιν της ιατρικής και την χρησιμοποίησιν του τίτλου «ιατρός» απαιτείται άδεια, ήτις χορηγείται υπό του Υπουργού Κρατικής Υγιεινής και Αντιλήψεως εις τους πτυχιούχους της ιατρικής, εφ' όσον συντρέχουν αί εν άρθροις 3 του ως άνω νόμου και 14 του νόμου 4053/1960 «περί οργανώσεως του αντιφυματικού αγώνος» καθοριζόμεναι προϋποθέσεις.

Εξ άλλου εκ των διατάξεων των άρθρων 1 § 1, 3 και 5 του ν.δ. 3623/1956 «περί καθορισμού κατωτάτων ορίων ιατρικής αμοιβής και συνθηκών εργασίας ιατρών» σαφώς προκύπτει, ότι αύται εφαρμογήν έχουσι μόνον επί των κεκτημένων την διά την άσκησιν της ιατρικής και την χρησιμοποίησιν του τίτλου «ιατρός» απαιτουμένην, κατά τας ανωτέρω διατάξεις, άδειαν.

Εν προκειμένω, ως προκύπτει εκ της προσβαλλομένης αποφάσεώς του, το εκδόν ταύτην Πρωτοδικείον, επί τη αιτιολογία ότι ο ένάγων, ήδη αναιρεσίβλητος, τυγχάνει πτυχιούχος της ιατρικής και χωρίς άμα να δέχηται και ότι ούτος κέκτηται και την κατά τας ως άνω διατάξεις απαιτουμένην διά την άσκησιν της ιατρικής άδειαν και ότι υπό την ιδιότητα ταύτην προσελήφθη παρά της αναιρεσειούσης επί συμβάσει μισθώσεως εξηρτημένης εργασίας αορίστου χρόνου, ίνα παρέχη τας υπηρεσίας του εις την παρ' αυτής διατηρουμένην κλινικήν, εδέχθη την αγωγήν αυτού (αναιρεσιβλήτου) και επεδίκασεν αυτώ αμοιβήν κατ' εφαρμογήν των διατάξεων του ως είρηται νόμου 3623/1956. Ούτως όμως πράξαν ψευδώς ήρμήνευσε και εσφαλμένως εφήρμοσε τας διαληφθείσας ουσιαστικού περιεχομένου διατάξεις και αναιρετέαν κατέστησε την απόφασίν του κατά το άρθρον 807 § 17 Πολ. Δικονομίας, και τον δάσιμον τρίτον λόγον αναιρέσεως της υπό κρίσιν αιτήσεως, τοιαύτην έχοντα έννοιαν.

εἰς τοὺς ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ἀπασχολουμένους μισθωτούς, ὑ.ά. 47800/1968 σ. 521.— Πάσχα 1968 εἰς τοὺς συνταξιούχους καὶ δοθηματούχους τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, ὁρισθείσης Ὑπουργείου Ἐργασίας, ὑ.ά. 42513/1968 σ. 526.— Πάσχα 1968 δημοσίων ὑπαλλήλων καὶ ὑπαλλήλων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, ὑ.ά. 90104/1968 σ. 710.— Χριστουγέννων 1968 - Νέου Ἔτους 1969 εἰς ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ἀπασχολουμένους μισθωτούς, ὑ.ά. 146910/1968 σ. 1564.— Χριστουγέννων 1968 - Νέου Ἔτους 1969 εἰς συνταξιούχους καὶ δοθηματούχους Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, ὁρισθείσης μέχρι 20.11.1968 Ὑπουργείου Ἐργασίας, ὑ.ά. 141805/1968 σ. 1569.— Εἰδικὰς διατάξεις, περιλαμβανομένας εἰς συλλογικὰς συμβάσεις, διαιτητικὰς ἀποφάσεις κλπ. βλ. εἰς σελ. 370, 390, 508, 718, 979, 1175, 1311, 1371, 1377, 1432, 1507, 1516.

Ε

Ἐδωδιμοπωλεῖα Βλ. λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις**

Εἰσφοραί. Βλ. λ. **Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις, Ταμεῖα.** Μείωσις εἰσφορᾶς ἐπαγγελματικοῦ κινδύνου περιπτώσεις, ὑ.δ. 21/1968 σ. 253.—Παράτασις προθεσμίας ὑποβολῆς αἰτήσεως ἐπαναγωγῆς εἰς τὴν ρύθμισιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 630/9.8.1968 ἀποφάσεως Ε.Σ.Ο.Π., ὑ.ά. 692/1968 σ. 1368.

Ἐκδοροσφαγεῖς. Βλ. λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις.**

Ἐκπαιδευτικοί - σις Τροποποίησις διατάξεων Συντακτικῆς Πράξεως ΙΕ' ὅριον ἡλικίας δι' ἀποχώρησιν καθηγητῶν κλπ. Ἀνωτάτων Ἐκπαιδευτικῶν Ἱδρυμάτων κλπ., σ.π. ΙΖ'/1968 σ. 187.— Ἀπογραφὴ καὶ ἐκπαίδευσις ἐν τῷ ἐμπορικῷ ναυτικῷ, ἀ.ν. 373/1968 σ. 579.

Ἐκτακτοι ἀνάγκαι. Περὶ πολιτικῆς σχεδιάσεως ἐκτάκτου ἀνάγκης, ἀ.ν. 398/1968 σ. 760. — Λῆψις μέτρων τινῶν πρὸς ἀντιμετώπισιν ἐκτάκτων κοινωνικῶν ἀναγκῶν, σ.π. ΚΓ'/1968 σ. 695.— Τρόποι ἐφαρμογῆς διατάξεων ΚΓ' Συντακτικῆς Πράξεως, ἀ.ν. 400/1968 σ. 895.

Ἐκτελωνισταί. Βλ. λ. **Ταμεῖα.**

Ἐλαστικοῦ ἐργατοτεχνῖται. Βλ. λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις.**

Ἐμπορίας τροφίμων καταστήματα. Βλ. λ. **Ὧραι ἐργασίας.**

Ἐμπορικὰ καταστήματα Βλ. λ. **Κυριακή, Συλλογικαὶ συμβάσεις, Ταμεῖα, Ὧραι ἐργασίας.**

Ἔμποροι. Βλ. λ. **Ταμεῖα.**

Ἑνώσεις. Βλ. λ. **Σωματεῖα, Τύπος.**

Ἔξοδα κινήσεως Ἀρτεργατῶν Θεσσαλονίκης· πρόσθετος ἀμοιβή, ὑ.δ.δ. 7/67 σ. 389.

Ἑορταί. Βλ. καὶ λ. **Δῶρον ἑορτῶν, Κυριακή.** Καθιέρωσις ἑορταλογίου διὰ τοὺς πλανοδίους γαλακτοπώλας Πατρῶν, ὑ.ά. 79973/1967 σ. 129.— Ἐξαίρεσις τῆς κατὰ Κυριακὴν καὶ νόμῳ ἑορτὰς ἀργίας ἀναπαύσεως κατηγοριῶν τινων μισθωτῶν ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ἀπασχολουμένων παρὰ τῇ Ε.Β.Α., ὑ.ά. 2751/1968 σ. 258.— Ὁμοίως τοῦ προσωπικοῦ τῆς 142 Πτέρυγος Ἀεροπορικοῦ Ἐλέγχου τῆς Ε.Β.Α., ὑ.ά. 30187/1968 σ. 838.—Λειτουργία ἁπλῶν καταστημάτων πωλήσεως εἰδῶν λαϊκῆς τέχνης πολεοδομικοῦ συγκροτήματος Ἀθηνῶν κατὰ Κυριακὰς καὶ νόμῳ ἑορτὰς ἀργίας ἀπὸ 9.30' - 2.45' μ.μ., ὑ.ά. 146701/1968 σ. 315.— Καθιέρωσις 1ης Μαΐου ὡς ἡμέρας ὑποχρεωτικῆς ἀργίας, ἀ.ν. 380/1968 σ. 643, ὑ.ά. 56169/1968 σ. 591, 655.— Καθιέρωσις τῆς 14ης Σεπτεμβρίου ὡς ἡμέρας ἀλληλοκρατικῆς ἀργίας διὰ φαρμακεῖα Ἀθηνῶν, ὑ.ά. 99545/1968 σ. 1179. — Εἰδικὰς διατάξεις, περιλαμβανομένας εἰς συλλογικὰς συμβάσεις, διαιτητικὰς ἀποφάσεις κλπ. βλ. εἰς σελ. 715, 839, 854, 1251, 1311, 1371, 1507.

Ἐπάγγελμα. Ἀπαγόρευσις ἐπαγγελμάτων τίς χανεντικούς, Φ. ΓΙ'/15617/1968 σ. 1570.

Ἐπαγγελματίαι - Βιοτέχναι. Βλ. λ. **Ταμεῖα.**

Ἐπανάκρισις Ὑπαλλήλων Βλ. λ. **Ὑπάλληλοι δημόσιοι.**

Ἐπιδόματα Κήρυξις ἐκτελεστῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως περὶ ἐπιδόματος σιτίσεως κλπ. εἰς τοὺς ὁδοκαθαριστὰς Δήμου Κερκύρας, ὑ.ά. 147107/1967 σ. 126.— Διάθεσις ποσοῦ 250 ἑκατομ. δραχμῶν διὰ τὴν πληρωμὴν ἐπιδόματος μὴ ἐργαζομένης σιτίσεως, ὑ.ά. 6741/1968 σ. 315.— Τροποποίησις καὶ συμπλήρωσις ἀ.ν. 274/1968 περὶ ἀποδοχῶν δημοσίων ὑπαλλήλων, πολιτικῶν καὶ στρατιωτικῶν, ὡς καὶ τῶν ὑπαλλήλων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου· ἐπιδόματα κλπ., ἀ.ν. 315/1968 σ. 453.—Προσωπικοῦ Σ.Ε.Κ., ὑ.δ. 211/1968 σ. 505.— Ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας εἰς προσωπικὸν καθαριότητος Δήμου Θεσσαλονίκης, Ἀριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, ἰδιωτικῶν Κλινικῶν, Τραπεζῶν καὶ ἐν γένει ἐπιχειρήσεων Θεσσαλονίκης· ἔγκρισις διαιτητικῆς ἀποφάσεως· ὑ.ά. 45620/1968 σ. 777.— Ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν βαφείων, τυποβαφείων κλπ. Α.Π.Π.· παράτασις ἰσχύος διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ὑ.ά. 106539/1968 σ. 1442.— Εἰδικὰς διατάξεις, περιλαμβανομένας εἰς συλλογικὰς συμβάσεις, διαιτητικὰς ἀποφάσεις κλπ., βλ.: Δι' ἐπιδόματα ἀδείας σελ. 379, 508.— Ἀκριβείας σελ. 246, 755.— Ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας σελ. 63, 67, 71, 260, 312, 385, 588, 591, 853, 907, 918, 967, 971, 973, 975, 977, 981, 982, 983, 1054, 1110, 1112, 1117, 1119, 1171, 1176, 1180, 1382, 1497, 1560, 1561.—Ἀσθενείας σελ. 772, 1054, 1311.— Διανυκτερεύσεως ἐκτὸς ἕδρας σελ. 774, 783.— Διαχειριστικῶν λαθῶν σελ. 508.— Εἰδικῶν συνθηκῶν σελ. 455, 588, 772.—Εὐδοκίμου ὑπηρεσίας σελ. 717, 754, 1174. — Ἐξαντλήσεως ἰσχυρᾶς σελ. 983.— Ἑβδομάκιον παρωνυμῶν ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ σελ. 246, 263, 326, 717, 844, 985.— Θέσεως σελ. 389, 717, 970, 1044, 1109.— Κοινωνικὸν σελ. 508. — Μεταφορᾶς σελ. 975.— Οἰκογενειακῶν βαρῶν σελ. 63, 125, 127, 199, 263, 321, 326, 386, 463, 588, 589, 590, 717, 772, 782, 845, 854, 906, 907, 917, 975, 977, 981, 985, 1051, 1055, 1109, 1112, 1115, 1118, 1119, 1171,

ΑΔΕΛΦΑΙ ΝΟΣΟΚΟΜΟΙ

ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΑΔΕΛΦΩΝ ΝΟΣΟΚΟΜΩΝ ΠΑΡΟΧΗΣ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΗΣ

Παράλειψις ὑποχρέου Νοσηλευτικοῦ Ἱδρύματος καὶ συνέπειαι

Ὑποχρέωσις τοῦ Νοσηλευτικοῦ Ἱδρύματος, κατ' ἄρθρον 15 § 2 Ν.Δ. 683/1948, ὡς ἡρμηνεύθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 14 § 4 Νόμου 3796/1957, πρὸς παροχὴν εἰς τὰς νοσοκόμους κατοικίας καὶ τροφῆς, ἥτις ἐν ὑπαιτίῳ παραλείψει τοῦ ὑποχρέου καθορίζεται εἰς χρῆμα συμφώνως πρὸς τὰ ἄρθρα 914 καὶ 297 Ἀστικοῦ Κώδικος, ὁσάκις αὗται ἀπασχολοῦνται κατὰ τὴν νύκτα καὶ τὰς μεσημβρινὰς ὥρας, τῆς ἐξυπηρετήσεως τῶν λειτουργικῶν ἀναγκῶν τοῦ Ἱδρύματος ἀποτελούσης προϋπόθεσιν διὰ τὴν χορήγησιν οἰκήσεως καὶ τροφῆς.—Παραπομπὴ ὅμως τοῦ ζητήματος εἰς τὴν Ὁλομέλειαν τοῦ Ἀρείου Πάγου.

Ἐπρόκειτο, εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου, περὶ ἀδελφῆς νοσοκόμου Νοσηλευτικοῦ Ἱδρύματος, εἰς τὴν ὁποίαν, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως, δὲν παρεσχέθη τροφὴ καὶ κατοικία.

Περὶ τῶν παροχῶν τούτων τὸ ἄρθρον 14 § 4 τοῦ νόμου 3796/1957 ὥρισεν, ὅτι ἡ ἀληθὴς ἔννοια τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 15 τοῦ ἀ.ν. 683/1948 εἶναι, ὅτι ἡ χορηγουμένη οἴκησις καὶ τροφὴ εἰς τὸ νοσηλευτικὸν προσωπικὸν τῶν Νοσηλευτικῶν Ἱδρυμάτων ἰδιωτικοῦ δικαίου δὲν ἀποτελεῖ μισθὸν ἢ ἄλλο εἶδος ἀποδοχῶν, οὔτε ἀποτιμᾶται εἰς χρῆμα, ἀλλὰ παρέχεται πρὸς ἐξυπηρέτησιν λειτουργικῶν ἀναγκῶν τῶν Ἱδρυμάτων.

Ὁμοία διάταξις, ἡ τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ν.δ. 3766/1957 (ΕΕΔ 16, 1137), ὁρίζει, ὅτι ἡ ἔδρα τῶν ὀργανισμῶν τῶν Νοσηλευτικῶν Ἱδρυμάτων δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ δικαίου χορηγουμένη εἰς τὸ προσωπικὸν αὐτῶν τροφὴ καὶ κατοικία δὲν ἀποτελεῖ μισθὸν ἢ ἄλλο εἶδος ἀποδοχῶν αὐτῶν, ἀλλὰ παρέχεται πρὸς ἐξυπηρέτησιν λειτουργικῶν ἀναγκῶν τῶν Ἱδρυμάτων.

Τέλος ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 14 §1 τοῦ νόμου 4111/1960 (ΕΕΔ 19, 1289) ὁρίζει, ὅτι ἡ ἐπὶ τῇ ἕδρᾳ τῶν ὀργανισμῶν τῶν Νοσηλευτικῶν Ἱδρυμάτων δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ δικαίου χορηγουμένη εἰς τὸ προσωπικὸν αὐτῶν τροφὴ καὶ κατοικία, παρεχομένη πρὸς ἐξυπηρέτησιν λειτουργικῶν ἀναγκῶν τῶν Ἱδρυμάτων καὶ μὴ ἀποτελοῦσα μισθὸν ἢ ἄλλο εἶδος ἀποδοχῶν, εἰς οὐδεμίαν κατὰ τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τῶν ὡς ἄνω ὀργανισμῶν ὑπόκειται κράτησιν ὑπὲρ οἱουδήποτε Ὀργανισμοῦ ἢ Ἀσφαλιστικοῦ Ταμείου. Θέσεως ἐχουσῶν τῶν διατάξεων τούτων κληθεῖσα ἤδη ἡ Ὁλομέλεια τοῦ Ἀρείου Πάγου νὰ ἀποφανθῇ περὶ τῆς ἐννοίας των.

Ἀρείου Πάγου 586/1967, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. Ν. Χαραλάμπης

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. Καν. Κλαμαρῆς

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Τρίμης, Ἠλ. Παρασκευᾶς

Κατὰ τὸ ἄρθρον 15 §§ 1 καὶ 2 τοῦ ν.δ. 683/1948 αἱ ὑπηρετοῦσαι εἰς Δημόσια, Δημοτικά, Κοινοτικά, Δημοσίου Δικαίου ἢ Ἰδιωτικοῦ Δικαίου Νοσηλευτικὰ Ἱδρύματα, Ὑγειονομικὰ ταιαῦτα ἢ Ὑγειονομικὰς Ὑπηρεσίας ἀδελφαὶ νοσοκόμοι, διαβαθμιζόμεναι, κατ' ἀντιστοιχίαν πρὸς δημοσιοϋπαλληλικοὺς βαθμούς, κατὰ τὰ ἐν τῇ ὡς ἄνω πρώτῃ παραγράφῳ εἰδικώτερον ὁριζόμενα, δικαιοῦνται, ἐκτὸς τῶν ἀποδοχῶν των, καὶ δωρεὰν κατοικίας, τροφῆς, ὑπηρεσιακῆς στολῆς, ὁριζομένου περαιτέρω, ὅτι διὰ τὴν τροφὴν αὐτῶν ἰσχύει τὸ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Ὑγιεινῆς καθοριζόμενον διαιτολόγιον. Κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 14 § 4 τοῦ νόμου 3796/1957 «ἡ ἀληθὴς ἔννοια τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 15 τοῦ ν.δ. 683/1948 εἶναι, ὅτι ἡ χορηγουμένη οἴκησις καὶ τροφὴ εἰς τὸ νοσηλευτικὸν προσωπικὸν τῶν Νοσηλευτικῶν Ἱδρυμάτων δὲν ἀποτελεῖ μισθὸν ἢ ἄλλο εἶδος ἀποδοχῶν αὐτῶν, οὔτε ἀποτιμᾶται εἰς χρῆμα, ἀλλὰ παρέχεται πρὸς ἐξυπηρέτησιν λειτουργικῶν ἀναγκῶν τοῦ Ἱδρύματος.

Ἐκ τῆς ὑφῆς καὶ τοῦ σκοποῦ τῆς τελευταίας ταύτης διατάξεως σαφῶς συνάγεται, ὅτι τὸ Νοσηλευτικὸν Ἵδρυμα ὀφείλει νὰ παρέχῃ εἰς τὰς νοσοκόμους κατοικίαν καὶ τροφήν, ἥτις ἐν ὑπαιτίῳ παραλείψει τοῦ ὑποχρέου καθορίζεται εἰς χρῆμα συμφώνως τοῖς ἄρθροις 914 καὶ 297 Α.Κ., ὁσάκις αὗται ἀπασχολοῦνται κατὰ τὴν νύκτα καὶ τὰς μεσημβρινὰς ὥρας, διότι ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει, ἤτοι ἐὰν αὗται δὲν προσέφερον ὑπηρεσίαν κατὰ τὰ χρονικὰ ταῦτα διαστήματα (ἢ διακόπτουν τὴν ἐργασίαν κατὰ τὴν μεσημβρίαν διὰ

1173, 1176, 1383, 1497, 1501, 1506, 1560.— Πολιτικοὺς ὑπηρεσίας σελ. 263, 326, 387, 588, 589, 779, 844, 854, 917, 975, 977, 983, 1044, 1109, 1115, 1118, 1171, 1173, 1259, 1382, 1497, 1506, 1560, 1563.— Τροφῆς σελ. 975, 1115, 1377.— Ὑπευθυνότητος σελ. 907 κλπ.

Ἐπιτροπαί Ἔγκρισις Γενικοῦ Κανονισμοῦ καταστάσεως προσωπικοῦ τῆς Ε.Ε.Α.Ε., ὑ.ἀ. 522/1968 σ. 1369.— Ἀπάλειψις διατάξεως ἄ.δ. 11.5.1951 περὶ Τ.Α.Ε. τοῦ Ι.Κ.Α., ἄ.δ. 413/1968 σ. 837.

Ἐπιχειρήσεις. Λῆψις μέτρων τινῶν πρὸς ἀντιμετώπισιν ἐκτάκτων κοινωνικῶν ἀναγκῶν· θέσις εἰς λειτουργίαν ἐπιχειρήσεων, σ.π. σ. 695.— Τρόπος ἐφαρμογῆς διατάξεων ΚΓ΄ Συντακτικῆς Πράξεως, ἀ.ν. 400/1968 σ. 695.— Ὑπερωριακὴ ἐργασία εἰς βιομηχανίας καὶ ἐπιχειρήσεις κοινῆς ὠφελείας, ἀ.ν. 436/1968 σ. 752.— Ἐφαρμογὴ ἄρθρου 7 ν.δ. 4234/1962 καὶ ἐπὶ προσωπικοῦ Ὀργανισμῶν, ἐπιχειρήσεων καὶ ἐκμεταλλεύσεων κοινῆς ὠφελείας, ὑ.ἀ. 16156/1968 σ. 1563.

Ἔργα. Ἐπέκτασις ἀσφαλίσεως Ι.Κ.Α. εἰς ἐπαγγελματικὰς κατηγορίας μισθωτῶν, ὑ.ἀ. 94424/1968 σ. 1241.—Ἀπασχολούμενοι εἰς δημόσια, δημοτικὰ, κοινοτικὰ ἔργα καὶ ἐποχιακῶς ἐκτελουμένας ἐργασίας· δῶρον ἑορτῶν, ὑ.ἀ. 47800/1968 σ. 521, ὑ.ἀ. 146910/1968 σ. 1564.

Ἐργάται. Ἔλεγχος νομιμοφροσύνης τῶν ὑπὸ τῶν Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν, νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου κλπ. προσλαμβανομένων ἡμερομισθίων ἐργατῶν καὶ τεχνιτῶν, ἀ.ν. 491/1968 σ. 1104. Βλ. καὶ τὰς οἰκείας λέξεις δι' ἕκαστον θέμα καὶ κατηγορίας ἐργατῶν.

Ἐργατικὰ ἀτυχήματα Ἀναπροσαρμογὴ κατωτάτων καὶ ἀνωτάτων ὁρίων ἀποζημιώσεως, ὑ.ἀ. 20240/1968 σ. 456.

Ἐργατικὴ νομοθεσία. Ἔκτασις ἰσχύος διατάξεων ἐργατικῆς καὶ κοινωνικο-ἀσφαλιστικῆς νομοθεσίας ἐφ' ὡρισμένων κατηγοριῶν μισθωτῶν, ν.δ. 29/1968 σ. 1555.

Ἐρυθρὸς Σταυρός. Βλ. λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις.**

Ἑστία Ἐργατική. Προικοδότησις ἐργαζομένων Ἑλληνίδων, ἵδρυσις Παιδοκομικῶν Σταθμῶν, ἀγορὰ εἰσιτηρίων θεατρικῶν παραστάσεων κλπ., ἀ.ν. 252/1968 σ. 187.

Εὐαγγελισμός. Βλ. λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις** (Νοσοκομείων).

Ἐφαπλωματεργάται. Βλ. λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις.**

Ἐφημερίδες. Βλ. λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις** (Τύπου).

Ἐφημεριδοπῶλαι. Βλ. καὶ λ. **Ταμεῖα.** Ὑπαγωγὴ εἰς τὴν ἀσφάλισιν Ι.Κ.Α. ἐφημεριδοπωλῶν ἀσκούντων τὸ ἐπάγγελμα εἰς πόλεις ἢ κωμοπόλεις μὲ πληθυσμὸν κάτω τῶν 6.000 κατοίκων, ἄ.δ. 219/1968 σ. 521.

Ζ

Ζαχαροπλαστεῖα-Ζυθεστιατόρια Βλ. καὶ λ. **Κυριακή.** Δῶρον ἑορτῶν σερβιτόρων καὶ βοηθῶν, ὑ.ἀ. 47800/1968 σ. 521, ὑ.ἀ. 146910/1968 σ. 1564.

Ζυθοποιΐα. Βλ. λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις.**

Ζύμης ἐργατοτεχνῖται. Βλ. λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις.**

Η

Ἠθοποιοί. Βλ. λ. **Ταμεῖα.**

Ἠλεκτρικαὶ Ἐπιχειρήσεις Βλ. καὶ λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις.** Ὑπαγωγὴ Η.Ε.Μ. καὶ Ε.Η.Σ. ὑπὸ ἔλεγχον διὰ τὴν ἀπὸ ἀπόψεως νομιμοφροσύνης πρόσληψιν τοῦ ἀναγκαιοῦντος παρ' αὐταῖς προσωπικοῦ, ὑ.ἀ. 51/1968 σ. 1310.— Ἐπέκτασις διατάξεων ἀ.ν. 65/1967 ἐπὶ τοῦ Ἐπικουρικοῦ Ταμείου Προνοίας καὶ Περιθάλψεως Προσωπικοῦ τέως Ἑλληνικῆς Ἠλεκτρικῆς Ἑταιρείας, ἄ.δ. 412/1968 σ. 836.—Κατάργησις ὑπ' ἀριθ. 142/1967 ἄ.δ. περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως Γενικοῦ Κανονισμοῦ προσωπικοῦ Σιδηροδρομικῶν καὶ Τροχιοδρομικῶν Ἐπιχειρήσεων, ὡς οὗτος ἰσχύει διὰ τὸ προσωπικὸν Η.Ε.Μ., ἄ.δ. 40/1968 σ. 192, 255.— Τρόπος τῆς κατὰ Κυριακὴν ἐργασίας βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων καὶ ἐργασιῶν, καθ' ἃς χρόνον ἐφίστανται περιορισμοὶ εἰς κατανάλωσιν ἠλεκτρικοῦ ρεύματος, ὑ.ἀ. 128778/1967 σ. 57.— Προσαρμογὴ ὡραρίου ἐργασίας κατὰ τρόπον, ὥστε νὰ μὴ συμπίπτῃ πρὸς τὰς διακοπὰς ἠλεκτρικοῦ ρεύματος ὑπὸ τῆς Δ.Ε.Η., ὑ.ἀ. 124414/1967 σ. 57.

Ἠλεκτρικῶν λαμπτήρων ἐργοστάσια. Βλ. λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις.**

Ἠλεκτροτεχνῖται. Βλ. λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις.**

Ἠλεκτροχημικὴ Ἑλλάδος Κήρυξις ἐκτελεστῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως περὶ ὅρων ἡμισθίας καὶ ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν, ὑ.ἀ. 90525/1968 σ. 971.

Ἡλικία. Ὅριον ἡλικίας δι' ἀποχώρησιν καθηγητῶν κλπ. Ἀνωτάτων Ἐκπαιδευτικῶν Ἱδρυμάτων, σ.π. ΙΖ΄/1968 σ. 187.

Θ

Θαλαμηπόλοι. Βλ. καὶ λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις.** Δῶρον ἑορτῶν, ὑ.ἀ. 47800/1968 σ. 521, ὑ.ἀ. 146910/1968 σ. 1564.

Θέατρα. Βλ. καὶ λ. **Ταμεῖα** (Ἠθοποιῶν). Περὶ τῆς ὑπὸ Ἐργατικῆς Ἑστίας ἀγορᾶς εἰσιτηρίων θεατρικῶν παραστάσεων κλπ., ἀ.ν. 252/1968 σ. 187.—Δῶρον ἑορτῶν ταξιθετῶν, ὑ.ἀ. 47800/1968 σ. 521, ὑ.ἀ. 146910/1968 σ. 1564.

Θεραπαινίδες. Ἀναπήρων· μισθός, Ἄρθρον 4 ἀ.ν. 315/1968 σ. 454.

Θερμασταὶ Θυρωροί Βλ. λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις.**

Ι

Ἰατρικὴ ἀντίληψις. Ἀντικατάστασις διατάξεως ν. δ/τος περὶ ὀργανώσεως ἰατρικῆς ἀντιλήψεως, ἀ.ν. 253/1968 σ. 248.

Ἰδιωτικαὶ ἐπιχειρήσεις. Βλ. λ. **Συλλογικαὶ**

ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ

ΥΠΟΧΡΕΩΣΙΣ ΕΡΓΟΔΟΤΟΥ ΠΡΟΣ ΧΟΡΗΓΗΣΙΝ ΕΙΣ ΜΙΣΘΩΤΟΝ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ

Ἁρμόδιον Δικαστήριον καὶ ἐκτέλεσις τῆς ἀποφάσεως

Προϋπηρεσία μισθωτοῦ διὰ τὴν λῆψιν ἀδείας μηχανικοῦ συντηρητοῦ παρὰ τοῦ Ὑπουργείου Βιομηχανίας.—Ἀντίστοιχος ὑποχρέωσις ἐργοδότου τοῦ μισθωτοῦ διὰ τὴν πιστοποίησιν τῆς προϋπηρεσίας αὐτοῦ.—Ἀπόρροια τῆς ὑποχρεώσεως βαρυνούσης καὶ τὸν διαδεχθέντα τὸν παλαιὸν ἐργοδότην νέον τοιοῦτον.—Ἁρμόδιον τὸ διὰ τὴν ἐκδίκασιν τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν Δικαστήριον.—Ἐκτέλεσις τῆς ἀποφάσεως κατ' ἄρθρον 882 § 2 Πολιτικῆς Δικονομίας.

Ὡς προκύπτει ἐκ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν, ἐζητήθη ὑπὸ μισθωτοῦ παρὰ τοῦ ἐργοδότου του νὰ τῷ χορηγήσῃ πιστοποιητικὸν περὶ τοῦ εἴδους καὶ χρόνου τῆς ὑπηρεσίας του, προκειμένου νὰ χρησιμοποιήσῃ τοῦτο διὰ τὴν κατὰ νόμον λῆψιν ἀδείας πρακτικοῦ μηχανικοῦ συντηρητοῦ.

Ἡ ἐργοδότις Ἀνώνυμος Ἑταιρεία ἠρνήθη καὶ ὁ μισθωτὸς δι' ἀγωγῆς του κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν ἐζήτησε νὰ ὑποχρεωθῇ αὕτη εἰς ἔκδοσιν τοῦ αἰτηθέντος πιστοποιητικοῦ.

Ὁ Ἐργατικὸς Δικαστὴς κατὰ τὴν ἑρμηνείαν τῶν σχετικῶν διατάξεων ἠκολούθησε τὴν ἐνδεδειγμένην πράγματι εἰς τὴν περίπτωσιν λύσιν. (Ἴδετε καὶ τὴν Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, 19943/1955, Εἰσηγητὴς *Ἀθ. Ποῦλος*, ΕΕΔ 25, 170, ἔνθα σημειώσεις μας καὶ λοιπαὶ παραπομπαί).

Ἐπρόκειτο περὶ ἐπιχειρήσεως, ἡ ὁποία ἤλλαξεν ἐν τῷ μεταξὺ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ὑπηρεσίας τοῦ μισθωτοῦ φορέα, τῆς ὑποχρεώσεως τοῦ τελευταίου ὑφισταμένης, ὡς δέχεται ἡ κατωτέρω ἀπόφασις, ἐκ τοῦ ὅτι ἀναδέχεται οὗτος ἐκ τοῦ νόμου ὑποχρεωτικῶς τὰς ὑποχρεώσεις τοῦ προηγουμένου (πρβλ. ἄρθρον 6 νόμου 2112/1920, *Ι. Καποδίστριαν*, ΕρμΑΚ ὑπ' ἄρθρον 678, ἀριθ. 17).

Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 6489/1967

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν

Πρωτοδίκης ὁ κ. Εὐάγγ. Ἀνδριανός

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Β. Μαυρίδης, Γ. Χρυσανθόπουλος

Κατὰ τὰ ἄρθρα 16, 17 καὶ 18 τοῦ 6.δ. τῆς 16.3.1950 «περὶ διαιρέσεως, κατατάξεως καὶ ἀπογραφῆς τῶν μηχανολογικῶν ἐγκαταστάσεων, ἐπιβλέψεως ἐκτελέσεως καὶ ἐπιβλέψεως τῆς λειτουργίας αὐτῶν», ὡς ἀντικατεστάθησαν δι' ἄρθρου 6 τοῦ 6.δ. τῆς 24.11/17.12.1953 περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ ἀνωτέρω 6.δ., ἀμφοτέρων ἐκδοθέντων δυνάμει τῶν νόμων 6422/1934, ἀ.ν. 878/1946 καὶ ν.δ. 1150/1949, διὰ τὴν λῆψιν ἀδείας πρακτικοῦ μηχανικοῦ - συντηρητοῦ α', β' καὶ γ' τάξεως ἀπαιτεῖται, πλὴν ἄλλων, καὶ προϋπηρεσία ἐπὶ μηχανολογικῶν ἐγκαταστάσεων, μεταξὺ δὲ τῶν ὑποβλητέων εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Βιομηχανίας δικαιολογητικῶν διὰ τὴν λῆψιν τῆς

τὴν λῆψιν φαγητοῦ ἐκτὸς τοῦ νοσοκομείου), δὲν δύναται νὰ γίνῃ λόγος περὶ ἐξυπηρετήσεως τῶν λειτουργικῶν ἀναγκῶν τοῦ Ἱδρύματος, ἥτις ἀποτελεῖ προϋπόθεσιν διὰ τὴν χορήγησιν οἰκήσεως καὶ τροφῆς. Κρίναν ὅθεν τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον, ὡς ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του δείκνυται, ὅτι ἡ παράλειψις τοῦ ἀναιρεσείοντος Νοσηλευτικοῦ Ἱδρύματος νὰ παρέχῃ εἰς τὴν ἀναιρεσίβλητον, προσληφθεῖσαν ὡς πρακτικὴν νοσοκόμον, κατοικίαν καὶ τροφὴν γενᾷ ὑποχρέωσιν πρὸς ἀποζημίωσιν, χωρὶς ἅμα νὰ δέχηται, ὅτι προσέφερεν αὕτη νυκτερινὴν ἐργασίαν καὶ ἀπησχολεῖτο κατὰ τὴν μεσημβρίαν (ἤτοι δὲν ἤρχιζεν ἡ ἐργασία της, οὔτε διεκόπτετο αὕτη κατὰ τὴν ὥραν τοῦ μεσημβρινοῦ γεύματος), παρεβίασεν ἐκ πλαγίου τὰς παρατεθείσας διατάξεις, μὴ διαλαβὸν πλήρη αἰτιολογίαν, δι' ἣ καὶ ἀναιρετέαν τὴν ἀπόφασίν του κατέστησε, κατὰ τὸ ἄρθρον 807 § 19 τῆς Πολ. Δικονομίας, προσηκόντως ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 3810/1957, καὶ τὸν βάσιμον 2ον λόγον ἀναιρέσεως τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, τοιαύτην ἔχοντα ἔννοιαν. Πλήν, τῆς παρούσης ἀποφάσεως ληφθείσης διὰ πλειοψηφίας μιᾶς ψήφου, δέον νὰ παραπεμφθῇ ἡ ἐκδίκασις τῆς ὑποθέσεως εἰς τὴν Ὁλομέλειαν τοῦ Ἀρείου Πάγου, κατ' ἄρθρον 3 § 3 περίπτ. α' τοῦ νόμου 3810/1957.

συμβάσεις.

Ἱδρύματα. Βλ. καὶ λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις.** Τροποποίησις διατάξεων Συντακτικῆς Πράξεως ΙΕ΄ περὶ ὁρίων ἡλικίας δι' ἀποχώρησιν καθηγητῶν κλπ. Ἀνωτάτων Ἐκπαιδευτικῶν Ἱδρυμάτων κλπ., σ.π. ΙΖ΄/1968 σ. 187. — Προσωρινὴ διοίκησις Ὀργανισμῶν καὶ Ἱδρυμάτων, εἰς τὴν διοίκησιν τῶν ὁποίων ἔχει ἀνάμιξιν ὁ Βασιλεὺς ἢ μέλος τῆς Βασιλικῆς οἰκογενείας, ν.δ. 3/1968 σ. 1554.

Ἱνστιτοῦτον Μηχανολογίας Βλ. λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις** (Δημοσίου).

Ἰχθυοπωλεῖα - Ἰχθυόσκαλαι. Βλ. λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις. Ὧραι ἐργασίας.**

Κ

Καθαριότητος ἐργάται - Καθαριστήρια - Καθαρίστριαι. Βλ. λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις.**

Καθηγηταί. Βλ. λ. **Ἐκπαιδευτικοί.**

Καλλιτέχναι. Περὶ κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως καλλιτεχνῶν Ἑλλάδος, ὁ.δ. 271/1968 σ. 897. — Συμπλήρωσις ν.δ. 4595/1966 περὶ κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως λογοτεχνῶν καὶ καλλιτεχνῶν, ἀ.ν. 532/1968 σ. 1239.

Κανονισμοί. Βλ. καὶ λ. **Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις. Σιδηρόδρομοι, Ταμεῖα.** Ὅρων ἐργασίας ἐν τοῖς ἀρτοποιείοις' τροποποίησις καὶ συμπλήρωσις αὐτῶν, ὁ.δ. 143400/1968 σ. 256.— Προσωπικοῦ Κ.Τ.Ε.Α.' τροποποίησις καὶ συμπλήρωσις, ὁ.δ. 235/1968 σ. 510.

Καπνοβιομηχανίαι - Καπνολογικὸν Ἱνστιτοῦτον - Καπνοτεχνῖται. Βλ. λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις.**

Καρραγωγεῖς. Βλ. λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις.**

Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας. Καθορισμὸς ποσοστοῦ προβλεπομένου ὑπὸ ἄρθρου 2 ἀ.ν. 39/1967 περὶ ἐλέγχου ὁμαδικῶν ἀπολύσεων, ὁ.δ. 3439/1968 σ. 193, ὁ.δ. 96831/1968 σ. 1172. Βλ. καὶ εἰς σελ. 717, 847, 1251, 1253, 1378.

Κατάστασις πολιορκίας. Κατάργησις ἄρθρου 5 Β΄ Συντακτικῆς Πράξεως περὶ κηρύξεως τῆς χώρας εἰς κατάστασιν πολιορκίας κλπ., σ.π. ΚΘ΄/1968 σ. 1237.— Τροποποίησις καὶ συμπλήρωσις νόμου ΑΞΘ΄/1912 περὶ καταστάσεως πολιορκίας, ὡς οὗτος μεταγενεστέρως ἐτροποποιήθη, ἀ.ν. 575/1968 σ. 1298.

Καταστήματα. Βλ. λ. **Ἑορταί, Κυριακή, Συλλογικαὶ συμβάσεις, Ταμεῖα. Ὧραι ἐργασίας** κλπ.

Καφεζαχαροπλαστεῖα - Καφενεῖα. Βλ. λ. **Κυριακή.**

Καφεκοπτεῖα Βλ. λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις.**

Κεραμοποιοί. Βλ. λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις.**

Κινηματογράφοι. Βλ. καὶ λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις** Δώρων ἑορτῶν ταξιθετῶν, ὁ.δ. 47800/1968 σ. 521, ὁ.δ. 146910/1968 σ. 1564.

Κινητοποίησις. Περὶ πολιτικῆς σχεδιάσεως ἐκτάκτου ἀνάγκης, ἀ.ν. 368/1968 σ. 760.

Κλινικαί. Βλ. λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις.**

Κλωστοϋφαντουργοί. Βλ. λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις, Ταμεῖα.**

Κοινότητες. Βλ. λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις** (Δήμων).

Κοινωνικαὶ ἀνάγκαι. Βλ. λ. **Ἔκτακτοι ἀνάγκαι.**

Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις. Τροποποίησις, ἀντικατάστασις, προσθήκη διατάξεων Κανονισμοῦ Ἀσφαλίσεως, ὁ.δ. 127572/1967 σ. 65, ὁ.δ. 131808/1967 σ. 123, ὁ.δ. 9884/1968 σ. 314, ὁ.δ. 186/1968 σ. 458, ὁ.δ. 48257/1968 σ. 780, ὁ.δ. 472/1968 σ. 964, ὁ.δ. 71288/1968 σ. 1177, ὁ.δ. 137398/1968 σ. 1572.— Ἀσφάλισις παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. διὰ κλάδον παροχῶν ἀσθενείας καὶ μητρότητος συνταξιούχων Τ.Α.Ν.Π.Τ., ὁ.δ. 98646/1967 σ. 68, ὁ.δ. 126399/1967 σ. 124.— Ἀσφάλισις εἰς τοὺς κλάδους ἀναπηρίας, γήρατος καὶ θανάτου τοῦ Ι.Κ.Α. τῶν ὀδοντιατρικῶν ὀργάνων, ὁ.δ. 121/1968 σ. 310.—Ὑπαγωγὴ εἰς ἀσφάλισιν Ι.Κ.Α. ἐφημεριοδοπωλῶν, ἀσκούντων τὸ ἐπάγγελμα εἰς πόλεις ἢ κωμοπόλεις μὲ πληθυσμὸν κάτω τῶν 6.000 κατοίκων, ὁ.δ. 219/1968 σ. 521.— Συνταξιοδότησις προσωπικοῦ ἑδάφους Ἀεροπορικῶν ἐπιχειρήσεων μὴ ὑπαγομένων εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ὑπ' ἀριθ. 7/1965 ὁ.δ. καὶ τροποποίησις διατάξεως τούτου, ὁ.δ. 649/1968 σ. 1307.— Ἐξαιρέσεις ἐκ τῆς ἀσφαλίσεως Ι.Κ.Α. κλπ. Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν καὶ Ὀργανισμῶν Κοιν. Πολιτικῆς ἀλλοδαπῶν, ἀπασχολουμένων εἰς Ὀργανώσεις Ἀμερικανικοῦ Συμβουλίου Ἐθελοντικῶν Ὀργανώσεων, ὁ.δ. 751/1968 σ. 1495.— Τροποποίησις διατάξεων τοῦ Κανονισμοῦ Ἀσθενείας' ἀπόδειξις παραθλήτου, ὁ.δ. 142926/1968 σ. 323.— Τροποποίησις διατάξεων ὁ.δ. περὶ συστάσεως παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. Εἰδικοῦ Λογαριασμοῦ Προνοίας Προσωπικοῦ αὐτοῦ, ὡς ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως, ὁ.δ. 224/1968 σ. 649, ὁ.δ. 223/1968 σ. 649.— Ἔννοια μισθοῦ, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ὑπολογίζεται εἰσφορὰ ὑπὲρ τοῦ Ι.Κ.Α., ὁ.δ. 38173/1967 σ. 135.— Μειώσεις εἰσφορᾶς ἐπαγγελματικοῦ κινδύνου' περιπτώσεις, ὁ.δ. 21/1968 σ. 253, ὁ.δ. 356/1968 σ. 770.— Μείωσις ἐργοδοτικῶν εἰσφορῶν ἐπὶ μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων διαπανωμένων διὰ τὴν παραγωγὴν λινελαίου, καυστικῆς καὶ διπόρου μαγνησίας, ἐξαγομένων εἰς ἀλλοδαπήν, ὁ.δ. 253/1968 σ. 700.— Ὑπολογισμὸς εἰσφορῶν δι' ἀσφάλισιν προσώπων ἄρθρου 52 παράγραφοι 2 καὶ 1 τοῦ Κανονισμοῦ Ἀσφαλίσεως, ὁ.δ. 9884/1968 σ. 314.— Ὑπαγωγὴ εἰς ρύθμισιν ἀποφάσεως 11/5.6.1967 τοῦ Ε.Σ.Ο.Π. καθιστερουμένων ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν, ἀπόφ. Ε.Σ.Ο.Π. 630/1968 σ. 1106. — Παροχὴ εἰδικῶν ἀπαλλαγῶν καὶ ἐκπτώσεων εἰς ξενοδοχειακὰς ἐπιχειρήσεις' ποσοστὸν συνεισφορᾶς ὑπὲρ Ι.Κ.Α., ἀ.ν. 543/1968 σ. 1298.— Παράτασις προθεσμίας ὑποβολῆς αἰτήσεως ὑπαγωγῆς εἰς τὴν ρύθμισιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 630/9.8.1968 ἀποφάσεως Ε.Σ.Ο.Π., ὁ.δ. 692/1968 σ. 1568.— Ἀπάλειψις διατάξεως τοῦ ὁ.δ. τῆς 11.5.1954 περὶ Τ.Α.Ε. τοῦ Ι.Κ.Α., ὁ.δ. 413/1968 σ. 837.— Τροποποίησις καὶ συμπλήρωσις ἀ.ν. 274/1968 περὶ ἀποδοχῶν δημοσίων ὑπαλλήλων κλπ., ὡς καὶ τῶν ὑπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ., ἀ.ν. 315/1968 σ. 453.— Σύστασις παραρτημάτων εἰς Κοκκάλια καὶ Χαλκηδόνα ἐπαρχίας Θεσσαλονίκης καὶ ἀνα-

άδείας ταύτης είναι καὶ τὰ πιστοποιητικὰ ὑπηρεσίας.

Ἐκ τῶν διατάξεων τούτων συνάγεται, ὅτι καθιερούται ἀντίστοιχος ὑποχρέωσις τοῦ ἐργοδότου τοῦ ὑποψηφίου διὰ τὴν λῆψιν τῆς ἀδείας πρὸς πιστοποίησιν τοῦ προσόντος τῆς προϋπηρεσίας καὶ διαρκούσης τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως, διότι θὰ ἦτο ἀδιανόητον νὰ ἀπαιτῇ ὁ νόμος πιστοποιητικὸν προϋπηρεσίας ἀπὸ τὸν ἐργαζόμενον καὶ νὰ μὴ ὑφίσταται ὑποχρέωσις πρὸς ἔκδοσιν τοῦ μόνου δυναμένου νὰ τὸ χορηγήσῃ ἐργοδότου, ἄνευ τῆς συμπράξεως τοῦ ὁποίου δὲν καθίσταται δυνατὴ ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ ἀνωτέρω νόμου. Ἡ ὑποχρέωσις αὕτη τοῦ ἐργοδότου ἀπορρέει καὶ ἐκ τοῦ καθήκοντός του προνοίας καὶ πίστεως ἔναντι τοῦ μισθωτοῦ. Ἀλλὰ καὶ τὰ ἄρθρα 678 Α.Κ., 2 νόμου 2112/1920 καὶ 4 ἒ.δ. 16/18.7.1920 δέον νὰ ἑρμηνευθῶσι διασταλτικῶς καὶ νὰ γίνῃ δεκτόν, ὅτι, παρὰ τὴν γραμματικὴν των διατύπωσιν, διαλαμβανόντων, ὅτι ὁ ἐργοδότης ὑποχρεοῦται εἰς τὴν χορήγησιν πιστοποιητικοῦ προϋπηρεσίας κατὰ τὴν λῆξιν τῆς συμβάσεως, ὑφίσταται ἡ ὑποχρέωσις τοῦ ἐργοδότου καὶ διαρκούσης τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως, ὁσάκις ὁ μισθωτὸς πρόκειται νὰ χρησιμοποιήσῃ τὸ πιστοποιητικὸν διὰ τὴν ἄσκησιν νομίμου δικαιώματός του, διότι, ἄλλως, θὰ ἔπρεπε ἢ νὰ ἀναμείνῃ τὴν ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου καταγγελίαν τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως ἢ νὰ τὴν καταγγείλῃ ὁ ἴδιος, διὰ νὰ ἐπιτύχῃ τὴν λῆψιν τοῦ πιστοποιητικοῦ (Πρωτοδικεῖον Ἀθ. 10943/1965 καὶ σχόλια *Συντάξεως*, ΕΕΔ 25, 170, Πρωτοδικεῖον Ἀθ. 16413/1958, ΕΕΔ 18, 197, *Τούση - Σταυροπούλου*, Ἐργατικὸν Δίκαιον § 58 σελ. 444 σημ. 4. Ἀντίθετος (ὡς πρὸς τὸ ἄρθρον 678 Α.Κ.) *Κουκάς*, ἐν Εἰδικῷ Ἐνοχικῷ, ἄρθρον 678 § 2, σελ. 778, ἔκδ. Α'). Τὴν ὑποχρέωσιν πρὸς χορήγησιν πιστοποιητικοῦ ἔχει καὶ ὁ διαδεχθεὶς τὸν παλαιὸν ἐργοδότην νέος τοιοῦτος, ὡς συνάγεται καὶ ἐκ τοῦ ἄρθρου 6 § 1 ν. 2112/1920 περὶ τῆς διατηρήσεως τῶν δικαιωμάτων τοῦ μισθωτοῦ καὶ ἐν μεταβολῇ τοῦ προσώπου τοῦ ἐργοδότου (*Τούση - Σταυροπούλου*, ἔνθ' ἀνωτ., σελ. 447 καὶ σημ. 22, *Κουκᾶ*, Ἐνοχικόν, ἄρθρων 678 § 2 σελ. 776 καὶ 777). Ἡ σχετικὴ ἀξίωσις τοῦ ἐργαζομένου εἰσάγεται κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΞΟΔ', ὡς συνάγεται ἐκ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου τούτου καὶ ἐκ τοῦ ἄρθρου 11 νόμου 2112/1920, καθ' ὃ οἱ ἐκ τοῦ νόμου τούτου διαφοραὶ εἰσάγονται κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΞΟΔ' (Πρωτοδικεῖον Ἀθ. 16413/1958, ΕΕΔ 18, 197, Πρωτοδικεῖον Ἀθ. 1970/1960, ΕΕΔ 19, 466, Πρωτοδικεῖον Θεσσ. 1985/1958, ΕΕΔ 18, 382, *Τούση - Σταυροπούλου*, ἔνθ' ἀνωτ. σελ. 450). Ἡ ἐκτέλεσις τῆς ἀποφάσεως γίνεται συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 882 § 2 Πολ. Δικονομίας (Πρωτοδικεῖον Ἀθ. 1290/1961, ΕΕΔ 20, 1265, Πρωτοδικεῖον Θεσσαλονίκης 1985/1958, ΕΕΔ 18, 382, *Τούση - Σταυροπούλου*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 451 καὶ σημ. 38). Συνεπῶς ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή, ἐν ᾗ ἐκτίθεται, ὅτι ὁ ἐνάγων, προσληφθεὶς ὑπὸ τῆς δ-μορρύθμου ἑταιρείας (...) τὴν 1.11.1955, ὡς βοηθὸς συντηρητοῦ τῶν μηχανῶν τοῦ ἐν Πειραιεῖ ἐργοστασίου της, παρεῖχε τὴν ἐργασίαν ταύτην μέχρι τῆς 1.8.1958, ὅτι ἀπὸ τῆς χρονολογίας ταύτης (1.8.1958) προσφέρει ὑπηρεσίας ὑπευθύνου συντηρητοῦ φυλακῆς μέχρι σήμερον, ὅτι τὴν ἀνωτέρω ὁμόρρυθμον ἑταιρείαν διεδέχθη ἐν τῇ ἐνασκήσει τῆς αὐτῆς ἐπιχειρήσεως ἡ ἐναγομένη Ἀνώνυμος Ἑταιρεία, ὅτι ὁ ἐνάγων προτίθεται νὰ ἐπιδιώξῃ τὴν παρὰ τοῦ Ὑπουργείου Βιομηχανίας λῆψιν πτυχίου πρακτικοῦ μηχανικοῦ, ὅτι πρὸς τοῦτο ἀπαιτεῖται πιστοποίησις τῆς κατὰ τὰ ἀνωτέρω προϋπηρεσίας του, ὅτι ἡ ἐναγομένη ἀρνεῖται νὰ χορηγήσῃ αὐτῷ τὸ σχετικὸν πιστοποιητικὸν καὶ ὅτι ὁ ἐνάγων ἔχει ἔννομον συμφέρον διὰ τὴν λῆψιν τοῦ πιστοποιητικοῦ, διότι τοῦτο εἶναι ἀναγκαῖον διὰ τὴν ἐπαγγελματικήν του πρόοδον καὶ δι' ἧς (ἀγωγῆς) διώκεται νὰ ἀναγνωρισθῇ, ὅτι ὁ ἐνάγων προσέφερε τὴν κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἐργασίαν καὶ νὰ ὑποχρεωθῇ ἡ ἐναγομένη νὰ χορηγήσῃ αὐτῷ τὸ σχετικὸν πιστοποιητικόν, ἀπαγγελλομένης κατ' αὐτῆς χρηματικῆς ποινῆς διὰ τὴν περίπτωσιν ἀρνήσεώς της καὶ κηρυσσομένης προσωρινῶς ἐκτελεστῆς τῆς ἐκδοθησομένης ἀποφάσεως, εἶναι νόμῳ βάσιμος, ἐρειδομένη ἐπὶ τῶν ἄρθρων 648 καὶ 678 Α.Κ., 127 ΕἰσΝΑΚ, 6 § 1 νόμου 2112/1920, 4 ἒ.δ. 16/18.7.1920 περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ νόμου 2112/1920 εἰς τοὺς ἐργατοτεχνίτας, 17 καὶ 18 τοῦ ἒ.δ. τῆς 16.5.1950, ὡς ἀντικατεστάθησαν δι' ἄρθρου 6 ἒ.δ. 24.11/17.12.1953, ἀμφοτέρων ἐκδοθέντων δυνάμει τῶν ν. 6422/1934, ἀ.ν. 878/1946 καὶ ν.δ. 1150/1949 καὶ 186 καὶ 882 § 2 Πολ. Δικονομίας καὶ δέον νὰ ἐξετασθῇ κατ' οὐσίαν.

καθορισμός ασφαλιστικών όρων παραρτήματος Χολαργού και μετονομασία τούτου εις παράρτημα Άγίας Παρασκευής Χολαργού, ὑ.ά. 89729/1967 σ. 132. — Σύστασις παραρτήματος εἰς Ἅγιον Κήρυκον (Ἰκαρίας), ὑ.ά. 115741/1967 σ. 133. — Ἔγκρισις ἀποφάσεως περὶ διενρύνσεως ἀσφαλιστικῆς περιοχῆς τοπικοῦ Ὑποκαταστήματος Ι.Κ.Α. Θηβῶν, ὑ.ά. 139336/1968 σ. 324.

Ἐπέκτασις ἀσφαλίσεως: Εἰς περιοχὴν Κοινότητος Ροβίων Νομοῦ Εὐβοίας, ὑ.ά. 7682/1968 σ. 257.— Εἰς περιοχὴν Μαρμαρίων καὶ Στύρων Νομοῦ Εὐβοίας, ὑ.ά. 7683/1968 σ. 257.— Εἰς περιοχὰς ἐκτελέσεως ἔργων, ὑ.ά. 18670/1968 σ. 385.—Εἰς ἐπαγγελματικὰς κατηγορίας μισθωτῶν, ὑ.ά. 94424/1968 σ. 1241.—Ἐπέκτασις ἀσφαλίσεως ἀνεργίας εἰς προσωπικὸν Κ.Τ.Ε.Α., ἀπασχολούμενον ἐκτὸς ἀσφαλιστικῆς περιοχῆς τοῦ Ι.Κ.Α., ὑ.ά. 47767/1968 σ. 1178.

Κοινωνικὴ ἀσφάλισις. Καλλιτεχνῶν Ἑλλάδος, ὑ.δ. 271/1968 σ. 897.— Συμπλήρωσις ν.δ. 4593/1966 περὶ κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως λογοτεχνῶν καὶ καλλιτεχνῶν, ἀ.ν. 532/1968 σ. 1239.

Κοινωφελεῖς ἐπιχειρήσεις. Βλ. λ. **Ἐπιχειρήσεις.**

Κονσερβοποιΐα. Βλ. λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις.**

Κουρεῖα - Κομμωτήρια. Βλ. λ. **Ταμεῖα, Ὧραι ἐργασίας.**

Κρατικὸν Ἐργοστάσιον Ἀεροπλάνων. Βλ. λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις.**

Κρεοπωλεῖα. Βλ. λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις, Ταμεῖα, Ὧραι ἐργασίας.**

Κυριακή. Τρόπος τῆς κατὰ Κυριακὴν ἐργασίας βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων καὶ ἐργασιῶν καθ' ὧν χρόνον ὑφίστανται περιορισμοὶ εἰς κατανάλωσιν ἠλεκτρικοῦ ρεύματος, ὑ.ά. 128778/1967 σ. 57. — Ἐξαίρεσις τῆς κατὰ Κυριακὴν καὶ νόμῳ ἑορτὰς ἀργίας ἀναπαύσεως κατηγοριῶν τινων μισθωτῶν ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, ἀπασχολουμένων παρὰ τῇ Ε.Β.Α., ὑ.ά. 2751/1968 σ. 258. — Ὁμοίως τοῦ ἐργατοτεχνικοῦ καὶ ὑπηρετικοῦ προσωπικοῦ τῆς 142 Πτέρυγος Ἀεροπορικοῦ Ἐλέγχου τῆς Ε.Β.Α., ὑ.ά. 30187/1968 σ. 838.— Λειτουργία ἀμιγῶν καταστημάτων πολήσεως εἰδῶν λαϊκῆς τέχνης πολεοδομικοῦ συγκροτήματος Ἀθηνῶν κατὰ Κυριακὰς καὶ νόμῳ ἑορτὰς ἀργίας ἀπὸ 9.30' π.μ. - 2.45' μ.μ., ὑ.ά. 146701/1968 σ. 315.

Καθιέρωσις ἐκ περιτροπῆς Κυριακῆς ἀργίας: Εἰς ἀρτοποιεῖα Δήμου Καλαμάτας, ὑ.ά. 79971/1967 σ. 130. — Εἰς ἑστιατόρια, ζαθεστιατόρια, μαγειρεῖα καὶ οἰνομαγειρεῖα Ἀμφίσσης, ὑ.ά. 79970/1967 σ. 130. — Εἰς ὁπωρῶνας ὑγρῶν χυσμάτων Δήμου Ἡρακλείου Κρήτης, ὑ.ά. 104783/1967 σ. 130.—Εἰς καφετζαχαροπλαστεῖα Δήμου Φιλιατρῶν κατὰ τὸ ἀπὸ 1.7 ἕως 15.9 χρονικὸν διάστημα, ὑ.ά. 104782/1967 σ. 131. — Εἰς τὰ καφενεῖα Δήμου Ἱστιαίας, ὑ.ά. 126292/1967 σ. 131. — Εἰς τὰ ὁπωρῶνας ὑγρῶν χυσμάτων Δήμου Πτολεμαΐδος, ὑ.ά. 142939/1968 σ. 326. — Καθιέρωσις ὁλοκληρωτικῆς Κυριακῆς ἀργίας διὰ τὰ ἐμπορικὰ παντοπωλεῖα καὶ ἀποφροπωλεῖα Κοινότητος Νεοχωρίων, ὑ.ά. 142941/1968 σ. 327. — Κατάργησις τῆς ὑπ' ἀριθ. 128778/5.12.1967 ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ὑ.ά. 58808/1968 σ. 964.— Εἰδικαὶ διατάξεις, περιλαμβανόμεναι εἰς συλλογικὰς συμβάσεις, διαιτητικὰς ἀποφάσεις κλπ. βλ. εἰς σελ. 463, 589, 590, 839, 854, 965, 1110, 1113, 1115, 1250, 1253, 1507.

Λ

Λατομεῖα - Λαχαναγοραὶ - Λευκοσιδηρουργοὶ - Λιθογραφεῖα - Λιθοξόοι. Βλ. λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις.**

Λιπασμάτων Ἑταιρεῖαι. Βλ. λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις.**

Λογαριασμοί. Εἰδικὸς παρὰ τῇ Ἐργατικῇ Ἑστίᾳ γαμηλίων δώρων καὶ προικοδοτήσεως ἐργαζομένης ἑλληνίδος, ἀ.ν. 252/1968 σ. 187.—Τροποποίησις διατάξεων τοῦ ὑ.δ. περὶ συστάσεως παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. Εἰδικοῦ Λογαριασμοῦ Προνοίας τοῦ προσωπικοῦ του, ὡς ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως, ὑ.δ. 223/1968 σ. 649.— Σύστασις παρὰ τῷ Καλλιτεχνικῷ Ἐπαγγελματικῷ Ἐπιμελητηρίῳ Εἰδικοῦ Λογαριασμοῦ Ἀσφαλίσεως Καλλιτεχνῶν Ἑλλάδος, ὑ.δ. 271/1968 σ. 897.—Ἐφαρμογὴ διατάξεων ἀ.ν. 532/1968 ἐπὶ τοῦ ἀνωτέρω Λογαριασμοῦ, σ. 1239.

Λογισταί. Ὅρος ἰδιοτήτων καὶ ὑπηθέων, ὑ.δ.δ. 31/1968 σ. 1047.

Λογοτέχναι. Συμπλήρωσις ὑπ' ἀριθ. 4593/1966 ν.δ. περὶ κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως λογοτεχνῶν καὶ καλλιτεχνῶν, ἀ.ν. 532/1968 σ. 1239.

Λουτρά. Δημοσίευσις συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας θαλαμηπόλων θαλασσίων Λουτρῶν Κοινότητος Καλαμακίου, ὑ.ά. 111676/1968 σ. 1251. — Δῶρον ἑορτῶν προσωπικοῦ, ὑ.ά. 47800/1968 σ. 521, ὑ.ά. 146910/1968 σ. 1564.

Μ

Μαγειρεῖα. Βλ. λ. **Κυριακή.**

Μακαρονοτεχνῖται-Μαρμαροτεχνῖται. Βλ. λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις.**

Μεταλλεῖα. Βλ. λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις.**

Μετοχικὸν Ταμεῖον Στρατοῦ. Ρύθμισις ἐνίων ἐποχρεώσεων μετόχων καὶ μεριμνατούχων, ν.δ. 38/1968 σ. 1556.

Μητρότης. Ὡράριον ἐργασίας ὑπαλλήλων μητέρων βρεφῶν Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν, νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου κλπ., ἀ.π.ν. 230/1968 σ. 1369.— Παροχὴ διευκολύνσεων, ὑγ. σ. 1369.— Ἀσφάλισις παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. διὰ κλάδου παροχῶν ἀσθενείας καὶ μητρότητος συνταξιούχων τοῦ Τ.Α.Ν.Π.Υ., ὑ.ά. 98646/1967 σ. 68, ὑ.ά. 126399/1967 σ. 121.

Μηχανήματα - Μηχανικοί - Μηχανοδηγοί. Βλ. λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις.**

Μηχανολογίας Ἰνστιτοῦτον. Παράτασις συλλογικῆς συμβάσεως προσωπικοῦ, ὑ.ά. 10882/1968 σ. 1241, ὑ.ά. 54751/1968 σ. 1433.

Μισθοί. Βλ. λ. **Ἀποδοχαί, Συλλογικαὶ συμβάσεις, Νομικὰ πρόσωπα, Ὑπάλληλοι δημόσιοι.**

ΑΣΘΕΝΕΙΑ ΜΙΣΘΩΤΟΥ

ΠΑΡΟΧΗ ΕΠΙΔΟΜΑΤΩΝ ΑΣΘΕΝΕΙΑΣ ΥΠΟ ΤΟΥ Ι.Κ.Α.

Ποῖος ὁ χρόνος ἀναμονῆς διὰ τὴν καταβολὴν τούτων

Ἀποζημίωσις μισθωτοῦ παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. διὰ τὴν ζημίαν αὐτοῦ ἐκ τῆς παρανομίας τῶν ὀργάνων τούτου, ἀρνηθέντων νὰ καταβάλωσιν εἰς αὐτὸν τὸ νόμιμον ἐπίδομα ἀσθενείας.—Προϋποθέσεις δικαιώματος ἐπιδόματος ἀσθενείας μισθωτοῦ παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α.—Χρόνος ἀναμονῆς διὰ τὴν καταβολὴν τοῦ ἐπιδόματος.— Καταβολὴ ἀπὸ τῆς τετάρτης ἡμέρας τῆς ἀναγγελίας τῆς ἀσθενείας εἰς τὸ Ι.Κ.Α. μετὰ διάρκειαν ἀσθενείας πλέον τῶν τριῶν (3) ἡμερῶν.

Τίθεται πάλιν ὑπὸ τὴν δικαστικὴν κρίσιν, ὑποκειμένης ἀγωγῆς μισθωτοῦ ἠσφαλισμένου εἰς τὸ Ι.Κ.Α., περὶ ἀποζημιώσεώς του ἐξ ἀδικοπραξίας τῶν ὀργάνων τοῦ Ι.Κ.Α. (κατὰ τὴν ἐνώπιον τοῦ Εἰρηνοδικείου διαδικασίαν μικροδιαφορῶν, λόγῳ τοῦ ποσοῦ τῆς ἀπαιτήσεως), τὸ γνωστὸν καὶ ἀπασχολήσαν ἐπανειλημμένως τὴν δικαστηριακὴν πρᾶξιν, τὸ Νομικὸν Συμβούλιον τοῦ Ι.Κ.Α., τὰς Ὑπηρεσίας τοῦ Ι.Κ.Α., τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας (ἴδετε σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 25, 94 καὶ τὰς ἐν τῇ ἀποφάσει τοῦ Εἰρηνοδικείου παραπομπὰς) περὶ τῆς ἐννοίας τῶν σχετικῶν πρὸς τὸ θέμα νομοθετικῶν διατάξεων, ὡς πρὸς τὴν ὁποίαν ὑπῆρξαν ὀρθαὶ ἀμφισβητήσεις.

Σημειοῦμεν, ὅτι, διὰ τῆς προσφάτου διατάξεως τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ἀ.ν. 178/1967 (ΕΕΔ 26, 1419) ὡρίσθησαν τὰ ἑξῆς: Ἐν περιπτώσει ἀπολύσεως ἐκ τῆς ἐργασίας τοῦ μισθωτοῦ, λόγῳ ἀσθενείας, διὰ τὸ ἀπὸ τῆς ἀναγγελίας τῆς ἀνικανότητος μέχρι τῆς ἐνάρξεως τῆς ἐπιδοτήσεως ἐκ μέρους τοῦ Ι.Κ.Α. ἢ ἑτέρου Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ χρονικὸν διάστημα (1 ἕως 3 ἡμερῶν) ὁ ἐργοδότης ὑποχρεοῦται εἰς πληρωμὴν μόνον τοῦ ἡμίσεως τοῦ ἡμερομισθίου ἢ τοῦ ἀναλογοῦντος μισθοῦ, ἀποκλειομένης τῆς συμπληρώσεως του ἐκ τοῦ οἰκείου Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ.

Λαμβάνει δηλαδὴ ὁ Νομοθέτης τοῦ ἐν λόγῳ νόμου δεδομένον ὅτι ὁ ἐργοδότης ὑποχρεοῦται εἰς καταβολὴν τοῦ μισθοῦ τῶν τριῶν πρώτων ἡμερῶν χρόνου ἀναμονῆς διὰ τὸ Ι.Κ.Α. ἐπὶ ἀσθενείας τοῦ μισθωτοῦ καὶ πρὸς ἐλάφρυνσιν τοῦ βάρους τοῦ ἐργοδότου περιορίζει τηνάξίωσιν τοῦμισθωτοῦ ἐκ τῶν ἄρθρων 657, 658 Ἀστικοῦ Κώδικος εἰς τὸ ἥμισυ.

Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν 4123/1967

Διαδικασία μικροδιαφορῶν

Εἰρηνοδίκης ὁ κ. Ἀπόστ. Μπλάτσιος

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Π. Κουμάνταρος, Ἀντ. Λιντερμάγερ

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐκθέσεως ἀγωγῆς καὶ ὑπὸ τὰ ἐν αὐτῇ ἐκτιθέμενα πραγματικὰ περιστατικὰ διώκεται ἡ καταδίκη τοῦ ἐναγομένου εἰς καταβολὴν εἰς τὸν ἐνάγοντα δραχμῶν 210, ὀφειλομένων αὐτῷ λόγῳ ἀποζημιώσεως, διὰ τὴν ζημίαν, ἣν ὑπέστη ἐκ τῆς ἐν τῇ ἀγωγῇ παρανομίας τῶν ὀργάνων τοῦ ἐναγομένου, ἀρνηθέντων νὰ καταβάλωσιν αὐτῷ τὸ νόμιμον ἐπίδομα ἀσθενείας, ἂν καὶ ὁ ἐνάγων ἐδικαιοῦτο τούτου, ὡς ἔχων πραγματοποιήσει 100 τοὐλάχιστον ἡμέρας ἐργασίας κατὰ τὸ ἡμερολογιακὸν ἔτος, τὸ ἀμέσως προηγούμενον τῆς εἰς τὸ ἐναγόμενον ἀναγγελίας τῆς ἀσθενείας του, τὸ κατὰ νόμον δὲ τριήμερον ἀναμονῆς εἶχεν ὑπολογισθῆ κατὰ τὴν πρώτην τοῦ ἐνάγοντος ἀσθένειαν. Ἀρμοδίως ἄθεν ἤρετο ἐνώπιον ἡμῶν ἡ ἀγωγὴ αὕτη καὶ κατὰ τὴν ὑπὸ τοῦ ν. δ)τος τῆς 9/16 Νοεμβρίου 1923 περὶ ἐκ δικάσεως τῶν μικροδιαφορῶν κλπ.» ὁριζομένην διαδικασίαν καὶ ἐρευνητέα πρωταίρως διὰ τὸ νόμῳ βάσιμον αὐτῆς ἀποδαίνει.

Κατὰ μὲν τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 35 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων ὁ ἠσφαλισμένος δικαιοῦται ἐπιδόματος ἀσθενείας, ἐφ' ὅσον συντρέχουν αἱ ἐν αὐτῷ προϋποθέσεις, ἤτοι α) δὲν λαμβάνει σύνταξιν ἐκ τοῦ Ι.Κ.Α., β) ἐπραγματοποίησεν 100 τοὐλάχιστον ἡμέρας ἐργασίας κατὰ τὸ ἡμερολογιακὸν ἔτος, τὸ ἀμέσως προηγούμενον τῆς ἀναγγελίας τῆς ἀσθενείας, γ) συνεπείᾳ ἀσθενείας, μὴ ὀφειλομένης εἰς πταῖσμα αὐτοῦ, ἀπέχει τῆς ἐργασίας αὐτοῦ καὶ δ) ἡ ἀπουσία λόγῳ ἀσθενείας ἐκ τῆς ἐργασίας διήρκεσε πλέον τῶν τριῶν τοὐλάχιστον ἡμερῶν, κατὰ δὲ τὰς τοιαύτας τῶν ἑβδομάδων α' καὶ δ' τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 38 τοῦ ἰδίου ἀ.ν. 1846/1951, ὡς αὕτη ἰσχυεν μέχρι τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ ν. δ)τος 2698/1953, τὸ ἐπίδομα ἀσθενείας καταβάλλεται, προκειμένου περὶ ἠσφαλισμένων, παρεχόντων ἐξηρτημένην ἐργασίαν, ἀπὸ τῆς 4ης ἡμέρας κλπ., ὁ κατὰ τὰς ἀνωτέρω

Μονοπωλίου Ἑταιρεία. Βλ. λ. **Ταμεῖα.**

Μυλεργάται. Ὅροι ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας, ἀ.δ.δ. 9/1968 σ. 1115.

Μωσαϊκῶν πλακῶν ἐργατοτεχνῖται. Βλ. λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις.**

Ν

Ναυπηγοξυλουργοί. Ναυπηγεῖον Πειραιῶς, Ἐ. Λευσίνος· κήρυξις ἐκτελεστῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως περὶ ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας, ὑ.ἀ. 137296/1967 σ. 127.

Ναύσταθμοι. Βλ. λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις** (Δημοσίου).

Ναυτικοί. Βλ. καὶ λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις.** Προσόντα ναυτικῶν δικαιουμένων ἐκτάκτου οἰκονομικῆς παροχῆς ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς Χριστουγέννων 1967 καὶ Νέου Ἔτους 1968, ὑ.ἀ. 107607/1967 σ. 122.—Ναυτικαὶ ἐπαγγελματικαὶ σωματεῖα καὶ ὁμοσπονδίαι, ἀ.ν. 257/1968 σ. 189.— Ἀπογραφὴ καὶ ἐκπαίδευσις ἐν τῷ ἐμπορικῷ ναυτικῷ· αὐθεντικὴ ἑρμηνεία ἄρθρων τινῶν τοῦ Κώδικος Ἰδιωτικοῦ Ναυτικοῦ Δικαίου καὶ ἄλλαι τινὲς διατάξεις, ἀ.ν. 373/1968 σ. 579. Διόρθωσις ἡμαρτημένων σ. 919.— Κύρωσις διεθνοῦς συμβάσεως περὶ ὑποχρεώσεων ἐφοπλιστοῦ ἐν περιπτώσει ἀσθενείας, ἀτυχήματος ἢ θανάτου τῶν ναυτικῶν, ἀ.ν. 366/1968 σ. 645, Σύμβασις 55 σ. 644.

Ναυτικοὶ πράκτορες. Βλ. λ. **Ταμεῖα.**

Ναυτικὸν Ἀπομαχικὸν Ταμεῖον. Βλ. λ. **Ταμεῖα.**

Ναυτικὸν Βασιλικόν. Βλ. λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις** (Δημοσίου).

Ναυτικὸν Δίκαιον. Ἀπογραφὴ καὶ ἐκπαίδευσις ἐν τῷ ἐμπορικῷ ναυτικῷ· αὐθεντικὴ ἑρμηνεία ἄρθρων τινῶν τοῦ Κώδικος Ἰδιωτικοῦ Ναυτικοῦ Δικαίου καὶ ἄλλαι τινὲς διατάξεις, ἀ.ν. 373/1968 σ. 579.

Νομικὰ πρόσωπα. Βλ. καὶ λ. **Ἀῶρον ἑορτῶν.** Ὀρθολογιστικὴ κατανομὴ πάσης φύσεως ἐκτάκτου καὶ ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου προσωπικοῦ Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν καὶ νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου καὶ ἀντικατάστασις διατάξεών τινων ἀ.ν. 196/1967 περὶ ἀναστολῆς διατάξεών τινων νόμου 1811/1951, ἀ.ν. 222/1967 σ. 120.— Ἀποδοχαὶ δημοσίων ὑπαλλήλων, πολιτικῶν καὶ στρατιωτικῶν, ὡς καὶ ὑπαλλήλων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, ἀ.ν. 274/1968 σ. 242.— Τροποποίησις καὶ συμπλήρωσις τοῦ ἄνω ἀναγκαστικοῦ νόμου, ἀ.ν. 315/1968 σ. 453.— Ρύθμισις συντάξεων κατόπιν τοῦ ἄνω ἀ.ν. 274/1968 περὶ ἀποδοχῶν, ἀ.ν. 377/1968 σ. 753.— Τροποποίησις καὶ συμπλήρωσις ἀ.ν. 65/1967, 116/1967 καὶ 246/1967 διατάξεις θητείας ἢ συμβάσεων προσώπων Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν, νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου κ.λ.π., ἀ.ν. 283/1968 σ. 309.— Ἐπέκτασις διατάξεων ἀ.ν. 283/1968 καὶ εἰς τὰ νομικὰ πρόσωπα ἰδιωτικοῦ δικαίου α) Ε.Κ.Τ.Ε.Α., β) Κ.Τ.Ε.Α., γ) Κ.Τ.Ε.Τ.Α., δ) Ο.Α.Σ.Θ., ε) Α.Σ.Π.Α., ὑ.ἀ. 459/1968 σ. 962.— Ἔλεγχος νομιμοφροσύνης τῶν ἐπὸ τῶν Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν, νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου κ.λ.π. προσλαμβανομένων ἡμερομισθίων ἐργατῶν καὶ τεχνιτῶν, ἀ.ν. 491/1968 σ. 1104. — Καταβολὴ ἀποζημιώσεως εἰς τοὺς ἐκ τῆς ὑπηρεσίας ἀποχωροῦντας λόγῳ συνταξιοδοτήσεως ὑπαλλήλους νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, ὁμοιοτήτως Ὑπουργείου Γεωργίας, ἀ.ν. 513/1968 σ. 1166.— Ἐφαρμογὴ διατάξεων παραγράφου 3 ἄρθρου 2 ν.δ. 3605/1956, παραγράφων 5 ἄρθρου 2 νόμου 3685/1957 καὶ ἄρθρου 1 ν.δ. 3977/1959 ἐπὶ τῶν τακτικῶν ὑπαλλήλων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, ἀ.ν. 529/1968 σ. 1239.— Ὡράριον ἐργασίας ὑπαλλήλων μητέρων βρεφῶν Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν, νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου κλπ., ὑ.π.κ. 230/1968 σ. 1369.— Παροχὴ διευκρινίσεων, Ἐγκ. σ. 1369.— Καθορισμὸς ὡρομισθίου καθαριστριῶν Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν καὶ νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, ὑ.ἀ. 235503/1968 σ. 1378.

Νομιμοφροσύνη. Παράτασις προθεσμιῶν ὑπὸ στοιχεῖα Θ' καὶ Γ' Συντακτικῶν Πράξεων καὶ ἀντικατάστασις διατάξεών τινων τῆς ΙΕ' Συντακτικῆς Πράξεως, σ.π. ΙΖ'/1968 σ. 187. — Ἔλεγχος νομιμοφροσύνης τῶν ὑπὸ τῶν Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν, νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου κ.λ.π. προσλαμβανομένων ἡμερομισθίων ἐργατῶν καὶ τεχνιτῶν, ἀ.ν. 491/1968 σ. 1104.— Ὑπαγωγὴ προσωπικοῦ Ο.Τ.Ε. εἰς διατάξεις ἀ.ν. 516/1948, ὑ.ἀ. 10156/1968 σ. 1240.— Ὑπαγωγὴ Η.Ε.Μ. καὶ Ε.Η.Σ. ὑπὸ ἔλεγχον ὡς πρὸς τὴν ἀπὸ ἀπόψεως νομιμοφροσύνης πρόσληψιν τοῦ ἀναγκαιοῦντος παρ' αὐταῖς προσωπικοῦ, ὑ.ἀ. 51/1968 σ. 1310.

Νοσοκομεῖα Βλ. καὶ λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις.** Ἀντικατάστασις διατάξεων νομοθετικοῦ διατάγματος περὶ ὀργανώσεως ἰατρικῆς ἀντιλήψεως, ἀ.ν. 253/1968 σ. 248.— Συμπλήρωσις διατάξεων περὶ ὀργανώσεως καὶ διοικήσεως Νοσηλευτικοῦ Ἱδρύματος Ἐργατῶν Θαλάσσης, ἀ.ν. 272/1968 σ. 249.— Τροποποίησις διατάξεων βασιλικοῦ διατάγματος περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ 6. δ/τος περὶ συστάσεως παρὰ τῷ Τ.Ε.Β.Ε. Εἰδικοῦ Λογαριασμοῦ Νοσοκομειακῆς Περιθάλψεως, ἀ.δ. 49/1968 σ. 255, ἀ.δ. 227/1968 σ. 651.— Προσωρινὴ ἀναστολὴ παροχῆς ὑπὸ Τ.Ε.Β.Ε. ἐξωνοσοκομειακῶν παρακλινικῶν ἐξετάσεων καὶ εἰδικῶν τοιούτων, ἀ.δ. 731/1968 σ. 1495.

Νυκτερινὴ ἐργασία. Ἀναστολὴ διατάξεων ἀπαγορευουσῶν νυκτερινὴν ἐργασίαν γυναικῶν, ὑ.ἀ. 123571/1967 σ. 56.— Συμπλήρωσις ταύτης, ὑ.ἀ. 126102/1967 σ. 57.

Νυκτοφύλακες. Βλ. λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις** (Φυλάκων).

Ξ

Ξενοδοχεῖα. Παροχὴ εἰδικῶν ἀπαλλαγῶν καὶ ἐκπτώσεων εἰς ξενοδοχειακὰς ἐπιχειρήσεις, ἀ.ν. 543/1968 σ. 1298.

Ξηρῶν καρπῶν καταστήματα. Βλ. λ. **Ὥρα ἐργασίας.**

Ξυλουργοί. Βλ. λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις, Ταμεῖα.**

δὲ διατάξεις χρόνος ἀναμονῆς, ὁ μεσολαβῶν μεταξὺ τῆς ἀναγγελίας τῆς ἀνικανότητος καὶ τῆς πραγματικῆς ἐνάρξεως καταβολῆς τοῦ ἐπιδόματος, δὲν τηρεῖται εἰ μὴ κατὰ τὴν διὰ πρώτην φορὰν ἐντὸς ἑκάστου ἡμερολογιακοῦ ἔτους ἐπιδότησιν λόγῳ ἀσθενείας καὶ λόγῳ ἀνεργίας. Διὰ τῶν διατάξεων τούτων ἐξεδηλώθη πλήρως ἡ νομοθετικὴ βούλησις, ὡς αὕτη ἐκτίθετο εἰς τὴν Εἰσηγητικὴν ἐπὶ τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 Ἔκθεσιν τοῦ ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργοῦ (βλέπε ταύτην εἰς Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, τεῦχος Α΄, ἀριθ. φύλλου 179 τῆς 21 Ἰουνίου 1951) (*), ἡ πραγματοποίησις τοῦτέστι προόδου ἐν σχέσει μὲ τὸ προγενέστερον τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 δίκαιον, συνισταμένης εἰς τὸ ὅτι ὁ χρόνος ἀναμονῆς διὰ τὴν καταβολὴν ἐπιδόματος ἀσθενείας ἠμειώθη ἀπὸ 5 εἰς τρεῖς (3) ἡμέρας καὶ ἡ ἐφ' ἅπαξ μόνον τοῦ ἔτους τήρησις τοῦ χρόνου τούτου, τῆς ἀναμονῆς, ἀλλὰ καὶ ἡ μεγάλη ἀνακούφισις τῶν ἐργοδοτῶν λόγῳ περιορισμοῦ τῶν ἐκ τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος ὑποχρεώσεων των πρὸς καταβολὴν τῶν ἀποδοχῶν εἰς τοὺς μισθωτούς των ἐν περιπτώσει ἀσθενείας ἐπὶ 15 ἢ 30 ἡμέρας (Α.Κ. 657-658). Ἐπῆλθεν ὅμως ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 39 τοῦ ν.δ. 2698/1953, διὰ τοῦ ὁποίου ἐτροποποιήθη ἡ προαναφερθεῖσα παράγραφος 3 τοῦ ἄρθρου 38 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951, κατὰ τὴν ταυτὴν δὲ τροποποίησιν δὲν ἐπανελήφθη ἡ διάταξις τοῦ ἐδαφ. δ΄ τῆς αὐτῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 38, καθ' ἣν «ὁ κατὰ τὰς ἀνωτέρω διατάξεις χρόνος ἀναμονῆς, ὁ μεσολαβῶν μεταξὺ τῆς ἀναγγελίας τῆς ἀνικανότητος ἢ τῆς ἀνεργίας καὶ τῆς πραγματικῆς ἐνάρξεως καταβολῆς τοῦ ἐπιδόματος, δὲν τηρεῖται εἰ μὴ κατὰ τὴν διὰ πρώτην φορὰν ἐντὸς ἑκάστου ἡμερολογιακοῦ ἔτους ἐπιδότησιν λόγῳ ἀσθενείας καὶ λόγῳ ἀνεργίας». Ἐκ τοῦ ὅτι ὅμως ἡ προαναφερθεῖσα διάταξις τοῦ ἄρθρου 39 τοῦ ν.δ. 2698/1953 ἐτροποποίησε καὶ δὲν ἀντικατέστησεν ὁλόκληρον τὴν παράγραφον 3 τοῦ ἄρθρου 38 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 ὑπεστηρίχθη ἡ ἄποψις ὅτι τὸ παρατεθὲν ἐδάφιον δ΄ αὐτῆς δὲν ἐθίγη διὰ τῆς τροποποιήσεως καὶ συνεπῶς ὁ χρόνος ἀναμονῆς δέον καὶ μετὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἰσχύος τοῦ ν.δ. 2698/1953 νὰ ὑπολογίζεται ἅπαξ κατ' ἔτος καὶ οὐχὶ δι' ἑκάστην περίπτωσιν ἀσθενείας τοῦ ἠσφαλισμένου (βλέπε εἰσήγησιν *Κ. Παπαμιχολοπούλου* εἰς Ὁλομ. Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους, ΕΕΔ 18, 669, Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 384/1959, ΕΕΔ 18, 492, Εἰρηνοδίκου Ἀθηνῶν 9011/1961, ΕΕΔ 20, 1452, Εἰρην. Ἀθηνῶν 8370/1958, ΔΕΝ 14, 830, Σύνταξιν ΔΕΝ 14, 879, Εἰρ. Ἀθηνῶν 538/1962 καὶ ἄλλαι).

Ἐν προκειμένῳ ὅμως ἡ χρησιμοποίησις, ἔστω καὶ ἄνευ νομικῆς ἀκριβολογίας τῆς λέξεως «τροποποίησις», ἀντὶ τῆς ταυτὸν «ἀντικαταστάσεως», δὲν καταλείπει ἱκανὰς ἀμφιβολίας ὡς πρὸς τὴν πρόθεσιν τοῦ νομοθέτου νὰ ἐγκαταλείψῃ τὸ διὰ τοῦ ἐδαφίου δ΄ τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 38 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 σύστημα, τῆς διὰ πρώτην φορὰν τοῦτέστι τηρήσεως τοῦ προαναφερθέντος χρόνου ἀναμονῆς ἐντὸς ἑκάστου ἡμερολογιακοῦ ἔτους διὰ τὴν ἐπιδότησιν λόγῳ ἀσθενείας. Αἱ ἐλάχιστα δὲ ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἀμφιβολίαι ἐξαφανίζονται πλήρως ἐκ τῆς Εἰσηγητικῆς ἐπὶ τοῦ προαναφερθέντος ν.δ. 2698/1953 Ἐκθέσεως τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ καὶ δὴ τοῦ ἀποσπάσματος ταύτης ἐπὶ τοῦ περὶ οὗ πρόκειται ἄρθρ. 39, καθ' ἣ «διὰ τοῦ ἄρθρου 39 ρυθμίζεται τὸ ζήτημα τῆς καταβολῆς τοῦ ἐπιδόματος ἀσθενείας, ἀπὸ τῆς 4ης ἡμέρας, προφανὴς δὲ ἡ ἐντεῦθεν οἰκονομία, ἀνερχομένη εἰς 70.000.000». Καταργηθέντος κατὰ ταῦτα τοῦ ἐδαφίου δ΄ τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 38 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951, παραμένει εἰς ἑκάστην περίπτωσιν ἀσθενείας ὡς προϋπόθεσις διὰ τὴν χορήγησιν ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. τοῦ ἐπιδόματος ταύτης ἡ διάρκεια τῆς ἀσθενείας πλέον τῶν 3 ἡμερῶν (ἄρθρον 35 ἀ.ν. 1846/1951) καὶ ὡς χρόνος ἐνάρξεως τῆς καταβολῆς των ἡ τετάρτη ἡμέρα τῆς ἀναγγελίας τῆς ἀσθενείας εἰς τὸ Ἵδρυμα, προκειμένου περὶ ἠσφαλισμένων, παρεχόντων ἐξηρτημένην ἐργασίαν, κατὰ τὴν μᾶλλον κρατήσασαν ὡς ὀρθοτέραν ἐν τῇ νομολογίᾳ ἄποψιν (Πρωτ. Θεσσαλονίκης 3154/1962, ΕΕΔ 22, 280, Πρωτ. Σερρῶν 604/1960, ΕΕΔ 20, 408, Πρωτ. Ἀθηνῶν 15014/1959, ΕΕΔ 18, 1137, Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 1022/1959, ΕΕΔ 18, σ. 380, Εἰρ. Ἀθηνῶν 9035/1959, ΕΕΔ 17, 1298, Γνμδ. Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους 435/1959 (πλειοψ.), ΕΕΔ 18, 669, ἐγγράφων Ὑπουργείου Ἐργασίας 41679/1961, Ε.Δ.Κ.Α. γ΄ σ. 599), ἣν τελευταίως παγίως ἀκολουθεῖ καὶ τὸ Δικαστήριον τοῦτο (ὁλ. ὑτ' ἀριθ. 3376 - 3376, 3740 ἕως 3819 τοῦ 1967 ἀποφάσεις). Οὐδὲ δύναται νὰ θεωρηθῇ ἡ ἄποψις αὕτη ὡς ἀντικειμένη εἰς τὴν ὑτ' ἀριθ. 102 διεθνῆ σύμβασιν, τὴν ἀφορῶσαν τὰ ἐλάχιστα ὅρια κοινωνικῆς ἀσφαλείας, εἰς ἣν προσεχώρησε καὶ ἡ Ἑλλὰς καὶ κατέστησεν ἐσωτερικὸν αὐτῆς δίκαιον διὰ τοῦ κυρώσαντος τὴν σύμβασιν ταύτην νόμου 3251/1955, δεδομένου, ὅτι ἐν τῷ ἄρθρῳ 18 τῆς συμβάσεως ταύτης ρητῶς ὁρίζεται, ὅτι ἡ διάρκεια τῆς παροχῆς τοῦ ἐπιδόματος ἀσθενείας θὰ δύναται νὰ περιορισθῇ εἰς 26 ἑβδομάδας κατὰ περίπτωσιν ἀσθενείας καὶ νὰ ἀναστέλληται ἡ χορήγησις τοῦ ἐπιδόματος τούτου διὰ τρεῖς πρώτας ἡμέρας

(*) ΕΕΔ 10, 766.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Ι. ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ

Συνεταιρισμοί κατά Ν. 602/1915, Καταστατικά τούτων και άναίρεσις διά ψευδή έρμηνείαν και έσφαλμένην έφαρμογήν όρων αύτών.

Έννοια Συνεταιρισμού κατά νόμον 602 1915 «περί Συνεταιρισμών».— Προϋποθέσεις συστάσεως αύτών.—Καταστατικόν.— Δέν συνιστά τούτο Νόμον καί δή ούσιαστικόν έκ μόνης τής είς τήν Έφημερίδα τής Κυβερνήσεως δημοσιεύσεώς του, άλλά σύμβασιν, ρυθμίζουσαν άποκλειστικώς τούς όρους τής μεταξύ τών συνεταίρων αύτού έταιρικής συνεργασίας καί τής έν γένει λειτουργίας τού Συνεταιρισμού, άποτελούντος νομικόν πρόσωπον ίδιωτικού δικαίου, τής ψευδούς έρμηνείας καί έσφαλμένης έφαρμογής τών όρων τού Καταστατικού μή ύπαγομένης είς τόν έν άρθροις 807 § 17 καί 810 Πολιτικής Δικονομίας λόγον άναιρέσεως.—Έλλειψις ύποχρεώσεως τού κατά τήν έργατικήν διαδικασίαν Δικαστηρίου πρός διάταξιν άποδείξεως.— Άδέσμευτος ό Δικαστής δικονομικών τύπων.

Άρείου Πάγου 428/1967, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Άντιπρόεδρος κ. **Ν. Χαραλάμπης**

Εἰσηγητής ὁ Άρεοπαγίτης κ. **Καν. Κλαμαρῆς**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Πάλλης, Π. Θεοφίλου

Κατά τό άρθρον 1 τού νόμου 602/1915 «περί συνεταιρισμών», ώς τούτο μεταγενεστέρως έτροποποιήθη, συνεταιρισμός, κατά τήν έννοιαν αύτού, είναι ή έταιρεία, ή όποία έχει κεφάλαιον μεταβλητόν, άποτελείται έκ συνεταίρων, ών ό άριθμός είναι έπίσης μεταβλητός, καί σκοπεί τήν διά τής συνεργασίας τών συνεταίρων προαγωγήν τής ίδιωτικής οίκονομίας έκάστου αύτών. Κατά δέ τό άρθρον 2 τού αύτού νόμου, ώς τούτο μεταγενεστέρως έτροποποιήθη, πρός σύστασιν συνεταιρισμού άπαιτείται, όπως τό καταστατικόν συναφθή μεταξύ έπτά τουλάχιστον προσώπων, μή άπαιτουμένου τύπου τινός, καί έγκριθή, ύποβαλλόμενον έν πρωτοτύπω, ύπό τού άρμοδίου Ύπουργού, δριζομένου περαιτέρω τό μέν ότι τό Ύπουργεῖον, έξετάζον τήν κατά τάς διατάξεις τών νόμων (ίδία άρθρα 1 καί 5 τού νόμου τούτου) σύνταξιν τού καταστατικού καί τήν σκοπιμότητα τών διατάξεων αύτού, τροποποιεί αύτό μόνον, έφ' όσον άντίκειται είς τούς νόμους, ύποδεικνύει δέ άπλώς τήν κατά τήν κρίσιν του σκοπιμωτέραν διατύπωσιν τών όρων αύτού, τό δέ ότι ή ύπουργική πράξις τής έγκρίσεως ή τροποποιήσεως τού καταστατικού, περιλαμβάνουσα τήν έπωνυμίαν, τήν έδραν, τήν συνεταιρικήν μερίδα, τήν έκτασιν τής εύθύνης καί τόν άριθμόν τών άρθρων αύτού, δημοσιεύεται δωρεάν έπιμελεία τού άρμοδίου Ύπουργείου είς τήν Έφημερίδα τής Κυβερνήσεως.

Έξ άλλου, διά τού άρθρου 5 τού αύτού νόμου, ώς τούτο έτροποποιήθη διά τού άρθρου 2 τού ν.δ. τής 28.11.1925, καθορίζονται οί όροι, ούς άπαιτείται πάντως νά περιέχη τό καταστατικόν, πλήν τών είς άλλας διατάξεις τού αύτού νόμου περιεχομένων προαιρετικών ή ύποχρεωτικών όρων.

Έκ τού συνδυασμού άπασών τών διατάξεων τούτων σαφώς προκύπτει, ότι τό καταστατικόν τών ώς άνω συνεταιρισμών δέν συνιστά νόμον καί δή ούσιαστικόν έκ μόνης τής είς τήν Έφημερίδα τής Κυβερνήσεως δημοσιεύσεώς του, άλλά σύμβασιν, ρυθμίζουσαν άποκλειστικώς τούς όρους τής μεταξύ τών συνεταίρων αύτού έταιρικής συνεργασίας καί τής έν γένει λειτουργίας τού συνεταιρισμού, άποτελούντος νομικόν πρόσωπον ίδιωτικού δικαίου, καί έπομένως ή ψευ-

---

τής διακοπής τού έκ τής έργασίας είσοδήματος, χωρίς νά θεσπίζεται έντεῦθεν περαιτέρω περιορισμός ώς πρός τόν ύπολογισμόν τοιούτου χρόνου άναστολής χορηγήσεως τού έπιδόματος άσθενείας διά τήν πρώτην μόνον φοράν έντός έκάστου ήμερολογιακού έτους. Κατά ταῦτα ή ύπό κρίσιν άγωγή, μή νόμω βάσιμος παρίσταται καί ούσιαστικώς, άφού ρητῶς έν αύτῇ συνομολογεῖται ύπό τού έναγοντος, ότι αί έπόμεναι τής πρώτης δι' έκαστον ήμερολογιακόν έτος άποχαί αύτού ένεκα άσθενείας δέν διήρκεσαν πλέον τού τριημέρου καί συνεπώς δέν ύφίστατο, κατά τά προεκτεθέντα, ύποχρέωσις τού έναγομένου Ίδρύματος Κοινωνικών Άσφαλίσεων όπως καταβάλη είς τόν έναγοντα διά τάς τοιαύτας άποχάς έκ τής έργασίας του τό άξιούμενον έπίδομα άσθενείας.

Ο

Όδηγοί. Βλ. λ. **Συλλογικαί συμβάσεις.**

Οδοκαθαρισταί. Βλ. λ. **Συλλογικαί συμβάσεις** (Δήμων).

Οικογενειακά επιδόματα. Βλ. λ. **Επιδόματα.**

Οικοδομαί. Έγκρισις μετά τροποποιήσεως συλλογικής συμβάσεως έργασίας ηλεκτροτεχνιτών, εργαζομένων εις οικοδομάς κλπ., ό.ά. 42984/1968 σ. 778.

Οικοδόμοι. Βλ. λ. **Συλλογικαί συμβάσεις.**

Οίκος Ναύτου. Πρόνοια ναυτικών, άρθρον 12 ά.ν. 373/1968 σ. 583. Διόρθωσις ημαρτημένων σ. 919.

Οινοπαντοπωλεία - Οινοπνευματοποιεία - Οινοποιεία Βλ. λ. **Συλλογικαί συμβάσεις**

Ομαδικαί απολύσεις Βλ. λ. **Καταγγελία συμβάσεως έργασίας.**

Ομοσπονδίαι. Ναυτικαί, ά.ν. 257/1968 σ. 189.

Οπωραγοραί. Όροι αμοιβής απασχολουμένων, ά.δ.δ. 3/1968 σ. 387.

Οπωρολαχανοπωλεία. Βλ. λ. **Ώραι εργασίας.**

Οργανισμοί. Βλ. και λ. **Γεωργικαί Ασφαλίσεις, Κοινωνικαί Ασφαλίσεις, Νομικά πρόσωπα, Συλλογικαί συμβάσεις, Ταμεία, Τηλεπικοινωνιών Οργανισμός.** Αὐτόνομος Σταφιδικός. Βλ. λ. **Ταμεία.** Παράτασις ισχύος διαιτητικής αποφάσεως περί όρων αμοιβής εργατοτεχνιτών Κ. Ο. Μ. Α. Ε., ό.ά. 142593/1967 σ. 68, ό.ά. 78553/1968 σ. 1437, ό.ά. 106537/1968 σ. 1441.— Σύστασις Ενιαίου Δημοσιογραφικού Οργανισμού Επικουρικής Ασφαλίσεως και Περιθάλψεως και άλλαι τινές διατάξεις, ά.ν. 248/1967 σ. 112.— Προσωρινή διοίκησις Οργανισμών και Ιδρυμάτων, εις την διοίκησιν των οποίων έχει ανάμειξιν ο Βασιλεύς ή μέλος της Βασιλικής οικογενείας, ν.δ. 3/1968 σ. 1554.— Εφαρμογή διατάξεων άρθρων 7 ν.δ. 4234/1962 και επί προσωπικού οργανισμών, επιχειρήσεων και εκμεταλλεύσεων κοινής ωφελείας, ό.ά. 16156/1968 σ. 1563.—Κήρυξις εκτελεστής διαιτητικής αποφάσεως περί όρων αμοιβής και εργασίας καπνοτεχνιτών Εθνικού Οργανισμού Καπνού, ό.ά. 92526/1968 σ. 974.— Αστικών Συγκοινωνιών. Βλ. λ. **Συλλογικαί συμβάσεις** (Αὐτοκινήτων).

Οργανώσεις. Βλ. και λ. **Σωματεία.** Θέματα αφορώντα εις το άλλοδαπόν προσωπικόν των Οργανώσεων του ν.δ. 1286/1949, ά.ν. 455/1968 σ. 835.— Εξαιρέσεις εκ της ασφαλίσεως Ι.Κ.Α. και λοιπών Ασφαλιστικών Οργανισμών και Οργανισμών Κοινωνικής Πολιτικής άλλοδαπών, απασχολουμένων εις Οργανώσεις Αμερικανικού Συμβουλίου Εθελοντικών Οργανώσεων, δ.δ. 751/1968 σ. 1495.— Τροποποίησις και συμπλήρωσις ά.ν. 65/1967, 116/1967 και 216/1967, ά.ν. 283/1968 σ. 309.— Γεωργικαί Συνεταιριστικαί. Βλ.λ. **Συλλογικαί συμβάσεις, Ταμεία.**

Όριον ηλικίας. Δι' αποχώρησιν καθηγητών κλπ. Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων, σ.π. ΙΖ'/1968 σ. 187.

Π

Παγοποιία. Βλ. λ. **Συλλογικαί συμβάσεις.**

Πανεπιστήμιον. Βλ. λ. **Εκπαιδευτικοί, Συλλογικαί συμβάσεις.**

Παντοπωλεία. Βλ. λ. **Κυριακή, Συλλογικαί συμβάσεις, Ώραι εργασίας.**

Παραγραφή. Αγωγών δημοσίων υπαλλήλων και ιατρών και στρατιωτικών κατά του Δημοσίου ένεκεν απολύσεως, καθυστερήσεως μισθών κλπ.· αντικατάστασις άρθρου 28 δ.δ. 8/13.11.1918 περί Κώδικος δικών, δικηγόρων Δημοσίου κλπ., ά.ν. 504/1968 σ. 1105.— Περί παραγραφής του αξιοποίνου εγκλημάτων τινών και άλλων τινών διατάξεων, ά.ν. 379/1968 σ. 647.

Περιελίγκται Όροι αμοιβής, ά.δ.δ. 24/1968 σ. 917.

Πετρελαιοειδών Εταιρείαι. Βλ. λ. **Συλλογικαί συμβάσεις.**

Πλαστικών ειδών εργατοτεχνίται. Βλ. λ. **Συλλογικαί συμβάσεις.**

Πλοία. Βλ. και λ. **Ναυτικοί, Συλλογικαί συμβάσεις.** (Ναυτικών). Έγκρισις μετά τροποποιήσεως συλλογικής συμβάσεως εργασίας ηλεκτροτεχνιτών, εργαζομένων εις ηλεκτρολογικά καταστήματα, ατμόπλοια κλπ., ό.ά. 42984/1968 σ. 778. — Δώρων εορτών ψαλτοχρωματιστών, ναυπηγοξυλουργών, ματσακονιστών, λεβητοκαθαριστών ατμοπλοίων, ό.ά. 47800/1968 σ. 521, ό.ά. 146910/1968 σ. 1564.

Πολιτική Δικονομία. Αναστολή ισχύος διατάξεων του Κώδικος Πολιτικής Δικονομίας και του Εισαγωγικού αὐτού νόμου (ά.ν. 44/1967)· προσωπική κράτησις· προσημείωσις υποθήκης, ν.δ. 5/1968 σ. 1555.

Πολιτική επιστράτευσις. Περί πολιτικής σχεδιάσεως εκτάκτου ανάγκης· καταργούμενα διατάξεις περί πολιτικής και οικονομικής επιστρατεύσεως, ά.ν. 368/1968 σ. 760.

Πολυκατοικίαι. Έγκρισις μετά τροποποιήσεως διαιτητικής αποφάσεως περί όρων αμοιβής θυρωρών, ό.ά. 38846/1968 σ. 461.

Πρακτορειακαί επιχειρήσεις Βλ. λ. **Συλλογικαί συμβάσεις.**

Πρατήρια. Βλ. και λ. **Κυριακή.** Βενζίνης· όροι αμοιβής και εργασίας μισθωτών, ά.δ.δ. 1/1968 σ. 654.

Προθεσμία. Χρόνος ανακλήσεως παρανόμων διοικητικών πράξεων, ά.ν. 261/1968 σ. 192.— Παράτασις προθεσμιών των υπό τα στοιχεία Θ' και Ι' Συντακτικών Πράξεων, σ.π. ΙΖ'/1968 σ. 187.— Παράτασις προθεσμίας εφαρμογής ά.ν. 197/1967 περί τρόπου συνταξιοδοτήσεως ειδικών τινων περιπτώσεων, ά.ν. 270/1968 σ. 249.— Παράτασις προθεσμίας εκδόσεως αποφάσεως κατά την παράγραφον 2 του ά.ν. 65/1967, ά.ν. 281/1968 σ. 309.

Προσημείωσις. Βλ. λ. **Πολιτική Δικονομία.**

Πρόσθετοι άστυφύλακες. Τροποποίησις και συμπλήρωσις διατάξεων αφορωσών το Σώμα Αστυνομίας Πόλεων, ά.ν. 318/1968 σ. 455.

Προσφυγή. Βλ. λ. **Αίτησις ακυρώσεως.**

δής ἑρμηνεία καὶ ἐσφαλμένη ἐφαρμογὴ τῶν ὅρων τοῦ καταστατικοῦ τούτου δὲν ὑπάγεται εἰς τὸν ἐν ἄρθροις 807 § 17 καὶ 810 τῆς Πολ. Δικονομίας, ὡς ἀντικατεστάθησαν διὰ τοῦ νόμου 3810/1957, λόγον ἀναιρέσεως. Ὅθεν ὁ 1ος λόγος ἀναιρέσεως τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως περὶ ἐσφαλμένης ἐφαρμογῆς καὶ ψευδοῦς ἑρμηνείας τοῦ καταστατικοῦ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου συνεταιρισμοῦ εἶναι, ὡς ἀπαράδεκτος, ἀπορριπτέος.

Τὸ δικάσαν δικαστήριον, δεχθέν, ὡς ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του προκύπτει, ὅτι ἡ μετάθεσις τοῦ ἀναιρεσείοντος εἰς πρατήριον ἑτέρας πόλεως (Ἀγρίνιον) ἐκείνης, εἰς ἣν μέχρι τῆς μεταθέσεώς του ὑπηρέτει, ἐγένετο κατὰ δικαίωμα παρεγόμενον τῷ ἀναιρεσιβλήτῳ συνεταιρισμῷ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ἐσωτερικοῦ κανονισμοῦ αὐτοῦ, εἰς τὸν ὁποῖον, ὡς περαιτέρω τοῦτο δέχεται, προσεχώρησε καὶ ὁ ἀναιρεσείων, ἀνελέγκτως ἐξετίμησε πράγματα, περὶ ὧν τοῦτο, δικάσαν κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΨΟΔ', δὲν ὑπεχρεοῦτο νὰ διατάξῃ ἀπόδειξιν, διότι, κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 5, 12, 16 καὶ 20 τοῦ νόμου τούτου, ὁ δικαστής, ἀξιοσημείωτος δικονομικῶν ὁρισμῶν, ἀνευρίσκει τὴν ἀλήθειαν βάσει τῶν ὑπ' ὄψιν αὐτοῦ τιθεμένων ὑπὸ τῶν διαδίκων ἀποδεικτικῶν στοιχείων. Ὅθεν ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου 2ος λόγος ἀναιρέσεως τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, ὡς ἀβάσιμος, εἶναι ἀπορριπτέος (*).

II. ΜΙΣΘΟΣ

1. Δαπάναι μετακινήσεως κλητήρων τῶν ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας τελούντων Ὀργανισμῶν μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ τὸ Ι.Κ.Α.

Ἐκτέλεσις ὑπὸ ὑπαλλήλων Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου ὑπηρεσίας ἐκτὸς Γραφείου καὶ δαπάναι μετακινήσεως ἐκτὸς ἕδρας κατ' ἄρθρον 9 § 3 ἀ.ν. 1538/1950. —Ἐξουσιοδότησις τῶν ἁρμοδίων Ὑπουργῶν καὶ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν πρὸς καθορισμὸν τούτων.— Ἀνεπίτρεπτος ἔρευνα τῶν δικαστηρίων περὶ τοῦ ἂν οἱ ὑπάλληλοι οὗτοι ἐξετέλεσαν τῷ ὄντι καὶ εἰς ποίαν ἔκτασιν ὑπηρεσίαν ἐκτὸς Γραφείου, δι' ἣν ὑπεβλήθησαν εἰς δαπάνας μετακινήσεως, τῶν ὁρισθέντων ἐξόδων καταβαλλομένων ὡς οἱονεὶ προσαυξήσεων μισθοῦ.— Δαπάνη μετακινήσεως τῶν κλητήρων τῶν ὑπὸ τὸν ἔλεγχον καὶ τὴν ἐποπτείαν τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας τελούντων Ὀργανισμῶν, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ τὸ Ι.Κ.Α.

Ἀρείου Πάγου 585/1967, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ν. Χαραλάμπης**.
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Καν. Κλαμαρῆς**.
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Ματαράγκας, Πάρεδρος Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους, Κ. Λιδωρίκης.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 9 § 3 τοῦ ἀν. νόμου 1538/1950 «περὶ ρυθμίσεως τῶν ἀποδοχῶν τῶν ὑπαλλήλων Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου», «εἰς τοὺς ὑπαλλήλους, τοὺς ἐκτελοῦντας ὑπηρεσίαν ἐκτὸς Γραφείου, διὰ τὴν πραγματοποίησιν τῆς ὁποίας ὑποβάλλονται εἰς δαπάνας μετακινήσεως ἐκτὸς ἕδρας των, καταβάλλεται ἡ πρὸς χρησιμοποίησιν τῶν συνήθων διὰ τὴν μετακίνησιν τῶν ὑπαλλήλων συγκοινωνιακῶν μέσων ἀναγκαία δαπάνη καὶ ἐπὶ πλέον ἡ ἐκ τῆς μετακινήσεως παρεπομένη διὰ τὸν ὑπάλληλον δαπάνη. Αἱ δαπάναι αὗται δύνανται νὰ ὁρίζωνται κατ' ἀποκοπὴν καὶ κατὰ κατηγορίαν Νομικῶν Προσώπων διὰ κοινῆς ἀποφάσεως τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ καὶ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν».

Ἐκ τῆς διατάξεως ταύτης σαφῶς προκύπτει, ὅτι ἐξουσιοδοτοῦνται οἱ ἁρμόδιοι Ὑπουργοὶ καὶ ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, ἵνα διὰ κοινῶν ἀποφάσεων των καθορίζωσι κατὰ διακριτικὴν ἐξουσίαν καὶ κατὰ κατηγορίαν Νομικῶν Προσώπων, τὸ μὲν τοὺς ὑπαλλήλους αὐτῶν, εἰς οὓς, ὡς ἐκ τοῦ εἴδους τῆς παρ' αὐτῶν ἐκτελουμένης ἐργασίας, δέον νὰ καταβάλλωνται κατ' ἀποκοπὴν ἔξοδα διὰ μετακίνησιν αὐτῶν πρὸς ἐκτέλεσιν ὑπηρεσίας ἐκτὸς Γραφείου, τὸ δὲ τὸ ὕψος τῶν εἰς αὐτοὺς κατ' ἀποκοπὴν καταβλητέων διὰ τοιαύτην αἰτίαν ἐξόδων. Τούτων δὲ ὁρισθέντων δὲν ἐρευνᾶται ὑπὸ τῶν Δικαστηρίων ἂν οἱ ὑπάλληλοι οὗτοι ἐξετέλεσαν τῷ ὄντι καὶ εἰς ποίαν ἔκτασιν ὑπηρεσίαν ἐκτὸς Γραφείου, δι' ἣν ὑπεβλήθησαν εἰς δαπάνας μετακινήσεως, τῶν ὁρισθέντων ἐξόδων καταβαλλομένων πλέον εἰς αὐτοὺς ἀσχέτως τῆς παρ' αὐτῶν ἐκτελέσεως ὑπηρεσίας ἐκτὸς Γραφείου καὶ ὑποβολῆς εἰς τοιαύτας δαπάνας, ὡς οἱονεὶ προσαυξήσεις μισθοῦ. Δεχθὲν ὅθεν τὸ δικάσαν Πρωτοδικεῖον, ὡς ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του δείκνυται,

(*) Ἐκκρεμοῦσα ἡ ὑπ' ἀριθ. 126/1965 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Πρεβέζης.

Προσωπική κράτησις. Βλ. λ. **Πολιτική Δικονομία.**

Προυπηρεσία. Έρμηνεία αποφάσεων διά προϋπηρεσίαν προσωπικού κινήσεως λογοφορίων, ά.δ.δ. 16/1968 σ. 855, ά.δ.δ. 17/1968 σ. 855, ά.δ.δ. 18/1969 σ. 855.— Είδικαί διατάξεις, περιλαμβανούσας εις συλλογικάς συμβάσεις, διαιτητικάς αποφάσεις κλπ. βλ. εις σελ. 64, 262, 588, 790, 791, 779, 783, 907, 918, 967, 1051, 1108, 1118, 1176, 1248, 1506.

Πρώτη Μαΐου. Βλ. λ. **Έορταί.**

Πτηνοπωλεία. Βλ. λ. **Ώραι εργασίας.**

Ρ

Ραδιοφωνία Επέκτασις ασφαλίσεως Ι.Κ.Α. εις επαγγελματικάς κατηγορίας μισθωτών, ά.δ. 94424/1968 σ. 1241.

Ραπτεργάται. Βλ. λ. **Συλλογικαί συμβάσεις.**

Σ

Σιδηροβιομηχανία. Βλ. λ. **Συλλογικαί συμβάσεις.**

Σιδηρόδρομοι. Κατάργησις β. δ/τος 142/1967 περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως Γενικού Κανονισμού Προσωπικού Σιδηροδρομικών και Τροχιοδρομικών Επιχειρήσεων, ως ούτος ισχύει διά το προσωπικόν της Η.Ε.Μ., ά.δ. 40/1968 σ. 192, 255.— Καθορισμός αποδοχών προσωπικού Σ.Ε.Κ., ά.δ. 211/1968 σ. 505.— Τροποποίησις και συμπλήρωσις της διατάξ. Σ.Ε.Κ. νομοθεσίας, ά.ν. 392/1968 σ. 697.— Τροποποίησις ν.δ. 4246/1962 περί ενοποιήσεως Σιδηροδρομικών Δικτύων Ελληνικού Κράτους, ως ταύτα συνεπληρώθη μεταγενεστέρως, ά.ν. 531/1968 σ. 1237.— Υπαγωγή Ε.Η.Σ. επί πλέγχου διά την από απόψεως νομιμοφροσύνης πρόσληψιν του αναγκαιούντος προσωπικού, ά.δ. 51/1968 σ. 1310.

Στοφιδεργάται. Βλ. λ. **Συλλογικαί συμβάσεις.**

Σταφιδικός Οργανισμός. Βλ. λ. **Ταμεία.**

Στιλβωταί. Βλ. λ. **Συλλογικαί συμβάσεις.**

Στρατιωτικαί Υπηρεσίαι Βλ. λ. **Αεροπορία, Συλλογικαί συμβάσεις** (Δημοσίου).

Στρατιωτικοί. Βλ. λ. **Υπάλληλοι δημόσιοι.**

Συλλογικαί συμβάσεις - Διαιτητικαί αποφάσεις - Υπουργικαί αποφάσεις. 1. Γενικά. Εθνικαί γενικαί. Καθορισμός ελαχίστων ορίων μισθών και λοιπών όρων εργασίας κατηγοριών τινών μισθωτών, ά.ν. 435/1968 σ. 752.—Κήρυξις εκτελεστής διαιτητικής αποφάσεως 1/1968 περί αυξήσεως γενικών κατωτάτων ορίων μισθών ιδιωτικών υπαλλήλων άπαξ χώρας, ά.δ. 15665/1968 σ. 261.— Παράτασις ισχύος της άνω διαιτητικής αποφάσεως, ά.δ. 137235/1968 σ. 1503.— Παράτασις ισχύος της από 14.2. 1967 εθνικής γενικής συλλογικής συμβάσεως εργασίας περί αυξήσεως γενικών κατωτάτων ορίων ημερομισθίων, ά.δ. 46807/1968 σ. 777, ά.δ. 92685/1968 σ. 1178.— Αύξησις γενικών κατωτάτων ορίων ημερομισθίων, σ.σ.ε. σ. 1181.— Δημοσίευσις της από 12.9.1968 εθνικής γενικής συλλογικής συμβάσεως εργασίας περί αυξήσεως των γενικών κατωτάτων ορίων ημερομισθίων, ά.δ. 116333/1968 σ. 1245.

2. Είδικαί περί όρων αμοιβής κλπ. μισθωτών. Αγγειοπλαστικής. Δημοσίευσις της από 15.5.1968 συλλογικής συμβάσεως εργασίας, ά.δ. 83944/1968 σ. 910.

Αεροπορίας. Βλ. κατωτέρω Δημοσίου.

Αλιεργατών. Κύρωσις συμφωνητικού παρατάσεως σ.σ.ε. αλιεργατών και μελών πληρωμάτων μηχανοτρατών Καβάλας, ά.δ. 100951/1967 σ. 66, ά.δ. 97279/1968 σ. 1503.— Συλλογική σύμβασις αλιεργατών γρι-γρι κόλπου Θεσσαλονίκης, ά.δ. 73474/1968 σ. 1498.

Αλλαντοποιείων. Κήρυξις εκτελεστής διαιτητικής αποφάσεως περί όρων αμοιβής και εργασίας τεχνιτών εργατών και εργατριών αλλαντοποιείων πόλεως Θεσσαλονίκης, ά.δ. 2373/1968 σ. 258.

Αμύλου, Αμυλοσακχάρου κλπ. Δημοσίευσις συλλογικής συμβάσεως εργασίας εργατών παραγωγής και συσκευασίας άμύλου, αμυλοσακχάρου και τροφοκολίνης, ά.δ. 72721/1968 σ. 967.— Παράτασις ισχύος διαιτητικής αποφάσεως περί όρων αμοιβής και εργασίας των άνω εργατών, ά.δ. 50270/1968 σ. 1317.

Αγελαδοτρόφων οδηγών. Όροι αμοιβής, ά.δ.δ. 1/1968 σ. 386.— Κήρυξις ταύτης ισχυρατικής, ά.δ. 52958/1968 σ. 718.

Αποροφαντικών. Έγκρισις μετά τροποποιήσεως διαιτητικής αποφάσεως περί όρων αμοιβής και εργασίας εργατών και εργατριών, ά.δ. 114287/1968 σ. 1375.

Αδειλεργατών. Βλ. κατωτέρω Υποδηματεργατών.

Αρτεργατών. Κύρωσις εκτελεστής διαιτητικής αποφάσεως περί όρων αμοιβής και εργασίας, ά.δ. 56265/1968 σ. 838.— Πρόσθετος αμοιβή λογω εξόδων κινήσεως αρτεργατών Θεσσαλονίκης, ά.δ.δ. 7/1967 σ. 389.

Αρτοπαλλήλων. Παράτασις ισχύος διαιτητικής αποφάσεως περί όρων αμοιβής αρτοπαλλήλων Θεσσαλονίκης, ά.δ. 50271/1968 σ. 1318, ά.δ. 92210/1968 σ. 1438, ά.δ. 124674/1968 σ. 1447.

Ασβεστοποιείων. Δημοσίευσις συλλογικής συμβάσεως εργασίας εργατοτεχνιτών ασβεστοποιείων Νομού Ημαθίας, ά.δ. 51843/1968 σ. 979.— Έγκρισις μετά τροποποιήσεως διαιτητικής αποφάσεως περί όρων αμοιβής και εργασίας εργατών λατομείων και ασβεστοποιείων Νομού Θεσ/νίκης, ά.δ. 114401/1968 σ. 1310.— Παράτασις ισχύος διαιτητικής αποφάσεως περί όρων αμοιβής των εργατοτεχνιτών λατομείων και ασβεστοποιείων Νομού Πειραιώς, ά.δ. 106812/1968 σ. 1442.— Ομοίως Νομού Αττικής, ά.δ. 120431/1968 σ. 1446.

Αστικών Συνεταιρισμών Οργανισμός. Βλ. κατωτέρω Αυτοαπασχολούμενοι.

Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων. Όσοι αμοιβής προσωπικού, ά.δ.δ. 13/1968 σ. 780.

Ατμοπλοϊκών Επιχειρήσεων. Παράτασις ισχύος διαιτητικής αποφάσεως πε-

ότι ὁ ἤδη ἀναιρεσίβλητος τυγχάνει μόνιμος κληρ/ήρ τοῦ ἀναιρεσείοντος Ι.Κ.Α. καὶ ἀκολούθως κρίναν ὅτι οὗτος δικαιοῦται τῶν διὰ τῶν ὑπ' ἀριθμ. 62115/29.10.1953, 62718/10.9.1954 καὶ 49250/14.9.1955 κοινῶν ἀποφάσεων τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας, ἐκδοθεισῶν κατ' ἐνάσκησιν τῆς ὑπὸ τοῦ ὡς ἄνω ἄρθρου 9 τοῦ ἀν. νόμου 1538/1950 παρασχεθείσης νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως καὶ δημοσιευθεισῶν εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, καθοριστθέντων κατ' ἀποκοπὴν δι' ἕκαστον κλητῆρα τῶν ὑπὸ τὸν ἔλεγχον καὶ τὴν ἐποπτείαν τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας τελούντων Ὀργανισμῶν, ἐν οἷς καὶ τὸ ἤδη ἀναιρεσεῖον Ι.Κ.Α., ἐξόδων κινήσεως καὶ δεχθὲν ἐν μέρει δι' ἐπικυρώσεως τῆς ἐκκληθείσης πρωτοδίκου ἀποφάσεως τὴν ἀγωγὴν αὐτοῦ, διώκουσαν ὅπως ὑποχρεωθῇ τὸ ἤδη ἀναιρεσεῖον Ι.Κ.Α. εἰς καταβολὴν αὐτῷ τῶν ἐξόδων τούτων, ὀρθῶς τὴν διαληφθεῖσαν διάταξιν ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε καὶ οὐδεμίαν ἑτέραν παρεβίασεν, ὁ δὲ περὶ τοῦ ἐναντίου μοναδικὸς λόγος ἀναιρέσεως τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, ὡς ἀβάσιμος εἶναι ἀπορριπτέος (*).

2. Ἀποδοχαὶ προσωπικοῦ Σιδηροδρόμων Ἑλληνικοῦ Κράτους

Παροχὴ ἐπιδόματος 5 ο/ο ἐπὶ τοῦ μισθοῦ τοῦ βαθμοῦ, τὸν ὁποῖον κατέχουσιν οἱ μὴ ἔχοντες βαθμολογικὴν ἐξέλιξιν καὶ παραμένοντες εἰς τὸν αὐτὸν βαθμὸν καὶ ἐξαντλοῦντες τὴν εἰδικὴν ἱεραρχίαν τῆς κατηγορίας τοῦ προσωπικοῦ τῶν Σ.Ε.Κ. μεθ' ἑκάστην τριετίαν παραμονῆς ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ, κατ' ἄρθρον 2 § 4 β.δ. 18/5.18.6.1954.—Ἔννοια διατάξεως.

Ἀρείου Πάγου 502/1967, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. Ν. Χαραλάμπης Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης Λ. Κανελλάκος Δικηγόροι οἱ κ.κ. Δ. Ρουτσάκος, Α. Τσάρας

Κατὰ τὸ ἄρθρον 2 § 4 τοῦ κατ' ἐξουσιοδότησιν τοῦ ἀν. νόμου 1538/1950 ἐκδοθέντος β. δ) τος τῆς 18/5-18.6.1954 «περὶ ρυθμίσεως τῶν ἀποδοχῶν τοῦ προσωπικοῦ τῶν Σιδηροδρόμων Ἑλληνικοῦ Κράτους» εἰς τοὺς μὴ ἔχοντας βαθμολογικὴν ἐξέλιξιν, τοὺς παραμένοντας εἰς τὸν αὐτὸν βαθμὸν καὶ τοὺς ἐξαντλοῦντας τὴν εἰδικὴν ἱεραρχίαν τῆς εἰς ἣν ἀνήκουσι κατηγορίας τοῦ προσωπικοῦ τῶν Σ.Ε.Κ. μεθ' ἑκάστην τριετίαν παραμονῆς ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ, παρέχεται ἐπίδομα 5% ἐπὶ τοῦ μισθοῦ τοῦ ὂν κατέχουσι βαθμοῦ, μὴ δυνάμενον νὰ ὑπερβῇ τὸ 20%.

Ἐκ τῆς διατυπώσεως τῆς διατάξεως ταύτης καὶ ἐκ τοῦ σκοποῦ αὐτῆς, ἤτοι τῆς μισθολογικῆς ἐνισχύσεως τῶν παραμενόντων εἰς τὸν αὐτὸν βαθμὸν ἐλλείψει βαθμολογικῆς ἐξελίξεως ἢ λόγῳ ἐξαντλήσεως τῆς ἱεραρχίας, συνάγεται, ὅτι ὡς χρόνον παραμονῆς ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ διὰ τὴν χορήγησιν τοῦ κατ' αὐτὴν ἐπιδόματος, ὡς τοῦτο ἠξιώθη μεταγενεστέρως διὰ τῆς ὑπὸ τοῦ ν. δ. 4242/1962 κυρωθείσης ὑπ' ἀριθ. 28/19.2.1959 Πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ τοῦ ἄρθρου 1 § 1 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 882/1962 β. δ) τος, λογίζεται ὁ διανυόμενος ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ δυνάμει τῆς συνδεούσης τὸν ὑπάλληλον μετὰ τοῦ νομικοῦ προσώπου τῶν Σ.Ε.Κ. ἐνεστώσης, συνεχοῦς δέ, ὑπηρεσιακῆς σχέσεως καὶ συνεπῶς δὲν συνυπολογίζεται προϋπηρεσία δυνάμει προϋπαρξάσης ὑπαλληλικῆς σχέσεως, καθ' οἱονδήποτε τρόπον λυθείσης, ἔστω καὶ ἂν αὕτη παρεσχέθη ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ καὶ ἐν τῇ αὐτῇ ὑπηρεσίᾳ. Ἡ λύσις αὕτη ἐνισχύεται ἔκ τε τῆς διατάξεως τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ μνησθέντος β. δ. τῆς 18/5-18.6.1954, καθ' ἣν οὐδεμία προσαύξησις ἢ πρόσθετον ἐπίδομα παρέχεται, πλὴν τῶν ἐν ἄρθρῳ 4 τοῦ αὐτοῦ διατάγματος προβλεπομένων δευτερευουσῶν ἀπολαυῶν, καὶ ἐκ τῆς τοῦ ἄρθρου 1 § 4 τοῦ ἀναφερθέντος β. δ. 882/1962, ἐπιτρεπούσης τὴν προσμέτρησιν, διὰ τὴν χορήγησιν μιᾶς τὸ πολὺ προσαυξήσεως τοῦ ἐπιδόματος παραμονῆς ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ τοῦ ὑπὲρ τὴν ἐννεαετίαν χρόνου πραγματικῆς ὑπηρεσίας ἐν τῷ προηγουμένῳ βαθμῷ καὶ ἐξ ἧς προκύπτει, ὅτι, ὅπου ὁ νομοθέτης ἠθέλησε τὸν συνυπολογισμὸν καὶ ἄλλου χρόνου ὑπηρεσίας, ὥρισε τοῦτο ρητῶς. Δὲν δύναται δὲ νὰ τύχῃ ἐν προκειμένῳ ἀναλογικῆς ἐφαρμογῆς ἡ διάταξις τῆς ὑπ' ἀριθ. 1961/21.12.1954 Πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, προβλέπουσα, διὰ τὴν χορήγησιν τοῦ κατ' αὐτὴν ἐπιδόματος πολυετίας, τὸν συνυπολογισμὸν τῆς τυ-

(*) Ἐπεκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 958/1967 ἀπόφασις τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν.

Ἴδετε ἐπὶ τοῦ θέματος καὶ σύμφωνον Α.Π. 639/1966, Τμ. Β', ΕΕΔ 26, 124, πρὸς τὴν ὁποίαν ὅμως διεφώνησεν ἡ Α.Π. 146/1967, Τμ. Γ', παραπεμφθέντος τοῦ ζητήματος εἰς τὴν Ὁλομέλειαν τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἡ ὁποία δὲν ἔχει ἐπιληφθῆ εἰσέτι.

ρί ὅρων ἀμοιβῆς ἐπαλληλικοῦ προσωπικοῦ, ὑ.ἀ. 74741/1968 σ. 1435, ὑ.ἀ. 112076/1968 σ. 1443.

Αὐτοκινήτων. Προσωρινή αὔξησις δικαιώματος ἐκκενήσεως πρὸς κάλυψιν ἀδείου ἑορτῶν, ὑ.ἀ. 210692/1967 σ. 56.— Παράτασις ἰσχύος διατητικῆς ἀποφάσεως 2/1967 περὶ ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας ὁδηγῶν φορτηγῶν αὐτοκινήτων, ὑ.ἀ. 2372/1968 σ. 323, ὑ.ἀ. 50269/1968 σ. 1317, ὑ.ἀ. 88168/1968 σ. 1438. — Κανονισμὸς ὡρῶν ἐργασίας ἐπαλληλικοῦ καὶ ἐργοτεχνικοῦ προσωπικοῦ ἀστικῶν Κ.Τ.Ε.Λ., ὡς καὶ ὑπεραστικῶν, ἀνεξαρτήτως ὑπάρξεως ἁπλῆς ἢ διπλῆς φυλακῆς, δ.δ. 174/1968 σ. 455.— Τροποποίησις καὶ συμπλήρωσις δ.δ. 25.6/6.8.1956 περὶ ἐκδόσεως Κανονισμοῦ προσωπικοῦ Κοινῶν Ταμείων Εἰσπράξεων Λεωφορείων Αὐτοκινήτων κλπ., δ.δ. 235/1968 σ. 510.— Ὅροι ἀμοιβῆς ὁδηγῶν τουριστικῶν λεωφορείων αὐτοκινήτων «πούλμαν» περιοχῆς Ἀθηνῶν-Πειραιῶς, ἀ.δ.δ. 5/1968 σ. 589.—Ἑρμηνεία διατ. ἀποφάσεως 50/1966 διὰ προϋπηρεσίαν προσωπικοῦ κινήσεως ἀστικῶν λεωφορείων, πλὴν Α.Π.Π., Θεσσαλονίκης καὶ Πατρῶν, ἀ.δ.δ. 17/1968 σ. 855.—Παράτασις ἰσχύος τῆς ἄνω διατητικῆς ἀποφάσεως 50/1966, ὑ.ἀ. 74746/1968 σ. 968, ὑ.ἀ. 32253/1968 σ. 1244.— Ἑρμηνεία διατητικῆς ἀποφάσεως 51/1966 διὰ τὴν προϋπηρεσίαν προσωπικοῦ κινήσεως ὑπεραστικῶν λεωφορείων, ἀ.δ.δ. 18/1968 σ. 855.— Παράτασις τῆς ἄνω διατητικῆς ἀποφάσεως 51/1966, ὑ.ἀ. 32252/1968 σ. 1244, ὑ.ἀ. 74745/1968 σ. 1435.— Ἑρμηνεία διατητικῆς ἀποφάσεως 61/1966 διὰ τὴν προϋπηρεσίαν προσωπικοῦ κινήσεως λεωφορείων περιοχῆς Α.Π.Π., ἀ.δ.δ. 16/1968 σ. 855.— Κήρυξις ἐκτελεστῆς διατητικῆς ἀποφάσεως περὶ ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας ὁδηγῶν αὐτοκινήτων Ἑλληνικῆς Βασιλικῆς Ἀεροπορίας (Ε.Β.Α.), ὑ.ἀ. 101075/1968 σ. 1171.—Παράτασις ἰσχύος διατητικῆς ἀποφάσεως περὶ ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας προσωπικοῦ Ο.Α.Σ.Θ., ὑ.ἀ. 8485/1968 σ. 1242, ὑ.ἀ. 53268/1968 σ. 1319, ὑ.ἀ. 95910/1968 σ. 1439, ὑ.ἀ. 128136/1968 σ. 1502.— Κήρυξις ἐκτελεστῆς διατητικῆς ἀποφάσεως περὶ ἐπιδόματος εἰς προσωπικὸν Ο.Α.Σ.Θ. κατ' ἔτος καὶ κατὰ τὴν περίοδον Διεθνοῦς Ἐκθέσεως Θεσσαλονίκης, ὑ.ἀ. 108986/1968 σ. 1179.— Παράτασις ἰσχύος διατητικῆς ἀποφάσεως περὶ ὅρων ἀμοιβῆς ἐπαλληλικοῦ καὶ ὑπηρετικοῦ προσωπικοῦ Γραφείων ἀστικῶν Κ.Τ.Ε.Λ. (πλὴν Ἀθηνῶν - Πειραιῶς καὶ Ο.Α.Σ.Θ.) καὶ ὑπεραστικῶν Κ.Τ.Ε.Λ. ἁπάσης χώρας, ὑ.ἀ. 114843/1968 σ. 1444.

Βαρελοποιῶν. Ἀθηνῶν, Πειραιῶς, Ἐλευσῖνος καὶ Μεγάρων ὅροι ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας, ἀ.δ.δ. 9/1967 σ. 390.— Πατρῶν ὅροι ἀμοιβῆς, ἀ.δ.δ. 2/1968 σ. 652.

Βαφείων κλπ. Κήρυξις ὑποχρεωτικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν βαφείων - τυποβαφείων, καθαριστηρίων κλπ. Θεσσαλονίκης, ὑ.ἀ. 134329/1967 σ. 125. — Παράτασις ἰσχύος τῆς ἄνω συλλογικῆς συμβάσεως, ὑ.ἀ. 140276/1968 σ. 1501.— Ὅροι ἀμοιβῆς ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ βαφείων, καθαριστηρίων, σιδηροτηρίων, πλυντηρίων, τυποβαφείων, φινιριστηρίων κλπ. ἁπάσης τῆς χώρας, ἀ.δ.δ. 6/1968 σ. 915.— Κήρυξις ταύτης ὑποχρεωτικῆς, ὑ.ἀ. 124724/1968 σ. 1571.—Ὅροι ἀμοιβῆς ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ βαφείων, καθαριστηρίων, σιδηροτηρίων, πλυντηρίων, τυποβαφείων, φινιριστηρίων κλπ., περιοχῆς Ἀθηνῶν - Πειραιῶς - Περιχώρων, ἀ.δ.δ. 5/1968 σ. 914.— Παράτασις ἰσχύος διατητικῆς ἀποφάσεως περὶ ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν βαφείων, τυποβαφείων κλπ. Α.Π.Π., ὑ.ἀ. 106539/1968 σ. 1442.—Ἔγκρισις μετὰ τροποποιήσεως διατητικῆς ἀποφάσεως περὶ ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας ἐργατῶν στιλβωτῶν καὶ βαφέων ὑποδημάτων κλπ., ὑ.ἀ. 127480/1968 σ. 1373.

Βενζίνης Πρατηρίων. Ὅροι ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας μισθωτῶν γαράζ καὶ πρατηρίων βενζίνης Ἀθηνῶν - Πειραιῶς - Περιχώρων, ἀ.δ.δ. 1/1968 σ. 654.

Βιομηχανιῶν. Βλ. κατωτέρω Οἰκοδόμων, Μηχανημάτων, Φυλάκων.

Βοθρονυκτήρων ἐκκενώσεις. Τροποποίησις ἀποφάσεως περὶ καθορισμοῦ ἐργασίας εἰς τὸ ἐργατοτεχνικὸν προσωπικὸν ἐκκενώσεως βόθρων, ἀ.ὑ. 26306/1968 σ. 456.

Γάλακτος ἐργατοτεχνιτῶν. Ὅροι ἀμοιβῆς ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ ἐργοστασίων παστεριώσεως γάλακτος καὶ συναφῶν ἐργασιῶν, ἀ.δ.δ. 9/1967 σ. 388.

Γεωπόνων. Κήρυξις ὑποχρεωτικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας γεωπόνων, ὑ.ἀ. 69118/1968 σ. 978.

Γεωργικῶν Συνεταιριστικῶν Ὀργανώσεων. Δημοσίευσις τῆς ἀπὸ 8.4.1968 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας προσωπικοῦ, ὑ.ἀ. 56264/1968 σ. 716.— Διόρθωσις ἡμαρτημένων σ. 856.

Γεωτρυπάνων. Βλ. κατωτέρω Δημοσίων.

Γκαράζ. Βλ. ἀνωτέρω Βενζίνης Πρατηρίων.

Γραφείων. Παράτασις ἰσχύος συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἀφορώσης τὸ προσωπικὸν Γραφείων τὸ ἐργαζόμενον εἰς Ἱδρύματα, σωματεῖα μὴ ἐπαγγελματικὰ καὶ Ἑνώσεις αὐτῶν, ὑ.ἀ. 143878/1967 σ. 128, ὑ.ἀ. 40683/1968 σ. 1316.— Ἔγκρισις μετὰ τροποποιήσεως ἐν μέρει διατητικῆς ἀποφάσεως 47/1967 περὶ ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας προσωπικοῦ Γραφείων Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν καὶ λοιπῶν ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων, ὑ.ἀ. 5537/1968 σ. 197.

Ἐνδυματοποιῶν. Βλ. κατωτέρω Δήμων.

Δημοσίας Ἐπιχειρήσεως Ἠλεκτρισμοῦ. Βλ. κατωτέρω Ἠλεκτρικῶν Ἐπιχειρήσεων.

Δημοσιογράφων. Βλ. κατωτέρω Τύπου.

Δημοσίων. Παράτασις ἰσχύος διατητικῆς ἀποφάσεως περὶ ὅρων ἀμοιβῆς ἐργατοτεχνιτῶν Κ.Ο.Μ.Α.Ε., ὑ.ἀ. 142593/1967 σ. 68, ὑ.ἀ. 78553/1968 σ. 1437, ὑ.ἀ. 106537/1968 σ. 1441.—Παράτασις ἰσχύος συλλογικῆς συμβάσεως προσωπικοῦ μηχανημάτων ὑπαίθρου Υ.Ε.Β. Ὑπουργείου Γεωργίας, ὑ.ἀ. 118/1968 σ. 131, 321, ὑ.ἀ. 40682/1968 σ. 1315.— Ὁμοίως τοῦ ἰδ. σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου προσωπικοῦ γεωτρυπάνων, ὑπηρετοῦντος παρὰ τῇ Υ.Ε.Β.

χὸν προϋπηρεσίας παρὰ τῷ Δημοσίῳ ἢ ἑτέρῳ Προσώπῳ Δημοσίου Δικαίου ἢ παρὰ τῷ αὐτῷ ἢ ἑτέρῳ Δικαίῳ, ἐφ' ὅσον ἡ προϋπηρεσία αὕτη ἔχει ἀναγνωρισθῇ μισθολογικῶς ὑπὸ τοῦ δικτύου, εἰς ὃ ὑπηρέτει ὁ ὑπάλληλος, καὶ δὲν ἔχει ὑπολογισθῇ διὰ τὴν ἀπονομὴν συντάξεως ἢ λήψιν εἰδικῆς ἀποζημιώσεως, ἤτοι εἰς ἕκαστον καὶ ὑπὸ ὅρους, μὴ προσιδιάζοντας εἰς τὸ ὑπὸ κρίσιν ἐπίδομα. Ταῦτα εἶπὸν καὶ τὸ δικάσαν Ἐφετεῖον καὶ ἀπορρίψαν ὡς μὴ νόμιμον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του τὴν ἀγωγὴν τοῦ ἀναιρεσείοντος, δι' ἧς οὗτος, διορισθεὶς παρὰ τῷ ἀναιρεσιβλήτῳ νομικῷ προσώπῳ τὴν 9.10.1959, ὡς κλειδοῦχος τροχοπεδητής, ἤτοι εἰς θέσιν ἄνευ βαθμολογικῆς ἐξελίξεως, ἠτήσατο ἀποζημίωσιν, λόγῳ παρανομίας τῶν ἁρμοδίων ὀργάνων τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, ὡς ἐκ τῆς ἀρνήσεως αὐτῶν πρὸς χορήγησιν εἰς αὐτὸν ἐπιδόματος παραμονῆς ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ ἐκ 40% ἐπὶ τοῦ μισθοῦ, ὅσον ἀναλογεῖ εἰς τὸν χρόνον ὑπηρεσίας του ἀπὸ τῆς κατὰ τὰ ἀνωτέρω προσληψέως του, ἐν συνυπολογισμῷ καὶ τοῦ χρόνου προϋπηρεσίας του εἰς τὴν αὐτὴν θέσιν ἀπὸ 4.2.1942 μέχρι 30.6.1945, ὅτε ἀπελύθη βάσει τῆς Συντακτικῆς Πράξεως 59, καὶ ἀπὸ 28.3.1951 μέχρις 27.6.1956, ὅτε ἀπελύθη λόγῳ ἀπουσίας του ἐκ τῆς ὑπηρεσίας, ὀρθῶς τὰς ἀνωτέρω διατάξεις ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσεν, ὁ δὲ περὶ τοῦ ἀντιθέτου μοναδικὸς λόγος τοῦ ἀναιρετηρίου ἀπορριπτέος τυγχάνει ὡς ἀβάσιμος (*).

3. Ἀποδοχαὶ καὶ χρονικὰ ὅρια ἐργασίας ἐργατῶν Ὀργανισμοῦ Λιμένος Πειραιῶς.

Παροχὴ εἰς τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Ὀργανισμοῦ Λιμένος Πειραιῶς εἰδικῆς νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως πρὸς καθορισμὸν ἀπεριορίστως καὶ ἐλευθέρως τῶν χρονικῶν ὁρίων (ὡρῶν) τῆς παρὰ τῷ Ο.Λ.Π. ἀπασχολήσεως τῶν τακτικῶν καὶ ἐκτάκτων ἐργατῶν, ὡς καὶ τῶν πάσης φύσεως ἀποδοχῶν τούτων διὰ τὴν τοιαύτην ἀπασχόλησιν καὶ δὴ καὶ πέραν τοῦ ὥρου ἢ κατὰ τὰς νυκτερινὰς ὥρας, τῆς καταβολῆς ἢ μὴ εἰς τούτους πέραν τοῦ ἡμερομισθίου των καὶ εἰδικῆς προσαυξήσεως, ἀποκλειομένης τῆς ἐφαρμογῆς πάσης ἀντιθέτου διατάξεως, μὴ ἀντιτιθεμένων τῶν διατάξεων τοῦ Κανονισμοῦ τοῦ Ο.Λ.Π. εἰς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ Συντάγματος ἐκ λόγων δημοσίου καὶ κοινωνικοῦ συμφέροντος.—Ἐξακολούθησις ἰσχύος τῶν διατάξεων τούτων καὶ μετὰ τὸ ν.δ. 4020/1959.

Ἀρείου Πάγου 522/1967, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ν. Χαραλάμπης**

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Πελ. Δαλιάνης**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. **Κ. Δημάκης, Φ. Φουτρῆς**

Ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 19 τοῦ ἀ.ν. 1559/1950 «περὶ τοῦ Ὀργανισμοῦ Λιμένος Πειραιῶς», κυρωθέντος ὑπὸ τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ νόμου 1630/1951, ὡς τοῦτο ἀντικατεστάθη ἀρχικῶς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 13 τοῦ ν.δ. 2942/1954 καὶ ἐν τέλει ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 3398/1955, καὶ ἰδίᾳ τῶν ἐκ τούτων τοῦ στοιχείου α' τῆς παραγράφου 5, καθ' ἣν «δι' ἐκδοθησομένων παρὰ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ο.Λ.Π. κανονισμῶν, ἐγκρινομένων ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Συγκοινωνιῶν καὶ Δημοσίων Ἔργων καθορίζονται αἱ ἀμοιβαί, αἱ ὧραι καὶ οἱ ὅροι ἐργασίας τῶν προσλαμβανομένων ἡμερησίως ἐκτάκτων ἐργατῶν διὰ τὰς φορτοεκφορτώσεις τῶν ἐμπορευμάτων» καὶ παραγράφου 6, καθ' ἣν «αἱ πάσης φύσεως ἀποδοχαὶ τῶν ὡς ἄνω μονίμων, δοκίμων καὶ ἐκτάκτων ἐργατῶν, τῶν δοκίμων καὶ μαθητευομένων τεχνιτῶν, ὡς καὶ οἱ λοιποὶ ὅροι ἐργασίας αὐτῶν, ρυθμίζονται ἀποκλειστικῶς διὰ κανονιστικῶν πράξεων τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ο.Λ.Π., ἐγκρινομένων ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Συγκοινωνιῶν καὶ Δημοσίων Ἔργων, μὴ ἐφαρμοζομένων ἐπὶ τῶν ἐργατῶν καὶ τεχνιτῶν τούτων τῶν παρ' ἑτέρων ὀργάνων ἐκδιδομένων σχετικῶν πρὸς τὰ ἄνω θέματα γενικῶν καὶ εἰδικῶν πράξεων, οὐδὲ τῶν διατάξεων τοῦ ν.δ. 2961/1954 «περὶ συστάσεως Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως κατὰ τῆς Ἀνεργίας», καὶ τοῦ δι' αὐτῶν διωκομένου σκοποῦ, συνισταμένου εἰς τὴν χάριν τοῦ δημοσίου καὶ κοινωνικοῦ συμφέροντος ἐνιαίαν καὶ ὁμοιόμορφον ρύθμισιν τῶν ἐν γένει ἀποδοχῶν καὶ προσαυξήσεων τούτων δι' ὑπερωριακὴν ἢ νυκτερινὴν ἐργασίαν τῶν παρὰ τῷ Ο.Λ.Π. ἀπασχολουμένων ἐργατῶν, ὡς ἐκ τοῦ ἐπιγρεασμοῦ τοῦ κόστους τῆς ζωῆς τῶν διὰ τοῦ λιμένος Πειραιῶς διακινουμένων ἐμπορευμάτων καὶ ἐν γένει ἀντικειμένων, σαφῶς συνάγεται, ὅτι ἡ παρασχεθεῖσα εἰς τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον

(*) Ἐπεκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 1497/1966 ἀπόφασις τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν.

Υπουργείου Γεωργίας, ὑ.ἀ. 71011/1968 σ. 910, ὑ.ἀ. 60360/1968 σ. 1434.— Κήρυξις ἐκτελεστῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἀπορρίψεως εἰς ἐρμηνείαν διαιτητικῆς ἀποφάσεως περὶ ὅρων ἀμοιβῆς ἐργατοϋπαλλήλων Ὑπηρεσιῶν καὶ Ἱδρυμάτων Ὑπουργείου Γεωργίας, ὑ.ἀ. 72725/1968 σ. 906. — Παράτασις ἰσχύος ἀποφάσεως Δ.Δ.Α.Δ. Ἀθηνῶν περὶ ὅρων ἀμοιβῆς ἀπασχολουμένων ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ἐργατοϋπαλλήλων Ὑπηρεσιῶν καὶ Ἱδρυμάτων Ὑπουργείου Γεωργίας, ὑ.ἀ. 74744/1968 σ. 969, ὑ.ἀ. 52254/1968 σ. 1244. —Ἔγκρισις μετὰ τροποποίησεως διαιτητικῆς ἀποφάσεως περὶ ὅρων ἀμοιβῆς τοῦ διὰ σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου συνδεομένου προσωπικοῦ τῶν Κεντρικῶν καὶ Περιφερειακῶν Ὑπηρεσιῶν τῆς Γενικῆς Διευθύνσεως Δασῶν τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας, ὑ.ἀ. 81682/1968 σ. 808.— Παράτασις ἰσχύος συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας τοῦ ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου παρὰ τῇ Ὑπηρεσίᾳ Ἐγγείων Βελτιώσεων καὶ Ἱνστιτούτῳ Μηχανολογίας Ὑπουργείου Γεωργίας ὑπηρετοῦντος προσωπικοῦ, ὑ.ἀ. 10882/1968 σ. 1241, ὑ.ἀ. 54751/1968 σ. 1453.—Παράτασις ἰσχύος διαιτητικῆς ἀποφάσεως περὶ ὅρων ἀμοιβῆς προσωπικοῦ εἰδικῶν ἐγκαταστάσεων Βασ. Ναυστάθμου Κρήτης, ὑ.ἀ. 63117/1968 σ. 710, ὑ.ἀ. 99163/1968 σ. 1440, ὑ.ἀ. 140247/1968 σ. 1502.—Παράτασις ἰσχύος διαιτητικῆς ἀποφάσεως περὶ ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας ἐργαζομένων εἰς Βασ. Ναυστάθμων Κρήτης, ὑ.ἀ. 13083/1968 σ. 1243.— Ἔγκρισις μετὰ τροποποίησεως διαιτητικῆς ἀποφάσεως περὶ ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας ὑπηρετούντων εἰς Εἰδικὰς Ἀποθήκας Καυσίμων Βασ. Ναυστάθμου Κρήτης ὑπαλλήλων καὶ ἐργατοτεχνιτῶν, ὑ.ἀ. 83476/1968 σ. 974.— Παράτασις ἰσχύος διαιτητικῆς ἀποφάσεως περὶ ὅρων ἀμοιβῆς ὑπηρετούντος εἰς συνεργεῖα Βασιλικοῦ Ναυστάθμου Κρήτης ὑπαλληλικοῦ προσωπικοῦ, ὑ.ἀ. 69035/1968 σ. 1431, ὑ.ἀ. 106538/1968 σ. 1442. — Κήρυξις ἐκτελεστῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως περὶ ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας ἐργατοτεχνικοῦ καὶ ὑπαλληλικοῦ προσωπικοῦ Βασιλικοῦ Ναυστάθμου Σαλαμῖνος, ὑ.ἀ. 45619/1968 σ. 771.—Ὅροι ἀμοιβῆς προσωπικοῦ 202 Κρατικοῦ Ἐργοστασίου Ἀεροπλάνων (Κ.Ε.Α.), ἀνήκοντος εἰς τὸ σωματεῖον «Ὁ Ἴκαρος», ἀ.δ.δ. 14/1968 σ. 982.— Ὅροι ἀμοιβῆς ἐνίων κατηγοριῶν μισθωτῶν τοῦ 202 Κ.Ε.Α., ἀνήκοντος εἰς τὸ σωματεῖον «Ὁ Δαίδαλος», ἀ.δ.δ. 15/1968 σ. 1051.—Ὅροι ἀμοιβῆς προσωπικοῦ Στρατιωτικῶν Ὑπηρεσιῶν, καταστημάτων καὶ ἐργοστασίων ἁρμοδιότητος Γ.Ε.Σ., ἀ.δ.δ. 37/1967 σ. 1052.—Παράτασις ἰσχύος διαιτητικῆς ἀποφάσεως περὶ ὅρων ἀμοιβῆς ἐργατοτεχνικοῦ καὶ ὑπαλληλικοῦ προσωπικοῦ Στρατιωτικῶν Ὑπηρεσιῶν ἁρμοδιότητος Γ.Ε.Σ., ὑ.ἀ. 74740/1968 σ. 1436.—Κήρυξις ἐκτελεστῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως περὶ ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας ὁδηγῶν αὐτοκινήτων Ἑλληνικῆς Βασιλικῆς Ἀεροπορίας (Ε.Β.Α.), ὑ.ἀ. 101075/1968 σ. 1171. — Καθορισμὸς ὁρομισθίων καθαριστριῶν Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν καὶ Ν.Π.Δ.Δ., ὑ.ἀ. 235509/1968 σ. 1378.—Ὅροι ἀμοιβῆς ἐργατοτεχνιτῶν μηχανοποιητῶν ἁρβυλῶν καὶ σκαρπινιῶν Κρατικῶν Προμηθειῶν καὶ Ἐμπορίου ὁλάσης τῆς χώρας, ἀ.δ.δ. 8/1968 σ. 586.

Δ ή μ ο υ - Κ ο ι ν ο τ ή τ ω ν. Παράτασις ἰσχύος διαιτητικῆς ἀποφάσεως περὶ ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν Δήμου Ἀθηναίων, ὑ.ἀ. 67870/1968 σ. 1434, ὑ.ἀ. 106536/1968 σ. 1441.—Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας ὁδοκαθαριστῶν Δήμου Ἀλεξανδρουπόλεως (συμπληρωματική), σ. 1508.—Δημοσίευσις συλλογικῆς συμβάσεως ἐργατοτεχνιτῶν καθαριότητος κλπ. Δήμου Ἀχαρνῶν Ἀττικῆς, ὑ.ἀ. 86332/1968 σ. 981.—Ἔγκρισις καὶ τροποποίησις διαιτητικῆς ἀποφάσεως περὶ ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν συνεργείων Δήμων Βεροίας καὶ Ναούσης, ὑ.ἀ. 45907/1968 σ. 980.— Ὅροι ἀμοιβῆς ἐργατοτεχνιτῶν, ἐκτάκτων ὑπαλλήλων Δήμων Βόλου καὶ Νέας Ἰωνίας Βόλου, ἀ.δ.δ. 1/1968 σ. 1119.— Δημοσίευσις συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἡμερομισθίων ἐργατῶν συντηρείου καθαριότητος Δήμου Γιαννιτσῶν, ὑ.ἀ. 40259/1968 σ. 1316. — Ἐργατοτεχνιτῶν Δήμου Δάφνης Ἀττικῆς, σ.σ.ἐ. σ. 1382.— Ἔγκρισις διαιτητικῆς ἀποφάσεως περὶ χορηγήσεως ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας εἰς προσωπικὸν καθαριότητος Δήμου Θεσσαλονίκης κλπ., ὑ.ἀ. 45620/1968 σ. 777.— Κήρυξις ὑποχρεωτικῆς τῆς ἄνω διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ὑ.ἀ. 118559/1968 σ. 1446. —Ὅροι ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας δενδροκαλλιεργητῶν Δήμου Θεσσαλονίκης, ἀ.δ.δ. 5/1968 σ. 1180.— Ἔγκρισις μετὰ τροποποίησεως διαιτητικῆς ἀποφάσεως περὶ ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας ἐκτάκτων ἐργατοτεχνιτῶν καὶ ὑπαλλήλων Δήμου Θεσσαλονίκης, ὑ.ἀ. 134983/1968 σ. 1496.— Ὅροι ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας ἡμερομισθίων ἐργατοτεχνιτῶν Δήμου Καλλιθέας, ἀ.δ.δ. 7/1968 σ. 653.— Κήρυξις ἐκτελεστῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως συμπληρωματικῆς τῆς 1/1967 ἀποφάσεως Π.Δ.Α.Δ. Κερκύρας περὶ χορηγήσεως ἐπιδόματος σεζόνου κλπ. εἰς ὁδοκαθαριστὰς Δήμου Κερκύρας, ὑ.ἀ. 147107/1967 σ. 126.— Κήρυξις ἐκτελεστῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως περὶ ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν Δήμου Κορινθίων, ὑ.ἀ. 101074/1968 σ. 1170. — Ἔγκρισις μετὰ τροποποίησεως συλλογικῆς συμβάσεως ἐργατοτεχνιτῶν καθαριότητος Κοινότητος Ἄνω Λιοσίων Ἀττικῆς, ὑ.ἀ. 2551/1968 σ. 311.— Ἔγκρισις μετὰ τροποποίησεως τῆς ἀπὸ 29.7.1968 σ.σ.ἐ. περὶ ὅρων ἀμοιβῆς ἡμερομισθίων ἐργατῶν συντηρείων καθαριότητος Δήμου Μοσχάτου, ὑ.ἀ. 102916/1968 σ. 1175.— Παράτασις ἰσχύος συλλογικῆς συμβάσεως ἐργατοτεχνιτῶν Δήμου Νέας Σμύρνης, ὑ.ἀ. 670805/1968 σ. 1174.— Ἔγκρισις μετὰ τροποποίησεως συλλογικῆς συμβάσεως ἐργατοτεχνιτῶν καὶ ὑπαλλήλων Δήμου Νέας Φιλαδελφείας, ὑ.ἀ. 94541/1968 σ. 1111.— Δημοσίευσις συλλογικῆς συμβάσεως ἐργατοτεχνιτῶν καθαριότητος Κοινότητος Νέου Ψυχικοῦ Ἀττικῆς, ὑ.ἀ. 108555/1968 σ. 1179.— Ἔγκρισις μετὰ τροποποίησεως συλλογικῆς συμβάσεως ἐργατῶν καὶ ὑπαλλήλων Δήμου Παλαιοῦ Φαλήρου, ὑ.ἀ. 73687/1968 σ. 853.— Παράτασις ἰσχύος συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας νυκτοφυλάκων Δήμου Πατρέων, ὑ.ἀ. 59109/1968 σ. 1318. — Παράτασις ἰσχύος διαιτητικῆς ἀποφάσεως

τοῦ Ο.Α.Π. εἰδικὴ ἐξουσιοδότησις ἀφορᾷ, πλὴν ἄλλων θεμάτων, καὶ τὸ τοιοῦτον τοῦ καθορισμοῦ ἀπεριορίστως καὶ ἐλευθέρως τῶν νομικῶν ὡρ...ν (τῶν ὡρῶν) τῆς παρὰ τῷ Ο.Α.Π. ἀπασχολήσεως τῶν τακτικῶν καὶ ἐκτάκτων ἐργατῶν, ὡς καὶ τῶν πάσης φύσεως ἀποδοχῶν τούτων διὰ τὴν τοιαύτην ἀπασχόλησιν καὶ δὴ τῆς ἀπασχολήσεως τούτων καὶ πέραν τοῦ 8ώρου, ὡς καὶ ἐπὶ ἀπασχολήσεως τούτων πέραν τῆς κανονικῆς ἐργασίας των (8ώρου κλπ.) ἢ κατὰ τὰς νυκτερινὰς ὥρας, τῆς καταβολῆς ἢ μὴ εἰς τούτους πέραν τοῦ ἡμερομισθίου των καὶ εἰδικῆς προσαυξήσεως, ἀποκλειομένης τῆς ἐφαρμογῆς ἐπ' αὐτῶν πάσης ἀντιθέτου, ὡς πρὸς τὰ ἀνωτέρω ρυθμιζόμενα θέματα, καὶ ἐπὶ ἄλλων μισθωτῶν ἐφαρμοζομένης διατάξεως καὶ εἰδικώτερον τῶν περὶ ὡρῶν ἐργασίας διατάξεων τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου 2263/1920 κυρωθείσης διεθνοῦς συμβάσεως καὶ τοῦ ἀπὸ 17.6/4.7.1932 ἐ)τος καὶ τῆς διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 13810/1946 καὶ 25825/1951 ὑπουργικῶν ἀποφάσεων ὁριζομένης προσαυξήσεως διὰ νυκτερινὴν ἐργασίαν καὶ ἀσχέτως ὡς πρὸς τὴν τελευταίαν ταύτην τῆς ἐκδόσεως παρὰ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ο.Α.Π. ἀποφάσεως, καθοριζούσης ἢ ἀποκλειούσης τὴν τοιαύτην προσαύξησιν τῶν ἀποδοχῶν των λόγῳ νυκτερινῆς ἐργασίας. Ἑπομένως αἱ διατάξεις τῶν παραγράφων 1 καὶ 2 τοῦ ἄρθρου 11, τῶν παραγράφων 1, 2, 3 καὶ 6 τοῦ ἄρθρου 12 καὶ τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 13 τοῦ δι' ἀποφάσεως τοῦ ἀρμοδίου Ὑπουργοῦ, δημοσιευθείσης εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, κυρωθέντος Κανονισμοῦ ἐργασίας ἐργατῶν λιμένος Πειραιῶς καὶ ὡς ἐκ τούτου ἰσχὺν νόμου ἐπέχοντος, ὁρίζουσαι δὲ αἱ μὲν ἐκ τούτων παράγραφοι 1 καὶ 2 τοῦ ἄρθρου 11 «ἡ κανονικὴ ἐργασία ἐπὶ ἡμερομισθίῳ εἶναι διὰ μὲν τὴν πρωϊνὴν φυλακὴν 8ώρου διαρκείας μὲ διακοπὴν μιᾶς ὥρας ἢ 6ωρος συνεχής... μὲ ὑποχρεωτικὴν ἀπόδοσιν ὁμοίαν τῆς 8ώρου, διὰ δὲ τὴν βραδυνὴν φυλακὴν βάρδιαν 4ώρου διαρκείας, ἤτοι ἀπὸ 17.00 - 21.00 ἢ 16.00 - 20.00 μὲ ὑποχρεωτικὴν ἀπόδοσιν τὸ ἥμισυ τῆς πρωϊνῆς τοιαύτης. Προκειμένου περὶ ἐκτάκτων ἐργατῶν καὶ τεχνιτῶν οὗτοι δύνανται νὰ προσλαμβάνωνται καθ' οἱανδήποτε ὥραν τοῦ 24ώρου, καταβάλλεται δὲ αὐτοῖς κανονικὸν ἡμερομίσθιον διὰ 8ωρον διακεκομμένην ἐργασίαν ἢ διὰ 6ωρον συνεχῆ τοιαύτην», «αἱ δὲ παράγραφοι 1, 2, 3 καὶ 6 τοῦ ἄρθρου 12 «διὰ τὴν κανονικὴν ὡς ἄνω ἐργασίαν καταβάλλεται εἰς τοὺς ἐργάτας ἀνὰ ἓν ἡμερομίσθιον, δι' ἑκάστην ὥραν ἐργασίας μετὰ τὴν κανονικὴν ἢ κλάσμα τῆς ὥρας μεγαλύτερον τῶν 15 λεπτῶν τὸ 1/4 τοῦ κανονικοῦ ἡμερομισθίου, δι' ἐργασίαν κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ ἐξαιρετέας ἡμέρας καταβάλλεται τὸ κανονικὸν ἡμερομίσθιον, ηὐξημένον κατὰ 75%. Εἰς οὐδεμίαν περίπτωσιν καταβάλλονται ηὐξημένα ὡράρια» καὶ τέλος ἡ παράγραφος 1 τοῦ ἄρθρου 13 «ἐφ' ὅσον οἱ ἐργάται ἐργάζονται ἐπὶ ἡμερομισθίῳ εἶναι ὑποχρεωμένοι νὰ παρέχωσι τὴν ἐργασίαν των, καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τοῦ 8ώρου ἢ 4ώρου ἢ καὶ πέραν αὐτοῦ, ἐφ' ὅσον ὑπάρχει ἐργασία καὶ ἤθελον διαταχθῆ πρὸς τοῦτο», ἐξεδόθησαν ἐντὸς τῆς διὰ τῶν προπαρατεθεισῶν διατάξεων τοῦ ἀντικατασταθέντος ἄρθρου 19 τοῦ ἀ.ν. 1559/1950 παρασχεθείσης εἰδικῆς ἐξουσιοδοτήσεως καὶ ρυθμίζουσαι τὰ θέματα τῆς ἀμοιβῆς τῶν παρὰ τοῦ Ο.Α.Π. ἀπασχολουμένων ἐργατῶν καὶ πέραν τοῦ 8ώρου καὶ κατὰ τὰς νυκτερινὰς ὥρας ἀποκλείουσι τὴν καταβολὴν εἰς τοὺς αὐτοὺς ἀπασχολουμένους παρὰ τοῦ Ο.Α.Π. ἐργάτας οἱασδήποτε προσαυξήσεως διὰ νυκτερινὴν ἐργασίαν, ὡς καὶ εἰδικῆς ἀποζημιώσεως καὶ ἐν γένει οἱασδήποτε ἄλλης προσαυξήσεως διὰ παρασχεθεῖσαν παρ' αὐτῶν ὑπερωριακὴν ἀπασχόλησιν. Αἱ αὐταὶ δὲ διατάξεις τοῦ ἐγκεκριμένου Κανονισμοῦ τοῦ Ο.Α.Π. δὲν ἀντιτίθενται εἰς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ἰσχύοντος Συντάγματος, διότι ἐπεδάλλετο ἐκ λόγων δημοσίου καὶ κοινωνικοῦ συμφέροντος ἡ κατὰ παρέκλισιν τῶν ἐπὶ τῶν λοιπῶν μισθωτῶν τῆς χώρας ἰσχυουσῶν καὶ ἐφαρμοζομένων διατάξεων θέσπισίς των, οὔτε δὲ καὶ ὑπὸ τοῦ νεωτέρου γενικοῦ νόμου 4020/1959 κατηργήθησαν ρητῶς ἢ σιωπηρῶς αἱ διαληφθεῖσαι διατάξεις τοῦ ἐγκεκριμένου ὀργανισμοῦ τοῦ Ο.Α.Π., διότι αὗται, οὖσαι εἰδικαὶ καὶ ἐξαιρετικαί, ἐξακολουθοῦσιν ἰσχύουσαι καὶ μετὰ τὸν νόμον 4020/1959. Ὅθεν ὀρθῶς οὕτω καὶ ὁ δικάσας Πρωτοδίκης Πειραιῶς ἀπεφήνατο, ὡς ἐκ τῆς προσβαλλομένης καὶ καταστάσης τελεσιδίκου μετὰ τὴν διὰ τοῦ ἀναιρετηρίου παραίτησιν τοῦ ἀναιρεσείοντος ἀπὸ τοῦ πρὸς ἔφεσιν δικαιώματος ὑπ' ἀριθ. 109/1967 ἀποφάσεως προκύπτει, καὶ ἀνελλοίπως ἀπέρριπτε τὴν ἀπὸ 17.10.1966 ἀγωγὴν τοῦ ἀναιρεσείοντος κατὰ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, ἀντικείμενον ἔχουσαν τὴν καταβολὴν εἰς αὐτὸν, ἀπασχοληθέντα παρὰ τοῦ Ο.Α.Π. δυνάμει συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ὡς ἔκτα-

περί ὅρων ἀμοιβῆς ἐργατοτεχνιτῶν καθαριότητος καὶ ἐργατοτεχνιτῶν δημοτικῶν ἔργων Δήμου Πατρέων, ὑ.ἀ. 106535/1968 σ. 1441.—Ἔγκρισις μετὰ τροποποιήσεως συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν Δήμου Ρόδου, ὑ.ἀ. 141535 σ. 124.— Ἔγκρισις μετὰ τροποποιήσεως συλλογικῆς συμβάσεως ἐργατοτεχνιτῶν καὶ ὑπαλλήλων Δήμου Φλωρίνης, ὑ.ἀ. 125634/1968 σ. 1561.— Ἔγκρισις μετὰ τροποποιήσεως διαιτητικῆς ἀποφάσεως περὶ ὅρων ἀμοιβῆς ἐκτάκτων ἐργατοτεχνικοῦ ὑπαλληλικοῦ προσωπικοῦ Δήμου Χανίων, ὑ.ἀ. 86707/1968 σ. 977.— Ἔγκρισις μετὰ τροποποιήσεως διαιτητικῆς ἀποφάσεως περὶ ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας ὁδοκαθαριστῶν καὶ καροταγωγέων Δήμου Χανίων, ὑ.ἀ. 145794/1968 σ. 1559.

Δ ι ώ ρ υ γ ο ς Κ ο ρ ί ν θ ο υ. Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας ἐργατῶν καὶ τεχνιτῶν ξηρᾶς Ἑταιρείας Διώρυγος Κορίνθου σ. 1507.— Κύρωσις συλλογικῆς συμβάσεως τῶν ἐπὶ ἀκάτων Διώρυγος Κορίνθου ἀπασχολουμένων, ὑ.ἀ. 43589/1968 σ. 1113.— Κύρωσις συμφωνητικοῦ παρατάσεως ἀπὸ 17.12.1966 σ.σ.ἐ. παρὰ τῇ Διώρυγι Κορίνθου ἀπασχολουμένων ναυτικῶν, ὑ.ἀ. 8755/1968 σ. 719.— Κύρωσις συμφωνητικοῦ παρατάσεως συλλογικῆς συμβάσεως τῶν παρὰ τῇ Ναυτικῇ Ὑπηρεσίᾳ Διώρυγος Κορίνθου ἀπασχολουμένων ναυτικῶν, ὑ.ἀ. 38974/1968 σ. 1112.

Ἐ δ ω δ ι μ ο π ω λ ε ί ω ν κ λ π. Τροποποίησις ἀποφάσεως περὶ καθορισμοῦ ὡρῶν ἐργασίας τῶν ἐντὸς ζώνης πανηγύρεως ἐδωδιμοπωλείων, ἐδωδιμοπωλείων, οἰνοπαντοπωλείων, τυροπωλείων, καφενοπτείων κλπ. Πειραιῶς, ὑ.ἀ. 177758/1967 σ. 59.— Παράτασις ἰσχύος διαιτητικῆς ἀποφάσεως περὶ ὅρων ἀμοιβῆς προσωπικοῦ καταστημάτων χονδρικῆς πωλήσεως ἐδωδίμων, λιπῶν, ἀπεικάσεων κλπ., ὑ.ἀ. 74743/1968 σ. 1436, ὑ.ἀ. 112073/1968 σ. 1443. — Παράτασις ἰσχύος διαιτητικῆς ἀποφάσεως περὶ ὅρων ἀμοιβῆς προσωπικοῦ ἐδωδιμοπωλείων, πανηγυρικῶν, καφενοπτείων, τυροπωλείων κλπ., ὑ.ἀ. 74739/1968 σ. 1436, ὑ.ἀ. 112075/1968 σ. 1445.

Ἐ κ δ ο τ ῶ ν σ υ μ β ο λ α ι ο γ ρ ά φ ω ν. Ἐλασσόνως· ἔγκρισις μετὰ τροποποιήσεως ἐν μέρει διαιτητικῆς ἀποφάσεως περὶ ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας ἐκδοροσαγγέων καὶ συγγυριστῶν, ὑ.ἀ. 5128/1968 σ. 312.— Σερρῶν· συλλογικὴ σύμβασις, σ. 390.— Λαμίας· συλλογικὴ σύμβασις, σ. 1382. — Ἰωαννίνων· συλλογικὴ σύμβασις, σ. 1509.— Καρδίτσης· συλλογικὴ σύμβασις, σ. 1510.

Ἐ λ α ι ο τ ρ ι β ε ί ω ν. Ἀ.Δ.Δ. 1/1967 σ. 71.

Ἐ λ ο σ τ ι κ ο ῦ. Τ.ἀ. 24357/1968 σ. 384, σ.σ.ἐ. σ. 591.

Ἐ π ο ρ ι κ ῶ ν κ α τ α σ τ η μ ά τ ω ν. Παράτασις διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ὑ.ἀ. 13084/1968 σ. 1242.— Καθορισμὸς ὡραρίου ἐργασίας. Βλ. λ. **Ὧραι ἐργασίας.**

Ἐ ο υ θ ρ ο ῦ Σ τ α υ ρ ο ῦ. Τ.ἀ. 16784/1968 σ. 320, ὑ.ἀ. 97209/1968 σ. 1197, ὑ.ἀ. 51191/1968 σ. 1317.

Ἐ ρ γ α λ ε ι ο μ α τ ε ρ γ α τ ῶ ν. Παράτασις διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ὑ.ἀ. 230/1968 σ. 132, 522, ὑ.ἀ. 45641/1968 σ. 775, ὑ.ἀ. 85910/1968 σ. 978.— Ὅροι ἀμοιβῆς, ἀ.δ.δ. 11/1968 σ. 1594.

Ἐ φ η μ ε ρ ί δ ω ν. Βλ. κατωτέρω Τύποι.

Ζ υ θ ο π ο ι ΐ α ς κ λ π. Παράτασις ἰσχύος διαιτητικῆς ἀποφάσεως περὶ ὅρων ἀμοιβῆς ἐργατοτεχνιτῶν ζυθοποιΐας, παγοποιΐας καὶ ψυγείων, ὑ.ἀ. 142596/1967 σ. 68, ὑ.ἀ. 38515/1968 σ. 1315.— Κήρυξις ἐκτελεστῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως περὶ ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας ἀπασχολουμένων εἰς ἐργοστάσια ζυθοποιΐας, παγοποιΐας καὶ ψυγείων, ὑ.ἀ. 90307/1968 σ. 963.

Ζ ύ μ η ς. Τ.ἀ. 137020/1967 σ. 69, ὑ.ἀ. 142211/1968 σ. 1572.

Ἠ λ ε κ τ ρ ι κ ῶ ν Ἐ π ι χ ε ι ρ ή σ ε ω ν. Παράτασις ἰσχύος διαιτητικῆς ἀποφάσεως περὶ ὅρων ἀμοιβῆς προσωπικοῦ Η.Ε.Μ., πλὴν ταμείου Ἐσωτερικῆς Ὑπηρεσίας, ὑ.ἀ. 32256/1968 σ. 1245, ὑ.ἀ. 78556/1968 σ. 1437, ὑ.ἀ. 114842/1968 σ. 1444.— Παράτασις ἰσχύος διαιτητικῆς ἀποφάσεως περὶ καθορισμοῦ ἀποδοχῶν μισθωτῶν Δ.Ε.Η., μελῶν σωματείων Π.Ο.Π.—Δ.Ε.Η, ὑ.ἀ. 53269/1968 σ. 1435, ὑ.ἀ. 99191/1968 σ. 1441, ὑ.ἀ. 133704/1968 σ. 1571.— Παράτασις ἰσχύος διαιτητικῆς ἀποφάσεως περὶ ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας ἠλεκτροτεχνιτῶν Δ.Ε.Η., ὑ.ἀ. 99194/1968 σ. 1440, ὑ.ἀ. 137234/1968 σ. 1503.— Ἔγκρισις μετὰ τροποποιήσεως διαιτητικῆς ἀποφάσεως περὶ ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας ἐργατοϋπαλλήλων Δ.Ε.Η. Μακεδονίας - Θράκης, ὑ.ἀ. 139789/1968 σ. 1560.

Ἠ λ ε κ τ ρ ι κ ῶ ν λ α μ π τ ή ρ ω ν. Παράτασις διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ὑ.ἀ. 19825/1968 σ. 1243.

Ἠ λ ε κ τ ρ ο τ ε χ ν ι τ ῶ ν. Ἔγκρισις μετὰ τροποποιήσεως συλλογικῆς συμβάσεως ἠλεκτροτεχνιτῶν, ἐργαζομένων εἰς ἠλεκτροφωτικὰ καταστήματα, ἠλεκτροτεχνουργεῖα, ἀτμόπλοια, οἰκοδομάς, ἀνελκυστῆρας, ἠλεκτρομηχανουργεῖα κλπ. ἄπασης χώρας, ὑ.ἀ. 42984/1968 σ. 778.— Κήρυξις ἐπεκτατικῆς τῆς ἄνω συλλογικῆς συμβάσεως, ὑ.ἀ. 83468/1968 σ. 964.— Δ.Ε.Η.· παράτασις διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ὑ.ἀ. 99194/1968 σ. 1440, ὑ.ἀ. 137234/1968 σ. 1503.

Ἠ λ ε κ τ ρ ο χ η μ ι κ ῆ ς Ἑ λ λ ά δ ο ς. Κήρυξις ἐκτελεστῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ὑ.ἀ. 90525/1968 σ. 971.

Θ ε ρ μ α σ τ ῶ ν. Ὅροι ἀμοιβῆς ἠλεκτρικῶν μηχανικῶν, θερμαστῶν κ.λ.π., ἀ.δ.δ. 10/1968 σ. 587.

Θ υ ρ ω ρ ῶ ν. Πολυκατοικιῶν καὶ μεγάλων· ἔγκρισις μετὰ τροποποιήσεως διαιτητικῆς ἀποφάσεως περὶ ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας, ὑ.ἀ. 38846/1968 σ. 461. Βλ. καὶ κατωτέρω Φυλάκων.

Ἰ δ ι ω τ ι κ ῶ ν ἐ π ι χ ε ι ρ ή σ ε ω ν. Βλ. ἀνωτέρω Γραφείων.

Ἰ δ ρ υ μ ά τ ω ν. Βλ. καὶ ἀνωτέρω Δημοσίων. Παράτασις ἰσχύος συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας προσωπικοῦ Γραφείων, ἐργαζομένων εἰς Ἱδρύματα, σωματεῖα μὴ ἐπαγγελματικὰ καὶ Ἑνώσεις αὐτῶν, ὑ.ἀ. 143878/1967 σ. 128, ὑ.ἀ. 40683/1968 σ. 1316.

Ἰ χ θ υ ο π ω λ ε ί ω ν — Ἰ χ θ υ ο π ω λ ῶ ν. Ἔγκρισις μετὰ τροποποιήσεως διαιτητικῆς ἀποφάσεως περὶ ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας ὑπαλλήλων ἰχθυοπωλείων καὶ ἐργατοτε-

κτον ἐργάτην - φορτοεκφορτωτήν κατὰ τὰς νυκτερινὰς ὥρας καὶ πέραν τοῦ 8ώρου α) προσαυξήσεως 25% διὰ νυκτερινὴν ἐργασίαν καὶ β) τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 8 § 2 τοῦ ν.δ. 4020/1959 ἀποζημιώσεως ἴσης πρὸς 6,75% τοῦ καταβαλλομένου ὡρομισθίου του, ἐφ' ᾧ καὶ οἱ περὶ τοῦ ἐναντίου ὑπὸ στοιχεῖα Α' αὐξοντες ἀριθμοὶ 1αβ, 2 καὶ 3 καὶ Β' λόγοι ἀναιρέσεως ἀπορριπτέοι κρίνονται ὡς ἀβάσιμοι (*).

4. Παροχὴ ἐπιδόματος εἰδικῶν συνθηκῶν ἐργασίας εἰς ἐργαζομένους ὑπὸ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς γῆς θερμαστὰς κλπ.

Ἔννοια ὑπ' ἀριθ. 32/1960 διαιτητικῆς ἀποφάσεως περὶ ἐπιδόματος εἰδικῶν συνθηκῶν ἐργασίας εἰς ἐργαζομένους ὑπὸ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς γῆς πρακτικοὺς μηχανικοὺς καὶ θερμαστάς.—Παροχὴ πρὸς τοὺς ἐργαζομένους εἰς χώρους ὑπογείους καὶ ὄχι ἡμιϋπογείους, ἐπαρκῶς φωτιζομένους καὶ ἀεριζομένους.—Παραπομπὴ ὅμως τοῦ ζητήματος εἰς τὴν Ὁλομέλειαν τοῦ Ἀρείου Πάγου.

Ἀρείου Πάγου 501/1967, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ν. Χαραλάμπης**

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Εὐστ. Μαλλοῦχος**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Εὐάγγ. Δημητρακόπουλος, Κ. Καμπίτσης

Διὰ τῆς παραγράφου 2 τῆς ὑπ' ἀριθ. 32/1960 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ αὐξήσεως τῶν ἀποδοχῶν τῶν πρακτικῶν μηχανικῶν, θερμαστῶν κλπ., ἐκδοθείσης πρὸς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τῆς Ὁμοσπονδίας Μηχανικῶν καὶ Θερμαστῶν Βιομηχανίας καὶ Γεωργίας τῆς Ἑλλάδος ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων καὶ ἀφορώσης τὰς ἀποδοχάς, ὅρους ἐργασίας κλπ. τῶν πρακτικῶν μηχανικῶν καὶ ἀρχιθερμαστῶν, τῶν ἀπασχολουμένων εἰς τὰ πάσης φύσεως βιομηχανικὰ ἐργοστάσια καὶ μηχανουργικὰς ἐγκαταστάσεις τῆς χώρας, κηρυχθείσης ὑποχρεωτικῆς διὰ πάντας τοὺς ἐργοδότας καὶ μισθωτοὺς τοῦ ἐπαγγέλματος, ὅπερ ἀφορᾷ αὐτήν, διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 8986/1961 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, καὶ τῶν ἐπακολουθησασῶν ἀποφάσεων τοῦ αὐτοῦ διαιτητικοῦ δικαστηρίου ὑπ' ἀριθ. 7/1962, 1/1964 καὶ 41/1965, δι' ὧν διετηρήθη ἐν ἰσχύϊ ἡ ἄνω διάταξις, κηρυχθεισῶν καὶ τούτων ὑποχρεωτικῶν διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 73922/1962, 14833/1964 καὶ 94947/1965 ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἐχορηγήθη ἐπίδομα εἰδικῶν συνθηκῶν ἐργασίας ἐκ ποσοστοῦ 10% εἰς τοὺς ἐργαζομένους ὑπὸ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς γῆς. Τὸ ἐπίδομα τοῦτο, ὅλως διάφορον τοῦ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 57620/1951 ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας χορηγηθέντος εἰς τοὺς θερμαστὰς ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας ἐξ 20% ἐπὶ τῶν νομίμων μισθῶν των, παρέχεται, κατὰ τὴν σαφῆ ἔννοιαν τῆς ἀνωτέρω διατάξεως, εἰς τοὺς θερμαστὰς καὶ τοὺς λοιποὺς ἐν τῇ ἀνωτέρω ἀποφάσει μισθωτούς, τοὺς ἐργαζομένους εἰς χώρους ὑπογείους (ὑπὸ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς γῆς) λόγῳ τῶν εἰδικῶν συνθηκῶν ἐργασίας εἰς τοὺς χώρους τούτους, οὐχὶ δὲ καὶ τοὺς ἐργαζομένους εἰς χώρους ἡμιϋπογείους, ἐπαρκῶς φωτιζομένους καὶ ἀεριζομένους, καθ' ὅσον αἱ εἰς τοὺς χώρους τούτους συνθῆκαι ἐργασίας οὐδαμῶς διαφέρουν τῶν συνθηκῶν ἐργασίας εἰς τοὺς μὴ ὑπογείους χώρους.

Ὡς δείκνυται ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, καταστάσης τελεσιδίκου διὰ παραιτήσεως ἀπὸ τῆς ἀσκήσεως τοῦ ἐνδίκου μέσου τῆς ἐφέσεως, ὁ κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΞΟΔ' δικάσας Πρωτοδίκης ἐδέξατο ἀνελέγκτως, μετ' ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων, ὅτι ὁ ἀναιρεσείων δυνάμει συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας, καταρτισθείσης μετὰ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, ἔχοντος ὑπ' αὐτὰ τὴν συντήρησιν καὶ λειτουργίαν τοῦ λεβητοστασίου τοῦ ἐν Μελισσίοις Ἀττικῆς Σισμανογλείου Νοσηλευτικοῦ Ἱδρύματος, εἰργάσθη ὡς θερμαστὴς τοῦ λεβητοστασίου τούτου ἀπὸ τῆς 1 Ἰανουαρίου 1962 καὶ ἐφεξῆς. Αἱ ἐγκαταστάσεις τοῦ λεβητοστασίου εὑρίσκονται ἐντὸς αὐτοτελοῦς κτιρίου, συγκειμένου ἐκ μιᾶς μεγάλης αἰθούσης, ἐχούσης ἐπιφάνειαν 160 τ.μ. περίπου καὶ ὕψους πέντε μέτρων, φωτιζομένης δὲ καὶ ἀεριζομένης διὰ τεσσάρων μεγάλων παραθύρων καὶ μιᾶς μεγάλης θύρας. Τὸ κτίριον τοῦτο δὲν κεῖται ὑπὸ τὴν γῆν, ἀλλὰ γενομένης ἐκβαθύνσεως τοῦ ἐδάφους τὸ μικρότερον μέρος αὐτοῦ, ὕψους ὀλιγώτερον τῶν 2,5 μέτρων, εὑρίσκεται χθαμαλώτερον τῆς ἐπιφανείας τοῦ περὶ αὐτὸ ἐδάφους, ἐνῶ τὸ ἄνω μεγαλύτερον μέρος

(*) Ἐπεκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 109/1967 ἀπόφασις τοῦ κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν Πρωτοδίκου Πειραιῶς.

χνιτών θαλάμων ψυγείων ιχθύων Α.Π.Ε., ὑ.ἀ. 72993/1968 σ. 905.—Ὅροι ἀμοιβῆς ἐπαλλήλων Γραφείων Ιχθυόσκαλας Θεσσαλονίκης, ἀ.δ.δ. 3/1968 σ. 1052.

Καθαριστηρίων. Βλ. ἀνωτέρω Βαφείων.

Καθαριστριῶν. Βλ. ἀνωτέρω Δημοσίων.

Καπνοβιομηχανιῶν. Παροχὴ ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας εἰς εἰδικότητας ἐργατοτεχνιτῶν καπνοβιομηχανίας, ἀ.δ.δ. 2/1968 σ. 655.— Παράτασις διατηρητικῆς ἀποφάσεως ἐργατοτεχνιτῶν, ὑ.ἀ. 32255/1968 σ. 1245.

Καπνολογικοῦ Ἱνστιτούτου. Δράμας· ὅροι ἀμοιβῆς προσωπικοῦ, ἀ.δ.δ. 3/1968 σ. 653.

Καπνοτεχνιτῶν. Βλ. καὶ ἀνωτέρω Καπνοβιομηχανιῶν. Κήρυξις ἐκτελεστοῦ διατηρητικῆς ἀποφάσεως περὶ ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας καπνοτεχνιτῶν Ἐθνικοῦ Ὀργανισμοῦ Καπνοῦ, ὑ.ἀ. 92526/1968 σ. 974.

Καροαγωγέων. Προβέζης· ὅροι ἀμοιβῆς, ἀ.δ.δ. 1/1968 σ. 1253.

Καφεκοπτείων. Βλ. ἀνωτέρω Ἐδωδιμοπωλείων.

Κρεαμοπαιῶν. Παράτασις ἰσχύος συλλογικῆς συμβάσεως κρεαμοπαιῶν ἄπασης χώρας, ὑ.ἀ. 8557/1968 σ. 327, ὑ.ἀ. 95907/1968, σ. 1043, ὑ.ἀ.50110/1968 σ. 1318.— Ἔγκρισις διατηρητικῆς ἀποφάσεως περὶ ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν κρεαμοπαιῶν, ὑ.ἀ. 14457/1968 σ. 1557.

Κινηματογράφων. Παράτασις ἰσχύος διατηρητικῆς ἀποφάσεως προσωπικοῦ, ὑ.ἀ. 88167/1968 σ. 971, ὑ.ἀ. 124673/1968 σ. 1447. — Ἔγκρισις διατηρητικῆς ἀποφάσεως κινηματογράφων Ἡρακλείου Κρήτης, ὑ.ἀ. 86706/1968 σ. 976.

Κλινικῶν. Ἔγκρισις διατηρητικῆς ἀποφάσεως περὶ χορηγήσεως ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας εἰς προσωπικὸν Ἰδιωτικῶν Κλινικῶν κλπ. Θεσσαλονίκης, ὑ.ἀ. 45620/1968 σ. 777.— Κήρυξις ἐπογωτικῆς τῆς ἄνω διατηρητικῆς ἀποφάσεως, ὑ.ἀ. 118559/1968 σ. 1446. — Παράτασις ἰσχύος διατηρητικῆς ἀποφάσεως περὶ ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας βοηθητικοῦ καὶ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ νοσηλευτικῶν τινων ἱδρυμάτων καὶ κλινικῶν, ὑ.ἀ. 38516/1968 σ. 1315, ὑ.ἀ. 78554/1968 σ. 1457.— Παράτασις ἰσχύος διατηρητικῆς ἀποφάσεως περὶ ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας νοσηλευτικοῦ προσωπικοῦ ἰδιωτικῶν κλινικῶν Α.Π.Ε., ὑ.ἀ. 50272/1968 σ. 1318, ὑ.ἀ. 92208/1968 σ. 1439, ὑ.ἀ. 128135/1968 σ. 1447.

Κλωστοϋφαντουργῶν. Παράτασις συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ὑ.ἀ. 91411/1968 σ. 974, ὑ.ἀ. 123295/1968 σ. 1446.

Κοινοτήτων. Βλ. ἀνωτέρω Δήμων.

Κονσερβοποιΐας. Ὅροι ἀμοιβῆς ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ κονσερβοποιΐας ἄπασης χώρας, ἀ.δ.δ. 6/1968 σ. 916.

Κρατικοῦ Ἐργοστασίου Ἀεροπλάνων. Βλ. ἀνωτέρω Δημοσίων.

Κρεοπωλείων. Ἀθηνῶν. Προαστίων· ὅροι ἀμοιβῆς προσωπικοῦ, ἀ.δ.δ. 35/1968 σ. 1055.— Θεσσαλονίκης· παράτασις ἰσχύος συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας προσωπικοῦ, ὑ.ἀ. 135341/1968 σ. 1563.— Καθορισμὸς ὡρῶν ἐργασίας. Βλ. λ. **Ὧραι ἐργασίας**.

Λατομείων. Ἀ.δ.δ. 3/1968 σ. 1115, ὑ.ἀ. 114491/1968 σ. 1310, ὑ.ἀ. 106812/1968 σ. 1442, ὑ.ἀ. 120491/1968 σ. 1446.

Λαχαναγορῶν, Λαχαναποθηκῶν κλπ. Ὅροι ἀμοιβῆς ἀπασχολουμένων εἰς λαχαναγορὰς, ἀποθήκας, λαχανοπωλεῖα, νωπῶν καὶ ξηρῶν καρπῶν καὶ λοιπῶν μισθωτῶν, ἀ.δ.δ. 3/1968 σ. 387.

Λευκοσιδηρουργῶν. Παράτασις ἰσχύος συλλογικῆς συμβάσεως ἐργατοτεχνιτῶν ὑδραυλικῶν καὶ λευκοσιδηρουργῶν Θεσσαλονίκης, ὑ.ἀ. 99684/1968 σ. 1178, ὑ.ἀ. 60559/1968 σ. 1434, ὑ.ἀ. 140275/1968 σ. 1501.

Λιθογραφείων. Ἑρμηνεία διατηρητικῆς ἀποφάσεως, ἀ.δ.δ. 25/1968 σ. 1052.

Λιθοξόων. Βλ. κατωτέρω Μαρμαροτεχνιτῶν.

Λιπασμάτων. Παράτασις διατηρητικῆς ἀποφάσεως περὶ ὅρων ἀμοιβῆς φορτοεκφορτωτῶν Ἀνωνύμου Ἑταιρείας Λιπασμάτων, ὑ.ἀ. 2370/1968 σ. 259, ὑ.ἀ. 49647/1968 σ. 714.— Ἔγκρισις μετὰ τροποποιήσεως διατηρητικῆς ἀποφάσεως περὶ ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας προσωπικοῦ Ἑταιρείας Λιπασμάτων, ὑ.ἀ. 10043/1968 σ. 325.— Παράτασις ἰσχύος συλλογικῆς συμβάσεως προσωπικοῦ ἐργοστασίου λιπασμάτων Πτολεμαΐδος, ὑ.ἀ. 95921/1968 σ. 1046, ὑ.ἀ. 10883/1968 σ. 1242, ὑ.ἀ. 54752/1968 σ. 1433.

Λογιστῶν. Ὅροι ἀμοιβῆς λογιστῶν, βοηθῶν λογιστῶν, ἀ.δ.δ. 51/1968 σ. 1047.

Λουτρῶν. Δημοσίευσις συλλογικῆς συμβάσεως θαλαμηπόλων θαλασσίων λουτρῶν Κοινότητος Καλαμακίου, ὑ.ἀ. 111676/1968 σ. 1251.

Μαχαροποιοτεχνιτῶν. Παράτασις ἰσχύος συλλογικῆς συμβάσεως, ὑ.ἀ. 1050/1968 σ. 322, ὑ.ἀ. 26302/1968 σ. 1243, ὑ.ἀ. 61343/1968 σ. 715.

Μαρμαροτεχνιτῶν. Παράτασις διατηρητικῆς ἀποφάσεως μαρμαρογλυπτῶν—λιθοξόων Ἡρακλείου Κρήτης, ὑ.ἀ. 2371/1968 σ. 323, ὑ.ἀ. 50228/1968 σ. 1317, ὑ.ἀ. 88169/1968 σ. 1458.— Παράτασις ἰσχύος συλλογικῆς συμβάσεως ἐργατοτεχνιτῶν κοπῆς μαρμάρων Α.Π.Ε., ὑ.ἀ. 91413/1968 σ. 973, ὑ.ἀ. 123294/1968 σ. 1446.

Μεταλλείων. Κήρυξις ἐκτελεστῆς διατηρητικῆς ἀποφάσεως περὶ ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας χειριστῶν ἐκσκαπτικῶν καὶ ἀνυψωτικῶν μηχανημάτων μεταλλείων ἄπασης χώρας, ὑ.ἀ. 45621/1968 σ. 774.— Δημοσίευσις συλλογικῆς συμβάσεως ἐργατοτεχνιτῶν μεταλλείων καὶ λιγνιτωρυχείων, ὑ.ἀ. 13829/1968 σ. 253.

Μηχανημάτων. Παράτασις ἰσχύος συλλογικῆς συμβάσεως προσωπικοῦ μηχανημάτων ἐπαίθρου Τ.Ε.Β. Ὑπουργείου Γεωργίας, ὑ.ἀ. 118/1968 σ. 131, 321, ὑ.ἀ. 40682/1968, σ. 1315.— Παράτασις ἰσχύος διατηρητικῆς ἀποφάσεως περὶ ὅρων ἀμοιβῆς ἐργατοτεχνιτῶν Κ.Ο.Μ.Α.Ε., ὑ.ἀ. 58517/1968 σ. 1315, ὑ.ἀ. 78553/1968 σ. 1437, ὑ.ἀ. 106537/1968 σ. 1441. — Κήρυξις ἐκτελεστῆς διατηρητικῆς ἀποφάσεως περὶ ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας χειριστῶν ἐκσκαπτικῶν καὶ ἀνυψωτικῶν μηχανημάτων μεταλλείων, ὑ.ἀ. 45621/1968 σ. 774.— Ὅροι

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ

ΑΡΜΟΔΙΑ ΔΙΑ ΤΗΝ ΕΚΔΙΚΑΣΙΝ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑ

Διαφοραὶ ἐκ τοῦ Κανονισμοῦ Φαρμακευτικῆς Περιθάλψεως τοῦ Ι.Κ.Α.

Κανονισμὸς Φαρμακευτικῆς Περιθάλψεως τοῦ Ι.Κ.Α.—Χορήγησις φαρμάκων πρὸς τοὺς ἠσφαλισμένους τοῦ Ι.Κ.Α. διὰ τῶν μετ' αὐτοῦ συμβεβλημένων φαρμακοποιῶν κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ Κανονισμοῦ, οἵτινες τίθενται καὶ ὡς συμβατικοὶ ὅροι τῆς μετὰ τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ φαρμακοποιῶν συμβάσεως. —Ὑπαγωγὴ τῶν ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς διαφορῶν, μὴ ἐχουσῶν τὸν χαρακτῆρα διοικητικῶν διαφορῶν, ὑπαγομένων εἰς τὴν ἀκυρωτικὴν διαδικασίαν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τῶν ἁρμοδίων διὰ τὴν ἐκδίκασιν τούτων Δικαστηρίων, ἅτινα, κατὰ τὸ ἄρθρον 86 τοῦ Συντάγματος, εἶναι μέχρι τῆς συστάσεως τῶν τακτικῶν Διοικητικῶν Δικαστηρίων τὰ κοινὰ Δικαστήρια.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 1621/1967, Ὁλομελείας

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Γ. Παπαχατζῆς**

Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. **Π. Δεδόπουλος**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Χατζηκώστας, Β. Μεντζελόπουλος

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 102342 τῆς 26 Σεπτεμβρίου 1964 πράξεως τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, δι' ἧς, κατ' ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ ἰσχύοντος Κανονισμοῦ Φαρμακευτικῆς Περιθάλψεως τῶν ἠσφαλισμένων τοῦ Ι.Κ.Α. (ἀπόφασις Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ὑπ' ἀριθ. 83995/9.1.1962, Φ.Ε.Κ. 14 Β') καθωρίσθη τὸ ἀνώτατον ὅριον, κατὰ ποσόν, ἐκτελέσεως συνταγῶν τῶν ἠσφαλισμένων τοῦ Ι.Κ.Α. παρ' ἑκάστου ἐκ τῶν μετ' αὐτοῦ συμβεβλημένων φαρμακοποιῶν τῆς περιφερείας Βόλου.

Ὁ αἰτῶν, φαρμακοποιὸς ἐν τῇ περιφερείᾳ Βόλου, συμβεβλημένος μετὰ τοῦ Ι.Κ.Α. ἐπὶ τῇ βάσει τῶν διατάξεων τοῦ ρηθέντος Κανονισμοῦ διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν συνταγῶν φαρμακευτικῆς περιθάλψεως τῶν ἠσφαλισμένων, ἰσχυριζόμενος ὅτι ἄνευ τοῦ ὁρισθέντος διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως περιορισμοῦ θὰ ἐξετέλει, ὡς ἐκ τῆς θέσεως τοῦ φαρμακείου του, συνταγὰς κατὰ ποσὸν πολὺ ἀνώτερον τοῦ καθορισθέντος ἀνωτάτου ὁρίου, νομιμοποιεῖται, κατ' ἀρχήν, πρὸς ἄσκησιν τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως ἀκυρώσεως.

Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ν. 3601/1928 «περὶ συστάσεως Φαρμακευτικῶν Συλ-

---

αὐτοῦ, ὕψους περισσότερον τῶν 2,5 μέτρων, εὑρίσκεται ὑψηλότερον τῆς ἐν λόγῳ ἐπιφανείας, αἱ δὲ συνθῆκαι τῆς ἐν αὐτῷ ἐργασίας οὐδὲν τὸ ἰδιάζον εἰς βάρος τῶν ἐντὸς αὐτοῦ ἐργαζομένων παρουσιάζουν. Ἀποφηνάμενος δὲ ἀκολούθως, ὅτι ὁ ἀναιρεσείων δὲν ἐργάζεται ὑπὸ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς γῆς ὑπὸ τὴν προεκτεθεῖσαν ἔννοιαν καὶ ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ταύτῃ ἀπορρίψας τὴν ἔνδικον ἀγωγὴν αὐτοῦ, διώκουσαν τὴν ἐπιδίκασιν τοῦ ὑπὸ τῆς ἀνωτέρω διαιτητικῆς ἀποφάσεως προβλεπομένου ἐπιδόματος εἰδικῶν συνθηκῶν ἐργασίας εἰς τοὺς ἐργαζομένους ὑπὸ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς γῆς, ὀρθῶς τὴν διαληφθεῖσαν διάταξιν ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε καὶ ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου μοναδικὸς λόγος ἀναιρέσεως εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος, τῆς ἀποφάσεως ὅμως ληφθείσης διὰ πλειοψηφίας μιᾶς ψήφου δέον, κατὰ τὸ ἄρθρον 3 § 3 τοῦ νόμου 3810/1957, νὰ παραπεμφθῇ ἡ ἐκδίκασις τῆς ὑποθέσεως εἰς τὴν Ὁλομέλειαν.

αμοιβής και εργασίας χειριστών ανυψωτικών μηχανημάτων, ά.δ.δ. 29/1968 σ. 1117.— Όροι αμοιβής πτυχιούχων χειριστών μηχανημάτων εκτελέσεως τεχνικών έργων, εργαζομένων εις βιομηχανικάς επιχειρήσεις, ά.δ.δ. 30/1968 σ. 1118.— Κήρυξις εκτελεστής διαιτητικής αποφάσεως περί όρων αμοιβής και εργασίας χειριστών εκσκαπτικών, ανυψωτικών και ισοπεδωτικών μηχανημάτων, ό.ά. 114161/1968 σ. 1250, ό.ά. 67806/1968 σ. 1435.

Μηχανικών - Μηχανοδηγών. Παράτασις ισχύος συλλογικής συμβάσεως εργασίας πρακτικών μηχανικών, θερμαστών άπασης χώρας, ό.ά. 143879/1967 σ. 128.— Όροι αμοιβής πρακτικών μηχανικών, μηχανοδηγών και θερμαστών κλπ. άπασης χώρας, ά.δ.δ. 10/1968 σ. 587.— Κήρυξις ταύτης υποχρεωτικής, ό.ά. 63469/1968 σ. 1177.

Μυλεογατών. Όροι αμοιβής και εργασίας, ά.δ.δ. 9/1968 σ. 1115.

Μωσαϊκών πλακών. Έγκρισις μετά τροποποιήσεως διαιτητικής αποφάσεως περί όρων αμοιβής και εργασίας εργατοτεχνιτών μωσαϊκών πλακών εκ τσιμέντου Θεσσαλονίκης, ό.ά. 145301/1967 σ. 125.— Συλλογική σύμβασις εργατοτεχνιτών κατασκευής μωσαϊκών πλακών Βόλου, σ.σ.ε. σ. 1510.

Ναυπηγοξυλουργών. Κήρυξις εκτελεστής διαιτητικής αποφάσεως περί όρων αμοιβής και εργασίας, ό.ά. 137296/1967 σ. 127.

Ναυστάθμων. Βλ. ανωτέρω Δημοσίων.

Νηπιακών. Κυρώσεις συμφωνητικών παυσιτάσεως και τροποποιήσεως συλλογικών συμβάσεων, ό.ά. 111750/1967 σ. 193, ό.ά. 6980/1968 σ. 315, ό.ά. 5508/1968 σ. 317, ό.ά. 10701/1968 σ. 380, ό.ά. 31497/1968 σ. 701.—Κύρωσις συλλογικών συμβάσεων πλπ. καί ίδρ. ό.ά. 77721/1968 σ. 1376, ό.ά. 89952/1968 σ. 1378. Βλ. και ανωτέρω Άλιεργατών, Δούργος Κορίνθου.

Νοσοκομείων. Παράτασις συλλογικής συμβάσεως εργασίας τεχνικών παρασκευαστών κλπ., εργαζομένων εις επιστημονικά εργαστήρια βιοχημείας, μικροβιολογίας, παθολογοανατομίας κλπ., τα λειτουργούντα εντός των νοσοκομείων και νοσηλευτικών ιδρυμάτων, ως και εις τα αυτοτελώς ως ιδρύματα ερευνών κλπ. Αθηνών και Προαστίων, ό.ά. 119/1968 σ. 131, 321.—Παράτασις διαιτητικής αποφάσεως περί όρων αμοιβής νοσηλευτικού προσωπικού Θεραπευτηρίου «Ευαγγελισμός», ό.ά. 12566/1968 σ. 1242, ό.ά. 53266/1968 σ. 1319, ό.ά. 95908/1968 σ. 1459. — Όροι αμοιβής προσωπικού Νοσηλευτικού Θεραπευτηρίου «Ευαγγελισμός», ά.δ.δ. 39/1968 σ. 1505. — Παράτασις διαιτητικής αποφάσεως περί όρων αμοιβής νοσηλευτικού προσωπικού Δρομοκαϊτείων, ό.ά. 8484/1968 σ. 1242, ό.ά. 53267/1968 σ. 1319, ό.ά. 95909/1968 σ. 1459.—Παράτασις διαιτητικής αποφάσεως περί όρων αμοιβής βοηθητικού και εργατοτεχνικού προσωπικού νοσηλευτικών τινων ιδρυμάτων και κλινικών, ό.ά. 38516/1968 σ. 1315, ό.ά. 78554/1968 σ. 1437.

Νυχτοφυλάκων. Βλ. κατωτέρω Φυλάκων.

Ξυλουργών. Δημοσίευσις συλλογικής συμβάσεως εργατοτεχνιτών μηχανοξυλουργείων και ξυλουργικών εργαστηρίων κατασκευής κουφωμάτων οικοδομών Καλαμάτας, ό.ά. 72723/1968 σ. 966.—Κήρυξις εκτελεστής διαιτητικής αποφάσεως περί όρων αμοιβής εργατοτεχνιτών κατεργασίας ξύλου, ό.ά. 101073/1968 σ. 1170. Διόρθωσις ημαρτημένων σ. 1383. — Συλλογική σύμβασις εργατοτεχνιτών κατεργασίας ξύλου Θεσσαλονίκης, σ. 590. Βλ. και ανωτέρω Ναυπηγοξυλουργών.

Οικοδομών. Όροι αμοιβής εργατοτεχνιτών κατασκευής ειδών οικοδομής εκ τσιμέντου περιοχής Πατρών - Περιχώρων, ά.δ.δ. 2/1967 σ. 72.—Παράτασις συλλογικής συμβάσεως εργασίας εργατοτεχνιτών οικοδομών, ό.ά. 91412/1968 σ. 1459.—Παράτασις διαιτητικής αποφάσεως περί όρων αμοιβής εργατοτεχνιτών οικοδομών, εργαζομένων εις βιομηχανίας, βιοτεχνίας και συναφή επαγγέλματα, ό.ά. 120430/1968 σ. 1445.

Οινοπνευματοποιείων - Οινοποιείων. Έγκρισις μετά τροποποιήσεως εν μέρει διαιτητικής αποφάσεως 41/1967 περί όρων αμοιβής και εργασίας εργατών, ό.ά. 141534/1967 σ. 66. — Κήρυξις ταύτης υποχρεωτικής, ό.ά. 21165/1968 σ. 457.

Οπωροπαγοπωλών. Όροι αμοιβής απασχολουμένων, ά.δ.δ. 3/1968 σ. 887.

Οργανισμού Αστικών Συγκοινωνιών Θεσσαλονίκης. Βλ. ανωτέρω Αυτοκινήτων.

Παγοποιΐας. Βλ. ανωτέρω Ζυθοποιΐας.

Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Έγκρισις διαιτητικής αποφάσεως περί χορηγήσεως επιδόματος ανθυγιεινής εργασίας εις το προσωπικόν Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης κλπ., ό.ά. 45620/1968 σ. 777. —Κήρυξις υποχρεωτικής της άνω διαιτητικής αποφάσεως, ό.ά. 118559/1968 σ. 1446.—Κήρυξις εκτελεστής διαιτητικής αποφάσεως περί ερμηνείας της από 23.1.1967 σ.σ.ε., αφορώσης τους όρους αμοιβής προσωπικού άγροκτήματος Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, ό.ά. 66502/1968 σ. 1174.

Παντοπωλείων. Βλ. λ. Εδωδιμοπωλείων.

Πετρελαιοειδών. Παράτασις διαιτητικής αποφάσεως περί όρων αμοιβής και εργασίας προσωπικού των εν Ελλάδι Εταιρειών Πετρελαιοειδών, ό.ά. 142594/1967 σ. 67, ό.ά. 38514/1968 σ. 1315, ό.ά. 78555/1968 σ. 1436. —Έγκρισις μετά τροποποιήσεως διαιτητικής αποφάσεως, ό.ά. 116481/1968 σ. 1246.

Πλαστικών ειδών. Παράτασις διαιτητικής αποφάσεως περί όρων αμοιβής εργατοτεχνιτών, ό.ά. 50273/1968 σ. 1319, ό.ά. 92209/1968 σ. 1438, ό.ά. 128134/1968 σ. 1447.

Πλοίων. Έγκρισις μετά τροποποιήσεως της από 8.3.1968 συλλογικής συμβάσεως εργασίας ηλεκτροτεχνιτών, εργαζομένων εις άτμόπλοια κλπ., ό.ά. 42984/1968 σ. 778. Βλ. και ανωτέρω Άλιεργατών, Ατμοπλοϊκών Επιχειρήσεων, Ναυτικών.

Ποδοσφαιρικών Επιχειρήσεων. Παράτασις ισχύος διαιτητικής αποφάσεως περί όρων αμοιβής επαλλήλικού προσωπικού,

λόγων» ὁρίζει, μεταξὺ ἄλλων, ὅτι σκοπὸς τοῦ Φαρμακευτικοῦ Συλλόγου εἶναι ἡ προαγωγὴ τῶν ἐπαγγελματικῶν συμφερόντων τῶν μελῶν τῶν φαρμακοποιῶν. Λαμβανομένου δὲ ὑπ' ὄψιν, ὅτι ἡ προσβαλλομένη πρᾶξις, καθ' ἃ προκύπτει ἐκ τῶν στοιχείων τοῦ φακέλου, ὠφελεῖ ἐν προκειμένῳ τοὺς λοιποὺς ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ Φαρμακευτικοῦ Συλλόγου φαρμακοποιούς, ὁ Φαρμακευτικὸς Σύλλογος Μαγνησίας, τοῦ ὁποίου μέλος εἶναι καὶ ὁ αἰτῶν, στερεῖται ἐννόμου συμφέροντος, ὅπως παρέμβῃ ἐν ἀκυρωτικῇ δίκῃ, οὗτινος ἄλλα μὲν μέλη ὠφελοῦνται, ἄλλα δὲ βλάπτονται ἐκ τῆς προσβαλλομένης πράξεως. Κατ' ἀκολουθίαν ἡ ὑπὸ κρίσιν παρέμβασις, καθ' ὃ μέρος ἀσκεῖται ὑπὸ τοῦ Φαρμακευτικοῦ Συλλόγου Μαγνησίας, διώκουσα τὴν διατήρησιν τῆς προσβαλλομένης πράξεως καὶ ἀπόρριψιν τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, εἶναι ἀπορριπτέα ὡς τύποις ἀπαράδεκτος.

Ἡ ὑπὸ κρίσιν παρέμβασις, καθ' ὃ μέρος ἀσκεῖται ὑπὸ τῶν λοιπῶν ἐν τῇ παρεμβάσει κατονομαζομένων φαρμακοποιῶν τῆς περιφερείας Βόλου, κεκτημένων προφανὲς ἔννομον συμφέρον ἐπὶ τὴν διατήρησιν τῆς προσβαλλομένης πράξεως, παραδεκτῶς ἀσκεῖται.

Αἱ διατάξεις τοῦ εἰρημένου Κανονισμοῦ Φαρμακευτικῆς Περιθάλψεως τοῦ Ι.Κ.Α., ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὁποίων ἐξεδόθη ἡ προσβαλλομένη πρᾶξις, ὁρίζουσιν ἐν ἄρθροις 5, 6, 7 καὶ 8, ὅτι ἡ χορήγησις φαρμάκων πρὸς τοὺς ἠσφαλισμένους τοῦ Ι.Κ.Α. ἐνεργεῖται διὰ τῶν μετ' αὐτοῦ συμβεβλημένων φαρμακείων. Ἡ διὰ τῶν συμβεβλημένων φαρμακείων χορήγησις φαρμάκων εἰς τοὺς ἠσφαλισμένους γίνεται κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ, οἵτινες τίθενται καὶ ὡς συμβατικοὶ ὅροι τῆς καταρτιζομένης μετὰ τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ φαρμακοποιῶν συμβάσεως. Ἡ μετὰ τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ τοῦ φαρμακοποιοῦ συναπτομένη σύμβασις εἶναι ἀορίστου χρόνου καὶ δύναται νὰ καταγγέλληται, κατ' ἐλευθέραν βούλησιν, παρ' ἑκατέρου τῶν μερῶν ὁποτεδήποτε διὰ μονομεροῦς δηλώσεως, γνωστοποιουμένης ὑπὸ μὲν τοῦ Ι.Κ.Α. τοὐλάχιστον πρὸ δεκαήνου, ὑπὸ δὲ τοῦ φαρμακοποιοῦ τοὐλάχιστον πρὸ ἓξ μηνῶν. Ὁ συμβεβλημένος φαρμακοποιὸς ὑποχρεοῦται νὰ συμμορφοῦται πρὸς τὸν παρόντα Κανονισμὸν καὶ τὰς ἑκάστοτε ἐκδιδομένας ὑπὸ τοῦ Ἱδρύματος ἀποφάσεις τοῦ Διοικητοῦ τοῦ Ἱδρύματος, ἐγκυκλίους καὶ ὁδηγίας περὶ τοῦ τρόπου, χρόνου καὶ ὅρων παροχῆς τῆς φαρμακευτικῆς περιθάλψεως καὶ συντάξεως τῶν λογαριασμῶν του.

Ἐκ τῶν διατάξεων τούτων προκύπτει, ὅτι αἱ διατάξεις τοῦ ὡς εἴρηται Κανονισμοῦ, αἱ ρυθμίζουσαι τὰ τοῦ τρόπου καὶ τῶν προϋποθέσεων παροχῆς τῆς φαρμακευτικῆς περιθάλψεως εἰς τοὺς ἠσφαλισμένους τοῦ Ι.Κ.Α. ἐκ μέρους τῶν μετ' αὐτοῦ συμβαλλομένων φαρμακοποιῶν, ἀποτελοῦσιν ἐν τῷ συνόλῳ των περιεχόμενον τῆς καταρτιζομένης συμβάσεως. Κατ' ἀκολουθίαν αἱ ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τούτων διαφοραί, ὡς μὴ ἀπορρέουσαι ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς κανόνων δικαίου, ἀλλὰ διατάξεων περιληφθεισῶν ἐν τῇ συμβάσει καὶ δυνάμει ταύτης ἰσχυουσῶν, δὲν ἔχουσι τὸν χαρακτῆρα διοικητικῆς διαφορᾶς, ὑπαγομένης εἰς τὴν ἀκυρωτικὴν διαδικασίαν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ἀλλὰ διαφορᾶς ἀναγομένης εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τῶν ὅρων τῆς συμβάσεως, ὑπαγομένης δὲ ὡς ἐκ τούτου εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τῶν ἀρμοδίων διὰ τὴν ἐκδίκασιν τῶν διοικητικῶν διαφορῶν τῆς οὐσίας Δικαστηρίων, ἅτινα, κατὰ τὸ ἄρθρον 86 τοῦ Συντάγματος, εἶναι, μέχρι τῆς συστάσεως τῶν τακτικῶν διοικητικῶν δικαστηρίων, τὰ κοινὰ Δικαστήρια. Ὅθεν ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις, ἐρειδομένη εἰς παραβίασιν τῶν διατάξεων τοῦ ὡς εἴρηται Κανονισμοῦ Φαρμακευτικῆς περιθάλψεως τῶν ἠσφαλισμένων τοῦ Ι.Κ.Α., αἵτινες, συμφώνως πρὸς τ' ἀνωτέρω, ἀποτελοῦσι περιεχόμενον τῆς μετ' αὐτοῦ συναφθείσης συμβάσεως τοῦ αἰτοῦντος, τυγχάνει ἀπορριπτέα, δι' ἔλλειψιν ἀρμοδιότητος τοῦ Δικαστηρίου τούτου, ὡς ἀπαράδεκτος.

ὑ.ά. 74741/1968 σ. 1435, ὑ.ά. 112076/1968 σ. 1443.

Ραπτεργατῶν, ὑ.ά. 45622/1968 σ. 775, σ.σ.ἐ. σ. 918.

Σιδηροβιομηχανίας. Παράτασις ἰσχύος διαιτητικῆς ἀποφάσεως περὶ ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν, ὑ.ά. 69036/1968 σ. 904, ὑ.ά. 30310/1968 σ. 1243, ὑ.ά. 106811/1968 σ. 1442.

Σταδιοδρομιτῶν. Κηλαμάτας. Δημοσίευσις συλλογικῆς συμβάσεως, ὑ.ά. 93683/1968 σ. 1174.—Ζακύνθου· δημοσίευσις συλλογικῆς συμβάσεως, ὑ.ά. 121373/1968 σ. 1414.

Στιλβωτῶν, ὑ.ά. 127480/1968 σ. 1373.

Τροπικοῦ Ὑπηρεσιῶν. Βλ. ἀνωτέρω Δημοσίου.

Συντακτῶν. Βλ. κατωτέρω Τύπου.

Συσσωρευτῶν. Κήρυξις ἐκτελεστῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ὑ.ά. 101005/1968 σ. 1169.

Σωματεῖον κ.λ.π. Παράτασις ἰσχύος συλλογικῆς συμβάσεως ἀφορώσης τὸ προσωπικὸν Γραφείων, τὸ ἐργαζόμενον εἰς Ἰδρύματα, σωματεῖα μὴ ἐπαγγελματικὰ καὶ Ἑνώσεις αὐτῶν, ὑ.ά. 143878/1967 σ. 128, ὑ.ά. 40683/1968 σ. 1316.

Τραπεζῶν. Ἔγκρισις διαιτητικῆς ἀποφάσεως περὶ χορηγήσεως ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας εἰς τὸ προσωπικὸν Τραπεζῶν κλπ. Θεσσαλονίκης, ὑ.ά. 45620/1968 σ. 777. —Κήρυξις ἐποχρεωτικῆς τῆς ἄνω διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ὑ.ά. 118559/1968 σ. 1446.— Δημοσίευσις τῆς ἀπὸ 17.4.1968 σ.σ.ἐ. προσωπικοῦ Τραπέζης Ἀμερικὰν Ἔξπρες, ὑ.ά. 60148/1968 σ. 841.—Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας περὶ μισθοῦ προσωπικοῦ Τραπέζης Ἐμπορικῆς Πίστεως, σ. 262.

Τσιμεντεργατῶν. Κήρυξις ἐκτελεστῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ὑ.ά. 145158/1968 σ. 1560, ὑ.ά. 15664/1968 σ. 909.—Ὅροι ἀμοιβῆς ἐργατοτεχνιτῶν κατασκευῆς εἰδῶν οἰκοδομῆς ἐκ τσιμέντου περιοχῆς Πατρῶν - Περιχώρων, ἀ.δ.δ. 2/1967 σ. 72.

Τυπογράφων. Βλ. κατωτέρω Τύπου.

Τύπου. Παράτασις διαιτητικῆς ἀποφάσεως συντακτῶν ἡμερησίων ἐφημερίδων Ἀθηνῶν, ὑ.ά. 136629/1967 σ. 128.—Κήρυξις ἐκτελεστῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως τυπογράφων, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν ἐργαζομένων εἰς ἡμερησίας ἐφημερίδας, πλὴν τῶν ἀπασχολουμένων εἰς τοιαύτας τῶν Ἀθηνῶν, ὑ.ά. 90526/1968 σ. 972. — Παράτασις διαιτητικῆς ἀποφάσεως συντακτῶν ἡμερησίων ἐφημερίδων περιοχῶν Πελοποννήσου, Ἠπείρου, Νήσων, ὑ.ά. 99192/1968 σ. 1440, ὑ.ά. 137236/1968 σ. 1502.

Ὑδατογραμμῶν Ἑταιρείας. Δημοσίευσις συλλογικῶν συμβάσεων, ὑ.ά. 95204/1968 σ. 1043, ὑ.ά. 98203/1968 σ. 1045.

Ὑδραυλικῶν. Παράτασις ἰσχύος συλλογικῆς συμβάσεως ἐργατοτεχνιτῶν ὑδραυλικῶν καὶ λεκανοδηπουργῶν Θεσσαλονίκης, ὑ.ά. 99684/1968 σ. 1178, ὑ.ά. 60559/1968 σ. 1434, ὑ.ά. 140275/1968 σ. 1501.

Ὑποδηματοποιΐας. Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν σ. 69.—Δημοσίευσις συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐργατῶν καὶ ἐργατριῶν ὑποδηματοποιΐας (Ο.Ε.Λ.Ε. - Π.Ο.Μ.Υ.), ὑ.ά. 118146/1968 σ. 1312. —Ὅροι ἀμοιβῆς ἐργατοτεχνιτῶν μηχανοποιήτων ἀρβυλῶν καὶ σκαρπινίων Κρατικῶν Προμηθειῶν καὶ Ἐμπορίου ἀπάσης τῆς χώρας, ἀ.δ.δ. 8/1968 σ. 586.

Ὑποεργείων. Βλ. ἀνωτέρω Δημοσίου.

Φαρμακείων κλπ. Παράτασις ἰσχύος διαιτητικῆς ἀποφάσεως περὶ ὅρων ἀμοιβῆς προσωπικοῦ φαρμακείων, φαρμακεμπορείων, ἀποθηκῶν φαρμάκων κλπ., ὑ.ά. 74742/1968 σ. 1435, ὑ.ά. 112074/1968 σ. 1443.

Φαρμακοποιῶν. Παράτασις ἰσχύος διαιτητικῆς ἀποφάσεως περὶ ὅρων ἀμοιβῆς ἐπιστημόνων φαρμακοποιῶν, ὑ.ά. 229/1968 σ. 132, 322, ὑ.ά. 45642/1968 σ. 775, ὑ.ά. 85909/1968 σ. 978, ὑ.ά. 121525/1968 σ. 1445.

Φορτοεκφορτωτῶν. Παράτασις ἰσχύος διαιτητικῆς ἀποφάσεως περὶ ὅρων ἀμοιβῆς φορτοεκφορτωτῶν Ἑταιρείας Λιπασμάτων, ὑ.ά. 2370/1968 σ. 259, ὑ.ά. 49647/1968 σ. 714.

Φυλάκων κλπ. Κήρυξις ἐκτελεστῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως περὶ ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας φυλάκων, νυκτοφυλάκων καὶ θυρωρῶν ἐργοστασίων καὶ Α.Ε. Νομῶν Ἀττικῆς καὶ Πειραιῶς, ὑ.ά. 139593/1967 σ. 63.—Παράτασις ἰσχύος τῆς ἄνω διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ὑ.ά. 99193/1968 σ. 1440, ὑ.ά. 137233/1968 σ. 1503.—Ὅροι ἀμοιβῆς φυλάκων, νυκτοφυλάκων καὶ θυρωρῶν βιομηχανικῶν κλπ. ἐπιχειρήσεων περιοχῆς Ἐλευσῖνος, Ἀσπροπύργου, ἀ.δ.δ. 1/1968 σ. 588.—Δημοσίευσις συλλογικῆς συμβάσεως περὶ ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας φυλάκων, νυκτοφυλάκων καὶ θυρωρῶν βιομηχανικῶν καὶ βιοτεχνικῶν ἐργοστασίων καὶ ἐπιχειρήσεων Εἰρηνοδικείου Θεσσαλονίκης, ὑ.ά. 97477/1968 σ. 1172.—Παράτασις ἰσχύος συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας νυκτοφυλάκων Δήμου Πατρέων, ὑ.ά. 50109/1968 σ. 1318.

Χαρτοποιΐας. Δημοσίευσις συλλογικῆς συμβάσεως ἐργατοτεχνιτῶν χαρτοποιΐας καὶ χαρτονοποιΐας Ἀθηνῶν - Πειραιῶς, ὑ.ά. 58442/1968 σ. 839.—Παράτασις συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐργατῶν χαρτοποιΐας Θεσσαλονίκης, ὑ.ά. 26305/1968 σ. 1244, ὑ.ά. 78456/1968 σ. 1487.—Ἔγκρισις μετὰ τροποποιήσεως διαιτητικῆς ἀποφάσεως περὶ ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν καὶ ἐργατριῶν χαρτοποιΐας Θεσσαλονίκης, ὑ.ά. 133377/1968 σ. 1562. —Ὅροι ἀμοιβῆς ἐργατικοῦ προσωπικοῦ τῆς ἐν Πάτραις Α.Ε. Χαρτοποιΐας Ε.Γ. Λαδοπούλου, σ. 1254.

Χειριστῶν. Βλ. ἀνωτέρω Μηχανημάτων.

Χημικῆς Βιομηχανίας. Ἔγκρισις μετὰ τροποποιήσεως ἐν μέρει διαιτητικῆς ἀποφάσεως περὶ ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν, ὑ.ά. 134264/1967 σ. 62.—Κήρυξις ἀποχρεωτικῆς τῆς ἄνω διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ὑ.ά. 21165/1968 σ. 457.—Παράτασις τῆς ἄνω διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ὑ.ά. 128137/1968 σ. 1502.

Χημικῶν. Κήρυξις ἐκτελεστῶν διαιτητικῶν ἀποφάσεων, ὑ.ά. 83489/1968 σ. 906, ὑ.ά. 100480/1968 σ. 1177.

Ψυκτείων. Βλ. ἀνωτέρω Παντοπωλείων.

Συμβάσεις διεθνεῖς. Κύρωσις διεθνοῦς συμβάσεως περὶ ὑποχρεώσεων ἐφοπλιστοῦ ἐν περιπτώσει ἀσθενείας, ἀτυχήματος ἢ θανάτου τῶν ναυ-

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ

ΑΣΦΑΛΙΣΙΣ ΕΙΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ

§ 1. Ἀνάκλησις πλημμελῶν διοικητικῶν πράξεων περὶ ἀπονομῆς συντάξεως

Δυνατὴ ἀνάκλησις ἐντὸς εὐλόγου χρόνου διοικητικῶν πράξεων, ἐκδοθεισῶν κατὰ πλάνην τῆς Διοικήσεως, καθιστώσαν πλημμελῆ (διὰ παράβασιν νόμου) τὴν ἐκδοθεῖσαν πρᾶξιν. —Κρίσις τοῦ Δικαστηρίου περὶ τοῦ εὐλόγου χρόνου.—Ὑπαγωγὴ εἰς τὴν τυπικὴν ἔννοιαν τῆς διοικητικῆς πράξεως κατ' ἀρχὴν καὶ τῶν πράξεων τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, οἷον καὶ τὸ Ι.Κ.Α.—Κρίσις τοῦ Διευθυντοῦ Ὑποκαταστήματος τοῦ Ι.Κ.Α. περὶ συνδρομῆς ἐν τῷ προσώπῳ ἠσφαλισμένου τῶν προϋποθέσεων ἀναπηρίας καὶ ἀπονομὴ εἰς τοῦτον συντάξεως ἕνεκεν κοινῆς ἀναπηρίας.— Ὑστέρα ἀνάκλησις τῆς διοικητικῆς πράξεως.

Ἀρείου Πάγου 545/1967, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ν. Χαραλάμπης**

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Στ. Σταυρόπουλος**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Π. Ζευγώλης, Κ. Δημάκης, Δ. Θοιβιδόπουλος

Κατὰ τὴν ἐπὶ διοικητικῶν πράξεων κρατοῦσαν ἀρχὴν ἡ περὶ τὰ πράγματα πλάνη τῆς Διοικήσεως, ἤτοι περὶ τὴν ἐκτίμησιν γεγονότος ἢ καταστάσεως, τῆς ὁποίας ἡ ἀντικειμενικὴ ὕπαρξις ἐτέθη ὑπὸ τοῦ νόμου ὡς προϋπόθεσις διὰ τὴν νόμιμον ἐπιχείρησιν ὡρισμένης πράξεως, καθιστᾷ πλημμελῆ (διὰ παράβασιν νόμου) τὴν ἐκδοθεῖσαν πρᾶξιν, ἥτις δύναται ὡς ἐκ ταύτου ἐντὸς εὐλόγου χρόνου νὰ ἀνακληθῇ. Ὅσον δὲ ἀφορᾷ τὸ ζήτημα, ἂν εἶναι εὔλογον τὸ μεσολαβοῦν διάστημα καὶ ἂν προσαρμόζεται πρὸς τὰς ἑκάστοτε ἐμφανιζομένας περιπτώσεις, τοῦτο κρίνεται ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου ἀναλόγως τοῦ εἴδους καὶ τῶν συνεπειῶν τῆς πράξεως. Περαιτέρω εἰς τὴν τυπικὴν ἔννοιαν τῆς διοικητικῆς πράξεως ὑπάγονται κατ' ἀρχὴν καὶ αἱ πράξεις τῶν νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, τὸ δὲ Ι.Κ.Α. συνιστᾷ τοιοῦτον νομικὸν πρόσωπον (Διοικητικὴν Ὑπηρεσίαν, λειτουργοῦσαν ὑπὸ τὸ καθεστὸς τῆς αὐτοδιοικήσεως καθ' ὕλην) εἰς τὸν τομέα τῆς κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως τῶν ἐργαζομένων τάξεων.

Ἐν προκειμένῳ τὸ δικάσαν Ἐφετεῖον, ὡς δείκνυται ἐκ τῆς δ' αἰτιολογίας τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ἐδέχθη, μετ' ἀνέλεγκτον ἐκτίμησιν τῶν προσαχθεισῶν ἀποδείξεων, ὅτι τὸ ἁρμόδιον ὄργανον (Διευθυντὴς τοῦ Ὑποκαταστήματος Πειραιῶς) τοῦ ἀναιρεσείοντος Ι.Κ.Α. διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2008/1958 πράξεώς του ἔκρινεν ὅτι συνέτρεχον ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου αἱ προϋποθέσεις τοῦ ἄρθρου 28 § 2 ἐδ. α' τοῦ νόμου 1846/1951 (ἀναπηρία κατὰ 67%) καὶ ἀπένειμεν εἰς τοῦτον σύνταξιν λόγῳ κοινῆς ἀναπηρίας, διὰ μεταγενεστέρας δὲ ὑπ' ἀριθ. 2016/1961 πράξεως τοῦ ἰδίου Διευθυντοῦ τοῦ Ι.Κ.Α. ἀνεκλήθη ἡ προηγουμένη πρᾶξις ἕνεκεν ἐλλείψεως τῶν προϋποθέσεων τοῦ ὡς ἄνω ἄρθρου 28 § 2 ἐδ. α' τοῦ ν. 1846, ὡς ἐκ τοῦ ὅτι ἡ κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐκδόσεως τῆς ἀρχικῆς πράξεως ἀναπηρία τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, συμφώνως πρὸς τὰς γνωματεύσεις τῶν Ὑγειονομικῶν Ἐπιτροπῶν, ἀνῆρχετο πράγματι εἰς ποσοστὸν 50% καὶ οὐχὶ εἰς 67%, δι' ὃ καὶ καθορίσθη ἐλάσσων σύνταξις. Ὑπὸ τὰ πραγματικὰ ταῦτα περιστατικά, τῆς πρώτης πράξεως τοῦ ὀργάνου τοῦ ἀναιρεσείοντος ἐκδοθείσης πεπλανημένως, ἔχωρει, κατ' ἀκολουθίαν τῶν ἐκτεθέντων, νομίμως ἔκδοσις ἀνακλητικῆς πράξεως, ἥτις, ἐν ὄψει τοῦ εἴδους ταύτης (ἐρειδομένης ἐπὶ γνωματεύσεως ἐπιτροπῶν), τοῦ ἰσχύοντος παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. συστήματος ἐλέγχων τῶν προϋποθέσεων παροχῆς συντάξεων, τῶν συνθηκῶν λειτουργίας τῶν ὑπηρεσιῶν αὐτοῦ καὶ τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς τοιαύτης πράξεως, δέον νὰ κριθῇ, ὅτι γενομένη μετὰ παρέλευσιν χρονικοῦ διαστήματος μικροτέρου τῶν τριῶν ἐτῶν, ἐπῆλθεν ἐντὸς εὐλόγου χρόνου. Ἐπομένως κατ' ἐσφαλμένην ἑρμηνείαν καὶ ἐφαρμογὴν τῶν προδιαληφθέντων κανόνων ἐθεωρήθη ὑπὸ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ὅτι ἐν τῇ ἐκτεθείσῃ περιπτώσει δὲν ἔλαβε χώραν ἀνάκλησις ἐκ πλάνης περὶ τὰ πράγματα, ἐπὶ τῇ οὐχὶ ὀρθῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι δὲν συνέτρεχε τοιαύτη περίπτωσις, καθόσον τὸ ποσοστὸν ἀναπηρίας τοῦ ἀναιρεσιβλήτου καθορίσθη ὑπὸ Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς, ἡ γνωμάτευσις τῆς ὁποίας ἔχει ἁπλοῦν συμβουλευτικὸν χαρακτῆρα. Ὅθεν ὁ ἐν τῷ ἀναιρετηρίῳ τοῦ Ι.Κ.Α. περιεχόμενος μόνος λόγος ἀναιρέσεως τυγχάνει βάσιμος καὶ εἶναι ἀναιρετέα ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις κατὰ τὸ ἄρθρον 807 ἐδ. 17 Πολ. Δικονομίας, παρελκούσης οὕτω τῆς ἐρεύνης τῶν ἐν τῇ συνεκδικαστέᾳ αἰτήσει ἀναιρέσεως τοῦ ἠσφαλισμένου Δ.Δ. περιεχομένων

τικών», ἀ.ν. 366/1968 σ. 643, Σύμβασις 55 σ. 644.

Σ.νεταιρισμοί. Τροποποίησις καὶ συμπλήρωσις νόμου ΑΞΘ'/1912 περὶ καταστάσεως πολιορκίας, ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως· ἀπαγόρευσις ἢ διάλυσις συναθροίσεων, συνεταιρισμῶν κλπ., ἀ.ν. 575/1968 σ. 1298.— Κύρωσις πράξεων διαλύσεως συνεταιρισμῶν κλπ. καὶ δημεύσεως τῆς περιουσίας αὐτῶν, Συντ. Πρ. ΑΒ' σ. 1298.— 'Αλιευτικοί· τροποποίησις καὶ συμπλήρωσις ἀ.ν. 65/1967, 116/1967 καὶ 246/1967, ἀ.ν. 283/1968 σ. 309.

Σύνταγμα. Μερικὴ ἄρσις ἀναστολῆς ἄρθρων Συντάγματος, ὑ.δ. 369/1968 σ. 767.—Καταργήσις ἄρθρου 5 Β' Συντακτικῆς Πράξεως περὶ κηρύξεως τῆς χώρας εἰς κατάστασιν πολιορκίας κλπ., Συντ. Πρ. ΚΘ'/1968 σ. 1237.— Τροποποίησις καὶ συμπλήρωσις νόμου ΑΞΘ'/1912, ἀ.ν. 575/1968 σ. 1298.—Σύνταγμα τῆς 'Ελλάδος· ἄρθρα 18, 19, σ. 1493.—Θέσις εἰς ἐφαρμογὴν ἄρθρων 18 καὶ 19 Συντάγματος περὶ δικαιώματος συνέχεσθαι καὶ δικαιώματος συνεταιρίζεσθαι διὰ τὰ μέλη ἀναγνωρισμένων ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων, Πράξις Α' 'Εθνικῆς 'Επαναστατικῆς Κυβερνήσεως σ. 1494.

Συντάκται. Βλ. λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις** (Τύπου).

Συντακτικαὶ Πράξεις 'Αναστολὴ ἐν μέρει ἰσχύος τῆς Δ'/1967 Συντακτικῆς Πράξεως· περιπτώσεις ἐπιτρεπτοῦ προσφυγῆς ἢ αἰτήσεως ἀκυρώσεως, π.δ.σ. 204/1967 σ. 50.—Παράτασις προθεσμιῶν τῶν ὑπὸ στοιχεῖα Θ' καὶ Ι' Συντακτικῶν Πράξεων καὶ ἀντικατάστασις διατάξεών τινων τῆς ΙΕ' Συντακτικῆς Πράξεως, Συντ. Πρ. ΙΖ'/1968 σ. 187.—'Απόλυσις ἐκ τῆς θέσεώς των δημοσίων ἐν γένει λειτουργῶν καὶ ὑπαλλήλων μετασχόντων εἰς τὰ στασιαστικὰ γεγονότα τῆς 13 Δεκεμβρίου 1967, Συντ. Πρ. ΙΘ'/1968 σ. 242.— 'Επανάκρισις ἀπολυθέντων ἢ ὑποβιβασθέντων ὑπαλλήλων καὶ ὑπηρετῶν κατ' ἐφαρμογὴν διατάξεων τῶν ὑπὸ στοιχεῖα Θ'/1967 καὶ Ι'/1967 Συντακτικῶν Πράξεων, Συντ. Πρ. ΚΑ'/1967 σ. 452.—Προσωρινὴ πλήρωσις δημοσίων τινῶν θέσεων διὰ διορισμοῦ μετακλητῶν ὑπαλλήλων πρὸς διασφάλισιν ἀποδοτικότητος Δημοσίων 'Υπηρεσιῶν κλπ., Συντ. Πρ. ΚΒ'/1968 σ. 579.—Λῆψις μέτρων τινῶν πρὸς ἀντιμετώπισιν ἐκτάκτων κοινωνικῶν ἀναγκῶν, Συντ. Πρ. ΚΓ'/1968 σ. 635.—Καταργήσις ἄρθρου 5 Β' Συντακτικῆς Πράξεως τῆς 5/6 Μαΐου 1967 περὶ κηρύξεως τῆς χώρας εἰς κατάστασιν πολιορκίας κλπ., Συντ. Πρ. ΚΘ'/1968 σ. 1237.—Κύρωσις πράξεων διαλύσεως συνεταιρισμῶν κλπ. καὶ δημεύσεως τῆς περιουσίας αὐτῶν, Συντ. Πρ. ΑΒ'/1968 σ. 1298.

Συντάξεις - Συνταξιοῦχοι. Βλ. καὶ λ. **Δῶρον ἑορτῶν, Κοινωνικαὶ 'Ασφαλίσεις, Ταμεῖα.** 'Ασφάλισις παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. διὰ κλάδων παροχῶν ἀσθενείας καὶ μητρότητος συνταξιούχων Τ.Α.Ν.Π.Τ., ὑ.δ. 98646/1967 σ. 68, ὑ.δ. 126399/1967 σ. 124.—Σύστασις 'Ενιαίου Δημοσιογραφικοῦ 'Οργανισμοῦ 'Επικουρικῆς 'Ασφαλίσεως καὶ Περιθάλψεως, ἀ.ν. 248/1967 σ. 112.—Παράτασις προθεσμίας ἐφαρμογῆς ἀ.ν. 197/1967 περὶ τρόπου συνταξιοδοτήσεως εἰδικῶν τινων περιπτώσεων, ἀ.ν. 270/1968 σ. 249.—Ρύθμισις συντάξεων κατόπιν ἀ.ν. 274/1968 περὶ ἀποδοχῶν δημοσίων ὑπαλλήλων, πολιτικῶν καὶ στρατιωτικῶν, ὡς καὶ ὑπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ., ἀ.ν. 377/1968 σ. 753.—Καταβολὴ ἀποζημιώσεως εἰς τοὺς ἐκ τῆς ὑπηρεσίας ἀποχωροῦντας λόγῳ συνταξιοδοτήσεως ὑπαλλήλους Ν.Π.Δ.Δ. ὁμοιδιότητος 'Υπουργείων Γεωργίας, ἀ.ν. 513/1968 σ. 1166.— Συνταξιοδότησις προσωπικοῦ ἐδάφους 'Αεροπορικῶν 'Επιχειρήσεων, μὴ ὑπαγομένων εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ὑπ' ἀριθ. 7/1965 ὑ.δ., ὑ.δ. 649/1968 σ. 1307.

Συσσωρευτῶν ἐργοστάσια. Βλ. καὶ λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις.** Κανονισμὸς ὑγιεινῆς καὶ ἀσφαλείας τῶν εἰς ἐργοστάσια καὶ ἐργαστήρια κατασκευῆς συσσωρευτῶν μολύβδου ἐργαζομένων, ὑ.δ. 590/1968 σ. 1426.

Σχολαί. 'Απογραφὴ καὶ ἐκπαίδευσις ἐν τῇ ἐμπορικῇ ναυτικῇ κλπ., ἀ.ν. 373/1968 σ. 579.

Σωματεῖα. Παράτασις ἰσχύος συλλογικῆς συμβάσεως, ἀφορώσης τὸ προσωπικὸν Γραφείων τὸ ἐργαζόμενον εἰς 'Ιδρύματα, σωματεῖα μὴ ἐπαγγελματικὰ καὶ 'Ενώσεις αὐτῶν, ὑ.δ. 143878/1967 σ. 128, ὑ.δ. 40683/1968 σ. 1316.—Ναυτικὰ ἐπαγγελματικὰ σωματεῖα καὶ ὁμοσπονδία, ἀ.ν. 257/1968 σ. 189.—Τύχη τῆς περιουσίας διαλυθέντων ἐθνικῶν ἐπαγγελματικῶν σωματείων, ἀ.ν. 434/1968 σ. 755.—Μερικὴ ἄρσις ἀναστολῆς ἄρθρων 10 καὶ 11 τοῦ Συντάγματος· δικαίωμα συνέχεσθαι καὶ συνεταιρίζεσθαι, ὑ.δ. 369/1968 σ. 767.— Τροποποίησις καὶ συμπλήρωσις νόμου ΑΞΘ'/1912 περὶ καταστάσεως πολιορκίας, ὡς οὗτος μεταγενεστέρως ἐτροποποιήθη· ἀπαγορεύσεις ἢ διάλυσις συναθροίσεων, συνεταιρισμῶν κλπ., ἀ.ν. 575/1968 σ. 1298.— Κύρωσις πράξεων διαλύσεως συνεταιρισμῶν κλπ. καὶ δημεύσεως τῆς περιουσίας αὐτῶν, Συντ. Πρ. ΑΒ' σ. 1298.— Κωδικοποίησις τῆς κειμένης περὶ ἐπαγγελματικῶν σωματείων νομοθεσίας, ὑ.δ. 667/1968 σ. 1358.— Θέσις εἰς ἐφαρμογὴν ἄρθρων 18 καὶ 19 Συντάγματος περὶ δικαιώματος συνέχεσθαι καὶ δικαιώματος συνεταιρίζεσθαι διὰ τὰ μέλη ἀναγνωρισμένων ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων, Πράξις Α' 1969 σ. 1494.— Ρύθμισις θεμάτων 'Ενώσεως 'Ιδιωτικῶν 'Υπαλλήλων 'Εφημερίδων 'Αθηνῶν, 'Ενώσεως Συντακτῶν, 'Ενώσεως Προσωπικοῦ 'Υπαλλήλων 'Εφημερίδων 'Αθηνῶν, ἀ.ν. 248/1967 σ. 112.

Τ

Ταμεῖα. 1. Κοινὸ Εἰσπράξεων Αὐτοκινήτων (Κ.Τ.Ε.Α.). Βλ. λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις** (Αὐτοκινήτων).

2. **Μετοχικὸν Στρατοῦ.** Ρύθμισις ἐνίων ὑποχρεώσεων μετόχων καὶ περισματούχων, ν.δ. 38/1968 σ. 1556.

3. **Ναυτικὸν 'Απομαχικόν.** Ρύθμισις θεμάτων, ἄρθρων 12 ἑπ., ἀ.ν. 373/1968 σ. 583. Διορθ. ἡμαρτημένων σ. 919.

4. **'Αρωγῆς.** Τροποποίησις, συμπλήρωσις καὶ ἀντικατάστασις διατάξεων ὑ.δ. περὶ ἱδρύσεως Ταμείου 'Αρωγῆς καὶ Ὑγείας 'Υπαλλήλων 'Υπουργείων 'Εξωτερικῶν καὶ Γενικῆς Διευθύνσεως Τύπου Προεδρίας Κυβερνήσεως, ὑ.δ. 30/1968 σ. 254.

5. **'Ασφαλιστικά, Συντάξεων, 'Επικουρικῆς 'Ασφαλίσεως, Προνοίας κλπ. Μισθωτῶν.**

λόγων, αἵτινες ἀναφέρονται εἰς τὸ ζήτημα τῆς ὑπὸ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως γενομένης δεκτῆς ἐν μέρει παραγραφῆς τῆς ἐξ ἀποζημιώσεως ἀπαιτήσεως ταύτης, ἀφοῦ δὲν ἐγεννήθη κἂν δικαίωμα (*).

§ 2. Κανονισμὸς ὑπαγωγῆς εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α.—Ἀσφάλισις οἰκοδόμων καὶ εἰσφοραί.

Προσβολὴ ἐπὶ ἀκυρώσει τοῦ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 55575/1965 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας Κανονισμοῦ περὶ ὑπαγωγῆς εἰς τὴν ἀσφάλισιν κλπ. τοῦ Ι.Κ.Α.—Προθεσμία αἰτήσεως ἀκυρώσεως ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς κωδικοποιούσης πράξεως, ἀποτελούσης τύπους νέαν διοικητικὴν πρᾶξιν.— Νόμιμος ἡ ὑπαγωγὴ εἰς τὴν ἀσφάλισιν μισθωτῶν ὡρισμένων κατηγοριῶν, τῶν ὁποίων ἡ ἀπασχόλησις λαμβάνει χώραν ἐκτὸς τῆς ἀσφαλιστικῆς περιοχῆς.— Ἀπόρριψις ἰσχυρισμοῦ περὶ ἀνίσου καὶ δυσμενοῦς μεταχειρίσεως ὡρισμένης κατηγορίας ἐργοδοτῶν.—Ἀσφάλισις οἰκοδόμων.— Σύστημα προεισπράξεως τῶν ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν, μὴ παραβιαζομένης τῆς συνταγματικῆς ἐπιταγῆς περὶ ἴσης μεταχειρίσεως καὶ μὴ θιγομένου τοῦ συνταγματικῶς κατοχυρουμένου δικαιώματος τῆς ἐλευθέρας ἀσκήσεως τοῦ ἐπαγγέλματος.—Ἄκυρος ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 40 τοῦ Κανονισμοῦ περὶ περιορισμοῦ ἐπιστροφῆς τῶν ἐπὶ πλέον εἰσφορῶν.—Ἄκυρος καὶ ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 50 § 1 τοῦ Κανονισμοῦ.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 2039/1967, Ὁλομελείας

Προεδρεύων ὁ Σύμβουλος κ. **Δ. Καρβελλᾶς**
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. **Π. Μακρόπουλος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Κ. Χασάπης, Π. Ἀνιταῖς, Κ. Νικολόπουλος

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 55575/Ι. 479 τῆς 18.11./7 12.1965 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως διατάξεων κανονισμῶν Ι.Κ.Α. περὶ ὑπαγωγῆς εἰς τὴν ἀσφάλισιν καὶ εἰσπράξεων εἰσφορῶν, ὡς καὶ κωδικοποιήσεως τούτων» καὶ δὴ τῶν ἄρθρων αὐτῆς 4 § 7, 44 § 1, 38, 39, 40, 42, § 2, καὶ 50(**).

Εἰς τὴν δίκην παρεμβαίνει παραδεκτῶς πρὸς ὑποστήριξιν τοῦ κύρους τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως τὸ εἰς ὃ ἀφορᾷ ὁ ἐγκριθεὶς κανονισμὸς Ἵδρυμα Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων.

Εἶναι μὲν ἀληθές, ὅτι αἱ διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως προσβαλλόμεναι ἐπὶ ἀκυρώσει διατάξεις περιείχοντο ἤδη κατά τε τὸ περιεχόμενον καὶ τὴν διατύπωσιν κυρίως εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 72062/1509 ἔτους 1963 ὑπουργικὴν ἀπόφασιν, ὡς καὶ εἰς ἄλλας προγενεστέρας τοιαύτας. Ἀλλὰ ἡ τοιαύτη ἐπανάληψις γίνεται ἐπὶ σκοπῷ κωδικοποιήσεως πασῶν τῶν σχετικῶν πρὸ τοῦ δι' αὐτῶν ρυθμιζομένου θέματος περὶ ὑπαγωγῆς εἰς τὴν ἀσφάλισιν καὶ τρόπου εἰσπράξεων εἰσφορῶν τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων διατάξεων τοῦ κανονισμοῦ ἀσφαλίσεως τοῦ ἐν λόγῳ Ὀργανισμοῦ, ἡ κωδικοποίησις δὲ αὕτη, ἐνεργουμένη μετὰ τροποποιήσεων, ἐπάγεται καὶ τὴν κατάργησιν τούτων (πρβλ. Ὀλ. 1686/1965). Ὅθεν ἡ τοιαύτη κωδικοποίησις κανονιστικῶν διατάξεων διὰ νέας πράξεως, δι' ἧς ἐντάσσεται ὁ ἐπαναλαμβανόμενος κανὼν ἐντὸς τοῦ συνόλου τῶν προβλέψεων καὶ ρυθμίσεων τῆς νέας ταύτης πράξεως, συνεπιφέρουσα τὴν ἰσχύν, τὴν ἐφαρμογὴν καὶ ἐνέργειάν του ἐντὸς τοῦ συνόλου τούτου, κινεῖ ἐκ νέου ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς κωδικοποιούσης πράξεως τὴν προθεσμίαν προσβολῆς της δι' αἰτήσεως ἀκυρώσεως, ὡς ἀποτελούσης τύπους νέαν διοικητικὴν πρᾶξιν.

Τὸ μὲν ἄρθρον 2 § 1 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 «περὶ κοινωνικῶν ἀσφαλίσεων» ὁρίζει, ὅτι εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α. «ὑπάγονται ὑποχρεωτικῶς καὶ αὐτοδικαίως, ὑπὸ τοὺς ἐν ἄρθρῳ 7 ὁριζομένους ὅρους καὶ προϋποθέσεις: α) τὰ πρόσωπα, τὰ ὁποῖα ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς χώρας παρέχουν ἐξηρτημένην ἐργασίαν ἐναντι ἀμοιβῆς...», τὸ δὲ εἰς ὃ παραπέμπει ἡ ἀνωτέρω διάταξις ἄρθρον 7 τοῦ αὐτοῦ νόμου ὁρίζει, ὅτι: «Διὰ κανονισμῶν θέλει προσδιορισθῆ ὁ χρόνος καὶ ἡ ἐν γένει διαδικασία περαιτέρω ἐπεκτάσεως τῆς ἀσφαλίσεως τοῦ Ι.Κ.Α. εἰς τὰ κατὰ τὰ ἄρθρα 2 καὶ 3 τοῦ παόντος πρόσωπα, ὡς καὶ αἱ ὑποχρεώσεις αὐτῶν καὶ τῶν τυχὸν ἐργοδοτῶν. Ἡ τοιαύτη ἐπέκτασις δύναται νὰ γίνῃ εἴτε συνολικῶς καὶ κατ' ἐπαγγελματικὰς κατηγορίας ἢ κατὰ πόλεις καὶ οἰκισμούς, εἴτε κατὰ συνδυασμὸν ἀμφοτέρων τῶν κριτηρίων τούτων καὶ δή, εἴτε δι' ἅπαντας τοὺς κλάδους τῆς ἀσφαλίσεως, εἴτε διά τινας ἢ διά τινα μόνον ἐξ αὐτῶν ἢ καὶ δι' ὡρισμένας μόνον κατηγορίας παροχῶν ὡρισμένου κλάδου...».

Ἐπὶ τῶν διατάξεων τούτων νομίμως ἐρείδονται αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 4 § 7 καὶ 44 § 1 τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, δι' ὧν ὑποβάλλονται εἰς τὴν ἀσφάλισιν μισθωτοὶ ὡρισμένων κατηγοριῶν, ὧν ἡ ἀπασχόλησις λαμβάνει χώραν ἐκτὸς τῆς ἀσφαλιστικῆς περιοχῆς καὶ ὑπὸ τὰς ἐν ταῖς διατάξεσι ταύταις διακρίσεις, δι' ὃ τὰ ἐναντία ὑποστηριζόμενα διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως εἶναι ἀπορριπτέα ὡς μὴ βάσιμα. Ἀπορριπτέα δὲ περαιτέρω ἐλέγχονται καὶ ὅσα ὑποστη-

(*) Ἀνηρέθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 588/1967 ἀπόφασις τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν.

(**) Ἴδετε ΕΕΔ 25, σελ. 46 ἑπ.

Γενικά. Προσωρινά επιδόματα Ασφαλιστικών Οργανισμών Υπουργείου Εργασίας, άρθρον 5 ά.ν. 315/1968 σ. 456.—Έκτασις ισχύος διατάξεων εργατικής και κοινωνικοασφαλιστικής νομοθεσίας εφ' ωρισμένων κατηγοριών μισθωτών, ν.δ. 20/1968 σ. 1555.—Τροποποίησις και συμπλήρωσις ενίων διατάξεων Ασφαλιστικής Νομοθεσίας, ά.ν. 457/1968 σ. 836.—Εξαιρέσεις εκ της ασφαλίσεως Ι.Κ.Α. κλπ. Ασφαλιστικών Οργανισμών και Οργανισμών Κοινωνικής Πολιτικής ἀλλοδαπών, ἀπασχολουμένων εἰς Οργανώσεις Αμερικανικοῦ Συμβουλίου Εθελοντικών Οργανώσεων, ὑ.δ. 751/1968 σ. 1495.—Υπαγωγή εἰς ρύθμισιν τῆς 11/5.6.1967 ἀποφάσεως Ε.Σ.Ο.Π. καθυστερουμένων ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν, ὑ.ἀ. 630/1968 σ. 1106.— Παράτασις προθεσμίας ὑποβολῆς αἰτήσεως ὑπαγωγῆς εἰς τὴν ρύθμισιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 630/9.8.1968 ἀποφάσεως Ε.Σ.ΟΠ., ὑ.ἀ. 692/1968 σ. 1368. Βλ. καὶ λ. Δόρυ ἑορτῶν.

Αεροπορικῶν Επιχειρήσεων. Τροποποίησις και συμπλήρωσις διατάξεων ν.δ. περὶ συστάσεως Ταμείου Επικουρικῆς Ασφαλίσεως Προσωπικοῦ, ν.δ. 385/1968 σ. 900. Διορθ. ἡμαρτημένων σ. 983.

Αὐτοκινήτου Σταφιδικοῦ Οργανισμοῦ. Τροποποίησις Καταστατικοῦ, προσθήκη, ὑ.ἀ. 122193/1967 σ. 58, ὑ.ἀ. 117145/1967 σ. 129.

Γεωργικῶν Συνεταιριστικῶν Οργανώσεων. Τροποποίησις διατάξεων Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου Συντάξεως καὶ Προνοίας Προσωπικοῦ, ὑ.ἀ. 61981/1967 σ. 64.

Λοιπικῶν καὶ Ξυλουργικῶν Εργασιῶν. Τροποποίησις καὶ συμπλήρωσις διατάξεων, ν.δ. 222/1968 σ. 648.

Ἐκτελωνιστῶν. Τροποποίησις διατάξεων τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου Συντάξεων, ὑ.ἀ. 101762/1968 σ. 1572.

Ερασιτεχνικῶν Καταστημάτων. Ἐπέκτασις ἀσφαλίσεως Ταμείου Επικουρικῆς Ασφαλίσεως Υπαλλήλων, ὑ.ἀ. 100405/1968 σ. σ. 1581.

Εμπορων. Προσθήκη διατάξεως εἰς ν.δ., 56/1961, ν.δ. 22/1968 σ. 254.— Τροποποίησις ἄρθρων 13 τοῦ ἀνωτέρω ν.δ. 56/1961, ν.δ. 50/1968 σ. 256.—Ἀντικατάστασις διατάξεως ν.δ. 47/1964 περὶ ἐγγρίσεως Κανονισμοῦ Ασφαλίσεως τοῦ Τ.Α.Ε., ν.δ. 218/1968 σ. 520.— — Τροποποίησις καὶ συμπλήρωσις Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου Α.Ε., ν.δ. 225/1968 σ. 650. —Ἐπέκτασις νομοθεσίας τοῦ Ταμείου εἰς Δωδεκάνησον, ν.δ. 523/1968 σ. 1165.

Επαγγελματιῶν καὶ Βιοτεχνῶν Ελλάδος. Τροποποίησις καὶ συμπλήρωσις διατάξεων τοῦ ν.δ/τος 5/28.1.1967 περὶ ἐγγρίσεως Κανονισμοῦ Παροχῶν κλπ., ν.δ. 87/1968 σ. 249. Διόρθωσις ἡμαρτημένων τούτου σ. 527, ν.δ. 226/1968 σ. 650, ν.δ. 298/1968 σ. 652.—Ἀναπροσαρμογὴ εἰσφορῶν, ν.δ. 88/1968 σ. 253.— Τροποποίησις διατάξεων ν. δ/τος 81/1962 (Ειδικὸς Λογαριασμὸς Νοσοκομειακῆς Περιθάλψεως), ν.δ. 49/1968 σ. 255. — Προσθήκη διατάξεων εἰς τὸ ἀνωτέρω ν.δ. 81/1962, ν.δ. 227/1968 σ. 651.— Προσωρινὴ ἀναστολὴ παροχῆς ὑπὸ Τ.Ε.Β.Ε. ἐξωνοσοκομειακῶν παρακλινικῶν ἐξετάσεων κλπ., ν.δ. 731/1968 σ. 1495.—Ἐπέκτασις νομοθεσίας τοῦ Τ.Ε.Β.Ε. εἰς Δωδεκάνησον, ν.δ. 297/1968 σ. 651.— Τροποποίησις τοῦ διατάγματος τούτου, ν.δ. 650/1968 σ. 1508.

Εφημεριδοπωλῶν. Προσθήκη διατάξεως εἰς Καταστατικόν, ὑ.ἀ. 96035/1968 σ. 1173.

Ηθοποιῶν κ. λ. π. Αἴξησις συντάξεων Ταμείου Συντάξεων Ηθοποιῶν, Συγγραφέων, Μουσικῶν καὶ Τεχνιτῶν Θεάτρου καὶ Κινηματογράφου, ὑ.ἀ. 58502/1967 σ. 58.

Ηλεκτρικῆς Εταιρείας. Ἐπέκτασις διατάξεων ά.ν. 65/1967 ἐπὶ τοῦ Ἐπικουρικοῦ Ταμείου Προνοίας καὶ Περιθάλψεως Προσωπικοῦ τέως Ἑλληνικῆς Ἠλεκτρικῆς Ἑταιρείας, ν.δ. 412/1968 σ. 836.

Ιπποδρομιῶν. Τροποποίησις Κανονισμοῦ Παροχῶν Ταμείου Προνοίας καὶ Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως, ὑ.ἀ. 101769/1968 σ. 1575.

Κλωστοϋφαντουργῶν. Αὐθεντικὴ ἑρμηνεία διατάξεως τοῦ Κανονισμοῦ Παροχῶν τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Μισθωτῶν Κλωστοϋφαντουργίας, ν.δ. 1556/1968 σ. 1556.

Κουρείων - Κομμωτηρίων. Προσθήκη διατάξεως εἰς προσφάτων Κανονισμῶν Λειτουργίας Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑπαλλήλων Κουρείων καὶ Κομμωτηρίων, ν.δ. 357/1968 σ. 770.

Κρεοπωλῶν. Τροποποίησις καὶ συμπλήρωσις διατάξεων τοῦ Κανονισμοῦ Παροχῶν τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑπαλλήλων Κρεοπωλῶν, ν.δ. 354/1968 σ. 767.

Μονοπωλίου Εταιρείας. Προσθήκαι εἰς τὸ Καταστατικὸν τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ε.Λ.Ε.Μ.Ε.Λ., ὑ.ἀ. 61979/1967 σ. 64, ὑ.ἀ. 58030/1967 σ. 130, ὑ.ἀ. 133252/1968 σ. 325.

Ναυτικῶν Πρακτόρων καὶ Υπαλλήλων. Ἀσφάλισις παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. ὡς κλάδου παροχῶν ἀσθενείας καὶ μητρότητος συνταξιούχων τοῦ Τ.Α.Ν.Π.Υ., ὑ.ἀ. 98646/1967 σ. 68, ὑ.ἀ. 126399/1967 σ. 124.

Ξενοδοχοϋπαλλήλων. Παροχὴ εἰδικῶν ἀπαλλαγῶν καὶ ἐκπτώσεων εἰς ξενοδοχειακὰς ἐπιχειρήσεις ποσοστὸν συνεισφορᾶς ὑπὲρ Ι.Κ.Α. καὶ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ξενοδοχοϋπαλλήλων, ά.ν. 543/1968 σ. 1298.

Τραπεζῶν. Τροποποίησις ν.δ. περὶ ὀργανώσεως λειτουργίας κλάδων ἀσθενείας Ταμείων Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἐμπορικῆς Τραπέζης Ἑλλάδος, ν.δ. 355/1968 σ. 769.—Ἐπέκτασις διατάξεων τοῦ ά.ν. 65/1967 ἐπὶ Μετοχικοῦ Ταμείου Ὑπαλλήλων Τραπέζης Ἑλλάδος, Ταμείων Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἐμπορικῆς Τραπέζης Ἑλλάδος, Ταμείου Αὐτοφαλείας Προσωπικοῦ Τραπέζης Ἑλλάδος καὶ Κτηματικῆς, ν.δ. 412/1968 σ. 836.

Ταχυδρομείων. Τροποποίησις Κανονισμοῦ Συντάξεων Ταμείου Ἀσφαλίσεως, ὑ.ἀ. 97247/1968 σ. 1574.

Υγειονομικῶν. Ποσοστιαίας ἐκ τῶν ὑπὸ τοῦ Τ.Σ.Α.Υ. παρεχομένων συντάξεων, ν.δ. 4/1968 σ. 121.— Τροποποίησις καὶ συμπλήρωσις διατάξεων τῆς περὶ Τ.Σ.Α.Υ. νομοθεσίας, ά.ν. 302/1968 σ. 317.

Υδάτων Εταιρείας. Αἴξησις τῶν

ρίζουσιν οἱ αὐτοῦντες περὶ ἀνίσου καὶ δυσμενοῦς μεταχειρίσεως ὡρισμένης κατηγορίας ἐργοδοτῶν, ἀφ' ἑνὸς μὲν διότι δὲν τελοῦσιν ὑπὸ τὰς αὐτὰς πραγματικὰς συνθήκας οἱ ἔχοντες τὴν ἕδραν των ἐκτὸς τῆς ἀσφαλιστικῆς περιοχῆς ἐργοδόται πρὸς τοὺς ἐργοδότας, τοὺς ἔχοντας τὴν ἕδραν των ἐντὸς ἀσφαλιστικῶν περιοχῶν, αἵτινες περιλαμβάνουσι τὰ κυριώτερα ἀσφαλιστικὰ κέντρα τῆς χώρας, ἀφ' ἑτέρου δὲ διότι διὰ τὴν τοιαύτην ρύθμισιν ὑφίστατο προφανὴς δικαιολογητικὸς λόγος, ἐγκείμενος εἰς τὴν ἐξασφάλισιν τῆς συνεχίσεως τῆς ἀσφαλίσεως ὑπὲρ ἠσφαλισμένων προσκαίρως ἀπασχολουμένων ἐκτὸς τοῦ τόπου τῆς τακτικῆς ἀπασχολήσεώς των.

Ἐν παραγράφῳ 2 τοῦ ἄρθρου 26 ἀ.ν. 1846/1951, ὡς συνεπληρώθη διὰ τοῦ ἄρθρου 40 § 2 τοῦ ν.δ. 2698/1953 περὶ διοικήσεως τοῦ Ι.Κ.Α., μεταρρυθμίσεως τῆς περὶ αὐτοῦ νομοθεσίας κλπ.» ὁρίζεται, ὅτι «ἴδιον σύστημα καταβολῆς εἰσφορῶν δύναται ὡσαύτως νὰ θεσπισθῇ διὰ κανονισμοῦ καὶ διὰ τὴν ἀσφάλισιν τῶν ἐργατῶν οἰκοδομικῶν ἢ τεχνιτῶν ἐν γένει ἐργασιῶν καὶ τῶν ὑπηρετούντων. Διὰ τοῦ αὐτοῦ κανονισμοῦ δύναται νὰ ὁρισθῇ, ὅτι διὰ τὴν παρὰ τῶν ἁρμοδίων Δημοσίων Ἀρχῶν χορήγησιν ἀδείας οἰκοδομικῶν ἐργασιῶν ἢ λοιπῶν τεχνικῶν ἐργασιῶν, ὅπου ἀπαιτεῖται τοιαύτη, εἶναι ἀπαραίτητος ἡ διὰ τῆς ἀγορᾶς ἐνσήμων ἢ ἄλλως πως προκαταβολὴ εἰς τὸ Ι.Κ.Α. ἢ τοὺς τυχὸν πρὸς τοῦτο συνιστωμένους ἀσφαλιστικοὺς συνεταιρισμοὺς τοῦ συνόλου ἢ τμήματος τῶν βάσει τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐκτελουμένων ἔργων προϋπολογιζομένων εἰσφορῶν διὰ τὴν ἀσφάλισιν τοῦ ἀπασχολουμένου ἀναγκαίου προσωπικοῦ, ὡς καὶ ἡ μετὰ τὴν καθ' ὡρισμένον μέτρον πρόοδον τῶν ἐργασιῶν προκαταβολὴ ἑτέρων ποσῶν. Παραλείψεως ἐκπληρώσεως τῆς ἀνωτέρω ὑποχρεώσεως, πλὴν τῶν λοιπῶν συνεπειῶν, τῶν προβλεπομένων ὑπὸ τοῦ παρόντος νόμου, παρέχει εἰς τὸ Ι.Κ.Α. τὸ δικαίωμα, ὅπως προβαίνῃ εἰς τὴν διὰ τῆς ἁρμοδίας Ἀστυνομικῆς Ἀρχῆς ἀφαίρεσιν τῆς σχετικῆς ἀδείας». Κατ' ἐφαρμογὴν τῆς διαληφθείσης ἐξουσιοδοτικῆς διατάξεως διὰ τῶν ἄρθρων 38 καὶ 39 τοῦ προσβαλλομένου κανονισμοῦ εἰσάγεται ἴδιον σύστημα προεισπράξεως τῶν ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν ὑπὲρ τοῦ Ι.Κ.Α., προκειμένου περὶ τῶν ἀπασχολουμένων εἰς οἰκοδομικὰς ἢ τεχνικὰς ἐν γένει ἐργασίας, καὶ θεσπίζονται συναφεῖς ἀπαγορεύσεις καὶ κυρώσεις. Διὰ τῆς τοιαύτης ρυθμίσεως, ἀφορώσης εἰς περιπτώσεις ἀσφαλίσεως διὰ γενικῶν χαρακτηριστικῶν προσδιοριζομένας, δικαιολογουμένης δὲ ὡς ἐκ τῶν γενικῶν συνθηκῶν ἐργασίας τῶν εἰς οὓς αὕτη ἀφορᾷ (ἀπασχόλησις παρὰ μὴ νομίμῳ ἐργοδότῃ) οὐδόλως παραβιάζεται ἡ περὶ ἴσης μεταχειρίσεως συνταγματικὴ ἐπιταγή, οὔτε θίγεται τὸ συνταγματικῶς κατοχυρωμένον δικαίωμα τῆς ἐλευθέρας ἀσκήσεως τοῦ ἐπαγγέλματος τῶν διὰ τῶν ἐν λόγῳ διατάξεων τοῦ κανονισμοῦ καθισταμένων ὑποχρέων πρὸς καταβολὴν τῆς ὡς εἴρηται εἰσφορᾶς, καθ' ὅσον ἡ ρύθμισις αὕτη δὲν παραβιάζει τὰ ἀνεκτὰ ὅρια κανονιστικῆς ἐπεμβάσεως τῆς Πολιτείας ἐν τῇ ἀσκήσει τοῦ τοιούτου δικαιώματος (πρβλ. Σ.Ε. 2249/1965 κ.ἄ.). Ἡ αὐτὴ δὲ ρύθμισις κεῖται ἐντὸς τῶν πλαισίων τῆς ἐξουσιοδοτικῆς διατάξεως, ρητῶς προβλεπούσης τὴν δυνατότητα ὁρισμοῦ προκαταβολῆς τῶν εἰσφορῶν, ὑπολογιζομένων ἐπὶ τῇ βάσει τῆς προεκτιμωμένης, κατὰ τὰ ἐν ταῖς διατάξεσι μνημονευόμενα στοιχεῖα, δαπάνης τοῦ ὑπὸ ἐκτέλεσιν ἔργου. Τέλος ὁ ποσοστιαῖος προσδιορισμὸς τοῦ εἰς τὴν ἐργατικὴν δαπάνην ἀντιστοιχοῦντος τμήματος τῆς ἀξίας τοῦ ὑπὸ ἐκτέλεσιν ἔργου, ἀναλόγως τῆς κατηγορίας, εἰς ἣν ἀνήκει ἕκαστον ἐξ αὐτῶν, οὐδαμῶς προσκρούει εἰς τὴν ἔννοιαν τῆς ἐν ἀρχῇ τῆς παρούσης παρατεθείσης ἐξουσιοδοτικῆς διατάξεως. Συνεπῶς πάντα τὰ περὶ τοῦ ἐναντίου διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως ὑποστηριζόμενα ἀπορριπτέα ἐλέγχονται ὡς ἀβάσιμα.

Ἡ κατὰ τὰ ἄρθρα 38 καὶ 39 τοῦ προσβαλλομένου κανονισμοῦ ἄμεσος ἀνάθεσις τοῦ καθορισμοῦ τῆς προκαταβλητέας εἰσφορᾶς εἰς τὰ ὄργανα τοῦ Ι.Κ.Α. τυγχάνει νόμιμος λόγῳ τῆς φύσεως τοῦ ἀντικειμένου τῆς ρυθμίσεως, μὴ ἐπιδεχομένου, ὡς ἐκ τῆς πολυμορφίας καὶ εἰδικότητος τῶν ἐν λόγῳ περιπτώσεων, τὴν ὑπαγωγὴν των εἰς ἑνιαῖον κανόνα, τοσούτῳ μᾶλλον καθ' ὅσον διὰ τῶν αὐτῶν διατάξεων τίθενται συγκεκριμένοι προσδιοριστικοὶ παράγοντες τοῦ τοιούτου καθορισμοῦ, ὡς ἡ ὑποχρεωτικὴ λῆψις ὑπ' ὄψιν τῶν ἀναλύσεων τιμῶν ἢ, ἐλλείψει τούτων, τῶν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Κοιν. Προνοίας καταρτιζομένων πινάκων κλπ. Διὰ τῶν οὕτω τιθεμένων συγκεκριμένων προσδιορισμῶν οὔτε ἡ ἀσφαλιστικὴ εἰσφορὰ μετατρέπεται εἰς φορολογίαν ὑπὲρ τοῦ Ι.Κ.Α., οὔτε ἐπέρχεται αὐξησίς τις τοῦ νενομοθετημένου ὕψους τῶν ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν, δι' ὃ οἱ περὶ τοῦ ἀντιθέτου λόγοι ἀκυρώσεως τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, ὡς καὶ ὁ λόγος περὶ περιεχομένης ἐν τῇ ἐξουσιοδοτήσει ὑπεξουσιοδοτήσεως, εἶναι ἀπορριπτέοι ὡς ἀβάσιμοι.

Ὁ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 40 τοῦ προσβαλλομένου κανονισμοῦ περιορισμὸς τῆς ἐπιστροφῆς εἰς τοὺς δικαιούχους τῶν ἐπὶ πλέον, ἐν σχέσει πρὸς τὰς πράγματι ὀφειλομένας, εἰσφορῶν, προκαταβληθεισῶν κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 38 καὶ 39 τοῦ αὐτοῦ κανονισμοῦ, εἰς ἐκείνας μόνον τὰς περιπτώσεις, καθ' ἃς μετεβλήθη τὸ ἀρχικὸν σχέδιον ἐκτελέσεως τοῦ ἔργου ἢ ἀπησχολήθη προσωπικὸς εἰς ταύτην ὁ κύριος αὐτοῦ καὶ οἱ πρώτου βαθμοῦ συγγενεῖς του ἢ διεκόπη ἢ ἀνεστάλη ἡ ἐκτέλεσις τοῦ ἐν λόγῳ ἔργου, καθιστᾷ ἀτελῆ καὶ συνεπῶς μὴ νόμιμον τὴν τοιαύτην ρύθμισιν, ἥτις, ἵνα εἶναι ἐντὸς τῶν πλαισίων τῆς κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἐξουσιοδοτήσεως, θὰ ἔδει νὰ καθιεροῖ σύστημα ἐκκαθαρίσεως τῶν

ἀπὸ τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ παρεχομένων συντάξεων, ὑ.ἀ. 91909/1968 σ. 1167.— Τροποποίησις τῆς ἄνω ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, ὑ.ἀ. 108015/1968 σ. 1378.— Προσθήκη καὶ τροποποίησις Καταστατικοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ, ὑ.ἀ. 107387/1968 σ. 1574.

Φαρμακευτικῶν Ἐργασιῶν. Ἐπέκτασις νομοθεσίας Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑπαλλήλων Φαρμακευτικῶν Ἐργασιῶν εἰς ἅπασαν τὴν Δωδεκάνησον, δ.δ. 343/1968 σ. 701.

Χημικῶν. Αὔξησις τῶν ὑπὸ τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Χημικῶν παρεχομένων συντάξεων, ὑ.ἀ. 143844/1968 σ. 323.

Χρηματιστῶν κ. λ. π. Ρύθμισις θέματος τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Χρηματιστῶν, Μεσιτῶν, Ἀντικροστῶν κλπ., ἄρθρον 2 ἀ.ν. 457/1968 σ. 836.

Τηλεόρασις. Ἐπέκτασις ἀσφαλίσεως Ι.Κ.Α. εἰς ἐπαγγελματικὰς κατηγορίας μισθωτῶν, ὑ.ἀ. 94424/1968 σ. 1241.

Τηλεπικοινωνιῶν Ὀργανισμός. Τροποποίησις καὶ συμπλήρωσις διατάξεων περὶ ὀργανώσεως Τηλεπικοινωνιῶν Ἑλλάδος, ἀ.ν. 301/1968 σ. 374.— Ὑπαγωγὴ προσωπικοῦ Ο.Τ.Ε. εἰς διατάξεις ἀ.ν. 516/1948, ὑ.ἀ. 10156/1968 σ. 1240.

Τράπεζαι. Βλ. καὶ λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις, Ταμεῖα.** Τροποποίησις καὶ συμπλήρωσις ἀ.ν. 65/1967, 116/1967 καὶ 246/1967· λῆξις θητείας ἢ συμβάσεως προσώπων Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν, Ν.Π.Δ.Δ., Τραπεζῶν Ἑλλάδος, Ἐθνικῆς καὶ Ἐθνικῆς Κτηματικῆς κλπ., ἀ.ν. 283/1968 σ. 309.— Ἐπέκτασις διατάξεων ἀ.ν. 65/1967, δ.δ. 412/1968 σ. 836.

Τσιμεντεργάται. Βλ. λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις.**

Τυπογραφεῖα - Τυπογράφοι. Βλ. καὶ λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις. Ταμεῖα.** Κανονισμὸς ὑγιεινῆς καὶ ἀσφαλείας ἐργαζομένων εἰς τυπογραφεῖα καὶ γενικῶς ἐργοστάσια γραφικῶν τεχνῶν καὶ ἐπεξεργασίας χάρτου ἁπάσης χώρας, εἴτε λειτουργούντων ὡς αὐτοτελῶν ἐπιχειρήσεων, εἴτε ὡς συγκροτημάτων ἐργοστασιακῶν ἢ μεμονωμένων, δ.δ. 464/1968 σ. 1417.

Υ

Ὑγιεινὴ - Ἀσφάλεια. Κανονισμὸς ὑγιεινῆς καὶ ἀσφαλείας ἐργαζομένων ἐν ὑφασοβιομηχανίαις, δ.δ. 362/1968 σ. 1301. Διόρθ. ἡμαρτημένων σ. 1383.—Ἐργαζομένων εἰς τυπογραφεῖα καὶ γενικῶς ἐργοστάσια γραφικῶν τεχνῶν καὶ ἐπεξεργασίας χάρτου, δ.δ. 464/1968 σ. 1417.—Ἐργαζομένων εἰς ἐργοστάσια καὶ ἐργαστήρια κατασκευῆς συσσωρευτῶν μολύβδου, δ.δ. 590/1968 σ. 1426.

Ὑγειονομικοί. Βλ. λ. **Ταμεῖα.**

Ὑδάτων Ἑταιρεῖα. Βλ. λ. **Συλλ. συμβ., Ταμεῖα.**

Ὑδραυλικοί. Βλ. καὶ λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις.** Καθορισμὸς συνεχοῦς ὡραρίου ἐργασίας εἰς καταστήματα εἰδῶν ὑγιεινῆς καὶ ὑδραυλικῶν Ἀθηνῶν, ὑ.ἀ. 101146/1968 σ. 1110.

Ὑδρονομικὰ ὄργανα. Ἀσφάλισις εἰς κλάδους ἀναπηρίας, γήρατος καὶ θανάτου τοῦ Ι.Κ.Α., δ.δ. 121/1968 σ. 310.

Ὑπάλληλοι δημόσιοι. Περὶ ἀναστολῆς ἐν μέρει τῆς ἰσχύος τῆς Α΄/1967 Συντακτικῆς Πράξεως· περιπτώσεις ἐπιτρεπτοῦ προσφυγῆς ἢ αἰτήσεως ἀκυρώσεως, π.ὑ.σ. 204/1967 σ. 50.—Ἐπίδομα ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς Χριστουγέννων 1967 τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων, στρατιωτικῶν κλπ., ὑ.ἀ. 297134/1967 σ. 50.—Ἐπίδομα ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τοῦ Πάσχα 1968 δημοσίων ὑπαλλήλων, στρατιωτικῶν κλπ., ὑ.ἀ. 90104/1968 σ. 710.—Ὀρθολογιστικὴ κατανομὴ τοῦ πάσης φύσεως ἐκτάκτου καὶ ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου προσωπικοῦ Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν καὶ Ν.Π.Δ.Δ. καὶ ἀντικατάστασις διατάξεων τινων ἀ.ν. 196/1967 περὶ ἀναστολῆς διατάξεών τινων ν. 1811/1951, ἀ.ν. 222/1967 σ. 120.— Παράτασις προθεσμιῶν τῶν ὑπὸ στοιχεῖα Θ΄ καὶ Ι΄ Συντακτικῶν Πράξεων καὶ ἀντικατάστασις διατάξεών τινων τῆς ΙΕ΄ Συντακτικῆς Πράξεως, σ.π. ΙΖ΄/1968 σ. 187.— Ἐπανάκρισις ἀπολυθέντων ἢ ἐπολυβασθέντων ὑπαλλήλων καὶ ὑπηρετῶν κατ' ἐφαρμογὴν διατάξεων τῶν ὑπὸ στοιχεῖα Θ΄/1967 καὶ Ι΄/1967 Συντακτικῶν Πράξεων, σ.π. ΚΑ΄/1968 σ. 452.—Προσωρινὴ πλήρωσις Δημοσίων τινῶν θέσεων διὰ διορισμοῦ μετακλητῶν ὑπαλλήλων πρὸς διασφάλισιν ἀποδοτικότητος Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν κλπ., σ.π. ΚΒ΄ σ. 579.—Ἀπόλυσις ἐκ θέσεως τῶν δημοσίων ἐν γένει λειτουργῶν καὶ ὑπαλλήλων μετασχόντων εἰς τὰ στασιαστικὰ γεγονότα τῆς 13ης Δεκεμβρίου 1967, σ.π. ΙΘ΄/1968 σ. 242.— Παράτασις προθεσμίας ἐκδόσεως τῆς ἀποφάσεως κατὰ τὴν παράγραφον 2 ἀ.ν. 65/1967, ἀ.ν. 281/1968 σ. 309.— Τροποποίησις καὶ συμπλήρωσις ἀ.ν. 65/1967, 116/1967 καὶ 246/1967· λῆξις θητείας ἢ συμβάσεως προσώπων Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν, Ν.Π.Δ.Δ. κλπ., ἀ.ν. 283/1968 σ. 309.— Ἐνοποίησις θέσεων ὑπαλλήλων Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν καὶ ἄλλαι διατάξεις, ἀ.ν. 503/1968 σ. 1104.— Ἀποδοχαὶ δημοσίων ὑπαλλήλων πολιτικῶν καὶ στρατιωτικῶν, ὡς καὶ ὑπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ., ἀ.ν. 274/1968 σ. 242.— Τροποποίησις καὶ συμπλήρωσις τοῦ ἄνω ἀ.ν. νόμου, ἀ.ν. 315/1968 σ. 453.—Ρύθμισις συντάξεων κατόπιν ἀ.ν. 274/1968 περὶ ἀποδοχῶν δημοσίων ὑπαλλήλων, πολιτικῶν καὶ στρατιωτικῶν, ὡς καὶ ὑπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ., ἀ.ν. 377/1968 σ. 753.—Καθορισμὸς ἀποδοχῶν ὀργάνων Ἀγροφυλακῆς, δ.δ. 144/1968 σ. 378.—Καθορισμὸς ἀποδοχῶν προσωπικοῦ Σ.Ε.Κ., δ.δ. 211/1968 σ. 505.—Παράτασις προθεσμίας ἐφαρμογῆς ἀ.ν. 197/1967 περὶ τρόπου συνταξιοδοτήσεως εἰδικῶν τινων περιπτώσεων, ἀ.ν. 270/1968 σ. 249.—Ἀποδοχαὶ τῶν ὑπὸ τὰ ὅπλα ἀνακαλουμένων ἐξ ἐφεδρείας δημοσίων ὑπαλλήλων κλπ., δ.δ. 604/1968 σ. 1494.—Παραγραφὴ ἀγωγῶν δημοσίων ὑπαλλήλων καὶ ὑπηρετῶν καὶ στρατιωτικῶν κατὰ τοῦ Δημοσίου ἕνεκεν ἀπολύσεως, καθιστερήσεως μισθῶν κλπ.· ἀντικατάστασις ἄρθρου 28 δ.δ. 8/13.11.1918, ἀ.ν. 504/1968 σ. 1105.— Ὡραρίων ἐργασίας ὑπαλλήλων μητέρων βρεφῶν Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν, Ν.Π.Δ.Δ. κλπ., ἀ.π.ν. 230/1968 σ. 1369.—Παροχὴ διευκρινίσεων, Ἐγκ. σ. 1369. Βλ. καὶ λ. **Ὑπουργεῖα.**

Ὑπερωρίαι. Ὑπερωριακὴ ἐργασία εἰς βιομηχανίας καὶ ἐπιχειρήσεις κοινῆς ὠφελείας, ἀ.ν. 436/1968 σ. 752.—Εἰδικαὶ διατάξεις, περιλαμβανομένης εἰς συλλογικὰς συμβάσεις, διαιτητικὰς ἀποφάσεις κλπ. βλ. εἰς σελ. 195, 256,

προκαταβληθεισῶν εἰσφορῶν, ἐξασφαλίζων, ἐν πάσῃ περιπτώσει, ὅτι τὸ παρὰ τοῦ παρεμβαίνοντος Ἱδρύματος εἰσπραττόμενον τελικῶς ποσὸν τούτων δὲν θὰ ὑπερβαίνῃ τὸ ἀναλογοῦν εἰς τὸ διὰ τῶν ἰκείων διατάξεων τῆς νομοθεσίας τοῦ Ι.Κ.Α. ὀφειλόμενον ποσοστὸν ἐπὶ τῶν πράγματι καταβληθεισῶν ἀποδοχῶν τῶν ἀπασχολουμένων εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν δι' ἃς ἡ παρὰ τῷ Ἱδρύματι τούτῳ ἀσφάλισις ἐργασιῶν. Ἀκυροῦτες, ὅθεν, τυγχάνει κατὰ τὰς ἐν λόγῳ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 40 ὁ προσβαλλόμενος κανονισμός, ὡς ἐπίσης καὶ κατὰ τὰς συναφεῖς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 42 § 2 αὐτοῦ, δι' ὧν ἐπιβάλλεται ἡ ἐπιστροφὴ εἰς τὸ Ι.Κ.Α. τῶν ἀγορασθέντων κατὰ τὰς περὶ προεισπράξεως διατάξεις καὶ μὴ ἐπικολληθέντων ἐπὶ τῶν ἀσφαλιστικῶν βιβλιαρίων τῶν ἐργαζομένων ἐνσήμων, ὡς βασίμως διὰ τῶν σχετικῶν λόγων τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως ὑποστηρίζεται.

Διὰ τοῦ ἄρθρου 50 § 1 τοῦ προσβαλλομένου κανονισμοῦ ἐπεκτείνεται, κατὰ τροποποίησιν τῶν σχετικῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 8 § 5 ἐδάφιον ε' τοῦ ἀ.ν. 1846/1951, ἡ ἐν ταῖς διατάξεσι ταύταις προβλεπομένη, ὡς πρὸς τοὺς διὰ λογαριασμὸν τοῦ Δημοσίου ἐργαζομένους ἐργολάβους, ἀπαγόρευσις ὁλοκληρωτικῆς ἐξοφλήσεως αὐτῶν, ἐφ' ὅσον δὲν προσάγωσι βεβαίωσιν ἐκπληρώσεως τῶν πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. ὑποχρεώσεών των, εἰς πάσας τὰς περιπτώσεις μερικῶν καταβολῶν κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ κανονισμοῦ τούτου. Διὰ τὴν ταυτὴν, ὅμως, ἐπέκτασιν τῆς ἐφαρμογῆς τῶν ἀνωτέρω, εἰδικῶς ρυθμιζουσῶν τὸ ἐν λόγῳ θέμα, διατάξεων τοῦ ἄρθρου 8, § 5 ἐδ. ε' τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 δὲν ὑφίσταται εἰδικὴ ἐξουσιοδοτικὴ ρήτρα ἐν τῷ νεωτέρῳ νόμῳ (ἄρθρον 40 § 2 ν.δ. 2698/1953), ἐφ' οὗ ἐρείδεται ἡ ἔκδοσις τοῦ προσβαλλομένου κανονισμοῦ. Συνεπῶς ὁ κανονισμὸς οὗτος ἀκυροῦται ἀποβαίνει καὶ κατὰ τὴν ἀνωτέρω διάταξιν τοῦ ἄρθρου 50 § 1 αὐτοῦ, ὡς βασίμως ὑποστηρίζεται διὰ τοῦ σχετικοῦ λόγου τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως. (*)

Κατὰ ταῦτα δέον ὅπως γίνῃ ἐν μέρει δεκτὴ ἡ ἐπὶ κρίσιν αἴτησις, ἀπορριπτομένης ἀντιστοίχως τῆς ἀσκηθείσης παρεμβάσεως.

(*) Ἴδετε καὶ Σ.Ε. 2249/1965, ΕΕΔ 24, 1350.

§ 3. Ὑπολογισμὸς συντάξεως γήρατος παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α.

Ὑπολογισμὸς τῆς παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. χορηγουμένης συντάξεως εἰς τοὺς ἠσφαλισμένους αὐτοῦ, κατ' ἄρθρον 37 ἀ.ν. 1846/1951.—Ὑπαγωγὴ εἰς τὰς πάσης φύσεως ἀποδοχάς, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὁποίων γίνεται ὁ ὑπολογισμὸς τῶν ἀσφαλιστικῶν παροχῶν καὶ τῶν δώρων τῶν ἑορτῶν Χριστουγέννων καὶ Πάσχα, τὰ ὁποῖα, ὡς ἐκ τῆς παγίας μορφῆς, ὑφ' ἣν καταβάλλονται, ἐξομοιοῦνται πρὸς τὰς λοιπὰς τακτικὰς ἀποδοχὰς τῶν ἐργαζομένων καὶ τὰ ὁποῖα, πρὸς ἐξεύρεσιν τοῦ ὕψους τῶν συνταξίμων ἀποδοχῶν, ἐπιμεριζόμενα ἀναλόγως, κατανέμονται ἰσομερῶς εἰς τὰς λοιπὰς τακτικὰς ἀποδοχὰς τῶν ἠσφαλισμένων.—Ἀποδοχαὶ ἐργατικοῦ προσωπικοῦ Ο.Λ.Π. καὶ ἐπιμερισμὸς δώρων δι' ἑορτάς.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 1769/1967, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. Γ. Χαρμπούρης
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. Χ. Φατοῦρος
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Α. Βουσάκης, Κ. Διαλεκτός, Πάρεδρος Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, ἀσκουμένης ἐμπροθέσμως, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 30 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951, ὁ αἰτῶν, τέως μόνιμος ἐργάτης τοῦ Ὀργανισμοῦ Λιμένος Πειραιῶς καὶ ἤδη συνταξιοῦχος τοῦ Ι.Κ.Α., διώκει τὴν ἀκύρωσιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 1167/4.7.1966 ἀποφάσεως τῆς Δευτεροβαθμίου Ἀσφαλιστικῆς Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων τοῦ Ι.Κ.Α., καθ' ἣ μέρος ἀπένειμεν εἰς αὐτὸν σύνταξιν ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ τεκμαρτοῦ ἡμερομισθίου τῆς XIIης (νέας) ἀσφαλιστικῆς κλάσεως καὶ οὐχὶ τῆς XIIIης, εἰς ἣν, κατὰ τοὺς ἰσχυρισμούς των, ἀνήκει, παραπονούμενος δι' ἐσφαλμένον ἐπιμερισμὸν τῶν δώρων Χριστουγέννων καὶ Πάσχα ἐπὶ τῶν λοιπῶν τακτικῶν ἀποδοχῶν αὐτοῦ.

Συμφώνως πρὸς τὴν διάταξιν τῆς περιπτώσεως β' τοῦ ἄρθρου 37 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951, ὡς αὕτη ἰσχυε κατὰ τὸν ἐν προκειμένῳ κρίσιμον χρόνον, διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῆς χορηγουμένης εἰς τοὺς ἠσφαλισμένους τοῦ Ι.Κ.Α. συντάξεως λόγῳ γήρατος ὡς βάσις λαμβάνεται τὸ τεκμαρτὸν ἡμερομίσθιον τῆς ἀσφαλιστικῆς κλάσεως, εἰς ἣν ἀνῆκεν ὁ ἠσφαλισμένος κατὰ τὰς περισσοτέρας ἡμέρας ἐργασίας τῶν δύο τελευταίων ἡμερολογιακῶν ἐτῶν, τῶν ἀμέσως προηγουμένων τοῦ

319, 383, 703, 839, 964, 1371.

Ὑπηρέται Τροποποίησις Κανονισμοῦ Ἀσφαλίσεως Ι.Κ.Α. εἰσφορά δι' ἀσφάλισιν οἰκοσίτων οἰκιακῶν ἐμίσθων βοηθῶν, ὑ.ἀ. 9884/1968 σ. 311.—Δῶρον ἑορτῶν, ὑ.ἀ. 17800/1968 σ. 521, ὑ.ἀ. 146910/1968 σ. 1564.

Ὑποδηματοποιΐα. Βλ. λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις**

Ὑπουργεῖα Βλ. καὶ λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις** (Δημοσίων), **Ὑπάλληλοι δημόσιοι**. Ἀναπλήρωσις Γενικῶν Γραμματέων Ὑπουργείων, ἀ.ν. 223/1967 σ. 120.—Τροποποίησις ἀ.ν. 177/1967 περὶ συμπληρώσεως καὶ ἑρμηνείας ἀ.ν. 5/1967 περὶ καθορισμοῦ ἀποδοχῶν μελῶν Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ περὶ ἀποδοχῶν Γενικῶν Γραμματέων Ὑπουργείων, ἀ.ν. 269/1968 σ. 248.— Περὶ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ Ὑπουργῶν, ν.δ. 1/1968 σ. 1553.— Ρύθμισις θεμάτων τοποθετήσεως κλπ. ὑπηρετοῦντος μόνιμου τῷ Ὑπουργείῳ Ἐσωτερικῶν προσωπικοῦ ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, ἀ.ν. 250/1967 σ. 121.—Τροποποίησις καὶ συμπλήρωσις καὶ ἀντικατάστασις διατάξεων ἀπὸ 27/31.12.1956 ν.δ. περὶ ἱδρύσεως Ταμείου Ἀρωγῆς καὶ Τυχίας Ὑπαλλήλων Ὑπουργείου Ἐξωτερικῶν καὶ Γενικῆς Διευθύνσεως Τύπου Προεδρίας Κυβερνήσεως, ὑ.ἀ. 30/1968 σ. 254.—Περὶ πολιτικῆς σχεδιάσεως ἐκτάκτου ἀνάγκης, ἀ.ν. 398/1968 σ. 760. —Κύρωσις πράξεων διαλύσεως συνεταιρισμῶν κλπ. καὶ διανεύσεως τῆς περιουσίας αὐτῶν, Συντ. Πρ. ΑΒ' σ. 1298.

Φ

Φαρμακαποθῆκαι - Φαρμακεῖα - Φαρμακεμπορεῖα. Βλ. καὶ λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις, Ὧραι ἐργασίας**.—Καθιέρωσις τῆς 14ης Σεπτεμβρίου ὡς ἡμέρας ὁλοκληρωτικῆς ἀργίας διὰ τὰ φαρμακεῖα τοῦ πολεοδομικοῦ συγκροτήματος Ἀθηνῶν, ὑ.ἀ. 99545/1968 σ. 1179.—

Φαρμακοποιοί. Βλ. λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις**.

Φορτοεκφορτωταί Παράτασις ἰσχύος διαιτητικῆς ἀποφάσεως περὶ ὡρῶν ἀμοιβῆς φορτοεκφορτωτῶν Ἑταιρείας Λιπασμάτων, ὑ.ἀ. 2370/1968 σ. 259, ὑ.ἀ. 49647/1968 σ. 714.

Φύλακες. Βλ. λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις**.

Χ

Χανσενικοί. Ἀπαγόρευσις ἐπαγγελμάτων εἰς χανσενικούς, ὑ.ἀ. 15617/1968 σ. 1570.

Χαρτοποιΐα. Βλ. καὶ λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις**. Κανονισμὸς ὑγιεινῆς καὶ ἀσφαλείας ἐργαζομένων εἰς τυπογραφεῖα καὶ γενικῶς ἐργοστάσια γραφικῶν τεχνῶν καὶ ἐπεξεργασίας χάρτου, ὑ.ἀ. 464/1968 σ. 1417.

Χειρίσται - Χημικὴ βιομηχανία - Χημικοί. Βλ. λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις**.

Χημικῶν προϊόντων καταστήματα. Χονδρικῆς πωλήσεως Ἀθηνῶν καθορισμὸς ὡραρίου ἐργασίας, ὑ.ἀ. 47958/1968 σ. 709.

Χρηματισταί. Βλ. λ. **Ταμεῖα**.

Ψ

Ψιλικῶν καταστήματα. Βλ. λ. **Ὧραι ἐργασίας**.

Ψυγεῖα. Βλ. λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις**.

Ω

Ὧραι ἐργασίας. Ἀνθοπωλείων, ὑ.ἀ. 141655/1967 σ. 128, ὑ.ἀ. 6970/1968 σ. 314.—Ἀρτοποιείων, ὑ.ἀ. 71619/1968 σ. 963.—Προσωπικοῦ λειτουργείων αὐτοκινήτων, ὑ.ἀ. 134/1968 σ. 310, ὑ.ἀ. 174/1968 σ. 455.— Ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ ἐκκενώσεως λυμάτων, ὑ.ἀ. 26306/1968 σ. 456.— Ἐμπορικῶν καταστημάτων περιοχῆς Ἀθηνῶν, ὑ.ἀ. 26747/1968 σ. 379, ὑ.ἀ. 60232/1968 σ. 705, ὑ.ἀ. 123525/1968 σ. 1379, ὑ.ἀ. 127281/1968 σ. 1379.— Ἐμπορικῶν καταστημάτων τροποποιήσεως διατάξεων τῆς ὑ.ἀ. 60232/1968, ὑ.ἀ. 64340/1968 σ. 707, ὑ.ἀ. 81716/1968 σ. 903, ὑ.ἀ. 75592/1968 σ. 962.—Ἐμπορικῶν καταστημάτων τροποποίησις τῆς ἀνωτέρω ὑ.ἀ. 64340/1958, ὑ.ἀ. 81737/1968 σ. 965.—Ἐνίων κατηγοριῶν ἐμπορικῶν καταστημάτων Ἀθηνῶν-Πειραιῶς, ὑ.ἀ. 122793/1968 σ. 1380.—Ἰχθοπωλείων καὶ ἰχθυοσκαλῶν, ὑ.ἀ. 30777/1968 σ. 157, ὑ.ἀ. 83180/1968 σ. 1168.—Ἰχθοπωλείων Ἀθηνῶν, ὡς καὶ τῶν ἀλλαντοπωλείων Κεντρικῆς Ἀγορᾶς, ὑ.ἀ. 133560/1968 σ. 1495.—Καταστημάτων αὐτοεξυπηρετήσεως, λειτουργούντων ὡς μικτῶν, περιοχῆς Ἀθηνῶν καὶ τοῦ προσωπικοῦ αὐτῶν, ὑ.ἀ. 94991/1968 σ. 1309, ὑ.ἀ. 127771/1968 σ. 1432.—Καταστημάτων πωλήσεως ξηρῶν καρπῶν χονδρικῆς πωλήσεως Δήμου Ἀθηναίων, ὑ.ἀ. 31276/1968 σ. 837.—Καταστημάτων χονδρικῆς πωλήσεως ψλικῶν καὶ ζαχαροειδῶν προϊόντων Πειραιῶς διὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 1.6 - 30.9 συνεχῆς ὡράριον, ὑ.ἀ. 79104/1967 σ. 129.—Ὁμοίως περιοχῆς Δήμου Ἀθηναίων, ὑ.ἀ. 88907/1968 σ. 965.—Ἀνάκλησις ταύτης, ὑ.ἀ. 94356/1968 σ. 1042.—Καταστημάτων χονδρικῆς πωλήσεως χημικῶν προϊόντων περιοχῆς Ἀθηνῶν, ὑ.ἀ. 47958/1968 σ. 709.— Καταστημάτων εἰδῶν ὑγιεινῆς καὶ ὑδραυλικῶν Ἀθηνῶν, ὑ.ἀ. 101148/1968 σ. 1110. —Κουρείων, κομμωτηρίων, ὑ.ἀ. 84092/1968 σ. 965, ὑ.ἀ. 77969/1968 σ. 966, ὑ.ἀ. 81693/1968 σ. 1168.—Κρεοπωλείων, ἀμιγῶν πτηνοπωλείων καὶ ἐν γένει καταστημάτων ἢ πρατηρίων πωλήσεως κρέατος, ὡς καὶ τῶν ἐντὸς μικτῶν καταστημάτων αὐτοτελῶς λειτουργούντων τοιούτων τμημάτων Ἀθηνῶν, ὑ.ἀ. 124413/1967 σ. 69.—Τροποποίησις διατάξεως τῆς ἀνω ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, ὑ.ἀ. 67962/1968 σ. 849, ὑ.ἀ. 81644/1968 σ. 902. — Ὀπωροπωλείων, ὑ.ἀ. 81383/1968 σ. 1042, ὑ.ἀ. 103014/1968 σ. 1172.—Παντοπωλείων καὶ λοιπῶν τινων καταστημάτων ἐμπορίας τροφίμων Ἀθηνῶν τροποποίησις διατάξεως τῆς ὑ.ἀ. 92707/5211/1967, ὑ.ἀ. 177758/1967 σ. 59, ὑ.ἀ. 125037/1968 σ. 1432.—Παντοπωλείων καὶ λοιπῶν τινων καταστημάτων ἐμπορίας τροφίμων Δήμων καὶ Κοινοτήτων Πειραιῶς, ὑ.ἀ. 37203/1968 σ. 708. Διόρθωσις ἡμαρτημένων σ. 1255.—Φαρμακαποθηκῶν Ἀθηνῶν, ὑ.ἀ. 20638/1968 σ. 457.—Φαρμακείων Ἀθηνῶν, ὑ.ἀ. 90484/1968 σ. 1240.—Ὑπαλλήλων - μητέρων βρεφῶν Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν, Ν.Π.Δ.Δ. κλπ., ἀ.π.κ. 230/1968 σ. 1369.—Παροχὴ διευκρινίσεων, Ἐγκ. σ. 1369.— Εἰδικὰς διατάξεις βλ. καὶ εἰς σ. 70, 463, 850, 1252.— Προσαρμογὴ ὡραρίου ἐργασίας κατὰ τρόπον ὥστε νὰ μὴ συμπίπτῃ πρὸς τὰς διακοπὰς τοῦ ἠλεκτρικοῦ ρεύματος ὑπὸ τῆς Δ.Ε.Η., ὑ.ἀ. 124414/1967 σ. 57.

έτους, καθ' ὃ ἐπεβλήθη ἡ περὶ συνταξιοδοτήσεως αἴτησις. Τὸ τεκμαρτὸν ἡμερομίσθιον ἐξευρίσκεται κατὰ περίπτωσιν διὰ τῆς κατατάξεως τοῦ ἠσφαλισμένου εἰς μίαν τῶν κατὰ τὴν παράγραφον 2 τοῦ ἄρθρου 25 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951, ὡς ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν.δ. 4104/1960 (φ. 147), δέκα τεσσάρων ἀσφαλιστικῶν κλάσεων, εἰς ἑκάστην τῶν ὁποίων ἀντιστοιχεῖ τὸ ἔναντι αὐτῆς ἀναγραφόμενον τεκμαρτὸν ἡμερομίσθιον. Κατὰ δὲ τὴν παράγραφον 4 τοῦ ρηθέντος ἄρθρου 25 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω ἀ.ν. «ὡς μισθὸς διὰ τὴν κατάταξιν τῶν ἠσφαλισμένων εἰς ἀσφαλιστικὰς κλάσεις νοοῦνται αἱ πάσης φύσεως ἀποδοχαὶ τούτων εἰς χρῆμα καὶ εἰς εἶδος...».

Κατὰ τὴν ἔννοιαν τῆς τελευταίας ταύτης διατάξεως εἰς τὰς πάσης φύσεως **ἀποδοχάς, ἐπὶ** τῇ βάσει τῶν ὁποίων γίνεται, κατὰ τὴν ἀνωτέρω παρατεθεῖσαν μέθοδον, ὁ ὑπολογισμὸς τῶν ἀσφαλιστικῶν παροχῶν, περιλαμβάνονται καὶ τὰ δῶρα τῶν ἑορτῶν τῶν Χριστουγέννων καὶ Πάσχα, τὰ ὁποῖα, ὡς ἐκ τῆς παγίας μορφῆς, ὑφ' ἣν καταβάλλονται, ἐξομοιοῦνται κατὰ πάντα πρὸς τὰς λοιπὰς τακτικὰς ἀποδοχὰς τῶν ἐργαζομένων καὶ τὰ ὁποῖα, πρὸς ἐξεύρεσιν τοῦ ὕψους τῶν συνταξίμων ἀποδοχῶν, ἐπιμεριζόμενα ἀναλόγως, κατανέμονται ἰσομερῶς εἰς τὰς λοιπὰς τακτικὰς ἀποδοχὰς τῶν ἠσφαλισμένων.

Εἰς τὴν ὑπὸ κρίσιν περίπτωσιν, προκειμένου ἡ Διοίκησις νὰ ἐξεύρῃ τὸ ὕψος τῶν συνταξίμων ἡμερησίων ἀποδοχῶν τοῦ αἰτοῦντος, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει διατάξεων, διῄρεσε τὰ δῶρα τῶν ρηθεισῶν ἑορτῶν τῆς πρὸ τῆς ἐν ἔτει 1963 ὑποβληθείσης αἰτήσεως περὶ συνταξιοδοτήσεως τοῦ αἰτοῦντος κρισίμου διετίας 1961 - 1962, διὰ τοῦ ἀριθμοῦ τοῦ συνόλου τῶν ἡμερῶν ἐργασίας, τὰς ὁποίας ἐπραγματοποίησεν οὗτος κατὰ τὴν πρὸ ἑκατέρας τῶν ἑορτῶν τούτων κρίσιμον χρονικὴν περίοδον καὶ τὸ πηλίκον τῆς διαιρέσεως ταύτης προσέθηκεν εἰς τὰς ἀντιστοιχούσας εἰς ἑκάστην τῶν ἡμερῶν τούτων ἀποδοχάς, ὁ αἰτῶν ὅμως ἀντιτάσσει, ὅτι λόγῳ τοῦ ἰδιομόρφου νομικοῦ καὶ πραγματικοῦ καθεστῶτος, ὅπερ διέπει τοὺς μονίμους ἐργάτας τοῦ Ο.Λ.Π., ἡ κατὰ τὰ ἀνωτέρω διαίρεσις τῶν περὶ ὧν πρόκειται δώρων ἔδει νὰ γίνῃ οὐχὶ διὰ τοῦ συνολικοῦ ἀριθμοῦ τῶν πραγματοποιηθεισῶν ἡμερῶν ἐργασίας, ἀλλὰ διὰ τοῦ ἀριθμοῦ ἡμερῶν ἐργασίας, ὁ ὁποῖος, κατὰ τὰ εἰδικῶς ἐπὶ τῶν μονίμων ἐργατῶν τοῦ Ο.Λ.Π. ἰσχύοντα, ἀπαιτεῖται κατ' ἐλάχιστον ὅριον πρὸς ἀπόκτησιν δικαιώματος ἀπολήψεως πλήρους δώρου ἐπὶ ταῖς ρηθείσαις ἑορταῖς.

Ἀληθῶς αἱ πάσης φύσεως ἀποδοχαὶ τοῦ ἐργατικοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ο.Λ.Π. διέπονται εἰδικῶς, κατ' ἀπόκλισιν ἀπὸ τοῦ γενικῶς ἐπὶ τῶν λοιπῶν κατηγοριῶν ἐργαζομένων ἰσχύοντος νομικοῦ καθεστῶτος, ὑπὸ τῆς διατάξεως τῆς παραγράφου 6 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 3398/1955 «περὶ τροποποιήσεως τῆς περὶ Ο.Λ.Π. νομοθεσίας» (φ. 277) καὶ τῶν ἐπὶ τῇ βάσει ταύτης ἐκδιδομένων ἑκάστοτε καὶ εἰς τὴν ἔγκρισιν τοῦ Ὑπουργοῦ Δημοσίων Ἔργων ὑποκειμένων κανονιστικῶν πράξεων τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ο.Λ.Π. Κατὰ τὰς ἰσχυσάσας δὲ κατὰ τὰ κρίσιμα ἐν προκειμένῳ ἔτη 1961 - 1962 ἀποφάσεις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ο.Λ.Π. α) Υ. 11662/30.3.1961, φ. 117 Β'. β) Υ. 44781/13.12.1961, φ. 463 Β'. γ) Υ.14752/18.4.1962, φ. 155 Β'. δ) Υ. 43246/5.12.1962, φ. 485 Β') διὰ μὲν τὴν ἀπόληψιν πλήρους δώρου Πάσχα ὑπὸ τῶν μονίμων ἐργατῶν τοῦ Ο.Λ.Π., οἵας καὶ ὁ αἰτῶν, ἀπαιτεῖται ἡ πραγματοποίησις 90 ἡμερῶν ἐργασίας κατὰ τὸ μεταξὺ Χριστουγέννων καὶ Πάσχα διάστημα, διὰ δὲ τὴν ἀπόληψιν πλήρους δώρου Χριστουγέννων ὑπὸ τῆς αὐτῆς ὡς ἄνω κατηγορίας ἐργατῶν ἀπαιτεῖται ἡ πραγματοποίησις 200 ἡμερῶν ἐργασίας κατὰ τὸ μεταξὺ Πάσχα καὶ Χριστουγέννων διάστημα, μειουμένου τοῦ ὕψους τοῦ καταβαλλομένου δώρου κατὰ λόγον πρὸς τὸν πραγματοποιούμενον τυχὸν ἐπὶ ἔλαττον ἐν σχέσει πρὸς τὸν βασικῶς ὡς ἀνωτέρω ἀπαιτούμενον ἀριθμὸν ἡμερῶν ἐργασίας.

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει εἰδικῶν περὶ τῶν ἀποδοχῶν τῶν μονίμων ἐργατῶν τοῦ Ο.Λ.Π. διατάξεων πρὸς τὰς προδιαληφθείσας διατάξεις τῆς νομοθεσίας τοῦ Ι.Κ.Α. περὶ τοῦ τρόπου κατατάξεως τῶν ἠσφαλισμένων εἰς τὴν προσήκουσαν ἀσφαλιστικὴν κλάσιν, προκύπτει, ὅτι, κατὰ τὴν ὀρθὴν ἔννοιαν ἁπασῶν τῶν διατάξεων τούτων, ὅσάκις, ἐν ὄψει τῶν χρειτουσῶν εἰς τὸν λιμένα Πειραιῶς συνθηκῶν ἐργασίας, ὁ ἠσφαλισμένος ἐπραγματοποίησεν, ὡς ἐν προκειμένῳ, πλείονας ἡμέρας ἐργασίας ἔναντι τῶν κατὰ τὰ εἰρημένα, ἀπαιτουμένων 200 καὶ 90 διὰ τὴν ἀπόληψιν πλήρους δώρου, τότε τὸ ποσὸν τῶν δώρων Χριστουγέννων καὶ Πάσχα δέον ὅπως διαιρῆται, προκειμένου νὰ κατανεμηθῇ ἰσομερῶς εἰς τὰς λοιπὰς τακτικὰς ἡμερησίας ἀ-

- Γ Ν Ω Μ Ο Δ Ο Τ Η Σ Ε Ι Σ -

[Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους]

1. Κῦρος συνταξιοδοτικῶν Νόμων ἐν ἐλλείψει τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 57 τοῦ Συντάγματος γνωμοδοτήσεως τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου.

Περίληψις ἐρωτήματος (Ὑπουργείου Ἐργασίας): Ἐὰν εἶναι ἐφαρμοστέαι διατάξεις Νόμων, ἀφορώσαι τὴν συνταξιοδοτικὴν κατάστασιν ὑπαλλήλων Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, δι' ἃς δὲν ὑφίσταται ἡ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 57 τοῦ Συντάγματος προβλεπομένη γνωμοδότησις τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου.

Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους, Τμ. Β'

Γνωμοδότησις 108./1967

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Κ. Ρουμπάνης*

Εἰσηγητὴς ὁ Νομικὸς Σύμβουλος κ. *Ἀθαν. Τομαρᾶς*

Λοιπὰ μέλη: Οἱ κ.κ. *Κ. Κωνσταντινίδης*, *Ἐρρ. Μέλλιος*, *Ἀνδρ. Γιαννουλᾶτος*, Νομικοὶ Σύμβουλοι, *Κ. Διαλεκτάς*, *Ἐμμ. Πετσαλάκης*, Πάρεδροι

Ἐπὶ τοῦ πρόσθεν ἐρωτήματος τὸ Νομικὸν Συμβούλιον ἐγνωμοδότησεν ὡς ἀκολούθως:

Ι) Τὸ ἄρθρον 57 § 2 τοῦ ἐν ἰσχύϊ Συντάγματος ὁρίζει, ὅτι προτάσεις νόμων, σκοποῦσαι τὴν τροποποίησιν τῶν περὶ συντάξεων νόμων ἢ ἀπονομὴν συντάξεως ἢ τὴν ἀναγνώρισιν ὑπηρεσίας ὡς παρεχούσης τοιοῦτον δικαίωμα ὑποβάλλονται μόνον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Οἰκονομικῶν μετὰ γνωμοδότησιν τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου. Προκειμένου δὲ περὶ συντάξεων, αἵτινες βαρύνουν τὸν προϋπολογισμὸν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ καὶ τοῦ Ὑπουργοῦ Οἰκονομικῶν. Τοιαῦται περὶ συντάξεων προτάσεις πρέπει νὰ εἶναι εἰδικαί, μὴ ἐπιτρεπομένης τῆς ἀναγραφῆς διατάξεων περὶ συντάξεων εἰς νόμους σκοποῦντας τὴν ρύθμισιν ἄλλων θεμάτων.

Κατὰ πρῶτον ρητέον ὅτι ὁ ἐπιβαλλόμενος διὰ τῆς ἄνω συνταγματικῆς διατάξεως τύπος ἀπαιτεῖται καὶ προκειμένου περὶ περιπτώσεως ἐπιβαρύνσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ Ν.Π.Δ.Δ. διὰ καθιερωμένου ὑπὸ τοῦ νόμου συνταξιοδοτικοῦ δικαιώματος (Σ.Ε. 723/1954).

Τὴν περὶ τὸν τύπον ὅμως τοῦτον παράβασιν τοῦ νομοθέτου δὲν δέχεται ἡ νομολογία τῶν Δι-

---

παδοχῆς, διὰ τοῦ βασικῶς ἀπαιτουμένου πρὸς ἀπόληψιν πλήρους δώρου ἀριθμοῦ τῶν 200 καὶ 90 ἡμερῶν ἐργασίας, οὐχὶ δὲ διὰ τοῦ μεγαλυτέρου ταύτων ἀριθμοῦ ἐργασίμων ἡμερῶν, τὸν ὁποῖον ἐνδεχομένως ἐπραγματοποίησεν ὁ ἠσφαλισμένος. Διότι ἐν ἀντιθέτῳ ἐκδοχῇ, λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν ὅτι διὰ τὰς ἡμέρας ἐργασίας τὰς πραγματοποιουμένας ἐπὶ πλέον τῶν βασικῶς ὡς ἄνω ἀπαιτουμένων δὲν προβλέπεται καταβολὴ ἠὐξημένου δώρου, ὁ ἠσφαλισμένος, ὅστις, ὡς εἰς τὴν ὑπὸ κρίσιν περίπτωσιν, εἰργάσθη ἐπὶ περισσοτέρας τῶν 200 καὶ 90 ἀπαιτουμένων ἡμερῶν, παρ' ὅλον ὅτι προσήνεγκε περισσοτέραν ἐργασίαν καὶ ἀντιστοίχως περισσοτέρας ἀσφαλιστικὰς εἰσφοράς, θὰ καταταγῇ εἰς μακροτέραν ἀσφαλιστικὴν κλάσιν, ἔναντι ἐκείνης, εἰς ἣν θὰ καταταγῇ ὁ συνάδελφος αὐτοῦ, ὅστις περιορίσθη κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον εἰς τὴν πραγματοποίησιν μόνον τοῦ βασικῶς, ὡς ἀνωτέρω, ἀπαιτουμένου ἀριθμοῦ ἡμερῶν ἐργασίας, ἀφοῦ τὸ μὲν διαιρούμενον ποσὸν τῶν δώρων παραμένει, ὡς ἐξετέθη, σταθερόν, μόνον δὲ ὁ διαιρέτης μεταβάλλεται ἐπὶ τὸ μεῖζον, ὁσάκις ὁ ἠσφαλισμένος εἰργάσθη ἐπὶ πλείονας, ἔναντι τῶν 200 καὶ 90, ἡμέρας, ἐλαττουμένων ἐντεῦθεν ἀντιστοίχως τοῦ ὄγκους τοῦ προστιθεμένου εἰς τὰς ἡμερησίους τακτικὰς ἀποδοχὰς αὐτοῦ πηλίκου.

Κατὰ ταῦτα, ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, διαιρέσασα τὸ ποσὸν τῶν εἰρημένων δώρων τῶν κρισίμων ἐν προκειμένῳ ἐτῶν διὰ τοῦ μείζονος ἀριθμοῦ ἡμερῶν ἐργασίας, τὰς ὁποίας ἐπραγματοποίησεν ὁ αἰτῶν καὶ οὐχὶ διὰ τοῦ βασικῶς ἀπαιτουμένου πρὸς ἀπόληψιν πλήρους δώρου ἀριθμοῦ ἐργασίμων ἡμερῶν, ἐσφαλμένως ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς προδιαληφθείσας διατάξεις, τοῦτο δὲ τῷ λόγῳ εἶναι αὐτὴ ἀκυρωτέα, κατὰ τὰ βασίμως προβαλλόμενα διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, ἤτις δέον νὰ γίνῃ δεκτή.

ΙΑ'. ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΟΝ ΕΥΡΕΤΗΡΙΟΝ ΝΟΜΩΝ, ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΩΝ, ΥΠΟΥΡΓΙΚΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΚΛΠ. (1)

1. Σύνταγμα

Άρθρα 18, 19 σ. 1493.

2. Πράξεις Εθνικής Επαναστατικής Κυβερνήσεως

Α' — 1494.

3. Συντακτικαί Πράξεις

1968

ΙΖ' — 187
ΙΘ' — 242
ΚΑ' — 452
ΚΒ' — 579
ΚΓ' — 695
ΚΘ' — 1237
ΛΒ' — 1298

4. Αναγκαστικοί Νόμοι

1967

222 — 120
223 — 120
248 — 112
250 — 121

1968

252 — 187
253 — 248
257 — 189
261 — 192
269 — 248
270 — 249
272 — 249
274 — 242
281 — 309
283 — 309
301 — 374
302 — 377
315 — 453
318 — 455
366 — 643
373(*) — 579
377 — 753
379 — 647
380 — 643
392 — 697
398 — 760
100 — 695

(*) Διορθ. ήμαρτ. σ. 919.

434 — 753
435 — 752
436 — 752
448 — 835
455 — 835
457 — 836
491 — 1104
503 — 1104
504 — 1105
513 — 1166
529 — 1239
531 — 1237
532 — 1239
543 — 1298
575 — 1298
604 — 1494

5. Νομοθετικά Διατάγματα

1968

1 — 1553
3 — 1554
5 — 1555
20 — 1555
37 — 1556
38 — 1556

6. Βασ. Διατάγματα

1968

4 — 121
21 — 253
22 — 254
30 — 254
40 — 192, 255
49 — 255
50 — 256
87(*) — 249
88 — 253
121 — 310
134 — 310
144 — 378
174 — 455
211 — 505
218 — 520
219 — 521
222 — 648
223 — 649
224 — 649
225 — 649

(*) Διορθ. ήμαρτ. σ. 527.

226 — 650
227 — 651
235 — 510
253 — 700
271 — 897
297 — 651
298 — 652
343 — 701
354 — 767
355 — 769
356 — 770
357 — 770
362(*) — 1301
369 — 767
385(**) — 900
412 — 836
413 — 837
459 — 962
464 — 1417
533 — 1105
590 — 1426
649 — 1307
650 — 1308
667 — 1358
731 — 1495
751 — 1495

7. Πράξεις Υπουργικού Συμβουλίου

1967

204 — 50

8. Αποφάσεις Προέδρου Κυβερνήσεως και Υπουργών

α. Προέδρου Κυβερνήσεως

230/1968 — 1369

β. Προέδρου Κυβερνήσεως και Υπουργού Οικονομικών

322/1968 — 1369

γ. Εμπορικής Ναυτιλίας

1967

100951 — 66

(*) Διορθ. ήμαρτ. σ. 1585.

(**) Διορθ. ήμαρτ. σ. 983.

107607 — 122
111750 — 193

1968

5508 — 317
6980 — 315
8755 — 719
10701 — 380
31497 — 701
38974 — 1112
43599 — 1113
73474 — 1498
75721 — 1376
89952 — 1378
97279 — 1503

δ. Υπουργού Εργασίας

1967

38173 — 135
58030 — 130
58502 — 58
61979 — 64
61981 — 64
75357 — 65
79104 — 129
79970 — 130
79971 — 130
79973 — 129
89729 — 132
98646 — 68
104782 — 131
104783 — 130
115741 — 133
117145 — 129
122193 — 58
123571 — 56
124413 — 59
126102 — 57
126292 — 131
126399 — 124
127572 — 65
128778 — 57
131808 — 123
134329 — 125
136629 — 128
137020 — 69
137296 — 127
139593 — 63
141655 — 128
142593 — 68
142594 — 67

(1) Ὁ πρῶτος ἀριθμὸς δηλοῖ τὸν τοῦ νόμου, διατάγματος κλπ. καὶ ὁ δεύτερος τὴν σελίδα.

καστηρίων ὡς ὑποκειμένην εἰς τὸν ἔλεγχον τούτων. Γίνεται δεκτόν, ὅτι ἡ μὴ τήρησις τοῦ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 57 τοῦ Συντάγματος προβλεπομένου, κατὰ τὰ ἄνω, τέλους τῆς προηγουμένης γνωμοδοτήσεως τοῦ Ἑλεγκτικοῦ Συνεδρίου συνιστᾷ παράβασιν, μὴ ὑποκειμένην εἰς τὸν ἔλεγχον τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, καὶ τῶν τακτικῶν Δικαστηρίων, ὡς ἀνηκεφερομένην εἰς τὴν ὑπὸ Βουλῆς τηρητέαν διαδικασίαν κατὰ τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ νόμου (Σ.Ε. 389/1964, 42, 842/1965, Α.Π. 212/1966).

Ἀντιθέτως ἡ νομολογία τοῦ Ἑλεγκτικοῦ Συνεδρίου, ἐνῷ δέχεται, ὅτι ἡ ὡς ἄνω συνταγματικὴ διάταξις δὲν ἀφορᾷ καὶ εἰς τὰς διατάξεις, αἵτινες προστίθενται κατὰ τὴν συζήτησιν καὶ ψήφισιν τῶν μετὰ τὴν νόμιμον προδικασίαν συζητουμένων συνταξιοδοτικῶν νομοσχεδίων ὑπὸ τῆς Βουλῆς, δυναμένης νὰ τροποποιήσῃ τὰς ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Οἰκονομικῶν προταθείσας διατάξεις καὶ νὰ ψηφίσῃ ταύτας, συμφώνως πρὸς τὰς ἀπόψεις της, ἐμμένει εἰς τὴν ἄποψιν ὅτι ἡ προσθήκη ὑπὸ τῆς Βουλῆς νέων διατάξεων, ἀσχέτων τελείως πρὸς τὸ ὑπ' ὄψιν αὐτῆς τεθὲν θέμα, ἄνευ γνωμοδοτήσεως ἐπὶ τῆς προσθήκης ταύτης τῆς Ὁλομελείας τοῦ Ἑλεγκτικοῦ Συνεδρίου καὶ ἄνευ νιοθετήσεως τῆς τοιαύτης προσθήκης ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Οἰκονομικῶν, εἶναι ἀντισυνταγματικὴ καὶ μὴ ἐφαρμοστέα ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου τούτου, εἰς ὃ ἀπόκειται νὰ κρίνῃ, ἐν ἑκάστῃ συγκεκριμένῃ περιπτώσει, κατὰ πόσον ἡ γενομένη ὑπὸ τῆς Βουλῆς εἰς πρότασιν τοῦ Ὑπουργοῦ Οἰκονομικῶν τροποποίησις ἢ προσθήκη εἶναι συναφὴς πρὸς τὸ ὑπ' ὄψιν τῆς Βουλῆς τεθὲν συνταξιοδοτικὸν θέμα (ἀπόφ. Ὀλ. 402/1951, Πρακτ. Γεν. Συν. Ὀλ. 10/1954, Πρ. 6974/1954). Ἐν τούτῳ ἡ παρατεθεῖσα ἀνωτέρω νομολογία τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας δέχεται περαιτέρω, ὅτι εἰς τὴν λύσιν, ἣν παρεσχέθη, δὲν ἀσκεῖ ἐπιρροήν, ὡς πρὸς τὴν ἰσχὺν τῶν κατὰ τυπικὴν παράβασιν τῆς συνταγματικῆς διατάξεως ψηφισθεισῶν ὑπὸ τῆς Βουλῆς συνταξιοδοτικῶν διατάξεων, ἡ διάφορος ἐπὶ τοῦ θέματος νομολογία τοῦ Ἑλεγκτικοῦ Συνεδρίου.

Τὸ θέμα, κατὰ τὴν ἄποψιν τοῦ Τμήματος, ὀρθῶς τοποθετεῖται ὑπὸ τῆς νομολογίας τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας καὶ τοῦ Ἀρείου Πάγου. Πρόκειται, πράγματι, περὶ τυπικῆς καὶ περὶ τὴν διαδικασίαν παραβάσεως τοῦ Συντάγματος καὶ οὐχὶ περὶ εὐθείας ἀντιθέσεως τοῦ περιεχομένου τοῦ οὕτω ψηφισθέντος νόμου πρὸς οὐσιαστικὴν διάταξιν αὐτοῦ. Ἡ τυπικὴ αὕτη παράβασις ἀναφέρεται εἰς τὴν ἐσωτερικὴν λειτουργίαν τῆς Βουλῆς, ἥτις δὲν δύναται νὰ ἐλεγχθῇ ὑπὸ τῶν δικαστηρίων.

ΙΙ) Τὴν συνταγματικότητα τοῦ νόμου δικαιοῦνται καὶ ὑποχρεοῦνται νὰ ἐλέγχουν τὰ Δικαστήρια. Διχογνωμία ὅμως ὑφίσταται, ἐὰν τοιαύτη ἐξουσία δίδεται εἰς τὰ ἀποφαίζοντα ἐπὶ διοικητικῶν ἐνθέσεων δημόσια ὄργανα (ὁλ. σχετικῶς *Κριτσέλλην*, ἐν ΕΕΝ 34 σ. 589, *Μαρίνον*, ἐν Ε.Δ.Α.Δ.Α. 11 σ. 253 καὶ αὐτόθι παρεμπιπτόντως). Ὅταν συνεπῶς ἀμφισβητῆται αὐτὴ αὕτη ἡ ἐξουσία τῶν διοικητικῶν ὀργάνων νὰ ἐλέγξουν τὴν οὐσιαστικὴν ἀντισυνταγματικότητα τῶν νόμων, εἰς περιπτώσεις τυπικῶν παραβάσεων τῶν νόμων, ὅπου καὶ αὐτὰ τὰ Δικαστήρια, ἔστω καὶ μὲ διχοστασίας, μὴ δυναμένας ἄλλως νὰ ἀρθοῦν ἐλλείψει συνταγματικοῦ παρ' ἡμῖν Δικαστηρίου, δὲν ἐκτείνουν τὸν ἔλεγχόν των, δὲν δύναται νὰ ἀναγνωρισθῇ εἰς τὰ ὄργανα ταῦτα ἡ ἐξουσία τοῦ ἐλέγχειν τὰ ἐσωτερικὰ τῆς ψηφίσεως, κατὰ τὸ Σύνταγμα, τῶν νόμων. Τοιοῦτον ὄργανον συνιστᾷ τὸ κατ' ἄρθρον 5 ν. 3163/1953 λειτουργοῦν παρὰ τῇ Διοικήσει τοῦ Ι.Κ.Α. Συμβούλιον Ἀπονομῆς Συντάξεων διὰ τὸ προσωπικόν του, ὅπερ οὗτος δὲν ἔχει ἐξουσίαν νὰ ἐρευνᾷ τὴν τυπικὴν συνταγματικότητα ἢ οὔ τοῦ συνταξιοδοτικοῦ νόμου.

ΙΙΙ) Εἰδικῶς ἐπὶ θεσπισθεισῶν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 5 § 2 καὶ 5 καὶ ἄρθρου 9 § 1 τοῦ ν.δ. 4579/1966 συνταξιοδοτικῶν διὰ τὸ προσωπικὸν τοῦ Ι.Κ.Α. διατάξεων δέον νὰ ἐρευνηθῇ μήπως καὶ κατὰ τὰς ἐκτεθείσας θέσεις τῆς νομολογίας τοῦ Ἑλεγκτικοῦ Συνεδρίου ὑφίσταται περίπτωσις παραδοχῆς τῶν ὡς τυπικῶς ἐγκύρων (προσθήκαι κατὰ συζήτησιν ἐπὶ σχετικῶν θεμάτων καὶ νιοθέτησις ὑπὸ ἁρμοδίων Ὑπουργῶν).

IV. Κατὰ ταῦτα εἰς τὸ ἐρώτημα προσήκει καταφατικὴ ἀπάντησις.

ΙΙ. Ἐφαρμογὴ ἐργατικῆς νομοθεσίας εἰς τὰς σχέσεις τῶν συνεταίρων - μελῶν ἐναντι τοῦ Συνεταιρισμοῦ ὡς ἐργοδότου.

Περίληψις ἐρωτήματος (Ὑπουργείου Ἐργασίας) : Ἐὰν ἔχῃ ἐφαρμογὴν ἡ ἐργατικὴ νομοθεσία εἰς τὰς σχέσεις τῶν συνεταίρων - μελῶν ἐναντι τοῦ Συνεταιρισμοῦ (Παραγωγικοῦ Συνεταιρισμοῦ Π.Ε. «Ἡ Ἔδεσσα») ὡς ἐργοδότου, ὁπότε θὰ δύνα-

142586 — 68
143878 — 128
143879 — 128
147107 — 126
177758 — 59

1968

118 — 131, 321
119 — 131, 321
186 — 458
229 — 132, 322
230 — 132, 322
472 — 964
1050 — 322
2370 — 259
2371 — 323
2372 — 323
2373 — 258
2751 — 258
3459 — 193
6741 — 315
6970 — 314
7682 — 257
7683 — 257
8484 — 1242
8485 — 1242
8557 — 327
9884 — 314
10882 — 1241
10883 — 1242
12566 — 1242
13083 — 1243
13084 — 1242
13829 — 259
13864 — 909
13665 — 261
16784 — 320
17011 — 910
18670 — 385
19820 — 1243
20638 — 457
21165 — 457
26302 — 1243
26505 — 1244
26506 — 456
26747 — 379
30187 — 838
30310 — 1243
30777 — 457
31276 — 837
34497 — 701
32252 — 1244
32253 — 1244
32254 — 1244
32255 — 1245
32256 — 1245
33909 — 838
37203(*) — 708
38514 — 1314
38515 — 1315
38516 — 1315
38517 — 1315
40259 — 1316
40682 — 1315
40683 — 1316
41924 — 710
42513 — 526
45619 — 771
45620 — 777
45621 — 774
45622 — 775
45641 — 775
45642 — 775
46807 — 777
46808 — 778
47767 — 1178
47800 — 521
47958 — 709
48257 — 780
49647 — 714
50109 — 1318
50110 — 1318
50268 — 1317
50269 — 1317
50270 — 1317
50271 — 1318
50272 — 1318
50273 — 1319
51845 — 979
52938 — 718
53266 — 1319
53267 — 1319
53268 — 1319
53269 — 1433
54751 — 1433
54752 — 1433
56160 — 591, 655
56264 — 716
56265 — 838
58442 — 839
58808 — 964
60148 — 841
60232 — 705
60559 — 1434
60560 — 1434

(*) Διόρθ. ήμαρτ. σ. 1255.

61343 — 715
63117 — 710
63468 — 904
63469 — 1177
64340 — 707
66502 — 1174
67805 — 1174
67806 — 1435
67870 — 1434
67962 — 840
69035 — 1434
69036 — 904
69118 — 978
71288 — 1177
71619 — 963
72721 — 967
72723 — 966
72725 — 936
74739 — 1436
74740 — 1436
74741 — 1435
74742 — 1435
74743 — 1436
74744 — 969
74745 — 1435
74746 — 968
75592 — 962
77969 — 966
78456 — 1437
78553 — 1437
78554 — 1437
78555 — 1436
78556 — 1437
81383 — 1042
81644 — 902
81693 — 1168
81716 — 903
81737 — 963
83180 — 1168
83489 — 906
83944 — 910
84092 — 965
85909 — 978
85910 — 978
86332 — 981
88167 — 971
88168 — 1438
88169 — 1438
88907 — 965
90307 — 969
90484 — 1240
90525 — 971
90526 — 972
91411 — 974
91412 — 1439
91413 — 973
91909 — 1167
92208 — 1439
92209 — 1348
92210 — 1438
92726 — 974
94191 — 1309
94356 — 1042
94424 — 1241
95203 — 1045
95204 — 1043
95907 — 1043
95908 — 1439
95909 — 1439
95910 — 1439
95921 — 1046
96035 — 1173
96831 — 1172
97209 — 1107
97247 — 1574
97328 — 1240
97477 — 1172
99191 — 1441
99192 — 1440
99193 — 1440
99194 — 1440
99195 — 1440
99545 — 1179
99683 — 1174
99684 — 1178
99685 — 1178
100405 — 1381
100480 — 1177
101005 — 1169
101073(*) — 1170
101074 — 1170
101075 — 1171
101146 — 1110
101762 — 1572
101769 — 1575
103014 — 1172
106535 — 1441
106536 — 1441
106537 — 1441
106538 — 1442
106539 — 1442
106811 — 1442
106812 — 1442
107387 — 1574

(*) Διόρθ. ήμαρτ. σ. 1383.

108015 — 1378
108555 — 1179
108986 — 1179
111676 — 1251
112073 — 1443
112074 — 1443
112075 — 1443
112076 — 1443
114161 — 1250
114842 — 1444
114843 — 1444
116333 — 1245
118146 — 1312
118559 — 1446
120490 — 1445
120491 — 1446
120493 — 1444
121373 — 1444
121525 — 1445
122793(*)—1580
123294 — 1446
123295 — 1446
123325 — 1379
124673 — 1447
124674 — 1447
124724 — 1571
125037 — 1432
127281 — 1379
127771 — 1432
128133 — 1447
128134 — 1447
128136 — 1502
128137 — 1502
133253 — 325
133560 — 1495
133704 — 1571
135341 — 1563
137233 — 1503
137234 — 1503
137235 — 1503
137236 — 1502
137398 — 1572
139336 — 324
140247 — 1501
140275 — 1501
140276 — 1501
142211 — 1572
142926 — 323
142939 — 326
142941 — 327
143460 — 256

(*) Διόρθ. ήμαρτ. σ. 1511.

143844 — 323
145158 — 1560
146701 — 315

ε. Έσωτερικών

16156/1968 — 1563

στ. Κοιν. Υπηρεσιών

1968

15617 — 1570
141805 — 1569

ζ. Οικονομικών

1967

297134 — 50
298688 — 54
298689 — 55

1968

90104 — 710
235509 — 1378

η. Οικονομικών και Γεωργίας

288958/1967 — 123

θ. Οικονομικών και Εργασίας

1968

47800 — 521
146910 — 1564

ι. Συγκοινωνιών

1967

210692 — 56

1968

51/28253 — 1310
10156 — 1240

ια. Συντονισμού και Εργασίας

1967

134264 — 62
141534 — 66
141535 — 124
145301 — 125

1968

5128 — 312
5537 — 197
10043 — 325
24357 — 384
38846 — 461
42984 — 778
45907 — 980
51191 — 1317
72717 — 907
72993 — 905
73687 — 853
81682 — 908
83476 — 974
86706 — 976
86707 — 976
94541 — 1111
102910 — 1175
114287 — 1375
114401 — 1310
116481 — 1246
127480 — 1373
129634 — 1561
133377 — 1562
134983 — 1496
139780 — 1500
144057 — 1557
145794 — 1559
255187 — 311

ιβ. Υπ Οικονομικών Δημ. Έργων - Συγκοινωνιών, Εμπορικής Ναυτιλίας και Εργασίας

20240/1968 — 456

9. Αποφάσεις Εθν. Συμβ. Οικ. Πολιτικής

1968

630 — 1106
692 — 1368

10. Αποφάσεις Διοικ. Διαιτ. Δικαστηρίων

Α'. Πρωτοβαθμίων

Αθηνών

1968

1 — 386
10 — 587
35 — 1055
37 — 1052
39 — 1505

β. Άρτης

1968

1 — 1253

γ. Βόλου

1968

1 — 1119

δ. Ηρακλείου

1967

1 — 71

ε. Θεσσαλονίκης

1967

7 — 389

1968

5 — 1052
11 — 1504

στ. Πατρών

1967

2 — 71

1968

2 — 652

ζ. Πειραιώς

1967

9 — 390

1968

1 — 654
6 — 916

η. Χανίων

3/1968 — 1115

Β'. Δευτεροβαθμίων

α. Αθηνών

1968

3 — 387
4 — 588
5 — 589
7 — 653
8 — 586
13 — 780
14 — 982
15 — 1051
16 — 855
17 — 855
18 — 855
24 — 917
25 — 1052
29 — 1117
30 — 1118
31 — 1047

β. Θεσσαλονίκης

1968

3 — 653
5 — 1180

γ. Πειραιώς

1967

9 — 388

1968

2 — 655
5 — 914
6 — 915
9 — 1115

11. Έγκ. Υπουργείου Εργασίας

124414/1967 — 57
120280/1968—1569

ται νὰ διωχθῇ οὗτος (ὁ Συνεταιρισμὸς) διὰ σχετικὰς παραβάσεις.

Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους, Τμ. Β'

Γνωμοδότησις 987/1967

Προεδρεύων ὁ Νομικὸς Σύμβουλος κ. *Χαρ. Κωστόπουλος*

Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Δ. Διακατᾶς*

Λοιπὰ μέλη: Οἱ κ.κ. *Κ. Κωνσταντινίδης, Ν. Μπλιάτσος, Ἀνδρ. Γιαννουλᾶτος*, Νομικοὶ σύμβουλοι, *Τ. Σταυρόπουλος, Κ. Τζώρτζης, Τ. Ντάκας, Β. Κοτσαρίδας, Ἐμμ. Πετσαλάκης*, Πάρεδροι.

Ἐπὶ τοῦ πρόσθεν ἐρωτήματος τὸ Νομικὸν Συμβούλιον ἐγνωμοδότησεν ὡς ἀκολούθως:

Ἐκ τῶν ταῦ φακέλου στοιχείων προκύπτει, ὅτι, τερματισθείσης τῆς δραστηριότητος τῆς ἐν Ἐδέσσῃ Ε.Β.Ε. «Ἑστία», ἀσχολουμένης εἰς νηματουργικὰς καὶ ὑφαντουργικὰς ἐργασίας καὶ πρὸς ἀντιμετώπισιν τῶν ἐκ τῆς ἀνεργίας διατικῶν ἀναγκῶν τῶν στερηθέντων τῆς ἐργασίας ἐργατοϋπαλλήλων αὐτῆς, οἱ τελευταῖοι οὗτοι συνέστηξαν Συνεταιρισμὸν ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Παραγωγικὸς Συνεταιρισμὸς Ἐργασίας Περιωρισμένης Εὐθύνης «Ἡ Ἔδεσσα», σκοπὸς τοῦ ὁποίου, κατὰ τὸ Καταστατικόν, τὸ διέπον τὰς ἐργασίας αὐτοῦ, ἡ ἐξασφάλισις ἐργασίας εἰς τὰ μέλη του, ὡς καὶ ἡ βελτίωσις τῆς οἰκονομικῆς των καταστάσεως διὰ τῆς μισθώσεως τοῦ ἐν Ἐδέσσῃ νηματουργείου καὶ ὑφαντουργείου τῆς πρώην Ε.Β.Ε. «Ἑστία» Α.Ε., δι' ὧν θὰ νηματοποιοῦνται καὶ ὑφασματοποιοῦνται βάμβαξ καὶ συνθετικαὶ ἶνες τοῦ Συνεταιρισμοῦ ἢ ἐμπόρων διὰ προμηθείας χονδρικῶς βάμβακος καὶ συνθετικῶν ἰνῶν πρὸς νηματοποίησιν καὶ ὑφασματοποίησιν καὶ τὰ παραγόμενα προϊόντα ἐξ αὐτῶν νὰ πωλῶνται χονδρικῶς ἢ λιανικῶς κλπ. (ἄρθρα 1 ἕως 5 τοῦ καταστατικοῦ).

Τὰ ἄρθρα 5, 6, 7, 8, 9, 10 τοῦ αὐτοῦ Καταστατικοῦ διαλαμβάνουσι διατάξεις περὶ τοῦ ποῖος δύναται νὰ γίνῃ μέλος τοῦ Συνεταιρισμοῦ καὶ τὰς προϋποθέσεις, ὑφ' ἃς γίνεται ἡ εἴσοδος τινὸς ὡς μέλους εἰς τὸν Συνεταιρισμὸν καὶ τὸν τρόπον, καθ' ὃν οὗτος ἐξέρχεται τοῦ Συνεταιρισμοῦ. Περαιτέρω γίνεται ἀναγραφὴ τῶν δικαιωμάτων, καθηκόντων καὶ ὑποχρεώσεων τῶν μελῶν τοῦ Συνεταιρισμοῦ καὶ καθορίζονται τὰ ὄργανα Διοικήσεως τοῦ Συνεταιρισμοῦ κλπ. Ἄξιον σημειώσεως εἶναι ὅτι τὰ μέλη τοῦ Συνεταιρισμοῦ ὡς ἐργαζόμενα εἰς τὸ ἐργοστάσιον θὰ ἀμείβονται συμφώνως μὲ τὰς ἐκάστοτε ἰσχυούσας συλλογικὰς συμβάσεις ἐργασίας κατὰ ποσοστά, ἐφ' ὅσον δὲν καλύπτονται οἱ μισθοὶ καὶ τὰ ἡμερομίσθια τῶν συνεταίρων (ἄρθρον 13 τοῦ Καταστατικοῦ). Ἀκολουθοῦν τὰ ὑπόλοιπα ἄρθρα συνεδρεύσεων περὶ κεφαλαίων τοῦ Συνεταιρισμοῦ καὶ περὶ μερίδων τῶν μελῶν συνεταίρων τοῦ Συνεταιρισμοῦ.

Ἅπασαι αἱ οὕτω πως διατυπούμεναι διατάξεις τοῦ Καταστατικοῦ στοιχειοθετοῦσι Συνεταιρισμὸν παραγωγῆς καὶ πωλήσεως, διεπόμενον ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ν. 602 «περὶ Συνεταιρισμῶν» καὶ ὁ οὕτω ἱδρυθεὶς καὶ λειτουργῶν Συνεταιρισμὸς διέπεται ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ νόμου 602 καὶ ἀποτελεῖ Νομικὸν Πρόσωπον αὐτοτελὲς καὶ αὐθύπαρκτον, αὐτὸ διαχειριζόμενον τὴν περιουσίαν τοῦ Νομικοῦ τούτου Προσώπου, ἀποτελοῦντος τὸν ἐργοδότην διὰ πάντα ἐργαζόμενον διὰ τὴν πραγμάτωσιν τοῦ σκοποῦ τοῦ Συνεταιρισμοῦ, εἴτε οὗτος εἶναι μέλος αὐτοῦ, εἴτε ὄχι. Ἑπομένως τὰ καθ' ἃ ἕκαστα μέλη τοῦ Συνεταιρισμοῦ, τὰ ὁποῖα ἐργάζονται εἰς τὸν Συνεταιρισμόν, διατελοῦν εἰς σχέσιν ἐξηρτημένης ἐργασίας πρὸς αὐτὸν καὶ τὸν Συνεταιρισμὸν ἔχουσιν ὡς ἐργοδότην αὐτῶν, μηδεμιᾶς ἀσκούσης ἐπιροῆς τοῦ γεγονότος, ὅτι ἕκαστος συνεταῖρος ἔχει ὡρισμένον ἀριθμὸν μετοχῶν καὶ ἑπομένως ἀπολαμβάνων μερίσματα ἐκ τῶν τυχὸν πρὸς διανομὴν κερδῶν (ἄρθρον 32 καὶ ἑπόμενα τοῦ καταστατικοῦ). Ἀφοῦ λοιπὸν τὰ μέλη τοῦ Συνεταιρισμοῦ διατελοῦσιν ὡς πρὸς αὐτὸν εἰς σχέσιν ἐξηρτημένης ἐργασίας ὁ Συνεταιρισμός, ὡς ἐργοδότης, εἰθύνεται διὰ πᾶσαν παράβασιν τῆς νομοθεσίας περὶ Συνεταιρισμῶν (ν. 602) καὶ πάσης ἑτέρας ἐργατικῆς νομοθεσίας (ἐφαρμογὴ συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, ἄδεια κλπ.).

Τέλος, δέον νὰ διευκρινισθῇ, ὅτι κατὰ τὸ ἄρθρον 5 τοῦ Καταστατικοῦ δὲν δύνανται νὰ εἶναι μέλη τοῦ Συνεταιρισμοῦ μόνον ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι εἶναι καὶ μέλη ἄλλου Συνεταιρισμοῦ, ἐπιδιώκοντος τὸν αὐτὸν κυρίως σκοπόν, ὃν ἐπιδιώκει ὁ περὶ οὗ λόγος Συνεταιρισμὸς κλπ., οὐχὶ ὅμως καὶ τὰ πρόσωπα, ἅτινα συμπίπτει νὰ εἶναι καὶ μέλη τοῦ Συνεταιρισμοῦ καὶ μέλη ἐπαγγελματικῶν σωματείων, διότι ἄλλος εἶναι ὁ σκοπὸς καὶ ἡ δραστηριότης τῶν κλαδικῶν ἐπαγγελματικῶν σωματείων, ἐκτὸς ἂν συμπίπτῃ νὰ εἶναι ἀμφοτέρων ὁμοία.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΕΡΓΟΔΟΤΟΥ ΔΙΑ ΖΗΜΙΑΣ ΥΠΟ ΜΙΣΘΩΤΟΥ

Ὑπὸ τῆς Συντάξεως

Κατὰ τὸ ἄρθρον 652 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος «ὁ ἐκμισθωτὴς ὀφείλει νὰ ἐκτελέσῃ μετ' ἐπιμελείας τὴν ἀναληφθεῖσαν ἐργασίαν, εὐθυνόμενος διὰ τὴν ἐκ δόλου ἢ ἀμελείας προξενουμένην εἰς τὸν μισθωτὴν ζημίαν. Ὁ βαθμὸς τῆς ἐπιμελείας, δι' ἣν εὐθύνεται ὁ ἐκμισθωτής, κρίνεται ἐκ τῆς συμβάσεως, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῆς μορφώσεως ἢ τῶν διὰ τὴν ἐργασίαν ἀπαιτουμένων εἰδικῶν γνώσεων, ὡς καὶ τῶν ἱκανοτήτων καὶ ἰδιοτήτων τοῦ ἐκμισθωτοῦ, ἃς ἐγνώριζεν ἢ ὤφειλε νὰ γνωρίζῃ ὁ μισθωτής».

Ἡ διάταξις δὲν ὑπῆρχεν εἰς τὸ Προσχέδιον Μισθώσεως Ἐργασίας (ΕΕΔ 9, 466), προσετέθη δὲ εἰς τὸ Σχέδιον τῆς Συντακτικῆς Ἐπιτροπῆς ὡς ἄρθρον 308, μὲ τὴν σήμανσιν (βλέπε πρακτικὰ Συντακτικῆς Ἐπιτροπῆς, ἐπίσημος ἔκδοσις τοῦ Ὑπουργείου Δικαιοσύνης, σελ. 378), ὅτι αὐτὴ εἰλημμένη ἐξ Ἑλβ. 328, ἂν καὶ προκύπτῃ ἐκ τῶν γενικῶν διατάξεων (ἄρθρα 37, 48, «ὁ ὀφειλέτης εὐθύνεται, ἐὰν δὲν ὁρισθῇ ἄλλο τι, διὰ δόλον καὶ ἀμέλειαν αὐτοῦ», ἴδε ἄρθρον 330 Α.Κ.), καταχωρίζεται ὅμως ἤττον ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς λόγῳ τῆς σπουδαιότητος τῆς συμβάσεως ἐργασίας (πρβλ. καὶ *Γ. Σιμωνέτου*, Δώδεκα Μελέται Ἀστικοῦ καὶ Ἐργατικοῦ Δικαίου, σελ. 379 καὶ 345, σημ. 1, *Π. Ζέπου*, Ἐνοχ. Β' Μέρος, Εἰδικόν, Ταμεῖον Ἐμπ. σελ. 344, *Κ. Καυκᾶ*, Ἐνοχ. Εἰδικόν, 6' ἔκδοσις, σελ. 454, *Ι. Καποδίστριαν*, ΕρμΑΚ ὑπ' ἄρθρον 652).

Παρομοία διάταξις εἶχε σχεδιασθῇ καὶ εἰς τὸ Προσχέδιον Μισθώσεως Ἐργασίας τοῦ 1913 (ΕΕΔ 1, 871), ὡς ἄρθρον 10, κατὰ τὸ ὁποῖον «ὁ ἐκμισθωτὴς ὑποχρεοῦται νὰ ἐκτελέσῃ τὴν ἀναληφθεῖσαν ἐργασίαν μετ' ἐπιμελείας συνετοῦ οἰκογενειάρχου. Εὐθύνεται διὰ τὴν ζημίαν, τὴν ὁποίαν δόλῳ ἢ ἀμελείᾳ προξενεῖ εἰς τὸν μισθωτήν». Κατὰ τὸν προσδιορισμὸν τῆς εὐθύνης, ἣν ὑπέχει ὁ ἐκμισθωτής, λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ἡ τε φύσις τῆς συμβάσεως καὶ ἡ μόρφωσις καὶ αἱ τεχνικαὶ γνώσεις, ἃς ἀπαιτεῖ ἡ ἐργασία, ὡς ἐπίσης καὶ δεξιότητες καὶ ἰδιότητες ἐκείνας τοῦ ἐκμισθωτοῦ, τὰς ὁποίας ὁ μισθωτὴς ἐγνώριζεν ἢ ὤφειλε νὰ γνωρίζῃ (πρβλ. Ἑλβ. 328).

Ὡς δὲ παρατηρεῖ εἰς τὴν σχετικὴν εἰσηγητικὴν ἔκθεσιν ὁ *Κ. Τριανταφυλλόπουλος*, (ΕΕΔ 1, 902), τὸ ἄρθρον τοῦτο τοῦ Προσχεδίου διετυπώθη ἐν προσαρμογῇ πρὸς τοὺς περὶ πταίσματος τεχνικοὺς ὅρους τοῦ Ἀστικοῦ Δικαίου, διὰ τοῦ ὅρου δὲ ἀμέλεια νοεῖται, ὡς γνωστόν, καὶ ἡ βλαπτὴ τοιαύτη (πρβλ. καὶ ἄρθρον 330 Α.Κ., κατὰ τὸ ὁποῖον «ἀμέλεια ὑπάρχει, ὅταν δὲν καταβάλλεται ἡ ἐν ταῖς συναλλαγαῖς ἀπαιτουμένη ἐπιμέλεια»).

Κατὰ τὸν *Κ. Καυκᾶν*, Ἐνοχ. Εἰδικόν, 6' ἔκδοσις, σελ. 455, διὰ νὰ κριθῇ, ὅτι ὁ μισθωτὴς διετέλει ἐν γνώσει τῶν ἱκανοτήτων τοῦ ἐκμισθωτοῦ, δύναται νὰ λεχθῇ ὑπ' ὄψιν καὶ τὸ ποσὸν τοῦ μισθοῦ, ὃν οὗτος παρέχει εἰς αὐτόν, π.χ., ἐὰν καταβάλλῃ μικρὸν ποσὸν μισθοῦ, τεκμαίρεται, ὅτι δὲν θεωρεῖ τὸν ἐκμισθωτὴν ὡς κατέχοντα μεγάλας γνώσεις καὶ ἔχοντας σπουδαίας ἱκανότητας, ἐπομένως δὲν δύναται νὰ ἀξιοῖ παρ' αὐτοῦ μεγάλην ἐπιμέλειαν. Ἐπίσης, ἐὰν προσλάβῃ τις εἰς τὴν ἐργασίαν του ἀνειδίκευτον ἐργάτην, δὲν δύναται νὰ παραπονεθῇ κατ' αὐτοῦ διὰ τυχὸν κακοτεχνίας κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας του, ὅταν αὐταὶ δὲν ὀφείλονται εἰς ἐλλείψιν ἐπιμελείας, ἀλλ' εἰς ἀπειρίαν αὐτοῦ γνωστὴν εἰς τὸν μισθωτήν (πρβλ. καὶ *Ι. Καποδίστριαν*, ΕρμΑΚ ὑπ' ἄρθρον 652).

Ἐξ ἄλλου, ἀναφερόμενον τὸ ἄρθρον 652 τοῦ Α.Κ. εἰς προκαλουμένας ἐκ δόλου τοῦ ἐκμισθωτοῦ (μισθωτοῦ) ζημίας ἐννοεῖ τὸν δόλον ὑπὸ τὴν γνωστὴν ἔννοιαν τοῦ Ἀστικοῦ Δικαίου (δὲν ἐξομοιοῦται δηλαδὴ πρὸς τὸν δόλον ἢ βαρεῖα ἀμέλεια, *Γ. Μπαλῆς*, Γεν. Ἀρχαί, σελ. 385) καὶ τοῦτο ἔχει κυρίως σημασίαν ὄχι ἀπὸ τῆς ἀπόψεως ὅτι δὲν εὐθύνεται ὁ μισθωτὴς εἰς ἀποζημίωσιν, ἀφοῦ εὐθύνεται καὶ ἐπὶ ἐλαφρᾶς ἀμελείας, ἀλλὰ διὰ τὸ κατ' ἄρθρον 664 τοῦ Α.Κ. ἐπιτρεπτὸν τοῦ συμψηφισμοῦ πρὸς τὴν μισθωτὴν ἀπαιτήσεως τοῦ ἐργοδότου ἕνεκα ζημίας, προξενηθείσης ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ δολίως ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς συμβάσεως ἐργασίας (πρβλ. *Α. Λιτζερόπουλον*, ΕΕΔ 11, 643 ἑπ.).

Ὡς πρὸς τὸν συμψηφισμὸν ἀπαιτήσεως τοῦ ἐργοδότου κατὰ τοῦ μισθωτοῦ ἐκ ζημιῶν, προκληθεισῶν δολίως ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἰσχύουν τὰ ἐν ἄρθρῳ 664 τοῦ Α.Κ. ὁριζόμενα (περὶ τοῦ θέματος βλέπε σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 11, 382, ἔνθα ἐρευνᾶται τοῦτο μετὰ παραπομπῶν εἰς θεωρίαν καὶ νομολογίαν).

Ἀρχὴ τοῦ ἄρθρου 664 Α.Κ. εἶναι ἡ ἀπαγόρευσις τοῦ συμψηφισμοῦ πρὸς τὸν μισθόν, ἐφ' ὅσον οὗτος εἶναι ἀπολύτως ἀναγκαῖος εἰς διατροφὴν τοῦ μισθωτοῦ καὶ τῆς οἰκογενείας του, ἀλλ' ἡ ἀπαγόρευσις αὐτὴ δὲν ἰσχύει ἐπὶ συμψηφισμοῦ πρὸς ἀπαίτησιν, ἣν ἔχει ὁ μισθωτὴς (ἐργοδότης) ἐκ ζημίας προξενηθείσης ὑπὸ τοῦ ἐκμισθωτοῦ (μισθωτοῦ) δολίως, ἐνῷ ἐπὶ ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112/1920 ὁ συμψηφισμὸς ἐπιτρέπεται ἀπεριορίστως καὶ εἰς ἣν ἔτι περίπτωσιν ὑπόκειται καταγγελία συμβάσεως κατὰ τὸν νόμον 3198/1955 (βλέπε τὰ ἀρθρωθέντα ἐν ΕΕΔ 15, 366 ἑπ.).

Ἡ ἀνταπαίτησις τοῦ ἐργοδότου δύναται νὰ προβληθῇ πρὸς συμψηφισμὸν καὶ νὰ γείνῃ κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, ἔστω καὶ ἂν διὰ κυρίαν ἀνωγῆς παρομοία πρὸς κρίσιν θὰ διήγετο εἰς τὴν γενικὴν ἢ τακτικὴν διαδικασίαν (οὕτω *Γ. Ράμμος*, ΕΕΔ 15, 353, βλέπε καὶ νομολογίαν ἐν ΕΕΔ 15, 366 ἑπ.).

ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ - ΕΓΓΡΑΦΑ ΑΡΧΩΝ - ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

ΘΕΜΑΤΑ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ ΕΙΣ ΤΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

Εἰσφοραὶ πρὸς τὸ Ἵδρυμα Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων μετὰ τὸν Α.Ν. 178/1967:

Κοινοποιοῦμεν τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 1 καὶ 5 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 178/1967 Α.Ν. (*) «περὶ αὐξήσεως εἰσφορῶν πρὸς τὸ Ἵδρυμα Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, ἐπεκτάσεως τοῦ ἐναλίου μισθολογίου εἰς τὸ προσωπικὸν τῶν Ν.Π.Δ.Δ. ὁρμοδιότητος τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας καὶ καταργήσεως προσθέτων ἀμοιβῶν», παρέχοντες τὰς ἀκολούθους ὁδηγίας διὰ τὴν ἐφαρμογήν των.

1) Διὰ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ὡς ἄνω Α.Ν. αὐξάνεται ἀπὸ 1ης Ὀκτωβρίου 1967 ἡ ὑπὲρ τοῦ Κλάδου Συντάξεως εἰσφορὰ κατὰ 1%, τῆς τοιαύτης αὐξήσεως κατανεμομένης κατ' ἰσομοιρίαν μεταξὺ ἐργοδότου καὶ ἠσφαλισμένου (0,50% εἰς βάρος τοῦ ἠσφαλισμένου καὶ 0,50% εἰς βάρος τοῦ ἐργοδότου).

Οὕτω τὸ σύνολον τῶν ὑπὲρ τοῦ Κλάδου Συντάξεων εἰσφορῶν ἀνέρχεται ἀπὸ 1.10.1967 εἰς 9% ἐπὶ τῶν τεκμαρτῶν ἀποδοχῶν τῶν ἠσφαλισμένων, ἐξ οὗ 2,75% βαρύνει τὸν ἠσφαλισμένον καὶ 6,25% τὸν ἐργοδότην.

Μέχρις ἐκτυπώσεως νέων πινάκων, ὁ ὑπολογισμὸς τῶν εἰσφορῶν θὰ γίνεται βάσει τῶν ἰσχυόντων σήμερον τοιούτων, μὲ τὴν διαφορὰν ὅτι τὸ σύνολον τῶν ἐν αὐτοῖς ἀναγραφομένων εἰσφορῶν, προκειμένου περὶ ἠσφαλισμένων ὑπαγομένων εἰς τὴν μικτὴν ἀσφάλισιν ἢ εἰς τὴν ἀσφάλισιν μόναν τοῦ Κλάδου Συντάξεως, θὰ αὐξάνεται κατὰ 1% ἐπὶ τῶν ἀντιστοίχων τεκμαρτῶν ἀποδοχῶν.

Οὕτω π.χ. δι' ἠσφαλισμένον πραγματοποιήσαντα κατὰ τὴν μισθολογικὴν περίοδον 1 - 31.10.1967 ἡμέρας ἐργασίας 15 καὶ ὑπαχθέντα εἰς τὴν 9ην μισθολογικὴν κλάσιν (Τ.Η. δραχμαὶ 80), τὸ ἐν τῷ πίνακι (1ος, περίπτωσις α') σύνολον εἰσφορῶν ἐκ δραχμῶν 234 θὰ αὐξηθῇ κατὰ

$$\text{δραχμὰς } 12 \text{ ——— } = 12, \text{ ἐξ ὧν δραχμαὶ } 6$$

εἰς βάρος τοῦ ἠσφαλισμένου καὶ 6 εἰς βάρος τοῦ ἐργοδότου.

Προκειμένου περὶ ἠσφαλισμένων ἀπασχολουμένων εἰς ἐπιχειρήσεις ὑπαγομένας εἰς τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 3213/1955 (βιομηχανικαί, βιοτεχνικαὶ καὶ ξενοδοχειακαὶ ἐπιχειρήσεις τῶν ἐπαρχιῶν) ἡ περὶ ἧς ἀνωτέρω αὔξησις περιορίζεται εἰς 0,90% (0,45% εἰς βάρος ἠσφαλισμένου καὶ 0,45% εἰς βάρος ἐργοδότου) διὰ τὰς ἐγκατεστημένας, μεταφερομένας ἢ ἱδρυθησομένας εἰς Ἠπειρωτικὴν Ἑλλάδα καὶ Εὔβοιαν καὶ εἰς 0,80% (0,40% ἠσφαλισμένου καὶ 0,40% ἐργοδότου) διὰ τὰς τοιαύτας τῶν νήσων, πλὴν Εὐβοίας.

2) Διὰ τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω Α.Ν. ὁρίζεται, ὅτι ἐν περιπτώσει ἀποχῆς μισθωτοῦ ἐκ τῆς ἐργασίας του λόγῳ ἀσθενείας, κατὰ τὸ τριήμερον χρονικὸν διάστημα ἀναμονῆς, καθ' ὃ, ὡς γνωστόν, δὲν καταβάλλεται ἐπίδομα ἀσθενείας, δικαιοῦται οὗτος τοῦ ἡμίσεος τοῦ ἡμερομισθίου ἢ τοῦ ἀναλογοῦντος μισθοῦ καὶ οὐχί, ὡς μέχρι 31.10.1967, τοῦ συνόλου τῶν ἀποδοχῶν του.

Συνεπῶς, διὰ τὸν ὑπολογισμὸν εἰσφορῶν περιόδου, εἰς ἣν ἐμπίπτει τὸ περὶ οὗ ἀνωτέρω χρονικὸν διάστημα τῆς τριημέρου ἀναμονῆς, θὰ λαμβάνηται ὡς ὕψος τὸ ἄθροισμα τὸ προκῦπτον ἐκ τῶν καταβληθεισῶν αὐτῷ ἀποδοχῶν διὰ τὴν παρασχεθεῖσαν ἐργασίαν ἢ τῶν περὶ ὧν ἡ ὑπ' ἀριθ. 16/1965 ἡμέτερα ἐγκύκλιος διατυπή (ἀποδοχαί, ἐφ' ὧν ὁ μισθωτὸς διατηρεῖ τὴν ἀξιώσιν του κατὰ τὸ ἄρθρον 657 § 1 τοῦ Α.Κ., ὅταν κωλύεται νὰ ἐργασθῇ ἕνεκα σπουδαίου λόγου - ἀσθενείας) καὶ τῶν ἀποδοχῶν τῆς τριημέρου ἀναμονῆς. Ἐκ τοῦ ἀθροίσματος δὲ τούτου θὰ ἐξευρεθῇ ὁ τεκμαρτὸς μισθὸς τῆς περιόδου, ἐφ' οὗ θὰ ὑπολογισθοῦν εἰσφοραί.

Παράδειγμα:

Μισθωτὸς λαμβάνει ἡμερομίσθιον δραχμῶν 86 (μισθ. κλάσις 10η, Τ.Η. 100). Οὗτος ἐκρίθη ἐπὶ ἑξαήμερον ἀνίκανος λόγῳ ἀσθενείας ἀπὸ 2 - 7.10.1967 καὶ παρέσχεν ἐργασίαν εἰς τὸν ἐργοδότην του ἐπὶ ἕξ (6) ἡμέρας κατὰ τὴν μισθολογικὴν περίοδον 1 - 15.10.1967.

Κατὰ τὴν ὡς ἄνω χρονικὴν περίοδον κατεβλήθησαν εἰς τὸν εἰρημένον μισθωτὸν παρὰ τοῦ ἐργοδότου του αἱ ἑξῆς ἀποδοχαί:

α) Ἀποδοχαὶ τριημέρου ἀναμονῆς (2 - 4.10.1967 δραχμαὶ $\frac{86}{2} \times 3 = 129$.

β) Ἀποδοχαὶ τοῦ ἀπὸ 5 - 7.10.1967 τριημέρου ἐπιδοτήσεως δραχμῶν $36 \times 3 = 108$ (διαφορὰ μεταξὺ ἡμερομισθίου καὶ τοῦ ἐκ δραχμῶν 50 ἡμερησίου ἐπιδόματος ἀσθενείας).

γ) Ἀποδοχαὶ ἐργασίας ἓξ (6) ἡμερῶν δραχμαὶ $86 \times 6 = 516$.

Ἑπομένως τὸ σύνολον τῶν ληφθεισῶν παρὰ

(*) ΕΕΔ 26, 1418.

τοῦ ὡς ἄνω μισθωτοῦ ἀποδοχῶν, κατὰ τὴν μισθολογικὴν περίοδον 1-15.10.1967 ἀνέρχεται εἰς δραχμὰς 129 + 108 + 516 = 753.

Ἐπειδὴ ὅμως κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐπιδοτήσεώς του (5-7.10.1967) διετήρει τὴν ἀξίωσίν του ἐπὶ τῶν ἀποδοχῶν του (ἐγκ. 16/1965), ὡς ἀποδοχαὶ τοῦ χρονικοῦ τούτου διαστήματος δὲν θὰ θεωρηθοῦν αἱ 108 δραχμαί, ἀλλὰ αἱ 258 δραχμαὶ (3 X 86) καὶ συνεπῶς τὸ σύνολον τῶν ἀποδοχῶν, βάσει τοῦ ὁποίου θὰ ἐξευρεθῇ τὸ τεκμαρτὸν ἡμερομίσθιον τῆς περιόδου 1-15.10.1967, δὲν ἀνέρχεται εἰς δραχμὰς 753, ἀλλὰ εἰς 903 (129+258+516).

Οὕτως ἡ περίπτωσις τοῦ ἀνωτέρω παραδείγματος θὰ ἐμφανισθῇ ἀσφαλιστικῶς ὡς ἀκολούθως:

α) Μισθολογικὴ περίοδος 1-15.10.1967, β) σύνολον ἀποδοχῶν δραχμῶν 903, γ) ἡμέραι ἐργασίας 12, δ) κλάσις 9η ($\frac{903}{12}$=75,25, Τ.Η. 80), ε) εἰσφοραὶ δραχμῶν 235 (24,5%), πλέον αὔξησις 1% τοῦ ἀ.ν. 178/1967, σύνολον εἰσφορῶν δραχμῶν 245.

(Ἐγκύκλ. Ι.Κ.Α. ὑπ' ἀριθ. 330/1967).

Ἐπιδόματα ἀσθενείας ἠσφαλισμένων εἰς τὸ Ι.Κ.Α. μετὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 5 Α.Ν. 178/1967 :

Ἐξ ἀφορμῆς τῆς θεσπισθείσης ὑπὸ τῆς παραγράφου 5 τοῦ ἀ.ν. 178/1967 (*) σχετικῆς διατάξεως, δι' ἧς καθορίζονται αἱ ὑποχρεώσεις τῶν ἐργοδοτῶν ἔναντι τῶν μισθωτῶν των ἐν περιπτώσει ἀποχῆς ἐκ τῆς ἐργασίας των συνεπείᾳ ἀσθενείας καὶ δὴ διὰ τὰς 3 πρώτας ἡμέρας, διευκρινίζομεν, ὅτι διὰ τῆς ἀνωτέρω διατάξεως οὐδόλως θίγονται αἱ σχετικαὶ ἡμέτεραι διατάξεις ὅσον ἀφορᾷ τὰς προϋποθέσεις ἀναγνωρίσεως δικαιώματος πρὸς ἐπιδότησιν καὶ ὑπολογισμῶν τοῦ ποσοῦ τοῦ καταβλητέου ἐπιδόματος ἀσθενείας.

Συνεπῶς ἀνακεφαλαιοῦντες προγενεστέρας διαταγάς μας, γνωρίζομεν ὑμῖν, ὅτι ἐπὶ περιπτώσεως ἀποχῆς ἠσφαλισμένου ἐκ τῆς ἐργασίας του λόγῳ ἀσθενείας θὰ κρατῆται ἅπαξ ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ ἡμερολογιακοῦ ἔτους ὁ τριήμερος χρόνος ἀναμονῆς, πλὴν ὅμως δικαίωμα πρὸς ἐπιδότησιν θὰ γεννᾶται μόνον ἐφ' ὅσον ἡ ἀνικανότης τοῦ ἠσφαλισμένου διήρκεσε πλέον τῶν τριῶν ἡμερῶν.

Ὡσαύτως ἐπὶ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος θὰ καταβάλλεται μὲν ἐπίδομα ἀσθενείας ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἀναγγελίας καὶ διὰ τὴν πρώτην περίπτωσιν, ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅμως ὅτι ἡ διάρκεια τῆς ἀνικανότητος θὰ εἶναι μεγαλυτέρα τῶν τριῶν ἡμερῶν.

Ἐπὶ τούτοις σημειοῦμεν, ὅτι ἐφ' ὅσον ἠσφαλισμένος τις ἀσθενήσῃ περισσοτέρας τῆς μιᾶς φορᾶς ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ ἡμερολογιακοῦ ἔτους, ἑκάστην ὅμως μέχρι τριῶν ἡμερῶν, οὐδὲν δικαίωμα δημιουργεῖται πρὸς ἐπιδότησιν τούτου, οὐδὲ ὑπολογίζεται ὁ χρόνος οὗτος ὡς χρόνος ἀναμονῆς δι' ἑτέραν περίπτωσιν καὶ συνεπῶς ἐὰν ὁ αὐτὸς ἠσφαλισμένος ἀσθενήσῃ ἐν συνεχείᾳ ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ ἔτους πέραν τῶν τριῶν ἡμερῶν θὰ χορηγηθῇ εἰς τοῦτον ἐπίδομα ἀπὸ τῆς 4ης ἡμέρας. Ὡς εἰκός, ἐπὶ νέας περιπτώσεως ἀσθενείας τοῦ ἐν λόγῳ ἠσφαλισμένου πέραν τῶν 3 ἡμερῶν, θὰ καταβληθῇ ἐπίδομα ἀσθενείας ἀπὸ τῆς πρώτης ἡμέρας.

Αἱ ἀνωτέρω ἀπόψεις μας εἶναι σύμφωνοι καὶ πρὸς τὴν ὑπὸ τῶν Δικαστηρίων νομολογηθεῖσαν ἀρχήν.

(Ἐγκύκλ. ὑπ' ἀριθ. 342/1967 Ι.Κ.Α.).

(*) ΕΕΔ 26, 1418.

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

ΠΡΑΞΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

204 Πράξις Υπουργικού Συμβουλίου της 8 Δεκεμβρίου 1967

Περί αναστολής εν μέρει της ισχύος της Δ'/1967 Συντακτικής Πράξεως.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 226 της 20 Δεκεμβρίου 1967)

Το Υπουργικόν Συμβούλιον

Λαβόν υπ' όψιν τας διατάξεις του άρθρου 3 της υπ' αριθ. Δ'/1967 Συντακτικής Πράξεως(*), ως και την προϊούσαν εμπέδωσιν του δι' αυτής διωκομένου κυρίου σκοπού, αποφασίζει:

1) Αναστέλλεται εν μέρει η ισχύς της Δ'/1967 Συντακτικής Πράξεως, επιφυλασσομένων δε παντός, εν έτερη όμοία τοιαύτη, εναντίον όρισμού, ως και των διατάξεων της παραγράφου 3 της παρούσης αποφάσεως, επιτρέπεται η άσκησις ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας, κατά τας κειμένας διατάξεις, προσφυγής ή της εν άρθρω 83 § γ' του Συντάγματος αιτήσεως ακυρώσεως κατά πάσης από της παρούσης και εφεξής εκδιδομένης ατομικής διοικητικής πράξεως, δι' ορισμένους εις τα κάτωθι συναφή προς την υπηρεσιακήν εν γένει κατάστασιν και θέσιν των εν τη ως άνω Συντακτική Πράξει αναφερομένων εν γένει υπαλλήλων, θέματα:

α) Εις τον διορισμόν κατόπιν διαγωνισμού, μονομερείς δοκίμων ή εκτάκτων και εις εντάξεις εις κατηγορίαν ή βαθμόν.

β) Εις τας εν γένει αποδοχάς, τα νοσήλεια, τας πάσης φύσεως αδείας, τον καθορισμόν αρχαιότητος και προβιβασμάτος και την απονομήν ηθικών αμοιβών ή επαίνων βαθμών.

γ) Εις τας κατά την διαδικασίαν και τας προϋποθέσεις του Υπαλληλικού Κώδικος (ν. 1811/1951), εφ' όσον εν έτερω μεταγενεστέρω νόμω δεν ορίζεται ειδικώς η από των διατάξεων τούτου παρέκκλισις, μετακινήσεις (μεταθέσεις), αποσπάσεις, μετατάξεις, αργίαν και προαγωγάς.

δ) Εις την υπό την αυτήν ως άνω προϋπόθεσιν, κατά τας διατάξεις του Υπαλληλικού Κώδικος και κατά την διαδικασίαν αυτού, πειθαρχικήν δίωξιν.

ε) Εις την λύσιν της υπαλληλικής σχέσεως, είτε συνεπεία εκτιτώσεως λόγω ποινικής καταδίκης, είτε λόγω παραιτήσεως, είτε απολύσεως λόγω νόσου, ορίου ηλικίας ή συμπληρώσεως δόσεως.

2) Αι διατάξεις της προηγουμένης παραγράφου ισχύουσιν, υπό τας εν αυτή προϋποθέσεις, και επί διοικητικών πράξεων δημοσιευθεισών πρό της ενάρξεως της ισχύος της παρούσης αποφάσεως, εφ' όσον όμως επί των εκ τούτων προγενεστέρων και της Δ'/1967 Συντακτικής Πράξεως δεν είχε, μέχρι της δημοσιεύσεως αυτής, παρέλθει η υπό των κειμένων διατάξεων οριζομένη προθεσμία προς άσκησιν των περί ων πρόκειται ενδίκων μέσων.

Προκειμένου περί των εν τη παρούση παραγράφω διοικητικών πράξεων, αι μεν ήδη ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας εκκρεμείς επί τούτων υποθέσεις επαναφέρονται νομίμως προς συζήτησιν, η δε προς άσκησιν κατ' αυτών των ως άνω ενδίκων μέσων προθεσμία ορίζεται τριακονθήμερος, αρχομένη από της εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως δημοσιεύσεως της παρούσης.

3) Εξαιρούνται της εφαρμογής της παρούσης αποφάσεως ατομικαί και διοικητικαί πράξεις, εκδοθείσαι ή εκδιδόμεναι: α) Κατ' ενάσκησιν οιασδήποτε μορφής και εκτάσεως διακριτικής εξουσίας, παρεχομένης διά διατάξεων νόμων, εκδοθέντων μετά την 21ην Απριλίου 1967 ή εφ' εξής εκδιδομένων, και β) εις εκτέλεσιν διατάξεων των ά.ν. 3/1967, 12/1967, 4/1967, 19/1967 και 65/1967, ως ούτος ετροποποιήθη και συνεπληρώθη, εν πάση περιπτώσει.

Η ισχύς της παρούσης αποφάσεως άρχεται από της δημοσιεύσεως αυτής εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 13 Δεκεμβρίου 1967

—

ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

297134/2877/1967 Απόφ. Υπουργού Οικονομικών

Περί του επιδόματος επί ταις εορταίς των Χριστουγέννων 1967 των δημοσίων υπαλλήλων.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 727 της 18 Δεκεμβρίου 1967)

Έχοντες υπ' όψιν τας διατάξεις του άρθρου 9 του ά.ν. 1502/1950, του άρθρου 6 του ά.ν. 1537/1950, του άρθρου 74 του νόμου 1811/1951, του άρθρου 8 του ν.δ. 2195/1952, του άρθρου 4 του ν.δ. 4548/1966 και του άρθρου 1 του ά.ν. 177/1967 καθορίζομεν ως κάτωθι τους όρους και τας προϋποθέσεις καταβολής του υπό των διατάξεων τούτων προβλεπομένου επιδόματος επί

(*) ΕΕΔ 26, 772.

ταῖς ἑορταῖς τῶν Χριστουγέννων 1967:

Ἄρθρον 1

1) Τὸ ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τῶν Χριστουγέννων 1967 ἐπίδομα θὰ καταβληθῇ:

α) Εἰς τοὺς δημοσίους πολιτικοὺς ὑπαλλήλους.

β) Εἰς τοὺς στρατιωτικοὺς ἐν γένει.

γ) Εἰς τὸ προσωπικὸν τῶν σιδηροδρομικῶν δικτύων τοῦ Κράτους.

δ) Εἰς τοὺς ὑπαλλήλους καὶ στρατιωτικοὺς τῶν ἐν ταῖς προηγουμέναις παραγράφοις Ὑπηρεσιῶν, τοὺς ἀποσβήποτε ἀπομακρυνθέντας τῆς ὑπηρεσίας μετὰ τὴν 16ην Ἀπριλίου 1967 μέχρι καὶ τῆς 15 Δεκεμβρίου 1967.

ε) Εἰς τοὺς δικαιούχους τῶν ἀποδοχῶν τριμήνου τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ν.δ. 2500/1953, ὧν αἱ ἀποδοχαὶ τριμήνου ἔληξαν μετὰ τὴν 16ην Ἀπριλίου 1967.

στ) Εἰς τοὺς ὑπηρετοῦντας ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ λιμενικοὺς ἀξιωματικοὺς (προξενικοὺς λιμενάρχας), κατὰ τὰ ἐν ἄρθρῳ 4 § 2 τῆς παρούσης εἰδικώτερον ὁριζόμενα, καὶ

ζ) Εἰς τοὺς ἐν ἀλλοδαπῇ ἐπὶ εἰδικῇ ἀποστολῇ καὶ εἰς τοὺς μετεκπαιδευομένους πολιτικοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους καὶ στρατιωτικούς, κατὰ τὰ ἐν ἄρθρῳ 4 § 2 τῆς παρούσης ὁριζόμενα.

Τὸ ἐν λόγῳ ἐπίδομα θὰ καταβληθῇ ἐπίσης καὶ εἰς τὰ μέλη τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, συμφώνως πρὸς τὴν παράγραφον 2 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ὁ.ν. 177/1967 καὶ τὰ εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 287194/2817/Γ.Δ.Π. 41/28.11.1967 ἐγκύκλιον ἡμῶν, δι' ἧς ἐκανονίσθη ὁ ὡς ἄνω ὁ.ν., εἰδικώτερον διαλαμβανόμενα, ὡς ἐπίσης καὶ εἰς τοὺς Γενικοὺς Γραμματεῖς Ὑπουργείων, συμφώνως πρὸς τὴν ἰδίαν ὡς ἄνω ἐγκύκλιον ἡμῶν.

2) Εἰς τὸ ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου προσωπικὸν τῶν Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν καὶ εἰς τὸ ἡμερομίσθιον ἐργατικὸν προσωπικὸν τῶν συνεργείων τοῦ Β. Ναυτικοῦ, τὸ διεπόμενον ὑπὸ τοῦ νόμου 6231/1934 καὶ τοῦ νόμου 4504/1966, ὡς καὶ εἰς τοὺς ἐπὶ ἡρομισθίῳ ἀμειβομένους μισθωτούς, θὰ καταβληθῇ ἐπίδομα ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τῶν Χριστουγέννων 1967 κατὰ τὰ ὁριζόμενα ὑπὸ τῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Ἐργασίας καὶ Οἰκονομικῶν, τῆς διεπούσης τοὺς μισθωτοὺς τῆς χώρας, καὶ ἐπὶ τῇ συνδρομῇ τῶν ἐν αὐτῇ ὅρων καὶ προϋποθέσεων.

3) Τὰ ἐν ἐνεργείᾳ τακτικὰ μέλη τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν, τὰ λαμβάνοντα ἔξοδα παραστάσεως ἴσα πρὸς τὰς ἐκάστοτε ἀποδοχὰς τοῦ τακτικοῦ καθηγητοῦ Πανεπιστημίου, θὰ τύχουν τοῦ ἐπιδόματος ἑορτῶν τοῦ τακτικοῦ καθηγητοῦ. Εἰς τοὺς ἐκ τούτων δικαιουμένους ἐπιδόματος ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς ἐκ μιᾶς τῶν ἐν ἄρθρῳ 5 πηγῶν θὰ καταβληθῇ ἡ τυχὸν ἐπὶ πλέον διαφορά.

4) Εἰς τοὺς ἐφημερίους θὰ καταβληθῇ ἐπίδομα ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς Χριστουγέννων 1967 κατὰ τὰ ἐν ταῖς ὑπ' ἀριθ. 57/1963 καὶ 281/1966, ὡς ἡ τελευταία αὕτη ἐτροποποιήθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 37/1967 ὁμοίας, Πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ὁριζόμενα, (σχετικαὶ ἐγκύκλιοι ἡμῶν ὑπ' ἀριθ. 90672/ Ronco, 56/5.4.1963, 307721/ Ronco, 179/13.12.1963, 98366/Ronco, 73/18.4. 1964, καὶ 73499/Ronco, 15/30.3.1967).

Ἄρθρον 2

Τοῦ ἐν παραγράφῳ 1 τοῦ προηγουμένου ἄρθρου ἐπιδόματος δὲν δικαιοῦνται:

α) Οἱ ἐν τῷ ἐξωτερικῷ ὑπηρετοῦντες, οἱ μισθοδοτούμενοι μὲ ἀποδοχὰς ἀλλοδαπῆς.

β) Οἱ διορισθέντες ἀπὸ τῆς 16 Δεκεμβρίου 1967.

Ἄρθρον 3

Τὸ ἐν ἄρθρῳ 1 ἐπίδομα ὁρίζεται:

α) Διὰ τοὺς τακτικοὺς καὶ ἐπὶ συμβάσει δημοσίους ὑπαλλήλους καὶ τοὺς στρατιωτικοὺς ἐν γένει εἰς τὸν βασικὸν μισθὸν ἑνὸς μηνὸς μετὰ τοῦ ἐπιδόματος λόγῳ εὐδοκίμου παραμονῆς ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ ἢ τῶν προσαυξήσεων λόγῳ παραμονῆς ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ τοῦ ἄρθρου 3 τῆς ὑπ' ἀριθ. 1020/1958 Πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ὡς αὕτη ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη μεταγενεστέρως, ἄνευ οὐδενὸς ἑτέρου ἐπιδόματος (προσαυξήσεως λόγῳ συνολικῆς πολυετοῦς ὑπηρεσίας, ἐπιδόματος δικαστικῶν, ἐκπαιδευτικῶν κλπ.). Εἰδικώτερον διὰ τοὺς στρατιωτικοὺς μέχρι τοῦ βαθμοῦ τοῦ ἀνθυπασπιστοῦ καὶ ἀντιστοίχων τῶν Σωμάτων Ἀσφαλείας τὸ ἐπίδομα τῆς παρούσης θὰ ὑπολογισθῇ καὶ ἐπὶ τῶν ἐπιδομάτων λόγῳ συνολικῆς εὐδοκίμου ὑπηρεσίας (ἄρθρον 4 ν.δ. 4548/1966).

Διὰ τοὺς ἐν ἐκπαιδευτικῇ ἀδείᾳ εἰς ἀλλοδαπὴν τελοῦντας τὸ ἐπίδομα δὲν ὑπολογίζεται ἐπὶ τῶν διπλασίων ἀποδοχῶν.

Διὰ τοὺς στρατιωτικοὺς τῶν πολεμικῶν καταστάσεων καὶ τοὺς ἀστυνομικοὺς τῆς μονίμου διαθεσιμότητος εἰς τὸν βασικὸν μισθὸν μετὰ τοῦ ἐπιδόματος λόγῳ εὐδοκίμου παραμονῆς ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ καὶ τῶν ἐπιδομάτων συνολικῆς εὐδοκίμου ὑπηρεσίας διὰ τοὺς μέχρι καὶ τοῦ βαθμοῦ τοῦ ἀνθυπασπιστοῦ, ὡς καὶ τῶν ἐπιδομάτων ἀναπηρίας.

β) Διὰ τοὺς ἡμερομισθίους τῶν Κέντρων Κοινωνικῆς Προνοίας καὶ τοὺς ἐκτάκτους δημοσίους ὑπαλλήλους, τοὺς μισθολογικῶς ἐξομοιουμένους πρὸς ἕνα τῶν βαθμῶν τῆς διοικητικῆς ἱεραρχίας, εἰς τὸ σύνολον τῶν μηνιαίων αὐτῶν ἀποδοχῶν, ἄνευ ἐπιδόματος ἀκριβείας βίου καὶ κοινωνικοῦ ἐπιδόματος.

γ) Διὰ τοὺς ἡμερομισθίους, τοὺς συνδεομένους μετὰ τοῦ Δημοσίου μὲ σχέσιν ἐργασίας Δημοσίου Δικαίου, εἰς τὰ ἡμερομίσθια 25 ἡμερῶν ἄνευ ἐπιδόματος ἀκριβείας βίου.

δ) Εἰς τοὺς ὁδηγοὺς αὐτοκινήτων, τοὺς μισθο-

δοτουμένους κατά τας διατάξεις της ύπ' άριθ. 325213/1956 αποφάσεως του Υπουργού Οικονομικών, ως αύτη νύν ισχύει, εις τον βασικόν μισθόν μετά του επιδόματος οικογενειακών βαρών.

ε) Εις τους διορισθέντας δυνάμει του ν.δ. 4193/1961 εις τακτικάς θέσεις τέως εκτάκτους υπαλλήλους, εφ' όσον ούτοι πρό της μονιμοποιήσεώς των συνεδέοντο μετά του Δημοσίου με σχέσιν εργασίας ιδιωτικού δικαίου και εξακολουθούν μισθοδοτούμενοι, δυνάμει της παραγράφου 5 του άρθρου 3 του αυτού νόμου, με τας αποδοχάς, ας ελάμβανον ως έκτακτοι, θα καταβληθή ως επίδομα το ποσόν, όπερ κατεβλήθη αυτοίς βάσει των σχετικών αποφάσεων των Υπουργών Εργασίας και Οικονομικών, των διεπουσών τους μισθωτούς της χώρας κατά τας εορτάς των Χριστουγέννων του αμέσως προηγουμένου της μονιμοποιήσεώς των έτους.

Επίσης εις τους εκ των υπαλλήλων της ως άνω κατηγορίας, τους πρό της μονιμοποιήσεώς των συνδεομένους μετά του Δημοσίου με σχέσιν εργασίας δημοσίου δικαίου, θα καταβληθή ως επίδομα το ποσόν, όπερ κατεβλήθη αυτοίς βάσει των σχετικών αποφάσεων ημών κατά τας εορτάς Χριστουγέννων του αμέσως προηγουμένου της μονιμοποιήσεώς των έτους.

Τέλος, οι τέως πρόσκαιροι ή επί συμβάσει τεχνικοί των Υπηρεσιών δημοσίων έργων, οι διορισθέντες δυνάμει των διατάξεων του ν.δ. 4193/1961, περί ών ή ύπ' άριθ. 275807/Ronco 166 της 27.11.1963 εγκύκλιός μας, δεν θα λάβουν επίδομα επί ταις εορταίς, δοθέντος ότι ούτοι και ως συμβατικοί δεν ελάμβανον επίδομα εορτών, διότι τούτο είχεν ενσωματωθή εις τον συμβατικόν μισθόν των, όν διετήρησαν και μετά την μονιμοποίησίν των.

Οι κατά τας διατάξεις του ν.δ. 4193/1961 διορισθέντες τυχόν μετά την 16.4.1967 θα τύχουσι του υπό της παρούσης προβλεπομένου επιδόματος, ως τούτο ορίζεται ανωτέρω εις άκεραιον και ουχί τμήματος αυτού, εφ' όσον ούτοι εμισθοδοτήθησαν δι' ολόκληρον το χρονικόν διάστημα από 16.4.1967 μέχρι 15.12.1967.

Άρθρον 4

1) Εις τους δημοσίους υπαλλήλους και στρατιωτικούς, οίτινες δι' οιονδήποτε λόγον δεν εμισθοδοτήθησαν ολόκληρον το χρονικόν διάστημα από 16 Απριλίου μέχρι και 15 Δεκεμβρίου 1967 (στράτευσις, απουσία άνευ αδείας κλπ.), εις τους διορισθέντας μετά την 16ην Απριλίου 1967, εις τους οποιοδήποτε απομακρυνθέντας της υπηρεσίας μετά την χρονολογίαν ταύτην, ως και εις τους δικαιούχους αποδοχών τριμήνου, ών αι αποδοχαί τριμήνου έληξαν μετά την χρονολογίαν ταύτην, το επίδομα της παρούσης καταβάλλεται μετ' εκπτωσιν του ενός όγδόου (1/8) του ημερησίου αυτού μισθού και επιδόματος ευδοκίμου παραμονής εν τω αυτώ βαθμώ και των επιδομάτων λόγω συνολικής ευδοκίμου υπηρεσίας διά τους μέχρι και του βαθμού του ανθυπασπιστού στρατιωτικούς και αντιστοίχων των Σωμάτων Ασφαλείας ή προσαυξήσεως τριετιών δι' εκάστην ημέραν, καθ' ην ούτοι κατά το ως άνω χρονικόν διάστημα δεν εμισθοδοτήθησαν.

2) Εις τους υπηρετούντας εν τη αλλοδαπή λιμενικούς αξιωματικούς (προξενικούς λιμενάρχας) και επανερχομένους εν Ελλάδι εντός του χρονικού διαστήματος από 16ης Απριλίου 1967 μέχρι 15 Δεκεμβρίου 1967, εις πάντας τους πολιτικούς δημοσίους υπαλλήλους και στρατιωτικούς, τους υπηρετήσαντας κατά το αυτό χρονικόν διάστημα εις το εξωτερικόν (N.A.T.O.), Διεθνείς Οργανισμούς, επί ειδική αποστολή, ως και εις τους μετεκπαιδευομένους εις την αλλοδαπήν πολιτικούς υπαλλήλους και στρατιωτικούς) θα καταβληθή το επίδομα της παρούσης μετ' εκπτωσιν του ενός όγδόου (1/8) του ημερησίου βασικού μισθού και επιδόματος ευδοκίμου παραμονής εν τω αυτώ βαθμώ και των επιδομάτων λόγω συνολικής ευδοκίμου υπηρεσίας διά τους μέχρι του βαθμού ανθυπασπιστού στρατιωτικούς και αντιστοίχων των Σωμάτων Ασφαλείας ή προσαυξήσεως τριετιών αποδοχών εσωτερικού δι' εκάστην ημέραν, καθ' ην ούτοι εντός του ανωτέρω χρονικού διαστήματος, ως υπηρετούντες εν τη αλλοδαπή, εμισθοδοτήθησαν με αποδοχάς εσωτερικού και ημερησίαν αποζημίωσιν εξωτερικού ή μόνον με αποζημίωσιν αλλοδαπής.

Εις τους εκ των μετεκπαιδευομένων συμπληρώσαντας εις την αλλοδαπήν κατά το από 16.4.1967 μέχρι 15.12.1967 χρονικόν διάστημα συνεχή εκπαίδευσιν ελάσσονα του εξαμήνου το επίδομα της παρούσης θα καταβληθή εις άκεραιον.

3) Διά τους προαχθέντας υπαλλήλους και τυχόντας επιδόματος λόγω ευδοκίμου παραμονής είτε εν τω αυτώ βαθμώ, είτε συνολικώς εν τη υπηρεσία ή προσαυξήσεως τριετιών μετά την 16.4.1967, το επίδομα της παρούσης υπολογίζεται επί των αποδοχών της 15 Δεκεμβρίου 1967.

4) Εις τους υπαλλήλους και στρατιωτικούς, τους μισθοδοτουμένους κατά την 15.12.1967 μειωμένας αποδοχάς λόγω στρατεύσεως, αργίας, διαθεσιμότητος ή άλλης τινός αιτίας, ως και τους υποβιβασθέντας, το επί ταις εορταίς επίδομα ορίζεται εις το 1/8 των καταβληθεισών αυτοίς εν τω λόγω αποδοχών (μισθού και επιδομάτων ευδοκίμου) εντός του χρονικού διαστήματος από 16.4.1967 μέχρι 15.12.1967).

5) Οι εκ των δημοσίων υπαλλήλων εφεδροι αξιωματικοί, οι προτιμήσαντες τον μισθόν του αξιωματικού, θα τύχωσι παρά της μισθοδοτούσης τούτους στρατιωτικής διαχειρίσεως ολοκλήρου του επιδόματος, έστω και αν ήρξαντο μισθοδοτούμενοι ως αξιωματικοί μετά την 16ην Απριλίου 1967. Το αυτό ισχύει και διά τους ως εφε-

...ους ἐπαξιωματικοὺς στρατευθέντας δημοσίους ...αλλήλους, τοὺς μισθοδοτουμένους μὲ μισθὸν μο... ἐπαξιωματικοῦ.

6) Οἱ ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ ἀπολυθέν...ες ἔφεδροι ἀξιωματικοί, οἵτινες πρὸ τῆς στρα...ύσεως κατεῖχον δημοσιοϋπαλληλικὴν θέσιν, θὰ ...χουσιν ὁλοκλήρου τοῦ ἐπιδόματος παρὰ τῇ πο...ικῇ των θέσει, ἔστω καὶ ἂν ἠξαντα μισθο...οτοῦνται παρ' αὐτῆς μετὰ τὴν 16.4.1967.

"Αρθρον 5

Ὑπάλληλοι ἢ στρατιωτικοί, λαμβάνοντες καὶ ὑπαξίαν ἐκ τοῦ Δημοσίου ἢ ἑτέρου Ταμείου ἢ κατέχοντες οἱανδήποτε ἔμμισθον θέσιν παρὰ τῷ ...μοσίῳ ἢ Νομικῷ Προσώπῳ Δημοσίου ἢ Ἰδιω...κοῦ Δικαίου, δικαιοῦνται κατ' ἐπιλογὴν των ἐπὶ ...αῖς ἑορταῖς ἐπιδόματος ἐκ μιᾶς μόνον πηγῆς.

"Αρθρον 6

1) Τὸ ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τῶν Χριστουγέννων ...ίδομα ὑπόκειται:

α) Εἰς τὴν φορολογίαν τοῦ εἰσοδήματος, β) ...ἰς τὴν ὑπὲρ τοῦ Ο.Γ.Α. εἰσφοράν καὶ γ) εἰς τὴν συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 4 τῆς ὑπ' ἀριθ. 127/1961 Π.Τ.Σ. ὑπὲρ τοῦ Ταμείου Προνοίας Δημο...ίων Ὑπαλλήλων κράτησιν, τὴν προβλεπομένην ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ ν.δ. 2195/1952, ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη, καὶ ἀπαλλάσσεται πάσης ἑτέρας ὑπὲρ Δημοσίου ἢ τρίτων κρατήσεως καὶ τέλους χαρτοσήμου. Τὸ ἐπίδομα τοῦτο δὲν ὑπόκειται εἰς τὴν κράτησιν τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 665/1965 β.δ. «περὶ τῆς νοσοκομειακῆς κλπ. περιθάλψεως».

Κατ' ἐξαίρεσιν τὸ ἐπίδομα, τὸ ἀνῆκον εἰς τοὺς ἐκτάκτους καὶ ἐπὶ συμβάσει, ὑπόκειται εἰς τὰς ὑπὲρ τοῦ Ι.Κ.Α. εἰσφορὰς ἢ τὰς εἰσφορὰς ὑπὲρ ἑτέρου ἀντιστοίχου πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. Ταμείου κυρίας ἢ ἐπικουρικῆς ἀσφαλίσεως.

2) Τὸ ἐπίδομα τοῦ προσωπικοῦ τῶν σιδηροδρομικῶν δικτύων τοῦ Κράτους ὑπόκειται εἰς ἁπάσας τὰς ὑπὲρ τῶν Ἀσφαλιστικῶν Ταμείων τοῦ προσωπικοῦ των κρατήσεις καὶ εἰσφοράς.

"Αρθρον 7

Τὸ ἐπίδομα τῆς παρούσης θὰ καταβληθῇ εἰς ἀκέραιον ὁμοῦ μετὰ τῶν ἀποδοχῶν τοῦ 6ου 15θημέρου τοῦ μηνὸς Δεκεμβρίου 1967, ἤτοι τὴν 16ην τοῦ μηνὸς τούτου.

Τὸ ἐπίδομα θὰ ἐνταλθῇ, καθ' ὃν καὶ αἱ ἀποδοχαὶ τρόπον καὶ θὰ καταλογισθῇ εἰς βάρος τῶν πιστώσεων, τῶν ἐγγεγραμμένων εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ οἰκον. ἔτους 1967 διὰ τὰς ἀποδοχὰς τῶν ὑπαλλήλων.

Λαθέντος ὅτι τὰ ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς δῶρα συντίθενται ἐκ τοῦ βασικοῦ μισθοῦ, τῆς προσαυξήσεως λόγῳ εὐδοκίμου παραμονῆς ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ, τοῦ ἐπιδόματος εὐδοκίμου παραμονῆς, εἴτε ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ, εἴτε συνολικῶς ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ τῶν στρατιωτικῶν, καὶ τῶν ἀναπηρικῶν ἐπιδομάτων τῶν στρατιωτικῶν τῶν πολεμικῶν καταστάσεων, εἰς τὰς σχετικὰς καταστάσεις πληρωμῆς θὰ γίνῃ ἀνάλυσις τοῦ ποσοῦ τοῦ δώρου καὶ τὰ ποσὰ τοῦ τε βασικοῦ μισθοῦ καὶ τῶν ἐπιδομάτων τῶν ὑπολογιζομένων διὰ τὸ δῶρον τῶν Χριστουγέννων θὰ βαρύνωσι τὰς ἐγγεγραμμένας πιστώσεις εἰς τὸν προϋπολογισμὸν διὰ τὸν βασικὸν μισθὸν καὶ τὰς προσαυξήσεις καὶ ἐπιδόματα ταῦτα καὶ ὑπὸ τοὺς οἰκείους δι' ἕκαστον τούτων κωδικοὺς ἀριθμούς.

Ἐπίσης τὰ ποσὰ τῶν εἰσφορῶν ὑπὲρ Ι.Κ.Α. ἢ ἄλλων Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν θὰ βαρύνωσι τὰς ἐγγεγραμμένας εἰς τὸν προϋπολογισμὸν πιστώσεις διὰ τὰς εἰσφορὰς ταύτας καὶ ὑπὸ τοὺς οἰκείους δι' ἑκάστην τῶν εἰσφορῶν τούτων κωδικοὺς ἀριθμούς.

Ἡ πληρωμὴ τῶν ἀποδοχῶν τοῦ α' 15θημέρου Ἰανουαρίου 1968 θέλει ἐνεργηθῇ τὴν 30ὴν Δεκεμβρίου 1967, θὰ βαρύνῃ τὸν Λογαριασμὸν «Τράπεζα Ἑλλάδος - Συγκέντρωσις Εἰσπράξεων καὶ Πληρωμῶν» ὑπὸ ἡμερομηνίαν 2 Ἰανουαρίου 1968 κατὰ τὰ κεκανονισμένα (ἀποκλειομένης πάντως τῆς ἀνταλλαγῆς προσωρινῶν ἀποδείξεων), κατόπιν εἰδικῆς μετὰ τῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος συννοήσεως.

"Αρθρον 8

Εἰς τοὺς ἐφέδρους ὁπλίτας, ἐξαιρέσει τῶν μισθοδοτουμένων μὲ μισθὸν μονίμου, δι' οὓς ἔχουσιν ἐφαρμογὴν αἱ διατάξεις τῶν προηγουμένων ἄρθρων, τοὺς στρατευσίμους ὁπλίτας, τοὺς μαθητευομένους ὁπλίτας τοῦ Β.Ν., τοὺς ναυτόπαιδας καὶ τοὺς δοκίμους χωροφύλακας καὶ ἀστυφύλακας, τοὺς ὑπηρετοῦντας τὴν 22 Δεκεμβρίου 1967, θὰ καταβληθῇ τὴν ἡμερομηνίαν ταύτην, ὡς ἐπίδομα ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς, ὁ μισθὸς ἑνὸς μηνός.

Εἰς τοὺς ἄνδρας τῶν Τ.Ε.Α., τοὺς χρησιμοποιουμένους διὰ τὴν φρούρησιν ἀποθηκῶν, εἰς οὓς καταβάλλεται δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ Φ. 33577/2/702640 τοῦ 1955 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Ἀμύνης καὶ ἡμῶν, ὡς αὕτη ἐτροποποιήθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 91464/1525/12.9.1966 ὁμοίας, ἀποζημίωσις ἐκ δραχμῶν 50, δι' ἑκάστην ἡμέραν ὑπηρεσίας, θὰ καταβληθῇ τὴν 16 Δεκεμβρίου ἐ. ἔ. ἐπίδομα ἴσον πρὸς τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 50 δι' ἕκαστον δεκαήμερον ὑπηρεσίας προυφῆς, πραγματοποιηθείσης ἐντὸς τοῦ χρονικοῦ διαστήματος ἀπὸ τῆς 16 Ἀπριλίου 1967 μέχρι καὶ τῆς 15 Δεκεμβρίου 1967.

Τὰ ἄρθρα 4 καὶ 5 τῆς παρούσης δὲν ἔχουσιν ἐφαρμογὴν διὰ τοὺς ἐν τῷ παρόντι ἄρθρῳ ἀναφερομένους.

"Αρθρον 10

Εἰς τὰς οἰκογενείας, τὰς λαμβανούσας ἐπίδομα στρατεύσεως κατὰ τὴν 15 Δεκεμβρίου 1967, θὰ καταβληθῇ τὴν 16 Δεκεμβρίου 1967, ὡς δῶρον ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς ποσὸν ἴσον πρὸς τὸ καταβαλλό-

μενον αὐταῖς ἐπίδομα ἑνὸς μηνός. Ἦτοι δικαιοῦνται τοῦ ἐπιδόματος τούτου αἱ οἰκογένειαι τῶν ὑπηρετούντων, ὡς καὶ αἱ οἰκογένειαι τῶν ἀπὸ 16 Νοεμβρίου ἐ. ἔ. ἀπολυθέντων, αἵτινες, ὡς ἐπιδοτούμεναι ἐπὶ ἕνα μῆνα ἀπὸ τῆς ἀπολύσεως τοῦ προστάτου των, δικαιοῦνται ἐπιδόματος στρατεύσεως μέχρι καὶ τῆς 15 Δεκεμβρίου 1967.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 4 Δεκεμβρίου 1967

—

298688/2257/1967 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Οἰκονομικῶν

Περὶ τοῦ ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τῶν Χριστουγέννων 1967 ἐπιδόματος (δώρου) τῶν ὑπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 737 τῆς 18 Δεκεμβρίου 1967)

Ι) Ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τῶν Χριστουγέννων 1967 παρέχομεν τὴν ἔγκρισίν μας διὰ τὴν καταβολὴν εἰς τὸ προσωπικὸν τοῦ Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, Αὐτοδιοικουμένων Ὀργανισμῶν καὶ Ὀργανισμῶν Τοπικῆς Αὐτοδιοικήσεως τοῦ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ἀ.ν. 1538/1950, τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν.δ. 2195/1952 καὶ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν.δ. 4548/1966 προβλεπομένου ἐπιδόματος (δώρου), κατὰ τὰ κατωτέρω:

ΙΙ) Τὸ ὑπὸ τῆς παρούσης προβλεπόμενον ἐπίδομα θὰ καταβληθῇ ὑπὸ τῶν οἰκείων Ὀργανισμῶν καὶ Ν.Π.Δ.Δ., ἐφ' ὅσον ὑπάρχει παρ' αὐτοῖς ἡ πρὸς τοῦτο οἰκονομικὴ ἐυχέρεια. Τὸ ἐπίδομα τοῦτο ὁρίζεται:

α) Διὰ τοὺς τακτικοὺς καὶ ἐπὶ συμβάσει ἢ θητείᾳ ὑπαλλήλους, ὡς καὶ τοὺς νομικοὺς συμβούλους, τοὺς λαμβάνοντας μισθὸν τῆς κλίμακος τῆς δημοσιοϋπαλληλικῆς ἱεραρχίας, ἴσον πρὸς τὸν μηνιαῖον βασικὸν αὐτῶν μισθόν, μετὰ τοῦ ἐπιδόματος εὐδοκίμου παραμονῆς ἐν τῇ αὐτῇ βαθμῷ, ὅπου τοιοῦτον ἐπίδομα καταβάλλεται, ἄνευ οὐδενὸς ἑτέρου ἐπιδόματος.

Ἐξαιρετικῶς μετὰ τοῦ ὡς ἄνω ἐπιδόματος (δώρου) θὰ παρασχεθῇ καὶ τὸ ἀναλογοῦν ἐπίδομα συνταξιοδοτικῆς εἰσφορᾶς, ὑπὸ τοὺς ὁρισμοὺς τῶν διατάξεων τῆς ὑπ' ἀριθ. 1051/1958 Πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, τῆς κυρωθείσης διὰ τοῦ ἄρθρου 36 τοῦ ν.δ. 4242/1962, συμφώνως πρὸς τὰς παρασχεθείσας ὁδηγίας διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 40851/Γ.Δ.Π. 12/19.3.1964 ἐγκυκλίου μας πρὸς ἅπαντα τὰ Ὑπουργεῖα.

Διὰ τοὺς εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν ἐν ἐκπαιδευτικῇ ἀδείᾳ τελοῦντας τὸ ὑπὸ τῆς παρούσης προβλεπόμενον ἐπίδομα (δῶρον) δὲν ὑπολογίζεται ἐπὶ τῶν διπλασίων ἀποδοχῶν.

β) Διὰ τοὺς ἐκτάκτους ἐπὶ σχέσει ἐργασίας δημοσίου δικαίου, ἴσον πρὸς τὸ σύνολον τῶν μηνιαίων αὐτῶν ἀποδοχῶν ἄνευ τῶν ἐπιδομάτων ἀκριβείας βίου καὶ κοινωνικοῦ.

γ) Διὰ τοὺς ἡμερομισθίους ἐπὶ σχέσει ἐργασίας δημοσίου δικαίου, ἴσον πρὸς τὰ ἡμερομίσθια εἴκοσι πέντε (25) ἡμερῶν, ἄνευ τοῦ ἐπιδόματος ἀκριβείας βίου.

δ) Διὰ τοὺς διορισθέντας δυνάμει τοῦ ν.δ. 4193/1961 εἰς τακτικὰς θέσεις τέως ἐκτάκτους ὑπαλλήλους Ν.Π.Δ.Δ., ἐφ' ὅσον οὗτοι ἐξακολουθοῦν μισθοδοτούμενοι δυνάμει τῆς παραγράφου 5 τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ αὐτοῦ ν.δ. μὲ τὰς ἀποδοχάς, ἃς ἐλάμβανον ὡς ἔκτακτοι, τὸ ὑπὸ τῆς παρούσης παρεχόμενον ἐπίδομα ὁρίζεται ἴσον πρὸς τὸ ποσὸν τοῦ ἐπιδόματος, ὅπερ κατεβλήθη αὐτοῖς ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τῶν Χριστουγέννων τοῦ ἀμέσως προηγουμένου τῆς μονιμοποιήσεως των ἔτους, εἴτε τοῦτο κατεβλήθη βάσει τῆς σχετικῆς κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Ἐργασίας καὶ Οἰκονομικῶν, εἴτε βάσει μονομεροῦς ἀποφάσεως ἡμῶν.

ΙΙΙ) Τοῦ κατὰ τὴν παράγραφον ΙΙ τῆς παρούσης ἐπιδόματος θὰ τύχωσι καὶ οἱ δικαιοῦχοι τῶν ἀποδοχῶν τριμήνου, ὃν αἱ ἀποδοχαὶ τριμήνου ἔληξαν μετὰ τὴν 16ην Ἀπριλίου 1967.

ΙΤ) Τὸ ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου προσωπικὸν θὰ τύχῃ τοῦ ἐπιδόματος τούτου κατὰ τὰ διὰ τῆς κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Ἐργασίας καὶ Οἰκονομικῶν ὁριζόμενα.

Βάσει τῆς αὐτῆς κοινῆς ἀποφάσεως θὰ τύχωσι τοῦ δώρου καὶ οἱ ἐπὶ ποσοστοῖς ἀμειβόμενοι εἰς βάρος Ν.Π.Δ.Δ., ὡς καὶ οἱ νομικοὶ σύμβουλοι τούτων, οἱ μὴ λαμβάνοντες μισθὸν τῆς κλίμακος τῆς δημοσιοϋπαλληλικῆς ἱεραρχίας.

Υ) α) Εἰς τοὺς μὴ μισθοδοτηθέντας δι' ὁλοκλήρου τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 16 Ἀπριλίου 1967 μέχρι καὶ τῆς 15ης Δεκεμβρίου 1967, λόγῳ στρατεύσεως, ἀπουσίας ἄνευ ἀδείας κλπ., εἰς τοὺς διορισθέντας μετὰ τὴν 16ην Ἀπριλίου 1967, εἰς τοὺς ὁπωσδήποτε ἀπομακρυνθέντας τῆς ὑπηρεσίας μετὰ τὴν χρονολογίαν ταύτην, ὡς καὶ εἰς δικαιούχους ἀποδοχῶν τριμήνου, ὧν αἱ ἀποδοχαὶ τριμήνου ἔληξαν μετὰ τὴν 16ην Ἀπριλίου 1967, καταβάλλεται τὸ ἐν παραγράφῳ ΙΙ τῆς παρούσης ἐπίδομα, μετ' ἔκπτωσιν τοῦ ἑνὸς ὀγδόου (1/8) τοῦ ἡμερησίου αὐτῶν μισθοῦ μετὰ τῶν προσαυξήσεων λόγῳ τριετιῶν καὶ τοῦ ἀναλογοῦντος ἐπιδόματος συνταξιοδοτικῆς εἰσφορᾶς, δι' ἑκάστην ἡμέραν, καθ' ἣν οὗτοι κατὰ τὸ ὡς ἄνω χρονικὸν διάστημα δὲν ἐμισθοδοτήθησαν.

Προκειμένου περὶ ἡμερομισθίων ἡ ἔκπτωσις ἐνεργεῖται μόνον διὰ τὰς ἐργασίμους ἡμέρας, καθ' ἃς οὗτοι δὲν ἐμισθοδοτήθησαν.

β) Διὰ τοὺς προαχθέντας ἢ τυχόντας ἐπιδόματος εὐδοκίμου παραμονῆς μετὰ τὴν 16ην Ἀπριλίου 1967 τὸ ἐπίδομα τῆς παρούσης ὑπολογί-

ζεται επί των αποδοχών της 15ης Δεκεμβρίου 1967.

γ) Εις τους μισθοδοτουμένους την 15ην Δεκεμβρίου 1967 με μειωμένας αποδοχάς, λόγω στρατεύσεως, αργίας, διαθεσιμότητος ή άλλης τινός αιτίας, ως και τους υποβιβασθέντας, το επίδομα της παραγράφου ΙΙ της παρούσης ορίζεται εις το εν όγδοον (1/8) των καταβληθεισών αυτοίς, εν συνόλω, αποδοχών (μισθού και επιδόματος ευδοκίμων παραμονής) εντός του χρονικού διαστήματος από 16 Απριλίου 1967 μέχρι 15.12.1967.

ΥΙ) Οι εκ των τάξεων του στρατού απολυθέντες εφεδροι αξιωματικοί - υπάλληλοι Ν.Π.Δ.Δ. θα τύχωσιν ολοκλήρου του επιδόματος παρά της πολιτικής των θέσεως, έστω και εάν ούτοι ήρξαντο μισθοδοτούμενοι παρ' αυτής μετά την 16ην Απριλίου 1967.

VII) Δεν δικαιούνται του διά της παρούσης παρεχομένου επιδόματος:

α) Οι εν τω εξωτερικώ υπηρετούντες οι μισθοδοτούμενοι με τας αποδοχάς άλλοδαπής και

β) Οι διορισθησόμενοι από της 16ης Δεκεμβρίου 1967.

VIII) Ο δικαιούμενοι επιδόματος επί ταις εορταίς των Χριστουγέννων 1967 και εξ έτερας πηγής θα τύχωσι τούτου κατ' επιλογήν των εκ μιάς μόνον πηγής. Εξαιρετικώς, προκειμένου περί υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ., οίτινες λαμβάνουν και σύνταξιν εκ του Δημοσίου Ταμείου, ούτοι θα τύχωσι του δώρου εορτών εκ του παρ' ω μισθοδοτούνται Νομικού Προσώπου, μη παρεχομένης εν τη συγκεκριμένη ταύτη περιπτώσει εις τον υπάλληλον της ευχερείας επιλογής της πηγής απολήψεως του δώρου εορτών.

Εν τη περιπτώσει, όμως καθ' ην το δώρον, όπερ καταβάλλεται υπό του Νομικού Προσώπου, είναι μικρότερον του παρεχομένου διά της συντάξεως υπό του Δημοσίου, ο υπάλληλος θα εισπράξη παρά του Δημοσίου μόνον την διαφοράν.

IX) Το επίδομα τούτο, απαλλασσόμενον εκ των τελών χαρτοσήμου, υπόκειται:

α) Εις την φορολογίαν του εισοδήματος.

β) Εις την υπέρ του Ο.Γ.Α. εισφοράν.

γ) Εις τας υπέρ του Ι.Κ.Α. εισφοράς και τας υπέρ του αντιστοίχου Ταμείου κυρίας ή επικουρικής ασφαλίσεως τοιαύτας και

δ) Εις τας τυχόν εξ ειδικών διατάξεων επιβαλλομένας υπέρ ωρισμένου Ταμείου ή Λογαριασμού εισφοράς.

Χ) Το υπό της παρούσης προβλεπόμενον επίδομα θα καταβληθή εις άπαξ όμου μετά των αποδοχών του Β' 15θημέρου του μηνός Δεκεμβρίου 1967, ήτοι την 16ην Δεκεμβρίου του μηνός τούτου.

Επί τούτοις παρέχομεν την έγκρισιν ημών διά την τυχόν απαιτουμένην τροποποίησιν προϋπολογισμών Ν.Π.Δ.Δ. οικονομικού έτους 1967 προς εγγραφήν εν αυτοίς της σχετικής πιστώσεως διά την πληρωμήν του ως άνω επιδόματος εορτών. Η πληρωμή των αποδοχών του Α' δεκαπενθημέρου Ιανουαρίου 1968 των υπαλλήλων Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου θέλει ενεργηθή την 30ην Δεκεμβρίου 1967, ή δε εκ ταύτης διαπάνη θα αχθή εις χρέωσιν των αντιστοίχων πιστώσεων των ιδίων προϋπολογισμών οικονομικού έτους 1968.

Εν Αθήναις τη 6 Δεκεμβρίου 1967

—

298689/2258/1967 Απόφ. Υπουργού Οικονομικών

Περί παροχής βοηθήματος εις τους συνταξιούχους Ν.Π.Δ.Δ. επί ταις εορταίς των Χριστουγέννων 1967.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 737 της 18 Δεκεμβρίου 1967)

Έχοντες υπ' όψιν τας διατάξεις του άρθρου 7 της υπ' αριθ. 180/28.11.1960 Πράξεως του Υπουργικού Συμβουλίου, κυρωθείσης διά του ν.δ. 4242/1962, αποφασίζομεν:

Επί ταις εορταίς των Χριστουγέννων 1967 παρέχομεν την έγκρισίν μας διά την χορήγησιν εις τους συνταξιούχους των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.), τους λαμβάνοντας σύνταξιν ή βοήθημα υπό τύπον συντάξεως, εξαιρέσει των συνταξιούχων Ν.Π.Δ.Δ., οίτινες λαμβάνουν το επίδομα τούτο βάσει ιδίων περί αυτών διατάξεων, επιδόματος ίσου προς το ποσόν μιάς μηνιαίας συντάξεως ή βοηθήματος μετά των πάσης φύσεως συνταξιοδοτικών επιδομάτων.

Του βοηθήματος τούτου δικαιούνται οι λαμβάνοντες σύνταξιν ή βοήθημα υπό τύπον συντάξεως, εφ' όσον έχει διαταχθή ή θα διαταχθή ή πληρωμή της συντάξεως μέχρι της 24ης Δεκεμβρίου 1967.

Διά τους συνταξιούχους ή βοηθηματούχους υπό τύπον συντάξεως, εν η συνταξιοδότησις έληξεν εντός του από 29 Απριλίου 1967 έως 24.12.1967 χρονικού διαστήματος, θα καταβληθή ως δώρον ποσόν ανάλογον προς τον χρόνον συνταξιοδοτήσεώς των κατά το χρονικόν τούτο διάστημα.

Του βοηθήματος τούτου θα δικαιωθώσιν οι συνταξιούχοι, περί ων η παρούσα, εκ μιάς και μόνον πηγής είτε λόγω μισθού, είτε λόγω συντάξεως κατά κυρίαν ασφάλισιν λαμβανομένης.

Συνταξιούχοι, λαμβάνοντες και σύνταξιν εκ του Δημοσίου Ταμείου ή έτέρου Ταμείου ή κατέχοντες οιανδήποτε έμμισθον θέσιν, δικαιούνται

τοῦ ἐν λόγῳ ἐπιδόματος κατ' ἐπιλογὴν των ἐκ μιᾶς μόνον πηγῆς.

Ἐν προκειμένῳ διευκρινίζεται, ὅτι συνταξιοῦχοι Ν.Π.Δ.Δ., τυγχάνοντες καὶ συνταξιοῦχοι τοῦ Δημοσίου, θὰ λάβωσι τὸ δῶρον παρὰ τοῦ παρ' ὃ συνταξιοδοτοῦνται Ν.Π., μὴ παρεχομένης ἐν τῇ συγκεκριμένῃ ταύτῃ περιπτώσει εἰς τὸν συνταξιοῦχον τῆς εὐχερείας ἐπιλογῆς τῆς πηγῆς ἀπολήψεως τοῦ δώρου.

Ἐν ἡ περιπτώσει τὸ δῶρον, ὅπερ καταβάλλεται ὑπὸ τοῦ Ν.Π., εἶναι μικρότερον τοῦ παρεχομένου ὑπὸ τοῦ Δημοσίου, τότε ὁ συνταξιοῦχος θὰ εἰσπράξῃ μόνον τὴν διαφορὰν παρὰ τοῦ Δημοσίου.

Εἰς περίπτωσιν λήψεως συντάξεως, βοηθήματος ἢ μερίσματος ἐξ Ἐπικουρικοῦ Ὀργανισμοῦ οὐχὶ κατὰ κυρίαν ἀσφάλισιν, ἀλλὰ ὡς ἐπικουρικῆς τοιαύτης, οἱ περὶ ὧν ἡ παροῦσα συνταξιοῦχοι θὰ δικαιωθοῦν ἐπιδόματος καὶ ἐκ τοῦ Ἐπικουρικοῦ των Ταμείου.

Τὸ διὰ τῆς παρούσης παρεχόμενον βοήθημα θ' ἀρχίσῃ καταβαλλόμενον ἀπὸ τῆς 18ης Δεκεμβρίου 1967.

Τὸ βοήθημα τοῦτο ἀπαλλάσσεται πάσης κρατήσεως ὑπὲρ τοῦ Δημοσίου καὶ τρίτων φόρου ἢ τέλους, ὑποκείμενον μόνον, κατὰ περίπτωσιν, εἰς τὸν φόρον εἰσοδήματος καὶ τὰ τέλη χαρτοσήμου.

Ἡ διὰ τὴν καταβολὴν τοῦ βοηθήματος τούτου ἀπαιτηθησομένη δαπάνη θὰ βαρύνῃ τὸ κεφάλαιον καὶ ἄρθρον τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τῶν Ν.Π.Δ.Δ., διὰ τὴν πληρωμὴν τῶν συντάξεων, πρὸς τοῦτο δὲ παρέχομεν διὰ τῆς παρούσης τὴν σχετικὴν ἔγκρισιν ἡμῶν.

Τέλος, τίθεται ὑπ' ὄψιν ἡ διάταξις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 7 τῆς ὑπ' ἀριθ. 180/1960 Πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, κυρωθείσης διὰ τοῦ ἄρθρου 36 τοῦ ν.δ. 1242/1962, καθ' ἣν ἐν οἰκονομικῇ ἀδυναμίᾳ τοῦ εἰς πληρωμὴν ὑποχρέου Νομικοῦ Προσώπου δύναται δι' ἡτιολογημένης ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ αὐτοῦ Συμβουλίου, ἐγκρινομένης ὑπὸ τοῦ ἐποπτεύοντος τοῦτο Ὑπουργοῦ, νὰ περιορίζεται τὸ ποσὸν τῶν ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς ἐπιδομάτων ἢ καὶ νὰ μὴ καταβάλλωνται ταῦτα.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 6 Δεκεμβρίου 1967

—

Δ'210692/1967 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Συγκοινωνιῶν

Περὶ προσωρινῆς αὐξήσεως κατὰ 3 δραχμὰς τοῦ δικαιώματος ἐκκινήσεως τῶν μετὰ μετρητοῦ ἢ ἄνευ ἐπιβατηγῶν αὐτοκινήτων Δ.Χ.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 727 τῆς 15 Δεκεμβρίου 1967)

Λαβόντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὴν ἰσχύουσαν περὶ ἐπιβατηγῶν αὐτοκινήτων Δ.Χ. νομοθεσίαν. 2) Τὴν ἀριθ. 136253/7232/2.12.1967 κοινὴν ἀπόφασιν τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας «περὶ χορηγήσεως δώρου Χριστουγέννων 1967 - Νέου Ἔτους 1968 εἰς τοὺς ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ἀπασχολουμένους μισθωτούς», ἀποφασίζομεν:

Καθορίζομεν, ὅπως πρὸς κάλυψιν τῆς ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τῶν Χριστουγέννων 1967 καὶ Νέου Ἔτους 1968 παρεχομένης ἐκτάκτου οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως (δώρου) εἰς τοὺς ὁδηγοὺς τῶν ἐπιβατηγῶν αὐτοκινήτων Δ.Χ. μετὰ ἢ ἄνευ μετρητοῦ αὐξηθῇ τὸ δικαίωμα ἐκκινήσεως (πτῶσις σημαίας) τῶν μετὰ μετρητοῦ αὐτοκινήτων ταξὶ ὁλοκλήρου τῆς χώρας κατὰ 3 δραχμὰς διὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 15.12.1967 μέχρι καὶ τῆς 10.1.1968.

Διὰ τὰ ἐπιβατηγὰ αὐτοκίνητα Δ.Χ. ἄνευ μετρητοῦ δι' ἑκάστην διαδρομὴν καθορίζομεν αὔξησιν κατὰ δύο (2) δραχμὰς καὶ διὰ τὸ αὐτὸ ὡς ἄνω χρονικὸν διάστημα.

Τὰ ἐκ τῶν ἀνωτέρω αὐξήσεων ποσὰ θὰ εἰσπράττωνται παρὰ τῶν ὁδηγῶν τῶν αὐτοκινήτων ἐξ ὁλοκλήρου.

Κατὰ τὰ λοιπὰ ἰσχύουσιν αἱ ὑπ' ἀριθ. Η.113571/1965 (Φ.Ε.Κ. 189), Η.113572/1965 (Φ.Ε.Κ. 160) ἀποφάσεις ἡμῶν περὶ καθορισμοῦ κομίστρων τῶν μετὰ καὶ ἄνευ μετρητοῦ ἐπιβατηγῶν αὐτοκινήτων Δ.Χ.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 6 Δεκεμβρίου 1967

—

123571/1967 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ ἀναστολῆς διατάξεων ἀπαγορευουσῶν τὴν νυκτερινὴν ἐργασίαν τῶν γυναικῶν.

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 4 τοῦ ἄρθρου 42 τοῦ νόμου 3239/1955. 2) Τὸ ἄρθρον 5 τοῦ ν. 3924/1959 «περὶ κυρώσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 89 διεθνοῦς συμβάσεως περὶ νυκτερινῆς ἐργασίας τῶν ἀπασχολουμένων ἐν τῇ βιομηχανίᾳ γυναικῶν». 3) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 5752/31.10.1967 αἴτησιν τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων. 4) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 8984/1967 γνώμην τῆς Γενικῆς Συνομοσπονδίας Ἐργατῶν Ἑλλάδος. 5) Τὴν ἀνάγκην ἐξασφαλίσεως ὁμαλῆς λειτουργίας τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων καὶ ἐργασιῶν ἐν γένει, συνεχοῦς ἢ μὴ λειτουργίας, ἐν περιπτώσει πραγματοποιήσεως τῶν ὑπὸ τῆς Δ.Ε.Η. ἐξαγγελθεισῶν διακοπῶν ρεύματος καὶ πρὸς ἀποφυγὴν δυσμενῶν ἐπιπτώσεων ἐπὶ τῆς ἐθνικῆς οἰκονομίας τῆς χώρας, λόγῳ ἀδυναμίας ἐφαρμογῆς τοῦ κεκανονισμένου ὡραρίου ἐργασίας τούτων, ἀποφασίζομεν:

Ἀναστέλλομεν τὴν ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τῶν ἀπαγορευουσῶν τὴν νυκτερινὴν ἐργασίαν τῶν γυναικῶν, ἐν περιπτώσει πραγματοποιήσεως

τῶν ὑπὸ τῆς Δ.Ε.Η. ἐξαγγελθεισῶν διακοπῶν ἠλεκτρικοῦ ρεύματος.

Οἰκοθεν νοεῖται, ὅτι τὸ ἐν λόγῳ προσωπικόν, ἀπασχολούμενον ἀπὸ τῆς 10ης μ.μ. μέχρι τῆς 6ης πρωϊνῆς ὥρας, δικαιοῦται τῆς ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 18310/1945 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας ὁριζομένης προσαυξήσεως ἐξ 25%.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 31 Ὀκτωβρίου 1967

—

126102/7095/1967 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ συμπληρώσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 123571/6932/1967 ἡμετέρας ἀποφάσεως «περὶ ἀναστολῆς διατάξεων ἀπαγορευουσῶν τὴν νυκτερινὴν ἐργασίαν τῶν γυναικῶν».

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 4 τοῦ ἄρθρου 42 τοῦ ν. 3239/1955, 2) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ν. 3924/1959 «περὶ κυρώσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 89 διεθνοῦς συμβάσεως περὶ νυκτερινῆς ἐργασίας τῶν ἀπασχολουμένων ἐν τῇ βιομηχανίᾳ γυναικῶν». 3) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 5732/31.10.1967 αἴτησιν τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων. 4) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 8984/1967 γνώμην τῆς Γενικῆς Συνομοσπονδίας Ἐργατῶν Ἑλλάδος. 5) Τὴν ἀνάγκην ἐξασφαλίσεως ὁμαλῆς λειτουργίας τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων καὶ ἐργασιῶν ἐν γένει, συνεχοῦς ἢ μὴ λειτουργίας, ἐν περιπτώσει πραγματοποιήσεως τῶν ὑπὸ τῆς Δ.Ε.Η. ἐξαγγελθέντων περιορισμῶν καταναλώσεως ἠλεκτρικοῦ ρεύματος, ἀποφασίζομεν:

Συμπληροῦντες τὴν ὑπ' ἀριθ. 123571/6932/31.10.1967 ἡμετέραν ἀπόφασιν «περὶ ἀναστολῆς διατάξεων, ἀπαγορευουσῶν τὴν νυκτερινὴν ἐργασίαν τῶν γυναικῶν», ὁρίζομεν, ὅτι αἱ διατάξεις ταύτης ἔχουσιν ἐφαρμογὴν καὶ εἰς περιπτώσεις πραγματοποιήσεως τῶν ὑπὸ τῆς Δ.Ε.Η. ἐξαγγελθέντων περιορισμῶν καταναλώσεως ἠλεκτρικοῦ ρεύματος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 8 Νοεμβρίου 1967

—

124414/6983/3.11.1967 Ἐγκύκλ. Ὑπουργείου Ἐργασίας

Περὶ προσαρμογῆς ὡραρίων ἐργασίας κατὰ τρόπον ὥστε νὰ μὴ συμπίπτῃ πρὸς τὰς διακοπὰς ἠλεκτρικοῦ ρεύματος.

Ἐν συνεχείᾳ τῆς ὑπ' ἀριθ. 123571/6932/30.10.1967 ἡμετέρας ἀποφάσεως «περὶ ἀναστολῆς διατάξεων ἀπαγορευουσῶν τὴν νυκτερινὴν ἐργασίαν τῶν γυναικῶν» καὶ πρὸς ἀποφυγὴν δυσμενῶν οἰκονομικῶν ἐπιπτώσεων ἐπὶ τῆς ἐθνικῆς οἰκονομίας τῆς χώρας, παρέχομεν τὴν ἡμετέραν ἔγκρισιν, ὅπως αἱ ὧραι ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων καὶ ἐργασιῶν ἐν γένει, συνεχοῦς ἢ μὴ λειτουργίας, προσαρμόζονται κατὰ τρόπον, ὥστε νὰ μὴ συμπίπτωσι αὐταὶ πρὸς τὰς τυχὸν ὑπὸ τῆς Δ.Ε.Η. πραγματοποιουμένας τοπικὰς διακοπὰς ἠλεκτρικοῦ ρεύματος.

Οἰκοθεν νοεῖται, ὅτι ἡ ἀνωτέρω παρέκκλισις συγχωρεῖται μόνον κατὰ τὴν περίοδον, καθ' ἣν ἐφαρμόζονται περιορισμοὶ εἰς τὴν κατανάλωσιν τοῦ ἠλεκτρικοῦ ρεύματος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 3 Νοεμβρίου 1967

—

128778/7272/1967 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ τοῦ τρόπου τῆς κατὰ Κυριακὴν ἐργασίας τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων καὶ ἐργασιῶν, καθ' ὃν χρόνον ὑφίστανται περιορισμοὶ εἰς τὴν κατανάλωσιν τοῦ ἠλεκτρικοῦ ρεύματος.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 729 τῆς 13 Δεκεμβρίου 1967)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: α) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 6 τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 748/1966 δ. δ) τος «περὶ κωδικοποιήσεως, καταργήσεως, τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν διατάξεων τῆς κειμένης νομοθεσίας περὶ ἑβδομαδιαίας καὶ Κυριακῆς ἀναπαύσεως καὶ ἡμερῶν ἀργίας». 6) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ ν.δ. 3755/1957 «περὶ αὐξήσεως ἀναδρομικῶς τῶν ἀποδοχῶν τῶν μισθωτῶν κλπ.». γ) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 53608/3224/7.6.1967 κοινὴν ἀπόφασιν Ἀντιπροέδρου τῆς Κυβερνήσεως καὶ Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας «περὶ διατηρήσεως καὶ συνθέσεως Συμβουλίων καὶ Ἐπιτροπῶν παρὰ τῇ Κεντρικῇ Ὑπηρεσίᾳ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, ὡς καὶ περὶ συγχωνεύσεως Λογαριασμῶν». δ) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 5822/3.11.1967 γνώμην τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων. ε) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 9117/9.11.1967 γνώμην τῆς Γ.Σ.Ε.Ε. στ) Τὴν ἀπὸ 11.11.1967 γνωμοδότησιν τοῦ Τμήματος Διακανονισμοῦ Ἐργασίας τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ἀποφασίζομεν:

Ἐπιτρέπομεν τὴν κατὰ Κυριακὴν ἐργασίαν τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων καὶ ἐργασιῶν, ἐν γένει, αἵτινες δὲν περιλαμβάνονται εἰς τὰς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 748/1966 δ. δ) τος ὁριζομένας ἐξαιρέσεις καὶ καθ' ὃ χρονικὸν διάστημα ὑφίστανται περιορισμοὶ εἰς τὴν κατανάλωσιν ἠλεκτρικοῦ ρεύματος παρὰ τῆς Δ.Ε.Η., ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν, ὅτι αἱ ἐν λόγῳ ἐπιχειρήσεις θέλουν ἀργήσει κατ' ἄλλην ἐργάσιμον ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος, καθ' ἣν οἱ μισθωτοὶ θὰ τύχουν τῆς

ἑβδομαδιαίας ἀναπαύσεώς των.

Εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν ἐπιχείρησίς τις λειτουργεῖ εἰς δύο (2) φυλακάς (βάρδιες) δύναται νὰ ἀπασχολήσῃ τὴν μίαν ἐξ αὐτῶν κατὰ Κυριακήν, προϊοριζομένης τῆς ἀπασχολήσεώς της εἰς μίαν φυλακὴν κατ' ἄλλην ἐργάσιμον ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος.

Οἱκοθεν νοεῖται, ὅτι οἱ κατὰ Κυριακὴν ἀπασχολούμενοι μισθωτοὶ δικαιοῦνται τῆς ὑπὸ τῶν ὑπ' ἀριθ. 8900/1946 καὶ 25825/1951 ἀποφάσεων ὁριζομένης προσαυξήσεως ἐξ 75%.

Ἡ παροῦσα, ἧς ἡ ἰσχὺς ἄρχεται ἀπὸ τῆς καταπολήσεώς της, δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 5 Δεκεμβρίου 1967

—

122193 7259/1967 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Α.Σ.Ο. (Ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας 19233/1940).

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 729 τῆς 13 Δεκεμβρίου 1967)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 59 § 1 τοῦ ἀ.ν. τῆς 11 Νοεμβρίου 1935 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας», ὡς ταῦτο αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη διὰ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 694/1937 «περὶ αὐθεντικῆς ἑρμηνείας, συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως διατάξεών τινων τῆς ἀσφαλιστικῆς νομοθεσίας». 2) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 6 τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀ.ν. 87/1967 «περὶ συγχωνεύσεως εἰς τὸ Ι.Κ.Α. τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἀρτεργατῶν, Μυλεργατῶν καὶ Μακαρονοτεχνιτῶν, τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Α.Σ.Ο., τοῦ Ταμείου Συντάξεων Προσωπικοῦ Προνομιούχου Α.Ε. Γενικῶν Ἀποθηκῶν τῆς Ἑλλάδος καὶ τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἐργατῶν Κεραμοποιῶν, Πλινθοποιῶν καὶ Ἀγγειοπλαστῶν. 3) Πρότασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Προνοίας Προσωπικοῦ Α.Σ.Ο., ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 130/9.9.1967 ἀναφορᾶς του. 4) Σύμφωνον γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 8/12.10.1967 συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς ΙΕ' περιόδου, ἀποφασίζομεν:

Τὸ ἄρθρον 2 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Α.Σ.Ο. τροποποιεῖται ὡς ἑξῆς:

1) Τὸ Ταμεῖον Προνοίας Προσωπικοῦ Α.Σ.Ο. ἑδρεύει ἐν Πάτραις, ἔνθα ἡ ἕδρα τοῦ Α.Σ.Ο., καὶ ἀποτελεῖ Νομικὸν Πρόσωπον Δημοσίου Δικαίου.

2) Τὸ Ταμεῖον Προνοίας Προσωπικοῦ Α.Σ.Ο. ὑπάγεται ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν καὶ τὸν ἔλεγχον τοῦ Κράτους, ἀσκουμένων ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας συμφώνως πρὸς τοὺς ἐκάστοτε ἰσχύοντας νόμους.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 30 Νοεμβρίου 1967

—

58502/Η.59/1967 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ αὐξήσεως τῶν συντάξεων τοῦ Ταμείου Συντάξεων Ἠθοποιῶν, Συγγραφέων, Μουσικῶν καὶ Τεχνιτῶν Θεάτρου καὶ Κινηματογράφου.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 727 τῆς 13 Δεκεμβρίου 1967)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 7 τοῦ ἄρθρου 43 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου Συντάξεων Ἠθοποιῶν, Συγγραφέων, Μουσικῶν καὶ Τεχνιτῶν Θεάτρου καὶ Κινηματογράφου. 2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 18180/1083/1967 ἀπόφασιν ἡμῶν, δημοσιευθεῖσαν εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως (Φ.Ε.Κ. 137 τ. Β' τῆς 22.2.1967) «περὶ δημοσιεύσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως τῆς ἀπὸ 14.2.1967 ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας περὶ αὐξήσεως τῶν κατωτάτων ὁρίων ἡμερομισθίων ἐργατοτεχνιτῶν». 3) Γνώμην τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ ἀνωτέρω Ταμείου, ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 4512/1967 ἀναφορᾶς αὐτοῦ. 4) Τὴν οἰκονομικὴν κατάστασιν τοῦ ἀνωτέρω Ταμείου, ἀποφασίζομεν:

Ἐγκρίνομεν τὴν ἀπόφασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Συντάξεων Ἠθοποιῶν, Συγγραφέων, Μουσικῶν καὶ Τεχνιτῶν Θεάτρου καὶ Κινηματογράφου, τὴν ληφθεῖσαν κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 2375/30.5.1967 συνεδρίασιν αὐτοῦ, περὶ αὐξήσεως τῶν κάτωθι κατηγοριῶν συντάξεων, ὡς ἀκολούθως:

1) Αἱ χορηγούμεναι ἤδη καὶ ἀναπροσαρμοσθεῖσαι δυνάμει τῶν παραγράφων 10 καὶ 17 τοῦ ἄρθρου 49 συντάξεις, ὡς καὶ αἱ ἀπονεμηθεῖσαι ἢ ἀπονεμηθησόμεναι κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἰσχύοντος Καταστατικοῦ βάσει τοῦ κατωτάτου ὁρίου ἡμερομισθίου ἀνειδικεύτου ἐργάτου τοῦ ἰσχύσαντος πρὸ τῶν αὐξήσεων, τῶν ἐγκριθεισῶν διὰ τῆς δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 18180/1083/1967 ἀποφάσεων Ὑπουργοῦ Ἐργασίας δημοσιευθείσης ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἀναθορίζονται κατὰ ποσὸν ἀπὸ μὲν τῆς 1ης Ἰουνίου 1967 βάσει ἡμερομισθίου ἀνειδικεύτου ἐργάτου ἐκ δραχμῶν 85, ἀπὸ δὲ τῆς 1ης Ἰουλίου 1967 βάσει ἡμερομισθίου ἀνειδικεύτου ἐργάτου ἐκ δραχμῶν 90.

Ἐκ τῶν συντάξεων, περὶ ὧν τὸ προηγούμενον ἐδάφιον, αἱ ὑπολογισθεῖσαι βάσει τοῦ ὑπὸ τῆς εἰρημένης ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας καθορισθέντος διὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 1.2.1967 μέχρι 30.6.1967 ἡμερομισθίου

ανειδικεύτου εργάτου εκ δραχμών 85, αναπροσαρμοζόντα κατά ποσόν από 1ης Ιουλίου 1967 δύσει ημερομισθίου ανειδικεύτου εργάτου εκ δραχμών 90.

2) Αί χορηγούμεναι ήδη συντάξεις, αί απονεμηθείσαι βάσει των διατάξεων του προϊσχύσαντος καταστατικού ή της παραγράφου 3 του άρθρου 49 του ισχύοντος καταστατικού, εφ' όσον κατ' αμφοτέρας τας περιπτώσεις δεν αναπροσηρμόσθησαν κατ' εφαρμογήν των διατάξεων των παραγράφων 16 και 17 του άρθρου 49, προσαυξάνονται από μεν της 1ης Ιουνίου 1967 κατά ποσοστόν 10% του ποσού των, από δε της 1ης Ιουλίου 1967 κατά ποσοστόν 15% του ποσού των.

3) Αί υπό της προηγουμένης παραγράφου 2 προβλεπόμεναι αυξήσεις υπολογίζονται επί του ποσού της συντάξεως άνευ της διά της υπ' αριθ. 89529/Η.144/1965 κοινής αποφάσεως των Υπουργών Συντονισμού, Οικονομικών και Εργασίας εγκριθείσης αυξήσεως των συντάξεων κατά 20%, ήτις διατηρείται γενικώς μη συμψηφιζομένη προς την διά της παρούσης παρεχομένην αύξησιν ή την εκ του αναπροσαρμισμού προκύπτουσαν διαφοράν.

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 2 Δεκεμβρίου 1967

—

177758/6605/1967 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί τροποποιήσεως της παραγράφου IV της υπ' αριθ. 92707/5211/1967 αποφάσεως περί καθορισμού ωρών ανοίγματος και κλεισίματος των παντοπωλείων και λοιπών τινων καταστημάτων εμπορίας τροφίμων του πολεοδομικού συγκροτήματος Αθηνών.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 700 της 28 Νοεμβρίου 1967)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις του άρθρου 5 και 13 § 3 του από 8/13.4.1932 π.δ/τος «περί κωδικοποιήσεως των διατάξεων των νόμων περί χρονικών ορίων εργασίας εις τα καταστήματα κλπ.», ως συνεπληρώθη διά της παραγράφου 2 του άρθρου 6 του ν.δ. 3789/1957 «περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως ενίων διατάξεων της εργατικής νομοθεσίας». 2) Τας διατάξεις του άρθρου 1 του ν.δ. 4020/1959 «περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως ενίων διατάξεων εργατικών τινων νόμων». 3) Την υπ' αριθ. 69796/3895/1967 απόφασιν «περί καθορισμού ωρών λειτουργίας των παντοπωλείων, εβδομαπωλείων, οινοπαντοπωλείων, τυροπωλείων, καφενοπτείων κλπ. καταστημάτων εμπορίας τροφίμων και εργασίας του προσωπικού αυτών». 4) Την υπ' αριθ. 45/15.9.1967 κοινήν αίτησιν του Συνδέσμου Παντοπωλοϊπαλλήλων Πειραιώς «Η Ανάστασις» και του Εμπορικού Συλλόγου Εβδομαπωλών Πειραιώς. 5) Την υπ' αριθ. 15957/Φ65/25/1967 γνώμην της Αστυνομικής Διευθύνσεως Πειραιώς, αποφασίζομεν:

Τροποποιούντες την παράγραφον IV της υπ' αριθ. 92707/5211/24.8.1967 αποφάσεως «περί καθορισμού ωρών ανοίγματος και κλεισίματος των παντοπωλείων και λοιπών τινων καταστημάτων εμπορίας τροφίμων του πολεοδομικού συγκροτήματος Αθηνών», καθορίζομεν τας ώρας εργασίας των εντός Ζώνης κειμένων παντοπωλείων, εβδομαπωλείων, οινοπαντοπωλείων, τυροπωλείων, καφενοπτείων κλπ. Πειραιώς ως ακολούθως:

Διά τα εντός Ζώνης:

Από 1.10 - 30.4:

Καθ' εκάστην από 8 - 1.30' μ.μ. και 4.45' - 7.30' μ.μ., Τετάρτην από 8 - 1.30' μ.μ.

Σάββατον και παραμονάς εξαιρεσίμων εορτών από 8 π.μ. - 2 μ.μ. και 4.45' - 8.15' μ.μ.

Από 1.5 - 30.6 και 1.9 - 30.9:

Καθ' εκάστην από 7.45' - 1.30' μ.μ. και 5.30-8 μ.μ., Τετάρτην από 7.45' - 1.30' μ.μ.

Σάββατον και παραμονάς εξαιρεσίμων εορτών από 7.45' π.μ. - 2 μ.μ. και 5.30' - 8.30' μ.μ.

Από 1.7. - 31.8:

Εκάστην Τρίτην, Πέμπτην και Παρασκευήν από 7.30' - 1.30' μ.μ. και 5.30' - 8 μ.μ., Δευτέραν και Τετάρτην από 7.30' - 2 μ.μ., Σάββατον και παραμονάς εξαιρεσίμων εορτών από 7.30' - 1.30' μ.μ. και 5.30' - 9 μ.μ.

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 15 Νοεμβρίου 1967

—

124413/7027/1967 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί καθορισμού ωρών ανοίγματος και κλεισίματος των κρεοπωλείων, αμιγών πτηνοπωλείων και εν γένει καταστημάτων ή πρατηρίων πωλήσεως κρέατος, ως και των εντός μικτών καταστημάτων αυτοτελώς λειτουργούντων τοιούτων τμημάτων του πολεοδομικού συγκροτήματος Αθηνών.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 728 της 13 Δεκεμβρίου 1967)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις του π.δ. της 7/13 Μαρτίου 1934 «περί κανονισμού των ωρών εργασίας κρεοπωλείων Αθηνών κλπ.», 2) την υπ' αριθ.104772/5981/1967 ημετέραν απόφασιν «περί καθορισμού ωρών εβδομαδιαίας εργασίας των κρεοπωλείων, πτηνοπωλείων και εν

γένει καταστημάτων ἢ πρατηρίων πωλήσεως κρέατος καὶ τοῦ προσωπικοῦ αὐτῶν ἀπάσης τῆς χώρας», 3) τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 4020/1959 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐνίων διατάξεων ἐργατικῶν τινων νόμων», 4) τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 13 τοῦ π.δ. τῆς 8/13.4.1932 «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν διατάξεων τῶν νόμων περὶ χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας εἰς τὰ καταστήματα κλπ.», ὡς συνεπληρώθη διὰ τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ν.δ. 3789/1957, 5) τὴν ὑπ' ἀριθ. 69796/3895/1967 ἡμετέραν ἀπόφασιν «περὶ καθορισμοῦ ὡρῶν λειτουργίας παντοπωλείων, ἐδεσδιοπωλείων, οἰνοπαντοπωλείων, τυροπωλείων, καφεκοπτείων καὶ λοιπῶν τινων καταστημάτων ἐμπορίας τροφίμων καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ αὐτῶν», 6) τὴν ὑπ' ἀριθ. 9035/1967 γνώμην τῆς Γενικῆς Συνομοσπονδίας Ἐργατῶν Ἑλλάδος, 7) τὴν ὑπ' ἀριθ. 117/1967 γνώμην τῆς Ἑνώσεως Κρεοπωλῶν Κεντρικῆς Ἀγορᾶς Ἀθηνῶν, 8) τὴν τὴν ὑπ' ἀριθ. 117/1967 γνώμην τῆς Ἑνώσεως Καταστηματαρχῶν Συνοικιακῶν Κρεοπωλῶν Ἀθηνῶν «Οἱ Ταξιάρχαι», 9) τὴν ὑπ' ἀριθ. 662/1967 γνώμην τῆς Πανελληνίου Ὁμοσπονδίας Ἐργατοϋπαλλήλων Κρέατος «Ἡ Ἕνωσις», 10) τὴν γνώμην τοῦ Συνδέσμου Καταστηματαρχῶν Κρεοπωλῶν τῆς Κεντρικῆς Ἀγορᾶς Πειραιῶς «Ἡ Ἕνωσις», 12) τὴν ὑπ' ἀριθ. 87/1967 γνώμην τοῦ Συνδέσμου Καταστηματαρχῶν Συνοικιακῶν Κρεοπωλῶν Πειραιῶς «Ὁ Ἅγιος Γεώργιος», 12) τὴν γνώμην τοῦ Συνδέσμου Καταστηματαρχῶν Πτηνοπωλῶν Πειραιῶς «Ἡ Ἀνάληψις», 13) τὴν ὑπ' ἀριθ. 199/1967 γνώμην τοῦ Συνδέσμου Ὑπαλλήλων Κρεοπωλείων Πειραιῶς «Ὁ Ἅγιος Δημήτριος», 14) τὴν ὑπ' ἀριθ. 18674 Φ65/2.1.1967 γνώμην τῆς Ἀστυνομικῆς Διευθύνσεως Πειραιῶς, 15) τὴν ὑπ' ἀριθ. 21631/42/48/1967 γνώμην τοῦ Ἀρχηγείου Ἀστυνομίας Πόλεων, ἀποφασίζομεν:

Καθορίζομεν τὰς ὥρας ἀνοίγματος, μεσημβρινῆς διακοπῆς καὶ κλεισίματος τῶν καταστημάτων χονδρικῆς καὶ λιανικῆς πωλήσεως νωποῦ ἢ κατεψυγμένου κρέατος ἀμνῶν πτηνοπωλείων, ὡς καὶ τῶν ἐντὸς μικτῶν καταστημάτων αὐτοτελῶς λειτουργούντων τοιούτων τμημάτων τοῦ πολεοδομικοῦ συγκροτήματος Ἀθηνῶν, ὡς ἀκολούθως:

Ι) Τῆς περιοχῆς τοῦ Δήμου Ἀθηναίων, Δήμων καὶ Κοινοτήτων Περιστερίου, Αἰγάλεω, Καλλιθέας, Ν. Ἰωνίας, Βύρωνος, Ν. Σμύρνης, Ν. Λιοσίων, Ἡλιουπόλεως, Ζωγράφου, Χαϊδαρίου, Λάρνης, Κωπαϊδος, Ἁγ. Δημητρίου, Ἁγ. Ἀναργύρων, Νέας Φιλαδελφείας, Ταύρου, Γαλατσίου, Ἁγίας Βαρβάρας, Τριτσοῦ, Πετρουπόλεως, Μεταμορφώσεως, Ν. Χαλκηδόνος, Ἀγιοπαρασκεύης, Κηφισσίας, Ἀμαρουσίου, Χαλανδρίου, Ἁγίας Παρασκευῆς, Φιλοθέης, Παλαιοῦ καὶ Νέου Ψυχικοῦ, Παραδείσου, Χολαργοῦ, Μαγκουφάνας, Παλαιᾶς καὶ Νέας Πεντέλης, Βριλησσίων, Μελισσίων, Ν. Ἐρυθραίας, Δροσιᾶς, Πολυδρόσου, Σταυροῦ κλπ., Π. Φαλήρου, Καλαμακίου, Γλυφάδας, Βούλας κλπ., ὡς ἀκολούθως:

ΙΙ) Χονδρικῆς πωλήσεως: Καθ' ὅλον τὸ ἔτος.

Ἑκάστην Δευτέραν, Τρίτην, Τετάρτην, Πέμπτην καὶ Παρασκευὴν ἀπὸ 5 π.μ. - 12 μεσημβρινῆς.

Ἅπασαι αἱ προπαρασκευαστικαὶ ἐργασίαι διὰ τὴν χονδρικὴν πώλησιν δέον νὰ ἐνεργῶνται πρὸ τῆς 5 π.μ. ὥρας ἐπὶ τῶν πρὸς τοῦτο δι' εἰδικῶν συλλογικῶν συμβάσεων προβλεπομένων ἐργατικῶν συνεργείων.

ΙΙΙ) Λιανικῆς πωλήσεως:

α) Χειμερινὴ περίοδος (1.10 - 31.3) Δευτέραν, Τρίτην, Τετάρτην καὶ Πέμπτην ἀπὸ 7.30 π.μ. - 2 μ.μ.

Παρασκευὴν ἀπὸ 7.30 π.μ. - 2 μ.μ. καὶ 5 μ.μ. - 8.30 μ.μ.

β) Θερινὴ περίοδος (1.4. - 30.9) Δευτέραν, Τρίτην, Τετάρτην καὶ Πέμπτην ἀπὸ 7.30 - π.μ. - 2 μ.μ., Παρασκευὴν ἀπὸ 7 π.μ. - 2.30 μ.μ. καὶ 6 μ.μ. - 8.30 μ.μ.

ΙΓ) Ἕκαστον Σάββατον καὶ τὰς παραμονὰς τῶν κάτωθι διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 75/1962 ν.δ. ὁριζομένων ἐξαιρέσιμων ἑορτῶν ὁλοκληρωτικῆς ἀργίας, 1) τὴν τοῦ Ἔτους, 2) τῶν Θεοφανείων (6.1), 3) Καθαρὰ Δευτέρα, 4) Εὐαγγελισμοῦ, 5) Δευτέρα τοῦ Πάσχα, 6) Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου, 7) Χριστουγέννων, 8) Δευτέρα ἡμέρα Χριστουγέννων, αἱ ὧραι ἐργασίας τῶν χονδρικῆς καὶ λιανικῆς πωλήσεως ὡς ἄνω καταστημάτων ὁρίζονται ὡς ἀκολούθως:

Ἀπὸ 1.10 - 31.3 ἀπὸ 7.30 π.μ. - 2.30 μ.μ. καὶ 4 μ.μ. - 9 μ.μ.

Ἀπὸ 1.4 - 30.9 ἀπὸ 7 π.μ. - 2.30 μ.μ. καὶ 5 μ.μ. - 9.30 μ.μ.

Γ) Εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν αἱ διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 75/1962 ν. δ/τος ὁριζόμεναι ἑορταὶ μερικῆς ἀργίας (κλειστὰ μ.μ.), 1) Τρίτη ἡμέρα Πάσχα, 2) τῆς Ἀναλήψεως, 3) τῆς Μεταμορφώσεως, 4) τῆς Ὑψώσεως τοῦ Σταυροῦ, συμπίπτουν μὲ παραμονὴν ὁλοκληρωτικῆς ἀργίας ἢ Σάββατον, δὲν θὰ ἔχωσιν ἐφαρμογήν.

ΥΙ) Εἰδικῶς διὰ τὰ καταστήματα λιανικῆς πωλήσεως ἐπιτρέπεται κεκλεισμένων τῶν θυρῶν ἡ ἀπασχόλησις ἑνὸς ἢ δύο ὑπαλλήλων ἐκ τοῦ προσωπικοῦ κατὰ μίαν (1) ὥραν ἐνωρίτερον τῶν κεκανονισμένων ὡρῶν προϊόντος ἀνοίγματος διὰ τὴν διενέργειαν τῶν προπαρασκευαστικῶν ἐργασιῶν διὰ τὴν προετοιμασίαν τοῦ πρὸς πώλησιν κρέατος, οἵτινες θὰ ἀποχωροῦν κατὰ μίαν (1) ὥραν ἐνωρίτερον τοῦ μεσημβρινοῦ κλεισίματος βάσει τεθεωρημένης ὀνομαστικῆς καταστάσεως ὡρῶν ἐργασίας ὑπὸ τῆς οἰκείας Ἐπιθεωρούσης Ἐργασίας.

ΥΙΙ) Ἐπὶ νυκτῶν καταστημάτων ἡ ἐπίλυσις πάσης ἀναφυομένης διαφορᾶς ἐπὶ τῆς ἐφαρμογῆς τῆς διατάξεως τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 5

τοῦ ν.δ. 3789/1957 καὶ ὁ καθορισμὸς τοῦ εἴδους τοῦ καταστήματος ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἐν αὐτῷ παρεχομένων εἰδῶν ἡ διαπίστωσις τῆς αὐτοτελοῦς ἢ μὴ λειτουργίας τμημάτων τοῦ καταστήματος εἰς διακεχριμένους ἀπ' ἀλλήλων χώρους, ὡς καὶ ὁ προσδιορισμὸς τοῦ ὡραρίου ἀνοίγματος καὶ κλεισίματος αὐτῶν ἀνάγεται εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ Τμήματος Κανονισμῶν τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κανονικῆς Πολιτικῆς.

Αἱ καταστάσεις ὡρῶν ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τῶν ὡς ἄνω καταστημάτων χονδρικῆς καὶ λιανικῆς πωλήσεως δέον νὰ φέρουσι τὰς φωτογραφίας τοῦ προσωπικοῦ αὐτῶν, ὡς καὶ τὸν ἀριθμὸν τοῦ ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ὑπ' ἀριθ. 575/1960 β. δ) τος προβλεπομένου βιβλιαρίου ὑγείας.

Εἰς περίπτωσιν συμπτώσεως τῶν κατὰ τὰς ὡς ἄνω ὁριζομένων ἡμερῶν μεταμεσημβρινῆς ἀργίας πρὸς ἡμέραν παραμονῆς ἐπισήμου ἢ τοπικῆς ἑορτῆς, μετατίθεται αὕτη εἰς τὴν ἑπομένην ἐργάσιμον ἡμέραν (ἄρθρον 1 ν.δ 4020/1959).

ΥΠΟ) Κατὰ τὴν περίοδον Χριστουγέννων καὶ Νέου Ἔτους.

Ἀπὸ 22.12 - 5.1.

22.12, 28.12. 29.12 καὶ 4.1 ἀπὸ 7 π.μ. 2 μ.μ. καὶ 5 - 7.45' μ.μ.

23.12 καὶ 30.12 ἀπὸ 7 π.μ. - 2 μ.μ. καὶ 5 - 8.30 μ.μ.

24.12, 31.12 καὶ 5.1 ἀπὸ 6.30' π.μ. - 9.30' μ.μ. συνεχῶς μὲ μίαν ὥραν μεσημβρινῆς διακοπῆς διὰ τὸ προσωπικὸν ἐκ περιτροπῆς.

ΙΧ) Κατὰ τὴν Μεγάλην Ἑβδομάδα:

Μεγ. Πέμπτην ἀπὸ 7 π.μ. - 2 μ.μ. καὶ 5 μ.μ. - 8 μ.μ.

Μεγ. Παρασκευὴν ἀπὸ 6 π.μ. - 9 π.μ. καὶ 12ης - 2 μ.μ. καὶ 5 μ.μ. - 8 μ.μ.

Μέγα Σάββατον ἀπὸ 6 π.μ. - 9.30 μ.μ. συνεχῶς μὲ μίαν ὥραν μεσημβρινῆς διακοπῆς διὰ τὸ προσωπικόν.

Χ) Τῆς περιοχῆς τῶν Δήμων καὶ Κοινοτήτων Πειραιῶς, Νικαίας, Κερατσινίου, Κορυδαλλοῦ, Μοσχάτου, Δραπετσώνας, Νέου Φαλήρου, Ἁγίου Ἰωάννου Ρέντη, Περάματος.

ΧΙ) Κεντρικῆς Ἀγορᾶς Πειραιῶς.

Χειμερινὴ περίοδος.

Διὰ τοὺς μῆνας Ὀκτώβριον, Νοέμβριον, Δεκέμβριον, Ἰανουάριον, Φεβρουάριον καὶ Μάρτιον.

Δευτέραν, Τρίτην, Τετάρτην ἀπὸ 7.30' π.μ. ἕως 1 μ.μ.

Πέμπτην, Παρασκευὴν ἀπὸ 7.30' π.μ. ἕως 1 μ.μ. καὶ 4.30' μ.μ. ἕως 7.30' μ.μ.

Ἕκαστον Σάββατον καὶ τὰς παραμονὰς τῶν ἐν παραγράφῳ IV ἐξαιρεσίμων ἑορτῶν ἀπὸ 7 π.μ. ἕως 9 μ.μ. μὲ δίωρον μεσημβρινὴν διακοπὴν τῆς ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ ἐκ περιτροπῆς.

Θερινὴ περίοδος.

Διὰ τοὺς μῆνας Ἀπρίλιον, Μάϊον καὶ Σεπτέμβριον.

Δευτέραν, Τρίτην, Τετάρτην ἀπὸ 7 π.μ. ἕως 1 μ.μ.

Πέμπτην, Παρασκευὴν ἀπὸ 7 π.μ. ἕως 1 μ.μ. καὶ 5.30' μ.μ. ἕως 7.30' μ.μ .

Διὰ τοὺς μῆνας Ἰούνιον, Ἰούλιον καὶ Αὔγουστον.

Δευτέραν, Τρίτην, Τετάρτην ἀπὸ 7 π.μ. ἕως 1 μ.μ.

Πέμπτην καὶ Παρασκευὴν ἀπὸ 7 π.μ. ἕως 1 μ.μ. καὶ 6 - 8 μ.μ.

Ἕκαστον Σάββατον καὶ τὰς παραμονὰς τῶν ἐν παραγράφῳ IV ἐξαιρεσίμων ἑορτῶν ἀπὸ 7 π.μ. ἕως 9 συνεχῶς μὲ δίωρον μεσημβρινὴν διακοπὴν τῆς ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ ἐκ περιτροπῆς.

ΧΙΙ) Συνοικιακῶν Πειραιῶς καὶ τῶν πέριξ αὐτοῦ Δήμων, Κοινοτήτων Συνοικισμῶν καὶ Προαστίων.

Χειμερινὴ περίοδος ἀπὸ 1.10 - 30.4.

Δευτέραν, Τετάρτην ἀπὸ 7.30' π.μ. ἕως 1 μ.μ.

Τρίτην, Πέμπτην, Παρασκευὴν ἀπὸ 7.30' π.μ. ἕως 1 μ.μ. καὶ 4.30' μ.μ. ἕως 7.30' μ.μ.

Ἕκαστον Σάββατον καὶ τὰς παραμονὰς τῶν κάτωθι ἐξαιρεσίμων ἑορτῶν ὁλοκληρωτικῆς ἀργίας:

1) 1η τοῦ Ἔτους, 2) Θεοφανείων (6.1), 3) Εὐαγγελισμοῦ, 4) Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου 5) Χριστουγέννων καὶ 6) 28η Ὀκτωβρίου αἱ ὧραι ἐργασίας ὁρίζονται ὡς ἀκολούθως:

Ἀπὸ 7.30' π.μ. ἕως 2 μ.μ. καὶ 4.30' ἕως 9.30' μ.μ.

ΧΙΙΙ) Θερινὴ περίοδος (1.5 - 30.9).

Δευτέραν 7.30' π.μ. ἕως 1 μ.μ., Τετάρτην 7.30' π.μ. ἕως 2 μ.μ.

Τρίτην, Πέμπτην, Παρασκευὴν 7.30' π.μ. ἕως 1 μ.μ. καὶ 5.30' μ.μ. ἕως 8 μ.μ.

Ἕκαστον Σάββατον καὶ τὰς παραμονὰς τῶν ὡς ἄνω ἐν παραγράφῳ IV ἐξαιρεσίμων ἑορτῶν ἀπὸ 7 π.μ. ἕως 2 μ.μ. καὶ 5.30' μ.μ. ἕως 10.30' μ.μ.

Εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν αἱ διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 75/1962 β.δ. ὁριζόμεναι ἑορταὶ μερικῆς ἀργίας (κλειστὰ μ.μ.), ἦτοι:

α) Τῆς Ἀναλήψεως, β) τῆς Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος, γ) τῆς Ὑψώσεως τοῦ Σταυροῦ καὶ δ) τοῦ Ἁγίου Σπυρίδωνος συμπίπτουν μὲ παραμονὴν ὁλοκληρωτικῆς ἀργίας ἢ Σάββατον δὲν ἐφαρμόζεται ἡ μερικὴ ἀργία.

ΧΙV) Εἰδικῶς διὰ τὰ καταστήματα χονδρι-

κῆς ποιλήσεως κράτος ἐπιτρέπεται ἡ κατὰ δύο ὥρας ἐνωρίτερον τὴν προϊαν ἀπασχόλησις ἑνὸς ἢ δύο ἐκ τῶν ἑπαλλήλων αὐτῶν, διὰ τὴν παραλαβὴν καὶ προετοιμασίαν τοῦ κράτος, οἵτινες θὰ ἀποχωροῦν κατὰ δύο (2) ὥρας ἐνωρίτερον τῆς κεκανονισμένης ὥρας τοῦ μεσημβρινοῦ κλεισίματος, θεωρουμένης πρὸς τοῦτο ἀναμαστικῶς καταστάσεων ὡρῶν ἐργασίας παρὰ τῆς οἰκείας Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας.

Ἡ παροῦσα, ἧς ἡ ἰσχὺς ἄρχεται ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεώς της, δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 1 Δεκεμβρίου 1967

—

134264 7120 1967 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας

Περὶ ἐγκρίσεως μετὰ τροποποιήσεως ἐν μέρει τῆς ὑπ' ἀριθ. 40/1967 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν τῆς χημικῆς βιομηχανίας ἁπάσης τῆς χώρας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 724 τῆς 8 Δεκεμβρίου 1967)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957, 2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 40/1967 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν χημικῆς βιομηχανίας ἁπάσης τῆς χώρας», 3) Τὴν διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 132358/7019/1967 ἐγγράφου τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας διατυπωθεῖσαν διαφωνίαν ἐπ' αὐτῆς, 4) Σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 9 § 2 ἐδ. δ' τοῦ ν.δ. 3755/1967 Τμήματος Ἀμοιβῆς καὶ Ὅρων Ἐργασίας τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 27.11.1967, ἣν καὶ ἀποδεχόμεθα, καὶ 5) τὸ γεγονὸς ὅτι εἰς τὴν ὑπὸ τῆς ὡς εἴρηται διατητικῆς ἀποφάσεως (40/1967 Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν) γενομένην ρύθμισιν δὲν περιελήφθησαν οἱ ἐργάται τῶν φωτοευπαθῶν προϊόντων καὶ χάρτου φωτοαντιγράφων, οἵτινες ἀνήκουσιν εἰς κατηγορίαν ἐργαζομένων ὁμοίαν μὲ τὰς λοιπὰς περὶ ὧν αὕτη τοῦ κλάδου τῆς χημικῆς βιομηχανίας, πρᾶγμα, ὅπερ ἀντίκειται εἰς τὴν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ἀκολουθουμένην ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς ἀμοιβῆς τῆς ἐργασίας οἰκονομικὴν καὶ κοινωνικὴν πολιτικήν, ἧτις συνίσταται εἰς τὴν ἴσην μεταχείρισιν, ἐξ ἀπόψεως ἀμοιβῆς τῶν ὁμοίας κατηγορίας παρεχόντων τὰς ὑπηρεσίας των μισθωτῶν καὶ δέον ὅπως τροποποιηθῇ ἢ ὡς εἴρηται διατητικὴ ἀπόφασις, κατὰ τὰ ἐν τῷ διατακτικῷ τῆς παρούσης ὁριζόμενα, ἀποφασίζομεν:

Ἐγκρίνομεν μετὰ τροποποιήσεως ἐν μέρει τὴν ὑπ' ἀριθ. 40/1967 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν χημικῆς βιομηχανίας ἁπάσης τῆς χώρας», ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τῆς Ὁμοσπονδίας Ἐργατοϋπαλλήλων Χημικῆς Βιομηχανίας Ἑλλάδος ἀφ' ἑνὸς καὶ τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων ἀφ' ἑτέρου, ἧς τὸ διατακτικόν, τροποποιούμενον παρ' ἡμῶν, κατὰ τὰ ἀνωτέρω, διαμορφοῦται ὡς ἀκολούθως:

1) Τὰ κατώτατα ὅρια βασικῶν ἡμερομισθίων τῶν καθ' ἅπασαν τὴν χώραν ἐργατῶν χημικῆς βιομηχανίας τῶν ἐν συνεχείᾳ κλάδων, ἐξαιρέσει τῶν ἐργατῶν ἑτέρων εἰδικοτήτων, αἵτινες ἐπάγονται ἢ ἐπήγοντο κατὰ τὸ παρελθὸν εἰς κλαδικὰς ἢ ὁμοιοεπαγγελματικὰς συλλογικὰς συμβάσεις ἐργασίας, καθορίζονται ὡς ἀκολούθως:

1) Ἐργάται βιομηχανιῶν: 1) Τμημάτων παραγωγῆς θειϊκοῦ ὀξέος καὶ παραγώγων αὐτοῦ, παραγωγῆς φωσφορικοῦ ὀξέος καὶ παραγωγῆς καὶ ἀναμίξεως λιπασμάτων τῶν ἐπιχειρήσεων παραγωγῆς χημικῶν προϊόντων καὶ λιπασμάτων, 2) Γεωργικῶν φαρμάκων, 3) Ἐπεξεργασίας φωσφορωρυτῶν, 4) Ὀστῶν, 5) Κεράτων καὶ ὀστράκων, 6) Κομβιοποιΐας, 7) Ἀναψυγμάτων ὀξέων, 8) Πυρομάχων πλίνθων καὶ σωλήνων, 9) Τροφίμων ὀξέων, 10) Χρωμάτων, 11) Ὑδροχρωμάτων, 12) Βερνικοχρωμάτων, 13) Φαρμάκων, 14) Ἰδιοσκευασμάτων, 15) Βιολογικῶν παρασκευασμάτων, 16) Παστῶν ὀδόντων, 17) Ἀρωματοποιΐας, 18) Αἰθερίων ἐλαίων, 19) Δευκῶν ἐκχυλισμάτων, 20) Ὑαλουργείων (μόναν βοηθητικοῦ προσωπικοῦ, ὡς καὶ λοιποῦ βοηθητικοῦ προσωπικοῦ ἐπεξεργασίας, συσκευασίας ἀποθήκης καὶ διαλογῆς), 21) Ἐκρηκτικῶν ὑλῶν, 22) Ναυθαλίνης, 23) Ρητίνων, 24) Κηροπλαστικῆς, 25) Ἅλατος, 26) Φυτοκαρπῶν, 27) Ἀεριούχων ποτῶν, 28) Χυμῶν φρούτων, 29) Πλαστικῶν δερμάτων καὶ 30) Φωτοευπαθῶν προϊόντων καὶ χάρτου φωτοαντιγράφων.

Ἄνδρες, κατὰ τὴν πρόσληψιν, ἡμερομισθίου δραχμαὶ 90.

Ἄνδρες, μετὰ ἑξάμηνον ἀπασχόλησιν, ἡμερομίσθιον δραχμαὶ 95.

Ἄνδρες, μετὰ διετῆ ἀπασχόλησιν, ἡμερομισθίου δραχμαὶ 100.

Γυναῖκες, κατὰ τὴν πρόσληψιν, ἡμερομίσθιον δραχμαὶ 75.

Γυναῖκες, μετὰ ἑξάμηνον ἀπασχόλησιν, ἡμερομίσθιον δραχμαὶ 78.

Γυναῖκες, μετὰ διετῆ ἀπασχόλησιν, ἡμερομίσθιον δραχμαὶ 80.

2) Ὡς ἀπασχόλησις κατὰ τὴν παράγραφον 1 τῆς παρούσης νοεῖται ἡ παρὰ τῷ αὐτῷ ἢ ἑτέρῳ ἐργοδότῃ προϋπηρεσία εἰς μίαν τῶν αὐτῶν ἐν

τῆ συμβάσει ἀναφερομένων ἐργασιῶν.

3) Τὰ ὡς ἄνω καθοριζόμενα κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων προσαυξάνονται κατὰ δραχμὰς 8 διὰ τοὺς ἐργαζομένους εἰς τὰ συνεργεῖα παραγωγῆς θειϊκοῦ ὀξέος, ὑδροχλωρικοῦ ὀξέος καὶ θειώδους ὀξέος καὶ δι' ὅσον χρόνον λειτουργοῦν τοῦτα παραγωγικῶς καὶ οἱ μαθηταὶ ἀπασχολοῦνται εἰς αὐτά.

4) Εἰς τοὺς ἐργατοτεχνίτας: α) Τμημάτων παραγωγῆς θειϊκοῦ ὀξέος καὶ παραγώγων αὐτῶν, παραγωγῆς φωσφορικοῦ ὀξέος καὶ παραγωγῆς καὶ ἀναμίξεως λιπασμάτων τῶν ἐπιχειρήσεων παραγωγῆς χημικῶν προϊόντων καὶ λιπασμάτων. β) Τμημάτων παραγωγῆς ὀξέων καὶ γ) τῶν ἐργοστασίων ἐπεξεργασίας ὀστῶν καὶ λεσίων καὶ τῶν εἰς ταῦτα λειτουργούντων τμημάτων φωτοκαυστῶν καὶ λιπασμάτων, ἐξαιρουμένων τῶν ἐργαζομένων εἰς βοηθητικὰ τεχνικὰ συνεργεῖα (ξυλουργεῖα, μηχανοστάσια, μηχανουργεῖα κλπ.) καὶ τμήματα σαπωνοποιίας, χορηγεῖται ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας ἐκ ποσοστοῦ 15% ἐπὶ τῶν ὡς ἄνω κατωτάτων ὁρίων ἡμερομισθίων.

5) Εἰς τοὺς ἐργατοτεχνίτας παρασκευῆς χρωμάτων (ἐξαιρέσει τῶν πακετιριστῶν), ξηράνσεως καὶ τριβείων τῶν χρωματουργείων (διαμηχανῶν χρωμάτων, ὑδροχρωμάτων καὶ βερνικοχρωμάτων) χορηγεῖται ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας ἐκ ποσοστοῦ 8% ἐπὶ τῶν ὡς ἄνω κατωτάτων ὁρίων ἡμερομισθίων.

6) Τὰ ὑπὸ τῆς παρούσης χορηγούμενα ἐπιδόματα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας συμψηφίζονται πρὸς τυχὸν καταβαλλομένας ὑπερτέρας ἀποδοχάς.

7) Τὰ καταβαλλόμενα ἡμερομίσθια, ἐφ' ὅσον εἶναι ἀνώτερα τῶν ὑπὸ τῆς παρούσης καθοριζομένων, δὲν δύνανται νὰ μειωθῶσιν.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ τῆς 18 Μαΐου 1967.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 6 Δεκεμβρίου 1967

—

139593/7387/1967 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 39/1967 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν φυλάκων, νυκτοφυλάκων καὶ θυρωρῶν ἐργοστασίων καὶ Δ.Ε. τῶν Νομῶν Ἀττικῆς καὶ Πειραιῶς.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 726 τῆς 11 Δεκεμβρίου 1967)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957.

2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 39/1967 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν φυλάκων, νυκτοφυλάκων καὶ θυρωρῶν τῶν ἐργοστασίων καὶ Δ.Ε. τῶν Νομῶν Ἀττικῆς καὶ Πειραιῶς», καθ' ἧς δὲν ἠσκήθη ἔφεσις.

3) Σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ Τμήματος Ἀμοιβῆς καὶ Ὅρων Ἐργασίας τοῦ Ε.Γ.Σ.Κ.Π. τῆς 9.12.1967, ἀποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν ἐκτελεστὴν τὴν ὑπ' ἀριθ. 39/1967 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν φυλάκων, νυκτοφυλάκων καὶ θυρωρῶν τῶν ἐργοστασίων καὶ Δ.Ε. τῶν Νομῶν Ἀττικῆς καὶ Πειραιῶς», ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τοῦ Συνδέσμου Φυλάκων, Νυκτοφυλάκων καὶ Θυρωρῶν «Ἡ Ἕνωσις» ἀφ' ἑνὸς καὶ τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων ἀφ' ἑτέρου, ἧς τὸ διατακτικὸν ἔχει ὡς ἀκολούθως:

1) Ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης τὰ κατώτατα ὅρια βασικῶν μηνιαίων μισθῶν τῶν φυλάκων, νυκτοφυλάκων καὶ θυρωρῶν ἐργοστασίων καὶ Δ.Ε. τῶν Νομῶν Ἀττικῆς καὶ Πειραιῶς καθορίζονται ὡς κατωτέρω:

α) Κατὰ τὴν πρόσληψιν, δραχμαὶ 1.850.

β) Διὰ τοὺς ἔχοντας ἡλικίαν 18 ἐτῶν συμπεπληρωμένων καὶ ἑνὸς ἔτους ὑπηρεσίαν ἢ ἡλικίαν 19 ἐτῶν συμπεπληρωμένων ἄνευ προϋπηρεσίας δραχμαὶ 2.250.

γ) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν ἑτοῦς ὑπηρεσίας δραχμαὶ 2.350.

δ) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 10ετοῦς ὑπηρεσίας δραχμαὶ 2.450.

ε) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 15ετοῦς ὑπηρεσίας δραχμαὶ 2.550.

στ) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 20ετοῦς ὑπηρεσίας δραχμαὶ 2.650.

Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τῆς ὡς ἄνω 20ετοῦς ὑπηρεσίας παρέχεται ποσὸν ἐκ δραχμῶν 60 κατὰ μῆνα δι' ἕκαστον ἐφ' ἑξῆς συμπληρούμενον ἔτος ὑπηρεσίας καὶ μέχρι συμπληρώσεως τοῦ ποσοῦ τῶν δραχμῶν 3.370.

2) Τὰ ὡς ἄνω καθοριζόμενα κατώτατα ὅρια βασικῶν μηνιαίων μισθῶν αὐξάνονται δι' ἐπιδόματος γάμου ἐκ δραχμῶν 150 μηνιαίως. Τὸ ἐπίδομα τοῦτο, παρεχόμενον διὰ τὴν σύζυγον, ἐφ' ὅσον αὕτη δὲν ἐργάζεται ἢ δὲν συνταξιοδοτεῖται παρὰ τοῦ Δημοσίου ἢ παρ' οἱασδήποτε μορφῆς Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ, πάυει χορηγούμενον ἐν περιπτώσει χηρείας ἢ διαζεύξεως.

3) Εἰς τοὺς περὶ ὧν ἡ παροῦσα μισθωτοὺς χορηγεῖται ἓν ζεῦγος ἀρβυλῶν ἀνὰ διετίαν καὶ ἓν ἀδιάβροχον ἀνὰ τριετίαν, ἀνήκοντα κατὰ κυριότητα εἰς τὸν ἐργοδότην.

4) Τυχὸν καταβαλλόμεναι ἀποδοχαί, ἀνώτεραι

τῶν διὰ τῆς παρούσης καθοριζομένων, δὲν δύνανται νὰ μειωθῶσιν.

5) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ τῆς 28 Μαΐου 1967.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 11 Δεκεμβρίου 1967

—

61981/Σ471/1967 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἐδαφίου ε' τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 17 τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 30 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου Συντάξεως καὶ Προνοίας Προσωπικοῦ Γεωργικῶν Συνεταιρικῶν Ὀργανώσεων.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 543 τῆς 31 Αὐγούστου 1967)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ἀ.ν. 1154/1938 «περὶ Κεντρικῆς Ὀργανώσεως τῶν Γεωργικῶν Συνεταιρισμῶν τῆς Ἑλλάδος» καὶ τὰς τοιαύτας τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ νόμου 479/1943 περὶ ἀναδιοργανώσεως τῆς Πανελληνίου Συνομοσπονδίας Γεωργικῶν Συνεταιρισμῶν καὶ τροποποιήσεως διατάξεών των τῆς περὶ Γεωργικῶν Συνεταιρισμῶν Ὀργανώσεων νομοθεσίας». 2) Προτάσεις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Συντάξεως καὶ Προνοίας Προσωπικοῦ Γεωργικῶν Συνεταιριστικῶν Ὀργανώσεων, ὑποβληθείσας ἡμῖν διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 4557/429/1967, 1728/510/1967 καὶ 3897/1242/1967 ἀναφορῶν τοῦ Ταμείου. 3) Γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, διατυπωθεῖσαν κατὰ τὰς ὑπ' ἀριθ. 70/2.3.1967 καὶ 82/8.6.1967 συνεδριάσεις αὐτοῦ τῆς ΙΔ' περιόδου, ἀποφασίζομεν:

Ὅπως εἰς τὸ Καταστατικὸν τοῦ Ταμείου Συντάξεως καὶ Προνοίας Προσωπικοῦ Γεωργικῶν Συνεταιριστικῶν Ὀργανώσεων ἐπέλθωσιν αἱ ἀκόλουθοι τροποποιήσεις:

1) Τὸ ἐδάφιον ε' τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 17 τροποποιεῖται ὡς ἑξῆς:

«ε) Αἱ ὑποκείμεναι εἰς εἰσφορὰν ὑπὲρ ἀμφοτέρων τῶν κλάδων ἀσφαλίσεως τοῦ Ταμείου ἀποδοχαὶ τῶν ἠσφαλισμένων δὲν δύνανται νὰ εἶναι ἀνώτεραι τοῦ διπλασίου τοῦ ἐκάστοτε βασικοῦ μισθοῦ τοῦ βαθμοῦ τοῦ διευθυντοῦ τοῦ κυρίου ὑπαλληλικοῦ προσωπικοῦ τῶν Γεωργικῶν Συνεταιρικῶν Ὀργανώσεων, τοῦ καθοριζομένου ὑπὸ τῶν οἰκείων ἐθνικῶν ὁμοιοεπαγγελματικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἢ ὁμοίας ἐφαρμογῆς διαιτητικῶν ἀποφάσεων».

2) Ἡ παράγραφος 2 τοῦ ἄρθρου 30 ἀντικαθίσταται ὡς κάτωθι:

«2. Ἔτη ὑπηρεσίας κληρωτῶν προσαυξάνουν ἁπλῶς τὴν σύνταξιν κατὰ τόσα πεντηκοστὰ τοῦ κατ' ἄρθρον 21 συνταξίμου μισθοῦ, ὅσα τὰ ἔτη ταῦτα, χωρὶς ὅμως καὶ νὰ λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν διὰ τὴν θεμελίωσιν τοῦ πρὸς συνταξιοδότησιν δικαιώματος τῶν ἠσφαλισμένων. Ἡ προσαύξησις χορηγεῖται τῇ αἰτήσει τοῦ συνταξιούχου, ὑποβαλλομένῃ ἐντὸς προθεσμίας ἑνὸς ἔτους ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως ἢ ἀνακοινώσεως αὐτῷ τῆς περὶ συνταξιοδοτήσεώς του πράξεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ἐπὶ τῇ καταβολῇ ἐξαγορᾶς ἴσης πρὸς τὰ 10% τοῦ συνταξίμου μισθοῦ δι' ἕκαστον ἐξαγοραζόμενον μῆνα, καταβάλλεται δὲ εἴτε ἐφ' ἅπαξ, εἴτε εἰς δόσεις, ἀνερχομένας κατὰ μέγιστον ὅριον εἰς τὸ διπλάσιον τῶν ἐξαγοραζομένων μηνῶν».

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 22 Αὐγούστου 1967

—

61979/Σ.472/1967 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ προσθήκης διατάξεως ἐν τέλει τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ε.Δ.Ε.Μ.Ε.Δ.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 543 τῆς 31 Αὐγούστου 1967)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 2868/1922 «περὶ ὑποχρεωτικῆς ἀσφαλίσεως τῶν ἐργατῶν καὶ ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων». 2) Πρότασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἑταιρείας Διαχειρίσεως Εἰδῶν Μονοπωλίου Ἑλληνικοῦ Δημοσίου, ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 224/609/1967 ἀναφορᾶς τοῦ ὡς ἄνω Ταμείου. 3) Γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, διατυπωθεῖσαν κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 82/8.6.1967 συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς ΙΔ' περιόδου, ἀποφασίζομεν:

Ὅπως ἐν τέλει τοῦ Καταστατικοῦ Κλάδου Συντάξεων τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἑταιρείας Διαχειρίσεως Εἰδῶν Μονοπωλίου Ἑλληνικοῦ Δημοσίου προστεθῇ ἡ ἀκόλουθος διάταξις:

«Ἠσφαλισμένοι τοῦ Ταμείου, μὴ ἀναγνωρίσαντες μέχρι τοῦδε χρόνον προϋπηρεσίας των, δύνανται ν' ἀναγνωρίσουν τοῦτον δι' αἰτήσεώς των, ὑποβαλλομένης μέχρι 31.12.1967».

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 22 Αὐγούστου 1967

—

75357/5544/1967 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί προσθήκης διατάξεως εν τέλει του άρθρου 13 του Καταστατικού του Ταμείου Συντάξεων Εφημεριδοπωλών και Υπαλλήλων Πρακτορείων.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 543 της 31 Αυγούστου 1967)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις του άρθρου 5 του νόμου 4434/1929 «περί συστάσεως Ταμείων Ασφαλίσεως τάξεών τινων εργαζομένων» (εφημεριδοπωλών, μελεργατών και άρτεργατών), ως ετροποποιήθη και συνεπληρώθη μεταγενεστέρως, 2) Πρότασιν του Διοικητικού Συμβουλίου του Ταμείου Συντάξεων Εφημεριδοπωλών και Υπαλλήλων Πρακτορείων, υποβληθείσαν ημίν διά της υπ' αριθ. 1648/1967 αναφοράς του ως άνω Ταμείου, 3) Γνώμην του Συμβουλίου Κοινωνικής Ασφαλίσεως, διατυπωθείσαν κατά την υπ' αριθ. 86/6.7.1967 συνεδρίασιν αυτού της ΙΔ' περιόδου, αποφασίζομεν:

Εν τέλει της διά της υπ' αριθ. 40492/Σ279/26.5.1967 υπουργικής αποφάσεως προστεθείσης διατάξεως εις το άρθρον 13 του Καταστατικού του Ταμείου Συντάξεων Εφημεριδοπωλών και Υπαλλήλων Πρακτορείων προστίθεται διάταξις, έχουσα ούτω:

Οι εκ του προσωπικού του Ταμείου του διεπομένου κατά τα ανωτέρω υπό των διατάξεων του νόμου 3163/1955, εξερχόμενοι της υπηρεσίας, δικαιούνται, όπως, κατά την έξοδόν των εκ της υπηρεσίας, επιλέξουν αντί της εφαρμογής των διατάξεων του ν. 3163/1955, ως ούτος ετροποποιήθη και συνεπληρώθη μεταγενεστέρως, την εφαρμογήν των ταιούτων της νομοθεσίας του Ταμείου των ισχυουσών, κατά την έξοδον, διά τους ησφαλισμένους του Κλάδου Συντάξεων, εφ' όσον πληρούν τας απαιτουμένας υπό ταύτης νομίμους προϋποθέσεις.

Εν περιπτώσει συνταξιοδοτήσεως, βάσει των διατάξεων του ν. 3163/1955, ως ούτος τροποποιούμενος και συμπληρούμενος ισχύει κατά την έξοδον εκ της υπηρεσίας, εφαρμόζονται αι διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 4 του ν.δ. 4579/1966 ως προς τους όρους αναγνωρίσεως της προϋπηρεσίας, της εμπιπτούσης εις το πρό της εφαρμογής διά το προσωπικόν του Ταμείου των διατάξεων του ν. 3163/1955 χρονικόν διάστημα.

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 25 Αυγούστου 1967

—

127572/Ι. 1737/1967 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί τροποποιήσεως των άρθρων 111 και 112 του Κανονισμού Ασφαλίσεως του Ι.Κ.Α.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 752 της 22 Δεκεμβρίου 1967)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις των άρθρων 2 και 16 του Α.ν. 1846/1951, ως ετροποποιήθη μεταγενεστέρως, 2) Τας διατάξεις των άρθρων 1 και 5 του ν.δ. 3710/1957, 3) Πρότασιν του Διοικητικού Συμβουλίου του Ιδρύματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων και την από 17.10.1967 γνωμοδότησιν του Διοικητικού Συμβουλίου αυτού, υποβληθείσαν ημίν διά της υπ' αριθ. 179276/9.11.1967 αναφοράς του Ιδρύματος, αποφασίζομεν:

Όπως αι διατάξεις του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 4 του άρθρου 111 και του άρθρου 112 του Κανονισμού Ασφαλίσεως Ι.Κ.Α.(*) τροποποιηθούν ως κάτωθι:

Α) Άρθρον 111. 4) Διά τον κατά τας διατάξεις του άρθρου 51 του Ν.Ε.Λ.Ε. υπερθεματισμόν διά λογαριασμόν του Ιδρύματος των Διευθυντών της Ταμειακής Υπηρεσίας απαιτείται προηγουμένη έγκρισις του Διευθυντού Εσόδων της Διοικήσεως του Ι.Κ.Α. προκειμένου περί οφειλής εκ κυρίας εισφοράς μέχρι ποσού 150.000 δραχμών και εφ' όσον η αξία του εκπλειστηριαζομένου ακινήτου δεν υπερβαίνει κατ' εκτίμησιν του αρμοδίου οργάνου της Τεχνικής Υπηρεσίας του Ι.Κ.Α. ή του αρμοδίου δικαστικού κλητήρος το ποσόν των δραχμών 300.000 και του Διοικητού του Ιδρύματος δι' άπασας τας λοιπάς περιπτώσεις.

Διά της αυτής αποφάσεως ορίζεται και το ποσόν, μέχρι του οποίου δύναται να υπερθεματίση ο διευθυντής της Ταμειακής Υπηρεσίας.

Β) Άρθρον 112. Αρμόδια όργανα.

Η αναστολή καταβολής των εκ καθυστερουμένων εισφορών και προσθέτων τελών οφειλών προς το Ίδρυμα, ο καθορισμός της τμηματικής εξοφλήσεως ταύτων, ως και η αναστολή της υπό των αρμοδίων οργάνων του Ιδρύματος επισπευδομένης αναγκαστικής κατά των οφειλετών αυτού εκτελέσεως επιτρέπεται μόνον:

α) Αποφάσει του διευθυντού της Ταμειακής Υπηρεσίας του οικείου Υποκαταστήματος, όσάκις το ποσόν της οφειλομένης κυρίας εισφοράς δεν υπερβαίνει τας 200.000 δραχμάς διά τα Περιφερειακά Υποκαταστήματα και τας 150.000 δραχμάς διά τα Ταμεία Υποκαταστήματα του Ι.Κ.Α.

β) Αποφάσει της κατ' άρθρον 113 του παρόντος Επιτροπής όσάκις το ποσόν της οφειλής υπερβαίνει τα διά της προηγουμένης παραγράφου τιθέμενα όρια.

Προκειμένου περί Υποκαταστημάτων, εν τη περιοχή των οποίων λειτουργούν Δημόσια Ταμεία Εισπράξεως Εσόδων Ι.Κ.Α., η κατά την παράγραφον α' αρμοδιότης ασκείται, εφ' όσον η εκ κυρίας εισφοράς οφειλή δεν υπερβαίνει το ποσόν των 50.000 δραχμών, παρά των διευθυντών των οικείων Ταμείων.

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερί-

(*) ΕΕΔ 25, 366.

δος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 9 Δεκεμβρίου 1967

—

100951/8707/1967 Ἀπόφασις Ὑπουργοῦ Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας

Περὶ κυρώσεως συμφωνητικοῦ παρατάσεως συλλογικῆς συμβάσεως ἁλιεργατῶν καὶ μελῶν πληρωμάτων μηχανοτρατῶν Καβάλας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 714 τῆς 4 Δεκεμβρίου 1967)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: Τὸ ὑποβληθὲν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 7334/13.11.1967 ἀναφορᾶς τοῦ Λ/Χ Καβάλας συμφωνητικὸν παρατάσεως τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἁλιεργατῶν καὶ πληρωμάτων μηχανοτρατῶν Καβάλας.

Ἰδόντες:

Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ἀ.ν. 3276/1944 «περὶ συλλογικῶν συμβάσεων ἐν τῇ ναυτικῇ ἐργασίᾳ», ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη καὶ ἰσχύει σήμερον, ἀποφαινόμεθα:

1) Κυρούμεν τὸ ὑπογραφὲν τὴν 6ην Ὀκτωβρίου 1967 μεταξὺ τῶν ἐκπροσώπων τοῦ Συνεταιρισμοῦ πλοιοκτητῶν καὶ τοῦ Σωματείου Ἁλιεργατῶν Καβάλας «Ὁ Ἅγιος Νικόλαος» συμφωνητικόν, δι' οὗ παρατείνεται μέχρι 31ης Μαΐου 1968 ἡ ἰσχὺς τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ ἀμοιβῶν ἁλιεργατῶν καὶ μελῶν πληρωμάτων ἁλιευτικῶν πλοίων τύπου μηχανότρατας τῆς περιφερείας τῆς Λιμενικῆς Ἀρχῆς Καβάλας, τῆς ὑπογραφείσης τὴν 1ην Νοεμβρίου 1965 μεταξὺ τῶν ἐκπροσώπων τῶν ἀνωτέρω ὀργανώσεων καὶ κυρωθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 82753/12491/27.11.1965 ἀποφάσεως Υ.Ε.Ν. (Φ.Ε.Κ. 825/Β/1965).

2) Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 20 Νοεμβρίου 1967

Συμφωνητικὸν

Παρατάσεως συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας πλοιοκτητῶν μηχανοτρατῶν Καβάλας καὶ ἁλιεργατῶν Νομοῦ Καβάλας.

Ἐν Καβάλᾳ σήμερον τὴν 16ην Ὀκτωβρίου 1967 οἱ ὑπογεγραμμένοι ἀφ' ἑνὸς μὲν ὁ Θεόδωρος Κρινωνᾶς, πρόεδρος, καὶ Θεόδωρος Καρασταμάτης, γεν. γραμματεύς, ἐκπροσωποῦντες νομίμως τὸν Συνεταιρισμὸν Πλοιοκτητῶν Μηχανοτρατῶν Καβάλας, ἀφ' ἑτέρου δὲ ὁ Νικόλαος Κασίπης, πρόεδρος, καὶ Νικόλαος Ἀρβανίτης, γεν. γραμματεύς, ἐκπροσωποῦντες νομίμως τὸ Σωματεῖον Ἁλιεργατῶν Νομοῦ Καβάλας «Ὁ Ἅγιος Νικόλαος», πάντες δὲ εἰδικῶς ἐξουσιοδοτημένοι, συνήλθομεν ἐν τῷ Λιμενικῷ Καταστήματι, παρουσίᾳ τοῦ Λιμενάρχου Καβάλας, πλωτάρχου Α.Σ. Σπυρωπούλου Ἰωάννου, καὶ συνεφωνήσαμεν καὶ συνεπεδέχθημεν τὴν παράτασιν τῆς ἰσχυούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας μέχρι 31.5.1968, κυρωθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 82753/12491/27.11.1965 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας (Φ.Ε.Κ. 825 Β'/11.12.1965) ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ὅρους καὶ ὑποχρεώσεις.

Τὸ παρὸν συμφωνητικὸν παρατάσεως συλλογικῆς συμβάσεως συνετάγη εἰς πέντε (5) ἀντίγραφα, ἐκ τῶν ὁποίων ἕλαβον ἀνὰ ἓν τὰ συμβαλλόμενα μέρη καὶ ἡ Λιμενικὴ Ἀρχὴ καὶ τὰ ἕτερα δύο (2)θέλουσι ὑποβληθῆ διὰ τῆς Λιμενικῆς Ἀρχῆς εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας πρὸς κύρωσιν, ὑπογράφεται δὲ ὡς ἕπεται:

(Ἕπονται ὑπογραφαί)

Βεβαιοῦται

Ὅτι τὸ ἀνωτέρω συμφωνητικὸν παρατάσεως συλλογικῆς συμβάσεως ὑπεγράφη κατὰ τὴν ἐν αὐτῷ ἀναφερομένην ἡμερομηνίαν ἐνώπιον ἡμῶν καὶ ὅτι πάντα τὰ ἐν αὐτῷ ἀναφερόμενα συνεφωνήθησαν καὶ ἐγένοντο ἀποδεκτὰ ὑπὸ τῶν ὑπογραψάντων ταύτην.

Ἐν Καβάλᾳ τῇ 6 Ὀκτωβρίου 1967

Ὁ Λιμενάρχης

(Ἑπεται ὑπογραφὴ)

—

141534/7510/1967 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας

Περὶ ἐγκρίσεως μετὰ τροποποιήσεως ἐν μέρει τῆς ὑπ' ἀριθ. 41/1967 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Α. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατῶν οἰνοπνευματοποιείων καὶ οἰνοποιείων ἁπάσης τῆς χώρας».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 742 τῆς 19 Δεκεμβρίου 1967)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957. 2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 41/1967 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Δ.Α. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατῶν οἰνοπνευματοποιείων καὶ οἰνοποιείων ἁπάσης τῆς χώρας». 3) Τὴν διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 141143/7489/13.12.1967 ἐγγράφου τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας διατυπωθεῖσαν διαφωνίαν ἐπ' αὐτῆς. 4) Σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 9 § 2 ἐδάφιον 6' τοῦ ν.δ. 3755/1957 Τμήματος Ἀμοιβῶν καὶ Ὅρων Ἐργασίας τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 13.12.1967, ἣν καὶ ἀποδεχόμεθα, καὶ 5) τὸ γεγονός, ὅτι ἐπειδὴ ὑπὸ τῆς νῦν ἰσχυούσης ρυθμίσεως (συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας τῆς 30.3.1966) προβλέπεται διάφορος χρονικὴ κλιμάκωσις τῶν εἰς ταύτην ἀντιστοιχούντων ἡμερομισθίων, αἱδεῖς δὲ ὑφίστανται λό-

γος μεταβολής ταύτης ἐπὶ τὰ χείρω διὰ τὰς ἐργαζομένας ἐν τῷ κλάδῳ τῆς οἰνοπνευματοποιίας - οἰνοποιίας γυναῖκας, δέον ὅπως ταῖς λόγῳ τούτοις τροποποιηθῇ ἡ ὑπ' ἀριθ. 41/1967 ἀπόφασις τοῦ Π.Δ.Α.Δ. Ἀθηνῶν, κατὰ τὰ ἐν τῷ διατακτικῷ τῆς παρούσης ὁριζόμενα, ἀποφασίζομεν:

Ἐγκρίνομεν μετὰ τροποποιήσεως ἐν μέρει τὴν ὑπ' ἀριθ. 41/1967 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Α.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατῶν οἰνοπνευματοποιείων καὶ οἰνοποιείων ἁπάσης τῆς χώρας», ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τῆς Ὁμοσπονδίας Ἐργατοϋπαλλήλων Χημικῆς Βιομηχανίας Ἑλλάδος, ἧς τὸ διατακτικὸν, τροποποιούμενον πιρ' ἡμῶν, κατὰ τὰ ἀνωτέρω, διαμορφοῦται ὡς ἀκολούθως:

Ι) Τὰ κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων τῶν ἐργατῶν οἰνοπνευματοποιείων καὶ οἰνοποιείων ἁπάσης τῆς χώρας καθορίζονται ὡς ἀκολούθως:

	Ἡμερομίσθιον Δραχμαί
Α) Ἄνδρες	
1) Ἐκζαχαρωταί (ζυμωταί)	110
2) Οἰνοποιοί, διϋλισταί, βοηθοὶ ἐκζαχαρωτῶν.	107
3) Λιπανταί ἀρχιεργάται τροχιῶν, ὡς καὶ βοηθοὶ οἰνοποιῶν καὶ διϋλιστῶν.	102
4) Ἐργάται αὐλῆς, λατζῶν, ἀποθήκης, οἰνοπνεύματος, τροχιῶν, βοηθοὶ θερμασταί, ἀνθρακεῖς, καθαρισταὶ φυγείων:	
α) Κατὰ τὴν πρόσληψιν	90
β) Μετὰ ἓν ἔτος ἀπασχόλησιν ἐν τῷ κλάδῳ.	95
γ) Μετὰ διετῆ ἀπασχόλησιν ἐν τῷ κλάδῳ.	98
δ) Μετὰ δετῆ ἀπασχόλησιν ἐν τῷ κλάδῳ.	100
Β) Γυναῖκες	
1) Κατὰ τὴν πρόσληψιν	75
2) Μετὰ ἀπασχόλησιν ἔτους ἐν τῷ κλάδῳ.	80

ΙΙ) Χορηγεῖται ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας ἐκ ποσοστοῦ 8% ἐπὶ τῶν ὡς ἄνω κατωτάτων ὁρίων ἡμερομισθίων τῶν ἐργατῶν οἰνοπνευματοποιίας. Τοῦ ἐπιδόματος τούτου ἐκ τῶν ἀπασχολουμένων εἰς τὰ ἐργοστάσια οἰνοπνευματοποιίας δικαιοῦνται:

α) Οἱ ἐργαζόμενοι εἰς δεξαμενὰς ζυμώσεων πρὸς παραγωγὴν οἰνοπνεύματος, εἰς καλλιεργείας ζύμης (πολ)ταί), οἱ τῶν βραστήρων ἀποστειρώσεως καὶ κατεργασίας διὰ θειϊκοῦ ὀξέος.

β) Οἱ πλύνται καὶ καθαρισταὶ δεξαμενῶν ἐκχυλίσεως.

γ) Οἱ ἐργαζόμενοι εἰς τὸ τμῆμα τροχιῶν (μυλωνάδες, σακκισταὶ κλπ.).

δ) Οἱ ἀπασχολούμενοι ὡς μυλωνάδες καὶ σακκισταὶ ἀλεθομένων χαρουπίων.

ε) Οἱ ἀπασχολούμενοι εἰς ἀποστατικὰ μηχανήματα.

στ) Οἱ ἀπασχολούμενοι ἐν τῇ ἀποθήκῃ οἰνοπνεύματος εἰς μετουσιώσεις καὶ μεταγγίσεις.

ΙΙΙ) Εἰς ἅπαντας τοὺς ἐργατοτεχνίτας τοῦ κλάδου μετὰ τὴν πραγματοποίησιν 50 ἡμερομισθίων παρὰ τῷ αὐτῷ ἐργοδότῃ χορηγοῦνται παρ' αὐτῷ ἓν ζεῦγος ἀρβυλῶν καὶ μία φόρμα (ἢ μπλούζα, προκειμένου περὶ γυναικῶν), ἀντικαθιστάμενα κατ' ἔτος.

Τὰ εἴδη ταῦτα, χρησιμοποιούμενα κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας, ἀνήκουσι κατὰ κυριότητα εἰς τοὺς ἐργοδότας.

ΙV) Τὰ καταβαλλόμενα ἡμερομίσθια, ἐφ' ὅσον εἶναι ἀνώτερα τῶν διὰ τῆς παρούσης καθοριζομένων, δὲν δύνανται νὰ μειωθοῦν.

Ὡσαύτως ἐξακολουθοῦν παρεχόμεναι αἱ τυχὸν κατ' ἔθιμον χορηγούμεναι εἰς εἶδος παροχαί.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ τῆς 18 Μαΐου 1967.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 18 Δεκεμβρίου 1967

—

142594/7539/1967 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 53/1967 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Α.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἐν Ἑλλάδι Ἑταιρειῶν Πετρελαιοειδῶν».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 742 τῆς 19 Δεκεμβρίου 1967)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν. 3239/1955. 2) Τὴν κοινοποιηθεῖσαν ἡμῖν ἔγγραφον δήλωσιν καταγγελίας τῆς ἐν θέματι διαιτητικῆς ἀποφάσεως καὶ 3) σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 9.12.1967, ἀποφασίζομεν:

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ τρίμηνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρις 20.3.1968, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐνόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 53/1966 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Α.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ

προσωπικού των εν Ελλάδι Ετωρειών Πετρελαιοειδών», κηρυχθείσης εκτελεστής διά της υπ' αριθ. 106043/1966 αποφάσεως του Υπουργού Εργασίας (Φ.Ε.Κ. τεύχος Β' της 14.11.1966) (*).

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 16 Δεκεμβρίου 1967

—

142596/7537/1967 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί παρατάσεως ισχύος της υπ' αριθ. 6/1967 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής των εργατοτεχνιτών ζυθοποιίας, παγοποιίας και ψυγείων απάσης της χώρας».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 742 της 13 Δεκεμβρίου 1967)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 6 του ν. 3239/1955. 2) Την κοινοποιηθείσαν ημίν έγγραφον δήλωσιν καταγγελίας της εν θέματι διαιτητικής αποφάσεως, και 3) σχετικήν γνωμοδότησιν του Εθνικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Κοινωνικής Πολιτικής, ληφθείσαν κατά την συνεδρίασιν αυτού της 9.12.1967, αποφασίζομεν:

Αναστέλλομεν επί τρίμηνον χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρις 27.3.1968, την επέλευσιν των εννόμων αποτελεσμάτων εκ της καταγγελίας της υπ' αριθ. 6/1967 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής των εργατοτεχνιτών ζυθοποιίας, παγοποιίας και ψυγείων απάσης της χώρας», εγκριθείσης διά της υπ' αριθ. 23770/1333/1967 αποφάσεως Υπουργού Εργασίας (Φ.Ε.Κ. 164, τεύχος Β' της 8.3.1967) (**).

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 16 Δεκεμβρίου 1967

—

142593/7540/1967 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί παρατάσεως ισχύος της υπ' αριθ. 60/1966 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής των εργατοτεχνιτών Κ.Ο.Μ. Δ.Ε.».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 742 της 13 Δεκεμβρίου 1967)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 4 του ν. 3239/1955. 2) Την κοινοποιηθείσαν ημίν έγγραφον δήλωσιν καταγγελίας της εν θέματι διαιτητικής αποφάσεως και 3) σχετικήν γνωμοδότησιν του Εθνικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Κοινωνικής Πολιτικής, ληφθείσαν κατά την συνεδρίασιν αυτού της 9.12.1967, αποφασίζομεν:

Αναστέλλομεν επί τρίμηνον χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρις 27.3.1968, την επέλευσιν των εννόμων αποτελεσμάτων εκ της καταγγελίας της υπ' αριθ. 60/1966 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής των εργατοτεχνιτών του Κ.Ο.Μ.Δ.Ε.», εγκριθείσης διά της υπ' αριθ. 1714/1966 αποφάσεως Υπουργού Εργασίας (Φ.Ε.Κ. 18, τ. Β' της 12.1.1967) (*).

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 16 Δεκεμβρίου 1967

—

98646/934/1967 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί ασφαλίσεως παρά τω Ι.Κ.Α. διά τον Κλάδον παροχών ασθενείας και μητρότητος των συνταξιούχων του Τ.Α.Ν.Π.Υ.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 616 της 10 Οκτωβρίου 1967)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 2 του ν.δ. 4104/1960 «περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως της νομοθεσίας περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων και άλλων τινών οργανωτικών και διοικητικών διατάξεων». 2) Την υπ' αριθ. 7327/28.6.1967 αναφοράν του Ταμείου Ασφαλίσεως Ναυτικών Πρακτόρων και Υπαλλήλων (Τ.Α.Ν.Π.Υ.), δι' ής υπεβλήθη ημίν απόσπασμα πρακτικών της υπ' αριθ. 1947/22.6.1967 συνεδριάσεως του Διοικητικού Συμβουλίου αυτού, καθ' ην ελήφθη απόφασις περί ασφαλίσεως παρά τω Ι.Κ.Α. διά τον Κλάδον παροχών ασθενείας και μητρότητος των συνταξιούχων του Ταμείου τούτου, 3) Την υπ' αριθ. 121445/30.8.1967 αναφοράν του Ιδρύματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων, δι' ής υπεβλήθη ημίν ή υπ' αριθ. 17/18.8.1967 σχετική πρότασις του Διοικητικού Συμβουλίου αυτού, αποφασίζομεν:

1) Εγκρίνομεν την υπαγωγήν εις την ασφάλισιν του Ι.Κ.Α. διά τον Κλάδον παροχών ασθενείας και μητρότητος των συνταξιούχων του Ταμείου Ασφαλίσεως Ναυτικών Πρακτόρων και Υπαλλήλων, υποχρεωτικής μεν των εκ τούτων κατοικούντων εντός ασφαλιστικής περιοχής του Ι.Κ.Α., προαιρετικής δε των εκ τούτων κατοικούντων εκτός τοιαύτης περιοχής, επί τη καταβολή των υπό του εδαφίου 6' της παραγράφου 4 του άρθρου 2 του ν.δ. 4104/1960 προβλεπομένων εισφορών.

2) Τας ως άνω υποχρεωτικής ασφαλίσεως εξαιρούνται:

α) Οι εμπίπτοντες εις τας διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 2 του ν.δ. 4104/1960 και

β) οι υπαγόμενοι εις την ασφάλισιν ασθενείας ε-

(*) ΕΕΔ 25, 1543.
(**) ΕΕΔ 26, 457.

(*) ΕΕΔ 26, 134.

τέρου Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ ἢ τοῦ Δημοσίου.

3) Ἡ ἀνωτέρω ἀσφάλισις ἄρχεται:

α) Διὰ μὲν τοὺς ἤδη συνταξιούχους ἀπὸ τῆς 1ης τοῦ μεθεπομένου τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως μηνός.

β) Διὰ δὲ τοὺς μελλοντικῶς συνταξιοδοτηθησομένους ἀπὸ τῆς 1ης τοῦ μεθεπομένου τῆς ἐκδόσεως τῆς συνταξιοδοτικῆς ἀποφάσεως μηνός.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 29 Σεπτεμβρίου 1967

—

137020/7266/1967 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ δημοσιεύσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως τῆς ἀπὸ 10.11.1967 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν ζώνης Ἀθηνῶν - Πειραιῶς.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 720 τῆς 6 Δεκεμβρίου 1967)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τοῦ ν. 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν καὶ συνεπληρώθησαν μεταγενεστέρως ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957, ἀποφασίζομεν:

Ὅπως δημοσιευθῇ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως (τεῦχος Β') ἡ ἐν θέματι συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας, καταχωρηθεῖσα ἡμῖν τὴν 16.11.1967, συνταχθέντος πρὸς τοῦτο τοῦ ὑπ' ἀριθ. 899/1967 πρακτικοῦ καταθέσεως, ἥτις ἔχει ὡς ἀκολούθως:

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας
ἐργατοτεχνιτῶν ζώνης Ἀθηνῶν - Πειραιῶς

Ἐν Ἀθήναις σήμερον τὴν 10ην Νοεμβρίου 1967, οἱ ὑπογεγραμμένοι ἀφ' ἑνὸς Νικόλαος Γρηγοριάδης, γενικὸς γραμματεὺς τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων, καὶ ἀφ' ἑτέρου: α) Ἰωάννης Πιτυλάκης, γενικὸς διευθυντὴς τοῦ Ἐργατικοῦ Κέντρου Ἀθηνῶν, καὶ β) Κωνσταντῖνος Ἀτάναλης, πρόεδρος τῆς Πανελληνίου Ἑνώσεως Ἐργατῶν καὶ Τεχνιτῶν Ζώνης, δεόντως ἐξουσιοδοτημένοι διὰ τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, συνωμολόγησαν τὰ ἑξῆς:

Ἡ ἰσχὺς τῆς ὑπ' ἀριθ. 101444/9077/29 - 31.10.1966 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας «περὶ κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 52/1966 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ χορηγήσεως ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας εἰς τοὺς ἐργατοτεχνίτας ζώνης Ἀθηνῶν - Πειραιῶς», ὡς αὕτη ἠρμηνεύθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 64803/3581/20.6.1967 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας «περὶ κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 22/1967 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν», παρατείνεται ἐπὶ ἓν εἰσέτι ἔτος ἀπὸ τῆς λήξεως αὐτῆς.

Ἡ παροῦσα συντάγη εἰς τόσα πρωτότυπα, ὅσα καὶ τὰ συμβαλλόμενα μέρη, καὶ δύο ἐπὶ πλέον πρὸς κατάθεσιν κατὰ νόμον εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας.

Οἱ συμβαλλόμενοι

(Ἕπονται ὑπογραφαί)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 5 Δεκεμβρίου 1967

—

ΑΙΤΗΤΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ Κ.Α.Π.

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας

Ἐργατοτεχνιτῶν ὑποδηματοποιΐας ἁπάσης τῆς χώρας (*).

Ἐν Ἀθήναις σήμερον τὴν 10ην Ὀκτωβρίου 1967, ἡμέραν Τρίτην, οἱ ὑπογεγραμμένοι: Α) 1) Σωτ. Σωτηρόπουλος, α' ἀντιπρόεδρος τῆς Ὁμοσπονδίας Βιοτεχνῶν - Ὑποδηματοποιῶν Ἑλλάδος (Ο.Β.Τ.Ε.), 2) Στ. Μαριδάκης, γεν. γραμματεύς, καὶ 3) Ἀναστ. Γερουκαλῆς, ταμίας τῆς ὡς ἄνω Ὁμοσπονδίας, ἀφ' ἑνός, καὶ Β) Στυλ. Τριανταφύλλάκης, γεν. γραμματεὺς τῆς Ὁμοσπονδίας Ἐργατῶν Ἐρμάτος Ἑλλάδος (Ο.Ε.Δ.Ε.), ἐκπρόσωπος τῆς ὡς ἄνω Ὁμοσπονδίας, ἀφ' ἑτέρου, ἅπαντες νομίμως ἐξουσιοδοτημένοι πρὸς τοῦτο, ἀπεφασίσαμεν τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης πανελληνίου συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, καθοριζούσης τοὺς ὅρους ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατῶν καὶ ἐργατριῶν ὑποδηματοποιΐας τῆς χώρας, ἔχουσαν οὕτω:

Ἄρθρον 1

Οἱ παρὰ τῇ ὑποδηματοποιΐᾳ ἀπασχολούμενοι ἐργάται καὶ ἐργάτριαι διακρίνονται εἰς τὰς ἀκολούθους κατηγορίας: α) Μαθητευομένους, β) ἀνειδικεύτους, γ) ρέγουλες (ἄνδρες - γυναῖκες) καὶ δ) εἰδικευμένους.

Ἄρθρον 2

Α) 1) Τὰ κατώτατα ὅρια ἀμοιβῆς ἡμερομισθίων τῶν ἀπασχολουμένων εἰς τὴν παραγωγὴν ὑποδημάτων κατασκευαζομένων καθ' οἱονδήποτε τρόπον, εἴτε ἐξ ὁλοκλήρου χειροποιήτων, εἴτε μὲ τὴν παρέμβασιν ἢ βοήθειαν οἱουδήποτε μηχανικοῦ μέσου, ὡς ὁρίζεται ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 28/1963 ἑρμηνευτικῆς ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοβαθμίου Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν, κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 67750/4035 ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας καὶ δ[illegible]

(*) Κατετέθη παρὰ τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν, κατ' ἄρθρον 20 τοῦ ν. 3239/1955, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 78 τῆς 7.12.1967 πράξεως καταθέσεως.

εἰς Φ.Ε.Κ. 352 τεῦχ. Β' (*) καθορίζονται ὡς ἀκολούθως:

Ι) Μαθητευόμενοι ἄρρενες καὶ θήλεις: 1) Οἱ τὸ πρῶτον εἰσερχόμενοι δραχμαὶ 50, 2) μεθ' ἕνὸς ἔτους δραχμαὶ 55 καὶ 3) ὅσοι παρακολουθοῦν σχολὰς δραχμαὶ 60, 4) ἀνειδίκευτοι ἄνδρες δραχμαὶ 90, γυναῖκες 75 καὶ ὅσοι ἔχουν πεντάμηνον ἀπασχόλησιν εἰς ἐπιχείρησιν ὑποδηματοποιΐας 93 καὶ 77 ἀντιστοίχως, 5) ρέγουλες ὁλοκληρωμένα δραχμαὶ 95 καὶ εἰδικευμένοι ἄνδρες καὶ γυναῖκες δραχμαὶ 120. Ἐπιδιορθωταὶ μικροεργαστηρίων δραχμαὶ 110.

Β) Ἀπασχολούμενοι εἰς τὴν κατασκευὴν ὑποδημάτων ἐξ ὁλοκλήρου χειροποιήτων ἄνευ οἱᾳδήποτε βοηθείας ἢ παρεμβάσεως μηχανικῶν μέσων, ἡ ἀμοιβὴ τῶν ἐργατῶν καὶ ἐργατριῶν τούτων καθορίζεται δι' ἀπ' εὐθείας συμφωνίας μετὰ τῶν ἐργοδοτῶν των. Ἐν πάσῃ περιπτώσει ἡ ἡμερησία ἀμοιβὴ δι' ὀκτάωρον ἀπασχόλησιν δὲν δύναται νὰ εἶναι κατωτέρα τῶν ἐν τῷ αὐτῷ ἄρθρῳ § Α' ἐδάφιον ΙΙ ἀναφερομένων κατωτάτων ὁρίων ἀμοιβῆς.

Οἱ λαμβάνοντες σήμερον ἡμερομίσθια ἀνώτερα τῶν ἀνωτέρω καθοριζομένων ὡς κατωτάτων τοιούτων θὰ ἐξακολουθήσουν νὰ λαμβάνουν ταῦτα.

Ἄρθρον 3

Εἰδικευμένοι ἐργάται, ἐφ' ὅσον ἀσχολοῦνται εἰς μίαν τῶν κατωτέρω εἰδικοτήτων ἐπὶ δύο ἔτη, νοοῦνται: 1) Χειρισταὶ μηχανῆς καὶ χειροῦ. 2) Πετσοκόπται μηχανῆς καὶ χειροῦ. 3) Γαζωταὶ φροντίων, δυνάμενοι νὰ κατασκευάσουν ὁλόκληρον φροντ. 4) Ξελουρισταὶ μηχανῆς καὶ χειροῦ. 5) Καταπιασταὶ καὶ μονταρισταὶ μοντάροντες ὁλόκληρον ὑπόδημα. 6) Καλτσαρισταὶ τακουνίων. 7) Σολοθέται, ἐφ' ὅσον εἰς τὰ γυναικεῖα χρησιμοποιοῦν φιλετέρια καὶ εἰς τὰ ἀνδρικὰ φαλτσέτα γύρω - γύρω. 8) Γαζωταὶ σόλας μέσα - ἔξω καὶ 9) Κατασκευασταὶ πετσίνων τακουνίων.

Ἐπίσης εἰς τὴν κατηγορίαν τοῦ εἰδικευμένου ἐπάγονται, ἐφ' ὅσον ἔχουν συμπεπληρωμένην τριετῆ προϋπηρεσίαν καὶ οἱ ἐπικεφαλῆς τοῦ συνεργείου παραδόσεως.

Ἄρθρον 4

Εἶναι ὑποχρεωτικὴ διὰ τοὺς ἐργοδότας ἡ ἐξασφάλισις 4 ½ ἡμερομισθίων ἑβδομαδιαίως κατὰ τὴν περίοδον ἀπὸ 15 Δεκεμβρίου - 28 Φεβρουαρίου καὶ ἀπὸ 1ης Ἰουλίου μέχρι 30 Αὐγούστου ἑκάστου ἔτους.

Αἱ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 5 προβλεπόμεναι Ἐπιτροπαὶ διαιτησίας δύνανται, κατόπιν προσφυγῆς εἰς αὐτὴν τοῦ ἑνὸς τῶν συμβαλλομένων μερῶν ἢ καὶ ἑνὸς μόνον ἐνδιαφερομένου, νὰ προβοῦν εἰς μετάταξιν τῶν ἐν τῇ παρούσῃ καθοριζομένων περιόδων ἐργασίας ἢ ἀργίας τῶν ἐργοστασίων ἐπὶ 15θήμερον. Κατὰ τὴν ὡς ἄνω μετάταξιν ὁ ἐργοδότης θὰ ἐξασφαλίζῃ 4½ ἡμερομίσθια ἑβδομαδιαίως κατὰ τὰς ὡς ἄνω.

Ἄρθρον 5

Πρὸς ἐπίλυσιν προβλημάτων προκυπτόντων ἐκ τῆς παρούσης συμβάσεως τὰ συμβαλλόμενα μέρη συμφώνως καὶ συνιστῶσι δύο πενταμελεῖς Ἐπιτροπάς, μίαν εἰς Θεσσαλονίκην, μὲ ἁρμοδιότητα Μακεδονίαν, Θράκην, καὶ μίαν εἰς Ἀθήνας, μὲ ἁρμοδιότητα εἰς ὁλόκληρον τὴν ὑπόλοιπον χώραν, ἀποτελουμένης ἑκάστης ἐκ δύο μελῶν, ὑποδεικνυομένων παρὰ τῆς Ὁμοσπονδίας Βιοτεχνῶν Ὑποδηματοποιῶν Ἑλλάδος καὶ 2 μελῶν, ὑποδεικνυομένων ὑπὸ τῆς Ὁμοσπονδίας Ἐργατῶν Δέρματος Ἑλλάδος, καὶ ἑνὸς πέμπτου κοινῆς ἐμπιστοσύνης, ἐκλεγομένου παρ' ἀμφοτέρων ὡς προέδρου. Εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῶν ὡς ἄνω Ἐπιτροπῶν ὑπάγεται καὶ ἡ τροποποίησις βάσει τῶν Ἀστυνομικῶν Διατάξεων περὶ κοινῆς ἡσυχίας τοῦ ἐν τῷ ἄρθρῳ 7 τῆς παρούσης ὡραρίου.

Ἄρθρον 6

Αἱ συμβαλλόμεναι Ὀργανώσεις προκειμένου νὰ ἐπιτύχουν εὐρυθμον καὶ ὁμοιόμορφον ἐφαρμογὴν τῶν ἀνωτέρω, καθὼς καὶ τὴν πιστὴν ἐφαρμογὴν τῶν ἐκ τοῦ νόμου χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας, διαπιστώνουν, ὅτι εἶναι ἀπαραίτητος ὁ καθορισμὸς ἑνιαίου ὡραρίου ἐργασίας ἐντὸς τῶν πλαισίων τῶν διατάξεων τοῦ νόμου περὶ χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας καὶ πρὸς τοῦτο συμφωνοῦν καὶ καθορίζουν τὰ ἀκόλουθα:

Ἄρθρον 7

Α) Θερινὸν ὡράριον ἰσχῦον ἀπὸ 15 Μαΐου μέχρι 15 Σεπτεμβρίου:

1) Διὰ τὰς πόλεις Ἀθηνῶν, Πειραιῶς καὶ Θεσσαλονίκης τὰ ἐντὸς βιομηχανικῆς περιοχῆς ἐργοστάσια καὶ ἐργαστήρια τὰ ἀπασχολοῦντα ἐργατοτεχνικὸν προσωπικὸν θὰ λειτουργοῦν ἀπὸ τὰς 7 π.μ. καὶ θὰ σταματοῦν εἰς τὰς 3.30' μ.μ. μὲ διακοπὴν ἡμισείας (½) ὥρας εἰς τὸ ἐνδιάμεσον διὰ πρόγευμα.

2) Διὰ τὴν ὑπόλοιπον χώραν, καθὼς καὶ διὰ τὰς πόλεις Ἀθηνῶν, Πειραιῶς καὶ Θεσσαλονίκης εἰς τὰς ἀναφερομένας ἀνωτέρω ἐπιχειρήσεις ὑποδηματοποιΐας τὰς λειτουργούσας ἐκτὸς βιομηχανικῆς περιοχῆς ἐντὸς τῶν κέντρων τῶν τριῶν πόλεων, θὰ ἰσχύῃ ἀπὸ 7.15' π.μ. ἕως 2.30' μ.μ. μὲ ἕνα τέταρτον διάλειμμα εἰς τὸ ἐνδιάμεσον διὰ πρόγευμα καὶ 4.30 μ.μ. ἕως 6 μ.μ. διὰ τὰς ἡμέρας Δευτέραν, Τρίτην, Τετάρτην, Πέμπτην, Παρασκευὴν καὶ 7.30' π.μ. ἕως 1 μ.μ. τὸ Σάββατον.

Β) Χειμερινὸν ὡράριον ἰσχῦον ἀπὸ 16 Σεπτεμβρίου μέχρι 14 Μαΐου.

1) Διὰ τὰς πόλεις Ἀθηνῶν, Πειραιῶς καὶ

(*) ΕΕΔ 22, 1088.

Θεσσαλονίκης τὰ ἐντὸς βιομηχανικῆς περιοχῆς ἐργοστάσια καὶ ἐργαστήρια, τὰ ἀπασχολοῦντα ἐργατοτεχνικὸν προσωπικὸν θὰ λειτουργοῦν ἀπὸ 8 π.μ. ἕως 12 μ.μ. καὶ 12.30' μ.μ. ἕως 4.30' μ.μ. μὲ ἡμίσειαν ὥραν διάλειμμα διὰ τὸ πρόγευμα ἀπὸ 12 μ. ἕως 12.30' μ.μ.

2) Διὰ τὴν ὑπόλοιπον χώραν, καθὼς καὶ διὰ τὰς πόλεις Ἀθηνῶν, Πειραιῶς καὶ Θεσσαλονίκης διὰ τὰς ἀναφερομένας ἀνωτέρω ἐπιχειρήσεις ὑποδηματοποιΐας τὰς λειτουργούσας ἐκτὸς βιομηχανικῆς περιοχῆς ἐντὸς τῶν πόλεων θὰ ἰσχύῃ 8 π.μ. ἕως 2.30' μ.μ. καὶ 4.30' μ.μ. ἕως 6.30' μ.μ. διὰ τὰς ἡμέρας Δευτέραν, Τρίτην, Τετάρτην, Πέμπτην, Παρασκευὴν καὶ 8 π.μ. ἕως 1.30' μ.μ. διὰ τὸ Σάββατον.

Γ) Ὡράριον ἐργασίας ὑποδηματοποιείων καταστημάτων:

Δὲν ὑποχρεοῦνται εἰς ἐφαρμογὴν τοῦ παρόντος ὥρθρου γενικῶς τὰ ἐντὸς καταστημάτων ἐργαστήρια ὑποδηματοποιΐας, ὡς ὑποκείμενα εἰς τὰς Ἀστυνομικὰς Διατάξεις.

Σ η μ ε ί ω σ ι ς: Βιομηχανικὰ ὅρια τῶν πόλεων Ἀθηνῶν, Πειραιῶς καὶ Θεσσαλονίκης νοοῦνται ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα ἔχουν καθορισθῆ ὡς βιομηχανικὰ ζῶναι ὑπὸ τῶν ἁρμοδίων Κρατικῶν Ὑπηρεσιῶν.

Ἄρθρον 8

Τὰ συμβαλλόμενα μέρη διαπιστώνοντα ὅτι ἡ λειτουργία τῶν σχολῶν μετεκπαιδεύσεως ὑποδηματεργατῶν δέον νὰ καθορίζεται ὑπὸ τῶν συμβαλλομένων ἀποφασίζουν, ὅπως εἰσηγηθοῦν εἰς τὰ ἁρμόδια συλλογικὰ των ὄργανα κοινὸν σχέδιον κανονισμοῦ ἀποδεκτὸν παρ' ἀμφοτέρων τῶν μερῶν.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης, ἀρχομένη ἀπὸ τῆς 1 Αὐγούστου 1967, λήγει τὴν 31 Ἰουλίου 1968.

Οἱ συμβαλλόμενοι

—

1/1967 Ἀπόφ. Πρωτοβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἡρακλείου

Περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν ἐλαιοτριβείων Νομοῦ Ἡρακλείου Κρήτης (*).

Διὰ ταῦτα

Ἐπιλέον τὴν μεταξὺ τοῦ Σωματείου Ἐργατῶν Ἐλαιοτριβείων Ἡρακλείου Κρήτης ἀφ' ἑνὸς καὶ τοῦ Συλλόγου Ἐλαιοβιομηχάνων καὶ ἀλευροβιομηχάνων Νομοῦ Ἡρακλείου ἀφ' ἑτέρου ἐφισταμένην διένεξιν, ἀποφαίνεται ὁμοφώνως ὡς κάτωθι.

Α) Καθορίζει τὰ ἡμερομίσθια τῶν ἐργατοτεχνιτῶν ἐλαιοτριβείων δι' ὀκτάωρον ἐργασίαν ὡς ἑξῆς.

1) Τοῦ πρεσσαδόρου εἰς δραχμὰς 122,50.

2) Τῶν βοηθῶν πρεσσαδόρου, πετρᾶ, δέτου καὶ ἐλαιοκαθαριστοῦ εἰς δραχμὰς 101.

3) Τῶν λοιπῶν ἐργατῶν φορτοεκφορτώσεως εἰς δραχμὰς 90.

Β) Χορηγεῖ εἰς ἕκαστον τῶν ἀνωτέρω ἐργαζομένων ἐπίδομα ἐκ 10% λόγῳ ἀνθυγιεινῶν ὡρῶν.

Γ) Χορηγεῖ εἰς ἕκαστον ἐργαζόμενον εἰς ἐλαιοτριβεῖον ἐργατοτεχνίτην μίαν πόρμαν καὶ ἓν ζεῦγος ὑποδημάτων κατ' ἔτος ἐκ μέρους τῶν ἐργοδοτῶν, ἀνηκόντων ὅμως κατὰ κυριότητα τῶν εἰδῶν τούτων εἰς τὸν χορηγήσαντα ἐργοδότην.

Δ) Ὑποχρεοῖ τοὺς ἐργοδότας, ὅπως εἰς τοὺς παρ' αὐτοῖς ἐργαζομένους ἐργατοτεχνίτας ἐλαιοτριβείων παριχωρῶσι κατάλληλον χῶρον πρὸς ἀλλαγὴν ἐνδυμάτων καὶ δι' ἑστίασιν αὐτῶν.

Ε) Ὁρίζει ἰσχὺν τῆς παρούσης ἀποφάσεως ἀπὸ τῆς σήμερον (1ην Μαρτίου 1967), ἰσχύει δὲ αὕτη δι' ὁλόκληρον τὸν Νομὸν Ἡρακλείου.

Ἐκρίθη, ἀπεφασίσθη καὶ ἐδημοσιεύθη ἐν δημοσίᾳ συνεδριάσει αὐθημερόν.

—

2/1967 Ἀπόφ. Πρωτοβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Πατρῶν

Περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ἐργατοτεχνιτῶν κατασκευῆς εἰδῶν οἰκοδομῆς ἐκ τσιμέντου περιοχῆς Πατρῶν - Περιχώρων (*).

Διὰ ταῦτα

Ἐπιλέον τὴν μεταξὺ τοῦ Συλλόγου Ἐργατοτεχνιτῶν κατασκευῆς εἰδῶν οἰκοδομῆς ἐκ τσιμέντου Πατρῶν καὶ Περιχώρων «Ἡ Ἕνωσις» καὶ τοῦ Ἐπαγγελματικοῦ καὶ Βιοτεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου Πατρῶν ἀναφυεῖσαν συλλογικὴν διαφορὰν ἐργασίας.

Ἀρχόμενον ἐν μέρει, ὡς κατ' οὐσίαν βάσιμον, τὸ αἴτημα τῶν προσφευγόντων μισθωτῶν, καθορίζει τὰ ἡμερομίσθια τούτων ὡς ἀκολούθως:

1) Τεχνίτης δραχμαὶ 120.

2) Βοηθὸς τεχνίτου καὶ ἐργάτης δραχμαὶ 105.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ 5.3.1957.

Ἐκρίθη, ἀπεφασίσθη καὶ ἐκουνοποιήθη.

Ἐν Πάτραις τῇ 15 Μαΐου 1967

(*) Κατετέθη παρὰ τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν, κατ' ἄρθρον 20 νόμου 3239/1955, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 65 τῆς 27.7.1967 πράξεως καταθέσεως.

(*) Κατετέθη παρὰ τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν, κατ' ἄρθρον 20 νόμου 3239/1955, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 58 τῆς 27.6.1967 πράξεως καταθέσεως, καὶ ἐκουνοποιήθη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας τὴν 4.7.1967.

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

Έτος 1967

Ὑπὸ τῆς *Συντάξεως*

Ἀποτελεῖ συνήθειάν μας, μὲ τὴν ἔλευσιν ἑνὸς νέου ἔτους, νὰ γίνεται ἀπὸ τῆς στήλης μας ταύτης μία, εἰς γενικὰς γραμμάς, ἐπισκόπησις τοῦ ἔργου τῶν Δικαστηρίων μας - καὶ εἰς τὴν κορυφὴν τὰ δύο Ἀνώτατα Δικαστήρια - κατὰ τὸ ἀπελθὸν ἔτος, εἰς τὸν τομέα τοῦ Δικαίου, τὸ ὁποῖον συνεχίζομεν, ἀπὸ μακρῶν ἐτῶν, νὰ ὑπηρετοῦμεν.

Μεγάλος λοιπὸν καὶ κατὰ τὸ 1967 ὁ ἀριθμὸς τῶν ὑποθέσεων Ἐργατικοῦ καὶ Ἀσφαλιστικοῦ Δικαίου, μὲ τὰς ὁποίας ἀπησχολήθησαν τὰ Δικαστήρια καὶ πολλὰ τὰ νομικὰ ζητήματα, τὰ ὁποῖα ἠγέρθησαν, διὰ νὰ λυθοῦν ἀπὸ τὰ Ἀκυρωτικά.

Τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας, ἀσκοῦν τὸν ἱεραρχικὸν ἔλεγχον τῶν διοικητικῶν πράξεων, ἐνεφάνισε πάλιν τὸν συνήθη μεγάλον ἀριθμὸν ἀπορριπτικῶν του ἀποφάσεων, ἀπασχοληθὲν ἐπὶ θεμάτων τοῦ Ἀσφαλιστικοῦ Δικαίου, καὶ πρέπει, εἰς γενικὰς πάντοτε γραμμάς, νὰ σημειωθῇ, ὅτι ἐδικαιοδότησεν ἐν συνειδήσει ὅτι ἐφαρμόζει Δίκαιον, τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ εἶναι δεδομένον, ὅτι καταγράζει ἡ θαρραλέα του καὶ τὸ φῶς ἀγάπης πρὸς τὸν ἀπόμαχον τῆς ἐργασίας ἄνθρωπον, γυρόσκοντα μὲ τὸν μόχθον του, τὸν ἀνάπηρον, ὁ ὁποῖος, μὲ τὰ δεκανίκια του, διέκοψε τὸν ἀγῶνα τῆς ἐργασίας.

Ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου ἦλθησαν πολλὰ ἐκ τῶν ἀλότων ἀκόμη προβλημάτων, τὰ ὁποῖα ἐμφανίζονται καὶ μὲ παλαιοὺς νόμους, καὶ νέων ταιούτων, τὰ ὁποῖα προκύπτουν καὶ ἐκ τῶν νέων νόμων, ὡς μοιραία συνέπεια τῆς παρατηρουμένης συνήθους ἀσαφείας των, τινὰ τῶν ὁποίων ὑπῆρξαν καὶ δυσεπίλυτα, ὥστε νὰ χρειασθῇ νὰ ἀπασχοληθῇ καὶ ἡ Ὁλομέλεια τοῦ Ἀρείου Πάγου διὰ τὴν λύσιν των.

Ἐνδιαφέρουσαι εἶναι αἱ ἀποφάσεις τῆς Ὁλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου περὶ τῆς νομικῆς σχέσεως τοῦ ἀντὶ παγίας ἀμοιβῆς δικηγόρου, περὶ τῆς ἀποζημιώσεώς του μετὰ τὴν καταγγελίαν τῆς σχέσεως (τόμος 1967, σελ. 479, 481), περὶ δεσμεύσεως ἐκ τῶν ἐθνικῶν δημοσιεπαγγελματικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας (σελ. 548), περὶ ἐκχωρήσεως συντάξεων διὰ δικηγορικὰς ἀμοιβάς (σελ. 596, 597), περὶ ἑβδομαδιαίας ἀναπαύσεως μισθωτῶν (σελ. 797), περὶ τῶν νομίμων ὡρῶν ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων (σελ. 873), περὶ τοῦ δικαιώματος τῆς ἀπεργίας (σελ. 1437).

Ἐνδιαφέρον, ἐξ ἄλλου, ἐμφανίζουν καὶ ἀποφάσεις τῶν Τμημάτων τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἄλλαι λύσασαι τὸ πρῶτον ἐμφανισθέντα νομικὰ ζητήματα καὶ ἄλλαι παγιώσασαι τὴν νομολογίαν τοῦ Ἀκυρωτικοῦ, ὡς σχετικῶς μὲ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 281 Ἀστικοῦ Κώδικος περὶ καταχρήσεως ἀσκήσεως δικαιώματος καὶ εἰς τὴν καταγγελίαν τῆς σχέσεως ἐργασίας, ἡ ὁποία ἔρχεται εἰς κρισίμους διὰ τὸν μισθωτὸν ὥρας νὰ στερήσῃ τοῦτον τῆς οἰκονομικῆς θέσεώς του μὲ τὰ δυσάρεστα πάντοτε ἐπακόλουθα.

Ἐν συνειδήσει τούτων καὶ ὁ Νομοθέτης τοῦ προσφάτου ἀ.ν. 99/1967 περὶ ἐλέγχου δημοσίων ἀπολύσεων παρενέβη ἀπὸ ἄλλου σκοποῦ εἰς τὴν ἐλευθέραν χρῆσιν τοῦ δικαιώματος ἀπολύσεως τῶν ἐπιχειρήσεων καὶ ἐκμεταλλεύσεων, αἱ ὁποῖαι ἀπασχολοῦν πέραν τῶν 50 μισθωτούς.

Ἐκ τῶν δημοσιευθεισῶν ἀποφάσεων τῶν Τμημάτων τοῦ Ἀρείου Πάγου, αἱ ὁποῖαι ἀπησχολήθησαν μὲ ἄλλα, ἐνδιαφέροντα, νομικὰ ζητήματα, χρήσιμον εἶναι νὰ σημειώσωμεν, ἐνδεικτικῶς, τὰς ἀκολούθους: Γπ' ἀριθ. 65/1967 (ΕΕΔ 26, σελ. 435) περὶ συλλογικῶν διαφορῶν μετὰ τοῦ Δημοσίου καὶ ἐπιλύσεως αὐτῶν διὰ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ὑπ' ἀριθ. 89/1967 (σελ. 436) περὶ σκαιᾶς ἢ ὑβριστικῆς συμπεριφορᾶς ἐργοδότου ἔναντι τοῦ μισθωτοῦ καὶ θεωρήσεως αὐτῆς ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νόμου 2112/1920 περὶ μονομεροῦς διακοπτικῆς μεταβολῆς ὅρων συμβάσεως ἐργασίας, ὑπ' ἀριθ. 88/1967 (σελ. 483) περὶ ἐλλείψεως καταβολῆς ἀποζημιώσεως ὡς πρὸς τὸ κῦρος καταγγελίας συμβάσεως, ὑπ' ἀριθ. 126/1967 (σελ. 495) περὶ προσλήψεως πολεμιστῶν πρὸς πλήρωσιν κενῆς θέσεως καὶ χρόνου προστασίας αὐτῶν ἀπὸ ἀπολύσεως, ὑπ' ἀριθ. 106/1967 (σελ. 543) περὶ καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας ὑπαλλήλων γεωργικῶν ἐπιχειρήσεων, ὑπ' ἀριθ. 83/1967 (σελ. 562) περὶ συμβιβασμοῦ ἐπὶ ἐργατικῶν διαφορῶν, ὑπ' ἀριθ. 135/1967 (σελ. 599) περὶ ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων γενικωτέρας σημασίας διὰ σύναψιν ἐθνικῶν δημοσιεπαγγελματικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, ὑπ' ἀριθ. 137/1967 (σελ. 602) περὶ τοῦ ἀντικειμένου εἰδικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ὑπ' ἀριθ. 124/1967 (σελ. 608) περὶ συμβάσεων ἐργασίας ὑπὸ τὴν προστασίαν τῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας, ὑπ' ἀριθ. 39/1967 (σελ. 741) περὶ ἀτομικῆς συμβάσεως ἀνωτέρας τῆς συλλογικῆς συμβάσεως κατὰ σύγκρισιν νομίμων μισθῶν, ὑπ' ἀριθ. 232/1967 (σελ. 743) περὶ καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας ὑπαλλήλων Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, ὑπ' ἀριθ. 258/1967 (σελ. 806) περὶ ὁλοκληρωμοῦ ἀποζημιώσεως ἀπολυομένων μισθωτῶν, ὑπ' ἀριθ. 340/1967 (σελ. 887) περὶ προνομίου μισθῶν ἐπὶ πτωχεύσεως ἢ πλειστηριασμοῦ, ὑπ' ἀριθ. 409/1967 (σελ. 930) περὶ καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας δι' ἀξιόποινον πρᾶξιν μισθωτοῦ, ἀπαλλαγῆς τῆς κατηγορίας, ἀποζημιώσεως καὶ προθεσμίας ἀγωγῆς, ὑπ' ἀριθ. 319/1967 (σελ. 935) περὶ ἀνωτάτου ὁρίου ὡρῶν ἐργασίας ἡμερησίως καὶ καθ' ἑβδομάδα, ὑπ' ἀριθ. 330/1967 (σελ. 942) περὶ συνάψεως τοπικῆς δημοσιεπαγγελματικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἁρμοδίων ὀργανώσεων καὶ δεσμεύσεως ἐξ αὐτῆς, ὑπ' ἀριθ. 307/1967 (σελ. 944) περὶ σχέσεως εἰδικῆς συλλογικῆς συμβάσεως τοῦ ἐθνικοῦ [illegible] παγγελματικοῦ, ὑπ' ἀριθ. 408/1967 (σελ. 1115) περὶ ἀδείας ἀναπήρων διὰ λοιποθεραπείαν καὶ ἀποθεραπείαν, ὑπ' ἀριθ. 421/1967 (σελ. 1138) περὶ παραγραφῆς ἀξιώσεων ναυτικῶν κατ' ἄρθρον 289 § 1 Κώδικος Ἰδιωτικοῦ Ναυτικοῦ Δικαίου, ὑπ' ἀριθ. 514/1967 (σελ. 1440) περὶ ἀξιώσεων πρὸς ἀποζημίωσιν παθόντος ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος καὶ τοῦ ἁρμοδίου ποὸς ἐκδίκασιν ἀγωγῆς ἐκ τοῦ κοινοῦ ἀστικοῦ δικαίου Δικαστηρίου.

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Διεύθυνσις
ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Σύνταξις
ΤΑΣΟΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Τόμος 27ος - Τεῦχος 2ον (632)

Ἀθῆναι, 15 Ἰανουαρίου 1968

ΥΠΕΡΒΑΣΙΣ ΤΩΝ ΑΝΩΤΑΤΩΝ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΩΝ ΧΡΟΝΙΚΩΝ ΟΡΙΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ὑπὸ τοῦ κ. Δ. Κ. ΚΑΛΟΜΟΙΡΗ, Δ. Ν., Δικηγόρου

Ι. 1. Ὑπερωρία (1) εἶναι ὁ χρόνος ἐργασίας, παρεχομένης καθ' ὑπέρβασιν τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου καθοριζομένων ἀνωτάτων χρονικῶν ὁρίων (2). Ὁ καθορισμὸς τοῦ χρόνου τῆς ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεως καὶ ἡ διάκρισίς του ἀπὸ τοῦ κανονικοῦ - νομίμου - χρόνου ἐργασίας ἐνέχει σπουδαιοτάτην σημασίαν, ἀφ' ἑνὸς μὲν ἀπὸ τῆς ἀπόψεως τῶν ποινικῶν κυρώσεων, τὰς ὁποίας ἐπισύρει ἡ ὑπέρβασις τῶν νομίμων χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας κατὰ τὰς ἰσχυούσας διατάξεις (3), ἀφ' ἑτέρου δὲ ἀπὸ τῆς ἀπόψεως τῆς ἰδιαιτέρας μισθολογικῆς μεταχειρίσεως τῆς ὑπὲρ τὰ νόμιμα χρονικὰ ὅρια παρεχομένης ἐργασίας (4), (5).

Ὁσονδήποτε ὅμως ἁπλῆ καὶ σαφὴς καὶ ἂν εἶναι ἡ ἀμέσως ἀνωτέρω διαγραφομένη ἔννοια τῆς ὑπερωρίας, ἐγεννήθησαν ἀμφιβολίαι διὰ τὸν χαρακτηρισμὸν ὡρισμένων ὑπερβάσεων νομίμων τινῶν χρονικῶν ὁρίων ὡς ὑπερωριακῆς ἐργασίας. Τοῦτο ὀφείλεται εἰς τὸ γεγονὸς ὅτι αἱ καθορίζουσαι δεκάωρον ἡμερησίαν ἐργασίαν διατάξεις (6) δὲν περιορίζονται μόνον εἰς τὴν θέσιν ἑνὸς ἀνωτάτου ὁρίου ἡμερησίας ἀπασχολήσεως, ἀλλὰ συγχρόνως θέτουν καὶ ἓν ἀνώτατον ὅριον ἑβδομαδιαίας ἀπασχολήσεως, ὁρίζουσαι ὅτι αἱ ὧραι ἐργασίας δὲν δύνανται νὰ ὑπερβαίνουν τὰς ὀκτὼ ὥρας καθ' ἑκάστην καὶ τὰς τεσσαράκοντα ὀκτὼ καθ' ἑβδομάδα.

Εἰς τὰς περιπτώσεις αὐτὰς ἀνακύπτει τὸ

---

1) Διὰ τὴν κατωτέρω ἐξεταζομένην περίπτωσιν εἶναι ἀδιάφορον ἂν πρόκειται περὶ νομίμου ἢ παρανόμου ὑπερωρίας, ἂν δηλ. αὕτη γίνεται μετὰ ἢ ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς ἢ ἂν ἡ ἐργασία παρέχηται καθ' ὑπέρβασιν τοῦ συμβατικοῦ, πάντως ὅμως ἐκτὸς τοῦ νομίμου ἀνωτάτου χρονικοῦ ὁρίου.

2) Πρβλ. *Καποδίστριαν*, ΕρμΑΚ, ἄρθρον 659, σημ. 21, *τὸν αὐτόν*, ΕΕΔ 6, σ. 513 ἐπ., *τὸν αὐτόν*, Θέμ. ΜΘ', σ. 745 ἐπ.· *Καυκᾶν*, Ἐνογικόν, Α¹, σ. 653· Haemmerle, Arbeitsvertrag, σ. 188· Hueck-Nipperdey, Lehrbuch des Arbeitsrechts I², σ. 210· Staudinger-Nipperdey, BGB § 612, Anm. 15, 16· Nikisch, Arbeitsrecht I², σ. 349· Bobrowski-Gaul, Das Arbeitsrecht im Betrieb², σ. 139 ἐπ., 189 ἐπ· Farthmann, AR-Blattei Arbeitszeit II A IV· Denecke, AZO² § 15, Anm. 3b.

3) Ἄρθρον 20 π.δ. 8/13.4.1932, ἄρθρον 18 π.δ. 27.6/4.7.1932.

4) Βλ. ἄρθρον 6 ν. 2269/1920, ἄρθρον 9 π.δ. 27.6/4.7.1932, ἄρθρον 8 ν.δ. 4020/1959.

5) Περὶ τῆς ὑφισταμένης ἀμοιβῆς τῶν ὑπερωριῶν κατὰ 25 ἢ 50 τοῖς ἑκατὸν, προκειμένου περὶ νομίμων ὑπερωριῶν, δηλ. γενομένων κατόπιν ἀδείας τῆς Ἀρχῆς καὶ μέχρι 60 ἢ 120 ὡρῶν κατ' ἔτος καὶ κατὰ 75 τοῖς ἑκατὸν προκειμένου περὶ παρανόμων ὑπερωριῶν, δηλ. γενομένων ἄνευ μὲν ἀδείας τῆς Ἀρχῆς ἀπεριορίστως, μετ' ἄδειαν δὲ πέραν τῶν 120 ὡρῶν κατ' ἔτος, ἰδ. *Καποδίστριαν*, ΕρμΑΚ 659, σημ. 20 ἐπ. 24 ἐπ., *Σταμούλην*, ΕΕΔ 16, σ. 689 ἐπ., *Βεργοπόπουλον*, ΕΕΔ 18, σ. 353 καὶ 1177, *Σύνταξιν ΕΕΔ* 18, σ. 1388, ΕΕΔ 20, σ. 1161, ΕΕΔ 21, σ. 692, *Τρίμην*, ΕΕΔ 23, σ. 1409, *τὸν αὐτόν*, ΕΕΔ 25, σ. 521.

6) Ἄρθρον 2 Διεθνοῦς Συμβάσεως Οὐασιγκτῶνος, κυρωθείσης παρ' ἡμῖν διὰ τοῦ ν. 2269/1920, ἄρθρον 2 π.δ. 27.6/4.7.1932 καὶ τὰ ἐπεκτείνοντα τὴν ἰσχὺν αὐτοῦ καὶ εἰς ἄλλας κατηγορίας ἐργαζομένων, πλὴν τῶν ἐν ἄρθρῳ 1 τούτῳ ὁριζομένων, διατάγματα, ἄρθρον 2 π.δ. 28.1/4.2.1938, περίπτωσις γ'. Βλ. Ὑπουργείου Ἐργασίας, Συλλογὴ - Κωδικοποίησις ἰσχυούσης Ἐργατικῆς Νομοθεσίας, 1966, σ. 228 ἐπ.

ζήτημα, ἂν ὑπερωρίαν συνιστᾷ ἡ ὑπέρβασις τοῦ ἀνωτάτου χρονικοῦ ὁρίου ἡμερησίας ἀπασχολήσεως ἢ καὶ ἡ ὑπέρβασις τοῦ ἑβδομαδιαίου ὁρίου. Εἰς τὴν περίπτωσιν ὑπερβάσεως τοῦ ἡμερησίου ἀνωτάτου χρονικοῦ ὁρίου ἀπασχολήσεως ἐπέρχεται αὐτομάτως καὶ ὑπέρβασις τοῦ ἑβδομαδιαίου τοιούτου. Πλὴν εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτὴν δὲν ὑφίσταται δυσχερειά τις διὰ τὸν χαρακτηρισμὸν τῆς ὑπερβάσεως ὡς ὑπερωρίας, καθ' ὅσον δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία, ὅτι ἡ ὑπέρβασις τοῦ ἡμερησίου ὁρίου συνιστᾷ ὑπερωρίαν καὶ τοιαύτη ὑπέρβασις ὑφίσταται ἐν προκειμένῳ. Τὸ ζήτημα γεννᾶται, ὅταν γίνεται ὑπέρβασις τοῦ ἑβδομαδιαίου ὁρίου, χωρὶς ὅμως νὰ γίνεται καὶ ὑπέρβασις τοῦ ἡμερησίου τοιούτου, δηλ. ὅταν ὁ ἐργαζόμενος ἀπασχολῆται μὲν ἐπὶ ὀκτὼ ὥρας μόνον ἡμερησίως, πλὴν ὅμως ἡ ἑβδομαδιαία του ἀπασχόλησις ὑπερβαίνει τὰς τεσσαράκοντα ὀκτὼ ὥρας ἑβδομαδιαίως. Τοῦτο συμβαίνει, ὅταν ὁ ἐργαζόμενος ἐργάζεται συνεχῶς καὶ δὲν τυγχάνει ἡμέρας ἑβδομαδιαίας ἀναπαύσεως. Τὸ πρόβλημα σαφέστερον τίθεται οὕτω: Συνιστᾷ ὑπερωρίαν ἡ συνεχής, ἄνευ ἑβδομαδιαίας ἀναπαύσεως, ἀπασχόλησις τοῦ ἐργαζομένου, συνεπείᾳ τῆς ὁποίας οὗτος ἐργάζεται ὁπωσδήποτε πέραν τῶν τεσσαράκοντα ὀκτὼ ὡρῶν καθ' ἑβδομάδα, οὐχὶ ὅμως καὶ πέραν τῶν ὀκτὼ ὡρῶν καθ' ἡμέραν;

2. Τὸ πρόβλημα δὲν περιορίζεται μόνον εἰς τὰς περιπτώσεις τῆς ὀκταώρου ἡμερησίας καὶ τεσσαρακονταοκταώρου ἑβδομαδιαίας ἐργασίας, ἀλλ' ἐπεκτείνεται καὶ ἐπὶ ἐκείνων τῶν περιπτώσεων, καθ' ἃς κατὰ νόμον ἐπιτρέπεται ὑπέρβασις τῶν τεσσαράκοντα ὀκτὼ ὡρῶν ἑβδομαδιαίας ἐργασίας μέχρι πεντήκοντα ἓξ ὡρῶν [7]. Τοῦτο συμβαίνει π.χ. ἐπὶ ἐργασιῶν, ὧν ἡ συνεχὴς λειτουργία ὡς ἐκ τῆς φύσεως αὐτῶν δέον νὰ ἐξασφαλίζεται διὰ διαδοχικῶν ἐναλλαγῶν τοῦ προσωπικοῦ. [8] Εἰς τὰς περιπτώσεις αὐτάς, καθ' ἃς ὁ ἐργοδότης ὑπέχει ἐκ τοῦ νόμου ὑποχρέωσιν, ὅπως παράσχῃ εἰς τὸν ἐργαζόμενον ἡμέραν ἑβδομαδιαίας ἀναπαύσεως, ἡ ὑπέρβασις τῶν πεντήκοντα ἓξ ὡρῶν ἑβδομαδιαίως εἶναι δυνατὴ κατὰ δύο τρόπους: α) διὰ τῆς ὑπερβάσεως ἡμερησίως τῶν ἀντιστοιχουσῶν εἰς ἑκάστην ἐκ τῶν ἓξ ἐργασίμων ἡμερῶν ὡρῶν ἐργασίας, ἐπὶ συνόλου πεντήκοντα ἓξ ὡρῶν, ἤτοι τῆς ὑπερβάσεως τῶν 9 ὡρῶν καὶ 20' ἡμερησίως. Ἐννοεῖται, ὅτι διὰ νὰ ἔχωμεν ὑπερωρίαν ὁ χρόνος, καθ' ὃν ἡ ἀπασχόλησις τοῦ ἐργαζομένου ὑπερέβη τὰς 9.20' ὥρας, δὲν πρέπει νὰ ἀφῃρέθῃ ἀπὸ τὴν κανονικὴν ἐργασίαν ἄλλης ἡμέρας. Διότι, ἐφ' ὅσον ὁ νόμος δὲν ὁρίζει ὅριον ἡμερησίας ἀπασχολήσεως, ἀλλ' ἑβδομαδιαίας μόνον, ἡ ὑπέρβασις τοῦ ὁρίου τῆς τελευταίας ταύτης συνιστᾷ ὑπερωρίαν, β) διὰ τῆς ἀπασχολήσεως τοῦ μισθωτοῦ καὶ κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἑβδομαδιαίας ἀναπαύσεως, μετὰ τὴν συμπλήρωσιν πεντήκοντα ἓξ ὡρῶν ἐργασίας κατὰ τὰς ἓξ ἐργασίμους ἡμέρας.

Εἰς τὴν τελευταίαν ταύτην ἀκριβῶς περίπτωσιν ἀνακύπτει τὸ ἐν προκειμένῳ ἐξεταζόμενον ζήτημα. Εἰς τὴν πρώτην περίπτωσιν τὸ πρόβλημα δὲν ἀνακύπτει, καθ' ὅσον ἔχομεν ὑπέρβασιν τοῦ νομίμου χρονικοῦ ὁρίου - ἔστω καὶ ἂν τοῦτο ὑπολογίζεται ἐκ τοῦ νόμου μόνον ἑβδομαδιαίως - κατὰ τὰς ἐργασίμους ἡμέρας.

3. Γενικωτέρα θεώρησις, ἄνευ περιορισμοῦ τοῦ ζητήματος ἐπὶ τῆς ὀκταώρου ἡμερησίας καὶ τεσσαρακονταοκταώρου ἑβδομαδιαίας ἐργασίας, ἄγει εἰς τὴν ἑξῆς διατύπωσιν τοῦ ἐρωτήματος, ὅπερ κατωτέρω ἐξετάζεται: Ἡ ὑπέρβασις τοῦ ἀνωτάτου χρονικοῦ ὁρίου ἑβδομαδιαίας ἐργασίας, διὰ τῆς μὴ χορηγήσεως εἰς τὸν ἐργαζόμενον ἑβδομαδιαίας ἀναπαύσεως, συνιστᾷ ἢ μὴ ὑπερωρίαν, ἐπισύρουσαν ποινικὰς κυρώσεις καὶ ἐπαγομένην τὴν καταβολὴν ἀποζημιώσεως 75%;

II. 1. Τὸ Ἀκυρωτικὸν [9] ἐπιλῳθὲν τοῦ ζητήματος αὐτοῦ [10] ἔκρινεν, ὅτι, ἐφ' ὅσον ὁ νόμος [11] ὁρίζει, ὅτι «ἡ ἀπασχόλησις τῶν ... μισθωτῶν «δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ὑπερβαίνῃ τὰς 48 ὥρας καθ' ἑβδομάδα, ἡμερησίως δὲ .... τὰς 8 ὥρας, σαφῶς προκύπτει, ὅτι ἡ ἀπασχόλησις... εἴτε γίνεται μόνον κατὰ τὰς ἐργασίμους ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος, εἴτε καὶ κατὰ τὰς μὴ ἐργασίμους ἡμέρας, ὡς

7) Βλ. ἄρθρον 8 π.δ. 27.6/4.7.1932, ἄρθρον 4 ν. 2269/1920.

8) Βλ. τὰς ἀνωτ. ἐν ὑποσ. 7 ἀναφερομένας διατάξεις.

9) Βλ. Α.Π. 409/1964, ΕΕΔ 23, σ. 921, 666/1966, ΕΕΝ 34, σ. 321, 319/1967, ΕΕΔ 25, 937.

10) Καὶ εἰς τὰς τρεῖς περιπτώσεις ὁ Α.Π. ἔκρινεν ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ π.δ. τῆς 28.1/4.2.1938 «περὶ κανονισμοῦ ὡρῶν ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ φορτηγῶν αὐτοκινήτων», αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ὁποίου εἶναι ὁμοιαι πρὸς ἐκείνας τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ π.δ. τῆς 27.6/4.7.1932 καὶ τοῦ νόμου 2269/1920, ὡς καὶ ἀνωτέρω, ὑποσ. 6, ἐλέχθη.

11) Ἐδ. γ' § 1 ἄρθρου 2 π.δ. 28.1/4.2.1938.

καὶ Κυριακάς, δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ὑπερβαίνῃ τὰς 48 ὥρας καθ' ἑβδομάδα καὶ τὰς 8 ὥρας ἡμερησίως. Ἐπομένως ἡ πέραν τῶν 48 ὡρῶν καθ' ἑβδομάδα ἀπασχόλησις ... εἶναι παράνομος ... καὶ ὁ ἀπασχοληθείς ... ἔχει διὰ τὴν τοιαύτην παράνομον ἀπασχόλησίν του, κατὰ τὸ ἄρθρον 8 § 2 τοῦ ν.δ. 4020/1959, ... ἀξίωσιν ἀποζημιώσεως, ἴσης πρὸς 75% ... »[12].

Ἡ ἄποψις αὕτη τοῦ Ἀκυρωτικοῦ εἶναι ἀπολύτως ὀρθὴ καὶ ἀνεπιφυλάκτως ἐπιδοκιμαστέα[13]. Ἀνταποκρίνεται καὶ εἰς τὸ γράμμα, ἀλλὰ κυρίως καὶ εἰς τὸν σκοπὸν τῶν διατάξεων, αἵτινες θεσπίζουν ἀνώτατα χρονικὰ ὅρια ἀπασχολήσεως τῶν ἐργαζομένων.

2. Ἀντίθετος ἄποψις εἶχεν ὑποστηριχθῆ παλαιότερον[14], ἐπανελήφθη δὲ καὶ προσφάτως[15]. Κατ' αὐτὴν ἡ τεσσαρακονταοκτάωρος ἀπασχόλησις ἀντιστοιχεῖ εἰς ἐργασίαν ἓξ ὀκταώρων ἐργασίμων ἡμερῶν. Ἐὰν ἡ ἀπασχόλησις αὕτη ἐκταθῆ εἰς ἑβδόμην ἡμέραν, τὴν ἡμέραν τῆς ἑβδομαδιαίας ἀναπαύσεως, χωρὶς ὅμως νὰ ὑπερβαίνῃ τὸ ὀκτάωρον, δὲν συνιστᾷ ὑπερωρίαν. Ὁ χρονικὸς περιορισμὸς τῶν τεσσαράκοντα ὀκτὼ ὡρῶν εἶναι δηλωτικὸς τῶν ἓξ ὀκταώρων ἡμερῶν, ἐξ ὧν συντίθεται ἡ ἑβδομάς[16].

III. 1. Αἱ τελευταῖαι αὗται ἀντιλήψεις, ἐπικρατήσασαι προφανῶς ὑπὸ τὸ κράτος συγχύσεως περὶ τὴν ἔννοιαν τοῦ νόμου καὶ εἰδικώτερον συγχύσεως μεταξὺ χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας καὶ ἑβδομαδιαίας ἀναπαύσεως, στεροῦνται παντελῶς νομοθετικοῦ ἐρείσματος. Παραγνωρίζουν τὸν σκοπὸν τῶν περὶ χρονικῶν ὁρίων διατάξεων καὶ τὸ γράμμα τοῦ νόμου, εἰς τὸ ὁποῖον προσοῖδεται ἑρμηνεία ἀντίθετος πρὸς ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον δι' αὐτοῦ πράγματι ἐκφράζεται ρητῶς καὶ κατηγορηματικῶς. Οὐδαμῶς, οὔτε εἰς τὰς σχετικὰς περὶ χρονικῶν ὁρίων διατάξεις[17], οὔτε εἰς τὰς εἰσηγητικὰς ἐκθέσεις αὐτῶν, οὔτε εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 1 Διεθνῆ Σύμβασιν τῆς Οὐασιγκτῶνος[18] καὶ τὰς προηγηθείσας τῆς συνάψεώς της συζητήσεις γίνεται λόγος ἢ διακρίνεται κἂν ὁ «δηλωτικὸς γαρακτὴρ» τῆς τεσσαρακονταοκταώρου ἑβδομαδιαίας ἐργασίας.

2. Οὐδεμία δύναται νὰ ὑπάρξῃ ἀμφιβολία, ὅτι ἡ ὑπέρβασις τῶν τεσσαράκοντα ὀκτὼ ὡρῶν ἑβδομαδιαίως καὶ γενικώτερον τοῦ ἀνωτάτου ἑβδομαδιαίου ὁρίου ἐργασίας[19] συνιστᾷ ὑπερωρίαν[20]. Ἡ ἄποψις αὕτη εὑρίσκει ἔρεισμα εἰς τὸ κείμενον τοῦ νόμου, εἰς τὸν σκοπόν του καὶ εἰς τὴν ἑρμηνείαν, ἡ ὁποία ἐδόθη εἰς τὰς σχετικὰς διατάξεις τῆς Διεθνοῦς Συμβάσεως τῆς Οὐασιγκτῶνος.

α) Ὁ νομοθέτης, ὁρίζων ὅτι αἱ ὧραι ἐργασίας εἶναι 8 καθ' ἡμέραν καὶ 48 καθ' ἑβδομάδα, δὲν ἀναφέρεται εἰς τὰς ἓξ ἐργασίμους ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος. Ἐξ ἄλλου ἐξ οὐδεμιᾶς διατάξεως προκύπτει κατανομὴ τῶν ὡρῶν τῆς ἑβδομαδιαίας ἐργασίας εἰς τὰς ἓξ ἐργασίμους ἡμέρας. Ἀντιθέτως ἐκ τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ π.δ. τῆς 27.6.1932, δι' ἧς ἐπιτρέπεται ἡ ὑπέρβασις τῶν ὀκτὼ ὡρῶν ἡμερησίως, οὐχὶ δὲ καὶ τῶν τεσσαράκοντα ὀκτὼ ἑβδομαδιαίως, καταφαίνεται, ὅτι ὁ νομοθέτης ἀπέβλεψε κυρίως εἰς τὴν θέσιν ἑβδομαδιαίων χρονικῶν ὁρίων. Ἐν προκειμένῳ δέον νὰ ἀναφερθῇ χαρακτηριστικῶς, χωρὶς τοῦτο νὰ ἀποτελῇ καὶ ἀποφασιστικὸν ἐπιχείρημα, ὅτι αἱ περὶ ἀνωτάτων ἑβδομαδιαίων ὁρίων ἐργασίας διατάξεις ἔχουν ληφθῆ ἐκ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1 Διεθνοῦς Συμβάσεως καὶ ἐπαναλαμβάνονται ὑπὸ τῆς ἐθνικῆς νομοθεσίας κατ' ἀπομίμησιν αὐτῆς. Πλὴν ὅμως ὁ νομοθέτης, ὅταν ἐθέσπιζε ἀνώτατον χρονικὸν ὅριον ἑβδομαδιαίας ἀπασχολήσεως, δὲν εἶχεν ὑπ' ὄψιν του τὴν ἡμέραν ἑβδομαδιαίας ἀναπαύσεως, ἥτις καθιερώθη τῷ 1921 εἰς τὴν

12) Α.Π. 319/1967, ΕΕΔ 26, σ. 937.

13) Βλ. ὅμως ἀντίθετα σχόλια ΕΕΔ 25, σ. 935 ἑπ., χωρὶς νὰ εἶδεται οὕτω λύσις εἰς τὸ πρόβλημα.

14) Βλ. Πρωτοδικείου Θηβῶν 177/1957, ΕΕΔ 16, σ. 703 ἑπ., ἰδ. καὶ τὰς ἀντιθέτους ἀποτόνους καὶ ὀρθὰς παρατηρήσεις Σταμούλη, ΕΕΔ 16, σ. 689 ἑπ. (691, 692).

15) Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 21675/1966 μέρος τοῦ σκεπτικοῦ ταύτης, ἀναφερομένου εἰς τὸ ὑπὸ ἐξέτασιν ζήτημα, ἰδ. ἐν ΕΕΔ 25, σ. 963, 964· Πρωτοδείκου Ἀθηνῶν 5416/1965, ἀδημοσίευτος. Χαρακτηριστικὸν εἶναι, ὅτι ἀμφότεραι αἱ ἀποφάσεις οὐδόλως ἀναφέρονται, ἔστω καὶ διὰ νὰ διαδηλώσουν ἀντίθεσιν πρὸς αὐτάς, εἰς τὰς ad hoc ἀποφάσεις τοῦ Α.Π. 404/1964 καὶ 666/1966, αἵτινες εἶχον προηγηθῆ.

16) ΕΕΔ 26, σ. 936, 937.

17) Βλ. ἀνωτ. ὑποσ. 6.

18) Ὑπουργείου Ἐργασίας, Διεθνεῖς Συμβάσεις Ἐργασίας 1953 σ. 59 ἑπ., International Labour Code 1951, Geneva 1952, Art. 235 - 244, τόμ. I, σ. 189 ἑπ.

19) Πρβλ. Nikisch, I², σ. 349, ὑποσ. 102.

20) Βλ. ἀντὶ ἄλλων Hueck - Nipperdey I², σ. 210, Nikisch I σ. 349.

3ην Διεθνή Συνδιάσκεψιν τῆς Γενεύης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 14 Διεθνοῦς Συμβάσεως Ἐργασίας (21).

β) Σκοπὸς τῆς θέσεως ἀνωτάτων χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας, τόσον καθ' ἡμέραν, ὅσον καὶ καθ' ἑβδομάδα, εἶναι προστασία τοῦ ἐργαζομένου ἀπὸ τῆς πλήρους ἀναλώσεως τῶν σωματικῶν του καὶ πνευματικῶν του δυνάμεων, συνεπείᾳ τῆς κοπιώδους, μακρᾶς καὶ ἐξαντλητικῆς ἐργασίας. Ἀλλ' ἡ ὑπέρβασις τοῦ ἀνωτάτου χρονικοῦ ὁρίου ἡμερησίας ἀπασχολήσεως ἀναλίσκει τὴν ἐργατικὴν δύναμιν καὶ φθείρει τὸν ἀνθρώπινον ὀργανισμὸν πολὺ ὀλιγώτερον ἀπὸ τὴν συνεχῆ καὶ ἄνευ διακοπῆς καθ' ὅλην τὴν ἑβδομάδα - καὶ κατὰ τὰς ἑπτὰ δηλ. ἡμέρας - ἐργασίαν. Πράγματι ὁ ἀπασχολούμενος συνεχῶς καὶ ἄνευ διακοπῆς τινος ὁλόκληρον ἑβδομάδα ἀναλίσκεται περισσότερον ἀπὸ τὸν ἐργαζόμενον μὲν ἐπὶ μακρότερον τοῦ νομίμου χρόνου ἑκάστην ἡμέραν, τυγχάνει ὅμως ἑβδομαδιαίας ἀναπαύσεως.

Ἡ προστασία τοῦ ἐργαζομένου ἀπὸ τῆς ἀναλώσεως τῶν ἐργατικῶν του δυνάμεων ἀποτελεῖ ἕνα ἐκ τῶν σπουδαιοτέρων σκοπῶν τῆς καταβολῆς ἰδιαιτέρας ἀποζημιώσεως διὰ τὴν ὑπερωριακὴν ἐργασίαν. Διότι ἀκριβῶς εἰς τὸν φθείροντα τὰς δυνάμεις του ἐκ τῆς παροχῆς ὑπερεργασίας θὰ πρέπει νὰ ἐξασφαλισθῇ ὑψηλότερον ἐπίπεδον ζωῆς καὶ καλύτεραι συνθῆκαι διαβιώσεως, ὥστε νὰ δυνηθῇ νὰ ἀναπληρώσῃ τὰς φθαρείσας ἐκ τῆς ὑπερεργασίας δυνάμεις του.

Ἀλλὰ καὶ περαιτέρω ἡ ἄποψις, καθ' ἣν ἡ ὑπέρβασις τοῦ ἑβδομαδιαίου χρονικοῦ ὁρίου ἐργασίας δὲν συνιστᾷ ὑπερωριακὴν ἐργασίαν, ἄγει εἰς λογικὰ ἀπαράδεκτα συμπεράσματα καὶ ἀπὸ τῆς πλευρᾶς τοῦ ἐργοδότου. Ὁ ἐργοδότης, ὅστις πράγματι λόγῳ τῶν ἀναγκῶν τῆς ἐπιχειρήσεως ἀπασχολεῖ ἡμερησίως ἐπὶ μακρότερον τοῦ νομίμου χρόνου τοὺς ἐργαζομένους, θὰ ὑπογρεωθῇ εἰς καταβολὴν ἰδιαιτέρας ἀποζημιώσεως ἕνεκα ὑπερωριακῆς ἐργασίας, ἐνῷ ἀντιθέτως ὁ τηρῶν τὰ νόμιμα χρονικὰ ὅρια ἡμερησίας ἐργασίας, ἀναγκάζων ὅμως τοὺς ἐργαζομένους νὰ ἐργάζωνται ὁλόκληρον τὴν ἑβδομάδα, εἰς οὐδεμίαν ἐπιβάρυνσιν ἕνεκα ὑπερωριακῆς ἐργασίας θὰ ὑποβληθῇ, ἐνῷ εἶναι σαφές, ὅτι ὠφελήθη ἐκ τῆς ὑπερεργασίας τοῦ ἐργαζομένου.

γ) Τὸ Διεθνὲς Γραφεῖον Ἐργασίας εἰς σχετικὸν ἐρώτημα τῆς Ἑλβετικῆς Κυβερνήσεως ἀπήντησε τὴν 11ην Μαΐου 1920 ὡς ἑξῆς:

«Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία, ὅτι ἡ Συνδιάσκεψις ἠθέλησεν, ὅπως ἡ ἐξ 25% ἀποζημίωσις τῆς ὑπερωρίας ἐφαρμοσθῇ ἐπὶ ὡρῶν ὑπερεργασίας, δηλ., καθ' ὑπέρβασιν τοῦ κανονικοῦ, τὰ ὁποῖα εἶναι ὀκτὼ ὧραι τὴν ἡμέραν ἢ τεσσαρὰκοντα ὀκτὼ τὴν ἑβδομάδα (23) ἢ μακροτέραν περίοδον, καθοριζομένην ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 6 § α (24). Μὲ ἄλλας λέξεις ὥραι ὑπερωριακῆς ἐργασίας εἶναι ἐκεῖναι, καθ' ἃς παρέχεται ἐργασία καθ' ὑπέρβασιν τῶν κανονικῶν ὡρῶν ἐργασίας, ἐφ' ὧν βασίζονται αἱ ὧραι τῆς συμβάσεως (25).

Ἐκ τῆς ἀνωτέρω ἀπαντήσεως τοῦ Διεθνοῦς Γραφείου Ἐργασίας πρὸς τὴν Ἑλβετικὴν Κυβέρνησιν οὐδεμία καταλείπεται πλέον ἀμφιβολία, ὅτι ὁ διεθνὴς νομοθέτης ἠθέλησεν, ὅπως ὑπερωριακὴν ἐργασίαν, ἀμειβομένην δι' εἰδικοῦ ἐπιδόματος, συνιστᾷ καὶ ἡ ὑπέρβασις τοῦ ἑβδομαδιαίου ἀνωτάτου χρονικοῦ ὁρίου ἐργασίας. Ἡ βούλησις τοῦ ἐθνικοῦ νομοθέτου, ὅστις διὰ τῆς ἐπιχειρήσεως κατέστησε τὰς διατάξεις αὐτὰς ἐσωτερικὸν δίκαιον, προφανῶς δὲν εἶναι διάφορος.

---

21) International Labour Code Art. 340 - 346, σ. 275 ἐπ. Αὕτη ἐνυοώθη παρ' ἡμῖν διὰ τοῦ ν. 2990/1929· βλ. Ὑπουργείου Ἐργασίας, Διεθνεῖς Συμβάσεις Ἐργασίας.

22) Πρόκειται περὶ τῆς Συνδιασκέψεως τῆς Οὐασιγκτῶνος τοῦ 1919, καθ' ἣν ἐθεσπίσθησαν αἱ περὶ ἑβδομαδιαίου χρονικοῦ ὁρίου διατάξεις.

23) Ὑπογράμμισις ἰδική μου.

24) International Labour Code Art. 241, 1. (α).

25) International Labour Code I σ. 207 ὑποσ. 209 ὑπ' ἄρθρον 241 (σ. 208).

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΧΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΠΡΟΣ ΚΑΤΑΣΤΡΑΤΗΓΗΣΙΝ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ

Συμβάσεις προσωπικοῦ συνεργείων Δήμων καὶ Κοινοτήτων

Ἐφαρμογή, κατ' ἄρθρον 8 νόμου 2112/1920, τῶν διατάξεων τοῦ Νόμου τούτου καὶ ἐπὶ συμβάσεων μὲ ὡρισμένην χρονικὴν διάρκειαν, ἐὰν ὁ καθορισμὸς τῆς διαρκείας ταύτης δὲν δικαιολογῆται ἐκ τῆς φύσεως τῆς συμβάσεως, ἀλλ' ἐτέθη σκοπίμως πρὸς καταστρατήγησιν τοῦ Νόμου τούτου.—Ἀνεφάρμοστον ὅμως ὁσάκις δι' εἰδικῆς διατάξεως ἐπιβάλλεται ἡ σύναψις τῆς συμβάσεως δι' ὡρισμένον χρόνον.—Σύνδεσις τῶν προσλαμβανομένων διὰ τὴν συγκρότησιν συνεργείων Δήμων καὶ Κοινοτήτων ὑποχρεωτικῶς διὰ συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ὡρισμένου χρόνου.—Ἔννοια «πραγμάτων» κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 807, ἐδάφιον 7, Πολιτικῆς Δικονομίας περὶ ἀναιρέσεως.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 5 τοῦ νόμου 3198/1955 περὶ καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας ἡ μὴ καταβολὴ εἰς τὸν ἀπολυόμενον μισθωτὸν τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112/1920 ἢ τοῦ ἀ.ν. 16/18 Ἰουλίου 1920 περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ νόμου τούτου ἐπὶ τῶν ἐργατῶν, τεχνιτῶν καὶ ὑπηρετῶν ἔχει ὡς συνέπειαν τὴν ἀκυρότητα τῆς ἀπολύσεως.

Προϋποτίθεται ὅμως νὰ ὑπάρχῃ σύμβασις ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, διότι τὴν καταγγελίαν ταύτης ρυθμίζουν οἱ νόμοι 2112/1920 καὶ 3198/1955.

Εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου, ὑπὸ τῆς ὁποίας ἀπεκρούσθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 975/1965 ἀπόφασις τοῦ ὡς ἐφετείου δικάζοντος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης, ὑπῆρξε καταγγελία σχέσεως ἐργασίας μισθωτοῦ συνεργείου Δήμου, ἡ σύμβασις ὅμως τοῦ ὁποίου, ὡς ἔχει νομολογηθῇ (Βλέπε Α.Π. 42/1959, εἰσηγητὴς *Στ. Μακρομιχάλης*, ΕΕΔ 18, 247, ἔνθα αἱ σημειώσεις μας καὶ λοιπαὶ παραπομπαί), δέχεται δὲ τοῦτο καὶ ἡ κατωτέρω νέα ἀσκοπαγιτικὴ ἀπόφασις, θεωρεῖται ὡς σύμβασις ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου.

Καὶ καὶ μὴν κατ' ἄρθρον 8 νόμου 2112/1920 (ΕΕΔ 22, 63, ἔνθα κωδικοποίησις τῶν ἰσχυουσῶν διατάξεων) ὁ νόμος οὗτος ἐφαρμόζεται καὶ ἐπὶ συμβάσεων ἐργασίας μὲ ὡρισμένην χρονικὴν διάρκειαν, ἐὰν ὁ καθορισμὸς τῆς διαρκείας δὲν δικαιολογῆται ἐκ τῆς φύσεως τῆς συμβάσεως, ἀλλ' ἐτέθη σκοπίμως πρὸς καταστρατήγησιν τῶν περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας διατάξεων τοῦ νόμου (Βλέπε ΕΕΔ 26, 226 ἐπ., ἔνθα νομολογία τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ σημειώσεις μας, ΕΕΔ 26, 987), ἀλλ' ὡς δέχεται ἡ ἐν λόγῳ ἀσκοπαγιτικὴ ἀπόφασις, ἐφ' ὅσον ὁ χρόνος τῆς συμβάσεως ὁρίζεται δι' εἰδικῆς διατάξεως νόμου, ὡς ἐν προκειμένῳ, δὲν δύναται νὰ γίνῃ λόγος περὶ καθορισμοῦ ὡρισμένης διαρκείας τῆς συμβάσεως ἀδικαιολογήτου.

Περὶ συνεργείων Δήμων προβλέπει ἤδη τὸ ἄρθρον 15 τοῦ ν.δ. 4541/1966, κατὰ τὸ ὁποῖον αἱ παράγραφοι 1 καὶ 2 τοῦ ἄρθρου 189 τοῦ ἀ.ν. 406/1963 ἀντικαθίστανται ὡς ἑξῆς:

«1. Δι' ἀποφάσεως τοῦ Δημοτικοῦ ἢ Κοινοτικοῦ Συμβουλίου ἢ Ἀδελφάτου Ἱδρύματος δύνανται νὰ συνιστῶνται συνεργεῖα διὰ τὴν εἰς ἐργατοτεχνικὸν ἀποκλειστικῶς προσωπικὸν ἐξυπηρέτησιν διαρκοῦς φύσεως ὑπηρεσιῶν.

Ἐξαιρετικῶς ἐπιτρέπεται ἡ διὰ συνεργείων ὀργάνωσις Παρασβεστικῆς Ὑπηρεσίας καὶ φιλαρμονικῆς, ἐφ' ὅσον ἐν τῷ οἰκείῳ ὀργανισμῷ ἐσωτερικῆς ὑπηρεσίας δὲν προβλέπονται τοιαῦται ὑπηρεσίαι. Τὸ προσωπικὸν τῶν συνεργείων προσλαμβάνεται ἐπὶ ὡρισμένῳ χρόνῳ διὰ σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου.

Αἱ μετὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος κεναὶ ὀργανικαὶ θέσεις, ὡς καὶ αἱ μελλοντικῶς συνιστώμεναι, πληροῦνται ὑποχρεωτικῶς ἐντὸς τριμήνου ἀπὸ τῆς καθ' οἱονδήποτε τρόπον κενώσεως ἢ συστάσεως των.

2. Ἐν τῇ ἀποφάσει περὶ συστάσεως συνεργείων ὁρίζεται, ἐν τοῖς ἄλλοις, α) ἡ ὑπηρεσία, διὰ τὴν διεξαγωγὴν τῆς ὁποίας συνιστᾶται, β) ὁ

απαιτούμενος πρὸς τοῦτο ἀριθμὸς τῶν προσληφθησομένων ἡμερομισθίων καὶ γ) αἱ εἰδικαὶ γνώσεις καὶ ἐμπειρία, ἃς δέον νὰ κέκτηνται οἱ προσληφθησόμενοι ἡμερομίσθιοι, ἀπαγορευομένης τῆς ἀναθέσεως εἰς τὸ κατὰ τὰ ἀνωτέρω προσλαμβανόμενον ἐργατοτεχνικὸν προσωπικὸν ὑπαλληλικῶν ἢ ὑπηρετικῶν καθηκόντων.

Τὰ συνεργεῖα τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 189 συνιστῶνται δι' ὡρισμένον μόνον χρόνον, ἡ δὲ σύμβασις τῆς ἐργασίας τῶν ἐν λόγῳ ἐργατοτεχνιτῶν μετατρέπεται εἰς ἀορίστου χρόνου μετὰ παρέλευσιν ἐτῶν ἀπὸ τῆς προσλήψεώς των, ἐφαρμοζομένων διὰ τὴν ἀπόλυσιν καὶ ἀποζημίωσιν τούτων τῶν διατάξεων τῆς ἑκάστοτε ἰσχυούσης ἐργατικῆς νομοθεσίας.

Αἱ συμβάσεις τῶν κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος ὑπηρετούντων ἡμερομισθίων τῆς παραγρ. 1 τοῦ ἄρθρου 189 τοῦ Κ.Δ. 406/1963, ὡς αὕτη ἰσχυε πρὸ τῆς διὰ τοῦ παρόντος ἀντικαταστάσεώς της, μετατρέπονται εἰς συμβάσεις ἀορίστου χρόνου, ἐφαρμοζομένων διὰ τὴν ἀπόλυσιν καὶ ἀποζημίωσιν τούτων τῶν διατάξεων τῆς ἑκάστοτε ἰσχυούσης ἐργατικῆς νομοθεσίας».

Ἀρείου Πάγου 628/1967, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. Ν. Χαραλάμπης

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. Λ. Κανελλάκος

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Π. Καρυωτάκης, Ἠλ. Παρασκευᾶς

Ἡ δι' ἄρθρου 11 τοῦ ἀναγκαστικοῦ νόμου 547/1937 συμπληρωθεῖσα διάταξις τοῦ ἄρθρου 8 § 1 ἐδ. δεύτερον τοῦ νόμου 2112/1920 «περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων», καθ' ἣν αἱ διατάξεις τοῦ νόμου τούτου ἐφαρμόζονται ὡσαύτως καὶ ἐπὶ συμβάσεων μὲ ὡρισμένην χρονικὴν διάρκειαν, ἐὰν ὁ καθορισμὸς τῆς διαρκείας ταύτης δὲν δικαιολογῆται ἐκ τῆς φύσεως τῆς συμβάσεως, ἀλλ' ἐτέθη σκοπίμως πρὸς καταστρατήγησιν τῶν περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς ὑπαλληλικῆς συμβάσεως διατάξεων, εἶναι ἀνεφάρμοστος ὁσάκις δι' εἰδικῆς νομικῆς διατάξεως ἐπιβάλλεται ἡ σύναψις τῆς συμβάσεως δι' ὡρισμένον χρόνον, καθ' ὅσον ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει δὲν δύναται νὰ γίνῃ λόγος περὶ καθορισμοῦ ὡρισμένης διαρκείας τῆς συμβάσεως ἀδικαιολογήτως. Κατὰ δὲ τὴν σαφῆ ἔννοιαν τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 143 § 4 τοῦ νόμου 1726, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 19 τοῦ νόμου 2262/1952 (ἤδη ἄρθρον 189 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 406/1963 κωδικοποιητικοῦ τῶν περὶ καταστάσεως δημοτικῶν καὶ κοινοτικῶν ὑπαλλήλων διατάξεων διατάγματος), ὁριζούσης, ὅτι ἡ σύστασις παρὰ τῶν Δήμων καὶ Κοινοτήτων συνεργείων πρὸς ἐξυπηρέτησιν ὑπηρεσιῶν ἐξ ἐκτάκτου καὶ προσωρινῆς ἀνάγκης, τελεῖ, μεταξὺ ἄλλων, καὶ ὑπὸ τὸν ὅρον τοῦ καθορισμοῦ τῆς χρονικῆς διαρκείας τῆς λειτουργίας ἑκάστου συνεργείου οἱ προσλαμβανόμενοι διὰ τὴν συγκρότησιν τῶν ἐν λόγῳ συνεργείων συνδέονται ὑποχρεωτικῶς μετὰ τοῦ Δήμου ἢ τῆς Κοινότητος διὰ συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ὡρισμένου χρόνου. Ταῦτα δεχθεῖσα καὶ ἡ ἀναιρεσιβαλλομένη ἀπόφασις καὶ ἀπορρίψασα τὴν ἀγωγὴν τοῦ ἀναιρεσείοντος, δι' ἧς οὗτος, προσληφθεὶς τὴν 2.9.1961 ὡς ἔκτακτος ἡμερομίσθιος ὑπάλληλος τοῦ ἀναιρεσιβλήτου Δήμου πρὸς συγκρότησιν ἐκτάκτου συνεργείου διὰ συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ὡρισμένης διαρκείας, ἣν ἐπηκολούθησαν διαδοχικῶς πλείονες ὁμοιαι, ὧν ἡ τελευταία ἔληξε τὴν 31.12.1965, καθ' ἣν ἀπελύθη, ἠτήσατο τὴν ἐπιδίκασιν μισθῶν ὑπερημερίας, δι' ἀκυρότητα τῆς ἀπολύσεώς του, λόγῳ μὴ καταβολῆς τῆς κατὰ τὸν ἰσχύσαντα νόμον 2112 ἀποζημιώσεως, ὀφειλομένης ὡς ἐκ τῆς συνάψεως τῶν ἀλλεπαλλήλων συμβάσεων ὡρισμένης διαρκείας ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου πρὸς καταστρατήγησιν τοῦ νόμου, ὀρθῶς τὰς ἀνωτέρω διατάξεις ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσεν, ὁ δὲ τὰ ἐναντία ὑποστηρίζων πρῶτος λόγος τοῦ ἀναιρετηρίου ἀπορριπτέος τυγχάνει ὡς ἀβάσιμος.

Κατὰ τὴν ἔννοιαν τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 807 ἐδ. 7 Πολ. Δικονομίας πράγματα, ὧν ἡ μὴ λῆψις ὑπ' ὄψιν, καίτοι προταθέντων, ἢ τῶν ὁποίων ἡ λῆψις ὑπ' ὄψιν, καίτοι μὴ προταθέντων, ἱδρύει λόγον ἀναιρέσεως, εἶναι οἱ αὐτοτελεῖς ἰσχυρισμοὶ τῶν διαδίκων, οἱ θεμελιοῦντες ἱστορικῶς τὴν ἀγωγὴν ἢ ἔνστασιν ἢ ἀντένστασιν, οὐχὶ δὲ καὶ τὰ ἁπλᾶ ἐπιχειρήματα ἢ συμπεράσματα, ἐνεχόμενα πρὸς ὑποστήριξιν ἢ ἀπόκρουσιν ἐνστάσεως ἢ ἀντενστάσεως. Ἐπιχείρημα δὲ ἐν προκειμένῳ πρὸς ὑποστήριξιν τοῦ χαρακτῆρος τῆς μεταξὺ τῶν διαδίκων συμβάσεως ὡς ἀορίστου διαρκείας ἀποτελεῖ τὸ ὑπὸ τοῦ ἀναιρετηρίου προταθὲν ὅτι αἱ κατὰ τὸ ἀνωτέρω ἀναφερθὲν χρονικὸν

ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΩΣ ΑΠΟΛΥΟΜΕΝΩΝ ΔΙΑ ΤΟ ΚΥΡΟΣ ΑΠΟΛΥΣΕΩΣ

Ἐλλιπὴς καταβολὴ ἐξ ἀμφιβολίας ἐργοδότου καὶ συνέπειαι

Ὀφειλή, κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 288 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου μόνον συμπληρώσεως τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ Νόμου 2112/1920, ἐφ' ὅσον ἡ μὴ καταβολὴ πλήρους τῆς κατὰ τὸν Νόμον τοῦτον ἀποζημιώσεως, ἐν περιπτώσει καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ὀφείλεται ὑπὸ τὰς συγκεκριμένας συνθήκας εἰς δεδικαιολογημένην ἀμφιβολίαν τοῦ ἐργοδότου, μὴ ἐπερχομένης οὕτω ἀκυρότητος τῆς ἐγκύρου κατὰ τὰ λοιπὰ καταγγελίας τῆς συμβάσεως.—Περίπτωσις δεδικαιολογημένης ἀμφιβολίας τῶν ὀργάνων ἐργοδότιδος ὡς πρὸς τὴν ὑποχρέωσιν συνυπολογισμοῦ εἰς τὴν ἀποζημίωσιν τῆς προσθέτου παροχῆς φόρου ἐξ εἰσοδήματος.

Ἐπανέρχεται καὶ ἡ κατωτέρω νεωτέρα ἀπόφασις τοῦ Ἀρείου Πάγου, ὑπὸ τῆς ὁποίας ἀνεγράφη ἐν μέρει ἡ ὑπ' ἀριθ. 12171/1967 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφεταίου κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, εἰς τὰ ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου διὰ σειρᾶς ἀποφάσεων του νομολογηθέντα ἐπὶ τῆς ἐννοίας τοῦ ἄρθρου 5 ν. 3198/1955, τοῦ κύρους δηλαδὴ τῆς καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας εἰς περίπτωσιν ἐλλιποῦς καταβολῆς εἰς τὸν ἀπολυόμενον τῆς κατὰ τὸν νόμον 2112/1920 ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως λόγῳ δεδικαιολογημένης ἀμφιβολίας τοῦ ἐργοδότου ἢ τῶν ὀργάνων αὐτοῦ ὡς πρὸς τὸν ἀκριβῆ ὑπολογισμὸν τῆς ἀποζημιώσεως. (Ἴδετε καὶ Α.Π. 100/1962, εἰσηγητὴς *Εὐστ. Μαλοῦχος*, ΕΕΔ 21, 337, ἔνθα εἰς σημειώσεις μας καὶ λοιπαί, Α.Π. 291/1966, εἰσηγητὴς *Ἀντ. Φλῶρος*, ΕΕΔ 25, 857, Α.Π. 306/1966, εἰσηγητὴς *Κ. Παυλίδης*, ΕΕΔ 25, 917, Α.Π. 88/1967, εἰσηγητὴς *Μιχ. Ζαφειρόπουλος*, ΕΕΔ 26, 483, Α.Π. 316/1967, εἰσηγητὴς *Πελ. Δαλιάνης*, ΕΕΔ 26, 886).

Εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως ἡ ἀποζημίωσις τοῦ ἀπολυθέντος μισθωτοῦ ὑπελείφθη κατὰ τὴν ἀναλογίαν τοῦ φόρου μισθωτῶν ὑπηρεσιῶν, τὸν ὁποῖον κατέβαλεν ἡ ἐργοδότις ἐξ ἰδίων. (Ἴδετε περὶ τούτου, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τῶν τακτικῶν ἀποδοχῶν τοῦ ἄρθρου 3 νόμου 2112/1920, βάσει τῶν ὁποίων ὑπολογίζεται ἡ κατὰ νόμον 2112/1920 ἀποζημίωσις, Α.Π. 417/1960, εἰσηγητὴς *Κ. Παπαϊωάννου*, ΕΕΔ 19, 1242, Α.Π. 465/1965, εἰσηγητὴς *Κ. Ψιλόπουλος*, ΕΕΔ 24, 1359, Α.Π. 231/1962, εἰσηγητὴς *Ἀντ. Φλῶρος*, ΕΕΔ 21, 535, Α.Π. 376/1966, εἰσηγητὴς *Κ. Παπαϊωάννου*, ΕΕΔ 25, 1045).

διάστημα συναφθεῖσαι συμβάσεις ἐργασίας ἀνῆλθαν εἰς 20, ἐνῷ τὰ συνεργεῖα καὶ τὰ προγραμματισθέντα ἔργα ἦσαν μικροτέρας διαρκείας, ἐν δὲ ἐξ αὐτῶν, δι' ὃ συνήφθησαν 12 συμβάσεις, διήρκεσεν ὁλόκληρον τριετίαν. Ὅθεν ὁ δεύτερος καὶ τελευταῖος λόγος ἀναιρέσεως, αἰτιώμενος τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως διὰ μὴ λῆψιν ὑπ' ὄψιν τοῦ ἐπουσιώδους τούτου ἰσχυρισμοῦ, εἶναι ἀπορριπτέος, ὡς ἀβάσιμος.

Ἀρείου Πάγου 629/1967, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ν. Χαραλάμπης**

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Λ. Κανελλάκος**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Παπαδᾶτος, Ἠλ. Παρασκευᾶς, Δ. Οἰκονομίδης

Κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 288 Α.Κ., καθ' ὃ ὁ ὀφειλέτης ὑποχρεοῦται νὰ ἐκπληρώσῃ τὴν παροχήν, ὡς ἀπαιτεῖ ἡ καλὴ πίστις, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ ἄρθρον 5 § 3 τοῦ νόμου 3198/1955, ἐὰν ἡ μὴ καταβολὴ πλήρους τῆς κατὰ τὸν νόμον 2112/1920, ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη, ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως ἐν περιπτώσει καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὀφείλεται ὑπὸ τὰς συγκεκριμένας συνθήκας εἰς δεδικαιολογημένην ἀμφιβολίαν τοῦ ἐργοδότου, δὲν ἐπέρχεται ἀκυρότης τῆς ἐγκύρου κατὰ τὰ λοιπὰ καταγγελίας τῆς συμβάσεως, ἀλλ' ὀφείλεται μόνον συμπλήρωσις τῆς ἀποζημιώσεως.

Ἐν προκειμένῳ τὸν κατὰ τῆς ἀγωγῆς τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, ἀξιοῦντος μισθοὺς ὑπερημερίας, ὡς ἐκ τῆς ἐπικαλουμένης ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως του ἐργασίας, λόγῳ μὴ καταβολῆς αὐτῷ πλήρους τῆς ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως, ἀντιταχθέντα οὐσιώδη ἰσχυρισμὸν τῆς ἀναιρεσειούσης ὅτι ἡ καταβολὴ ἐλλιποῦς τῆς ἐν λόγῳ ἀποζημιώσεως ὀφείλεται εἰς δεδικαιολογημένην ἀμφιβολίαν τῶν ὀργάνων της ὡς πρὸς

ΙΔΙΩΤΙΚΟΙ ΥΠΑΛΛΗΛΟΙ

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΥΠΑΛΛΗΛΙΚΗΣ ΙΔΙΟΤΗΤΟΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥ

Διευθυντικόν δικαίωμα έργοδότου καί άρθρον 7 Νόμου 2112/1920

Έννοια Ιδιωτικοῦ ὑπαλλήλου κατ' ἄρθρον 1 Ν.Δ. 2655/1953.— Ἀνήκουσα εἰς τὸν ἐργοδότην ἡ ρύθμισις παντὸς θέματος, τὸ ὁποῖον ἀνάγεται εἰς τὴν ὀργάνωσιν καὶ λειτουργίαν τῆς ἐπιχειρήσεώς του, καὶ ἄρθρον 7 Νόμου 2112/1920 περὶ μονομεροῦς ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου θλαπτικῆς μεταβολῆς ὅρων συμβάσεως μισθωτοῦ.—Περίπτωσις μισθωτοῦ, παρέχοντος ἐργασίαν κατὰ κύριον χαρακτῆρα σωματικὴν καὶ ἐν τινι μόνον μέτρῳ μετέχουσαν τοῦ πνευματικοῦ στοιχείου.—Κρίσις Δικαστοῦ κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, μὴ τηρουμένων τῶν περὶ ἀποδείξεως κανόνων τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας.

Ἀντικείμενον ἐρεύνης τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου, ὑπὸ τῆς ὁποίας ἐπεκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 26376/1966 ἀπόφασις τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὑπῆρξεν, ἂν ὁ συγκεκριμένος μισθωτὸς ἔδύνατο νὰ θεωρηθῇ ὡς ἰδιωτικὸς ὑπάλληλος κατὰ τὰ στοιχεῖα τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 2655/1953 (ΕΕΔ 12, 1212). (Ἴδετε περὶ τῆς κατὰ τὴν διάταξιν ταύτην διακρίσεως τοῦ ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου ἀπὸ τοῦ ἐργάτου, ΕΕΔ 26, 500, ΕΕΔ 26, 1184, ἔνθα νομολογία τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ σημειώσεις μας).

Εἰς πλείστας τῶν περιπτώσεων ὁ μισθωτὸς παρέχει ἐργασίαν, ἡ ὁποία εἶναι συνήθως σωματικὴ καὶ πνευματική, ὁπότε ἐρευνᾶται ὑπὸ τοῦ Δικαστοῦ ποῖον τὸ προέχον στοιχεῖον, ποία δηλαδὴ ἡ κατὰ τὸν ἐργάσιμον χρόνον κυρία ἀπασχόλησίς του. (Ἴδετε Α.Π. 210/1965, εἰσηγητὴς *Α. Ροζάκης*, ΕΕΔ 24, 1011).

Δυσκολίαι ἐμφανίζονται ὡς πρὸς τὴν ἄσκησιν τοῦ δικαιώματος τοῦ ἐργοδότου πρὸς ρύθμισιν παντὸς θέματος, τὸ ὁποῖον ἀνάγεται εἰς τὴν ὀργάνωσιν καὶ τὴν λειτουργίαν τῆς ἐπιχειρήσεώς του, ἐν σχέσει πρὸς τὰ ἐκ τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νόμου 2112/1920 δικαίωμα τοῦ μισθωτοῦ ἐπὶ μονομεροῦς ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου καὶ θλαπτικῆς διὰ τὸν πρῶτον μεταβολῆς ὅρων συμβάσεως ἐργασίας. (Ἴδετε περὶ τούτου Α.Π. 219/1967, εἰσηγητὴς *Κων. Κλαμαρῆς*, ΕΕΔ 26, 893 καὶ σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 26, 892 ἐπ., ἔνθα παραπομπαί).

Ἀρείου Πάγου 626/1967, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος **κ. Ν. Χαραλάμπης**

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης **κ. Εὐστ. Μαλλούχος**

Δικηγόροι **κ.κ. Δημ. Εὐαγγέλου, Στ. Ἀμερικάνος**

Κατὰ τὸ ἄρθρον 10 τοῦ νόμου 1234/1918, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νόμου 4558/1930 καὶ ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 2655/1953, ἰδιωτικὸς ὑπάλληλος θεωρεῖται πᾶν πρόσωπον, κατὰ κύριον

τὴν ὑποχρέωσιν συνυπολογισμοῦ εἰς τὴν ὡς εἴρηται ἀποζημίωσιν τῆς προσθέτου παροχῆς, τῆς συνισταμένης εἰς τὴν ὑπὸ ταύτης τακτικὴν καταβολὴν τοῦ ἀναλογοῦντος εἰς τὸ ἐκ μισθοῦ εἰσόδημα ἐκείνου φόρου καὶ περὶ τῆς ὁποίας δι' ἀποφάσεων διαφόρων δικαστηρίων εἶχε κριθῇ προηγουμένως, ὅτι δὲν εἶχε τὴν ἔννοιαν προσαυξήσεως τῶν ἀποδοχῶν, τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον ἀπέρριψεν, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ὀγδόης αἰτιολογίας τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι δὲν συντρέχουσιν ἐν προκειμένῳ τοιαῦται συνήθεια. Ἡ τοιαύτη ὅμως ὅλως ἀνεπαρκὴς αἰτιολογία τῆς ἀποφάσεως, μὴ καθοριζούσης τὰς πραγματικὰς προϋποθέσεις, βάσει τῶν ὁποίων ἤχθη εἰς ἀπόκρουσιν τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ὡς ἄνω κανόνος δικαίου, καθιστῶσα ἀνέφικτον τὸν ἔλεγχον τοῦ Ἀκυρωτικοῦ, στερεῖ ταύτην νομίμου βάσεως, δι' ὃ καὶ ἀναιρετέα τυγχάνει κατὰ τοῦτο κατὰ τὸ διὰ τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 3810/1957 προστεθὲν ἐδάφιον 19 τοῦ ἄρθρου 807 Πολ. Δικονομίας καὶ τὸν δεύτερον περὶ τούτου τρίτον λόγον ἀναιρέσεως.

ἐπάγγελμα ἀσχολούμενον ἐπ' ἀντιμισθίᾳ, ἀνεξαρτήτως τρόπου πληρωμῆς, εἰς ὑπηρεσίαν ἰδιωτικοῦ καταστήματος, Γραφείου ἢ ἐν γένει ἐπιχειρήσεως ἢ οἱασδήποτε ἐργασίας καὶ παρέχον ἐργασίαν ἀποκλειστικῶς ἢ κατὰ κύριον χαρακτῆρα μὴ σωματικήν. Δὲν θεωροῦνται ἰδιωτικοὶ ὑπάλληλοι οἱ ὑπηρέται πάσης κατηγορίας, καθὼς καὶ πᾶν ἐν γένει πρόσωπον, τὸ ὁποῖον χρησιμοποιεῖται ἐν τῇ παραγωγῇ ἀμέσως ὡς διομηχανικός, διοτεχνικός, μεταλλευτικὸς ἢ γεωργικὸς ἐργάτης ἢ ὡς βοηθὸς ἢ μαθητευόμενος τῶν ἐν λόγῳ κατηγοριῶν ἢ παρέχει ὑπηρετικὰς ἐν γένει ὑπηρεσίας. Κατὰ τὴν ἔννοιαν δὲ τοῦ ἄρθρου 652 Α.Κ. εἰς τὸν ἐργοδότην ἀνήκει ἡ ρύθμισις παντὸς θέματος, ἀναγομένου εἰς τὴν ὀργάνωσιν καὶ τὴν λειτουργίαν τῆς ἐπιχειρήσεως αὐτοῦ πρὸς ἐπίτευξιν τῶν ἐν γένει σκοπῶν ταύτης. Τέλος κατὰ τὸ ἄρθρον 7 τοῦ νόμου 2112/1920 «περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων» πᾶσα μονομερὴς μεταβολὴ τῶν ὅρων τῆς ὑπαλληλικῆς συμβάσεως, ὀλάπτουσα τὸν ὑπάλληλον, θεωρεῖται ὡς καταγγελία ταύτης.

Ὡς δείκνυται ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον ἐδέξατο ἀνελέγκτως, μετ' ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων, ὅτι ὁ ἀναιρεσείων προσελήφθη τὴν 1ην Νοεμβρίου 1956 ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, ἐκμεταλλευομένου τὰς ἐν Ἀθήναις ἐκδιδομένας ξενογλώσσους ἐφημερίδας ὑπὸ τοὺς τίτλους .., ἐπὶ συμβάσει ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, οὐχὶ ἵνα παρέχῃ τὰς ὑπηρεσίας του ἀποκλειστικῶς ὡς εἰσπράκτωρ, ἀλλ' ἵνα παρέχῃ τοιαύτας πάσης φύσεως καὶ ἰδίᾳ χειρωνακτικὰς τοιαύτας. Αἱ παρασχεθεῖσαι ὑπ' αὐτοῦ ὑπηρεσίαι συνίσταντο ἀρχήθεν: 1) Εἰς τὴν ἐπικόλλησιν ἐπὶ ἀποστελλομένων εἰς τοὺς συνδρομητὰς φύλλων τῶν ὡς ἄνω ἐφημερίδων τῶν ταινιῶν μὲ τὰς ἐντύπους διευθύνσεις καὶ τῶν οἰκείων γραμματοσήμων. 2) Εἰς τὴν μεταφορὰν καὶ παράδοσιν τῶν ἀποστελλομένων φύλλων εἰς τὸ ταχυδρομεῖον. 3) Εἰς τὴν μεταφορὰν ἀριθμοῦ φύλλων τῶν ὡς ἄνω ἐφημερίδων εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐξωτερικῶν. 4) Εἰς τὴν μετάβασίν του εἰς τὸ Γραφεῖον Τύπου τῆς Ἀγγλικῆς Πρεσβείας διὰ τὴν παραλαβὴν δημοσιογραφικῆς ὕλης. 5) Εἰς τὴν παραλαβὴν ἐκ τῶν πρακτορείων ἐφημερίδων τῶν μὴ διατεθέντων φύλλων καὶ τὴν μεταφορὰν τούτων εἰς τὴν ἀποθήκην τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, καὶ 6) εἰς τὴν μεταφορὰν τῶν φωτογραφιῶν εἰς τὸ ταιγκεγγραφεῖον πρὸς ταιγνογράφησιν καὶ τῆς δημοσιευομένης ὕλης τῶν συντακτῶν ἐκ τῶν Γραφείων τῆς ἐφημερίδος, εἰς ἃ συνεκεντροῦντο, εἰς τὸ τυπογραφεῖον. Αἱ τοιαῦται ἐργασίαι τοῦ ἀναιρεσείοντος ἐκάλυπτον ἡμερησίαν ἀπασχόλησιν τούτου περὶ τὰς ἑπτὰ ὥρας. Πέραν τῶν ἄνω ἐργασιῶν ὁ ἀναιρεσείων ἐπὶ μίαν ὥραν, κατὰ μέσον ὅρον, ἡμερησίως ἀπησχολεῖτο μὲ τὴν εἰσπραξιν συνδρομῶν καὶ λοιπῶν λογαριασμῶν τῆς ἐπιχειρήσεως. Αἱ εἰσπράξεις συνδρομῶν ἐκυμαίνοντο ἀπὸ δύο ἕως πέντε ἡμερησίως. Ἐπὶ πλέον ὁ ἀναιρεσείων παρέγγελε τοὺς καφέδας τῶν ὑπηρετούντων ὑπαλλήλων τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ἢ διαφόρων ἐπισκεπτῶν τῶν Γραφείων τούτου, εἰς δὲ τὰ βιβλία προσωπικοῦ ἀνεγράφετο ὡς κλητὴρ τῆς ἐπιχειρήσεως, ὑφ' οἵαν ἰδιότητα ἀνεγράφετο καὶ εἰς καταστάσεις Ι.Κ.Α. καὶ τῆς ἁρμοδίας Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας. Τὴν 28 Φεβρουαρίου 1966 ὁ ἀναιρεσίβλητος πρὸς ἀναδιάρθρωσιν τῆς ἐπιχειρήσεως περιώρισε τὰς ἀνωτέρω ἐργασίας τοῦ ἀναιρεσείοντος μόνον εἰς τὴν ἀποστολὴν τῶν φύλλων τῶν ὑπ' αὐτοῦ ἐκδιδομένων ἐφημερίδων εἰς τοὺς συνδρομητάς, τὴν δὲ 12 Μαρτίου 1966 ὁ ἀναιρεσείων ἔπαυσεν ἐκ τοῦ λόγου τούτου νὰ παρέχῃ τὰς ὑπηρεσίας του. Ὑπὸ τὰ πραγματικὰ ταῦτα περιστατικὰ ἡ ὑπηρεσία τοῦ ἀναιρεσείοντος, παρέχοντος κυρίως ὑπηρετικὰς ὑπηρεσίας, ἦτο κατὰ κύριον χαρακτῆρα σωματικὴ καὶ ἐν τινι μόνον μέτρῳ μετεῖχε τοῦ πνευματικοῦ στοιχείου. Ὡς ἐκ τούτου οὗτος δὲν εἶχε, κατὰ τὴν ρηθεῖσαν διάταξιν, τὴν ἰδιότητα ὑπαλλήλου. Ὁ περιορισμὸς δὲ τῆς ἐργασίας αὐτοῦ εἰς τὴν ἀποστολὴν τῶν φύλλων τῶν ἐφημερίδων εἰς τοὺς συνδρομη-

τάς, γενόμενος πρὸς ἀναδιάρθρωσιν τῆς ἐπιχειρήσεως τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, ἐνέπιπτεν εἰς τὸ διευθυντικὸν δικαίωμα τούτου καὶ δὲν ἔφερε τὸν χαρακτῆρα ὀλαπτικῆς ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νόμου 2112 μεταβολῆς τῶν ὅρων τῆς συμβάσεως. Οὕτω δὲ ἀποφηνάμενον καὶ τὸ δικάσαν Πρωτοδικεῖον ὀρθῶς τὰς ἀνωτέρω διατάξεις ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε καὶ ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου πρῶτος λόγος ἀναιρέσεως εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος.

Τὸ δικάσαν δικαστήριον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του ρητῶς βεβαιοῖ, ὅτι τὴν ἀνωτέρω κρίσιν του ἐσχημάτισεν ἐκ τῶν καταθέσεων τῶν πρωτοδίκως ἐξετασθέντων μαρτύρων καὶ πάντων τῶν προσαγθέντων καὶ ἐπικληθέντων ἐγγράφων, ἐν οἷς καὶ ἔνορκοι καταθέσεις μαρτύρων ἐνώπιον συμβολαιογράφου. Ἐντεῦθεν οὐδεμία καταλείπεται ἀμφιβολία, ὅτι ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν καὶ συνεξετίμησε μετὰ τῶν λοιπῶν ἀποδεικτικῶν στοιχείων καὶ τὰ ἐν τῷ δευτέρῳ λόγῳ ἀναιρέσεως ἀναφερόμενα ἔγγραφα, ἅτινα δὲν ἦτο ὑπόχρεον νὰ μνημονεύσῃ εἰδικῶς, ἐκ τοῦ ὅτι δὲ ἐν τῇ προσβαλλομένῃ ἀποφάσει ἐξαίρονται, εἰδικῶς μνημονευόμενα, ἄλλα ἐπικληθέντα καὶ προσαχθέντα ἀποδεικτικὰ στοιχεῖα οὐδαμῶς συνάγεται τὸ ἀντίθετον. Κατ' ἀκολουθίαν ὁ τὰ ἀντίθετα ὑποστηρίζων δεύτερος λόγος ἀναιρέσεως εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος. Καθ' ὅσον δὲ πλήττει τὴν ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου τῆς οὐσίας ἐκτίμησιν τοῦ περιεχομένου τῶν ἐπικληθέντων ἐγγράφων εἶναι ἀπορριπτέος, ὡς ἀπαράδεκτος, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 810 § 1 Πολ. Δικονομίας, ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ νόμου 3810/1957.

Κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 5, 12, 16 καὶ 20 τοῦ νόμου ΓΨΟΔ' «περὶ ἐκδικάσεως τῶν μεταξὺ ἐργατῶν καὶ ἐργοδοτῶν διαφορῶν» κατὰ τὴν ὑπὸ τοῦ νόμου τούτου θεσπιζομένην εἰδικὴν διαδικασίαν, καθ' ἣν ἐξεδόθη ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, δὲν τηροῦνται οἱ κανόνες τῆς Πολ. Δικονομίας, οἱ ἀναγόμενοι εἰς τὰ μέσα τῆς ἀποδείξεως καὶ τὴν δύναμιν τῶν ἀποδεικτικῶν μέσων, ἀλλ' ὁ δικαστὴς ἐκτιμᾷ ἐλευθέρως τὰ προταγόμενα αὐτῷ ἀποδεικτικὰ στοιχεῖα πρὸς ἀνεύρεσιν τῆς ἀληθείας. Ὅθεν οἱ λόγοι ἀναιρέσεως τρίτος καὶ τέταρτος, δι' ὧν ἀποδίδεται εἰς τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν ἡ αἰτίασις ὅτι τὸ ἐκδὸν ταύτην Πρωτοδικεῖον παρέβη τοὺς ὁρισμοὺς τοῦ νόμου, ἐν σχέσει πρὸς τὴν δύναμιν τῶν ἀποδεικτικῶν μέσων, καὶ ὅτι ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν ἀποδεικτικὰ μέσα, μὴ ἐπιτρεπόμενα ὑπὸ τοῦ νόμου, εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος.

Ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ ἀναιρεσείοντος, ὅτι ὁ ἀπὸ 28 Φεβρουαρίου 1966 γενόμενος περιορισμὸς τῆς ἀπασχολήσεώς του εἰς τὴν ἀποστολὴν τῶν φύλλων τῶν ἐκδιδομένων ἐφημερίδων εἰς τοὺς συνδρομητὰς (τὴν ἐπικόλλησιν ἐπὶ τῶν ἀποστελλομένων φύλλων τῶν ταινιῶν μὲ τὰς διευθύνσεις καὶ τῶν γραμματοσήμων), ὡς καὶ ἡ σκόπιμος μὴ ἀνάθεσις ἐργασίας, ἐξ ἧς μετεβλήθη οὗτος εἰς ἀργόμισθον, ἀπετέλουν μονομερῆ ὀλαπτικὴν μεταβολὴν τῶν ὅρων ἐργασίας, ἰσοδυναμοῦσαν μὲ ἀπόλυσιν, ἀπεκρούσθη ὑπὸ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, δεχθείσης, ὡς εἴρηται, ὅτι ὁ τοιοῦτος περιορισμὸς ἐγένετο πρὸς ἀναδιάρθρωσιν τῆς ἐπιχειρήσεως τοῦ ἀναιρεσιβλήτου καὶ ὅτι δὲν ἔφερε τὸν ἀνωτέρω χαρακτῆρα. Ὅθεν ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου πέμπτος λόγος ἀναιρέσεως, ἀποδίδων αἰτίασιν ἐκ τοῦ ἄρθρου 807 § 7 Πολ. Δικονομίας, εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος.

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΑΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΑΚΥΡΩΣΙΣ ΥΠΟ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ ΠΡΑΞΕΩΣ ΠΕΡΙ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΕΩΣ ΠΟΛΕΜΙΣΤΟΥ

Συνέπεια κατά τὸν Νόμον 3713/1928 «περὶ Συμβουλίου Ἐπικρατείας»

Παῦσις ὑφισταμένης τῆς προϋποθέσεως ὑπάρξεως ἐξηναγκασμένου ἐργασιακοῦ δεσμοῦ μεταξὺ τῶν διαδίκων διὰ τῆς ἀκυρωτικῆς τῆς πράξεως περὶ τοποθετήσεως πολεμιστοῦ τοῦ Α.Ν. 1836/1951 ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, ἐπαγομένης νόμιμον κατάργησιν ἔναντι πάντων, εἴτε πρόκειται περὶ κανονιστικῆς, εἴτε περὶ ἀτομικῆς πράξεως (ἄρθρον 50 Νόμου 3713/1928).— Ὑποχρέωσις τοῦ κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν Δικαστηρίου πρὸς κατ' οὐσίαν ἔρευναν αὐτεπαγγέλτως τῆς διαφορᾶς ἐν περιπτώσει ἐρημοδικίας.

Ἔρχεται ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ Γ' Τμήματος τοῦ Ἀρείου Πάγου μετὰ τὴν ἀναιρετικὴν ὑπ' ἀριθ. 337/1967 τοῦ Β' Τμήματος (εἰσηγητὴς *Εὐστ. Μαλλούχος*, ΕΕΔ 26, 884), πρὸς τὴν γνώμην τῆς ὁποίας, ἐπὶ τοῦ προκύπτοντος νομικοῦ ζητήματος, συνεφώνησεν ("Ιδετε ὁμοίως καὶ Α.Π. 275/1967, εἰσηγητὴς *Στ. Σταυρόπουλος*, ΕΕΔ 26, 882, Α.Π. 112/1967, εἰσηγητὴς *Σ. Λογαρᾶς*, ΕΕΔ 26, 1254).

Ἀπολειφθέντος κατὰ τὴν ἐνώπιον τοῦ Γ' Πολιτικοῦ Τμήματος τοῦ Ἀρείου Πάγου συζήτησιν τοῦ ἐφεσιβλήτου, ἐξητάσθη ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου, ὡς ἐφετείου, αὐτεπαγγέλτως ἡ διαφορὰ κατὰ τὸ ἄρθρον 15 τοῦ νόμου ΓΨΟΔ', ὡς ἰσχύει ἤδη, χωρὶς νὰ θεωρῆται ἡ ἐργωδικία τοῦ διαδίκου ὡς ὁμολογία, ἀφοῦ τὰ ἄρθρα 595, 623 καὶ 774 Πολ. Δικονομίας δὲν δύνανται ἐν προκειμένῳ νὰ ἐφαρμοσθῶσιν, ὡς ἀντιτιθέμενα εἰς τὸ ἄρθρον 20 τοῦ νόμου ΓΨΟΔ', εἰς τὴν ὅλην οἰκονομίαν καὶ τὸ πνεῦμα τῆς διαδικασίας τοῦ νόμου τούτου (Α.Π. 626/1964, εἰσηγητὴς *Μιχ. Ζαφειρόπουλος*, ΕΕΔ 33, 1364, Α.Π. 528/1966, εἰσηγητὴς *Ι. Χατζηδάκης*, ΕΕΔ 25, 1508).

Ἀρείου Πάγου 596/1967, Τμ. Γ'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος **κ. Θ. Καμπέρης**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης **κ. Ἀντ. Κοζύρης**
Δικηγόρος ὁ **κ. Γ. Μπλάτσιος**

Ἡ ὑπόθεσις φέρεται πρὸς συζήτησιν, παραπεμφθεῖσα εἰς τὸ Τμῆμα τοῦτο διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 337/1967 ἀποφάσεως τοῦ Β' Τμήματος, δι' ἧς ἀνηρέθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 22160/1966 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν διὰ τὸν ἐν ἐδαφίῳ 13 τοῦ ἄρθρου 807 Πολ. Δικονομίας λόγον. Ἐπανεργομένων δὲ τῶν διαδίκων εἰς τὴν πρὸ τῆς ἀναιρεθείσης ἀποφάσεως κατάστασιν κατὰ τὸ ἄρθρον 832 τῆς Πολ. Δικονομίας, ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 23 τοῦ νόμου 3810/1957, εἶναι ἐξεταστέα ἡ ἔφεσις τῆς ἐναγομένης, ἄνευ ὅμως τῶν ἐκ τῆς ἐργωδικίας τοῦ ἐνάγοντος, ἤδη ἐφεσιβλήτου, συνεπειῶν, ἐφ' ὅσον κατὰ τὸ ἄρθρον 15 τοῦ νόμου ΓΨΟΔ' περὶ ἐκδικάσεως τῶν μεταξὺ ἐργατῶν καὶ ἐργοδοτῶν διαφορῶν, ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 4 § 6 τοῦ νόμου 765/1943, διατηρηθέντος ἐν ἰσχύϊ διὰ τοῦ ἄρθρου 6 ν.δ. 8/10 Μαΐου 1946, ἐν περιπτώσει ἐργωδικίας τὸ δικάζον δικαστήριον ὑποχρεοῦται νὰ ἐρευνήσῃ κατ' οὐσίαν τὴν διαφορὰν αὐτεπαγγέλτως.

Κατὰ τὴν παράγραφον 1 τοῦ ἄρθρου 50 τοῦ κωδικοποιηθέντος νόμου 3713/1928 περὶ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας (ἐ.δ. 92/1961) ἡ ἀπαγγέλλουσα τὴν ἀκύρωσιν διοικητικῆς πράξεως τῶν Διοικητικῶν Ἀρχῶν ἀπόφασις τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ἐπάγεται νόμιμον αὐτῆς κατάργησιν ἔναντι πάντων, εἴτε πρόκειται περὶ κανονιστικῆς, εἴτε περὶ ἀτομικῆς πράξεως. Ὅθεν, ἀφοῦ ἡ ὑπὸ τῆς ἐκκαλούσης - ἐναγομένης ἐπικαλουμένη καὶ προσαγομένη ὑπ' ἀριθ. 670/1966 ἀπόφασις τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ἐκδοθεῖσα, ὡς ἐξ αὐτῆς προκύπτει, τὴν 10.3.1966, ἠκύρωσε τὴν ὑπ' ἀριθ. 596/1963 ἀπόφασιν τοῦ ἐν Θεσσαλονίκῃ Τοπικοῦ Συμβουλίου προστασίας τῶν ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ ἀπολυομένων, δι' ἧς ὁ ἐνάγων ἐτοποθετήθη ὡς ἐργατοτεχνίτης παρὰ τῇ ἐναγομένῃ, ἕπεται, ὅτι ἡ προϋπόθεσις τῆς ὑπάρξεως ἐξηναγκασμένου ἐργασιακοῦ δεσμοῦ μεταξὺ τῶν διαδίκων, ἅτινα ὑφίστατο κατὰ τὴν ἔκδοσιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 366/1964 ἀποφάσεως τοῦ κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΨΟΔ'/1912 δικάσαντος Πρωτοδίκου Θεσσαλονίκης, ἔπαυσεν ὑφισταμένη καὶ ὡς ἐκ τούτου ἡ ἀπόφασις αὕτη δὲν ἀποτελεῖ δεδικασμένον ἐπὶ τῆς

ΘΥΡΩΡΟΙ ΠΟΛΥΚΑΤΟΙΚΙΩΝ

ΠΡΟΣΛΗΨΙΣ ΘΥΡΩΡΟΥ ΠΟΛΥΚΑΤΟΙΚΙΑΣ ΕΝΑΝΤΙ ΧΡΗΜΑΤΙΚΟΥ ΠΟΣΟΥ

Κῦρος τῆς σχετικῆς συμβάσεως κατ' ἄρθρον 361 Ἀστικοῦ Κώδικος

Ἰσχυρὰ κατ' ἀρχὴν καὶ δεσμευτική, κατ' ἄρθρον 361 Ἀστικοῦ Κώδικος, μὴ προσκρούουσα οὔτε εἰς ἀπαγορευτικήν τινα διάταξιν, οὔτε εἰς τὰ χρηστὰ ἤθη, ἡ σύμβασις, δι' ἧς ὑπόσχεταί τις τὴν πρόσληψιν θυρωροῦ εἰς τὴν πολυκατοικίαν αὐτοῦ, οὗτος δὲ ἀναλαμβάνει τὴν ὑποχρέωσιν καταβολῆς εἰς τὸν πρῶτον ὡρισμένου χρηματικοῦ ποσοῦ, ἐκτὸς ἐὰν τείνῃ ἡ ἄχῃ εἰς τὴν μείωσιν τοῦ διὰ συλλογικῆς συμβάσεως, διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἢ ἄλλου κανόνος δικαίου ἐλαχίστου ὁρίου τῶν ἀποδοχῶν τοῦ προσληφθέντος θυρωροῦ.—Προϋπόθεσις τῆς κατ' ἄρθρον 179 Ἀστικοῦ Κώδικος ἀκυρότητος.—Ἐπιστροφὴ τοῦ καταβληθέντος χρηματικοῦ ποσοῦ κατ' ἄρθρα 380, 382 Ἀστικοῦ Κώδικος.

Ἐνδιαφέρουσα ἡ περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου, ὑπὸ τῆς ὁποίας ἀνεγράφη ἐν μέρει ἡ ὑπ' ἀριθ. 501/1967 ἀπόφασις τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν.

Ἐπρόκειτο περὶ τοῦ ζητήματος ἂν ἡ σύμβασις, διὰ τῆς ὁποίας ἀναλαμβάνεται ἡ ὑποχρέωσις προσλήψεως θυρωροῦ πολυκατοικίας ἔναντι ὡρισμένου χρηματικοῦ ποσοῦ (γήμιον κι στῦλαι τῶν ἀγγελιῶν τῶν καθημερινῶν ἐφημερίδων τοιούτων προτάσεων) εἶναι ἔγκυρος.

Ἡ ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις ἐθεώρησε τὴν τοιαύτην σύμβασιν κατ' ἀρχὴν ὡς ἰσχυρὰν καὶ δεσμευτικὴν κατὰ τὸ ἄρθρον 361 Ἀστικοῦ Κώδικος, μὴ προσκρούουσαν οὔτε εἰς ἀπαγορευτικήν τινα διάταξιν, οὔτε εἰς τὰ χρηστὰ ἤθη, ἐκτὸς ἂν τείνῃ ἡ ἄχῃ εἰς τὴν μείωσιν τοῦ διὰ συλλογικῆς συμβάσεως, διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἢ ἄλλου κανόνος δικαίου κατοχυρωμένου ἐλαχίστου ὁρίου τῶν ἀποδοχῶν τοῦ προσληφθέντος ὡς θυρωροῦ, ὁπότε εἶναι ἄκυρος.

Βεβαίως τὸ ἄρθρον 361 Α.Κ. ἀκολουθεῖ τὴν ἀρχὴν τῆς ἐλευθερίας τῆς δικαιοπρακτικῆς βουλήσεως καὶ μάλιστα τῆς ἐλευθερίας τῶν συμβάσεων, ὡς τοῦτο ἐξάγεται καὶ ἐκ τῶν ἄρθρων 174, 178 Α.Κ., ἀλλὰ τίθενται περιορισμοὶ εἰς τὴν συμβατικὴν ἐλευθερίαν, ἀναφερόμενοι εἰς τὸ περιεχόμενον τῶν συμβάσεων, οὗτω δὲ διὰ τὸ κῦρος τῆς δικαιοπραξίας ἀπαιτεῖται τὸ περιεχόμενον ταύτης νὰ μὴ προσκρούῃ εἰς ἀπαγορευτικὴν διάταξιν νόμου (*Γ. Μπαλῆς*, Γενικαὶ Ἀρχαὶ § 59).

Ὡς δρθῶς ἐσημειώσαμεν (ΕΕΔ 26, 1349), εἰς τὸ Ἐργατικὸν καὶ Ναυτεργατικὸν Δίκαιον αἴρονται σαφῶς διὰ τοῦ θέματος διατάξεις, αἱ ὁποῖαι ἀμέσως ἢ ἐμμέσως ἀπαγορεύουν τὴν ἀντὶ χρηματικῶν ποσῶν ἐξεύρεσιν ἐργασίας καὶ τὴν διατήρησιν αὐτῆς, ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος τῆς τοιαύτης συμβάσεως.

Χαρακτηριστικὴ εἶναι, μεταξὺ τῶν ἄλλων, ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 9 τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου 3248/1955 (ΕΕΔ 14, 726) κυρωθείσης παρ' ἡμῖν ὑπ' ἀριθ. 95 Διεθνοῦς Συμβάσεως «περὶ προστασίας τοῦ ἡμερομισθίου», τοῦ ὁποίου ἡ ἰσχὺς ἤρξατο ἀπὸ τῆς 16ης Ἰουνίου 1958 (ν.δ. 3595/1956, ΕΕΔ 15, 1200), κατὰ τὴν ὁποίαν «ἀπαγορεύεται πᾶσα κράτησις ἐπὶ τοῦ ἡμερομισθίου, σκοποῦσα τὴν ἐξόφλησιν ἢ ἐξασφάλισιν χρέους ἐξ μέρους ἐργαζομένου πρὸς ἐργοδότην ἢ πρὸς τὸν ἀντιπρόσωπον αὐτοῦ ἢ πρὸς οἱονδήποτε μεσάζοντα (ὡς λ.χ. πράκτορα, ἐπιφορτισμένον μὲ τὴν στρατολόγησιν ἐργατικοῦ δυναμικοῦ), ἀποβλέπουσα εἰς τὴν ἐξεύρεσιν ἢ τὴν διατήρησιν ἀπασχολήσεως».

Εἰς τὴν περίπτωσιν δὲν γίνεται βεβαίως συμφωνία περὶ κρατήσεως ἐκ τοῦ μισθοῦ ἢ ἡμερομισθίου διὰ τὴν ἐξεύρεσιν ἢ διατήρησιν ἀπασχολήσεως, ἀλλ' ὅταν ὁ μισθωτὸς συμβάλλεται διὰ τὴν αἰτίαν ταύτην καὶ καταβάλλῃ ὡρισμένων χρηματικῶν ποσῶν ἐφ' ἅπαξ, οὐσιαστικῶς δὲν γίνεται ἄλλο ἢ δι τι ἀπαγορεύει ἡ διάταξις, ἤτοι ἐπιβάλλῃ τὸ ἐκ τῆς ἐργασίας εἰσόδημά του κατὰ τὸ καταβληθὲν ἐφ' ἅπαξ χρηματικῶν ποσόν.

Ἐξ ἄλλου, εἶναι, νομίζομεν, δίκαιον νὰ ὑποστηριχθῇ λογικόν, νὰ τιμωρῇ ὁ νόμος (Βλ. τὰ σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 26, 1349) πᾶσαν παράβασιν τῶν

ὑπὸ κρίσιν ἀπὸ 8 Νοεμβρίου 1965 ἑτέρας ἀγωγῆς τοῦ ἐφεσβλήτου, δι' ἧς οὗτος διώκει τὴν ἐπιδίκασιν περαιτέρω ἀποδοχῶν ὑπερημερίας. Ἀντιθέτως ἀποφανθεὶς ὁ δικάσας τὴν ἀγωγὴν Πρωτοδίκης ἐπὶ τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν ἐσφάλη. Ὅθεν, δέον, γιγνομένης δεκτῆς τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως καὶ ἐξαφανιζομένης τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως, ἡ ἀπὸ 8 Νοεμβρίου 1965 ἀγωγὴ τοῦ ἐφεσιβλήτου ἐνάγοντος νὰ ἀπορριφθῇ ὡς ἀβάσιμος.

διατάξεων περί προσλήψεως εἰς ἐργασίαν τῶν μισθωτῶν, δηλαδὴ τὴν μὴ διὰ τῶν Γραφείων Εὑρέσεως Ἐργασίας καὶ κατὰ τὴν διαδικασίαν περὶ προτεραιότητος προσλήψεως, καὶ νὰ ἀναγνωρίζῃ, ὡς ἰσχυρὰν τὴν σύμβασιν, ἡ ὁποία, ὡς ἡ προκειμένη, συνάπτεται ἐπὶ καταβολῇ ἀνταλλάγματος ἐκ μέρους τοῦ ἐργαζομένου, ἡ ἐξεύρεσις ἐργασίας τοῦ ὁποίου ἔχει ἀνατεθῇ ὑπὸ τοῦ νόμου εἰς Δημοσίας Λογὰς (Γραφεῖα Εὑρέσεως Ἐργασίας) διὰ λόγους δημοσίας τάξεως.

Ἀρείου Πάγου 601/1567, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. Ν. Χαραλάμπης

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. Κ Παπαϊωάννου

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Α. Λαμπρόπουλος, Ἠλ. Παρασκευᾶς

Ἡ σύμβασις, δι' ἧς ὑπόσχεταί τις τὴν πρόσληψιν ἄλλου ὡς θυρωροῦ εἰς τὴν πολυκατοικίαν αὐτοῦ, οὗτος δὲ ἀναλαμβάνει τὴν ὑποχρέωσιν καταβολῆς εἰς τὸν πρῶτον ὡρισμένου χρηματικοῦ ποσοῦ εἶναι κατ' ἀρχὴν ἰσχυρὰ καὶ δεσμευτικὴ κατὰ τὸ ἄρθρον 361 τοῦ Α.Κ.καὶ δὲν προσκρούει οὔτε εἰς ἀπαγορευτικήν τινα διάταξιν, οὔτε εἰς τὰ χρηστὰ ἤθη, ἐκτὸς ἐὰν τεθῇ ἡ ἄγῃ εἰς τὴν μείωσιν τοῦ διὰ συλλογικῆς συμβάσεως, διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἢ ἄλλου κανόνος δικαίου κατωχυρωμένου ἐλαχίστου ὁρίου τῶν ἀποδοχῶν τοῦ προσληφθέντος ὡς θυρωροῦ, ὁπότε εἶναι ἄκυρος κατὰ τὰ ἄρθρα 174, 178 καὶ 680 § 3 τοῦ Α.Κ. καὶ λογίζεται κατὰ τὸ ἄρθρον 180 Α.Κ. ὡς μὴ γενομένη.

Ἑτέρωθεν ἡ κατὰ τὸ ἄρθρον 179 τοῦ Α.Κ. ἀκυρότης προϋποθέτει, ἐκτὸς τῶν ἄλλων, συνομολόγησιν ἢ λῆψιν περιουσιακῶν ὠφελημάτων, ἅτινα κατὰ τὰς περιστάσεις τελοῦσιν εἰς προφανῆ δυσαναλογίαν πρὸς τὴν συνηρτημένην εἰς αὐτὰ παροχήν. Ὅθεν, τοῦ ἀναιρεσείοντος μὴ ἐκθέτοντος ἐν τῇ ἀγωγῇ του, ὡς ἐξ αὐτῆς δείκνυται, τὰ δικαιολογοῦντα, κατὰ τὸ ἄρθρον 533 ἐδ. 3 τῆς Πολ. Δικονομίας, τὴν ἐκ τῶν μνησθέντων ἄρθρων ἀκυρότητα αὐτῆς ὡς ἄνω περιστατικά, τὸ δικάσαν Ἐφετεῖον, κρῖναν, ὅτι δὲν εὐσταθεῖ αὕτη, καθ' ὃ μέρος στηρίζεται εἰς ταιαύτην ἀκυρότητα καὶ ἐν συνεχείᾳ ἀπορρίψαν τοὺς σχετικοὺς λόγους ἐφέσεως κατὰ τῆς ἀπορριψάσης ἐπὶ ὁμοίᾳ αἰτιολογίᾳ τὰς ἀντιστοίχους βάσεις τῆς ἀγωγῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως, τοῦτο μὲν οὐδαμῶς παρέλειψε νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν πράγματα προταθέντα καὶ οὐσιώδη ἀσκοῦντα ἐπιρροὴν εἰς τὴν ἔκβασιν τῆς δίκης, τοῦτο δὲ ὀρθῶς ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς ὡς εἴρηται οὐσιαστικὰς διατάξεις καὶ οὐδεμίαν ἄλλην παρεβίασεν, οἱ δὲ περὶ τοῦ ἐναντίου 1ος, 2ος καὶ 3ος τοῦ ἀναιρετηρίου λόγοι εἶναι ἀβάσιμοι καὶ ἀπορριπτέοι.

Κατὰ τὰ συνεδευασμένα ἄρθρα 335, 380 καὶ 382 τοῦ Α.Κ., προκειμένου περὶ ἀμφοτεροβαρῶν συμβάσεων, ἐπὶ μερικῆς καὶ ἐπιγενομένης διαρκοῦς ἀντικειμενικῆς ἢ καὶ ὑποκειμενικῆς ἀδυναμίας τοῦ ἑτέρου τῶν συμβαλλομένων πρὸς ἐκπλήρωσιν τῆς παροχῆς του, ἀσχέτως ὑπαιτιότητος ἢ μὴ αὐτοῦ, ἡτις ἐξετάζεται μόνον ἐὰν ζητῆται ἀποζημίωσις ἢ ἀσκῆται τὸ δικαίωμα τῆς ὑπαναχωρήσεως ἐκ τῆς συμβάσεως, ὁ ἀντισυμβαλλόμενος, λόγῳ τῆς ὑφισταμένης ἀλληλεξαρτήσεως τῶν διασταυρουμένων ἑκατέρωθεν παροχῶν, συναπαλλάσσεται τῆς πρὸς ἀντιπαροχὴν ὑποχρεώσεώς του καὶ δύναται ν' ἀναζητήσῃ ταύτην, τυχὸν καταβληθεῖσαν, κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 904 τοῦ Α.Κ. καὶ ἐπ. περὶ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ κατὰ τὴν αὐτὴν ἀναλογίαν, καθ' ἣν ἐχώρησεν ἡ ἀδυναμία καὶ ἐπομένως καὶ ἡ ἀπαλλαγὴ ἐκ τῆς παροχῆς.

Ἐν προκειμένῳ ἡ διαλαμβανομένη ἐν τῇ ἀγωγῇ σύμβασις εἶναι ἀμφοτεροβαρής, συνισταμένης τῆς μὲν παροχῆς τῆς ἐναγομένης εἰς τὴν ἀναληφθεῖσαν παρ' αὐτῆς ὑποχρέωσιν, ὅπως οὐ μόνον προσλάβῃ, ἀλλὰ καὶ διατηρήσῃ τὴν ἐνάγουσαν ὡς θυρωρὸν ἐν τῇ περὶ ἧς πρόκειται πολυκατοικίᾳ ἐπὶ μίαν πενταετίαν, τῆς δὲ ἀντιπαροχῆς τῆς ἐναγούσης εἰς τὴν ἕνεκα τῆς παροχῆς ταύτης καὶ εἰς ἀντάλλαγμα αὐτῆς προκαταβολικῶς ἐκπληρωθεῖσαν ὑπόσχεσιν τῆς καταβολῆς δραχμῶν 35.000. Ἡ τοιαύτη ὀργανικὴ ἐξάρτησις παροχῆς καὶ ἀντιπαροχῆς καθίσταται σαφὴς ἐκ τῆς ζητουμένης διὰ τῆς ἀγωγῆς ἐπιστροφῆς τοῦ καταβληθέντος ποσοῦ, πλὴν ἄλλων, «καὶ λόγῳ μὴ ἐπακολουθησάσης αἰτίας», ὡς ἐκ τοῦ ὅτι ἡ ἐναγομένη δὲν παρέσχεν εἰς τὴν ἐνάγουσαν τὸ ὑποσχεθὲν θυρωρεῖον, διὰ νὰ ἐργασθῇ ὡς θυρωρὸς ἐπὶ πενταετίαν. Τὰ περαιτέρω ἐν τῇ ἀγωγῇ ἐκτιθέμενα, ὅτι ἡ ἐναγομένη ἐξεμισθωσε τὴν ἐν λόγῳ πολυκατοικίαν ὡς ξενοδοχεῖον ὕπνου εἰς τὸν Ν.Σ., ὅστις ἀπέλυσε τὴν ἐνάγουσαν τὴν 23.2.1963, ἤτοι μετὰ 130 ἡμέρας ἀπὸ τῆς προσλήψεώς της (17.10.1962), ἐλλείπει τῶν ἀπαιτουμένων διὰ θυρωρὸν μεγάλου τουριστικοῦ ξενοδοχείου προσόντων (γραμματικῶν γνώσεων, γνώσεων ξένων γλωσσῶν), συνιστῶσι

ΑΔΕΛΦΑΙ ΝΟΣΟΚΟΜΟΙ

ΕΝΤΑΞΕΙΣ, ΠΡΟΑΓΩΓΑΙ ΚΑΙ ΑΠΟΔΟΧΑΙ ΝΟΣΟΚΟΜΩΝ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ

Προσαύξησις άμοιβῆς αὐτῶν δι' ἐργασίαν κατὰ Κυριακὰς καὶ νύκτας

I

"Ενταξις καὶ προαγωγαὶ προσωπικῶν νοσοκόμων κατ' ἄρθρον 11 § 1 Ν.Δ. 3097/1954, νοουμένων ὡς βαθμῶν τῶν τῆς βαθμολογικῆς κλίμακος τῶν δημοσίων διοικητικῶν ὑπαλλήλων κατ' ἄρθρον 40 τοῦ Νόμου 1811/1951.—"Εννοια διατάξεως—'Ανάλογος ἐφαρμογὴ καὶ ἐπὶ τῶν λοιπῶν Νοσηλευτικῶν 'Ιδρυμάτων, τῶν ὑπαγομένων εἰς τὸν ἔλεγχον ἢ τὴν ἐποπτείαν τοῦ 'Υπουργείου Κοινωνικῆς Προνοίας.—Δικαίωμα τοῦ μισθοῦ τῶν δημοσιοϋπαλλήλων βαθμῶν καὶ ὄχι καὶ τῶν παρεχομένων εἰς τοὺς ἰδιωτικοὺς ὑπαλλήλους καὶ συνεπῶς καὶ τῶν κατὰ τὰς ὑπ' ἀριθ. 8900/1946 καὶ 18310/1946 ὑπουργικὰς ἀποφάσεις προσαυξήσεων ἀμοιβῆς δι' ἐργασίαν κατὰ Κυριακὰς καὶ νύκτας.

τὴν ὑπὸ τὴν προεκτεθεῖσαν ἔννοιαν ἀδυναμίαν. Ὅθεν, κρίναν τὸ δικάσαν Ἐφετεῖον, ὅτι ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴ δὲν περιέχει τὰ κατὰ τὸ ἄρθρον 380 καὶ 382 τοῦ Α.Κ. ἀπαιτούμενα στοιχεῖα πρὸς νομικὴν θεμελίωσιν αὐτῆς κατὰ τὴν ἐπιδιωκομένην ἐπιστροφὴν τῶν 35.000 δραχμῶν ὡς πρὸς τὸ μέρος αὐτῶν, τὸ ἀντιστοιχοῦν εἰς τὸν χρόνον, δι' ὃν ἀπηλλάγη ἡ ἐναγομένη τῆς ὑποχρεώσεως αὐτῆς ὅπως διατηρῇ τὴν ἐνάγουσαν ὡς θυρωρὸν ἐν τῇ πολυκατοικίᾳ της ἐπὶ μίαν πενταετίαν, καὶ ἐν συνεχείᾳ ἀπορρίψαν τὸν σχετικὸν δεύτερον λόγον ἐφέσεως, τοῦτο μὲν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὰ προταθέντα διὰ τῆς ἀγωγῆς καὶ οὐσιώδη ἀσκοῦντα ἐπιρροὴν εἰς τὴν ἔκβασιν τῆς δίκης ὡς ἀνω πράγματα, τοῦτο δὲ ψευδῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐσφαλμένως ἐφήρμοσε τὰς προμνημονευθείσας οὐσιαστικὰς διατάξεις, ἐφ' ᾧ καὶ ἀναιρετέαν κατέστησε τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν του ὁάσει τῶν ἐδ. 7 καὶ 17 τοῦ ἄρθρου 807 τῆς Πολ. Δικονομίας, κατὰ τὸν τέταρτον λόγον τοῦ ἀναιρετηρίου, ὡς συναπλ,ρώθη παρὰ τοῦ Εἰσηγητοῦ κατὰ τὸ δεύτερον σκέλος αὐτοῦ, συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 811 § 4 τῆς Πολ. Δικονομίας, ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 3810/1957.

'Αντικειμένων καὶ τῶν τριῶν κατωτέρω ἀποφάσεων τοῦ 'Αρείου Πάγου (ἡ ὑπ' ἀριθ. 602/1967 ἀνήρεσεν ἐν μέρει τὴν ὑπ' ἀριθ. 88/1967 ἀπόφασιν τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν Πρωτοδικείου 'Αθηνῶν, ἡ ὑπ' ἀριθ. 606/1967 ἀνήρεσε τὴν ὑπ' ἀρ.θ. 8892/1967 ἀπόφασιν τοῦ Πρωτοδικείου 'Αθηνῶν καὶ ἡ ὑπ' ἀριθ. 607/1967 ἀνήρεσεν ἐν μέρει τὴν ὑπ'ἀριθ.1605/1966 ἀπόφασιν τοῦ ἐπὶ των ἐργατικῶν διαφορῶν Πρωτοδίκου 'Αθηνῶν) ὑπῆρξεν ἡ νομοθετικὴ ρύθμισις τῆς θέσεως τῶν ἀδελφῶν νοσοκόμων Νοσηλευτικῶν 'Ιδρυμάτων ὡς πρὸς τὰς ἀποδοχὰς αὐτῶν καὶ τὴν κατὰ τοὺς ὀργανισμοὺς τῶν 'Ιδρυμάτων προαγωγήν.

"Εχει ἤδη λυθῇ ἀρνητικῶς ὑπὸ τῆς 'Ολομελείας τοῦ 'Αρείου Πάγου τὸ ζήτημα, ἂν αἱ περὶ ὧν πρόκειται διατάξεις τῶν προσαυξήσεων ἀμοιβῆς των δι' ἐργασίαν κατὰ Κυριακὰς ἢ νύκτας δυνάμει τῶν ὑπ' ἀριθ. 8900 καὶ 18310/1946 ὑπουργικῶν ἀποφάσεων, ἐκδιδομένων κατ' ἐξουσιοδότησιν ἄλλου νόμου, τοῦ ἀ.ν. 28/1944, ὁ ὁποῖος δὲν ἀναφέρεται εἰς τὰς ἀδελφὰς νοσοκόμους, διεπομένας ὑπὸ ἰδίου νομοθετικοῦ καθεστῶτος. ("Ιδετε καὶ συμφώνους σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 26, 799).

Τοῦτο δέχονται καὶ αἱ κατωτέρω ἀποφάσεις τοῦ Β' Τμήματος τοῦ 'Αρείου Πάγου.

'Ως πρὸς τὴν ἔνταξιν, διαβάθμισιν καὶ προαγωγὴν τῶν ἐργαζομένων τοῦτων σχετικαὶ εἶναι καὶ αἱ Α.Π. 500/1965, εἰσηγητὴς *Β. Πατσουράκος*, ΕΕΔ 24, 1487, ἔνθα εἰς σημειώσεις μας καὶ λοιπαί, Α.Π. 608/1965, εἰσηγητὴς *Κ. Παπαϊωάννου*, ΕΕΔ 25, 225, Α.Π. 43/1966, εἰσηγητὴς *Β. Πατσουράκος*, ΕΕΔ 25, 434, Α.Π. 102/1966, εἰσηγητὴς *Β. Πατσουράκος*, ΕΕΔ 25, 930, Α.Π. 630/1966, εἰσηγητὴς *Κ. Ζαχαρῆς*, ΕΕΔ 26, 245.

'Αρείου Πάγου 602/1967, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ 'Αντιπρόεδρος κ. Ν. Χαραλάμπης

Εἰσηγητὴς ὁ 'Αρεοπαγίτης κ. Λ. Κανελλάκος

Δικηνόροι οἱ κ.κ. Γ. Τρίμης, Σ. Τζουβελόπουλος

Κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 11 § 1,

στοιχ. β' τοῦ ν.δ. 3097/1954 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ ν.δ. 2592/1953 περὶ ὀργανώσεως τῆς ἰατρικῆς ἀντιλήψεως» αἱ πρακτικαὶ νοσοκόμοι ἐντάσσονται, ὡς καὶ αἱ μονοετοῦς φοιτήσεως τοιαῦται, εἰς τοὺς βαθμοὺς 11ον ἕως 9ον, δυνάμεναι, ἐν συνδρομῇ ὡρισμένων προϋποθέσεων, νὰ προάγωνται μέχρι καὶ τοῦ 8ου βαθμοῦ, ὡς τοιούτων βαθμῶν νοουμένων τῶν τῆς βαθμολογικῆς κλίμακος τῶν δημοσίων διοικητικῶν ὑπαλλήλων κατ' ἄρθρον 40 τοῦ νόμου 1811/1951 «περὶ Κώδικος καταστάσεως τῶν δημοσίων διοικητικῶν ὑπαλλήλων».

Ἐκ τῆς διατυπώσεως τῆς διατάξεως ταύτης καὶ τῶν ἐν συνεχείᾳ διατάξεων τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου, δι' ὧν καθορίζονται αἱ προϋποθέσεις μονιμοποιήσεως καὶ προαγωγῆς κατὰ τρόπον ἐναίσιον ὡς πρὸς τὰς πρακτικὰς νοσοκόμους καὶ τὰς ἀποφοίτους σχολῶν μονοετοῦς φοιτήσεως, μὲ μόνην διαφορὰν τὴν δυνατότητα προαγωγῆς τῶν τελευταίων τούτων καὶ εἰς τὸν 7ον βαθμόν, σαφῶς προκύπτει, ὅτι σκοπὸς αὐτῆς εἶναι νὰ καθορίσῃ τὰς ἀποδοχὰς καὶ τῶν πρακτικῶν νοσοκόμων, ἐν ἀντιστοιχίᾳ πρὸς τοὺς μισθοὺς καὶ ἀποδοχὰς ἐν γένει τῶν δημοσιοϋπαλληλικῶν βαθμῶν, εἰς οὓς ἐντάσσονται ἢ προάγονται αὗται, ἀπομακρυνθέντος τοῦ νομοθέτου, καθ' ἃ καὶ ἐν τῇ ἐπὶ τοῦ ἄνω ν.δ. εἰσηγητικῇ ἐκθέσει τοῦ ἀρμοδίου Ὑπουργοῦ ρητῶς δηλοῦται, τῆς ρυθμίσεως τῶν ἐν λόγῳ ἀποδοχῶν διὰ τοῦ ν.δ. 683/1948 «περὶ διπλωματούχων ἀδελφῶν νοσοκόμων καὶ ἐπισκεπτριῶν», δι' ἄρθρου 27ου τοῦ ὁποίου ὡρίζετο, ὅτι αἱ ἐφεξῆς τὸ πρῶτον προσλαμβανόμεναι πρακτικαὶ νοσοκόμοι λαμβάνουσι τὸν βαθμὸν τῶν νοσοκόμων μονοετοῦς φοιτήσεως, μειωμένον κατὰ 25%.

Ἐξ ἄλλου, κατὰ τὴν παράγραφον 7 τοῦ ὡς ἄνω ἄρθρου 11 τοῦ ν.δ. 3097, αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου τούτου ἔχουσιν ἀνάλογον ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ τῶν ἀδελφῶν νοσοκόμων τῶν λοιπῶν νοσηλευτικῶν ἱδρυμάτων, τῶν ὑπαγομένων εἰς τὸν ἔλεγχον ἢ τὴν ἐποπτείαν τοῦ Ὑπουργείου Κοινωνικῆς Προνοίας κατὰ τὸ ἄρθρον 20 τοῦ ἀ.ν. 965/1937, ἑπομένως ἐφαρμόζονται καὶ ἐπὶ τοῦ ἀναιρεσείοντος κοινωφελοῦς νοσηλευτικοῦ ἱδρύματος, δοθέντος, ὅτι ἡ διὰ τοῦ ἄρθρου τούτου καθιερωθεῖσα ἐποπτεία τοῦ ὡς ἄνω Ὑπουργείου (τότε Κρατικῆς Ὑγιεινῆς καὶ Ἀντιλήψεως) ἐπὶ τῶν φιλανθρωπικῶν ἱδρυμάτων καὶ καταστημάτων ἰδιωτικοῦ δικαίου, ἐπεξετάθη δι' ἄρθρου 3 τοῦ ὑπὸ τοῦ νόμου 1320/1949 κυρωθέντος ἀ.ν. 834/1948 καὶ ἐπὶ τῶν νοσηλευτικῶν ἱδρυμάτων κοινῆς ὠφελείας, χωρὶς ἡ τοιαύτη ἐπέκτασις νὰ ἐξαρτηθῇ ἐκ τῆς ἐκδόσεως ὑ.δ. Ταῦτα εἰπὼν καὶ τὸ ἐκδὸν τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν δικαστήριον, ὀρθῶς τὰς ἀνωτέρω διατάξεις ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε καὶ ἀπορριπτέοι, ὡς ἀβάσιμοι, τυγχάνουσιν οἱ τὰ ἐναντία ὑποστηρίζοντες δεύτερος, τρίτος καὶ πέμπτος λόγοι ἀναιρέσεως.

Ὁ τέταρτος λόγος τοῦ ἀναιρετηρίου, ἀποδίδων σφάλμα εἰς τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν ἐκ τοῦ ὅτι αὕτη ἐδέχθη, ὅτι ἡ ἀδικοπραξία τοῦ ἀναιρεσείοντος συνίσταται καὶ εἰς τὴν μὴ προαγωγὴν μισθολογικῶς τῆς ἀναιρεσιβλήτου εἰς τοὺς βαθμοὺς 9ον καὶ 8ον, χωρὶς νὰ δέχεται συγχρόνως, ὅτι αὕτη ὑπέβαλεν αἴτησιν περὶ περαιτέρω μισθολογικῆς ἐξελίξεώς της, εἶναι ἀπορριπτέος, προεχόντως ὡς ἐπὶ ἀναληθοῦς προϋποθέσεως ἐρειδόμενος, καθ' ὅσον τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς τετάρτης αἰτιολογίας τῆς ἀποφάσεώς του, ἔκρινεν, ὅτι ἡ ἀναιρεσίβλητος ἦτο προακτέα μέχρι τοῦ 10ου μόνον βαθμοῦ.

Ὡς ἐκ τοῦ καθορισμοῦ κατὰ τὰ ἀνωτέρω τῶν ἀποδοχῶν καὶ τῶν πρακτικῶν νοσοκόμων, ἐν ἀναφορᾷ πρὸς τοὺς μισθοὺς τῆς δημοσιοϋπαλληλικῆς ἱεραρχίας, αὗται δικαιοῦνται τοῦ μισθοῦ τῶν δημοσιοϋπαλληλικῶν βαθμῶν, εἰς οὓς ἐντάσσονται ἢ προάγονται καὶ πασῶν τῶν προσαυξήσεων καὶ ἐπιδομάτων, τῶν παρεχομένων εἰς τοὺς ἰσοβάθμους τῶν δημοσίους ὑπαλλήλους, οὐχὶ δὲ καὶ τῶν τοιούτων τῶν παρεχομένων εἰς τοὺς ἰδιωτικοὺς ὑπαλλήλους καὶ συνεπῶς δὲν δικαιοῦνται τῶν διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 8900/1946 καὶ 18310/1946 κοινῶν ἀποφάσεων τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας προβλεπομένων προσαυξήσεων δι' ἐργασίαν κατὰ Κυριακὰς καὶ λοιπὰς μὴ ἐργασίμους ἡμέρας, ὡς καὶ νυκτερινὴν τοιαύτην ἐξ 75% καὶ 25% ἀντιστοίχως ἐπὶ τοῦ μισθοῦ (Ὀλ. Α.Π. 297/1967). Ὅθεν, ἀντιθέτως ἀποφανθεῖσα ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις καὶ συναπολογισασα εἰς τὴν καταβλητέαν τῇ ἀναιρεσιβλήτῳ πρακτικῇ νοσοκόμῳ ἀποζημίωσιν διὰ τὴν μὴ κατάταξίν της εἰς τὴν προσήκουσαν θέσιν καὶ τὰς τελευταίας ταύτας προσαυξήσεις μετὰ τῶν ἀποδοχῶν δημοσίου ὑπαλλήλου, ψευδῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐσφαλμένως ἐφήρμοσε τὰς ἀνωτέρω οὐσιαστικοῦ περιεχομένου διατάξεις καὶ ἀναιρετέαν ἑαυτὴν ἐν μέρει κατέστησε κατ' ἄρθρον 807 ἐδ. 17 Πολ. Δι-

κονομίας καὶ τὸν ὁδηγὸν περὶ τούτου πρῶτον λόγον τοῦ ἀναιρετηρίου.

II

Δικαίωμα καὶ τῶν πρακτικῶν νοσοκόμων τῶν τε δημοσίων, δημοτικῶν καὶ κοινοτικῶν Νοσηλευτικῶν καὶ Ὑγειονομικῶν Ἱδρυμάτων, ὡς καὶ τῶν ἰδιωτικοῦ δικαίου τοιούτων, τῶν ὑπαγομένων ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ Ὑπουργείου Κοινωνικῆς Προνοίας, ὡς καὶ αἱ διπλωματοῦχοι καὶ πτυχιοῦχοι τοιαῦται, τοῦ μισθοῦ τῶν δημοσιοϋπαλλήλικῶν βαθμῶν τῶν ἀντιστοίχων τῶν θέσεων, εἰς τὰς ὁποίας ἐντάσσονται ἢ προάγονται, καὶ ὄχι καὶ τῶν παρεχομένων εἰς τοὺς ἰδιωτικοὺς ὑπαλλήλους καὶ συνεπῶς καὶ τῶν κατὰ τὰς ὑπ' ἀριθ. 8900/1946 καὶ 18310/1946 ὑπουργικὰς ἀποφάσεις προσαυξήσεων δι' ἐργασίαν κατὰ Κυριακὰς καὶ νύκτας.— Ὑποχρέωσις Νοσηλευτικῶν Ἱδρυμάτων πρὸς ἔνταξιν καὶ διαβάθμισιν.

Ἀρείου Πάγου 606/1967, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ν. Χαραλάμπης**

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Δ. Κανελλάκος**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Τρίμης, Σ. Τζουβελόπουλος

Ὡς ἐκ τῶν συνδυαζομένων διατάξεων τοῦ ἄρθρου 15 §§ 1 - 3 καὶ 5 καὶ ἄρθρων 25 καὶ 27 τοῦ ν.δ. 683/1948 «περὶ διπλωματούχων ἀδελφῶν νοσοκόμων καὶ ἐπισκεπτριῶν» καὶ τοῦ ἄρθρου 11 § 1 καὶ 7 τοῦ ν.δ. 3097/1954 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2592/1953 ν.δ. «περὶ ὀργανώσεως τῆς ἰατρικῆς περιθάλψεως», καὶ αἱ πρακτικαὶ νοσοκόμοι τῶν τε δημοσίων, δημοτικῶν καὶ κοινοτικῶν νοσηλευτικῶν καὶ ὑγειονομικῶν ἱδρυμάτων, ὡς καὶ τῶν ἰδιωτικοῦ δικαίου τοιούτων, τῶν ὑπαγομένων ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ Ὑπουργείου Κοινωνικῆς Προνοίας, ἐν οἷς καὶ τὸ ἀναιρεσεῖον, δικαιοῦνται, καθ' ἅπερ καὶ αἱ διπλωματοῦχοι καὶ πτυχιοῦχοι τοιαῦται, τοῦ μισθοῦ τῶν δημοσιοϋπαλλήλικῶν βαθμῶν τῶν ἀντιστοίχων τῶν θέσεων, εἰς ἃς ἐντάσσονται ἢ προάγονται, καὶ πασῶν τῶν προσαυξήσεων καὶ ἐπιδομάτων, τῶν παρεχομένων εἰς τοὺς ἰσοβάθμους τῶν δημοσίους ὑπαλλήλους, οὐχὶ δὲ καὶ τῶν παρεχομένων εἰς τοὺς ἰδιωτικοὺς τοιούτους καὶ συνεπῶς δὲν δικαιοῦνται αὗται τῶν διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 8900/1946 καὶ 18310/1946 κοινῶν ἀποφάσεων τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας προβλεπομένων προσαυξήσεων δι' ἐργασίαν κατὰ Κυριακὰς καὶ λοιπὰς μὴ ἐργασίμους ἡμέρας, ὡς καὶ νυκτερινὴν τοιαύτην ἐξ 75% καὶ 25% ἀντιστοίχως (Ὁλομ. Α.Π. 237/1967). Ὅθεν, ἀντιθέτως ἀποφανθεῖσα ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις καὶ συνυπολογίσασα εἰς τὴν καταβλητέαν τῇ ἀναιρεσιβλήτῳ πρακτικῇ νοσοκόμῳ ἀποζημίωσιν διὰ τὴν μὴ κατάταξιν καὶ προαγωγήν αὐτῆς εἰς τὴν προσήκουσαν θέσιν καὶ τὰς τελευταίας ταύτας προσαυξήσεις, ψευδῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐσφαλμένως ἐφήρμοσε τὰς διαληφθείσας οὐσιαστικοῦ περιεχομένου διατάξεις καὶ ἀναιρετέαν ἑαυτὴν κατέστησε κατ' ἄρθρον 807 § 17 Πολ. Δικονομίας καὶ τὸν ὁδηγὸν περὶ τούτου πρῶτον λόγον ἀναιρέσεως.

Κατὰ μὲν τὸ ἄρθρον 25 § 2 τοῦ ν.δ. 683/1948 αἱ κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἰσχύος αὐτοῦ ὑπηρετοῦσαι πρακτικαὶ νοσοκόμοι, περὶ τῶν ὁποίων ἐν παραγράφῳ 1 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου θεσπίζεται ὑποχρέωσις τῶν παρ' οἷς ὑπηρετοῦσι νοσηλευτικοῖς ἱδρύμασι, ὅπως τὰς διαβαθμίσωσιν ἐντὸς ἐξαμήνου εἰς θέσεις ἐκ τῶν ἐν ἄρθρῳ 15 τοῦ αὐτοῦ νόμου ὁριζομένων, δὲν δύνανται νὰ προαγθῶσι πέραν τοῦ μισθοῦ τοῦ ἀκολούθου, κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 11 § 1 ἐδ. ε' τοῦ ν.δ. 3097 αἱ ἐν λόγῳ νοσοκόμοι διαβαθμίζονται εἰς τοὺς βαθμοὺς 11ον ἕως 9ον, δυναμένου τοῦ ἡμίσεως ἀριθμοῦ τούτων κατ' ἀνώτατον ὅριον, ἐφ' ὅσον ἐπιδεικνύουν ἐξαίρετον ἦθος καὶ μεγάλην ὑπηρεσιακὴν ἐπίδοσιν, νὰ προάγωνται μέχρι τοῦ 8ου βαθμοῦ.

Ἐν προκειμένῳ ἡ ἀναιρεσιβαλλομένη ἀπόφασις ἐδέχθη, κατ' ἀνέλεγκτον περὶ πραγμάτων κρίσιν, ὅτι ἡ ἀναιρεσίβλητος, προσληφθεῖσα ὡς πρακτικὴ νοσοκόμος παρὰ τῷ ἀναιρεσείοντι ἰδιωτικοῦ δικαίου ἱδρύματι τὴν 14 Νοεμβρίου 1947 καὶ ἐξακολουθοῦσα νὰ ὑπηρετῇ παρ' αὐτῷ, ἔδει, ἐν ὄψει τοῦ ἐπιδειχθέντος ἐξαιρέτου ἤθους της, τῆς πολὺ καλῆς ὑπηρεσιακῆς ἐπιδόσεώς της καὶ τῆς γνωστοποιηθείσης εἰς τὸ ἐναγόμενον δεκατριετοῦς προϋπηρεσίας της, νὰ εἶχε καταταγῇ ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου 1949 εἰς τὸν 9ον βαθμὸν (ἀκολούθου), νὰ εἶχε δὲ προαχθῇ μετὰ πάροδον τετραετίας εἰς τὸν 8ον βαθμὸν (γραμματέως Δ') τῆς δημοσιοϋπαλληλικῆς ἱεραρχίας. Οὕτως ὅμως ἀποφηναμένη καὶ ἐπιδικάσασα διὰ τὴν μὴ τοιαύτην ἔνταξιν καὶ προαγωγήν της ἀποζημίωσιν διὰ τὸ χρονικὸν διάστημα 1.10.1954 μέχρι 31.12.1965, βάσει τῶν ἀ-

ποδοχῶν δημοσίου ὑπαλλήλου 8ου βαθμοῦ, χωρὶς νὰ βεβαιοῖ, ὅτι ἡ ἀναιρεσείουσα ἐπεδείξατο μεγάλην ὑπηρεσιακὴν ἐπίδοσιν καὶ περιελαμβάνετο εἰς τὸ ἥμισυ τῶν ἀποδειχθεισῶν τοιαύτην ἐπίδοσιν πρακτικῶν νοσοκόμων, οὔτε συνεμορφώθη πρὸς τὴν πρώτην τῶν ἀνωτέρω νομικῶν διατάξεων, ἀνεπαρκεῖς δὲ διέλαβεν αἰτιολογίας ὡς πρὸς τὴν ἐφαρμογὴν τῆς δευτέρας τῶν διατάξεων τούτων, κατὰ τρόπον ὥστε νὰ καθίσταται ἀνέφικτος σχετικῶς ὁ ἀκυρωτικὸς ἔλεγχος καὶ ἀναιρετέαν ἑαυτὴν κατέστησε κατ' ἄρθρον 807 ἐδ. 17 καὶ 19 Πολ. Δικονομίας, ὡς τοῦτο συνεπληρώθη δι' ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 3810/1957 καὶ τὸν δέκατον περὶ τούτου τρίτον λόγον τοῦ ἀναιρετηρίου.

III

Προσβλητὴ δι' αἰτήσεως ἀναιρέσεως ἡ ἐκληθεῖσα ἀπόφασις, καθιστωμένη τελεσίδικος ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τῆς ἀπορριπτούσης τὴν ἔφεσιν ἀποφάσεως, ἐὰν ἡ κατὰ τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως ἀσκηθεῖσα ἔφεσις ἀπερρίφθη διὰ τυπικοὺς λόγους.—Ἀναγκαία πρὸς ἔναρξιν τῆς προθεσμίας αἰτήσεως ἀναιρέσεως κατὰ τῆς οὕτω καθισταμένης τελεσιδίκου ἀποφάσεως ἡ ἐπίδοσις αὐτῆς μετὰ τὴν τελεσιδικίαν.—Ἐνταξις πρακτικῶν νοσοκόμων Νοσηλευτικῶν Ἱδρυμάτων, ὡς καὶ τῶν μονοετοῦς φοιτήσεως, κατ' ἄρθρον 11 Ν.Δ. 3097/1954.—Προαγωγὴ αὐτῶν.— Καθορισμὸς ἀποδοχῶν βάσει μόνον τοῦ Δημοσιοϋπαλληλικοῦ Κώδικος.— Ἀνεφάρμοστον ὑπ' ἀριθ. 8900/1946 καὶ 18310/1946 ὑπουργικῶν ἀποφάσεων περὶ προσαυξήσεως ἀμοιβῆς μισθωτῶν δι' ἐργασίαν κατὰ Κυριακὰς καὶ νύκτας.

Ἀρείου Πάγου 607/1967, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ν. Χαραλάμπης**

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Δ. Κανελλάκος**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Τρίμης, Σ. Τζουβελόπουλος

Κατὰ τὴν ἔννοιαν τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 812 § 1 τῆς Πολ. Δικονομίας, καθ' ἣν τὸ ἐνδικον μέσον τῆς αἰτήσεως ἀναιρέσεως συγχωρεῖται μόνον κατὰ τῶν τελεσιδίκων γενομένων ἢ ἀνεκκλήτως ἀπηγγελμένων ὁριστικῶν ἀποφάσεων τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων κατὰ τὰ ὑπὸ τοῦ νόμου ὁριζόμενα, ἐὰν ἡ κατὰ τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως ἀσκηθεῖσα ἔφεσις ἀπερρίφθη διὰ τυπικοὺς λόγους, προσβλητὴ δι' αἰτήσεως ἀναιρέσεως εἶναι ἡ ἐκληθεῖσα ἀπόφασις, καθισταμένη τελεσίδικος ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τῆς ἀπορριπτούσης τὴν ἔφεσιν ἀποφάσεως. Πρὸς ἔναρξιν δὲ τῆς προθεσμίας τῆς αἰτήσεως ἀναιρέσεως κατὰ τῆς οὕτω καθισταμένης τελεσιδίκου ἀποφάσεως ἀπαιτεῖται κατ' ἄρθρον 817 Πολ. Δικονομίας ἡ ἐπίδοσις αὐτῆς μετὰ τὴν τελεσιδικίαν (*). Ὅθεν παραδεκτῶς ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις ἀναιρέσεως στρέφεται κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1605/1966 ἀποφάσεως τοῦ παρὰ τῷ Πρωτοδικείῳ Ἀθηνῶν δικαστοῦ ἐργατικῶν διαφορῶν, δι' ἧς ἐγένετο δεκτὴ ἡ ἀγωγὴ τῆς ἀναιρεσιβλήτου, ἐφ' ὅσον ἡ κατ' αὐτῆς ἔφεσις τοῦ ἀναιρεσείοντος ἱδρύματος ἀπερρίφθη ὡς ἀπαράδεκτος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 3740/1967 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐξ αὐτῆς προκύπτει, διὰ τυπικὸν λόγον, ἤτοι λόγῳ ἐκπροθέσμου καταβολῆς τοῦ προστίμου. Μὴ προτεινομένης δέ, οὐδὲ ἀποδεικνυομένης ἐπιδόσεως τῆς ἀναιρεσιβαλλομένης ἀποφάσεως μετὰ τὴν τελεσιδικίαν ταύτης, ἡ ἄσκησις τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως ἀναιρέσεως λογίζεται ἐμπρόθεσμος καὶ ἀπορριπτέα τυγχάνουσιν ὡς ἀβάσιμα τὰ ἐναντία ὑπὸ τῆς ἀναιρεσιβλήτου ὑποστηριζόμενα.

Κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 11 § 1 στοιχ. δ' τοῦ ν.δ. 3097/1954, ἐφαρμοζομένην καὶ ἐπὶ τοῦ ἀναιρεσείοντος κοινωφελοῦς νοσηλευτικοῦ ἱδρύματος, συμφώνως τῇ παραγράφῳ 7 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου, ὡς ὑπαγομένου ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ Ὑπουργείου Κοιν. Προνοίας, αἱ πρακτικαὶ νοσοκόμοι ἐντάσσονται, ὡς καὶ αἱ μονοετοῦς φοιτήσεως τοιαῦται, εἰς τοὺς βαθμοὺς 11ον ἕως 9ον, δυνάμεναι, ἐν συνδρομῇ ὡρισμένων προϋποθέσεων, νὰ προάγωνται μέχρι καὶ τοῦ 8ου βαθμοῦ, ὡς τοιούτων βαθμῶν νοουμένων τῶν τῆς βαθμολογικῆς κλίμακος τῶν δημοσίων διοικητικῶν ὑπαλλήλων κατ' ἄρθρον 40 τοῦ νόμου 1811/1951. Ὡς ἐκ τῆς τοιαύτης δὲ διαβαθμίσεως αὐτῶν λαμβάνουσι, κατὰ τὴν σαφῆ ἔννοιαν τῶν ἀνωτέρω διατάξεων, ἀποσκοπουσῶν εἰς τὸν καθορισμὸν τῶν ἀποδοχῶν τῶν ὡς εἴρηται ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων βάσει μόνον τοῦ Δημοσιοϋπαλληλικοῦ Κώδικος, τὸν μισθὸν τῶν δημοσιοϋπαλληλικῶν βαθμῶν, εἰς οὓς ἐντάσσονται ἢ εἰς οὓς προάγονται, καὶ πάσας τὰς προσαυξήσεις καὶ ἐπιδόματα, τὰ παρεχόμενα εἰς τοὺς ἰσοβάθμους τῶν δημοσίου ὑπαλλήλους, οὐχὶ δὲ καὶ τὰ παρεχόμενα εἰς τοὺς ἰδιωτικοὺς τοιούτους καὶ συνε-

(*) Σημ. ΕΕΔ: Ἐνδιαφέρον πρακτικῶς δικονομικὸν θέμα.

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΝ

Δικαστικός έλεγχος αποφάσεων Πειθαρχικών Συμβουλίων

Υποχρέωσις, κατά Ν Δ. 3789/1957, των επιχειρήσεων, εκμεταλλεύσεων και εργασιών πρός κατάρτισιν Κανονισμών, ρυθμιζόντων τάς εν τή εκτελέσει της εργασίας διαμορφουμένας σχέσεις.—Πειθαρχική εξουσία.—Συνταγματικότης των ρυθμιστικών της πειθαρχικής εξουσίας διατάξεων, μη αντιτιθεμένων εις διατάξεις του Συντάγματος, ούτε και εις τάς περί διακρίσεως των Εξουσιών.—Δικαστικός έλεγχος αποφάσεων Συμβουλίων.

(*) Βαρυσήμαντος είναι ή νεωτέρα απόφασις της Ολομελείας του Αρείου Πάγου, ασχολουμένη μέ θέματα συνδεόμενα πρός την νομικήν φύσιν των Κανονισμών εργασίας, των προβλεπομένων υπό του ν.δ. 3789/1957 και ειδικώτερον των περί ρυθμίσεως της πειθαρχικής εξουσίας διατάξεων.

Εν πρώτοις ή απόφασις ορθώς δέχεται, ότι ή ρύθμισις υπό του νομοθέτου των εν τή εκτελέσει της εργασίας διαμορφουμένων σχέσεων μεταξύ των εργοδοτών και του πάσης φύσεως προσωπικού των διά Κανονισμών, ών επιβάλλεται ή κατάρτισις κατά την υπό του νόμου τούτου διαγραφομένην διαδικασίαν, εις ουδεμίαν διάταξιν του Συντάγματος αντιτίθεται. Βεβαίως τούτο αποτελεί περιορισμόν της συμβατικής ελευθερίας, άλλ' ο περιορισμός ούτος είναι επιτρεπτός, υπαγορευόμενος εξ αποχρώντων λόγων εξυπηρετήσεως του γενικωτέρου δημοσίου ή κοινωνικού συμφέροντος, όπερ εν προκειμένω συνίσταται εις τον συντονισμόν της άσκήσεως εποπτείας υπό της Πολιτείας επί των όρων εργασίας των μισθωτών και εξασφαλίσεως υπέρ αυτών δικαίας πειθαρχικής εξουσίας και ίσης μεταχειρίσεως. Υπό τό πρίσμα αυτό ουδέποτε ήμφισβητήθη ή συνταγματικότης ολοκλήρου της εργατικής νομοθεσίας, ήτις πρός τον σκοπόν προστασίας του εργαζομένου, ως οικονομικώς ασθενεστέρου, συνεπάγεται περιορισμόν της συμβατικής ελευθερίας των εν τή συμβάσει εργασίας μερών.

Τόσον αί περί Κανονισμών και άσκήσεως της πειθαρχικής εξουσίας διατάξεις του ν.δ. 3789/1957, όσον και της εν γένει εργατικής νομοθεσίας, αποβλέπουσαι εις την εξυπηρέτησιν του δημοσίου ή κοινωνικού συμφέροντος (προστασία των εργαζομένων χάριν εξασφαλίσεως της κοινωνικής ειρήνης) είναι αναγκαστικού δικαίου, μη επιτρεπομένης της επί τό δυσμενέστερον διά του μισθωτού μεταβολής των διά συμφωνίας των μερών.

Τό πρόβλημα, τό οποίον γεννάται περαιτέρω είναι, άν αί εκ της άσκήσεως υπό του Κράτους εποπτείας και έλέγχου επί των όρων των Κανονισμών, τού καθορισμού ωρισμένης διοικητικής διαδικασίας θεσπίσεως αυτών, ως και εκ της άσκήσεως έλέγχου επί της πειθαρχικής εξουσίας του εργοδότου δημιουργούμενοι σχέσεις άνήκουν εις τό δημόσιον ή τό ιδιωτικόν δίκαιον.

Κατά την ήμετέραν γνώμην, εφ' όσον ο Κανονισμός εργασίας δέν θεσπίζεται διά συμφωνίας των μερών ή των επαγγελματικών αυτών οργανώσεων, αλλά δι' αποφάσεως του Υπουργού Εργασίας, ήτοι διά διοικητικής πράξεως, αποτελεί θεσμόν του δημοσίου δικαίου, χωρίς εις τούτο νά αντίκειται τό ότι οί κανονιστικοί αυ-

πως δέν δικαιούνται αύται των διά των υπ' άριθ. 8900/1946 και 18310/1946 κοινών αποφάσεων των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας προβλεπομένων προσαυξήσεων δι' εργασίαν κατά Κυριακάς και λοιπάς μή εργασίμους ήμέρας, ως και νυκτερινήν τοιαύτην εξ 75% και 25% αντιστοίχως επί του μισθού (Ολομ. Α.Π. 297/1967). Θεν, αντιθέτως αποφανθείσα ή προσβαλλομένη απόφασις και συνυπολογίσασα εις την καταβλητέαν τη αναιρεσιβλήτω πρακτικήν νοσοκόμω αποζημίωσιν διά την μή κατάταξιν και προαγωγήν αύτης εις την προσήκουσαν θέσιν και τας τελευταίας ταύτας προσαυξήσεις μετά των αποδοχών δημοσίου υπαλλήλου, ψευδώς ήρμήνευσε και εσφαλμένως εφήρμοσε τας διαληφθείσας ουσιαστικού περιεχομένου διατάξεις και αναιρετέαν εν μέρει εαυτήν κατέστησε, κατ' άρθρον 807 εδ. 17 Πολ. Δικονομίας και τόν δάσιμον περί τούτου μοναδικόν λόγον αναιρέσεως.

(*) Σχόλιον *Βασ. Π. Βασιλείου*, Δικηγόρου.

τοῦ ὅροι ἀπενεργοῦν ἐπὶ τῶν διεπομένων μερῶν ἀνοχικῶς (πρβλ. ἐν σχέσει μὲ τὸν προβλεπόμενον ὑπὸ τοῦ **Arbeitsordnungsgesetz Κανονισμὸν ἐργασίας** (Tarifordnung), **Dersch, Das Gesetz der Ordnung der nationalen Arbeit, Kommentar 1934 σ. 203, 45'** καὶ **Hennicke, Die Tarifordnung nach dem Gesetz zur Ordnung der nationalen Arbeit, 1936, σ. 30**).

Ἡ περὶ κυρώσεως τοῦ Κανονισμοῦ ὑπουργικὴ ἀπόφασις εἶναι διοικητικὴ πρᾶξις, διαπλάσσουσα ἰδιωτικὰς ἐννόμους σχέσεις. Εἶναι ἄλλο τὸ ζήτημα τῶν ἐναργειῶν τῶν ὅρων τοῦ Κανονισμοῦ ἐπὶ τῶν ἰδιωτικῶν ἐννόμων σχέσεων, ὑπαγομένων εἰς τὸ ἰδιωτικὸν δίκαιον, καὶ ἄλλο τὸ ζήτημα τῆς πηγῆς τῶν κανονιστικῶν ὅρων τοῦ Κανονισμοῦ, ἡ ὁποία κεῖται εἰς τὴν διοικητικὴν πρᾶξιν τῆς θεσπίσεως αὐτοῦ, ἀναγομένη εἰς τὴν σφαῖραν τοῦ δημοσίου δικαίου (Πρβλ. καὶ μελέτην μας ἐν ΕΕΔ 16, 1202 ἑπ.). Πρὸς τὴν ἀποψιν ταύτην ἐτάχθη καὶ ἡ ἀοχικὴ ὑπ' ἀριθ. 1328/1965, ΕΕΔ 24, 670 ἀπόφασις τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ἀφ' ἧς ἔμμως ἐγένατο παράκλισις διὰ τῶν μεταγενεστέρων ὑπ' ἀριθ. 1128/1965, ΕΕΔ 24, 670 καὶ 1713/1965, ΕΕΔ 24, 1027 ἀποφάσεών του. Πρὸς τὴν νεωτέραν ταύτην νομολογίαν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας φαίνεται συμφωνοῦσα καὶ ἡ σχολιαζομένη ἀπόφασις τῆς Ὁλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἀντιμετωπίζουσα εἰδικώτερον τὸν χαρακτῆρα τῶν ρυθμιζουσῶν τὴν πειθαρχικὴν ἐξουσίαν τοῦ ἐργοδότου διατάξεων. Ἡ ἀπόφασις δέχεται, ὅτι, ἐφ' ὅσον ὑπὸ τοῦ Κανονισμοῦ ἔχει ἀνατεθῆ εἰς τὸν ἐργοδότην ἢ τρίτον ἡ ἄσκησις τῆς πειθαρχικῆς ἐξουσίας, εἶναι ἐλεγκτὴ ὑπὸ τῶν Δικαστηρίων ἡ κατ' οὐσίαν κρίσις αὐτῶν ὡς δικαία ἢ μὴ κατ' ἄρθρον 371 Α.Κ. Ἡ ἀποψις αὕτη εἶναι καθ' ὅλα ὀρθή, καθ' ὅσον ὁ σχετικὸς περὶ πειθαρχικῆς ἐξουσίας ὅρος τοῦ Κανονισμοῦ, ἀνεξαρτήτως τῆς πηγῆς αὐτοῦ, ἔχει ἐνέργειαν ἰδιωτικοῦ δικαίου καὶ αἱ ἐν τούτου ἀπορρέουσαι ἰδιωτικαὶ ἔννομοι σχέσεις ρυθμίζονται ὑπὸ κανόνων τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου (τῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας καὶ ἐπικουρικῶς τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος). Ἡ κρίσις περὶ τῆς δικαιοπραξίας τοῦ πειθαρχικοῦ παραπτώματος καὶ τῆς ἐπιβολῆς τῆς προσηκούσης πειθαρχικῆς ποινῆς ἔχει ἀνατεθῆ εἰς τὸν ἐργοδότην ἢ τρίτον ὄργανον τοῦ ἐργοδότου (μονομελὲς ἢ πολυμελές), μὴ παρεισδυομένου διὰ δημοσίας τινὸς ἐξουσίας.

Ὅσον ἀφορᾷ δὲ τὴν ἐξουσίαν κρίσεως ἐπὶ ἀκυρώσεως ἀποφάσεως κατὰ τῆς ἐπιβολῆς τῆς πειθαρχικῆς ποινῆς τῆς ὑποχρεωτικῆς ἀποχῆς ἐκ τῆς ἐργασίας, αὕτη ἔχει ἀνατεθῆ κατ' ἄρθρον 1 § 2 τοῦ ν.δ. 3789/1957 εἰς τὸ κατ' ἄρθρον 2 Τμῆμα Κανονισμῶν Ἐργασίας, τὸ ὁποῖον δὲν εἶναι τρίτον πρόσωπον ἰδιωτικοῦ δικαίου, βοηθητικὸν ἐν τῇ ἐξελίξει τῆς ἀνοχῆς, ἀλλὰ συλλογικὸν ὄργανον Διοικήσεως, ὁρῶν εἰς τομέα Δημοσίας Ὑπηρεσίας καὶ οὐχὶ εἰς τοιοῦτον τῆς ἰδιωτικῆς δραστηριότητος τῆς Διοικήσεως. Τόσον ἡ συγκρότησις αὐτοῦ, ὅσον καὶ ἡ ἀνατεθεῖσα εἰς αὐτὸ ἁρμοδιότης, ὁ τρόπος ὀργανώσεως, λειτουργίας, διεξαγωγῆς τῶν ἐργασιῶν καὶ συνεδριάσεων αὐτοῦ συνθέτουν τὴν ἔννοιαν ὀργάνου Δημοσίας Ὑπηρεσίας, τεταγμένου πρὸς ἐξυπηρέτησιν δημοσίου συμφέροντος, ἐγκειμένου, ὡς ἐλέχθη, εἰς τὸν ἔλεγχον ὑπὸ τοῦ Κράτους τῆς πειθαρχικῆς ἐξουσίας τοῦ ἐργοδότου, χάριν ἐξασφαλίσεως ὅρων δικαίας καὶ ἴσης μεταχειρίσεως τῶν ἐργαζομένων ἐπ' ἀγαθῷ τῆς κοινωνικῆς εἰρήνης.

Ἐκ τῆς παρεμβολῆς τοῦ δημοσίου δικαίου τούτου στοιχείου αἱ ἐκ τῆς δράσεως τοῦ ὀργάνου αὐτοῦ δημιουργούμεναι σχέσεις ὑπάγονται εἰς τὴν σφαῖραν τοῦ δημοσίου δικαίου. Ἡ ἐπὶ τῆς ἀκυρώσεως ἐφέσεως ἀπόφασις τοῦ ὀργάνου τούτου τῆς Διοικήσεως ἔχει τὸν χαρακτῆρα διοικητικῆς πράξεως, ἥτις ἐλέγχεται ὑπὸ τῶν πολιτικῶν Δικαστηρίων κατὰ τὰς κρατούσας ἐπὶ ἐλέγχου τῶν διοικητικῶν πράξεων ἀρχὰς μόνον ἀπὸ τῆς πλευρᾶς τῆς νομιμότητος αὐτῶν.

Ἡ ἀποψις τῆς σχολιαζομένης ἀποφάσεως, ὅτι ἡ κρίσις τοῦ ἐν λόγῳ ὀργάνου, ὡς τρίτου προσώπου, ἐλέγχεται ὑπὸ τῶν Δικαστηρίων ἐπὶ τῇ βάσει τῶν κριτηρίων τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ., προϋποθέτει τὴν ἰδιότητα τοῦ ὀργάνου τούτου ὡς ἰδιωτικοῦ δικαίου, πλήν, ὡς ἀνωτέρω ἐλέχθη, μία τοιαύτη ἀντίληψις δὲν εἶναι σύμφωνος πρὸς τὴν ὑφὴν τοῦ ὀργάνου τούτου, μὴ ἀσκοῦντος δικαιώματα ἰδιωτικοῦ δικαίου, ἀλλ' ἀσκοῦντος δημοσίαν λειτουργίαν ἐντὸς τομέως τῆς δημοσίας δραστηριότητος τῆς Διοικήσεως, ἐνταγμένου ὀργανικῶς εἰς Δημοσίαν Ὑπηρεσίαν (Ὑπουργεῖον Ἐργασίας).

Ἐξ ἄλλου τὸ ὄργανον τοῦτο ἔχει γενικὴν ἁρμοδιότητα ἐπὶ ὅλων τῶν διεπομένων ὑπὸ Κανονισμῶν ἐπιχειρήσεων καὶ οὐχὶ περιωρισμένην τοιαύτην ἐπὶ ὡρισμένης μόνον ἐπιχειρίσεως, ἥτις ἁρμοδιότης συνάδει πρὸς τὴν ἰδιότητα αὐτοῦ ὡς διοικητικοῦ ὀργάνου Δημοσίας Ὑπηρεσίας.

Ἡ ἀποψις τέλος τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας (πρβλ. προμνησθείσας ἀποφάσεις του), ὅτι ἡ ἁρμοδιότης τοῦ ὡς ἄνω ὀργάνου εἶναι συμβιβαστική, ἀντίκειται πρὸς τὴν ὑπὸ τοῦ νόμου ἀπονεμομένην εἰς αὐτὸ ἀποφαστικὴν ἐξουσίαν

ἐπὶ τῶν ἐκδικαζομένων παρ' αὐτοῦ ἐφέσεων.

Ἀρείου Πάγου 525/1967, Ὁλομελείας

Προεδρεύων καὶ Εἰσηγητὴς ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. Θ. Καμπέρης

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ν. Μασουρίδης, Ἠλ. Παρασκευᾶς

Διὰ τῶν ἄρθρων 1 καὶ 2 τοῦ ν.δ. 3789/1957 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας» ἀφ' ἑνὸς μὲν ὡρίσθη, ὅτι αἱ καθοριζόμεναι ἐπιχειρήσεις, ἐκμεταλλεύσεις ἢ ἐργασίαι ἐν γένει, ἀνεξαρτήτως τοῦ εἰς ὃ αὗται ἀνήκουσι φυσικοῦ ἢ νομικοῦ προσώπου, ὑποχρεοῦνται νὰ καταρτίσωσι κατὰ τὴν διαγραφομένην διαδικασίαν Κανονισμούς, ρυθμίζοντας τὰς ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἐργασίας διαμορφουμένας σχέσεις μεταξὺ τῶν ἐργοδοτῶν τούτων καὶ τοῦ πάσης φύσεως προσωπικοῦ των, ὡς καὶ νὰ προσαρμόσωσι τοὺς ἰσχύοντας Κανονισμούς των, ἀφ' ἑτέρου δὲ προεβλέφθησαν οἱ ὅροι, ὑφ' οὓς καὶ μόνον ρυθμίζεται ἐν γένει ἡ πειθαρχικὴ ἐξουσία καὶ ὡρίσθησαν αἱ δυνάμεναι νὰ ἐπιβληθῶσι ποιναί, ὡς καὶ τὰ ἐν πρώτῳ καὶ δευτέρῳ βαθμῷ ἀσκοῦντα ταύτην συμβούλια, σκοπηθέντος διὰ τῆς τοιαύτης, εἰς τὸ δημόσιον δὲ συμφέρον προφανῶς ἀναγομένης ρυθμίσεως, καθ' ἃ καὶ ἡ Εἰσηγητικὴ τοῦ νόμου Ἔκθεσις διαλαμβάνει, ὅπως τὸ μὲν συντονισθῇ ἡ ἄσκησις ἐποπτείας τῆς Πολιτείας ἐπὶ τῶν ὅρων ἐργασίας τῶν μισθωτῶν, τὸ δὲ ἐξασφαλισθῇ ὑπὲρ τούτων δικαία πειθαρχικὴ ἐξουσία καὶ ἐπομένως ἴση μεταχείρισις. Αἱ ρυθμιστικαὶ τῆς πειθαρχικῆς ἐξουσίας διατάξεις αὗται εἰς οὐδεμίαν διάταξιν τοῦ Συντάγματος ἀντιτίθενται, οὔτε καὶ εἰδικῶς εἰς τὰς ἐπικαλουμένας ὑπὸ τῆς ἀναιρεσειούσης τοιαύτας περὶ διακρίσεως τῶν ἐξουσιῶν, ἀφοῦ πρότερον καὶ οἱ ἴδιοι συμβαλλόμενοι, ἐν τῇ συνδεούσῃ αὐτοὺς ἐννόμῳ σχέσει, ἠδύναντο συμβατικῶς, κατ' ἐφαρμογὴν τῶν ἄρθρων 371, 372 καὶ 361 τοῦ Α.Κ., νὰ προέλθωσιν εἰς ρύθμισιν τῶν ἐν τῇ παραιτέρω ἐξελίξει τῆς παροχῆς δυναμένων νὰ γεννηθῶσιν ἀμφισβητήσεων μεταξὺ των καὶ ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἕνεκα ἀντισυμβατικῆς συμπεριφορᾶς τοῦ μισθωτοῦ ἄσκησιν κατ' αὐτοῦ πειθαρχικῆς ἐξουσίας πρὸς ἐπιβολὴν τῆς ὁρισθείσης ποινῆς, ὁρίζοντες πρὸς τοῦτο ἁρμόδιον εἴτε αὐτὸν τὸν ἐργοδότην, εἴτε καὶ τρίτον, μὲ τὴν διαφορὰν ὅτι εἰς μὲν τὴν περίπτωσιν ταύτην τὸ Δικαστήριον θὰ ἠδύνατο νὰ ἐλέγξῃ καὶ τὴν ἐπὶ τῆς οὐσίας κρίσιν ἐκείνων ὡς δικαίαν ἢ μή, κατ' ἄρθρον 371 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, ἐνῷ εἰς τὴν ἀντίθετον τοιαύτην, ὡς ἐν προκειμένῳ, καθ' ἣν ὁ νόμος ὁρίζει τὰ τῆς πειθαρχικῆς ἐξουσίας, ἤτοι τὸν τρόπον καὶ τὸ πρόσωπον, ὅπερ θέλει προβῇ εἰς προσδιορισμὸν ἐν τούτῳ τῆς παροχῆς, ἂν δηλονότι ὁ μισθωτὸς ὑπέπεσεν εἰς πειθαρχικὸν παράπτωμα καὶ ὁποία ἡ ἐπιβλητέα αὐτῷ ποινή, δὲν ἐφαρμόζεται τὸ ἄρθρον 371 τοῦ Α.Κ., ἀλλὰ περιοριστικῶς μόνον τὸ ἄρθρον 281 αὐτοῦ, ἐν συνδρομῇ, ὡς εἰκός, τῶν προϋποθέσεων ἐφαρμογῆς του, χωρὶς ἡ τοιαύτη ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου διαφορὰ ἐλέγχου τῆς οὐσιαστικῆς ἐκείνων κρίσεως νὰ καθιστᾷ τὰς ἐν λόγῳ διατάξεις ἀντισυνταγματικάς. Ὅθεν, οὕτως ἀποφανθεῖσα καὶ ἡ τελεσίδικος καταστᾶσα ἀναιρεσιβαλλομένη ἀπόφασις, δι' ἧς ἐγένετο δεκτὴ ἡ ἀγωγὴ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, διώκουσα τὴν καταβολὴν αὐτῷ παρὰ τῆς ἀναιρεσειούσης τῶν ἀποδοχῶν του κατὰ τὸ καθοριζόμενον χρονικὸν διάστημα, ἀποτελοῦν τὴν διαφορὰν μεταξὺ τῆς ὑπὸ τοῦ Δευτεροβαθμίου Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου ἐπιβληθείσης ἐλάσσονος ποινῆς καὶ τῆς ὑπὸ τοῦ Πρωτοβαθμίου ἐπιβληθείσης καὶ μειωθείσης μείζονος τοιαύτης τῆς προσωρινῆς ἀπολύσεως καθ' ὃ διάστημα ἡ ἐναγομένη - ἀναιρεσείουσα κατέστη ὑπερήμερος, μὴ ἀποδεχθεῖσα τὰς προσφερθείσας ὑπηρεσίας τοῦ μισθωτοῦ της ἐνάγοντος, καίτοι ἐν τοῦ νόμου ὁπωσδήποτε ἀναστέλλεται ἡ ἐκτέλεσις τῆς ὑπὸ τοῦ Πρωτοβαθμίου Συμβουλίου ἐπιβαλλομένης ποινῆς ἀπὸ τῆς ἀσκήσεως τῆς ἐφέσεως, μετ' ἔρευναν δὲ μόνον τῆς νομιμότητος τῶν πειθαρχικῶν τούτων ἀποφάσεων, ὀρθῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς παρατεθείσας διατάξεις τοῦ ν.δ. 3789/1957, ὡς καὶ τὰς περὶ διακρίσεως τῶν ἐξουσιῶν τοιαύτας τοῦ Συντάγματος, καὶ οὐδεμίαν ἑτέραν παρεβίασεν. Δι' ὃ ἀπορριπτέος εἶναι, ὡς ἀβάσιμος, ὁ ἐναντίος μόνος λόγος ἀναιρέσεως περὶ ἀμφοτέρα τὰ μέρη αὐτοῦ, νομίμως παρεμβεισης τῆς ἀναιρέσεως εἰς τὴν Ὁλομέλειαν διὰ τοῦ οἰκείου πρακτικοῦ τοῦ Προέδρου καὶ Εἰσαγγελέως τοῦ Δικαστηρίου τούτου, κατ' ἄρθρον 1 § 3δ καὶ 2 τοῦ νόμου 3810/1957.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Ι. ΩΡΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ὧραι ἐργασίας ὑπαλλήλων βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων

Ἰσχύς ὡς πρὸς τοὺς ὑπαλλήλους τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων, ὑφ' οἱανδήποτε μορφὴν καὶ ἂν ἀσκοῦνται αὗται, τῆς ὀκταώρου ἡμερησίως καὶ τεσσαρακονταοκταώρου ἑβδομαδιαίως ἐργασίας καὶ διὰ τοὺς εἰς τὰ Γραφεῖα τούτων ἐργαζομένους.

Ἀρείου Πάγου 627/1967, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ν. Χαραλάμπης**

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Λ. Κανελλάκος**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ἑλ. Παπαγγέλου, Γ. Ἀργυρίου

Ὡς πρὸς τοὺς ὑπαλλήλους τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων, ὑφ' οἱανδήποτε μορφὴν καὶ ἂν ἀσκοῦνται αὗται (ἀνωνύμου ἑταιρείας, ὁμορρύθμου κλπ.), ἰσχύει ἡ ὀκτάωρος ἡμερησίως καὶ τεσσαρακονταοκτάωρος ἑβδομαδιαίως ἐργασία, θεσπισθεῖσα ἀφ' ἧς ἐκυρώθη ἡ σύμβασις τῆς Διεθνοῦς Συνδιασκέψεως Ἐργασίας τῆς Οὐάσιγκτῶνος διὰ τοῦ νόμου 2269/1920 καὶ τῶν εἰς ἐκτέλεσιν τοῦ νόμου τούτου καὶ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου ΓΨΛΔ'/1911 «περὶ ὑγιεινῆς καὶ ἀσφαλείας τῶν ἐργατῶν καὶ τῶν ὡρῶν ἐργασίας» (ὡς αἱ διατάξεις τούτου, τροποποιηθεῖσαι ὑπὸ τοῦ νόμου 2213/1920, ἐκωδικοποιήθησαν διὰ τοῦ Δ.Δ. τῆς 25/8.5/9.1920), ἐκδοθέντων διαταγμάτων. Συνεπῶς δὲν ἀφορᾷ τοὺς ὑπαλλήλους τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων τὸ ἄρθρον 18 τοῦ ἀπὸ 8/13.4.1932 π.δ. «περὶ χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας εἰς τὰ καταστήματα», ὁρίσαν ὅτι ἡ διάρκεια ἐργασίας τοῦ ὑπαλληλικοῦ προσωπικοῦ τῶν Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν, τῶν Τραπεζῶν καὶ τῶν Γραφείων ἐν γένει δὲν δύναται νὰ ὑπερβαίνῃ τὰς ὀκτὼ ὥρας ἡμερησίως, οὐδὲ ἡ τροποποιήσασα τὸ ἄρθρον τοῦτο διάταξις τοῦ ἄρθρου 7 § 3 τοῦ ἀ.ν. 547/1937, περιορίσασα εἰς ἑπτὰ ὥρας ἡμερησίως τὴν διάρκειαν τῆς ἐργασίας τοῦ ὑπαλληλικοῦ προσωπικοῦ τῶν Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν καὶ τῶν Τραπεζῶν (Ὁλ. Α.Π. 393/1967). Ὅθεν ὑπολογίσασα ἡ ἀναιρεσιβαλλομένη ἀπόφασις, διὰ τὸν προσδιορισμὸν τοῦ συνολικοῦ ἀριθμοῦ ὡρῶν ἐργασίας κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 1.1.1965 μέχρι 15.8.1966, εἰς ἑπτάωρον ἡμερησίως τὴν ἐργασίαν, ἣν ὑπεχρεοῦτο νὰ παρέχῃ ἡ ἀναιρεσίβλητος, ὡς ὑπάλληλος Γραφείου τῆς ἀναιρεσειούσης Ἀνωνύμου Ἑταιρείας, ἀσκούσης, καθ' ἃ ἡ ἰδία ἀπόφασις δέχεται, βιομηχανικὴν ἐπιχείρησιν, ψευδῶς τὰς ἀνωτέρω διατάξεις ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσεν, ἀναιρετέαν δὲ ἑαυτὴν κατέστησε, κατ' ἄρθρον 807 ἐδ. 17 Πολ. Δικονομίας καὶ τὸν βάσιμον περὶ τούτου λόγον ἀναιρέσεως (*).

ΙΙ. ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

1. Παροχὴ ἐπιδόματος εἰς ταμιακοὺς διαχειριστὰς τοῦ Ο.Τ.Ε.

Χορήγησις μηνιαίου ἐπιδόματος μέχρις 5 ο/ο ἐπὶ τοῦ μηνιαίου μισθοῦ, μὴ δυναμένου νὰ εἶναι κατωτέρου τῶν 70 δραχμῶν δι' ἕκαστον ταμιακὸν διαχειριστὴν τοῦ Ο.Τ.Ε. πρὸς κάλυψιν τῶν ἐκ τῆς διαχειρίσεως ἐνδεχομένων λαθῶν εἰς βάρος του, κατὰ τὸ ἄρθρον 13 § 4 τοῦ Γενικοῦ Κανονισμοῦ Προσωπικοῦ Ο.Τ.Ε.—Ἔννοια διατάξεως.

Ἀρείου Πάγου 206/1967, Τμ. Γ'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ν. Χαραλάμπης**

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Δ. Μαργέλλος**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Μ. Δημολίτσας, Κ. Δημάκης

Ἡ προκειμένη ὑπόθεσις εἰσάγεται πρὸς συζήτησιν μετὰ τὴν παραπομπήν της εἰς τὸ Τμῆμα τοῦτο διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 251/1964 ἀποφάσεως τοῦ Β' Τμήματος (**), δι' ἧς ἀνῃρέθη, βάσει τοῦ ἄρθρου 807 ἐδ. 17 τῆς Πολ. Δικονομίας, ἡ ὑπ' ἀριθ. 2190/1963 ἀπόφασις τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν.

Ἐπὶ τοῦ νομικοῦ ζητήματος συμφωνεῖ καὶ τὸ Τμῆμα τοῦτο πρὸς τὴν γνώμην, ἥτις ἐξη-

---

(*) Ἀνηρέθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 3430/1967 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης ὡς ἐφετείου. Ἴδετε διὰ τὸ θέμα καὶ σημειώσεις Α.Π. 393/1967, Ὀλομελείας, ΕΕΔ 26, 873, Α.Π. 548/1967, ΕΕΔ 27, 14.

(**) ΕΕΔ 23, 667.

νέχθη ὑπὸ τοῦ ἀναιρετικοῦ Τμήματος καὶ ἤγαγεν εἰς τὴν ἀναίρεσιν τῆς ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει ἀναφερομένης ἀποφάσεως. Κατὰ τὸ ἄρθρον 13 § 4 τοῦ Γενικοῦ Κανονισμοῦ Προσωπικοῦ Ο.Τ.Ε., ἔχοντος ἰσχὺν νόμου, ὡς κυρωθέντος διὰ τοῦ νομ. διατάγματος 1049/1949 διὰ τοῦ ἄρθρου 6. δ) τοῦ τῆς 18 Αὐγούστου 1953 (Φ.Ε.Κ. 216), εἰς τὸ μόνιμον προσωπικόν, τὸ ἀσκοῦν ὑπεύθυνον καὶ ἀποκλειστικὴν ταμιακὴν διαχείρισιν, χορηγεῖται μηνιαίως ἐπίδομα μέχρις 5% ἐπὶ τοῦ μηνιαίου μισθοῦ, μὴ δυνάμενον νὰ εἶναι κατώτερον τῶν 70 δραχμῶν δι' ἕκαστον ταμιακὸν διαχειριστήν, πρὸς κάλυψιν τῶν ἐκ τῆς διαχειρίσεως ἐνδεχομένων λαθῶν εἰς βάρος του. Ὑπὸ τοῦ Κανονισμοῦ τούτου δὲν προβλέπεται εἰδικὴ κατηγορία ταμιακοῦ προσωπικοῦ καὶ οἱ δικαιούμενοι τοῦ ἀνωτέρω ἐπιδόματος ἐκ τῶν ἀνηκόντων εἰς τὸ μόνιμον προσωπικὸν τοῦ ἐκκαλοῦντος προσδιορίζονται ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἐκτελουμένης ὑπ' αὐτῶν ὑπηρεσίας. Μισθωτὸς τοῦ Ο.Τ.Ε., καταλεγόμενος εἰς τὸ μόνιμον προσωπικὸν αὐτοῦ, ὑπηρετῶν εἰς Τμῆμα καταθέσεως τηλεγραφημάτων καὶ ἀσχολούμενος μόνον εἰς τὴν παραλαβὴν τῶν κατατιθεμένων ὑπὸ τοῦ κοινοῦ τηλεγραφημάτων, τὴν ἀρίθμησιν τῶν λέξεων ἑκάστου, τὸν ὑπολογισμὸν τῶν ὀφειλομένων τελῶν κατὰ τὸ σχετικὸν τιμολόγιον, τὴν εἴσπραξιν αὐτῶν καὶ τὴν παράδοσιν τοῦ συνόλου τῶν εἰσπραχθέντων ἅμα τῇ λήξει τοῦ ὡραρίου ἐργασίας εἰς τὸν προϊστάμενον τοῦ Τμήματος, ἀσκεῖ ὑπεύθυνον καὶ ἀποκλειστικὴν ταμιακὴν διαχείρισιν, ἐνδέχεται νὰ διαπράξῃ λάθη εἰς βάρος του καὶ ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ λάβῃ τὸ ρηθὲν ἐπίδομα. Διὰ τῶν ἐκτελούντων τὴν ὑπηρεσίαν ταύτην ὑπαλλήλων του ἐνεργεῖ ὁ ἐκκαλῶν Ὀργανισμὸς τὴν εἴσπραξιν τῶν τηλεγραφικῶν τελῶν, ἧς ἁπλῆν προπαρασκευαστικὴν ἐργασίαν ἀποτελεῖ ὁ προηγούμενος καθορισμὸς τῆς ἐκτάσεως αὐτῶν.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 832 § 1 τῆς Πολιτ. Δικονομίας, ὡς ἀντικατεστάθη τοῦτο ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 23 τοῦ νόμου 3810/1957, ἐὰν ἀναιρεθῇ ἡ ἀπόφασις, οἱ διάδικοι ἐπανέρχονται εἰς τὴν πρὸ τῆς ἀναιρεθείσης ἀποφάσεως κατάστασιν, νομίμως εἰσάγεται ἤδη πρὸς συζήτησιν ἡ ἀπὸ 18 Ὀκτωβρίου 1962 ἔφεσις τοῦ ἐναγομένου, ἀσκηθεῖσα δὲ αὕτη νομοτύπως καὶ ἐμπροθέσμως, δέον νὰ γίνῃ δεκτὴ καὶ νὰ ἐξετασθῇ κατ' οὐσίαν (νόμος ΓΘΟΔ', ἄρθρον 16).

Ἐκ τῆς καταθέσεως τοῦ πρωτοδίκως ἐξετασθέντος μάρτυρος, τῶν ἐκτεθέντων ὑπὸ τῶν διαδίκων καὶ τῶν παρ' αὐτῶν προσκομισθέντων ἐγγράφων ἐβεβαιώθη, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου, ὅτι ὁ ἐφεσίβλητος ἐτύγχανε μόνιμος ὑπάλληλος τοῦ ἐκκαλοῦντος καὶ ἀπὸ τῆς 17 Ἰουνίου 1957 μέχρι τῆς 31 Αὐγούστου 1961 ὑπηρέτησε διαδοχικῶς εἰς τὰ ἐν Ἀθήναις καὶ ἐπὶ τῶν ὁδῶν (**) καταστήματα τοῦ ἐργοδότου. Κατὰ τὸ χρονικὸν ἐκεῖνο διάστημα εἰργάσθη συνεχῶς εἰς τὸ Γραφεῖον καταθέσεως τηλεγραφημάτων τῶν ἀνωτέρω καταστημάτων καὶ ἠσχολεῖτο μόνον εἰς τὴν παραλαβὴν τῶν κατατιθεμένων ὑπὸ τοῦ κοινοῦ τηλεγραφημάτων, τὸν προσδιορισμὸν τῶν ὀφειλομένων δι' ἕκαστον τελῶν κατὰ τὸ ἐν ἰσχύϊ τιμολόγιον, τὴν εἴσπραξιν αὐτῶν, τὴν χορήγησιν εἰς τὸν καταθέτην σχετικῆς ἀποδείξεως καὶ τὴν παράδοσιν τῶν εἰσπραττομένων ἅμα τῇ λήξει τοῦ ὡραρίου ἐργασίας ἑκάστης ἡμέρας εἰς τὸν προϊστάμενον τοῦ Τμήματος. Ἤκουε δηλονότι, κατὰ τὰ ἐκτεθέντα ἐν τῇ δευτέρᾳ αἰτιολογίᾳ, ὑπεύθυνον καὶ ἀποκλειστικὴν ταμιακὴν διαχείρισιν, ἠδύνατο νὰ ὑποπέσῃ εἰς λάθη καὶ δικαιοῦται νὰ λάβῃ τὸ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 13 § 4 τοῦ εἰρημένου Κανονισμοῦ προβλεπόμενον ἐπίδομα. Ὁ ἐκκαλῶν ἠμφισβήτησεν ἀπ' ἀρχῆς τὸ δικαίωμα τοῦτο εἰς τοὺς ἐνεργοῦντας κατὰ μοναδικὴν ἀπασχόλησιν τὴν εἴσπραξιν τῶν τηλεγραφικῶν τελῶν καὶ καθώρισεν, ὡς ἑκατέρωθεν ὁμολογεῖται, τὸ ὀφειλόμενον ἐπίδομα μόνον διὰ τοὺς κατ' αὐτὴν δικαιουμένους εἰς ποσοστὸν 5% ἐπὶ τοῦ μισθοῦ των. Συντρέχει οὕτω περίπτωσις, ὅπως καθορισθῇ ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου κατὰ τὸ ἄρθρον 371 τοῦ Α.Κ. ἡ ἔκτασις τοῦ καταβλητέου εἰς τὸν ἐφεσίβλητον ἐπιδόματος ἐντὸς τῶν τασσομένων ὑπὸ τοῦ ὡς ἄνω Κανονισμοῦ ὁρίων. Κατὰ τὰ ὑπάρχοντα στοιχεῖα εἰσέπραττεν ἐτησίως ὁ μὲν ἐφεσίβλητος περίπου 350.000 δραχμὰς καὶ περὶ τὰς 20.000.000 δραχμὰς ἕκαστος ἐκ τῶν λαμβανόντων τὸ ὁρισθὲν ὑπὸ τοῦ ἐκκαλοῦντος ἐπίδομα, ὡς ἐνεργούντων εἰσπράξεις συνδρομῶν κλπ. διὰ τῶν ἐν Ἀθήναις ταμιακῶν αὐτῶν θυρίδων. Ἀφ' ἑτέρου, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ὑπ' ἀριθ. 212/16.3.1961 ἐγκυκλίου τοῦ ἐργοδότου, ἀπηλλάγησαν ἕκτοτε τοῦ καταλογισμοῦ τῶν τιμολογιακῶν ἐπὶ τῶν τηλεγραφημάτων λαθῶν οἱ ὑπέχοντες τὴν σχετικὴν εὐθύνην ὑπάλληλοι καὶ οὕτω περιωρίσθη, κατὰ τὸ πλεῖστον, τὸ ἐνδεχόμενον τῆς ζημίας αὐτῶν ἐκ τῆς εἰσπράξεως τῶν τη-

λεγραφικῶν τελῶν. Ἐν ὄψει τῶν προεκτεθέντων καὶ τοῦ βεβαιωθέντος γνζητμένου κινδύνου σφαλμάτων ἐκ τοῦ γοργοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐκτελέσεως τῆς ἐργασίας παραλαβῆς τῶν τηλεγραφημάτων εὔλογον καὶ δίκαιον εἶναι, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου, ὅπως καθορισθῇ τὸ ἀξιούμενον ὑπὸ τοῦ ἐφεσιβλήτου ἐπίδομα εἰς 2½% ἐπὶ τοῦ μισθοῦ του μέχρι τῆς 15 Μαρτίου 1961 καὶ εἶτα εἰς δραχμὰς 70 μηνιαίως. Τέλος ἐβεβαιώθη, ὅτι ὁ ἐφεσίβλητος ἐλάμβανε κατὰ μῆνα μισθὸν δραχ. 4.644 ἀπὸ 17 Ἰουνίου 1957 μέχρι 2 Ἀπριλίου 1958, δραχμῶν 4.852 ἀπὸ 3 Ἀπριλίου 1958 μέχρι 30 Σεπτεμβρίου 1958, δραχμῶν 5.048 ἀπὸ 1ης Ὀκτωβρίου 1958 μέχρι 25 Νοεμβρίου 1960 καὶ δραχμῶν 5.352 ἀπὸ 26 Νοεμβρίου 1960 μέχρι 15 Μαρτίου 1961. Παρέπεται ἐντεῦθεν, ὅτι ὁ ἐκκαλῶν ὀφείλει ἐκ τῆς ἐν τῇ ἀγωγῇ αἰτίας εἰς τὸν ἐφεσίβλητον δραχμὰς 5.566 διὰ τὸ ἀπὸ 1 Ἀπριλίου 1957 μέχρι 15 Μαρτίου 1961 χρονικὸν διάστημα καὶ δραχμὰς 385 διὰ τὸν ὑπόλοιπον χρόνον τῆς ὑπηρεσίας αὐτοῦ. Κατ' ἀκολουθίαν δέον νὰ γίνῃ ἐν μέρει δεκτὴ ἡ ἔνδικος ἔφεσις, νὰ μεταρρυθμισθῇ ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις καὶ νὰ περιορισθῇ ἡ ἐπιδικασθεῖσα ὑπὲρ τοῦ ἐναγόντος ἀπαίτησις εἰς τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 5.951.

2. Καθορισμὸς ἡμερομισθίων ἐργαζομένων εἰς βιομηχανίας πλαστικῶν ὑλῶν καὶ συναφῶν

Καθορισμὸς κατωτάτων ὁρίων ἡμερομισθίων τῶν ἐργαζομένων εἰς τὰς ἐν τῇ περιφερείᾳ Ἀθηνῶν, Πειραιῶς καὶ Περιχώρων λειτουργούσας βιομηχανίας πλαστικῶν ὑλῶν καὶ συναφῶν, ἀσχέτως ἡλικίας καὶ ἄνευ διακρίσεως τῆς παρ' ἑκάστου τούτων ἐκτελουμένης ἐργασίας, ἐξαιρέσει μόνον τῶν ἐργαζομένων εἰδικῶς εἰς ἐργοστάσια ἢ τμήματα τοιούτων κατασκευῆς γαγαλίθου ἢ ἀκριλικῶν πλακῶν, εἰς τοὺς ὁποίους προσθέτως παρέχεται καὶ ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας.

Ἀρείου Πάγου 646/1967, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. Ν. Χαραλάμπης

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. Κ. Ζαχαρῆς

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Κ. Παναγούλιας, Εὐάγγ. Μαχαίρας

Διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 7/1962 καὶ 20/1965 ἀποφάσεων τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν καθωρίσθησαν τὰ κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων τῶν ἐργαζομένων εἰς τὰς ἐν τῇ περιφερείᾳ Ἀθηνῶν - Πειραιῶς καὶ Περιχώρων λειτουργούσας βιομηχανίας πλαστικῶν ὑλῶν καὶ συναφῶν ἀσχέτως ἡλικίας των καὶ ἄνευ διακρίσεως τῆς παρ' ἑκάστου τούτων ἐκτελουμένης ἐργασίας, ἐξαιρέσει μόνον τῶν ἐργαζομένων εἰδικῶς εἰς ἐργοστάσια ἢ τμήματα τοιούτων κατασκευῆς γαγαλίθου ἢ ἀκριλικῶν πλακῶν, εἰς οὓς προσθέτως παρέχεται καὶ ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας.

Ἐν προκειμένῳ, ὡς δείκνυται ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, τὸ ἐκδὸν ταύτην δικαστήριον ἐδέξατο ἀνελέγκτως, ὅτι ἡ ἀναιρεσίβλητος, προσληφθεῖσα παρὰ τῆς ἀναιρεσειούσης, διατηρούσης εἰς Σούρμενα Γλυφάδας ἐργοστάσιον παραγωγῆς πλαστικῶν ὑλῶν καὶ συναφῶν, διὰ συμβάσεως μισθώσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας, εἰργάσθη κατὰ τὸ ἐν αὐτῇ χρονικὸν διάστημα εἰς τὸ ἐργοστάσιον τοῦτο ὡς ἐργάτρια εἰς τὴν κατασκευὴν πλαστικῶν παιγνιδίων, ἀσχολουμένη εἰδικώτερον ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν κατασκευήν, τὴν συναριθμολόγησιν καὶ τὴν τελειοποίησιν τούτων. Κρίναν μετὰ ταῦτα ὅτι αὕτη (ἀναιρεσίβλητος), ἀνεξαρτήτως τῆς ἡλικίας της, ἐδικαιοῦτο τῶν ὑπὸ τῶν ὡς ἄνω διαιτητικῶν ἀποφάσεων καθοριζομένων ἡμερομισθίων καὶ δι' ἀπορρίψεως ὡς ἀβασίμου τῆς ἀσκηθείσης ἐφέσεως, ἀλλοὺσης κατὰ τῆς ἐκκληθείσης ἀποφάσεως, ὡς ἐσφαλμένως δεχθείσης, ὅτι εἰργάζετο εἰς τὸ ὡς εἴρηται ἐργοστάσιον τῆς ἀναιρεσειούσης, ἐνῷ εἰργάζετο εἰς τὸ τμῆμα αὐτοῦ συρραφῆς ὑφασμάτων διὰ τὴν ἐπένδυσιν τῶν παραγομένων παιγνιδίων, ἄγουσα τὸ 16ον ἔτος τῆς ἡλικίας της, ἐπεκυρώσαν τὴν ἀπόφασιν ταύτην (πρωτόδικον), ἐπιδικάσασα αὐτῇ τὰς ἀποδοχὰς ταύτας, τὸ μὲν ὀρθῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς προεκτεθείσας οὐσιαστικὰς διατάξεις, ἃς οὐδὲ ἐκ πλαγίου παρεβίασε, διαλαβὸν ἐν τῇ ἀποφάσει του πλήρη καὶ σαφῆ αἰτιολογίαν, καθιστῶσαν ἐφικτὸν τὸν ἔλεγχον τοῦ Ἀρείου Πάγου περὶ τῆς ὀρθῆς εἰς αὐτὰς ὑπαγωγῆς τῶν δεκτῶν γενομένων πραγματικῶν περιστατικῶν, τὸ δὲ ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὸν προταθέντα ἄνω ἰσχυρισμὸν τῆς ἀναιρεσειούσης. Ὅθεν, ἀμφότεροι οἱ ἀντίθετοι λόγοι ἀναιρέσεως εἶναι ἀβάσιμοι καὶ ἀπορριπτέοι (*).

(*) Ἐπεκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 175/1967 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ὡς ἐφετείου.

3. Παροχή επιδόματος χιλιομετρικής αποστάσεως εις εργαζομένους εις Ἑλληνικοὺς Ἠλεκτρικοὺς Σιδηροδρόμους

Χορήγησις κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 12 1961 ἀπόφασιν τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τοῦ προσωπικοῦ τῶν Ἑλληνικῶν Ἠλεκτρικῶν Σιδηροδρόμων παγίου προσθέτου μηνιαίου ἐπιδόματος διανυομένης χιλιομετρικῆς ἀποστάσεως εἰς τοὺς ἐργαζομένους ἐπὶ ἠλεκτρικῶν συρμῶν Πειραιῶς - Κηφισίας, ὡς καὶ ἐπὶ τῶν τροχιοδρόμων γραμμῆς Περάματος.—Τίνες δικαιοῦνται τούτου.

Ἀρείου Πάγου 644/1967, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ν. Χαραλάμπης**

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Καν. Κλαμαρῆς**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ἠλ. Παρασκευᾶς, Ν. Μασουρίδης

Ἐκ τῆς διατάξεως τῆς τρίτης παραγράφου τῆς ὑπ' ἀριθ. 12/1961 ἀποφάσεως τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τοῦ προσωπικοῦ τῶν Ἑλληνικῶν Ἠλεκτρικῶν Σιδηροδρόμων», ἡ ἔναρξις τῆς ἰσχύος τῆς ὁποίας ὡρίσθη ἀπὸ 6 Σεπτεμβρίου 1960, ὁριζούσης ὅτι «χορηγεῖται πάγιον πρόσθετον μηνιαῖον ἐπίδομα διανυομένης χιλιομετρικῆς ἀποστάσεως εἰς τοὺς ἐργαζομένους ἐπὶ ἠλεκτρικῶν συρμῶν Πειραιῶς - Κηφισίας, ὡς καὶ ἐπὶ τῶν τροχιοδρόμων γραμμῆς Περάματος ἐκ δραχμῶν 150», σαφῶς προκύπτει, ὅτι τὸ ἐν αὐτῇ ἀναφερόμενον πρόσθετον πάγιον μηνιαῖον ἐπίδομα χορηγεῖται μόνον εἰς τοὺς ἐκ τοῦ προσωπικοῦ τῆς ἀναιρεσιβλήτου, ἀπὸ τοῦ χρόνου τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος αὐτῆς ἐργαζομένους ἐπὶ τῶν ὡς εἴρηται ἠλεκτρικῶν συρμῶν καὶ τροχιοδρόμων, οὐχὶ δὲ καὶ εἰς τοὺς μὴ ἐργαζομένους ἐπ' αὐτῶν, ἔστω καὶ ἂν οὗτοι εἰργάζοντο προηγουμένως ἐπ' αὐτῶν, ἀλλὰ πρὸ τοῦ χρόνου τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τῆς ὡς εἴρηται ἀποφάσεως εἶχον τοποθετηθῇ καὶ εἰργάζοντο εἰς ἄλλας ὑπηρεσίας. Τοῦτο εἶπον καὶ τὸ ὡς ἔφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον, ὡς ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του δείκνυται, καὶ ἀκολούθως κατ' ἀνέλεγκτον ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων, δεχθέν, ὅτι ὁ ἀναιρεσείων, ἔχων προσληφθῇ παρὰ τῆς ἀναιρεσιβλήτου ὡς εἰσπράκτωρ τροχιοδρόμων, ἤδη ἀπὸ 1ης Ὀκτωβρίου 1958, ἤτοι ἀπὸ διετίας περίπου πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τῆς ὡς ἄνω ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἔχει τοποθετηθῇ καὶ ἐργάζεται εἰς τὴν Ὑπηρεσίαν ἐλέγχου κιγκλιδωμάτων τοῦ σταθμοῦ τῆς γραμμῆς τοῦ Ἠλεκτρικοῦ Σιδηροδρόμου Πειραιῶς - Κηφισίας πρὸς ἔλεγχον καὶ συλλογὴν τῶν εἰσιτηρίων τῶν ἐπιβατῶν κατὰ τὴν ἔξοδον αὐτῶν ἐκ τῶν σταθμῶν καὶ ἐπὶ τούτοις ἀπορρίψαν τὴν ἀγωγὴν αὐτοῦ, διὼκουσαν, ὅπως ὑποχρεωθῇ ἡ ἀναιρεσίβλητος, ἵνα καταβάλῃ αὐτῷ τὸ ὡς εἴρηται πάγιον μηνιαῖον ἐπίδομα, τὸ μὲν ὀρθῶς τὴν διαληφθεῖσαν διάταξιν ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε, τὸ δὲ ἔλαθεν ὑπ' ὄψιν καὶ ἐξετίμησεν, ἀποκρούσασα τοῦτον, τὸν παρὰ τοῦ ἀναιρεσείοντος προβληθέντα ἰσχυρισμόν, ὅτι ἡ μὴ παρ' αὐτῷ ὕπαρξις τοῦ στοιχείου τῆς διανύσεως χιλιομετρικῆς ἀποστάσεως ὀφείλεται εἰς ὑπαιτιότητα τῆς ἀναιρεσιβλήτου, τοποθετησάσης αὐτὸν εἰς ὑπηρεσίαν διάφορον, οἱ δὲ περὶ τοῦ ἐναντίου 1ος καὶ 2ος λόγοι ἀναιρέσεως τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, ὡς ἀβάσιμοι, εἶναι ἀπορριπτέοι (*).

III. ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Διαδικασία ἀπολύσεως ὑπαλλήλικοῦ προσωπικοῦ Ὀλυμπιακῆς Ἀεροπορίας

Ἀπόλυσις τοῦ ὑπαλλήλικοῦ προσωπικοῦ Ὀλυμπιακῆς Ἀεροπορίας κατὰ τὴν ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ Κανονισμοῦ Ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ αὐτῆς, ἐπέχοντος ἰσχὺν Νόμου, διαγραφομένην διαδικασίαν καὶ ὄχι κατὰ τὰς κοινὰς διατάξεις περὶ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας. — Ἀκυρότης ἄλλως ἀπολύσεως.— Ἰσχυρισμὸς ἐργοδότιδος περὶ συμψηφισμοῦ εἰς μισθὸν κερδηθέντων ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ ἐκ παροχῆς ἄλλαχοῦ ἐργασίας.— Ἐξέτασις αὐτοῦ, μὴ προβαλλομένου ἀπαραδέκτου λόγῳ βραδείας προτάσεως.— Ἐπιβολὴ ἐπακτοῦ ὅρκου.

Ἀρείου Πάγου 634/1967, Τμ. Γ'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Θ. Καμπέρης**

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Ἀντ. Φλῶρος**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Εὐάγγ. Δημητρακόπουλος, Ι. Παπαθεοδώρου

Καὶ τὸ Τμῆμα τοῦτο σύμφωνον ἔχει τὴν γνώμην πρὸς τὴν ὑπὸ τῆς ἀναιρετικῆς ἀπο-

(*) Ἐπεκυρώθη ἡ ἐπ' ἀριθ. 5467/1967 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ὡς ἐφετείου.

κεως (*) ἐξενεχθεῖσαν ἐπὶ τοῦ ζητήματος, ὁ ἐγένετο ἡ ἀναίρεσις, ὅτι ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ κεφαλαίου 10 τοῦ μέρους Α' τοῦ κατ' οὐσιαστὸν τοῦ ν.δ. 4262/1962 διὰ τοῦ ν.δ. 91/1966 κυρωθέντος Κανονισμοῦ ἐργασίας προσωπικοῦ τῆς ἐκκαλούσης, ἐπέχοντος ἰσχὺν νόμου, καὶ δὴ τῶν διατάξεων τῆς παραγράφου 1, καθ' ἃς ἡ ἄσκησις ὑπὸ τῆς Ἑταιρείας τοῦ δικαιώματος καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας θὰ γίνεται τηρουμένης τῆς κατωτέρω διαδικασίας, τῶν διατάξεων τῆς παραγράφου 8, καθ' ἃς τὸ Συμβούλιον ἀπολύσεων ἀποφαίνεται ἠτιολογημένως περὶ τῆς ἀπολύσεως δι' οἱονδήποτε λόγον καὶ ἀνεξαρτήτως τῆς προηγουμένης κινήσεως κατὰ τοῦ ἀποφασισθέντος τῆς διαδικασίας ἐπιβολῆς οἱασδήποτε πειθαρχικῆς ποινῆς καὶ κατὰ τὴν ἐλευθέραν αὐτοῦ κρίσιν, μετ' ἐκτίμησιν τῶν ἐν τῷ ἀτομικῷ φακέλῳ καὶ παντὸς ἄλλου στοιχείου χρησίμου διὰ τὴν μόρφωσιν τῆς κρίσεώς του, καὶ τῶν διατάξεων τῆς παραγράφου 9, καθ' ἃς «ἡ ἀπόφασις τοῦ Συμβουλίου κοινοποιεῖται εἰς τὸν ἐνδιαφερόμενον καὶ τὴν Ὑπηρεσίαν Προσωπικοῦ τῆς ἐκκαλούσης ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως», συνάγεται, ὅτι τὸ ὑπαλλήλικὸν προσωπικὸν τῆς ἐκκαλούσης Ἑταιρείας δὲν ἀπολύεται κατὰ τὰς κοινὰς διατάξεις περὶ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἀλλὰ κατὰ τὴν ὑπὸ τῶν ἀνωτέρω διατάξεων διαγραφομένην διαδικασίαν καὶ δὴ μετ' ἀπόφασιν τοῦ Συμβουλίου ἀπολύσεων, ἠτιολογημένην, ἥτοι ἀναφέρουσαν τὸν λόγον τῆς ἀπολύσεως καὶ τὰ στοιχεῖα, ἐξ ὧν ἐμορφώθη ἡ κρίσις περὶ ὑπάρξεως τοῦ λόγου ἀπολύσεως, συνταχθησομένην δὲ ἐγγράφως ἢ καταχωριζομένην πλήρως εἰς τὰ πρακτικὰ καὶ κοινοποιουμένην ἐν ἀντιγράφῳ ἢ ἐν τῷ σχετικῷ ἀποσπάσματι τοῦ πρακτικοῦ πρὸ τῆς ἐκτελέσεως εἰς τὸν ἐνδιαφερόμενον, οὐχὶ δὲ ἁπλῶς ἀνακοινουμένης εἰς αὐτὸν τῆς ἀπολύσεως.

Μετὰ ταῦτα, ἐπαναρχομένων τῶν διαδίκων εἰς τὴν πρὸ τῆς ἀναιρεθείσης ἀποφάσεως κατάστασιν, εἶναι ἐξεταστέα ἡ ἀπὸ 17.2.1966 ἔφεσις τῆς Ὀλυμπιακῆς Ἀεροπορίας κατὰ τῆς 621/1966 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, νομίμως καὶ ἐπιπροθέσμως ἀσκηθεῖσα, καταβληθέντος δὲ καὶ τοῦ νομίμου παραστήματος.

Ἀποφανθεὶς ὁ Πρωτοδίκης, ὅτι, μὴ κοινοποιηθέντος εἰς τὸν ἀπολυθέντα - ἐνάγοντα - ἐφεσίβλητον ἀντιγράφου ἀποφάσεως καὶ δὴ ἠτιολογημένης περὶ ἀπολύσεως, ἀλλὰ ἀνακοινωθέντος αὐτῷ δι' ἐγγράφου, ὅτι τὸ Συμβούλιον ἀπολύσεων ἀπεφάσισε τὴν ἀπόλυσιν αὐτοῦ, ἡ γενομένη καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας εἶναι ἄκυρος, ὀρθῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς ὡς ἄνω διατάξεις τοῦ Κανονισμοῦ, ἐφ' ᾧ οἱ περὶ τοῦ ἐναντίου σχετικοὶ λόγοι τοῦ ἐφετηρίου εἶναι ἀβάσιμοι, τῆς ἀκυρότητος δὲ τῆς καταγγελίας προερχομένης καὶ ἐκ μόνου τοῦ λόγου τῆς μὴ κοινοποιήσεως τῆς περὶ ἀπολύσεως ἀποφάσεως, ἀλυσιτελὴς εἶναι ὁ λόγος ἐφέσεως, ὁ συναπτόμενος εἰς τὴν κρίσιν τοῦ Πρωτοδίκου περὶ ἀναιτιολογήτου τῆς περὶ ἀπολύσεως ἀποφάσεως τῆς στηριζομένης εἰς ἐνδείξεις περὶ ἐκτελέσεως τῆς πράξεως, δι' ἣν ἡ ἀπόλυσις.

Ἡ ἐκκαλοῦσα ἰσχυρίζεται τὸ πρῶτον, ὅτι ὁ ἐφεσίβλητος ἐνάγων εὐθὺς ἀπὸ τῆς ἀπολύσεώς του καὶ συνεχῶς μέχρι σήμερον ἀνέλαβεν ὑπηρεσίαν παρὰ τῇ Ἑταιρείᾳ ἀντὶ μηνιαίου μισθοῦ, ἄλλως ἀμοιβῆς ὑπηρεσιῶν του, ἐκ δραχμῶν 5.000, προσφέροντος τὰς ὑπηρεσίας του εἰς τὴν ἄνω Ἑταιρείαν καθ' ἃς ὥρας ἀπησχολεῖτο παρ' αὐτῇ, οὕτω δὲ ἀπεκέρδισε ἴσον ποσὸν πρὸς τὸ τῆς διὰ τῆς ἀγωγῆς αἰτούμενον. Ὁ ἰσχυρισμὸς οὗτος, καθ' ὃν δὲν προβάλλεται ἀπαράδεκτον λόγῳ ὁραστικῆς προστάσεως, στηρίζεται εἰς τὸ ἄρθρον 656 τοῦ Α.Κ., ἀμφισβητουμένου δὲ τούτου ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος, δέον νὰ ἐπιβληθῇ αὐτῷ ὁ ὑπὸ τῆς ἐναγομένης - ἐκκαλούσης πρὸς ἀπόδειξιν ἐπαγόμενος ὅρκος καὶ ταχθῶσιν αἱ συνέπειαι τῆς δόσεως καὶ μὴ δόσεως αὐτοῦ, ἥτοι ἐν περιπτώσει μὲν δόσεως τοῦ ὅρκου ἡ ἀπόρριψις τῆς ἐφέσεως, ἐν περιπτώσει δὲ μὴ δόσεως ἡ μεταρρύθμισις τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως καὶ ἡ ἀπόρριψις τῆς ἀγωγῆς, καθ' ὃ μέρος ἐγένετο δεκτὴ ὑπὸ τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως.

IV. ΠΡΟΣΤΑΤΑΙΑ ΠΟΛΕΜΙΣΤΩΝ

Εὐεργετήματα αὐτῶν κατ' ἄρθρον 7 Ν.Δ. 1799/1942.

Παροχὴ κατ' ἄρθρον 9 § 3 Α.Ν. 971/1949 εἰς τὰ μέλη τῶν ἐθνικῶν ἀνταρτικῶν ὁμάδων, τῶν ἐθνικῶν ὀργανώσεων πληροφοριῶν κλπ., ὡς καὶ εἰς τὰ μέλη τῶν ἐθνικῶν ὀργανώσεων ἐσωτερικοῦ πάντων τῶν κατὰ τὴν ἰσχύουσαν νομοθεσίαν ἀναγνωριζομένων εὐεργετημάτων ὑπὲρ τῶν ἀντιστοίχων κατηγοριῶν τῶν πολεμιστῶν τοῦ πολέμου 1940 - 1941,

(*) 426/1967, ΕΕΔ 26, 1344.

μεταξὺ τῶν ὁποίων περιλαμβάνεται καὶ τὸ προβλεπόμενον ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 7 Ν.Δ. 1799/1942 δικαίωμα προαγωγῆς κλπ.—Γέννησις τοῦ δικαιώματος ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ Β.Δ., τοῦ προσδίδοντος εἰς τὴν ὀργάνωσιν, εἰς τὴν ὁποίαν ἀνῆκεν οὗτος, τὴν ἰδιότητα τῆς ἐθνικῆς ἀνταρτικῆς ὁμάδος ἢ ἐθνικῆς ὀργανώσεως πληροφοριῶν.— Κατα χρηστικὴ ἄσκησις δικαιώματος μισθωτοῦ κατ' ἄρθρον 281 Ἀστικοῦ Κώδικος.

Ἀρείου Πάγου 540/1967, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ν. Χαραλάμπης**

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Στ. Σταυρόπουλος**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Παπέλης, Ι. Πασσιᾶς

Κατὰ τὸ ἄρθρον 9 § 3 τοῦ ἀ.ν. 971/1949 τὰ μέλη τῶν ἐθνικῶν ἀνταρτικῶν ὁμάδων, τῶν ἐθνικῶν ὀργανώσεων πληροφοριῶν κλπ., ὡς καὶ τὰ ἐν ἐδ. γ' τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 8 μέλη τῶν ἐθνικῶν ὀργανώσεων ἐσωτερικοῦ, ἀπολαύουν πάντων τῶν κατὰ τὴν ἑκάστοτε ἰσχύουσαν νομοθεσίαν ἀναγνωριζομένων εὐεργετημάτων ὑπὲρ τῶν ἀντιστοίχων κατηγοριῶν τῶν πολεμιστῶν τοῦ πολέμου 1940 - 1941, μεταξὺ δὲ τῶν ἀπονεμομένων εὐεργετημάτων περιλαμβάνεται καὶ τὸ προβλεπόμενον ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νόμου 1799/1942, ὁρίζον α) ὅτι οἱ ἀνάπηροι πολέμου, τραυματίαι καὶ ἔφεδροι ἀξιωματικοὶ ἢ ὁπλῖται πολεμισταὶ τοῦ πολέμου 1940 - 1941, τυγχάνοντες πρὸ τοῦ πολέμου ὑπάλληλοι εἰς Ὀργανισμοὺς δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ δικαίου ἐν γένει, προάγονται, κατ' ἀπόλυτον προτίμησιν, εἰς τὸν ἀμέσως ἀνώτερον τοῦ ὃν κέκτηνται νῦν βαθμοῦ πρὸς πλήρωσιν κενῶν ὀργανικῶν θέσεων καὶ ἂν ἔτι δὲν ἔχουν συμπληρώσει τὸν πρὸς προαγωγὴν ἀπαιτούμενον χρόνον, ἐφ' ὅσον κέκτηνται τὰ λοιπὰ κατὰ τὰς κειμένας διατάξεις ἀπαιτούμενα προσόντα καὶ β) ὁσάκις δὲν προβλέπεται ὀργανικὴ θέσις ἀνωτέρου βαθμοῦ τῆς ὑπὸ τούτων κατεχομένης χορηγεῖται ὁ μισθὸς τοῦ ἀμέσως ἀνωτέρου βαθμοῦ ἐν τῇ ὑπαλληλικῇ ἱεραρχίᾳ ἢ, ἂν δὲν ὑφίσταται διαβάθμισις, ἡ διαφορὰ μεταξὺ τοῦ λαμβανομένου παρ' αὐτῶν μισθοῦ καὶ τοῦ μισθοῦ τοῦ ἀμέσως ἀνωτέρου βαθμοῦ ἢ ἐν ἐλλείψει προσόντων ἐπίδομα ἐκ 15%. Εἰς δὲ τὸ ἄρθρον 7 § 1 τοῦ ρηθέντος ἀ.ν. 971/1949 ὁρίζεται, ὅτι διὰ Β.Δ. καθορισθήσονται ὀνομαστικῶς αἱ ἐθνικαὶ ἀνταρτικαὶ ὁμάδες, οἱ ἀρχηγοὶ τούτων, αἱ ὀργανώσεις πληροφοριῶν, οἱ ἀρχηγοὶ των, αἱ ὀργανώσεις ἐσωτερικοῦ κλπ.

Ἐκ τῶν ὡς ἄνω διατάξεων συνάγεται σαφῶς, ὅτι τὸ διὰ τούτων παρεχόμενον εἰς τὸν ὑπάλληλον δικαίωμα τῆς κατὰ προτίμησιν προαγωγῆς ἢ τῆς παροχῆς τοῦ μισθοῦ τοῦ ἀνωτέρου βαθμοῦ ἢ τῆς προσαυξήσεως τοῦ μισθοῦ γεννᾶται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ Β.Δ., τοῦ προσδίδοντος εἰς τὴν ὀργάνωσιν εἰς ἣν ἀνῆκεν οὗτος, τὴν ἰδιότητα τῆς ἐθνικῆς ἀνταρτικῆς ὁμάδος ἢ ἐθνικῆς ὀργανώσεως πληροφοριῶν κ.ο.κ.

Ἐν προκειμένῳ, καθ' ἃ δείκνυται ἐκ τῆς γ' αἰτιολογίας τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, τὸ ἐκδὸν ταύτην δικαστήριον ἐδέχθη κατ' ἀνέλεγκτον ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων ὅτι ὁ ἀναιρεσείων διετέλεσε μέλος τῆς ἀνταρτικῆς ὁμάδος ΕΔΕΣ, ΕΟΕΑ, ἀναγνωρισθείσης ὡς ἐθνικῆς τοιαύτης διὰ τοῦ ἀπὸ 18.3.1950 Β.Δ., ἐβεβαιώθη δὲ ἡ ἰδιότης τοῦ ἀναιρεσείοντος ὡς μέλους τῆς ἐν λόγῳ ὀργανώσεως ὑπὸ τῆς οἰκείας Ἐπιτροπῆς δι' ἀποφάσεώς της ἀπὸ 16.5.1952 καὶ ἐνεγράφη οὗτος εἰς τοὺς τελικοὺς πίνακας κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος, κυρωθέντας διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 72001 τῆς 14.7.1952 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Ἀμύνης, ὁρισθέντος τοῦ χρόνου ὑπηρεσίας εἰς τὴν ὀργάνωσιν ταύτην ἀπὸ 14.7.1943 ἕως 12.2.1945. Τὴν τοιαύτην δὲ ὅμως ἰδιότητά του ὁ ἀναιρεσείων ἐγνωστοποίησεν εἰς τὴν ἀναιρεσίβλητον Τράπεζαν, παρ' ἣ ὑπηρέτει ὡς ταμίας, τὸ ποῶτον διὰ τῆς ὑπὸ δίκην ἀγωγῆς του ἀπὸ 10.5.1965, ἤτοι μετὰ δέκα τρία ἔτη ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τῆς μνησθείσης ἀποφάσεως τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀ.ν. 971/1949 καὶ ἀπὸ τῆς ἐγγραφῆς του εἰς τοὺς τελικοὺς πίνακας τῆς ὡς εἴρηται ἐθνικῆς ἀνταρτικῆς ὁμάδος, τὰ ὄργανα δὲ τῆς ἀναιρεσιβλήτου καὶ οἱ ἀριθμοὶ ὑπάλληλοί της δὲν ἔλαβον ἄλλοθεν γνῶσιν τῆς ἰδιότητος τοῦ ἀναιρεσείοντος, μὴ ὑποβαλόντος καθ' ὁλοκληρίαν δικαιολογητικὰ ὑπαγωγῆς του εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ν.δ. 1799 ἢ τοῦ ἀ.ν. 971/1949, οὐδὲ ὑπεσχέθησαν εἰς τοῦτον, ὅτι θὰ ἱκανοποιήσουν σχετικὴν ἀξίωσίν του, οὐδένα ἔχοντες λόγον νὰ μὴ ἀναγνωρίσουν τυχὸν δικαίωμά του, καθ' ὃν μάλιστα χρόνον πολυάριθμοι συνάδελφοί του, μετασχόντες ὀργανώσεως τοῦ ἀ.ν. 971/1949, προσέφυγον, ὡς ἐγνώριζεν, εἰς τὰ δικαστήρια διὰ τὴν τιμητικὴν προαγωγήν των. Κατὰ τὰ ἀπὸ τῆς ἀναγνωρίσεως τῆς διαληφθεί-

της ιδιότητος τοῦ ἀναιρεσείοντος μέχρι τῆς γνωρίμου διαρρεύσαντα ἔτη, ὡς δεδαιοῖ ἡ προσαλλομένη ἀπόφασις, ἔλαβεν οὗτος τέσσαρας προσαυξήσεις μισθοῦ εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ ταμίου (ἤτοι κατὰ τὰς ἡμερομηνίας 1.1.1955, 1.1.1958, 1.1.1961 καὶ 1.1.1964) καὶ ὑπέβαλε κατ' ἐπανάληψιν αἰτήσεις πρὸς τὴν ἀναιρεσίβλητον Τράπεζαν ἀναφορικῶς πρὸς ἕτερα θέματα, χωρὶς νὰ ἀναφέρῃ δικαιώματα οὐ πρὸς τιμητικὴν προαγωγήν, ὅτε, κατὰ τὴν σαφῆ ἔννοιαν τῆς διαληφθείσης αἰτιολογίας τῆς ἀποφάσεως, συνδυαζομένης καὶ πρὸς τὴν ὁ' τοιαύτην, θὰ ἐπελαμβάνετο ἐγκαίρως ἡ Ὑπηρεσία τῆς Τραπέζης τῆς ἐξετάσεως τοῦ τοιούτου αἰτήματος, ἐν ὄψει τῶν ὁμοίων περιπτώσεων (τῶν ὑπαγομένων εἰς τὰς εὐεργετικὰς διατάξεις τοῦ ἀ.ν. 971 ὑπαλλήλων), ὡς καὶ τῶν συνθηκῶν καὶ δυνατοτήτων ἐξελίξεως τῶν ὁμοιοβάθμων του καὶ τῶν ὑπαρχουσῶν κενῶν θέσεων εἰς τὸν ἀνώτερον βαθμὸν τοῦ τμηματάρχου καὶ ἐνδεχομένως θὰ προέβαινεν εἰς τὴν παροχὴν τῶν ὀφειλομένων προσαυξήσεων ἐκ 15% καὶ δὲν θὰ ἐχορήγει τὰς κανονικὰς τοιαύτας (κατὰ τὰς ὡς ἄνω χρονολογίας), θὰ ἀπετρέπετο δὲ σοβαρὰ ἀνωμαλία ἐν τῇ ἱεραρχικῇ προωθήσει τῶν ὑπαλλήλων (ὡς καὶ τῶν γενομένων ἐν τῷ μεταξὺ προαγωγῶν ἑτέρων εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ τμηματάρχου). Ὑπὸ τὰ πραγματικὰ ταῦτα περιστατικά, ἡ ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσείοντος ἄσκησις διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς του τοῦ ἐκ τοῦ νόμου 971/1949 δικαιώματος ἀποβαίνει, κατὰ τὰ ἐν ἄρθρῳ 281 Α.Κ. κριτήρια, καταχρηστική, οὕτω δὲ κρίναν καὶ τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον ὀρθῶς τὴν διάταξιν ταύτην ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσεν, ἀπορριπτομένου τοῦ ἐναντίου 2ου λόγου ἀναιρέσεως.

Ὁ 3ος λόγος ἀναιρέσεως, ἀποβλέπων πλημμέλειαν εἰς τὴν ἐπάλληλον αἰτιολογίαν τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, καθ' ἣν ἡ ἀγωγὴ εἶναι ἀόριστος, ὡς ἐκ τοῦ ὅτι ὁ ἀναιρεσείων ἰσχυρισθείς, ὅτι θὰ προήγετο τιμητικῶς κατ' ἀπόλυτον προτίμησιν εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ τμηματάρχου, ἔδει νὰ μὴ ἐπικαλεσθῇ μόνον τὴν ὕπαρξιν κενῆς θέσεως, ἀλλὰ καὶ νὰ προσδιορίσῃ τὸν ἀριθμὸν τῶν κενῶν θέσεων, τὸν ἀριθμὸν τῶν συνυποψηφίων συναδέλφων του, τὴν σειρὰν ἀρχαιότητος αὐτοῦ καὶ νὰ ἐκθέσῃ τὰ εἰδικώτερα στοιχεῖα, ἐπὶ βάσει τῶν ὁποίων προσεδόκα, ὅτι τὸ ἀρμόδιον συμβούλιον θὰ προέκρινε τοῦτον ὡς κατ' ἀπόλυτον ἐκλογὴν προακτέον, εἶναι μάταιον νὰ ἐρευνηθῇ, διότι αὐτοτελῶς στηρίζει τὸ διατακτικὸν τῆς ἀποφάσεως ἡ προαναφερθεῖσα αἰτιολογία περὶ καταχρήσεως δικαιώματος. Τὸ αὐτὸ ρητέον καὶ διὰ τὸν 1ον λόγον τοῦ ἀναιρετηρίου, ἀναφερόμενον εἰς τὴν αἰτιολογίαν τῆς ἀποφάσεως, καθ' ἣν ἡ παράλειψις τῆς ἀναιρεσιβλήτου νὰ εἰσαγάγῃ τὸν ἀναιρεσείοντα πρὸς κρίσιν ἐνώπιον τοῦ ἁρμοδίου κατὰ τὸν ὀργανισμόν της Συμβουλίου, ἵνα γνωματεύσῃ διὰ τὴν τιμητικὴν προαγωγήν του, ὀφείλεται εἰς ἀποκλειστικὴν ὑπαιτιότητα τούτου, μὴ γνωστοποιήσαντος τὴν διαληφθεῖσαν ἰδιότητά του, δι' ἣν ἡ ἀναιρεσίβλητος δὲν κατέστη ὑπερήμερος κατ' ἄρθρα 335, 336 Α.Κ. (*).

V. ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΑ ΣΥΜΒΟΥΛΙΑ

Πειθαρχικὸν Συμβούλιον Προσωπικοῦ Δημοσίας Ἐπιχειρήσεως Ἠλεκτρισμοῦ

Σύνθεσις Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου τοῦ εἰς τὴν Δημοσίαν Ἐπιχείρησιν Ἠλεκτρισμοῦ περιελθόντος ἐκ τῆς κατηγορίας τῆς Κ.Ε.Τ.Η.Θ. προσωπικοῦ.—Γενικώτερα τοῦ πειθαρχικοῦ δικαίου ἀρχή, καθ' ἣν ἡ κρίσις ἐπὶ τῶν πειθαρχικῶν παραπτωμάτων δὲν προσήκει εἰς τὸν ἔχοντα ἐν τῇ ὑπαλληλικῇ ἱεραρχίᾳ βαθμὸν κατώτερον τοῦ κρινομένου.—Μὴ νόμιμος ἡ συγκρότησις τοῦ Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου διὰ τῆς συμμετοχῆς ὑπαλλήλου κατωτέρου βαθμοῦ.—Συνέπεια τῆς κακῆς συνθέσεως τὸ νομικῶς ἀνίσχυρον τῆς πράξεως, ἀδιαφόρως ἂν ὁ ἀνεπιτρέπτως μετασχὼν τῆς συνθέσεως ἐπελέγη μεταξὺ τῶν παρ' αὐτοῦ τοῦ πταίσαντος ὑπαλλήλου προταθέντων συναδέλφων του.—Πειθαρχικὴ ποινὴ ὁριστικῆς ἀπολύσεως ὑπαλλήλου.

Ἀρείου Πάγου 506/1967, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ν. Χαραλάμπης**

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Λ. Κανελλάκος**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Πολ. Μητσόπουλος, Γ. Μπλάτσιος

Κατὰ τὸ ἄρθρον 89 τοῦ ἰσχύοντος νόμου ἐπέχοντος, ὡς ἐκδοθέντος κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ν. ΔΚΗ'/1912 (διατηρηθέντος δὲ ἐν ἰσχύϊ καὶ μετὰ τὴν κατάργησιν τοῦ νόμου τούτου διὰ τοῦ νόμου 3752/1929, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 7 § 1 τοῦ τελευταίου τούτου νόμου), Κανονισμοῦ τῆς Ὑπηρεσίας τῶν Σι-

(*) Ἐπεκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 16176/1966 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ὡς ἐφετείου.

δηροδρόμων καὶ Τροχιοδρόμων», ὡς συνεπληρώθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1498/2632/1959 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Βιομηχανίας καὶ Ἐργασίας, τὸ πειθαρχικὸν συμβούλιον τοῦ εἰς τὴν Δημοσίαν Ἐπιχείρησιν Ἠλεκτρισμοῦ περιελθόντος ἐκ τῆς καταργηθείσης Κ.Ε.Τ.Η.Θ. προσωπικοῦ, εἰς ὃ καταλέγεται καὶ ὁ ἀναιρεσείων, συντίθεται τῇ συμμετοχῇ ὡς ἑδράμου μέλους τοῦ ἐκλεγομένου ὑπὸ τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ τῆς Δ.Ε.Η. μεταξὺ τριῶν τοῦ αὐτοῦ ἢ ἀνωτέρου βαθμοῦ συναδέλφων τοῦ πταίσαντος, προτεινομένων ὑπὸ τούτου.

Ἐκ τῆς διατάξεως ταύτης, συναδούσης καὶ πρὸς γενικωτέραν τοῦ πειθαρχικοῦ δικαίου ἀρχήν, καθ' ἣν ἡ κρίσις ἐπὶ τῶν πειθαρχικῶν παραπτωμάτων δὲν προσήκει εἰς τὸν ἔχοντα ἐν τῇ ὑπαλληλικῇ ἱεραρχίᾳ βαθμὸν κατώτερον τοῦ κρινομένου, συνάγεται, ὅτι ἡ συγκρότησις τοῦ ἐν λόγῳ συμβουλίου διὰ τῆς συμμετοχῆς ὑπαλλήλου κατωτέρου βαθμοῦ εἶναι μὴ νόμιμος, ἡ τοιαύτη δὲ κακὴ σύνθεσις συνεπάγεται τὸ νομικῶς ἀνίσχυρον τῆς πράξεως, ἀδιαφόρως ἂν ὁ ἀνεπιτρέπτως μετασχὼν τῆς συνθέσεως ἐπελέγη μεταξὺ τῶν παρ' αὐτοῦ τοῦ πταίσαντος ὑπαλλήλου προταθέντων συναδέλφων του. Ὅθεν, τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον, ἀπορρίψαν τὴν ἔνστασιν τοῦ ἀναιρεσείοντος περὶ κακῆς συνθέσεως τοῦ ἐπιβαλόντος αὐτῷ πειθαρχικὴν ποινὴν τῆς ὁριστικῆς ἀπολύσεως συμβουλίου, ὡς ἐκ τῆς συγκροτήσεως αὐτοῦ τῇ συμμετοχῇ τοῦ ὑπαλλήλου τῆς ἀναιρεσιβλήτου Κ.Π., κατωτέρου κατὰ βαθμὸν τοῦ ἀναιρεσείοντος, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ, ὅτι τὸ μέλος τοῦτο προετάθη μεθ' ἑτέρων δύο συναδέλφων του παρὰ τοῦ πειθαρχικῶς κριθέντος, κατὰ γενικὴν δὲ τοῦ δικαίου ἀρχήν, καθιερωμένην καὶ ἐν ἄρθροις 202 καὶ 811 Πολ. Δικονομίας, οὐδεὶς δύναται νὰ παραγάγῃ δι' ἑαυτὸν λόγον ἀκυρότητος ἐκ τῶν ἰδίων αὐτοῦ πράξεων, οὐδὲ νὰ προσβάλῃ ὡς ἀκύρους τὰς ἰδίας πράξεις, ἐσφαλμένως ἐκήρυξεν ἀπαράδεκτον καὶ ἀναιρετέαν τὴν ἀπόφασίν του κατέστησε κατ' ἄρθρον 807 ἐδ. 11 Πολ. Δικονομίας καὶ τὸν βάσιμον περὶ τούτου δεύτερον πρόσθετον λόγον ἀναιρέσεως (*).

(*) Ἀνηρέθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 3827/1962 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης ὡς ἐφετείου.

VI. ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑ

Αἴτησις ἀναιρέσεως κατ' ἀποφάσεων τῆς ἐργατικῆς διαδικασίας

Ἐπιτρεπτή, κατ' ἄρθρον 812 Πολιτικῆς Δικονομίας, αἴτησις ἀναιρέσεως μόνον κατὰ τῶν τελεσιδίκων γενομένων ἢ ἀνεκκλήτως ἀπηγγελμένων ὁριστικῶν ἀποφάσεων τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων. — Ἐφαρμογὴ τῆς γενικῆς ταύτης διατάξεως καὶ ἐπὶ τῶν κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν ἐκδιδομένων ἀποφάσεων, καθ' ὧν συγχωρεῖται ἔφεσις ἀνεξαρτήτως ποσοῦ κατ' ἄρθρον 16 Νόμου ΓΨΟΔ', ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 765/1943, καὶ αἴτησις ἀναιρέσεως κατ' ἄρθρον 17, ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τῆς παραγράφου 6 τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ Νόμου 1968/1944.

Ἀρείου Πάγου 543/1967, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ν. Χαραλάμπης**

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Δ. Κοκόρης**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ν. Γεωργαντόπουλος, Π. Λαμπίρης

Κατὰ τὸ ἄρθρον 812 Πολ. Δικονομίας, ὡς τοῦτο ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ νόμου 3810/1957, τὸ ἐνδικον μέσον τῆς αἰτήσεως ἀναιρέσεως συγχωρεῖται μόνον κατὰ τῶν τελεσιδίκων γενομένων ἢ ἀνεκκλήτως ἀπηγγελμένων ὁριστικῶν ἀποφάσεων τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων. Ἡ γενικὴ αὕτη διάταξις ἔχει ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ τῶν κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ κωδικοποιηθέντος νόμου ΓΨΟΔ' ἐκδιδομένων ἀποφάσεων, καθ' ὧν συγχωρεῖται ἔφεσις, ἀνεξαρτήτως ποσοῦ, κατὰ τὸ ἄρθρον 16, ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 765/1943, διατηρηθέντος ἐν ἰσχύϊ διὰ τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ν.δ. 8/11 Μαΐου 1956, καὶ αἴτησις ἀναιρέσεως κατὰ τὸ ἄρθρον 17, ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τῆς παραγράφου 6 τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ νόμου 1968/1944.

Ἐν προκειμένῳ, ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ἐκδοθεῖσα κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΨΟΔ' εἰς πρῶτον βαθμὸν καὶ ὑποκειμένη εἰς ἔφεσιν, δὲν κατέστη τελεσίδικος καὶ δὴ πρὸ τῆς ἀσκήσεως τῆς αἰτήσεως ἀναιρέσεως, μὴ προκυπτούσης, οὐδ' ἐπικαλουμένης ἐπιδόσεως αὐτῆς εἰς τὸν ἀναιρεσείοντα ἢ παραιτήσεως τούτου ἀπὸ τοῦ ἐνδίκου μέσου τῆς ἐφέσεως. Κατ' ἀκολουθίαν εἶναι ἀπαράδεκτος ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις ἀναιρέσεως καὶ ἀπορριπτέα (*).

(*) Ἐπικυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 2873/1966 ἀπόφασις τοῦ κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν.

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ

ΑΣΦΑΛΙΣΙΣ ΕΙΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ

1. Απόδειξις ηλικίας ησφαλισμένων εις το Ι.Κ.Α.

Απόδειξις ηλικίας ησφαλισμένων εις το Ι.Κ.Α. κατ' άρθρον 10 ά.ν. 1846/1951, ως αντικατεστάθη διά του άρθρου 4 του ν.δ. 3083/1954, κατ' αρχήν εκ της ληξιαρχικής πράξεως γεννήσεως ή της εγγραφής εις τα μητρώα αρρένων ή τα δημοτολόγια, υπό την προϋπόθεσιν, ότι αι πράξεις αύται συνετάχθησαν ή διορθώθησαν τρία έτη τουλάχιστον πρό της υπαγωγής του ησφαλισμένου εις την ασφάλισιν.— Καθορισμός, εις πάσαν άλλην περίπτωσιν, της ηλικίας του ησφαλισμένου υπό ειδικής Επιτροπής, της οποίας η απόφασις είναι δεσμευτική διά τα λοιπά όργανα της ασφαλιστικής διαδικασίας του Ι.Κ.Α.

Συμβουλίου της Επικρατείας 2123/1967, Τμ. Α'

Πρόεδρος ο Αντιπρόεδρος κ. Γ. Χαρμπούρης

Εισηγητής ο Πάρεδρος κ. Β. Λεονταρίτης

Δικηγόρος ο κ. Τ. Σταυρόπουλος, Πάρεδρος Νομικού Συμβουλίου Κράτους

Δια της υπο κρίσιν αιτήσεως, ατελώς κατά νόμον ασκουμένης (άρθρον 40 § 2 ά.ν. 1846/1951), διώκεται εμπροθέσμως η ακύρωσις της υπ' αριθ. 545/23.2.1966 αποφάσεως της κατά το άρθρον 30 του νόμου 4476/1965 παρά τω Ιδρύματι Κοινωνικών Ασφαλίσεων Εκδικαστικής Επιτροπής Εφέσεων, δι' ής απερρίφθη τελικώς ή από 11 Ιουλίου 1963 αίτησις της αιτούσης, ησφαλισμένης του ειρημένου Ιδρύματος, περί χορηγήσεως αυτή, κατ' άρθρον 5 § 2 του ν.δ. 4104/1960 επερί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως της νομοθεσίας περί κανονικών ασφαλίσεων κλπ.», ηλαττωμένης συντάξεως λόγω γήρατος, επί τη αιτιολογία ότι αύτη, συμφώνως προς την υπ' αριθ. 189/18.11.1963 απόφασιν της Ειδικής Επιτροπής Καθορισμού Ηλικίας, δεν είχεν είσέτι συμπληρώσει το διά την απονομήν της συντάξεως ταύτης απαιτούμενον 55ον έτος της ηλικίας της.

Κατά τας διατάξεις του άρθρου 10 του ά.ν. 1846/1951 «περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων», ως αύται αντικατεστάθησαν διά του άρθρου 4 του ν.δ. 3083/1954, η ηλικία του υπαγομένου εις την ασφάλισιν του Ι.Κ.Α. αποδεικνύεται, κατ' αρχήν, εκ της ληξιαρχικής πράξεως γεννήσεως ή της εγγραφής εις τα μητρώα αρρένων ή τα δημοτολόγια, υπό την προϋπόθεσιν, ότι αι πράξεις αύται συνετάχθησαν ή διορθώθησαν τρία έτη τουλάχιστον πρό της υπαγωγής του ησφαλισμένου εις την ασφάλισιν. Εις πάσαν δε άλλην περίπτωσιν, εν ανυπαρξία τοιούτων τοιαύτης πράξεως ή εγγραφής, η ηλικία του ησφαλισμένου καθορίζεται υπό της υπό των αυτών διατάξεων προβλεπομένης Ειδικής Επιτροπής, η απόφασις της οποίας είναι δεσμευτική διά τα λοιπά όργανα της ασφαλιστικής διαδικασίας του Ι.Κ.Α., τούτων μη δυναμένων να εκφέρωσι διάφορον επί του εν λόγω θέματος κρίσιν (Σ.Ε. 951/1966).

Εν τη επιδίκω περιπτώσει, κατά τα εν τω ιστορικώ ειδικώτερον εκτεθέντα, η παρά τω Περιφερειακώ Υποκαταστήματι Βόλου Επιτροπή Καθορισμού Ηλικίας διά της υπ' αριθ. 306/9.12.1966 αποφάσεώς της, εκδοθείσης επί σχετικής αιτήσεως της αιτούσης, καθώρισεν ως έτος γεννήσεως αυτής το έτος 1908. Κατόπιν όμως του από 28 Σεπτεμβρίου 1963 εγγράφου του Διευθυντού του Υποκαταστήματος, επικαλεσθέντος νεώτερα αποδεικτικά στοιχεία, η προμνησθείσα Επιτροπή προέβη, διά της υπ' αριθ. 189/1963 αποφάσεώς της, εις ανάκλησιν της ανωτέρω αποφάσεως αυτής και καθώρισεν ως έτος γεννήσεως της αιτούσης το έτος 1914. Ούτω, κατόπιν της νεωτέρας ταύτης αποφάσεως της Ειδικής Επιτροπής, ως έτος γεννήσεως της αιτούσης λογίζεται, συμφώνως προς τας διαληφθείσας διατάξεις, το έτος 1914. Επομένως η προσβαλλομένη απόφασις της Επιτροπής Εφέσεων, δεξαμένη, κατά νομοθέτησιν της ως άνω αποφάσεως της Ειδικής Επιτροπής, ότι η αιτούσα εγεννήθη κατά το σημειούμενον έτος και απορρίψασα μετά ταύτα, επί τη διαληφθείση αιτιολογία, ήτοι διότι η αιτούσα δεν είχεν είσέτι συμπληρώσει το 55ον έτος της ηλικίας της, την υποβληθείσαν υπ' αυτής αίτησιν περί συνταξιοδοτήσεώς της, παρίσταται έπαρκώς και νομίμως ηιτιολογημένη,

απορριπτέοι δὲ ἀποβαίνουσιν, ὡς ἀβάσιμοι, οἱ περὶ τοῦ ἐναντίου λόγοι ἀκυρώσεως.

Ἐξ ἑτέρου, καθ' ἃ ἐπὶ τοῦ ἐν τῷ φακέλλῳ οἰκείου ἀποδεικτικοῦ προκύπτει, ἡ δι' ἧς καθορίσθη τελικῶς ἡ ἡλικία τῆς αἰτούσης ὑπ' ἀριθ. 189/1963 ἀπόφασις τῆς προμνησθείσης Εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς, ἀποτελούσης συλλογικὸν ὄργανον τῆς Διοικήσεως, ἐκοινοποιήθη πρὸς τὴν αἰτοῦσαν διὰ τῆς ταχυδρομικῆς ὁδοῦ τὴν 29 Νοεμβρίου 1963. Ὅθεν ἡ νεωτέρα αὕτη ἀπόφασις, ἀσχέτως τῶν τυχὸν νομικῶν πλημμελειῶν αὐτῆς, ἐφ' ὅσον δὲν προσεβλήθη ἐπὶ ἀκυρώσει, ἤτο, κατὰ τὰ προεκτεθέντα, δεσμευτικὴ διὰ τὰ λοιπὰ ὄργανα τοῦ Ι.Κ.Α., τούτων μὴ δυναμένων πλέον νὰ λάβωσιν ὑπ' ὄψιν τὸν διὰ τῆς ἀρχικῆς ἀποφάσεως τῆς ἰδίας Ἐπιτροπῆς γενόμενον ἄλλοιον καθορισμὸν τῆς ἡλικίας τῆς αἰτούσης. Τούτου τεθέντος οἱ λόγοι ἀκυρώσεως, δι' ὧν ἀμφισβητεῖται ἡ νομιμότης καὶ τὸ κῦρος τῆς ὑπ' ἀριθ. 189/1963 ἀποφάσεως τῆς Εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς, εἶναι ὡσαύτως ἀπορριπτέοι, ὡς ἀπαράδεκτοι, καθ' ὅσον τὰ ἤτινα ἐπικαλοῦνται ἐλαττώματα ὑφορῶν οὐχὶ εἰς τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν τῆς Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων, ἀλλ' εἰς τὴν σημειουμένην ἀπόφασιν τῆς Εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς, ἥτις ὅμως δὲν προσβάλλεται διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως καὶ ὁπωσδήποτε διέφυγε, λόγῳ παρόδου τῆς προθεσμίας, τὴν ἐπὶ ἀκυρώσει προσβολήν.

Ἀρκούσης τῆς κατὰ τὰ ἀνωτέρω κυρίας βάσεως τῆς αἰτιολογίας, ἵνα προσδώσῃ νόμιμον ἔρεισμα εἰς τὴν προσβαλλομένην ἀποφασιν, ἀπορριπτέοι τυγχάνουν, ὡς ἀλυσιτελεῖς, καὶ οἱ ἕτεροι λόγοι ἀκυρώσεως, δι' ὧν ἀμφισβητεῖται ἡ νομιμότης τῶν λοιπῶν τῆς ἀποφάσεως ταύτης αἰτιολογικῶν ἐρεισμάτων.

Κατὰ ταῦτα δέον ὅπως ἀπορριφθῇ ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις, ὡς ἀβάσιμος.

§ 2. Κρίσις Ἐπιτροπῆς Ι.Κ.Α. περὶ ἀτυχήματος ὡς μὴ ἐργατικοῦ

Κρίσις τῆς Δευτεροβαθμίου Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων τοῦ Ι.Κ.Α. ὡς πρὸς τὸν χαρακτηρισμὸν συμβάντος θανατηφόρου ἀτυχήματος ὡς ἐργατικοῦ, ὅτι δὲν ὑφίστατο αἰτιώδης συνάφεια μεταξὺ τούτου καὶ τῆς ἐργασίας, γενομένου μετὰ δίωρον ἀπὸ τῆς συνήθους λήξεως τῆς ἐργασίας, ὡς τροχαίου ἀτυχήματος.—Ἀπόρριψις ἰσχυρισμοῦ περὶ πλάνης περὶ τὰ πράγματα καὶ περὶ ἀναιτιολογήτου τῆς ἀποφάσεως τῆς Ἐπιτροπῆς.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 2111/1967, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. Γ. Χαρμπούρης
Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. Γ. Μαραγκόπουλος
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Δ. Κούγιας, Ἀθ. Λέκκας

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 444/1966 ἀποφάσεως τῆς Δευτεροβαθμίου Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων Ι.Κ.Α., δι' ἧς ἀπερρίφθη ἔφεσις τῆς νῦν αἰτούσης, ἐπιζητούσης τὸν χαρακτηρισμὸν τοῦ συμβάντος τὴν 7.11.1958 εἰς τὸν ἀσφαλιζόμενον σύζυγόν της θανατηφόρον ἀτύχημα ὡς ἐργατικοῦ, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι δὲν ὑφίστατο αἰτιώδης συνάφεια μεταξὺ τοῦ συμβάντος καὶ τῆς ἐργασίας.

Ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις δέχεται διὰ μακρᾶς καὶ ἐμπεριστατωμένης αἰτιολογίας, στηριζομένης ἐπὶ σειρᾶς μαρτυρικῶν καταθέσεων, ἃς καὶ ἀναλύει, ὅτι μεταξὺ τῆς ἐργασίας τοῦ θανόντος συζύγου τῆς αἰτούσης, ἐργαζομένου ὡς κτίστου εἰς ἀνεγειρομένην οἰκοδομὴν κατ' ἀποκοπὴν (ἐργολαβίαν) ὑπὸ τὴν ἐντολὴν καὶ ἐπίβλεψιν τοῦ μηχανικοῦ Κ.Κ. καὶ τοῦ ἐπισυμβάντος αὐτῷ τὴν 7.11.1958 καὶ ὥραν 19.15, ἤτοι μετὰ δίωρον ἀπὸ τῆς συνήθους λήξεως τῆς ἐργασίας, θανατηφόρου τροχαίου ἀτυχήματος, δὲν ὑφίστατο κατὰ νόμον συνάφεια, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ἐκ τῶν καταθέσεων τῶν μαρτύρων καὶ τῶν λοιπῶν στοιχείων τοῦ φακέλλου, ἰδίᾳ δὲ ἐκ τῆς σοφρείας τῶν ἀντιφάσεων, εἰς ἃς μεταξὺ των περιέπεσαν οἱ μάρτυρες, καταδεικνύεται, ὅτι οὐδενὸς ἡ δήλωσις εἶναι δυνατὸν νὰ ληφθῇ σοβαρῶς ὑπ' ὄψιν, ὡς μὴ ἀπεικονίζουσα τὰ πραγματικὰ περιστατικά, κατάφορος δὲ τυγχάνει ἡ πρόθεσις τῶν μαρτύρων ὅπως διὰ παντὸς τρόπου ἐξυπηρετήσωσι τὴν χήραν τοῦ θανόντος. Ἐν ὄψει τῆς ἀναλυτικῆς αἰτιολογίας τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως καὶ τῶν στοιχείων τοῦ φακέλου, ὁ μὲν ἰσχυρισμὸς τῆς αἰτούσης περὶ πλάνης περὶ τὰ πράγματα εἶναι ἀπορριπτέος, ὡς ἀβάσιμος, ἅτε μὴ ἐπικουρούμενος ὑπὸ στοιχείων ἀνατρεπόντων ταῦτα. Ἀφ' ἑτέρου ὁ περὶ ἀναιτιολογήτου λόγος εἶναι ἐπίσης ἀπορριπτέος, διότι ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις περιέχει πλήρη καὶ ἀναλυτικὴν αἰτιολογίαν, μνημονεύουσαν καὶ ἀναλύουσαν τὰς μαρτυρικὰς καταθέσεις καὶ τὰ λοιπὰ στοιχεῖα, ἐξ ὧν, κατ' ἀνέλεγκτον κρίσιν, ἄγεται εἰς τὸ συμπέρασμα, ὅτι δὲν ὑφίστατο αἰτιώδης σύνδεσμος μεταξὺ τοῦ ἀτυχήματος καὶ τῆς ἐργασίας τοῦ θανόντος.

Τῆς ἀνωτέρω αἰτιολογίας οὔσης ἱκανῆς, καθ' ἑαυτήν, πρὸς νόμιμον στήριξιν τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, παρέλκει ἡ ἐξέτασις τοῦ λό-

του στρεφομένων κατά της ἐπακουσικῆς σκέ-
ς τῆς ἀποφάσεως, καθ' ἣν ἡ παρόδος δύο
ν ἀπό τῆς λήξεως τῆς ἐργασίας μέχρι τοῦ
άντος διέσπασε τὸν μεταξὺ τοῦ συμβάντος
τῆς ἐργασίας χρονικὸν σύνδεσμον.

Συγχώνευσις Ἀσφαλιστικοῦ Ταμείου εἰς τὸ Ι.Κ.Α. καὶ συντάξιμος χρόνος ἠσφαλισμένων

χώνευσις Ταμείου Συντάξεων Προσωπικοῦ Η.Ε.Μ. εἰς τὸ Ι.Κ.Α. ὑπὸ τοῦ νόμου 3954/1959.—Ἀνακαθορισμὸς συντάξεως ἀπονεμηθείσης ὑπὸ τοῦ ἀνωτέρω Ταμείου.—Συγχώνευσις Ταμείου εἰς τὸ Ι.Κ.Α.— Λῆψις ὑπ' ὄψιν, προκειμένου καθορισμοῦ συντάξεως ἐκ τοῦ Ι.Κ.Α. (κατὰ τὰς περὶ διαδοχικῆς ἀσφαλίσεως διατάξεις), ἐκτὸς τοῦ χρόνου, βάσει τοῦ ὁποίου ἔχει ἀπονεμηθῆ εἰς τὸν συνταξιοδοτούμενον ἡ ἐκ τοῦ συγχωνευθέντος Ταμείου σύνταξις, καὶ παντὸς ἄλλου χρόνου ἀπασχολήσεως αὐτοῦ, διανυθέντος μεταγενεστέρως τῆς ἐκ τοῦ Ταμείου συνταξιοδοτήσεώς του, ἐφ' ὅσον κατὰ τὰς διεπούσας τοῦτο διατάξεις ἠδύνατο νὰ ἀναγνωρισθῆ ὡς χρόνος ἀσφαλίσεως παρ' αὐτῷ.—Ἔννοια ἄρθρου 5 § 6 ἀ.ν. 1846/1951, ὡς ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου 18 § 14 νόμου 4977/1966. — Προσμέτρησις ὡς συντάξιμου χρόνου ἀπασχολήσεως προσωπικοῦ Η.Ε.Μ.

μβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 2769/1967, Τμ. Α'

εδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Γ. Χαρμπούρης**
ηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. **Δ. Καλοδούκας**
ηγόροι οἱ κ.κ. Φ. Καραγιάννης, Γ. Βάγιας

Διὰ τῆς ἐπὶ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται, τύ-
ς παραδεκτῶς, ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 757/
7.1966 ἀποφάσεως τῆς 3ης Εἰδικῆς Ἐπιτρο-
Ἐφέσεων τοῦ ἄρθρου 30 νόμου 4476/1965,
ἅμει τῆς ὁποίας ἀπερρίφθη ἔφεσις τοῦ ἤδη
ώντος κατὰ τῆς ἀρνήσεως τοῦ ἁρμοδίου ὀρ-
ανου τοῦ Ι.Κ.Α. ἀφ' ἑνὸς ὅπως προβῇ εἰς ἀ-
καθορισμὸν συμφώνως τῷ ἄρθρῳ τετάρτῳ §
νόμου 3954/1959 τῆς συντάξεως, ἣς εἶχεν οὗ-
δικαιωθῆ ἐκ τοῦ Ταμείου Συντάξεων Προ-
ικοῦ Η.Ε.Μ., καὶ ἀφ' ἑτέρου ὅπως κατὰ τὸν
ὁμενον τελικὸν καθορισμὸν τῆς ἀνηκούσης αὐ-
ἐκ τοῦ Ι.Κ.Α. συντάξεως, βάσει τοῦ συνο-
οῦ ἀριθμοῦ ἡμερῶν ἀσφαλίσεώς του, συνυπο-
ίσῃ καὶ χρονικὴν περίοδον ἀπασχολήσεώς του
ὰ τῇ Η.Ε.Μ. ἀπὸ 3.1.1941 ἕως 1.7.1945.

Ἐπὶ τοῦ νόμου 3954/1959, κυρωθείσῶν τῶν σχετικῶν μεταξὺ τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου καὶ τῆς Η.Ε.Μ. συμβάσεων, κατηργήθη, συγχωνευθὲν εἰς τὸ Ι.Κ.Α., τὸ βάσει τοῦ νόμου 2868/1922 συσταθὲν Ταμεῖον Συντάξεων Προσωπικοῦ Η.Ε.Μ. καὶ ἐρρυθμίσθησαν πάντα τὰ ἀφορῶντα τὰ τῆς περαιτέρω συνταξιοδοτήσεως καὶ συνεχίσεως τῆς ἀσφαλίσεως τῶν εἰς τὴν ἀσφάλισιν αὐτοῦ ἐναγομένων προσώπων. Ἐν ἄρθρῳ δὲ τετάρτῳ τοῦ ὡς ἄνω νόμου 3954/1959 ὁρίζονται τὰ ἑξῆς : « § 1. Ἀπὸ τῆς ... καταργήσεως τοῦ Ταμείου Συντάξεων Προσωπικοῦ Η.Ε.Μ. τὸ Ι.Κ.Α. βαρύνεται διὰ τῆς καταβολῆς τῶν συντάξεων τῶν συνταξιούχων τοῦ καταργουμένου Ταμείου..., ἀνεξαρτήτως, ἐὰν πληροῦν ἢ μὴ τὰς προϋποθέσεις συνταξιοδοτήσεως τὰς καθοριζομένας ὑπὸ τῆς νομοθεσίας τοῦ Ι.Κ.Α. § 2. Προκειμένου περὶ τῶν ἤδη συνταξιούχων τοῦ Ταμείου, ὡς καὶ τῶν συνταξιοδοτηθησομένων...,ὧν αἱ κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀπονομῆς τῆς συντάξεως προϋποθέσεις συνταξιοδοτήσεως θεμελιοῦν δικαίωμα συντάξεως, συμφώνως πρὸς τὴν κατὰ τὸν χρόνον τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος διέπουσαν τὸ Ι.Κ.Α. νομοθεσίαν..., ὡς καὶ τοὺς ἔχοντας, ἀνεξαρτήτως ἡλικίας, πραγματικὴν συντάξιμον ὑπηρεσίαν εἰκοσιπενταετῆ μὲν προκειμένου περὶ ὁδηγῶν..., ἡ σύνταξις θέλει ἀναθορισθῆ κατὰ ποσὸν δι' ἀποφάσεως τοῦ ἁρμοδίου ὀργάνου τοῦ Ι.Κ.Α... ἐπὶ τῇ βάσει τῶν οἰκείων διατάξεων τῆς νομοθεσίας τοῦ Ι.Κ.Α. περὶ τρόπου ὑπολογισμοῦ τῶν συντάξεων».

Κατὰ τὴν ἀληθῆ τῶν ἀνωτέρω διατάξεων ἔννοιαν ὁ κατ' ἐφαρμογὴν τούτων ἀνακαθορισμὸς συντάξεως, ἀπονεμηθείσης ἐκ τοῦ Ταμείου Συντάξεων Προσωπικοῦ Η.Ε.Μ., ἀφορῶν ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον εἰς τὸν προσδιορισμὸν τοῦ ποσοῦ ταύτης, χωρεῖ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν πραγματικῶν προϋποθέσεων συνταξιοδοτήσεως, αἵτινες ἔχουσιν ἀναγνωρισθῆ κατὰ τὴν ὑπὸ τοῦ νόμου προβλεπομένην διαδικασίαν χορηγήσεως τῆς ἀνακαθοριστέας συντάξεως, μὴ ὄντος ἐπιτρεπτοῦ ὅπως κατὰ τὴν περὶ ἧς αἱ ἀνωτέρω διατάξεις διαδικασίαν ἀνακαθορισμοῦ τὸ πρὸς ἐνέργειαν τούτου ἁρμόδιον ὄργανον προβῇ τὸ πρῶτον εἰς ἀναγνώρισιν ὡς διανυθέντος ἐν ἀσφαλίσει χρόνου ἀπασχολήσεως, μὴ ληφθέντος ὑπ' ὄψιν κατὰ τὴν διαδικασίαν χορηγήσεως τῆς συντάξεως, ἧς διώκεται ὁ ἀνακαθορισμός. Κατ' ἀκολουθίαν τούτων νομίμως ἐν τῇ προκειμένῃ περιπτώσει ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις διὰ τῆς πρώτης τῶν αἰτιολογιῶν της, προκειμένου νὰ κρίνῃ περὶ τῆς συνδρομῆς ἢ μὴ τῶν κατὰ τὸν νόμον προϋποθέσεων πρὸς ἀνακαθορισμόν, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ

4ρ § 2 τοῦ νόμου 3854/1959, τῆς συντάξεως ἥτις εἶχεν ἀπονεμηθῆ εἰς τὸν αἰτοῦντα ἐκ τοῦ Ταμείου Προσωπικοῦ Η.Ε.Μ., ἠρνήθη νὰ λάβῃ ἐπ' ὄψιν καὶ ἀναγνώρισιν ὡς ἐν ἀσφαλίσει διανυθὲν τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 3.1.1941 μέχρις 1.7.1945, ὅπερ δὲν εἶχεν ἀναγνωρισθῆ ὡς συντάξιμος τοῦ αἰτοῦντος χρόνος ὑπὸ τοῦ χορηγήσαντος τὴν περὶ ἧς πρόκειται σύνταξιν ὀργάνου, ἀλλὰ τὸ πρῶτον ὁ αἰτῶν κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ ἀνακαθορισμοῦ ἐπρότεινεν, ὅτι διηνύθη παρ' αὐτοῦ ἐν τῇ ἀσφαλίσει τοῦ καταργηθέντος Ταμείου (Συντάξεων Η.Ε.Μ.). Ἀπορριπτέος, ὅθεν, ὡς ἀβάσιμος, ἐλέγχεται ὁ τὰ ἀντίθετα ἰσχυριζόμενος λόγος ἀκυρώσεως τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως.

Διὰ τοῦ ἄρθρου 5 § 6 τοῦ Α.Ν. 1846/1951 ὁρίζονται τὰ τῆς συγχωνεύσεως τῶν διαλυομένων Ταμείων κυρίας ἀσφαλίσεως εἰς τὸ Ι.Κ.Α. καὶ τῆς παρ' αὐτῷ συνεχίσεως τῆς ἀσφαλίσεως τῶν εἰς τὰ διαλυόμενα Ταμεῖα ἠσφαλισμένων. Ἐν τῷ ἑβδόμῳ δὲ ἑβδόμῳ τῆς ὡς ἄνω παριγράφου 6 ἄρθρου 5 ὁρίζεται, ὅτι «αἱ ἐν τῇ ἀσφαλίσει τοῦ συγχωνευομένου Ταμείου πραγματοποιηθεῖσαι ἡμέραι ἐργασίας λογίζονται πάντως ὡς πραγματοποιηθεῖσαι εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α. διὰ τὴν ἀπόκτησιν τῶν ὑπὸ τούτου προβλεπομένων δικαιωμάτων πρὸς παροχὰς καὶ εἰς κλάσεις ὁρισθησομένας δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ι.Κ.Α.». Ἡ διάταξις αὕτη ἠρμηνεύθη αὐθεντικῶς διὰ τοῦ ἄρθρου 16 § 14 τοῦ νόμου 497/1966, ὁρίζοντος ὅτι ἡ ἀληθὴς ἔννοια τούτης εἶναι ὅτι «αἱ ἐν τῇ ἀσφαλίσει τοῦ συγχωνευομένου Ταμείου πραγματοποιηθεῖσαι ἡμέραι ἐργασίας λογίζονται ὡς πραγματοποιηθεῖσαι εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α. διὰ τὴν ἀπόκτησιν τῶν ὑπὸ τούτου προβλεπομένων δικαιωμάτων πρὸς παροχὰς καὶ κλάσεις, ὁρισθησομένας δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ι.Κ.Α., ἐφ' ὅσον δὲν ὑπελογίσθησαν διὰ τὴν ἀπονομὴν συντάξεως ἐκ τοῦ συγχωνευθέντος Ταμείου».

Κατὰ τὴν ἀληθῆ τῶν ἀνωτέρω διατάξεων ἔννοιαν, προκειμένου καθορισμοῦ συντάξεως ἐκ τοῦ Ι.Κ.Α. (κατὰ τὰς περὶ διαδοχικῆς ἀσφαλίσεως διατάξεις) διὰ συνυπολογισμοῦ καὶ χρόνου ἀσφαλίσεως, διανυθέντος εἰς συγχωνευθέντα πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. Ἀσφαλιστικὸν Ὀργανισμόν, λαμβάνεται ἐπ' ὄψιν, ἐκτὸς τοῦ χρόνου, βάσει τοῦ ὁποίου ἔχει ἀπονεμηθῆ εἰς τὸν συνταξιοδοτούμενον ἡ ἐκ τοῦ συγχωνευθέντος Ταμείου σύνταξις, καὶ πᾶς ἄλλος χρόνος ἀπασχολήσεως αὐτοῦ, διανυθεὶς μεταγενεστέρως τῆς ἐκ τοῦ εἰρημένου Ταμείου συνταξιοδοτήσεώς του, ἐφ' ὅσον κατὰ τὰς διεπούσας τοῦτο διατάξεις ἠδύνατο νὰ ἀναγνωρισθῇ ὡς χρόνος ἀσφαλίσεως παρ' αὐτῷ, ἔστω καὶ ἂν ἡ τοιαύτη ἀναγνώρισις δὲν ἔχῃ συντελεσθῇ διὰ πράξεως τοῦ πρὸς τοῦτο ἁρμοδίου ὀργάνου. Συνεπῶς, ἐν τῇ προκειμένῃ περιπτώσει, ἡ αἴτησις τοῦ αἰτοῦντος ὅπως, κατὰ τὸν γενόμενον καθορισμὸν τοῦ ποσοῦ τῆς ἐκ τοῦ Ι.Κ.Α. συντάξεώς του διὰ συνυπολογισμοῦ καὶ τοῦ χρόνου τῆς παρὰ τῷ Ταμείῳ Συντάξεων Προσωπικοῦ Η.Ε.Μ. ἀσφαλίσεώς του, ληφθῇ ἐπ' ὄψιν οὐ μόνον ὁ χρόνος, βάσει τοῦ ὁποίου τῷ ἐχορηγήθη ἡ ἐκ τοῦ ἐν λόγῳ Ταμείου σύνταξις, ἀλλὰ καὶ πᾶν ἄλλο χρονικὸν διάστημα ἀπασχολήσεώς του, ἀναγομένης κατὰ τὰς κειμένας διατάξεις εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ εἰρημένου Ταμείου, νόμιμος κατ' ἀρχὴν τυγχάνει. Ἀπορριπτέα δὲ ἐλέγχονται τὰ ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. ἀντιθέτως προτεινόμενα.

Ἐν ἄρθρῳ 21 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου Συντάξεων Προσωπικοῦ Η.Ε.Μ. (ἀπόφασις Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Οἰκονομίας ὑπ' ἀριθ. 47533/1929, Παράρτημα Ἐφημ. Κυβερνήσεως, ἀριθ. φύλλου 13), ὡς εἶχε τοῦτο ἀρχικῶς, ὁρίζεται, ὅτι «ἂν μέτοχος, ἀπολυθεὶς ἢ παραιτηθεὶς οἰκειοθελῶς, ἤθελε προσληφθῆ ἐκ νέου εἰς τὴν ὑπηρεσίαν, προσμετρεῖται αὐτῷ ὁ χρόνος τῆς προτέρας αὐτοῦ ὑπηρεσίας. Ἐξ ἄλλου ὀφείλει νὰ καταβάλῃ τμηματικῶς τὸ πολὺ ἐντὸς ἔτους εἰς τὸ Ταμεῖον πᾶν χρηματικὸν ποσόν, ὅπερ τυχὸν ἔλαβε μετὰ τόκων καὶ ἀνατοκισμοῦ πρὸς 4% ἐτησίως». Μετὰ δὲ τὴν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 151016/432/16.6.1944 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας γενομένην τροποποίησιν τῆς ἀνωτέρω διατάξεως ὁρίζεται παρ' αὐτῆς, ὅτι «ἂν ὁ μέτοχος ἀπολυθεὶς ἢ παραιτηθεὶς οἰκειοθελῶς ἤθελε προσληφθῆ ἐκ νέου εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς Ἑταιρείας μετὰ τῶν αὐτῶν δικαιωμάτων, τὰ ὁποῖα εἶχε κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀπολύσεως ἢ παραιτήσεώς του, διακόπτεται ἡ συνταξιοδοτήσις των ἦτο ὑποχρεώσεως ἐπιστροφῆς τῶν μέχρι τῆς νέας προσλήψεως αὐτοῦ εἰλημμένων συντάξεων, προσμετρεῖται δὲ ὁ χρόνος τῆς προτέρας αὐτοῦ ὑπηρεσίας εἰς τὸν χρόνον τῆς νέας τοιαύτης».

Κατὰ τὴν ἀληθῆ τῶν ἀνωτέρω διατάξεων ἔννοιαν ἡ προσμέτρησις ὡς συνταξίμου τοῦ χρόνου ἀπασχολήσεως ἐπαναπροσληφθέντος εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς Η.Ε.Μ., μετόχου τοῦ Ταμείου Συντάξεων Προσωπικοῦ Η.Ε.Μ., τελεῖ ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν, κατὰ μὲν τὸ καθεστὸς τῆς ἀρχικῆς ὡς ἄνω διατάξεως, ὅτι ὁ ἐπαναπροσληφθεὶς ἤθελεν ἐπιστρέψει εἰς τὸ Ταμεῖον τὰς συντάξεις, ἃς τυχὸν εἰσέπραξεν ἀπὸ τῆς ἀρχικῆς ἐξόδου του ἐκ τῆς ὑπηρεσίας, κατὰ δὲ τὸ μετὰ τὴν ὡς ἄνω γενομένην τροποποίησιν ἰσχὺν νομοθετικῶν καθε-

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ

ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΥΠΑΛΛΗΛΙΚΟΥ ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΤΟΥ Ι.Κ.Α.

Ἀκύρωσις διατάξεων τοῦ Βασιλικοῦ Διατάγματος 993/1966

Ἔννομον συμφέρον πρὸς παρέμβασιν εἰς τὴν ἐγερθεῖσαν ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας δίκην, συνεπείᾳ ἀσκήσεως αἰτήσεως ἀκυρώσεως, τῶν Νομικῶν Προσώπων πρὸς διαφύλαξιν τοῦ κύρους τῆς προσβαλλομένης πράξεως, ἐὰν διὰ τῆς παρεμβάσεως διώκωσι τὴν προάσπισιν εἴτε τῶν συλλογικῶν συμφερόντων ἑαυτῶν, εἴτε τῶν συμφερόντων τοῦ συνόλου τῶν μελῶν των καὶ ὄχι πρὸς ὑπεράσπισιν τῶν συμφερόντων κατηγορίας τινὸς ἢ ὡρισμένων ἐκ τῶν μελῶν των καὶ δή εἰς βάρος τῶν συμφερόντων ἑτέρας κατηγορίας ἢ ἑτέρων τινῶν ἐκ τῶν μελῶν των.— Ἀπαράδεκτος παρέμβασις Συλλόγου Προσωπικοῦ Ι.Κ.Α.—Ἔκδοσις Β.Δ. 993/1966 περὶ ἐφαρμογῆς τοῦ Ὑπαλληλικοῦ Κώδικος ἐπὶ τῶν ὑπαλλήλων τοῦ Ι.Κ.Α.—Ἄκυροι διατάξεις αὐτοῦ.

Πέραν τοῦ εἰδικοῦ διὰ τὴν κατηγορίαν ταύτην τῶν ὑπαλλήλων ἐνδιαφέροντος, τὸ ὁποῖον ἔχει ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τῆς Ὁλομελείας τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ἔχουσι γενικὸν ἐνδιαφέρον αἱ λόγοι, διὰ τοὺς ὁποίους ἐκρίθησαν διατάξεις τοῦ ἀνωτέρω Β.Δ. ὡς ἄκυροι.

Διάταξις τούτου δὲν περιελήφθη εἰς τὸ πρὸς τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας παραπεμφθὲν Σχέδιον τοῦ διατάγματος καὶ δὲν ἔτυχεν οὕτω τῆς ἀπαιτουμένης κατὰ τὸ Σύνταγμα ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου ἐπεξεργασίας, οὕτω δὲ ἠκυρώθη ἡ διάταξις.

Περιέχει ἀκόμη τὸ διάταγμα ἀνεπιτρέπτους ὑπεξουσιοδοτήσεις καὶ βεβαίως διὰ τὸν λόγον τοῦτον ἠκυρώθησαν αἱ σχετικαὶ διατάξεις, ὡς παράνομοι, κατὰ τὰς γενικὰς ἀρχὰς τοῦ Διοικητικοῦ Δικαίου.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 2334/1967, Ὁλομελείας

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. Γ. Παπαχατζῆς

Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. Δ. Τσιροπινᾶς

Δικηγόρος ὁ κ. Σ. Δαούσης

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν, ἐμπροθέσμως ἀσκουμένης, αἰτήσεως διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῶν διατάξεων 1) τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 19, 2) τοῦ ἐδαφίου α' τοῦ ἄρθρου 23, 3) τοῦ ἄρθρου 40, 4) τοῦ ἄρθρου 41, 5) τοῦ ἄρθρου 43 § 2, 6) τοῦ ἄρθρου 48 καὶ 7) τοῦ ἄρθρου 49 τοῦ Β.Δ. 993/1966 «περὶ ἐφαρμογῆς τοῦ Ὑπαλληλικοῦ Κώδικος ἐπὶ τῶν ὑπαλλήλων τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων» (Α' 271).

Εἰς τὴν συνεπείᾳ ἀσκήσεως αἰτήσεως ἀκυρώσεως ἐγερθεῖσαν δίκην ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ἔχουσιν ἔννομον συμφέρον νὰ παρέμβωσι δυνάμει τοῦ ἄρθρου

στώς, ἐκτὸς ἄλλων, καὶ ὅτι ἀπὸ τῆς ἐπανιστρωλήψεώς του ἤθελε διακοπῇ ἡ λόγῳ τῆς ἀρχικῆς ἐξόδου του ἐκ τῆς ὑπηρεσίας συνταξιοδότησίς του ἐκ τοῦ εἰρημένου Ταμείου. Ἐφ' ὅσον, ὅθεν, ἐν τῇ προκειμένῃ περιπτώσει, καθ' ἃ δέχεται ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, δὲν ἀμφισβητεῖται δὲ ὑπὸ τοῦ αἰτοῦντος, κατὰ τὴν ἐν ἔτει 1941 ἐπαναπρόσληψιν τοῦ αἰτοῦντος εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς Η.Ε.Μ. δὲν διεκόπη ἡ ἀπὸ 4.4.1937 χορηγηθεῖσα αὐτῷ σύνταξις ἐκ τοῦ Ταμείου Συντάξεων Προσωπικοῦ Η.Ε.Μ., οὐδὲ ἰσχυρίζεται οὗτος, ὅτι ἐπέστρεψε τὰ ἐν τῷ μεταξὺ καταβληθέντα αὐτῷ ποσὰ συντάξεων ἐκ τοῦ ἐν λόγῳ Ταμείου, οὐδετέρας τῶν προμνησθεισῶν διατάξεων συνέτρεχον αἱ προϋποθέσεις διὰ τὴν προσμέτρησιν τοῦ μετὰ τὴν ἐπαναπρόσληψίν του εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς Η.Ε.Μ. χρονικοῦ διαστήματος (1941 - 1944) ὡς διανυθέντος ἐν ἀσφαλίσει. Κατ' ἀκολουθίαν, ἡ ἄρνησις τοῦ Ι.Κ.Α. ὅπως ἀναγνωρίσῃ τὸ ἐν λόγῳ χρονικὸν διάστημα ὡς ἐν ἀσφαλίσει τοῦ Ταμείου Συντάξεων Προσωπικοῦ Η.Ε.Μ. διανυθέν, ἐπὶ τῷ τέλει συνεπολογισμοῦ τοῦ ἀντιστοίχου χρόνου διὰ τὸν καθορισμὸν τῆς καταβλητέας εἰς τὸν αἰτοῦντα ἐκ τοῦ Ι.Κ.Α. συντάξεως, κατὰ τὰ προεκτεθέντα, οὐδόλως ἀντίκειται εἰς τὸν νόμον. Ἀπορριπτέως ὅθεν ἐλέγχεται ὁ περὶ τοῦ ἀντιθέτου λόγος ἀκυρώσεως τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως.

Κατὰ ταῦτα ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις ἀπορριπτέα ἐν τῷ συνόλῳ της ἀποβαίνει.

48 § 3 τοῦ κωδικοποιημένου νόμου 3713 περὶ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας (κωδ. ὁ.δ. 92/6 Φεβρουαρίου 1961, Α' 22) τὰ Νομικὰ Πρόσωπα πρὸς διαφύλαξιν τοῦ κύρους τῆς προσβαλλομένης πράξεως, ἐὰν διὰ τῆς παρεμβάσεως διώκωσι τὴν προάσπισιν εἴτε τῶν συλλογικῶν συμφερόντων ἑαυτῶν, ὡς τοιούτων, εἴτε τῶν συμφερόντων τοῦ συνόλου τῶν μελῶν των, εἰς τὴν θεραπείαν καὶ ἐξυπηρέτησιν τῶν ὁποίων ἀποβλέπουσιν οἱ Ὀργανισμοὶ οὗτοι, οὐχὶ ὅμως καὶ πρὸς ὑπεράσπισιν τῶν συμφερόντων κατηγορίας τινὸς ἢ ὡρισμένων ἐκ τῶν μελῶν αὐτῶν καὶ δὴ εἰς βάρος τῶν συμφερόντων ἑτέρας κατηγορίας ἢ ἑτέρων τινῶν ἐκ τῶν μελῶν αὐτῶν.

Εἰς τὴν παροῦσαν δίκην παρεμβαίνει διὰ τοῦ ἀπὸ 4 Μαΐου 1967 δικογράφου τὸ ἐν Ἀθήναις ἑδρεῦον σωματεῖον ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Σύλλογος Προσωπικοῦ Ι.Κ.Α. Ἀθηνῶν - Πειραιῶς», μέλη τοῦ ὁποίου, κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ νομίμως ἀναγνωρισθέντος καὶ ἐγκριθέντος Καταστατικοῦ αὐτοῦ, δύνανται νὰ εἶναι οἱ ἀποτελοῦντες τὸ πᾶσης φύσεως προσωπικὸν τοῦ Ι.Κ.Α., μετὰ συμπλήρωσιν ἑξαμήνου διαρκοῦς ἢ διακεκομμένης παρὰ τῷ Ἱδρύματι ὑπηρεσίας. Οὗτος, ὅμως τὸ παρεμβαῖνον σωματεῖον, ἐφ' ὅσον ἐκ τοῦ Καταστατικοῦ αὐτοῦ διώκει τὴν θεραπείαν τῶν συμφερόντων τοῦ συνόλου τῶν μελῶν τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ι.Κ.Α. (Ἀθηνῶν - Πειραιῶς), στερεῖται ἐννόμου συμφέροντος, ὅπως ἐν τῇ ἐπιδιώξει τῆς διατηρήσεως τοῦ κύρους τῆς προσβαλλομένης πράξεως προασπίσῃ τὰ συμφέροντα ὡρισμένης κατηγορίας ἐκ τῶν μελῶν αὐτοῦ εἰς βάρος ἑτέρας κατηγορίας, βλαπτομένης ἐκ τῆς προσβαλλομένης πράξεως, δι' ὃ καὶ ἡ ὑπὸ κρίσιν παρέμβασις αὐτοῦ εἶναι ἀπορριπτέα, ὡς ἀπαράδεκτος.

Διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 3875/1958 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῆς νομοθεσίας τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς καὶ ὑπαγωγῆς τοῦ προσωπικοῦ αὐτῶν εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τῆς Διευθύνσεως Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας» (Α' 177) ὁρίζεται ἐν παραγράφῳ 1, ὅτι: «Ἡ προθεσμία τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ νόμου 3803/1957 παρατείνεται μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1959». Ἡ προθεσμία αὕτη, παραταθεῖσα διαδοχικῶς διὰ τῶν ἄρθρων 4 § 1 τοῦ νόμου 4052/1960, 24 § 2 τοῦ ν.δ. 4197/1961, 10 § 2 τοῦ νόμου 4321/1963, 3 τοῦ νόμου 4344/1964 καὶ 6 τοῦ νόμου 4469/1965, παρετάθη τελικῶς διὰ τοῦ ἄρθρου 16 § 15 τοῦ νόμου 4497/1966 (Α' 37), ἀφ' ἧς ἔληξε, μέχρι τῆς 31 Δεκεμβρίου 1966, διὰ δὲ τῆς παραγράφου 2 τοῦ ὡς ἄνω ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 3873/1958 (177) θεσπίζεται, ὅτι: Δύναται διὰ βασ. διατάγματος, ἐκδιδομένου μέχρι τῆς ἡμερομηνίας ταύτης (δῆλον μέχρι τῆς 31 Δεκεμβρίου 1966), ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, μετὰ γνωμοδότησιν τοῦ Α.Σ.Δ.Υ., νὰ τροποποιηθῶσιν αἱ διατάξεις τοῦ νόμου 1811/1951 «περὶ Κώδικος καταστάσεως διοικητικῶν ὑπαλλήλων», ὡς αὗται ἐτροποποιήθησαν διὰ τοῦ ἀπὸ 23/31 Δεκεμβρίου 1955 ὁ.δ. «περὶ ἐφαρμογῆς τοῦ Ὑπαλληλικοῦ Κώδικος ἐπὶ τῶν ὑπαλλήλων τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου», ἐπὶ τῷ τέλει τῆς προσαρμογῆς αὐτῶν πρὸς τὰς ἀνάγκας τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων». Εἰς ἐκτέλεσιν τῆς ἐξουσιοδοτικῆς ταύτης διατάξεως ἐξεδόθη τὸ προσβαλλόμενον ὁ.δ. 993/1966 «περὶ ἐφαρμογῆς τοῦ Ὑπαλληλικοῦ Κώδικος ἐπὶ τῶν ὑπαλλήλων τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων».

Ἀκυρωθεισῶν τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 19 § 2 καὶ τοῦ ἄρθρου 49 τοῦ προσβαλλομένου ὁ. δ) τος 993/1966 διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2333/1967 ἀποφάσεως τοῦ δικαστηρίου τούτου, ἐκδοθείσης ἐπὶ τῇ αἰτήσει τοῦ «Συλλόγου Ἐπιστημονικοῦ Διοικητικοῦ Προσωπικοῦ Ι.Κ.Α.», ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις, καθ' ὃ μέρος στρέφεται κατὰ τοῦ κύρους τῶν ἀκυρωθεισῶν τούτων διατάξεων, κατέστη ἄνευ ἀντικειμένου καὶ συνεπῶς κατὰ τὸ μέρος τοῦτο ἡ παροῦσα δίκη δέον νὰ κηρυχθῇ καταργηθεῖσα.

Διὰ τοῦ ἄρθρου 40 τοῦ προσβαλλομένου ὁ.δ. ὁρίζεται, ὅτι: «Προκειμένου περὶ τοῦ Ἱδρύματος, ἡ διορθωτικὴ ἀπόφασις θέλει ἐκ-

δοθῆ κατὰ τὴν διαδικασίαν τὴν προβλεπομένην ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 16 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3710/1957, διὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης θέλει προβλεφθῆ καὶ ὅτι μέρος τῶν ἑκάστοτε, καθ' οἱονδήποτε τρόπον, κενουμένων θέσεων 8ου ἕως 6ου βαθμοῦ Α' κατηγορίας μεταφέρεται εἰς τὴν Β' κατηγορίαν, μέχρις οὗ αἱ μεταφερθησόμεναι θέσεις συμπληρώσουν τὸν διὰ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως ὁρισθησόμενον ἀριθμόν».

Ἐξ ἄλλου διὰ τοῦ ἄρθρου 43 § 2 τοῦ αὐτοῦ δ.δ. προβλέπεται, ὅτι: «Προκειμένου περὶ τοῦ Ἱδρύματος: α) τὰ τῆς ἐσωτερικῆς διαρθρώσεως τῶν Ὑπηρεσιῶν αὐτοῦ ὁρίζονται ἑκάστοτε δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητοῦ, κρινομένης ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἡ τροποποίησις τῆς διαρθρώσεως τῶν θέσεων εἰς κλάδους, κατηγορίας καὶ βαθμοὺς καὶ ἡ αὔξησις τοῦ ἀριθμοῦ τῶν θέσεων δύνανται νὰ ἐνεργῶνται: αα) δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἐκδιδομένης ἐντὸς προκλειστικῆς προθεσμίας ἑνὸς ἔτους, ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος, κατὰ τὴν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 16 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3710/1957, προβλεπομένην διαδικασίαν καὶ ββ) διὰ δ.δ., ἐκδιδομένου προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἐντὸς διετίας ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς ἀνωτέρω ἐτησίας προθεσμίας». Ἅπασαι ὅμως αἱ ἀνωτέρω διατάξεις τῶν ἄρθρων 40 καὶ 43 § 2 τοῦ προσβαλλομένου διατάγματος, περιέχουσαι ἀνεπιτρέπτους ὑπεξουσιοδοτήσεις, εἶναι παράνομοι καὶ ὡς ἐκ τούτου ἀκυρωτέαι.

Ἐν ἐδαφίῳ α' τοῦ ἄρθρου 23 τοῦ προσβαλλομένου δ.δ. ὁρίζεται, ὅτι: «Μεταξὺ τῶν ἀλλήλων τοῦ Ἱδρύματος τὸ προσόδισμα κανονίζεται ὡς ἑξῆς: α) Οἱ τῆς Α' κατηγορίας προηγοῦνται τῶν ὁμοιοβάθμων τῆς Β', ἔπονται δὲ ἀνεξαρτήτως βαθμοῦ οἱ τῆς Γ' κατηγορίας». Ἡ διάταξις αὕτη δὲν περιελήφθη εἰς τὸ πρὸς τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας παραπεμφθὲν σχέδιον τοῦ προσβαλλομένου δ.δ. καὶ τοῦτο ἕνεκα δὲν ἔτυχε τῆς ἐπιβαλλομένης ἐπεξεργασίας ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, κατὰ τὸ ἄρθρον 83 ἐδ. α' τοῦ Συντάγματος (1952) καὶ τοῦ ἄρθρου 29 τοῦ προμνησθέντος κωδικοποιημένου νόμου 3713 «περὶ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας». Κατ' ἀκολουθίαν, ἀκυρωτέα αὕτη τυγχάνει διὰ παράβασιν οὐσιώδους τύπου.

Ἅπασαι αἱ διατάξεις τῶν παραγράφων 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 καὶ 8 τοῦ ἄρθρου 48, δι' ὧν προβλέπονται αἱ προϋποθέσεις προαγωγῆς ὁρισμένων κατηγοριῶν ἐκ τῶν ἤδη ὑπηρετούντων ὑπαλλήλων, οὖσαι μεταβατικῆς ἰσχύος καὶ τεινουσαι εἰς τὴν προσαρμογὴν τῶν περὶ προαγωγῆς διατάξεων τοῦ Ὑπαλληλικοῦ Κώδικος πρὸς τὰς ὑφισταμένας ἀνάγκας τοῦ Ι.Κ.Α., κεῖνται ἐντὸς τῆς ὡς ἄνω παρασχεθείσης ἐξουσιοδοτήσεως καὶ τυγχάνουσι νόμιμοι, ἀπορριπτομένου τοῦ περὶ τοῦ ἐναντίου προβαλλομένου λόγου ἀκυρώσεως, ὡς ἀβασίμου.

Οἱ αἰτοῦντες διὰ τῆς ἀπὸ 6 Ἰουνίου 1967 ἐγγράφου δηλώσεως πρὸς τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας παρητήθησαν τοῦ λόγου ἀκυρώσεως τοῦ στρεφομένου κατὰ τοῦ κύρους τοῦ ἄρθρου 41 τοῦ προσβαλλομένου δ.δ.

Κατὰ ταῦτα ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις καθίσταται ἐν μέρει δεκτή, ἡ παροῦσα δὲ δίκη εἶναι ἐν μέρει καταργητέα, ἡ δὲ παρέμβασις εἶναι ἀπορριπτέα ὡς ἀπαράδεκτος.

- Γ Ν Ω Μ Ο Δ Ο Τ Η Σ Ε Ι Σ -

[Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους]

Ι. ΟΡΚΩΤΟΙ ΛΟΓΙΣΤΑΙ

Διορισμός ὁρκωτοῦ λογιστοῦ ὡς μέλους Διοικητικοῦ Συμβουλίου Ἀσφαλιστικοῦ Ταμείου καὶ ἀσυμβίβαστον ἐκ τῶν κειμένων διατάξεων

Περίληψις ἐρωτήματος (Ὑπουργείου Ἐργασίας): Ἐὰν ὁ γενόμενος διορισμὸς ὁρκωτοῦ λογιστοῦ ὡς ἀναπληρωματικοῦ καὶ ὕστερον ὡς τακτικοῦ μέλους ἐκ τῆς τάξεως τῶν συνταξιούχων τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Συντάξεων καὶ Προνοίας Προσωπικοῦ Ἀγροτικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος ἐμπίπτῃ εἰς τὰς περὶ ἀσυμβιβάστου διατάξεις τοῦ ἄρθρου 13 ν.δ. 3329/1955.

Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Κ. Ρουμπάνης*
Εἰσηγητὴς ὁ Νομικὸς Σύμβουλος κ. *Ἀθαν. Τομαρᾶς*

Λοιπὰ μέλη: Οἱ κ.κ. *Κ. Κωνσταντινίδης*, *Ἐρρ. Μέλλιος*, *Ἀνδρ. Γιαννουλάτος*, Νομικοὶ Σύμβουλοι, *Τ. Σιαμφόπουλος*, *Ε. Κυριάκης*, Πάρεδροι

Ἐπὶ τοῦ πρόσθεν ἐρωτήματος τὸ Νομικὸν Συμβούλιον ἐγνωμοδότησεν ὡς ἀκολούθως:

Πρὸς τὸν σκοπὸν ἀσκήσεως διαχειριστικοῦ ἐλέγχου τῶν πάσης φύσεως οἰκονομικῶν ὀργανισμῶν τῆς χώρας ἱδρύθη διὰ τοῦ ν.δ. 3329/1955 (Α' 230) τὸ Σῶμα Ὁρκωτῶν Λογιστῶν. Κατὰ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ νόμου τούτου (περὶ ὑποχρεωτικῆς χρησιμοποιήσεως) οἱ ὁρκωτοὶ λογισταὶ κατέστησαν ὑποχρεωτικῶς τὰ ἁρμόδια ὄργανα: α) διὰ τὴν ἐνέργειαν πάσης πραγματογνωμοσύνης ἐπὶ θεμάτων οἰκονομικῆς διαχειρίσεως, διατασσομένης ὑπὸ τῶν Δικαστικῶν Ἀρχῶν κτλ., β) διὰ τὴν ἄσκησιν τακτικοῦ ἐλέγχου τῆς οἰκονομικῆς διαχειρίσεως ἐκείνων τῶν Ν.Π.Δ.Δ., πλὴν Δήμων καὶ Κοινοτήτων, ἅτινα ἤθελον ὁρίσει ἑκάστοτε οἱ ἁρμόδιοι Ὑπουργοὶ δι' ἀποφάσεών των, ἐκδιδομένων μετὰ γνώμην τοῦ Ἐποπτικοῦ Συμβουλίου τοῦ Σ.Ο.Α., εἴτε κατὰ κατηγορίας, εἴτε καὶ ὀνομαστικῶς, γ) διὰ τὴν ἄσκησιν τοῦ αὐτοῦ ἐλέγχου Ν.Π.Ι.Δ. ἢ Ἱδρυμάτων ἐξυπηρετούντων δημόσιον ἢ κοινωφελῆ σκοπόν, ὡς καὶ ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων ἐπιχορηγουμένων ὑπὸ τοῦ Κράτους ἢ ἀπολαυουσῶν εἰδικῶν προνομίων καὶ δ) διὰ τὸν ἔλεγχον καὶ θεώρησιν τῶν ἀποτελούντων ἀπόδειξιν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Ἐμπορικοῦ Νόμου καὶ τῆς Πολ. Δικονομίας ἐμπορικῶν βιβλίων, κατ' ἀπόφασιν τοῦ δικαστηρίου καὶ ἀντὶ τῆς ἐμφανίσεως αὐτῶν. Ἐπίσης, κατὰ τὴν αὐτὴν ὡς ἄνω διάταξιν, δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐμπορίου τὸ μὲν δύναται νὰ καταστῇ ὑποχρεωτικὴ ἡ χρησιμοποίησις ὁρκωτῶν λογιστῶν διὰ τὸν τακτικὸν ἔλεγχον ἀνωνύμων ἑταιρειῶν, ὧν αἱ μετοχαὶ εἶναι εἰσηγμέναι εἰς τὸ χρηματιστήριον, ὡς καὶ τοιούτων, ὧν τὸ μετοχικὸν κεφάλαιον, εἴτε ἀρχικόν, εἴτε κατ' αὔξησιν, ἐκαλύφθη διὰ δημοσίας ἐγγραφῆς, τὸ δὲ δύναται νὰ ἀνατίθεται εἰς αὐτοὺς ὁ διαχειριστικὸς ἔλεγχος οἱασδήποτε ἀσφαλιστικῆς ἑταιρείας. Κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ αὐτοῦ νόμου (περὶ προαιρετικῆς χρησιμοποιήσεως) δικαιοῦνται αἱ ἀνώνυμοι ἑταιρεῖαι νὰ προσλαμβάνωνται τοὺς κατὰ τὸν νόμον 2190/1920 ἐλεγκτὰς αὐτῶν ἐξ ὁρκωτῶν λογιστῶν, δύνανται νὰ ἐπιτραπῇ ὑπὸ τοῦ Ἐποπτικοῦ Συμβουλίου ἡ ἀνάληψις ὑπ' αὐτῶν ἐλέγχου ἐπιχειρήσεων, προσωπικῶν ἑταιρειῶν ἢ καὶ ἀτομικῶν τοιούτων, δύνανται νὰ ἀνατεθῇ εἰς αὐτοὺς ὑπὸ τῆς Νομισματικῆς Ἐπιτροπῆς, τῆς Τραπέζης Ἑλλάδος καὶ τοῦ Κράτους ἡ ἐνέργεια συγκεκριμένων ἐλέγχων. Ἡ τοιαύτη ὑποχρεωτικὴ ἢ προαιρετικὴ χρησιμοποίησις τῶν ὁρκωτῶν λογιστῶν ἐπάγεται διὰ τὰς ἐλεγχομένας ἐπιχειρήσεις κ.τ.λ. ὡρισμένα πλεονεκτήματα, περὶ ὧν τὸ ἄρθρον 5 τοῦ νόμου, ἡ φύσις τῶν ὁποίων μαρτυρεῖ περὶ τοῦ περιλλοντος τὴν θρᾶσιν τῶν ὀργάνων τούτων τόνου. Κατὰ τὸ ἄρθρον 8 τοῦ νόμου τὸ Σ.Ο.Α. δικαιοῦται νὰ συνέρχεται καὶ νὰ συνεδριάζῃ ἐπὶ θεμάτων, ἀφορώντων τὴν ἄσκησιν τοῦ ἐπαγγέλματος τῶν μελῶν του, ἐκλέγων μεταξὺ αὐτῶν τὸν πρόεδρον, ὅστις, κατ' ἄρθρον 6 τοῦ νόμου, ἀποτελεῖ μέλος καὶ τοῦ Ἐποπτικοῦ Συμβουλίου, καὶ μέλη Διοικητικὴν Ἐπιτροπήν. Κατὰ τὸ ἄρθρον 12 τοῦ νόμου οἱ ὁρκωτοὶ λογισταὶ δὲν θεωροῦνται δημόσιοι ὑπάλληλοι, ἀλλ' ἀσκοῦν δημόσιον λειτούργημα, κατὰ δὲ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας των εἶναι ἀνεξάρτητοι, ἀπαγορευομένης οἱασδήποτε παρεμβάσεως εἰς τὸ ἔργον των. Τέλος, κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 13 τοῦ νόμου, τὸ λειτούργημα τοῦ ὁρκωτοῦ λογιστοῦ εἶναι ἀσυμβίβαστον πρὸς: α) τὴν ἰδιότητα τοῦ ἐμπόρου, β) τὴν ἰδιότητα τοῦ δημοσίου ὑπαλλήλου, δικηγόρου ἢ συμβολαιογράφου, γ) οἱανδήποτε ἔμμισθον ἢ

μισθον ὑπηρεσίαν εἰς ἰδιωτικὴν ἐπιχείρησιν ἢ εἰς Ν.Π.Δ.Δ. ἢ Ν.Π.Ι.Δ. ἢ Ὀργανισμούς, δ) τὴν διότητα τοῦ διοικητικοῦ συμβούλου ἀνωνύμων ἑταιρειῶν, ε) τὴν τήρησιν λογιστικῶν βιβλίων καὶ στ) τὴν ἄσκησιν οἱουδήποτε ἑτέρου ἐπαγγέλματος.

Ἐκ τῶν ἄνω διατάξεων τοῦ νόμου καταφαίνεται, ὅτι, διαθέσεως τῆς λεπτότητος καὶ σοβαρότητος τοῦ ἔργου, ὅπερ ἐμπιστεύεται ὁ νομοθέτης εἰς τὰ ὄργανα ταῦτα τοῦ διαχειριστικοῦ ἐλέγχου τῶν πάσης φύσεως Οἰκονομικῶν Ὀργανισμῶν τῆς χώρας καὶ τῶν ἀποτελεσμάτων τῶν διαπιστώσεων τῶν ἐκθέσεων τῶν ὀργάνων τούτων ἠθελήθη ἡ δημιουργία φραγμῶν πρὸς ἑτέρας ποικίλης φύσεως ἀπασχολήσεις ταύτας, αἵτινες, χωρὶς νὰ προσθέτωσιν εἰς τὸ ἀσκούμενον καὶ κατοχυρούμενον, ὡς ἐξετέθη, δημόσιον λειτούργημα, δημιουργοῦν ἀντιθέτους καταστάσεις περιοριστικὰς διὰ τὸ κῦρος τοῦ θεσμοῦ.

Τὰ καθιερούμενα οὕτως ἀσυμβίβαστα, διατυπούμενα μάλιστα μὲ ἐκφράσεις καθολικῆς καλύψεως εἰς τὰς περιπτώσεις γ' καὶ στ', ἀνάγονται εἰς τὰς πάσης φύσεως ἐπαγγελματικὰς ἀπασχολήσεις, εἰς τὴν ἀνάληψιν θέσεων δημοσίων ὑπαλλήλων κ.τ.λ. (ἰσχυσάντων καὶ ἀντιστρόφων ἀσυμβιβάστων) καὶ εἰς τὴν ἀπασχόλησιν μὲ ὑπηρεσίας ἢ ἐργασίας, δημιουργούσας ἐξάρτησιν ἢ σχέσιν πρὸς νομικὰ ἢ φυσικὰ πρόσωπα καὶ ἐπιχειρήσεις καὶ δὴ ἐκ τοῦ κύκλου, ἐν πολλοῖς, τῶν ὑποχρεουμένων ἢ δυναμένων νὰ ἐπιβληθοῦν ὑποχρεωτικῶς ἢ προαιρετικῶς εἰς τὸν ἔλεγχον τοῦ Σ.Ο.Λ. Κατὰ ταῦτα ἡ γενικὴ διατύπωσις τοῦ τρίτου τῶν ἐνὸς ἐκτεθέντων ἀσυμβιβάστων περιλαμβάνει ὄχι μόνον τὴν παροχὴν πρὸς τὰ ἐν αὐτῇ πρόσωπα ἐξηρτημένης ἐργασίας, ἥτις ἄλλωστε κατὰ κανόνα παρέχεται ἔναντι μισθοῦ, ἀλλὰ καὶ τὴν ἀνάληψιν πάσης ἑτέρας παρ' αὐτοῖς ὑπηρεσίας ἐμμίσθου ἢ ἀμίσθου, ὡς προφανῶς καὶ τὴν τοῦ διοικοῦντος ὀργάνου. Τὸ ἐπιχείρημα ὅτι, ἐὰν τοῦτο ἦτο τὸ νόημα τῆς διατάξεως, θὰ ἐπερίττευεν ἡ καθιέρωσις τοῦ τετάρτου ἀσυμβιβάστου (διοικητικοῦ συμβούλου ἀνωνύμου ἑταιρείας) δὲν εὐσταθεῖ, διότι ὁ πλεονασμὸς ἐν τῇ διατυπώσει τοῦ νόμου δὲν δύναται νὰ ἀσκήσῃ ἀποφασιστικὴν ἐπίδρασιν εἰς τὴν ἑρμηνευτικὴν αὐτοῦ, ὀδηγουμένην μόνον ἐκ τῶν γενικῶν περὶ τῆς φύσεως τοῦ ἀσκουμένου λειτουργήματος διατάξεων τῆς νομοθεσίας καὶ τοῦ σκοποῦ τῶν τιθεμένων περιορισμῶν.

Κατὰ ταῦτα ὁ διορισμὸς ὁρκωτοῦ λογιστοῦ ὡς μέλους Διοικητικοῦ Συμβουλίου Ἀσφαλιστικοῦ Ταμείου, ἀσχέτως ἐὰν τοῦτο ὑπῆχθη ἢ μὴ εἰς τὸν ἔλεγχον τοῦ Σ.Ο.Λ., ἐμπίπτει εἰς τὴν περὶ ἀσυμβιβάστου διάταξιν τοῦ ἄρθρου 13 ν.δ. 3329/1955.

II. ΕΛΕΓΧΟΣ ΥΠΟ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Θεώρησις ὑπὸ τῆς ἀρμοδίας Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας κατὰ Ν.Δ. 381/1967 πινάκων καὶ δρομολογίων προσωπικοῦ κινήσεως Ἠλεκτρικῆς Ἑταιρείας Μεταφορῶν

Περίληψις ἐρωτήματος (Ὑπουργείου Ἐργασίας): Ἐὰν ὑφίστανται ἢ μὴ ὑποχρέωσις ἐφαρμογῆς ἐπὶ τοῦ προσωπικοῦ κινήσεως Ἠλεκτρικῆς Ἑταιρείας Μεταφορῶν τῶν ἄρθρων 5 καὶ 6 ν.δ. 381/1967, προνοούντων περὶ θεωρήσεως παρὰ τῆς ἀρμοδίας Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας καὶ ἀναρτήσεως εἰς ἑκάστου ὀχήματος πίνακος ἑκάστης φυλακῆς, ὡς καὶ τηρήσεως βιβλίων δρομολογίων, καθότι ἐκ τῶν πραγμάτων δὲν καθίσταται τοῦτο ἐφικτὸν λόγῳ τῆς καθημερινῆς ἐναλλαγῆς τοῦ προσωπικοῦ ἑκάστου ὀχήματος.

Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους, Τμ. Β'

Γνωμοδότησις 1341/1967

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Κ. Ρουμπάνης*

Εἰσηγητὴς ὁ Νομικὸς Σύμβουλος κ. *Ἀθαν. Τομαρᾶς*

Λοιπὰ μέλη : Οἱ κ.κ. *Κ. Κωνσταντινίδης*, *Ἐρρ. Μέλιος*, *Α. Γιαννουλᾶτος* Νομικοὶ Σύμβουλοι, *Κ. Διαλεκτός*, *Γ. Ἀντωνόπουλος*, Πάρεδροι

Ἐπὶ τοῦ πρόσθεν ἐρωτήματος τὸ Νομικὸν Συμβούλιον ἐγνωμοδότησεν ὡς ἀκολούθως:

1. Τὸ ν.δ. 381/1967 «περὶ κανονισμοῦ ὡρῶν ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἀστικῶν λεωφορείων αὐτοκινήτων, εἰς ἃ ὑφίσταται διπλῆ φυλακή, καὶ τροποποιήσεως τοῦ ὑπ' ἀριθ. 385/1964 δ. δ/τος» ἐφαρμόζεται εἰς τὸ προσωπικὸν ἐν γένει τῶν ἀστικῶν Κ.Τ.Ε.Λ., εἰς ἃ ὑφίσταται διπλῆ φυλακή, μὲ ἐξαίρεσιν διὰ τὸ προσωπικὸν τοῦ Ο.Α.Σ.Θ. καὶ τῶν Ε.Η.Σ. (ἄρθρον 1). Εἰς τὸν πρόεδρον τοῦ Κ.Τ.Ε.Λ. ἢ τὸν διευθύνοντα σύμβουλον Ἑταιρείας ἢ Ὀργανισμοῦ τίθεται ἡ ἰσοχρόνως καταρτίσεως εἰς διπλοῦν εἰναγνώστου πίνακος, ὑποβαλλομένου πρὸς ἔγκρισιν εἰς τὴν ἁρμοδίαν Ἐπιθεώρησιν Ἐργασίας κ.τ.λ. καὶ ἐπέχοντος θέσιν βιβλιαρίου ἐργασίας, εἰς ὃν ἀναγράφεται τὸ ὀνοματεπώνυμον τῶν μισθωτῶν ἑκάστης φυλακῆς, ἡ ἑκάστοτε ἐναλλαγὴ τῆς σειρᾶς ἐργασίας ἑκάστης φυλακῆς καὶ αἱ ἡμέραι ἀναπαύσεως. Ἀντίτυπον τοῦ πίνακος ἀναρτᾶται εἰς ἐμφανὲς μέρος τοῦ λεωφορείου αὐτοκινήτου

καὶ ἐντὸς προθήκης εἰδικῶς κατασκευαζομένης, προκειμένου περὶ τῶν ἐργαζομένων ἐν τῷ λεωφορείῳ (ἄρθρον 5 §§ 1 - 3). Τὰ αὐτὰ ὡς ἄνω ὄργανα ὑποχρεοῦνται ἐπίσης νὰ ἐφοδιάζουν τὰ λεωφορεῖα δι' εἰδικοῦ βιβλίου δρομολογίων καὶ μεριμνοῦν διὰ τὴν τακτικὴν αὐτῶν ἀρίθμησιν καὶ θεώρησιν ὑπὸ τῆς οἰκείας Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας κ.τ.λ., χρησιμοποιουμένης δι' ἑκάστην ἡμέραν ἐργασίας καὶ δι' ἑκάστην φυλακὴν ἰδιαιτέρας ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ σελίδος, τὸ ἡμερήσιον δελτίον δρομολογίων, ἔχον τὸ λεπτομερῶς ὁριζόμενον περιεχόμενον (ἄρθρον 6 §§ 1 καὶ 2). Τέλος ἡ παράλειψις θεωρήσεως πίνακος ἢ τοῦ ἡμερησίου δελτίου δρομολογίων, ὡς καὶ ἡ μὴ ἀναγραφὴ ἐν αὐτοῖς τῶν ὁριζομένων στοιχείων, ἡ μὴ ἀνάρτησις τοῦ πίνακος ἢ καὶ πᾶσα ἐν γένει παράβασις τοῦ διατάγματος συνεπάγεται τὴν ἐπιβολὴν τῶν προβλεπομένων ὑπὸ τῆς εἰδικῆς νομοθεσίας διοικητικῶν καὶ ποινικῶν κυρώσεων (ἄρθρον 11).

Τὸ ἄνω δ.δ. ἐξεδόθη κατ' ἐξουσιοδότησιν τῶν νόμων 3221/1955, ν.δ. 3789/1957 καὶ νόμου 2269/1920.

ΙΙ. Ἀπὸ τῶν μεταγενεστέρως τῶν ἄνω ἐξουσιοδοτικῶν διατάξεων διὰ τοῦ ἐκδοθέντος νόμου 3954/1959 «περὶ κυρώσεως τῆς μεταξὺ τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου καὶ τῆς Η.Ε.Μ. ἀπὸ 27.8.1957 συμβάσεως καὶ τῆς ἀπὸ 5.2.1959 συμπληρωματικῆς συμφωνίας» κυρωθεισῶν σχετικῶν συμβάσεως καὶ συμφωνίας ὡρίσθη, ὅτι πᾶσα διὰ νόμου ἢ κατὰ νομοθετικὴν ἐξουσιοδότησιν ρύθμισις τῶν διακοπῶν ἐργασίας καὶ τῶν ἡμερῶν ἀναπαύσεως τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἰδιωτικῶν λεωφορείων τῆς ἀστικῆς περιοχῆς Ἀθηνῶν - Πειραιῶς θὰ ἰσχύσῃ αὐτοδικαίως καὶ διὰ τὸ προσωπικὸν Ἐξωτερικῶν Ὑπηρεσιῶν τῆς Η.Ε.Μ. (ἄρθρον 10 § 2 συμβάσεως καὶ 8 § 1 συμφωνίας). Ἐπὶ τῇ βάσει τῆς διατάξεως ταύτης θεωροῦνται γενικῶς ὑπὸ τῆς Ὑπηρεσίας ἐφαρμοστέαι ἐπὶ τοῦ ἐν λόγῳ προσωπικοῦ τῆς Η.Ε.Μ. αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 5 καὶ 6 δ.δ. 381/1965.

ΙΙΙ. Σκοπὸς τῶν διατάξεων τούτων εἶναι ἡ ἐξασφάλισις τῆς ἐφαρμογῆς τῶν κανόνων περὶ χρονικῶν ὁρίων τῆς ἐργασίας, πρὸς ἐπίτευξιν δὲ αὐτοῦ ἡ νομοθεσία τάσσει ὡρισμένας ὑποχρεώσεις, πρὸς εὐχέρειαν τοῦ ἐλέγχου, διαφόρων ἑκάστοτε κατὰ περίπτωσιν πρακτικῆς συλλήψεως, ἀναλόγως ὅμως πρὸς τὸ πραγματικὸν τῆς παρεχομένης ἐργασίας εἰς τὰς διαφόρους ἐπιχειρήσεις κ.τ.λ. Ἐὰν ὁ σκοπὸς δύναται κατὰ βάσιν νὰ ἐπιτευχθῇ, δὲν θὰ εἶναι αἱ περὶ τὰς διατυπώσεις παρεκκλίσεις, ἂν μάλιστα αὗται τυγχάνουν ἐκ τῶν πραγμάτων ἀναπόφευκτοι, κρίσιμος διὰ τὴν ἐπιβολὴν κυρώσεων κ.τ.λ., ὅταν μάλιστα εἶναι ἐνδεχόμενον αἱ διατυπώσεις αὗται, ὅτε καθωρίζοντο, νὰ εἶχον θεσπισθῇ ἐν ὄψει συγκεκριμένου συστήματος ἐργασίας.

Ἐν προκειμένῳ εἶναι δεδομένον, ὅτι βασικῶς ἀπέβλεψεν ἡ θέσπισις τοῦ Κανονισμοῦ εἰς τὴν λειτουργίαν τῶν Κ.Τ.Ε.Λ., εἰς τὰ ὁποῖα τὸ προσωπικὸν κινήσεως ἑκάστου λεωφορείου (ὁδηγοὶ τοῦ ἰδιοκτήτου καὶ εἰσπράκτορες τοῦ Κ.Τ.Ε.Λ.) ἀποτελεῖται πάντοτε ἐκ τῶν αὐτῶν προσώπων. Ἡ ἐφαρμογὴ συνεπῶς ἀκεραίων τῶν τεθεσπισμένων κανόνων καὶ προκειμένου περὶ τοῦ προσωπικοῦ κινήσεως τῆς Η.Ε.Μ., ἐναλλασσομένου καθημερινῶς εἰς ἅπαντα τὰ κινούμενα 130 περίπου ἠλεκτρικὰ λεωφορεῖα αὐτῆς, βάσει ἐκτεταμένων μηνιαίων καταστάσεων ὑπηρεσίας κ.τ.λ., ἀναρτωμένων εἰς τὸ ἀμιξοστάσιον καὶ μὴ δυναμένων νὰ ἀναρτηθοῦν λόγῳ τῆς ἐκτάσεως εἰς τὰ λεωφορεῖα, ἐμποδίζεται ἐκ τῶν πραγμάτων, ὡς μὴ πρόσφορος διὰ τὸν σκοπὸν (βλ. ὑπ' ἀριθ. Ζ - 23102/24.11.1966 ἐγγράφων Ὑπουργείου Συγκοινωνιῶν). Εἶναι ἀληθές, ὅτι ἐν τῇ ἐκτιμήσει ἐνδεχομένης παρομοίας ἢ διαφόρου ἔστω λόγων ἐγένετο ρητὴ ἐξαίρεσις ἀπὸ τῶν διατάξεων τοῦ Κανονισμοῦ μόνων τοῦ Ο.Α.Σ.Θ. καὶ τῶν Ε.Η.Σ., τοῦτο ὅμως δὲν ἀποτελεῖ ἀποφασιστικὸν στοιχεῖον διὰ τὴν κρίσιν περὶ τῆς ἐφαρμογῆς ἢ μὴ εἰδικῶν καὶ μόνων διατάξεων ἐκ τῶν ρυθμιζομένων ὑπὸ τοῦ δ.δ. 381/1965 θεμάτων εἰς περίπτωσιν προσωπικοῦ ἑτέρων ἐπιχειρήσεων ἀστικῶν συγκοινωνιῶν, ἢ εἰς τὰς ὁποίας ὀργανωμένη παροχὴ τῆς ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τούτου παρουσιάζει ἰδιομορφίαν, μὴ δυναμένην νὰ καταλυθῇ ἄνευ σοβαροτέρων συνεπειῶν, πρὸς μόνον τὸν σκοπὸν τῆς δημιουργίας δυνατοτήτων ἀνέτου ἢ στοιχειώδους ἐφαρμογῆς τῶν μέτρων ἐλέγχου.

ΙV. Μετὰ ταῦτα εἰς τὸ ἐρώτημα προσήκει ἀπάντησις, ὅτι ἐκεῖναι ἐκ τῶν ὁριζομένων ἐν ἄρθρῳ 5 καὶ 6 τοῦ δ.δ. 381/1965 ὑποχρεώσεων τῆς Η.Ε.Μ. διὰ τὸ προσωπικὸν λεωφορείων, εἰς ἃ ὑφίσταται διπλῆ φυλακή, δέον νὰ τηρῶνται, ὅσαι δὲν καθίστανται ἐκ τῶν πραγμάτων ἀδύνατον νὰ τηρηθοῦν, τῆς Ὑπηρεσίας δυναμένης νὰ λάβῃ πᾶν ἕτερον πρόσφορον μέτρον πρὸς τήρησιν τῶν ἀσφαλιζομένων διὰ τῶν ἐπιβαλλομένων ὑποχρεώσεων κανόνων περὶ χρονικῶν ὁρίων τῆς ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΣΥΝΕΠΕΙΑΙ ΤΙΝΕΣ ΕΚ ΤΗΣ ΝΟΜΙΜΟΥ ΑΠΕΡΓΙΑΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

Ὑπὸ τῆς Συντάξεως

Διὰ τῆς ἀπεργίας (Ἴδετε περὶ τῶν νομίμων προϋποθέσεων κηρύξεως ταύτης Α.Π. 526/1967, Ὁλομελείας, ΕΕΔ 26, 1438) ἐπέρχεται ἀναστολὴ τῆς ἐκτελέσεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας (Α.Π. 387/1964, ΕΕΔ 23, 719, Γαλλικοῦ Ἀκυρωτικοῦ 5 Μαρτίου 1953, ΕΕΔ 12, 1006), συνεπῶς ὁ μισθωτός, μὴ παρέχων τὴν ἐργασίαν του, δὲν δικαιοῦται μισθοῦ, ὁ ὁποῖος εἶναι ἀντάλλαγμα τῆς παρεχομένης ἐργασίας. (Ἴδετε καὶ *Ἀλ. Λιτζερόπουλον*, ΕΕΔ 12, 642, *Ι. Καποδίστριαν*, Ἑρμ.ΑΚ ὑπ' ἄρθρον 652, ἀριθ. 71, *Τούσην - Σταυροπούλου*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 249, *H. Nipperdey*, ΕΕΔ 11, 235), οὔτε ὁ μισθωτός, ἐφ' ὅσον ἀσκεῖ νόμιμον δικαίωμα, θεωρεῖται ὑπερήμερος περὶ τὴν παροχὴν τῆς ἐργασίας (*Ι.Καποδίστριας*, ἔνθ' ἀνωτ.).

Παλαιοτέρα μάλιστα Πρᾶξις Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἡ ὑπ' ἀριθ. 1191/1950 (ΕΕΔ 10, 92), εἶχεν ἀπαγορεύσει εἰς τὰς Διοικήσεις τῶν Ὀργανισμῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, Ἐπιχειρήσεων κοινῆς ὠφελείας καὶ Τραπεζῶν τὴν πρὸς τοὺς ὑπαλλήλους αὐτῶν καταβολὴν τῶν ἀποδοχῶν τῶν ἡμερῶν ἀπεργίας, ἀλλ' ἡ Πρᾶξις αὕτη ἠκυρώθη ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας (Ἴδετε Σ.Ε. 257/1951, ΕΕΔ 10, 471, Σ.Ε. 822/1951, ΕΕΔ 10, 1238) μὲ τὸ αἰτιολογικὸν ὅτι οἱ ἐργοδόται τῶν ἐν λόγῳ ὑπαλλήλων εἶναι ἐλεύθεροι, ἵνα, λαμβάνοντες ὑπ' ὄψιν τὰς σχετικὰς διατάξεις τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου καὶ τὰς συνθήκας, ὑφ' ἃς ἔλαβε χώραν ἡ ἐκ τῆς ἐργασίας ἀποχή, ἀποφασίσωσι κατ' οἰκείαν κρίσιν, ἐὰν ἡ ἀποχὴ θεωρῆται δεδικαιολογημένη, ἢ μὴ καὶ ἂν δέον νὰ καταβληθῶσιν ἀποδοχαί. Τὴν τοιαύτην ἐλευθερίαν τῆς δουλήσεως δὲν δύναται ἡ Διοίκησις νὰ περιορίσῃ ἄνευ εἰδικῆς ἐξουσιοδοτήσεως νόμου.

Μετὰ ταῦτα εἰσήχθη ὁ ἀ.ν. 1943/1951 (ΕΕΔ 10, 1075), διὰ τοῦ ὁποίου ἀπηγορεύθη εἰς τὰς Ἐπιχειρήσεις κοινῆς ὠφελείας καὶ τὰς Τραπέζας νὰ καταβάλλωσιν εἰς τοὺς ὑπαλλήλους των τὰς πάσης φύσεως ἀποδοχάς, αἱ ὁποῖαι ἀντιστοιχοῦν εἰς τὸν χρόνον, καθ' ὃν ἀπέσχον οὗτοι τῆς ἐργασίας των λόγῳ οἱουδήποτε χαρακτῆρος ἀπεργίας, ἀλλ' ὁ νόμος οὗτος ἔχει καταργηθῇ διὰ τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ν.δ. 4346/1964 (ΕΕΔ 23, 945).

Ὡς πρὸς ἄλλας συνεπείας τῆς ἀπεργίας σχετικὴ εἶναι καὶ ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 16 § 3 τοῦ ν.δ. 2961/1954 (ΕΕΔ 13, 941), κατὰ τὴν ὁποίαν, ἐὰν ἡ ἀνεργία εἶναι ἄμεσος συνέπεια διακοπῆς τῆς λειτουργίας τῆς ἐκμεταλλεύσεως ἐξ αἰτίας ἀπεργίας, δὲν ὑφίστανται ἀξίωσις πρὸς ἐπιδότησιν διαρκούσης τῆς διακοπῆς τῆς λειτουργίας τῆς ἐκμεταλλεύσεως. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει ἐπὶ ἀνταπεργίας τοῦ ἐργοδότου, ἐφ' ὅσον αὕτη ἀσκεῖται ὡς ἄμυνα ἀναντίον μερικῆς ἀπεργίας, παθητικῆς ἀντιστάσεως ἢ μέτρων ἐργατικῶν ἀγώνων, τὰ ὁποῖα ματαιώνουν τὴν συνέχισιν τῶν ἐργασιῶν ἐν τῇ ἐκμεταλλεύσει.

Περαιτέρω ἐπὶ ἀπεργίας διακόπτεται ἡ ἀσφαλιστικὴ ὑποχρέωσις, ἐκτὸς ἂν ἐκ τῶν δυτέρων συμφωνηθῇ, ὅπως ὁ χρόνος τῆς ἀπεργίας θεωρηθῇ ὡς χρόνος ἐργασίας καὶ πληρωθῇ διὰ τὰς ἡμέρας τῆς ἀπεργίας ὁ μισθός, ὁπότε πρέπει νὰ θεωρηθῇ ὡς συνεχισθεῖσα ἡ ἀσφαλιστικὴ ὑποχρέωσις καὶ κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα τῆς ἀπεργίας (*Χ. Ἀγαλλοπούλου*, Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις, ἐκδ. 1955, σελ. 95 ἑπ.).

Διὰ τὸν λόγον τοῦτον καὶ ἀτυχήματα, τὰ ὁποῖα ἐπέρχονται κατὰ τὴν διάρκειαν ἀπεργίας, δὲν θεωροῦνται ἐργατικὰ ἀτυχήματα, ὡς ἐλλείποντος κατ' αὐτὴν τοῦ δεσμοῦ ἐξαρτήσεως παρὰ τοῦ ἐργοδότου (Γαλλικοῦ Ἀκυρωτικοῦ 20.3.1953 ἐν Δελτίῳ Ι.Κ.Α. Δ', σελ. 623, ἔνθα καὶ παρατηρήσεις *Φ. Χατζηδημητρίου*, *Χ. Ἀγαλλοπούλου*, Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις, σελ. 257, *Τούσην - Σταυροπούλου*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 252, σημ. 33).

Δὲν θεωρεῖται ὅμως ὡς χρόνος μὴ ἀπασχολήσεως τοῦ μισθωτοῦ διὰ τὸ κατὰ τὸν ἀ.ν. 539/1945 δικαίωμα ἀδείας αὐτοῦ κατ' ἔτος μετ' ἀποδοχῶν ὁ χρόνος τῆς ἀπεργίας καὶ ἀνταπεργίας, οὔτε αἱ ἡμέραι τῆς ἀπεργίας συμψηφίζονται πρὸς τὰς ἡμέρας ἀδείας (ἄρθρον 2 § 6 ἀ.ν. 539/1945 (ΕΕΔ 19, 809), ὡς ἐπίσης ὑπολογίζεται ὁ χρόνος τῆς ἀπεργίας ὡς χρόνος ὑπηρεσίας διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ ἀπολουμένου μισθωτοῦ κατὰ νόμον 2112/1920 περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ νόμου 4558/1930, ἢ τοῦ π.δ. 16/18 Ἰουλίου 1920 περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ νόμου 2112/1920 καὶ ἐπὶ τῶν ἐργατῶν, τεχνιτῶν καὶ ὑπηρετῶν, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸν νόμον 3198/1955. (Οὕτω καὶ *Τούσης - Σταυρόπουλος*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 249, σημ. 24).

*

Ἡ ἀπεργία προϋποθέτει τὴν ὁμαδικὴν ἀπὸ τῆς παροχῆς τῆς ἐργασίας ἀποχήν, διότι δὲ διὰ τῆς λευκῆς ἢ ἀφανοῦς ἀπεργίας δὲν ἐπέρχεται παῦσις τῆς ἐργασίας ὑποστηρίχθη, ὅτι ἡ τελευταία αὕτη δὲν δύναται νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς ἀπεργία. (Ἴδετε περὶ τῶν διαφόρων γνωμῶν *Ι. Καποδίστριαν*, Ἑρμ.ΑΚ. ὑπ' ἄρθρον 652, ἀριθ. 6, *Τούσην - Σταυροπούλου*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 243, Γαλλικοῦ Ἀκυρωτικοῦ 5 Μαρτίου 1953, ΕΕΔ 12, 1026, ἔνθα καὶ σχόλιον *Γ. Π. Σπυροπούλου*, νομολογίαν τῶν παρ' ἡμῖν Δικαστηρίων ἐν ΕΕΔ 23, 220).

Ὡς ὅμως δοκιμιώτερον (ΕΕΔ 26, 58), ὁ ἡμέτερος Νομοθέτης ἐξομοιώνει καὶ τὴν ἀχανῆ ἢ

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΟΙ ΝΟΜΟΙ

248/1967 ΑΝΑΓΚ. ΝΟΜΟΣ

Περί συστάσεως «Ενιαίου Δημοσιογραφικού Οργανισμού Επικουρικής Ασφαλίσεως και Περιθάλψεως», ως και άλλων τινών διατάξεων.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 243 της 30 Δεκεμβρίου 1967)

Προτάσει του Ημετέρου Υπουργικού Συμβουλίου, αποφασίσαμεν και διατάσσομεν:

Κεφάλαιον Α'

Σύστασις Οργανισμού

Άρθρον 1

Από της 1ης Ιανουαρίου 1968 ή επικουρική ασφάλισις των μελών των ιδρυσαμένων Ενώσεων: α) Συντακτών Ημερησίων Εφημερίδων Αθηνών, β) Συντακτών Ημερησίων Εφημερίδων Μακεδονίας - Θράκης, γ) Προσωπικού Ημερησίων Εφημερίδων Αθηνών και δ) Προσωπικού Ημερησίων Εφημερίδων Θεσσαλονίκης, ως αύτη εν άρθρω 3 του παρόντος ορίζεται, ασκείται υφ' ενιαίου φορέως.

Προς τούτο και κατά τα εν τοις επομένοις ειδικώτερον οριζόμενα, συνιστάται Οργανισμός υπό τον τίτλον «Ενιαίος Δημοσιογραφικός Οργανισμός Επικουρικής Ασφαλίσεως και Περιθάλψεως», όστις, εδρεύων εν Αθήναις και διοικούμενος υπό Συμβουλίου αντιπροσωπευτικής συνθέσεως, θέλει άσκη εν τω μέλλοντι αποκλειστικώς την κατά τον παρόντα νόμον ασφάλισιν.

Άρθρον 2

1) Ο διά του παρόντος συνιστώμενος «Ενιαίος Δημοσιογραφικός Οργανισμός Επικουρικής Ασφαλίσεως και Περιθάλψεως» (εφ' εξής δε συντετμημένως «Ε.Δ.Ο.Ε.Α.Π.»), τελών υπό την εποπτείαν του Υπουργείου Προεδρίας Κυβερνήσεως, αποτελεί Νομικόν Πρόσωπον Ιδιωτικού Δικαίου, διεπόμενον υπό των διατάξεων του Καταστατικού αυτού, του παρόντος νόμου και των περί αλληλοβοηθητικών Σωματείων κειμένων τοιούτων.

2) Το Καταστατικόν του Ε.Δ.Ο.Ε.Α.Π. θέλει συνταχθή ως εν άρθρω 7 του παρόντος ορίζεται.

Άρθρον 3

1) Μέλη - μέτοχοι του Ε.Δ.Ο.Ε.Α.Π., υποχρεωτικώς ασφαλιζόμενοι εις αυτόν, καθίστανται άπαντα τα τακτικά μέλη των εν άρθρω 1 του παρόντος αναφερομένων Ενώσεων.

2) Παρά τω Ε.Δ.Ο.Ε.Α.Π. ασφαλίζονται ωσαύτως:

α) Το μόνιμον υπαλληλικόν προσωπικόν των Ενώσεως Προσωπικού Ημερησίων Εφημερίδων Αθηνών και Μακεδονίας - Θράκης.

β) Το μόνιμον υπαλληλικόν προσωπικόν της Ενώσεως Προσωπικού Ημερησίων Εφημερίδων Αθηνών και της Ενώσεως Προσωπικού Ημερησίων Εφημερίδων Θεσσαλονίκης.

γ) Το μόνιμον υπαλληλικόν προσωπικόν του Ε.Δ.Ο.Ε.Α.Π. από του έτους της προσλήψεώς του.

Η ασφάλισις απάντων των ως άνω επέρχεται, εφ' όσον δεν είνα ησφαλισμένοι εις έτερον Οργανισμόν Επικουρικής Ασφαλίσεως.

Εάν οι μισθωτοί ούτοι προέρχονται εξ ετέρου Οργανισμού Επικουρικής Ασφαλίσεως, κατά τα εν άρθρω 9 του παρόντος οριζόμενα, προσμετρείται και η παρά τούτω προϋπηρεσία αυτών.

3) Οι κατά την παράγραφον 2 του παρόντος άρθρου ασφαλιζόμενοι παρά τω Ε.Δ.Ο.Ε.Α.Π. ουδέν δικαίωμα αποκτώσιν εφ' οιασδήποτε άλλης εκ μέρους αυτού παροχής, πλην της υπό του εδαφίου β' της παραγράφου 1 του άρθρου 3 του Καταστατικού του «Οργανισμού Επικουρικής Ασφαλίσεως (Ο.Ε.Α.) των μελών της Ε.Σ.Η.Ε.Α.» προβλεπομένης ασφαλίσεως και της ιατροφαρμακευτικής περιθάλψεως.

Άρθρον 4

Σκοπός του Ε.Δ.Ο.Ε.Α.Π. είναι:

1) Η εφ' άπαξ οικονομική ενίσχυσις των εξερχομένων του επαγγέλματος μετόχων - μελών, ή, τούτων θανόντων πριν ή καταστώσι συνταξιούχοι, των δικαιοδόχων αυτών, κατά τα εν άρθρω 6 του Καταστατικού του Ο.Ε.Α. των μελών της Ε.Σ.Η.Ε.Α. οριζόμενα.

2) Η εις τους εξερχομένους του επαγγέλματος, ως συνταξιούχους, μετόχους - μέλη, και τους λοιπούς εν εδαφίοις α', β' και γ' της παραγρά-

---

λευκήν άπεργίαν προς την έμπνευσιν τοιαύτην, άπό απόψεως δε μισθού υπάρχει αμφισβητήσεις εν τη θεωρία πολλαί αι συνέπειαι. (Ίδετε *Αλ. Λιτζερόπουλον*, ΕΕΔ 12, 611, πρβλ. ώσαύτως *Ι. Καποδίστριαν*, ΕρμΑΚ, υπ' άρθρον 652, αριθ. 85).

φου 2 τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ παρόντος ἀναφερομένους, ἢ, ἐν περιπτώσει θανάτου τούτων, ἡ εἰς τοὺς ἀναγνωριζομένους ὑπὸ τοῦ Ταμείου Συντάξεων Προσωπικοῦ Ἐφημερίδων Ἀθηνῶν καὶ Θεσσαλονίκης δικαιοδόχους αὐτῶν παροχὴ μηνιαίας ἐπικουρήσεως, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 7 τοῦ ἰδίου ὡς ἄνω Καταστατικοῦ.

3) Ἡ κατὰ τὸν οἰκεῖον Ἐδικὸν Κανονισμὸν παροχὴ πλήρους ἰατροφαρμακευτικῆς καὶ νοσοκομειακῆς περιθάλψεως:

α) Εἰς ἅπαντας τοὺς παρὰ τῷ Ε.Δ.Ο.Ε.Α.Π. δυνάμει τοῦ παρόντος ὑποχρεωτικῶς ἀσφαλιζομένους καὶ εἰς τὰ παρὰ τούτων προστατευόμενα μέλη τῶν οἰκογενειῶν των.

β) Εἰς τὰς χήρας συζύγους τῶν ἀσφαλιζομένων καὶ τὰ παρ' αὐτῶν προστατευόμενα μέλη τῶν οἰκογενειῶν των, καὶ

γ) εἰς τὰ δόκιμα μέλη τῶν ἐν ἄρθρῳ 1 τοῦ παρόντος ἀναφερομένων Ὀργανώσεων μετὰ τὴν συμπλήρωσιν ἑξαμήνου ἀπὸ τῆς εἰς αὐτὰς ἐγγραφῆς των.

Ἄρθρον 5

1) Ὁ Ε.Δ.Ο.Ε.Α.Π. διοικεῖται ὑπὸ Συμβουλίου ἐξ ἐννέα μελῶν, ἐπὶ διετεῖ θητείᾳ, προερχομένων ὡς ἀκολούθως: Τῶν πέντε (5), ἐκ τῶν μελῶν τῆς Ἑνώσεως Συντακτῶν Ἡμερησίων Ἐφημερίδων Ἀθηνῶν, τῶν δύο (2) ἐκ τῶν μελῶν τῆς Ἑνώσεως Προσωπικοῦ Ἡμερησίων Ἐφημερίδων Ἀθηνῶν, τοῦ ἑνὸς (1) ἐκ τῶν μελῶν τῆς Ἑνώσεως Συντακτῶν Ἡμερησίων Ἐφημερίδων Θεσσαλονίκης καὶ τοῦ ἑνάτου ἐκ τῶν μελῶν τῆς Ἑνώσεως Προσωπικοῦ Ἡμερησίων Ἐφημερίδων Θεσσαλονίκης.

2) Ἐκ τῶν μελῶν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ε.Δ.Ο.Ε.Α.Π. εἷς ἐκλέγεται πρόεδρος αὐτοῦ, εἷς ἀντιπρόεδρος, εἷς γενικὸς γραμματεὺς καὶ εἷς ταμίας.

3) Ἅπαντα τὰ μέλη τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ε.Δ.Ο.Ε.Α.Π. ἐκλέγονται διὰ σχετικῆς πλειοψηφίας ὑπὸ τῶν Γενικῶν Συνελεύσεων τῶν μελῶν τῶν ἐν παραγράφῳ 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου Ὀργανώσεων, ἐπὶ τούτῳ συνερχομένων, κατὰ τὰ εἰδικώτερον ἐν τῷ Καταστατικῷ τοῦ Ὀργανισμοῦ τούτου ὁρισθησόμενα.

4) Ὁ πρόεδρος καὶ ἀντιπρόεδρος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ε.Δ.Ο.Ε.Α.Π. δὲν δύνανται νὰ προέρχωνται ἐκ μελῶν μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς Ἑνώσεως.

Ὡσαύτως ἡ ἰδιότης μέλους τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῶν δυνάμει τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ παρόντος ὑπαγομένων εἰς τὸν Ε.Δ.Ο.Ε.Α.Π. Ὀργανώσεων εἶναι ἀσυμβίβαστος πρὸς τὴν ἰδιότητα μέλους τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ὀργανισμοῦ τούτου.

Πόροι τοῦ Ε.Δ.Ο.Ε.Α.Π.

Ἄρθρον 6

1) Πόροι τοῦ διὰ τοῦ παρόντος συνιστωμένου Ὀργανισμοῦ ὁρίζονται:

α) Τὰ 17% ἐκ τοῦ κατ' ἄρθρα 11 καὶ 12 τοῦ παρόντος ἀγγελιοσήμου (ἐξ 20%) ἐπὶ τοῦ τιμήματος τῶν δημοσιευομένων εἰς τὰς ἡμερησίας ἐφημερίδας Ἀθηνῶν διαφημίσεων, ὡς καὶ τοῦ τιμήματος παντὸς ἐπὶ πληρωμῇ δημοσιεύματος ἐν αὐταῖς.

β) Τὰ 14% ἐκ τοῦ ἐν ταῖς αὐταῖς διατάξεσιν ἀγγελιοσήμου (16%) ἐπὶ τοῦ τιμήματος ὁμοίων ὡς ἄνω διαφημίσεων καὶ δημοσιευμάτων εἰς τὰς ἐν Θεσσαλονίκῃ ἐκδιδομένας ἡμερησίας ἐφημερίδας.

γ) Τὰ 10% ἐκ τοῦ ἐν ἄρθρῳ 11 § 3 ἀγγελιοσήμου ἐπὶ τοῦ τιμήματος πάσης διαφημίσεως γιγνομένης διὰ τῶν ἐκπομπῶν τοῦ Ραδιοφωνικοῦ Σταθμοῦ Ἐνόπλων Δυνάμεων.

δ) Αἱ κατὰ τὸ ἄρθρον 10 τοῦ παρόντος ἐφ' ἅπαξ εἰσφοραὶ τῶν ἐν αὐτῷ Ὀργανώσεων.

ε) Τὸ κατ' ἄρθρον 14 § 4 παράβολον ἐπὶ νεοεκδιδομένων ἡμερησίων ἐφημερίδων.

στ) Εἰσφορὰ 3% ἐπὶ τῶν πάσης φύσεως τακτικῶν ἀποδοχῶν τῶν συντακτῶν τῶν ἡμερησίων ἐφημερίδων Ἀθηνῶν καὶ Θεσσαλονίκης, μελῶν τῶν οἰκείων Ἑνώσεων Συντακτῶν, καὶ τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἡμερησίων ἐφημερίδων Ἀθηνῶν καὶ Θεσσαλονίκης.

ζ) Εἰσφορὰ 3% ἐπὶ τῶν πάσης φύσεως τακτικῶν ἀποδοχῶν τῶν κατ' ἄρθρον 3 § 2 τοῦ παρόντος ἀσφαλιζομένων εἰς τὸν Ὀργανισμὸν μισθωτῶν.

η) Οἱ τόκοι ἐκ τῆς περιουσίας τοῦ Ε.Δ.Ο.Ε.Α.Π. καὶ πᾶσα ἐκ τῆς διαχειρίσεως αὐτῆς πρόσοδος.

θ) Πᾶσα ἄλλη πρόσοδος ἐκ δωρεῶν, κληροδοτημάτων κλπ.

2.α) Τὰ ὑπὸ στοιχεῖα α' - ε' τῆς προηγουμένης παραγράφου ἔσοδα τοῦ Ε.Δ.Ο.Ε.Α.Π. κατατίθενται παρὰ τῇ Ἐθνικῇ Τραπέζῃ τῆς Ἑλλάδος, κατὰ τὰ ἐν ἄρθροις 10 καὶ 12 τοῦ παρόντος νόμου ὁριζόμενα.

β) Αἱ ὑπὸ στοιχεῖα στ' καὶ ζ' εἰσφοραὶ παρακρατοῦνται ἐκ τῶν καταβαλλομένων τοῖς ὑποκειμένοις εἰς αὐτὰς μηνιαίων ἀποδοχῶν καὶ ἀποδίδονται ὑπὸ τῶν οἰκείων Λογιστηρίων, διὰ καταθέσεως τούτων ἐντὸς τοῦ πρώτου δεκαημέρου τοῦ ἑπομένου ἀπὸ τῆς πραγματώσεώς των μηνὸς εἰς

ειδικών ὑπὲρ τοῦ Ε.Α.Ο.Ε.Α.Π., παρὰ τῇ αὐτῇ ὡς ἄνω Τραπέζῃ, λογαριασμόν, ὑπὸ αἴρεσιν καταστάσεως, δύο ἀντίτυπα τῆς ὁποίας, μετὰ τῶν σχετικῶν ἀποδεικτικῶν καταθέσεως, ἀποστέλλονται ἀμελλητὶ πρὸς τὴν διαχείρισιν τοῦ Ε.Α.Ο.Ε.Α.Π.

3) Ἐκ τῶν πόρων τῶν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος περιεχομένων εἰς τὸν Ε.Α.Ο.Ε.Α.Π. διατίθενται ὑποχρεωτικῶς: α) τὰ ἑβδομήκοντα τρία καὶ ἥμισυ ἑκατοστὰ (73,5%) αὐτῶν διὰ τὴν ἐπικουρικὴν ἀσφάλισιν τῶν μελῶν - μετόχων τοῦ Ὀργανισμοῦ, β) τὰ εἴκοσι δύο τοῖς ἑκατὸν (22%) διὰ τὴν ἰατροφαρμακευτικὴν καὶ νοσηλευτικὴν περίθαλψιν τῶν μελῶν καὶ τῶν παρ' αὐτῷ ἀσφαλιζομένων ἑτέρων προσώπων, γ) τὰ τέσσαρα τοῖς ἑκατὸν (4%) διὰ τὴν κάλυψιν τῶν ἐξόδων λειτουργίας τῆς Ἑνώσεως Συντακτῶν Ἡμερησίων Ἐφημερίδων Ἀθηνῶν καὶ δ) τὰ 0,50% διὰ τὴν κάλυψιν ὁμοίων δαπανῶν τῆς Ἑνώσεως Προσωπικοῦ Ἡμερησίων Ἐφημερίδων Ἀθηνῶν.

Μεταβατικαὶ διατάξεις

Ἄρθρον 7

1) Ἅμα τῇ δημοσιεύσει τοῦ παρόντος ὁ Ὑπουργὸς Προεδρίας Κυβερνήσεως δι' ἀποφάσεώς του θέλει ὁρίσει συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 5 τοῦ παρόντος προσωρινὸν Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Ε.Α.Ο.Ε.Α.Π.

Τοῦτο, ἐντὸς τριῶν ἀπὸ τῆς συγκροτήσεώς του μηνῶν, ἀσκοῦν ἐν τῷ μεταξὺ καὶ τὴν διοίκησιν τοῦ ὡς ἄνω Ὀργανισμοῦ, ὑποχρεοῦται, ὅπως καταρτίσῃ νέον Καταστατικὸν αὐτοῦ, ἔχον ὡς πρότυπον τὸ ἰσχὺον Καταστατικὸν τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως τῶν μελῶν τῆς Ἑνώσεως Συντακτῶν Ἡμερησίων Ἐφημερίδων Ἀθηνῶν, προσηρμοσμένον εἰς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου, ὡς καὶ νέον εἰδικὸν κανονισμὸν παροχῆς τῆς ἐν ἄρθρῳ 4 τοῦ παρόντος ἰατροφαρμακευτικῆς καὶ νοσοκομειακῆς περιθάλψεως, ἀνάλογον πρὸς τὸν ὑφιστάμενον κανονισμὸν τοῦ Τμήματος Ὑγείας καὶ Περιθάλψεως τῶν μελῶν τῆς ὡς ἄνω Ἑνώσεως.

Ἀμφότερα, ἐγκρινόμενα ὡς ἔχουσιν ἢ καὶ τροποποιούμενα δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Προεδρίας Κυβερνήσεως, θὰ ἰσχύουσιν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτῆς εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

2) Μέχρις οὗ καταρτισθῶσι καὶ τεθῶσιν ἐν ἰσχύϊ τὸ νέον Καταστατικὸν καὶ ὁ εἰδικὸς κανονισμὸς παροχῆς ὑγειονομικῆς περιθάλψεως τοῦ Ε.Α.Ο.Ε.Α.Π., οὗτος μὲν διέπεται ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 852/1963 ἀποφάσεως τοῦ Δικαστηρίου τῶν ἐν Ἀθήναις Προσωδικῶν ἐγκριθέντος καὶ κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος ἰσχύοντος Καταστατικοῦ τοῦ παρὰ τῇ Ἑνώσει Συντακτῶν Ἡμερησίων Ἐφημερίδων Ἀθηνῶν λειτουργοῦντος Ἀλληλοβοηθητικοῦ Ταμείου, ὑπὸ τὸν τίτλον «Ὀργανισμὸς Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως τῶν μελῶν τῆς Ἑνώσεως Συντακτῶν Ἡμερησίων Ἐφημερίδων Ἀθηνῶν», ἡ δὲ ὑγειονομικὴ περίθαλψις παρέχεται βάσει τῶν διατάξεων τοῦ ὑφισταμένου κανονισμοῦ τοῦ Τμήματος Ὑγείας καὶ Περιθάλψεως τῶν μελῶν τῆς Ἑνώσεως ταύτης.

Κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς ὡς ἄνω διατάξεως, ὅπου ἐν τῷ Καταστατικῷ τοῦ Ο.Ε.Α. τῶν μελῶν τῆς Ε.Σ.Η.Ε.Α. γίγνεται μνεία περὶ τῶν μελῶν - μετόχων αὐτοῦ, ὡς τοιαῦτα νοοῦνται τὰ ἐν παραγράφῳ 1 τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ παρόντος νόμου ἀναφερόμενα πρόσωπα.

3) Τὸ νέον Καταστατικὸν τοῦ Ε.Α.Ο.Ε.Α.Π. θὰ ὁρίζῃ καὶ τὸν τρόπον ἀμέσου ἐκλογῆς, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 5 τοῦ παρόντος νόμου, τῶν μελῶν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ὀργανισμοῦ, διὰ μεταβατικῆς δὲ διατάξεως καὶ τὴν ἡμερομηνίαν τῶν ἀρχαιρεσιῶν πρὸς ἀνάδειξιν τοῦ πρώτου τακτικοῦ τοιούτου.

4) Τὸ Καταστατικὸν τοῦ Ε.Α.Ο.Ε.Α.Π. δύναται νὰ τροποποιηθῇ μετὰ πάροδον διετίας ἀπὸ τῆς ἰσχύος αὐτοῦ δι' ἀποφάσεως τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως τῶν μετόχων - μελῶν τοῦ Ὀργανισμοῦ, ὑποκειμένης εἰς ἔγκρισιν τοῦ Ὑπουργοῦ Προεδρίας Κυβερνήσεως, κατὰ τὰ ἐν παραγράφῳ 1 ἐδάφ. γ' τοῦ παρόντος ἄρθρου ὁριζόμενα.

Ἄρθρον 8

1) Ἀπὸ τῆς 1ης Ἰανουαρίου 1968 λογίζεται καὶ κηρύσσεται λήξας ὁ σκοπὸς τῶν ὑφ' οἱανδήποτε μορφὴν ἢ τύπον ὑφισταμένων καὶ λειτουργούντων παρὰ ταῖς ἐν ἄρθρῳ 1 τοῦ παρόντος νόμου Ὀργανώσεσιν, εἰς ἃς τὰ μέλη παρέχεται ἡ κατ' αὐτὸν ἐπικουρικὴ ἀσφάλισις, Ταμείων, Ὀργανισμῶν ἢ Κλάδων ἢ Τμημάτων ἢ εἰδικῶν Λογαριασμῶν, ἐφ' ὅσον τὸ ἀντικείμενον αὐτῶν εἶναι κατ' εἶδος ὅμοιον ἐκείνῃ.

2) Ἀπὸ τοῦ ἐν τῇ προηγουμένῃ παραγράφῳ χρόνου, ἐκ τῶν περὶ ὧν αὕτη Ταμείων, Ὀργανισμῶν, Κλάδων, Τμημάτων καὶ Λογαριασμῶν, οἱ μὲν ὑπὸ μορφὴν Νομικῶν Προσώπων λειτουργοῦντες Ὀργανισμοὶ διαλύονται ἢ συγχωνεύονται εἰς τὸν Ε.Α.Ο.Ε.Α.Π. κατὰ τὰ ἐν τοῖς ἑπομένοις παραγράφοις ὁριζόμενα, οἱ δὲ λοιποὶ καταργοῦνται.

3) Ἅμα τῇ δημοσιεύσει τοῦ παρόντος καὶ μέχρι τῆς 31ης Ἰανουαρίου 1968 αἱ Διοικήσεις τῶν λειτουργούντων ὡς Νομικῶν Προσώπων ὡς ἄνω Ὀργανισμῶν ἢ Ταμείων ὑποχρεοῦνται, ὅπως συγ-

καλέσωσι τὰς οἰκείας γενικὰς συνελεύσεις τῶν μελῶν των πρὸς λῆψιν ἀποφάσεως περὶ διαλύσεως ἢ συγχωνεύσεως αὐτῶν εἰς τὸν διὰ τοῦ παρόντος συνιστώμενον Ἕνιαῖον Ὀργανισμόν.

4) Παρεχομένης ἀπράκτου τῆς ὡς ἄνω προθεσμίας, ἄνευ λήψεως ἀποφάσεως περὶ διαλύσεως ἢ συγχωνεύσεως, λογίζονται οἱ τοιοῦτοι Ὀργανισμοὶ ὡς αὐτοδικαίως συγχωνευθέντες εἰς τὸν Ε.Δ.Ο.Ε.Α.Π., ἡ δὲ περιουσία αὐτῶν περιέρχεται ὡς σύνολον αὐτοδικαίως τῷ ὡς ἄνω Ὀργανισμῷ, ὅστις ἐπεισέρχεται εἰς τὰ δικαιώματα καὶ ὑποχρεώσεις τοῦ συγχωνευομένου ὡς καθολικὸς αὐτοῦ διάδοχος.

5) Ἐν περιπτώσει διαλύσεως, ἡ περιουσία τοῦ διαλυομένου Ὀργανισμοῦ διατίθεται ὡς ἐν τοῖς οἰκείοις Καταστατικοῖς ὁρίζεται, ἄλλως, ἐλλείψει ρητοῦ ἐν αὐτοῖς ὁρισμοῦ, περιέρχεται αὕτη εἰς τὸν Ε.Δ.Ο.Ε.Α.Π., ὅστις καὶ ὑποκαθίσταται αὐτοδικαίως εἰς τὰ δικαιώματα καὶ τὰς ὑποχρεώσεις τοῦ διαλυθέντος, ὡς εἰδικὸς αὐτοῦ διάδοχος, ἐφαρμοζομένων ἀναλόγως ὡς πρὸς τὴν ἔκτασιν τῆς εὐθύνης καὶ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 479 Α.Κ.

6) Ἡ καθαρὰ ἀξία τῆς εἰς τὸν Ε.Δ.Ο.Ε.Α.Π. τυχὸν περιερχομένης, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος ἄρθρου, περιουσίας τοῦ διαλυομένου ἢ συγχωνευομένου Ὀργανισμοῦ, ἐκτιμωμένη ἀπὸ κοινοῦ ὑπ' ἀμφοτέρων, ἐκπίπτεται ἐκ τοῦ ποσοῦ τῆς εἰσφορᾶς, ἣν ἡ παρ' ἡ οὕτος ἐλειτούργει Ἕνωσις ὑποχρεοῦται, ὅπως καταβάλῃ συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 10 τοῦ παρόντος νόμου.

"Αρθρον 9

1) Ἅπαντες οἱ παρά τινι τῶν ἐν παραγράφῳ 3 τοῦ προηγουμένου ἄρθρου τοῦ παρόντος νόμου ἀναφερομένων Ὀργανισμῶν ἢ Ταμείων ὑπηρετοῦντες κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος νόμου μισθωτοί, οἱ συνδεόμενοι μετ' αὐτῶν διὰ συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου ἢ ὡρισμένου τοιούτου, λήγοντος μετὰ τὴν 31ην Ἰανουαρίου 1968, ὑποχρεοῦνται, ὅπως, μέχρι τῆς χρονολογίας ταύτης, δηλώσωσιν ἐγγράφως πρός τε τὸν παρ' ὧ ὑπηρετοῦσιν Ὀργανισμὸν καὶ τὸν διὰ τοῦ παρόντος συνιστώμενον, ἐὰν ἐπιθυμῶσιν ἢ οὔ, ὅπως ἀναλάβωσιν ὑπηρεσίαν παρ' αὐτῷ.

Παρεχομένης τῆς τοιαύτης προθεσμίας ἄνευ ὑποβολῆς ὑπὸ τῶν ὡς ἄνω μισθωτῶν δηλώσεως ἢ ἐν περιπτώσει ἀρνητικῆς δηλώσεως, θεωροῦνται οὗτοι αὐτοδικαίως ἀπολυθέντες καὶ καταβάλλεται εἰς μὲν τοὺς διὰ συμβάσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου συνδεομένους ὡς ἀποζημίωσις ὁ μισθὸς ἑνὸς μηνός, εἰς δὲ τοὺς ἐπ' ἀορίστου χρόνου ὑπηρετοῦντας ἢ νόμιμος τοιαύτη, οἱονεὶ ἴσος καὶ μείζων τῶν ἀποδοχῶν δύο μηνῶν.

Ἡ ὑπὸ τοῦ Ε.Δ.Ο.Ε.Α.Π. πρόσληψις τῶν ὑποβαλόντων καταφατικὴν δήλωσιν μισθωτῶν εἶναι δυνητική, ἐφ' ὅσον δὲ δὲν ἤθελε πραγματοποιηθῇ αὕτη, καταβάλλεται εἰς τοὺς οὕτω ἀπολυομένους ὡς ἀποζημίωσις ὁ μισθὸς μὲν ἑνὸς μηνός, ἐν περιπτώσει διαλύσεως τοῦ παρ' ὃ οὗτοι ὑπηρέτουν Ὀργανισμοῦ καὶ ἐφ' ὅσον ἡ σύμβασις ἐργασίας ἦτο ὡρισμένου χρόνου, ἡ νόμιμος δὲ τοιαύτη εἰς πᾶσαν ἑτέραν περίπτωσιν.

2) Ὑπόχρεος πρὸς καταβολὴν τῆς κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον ἀποζημιώσεως εἶναι ἐν μὲν τῇ περιπτώσει ταῦ ἐδαφίου 6' αὐτῆς ὁ διαλυόμενος ἢ συγχωνευόμενος Ὀργανισμός, ἐν δὲ τῇ ἐν ἐδαφίῳ γ' ὁ Ε.Δ.Ο.Ε.Α.Π.

"Αρθρον 10

1) Αἱ ἐν ἄρθρῳ 1 τοῦ παρόντος ἀναφερόμεναι Ὀργανώσεις, εἰς ὧν τὰ μέλη παρέχεται ἡ κατὰ ταῦτον ἀσφάλισις, ὑποχρεοῦνται, ὅπως εἰσφέρωσιν εἰς τὸν Ε.Δ.Ο.Ε.Α.Π., ἐφ' ἅπαξ, χρηματικὸν ποσόν, ὡς κάτωθι, ἐπιφυλασσομένης καὶ τῆς διατάξεως τῆς παραγράφου 6 τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ παρόντος:

α) Ἡ Ἕνωσις Συντακτῶν Ἡμερησίων Ἐφημερίδων Ἀθηνῶν (Ε.Σ.Η.Ε.Α.) δραχμὰς 13.000.000.

β) Ἡ Ἕνωσις Συντακτῶν Ἡμερησίων Ἐφημερίδων Θεσσαλονίκης δραχμὰς 1.000.000.

γ) Ἡ Ἕνωσις Προσωπικοῦ Ἡμερησίων Ἐφημερίδων Ἀθηνῶν δραχμὰς 4.000.000.

δ) Ἡ Ἕνωσις Προσωπικοῦ Ἡμερησίων Ἐφημερίδων Θεσσαλονίκης δραχμὰς 300.000.

2) Ἡ πρὸς τὸν Ε.Δ.Ο.Ε.Α.Π. μεταβίβασις τῶν ἐν τῇ προηγουμένῃ παραγράφῳ ποσῶν ἐνεργεῖται διὰ καταθέσεως παρὰ τῇ Ἐθνικῇ Τραπέζῃ τῆς Ἑλλάδος εἰς κεχωρισμένον ἐπ' ὀνόματι τοῦ ὡς ἄνω Ὀργανισμοῦ λογαριασμόν.

3) Δι' ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ Προεδρίας Κυβερνήσεως δύναται νὰ ρυθμίζεται ἑκάστοτε ὁ χρόνος καταβολῆς τῶν ὡς ἄνω εἰσφορῶν κεχωρισμένως ὑφ' ἑκάστην τῶν ὑποχρέων ὀργανισμῶν, ὁ τρόπος αὐτῆς, δυναμένης νὰ ἐνεργηθῇ καὶ εἰς δόσεις, ὡς ἐπίσης καὶ πᾶσα ἑτέρα ἀναγκαία λεπτομέρεια.

4) Πρὸς πραγμάτωσιν τοῦ ἐν τῷ παρόντι ἄρθρῳ σκοποῦ αἱ ὑποκείμεναι εἰς τὴν περὶ ἧς τοῦτο εἰσφορὰν Ὀργανώσεις ὑποχρεοῦνται, ὅπως, ἐπὶ τῇ αἰτήσει τοῦ Ε.Δ.Ο.Ε.Α.Π., παρέχωσι πᾶσαν ἀναγκαίαν πληροφορίαν περὶ τῶν παρ' αὐταῖς ὑπαρχόντων διαθεσίμων κεφαλαίων. Τὴν αὐτὴν ὑποχρέωσιν ἔχουσι, προκειμένου περὶ τοιού-

των κεφαλαίων, καὶ αἱ Τράπεζα ἢ ἄλλοι Πιστωτικοὶ Ὀργανισμοί, ἀπαλλασσόμενοι ἐπὶ τούτῳ πάσης τυχὸν δεσμεύσεως ἐξ ἀπορρήτου.

Κεφάλαιον Β'

Ἕτερα διατάξεις

Ἄρθρον 11

Ἀπὸ τῆς εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος:

1) Τὸ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ἐδαφ. δ' τοῦ ν.δ. 465/1941, ὡς αὐτὰ συνεπληρώθησαν καὶ ἀντικατεστάθησαν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 3 § 1 ἐδαφ. ε' τοῦ ν.δ. 1151/1942, τοῦ ἄρθρου 36 § 1 τοῦ ν.δ. 158/1946, τοῦ ἄρθρου 1 § 6 τοῦ νόμου 1872/1951, τοῦ ἄρθρου 8 § 1 ἐδαφ. α' τοῦ ν.δ. 3572/1956 καὶ τοῦ ἄρθρου 14 § 2 τοῦ νόμου 4041/1960, ἀγγελιόσημον ἐκ δέκα πέντε τοῖς ἑκατὸν (15%) ἐπὶ τῶν δημοσιευομένων εἰς τὰς ἡμερησίας ἐφημερίδας Ἀθηνῶν διαφημίσεων προσαυξάνεται εἰς εἴκοσι τοῖς ἑκατὸν (20%), ἐπεκτεινόμενον καὶ ἐπὶ τοῦ τιμήματος παντὸς ἐν αὐταῖς ἐπὶ πληρωμῇ δημοσιεύματος.

2) Τὸ ἐπὶ τοῦ τιμήματος τῶν διαφημίσεων τῶν δημοσιευομένων εἰς τὰς ἡμερησίας ἐφημερίδας Θεσσαλονίκης, κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ νόμου 1872/1951 καὶ ἄρθρον 6 § 1 τοῦ αὐτοῦ νόμου, ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν.δ. 3616/1956, ἀγγελιόσημον ἐκ 12% προσαυξάνεται εἰς 16%, ἐπεκτεινόμενον καὶ ἐπὶ τοῦ τιμήματος τῶν ἐπὶ πληρωμῇ παντὸς εἴδους δημοσιευμάτων τῶν αὐτῶν ἐφημερίδων.

3) Ἐπιβάλλεται ἀγγελιόσημον ἐξ 20% ἐπὶ τοῦ τιμήματος πάσης διαφημίσεως γιγνομένης διὰ τῶν ἐκπομπῶν τοῦ Ραδιοφωνικοῦ Σταθμοῦ Ἐνόπλων Δυνάμεων.

Ἄρθρον 12

1) Τὸ προϊὸν τοῦ κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον ἀγγελιοσήμου, εἰσπραττόμενον ἀμέσως δι' ὑποχρεωτικῆς προσθήκης τοῦ ἀναλογοῦντος ποσοῦ εἰς τὸν λογαριασμὸν πάσης κατὰ τὰ ἀνωτέρω διαφημίσεως ἢ δημοσιεύματος, ἄνευ χορηγήσεως οἱασδήποτε πιστώσεως χρόνου (ἐξαιρέσει τῶν διαπάντως τοῦ Δημοσίου ἐνεργουμένων πάσης φύσεως δημοσιεύσεων) καὶ δὴ ἅμα τῇ παραδόσει τῆς διαφημίσεως ἢ τοῦ δημοσιεύματος εἰς τὸ λογιστήριον τῆς Ἐφημερίδος ἢ τοῦ Ραδιοφωνικοῦ Σταθμοῦ Ἐνόπλων Δυνάμεων, κατατίθεται, ἐπιμελείᾳ τῶν ἁρμοδίων διαχειριστῶν, παρὰ τῇ Ἐθνικῇ Τραπέζῃ τῆς Ἑλλάδος, ἐντὸς τεσσαράκοντα πέντε ἡμερῶν ἀπὸ τοῦ τέλους τοῦ μηνὸς τῆς πραγματοποιήσεώς των, εἰς Εἰδικὸν Λογαριασμόν, ὑπὸ τὸν τίτλον «Λογαριασμὸς Ἀγγελιοσήμων Ἡμερησίων Ἐφημερίδων καὶ Ραδιοφωνικοῦ Σταθμοῦ Ἐνόπλων Δυνάμεων» καὶ ὑπὲρ τῶν κάτωθι δικαιούχων Ὀργανισμῶν, εἰς οὓς περιέρχεται τοῦτο, καταργουμένης πάσης ἀντιθέτου διατάξεως νόμου, ἄλλως διαθετούσης τὸ ὡς ἄνω ἔσοδον.

α) Ἐκ τοῦ προϊόντος τοῦ ἀγγελιοσήμου καὶ τοῦ ποσοστοῦ ἐπὶ τοῦ τιμήματος παντὸς ἐπὶ πληρωμῇ δημοσιεύματος τῶν ἡμερησίων ἐφημερίδων Ἀθηνῶν περιέρχονται: Τὰ δέκα τρία τοῖς ἑκατὸν (13%) εἰς τὴν Ἕνωσιν Συντακτῶν Ἡμερησίων Ἐφημερίδων Ἀθηνῶν, τὰ τέσσερα τοῖς ἑκατὸν (4%) εἰς τὴν Ἕνωσιν Προσωπικοῦ Ἡμερησίων Ἐφημερίδων Ἀθηνῶν, ἀμφότερα διατιθέμενα περαιτέρω, ὡς ἐν παραγράφῳ 3 τοῦ παρόντος ἄρθρου ὁρίζεται, καὶ τὰ ὑπόλοιπα τρία τοῖς ἑκατὸν (3%) εἰς τὸ Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Ἐργατῶν Τύπου Ἀθηνῶν.

β) Ἐκ τοῦ προϊόντος τοῦ ἀγγελιοσήμου καὶ τοῦ ποσοστοῦ ἐπὶ τοῦ τιμήματος παντὸς ἐπὶ πληρωμῇ δημοσιεύματος τῶν ἡμερησίων ἐφημερίδων Θεσσαλονίκης τὰ δέκα τέσσαρα τοῖς ἑκατὸν (14%) περιέρχονται εἰς τὸν Ε.Δ.Ο.Ε.Α.Π., τὰ ὑπόλοιπα δὲ δύο τοῖς ἑκατὸν (2%) εἰς τὸ Ταμεῖον Προνοίας Ἐργατῶν Τύπου Θεσσαλονίκης, διατιθέμενα διὰ τὸν Κλάδον Ἀσφαλίσεως.

γ) Ἐκ τοῦ προϊόντος τοῦ ἀγγελιοσήμου τοῦ Ραδιοφωνικοῦ Σταθμοῦ Ἐνόπλων Δυνάμεων τὰ δέκα τοῖς ἑκατὸν (10%) περιέρχονται εἰς τὸν Ε.Δ.Ο.Ε.Α.Π., τὰ πέντε τοῖς ἑκατὸν (5%) εἰς συσταθησόμενον Ὀργανισμὸν Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως τῶν ὑπαλλήλων τοῦ Σταθμοῦ Ἐνόπλων Δυνάμεων, τὰ δύο τοῖς ἑκατὸν (2%) εἰς τὴν Ἕνωσιν Ἐργατῶν Τύπου (1% διὰ σύνταξιν καὶ 1% δι' ἐπικούρησιν), τὸ ἓν τοῖς ἑκατὸν (1%) εἰς τὴν Ἕνωσιν Ἐφημεριδαποδόλων Ἀθηνῶν, τὸ ἓν τοῖς ἑκατὸν (1%) εἰς τὴν Ἕνωσιν Συντακτῶν Ἡμερησίων Ἐφημερίδων Πελοποννήσου - Ἠπείρου - Νήσων καὶ τὸ ἓν τοῖς ἑκατὸν (1%) εἰς τὴν Ἕνωσιν Συντακτῶν Ἡμερησίων Ἐφημερίδων Θεσσαλίας - Στερεᾶς Ἑλλάδος καὶ Εὐβοίας.

2) Ἡ κατὰ τὰ ἄνω κατανομὴ τοῦ προϊόντος τοῦ ἐν παραγράφῳ 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου λογαριασμοῦ μεταξὺ τῶν δικαιούχων Ὀργανώσεων ἐνεργεῖται ἀνὰ τριμηνίαν ὑπὸ τῆς παρ' ᾗ ἱδρύεται οὗτος Τραπέζης, ὑποχρεουμένης ὅπως προβαίνῃ εἰς σχετικὴν ἀνακοίνωσιν πρὸς τοὺς ἐνδιαφερομένους καὶ παρέχῃ πᾶν σχετικὸν στοιχεῖον.

3) Εὐθὺς ὡς ἐνεργηθῇ ἡ κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον κατανομὴ τῶν ἐξ ἀγγελιοσήμων ἐσόδων, ἡ Τράπεζα ὑποχρεοῦται, ὅπως τὸ ἐξ αὐτῶν ἀνῆκον τῇ Ἑνώσει Συντακτῶν Ἡμερη-

σίων Ἐφημερίδων Ἀθηνῶν καὶ τῇ Ἑνώσει Προσωπικοῦ Ἡμερησίων Ἐφημερίδων Ἀθηνῶν ποσοστὸν μεταφέρῃ ἐπ' ὀνόματι τοῦ Ε.Λ.Ο.Ε.Α.Π. εἰς τὸν κατὰ τὸ παρὸν ἄρθρον λογαριασμὸν αὐτοῦ.

Ἄρθρον 13

1) Ἡ Ἕνωσις Συντακτῶν Ἡμερησίων Ἐφημερίδων Ἀθηνῶν διὰ τοῦ ἐν παραγράφῳ 3 τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ παρόντος νόμου πόρου, τῶν ἐκ τῆς κινητῆς καὶ ἀκινήτου περιουσίας της ἐσόδων, ὡς καὶ τῆς μηναίας συνδρομῆς τῶν μελῶν αὐτῆς θέλει ἐπιτελῇ τοὺς ἐκ τῆς κειμένης νομοθεσίας τεταγμένους αὐτῇ ἐθνικούς, κοινωνικοὺς καὶ ἐκπολιτιστικοὺς σκοπούς.

2) Αἱ κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος ἐφιστάμεναι δανειακαὶ ὑποχρεώσεις τῆς Ἑνώσεως Συντακτῶν Ἡμερησίων Ἐφημερίδων Ἀθηνῶν, μετὰ τὰς γενομένας παρ' αὐτῆς καταβολὰς τοκοχρεολυτικῶν δόσεων, αἱ ἀπορρέουσαι:

α) Ἐκ τῶν ὑπ' ἀριθ. 49789/1950, 60648/1953, 63497/1954, 65188/1955, 66477/1956, 69273/1956 καὶ 111572/1959 συμβολαίων τοῦ συμβολαιογράφου Ἀθηνῶν Δήμου Δημοκωστούλα περὶ δανεισμοῦ παρὰ τῆς Ἐθνικῆς Κτηματικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος διὰ σκοποὺς στεγαστικούς.

β) Ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 3895 τῆς 13 Δεκεμβρίου 1962 συμβολαίου τοῦ συμβολαιογράφου Καλλιθέας Παναγιώτου Κωτσάκη συναφοῦς δανείου ποσοῦ δραχμῶν τεσσάρων ἑκατομμυρίων ἑξακοσίων χιλιάδων (4.600.000) ἐκ τοῦ Ταμείου Παρακαταθηκῶν καὶ Δανείων καὶ

γ) Ἐκ τῆς ὑπὸ χρονολογίαν 2 Δεκεμβρίου 1957 συμβάσεως συναφοῦς δανείου ὑπὸ τοῦ Ταμείου Συντάξεων Προσωπικοῦ Ἀθηναϊκῶν Ἐφημερίδων, ὑποκατασταθέντος δυνάμει τοῦ ὑπ' ἀριθ. 726/1965 δ. δ)τος ὑπὸ τοῦ «Ταμείου Συντάξεων Προσωπικοῦ Ἐφημερίδων Ἀθηνῶν καὶ Θεσσαλονίκης», ἀναλαμβάνονται τηρουμένων πάντων τῶν λοιπῶν συμφωνηθέντων ὅρων ὑπὸ τοῦ μετὰ τὴν κατάργησιν τοῦ Λαχείου Συντακτῶν ἱδρυθέντος διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 145/1967 ἀ.ν. «Κρατικοῦ Λαχείου Κοινωνικῆς Ἀντιλήψεως», καθισταμένου αὐτοδικαίως ὀφειλέτου ἐξ ἀναδοχῆς, ἐπὶ ἀπαλλαγῇ τῆς Ε.Σ.Η.Ε.Α. Τὰ ἀνωτέρω ποσὰ κεφαλαιοποιούμενα θέλει ἐξοφλήσει ἀτόκως ἡ Ε.Σ.Η.Ε.Α. πρὸς τὸ Κρατικὸν Λαχεῖον Κοινωνικῆς Ἀντιλήψεως, διαθέτουσα πρὸς τοῦτο 20% τῶν ἐτησίων προσόδων της.

3) Ἅμα τῇ δημοσιεύσει τοῦ παρόντος ὑποχρεοῦνται οἱ μὲν περὶ ὧν ἡ προηγουμένη παράγραφος πιστωταὶ τῆς Ε.Σ.Η.Ε.Α. Ὀργανισμοί, ὅπως μεταφέρωσι τὰ ἀνωτέρω χρέη αὐτῆς εἰς χρέωσιν τοῦ Κρατικοῦ Λαχείου Κοινωνικῆς Ἀντιλήψεως, οἱ δὲ ἁρμόδιοι Φύλακες Μεταγραφῶν ὅπως, ἐπὶ τῇ ἁπλῇ ἐγγράφῳ συναινέσει τῶν τοιούτων ἐνυποθήκων δανειστῶν τῆς Ε.Σ.Η.Ε.Α., προβῶσιν εἰς τὴν λῦσιν τῶν ὑποθηκῶν, αἵτινες βαρύνουσι τὰ ὑπὸ ταύτης πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς ἐξοφλήσεως τῶν πραγματοποιηθέντων δανείων, διατεθέντα ἐπὶ ὑποθήκῃ ἀκινήτου.

4) Ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος πᾶσα μέλλουσα μεταβίβασις κυριότητος διαμερίσματος παρὰ τῆς Ἑνώσεως Συντακτῶν Ἡμερησίων Ἐφημερίδων Ἀθηνῶν πρὸς μέλη αὐτῆς, δικαιούμενα στεγάσεως κατὰ τὸ ἐφαρμοσθὲν στεγαστικὸν πρόγραμμα, χωρεῖ μετὰ τὴν ὁλοσχερῆ ὑπὸ τοῦ δικαιούχου ἐξόφλησιν τῆς ἀξίας τοῦ διαμερίσματος.

5) Τὰ μετὰ τὴν παρέλευσιν τῆς ἐνταυσίας ἀποκλειστικῆς προθεσμίας τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 52 τοῦ ἀ.ν. 1093/1938 «περὶ Δημοσιογραφικῶν Ὀργανώσεων» παραγραφόμενα ἐν γένει κέρδη τοῦ Λαχείου Συντακτῶν ἐκδόσεως 1966 περιέρχονται εἰς τὴν Ἕνωσιν Συντακτῶν Ἡμερησίων Ἐφημερίδων Ἀθηνῶν, τὸ προϊὸν δὲ αὐτῶν διατίθεται ἀποκλειστικῶς διὰ τὴν κάλυψιν τῶν ἐκ τῆς παρ' αὐτῆς διαχειρίσεως τοῦ Λαχείου Συντακτῶν προκηρυχθεισῶν ὑποχρεώσεών της.

Ἄρθρον 14

1) Ἀπὸ τῆς 1ης Ἰανουαρίου 1968 ἡ ὑπὲρ τοῦ Ταμείου Συντάξεων Προσωπικοῦ Ἐφημερίδων Ἀθηνῶν - Θεσσαλονίκης εἰσφορὰ τῶν παρ' αὐτῷ ἠσφαλισμένων προσαυξάνεται εἰς 8½%.

2) Τὸ ἐν παραγράφῳ 1 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν.δ. 4547/1966, ὡς αὕτη ἀντικατεστάθη διὰ τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ ν.δ. 4577/1966, ὁριζομένων εἰδικὸν τέλος ἐκ 15% ἐφ' ἑκάστου τιμολογίου ἢ διαφημίσεως ἢ διαφημιστικῆς ἐκπομπῆς τοῦ Ε.Ι.Ρ. ἢ ἄλλαχοῦ λειτουργούντων Ραδιοφωνικῶν Σταθμῶν αὐτοῦ, ὡς καὶ τῶν σταθμῶν τηλεφωνίας αὐξάνεται ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος εἰς 20%.

3) Τὸ ἐδάφιον δ' τῆς παραγράφου 1 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω ἄρθρου 12 τοῦ ν.δ. 4577/1966 ἀντικαθίσταται ὡς ἀκολούθως: ... «δ) Ποσοστὸν 10% ὑπὲρ τοῦ Ταμείου Συντάξεων Προσωπικοῦ Ἐφημερίδων Ἀθηνῶν καὶ Θεσσαλονίκης, τοῦ Ε.Ι.Ρ. ἀπαλλασσομένου ἐφεξῆς πάσης πρὸς τοῦτο ἐργοδοτικῆς εἰσφορᾶς διὰ τὴν παρ' αὐτῷ ἀσφάλισιν ἐργαζομένων δημοσιογράφων ὡς ἐπαλλήλων καὶ συνεργατῶν αὐτοῦ. Τὰ εἰσπραττόμενα διὰ λογαριασμὸν τοῦ Τ.Σ.Π.Ε.Α.Θ. ποσὰ ἀποδίδονται ὑπὸ τοῦ Ε.Ι.Ρ. ἀνὰ τρίμηνον καὶ ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς λήξεως ἑκάστου τριμήνου τὸ ἀργότερον, διὰ καταθέσεως εἰς τὸν παρὰ τῇ Ἐ-

θνικῇ Τραπέζῃ τῆς Ἑλλάδος λογαριασμὸν τοῦ δικαιούχου Ταμείου.

4) Πᾶσα νέα ἡμερησία ἐφημερίς, ἐκδιδομένη μετὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος, ἐπιχορηγεῖται ἐκ τὴν καταβολὴν παραβόλου ἐκ δραχμῶν μὲν 50.000 προκειμένου περὶ ἐφημερίδος ἐκδοθησομένης ἐν Ἀθήναις, ἐκ δραχμῶν 30.000 περὶ ἐφημερίδος ἐκδοθησομένης ἐν Θεσσαλονίκῃ καὶ ἐκ δραχμῶν 10.000 προκειμένου περὶ τοιαύτης εἰς ἐπαρχιακὰς πόλεις ἄνω τῶν εἴκοσι χιλιάδων κατοίκων.

5) Τὸ ὡς ἄνω παράβολον ἀποτελεῖ ἔσοδον τοῦ Ἑνιαίου Δημοσιογραφικοῦ Ὀργανισμοῦ Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως καὶ Περιθάλψεως, εἰς ὃν καὶ περιέρχεται τοῦτο, καταβαλλόμενον εἰς τὸν ἐν ἄρθρῳ 13 τοῦ παρόντος νόμον λογαριασμόν.

Ἄρθρον 15

1) Ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος ἐπιβάλλεται ἀγγελιόσημον ἐξ εἴκοσι τοῖς ἑκατὸν (20%) ἐπὶ τοῦ τιμήματος ἑκάστης διαφημίσεως ἢ παντὸς ἐπὶ πληρωμῇ δημοσιεύματος καταχωριζομένης εἰς μὴ ἡμερησίαν ἐφημερίδα, ἐκδιδομένην ἐν Ἀθήναις καὶ Θεσσαλονίκῃ.

2) Ὡς «μὴ ἡμερησία ἐφημερὶς» λογίζεται ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῆς προηγουμένης παραγράφου, πᾶν ἔντυπον περιοδικῶς κυκλοφοροῦν ὑφ' οἱανδήποτε μορφὴν ἢ ἐμφάνισιν.

3) Τὸ προϊὸν τοῦ ὡς ἄνω ἀγγελιοσήμου, εἰσπραττόμενον κατὰ τὰ ἐν ἄρθρῳ 12 τοῦ παρόντος ὁριζόμενα, κατατίθεται εἰς ἴδιον λογαριασμὸν παρὰ τῇ Ἐθνικῇ Τραπέζῃ τῆς Ἑλλάδος ὑπὸ τὸν τίτλον «Λογαριασμὸς Ἀγγελιοσήμου Περιοδικοῦ Τύπου», ἐντὸς τεσσαράκοντα πέντε (45) ἡμερῶν ἀπὸ τοῦ τέλους τοῦ μηνὸς τῆς πραγματοποιήσεώς του, διατίθεται δὲ διὰ σκοπούς, οὓς εἰδικὸς νόμος θέλει ὁρίσει. Κατὰ τὰ λοιπὰ ἐφαρμόζονται ἀναλόγως καὶ αἱ συναφεῖς διατάξεις τῆς πρώτης περιόδου τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ παρόντος.

4) Ἡ μὴ ἐμπρόθεσμος κατάθεσις τοῦ ἀγγελιοσήμου τούτου, πλὴν τῶν ἐν τῷ παρόντι προβλεπομένων ποινικῶν κυρώσεων, συνεπάγεται ταυτοχρόνως ἐν περιπτώσει ἀμετακλήτου καταδίκης, καὶ τὴν διακοπὴν τῆς χορηγήσεως ἀτελοῦς δημοσιογραφικοῦ χάρτου εἰς τὸ ἔντυπον ἐπὶ χρονικὴν περίοδον προσδιοριζομένην δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Προεδρίας τῆς Κυβερνήσεως, ἐξουσιοδοτουμένου πρὸς τοῦτο διὰ τοῦ παρόντος.

Ἄρθρον 16

1) Ἀπὸ τῆς εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος τὰ κατὰ τὸν χρόνον ταῦτον ὑφιστάμενα διαθέσιμα πάσης φύσεως, κεφάλαια εἰς μετρητὰ ἢ ἀπαιτήσεις ἢ χρεόγραφα ἢ ἄλλα ἀξιόγραφα, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν τακτικῶν ἢ ἐκτάκτων ἀποθεματικῶν τῶν Ἑνώσεων Ἰδιοκτητῶν Ἡμερησίων Ἐφημερίδων Ἀθηνῶν καὶ Προσωπικοῦ Ἡμερησίων Ἐφημερίδων Ἀθηνῶν, παρ' οἱῳδήποτε εὑρισκόμενα, δεσμεύονται κατὰ τὰ κατωτέρω, ἀπαγορευομένης ἐφ' ἑξῆς ἀπολύτως τῆς ἀμέσου ἢ ἐμμέσου, ὑπὸ μορφὴν δημιουργίας προσοδοφόρου κεφαλαίου ἢ παροχῆς προσθέτου ἐπικουρικῆς ἀσφαλίσεως ἢ διανομῆς εἰς τὰ μέλη, ἔστω καὶ ὑπὸ μορφὴν δανείων ἢ τῆς καθ' οἱονδήποτε ἄλλον τρόπον διαθέσεως αὐτῶν, πλὴν ἐπὶ τινι τῶν ἐν τῷ παρόντι ἄρθρῳ ὁριζομένων σκοπῶν.

2) Ἡ δέσμευσις ἀφορᾷ εἰς ποσὸν ἴσον πρὸς τὸν ὑφ' ἑκάστης τῶν ὡς ἄνω Ὀργανώσεων ἀπολογηθέντα μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος πόρον ἐξ ἀγγελιοσήμου καὶ ἀφ' ἧς τὸ πρῶτον ἐθεσπίσθη οὗτος, ἐπιβάλλεται δὲ ἐπὶ τῶν περὶ ὧν ἡ προηγουμένη παράγραφος διαθεσίμων κεφαλαίων, μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν, προκειμένου περὶ τῶν ἀνηκόντων εἰς τὴν Ἕνωσιν Προσωπικοῦ Ἡμερησίων Ἐφημερίδων Ἀθηνῶν, τοῦ καθαροῦ ποσοῦ τῆς ἐν ἄρθρῳ 10 τοῦ παρόντος ἐφ' ἅπαξ εἰσφορᾶς, ὡς καὶ τῶν μέχρις ἐνάρξεως λειτουργίας τοῦ Ε.Δ.Ο.Ε.Α.Π. ἐνεργηθεισῶν ἢ ἀπαιτηθησομένων δαπανῶν πρὸς ἐκπλήρωσιν ἀποκλειστικῶς τῶν καταστατικῶν σκοπῶν αὐτῆς, ἐντὸς καὶ οὐχὶ πέραν τῶν πρὸ τῆς 21 Ἀπριλίου 1967 ὁρίων, ἐξαιρέσει τῆς παροχῆς πάσης φύσεως δανείων.

Εἰς ἣν περίπτωσιν τὰ ἐφ' ὧν ἡ οὕτω καθοριζομένη δέσμευσις διαθέσιμα κεφάλαια εἶναι ἐλάσσονα τοῦ ἐξ ἀγγελιοσήμου ὡς ἄνω ποσοῦ ἀκυροῦται αὐτοδικαίως, μέχρι συμπληρώσεως αὐτοῦ, πᾶσα ὑφ' οἱανδήποτε μορφὴν καὶ σχέσιν γενομένη ἀπὸ 21ης Ἀπριλίου 1967 καὶ ἐφ' ἑξῆς διάθεσις χρηματικῶν ἐκ τοιούτων κεφαλαίων μέσων πρὸς μέλη τῶν ὡς ἄνω Ὀργανώσεων, τὰ δὲ καταβληθέντα ἀναζητοῦνται ὑφ' ἑκάστης τούτων, συμφώνως ταῖς κειμέναις διατάξεσι, κατὰ λόγον τῆς διαγνωσθείσης τὸν λαβόντα μοίρας.

3) Τὰ δυνάμει τῶν προηγουμένων διατάξεων τοῦ παρόντος ἄρθρου δεσμευόμενα κεφάλαια διατίθενται ἀποκλειστικῶς διὰ τοὺς ἀκολούθους σκοπούς:

α) Τὰ ἀνήκοντα εἰς τὴν Ἕνωσιν Ἰδιοκτητῶν Ἡμερησίων Ἐφημερίδων Ἀθηνῶν: Πρὸς ἵδρυσιν ἵν' αὐτῆς καὶ ἐγκατάστασιν Δημοσιογραφικῆς Σχολῆς, τελούσης ὑπὸ κρατικὴν ἐποπτείαν, κατὰ τὰ εἰδικώτερον ὁρισθησόμενα διὰ β. διατάγματος, ἐκδιδομένου προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ Προεδρίας Κυβερνήσεως. Ἡ ἀνωτέρω Ἕνωσις

Ἰδιοκτητῶν ὑποχρεοῦται, ὅπως ἐντὸς ἑξαμήνου ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος ἄρξηται τῆς ἱδρύσεως τῆς Σχολῆς καὶ ὁλοκληρώσῃ ταύτην ἐντὸς συνολικῆς προθεσμίας τριῶν ἐτῶν. Παρελθούσης ἀπράκτου τῆς προθεσμίας ταύτης, ἠτις δύναται νὰ παραταθῇ ἐπὶ ἓν εἰσέτι ἔτος διὰ κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Προεδρίας Κυβερνήσεως καὶ Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων, τὰ ὡς ἀνωτέρω δεσμευθέντα κεφάλαια περιέρχονται εἰς τὸν Ε.Λ.Ο.Ε.Α.Π. διὰ τὴν πραγμάτωσιν τοῦ ἰδίου σκοποῦ.

6) Τὰ ἀνήκοντα εἰς τὴν Ἕνωσιν Προσωπικοῦ Ἡμερησίων Ἐφημερίδων Ἀθηνῶν: ἢ α) Διὰ τὴν ἵδρυσιν παρὰ τῇ ὡς ἄνω Δημοσιογραφικῇ Σχολῇ Τμήματος εἰδικῆς ἐκπαιδεύσεως τοῦ προσωπικοῦ διαχειρίσεως, λογιστηρίου, διανομῆς, διεκπεραιώσεως κλπ., ἐπὶ τῷ σκοπῷ μεθοδικῆς ὀργανώσεως τῶν διαφημίσεων πρὸς καλυτέραν ἀπόδοσιν, δημιουργίας εἰδικευμένων ὑπαλλήλων πρὸς ἐπαύξησιν τῆς κυκλοφορίας τῶν ἐφημερίδων, ἐκμορφώσεως τοῦ ἐν γένει προσωπικοῦ τῶν λογιστηρίων εἰς τὰς συγχρόνους μεθόδους, αἱ ὁποῖαι χρησιμοποιοῦνται ὑπὸ τῶν ἐκδοτικῶν ὀργανισμῶν τῶν προηγμένων χωρῶν ἢ β) διὰ τὴν κατόπιν ἀποφάσεως τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως τῶν μελῶν τῶν Ἑνώσεων ἐνίσχυσιν τῶν σκοπῶν καὶ τῶν πόρων τοῦ Ε.Λ.Ο.Ε.Α.Π.

4) Μεταβολὴ οἱουδήποτε τῶν ἐν τῇ προηγουμένῃ παραγράφῳ ὁριζομένων σκοπῶν ἀπαγορεύεται.

Δι' ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ Προεδρίας Κυβερνήσεως, δημοσιευομένων εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, δύναται νὰ καθορίζηται πᾶσα ἀναγκαία λεπτομέρεια ἐφαρμογῆς τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος ἄρθρου, ὡς καὶ ἕτερος τρόπος ἀποδόσεως ὑπὸ τῶν ὑποχρέων τῶν ἐν ἐδαφίῳ β' τῆς δευτέρας παραγράφου αὐτοῦ χρηματικῶν μέσων.

5) Τὰ μέλη τῶν Διοικητικῶν Συμβουλίων ἑκαστης τῶν ἐν παραγράφῳ 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου ὀργανώσεων κηρύσσονται ἀλληλεγγύως καὶ εἰς ὁλόκληρον ὑπεύθυνα διὰ τὴν τήρησιν τῶν διατάξεων αὐτοῦ.

6) Ἐφαρμόζονται ἐπίσης ἀναλόγως ἐν προκειμένῳ καὶ αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 10 § 4 τοῦ παρόντος νόμου.

Ποιναὶ διατάξεις

Ἄρθρον 17

1) Πᾶς, κατὰ τὰ ἄρθρα 12 καὶ 15 τοῦ παρόντος, ὑπόχρεος πρὸς ἄμεσον εἰσπραξιν τῶν ἐν αὐτοῖς ἀναφερομένων πόρων, μὴ πράττων τοῦτο, τιμωρεῖται διὰ φυλακίσεως τοὐλάχιστον τριῶν μηνῶν καὶ διὰ χρηματικῆς ποινῆς τοὐλάχιστον 10.000 δραχμῶν. Ὁ δὲ εἰς κατάθεσιν τῶν αὐτῶν πόρων ὑποχρεος, παραλείπων ὅπως ἐνεργήσῃ αὐτὴν ἐμπροθέσμως, κατὰ τὰ ἐν τοῖς ἰδίοις ἄρθροις ὁριζόμενα, τιμωρεῖται ἐπὶ ἐπεξεργάσει διὰ τῆς ἐν παραγράφῳ 2 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ Ν.Δ. 86/1967 ὁριζομένης ποινῆς.

Κατ' ἀμφοτέρας τὰς ἐν τῷ προηγουμένῳ ἐδαφίῳ περιπτώσεις οἱ διευθυνταί, ἐκδόται καὶ λογισταὶ τῶν ἐφημερίδων καὶ λοιπῶν ἐντύπων καὶ οἱ οἰκονομικοὶ ὑπάλληλοι τοῦ Ραδιοφωνικοῦ Σταθμοῦ Ἐνόπλων Δυνάμεων, ὡς καὶ οἱ ἄμεσοι προϊστάμενοι τούτων, λογίζονται, διώκονται καὶ τιμωροῦνται ὡς συναυτουργοί, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 45 τοῦ Ποινικοῦ Κώδικος.

Ἡ δίωξις τῶν ἐν τῇ παρούσῃ παραγράφῳ ἀδικημάτων χωρεῖ τῇ ἐγκλήσει τοῦ προέδρου πάσης ἀμέσως ἐνδιαφερομένης Ὀργανώσεως ἢ καὶ αὐτεπαγγέλτως.

2) Μέλη τῶν Διοικητικῶν Συμβουλίων, διευθυνταί, διαχειρισταὶ καὶ ἄλλοι ἁρμόδιοι ὑπάλληλοι τῶν εἰς καταβολὴν τῆς ἐν ἄρθρῳ 10 τοῦ παρόντος εἰσφορᾶς ὑποχρέων ἢ τῶν ἐφ' ὧν ἐπιβάλλεται ἡ ἐν ἄρθρῳ 16 δέσμευσις Ἑνώσεων καὶ οἱ ἐντεταλμένοι ἐν γένει ὑπάλληλοι Τραπεζῶν ἢ ἄλλων Πιστωτικῶν Ὀργανισμῶν, ἀρνούμενοι νὰ παράσχωσι, συμφώνως τοῖς ὡς ἄνω ἄρθροις, πᾶσαν αἰτουμένην πληροφορίαν, ἀναγκαίαν ἢ χρήσιμον πρὸς πραγματοποίησιν τῆς τοιαύτης εἰσφορᾶς καὶ δεσμεύσεως, ἢ τυχὸν ἀποκρύπτοντες στοιχεῖα χρήσιμα καὶ ἀναγκαῖα ἢ παραστατικὰ τῆς ἀξίας τῶν ἐφ' ὧν αὗται χρηματικῶν κεφαλαίων, τιμωροῦνται διὰ ποινῆς φυλακίσεως τοὐλάχιστον τριῶν μηνῶν καὶ διὰ χρηματικῆς ποινῆς τοὐλάχιστον 10.000 δραχμῶν, τῇ ἐγκλήσει τοῦ προέδρου μὲν τοῦ Ε.Λ.Ο.Ε.Α.Π. καθ' ὅσον τὸ ἀδίκημα ἀναφέρεται εἰς τὴν εἰσφοράν, τοῦ Ὑπουργοῦ δὲ Προεδρίας τῆς Κυβερνήσεως ἢ τοῦ ὑπ' αὐτοῦ εἰδικῶς ἐξουσιοδοτουμένου ὀργάνου, προκειμένου περὶ τῆς δεσμεύσεως.

3) Μέλη τῶν Διοικητικῶν Συμβουλίων τῆς Ἑνώσεως Ἰδιοκτητῶν Ἡμερησίων Ἐφημερίδων Ἀθηνῶν καὶ τῆς Ἑνώσεως Προσωπικοῦ Ἡμερησίων Ἐφημερίδων Ἀθηνῶν, παραβαίνοντα τὰς λοιπὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 16 τοῦ παρόντος, τιμωροῦνται ὡς συναυτουργοὶ διὰ ποινῆς φυλακίσεως τοὐλάχιστον τριῶν μηνῶν καὶ χρηματικῆς ποινῆς τοὐλάχιστον 10.000 δραχμῶν.

Ἡ δίωξις τῶν κατὰ τὴν παροῦσαν παράγραφον ἀδικημάτων χωρεῖ ὡσαύτως τῇ ἐγκλήσει τοῦ Ὑπουργοῦ Προεδρίας τῆς Κυβερνήσεως ἢ τοῦ ὑπ' αὐτοῦ εἰδικῶς ἐξουσιοδοτουμένου ὀργάνου.

4) Καθ' ἁπάσας τὰς ἐν τῷ παρόντι ἄρθρῳ

περιπτώσεις δεν συγχωρείται ἡ μετατροπὴ τῆς ἐπιβαλλομένης ποινῆς φυλακίσεως εἰς χρηματικήν, οὐδ' ἔχει ἀναστολικὴν ἰσχὺν ἡ ἀσκουμένη ἔφεσις.

Ἄρθρον 18

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος νόμου ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 30 Δεκεμβρίου 1967

—

222/1967 ΑΝΑΓΚ. ΝΟΜΟΣ

Περὶ ὀρθολογιστικῆς κατανομῆς τοῦ πάσης φύσεως ἐκτάκτου καὶ τοῦ ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου προσωπικοῦ τῶν Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν καὶ τῶν Ν.Π.Δ.Δ. καὶ ἀντικαταστάσεως διατάξεών τινων τοῦ ἀ.ν. 196/1967 περὶ ἀναστολῆς διατάξεών τινων τοῦ νόμου 1811/1951.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 230 τῆς 23 Δεκεμβρίου 1967)

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον 1

Ἐπὶ πέντε μῆνας ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος ἐπιτρέπεται μετάταξις τῶν πάσης φύσεως ἐκτάκτων καὶ τῶν ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου ὑπηρετούντων εἰς τὸ Δημόσιον καὶ τὰ Ν.Π.Δ.Δ. ὑπαλλήλων καὶ ὑπηρετῶν, εἴτε ἀπὸ Δημοσίας Ὑπηρεσίας εἰς ἑτέρας τοιαύτας ἢ εἰς Νομικὸν Πρόσωπον Δημοσίου Δικαίου, εἴτε ἀπὸ Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου εἰς ἕτερον τοιοῦτον.

Ἄρθρον 2

Ἡ κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον μετάταξις, ἥτις δὲν δύναται νὰ ἐπάγεται μείωσιν τῶν ὑπὸ τῶν μετατασσομένων λαμβανομένων πάσης φύσεως ἀποδοχῶν, συντελεῖται διὰ κοινῆς ἀποφάσεως τῶν ἁρμοδίων κατὰ περίπτωσιν Ὑπουργῶν δημοσιευομένης εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως. Ὁ δὲ χρόνος ὑπηρεσίας των ἐν τῇ Δημοσίᾳ Ὑπηρεσίᾳ ἢ τῷ Νομικῷ Προσώπῳ, ἐξ οὗ μετατάσσονται, λογίζεται διὰ πᾶσαν συνέπειαν ὡς διανυθεὶς εἰς τὴν ὑπηρεσίαν, εἰς ἣν διὰ τῆς μετατάξεως τοποθετοῦνται.

Ἄρθρον 3

Ἡ πρώτη παράγραφος τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ἀ.ν. 196/1967 «περὶ ἀναστολῆς διατάξεων τοῦ νόμου 1811/1951 περὶ Κώδικος καταστάσεως δημοσίων διοικητικῶν ὑπαλλήλων, ἀκυρώσεως μετατάξεων δημοσίων ὑπαλλήλων κλπ.»(*) ἀντικαθίσταται ἀφ' ἧς ἰσχυσεν ὡς ἀκολούθως:

«Ἅπασαι αἱ ἀπὸ 1 Νοεμβρίου 1963 ἕως 21 Ἀπριλίου 1967 γενόμεναι μετατάξεις Δημοσίων ὑπαλλήλων ἀκυροῦνται καὶ οἱ μεταταγέντες ἐπανέρχονται ἄνευ οἱασδήποτε ἄλλης διοικητικῆς πράξεως εἰς τὸν κλάδον ἢ τὴν ὑπηρεσίαν, ἐξ ἧς ἀρχικῶς μετατάγησαν, πρὸς δὲ καὶ εἰς τὸν βαθμόν, ὃν ἐκέκτηντο πρὸ τῆς μετατάξεως των, ἐκτὸς ἐὰν εἰς τὸν ὑπ' αὐτῶν κτηθέντα, μετὰ τὴν μετάταξίν των ἀνώτερον βαθμόν, προήχθη νεώτερός των ἐκ τῆς ἐξ ἧς μετατάγησαν ὑπηρεσίας, ὁπότε διατηροῦσι τὸν βαθμόν των.

Τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος ἄρθρου ἐξαιροῦνται αἱ μετατάξεις: α) τῶν στρατιωτικῶν, β) τῶν ὑπαλλήλων γραμματείας τῶν δικαστηρίων καὶ φορολογικῶν τοιούτων, γ) τῶν μεταταγέντων εἰς ἀνωτέραν κατηγορίαν λόγῳ ἀποκτήσεως τυπικῶν προσόντων καὶ δ) ἐκείνων, αἵτινες ἤθελον κριθῆ διὰ πράξεως τοῦ Προϊσταμένου τῆς Ὑπηρεσίας, εἰς ἣν ἐγένετο ἡ μετάταξις Ὑπουργοῦ, ἐκδιδομένης ἐντὸς μηνιαίας ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, ὡς ἐξυπηρετοῦσαι ἐν ὅλῳ καὶ τῶν ἐν γένει τυπικῶν καὶ οὐσιαστικῶν προσόντων τῶν μεταταγέντων πραγματικὰς ὑπηρεσιακὰς ἀνάγκας.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, πλὴν τοῦ ἄρθρου 3, οὗτινος ἡ ἰσχὺς ἀνατρέχει εἰς τὴν 24 Νοεμβρίου 1967.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 21 Δεκεμβρίου 1967

—

223/1967 ΑΝΑΓΚ. ΝΟΜΟΣ

Περὶ ἀναπληρώσεως Γενικῶν Γραμματέων Ὑπουργείων.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 230 τῆς 23 Δεκεμβρίου 1967)

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον μόνον

1) Τὸν Γενικὸν Γραμματέα Ὑπουργείου ἀπόντα ἢ κωλυόμενον δύναται νὰ ἀναπληρώσῃ κατὰ πάσας αὐτοῦ τὰς ἁρμοδιότητας, περιλαμβανομένων καὶ τῶν ἀναφερομένων εἰς τὴν συμμετοχὴν αὐτοῦ εἰς τὰ πάσης φύσεως Συμβούλια καὶ τὰ Ὑπηρεσιακὰ τοιαῦτα καὶ Ἐπιτροπάς, ὁ δι' ἀποφάσεως τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ ὁριζόμενος γενικὸς διευθυντὴς τοῦ αὐτοῦ Ὑπουργείου, ἀνεξαρτήτως ἀρχαιότητος, ἐν κωλύματι δέ, ἀπουσίᾳ ἢ ἐλλείψει γε-

(*) ΕΕΔ 26, 1474.

νικῶν διενθυντῶν, διενθυντὴς ἐπὶ βαθμῷ 2ῳ τοῦ αὐτοῦ Ὑπουργείου.

2) Ἡ ἀνωτέρω παράγραφος δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν εἰς ἃς περιπτώσεις δι' εἰδικῶν διατάξεων ρυθμίζεται ἄλλως ἡ περίπτωσις τῆς ἀναπληρώσεως.

3) Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 21 Δεκεμβρίου 1967

—

250/1967 ΑΝΑΓΚ. ΝΟΜΟΣ

Περὶ ρυθμίσεως θεμάτων τοποθετήσεως κλπ. ὑπηρετούντος παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ Ἐσωτερικῶν προσωπικοῦ ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 244 τῆς 30 Δεκεμβρίου 1967)

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον 1

1) Οἱ διὰ σχέσεως διατάξεως τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 37 τοῦ νόμου 1878/1951 καὶ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 2138/1952 (ἄρθρον 138 Α.Ν. 592/1963) προσληφθέντες καὶ κατὰ τὴν ἔναρξιν ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου ὑπηρετοῦντες παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ Ἐσωτερικῶν ὑπάλληλοι ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ὡρισμένου ἢ ἀορίστου χρόνου, θεωρούμενοι ἅπαντες ἐφεξῆς ὡς ἐν σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ἀορίστου χρόνου τελοῦντες, τοποθετοῦνται εἰς ὑπηρεσίας ἁρμοδιότητος τοῦ Ὑπουργείου, πρὸς ἐνίσχυσιν τοῦ προσωπικοῦ αὐτῶν, δύνανται δὲ νὰ μετατίθενται ἑκάστοτε, ἀναλόγως τῶν ὑφισταμένων ὑπηρεσιακῶν ἀναγκῶν.

2) Ἅπαντες οἱ ὡς ἄνω ὑπάλληλοι ὀφείλουσιν ἐντὸς ἀποκλειστικῆς προθεσμίας εἴκοσιν (20) ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νὰ δηλώσουσιν ἐγγράφως, ἂν ἀποδέχωνται τὴν κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον τοποθέτησιν, ὅτε ὁ ἷδρος οὗτος ἀποτελεῖ περιεχόμενον τῆς, μετ' αὐτῶν συμβάσεως ἐργασίας.

Ἐν περιπτώσει μὴ ἐμπροθέσμου ὑποβολῆς τῆς τοιαύτης δηλώσεως ἀποδοχῆς ἢ ὑποβολῆς ἀρνητικῆς δηλώσεως, μετὰ τοῦ ὑπαλλήλου σύμβασις ἐργασίας λογίζεται ἀπὸ τῆς ἐκπνοῆς ὡς ἄνω προθεσμίας ὡς καταγγελθεῖσα ὑπὸ τοῦ Δημοσίου ἄνευ ἑτέρας διατυπώσεως, καταβάλλεται δὲ εἰς τὸν οὕτω ἀπολυόμενον ἀποζημίωσις ἴση πρὸς τὰς ἀποδοχάς, ἑνὸς μὲν μηνὸς διὰ τοὺς ἔχοντας ὑπηρεσίαν παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ μέχρις ἑνὸς ἔτους ὑπολογιζομένου, δύο δὲ μηνῶν διὰ τοὺς ἔχοντας μείζονα χρόνον τοιαύτης ὑπηρεσίας.

3) Ἡ κατὰ τὴν παράγραφον 1 τοῦ παρόντος τοποθέτησις τῶν ὑποβαλόντων ἐμπροθέσμως τὴν οἰκείαν δήλωσιν ἀποδοχῆς ὑπαλλήλων, ὡς καὶ ἡ ἑκάστοτε μετάθεσις αὐτῶν ἐνεργοῦνται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐσωτερικῶν, δι' ἧς ὁρίζεται ἡ τε δαπάνη μετακινήσεως ἑκάστου ὑπαλλήλου καὶ ἡ προθεσμία ἐμφανίσεως πρὸς ἀνάληψιν ἐργασίας παρὰ τῇ Ὑπηρεσίᾳ, εἰς ἣν τοποθετεῖται οὗτος.

Ὑπάλληλος, μὴ ἐμφανιζόμενος ἐμπροθέσμως κατὰ τὰ ἄνω πρὸς ἀνάληψιν ὑπηρεσίας, λογίζεται ὡς οἰκειοθελῶς ἀποχωρήσας ἐξ αὐτῆς ἀπὸ τῆς ἐκπνοῆς τῆς πρὸς τοῦτο ταχθείσης προθεσμίας, ἐφ' ὅσον δὲ πρόκειται περὶ τῆς πρώτης, μετὰ τὴν ὑποβολὴν τῆς ἐν παραγράφῳ 2 τοῦ παρόντος ἄρθρου δηλώσεως, τοποθετήσεως, καταβάλλεται εἰς αὐτὸν καὶ ἀποζημίωσις ἴση πρὸς τὸ ἥμισυ τῆς κατὰ τὸ 6' ἐδάφιον τῆς ἰδίας παραγράφου ὁριζομένης.

4) Ὁ μισθὸς τῶν παρὰ ταῖς Νομαρχίαις τοποθετουμένων ὑπαλλήλων καταβάλλεται εἰς βάρος τῆς μεταβιβαζομένης εἰς αὐτὰς ἀναλόγου πιστώσεως, ἐκ τῆς ἐγγεγραμμένης εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ Ὑπουργείου Ἐσωτερικῶν οἰκείας τοιαύτης.

Ἄρθρον 2

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος νόμου ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 30 Δεκεμβρίου 1967

—

ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

4/1968 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ προσαυξήσεως τῶν ὑπὸ τοῦ Τ.Σ.Α.Υ. παρεχομένων συντάξεων.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 2 τῆς 4 Ἰανουαρίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ ν.δ. 3348/1955 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῆς περὶ Τ.Σ.Α.Τ. νομοθεσίας». 2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 40/11.1.1967 πρότασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Τ.Σ.Α.Τ.. 3) Τὸ ὑπ' ἀριθ. 60889/ΚΠ 2092/15.12.1967 ἔγγραφον τοῦ Ὑπουργείου Συντονισμοῦ. 4) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 735/1967 γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, προτάσει τῶν Ἡμετέρων ἐπὶ τῶν Οἰ-

κονομικών Υπουργού και Κοινωνικής Προνοίας Υφυπουργού, αποφασίσαμεν και διατάσσομεν:

Άρθρον μόνον

Αί υπό τοῦ Ταμείου Συντάξεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ὑγειονομικῶν (Τ.Σ.Α.Υ.) παρεχόμεναι συντάξεις προσαυξάνονται πέραν τῶν ἤδη χορηγηθεισῶν προσαυξήσεων διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 374/1962, 266/1964, 254/1965 καὶ 205/1966 δ.δ. ὡς ἑξῆς:

1) Κατὰ 15% τῆς βασικῆς συντάξεως γήρατος τῶν δραχμῶν 1.500 διὰ τοὺς ἔχοντας μέχρι 25 ἔτη ἀσφαλίσεως.

2) Κατὰ 1% κατ' ἔτος ἐπὶ πλέον τῆς ἐν παραγράφῳ 1 τῆς παρούσης προσαυξήσεως διὰ τοὺς ἔχοντας 26 - 30 ἔτη ἀσφαλίσεως.

3) Κατὰ 2% κατ' ἔτος ἐπὶ πλέον τῶν ἐν παραγράφοις 1 καὶ 2 προσαυξήσεων διὰ τοὺς ἔχοντας 31 - 35 ἔτη ἀσφαλίσεως, καὶ

4) Κατὰ 5% κατ' ἔτος ἐπὶ πλέον τῶν ἐν παραγράφοις 1, 2 καὶ 3 προσαυξήσεων διὰ τοὺς ἔχοντας 36 - 40 ἔτη ἀσφαλίσεως.

Χρονολογία ἐνάρξεως τῶν ὡς ἄνω προσαυξήσεων ὁρίζεται ἡ 1 Ἰανουαρίου 1968.

Εἰς τὸν ἐπὶ τῆς Κοινωνικῆς Προνοίας Ὑφυπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος διατάγματος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 30 Δεκεμβρίου 1967

—

ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

107607/9120/1967 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας

Περὶ προσόντων τῶν ναυτικῶν τῶν δικαιουμένων ἐκτάκτου οἰκονομικῆς παροχῆς ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς Χριστουγέννων 1967 καὶ Νέου Ἔτους 1968.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 766 τῆς 28 Δεκεμβρίου 1967)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς ἐν ἰσχύϊ συλλογικὰς συμβάσεις ἐργασίας τῶν πληρωμάτων τῶν ἀπασχολουμένων ἐπί: α) Ἀκταιοπλοϊκῶν ἐπιβατηγῶν πλοίων, β) Ἀκταιοπλοϊκῶν φορτηγῶν πλοίων μέχρι 500 κ.ο.χ. (Μ) Σ), γ) Πετρελαιοκινήτων καὶ ἰστιοφόρων, δ) Ρυμουλκῶν λιμένος Πειραιῶς, ε) Ρυμουλκῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων, στ) Πορθμείων μικρῶν ἀποστάσεων, ζ) Τ)Φ «Ἀμφιτρίτη», ὡς καὶ η) τῶν ἀξιωματικῶν ἀσυρμάτων Ν/Γ - Ρ/Κ, δι' ὧν προβλέπεται ἡ καταβολὴ εἰς αὐτὰ δώρου ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς Χριστουγέννων - Νέου Ἔτους, 2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 136253/7232/2.12.1967 κοινὴν ἀπόφασιν τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας περὶ παροχῆς δώρου Χριστουγέννων 1967 καὶ Νέου Ἔτους 1968 εἰς τοὺς ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ἀπασχολουμένους μισθωτούς, ἀποφασίζομεν:

1) Ἐγκρίνομεν, ὅπως ἡ προβλεπομένη ἔκτακτος οἰκονομικὴ παροχὴ ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῶν ἑορτῶν Χριστουγέννων 1967 καὶ Νέου Ἔτους 1968 καταβληθῇ εἰς τοὺς ὑπηρετήσαντας καὶ ὑπηρετοῦντας ἐπὶ ὑπαγομένων εἰς τὰς ὡς ἄνω συλλογικὰς συμβάσεις πλοίων ναυτικούς, ἤτοι:

α) Ἀκταιοπλοϊκῶν ἐπιβατηγῶν πλοίων.

β) Ἀκταιοπλοϊκῶν φορτηγῶν πλοίων μέχρι 500 κ.ο.χ. (Μ) Σ).

γ) Πετρελαιοκινήτων καὶ ἰστιοφόρων.

δ) Ρυμουλκῶν λιμένος Πειραιῶς.

ε) Ρυμουλκῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων.

στ) Πορθμείων μικρῶν ἀποστάσεων.

ζ) Τ)Φ «Ἀμφιτρίτη», ὡς καὶ

η) Τῶν ἀξιωματικῶν ἀσυρμάτων Ν/Γ - Ρ/Κ ὡς ἀκολούθως:

α) Διὰ τοὺς ναυτολογηθέντας πρὸ ἢ κατὰ τὴν 1ην Μαΐου 1967 καὶ ὑπηρετοῦντας μέχρι καὶ τῆς 23ης Δεκεμβρίου 1967 ἴσην πρὸς τὸν μισθὸν ἑνὸς μηνός, ὡς καθορίζεται οὗτος ὑφ' ἑκάστης τῶν ἀνωτέρω συλλογικῶν συμβάσεων, ἐκτὸς ἐὰν διὰ τῆς ἀτομικῆς συμβάσεως ναυτολογήσεως τῶν ναυτικῶν προβλέπεται ἀνώτερος τούτων μισθός, ὅτε ἡ οἰκονομικὴ ἐνίσχυσις θὰ ὑπολογισθῇ βάσει τοῦ πράγματι καταβαλλομένου τούτου μισθοῦ. Ἡ ἐν λόγῳ ἔκτακτος οἰκονομικὴ παροχὴ δύναται νὰ περιορισθῇ διὰ τοὺς λαμβάνοντας μηνιαῖον μισθὸν εἰς 10.000 δραχμάς, τοῦ ποσοῦ τούτου μειουμένου ἀναλόγως δι' ἀπασχόλησιν ἐλάσσονα τῆς ὡς ἀνωτέρω ὁριζομένης χρονικῆς περιόδου.

Ἐν πάσῃ περιπτώσει καὶ ἀδιαφόρως τοῦ τρόπου ὑπολογισμοῦ τῆς ἐκτάκτου ὡς ἄνω οἰκονομικῆς παροχῆς τὸ ἀντίτιμον τροφῆς καὶ τὰ πάσης φύσεως ἐπιδόματα τὰ μὴ ἐνσωματούμενα εἰς τὸν μισθὸν δὲν ὑπολογίζονται πρὸς προσαύξησιν ταύτης.

β) Διὰ τοὺς ναυτολογηθέντας μετὰ τὴν 1ην Μαΐου 1967 καὶ ὑπηρετοῦντας ἢ μὴ κατὰ τὴν 23ην Δεκεμβρίου 1967 ἢ τοὺς ναυτολογηθέντας μὲν πρὸ ἢ κατὰ τὴν 1ην Μαΐου 1967, ἀλλὰ ἀπολυθέντας πρὸ τῆς 23ης Δεκεμβρίου 1967, θὰ καταβληθῇ ὡς δῶρον ποσὸν ἴσον πρὸς 2/25 τοῦ μηνιαίου μισθοῦ ἀνὰ ἕκαστον χρονικὸν διάστημα δέκα ἐν-

νέα ήμερῶν τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως αὐτῶν κατὰ τὸ ἀπὸ 1ης Μαΐου 1967 μέχρι 23ης Δεκεμβρίου 1967 χρονικὸν διάστημα.

γ) Διὰ χρονικὸν διάστημα ἐργασιακῆς σχέσεως κάτω τῶν δέκα ἐννέα ἡμερῶν καταβάλλεται ἀνάλογον πρὸς τὸ κλάσμα ἐργασιακῆς σχέσεως δῶρον.

δ) Εἰς τοὺς ὑπηρετήσαντας ἢ ὑπηρετοῦντας κατὰ τὴν 1ην Μαΐου 1967 μέχρι 23ης Δεκεμβρίου 1967 περιοδικῶς ἐπὶ πλειόνων πλοίων διαφόρων πλοιοκτητῶν καταβάλλονται τὰ 2/25 τῆς ἐν τῷ ἐδαφίῳ α' παροχῆς δι' ἕκαστον πλῆρες χρονικὸν διάστημα δέκα ἐννέα ἡμερῶν ἐργασίας παρ' ἑκάστου πλοιοκτητῶν τῶν πλοίων, ἐφ' ὧν εἰργάσθησαν, ἢ ἀνάλογον κλάσμα.

ε) Οἱ μετὰ τὴν 23ην Δεκεμβρίου 1967 ναυτολογούμενοι ναυτικοὶ οὐδεμιᾶς παροχῆς δικαιοῦνται.

2) Τῆς ἐκτάκτου ταύτης οἰκονομικῆς παροχῆς δικαιοῦνται καὶ τὰ πληρώματα τῶν ἁλιευτικῶν, τὰ μισθοδοτούμενα εἰς δραχμάς, ὡς ἐπίσης καὶ οἱ ναυτικοὶ οἱ ὑπηρετοῦντες ἐπὶ ὀπογγαλιευτικῶν πλοίων, πλὴν τῶν δυτῶν, ἐφ' ὅσον τὰ ἐν λόγῳ πλοῖα ἐργάζονται ἐντὸς τῶν Ἑλληνικῶν ὑδάτων, δὲν δικαιοῦνται ὅμως αὐτῆς, ἐφ' ὅσον ταῦτα ἐργάζονται ἐκτὸς τῶν Ἑλληνικῶν ὑδάτων.

Δὲν δικαιοῦνται τῆς ἐν λόγῳ παροχῆς οἱ ἐπὶ μεριδίῳ καὶ οἱ κατὰ πλοῦν ναυτολογούμενοι ἐπὶ πάντων τῶν ὡς ἄνω πλοίων.

3) Προκειμένου περὶ τῶν πληρωμάτων τῶν ἀκτοπλοϊκῶν φορτηγῶν πλοίων (ΨΙΣ), ὁσάκις τὰ πλοῖα ταῦτα ἐπεκτείνουν τοὺς πλόας των εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν (παράγραφος 2 ἄρθρου 1 τῆς ἀπὸ 20.6.1967 συλλογικῆς συμβάσεως), καταβάλλεται ἡ ὡς ἄνω ἔκτακτος οἰκονομικὴ ἐνίσχυσις, ὑπολογιζομένη ἐπὶ τοῦ προβλεπομένου ὑπὸ τῶν ἐπὶ μέρους συμβάσεων ναυτολογήσεως μισθοῦ.

4) Ἡ διὰ τῆς παρούσης προβλεπομένη οἰκονομικὴ παροχὴ θὰ καταβληθῇ εἰς μίαν δόσιν μέχρι τῆς 23ης Δεκεμβρίου 1967.

5) Ὑπὸ τοὺς ἀνωτέρω περιορισμοὺς δικαιοῦνται τῆς ἐκτάκτου οἰκονομικῆς παροχῆς καὶ οἱ λόγῳ στρατεύσεως ἢ ἀσθενείας ἀπολυθέντες ἐκ τῶν πλοίων ναυτικοί.

Κυρωθήτω δεόντως πρὸς ἐκτέλεσιν καὶ δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Πειραιεῖ τῇ 11 Δεκεμβρίου 1967

—

131808/Ι. 1866/1967 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου 4 § 2 ἐδάφιον δεύτερον τοῦ Κανονισμοῦ Ἀσφαλίσεως τοῦ Ι.Κ.Α.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 758 τῆς 27 Δεκεμβρίου 1967)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 2 καὶ 16 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951, ὡς ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως. 2) Τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 1 καὶ 5 τοῦ ν.δ. 3710/1957. 3) Πρότασιν τοῦ Διοικητοῦ τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων καὶ τὴν ὑπ' ἀριθ. 688/29/31.10.1967 γνωμοδότησιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου αὐτοῦ, ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 184357/Φ.Τ.Α.Α. 18.11.1967 ἀναφορᾶς τοῦ Ἱδρύματος, ἀποφασίζομεν:

Ὅπως τὸ δεύτερον ἐδάφιον τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ Κανονισμοῦ Ἀσφαλίσεως τοῦ Ι.Κ.Α.(*) τροποποιηθῇ ὡς κάτωθι:

«Πρόσωπα, ἀπασχολούμενα εἰς αὐτοκίνητα ἐντεταγμένα ὑποχρεωτικῶς ἐκ τοῦ νόμου εἰς Κοινὰ Ταμεῖα ἢ ἄλλους συναφεῖς Ὀργανισμούς, ἐδρεύοντας ἐντὸς ἀσφαλιστικῆς περιοχῆς, ὡς καὶ τὸ προσωπικὸν τῶν αὐτῶν Ὀργανισμῶν, ὑπάγονται εἰς τὴν ἀσφάλισιν».

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 9 Δεκεμβρίου 1967

—

288958/20401 1967 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Γεωργίας

Περὶ τροποποιήσεως Κανονισμοῦ Καταστάσεως Διοικητικοῦ προσωπικοῦ Ο.Γ.Α.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 762 τῆς 28 Δεκεμβρίου 1967)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 19 § 3 τοῦ νόμου 4169/1961. 2) Τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 14 § 2 ἐδ. α' τοῦ νόμου 4169/1961. 3) Τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 15 καὶ 42 τοῦ «Κανονισμοῦ Καταστάσεως Διοικητικοῦ Προσωπικοῦ Ο.Γ.Α.». 4) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 4/30.10.1967 ἀπόφασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ὀργανισμοῦ Γεωργικῶν Ἀσφαλίσεων, ἀποφασίζομεν:

1) Ἡ παράγραφος τοῦ ἄρθρου 15 τοῦ «Κανονισμοῦ Καταστάσεως Διοικητικοῦ Προσωπικοῦ

(*) ΕΕΔ 25, 46.

τοῦ Ο.Γ.Α.» ἀντικαθίσταται ὡς ἀκολούθως:

«Τὸ εἰδικῆς καταστάσεως καὶ τὸ τακτικῶν προσωπικὸν τοῦ Ο.Γ.Α. δικαιοῦται τῆς ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. 539/1945, ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως, προβλεπομένης διὰ τοὺς ὑπαλλήλους κανονικῆς ἀδείας, ὑπαλογιζομένης βάσει τοῦ χρόνου τῆς παρὰ τῷ Ο.Γ.Α. ὑπηρεσίας των.

Ἅπαν τὸ λοιπὸν προσωπικὸν δικαιοῦται κανονικῆς ἀδείας κατὰ τὰς διακρίσεις τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω νόμου.

2) Εἰς τὴν παράγραφον 2 τοῦ ἄρθρου 42 τοῦ «Κανονισμοῦ Καταστάσεως Διοικητικοῦ Προσωπικοῦ τοῦ Ο.Γ.Α.» προστίθεται δεύτερον ἐδάφιον, ἔχον οὕτω:

«Οἱ ἐντὸς τοῦ ἔτους 1967 συμπληροῦντες τὸ 62ον ἔτος τῆς ἡλικίας των ὑπάλληλοι ἀπολύονται ἅμα τῇ συμπληρώσει τοῦ 63ου ἔτους τῆς ἡλικίας των».

Ἐν Ἀθήναις τῇ 20 Δεκεμβρίου 1967

—

126399/1285/1967 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ ἀσφαλίσεως παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. διὰ τὸν Κλάδον Παροχῶν Ἀσθενείας καὶ Μητρότητος συνταξιούχων τοῦ Τ.Α.Ν.Π.Υ.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 737 τῆς 18 Δεκεμβρίου 1967)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ν.δ. 4104/1960 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῆς νομοθεσίας περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων καὶ ἄλλων τινῶν ὀργανωτικῶν καὶ διοικητικῶν διατάξεων», 2) Γνώμην τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ναυτικῶν Πρακτόρων καὶ Ὑπαλλήλων, ἐκφρασθεῖσαν ἡμῖν διὰ τῆς 7327/28.6.1967 ἀναφορᾶς τούτου, 3) Γνώμην τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, διατυπωθεῖσαν κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 17/18.8.1967 συνεδρίασιν αὐτοῦ, ὡς καὶ τὰς ὑπ' ἀριθ. 121445/Φ.Τ.Α.Α./30.8.1967 καὶ 177994/Φ.Τ.Α.Α./7.11.11967 σχετικὰς ἀναφορὰς τοῦ Ι.Κ.Α., ἀποφασίζομεν:

Τροποποιοῦντες ἐν μέρει τὴν ὑπ' ἀριθ. 28646/934/29.9.1967 ἡμετέραν ἀπόφασιν (Φ.Ε.Κ. 616/10.10.1967, τεῦχ. Β'), ἐγκρίνομεν τὴν ἀσφάλισιν ὑποχρεωτικῶς εἰς τὸ Ἵδρυμα Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων διὰ τὸν κλάδον παροχῶν ἀσθενείας καὶ μητρότητος ἁπάντων τῶν συνταξιούχων τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ναυτικῶν Πρακτόρων καὶ Ὑπαλλήλων, ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι οἱ ἐξ αὐτῶν κατοικοῦντες ἐκτὸς ἀσφαλιστικῆς περιοχῆς τοῦ Ι.Κ.Α. θὰ προσέρχωνται εἰς τὰ Κέντρα ἀσφαλίσεως τοῦ Ἱδρύματος διὰ τὴν λῆψιν τῶν ἐκ τῆς ἀσφαλίσεώς των παροχῶν.

Κατὰ τὰ λοιπὰ ἰσχύει ἡ ὡς ἄνω ὑπ' ἀριθ. 28646/934/29.9.1967 ἀπόφασις ἡμῶν.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 5 Δεκεμβρίου 1967

—

141535/7511/1967 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας

Περὶ ἐγκρίσεως μετὰ τροποποιήσεως τῆς ἀπὸ 25.11.1967 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν Δήμου Ρόδου.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 755 τῆς 23 Δεκεμβρίου 1967)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὴν ἀπὸ 25.11.1967 συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας καὶ ἐργατοτεχνιτῶν Δήμου Ρόδου, 2) Τὴν ὑπ' αὐτῆς διαφωνίαν τοῦ Ὑπουργείου Συντονισμοῦ, διατυπωθεῖσαν διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 61850/Κ.Π./2117/1967 ἐγγράφου, 3) Τὴν ἐπὶ τῆς διαφωνίας ταύτης γνωμοδότησιν τοῦ κατ' ἄρθρον 9 § 2 ἐδάφ. Β' τοῦ ν.δ. 3755/1957 Τμήματος ἀμοιβῶν καὶ ὅρων ἐργασίας τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 14.12.1967, ἣν καὶ ἀποδεχόμεθα, καὶ 4) τὸ γεγονὸς ὅτι διὰ τοῦ χαρακτηρισμοῦ τοῦ ὑπὸ τῆς ρηθείσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας χορηγουμένου ἐπιδόματος ὡς ἐπιδόματος οἰκογενειακῶν βαρῶν, δύναται νὰ ἀνακύψῃ ἀμφισβήτησις περὶ τοῦ ἂν θὰ ἔδει νὰ συνεχισθῇ παραλλήλως καὶ ἡ χορήγησις ἐπιδόματος τέκνων ὑπὸ Δ.Α.Ο.Ε.Μ., δέον τοῖς λόγοις τούτοις, ὅπως τὸ ὑπὸ ταύτης (συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας) προβλεπόμενον ἐπίδομα προσδιορισθῇ ὡς τοιοῦτον γάμου, τροποποιουμένης τῆς ἐν λόγῳ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας κατὰ τὰ ἐν τῷ διατακτικῷ τῆς παρούσης ὁριζόμενα, ἀποφασίζομεν:

Ἐγκρίνομεν τὴν ἐν θέματι συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας, κατατεθεῖσαν τὴν 1.12.1967, συνταχθέντος πρὸς τοῦτο τοῦ ὑπ' ἀριθ. 900/1967 πρακτικοῦ καταθέσεως καὶ τῆς ὁποίας τὸ κείμενον, τροποποιούμενον παρ' ἡμῶν κατὰ τὰ ἀνωτέρω, ἔχει ὡς ἀκολούθως:

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας

Ἐν τῷ Δήμῳ Ρόδου, σήμερον τὴν 25ην Νοεμβρίου 1967, ἡμέραν Σάββατον καὶ ὥραν 6ην μ.μ.,

συνελθόντες ἐν τῷ Δημοτικῷ Καταστήματι Ρόδου οἱ κάτωθι ὑπογεγραμμένοι ἀφ' ἑνὸς ὁ Γεώργιος Βρουχος, Δήμαρχος Ρόδου, ἐνεργῶν ὡς νόμιμος ἐκπρόσωπος τοῦ Δήμου Ροδίων, καὶ ἀφ' ἑτέρου οἱ 1) Ἠλίας Ζαχαριάδης, πρόεδρος Ἐργατοϋπαλληλικοῦ Κέντρου Δωδεκανήσου, 2) Γεώργιος Γεωργᾶς, πρόεδρος τοῦ Σωματείου Ἐργατοτεχνιτῶν Τεχνιτῶν Ὑπηρεσιῶν Δήμου Ρόδου, 3) Ἀνδρέας Κυπραίου καὶ 4) Στέφανος Χριστοδούλου, ἀμφότεροι μέλη τοῦ ἰδίου σωματείου, ἐνεργοῦντες ἐν προκειμένῳ ὡς νόμιμοι ἐκπρόσωποι τούτου, οὗτινος τυγχάνουσι μέλη οἱ οἷς ἀφορᾷ ἡ παροῦσα σύμβασις ἡμερομίσθιοι ἐργατοτεχνῖται τοῦ Δήμου Ρόδου, ἀμφότεροι δεόντως ἐξουσιοδοτημένοι ὁ μὲν πρῶτος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 221/67/6.11.1967 ἀποφάσεως τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου, ἐγκριθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 40316/15.11.1967 ἀποφάσεως τῆς Νομαρχίας Δωδεκανήσου, οἱ δὲ δεύτεροι διὰ τῆς ἀπὸ 1.11.1967 ἀποφάσεως τῆς γενικῆς συνελεύσεως τοῦ ἄνω σωματείου, ἀπεφασίσαμεν τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, δι' ἧς αὐξάνεται τὸ ἐπίδομα γάμου τῶν ἐν τῇ παρούσῃ ἀναφερομένων ἐργατοτεχνιτῶν, ὡς καὶ τῶν ἐργατῶν τῶν δημοτικῶν λοντρῶν καὶ τῶν ἐργατῶν τοῦ δημοτικοῦ σφαγείου, ὡς ἀκολούθως:

Ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης αὐξάνεται τὸ ἐπίδομα γάμου, τὸ καθορισθὲν διὰ τῆς ἀπὸ 25.2.1966 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀπὸ δραχμὰς 100 εἰς δραχμὰς 150 μηνιαίως, εἰς ἅπαν τὸ ἐργατοτεχνικὸν προσωπικὸν τὸ ἀναφερόμενον εἰς τὴν ὡς ἄνω συλλογικὴν σύμβασιν τὴν συναφθεῖσαν μεταξὺ τοῦ Δήμου Ροδίων καὶ τοῦ Σωματείου Ἐργατοτεχνιτῶν Τεχνικῶν Ὑπηρεσιῶν Δήμου Ρόδου (Πρᾶξις καταθέσεως Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν 35/6.4.1966, κοινοποίησις Ὑπουργείου Ἐργασίας 36093/14.4.1966).

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ 1.1.1967.

Ἡ παροῦσα συνετάγη εἰς τόσα πρωτότυπα ὅσα καὶ τὰ συμβαλλόμενα μέρη καὶ κατὰ ἓν ἐπὶ πλέον πρὸς κατάθεσίν των εἰς τὴν ἁρμοδίαν Ἀρχήν, ἀναγνωσθεῖσα δὲ καὶ βεβαιωθεῖσα ὑπογράφεται παρὰ τῶν συμβαλλομένων.

Οἱ συμβαλλόμενοι

(Ἕπονται ὑπογραφαί)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 23 Δεκεμβρίου 1967

—

134329/7159/1967 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ κηρύξεως ὑποχρεωτικῆς τῆς ἀπὸ 10.7.1967 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν βαφείων - τυποβαφείων - καθαριστηρίων κλπ. Θεσσαλονίκης.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 747 τῆς 20 Δεκεμβρίου 1967)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 3239/1955. 2) Γνωμοδότησιν τοῦ κατ' ἄρθρον 28 τοῦ νόμου 3239/1955 Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 20.11.1967. 3) Τὴν ἀπὸ 10.7.1967 συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν βαφείων - τυποβαφείων - καθαριστηρίων κλπ. Θεσσαλονίκης, ἀποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν ὑποχρεωτικὴν καθ' ὅλας αὐτῆς τὰς διατάξεις διὰ πάντας τοὺς ἐργοδότας καὶ μισθωτοὺς τοῦ ἐπαγγέλματος, ὅπερ ἀφορᾷ αὕτη, τὴν ἀπὸ 10.7.1967 συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν βαφείων - τυποβαφείων - καθαριστηρίων κλπ. Θεσσαλονίκης(*).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 4 Δεκεμβρίου 1967

—

145301/7669/1967 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας

Περὶ ἐγκρίσεως μετὰ τροποποιήσεως ἐν μέρει τῆς ὑπ' ἀριθ. 7/1967 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ. Δ.Δ. Θεσσαλονίκης περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν μωσαϊκῶν πλακῶν ἐκ τσιμέντου Θεσσαλονίκης

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 769 τῆς 30 Δεκεμβρίου 1967)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν. δ. 3755/1957. 2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 7/1967 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν μωσαϊκῶν πλακῶν Θεσσαλονίκης». 3) Τὴν διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 64041/ΚΠ 2178/1967 ἐγγράφου τοῦ Ὑπουργείου Συντονισμοῦ διατυπωθεῖσαν διαφωνίαν ἐπ' αὐτῆς. 4) Σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 9, παράγραφος 2, ἐδάφ. δ' τοῦ ν.δ. 3755/1957 Τμήματος ἀμοιβῆς καὶ ὅρων ἐργασίας τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, λη-

(*) ΕΕΔ 25, 1236.

φθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 23.12. 1967, ἣν καὶ ἀποδεχόμεθα, καὶ 5) τὸ γεγονὸς ὅτι: α) ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 7/1967 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης καθορίζεται ἐνιαῖον ἡμερομίσθιον δι' ἅπαντας τοὺς τεχνίτας πλακοποιοὺς καὶ ἀνεξαρτήτως βαθμοῦ ἐξειδικεύσεως καὶ τῆς προσφερομένης ὑπ' αὐτῶν ἐργασίας, πρᾶγμα, ὅπερ ἀντίκειται ἀφ' ἑνὸς μὲν πρὸς τὴν θεμελιώδη οἰκονομικὴν ἀρχὴν τοῦ καθορισμοῦ τῆς ἀμοιβῆς ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἐξειδικεύσεως καὶ τῆς ἐν γένει ἀξιολογήσεως τῆς προσφερομένης ἐργασίας ἐντὸς τῶν διαφόρων οἰκονομικῶν μονάδων, ἀφ' ἑτέρου δὲ καὶ πρὸς τὴν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ἀκολουθουμένην ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς ἀμοιβῆς τῆς ἐργασίας γενικὴν οἰκονομικὴν πολιτικήν. Ἔτι δὲ ἡ ἐν λόγῳ ρύθμισις ἀποτελεῖ καὶ ἄνισον μεταχείρισιν τῶν ὑπὸ τὰς αὐτὰς συνθήκας ἐργαζομένων, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν κοινωνικὴν πολιτικὴν τῆς Κυβερνήσεως. 6) Ὑπὸ τῆς ὑπὸ κρίσιν διαιτητικῆς ἀποφάσεως προβλέπεται ἡ ὑπαγωγὴ τῶν τεχνιτῶν τριφτάδων μωσαϊκῶν πλακῶν εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν λοιπῶν τεχνιτῶν. Οὐχ ἧττον ὅμως, ἐπειδὴ ἡ ἐν λόγῳ κατηγορία τῶν μισθωτῶν δὲν ἀπασχολεῖται ἐξ ὁλοκλήρου μὲ τὴν τριβὴν τῶν πλακιδίων, εἰς δὲ ἑτέρας ὁμοίας ρυθμίσεις αὕτη κατατάσσεται εἰς τὰς βοηθητικὰς τοιαύτας, δέον ὅπως τὸ κατώτατον ὅριον ἡμερομισθίου τῶν περὶ ὧν πρόκειται μισθωτῶν τροποποιηθῇ κατὰ τὰ κατωτέρω καὶ γ) ὑπὸ τῆς ὡς εἴρηται ἀποφάσεως διαιτησίας προβλέπεται ἡ χορήγησις εἰς τοὺς ἄρρενας ἐγγάμους ἐργατοτεχνίτας ἐπιδόματος γάμου ἐκ δραχμῶν 150 μηνιαίως. Λαμβανομένου ὅμως ὑπ' ὄψιν τοῦ γεγονότος ὅτι οἱ ἐν λόγῳ μισθωτοὶ δικαιοῦνται τοιούτου ἐπιδόματος ἐκ μέρους τοῦ Λ.Α.Ο.Ε.Μ. κατὰ τὰ εἰδικώτερον ὑπὸ τῶν διεπουσῶν τοῦτον διατάξεων ὁριζόμενα, οὐδεὶς συντρέχει λόγος παροχῆς τοῦ ἐπιδόματος γάμου ἐκ τῶν εἰς οὓς οὗτοι ἀπασχολοῦνται ἐργοδοτῶν. Ἐξ ἄλλου, εἰς ἑτέρας ὁμοίας ἢ παρεμφερεῖς ρυθμίσεις δὲν ἀπαντᾶται ἡ ὑποχρέωσις χορηγήσεως ἐπιδόματος γάμου ἐκ μέρους τοῦ οἰκείου ἐργοδότου. Διὰ τοὺς ἀνωτέρω λόγους δέον ὅπως ἡ προδιαληφθεῖσα διαιτητικὴ ἀπόφασις τροποποιηθῇ κατὰ τὰ ἐν τῷ διατακτικῷ τῆς παρούσης ὁριζόμενα, ἀποφασίζομεν:

Ἐγκρίνομεν μετὰ τροποποιήσεως ἐν μέρει τὴν ὑπ' ἀριθ. 7/1967 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν μωσαϊκῶν πλακῶν ἐκ τσιμέντου Θεσσαλονίκης», ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τοῦ Συνδέσμου Ἐργατῶν Μωσαϊκῶν Πλακῶν Θεσσαλονίκης ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τοῦ Συλλόγου Ἐργοστασιαρχῶν Μωσαϊκῶν Εἰδῶν ἐκ Τσιμέντου Θεσσαλονίκης, ἧς τὸ διατακτικόν, τροποποιούμενον παρ' ἡμῶν κατὰ τὰ ἀνωτέρω, διαμορφοῦται ὡς ἀκολούθως:

Τὰ κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων τῶν ἐργατοτεχνιτῶν καὶ ἐργατοτεχνιτριῶν κατασκευῶν μωσαϊκῶν εἰδῶν τσιμέντου Θεσσαλονίκης, ἄτινα ἀντιστοιχοῦν δι' ἀπασχόλησιν κατὰ πλήρες νόμιμον ὡράριον ἡμερησίας ἐργασίας, καθορίζονται ὡς ἀκολούθως:

Α'. α) Τεχνῖται κατασκευῆς πολυχρώμων καὶ διχρώμων πλακιδίων δραχμαὶ 110.

β) Τεχνῖται κατασκευῆς μονοχρώμων πλακιδίων δραχμαὶ 105.

Β'. α) Τριφτάδες μωσαϊκῶν πλακῶν δραχμαὶ 95.

β) Λοιποὶ τεχνῖται ἐν γένει, ἤτοι: Μοντιαδόροι βαθμίδων, γεμιστάδες βαθμίδων, τριφτάδες βαθμίδων καὶ λεκανῶν δραχμαὶ 90.

Γ'. Ἐργάται αὐλῆς μεταφορεῖς κλπ. δραχμαὶ 90.

Γυναῖκες ἀπασχολούμεναι εἰς τὰς ὡς ἄνω ἐργασίας θὰ λαμβάνωσι τὰ αὐτὰ μὲ τοὺς ἄρρενας ἡμερομισθίων, ἀντιστοίχως μὲ τὸ εἶδος τῆς προσφερομένης ἐργασίας (ὡς πλακοποιῶν, τριφτάδων, ἐργατριῶν αὐλῆς).

Λοιποὶ ὅροι

Ἕκαστος ἐργοδότης ὑποχρεοῦται νὰ χορηγῇ κατ' ἔτος εἰς ἅπαν τὸ ἀπασχολούμενον προσωπικὸν ἀνὰ μίαν ὁλόσωμην φόρμαν ἐργασίας καὶ ἓν ζεῦγος ὑποδημάτων, εἰς δὲ τοὺς τριφτάδες ἐν γένει ἐπὶ πλέον ἀνὰ ἓν ζεῦγος ὑποδημάτων, χειροκτίων καὶ ποδιά, ἅπαντα ἐξ ἐλαστικοῦ καὶ ἀντικαθιστάμενα ἅμα τῇ φθορᾷ των.

Τυχὸν καταβαλλόμενα ἀποδοχαί, ἀνώτερα τῶν ὑπὸ τῆς παρούσης καθοριζομένων, δὲν δύνανται νὰ μειωθῶσιν, ὡς ἐπίσης ὅροι ἐργασίας εὐνοϊκώτεροι ὑπὲρ τῶν ἐργαζομένων δὲν δύνανται νὰ μεταβληθῶσιν.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ τῆς 24ης Ἰανουαρίου 1967.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 30 Δεκεμβρίου 1967

—

147107 7750/1967 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1967 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Κερκύρας, συμ-

πληρωματικῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 1/1967 ἀποφάσεως τοῦ αὐτοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου, περὶ χορηγήσεως ἐπιδόματος συζύγου κλπ. εἰς τοὺς ὁδοκαθαριστὰς τοῦ Δήμου Κερκυραίων.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 769 τῆς 30 Δεκεμβρίου 1967)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957. 2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 2/1967 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Κερκύρας, συμπληρωματικὴν τῆς ὑπ' ἀριθ. 1/1967 ἀποφάσεως τοῦ αὐτοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου «περὶ χορηγήσεως ἐπιδόματος συζύγου κλπ.» εἰς τοὺς ὁδοκαθαριστὰς τοῦ Δήμου Κερκυραίων, ἀποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν ἐκτελεστὴν τὴν ὑπ' ἀριθ. 2/1967 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Κερκύρας, συμπληρωματικὴν τῆς ὑπ' ἀριθ. 1/1967 ἀποφάσεως τοῦ αὐτοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου «περὶ χορηγήσεως ἐπιδόματος συζύγου κλπ. εἰς τοὺς ὁδοκαθαριστὰς τοῦ Δήμου Κερκυραίων», ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τοῦ Συματείου Ὁδοκαθαριστῶν Κερκύρας ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τοῦ Δήμου Κερκυραίων, ἥς τὸ διατακτικὸν ἔχει ὡς ἀκολούθως:

Συμπληροῖ τὴν ὑπ' ἀριθ. 1/1967 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Κερκύρας «περὶ χορηγήσεως ἐπιδόματος συζύγου κλπ. εἰς τοὺς ὁδοκαθαριστὰς τοῦ Δήμου Κερκυραίων», ὁρίζουσα χρόνον ἐνάρξεως ἰσχύος ταύτης τὴν 13ην Ὀκτωβρίου 1966.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 30 Δεκεμβρίου 1967

—

137296/7278 1967 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 8/1967 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ναυτοξυλουργῶν τῶν ἀπασχολουμένων εἰς τὰ ναυπηγεῖα τῆς Εἰρηνοδικειακῆς περιφερείας Πειραιῶς καὶ Σαλαμῖνος».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 720 τῆς 6 Δεκεμβρίου 1967)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957. 2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 8/1967 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ναυπηγοξυλουργῶν τῶν ἀπασχολουμένων εἰς τὰ Ναυπηγεῖα τῆς Εἰρηνοδικειακῆς Περιφερείας Πειραιῶς καὶ Σαλαμῖνος», καθ' ἃς δὲν ἰσκήθη ἔφεσις, ἀποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν ἐκτελεστὴν τὴν ὑπ' ἀριθ. 8/1967 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ναυπηγοξυλουργῶν τῶν ἀπασχολουμένων εἰς τὰ Ναυπηγεῖα τῆς Εἰρηνοδικειακῆς Περιφερείας Πειραιῶς καὶ Σαλαμῖνος», καθ' ἃς δὲν ἰσκήθη ἔφεσις, ἀποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν ἐκτελεστὴν τὴν ὑπ' ἀριθ. 8/1967 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ναυπηγοξυλουργῶν τῶν ἀπασχολουμένων εἰς τὰ Ναυπηγεῖα τῆς Εἰρηνοδικειακῆς Περιφερείας Πειραιῶς καὶ Σαλαμῖνος», ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τῶν: 1) Ἑνώσεως Ναυπηγοξυλουργῶν Πειραιῶς καὶ 2) Πανελληνίου Ὁμοσπονδίας Ἐργατοτεχνιτῶν Οἰκοδόμων καὶ Ξύλου ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τῶν: 1) Συνδέσμου Ἰδιοκτητῶν Ναυπηγείων Περάματος καὶ 2) Ἐμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου Πειραιῶς, ἧς τὸ διατακτικὸν ἔχει ὡς ἀκολούθως:

1) Τὰ κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων τῶν ναυπηγοξυλουργῶν, ἀπασχολουμένων εἰς τὰ Ναυπηγεῖα τῆς Εἰρηνοδικειακῆς Περιφερείας Πειραιῶς καὶ Σαλαμῖνος, καθορίζονται ὡς ἀκολούθως:

α) Τεχνῖται ναυπηγοξυλουργοὶ ἡμερομίσθιον δραχμαὶ 125.

β) Τεχνῖται διανάκται (καλαφάται) ἡμερομίσθιον δραχμαὶ 130.

γ) Μαθητευόμενοι ἐν γένει ἡμερομίσθιον δραχμαὶ 50.

Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 18ου ἔτους τῆς ἡλικίας των καὶ ἑνὸς ἔτους προϋπηρεσίας παρ' οἱῳδήποτε ἐργοδότῃ ἢ τοῦ 19ου ἔτους τῆς ἡλικίας ἀνεξαρτήτως χρόνου προϋπηρεσίας καταβάλλεται τὸ ὑπὸ τῶν ἐθνικῶν γενικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἢ ὁμοίας ἐκτάσεως ἀποφάσεων Διαιτησίας προβλεπόμενον ἑκάστοτε κατώτατον ὅριον ἡμερομισθίου τοῦ ἐργατοτεχνίτου.

2) Οἱ ἀνωτέρω μισθωτοί, ἐφ' ὅσον εἶναι κάτοχοι πάντων τῶν ὑπὸ τοῦ ἀπὸ 31.3.1938 Ἐσωτερικοῦ Κανονισμοῦ ἐργασίας ἐργοστασίων καὶ βιοτεχνικῶν ἐργαστηρίων κατεργασίας ξύλου ὁριζομένων ἐργαλείων καὶ δὴ τῆς εἰδικότητος τοῦ ξυλουργοῦ, ἤτοι σκεπάρνι, χειροπρίονα, σιγάτσα ἢ κονραστάρι, λοῦκι, 4 σκαρπέλλα, ζῦγι, ἀκόνι, κατσαβίδια (μικρὸ - μεγάλο), πλάνη, ταινάλια, ματικάπι, σφυρί, ἀλφάδι, γκινάτσο, 2 ροκάνια, 4 λάμπες, ματικάπι καὶ χρησιμοποιοῦν ταῦτα κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας των, δικαιοῦνται ἐπιδόματος φθορᾶς ἐργαλείων ἐκ ποσοστοῦ 10%. Τὸ ἐν λόγῳ ἐπίδομα ὑπολογίζεται ἐπὶ τῶν ὡς ἄνω κατωτάτων ὁρίων ἡμερομισθίων καὶ συμψηφίζεται πρὸς τυχὸν καταβαλλόμενα ἀνώτερα τούτων.

3) Τυχὸν καταβαλλόμεναι ἀποδοχαί, ἀνώτεραι

τῶν ὑπὸ τῆς παρούσης καθοριζομένων, δὲν μειοῦνται.

4) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ τῆς 9ης Ἰουλίου 1967.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 5 Δεκεμβρίου 1967

—

136629/7237/1967 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 34 1964 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν συντακτῶν ἡμερησίων ἐφημερίδων Ἀθηνῶν

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 720 τῆς 6 Δεκεμβρίου 1967)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 3239/1955. 2) Τὴν κοινοποιηθεῖσαν ἡμῖν ἔγγραφον δήλωσιν καταγγελίας τῆς ἐν θέματι διαιτητικῆς ἀποφάσεως, καὶ 3) σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 20.11. 1967, ἀποφασίζομεν:

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ 3μηνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρις 9.3.1968, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 34/1964 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν συντακτῶν ἡμερησίων ἐφημερίδων Ἀθηνῶν, ἐγκριθείσης μετὰ τροποποιήσεως ἐν μέρει διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 97039/1964 καινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 468, τ. Β' τῆς 23.10.1964)(*).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 4 Δεκεμβρίου 1967

—

143879/7613/1967 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ περαιτέρω παρατάσεως ἰσχύος συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας πρακτικῶν μηχανικῶν, θερμαστῶν ἀπάσης τῆς χώρας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 753 τῆς 22 Δεκεμβρίου 1967)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 3239/1955. 2) Σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 16.12.1967, ἀποφασίζομεν:

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ τρίμηνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρις 22.3.1968, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ἀπὸ 14.3.1966 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας πρακτικῶν μηχανικῶν - θερμαστῶν ἁπάσης τῆς χώρας (Φ.Ε.Κ. 338, τεῦχος Β' τῆς 2.6.1966).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως (*).

Ἐν Ἀθήναις τῇ 20 Δεκεμβρίου 1967

—

143878/7614/1967 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ περαιτέρω παρατάσεως ἰσχύος συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἀφορώσης τὸ προσωπικὸν Γραφείων, τὸ ἐργαζόμενον εἰς Ἱδρύματα, σωματεῖα μὴ ἐπαγγελματικὰ καὶ Ἑνώσεις αὐτῶν

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 753 τῆς 22 Δεκεμβρίου 1967)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 3239/1955. 2) Σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 16.12. 1967, ἀποφασίζομεν:

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ τρίμηνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρις 27.3.1968, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ἀπὸ 26.5.1966 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἀφορώσης τὸ προσωπικὸν Γραφείων, τὸ ἐργαζόμενον εἰς Ἱδρύματα, σωματεῖα μὴ ἐπαγγελματικὰ καὶ Ἑνώσεις αὐτῶν. (Πρᾶξις καταθέσεως Εἰρηνοδικείων Ἀθηνῶν 55/16.6.1966)(**).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 20 Δεκεμβρίου 1967

—

141655/2034/1967 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ καθορισμοῦ ὡραρίου λειτουργίας τῶν ἀνθοπωλείων τοῦ πολεοδομικοῦ συγκροτήματος Ἀθηνῶν.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 753 τῆς 22 Δεκεμβρίου 1967)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: α) Τὰς διατάξεις τῆς πα-

(*) ΕΕΔ 25, 572.

(*) ΕΕΔ 25, 755.

(**) ΕΕΔ 25, 903.

παγράφων 1 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ν.δ. 4020/1959 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐνίων διατάξεων ἐργατικῶν τινων νόμων».6) Τὴν ἀπὸ 10.12.1967 γνωμοδότησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ἀποφαινόμεθα:

Ι. Αἱ ὧραι λειτουργίας τῶν ἀνθοπωλείων τοῦ πολεοδομικοῦ συγκροτήματος Ἀθηνῶν ὁρίζονται εἰς δέκα τρεῖς (13) ὥρας ἡμερησίως καθ' ὅλον τὸ ἔτος, ἐξαιρέσει τοῦ ὑπαλληλικοῦ προσωπικοῦ αὐτῶν, δι' ὃ ἐξακολουθεῖ ἰσχύουσα ἡ ὑπ' ἀριθ. 94948/23.10.1965 ἡμετέρα ἀπόφασις, δι' ἧς καθιερώθη 8ωρος ἡμερησία ἐργασία ἢ 48ωρος ταύτη καθ' ἑβδομάδα.

Οἱ ἰδιοκτῆται τῶν ὡς εἴρηται καταστημάτων δύνανται ν' ἀνοίγουν τὰ καταστήματά των ἑκάστην πρωΐαν κατὰ μίαν ὥραν ἐνωρίτερον τοῦ κεκανονισμένου ὡραρίου προϊόντος ἀνοίγματος τούτων, ἄνευ ἀπασχολήσεως ὑπαλληλικοῦ προσωπικοῦ.

ΙΙ. Αἱ ὧραι ἀνοίγματος καὶ κλεισίματος τῶν ὡς ἄνω καταστημάτων καθ' ἑκάστην καθορισθήσονται δι' ἡμετέρας ἀποφάσεως μετὰ γνώμην τῶν ἐνδιαφερομένων ἐργοδοτικῶν καὶ ὑπαλληλικῶν ὀργανώσεων καὶ τῆς οἰκείας Ἀστυνομικῆς Ἀρχῆς.

ΙΙΙ. Ἡ ὑπ' ἀριθ. 104771/1967 ἡμετέρα ἀπόφασις «περὶ καθορισμοῦ ὡραρίου λειτουργίας τῶν ἀνθοπωλείων τοῦ πολεοδομικοῦ συγκροτήματος Ἀθηνῶν» καταργεῖται.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 15 Δεκεμβρίου 1967

—

117145 Ι. 732/1967 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ προσθήκης παραγράφου 5α εἰς τὸ ἄρθρον 58 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου Προνοίας Προσωπικοῦ Α.Σ.Ο.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 734 τῆς 13 Δεκεμβρίου 1967)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 2868/1922 «περὶ ὑποχρεωτικῆς ἀσφαλίσεως τῶν ἐργατῶν καὶ ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων». 2) Πρότασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Προνοίας Προσωπικοῦ Α.Σ.Ο., ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 61/29.8.1967 ἀναφορᾶς τοῦ Ταμείου. 3) Γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, διατυπωθεῖσαν κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 7/5.10.1967 συνεδρίασιν τῆς ΙΕ' περιόδου, ἀποφασίζομεν:

Εἰς τὸ ἄρθρον 58 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου Προνοίας Προσωπικοῦ Αὐτονόμων Σταφιδικοῦ Ὀργανισμοῦ προστίθεται παράγραφος 5α, ἔχουσα ὡς ἀκολούθως:

«5α. Αἱ διατάξεις τῆς προηγουμένης παραγράφου 5 δὲν ἔχουσιν ἐφαρμογὴν προκειμένου περὶ τῶν μεταταχθέντων ὑποχρεωτικῶς εἰς τὸ Ι.Κ.Α. βάσει τοῦ ἀ.ν. 87/1967 ὑπαλλήλων τοῦ συγχωνευθέντος εἰς τὸ Ι.Κ.Α. Ταμείου Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Αὐτονόμων Σταφιδικοῦ Ὀργανισμοῦ».

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 4 Δεκεμβρίου 1967

—

79973/4491/1967 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ καθιερώσεως ἑορτολογίου διὰ τοὺς πλανοδίους γαλακτοπώλας Πατρῶν.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 510 τῆς 12 Αὐγούστου 1967)

.. ..

Καθιεροῦται ὁλοκληρωτικὴ ἀργία κατὰ τὰς ἑορτὰς Πάσχα, Χριστουγέννων καὶ Καθαρᾶς Δευτέρας διὰ τοὺς πλανοδίους γαλακτοπώλας Πατρῶν.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 28 Ἰουλίου 1967

—

79104/4437/1967 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ καθορισμοῦ συνεχοῦς ὡραρίου ἐργασίας καταστημάτων χονδρικῆς πωλήσεως ψιλικῶν καὶ ζαχαρωδῶν προϊόντων Πειραιῶς διὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 1.6 - 30.9.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 510 τῆς 12 Αὐγούστου 1967)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ π. δ)τος τῆς 8/13.4.1932 «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν διατάξεων τῶν νόμων περὶ χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας εἰς τὰ καταστήματα κλπ». 2) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ)τος 4020/1969 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐνίων διατάξεων ἐργατικῶν νόμων». 3) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 94948/6409/1965 ἡμετέραν ἀπόφασιν «περὶ καθορισμοῦ ὡρῶν λειτουργίας ἐμπορικῶν καταστημάτων καὶ ἐργασίας τοῦ πάσης φύσεως προσωπικοῦ αὐτῶν». 4) Τὴν ἀπὸ 1.6.1967 αἴτησιν τῶν καταστηματαρχῶν χονδρικῆς πωλή-

σεως γαλικών καὶ ζαχαροδῶν προϊόντων Πειραιῶς. 5) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 465/1967 γνώμην τοῦ Ἐμπορικοῦ Συλλόγου Πειραιῶς. 6) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 9495/Φ 65/5.1967 γνώμην τῆς Ἀστυνομικῆς Διευθύνσεως Πειραιῶς, ἀποφασίζομεν:

Καθορίζομεν τὰς ὥρας ἀναίγματος, μεσημβρινῆς διακοπῆς καὶ κλεισίματος τῶν καταστημάτων χονδρικῆς πωλήσεως γαλικῶν καὶ ζαχαροδῶν προϊόντων Πειραιῶς ὡς ἀκολούθως:

Ἀπὸ 1.7 - 30.9.

Καθ' ἑκάστην ἀπὸ 7 π.μ. - 3.30 μ.μ.

Ἔκαστον Σάββατον ἀπὸ 7 π.μ. - 1.30 μ.μ.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, κοινοποιηθήσεται δὲ πρὸ τῆς δημοσιεύσεώς της πρὸς ἐφαρμογήν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 28 Ἰουλίου 1967

—

79970/4489/1967 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ καθιερώσεως ἐκ περιτροπῆς Κυριακῆς ἀργίας εἰς τὰ ἑστιατόρια, ζυθεστιατόρια, μαγειρεῖα καὶ οἰνομαγειρεῖα Ἀμφίσσης.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 510 τῆς 12 Αὐγούστου 1967)

.. ..

Καθιεροῦμεν ἐκ περιτροπῆς Κυριακὴν ἀργίαν εἰς τὰ ἥμίση ἐκ τῶν ἐν τῇ πόλει τῆς Ἀμφίσσης λειτουργούντων ἑστιατορίων, ζυθεστιατορίων, μαγειρείων καὶ οἰνομαγειρείων καθ' ὅλον τὸ ἔτος, τῆς σειρᾶς αὐτῶν ὁριζομένης ὑπὸ τῆς ἁρμοδίας Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας, ἀνακαλουμένης τῆς ὑπ' ἀριθ. 21269/1504/2.5.1966 ἡμετέρας ἀποφάσεως, δι' ἧς καθιερώθη ἐκ περιτροπῆς Κυριακὴ ἀργία διὰ τὰ ἑστιατόρια, ζυθεστιατόρια κλπ. Ἀμφίσσης κατὰ τὴν χρονικὴν περίοδον ἀπὸ 1.11 μέχρι 31.3 ἑκάστου ἔτους.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 28 Ἰουλίου 1967

—

79971/4490/1967 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ καθιερώσεως ἐκ περιτροπῆς Κυριακῆς ἀργίας εἰς τὰ ἀρτοποιεῖα Δήμου Καλαμάτας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 510 τῆς 12 Αὐγούστου 1967)

.. ..

Ἐκ τῶν ἐν τῇ πόλει Καλαμάτας λειτουργούντων ἀρτοποιείων τὰ ἥμίση τούτων παραμένουν ἐκ περιτροπῆς κλειστὰ κατὰ τὰς Κυριακάς, τῆς σειρᾶς αὐτῶν ὁριζομένης ὑπὸ τῆς ἁρμοδίας Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 28 Ἰουλίου 1967

—

58030/Σ 419 1967 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ προσθήκης διατάξεως ἐν τέλει τῆς παραγράφου 5 τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἑταιρείας Διαχειρίσεως Εἰδῶν Μονοπωλίου Ἑλληνικοῦ Δημοσίου.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 490 τῆς 5 Αὐγούστου 1967)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν : 1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 2868/1922 περὶ ὑποχρεωτικῆς ἀσφαλίσεως τῶν ἐργατῶν καὶ ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων. 2) Πρότασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἑταιρείας Διαχειρίσεως Εἰδῶν Μονοπωλίου Ἑλληνικοῦ Δημοσίου, ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 269/26.4.1967 ἀναφορᾶς τοῦ Ταμείου. 3) Γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, διατυπωθεῖσαν κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 80/25.5.1967 συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς ΙΔ' περιόδου, ἀποφασίζομεν :

Ἐν τέλει τῆς παραγράφου 5 τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἑταιρείας Διαχειρίσεως Εἰδῶν Μονοπωλίου Ἑλληνικοῦ Δημοσίου προστίθεται ἐδάφιον, ἔχον ὡς ἀκολούθως:

«Προκειμένου περὶ τῶν ἐκ τῶν συνταξιούχων τοῦ Ταμείου πληρούντων τὰς κατὰ τὴν νομοθεσίαν τοῦ Ι.Κ.Α. προϋποθέσεις συνταξιοδοτήσεως ἐν οἱᾳδήποτε περιπτώσει τὸ ποσὸν τῆς συντάξεως αὐτῶν θὰ εἶναι κατώτερον τοῦ κατωτάτου ὁρίου συντάξεων τοῦ Ι.Κ.Α.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 21 Ἰουλίου 1967

—

104783/5838/1967 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ καθιερώσεως ἐκ περιτροπῆς Κυριακῆς ἀργίας εἰς τὰ πρατήρια ὑγρῶν καυσίμων τοῦ Δήμου Ἡρακλείου Κρήτης.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 601 τῆς 2 Ὀκτωβρίου 1967)

....

Ἐκ τῶν εἰς τὸν Δῆμον Ἡρακλείου Κρήτης

λειτουργούντων πρατηρίων ὑγρῶν καυσίμων τὰ μέση τούτων παραμένουν ἐκ περιτροπῆς κλειστὰ κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ νόμῳ ἑορτάς, τῆς σειρᾶς ἀὐτῶν ὁριζομένης ὑπὸ τῆς ἁρμοδίας Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 22 Σεπτεμβρίου 1967

—

104782 5837/1967 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ καθιερώσεως ἐκ περιτροπῆς Κυριακῆς ἀργίας εἰς τὰ καφεζαχαροπλαστεῖα τοῦ Δήμου Φιλιατρῶν κατὰ τὸ ἀπὸ 1.7 ἕως 15.9 χρονικὸν διάστημα.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 601 τῆς 2 Ὀκτωβρίου 1967)

.. ..

Καθιεροῦμεν ἐκ περιτροπῆς Κυριακὴν ἀργίαν εἰς τὰ ἡμίση ἐκ τῶν ἐν τῷ Δήμῳ Φιλιατρῶν λειτουργούντων καφεζαχαροπλαστείων κατὰ τὸ ἀπὸ 1.7. μέχρι 15.9 χρονικὸν διάστημα, τῆς σειρᾶς αὐτῶν ὁριζομένης ὑπὸ τῆς ἁρμοδίας Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 22 Σεπτεμβρίου 1967

—

126292 7104/1967 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ καθιερώσεως ἐκ περιτροπῆς Κυριακῆς ἀργίας διὰ τὰ καφενεῖα τοῦ Δήμου Ἰστιαίας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 749 τῆς 20 Δεκεμβρίου 1967)

....

Καθιεροῦμεν ἐκ περιτροπῆς Κυριακὴν ἀργίαν εἰς τὰ ἡμίση ἐκ τῶν ἐν τῷ Δήμῳ Ἰστιαίας λειτουργούντων καφενείων, τῆς σειρᾶς αὐτῶν ὁριζομένης ὑπὸ τῆς ἁρμοδίας Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 8 Δεκεμβρίου 1967

—

119/2 1968 Ἀπόφασις Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ περαιτέρω παρατάσεως ἰσχύος συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας τεχνικῶν παρασκευαστῶν κλπ. ἐργαζομένων εἰς τὰ ἐπιστημονικὰ ἐργαστήρια βιοχημείας, μικροβιολογίας, παθολογοανατομίας κλπ., τὰ λειτουργοῦντα ἐντὸς τῶν νοσοκομείων καὶ νοσηλευτικῶν ἱδρυμάτων, ὡς καὶ εἰς τὰ αὐτοτελῶς ὡς ἱδρύματα ἐρευνῶν κλπ. Ἀθηνῶν καὶ Προαστίων.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 1 τῆς 3 Ἰανουαρίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 3239/1955. 2) Σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 22.12. 1967, ἀποφασίζομεν:

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ τρίμηνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρι 5.4.1968, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐνόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ἀπὸ 18.11.1966 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας τεχνικῶν παρασκευαστῶν κλπ. ἐργαζομένων εἰς τὰ ἐπιστημονικὰ ἐργαστήρια βιοχημείας, μικροβιολογίας, παθολογοανατομίας κλπ., τὰ λειτουργοῦντα ἐντὸς τῶν Νοσοκομείων καὶ Νοσηλευτικῶν Ἱδρυμάτων, ὡς καὶ εἰς τὰ αὐτοτελῶς ὡς Ἱδρύματα Ἐρευνῶν κλπ. Ἀθηνῶν καὶ Προαστίων (πρᾶξις καταθέσεως Εἰρηνοδικείων Ἀθηνῶν 6/13.1.1967)(*).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 2 Ἰανουαρίου 1968

—

118 1 1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ περαιτέρω παρατάσεως ἰσχύος συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ μηχανημάτων ὑπαίθρου Υ.Ε.Β. τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 1 τῆς 3 Ἰανουαρίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 3239/1955. 2) Σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 22.12.1967. 3) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 111234/6061/1967 ἀπόφασιν ἡμῶν, ἀποφασίζομεν:

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ τρίμηνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρι 2.4.1968, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐνόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς

(*) ΕΕΔ 26, 652.

από 10.8.1966 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ μηχανημάτων ὑπαίθρου Τ.Ε.Β. τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας (πρᾶξις καταθέσεως Εἰρηνοδικείων Ἀθηνῶν 72/2.9.1966) (*).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 2 Ἰανουαρίου 1968

—

229/6/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 15/1967 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ἐπιστημόνων φαρμακοποιῶν ἁπάσης τῆς χώρας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 1 τῆς 3 Ἰανουαρίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 3239/1955. 2) Τὴν κοινοποιηθεῖσαν ἡμῖν ἔγγραφον δήλωσιν καταγγελίας τῆς ἐν θέματι διαιτητικῆς ἀποφάσεως καὶ 3) σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 22. 12.1967, ἀποφασίζομεν:

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ τρίμηνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρι 4.4.1968, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς ὑπ' ἀριθ. 15/1967 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ἐπιστημόνων φαρμακοποιῶν ἁπάσης τῆς χώρας, κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 28195/1967 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 193, τεῦχος Β' τῆς 20.3.1967) (**).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 2 Ἰανουαρίου 1968

—

230/5/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 11/1967 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐφαπλωματεργατῶν Θεσσαλονίκης».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 1 τῆς 3 Ἰανουαρίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 3239/1955. 2) Τὴν κοινοποιηθεῖσαν ἡμῖν ἔγγραφον δήλωσιν καταγγελίας τῆς ἐν θέματι διαιτητικῆς ἀποφάσεως καὶ 3) σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 22. 12.1967, ἀποφασίζομεν:

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ τρίμηνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρις 6.4.1968, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 11/1957 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης, ἐγκριθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 35952/1957 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 157, τεῦχος Β' τῆς 4. 6.1957) (*).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 2 Ἰανουαρίου 1968

—

89729/5304/1967 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ συστάσεως Παραρτημάτων εἰς Κυψέλια καὶ Χαλκηδόνα ἐπαρχίας Θεσσαλονίκης καὶ ἀνακαθορισμοῦ τῶν ἀσφαλιστικῶν ὁρίων Παραρτήματος Χολαργοῦ καὶ μετονομασίας τούτου εἰς Παράρτημα Ἁγίας Παρασκευῆς Χολαργοῦ τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 584 τῆς 20 Σεπτεμβρίου 1967)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἀ.ν. 1846/1951. 2) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 4476/1965. 3) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 43508/2479/19. 5.1967 ἀπόφασιν ἡμῶν. 4) Τὰς ὑπ' ἀριθ. 131599 καὶ 131600/3.8.1967 ἀναφορὰς τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, ἀποφασίζομεν:

Ἐγκρίνομεν: 1) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 131599/3.8.1967 ἀπόφασιν τοῦ Διοικητοῦ τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων περὶ α) συστάσεως Παραρτήματος τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Παράρτημα Ἁγίας Παρασκευῆς - Χολαργοῦ» μὲ ἕδραν τὴν Ἁγίαν Παρασκευὴν καὶ ὑπαγωγῆς τούτου εἰς τὸ Ὑποκατάστημα Χαλανδρίου, β) καταργήσεως τοῦ Παραρτήματος Χολαργοῦ ἀπὸ τοῦ χρόνου ἐνάρξεως λειτουργίας τοῦ Παραρτήματος Ἁγίας Παρασκευῆς Χολαργοῦ, γ) τροποποιήσεως τῶν ἀσφαλιστικῶν ὁρίων τῶν Ὑποκαταστημάτων Ἀλεξάνδρας, Χαλανδρίου καὶ τοῦ Παραρτήματος Κορωπίου, καθ' ἃ σημεῖα τμῆμα τῶν ἀσφαλιστικῶν ὁρίων τῶν ἐν λόγῳ περιοχῶν περιέρχεται εἰς τὸ Παράρτημα Ἁγίας Παρασκευῆς - Χολαργοῦ ἢ καθ' ἃ σημεῖα τμῆμα τῆς ἀσφαλιστικῆς περιοχῆς τοῦ Παραρτήματος Χολαργοῦ ἐπανέρχεται εἰς τὸ Ὑποκατάστημα Ἀλεξάνδρας καὶ δ) καθορισμοῦ τῶν ἀ-

(*) ΕΕΔ 25, 1299.

(**) ΕΕΔ 26, 456.

(*) ΕΕΔ 16, 852, 1079.

ασφαλιστικών ὁρίων τοῦ Παραρτήματος Ἁγίας Παρασκευῆς - Χολαργοῦ ὡς ἀκολούθως:

Ἄρχονται ἀπὸ τῆς διασταυρώσεως τῆς ὁδοῦ Μεσογείων μετὰ τῆς ὁδοῦ Περικλέους καὶ ἀκολουθοῦντα τὸ ἀριστερὸν τῷ ἀνερχομένῳ ἀκολουθοῦν τὴν ὁδὸν 25 Μαρτίου μέχρι συναντήσεως τῆς ὁδοῦ Τιμητοῦ, ἣν ἀκολουθοῦν μέχρι τῶν ὑποφυιῶν τοὺς ὄρους Τιμητοῦ. Ἐκεῖθεν διὰ τοῦ ἀριστεροῦ τῆς νεοδιαναγομένης ὁδοῦ Ναυαρίνου φθάνουν μέχρι τῆς ὁδοῦ Νεαπόλεως, περιλαμβάνοντα τὰς ὑφισταμένας Δημαρχίου - Ὑπουργείου Γεωργίας - Μικροβιολογικῶν Ἐργαστηρίων Ἀμπελώνος Ὑπηρετοῦ - Γυμνασίου Ἁγίας Παρασκευῆς - Ἀμερικανικοῦ Κολλεγίου Θηλέων καὶ συναντῶντα τοὺς στρατῶνας κατέρχονται τὴν κορυφογραμμὴν μέχρι τῆς θέσεως Σταυρὸς Ἁγίας Παρασκευῆς. Ἐκεῖθεν ἀκολουθοῦν τὴν λεωφόρον Α (πρώην) ἀνερχόμενα ἀριστερὰ πρὸς ὁδὸν Χαλανδρίου, ὅπου συναντοῦν τὴν ὁδὸν Χρυσοστόμου Σμύρνης (περιοχὴ Παράδεισος) μέχρι τῆς ὁδοῦ Γαρυτοῦ (Σαντορινέικα), ἣν ἀκολουθοῦν μέχρι συναντήσεως τῆς ὁδοῦ Ἁγίου Σπυρίδωνος καὶ διὰ τῶν ὁδῶν Ἀντιγόνης - Ἀριστοτέλους φθάνουν καὶ συναντοῦν τὸ ρεῦμα Χαλανδρίου.

Ἀκολουθοῦν τοῦτο μέχρι τῆς Πλατείας Βενιζέλου πρὸς ὁδὸν Χίου μέχρι συναντήσεως τῆς ὁδοῦ Περικλέους, ἣν ἀκολουθοῦν μέχρι συναντήσεως τῆς ὁδοῦ Τζαβέλλα καὶ ἐκεῖθεν διὰ τοῦ ἀριστεροῦ φθάνουν μέχρι τῆς συναντήσεως τῆς ὁδοῦ Μεσογείων καὶ Περικλέους, ὁπόθεν καὶ ἡ ἀφετηρία. Ὡσαύτως εἰς τὰ ὅρια τοῦ Παραρτήματος περιλαμβάνεται ἡ ἀσφαλιστικὴ περιοχὴ ἡ κατὰ μῆκος τῆς ὁδοῦ Μεσογείων πρὸς Ραφήναν καὶ εἰς βάθος 500 μέτρων δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ τῆς ὁδοῦ, ὡς καὶ αἱ κωμοπόλεις αἱ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ ταύτης ἀναπτυσσόμεναι, ἐφ' ὅσον ἔχει ἤδη ἐπεκταθῆ ἡ ἀσφάλισις.

2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 131600/3.8.1967 ἀπόφασιν τοῦ Διοικητοῦ τοῦ Ι.Κ.Α. περὶ συστάσεως τῶν ἀκολούθων Παραρτημάτων ὑπαγομένων διοικητικῶς εἰς τὸ Περιφερειακὸν Ὑποκατάστημα Θεσσαλονίκης:

α) Εἰς Καισάριαν μὲ ἕδραν τὴν κωμόπολιν Καισάριαν τοῦ ὁμωνύμου Δήμου τῆς Ἐπαρχίας Θεσσαλονίκης τοῦ Νομοῦ Θεσσαλονίκης καὶ ἀσφαλιστικὴν περιοχήν, ὡς αὕτη περιγράφεται ἐν τοῖς πρακτικοῖς τῆς ὑπ' ἀριθ. 10/11.5.1967 συνεδριάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ι.Κ.Α. (Φ.Ε.Κ. 267/Β'/20.4.1967).

β) Εἰς Χαλκηδόνα μὲ ἕδραν τὴν κωμόπολιν Χαλκηδόνα τῆς ὁμωνύμου Κοινότητος τῆς Ἐπαρχίας Θεσσαλονίκης, Νομοῦ Θεσσαλονίκης καὶ ἀσφαλιστικὴν περιοχήν, ὡς αὕτη περιγράφεται ἐν τοῖς πρακτικοῖς τῆς ὑπ' ἀριθ. 10/11.4.1967 συνεδριάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ι.Κ.Α. (Φ.Ε.Κ. 267 Β'/20.4.1967).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 8 Σεπτεμβρίου 1967

—

115741/6837/1967 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ συστάσεως Παραρτήματος Ι.Κ.Α. εἰς Ἅγιον Κήρυκον (Ἰκαρίας).

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 675 τῆς 17 Νοεμβρίου 1967)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 14 τοῦ Ἀ.ν. 1846/1951. 2) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 4 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 4476/1965. 3) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 124824/10.10.1967 ἀναφορὰν τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, ἀποφασίζομεν:

Ἐγκρίνομεν τὴν ὑπ' ἀριθ. 124824/10.10.1967 ἀπόφασιν τοῦ Διοικητοῦ τοῦ Ἱδρύματος Ι.Κ.Α. περὶ συστάσεως Παραρτήματος Ι.Κ.Α. εἰς Ἅγιον Κήρυκον (Ἰκαρίας) μὲ ἀσφαλιστικὴν περιοχὴν τὴν καθορισθεῖσαν δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ληφθείσης κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 40/8.11.1966 συνεδρίασιν αὐτοῦ (Φ.Ε.Κ. 673/18.11.1966 τ. Β').

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 10 Νοεμβρίου 1967

ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ - ΕΓΓΡΑΦΑ ΑΡΧΩΝ - ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

ΘΕΜΑΤΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΕΙΣΦΟΡΩΝ ΠΡΟΣ ΤΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

Εἰσφοραὶ ἐπὶ τῆς παρεχομένης πρὸς μισθωτοὺς τροφῆς :

Εἰς ἀπάντησιν ἀναφορᾶς γνωρίζομεν ὑμῖν τὰ κάτωθι:

Συμφώνως πρὸς τὰς παρασχεθείσας ὑμῖν ὁδηγίας διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 212/1965 ἐγκ. καὶ 6545/26.1.1966 γαν. ἐγγράφου ὑμῶν ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως ἰσχύος τοῦ νόμου 4476/1965 (1.7.1965) καὶ κατ' ἐφαρμογὴν τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 4 αὐτοῦ ἀποτελοῦν μισθὸν καὶ ὑπόκεινται εἰς εἰσφορὰς αἱ πάσης φύσεως παροχαὶ (τακτικαὶ ἢ ἔκτακτοι) τοῦ ἐργοδότου πρὸς τὸν ἠσφαλισμένον, πλὴν ὡρισμένων ἐκτάκτων παροχῶν κοινωνικοῦ χαρακτῆρος.

Συνεπῶς οὐδεμία καταλείπεται ἀμφιβολία, ὅτι ἀπὸ 1.7.1965 καὶ ἐφεξῆς ἡ ὑπὸ τῆς ἐπιχειρήσεως χορηγουμένη τροφὴ (μεσημεριανὸν γεῦμα) εἰς τοὺς μισθωτούς της ἀποτελεῖ μισθὸν καὶ ὑπόκειται εἰς εἰσφοράς, ἀποτιμωμένη εἰς χρῆμα βάσει τῶν σχετικῶν ἀποφάσεων τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ἱδρύματος.

Ἐπειδή, ὅμως ἡ δαπάνη διὰ τὴν παρ' ἧς ὁ λόγος παροχὴν βαρύνει εἰς τὴν περίπτωσιν κατὰ τὸ 1/3 τοὺς σιτιζομένους μισθωτούς καὶ κατὰ τὰ 2/3 τὴν ἐπιχείρησιν, δέον ὅπως ἡ ὑπὸ τῶν σχετικῶν ἀποφάσεων τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ἱδρύματος ὁριζομένη ἀποτίμησίς της μειοῦται κατὰ τὸ 1/3.

Διὰ τὸ πρὸ τῆς ὡς ἄνω ἡμερομηνίας (1.7.1965) χρονικὸν διάστημα δημιουργεῖ βεβαίως ζήτημα ἡ ὑπ' ἀριθ. 996/1965 ἀπόφασις τῆς Δευτεροβαθμίου Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεως, καθ' ἣν ἡ ὑπὸ τῆς Ἀνωνύμου Γενικῆς Ἑταιρείας Τσιμέντων "Ὁ Ὄλυμπος" χορηγουμένη παροχὴ (μεσημεριανὸν γεῦμα) εἰς τὸ προσωπικόν της, περὶ ἧς αἱ ὑπ' ἀριθ. 1231/1963 καὶ 1232/1963 Π.Ε.Ε. τοῦ Ὑποκαταστήματος Βόλου, δὲν ἀποτελεῖ μισθὸν ὡς χορηγουμένη ἐκτάκτως, ἐξ ἐλευθεριότητος τοῦ ἐργοδότου καὶ πρὸς τὸ ἴδιον αὐτοῦ συμφέρον καὶ οὐχὶ εἰς ἀντάλλαγμα τῆς παροχῆς ἐργασίας τῶν μισθωτῶν της, πλὴν ὅμως αὕτη θὰ ἰσχύσῃ ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον διὰ τὴν συγκεκριμένην περίπτωσιν, ἣν ἀφορᾷ, τοῦ Ὑποκαταστήματος Βόλου ὑποχρεουμένου ὅπως ἐπανέλθῃ ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ζητήματος καὶ ἐπιδιώξῃ τὴν εἰσπραξιν εἰσφορῶν ἐπὶ τοῦ χορηγηθέντος εἰς τὸ προσωπικὸν τῆς ὡς ἄνω ἐπιχειρήσεως συσσιτίου ἀσχέτως χρόνου χορηγήσεώς του, ἐξαιρουμένων τῶν χρονικῶν περιόδων τῶν περιλαμβανομένων εἰς τὰς περὶ ὧν ἀνωτέρω Π.Ε.Ε. αὐτῶν καὶ ἐφ' ὅσον, ὡς φαίνεται, ἡ ἐκ τῆς τοιαύτης αἰτίας ἀπαίτησις τοῦ Ἱδρύματος δὲν παραγράφῃ εἰσέτι.

Τοῦτο διότι καὶ μὲν αἱ ἐξ ἐλευθεριότητος τοῦ ἐργοδότου ἢ πρὸς τὸ ἴδιον αὐτοῦ συμφέρον χορηγούμεναι παροχαὶ πρὸς τὸ προσωπικόν του δὲν φέρουσι τὸν χαρακτῆρα μισθοῦ, πλὴν ὅμως, ὅταν αὗται ἐκτελοῦνται ἀδιαλείπτως καὶ ἐπὶ μακρὸν χρονικὸν διάστημα καθιστάμεναι τακτικαὶ παροχαὶ προσλαμβάνουσι τὸν χαρακτῆρα μισθοῦ καὶ ὑπόκεινται εἰς εἰσφοράς (ἀπόφασις Ἐφετείου Ἀθηνῶν 2871/1959, Κωδ. Ἐγκ. Κωδόνη Ι.Κ.Α., τόμος ΒΙ σελὶς 161).

Κατ' ἀκολουθίαν τούτων ἡ ὑπὸ τῆς Ἀνωνύμου Γενικῆς Ἑταιρείας Τσιμέντων Α.Ε. χορηγουμένη εἰς τὸ προσωπικόν της παροχὴ (μεσημεριανὸν γεῦμα), ἥτις ἀναμφισβητήτως χορηγεῖται ἀδιαλείπτως καὶ ἐπὶ μακρὸν χρονικὸν διάστημα, ἀποτελεῖ μισθὸν καὶ ὑπόκειται εἰς εἰσφορὰς κατὰ τὰ ἀνωτέρω, ἀσχέτως χρονικῆς περιόδου, εἰς ἣν ἀνάγεται αὕτη καὶ σκοπὸν δι' ὃν χορηγεῖται.

(Ἔγγρ. ὑπ' ἀριθ. 44258/1967 Διοικήσεως Ι.Κ.Α.).

Τίνες παροχαὶ δὲν θεωροῦνται ἀποδοχαὶ τῶν μισθωτῶν δι' εἰσφορὰς πρὸς τὸ Ι.Κ.Α.:

Διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 212/1965 ἐγκ. διαταγῆς ἡμῶν ἐκοινοποιήθη τὸ ἄρθρον 4 τοῦ νόμου 4476/1965 (Φ.Ε.Κ. 193/Α/31.5.1965), παρασχέθησαν δὲ ὁδηγίαι διὰ ταύτης ἐπὶ τῆς ἐννοίας τοῦ ὅρου ἀποδοχαί, ὡς καὶ ἐπὶ τοῦ τρόπου ὑπολογισμοῦ αὐτοτελῶς εἰσφορῶν Ι.Κ.Α. διὰ τὰ ὧρα Πάσχα - Χριστουγέννων καὶ τὸ ἐπίδομα ἀδείας.

Διὰ τοῦ ὡς ἄνω ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 4476/1965 ὁρίζεται ὡσαύτως, ὅτι δὲν θεωροῦνται ἀποδοχαὶ τῶν μισθωτῶν ὡρισμέναι ἔκτακτοι παροχαὶ κοινωνικοῦ χαρακτῆρος, αἵτινες θὰ καθορισθῶν διὰ Κανονισμοῦ.

Ἤδη κοινοποιοῦμεν ἐν τέλει τῆς παρούσης τὴν ὑπ' ἀριθ. 38173/1.191/26.5.1967 ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, δημοσιευθεῖσαν εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 399/16.6.1967 Φ.Ε.Κ. τεῦχος Β', δι' ἧς ἐνεκρίθη ἡ ἀντικατάστασις τοῦ ἑδαφίου α' τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ Κανονισμοῦ Ἀσφαλίσεως Ι.Κ.Α. (Φ.Ε.Κ. 816/7.12.1965, τεῦχος Β') καὶ καθορίζονται αἱ κάτωθι ἔκτακτοι παροχαὶ κοινωνικοῦ

χαρακτήρος:

1) Διά δώρα λόγω α) γάμου τοῦ ἠσφαλισμένου ἢ τῶν τέκνων του, β) γεννήσεως τέκνων τοῦ ἠσφαλισμένου καί

2) Διά βοήθημα εἰς οἰκογένειαν θανόντος ἠσφαλισμένου.

Κατόπιν τῆς ὡς ἄνω σαφοῦς διατυπώσεως περὶ τοῦ ποῖαι θεωροῦνται ἔκτακτοι παροχαὶ κοινωνικοῦ χαρακτῆρος ἐπιλύονται ὁριστικῶς τυχὸν ὑφιστάμεναι ἀμφισβητήσεις ἐπὶ τοῦ ἂν ἔκτακτοι οἰκονομικαὶ ἐνισχύσεις ἐργοδοτῶν πρὸς τοὺς μισθωτούς των, ἐφ' οἱανδήποτε μορφὴν λογιστικῆς ἀπεικονίσεως, ἔδει νὰ περιελαμβάνοντο ἢ μὴ εἰς τὰς ἀποδοχὰς τούτων καὶ νὰ ὑπελογίζοντο ἢ μὴ εἰσφοραὶ Ι.Κ.Α.

Ὁ κατὰ τὴν κοινοποιουμένην διάταξιν τοῦ Κανονισμοῦ καθορισμὸς τῶν ἐκτάκτων παροχῶν κοινωνικοῦ χαρακτῆρος ἠκολουθεῖτο ἐν τῇ πράξει καὶ ὑπὸ τῶν Ὑπηρεσιῶν Ἐσόδων τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ εἶχον περὶ τούτου παρασχεθῆ σχετικαὶ ὁδηγίαι διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ.πρωτ.6545/26.1.1966 γενικοῦ ἐγγράφου ἡμῶν.

Συναφῶς ἡ ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου δοθεῖσα λύσις ἀφορᾷ καὶ τὰς τυχὸν ὑφισταμένας ἤδη ἀμφισβητήσεις διὰ προγενέστερον χρόνον καὶ δὴ ἀπὸ 1.7.1965 (χρονολογία ἰσχύος νόμου 4476/1965)

Διευκρινίζεται πάντως, ὅτι αἱ εἰς τὴν κοινοποιουμένην διάταξιν τοῦ Κανονισμοῦ, ὡς ἔκτακτοι παροχαὶ κοινωνικοῦ χαρακτῆρος ἀναγραφόμεναι περιπτώσεις ἀναφέρονται οὐχὶ ἐνδεικτικῶς, ἀλλὰ περιοριστικῶς, μὴ δυναμένων ἄλλων παρομοίων περιπτώσεων νὰ χαρακτηρισθῶσιν ὡς τοιαῦται. Αἱ παροχαὶ αὐταὶ δέον νὰ χορηγῶνται πράγματι διὰ τὴν αἰτίαν, δι' ἣν δηλοῦνται ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου, τοῦτο ἀποδεικνυομένου ἐξ ἐπισήμων δικαιολογητικῶν (ληξιαρχικῶν πράξεων γάμου, γεννήσεως τέκνων κλπ.).

Διὰ τὰς περιπτώσεις ταύτας δὲν θὰ ὑπολογίζωνται εἰσφοραὶ Ι.Κ.Α., γιγνομένης πρὸς τοῦτο σχετικῆς σημειώσεως τοῦ ἐνεργοῦντος τὸν ἔλεγχον ὑπαλλήλου τόσον εἰς τὸ βιβλίον μισθολογίου τοῦ ἐργοδότου, ὅσον καὶ εἰς τὸ βιβλίον ἐλέγχου τούτου.

Πᾶσα ἑτέρα παροχὴ τῶν ἐργοδοτῶν πρὸς τοὺς μισθωτούς των, ἐφ' οἱανδήποτε μορφὴν χορηγουμένη, θεωρεῖται ὡς ἐπαύξησις τῶν ἀποδοχῶν των καὶ δέον ὅπως ὑπολογίζωνται ἐπ' αὐτῶν αἱ νόμιμοι εἰσφοραὶ Ι.Κ.Α.

Ἀπαραίτητον πάντως τυγχάνει νὰ τονισθῇ καὶ ἀκόμη, ὅτι αἱ εἰς τὸ τέλος τῆς χρήσεως (λόγω κλεισίματος ἰσολογισμοῦ χορηγούμεναι ἔκτακτοι οἰκονομικαὶ ἐνισχύσεις) δὲν θεωροῦνται ἀποδοχαὶ τοῦ μηνός, καθ' ὃν καταβάλλονται, ἀλλὰ ὁλοκλήρου τῆς χρήσεως (λ.χ. δωδεκαμήνου, ὅταν ἡ χρῆσις περιλαμβάνῃ καὶ τοὺς δώδεκα μῆνας), δι' ὃ καὶ δέον νὰ ἐπιμερίζωνται εἰς τὰς μισθολογικὰς περιόδους, εἰς ἃς ἀνάγονται (ἔτος κλπ.) καὶ βάσει τοῦ ἐπιμερισμοῦ τούτου νὰ γίνεται ὁ ὑπολογισμὸς τῶν ὑπὲρ Ι.Κ.Α. εἰσφορῶν.

Ὡσαύτως παρετηρήθη, ὅτι ἐπιχειρήσεις τινὲς χορηγοῦν ἅμα ἢ καὶ χωριστὰ μὲ τὰ δῶρα Πάσχα - Χριστουγέννων καὶ τὸ ἐπίδομα ἀδείας ἐπὶ πλέον ποσὰ χαρακτηρίζουσαι ταῦτα ὡς δῶρα. Ὁ χαρακτηρισμὸς οὗτος δὲν εἶναι ὀρθὸς καὶ εἶναι δυνατὸν διὰ τούτου νὰ ἐπιδιώκεται νὰ καταβληθοῦν εἰσφοραὶ μόνον μέχρι τοῦ ποσοῦ τῆς ἀνωτάτης μισθολογικῆς κλάσεως.

Συναφῶς κατ' οὐδὲν δέον νὰ ἐπηρεάζῃ τὸν τρόπον ὑπολογισμοῦ τῶν εἰσφορῶν. Ἡ περίπτωσις αὕτη ἐμφανίζεται συνήθως διὰ μισθωτούς, οἵτινες δὲν ἀνήκουν εἰς τὴν ἀνωτάτην μισθολογικὴν κλάσιν, ὁπότε κατὰ τὴν χορήγησιν τῶν δώρων Πάσχα - Χριστουγέννων καὶ ἐπιδόματος ἀδείας ἀναγράφεται ὅτι ἔλαβον ποσὰ πλέον τῶν τακτικῶν ἀποδοχῶν των.

Τὰ ἐπὶ πλέον ποσὰ τοῦ κανονικοῦ δώρου ἢ τοῦ νομίμου ἐπιδόματος ἀδείας εἶναι οἰκονομικαὶ ἐνισχύσεις καὶ δέον ὅπως ἐπιμερίζωνται εἰς τὰς μισθολογικὰς περιόδους, εἰς ἃς ἀνάγονται.

Τὰ ἐπὶ τοῦ ἐλέγχου ἐοδῶν ἁρμόδια ὄργανα τοῦ Ι.Κ.Α. δέον ὅπως ἐξετάζουν ἑκάστην συγκεκριμένην περίπτωσιν καί, ἐφ' ὅσον ὑφίσταται ἀμφισβήτησις περὶ τοῦ ὑπολογισμοῦ ἢ μὴ εἰσφορῶν, ἵνα δοθῇ ἡ προσήκουσα λύσις.

Ἐφιστῶμεν ἰδιαιτέρως τὴν προσοχὴν τῶν ἐπὶ τοῦ ἐλέγχου ὑπαλλήλων τοῦ Ἱδρύματος διὰ τὴν πιστὴν ἐφαρμογὴν τῶν ἐν τῇ παρούσῃ ἀναφερομένων.

Ἀπόφασις Ὑπουργοῦ Ἐργασίας 38173/Ι.191/26.5.1967

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 2 καὶ 16 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951, ὡς ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως. 2) Τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 1 καὶ 5 τοῦ ν.δ. 3710/1957. 3) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν. 4476/1965 καὶ 4) πρότασιν τοῦ Διοικητοῦ τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ τὰς ἀπὸ 14.3.1967 καὶ 28.3.1967 γνωμοδοτήσεις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου αὐτοῦ, ὑποβληθείσας ἡμῖν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 64018/15.4.1967 ἀναφορᾶς τοῦ Ἱδρύματος, ἀποφαινόμεθα:

Τὸ ἐδάφιον α' τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ Κανονισμοῦ Ἀσφαλίσεως τοῦ Ι.Κ.Α. ἀντικαθίσταται ὡς κάτωθι:

"Ἄρθρον 17

Καθορισμὸς μισθοῦ

1) Ὡς μισθός, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ὑπολογίζεται ἡ εἰσφορὰ λογίζεται ὁ εἰς χρῆμα συμπεφωνημένος τοιοῦτος, προσαυξανόμενος: α) Κατὰ τὰ τυχὸν παρὰ τοῦ ἐργοδότου χορηγούμενα εἰς μισθωτὸν ποσοστὰ ἢ ἄλλας προσθέτους χρηματικὰς ἀμοιβάς, πλὴν τῶν κάτωθι ἐκτάκτων παροχῶν κοινωνικοῦ χαρακτῆρος.

1) Διὰ δῶρα λόγῳ α) γάμου τοῦ ἠσφαλισμένου ἢ τῶν τέκνων του, β) γεννήσεως τέκνων τοῦ ἠσφαλισμένου καὶ 2) Διὰ βοήθημα εἰς οἰκογένειαν θανόντος ἠσφαλισμένου.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

(Ἐγκύκλ. ὑπ' ἀριθ. 187/1967 Διοικήσεως τοῦ Ι.Κ.Α.).

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

Τινά περί ὑπερωριῶν

Ὑπὸ τῆς *Συντάξεως*

Ἀνωτέρω, σελ. 73 ἐπ., ἐρευνᾶται (ὑπὸ *Δ.Κ. Καλομοίρη*) τὸ ἐνδιαφέρον θέμα, ἂν ἡ ὑπέρβασις τοῦ ἀνωτάτου χρονικοῦ ὁρίου ἑβδομαδιαίας ἐργασίας διὰ τῆς μὴ χορηγήσεως εἰς τὸν ἐργαζόμενον ἑβδομαδιαίας ἀναπαύσεως συνιστᾷ ἢ μὴ ὑπερωρίαν, ἐπισύρουσαν ποινικὰς κυρώσεις καὶ ἀπαγορεύουσαν τὴν καταβολὴν ἀποζημιώσεως 75%.

Ὑποστηρίξαμεν ἐξ ἀφορμῆς τῆς Α.Π. 319/1967 (ΕΕΔ 26, 935 ἐπ.) τὴν ἀρνητικὴν ἀποψιν, ἐπὶ βάσει τῶν αὐτόθι συλλογισμῶν.

Ὁ ἐκλεκτὸς ὅμως συνεργάτης μας, ὑποστηρίζων ἀνωτέρω, σελ. 73 ἐπ., τὴν ἀντίπαλον ἀποψιν, παρατάσσει τὰ δι' αὐτήν, ὡς ὀρθοτέραν κατ' αὐτόν, ἐπιχειρήματά του, διαφωνῶν ἐπὶ τῆς ὀρθότητος τῶν συλλογισμῶν μας. Θὰ μᾶς ἐπιτραπῇ λοιπόν, ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ, νὰ τοὺς συμπληρώσωμεν.

Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν.δ. 4020/1959 (ΕΕΔ 18, 1272) εἶναι σαφής: Διακρίνει τὴν ἀπασχόλησιν μισθωτῶν πέραν τῶν δι' ἑκάστην κατηγορίαν ἐπιτρεπομένων ἀνωτάτων χρονικῶν ὁρίων διαρκείας τῆς ἡμερησίας ἐργασίας, κατόπιν ἀδείας τῆς Ἀρχῆς, ὁπότε προβλέπεται ἡ ἐν αὐτῇ ἀμοιβή, καὶ τὴν ἀπασχόλησιν μισθωτῶν ἐπὶ πλέον τῶν δι' ἑκάστην κατηγορίαν ἐπιτρεπομένων ἀνωτάτων ὁρίων ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεως ἢ ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς, ὁπότε προβλέπεται, πέραν τῶν ἐκ τῶν ἀρχῶν τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἀποζημιώσεων, καὶ ἀποζημίωσις ἴση πρὸς 75% ἐπὶ τοῦ καταβαλλομένου ὡρομισθίου των καὶ ταῦτα κατὰ τὴν Κληρητικὴν Ἔνδειαν (ΕΕΔ 18, 1275), διότι ἡ καθιέρωσις ὑψηλῆς ἀμοιβῆς διὰ τὴν ὑπερωριακὴν ἀπασχόλησιν τοῦ μισθωτοῦ καὶ εἰδικῆς ἀποζημιώσεως, ὅταν ἡ τοιαύτη ἀπασχόλησις συντελῆται παρανόμως, ἀποσκοποῦν εἰς τὴν περιστολὴν τῆς ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεως τῶν μισθωτῶν, τόσον πρὸς προστασίαν τῆς ὑγείας τούτων, ὅσον καὶ πρὸς διεύρυνσιν εὐκαιριῶν ἀπασχολήσεως ἀνέργων.

Ὁ Νομοθέτης δὲν ἀναφέρθη εἰς ἐργασίαν καθ' ἡμέρας ἑβδομαδιαίας ἀναπαύσεως, διότι ἐτέλει ἐν γνώσει, ὅτι κατὰ ταύτην ἀπαγορεύεται νὰ παρέχηται ἐργασία (ὅπου ἀπαγορεύεται) καὶ συνεπῶς δὲν ὑπάρχουν νόμιμοι ὧραι ἐργασίας, τῶν ὁποίων νὰ γίνεται ὑπέρβασις, εἴτε μετ' ἄδειαν, εἴτε ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς.

Αὐτὴ αὐτὴ ἡ διὰ τοῦ νόμου 2269/1920 κυρωθεῖσα Διεθνὴς Σύμβασις περὶ περιορισμοῦ τῶν ὡρῶν ἐργασίας εἰς 8 καθ' ἡμέραν καὶ 48 καθ' ἑβδομάδα ὁρίζει (ἄρθρον 2), ὅτι εἰς πάντας τοὺς ἐργάτας ἄνευ διακρίσεως κατηγοριῶν θὰ παραχωρῆται ἑβδομαδιαίως πρὸς ἀνάπαυσιν περίοδος 24 συνεχῶν ὡρῶν.

Ἰδοὺ λοιπὸν ὅτι ὁ Νομοθέτης, ὁρίζων 48ωρον ἐργασίαν ἑβδομαδιαίως, (περὶ τοῦ ὅρου τούτου ἴδετε *Ἠλ. Κυριακοπούλου*, Διοικητικὸν Δίκαιον, Β' Γενικὸν Μέρος, 4η ἔκδοσις, σελ. 310), ἐννοεῖ, ὅτι ἐργάσιμοι ἡμέραι τῆς ἑβδομάδος εἶναι ἓξ (6), ἀφοῦ ἀφαιρεῖται μία ἡμέρα πρὸς ἀνάπαυσιν.

Συναφὴς πρὸς ταῦτα καὶ τὸ ν.δ. 748/1966 περὶ ἑβδομαδιαίας καὶ Κυριακῆς ἀναπαύσεως (ΕΕΔ 25, 1160) ἀπαγορεύει τὴν ἀπασχόλησιν τῶν μισθωτῶν κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ ἡμέρας ἀργίας, ὅπου ἐπιβάλλεται ἡ Κυριακὴ ἀνάπαυσις, καὶ ἐν πάσῃ περιπτώσει ὅπου ἐπιτρέπεται ἡ ἐργασία κατὰ Κυριακάς, ἐπιβάλλει τὴν ἀναπληρωματικὴν ἑβδομαδιαίαν ἀνάπαυσιν κατ' ἄλλην ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος (Ἴδετε καὶ ἄρθρον 1 τοῦ διατάγματος).

Ἂν ὁ μισθωτὸς συνεπῶς ἐργασθῇ καθ' ἡμέραν ἑβδομαδιαίας ἀναπαύσεως του παρανόμως, τιμωροῦνται τόσον ὁ ἐργοδότης, ὅσον καὶ ὁ πρῶτος, διὰ τῶν ποινῶν τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ ν.δ. 748/1966, διότι παρέβησαν τὸν νόμον περὶ ἑβδομαδιαίας ἀναπαύσεως, καὶ ὄχι διὰ τῶν ποινῶν τοῦ ἄρθρου 18 τοῦ π.δ. 27.8.1932 περὶ ὀκταώρου ἐργασίας, τοῦ μισθωτοῦ δικαιουμένου πάντως νὰ ἀποδοθῇ εἰς αὐτόν, κατὰ τὴν παγίαν νομολογίαν τῶν δικαστηρίων, ἡ ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ὠφέλεια τοῦ ἐργοδότου κατ' ἄρθρον 904 Α.Κ., ἀφοῦ ἀπαγορεύεται κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην ὁλοσχερῶς ἡ ἐργασία καὶ δὲν γίνεται ὑπέρβασις χρονικῶν ὁρίων ἡμερησίας ἐργασίας, περὶ τῆς ὁποίας ἐνομοθετήθη ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν.δ. 4020/1959.

Ἐλλείπει, ἄλλως τε, καὶ ἡ βάσις τοῦ «καταβαλλομένου ὡρομισθίου», ἀφοῦ δὲν ὀφείλεται τοιοῦτον διὰ τὴν ἀπαγορευομένην κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην ἐργασίαν, ἵνα προσαυξηθῇ κατὰ 75% κατὰ τὴν ἀνωτέρω διάταξιν.

Διὰ τὰ θύματα τῆς ἐργασίας

Εἶναι δεδομένον ὅτι ἐκ τοῦ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, ὡς ἀδικοπραξίας, παράγεται ἀξίωσις χρηματικῆς ἱκανοποιήσεως τοῦ παθόντος μισθωτοῦ, κατ' ἄρθρον 932 Ἀστικοῦ Κώδικος, δι' ἠθικὴν βλάβην αὐτοῦ καὶ, ἐπὶ θανατώσεως προσώπου, τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας τοῦ θανόντος διὰ ψυχικὴν ὀδύνην.

Κατὰ τὰ ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου νομολογηθέντα (Α.Π. 283/1964, ΕΕΔ 23, 586) ἡ δευτέρα ἀξίωσις, ἐφ' ὅσον ἀνήκει ἐξ ἰδίου δικαίου εἰς τὰ μέλη τῆς οἰκογενείας τοῦ θανόντος εἰς ὀδεσμίαν σχέσιν ἐργασίας εὑρισκόμενα μετὰ τοῦ ἐργοδότου, δὲν πηγάζει ἐκ τῆς σχέσεως ἐργασίας, συνδεούσης τούτους μετὰ τοῦ ἐργοδότου καὶ συνεπῶς δὲν ἐκδικάζεται κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν.

Διὰ τὴν πρώτην ὅμως ἀξίωσιν τοῦ παθόντος μισθωτοῦ ἀποφάσεις τοῦ Ἀρείου Πάγου (394/1961, ΕΕΔ 20, 814, 641/1963, ΕΕΔ 22, 140) ἐδέχθησαν ὅτι παραδεκτῶς ἐκδικάζεται κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, ἐνῷ ἡ πρόσφατος ὑπ' ἀριθ. 514/1967 (ΕΕΔ 26, 1441) φαίνεται διαφωνήσασα πρὸς τὴν γνώμην τῶν παλαιοτέρων ἀρεοπαγιτικῶν ἀποφάσεων.

Πέραν ὅμως τοῦ ποία ἐπὶ τοῦ θέματος γνώμη εἶναι, κατὰ τὰ νομοθετικὰ κείμενα, ἡ ὀρθοτέρα, εἶναι βέβαιον, ὅτι ὑπὸ τὴν γνώμην τῆς παλαιοτέρας νομολογίας τοῦ Ἀρείου Πάγου εἶχε διαμορφωθῇ μία ἀξία παντὸς λόγου δικονομικὴ προστασία τοῦ παθόντος ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος μισθωτοῦ καὶ καθιεροῦντο σχεδὸν ὑπῆρχαν αἱ ἀποφάσεις τῶν Ἐργατικῶν Δικαστῶν, αἱ ὁποῖαι βάσει τοῦ νόμου ἐδύνηθεν κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν τὸν παθόντα, ἐπιδικάζουσαι τὰ ἀνάλογα, κατὰ τὴν κρίσιν των, χρηματικὰ ποσὰ δι' ἠθικὴν ἱκανοποίησιν τῶν θυμάτων τῆς ἐργασίας.

Τοῦτο σημαίνει, ὅτι πρέπει νομοθετικῶς πλέον νὰ ἐπανέλθῃ ἡ πολύτιμος αὕτη διὰ τὴν θέσιν τῶν παθόντων ἐξ ἐργατικῶν ἀτυχημάτων δικονομικὴ προστασία.

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Διεύθυνσις
ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Σύνταξις
ΤΑΣΟΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Τόμος 27ος - Τεύχος 3ον (633)

Ἀθῆναι, 1 Φεβρουαρίου 1968

ΜΗΝΥΣΙΣ ΚΑΤΑ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΔΙ' ΑΞΙΟΠΟΙΝΟΝ ΠΡΑΞΙΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑΧΡΗΣΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΙΣ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ ΑΠΟΛΥΣΕΩΣ

Ὑπὸ τοῦ κ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ Α. ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ, Δικηγόρου ἐν Πάτραις

Ι. Κατὰ κρατοῦσαν καὶ ἐν τῷ Ἐργατικῷ Δικαίῳ ἀρχὴν ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὑπόκειται εἰς τοὺς περιορισμούς, τοὺς ὁποίους ὑπαγορεύει τὸ ἄρθρον 281 Α.Κ. (1). Συνεπῶς, ὅταν αὐτὴ ἀσκῆται καθ' ὑπέρβασιν τῶν ὁρίων, ἅτινα ἐπιβάλλει ἡ καλὴ πίστις ἢ τὰ χρηστὰ ἤθη ἢ ὁ κοινωνικὸς ἢ οἰκονομικὸς σκοπὸς τοῦ δικαιώματος, ἐκφεύγει τῆς νομικῆς προστασίας καὶ χαρακτηρίζεται ὡς ἄκυρος (2). Ἐν ὄψει τῆς ἀνισότητος τῶν συμβαλλομένων εἰς τὰς ἐργασιακὰς σχέσεις καὶ τῆς οἰκονομικῆς ὑπεροχῆς τῶν ἐργοδοτῶν ἡ ἐφαρμογὴ τῶν ἀρχῶν τούτων εἰς τὴν σφαῖραν τῶν περὶ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας διατάξεων ἀποτελεῖ ἐν ἰσχυρὸν μέτρον προνοίας ὑπὲρ τῶν ἐργαζομένων, ἐναντι τῶν συνεπειῶν, τὰς ὁποίας ἐπάγεται ὁ ἄκρατος ἀτομισμὸς καὶ τὸ ἀπόλυτον τοῦ σχετικοῦ δικαιώματος, χωρὶς μὲ αὐτὸ νὰ θίγωνται ἢ νὰ περιορίζωνται τὰ καλῶς νοούμενα συμφέροντα τοῦ ἐργοδότου. Ἐντὸς τῶν πλαισίων τούτων κινούμεναι, ἐπιστήμη καὶ νομολογία, ἔδωσαν λύσεις εἰς πλείστας ὅσας περιπτώσεις καὶ ἐχάραξαν κατευθυντήριους γραμμὰς περὶ τοῦ τρόπου, καθ' ὃν δέον νὰ ἀσκῆται τὸ δικαίωμα, ἵνα μὴ χαρακτηρίζηται ἡ ἄσκησις τούτου ὡς ἀντιτιθεμένη εἰς τὴν καλὴν πίστιν ἢ τὰ χρηστὰ ἤθη κλπ. (3).

ΙΙ. Παρὰ ταῦτα ἡ προσαρμογὴ τῶν ἀρχῶν τούτων εἰς εἰδικὰς διατάξεις, αἵτινες διέπουσι τὴν περὶ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας νομοθεσίαν καὶ ἰδία τὰς ταιαύτας τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 2112 (καὶ ἄρθρον 6 Β.Δ. 16/18 Ἰουλίου 1920) ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ ἄρθρον 7 τοῦ νόμου 3198/1955, γεννᾷ, ἐκ πρώτης ὄψεως, ἰκανὰς δυσχερείας ὡς ἐκ τῆς φύσεως τῶν διατάξεων τούτων. Εὐλόγως δέ, διότι εἰς τὰς περιπτώσεις ταύτας, τῆς καταμηνύσεως δι' ἀξιόποινον πρᾶξιν, διαπραχθεῖσαν ἐν τῇ ἐξασκήσει τῆς ὑπηρεσίας ἢ τῆς ἀπαγγελίας κατὰ τοῦ μισθωτοῦ κατηγορίας δι' ἀδίκημα φέρον χαρακτῆρα τοὐλάχιστον πλημμελήματος, ὁ λόγος τῆς ἐκτάκτου καταγγελίας ἀναγνωρίζεται ἐκ τοῦ νόμου, ὁπότε τίθεται τὸ ἐρώτημα πῶς εἶναι δυνατόν, ἐν ὀνόματι τῶν χρηστῶν ἠθῶν, νὰ ἀξιοῦται ἀπὸ τὸν ἐργοδότην, ὅπως συνεχίζῃ τὴν ἀπασχόλησιν μισθωτοῦ, τοῦ ὁποίου τὴν ἄμεσον ἀπομάκρυνσιν ἐπιτρέπει αὐτὸς οὗτος ὁ Νόμος καὶ μάλιστα διὰ λόγους

(1) *Ι. Καποδίστρια*: Ἡ κατάχρησις δικαιώματος εἰς τὴν καταγγελίαν συμβάσεως ἐργασίας (1947) ἰδίᾳ § 14, *Ἀγαλλοπούλου*: Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 291 ἑπ., *Α. Τούσῃ - Σταυροπούλου*: Ἐργατ. Δίκαιον § 50, *Β. Βασιλείου* εἰς μετφ. A. Nikisch, Ἐργατ. Δίκαιον § 31α.

(2) Κατὰ τὴν κρατήσασαν πλέον ἄποψιν: Α.Π. 201/1967, ΕΕΔ 26, 805 καὶ αἱ εἰς εἰσαγωγικὰ σχόλια παραπομπαί.

(3) Ἴδε τὰς ἀνωτέρω παραπομπάς. Διὰ τὸ Γαλλικὸν Δίκαιον: D u r a n d - V i t u, Traite de droit du travail I. II. § 460 ἑπ., B r u n - G a l l a n d, droit tu travail II 291 ἑπ., ad II 293 ἑπ., A. R o u a s t et P. D u r a n d No 350 ἑπ., D a l l o z, Repertoire de droit social et du travail No 233 ἑπ.

ἀφορῶντας εἰς τὸ δημόσιον συμφέρον (4).

Περαιτέρω δυσχέρειαι γεννῶνται ἐκ τοῦ γεγονότος, ὅτι εἰς τὰς περιπτώσεις τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 2112 ἀριθμὸν διὰ νὰ ἀποφανθῇ περὶ τῆς τελέσεως τῆς ἀξιοποίνου πράξεως εἶναι μόνον τὸ Ποινικὸν Δικαστήριον (5), ὁπότε, πρὶν ἢ τοῦτο ἀποφανθῇ περὶ τῆς τελέσεως ταύτης ἢ μή, δὲν εἶναι δυνατὴ ἡ ἐνάσκησις τοῦ δικαιώματος τῆς ἀποζημιώσεως, ὁπωσδήποτε δὲ ὁ ἔλεγχος τῶν αἰτίων τῆς ἀπολύσεως καὶ ὁ συνδυασμὸς τούτων πρὸς αὐτήν. Τέλος δυσχερείας γεννᾷ ὁ κίνδυνος ἐκδόσεως ἀντιφατικῶν ἀποφάσεων καὶ ἡ ὕπαρξις βραχυπροθέσμων προθεσμιῶν διὰ τὴν ἔγερσιν τῆς ἀγωγῆς περὶ ἀκυρώσεως τῆς ἀπολύσεως, ἥτις καθιστᾷ ἀδύνατον τὴν ἀναμονὴν τῆς κρίσεως τῶν ἁρμοδίων Ποινικῶν Δικαστηρίων, ἐκτὸς ἐὰν τὸ Πολιτικὸν Δικαστήριον ἀναστείλῃ ἔκδοσιν ἀποφάσεως, κατὰ τὸ ἄρθρον 172 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας, μέχρις ἐκδικάσεως τῆς ὑποθέσεως ὑπὸ τούτων καὶ ἐκδόσεως ὁριστικῆς καὶ τελεσιδίκου ἀποφάσεως ἐπὶ τῆς κατηγορίας. Ἐκ παραλλήλου ὑπάρχουν περιπτώσεις, καθ' ἃς, παρὰ τὴν τέλεσιν τῆς ἀξιοποίνου πράξεως ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ, εἶναι ἔκδηλος ἡ κακοβουλία τοῦ ἐργοδότου ἐν τῇ ἀσκήσει τοῦ δικαιώματος τῆς καταγγελίας, ἐνῷ ἡ ἀπαξία τῆς ἀξιοποίνου πράξεως ἐκμηδενίζεται πρὸ τῶν λοιπῶν στοιχείων τῶν συγκροτούντων τὴν καταχρηστικὴν ἄσκησιν, ὡς λ.χ. δύναται νὰ συμβῇ, ὅταν ὁ μισθωτός, μετὰ πολυετῆ εὐσυνείδητον ὑπηρεσίαν, ὑποπίπτῃ εἰς τυπικὴν πταισματικὴν παράβασιν ἐν τῇ ἐξασκήσει τῆς ὑπηρεσίας, χωρὶς συνεπείας διὰ τὸν ἐργοδότην καὶ ὁ ἐργοδότης, θέλων νὰ ἐκδικηθῇ τοῦτον διὰ συνδικαλιστικὴν δρᾶσιν ἢ δι' οἱονδήποτε ἄλλον λόγον, τὸν ἀπολύει, διὰ νὰ φαλλαγῇ ἐπιποσθέτως καὶ τῆς ὑποχρεώσεως πρὸς καταβολὴν μεγάλης ἀποζημιώσεως.

III. Ἐν τῇ ἑλληνικῇ νομολογίᾳ ὁ Ἄρειος Πάγος (6), ἀσχοληθεὶς μὲ εἰδικὰς περιπτώσεις, δέχεται, ὅτι ἡ ἄσκησις τοῦ δικαιώματος τῆς ἀπολύσεως τοῦ ὑπαλλήλου, ἀκόμη καὶ εἰς τὰς περιπτώσεις τὰς προβλεπομένας ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 5 § 1 νόμου 2112/1920 δὲν εἶναι ἀνέλεγκτος, ἀλλ' ὑπόκειται εἰς τοὺς περιορισμοὺς τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ., κατὰ τὴν σαφῆ ἔννοιαν τῆς ὁποίας τίθεται γενικὴ ἀρχή, ἥτις ἰσχύει ὡς κανὼν εἰς ἅπαντα τὰ εἴδη δικαιωμάτων, εἴτε ἐκ συμβάσεως ἀπορρέουσι ταῦτα, εἴτε ὑπὸ τοῦ ἐξ ἀντικειμένου δικαίου παρέχονται τοῖς δικαιούχοις καὶ δυνάμει τῆς ὁποίας ἀπαγορεύεται ἡ ἄσκησις δικαιώματός τινος, ὅταν αὕτη ὑπερβαίνῃ τὰ ἐν αὐτῇ ἀναφερόμενα ὅρια ἐκ τῆς καλῆς πίστεως ἢ τῶν χρηστῶν ἠθῶν ἢ ἐκ τοῦ κοινωνικοῦ ἢ οἰκονομικοῦ σκοποῦ τοῦ δικαιώματος (7). Δὲν προκύπτει ὅμως ἐκ τῶν ἀποφάσεων τούτων ἡ θεωρητικὴ θέσις τοῦ ζητήματος καὶ διὰ τοῦτο εἰς τὰ Δικαστήρια τῆς οὐσίας, ἅτινα ἀντιμετώπισαν τὰς ἐν τῇ προηγουμένῃ παραγράφῳ δυσχερείας, ὑπεστηρίχθησαν διάφοροι γνῶμαι.

Οὕτω:

1) Τὸ Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν, παλαιότερον (8), εἶχε δεχθῆ, ὅτι δὲν στοιχειοθετεῖται κατάχρησις δικαιώματος, ὡς πρὸς τὴν ἀπόλυσιν, ὅταν αὕτη ἐγένετο κατὰ τὸ ἄρθρον 5 § 1 τοῦ νόμου 2112/1920, ἀλλ' ὅτι δημιουργεῖται μόνον ὑποχρέωσις τοῦ ἐργοδότου πρὸς ἀποζημίωσιν τοῦ μισθωτοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 914 Α.Κ., ὅταν συντρέχωσι τὰ στοιχεῖα τούτου, ἤτοι δολία ἐνέργεια κλπ. Ἡ ἄποψις αὕτη δὲν ἐκράτησε, διότι ἡ νομολογία, τόσον τοῦ Δικαστηρίου τούτου, ὅσον καὶ τῶν λοιπῶν Δικαστηρίων τῆς οὐσίας, ἐδέχθη τὴν ἀκυρότητα τῆς ἀπολύσεως, κατ' ἄρθρον 281 Α.Κ., μὲ παρεκκλίσεις τινάς, πρὸς ἄρσιν τῶν δυσχερειῶν, ἃς ἀντιμετώπιζαν ἕνεκα τῶν ἐν τῇ προηγουμένῃ παραγράφῳ λόγων.

2) Εἰς ἄλλην ἀπόφασιν (9), ἐνῷ γίνεται δεκτόν, ὅτι καταγγελία ἀντιτιθεμένη εἰς τὸ ἄρθρον 281 Α.Κ., δὲν δύναται νὰ ἐπιφέρῃ ἔννομα ἀποτελέσματα, ἡ μὲν μειοψηφία χαρακτηρίζει τὴν ἀγωγήν, τὴν διώκουσαν

---

(4) Ὅπερ συμβαίνει εἰς τὰς περιπτώσεις παραβάσεων τῶν ποινικῶν νόμων, *Ν. Χωραφᾶ*: Ποινικὸν Δίκαιον, Γεν. Ἀρχαὶ (1964) τ. 1ος § 8.

(5) Α.Π. 185/1954, ΕΕΝ 25, 905, Α.Π. 290/1954, ΕΕΝ 21, 1163.

(6) 439/1956, ΕΕΔ 15, 831, 185/1958, ΕΕΔ 17, 411. Πρβλ. καὶ Α.Π. 75/1954, ΕΕΔ 13, 230.

(7) *Ὁ Ἀγαλλόπουλος*, ἔνθ' ἀνωτ., σελ. 358, σημ. 6, θέτων τὸ ζήτημα δι' ἐρωτήσεως, παραπέμπει ἁπλῶς εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 185/1958 ἀπόφασιν τοῦ Ἀρείου Πάγου.

(8) 14568/1952, ΕΕΔ 12, 876 εἰσηγητὴς *Ι. Μαρινάκος*, πρβλ. Ἐφ. Ἀθ. 1834/1948, ΕΕΔ 3, 81.

(9) 4757/1952, ΕΕΔ 11, 1008, εἰσηγητὴς *Γ. Καραμάνος*.

τὴν ἀκύρωσιν, ὡς προώρως ἐγειρομένην, ἐφ' ὅσον δὲν προηγήθη ἀπόφασις τοῦ Ποινικοῦ Δικαστηρίου, ἥτις θὰ ἔχῃ ἐπιρροὴν ἐπὶ τοῦ προβαλλομένου ἰσχυρισμοῦ τῆς καταχρήσεως δικαιώματος, ἡ δὲ πλειοψηφία, ἀποκρούουσα τὴν ἐκδοχὴν ταύτην μὲ τὸ ἐπιχείρημα ὅτι δὲν εἶναι τοῦτο δυνατόν, ἐφ' ὅσον ὁ ἀπολυόμενος ὑποχρεοῦται νὰ ἐγείρῃ τὴν ἀγωγὴν ἐντὸς τριμήνου ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας ἀπὸ τῆς ἀπολύσεως, δέχεται, ὅτι ἡ ἀπαλλαγὴ ἢ ἡ καταδίκη τοῦ μισθωτοῦ μόνον οὐσίαν δύναται νὰ ἀσκήσῃ ἐπιρροὴν ἐπὶ τῆς δίκης καὶ δὲν ἀποτελεῖ νομικὴν προϋπόθεσιν ταύτης, ὥστε νὰ κωλύῃ τὴν ἔγερσιν τῆς ἀγωγῆς, ὅπερ ὀρθόν.

Αἱ λοιπαὶ αἰτιολογίαι, μὲ τὰς ὁποίας ἡ πλειοψηφία ἀποκρούει τὴν περὶ προώρου τῆς ἀγωγῆς ἄποψιν, δὲν ἔχουν σημασίαν διὰ τὸ ἐρευνώμενον θέμα. Σημασίαν ἔχει ἡ ἄποψις ταύτης ὅτι μόνον διὰ τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ νόμου 2112 τίθεται ὡς προϋπόθεσις τῆς γενέσεως τοῦ δικαιώματος [10] ἡ ἀπαλλαγὴ ἀπὸ τῆς κατηγορίας, οὐχὶ δὲ καὶ διὰ τοὺς μισθούς.

3) Ἑτέρα ἄποψις εἶναι ἡ τοῦ Πρωτοδικείου Πατρῶν [11], ὅπερ, διὰ νὰ παρακάμψῃ τὰς ὡς ἄνω δυσχερείας, ἀξιοῖ, ὅπως ἡ ἀξιόποινος πρᾶξις, ἡ διαπραχθεῖσα ἐν τῇ ἐξασκήσει τῆς ὑπηρεσίας ἢ ἡ ἔχουσα ἐπιρροὴν ἐπ' αὐτῆς, εἶχεν ὡς συνέπειαν τὴν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ, ὅπερ ταυτό, ὅπως βεβαιωθῇ, ὅτι ἡ καταγγελία ἐχώρησε συνεπείᾳ τῆς τελέσεως τῆς ἀξιοποίνου πράξεως [12]. Ἡ ἰδία ὅμως προϋπόθεσις τάσσεται καὶ διὰ τὴν ἀπρόθεσμον ἀπόλυσιν τοῦ μισθωτοῦ, ὁπότε ἐρωτᾶται: Τί μέλλει γενέσθαι, ὅταν ἀποδειχθῇ, ὅτι ὑφίσταται ἡ σχέσις αὕτη αἰτίου καὶ αἰτιατοῦ καὶ πῶς θὰ δυνηθῇ τὸ Δικαστήριον νὰ προχωρήσῃ εἰς τὸν συλλογισμὸν του τοῦτον, χωρὶς προηγουμένως νὰ ἐρευνήσῃ τὴν βασιμότητα τοῦ αἰτίου (ἀξιοποίνου πράξεως), ἣν ἐν τούτοις ἀποκλείει ἀπὸ τὸ Πολιτικὸν Δικαστήριον, τὸ δικάζον ἐπὶ τῆς καταχρηστικῆς ἀσκήσεως. Διὰ νὰ ἀποφανθῇ τὸ Δικαστήριον περὶ τοῦ κύρους μιᾶς ἀπολύσεως ὀφείλει προηγουμένως νὰ ἐξετάσῃ κατ' οὐσίαν ἅπαντας τοὺς λόγους ἀπολύσεως, νὰ ἀξιολογήσῃ καὶ συγκρίνῃ τούτους πρὸς ἀλλήλους καὶ ἀκολούθως νὰ ἀποφανθῇ, ἂν ἡ ἀξιόποινος πρᾶξις ἐπηρεάζῃ ἢ δὲν ἐπηρεάζῃ τὸ κῦρος τῆς καταγγελίας καὶ ἂν τὰ ἄλλα περιστατικὰ συνιστοῦν τὴν καταχρηστικὴν ἄσκησιν. Μὲ τὴν θεωρητικὴν βάσιν τῆς ἀποφάσεως ταύτης, ἀποκλειούσης τὴν ἔρευναν διὰ τὴν τέλεσιν τῆς ἀξιοποίνου πράξεως, πρὸ τῆς ἀποφάνσεως τῶν Ποινικῶν Δικαστηρίων, καταλήγομεν εἰς ἄρνησιν ἐρεύνης ἐπὶ οὐσιαστικοῦ στοιχείου ἀσκοῦντος ἐπιρροὴν εἰς τὴν ἔκβασιν τῆς ὑποθέσεως.

ΙΓ. Αἱ ἀνακύψασαι ἑρμηνευτικαὶ δυσχέρειαι ὀφείλονται, ἴσως, εἰς τὸ γεγονὸς ὅτι ἡ ὑποβολὴ μηνύσεως δι' ἀξιόποινον πρᾶξιν συνδυάζεται ἀμέσως πρὸς τὴν καταγγελίαν καὶ ἐκλαμβάνεται ὡς προϋπόθεσις ἢ στοιχεῖον ταύτης, ἐνῷ ἀντιθέτως εἶναι ἐντελῶς διάφορον τὸ σύστημα τοῦ νόμου 2112 μέσα εἰς τὰ νομικὰ πλαίσια, ἅτινα προσδιορίζουσι τὴν λύσιν τῶν εἰς αὐτὸν ὑπαγομένων ἐργασιακῶν συμβάσεων.

1) Ἡ λύσις τῆς ἀορίστου χρόνου συμβάσεως ἐργασίας δύναται νὰ ἐπέλθῃ καὶ μονομερῶς ὑφ' ἑκατέρου τῶν συμβεβλημένων μερῶν διὰ γνωστοποιήσεως εἰς τὸ ἕτερον τῆς περὶ τούτου βουλήσεώς του. Αὕτη συντελεῖται διὰ καταγγελίας, ἥτοι τῆς νομικῆς πράξεως, δι' ἧς δηλοῦται ἡ περὶ τούτου βούλησις τοῦ ἐπιδιώκοντος τὴν διὰ τὸ μέλλον λύσιν καὶ ἥτις, διὰ νὰ ἐπιφέρῃ ἔννομα ἀποτελέσματα, δέον νὰ περιέλθῃ εἰς τὸ πρόσωπον, πρὸς ὃ ἀπευθύνεται [13]. Ὁ νόμος 2112, ἐ-

(10) Ὀρθότερον εἶναι «τῆς ἀξιώσεως», ΕΕΔ 24, 131.

(11) 268/1962, ΕΕΔ 26, 672, εἰσηγητὴς *Κ. Κρουσταλλάκης*.

(12) Ἡ ἐπικυρωθεῖσα ὑπ' ἀριθ. 239/1966 τοῦ ἐπὶ τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν Πρωτοδίκου Πατρῶν *Στ. Ματθία* (ἀδημοσίευτος) ὁμιλεῖ περὶ «προσχηματικῆς καταγγελίας».

(13) *Ἀγαλλοπούλου*, Ἐργατ. Δίκαιον, σελ.

πιβληθείς ἐκ λόγων δικαιοσύνης ὑπέρ τῶν ὑπαλλήλων, ὅσον καὶ ἐκ προνοίας γενικώτερον κοινωνικῆς, ὑπὸ τὴν ἀρχικὴν του μορφήν, δὲν διεμόρφωσε κατὰ τρόπον διάφορον τὴν νομικὴν πρᾶξιν τῆς καταγγελίας. Ἁπλῶς εἰσήγαγε τὸ σύστημα τῆς προειδοποιήσεως καὶ ἐν παραλείψει ταύτης τὸ τῆς ἀποζημιώσεως (14), διότι, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς αἰτιολογικῆς ἐκθέσεως, «ἀφ' ἑνὸς μὲν ἐκρίθη ἄδικον νὰ ρίπτηται εἰς τὸν δρόμον ὑπάλληλος, ὑπηρετήσας πολλάκις ἐπ' ἀρκετὸν ὡρισμένην ἐπιχείρησιν, ἀφ' ἑτέρου δὲ εἶναι καὶ κοινωνικῶς ἐπικίνδυνον νὰ ἐγκαταλείπηται αἰφνιδίως ἄνευ ἐργασίας διοπαλαιστής, μὴ ἔχων κατὰ κανόνα ἄλλην πρόσοδον». Προστίθεται δέ, ἐν τῇ ἐκθέσει ταύτῃ, ὅτι εἶναι «σκόπιμον συνεπῶς καὶ ἀνθρωπιστικὸν νὰ εἰδοποιῆται ὁ ὑπάλληλος πρὸ ὡρισμένου χρόνου, διαβαθμιζομένου ἀναλόγως τῆς ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ ἀρχαιότητός του ἢ ἄλλως νὰ ἀποζημιώνεται μὲ τοὺς μισθοὺς τοῦ αὐτοῦ χρονικοῦ διαστήματος». Πάντως ἡ καταγγελία οὐδόλως ἐπηρεάζεται, εἴτε τηρηθῇ, εἴτε δὲν τηρηθῇ ἡ προθεσμία προμηνύσεως. Μόνη συνέπεια τῆς μὴ τηρήσεως τῆς προθεσμίας εἶναι ἡ ὑποχρέωσις καταβολῆς ἀποζημιώσεως.

2) Διὰ τοῦ ἄρθρου 5 § 1 τοῦ νόμου 2112 (ἄρθρον 6 § 2 ἐ.δ. 16/18.7.1920, προκειμένου περὶ ἐργατῶν) ἐπετράπη εἰς τὸν ἐργοδότην ἡ ἀπρόθεσμος ἄνευ καταβολῆς ἀποζημιώσεως ἀπόλυσις τοῦ μισθωτοῦ μόνον ἐὰν ἐναντίον του ὑπεβλήθη μήνυσις δι' ἀξιόποινον πρᾶξιν, διαπραχθεῖσαν ἐν τῇ ἐξασκήσει τῆς ὑπηρεσίας του, ἢ ἀπηγγέλθη κατ' αὐτοῦ κατηγορία δι' ἀδίκημα ἐν γένει, φέρον χαρακτῆρα τοὐλάχιστον πλημμελήματος, μὲ μόνην τὴν διαφορὰν ὅτι «ὑπάλληλος (ἢ ἐργάτης) ἀπαλλαγεὶς διὰ δουλεύματος ἢ δικαστικῆς ἀποφάσεως τῶν ὡς ἄνω κατηγοριῶν, δικαιοῦται νὰ ζητήσῃ τὴν ἀποζημίωσιν». Κατ' ἀκολουθίαν ἡ μήνυσις δι' ἀξιόποινον πρᾶξιν ἐκ τῶν ἐν τῷ ἄνω νόμῳ προβλεπομένων, ὑποβληθεῖσα ὑπὸ τὰς ἐν αὐτῷ προϋποθέσεις, ἔχει ὡς μοναδικὴν συνέπειαν τὴν μέχρι τῆς ἐκδόσεως ἀποφάσεως στέρησιν τῆς ἀποζημιώσεως, ἡ δὲ ἀπαλλαγὴ τοῦ μισθωτοῦ, μὴ ἐπηρεάζουσα παντάπασι τὸ κῦρος τῆς ἀπολύσεως, παρέχει εἰς αὐτὸν τὴν εὐχέρειαν νὰ ἀξιώσῃ τὴν ἀποζημίωσίν του ἕνεκα τῆς ἐκτάκτου ἀπολύσεως.

3) Ἡ αὐτὴ οὐσιαστικῶς ρύθμισις λαμβάνει χώραν καὶ ὑπὸ τὸ καθεστὼς τοῦ νόμου 3198/1955, διότι, κατὰ τὰς διατάξεις τούτου, ἡ καταδίκη ἢ ἡ ἀπαλλαγὴ τοῦ μισθωτοῦ τῆς ἐπί τινι τῶν ἐν τῷ νόμῳ περιλαμβανομένων ἀξιοποίνων πράξεων κατηγορίας ἐπηρεάζει μόνον τὸ δικαίωμα τῆς ἀποζημιώσεως τούτου, ἀσχέτως ἂν, ἐν μὴ καταβολῇ ταύτης, δύναται ὁ μισθωτός, ἐγείρων τὴν ἀγωγήν του ἐντὸς τῶν νομίμως προθεσμιῶν, νὰ θεωρήσῃ τὴν καταγγελίαν ὡς ἄκυρον καὶ νὰ ἀξιώσῃ τὰς ἀποδοχάς του. Πάντως, αὐτὴ καθ' ἑαυτήν, ἡ μήνυσις δὲν ἐπηρεάζει τὸ κῦρος τῆς καταγγελίας, ἀλλὰ μόνον τὸ δικαίωμα τῆς ἐκ τοῦ νόμου 2112 ἀποζημιώσεως, τῆς ὁποίας, ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, δὲν εἶναι ἀπαραίτητος ἡ καταβολή.

Γ. Ὑπὸ τὰ ἐκτεθέντα δεδομένα καθίσταται πρόδηλον, ὅτι αἱ συνέπειαι τοῦ ἄρθρου 5 § 1 τοῦ νόμου 2112 ἐντοπίζονται μόνον εἰς τὸ θέμα τῆς ἀποζημιώσεως καὶ ἑπομένως τὸ Δικαστήριον τῆς οὐσίας, ὅταν φέρηται πρὸ αὐτοῦ περίπτωσις καταχρηστικῆς ἀπολύσεως μισθωτοῦ καταμηνυθέντος δι' ἀξιόποινον πρᾶξιν, ἔχει πλήρη εὐχέρειαν, ὄχι μόνον νὰ ἐρευνήσῃ ἀμέσως, ἐὰν ἡ καταγγελία εἶναι καταχρηστική, ἀλλὰ καὶ νὰ ὑπεισέλθῃ παρεμπιπτόντως εἰς τὴν ἔρευναν περὶ τελέσεως

---

286 ἑπ., *Ι. Καποδίστρια*, Ἑρμηνεία Ἐργατικοῦ Δικαίου, σελ. 112, *Α. Τούση Σταυροπούλου*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 347 ἑπ., *Α. Τούση*, Ἐργατ. Δίκαιον, τόμ. Α' § 45, Nikisch, μτφ. *Βασιλείου*, Ἐργατικὸν Δίκαιον § 31 ἑπ., ΕΕΔ 24, 129 καὶ σημ. 1.

(14) Ἀγαλλόπουλον, ἔνθ' ἀνωτ., καὶ ἴδιον, εἰς μελέτην του ὑπὸ τὸν τίτλον: Νόμος 2112/1920 «περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας - Μία ἱστορικὴ ἀναδρομή», ΕΕΔ 16, 577, πρβλ. *Κ. Δημάκην*, ΕΕΔ 1, 933 ἑπ.

ἢ μὴ τῆς ἀξιοποίνου πράξεως (15), ἤτις ἔρευνα θὰ διευκολύνῃ εἰς τὴν πλήρη ἀξιολόγησιν τῶν αἰτίων τῆς καταγγελίας καὶ τὴν ἄρσιν τῶν ἀδικιῶν, ἃς συνεπάγεται ἐνέργεια τοῦ ἐργοδότου, προδήλως ἀντιτιθεμένη εἰς τὴν καλὴν πίστιν καὶ τὰ χρηστὰ ἤθη. Μὲ γνώμονα δὲ τὴν καλὴν πίστιν καὶ τὰ χρηστὰ ἤθη ἢ τὸν κοινωνικὸν καὶ οἰκονομικὸν σκοπὸν τοῦ δικαιώματος δὲν ἀποκλείεται ὁ Δικαστὴς νὰ προχωρήσῃ ἀκόμη καὶ εἰς ἀκύρωσιν ἀπολύσεως μισθωτοῦ, παρὰ τὴν ὑπ' αὐτοῦ τέλεσιν ἀξιοποίνου πράξεως, ὅταν αὕτη, ὡς ἐκ τῆς φύσεώς της, δὲν ἀσκῇ καμμίαν ἐπιρροὴν εἰς τὴν ἐργασιακὴν σχέσιν, ὥστε νὰ καθιστᾷ ἀναγκαίαν τὴν διάσπασίν της, τουναντίον δὲ ἀποδεικνύεται, ὅτι τὰ κινήσαντα τὴν καταγγελίαν αἴτια φέρουσιν ἔκδηλον τὴν εἰκόνα τῆς κακοβουλίας καὶ τῆς καταχρηστικῆς ἀσκήσεως. Θὰ ἀντιπαρατηρηθῇ, ἴσως, ὅτι ὑπάρχει κίνδυνος ἀντιφατικῆς κρίσεως τῶν Δικαστηρίων ἰδίως ὅταν ἡ ἀξιοποινος πρᾶξις ἐπηρεάζῃ σοβαρῶς τὴν ἐργασιακὴν σχέσιν καὶ δὲν ἔχῃ ἐκδοθῇ ἀπόφασις τοῦ ἁρμοδίου Ποινικοῦ Δικαστηρίου. Ἡ ἀποψις αὕτη δὲν εἶναι ἀστηριγμένη οὐσιαστικῆς βάσεως, πλὴν ὅμως εἰς τὴν ἴμφρονα τοῦ Δικαστοῦ κρίσιν ἀπόκειται, εἰς τοιαύτας περιπτώσεις, νὰ προχωρήσῃ ἢ νὰ ἀναλάβῃ, ὡς ἔχει δικαίωμα κατὰ τὸ ἄρθρον 172 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας, τὴν ἔκδοσιν τῆς ἀποφάσεώς του, μέχρις ὅτου ἀποφανθῇ τὸ ἁρμόδιον Ποινικὸν Δικαστήριον (16).

ΥΙ. Ἐν τέλει παρατηροῦμεν, ὅτι ὅμοιον θέμα εἶχε γεννηθῇ κατὰ τὸ παρελθὸν ὑπὸ τὸ κράτος τῆς ἰσχύος τοῦ ν.δ. 424/1941 «περὶ λήψεως μέτρων καταπολεμήσεως τῆς ἀνεργίας» ἐξ ἀφορμῆς τοῦ ἄρθρου 10 τούτου, ὅπερ ἐπέτρεπε τὴν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως τῶν μισθωτῶν δι' ἀποδεδειγμένην ἀνεπάρκειαν ἢ ἀκαταλληλότητα περὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας ἢ δι' ἀνάρμοστον συμπεριφορὰν ὑπὸ τὸν ὅρον τῆς ἀντικαταστάσεως τούτων δι' ἑτέρων μισθωτῶν τῆς αὐτῆς εἰδικότητος καὶ μὲ τὰς αὐτὰς ἀποδοχάς. Καὶ τότε ἡ νομολογία τῶν Δικαστηρίων τῆς οὐσίας εἶχεν εὐθέως δεχθῇ, ὅτι τὸ ἄρθρον 5 § 1 τοῦ νόμου 2112 δὲν καθιεροῖ λόγον καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἀλλὰ προδήλως λόγον ἀπαλλαγῆς τῆς ὑποχρεώσεως τοῦ ἐργοδότου εἰς προειδοποίησιν τοῦ μισθωτοῦ (17).

---

(15) Ἡ ἀποψις τῶν ἐν σημειώσει 5 ἀποφάσεων τοῦ Ἀρείου Πάγου ὅτι ἁρμόδιον, διὰ νὰ ἀποφανθῇ περὶ τῆς τελέσεως τῆς ἀξιοποίνου πράξεως, εἶναι μόνον τὸ ποινικὸν δικαστήριον, ἐντοπίζεται συνεπείᾳ τῆς ρητῆς διατάξεως τοῦ νόμου (ἄρθρον 5 § 2 ν. 2112) μόνον εἰς τὰς περιπτώσεις, καθ' ἃς ζητεῖται ἡ ἀποζημίωσις.

(16) Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ κωδικοποιηθέντος νόμου ΓΡΟΔ'/1912, καθ' ἣν ὁ δικάζων καταδάλλει πᾶσαν προσπάθειαν, ὅπως ἡ ὑπόθεσις περαιωθῇ κατὰ τὸ δυνατὸν ἐν μιᾷ καὶ τῇ αὐτῇ συνεδριάσει, δὲν νομίζομεν, ὅτι ἐπιτάσσει τὴν ἄμεσον περαίωσιν τῶν ὑποθέσεων, ὡς φαίνεται δεχομένη ἡ κρατοῦσα γνώμη (Πρ. Πειρ. 5161/1964, ΕΕΔ 24, 277 καὶ αἱ ἐν αὐτῇ παραπομπαί, πρβλ. Α.Π. 19/1965, ΕΕΔ 24, 347). Ἁπλῶς ἀποτελεῖ ὑπόδειξιν διὰ τὴν κατὰ τὸ δυνατὸν περαίωσιν ταύτης ἐν μιᾷ συνεδριάσει (Πρωτ. Πειρ. 3198/1962, ΕΕΔ 21, 792).

(17) *Δ. Ἀποστολίδης*, ΕΕΔ 3, 84, Α.Π. 76/1941, ΕΕΔ 1, 14, Πρωτ. Ἀθην. 127/1945, ΕΕΔ 4, 139, εἰσηγητὴς *Δ. Καλαμβοκίδης*, Πρωτ. Ἀθ. 42/1945, ΕΕΔ 4, 47, Πρωτοδίκης *Μ. Ζαφειρόπουλος* καὶ εἰσαγωγικὰ σχόλια, Εἰρ. Ἀθ. 718/1944, ΕΕΔ 3, 306, *Λ. Βιλλιώτης*, 1486/1944, ΕΕΔ 3, 590, *Γ. Ξηνταράκος*, πρβλ. Πρ. Ἀθ. 3816/1944, ΕΕΔ 3, 586, εἰσηγητὴς *Γ. Καραμάνος*.

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ ΣΥΛΛΟΓΙΚΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

[Γνωμοδότησις ὑπ' ἀριθ. 1091/1967 Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους, Τμ. Β']

Εἰσηγητὴς ὁ Νομικὸς Σύμβουλος Κράτους κ. ΑΘΑΝ. ΤΟΜΑΡΑΣ

Περίληψις ἐρωτήματος (Ὑπουργείου Ἐργασίας): 1) Ἐάν, μετὰ τὴν ἰσχὺν τῆς ὑπ' ἀριθ. 79901/4285/1967 κοινῆς ὑπουργικῆς ἀποφάσεως περὶ διατηρήσεως καὶ συνθέσεως συμβουλίων καὶ ἐπιτροπῶν παρὰ τῇ Περιφερειακῇ Ὑπηρεσίᾳ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, ἐκδοθείσης κατ' ἐξουσιοδότησιν τῶν ἀ.ν. 4/1967 καὶ 19/1967 (ἀ. ν 65/1967), ἐξακολουθοῦν ὀφιστάμενα τὰ ἐκ τῶν διὰ τοῦ νόμου 3239/1955 συσταθέντων μὴ λειτουργήσαντα καὶ συγκροτηθέντα μέχρις ἐνάρξεως ἰσχύος τῶν ἀνω ἀ.ν., ἐλλείψει τοπικῶς συλλογικῶν διαφορῶν, πρωτοβάθμια διοικητικὰ διαιτητικὰ δικαστήρια, καὶ 2) ἐν ἀρνητικῇ ἀπαντήσει εἰς τὸ πρῶτον ἐρώτημα, ἐὰν ἡ σχετικὴ τοπικὴ ἁρμοδιότης τῶν καταργηθέντων θὰ περιέλθῃ, κατ' ἀνάλογον ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 11 νόμου 3239/1955, εἰς τὸ πλησιέστερον ἢ συγκοινωνιακῶς προσιτώτερον ἐκ τῶν διατηρηθέντων Πρωτοβαθμίων Διοικητικῶν Διαιτητικῶν Δικαστηρίων, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἢ εἰς ἕτερον ὄργανον.

Ἐπὶ τοῦ πρόσθεν ἐρωτήματος τὸ Νομικὸν Συμβούλιον τοῦ Κράτους, Τμ. Β', ἐκ τῶν κ.κ. *Κ. Ρουμπάνη*, Ἀντιπροέδρου τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου, ὡς Προέδρου, *Κ. Κωνσταντινίδη*, *Ἀθαν. Τομαρᾶ*, *Α. Γιαννουλάτου*, Νομικῶν Συμβούλων, καὶ *Ι. Ματαράγκα* καὶ *Ε. Πετσαλάκη*, Παρέδρων, ἐγνωμοδότησεν ὡς ἀκολούθως:

Ι. Τὸ περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας Δ.δ. 868/1960 (Α' 216), ἐκδοθὲν κατ' ἐξουσιοδότησιν τοῦ νόμου 3925/1959 (Α' 1), σκοπήσαντος, ἐκτὸς τῶν ἄλλων, καὶ τὸν περιορισμὸν τῶν παρὰ τῇ δημοσίᾳ διοικήσει συμβουλίων καὶ ἐπιτροπῶν ἢ τῆς ἁρμοδιότητος αὐτῶν (ἄρθρον 1 § 2, περ. στ', αὐτοῦ), ὁμιλεῖ εἰς τὸ Μέρος τέταρτον αὐτοῦ (ἄρθρα 56 - 68) περὶ τῶν συμβουλίων τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, κατονομάζον τὰ διατηρούμενα συμβούλια καὶ ἐπιτροπὰς τῆς μὲν Κεντρικῆς Ὑπηρεσίας εἰς τὰ ἄρθρα 58 καὶ 61 - 65 αὐτοῦ, τῆς δὲ Περιφερειακῆς Ὑπηρεσίας εἰς τὰ ἄρθρα 59 καὶ 66 - 68 αὐτοῦ, μὲ διάταξιν γενικὴν καταργήσεως παντὸς συμβουλίου ἢ ἐπιτροπῆς, μὴ προβλεπομένης ὑπ' αὐτοῦ (ἄρθρον 60). Εἰς τὸ ἄρθρον 58 αὐτοῦ, ἀφοῦ ἀπαριθμεῖ τὰ διατηρούμενα συμβούλια καὶ ἐπιτροπὰς τῆς Κεντρικῆς Ὑπηρεσίας, προσθέτει ἐν τέλει, ὅτι δὲν θίγονται ὑπὸ τῶν διατάξεών του τὰ ὑπὸ τοῦ νόμου 3239/1955 (Α' 125) καὶ ν.δ. 3755/1957 (Α' 182) προβλεπόμενα διοικητικὰ διαιτητικὰ δικαστήρια, ἅτινα σημειωτέον δὲν δύνανται νὰ θεωρηθοῦν μόνον ὡς ὄργανα, ἔστω καὶ ὑπὸ εὐρεῖαν ἔννοιαν, τῆς Κεντρικῆς Ὑπηρεσίας.

Καθίσταται οὕτως ἐμφανὴς ὁ διακεκριμένος χαρακτὴρ τῶν συλλογικῶν τούτων ὀργάνων ὡς συμβουλίων ἢ ἐπιτροπῶν ἐν γένει τῆς Κεντρικῆς ἢ Περιφερειακῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας. Συνιστοῦν ταῦτα, παρὰ τὴν ὀνομασίαν, ὑφ' ἣν φέρονται ὑπὸ τῆς νομοθεσίας, συλλογικὰ διοικητικὰ ὄργανα, ἀλλὰ ἡ φύσις καὶ ἡ λειτουργία αὐτῶν εἰς τὸ σύστημα τοῦ συλλογικοῦ ἐργατικοῦ δικαίου δὲν δύναται νὰ προσαρμοσθῇ πρὸς τὴν φύσιν καὶ ἁρμοδιότητα αὐτῶν καθ' αὐτὸ συμβουλίων ἢ ἐπιτροπῶν τῆς δημοσίας διοικήσεως.

Κατὰ τὴν περὶ αὐτῶν νομοθεσίαν, ἤτοι τοὺς νόμους 3239/1955 καὶ ν.δ. 3755/1957, παρ' ἑκάστῳ Πρωτοδικείῳ, εἰς τὴν ἕδραν τοῦ ὁποίου ἔχει συσταθῇ Γραφεῖον Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας, συνιστᾶται τετραμελὲς Πρωτοβάθμιον Διοικητικὸν Διαιτητικὸν Δικαστήριον, συγκροτούμενον δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας καὶ ἀποτελούμενον ἀπὸ τὰ ὁριζόμενα πρόσωπα (ἄρθρον 10 § 1 νόμου 3239/1955). Ἡ διαδικασία πρὸς συγκρότησιν τῶν δικαστηρίων τούτων ἄρχεται ἀπὸ τοῦ πρώτου δεκαημέρου ἑκάστου δευτέρου ἔτους, τῆς θητείας τῶν μελῶν αὐτῶν οὔσης διετοῦς (ἄρθρον 10 §§ 2 - 8 νόμου 3239/1955 καὶ ἄρθρον 10 § 3 ν.δ. 3755/1957). Ἕκαστον τῶν πρωτοβαθμίων δικαστηρίων εἶναι ἁρμόδιον διὰ τὴν ἐπίλυσιν πάσης παραπεμπομένης αὐτῷ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας συλλογικῆς διαφορᾶς ἐργασίας, ἀναφυομένης ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ Πρωτοδικείου, εἰς ἃς δὲ περιπτώσεις παρά τινι Πρωτοδικείῳ δὲν συνεκροτήθη (ὀρθότερον: δὲν συνεστήθη) πρωτοβάθμιον διαιτητικὸν δικαστήριον, λόγῳ μὴ λειτουργίας ἐν τῇ ἕδρᾳ τοῦ Πρωτοδικείου Γραφείου Ἐπιθεωρή-

σεως Έργασίας, αί ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ Πρωτοδικείου ἀναφερόμεναι συλλογικαὶ διαφοραὶ ἐργασίας παραπέμπονται ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας πρὸς ἐπίλυσιν εἰς τὸ πλησιέστερον ἢ συγκοινωνιακῶς προσιτώτερον πρωτοβάθμιον δικαστήριον (ἄρθρον 11 §§ 6 καὶ 7 νόμου 3239/1955).

Διὰ τῶν πρωτοβαθμίων τούτων δικαστηρίων, τῶν ὁποίων ἡ τοπικὴ ἁρμοδιότης ὁρίζεται ὡς ἀνωτέρω, καλύπτεται ἅπας ὁ χῶρος τῆς Ἐπικρατείας, δὲν εἶναι δὲ νοητὴ ἡ κατάργησις ὡρισμένων τούτων ἄνευ συγχρόνου μερίμνης διευρύνσεως τῶν ὁρίων τῆς τοπικῆς ἁρμοδιότητος τῶν λοιπῶν πρὸς κάλυψιν τοῦ κενοῦ.

ΙΙ. Κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τόσον τοῦ ἄρθρου 8 ν.δ. 4346/1964 (Α'113), ὅσον καὶ τῶν ἄρθρων 4 καὶ 5 ν.δ. 4352/1964 (Α' 135), προβλεφασῶν τὸ μὲν περὶ λήξεως τῆς θητείας τῶν πάσης φύσεως διοικητικῶν, γνωμοδοτικῶν καὶ ἐλεγκτικῶν συμβουλίων καὶ ἐπιτροπῶν, ὡς καὶ τῶν ὑπηρεσιακῶν καὶ πειθαρχικῶν τοιούτων ἁρμοδιότητος Ὑπουργείου Ἐργασίας καὶ τῶν ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν καὶ τὸν ἔλεγχον αὐτοῦ ὑπαγομένων Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς καὶ περὶ νέας συνθέσεως καὶ ἀνασυγκροτήσεως αὐτῶν, τὸ δὲ γενικῶς περὶ καταργήσεως ἁπάντων τῶν γνωμοδοτικῆς καὶ ἀποφασιστικῆς ἁρμοδιότητος συμβουλίων καὶ ἐπιτροπῶν παρὰ Δημοσίαις ἐν γένει Ὑπηρεσίαις καὶ Νομικοῖς Προσώποις Δημοσίου Δικαίου μετὰ παρέλευσιν ὡρισμένης προθεσμίας, ἐφ' ὅσον ἐντὸς ταύτης δὲν ἤθελον διατηρηθῆ διὰ ὁ.δ., ἀνέκυψε τὸ ζήτημα, ἂν εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 8 ν.δ. 4346/1964 (λήξεως θητείας - ἀνασυνθέσεως) ὑπάγωνται τὰ διοικητικὰ διαιτητικὰ δικαστήρια. Ἡ Ὁλομέλεια τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους, διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 724/1964 γνωμοδοτήσεώς της, ἐδέχθη, κατὰ πλειοψηφίαν, τὴν ὑπαγωγήν, δι' ἣ καὶ ἐξεδόθη ἡ προβλεπομένη ὑπ' ἀριθ. 89177/7181/6/13.10.1964 (Β' 435 καὶ 455) ἀπόφασις Ὑπουργοῦ Ἐργασίας περὶ ἀνασυνθέσεως, τοῦ τρόπου συγκροτήσεως κλπ. τῶν διοικητικῶν διαιτητικῶν δικαστηρίων, ἥτις καὶ νομολογιακῶς ἐκρίθη νομίμως ἐκδοθεῖσα ἐπὶ βάσει τῆς ἄνω ἐξουσιοδοτήσεως (Σ.Ε. 826/1966, ΕΕΔ 25, 594). Ἀντιθέτως τὸ ἐπὶ βάσει τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 4 ν.δ. 4352/1964 ἐκδοθὲν περὶ διατηρητέων γνωμοδοτικῶν καὶ ἐποπτικῶν συμβουλίων ἁρμοδιότητος Ὑπουργείου Ἐργασίας ὁ.δ. 459/1965 (Α' 100) οὐδὲν διέλαβε περὶ τῶν δικαστηρίων τούτων, προφανῶς ὡς μὴ ὑπαγομένων εἰς τὴν σχετικὴν ἄνω διάταξιν περὶ καταργήσεως. Πράγματι τὰ δικαστήρια ταῦτα διετηρήθησαν καὶ ἐλειτούργησαν ἔκτοτε.

ΙΙΙ. Κατὰ τὴν ἀνασύνθεσιν ὅμως τοῦ τρόπου συγκροτήσεως τῶν πρωτοβαθμίων διοικητικῶν διαιτητικῶν δικαστηρίων διὰ τῆς ἄνω ὑπουργικῆς ἀποφάσεως ἐπῆλθον αἱ κάτωθι ἐνδιαφέρουσαι εἰς τὸ προκείμενον ζήτημα μεταβολαί, κατὰ μεταρρύθμισιν τῶν ὁρισμῶν τῶν παραγράφων 2 - 8 ἄρθρου 9 νόμου 3239/1955, ἥτοι διατηρεῖται ἡ διετὴς θητεία τῶν μελῶν, ἀρχομένη ὅμως ἀπὸ τῆς ἡμερομηνίας ὑπογραφῆς τῆς περὶ συγκροτήσεως τῶν δικαστηρίων ἀποφάσεως, δι' ἧς συγκρότησιν ὑποδεικνύονται ἁρμοδίως τὰ ἐκ τῶν τάξεων τῶν μισθωτῶν καὶ τῶν ἐργοδοτῶν μέλη ἐντὸς δέκα ἡμερῶν, ἀφ' ἧς ζητηθῇ τοῦτο ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας. Οὕτως ἡ διαδικασία τῆς συγκροτήσεως τῶν δικαστηρίων δὲν ἄρχεται, ὡς πρότερον, δι' ἅπαντα ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ χρονικοῦ σημείου ἑκάστης ἀρχομένης διετίας, ἀλλὰ ἀπὸ χρονικοῦ σημείου προσδιοριζομένου ἐκ γεγονότος, ἥτοι τῆς ἐκδόσεως (ὑπογραφῆς) τῆς περὶ συγκροτήσεως ὑπουργικῆς ἀποφάσεως.

ΙV. Κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 3 ἀ.ν. 65/1967 (Α' 124): α) Μετὰ παρέλευσιν ὡρισμένης προθεσμίας ἀνατρεπτικῆς καταργοῦνται ἅπαντα τὰ γνωμοδοτικῆς καὶ ἀποφασιστικῆς ἁρμοδιότητος συμβούλια καὶ ἐπιτροπαί, ὡς καὶ ἐποπτικὰ συμβούλια καὶ ἐπιτροπαὶ τῶν Δημοσίων ἐν γένει Ὑπηρεσιῶν κλπ., ἐφ' ὅσον δὲν ἤθελον διατηρηθῆ διὰ κοινῆς ἀποφάσεως τοῦ Ἀντιπροέδρου τῆς Κυβερνήσεως, τοῦ Ὑπουργοῦ Οἰκονομικῶν καὶ τοῦ ἁρμοδίου κατὰ περίπτωσιν Ὑπουργοῦ, ἐκδιδομένης ἐντὸς τῆς ὁριζομένης προθεσμίας καὶ δυναμένης νὰ περιορίσῃ τὸν ἀριθμὸν τῶν μελῶν αὐτῶν καὶ νὰ μεταβάλλῃ τὴν σύνθεσιν καὶ καθορίζῃ τὴν ἁρμοδιότητα καὶ λειτουργίαν αὐτῶν (§ 1), β) καταργουμένων τῶν συμβουλίων καὶ ἐπιτροπῶν γνωμοδοτικῆς μὲν ἁρμοδιότητος, ἡ ἀποφασιστικὴ ἁρμοδιότης ἀσκεῖται ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου ὀργάνου ἄνευ προηγουμένης γνωμοδοτήσεως, ἀποφασιστικῆς δὲ ἁρμοδιότητος, ἡ ἁρμοδιότης τῆς ἀποφάσεως περιέρχεται εἰς τὸν ἁρμόδιον Ὑπουργὸν (§ 2) καὶ γ) εἰς τὰς ἄνω διατάξεις δὲν ὑπόκεινται ὡρισμένα κατονομαζόμενα συμβούλια καὶ ἐπιτροπαί (§ 5), μεταξὺ τῶν ὁποίων δὲν

περιλαμβάνονται τὰ διοικητικὰ διαιτητικὰ δικαστήρια.

Διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 79901/4285/19.7.1967 ἀποφάσεως τῶν Ἀντιπροέδρου Κυβερνήσεως καὶ Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας, ἐκδοθείσης ὑάσει τῆς ἄνω ἐξουσιοδοτήσεως, ἀπεφασίσθη ἡ διατήρησις παρὰ τῇ Περιφερειακῇ Ὑπηρεσίᾳ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας ὡρισμένων συμβουλίων καὶ ἐπιτροπῶν, ἐπτὰ τὸν ἀριθμόν, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ τῶν δυνάμει τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη μεταγενεστέρως ὑπὸ τῶν ν.δ. 3755/1957, ν.δ. 4346/1964 καὶ ν.δ. 4352/1964 συσταθέντων καὶ λειτουργούντων ἀνὰ τὴν χώραν πρωτοβαθμίων καὶ δευτεροβαθμίων διαιτητικῶν διοικητικῶν δικαστηρίων ἐπιλύσεως συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας, τῆς συνθέσεως καὶ τῆς ἁρμοδιότητος αὐτῶν παραμενουσῶν ὡς ἔχουν ὑάσει τῶν ἄνω περὶ αὐτῶν διατάξεων.

Παρατηρεῖται κατ' ἀρχήν, ὅτι ἡ ὡς ἄνω ἀπόφασις πραγματεύεται περὶ τῶν διαιτητικῶν δικαστηρίων ὡς συμβουλίων τῆς Περιφερειακῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, ἐνῷ εἰς τὰς περὶ τούτου ὀργανικὰς διατάξεις μνεία τῶν δικαστηρίων τούτων γίνεται εἰς τὰς περὶ συμβουλίων τῆς Κεντρικῆς Ὑπηρεσίας διατάξεις. Ἐπίσης παρατηρεῖται, ὅτι γίνεται ἀναφορὰ εἰς ἅπαντα τὰ ἀνὰ τὴν χώραν διαιτητικὰ δικαστήρια, μὲ διατήρησιν τῶν ὑπὸ τῶν κειμένων διατάξεων, ὡς πρὸς τὴν σύνθεσιν καὶ ἁρμοδιότητα, πραγματοποιηθεισῶν ρυθμίσεων.

Ἐκ τῆς ὅλης διατυπώσεως τῆς διατάξεως τῆς ἄνω ὑπουργικῆς ἀποφάσεως καὶ τῆς ἐλλείψεως ἐνδείξεώς τινος ἠθελημένης μεταβολῆς τῶν κανόνων τῆς κατανομῆς τῆς τοπικῆς ἁρμοδιότητος τῶν πρωτοβαθμίων δικαστηρίων προκύπτει, ὅτι ἡ ἐν αὐτῇ χρῆσις τῶν λέξεων «συσταθέντα καὶ λειτουργοῦντα» δὲν ἔχει τὴν ἔννοιαν τῆς καταργήσεως τῶν ἐκ συμπτωματικῶν λόγων καὶ ἄνευ ἰδιαιτέρας ὀργανικῆς σημασίας συνεστημένων μὲν κατὰ νόμον πρωτοβαθμίων δικαστηρίων, ἀλλὰ μὴ λειτουργούντων, δηλαδὴ μὴ συγκροτηθέντων δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, δυναμένου νὰ ὁράσῃ ὁποτεδήποτε καὶ οὐχὶ εἰς ταχτὴν ἡμερομηνίαν, ἐκ τοῦ λόγου ὅτι δὲν ἀνέκυψεν ἀνάγκη ἀμέσου λειτουργίας τοιούτων δικαστηρίων εἰς ὡρισμένας ἕδρας Πρωτοδικείων, εἰς ἃς θὰ ἠδύνατο, κατ' ἀρχήν, νὰ συγκροτηθοῦν τὰ εἰρημένα πρωτοβάθμια διοικητικὰ διαιτητικὰ δικαστήρια, ὡς ἐκ τῆς λειτουργίας ἐν αὐταῖς Γραφείου Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας, ἐλλείψει συλλογικῶν διαφορῶν κατὰ τὸν πρὸ τῆς ἰσχύος τῆς ἄνω ὑπουργικῆς ἀποφάσεως χρόνον. Ἡ σχετικὴ διάταξις τῆς ἀποφάσεως ταύτης ἔχει κυρίως ἐπιδεβαιωτικὸν χαρακτῆρα περὶ τῆς διατηρήσεως τοῦ ὑφισταμένου καθεστῶτος ἐν τῇ ὀργανώσει καὶ λειτουργίᾳ τῶν διαιτητικῶν δικαστηρίων ὑπὸ τῆς εἰδικῆς περὶ τῶν συλλογικῶν διαφορῶν νομοθεσίας, ἀνάλογον μὲ τὴν μορφὴν τῆς σχετικῆς διατάξεως εἰς τὸ περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας βασικὸν δ.δ., ἡ πρὸς ἔκδοσιν τοῦ ὁποίου ἐξουσιοδότησις τοῦ νόμου 3925/1959 περιεῖχε κατευθυντήριον γραμμήν, ἐκτὸς τῶν ἄλλων, τὸν περιορισμὸν ὁμοίως τῶν συμβουλίων καὶ ἐπιτροπῶν ἢ τῆς ἁρμοδιότητος αὐτῶν. Ταῦτα δὲ ἀνεξαρτήτως τῆς ἀποδοχῆς ἢ μὴ τῆς ἀπόψεως ὅτι εἰς τὴν ρύθμισιν τοῦ ἀ.ν. 65/1967 δὲν ὑπάγονται τὰ διαιτητικὰ δικαστήρια τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς δὲν ὑπήγθησαν εἰς τὴν ἀνάλογον ρύθμισιν τοῦ ν.δ. 4352/1964 ταῦτα, παρὰ τὴν ἀναφορὰν τοῦ νόμου τούτου εἰς τὴν ἄνω ὑπ' ἀριθ. 79901/20.7.1967 ὑπουργικὴν ἀπόφασιν, συνδυαζομένην ὅμως πρὸς τὴν ἐφαρμοσθεῖσαν ἤδη ἐπ' αὐτῶν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 8 νόμου 4346/1964, ἧς γίνεται μνεία εἰς τὸ ἄρθρον 5 ν.δ. 4352/1964 πρὸς περιωρισμένην τούτου ἐφαρμογήν.

V. Κατὰ ταῦτα εἰς τὸ πρῶτον ἐρώτημα προσήκει καταφατικὴ ἀπάντησις, μεθ' ἣν παρέλκει ἡ ἀπάντησις ἐπὶ τοῦ δευτέρου ἐρωτήματος, τεθέντος διὰ τὴν περίπτωσιν ἀρνητικῆς ἀπαντήσεως ἐπὶ τοῦ πρώτου.

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΔΟΛΙΑ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΠΡΟΣ ΕΞΑΝΑΓΚΑΣΜΟΝ ΔΙ' ΑΠΟΛΥΣΙΝ

'Αντίθεσις αξιώσεως αποζημιώσεως πρὸς τὸ ἄρθρον 281 'Αστικοῦ Κώδικος

Ὑποχρέωσις μέν τοῦ ἐργοδότου, κατ' ἄρθρον Νόμου 2112/1920, ἐπὶ καταγγελίᾳ ὑπὸ τούτου τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, πρὸς καταβολὴν εἰς τὸν ἀπολυόμενον τῆς ὑπὸ τοῦ Νόμου τούτου ὁριζομένης ἀποζημιώσεως, πλὴν ὅμως εἰς ἣν περίπτωσιν ὁ ἐργοδότης προβαίνει εἰς τὴν καταγγελίαν ἕνεκεν ἀκαταλληλότητος τοῦ ἐργαζομένου, ἐκδηλουμένης ἐπιτηδες ὑπ' αὐτοῦ πρὸς μόνον τὸν σκοπὸν νὰ ἐξαναγκάσῃ τὸν ἐργοδότην εἰς τὴν ἀπόλυσίν του, ἐπὶ πληρωμῇ τῆς νομίμου ἀποζημιώσεως, ἡ ἀξίωσις του ἀντίκειται προφανῶς εἰς τὸ ἄρθρον 281 'Αστικοῦ Κώδικος.— Τροφὴ καὶ κατοικία νοσοκόμων κλινικῶν.

'Επανερρύθη ὑπὸ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ 'Αρείου Πάγου ἡ ὑπ' ἀριθ. 13886/1966 ἀπόφασις τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν Πρωτοδικείου 'Αθηνῶν.

Ἔχει γίνει δεκτὸν καὶ διὰ προηγουμένων ἀποφάσεων τοῦ 'Αρείου Πάγου (Α.Π. 368/1961, 'Ολομ., εἰσηγητὴς *Α. Γεωργίου*, ΕΕΔ 20, 850, Α.Π. 574/1961, εἰσηγητὴς *Κ. 'Αναγνωστόπουλος*, ΕΕΔ 20, 1502, Α.Π. 318/1965, εἰσηγητὴς *Δ. Κοκέρης*, ΕΕΔ 24, 892, Α.Π. 468/1966, εἰσηγητὴς *Κ. Κλαμαρῆς*, ΕΕΔ 25, 1440, οὕτω καὶ *Ι. Καποδίστριας*, 'ΕρμΑΚ, Εἰσαγ. ἄρθρα 669 - 678, ἀριθ. 64), ὅτι, ἂν ὁ μισθωτὸς συμπεριφέρηται δολίως πρὸς τὸν ἐργοδότην του, ἵνα ἐξαναγκάσῃ τοῦτον πρὸς ἀπόλυσιν καὶ καταβολὴν ὑπὸ τοῦτου τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου (2112/1920 ἢ τοῦ δ.δ. 16/18 Ἰουλίου 1920), ἡ ἀξίωσίς του πρὸς ἀποζημίωσιν ἀπορρίπτεται ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 281 'Αστικοῦ Κώδικος.

Τοῦτο δέχεται καὶ ἡ νεωτέρα αὕτη ἀπόφασις τοῦ 'Αρείου Πάγου, διότι δέ, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ἀποφάσεως, ἡ μισθωτὸς ἐζήτησε διὰ τῆς ἀγωγῆς αὐτῆς μισθοὺς ἐκ τῆς ὑπερημερίας, κατ' αὐτήν, τοῦ ἐργοδότου, ἕνεκεν τῆς ὑπὸ τὰς περιστάσεις ταύτας μὴ καταβολῆς τῆς ἀποζημιώσεως (ἄρθρον 5 νόμου 3198/1955), ἡ ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις ἐδέχθη, ὅτι τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ ὁσάκις ζητεῖται παρὰ τοῦ ὑπὸ τὰς συνθήκας ταύτας ἀπολυθέντος καὶ ἐπικαλουμένου ἀκυρότητα τῆς καταγγελίας ἡ καταβολὴ ἀποδοχῶν ὑπερημερίας.

Πράγματι, δεδέντος ὅτι ἡ κατὰ τὸ ἄρθρον 5 τοῦ νόμου 3198/1955 ἀκυρότης τῆς καταγγελίας ἐπέρχεται, ἂν δὲν καταβληθῇ ἡ ὀφειλομένη ἀποζημίωσις, εἰς τὴν περίπτωσιν δὲ τῆς ἀποφάσεως ἡ ἄσκησις τοῦ δικαιώματος τοῦ μισθωτοῦ πρὸς ἀποζημίωσιν ἀποκρούεται ἐκ τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ. ὡς καταχρηστική, δὲν καθίσταται ἡ καταγγελία ἄκυρος, ὥστε νὰ ἐπέλθῃ ὑπερημερία τοῦ ἐργοδότου καὶ ὑποχρέωσις αὐτοῦ πρὸς καταβολὴν μισθοῦ.

Ὡς ὅμως παρατηρεῖται (*Χ. 'Αγαλλοπούλου*, 'Εργατ. Δίκαιον, σελ. 355), δύναται νὰ γίνῃ δεκτὴ εἰς τὴν περίπτωσιν καταχρηστικῆς ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματος ἐκ μέρους μισθωτοῦ μετὰ προσοχῆς, ἐφ' ὅσον ἀποδεικνύεται σαφῶς, ὅτι ὁ σκοπὸς τῆς τοιαύτης συμπεριφορᾶς τοῦ μισθωτοῦ ἦτο ἡ λύσις τῆς συμβάσεως, διὰ νὰ λάβῃ ὁ μισθωτὸς τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ νόμου 2112/1920, πρᾶγμα ἐξαιρετικῶς δυσαπόδεικτον.

Σημειωτέον, ὅτι εἰς τὸ ἀρχικὸν σχέδιον τοῦ νόμου 2112/1920 εἶχε τεθῇ διάταξις περὶ εὐλόγου καὶ δεδικαιολογημένης καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, σκοπίμου παραμελήσεως καθηκόντων, ἄνευ ἀποζημιώσεως, ἀλλὰ ταῦτα δὲν ἐγένοντο τελικῶς κατὰ τὴν ψήφισιν τοῦ νόμου δεκτά, διότι θὰ ἔδιδον ἀφορμὴν εἰς ἀπεράντους ἀνασταλοιλογίας καὶ τὸν Δικαστὴν θὰ ἔφερον εἰς δύσκολον θέσιν νὰ κρίνῃ περὶ τοῦ εὐλόγου ἢ μή. (Ἴδετε *Χ. 'Αγαλλοπούλου*, ἔνθ' ἀνωτ., σελ. 356).

'Αρείου Πάγου 687/1967, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ 'Αντιπρόεδρος κ. **Ν. Χαραλάμπης**

Εἰσηγητὴς ὁ 'Αρεοπαγίτης κ. **Στ. Σταυρόπουλος**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Σ. Τζουβελόπουλος, Ν. Κολοκοτρώνης

Ναὶ μὲν κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ νόμου

2112/1920, ὡς ἐτροποποιήθη, ἐπὶ καταγγελίας ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου ὀφείλει οὗτος νὰ καταβάλῃ εἰς τὸν ἀπολυόμενον ἰδιωτικὸν ὑπάλληλον τὴν ὑπὸ τοῦ νόμου τούτου καὶ τοῦ νόμου 3198/1955 ὁριζομένην ἀποζημίωσιν, πλὴν ὅμως εἰς ἣν περίπτωσιν ὁ ἐργοδότης προβαίνει εἰς τὴν καταγγελίαν ἕνεκεν ἀκαταλληλότητος τοῦ ἐργαζομένου, ἐκδηλουμένης ἐπίτηδες ὑπ' αὐτοῦ πρὸς μόνον τὸν σκοπὸν νὰ ἐξαναγκάσῃ τὸν ἐργοδότην εἰς τὴν ἀπόλυσίν του, ἐπὶ πληρωμῇ τῆς νομίμου ἀποζημιώσεως, ἡ τοιαύτη ἀξίωσις ἀντίκειται προφανῶς εἰς τὴν καλὴν πίστιν καὶ ἀποκρούεται διὰ τῆς ἐκ τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ. ἐνστάσεως, τὸ αὐτὸ δὲ ἰσχύει ὁσάκις ζητεῖται παρὰ τοῦ ὑπὸ τὰς ὡς ἄνω συνθήκας ἀπολυθέντος καὶ ἐπικαλουμένου ἀκυρότητα τῆς καταγγελίας ἡ καταβολὴ ἀποδοχῶν ὑπερημερίας, μὴ ἀσκοῦντος ἐπιρροὴν ἰσχυρισμοῦ, καθ' ὃν οὗτος ἐμμένει εἰς τὴν σχέσιν ἐργασίας.

Ἐν προκειμένῳ, καθ' ἃ δείκνυται ἐκ τῆς ε' αἰτιολογίας τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον δέχεται, μετ' ἀνέλεγκτον ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων, ὅτι ἡ ἀναιρεσείουσα νοσοκόμος, ὑπηρετοῦσα ὡς προϊσταμένη εἰς τὴν ὑπὸ τὴν ἐκμετάλλευσιν τῆς ἀναιρεσιβλήτου κλινικήν, ἀφ' ἧς κατὰ τὴν 20.4.1965 ἐτέλεσε γάμον μετ' εὐπόρου ἐπιχειρηματίου, ἤργισεν ἀπουσιάζουσα ἀδικαιολογήτως καὶ ἐπὶ τῇ προφάσει ἀσθενείας ἤρνεῖτο νὰ ἐκτελῇ τὴν ὑπηρεσίαν της, ἐδημιούργει μετὰ συναδέλφων της καὶ ἰατρῶν τῆς κλινικῆς ἐπεισόδια, εἰδικῶς ἐκτιθέμενα ἐν τῇ ἀποφάσει (ἤτοι ἐξεστόμιζεν ὕβρεις, ἀπεδοκίμαζε τὴν μετὰ προθυμίας ἐκτέλεσιν τῶν καθηκόντων τῶν λοιπῶν νοσοκόμων, ἐκραύγαζε προκαλοῦσα συνάθροισιν ἀσθενῶν κλπ.), προσέτι δὲ ἐδυσφήμει τὴν ἐπιχείρησιν ἐνώπιον τρίτων. Ὑπὸ τὰ δεδομένα ταῦτα τὸ Πρωτοδικεῖον ὀρθῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς μνησθείσας διατάξεις οὐσιαστικοῦ περιεχομένου καὶ τὸ ἄρθρον 281 Α.Κ., διαλαβὸν σαφῆ καὶ πλήρη αἰτιολογίαν. Ὡς ἐκ τούτου ὁ ἐναντίος 1ος λόγος ἀναιρέσεως ἐκ τοῦ ἄρθρου 807 ἐδ. 17 καὶ 19 Πολ. Δικονομίας εἶναι ἀβάσιμος καὶ ἀπορριπτέος.

Ἐκ τῆς δ' αἰτιολογίας τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ἐμφαίνεται, ὅτι, ὡς βεβαιοῦται ἐν αὐτῇ, ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψιν πάντα τὰ ὑπὸ τῶν διαδίκων ἐπικληθέντα καὶ προσαχθέντα ἔγγραφα, ὡς καὶ ἔνορκοι μαρτυρίαι ἐνώπιον συμβολαιογράφων. Ἐντεῦθεν ἕπεται, χωρὶς νὰ προκύπτῃ ἀμφιβολία τις, ὅτι τὸ Πρωτοδικεῖον ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν καὶ συνεξετίμησε τὰ ἐν τῷ 2ῳ λόγῳ ἀναιρέσεως μνημονευόμενα ἔγγραφα, ἅτινα δὲν ἀπῃτεῖτο νὰ ἀναφέρωνται εἰδικῶς, ὁ εἰρημένος δὲ λόγος ἐν τῷ ἀναιρετηρίῳ τυγχάνει μὴ βάσιμος καὶ ἀπορριπτέος.

Κατὰ τὴν σαφῆ ἔννοιαν τῶν διατάξεων τῆς ἀπὸ 30.1.1960 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ ὑπ' ἀριθ. 32/1964 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς ὁ ἐργοδότης ὑποχρεοῦται εἰς τὴν καταβολὴν τῆς εἰς χρῆμα ἀποτιμήσεως τῶν παροχῶν κατοικίας καὶ πλουσιοπαροχῶν μόνον ὁσάκις ὁ μισθωτὸς ἐπιθυμεῖ νὰ σιτίζεται καὶ νὰ κατοικῇ ἐν τῇ κλινικῇ. Ὅθεν, ἐφ' ὅσον ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ἐδέχθη, μετ' ἀνέλεγκτον ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων, ὅτι ἀπὸ τοῦ Μαΐου 1964 ἡ ἀναιρεσείουσα, μὴ στέργουσα νὰ κατοικῇ καὶ λαμβάνῃ τροφὴν ἐν τῇ κλινικῇ τῆς ἀναιρεσιβλήτου, ἔπαυσεν ἀποδεχομένη τὰ εἰς εἶδος ἀνταλλάγματα ταῦτα (κατοικία καὶ τροφή), κατ' ὀρθὴν ἑρμηνείαν καὶ ἐφαρμογὴν τῶν προαναφερθεισῶν διατάξεων τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ τῆς ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ., ἔκρινεν ἀκολούθως ἀπορριπτέαν τὴν ὑπὸ δίκην ἀγωγὴν καὶ κατὰ τὸ κεφάλαιον αὐτῆς, τὸ ἀφορῶν τὴν καταβολὴν τῆς ἀποτιμήσεως τῶν ὡς εἴρηται παροχῶν καὶ ὁ περὶ τοῦ ἀντιθέτου 3ος λόγος ἀναιρέσεως εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος.

ΙΣΧΥΡΙΣΜΟΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΠΕΡΙ ΚΑΤΑΧΡΗΣΤΙΚΗΣ ΥΠΟ ΕΡΓΟΔΟΤΟΥ ΑΠΟΛΥΣΕΩΣ

Ἐπικληθέντα ὑπὸ τούτου ἐνώπιον τοῦ Δικαστηρίου περιστατικά

Παραδεκτή, πρὸς ἀπόκρουσιν ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ καταλυτικοῦ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ἰσχυρισμοῦ, ἐπὶ ἀγωγῆς περὶ μισθοῦ, ὅτι ἐγένετο καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἀντένστασις τοῦ μισθωτοῦ ὅτι ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὑπῆρξεν ἄκυρος, ὡς γενομένη κατὰ κατάχρησιν δικαιώματος.—Περιστατικά, συνιστῶντα καταχρηστικὴν ἄσκησιν δικαιώματος καταγγελίας τῆς συμβάσεως, καθιστῶσαν ταύτην ἀνίσχυρον κατ' ἄρθρον 281 Ἀστικοῦ Κώδικος.—Κρίσις περὶ τοῦ ὅτι ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐγένετο ἐξ οἰκονομικῶν δυσχερειῶν, οὖσα οὕτω ἔγκυρος.

Ἔρχεται ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ Γ' Πολιτικοῦ Τμήματος τοῦ Ἀρείου Πάγου μετὰ τὴν ἀναιρετικὴν ὑπ' ἀριθ. 334/1967 τοῦ Β' Τμήματος, ἡ ὁποία ἐδέχθη, ὅτι, ὑποκειμένης ἀγωγῆς τοῦ μισθωτοῦ περὶ καταβολῆς μισθοῦ κατ' ἄρθρον 656 Α.Κ. λόγῳ τῆς ὑπερημερίας τοῦ ἐργοδότου, μὴ ἀποδεχθέντος τὰς ὑπηρεσίας τοῦ μισθωτοῦ καὶ ἰσχυρισθέντος τοῦ ἐργοδότου ὅτι κατήγγειλε τὴν σύμβασιν ἐργασίας, ἠδύνατο ὁ μισθωτὸς νὰ προτείνῃ κατ' ἀντένστασιν λόγους ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας, ὡς καὶ προέτεινεν ἐπὶ δικαστηρίου, ἀποφαίνεται δὲ περὶ τούτου ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ Γ' Πολιτικοῦ Τμήματος τοῦ Ἀρείου Πάγου, συμφωνοῦσα πρὸς τὰ ὑπὸ τῆς ἀποφάσεως τοῦ Β' Τμήματος δεκτὰ γενόμενα. (Ἴδετε καὶ λοιπὴν νομολογίαν τοῦ Ἀρείου Πάγου ἐν ΕΕΔ 26, 934).

Δέχεται, κατ' ἀρχήν, ἡ ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις, ὅτι τὰ ἐπικληθέντα ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ πραγματικὰ περιστατικά, πρὸς στήριξιν τῆς ἀντενστάσεώς του περὶ ἀκυρότητος τῆς ἀπολύσεως, ἀληθεύοντα, συνιστοῦν καταχρηστικὴν ἄσκησιν τοῦ δικαιώματος καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, καθιστῶσαν ταύτην ἀνίσχυρον κατ' ἄρθρον 281 Ἀστικοῦ Κώδικος, ἀπορρίπτει ὅμως τὸν ἰσχυρισμὸν τοῦ μισθωτοῦ, μὴ βεβαιωθέντων τῶν ἐπικληθέντων ὑπὸ τούτου πραγματικῶν περιστατικῶν, ἀλλὰ ἀντιθέτως βεβαιωθέντος ὅτι ἡ καταγγελία ἐγένετο λόγῳ οἰκονομικῶν δυσχερειῶν.

Ὁ μισθωτὸς ἐπεκαλέσθη, μεταξὺ τῶν ἄλλων, ὅτι ἡ γενομένη καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας του ἠσκήθη καταχρηστικῶς καὶ διότι ἐγένετο καθ' ὃν χρόνον οὗτος ἦτο ἀσθενής. (Ἴδετε περὶ τούτου καὶ Α.Π. 246/1962, εἰσηγητὴς *Ν. Χαραλάμπης*, ΕΕΔ 21, 728, καθ' ἣν ἡ πραγματοποίησις τῆς ἀπολύσεως ἐν χρόνῳ, καθ' ὃν συνεπείᾳ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος ὁ μισθωτὸς ἦτο ἀνίκανος πρὸς ἐργασίαν, δὲν ἀπαιτεῖται, ἄνευ ἄλλου τινὸς περιστατικοῦ, ἄσκησιν, ὑπερβαίνουσαν προφανῶς τὰ ἐν ἄρθρῳ 281 Α.Κ. ὅρια, Α.Π. 288/1966, εἰσηγητὴς *Κ. Ζαχαρῆς*, ΕΕΔ 25, 851, πρβλ. *Π. Κ. Βεργαιόπουλον*, ΕΕΔ 15, 529 ἐπ., ἔνθα καὶ συγκριτικῶν δίκαιον καὶ νομολογία).

Ἀρείου Πάγου 675/1967, Τμ. Γ'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. Θ. Καμπέρης

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. Κ. Χουρδάκης

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Εὐάγγ. Δημητρακόπουλος, Κ. Κύρκος

Ἀναιρεθείσης ἐν μέρει τῆς ὑπ' ἀριθ. 4208/1966 ἀποφάσεως τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος Πρωτοδικείου Πειραιῶς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 334/1967 ἀποφάσεως τοῦ Β' Τμήματος τοῦ δικαστηρίου τούτου, κατὰ τὸ ἄρθρον 807 ἐδ. 11 Πολ. Δικονομίας, ἐπανερχομένων δὲ τῶν διαδίκων εἰς τὴν πρὸ τῆς ἀναιρεθείσης ταύτης ἀποφάσεως κατάστασιν, κατὰ τὸ ἄρθρον 832 Πολ. Δικονομίας, δέον ὅπως ἐξετασθῇ ἡ κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 564/1966 ἀποφάσεως τοῦ ἐπὶ τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν Πρωτοδίκου Πειραιῶς νομιμοτύπως καὶ ἐμπροθέσμως ἀσκηθεῖσα ἔφεσις, ὡς πρὸς τὸ κεφάλαιον τῆς ἐνώπιον τούτου ἀγθείσης ἀγωγῆς τοῦ ἀναιρεσείοντος, τοῦ ἀφορῶντος τὴν ἐπιδίκασιν μισθῶν ὑπερημερίας ἐκ τῆς ὑφισταμένης μεταξὺ τούτου καὶ τῆς ἀναιρεσιβλήτου συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας, λόγῳ μὴ ἀποδοχῆς ὑπὸ ταύτης τῶν συμπεφωνημένων καὶ προσηκόντως προσφερθεισῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ ἀναιρεσείοντος, καθ' ὃ μόνον κεφάλαιον ἀνῃρέθη ἡ προμνησθεῖσα ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Πειραιῶς.

Ὁ ἐνάγων, ἀποκρούων τὸν ἐπὶ τοῦ προμνησθέντος κεφαλαίου καταλυτικὸν τῆς ἐναγομένης ἰσχυρισμὸν περὶ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας μεταξὺ τῶν διαδίκων ὑπ' αὐτῆς,

παραδεκτῶς ἀντέταξεν ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τῆς οὐσίας, ὅτι ἡ παρὰ τῆς ἐναγομένης ἐπικαλουμένη ὡς ἄνω καταγγελία εἶναι ἄκυρος, ὡς γενομένη κατὰ κατάχρησιν δικαιώματος, καθ' ὅσον ἡ μὲν καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐγένετο καθ' ἣν χρόνον οὗτος ἦτο ἀσθενής, εἰς ἀντικατάστασιν δὲ τούτου αὐτὴ προσέλαβεν ἕτερον ἀντ' αὐτοῦ ὑπάλληλον, μὴ διαθέτοντα τὴν πεῖραν καὶ τὰ προσόντα αὐτοῦ, εἰς ὃν ἀνέθηκε τὴν ἐκτέλεσιν τῶν αὐτῶν ἐργασιῶν, ἃς ὁ ἐνάγων ἐξετέλει, καὶ ὅτι ἡ καταγγελία ἐγένετο ἐκ λόγων ἐχθρότητος τῶν διοικούντων τὴν ἐναγομένην λόγῳ τῶν παρεμβαλλομένων ὑπὸ τούτου δυσχερειῶν εἰς οἰκονομικὰς ἀτασθαλίας τούτων εἰς βάρος τῆς ἐναγομένης ἑταιρείας, τὰ ἐπικαλούμενα δὲ ὡς ἄνω περιστατικὰ συνιστοῦν καταχρηστικὴν ἄσκησιν τοῦ δικαιώματος καταγγελίας τῆς μεταξὺ τῶν διαδίκων ὑφισταμένης συμβάσεως ἐργασίας, καθιστῶσαν ταύτην ἀνίσχυρον κατ' ἄρθρον 281 Α.Κ.

Ἐκ τῶν καταθέσεων τῶν ἐνώπιον τοῦ δικάσαντος Πρωτοδίκου ἐξετασθέντων μαρτύρων, ὡς καὶ τῶν περιεχομένων εἰς τὰς ἐπικαλουμένας καὶ προσαγομένας παρ' ἀμφοτέρων τῶν διαδίκων συμβολαιογραφικὰς ἐκθέσεις ἐξωδίκου ἐξετάσεως τοιούτων καὶ τὰ παρὰ τούτων ἐπικαλούμενα καὶ προσαγόμενα ἔγγραφα, ἀρκούντως ἐβεβαιώθη, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου τούτου, ὅτι ὁ ἐνάγων προσελήφθη ὑπὸ τῆς ἐναγομένης διὰ συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου διαρκείας τὴν 1ην Μαρτίου 1958 διὰ τὰς ἀνάγκας τοῦ ἐργοστασίου της παραγωγῆς χαλυβδοφύλλων ὡς χημικὸς μηχανικός, πτυχιοῦχος τοῦ Ε.Μ. Πολυτεχνείου, ἀπησχολήθη δὲ οὗτος ἀπὸ τῆς ὡς ἄνω προσλήψεώς του μέχρι τοῦ τέλους τοῦ ἔτους 1961 ὡς ὑπεύθυνος τῆς λειτουργίας καὶ παραγωγῆς τῶν τμημάτων γαλβανιστηρίου καὶ θερμικῶν κατεργασιῶν, καὶ ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τοῦ 1962 ὡς ὑπεύθυνος προγραμματισμοῦ καὶ παραγωγῆς χαλυβδοφύλλων, ἐπιφορτισθεὶς ἅμα ἀπὸ τοῦ Νοεμβρίου 1962 καὶ ἐφεξῆς μὲ τὴν παρακολούθησιν καὶ καθοδήγησιν τῶν συνεργείων κατασκευῶν καὶ συντηρήσεως τῶν ἐγκαταστάσεων τοῦ ἐργοστασίου τῆς ἐναγομένης, τέλος δὲ ἀπὸ τῶν μέσων Νοεμβρίου 1965 ὡρίσθη προσέτι τεχνικὸς διευθυντὴς τοῦ ἐργοστασίου τούτου, ὑπεύθυνος διὰ τὴν ἐπίβλεψιν τοῦ προσωπικοῦ του ἔναντι τῶν Ἀρχῶν, ἐνῷ προϊστάμενος τοῦ τεχνικοῦ τομέως τῆς ἐπιχειρήσεως ἐν γένει ὡρίσθη ὁ μηχανικὸς Σ.Τ., ἔχων μείζονας τούτου δραστηριότητας. Τὴν 29 Δεκεμβρίου 1965 ἐπεδόθη εἰς τὸν ἐνάγοντα ἔγγραφος καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐκ μέρους τῆς ἐναγομένης καὶ τὴν ἡμέραν ἐκείνην ὁ ἐνάγων εἶχε προσέλθει καὶ εἰργάζετο κανονικῶς εἰς τὸ ἐργοστάσιον τῆς ἐναγομένης, μολονότι εἶχε κριθῇ ἀλεύθερος ἐργασίας ὑπὸ τοῦ ἰατροῦ ἐπὶ τριήμερον, ὡς πάσχων ἐξ ὀσφυαλγίας, περιστατικὸν ὅμως, ὅπερ ἠγνόει ἡ διεύθυνσις τῆς ἐναγομένης κατὰ τὸν χρόνον τῆς προφορικῆς ὑπὸ τῶν ἁρμοδίων ὀργάνων γνωστοποιήσεως τῆς καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας πρὸς τὸν ἐνάγοντα κατὰ τὴν 12ην μεσημβρινὴν ὥραν τῆς ἡμέρας ἐκείνης. Ἡ ἐναγομένη, ὡς ἤδη συνομολογεῖται καὶ ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος, προσέλαβε τὸν καὶ ἄλλοτε παρ' αὐτῇ ὑπηρετοῦντα Ι.Ε. ἀπὸ τῆς 7 Δεκεμβρίου 1965. Οὗτος εἶχε τὴν εἰδικότητα πρακτικοῦ μηχανικοῦ, ἤτοι εἰδικότητα ἄσχετον πρὸς τὴν τοῦ ἐνάγοντος χημικοῦ μηχανικοῦ, εἰς ὃν ἀνετέθη ἀπὸ 20.12.1965 ἡ ὑπευθυνότης γενικῆς συντηρήσεως τῶν μηχανημάτων τοῦ ἐργοστασίου καὶ ἡ εὐρυθμος λειτουργία τούτων, ἡ δὲ ὡς ἄνω καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐγένετο λόγῳ οἰκονομικῶν δυσχερειῶν, ἀπολυθέντων καὶ πολλῶν ἄλλων ἐργατοτεχνιτῶν τῆς ἐπιχειρήσεως (πρβλ. ἔνορκον κατάθεσιν Α.Μ., Π.Π.), καὶ ἦτο ἄσχετος πρὸς τὴν συμπεριφορὰν τοῦ ἐνάγοντος, τὴν ἀποσκοποῦσαν τὴν προστασίαν τῶν συμφερόντων τῆς ἐναγομένης ἐκ τυχὸν ἐπιζημίων πράξεων τινων ἐκ τῶν διοικούντων αὐτήν. Ὅθεν ὁ περὶ καταχρηστικῆς ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματος καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας μεταξὺ τῶν διαδίκων ἐκ μέρους τῆς ἐναγομένης ἰσχυρισμὸς τοῦ ἐνάγοντος εἶναι ἀπορριπτέος ὡς μὴ βάσιμος, ἐγκύρου δὲ οὔσης τῆς καταγγελίας ταύτης, λυθείσης δὲ δι' αὐτῆς τῆς μεταξὺ τῶν διαδίκων ὑφισταμένης συμβάσεως ἐργασίας, ὀρθῶς ἀπερρίφθη ἡ ἐπὶ ταύτης κατὰ τὸ προμνησθὲν κεφάλαιον τῶν μισθῶν τοῦ ἐνάγοντος διὰ τὸν μετὰ τὴν καταγγελίαν ταύτην χρόνον στηριζομένη ἀγωγὴ τούτου ὑπὸ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως, ἀπορριπτέα δὲ ἡ περὶ τούτου ὑπὸ κρίσιν ἔφεσις.

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΟΙΚΙΑΚΩΝ ΟΔΗΓΩΝ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ ΠΟΛΥΤΕΛΕΙΑΣ

Εὐνοϊκωτέρα ρύθμισις διὰ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας

ρος τῆς ἀπὸ 20.3.1964 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας περὶ ὑπαγωγῆς τῶν ὁδηγῶν αὐ-κινήτων πολυτελείας, κατ' οἶκον προσλαμβανομένων, εἰς τὰς περὶ ἰδιωτικῶν ὑπαλλή-ων διατάξεις.—Ἰσχὺς ὡς κανόνος ἐξ ἀντικειμένου δικαίου, αὐτεπαγγέλτως ἐφαρμοζομέ-ου καὶ μὴ δυναμένου νὰ μεταβληθῇ διὰ τῆς ἰδιωτικῆς βουλήσεως, ἐκτὸς ἂν διὰ τῆς με-αβολῆς καθίσταται εὐνοϊκωτέρα ἡ θέσις τοῦ ἐργαζομένου.— Ἔννοια τοῦ ὅρου ὅτι διὰ ην καταγγελίαν τῆς ἀτομικῆς συμβάσεως ἐργασίας τηροῦνται αἱ διατάξεις τοῦ Νόμου 12.1920, τῆς τοιαύτης εὐνοϊκωτέρας διὰ τὸν μισθωτὸν ρυθμίσεως ἐπιτρεπομένης καὶ ἀ-ποτελεσάσης νομίμως ἀντικείμενον συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας.

ρίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου, ὑπὸ τῆς ὁποίας ἐπεκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 13729/1967 ἀπόφασις τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαν-τος Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὑπῆρξε καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας οἰκιακοῦ ὁδηγοῦ αὐτοκινή-του Ι.Χ. πολυτελείας.

χε προκύψει εἰς τὸ παρελθὸν ζήτημα, ἂν οἱ ἐρ-γαζόμενοι τῆς κατηγορίας αὐτῆς ὑπάγωνται, ὡς πρὸς τὴν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως αὐτῶν, εἰς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 3 § 1 τοῦ Ν.Δ. 16/18 Ἰουλίου 1920 περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ νόμου 2112/1920, καθ' ἣν ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας τῶν ἐν αὐτῇ προσώπων γίνεται πρὸ 15 ἡμερῶν (ἀνεξαρτήτως χρόνου ὑπηρεσίας) καὶ τοῦτο ἔχει δεχθῇ ἡ Α.Π. 786/1964 (εἰσηγητὴς *Μ. Σκουλίκης*, ΕΕΔ 24, 146).

ατὰ τὸν 7ον ἤδη ὅρον τῆς ἀπὸ 20 Μαρτίου 1964 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας (ΕΕΔ 23, 893), ἡ ὁποία ἔχει κηρυχθῇ ἀπὸ 27 Αὐγούστου 1965 καὶ ὑποχρεωτικὴ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 81541/5918/1965 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (ΕΕΔ 24, 1146), δεσμεύουσα οὕτω πάντας τοὺς ἐργοδότας (κατὰ τὰ νομολογηθέντα), τὰ συμβαλλόμενα μέρη συνεφώνησαν, ὅτι οἱ ὁδηγοὶ ἐπιβατικῶν αὐτοκινήτων πολυτελείας Ι.Χ. ἀπάσης τῆς χώρας καὶ ἀνεξαρτήτως τοῦ ἂν ἐνδιατρίβωνται εἰς τὸν οἶκον τοῦ ἐργοδότου δὲν θεωροῦνται ὡς οἰκόσιτον προσωπικὸν καὶ συνεπῶς δὲν ὑπάγονται οὗτοι εἰς τὰς περὶ οἰκοσίτου προσωπικοῦ κειμένας διατάξεις τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου, ἀλλὰ τὰς τοιαύτας περὶ ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων.

Ἔννοια τοῦ ὅρου τούτου τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ὡς δέχεται ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ Ἀρείου Πάγου, εἶναι, ὅτι ἐξεδηλώθη βούλησις τῶν συμβαλλομένων νὰ ἐφαρμοσθοῦν αἱ εὐνοϊκώτεραι περὶ ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων ἐν γένει διατάξεις τοῦ νόμου 2112/1920, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ νόμου 4558/1930 (ΕΕΔ 22, 67 ἐπ.).

αιτέρω, ὡς δέχεται ἡ ἀπόφασις αὕτη, καὶ εἶναι ταῦτα σημειωτέον καὶ πρὸς τὰ ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας νομολογηθέντα (ἴδετε σημείωσίν μας ἐπὶ τοῦ περιεχομένου τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας καὶ διαιτητικῶν ἀποφάσεων ἐν ΕΕΔ 21, 1332), δύνανται νὰ τεθοῦν διὰ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ διαιτητικῆς ἀποφάσεως ὅροι εὐνοϊκώτεροι τῶν τοῦ νόμου, ἀποκλειομένων τῶν ὅρων, οἱ ὁποῖοι, ὡς πρὸς τοὺς μισθωτούς, ἀντίκεινται εἰς κανόνας δημοσίας τάξεως.

Λύτὸς οὗτος ὁ νόμος 2112/1920 (ἄρθρον 3) ἐπιτρέπει τὴν καὶ διὰ συμβάσεως συνομολόγησιν μεγαλυτέρας τῆς τοῦ νόμου τούτου ἀποζημιώσεως.

(Ὡς πρὸς τὰς ὥρας ἐργασίας, ἐργασίαν κατὰ Κυριακάς, ἀδείας κλπ. τῶν ἐργαζομένων τῆς κατηγορίας ταύτης ἴδετε Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 7506/1965, εἰσηγητὴς *Ἠλ. Νικητάκης*, ΕΕΔ 25, 21).

Ἀρείου Πάγου 692/1967, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. Ν. Χαραλάμπης
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. Κ. Παπαϊωάννου
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Βελιανίτης, Π. Τόγκας

Ἡ συλλογικὴ σύμβασις τῆς 20.3.1964 περὶ τῶν ὁδηγῶν αὐτοκινήτων Ι.Χ. πολυτελείας ἀπάσης τῆς χώρας, κατατεθεῖσα εἰς τὸ Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν τὴν 25.6.1964 (ὑπ' ἀριθ. 78 πρᾶξις) καὶ κηρυχθεῖσα ὑποχρεωτικὴ «καθ' ὅλας αὐτῆς τὰς διατάξεις διὰ πάντας τοὺς ἐργοδότας καὶ μισθωτοὺς τοῦ ἐπαγγέλματος, ὅπερ ἀφορᾷ αὐτη» διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 81541/5918 τοῦ 1965 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 575/4.9.1965, τεῦχος Β'), ὁρίζει ἐν παραγράφῳ 7 αὐτῆς, ὅτι οἱ ἐν λόγῳ ὁδηγοὶ «ἀνεξαρτήτως τοῦ ἂν ἐνδιαιτῶνται εἰς τὸν οἶκον τοῦ ἐργοδότου δὲν θεωροῦνται ὡς οἰκόσιτον προσωπικὸν καὶ συνεπῶς δὲν ὑπάγονται οὗτοι εἰς τὰς περὶ οἰκο-

ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

ΠΑΡΟΧΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΕΠΙ ΠΛΕΟΝ ΤΗΣ ΣΥΜΦΩΝΗΘΕΙΣΗΣ Ή ΣΥΝΗΘΟΥΣ

Έφαρμογή άρθρου 659 Άστικοῦ Κώδικος

Νόμιμοι ὧραι ἐργασίας βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων.—Ἐφαρμογὴ ὀκταώρου ἐργασίας φυλάκων ἀποθηκῶν τούτων, τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 7 § 1 Α.Ν. 547/1937 περὶ 10ώρου ἐργασίας ἀναφερομένης εἰδικῶς εἰς νυκτοφύλακας Τραπεζῶν καὶ Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν.—Ἔννοια ἄρθρου 659 Ἀστικοῦ Κώδικος.— Ἀφορᾷ τοῦτο ὄχι μόνον τὴν ὑπὸ ἀπόψεως χρόνου πρόσθετον ἀπασχόλησιν τοῦ μισθωτοῦ, ἀλλὰ καὶ τὴν ὑπὸ τοῦτου ἔκτακτον παροχὴν καὶ διαφόρου κατ' εἶδος ἐργασίας, ἐφ' ὅσον αὕτη δὲν ἀπάδει πρὸς τὴν ὑπηρεσιακὴν δέσιν καὶ τὴν ἀξιοπρέπειαν αὐτοῦ.

Ἐπεκυρώθη ὑπὸ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου ἡ ὑπ' ἀριθ. 787/1966 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Βεροίας, ὡς ἐφετείου κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν.

Ἐπρόκειτο περὶ παροχῆς ἐργασίας φύλακος βιομηχανικῆς ἐπιχειρήσεως καὶ προέκυψε τὸ ζήτημα τίνες αἱ νόμιμοι ὧραι ἐργασίας τούτων καὶ εἰδικῶς ἂν εἶχεν ἐπὶ τούτου ἐφαρμογὴν ἡ περὶ ὀκταώρου ἐργασίας σχετικὴ διάταξις.

Ἀπεκλείσθη ἡ ἐφαρμογὴ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 7 § 2 τοῦ ἀ.ν. 547/1937, καθόσον αὕτη, ὁρίζουσα, ὅτι αἱ ὧραι ἐργασίας δὲν δύνανται νὰ ὑπερβῶσι τὰς δέκα (10), ἀναφέρεται στενῶς εἰς νυκτοφύλακας Τραπεζῶν καὶ Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν, μὴ προκειμένης τοιαύτης περιπτώσεως. (Ἴδετε καὶ λοιπὴν νομολογίαν τοῦ Ἀρείου Πάγου ἐν ΕΕΔ 26, 162).

Ἐφαρμόζεται ἤδη διὰ τοὺς θυρωροὺς, φύλακας καὶ νυκτοφύλακας ἡ Ὑπουργικὴ ἐργασία δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 60882/5263/1966 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (ΕΕΔ 25, 1358).

Τὸ ἄρθρον 659 Ἀστικοῦ Κώδικος, ἐπὶ τοῦ ὁποίου

σίτου προσωπικοῦ διατάξεις τοῦ ἐργατικοῦ δικαίου, ἀλλὰ εἰς τὰς τοιαύτας τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων». Ὁ ὅρος οὗτος, συνιστῶν κανόνα ἐξ ἀντικειμένου δικαίου, αὐτεπαγγέλτως ἐφαρμοζόμενον καὶ μὴ δυνάμενον κατὰ τὰ ἄρθρα 3, 680 § 3 τοῦ Α.Κ. καὶ 3 § 1 καὶ 25 § 1 τοῦ νόμου 3239/1955 νὰ μεταβληθῇ διὰ τῆς ἰδιωτικῆς βουλήσεως, ἐκτὸς ἐὰν διὰ τῆς μεταβολῆς ταύτης καθίσταται εὐνοϊκωτέρα ἡ θέσις τοῦ ἐργαζομένου, ἔχει προφανῶς τὴν ἔννοιαν, ὅτι διὰ τὴν καταγγελίαν τῆς ἀτομικῆς συμβάσεως ἐργασίας τῶν ὡς εἴρηται ὁδηγῶν τηροῦνται ὡς πρός τε τὴν προθεσμίαν καὶ τὴν καταβλητέαν ἀποζημίωσιν αἱ ἰσχύουσαι διατάξεις περὶ ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων τοῦ νόμου 2112/1920, ἀφοῦ εἰς αὐτὸν ἀνάγονται αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 3 § 1 ἐδ. γ' τοῦ κατ' ἐξουσιοδότησιν τοῦ ἄρθρου 12 ἐδ. 2 αὐτοῦ ἐκδοθέντος Δ.Δ. 16/18 Ἰουλίου 1920 «περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ νόμου 2112 καὶ ἐπὶ τῶν ἐργατῶν, τεχνιτῶν καὶ ὑπηρετῶν», αἱ ἄλλως ρυθμίζουσαι τὰ θέματα ταῦτα «ἐπὶ οἰκοσίτων διδασκάλων, παιδαγωγῶν καὶ ἄλλων παρομοίας φύσεως σχέσεων», καὶ ὧν ἀπεκλείσθη ἡ ἐφαρμογὴ ὡς πρὸς αὐτοὺς κατὰ τροποποίησιν τῶν προϊσχυόντων (Α.Π. 786/1964). Ἡ τοιαύτη εὐνοϊκωτέρα διὰ τὸν ὑπάλληλον ρύθμισις τῆς κατὰ τὸν νόμον 2112/1920 καταβλητέας εἰς αὐτὸν ἀποζημιώσεως, ἐπιτρεπομένη ρητῶς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ νόμου 2112/1920, ὡς αὐθεντικῶς ἑρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ἀ.ν. 547/1937, νομίμως ἀπετέλεσεν ἀντικείμενον συλλογικῆς συμβάσεως κατὰ τὰ ἄρθρα 1 § 2, 2 § 1 καὶ 21 §§ 1 - 4 τοῦ ὡς ἄνω νόμου 3239/1955, ὡς ἀφορῶσα τοὺς ὅρους, ὑφ' οὓς λύεται ἡ σύμβασις ἐργασίας καὶ διὰ τοῦτο ἀναγομένη εἰς τοὺς τοιούτους καὶ τὰς συνθήκας, ὑφ' ἃς συμφωνεῖται ἡ παροχὴ ἐξηρτημένης ἐργασίας. Ὅθεν, οὕτω κρίναν καὶ τὸ δικάσαν ὡς ἐφετεῖον Πρωτοδικεῖον καὶ ἐπιδικάσαν συμπληρωματικὴν ἀποζημίωσιν, κατ' ἐφαρμογὴν τῆς προπαρατεθείσης διατάξεως καὶ τοῦ νόμου 2112/1920 κατὰ μεταρρύθμισιν τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως λόγῳ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ὁδηγοῦ αὐτοκινήτων Ι.Χ. πολυτελείας, ὀρθῶς ἑρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε αὐτὴν καὶ μετὰ πληρότητος καὶ σαφηνείας ἠτιολόγησε τὴν περὶ τούτου κρίσιν του, ὁ δὲ μοναδικὸς τοῦ ἀναιρετηρίου λόγος εἶναι ἀβάσιμος καὶ ἀπορριπτέος ὡς πρὸς ἀμφότερα τὰ σκέλη αὐτοῦ.

απησχολήθη ἡ ἀφωπαγιτική ἀπόφασις, ὁρίζει τὰ ἑξῆς: Ἐὰν παραστῇ ἀνάγκη ἐργασίας ἐπὶ πλέον τῆς συμφωνηθείσης ἢ τῆς συνήθους, ὁ ἐκμισθωτὴς ὑποχρεοῦται εἰς ταύτην, ἐὰν εἶναι εἰς θέσιν νὰ ἐκτελέσῃ αὐτὴν καὶ ἡ ἀρνησίς του θὰ προσέκρουεν εἰς τὴν καλὴν πίστιν. Ὁ ἐκμισθωτὴς διὰ τὴν ἐπὶ πλέον ταύτην ἐργασίαν δικαιοῦται εἰς συμπληρωματικὴν ἀμοιβήν, κανονιζομένην ἀναλόγως τοῦ συμφωνηθέντος μισθοῦ καὶ τῶν εἰδικῶν περιστάσεων.

Τὸ ἄρθρον 659 ἐλήφθη ἐκ τοῦ ἄρθρου 336 τοῦ Ἑλλ. Κώδικος Ἐνοχῶν, κατὰ τὸ ὁποῖον, ἐὰν παρίσταται ἀνάγκη ἐργασίας ἐπὶ πλέον τῆς συμφωνηθείσης, ὑποχρεοῦται ὁ ἐκμισθωτὴς ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ὅρους νὰ ἀναλάβῃ αὐτὴν ἐναντι ἀναλόγου μισθοῦ, δὲν περιελήφθη δι' εἰς τὸ ἀρχικὸν Σχέδιον Μισθώσεως Ἐργασίας, διότι ὡς ἐπεξήγησαν εἰς τὴν Εἰσηγητικὴν Ἔκθεσίν του ὁ Καθηγητὴς *Κ. Τριανταφυλλόπουλος* (ΕΕΔ 9, 470), ἡ διάταξις ὡς γενικὴ δὲν δύναται νὰ ἐπιδοκιμασθῇ, ἅτε μονομερὴς ὑπὲρ τοῦ ἐργοδότου καὶ διότι ὡς νόμιμος ὑποχρέωσις συγκροτεῖται πρὸς τὰ ἤδη ἰσχύοντα νόμιμα ὅρια ἐργασίας. Μόνον δι' εἰδικοῦ νόμου δύναται νὰ ὁρισθῇ ἐπὶ ποίων ἐξαιρετικῶν περιπτώσεων εἰς ὡρισμένας ἐπιχειρήσεις καὶ ὑπὸ ποίας ὑποχρεώσεις τοῦ ἐργοδότου δύναται νὰ ἀξιωθῇ ἀπὸ ἐργάτην ἐπὶ πλέον ἐργασία (πρβλ. νόμον 1284, ἄρθρον 7, Αὐστριακὸν νόμον περὶ ὀκταώρου κλπ.).

Ἐφ' ὅσον συνεχίζεται εἰς τὴν Εἰσηγητικὴν Ἔκθεσιν δὲν ὑπάρχει νόμιμον ὅριον ἐργασίας, ὁ ἐκμισθωτής, οἰκειοθελῶς ἐργασθεὶς ἐπὶ πλέον, ἔχει, ὡς εἰκός, ἀξίωσιν ἐπὶ ἀνάλογον πρόσθετον μισθὸν καὶ ἂν ἔτι δὲν συμφωνηθῇ τοιοῦτος (ἄρθρον 308). Ἐὰν ὅμως ἡ ἐπὶ πλέον παρασχεθεῖσα ἐργασία πίπτῃ εἰς ὅρια, πέραν τῶν ὁποίων ἀπαγορεύεται ἡ ἐργασία, ὡς λ.χ. κατὰ τὸν νόμον ΔΚΘ' περὶ ἐργασίας γυναικῶν καὶ ἀνηλίκων ἢ κατὰ τὴν ἰσχύουσαν περὶ ὀκταώρου νομοθεσίαν, τὴν μὴ προβλέπουσαν εἰδικῶς τὸ ζήτημα, τότε πρόκειται περὶ ἀξίας ἐπιδοθείσης εἰς τὸν ἕτερον ἐπὶ τῇ βάσει ἀκύρου σχέσεως καὶ κατ' ἀκολουθίαν ἀναζητεῖται αὕτη κατά τε τὸ ἰσχύον Δίκαιον καὶ τὸ Σχέδιον συμφώνως πρὸς τὰς ἀρχὰς τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ διὰ τῆς **condictio ob injustam causam.**

Προστέθη ὅμως ἡ διάταξις ὡς ἄρθρον 317 (ἤδη ἄρθρον 659) ὑπὸ τῆς Συντακτικῆς Ἐπιτροπῆς μὲ τὴν δήλωσιν αὐτῆς ὅτι ἡ διάταξις ἔχει σημασίαν, ὅταν ἡ ἐπὶ πλέον ἐργασία δὲν ἀπαγορεύεται ὑπὸ τοῦ νόμου. (Ἴδετε ἐπίσημον ἔκδοσιν Ὑπουργείου Δικαιοσύνης, 1936, σελ. 378).

Ἐκ τῶν προπαρασκευαστικῶν λοιπὸν ἐργασιῶν προκύπτει, ὅτι ἡ διάταξις ἀφορᾷ εἰς μόνον τὴν κατὰ χρόνον αὔξησιν τῆς συμφωνηθείσης ἐργασίας καὶ ὄχι ἁπλῶς εἰς τὴν κατὰ ποσότητα ἐπιβάρυνσιν αὐτῆς, ὡς δέχονται καὶ οἱ ἑρμηνευταὶ τοῦ ἀναλόγου ἄρθρου 339 Ἑλλ. Κώδικος Ἐνοχῶν. (Ἴδετε καὶ ἀπόφασιν 35/1948 τῆς Ἀνωτέρας Μονίμου Ἐπιτροπῆς Ρυθμίσεως Συλλογικῶν Διαφορῶν Ἐργασίας, εἰσηγητὴς *Ι. Καποδίστριας*, ΕΕΔ 8, 31, Α.Π. 150/1960, εἰσηγητὴς *Γ. Χατζηδάκης*, ΕΕΔ 19, 460, *Χρ. Ἀγαλλόπουλον*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 89 ἑπ., *Ι. Καποδίστριαν*, ΕρμΑΚ, ὑπ' ἄρθρον 659, ἀριθ. 2, 14, 16, 17).

Ἀρείου Πάγου 662/1967, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. Ν. Χαραλάμπης

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. Κ. Ζαχαρῆς

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Δ. Κούγιας, Χ. Καλαντζῆς

Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ἀπὸ 27.6/4.7.1932 διατάγματος «περὶ κωδικοποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ ὀκταώρου ἐργασίας διατάξεων», καθ' ἣν αἱ ὧραι ἐργασίας τῶν ἐν ἄρθρῳ 1 αὐτοῦ ἐργασιῶν καὶ βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ὑπερβαίνουν τὰς ὀκτὼ ὥρας ἐργασίας καθ' ἑκάστην καὶ 48 καθ' ἑβδομάδα, ἐπεξετάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 § 2 Β.Δ. 10/29.9.1937 καὶ εἰς πᾶσαν ἐν γένει βιομηχανίαν, δυναμένην νὰ ὑπαχθῇ εἰς τὰς ἐν ἄρθρῳ 1 τοῦ νόμου 2269/1920 ἀναφερομένας κατηγορίας βιομηχανιῶν, οἵαν συνιστᾷ, κατὰ τὰ δεκτὰ γενόμενα ὑπὸ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, καὶ ἡ ὑπὸ τῆς ἀναιρεσειούσης διενεργουμένη, ἐν τῷ ἐν Γιαννιτσοῖς κειμένῳ ἐκκοκιστηρίῳ της, ἐκκόκισις τοῦ συγκεντρωμένου βάμβακος.

Ἐξ ἑτέρου ἡ ὡς ἄνω περὶ ὀκταώρου ἐργασίας διάταξις εἶναι ἐφαρμοστέα, συμφώνως πρὸς τὴν σαφῆ ἔννοιαν τῆς ἐν τέλει τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ προμνησθέντος ἀπὸ 27.6/4.7.1932 διατάγματος γενικῆς διατάξεως, ἐπὶ πάσης σχετικῆς μὲ τὴν λειτουργίαν τῶν βιομηχανικῶν τούτων ἐργασιῶν ἢ ἐπιχειρήσεων παροχῆς ἐργασίας προπαρασκευῆς, μεταφορᾶς ἢ ἀποθηκεύσεως οἱουδήποτε εἴδους ὑλικοῦ ἢ προϊόντος αὐτῶν, ἐφ' ὅσον διεξάγεται ἐν τῷ παρ' αὐτῶν χρησιμοποιουμένῳ χώρῳ. Τοιοῦτον χαρακτῆρα κέκτηται καὶ ἡ παρεχομένη ὑπὸ τοῦ φύλακος τοῦ ἐργοστασίου καὶ τῶν περὶ αὐτὸ ἀποθηκῶν τοῦ ὑλικοῦ ἢ τοῦ προϊόντος τῶν ἐν λόγῳ βιομηχανικῶν ἐργασιῶν ἢ ἐπιχειρήσεων, τῆς διὰ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 7 § 1 ἀ.ν. 547/1937 καθοριζομένης δεκαώρου ἐρ-

ΕΝΝΟΙΑ ΛΟΓΙΣΤΟΥ ΚΑΤΑ ΤΑΣ ΠΕΡΙ ΜΙΣΘΟΥ ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΑΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Παραίτησις τοῦ ἐργαζομένου ἀπὸ ἀπαιτήσεώς του ἐξ ἀμοιβῆς ἐργασίας

Παροχή ἐργασίας καὶ τηρούμενα βιβλία ὑπὸ μισθωτοῦ διὰ τὴν θεώρησιν τούτου ὡς λογιστοῦ κατὰ τὰς ὑπ' ἀριθ. 25/1960 καὶ 37/1963 διαιτητικὰς ἀποφάσεις.—Παραπομπὴ εἰς τὴν Ὁλομέλειαν τοῦ Ἀρείου Πάγου, ὡς γενικωτέρου ἐνδιαφέροντος, τοῦ ζητήματος ἂν εἶναι νόμιμος ἡ μετὰ τὴν λύσιν τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως γινομένη παραίτησις τοῦ ἐργαζομένου ἀπὸ ἀπαιτήσεώς του ἐξ ἀμοιβῆς παρασχεθείσης ἐργασίας.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἐπὶ αἰτήσεως ἀναιρέσεως κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 3821/1967 ἀποφάσεως τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης, ὑπῆρξε παροχὴ ἐργασίας ὑπὸ μισθωτοῦ, συνιστώσης κατὰ τὰ ὑπὸ τῆς ἀποφάσεως δεκτὰ γενόμενα τὴν ἔννοιαν τοῦ λογιστοῦ, περὶ τῶν ὁποίων αἱ ὑπ' ἀριθ. 25/1960 (ΕΕΔ 19, 1417), ὑπ' ἀριθ. 37/1963 (ΕΕΔ 23, 180) καὶ ἰσχύουσα ἤδη ὑπ' ἀριθ. 17/1966 (ΕΕΔ 25, 707) διαιτητικαὶ ἀποφάσεις. (Ἴδετε ἐπὶ τοῦ θέματος καὶ Α.Π. 479/1966, εἰσηγητὴς *Κ. Παπαϊωάννου*, ΕΕΔ 25, 1390, ἔνθα εἰς σημειώσεις μας καὶ λοιπὴ νομολογία τοῦ Ἀρείου Πάγου).

Ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ἐν λόγῳ ἀρεσπαγιτικῆς ἀποφάσεως, προεβλήθη λόγος ἀναιρέσεως ὅτι ἡ μισθωτὸς παρητήθη τῆς ἀπαιτήσεώς της μετὰ τὴν λύσιν τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως καὶ ὁ λόγος οὗτος, ἐπὶ ζητήματος, τὸ ὁποῖον ἐκρίθη ὡς γενικωτέρου ἐνδιαφέροντος, παραπέμπεται πρὸς συζήτησιν ἐνώπιον τῆς Ὁλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου.

Ἐδῶ ἐπρόκειτο περὶ ἀπαιτήσεως νομίμου μισθοῦ ἐκ τῶν ἐξομοιουμένων πρὸς συλλογικὰς συμβάσεις ἐργασίας διαιτητικῶν ἀποφάσεων, σαφοῦς δὲ διατάξεως τοῦ νόμου 3239/1955 περὶ συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας (ΕΕΔ 17, 207 ἐπ.), ἡ τοῦ ἄρθρου 3 τούτου, ὁρίζει, ὅτι ἀτομικὴ σύμβασις ἐργασίας, καταρτιζομένη παρά τινος τῶν δεσμευομένων ὑπὸ συλλογικῆς συμβάσεως, θεωρεῖται περιέχουσα αὐτοδικαίως τοὺς ἐν τῇ συλ-

---

γασίας ἀφορώσης εἰδικῶς τοὺς νυκτοφύλακας τῶν Τραπεζῶν καὶ Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν. Ὅθεν τὸ ἐκδὸν τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν δικαστήριον, δεχθὲν δι' αὐτῆς περαιτέρω ἀνελέγκτως, ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος, προσληφθεὶς τὴν 1.7.1959 εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς ἀναιρεσειούσης ἐβάσει συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας καὶ παρασχὼν αὐτῇ ὑπηρεσίαν φύλακος τοῦ ἐν Γιαννιτσοῖς καὶ πέριξ τοῦ ἐκκαθαριστηρίου της ὑφισταμένου συγκροτήματος ἀποθηκῶν πρὸς φύλαξιν τῶν ἐν αὐτῷ γεωργικῶν προϊόντων καὶ παντοειδῶν ἐφοδίων, καὶ κρίναν ὅτι τὸ ἀνώτατον νόμιμον χρονικὸν ὅριον ἡμερησίας ἐργασίας του ὡς φύλακος ἦτο ὀκτάωρον, ἀκολούθως δέ, κατὰ παραδοχὴν τοῦ σχετικοῦ λόγου τῆς ἀσκηθείσης ἐφέσεώς του, μεταρρυθμίσαν τὴν ἐκκληθεῖσαν ἀπόφασιν καὶ δεχθὲν ὡς βάσιμον τὴν ἔνδικον ἀγωγήν του περὶ ἐπιδικάσεως αὐτῷ ἀμοιβῆς διὰ τὴν ἐπὶ πλέον τοῦ ὀκταώρου παρασχεθεῖσαν ὑπερωριακὴν ἐργασίαν του, ὀρθῶς τὰς προπαρατεθείσας διατάξεις ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσεν, ὁ δὲ ἀντίθετος 1ος λόγος ἀναιρέσεως εἶναι ἀβάσιμος καὶ ἀπορριπτέος.

Ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 659 Α.Κ., ὁριζούσης ὅτι, ὑπὸ τὰς ἐν αὐτῇ προϋποθέσεις, ὑποχρεοῦται ὁ ἐκμισθωτής, ὅπως παράσχῃ ἐργασίαν ἐπὶ πλέον τῆς συμφωνηθείσης ἐπὶ συμπληρωματικῇ ἀμοιβῇ, κανονιζομένῃ ἀναλόγως τοῦ συμφωνηθέντος μισθοῦ καὶ τῶν εἰδικῶν περιστάσεων, σαφῶς προκύπτει, ὅτι αὐτὴ ἀφορᾷ οὐ μόνον τὴν ἀπὸ ἀπόψεως χρόνου πρόσθετον ἀπασχόλησιν τοῦ ἐκμισθωτοῦ, ἀλλὰ καὶ τὴν ὑπὸ τούτου ἔκτακτον παροχὴν καὶ διαφόρου κατ' εἶδος ἐργασίας, ἐφ' ὅσον αὐτὴ δὲν ἀπάδει πρὸς τὴν ὑπηρεσιακὴν θέσιν καὶ τὴν ἀξιοπρέπειαν αὐτοῦ. Ὅθεν τὸ δικαστήριον τῆς οὐσίας, δεχθὲν διὰ τῆς τεταρτης ἐν τῇ προσβαλλομένῃ ἀποφάσει σκέψεώς του, ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος, παραλλήλως πρὸς τὴν συμφωνηθεῖσαν ἐργασίαν του, ἀπησχολεῖτο προσθέτως ἐπὶ 2ωρον εἰς ἑτέρας ἀσχέτους πρὸς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ φύλακος ἐργασίας, καὶ ἀποφανθὲν ἀκολούθως ὅτι δικαιοῦται ἰδιαιτέρας ἀμοιβῆς διὰ τὴν ἐργασίαν του ταύτην, ὀρθῶς τὴν προδιαληφθεῖσαν διάταξιν ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσεν, ὁ δὲ περὶ τοῦ ἐναντίου 2ος λόγος ἀναιρέσεως εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος.

λογικῇ συμβάσει καθορισθέντας ὅρους, ἀκυρουμένων τῶν τυχὸν ἀντιθέτων συμφωνιῶν. Ὅροι ἀτομικῶν συμβάσεων ἐργασίας εὐνοϊκώτεροι διὰ τὸν μισθωτὸν τῶν διαλαμβανομένων εἰς συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας εἶναι ἐπικρατέστεροι.

Ἡ ἔννοια τῆς διατάξεως, ἡ ὁποία σκοπεῖ νὰ προστατεύσῃ ἀτομικῶς τὸν μισθωτόν, ὅσον καὶ τὸ ἐπαγγελματικὸν συλλογικὸν συμφέρον, δὲν εἶναι μόνον, ὅτι ἀκυροῦνται αὐτοδικαίως κατὰ τὸν νόμον αἱ ἀντίθετοι συμφωνίαι πρὸ ἢ διαρκούσης τῆς σχέσεως ἐργασίας, ἀλλὰ καὶ ὅτι ἀπαγορεύεται ἡ παραίτησις τοῦ μισθωτοῦ ἀπὸ τοῦ δικαιώματός του καὶ μετὰ τὴν λύσιν τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως. (Ἴδετε *Β. Βασιλείου*, ΕΕΔ 17, 1274, ἀναφερόμενον καὶ εἰς τὴν κρατοῦσαν ἐν Γερμανίᾳ ὁμοίαν ἄποψιν).

Θὰ ἦτο ἄλλως παράλογον νὰ τιμωρῆται ποινικῶς ὁ ἐργοδότης διὰ μὴ ἐμπρόθεσμον καταβολὴν τῶν νομίμων ἀποδοχῶν τοῦ μισθωτοῦ κατὰ τὸν ἀ.ν. 680/1945, τοῦ ἀδικήματος διωκομένου αὐτεπαγγέλτως, καὶ νὰ ἐπιτρέπεται, ἐξ ἄλλου, ἡ ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ παραίτησις.

Ἐκτός, ἄλλως, τῆς γενικωτέρας διατάξεως τοῦ ἄρθρου 679 Α.Κ., τοῦ ὁποίου ἡ ἔννοια εἶναι, ὅτι κηρύσσει ἀκύρους τὰς ἀντιθέτους εἰς τὰ ὑπ' αὐτοῦ ρυθμιζόμενα θέματα συμφωνίας καὶ ἐκ τῶν ὑστέρων (οὕτω *Ι.Καποδίστρια*, ΕρμΑΚ, ὑπ' ἄρθρον 679, ἀριθ. 6 ἐπ., ἴδετε καὶ *Τούση - Σταυροπούλου*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 262 ἐπ., *Χ. Ἀγαλλοπούλου*, Ἐργατ. Δίκαιον, σελ. 183) ὑπάρχουν καὶ εἰδικαὶ διατάξεις τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου, τὰς ὁποίας ἐπικαλεῖται ἡ Α.Π. 304/1964 (εἰσηγητὴς *Ε. Χονδρογιάννης*, ΕΕΔ 23, 648), ἵνα καταλήξῃ εἰς τὸ ὅτι ἄκυρος εἶναι ὄχι μόνον πᾶσα ἐκ τῶν προτέρων συμφωνία περιορισμοῦ τῶν νομίμως τεθησαυρισμένων δικαιωμάτων τῶν ἐργαζομένων, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν ὑστέρων καὶ δὴ διαρκούσης τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως παραίτησις ὑπὸ τὴν κατ' ἄρθρον 454 Α.Κ. ἔννοιαν τῆς ἀφέσεως χρέους.

Μνημονεύεται ἡ ἀποκαλυπτικὴ τῆς βουλήσεως τοῦ Νομοθέτου διάταξις τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ νόμου 2112/1920, ὡς αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ἀ.ν. 547/1937, ἡ ὁποία ἀπαγγέλλει ἀκυρότητα τῶν ἀντιθέτων ***πρὸ ἢ μετὰ τὴν λύσιν τῆς συμβάσεως συμφωνιῶν.***

Ἐπὶ τῇ βάσει τῶν διατάξεων τούτων ἔχει γίνει δεκτὸν ὑπὸ τῆς θεωρίας καὶ νομολογίας (*Γ. Ράμμος*, Συμβιβασμὸς ἐπὶ διαφορῶν Ἐργατικοῦ Δικαίου, ΕΕΔ 13, 561, ὁ αὐτός, ἐν ΕρμΑΚ, ὑπ' ἄρθρον 871, ἀριθ. 20, λοιπαὶ παραπομπαὶ εἰς σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 19, 78, Α.Π. 679/1966, εἰσηγητὴς *Μιχ. Ζαφειρόπουλος*, ΕΕΔ 26, 278), ὅτι καὶ συμβιβασμὸς ἐπιτρέπεται μόνον ὅταν ὑπάρχουν πράγματι ἔρις καὶ ἀβεβαιότης περὶ τῶν δικαιωμάτων τοῦ ἐργαζομένου, ἄλλως εἶναι ἄκυρος.

Σχετικὴ πρὸς συμβιβασμὸν εἶναι καὶ ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 14 τοῦ νόμου 551/1915 περὶ ἐργατικῶν ἀτυχημάτων, κατὰ τὴν ὁποίαν πᾶσα συμφωνία, ἀντικειμένη ἀμέσως ἢ ἐμμέσως εἰς τὰς διατάξεις τοῦ νόμου τούτου, εἶναι ἄκυρος, ἐφ' ὅσον μειώνει τὰς ὑποχρεώσεις τοῦ ἐργοδότου καὶ συμβιβασμὸς ἐπιτρέπεται ὑπὸ τοὺς ὅρους: α) ἐνεργεῖται μόνον διὰ τοῦ Εἰρηνοδίκου, β) εἰς τὰς περιπτώσεις 1 καὶ 5 τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νόμου τὸ ποσὸν συμβιβασμοῦ δὲν δύναται νὰ εἶναι μικρότερον τοῦ εἰς ὃ κατὰ νόμον δικαιοῦται ὁ ἀνάγων, εἰμὴ τὸ πολὺ 15% (Α.Π. 374/1966, εἰσηγητὴς *Κ. Παπαιωάννου*, ΕΕΔ 25, 977).

Δὲν ἐννοεῖται, ἄλλως τε, λογικῶς νὰ παραλαμβάνῃ τὸ Κράτος τὸν ἄνεργον μισθωτὸν μετὰ τὴν ἀπόλυσίν του καὶ νὰ τὸν ἐπιδοτῇ, ἵνα ἀντιμετωπίσῃ τὴν ἀνεργίαν του, καὶ ἐξ ἑτέρου νὰ εἶναι συγχωρητὴ ἡ ἐναντίον τοῦ ἐργοδότου του παραίτησις ἀπὸ τῶν ἐκ τῆς σχέσεως ἐργασίας δικαιωμάτων του, τὰ ὁποῖα θεσπίζουν κατ' ἐξοχὴν νόμοι δημοσίας τάξεως.

Ἀρείου Πάγου 666/1967, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. Ν. Χαραλάμπης

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. Κ. Ζαχαρῆς

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ε. Στοφορόπουλος, Ν. Γαλεάδης

Ὡς δείκνυται ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον, μετ' ἀνελέγκτων ἐκτιμήσεων τῶν προσκομισθεισῶν ἀποδείξεων ἐδέξατο, ὅτι ὁ ἀναιρεσείων, τυγχάνων μέλος τῆς ἐν Ἀθήναις ἐδρευούσης ὁμορρύθμου Ἑταιρείας ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «...», τῇ συναινέσει ταύτης ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν ἴδρυσεν ἐν Θεσσαλονίκῃ αὐτοτελῆ καὶ ἀνεξάρτητον τῆς ἀσκουμένης ὑπὸ τῆς Ἑταιρείας ταύτης ἐπιχείρησιν, ἀποκλειστικὸν ἀντικείμενον ἔχουσαν τὴν πρὸς τρίτους διάθεσιν ἐμπορευμάτων αὐτῆς καὶ τρίτων, ἅτινα αὐτὴ τῇ μεταβίβαζεν, ἵνα τὰ διαθέσῃ εἰς τὴν ἀγορὰν Θεσσαλονίκης καὶ εἰς τὰς λοιπὰς πόλεις τῆς Μακεδονίας καὶ Θράκης ἐπὶ προμηθείᾳ. Πρὸς τούτοις διετήρει ἐν Θεσσαλονίκῃ κατάστημα ἰδίῳ ὀνόματι, δι' οὗ προέβαινεν εἰς τὴν διάθεσιν τῶν ἀποστελλομένων αὐτῷ ὑπὸ τῆς μνησθείσης Ἑταιρείας ἐμπορευμάτων, χρησιμοποιῶν ὡς τίτλον τῆς ἐπιχειρήσεώς του

καὶ σφραγῖδα αὐτῆς τὴν ἔνδειξιν «...», ὅτι διὰ τὴν λειτουργίαν τῆς ἐπιχειρήσεώς του ταύτης διατήρει οὗτος λογιστήριον καὶ ὅτι ἀπὸ 1.10.1955 προσέλαβε διὰ συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου ὡς ὑπάλληλον αὐτοῦ τὴν ἀναιρεσίβλητον. Κρίναν δὲ ἀκολούθως, ὅτι νομιμοποιεῖται αὕτη παθητικῶς ἐν τῇ ἐγέρσει τῆς ἐνδίκου περὶ καταβολῆς ὀφειλομένων ἀποδοχῶν της ἀγωγῆς της κατ' αὐτοῦ ἀτομικῶς ὡς ἐργοδότου της καὶ οὐχὶ κατὰ τῆς ὡς ἄνω Ἑταιρείας καὶ ἀπορρίψαν τὴν ἀντίθετον σχετικὴν ἔνστασιν τούτου, ὀρθῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 648 ἐπ., 713, 211 καὶ 212 Α.Κ., ἃς οὐδὲ ἐκ πλαγίου παρεβίασε, διαλαβὸν ἐν τῇ ἀποφάσει του σαφῆ, πλήρη καὶ μὴ παρουσιάζουσαν πλημμέλειαν ἢ ἀντίφασιν σχετικὴν αἰτιολογίαν καὶ οὐδεμίαν ἑτέραν παρεβίασεν. Ὅθεν οἱ περὶ τοῦ ἐναντίου 1ος κατὰ τὸ ἓν σκέλος του, 2ος καὶ 4ος κατὰ τὸ ἓν σκέλος του πρόσθετοι λόγοι ἀναιρέσεως εἶναι ἀβάσιμοι καὶ ἀπορριπτέοι.

Ἐκ τοῦ δικογράφου τῆς ἐφέσεως καὶ τῶν κατὰ τὴν ἐπ' αὐτῆς γενομένην συζήτησιν, μεθ' ἣν ἐξεδόθη ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ὑποβληθεισῶν προτάσεων τοῦ ἀναιρεσείοντος, οὐδαμῶς προκύπτει ἐπίκλησις ὑπ' αὐτοῦ ὁμολογίας τῆς ἀναιρεσιβλήτου δικαστικῆς καὶ ἐξωδίκου περὶ τοῦ ὅτι ἐργοδότης της ἐτύγχανεν ἡ μνησθεῖσα ἐν Ἀθήναις ἐδρεύουσα ὁμόρρυθμος Ἑταιρεία «...» καὶ οὐχὶ οὗτος (ἀναιρεσείων). Ὅθεν ὁ αὐτὸς 1ος πρόσθετος λόγος ἀναιρέσεως κατὰ τὸ ἕτερον σκέλος του, πλήττων τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν διὰ μὴ λῆψιν ὑπ' ὄψιν τῶν ὁμολογιῶν τούτων τῆς ἀναιρεσιβλήτου, εἶναι ἀπορριπτέος, προεχόντως ὡς ἀπαράδεκτος (ἄρθρον 811 § 2 Πολ. Δικονομίας).

Ἐκ τῆς ἐν τῇ προσβαλλομένῃ ἀποφάσει βεβαιώσεως τοῦ δικαστηρίου τῆς οὐσίας ὅτι εἰς τὴν ἐν αὐτῇ κρίσιν του κατέληξεν ἐκ τῆς ἐκτιμήσεως τῶν καταθέσεων τῶν ἐνόρκως ἐξετασθέντων μαρτύρων καὶ «ἐξ ἁπάντων τῶν λοιπῶν ἐκατέρωθεν προσαγομένων καὶ ἐπικαλουμένων ἐγγράφων καὶ ἐν γένει ἐξ ἁπάντων τῶν ἐκ τῆς ὅλης διαδικασίας ἀποδεικτικῶν στοιχείων», καθίσταται ἀδιστάκτως βέβαιον, ὅτι ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν καὶ ἐξετίμησε καὶ τὰ εἰς τὸ τελευταῖον σκέλος τοῦ 1ου καὶ πρῶτον σκέλος τοῦ 4ου προσθέτων λόγων ἀναιρέσεως ἀναφερόμενα ἔγγραφα καὶ εἰδικῶς τὴν ἀπὸ 24 Ἰανουαρίου 1966 ἀπόδειξιν τῆς ἀναιρεσιβλήτου, συνεπῶς δὲ καὶ τὴν φερομένην ὡς προκύπτουσαν ἐκ ταύτης ἐξώδικον ὁμολογίαν της περὶ τοῦ ὅτι παρεῖχεν ὑπηρεσίας ὑφηθοῦ λογιστοῦ, τῆς μετὰ τὴν ἐκτίμησίν της κρίσεως τοῦ δικαστηρίου ὅτι ὑφίσταται ἢ δὲν ὑφίσταται τοιαύτη (ὁμολογία) μὴ ὑποκειμένης εἰς τὸν ἔλεγχον τοῦ Ἀρείου Πάγου. Ὅθεν καὶ κατὰ τὰ σκέλη τῶν ταῦτα οἱ λόγοι οὗτοι ἀναιρέσεως, ὡς καὶ ὁ μοναδικὸς κατὰ τὸ α' σκέλος του τοιοῦτος τοῦ κυρίου δικογράφου, εἶναι ἀβάσιμοι καὶ ἀπορριπτέοι, ἀπαράδεκτοι δὲ καθ' ὃ μέρος πλήττουσιν ἀνέλεγκτον περὶ τὰ πράγματα κρίσιν τοῦ δικάσαντος δικαστηρίου.

Ὡς σαφῶς προκύπτει ἐκ τῆς παραγράφου 2 τῆς ὑπ' ἀριθ. 25/1960 ἀποφάσεως τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν καὶ τῆς συμπληρωσάσης ταύτην ὑπ' ἀριθ. 37/1963 ὁμοίας, ὡς λογιστὴς θεωρεῖται α) ὁ ὑπευθύνως κατευθύνων καὶ παρακολουθῶν τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ ὅλου λογιστικοῦ συστήματος εἰς ἑκάστην ἐπιχείρησιν ἢ β) ὁ τηρῶν εἰς ἑκάστην ἐπιχείρησιν τὰ ὑπὸ τοῦ Ἐμπορικοῦ Νόμου προβλεπόμενα λογιστικὰ βιβλία. Ὡς τοιαῦτα θεωροῦνται καὶ τὰ παριστάνοντα ἀφ' ἡμέρας εἰς ἡμέραν τὰς λαμβανούσας χώραν οἰκονομικὰς ἐν γένει πράξεις παρ' ἑκάστῃ ἐπιχειρήσει, ἐκμεταλλεύσει ἢ ἱδρύματι, ἔστω καὶ κατηγορίας τοιούτων (ταμιακὴν, ἤτοι ἡμερολόγιον ταμείου, ἡμερολόγιον ἀξιῶν, ὡς καὶ τὰ εἰς ἃ καταχωροῦνται ἀπογραφόμενα περιουσιακὰ στοιχεῖα καὶ ἰσολογισμοί). Ὡς τηρῆσις δὲ αὐτῶν θεωρεῖται οὐχὶ ἡ ἁπλῆ κατ' ἀντιγραφὴν καταχώρησις τῶν ἐγγράφων, ἀλλὰ ἡ ἀνάλογος τῆς οἰκονομικῆς πράξεως λογιστικὴ διατύπωσις αὐτῆς καὶ καταχώρησις τῆς ἀναλόγου ἐγγραφῆς εἰς τὸ οἰκεῖον ἡμερολόγιον.

Ἐν προκειμένῳ τὸ ἐκδὸν τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν δικαστήριον ἐδέξατο περαιτέρω δι' ἰδίας ἐν αὐτῇ σκέψεως καὶ δι' ἀναφορᾶς εἰς σχετικὴν αἰτιολογίαν τῆς πρωτοδίκου τοιαύτης, ὅτι ὁ ἀναιρεσείων διὰ τὴν λειτουργίαν τοῦ λογιστηρίου τῆς μνησθείσης ἐν Θεσσαλονίκῃ ἐπιχειρήσεώς του, ὅπερ διηύθυνεν ὁ λογιστὴς Α.Γ., προσέλαβεν ὡς ὑπάλληλον αὐτοῦ (λογιστηρίου) τὴν ἀναιρεσίβλητον, ἥτις, ἀποφοιτήσασα τοῦ ἐν Θεσσαλονίκῃ φροντιστηρίου Δ.Δ. μὲ βαθμὸν ἄριστα, ἠσχολεῖτο ἀρχικῶς μὲ τὴν διεκπεραίωσιν τῆς ἀλληλογραφίας καὶ τὴν σύνταξιν ἀναλυτικῶν καταστάσεων πωλήσεων καὶ τὴν τήρησιν ὡρισμένων διαχειριστικῶν βιβλίων

ὑπὸ τὴν καθοδήγησιν τοῦ ὡς ἄνω λογιστοῦ. Ὅτι τὴν 13 Ὀκτωβρίου 1958, ἀποχωρήσαντος τοῦ λογιστοῦ τούτου, παρεδόθησαν ἅπαντα τὰ ὑπ' αὐτοῦ μέχρι τότε τηρούμενα βιβλία καὶ στοιχεῖα εἰς τὴν ἀναιρεσίβλητον, ἥτις ἔκτοτε ἀνέλαβε τὴν διεκπεραίωσιν καὶ διενέργειαν ἁπάσης τῆς ἐν τῷ λογιστηρίῳ τούτῳ συντελουμένης λογιστικῆς ἐργασίας ὑπὸ ἰδίαν της εὐθύνην καὶ ἄνευ τῆς ἐποπτείας ἢ καθοδηγήσεως ἑτέρου. Εἰδικώτερον ἠσχολεῖτο αὕτη εἰς τὴν τήρησιν τῶν ἀκολούθων βιβλίων 1) βιβλίου μὲ γραμμογραφικὴν πολυτυπίαν, εἰς ὃ κατεγινοῦντο ἅπασαι αἱ καθ' ἡμέραν οἰκονομικαὶ πράξεις τῆς ἐπιχειρήσεως τοῦ ἀναιρεσείοντος, ὅπερ ἔφερε τὸν τίτλον «βιβλίον ταμείου», ἕκαστον δὲ φύλλον αὐτοῦ εἶχε σελίδα ὑπὸ τὸν τίτλον «χρέωσις», ὡς καὶ τοιαύτην ὑπὸ τὸν τίτλον «πίστωσις», καὶ ἡ μὲν πρώτη φέρει στήλας «αἰτιολογία», «λογαριασμὸς προμηθείας Χ.Π», «πωλήσεις», «χρεώσται», «Β.Ε.Ν.Γ.» «διάφοροι λογαριασμοί» κλπ., ἡ δὲ δευτέρα τὰς στήλας «αἰτιολογία», «γενικὰ ἔξοδα», «μισθοί», «προμήθειαι» κλπ. καὶ οὕτω διὰ τῶν ἀντιστοίχων ἐγγράφων καὶ τῆς ἐνημερώσεως τῶν εἰδικωτέρων τούτων στηλῶν ἀπεικονίζοντο αἱ ἀφ' ἡμέρας εἰς ἡμέραν λαμβάνουσαι χώραν οἰκονομικαὶ πράξεις, εἰς τὸν χαρακτηρισμὸν καὶ ἀνάλυσιν τῶν ὁποίων προέβαινεν ἐξ ἰδίας πρωτοβουλίας ἡ ἀναιρεσίβλητος, ὡς καὶ αἱ συναλλαγαὶ καὶ ἡ πορεία τῆς ἐπιχειρήσεως, 2) τῶν ἑξῆς δευτερευόντων τοῦ βιβλίου τούτου τοιούτων: α) βιβλίου χρεωστῶν, εἰς ὃ ἀναλυτικῶς κατεγινοῦντο οἱ λογαριασμοὶ τῶν ὀφειλετῶν πελατῶν τῆς ἐπιχειρήσεως τοῦ ἀναιρεσείοντος μὲ τὰς ἑκάστοτε πιστογρεώσεις, β) βιβλίου συναλλαγματικῶν, γ) βιβλίου διαφόρων λογαριασμῶν, εἰς ὃ κατεγινοῦντο οἱ διάφοροι προσωπικοὶ χρεωστικοὶ καὶ πιστωτικοὶ λογαριασμοί, δ) βιβλίου γενικῶν ἐξόδων, ε) βιβλίου μικροεξόδων, στ) βιβλίου δοσοληψιῶν Β.Ε.Ν.Γ. καὶ 3) βιβλίου ἀπογραφῆς, εἰς ὃ, εἰς τὸ τέλος ἑκάστου ἔτους, κατεγινοῦντο τὸ ὑπόλοιπον ταμείου, τὸ ὑπόλοιπον χρεωστῶν ἀναλυτικῶς κατὰ χρεώστην, τὸ ὑπόλοιπον διαφόρων λογαριασμῶν, τὸ ὑπόλοιπον λογαριασμῶν Β.Ε.Ν.Γ. καὶ τὸ ὑπόλοιπον λογαριασμοῦ Χ. Π. «λογαριασμὸς διαχειρίσεως», ἀπεικονιζομένης δι' αὐτοῦ εἰς τὸ τέλος ἑκάστου ἔτους τῆς περιουσιακῆς καταστάσεως τῆς ἐπιχειρήσεως τοῦ ἀναιρεσείοντος. Πέραν τῆς τηρήσεως τῶν ἄνω βιβλίων ἡ ἀναιρεσείουσα καθ' ἕκαστον μῆνα συνέτασσεν ἰσοζύγια λογαριασμῶν, εἰς τὰ ὁποῖα ἀπεικονίζοντο ἅπαντες οἱ εἰς τὸ μνησθὲν βιβλίον ταμείου τηρούμενοι λογαριασμοί, ὡς καὶ ἀναλυτικαὶ καταστάσεις τῶν πωληθέντων εἰδῶν. Ὑπὸ τὰ περιστατικὰ ταῦτα καὶ ἐν ὄψει τοῦ ὅτι τὸ τελευταῖον τοῦτο βιβλίον, καίτοι χαρακτηριζόμενον ὡς «βιβλίον ταμείου», ἐν τῇ οὐσίᾳ εἶναι τὸ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ Ἐμπορικοῦ Νόμου προβλεπόμενον ἡμερολόγιον, ἀφοῦ ἐν αὐτῷ ἀνεγράφοντο ἀφ' ἡμέρας εἰς ἡμέραν ὄχι μόνον αἱ εἰσπράξεις καὶ τὰ χρέη τῆς ἐπιχειρήσεως τοῦ ἀναιρεσείοντος, ἀλλὰ καὶ ὅλαι ἐν γένει αἱ ἐμπορικαὶ πράξεις καὶ συναλλαγαὶ αὐτοῦ, αἱ σχετικαὶ μὲ τὴν ἐπιχείρησιν του ταύτην, αἱ ὑπὸ τῆς ἀναιρεσιβλήτου παρασχεθεῖσαι εἰς τὸν ἀναιρεσείοντα, κατὰ τὸ ἐν τῇ ἐνδίκῳ ἀγωγῇ χρονικὸν διάστημα, ὑπηρεσίαι προσβίβουσιν αὐτῇ τὴν ὑπὸ τῶν διατάξεων τῶν εἰς τίρησι διαιτητικῶν ἀποφάσεων προσδιοριζομένην ἰδιότητα τοῦ λογιστοῦ. Ὅθεν, οὕτω κρίναν καὶ τὸ δικάσαν δικαστήριον καὶ μετὰ ταῦτα ἀπορρίψαν τὸν σχετικὸν λόγον ἐφέσεως τοῦ ἀναιρεσείοντος κατὰ τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως, ὀρθῶς τὰς διαληφθείσας οὐσιαστικὰς διατάξεις ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσεν. Ὁ δὲ περὶ τοῦ ἐναντίου προτεινηθεὶς 4ος πρόσθετος λόγος ἀναιρέσεως κατὰ τὸ τελευταῖον σκέλος του εἶναι ἀβάσιμος καὶ ἀπορριπτέος.

Τὸ διὰ τῶν λόγων ἀναιρέσεως 3ου τοῦ δικογράφου τῶν προσθέτων καὶ μεταδικοῦ κατὰ τὸ δεύτερον σκέλος τοῦ κυρίου δικογράφου τιθέμενον ζήτημα περὶ τοῦ ἂν εἶναι νόμιμος ἢ μὴ κατὰ τὴν λύσιν τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως γενομένη παραίτησις τοῦ ἐργαζομένου ἀπὸ ἀπαιτήσεώς του ἐξ ἀμοιβῆς παρασχεθείσης ἐργασίας ἀποτελεῖ ζήτημα γενικωτέρου ἐνδιαφέροντος. Δέον ὅθεν ὅπως ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις, ὅσον ἀφορᾷ τοὺς λόγους τούτους, παραπεμφθῇ κατὰ τὸ ἄρθρον 3 § 2 τοῦ νόμου 3810/1957 ἐνώπιον τῆς Ὁλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου.

ΣΥΛΛΟΓΙΚΑΙ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΣΥΛΛΟΓΙΚΑΙ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

Συνέπειαι ἐκ τῆς ὑπογραφῆς παρουσίᾳ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Ἐφαρμογὴ συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας καὶ διαιτητικῆς ἀποφάσεως περὶ ὅρων ἐργασίας καὶ ἀμοιβῆς χειριστῶν καὶ βοηθῶν ἐκσκαπτικῶν μηχανημάτων χώρας.— Δέσμευσις ὑπὸ τούτων καὶ τοῦ Λιμενικοῦ Ταμείου Πατρῶν, Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου.— Νόμοι περὶ Λιμενικῶν Ταμείων καὶ συμβάσεις ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, ἀορίστου χρόνου.—Ρύθμισις ἀποδοχῶν ἐκτάκτου προσωπικοῦ κατ' ἄρθρον 14 Β.Δ. 5 14.9.1956.

Ἀντικειμένων ἐρεύνης τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου, ὑπὸ τῆς ὁποίας ἐπεκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 493/1967 ἀπόφασις τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Πατρῶν, ὑπῆρξεν, ἂν αἱ ἐν τῇ ἀποφάσει συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας καὶ διαιτητικὴ ἀπόφασις ἐφαρμόζωνται καὶ ἐπὶ τοῦ ἐναχθέντος Λιμενικοῦ Ταμείου Πατρῶν, Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου.

Ἐκ τῶν περὶ ὧν ἐπρόκειτο συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας (ἐθνικῶν ὁμοιοεπαγγελματικῶν) ἡ μία ἐκηρύχθη ὑποχρεωτικὴ δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, κατ' ἄρθρον 5 § 2 τοῦ νόμου 3239/1955 περὶ συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας (ΕΕΔ 17, 207 ἐπ., ἵνθα κωδικοποίησις τῶν ἰσχυουσῶν διατάξεων), ἡ ἄλλη ὑπεγράφη παρουσίᾳ τοῦ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἐργασίας ἐξουσιοδοτημένου ὀργάνου (ἄρθρον 5 § 3 τοῦ νόμου 3239/1955, ἡ διαιτητικὴ ἀπόφασις ἐκηρύχθη ἐπίσης ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ὑποχρεωτικὴ κατ' ἄρθρον 5 § 2 τοῦ νόμου 3239/1955 καὶ συνεπῶς ἐκ τοῦ λόγου τούτου, δέχεται ἡ ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις, ἐδεσμεύθη καὶ τὸ ἐναχθὲν Νομικὸν Πρόσωπον Δημοσίου Δικαίου. (Ἴδετε διὰ τὸ θέμα καὶ Α.Π. 172/1967, Ὁλομελείας, εἰσηγητὴς *Ἐδσ. Μαλλούχος*, ΕΕΔ 26, 549, Α.Π. 468/1960, Ὁλομελείας, εἰσηγητὴς *Θ. Καμπέρης*, ΕΕΔ 19, 1381).

Ὑπὸ τὴν ἀναγνωρισθεῖσαν ὑπὸ τῆς νομολογίας ἀρχὴν τοῦ νόμου ὅτι αἱ ἐθνικαὶ ὁμοιοεπαγγελματικαὶ συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας καὶ αἱ πρὸς αὐτὰς ἐξομοιούμεναι κατὰ τὸν νόμον διαιτητικαὶ ἀποφάσεις δὲν δεσμεύουν ἄλλως τὸ Δημόσιον καὶ τὰ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, εἰμὴ μόνον ἂν ὑπογραφοῦν παρουσίᾳ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (αἱ συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας) ἢ κηρυχθῶν ὑποχρεωτικαὶ (συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας καὶ διαιτητικαὶ ἀποφάσεις), ἕπεται, ὅτι αὐταὶ δεσμεύουσι τοὺς ὡς ἄνω ἐργοδότας μόνον ἀπὸ τῆς κηρύξεως αὐτῶν ὡς ὑποχρεωτικῶν (ἐννοοῦμεν ὅτι κηρύσσονται ὑποχρεωτικαί, διότι, κατὰ τὰ δεκτὰ γενόμενα καὶ ἀπηχοῦντα τὰς γενικὰς ἀρχὰς τοῦ Διοικητικοῦ Δικαίου, πρέπει ὁ νόμος νὰ παρέχῃ τοιοῦτον δικαίωμα ἀναδρομικῆς ἰσχύος τῆς διαιτητικῆς πράξεως, τὸ ὁποῖον δὲν παρέχει ὁ νόμος 3239/1955. (Ἴδετε Α.Π. 457/1964, εἰσηγητὴς *Μιχ. Ζαφειρόπουλος*, ΕΕΔ 23, 850, Γνωμοδότησιν Ὁλομελείας Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους 319/1964, εἰσηγητὴς *Κ. Παπαμιχαλόπουλος*, ΕΕΔ 23, 618, Πρωτοδικείου Πειραιῶς 6062/1965, εἰσηγητὴς *Ἀπ. Μουστακόπουλος*, ΕΕΔ 25, 536, σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 23, 512, ΕΕΔ 24, 731, 1105).

Ἀρείου Πάγου 696/1967, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. Ν. Χαραλάμπης

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. Κ. Μαρμαρᾶς

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Β. Βασιλείου, Κ. Δημάκης

Ἡ ἀπὸ 25.12.1959 συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας «περὶ καθορισμοῦ ἀποδοχῶν καὶ λοιπῶν ὅρων ἐργασίας τῶν χειριστῶν καὶ βοηθῶν ἐκσκαπτικῶν, ἀνυψωτικῶν καὶ ἰσοπεδωτικῶν μηχανημάτων ἁπάσης τῆς χώρας» κατετέθη εἰς τὸ Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν τὴν 3.2.1960, ἐκοινοποιήθη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας τῇ 10.2.1960, ἐκηρύχθη δὲ ὑποχρεωτικὴ δι' ἅπαντας ἐν γένει τοὺς ἐργοδότας τῆς χώρας, τοὺς ἀπασχολοῦντας μισθωτοὺς τῶν ὡς ἄνω εἰδικοτήτων, πλὴν τῶν δι' ἄρθρου 9 τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐξαιρουμένων βιομηχανικῶν καὶ μεταλλευτικῶν ἐπιχειρήσεων καὶ ἐργασιῶν, κατ' ἄρθρον 5 § 2 τοῦ νόμου 3239/1955, διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 8987/3392/24.2.1961 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, δημοσιευθείσης εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως τῇ 7.3.1961. Ὡσαύτως ἡ ὑπ' ἀριθ. 7/1961 διαιτητικὴ ἀπόφασις τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς «περὶ τῶν δ-

των ἀμοιδῆς καὶ ἐργασίας τῶν χειριστῶν καὶ βοηθῶν αὐτῶν καὶ λοιπῶν ἐκσκαπτικῶν, ἀνυψωτικῶν καὶ ἰσοπεδωτικῶν μηχανημάτων ἐκτελέσεως τεχνικῶν ἔργων, πλὴν διωρυγμάτων καὶ μεταλλείων ἀπάσης χώρας», κατατεθεῖσα εἰς τὸ Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν τῆς 6.11.1961 καὶ κοινοποιηθεῖσα εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας τῆς 7.11.1961, ἐκηρύχθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 90802/14579/1962 ἀποφάσεως τούτου ὑποχρεωτικὴ διὰ πάντας τοὺς ἐργοδότας καὶ μισθωτοὺς τοῦ ἐπαγγέλματος, ὅπερ ἀφορᾷ αὕτη, ἀπάσης τῆς χώρας (ἐξαιρέσει τῶν προμνησθεισῶν περιπτώσεων τῶν διωρυγμάτων καὶ μεταλλευτικῶν ἐπιχειρήσεων κλπ.) ἀπὸ 19.1.1962. Περαιτέρω ἡ ἀπὸ 14.9.1964 συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας χειριστῶν ἐκσκαπτικῶν, ἀνυψωτικῶν καὶ ἰσοπεδωτικῶν μηχανημάτων, μηχανοδηγῶν, ὁδοστρωτήρων καὶ γεωτρυπανιστῶν ἀπάσης τῆς χώρας, καταρτισθεῖσα κατ' ἄρθρον 5 § 3 τοῦ νόμου 3239/1955 παρουσίᾳ τοῦ ἐν αὐτῇ ἀναφερομένου ὡς εἰδικῶς διὰ τὴν περίπτωσιν ταύτην ἐξουσιοδοτημένου ὀργάνου τοῦ αὐτοῦ Ὑπουργείου, ἐνεκρίθη δι' ἀποφάσεως αὐτοῦ καὶ ἐδημοσιεύθη εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, ἐκηρύχθη δὲ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 37668/2654/1965 ἀποφάσεως τοῦ ἰδίου Ὑπουργοῦ ὑποχρεωτικῆ, ὡς ἄνω ἀπὸ 11.3.1965, παρατεθείσης τῆς ἰσχύος της μέχρι τῆς 9.5.1966 διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 9674/766/1966 ἀποφάσεώς του. Τέλος ἡ ἀπὸ 28.3.1966 συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας (ἀφορῶσα ἐν προκειμένῳ μόνον τὸ τελευταῖον διάστημα τῆς ἀξιώσεως τοῦ ἀναιρεσιβλήτου Ἀπριλίου - Μαΐου 1966 ἐδημοσιεύθη εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 34479/1966 ἀποφάσεως τοῦ αὐτοῦ Ὑπουργοῦ.

Ἐκ τῶν ὡς ἄνω ἐθνικῶν διεπαγγελματικῶν συλλογικῶν συμβάσεων καὶ τῆς ρηθείσης διαιτητικῆς ἀποφάσεως, συνδυαζομένων πρὸς τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 7 § 16, 3, 5 καὶ 6, 19 § 2, 20 § 5 καὶ 21 § 2 τοῦ νόμου 3239, ὡς ἀντικατεστάθησαν ἡ παράγραφος 2 τοῦ ἄρθρου 19 διὰ τῆς παραγράφου 8, ἡ δὲ τελευταία περίοδος τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 20 διὰ τῆς παραγράφου 9 τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ν.δ. 3755/1957, συνάγεται, ὅτι εἰς τὰς προπαρατεθείσας συλλογικὰς συμβάσεις καὶ διαιτητικὴν ἀπόφασιν ὑπάγονται πάντες οἱ ἔχοντες τὰς ἐν αὐταῖς καθοριζομένας εἰδικότητας («ἐπαγγέλματα»), ἐξαιρουμένων μόνον τῶν διωρυγμανικῶν καὶ μεταλλευτικῶν ἐπιχειρήσεων καὶ ἐργασιῶν, ἀνεξαρτήτως τοῦ ἂν διὰ τῶν ὑπ' αὐτῶν χειριζομένων μηχανημάτων ἐκτελοῦν τεχνικὰ ἔργα ἢ ἄλλου εἴδους ἐργασίας, μὴ τιθεμένου περιορισμοῦ τινος ὡς πρὸς τοῦτο. Ἡ ἐν τῇ μνησθείσῃ διαιτητικῇ ἀποφάσει μνεία τῶν μηχανημάτων ὡς τοιούτων δι' ἐκτέλεσιν τεχνικῶν ἔργων, μὴ ἐπαναληφθεῖσα ἐν τῇ κυρωσάσῃ καὶ κηρυξάσῃ ταύτην ὑποχρεωτικὴν ὑπουργικῇ ἀποφάσει δὲν καθιεροῖ πρόσθετον προσδιορισμὸν τῆς εἰδικότητος («ἐπαγγέλματος») τῶν ἐν λόγῳ μισθωτῶν (χειριστῶν μηχανημάτων). Ἡ ἀποψις αὕτη ἐνισχύεται καὶ ἐκ τῆς διατυπώσεως τοῦ ἄρθρου 9 τῆς προμνησθείσης ἀπὸ 25.12.1959 συλλογικῆς συμβάσεως, καθ' ἣν ἡ συλλογικὴ αὕτη σύμβασις ἐργασίας ἰσχύει διὰ πάντας τοὺς ἐργοδότας τοὺς ἀπασχολοῦντας μισθωτοὺς τῶν αὐτόθι ἀναφερομένων εἰδικοτήτων, ἐξαιρουμένων μόνον τῶν διωρυγμανιῶν καὶ μεταλλευτικῶν ἐπιχειρήσεων καὶ ἐργασιῶν, εἰς τὴν συλλογικὴν δὲ ταύτην σύμβασιν ρητῶς παραπέμπει «κατὰ τὰ λοιπὰ» ἡ ὡς ἄνω διαιτητικὴ ἀπόφασις. Ὅθεν ἀπορριπτέος κρίνεται ὁ πρῶτος λόγος ἀναιρέσεως, τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ὀρθῶς ἑρμηνευσάσης καὶ ἐφαρμοσάσης τὰς προπαρατεθείσας διατάξεις νόμων, συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας καὶ διαιτητικῆς ἀποφάσεως, δὲν ἦτο δὲ ἀναγκαῖον, ὅπως προσδιορίσῃ εἰδικώτερον ποῖα ἐκ τῶν ὡς ἄνω ἐργασιῶν, ἃς ἐξετέλει ὁ ἀναιρεσίβλητος, ἦτο κυρία καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ἐξετελεῖτο.

Ἐκ τῶν διατάξεων τῶν παραγράφων 1, 2, 3 τοῦ ἄρθρου 2 §§ 2 καὶ 3 τοῦ ἄρθρου 5, §§ 16 καὶ 3 ἄρθρου 7 § 2 τοῦ ἄρθρου 19 τοῦ νόμου 3239/1955 συνάγεται, ὅτι εἰς τὰς

διατάξεις τῶν προδιαληφθεισῶν ἐθνικῶν ὁμοιοεπαγγελματικῶν συμβάσεων ἐργασίας, καὶ δὴ τῆς τε ἀπὸ 14.9.1964 τοιαύτης, καταρτισθείσης παρουσίᾳ τοῦ ὡς ἀνωτέρω νομίμως ἐξουσιοδοτημένου ὀργάνου τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, ὡς καὶ εἰς τὰς διατάξεις τῶν α) ἀπὸ 25.12.1959 συλλογικῆς συμβάσεως, β) ὑπ' ἀριθ. 7/1961 διαιτητικῆς ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς, ἐγκριθεισῶν καὶ κηρυχθεισῶν ὑποχρεωτικῶν διὰ πάντας τοὺς ἐργοδότας καὶ μισθωτούς, τῶν ὅπερ ἀφορᾶν αὗται ἐπαγγελμάτων ἀπάσης τῆς χώρας, ὡς ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει ἐκτίθεται, ὑπόκειται καὶ τὸ ἀναιρεσεῖον Ν.Π.Δ.Δ. Λιμενικῶν Ταμείων Πατρῶν, ὅπερ, μὴ καταλεγόμενον εἰς τὰς περιοριστικῶς καθοριζομένας ἐξαιρέσεις, κατὰ τὰ ἀνωτέρω, δυνάμει συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου χρησιμοποιεῖ τὸν ἀναιρεσίβλητον ὡς χειριστὴν μηχανημάτων, περὶ ὧν αἱ ἀνωτέρω συλλογικαὶ συμβάσεις καὶ διαιτητικὴ ἀπόφασις, δι' ἣν (ἐργασίαν), ἂν οὗτος παρεῖχε ταύτην εἰς ἕτερον ἐργοδότην, θὰ ὑπέκειτο εἰς ταύτας. Ταῦτα δεχθὲν καὶ τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον καὶ κατὰ παραδοχὴν τῆς ἀσκηθείσης ἐφέσεως μεταρρύθμισιν τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως κρῖναν ὡς νόμιμον καὶ βάσιμον τὴν ἀγωγὴν τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, αἰτουμένου τὴν διαφορὰν μεταξὺ τῶν καταβληθεισῶν αὐτῷ ἀποδοχῶν καὶ τῶν καταβλητέων, κατὰ τὰς προμνησθείσας συλλογικὰς καὶ διαιτητικὴν ἀπόφασιν, διὰ τὸ ἀπὸ 7.3.1961 ἕως 31.5.1966 χρονικὸν διάστημα, ὡς πτυχιούχου χειριστοῦ ἀνυψωτικοῦ καὶ ἐκσκαπτικοῦ μηχανήματος, δι' οὗ ἐξετέλει φορτοεκφορτώσεις ἐμπορευμάτων καὶ τεχνικὰ ἔργα ἀναγκαιοῦντα εἰς τὸν λιμένα Πατρῶν, ὡς ἀνελέγκτως ἐδέξατο τὸ Πρωτοδικεῖον, ὀρθῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς προπαρατεθείσας διατάξεις νόμων, δ. διαταγμάτων, συλλογικῶν συμβάσεων καὶ διαιτητικῆς ἀποφάσεως, οὐδεμίαν δὲ ἑτέραν εὐθέως ἢ ἐκ πλαγίου παρεβίασε μετὰ σαφεῖς, πλήρεις καὶ οὐχὶ ἀντιφατικὰς αἰτιολογίας, οὐδὲ ἀπῃτεῖτο νὰ ἐρευνήσῃ μετὰ τὰ προεκτεθέντα, ἐὰν τὸ ἀναιρεσεῖον Λιμενικὸν Ταμεῖον ἐξεπροσωπήθη νομίμως κατὰ τὴν σύναψιν τῶν ὡς ἄνω συλλογικῶν συμβάσεων, ὡς καὶ κατὰ τὴν διαδικασίαν, καθ' ἣν ἐξεδόθη ἡ διαιτητικὴ ἀπόφασις. Ἀπορριπτέος ὅθεν ὁ ἐναντίος 2ος λόγος ἀναιρέσεως, ὡς μὴ βάσιμος.

Ἐξ ἄλλου οἱ νόμοι 1116/1942 καὶ 787/1943, ὡς ἐκ τῶν διατάξεων τούτων συνάγεται, ἀφορῶν μόνον τοὺς κατέχοντας ὀργανικὰς θέσεις ὑπαλλήλους τῶν Λιμενικῶν Ταμείων καὶ οὐχὶ τοὺς ἐπὶ συμβάσει ἐργασίας ἀορίστου χρόνου ἰδιωτικοῦ δικαίου ἐργαζομένους παρ' αὐτοῖς, ὡς ὁ ἀναιρεσίβλητος, ἡ δὲ διάταξις τοῦ ἄρθρου 14 τοῦ Β.Δ. τῆς 5/14.9.1956 περὶ ἀποδοχῶν τοῦ ἐκτάκτου προσωπικοῦ τοῦ ἀναιρεσείοντος Ταμείου εἶναι ἄνευ ἰσχύος, ὡς μὴ δοθείσης σχετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως. Ἀπορριπτέος οὕτω ἀποβαίνει καὶ ὁ τελευταῖος ἐν τῇ αἰτήσει λόγος ὡς ἀβάσιμος.

ΕΠΙΔΟΜΑΤΑ

ΠΑΡΟΧΗ ΕΠΙΔΟΜΑΤΟΣ ΔΙ' ΑΝΘΥΓΙΕΙΝΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑΝ ΠΡΟΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥΣ

Περίπτωσις καταβαλλομένου ὑπὲρ τὰ νόμιμα ὅρια μισθοῦ

Παροχὴ ἐπιδόματος δι' ἀνθυγιεινὴν ἐργασίαν εἰς ἐργαζομένους εἰς λιθογραφεῖα κλπ. κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. «5 1966 διαιτητικὴν ἀπόφασιν —Ἐνσωμάτωσις τούτου εἰς τὸ κατώτατον ὅριον ἡμερομισθίου, ὡς πρόσθετον ἀντάλλαγμα τῆς ἐργασίας, ἀνταποκρινόμενον εἰς τὴν ἀνάλωσιν ηὐξημένων σωματικῶν δυνάμεων.—Ἔλλειψις ὑποχρεώσεως καὶ νέας καταβολῆς τούτου, τοῦ σκοποῦ πληρουμένου διὰ τοῦ συμβατικοῦ καθορισμοῦ ἡμερομισθίου, καλύπτοντος τὸ προσηυξημένον διὰ τοὺς μισθωτοὺς τούτους κατώτατον ἡμερομίσθιον.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου, ὑπὸ τῆς ὁποίας ἀντρέθη ἐν μέρει ἡ ὑπ' ἀριθ. 1251/1967 ἀπόφασις τοῦ Ἐργατοδικείου Πειραιῶς, ὑπῆρξεν, ἂν τὸ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 45/1966 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 98402/8780/1966 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (ΕΕΔ 25, 1357), παραχθέντων ἐπίσης ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας εἰς ἐργαζομένους εἰς λιθογραφεῖα χάρτου κλπ. συμψηφίζηται πρὸς καταβαλλομένας ὑπὲρ τὰ κατώτατα ὅρια ἀποδοχὰς τῶν ἐν λόγῳ μισθωτῶν.

Καταφατικῶς ἀπεφάνθη περὶ τούτου ἡ κατωτέρω ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις.

Εἶναι ἀληθές, ὅτι τὰ ἐπιδόματα ταῦτα (ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας), παραχώμενα καὶ εἰς ἄλλας κατηγορίας μισθωτῶν (ἴδετε ΕΕΔ 12, 445), προϋποθέτουν γενικῶς τὴν ἀπαύξησιν τῶν κατωτάτων ὁρίων ἡμερομισθίων καὶ μισθῶν κατὰ τὸ ἑκάστοτε ὁριζόμενον ποσοστὸν εἰς ἀντιστάθμισμα τῶν ἐπιβλαβῶν διὰ τὴν ὑγείαν τοῦ ἀνθρώπου συνθηκῶν, ὑφ' ἃς ἐργάζονται οἱ δικαιοῦχοι (Α.Π. 701/1964, εἰσηγητὴς *Δ. Μαργέλλος*, ΕΕΔ 24, 25), ἀποτελοῦντα πάντως μισθόν (Α.Π. 596/1963, εἰσηγητὴς *Ἀντ. Φλῶρος*, ΕΕΔ 22, 1393), ὥστε, ἂν δι' ἀτομικῆς συμφωνίας, ἐπιτρεπομένης κατ' ἄρθρον 25 τοῦ νόμου 3239/1955, ὁ μισθωτὸς ἀμείβηται δι' ἀποδοχῶν ὑπερτέρων τῶν νομίμων, ὁμοῦ μετὰ τοῦ ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας, νὰ προκύπτῃ, ὅτι δὲν δικαιοῦται ἰδιαιτέρας ἀπολήψεως καὶ τοῦ ἐπιδόματος δι' ἀνθυγιεινὴν ἐργασίαν, ἀφοῦ οὕτω καλύπτεται ὁ σκοπὸς τῆς παροχῆς.

Ἐν τούτοις, μὴ ἀπαντωμένης ἐνταῦθα ἀρχῆς ὡς πρὸς τὸν συμψηφισμὸν ἢ μὴ τῶν ἐπιδομάτων τούτων πρὸς τὰς ὑπερτέρας τῶν νομίμων ἀποδοχάς, τὰ Δικαστήρια προσεπάθησαν νὰ εὕρουν τὴν ἁρμόζουσαν λύσιν (πρβλ. Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 4206/1966, εἰσηγητὴς *Ι. Ζερβάκης*, ΕΕΔ 25, 732, Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 25873/1966, εἰσηγητὴς *Ι. Πρεμέτης*, ΕΕΔ 26, 678).

Συνηγορεῖ πάντως ὑπὲρ τῆς γνώμης τῆς ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως ἡ σκέψις ὅτι σκοπὸς τοῦ νόμου 3239/1955 περὶ συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας εἶναι νὰ ἐξασφαλίσῃ εἰς τοὺς μισθωτοὺς ἐλάχιστα δι' ἑκάστην κατηγορίαν αὐτῶν ὑποχρεωτικὰ ὅρια μισθῶν ἢ ἡμερομισθίων, ὡς βασικῶν τοιούτων, ἂν δὲ ἐπιβάλλωνται καὶ εἰδικὰ ἐπιδόματα ἐπὶ τούτων κατὰ τὴν αὐτὴν διαδικασίαν καὶ τὸ ποσὸν τούτων, ὁμοῦ μετὰ τοῦ βασικοῦ μισθοῦ, καλύπτεται διὰ τοῦ ἀτομικῶς συμφωνουμένου μισθοῦ, δὲν παρέχεται ἐκ τοῦ νόμου ἐξουσία εἰς τὰ ἁρμόδια πρὸς καθορισμὸν τοῦ μισθοῦ ὄργανα τοῦ νόμου 3239/1955 καὶ εἰς τὸν Ὑπουργὸν τῆς Ἐργασίας πρότερον δυνάμει τοῦ νόμου 28/1944 νὰ ἐπιβάλλῃ τὴν ὑποχρέωσιν καταβολῆς τῶν ἐπιδομάτων τούτων πέραν τοῦ καταβαλλομένου καὶ ὑπὲρ τὰ ἐλάχιστα ὅρια μισθοῦ.

Ἀρείου Πάγου 693/1967, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος **κ. Ν. Χαραλάμπης**

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης **κ. Κ. Παπαϊωάννου**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Εὐάγγ. Δημητρακόπουλος, Ἠλ. Παρασκευᾶς

Ἡ παράγραφος ΙΙ τῆς κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 98402/8780/1966 Α.Υ.Ε. (Φ.Ε.Κ. 624/21.10.1966, τεῦχος Β') ὑπ' ἀριθ. 45/1966 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν κατωτάτων ὁρίων ἡμερομισθίων τῶν ἐργαζομένων εἰς λιθογραφεῖα χάρτου κλπ. καθ' ἅπασαν τὴν χώραν» ὁρίζει, ὅτι τὰ δι' αὐτῆς καθοριζόμενα κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων «τῶν ἐργαζομέ-

νων (ἀμφοτέρων τῶν φύλων) εἰς βαθυτυπίας, φούρνους μεταλλοτυπίας, φωτομεταφορᾶς, χρυσωτικὰς ἐργασίας καὶ εἰς τοιαύτας ἐπαλείψεως τάλκ καὶ μαγνησίας προσαυξάνονται δι' ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας ἐκ ποσοστοῦ 4% μὲν διὰ τὴν χρονικὴν περίοδον ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης (14.7. 1964 μέχρι 31.8.1966) καὶ ἐκ ποσοστοῦ 10% δὲ ἀπὸ 1.9.1966 καὶ ἐφεξῆς».

Ἐκ τῆς διατυπώσεως ταύτης καθίσταται σαφές, ὅτι τὸ χορηγούμενον εἰς ὡρισμένας κατηγορίας μισθωτῶν ὡς ἄνω ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας θεωρεῖται καὶ εἶναι ἐπαύξησις τοῦ ὁριζομένου διὰ τοὺς ἄλλους ἐν τῇ παραγράφῳ 1 τῆς αὐτῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως κατωτάτου ὁρίου ἡμερομισθίου, εἰς τρόπον ὥστε ὡς τοιοῦτον λογίζεται δι' αὐτοὺς τὸ κατὰ τὸ ἐπίδομα τοῦτο προσηυξημένον, τῆς προσαυξήσεως ταύτης ἐνσωματουμένης οὕτω εἰς τὸ ἐν λόγῳ κατώτατον ὅριον ἡμερομισθίου. Ἡ ἐκ τοῦ γράμματος προκύπτουσα ὡς ἄνω ἀναμφίβολος ἔννοια ἐνισχύεται καὶ ἀπὸ τὴν φύσιν καὶ τὸν σκοπὸν τοῦ ἐπιδόματος τούτου, καθ' ὅσον, χορηγηθὲν τοῦτο πρὸς τοὺς ἐργαζομένους ὑπὸ ἐπαχθεστέρους τῶν συναδέλφων των λόγῳ τῶν ἀνθυγιεινῶν συνθηκῶν ὅρους, ἀποτελεῖ πρόσθετον ἀντάλλαγμα τῆς παρεχομένης παρ' αὐτῶν ἐργασίας, ἀνταποκρινόμενον εἰς τὴν ἀνάλωσιν ηὐξημένων σωματικῶν δυνάμεων παρ' αὐτῶν ἕνεκα τῆς αἰτίας ταύτης, τοῦ σκοποῦ δὲ τούτου πληρουμένου διὰ τοῦ συμβατικοῦ καθορισμοῦ ἡμερομισθίου, καλύπτοντος τὸ προσηυξημένον διὰ τοὺς μισθωτοὺς τούτους ὡς ἄνω κατώτατον ἡμερομίσθιον, δὲν γεννᾶται ζήτημα καὶ νέας καταβολῆς αὐτοῦ ἐν ἐλλείψει ἀντιθέτου συμφωνίας. Ἡ διάταξις τῆς παραγράφου 2 τῆς κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 109904/9833/1966 Α.Υ.Ε. ὑπ' ἀριθ. 63/1966 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἀφορώσης τὴν ἐρμηνείαν ὅρων τινῶν τῆς ὑπ' ἀριθ. 1/1966 ἀποφάσεως τοῦ αὐτοῦ δικαστηρίου «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν χημικῆς βιομηχανίας ἁπάσης τῆς χώρας», καθ' ἣν τὸ προβλεπόμενον παρ' αὐτῆς «ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας ἐκ 15% συμψηφίζεται πρὸς τυχὸν καταβαλλομένας ἀποδοχάς», ἀναφερομένη εἰς ἄλλην κατηγορίαν μισθωτῶν δι' ἄλλης διαιτητικῆς ἀποφάσεως ρυθμιζομένην καὶ δικαιολογημένην ὡς ἐκ τῆς διαφόρου διατυπώσεως τῆς περὶ τοῦ ἐπιδόματος τούτου περικοπῆς τῆς οἰκείας ὑπ' ἀριθ. 1/1966 διαιτητικῆς ἀποφάσεως, δὲν παρέχει τὸ ἄλλως τε οὐχὶ πάντοτε ἀκριβὲς ἐπιχείρημα τῆς ἀντιδιαστολῆς, ἀλλὰ τοὐναντίον ἐπιβεβαιοῖ τὸν προεκτεθέντα χαρακτῆρα τοῦ ὡς εἴρηται ἐπιδόματος καὶ ἀποκαλύπτει τὴν ἐναρμονιζομένην πρὸς αὐτὸν σταθερὰν ἀντίληψιν τοῦ νομοθέτου, ὅπως χορηγῆται τοῦτο μόνον ἐὰν δὲν καλύπτηται διὰ τῶν καταβαλλομένων ἀποδοχῶν, ὑπολογιζομένων ἐν τῷ συνόλῳ των. Ὅθεν, ἀντιθέτως κρίνας ὁ δικάσας Ἐργατοδίκης καὶ ἐπιδικάσας τὸ ἰνηισθὲν ἐπίδομα, ἂν καὶ ὡς δέχεται ἀνελέγκτως ἐκαλύπτετο τοῦτο διὰ τοῦ συμψωνηθέντος ἡμερομισθίου, ψευδῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὴν προπαρατεθεῖσαν κανονιστικὴν οὐσιαστικοῦ δικαίου διάταξιν, ἐφ' ᾧ καὶ ἀναιρετέαν κατέστησε τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασίν του κατὰ τὸ ἐδ. 17 τοῦ ἄρθρου 807 τῆς Πολ. Δικονομίας καὶ τὸν βάσιμον 1ον λόγον τοῦ ἀναιρετηρίου.

Διαλαμβάνουσα ἡ ἀναιρεσιβαλλομένη ἀπόφασις ὅτι συνεξετίμησε μετὰ τῶν λοιπῶν ἀποδεικτικῶν στοιχείων καὶ τὰ ἐκατέρωθεν προσαχθέντα ἔγγραφα, ἐν οἷς καὶ τὰς ἰνημονευομένας ἐνόρκους βεβαιώσεις καὶ προσθέτουσα ὅτι ἐξ αὐτῶν ἐβεβαιώθη, ὅτι «ὁ ἐνάγων εἰργάσθη καὶ πέραν τοῦ νομίμου ὡραρίου (ὀκταώρου) ἄνευ ἀδείας τῆς ἀρμοδίας Ἀρχῆς ἐπὶ δύο ὥρας καθ' ἑκάστην κατὰ μέσον ὅρον κλπ.», καθιστᾷ ἀδιστάκτως δέβαιον, ὅτι ἐλήφθη ὑπ' ὄψιν καὶ τὸ ὑπ' ἀριθ. 40/198 τῆς 31.1.1967 ἔγγραφον τῆς ἀρμοδίας Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας Πειραιῶς. Ὅθεν ὁ 3ος περὶ τοῦ ἐναντίου λόγος ἀναιρέσεως εἶναι ἀβάσιμος καὶ ἀπορριπτέος.

Ἡ ἀναιρεσείουσα Ἑταιρεία παρητήθη τῶν λοιπῶν λόγων ἀναιρέσεως, ἡ δὲ δικαστικὴ δαπάνη δέον νὰ συμψηφισθῇ ὡς ἐκ τῆς μερικῆς ἑκατέρου μέρους ἥττης (ἄρθρον 211 § 3 Πολιτικῆς Δικονομίας).

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΑΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΜΕΙΩΣΙΣ ΥΠΟ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΟΣΟΣΤΟΥ ΠΡΟΣΛΗΨΕΩΣ ΠΟΛΕΜΙΣΤΩΝ

Έννοια σχετικοῦ ἄρθρου 12 Ν.Δ. 2657/1953

Ὑποχρέωσις ἐπιχειρήσεων καὶ ἐκμεταλλεύσεων, κατ' ἄρθρον 3 § 1 Α.Ν. 1836/1951, πρὸς πρόσληψιν πολεμιστῶν τοῦ Α.Ν. 1836/1951 — Ἐξουσία Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, κατ' ἄρθρον 12 Ν.Δ. 2657/1953 διὰ μείωσιν ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει τοῦ ποσοστοῦ ὑποχρεωτικῆς προσλήψεως πολεμιστῶν, προκειμένου περὶ ὑποχρέων τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ Α.Ν. 1836/1951, ἐφ' ὅσον αἱ ἐργασίαι τῶν ὑποχρέων ἔχουσιν ἀνασταλῇ οὐσιαστικῶς ἢ δὲν δύνανται ἐπωφελῶς νὰ λειτουργήσωσιν ἢ προφανῶς ἡ συνέχισις τῶν ἐργασιῶν των ἐπιφέρει ζημίας. — Ἔννοια διατάξεως. — Ἀναγκαία καὶ ἡ αἰτιολογία τῆς ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ.

Ἐφαρμόζεται ὑπὸ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ ν.δ. 2657/1953 (ΕΕΔ 20, 1227, ἔνθα κωδικοποίησις τῶν ἰσχυουσῶν διατάξεων), καθ' ἣν «δύναται ὁ Ὑπουργὸς τῆς Ἐργασίας δι' ἀποφάσεως αὐτοῦ, μετὰ γνώμην τοῦ οἰκείου Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων, νὰ μειώνῃ ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει τὰ κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 ποσοστὰ ὑποχρεωτικῆς προσλήψεως πολεμιστῶν, προκειμένου περὶ ὑποχρέων τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ αὐτοῦ νόμου, ἐφ' ὅσον αἱ ἐργασίαι τῶν ὑποχρέων ἔχουν ἀνασταλῇ οὐσιαστικῶς ἢ δὲν δύνανται ἐπωφελῶς νὰ λειτουργήσωσιν ἢ προφανῶς ἡ συνέχισις τῶν ἐργασιῶν των ἐπιφέρει ζημίας. Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ λύεται ὑποχρεωτικῶς ἡ σχέσις ἐργασίας ὁλοκλήρου ἢ μέρους τῶν ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντων πολεμιστῶν. Ἡ αὐτὴ διαδικασία τηρεῖται καὶ τὰ αὐτὰ ἐφαρμόζονται προκειμένου καὶ περὶ παλαιῶν πολεμιστῶν τοῦ ἀ.ν. 244/1936. Διὰ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως δύναται νὰ καθορίζηται τὸ ποσὸν τῆς τυχὸν καταβληθησομένης ἀποζημιώσεως, ὅπερ δὲν δύναται νὰ ὑπερβαίνῃ τὰς ἀποδοχὰς δύο (2) μηνῶν. Οὐδεμία ἄλλη ἀποζημίωσις ὀφείλεται ἐξ οἱουδήποτε ἄλλου νόμου». (Ἴδετε περὶ τῆς διατάξεως σημείωσιν μας ἐν ΕΕΔ 22, 703, ἔνθα καὶ παραπομπαὶ εἰς νομολογίαν τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας καὶ τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων).

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 2590/1967, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. Γ. Χαρμπούρης
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. Γ. Παναγιούλας
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Κωτσόβελος, Β. Βκτιλείου

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 102802/4083/101506/4020/24.11.1966 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἐργασίας, δι' ἧς ἡ Ἀνώνυμος Τφαντουργικὴ Ἑταιρεία «Α.Ε. Μ.» ἀπηλλάγη ἐν μέρει τῆς ὑποχρεωτικῆς προσλήψεως πολεμιστῶν, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ ν.δ. 2657/1953 περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 κλπ., κατ' ἀκολουθίαν δὲ ταύτης ἀπελύθησαν τινὲς ἐκ τῶν παρὰ τῇ ὡς ἄνω Ἑταιρείᾳ ὑπηρετούντων πολεμιστῶν, ἐν οἷς καὶ οἱ αἰτοῦντες.

Εἰς τὴν δίκην παραδεκτῶς καὶ μετ' ἐννόμου συμφέροντος παρεμβαίνει, αἰτιωμένη τοῦ κύρους τῆς προσβαλλομένης πράξεως, ἡ Ἀνώνυμος Τφαντουργικὴ Ἑταιρεία ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Α.Ε. Μ».

Ἐν τῷ ἄρθρῳ 3 § 1 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 περὶ τροποποιήσεως καὶ κωδικοποιήσεως τῆς νομοθεσίας περὶ προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ καὶ λαβόντων μέρος εἰς τὸν ἀγῶνα ἐναντίον τῶν συμμοριτῶν, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν.δ. 2657/1953, ὁρίζεται ὅτι : «Πᾶσα ἐπιχείρησις ἢ ἐκμετάλλευσις, ἰδιοβαπὴ ἢ ἀλλοδαπή, οἱασδήποτε μορφῆς ἢ τύπου, ὡς καὶ αἱ ἐπιχειρήσεις ἢ ἐκμεταλλεύσεις κοινῆς ὠφελείας, μὴ ἐπιχορηγούμεναι ὑπὸ τοῦ Δημοσίου, ἔστω καὶ ἂν αὗται ἔχουν τὴν μορφὴν Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου, ἐφ' ὅσον ἀπασχολοῦν κατὰ τὴν ἔκδοσιν τῆς περὶ τοποθετήσεως ἀποφάσεως προσωπικὸν πλέον τῶν 15, ὑποχρεοῦνται, ὅπως προσλαμβάνωσι δυνάμει τοῦ παρόντος νόμου πο-

λεμιστὰς ἐκ τῶν τοῦ ἄρθρου 1 § 1 αὐτοῦ κατὰ ποσοστὸν 7% τοῦ παρ' ἑκάστῃ τούτων ἀπασχολουμένου προσωπικοῦ, ἀνεξαρτήτως τῆς ὑπάρξεως ἢ μὴ κενῶν θέσεων. Τὸ ἐν λόγῳ ποσοστὸν δύναται νὰ αὐξάνηται διὰ δ. β) των, ἐκδιδομένων προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας καὶ μετὰ προηγουμένην ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, μέχρις 9%», ὡς δὲ ἡ διάταξις αὕτη ἠρμηνεύθη παγίως ὑπὸ τῆς νομολογίας, ἔχει τὴν ἔννοιαν, ὅτι αἱ ἐν αὐτῷ ἐπιχειρήσεις ἢ ἐκμεταλλεύσεις ὑποχρεοῦνται μὲν νὰ προσλαμβάνουν ἐν περιπτώσει αὐξήσεως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρ' αὐταῖς ὑπηρετούντων τὸν κατὰ τὰ ἄνω ποσοστὰ ἀναλογοῦντα ἀριθμὸν πολεμιστῶν, δὲν δικαιοῦνται ὅμως νὰ ζητῶσι τὴν ἀπόλυσιν τῶν ἅπαξ προσληφθέντων πολεμιστῶν ἐν περιπτώσει μειώσεως τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν παρ' αὐταῖς ἀπασχολουμένων μισθωτῶν συνεπείᾳ τῆς μειώσεως ταύτης.

Ἐτέρωθεν ἐν τῷ ἄρθρῳ 12 τοῦ ν.δ. 2657/1953 περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 κλπ. ὁρίζεται, ὅτι: «Δύναται ὁ Ὑπουργὸς τῆς Ἐργασίας δι' ἀποφάσεως αὐτοῦ, μετὰ γνώμην τοῦ εἰκείου Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων, νὰ μειώνῃ ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει τὸ κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 ποσοστὸν ὑποχρεωτικῆς προσλήψεως πολεμιστῶν, προκειμένου περὶ ὑποχρέων τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ αὐτοῦ νόμου, ἐφ' ὅσον αἱ ἐργασίαι τῶν ὑποχρέων ἔχουν ἀνασταλῇ οὐσιαστικῶς ἢ δὲν δύνανται ἐπωφελῶς νὰ λειτουργήσωσιν ἢ προφανῶς ἡ συνέχισις τῶν ἐργασιῶν των ἐπιφέρει ζημίας. Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ λύεται ὑποχρεωτικῶς ἡ σχέσις ἐργασίας ὁλοκλήρου ἢ μέρους τῶν ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντων πολεμιστῶν...».

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ἀνωτέρω διατάξεων συνάγεται, ὅτι ὁ Ὑπουργὸς Ἐργασίας δύναται δι' ἀποφάσεώς του καὶ ἐπὶ τῇ διαπιστώσει τῆς συνδρομῆς τῶν προϋποθέσεων τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ ν.δ. 2657/1953 «νὰ μειώσῃ ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει τὸ κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 ποσοστὸν ὑποχρεωτικῆς προσλήψεως», ἤτοι, μεταβάλλων τὸ ποσοστὸν τοῦ ἄρθρου 3 ἐξ 7%, δύναται νὰ μειώσῃ τοῦτο εἰς 6% ἢ 5% κλπ., δικαιούμενος καὶ ὅπως μηδενίσῃ τοῦτο, πλὴν ἡ ἐνέργειά του αὕτη δέον ὅπως περιορισθῇ εἰς τὴν ἀνωτέρω μείωσιν τοῦ ποσοστοῦ καὶ μόνον, ἀποκλειομένης οἱασδήποτε μεταβολῆς τοῦ συστήματος ὑπολογισμοῦ τοῦ ποσοστοῦ ὑποχρεωτικῶς προσληπτέων καὶ τῆς ἀπομακρύνσεως ἐκ τοῦ συστήματος, τοῦ ὁριζομένου ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰς λοιπὰς διατάξεις τοῦ τελευταίου τούτου ἀν. νόμου. Δεδομένου δὲ ὅτι ἐν προκειμένῳ διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του ὁ Ὑπουργός, ὁρίσας ὅτι «περιορίζει τὸ ποσοστὸν ὑποχρεωτικῆς προσλήψεως (παρὰ τῇ παρεμβαινούσῃ) καὶ διατηρήσεως παρ' αὐτῇ πολεμιστῶν εἰς τὸ 7% ἐπὶ τοῦ ἑκάστοτε συνολικῶς ἀπασχολουμένου ὑπ' αὐτῆς προσωπικοῦ ἀνεξαρτήτως εἰδικότητος, φύλου καὶ κατηγορίας», καὶ συνεπῶς ἐπὶ τοῦ κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐκδόσεως τῆς προσβαλλομένης πράξεως μειωθέντος προσωπικοῦ αὐτῆς, τὸ μὲν δὲν ἐμείωσε τὸ ἐκ τοῦ νόμου ποσοστὸν 7%, τὸ δὲ ἠλλοίωσε τὸ σύστημα ὑπολογισμοῦ αὐτοῦ, κατὰ παρέκκλισιν τοῦ ἐκ τοῦ νόμου προκύπτοντος τοιούτου, καὶ ἐπομένως ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις αὐτοῦ ἐξεδόθη κατὰ παράβασιν τοῦ νόμου καὶ τυγχάνει τῷ λόγῳ τούτῳ, βασίμως προσβαλλομένη, ἀκυρωτέα.

Ἀνεξαρτήτως τοῦ ὡς ἄνω λόγου ἀκυρότητος τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, αὕτη τυγχάνει καὶ ἐλλιπῶς ἠτιολογημένη, δεδομένου ὅτι ἡ ἀπόφασις καὶ τὰ εἰς ἃ αὕτη ἀναφέρεται ἔγγραφα, ἐκτὸς τοῦ ὅτι δὲν ἐνημιονεύουν διαπίστωσιν τῶν ἐκ τοῦ νόμου προϋποθέσεων, ἤτοι ὅτι «αἱ ἐργασίαι τῆς ὑποχρέου ἔχουν ἀνασταλῇ οὐσιαστικῶς ἢ δὲν δύνανται ἐπωφελῶς νὰ λειτουργήσῃ ἢ προφανῶς ἡ συνέχισις τῶν ἐργασιῶν της ἐπιφέρει ζημίας», πάντως ὀμιλοῦν καὶ περὶ ζημιῶν, προκυπτουσῶν ἐκ τῶν ἰσολογισμῶν τῶν ἐτῶν 1963, 1964 καὶ 1965, ἐνῷ ἐκ τῶν ἰσολογισμῶν τούτων, τῶν ἐν τῷ φακέλῳ εὑρισκομένων, οὐ μόνον ζημίαι δὲν προκύπτουν, ἀλλὰ ἀντιθέτως κέρδη καὶ δὴ διὰ τὸν ἰσολογισμὸν τοῦ 1963 σημαντικά (δραχμαὶ 2.807.141,45).

Κατὰ ταῦτα δέον ὅπως γίνῃ δεκτὴ ἡ ὑπὸ κρίσιν αἰτήσις ἀκυρώσεως καὶ ἀπορριφθῇ ἡ ἀσκηθεῖσα παρέμβασις.

ΠΡΟΘΕΣΜΙΑΙ ΑΙΤΗΣΕΩΣ ΠΟΛΕΜΙΣΤΟΥ ΔΙ' ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗΝ ΠΡΟΣΛΗΨΙΝ

Ἀκυρότης πράξεως περὶ τοποθετήσεως πολεμιστοῦ μετ' ἐκπρόθεσμον αἴτησιν

Ἀποκλειστικαὶ προθεσμίαι τοῦ Νόμου πρὸς ὑποβολὴν αἰτήσεως πολεμιστοῦ τοῦ Α.Ν. 1836/1951, ἵνα τύχῃ τῆς ὑπὸ τοῦ Νόμου παρεχομένης προστασίας.— Σκοπὸς τῶν τελευταίων ἐπὶ τοῦ θέματος διατάξεων τοῦ Ν.Δ. 4185/1961 ἡ ἐκκαθάρισις τῆς ἐκκρεμότητος τῶν εἰς τοποθετήσεις πολεμιστῶν ἀφορωσῶν ὑποθέσεων διὰ τῆς χορηγήσεως μιᾶς τελευταίας τριμήνου ἢ ἑξαμήνου, κατὰ τὴν διάκρισιν τοῦ Νόμου, προθεσμίας πρὸς ὑποβολὴν σχετικῶν αἰτήσεων.

Ἡβάι ἐρεύνης τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας εἶναι τὸ ἐμπρόθεσμον ἢ μὴ αἰτήσεως πολεμιστοῦ τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 δι' ἀναγκαστικὴν κατὰ τὸν νόμον τοῦτον τοποθέτησιν εἰς ὑπάρχουσαν ἐπιχείρησιν, δοθέντος ὅτι, ἂν ἡ αἴτησις ἦτο ἐκπρόθεσμος, θὰ ἦτο ἄκυρος καὶ ἡ ἐκδοθεῖσα διὰ τὴν τοποθέτησιν τοῦτου πρᾶξις τοῦ Συμβουλίου.

Βάσει τῶν ἐπικαλουμένων ὑπὸ τῆς ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας διατάξεων ἐκρίθη ἡ προσβληθεῖσα πρᾶξις ὡς ἄκυρος, ὑποβληθείσης τῆς αἰτήσεως τοῦ πολεμιστοῦ ἐκπροθέσμως. (Ἴδετε καὶ Σ.Ε. 1428/1966, εἰσηγητὴς Κ. Δάρας, ΕΕΔ 25, 911).

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 2523/1967, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Γ. Χαρμπούρης**
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. **Β. Λεονταρίτης**
Δικηγόρος ὁ κ. Χ. Γαβαλλᾶς.

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἐμπροθέσμως ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 350/25.9.1965 ἀποφάσεως τοῦ Τοπικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ Νομοῦ Εὐβοίας, καθ' ὃ μέρος διὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης ἐτοποθετήθη παρὰ ταῖς αὐτόθι Ὑπηρεσίαις τῆς αἰτούσης Δημοσίας Ἐπιχειρήσεως Ἠλεκτρισμοῦ ὡς ἐργάτης ὁ ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 προστατευόμενος Λ.Κ.

Ἡ αἰτοῦσα δι' ἐπ' ἀκροατηρίου δηλώσεως τοῦ πληρεξουσίου αὐτῆς δικηγόρου παρητήθη τοῦ περὶ ὑπερβάσεως τοῦ νομίμου ποσοστοῦ προσληπτέων πολεμιστῶν τελευταίου τῶν προβαλλομένων λόγου ἀκυρώσεως.

Διὰ τοῦ ἄρθρου 5 §§ 1 καὶ 2 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 «περὶ τροποποιήσεως καὶ κωδικοποιήσεως τῆς νομοθεσίας περὶ προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ κλπ.» ὡρίζετο, ὅτι ὁ κεκτημένος τὰ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου τούτου ὁριζόμενα προσόντα, προκειμένου νὰ τύχῃ τῆς ὑπ' αὐτοῦ παρεχομένης προστασίας, δέον ἐντὸς προθεσμίας τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς ἀπολύσεώς του ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ ἢ, ἐφ' ὅσον ἔχει ἤδη ἀπολυθῇ, ἐντὸς τριμήνου ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ νόμου τούτου, νὰ ὑποβάλῃ σχετικὴν αἴτησιν, ὡς καὶ νὰ προσκομίσῃ ἐντὸς εὐλόγου χρόνου τὰ ἐν τῷ αὐτῷ ἄρθρῳ 5 ἀπαριθμούμενα δικαιολογητικά. Ἡ προθεσμία αὕτη παρετάθη ἀκολούθως διὰ τοῦ ἄρθρου μόνου § 6 τοῦ νόμου 2223/1952 καὶ τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ν.δ. 2657/1953, τέλος δὲ διὰ τοῦ ἄρθρου 1 §§ 3 καὶ 4 τοῦ ν.δ. 4185/1961 ὡρίσθησαν τὰ ἑξῆς: «3. Εἰς τοὺς τὸ πρῶτον δυνάμει τῶν προηγουμένων παραγράφων τοῦ παρόντος ἄρθρου προστατευομένους παρέχεται ἀνατρεπτικὴ προθεσμία ἓξ μηνῶν ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου, ὅπως ὑποβάλωσιν αἴτησιν μετὰ δικαιολογητικῶν, ὡς ταῦτα καθορίζονται ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, ὡς ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως. 4. Εἰς τοὺς βάσει τῶν μέχρι σήμερον ἰσχυόντων νόμων περὶ προστασίας πολεμιστῶν προστατευομένους καὶ μὴ ὑποβαλόντας παντάπασι μέχρι τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος αἴτησιν παρέχεται τρίμηνος ἀνατρεπτικὴ προθεσμία ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος, ὅπως ὑποβάλωσιν αἴτησιν μετὰ δικαιολογητικῶν, ὡς ταῦτα καθορίζονται διὰ τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, ὡς ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως, θεωρουμένων ὡς ἐμπροθέσμων τῶν μέχρι τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος ὑποβληθεισῶν καὶ ἐκπροθέσμων θεωρου-

ΑΠΟΔΟΧΗ ΥΠΟ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΕΚΠΡΟΘΕΣΜΟΥ ΑΙΤΗΣΕΩΣ ΠΟΛΕΜΙΣΤΟΥ

Δυνατή αὕτη εἰς ἐξαιρετικὴν κατὰ Νόμον περίπτωσιν

Προθεσμίαι τοῦ Νόμου πρὸς ὑποβολὴν αἰτήσεως πολεμιστοῦ τοῦ Α.Ν. 1836/1951, προκειμένου νὰ τύχῃ τῆς ὑπὸ τοῦ Νόμου τούτου προστασίας.—Δυνατὴ ἡ ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου εἰς ὅλως ἐξαιρετικὰς περιπτώσεις παραδοχὴ ἐκπροθέσμου αἰτήσεως, μὴ καταρχηδείσης τῆς περὶ τούτου διατάξεως διὰ τοῦ Ν.Δ. 4185/1961.—Ἐξαιρετικὴ περίπτωσις ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῆς διατάξεως δι' ἀποδοχὴν ἐκπροθέσμου αἰτήσεως τὸ γεγονὸς ὅτι ὁ προστατευόμενος πολεμιστής, μὴ ὢν ἄνεργος κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀπολύσεώς του ἐκ τοῦ στρατοῦ, κατέστη μετὰ τὴν παρέλευσιν τῆς προθεσμίας ταύτης ἄνεργος συνεπείᾳ ἀπολύσεώς του ἐκ τῆς ἐργασίας.

Ἐπεκυρώθη ὑπὸ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου ἡ ὑπ' ἀριθ. 22061/1966 ἀπόφασις τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν (εἰσηγητὴς *Χ. Πλουμῆς*, ΕΕΔ 26, 360, ἐφ' ἧς σημειώσεις μας αὐτόθι).

Σύμφωνα εἶναι τὰ δεκτὰ γενόμενα ὑπὸ τῆς ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως ὡς πρὸς τὴν δυνατότητα παραδοχῆς ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας ἐκπροθέσμου αἰτήσεως πολεμιστοῦ δι' ἀναγκαστικὴν τοποθέτησιν τούτου εἰς ἐπιχείρησιν, ὀφισταμένης ἐξαιρετικῆς περιπτώσεως, ὁποία καὶ ἡ περιέλευσις αὐτοῦ, μὴ ὄντος ἄνεργου κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐκ τοῦ στρατοῦ ἀπολύσεώς του, βραδύτερον εἰς ἀνεργίαν. (Ὁμοίως καὶ ἡ Σ.Ε. 460/1959, εἰσηγητὴς *Ἠρ. Τσικλητήρας*, ΕΕΔ 18, 966, ἔνθα ἀντίθετοι σημειώσεις μας, ἴδετε καὶ Σ.Ε. 1692/1959, εἰσηγητὴς *Ν. Γαβαλλᾶς*, ΕΕΔ 18, 1300, ἔνθα σημειώσεις μας).

Τὸ θέμα ἂν ὁ πολεμιστὴς ἔχῃ ὑποβάλει ἐμπροθέσμως αἴτησιν πρὸς ἐξασφάλισιν θέσεως μισθωτοῦ ἐλέγχεται ὑπὸ τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων, ὡς βασικὴ προϋπόθεσις διὰ τὴν προστασίαν του κατὰ τὸν νόμον, καὶ διὰ τὴν νομιμότητα τῆς διοικητικῆς πράξεως. (Ἴδετε σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 25, 131, ἔνθα παραπομπαὶ εἰς τὴν νομολογίαν).

μένων αἰτήσεων».

Ἐκ τῶν διατάξεων τούτων τοῦ ν.δ. 4185/1961, ἑρμηνευομένων ἐν συνδυασμῷ καὶ πρὸς τὰς λοιπὰς ὡς ἄνω διατάξεις, προκύπτει, ὅτι διὰ τούτων ἐσκοπήθη ἡ ἐκκαθάρισις τῆς ἐκκρεμότητος τῶν εἰς τοποθετήσεις πολεμιστῶν ἀφορωσῶν ὑποθέσεων διὰ τῆς χορηγήσεως μιᾶς τελευταίας, τριμήνου ἢ ἑξαμήνου, κατὰ τὴν διαληφθεῖσαν ἐν τῷ νόμῳ διάκρισιν, προθεσμίας πρὸς ὑποβολὴν σχετικῶν αἰτήσεων (Σ.Ε. 1428/1966).

Ἐν τῇ ἐπιδίκῳ περιπτώσει, ὡς ἐκ τῶν στοιχείων τοῦ φακέλου προκύπτει, ὁ διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως τοποθετηθεὶς τὴν [illegible] αἴτησιν αὐτοῦ ὑπέβαλε κατὰ μῆνα Αὔγουστον τοῦ ἔτους 1965, ἤτοι μετὰ πάροδον τριῶν καὶ πλέον ἐτῶν ἀπὸ τῆς ἐκπνοῆς τῆς κατὰ νόμον προθεσμίας, ταύτης ληξάσης τὴν 12 Δεκεμβρίου 1961. Ὅθεν καὶ δεδομένου ὅτι ἡ περὶ ἧς πρόκειται προθεσμία εἶναι, κατὰ τὴν ρητὴν ἐπιταγὴν τοῦ νόμου, ἀνατρεπτική, κατὰ παράβασιν τῆς διαληφθείσης διατάξεως τὸ οἰκεῖον Συμβούλιον προέβη διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του εἰς τὴν παρὰ τῇ αἰτούσῃ τοποθέτησιν τοῦ ρηθέντος πολεμιστοῦ, δι' ὃ καὶ ἀκυρωτέα καθίσταται ἡ ἀπόφασις αὕτη, κατὰ τὸν βάσιμον περὶ τούτου πρῶτον λόγον ἀκυρώσεως, παρελκούσης τῆς ἐξετάσεως τῶν προβαλλομένων λοιπῶν λόγων.

Ἀρείου Πάγου 663/1967, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. Ν. Χαραλάμπης

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. Εὐστ. Μαλλούχος

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Μπλάτσιος, Β. Βασιλείου

Διὰ τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 περὶ προστασίας ἀπολυσμένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ, ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ν.δ. 2657/1953, ὡρίζετο, ὅτι ἐν περιπτώσει ἀσθενείας, βεβαιουμένης διὰ πιστοποιήσεως δύο ἰατρῶν τοῦ Ι.Κ.Α., ἡ ἀνωτέρας βίας ἡ κατὰ τὴν παράγραφον 1 τοῦ

άρθρου τούτου προθεσμία των τριών μηνών, έντὸς τῆς ὁποίας ὁ κεκτημένος τὰ ὑπὸ τοῦ νόμου τούτου ὁριζόμενα προσόντα, προκειμένου νὰ τύχῃ τῆς ὑπ' αὐτοῦ παρεχομένης προστασίας, δέον νὰ ὑποβάλῃ εἰς τὸ Κεντρικὸν ἢ τὸ οἰκεῖον Νομαρχιακὸν Συμβούλιον τὴν περὶ τούτου αἴτησιν, παρατείνεται ἐπὶ ἕνα εἰσέτι μῆνα μετὰ τὴν ἄρσιν τῆς ἀνωτέρας θείας ἢ ἀποθεραπείας, πάντως οὐχὶ πέραν τῶν ἓξ μηνῶν ἀπὸ τῆς ἀπολύσεως ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ. Αἰτήσεις ὑποβληθεῖσαι μετὰ παρέλευσιν ἔτους ἀπὸ τῆς ἀπολύσεως ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ θεωροῦνται ὁπωσδήποτε ἐκπρόθεσμοι καὶ οἱ ὑποβάλλοντες ταύτας στεροῦνται τῆς προστασίας τοῦ νόμου. Εἰς ὅλως ἐξαιρετικὰς περιπτώσεις τὸ Συμβούλιον δύναται νὰ δεχθῇ ἐκπρόθεσμον αἴτησιν. Διὰ δὲ τῆς παραγράφου 4 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 4185/1961 ὡρίσθη, ὅτι εἰς τοὺς ὅρους τῶν μέχρι σήμερον ἰσχυόντων νόμων περὶ προστασίας πολεμιστῶν προστατευομένους καὶ μὴ ὑποβάλόντας παντάπασι μέχρι τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου τούτου αἴτησιν παρέχεται τρίμηνος ἀνατρεπτικὴ προθεσμία ἀπὸ τῆς ἰσχύος αὐτοῦ, ὅπως ὑποβάλωσιν αἴτησιν, θεωρουμένων ὡς ἐμπροθέσμων τῶν μέχρι τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου τούτου ὑποβληθεισῶν καὶ ἐκπροθέσμων θεωρουμένων αἰτήσεων.

Ἐκ τῶν διατάξεων τούτων συνάγεται σαφῶς, ὅτι ἡ ὁρίζουσα ὅτι τὸ Συμβούλιον εἰς ὅλως ἐξαιρετικὰς περιπτώσεις δύναται νὰ δεχθῇ ἐκπρόθεσμον αἴτησιν ἀναφέρεται εἰς ὑποβαλλομένας μετὰ παρέλευσιν ἔτους ἀπὸ τῆς ἀπολύσεως ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ αἰτήσεις καὶ ὅτι οὐδαμῶς ἡ διάταξις αὕτη κατηργήθη διὰ τῆς ἐπακολουθησάσης τοῦ ν.δ. 4185/1961, δι' ἧς ἐχορηγήθη εἰς τοὺς μὴ ἔχοντας ὑποβάλει παντάπασιν αἴτησιν πολεμιστὰς νέα προθεσμία πρὸς ὑποβολὴν αἰτήσεως, θεωρηθεισῶν ἅμα ὡς ἐμπροθέσμων τῶν μέχρι τῆς ἰσχύος της ἐκπροθέσμως ὑποβληθεισῶν τοιούτων, διότι σκοπὸν ἡ τελευταία διάταξις εἶχεν, ὅπως παρασχεθῇ δυνατότης ὑποβολῆς αἰτήσεων καὶ παρὰ πολεμιστῶν, δι' οὓς δὲν συνέτρεχεν ὅμως ἐξαιρετικὴ περίπτωσις ἀποδοχῆς ἐκπροθέσμου αἰτήσεως. Οὕτως ἀποφηνάμενον καὶ τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον, ὡς ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του δείκνυται, ἀκολούθως δὲ ἀπορρίψαν τὴν ἔνστασιν τῆς ἀναιρεσειούσης περὶ ἀκυρότητος τῆς ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ, δι' ἧς ἐτοποθετήθη παρ' αὐτῇ ὁ ἀναιρεσίβλητος ὡς ἐργατοτεχνίτης, ἐρειδομένην ἐπὶ καταργήσεως τῆς ἐξουσίας τοῦ Συμβουλίου ὅπως εἰς ὅλως ἐξαιρετικὰς περιπτώσεις δέχεται ἐκπρόθεσμον αἴτησιν, ὀρθῶς τὰς διαληφθείσας διατάξεις ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε καὶ ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου πρῶτος λόγος ἀναιρέσεως εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος.

Τὸ γεγονὸς ὅτι ὁ προστατευόμενος πολεμιστής, μὴ ὢν ἄνεργος κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀπολύσεώς του ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ καὶ ἐκ τοῦ λόγου τούτου μὴ ὑποβαλὼν αἴτησιν τοποθετήσεως ἐντὸς τῆς προβλεπομένης ὑπὸ τοῦ νόμου προθεσμίας, κατέστη μετὰ τὴν παρέλευσιν τῆς προθεσμίας ταύτης ἄνεργος συνεπείᾳ ἀπολύσεώς του ἐκ τῆς ἐργασίας, ἀποτελεῖ ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῆς ἀνωτέρω διατάξεως ἐξαιρετικὴν περίπτωσιν ἀποδοχῆς ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου προστασίας ἐκπροθέσμου αἰτήσεως. Οὕτως ἀποφηνάμενον καὶ τὸ δικάσαν Πρωτοδικεῖον, ὡς ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του δείκνυται, ἀκολούθως δὲ ἀπορρίψαν τὴν ἐρειδομένην ἐπὶ μὴ ὑπάρξεως ὅλως ἐξαιρετικῆς περιπτώσεως ἔνστασιν τῆς ἀναιρεσειούσης, ὀρθῶς τὴν διαληφθεῖσαν διάταξιν ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε καὶ ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου δεύτερος λόγος ἀναιρέσεως εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος.

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΝΑΥΤΕΡΓΑΤΩΝ

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΝΑΥΤΕΡΓΑΤΩΝ

Αποζημιώσεις κατά τον Κώδικα Ιδιωτικού Ναυτικού Δικαίου

1. Λύσις συμβάσεως ναυτικού διά καταγγελίας ύπό του πλοιάρχου.— Δικαίωμα αποζημιώσεως ναυτικού λόγω ασθενείας κατ' άρθρον 66 Κώδικος Ιδιωτικού Ναυτικού Δικαίου και 3 Ν.Δ. 2652 1953.— Ανάγκαιον να έχώρησεν απόλυσις είτε δι' ασθένειαν, είτε αμοιβαία συναινέσει, ότε εις την πρώτην περίπτωσιν δικαιούται ο ναυτικός να έγείρη την αγωγήν του και μετά την πάροδον 30 ημερών από της απολύσεώς του, είς δε την δευτέραν μόνον πρό της παρόδου της άνω προθεσμίας, μη δυναμένης να προβληθή ούδεμιάς αξιώσεως περί αποζημιώσεως δι' ασθένειαν διά τον μετά την λύσιν της συμβάσεως χρόνον, έφ' όσον δέν συντρέχει οιαδήποτε των ανωτέρω περιπτώσεων.—Τυπικώς φερόμενος λόγος απολύσεως και έργον του Δικαστηρίου.— Δικαίωμα του ναυτικού έπι τον συμφωνηθέντα μισθόν καθ' άπασαν την διάρκειαν της συμβάσεως ναυτολογήσεως.— Λύσις συμβάσεως ναυτικού διά καταγγελίας ύπό του πλοιάρχου, μη δικαιολογουμένου παραπτώματος αύτου, και δικαίωμα είς παλιννόστησιν.

Πρωτοδικείου Πειραιώς 359/1967

Διαδικασία εργατικών διαφορών κατ' έφεσιν

Πρόεδρος ο κ. Έμμ. Διαλυνάς

Εισηγητής ο Πρωτοδίκης κ. **Απόστ. Μουσταμόπουλος**

Δικηγόροι οι κ.κ. Ελ. Χαβιάρας, Δ. Εμμανουήλ

Προέκυψαν, κατά την κρίσιν του Δικαστηρίου, τα ακόλουθα πραγματικά περιστατικά: Ο ενάγων και ήδη εκκαλών, προσληφθείς εις την υπηρεσίαν της εναγομένης και ήδη εφεσιβλήτου Εταιρείας διά συμβάσεως εργασίας αορίστου χρόνου, εναυτολογήθη την 14ην Δεκεμβρίου 1965, ως ναύτης, επί του υπό σημαίαν Λιβερίας φορτηγού δεξαμενοπλοίου ταύτης «Δ», χωρητικότητος 27.853 τόννων, έναντι μηνιαίου μισθού εκ Λ.Α. 44.10.0, πλέον τροφής, αποτιμωμένης μηνιαίως εις Λ.Α. 11.5.0, και υπό τους, κατά τα λοιπά, όρους της Ελληνικής συλλογικής συμβάσεως και τας διατάξεις της ελληνικής νομοθεσίας, εφαρμοζομένης και επί πλοίων υπό ξένην σημαίαν, υπό την ειρημένην δε ιδιότητα παρέμεινεν ούτος εν τω πλοίω μέχρι της 31ης Μαρτίου 1966, ότε απελύθη κατόπιν καταγγελίας της συμβάσεώς του εκ μέρους του πλοιάρχου εις τον λιμένα Κάρς Αϊλαντ του Περσικού Κόλπου (ολ. σίν τοις άλλοις και προσκομιζόμενον από 31.3.1966 πιστοποιητικόν υπηρεσίας τούτου), προσφέρων αδιαλείπτως τας υπηρεσίας του, αίτινες όμως από της 22ας Φεβρουαρίου 1966 και εφεξής δέν εγένοντο αποδεκταί, επί τη προβαλλομένη υπό του πλοιάρχου αιτιολογία της από μέρους τούτου δημιουργίας δύο επεισοδίων εις βάρος του υποπλοιάρχου του πλοίου, φερομένων ως λαβόντων χώραν του πρώτου κατά την 21ην Φεβρουαρίου, ότε φέρεται ούτος ως εκτοπίσας εις ύβρεις κατ' αύτου, και του δευτέρου κατά την 23ην ιδίου μηνός, ότε φέρεται ούτος ως ύβρίσας, απειλήσας και διαπραγάσας κατά του υποπλοιάρχου. Ανεξαρτήτως του ότι τα επικαλούμενα ταύτα επεισόδια δέν δύνανται, κατά την κρίσιν του Δικαστηρίου, να θεωρηθούν ως αρκούντως βεβαιούμενα ή έστω και πιθανολογούμενα, εν όψει των εν τω προσκομιζομένω ημερολογίω του πλοίου διατυπουμένων, καθ' ά γενομένης ανακρίσεως υπό του εν Κόμπε Ιαπωνίας Προξενικού Λιμενάρχου, δέν ηδυνήθη να αποδώση ούτος ευθύνας εις τον ενάγοντα, των ανωτέρω πράξεων, ών το αληθές διαρρήδην ηρνήθη ο τελευταίος, καταγγελθεισών υπό μόνου του υποπλοιάρχου, κατ' επανάληψιν εκδηλώσαντος την κατά του ενάγοντος προσωπικήν εχθρότητά των, συμφώνως προς την προσκομιζομένην ένορκον βεβαίωσιν του μάρτυρος Γ.Τ. και παρ' ουδενός μέλους του πληρώματος επιβεβαιωθεισών, ή μετά τεσσαράκοντα σχεδόν ημέρας γενομένη καταγγελία της επιδίκου συμβάσεως ναυτολογήσεως εκ μέρους του πλοιάρχου ουδέν δικαιολογητικόν έσχεσιν δύναται να εύρη εις την αποδιδομένην τω ενάγοντι ως είρηται συμπεριφοράν, πολλώ μάλλον και εν όψει του ότι, ως δείκνυται και εξ αυτού του προσκομιζομένου ημερολογίου, κατά την 23ην Φεβρουαρίου 1966 το πλοίον ευρίσκετο εις λιμένα της Ιαπωνίας, εφ' όσον προσήχθη ο ενάγων ενώπιον του διεξαγαγόντος τας ανακρίσεις Προξενικού Λιμενάρχου του Κόμπε και συνεπώς ηδύνατο κάλλιστα να απολυθή ούτος κατά την ανωτέρω ημερομηνίαν, ότε και μόνον τα αποδιδό-

μενα αὐτῷ παραπτώματα θὰ ἠδύναντο, ἐν ἐπιτεθεμένῃ ἀληθείᾳ των, νὰ θεωρηθῶσι βασίμως ὡς δικαιολογοῦντα τὴν αἰτίαν τῆς τοιαύτης ἀπολύσεως, εἰς τρόπον ὥστε νὰ στερηθῇ ὁ ἐνάγων, συμφώνως τῇ δευτέρᾳ παραγράφῳ τοῦ ἄρθρου 75 τοῦ Κ.Ι.Ν.Δ., τῆς ὑπὸ τοῦ ἰδίου καὶ τοῦ ἑπομένου ἄρθρου τοῦ ἐν λόγῳ Κώδικος προβλεπομένης ἀποζημιώσεως, ἧς τὴν καταβολὴν ἠτήσατο οὗτος διὰ τοῦ τετάρτου κεφαλαίου τῆς ἐνδίκου ἐκθέσεως ἀγωγῆς. Ἀκολούθως τούτοις ἔσφαλεν ὁ εἰς πρῶτον βαθμὸν δικάσας Πρωτοδίκης, ἀπορρίψας τὸ κεφάλαιον τοῦτο τῆς ἀγωγῆς, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ναυτολογήσεως τοῦ ἐνάγοντος ἐδικαιολογεῖτο ἐκ παραπτώματος τούτου, θεμελιουμένου ἐπὶ τῆς ἐκ μέρους τῆς ἐναγομένης ἀποδιδομένης αὐτῷ ὡς εἴρηται συμπεριφορᾶς καὶ συνεπῶς δέον ὅπως μεταρρυθμισθῇ κατὰ τὸ σημεῖον τοῦτο ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, ἐπὶ τῷ τέλει ὅπως ἐπιδικασθῇ τῷ ἐνάγοντι ἡ εἰρημένη ἀποζημίωσις, ἀνερχομένη, ἐν ὄψει τοῦ ὕψους τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ καὶ τοῦ χρόνου τῆς ἀπολύσεώς του, εἰς τὸ συνολικὸν ποσὸν τῶν Δ.Δ.83.12.6, ἀντιστοιχοῦν εἰς τὴν μισθοδοσίαν τεσσαράκοντα πέντε ἡμερῶν (ἄρθρον 76 § 2 τοῦ Κ.Ι.Ν.Δ., Α.Π. 607/1962, ΕΕΔ 22, 1256), κατὰ τὸν βάσιμον πρῶτον λόγον τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως.

Εἶναι ἀληθές, ὡς σαφῶς συναγόμενον ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 60 τοῦ Κ.Ι.Ν.Δ. καὶ 3 τοῦ ν.δ. 2652/1953, διατηρηθέντος τοῦ τελευταίου ἐν ἰσχύϊ δυνάμει τοῦ ἄρθρου 295 ἐδ. 2 τοῦ Κ.Ι.Ν.Δ., ὅτι, διὰ νὰ ζητήσῃ ὁ ναυτικὸς ἀποζημίωσιν λόγῳ ἀσθενείας, δέον νὰ ἐχώρησεν ἀπόλυσις τούτου εἴτε δι' ἀσθένειαν, εἴτε ἀμοιβαίᾳ συναινέσει, ὅτι εἰς μὲν τὴν πρώτην περίπτωσιν δικαιοῦται νὰ ἐγείρῃ τὴν ἀγωγήν του καὶ μετὰ τὴν πάροδον τριάκοντα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἀπολύσεώς του, εἰς δὲ τὴν δευτέραν μόνον πρὸ τῆς παρόδου τῆς ὡς ἄνω προθεσμίας. Μὴ συντρεχούσης ἑπομένως οἱασδήποτε τῶν ἀνωτέρω περιπτώσεων οὐδεμία ἀξίωσις περὶ ἀποζημιώσεως δι' ἀσθένειαν δύναται νὰ προβληθῇ διὰ τὸν μετὰ τὴν λύσιν τῆς συμβάσεως χρόνον καὶ δὴ εἴτε ὑπὸ τὴν μορφὴν τῶν νοσηλείων, εἴτε ὑπὸ τὴν τοιαύτην τῶν μισθῶν ἀσθενείας, διότι ἀντίθετος ἐκδοχή, ἀνεξαρτήτως τοῦ ὅτι δὲν θὰ εἶχε νόημον ἔρεισμα, θὰ ἐπέθαλπεν ἀναμφιβόλως τὴν κερδοσκοπικὴν ἐκμετάλλευσιν τῶν προαναφερθεισῶν εὐεργετικῶν περὶ ἀσθενείας διατάξεων, ἣν προδήλως δὲν ἠθέλησεν ὁ Νομοθέτης, ὅστις μάλιστα, πρὸς ἀποτροπὴν τῆς καταστρατηγήσεως τῶν ἐν λόγῳ διατάξεων ἐκ μέρους καιροσκόπων καὶ ἐλαστικὴν συνείδησιν ἐχόντων ναυτικῶν, ἔθεσεν ὡς ἀσφαλιστικὴν δικλεῖδα εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς ἀμοιβαίας συναινέσεως ἀπολύσεως, φερομένης κατ' ἀρχὴν ἀσχέτου πρὸς οἱανδήποτε ἀσθένειαν τοῦ ναυτικοῦ, τὴν διεξαγωγὴν πραγματογνωμοσύνης πρὸς διαπίστωσιν τῆς ἀσθενείας καὶ τῆς κατά τινα τρόπον συνδέσεως ταύτης πρὸς τὴν ἐν τῷ πλοίῳ ὑπηρεσίαν (ἄρθρον 3 τοῦ ν.δ. 2652/1953). Ἐν τούτοις τὸ Δικαστήριον, καλούμενον νὰ κρίνῃ ἐπὶ ἀξιώσεως δι' ἀσθένειαν ἀπολυθέντος ναυτικοῦ, δὲν θὰ πρέπει νὰ προσκολλᾶται ἑκάστοτε εἰς τὸν τυπικῶς φερόμενον ὡς λόγον ἀπολύσεως τοῦτον, τιθέμενον πολλάκις ὅλως αὐθαιρέτως καὶ πρὸς κατασπάτησιν τῶν νομίμων δικαιωμάτων του ἐκ μέρους τοῦ πλοιάρχου, ἀλλά, προσβλέπον εἰς τὴν οὐσίαν τῆς ὑποθέσεως, δέον νὰ ἐρευνᾷ τὴν πραγματικὴν αἰτίαν τῆς ἀπολύσεως, εἰς ἣν ἄλλωστε ἀπέβλεψε καὶ ὁ Νομοθέτης καὶ ἐφ' ὅσον ἤθελε προκύψει, κατ' ἀναμφισβήτητον τρόπον, ὅτι ἀσθένεια, ἀπότοκος τῆς ἐν τῷ πλοίῳ ὑπηρεσίας, ἀπετέλεσεν ἐν τῇ πραγματικότητι τὴν τοιαύτην αἰτίαν, νὰ χωρῇ εἰς τὴν ἐπιδίκασιν τῆς ἐκ ταύτης ἀπορρεούσης ἀξιώσεως, ἀνεξαρτήτως τοῦ φερομένου τυπικῶς καὶ ἐνίοτε εἰκονικῶς διαφόρου λόγου λύσεως τῆς συμβάσεως ναυτολογήσεως.

Ἐν προκειμένῳ δὲν προέκυψε, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου, ὅτι ἡ ἐν τῇ ἐνδίκῳ ἐκθέσει ἀγωγῆς ἀναφερομένη ἀσθένεια τοῦ ἐκκαλοῦντος ἐνάγοντος (ἡπατοπάθεια) ἀπετέλεσεν, ὡς ἀπόρροια τῆς ἐν τῷ πλοίῳ ὑπηρεσίας τούτου, τὴν πραγματικὴν αἰτίαν τῆς διὰ μονομεροῦς καταγγελίας ὑπὸ τοῦ πλοιάρχου γενομένης ἀπολύσεώς του, γεγονὸς ὅπερ ἄλλωστε οὐδὲ καὶ ὁ ἴδιος ἐπεκαλέσθη, περιορισθεὶς εἰς τὸν ἰσχυρισμὸν ὅτι ἠσθένησεν ἁπλῶς κατὰ τὴν τοιαύτην ὑπηρεσίαν του. Κατ' ἀκολουθίαν ὀρθῶς ἀπερρίφθη ὑπὸ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως ἡ περὶ ἀποζημιώσεως λόγῳ ἀσθενείας ἀξίωσις τοῦ ἐνάγοντος, περὶ ἧς τὰ δύο πρῶτα κεφάλαια τῆς ἀγωγῆς, ἀφορῶντα μισθοὺς ἀσθενείας καὶ δαπάνας νοσηλείας, καὶ ἀπορριπτέος τυγχάνει ὡς μὴ βάσιμος ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου δεύτερος λόγος τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως.

Ἐκ τῶν συνδεδυασμένων διατάξεων τῶν ἄρθρων 60, 61 καὶ 65 τοῦ Κ.Ι.Ν.Δ., ὡς καὶ τῶν συμπληρωματικῶς ἐφαρμοζομένων τοιούτων τῶν ἄρθρων 349, 350 καὶ 656 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, σαφῶς πρακύπτει, ὅτι ὁ ναυτικὸς δικαιοῦται τοῦ συμφωνηθέντος μισθοῦ του καθ' ἅπασαν τὴν διάρκειαν τῆς συμβάσεως ναυτολογήσεως, ἐφ' ὅσον προσφέρει τὰς ὑπηρεσίας του, ἔστω καὶ ἂν αὐται δὲν γίγνωνται δεκταὶ ἐκ μέρους τοῦ πλοιάρχου, ἐκπροσωποῦντος τὸν ἐργοδότην πλοιοκτήτην

ἢ ἐφοπλιστήν.

Ἐν προκειμένῳ, καθ' ἃ προέκυψε καὶ ἐν ἠγουμένῃ τῆς παρούσης σκέψει ἐλέχθη, ὁ ἐκκαλῶν - ἐνάγων, καίτοι προσέφερεν ἀνελλιπῶς καὶ προσηκόντως τὰς ὑπηρεσίας του, ἐτέθη ἀπὸ τῆς 22ας Φεβρουαρίου 1966 καὶ ἐφεξῆς εἰς ἀναγκαστικὴν ἀργίαν ὑπὸ τοῦ πλοιάρχου, ὅστις, χωρὶς νὰ καταγγείλῃ τὴν σύμβασίν του καὶ νὰ ἀποβιβάσῃ τοῦτον εἰς τὴν ξηράν, ὡς ἠδύνατο, δοθέντος ὅτι τὸ πλοῖον εὑρίσκετο κατὰ τὰς ἡμέρας ἐκείνας εἰς Ἰαπωνικὸν λιμένα, μὲ αὐτόθι ὑπηρετοῦντα προξενικὸν λιμενάρχην, κατεκράτησεν αὐτὸν μέχρι τῆς 31ης Μαρτίου 1966, ὅτε καὶ μόναν προσβὰν εἰς τὴν ἀπόλυσίν του, χωρὶς νὰ τῷ καταβάλῃ τὸν εἰς τὰς ἡμέρας, καθ' ἃς ἠρνήθη νὰ ἀποδεχθῇ τὰς ὑπηρεσίας του, ἀναλογοῦντα μισθόν. Κατὰ συνέπειαν οὐχὶ ὀρθῶς ἀπερρίφθη ὑπὸ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως ἐν μέρει τὸ τρίτον κεφάλαιον τῆς ἀγωγῆς, καθ' ὃ σημεῖον ἀφεώρα τοῦτο τοὺς μισθοὺς τοῦ ἐνάγοντος διὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 22 Φεβρουαρίου μέχρι 31 Μαρτίου 1966, δι' ὃ καὶ μεταρρυθμιστέα τυγχάνει καὶ ἐν τῷ σημείῳ τούτῳ ἡ ἀπόφασις αὕτη, ἐπὶ τῷ τέλει ἐπιδικάσεως καὶ τῶν ἀνωτέρω μισθῶν, ἀνερχομένων εἰς τὸ ποσὸν τῶν Λ.Λ. 54.17.8, ἀντιστοιχοῦν εἰς μισθοὺς ἑνὸς μηνὸς καὶ ἑπτὰ ἡμερῶν, κατὰ τὸν βάσιμον τρίτον καὶ τελευταῖον λόγον τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως.

Νομίμως ἡ ἐναγομένη καὶ ἐφεσίβλητος Ἑταιρεία ἤσκησε διὰ τῶν ὑποβληθεισῶν ἐγγράφων προτάσεών της ἀντέφεσιν (appel incident), κατὰ τῆς αὐτῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως, συμφώνως ταῖς ἐφαρμοζομέναις καὶ ἐν προκειμένῳ κατὰ τὸ ἄρθρον 20 τοῦ νόμου ΓΞΟΔ'/1912 διατάξεσι τοῦ ἄρθρου 758 τῆς Πολ. Δικονομίας, τῆς ἀντεφέσεως ταύτης οὔσης παραδεκτῆς, ὡς ἀφορώσης κεφάλαιον προσβληθὲν διὰ τῆς ἐφέσεως (ἄρθρον 758 § 2 τῆς Πολ. Δικονομίας) καὶ ἐντεῦθεν συνεκδικαστέας μετὰ ταύτης καὶ ἐρευνητέας.

Ὡς προκύπτει ἐκ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 78 καὶ 79 τοῦ Κ.Ι.Ν.Δ., ὁ ναυτικός, οὗτινος ἡ σύμβασις ναυτολογήσεως ἐλύθη διὰ καταγγελίας ἐκ μέρους τοῦ πλοιάρχου, μὴ δικαιολογουμένης ἐκ παραπτώματος αὐτοῦ, δικαιοῦται εἰς παλιννόστησιν, ὑποχρεουμένου πρὸς τοῦτο τοῦ πλοιάρχου, ἵνα ἐγχειρίσῃ αὐτῷ εἰσιτήριον ἐπὶ συγκοινωνιακοῦ μέσου, φέροντος εἰς τὴν Ἑλλάδα. Ἀκολούθως τούτοις ἐν προκειμένῳ, μὴ βεβαιωθέντος, κατὰ τὰ ἐν ἠγουμένῃ σκέψει ἐκτεθέντα, ὅτι ἡ γενομένη τὴν 31ην Μαρτίου 1966 ἀπόλυσις τοῦ ἐνάγοντος ἐδικαιολογεῖτο ἐκ τῶν ἐπικαλουμένων ὑπὸ τῆς ἐναγομένης παραπτωμάτων, ἐδικαιοῦτο οὗτος εἰς τὴν ἐξόδιον τῆς τελευταίας ταύτης παλιννόστησίν του καὶ συνεπῶς οὐδεμία ὑφίσταται ἀξίωσις τῆς ἐναγομένης πρὸς ἐπιστροφὴν τοῦ καταβληθέντος πρὸς τοῦτο ἀπὸ μέρους της ποσοῦ ἐκ δολλαρίων Η.Π.Α. 215. Ὀρθῶς ἐπομένως ἀπερρίφθη ὑπὸ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως, εἰ καὶ ἐπὶ διαφόρῳ αἰτιολογίᾳ, ἡ ὑπὸ τῆς ἐναγομένης προβληθεῖσα κατὰ τὴν πρωτόδικον δίκην ἔνστασις περὶ συμψηφισμοῦ τῶν ἀνωτέρω ἐξόδων παλιννοστήσεως πρὸς τὴν γενομένην ἐν μέρει δεκτὴν ἀγωγικὴν ἀξίωσιν περὶ ἀπολοίπων δεδουλευμένων μισθῶν τοῦ ἐνάγοντος καὶ ἀπορριπτέος τυγχάνει ὡς ἀβάσιμος ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου πρῶτος λόγος τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀντεφέσεως.

Καθ' ἃ περαιτέρω προέκυψε, διὰ τὸ ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου μέχρις 21ης Φεβρουαρίου 1966 χρονικὸν διάστημα ὑφίστατο, ἐν ὄψει γενομένων προκαταβολῶν καὶ ἐκπτώσεων, ὑπόλοιπον δεδουλευμένων ἀποδοχῶν του ἴσον πρὸς τὸ ποσὸν τῶν Λ.Λ. 66.9.3, τοῦθ' ὅπερ ἄλλωστε καὶ ὁ ἴδιος παρεδέχθη τόσον διὰ τῶν πρωτοδίκως, ὅσον καὶ διὰ τῶν κατὰ τὴν παροῦσαν ἔκλητον δίκην ὑποβληθεισῶν προτάσεών του. Ὅθεν, ἐπιδικάσασα ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις διὰ μισθοὺς τοῦ ἀνωτέρω χρονικοῦ διαστήματος τὸ ποσὸν τῶν Λ.Λ. 75.0.0., ἔσφαλε, δι' ὃ καὶ δέον ὅπως μεταρρυθμισθῇ καὶ κατὰ τὸ σημεῖον τοῦτο, περιοριζομένου τοῦ διὰ τὸ ἐν λόγῳ διάστημα ἐπιδικαστέου ποσοῦ εἰς τὸ εἰρημένον προσῆκον τοιοῦτον τῶν Λ.Λ. 66.9.3, κατὰ τὸν βάσιμον δεύτερον καὶ τελευταῖον λόγον τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀντεφέσεως.

Κατ' ἀκολουθίαν πάντων τῶν προεκτεθέντων δέον ὅπως, γενομένων ἐν μέρει δεκτῶν τῆς τε ἐφέσεως καὶ τῆς ἀντεφέσεως ὡς βασίμων καὶ κατ' οὐσίαν, μεταρρυθμισθῇ ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις (ἄρθρα 776, 778 περ. 2 καὶ 780 τῆς Πολ. Δικονομίας), ἐπὶ τῷ τέλει ἵνα, κατὰ μερικὴν ἀποδοχὴν τῆς ἐνδίκου ἐκθέσεως ἀγωγῆς, ἐπιδικασθῇ τῷ ἐνάγοντι - ἐκκαλοῦντι καὶ ἀντεφεσιβλήτῳ τὸ συναλλακτὸν ποσὸν τῶν λιρῶν Ἀγγλίας 204.19.5 (83.12.6+54.17.8+66.9.3), εἰς τὴν καταβολὴν τοῦ ὁποίου εἰς τὸ εἰς δραχμὰς ἰσάξιον κατὰ τὸν χρόνον τῆς πληρωμῆς (ἄρθρον 6 τοῦ νόμου 5422/1932, ἐν συνδυασμῷ πρὸς ἄρθρον 291 τοῦ Α.Κ.), καὶ δέον ὅπως ὑποχρεωθῇ ἡ ἐναγομένη - ἐφεσίβλητος καὶ ἀντεκκαλοῦσα - νομιμοτόκως ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τῆς ἀγωγῆς μέχρις ἐξοφλήσεως (ἄρθρον 346 τοῦ Α.Κ.).

2. Ἀπόλυσις ναυτικοῦ «ἀμοιβαίᾳ συναινέσει». — Διατί ἐτέθη ἡ συναίνεσις. — Μισθὸς ἀσθενείας. — Ἀνίσχυρος παραίτησις ναυτικοῦ ἐκ τῶν ἀπορρεόντων ἐκ τῆς ἀσθενείας του δι-

καιωμάτων, προστατευομένων ὑπὸ κανόνων δικαίου δημοσίας τάξεως.— Πραγματογνωμοσύνη πρὸς διαπίστωσιν γεγονότος ὅτι ἡ ἀσθένεια εἶναι ἀπότοκος τῆς ἐπὶ τοῦ πλοίου ὑπηρεσίας αὐτοῦ ἢ ὄχι.

Πρωτοδικείου Πειραιῶς 864/1967

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν
Πρόεδρος ὁ κ. Βλαδ. Βρέλλης
Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. Γερμ. Βλαστὸς
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ν. Μαλαβάκης, Π. Παναγιωτόπουλος

Διὰ τῆς ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ἐκκαλουμένη ἀπορρίψεως ἀγωγῆς ἱστορεῖτο, ὅτι ὁ ἐφεσίβλητος - ἐνάγων, συνδεόμενος μετὰ τῆς ἐκκαλούσης - ἐναγομένης διὰ συμβάσεως ναυτολογήσεως καὶ ὑπηρετῶν δυνάμει ταύτης ἐπὶ τοῦ φορτηγοῦ πλοίου της «...», ὡς ναύκληρος, ἠσθένησε διαρκούσης τῆς ὑπηρεσίας του ταύτης, ἀπολυθεὶς τὴν 26ην Ὀκτωβρίου 1965 λόγῳ τῆς ἀσθενείας του καὶ ὅτι αὕτη διήρκεσεν ὑπὲρ τὸ τετράμηνον ἀπὸ τῆς ἀπολύσεώς του, ἐδικαιοῦτο δὲ ἡ ἐνοχρέωσις τῆς ἐκκαλούσης - ἐναγομένης, ἵνα καταβάλῃ εἰς τὸν ἐφεσίβλητον - ἐνάγοντα τοὺς μισθοὺς ἀσθενείας του τεσσάρων μηνῶν, μείον δραχμὰς 2.700, ἃς ἔλαβεν οὗτος παρ' αὐτῆς ἔναντι τῆς ἄνω ἀξιώσεώς του. Ἡ ἀγωγὴ δὲ αὕτη ἐγένετο δεκτὴ διὰ τὸ ἐν αὐτῇ ποσόν.

Ἐβεβαιώθησαν τὰ ἑξῆς: Ὁ ἐφεσίβλητος - ἐνάγων ἐναυτολογήθη τὴν 9ην Ἀπριλίου 1965, δυνάμει συμβάσεως ναυτικῆς ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, ὡς ναύκληρος ἐπὶ τοῦ ὑπὸ σημαίαν Λιβερίας καὶ ὑπὸ τὴν πλοιοκτησίαν τῆς ἐκκαλούσης - ἐναγομένης τελοῦντος ἀπὸ «...» καὶ ὑπηρέτησεν ἐπὶ τοῦ ὡς ἄνω πλοίου ὡς τοιοῦτος μέχρι τῆς 26ης Ὀκτωβρίου 1965. Κατὰ τὸν ἄνω χρόνον οὗτος ἀπελύθη λόγῳ ἀσθενείας του, ἐκδηλωθείσης διαρκούσης τῆς ἐν τῷ πλοίῳ ὑπηρεσίας του καὶ αὐχὶ «ἀμοιβαίᾳ συναινέσει», ὡς ἰσχυρίζεται ἡ ἐκκαλοῦσα - ἐναγομένη, ἐπικαλουμένη πρὸς ὑποστήριξιν τοῦ τοιούτου ἰσχυρισμοῦ της τὴν ὑπ' αὐτῆς προσκομιζομένην ἀπὸ 21.12.1965 ἐξωφλητικὴν ἀπόδειξιν τῆς μὴ ἀμφισβητουμένης ὑπογραφῆς τοῦ ἐφεσιβλήτου - ἐνάγοντος, ἐν τῇ ὁποίᾳ ἀναγράφεται, ὅτι οὗτος ἀπελύθη «τὴν 26.10.1965 ἀμοιβαίᾳ συναινέσει, πάσχων ἐξ ὀξείας ἀρθρίτιδος δεξιοῦ ὤμου, νοσηλευθεὶς ἐνταῦθα... δαπάναις τῶν πλοιοκτητῶν...», διότι ἐκ τῆς τοιαύτης ἐξωφλητικῆς ἀποδείξεως ἀντιθέτως βεβαιοῦται ἡ ἀπόλυσις λόγῳ τῆς μὴ ἀμφισβητουμένης - κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀπολύσεώς του - ἀσθενείας τοῦ ἐφεσιβλήτου-ἐνάγοντος, ὅστις εὐθὺς μετὰ τὴν ἀπὸ τοῦ ὡς ἄνω πλοίου ἀπόλυσίν του ἐξητάσθη τῇ ἐντολῇ τῶν ἐνταῦθα ἀντιπροσώπων τῆς ἐκκαλούσης - ἐναγομένης παρ' ἰατροῦ τῆς ἀσφαλείας τοῦ πλοίου, διαπιστώσαντος τὴν τοιαύτην ἀσθένειάν του καὶ ἐνοσηλεύθη παρ' αὐτοῦ μέχρι τῆς 21.12.1965, λαβὼν μάλιστα παρὰ τῆς πλοιοκτητρίας Ἑταιρείας τοὺς διὰ τὴν περίοδον ταύτην (27.10.1965 μέχρις 21.12.1965) μισθοὺς ἀσθενείας του (βλ. ἰδίαν ἐξωφλητικὴν ἀπόδειξιν). Κατὰ τῆς ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου δὲ γενομένην ἐκτίμησιν τῆς ἐν τῇ ὡς ἄνω ἐξωφλητικῇ ἀποδείξει μνείας περὶ ἀπολύσεως τοῦ ἐφεσιβλήτου - ἐνάγοντος «ἀμοιβαίᾳ συναινέσει», ἣν εὐθὺς ἀμέσως ἠκολούθει ἡ ἀναγραφὴ τῆς ἀπολύσεώς του λόγῳ ἀσθενείας αὐτοῦ, αὕτη (ἡ μνεία «ἀμοιβαίᾳ συναινέσει») ἐτέθη, ἵνα ὑπογραμμισθῇ (ὡς ἐκ περισσοῦ) ἡ συναίνεσις τῶν διαδίκων διὰ τὴν λόγῳ ἀσθενείας τοῦ ἐφεσιβλήτου - ἐνάγοντος ἀπόλυσιν αὐτοῦ (βλ. σχετ. καὶ Α.Π. 219/1965 ἐν ΝοΒ 13, 1152 καὶ ἰδ' αὐτὴν σημείωσιν καὶ παραπομπὰς *Α. Τζιτζιλέρη*, ἐν σχέσει πρὸς παρεμφερεῖς περιπτώσεις ἀναγραφῆς εἰς ναυτικὸν φυλλάδιον τῆς ἀπολύσεως ναυτικοῦ ὡς «κοινῇ συναινέσει» καὶ προσβολῆς αὐτῆς - παραδεκτῶς - ἐπὶ εἰκονότητι).

Περαιτέρω βεβαιοῦται, ὅτι οὗτος καὶ μετὰ τὴν ὑπὸ τοῦ ἰατροῦ τῆς ἀσφαλείας τῆς ἐκκαλούσης - ἐναγομένης ἐφαρμοσθεῖσαν θεραπείαν ἐξηκολούθησε πάσχων ἐκ νευραλγίας τοῦ τριδύμου δεξιοῦ, δι' ἣν ἐγένετο αὐτῷ διακροταμικὴ διατομὴ τῆς ἀποσθητικῆς ρίζης καὶ ὅτι ἡ ὡς ἄνω ἀσθένεια αὐτοῦ διήρκεσεν ὑπὲρ τὸ τετράμηνον ἀπὸ τῆς ὡς ἄνω ἀπολύσεώς του μέχρι τῆς 8ης Μαρτίου 1966. Ὅθεν τὸ αὐτό, εἰ καὶ συνεπτυγμένως, δεχθεὶς ὁ πρωτοδίκως δικάσας δικαστής, ὀρθῶς τὰς προσκομισθείσας ἀποδείξεις ἐξετίμησε καὶ ὁ περὶ τοῦ ἀντιθέτου πρῶτος λόγος τῆς κρινομένης ἐφέσεως (ὡς διευκρινίζεται διὰ τῶν προτάσεων), δι' οὗ παραπονεῖται ἡ ἐκκαλοῦσα - ἐναγομένη, ὅτι κατ' ἐσφαλμένην ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων ἐδέχθη οὗτος, ὅτι ὁ ἐφεσίβλητος - ἐνάγων τὸ μὲν ἀπελύθη λόγῳ ἀσθενείας του, ἐνῷ ἀληθῶς ἀπελύθη «ἀμοιβαίᾳ συναινέσει», τὸ δὲ ὅτι ἡ ἀσθένειά του διήρκεσε πέραν τοῦ τετραμήνου, ἐνῷ ἀληθῶς διήρκεσεν αὕτη μόνον ἐπὶ 55 ἡμέρας, τυγχάνει ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος.

Διὰ τοῦ δευτέρου λόγου τῆς κρινομένης ἐφέσεως παραπονεῖται ἡ ἐκκαλοῦσα - ἐναγομένη, διότι ὁ πρωτοδίκως δικάσας δικαστὴς δὲν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὴν ὡς ἄνω ἐξωφλητικὴν ἀπόδειξιν, ἐν τῇ ὁποίᾳ ὁ ἐφεσίβλητος - ἐνάγων δηλοῖ, ὅτι πειραιτεῖται πάσης ἄλλης ἀξιώσεώς του ἐξ οἱασδήποτε αἰτίας ἀπορρεούσης καὶ εἰδικῶς διὰ τὰς ἐκ τῆς ἀσθενείας του ἀξιώσεις του καὶ ὡς ἐκ τούτου

ἐπεδίκασεν αὐτῷ, ἐπὶ πλέον, μισθοὺς 65 ἡμερῶν. Καὶ ὁ λόγος οὗτος ἐφέσεως τυγχάνει ἀπορριπτέος, διότι ἡ ἢν ἐπικαλεῖται ἡ ἐκκαλοῦσα δήλωσις τοῦ ἐφεσιβλήτου - ἡ περιλαμβανομένη ἀληθῶς ἐν τῇ ἀνωτέρω ἐξοφλητικῇ ἀποδείξει - ἀφ' ἑνὸς μὲν δὲν ἀφορᾷ ὁλόκληρον τὸ χρονικὸν διάστημα τῆς ἀσθενείας του, ἀφ' ἑτέρου δὲ οὐδεμίαν ἰσχὺν δύναται νὰ ἔχῃ ὡς παραίτησις ἐκ τῶν ἀπορρεόντων ἐκ τῆς ἀσθενείας του δικαιωμάτων, ἅτινα προστατεύονται ὑπὸ κανόνων δικαίου δημοσίας τάξεως. (Σχετ. *Καμβύση*, «Ἡ Σήμβασις Ναυτολογήσεως», ὑπ' ἄρθρον 66 Κ.Ι.Ν.Δ. § 20, σελ. 128 καὶ αὐτόθι παραπομπαί).

Ἐκ τοῦ συνόλου τῶν διατάξεων τῆς διὰ τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ν.δ. 2652/1953 προστεθείσης παραγράφου 7 ἐν ἄρθρῳ 63 Κ.Ι.Ν.Δ. συνάγεται, ὅτι ἐπὶ ἀγωγῆς ἀποζημιώσεως καὶ παροχῆς ἰατρικῆς περιθάλψεως ναυτικοῦ ἡ πρὸς διαπίστωσιν τοῦ γεγονότος ὅτι ἡ ἀσθένεια εἶναι ἀπότοκος τῆς ἐπὶ τοῦ πλοίου ὑπηρεσίας αὐτοῦ ἢ οὐ πραγματογνωμοσύνη διατάσσεται ὑποχρεωτικῶς, ἐξαιρουμένης μόνον τῆς περιπτώσεως, καθ' ἣν ἡ ἀπόλυσις τούτου ἐγένετο λόγῳ ἀσθενείας του, ὡς μὴ θέντος τοῦ πλοιάρχου ὑπὸ ἀμφισβήτησιν τὴν συνδρομὴν τῆς ὡς ἄνω βασικῆς πραγματικῆς προϋποθέσεως πρὸς παροχὴν τῆς ἐν λόγῳ προστασίας (*Καμβύση*, ἔνθ' ἀνωτέρω § 25 σελ. 129 καὶ αὐτόθι παραπομπαί). Κατ' ἀκολουθίαν ὁ παραδεκτῶς διὰ τῶν προτάσεων τῆς ἐκκλήτου ταύτης δίκης προβαλλόμενος τρίτος (καὶ τελευταῖος) πρόσθετος λόγος ἐφέσεως τῆς ἐκκαλούσης (*Εὐκλείδου*, Πολ. Δικονομία § 254 σημ. 1, *Οἰκονομίδου - Λιβαδᾶ*, Πολ. Δικονομία § 236 σημ. 4, *Κιτσικοπούλου*, ὑπ' ἄρθρον 736 - 784, ἀριθ. σελ. 6630, Α.Π. 393/1938, ΕΕΝ ΣΤ' 16, Ε.Δ. 2352/1938, ΕΕΝ ΣΤ' 513), δι' οὗ παραπονεῖται αὕτη, ὅτι ἔσφαλεν ὁ πρωτοδίκως δικάσας δικαστής, μὴ διατάξας τὴν ἐνέργειαν πραγματογνωμοσύνης πρὸς διαπίστωσιν ὅτι ἡ ἔνδικος ἀσθένεια τοῦ ἐφεσιβλήτου ἦτο ἀπότοκος τῆς ἐπὶ τοῦ πλοίου τῆς ὑπηρεσίας του, εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος, ἐφ' ὅσον, κατὰ τὰ ἀνωτέρω βεβαιωθέντα, ὁ ἐφεσίβλητος ἀπελύθη λόγῳ ἀσθενείας του καὶ ὡς ἐκ τούτου δὲν ἦτο ὑποχρεωτικὴ ἡ διενέργεια πραγματογνωμοσύνης.

Σχέσεις πλοιοκτήτου ρυμουλκοῦ μετὰ τοῦ πληρώματος αὐτοῦ

3. Θεώρησις ὡς ρυμουλκοῦ παντὸς σκάφους μηχανοκινήτου, ὅπερ λόγῳ διασκευῆς καὶ δυνάμεως μηχανῆς εἶναι κατάλληλον διὰ τὴν ἐκτέλεσιν ἐργασιῶν ρυμουλκήσεως κυρίως ἐντὸς τοῦ λιμένος.—Ἐργάται ρυμουλκῶν οἱ ἀπαρτίζοντες τὰ πληρώματα τούτων, ἤτοι κυβερνῆται, μηχανικοί, θερμασταὶ καὶ ναῦται.—Δυνατὴ ἡ διὰ Κανονισμοῦ λιμένος ἐγκρινομένων δι' ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας ρύθμισις τῶν τῆς ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν πληρωμάτων ρυμουλκῶν.—Ρύθμισις τῶν σχέσεων μεταξὺ ἐργοδότου καὶ πληρώματος ρυμουλκοῦ ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ Κώδικος Ἰδιωτικοῦ Ναυτικοῦ Δικαίου.—Παραγραφὴ μισθῶν κατ' Ἀστικὸν Κώδικα, ἔχουσα συμπληρωματικὴν ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ τοῦ Ναυτικοῦ Δικαίου—Χρόνος παραγραφῆς.—Παραγραφὴ κατ' ἄρθρον 288 Κώδικος Ἰδιωτικοῦ Ναυτικοῦ Δικαίου.—Προϋποχθὸν Δίκαιον.—Παραγραφὴ ἀξιώσεως δι' ὑπερωριακὴν ἐργασίαν.

Πρωτοδικείου Πειραιῶς 807/1967

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. **Βλ. Βρέλλης**

Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. **Ἀναστ. Ἀτματζίδης**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. **Ἐμμ. Ἀνδριανάκης, Π. Μυλωνογιάννης**

Νομίμως φέρονται πρὸς συζήτησιν καὶ συνεκδίκασιν, λόγῳ συναφείας, αἱ ἐμπροθέσμως καὶ νομοτύπως ἀσκηθεῖσαι ἐφέσεις τῶν διαδίκων κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1312/1966 ἀποφάσεως τοῦ Ἐργατοδίκου Πειραιῶς, δι' ἧς ἐγένετο ἐν μέρει δεκτὴ καὶ δὴ διὰ ποσὸν 669 δραχμῶν ἡ ἀγωγὴ τοῦ ἐνάγοντος, ἐπιδιώκοντος βάσει τῶν ἀρχῶν τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ τὴν πληρωμὴν τοῦ ἐν αὐτῇ ἐκ δραχμῶν 192.000 ποσοῦ πρὸς πλήρη ἱκανοποίησιν τῶν ἀξιώσεών του, προερχομένων ἐκ παρανόμου ὑπερωριακῆς ἐργασίας, ἣν κατὰ τὰ ἐν αὐτῇ ἐκτιθέμενα ἐπραγματοποίησεν ὡς θερμαστὴς κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ λοιπὰς ἐργασίμους ἡμέρας εἰς τὰ ρυμουλκὰ τῶν ἐναγομένων κατὰ τὰ ἔτη 1952 - 1966.

Ἐβεβαιώθησαν, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου, ὡς ἀληθῆ τὰ ἐξῆς. Ὁ ἐνάγων, ἠσφαλισμένος παρὰ τῷ Ι.Κ.Α., λόγῳ ἐλλείψεως ναυτικῶν φυλλαδίων, προσελήφθη ὡς θερμαστὴς παρὰ τῶν ἐναγομένων τὴν 2.9.1952, δυνάμει συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, καὶ ἐπὶ καταβολῇ τοῦ ὑπὸ τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας τῶν πληρωμάτων ρυμουλκῶν καθοριζομένου μισθοῦ, ὡς τοιοῦτος δὲ ὑπηρέτησεν ἐπὶ τῶν κινουμένων δι' ἰδίας δυνάμεως ρυμουλκῶν πλοίων «Κένταυρος», χωρητικότητος καθαρᾶς κόρων 21.2.23, «Ταξιάρχης», χωρητικότητος καθαρᾶς κόρων 21,48, «Ἅγιος Γεώργιος», χωρητικότητος καθαρᾶς κόρων 7.22, νηολογημένων εἰς τὰ νηολόγια Α' κλάσε-

ως πλοίων καὶ ἀνηκόντων κατὰ τὸ ἐν τῇ ἀγωγῇ ποσοστὸν συμπλοιοκτησίας εἰς τοὺς ἐναγομένους, ἀπὸ τῆς προσλήψεως του μέχρι 4.5.1966.

Κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀ.ν. 710/1937 «περὶ προσώντων πληρωμάτων ρυμουλκῶν λιμένος καὶ τρόπου προσλήψεως αὐτῶν», ὡς νῦν ἰσχύει, ρυμουλκὸν θεωρεῖται πᾶν σκάφος μηχανοκίνητον, ὅπερ, λόγῳ διασκευῆς καὶ δυνάμεως μηχανῆς, εἶναι κατάλληλον διὰ τὴν ἐκτέλεσιν ἐργασιῶν ρυμουλκήσεως κυρίως ἐντὸς τοῦ λιμένος, ἐργάται δὲ ρυμουλκῶν νοοῦνται οἱ ἀπαρτίζοντες τὰ πληρώματα τούτων, ἤτοι κυβερνῆται, μηχανικοί, θερμασταὶ καὶ ναῦται, ἐπιτρέπεται δὲ ὅπως διὰ κανονισμῶν λιμένος, ἐγκρινομένων δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας, ρυθμίζονται τὰ τῆς ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν πληρωμάτων ρυμουλκῶν.

Ἐκ τῶν διατάξεων τούτων προκύπτει, ὅτι ἡ ἐπὶ τῶν ρυμουλκῶν ἐργασία, ἥτις ὁμοιάζει ἐν πολλοῖς πρὸς τὴν χερσαίαν τοιαύτην, διότι πρόκειται περὶ μικρῶν πλοίων, ἐργαζομένων κατὰ κανόνα ἐντὸς λιμένων, ἀποτελεῖ ἰδιαιτέραν μορφὴν ναυτικῆς ἐργασίας, δι' ὃ καὶ αἱ σχέσεις μεταξὺ ἐργοδότου καὶ πληρώματος διέπονται ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ Κώδικος Ἰδιωτικοῦ Ναυτικοῦ Δικαίου, εἴτε εὐθέως, ὅταν τὰ ρυμουλκὰ εἶναι χωρητικότητος καθαρᾶς τοὐλάχιστον δέκα κόρων, εἴτε ἀναλόγως τινὲς ἐκ τῶν διατάξεών του, ὅταν εἶναι μικροτέρας χωρητικότητος (Ἀγαλλοπούλου, Ναυτεργατικὸν Δίκαιον § 28, *Καμβύση*, Ἡ Σύμβασις Ναυτολογήσεως, σ. 49, Πρωτ. Πειραιῶς 3975/1967). Ὅθεν, ἐν ὄψει τῶν ἀνωτέρω καὶ ὑπὸ τὰ δεδομένα ταῦτα, πρόδηλον καθίσταται, ὅτι ἡ ἐν λόγῳ σύμβασις φέρει τὸν χαρακτῆρα ἐγκύρου συμβάσεως ναυτικῆς ἐργασίας καὶ οὐχὶ χερσαίας τοιαύτης, ὡς ἀβασίμως ἰσχυρίζεται ὁ ἐνάγων, καὶ ὡς τοιαύτη διέπετο μέχρι μὲν τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ Κ.Ι.Ν.Δ. ὑπὸ τινων διατάξεων τοῦ νόμου 1752/1951 «περὶ ναυτικῆς ἐργασίας», ἀπὸ δὲ τοῦ Κώδικος τούτου ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ὑπὸ στοιχεῖον Λ' τίτλου αὐτοῦ «περὶ πληρώματος», ἐν συνδυασμῷ λαμβανομένων καὶ πρὸς τὰς διατάξεις τῶν ἰσχυόντων νόμων ἐχουσῶν συλλογικῶν συμβάσεων πληρωμάτων ρυμουλκῶν (1.7.1956, 27.4.1964, 21.9.1965), κυρωθεισῶν διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 18522/1962, 75726/1964 καὶ 69443/1965 ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας (περὶ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἴδετε Α.Π. 354/1965, Α.Π. 383/1966).

Κατὰ τὰς γενικὰς περὶ παραγραφῆς ἀρχὰς τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος (ἄρθρα 17 καὶ 18 ΕἰσΝΑΚ, αἵτινες ἔχουσι συμπληρωματικῶς ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ τοῦ ναυτικοῦ δικαίου, τὴν παραγραφὴν ρυθμίζει κυρίως ὁ κατὰ τὸν χρόνον, καθ' ὃν ἐγεννήθη ἡ ὑπὸ παραγραφὴν ἀξίωσις, ἰσχύων νόμος, ἐὰν ὅμως μετὰ τὴν γέννησιν αὐτῆς καὶ πρὸ τῆς συμπληρώσεως τῆς παραγραφῆς ἐκδοθῇ νεώτερος νόμος, θεσπίζων παραγραφὴν βραχυτέραν τῆς ὑπὸ τοῦ προηγουμένου προβλεπομένης τοιαύτης, ἐφαρμογὴν ἔχει ὁ τελευταῖος οὗτος νόμος. Ἐξ ἄλλου κατὰ τὸ ἄρθρον 289 τοῦ Κώδικος Ἰδιωτικοῦ Ναυτικοῦ Δικαίου, μεταξὺ τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ τούτῳ διαλαμβανομένων ἀξιώσεων τῶν ἐποχειμένων εἰς τὴν ἐνιαυσίαν παραγραφήν, ἀρχομένην κατ' ἄρθρον 291 Κώδικος Ἰδιωτικοῦ Ναυτικοῦ Δικαίου, ἀπὸ τῆς λήξεως τοῦ ἔτους, καθ' ὃ συμπίπτει ἡ ἀφετηρία αὐτῆς, περιλαμβάνονται καὶ αἱ ἀξιώσεις ἐκ τῆς συμβάσεως ναυτολογήσεως τοῦ πλοιάρχου καὶ τοῦ πληρώματος, διὰ τὴν πληρωμὴν τῶν μισθῶν καὶ τῶν ἄλλων παροχῶν. Κατὰ δὲ τὸ προϊσχύον δίκαιον (ἄρθρον 512 Ε.Ν.) ἡ ἀγωγὴ περὶ πληρωμῆς τοῦ μισθοῦ τοῦ πλοιάρχου καὶ τῶν ἄλλων προσώπων τοῦ πληρώματος παραγράφεται μετὰ ἓν ἔτος ἀπὸ τοῦ τέλους τοῦ ἔτους, ἐντὸς τοῦ ὁποίου ἔληξεν ἡ μίσθωσις. Καίτοι δὲ τὸ ἐν λόγῳ ἄρθρον 512 ἀναφέρει περὶ μισθοῦ, ἐγένετο δεκτὴ ἡ ἄποψις ὅτι εἰς τὴν ὑπὸ τούτου θεσπιζομένην παραγραφὴν ὑπάγονται αἱ ἀγωγαὶ αἱ ἐδραζόμεναι ἐπὶ ἀξιώσεων ἀπορρεουσῶν ἐκ τῆς συμβάσεως ναυτολογήσεως. (*Τσάγκαρις*, Ἡ Σύμβασις Ναυτικῆς Ἐργασίας § 14, Πρωτ. Πειραιῶς 3475/1965). Ἀλλά, καὶ ἂν δὲν γίνῃ δεκτὴ ἡ ὡς ἄνω ἄποψις, πάλιν ἡ παραγραφὴ ἀξιώσεων ἐκ συμβάσεως ναυτικῆς ἐργασίας, γεννηθεισῶν πρὸ τοῦ Κ.Ι.Ν.Δ., θὰ ρυθμισθῇ βάσει τῶν ὡς εἴρηται διατάξεων τοῦ Κ.Ι.Ν.Δ., ὡς θεσπιζουσῶν βραχυτέραν παραγραφὴν ἐκείνης τῆς προβλεπομένης διὰ τὰς ἄνω ἀξιώσεις ὑπὸ τοῦ προϊσχύσαντος τούτου δικαίου (νόμος 1752/1951). Δοθέντος δὲ ὅτι ἡ ἀξίωσις ἀμοιβῆς δι' ὑπερωριακὴν ἐργασίαν ναυτικοῦ, ὑπηρετοῦντος δυνάμει συμβάσεως ναυτικῆς ἐργασίας ἐπὶ πλοίου, πηγάζει εὐθέως ἐκ τῆς συμβάσεως καὶ οὐχὶ ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, ἀφοῦ ἡ πέραν τοῦ ὀκταώρου ἐργασία πληρώματος πλοίου δὲν τυγχάνει παράνομος, ὡς μὴ ἀπαγορευομένη, ὡς τοῦτο προκύπτει ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ νόμου 1752/1951, τοῦ Κ.Ι.Ν.Δ. καὶ τῶν ἄνω συλλογικῶν συμβάσεων ναυτικῆς ἐργασίας, ἕπεται, ὅτι καὶ ἡ ἀξίωσις αὕτη (ἐξ ὑπερωρίας), ἐφ' ἧς δὲν ἐφαρμόζεται τὸ ν.δ. 4020/1959, ὑπόκειται εἰς τὴν ἐνιαυσίαν παραγραφήν. Τοιαύτης ἀκολούθως ὑπασα αἱ μέχρι τῆς 31.12.1964 γεννηθεῖσαι ἀξιώσεις τοῦ ἐνάγοντος κατὰ τῶν ἐναγομένων, ἐκ τῆς ἧς οὗτος διατείνεται ὅτι παρέσχεν αὐτοῖς ὑπερωριακὴς ἐργασίας ἀπὸ τῆς προσ-

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ ΕΠΙ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Ι. ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Κρίσις Δικαστηρίου περί καταχρηστικής ἀπολύσεως

Βεβαίωσις τοῦ Δικαστηρίου ἐν τῇ ἀποφάσει του περὶ λήψεως ὑπ' ὄψιν ἐπικληθέντων καὶ προσαχθέντων ἐγγράφων, μὴ καταλειπομένης οὕτω ἀμφιβολίας ὅτι ἐξετιμήθη καθ' ὅλον τὸ περιεχόμενον αὐτοῦ ἔγγραφον, περιέχον δήλωσιν περὶ τῆς γενομένης καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ ὅπερ δὲν ἀπητεῖτο νὰ μνημονευθῇ εἰδικῶς.— Κρίσις τοῦ Δικαστηρίου ὅτι ἡ καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας ὑπῆρξε καταχρηστική, ἐκτιθεμένων ἐν τῇ ἀποφάσει του μετὰ σαφηνείας καὶ πληρότητος τῶν περιστατικῶν, ἐξ ὧν τὸ δικάσαν Πρωτοδικεῖον συνήγαγε τὸ πόρισμα περὶ συνδρομῆς τῶν ὅρων ἐφαρμογῆς τοῦ ἄρθρου 281 Ἀστικοῦ Κώδικος.

Ἀρείου Πάγου 645/1967, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ν. Χαραλάμπης**

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Στ. Σταυρόπουλος**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Μπλάτσιος, Τ. Οἰκονομόπουλος

Ὡς δείκνυται ἐκ τῆς γ' αἰτιολογίας τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον θεβαιοῖ, ὅτι ἐλαβεν ὑπ' ὄψιν του ἐπικληθέντα καὶ προσαχθέντα ἑκατέρωθεν ἔγγραφα, ἐν οἷς καὶ ἔνορκοι ἐνώπιον συμβολαιογράφου καταθέσεις, ἐντεῦθεν δὲ οὐδεμία καταλείπεται ἀμφιβολία, ὅτι ἐξετιμήθη καθ' ὅλον τὸ περιεχόμενον αὐτοῦ καὶ τὸ ἐν τῷ 2ῳ λόγῳ ἀναιρέσεως ἀναφερόμενον ἔγγραφον ἀπὸ 18.2.1966, περιέχον δήλωσιν περὶ τῆς γενομένης καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ ὅπερ δὲν ἀπητεῖτο νὰ μνημονευθῇ εἰδικῶς. Ὅθεν ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου ὡς ἄνω λόγος τοῦ ἀναιρετηρίου τυγχάνει ἀβάσιμος καὶ ἀπορριπτέος.

Ἐκ τῆς γ' αἰτιολογίας τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ἐμφαίνεται, ὅτι τὸ Πρωτοδικεῖον ἐδέχθη, κατ' ἀνέλεγκτον ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων, ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος, παρέχων ὑπηρεσίας καλλιτεχνικοῦ συντάκτου εἰς τὴν παρὰ τῶν ἀναιρεσειόντων ἐκδιδομένην ἐφημερίδα, ἠγειρεν ἀγωγὰς, ἐπιδιώκων πληρωμὴν προσαυξήσεως δι' ἐργασίαν κατ' ἐξαιρεσίμους ἡμέρας, καθυστερουμένων ἀποδοχῶν κλπ., αἵτινες ἀγωγαὶ ἐπεδόθησαν εἰς τοὺς ἀναιρεσείοντας τὴν 9.4.1966, οὗτοι δὲ τέσσαρας ἡμέρας θραδύτερον κατήγγειλαν τὴν μετ' αὐτοῦ σύμβασιν ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, καὶ ὅτι ἡ καταγγελία αὕτη ἐγένετο πρὸς ἐκδίκησιν ἕνεκα τῶν προβληθεισῶν ἀξιώσεων τοῦ ἀναιρεσιβλήτου καὶ οὐχὶ δι' οἰκονομικοὺς λόγους, μὴ θεβαιωθέντων τῶν προταθέντων ἰσχυρισμῶν

λήψεώς του (1952) μέχρι τέλους Δεκεμβρίου 1964, τῆς ἀγωγῆς ἐγερθείσης τὴν 4.6.1966, ὑπέκειντο εἰς τὴν ἐν λόγῳ ἐνιαυσίαν παραγραφὴν καὶ δὲν ὡς πρὸς αὐτὰς νὰ ἀπορριφθῇ ἡ ἀγωγὴ λόγῳ παραγραφῆς, κατὰ τὴν νόμιμον καὶ βάσιμον περὶ τούτου ἔνστασιν τῶν ἐναγομένων. Ταῦτα δεχθεὶς ὁ δικάσας Ἐργατοδίκης διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, δι' ἧς ἀπερρίφθησαν παραγεγραμμέναι αἱ διὰ τῆς ἀγωγῆς ἀσκούμεναι ἐξ ὑπερωριῶν ἀξιώσεις, αἵτινες ἐγεννήθησαν μέχρι τῆς 31.12.1964, οὐδόλως ἐσφαλεν εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου καὶ τὴν ἐκτίμησιν τῶν προσαχθεισῶν ἀποδείξεων καὶ οἱ ἐναντία ὑποστηρίζοντες σχετικοὶ λόγοι τῆς ἐφέσεως τοῦ ἐνάγοντος ἀπορριπτέοι κρίνονται ὡς ἀβάσιμοι.

Περαιτέρω ὅμως θεβαιοῦται, ὅτι ὁ ἐνάγων, καίτοι εἰργάσθη κατὰ τὸ ἀπὸ 1.1.1965 μέχρι 4.5.1966 διάστημα ὑπερωριακῶς, ἤτοι πέραν τῶν κεκανονισμένου ὀκταώρου, ἐπὶ 41 Κυριακῆς, καθ' ἃς ἐπραγματοποίησεν ἐν ὅλῳ 82 ὥρας ὑπερεργασίαν, δὲν ἔλαβε τὴν ὑπὸ τῶν προμνησθεισῶν ἀπὸ 27.4.1964 καὶ 21.9.1965 συλλογικῶν συμβάσεων προβλεπομένην προσαύξησιν ἐξ 75%, ἀνερχομένην εἰς δραχμὰς 669 ἐν συνόλῳ (ἀπὸ 1.1.1965 μέχρις 21.9.1965 58 ὥραι Χ 10 δραχμῶν ὡρομισθίων = 580 Χ 75% = 435 καὶ ἀπὸ 22.9.1965 - 4.5.1966 24 ὥραι Χ 13 δραχμῶν = 312 Χ 75% = 234). Ταῦτα δεχθεὶς ὁ δικάσας Ἐργατοδίκης διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, δι' ἧς ἐπεδικάσθη τῷ ἐνάγοντι τὸ ἐν λόγῳ ποσὸν ἐκ δραχμῶν 669, ἀφορῶν προσαύξησιν 75% δι' ὑπερεργασίαν Κυριακῶν, οὐδόλως ἐσφαλεν εἰς τὴν ἐκτίμησιν τῶν προσαχθεισῶν ἀποδείξεων καὶ οἱ τὰ ἐναντία ὑποστηρίζοντες σχετικοὶ λόγοι τῆς ἐφέσεως τῶν ἐναγομένων ἀπορριπτέοι ὡς ἀβάσιμοι ἐλέγχονται.

ότι κατηγγέλθησαν κατά τον αύτόν χρόνον και συμβάσεις μεθ' ετέρων συντακτών και ότι η απόφασις περί απολύσεως του αναιρεσιβλήτου είχε ληφθή πρό της εγέρσεως των αγωγών του, δι' ο εχαρακτήρισε την καταγγελίαν ταύτην ως καταχρηστικήν. Μετά σαφηνείας ούτω και πληρότητος εκτίθενται εν τη προσβαλλομένη αποφάσει τα περιστατικά, εξ ων το δικάσαν Πρωτοδικείον συνήγαγε το πόρισμα περί συνδρομής των όρων εφαρμογής του άρθρου 281 Α.Κ., και ο τα εναντία υποστηρίζων 1ος λόγος αναιρέσεως εκ του άρθρου 807 εδ. 19 Πολ. Δικονομίας είναι αβάσιμος (*).

II. ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

Αποδοχαί πρακτικών μηχανικών χώρας

Απαγόρευσις της άσκήσεως ύπευθύνου επιβλέψεως της λειτουργίας και συντηρήσεως των κινητηρίων μηχανών ύπό προσώπων μη έφωδιασμένων δι' αντιστοίχου διπλώματος ή πτυχίου προς τάς ειδικότητας και κατηγορίας αυτών, ούδαμώς όμως απαγορευομένου εις τους έφωδιασμένους διά διπλώματος ή πτυχίου, τους απασχολουμένους εις τα πάσης φύσεως βιομηχανικά εργοστάσια και μηχανουργικάς εγκαταστάσεις της χώρας ή καθ' οιονδήποτε τρόπον και ύφ' οιανδήποτε υπηρεσιακήν ιδιότητα τεχνική αυτών απασχόλησις επί των κινητηρίων μηχανών.— Δικαίωμα ούτω αποδοχών της ειδικότητος αυτών και όταν ύπό την ύπεύθυνον επίβλεψιν άλλου απασχολούνται ύπό την ειδικότητά των.

Αρείου Πάγου 588/1967, Τμ. Β'

Προεδρεύων ο Αντιπρόεδρος κ. **Ν. Χαραλάμπης**

Εισηγητής ο Αρεοπαγίτης κ. **Εύστ. Μαλλούχος**

Δικηγόρος ο κ. Εύαγγ. Δημητρακόπουλος

Εκ των διατάξεων των άρθρων 3 του από 8/8 Μαρτίου 1935 π.δ. «περί άσκήσεως επαγγέλματος μηχανοδηγού και πρακτικού μηχανικού κινητηρίων μηχανών, ως και θερμαστών», 5 και 6 του από 30 Ιανουαρίου/5 Φεβρουαρίου 1937 δ.δ. «περί επιβλέψεως της λειτουργίας και συντηρήσεως κινητηρίων μηχανών και ατμολεβήτων», εκδοθέντων δάσει των άρθρων 3 και 5 του νόμου 6422/1934, εν συνδυασμώ προς τας διατάξεις της υπ' αριθ. 1/1964 αποφάσεως του Π.Δ.Δ.Δ. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής και εργασίας των πρακτικών μηχανικών, μηχανοδηγών κλπ. άπασης της χώρας», κηρυχθείσης υποχρεωτικής διά της υπ' αριθ. 14833/1964 αποφάσεως του Υπουργού Εργασίας, σαφώς συνάγεται, ότι απαγορεύεται μεν ή άσκησις υπευθύνου επιβλέψεως της λειτουργίας και συντηρήσεως των κινητηρίων μηχανών υπό προσώπων, μη εφωδιασμένων δι' αντιστοίχου διπλώματος ή πτυχίου προς τας ειδικότητας και κατηγορίας αυτών, ούδαμώς όμως απαγορεύεται εις τους εφωδιασμένους διά τοιούτου διπλώματος ή πτυχίου, τους απασχολουμένους εις τα πάσης φύσεως βιομηχανικά εργοστάσια και μηχανουργικάς εγκαταστάσεις της χώρας, κινητάς και μή, ή καθ' οιονδήποτε τρόπον και ύφ' οιανδήποτε υπηρεσιακήν ιδιότητα τεχνική αυτών απασχόλησις επί των κινητηρίων μηχανών. Εντεύθεν έπεται, ότι δικαιούνται ούτοι των κατωτάτων ορίων αποδοχών της ειδικότητος αυτών και όταν υπό την υπεύθυνον επίβλεψιν άλλου απασχολούνται υπό την ειδικότητά των, τοιαύτη δε απασχόλησις και ή επισκευή εν γένει κινητηρίων μηχανών, δυναμένη να γίνεται και δι' αποσυνδέσεως ενδεχομένως των υποστάντων βλάβην τμημάτων ή και όλης της κινητηρίου μηχανής, εκ του σώματος του όλου μηχανήματος, ή δι' αποσυναρμολογήσεως, επισκευής και αντικαταστάσεως εφθαρμένων ανταλλακτικών, αναασυναρμολογήσεως, επανασυνδέσεως εις το σώμα του όλου μηχανήματος, θέσεως εις κίνησιν προς δοκιμήν κλπ., χωρίς να προαπαιτήται και ή υπό των ιδίων επίβλεψις της λειτουργίας και συντηρήσεως των άνω κινητηρίων μηχανών.

Το δικάσαν δικαστήριον εδέξατο ανελέγκτως, μετ' εκτίμησιν των αποδείξεων, ως εκ της προσβαλλομένης αποφάσεως του δείκνυται, ότι αι υπό του αναιρεσείοντος πρακτικού μηχανικού γ' τάξεως εκτελούμεναι εργασίαι κατά το από 1 Ιουνίου 1964 μέχρι 30 Ιουνίου 1965 χρονικόν διάστημα εις το διατηρούμενον ενταύθα υπό του αναιρεσιβλήτου συνεργείον επισκευής κινητήρων εσωτερικής καύσεως οδοποιητικών μηχανημάτων, ήτοι προωθητήρων, οδοστρωτήρων, εκσκαφέων, γερανών κλπ. ισχύος από 40 έως 200 ίππων περίπου, συνίσταντο εις την μετ' άλλων

(*) Επεκυρώθη ή υπ' αριθ. 9112/1967 απόφασις του Πρωτοδικείου Αθηνών ως ηττείσαν.

μηχανοτεχνιτῶν ἀφαίρεσιν ὑπὸ τὴν ἄμεσον ἐπίβλεψιν ἐργοδηγοῦ ἀδειούχου πρακτικοῦ μηχανικοῦ α' τάξεως ἐκ τοῦ σκάφους τοῦ ὁδοποιητικοῦ μηχανήματος τῆς λόγῳ βλάβης μὴ λειτουργούσης κινητηρίου μηχανῆς του, εἰς τὴν ἀποσυναρμολόγησιν ταύτης, εἰς τὴν ἀντικατάστασιν τῶν ἐφθαρμένων σιδηρῶν καὶ μεταλλικῶν ἐξαρτημάτων διὰ καινουργῶν τοιούτων ἢ δι' ἐπισκευῆς τούτων δι' ἐπεξεργασίας καὶ μετασχηματισμοῦ των, εἰς τρόπον ὥστε νὰ καθίσταται δυνατὴ ἡ ἐφαρμογὴ τῶν ἐξαρτημάτων τούτων ἐν τῇ μηχανῇ καὶ εἰς τὴν ἐπανατοποθέτησιν αὐτῶν ἐπὶ τοῦ σκάφους τοῦ μηχανήματος, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ δὲ ὅτι ὁ ἀναιρεσείων δὲν ἦσκει ὑπεύθυνον ἐπίβλεψιν τῆς λειτουργίας καὶ συντηρήσεως τῶν μηχανῶν ἐσωτερικῆς καύσεως καὶ ὅτι ἐκ τοῦ λόγου τούτου δὲν ἐδικαιοῦτο τῶν καθοριζομένων ὑπὸ τῆς ἀνωτέρω διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἀποδοχῶν τῆς εἰδικότητός του, ἀπέρριψε τὴν ἔνδικον ἀγωγὴν αὐτοῦ, διώκουσαν τὴν καταβολὴν τοιούτων ἀποδοχῶν. Οὗτος ὅμως ἀποφηνάμενον ψευδῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐσφαλμένως ἐφήρμοσε τὰς διαληφθείσας οὐσιαστικοῦ δικαίου διατάξεις, ἐφ' ᾧ καὶ ἀναιρετέαν κατὰ τοῦτο κατέστησε τὴν ἀπόφασίν του κατὰ τὸ ἄρθρον 807 § 17 Πολ. Δικονομίας καὶ τὸν θάσιμον περὶ τούτου πρῶτον λόγον τοῦ ἀναιρετηρίου (*).

III. ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ

Πλήρωσις ἀναγκῶν εἰς προσωπικὸν μετὰ γνωμοδότησιν Ἐπιτροπῶν

"Ἔννοια ἄρθρου 12 § 1 Ν.Δ. 3523/1956 «περὶ ὀργανώσεως τῆς διανομῆς τῆς ἠλεκτρικῆς ἐνεργείας».—Ὑποχρέωσις τῆς Δ.Ε.Η. μετὰ τὴν ἐξαγορὰν ἢ ἀναγκαστικὴν ἀπαλλοτρίωσιν ἐγκαταστάσεων παραγωγῆς, μεταφορᾶς καὶ διανομῆς ἠλεκτρικῆς ἐνεργείας πρὸς κάλυψιν τῶν κατὰ τὴν ἰδίαν αὐτῆς κρίσιν ἀναγκῶν εἰς προσωπικόν, μετὰ σύμφωνον γνώμην τῶν δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Βιομηχανίας συνιστωμένων Ἐπιτροπῶν, τῆς ἁρμοδιότητος ὅμως τῶν Ἐπιτροπῶν ἐξαντλουμένης ἐν τῇ γνωμοδοτήσει περὶ προσλήψεως ἢ μὴ τῶν ὑπὸ τῆς Δ.Ε.Η. ἐπιλεγομένων.—Ἁρμοδιότης τῶν Ἐπιτροπῶν εἰς ἁπλῆν γνωμοδότησιν.

(*) Ἀνηρέθη ἐν μέρει ἡ ὑπ' ἀριθ. 5154/1966 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ὡς ἐφετείου.

Ἀρείου Πάγου 636/1967, Τμ. Γ'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. Θ. Καμπέρης Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. Σ. Λογαρᾶς Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Ζήρας, Γ. Μπλάτσιος

Καὶ τὸ Τμῆμα τοῦτο σύμφωνον ἔχει γνώμην πρὸς τὴν διὰ τῆς ἀναιρετικῆς (133/1967, Β' Τμήματος) (*) ἐξενεχθεῖσαν ὡς πρὸς τὴν ἔννοιαν τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ ν.δ. 3523/1956 «περὶ ὀργανώσεως τῆς διανομῆς τῆς ἠλεκτρικῆς ἐνεργείας», ἤτοι ναὶ μὲν ἡ Δ.Ε.Η., μετὰ τὴν ἐξαγορὰν ἢ ἀναγκαστικὴν ἀπαλλοτρίωσιν ἐγκαταστάσεων παραγωγῆς, μεταφορᾶς καὶ διανομῆς ἠλεκτρικῆς ἐνεργείας, κατὰ τὴν παρ' αὐτῆς ἀνάληψιν τῆς ἐξυπηρετήσεως τῆς περιοχῆς, εἰς ἣν αἱ ἐγκαταστάσεις, ὑποχρεοῦται νὰ καλύπτῃ τὰς κατὰ τὴν ἰδίαν αὐτῆς κρίσιν ὑπαρχούσης ἀνάγκας αὐτῆς εἰς προσωπικόν, διὰ προσλήψεως ὑπαλλήλων καὶ ἐργατῶν ἐκ τῶν ὑπηρετούντων εἰς τὴν ἐπιχείρησιν ἢ δημοτικὴν ἐκμετάλλευσιν, εἰς ἣν ἀνῆκαν αἱ ἐγκαταστάσεις καὶ κεκτημένων τὰ ἀπαιτούμενα προσόντα ἤθους, μορφώσεως καὶ πείρας, προτιμωμένων ἐπὶ ἴσοις ὅροις τῶν ἐν τῇ διατάξει ταύτῃ ἀναφερομένων, μετὰ σύμφωνον γνώμην τῶν δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Βιομηχανίας συνιστωμένων Ἐπιτροπῶν, ἡ ἁρμοδιότης ὅμως τῶν Ἐπιτροπῶν τούτων ἐξαντλεῖται ἐν τῇ γνωμοδοτήσει περὶ τῆς προσλήψεως ἢ μὴ τῶν ὑπὸ τῆς Δ.Ε.Η. ἐκλεγομένων, διότι ἡ τελευταία, ὡς ἔχουσα τὴν εὐθύνην τῆς καλῆς λειτουργίας τῆς ἐπιχειρήσεως, δὲν ἐστερήθη τοῦ διακριτικοῦ δικαιώματος τῆς ἐκλογῆς τῶν ὑπαλλήλων της. Ἐπανερχομένων δὲ τῶν διαδίκων εἰς τὴν πρὸ τῆς ἀναιρεθείσης ἀποφάσεως κατάστασιν εἶναι ἐξεταστέα ἡ νομίμως ἀσκηθεῖσα ἔφεσις τοῦ ἐνάγοντος κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 7723/1965 ἀποφάσεως τοῦ κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΩΟΔ' δικάσαντος Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν, κατατεθέντος καὶ τοῦ νομίμου παραβόλου.

Ἡ ἁρμοδιότης τῶν κατὰ τὴν ἠγηθεῖσαν αἰτιολογίαν συνιστωμένων Ἐπιτροπῶν περιορίζεται εἰς ἁπλῆν γνωμοδότησιν περὶ μὴ ἀντιθέσεως εἰς τὴν ὑπὸ τῆς Δ.Ε.Η. γινομένην ἐκλογὴν τινος ἐκ τῶν διὰ τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ ν. δ. 3523/1956 προστατευομένων ὑπαλλήλων ἢ ἐργατῶν, ἕπεται, ὅτι ἀπόφασις τῆς Ἐπιτροπῆς περὶ διατηρήσεως ἢ προσλήψεως

(*) ΕΕΔ 26, 896.

ὑπαλλήλου ἐκ τῶν προδιαληφθέντων, περὶ οὗ ἡ ἐργοδότις Δ.Ε.Η. δὲν ἀνεκοίνωσε τῇ Ἐπιτροπῇ ὅτι κρίνει ταύτην προσληπτέον, δὲν ὑποχρεοῖ τὴν Δ.Ε.Η. καὶ ἐκ τούτου ἡ τελευταία, μὴ ἀποδεχομένη τὰς ὑπηρεσίας τοῦ κατὰ τὴν Ἐπιτροπὴν προσληπτέου, δὲν καθίσταται ὑπερήμερος καὶ ὑπόχρεως εἰς καταβολὴν ἀποδοχῶν. Κατὰ ταῦτα ὀρθῶς διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως ἐκρίθη, ὅτι ἡ ἐναγομένη δὲν ὑπεχρεοῦτο νὰ ἀποδεχθῇ τὰς ὑπηρεσίας τοῦ ἐνάγοντος καὶ ἐκ τούτου ἀπερρίφθη ἡ ἀγωγή, δι' ἧς ὁ ἐνάγων ἠτεῖτο καταβολὴν ἀποδοχῶν ὑπερημερίας. Ὅθεν ἡ ὑπὸ κρίσιν ἔφεσις εἶναι, ὡς ἀβάσιμος, ἀπορριπτέα.

IV. ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ

Ὀργανισμὸς Δημοσίου Μαιευτηρίου Ἀθηνῶν

Ἀναμόρφωσις τοῦ Ὀργανισμοῦ τοῦ Δημοσίου Μαιευτηρίου Ἀθηνῶν διὰ τοῦ κατ' ἐξουσιοδότησιν Νόμου ἐκδοθέντος Β.Δ. 18/21 Ἰουνίου 1955.—Τί περιλαμβάνει ἡ βοηθητικὴ ὑπηρεσία τοῦ Μαιευτηρίου.—Ἁρμοδιότης ἀσκοῦντος τὴν διεύθυνσιν.

Ἀρείου Πάγου 642/1967, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. Ν. Χαραλάμπης

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. Καν. Κλαμαρῆς

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Κ. Πασχαλάκης, Ι. Πάλλης

Κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ δυνάμει τῆς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 24 τοῦ ν.δ. 2592/1953, ὡς ἡ παράγραφος 3 αὐτοῦ ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ν.δ. 3097/1954, παρασχεθείσης νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως ἐκδοθέντος β. δ. τῆς 18/21 Ἰουνίου 1955 «περὶ ἀναμορφώσεως τοῦ Ὀργανισμοῦ τοῦ Δημοσίου Μαιευτηρίου Ἀθηνῶν» ἡ βοηθητικὴ ὑπηρεσία τοῦ ἀναιρεσείοντος περιλαμβάνει τὰ μαγειρεῖα, τὸ ραφεῖον καὶ καθαριστήριον, τὸ πλυντήριον, τὸ καθαριστικὸν καὶ λοιπὸν προσωπικόν, τὸ ἀπασχολούμενον εἰς τοὺς μὴ νοσηλευτικοὺς χώρους. Κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 9 § ΙΥ τοῦ ὡς ἄνω β. δ)τος, ὡς ταῦτο ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 2 § ΥΙ τοῦ β.δ. τῆς 27 Φεβρουαρίου/2 Μαρτίου 1959 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ Ὀργανισμοῦ τοῦ Μαιευτηρίου «Ἀλεξάνδρα», τὸ βοηθητικὸν προσωπικὸν τοῦ ἀναιρεσείοντος Ἱδρύματος περιλαμβάνει, μεταξὺ ἄλλων κατηγοριῶν ἐργαζομένων, 10 θέσεις τραπεζοκόμων ἐπὶ μισθῷ, ἀντιστοιχούντι πρὸς τὰς ἀποδοχὰς μονίμου διοικητικοῦ ὑπαλλήλου 13ου ἕως καὶ 10ου βαθμοῦ, ὡς καὶ 66 θέσεις καθαριστριῶν - πλυντριῶν ἐπὶ μισθῷ ὁμοίως 13ου ἕως 10 βαθμοῦ.

Ἐξ ἄλλου, κατὰ τὸ ἄρθρον 2 § 1 ἐδ. α' καὶ δ' τοῦ πρώτου τῶν ὡς ἄνω β.δ., ὁ ἀσκῶν τὴν διεύθυνσιν τοῦ Ἱδρύματος Διοικητικὸς Διευθυντὴς αὐτοῦ, ἐκτὸς ἄλλων ἀνηκουσῶν αὐτῷ ἁρμοδιοτήτων, περὶ ὧν νῦν δὲν πρόκειται, 1) διευθύνει καὶ ἐλέγχει ἁπάσας τὰς Ὑπηρεσίας τοῦ Ἱδρύματος, πλὴν τῆς ἰατρικῆς, καὶ εἶναι ὑπεύθυνος διὰ τὴν εὐρυθμον λειτουργίαν αὐτῶν καὶ 2) μετακινεῖ τὸ βοηθητικὸν προσωπικὸν κατὰ τὰς ἀνάγκας τῆς ὑπηρεσίας, αἰτούμενος μετὰ ταῦτα τὴν ἔγκρισιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου εἰς τὴν πρώτην αὐτοῦ συνεδρίασιν. Ἐκ τῆς τελευταίας ταύτης διατάξεως, μὴ ποιουμένης διάκρισίν τινα μεταξὺ θέσεων τῆς αὐτῆς ἢ διαφόρου κατηγορίας, σαφῶς προκύπτει, ὅτι ὁ Διοικητικὸς Διευθυντὴς τοῦ ἀναιρεσείοντος Ἱδρύματος, ὢν ὑπεύθυνος διὰ τὴν εὐρυθμον λειτουργίαν ἁπασῶν τῶν Ὑπηρεσιῶν αὐτοῦ, πλὴν τῆς ἰατρικῆς, δικαιοῦται νὰ μετακινῇ τὸ βοηθητικὸν προσωπικὸν αὐτοῦ κατὰ τὰς ἀνάγκας τῆς ὑπηρεσίας οὐ μόνον ἀπὸ θέσεως εἰς θέσιν τῆς αὐτῆς κατηγορίας, ἀλλὰ καὶ εἰς θέσιν ἑτέρας κατηγορίας, αἰτούμενος, μετὰ ταῦτα, τὴν ἔγκρισιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου αὐτοῦ. Ἀντιθέτως ὅθεν ἀποφηνάμενον τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον, ὡς ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως τοῦ δείκνυται, καὶ ἀκολούθως δεχθὲν τὴν ἀγωγὴν τῆς ἀναιρεσιβλήτου καὶ ἐπιδικάσαν αὐτῇ, δι' ἐπικυρώσεως τῆς ἐκκληθείσης πρωτοδίκου ἀποφάσεως, ἀποδοχὰς ὑπερημερίας, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι ἡ δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Διευθυντοῦ τοῦ ἀναιρεσείοντος Ἱδρύματος γενομένη μετακίνησις αὐτῆς ἀπὸ τῆς θέσεως τῆς τραπεζοκόμου, διὰ τὰ καθήκοντα τῆς ὁποίας καὶ προσελήφθη, εἰς θέσιν καθαριστρίας, δὲν ἦτο νόμιμος, οὐ ἕνεκεν τὸ ἀναιρεσεῖον, ὡς περαιτέρω δέχεται τὸ Πρωτοδικεῖον, κατέστη ὑπερήμερον, παῦσαν νὰ ἀποδέχηται τὰς ὑπηρεσίας αὐτῆς ὡς τραπεζοκόμου, ψευδῶς ἡρμήνευσε καὶ ἐσφαλμένως ἐφήρμοσε τὴν διαληφθεῖσαν οὐσιαστικοῦ περιεχομένου διάταξιν καὶ ἀναιρετέαν τὴν ἀπόφασίν του κατέστησε κατὰ τὸ ἄρθρον 807 § 17 τῆς Πολ. Δικονομίας καὶ τὸν βάσιμον 1ον λόγον ἀναιρέσεως τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως (*).

(*) Ἀνηρέθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 7967/1967 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ὡς ἐφετείου.

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ

ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΥΠΑΛΛΗΛΙΚΟΥ ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΤΟΥ Ι.Κ.Α.

Ἀκύρωσις διατάξεων τοῦ Βασιλικοῦ Διατάγματος 993/1966

Ἔννομον συμφέρον πρὸς παρέμβασιν εἰς τὴν ἀνοιγεῖσαν ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας δίκην, συνεπείᾳ ἀσκήσεως αἰτήσεως ἀκυρώσεως τῶν Νομικῶν Προσώπων πρὸς διαφύλαξιν τοῦ κύρους τῆς προσβαλλομένης πράξεως.— Ἐφαρμογὴ Ὑπαλληλικοῦ Κώδικος ἐπὶ τῶν ὑπαλλήλων τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων.— Ἄκυροι διατάξεις τοῦ β.δ. 993/1966 (*).

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 2333/1967, Ὁλομελείας

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Γ. Παπαχατζῆς**

Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. **Δ. Τσιροπινᾶς**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Θ. Μεντζελόπουλος, Σ. Δαούσης

Ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις, ἐμπροθέσμως ἀσκουμένη, διώκουσα τὴν ἀκύρωσιν τῶν διατάξεων α) τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 19, β) τοῦ ἐδαφ. δ' τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 41 καὶ γ) τοῦ ἄρθρου 49 τοῦ β.δ. 993/1966 «περὶ ἐφαρμογῆς τοῦ Ὑπαλληλικοῦ Κώδικος ἐπὶ τῶν ὑπαλλήλων τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων» (Α' 271), τύποις δεκτὴ τυγχάνει καὶ ἐξεταστέα κατ' οὐσίαν.

Εἰς τὴν συνεπείᾳ ἀσκήσεως αἰτήσεως ἀκυρώσεως ἐγερθεῖσαν δίκην ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ἔχουσιν ἔννομον συμφέρον νὰ παρέμβωσι, δυνάμει τοῦ ἄρθρου 48 § 3 τοῦ κωδικοποιηθέντος νόμου 3713 περὶ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας (κωδ. β.δ. 92/6 Φεβρ. 1961 Α' 22), τὰ Νομικὰ Πρόσωπα πρὸς διαφύλαξιν τοῦ κύρους τῆς προσβαλλομένης πράξεως, ἐὰν διὰ τῆς παρεμβάσεως διώκωσι τὴν προάσπισιν εἴτε τῶν συλλογικῶν συμφερόντων ἑαυτῶν ὡς τοιούτων, εἴτε τῶν συμφερόντων τοῦ συνόλου τῶν μελῶν των εἰς τὴν θεραπείαν καὶ ἐξυπηρέτησιν τῶν ὁποίων ἀποβλέπουσιν οἱ Ὀργανισμοὶ οὗτοι, οὐχὶ ἁπλῶς καὶ πρὸς ὑπεράσπισιν τῶν συμφερόντων κατηγορίας τινὸς ἢ ὡρισμένων ἐκ τῶν μελῶν αὐτῶν καὶ δὴ εἰς βάρος τῶν συμφερόντων ἑτέρας κατηγορίας ἢ ἑτέρων τινῶν ἐκ τῶν μελῶν αὐτῶν.

Εἰς τὴν παροῦσαν δίκην παρεμβαίνει διὰ τοῦ ἀπὸ 4 Μαΐου 1967 δικογράφου τὸ ἐν Ἀθήναις ἑδρεῦον σωματεῖον ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Σύλλογος Προσωπικοῦ Ι.Κ.Α. Ἀθηνῶν - Πειραιῶς», μέλη τοῦ ὁποίου, κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ νομίμως ἀναγνωρισθέντος καὶ ἐγκριθέντος Καταστατικοῦ αὐτοῦ, «δύνανται νὰ εἶναι οἱ ἀποτελοῦντες τὸ πᾶσης φύσεως προσωπικὸν τοῦ Ι.Κ.Α., μετὰ συμπλήρωσιν ἑξαμήνου διαρκοῦς ἢ διακεκομμένης παρὰ τῷ Ἱδρύματι ὑπηρεσίας». Οὕτως, ὅμως τὸ παρεμβαῖνον σωματεῖον, ἐφ' ὅσον ἐκ τοῦ Καταστατικοῦ αὐτοῦ διώκει τὴν θεραπείαν τῶν συμφερόντων τοῦ συνόλου τῶν μελῶν τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ι.Κ.Α. (Ἀθηνῶν - Πειραιῶς), στερεῖται ἐννόμου συμφέροντος ὅπως, ἐν τῇ ἐπιδιώξει τῆς διατηρήσεως τοῦ κύρους τῆς προσβαλλομένης πράξεως, προασπίσῃ τὰ συμφέροντα ὡρισμένης κατηγορίας ἐκ τῶν μελῶν αὐτοῦ εἰς βάρος ἑτέρας κατηγορίας, βλαπτομένης ἐκ τῆς προσβαλλομένης πράξεως, δι' ὃ καὶ ἡ ὑπὸ κρίσιν παρέμβασις αὐτοῦ εἶναι ἀπορριπτέα, ὡς ἀπαράδεκτος.

Διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 3873/1958 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῆς νομοθεσίας τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς καὶ ὑπαγωγῆς τοῦ προσωπικοῦ αὐτῶν εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῆς Διευθύνσεως Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας» (Α' 177) ὁρίζεται ἐν παραγράφῳ 1, ὅτι: «Ἡ προθεσμία τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ νόμου 3803/1957 παρατείνεται μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1959». Ἡ προθεσμία αὕτη, παρατεθεῖσα διαδοχικῶς διὰ τῶν ἄρθρων 4 § 1 τοῦ νόμου 4052/1960, 24 § 2 τοῦ ν.δ. 4197/1961, 10 § 2 τοῦ νόμου 4321/1963, 3 τοῦ νόμου 4344/1964 καὶ 6 τοῦ νόμου 4469/1965, παρετάθη τελικῶς διὰ τοῦ ἄρθρου 16 § 15 τοῦ νόμου 4497/1966 (Α' 37) ἀφ' ἧς ἐλη-

(*) Ἴδετε καὶ Σ.Ε. 2334/1967, ΕΕΔ 27, 105.

ξε, μέχρι τῆς 31 Δεκεμβρίου 1966. Διὰ δὲ τῆς παραγράφου 2 τοῦ ὡς ἄνω ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 3873/1958 (177) θεσπίζεται, ὅτι «δύναται διὰ δ.δ) της, ἐκδιδομένου μέχρι τῆς ἡμερομηνίας ταύτης (ὅθεν μέχρι τῆς 31 Δεκεμβρίου 1966), ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, μετὰ γνωμοδότησιν τοῦ Λ.Σ.Δ.Υ., νὰ τροποποιηθῶσιν αἱ διατάξεις τοῦ νόμου 1811/1951 «περὶ Κώδικος καταστάσεως διοικητικῶν ὑπαλλήλων», ὡς αὗται ἐτροποποιήθησαν διὰ τοῦ ἀπὸ 23/31 Δεκεμβρίου 1955 δ. δ. «περὶ ἐφαρμογῆς τοῦ Ὑπαλληλικοῦ Κώδικος ἐπὶ τῶν ὑπαλλήλων τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου», ἐπὶ τῷ τέλει τῆς προσαρμογῆς αὐτῶν πρὸς τὰς ἀνάγκας τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων». Εἰς ἐκτέλεσιν τῆς ἐξουσιοδοτικῆς ταύτης διατάξεως ἐξεδόθη τὸ προσβαλλόμενον δ.δ. 993/1966 «περὶ ἐφαρμογῆς τοῦ Ὑπαλληλικοῦ Κώδικος ἐπὶ τῶν ὑπαλλήλων τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων».

Διὰ τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ν. 4346/1964 (Α' 113) ὡρίσθη ἐν παραγράφῳ 1, ὅτι: «Ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος (10 Ἰουλίου 1964) καταργεῖται ἡ παράγραφος 4 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν.δ. 3873/1958», δι' ἧς εἶχε θεσπισθῆ, ὅτι: «Μέχρι τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τῶν περὶ προαγωγῶν διατάξεων τοῦ νόμου 1811/1951 «περὶ Κώδικος καταστάσεως δημοσίων διοικητικῶν ὑπαλλήλων» καὶ ἐπὶ τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων» αἱ κεναὶ θέσεις Διευθυντῶν τοῦ Ἱδρύματος τούτου πληροῦνται διὰ προαγωγῆς εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ Διευθυντοῦ ε' τάξεως ἐκ τῶν ἐπὶ βαθμῷ διοικητικοῦ ἢ οἰκονομικοῦ ἢ ἐπιθεωρητοῦ ἢ μαθηματικοῦ Τμηματάρχου α' τάξεως ὑπηρετούντων καὶ συμπληρωσάντων πενταετῆ εὐδόκιμον ὑπηρεσίαν ἐν τῷ βαθμῷ αὐτῷ (κλπ.)». Ἐν δὲ τῇ παραγράφῳ 2 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω ἄρθρου 10 τοῦ νόμου 4346/1964 (113) ὡρίσθη, ὅτι: «Ὑπὸ τὸ κράτος ἰσχύος ἢ μὴ εἰς τὸ Ι.Κ.Α τοῦ νόμου 1811/1951 αἱ κεναὶ θέσεις Διευθυντῶν αὐτοῦ πληροῦνται μόνον διὰ προαγωγῆς ὑπαλλήλων, κεκτημένων ἅπαντα τὰ οὐσιαστικὰ προσόντα καὶ πανεπιστημιακὸν ἢ ἰσοτίμου Σχολῆς δίπλωμα». Ἡ διάταξις αὕτη τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ νόμου 4346/1964, ὡς ἐκ τῆς κατηγορηματικῆς αὐτῆς διατυπώσεως, ρυθμίζουσα εἰδικῶς τὸ θέμα τῆς πληρώσεως τῶν κενῶν θέσεων τῶν Διευθυντῶν τοῦ Ι.Κ.Α., οὐ μόνον διὰ τὸν χρόνον, καθ' ὃν δὲν ἐφηρμόζετο εἰσέτι ὁ Ὑπαλληλικὸς Κώδιξ ἐπὶ τῶν ὑπαλλήλων τοῦ Ι.Κ.Α., ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν περίοδον τῆς ἐπεκτάσεως («ὑπὸ τὸ κράτος ἰσχύος») τοῦ Κώδικος τούτου εἰς τὸ Ι.Κ.Α., δέον νὰ θεωρηθῇ, ὅτι ὡς εἰδικὴ διάταξις τυπικοῦ νόμου, κατισχύουσα πάσης ἀντιθέτου, ἀφῄρεσε τὸ θέμα τοῦτο ἀπὸ τὴν περιοχὴν τῆς νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως, ἀποκλείσασα οὕτω τὴν διὰ κανονιστικῆς ὁδοῦ διάφορον ρύθμισιν τοῦ θέματος τούτου. Κατ' ἀκολουθίαν ἡ διάταξις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 19 τοῦ προσβαλλομένου δ.δ. 993/1966, διὰ τῆς ὁποίας ὁρίζεται, ὅτι «τὸ (εἰρημένον) ἄρθρον 10 τοῦ ν. 4346/1964 δὲν ἰσχύει ἐφεξῆς», ἐτέθη πέραν τῆς παρασχεθείσης διὰ τῆς προμνησθείσης παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 3873/1958 νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως καὶ τούτῳ τῷ λόγῳ, βασίμως προβαλλομένῳ διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, καθίσταται αὐτῇ ἀκυρωτέα.

Διὰ τῆς διατάξεως τοῦ ἐδαφίου δ' τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 41 τοῦ προσβαλλομένου δ.δ. 993/1966 ὁρίζεται, ὅτι: «Οἱ ἀπὸ τοῦ βαθμοῦ τοῦ οἰκονομικοῦ Γραμματέως δ' τάξεως μέχρι καὶ τοῦ βαθμοῦ τοῦ οἰκονομικοῦ Εἰσηγητοῦ, μὴ κεκτημένου πτυχίου Πανεπιστημίου ἢ ἄλλης Ἀνωτάτης ἰσοτίμου Σχολῆς ἢ Παιδαγωγικῆς Ἀκαδημίας, ἐντάσσονται μὲ τὸν ὃν κέκτηνται βαθμὸν εἰς τὴν Α' κατηγορίαν ἐντὸς δύο μηνῶν ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος, δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπηρεσιακοῦ Συμβουλίου, ἐγκρινομένης ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, πλὴν τῶν διὰ τὴν τοιαύτην ἔνταξιν στερουμένων τῶν οὐσιαστικῶν προσόντων, οἵτινες, δι' ἡτιολογημένης ἀποφάσεως τοῦ αὐτοῦ Ὑπηρεσιακοῦ Συμβουλίου, ἐντάσσονται εἰς Β' κατηγορίαν. Οὐδεὶς ὑπάλληλος ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἐντάσσεται εἰς τὴν Α' κατηγορίαν, ἐφ' ὅσον δι' αἰτήσεώς του, ὑποβαλλομένης ἐντὸς ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας τριάκοντα (30) ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος, ἤθελε ζητήσει τὴν μὴ ἔνταξίν του εἰς τὴν κατηγορίαν ταύτην». Ἡ διάταξις αὕτη, δι' ἧς προβλέπεται ἡ ἔνταξις ὡρισμένων κατηγοριῶν ἐκ τῶν ἤδη ὑπηρετούντων οἰκονομικῶν ὑπαλλήλων, μὴ κεκτημένων πτυχίων (συνάπτει τοῦ ἄρθρου 8 § 4 Κανονισμοῦ τοῦ ὑπαλληλικοῦ προσωπικοῦ Ι.Κ.Α., ἀπόφ. Ὑφυπουργοῦ Ἐργασίας 9607/22.2.1937, φ. Β' 34), οὖσα μεταβατικῆς ἰσχύος καὶ τείνουσα εἰς τὴν προσαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ Ὑπαλληλικοῦ Κώδικος, τῶν ἀφορωσῶν εἰς τὰ ἀπαιτούμενα διὰ τὴν ἔνταξιν εἰς ἑκάστην κατηγορίαν προσόντων, πρὸς

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ

ΑΣΦΑΛΙΣΙΣ ΕΙΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ

§ 1. Άρμοδιότης όργάνων τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ δικαστικὸς ἔλεγχος ἀποφάσεων αὐτῶν

Ἀποκλειστικὴ ἁρμοδιότης τῶν ὀργάνων τοῦ Ι.Κ.Α., ἀσκούντων συλλογικὴν διοίκησιν, νὰ ἀποφασίζωσι περὶ τῆς ὑπαγωγῆς εἰς τὴν ἀσφάλισιν, τῆς διαρκείας τῆς ἀσφαλιστικῆς σχέσεως, τῆς καταβολῆς τῶν εἰσφορῶν καὶ τῆς πραγματοποιήσεως τῶν ἀσφαλιστικῶν παροχῶν καὶ ἑπομένως καὶ τῆς συνδρομῆς τῶν ἀπαιτουμένων διὰ τὴν συνταξιοδότησιν πραγματικῶν προϋποθέσεων, τῆς περὶ τούτων κρίσεως αὐτῶν μὴ ὑποκειμένης εἰς τὸν ἔλεγχον τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων. — Περιορισμὸς τούτων εἰς τὴν ἐξέτασιν τῆς νομιμότητος τῶν πράξεων αὐτῶν καὶ δὴ ἐφ' ὅσον συνδέεται μὲ τὴν ἐμπίπτουσαν εἰς τὴν δικαιοδοσίαν αὐτῶν, κατ' ἄρθρον 1 Πολιτικῆς Δικονομίας, προσβολὴν ἰδιωτικῶν δικαιωμάτων. — Ἔννοια ἀναγνωριστικῆς ἀγωγῆς κατ' ἄρθρον 127 Εἰσαγωγικοῦ Α.Κ. Νόμου.

Ἀρείου Πάγου 600/1967, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ν. Χαραλάμπης**

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Κ. Παπαϊωάννου**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Πάλλας, Γ. Αιλαῖος, Κ. Διαλεκτός, Πάρεδρος Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους

Κατὰ τὸ ἄρθρον 14 § 8 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ ἄρθρον 13 § 9 αὐτοῦ, ὡς τοῦτο ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 3 § 4 τοῦ ν.δ. 2698/1953 καὶ 4 τοῦ δ.δ. 11 Μαΐου /26 Ἰουνίου 1954 περὶ Τοπικῶν Διοικητικῶν Ἐπιτροπῶν τοῦ Ι.Κ.Α. (ὅρα καὶ ἄρθρα 10, 23, 24 καὶ 26 τοῦ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 10703/1937 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας κυρωθέντος Κανονισμοῦ «περὶ τρόπου ὑπαγωγῆς εἰς τὴν ἀσφάλισιν καὶ εἰσπράξεως τῶν εἰσφορῶν τοῦ Ι.Κ.Α.», ἀριθ. Φ.Ε.Κ. 157, τεῦχος Γ'), τὰ ὄργανα τοῦ Ι.Κ.Α., ἀσκοῦντα συλλογικὴν διοίκησιν, εἶναι ἀποκλειστικῶς ἁρμόδια νὰ ἀποφασίζωσι περὶ τῆς ὑπαγωγῆς εἰς τὴν ἀσφάλισιν, τῆς διαρκείας τῆς ἀσφαλιστικῆς σχέσεως, τῆς καταβολῆς τῶν εἰσφορῶν καὶ τῆς πραγματοποιήσεως τῶν ἀσφαλιστικῶν παροχῶν καὶ ἑπομένως καὶ περὶ τῆς συνδρομῆς τῶν ἀπαιτουμένων διὰ τὴν συνταξιοδότησιν τῶν ἠσφαλισμένων πραγματικῶν προϋποθέσεων, τῆς περὶ τούτων κρίσεως αὐτῶν μὴ ὑποκειμένης κατὰ ρητὴν τοῦ ἄρθρου 3 τῆς Πολ. Δικ. ἐπιταγὴν εἰς τὸν ἔλεγχον τῶν δικαστηρίων, ἅτινα περιορίζονται εἰς τὴν ἐξέτασιν τῆς νομιμότητος τῶν πράξεων αὐτῶν καὶ δὴ ἐὰν καὶ ἐφ' ὅσον αὕτη συνδέεται μὲ τὴν ἐμπίπτουσαν εἰς τὴν δικαιοδοσίαν αὐτῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τῆς Πολ. Δικονομίας προσβολὴν ἰδιωτικῶν δικαιωμάτων.

Ἐξ ἄλλου τὸ ἄρθρον 127 τοῦ Εἰσαγ. τοῦ Α.Κ.

τὰς ὑφισταμένας ἀνάγκας τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, κεῖται ἐντὸς τῆς ὡς ἄνω παρασχεθείσης ἐξουσιοδοτήσεως καὶ ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου προβαλλόμενος λόγος ἀκυρώσεως ἀπορριπτέος τυγχάνει, ὡς νόμῳ ἀβάσιμος.

Ἐν ἄρθρῳ 49 τοῦ προσβαλλομένου δ.δ. 993/1966 ὁρίζεται, ὅτι: «Πρόκειμένου περὶ τῶν κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος ὑπηρετούντων ἐπὶ βαθμῷ Γραμματέως Β' μέχρι καὶ τοῦ βαθμοῦ τοῦ Εἰσηγητοῦ ὑπαλλήλων τοῦ Ἱδρύματος, ἀδιαφόρως τῆς ἐντάξεώς των εἰς τὴν Α' ἢ τὴν Β' κατηγορίαν, τὸ προσόδισμα κανονίζεται ὡς ἑξῆς: α) Μεταξὺ τῶν ὑπαλλήλων ἐχόντων διάφορον βαθμὸν ἐπὶ τῇ βάσει τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 40 τοῦ Κώδικος βαθμολογικῆς κλίμακος. β) Μεταξὺ ὑπαλλήλων, ἐχόντων τὸ αὐτὸν βαθμόν, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀρχαιότητός των». Ἡ διάταξις, ὅμως, αὕτη δὲν περιελήφθη εἰς τὸ πρὸς τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας παραπεμφθὲν Σχέδιον τοῦ προσβαλλομένου δ.δ) τος καὶ τούτου ἕνεκα δὲν ἔτυχε τῆς ἐπιβαλλομένης ἐπεξεργασίας ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας κατὰ τὸ ἄρθρον 83 ἐδ. α' τοῦ Συντάγματος (1952) καὶ τὸ ἄρθρον 29 τοῦ προμνησθέντος κωδ. ν. 3710 «περὶ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας». Κατ' ἀκολουθίαν ἀκυρωτέα αὕτη τυγχάνει διὰ παράβασιν οὐσιώδους τύπου κατὰ τὸν σχετικόν, βάσιμον κρινόμενον, λόγον ἀκυρώσεως.

όμου 2783/1941, προβλέπον «την δικαστικήν ἀναγνώρισιν τῆς ὑπάρξεως ἢ μὴ ὑπάρξεως ἔννόμου τινὸς σχέσεως», προϋποθέτει ἀναγκαίως ἐκτὸς τοῦ ἐξιουμένου κατὰ τὸ ἄρθρον 67 τῆς Πολ. Δικ. διὰ ἁπλῆν διαδικαστικὴν πρᾶξιν ἔννόμου συμφέροντος, ὅτι ἡ ἀναγνωριστέα ἔννομος σχέσις ἀναφέρεται, εἴτε εἰς ὑπάρχον, εἴτε εἰς δυνάμενον ἐν τῷ μέλλοντι νὰ ἱδρυθῇ ὑπὸ ὡρισμένας προϋποθέσεις δικαίωμα, ἀποκλειομένης τῆς ἀναμίξεως τῶν δικαστηρίων, ἔστω καὶ ὑπὸ τὴν μορφὴν τῆς ἀναγνωρίσεως εἰς ἀντικείμενα ρητῶς ἐξαιρεθέντα τῆς δικαιοδοσίας αὐτῶν. Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 7 § 7 τοῦ ν.δ. 4101/1960 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῆς νομοθεσίας τοῦ Ι.Κ.Α. κλπ.», ὁρίζουσα ὅτι «προκειμένου περὶ ἠσφαλισμένων ἢ συνταξιούχων τοῦ τέως Ταμείου Μεταλλευτῶν... παρέχεται ἡ δυνατότης, ἵνα γίνῃ ἀναγνώρισις πραγματοποιηθέντων κατὰ τὸ παρελθὸν ἡμερομισθίων των... εἴτε διοικητικῶς... εἴτε δικαστικῶς», εἰσάγει ἐξαίρεσιν εἰς τὸν προεκτεθέντα γενικὸν κανόνα, ἤτις, δικαιολογουμένη ἐξ εἰδικῶν λόγων ἀφορώντων μόνον τοὺς ἠσφαλισμένους ἢ συνταξιούχους τοῦ τέως Ταμείου Μεταλλευτῶν, ἐπιβεβαιοῖ αὐτόν.

Ἐν προκειμένῳ τὸ δικάσαν ὡς ἐφετεῖον Πρωτοδικεῖον ἀπέρριψε τὴν ὑπὸ κρίσιν ἀγωγήν, καθ' ὅσον ἔκρινεν, ὅτι αὐτὴ, διώκουσα, ὡς ἐξ αὐτῆς δείκνυται, τὴν δικαστικὴν ἀναγνώρισιν ὅτι ὁ ἀποβιώσας σύζυγος τῆς ἐναγομένης «εἰργάσθη ἐπὶ συμβάσει ἐξηρτημένης ἐργασίας εἰς τὸ καπάστημα πωλήσεως φρούτων καὶ λιχανικῶν τῶν ἐναγομένων ἀπὸ τοῦ ἔτους 1951 μέχρι τοῦ θανάτου του κατὰ τὴν 14.12.1962, πραγματοποιῶν κατ' ἔτος 300 ἡμερομίσθια πραγματικῆς ἀπασχολήσεώς του, ἵνα ἔπειτα τῆς ἀναγνωρίσεως τύχῃ συνταξεως παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α.», δὲν ὑπάγεται εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τῶν δικαστηρίων. Οὕτως ὅμως ἀποφανθέν, τοῦτο μὲν ἐστηρίχθη εἰς τὸ διὰ τῆς ἀγωγῆς προταθέντα πράγματα καὶ δὴ εἰς τὴν αἰτουμένην δικαστικὴν ἀναγνώρισιν τὴν συνδεομένην μὲ τὴν διεκδικουμένην σύνταξιν πραγματικῶν προϋποθέσεων καὶ οὐδαμῶς ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν πράγματα μὴ προταθέντα, τοῦτο δέ, ἐλλειπουσῶν τῶν προϋποθέσεων τῆς δίκης καὶ ἀποκλειομένης τῆς δικαιοδοσίας τῶν δικαστηρίων, ὀρθῶς ἀπέρριψε τὴν οὖσαν διὰ τοῦτο ἀπαράδεκτον ἀγωγήν, εἰ καὶ ἐν μέρει ἐπὶ ἄλλῃ αἰτιολογίᾳ (ἄρθρον 831 Πολ. Δικονομίας, ὡς ἀντικατεστάθη δι' ἄρθρου 22 νόμου 3810/1957 κ.λ., μὴ ἱδρυομένου τοῦ ὑπὸ τοῦ ἐδ. 11 τοῦ ἄρθρου 807 τῆς Πολ. Δικονομίας προβλεπομένου λόγου ἀναιρέσεως, εἰς ὃν ἀνάγεται, κατ' ὀρθὸν νομικὸν χαρακτηρισμόν, τὸ ἐν τῷ ἀναιρετηρίῳ σχετικὸν παράπονον τῆς ἀναιρεσειούσης, τῆς προσπαθούσης εἰς τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν ψευδοῦς ἑρμηνείας καὶ ἐσφαλμένης ἐφαρμογῆς ἀφορώσης δικονομικὰς καὶ οὐχὶ οὐσιαστικὰς διατάξεις. Ὅθεν εἶναι ἀπορριπτέοι ὡς ἀβάσιμοι ἀμφότεροι οἱ λόγοι ἀναιρέσεως (*).

§ 2. Ἀνάκλησις διοικητικῶν πράξεων καὶ διαδικασία πρὸς τοῦτο.— Ἀσφάλισις εἰς Ὀργανισμὸν Γεωργικῶν Ἀσφαλίσεων

Ὑποβολὴ τῆς ἀνακλήσεως πάσης διοικητικῆς πράξεως ὑπὸ τοῦ ἐκδόντος αὐτὴν ὀργάνου τῆς Διοικήσεως, χορούσης κατὰ θεμελιώδη ἀρχὴν τοῦ Διοικητικοῦ Δικαίου, εἰς τὴν αὐτὴν διαδικασίαν, τὴν ὑπὸ τοῦ Νόμου διαγραφομένην διὰ τὴν ἔκδοσιν τῆς ἀνακαλουμένης πράξεως.— Ἰσχὺς τούτου καὶ προκειμένου περὶ πλημμελῶν ἐν γένει διοικητικῶν πράξεων, ἐκτὸς ἂν ἄλλως ὁρίζεται εἰς τὸν Νόμον, ἢ ἂν, ὡς ἐκ τῆς φύσεως καὶ τοῦ περιεχομένου τῆς ἀνακλητέας πράξεως, δικαιολογῆται ἐκ λόγων δημοσίας τάξεως ἢ δημοσίου συμφέροντος ἡ κατὰ παράλειψιν τῆς διαιτησίας ἀνάκλησις.— Κανονισμὸς συνταξιοδοτήσεως ἠσφαλισμένων τοῦ Ὀργανισμοῦ Γεωργικῶν Ἀσφαλίσεων.

Ἀρείου Πάγου 641/1967, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ν. Χαραλάμπης**

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Δ. Κανελλάκος**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Θ. Κομιανός, Ἔρρ. Μέλλιος, Νομικὸς Σύμβουλος Κράτους

Ἡ ἀνάκλησις πάσης διοικητικῆς πράξεως ὑπὸ τοῦ ἐκδόντος ταύτην ὀργάνου τῆς Διοικήσεως, χορούσα κατὰ θεμελιώδη ἀρχὴν τοῦ Διοικητικοῦ Δικαίου, ὑποβάλλεται εἰς τὴν αὐτὴν διαδικασίαν, τὴν ὑπὸ τοῦ νόμου διαγραφομένην, διὰ τὴν ἔκδοσιν τῆς ἀνακαλουμένης πράξεως. Τοῦτο κρατεῖ καὶ προκειμένου περὶ πλημμελῶν ἐν γένει διοικητικῶν πράξεων, ἐκτὸς ἂν ἄλλως ὁρίζεται ἐν τῷ νόμῳ, ἢ ἂν, ὡς ἐκ τῆς φύσεως καὶ περιεχομένου τῆς ἀνακλητέας πράξεως, δικαιολογῆται ἐκ λόγων δημοσίας τάξεως ἢ δημοσίου συμφέροντος ἡ κατὰ παράλειψιν τῆς διαδικασίας ἀνάκλησις. Ὅθεν εἶναι παράνομος, δι' ἔλλειψιν οὐσιώδους τύπου, ἡ πρᾶξις τῆς Διοικήσεως, δι' ἧς αὐτὴ ἀνε-

(*) Ἐπεκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 2985/1966 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν. Ἴδετε καὶ Α.Π. 534/1965, ΕΕΔ 25, 884, Α.Π. 539/1966, ΕΕΔ 25, 1522, Α.Π. 752/1964, ΕΕΔ 24, 142.

κάλεσε προηγουμένην τοιαύτην άνευ προηγουμένης κλητεύσεως τοῦ ἐνδιαφερομένου, ὁσάκις αὕτη προβλέπεται διὰ τὴν ἔκδοσιν τῆς ἀνακληθείσης πράξεως καὶ δὲν ἀποκλείεται ἡ τήρησις αὐτῆς ἐν τῇ συγκεκριμένῃ περιπτώσει.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 7 τοῦ Κανονισμοῦ συνταξιοδοτήσεως τῶν ἠσφαλισμένων τοῦ Ο.Γ.Α., ἐγκριθέντος διὰ τῆς κατ' ἐξουσιοδότησιν τοῦ νόμου 463/1961 «περὶ Γεωργικῶν Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων» ἐκδοθείσης ὑπ' ἀριθ. 177648/772/1961 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Γεωργίας, ὡς αὕτη ἐτροποποιήθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 65764/2764/23.4/12.5.1962 ὁμοίας, πρὸς ἐκδίκασιν τῶν αἰτήσεων συνταξιοδοτήσεως ὑπὸ τοῦ Εἰρηνοδίκου, ὡς πρωτοβαθμίου ὀργάνου, ἀπαιτεῖται ἡ πρὸ 10 τοὐλάχιστον ἡμερῶν δι' εἰδικῆς προσκλήσεως, ἀποστελλομένης ταχυδρομικῶς ἐπὶ ἀποδείξει ἢ διὰ τοιχοκολλήσεως ἐκθέματος εἰς τὸ Δημοτικὸν ἢ Κοινοτικὸν κατάστημα ἢ ἕτερον κεντρικὸν μέρος τῆς Κοινότητος, περὶ ἧς συντάσσεται σχετικὴ πρᾶξις ὑπὸ τοῦ Δημάρχου ἢ Προέδρου τῆς Κοινότητος, γνωστοποίησις πρὸς τοὺς ἐνδιαφερομένους τῆς ὁρισθείσης ἡμέρας συζητήσεως.

Ἐν προκειμένῳ, ἐνῷ ἡ ἀναιρεσείουσα τὴν παρανομίαν τῆς ὑπ' ἀριθ. 131/1963 ἀποφάσεως τοῦ Εἰρηνοδικείου Μέσης Κερκύρας, δι' ἧς οὗτος ἀνεκάλεσε προηγουμένην ἀπόφασίν του περὶ ἀπονομῆς συντάξεως παρὰ τοῦ Ο.Γ.Α. ἐθεμελίωσε διὰ τῆς περὶ ἀποζημιώσεως της ἀγωγῆς καὶ εἰς τὴν ἐν ἀγνοίᾳ της καὶ ἄνευ κλητεύσεώς της ἔκδοσιν τῆς ὡς ἄνω ἀνακλητικῆς πράξεως, τὸ ἐκδὸν τὴν ἀναιρεσιβαλλομένην ἀπόφασιν Ἐφετεῖον, δεχθὲν ὅτι ἡ πρᾶξις αὕτη ἐξεδόθη τὴν αὐτὴν ἡμέραν, καθ' ἣν ἐξεδόθη καὶ ἡ ἀνακλητέα τοιαύτη, καὶ συνεπῶς ἄνευ τηρήσεως τοῦ ὡς ἄνω οὐσιώδους τύπου τῆς δι' εἰδικῆς προσκλήσεως ἢ διὰ τοιχοκολλήσεως πρὸ 10 τοὐλάχιστον ἡμερῶν εἰδοποιήσεως τῆς ἐνδιαφερομένης, ἔκρινε παρὰ ταῦτα τὴν ὡς εἴρηται πρᾶξιν νόμιμον. Οὕτως ὅμως ἀποφανθεῖσα, ψευδῶς ἡρμήνευσε καὶ ἐσφαλμένως ἐφήρμοσε τὴν ὡς ἄνω ἀρχήν, ἀποτελοῦσαν οὐσιαστικοῦ περιεχομένου νομικὸν κανόνα, καὶ τὴν παρατεθεῖσαν διάταξιν τοῦ ἰσχύοντος νόμου ἐπέχοντος Κανονισμοῦ ἠσφαλισμένων τοῦ Ο.Γ.Α. καὶ ἀναιρετέαν ἑαυτὴν κατέστησε κατ' ἄρθρον 807 ἐδ. 17 Πολ. Δικονομίας καὶ τὸν σχετικὸν πρῶτον λόγον ἀναιρέσεως(*).

§ 3. Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ἐργατοτεχνιτῶν Δομικῶν καὶ Ξυλουργικῶν Ἐργασιῶν

Ὑπαγωγὴ εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ἐργατοτεχνιτῶν Δομικῶν καὶ Ξυλουργικῶν Ἐργασιῶν καὶ τῶν προσώπων τῶν προσκαίρως ὑπ' αὐτῶν πλέον τοῦ ἑξαμήνου ἀπασχολουμένων ἐντὸς τῆς ἀσφαλιστικῆς περιοχῆς τοῦ Ταμείου, ἀλλ' ἐντὸς τῆς τοιαύτης τοῦ Ι.Κ.Α., συντρέχουσι δὲ αἱ λοιπαὶ προϋποθέσεις.—Παροχὴ συντάξεως ἐν περιπτώσει ἀναπηρίας ἢ θανάτου, ὀφειλομένου εἰς βίαιον συμβὰν ἐν τῇ ἐκτελέσει ἢ ἐξ ἀφορμῆς τῆς ἐργασίας.—Προϋποθέσεις.—Ἀποζημίωσις λόγῳ παρανομίας τῶν ὀργάνων τοῦ Ταμείου.

Ἀρείου Πάγου 592/1967, Τμ. Γ'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. Θ. Καμπέρης
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. Κ. Χουρδάκης
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ἐμμ. Καμενόπουλος, Γ. Παπαδάκος

Καὶ τὸ Τμῆμα τοῦτο τοῦ Δικαστηρίου σύμφωνον ἔχει γνώμην πρὸς τὴν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 254/1967 ἀναιρετικῆς ἀποφάσεως τοῦ Β' Τμήματος(*) ἐξενεχθεῖσαν ἐπὶ τοῦ νομικοῦ ζητήματος, καθ' ἣν ἐκ τῶν συνδεδυασμένων διατάξεων τοῦ ἄρθρου 3 § 1 τοῦ ν.δ. 3867/1952 περὶ τῆς λειτουργίας τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ἐργατοτεχνιτῶν Δομικῶν καὶ Ξυλουργικῶν Ἐργασιῶν καὶ 12 §§ 1 καὶ 2 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου τούτου, ἐγκριθέντος διὰ τοῦ ν.δ. 681/1960, κατ' ἐξουσιοδότησιν παρασχεθεῖσαν διὰ τοῦ ἄρθρου 8 § 1 ἐδ. στ' τοῦ ἀνωτέρω νόμου, περιλαμβάνονται καὶ τῶν εἰδικωτέρων προσδιορισμῶν τοῦ κύκλου τῶν ὑπαγομένων εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ταμείου κατηγοριῶν προσώπων, ἐπέχοντος ἰσχὺν νόμου, δι' ὧν ρητῶς ὁρίζεται, ὅτι εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ ἀναιρεσιβλήτου Ταμείου ὑπάγονται ὑποχρεωτικῶς οἱ ἐν τῇ περιοχῇ τῆς τέως Διοικήσεως Πρωτευούσης, Σαλαμῖνος, Μεγάρων, Τατοΐου καὶ Ἀχαρνῶν κατὰ κύριον ἐπάγγελμα ἀπασχολούμενοι ἐργατοτεχνῖται καὶ βοηθοὶ κατεργασίας καὶ μετασχηματισμοῦ ξύλου καὶ δομικῶν, λατομευτικῶν καὶ ἀδαποιητικῶν πάσης φύσεως ἐργασιῶν, ὡς ἐπίσης καὶ οἱ ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἐκτὸς ἀσφαλιστικῆς περιοχῆς τοῦ Ταμείου καὶ ἐντὸς τῆς ταυτότητος τοῦ Ι.Κ.Α. προσκαίρως ἀπασχολούμενοι, οἱ ἀνήκοντες εἰς ἐπιχειρήσεις, ἐδρευούσας ἐντὸς τῆς ἀσφαλιστικῆς περιοχῆς τοῦ Ταμείου, ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι ἡ τοιαύτη προσκαίρως ἐκτὸς τῆς ἀσφαλιστικῆς περιοχῆς ἀπασχόλησις δὲν ἤθελε διαρκέσει πλέον τοῦ ἑξαμήνου, σαφῶς συνάγεται.

(*) Ἀνηρέθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 628/1967 ἀπόφασις τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν.

(*) ΕΕΔ 26, 1211.

τι τὰ ἀνωτέρω πρόσωπα, ὅταν προσκαίρως, οὐδὲν πλέον τοῦ ἑξαμήνου, ἀπασχολοῦνται ἐκτὸς τῆς ἀσφαλιστικῆς περιοχῆς τοῦ Ταμείου, ἀλλ' ἐντὸς τῆς ταυτότητος τοῦ Ι.Κ.Α., συντρέχουσι δὲ αἱ λοιπαὶ ὡς ἄνω προϋποθέσεις, ὑπάγονται εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ταμείου καὶ δὲν συνεχίζουσι μόνον ἐφ' ὅσον εἶναι ἠσφαλισμένα τὴν ἤδη ἀσφάλισιν παρ' αὐτῷ, δηλονότι ὑπάγονται εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ταμείου καὶ τὰ πρόσωπα, ἅτινα τὸ πρῶτον ἤδη ἀπασχολοῦνται προσκαίρως ἐκτὸς ἀσφαλιστικῆς περιοχῆς τοῦ Ταμείου, χωρὶς προηγουμένως νὰ εἶναι ἠσφαλισμένα παρ' αὐτῷ, ἐφ' ὅσον συντρέχουσι καὶ αἱ λοιπαὶ προϋποθέσεις.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 832 § 1 Πολ. Δικονομίας ἀναιρεθείσης ἐν ὅλῳ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2263/1966 ἀποφάσεως τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν ἀκυροῦται ἐν ὅλῳ ὡσαύτως καὶ ἡ ὑπὸ ταύτης ἐπικυρωθεῖσα ὑπ' ἀριθ. 3315/1966 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς στηριζομένη ἐπὶ τῆς αὐτῆς παραβάσεως, δι' ἣν ἐγένετο δεκτὴ ἡ ἀναίρεσις, καὶ δέον ἵνα, ἐπανερχομένων τῶν διαδίκων εἰς τὴν πρὸ τῆς ἐκδόσεως τῶν ὡς ἄνω ἀποφάσεων κατάστασιν, ἐξετασθῇ ἡ ἐφ' ὧν αὕτη ἀγωγὴ τοῦ ἐναγόντος.

Κατὰ τὰ ἐν τῇ κρινομένῃ ἀγωγῇ ἐκτιθέμενα ὁ ἐνάγων, γεννηθεὶς τὴν 20.7.1945, προσελήφθη ὑπὸ τῆς ἐνταῦθα ἑδρευούσης Ὁμορρύθμου Τεχνικῆς Ἑταιρείας Ἀ)φοὶ Ν. τὴν 27.7.1961 ὡς ἐργάτης ἐκσκαφεὺς ἐπὶ ἡμερομισθίῳ, ἵνα ἐργασθῇ εἰς τὴν περιοχὴν Τανάγρας Βοιωτίας, καταρτισθείσης οὕτω μεταξὺ ταύτης καὶ τούτου συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας, τὴν ἑπομένην δὲ διαπάνως τῆς ὡς ἄνω ἐπιχειρήσεως μετεφέρθη εἰς τὸν ὡς ἄνω τόπον καὶ ἀνέλαβεν αὐθημερὸν ἐργασίαν εἰς διάνοιξιν ὁδοῦ, εἰργάσθη δὲ αὐτόθι μέχρι τῆς 7.10.1961, ὅτε, ἐνῷ εἰργάζετο, κατετλακώθη ὑπὸ ὁδοποιητικοῦ μηχανήματος καὶ ἐτραυματίσθη σοβαρῶς, ὑποστὰς πολλαπλᾶ κατάγματα εἰς διάφορα μέρη τοῦ σώματός του καὶ ἀκρωτηριασμὸν τοῦ δεξιοῦ ποδός, ἐξ οὗ κατέστη ἀοβίως ἀνάπηρος, ὡς ἐκρίθη καὶ ὑπὸ τῆς ὑγειονομικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Ι.Κ.Α. μὲ ποσοστὸν ἀναπηρίας 67% καὶ ἔτυχε συντάξεως παρ' αὐτοῦ λόγῳ ἀναπηρίας πρὸς πᾶσαν ἐργασίαν ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 8454/1962 ἀποφάσεως τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Ὑποκαταστήματος Ἀθηνῶν καὶ ὅτι τὴν 1.7.1964 ὑπέβαλε πρὸς τὸ ἐναγόμενον αἴτησιν συνταξιοδοτήσεώς του, ἐφ' ἅπαντων τῶν δικαιολογητικῶν, ἣν ὅμως ἀπέρριψε τοῦτο διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 10249/28.4.1965 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου αὐτοῦ, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι ὑπέστη ἀτύχημα εἰς ἀσφαλιστικὴν περιοχὴν ἐκτὸς τοῦ Ταμείου, ἥτις ὅμως ἀπόφασις εἶναι παράνομος, ἐκ τῆς παρανόμου δὲ ταύτης πράξεως τῶν ὀργάνων τοῦ ἐναγομένου ὑπέστη ζημίαν, συνισταμένην εἰς τὸ ποσόν, ὅπερ οὗτος ἐδικαιοῦτο ὡς σύνταξιν, ἀφ' ἧς ὑπέβαλε τὴν αἴτησιν καὶ ἓν ἔτος πρὸ ταύτης, ἀνερχομένων μέχρι τῆς ἀγωγῆς εἰς δραχμὰς 23.400 καὶ τοῦ λοιποῦ αἰτεῖται τὴν ἐπιδίκασιν. Οὕτως ἔχουσα ἡ ἀγωγὴ εἶναι νόμῳ βάσιμος καὶ ἐξεταστέα κατ' οὐσίαν, ἐρειδομένη ἐπὶ τῶν ἐν τῇ πρώτῃ σκέψει τῆς παρούσης ἀναφερομένων διατάξεων καὶ τῶν ἄρθρων 105 καὶ 106 τοῦ ΕἰσΝΑΚ.

Ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 8 § 1 τοῦ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 48422/Σ 1174 τῆς 20/26 Αὐγούστου 1953 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἐγκριθέντος Κανονισμοῦ Ἀσφαλιστικῶν Παροχῶν τοῦ ἐναγομένου Ταμείου (βλέπε καὶ ὑπ' ἀριθ. 708/1963 Δ.Δ. περὶ ἐγκρίσεως Κανονισμοῦ Παροχῶν τοῦ Ταμείου), ὁριζούσης ὅτι ἐν περιπτώσει ἀναπηρίας ἢ θανάτου, ὀφειλομένων εἰς βίαιον συμβὰν ἐν τῇ ἐκτελέσει ἢ ἐξ ἀφορμῆς τῆς ἐργασίας τοῦ ἠσφαλισμένου (ἐργατικοῦ ἀτυχήματος), ἡ χορήγησις τῆς συντάξεως ἀναγνωρίζεται ἀνεξαρτήτως ἀριθμοῦ πραγματοποιηθεισῶν ἡμερῶν ἐργασίας εἰς δομικὰς καὶ ξυλουργικὰς ἐπιχειρήσεις, σαφῶς προκύπτει, ὅτι προϋπόθεσις τοῦ δικαιώματος πρὸς ἀπόληψιν συντάξεως λόγῳ ἀναπηρίας ἢ θανάτου, ὀφειλομένων εἰς βίαιον συμβὰν ἐν τῇ ἐκτελέσει ἢ ἐξ ἀφορμῆς τῆς ἐργασίας τοῦ ἠσφαλισμένου καὶ ἑπομένως στοιχεῖον τῆς ἀγωγῆς τοῦ δικαιοῦχον πρὸς ἀποζημίωσιν λόγῳ παρανόμου ἀρνήσεως τῶν ὀργάνων τοῦ ἐναγομένου πρὸς χορήγησιν τῆς ἐκ τοῦ λόγου τούτου συντάξεως δὲν ἀποτελεῖ ἡ καταβολὴ ἢ βεβαίωσις τῆς ὑπὲρ τοῦ ἐναγομένου εἰσφορᾶς διὰ πραγματοποιηθέντα ἡμερομίσθια ὑπὸ τοῦ ἠσφαλισμένου ἀπὸ τῆς ὑπαγωγῆς του εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ταμείου καὶ ἐφ' ἑξῆς, ἀφοῦ ἡ χορήγησις τῆς διὰ τὴν εἰρημένην αἰτίαν συντάξεως ἀναγνωρίζεται ἀνεξαρτήτως ἀριθμοῦ πραγματοποιηθεισῶν ἡμερῶν ἐργασίας, ἡ δὲ διάταξις τοῦ ἄρθρου 12 § 1 τοῦ αὐτοῦ Κανονισμοῦ, ὁρίζουσα ὅτι οἱαδήποτε παροχὴ εἰς ἀμέσως ἢ ἐμμέσως ἠσφαλισμένον χορηγεῖται ἐκ μέρους τοῦ Ταμείου, ἐφ' ὅσον δὲν ἔχει καταβληθῇ ἢ τοὐλάχιστον βεβαιωθῇ ἡ ὑπὲρ τοῦ Ταμείου πλήρης εἰσφορὰ διὰ πραγματοποιηθέντα παρ' αὐτοῦ ἡμερομίσθια ἀπὸ τῆς ὑπαγωγῆς του εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ταμείου καὶ ἐφ' ἑξῆς, ἀναφέρεται εἰς παροχάς, διὰ τὴν χορήγησιν τῶν ὁποίων ἀπαιτεῖται, ὅπως ὁ ἠσφαλισμένος ἔχῃ πραγματοποιήσει ὡρισμένον χρόνον ἐν τῇ ἀσφαλίσει τοῦ Ταμείου, ὡς εἶναι ἡ κατὰ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ αὐτοῦ Κανονισμοῦ σύνταξις λόγῳ ἀναπηρίας ἢ θανάτου ὀφειλομένων εἰς ἄλλην αἰτίαν, πλὴν τοῦ ἐργατικοῦ

άτυχήματος, δι' ἣν ἀπαιτεῖται πραγματοποίησις ὡρισμένου ἀριθμοῦ ἡμερῶν ἐργασίας. Ὅθεν ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου ἰσχυρισμὸς τοῦ ἐναγομένου εἶναι ἀπορριπτέος ὡς μὴ βάσιμος.

Ἐκ τῶν παρ' ἀμφοτέρων τῶν διαδίκων προσαγομένων καὶ ἐπικαλουμένων ἐγγράφων πλήρως, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου τούτου, ἀποδεικνύεται, ὅτι ὁ ἐνάγων προσελήφθη παρὰ τῆς ἐν τῇ περιοχῇ Διοικήσεως Πρωτευούσης ἐδρευούσης Ἑταιρείας «Δ» ἀπὸ 28 Ἰουλίου 1961 καὶ εἰργάζετο ὡς ἐργάτης ὁδοποιΐας τῆς ὡς ἄνω ἐργοδότιδος εἰς Ταναγραν Βοιωτίας ἔκτοτε μέχρι τῆς 7 Ὀκτωβρίου 1961, ἤτοι ἐπὶ χρόνον μικρότερον τοῦ ἑξαμήνου, ὅτε ὑπέστη ἐργατικὸν ἀτύχημα, ἐπελθὸν κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ὡς ἄνω ἐργασίας καὶ ἐξ ἀφορμῆς αὐτῆς, ἤτοι ἀκρωτηριασμὸν δεξιοῦ μηριαίου καὶ δὴ μεσότητος δεξιᾶ αὐτοῦ, κατέστη δὲ ἐκ τούτου δι' ἀόριστον χρόνον ἀνίκανος πρὸς ἐργασίαν μὲ ποσοστὸν ἀναπηρίας 67%, ἔχων συμπληρωμένον τὸ 16ον ἔτος τῆς ἡλικίας του, δικαιωθεὶς συντάξεως ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α., παρ' ὃ ἐτύγχανεν ἰσφαλισμένος. Ταῦτα ἀποδεικνύονται πλήρως ἐκ τῆς ὑπ' ἀριθ. 8454/23.1.1962 ἀποφάσεως τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Ὑποκαταστήματος Ἀθηνῶν τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 782/1961 δηλώσεως ἀτυχήματος τοῦ ὡς ἄνω ἐργοδότου καὶ τοῦ ἐνάγοντος πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. καὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 8 τῆς 20 Ἰουλίου 1965 ληξιαρχικῆς πράξεως γεννήσεως τοῦ ληξιάρχου Λεονταρίου. Ἐκ τῆς προσαγομένης ὡσαύτως ὑπ' ἀριθ. 9285 τῆς 11.7.1964 ἀποφάσεως τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Περιφερειακοῦ Ὑποκαταστήματος Ἀθηνῶν τοῦ Ι.Κ.Α. ἀποδεικνύεται, ὅτι ὁ ἐνάγων ὑπῆχθη εἰς τὴν ἀσφαλιστικὴν κλάσιν, εἰς ἣν ἀντιστοιχεῖ τεκμαρτὸν ἡμερομίσθιον δραχμαὶ 80, ἐκ δὲ τῆς ὑπ' ἀριθ. 10249/1965 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ ἐναγομένου προκύπτει, ὅτι ἀπερρίφθη ἡ ἀπὸ 1 Ἰουλίου 1964 αἴτησις τοῦ ἐνάγοντος περὶ συνταξιοδοτήσεώς του, μὲ τὴν δικαιολογίαν ὅτι οὗτος ὑπέστη τὸ ἀτύχημα εἰς ἐκτὸς τοῦ Ταμείου ἀσφαλιστικὴν περιοχήν. Ὅθεν, συντρεχουσῶν ἁπασῶν τῶν νομίμων προϋποθέσεων, δέον ὅπως γίνῃ δεκτὴ ἡ ἐπὶ κρίσει ἀγωγὴ τοῦ ἐνάγοντος, καθοριζομένης τῆς ἐπιδικαστέας ἀποζημιώσεως τούτου εἰς τὸ ἰσόποσον τῆς συντάξεως, ἣν οὗτος δικαιοῦται κατὰ τὰ ἐν ἄρθρῳ 18 τοῦ ὡς ἄνω Κανονισμοῦ Παροχῶν τοῦ ἐναγομένου ὁριζόμενα καὶ μὲ βάσιν τὸν καταβαλλόμενον ἡμερήσιον μισθὸν τῶν δραχμῶν 80, ἤτοι ὑπαγωγῆς του εἰς τὴν XI ἀσφαλιστικὴν κλάσιν, καθ' ἣν οὗτος δικαιοῦται συντάξεως τὰ 80% τῶν δραχμῶν 15, προσαυξανομένων κατὰ 15% ἐπὶ τῆς διαφορᾶς μεταξὺ τεκμαρτοῦ ἡμερομισθίου ΙΙ κλάσεως καὶ τοῦ τοιούτου τῆς κλάσεως εἰς ἣν ἀνήκει, πολλαπλασιαζόμενον ἐπὶ 25 καὶ προσαυξανομένου τοῦ οὕτω ἐξευρισκομένου ποσοῦ συντάξεως κατὰ 40% (ἤτοι 12 σὺν 9,25 = 21,75 Χ 25 = 543,75 Χ 40% = 761,25) κατὰ μῆνα καὶ διὰ τὸν ἐν τῇ ἀγωγῇ χρόνον ἀπὸ 1.7.1963 μέχρι τέλους Αὐγούστου 1965, ἤτοι ἐπὶ μῆνας 26 Χ 761 = 18.746 σὺν δῶρα Χριστουγέννων 1963 καὶ 1964, Πάσχα 1964 καὶ 1965 καὶ ἀδείας 1964 καὶ 1965 μῆνας 3, σύνολον 21.449,75, διὰ τὸ ποσὸν δὲ τοῦτο δέον ὅπως γίνῃ δεκτὴ ἡ ἀγωγή.

§ 4. Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ἐργατοτεχνιτῶν Δομικῶν καὶ Ξυλουργικῶν Ἐργασιῶν

Καταβλητέαι εἰς τὸ Ταμεῖον εἰσφοραί.—Δικαίωμα ἀνακοπῆς ἐκ τοῦ ἄρθρου 235 Πολιτικῆς Δικονομίας ἐνώπιον τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 2584/1967, Ὁλομελείας

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. Δ. Καρβελλᾶς
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. Γ. Παναγιωτίλας
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Π. Ἀνιτσᾶς, Εὐάγγ. Ἀνδρέου

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἡ ἀκύρωσις τοῦ ὑπ' ἀριθ. 614/1966 (142) 6.δ)τος περὶ προσθήκης ἄρθρων 26 εἰς Καταστατικὸν τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ἐργατοτεχνιτῶν Δομικῶν καὶ Ξυλουργικῶν Ἐργασιῶν.

Εἰς τὴν δίκην παραδεκτῶς καὶ μετ' ἐντόμου συμφέροντος παρεμβαίνει τὸ Ταμεῖον Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ἐργατοτεχνιτῶν Δομικῶν καὶ Ξυλουργικῶν Ἐργασιῶν, ἀμυνόμενον τοῦ κύρους τοῦ προσβαλλομένου 6. δ)τος.

Ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις, κατατεθεῖσα τὴν 61ην ἡμέραν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως τοῦ προσβαλλομένου κανονιστικοῦ 6. δ)τος, τυγχάνει ἐκπροθέσμως μὲν ὅσον ἀφορᾷ τὴν πρώτην ἐκ τῶν αἰτούντων, ἤτοι τὴν Πανελλήνιον Ἕνωσιν Διπλωματούχων Μηχανικῶν Ἐργοληπτῶν Δημοσίων Ἔργων, ἐμπροθέσμως δὲ ὡς πρὸς τὸν ἕτερον τῶν αἰτούντων, ἤτοι τὸν Η.Κ., δι' ὃν, ὡς κατοικοῦντα ἐν Παρισίοις (καθ' ἃ ἐκ τοῦ φακέλου προκύπτει), ἰσχύει ἡ προθεσμία ἐνενήκοντα ἡμερῶν, ἡ προβλεπομένη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 53 τοῦ 6. δ)τος ὑπ' ἀριθ. 92/1966 (22) περὶ κωδικοποιήσεως εἰς ἓν κείμενον τῶν περὶ Συμβουλίου Ἐπικρατείας ἰσχυουσῶν διατάξεων.

Τὸ προσβαλλόμενον 6. δ)γμα ὁρίζει τὰ ἀκόλουθα: «Ἐν τέλει τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ἐργατοτεχνιτῶν

Δημοκών και Ξυλουργικών Έργασιών προστίθεται άρθρον 26, έχον οὕτω: «Καθιστερούμενα κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος ἀσφαλιστικαὶ εἰσφοραὶ ὑπὲρ τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ἐργατοτεχνιτῶν Δομικῶν καὶ Ξυλουργικῶν Ἐργασιῶν διὰ τὴν παρ' αὐτῷ ἀσφάλισιν λόγῳ ἀπασχολήσεως, λαβούσης χώραν εἰς χρόνον προγενεστέρων τῆς 29ης Ὀκτωβρίου 1958, ἀπαλλάσσονται πάσης προσθέτου, λόγῳ ἐκπροθέσμων καταβολῆς, ἐπιβαρύνσεως ἐκ προσθέτων τελῶν ἢ τόκων ὑπερημερίας ἢ ἀναπροσαρμογῆς κλπ., ἐφ' ὅσον καταβληθῶσι, τῇ αἰτήσει τοῦ ὀφειλέτου, ὑποβαλλομένῃ ἐντὸς τριμήνου ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος, εἰς εἴκοσι τέσσαρας (24) ἴσας μηνιαίας δόσεις. Ἑκάστη τῶν δόσεων δὲν δύναται νὰ εἶναι μικροτέρα τῶν ἑκατὸν (100) δραχμῶν, ἡ πρώτη δὲ τούτων εἶναι καταβλητέα μέχρι τοῦ τέλους τοῦ μηνὸς τοῦ ἑπομένου ἐκείνου τῆς κοινοποιήσεως εἰς τὸν αἰτοῦντα τοῦ διακανονισμοῦ τῆς ὀφειλῆς τῆς σχετικῆς ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου».

Διὰ τῆς ἀνωτέρω διατάξεως οὐδόλως ἐσκοπήθη ἡ τὸ πρῶτον καθιέρωσις ὑποχρεώσεων διὰ τὴν καταβολὴν πρὸς τὸ Ταμεῖον εἰσφορῶν, ἀλλ' ἁπλῶς παρέχονται διευκολύνσεις κατὰ τὴν ἐξόφλησιν τῶν τυχὸν βάσει ἄλλων διατάξεων ὀφειλομένων εἰσφορῶν, συγχρονιζομένης πάντοτε τῆς ἀπαιτήσεως κατὰ τῶν σχετικῶν πράξεως ἐπιβολῆς εἰσφορῶν τῆς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 235 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας προβλεπομένης ἀνακοπῆς ἐνώπιον τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων. Συνεπῶς διὰ τοῦ προσβαλλομένου δ. δ/τος, ἀνεξαρτήτως τῆς νομιμότητος αὐτοῦ, οὐδόλως θίγεται ὁ αἰτῶν Η.Κ., δεδομένου ὅτι οὗτος δικαιοῦται καὶ νὰ μὴ ποιήσηται χρῆσιν τῶν δι' αὐτοῦ παρεχομένων διευκολύνσεων καὶ κατ' ἀκολουθίαν ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις ἀσκεῖται ἄνευ ἐννόμου συμφέροντος παρ' αὐτοῦ.

Κατὰ ταῦτα ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις τυγχάνει ἀπορριπτέα ἐν τῷ συνόλῳ της ἐν μέρει ὡς ἐκπρόθεσμος καὶ ἐν μέρει ὡς ἄνευ ἐννόμου συμφέροντος ἀσκουμένη.

§ 5. Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Συντάξεως Αὐτοκινητιστῶν

"Ἔννοια ἐπαγγελματίου αὐτοκινητιστοῦ διὰ τὴν ὑποχρεωτικῶς ὑπαγωγὴν εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ ἀνωτέρω Ταμείου.— Ὑπαγόμενα εἰς τὴν ἀσφάλισιν κατὰ Ν.Δ. 4097/1961 πρόσωπα. —Ἀναγκαῖον ὅπως ἀσκῶσι τὸ ἐπάγγελμα τοῦ ὁδηγοῦ ἀποκλειστικῶς ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ὅτι δὲν δύναται νὰ ὑπαχθῶσιν εἰς τὴν ἀσφάλισιν τούτων τὰ πρόσωπα, τὰ ὁποῖα παραλλήλως πρὸς τὸ ἐπάγγελμα τοῦ ὁδηγοῦ αὐτοκινήτου ἀναπτύσσουσι καὶ ἄλλην ἐπαγγελματικὴν δραστηριότητα, ἔστω καὶ ἐπικουρικῶς.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 2588/1967, Τμ. Α'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Γ. Χαρμπούρης**
Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. **Α. Ταβουλάρης**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Παπαδόπουλος, Ι. Ξυδόπουλος

Διὰ τῆς αἰτήσεως ταύτης, τύποις παραδεκτῶς ἀσκηθείσης, διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 5102 τῆς 23 Δεκεμβρίου 1966 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Συντάξεων Αὐτοκινητιστῶν, δι' ἧς διεγράφη ὁ αἰτῶν ἐκ τῶν μητρώων ἠσφαλισμένων τοῦ Ταμείου τούτου, ἀφ' ἧς ἠσφαλίσθη, ἤτοι ἀπὸ τῆς 1ης Ἰουλίου 1957, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι «οὐδέποτε ἐπλήρου οὗτος τὰς νομίμους προϋποθέσεις ἀσφαλίσεως.., δοθέντος ὅτι, (ὡς ἀπεδείχθη), διατηρεῖ πτηνοτροφεῖον, διὰ τοῦ προϊόντος τοῦ ὁποίου ἀσκεῖ ἐμπορίαν κλπ.».

Εἰς τὴν παροῦσαν δίκην παρεμβαίνει παραδεκτῶς ὁ Σ.Μ., αὐτοκινητιστής, διὰ τῆς ἀπὸ 9 Σεπτεμβρίου 1967 παρεμβάσεώς του, ἔχων ἔννομον συμφέρον πρὸς διατήρησιν τοῦ κύρους τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, δοθέντος ὅτι οὗτος, ἐρχόμενος δεύτερος καὶ μετὰ τὸν αἰτοῦντα εἰς τὸν οἰκεῖον πίνακα δικαιουμένων ἀδείας αὐτοκινήτου δημοσίας χρήσεως, ἔλαβε παρὰ τῆς ἁρμοδίας Νομαρχίας Κορινθίας, μετὰ τὴν ὡς ἄνω ἀκύρωσιν τῆς ἐγγραφῆς τοῦ αἰτοῦντος εἰς τὰ μητρῶα τοῦ Ταμείου Συντάξεων Αὐτοκινητιστῶν, τὴν ἄδειαν ταύτην (βλ. Σ.τ.Ε. 636/1966 κλπ.).

Ὑπὸ τοῦ προϊσχύοντος ἄρθρου 2 § 2 τοῦ π.δ. τῆς 6/19 Ἀπριλίου 1935 «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν διατάξεων τῶν διεπουσῶν τὸ Τ. Σ. Α.» (Ε.Κ. 157) ὡρίζετο, ὅτι «ἐπαγγελματίας αὐτοκινητιστής, ὑπαγόμενος ὑποχρεωτικῶς εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Τ.Σ.Α., εἶναι, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ παρόντος, πᾶν φυσικὸν πρόσωπον, ἐργαζόμενον ἐπὶ μισθῷ ὡς ὁδηγὸς αὐτοκινήτου δημοσίας χρήσεως ἢ ἰδιωτικῆς χρήσεως ἢ ἀποζῶν ἐν γένει ἐκ τῆς ἐκμεταλλεύσεως αὐτοκινήτου του, μὴ ἀσκῶν δὲ ἕτερον ἐπάγγελμα ἢ ἐπιχείρησιν». Ὑπὸ δὲ τοῦ ἤδη ἰσχύοντος ἄρθρου 2 § 1 περ. α' τοῦ ν.δ. 4097/1961 «περὶ τοῦ Ταμείου Συντάξεων Αὐτοκινητιστῶν κλπ.» (Ε.Κ. 168) ὁρίζεται, ὅτι: «Εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Τ.Σ.Α. ὑπάγονται ὑποχρεωτικῶς: α) Οἱ κεκτημένοι ἐπαγγελματικὴν ἄδειαν ἱκανότητος ὁδηγοῦ αὐτοκινήτου, ἐφ' ὅσον ἐργάζονται ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς χώρας αὐτοπροσώπως καὶ ἀποκλειστικῶς ὡς ὁδηγοὶ αὐτοκινήτων δημοσίας χρήσεως».

Κατὰ τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν ἀμφοτέρων τῶν ἀνω-

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΧΡΟΝΟΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΕΝ ΣΥΜΒΑΣΕΙ ΩΡΙΣΜΕΝΟΥ ΧΡΟΝΟΥ ΔΙ' ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΙΝ Ν. 2112/1920

Ὑπὸ τῆς Συντάξεως

Κατὰ τὸ ἰσχὸν Δίκαιον ὑπάρχει, ὡς πρὸς τὴν καταγγελίαν, διαφορὰ μεταξὺ συμβάσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου καὶ τοιαύτης ἀορίστου χρόνου.

Ἡ πρώτη καταγγέλλεται πρὸ τοῦ πέρατος τοῦ συμφωνηθέντος χρόνου αὐτῆς διὰ σπουδαῖον λόγον κατ' ἄρθρον 672 Ἀστικοῦ Κώδικος.

Ἡ δευτέρα, ὑφισταμένου τοῦ ἄρθρου 38 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος Νόμου 2783/1941, κατὰ τὸ ὁποῖον διατηρεῖται, μεταξὺ τῶν ἄλλων, ἐν ἰσχύϊ ὁ νόμος 2112/1920 καὶ τὸ κατ' ἐπέκτασιν αὐτοῦ Ν.Δ. 16/18 Ἰουλίου 1920, καταγγέλλεται ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου κατὰ τὸν νόμον 2112/1920, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ νόμου 4558/1930, καὶ τὸ Ν.Δ. 16/18 Ἰουλίου 1920 περὶ ἐπεκτάσεως τούτου ἐπὶ τῶν ἐργατῶν, τεχνιτῶν καὶ ὑπηρετῶν, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸν νόμον 3198/1955. (Ἴδετε ΕΕΔ 22, 63 ἐπ., ἔνθα κωδικοποίησις τῶν ἰσχουσῶν διατάξεων).

Συμβαίνει ὅμως σύμβασις ἀορίστου χρόνου νὰ μετατρέπεται μὲ τὴν ἐλευθέραν βούλησιν τῶν συμβαλλομένων διὰ νέας συμβάσεως εἰς τοιαύτην ὡρισμένου χρόνου, ὁπότε δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν ὁ νόμος 2112/1920. Τοῦτο, κατὰ τὰ νομολογηθέντα (Α.Π. 445/1964, ΕΕΔ 13, 697), οὐδεμίαν διάταξιν ἀπαγορεύει, ἐκτὸς ἂν ἡ νέα σύμβασις ἐγένετο πρὸς καταστρατήγησιν τῶν περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως διατάξεων τοῦ νόμου 2112/1920 ἢ ὑπῆρξε προϊὸν εἴδους κατὰ τοῦ μισθωτοῦ. (Ἴδετε Α.Π. 462/1960, ΕΕΔ 20, 104, Πρωτοδικείου Καβάλας 408/1963, ΕΕΔ 23, 89).

Συμβαίνει ἐπίσης σύμβασις ὡρισμένου χρόνου νὰ μεταπέσῃ εἰς σύμβασιν ἀορίστου χρόνου, ὁπότε διὰ τὴν καταγγελίαν τῆς τελευταίας θὰ ἐφαρμοσθῇ ὁ νόμος 2112/1920.

Τοῦτο δύναται νὰ γίνῃ διὰ συμβάσεως μεταξὺ τῶν ἐνδιαφερομένων μερῶν, ἐργοδότου καὶ μισθωτοῦ, ἀπηλλαγμένης πάντως τῶν ἐλαττωμάτων εἴδους κλπ. κατὰ τὰς γενικὰς ἀρχὰς τοῦ Δικαίου ἢ προθέσεως καταστρατηγήσεως τοῦ νόμου 2112/1920, ἢ καὶ κατὰ νομικὴν διάταξιν, ὡς εἶναι καὶ ἡ τοῦ ἄρθρου 671 Ἀστικοῦ Κώδικος, κατὰ τὸ ὁποῖον σύμβασις ἐργασίας, συνομολογηθεῖσα ἐπ' ὡρισμένον χρόνον, ἐὰν, λήξαντος τοῦ χρόνου αὐτῆς, ὁ ἐκμισθωτὴς ἐξακολουθῇ τὴν ἐργασίαν ἄνευ ἐναντιώσεως τοῦ μισθωτοῦ, λογίζεται ἀνανεωθεῖσα ἐπ' ἀορίστου.

Ἐνίοτε τὴν ὡρισμένου χρόνου σύμβασιν μετατρέπει εἰς ἀορίστου χρόνου, ἐπὶ τῆς ὁποίας ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τῆς ἑκάστοτε ἰσχυούσης ἐργατικῆς νομοθεσίας διὰ τὴν ἀπόλυσιν καὶ ἀποζημίωσιν τοῦ μισθωτοῦ, ὁ Νομοθέτης δι' εἰδικῶν διατάξεων ὡρισμένα χρονικὰ διαστήματα, τὸ ἐπάγγελμα τοῦ ὁδηγοῦ αὐτοκινήτου, τοῦτο ὅμως παραλλήλως πρὸς τὰς ἀγροτικὰς του ἐργασίας, δοθέντος ὅτι τυγχάνει οὗτος μέλος τοῦ Σταφιδικοῦ Συνεταιρισμοῦ Ἀρχαίας Νεμέας καὶ «πτυχιοῦχος» τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης, ὡς ἀγρότης, διατηρῶν ἅμα καὶ ὀρνιθοτροφεῖον ἐν αὐτῇ κωμοπόλει. Κατ' ἀκολουθίαν, ἐφ' ὅσον ἐκ τῶν στοιχείων αὐτῶν, ὧν ἄλλως, ἡ ἀντικειμενικὴ ἀκρίβεια δὲν ἀμφισβητεῖται ὑπὸ τοῦ αἰτοῦντος, προέκυψεν, ὅτι οὗτος ἔχει πλείονας ἐπαγγελματικὰς ἀσχολίας, ὀρθῶς ἀπεκλείσθη, ἐκ τούτου καὶ μόνον, τῆς εἰρημένης ἀσφαλίσεως, κατὰ τὸν τεθέντα ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει κανόνα, ἀβασίτως προβαλλομένων πάντων τῶν περὶ τοῦ ἀντιθέτου λόγων τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, ἧτις κατόπιν αὐτοῦ τυγχάνει ἀπορριπτέα, δεκτῆς καθισταμένης τῆς παρεμβάσεως.

τέρω διατάξεων διὰ τὴν ὑπαγωγὴν εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ταμείου Συντάξεων Αὐτοκινητιστῶν, τῶν κεκτημένων ἐπαγγελματικὴν ἄδειαν ὁδηγοῦ αὐτοκινήτου, ἀπαιτεῖται, ὅπως οὗτοι ἀσκῶσι τὸ ἐπάγγελμα τοῦτο τοῦ ὁδηγοῦ ἀποκλειστικῶς, ἐπὶ τὴν ἔννοιαν ὅτι δὲν δύνανται νὰ ὑπαχθῶσιν εἰς τὴν ἀσφάλισιν ταύτην τὰ πρόσωπα, τὰ ὁποῖα, παραλλήλως πρὸς τὸ ἐπάγγελμα τοῦ ὁδηγοῦ αὐτοκινήτου, ἀναπτύσσουσι καὶ ἄλλην ἐπαγγελματικὴν δραστηριότητα, ἔστω καὶ ἐπικουρικῶς (Σ.τ.Ε. 636/1966).

Ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις στηρίζεται ἐπὶ ὡρισμένων ἐγγράφων τοῦ Ἀγρονομείου Νεμέας, τοῦ προέδρου τῆς Κοινότητος Ἀρχαίας Νεμέας καὶ τοῦ Ἀστυνομικοῦ Τμήματος Νεμέας, ἅτινα ἅπαντα ὑφίστανται εἰς τὸν φάκελον, δι' ὧν βεβαιοῦται μὲν ὅτι ὁ αἰτῶν ἤσκησε, καθ' ὡ-

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ

Ο ΝΕΟΣ ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΑΠΟΔΟΧΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΓΡΑΦΕΙΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Υπό της Συντάξεως

Διά της κατωτέρω, σελ. 197, δημοσιευομένης ὑπ' ἀριθ. 47/1967 ἀποφάσεως τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν, ἡ ὁποία ἐκηρύχθη ἐκτελεστὴ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 5537/230/1968 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἐγένετο νέος καθορισμὸς τῶν ἀποδοχῶν τοῦ προσωπικοῦ τῶν Γραφείων Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν καὶ λοιπῶν ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων ἁπάσης τῆς χώρας.

Προηγουμένως ἴσχυεν ἡ ὑπ' ἀριθ 43/1965 ἀπόφασις τοῦ αὐτοῦ Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου, ἡ ὁποία ἐκηρύχθη ἐκτελεστὴ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 3240/284/1966 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (ΕΕΔ 25, 194).

Ἡ διαιτητικὴ αὕτη ἀπόφασις, ἐξομοιουμένη κατὰ τὸν νόμον πρὸς συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας, φέρει τὸν χαρακτῆρα ἐθνικῆς ὁμοιοεπαγγελματικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ κατὰ τὰ τελικῶς ὑπὸ τῆς Ὁλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου νομολογηθέντα (172/1967, ΕΕΔ 26, 548, ἴδετε καὶ ἀνωτέρω, σελ. 156), ὡς ἐκ τοῦ ὅτι συμμετέχουν εἰς τὴν διένεξιν γενικωτέρας σχέσεως ἐπαγγελματικαὶ ὀργανώσεις, δεσμεύονται ἐξ αὐτῆς πάντες οἱ ἐργοδόται τοῦ προσωπικοῦ Γραφείων Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν καὶ λοιπῶν ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων, ἀναξαρ-

---

ξεως. (Μνημονεύεται προχείρως ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 15 τοῦ ν.δ. 4541/1966, κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ σύμβασις ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν συναγεται ων Δήμων καὶ Κοινοτήτων μετατρέπεται εἰς ἀορίστου χρόνου μετὰ παρέλευσιν ἔτους ἀπὸ τῆς προσλήψεώς των, ἐφαρμοζομένων διὰ τὴν ἀπόλυσιν καὶ ἀποζημίωσιν τούτων τῶν διατάξεων τῆς ἐκάστοτε ἰσχυούσης ἐργατικῆς νομοθεσίας. Ἴδετε τὴν διάταξιν ἐν ΕΕΔ 27, 77).

Δοθέντος, περαιτέρω, ὅτι ἡ προθεσμία προειδοποιήσεως τῶν μισθωτῶν κατὰ τὸν νόμον 2112/1920, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ νόμου 4558/1930, καὶ ἐν ἐλλείψει ταύτης ἡ ὀφειλομένη ἀποζημίωσις ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ χρόνου ὑπηρεσίας τοῦ μισθωτοῦ, προέκυψε κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν τὸ ζήτημα, ἂν εἰς τὸν χρόνον ὑπηρεσίας τοῦ μισθωτοῦ, ὁ ὁποῖος διέρρευσεν ἐν συμβάσει ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, ἡ ὁποία καὶ καταγγέλλεται κατὰ τὸν νόμον 2112/1920, θὰ ὑπολογισθῇ ὁ χρόνος ὑπηρεσίας τοῦ αὐτοῦ μισθωτοῦ ἐν συμβάσει πρότερον ὡρισμένου χρόνου, μετὰ τὴν ὁποίαν ἐν συνεχείᾳ ἠκολούθησε σύμβασις ἐργασίας ἀορίστου χρόνου.

Τὰ δικαστήρια τῆς οὐσίας (ἴδετε ΕΕΔ 9, 157) ἀρνητικῶς ἔχουν ἀποφανθῆ, πρώτη δὲ ἐπὶ τοῦ θέματος ἡ Α.Π. 596/1949, Τμ. Α' (ΕΕΔ 9, 157) (πρὸς τὴν ὁποίαν συνεφώνησε καὶ ἡ Α.Π. 394/1950, Τμ. Β', ΕΕΔ 9, 704), ἐπεκύρωσε τὴν ἄποψιν ταύτην ὡς ὀρθήν. (Σύμφωνος καὶ ἡ Α.Π. 187/1954, ΕΕΔ 13, 403, ἴδετε καὶ Πρωτοδικείου Καβάλας 500/1962, ΕΕΔ 22, 602, ἔνθα εἰς σχετικὰς μὲς καὶ λοιπαὶ παραπομπαί).

Τὰ αὐτὰ ἔχουν δεχθῆ τὰ δικαστήρια τῆς οὐσίας καὶ διὰ τὴν κατ' ἄρθρον 671 Ἀστικοῦ Κώδικος συμπαρὰν ἀνανέωσιν τῆς συμβάσεως, καθισταμένης ἀορίστου χρόνου. (Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 3636/1955, ΕΕΔ 14, 771, Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης 1921/1960, ΕΕΔ 19, 1013, ἄλλως γνώμης ὁ *Χ. Ἀγαλλόπουλος*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 335). (Ἴδετε περὶ τοῦ ἄρθρου τούτου *Ι. Καποδίστριαν*, ΕρμΑΚ, ὑπ' ἄρθρον 671, *Π. Ζέπον*, ΕΕΔ 10, 890, *Β. Βασιλείου*, ΕΕΔ 9, 780 καὶ εἰδικῶς περὶ τοῦ ὅρου «ἀνανέωσις»).

Ἡ γνώμη αὕτη τοῦ δικαστηρίου ἔχει ὀρθὴν νομικὴν θεμελίωσιν. Σκοπὸς τοῦ νόμου 2112/1920 ὑπῆρξε νὰ μὴ ρίπτεται ὁ μισθωτὸς εἰς τὰς ὁδοὺς ἀπροειδοποιήτως, ὡς αἰτιολογεῖται εἰς τὴν εἰσηγητικὴν του ἔκθεσιν (ἴδετε περὶ τοῦ νόμου τούτου *Χ. Ἀγαλλόπουλον*, ΕΕΔ 16, 577 ἑπ.) καὶ κύριον μέσον πρὸς ἀποτροπὴν τούτου ὑπῆρξεν ἡ προειδοποίησις τοῦ μισθωτοῦ διὰ τὴν ἀπόλυσίν του, ἄλλο δὲ τὸ ζήτημα, ἂν μεταγενεστέρως διὰ τοῦ νόμου 4558/1930 καὶ νόμου 3198/1955 καθιερώθη καὶ μειωμένη ἀποζημίωσις διὰ τὸν προειδοποιούμενον ὑπάλληλον.

Εἰς τὴν σύμβασιν ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου εἶναι γνωστὸς ὁ χρόνος λήξεως αὐτῆς. Ἀδιακόπτως μόνον ὑπάρχει ἀφ' ἧς ἡ τοιαύτη σύμβασις μετατοπᾶται εἰς ἀορίστου χρόνου, καὶ τὴν ἀβεβαιότητα ταύτην ἦλθε νὰ ἀντιμετωπίσῃ ὁ νόμος 2112/1920.

τήτως ἂν δὲν ἀνήκωσιν εἰς τὰς μεταχούσας εἰς τὴν διένεξιν γενικωτέρας σημασίας ἐπαγγελματικὰς ὀργανώσεις, ὡς ἐκπροσωπούμενοι ὑπὸ τούτων, ἐκτὸς τοῦ προσωπικοῦ Γραφείων τοῦ Δημοσίου καὶ τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, εἰμὴ ἐὰν κηρυχθῇ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ὑποχρεωτική. (Οὕτω ἡ ἀνωτέρω ἀπόφασις τῆς Ὁλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου).

Κατὰ δρον τῆς προηγουμένης διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ὁ ὁποῖος ἐπανελαμβάνετο ἐκ τῶν προϊσχυσασῶν, τοῦ πλήρους νομίμου κατ' αὐτὰς μισθοῦ δικαιοῦνται ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι ἀπασχολοῦνται πέραν τῶν 3½ ὡρῶν ἡμερησίως. (Ἴδετε περὶ τῆς ἐννοίας τοῦ δρου τούτου Α.Π. 280/1962, ΕΕΔ 21, 665 καὶ τὰ αὐτόθι σημειούμενα).

Ὁ δρος οὗτος, ἐπαναληφθεὶς καὶ εἰς τὴν νέαν διαιτητικὴν ἀπόφασιν, ἀπηλείφθη κατὰ τὴν ὑπὸ τῶν Ὑπουργῶν κύρωσίν της, διότι δι' ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας ἠκυρώθη οὗτος ὡς παράνομος, περιεχόμενος, ὡς ἐσημειώθη, καὶ εἰς τὴν προηγουμένην ὑπ' ἀριθ. 43/1965 διαιτητικὴν ἀπόφασιν.

Ἡ ἀπόφασις τῆς Ὁλομελείας τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας (2664/1967) ἔχει ὡς ἑξῆς: «Διὰ τῆς διατάξεως ταύτης ἡ προσβαλλομένη πρᾶξις ὁρίζει τοὺς αὐτοὺς βασικοὺς μισθοὺς διὰ τοὺς ἀπασχολουμένους ἐπὶ τρεῖς καὶ ἡμίσειαν ὥραν ἡμερησίως μισθωτοὺς καὶ διὰ τοὺς ἀπασχολουμένους ἡμερησίως ἐπὶ πλείονας ὥρας μέχρι πλήρους ὡραρίου. Ἀλλὰ τὸ ἄρθρον 1 § 3 τοῦ νόμου 3239/1955, ὁρίζον ὅτι ἡ ἀμοιβὴ τῶν παρεχόντων ἐξηρτημένην ἐργασίαν ὑπολογίζεται εἴτε κατὰ χρονικὴν διάρκειαν, εἴτε κατὰ μονάδα ἢ κατ' ἀποκοπὴν ἢ ποσοστά, δὲν ἐπιτρέπει (Ὁλ. 2162/1962), ὅπως ἡ ἀμοιβὴ αὕτη, ἐάκις συναρτᾶται πρὸς χρονικὴν διάρκειαν, εἶναι ἡ αὐτὴ διὰ τοὺς ἀπασχολουμένους κατὰ πλήρες ὡράριον ἡμερησίας ἐργασίας καὶ διὰ τοὺς ἀπασχολουμένους ἐπὶ ἧσσονα χρόνον κατ' ἡμέραν, διότι οὕτως ἀναιρεῖται τὸ κριτήριον τοῦ νόμου, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὁποίου ὑπολογίζεται ἡ ἀμοιβή. Κατ' ἀκολουθίαν, ἀφοῦ διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως προεκρίθη ἡ χρονικὴ διάρκεια ὡς βάσις ὑπολογισμοῦ τῶν ἀμοιβῶν, ἀντίκειται εἰς τὸν νόμον ἡ παραιτέρω ἐξίσωσις τῶν κατὰ μῆνα ἀμοιβῶν πάντων τῶν εἰς οὓς ἡ ἀπόφασις ἀφορᾷ μισθωτῶν, ἀδιαφόρως ἂν οὗτοι ἀπασχολοῦνται κατὰ πλήρες ὡράριον ἐργασίας καθ' ἡμέραν ἢ ἐπὶ ἐλάσσονα μέχρι τριῶν καὶ ἡμισείας ὡρῶν χρόνον, διὰ ἃ καὶ ἡ ρήτρα αὕτη εἶναι ἀκυρωτέα». (Οὕτω καὶ ἡ Σ.Ε. 2162/1962, ΕΕΔ 22, 282 διὰ τὴν περὶ λογιστῶν διαιτητικὴν ἀπόφασιν, μὲ τὸν ἴδιον δρον).

Ὁπωσδήποτε δμως - καὶ τὸ σημειοῦμεν ἀπὸ νομοθετικῆς ἀπόψεως - γίνεται ἐξίσωσις τῶν ἀποδοχῶν τοῦ προσωπικοῦ τῶν Γραφείων βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων, αἱ νόμιμοι ὧραι τοῦ ὁποίου εἶναι, κατὰ τὰ νομολογηθέντα (Α.Π. 393/1967, Ὁλομελείας, ΕΕΔ 26, 873), ὀκτὼ (8), καὶ τῶν ἀποδοχῶν τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἄλλων Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν, αἱ ὧραι ἐργασίας τοῦ ὁποίου εἶναι, κατ' ἄρθρον 7 τοῦ ν.δ. 547/1937, ἑπτὰ (7), ἐνῷ διὰ τὸ προσωπικὸν τῶν Ἰδιωτικῶν Γραφείων ἐν γένει αἱ νόμιμοι ὧραι ἐργασίας εἶναι ὀκτὼ (8). (Ἄρθρον 7 νόμου 1486/1950).

Δ

Ἡ ἐν λόγῳ διαιτητικὴ ἀπόφασις καθορίζει τοὺς μισθοὺς ἀναδρομικῶς. Ἔχει δμως συμβῇ νὰ λυθοῦν ἀτομικαὶ συμβάσεις ἐργασίας πρὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτῆς καὶ ὡς πρὸς τὰς συνεπείας ὡς πρὸς τοῦτο ἴδετε σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 25, 695.

Ὁ νέος καθορισμὸς τῶν ἀποδοχῶν τῶν περὶ τῶν ὁποίων ὁ λόγος μισθωτῶν ἔχει ἐπιπτώσεις καὶ ἐπὶ τῶν νομίμων ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν τῶν ἐργαζομένων συνταξιούχων.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 10 τοῦ ν.δ. 4104/1960 (ΕΕΔ 19, 1161), ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ ἄρθρον 26 τοῦ ν.δ. 4197/1961 (ΕΕΔ 20, 1409) αἱ ὑπὲρ τοῦ Ι.Κ.Α. ἢ οἱουδήποτε Ὀργανισμοῦ Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως ἢ Πολιτικῆς εἰσφοραὶ ἠσφαλισμένου καὶ ἐργοδότου ὑπολογίζονται εἰς τὸ διπλάσιον, προκειμένου περὶ ἀσφαλίσεως ἀπασχολουμένων συνταξιούχων τοῦ Δημοσίου ἢ Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου ἢ Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ καὶ μόνον εἰς τὰς ἀναλογούσας τοιαύτας εἰς τὸν κλάδον συντάξεων τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ τῶν λοιπῶν Ὀργανισμῶν κυρίας ἀσφαλίσεως. Αἱ διατάξεις αὗται πάντως δὲν ἔχουν ἐφαρμογὴν προκειμένου περὶ συνταξιούχων, τῶν ὁποίων τὸ ἐκ τῆς συντάξεως ἢ τὰ ἐκ τῶν συντάξεων ἢ βοηθημάτων ἢ μερισμάτων τύπου συντάξεως συνολικὸν μηνιαῖον εἰσόδημα εἶναι μικρότερον τοῦ ἑκάστοτε ἰσχύοντος κατωτάτου ὁρίου ἀμοιβῆς ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου Γραφείου, ηὐξημένου κατὰ 50%. Ὡσαύτως δὲν ἔχουν ἐφαρμογὴν προκειμένου περὶ συνταξιούχου λόγῳ θανάτου. (Ἴδετε ἐκτενέστερον εἰς σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 21, 625).

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΑΙ ΠΡΑΞΕΙΣ

Σ' ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

Περί παρατάσεως των προθεσμιών των υπό στοιχεία Θ' και Ι' Συντακτικών Πράξεων και αντικαταστάσεως διατάξεων τινων της ΙΕ' Συντακτικής Πράξεως.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 4 της 9 Ιανουαρίου 1968)

Το Υπουργικόν Συμβούλιον

Λαβόν υπ' όψιν: α) Τας υπ' αριθ. Α' και Β' Συντακτικάς Πράξεις, β) Την ανάγκην της συμληρώσεως και εξυγιάνσεως των Δημοσίων και άλλων τινών Υπηρεσιών, περί ας αι υπ' αριθ. Θ' και Ι' Συντακτικαί Πράξεις, και γ) το γεγονός ότι αι διά των Συντακτικών τούτων Πράξεων ασκούμεναι προθεσμίαι εξυγιάνσεως είναι ανεπαρκείς και δ) την ανάγκην τροποποιήσεως της ΙΕ' Συντακτικής Πράξεως προς απρόσκοπτον λειτουργίαν των Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων κατά το τρέχον Ακαδημαϊκόν έτος, αποφασίζει:

Άρθρον 1

1) Η εξάμηνος προθεσμία του άρθρου 3 της Δ' Συντακτικής Πράξεως «περί τροποποιήσεως των περί νομιμοφροσύνης διατάξεων» παρατείνεται από της λήξεώς της και μέχρι της 28 Φεβρουαρίου 1968.

2) Η τετράμηνος προθεσμία των παραγράφων 1, 2 και 3 του άρθρου 1 της Γ' Συντακτικής Πράξεως «περί εξυγιάνσεως των Δημοσίων και άλλων τινών Υπηρεσιών» παρατείνεται αφ' ής λήξε, και μέχρι της 28 Φεβρουαρίου 1968.

3) Η μηνιαία προθεσμία προς υποβολήν εγγράφου δηλώσεως περί νομιμοφροσύνης του άρθρου 1 της Θ' Συντακτικής Πράξεως παρατείνεται από του χρόνου της λήξεως και μέχρι της 31 Ιανουαρίου 1968. Αι εν τη μεταξύ εκπροθέσμως υποβληθείσαι δηλώσεις λογίζονται ως εμπρόθεσμοι.

4) Χρέη Εισηγητού εις τας υπό της παραγράφου 2 του άρθρου 1 της Γ' Συντακτικής Πράξεως προβλεπομένης Επιτροπής εκτελεί το στρατιωτικόν μέλος αυτών.

Άρθρον 2

Ελλείποντος Γενικού Γραμματέως και Γενικού Διευθυντού, αντ' αυτών διορίζεται ως τακτικόν μέλος εις τας υπό της παραγράφου 2 του άρθρου 1 της Γ' Συντακτικής Πράξεως προβλεπομένας Επιτροπάς προς συγκρότησιν αυτών έτερος επί βαθμώ 3ω έως 1ω υπάλληλος του οικείου Υπουργείου. Τον Γενικόν Γραμματέα ή τον αντ' αυτού διοριζόμενον εις τας Επιτροπάς ταύτας έτερον τακτικόν μέλος αναπληροί εν απουσία ή κωλύματι υπάλληλος επί 3ω έως 1ω βαθμώ του αυτού Υπουργείου, διοριζόμενος διά πράξεως του οικείου Υπουργού.

Άρθρον 3

Το άρθρον 7 της ΙΕ' Συντακτικής Πράξεως αντικαθίσταται αφ' ής ίσχυσεν ως ακολούθως:

1) Τακτικοί καθηγηταί, καθηγηταί εκτάκτων αυτοτελών εδρών, έκτακτοι έντεταλμένοι καθηγηταί, επί θητεία και άνευ θητείας (επικουρικοί καθηγηταί), και έντεταλμένοι υφηγηταί Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων αποχωρούσιν αυτοδικαίως της υπηρεσίας άμα τη λήξει του Πανεπιστημιακού έτους, καθ' ο συμπληρούσι το εξηκοστόν πέμπτον έτος της ηλικίας των. Οι ήδη συμπληρώσαντες το όριον τούτο διατηρούνται εν τη θέσει των μέχρι της 31.8.1968, ότε αποχωρούσιν αυτοδικαίως.

2) Επί τη προτάσει του Υπουργού της Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και μετ' απόφασιν του Υπουργικού Συμβουλίου δύναται να παρατείνεται επί έν είσετι ή πλείονα έτη η παραμονή των καταλαμβανομένων κατά την προηγουμένην παράγραφον υπό του ορίου ηλικίας λειτουργών των Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων, εφ' όσον συντρέχουσι σοβαραί προς τούτο λόγοι, και μέχρι συμπληρώσεως του εβδομηκοστού έτους κατ' ανώτατον όριον.

Άρθρον 4

Η ισχύς της παρούσης Συντακτικής Πράξεως άρχεται από της δημοσιεύσεώς της εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, πλην του δου άρθρου αυτής, ούτινος η ισχύς ανατρέχει εις την έναρξιν της ισχύος της ΙΕ' Συντακτικής Πράξεως.

Εν Αθήναις τη 9 Ιανουαρίου 1968

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΟΙ ΝΟΜΟΙ

252/1968 ΑΝΑΓΚ. ΝΟΜΟΣ

Περί της υπό της Εργατικής Εστίας προικοδοτήσεως των εργαζομένων Ελληνίδων, ιδρύσεως Παιδοκομικών Σταθμών, αγαράς είσι-

τηρίων θεατρικών παραστάσεων κλπ.
(Ε.Κ. τ. Α' φ. 7 τῆς 17 Ἰανουαρίου 1968)

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον 1

Παρὰ τῇ Ἐργατικῇ Ἑστίᾳ συνιστᾶται Λογαριασμὸς ὑπὸ τὸν τίτλον «Εἰδικὸς Λογαριασμὸς γαμηλίων δώρων καὶ προικοδοτήσεως ἐργαζομένης Ἑλληνίδος», διεπόμενος ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος νόμου.

Ἄρθρον 2

Σκοπὸς τοῦ συνιστωμένου Εἰδικοῦ Λογαριασμοῦ εἶναι ἡ παρὰ τῇ Ἐργατικῇ Ἑστίᾳ δημιουργία δυνατότητος διὰ τὴν χορήγησιν χρηματικοῦ ποσοῦ ὑπὸ τὴν μορφὴν γαμηλίων δώρων ἢ προικῶν εἰς τὰς ἐρχομένας εἰς γάμον ἐργαζομένας Ἑλληνίδας, ἰσφαλισμένας παρὰ τῷ Ἱδρύματι Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων ἢ ἄλλῳ Ἀσφαλιστικῷ Ὀργανισμῷ κυρίας Ἀσφαλίσεως.

Ἄρθρον 3

Πόροι τοῦ Εἰδικοῦ Λογαριασμοῦ εἶναι:

1) Δωρεαί, κληρονομίαι, κληροδοσίαι φιλεργατικῶν ἐργοδοτῶν, ὁμογενῶν καὶ παντὸς ἐν γένει προσώπου.

Αἱ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος ὑπὲρ τοῦ Εἰδικοῦ Λογαριασμοῦ συνιστώμεναι δωρεαί, καταλειπόμεναι κληρονομίαι κλπ. ἀπαλλάσσονται παντὸς ἐν γένει φόρου ἢ τέλους.

2) Ἀνάλογον ποσοστόν: α) Ἐκ τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 9 τοῦ νόμου 3467/1955 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῆς περὶ Ἐργατικῆς Ἑστίας νομοθεσίας» ὑπὲρ τῶν ὑπὸ στοιχ. 4 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ αὐτοῦ νόμου σκοπῶν διατιθεμένου ποσοστοῦ τῶν πόρων τῆς Ἐργατικῆς Ἑστίας καὶ β) ἐκ τῶν ἐν γένει πόρων τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας (Ο.Α.Α.Α.).

Τὸ ποσοστὸν τοῦτο ὁρίζεται κατ' ἔτος δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας μετὰ γνώμην τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἑκάστου τῶν ἀνωτέρω Ὀργανισμῶν.

Ἄρθρον 4

Διὰ τὴν ἄμεσον ἐφαρμογὴν τοῦ παρόντος ὁ Ὑπουργὸς Ἐργασίας δύναται δι' ἀποφάσεώς του νὰ θέσῃ εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ συνιστωμένου Εἰδικοῦ Λογαριασμοῦ ἐκ τῶν ἀποθεματικῶν τοῦ Ο.Α.Α.Α. ποσὸν οὐχὶ μεῖζον τῶν δώδεκα ἑκατομμυρίων καὶ ἐκ τῶν ἀποθεματικῶν τῆς Ἐργατικῆς Ἑστίας ποσὸν οὐχὶ μεῖζον τῶν ἓξ ἑκατομμυρίων δραχμῶν.

Ἄρθρον 5

Αἱ δωρεοδόχοι καὶ αἱ ὑπὲρ ὧν ἡ σύστασις προικὸς ἐργαζόμεναι Ἑλληνίδες ἀναδεικνύονται διὰ κληρώσεως ἐνεργουμένης ὑπὸ ἐπιτελοῦς Ἐπιτροπῆς ἐκ πινάκων καταρτιζομένων ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐργατικῆς Ἑστίας καὶ ἐγκρινομένων ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας.

Ἄρθρον 6

Τὸ εἰς ἑκάστην διὰ τῆς κληρώσεως ἀναδεικνυομένην ὑπὸ μορφὴν δώρου ἢ προικὸς χορηγούμενον χρηματικὸν ποσόν, ἡ σύνθεσις τῆς Ἐπιτροπῆς, τὰ κριτήρια ἐγγραφῆς τῶν ἐνδιαφερομένων εἰς τοὺς οἰκείους πίνακας κληρώσεων, ὁ χρόνος καὶ ὁ τόπος τῆς διενεργείας τῶν κληρώσεων, ἡ κατὰ Νομοὺς κατανομὴ τοῦ ἑκάστοτε πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον καθοριζομένου χρηματικοῦ ποσοῦ, ὁ χρόνος καταβολῆς τῶν σχετικῶν χρηματικῶν ποσῶν, ὡς καὶ ὁ τρόπος ρυθμίσεως πάσης λεπτομερείας ὁρίζονται ἑκάστοτε δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας μετὰ γνώμην τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐργατικῆς Ἑστίας.

Ἄρθρον 7

Αἱ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος ὑπὸ τῆς Ἐργατικῆς Ἑστίας συνιστώμεναι δωρεαὶ ἢ προῖκες ἀπαλλάσσονται παντὸς ἐν γένει φόρου καὶ τέλους, διέπονται δὲ κατὰ τὰ λοιπὰ ὑπὸ τῶν οἰκείων διατάξεων τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος.

Ἄρθρον 8

Εἰς τὰ διὰ δωρεᾶς ὑπὲρ τοῦ Εἰδικοῦ Λογαριασμοῦ φυσικὰ ἢ νομικὰ πρόσωπα διαδηλοῦντα τὰ πρὸς τὴν ἐργαζομένην Ἑλληνίδα φιλικὰ των αἰσθήματα ἡ Ἐργατικὴ Ἑστία δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ αὐτῆς Συμβουλίου, ἐγκρινομένης ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, δύναται νὰ ἀπονέμῃ ἐν δημοσίᾳ τελετῇ τιμητικὸν δίπλωμα.

Ἄρθρον 9

Αἱ κατηγορίαι, ὁ τύπος καὶ τὸ περιεχόμενον τῶν ἀπονεμομένων τιμητικῶν διπλωμάτων καθορίζονται δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐργατικῆς Ἑστίας, ἐγκρινομένης ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Παιδοκομικοὶ Σταθμοί

Ἄρθρον 10

Ἡ Ἐργατικὴ Ἑστία δύναται δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ αὐτῆς Συμβουλίου, ἐγκρινομένης ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, νὰ ἱδρύῃ καὶ συντηρῇ εἰς ἰδιόκτητα, ἀγοραζόμενα ἢ ἀνεγειρόμενα ὑπ' αὐτῆς, κατάλληλα κτίρια Παιδοκομικοὺς Σταθμούς, εἰς τοὺς ὁποίους θὰ δύνανται νὰ παραδίδωσι πρὸς φύλαξιν καὶ περιποίησιν οἱ ἐργαζόμενοι τὰ τέκνα των κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐργασίας των ἢ ἐν περιπτώσει ἐκτάκτου ἀνάγκης.

Τὰ ἀναγόμενα εἰς τὴν λειτουργίαν τῶν Σταθμῶν τούτων, τὸ ἀνειγκαῖον διὰ ταύτην προσω-

κών, ἡ ἐποπτεία καὶ ἐν γένει ἡ ρύθμισις πάν-
ς σχετικοῦ ζητήματος καθορίζονται διὰ δ.διατ-
γμάτων, ἐκδιδομένων προτάσει τῶν ἐπὶ τῆς Ἐρ-
σίας καὶ Κοινωνικῆς Προνοίας Ὑπουργῶν.

Ἀγορὰ εἰσιτηρίων

Ἄρθρον 11

Ἡ Ἐργατικὴ Ἑστία δύναται νὰ προβαίνῃ εἰς
γ ἀγορὰν ἀναλόγου ἀριθμοῦ εἰσιτηρίων διὰ τὰς
ὑ τῶν κοινῶν ὀργανουμένης θεατρικῆς παρ-
άσεως, κινηματογραφικῆς προβολῆς, συναυλίας,
ρωδίας, λοιπὰς καλλιτεχνικὰς ἐκδηλώσεις καὶ
ἀθλητικοὺς ἀγῶνας ἐπὶ τῷ τέλει τῆς δωρεὰν δια-
ιθῆς εἰς τοὺς ἐργαζομένους.

Ἄρθρον 12

Τὰ εἰσιτήρια ταῦτα ἀπαλλάσσονται τοῦ φόρου
μοσίων θεαμάτων καὶ πάσης ἐν γένει ἐπιβαρύν-
ως, δέον δὲ νὰ φέρωσιν ἐντύπως ἢ διὰ σφρα-
δος προσῶπον, καθοριζόμενον δι' ἀποφάσεως τοῦ
οικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐργατικῆς Ἑστί-
ς ἐγκρινομένης δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ
ργασίας, διακριτικὸν πρὸς διευκόλυνσιν τοῦ ἐ-
ίγχου.

Ἄρθρον 13

Ὁ διαθέτων εἰς μὴ δικαιούμενον, ὡς καὶ ἄνευ
καιώματος χρησιμοποιῶν εἰσιτήριον ἐκ τῶν ὑ-
ὸ τῆς Ἐργατικῆς Ἑστίας εἰς τοὺς ἐργαζομέ-
ους διανεμομένων, τιμωρεῖται διὰ φυλακίσεως
χρις ἓξ (6) μηνῶν ἢ διὰ χρηματικῆς ποινῆς,
ὰν δὲ συντρέχῃ περίπτωσις βαρυτέρας τιμωρή-
εως κατ' ἄλλην διάταξιν.

Ἄρθρον 14

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἄρχεται ἀπὸ τῆς δη-
οσιεύσεώς του εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερ-
ήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 3 Ἰανουαρίου 1968

—

57 1968 ΑΝΑΓΚ. ΝΟΜΟΣ

Περὶ ναυτικῶν ἐπαγγελματικῶν σωματείων καὶ ὁμοσπόνδων.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 9 τῆς 18 Ἰανουαρίου 1968)

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμ-
ουλίου, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον 1

1) Ναυτικῶν ἐπαγγελματικῶν σωματείων, ἐπὶ
οῦ ὁποίου ἔχουν ἐφαρμογὴν αἱ διατάξεις τοῦ πα-
όντος νόμου θεωρεῖται ἐκεῖνο, τοῦ ὁποίου τὰ μέ-
η ἐξ ὧν κατ' ἐπάγγελμα ναυτικοί.

2) Τὰ ναυτικὰ ἐπαγγελματικὰ σωματεῖα
ιακρίνονται εἰς πρώτου βαθμοῦ, ἀναφερόμενα
ν τῷ παρόντι ὡς σωματεῖα καὶ εἰς δευτέρου
αθμοῦ τοιαῦτα (ὁμοσπονδίαι).

Ἄρθρον 2

Πρὸς ἵδρυσιν σωματείου ἀπαιτεῖται: α) Ἡ
σύμπραξις τοὐλάχιστον πεντήκοντα (50) ναυτι-
κῶν τῆς αὐτῆς ναυτικῆς εἰδικότητος κεκτημένων
ἀποδεικτικὸν ναυτικῆς ἱκανότητος, β) ἡ συστατι-
κὴ περὶ τῆς ἱδρύσεως αὐτοῦ πρᾶξις, γ) καταστατι-
κὸν καὶ δ) ἡ δημοσίευσις τῆς ἀναγνωριζούσης αὐ-
τὸ δικαστικῆς ἀποφάσεως καὶ ἡ καταχώρησις ταύ-
της εἰς τὸ οἰκεῖον βιβλίον σωματείων τοῦ Πρωτο-
δικείου, ἀφ' ἧς καὶ ἀποκτᾷ τοῦτο προσωπικότητα.

Ἄρθρον 3

Τὰ σωματεῖα τελοῦν ὑπὸ τὴν ἀποκλειστικὴν
ἐποπτείαν τοῦ Ὑπουργείου Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας.
Δύναται ὁ Πρόεδρος τῶν Πρωτοδικῶν, κατὰ τὴν
ἐλευθέραν κρίσιν του, νὰ ζητήσῃ, ὅπως ἡ ὑπο-
βαλλομένη εἰς τὸ Πρωτοδικεῖον αἴτησις περὶ ἀ-
ναγνωρίσεως σωματείου τινός, ἐκτὸς τῶν ἄλ-
λων, ὑπὸ τοῦ νόμου ὁριζομένων, δικαιολογητι-
κῶν, συνοδεύηται καὶ μὲ ἔγγραφον γνωμοδότη-
σιν τοῦ Ὑπουργείου Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας.

Ἄρθρον 4

1) Ἐν τῷ καταστατικῷ τοῦ σωματείου μεταξὺ
τῶν ἄλλων δέον ἀπαραιτήτως, ὅπως καθορίζον-
ται:

α) Ὁ τίτλος καὶ ἡ ἕδρα τοῦ σωματείου.

β) Ὁ ἐπιδιωκόμενος παρ' αὐτοῦ ἐπαγγελματι-
κὸς σκοπός.

γ) Οἱ ὅροι παραδοχῆς, ἀποκλεισμοῦ, ἀποχω-
ρήσεως καὶ ὁ χρόνος διαγραφῆς τῶν μελῶν.

δ) Τὰ δικαιώματα καὶ αἱ ὑποχρεώσεις τῶν με-
λῶν.

ε) Ὁ τρόπος τῆς παρὰ τῆς γενικῆς συνελεύ-
σεως ἐκλογῆς τῶν διοικούντων φυσικῶν προσώ-
πων, τὰ προσόντα αὐτῶν καὶ ὁ χρόνος τῆς θη-
τείας τούτων, ὅστις, ἐν πάσῃ περιπτώσει, δι' ἑ-
κάστην ἐκλογικὴν περίοδον δὲν δύναται νὰ εἶναι
μεγαλύτερος τῶν ἑπτὰ (7) ἐτῶν καὶ ὑπὸ τὰς
προϋποθέσεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ παρόντος
ἄρθρου ὅσον ἀφορᾷ τοὺς ὑποψηφίους διὰ τὴν θέ-
σιν τοῦ προέδρου καὶ γεν. γραμματέως.

στ) Ὁ τρόπος τῆς προσκλήσεως τῶν γενικῶν
συνελεύσεων, ἡ ἀπαιτουμένη ἀπαρτία καὶ ὁ τρό-
πος τῆς λήψεως τῶν ἀποφάσεων παρ' αὐτῶν.

ζ) Ὁ τρόπος τῆς λογοδοσίας, τοῦ ἐλέγχου
τῆς διαχειρίσεως καὶ ὁ τρόπος τῆς ἐγκρίσεως
ταύτης.

η) Ὁ τρόπος τῆς ἐκπροσωπήσεως τῶν σω-
ματείων ἐνώπιον τῶν Δικαστικῶν καὶ λοιπῶν Δη-
μοσίων Ἀρχῶν.

θ) Οἱ ὅροι, ὑπὸ τοὺς ὁποίους ἀποφασίζεται ἡ
διάλυσις τοῦ σωματείου καὶ ἡ ἐν τοιαύτῃ περι-
πτώσει τύχη τῆς περιουσίας του.

ι) Αἱ διατυπώσεις, ἐφ' ἧς τροποποιεῖται τὸ
καταστατικόν.

ια) Τὰ ποσὰ τῆς ἐγγραφῆς καὶ τῆς μηνιαίας

συνδρομής καὶ ὁ τρόπος τῆς αὐξομειώσεως αὐτῶν.

2) Οἱ ὑποψήφιοι διὰ τὴν θέσιν τοῦ προέδρου καὶ γενικοῦ γραμματέως, περὶ ὧν ἡ παράγραφος 1 ἐδάφ. ε' τοῦ παρόντος ἄρθρου, δέον ὅπως, ἐκτὸς τῶν προβλεπομένων ὑπὸ τῶν οἰκείων καταστατικῶν προσόντων, κέκτηνται ἀπαραιτήτως καὶ δεκαετοῦς πραγματικῆς θαλασσίας ὑπηρεσίας. Ἐξαιρετικῶς οἱ μέχρι τῆς ψηφίσεως τοῦ παρόντος νόμου διατελοῦντες ὡς πρόεδροι ἢ γενικοὶ γραμματεῖς εἰς σωματεῖα τῆς εἰδικότητός των δύνανται πρὸς συμπλήρωσιν τῆς τοιαύτης δεκαετοῦς θαλασσίας ὑπηρεσίας νὰ προσμετρήσωσι καὶ τὴν θητείαν των ὡς προέδρων ἢ γενικῶν γραμματέων τοῦ αὐτοῦ σωματείου τῆς εἰδικότητός των, ὁποτεδήποτε διανυθεῖσαν.

Ἄρθρον 5

1) Αἱ ἀποφάσεις τῶν γενικῶν συνελεύσεων λαμβάνονται κατὰ πλειοψηφίαν τῶν παρόντων καὶ εἶναι ἀπολύτως ἄκυροι, ἐὰν δὲν παρέστησαν κατ' αὐτὰς τὸ ἓν τέταρτον (1/4) τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν ταμιακῶς ἐν τάξει μελῶν. Ἐὰν ἡ πρώτη γενικὴ συνέλευσις δὲν εὑρεθῇ ἐν ἀπαρτίᾳ ὑπὸ τοὺς ἄνω ὅρους, τότε καλεῖται δευτέρα ἐντὸς ἑνὸς μηνὸς μὲ τὰ αὐτὰ ὡς ἄνω θέματα, δυναμένης τῆς διοικήσεως νὰ προσθέσῃ καὶ νέα τοιαῦτα. Ἡ δευτέρα αὕτη συνέλευσις εὑρίσκεται ἐν ἀπαρτίᾳ ὁσαδήποτε καὶ ἐὰν παρίστανται ταμιακῶς ἐν τάξει μέλη.

2) Αἱ ἀποφάσεις τῶν γενικῶν συνελεύσεων αἱ ἀφορῶσαι εἰς ἐπαγγελματικὰς ἢ οἰκονομικὰς διεκδικήσεις, ὡς καὶ εἰς τὰ μέσα, τοὺς τρόπους καὶ τὰς μεθόδους ἐνεργείας πρὸς ἱκανοποίησιν τούτων λαμβάνονται διὰ πλειοψηφίας τῶν τριῶν τετάρτων (3/4) τῶν μετεχόντων τῆς γενικῆς συνελεύσεως ταμιακῶς ἐν τάξει μελῶν τῶν κεκτημένων ἀποδεικτικὸν ναυτικῆς ἱκανότητος. Προκειμένου περὶ ὁμοσπονδίας αἱ ἀποφάσεις λαμβάνονται παρὰ τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐπιτροπῆς ἢ τοῦ Γενικοῦ Συμβουλίου αὐτῆς διὰ πλειοψηφίας ἐπίσης τῶν τριῶν τετάρτων (3/4) τῶν παρόντων μελῶν.

3) Ἡ διάλυσις τοῦ σωματείου ἢ ἡ τροποποίησις τοῦ καταστατικοῦ αὐτοῦ ἀποφασίζεται διὰ πλειοψηφίας τῶν τριῶν τετάρτων (3/4) τῶν παρόντων μελῶν ἐν γενικῇ συνελεύσει, ἥτις συγκαλεῖται εἰδικῶς πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον καὶ ἀπαρτίζεται τοὐλάχιστον ἀπὸ τὸ ἓν τέταρτον (1/4) τῶν ἐχόντων ψῆφον μελῶν. Ἐν περιπτώσει μὴ ἐπιτεύξεως ἀπαρτίας συγκαλεῖται νέα τοιαύτη ἐντὸς μηνός, κατὰ τὴν ὁποίαν δέον ὅπως παρίστανται τοὐλάχιστον τὸ ἓν πέμπτον (1/5) τῶν ἐχόντων ψῆφον μελῶν. Ἐὰν ὅμως καὶ πάλιν καταστῇ ἀδύνατος ἡ συγκρότησις γενικῆς συνελεύσεως μοιραίως μὲν αὕτη, ἀλλ' ἐπιτρέπεται νὰ ἐρωτηθῶσι τὰ μέλη διὰ δελτίου ψηφοφορίας κατὰ τὰ διὰ τοῦ καταστατικοῦ τοῦ σωματείου ὁριζόμενα μὲ ἐλάχιστον ἀριθμὸν μελῶν διὰ τὴν συγκρότησιν ἀπαρτίας, οὐχὶ μικρότερον τοῦ ἑνὸς τετάρτου (1/4) τῶν ἐχόντων ψῆφον μελῶν.

4) Ἐντὸς τριάκοντα (30) ἡμερῶν ἀπὸ τῆς λήψεως τῆς ἀποφάσεως γενικῆς συνελεύσεως δύναται νὰ προσβληθῇ τὸ κῦρος αὐτῆς, ἐπὶ παραβάσει διατάξεων τοῦ καταστατικοῦ ἢ τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος νόμου δι' αἰτήσεως ἐνώπιον τοῦ Εἰρηνοδίκου, ἀνακοινωμένης παρὰ τούτου ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν εἰς τοὺς ἐνδιαφερομένους. Ἡ ἀπόφασις τοῦ Εἰρηνοδίκου, κρίνοντος ἐκ τῶν ἐνόντων ἐντὸς δέκα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΞΟΔ', ἐκδίδεται ἐντὸς δέκα (10) ἡμερῶν ἀπὸ τῆς συζητήσεως, δύναται δὲ νὰ ἐκκληθῇ ἐντὸς δέκα ἡμερῶν ἐνώπιον τοῦ Προέδρου τῶν Πρωτοδικῶν, ἀποφαίζοντος τελεσιδίκως.

5) Ἡ αἴτησις περὶ ἀκυρώσεως ὑποβάλλεται ὑπὸ μελῶν ἀποτελούντων τὸ ἓν τριακοστὸν τοὐλάχιστον τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν ἐγγεγραμμένων μελῶν τοῦ σωματείου, εἶναι δὲ ἀπαράδεκτος ἂν οἱ αἰτοῦντες δὲν ἔχουσιν ἐκπληρώσει τὰς πρὸς τὸ σωματεῖον ὑποχρεώσεις αὐτῶν. Οἱ αἰτοῦντες, ἐν περιπτώσει ἥττης, καταδικάζονται ἀλληλεγγύως εἰς τὰ ἔξοδα τοῦ σωματείου.

6) Προκειμένου περὶ ἀρχαιρεσιῶν ἡ Ἐφορευτικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποχρεοῦται, ὅπως καθ' ὅλον τὸ χρονικὸν διάστημα τῆς διεξαγωγῆς αὐτῶν προσθέτῃ εἰς τὸ ἐξ ὑπαρχῆς ἐκκινοῦν παρ' αὐτῆς ἀντίγραφον μητρῴου ὅσους ἀπὸ τῆς προηγουμένης τῶν ἀρχαιρεσιῶν καὶ μέχρι πέρατος αὐτῶν καθίστανται διὰ τῆς πλήρους ἐκπληρώσεως τῶν πρὸς τὸ σωματεῖον ταμιακῶν ὑποχρεώσεων συμφώνως τῷ καταστατικῷ ἐν τάξει μέλη ἔχοντα δικαίωμα ψήφου.

Ἄρθρον 6

1) Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον ἐκλέγει ἑκάστοτε ἐκ τῶν μελῶν αὐτοῦ ἢ ἐκ τῶν μελῶν τοῦ σωματείου τῶν κεκτημένων ἀποδεικτικὸν ναυτικῆς ἱκανότητος τοὺς ἀντιπροσώπους αὐτοῦ εἰς οἱασδήποτε φύσεως Ὀργανισμὸν δευτέρου βαθμοῦ ἢ παρὰ Ἀνωτάτῃ Συνδικαλιστικῇ Ὀργανώσει.

2) Ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐκλεγομένων ἀντιπροσώπων εἶναι ἀνάλογος πρὸς τὸν ἀριθμὸν τῶν ψηφισάντων μελῶν κατὰ τὰς τελευταίας ἀρχαιρεσίας τοῦ σωματείου συμφώνως πρὸς τὸ οἰκεῖον καταστατικὸν τῶν Ὀργανισμῶν δευτέρου βαθμοῦ ἢ Ἀνωτάτης Συνδικαλιστικῆς Ὀργανώσεως.

Ἄρθρον 7

1) Ἡ διοίκησις τοῦ σωματείου ἢ ἡ γενικὴ συ-

νέλευσις αὐτοῦ δύνανται νὰ ἐπιβάλλωσιν εἰς τὰ μέλη πειθαρχικὰς ποινὰς προστίμου μὴ ὑπερβαίνοντος τὰ τρία τὸ πολὺ ἡμερομίσθια. Τὸ καταστατικὸν ρυθμίζει λεπτομερῶς τὰς περιπτώσεις καὶ τὴν διαδικασίαν τῆς ἐπιβολῆς τοῦ προστίμου, ὡς καὶ τὸν τρόπον εἰσπράξεως αὐτοῦ.

2) Μέλος τιμωρηθὲν τρὶς ἐντὸς ἔτους δύναται δι' ἀποφάσεως τῆς Διοικήσεως νὰ διαγραφῇ κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ καταστατικοῦ.

3) Μέλος σωματείου, ὑποστὰν τὰς παρεπομένας ἐκ τῶν ἄρθρων 59 μέχρι καὶ 61 τοῦ Ποινικοῦ Κώδικος ἀποστερήσεις, δύναται νὰ διαγραφῇ ἐξ αὐτοῦ δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου.

"Αρθρον 8

Πᾶν μέλος σωματείου δικαιοῦται νὰ ἀποχωρῇ τούτου ἀποτελήποτε. Τὴν δήλωσιν ὅμως περὶ ἀποχωρήσεώς του δέον ὅπως γνωστοποιήσῃ ἐγγράφως εἰς τὴν διοίκησιν πρὸ τριῶν τοὐλάχιστον μηνῶν.

Ἡ δήλωσις περὶ ἀποχωρήσεως εἶναι ἄκυρος, ἐὰν ὁ ὑποβαλὼν ταύτην δὲν καταβάλῃ ταυτοχρόνως καὶ τὰς μέχρι λήξεως τοῦ ἡμερολογιακοῦ ἔτους τῆς ἀποχωρήσεώς του συνδρομάς του.

"Αρθρον 9

Ἡ διοίκησις τοῦ σωματείου δύναται κατόπιν ἀποφάσεως αὐτῆς νὰ διαγράψῃ οἱονδήποτε μέλος ἀντιστρατευόμενον εἰς τὰς ἐπαγγελματικὰς ἐπιδιώξεις τοῦ σωματείου. Κατὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης τῆς διοικήσεως ἐπιτρέπεται, ἐντὸς 10ημέρου ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεώς της, προσφυγὴ τοῦ διαγραφέντος ἐνώπιον τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐπιτροπῆς τῆς ἐπαγγελματικῆς ἑνώσεως δευτέρου βαθμοῦ, εἰς ἣν ὑπάγεται τὸ σωματεῖον του, ἄλλως ἐνώπιον τῆς γενικῆς συνελεύσεως τοῦ σωματείου του.

"Αρθρον 10

Ἐπιτρέπεται ἡ διεξαγωγὴ δημοσίων ἐράνων κατόπιν ἀδείας τῆς ἐποπτευούσης Ἀρχῆς ἢ ἐορτῶν πρὸς ἐνίσχυσιν τοῦ ταμείου τοῦ σωματείου.

"Αρθρον 11

1) Πέντε τοὐλάχιστον σωματεῖα διὰ τὴν ἀπὸ κοινοῦ ἐπιδίωξιν τῶν ἐπαγγελματικῶν αὐτῶν συμφερόντων δύνανται, διατηροῦντα τὴν οἰκονομικὴν καὶ διοικητικὴν αὐτοτέλειάν των, νὰ συστήσουν μεταξὺ των Ἕνωσιν Ναυτικοῦ Ἐπαγγελματικοῦ Σωματείου δευτέρου βαθμοῦ (Ναυτικὴν Ὁμοσπονδίαν).

2) Τὸ καταστατικὸν τῆς ὁμοσπονδίας δέον ὅπως, μεταξὺ τῶν ἄλλων, καθορίζῃ καὶ τὰ ἀκόλουθα:

α) Τὸν τίτλον καὶ τὴν ἕδραν αὐτῆς.

β) Τοὺς σκοποὺς αὐτῆς.

γ) Τοὺς ὅρους παραδοχῆς, ἀποκλεισμοῦ, ἀποχωρήσεως καὶ διαγραφῆς τῶν μελῶν τῶν ἀποτελούντων ταύτην σωματείων.

δ) Τὰ διοικοῦντα ταύτην ὄργανα, τὸν τρόπον ἐκλογῆς αὐτῶν, ὡς καὶ τὸν χρόνον διαρκείας τῆς θητείας των, ὅστις ἐν πάσῃ περιπτώσει δι' ἑκάστην ἐκλογικὴν περίοδον δὲν δύναται νὰ ὑπερβαίνῃ τὰ ἑπτὰ (7) ἔτη.

ε) Τὸν τρόπον καὶ τὸ μέτρον τῆς ἀντιπροσωπεύσεως ἑκάστου συμμετέχοντος εἰς τὴν δύναμιν τῆς ὁμοσπονδίας σωματείου ἐπὶ τὰς ἑξῆς ἀπαραιτήτους προϋποθέσεις. Ἕκαστον σωματεῖον δέον ὅπως ἐκπροσωπῆται καὶ διαθέτῃ ἀριθμὸν ψήφων ἀνάλογον πρὸς τὸν ἀριθμὸν τῶν ψηφισάντων, ἐκ τῶν ἐκπληρωσάντων τὰς ὑποχρεώσεις των μελῶν αὐτοῦ. Ἡ ἀναλογία αὕτη ἀριθμοῦ ψήφων, ὁριζομένη ὑπὸ τοῦ καταστατικοῦ τῆς ὁμοσπονδίας, δέον νὰ εἶναι τοῦ αὐτοῦ μέτρου δι' ἅπαντα τὰ ἀνήκοντα εἰς αὐτὴν σωματεῖα, καὶ καθ' ὅλον τὸν ἀριθμὸν τῶν ψηφισάντων μελῶν κατὰ τὰς διεξαχθείσας γενικὰς τελευταίας ἀρχαιρεσίας τοῦ σωματείου. Ἐν περιπτώσει κλάσματος, ἐφ' ὅσον τοῦτο ὑπερβαίνει τὸ ἥμισυ τοῦ ἀποτελοῦντος τὸ μέτρον ἀριθμοῦ θὰ λογίζεται πλήρης ὁ ἀριθμὸς αὐτοῦ. Ἐν πάσῃ περιπτώσει αἱ ψῆφοι ἑκάστου σωματείου ἐν τῷ συνόλῳ των δὲν δύνανται νὰ ἀποτελέσουν δύναμιν ὑπερβαίνουσαν τὸ ἓν εἰκοστὸν τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν ψήφων.

3) Οὐδεὶς δύναται νὰ ἐκλεγῇ πρόεδρος ἢ γενικὸς γραμματεὺς ὁμοσπονδίας, ἐὰν δὲν κέκτηται, πλὴν τῶν ἄλλων, τὰ ὑπὸ τοῦ καταστατικοῦ αὐτῆς προβλεπόμενα προσόντα καὶ δεκαετῆ πραγματικὴν θαλασσίαν ὑπηρεσίαν, ὡς καὶ ἀποδεικτικὸν ναυτικῆς ἱκανότητος.

"Αρθρον 12

Αἱ ἀποφάσεις τῶν συμβουλίων ἢ συνεδρίων τῆς ὁμοσπονδίας λαμβάνονται κατὰ πλειοψηφίαν τῶν παρόντων μελῶν. Τὸ κῦρος αὐτῶν δύναται νὰ προσβληθῇ ἐντὸς τριακονθημέρου δι' αἰτήσεως ἐνώπιον τοῦ Εἰρηνοδίκου, ἐφαρμοζομένων ἀναλόγως τῶν διατάξεων τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ παρόντος νόμου. Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ἡ αἴτησις περὶ ἀκυρώσεως δέον ὅπως ὑπογράφεται ὑπὸ τοῦ ἑνὸς τρίτου (1/3) τῶν συμμετασχόντων εἰς τὸ συμβούλιον ἢ συνέδριον ἀντιπροσώπων τῶν σωματείων.

"Αρθρον 13

Ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου παύουν ἰσχύοντες ὡς πρὸς τὰ ναυτικὰ ἐπαγγελματικὰ σωματεῖα πρώτου καὶ δευτέρου βαθμοῦ ἅπαντες οἱ ὑφιστάμενοι ἐν γένει νόμοι οἱ ἀντιτιθέμενοι εἰς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος.

Μεταβατικαί διατάξεις

Άρθρον 14

1) Έντὸς προθεσμίας ἑνὸς ἔτους ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου τὰ νομίμως συνεστημένα σωματεῖα καὶ ὁμοσπονδίαι ὑποχρεοῦνται, ὅπως δι' ἐφ' ἅπαξ ἀποφάσεως τῶν διοικητικῶν συμβουλίων, προκειμένου περὶ σωματείων, καὶ τῶν διοικήσεων, προκειμένου περὶ ὁμοσπονδιῶν, τροποποιήσουν τὰ καταστατικά των, προσαρμοζόντα ταῦτα πρὸς τὰς διατάξεις αὐτοῦ.

2) Ὁ χρόνος τῆς θητείας τῶν ἐκλιχθησῶν μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου διοικήσεων μετὰ τῶν προέδρων καὶ γενικῶν γραμματέων τῶν ἱδρυσαμένων σωματείων καὶ ὁμοσπονδιῶν παρατείνεται αὐτοδικαίως μέχρι λήξεως τοῦ χρόνου, τὸν ὁποῖον θὰ ὁρίσῃ τὸ καταστατικόν των μετὰ τὴν ἀναπροσαρμογὴν ταύτην βάσει τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος νόμου.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 13 Ἰανουαρίου 1968

—

261/1968 ΑΝΑΓΚ. ΝΟΜΟΣ

Περὶ χρόνου ἀνακλήσεως παρανόμων διοικητικῶν πράξεων.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 12 τῆς 23 Ἰανουαρίου 1968)

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον μόνον

1) Ἀτομικαὶ διοικητικαὶ πράξεις, ἐκδοθεῖσαι κατὰ παράβασιν νόμου, ἀνακαλοῦνται ὑπὸ τῆς Διοικήσεως ἐλευθέρως καὶ ἄνευ οἱασδήποτε διὰ τὸ Δημόσιον συνεπείας, ἐντὸς εὐλόγου ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως αὐτῶν χρόνου.

Ἐπιφυλασσομένων τῶν εἰδικῶς ἄλλως ὁριζουσῶν διατάξεων τῆς κειμένης νομοθεσίας, χρόνος, ἴσσων τῆς ἡμίσεως τοὐλάχιστον ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τῶν κατὰ τὰ ἄνω ἀνακλητέων πράξεων, ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς μὴ εὔλογος πρὸς ἀνάκλησιν, ἀνεξαρτήτως τυχὸν κτήσεως ἐπὶ τρίτων βάσει αὐτῶν οἱουδήποτε δικαιώματος.

2) Αἱ διατάξεις τοῦ ἐδαφίου 6' τῆς προηγουμένης παραγράφου ἐφαρμόζονται καὶ ἐπὶ τῶν πρὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος ἐκδοθεισῶν κατὰ παράβασιν νόμου διοικητικῶν πράξεων καὶ τῶν τούτων ἀνακλητικῶν, ὡς καὶ τῶν καθ' ἣν ἐκκρεμοῦσαν ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας αἰτήσεως ἀκυρώσεως.

Ἐμπράγματα ὅμως ἐπὶ κινητῶν δικαιώματα τρίτων, καλοπίστως κτηθέντα ἤδη ἐν τῷ χρόνῳ τῆς ἀνακλήσεως, βάσει τίτλου ἐρειδομένου ἐπὶ τῶν κατὰ τὴν παροῦσαν παράγραφον ἀνακαλουμένων διοικητικῶν πράξεων, δὲν ἀναιροῦνται.

3) Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος νόμου ἄρχεται ἀπὸ τῆς εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως δημοσιεύσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 18 Ἰανουαρίου 1968

—

ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

40/1968 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ καταργήσεως τοῦ ὑπ' ἀριθ. 142/1967 β.δ. «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ Γενικοῦ Κανονισμοῦ τοῦ Προσωπικοῦ Σιδηροδρομικῶν καὶ Τροχιοδρομικῶν Ἐπιχειρήσεων», ὡς αὗτος ἰσχύει διὰ τὸ προσωπικὸν τῆς Ἡλεκτρικῆς Ἑταιρείας Μεταφορῶν.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 9 τῆς 18 Ἰανουαρίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὴν παράγραφον 4 τοῦ ἄρθρου 27 τοῦ νόμου 4464/1965 «περὶ τροποποιήσεως διατάξεων τινων τοῦ Ἑλληνικοῦ Κώδικος κλπ.». 2) Τὰ ἄρθρα 1 καὶ 7 τοῦ νόμου 3752/1929 «περὶ κυρώσεως διὰ διαταγμάτων Κανονισμῶν τοῦ προσωπικοῦ Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου ἢ φυσικῶν ἢ Νομικῶν Προσώπων, συνδεομένων διὰ συμβάσεων μετὰ τοῦ Κράτους κλπ.». 3) Τὴν παράγραφον 7 τοῦ ἄρθρου 12 τῆς ἀπὸ 27.8.1957 συμβάσεως μεταξὺ τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους καὶ τῆς Η.Ε.Μ., ὡς αὕτη ἀντικατεστάθη διὰ τῆς παραγράφου 6 τοῦ ἄρθρου 10 τῆς ἀπὸ 5.2.1959 συμπληρωματικῆς συμφωνίας τῶν κυρωθεισῶν διὰ τοῦ νόμου 3954/1959. 4) Τὸ ὑπ' ἀριθ. 1806/24.10.1967 ἔγγραφον τῆς Ἡλεκτρικῆς Ἑταιρείας Μεταφορῶν Α.Ε. 5) Τὸ ὑπ' ἀριθ. 11/3.11.1967 ἔγγραφον τοῦ Συνδέσμου Ἐργαζομένων εἰς Ἡλεκτροκίνητα Αὐτοκίνητα Η.Ε.Μ. 6) Τὴν γνώμην τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, διατυπωθεῖσαν ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 717 πρακτικῷ αὐτοῦ τῆς 29.11.1967, προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Συγκοινωνιῶν Ὑπουργοῦ, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον μόνον

Ἐπαναφέρονται ἐν ἰσχύϊ, καταργουμένου τοῦ ὑπ' ἀριθ. 142/1967 β.δ., τὰ ἄρθρα 89, 90, 99, 105 καὶ 106 τοῦ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ νόμου ΔΚΗ'/1912 ἐκδοθέντος καὶ διὰ τοῦ νόμου 3752/1929 διατηρηθέντος ἐν ἰσχύϊ Γενικοῦ Κανονισμοῦ τοῦ προσωπικοῦ Σιδηροδρομικῶν καὶ Τροχιοδρομικῶν Ἐπιχειρήσεων (Φ.Ε.Κ. Β' 3/26.1.1918), ὡς αὗτος ἰσχύει διὰ τὸ προσωπικὸν τῆς Η.Ε.Μ.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Εἰς τὸν αὐτὸν ἐπὶ τῶν Συγκοινωνιῶν Ὑπουρ-

-γόν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 3 Ἰανουαρίου 1968

—

ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

3439/477/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ καθορισμοῦ ποσοστοῦ προβλεπομένου ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ἀ.ν. 99/1967 περὶ ἐλέγχου ὁμαδικῶν ἀπολύσεων.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 23 τῆς 15 Ἰανουαρίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ἀ.ν. 99/1967 «περὶ ἐλέγχου ὁμαδικῶν ἀπολύσεων κλπ.», ὡς ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη ὑπὸ τοῦ ἀ.ν. 173/1967. 2) Τὰς ἰσχυσάσας σήμερον συνθήκας ἐν τῇ ἀγορᾷ ἐργασίας, ἀποφασίζομεν:

Καθορίζομεν τὸ ποσοστὸν διὰ τὸ δεύτερον ἑξάμηνον τῆς ἰσχύος τοῦ ἀνωτέρω ἀ.ν. 99/1967 εἰς 6% ἐπὶ τοῦ εἰς τὴν ἀρχὴν ἑκάστου μηνὸς ἀπασχολουμένου ὑπὸ τῶν ἐκμεταλλεύσεων προσωπικοῦ, πέραν τοῦ ἀποίου αἱ διενεργούμεναι ὑπ' αὐτῶν ἀπολύσεις θεωροῦνται ὁμαδικαὶ κατὰ τὴν ἔννοιαν τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 2 § 1 τοῦ εἰρημένου ἀν. νόμου.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 11 Ἰανουαρίου 1968

—

111750.9560/1967 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας

Περὶ κυρώσεως συμφωνητικοῦ τροποποιήσεως καὶ παρατάσεως συλλογικῆς συμβάσεως φορτηγῶν πλοίων χωρητικότητος ἄνω τῶν 4.500 τόννων D.W.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 774 τῆς 30 Δεκεμβρίου 1967)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὴν ὑπογραφεῖσαν τὴν 11ην Μαΐου 1967 συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας ἐπὶ φορτηγῶν πλοίων χωρητικότητος ἄνω τῶν 4.500 τ. D.W. μεταξὺ τῶν νομίμως ἐξουσιοδοτημένων ἐκπροσώπων ἀφ' ἑνὸς τῆς Ἑνώσεως Ἑλλήνων Ἐφοπλιστῶν, ἀφ' ἑτέρου δὲ τῆς Πανελληνίου Ναυτικῆς Ὁμοσπονδίας (Π.Ν.Ο.) καὶ τῶν εἰς τὴν δύναμίν της ὑπαγομένων κλαδικῶν ὀργανώσεων ναυτικῶν. 2) Τὸ γεγονὸς ὅτι τὴν 18ην Νοεμβρίου 1967 ἔλαβε χώραν ὑποτίμησις τῆς Ἀγγλικῆς λίρας, ὅπερ ἐπέδρασε δυσμενῶς ἐπὶ τῶν μισθῶν τῶν ναυτικῶν, δεδομένου ὅτι οὗτοι ἐκφράζονται εἰς λίρας Ἀγγλίας. 3) Τὸ ὑπογραφὲν τὴν 16ην Δεκεμβρίου 1967 συμφωνητικὸν μεταξὺ τῶν νομίμως ἐξουσιοδοτημένων ἐκπροσώπων ἀφ' ἑνὸς τῆς Ἑνώσεως Ἑλλήνων Ἐφοπλιστῶν, ἀφ' ἑτέρου δὲ τῆς Πανελληνίου Ναυτικῆς Ὁμοσπονδίας (Π.Ν.Ο.) καὶ τῶν εἰς ταύτην ὑπαγομένων κλαδικῶν ὀργανώσεων ναυτικῶν, ἤτοι: α) Πανελληνίου Ἑνώσεως Πλοιάρχων Πάσης Τάξεως Ε.Ν.6) Πανελληνίου Ἑνώσεως Μηχανικῶν Μ.Ε.Κ. Ε.Ν., γ) Πανελληνίου Συνδέσμου Ἀξιωματικῶν Ἀσυρμάτου Θ.Α.Ξ., δ) Πανελληνίου Ἑνώσεως Θερμαστῶν Θαλάσσης «Ὁ Στέφενσον», ε) Πανελληνίου Ἑνώσεως Ναυτῶν Ε.Ν., στ) Πανελληνίου Ἑνώσεως Θαλαμηπόλων Ε.Ν. καὶ ζ) Πανελληνίου Ἑνώσεως Ναυτομαγείρων Ε.Ν. «Ὁ Ἅγιος Σπυρίδων».

Ἰδόντες:

Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ἀ.ν. 3276/1955 «περὶ συλλογικῶν συμβάσεων ἐν τῇ ναυτικῇ ἐργασίᾳ», ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη καὶ ἰσχύει σήμερον, ἀποφασίζομεν:

1) Κυροῦμεν τὸ ὑπογραφὲν τὴν 16ην Δεκεμβρίου 1967 μεταξὺ τῶν νομίμων ἐκπροσώπων τῆς ἀνωτέρω ἀναφερομένης Ἑνώσεως καὶ τῶν ἐπαγγελματικῶν σωματείων τῶν ναυτικῶν συμφωνητικὸν παρατάσεως μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1970 καὶ τροποποιήσεως τῆς ἀπὸ 11 Μαΐου 1967 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας πληρωμάτων ἐπὶ φορτηγῶν πλοίων χωρητικότητος ἄνω τῶν 4.500 τ. D.W.

2) Ἡ παροῦσα μετὰ τοῦ κειμένου τοῦ συμφωνητικοῦ δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Πειραιεῖ τῇ 23 Δεκεμβρίου 1967

Συμφωνητικὸν

Ἐν Ἀθήναις σήμερον τὴν 16ην Δεκεμβρίου 1967 οἱ κάτωθι ὑπογεγραμμένοι ἀφ' ἑνὸς : Στρατῆς Ἀνδρεάδης, ἐνεργῶν ὡς πρόεδρος τῆς ἐν Ἀθήναις ἑδρευούσης καὶ νομίμως ἀνεγνωρισμένης ἐπαγγελματικῆς ὀργανώσεως «Ἑνώσεως Ἑλλήνων Ἐφοπλιστῶν» καὶ εἰδικῶς ἐξουσιοδοτηθείς, καὶ ἀφ' ἑτέρου: 1) Κωνσταντῖνος Χατζηθεοδώρου, γενικὸς γραμματεὺς τῆς Πανελληνίου Ναυτικῆς Ὁμοσπονδίας, 2) Δημήτριος Μελέτης, πρόεδρος τῆς Πανελληνίου Ἑνώσεως Πλοιάρχων Πάσης Τάξεως Ἐμπορικοῦ Ναυτικοῦ, 3) Ἠλίας Κοραδᾶς, πρόεδρος τοῦ Πανελληνίου Συνδέσμου Ἀξιωματικῶν Ἀσυρμάτου Θ.Α.Ξ., 4) Πόθος Καλαποθάκης, πρόεδρος τῆς Πανελληνίου Ἑνώσεως Μηχανικῶν Μηχανῶν Ἐσωτερικῆς Καύσεως Ε.Ν., 5) Κωνσταντῖνος Διακαράντος, πρόεδρος τῆς Πανελληνίου Ἑνώσεως Θερμαστῶν Θαλάσσης «Ὁ Στέφενσον», 6) Βασ. Μπενετάτος, γενικὸς γραμματεὺς τῆς Πανελληνίου Ἑνώσεως

Ναυτών Ε.Ν., 7) Χαράλαμπος Κονιδάρης, πρόεδρος της Πανελληνίου Ένώσεως Θαλαμηπόλων Ε.Ν. καί 8) Σ. Ραυτόπουλος, έκπρόσωπος της Πανελληνίου Ένώσεως Ναυτομαγείρων Ε.Ν. «Ο Άγιος Σπυρίδων», έκπροσωπούντες νομίμως ό μέν πρώτος την έν Πειραιεί έδρεύουσαν καί νομίμως άνεγνωρισμένην Ναυτικήν Όργάνωσιν «Πανελλήνιον Ναυτικήν Όμοσπονδίαν», οί δέ έπόμενοι τά είς την δύναμιν της Π.Ν.Ο. άνήκοντα καί νομίμως άνεγνωρισμένα ναυτικά σωματεία καί είδικώς έξουσιοδοτημένοι, συνελθόντες σήμερον έν Άθήναις, άπεφασίσαμεν κοινή άπάντων συμφωνία όπως ή άπό 11 Μαΐου 1967 συλλογική σύμβασις, άφορώσα φορτηγά πλοία άνω των 4.500 τ. D. W. τροποποιηθή ώς έξης:

Άρθρον 1

Έκ τοῦ κεφαλαίου Α' της άπό 11 Μαΐου 1967 συλλογικής συμβάσεως ό τίτλος «Ι» άντικαθίσταται ώς έξης:

I. Μισθολόγιον

Τό μισθολόγιον τῶν πληρωμάτων τῶν έλληνικῶν φορτηγῶν πλοίων άνω των 4.500 τόννων dead weight καθορίζεται ώς κατωτέρω:

Βαθμός	Μισθός είς λίρας Άγγλίας
1) Άξιωματικοί καταστρώματος:	
Ύποπλοίαρχος	116.14.00
Άνθυποπλοίαρχος	97.14.00
2) Μηχανικοί μηχανῶν έσωτερικῆς καύσεως:	
Μηχανικός Α'	161.15.00
Μηχανικός Β'	116.14.00
Μηχανικός Γ'	97.14.00
3) Άξιωματικοί άσυρμάτου:	
Άξιωματικός Α)Τ Α'	116.14.00
Άξιωματικός Α)Τ Β'	97.14.00
4) Κατώτερον προσωπικόν καταστρώματος:	
Ναύκληρος	65.14.00
Ξυλουργός	65.14.00
Ναύτης	59.05.00
Δοκ. πλοίαρχος (α)	24.10.00
Ναυτόπαις (6)	23.07.00
Σημ.: α) Δόκιμος πλοίαρχος πτυχιοῦχος τῆς Σχολῆς Έμπορικῆς Ναυτιλίας (Σ.Ε.Ν.) μετά ένός έτους ύπηρεσίαν λαμβάνει μισθόν	32.19.00
Μή πτυχιοῦχος τῆς Σ.Ε.Ν. μετά διετῆ ύπηρεσίαν λαμβάνει μισθόν	32.19.00
6) Ναυτόπαις μετά ένός έτους ύπηρεσίαν λαμβάνει μισθόν	29.03.00
5) Κατώτερον προσωπικόν μηχανῆς:	
Μηχανοδηγός Α'	82.00.00
Μηχανοδηγός Β'	69.19.00
Άρχιθερμαστής	68.11.00
Άντλιωρός	68.11.00
Λιπαντής	65.14.00
Δόκιμος μηχανικός έσωτερικῆς καύσεως (α)	24.10.00
Άνθρακεύς	39.06.00
Θερμαστής	62.03.00
Καθαριστής κεκτημένος άδειαν θερμαστοῦ	62.03.00
Καθαριστής μή κεκτημένος άδειαν θερμαστοῦ μετά θαλασσίαν ύπηρεσίαν ένός έτους	39.06.00
Σημ.: α) Δόκιμος μηχανικός μετά διετῆ ύπηρεσίαν λαμβάνει μισθόν	32.19.00
6) Προσωπικόν Γενικῶν Ύπηρεσιῶν:	
Μάγειρος	72.02.00
Θαλαμηπόλος	65.14.00
Βοηθός μαγείρου (κεκτημένος άδειαν)	42.05.00
Βοηθός θαλαμηπόλου (άνευ άδείας)	23.07.00
Βοηθός θαλαμηπόλου (κεκτημένος άδειαν)	42.05.00

Άρθρον 2

Ή δευτέρα περίοδος τοῦ έδαφίου γ' της παραγράφου Ι τοῦ τίτλου «ΙΙ» «Καθαρισμός δεξαμενῶν δεξαμενοπλοίου» τοῦ κεφαλαίου Β' της άπό 11 Μαΐου 1967 συλλογικῆς συμβάσεως άντικαθίσταται ώς έξης:

«Διά πλοῖα χωρητικότητος μέχρις 20.000 τ. D.W. λίρ. 7 κατά δεξαμενήν.

Διά πλοῖα χωρητικότητος 20.000 - 33.000 τ. D.W. λίρ. 8.03.04 κατά δεξαμενήν.

Διά πλοῖα χωρητικότητος άνω των 33.000 τ. D.W. λίρ. 9.06.08 κατά δεξαμενήν».

Άρθρον 3

1) Ή παράγραφος 4 τοῦ τίτλου «V» «Προσωπικόν Γενικῶν Ύπηρεσιῶν έν πλῷ καί έν λιμένι» τοῦ κεφαλαίου Γ' της άπό 11 Μαΐου 1967 συλλογικῆς συμβάσεως άντικαθίσταται ώς έξης:

«4) Είς τόν μάγειρον καταβάλλεται άνελλιπῶς, έπί πλέον τοῦ μισθοῦ του, καί είδικόν έπίδομα άρτοποιίας έκ λιρῶν Άγγλίας 9.06.08 μηνιαίως, έφ' όσον ύπάρχει έπί τοῦ πλοίου μηχανικόν ζυμωτήριον, έν έναντίᾳ δέ περιπτώσει έκ λιρῶν Άγγλίας 11.13.04 μηνιαίως. Άρτοποιησις έκτελεῖται μόνον έν πλῷ. Είς περίπτωσιν μή ύπάρξεως καταλλήλου ἄρτου έν λιμένι, ύποχρεοῦται ό μάγειρος είς την παρασκευήν ἄρτου άντί έτέρας άμοιβῆς. Έπίσης είναι ύποχρεωτική ἄντί έτέρας άμοιβῆς ή παρασκευή ἄρτου είς την περίπτωσιν, καθ' ήν τό πλοῖον εύρισκόμενον έπ' άγκύρας (στήν ριάδα) δέν έπικοινωνεί μετά

της ξηράς διά την προμήθειαν άλλων εφοδίων καί υλικών. Τό επίδομα τούτο δέν καταβάλλεται, εάν το πλοίον παραμένη εν λιμένι, εκτός διά λόγους φορτοεκφορτώσεως καί δέν παρασκευάζεται άρτος επί τού πλοίου».

2) Η παράγραφος 6 τού αύτού τίτλου καί κεφαλαίου της αύτης συλλογικής συμβάσεως αντικαθίσταται ώς έξης:

«6) Εάν το πλοίον μεταφέρη επιβάτας επί πληρωμή ναύλου, καταβάλλεται έκτακτος άμοιβή εκ σελλινίων δύο καί πεννών τεσσάρων (2/4) ημερησίως δι' έκαστον επιβάτην. Το ποσόν τούτο κατανέμεται εξ ημισείας μεταξύ των δύο κλάδων, των μαγείρων καί των θαλαμηπόλων».

3) Η παράγραφος 8 τού αύτού τίτλου καί κεφαλαίου της αύτης συλλογικής συμβάσεως αντικαθίσταται ώς έξης:

«8) Ο καθαρισμός, ή συντήρησις καί ή απόψυξις των ηλεκτρικών ψυγείων τροφίμων εκτελείται υπό τού θαλαμηπόλου, καταβαλλομένης ιδιαιτέρας άμοιβής εκ λιρών 8.03.04 κατά μήνα, εφ' όσον εξετελέσθη ή εργασία αύτη».

Άρθρον 4

1) Η παράγραφος 2 τού κεφαλαίου Δ' της από 11 Μαΐου 1967 συλλογικής συμβάσεως αντικαθίσταται ώς έξης:

«2) Διά την πρόσθετον ταύτην εργασίαν ο εκτελέσας αύτην ναυτικός δικαιούται εις πρόσθετον άμοιβήν (υπερωρίαν), ή οποία ορίζεται διά μέν τους άξιωματικούς εις σελλίνια πέντε καί πέννας δέκα (5/10) καθ' ώραν, διά τον ναύκληρον, ξυλουργόν, αρχιθερμαστήν, μηχανοδηγόν Α', λιπαντήν, μάγειρον καί θαλαμηπόλον εις σελλίνια τρία καί ένδεκα πέννας (3/11), διά τους λοιπούς πτυχιούχους εις σελλίνια τρία καί εξ πέννας (3/6) καί διά τους δοκίμους άξιωματικούς, ναυτόπαιδας καί μή πτυχιούχους εις σελλίνιον εν καί εννέα πέννας (1/9)».

2) Η παράγραφος 4 τού αύτού κεφαλαίου της αύτης συλλογικής συμβάσεως αντικαθίσταται ώς έξης:

«4) Προκειμένου περί των άξιωματικών άσυρμάτου το συνολικόν ποσόν των υπερωριών αύτών κατά μήνα τόσον διά τα πλοία γραμμών, όσον καί διά τα λοιπά φορτηγά δέν δύναται να υπερβή το ποσόν των δέκα εξ λιρών Αγγλίας, εξ σελλινίων καί όκτώ πεννών (16.06.08). Εντός των ανωτάτων τούτων ορίων, εις τα οποία δέν περιλαμβάνονται αί υπερωρίαι αί αντιστοιχούσαι εις το εξ 11% επίδομα Κυριακών υποχρεούνται άπαντες οί ανωτέρω άξιωματικοί εις εκτέλεσιν πάσης εργασίας της ειδικότητός των.

Άρθρον 5

1) Η δευτέρα καί τρίτη περίοδος τού ιδαφίου α' της παραγράφου 1 τού κεφαλαίου Ζ' της από 11 Μαΐου 1967 συλλογικής συμβάσεως αντικαθίσταται ώς έξης:

«Διά την εργασίαν ταύτην, εφ' όσον εκτελεσθή εντός των κεκανονισμένων ωρών εργασίας, δέν καταβάλλεται ιδιαιτέρα άμοιβή, εάν δέν εκτελεσθή εκτός των κεκανονισμένων ωρών εργασίας, καταβάλλεται άμοιβή εκ δύο λιρών Αγγλίας, εξ σελλινίων καί δκτώ πεννών (2.06.08) κατά τόννον. Το ποσόν τούτο της ιδιαιτέρας άμοιβής καταβάλλεται εξ ίσου εις άπαντα τα συμμετασχόντα εις την εργασίαν ταύτην μέλη τού πληρώματος.

Διά την παραλαβήν τού διά το μαγειρείον προοριζομένου γιαούρθακος εκ της πλευράς τού πλοίου καί μεταφοράν αύτού εις τας αποθήκας, εντεργουμένην υποχρεωτικώς υπό των θερμαστών καί καθαριστών, εφ' όσον ή εργασία αύτη δέν εκτελείται υπό τού προμηθευτού, καταβάλλεται ιδιαιτέρα άμοιβή εκ μιάς λίρας, τριών σελλινίων καί τεσσάρων πεννών (1.03.04) κατά τόννον».

2) Το εδάφιον 6' της αύτης παραγράφου καί κεφαλαίου της αύτης συλλογικής συμβάσεως αντικαθίστανται ώς έξης:

«6) Διά τον καθαρισμόν των κυττών καί των deep tanks καταβάλλεται ή ιδιαιτέρα άμοιβή εκ λιρών Αγγλίας ένδεκα, σελλινίων δέκα τριών καί πεννών τεσσάρων (11.13.04) έως λιρών Αγγλίας δέκα τεσσάρων (14.0.0) κατά κύτος διά τα πλοία χωρητικότητος μέχρι 13.000 τόννων dead weight καί λιρών Αγγλίας δέκα πέντε, σελλινίων τριών καί πεννών τεσσάρων (15.03.04), ώς λιρών Αγγλίας δέκα όκτώ, σελλινίων δέκα τριών καί πεννών τεσσάρων (18.13.04) διά τα πλοία χωρητικότητος ανωτέρας των 13.000 τόννων D.W. Διά τα πλοία των ανεγνωρισμένων τακτικών γραμμών, προκειμένου περί γενικών φορτίων (τζένεραλ κάργκο), ή άμοιβή αύτη ορίζεται εις λίρας Αγγλίας ένδεκα, σελλινίων δέκα τριών καί πεννών τεσσάρων (11.13.04) κατά κύτος καί κατά κυκλικόν ταξίδιον δρομολογίων. Διά τας κατηγορίας φορτίων, εκτός εκείνων, άτινα συνήθως μεταφέρονται επί των πλοίων τούτων, ή άμοιβή ορίζεται αύτη ώς ανωτέρω διά τα άλλα φορτηγά».

3) Το εδάφιον γ' της αύτης παραγράφου καί κεφαλαίου της αύτης συλλογικής συμβάσεως αντικαθίσταται ώς έξης:

«γ) Διά την τοποθέτησιν όλων γενικώς των παραγραγμάτων (shifting boards) καταβάλ-

λεται ἀμοιβὴ ἐκ λιρῶν Ἀγγλίας εἴκοσι ἑννέα, σελλινίων τριῶν καὶ πεννῶν τεσσάρων (29.03.04) κατὰ κότος, διὰ δὲ τὴν διάλυσιν τούτων ἐκ λιρῶν Ἀγγλίας δέκα τεσσάρων (14.0.0) κατὰ κότος».

4) Τὸ ἐδάφιον δ' τῆς αὐτῆς παραγράφου καὶ κεφαλαίου τῆς αὐτῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἀντικαθίσταται ὡς ἑξῆς:

«δ) Διὰ τὸν καθαρισμὸν τῶν deep tanks ἀπὸ καύσιμον πετρέλαιον (fuel oil) καὶ προετοιμασίαν τούτων πρὸς φόρτωσιν ξηροῦ φορτίου ἡ ἰδιαιτέρα ἀμοιβὴ ὁρίζεται εἰς λίρας Ἀγγλίας εἴκοσι ἑννέα, σελλίνια τρία καὶ πέννας τέσσαρας (29.03.04) κατὰ διαμέρισμα διὰ τὸ ὑπ' ἀριθ. 3 deep tank τοῦ ὑπ' ἀριθ. 4 κύτους τῶν liberty καὶ εἰς λίρας Ἀγγλίας τριάκοντα πέντε (35.0.0) συνολικῶς διὰ τὰ τέσσαρα προρραῖα τοιαῦτα».

«Διὰ τὰ deep tanks χωρητικότητος ἄνω τῶν 1.000 τόννων ἡ ἀμοιβὴ αὐξάνεται κατὰ λίρας Ἀγγλίας πέντε, σελλίνια δέκα ἓξ καὶ πέννας ὀκτὼ (5.16.08) κατὰ διαμέρισμα».

«Προκειμένου περὶ καθαρισμοῦ τῶν deep tanks ἐξ ἄλλων ὑγρῶν φορτίων (οἷον fuel oil) καταβάλλεται ἀμοιβὴ ἐκ λιρῶν Ἀγγλίας πέντε, σελλινίων δέκα ἓξ καὶ πεννῶν ὀκτὼ (5.16.08) κατὰ διαμέρισμα».

5) Τὸ ἐδάφιον ε' τῆς αὐτῆς παραγράφου καὶ κεφαλαίου τῆς αὐτῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἀντικαθίσταται ὡς ἑξῆς:

«ε) Διὰ τὸν γενικὸν καθαρισμὸν τῶν κυρίων λεβήτων πρὸς ἐτησίαν ἐπιθεώρησιν (survey) παρέχεται ἰδιαιτέρα ἀμοιβὴ ἐκ λιρῶν Ἀγγλίας εἴκοσι τριῶν, σελλινίων ἓξ καὶ πεννῶν ὀκτὼ (23.06.08) κατὰ λέβητα. Διὰ τὸν μερικὸν καθαρισμὸν τούτων παρέχεται ἀνάλογος ἀμοιβή. Διὰ τὸν καθαρισμὸν τῶν βοηθητικῶν λεβήτων (donkey boilers, auxiliary boilers) καταβάλλεται ἰδιαιτέρα ἀμοιβὴ ἐκ λιρῶν Ἀγγλίας ὀκτώ, σελλινίων τριῶν καὶ πεννῶν τεσσάρων (18.03.04) κατὰ λέβητα».

6) Τὸ ἐδάφιον στ' τῆς αὐτῆς παραγράφου καὶ κεφαλαίου τῆς αὐτῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἀντικαθίσταται ὡς ἑξῆς:

«στ) Διὰ τὸν καθαρισμὸν τῶν διπυθμένων τοῦ μηχανοστασίου (tank), ἤτοι πλέσιμον, σκούπισμα καὶ ἐπίχρισιν δὶς διὰ τσιμέντου καταβάλλεται ἰδιαιτέρα ἀμοιβὴ ἐκ λιρῶν Ἀγγλίας εἴκοσι τριῶν, σελλινίων ἓξ καὶ πεννῶν ὀκτὼ(23.06.08) δι' ἕκαστον (tank). Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ διὰ τὰ διπύθμενα dry tank (κάτωθι τῶν λεβήτων).

7) Τὸ ἐδάφιον η' τῆς αὐτῆς παραγράφου καὶ κεφαλαίου τῆς αὐτῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἀντικαθίσταται ὡς ἑξῆς:

«η) Διὰ τὸν καθαρισμὸν καὶ χρωματισμὸν τῶν σεντινῶν τοῦ μηχανολεβητοστασίου, σήραγγος καὶ λάκκου καταβάλλεται ἰδιαιτέρα ἀμοιβὴ ἐκ λιρῶν Ἀγγλίας εἴκοσι τριῶν, σελλινίων ἓξ καὶ πεννῶν ὀκτὼ (23.06.08)».

8) Τὸ ἐδάφιον ια' τῆς αὐτῆς παραγράφου καὶ κεφαλαίου τῆς αὐτῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἀντικαθίσταται ὡς ἑξῆς:

«ια) Διὰ τὴν ἀπόρριψιν τῶν τεφρῶν καὶ ἀπορριμμάτων τοῦ μηχανολεβητοστασίου τῶν συγκεντρωθέντων κατὰ τὴν παραμονὴν τοῦ πλοίου ἐν λιμένι καταβάλλεται ἰδιαιτέρα ἀμοιβὴ ἐκ μιᾶς λίρας Ἀγγλίας, σελλινίων τριῶν καὶ πεννῶν τεσσάρων (1.03.04) κατὰ τόννον».

9) Τὸ ἐδάφιον ιδ' τῆς αὐτῆς παραγράφου καὶ κεφαλαίου τῆς αὐτῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἀντικαθίσταται ὡς ἑξῆς:

«ιδ) Διὰ τὸν καθαρισμόν, ξύσιμον καὶ ἐπάλειψιν δὶς διὰ τσιμέντου τοῦ fore peak καὶ after peak καταβάλλεται ἰδιαιτέρα ἀμοιβὴ ἐκ λιρῶν Ἀγγλίας εἴκοσι ἑννέα, σελλινίων τριῶν καὶ πεννῶν τεσσάρων (29.3.4) κατὰ tank διὰ τὰ πλοῖα τύπου liberty, ἐκ λιρῶν Ἀγγλίας τριάκοντα πέντε (35.0.0.) διὰ πλοῖα χωρητικότητος 13.000 - 20.000 τόννων D.W., ἐκ λιρῶν Ἀγγλίας τεσσαράκοντα ἓξ, σελλινίων δέκα τριῶν καὶ πεννῶν τριῶν (46.13.03) διὰ πλοῖα χωρητικότητος ἄνω τῶν 20.000 καὶ μέχρι 35.000 τόννων D.W. καὶ ἐκ λιρῶν Ἀγγλίας πεντήκοντα ὀκτώ, σελλινίων ἓξ καὶ πεννῶν ἑπτὰ (58.06.07) διὰ πλοῖα ἄνω τῶν 35.000 τόννων D.W.».

10) Τὸ ἐδάφιον ιε' τῆς αὐτῆς παραγράφου καὶ κεφαλαίου τῆς αὐτῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἀντικαθίσταται ὡς ἑξῆς:

«ιε) Διὰ τὸν καθαρισμὸν τῶν δεξαμενῶν τοῦ ποσίμου ὕδατος καταβάλλεται ἀμοιβὴ ἐκ σελλινίων τριῶν καὶ πεννῶν ἓξ (0.03.06) κατὰ τόννον χωρητικότητος αὐτῶν».

11) Αἱ περιπτώσεις αα', ββ', γγ' καὶ δδ' τοῦ ἐδαφίου στ' τῆς παραγράφου 1 τοῦ κεφαλαίου Ζ' τῆς ἀπὸ 11 Μαΐου 1967 συλλογικῆς συμβάσεως ἀντικαθίστανται ἀντιστοίχως ὡς ἑξῆς:

«αα) Διὰ τὴν ἐξαγωγὴν τῶν ἐμβόλων τῶν κυλίνδρων τῶν μηχανῶν, τὸν καθαρισμὸν καὶ τὴν τεχνικὴν ἐνασαίαν (σ' αὐτῶν.

Διὰ διαμέτρων κυλίνδρου:

μέχρι 0,40 μ. Α.Α. 7. 0. 0 κατὰ κυλ.
ἀπὸ 0,41 - 0,50 μ. Α.Α. 8.15. 0 κατὰ κυλ.
ἀπὸ 0,51 - 0,65 μ. Α.Α. 10.10. 0 κατὰ κυλ.

από	0,66 - 0,80 μ.	Λ.Α. 12.16. 8	κατά κυλ.
από	0,81 - 0,90 μ.	Λ.Α. 16. 6. 8	κατά κυλ.
από	0,91 καὶ ἄνω	Λ.Α. 21. 0. 0	κατά κυλ.

Προκειμένου περὶ μηχανῶν ἐσωτερικῆς καύσεως μὲ διπλᾶ ἔμβολα ἀνεξαρτήτως τύπου τὸ ἄνω ποσὸ αὐξάνονται κατὰ 10% κατὰ κύλινδρον.

ββ) Διὰ τὴν ἐξαγωγὴν καὶ ἐπιθεώρησιν χιτωνίων τοῦ κυλίνδρου.

Διὰ διάμετρον κυλίνδρου:

μέχρι	0,40 μ.	Λ.Α. 11.13. 4	κατά κυλ.
ἀπὸ	0,41 - 0,50 μ.	Λ.Α. 16. 6. 8	κατὰ κυλ.
ἀπὸ	0,51 - 0,65 μ.	Λ.Α. 19.16. 8	κατὰ κυλ.
ἀπὸ	0,66 - 0,80 μ.	Λ.Α. 24.10. 0	κατὰ κυλ.
ἀπὸ	0,81 - 0,90 μ.	Λ.Α. 30. 6. 8	κατὰ κυλ.
ἀπὸ	0,91 καὶ ἄνω	Λ.Α. 35. 0. 0	κατὰ κυλ.

γγ) Διὰ τὴν ἀντικατάστασιν τῶν χιτωνίων τοῦ κυλίνδρου.

Διὰ διάμετρον κυλίνδρου:

μέχρι	0,40 μ.	Λ.Α. 11.13. 4	κατὰ κυλ.
ἀπὸ	0,41 - 0,50 μ.	Λ.Α. 16. 6. 8	κατὰ κυλ.
ἀπὸ	0,51 - 0,65 μ.	Λ.Α. 19.16. 8	κατὰ κυλ.
ἀπὸ	0,66 - 0,80 μ.	Λ.Α. 24.10. 0	κατὰ κυλ.
ἀπὸ	0,81 - 0,90 μ.	Λ.Α. 30. 6. 8	κατὰ κυλ.
ἀπὸ	0,91 καὶ ἄνω	Λ.Α. 35. 0. 0	κατὰ κυλ.

δδ) Διὰ τὴν ἐξάρμωσιν τῶν ἐδράνων βάσεων τῶν κυρίων μηχανῶν, ἐπιθεώρησιν καὶ ρύθμισιν αὐτῶν λίραι Ἀγγλίας δύο, σελλίνια ἓξ καὶ πέντε ὀκτὼ (2.06.08) κατὰ ἔδρανον.

Ἄρθρον 6

Ἡ παράγραφος ε τοῦ κεφαλαίου ΙΒ' τῆς ἀπὸ 11 Μαΐου 1967 συλλογικῆς συμβάσεως ἀντικαθίσταται ὡς ἑξῆς:

«ε) Ἐξαιρετικῶς εἰς τὸν ναύκληρον παρέχεται μηνιαῖον εἴδικὸν ἐπίδομα ἓξ ἑνδεκα σελλινίων καὶ πέντε ὀκτὼ (11/8) λόγῳ ἰδιαζούσης φθορᾶς τοῦ ἱματισμοῦ του».

Ἄρθρον 7

Ἡ παράγραφος 3 τοῦ κεφαλαίου ΙΓ' τῆς ἀπὸ 11 Μαΐου 1967 συλλογικῆς συμβάσεως ἀντικαθίσταται ὡς ἑξῆς:

«3) Τὸ ἀντίτιμον τροφῆς τοῦ ναυτικοῦ ἐκτὸς τοῦ πλοίου, εἰς ἃς περιπτώσεις δικαιοῦται οὗτος τοιοῦτον, καθορίζεται εἰς σελλίνια δέκα καὶ πέντε ἓξ (10/6) καθ' ἡμέραν διὰ τοὺς ἀξιωματικοὺς καὶ σελλίνια ὀκτὼ καὶ πέντε ἐννέα (8/9) διὰ τὸ κατώτερον προσωπικόν».

Ἄρθρον 8

Εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν λάβῃ χώραν αὔξησις τοῦ εἰς δραχμὰς ἰσοτίμου τοῦ συναλλάγματος τοῦ παρεχομένου εἰς τοὺς ναυτικοὺς ἐκ τῆς ἐργασίας αὐτῶν καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὅρων τῆς ἀπὸ 11 Μαΐου 1967 συλλογικῆς συμβάσεως καὶ τοῦ παρόντος λόγῳ ὑποτιμήσεως τοῦ ἐθνικοῦ νομίσματος ἢ λόγῳ ρυμοδοτήσεως τοῦ ναυτεργατικοῦ συναλλάγματος ἢ ἄλλου τινὸς μέτρου, τότε αἱ διὰ τοῦ παρόντος καθοριζόμεναι ἀποδοχαὶ μειοῦνται αὐτοδικαίως καὶ αὐτομάτως ἀπὸ τῆς ἐπομένης τῆς χρονολογίας ἐφαρμογῆς τῆς νέας ἰσοτιμίας τῆς δραχμῆς κατὰ ποσοστὸν ταὐτόν, ὥστε νὰ μὴ αὐξάνεται τὸ εἰς δραχμὰς εἰσόδημα τῶν ναυτικῶν.

Ἄρθρον 9

Ἡ ἰσχὺς τῆς ἀπὸ 11 Μαΐου 1967 συλλογικῆς συμβάσεως παρατείνεται διὰ τοῦ παρόντος μέχρι καὶ τῆς 31 Δεκεμβρίου 1970, δυναμένη νὰ καταγγελθῇ παρ' ἑκατέρων τῶν συμβαλλομένων μερῶν τὸ πολὺ ἓξ (6) μῆνας πρὸ τῆς λήξεώς της, θέλει ὅμως ἰσχύσῃ ἐπὶ τρεῖς (3) εἰσέτι μῆνας μετὰ τὴν καταγγελίαν της.

Ἄρθρον 10

Συμβάσεις ναυτικῆς ἐργασίας συνομολογηθεῖσαι πρὸ τῆς 19 Νοεμβρίου 1967 καὶ μὴ λυθεῖσαι μέχρι σήμερον θὰ διέπωνται καὶ ὑπὸ τῶν ὅρων τοῦ παρόντος.

Ἄρθρον 11

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἄρχεται ἀπὸ τῆς 16 Δεκεμβρίου 1967 καὶ λήγει τὴν 31 Δεκεμβρίου 1970. Τὸ παρὸν δὲ συμφωνητικὸν δὲν δύναται νὰ καταγγελθῇ κεχωρισμένως, ἀλλὰ ὁμοῦ μετὰ τῆς ἀπὸ 11 Μαΐου 1967 συλλογικῆς συμβάσεως, μεθ' ἧς ἀποτελεῖ ἑνιαῖον κείμενον.

Τὸ παρὸν συνετάγη εἰς τριπλοῦν, ἐξ ὧν ἀνὰ ἓν ἀντίτυπον ἔλαβον ἡ Ἕνωσις Ἑλλήνων Ἐφοπλιστῶν καὶ ἡ Πανελλήνιος Ναυτικὴ Ὁμοσπονδία, τὸ δὲ τρίτον θέλει κατατεθῇ παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας καὶ ὑπογράφεται ὡς ἕπεται:

(Ἕπονται ὑπογραφαί)

—

5537/230 1968 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας

Περὶ ἐγκρίσεως μετὰ τροποποιήσεως ἐν μέρει τῆς ὑπ' ἀριθ. 47/1967 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ. Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ Γραφείων τῶν Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν καὶ λοιπῶν ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων ἁπάσης τῆς χώρας»(*).

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 33 τῆς 18 Ἰανουαρίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν. δ. 3755/1957, 2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 47/1967 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ Γραφείων τῶν Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν καὶ λοιπῶν ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων ἁπάσης τῆς χώρας». 3) Τὴν διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ.

(*) Ἴδετε περὶ ταύτης σημειώσεις μας ἀνωτέρω σελ. 185.

1149/ΚΙΙ 33/9.1.1968 έγγράφου τοῦ Ὑπουργείου Συντονισμοῦ διατυπωθείσαν ἐπ' αὐτῆς διαφωνίαν. 4) Σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ κατ' ἄρθρον 9 § 2 ἐδάφιον Β' τοῦ ν.δ. 3755/1957 Τμήματος ἀμοιβῆς καὶ ὅρων ἐργασίας τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 15.1.1968, ἣν καὶ ἀποδεχόμεθα, καὶ 5) τὸ γεγονὸς ὅτι, ἐπειδὴ προσφάτως τὸ Συμβούλιον Ἐπικρατείας διὰ τῆς ἐν Ὁλομελείᾳ ὑπ' ἀριθ. 2654/1967 ἀποφάσεως των ἔκρινεν, ὅτι ὁ διὰ τῆς παραγράφου 5 τῆς νῦν ἰσχυούσης διὰ τοὺς ὑπὸ κρίσιν μισθωτοὺς ρυθμίσεως ὑπ' ἀριθ. 43/1965 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Α.Δ.Δ. Ἀθηνῶν διατηρηθεὶς ἐν ἰσχύϊ ὅρος τῆς παραγράφου 8 τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1959 ὁμοίας τοῦ αὐτοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου τυγχάνει ἄκυρος, δεδομένου ὅτι ὑπὸ τῆς διατάξεως τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 5239/1955, ἀπὸ τῆς ὁποίας ὁρίζεται ὅτι ἡ ἀμοιβὴ τῶν μισθωτῶν ὑπολογίζεται εἴτε κατὰ χρονικὴν διάρκειαν, εἴτε κατὰ μονάδα ἢ κατ' ἀποκοπὴν ἢ ποσοστά, δὲν ἐπιτρέπεται νὰ εἶναι ἡ αὐτή, ὅσάκις συναπτῶται πρὸς χρονικὴν διάρκειαν, διὰ τοὺς ἀπασχολουμένους κατὰ πλήρες ὡράριον ἡμερησίας ἐργασίας καὶ διὰ τοὺς ἀπασχολουμένους ἐπὶ ἥσσονα χρόνον καθ' ἡμέραν, διότι οὗτος ἀναιρεῖται τὸ κριτήριον τοῦ νόμου, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὁποίου ὑπολογίζεται ἡ ἀμοιβή, δέον ὅπως τοῖς λόγοις τούτοις, τροποποιουμένης τῆς ὑπ' ἀριθ. 47/1967 ἀποφάσεως Δ.Α.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, κατὰ τὰ εἰδικώτερον ἐν τῷ διατακτικῷ τῆς παρούσης ὁριζόμενα, ἀπαλειφθῇ ἐκ τοῦ κειμένου ταύτης ὁ ὑπ' αὐτῆς διατηρηθεὶς ἐν ἰσχύϊ ὅρος τῆς παραγράφου 8 τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1959 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Α.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἀποφασίζομεν:

Ἐγκρίνομεν μετὰ τροποποιήσεως ἐν μέρει τὴν ὑπ' ἀριθ. 47/1967 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Α.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ Γραφείων τῶν Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν καὶ λοιπῶν Ἰδιωτικῶν Ἐπιχειρήσεων ἁπάσης τῆς χώρας», ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τῆς Ὁμοσπονδίας Ἰδιωτικῶν Ὑπαλλήλων Ἑλλάδος ἀφ' ἑνὸς καὶ τῶν: 1) Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων, 2) Ἐμπορικῶν Συλλόγων Ἀθηνῶν - Πειραιῶς - Θεσσαλονίκης, 3) Γενικῆς Συνομοσπονδίας Ἐπαγγελματιῶν καὶ Βιοτεχνῶν Ἑλλάδος καὶ 4) Συνδέσμου τῶν ἐν Ἑλλάδι Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν ἀφ' ἑτέρου, ἧς τὸ διατακτικόν, τροποποιούμενον παρ' ἡμῶν κατὰ τ' ἀνωτέρω, διαμορφοῦται ὡς ἀκολούθως:

1) Τὰ κατώτατα ὅρια βασικῶν μηνιαίων μισθῶν τῶν περὶ ὧν αἱ παράγραφοι 1 καὶ 2 τῆς ὑπ' ἀριθ. 28/1963 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Α.Δ.Δ. Ἀθηνῶν (Φ.Ε.Κ. 514 τ. Β' τῆς 11.11.1963) μισθωτῶν καθορίζονται ὡς ἀκολούθως:

Α' Ὑπάλληλοι Ἀορίστου

	ἀπὸ 1.4.1967 δρχ.	ἀπὸ 1.12.1967 δρχ.
α) Μέχρι τῆς συμπληρώσεως τοῦ 18ου ἔτους τῆς ἡλικίας των	1.740	1.740
β) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 18ου ἔτους τῆς ἡλικίας καὶ μέχρι τοῦ 20οῦ ἔτους	1.900	1.900
γ) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 20οῦ ἔτους τῆς ἡλικίας των κατὰ τὰ ἀκόλουθα κλιμάκια:		
Κατὰ τὸ 1ον καὶ 2ον ἔτος ὑπηρ.	2.100	2.250
Κατὰ τὸ 3ον καὶ 4ον ἔτος ὑπηρ.	2.200	2.350
Κατὰ τὸ 5ον καὶ 6ον ἔτος ὑπηρ.	2.400	2.450
Κατὰ τὸ 7ον καὶ 8ον ἔτος ὑπηρ.	2.600	2.600
Κατὰ τὸ 9ον καὶ 10ον ἔτος ὑπηρ.	2.700	2.750
Κατὰ τὸ 11ον καὶ 12ον ἔτος ὑπηρ.	2.900	2.900
Κατὰ τὸ 13ον καὶ 14ον ἔτος ὑπηρ.	3.100	3.100
Κατὰ τὸ 15ον καὶ 16ον ἔτος ὑπηρ.	3.300	3.300
Κατὰ τὸ 17ον καὶ 18ον ἔτος ὑπηρ.	3.450	3.450
Κατὰ το 19ον καὶ 20όν ἔτος ὑπηρ.	3.600	3.600

δ) Δι' ἕκαστον ἐπὶ πλέον τῶν 20 ἐτῶν συμπεπληρωμένων ἔτος ὑπηρεσίας τὸ ὡς ἄνω τελευταῖον κλιμάκιον βασικοῦ μισθοῦ τῶν δραχμῶν 3.600 αὐξάνεται κατὰ ποσὸν δραχμῶν 100 μέχρι συμπληρώσεως τοῦ βασικοῦ μισθοῦ δραχμῶν 4.600.

Β' Ὑπάλληλοι Θήλεις

	ἀπὸ 1.4.1967 δρχ.	ἀπὸ 1.12.1967 δρχ.
α) Μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 18ου ἔτους τῆς ἡλικίας των	1.600	1.600
β) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 18ου ἔτους τῆς ἡλικίας των κατὰ τὰ ἀκόλουθα κλιμάκια:		
Κατὰ τὸ 1ον καὶ 2ον ἔτος ὑπηρ.	1.900	1.900
Κατὰ τὸ 3ον καὶ 4ον ἔτος ὑπηρ.	2.100	2.100
Κατὰ τὸ 5ον καὶ 6ον ἔτος ὑπηρ.	2.300	2.300
Κατὰ τὸ 7ον καὶ 8ον ἔτος ὑπηρ.	2.450	2.450
Κατὰ τὸ 9ον καὶ 10ον ἔτος ὑπηρ.	2.600	2.600
Κατὰ τὸ 11ον καὶ 12ον ἔτος ὑπηρ.	2.750	2.750
Κατὰ τὸ 13ον καὶ 14ον ἔτος ὑπηρ.	2.900	2.900
Κατὰ τὸ 15ον καὶ 16ον ἔτος ὑπηρ.	3.050	3.050
Κατὰ τὸ 17ον καὶ 18ον ἔτος ὑπηρ.	3.150	3.200
Κατὰ τὸ 19ον καὶ 20όν ἔτος ὑπηρ.	3.300	3.350

γ) Δι' ἕκαστον ἐπὶ πλέον τῶν 20 ἐτῶν συμπεπληρωμένων ἔτος ὑπηρεσίας τὰ ὡς ἄνω τελευταῖα κλιμάκια μισθῶν τῶν 3.300 καὶ 3.350 αὐξάνονται κατὰ ποσὸν δραχμῶν 80 μέχρι συμπληρώσε-

ως βασικοῦ μισθοῦ δραχμῶν 4.000 καὶ 4.150 ἀντιστοίχως.

Γ' Εἰσπράκτορες - ἀποθηκάριοι (ἀνεξαρτήτως φύλου)

	ἀπὸ 1.4.1967 δρχ.	ἀπὸ 1.12.1967 δρχ.
α) Μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 18ου ἔτους τῆς ἡλικίας των	1.650	1.650
β) Ἀπὸ τοῦ 18ου ἔτους καὶ μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 20οῦ ἔτους ἡλικίας των	1.800	1.800
γ) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 20οῦ ἔτους τῆς ἡλικίας των κατὰ τὰ ἀκόλουθα κλιμάκια:		
Κατὰ τὸ 1ον καὶ 2ον ἔτος ὑπηρ.	2.000	2.250
Κατὰ τὸ 3ον καὶ 4ον ἔτος ὑπηρ.	2.100	2.300
Κατὰ τὸ 5ον καὶ 6ον ἔτος ὑπηρ.	2.200	2.350
Κατὰ τὸ 7ον καὶ 8ον ἔτος ὑπηρ.	2.300	2.400
Κατὰ τὸ 9ον καὶ 10ον ἔτος ὑπηρ.	2.450	2.450
Κατὰ τὸ 11ον καὶ 12ον ἔτος ὑπηρ.	2.600	2.600
Κατὰ τὸ 13ον καὶ 14ον ἔτος ὑπηρ.	2.700	2.700
Κατὰ τὸ 15ον καὶ 16ον ἔτος ὑπηρ.	2.850	2.850
Κατὰ τὸ 17ον καὶ 18ον ἔτος ὑπηρ.	2.950	3.000
Κατὰ τὸ 19ον καὶ 20ὸν ἔτος ὑπηρ.	3.050	3.150

δ) Δι' ἕκαστον ἐπὶ πλέον τῶν 20 ἐτῶν συμπεπληρωμένον ἔτος ὑπηρεσίας τὰ ὡς ἄνω τελευταῖα κλιμάκια βασικῶν μισθῶν τῶν δραχμῶν 3.050 καὶ 3.150 αὐξάνονται κατὰ ποσὸν δραχμῶν 75 μέχρι συμπληρώσεως βασικοῦ μισθοῦ δραχμῶν 3.700 καὶ 3.900 ἀντιστοίχως.

Δ' Ὑπηρετικῶν προσωπικῶν
(Ἦτοι κλητῆρες, θυρωροί, φύλακες καὶ νυκτοφύλακες)

α) Ἄρρενες καὶ θήλεις τὸ πρῶτον προσλαμβανόμενοι δραχμαὶ 1.300.

β) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 18ου ἔτους τῆς ἡλικίας των καὶ ἑνὸς ἔτους οἱασδήποτε προϋπηρεσίας ἢ τοῦ 19ου ἀσχέτως προϋπηρεσίας προκειμένου περὶ ἀρρένων καὶ μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 16ου ἔτους τῆς ἡλικίας καὶ ἑνὸς ἔτους οἱασδήποτε προϋπηρεσίας ἢ τοῦ 17ου ἔτους τῆς ἡλικίας, ἀσχέτως προϋπηρεσίας προκειμένου περὶ θηλέων, κατὰ τὰ ἀκόλουθα κλιμάκια:

	Ἄρρενες: ἀπὸ 1.4.67 δρχ.	ἀπὸ 1.12.67 δρχ.	Θήλεις: ἀπὸ 1.4.67 δρχ.	ἀπὸ 1.12.67 δρχ.
Ἐτη Ὑπηρεσίας:				
Κατὰ τὸ 1ον καὶ 2ον	1.900	2.250	1.650	1875
Κατὰ τὸ 3ον καὶ 4ον	1.950	2.300	1.850	2.000
Κατὰ τὸ 5ον καὶ 6ον	2.050	2.350	2.050	2.100
Κατὰ τὸ 7ον καὶ 8ον	2.150	2.400	2.150	2.200
Κατὰ τὸ 9ον καὶ 10ον	2.200	2.450	2.200	2.300
Κατὸ τὸ 11ον καὶ 12ον	2.300	2.500	2.500	2.550
Κατὰ τὸ 13ον καὶ 14ον	2.400	2.550	2.400	2.400
Κατὰ τὸ 15ον καὶ 16ον	2.450	2.600	2.450	2.450
Κατὰ τὸ 17ον καὶ 18ον	2.500	2.650	2.500	2.500
Κατὰ τὸ 19ον καὶ 20ὸν	2.600	2.700	2.600	2.600

Τὰ ὡς ἄνω καθοριζόμενα κατώτατα ὅρια βασικῶν μηνιαίων μισθῶν ἰσχύουσι διὰ τοὺς ἀπασχολουμένους εἰς πόλεις μετὰ τῶν περιχώρων των πληθυσμοῦ ἄνω τῶν 15.000 κατοίκων καὶ εἰς Σκαραμαγκᾶν, Ἀσπρόπυργον καὶ Ἐλευσῖνα. Διὰ τοὺς ἀπασχολουμένους εἰς πόλεις μικροτέρου πληθυσμοῦ μειοῦνται κατὰ ποσοστὸν 5%.

Δὲν ὑπόκεινται εἰς τὴν ἀνωτέρω μείωσιν τὰ διὰ τὸ ὑπηρετικὸν προσωπικὸν τὸ πληροῦν τὰς ἐν ταῖς ἐθνικαῖς γενικαῖς συλλογικαῖς συμβάσεσιν ἐργασίας προϋποθέσεις ἡλικίας καὶ προϋπηρεσίας τῶν ἐργατῶν καὶ ἐργατριῶν προβλεπόμενα κατώτατα ὅρια βασικῶν μηνιαίων μισθῶν.

3) Εἰς τοὺς περὶ ὧν ἡ παροῦσα μισθωτοὺς παρέχεται ἐπίδομα γάμου ὑπὸ τὰς προϋποθέσεις καὶ περιορισμοὺς τῆς παραγράφου 3 τῆς ὑπ' ἀριθ. 28/1963 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν. Τοῦτο ὁρίζεται διὰ μὲν τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 1.4.1967 μέχρι 30.11.1967 εἰς δραχμὰς 185 μηνιαίως, ἀπὸ δὲ 1.12.1967 καὶ ἐφεξῆς εἰς ποσοστὸν 10% ἐπὶ τῶν ὡς ἄνω καθοριζομένων βασικῶν μηνιαίων μισθῶν.

4) Αἱ διατάξεις τῶν παραγράφων 4, 5 καὶ 9 τῆς ὑπ' ἀριθ. 16929/1959 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως (Φ.Ε.Κ. 77 τ. Β' τῆς 28.2.1959) καὶ τῶν παραγράφων 1, 3, 4 καὶ τοῦ ἑδαφίου 6' τῆς παραγράφου 6 τῆς ὑπ' ἀριθ. 89850/1963 ὁμοίας (Φ.Ε.Κ. 514 τ. Β' τῆς 11.11.1963) εἰς ὅσα σημεῖα δὲν τροποποιοῦνται ἀνωτέρω, ἐξακολουθοῦν ἰσχύουσαι.

Διὰ τοὺς ἀπασχολουμένους ἡμερησίως ἐπὶ χρόνον ἴσσονα τοῦ νομίμου ὡραρίου ἰσχύουν κατ' ἀναλογίαν τοῦ χρόνου ἀπασχολήσεως πᾶσαι αἱ σχετικαὶ διατάξεις αἱ ἀφορῶσαι τὰς ἀποδοχὰς αὐτῶν.

5) Τυχὸν καταβαλλόμεναι ἀποδοχαὶ ἀνώτεραι τῶν ὑπὸ τῆς παρούσης καθοριζομένων δὲν δύνανται νὰ μειωθῶσιν.

6) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης, ὑπὸ τὰς ἀνωτέρω διακρίσεις, ἄρχεται ἀπὸ τῆς 1.4.1967. Αἱ ἐκ τῆς ἀναδρομικότητος προκύπτουσαι διαφοραὶ δύνανται νὰ ἐξοφληθοῦν εἰς τέσσαρας (4) ἰσοποσους μηνιαίας δόσεις, τῆς πρώτης καταβλητέας ἅμα τῇ δημοσιεύσει τῆς παρούσης διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 18 Ἰανουαρίου 1968

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

Ὁ ἀσθενὴς μισθωτὸς

Ὑπὸ τῆς *Συντάξεως*

Διὰ τοῦ ἄρθρου 5 § 3 τοῦ νόμου 2112/1920 περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων καὶ τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ Ν.Δ. τῆς 16/18 Ἰουλίου 1920 περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ νόμου 2112/1920 καὶ ἐπὶ τῶν ἐργατῶν, τεχνιτῶν καὶ ὑπηρετῶν ἀντιμετωπίζεται ἡ περίπτωσις ἀποχῆς τοῦ μισθωτοῦ ἐκ τῆς ἐργασίας λόγῳ ἀρρωστείας σχετικῶς διαρκείας ἀσθενείας.

Οὕτω διὰ τῶν διατάξεων τούτων ἀπεκλείσθη τὸ τεκμήριον τῆς παραιτήσεως τοῦ μισθωτοῦ ἐκ τῆς θέσεώς του, ἐφ' ὅσον χρόνον διαρκεῖ ἡ ἀρρωστεία σχετικῶς διαρκείας ἀσθένεια αὐτοῦ, παραιτέρω δὲ διὰ τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νόμου 4558/1930 ἡρμηνεύθη ὁ ὅρος τοῦ νόμου «ἀρρωστεία σχετικῶς διαρκείας ἀσθένεια» ὡς ἑξῆς: Ἡ διαρκοῦσα ἕνα μῆνα δι' ὑπαλλήλους, ὑπηρετοῦντας μέχρι τεσσάρων ἐτῶν, τρεῖς μῆνας δι' ὑπαλλήλους, ὑπηρετοῦντας πλέον τῶν τεσσάρων ἐτῶν, ἓξι ὅμως καὶ πλέον τῶν δέκα ἐτῶν, τέσσαρας μῆνας δι' ὑπαλλήλους πλέον τῶν δέκα ἐτῶν, ἓξι ὅμως καὶ πλέον τῶν δεκαπέντε ἐτῶν, καὶ ἓξ μῆνας διὰ τοὺς ὑπηρετοῦντας ἐπὶ χρόνον ἀνώτερον τῶν δεκαπέντε ἐτῶν.

Τὰ χρονικὰ αὐτὰ διαστήματα, κατὰ τὴν Εἰσηγητικὴν Ἔκθεσιν τῶν ἁρμοδίων Ὑπουργῶν ἐπὶ τοῦ νόμου τούτου, ἐτέθησαν, ἵνα ἐκλείψῃ ἡ ἐν τῷ νόμῳ 2112 ὑπάρχουσα ἀοριστία, ἥτις πολλάκις καταλήγει εἰς βάρος καὶ τοῦ ἐργοδότου καὶ τοῦ ὑπαλλήλου, δοθέντος ὅτι ἡ ἐκ τῶν ὑστέρων λύσις τοῦ ζητήματος ὑπὸ τοῦ Δικαστοῦ, ἐνῷ ἀφ' ἑνὸς δύναται νὰ ἐκθέσῃ τὸν ἐργοδότην εἰς ἀπροσδόκητον ἀποζημίωσιν, ἀφ' ἑτέρου οὐδόλως συντελεῖ εἰς πρόληψιν τῆς ἀπολύσεως τοῦ ὑπαλλήλου.

Πάραν ὅμως τῆς προστασίας τοῦ ἀσθενοῦντος μισθωτοῦ, ἀπὸ ἀπόψεως ὡς πρὸς αὐτὸν ἰσχύος τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἡ ὁποία δὲν θεωρεῖται λυθεῖσα ἐξ μέρους του διὰ τῆς ἀποχῆς του λόγῳ ἀσθενείας, τίθεται τὸ ζήτημα πῶς προστατεύεται οὗτος ἐναντι τῆς θελήσεως τοῦ ἐργοδότου νὰ καταγγείλῃ αὐτὸς πλέον τὴν σύμβασιν ἐργασίας κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀσθενείας του.

Δὲν ὑπάρχει λοιπὸν εἰς τὸ θέμα διάταξις, ἡ ὁποία νὰ ἀπαγορεύῃ τοῦτο εἰς τὸν ἐργοδότην. Δύναται οὗτος καὶ διαρκοῦντος τοῦ χρόνου ἀσθενείας τοῦ μισθωτοῦ νὰ ἀπολύσῃ τοῦτον, ἐπὶ καταβολῇ βεβαίως τῆς ὀφειλομένης διὰ τὴν ἀπόλυσιν ἀποζημιώσεως, χωρὶς μάλιστα, κατὰ τὰ παρ' ἡμῖν νομολογηθέντα (Ἴδετε ἀνωτέρω σελ. 147), νὰ κινδυνεύῃ νὰ θεωρηθῇ καταχρώμενος τοῦ δικαιώματός του, κατ' ἄρθρον 281 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος.

Ἐν τούτοις θὰ ἔπρεπε, διὰ λόγους πρὸ πάντων προστασίας τοῦ μισθωτοῦ ὡς ἀνθρώπου, νὰ ὑπάρχῃ εἰς τὸ θέμα ἡ ἀνάλογος πρὸς τὴν θέσιν τοῦ νομοθετικὴ προστασία, ἡ ὁποία θὰ τὸν ἀπήλλασσεν, εἰς ὥρας δυσαρέστους δι' αὐτὸν καὶ τὴν οἰκογένειάν του, καὶ τῶν προσθέτων στενοχωριῶν, τὰς ὁποίας ἐπιφέρει ἡ ἀπώλεια τῆς διοπριστικῆς θέσεώς του, ἐπιδεινώνουσα οὕτω τὴν μικρὰν ἢ μεγάλην ἀσθένειάν του.

Ἀπὸ τοῦ ἐνδιαφέροντος αὐτοῦ ἀξίας καλοῦ λόγου εἶναι ἡ σχεδιαζομένη εἰς τὸ Προσχέδιον Κώδικος Ἐργασίας τοῦ ἔτους 1965 διάταξις τοῦ ἄρθρου 184 αὐτοῦ, τὴν ὁποίαν ἀντιγράφομεν:

1. Ἀπαγορεύεται ἡ παρὰ τοῦ ἐργοδότου καταγγελία τῆς σχέσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἀποχῆς τοῦ μισθωτοῦ ἐκ τῆς ἐργασίας λόγῳ νόσου ἢ ἑτέρου ἀναπαιτίου κωλύματος κατὰ τὰ ἑξῆς χρονικὰ διαστήματα:

α) Ἐπὶ ἕνα μῆνα, ἐὰν ἡ σχέσις ἐργασίας διήρκεσε μέχρι τεσσάρων ἐτῶν.

β) Ἐπὶ τρεῖς μῆνας, ἐὰν αὐτὴ διήρκεσεν ὑπὲρ τὰ τέσσαρα ἔτη καὶ μέχρι δέκα ἐτῶν.

γ) Ἐπὶ ἓξ μῆνας, ἐὰν αὐτὴ διήρκεσεν ὑπὲρ τὰ δέκα ἔτη καὶ μέχρι δέκα πέντε ἐτῶν.

δ) Ἐπὶ ἐννέα μῆνας, ἐὰν αὐτὴ διήρκεσεν ὑπὲρ τὰ δέκα πέντε ἔτη.

2. Ὡς διάρκεια τῆς ἀποχῆς τοῦ μισθωτοῦ θεωρεῖται ἡ τελευταία συνεχὴς τοιαύτη.

Ἀντὶ δηλαδή, ὡς κατὰ τὸ ἰσχῦον Δίκαιον, νὰ προστατεύηται ὁ ἀσθενῶν μισθωτὸς ἔναντι τῆς συνεπείας νὰ θεωρηθῇ ὡς λόγῳ αὐτὸς τὴν σύμβασιν διὰ τῆς ἀποχῆς του ἐκ τῆς ἐργασίας, διὰ τῆς σχεδιασθείσης διατάξεως προαγιατοποιεῖται ἡ ἀληθὴς πράγματι προστασία του νὰ μὴ ἀπολύεται ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἀσθενείας του.

Δὲν εἶναι, ἄλλως τε, ἄγνωστα καὶ εἰς τὸ ἰσχῦον Ἐργατικὸν Δίκαιον ἀνάλογα προστατευτικὰ τῶν μισθωτῶν εἰς ἐξαιρετικὰς περιπτώσεις μέτρα, ὡς τὸ περὶ ἀπαγορεύσεως τῆς ἀπολύσεως τῆς γυναικὸς κατὰ τὸν χρόνον τῆς ὑποχρεωτικῆς ἀδείας της πρὸ καὶ μετὰ τὸν τοκετόν, τῆς ἀπαγορεύσεως τῆς ἀπολύσεως τοῦ μισθωτοῦ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς κατ' ἔτος ἀδείας του κατὰ τὸν ἀ.ν. 539/1945.

Ἡ θέσπισις, ἐξ ἄλλου, ἑνὸς τοιούτου προστατευτικοῦ τῶν μισθωτῶν μέτρου, τὸ ὁποῖον ἀπαιτεῖ μεγίστην συμβολὴν εἰς τὴν ἀποκατάστασιν τῆς ψυχικῆς ἠρεμίας τῶν πασχόντων μισθωτῶν, δὲν ἐπιφέρει καὶ ἐπιζημίους, ἀπὸ ἀπόψεως μισθοῦ, συνεπείας εἰς τοὺς ἐργοδότας, ἀφοῦ δὲν ἐπαυξάνεται ἡ ἔναντι τῶν μισθωτῶν ὑποχρέωσίς των, ὡς διαπιστοῦται διὰ τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ προσφάτου ἀ.ν. 178/1967 (ΕΕΔ 26, 1418). Ἁπλῶς καλοῦνται νὰ ἀναμείνουν, ὡς κοινωνικὰ ὄντα, τὴν ἀποκατάστασιν τῆς ὑγείας τῶν μισθωτῶν των, πρὸς συνέχισιν τῆς ἐπωφελοῦς διὰ τὸ κοινωνικὸν σύνολον ἐργασίας των.

Δικαστικαὶ εἰδήσεις

Δι' ἀποφάσεως τοῦ Β' Τμήματος τοῦ Ἀρείου Πάγου (714/1967) παρεπέμφθη εἰς τὴν Ὁλομέλειαν τοῦ Ἀρείου Πάγου, ὡς γενικωτέρου ἐνδιαφέροντος, τὸ ζήτημα περὶ τοῦ ὑποχρέου εἰς καταβολὴν τοῦ χαρτοσήμου τῆς ἀποδείξεως, δι' ἧς πιστοποιεῖται ἡ λῆψις τῆς κατὰ τὸν νόμον 2112/1920 ἀποζημιώσεως.

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Διεύθυνσις
ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Σύνταξις
ΤΑΣΟΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Τόμος 27ος - Τεύχος 4ον (634)

Άθήναι, 15 Φεβρουαρίου 1968

ΕΛΕΓΧΟΣ ΟΜΑΔΙΚΩΝ ΑΠΟΛΥΣΕΩΝ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

[Γνωμοδότησις ὑπ' ἀριθ. 1343/1967 Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους, Τμ. Β']

Εἰσηγητὴς ὁ Νομικὸς Σύμβουλος Κράτους κ. ΑΘΑΝ. ΤΟΜΑΡΑΣ

Περίληψις ἐρωτήματος (Ὑπουργείου Ἐργασίας): Ἐὰν ἡ ἐν Λαμίᾳ Συνεταιριστικὴ Βιομηχανία Γάλακτος (Κοινοπραξία τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Ἑνώσεως Συνεταιρισμῶν Ἀγελαδοτρόφων Φθιώτιδος) ἐμπίπτει εἰς τὴν ἐξαίρεσιν τοῦ ἄρθρου 4 περ. δ' ἀ.ν. 99/1967 «περὶ ἐλέγχου ὁμαδικῶν ἀπολύσεων κλπ.», καθ' ἣν ἐξαιροῦνται τῶν διατάξεων τοῦ νόμου αἱ ἐπιχειρήσεις, αἱ ἀσκούμεναι ὑπὸ συνεταιρισμῶν τοῦ νόμου 602.

Ἐπὶ τοῦ πρόσθεν ἐρωτήματος τὸ Νομικὸν Συμβούλιον τοῦ Κράτους, ἐκ τῶν κ.κ. *Κ. Ρουμπάνη*, Ἀντιπροέδρου, *Κ. Κωνσταντινίδη*, *Ἀθ. Τομαρᾶ*, *Ἐρρ. Μέλλιον*, *Α. Γιαννουλάτου*, Νομικῶν Συμβούλων, καὶ *Τ. Σταυροπούλου*, *Κ. Διαλεκτοῦ*, Παρέδρων, ἐγνωμοδότησεν ὡς ἀκολούθως:

I. Κατὰ τὸ ἄρθρον 4 ἀ.ν. 99/1967 «περὶ ἐλέγχου ὁμαδικῶν ἀπολύσεων κτλ.» αἱ διατάξεις τοῦ νόμου, αἱ καθυποβάλλουσαι, ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος, τὰς ὁμαδικάς, κατὰ τὴν ἔννοιαν αὐτοῦ, ἀπολύσεις τῶν μισθωτῶν εἰς τὴν ἔγκρισιν τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, δὲν ἐφαρμόζονται: α) ἐπὶ ἀπολύσεων προσωπικοῦ συνεπείᾳ σχέσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου ἢ ἔργου, β) ἐπὶ ἀπολύσεων τοῦ προσωπικοῦ τῶν μεταλλευτικῶν, τῶν ἀγροτικῶν, τῶν ἐποχιακῶν, τῶν ἁλιευτικῶν, τῶν ναυτιλιακῶν ἐκμεταλλλεύσεων, ὡς καὶ τῶν ἐπιχειρήσεων τῶν ἀσκουμένων ὑπὸ τῶν συνεταιρισμῶν τοῦ νόμου 602, γ) ἐπὶ ἐργολάβων δημοσίων ἔργων ἢ ἰδιωτικῶν δομικῶν ἔργων.

Ἡ ἄνω διάταξις εἶναι ταυτόσημος μὲ τὴν τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ἐπὶ τοῦ θέματος αὐτοῦ προϊσχύσαντος, ἀλλὰ ἔχοντος ἐν τῷ μεταξὺ καταργηθῇ ν.δ. 2511/1953, μὲ μόνην τὴν διαφορὰν ὅτι εἰς τὸν πρόσφατον νόμον δὲν περιελήφθησαν καὶ αἱ εἰς τὸν παλαιὸν ἀναφερόμεναι ἀεροπορικαὶ ἐκμεταλλεύσεις. Εἰς τὸ σχέδιον νόμου τοῦ ἔτους 1953 δὲν ὑπῆρχεν ἡ ὑπὲρ τῶν ἐπιχειρήσεων τῶν ἀσκουμένων ὑπὸ τῶν συνεταιρισμῶν τοῦ νόμου 602 ἐξαίρεσις, ἥτις φέρεται ψηφισθεῖσα ἄνευ εἰδικωτέρας αἰτιολογίας τῇ προτάσει τόσον τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (ὅλ. Λογείων Βουλῆς, Περ. Γ', Σύν. Α', τόμ. Γ' σ. 477), ὅσον καὶ δουλευτοῦ (ὅλ. Πρακτικὰ Βουλῆς, Συνεδρ. ΚΒ 24.7.1953). Δεδομένου ὅτι ὅλαι αἱ λοιπαὶ κατηγορίαι τῶν ἐξαιρουμένων τοῦ μέτρου ἐκμεταλλεύσεων εἶχον ἰδιαιτέραν ἑκάστη δικαιολογίαν, προκύπτουσαν ἄλλωστε καὶ ἐκ τῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου εἰσηγ. ἐκθέσεως (ὅλ. Κ.Ν. 1953 σ. 647), ἤτοι τὴν ἰδιορρυθμίαν τῶν συνθηκῶν, ὑφ' ἃς διεξάγονται αἱ ἀναφερόμεναι εἰς τὰς περιπτώσεις β' καὶ γ' τοῦ ἄρθρου 4 ἐκμεταλλεύσεις καὶ τὴν φύσιν τῆς σχέσεως ἢ τῆς περιπτώσεως α' τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου καὶ ὅτι αἱ δικαιολογίαι αὐταὶ δὲν προσαρμόζονται ἀπολύτως εἰς τὴν ἐνταχθεῖσαν εἰς τὰς ἐξαιρουμένας ἐκμεταλλεύσεις τῆς περιπτ. δ' κατηγορίαν τῶν ἐπιχειρήσεων, τῶν ἀσκουμένων ὑπὸ τῶν συνεταιρισμῶν, δέον νὰ ἀναζητηθῇ ἡ αἰτιολογία εἰς τὴν μέριμναν τοῦ Κράτους ὑπὲρ τῶν συνεταιρισμῶν ἐπιβαλλομένην ἄλλωστε καὶ ὑπὸ τοῦ Συντάγματος (ἄρθρον 109), καὶ κατ' ἐπέκτασιν ὑπὲρ τῶν ὑπὸ τούτων ἀσκουμένων ἐνδεχομένως αὐτοτελῶν ἐπιχειρήσεων, γνωστοῦ ὄντος ὅτι οἱ συνεταιρισμοί, ὡς ἑνώσεις προσώπων καὶ οὐχὶ ἀπροσώπων κεφαλαίων, δὲν ἐπιδιώκουν, ὅπως αἱ

κοιναὶ μεγάλαι ἐπιχειρήσεις, μεγάλα κέρδη πρὸς ἄμεσον σχηματισμὸν εἰσοδήματος καὶ περιουσίας, ἀλλὰ εἶναι κυρίως ἐπικουρικοὶ Ὀργανισμοὶ τῶν μικρῶν ἀσθενεστέρων ἐπιχειρήσεων, αἵτινες ἔδει νὰ ἀσκῶνται ὑφ' ἑκάστου τῶν ἑταίρων, κατ' ἐξαίρεσιν δὲ δύνανται νὰ μετέχουν καὶ μορφῆς συγγήθους μεγάλης ἐπιχειρήσεως (βλ. εἰσηγ. ἔκθεσιν Α. Μιχαλακοπούλου ἐπὶ τοῦ νόμου 602, εἰς Σπηλιοπούλου, Νόμος 602 περὶ συνεταιρισμῶν σ. 9). Ὁ χαρακτὴρ τῶν τοιούτων ὑπὸ συνεταιρισμῶν ἀσκουμένων ἐπιχειρήσεων δὲν ἀλλοιοῦται ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι τὰ πρὸς ἀνάπτυξιν αὐτῶν παρεχόμενα πρόσθετα ἀναγκαῖα κεφάλαια προέρχονται ἐκ τῶν κρατικῶν ἐκείνων Ὀργανισμῶν, δι' ὧν ἀσκεῖται ἡ συνεταιριστικὴ ἐν γένει καὶ εἰδικώτερον ἡ γεωργικὴ συνεταιριστικὴ πολιτικὴ τοῦ Κράτους.

II. Ὁ ἀ.ν 2385/1940 περὶ κοινοπραξίας συνεταιρικῶν ὀργανώσεων καὶ ὁ νόμος 479/1943 προέβλεψαν τὴν σύστασιν, ὑπὸ ἰδιαιτέραν νομικὴν προσωπικότητα, κοινοπραξιῶν μεταξὺ συνεταιριστικῶν ὀργανώσεων πάσης μορφῆς καὶ παντὸς βαθμοῦ πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς ἐπὶ τοῦ οἰκονομικοῦ πεδίου εὐρυτέρας συνεργασίας τῶν γεωργικῶν συνεταιριστικῶν ὀργανώσεων καὶ ἰδία πρὸς τὸν σκοπὸν συγκεντρώσεως, ἀπὸ κοινοῦ ἀποθηκεύσεως, ἐπεξεργασίας, βιομηχανοποιήσεως καὶ διαθέσεως γεωργικῶν προϊόντων παρ' αὐτῶν τῶν ἰδίων. Εἰδικῶς περὶ αὐτῶν ἐν τέλει τῶν σχετικῶν διατάξεων ὡρίσθη (ἄρθρον 38 ν. 479/1943), ὅτι ὑπόκεινται εἰς τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 602, ὡς ἐτροποποιήθησαν μεταγενεστέρως καὶ ἐφ' ὅσον αὗται δὲν ἀντίκεινται εἰς τὰς διατάξεις τοῦ εἰδικοῦ τούτου νόμου (νόμου 479/1943).

III. Ἀλλά, παρεκτὸς τῶν κοινοπραξιῶν συνεταιριστικῶν ὀργανώσεων, ἡ νομοθεσία ἐρρύθμισε καὶ περιπτώσεις κοινοπραξιῶν καὶ ἑταιρειῶν μεταξὺ συνεταιριστικῶν ὀργανώσεων καὶ τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος καὶ τοῦ Δημοσίου.

Ὑπὸ διττὴν μορφὴν ἡ Α.Τ.Ε. συμπράττει εἰς τὴν δημιουργίαν τῶν ἄνω κοινοπραξιῶν, εἴτε δηλαδὴ συμμετέχει εἰς κοινοπραξίας συνιδιοκτησίας καὶ συνεκμεταλλεύσεως γεωργικῶν, βιομηχανικῶν καὶ βιοτεχνικῶν ἐγκαταστάσεων ἐπεξεργασίας, συντηρήσεως καὶ διαθέσεως γεωργικῶν, κτηνοτροφικῶν, δασικῶν, ἁλιευτικῶν, βιοτεχνικῶν καὶ λοιπῶν ἀγροτικῶν προϊόντων καὶ εἰδῶν, ἱδρυομένας ἐν συνεργασίᾳ μετὰ γεωργικῶν συνεταιριστικῶν ὀργανώσεων παντὸς βαθμοῦ, μορφῆς καὶ εἴδους, εἴτε ἁπλῶς χρηματοδοτεῖ τοιαύτας κοινοπραξίας (ἄρθρον 8 § 1 ν.δ. 3874/1958). Ἡ τοιαύτη ἀρμοδιότης τῆς Α.Τ.Ε. ἐντάσσεται εἰς τοὺς σκοποὺς αὐτῆς, οἵοι διαγράφονται ἐν ἄρθρῳ 1 τῆς διὰ τοῦ ἄρθρου 1 νόμου 4332/1929 κυρωθείσης, σχετικῆς μὲ τὴν σύστασιν καὶ τὴν λειτουργίαν της, συμβάσεως μεταξὺ Δημοσίου καὶ Ἐθνικῆς Τραπέζης Ἑλλάδος. Μεταξὺ τῶν κυρίων πράγματι σκοπῶν τῆς Α.Τ.Ε. εἶναι ἡ ἐνίσχυσις τῆς συνεταιρικῆς ὀργανώσεως, δι' ὃ καὶ εἰς αὐτὴν μετεβιβάσθη ἡ κατὰ τὴν περὶ συνεταιρισμῶν νομοθεσίαν ἐξουσία τοῦ Ὑπουργοῦ Γεωργίας ἐπὶ τῶν γεωργικῶν συνεταιρισμῶν παντὸς βαθμοῦ (ἄρθρον 16 § 1 νόμου 4332/1929).

IV. Ἐν ὄψει τῶν ἀνωτέρω κρίνεται, ὅτι αἱ κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 4 περίπτ. δ' ἐν τέλει τοῦ ἀ.ν. 99/1967 ἐπιχειρήσεις ἀσκούμεναι ὑπὸ τῶν συνεταιρισμῶν τοῦ νόμου 602 δὲν εἶναι μόνον α) αἱ ἐργασίαι αὐτοῦ τούτου τοῦ νομικοῦ προσώπου τοῦ συνεταιρισμοῦ κατὰ τοὺς ἐν τῷ καταστατικῷ σκοποὺς καὶ β) αἱ ἐπιχειρήσεις, αἱ ἀσκούμεναι ὑπὸ τῶν συνεταιρισμῶν ἐν κοινοπραξίᾳ ὑπὸ ἰδιαιτέραν νομικὴν προσωπικότητα, ὑπαγομένη κατὰ νόμον εἰς τὴν ρύθμισιν τῆς περὶ συνεταιρισμῶν νομοθεσίας, ἀλλὰ προσέτι εἶναι καὶ αἱ ἐν κοινοπραξίᾳ μετὰ τῆς Α.Τ.Ε. ἀσκούμεναι ὑπὸ συνεταιρισμῶν ἐπιχειρήσεις, ὑπὸ ἰδιαιτέραν ἐπίσης νομικὴν προσωπικότητα, ἔστω καὶ ἂν δι' αὐτὴν τὴν μορφὴν τῶν ἐργασιῶν δὲν ἐπαναλαμβάνεται ἡ διάταξις περὶ ἐφαρμογῆς τῆς περὶ συνεταιρισμῶν νομοθεσίας.

V. Κατὰ ταῦτα εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ ἐρωτήματος, ἤτοι τῆς ἐν Λαμίᾳ Ἀγροτικῆς Συνεταιριστικῆς Βιομηχανίας Γάλακτος, ἀποτελούσης κοινοπραξίαν τῆς Α.Τ.Ε. καὶ τῆς Ἑνώσεως Συνεταιρισμῶν Ἀγελαδοτρόφων Φθιώτιδος, ἔχει ἐφαρμογὴν ἡ ἐξαίρεσις ἀπὸ τῶν περὶ ὁμαδικῶν ἀπολύσεων ὁρισμῶν, ἡ προβλεπομένη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 4 περίπτ. δ' ἀ.ν. 99/1967 (*).

Σημ. ΕΕΔ: Ἡ ἀνωτέρω γνωμοδότησις ἐγένετο ἀποδεκτὴ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας.

ΣΧΕΣΕΙΣ ΠΑΡΕΧΟΝΤΟΣ ΝΟΜΙΚΑΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΔΙΚΗΓΟΡΟΥ ΑΝΤΙ ΠΑΓΙΑΣ ΑΜΟΙΒΗΣ

(Γνωμοδότησις τοῦ Δικηγορικοῦ Συλλόγου Ἀθηνῶν)

Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. ΠΕΤΡΟΣ Δ. ΤΣΟΥΤΗΣ, Δικηγόρος

Ἐ ρ ώ τ η μ α : Ἐὰν ὁ χρόνος παροχῆς καθαρῶς νομικῶν ὑπηρεσιῶν ὑπὸ δικηγόρου παρὰ Τραπέζῃ καὶ ἀντὶ παγίας μηνιαίας ἀμοιβῆς του θεωρῆται καὶ εἶναι χρόνος ὑπηρεσίας ὑπαλλήλου Τραπέζης.

Κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 1, 2 § 1, 22, 38, 62, 63 §§ 3, 4, 5, 248 § 1 τοῦ «Κώδικος περὶ Δικηγόρων» (ν.δ. 3026/1954) καὶ τὰ ἄρθρα 131 - 152 τοῦ Ὀργανισμοῦ τῶν Δικαστηρίων ὁ δικηγόρος εἶναι ἄμισθος δημόσιος λειτουργός, ἔχων, πέραν τοῦ τυπικοῦ χαρακτηρισμοῦ του ὡς δημοσίου λειτουργοῦ, καὶ τὰ γνωρίσματα τῆς δημοσιοϋπαλληλικῆς του ταύτης ἰδιότητος (οἷον διορισμὸς ὑπὸ ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας, ὅρκος ὑπηρεσίας ἐνώπιον τοῦ ἁρμοδίου Δικαστηρίου, ὑποχρεωτικὴ κατοικία καὶ Γραφεῖον εἰς τὴν ἕδραν τοῦ Δικαστηρίου, παρὰ τῷ ὁποίῳ διατελεῖ, μεταβολὴ ὑπηρεσιακῆς αὐτοῦ καταστάσεως διὰ προαγωγῆς, μεταθέσεως, ἀπολύσεως, κλπ.), τῆς ἐνασκήσεως παρ' αὐτοῦ δημοσίας ἐξουσίας προκυπτούσης ἅμα καὶ ἐκ τῆς δικαιοδοσίας αὐτοῦ ὅπως ἐκδίδῃ ἐπικεκυρωμένα ἀντίγραφα (ἄρθρον 52 Κ.Δ.), ὡς καὶ ἐκ τῆς ἀναπληρώσεως παρ' αὐτοῦ δικαστῶν (ἀ.ν. 2617/1940), ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ νόμου 1590/1944), ἐνῷ, ἐξ ἄλλου, ἔχων τὴν ἰδιότητα τοῦ ἀμίσθου δημοσίου λειτουργοῦ, ὑποχρεοῦται νὰ παρέχῃ εἰς πάντας τὰς ὑπηρεσίας του, ἀποδεχόμενος πᾶσαν δεκτικὴν ὑπερασπίσεως ὑπόθεσιν (ἄρθρον 47 Κ.Δ.), μὴ δυνάμενος ὑπὸ οἱανδήποτε πρόφασιν νὰ ἀρνηθῇ τὴν ἐκτέλεσιν πράξεων, ὑπαγορευομένων εἰς τὴν ὑπηρεσιακήν του ἁρμοδιότητα, εὐθυνόμενος ἄλλως αστικῶς (ἄρθρον 56 Πολ. Δικονομίας), πειθαρχικῶς καὶ ποινικῶς (ἄρθρον 259 Ποιν. Δικονομίας).

Ὁ δημόσιος χαρακτὴρ τοῦ δικηγορικοῦ λειτουργήματος ἰδιαιτέρως τονίζεται ἐν τῇ εἰσηγητικῇ ἐκθέσει τοῦ «Κώδικος περὶ Δικηγόρων» (ν.δ. 3026/1954), ἐν τῇ ὁποίᾳ διαλαμβάνεται, ὅτι «ἡ σχέσις τῶν δικηγόρων καὶ τὰ ἐξ αὐτῆς πηγάζοντα δικαιώματα καὶ καθήκοντα ὅλων ἔχουν τὸν δημόσιον αὐτῆς χαρακτῆρα».

Ἐπὶ τῆς ἀρχῆς ταύτης στηρίζεται καὶ τὸ ὑπὸ τοῦ Ν. Δημητρακοπούλου εἰσαχθὲν κατὰ τὸ ἔτος 1911 καὶ ὑπὸ τῆς Βουλῆς ψηφισθὲν νομοθέτημα περὶ δικηγόρων, ὡς καὶ τὸ ὑπὸ τοῦ Σ. Ταλιαδούρου εἰσαχθὲν πρὸς ψήφισιν εἰς τὴν Βουλὴν σχέδιον νόμου περὶ τροποποιήσεως τοῦ «Κώδικος περὶ Δικηγόρων», ὅπερ μὲ ἐλαχίστας τινὰς τροποποιήσεις ἐδημοσιεύθη κατὰ τὸ ἔτος 1937 ὡς ἀ.ν. 1917/1937. Καὶ ἡ Ἐπιτροπὴ τοῦ νόμου 2113/1952 ἐν τῇ συντάξει τοῦ σχεδίου τοῦ περὶ δικηγόρων Κώδικος τὴν αὐτὴν πάλιν ἔθετο ἀρχήν, τὴν δὲ ἐπαγγελματικὴν κατοχύρωσιν τοῦ Σώματος τῶν δικηγόρων ἔθεσεν εἰς ἥσσονα μοῖραν, προτάξασα τὴν σοβαρὰν κοινωνικὴν ἀποστολὴν τοῦ δικηγορικοῦ λειτουργήματος, δι' ὃ καὶ αἱ προσπάθειαι αὐτῆς ἔτεινον εἰς τὸ νὰ δημιουργηθῇ μία πραγματικὴ Δικηγορικὴ Τάξις, μὲ συνείδησιν τῆς ἀποστολῆς της, ὥστε αὐτὴ νὰ συμβάλῃ εἰς τὴν ἠθικοποίησιν τῆς κοινωνίας καὶ εἰς τὴν ἐπικράτησιν τῆς ἀληθείας καὶ τοῦ δικαίου.

Ὡς δημόσιος λειτουργὸς ὁ δικηγόρος κατὰ μὲν τὴν ρητὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ «Κώδικος περὶ Δικηγόρων» ὑπάγεται εἰς πειθαρχικὴν ἐξουσίαν, ἀσκουμένην κατὰ τὰς διατάξεις αὐτοῦ, κατὰ δὲ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 64 § 1 ἡ παράβασις τῶν καθηκόντων καὶ τῶν ὑποχρεώσεων, τῶν ἐπιβαλλομένων τῷ δικηγόρῳ ἔκ τε τῶν διατάξεων τοῦ Κώδικος, τοῦ Ἐσωτερικοῦ Κανονισμοῦ τοῦ

οἰκείου Δικηγορικοῦ Συλλόγου, ὡς καὶ ἐξ ἀποφάσεώς τινος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου αὐτοῦ, ἀποτελεῖ πειθαρχικὸν παράπτωμα, κρινόμενον καὶ κολαζόμενον ὑπὸ τοῦ Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου τοῦ Συλλόγου, κατὰ τὰς σχετικὰς διατάξεις, διὰ πειθαρχικῆς ποινῆς, ἐνῷ ἐκ τρίτου κατὰ τὴν διάταξιν τῆς παραγράφου 2 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου εἰς τὰς διατάξεις τῆς προηγουμένης παραγράφου 1 ὑπόκεινται καὶ οἱ δικηγόροι Νομικῶν Προσώπων, ἀποκλειομένης πάσης ἄλλης ἐπ' αὐτῶν πειθαρχικῆς ἐξουσίας, ὁριζομένης ὑπὸ τοῦ Ὀργανισμοῦ ἢ τοῦ Καταστατικοῦ αὐτῶν, ἄτε τῶν προμνησθεισῶν διατάξεων τοῦ «Κώδικος περὶ Δικηγόρων» οὐδόλως ἀντιστρατευομένων ὡς πρὸς τὰς εἰδικὰς διατάξεις τοῦ Ὀργανισμοῦ τοῦ προσωπικοῦ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος.

Πάντως, καὶ ἀντίθετον ἐὰν εἶχον αὐταὶ ἔννοιαν, δέον νὰ θεωρηθοῦν καταργηθεῖσαι ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 250 § 1 τοῦ νεωτέρου νόμου 3026/1954 περὶ Κώδικος Δικηγόρων, ὁρίζοντος ὅτι «πᾶσα διάταξις γενικὴ ἢ εἰδική, ἀντικειμένη εἰς τὸν νόμον τοῦτον καταργεῖται».

Ἡ μεταξὺ πελάτου καὶ δικηγόρου σχέσις χαρακτηρίζεται ἀνέκαθεν ὡς σχέσις ἐντολῆς, ἥτις εἶναι πάντοτε ἀνακλητὴ καὶ ὡς τοιαύτη ρητῶς τονίζεται ἐν τῇ εἰσηγητικῇ ἐκθέσει. (Περὶ τῆς νομικῆς φύσεως τῆς μεταξὺ ἐντολέως καὶ δικηγόρου σχέσεως ἴδετε *Δ. Μανουσάκην-Α.Λίποβατς-Β. Βασιλείου*, Δικηγόροι καὶ Δικηγορικαὶ Ἀμοιβαί, Ἀθῆναι 1947, σελ. 8, καὶ αὐτόθι παρατηρήσεις, *Ι. Καποδίστριαν*, εἰς ΈρμΑΚ Εἰσ. ἀριθ. 98 καὶ 102 καὶ ΝοΒ 3, 3, Θέμ. ΞΕ', 299, *Θ.Λειβαθηνόν*, ΝοΒ 2, 962, *Κ. Δημάκην*, ΕΕΔ 12, 7, *Φ. Ἀγγελῆν*, ΕΕΔ 13, 57 καὶ ΕΕΔ 20, 1247, *Χ. Ἀγαλλόπουλον*, Ἐργ. Δίκαιον, Ἀθῆναι 1958, σελ. 50 - 51, Γνωμ. Εἰσ. Α.Π. 33/1957, ΝοΒ 6, 293, Α.Π. 241/1948 κλπ. κλπ.).

Κατ' ἀκολουθίαν τούτων οὐδεμία καταλείπεται ἀμφιβολία περὶ τοῦ ὅτι οἱ δικηγόροι, οἱ παρέχοντες τὰς ὑπηρεσίας των εἰς ἰδιωτικὰς ἐπιχειρήσεις ἐπὶ μηνιαίᾳ ἀντιμισθίᾳ δὲν ἀποβάλλουσι τὴν ἰδιότητα τοῦ δικηγόρου καὶ οὐδαμῶς δύνανται νὰ θεωρηθῶσιν ὑπάλληλοι τῶν ἐπιχειρήσεων, παρέχοντες κατὰ κύριον ἐπάγγελμα ἐξηρτημένην ἐργασίαν. Ὅτι δὲ τοιαύτη εἶναι ἡ ἔννοια τῶν ἀνωτέρω νομοθετικῶν διατάξεων προκύπτει ἔκ τε τοῦ ἄρθρου 63 τοῦ Κ.Δ., ὅπερ, θεσπίζον τὸ ἀσυμβίβαστον πρὸς τὸ δικηγορικὸν λειτούργημα τῆς ἐμμίσθου ὑπηρεσίας ὑπαλλήλου παρὰ Νομικοῖς Προσώποις ἢ ἰδιώταις, ἐπάγεται, ὅτι, κατ' ἐξαίρεσιν, ἐπιτρέπεται εἰς τὸν δικηγόρον ἡ ἐπὶ παγίᾳ ἐτησίᾳ ἢ μηνιαίᾳ ἀμοιβῇ παροχὴ καθαρῶς νομικῶν ἐργασιῶν, εἴτε ὡς νομικοῦ συμβούλου, εἴτε ὡς δικηγόρου, ἐξ οὗ συνάγεται, ὅτι ὁ παρ' ἐπιχειρήσει ἐπὶ μηνιαίᾳ ἀμοιβῇ δικηγόρος δὲν ἀποβάλλει τὴν δικηγορικὴν ἰδιότητα (Συμβουλίου Ἐπικρατείας ἐν Ὁλομ. 1030/1951, ΕΕΔ 10, 1234, Α.Π. 117/1942, εἰς Ἐφημ. Ἑλληνικῆς καὶ Ἀλλοδαπῆς Νομολογίας 2, 61 (1942), σελ. 236 ἐπ. καὶ ὑπ' αὐτὴν διατριβὴν *Φ. Ἀγγελῆ*, αὐτόθι, σελ. 234 - 250 κλπ., 334/1953 Πρωτοδικείου Πατρῶν, Θέμ. ΞΕ', σελ. 299, 1/1957, Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου Δικηγορικοῦ Συλλόγου Ἀθηνῶν, ΝοΒ 5, 279, πραγματεία *Φ. Ἀγγελῆ*, εἰς ΕΕΔ 13, 57, περὶ παροχῆς δώρου δι' ἑορτὰς εἰς νομικοὺς συμβούλους ἐπιχειρήσεων ἐπὶ παγίᾳ μηνιαίᾳ ἀποζημιώσει, πραγματεία *Φ. Ἀγγελῆ*, Ἀντιπροέδρου Δικηγορικοῦ Συλλόγου Ἀθηνῶν εἰς ΝοΒ 14, 995, περὶ ὑποχρεωτικοῦ ὡραρίου διὰ τοὺς ἐμμίσθους δικηγόρους καὶ τέλος ἴδετε τελευταίαν σκέψιν τῆς προσφάτου ὑπ' ἀριθ. 3/1963 ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου, ΝοΒ 11, 577).

Κατ' ἀκολουθίαν τούτων ἡ εἰς τὸ τεθὲν ἐρώτημα ἀπάντησις εἶναι, ὅτι ὁ χρόνος παροχῆς καθαρῶς νομικῶν ἐργασιῶν ὑπὸ δικηγόρου παρὰ τῇ Ἐθνικῇ Τραπέζῃ τῆς Ἑλλάδος καὶ ἐπὶ παγίᾳ μηνιαίᾳ ἀμοιβῇ του δὲν εἶναι, οὐδὲ καὶ θεωρεῖται ὡς χρόνος ὑπηρεσίας ὑπαλλήλου παρὰ τῇ Τραπέζῃ ταύτῃ, ἀλλ' ὡς χρόνος ἀσκήσεως τοῦ δικηγορικοῦ του λειτουργήματος (*).

(*) Ἡ ἀνωτέρω Γνωμοδότησις ἐγένετο ὁμοφώνως ἀποδεκτὴ ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Δικηγορικοῦ Συλλόγου Ἀθηνῶν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 19.9.1967.

Ἴδετε περὶ τῆς σχέσεως ταύτης καὶ σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 26, 1401, ἔνθα παραπομπαί.

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΑΙ ΠΡΑΞΕΙΣ

ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΙΣ ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ

Πραγματική κυκλοφορία τοῦ φύλλου Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως

Χαρακτήρ διοικητικῆς πράξεως ὡς κανονιστικῆς.—Δημοσιευτέα αὕτη εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.—Ἔναρξις προθεσμίας διὰ τὴν ἄσκησιν αἰτήσεως ἀκυρώσεως ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως.—Χρόνος δημοσιεύσεως τοῦ φύλλου τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως ὄχι διάφορος τοῦ χρόνου, καθ' ὃν τὸ φύλλον τοῦτο τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καθίσταται προσιτὸν εἰς τὸ Κοινόν.—Ἔλεγχος ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας τῆς ἀντικειμενικῆς ἀκριβείας τῆς ἐπὶ τοῦ φύλλου τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως σημειώσεως ἡμερομηνίας δημοσιεύσεως αὐτοῦ.

Ἐπρόκειτο, εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τῆς Ὁλομελείας τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, περὶ κανονιστικῆς πράξεως καὶ βεβαίως, κατὰ τὰ ὑπὸ τοῦ νόμου ὁριζόμενα, ἐχρῄζεν αὕτη δημοσιεύσεως διὰ καταχωρίσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, στερουμένη ἄλλως νομίμου ὑποστάσεως. (Ἴδετε καὶ Σ.Ε. 1629/1954, Ὁλομελείας, εἰσηγητὴς *Ε. Σαοπνάτσος*, ΕΕΔ 13, 1308, Α.Π. 354/1959, εἰσηγητὴς *Λ. Ροζάκης*, ΕΕΔ 18, 1006, Α.Π. 286/1963, εἰσηγητὴς *Ε. Χονδρογιάννης*, ΕΕΔ 22, 1120, Α.Π. 364/1965, εἰσηγητὴς *Κ. Ἀναγνωστόπουλος*, ΕΕΔ 24, 1305 καὶ ἄλλαι, *Η. Κυριακοπούλου*, Ἑλλ. Διοικητικὸν Δίκαιον Α', Εἰσαγωγή, ἐκδ. δευτέρα, σελ. 67, ἔνθα καὶ λοιπαὶ παραπομπαὶ εἰς θεωρίαν καὶ νομολογίαν).

Κατὰ τὰ ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ἐξ ἄλλου, νομολογηθέντα (Σ.Ε. 2378/1966, εἰσηγητὴς *Κ. Λασσαδός*, ΕΕΔ 25, 1315, ἔνθα εἰς σημειώσεις μας καὶ λοιπαί, Σ.Ε. 2072/1967, εἰσηγητὴς *Θ. Κυριακοῦ*, ΕΕΔ 26, 1017, ἴδετε καὶ *Χ. Παναγιωτοπούλου*, Ἐπιθεωρήσεις Δημοσίου Δικαίου καὶ Διοικητικοῦ Δικαίου, τόμος Γ', σελ. 129, ἔνθα καὶ παραπομπαὶ εἰς τὴν νομολογίαν τοῦ Σ.Ε.) ἡ πραγματικὴ κυκλοφορία τοῦ φύλλου τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως πρέπει νὰ συμπίπτῃ πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς δημοσιεύσεως τῆς ἀποφάσεως, ἀφοῦ ἀπὸ ταύτης ἡμέρας, ἀφ' ἧς ἀρχεται ἡ ἰσχύς, ἄρχονται καὶ ἀνατρεπτικαὶ προθεσμίαι προσβολῆς αὐτῆς κλπ., δοθέντος ὅτι, κατὰ τὰ νενομολογημένα, ἡ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 103 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ Νόμου τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος καθιερουμένη ἀρχή, καθ' ἣν ἡ ἰσχὺς τοῦ νόμου ἄρχεται μετὰ δεκαήμερον ἀπὸ τῆς εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως δημοσιεύσεως του, ἐφαρμόζεται μόνον ἐπὶ τῶν λοιπῶν νομοθετικοῦ περιεχομένου πράξεων, αἵτινες, ἐν ἐλλείψει εἰδικῆς διατάξεως, ἄρχονται ἰσχύουσαι ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς δημοσιεύσεως των (Σ.Ε. 741/1966, εἰσηγητὴς *Α. Ταβουλάρης*, ΕΕΔ 25, 610).

Εἰς ταῦτα ἐπανέρχεται τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας διὰ τῆς κατωτέρω νεωτέρας ἀποφάσεώς του.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 2950/1967, Ὁλομελείας

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Γ. Χαρμπούρης**
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. **Τ. Δημητρακάκης**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Ταμπουράκης, Ι. Κρεμέζης

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 52369/Σ. 433/28.11.1966 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, δι' ἧς ἐτροποποιήθη ὁ Κανονισμὸς παροχῶν τοῦ αἰτοῦντος Ταμείου διὰ τῆς καταργήσεως τῆς τελευταίας περιόδου τῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 3914/Σ.40/1959 ἀποφάσεως τοῦ αὐτοῦ Ὑπουργοῦ, προστεθείσης ἐν τέλει τοῦ ρηθέντος Κανονισμοῦ διατάξεως, ἀφορώσης εἰς τὸ ὕψος συντάξεως κατηγορίας τινὸς προσωπων.

Ἡ προσβαλλομένη πρᾶξις, ὡς ἐκ τοῦ περιεχομένου της προκύπτει, τυγχάνει κανονιστικὴ καὶ ὡς τοιαύτη εἶναι κατὰ νόμον (ἄρθρον 1 δ) τοῦ τῆς 1/16 Φεβρουαρίου 1833, ὡς ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη διὰ τοῦ νόμου ΑΝΔ'/1882 καὶ νόμου ΓΠΗΖ'/1909) δημοσιευτέα εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως. Συνεπῶς, κατὰ τὸ ἄρθρον 49 ἐδάφ. 1 τοῦ νόμου 3713/1929 περὶ Συμβουλίου

Ἐπικρατείας», ἡ προθεσμία διὰ τὴν κατ' αὐτῆς ἄσκησιν αἰτήσεως ἀκυρώσεως ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς πράξεως ταύτης εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐξ ἑτέρου, καθ' ἃ ἔχει κριθῇ ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου τούτου (Σ.Ε. 67/1959 κ.ἄ.), ὡς χρόνος δημοσιεύσεως τοῦ φύλλου τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, ἐν τῷ ὁποίῳ ἔχει καταχωρηθῇ ἡ διοικητικὴ πρᾶξις, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ θεωρηθῇ διάφορος τοῦ χρόνου, καθ' ὃν τὸ φύλλον τοῦτο τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καθίσταται προσιτὸν εἰς τὸν κοινὸν καὶ εἰς τὸν χρόνον τοῦτον ἀνταποκρίνεται ἡ ἐν τῷ φύλλῳ τιθεμένη ἡμερομηνία δημοσιεύσεως αὐτοῦ, ὑφισταμένου οὕτω τεκμηρίου αὐθεντικότητος περὶ τοῦ χρόνου δημοσιεύσεως τῆς διοικητικῆς πράξεως. Τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας οὐχ ἧττον, ἀσκοῦν κατὰ συνταγματικὴν ἐπιταγὴν τὸν ἔλεγχον τῆς νομιμότητος τῶν διοικητικῶν πράξεων, δὲν δύναται νὰ θεωρήσῃ τὸν ἔλεγχον τοῦτον ὡς ὑποχωροῦντα ἐνώπιον τοῦ ρηθέντος τεκμηρίου, ἀλλὰ δύναται καί, ὁσάκις ἀμφισβητηθῇ ἐνώπιον αὐτοῦ δι' ἐγκαίρως προβληθέντος ἰσχυρισμοῦ ἡ ἀντικειμενικὴ ἀκρίβεια τῆς ἐπὶ τοῦ φύλλου τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως σημειώσεως τῆς ἡμερομηνίας δημοσιεύσεως αὐτοῦ, ὀφείλει νὰ ἐλέγξῃ, ἂν ἡ ἡμερομηνία αὕτη εἶναι ἡ τῆς ὑπὸ τὴν προαναφερθεῖσαν ἔννοιαν πραγματικῆς κυκλοφορίας τοῦ φύλλου.

Ἐν προκειμένῳ, ἡ προσβαλλομένη πρᾶξις ἐδημοσιεύθη ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 723 φύλλῳ τοῦ Β' τεύχους τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, φέροντος ὡς ἡμερομηνίαν δημοσιεύσεως αὐτοῦ τὴν 8ην Δεκεμβρίου 1966. Καθ' ἃ ὅμως προκύπτει ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 7795/4.10.1967 ἐγγράφου τῆς Ὑπηρεσίας Ἐθνικοῦ Τυπογραφείου, ἀποσταλέντος εἰς τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας εἰς ἀπάντησιν σχετικοῦ ἐγγράφου τοῦ Εἰσηγητοῦ τῆς ὑποθέσεως, προκληθέντος κατόπιν τῆς διὰ τοῦ ἀπὸ 28.9.1967 ὑπομνήματος τοῦ αἰτοῦντος Ταμείου ἀμφισβητήσεως τῆς ἀντικειμενικῆς ἀκριβείας τῆς ἐπὶ τοῦ ρηθέντος φύλλου σημειώσεως τῆς ἡμερομηνίας δημοσιεύσεως αὐτοῦ, τὸ φύλλον τοῦτο τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως ἐτέθη εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ κοινοῦ ἀπὸ τῆς πρωΐας τῆς 9.12.1966. Ὅθεν ἀπὸ τῆς ἑπομένης τῆς ἡμερομηνίας ταύτης ἤρξατο τρέχουσα ἡ ἑξηκονθήμερος προθεσμία διὰ τὴν ἄσκησιν αἰτήσεως ἀκυρώσεως κατὰ τῆς ἐν τῷ ὡς εἴρηται φύλλῳ περιεχομένης προσβαλλομένης πράξεως, ἥτις ἐλήξε τὴν 7ην Φεβρουαρίου 1967, ὅτε καὶ κατετέθη ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις. Κατὰ ταῦτα ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις κατετέθη ἐμπροθέσμως, ἀσκηθεῖσα δὲ καὶ κατὰ τὰ λοιπὰ νομοτύπως τυγχάνει τύπου δεκτή.

Εἰς τὴν δίκην παρεμβαίνει παραδεκτῶς ὑπὲρ τοῦ κύρους τῆς προσβαλλομένης πράξεως ὁ ἐκ ταύτης ὠφελούμενος ἠσφαλισμένος παρὰ τῷ αἰτοῦντι Ταμείῳ Α.Ε.

Ὁ ὑπὸ τοῦ παρεμβαίνοντος προβαλλόμενος ἰσχυρισμός, καθ' ὃν δὲν εἶναι ἐλεγκτὴ ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ἡ ἀκρίβεια τῆς σημειώσεως τῆς χρονολογίας δημοσιεύσεως τοῦ φύλλου τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, εἰς ὃ ἔχει δημοσιευθῇ ἡ προσβαλλομένη πρᾶξις, διότι ὁ ἀμφισβητῶν τοῦτο ἰσχυρισμὸς τοῦ αἰτοῦντος δὲν προεβλήθη διὰ τῆς αἰτήσεως ἀκυρώσεως ἢ δι' ἐγγράφου προσθέτων λόγων, ὡς ἔδει, ἀλλὰ δι' ἁπλοῦ ὑπομνήματος, τυγχάνει ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος, διότι ναὶ μὲν ὁ τοιοῦτου περιεχομένου ἰσχυρισμός, κατὰ τὰ ἀνωτέρω, δέον νὰ προβάλληται ἐγκαίρως, ἵνα καθίσταται ἐφικτὴ ἡ ὑπὸ τοῦ Εἰσηγητοῦ τῆς ὑποθέσεως, κατὰ τὴν διέπουσαν τὴν ἐκδίκασιν τῆς αἰτήσεως ἀκυρώσεως διαδικασίαν, δυνατότης ἐρεύνης καὶ ἐνδεχομένως ἡ συμπλήρωσις τοῦ ἀναγκαιοῦντος πραγματικοῦ ὑλικοῦ, τοῦτο ὅμως ἀρκεῖ νὰ γίνῃ καὶ δι' ὑπομνήματος, κατατεθειμένου πάντως νομοτύπως πρὸ τῆς δικασίμου καὶ δὴ εἰς χρόνον ἐπιτρέποντα τὸν κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἔλεγχον, ὡς συνέβη ἐν τῇ προκειμένῃ περιπτώσει, καθ' ἣν τὸ περιέχον τὸν σχετικὸν ἰσχυρισμὸν ὑπόμνημα τοῦ αἰτοῦντος ὑπεβλήθη εἴκοσι τρεῖς ἡμέρας πρὸ τῆς δικασίμου τῆς ὑποθέσεως.

Τὸ προβαλλόμενον ὑπὸ τοῦ αἰτοῦντος Ταμείου, ὅτι ἡ διὰ τῆς προσβαλλομένης πράξεως καταργησις τῆς τελευταίας περιόδου τῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 3914/Σ.40/1959 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας προστεθείσης ἐν τέλει τοῦ Κανονισμοῦ παροχῶν τοῦ αἰτοῦντος Ταμείου διατάξεως, δι' ἧς δὲν ἐπετρέπετο, ὅπως ἡ σύνταξις κατηγορίας τινὸς ἠσφαλισμένων προποντητῶν ὑπερβῇ τὰ προβλεπόμενα κατώτατα ὅρια συντάξεως, ἐγένετο πρὸς ὠφέλειαν μόνον τοῦ παρεμβαίνοντος, δὲν δύναται πάντως, καὶ ἀληθὲς ὑποτιθέμενον, νὰ στηρίξῃ λόγον ἀκυρώσεως περὶ καταχρήσεως ἐξουσίας ἢ κακῆς χρήσεως τῆς διακριτικῆς ἐξουσίας τῆς Διοικήσεως καὶ συνεπῶς ἀπορριπτέοι τυγχάνουσιν οἱ ἐπὶ τῆς ἀντιθέτου ἐκ-

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΑΝΑΠΗΡΩΝ

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗ ΠΡΟΣΛΗΨΙΣ ΑΝΑΠΗΡΩΝ ΕΙΡΗΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ

Περιοριστική κατά Νόμον ή άπαρίθμησις τῶν ὑποχρέων

Ἰσχυρισμός περὶ ἀποδοχῆς ὑπὸ τῆς Δημοσίας Ἐπιχειρήσεως Ἠλεκτρισμοῦ ἀναγκαστικῆς τοποθετήσεως ἀναπήρου.—Ἐπέκτασις εἰς ἀνάπηρους εἰρηνικῆς περιόδου στρατιωτικοὺς εὐεργετήματος ἄρθρου 30 Α.Ν. 1324/1949 περὶ ἀναπήρων πρὸς ἀναγκαστικὴν πρόσληψιν αὐτῶν εἰς θέσεις κλητήρων, νυκτοφυλάκων κλπ. κατὰ Νόμον 4471/1965.— Ἀνεφάρμοστον διατάξεως ἐπὶ τῆς Δημοσίας Ἐπιχειρήσεως Ἠλεκτρισμοῦ.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ὑπῆρξεν ἀναγκαστικὴ τοποθέτησις παρὰ τῇ Δημοσίᾳ Ἐπιχειρήσει Ἠλεκτρισμοῦ ἀναπήρου εἰρηνικῆς περιόδου κατὰ τὸν νόμον 4471/1965.

Ὁ νόμος οὗτος (ἄρθρον 7) ὁρίζει, μεταξὺ τῶν ἄλλων, ὅτι οἱ ἀνάπηροι εἰρηνικῆς περιόδου στρατιωτικοὶ ἐν γένει καὶ τῶν τοιούτων κλάδων τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων, ὡς ἐπίσης καὶ οἱ τῆς αὐτῆς κατηγορίας ἀξιωματικοὶ καὶ ἄνδρες τῶν Σωμάτων Ἀσφαλείας, τοῦ Πυροσβεστικοῦ καὶ Λιμενικοῦ Σώματος, ἀπολαμβάνουν τῆς προστασίας τοῦ ἄρθρου 30 τοῦ ἀ.ν. 1324/1949 περὶ ἀναπήρων (ΕΕΔ 8, 1054).

Τὸ ἄρθρον 30 τοῦ ἀνωτέρω νόμου ὡρίζεν, ὅτι αἱ Δημόσιαι Ὑπηρεσίαι, οἱ Δῆμοι καὶ αἱ Κοινότητες, τὰ πάσης φύσεως Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, αἱ Τράπεζαι, τὰ Νοσηλευτικὰ ἐν γένει Ἱδρύματα καὶ αἱ ἐπιχειρήσεις κοινῆς ὠφελείας ὑποχρεοῦνται, ὅπως συμπληρώνωσι τὰς κενὰς ἢ κενωθησομένας θέσεις κλητήρων, νυκτοφυλάκων καὶ καθαριστριῶν δι' ἀναπήρων καὶ θυμάτων πολέμου, διαμενόντων ἐν τῇ πόλει, ἔνθα πρόκειται νὰ διορισθῶσι, πρὸ τῆς 28 Ὀκτωβρίου 1940, ἐφ' ὅσον οὗτοι εἶναι εἰς θέσιν νὰ ἐκτελέσωσι τὴν ἀνατεθησομένην εἰς αὐτοὺς ἐργασίαν. Ἡ τοποθέτησις τούτων γίνεται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, μετὰ σύμφωνον γνώμην τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου 751/1948 προβλεπομένων Συμβουλίων.

Διὰ τοῦ ἄρθρου 6 § 2 τοῦ ν.δ. 3748/1957 περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ ἀ.ν. 1324/1949 ὡρίσθη, ὅτι ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ δι' αὐτοῦ συμπληρουμένου ἄρθρου 30 τοῦ ἀ.ν. 1324/1949 λήγει μετὰ παρέλευσιν πενταετίας ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου τούτου (3748/1957) (7 Σεπτεμβρίου 1957).

Ἐπομένως διὰ τοὺς ἀναπήρους καὶ τὰ θύματα πολέμου, περὶ τῶν ὁποίων ἡ ἀρχικὴ διάταξις τοῦ ἄρθρου 30 τοῦ ἀ.ν. 1324/1949 δὲν ὑπάρχει ἤδη ὑποχρεώσεως ἀναγκαστικῆς κατὰ τὸν νόμον τοῦτον προσλήψεως, εἰμὴ μόνον δύναμει τοῦ νόμου 4471/1965 διὰ τοὺς ἐν αὐτῷ ἀναπήρους εἰρηνικῆς περιόδου στρατιωτικούς. (Ἴδετε καὶ ὑπ' ἀριθ. 247/1966 Γνωμοδότησιν Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους, εἰσηγητὴς Ἀθ. Τομαρᾶς, ΕΕΔ 25, 886).

Ἀνάπηρος τοῦ τελευταίου τούτου νόμου ἐτοποθετήθη εἰς τὴν Δ.Ε.Η., ἀλλ' ὡς δέχεται τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας ἡ τοποθέτησις του ὑπῆρξε παράνομος διὰ τοὺς ἐν τῇ ἀποφάσει του λόγους.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 2998/1967, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Γ. Χαρμπούρης**
Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. **Γ. Κοντογιάννης**
Δικηγόρος ὁ κ. Ε. Σπηλιωτόπουλος

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως ἡ ἐπιχείρησις αὕτη διώκει ἐμπροθέσμως τὴν ἀκύρωσιν τῆς 2/8.12.1966 πράξεως τοῦ Τοπικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ τοῦ Νομοῦ Λέσβου, καθ' ὃ μέρος δι' αὐτῆς ἐτοποθετήθη κατ' ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ νόμου 4471/1965 ὡς ὑπάλληλος εἰς τὰς Ὑπηρεσίας Λέσβου τῆς αἰτούσης ὁ ἀνάπηρος εἰρηνικῆς περιόδου Δ.Β.

Ἡ αἰτοῦσα διὰ τοῦ 192246/26.11.1966 ἐγγράφου της εἶχε γνωρίσει εἰς τὸ ὡς ἄνω

δοχῆς στηριζόμενοι σχετικοὶ λόγοι τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως.

Ὁ διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως προβαλλόμενος λόγος ἀκυρώσεως περὶ ἀναιτιολογήτου τῆς προσβαλλομένης πράξεως τυγχάνει ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος, διότι οὔτε ἐκ τοῦ νόμου, οὔτε ἐκ τῆς φύσεως τῆς προσβαλλομένης πράξεως, ἀπαιτεῖται αἰτιολογία ταύτης.

Κατὰ ταῦτα ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις δέον ὅπως ἀπορριφθῇ, γίνῃ δὲ δεκτὴ ἡ ἀσκηθεῖσα παρέμβασις.

Συμβούλιον, ἀπαντῶσα εἰς ἔγγραφον τοῦ Προέδρου αὐτοῦ, ὅτι εἶχεν ἀνάγκην διοικητικῶν ὑπαλλήλων διὰ τὰς ἐν Λέσβῳ Ὑπηρεσίας της καὶ ὅτι εἰς περίπτωσιν τοποθετήσεως πολεμιστῶν τῆς εἰδικότητος ταύτης θὰ ἔπρεπε νὰ πληροῦν οὗτοι ἅπαντα τὰ κατὰ τὸν ἀ.ν. 1836/1951 προσόντα. Ἀλλ' ἐκ τοῦ τοιούτου περιεχομένου ἐγγράφου τῆς αἰτούσης δὲν συνάγεται ἀποδοχὴ ὑπ' αὐτῆς ἐκ τῶν προτέρων τῶν τυχὸν μὴ νομίμων τοποθετήσεων, ὡς ἀβασίμως ὑποστηρίζει ἡ Διοίκησις, πολὺ περισσότερον ἐφ' ὅσον δὲν πρόκειται περὶ τοποθετήσεως πολεμιστοῦ, ἀλλὰ προστατευομένων ἄλλης κατηγορίας, ἤτοι ἀναπήρου εἰρηνικῆς περιόδου.

Διὰ τῆς προσβαλλομένης πράξεως ἐτοποθετήθη ὡς ὑπάλληλος εἰς τὰς Ὑπηρεσίας Λέσβου τῆς αἰτούσης ὁ μνημονευθεὶς ἀνάπηρος εἰρηνικῆς περιόδου κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου 4471/1965, διὰ τοῦ ἄρθρου 7 § 1 τοῦ ὁποίου ἐπεξετάθησαν ὡς πρὸς τοὺς ἀναπήρους τούτους, περὶ τῶν ὁποίων εἰδικώτερον τὸ ἄρθρον 4 αὐτοῦ, διατάξεις τοῦ περὶ ἀναπήρων ὡς θυμάτων πολέμου ν.δ. 1324/1949, κυρωθέντος διὰ τοῦ νόμου 1487/1950, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ αἱ τοῦ ἄρθρου 30 § 1 αὐτοῦ, αἱ προβλέπουσαι τὴν δι' ὑπουργικῶν ἀποφάσεων, μετὰ σύμφωνον γνώμην τοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τοῦ στρατοῦ, ἀναγκαστικὴν τοποθέτησιν ἀναπήρων καὶ θυμάτων πολέμου εἰς κενὰς θέσεις κλητήρων, νυκτοφυλάκων καὶ καθαριστριῶν τῶν Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν, τῶν Δήμων καὶ Κοινοτήτων, τῶν πάσης φύσεως Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, τῶν Τραπεζῶν, τῶν Νοσηλευτικῶν ἐν γένει Ἱδρυμάτων καὶ τῶν ἐπιχειρήσεων κοινῆς ὠφελείας.

Ἐκ τῆς διατυπώσεως τῶν ἀνωτέρω διατάξεων συνάγεται, ὅτι τὸ μέτρον τῆς ἀναγκαστικῆς τοποθετήσεως τῶν ἀναπήρων πολέμου ἐπεβλήθη οὐχὶ καθολικῶς, ἀλλ' εἰς τὰς ὑπ' αὐτῶν περιοριστικῶς ἀπαριθμουμένας κατηγορίας Ὑπηρεσιῶν καὶ Νομικῶν Προσώπων, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ αἱ ἐπιχειρήσεις κοινῆς ὠφελείας. Εἰς τὰς τελευταίας ὅμως ταύτας, οὕτω γενικῶς προσδιοριζομένας, δὲν ἐμπίπτει ἡ Δ.Ε.Η. κατ' ἀκολουθίαν τῆς ἐν τῇ ὀργανικῇ αὐτῆς νομοθεσίᾳ καὶ δὴ ἐν ἄρθρῳ 3 § 3 ν.δ. 3785/1957 εἰδικῆς διατάξεως, κατὰ τὴν ὁποίαν «διατάξεις τῆς κειμένης νομοθεσίας, ὡς καὶ πάσης μελλούσης ρυθμίσεως, ἀναφερόμεναι εἰς δημοσίας ἐπιχειρήσεις, ἐπιχειρήσεις κοινῆς ὠφελείας ἢ δημοσίας χρήσεως ἢ τοιαύτας ἀσκουμένας ἢ ἐπιχορηγουμένας ὑπὸ τοῦ Κράτους δὲν ἔχουν ἐφαρμογὴν προκειμένου περὶ τῆς Δημοσίας Ἐπιχειρήσεως Ἠλεκτρισμοῦ, ἐφ' ὅσον ἐν τῇ σχετικῇ διατάξει δὲν γίνεται εἰδικὴ μνεία ταύτης». Τοιαύτη δὲ μνεία περὶ ὑπαγωγῆς καὶ τῆς Δ.Ε.Η. εἰς τὸ μέτρον τῆς ἀναγκαστικῆς προσλήψεως ἀναπήρων τῆς εἰρηνικῆς περιόδου δὲν γίνεται εἰς τὴν καθιερώσασαν τοῦτο ὡς ἄνω νεωτέραν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 7 § 1 νόμου 4471/1965, ὄχι μόνον, ἀλλ' οὐδ' ἐμμέσως ἐκ τῆς διατυπώσεως αὐτῆς καὶ τοῦ ὅλου νομοθετήματος δύναται νὰ συναχθῇ τοιαύτη πρόθεσις καὶ οὕτω σιωπηρά, πλὴν σαφής, κατάργησις τῆς προεκτεθείσης εἰδικῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 3 § 2 ν.δ. 3785/1957 (Σ.τ.Ε. 2700/1967). Συνεπῶς προεχόντως διότι αἱ ἀνωτέρω διατάξεις δὲν εἶχον ἐφαρμογὴν ἐπὶ τῆς αἰτούσης, ὡς βασίμως διὰ τοῦ τρίτου λόγου προβάλλεται, εἶναι ἀκυρωτέα, ὡς μὴ νόμιμος, ἡ προσβαλλομένη πρᾶξις, ἀνεξαρτήτως καὶ τοῦ κατὰ πόσον, κατὰ τὰ ὑπὸ τοῦ πρώτου λόγου προβαλλόμενα, αὕτη εἶναι κατὰ περιεχόμενον σύμφωνος πρὸς τὰς διατάξεις ταύτας, ἐφ' ὅσον αὗται προσδιορίζουν τὴν προστασίαν τῶν ἀναπήρων εἰρηνικῆς περιόδου διὰ τοποθετήσεώς των εἰς κενὰς θέσεις μόνον κλητήρων, νυκτοφυλάκων καὶ καθαριστριῶν.

Ἡ αἰτοῦσα, διὰ δηλώσεώς της ἐπ' ἀκροατηρίου, παρῃτήθη τοῦ δευτέρου λόγου τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως.

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΑΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗ ΠΡΟΣΛΗΨΙΣ ΠΟΛΕΜΙΣΤΩΝ ΥΠΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Έξουσία Συμβουλίων πρὸς τοποθέτησιν τῶν πολεμιστῶν

Προϋποθέσεις ἀναγκαστικῆς προσλήψεως πολεμιστῶν κατ' ἄρθρον 3 Α.Ν. 1836/1951 — Χρησιμοποίησις ὑπὸ τῶν ἐργοδοτῶν τῶν τοποθετουμένων ὑπὸ τῶν Συμβουλίων ἀναλόγως τῶν σωματικῶν αὐτῶν ἱκανοτήτων, γραμματικῶν ἢ τεχνικῶν γνώσεων καὶ λοιπῶν προσόντων αὐτῶν, μὴ δικαιουμένων τῶν Συμβουλίων νὰ τοποθετῶσι πολεμιστὰς εἰς ὡρισμένην εἰδικότητα ἢ ὡρισμένην θέσιν, εἰμὴ μόνον ὑπὸ μίαν τῶν τριῶν μνημονευομένων ἐν τῷ Νόμῳ ἰδιοτήτων, ἤτοι ὡς ὑπαλλήλους, ἐργατοτεχνίτας ἢ ὑπηρέτας.

Ἔχει ἤδη νομολογηθῆ, τόσον ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ὅσον καὶ ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου (Σ.Ε. 1840/1952, εἰσηγητὴς *Κ. Καραπάνος*, ΕΕΔ 13, 1208, Σ.Ε. 1218/1964, εἰσηγητὴς *Κ. Δάρας*, ΕΕΔ 23, 731, Σ.Ε. 267/1967, εἰσηγητὴς *Θ. Παπαδάκης*, ΕΕΔ 26, 536, Α.Π. 256/1953, εἰσηγητὴς *Στ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 11, 671, Α.Π. 654/1953, εἰσηγητὴς *Ν. Χαραλάμπης*, ΕΕΔ 13, 256), ὅτι κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 περὶ προστασίας πολεμιστῶν (ΕΕΔ 20, 1222 ἐπ., ἔνθα κωδικοποίησις τῶν ἰσχυουσῶν διατάξεων), τὰ Συμβούλια τοῦ νόμου τούτου δὲν ἔχουν ἐξουσίαν νὰ τοποθετήσωσι πολεμιστὴν εἰς εἰδικὴν θέσιν, ἀλλὰ τοποθετεῖται οὗτος ὑπὸ μίαν τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου προβλεπομένων ἰδιοτήτων, ἤτοι ὡς ὑπάλληλος, ἐργατοτεχνίτης ἢ ὑπηρέτης, χρησιμοποιεῖται δὲ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ἀναλόγως τῶν σωματικῶν αὐτοῦ ἱκανοτήτων, γραμματικῶν ἢ τεχνικῶν γνώσεων καὶ προσόντων αὐτοῦ.

Συνέβη ὅμως, εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, νὰ τοποθετηθῆ προστατευομένη τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, ὡς ἐτροποποιήθη, εἰς εἰδικὴν παρὰ τῇ ἐπιχειρήσει θέσιν καὶ οὕτω, ἐπανερχομένου τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας καὶ διὰ τῆς νεωτέρας αὐτῆς ἀποφάσεώς του εἰς τὰ νομολογηθέντα, ἠκυρώθη ἡ διοικητικὴ πρᾶξις ὡς παράνομος.

Ἐν σχέσει ἤδη πρὸς τὴν ἔννοιαν τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 3 § 4 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, ὡς τοῦτο ἰσχύει μετὰ τὴν διὰ τοῦ ἄρθρου 4 § 6 τοῦ ν.δ. 2657/1953 (ΕΕΔ 20, 1226) προσθήκην, καθ' ἣν πᾶσα ἀμφισβήτησις περὶ τῆς ἰδιότητος καὶ εἰδικότητος, ὑπὸ τὴν ὁποίαν ἐτοποθετήθη ὑπὸ τοῦ Κεντρικοῦ ἢ Τοπικοῦ Συμβουλίου τὸ προστατευόμενον πρόσωπον, λύεται τῇ αἰτήσει τοῦ τοποθετηθέντος ἢ τῆς ἀντιστοίχου ἐνδιαφερομένης ἐπιχειρήσεως δι' ἀποφάσεως τοῦ ἐνεργήσαντος τὴν τοποθέτησιν Συμβουλίου, ἴδετε τὴν Σ.Ε. 267/1967, ἐνθ' ἀνωτ.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 3077/1967, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Γ. Χαρμπούρης**
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. **Γ. Παναγιούλας**
Δικηγόρος ὁ κ. Ε. Σπηλιωτόπουλος

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 668/29.10.1965 ἀποφάσεως τοῦ Τοπικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ Νομοῦ Θεσσαλονίκης, δι' ἧς ἐτοποθετήθη παρὰ τῇ Δ.Ε.Π. ὡς ὑπάλληλος (σχεδιάστρια) ἡ Ο.Π.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 3 § 1 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 «περὶ τροποποιήσεως καὶ κωδικοποιήσεως τῆς νομοθεσίας περὶ προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ κλπ.» πᾶσα ἐπιχείρησις ἢ ἐκμετάλλευσις ἐν Ἑλλάδι ὑποχρεοῦται, ἐφ' ὅσον ἀπασχολεῖ προσωπικὸν πλέον δέκα πέντε, εἰς τὴν πρόσληψιν πολεμιστῶν ἐκ τοῦ ἄρθρου 1 § 1 τοῦ νόμου τούτου κατὰ ποσοστὸν 7% τοῦ παρ' αὐτῇ ἀπασχολουμένου προσωπικοῦ, ἀνεξαρτήτως ὑπάρξεως ἢ μὴ κενῆς θέσεως. Κατὰ τὴν παράγραφον 2 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου ὁ ἀριθμὸς τῶν τοποθετουμένων ὡς ὑπαλλήλων, ἐργατοτεχνιτῶν καὶ ὑπηρετῶν εἰς τοὺς ὑπογρέους τῆς προαναφερομένης παραγράφου δέον νὰ εἶναι ἀνάλογος πρὸς τὸν ἀριθμὸν τῶν ὑπηρετούντων παρ' αὐτοῖς ὑπαλλήλων, ἐργατοτεχνιτῶν καὶ ὑπηρετῶν. Τέλος, κατὰ τὴν παράγραφον 5 τοῦ ἰδίου ἄρθρου, οἱ τοποθετούμενοι ὑπὸ τοῦ Κεντρικοῦ ἢ τῶν Τοπικῶν Συμβουλίων χρησιμοποιοῦνται ὑπὸ τῶν ἐργοδοτῶν, ἀναλόγως τῶν σωματικῶν αὐτῶν ἱκανοτήτων, γραμματικῶν ἢ τεχνικῶν γνώσεων καὶ λοιπῶν προσόντων αὐτῶν, εἰς τὸ Κεντρικὸν κατάστημα

ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΣΙΣ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΩΣ ΤΟΠΟΘΕΤΗΘΕΝΤΟΣ ΠΟΛΕΜΙΣΤΟΥ ΥΠΟ ΤΟΥ ΕΡΓΟΔΟΤΟΥ

Παραπομπή εις τήν 'Ολομέλειαν τοῦ 'Αρείου Πάγου ζητήματος ἐκ τοῦ ἄρθρου 371 Α.Κ.

Τοποθέτησις πολεμιστῶν ὑπό τῶν Συμβουλίων εἰς ἐπιχειρήσεις ὑπό μίαν τῶν ἐν ἄρθρῳ 3 Α.Ν. 1836/1951 ἰδιοτήτων, ἤτοι ὡς ὑπαλλήλων ἢ ἐργατοτεχνιτῶν ἢ κλητήρων.— Δικαίωμα ὅμως τοῦ ἐργοδότου ὁ καθορισμός εἰδικώτερον τῆς συγκεκριμένης δέσεως ὑπαλλήλου, ἐργατοτεχνίτου ἢ κλητήρος, εἰς τήν ὁποίαν θά χρησιμοποιηθῇ ὁ τοποθετηθείς.— Ἄσκησις τοῦ δικαιώματος τούτου κατά δικαίαν κρίσιν κατ' ἄρθρον 371 Α.Κ.— Παραπομπή εἰς τήν 'Ολομέλειαν τοῦ 'Αρείου Πάγου τοῦ ζητήματος ἂν ἡ κρίσις τοῦ Δικαστηρίου ὑπόκειται εἰς τόν ἔλεγχον τοῦ 'Αρείου Πάγου.

Σύμφωνα εἶναι τά δεκτά γενόμενα ὑπό τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ 'Αρείου Πάγου πρός τά, ὡς σχηματίσθην ἀνωτέρω, σελ. 209, νομολογηθέντα ἐπί τῆς ἀναγκαστικῆς τοποθετήσεως τῶν πολεμιστῶν τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 ὑπό τῶν Συμβουλίων προστασίας αὐτῶν.

'Ανήκει λοιπόν εἰς τόν ἐργοδότην τό δικαίωμα τῆς τοποθετήσεως τοῦ πολεμιστοῦ, ὡς ὑπαλλήλου πάντως, ἐργάτου, τεχνίτου ἢ ὑπηρέτου, ὡς τοποθετεῖται ὑπό τῶν Συμβουλίων, ἀλλ' ὡς ἔχει νομολογηθῇ (Πρωτοδικεῖον 'Αθηνῶν 13813/1952, εἰσηγητής *Σ. Λιμούρης*, ΕΕΔ 12, 144) ἡ ἀνάθεσις τῆς ἀναλόγου πρός τήν ὑφ' ἣν ἐτοποθετήθη ὁ πολεμιστής ἰδιότητα ἐργασίας πρέπει νά γίνεται κατά δικαίαν κρίσιν, ἐλεγκτήν ὑπό τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων.

Περαιτέρω προέκυψεν ἐν προκειμένῳ τό ζήτημα, ἂν ἡ κατ' ἄρθρον 371 'Αστικοῦ Κώδικος κρίσις τοῦ Δικαστοῦ τῆς οὐσίας ὑπόκειται εἰς τόν ἔλεγχον τοῦ 'Αρείου Πάγου καί ὡς πρός τοῦτο καλεῖται νά ἀποφανθῇ ἡ 'Ολομέλεια τοῦ 'Αρείου Πάγου, δοθέντος ὅτι ἐπί τούτου ἔχουν ἐκδοθῇ ἀντίθετοι ἀποφάσεις τῶν Τμημάτων τοῦ 'Αρείου Πάγου. (Ἴδετε τάς ἀναφερομένας εἰς τήν ἀρεοπαγιτικήν ἀπόφασιν ἐν ΕΕΔ 22, 1258, ΕΕΔ 23, 95, ΕΕΔ 23, 974, ἔνθα σχολιάσεις μας).

Σχολιοῦται, ὅτι ἐν τῇ θεωρίᾳ ὑποστηρίζεται ἡ γνώμη, ὅτι ἡ κρίσις τοῦ δικαστηρίου ἀποτελεῖ συναγωγήν τῶν πραγματικῶν περιστατικῶν εἰς τήν νομικήν ἔννοιαν τῆς δικαίας κρίσεως καί ὑπόκειται εἰς τόν ἔλεγχον τοῦ 'Αρείου Πάγου (*Ράμμος*, Θέμ. ΝΔ', 186 ἐπ., *Σούρλας*, Θέμ. ΝΕ' 103 ἐπ., 129 ἐπ., 130, σημ. 28, ὁ *αὐτός*, ἐν 'ΕρμΑΚ ὑπ' ἄρθρον 371, ἀριθ. 18α, *Π. Ζήσης*, ΕΕΝ ε' 195 ἐπ., Νέον Δίκαιον 1, 395, *Κ. Δημάκης*, ΕΕΔ 14, 969, ὁ *αὐτός*, ΕΕΔ 19, 1183 ἐπ., ἀντίθετος *Γ. Μπαλῆς*, Γεν. 'Αρχαί §§ 8, 7).

'Αρείου Πάγου 737/1967, Τμ. Α'

Προεδρεύων ὁ 'Αντιπρόεδρος κ. **Ν. Χαραλάμπης**
Εἰσηγητής ὁ 'Αρεοπαγίτης κ. **Καν. Κλαμαρῆς**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ν. Τουφεξῆς, Ν. Μαυρίδης

Ἐκ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 1 § 1, 3 §§ 1, 2, 3, 4, 5 καί 9 § 3 τοῦ νόμου 1836/1951 σαφῶς προκύπτει, ὅτι τά ἀριθμόδια Συμβούλια τοποθετοῦσι τούς ὑπό τοῦ νόμου τούτου προστατευομένους εἰς τάς ἐν ἄρθρῳ 3 § 1 ἀναφερομένας ἐπιχειρήσεις καί ἐκμεταλλεύ-

ΣΥΛΛΟΓΙΚΑΙ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΔΕΣΜΕΥΣΙΣ ΕΞ ΕΘΝΙΚΩΝ ΟΜΟΙΟΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΣΥΛΛΟΓΙΚΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

Δικαστικός έλεγχος περί των γενικωτέρας σημασίας Όργανώσεων

Δέσμευσις ύπό των έθνικών ομοιοεπαγγελματικών συλλογικών συμβάσεων εργασίας πάντων των εργοδοτών, άσχέτως του άν μετέχωσιν ή όχι εις τάς συμβληθείσας όργανώσεις, άρκούσης μόνης τής έκ του Νόμου δυνατότητος συμμετοχής και επομένως και τής έκπροσωπήσεως αύτών άπό ταύτας.—Τίνες αι έθνικαί ομοιοεπαγγελματικαί συλλογικαί συμβάσεις εργασίας.—Έλεγχος ύπό των Δικαστηρίων τής νομικής έννοίας γενικωτέρας σημασίας Όργανώσεων.

Άνηρέθη, ύπό τής κατωτέρω αποφάσεως του Αρείου Πάγου ή υπ' άριθ. 17444/1966 αποφάσεως του Πρωτοδικείου Αθηνών, ώς εφετείου κατά την εργατικήν διαδικασίαν (ΕΕΔ 25, 1383).

Λύεται διά τής ενδιαφερούσης ταύτης αποφάσεως του Αρείου Πάγου το θέμα άν υπόκειται εις τον έλεγχον των δικαστηρίων ή αντιπροσωπευτική ικανότης των συμμετεχουσών εις την διένεξιν οργανώσεων και ειδικώς άν αύται αποτελούν γενικωτέρας σημασίας οργανώσεις διά την υπογραφήν εθνικής ομοιοεπαγγελματικής συλλογικής συμβάσεως εργασίας, ώς εν προκειμένω. (Ίδετε έπί του θέματος και Α.Π. 300/1965, Γ' Τμήματος, εισηγητής *Α. Μαργέλλος*, ΕΕΔ 24, 795, παραπέμφασαν το ζήτημα προς έπίλυσιν εις την Ολομέλειαν του Αρείου Πάγου, εναντίον τής οποίας όμως δεν ασκήθη μέχρι τούδε ή υπόθεσις, Α.Π. 135/1967, εισηγητής *Κων. Κλαμαρής*, ΕΕΔ 26, 589, *Ι. Καποδίστρια*, ΕΕΔ 25, σελ. 1 επ.).

Αρείου Πάγου 726/1967, Τμ. Β'

Προεδρεύων ο Αντιπρόεδρος κ. **Ν. Χαραλάμπης**
Εισηγητής ο Αρεοπαγίτης κ. **Κ. Παπαϊωάννου**
Δικηγόροι οι κ.κ. Γ. Οικονομόπουλος, Π. Καλδής

Αι έθνικαί ομοιοεπαγγελματικαί συλλογικαί συμβάσεις, αίτινες, κατά την παράγραφον 1 εδ. δ' του άρθρου 7 του νόμου 3239/1955 «περί τρόπου ρυθμίσεως συλλογικών διαφορών εργασίας», δεσμεύουσιν άνευ τής συνδρομής έτέρου όρου ή προϋποθέσεως άπό τής κατά την παράγραφον 3 του άρθρου 20 ένάρ-

---

σεως κοινής ωφελείας ύπό μίαν των εν άρθρω 3 § 2 μνημονευομένων ιδιοτήτων, ήτοι ώς υπαλλήλους ή εργατοτεχνίτας ή κλητήρας, αποτελεί όμως δικαίωμα του εργοδότου ο καθορισμός ειδικώτερον τής συγκεκριμένης θέσεως υπαλλήλου, εργατοτεχνίτου ή κλητήρος, εις ήν ο ούτωσί τοποθετηθείς θά χρησιμοποιηθή υπ' αύτου, αναλόγως τής σωματικής αύτου ικανότητος ή των γραμματικών ή τεχνικών γνώσεών του, το δικαίωμα όμως τούτο δέον νά άσκήται παρά του εργοδότου κατά δικαίαν κρίσιν (Α.Π. 256/1953), συμφώνως καί πρός το άρθρον 371 Α.Κ., ήτοι κατά κρίσιν σχηματιζομένην, κατά τα αντικειμενικά κριτήρια των συναλλακτικών ηθών καί τής καλής πίστεως, ούσαν ελεγκτήν ύπό του δικαστηρίου.

Το διά του δευτέρου λόγου αναιρέσεως πρώτον σκέλος, τής ύπό κρίσιν αίτήσεως τιθέμενον ζήτημα, ήτοι ότι ή κρίσις, ήν ο δικαστής τής ουσίας, κατ' έκτίμησιν των παρ' αύτου δεκτών γενομένων πραγματικών περιστατικών, σχηματίζει περί τής «δικαίας κρίσεως» του συμβαλλομένου ή τρίτου (έν προκειμένω του εργοδότου), εις ούς ανετέθη ο προσδιορισμός τής παροχής, υπόκειται εις τον έλεγχον του Αρείου Πάγου, έπί του οποίου έχουσιν εκδοθή αντίθετοι αποφάσεις του Αρείου Πάγου, ήτοι αί υπ' άριθ. 358/1963, 661/1963, 182/1964 καί 533/1964, δι' ών έγένετο δεκτόν διά μέν των τριών πρώτων, ότι ή κρίσις αύτη, μή συνιστώσα εσφαλμένην εφαρμογήν ουσιαστικού νόμου, δεν υπόκειται εις τον έλεγχον του Αρείου Πάγου, διά δέ τής τελευταίας αντιθέτως, ότι υπόκειται εις τον έλεγχον τούτου, καθ' αναγομένην εις τήν ερμηνείαν καί εφαρμογήν τής διατάξεως του άρθρου 371 Α.Κ., είναι ζήτημα γενικωτέρου ενδιαφέροντος καί δέον όπως ή υπό κρίσιν αίτησις, όσον αφορά τον λόγον τούτον καί τους μετ' αύτου συναπτομένους 1ον, 2ον, 3ον, πρώτον σκέλος, 4ον καί δον λόγους αναιρέσεως, παραπεμφθή ενώπιον τής Ολομελείας του Αρείου Πάγου.

ξεως της ισχύος αὐτῶν πάντας τοὺς ἐργοδότας, τοὺς ἀπασχολοῦντας μισθωτοὺς τοῦ εἰς ὃ ἀφορῶσιν ἐπαγγέλματος ἢ τῶν συναφῶν πρὸς αὐτὸ κλάδων ὅλης τῆς χώρας, ἀσχέτως πρὸς τὸ ἐὰν οὗτοι μετέχωσιν ἢ οὔ εἰς τὰς συμβληθείσας ὀργανώσεις, ἀρκούσης μόνης τῆς ἐκ τοῦ νόμου δυνατότητος συμμετοχῆς καὶ ἑπομένως καὶ τῆς ἐκπροσωπήσεως αὐτῶν ἀπὸ ταύτας, εἶναι, κατὰ τὴν παράγραφον 3 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου, αἱ καταρτιζόμεναι καὶ ὑπογραφόμεναι ὑπὸ τῶν γενικωτέρας σημασίας ὀργανώσεων τῶν ἐνδιαφερομένων ἐργοδοτῶν καὶ μισθωτῶν. Τὸ ἂν πληροῦται ἡ νομικὴ ἔννοια τῆς γενικωτέρας σημασίας κρίνεται, εἴτε διοικητικῶς κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ ἄρθρου 23 § 1 τοῦ ὡς εἴρηται νόμου, ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 10 § 9 τοῦ νόμου 3755/1957, εἴτε καὶ δικαστικῶς, ἐν ἐλλείψει σχετικῆς διοικητικῆς ἀποφάσεως, ἅτε μὴ ἀποκλεισθείσης κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 3 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας τῆς δικαιοδοσίας τῶν τακτικῶν δικαστηρίων ὅπως κατὰ τὴν ἐκδίκασιν τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τῆς Πολ. Δικονομίας ἰδιωτικῶν διαφορῶν ἐξετάζωσι παρεμπιπτόντως καὶ τὰ ἀναγκαῖα πρὸς λύσιν αὐτῶν οἱασδήποτε φύσεως ζητήματα. Λαμβανομένου δὲ ὑπ' ὄψιν ὅτι ἡ τοιαύτη δέσμευσις καὶ τῶν μὴ μετεχόντων εἰς τὰς συμβληθείσας ὀργανώσεις ἐργοδοτῶν καὶ μισθωτῶν τοῦ αὐτοῦ ἐπαγγέλματος ἢ τῶν συναφῶν πρὸς αὐτὸ κλάδων ὅλης τῆς χώρας στηρίζεται εἰς τὸ πλάσμα τοῦ νόμου, ὅτι αὗται ἔχουσι, κατὰ τὸ μνησθὲν ἄρθρον 23 § 1, τὴν ἐκπροσωπευτικὴν ἱκανότητα «διὰ τὴν ἐκπροσώπησιν τῶν ἐπαγγελματικῶν συμφερόντων ἐν τῇ συλλογικῇ διαφορᾷ ἐπαγγελματικῆς τινος κατηγορίας», ὁ καθορισμὸς τῆς ἀορίστου ἐννοίας τῆς γενικωτέρας σημασίας, ὅπου δὲν γίνεται ὑπὸ τοῦ νόμου, ὡς εἰς τὰς περιπτώσεις τῶν παραγράφων 2 τοῦ ἄρθρου 7 καὶ 23, δέον νὰ ἀναζητῆται εἰς τὰ ἰδιαίτερα ἐκεῖνα χαρακτηριστικὰ γνωρίσματα, δι' ὧν εἰς τὴν συγκεκριμένην ὀργάνωσιν καὶ τὴν δεδομένην στιγμὴν τῆς ὑπογραφῆς τῆς συλλογικῆς συμβάσεως πραγματοῦται, κατ' ἀντικειμενικὴν κρίσιν, ὁ βασικὸς σκοπὸς τοῦ νόμου τῆς πληρεστέρας κατὰ τὸ δυνατὸν ὑπὸ ἔποψιν οὐσιαστικῆς ἐκπροσωπήσεως καὶ ἑπομένως διασφαλίσεως τῶν ἐπαγγελματικῶν συμφερόντων τῶν τῆς περὶ ἧς πρόκειται κατηγορίας. Τοῦτο ἐπιτυγχάνεται κατὰ τὰ περιεχόμενα εἰς τὴν ἐν λόγῳ νομικὴν ἔννοιαν καὶ τὸν ὑπ' αὐτὴν ὑφέροντα κανόνα δικαίου διδάγματα τῆς κοινῆς πείρας καὶ λογικῆς, ὅταν, προκειμένου περὶ ἐπαγγελματικῆς ἐργοδοτικῆς ὀργανώσεως, ἔχωσι τὴν δυνατότητα συμμετοχῆς εἰς αὐτήν, κατὰ τὸ καταστατικόν της, οἱ ἐργοδόται τοῦ ἐπαγγέλματος πάσης τῆς χώρας καὶ ἐπὶ πλέον συμμετέχωσιν εἰς αὐτὴν τοσοῦτοι ὑπὸ ἔποψιν ἀριθμοῦ καὶ τοιοῦτοι ὑπὸ ἔποψιν τῆς τε ἀπασχολήσεως τῶν μισθωτῶν τοῦ εἰς ὃ ἀφορᾷ ἡ συλλογικὴ σύμβασις ἐπαγγέλματος ἢ τῶν συναφῶν αὐτοῦ κλάδων καὶ τοῦ τύπου τῆς ἐκδηλώσεως τῆς ἐπαγγελματικῆς αὐτῶν δραστηριότητος, ὥστε νὰ καθίσταται βέβαιον τοῦτο μέν, ὅτι αὕτη εἶναι ἡ σπουδαιοτέρα διὰ τὸ ἐπάγγελμα, ἐν συγκρίσει πρὸς τυχὸν ἄλλας ὑφισταμένας, εἴτε διὰ πλατύτερον τοιοῦτον ἐπάγγελμα, εἴτε ἥσσονος σημασίας, τοῦτο δὲ ὅτι κατὰ τὴν γενομένην ρύθμισιν ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψιν αἱ κρατοῦσαι καθ' ἅπασαν τὴν χώραν εἰδικαὶ συνθῆκαι καὶ ἀνάγκαι καὶ δὴ ὅτ' ὅλους τοὺς ἐργοδότας τοῦ ἐπαγγέλματος καὶ οὐχὶ μόνον διὰ τοὺς περιλαμβανομένους εἰς τὴν συμβληθεῖσαν ὀργάνωσιν. Ὅθεν, δεξάμενο[illegible] ὡς ἔφτεσεν δικάσαν Πρωτοδικεῖον ὅτι, κατὰ τὴν ἀνέλεγκτον περὶ πραγμάτων κρίσιν αὐτοῦ, τὸ συμβληθὲν εἰς τὴν ἀπὸ 14.3.1965 συλλογικὴν σύμβασιν σωματεῖον ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Πανελλήνιος Ὁμοσπονδία Ἐργοληπτῶν Οἰκοδόμων» εἶχε καὶ ἔχει ὡς μέλη «τὸ πλεῖστον τῶν ἐργοδοτῶν τῶν ἐκτελούντων οἰκοδομικὰ καὶ τεχνικὰ ἐν γένει ἔργα, οἵτινες καὶ ἀπασχολοῦσι μισθωτοὺς τῶν ἐπαγγελμάτων, ἅτινα ἀφορᾷ αὕτη» καὶ μετὰ τοῦτο κρίναν, ὅτι τοῦτο εἶναι γενικωτέρας σημασίας, ἐγκύρως ἐκπροσωπῆσαν τοὺς ἐνδιαφερομένους ἐργοδότας εἰς τὴν σύμβασιν ταύτην, κατὰ μεταρρύθμισιν τῆς ἀντιθέτως ἀποφαν-

ΣΥΛΛΟΓΙΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΠΑΡΟΧΗ ΠΡΟΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥΣ ΕΠΙΔΟΜΑΤΟΣ ΔΙ' ΑΝΘΥΓΙΕΙΝΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑΝ

Αἰτιολόγησις ἀποφάσεων Διαιτητικῶν Δικαστηρίων καὶ ἀρμοδίων Ὑπουργῶν

Παροχὴ ἐπιδόματος δι' ἀνθυγιεινὴν ἐργασίαν εἰς ἐργατοτεχνίτας ἐλαστικοῦ χώρας.—Ληπτέα ὑπ' ὄψιν ὑπὸ τῶν Διοικητικῶν Διαιτητικῶν Δικαστηρίων κατ' ἄρθρον 15 Νόμου 3239/1955.—Τίνα τὰ ἐρευνητέα διὰ τὴν παροχὴν ἐπιδόματος δι' ἀνθυγιεινὴν ἐργασίαν.—Νόμιμοι αἰτιολογίαι ἀποφάσεως Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου καὶ ἀποφάσεως περὶ τροποποιήσεως ταύτης τῶν ἀρμοδίων Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας.

Προσεβλήθησαν δι' αἰτήσεως ἀκυρώσεως ἡ ὑπ' ἀριθ. 45/1965 ἀπόφασις τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν περὶ χορηγήσεως ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας εἰς ἐργατοτεχνίτας ἐλαστικοῦ ἁπάσης τῆς χώρας καὶ ἡ τροποποιήσασα αὐτὴν ὑπ' ἀριθ. 15187/1235/1966 ἀπόφασις τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας (ΕΕΔ 25, 961).

Ἐν ὄψει τῶν ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας νομολογηθέντων, ὅτι τόσον αἱ ἀποφάσεις τῶν Διοικητικῶν Διαιτητικῶν Δικαστηρίων κατ' ἄρθρον 15 τοῦ νόμου 3239/1955 περὶ τρόπου ρυθμίσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας, ὅσον καὶ αἱ κατ' ἄρθρον 20 τοῦ αὐτοῦ νόμου περὶ τροποποιήσεως ἢ καὶ μὴ ἐγκρίσεως τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἢ διαιτητικῶν ἀποφάσεων, πρέπει νὰ εἶναι αἰτιολογημέναι καὶ εἰδικώτερον οἱ Ὑπουργοὶ Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας πρέπει νὰ ἐνθέτωσιν ἐν τῇ ἀποφάσει των εἰς τί συνίσταται, κατὰ περίπτωσιν, ἡ γενικὴ ἢ εἰδικὴ οἰκονομικὴ ἢ κοινωνικὴ πολιτικὴ τῆς Κυβερνήσεως, τροποποιοῦντες τὴν ἀντικειμένην πρὸς ταύτην συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας ἢ διαιτητικὴν ἀπόφασιν (Βλ. καὶ ΕΕΔ 26, 1381, ἔνθα νομολογία τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας), ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ἀπέρριψε τὴν αἴτησιν ἀκυρώσεως, δεχθεῖσα, ὅτι αἱ προσβληθεῖσαι ἐπὶ ἀκυρώσει ἀποφάσεις συμπαρέσυραν πρὸς τὸν νόμον.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 2638/1967, Ὁλομελείας

Πρόεδρος ὁ κ. **Μιχ. Στασινόπουλος**

Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. **Ἀθ. Τσοῦτσος**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Η. Ἀνδρίτσος, Ι. Παπαθεοδώρου

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 45/1965 ἀποφάσεως τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν καὶ τῆς τροποποιησάσης ταύτην ὑπ' ἀριθ. 15187/1235 τῆς 22.2.1966 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας, διὰ τῶν ὁποίων ἐπελύθη διένεξις μεταξὺ τῆς Ὁμοσπονδίας Ἐργατοϋπαλλήλων Χημικῆς Βιομηχανίας Ἑλλάδος καὶ τοῦ αἰτοῦντος Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων, ὡς πρὸς τὸ θέμα τῆς χορηγήσεως ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας εἰς τοὺς καθ' ἅπασαν τὴν χώραν ἐργατοτεχνίτας ἐλαστικοῦ.

Εἰς τὴν δίκην παρεμβαίνει τὸ ἐν Ἀθήναις σωματεῖον ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Ὁμοσπονδία Ἐργατοϋπαλλήλων Χημικῆς Βιομηχανίας Ἑλλάδος», διῶκον, μετ' ἐννόμου συμ-

---

μείσης πρωτοδίκου ἀποφάσεως, ἐστέρησε τὴν ἐναιρεσιβαλλομένην ἀπόφασίν του νομίμου ὁλοκλήρου, καθόσον, μὴ περιλαβὸν ἐν αὐτῇ τὰ περιστατικά, τὰ συνδεόμενα μὲ τὸν τόπον καὶ τὴν ἔκτασιν τῆς ἐπαγγελματικῆς δραστηριότητος ἀπὸ ἀπόψεως ἰδίᾳ ἀριθμοῦ ἀπασχολουμένων μισθωτῶν τοῦ ἐπαγγέλματος, εἰς ὃ ἀφορᾷ ἡ συλλογικὴ σύμβασις, καὶ τῶν συναφῶν τούτου κλάδων τῶν συμμετεχόντων εἰς τὸ σωματεῖον τοῦτο ἐργοδοτῶν, κατέστησεν ἀνέφικτον τὸν ἀκυρωτικὸν ἔλεγχον ὡς πρὸς τὴν ὀρθὴν ἐφαρμογὴν τῆς προπαρατεθείσης διατάξεως περὶ τῆς ὡς ἄνω νομικῆς ἐννοίας, ὑφ' ἣν καὶ δέον νὰ ἀναιρεθῇ αὕτη κατὰ τὸ δάφ. 19 τοῦ ἄρθρου 807 τῆς Πολ. Δικονομίας, ὡς συνεπληρώθη διὰ τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 3810/1957, συμφώνως πρὸς τὸν δάφ. ἐν τούτῳ 2ον λόγον τοῦ ἀναιρετηρίου.

φέροντος, τὴν ἀπόρριψιν τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως.

Ἡ προϋπάρχουσα τῆς διὰ τῶν προσβαλλομένων πράξεων ἐπιλυθείσης διενέξεως ὑπ' ἀριθ. 33/1963 ἀπόφασις τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν, ἐγκριθεῖσα διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 100007/1963 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἀφορῶσα εἰς τὰς ἀποδοχὰς καὶ ὅρους ἐργασίας τῶν ἐργαζομένων εἰς τὰ ἐργοστάσια ἐλαστικοῦ, δὲν ἔκρινε περὶ τῆς χορηγήσεως ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας λόγῳ μὴ προσαγωγῆς σχετικῶν στοιχείων, ἀλλ' ἐπαφίθη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας, ὅπως ἐρευνήσῃ τὸ θέμα τοῦτο δι' εἰδικῆς ἐπιτροπῆς. Ἀκολούθως διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 35774/2258 τῆς 30.4.1964 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, συμφώνως πρὸς τὰς σκέψεις τῆς ὡς ἄνω ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, συνεκροτήθη ἐπιτροπὴ ἐμπειρογνωμόνων, ἥτις, ἐρευνήσασα τὸ θέμα τῆς ἀνθυγιεινότητος τῶν συνθηκῶν ἐργασίας ἐν τοῖς ἐργοστασίοις ἐλαστικοῦ, ὑπέβαλε τὸ ἀπὸ 23.7.1964 πρακτικὸν αὐτῆς, μετὰ ταῦτα δέ, μὴ ἐπιτευχθείσης συμφωνίας τῶν διαδίκων, τὸ θέμα παρεπέμφθη πρὸς ἐπίλυσιν ἐνώπιον τοῦ Πρωτοβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν, ἡ ἀπόφασις τοῦ ὁποίου ἐτροποποιήθη διὰ τῶν προσβαλλομένων πράξεων. Συνεπῶς ὁ προβαλλόμενος λόγος ἀκυρώσεως, καθ' ὃν δὲν ὑφίστατο συλλογικὴ διαφορὰ ὡς πρὸς τὸ ἐπίδικον θέμα τῆς χορηγήσεως ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας, λόγῳ τῆς προεκδοθείσης ἀπὸ τοῦ ἔτους 1963 ὡς ἄνω ἀποφάσεως, τυγχάνει ἀβάσιμος καὶ ἀπορριπτέος.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 15 § 3 τοῦ νόμου 3239/1955 «περὶ τρόπου ρυθμίσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας» τὰ Διοικητικὰ Δικαστήρια (Πρωτοβάθμια καὶ Δευτεροβάθμια) κατὰ τὴν ἔρευναν τῆς διαφορᾶς καὶ τὴν ἔκδοσιν τῶν ἀποφάσεών των, προκειμένου ἰδίᾳ περὶ τοῦ καθορισμοῦ ἀποδοχῶν, δέον νὰ λαμβάνουν ὑπ' ὄψιν καὶ σταθμίζουν τὰς κοινωνικὰς καὶ οἰκονομικὰς ἀνάγκας, ἃς ἐξυπηρετοῦν αἱ ὑπὸ κρίσιν ἐπιχειρήσεις καὶ ἐκμεταλλεύσεις, τὴν οἰκονομικὴν καὶ τεχνικὴν αὐτῶν ἀντοχήν, τὸ ἐπίπεδον τῶν χορηγουμένων ἀμοιβῶν καὶ ἡμερομισθίων, ἐν σχέσει πρὸς τὸ κόστος ζωῆς, τοὺς ὅρους, τὰς συνθήκας καὶ τὸ εἶδος τῆς παρεχομένης ἐργασίας καὶ τὸ γενικώτερον συμφέρον τῆς ἐθνικῆς οἰκονομίας.

Ἐν προκειμένῳ ἡ ὑπ' ἀριθ. 21/1965 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν ἀπεφήνατο ἐπὶ τῆς προκειμένης διενέξεως, λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὰ ὡς ἄνω κριτήρια τοῦ νόμου, ρητῶς ἐν αὐτῇ διαλαμβανόμενα, ἡ δὲ ἐπὶ ταύτης ἐκδοθεῖσα καὶ προσβαλλομένη ὑπ' ἀριθ. 45/1965 ἀπόφασις τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν μετερρύθμισε τὴν πρωτόδικον ἀπόφασιν, λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν, ἀφ' ἑνός, τοὺς ὅρους καὶ τὰς συνθήκας τῆς παρεχομένης ἐργασίας καί, ἀφ' ἑτέρου, τὸ ἐπίπεδον ἀμοιβῆς καὶ τὸ ὕψος τοῦ χορηγουμένου ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας εἰς ἑτέρους κλάδους, κριτήρια δηλαδὴ ἐκ τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου ὡς ἄνω ὁριζομένων. Συνεπῶς νομίμως τυγχάνει ἠτιολογημένη ἡ προσβαλλομένη ὡς ἄνω ἀπόφασις τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, τὰ δὲ περὶ τοῦ ἐναντίου προβαλλόμενα ἀβάσιμα παρίστανται.

Διὰ τὸν καθορισμὸν ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας δέον, κατὰ τὴν ἔννοιαν αὐτοῦ, νὰ ἐρευνηθῇ ἀφ' ἑνὸς ἡ ὡς ἐκ τῆς φύσεως αὐτῆς, ἀντικειμενικῶς ἐξεταζομένης, διεξαγωγὴ ὑπὸ ἀνθυγιεινοὺς ὅρους τῆς παρεχομένης ἐργασίας καὶ ἀφ' ἑτέρου ἡ ὕπαρξις ἐνδεχομένως συγκεκριμένων τεχνικῶν συνθηκῶν ἐργασίας εἰς τὸ προσωπικὸν ὡρισμένων ἐπιχειρήσεων, ἐφ' ὧν φέρονται αἱ βλαπτικαὶ συνέπειαι τῆς ἀνθυγιεινότητος τῆς ἐργασίας. Συνεπῶς αἱ προσβαλλόμεναι ἀποφάσεις, δεχθεῖσαι κατ' ἀρχὴν ὡς ἀνθυγιεινὴν τὴν ἐργασίαν τῶν ἐργατοτεχνιτῶν ἐλαστικοῦ ἁπάσης τῆς χώρας, λόγῳ τῶν γενικῶς βλαπτικῶν διὰ τὴν ὑγείαν αὐτῶν ὅρων ἐργασίας, ἀποφανθεῖσαι δὲ ὅτι ἐξαιροῦνται οἱ ἐργατοτεχνῖται, οἱ ἐργαζόμενοι εἰς τὸ ἐν Πάτραις ἐργοστάσιον Πιρέλλι λόγῳ τῶν εἰδικῶν ἐγκαταστάσεων τοῦ ἐργοστασίου τούτου, τῶν ἐφαρμοζομένων εἰς αὐτὸ μεθόδων παραγωγῆς κλπ., νομίμως τυγχάνουν ἠτιολογημέναι ὡς πρὸς τὴν ἐκτίμησιν τῶν προϋποθέσεων χορηγήσεως ἢ μὴ τοῦ ὑπ' αὐτῶν παρεχομένου ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας καὶ συνεπῶς τὰ περὶ τοῦ ἀντιθέτου ἐν τῇ ὑπὸ κρίσιν αἰτήσει ὑποστηριζόμενα τυγχάνουν ἀπορριπτέα.

Ἡ προσβαλλομένη ὡς ἄνω ἀπόφασις τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν πρὸς ἐξακρίβωσιν τῶν ἀνθυγιεινῶν συνθηκῶν ἐργασίας ἐν τοῖς ἐργοστασίοις ἐλαστικοῦ ἐπικαλεῖται τὰς σκέψεις τῆς κατὰ τὰ εἰρημένα συσταθείσης ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἐπιτροπῆς, ἥτις διὰ τοῦ ἀπὸ 23 Ἰουλίου 1964 πρακτικοῦ ἀπεφάνθη, ὅτι αἱ ἐπικρατοῦσαι συνθῆκαι ἐργασίας καὶ οἱ ὅροι διαβιώσεως τῶν ἐργατοτεχνιτῶν καὶ τε-

χνικῶν ὑπαλλήλων ἐλαστικοῦ εἶναι ὄντως ἀνθυγιειναί, στηριχθεῖσα καὶ εἰς ἐπίσκεψιν τεσσάρων ἐκ τῶν ἐν λειτουργίᾳ ἐργοστασίων ἐλαστικοῦ, πλήρως καὶ ἐπαρκῶς τυγχάνει ἠτιολογημένη, ἀποδεχθεῖσα τὰς σκέψεις τῆς ἐπιτροπῆς ἐκείνης, ἃς καὶ κατὰ τὸ πλεῖστον ἐπαναλαμβάνει, οὐδόλως δὲ καθίσταται ἐλλιπὴς ἡ αἰτιολογία αὕτη ἐκ τοῦ γεγονότος, ὅτι ἡ ρηθεῖσα ἐπιτροπὴ δὲν ἐπεσκέφθη καὶ ἕτερα ἐργοστάσια, πρᾶγμα ἀποκείμενον εἰς τὴν οὐσιαστικὴν ἐκτίμησιν τοῦ ἀριοδίου ὀργάνου, ἐφ' ὅσον ἄλλωστε δὲν προβάλλονται συγκεκριμένα στοιχεῖα διαφόρων συνθηκῶν ἐργασίας εἰς ἕτερα ἐργοστάσια. Τὰ περὶ τοῦ ἀντιθέτου ἔθεν προβαλλόμενα ἀπορριπτέα κρίνονται ὡς ἀβάσιμα.

Διὰ τοῦ ἄρθρου 20 § 2 τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 7 § 1, ἐδάφ. στ', τοῦ ν.δ. 3755/1957, ὁρίζεται, ὅτι, ἐν ἡ περιπτώσει συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας ἢ ἀπόφασις διαιτησίας ἀντιτίθεται εἰς τὴν γενικὴν ἢ εἰδικὴν οἰκονομικὴν ἢ κοινωνικὴν πολιτικὴν τῆς Κυβερνήσεως, οἱ Ὑπουργοὶ Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας δύνανται διὰ κοινῆς ἀποφάσεώς των νὰ τροποποιοῦν ἢ νὰ μὴ ἐγκρίνουν ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει ταύτην.

Ἐκ τῆς διατάξεως ταύτης προκύπτει, ὅτι ἡ κατ' ἐφαρμογὴν αὐτῆς ἐκδιδομένη ἀπόφασις, συνιστῶσα ἐπέμβασιν τῆς Διοικήσεως ἐπὶ τῶν ἀποφασισθέντων ὑπὸ τῶν διαιτητικῶν ὀργάνων, δέον νὰ εἶναι προσηκόντως ἠτιολογημένη ὑπὸ τὴν ἔννοιαν, ὅτι δέον νὰ ἐκτίθηται τόσον εἰς τί συνίσταται ἡ γενικὴ ἢ εἰδικὴ οἰκονομικὴ ἢ κοινωνικὴ πολιτικὴ τῆς Κυβερνήσεως, ὅσον καὶ κατὰ τί συγκεκριμένως ἀντιτίθεται εἰς ταύτην ἡ ἀπόφασις τῆς διαιτησίας κατὰ τοὺς τροποποιουμένους ἢ μὴ ἐγκρινομένους ὅρους αὐτῆς, παρατιθεμένων καὶ τῶν σχετικῶν στοιχείων.

Ἐν προκειμένῳ ἡ προσβαλλομένη ὑπουργικὴ ἀπόφασις ἐδέχθη, ὅτι ἡ δευτεροβάθμιος διαιτητικὴ ἀπόφασις παρεῖδε τὸ γεγονὸς ὅτι: α) αἱ ἐπικρατοῦσαι συνθῆκαι ἐργασίας εἰς τὰ ἐργοστάσια ἐλαστικοῦ, πλὴν τοῦ ἐργοστασίου Πειράλλ, εἶναι γενικῶς δυσμενεῖς διὰ τὴν ὑγείαν πάντων τῶν ἐν αὐτοῖς ἐργαζομένων, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ἀνωτέρω μνησθείσης ἐκθέσεως τῶν ἐμπειρογνωμόνων καὶ β) ὅτι εἶναι ἀδύνατος ἡ ἐξαίρεσις ἐκ τῆς παροχῆς τοῦ ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας ὡρισμένων ἀτόμων ἐργαζομένων εἰς χώρους, ἔνθα ἡ πλειονότης τῶν ἐργαζομένων λαμβάνει τὸ ἐν λόγῳ ἐπίδομα, τοσούτῳ μᾶλλον καθ' ὅσον ἐκ τῆς συχνῆς μετακινήσεως ἐργατῶν ἐκ τοῦ ἑνὸς χώρου εἰς ἕτερον δημιουργοῦνται δυσχέρειαι καὶ ἀμφισβητήσεις ὡς πρὸς τὴν παροχὴν τοῦ ἐπιδόματος τούτου, οὕτω δὲ περιώρισεν, ὡς μὴ ἔδει, τὸν κύκλον τῶν δικαιουμένων αὐτοῦ, συγχρόνως δὲ ηὔξησεν ὑπὲρ τὸ προσῆκον μέτρον τὸ ποσοστὸν τοῦ ἐπιδόματος. Ἐν συνεχείᾳ ἡ αὐτὴ προσβαλλομένη ἀπόφασις δέδαιοι, ὅτι λόγοι ἴσης μεταχειρίσεως τῶν ὑπὸ τὰς αὐτὰς κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον συνθήκας ἐργαζομένων, διατηρήσεως ἁρμονικῶν σχέσεων μεταξὺ ἐργαζομένων καὶ ἐπιχειρήσεων καὶ ἀποφυγῆς ὑπερμέτρου ἐπιβαρύνσεως τῶν ἐπιχειρήσεων ἐπιβάλλουν τὴν τροποποίησιν τῆς ἀνωτέρω διαιτητικῆς ἀποφάσεως. Οὕτως ἔχουσα ἡ αἰτιολογία τῆς προσβαλλομένης ὑπουργικῆς ἀποφάσεως εἶναι νόμιμος καὶ ἐπαρκής, διότι τόσον ἡ ἴση μεταχείρισις τῶν ἐργαζομένων, ὅσον καὶ ἡ διατήρησις ἁρμονικῶν σχέσεων μεταξὺ ἐργαζομένων καὶ ἐπιχειρήσεων καὶ ἡ ἐπιβάρυνσις τῶν τελευταίων τούτων, ἀνάγονται εἰς τὴν οἰκονομικὴν καὶ κοινωνικὴν πολιτικὴν τῆς Κυβερνήσεως, στηρίζονται δὲ εἰς τὰ ὡς ἄνω ἐν τῇ προσβαλλομένῃ ἀποφάσει εἰδικῶς μνημονευόμενα στοιχεῖα, ἅτινα καὶ δὲν ἀντίκεινται πρὸς τὰ ἐκ τοῦ φακέλου τῆς ὑποθέσεως προκύπτοντα, δι' ὃ καὶ ὁ περὶ τοῦ ἀντιθέτου λόγος ἀνυρώσεως τυγχάνει ἀβάσιμος, ἀπορριπτέας οὕτω καθισταμένης τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, δεκτῆς δὲ τῆς ἀσκηθείσης παρεμβάσεως.

ΥΠΕΡΩΡΙΑΙ

ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΙΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΕΠΙ ΠΑΡΟΧΗΣ ΠΑΡΑΝΟΜΩΝ ΥΠΕΡΩΡΙΩΝ

Ὑπολογισμὸς καταβαλλομένου ὡρομισθίου

Ἔννοια ἄρθρου 8 Ν.Δ. 4020/1959.—Καταβαλλόμενον ὡρομίσθιον, βάσει τοῦ ὁποίου ὑπολογίζεται ἡ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου καταβλητέα εἰς τὸν μισθωτὸν ἀποζημίωσις διὰ τὴν παράνομον ὑπερωριακὴν ἀπασχόλησιν, ἐπὶ μισθοῦ, ὑπολογιζομένου ἐπὶ τῇ βάσει τῆς χρονικῆς διαρκείας, ἀμὰ δὲ κατ' ἀναλογίαν τῆς παρεχομένης ἐργασίας, ὁ μέσος ὅρος τοῦ καταβαλλομένου ὡρομισθίου καὶ τῆς κατ' ἀναλογίαν τῆς παρεχομένης ἑκάστοτε ἐργασίας καταβαλλομένης προσθέτου ἀμοιβῆς.—Ἀποδοτέα εἰς τὸν μισθωτὸν ἐξ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ὠφέλεια τοῦ ἐργοδότου.

Ἐπεκυρώθη ὑπὸ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου ἡ ὑπ' ἀριθ. 12655/1967 ἀπόφασις τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν.

Ἐπρόκειτο εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς ἀποφάσεως περὶ παροχῆς ἐργασίας ἀντὶ χρονικοῦ μισθοῦ καὶ συγχρόνως καὶ ἀμοιβῆς βάσει τοῦ ἀποτελέσματος τῆς ἐργασίας. (Ἴδετε περὶ τούτων Α.Π. 235/1964, Ὁλομελείας, εἰσηγητὴς *Ε. Χονδρογιάννης* ΕΕΔ 28, 532, σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 22, 440, ἔνθα καὶ παραπομπαὶ εἰς θεωρίαν καὶ λοιπὴν νομολογίαν).

Ὁ μισθωτὸς εἰργάσθη ὑπὲρ τὰ νόμιμα χρονικὰ ὅρια ἐργασίας παρανόμως (ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς) καὶ ἐζητήθη ἡ κατ' ἄρθρον 8 τοῦ ν.δ. 4020/1959 (ΕΕΔ 18, 1271) ἀποζημίωσις ἐξ 75% ἐπὶ τοῦ «καταβαλλομένου ὡρομισθίου», ὡς ὁρίζεται εἰς τὴν ἀνωτέρω διάταξιν.

Οὕτω προέκυψε ζήτημα ποῖον τὸ εἰς τὴν περίπτωσιν καταβαλλόμενον ὡρομίσθιον καὶ ἐπὶ τούτου ἀποφαίνεται ἡ ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις. (Ἴδετε περὶ τῆς ἐννοίας τοῦ ὅρου Α.Π. 262/1966, εἰσηγητὴς *Εὐστ. Μαλλοῦχος*, ΕΕΔ 25, 806, Α.Π. 544/1966, εἰσηγητὴς *Κ. Ψιλόπουλος*, ΕΕΔ 25, 1515, καθ' ἃς νοεῖται τὸ σύνολον τῶν καταβαλλομένων τακτικῶν ἀποδοχῶν τοῦ μισθωτοῦ μετὰ τοῦ οἰκογενειακοῦ δηλονότι, εἰς τὴν περίπτωσιν, ἐπιδόματος).

Ὁ ὑπολογισμὸς τοῦ ὡρομισθίου, τὸν ὁποῖον δέχεται ἡ ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις, θὰ ἐφηρμόζετο οὕτω καὶ ἂν ἐπρόκειτο περὶ μόνον κατ' ἀποκοπὴν ἀμοιβῆς τοῦ μισθωτοῦ, ἐπὶ τοῦ ὁποίου, κατὰ τὰ νομολογηθέντα (Ἴδετε σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 24, 1192), ἐφαρμόζεται ἡ αὐτὴ διάταξις τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν.δ. 4020/1959 ὡς πρὸς τὴν ἀποζημίωσιν - ἀστικὴν κύρωσιν.

Ἀρείου Πάγου 712/1967, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ν. Χαραλάμπης** Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Εὐστ. Μαλλοῦχος** Δικηγόροι οἱ κ.κ. Β. Βασιλείου, Θ. Σούλης

Ὡς ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως δείκνυται, τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον ἐδέξατο ἀνελέγκτως, μετ' ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων, ὅτι ὁ ἀναιρεσίδικος προσελήφθη ὡς εἰδικευμένος τεχνίτης (ὑφαντὴς) ὑπὸ τῆς ἀναιρεσειούσης καὶ ὑπὸ τὴν ἰδιότητά του ταύτην εἰργάσθη εἰς τὸ ἐνταῦθα ἐργοστάσιόν της. Ὡς ἀμοιβὴ αὐτοῦ καθωρίσθη, ὅπως τῷ καταβάλλεται τὸ ἑκάστοτε νόμιμον ἡμερομίσθιον καὶ ἐπὶ πλέον, ἐὰν καθ' ἑκάστην ἐργάσιμον ἡμέραν ἐντὸς τοῦ νομίμου ὡκταώρου τῆς ἐργασίας του ἡ ἀπόδοσις του ὑπερέβαινε τὰς 30.000 ὑφαδιὲς ἢ κτυπήματα ἢ 30 κόμβους, θὰ ἐλάμβανε δραχμὰς 1,10 δι' ἑκάστην ἐπὶ πλέον χιλιάδα ὑφαδιῶν ἢ κόμβων, καὶ δι' ἰσόποσον παραγωγὴν πέραν τῆς νομίμου ἀπασχολήσεώς του δραχμὰς δύο δι' ἑκάστην χιλιάδα ὑφαδιῶν ἢ κόμβων. Ὅτι οὗτος, πέραν τῆς νομίμου ὡκταώρου ἐργασίας του, ὑπεχρεοῦτο παρὰ τῆς ἀναιρεσειούσης, ὅπως ἀπασχολῆται ὑπερωριακῶς καὶ τοῦτο, διὰ νὰ δύναται αὕτη νὰ ἀνταποκρίνεται εἰς τὸν ἐμφανιζόμενον οὐχὶ σπανίως φόρτον τῶν πολλῶν παραγγελιῶν ἢ εἰς τὴν ἀναπλήρωσιν ἑτέρων ἐργαζομένων παρ' αὐτῇ καὶ κωλυομένων πρὸς παροχὴν ἐργασίας. Διὰ τὴν παρασχεθεῖσαν δὲ πέραν τοῦ νομίμου ὡκταώρου

ἐργασίαν, τὴν ὁποίαν ἐν συνεχείᾳ εἰδικῶς προσδιορίζει, ἐπεδίκασεν αὐτῷ τὴν ἐκ τῶν ἀρχῶν τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἀποζημίωσιν καὶ τὴν ἐκ τοῦ ν.δ. 4020/1959 τοιαύτην. Οὕτω τὸ ἱστορούμενον ἐν τῇ ἀποφάσει γεγονός, ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος ἐξηναγκάζετο νὰ ἐργάζηται πέραν τοῦ νομίμου ὡκταώρου, οὐδεμίαν ἔχει κατὰ νόμον οὐσιώδη ἐπιρροὴν εἰς τὴν ἔκβασιν τῆς δίκης, ἀφοῦ ἡ ἀναιρεσείουσα, κατὰ τὰ δεκτὰ ὡς ἄνω γενόμενα, ἀπεδέχετο τὴν τοιαύτην ὑπερωριακὴν ἐργασίαν του. Ὅθεν, ὁ μόνος λόγος τοῦ κυρίου δικογράφου, καθ' ὃν ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις στερεῖται νομίμου βάσεως, διότι δι' ἀνεπαρκοῦς αἰτιολογίας δέχεται, ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος ὑπεχρεοῦτο παρὰ τῆς ἀναιρεσειούσης νὰ ἐργάζηται ὑπερωριακῶς, εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος.

Κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 8 § 2 τοῦ ν.δ. 4020/1959, ὁρίζοντος ὅτι μισθωτοί, ἀπασχολούμενοι ἐπὶ πλέον τῶν δι' ἑκάστην κατηγορίαν ἐπιτρεπομένων ἀνωτάτων ὁρίων ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεως ἢ ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς, πέραν τῶν ἐκ τῶν ἀρχῶν τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἀπαιτήσεών των, δικαιοῦνται καὶ ἀποζημιώσεως ἴσης πρὸς 75% τοῦ καταβαλλομένου ὡρομισθίου των, τὸ «καταβαλλόμενον» ὡρομίσθιον, βάσει τοῦ ὁποίου ὑπολογίζεται ἡ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου καταβλητέα εἰς τὸν μισθωτὸν ἀποζημίωσις διὰ τὴν παράνομον ἢ ἄνευ τῆς ἀδείας τῆς Ἀρχῆς παρ' αὐτῷ ὑπερωριακὴν ἀπασχόλησιν τούτου, ἐπὶ μισθοῦ ὑπολογιζομένου ἐπὶ τῇ βάσει χρονικῆς διαρκείας, ἅμα δὲ κατ' ἀναλογίαν τῆς παρεχομένης ἐργασίας, κριθήσεται ἐκ τοῦ μέσου ὅρου τοῦ καταβαλλομένου ὡρομισθίου καὶ τῆς κατ' ἀναλογίαν τῆς παρεχομένης ἑκάστοτε ἐργασίας καταβαλλομένης προσθέτου ἀμοιβῆς. Οὕτως ἀποφηνάμενον καὶ τὸ δικάσαν Πρωτοδικεῖον, ὡς ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του δείκνυται, καὶ ὑπολογίσαν τὴν κατὰ τὸν ἀνωτέρω νόμον ἀποζημίωσιν τοῦ ἀναιρεσιβλήτου βάσει τοῦ ὡς εἴρηται μέσου ὅρου τῶν καταβαλλομένων αὐτῷ κατὰ τὴν συμφωνίαν των χρονικοῦ μισθοῦ καὶ ἀμοιβῆς κατὰ μονάδα ἐργασίας, ὀρθῶς τὴν διαληφθεῖσαν διάταξιν ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε καὶ οἱ περὶ τοῦ ἐναντίου πρῶτος καὶ δεύτερος πρόσθετοι λόγοι, καθ' οὓς ἡ ἀνωτέρω ἀποζημίωσις ἔδει νὰ ὑπολογισθῇ μόνον ἐπὶ τοῦ χρονικοῦ μισθοῦ ἢ κεχωρισμένως ἐπὶ τοῦ χρονικοῦ μισθοῦ καὶ κεχωρισμένως ἐπὶ τῆς κατὰ μονάδα ἀμοιβῆς, προσαυξανομένης ἀναλόγως τῆς τιμῆς μονάδος, εἶναι ἀπορριπτέοι ὡς ἀβάσιμοι.

Τὴν ἐκ τῶν ἀρχῶν τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἀποζημίωσιν τοῦ ἀναιρεσιβλήτου κατ' ὀρθὴν ἑρμηνείαν καὶ ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 904 Α.Κ. τὸ δικάσαν Πρωτοδικεῖον ὥρισεν, ὡς ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του δείκνυται, εἰς τὸ ποσόν, ὅπερ θὰ κατέβαλλεν ἡ ἀναιρεσείουσα προσλαμβάνουσα δι' ἐγκύρου συμβάσεως ὑπὸ τὰς ἰδίας μισθωτικὰς συνθήκας ἕτερον μισθωτὸν διὰ τὴν παροχὴν τῆς ἰδίας ἐργασίας, ἤτοι καὶ τῆς ὑπερβαινούσης τὸ κατὰ τὴν συμφωνίαν των ὡρισμένον ἀποτέλεσμα, ὅπερ ποσὸν ἀπετέλει, κατὰ τὰ ἀνελέγκτως διὰ σαφοῦς αἰτιολογίας δεκτὰ γενόμενα, τὴν ἐκ τῆς παρανόμου ἐργασίας τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ὠφέλειαν αὐτῆς καὶ οἱ περὶ τοῦ ἐναντίου τρίτος καὶ τέταρτος λόγοι τοῦ δικογράφου τῶν προσθέτων εἶναι ἀπορριπτέοι ὡς ἀβάσιμοι.

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΜΕΤΑ ΔΙΑΚΟΠΗΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΣ

Ἰσχυρισμὸς ἐργοδότου περὶ συνδρομῆς περιστατικοῦ ἀνωτέρας βίας

Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας κατὰ Νόμον 3198/1955.— Ὑποχρέωσις ἐργοδότου, ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας, πρὸς καταβολὴν εἰς τὸν μισθωτὸν τῆς ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως.—Ὑπερημερία ἄλλως ἐργοδότου καὶ ὑποχρεώσεως καταβολῆς μισθοῦ.— Ἔννοια ἄρθρου 6 § 2 Νόμου 2112/1920 περὶ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἄνευ καταβολῆς ἀποζημιώσεως, ὑφισταμένης διὰ τὸν ἐργοδότην ἀνωτέρας βίας.— Περιστατικὰ ἀνωτέρας βίας.—Κρίσις περὶ μὴ ὑπάρξεως περιστατικοῦ ἀνωτέρας βίας διὰ τὴν διακοπὴν ἐκδόσεως ἐφημερίδος μετὰ τὴν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ἐπιβολὴν εἰς τὸν Τύπον λογοκρισίας καὶ τὴν ἀναστολὴν τῶν περὶ ἐλευθεροτυπίας διατάξεων.—Ἀκυρότης καταγγελίας λόγῳ μὴ καταβολῆς ἀποζημιώσεως, τῆς ἐλλιποῦς μόνον καταβολῆς τῆς ἀποζημιώσεως δυναμένης νὰ ἀναιρέσῃ τὸ κῦρος τῆς καταγγελίας.—Ἔννοια ἄρθρου 656 Ἀστικοῦ Κώδικος ὡς πρὸς τὴν ὑποχρέωσιν καταβολῆς μισθοῦ.

Τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν διὰ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεώς του, ὑπὸ τῆς ὁποίας ἐπανεράθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 4621/1967 ἀπόφασις τοῦ εἰς πρῶτον βαθμὸν δικάσαντος Πρωτοδικίου Ἀθηνῶν (ὁμοία καὶ ἡ Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 4616/1967, Πρωτοδίκης *Ἀρ. Παπαθανασίου*, ΕΕΔ 26, 1194, Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 4438/1967, Πρωτοδίκης *Ἀθ. Μανέτας*, ΕΕΔ 26, 1192, Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 6304/1967, Πρωτοδίκης *Πρ. Ἀσημιάδης*, ΕΕΔ 26, 1450), ἐπεκύρωσεν ὡς ὀρθὰ τὰ ὑπὸ τῶν Δικαστῶν τοῦ πρώτου βαθμοῦ δεκτὰ γενόμενα ὡς πρὸς τὴν κατὰ τὸ ἄρθρον 6 § 2 τοῦ νόμου 2112/1920 ἔννοιαν τῆς ἀνωτέρας βίας, ὑφισταμένης τῆς ὁποίας ὁ ἐργοδότης ἀπαλλάσσεται τῆς ὑποχρεώσεως καταβολῆς ἀποζημιώσεως εἰς τὸν ἀπολυθέντα μισθωτόν του, ἐφ' ὅσον δὲν εἶναι κατὰ τοῦ περιστατικοῦ τούτου ἠφαλισμένος.

Εἰς τὴν παρίπτωσιν τῆς ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου ὑπέκειτο ἀγωγὴ μισθωτοῦ περὶ ἀκυρότητος τῆς ἀτολύσεως του, λόγῳ μὴ καταβολῆς ἀποζημιώσεως καὶ οὕτω προέκυφεν ἡ κατ' ἄρθρον 349 Ἀστικοῦ Κώδικος, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ ἄρθρον 656, ὑπερημερία τῆς ἐργοδότιδος καὶ ὑποχρεώσεως καταβολῆς μισθοῦ, ἐνδιαφέρει δὲ ἡ ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου καὶ κατὰ τοῦτο, ὅτι ἐρμηνεύει τὸ ἄρθρον 656 Ἀστικοῦ Κώδικος, τὸ ὁποῖον ἀπαλλάσσει τὸν ἐργοδότην τῆς καταβολῆς μισθοῦ, ἂν οὗτος κωλύεται νὰ δεχθῇ τὰς ὑπηρεσίας τοῦ μισθωτοῦ ἐκ λόγων ὀφειλομένων εἰς ἀνωτέραν βίαν, ὁποία, ὡς δέχεται τὸ Πρωτοδικεῖον, δὲν ὑπῆρξεν ἐν προκειμένῳ.

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 1352/1968

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν
Πρόεδρος ὁ κ. **Ν. Μελᾶς**
Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. **Δ. Χρονόπουλος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Ρωμανός, Ἀθ. Πρίντεζης

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν γενικῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 2 καὶ 5 τοῦ νόμου 3198/1955 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας διατάξεων» σαφῶς προκύπτει, ὅτι ὁ ἐργοδότης δικαιοῦται νὰ προβῇ εἰς καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου, προσληφθέντος ἐπὶ χρόνῳ μὴ ὡρισμένῳ καὶ ἄνευ τηρήσεως τῶν περὶ προμηνύσεως διατάξεων, ἵνα εἶναι ὅμως ἔγκυρος ἡ καταγγελία δέον ὅπως ὁ ἐργοδότης ἅμα τῇ καταγγελίᾳ προσφέρῃ προσηκόντως καὶ πράγματι τὴν ὁριζομένην ὑπὸ τοῦ νόμου ἀποζημίωσιν καὶ ἐπὶ τῇ μὴ ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ ἀποδοχῇ καταθέσῃ ταύτην ἐντὸς τοῦ διὰ τὴν τήρησιν τῶν πρὸς κατάθεσίν της ἀπαιτουμένων διατυπώσεων εὐλόγου χρόνου. Ἐν ἀντιθέτῳ περιπτώσει, ἀκύρου οὔσης τῆς καταγγελίας, συμφώνως καὶ πρὸς τὰ ἄρθρα 174 καὶ 180 τοῦ Α.Κ., ἡ σύμβασις, ἕνεκα τούτου, θεωρεῖται συνεχιζομένη, ὁ δὲ καταγγείλας ἀκύρως τὴν σύμβασιν ἐργοδότης καθίσταται ὑπερήμερος περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ μισθωτοῦ κατὰ τὰ ἄρθρα 449 καὶ 350 Α.Κ., ὑποχρεούμενος ἐντεῦθεν κατὰ τὸ ἄρθρον 656 αὐτοῦ εἰς πληρωμὴν τοῦ μισθοῦ (ὅλ. Α.Π. 640/1963, ΕΕΔ 22, σελ. 1495, Α.Π. 103/1966, ΕΕΔ 25, σελ. 476). Οἰκοθεν νοεῖται, ὅτι ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 5 § 3 τοῦ ἀνωτέρω νόμου, ὁρίζουσα ὅτι ἡ καταγγελία τῆς σχέσεως ἐργασίας εἶναι ἔγκυρος, ἐφ' ὅσον γίνῃ ἐγγράφως καὶ καταβληθῇ ἡ ὀφειλομένη ἀποζημίωσις, ἔχει ἐφαρμογὴν ὁσάκις ὁ καταγγέλλων τὴν σύμβασιν ἐργοδότης ὀφείλει ὄντως τοιαύτην ἀποζημίωσιν κατὰ τοὺς κειμένους νόμους (Α.Π. 504/1965, ΕΕΔ 24, σελ. 1495, Α.Π. 3/1958, ΕΕΔ 17, σελ. 133).

Ἐτέρωθεν διὰ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 6 § 2 τοῦ νόμου 2112/1920, προστεθείσης

διά τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 4558/1930, ὁρίζεται, ὅτι «ὑπάλληλος, ἀπολυόμενος ἕνεκα διακοπῆς τῆς ἐργασίας, λόγῳ πυρκαϊᾶς ἢ ἄλλου περιστατικοῦ ἀνωτέρας βίας, καθ' ὧν τυγχάνει ἠσφαλισμένος ὁ ἐργοδότης, δικαιοῦται εἰς τὰ 2)3 τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 3 ἐδάφ. α' ἀποζημιώσεως». Ἐκ τῆς διατάξεως ταύτης, περιοριζούσης τὴν πρὸς ἀποζημίωσιν ὑποχρέωσιν τοῦ ἐργοδότου εἰς τὰ 2)3 αὐτῆς, καθ' ἣν περίπτωσιν ἕναντι τοῦ περιστατικοῦ ἀνωτέρας βίας ὁ ἐργοδότης εἶναι ἠσφαλισμένος, ἕπεται κατ' ἀντιδιαστολήν, ὅτι, ἐὰν ὁ ἐργοδότης ἀναγκάζεται νὰ διακόψῃ τὴν ἐργασίαν λόγῳ περιστατικοῦ ἀνωτέρας βίας, καθ' οὗ δὲν εἶναι ἠσφαλισμένος, οὐδεμίαν ὀφείλει ἀποζημίωσιν, ἐὰν προβῇ ἀμέσως εἰς τὴν καταγγελίαν καὶ παραλείψῃ τὴν προειδοποίησιν (*Τούση - Σταυροπούλου*, Ἐργατικὸν Δίκαιον § 52, σελ. 411 ἑπ., *Καποδίστριας*, ἐν ΕρμΑΚ, Εἰσαγ. ἄρθρα 669 - 678, ἀριθ. 18, *ὁ αὐτός*, ἐν ΕΕΔ 26, σελ. 1498 ἑπ., Α.Π. 505/1950, ΕΕΝ 12, σελ. 730, Α.Π. 444/1954, Θεμ. ΞΕ', σελ. 760).

Προκειμένου περὶ ἐφαρμογῆς τοῦ ἄρθρου 656 § 1 τοῦ Α.Κ., προνοούσης εἰδικῶς περὶ τῆς ἐπιρροῆς τῆς ἀνωτέρας βίας ἐν τῇ συμβάσει ἐργασίας, καθ' ὃ ὁριζούσης, ὅτι «ἐὰν ὁ μισθωτὴς κατέστη ὑπερήμερος περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῆς ἐργασίας, ἢ ἂν ἕνεκα λόγων, ἀφορώντων αὐτὸν καὶ μὴ ὀφειλομένων εἰς ἀνωτέραν βίαν, εἶναι ἀδύνατος ἡ ἀποδοχὴ τῆς ἐργασίας, ὁ ἐκμισθωτὴς δικαιοῦται νὰ ἀπαιτήσῃ τὸν μισθόν, μὴ ὑπογρεούμενος εἰς παροχὴν τῆς ἐργασίας ἐν ἄλλῳ χρόνῳ», κατὰ τὴν γενομένην δεκτὴν ὑπὸ τῆς θεωρίας καὶ τῆς νομολογίας καὶ κρατοῦσαν ἀπόψιν, ἀνωτέρα βία ὑφίσταται, ὁσάκις ἡ ἀποδοχὴ τῆς ἐργασίας ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου παρακωλύεται ἐκ τυχηροῦ καὶ ἀπροβλέπτου γεγονότος, τὸ ὁποῖον ἦτο ἀδύνατον νὰ ἀποτραπῇ, ἀκόμη καὶ διὰ μέτρων ἄκρας ἐπιμελείας καὶ συνέσεως (πρβλ. *Μπαλῆν*, Γεν. Ἀρχαὶ § 179, *Τούσην*, Γεν. Ἀρχαί, σελ. 852, *Καποδίστριαν*, ἐν ΕΕΔ 26, σελ. 1499, Α.Π. 637/1950, ΕΕΔ 10, σελ. 219, Α.Π. 17/1954, 314/1954, ἐν ΕΕΔ 13, σελ. 236, 638). Ὑπὸ τοιαύτην ἔννοιαν θὰ ἀναζητηθῇ τὸ περιστατικὸν ἀνωτέρας βίας καὶ ὅταν πρόκειται νὰ ἐφαρμοσθῇ ἡ διαληφθεῖσα διάταξις τοῦ ἄρθρου 6 § 2 τοῦ νόμου 2112 (πρβλ. *Καποδίστριαν*, ἔνθ' ἀνωτ., Α.Π. 505/1950, ΕΕΝ 12, σελ. 730). Ἐν τῇ θεσπίσει τῆς διατάξεως ταύτης, ὁ Νομοθέτης, διὰ τὴν ἀζήμιον διὰ τὸν ἐργοδότην καταγγελίαν τῆς συμβάσεως, ἀπέβλεψεν εἰς τὸ ἐξ ἀνωτέρας βίας περιστατικόν, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν, ὅτι καθιστᾷ τοῦτο συνολικῶς καὶ ἀπολύτως, ἅμα δὲ καὶ διαρκῶς ἀδύνατον τὴν παραιτέρω ἀποδοχὴν τῆς προσφερομένης ἐργασίας, εἴτε διότι ἐξέλιπε τὸ ἀντικείμενον τῆς ἐπιχειρήσεως, εἴτε διότι ἀνετράπησαν (πάντοτε λόγῳ τῆς ἀνωτέρας βίας) αἱ ἀντικειμεναὶ προϋποθέσεις παροχῆς τῆς ἐργασίας. Κατὰ ταῦτα προϋποθέσεις τῆς ἀνωτέρω διατάξεως εἶναι α) περιστατικὸν ἀνωτέρας βίας, β) ὁλικὴ καὶ διαρκὴς ἀδυναμία τοῦ ἐργοδότου πρὸς ἀποδοχὴν τῆς ἐργασίας καὶ γ) αἰτιώδης συνάφεια μεταξὺ περιστατικοῦ ἀνωτέρας βίας καὶ συμβάσεως ἐργασίας, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν, ὅτι ἀπαιτεῖται, ὅπως ἡ σύναψις καὶ διατήρησις τῆς συμβάσεως ταύτης ἔχῃ ὡς ἀπαραίτητον προϋπόθεσιν πραγματικὰς συνθήκας, ἀνατραπείσας ἤδη ἕνεκα τοῦ περιστατικοῦ τῆς ἀνωτέρας βίας (πρβλ. *Καποδίστριαν*, ἐν ΕΕΔ 26, σελ. 1497 ἑπ., *Σύνταξιν*, ΕΕΔ 26, σελ. 766 ἑπ., *Τούση - Σταυροπούλου*, Ἐργ. Δίκ. § 52, σημ. 1, ἔνθα παρατίθενται καὶ περιστατικὰ ἀνωτέρας βίας ἐκ τῆς ἡμετέρας καὶ ξένης θεωρίας καὶ νομολογίας, ἐν οἷς ἡ παῦσις τῆς ἐπιχειρήσεως διὰ διαταγῆς τῆς ἁρμοδίας Δημοσίας Ἀρχῆς, ἐκτὸς ἂν γίνεται τῇ αἰτήσει ἢ λόγῳ ὑπαιτιότητος τοῦ ἐργοδότου, ὁ πόλεμος ἂν καθιστᾷ ἀδύνατον τὴν ἐκτέλεσιν τῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ οὐχὶ ἁπλῶς ἂν δυσχεραίνῃ ταύτην, ἡ καθολικὴ ἐπίταξις, ἐπαγομένη ἀπόλυτον ἀδυναμίαν συνεχίσεως τῆς ἐπιχειρήσεως, οὐχὶ ὅμως καὶ τὸ γεγονὸς ὅτι ἡ ἐξακολούθησις τῆς ἐπιχειρήσεως κατέστη πλέον δύσκολος ἢ πλέον δαπανηρὰ διὰ τὸν ἐργοδότην, ἢ κατ' ἐπιταγὴν τῆς Ἀρχῆς διάλυσις τοῦ νομικοῦ προσώπου, ὅπερ ἦτο φορεὺς τῆς ἐπιχειρήσεως, τὸ «κλείσιμον» τῆς ἐπιχειρήσεως ὑπὸ τῆς Δημοσίας Ἀρχῆς κλπ.).

Ἐν προκειμένῳ ἐκ τῆς καταθέσεως τοῦ ἐνόρκως ἐνώπιον τοῦ πρωτοδίκως δικάσαντος ἐξετασθέντος μάρτυρος τοῦ ἐφεσιβλήτου - ἐνάγοντος, καθ' ἃ τὸ εἰς ὃ οἱ διάδικοι ἀναφέρονται ὑπ' ἀριθ. 4621/1967 πρακτικὸν συνεδριάσεως, προσαγομένου ὧδε ἐν κεκυρωμένῳ ἀντιγράφῳ πάντων ἀνεξαιρέτως τῶν ἐπικαλουμένων καὶ προσαγομένων ἐγγράφων, ἐν οἷς καὶ πᾶσαι αἱ ἔνορκοι βεβαιώσεις, περιέγουσαι τὰς ἐνώπιον συμβολαιογράφου ληφθείσας μαρτυρίας τῶν ἐπιμελείᾳ τῶν διαδίκων ἐξετασθέντων μαρτύρων, τῶν διὰ τῶν προτά-

σεων διαμειβομένων καὶ τῆς ἐν γένει διαδικασίας, κατὰ τὴν ἐξ ὅλων τούτων συναχθεῖσαν ἐκ τῶν ἐνόντων κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου, ἐβεβαιώθησαν τὰ ἑξῆς: Δυνάμει συμβάσεως μισθώσεως ἐργασίας ἀορίστου διαρκείας, καταρτισθείσης μεταξὺ τῶν διαδίκων, ὁ ἐφεσίβλητος - ἐνάγων προσελήφθη παρὰ τῆς ἐκκαλούσης - ἐναγομένης, ἐκδοτρίας τῶν ἐνταῦθα ἡμερησίων ἐφημερίδων ∴ καὶ ∴ καὶ τοῦ ἑβδομαδιαίου περιοδικοῦ ∴ καὶ παρέσχεν αὐτῇ τὰς ὑπηρεσίας του ὡς τυπογράφου εἰς τὴν ἐφημερίδα ∴ ἔκτοτε καὶ μέχρι τῆς Ἐπαναστάσεως τῆς 21.4.1967, μεθ' ἣν ἡ ἐκκαλοῦσα, ἰσχυριζομένη ὅτι ἡ ἐπιβληθεῖσα ὑπὸ τῆς σχηματισθείσης Κυβερνήσεως λογοκρισία ἦρε τὰς προϋποθέσεις, ὑφ' ἃς αὐτὴ ἐξέδιδε τὰ ἐντυπά της καὶ κατέστησεν ἀδύνατον τὴν συνέχισιν τῆς ἐκδόσεως τούτων, ἀπεφάσισε τὴν διακοπὴν τῆς ἐκδόσεως αὐτῶν καὶ τὴν 2.5.1967 κατήγγειλεν ἐγγράφως τὴν μετὰ τοῦ ἐνάγοντος σύμβασιν ἐργασίας, χωρὶς νὰ καταβάλῃ αὐτῷ τὴν ὑπὸ τοῦ νόμου 4046/1960 «περὶ ρυθμίσεως θεμάτων ἀφορώντων τοὺς ἐργάτας Τύπου καὶ τυπογράφους» ὁριζομένην ἀποζημίωσιν ἐπὶ τῇ ἀπολύσει. Τὰ ὑπὸ τῆς ἐκ τῆς Ἐπαναστάσεως τῆς 21.4.1967 προελθούσης Κυβερνήσεως ληφθέντα νομοθετικὰ καὶ διοικητικὰ μέτρα, καθ' ὃ μέρος ἀφοροῦσι τὸν Τύπον, συνίστανται πρῶτον μὲν εἰς τὴν διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 280/21.4.1967 Β.Δ. «περὶ κηρύξεως τῆς χώρας εἰς κατάστασιν πολιορκίας καὶ ἀναστολῆς ἄρθρων τοῦ Συντάγματος» (Φ.Ε.Κ. Α' 58), κυρωθέντος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. Β' Συντακτικῆς Πράξεως τῆς 3/6.5.1967 (Φ.Ε.Κ. Α' 66), ἀναστολὴν τῆς ἰσχύος, μεταξὺ ἄλλων, καὶ τοῦ ἄρθρου 14 τοῦ Συντάγματος καὶ τὴν θέσιν εἰς ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου ΔΞΘ'/1912, ὡς οὗτος μεταγενεστέρως ἐτροποποιήθη, καὶ δεύτερον εἰς τὴν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν διατάξεων τούτων ἐκδοσιν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Προεδρίας τῆς Κυβερνήσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 19603Γ'/29.4.1967 ἀποφάσεώς του περὶ προληπτικοῦ ἐλέγχου τῶν πάσης φύσεως ἐκδιδομένων ἐντύπων, μετὰ τῶν συνημμένων αὐτῇ γενικῶν ὁδηγιῶν, προσαγομένων ὧδε ὑπὸ τῆς ἐκκαλούσης ἐν φωτοστατικῷ ἀντιγράφῳ. Διὰ τῶν ληφθέντων τούτων μέτρων δὲν διετάχθη ἡ παῦσις τῆς ἐκδόσεως τῶν ἐφημερίδων γενικῶς ἢ εἰδικῶς τῶν ὑπὸ τῆς ἐκκαλούσης ἐκδιδομένων πρὸ τῆς Ἐπαναστάσεως τοιούτων, ἀλλ' ἀνεστάλησαν αἱ περὶ ἐλευθεροτυπίας καὶ περὶ ἀπαγορεύσεως τῆς λογοκρισίας διατάξεις τοῦ Συντάγματος καὶ ἐπεβλήθη εἰς τὸν Τύπον λογοκρισία, ὑπὸ τὴν καθοριζομένην διὰ τῆς μνησθείσης ὑπουργικῆς ἀποφάσεως καὶ τῶν συνημμένων αὐτῇ γενικῶν ὁδηγιῶν ἔννοιαν, ἀφ' ἑνὸς μὲν τῆς ἀπαγορεύσεως παντὸς δημοσιεύματος θίγοντος ἢ ἐπικρίνοντος ἀμέσως ἢ ἐμμέσως ἢ καθ' οἱονδήποτε ἄλλον τρόπον τὰ ἐν αὐταῖς πρόσωπα (τὸν Βασιλέα, τὰ Μέλη τῆς Βασιλικῆς Οἰκογενείας καὶ ἐν γένει τὸν θεσμόν, τὰ μέλη τῆς Κυβερνήσεως ἢ ἐνεργείας αὐτῶν ἐν τῇ ἐκτελέσει τῶν καθηκόντων των, τοὺς Ἀρχηγοὺς ξένων κρατῶν), ἢ ἀναφερομένου εἰς τὸ παρελθὸν καὶ δυναμένου νὰ ἀναζωπυρώσῃ πάθη, καὶ νὰ διαιωνίσῃ τὸν διχασμὸν ἢ τείνοντος καθ' οἱονδήποτε τρόπον εἰς τὴν δυσχέρανσιν ἢ μείωσιν ἄλλων καθεστώτων ἢ Ἀρχηγῶν κρατῶν ἢ δημοσιευμάτων ἀριστεροῦ περιεχομένου καὶ ἀνακοινώσεων ἢ εἰδήσεων καὶ σχολίων τοῦ ραδιοσταθμοῦ τοῦ Κομμουνιστικοῦ Κόμματος Ἑλλάδος ἢ δημοσιεύματος, παραβλάπτοντος τὸ ἔργον τῆς Κυβερνήσεως, καὶ ἀφ' ἑτέρου εἰς τὴν ὑποχρεωτικὴν δημοσίευσιν λόγων τοῦ Βασιλέως, ἀνακοινώσεων τῆς Αὐλῆς, λόγων, δηλώσεων ἢ ἀνακοινώσεων τοῦ Προέδρου καὶ τῶν μελῶν τῆς Κυβερνήσεως, ἀναφερομένων εἰς τὸ ἔργον αὐτῆς καὶ τὴν κυβερνητικὴν δραστηριότητα. Ἐξαιρέσει τῶν ὑπὸ τῆς ἐκκαλούσης ἐκδιδομένων ἐφημερίδων καὶ τινων ἄλλων (τριῶν ἢ τεσσάρων), ἡ αἰτία ἢ ὁ τρόπος διακοπῆς τῆς ἐκδόσεως τῶν ὁποίων δὲν προκύπτει ἐκ τῶν ἐν ὄψει ἀποδεικτικῶν στοιχείων, πᾶσαι αἱ ἐν τῇ χώρᾳ καὶ αἱ λοιπαὶ ἐν Ἀθήναις προεπαναστατικῶς ἐκδιδόμεναι ἐφημερίδες συνεχίζουν ἀνελλιπῶς τὴν ἔκδοσίν των ὑπὸ τὴν ἰσχὺν τῶν ἀνωτέρω μέτρων, καθ' ἃ δὲ συνομολογεῖ καὶ ἡ ἐκκαλοῦσα δὲν ἔχουν ὑποχρεωθῆ εἰς τοῦτο διὰ πράξεως τῆς Ἀρχῆς. Τὰ περὶ ὧν πρόκειται μέτρα δὲν δύνανται νὰ θεωρηθῶ, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου, ὅτι ἐπιπίπτουν εἰς τὴν ἐν τοῖς πράγμασι προσδιορισθεῖσαν ἔννοιαν τῆς ἀνωτέρας βίας, διότι, ὡς συνάγεται ἐκ τῶν ἀνωτέρω, διὰ τῶν μέτρων τούτων περιεστάλη μὲν καὶ δὴ κατὰ τρόπον προσδιοριστικὸν τῆς ἐκτάσεως ἡ ἐλευθεροτυπία, ὑπὸ τὴν καθορισθεῖσαν διὰ τῆς μνησθείσης πράξεως τῆς Ἀρχῆς ἔννοιαν, ἀλλὰ δὲν κατέστη συνολικῶς καὶ ἀπολύτως ἀδύνατος ἡ ἔκδοσις τοῦ Τύπου, ὑπὸ φορέα τὴν ἰδιωτικὴν ἐπιχείρησιν, ἰδεολογικόν, εἴτε καὶ κερδοσκοπικὸν σκοπὸν ἐπιδιώκουσαν, καὶ εἰδικῶς ἐν προκειμένῳ ἡ συνέχισις τῆς ἐπιχειρήσεως τῆς ἐκκαλούσης, οὗ-

τε κατέστη ὁλικῶς καὶ πλήρως ἀδύνατος ἡ ἐκ μέρους αὐτῆς ὡς ἐργοδοτείας ἀποδοχὴ τῆς ἐργασίας τοῦ ἐφεσιβλήτου ὑπὸ τὴν ἐκτεθεῖσαν ἰδιότητά του, δοθέντος, ὅτι, ὑπὸ τὰ ἀνωτέρω δεκτὰ γενόμενα, διὰ τῶν ληφθέντων μέτρων δὲν ἀνετράπησαν ἄρδην αἱ ἀντικειμενικαὶ προϋποθέσεις παροχῆς αὐτῆς. Ἐν ὄψει θεν τούτων, μὴ ὑφισταμένης ἐν προκειμένῳ περιπτώσεως ἀνωτέρας βίας, ὡς διατείνεται ἡ ἐκκαλοῦσα, δικαιολογούσης, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 6 § 2 τοῦ ν. 2112/1920, τὴν ἄνευ καταβολῆς τῆς ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως καταγγελίαν τῆς ἐνδίκου συμβάσεως ἢ ἐν λόγῳ καταγγελία τυγχάνει ἄκυρος κατὰ τὴν βασικὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 5 § 3 τοῦ νόμου 3198/1955, εἰς τὸ αὐτὸ δὲ συμπέρασμα καταλήξασα καὶ ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, ὀρθῶς ἐν τούτῳ ἔκρινεν, ἐφ' ᾧ εἶναι ἀπορριπτέος ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου σχετικὸς πρῶτος λόγος τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως, ὡς οὗτος ἀναπτύσσεται διὰ τῶν προτάσεων.

Γίνεται μὲν δεκτόν, ὅτι ἡ μετ' ἔγγραφον καταγγελίαν τῆς ἀορίστου χρόνου ἐργασιακῆς συμβάσεως ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου γιγνομένη ἔλλειψις παρὰ τοῦ ἐργοδότου καταβολῆς τῆς ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως οὐδαμῶς ἀναιρεῖ τὸ κῦρος ταύτης, ἐφ' ὅσον ἡ τοιαύτη καταβολὴ γίνεται ἀναιτίως ὅλως, οἷον ἐξ εὐλόγου καὶ δεδικαιολογημένης ἀμφιβολίας αὐτοῦ περὶ τοῦ ἀκριβοῦς ποσοῦ τῆς ἀποζημιώσεως, ὁπότε παρέχεται εἰς τὸν ἀπολυόμενον δικαίωμα μόνον συμπληρωματικῆς αὐτῷ καταβολῆς τῆς ἐπὶ πλέον διαφορᾶς, μὴ ἐπερχομένης ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως, διότι ἡ ἀκυρότης της ἀντίκειται εἰς τὴν καλὴν πίστιν κατὰ τὸ ἄρθρον 288 τοῦ Α.Κ. (Α.Π. 291/1966, ΕΕΔ 25, σελ. 857, Α.Π. 100/1962, ΕΕΔ 21, σελ. 337, Α.Π. 559/1960, ΕΕΔ 20, σελ. 93, Α.Π. 18/1960, ΕΕΔ 19, σελ. 586 καὶ ἄλλαι). Ἐνταῦθα ὅμως δὲν πρόκειται περὶ ἐλλιποῦς καταβολῆς τῆς ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως, ἀλλὰ περὶ μὴ καταβολῆς ποσῶς τοιαύτης. Ἐν πάσῃ περιπτώσει καὶ ἂν ἔτι ἤθελε γίνει ἐκτόν, ὅτι τὰ ἀνωτέρω ἐφαρμόζονται καὶ ἐπὶ τῆς καθ' ὁλοκληρίαν μὴ καταβολῆς τῆς ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως, τὸ Δικαστήριον οὗτο, ἐκ τῆς ἐκτιμήσεως τῶν μνησθέντων ἀποδεικτικῶν στοιχείων, δὲν εὑρίσκει, ὅτι ἡ πό τῆς ἐκκαλούσης μὴ καταβολὴ ἀποζημιώσεως εἰς τὸν ἀπολυθέντα ἐφεσίβλητον ὀφείλεται εἰς εὔλογον καὶ δεδικαιολογημένην ἀμφιβολίαν περὶ τὴν τοιαύτην ὑποχρέωσίν της καὶ εἰδικῶς, ὡς αὐτὴ ἰσχυρίζεται, εἰς καλόπιστον πεποίθησίν της, ὅτι τὰ ληφθέντα, ὡς ἄνω ἐξετέθησαν, ὑπὸ τῆς Ἐπαναστατικῆς Κυβερνήσεως μέτρα ἐδημιούργουν περίπτωσιν ἐφαρμογῆς τῆς προπαρατεθείσης διατάξεως τοῦ ἄρθρου 6 § 2 τοῦ νόμου 2112, δοθέντος, ὅτι, κατὰ τὰ ἀνωτέρω δεκτὰ γενόμενα, διὰ τῶν μέτρων τούτων δὲν κατέστη συνολικῶς καὶ ἀπολύτως ἀδύνατος ἡ συνέχισις τῆς ἐπιχειρήσεως τῆς ἐκκαλούσης, ἡ διακοπὴ ἄρα τῆς ὁποίας δὲν δύναται ἄλλως νὰ χαρακτηρισθῇ ἢ μὴ ὡς οἰκειοθελής. Κατ' ἀκολουθίαν, ὁ δεύτερος λόγος τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως, δι' οὗ πλήττεται ἡ ἐκκαλουμένη, ὡς οὐχὶ ὀρθῶς μὴ δεχθεῖσα, ὅτι δὲν καθίσταται ἄκυρος ἡ καταγγελία διὰ τὸν προταθέντα ὡς ἄνω λόγον, δὲν εὐσταθεῖ καὶ εἶναι ἀπορριπτέος.

Καθ' ἃ ἤδη ἐρρέθη, ἡ ἔγγραφος καταγγελία τῆς ἀορίστου χρόνου συμβάσεως ἐργασίας ἄνευ καταβολῆς τῆς ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως εἶναι ἄκυρος καὶ ἕνεκα τούτου ἡ σύμβασις θεωρεῖται συνεχιζομένη. Περαιτέρω ἡ ἐν ὑπερημερίᾳ τοῦ ἐργοδότου ὑποχρέωσις καταβολῆς μισθοῦ θὰ κριθῇ κατὰ τὰ ἐν ἄρθρῳ 656 τοῦ Α.Κ. ὁριζόμενα. Διὰ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου τούτου καθιεροῦται ὁ κανών, ὅτι, ἐὰν ὁ ἐργοδότης κωλύεται προσωρινῶς ἢ ὁριστικῶς νὰ δεχθῇ τὴν παροχήν, ἕνεκα λόγου ὀφειλομένου εἰς ἀνωτέραν βίαν, οὗτος δὲν θεωρεῖται ὑπερήμερος περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῆς προσφερομένης ἐργασίας, κατ' ἀκολουθίαν δὲ ἀπαλλάσσεται τῆς ὑποχρεώσεως πληρωμῆς μισθοῦ πρὸς τὸν προσφέροντα τὴν ἐργασίαν του μισθωτόν. Τοιαύτη περίπτωσις δὲν ὑφίσταται ἐν προκειμένῳ, ἀφοῦ, κατὰ τὰ ρηθέντα, τὰ ὑπὸ τῆς Ἐπαναστατικῆς Κυβερνήσεως ληφθέντα ὡς ἄνω μέτρα δὲν συνιστῶσι περιστατικὸν ἀνωτέρας βίας. Ἐξ ἄλλου, γίνεται γενικῶς δεκτόν, ὅτι δὲν ὀφείλεται μισθός, ἂν ἡ ἀποδοχὴ τῆς ἐργασίας καθίσταται ἀδύνατος ἐκ τυχηρῶν λόγων ὀρώντων τὸν μισθωτόν (πρβλ. *Γ. Μπαλῆν*, Γεν. Ἀρχαὶ § 179, *Καποδίστριαν*, ἐν ΕρμΑΚ, ὑπ' ἄρθρον 656, ἀριθ. 56, 57, πρβλ. καὶ ἄρθρον 380 Α.Κ.), κατ' ἄλλην δὲ περαιτέρω ἄποψιν (πρβλ. *Μπαλῆν*, ἔνθ' ἀνωτ.), τυχηρὰ γεγονότα, καθιστῶντα μὲν ἀδύνατον τὴν ἀποδοχὴν τῆς ἐργασίας, ἀλλὰ μὴ ἀφορῶντα τὸν ἐργοδότην, ἀπαλλάσσουσιν ὡσαύτως τοῦτον τοῦ μισθοῦ, ἔστω καὶ μὴ φέροντα χαρακτῆρα ἀνωτέρας βίας (contra *Καποδίστριαν*, ἔνθ' ἀνωτ., ἀριθ. 55). Ἐν προ-

ΘΥΡΩΡΟΙ ΠΟΛΥΚΑΤΟΙΚΙΩΝ

ΕΠΙΒΑΡΥΝΣΙΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΠΟΛΥΚΑΤΟΙΚΙΩΝ ΔΙΑ ΔΑΠΑΝΗΝ ΜΙΣΘΟΥ ΘΥΡΩΡΩΝ

Μισθωταί πολυκατοικίας μή έξυπηρετούμενοι ύπό τοῦ θυρωροῦ

Έννοια διατάξεως άρθρου 32 § 7 τοῦ διατάγματος περί ένοικιοστασίου.— Συμμετοχή ύποχρεωτικώς είς δαπάνας τῶν κοινοχρήστων χώρων, είς τάς όποίας καί αί άποδοχαί τῶν θυρωρῶν, έκείνων μόνον έκ τῶν μισθωτῶν πολυκατοικιῶν καί μεγάρων, τῶν όποίων τά μίσθια έξυπηρετοῦνται διά τῶν χώρων τούτων καί όχι καί τῶν μισθωτῶν μισθίων χώρων, άποτελούντων μέν οίκοδομικώς τμήμα τῆς πολυκατοικίας, όντων όμως άνεξαρτήτων τῶν λοιπῶν μισθίων καί μή έξυπηρετουμένων.—Άνίσχυρος, ώς έκτός νομοθετικῆς έξουσιοδοτήσεως, ή άντιθέτως όρίσασα ύπουργική άπόφασις.

Έρχεται ή κατωτέρω άπόφασις τῆς Όλομελείας τοῦ Άρείου Πάγου μετά τήν ὑπ' άριθ. 203/1967 άπόφασιν τοῦ Γ' Τμήματος (είσηγητής **Σπ. Λογαράς**, ΕΕΔ 26, 1518), παραπέμψασαν είς τήν Όλομέλειαν τό ζήτημα, έπί τοῦ όποίου ή κατωτέρω άπόφασις, συνταχθεῖσα πρός τήν γνώμην τῆς άνωτέρω άρεοπαγιτικῆς άποφάσεως. (Ἴδετε καί άντιθέτους άποφάσεις είς σημειώσεις μας έν ΕΕΔ 26, 1517).

Ὠθεν, κριθείσης ὑπό τῆς Όλομελείας τοῦ Άρείου Πάγου άνισχύρου, ὡς ἐκτός νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως, ὡς πρός τό σημεῖον τοῦτο, τῆς δυνάμει τοῦ ά.ν. 1001/1946 (ΕΕΔ 5, 152) ἐκδοθείσης ὑπ' άριθ. 20431/3/1948 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως (ΕΕΔ 7, 503), ὡς πρός τήν ὑποχρέωσιν δηλαδή συμμετοχῆς εἰς τό βάρος μισθοδοσίας τοῦ θυρωροῦ πολυκατοικίας καί τῶν ἐνοικιαστῶν τῆς πολυκατοικίας, τῶν μή ἐξυπηρετουμένων ὑπό τοῦ θυρωροῦ, παραμένει ὑποχρεωμένος τῶν λοιπῶν ἐνοικιαστῶν.

Άρείου Πάγου 554/1967, Όλομελείας

Πρόεδρος ὁ κ. **Στ. Μαυρομιχάλης**

Εἰσηγητής ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Σ. Λογαράς**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Δ. Δάμης, Ἀντ. Λύγικος

Ἡ προκειμένη ὑπόθεσις εἰσάγεται ἐνώπιον τῆς Όλομελείας τοῦ Άρείου Πάγου, κατόπιν παραπομπῆς εἰς αὐτήν, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 3 § 3 τοῦ νόμου 3810/1957, διά τῆς ὑπ' άριθ. 203/1967 ἀποφάσεως τοῦ Γ' Τμήματος, ἅτε ταύτης ληφθείσης διά πλειοψηφίας μιᾶς ψήφου.

Ἡ ἔννοια τῆς διατάξεως τῆς ἐδαφίου παραγράφου τοῦ ἄρθρου 32 τοῦ ἀπό 27 Μαΐου 1957 διατάγματος «περί τροποποιήσεως καί συμπληρώσεως τῶν διατάξεων τοῦ ἐνοικιοστασίου καί λοιπῶν συναφῶν νόμων κατ' ἐφαρμογήν τοῦ ν. 3664/1957», καθ' ἣν «ἐπί πολυκατοικιῶν καί μεγάρων, ἐκμισθουμένων ὡς Γραφείων ἤ καταστημάτων, τά ἔξοδα φωτισμοῦ, τά ὑλικά καθαριότητος καί ἡ ἀντιμισθία τοῦ θυρωροῦ κατά τάς εἰδικάς περί τούτων διατάξεις βαρύνουσιν ἐξ ἴσου πάντας τούς μισθωτάς καί τόν ἐν τῷ μισθίῳ κατοικοῦντα ἰδιοκτήτην, ἀναλόγως τοῦ παρ' ἑκάστου τούτων καταβαλλομένου καί τοῦ ἀναλογοῦντος εἰς τόν ἰδιοκτήτην μισθώματος», προκύπτουσα ἐκ τῆς ἀφορμῆς καί τοῦ σκο-

κειμένῳ ὅμως οὐδεμία τῶν ἐπικαλουμένων ὑπό τῆς ἐναγομένης περιπτώσεων τούτων συντρέχει, διότι, κατά τά ἀνωτέρω δεκτά γενόμενα καί τά ἐκ τῶν μνησθέντων ἀποδεικτικῶν στοιχείων βεβαιωθέντα, συνεπείᾳ τῶν ληφθέντων ὡς ἄνω ὑπό τῆς Ἐπαναστατικῆς Κυβερνήσεως μέτρων, δέν κατέστη ἀδύνατος οὔτε εἰς τόν ἐφεσίβλητον ἡ παροχή τῆς ἐργασίας του, οὔτε εἰς τήν ἐκκαλοῦσαν ἡ ἀποδοχή αὐτῆς. Ὅθεν ὀρθῶς ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἀπεφήνατο, ὅτι ἡ ἐργοδότις περιέστη ἐν ὑπερημερίᾳ περί τήν ἀποδοχήν τῶν προσφερομένων ὑπηρεσιῶν τοῦ ἐφεσιβλήτου καί ἐπεδίκασε συνακολούθως αὐτῷ ἀποδοχάς ὑπερημερίας τοῦ αἰτηθέντος διά τῆς ἐνδίκου ἀγωγῆς χρονικοῦ διαστήματος, ἐφ' ᾧ ὁ περί τοῦ ἐναντίου συναφής τρίτος λόγος τῆς ὑπό κρίσιν ἐφέσεως, ὡς οὗτος ἀναπτύσσεται διά τῶν προτάσεων, δέν εὐσταθεῖ καί εἶναι ἀπορριπτέος. Ρητέον ἐπί τούτοις, ὅτι ὡς πρός τό ὕψος τῶν ἐπιδικασθεισῶν ἀποδοχῶν ὑπερημερίας δέν ὑφίσταται ἤδη ἐκατέρωθεν παράπονον. Δεθέντος ὅτι οἱ διάδικοι διά τῶν προτάσεών των παραιτοῦνται τῶν ἀντιθέτων αἰτιάσεων, ἤτοι ἡ μέν ἐκκαλοῦσα τοῦ τετάρτου καί τελευταίου λόγου τῆς ἐφέσεώς της, ὁ δέ ἐφεσίβλητος τῆς εἰς τό κεφάλαιον τοῦτο ἀναφερομένης ἀντεφέσεώς του.

τοῦ αὐτῆς, εἶναι, ὅτι ἐκεῖνοι μόνον ἐκ τῶν μισθωτῶν πολυκατοικιῶν συμμετέχουσιν ὑποχρεωτικῶς εἰς τὰς ἀνωτέρω δαπάνας τῶν κοινοχρήστων χώρων, ἐν αἷς καὶ αἱ ἀποδοχαὶ τῶν θυρωρῶν, ὧν τὰ μίσθια ἐξυπηρετοῦνται διὰ τῶν χώρων τούτων, οὐχὶ δὲ καὶ οἱ μισθωταὶ μισθίων χώρων, ἀποτελούντων μὲν οἰκοδομικῶς τμῆμα τῆς πολυκατοικίας, ὄντων ὅμως ἀνεξαρτήτων τῶν λοιπῶν μισθίων καὶ μὴ ἐξυπηρετουμένων ὡς ἐκ τῆς θέσεώς των ὑπὸ τῶν κοινοχρήστων χώρων τῆς πολυκατοικίας, εἰς ἃς καὶ μόνον ἀφορῶσιν αἱ ὡς ἄνω δαπάναι. Καὶ ὁρίζεται μὲν ἐν ἄρθρῳ 1 τῆς κατ' ἐξουσιοδότησιν τοῦ ἀ.ν. 1001/1946 ἐκδοθείσης ὑπ' ἀριθ. 10096/1934 ἀπὸ 20/22 Μαρτίου 1946 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Ἐργασίας καὶ Οἰκονομικῶν, ὡς αὕτη ἐτροποποιήθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 204319 ἀπὸ 20 Μαΐου / 5 Ἰουνίου 1948 ὁμοίας, ὅτι «αἱ διὰ συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, εἴτε δι' ἀποφάσεων ἐπιτροπῶν διαιτησίας, εἴτε δι' ἀποφάσεων ἐκδιδομένων κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἀ.ν. 28/1944 καθοριζόμεναι ἑκάστοτε ἀποδοχαὶ τῶν θυρωρῶν πολυκατοικιῶν καὶ μεγάρων μετὰ τῶν ἐπ' αὐτῶν ἐπιβαλλομένων προσαυξήσεων ὑπὲρ τοῦ Ι.Κ.Α. ἢ ἄλλων Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν βαρύνουσι πάντας τοὺς ἰδιοκτήτας καὶ μισθωτὰς τούτων, ἐξυπηρετουμένους ἢ μὴ ὑπὸ τοῦ θυρωροῦ», πλὴν ἡ διάταξις αὕτη, καθ' ὃ μέρος δι' αὐτῆς ἐπιβαρύνονται πάντες ἀδιακρίτως οἱ μισθωταὶ πολυκατοικιῶν διὰ τὴν πληρωμὴν τῶν κατὰ τὰ ἀνωτέρω καθοριζομένων ἀποδοχῶν τῶν θυρωρῶν, τεθεῖσαι καθ' ὑπέρβασιν τῆς ἐξουσιοδοτικῆς διατάξεως τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1001 ἀ.ν., καθ' ἣν οἱ προδιαληφθέντες Ὑπουργοὶ ἐξουσιοδοτοῦνται, ὅπως α) κατανέμουν μεταξὺ ἰδιοκτήτου καὶ μισθωτῶν τὰς δυνάμει τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 28/1944 καθοριζομένας ὑπὸ τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας ἀποδοχὰς τῶν θυρωρῶν μεγάρων καὶ πολυκατοικιῶν καὶ τὰς διαφόρους ὑπὲρ τούτων πάσης φύσεως ἀσφαλιστικὰς εἰσφοράς, β) ὁρίζουν τοὺς μισθωτάς, οἱ ὁποῖοι λόγῳ ἰδιαιτέρας ἐπαγγελματικῆς ἢ προσωπικῆς καταστάσεως θὰ ἐπιβαρύνωνται ὀλιγώτερον διὰ τῆς περὶ ἧς τὸ προηγούμενον ἐδάφιον α' κατανομῆς, εἶναι ἀνίσχυρος καὶ ἐκ τούτου αὕτη δὲν ὑποχρεοῖ τοὺς μισθωτὰς μισθίων χώρων, μηδόλως ἐξυπηρετουμένων ὑπὸ τοῦ θυρωροῦ, ὡς ἐκ τῆς θέσεως τῶν μισθίων χώρων. Ὅθεν τὸ δικάσαν Ἐφετεῖον, δεξάμενον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, ὅτι τὸ μίσθιον κατάστημα ἀποτελεῖ μὲν τμῆμα τοῦ μεγάρου, ὡς ἐκ τῆς θέσεώς του ὅμως εἶναι ὅλως ἀνεξάρτητον τῶν λοιπῶν χώρων τούτου, μηδόλως ἐξυπηρετούμενον, μηδὲ δυνάμενον νὰ ἐξυπηρετηθῇ ὑπὸ τῶν κοινοχρήστων χώρων αὐτοῦ, διότι ἔχει ἰδίαν εἴσοδον ἐκτὸς τῆς στοᾶς τοῦ μεγάρου, ἀπ' εὐθείας ἀπὸ τοῦ πεζοδρομίου τῆς ὁδοῦ Εὐαγγελιστρίας, καὶ ἰδίας παροχὰς ἠλεκτρικῆς ἐνεργείας καὶ ὕδατος, ἐκ τούτου οἱ μισθωταὶ αὐτοῦ δὲν συμμετέχουν ὑποχρεωτικῶς εἰς τὰς δαπάνας τῶν κοινοχρήστων, ἐν αἷς καὶ αἱ ἀποδοχαὶ τοῦ θυρωροῦ, ὀρθῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς προπαρατεθείσας οὐσιαστικοῦ δικαίου διατάξεις, δι' ὃ ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου πρῶτος λόγος ἀναιρέσεως εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος, μεθ' ὃ ἡ ὑπόθεσις δέον ὅπως παραπεμφθῇ εἰς τὸ Β' Τμῆμα, μετὰ τὴν ὑπὸ τῆς παραπεμψάσης ἀποφάσεως τοῦ Γ' Τμήματος παραδοχὴν τοῦ 1ου λόγου ἀναιρέσεως.

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

Καθορισμός ὡρισμένου χρόνου συμβάσεων πρὸς καταστρατήγησιν τοῦ Νόμου

Ἐφαρμογὴ Νόμου 2112/1920 ἐπὶ τῶν ὑπαλλήλων τοῦ Εἰδικοῦ Ταμείου Μονίμων Ὀδοστρωμάτων Ἀθηνῶν.—Πρόσληψις ὑπαλλήλου ἐπὶ συμβάσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου καὶ δι' ἀλληλοδιαδόχων συμβάσεων μὲ καθορισμὸν ὡρισμένου χρόνου, χωρὶς νὰ δικαιολογῆται τοῦτο ἐκ τῆς φύσεως τῆς ἐργασίας, ἀλλὰ πρὸς καταστρατήγησιν τοῦ Νόμου 2112/1920.—Θεώρησις τῆς συμβάσεως ὡς ἀορίστου χρόνου καὶ ἐφαρμογὴ Νόμου 2112/1920. — Στοιχεῖα ὑπαλληλικῆς ἰδιότητος.

Ἔρχεται ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ Γ' Πολιτικοῦ Τμήματος τοῦ Ἀρείου Πάγου μετὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 232/1967 ἀπόφασιν τῆς Ὁλομελείας (εἰσηγητὴς *Δ. Κακούρης*, ΕΕΔ 26, 744, ἡ ὁποία ἔλυσε τὸ ζήτημα, ἂν ἡ ἐξομοίωσις κατὰ τὸν νόμον τοῦ Εἰδικοῦ Ταμείου Μονίμων Ὀδοστρωμάτων πρὸς τὸ Δημόσιον περιλαμβάνῃ καὶ τὴν ὑποχρέωσιν τούτου νὰ καταβάλλῃ ἐπὶ καταγγελίᾳ συμβάσεως ἐργασίας τῶν μισθωτῶν του ὄχι τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ νόμου 2112/1920, ἀλλὰ τὸ διὰ τοὺς μισθωτοὺς τοῦ Δημοσίου ὀφειλόμενον (πρὸ τοῦ νόμου 4464/1965, ΕΕΔ 24, 688) βοήθημα τῶν ὑπ' ἀριθ. 956 καὶ 976/1947 Πράξεων τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου.

Συνέπεια εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως νὰ προσληφθῇ ὁ μισθωτὸς κατ' ἀρχὰς διὰ συμβάσεως ἐργασίας ἐξαμήνου διαρκείας, ἡ ὁποία ἀνανεοῦτο ἐκάστοτε ἐπὶ ἴσον χρόνον καὶ ἐπὶ δεκαετίαν, κριθέντος ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου, ὅτι ὁ καθορισμὸς τοῦ χρόνου διαρκείας τῆς συμβάσεως δὲν ἐδικαιολογεῖτο ἐκ τῆς φύσεως τῆς ἐργασίας, ἀλλ' ἐγένετο ἐπὶ σκοπῷ καταστρατηγήσεως τοῦ νόμου (ἄρθρον 8 νόμου 2112/1920), ὁπότε ἀνέκυπτε τὸ δικαίωμα ἀποζημιώσεως κατὰ νόμον 2112/1920. (Ἴδετε ἐπὶ τοῦ θέματος ΕΕΔ 26, 226 ἑπ., ἔνθα νομολογία τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ σημειώσεις μας, ΕΕΔ 26, 987, ΕΕΔ 27, 17).

Ἀρείου Πάγου 698/1967, Τμ. Γ'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Θ. Καμπέρης**

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Σ. Λογαρᾶς**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Θ. Σούλης, Δ. Βενιζέλος, Πάρεδρος Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους

Νομίμως εἰσάγεται πρὸς παραιτέρω συζήτησιν ἡ προκειμένη διαφορὰ μετ' ἀναπομπὴν αὐτῆς εἰς τὸ Τμῆμα τοῦτο διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 232/1967 ἀποφάσεως τοῦ Δικαστηρίου ἐν Ὁλομελείᾳ δικάσαντος καὶ δι' ἧς, αἱρομένης τῆς μεταξὺ Α', Γ' καὶ Β' Τμημάτων ἀναφυείσης διαφωνίας ἐκ τῶν ὑπ' ἀριθ. 759/1964 καὶ 667/1966 ἀποφάσεών των, ἀπεφήνατο ὑπὲρ τῆς ὑπὸ τοῦ Β' Τμήματος ἐξενεχθείσης γνώμης, ἤτοι ὅτι ἡ διὰ τῆς παραγράφου 4 τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ δ. διατάγματος 23 Ἰανουαρίου / 9 Φεβρουαρίου 1937 «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν περὶ Εἰδικοῦ Ταμείου Μονίμων Ὀδοστρωμάτων Ἀθηνῶν κειμένων διατάξεων» ὁριζομένη ἐξομοίωσις τοῦ Εἰδικοῦ Ταμείου τούτου πρὸς τὸ Δημόσιον δὲν περιλαμβάνει καὶ τὸ πρὸ τοῦ νόμου 4464/1965 ὑφιστάμενον προνόμιον τοῦ Δημοσίου νὰ μὴ καταβάλλῃ εἰς τοὺς ἀπολυομένους ἐπὶ συμβάσει ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, ἰδιωτικοῦ δὲ δικαίου, μισθωτούς αὐτοῦ τὴν ὑπὸ τοῦ νόμου 2112/1920, ὡς ἐτροποποιήθη, ὁριζομένην ἀποζημίωσιν, ἀλλὰ τὸ βοήθημα, τὸ ὁριζόμενον διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 956 καὶ 976/1947 Πράξεων τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, αἵτινες ἐκυρώθησαν διὰ τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ἀ.ν. 913/1949, ἑρμηνευθέντος διὰ τοῦ ἄρθρου 48 τοῦ ν.δ. 2698/1953.

Διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 759/1964 ἀποφάσεως τοῦ Τμήματος τούτου ἀνηρέθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 2185/1963 ἀπόφασις τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, εἶναι δὲ ἐξεταστέα ἡ νομίμως ἀσκηθεῖσα ἔφεσις τοῦ ἐνάγοντος κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2109/1962 ἀποφάσεως τοῦ κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΞΟΔ' δικάσαντος Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν.

Ἐκ τῶν καταθέσεων τῶν ἐνώπιον τοῦ προδιαληφθέντος ἐπὶ τῶν ἐργατικῶν διαφο-

ρών δικαστοῦ ἐξετασθέντων μαρτύρων ἀποδείξεως καὶ ἀνταποδείξεως καὶ τῶν ἐπικαλουμένων καὶ προσαγομένων ἐγγράφων, ἐν οἷς καὶ ἡ ἐνώπιον συμβολαιογράφου ἔνορκος βεβαίωσις, προκύπτει, ὅτι ὁ ἐνάγων - ἐκκαλῶν προσελήφθη ὑπὸ τῆς διοικούσης ἐπιτροπῆς τοῦ ἐναγομένου - ἐφεσιβλήτου τὴν 16 Ἰουνίου 1951 ὡς ἐλεγκτὴς ἐπὶ τῶν εἰσπράξεων τῶν ἐν τῷ πεδίῳ τοῦ Ἄρεως λειτουργούντων κέντρων ἀναψυχῆς, διὰ συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ἐξαμήνου διαρκείας, ἥτις δι' ἀλληλοδιαδόχων συμβάσεων ἴσης ἢ μικροτέρας διαρκείας ἔληξε τὴν 31 Ὀκτωβρίου 1961, ὅτε τὸ ἐναγόμενον ἔπαυσε ἀποδεχόμενον τὰς ὑπηρεσίας τοῦ ἐνάγοντος, χωρὶς νὰ καταβάλῃ αὐτῷ οἱανδήποτε ἀποζημίωσιν. Καθ' ὅλον τὸ ὑπερδεκαετὲς χρονικὸν διάστημα, καθ' ὃ ὁ ἐνάγων ὑπηρέτησε παρὰ τῷ ἐναγομένῳ, ἐξετέλει τὴν αὐτὴν ἐργασίαν, δι' ἣν μετὰ τὴν λῆξιν τοῦ πρώτου ἑξαμήνου ἐκρίθη ἱκανὸς καὶ τῆς ὁποίας τὸ ἐναγόμενον εἶχε συνεχῶς ἀνάγκην, διότι ἡ λειτουργία τῶν κέντρων ἀναψυχῆς, τὰς εἰσπράξεις τῶν ὁποίων ὁ ἐνάγων ἠλέγχεν, ἦτο συνεχής, δι' ὃ καὶ δὲν ἐδικαιολογεῖτο ἐκ τῆς φύσεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὁ καθορισμὸς ὡς χρόνου προσλήψεως ὡρισμένου τοιούτου βραχυτάτης διαρκείας, ἀλλ' ἐγένετο ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου ἐπὶ σκοπῷ καταστρατηγήσεως τῶν διατάξεων τοῦ νόμου 2112/1920 καὶ δὴ τῆς ἀποφυγῆς τῆς παρὰ τούτου καταβολῆς τῆς εἰς τὸν ἐνάγοντα ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου τούτου. Κατ' ἀκολουθίαν, ὁ ἐνάγων ἔδει νὰ θεωρηθῇ, ὅτι συνεδέετο διὰ συμβάσεως ἀορίστου χρόνου, ἣν τὸ ἐναγόμενον ὤφειλε νὰ καταγγείλῃ καὶ καταβάλῃ τὴν κατὰ τὸν νόμον 2112 προβλεπομένην ἀποζημίωσιν. Ἀντιθέτως ἀποφανθεὶς ὁ δικάσας Πρωτοδίκης ἐσφάλη. Ὅθεν, δέον, γιγνομένης δεκτῆς τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως καὶ μεταρρυθμιζομένης τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως, νὰ ἐξετασθῇ ἡ ἀπὸ 9 Ἰανουαρίου 1962 ἀγωγὴ τοῦ ἐκκαλοῦντος.

Ἐκ τῶν αὐτῶν ἀποδεικτικῶν στοιχείων προκύπτει, ὅτι ὁ ἐνάγων εἶχε προσληφθῇ διὰ συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, ἀφοῦ ἡ ἰδιοιδὴ αὐτοῦ δὲν καθορίζεται βαθμολογικῶς ἢ κατὰ νομοθετημένην ὀργανικὴν θέσιν καὶ δὲν ἐντάσσεται, ἔστω καὶ συμβατικῶς, πρὸς ἐκπλήρωσιν ὡρισμένης μονίμου ἢ προσωρινῆς δημοσίας ὑπηρεσίας, δι' ὃ καὶ ἦτο ἠσφαλισμένος εἰς τὸ Ι.Κ.Α., συνίστατο δὲ ἡ ἀπασχόλησις τοῦ ἐνάγοντος εἰς τὴν παρακολούθησιν καὶ ἔλεγχον τῆς καταχωρίσεως τῶν παραγγελιῶν τῶν πελατῶν εἰς τὰ πρὸς τοῦτο σημειώματα καὶ τὴν ἀναγραφὴν τῆς ἀξίας εἰς τὴν πρὸς τοῦτο ἀριθμητικὴν μηχανήν, ἐν συνεχείᾳ δὲ εἰς τὴν ἐπαλήθευσιν τῶν σχετικῶν λογαριασμῶν, δι' ὃ οὗτος ἀπησχολεῖτο εἰς ἐργασίαν κυρίως μὴ σωματικήν, τὸ προέχον στοιχεῖον τῆς ὁποίας εἶναι πνευματικόν. Ὅθεν, ὁ ἐνάγων, συνδεόμενος μετὰ τοῦ ἐναγομένου διὰ συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου καὶ ἔχων συμπληρώσει συνεχῆ δεκαετῆ παρὰ τῷ ἐναγομένῳ ὑπηρεσίαν, δικαιοῦται, συμφώνως πρὸς τὰ ἐν τῇ πρώτῃ αἰτιολογίᾳ ἀναφερόμενα, τῆς ἐκ τοῦ νόμου 2112/1920 ἀποζημιώσεως, ἥτις συνίσταται εἰς τὰς ἀποδοχὰς ἓξ μηνῶν, βάσει τῶν τοιούτων τοῦ τελευταίου πρὸ τῆς ἀπολύσεως μηνός, αἵτινες, κατὰ τὰ προδιαληφθέντα ἀποδεικτικὰ στοιχεῖα, ἀνήρχοντο εἰς δραχμὰς 2.165 ἐπὶ 211 δι' ἀναλογίαν ὡρῶν, ἤτοι ἐν συνόλῳ εἰς δραχμὰς 14.256, πλὴν ὅμως, ἐφ' ὅσον διὰ τῆς ἀγωγῆς διώκεται καταβολὴ δραχμῶν 14.046, δέον τὸ ποσὸν τοῦτο νὰ ἐπιδικασθῇ.

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΜΗ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΑΝΤΩΝ ΔΙΜΗΝΟΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑΝ

Έγγραφος τύπος καταγγελίας καὶ ἀποζημίωσις μισθωτοῦ

Προϋπόθεσις τῆς ὑποχρεώσεως τοῦ ἐργοδότου πρὸς ἐμπρόθεσμον ἔγγραφον καταγγελίαν τῆς μετὰ ὑπαλλήλου του (καὶ τοιούτος ὁ ὁδηγὸς αὐτοκινήτου) συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, ἐν παραλείψει τῆς ὁποίας γεννᾶται ὑποχρέωσις πρὸς καταβολὴν ἀποζημιώσεως καὶ ἐν μὴ καταβολῇ αὐτῆς θεωρεῖται ἄκυρος ἡ καταγγελία, ἡ συμπλήρωσις διμήνου τοὐλάχιστον χρόνου ἐργασίας τοῦ ἀπολυομένου. — Συνατὴ ἄλλως ἡ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου καταγγελία ἀτύπως καὶ ἄνευ ἀποζημιώσεως. — Ἀνεφάρμοστον ἄρθρου 669 Α.Κ.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω δικαστικῆς ἀποφάσεως εἶναι καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, ἡ ὁποία δὲν διήρκεσε πέραν τοῦ διμήνου.

Διὰ τὸν λόγον τοῦτον δὲν κατεβλήθη εἰς τὸν μισθωτὸν ἀποζημίωσις, ἐφ' ὅσον κατὰ τὸν νόμον 2112/1920, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸν νόμον 3198/1955, δὲν ὠφείλετο τοιαύτη καὶ οὕτω δὲν ἐγεννᾶτο καὶ θέμα ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας, ὡς δέχεται καὶ ἡ κατωτέρω ἀπόφασις. (Ἴδετε Α.Π. 3/1958, εἰσηγητὴς *Στ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 17, 133, *Χ. Ἀγαλλόπουλον*, Ἐργατ. Δίκαιον, σελ. 23, τὸν *αὐτόν*, Εἰσαγωγὴ εἰς τὸ Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 45, σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 25, 1073).

Ἡ ἐν λόγῳ ὅμως ἀπόφασις δέχεται καὶ ὅτι, ἐπὶ μὴ συμπληρώσεως ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ διμήνου ὑπηρεσίας (Ἴδετε περὶ τοῦ ὑπολογισμοῦ αὐτῆς Α.Π. 661/1962, εἰσηγητὴς *Ε. Χονδρογιάννης*, ΕΕΔ 22, 100), δύναται ὁ ἐργοδότης νὰ καταγγείλῃ τὴν σύμβασιν καὶ ἀτύπως.

Τοῦτο ὅμως ἀντιτίθεται πρὸς τὰ ὀρθῶς νομολογηθέντα καὶ κρατήσαντα ἐν τῇ ἑρμηνείᾳ τοῦ ἄρθρου 5 § 3 τοῦ νόμου 3198/1955 (Ἴδετε Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 4133/1956, εἰσηγητὴς *Σ. Ράγκος*, ΕΕΔ 15, 477 καὶ ἄλλας, σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 17, 1194, ἀντίθετος Πρωτοδίκου Χαλκίδος 279/1964, Πρωτοδίκης *Π. Θεοδωράπουλος*, ΕΕΔ 23, 1425, ἔνθα σημειώσεις μας, ὁ *αὐτός*, ἐν ΕΕΔ 24, 115 ἑπ.).

Ὁ ἔγγραφος τύπος τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας κατὰ τὸ ἄρθρον 5 § 3 τοῦ νόμου 3198/1955 ἐπεβλήθη ὡς συστατικὸν στοιχεῖον τοῦ κύρους πάσης κατὰ τὸν νόμον τοῦτον καταγγελίας (Ἴδετε σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 25, 497) καὶ ἀποτελεῖ τὴν μίαν ἐκ τῶν διακρινομένων πρὸς ἀλλήλας προϋποθέσεων τῆς ἀνωτέρω διατάξεως, ἤτοι νὰ γίνεται ἡ καταγγελία ἐγγράφως καὶ νὰ καταβάλλεται ἡ ὀφειλομένη (ἐφ' ὅσον ὀφείλεται) ἀποζημίωσις.

Ἡ ἔγγραφος, ἄλλως τε, καταγγελία ἀναγγέλλεται κατὰ τὸ ἄρθρον 9 τοῦ νόμου 3198/1955 ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου εἰς τὸ Γραφεῖον Εὑρέσεως Ἐργασίας καὶ τὸν Ὀργανισμὸν Ἀνεργίας καὶ, κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ἰσχύοντος Κανονισμοῦ ἀνεργίας (ΕΕΔ 15, 1027), τὸ ἔγγραφον θεωρεῖται ὡς δικαιολογητικὸν τῆς ἐπιδόσεως τοῦ ἀνέργου.

Πρωτοδίκου Ἀγρινίου 41/1967

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν

Πρωτοδίκης ὁ κ. **Β. Καρβέλας**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Μαστρογιάννης, Δ. Πρεβέας, Γ. Σιδέρης

Καθ' ἃ προκύπτει ἐκ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 1 § 1 καὶ 3 τοῦ νόμου 2112/1920 «περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων», εἰς οὓς ὑπάγονται καὶ ὁδηγοὶ αὐτοκινήτων (Θλ. Α.Π. 135/1955, ΝοΒ 3, 447), ὡς ἐτροποποιήθησαν αὗται διὰ τοῦ νόμου 4558/1930, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰς ἐν ἄρθροις 2, 4 καὶ 5 § 3 τοῦ νόμου 3198/1955, ἡ κατ' αὐτὰς ὑποχρέωσις τοῦ ἐργοδότου πρὸς ἐμπρόθεσμον ἔγγραφον καταγγελίαν τῆς μεθ' ὑπαλλήλου του συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου (προμήνυσις), ἐν παραλείψει τῆς ὁποίας γεννᾶται ὑποχρέωσίς του πρὸς καταβολὴν αὐτῷ ὁλοκλήρου τῆς κατὰ τὰς προδιαληφθείσας διατάξεις ἀποζημιώσεως, ἐν μὴ καταβολῇ δὲ αὐτῆς ἡ καταγγελία αὕτη θεωρεῖται ἄκυρος, προϋποθέτει πάντως συμπλήρωσιν διμήνου τοὐλάχιστον χρόνου ἐργασίας τοῦ οὕτω ἀπολυομένου ὑπαλλήλου ἀπὸ τῆς προσλήψεώς του παρὰ τῷ ἐργοδότῃ (Α.Π. 661/1962, ΝοΒ 11, 559, 443/1954, ΝοΒ 2, 979), δυναμένου τοῦ ἐργοδότου νὰ καταγγείλῃ τὴν σύμβασιν ἀτύπως καὶ ἀναποζημιώτως, ἅτε μὴ ἐχόντος ἐφαρμογὴν ὧδε τοῦ ἄρθρου 669 τοῦ Α.Κ., ἐφ' ὅσον ἡ ἐργασία ἀορίστου χρόνου ἐρρυθμίσθη κατὰ τὸν ἀνωτέρω τρόπον διὰ τῶν ὡς ἄνω διατάξεων, διατηρηθεισῶν ἐν ἰσχύϊ διὰ τοῦ ἄρθρου 38 τοῦ Εἰσ.Ν.Α.Κ., μὴ ὑφισταμένου κενοῦ, ὥστε

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ ΕΠΙ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Ι. ΠΑΡΑΓΡΑΦΗ

Ἀδικοπραξίαι τοῦ Δημοσίου

Ἀξίωσις κατὰ τοῦ Δημοσίου περὶ ἀποζημιώσεως ἕνεκεν παρανόμου παραλείψεως ὀργάνου τοῦ Δημοσίου, στηριζομένη εἰς τὸ ἄρθρον 105 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος Νόμου, ἐν συνδυασμῷ πρὸς ἄρθρον 914 Ἀστικοῦ Κώδικος.— Ὑπαγωγὴ εἰς πενταετῆ παραγραφήν, ἀφ' ἧς ἐγεννήθη τὸ δικαίωμα πρὸς ἔγερσιν ἀγωγῆς.— Ἀνεφάρμοστον οὕτω ἄρθρου 28 Κανονιστικοῦ διατάγματος τῆς 26/6.10.7.1944 περὶ Κώδικος τῶν νόμων περὶ δικῶν τοῦ Δημοσίου.

Ἀρείου Πάγου 740/1967, Ὁλομελείας

Πρόεδρος ὁ κ. **Στ. Μαυρομιχάλης**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Δ. Μαργέλλος**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ε. Κουρτικάκης, Πάρεδρος Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους, Ἀντ. Κοντανόρλας

Κατὰ τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν ἐδέχθη τὸ δικάσαν Ἐφετεῖον, ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος ὑπηρέτει παρὰ τῷ Δημοσίῳ Ταμείῳ Ἰλλίας ἐπὶ βαθμῷ διευθυντοῦ α' τάξεως, ὅτι μετετέθη ἐκεῖθεν δαπάναις τοῦ ἀναιρεσείοντος εἰς τὸ ΙΗ' Ταμεῖον Εἰσπράξεων Ἀθηνῶν, ὅπου ὑπηρέτησε συνεχῶς ἀπὸ τῆς 1 Νοεμβρίου 1954 μέχρι τῆς ἀποχωρήσεως ἐκ τῆς ὑπηρεσίας, λαβούσης χώραν τὴν 22 Ὀκτωβρίου 1964, ὅτι διὰ στέγασίν του ἐν Ἀθήναις μετὰ τῶν συνοίκων οἰκείων αὐτοῦ κατὰ τὴν πρώτην διετίαν ἐπλήρωσε μισθώματα ἐκ δραχμῶν 32.300, ὅτι παρὰ τὰς ὀχλήσεις του καὶ συνδρομὴν ὅλων τῶν νομίμων προϋποθέσεων τὸ κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 3804/1952 ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ἁρμόδιον ὑπηρεσιακὸν συμβούλιον ἠρνήθη, ὅπως ἀποφασίσῃ κατ' ἐφαρμογὴν τῆς ὑπ' ἀριθ. 77/1951 Π.Γ.Δ., κυρωθείσης διὰ τοῦ ἄρθρου 36 τοῦ ν.δ. 4242/1962, τὴν χορήγησιν εἰς αὐτὸν ὡς ἐξόδων πρώτης ἐγκαταστάσεως χρηματικοῦ ποσοῦ ἴσου πρὸς τὰ ¾ τῶν ἀνωτέρω μισθωμάτων καὶ ὅτι ἐκ τῆς παρανόμου ταύτης ἀρνήσεως καὶ παραλείψεως τοῦ ρηθέντος ὀργάνου τοῦ Δημοσίου ὑπέστη ἰσόποσον χρηματικὴν ζημίαν. Παρέπεται ἐντεῦθεν, ὅτι ὁπόκειται ἀξίωσις περὶ ἀποζημιώσεως ἕνεκεν παρανόμου παραλείψεως ὀργάνου τοῦ Δημοσίου, ἥτις στηρίζεται εἰς τὸ ἄρθρον 105 Εἰσ. Ν.Α.Κ., ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ ἄρθρον 914 Α.Κ., καὶ παραγράφεται ἐντὸς πέντε ἐτῶν, ἀφ' ἧς ἐγεννήθη τὸ δικαίωμα πρὸς ἔγερσιν τῆς ἀγωγῆς, συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 27 § 1 τοῦ καν. διατάγματος τῆς 26/6.10.7.1944 «περὶ Κώδικος τῶν νόμων περὶ δικῶν τοῦ Δημοσίου», διατηρηθέντος ἐν ἰσχύϊ διὰ τοῦ ἄρθρου 17 ἐδ. 6' Εἰσ.Ν.Α.Κ. Δὲν πρόκειται περὶ μισθῶν ἢ ἄλλων ἀποδοχῶν, ὧν ἡ ἔκτασις ἔχει καθορισθῇ νομίμως καὶ καθυστερεῖται μόνον ἡ καταβολὴ αὐτῶν, ὥστε νὰ τύχῃ ἐφαρμογῆς τὸ ἄρθρον 28 τοῦ διατάγματος ἐκείνου. Κατὰ τὴν Π.Γ.Δ. 77/1951 ἡ παροχὴ εἶναι ἀνάλογος πρὸς τὸν τόπον τῆς ἐγκαταστάσεως καὶ τῶν συνοικούντων εἰς βάρος τοῦ μετατιθεμένου προσώπων, τὰ στοιχεῖα δὲ ταῦτα μετὰ τῶν λοιπῶν νομίμων προϋποθέσεων ἐκτιμᾷ τὸ ἁρμόδιον ὑπηρεσιακὸν συμβούλιον καὶ ὁρίζει τὸ ὀφειλόμενον ὑπὸ τοῦ Δημοσίου χρηματικὸν ποσόν, εἴτε ἀρνεῖται τὴν χορήγησιν. Δὲν ἐσφάλη ἄρα τὸ δικαστήριον τῆς οὐσίας οὕτω σκεφθὲν καὶ ἀπορρίψαν τὴν ἔνστασιν τοῦ ἀναιρεσείοντος περὶ παραγραφῆς τῆς ἐπιδίκου ἀπαιτήσεως. Ὅθεν οἱ περὶ τοῦ ἀντιθέτου δεύτερος λόγος τοῦ ἀναιρετηρίου καὶ μόνος τοῦ προσθέτου δικογράφου εἶναι ἀβάσιμοι καὶ πρέπει νὰ ἀπορριφθοῦν (*).

νὰ παρίσταται ἀνάγκη ἐφαρμογῆς τοῦ ἄρθρου 669 Α.Κ. (βλ. *Καποδίστριαν*, ΕρμΑΚ, Εἰσ. Νόμος ὑπ' ἄρθρον 38 ἀριθ. 21, *Ἀγαλλόπουλον*, Ἐργ. Δίκαιον σελ. 319, σχόλιον *Τζιτζιλίεργ*, ὑπὸ Α.Π. 661/1962, ἔνθ' ἀνωτέρω). Κατ' ἀκολουθίαν τῶν ἀνωτέρω ὀδεμία ἀποζημίωσις ὀφείλεται ὑπὸ τῆς ἐναγομένης διὰ τὴν καταγγελίαν τῆς μετὰ τοῦ ἐνάγοντος συμβάσεως ἐργασίας, μὴ διαρκεσάσης πλέον τοῦ διμήνου καὶ συνεπῶς ἀπορριπτέον ὡς νόμῳ ἀβάσιμον τυγχάνει τὸ σχετικὸν κονδύλιον τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς.

(*) Μετὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 405/1967 Γ' Τμήματος Α.Π. Ἐπεκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 1471/1966 ἀπόφασις τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν.

II. ΑΔΕΛΦΑΙ ΝΟΣΟΚΟΜΟΙ

Διαβάθμισις νοσοκόμων Νοσηλευτικών Ἱδρυμάτων καὶ ἀποδοχαὶ αὐτῶν

Βαθμολογικὴ καὶ μισθολογικὴ κατάταξις νοσοκόμων κατ' ἄρθρον 11 Ν.Δ. 3097/1954 — Σταδιοδρομία πρακτικῶν νοσοκόμων.—Ἐφαρμογὴ ὄχι μόνον ἐπὶ τῶν φιλανθρωπικῶν, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν κοινωφελῶν νοσηλευτικῶν ἱδρυμάτων, οἷον τὸ Γερουλάνειον Ἵδρυμα.—Ὑποχρέωσις τακτοποιήσεως καὶ διαβαθμίσεως τοῦ προσωπικοῦ τῶν νοσηλευτικῶν ἱδρυμάτων.— Παράλειψις καὶ ἀποζημίωσις κατ' ἄρθρον 914 Α.Κ.— Εἰς τί συνίσταται ἡ ἀποζημίωσις.— Ἔλλειψις δικαιώματος προσαυξήσεως ἀμοιβῆς δι' ἐργασίαν κατὰ Κυριακὰς καὶ νύκτας κατὰ τὰς ὑπ' ἀριθ. 8900/1946 καὶ 18310/1946 ὑπουργικὰς ἀποφάσεις.

Ἀρείου Πάγου 658/1967, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ν. Χαραλάμπης**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Στ. Σταυρόπουλος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Τρίμης, Σ. Ἰζονδελόπουλος

Διὰ τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ν.δ. 3097/1954, ἀποβλέψαντος εἰς τὴν ἐπαγγελματικὴν καὶ ὑλικὴν ἐξύψωσιν τῶν νοσοκόμων, ἀποφοίτων σχολῶν ἢ πρακτικῶν, καθιερώθη νέα κλῖμαξ βαθμολογικῆς καὶ μισθολογικῆς κατατάξεως, ἐν σχέσει πρὸς τὴν ἰσχύουσαν βάσει τοῦ ν.δ. 683/1948, καταργηθείσης οὕτω πάσης ἀντιθέτου διατάξεως αὐτοῦ (ὅλ. εἰσ. ἔκθεσιν τοῦ ν.δ. 3097). Ὡς δὲ ὁρίζεται διὰ τὰς πρακτικὰς νοσοκόμους ἐν ἄρθρῳ 11 § 1 ἐδ. δ' τοῦ ν.δ. 3097, αὗται δύνανται νὰ σταδιοδρομήσουν μέχρι τοῦ 8ου βαθμοῦ, ἐνῶ αἱ νοσοκόμοι μονοετοῦς φοιτήσεως μέχρι καὶ τοῦ 7ου. Κατ' ἀκολουθίαν ἡ ὑπὸ τοῦ ὡς ἄνω ν.δ. 683/1948 θεσπισθεῖσα μείωσις κατὰ 25% τοῦ μισθοῦ τοῦ βαθμοῦ, ὃν κατέχουν αἱ πρακτικαὶ νοσοκόμοι, ἔπαυσεν ἰσχύουσα ὡς πρὸς τὰς ὑπηρετούσας εἰς νοσηλευτικὰ ἱδρύματα τὰ διεπόμενα ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3097/1954, ὅπερ ἔχει ἐφαρμογὴν οὐ μόνον ἐπὶ τῶν φιλανθρωπικῶν, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν κοινωφελῶν νοσηλευτικῶν ἱδρυμάτων, διότι ναὶ μὲν κατ' ἄρθρον 11 § 7 τοῦ ν.δ. 3097/1954, αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου τούτου ἐφαρμόζονται ἐπὶ τῶν ἱδρυμάτων, τῶν ὑποκειμένων εἰς τὸν ἔλεγχον ἢ τὴν ἐποπτείαν τοῦ Ὑπουργείου Κοινωνικῆς Προνοίας, συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 20 τοῦ ἀ.ν. 965/1937 (διαλαμβάνον περὶ ἐποπτείας τοῦ Ὑπουργείου τούτου ἐπὶ τῶν ἰδιωτικοῦ δικαίου καταστημάτων καὶ ἱδρυμάτων τῶν ἐκπληρούντων ἀποκλειστικῶς φιλανθρωπικοὺς σκοπούς), ἀλλ' ὅμως διὰ τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ἀ.ν. 834/1948 (κυρωθέντος διὰ τοῦ ν.δ. 1320/1949) οἱ ὁρισμοὶ τοῦ προαναφερθέντος ἄρθρου 20 τοῦ ἀ.ν. 965/1937 ἐπεξετάθησαν εἰς πάντα τὰ νοσηλευτικὰ ἱδρύματα κοινῆς ὠφελείας, οἷον τὸ ἀναιρεσεῖον Γερουλάνειον Ἵδρυμα (ὅλ. ὁ.δ. τῆς 4/15.10.1952 περὶ ἐγκρίσεως τῆς συστάσεως τούτου ὡς κοινωφελοῦς ἱδρύματος καὶ ὁ.δ. τῆς 15.2.1955 περὶ ἐγκρίσεως τοῦ ὀργανισμοῦ του). Ἡ ὡς εἴρηται δὲ ἐφαρμογὴ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ν.δ. 3097/1954 ἐπὶ τῶν νοσοκομείων κοινῆς ὠφελείας δὲν ἐξηρτήθη ἐκ τῆς ἐκδόσεως ὁ.δ., καθ' ὅσον ἡ περὶ τούτου παράγραφος 7 τοῦ ἄρθρου 11 ἀναφέρεται εἰς τὰ νοσηλευτικὰ ἱδρύματα, ἅτινα δὲν τελοῦν ὑπὸ τὸν ἔλεγχον τοῦ Ὑπουργείου Κοινωνικῆς Προνοίας, ἀλλ' ὑπάγονται εἰς τὴν ἁρμοδιότητα ἑτέρων Ὑπουργείων (ὡς λ.χ. ἱδρύματα πανεπιστημιακά, ὑποκείμενα εἰς τὸν ἔλεγχον τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας κλπ.). Εἰς τὴν ἐρμηνείαν ταύτην δὲν ἀντιτίθεται τὸ ὅτι νοσηλευτικὸν ἵδρυμα κοινωφελές, προερχόμενον ἐκ καταλειφθείσης διὰ διαθήκης περιουσίας, ὑπάγεται, ὡς πάντα τὰ κληροδοτήματα, εἰς τὴν ἐποπτείαν (ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ ὑπὸ τοῦ ἱδρυτοῦ τεθέντος σκοποῦ) καὶ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν κατὰ τὴν ἐπιταγὴν τοῦ νόμου 2039/1949. Ὅθεν οἱ τὰ ἐναντία ὑποστηρίζοντες 2ος καὶ 5ος λόγοι ἀναιρέσεως εἶναι ἀβάσιμοι.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 25 § 1 καὶ 2 τοῦ ν.δ. 683 καὶ τὸ μνησθὲν ἄρθρον 11 § 1 καὶ 7 τοῦ ν.δ. 3097/1954 αἱ διοικήσεις ἁπάντων τῶν νοσηλευτικῶν ἱδρυμάτων, ἐν οἷς καὶ τὸ ἀναιρεσεῖον, ὑποχρεοῦνται, ὅπως ἐντὸς ἑξαμήνου προθεσμίας ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῶν διατάξεων τούτων προβοῦν εἰς τὴν τακτοποίησιν καὶ διαβάθμισιν τοῦ προσωπικοῦ των βάσει τῶν προσόντων τῶν ὑπηρετούντων, ἀδιαφόρως ἂν ὑπήγοντο τὰ ἱδρύματα ταῦτα εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ν.δ. 2592/1953 ἢ εἰς τὴν ἐποπτείαν τοῦ Ὑπουργείου Προνοίας καὶ ἂν συνετάγησαν ἢ μὴ ὀργανισμοὶ ἢ ἐσωτερικοὶ κανονισμοί, καθορίζοντες τὰς θέσεις, ὧν ἡ κατάρτισις εἶναι προϋπόθεσις τῆς διαβαθμίσεως καὶ ἐντάξεως τῶν νοσοκόμων εἰς βαθμοὺς τῆς δημοσιοϋπαλληλικῆς ἱεραρχίας. Ἀκολουθεῖ ἐντεῦθεν, ὅτι ἡ παράλειψις τῆς κατατάξεως καὶ διαβαθμίσεως ὑπὸ τῶν ὀργά-

νων τῶν ἱδρυμάτων παράγει ὑποχρέωσιν πρὸς ἀποζημίωσιν (ἄρθρον 914 Α.Κ.), εἰς τὴν ἀποκαταστατέαν δὲ ζημίαν, συντρεχόντων τῶν στοιχείων τῆς ἀδικοπραξίας, περιλαμβάνεται πᾶν ὅ,τι κατὰ τὴν συνήθη πορείαν τῶν πραγμάτων μετὰ πιθανότητος θὰ ἐλάμβανεν ὁ μὴ τυχὸν διαβαθμίσεως, ἂν δὲν ἐγίνετο ἡ ἀδικοπραξία. Οὕτω ἀποφανθὲν καὶ τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον ὀρθῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς διαληφθείσας διατάξεις καὶ εἶναι μὴ βάσιμος ὁ ἐναντίος λόγος ἀναιρέσεως.

Ὡς δείκνυται ἐκ τοῦ ἀπὸ 27.5.1966 δικογράφου τῆς ἀσκηθείσης παρὰ τοῦ ἀναιρεσείοντος ἐφέσεως κατὰ τῆς ἀποφάσεως τοῦ ἐπὶ τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν Πρωτοδίκου καὶ τῶν ὑποβληθεισῶν προτάσεων τούτου κατὰ τὴν συζήτησιν, ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, δὲν προετάθη ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσείοντος ἰσχυρισμὸς περὶ ἐλλείψεως τῶν προϋποθέσεων διὰ τὴν διαβάθμισιν τῆς ἀναιρεσιβλήτου εἰς τὸν 8ον βαθμόν (χορηγοῦσαν κατὰ τὸ ἄρθρον 11 § 1 ἐδ. δ' τοῦ ν.δ. 3097/1954, διὰ τὸ ἤμισυ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ὑπηρετούντων πρακτικῶν νοσοκόμων καὶ διὰ τὰς ἐξ αὐτῶν ἐπιδεικνυούσας κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου ἐξαίρετον ἦθος κλπ.). Ὅθεν, ἐφ' ὅσον συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 811 § 2 Πολ. Δικονομίας ὅρος παραδοχῆς λόγου τινὸς ἀναιρέσεως εἶναι νὰ ἔχῃ προβληθῇ νομίμως ἀντίστοιχος ἰσχυρισμὸς ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τῆς οὐσίας (πλὴν τῶν αὐτόθι καθοριζομένων ἐξαιρέσεων), ὁ 3ος λόγος ἀναιρέσεως, ἀποβλέπων εἰς τὴν ἀπόφασιν τοῦ Πρωτοδικείου τὴν πλημμέλειαν ὅτι καθώρισε ἀποζημίωσιν βάσει τῶν ἀποδοχῶν 8ου βαθμοῦ, εἰς ὃν δὲν συνέτρεχον αἱ προμνησθεῖσαι νόμιμοι προϋποθέσεις, ὅπως ἐνταγθῇ ἡ ἀναιρεσίβλητος, εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀπαράδεκτος.

Ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 15 § 5 τοῦ μνησθέντος ν.δ. 683/1948 καὶ τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ν.δ. 3097/1954 προβλέποντος περὶ ἐντάξεως τῶν νοσοκόμων μονοετοῦς φοιτήσεως καὶ πρακτικῶν τοιούτων εἰς τοὺς βαθμοὺς τῆς μισθολογικῆς κλίμακος τῶν δημοσίων διοικητικῶν ὑπαλλήλων, τοὺς προβλεπομένους ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 40 τοῦ νόμου 1811/1951, σαφῶς συνάγεται, ὅτι ἐπὶ τῶν ὡς ἄνω νοσοκόμων, τῶν ὑπηρετουσῶν εἰς νοσηλευτικὰ ἱδρύματα ἰδιωτικοῦ δικαίου, ἰσχύει, ὅσον ἀφορᾷ τὸν βαθμὸν καὶ τὰς ἀποδοχάς των, ἰδιαιτέα ρύθμισις ὑπὸ μόνου τοῦ Δημοσιοϋπαλληλικοῦ Κώδικος (ὅλ. ἄρθρον 73 αὐτοῦ), ἄνευ οἱασδήποτε μισθολογικῆς διακρίσεως, ἥτις δὲν δικαιοῦνται αὐταὶ καὶ τῶν εἰς τοὺς ἰδιωτικοὺς ὑπαλλήλους παρεχομένων ἐπιδομάτων ἢ προσαυξήσεων ὑπὸ τῶν ἐκδιδομένων ὑπουργικῶν ἀποφάσεων καὶ ἀποκλείεται οὕτως ἡ ἐφαρμογὴ τῶν ὑπ' ἀριθ. 8900/1946 καὶ 18310/1946 κοινῶν ἀποφάσεων τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας, δι' ὧν χορηγεῖται προσαύξησις λόγῳ ἐπιτρεπτῆς ἐργασίας κατὰ Κυριακὰς καὶ ἑτέρας μὴ ἐργασίμους ἡμέρας (ἐξ 75% ἐπὶ τῶν ἐλαχίστων ὁρίων μισθῶν) καὶ λόγῳ νυκτερινῆς τοιαύτης (κατὰ 25% ἐπὶ τοῦ μηνιαίου μισθοῦ) (Ὁλομ. Α.Π. 297/1967), ἀδιαφόρως ἂν τὸ διοικητικὸν συμβούλιον τῶν ὡς εἴρηται ἱδρυμάτων δὲν προέβη εἰς τὴν ἔνταξιν τῶν περὶ ὧν πρόκειται νοσοκόμων εἰς βαθμοὺς τῆς διοικητικῆς κλίμακος καὶ εἰς θέσεις ὁριζομένας διὰ τοῦ ὀργανισμοῦ των, ὅτε παράγεται, κατὰ τὰ ἐκτεθέντα, ὑποχρέωσις πρὸς ἀποκατάστασιν τῆς ζημίας ἐκ τῆς ὑπαιτίου παραλείψεως. Κατ' ἀκολουθίαν, ἀντιθέτως κρίνασα ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις καὶ ἐπιδικάσασα ἀποζημίωσιν δι' ἐργασίαν κατὰ Κυριακὰς καὶ νόμῳ ἐξαιρετέας ἑορτάς, ὡς καὶ διὰ νυκτερινὴν ἐργασίαν, κατὰ παραδοχὴν ἐν μέρει τῆς ὑπὸ δίκην ἀγωγῆς, ἐσφαλμένως ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς ἀνωτέρω διατάξεις καὶ εἶναι ἀναιρετέα κατ' ἄρθρον 807 ἐδ. 17 Πολ. Δικονομίας καὶ τὸν σχετικὸν 1ον λόγον ἀναιρέσεως (*).

III. ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΑ

Δικαιοῦχοι ἐπιδόματος διαχειριστικῶν λαθῶν

Τίνες ἀποτελοῦσι τὸ προσωπικὸν διοικήσεως, διαχειρίσεως καὶ κινήσεως τῶν Κοινῶν Ταμείων Εἰσπράξεων Λειτουργείων Αὐτοκινήτων — Καθήκοντα ἑκάστου τῶν ὑπαλλήλων καὶ εἰδικώτερον τοῦ εἰσπράκτορος.—Τίς νοεῖται ὡς εἰσπράκτωρ.—Ἔκδοσις εἰσιτηρίων καὶ δικαιοῦχος ἐπιδόματος διαχειριστικῶν λαθῶν.

Ἀρείου Πάγου 736/1967, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ν. Χαραλάμπης**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Καν. Κλαμαρῆς**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ἰλ. Παρασκευᾶς, Χ. Μαριάνθης

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν διατάξεων τῶν

(*) Ἀνηρέθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 1133/1967 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ὡς ἐφετείου. Ἴδετε καὶ λοιπὴν νομολογίαν τοῦ Ἀρείου Πάγου ἐν ΕΕΔ 27, 86 ἑπ.

άρθρων 1 καὶ 5 § 7 τοῦ Β.Δ. τῆς 25 Ἰουνίου / 6 Αὐγούστου 1956 «περὶ ἐκδόσεως Κανονισμοῦ τῶν Κοινῶν Ταμείων Εἰσπράξεων Λεωφορείων Αὐτοκινήτων», ὁριζουσῶν τῆς μὲν πρώτης ὅτι αἱ ὑπηρεσίαι ἐν γένει τῶν κατὰ τὸν νόμον 2119/1952 Κοινῶν Ταμείων Εἰσπράξεων Λεωφορείων Αὐτοκινήτων διεξάγονται ὑπὸ τοῦ προσωπικοῦ διοικήσεως καὶ διαχειρίσεως καὶ ὑπὸ τοῦ προσωπικοῦ κινήσεως καὶ ὅτι τὸ προσωπικὸν διοικήσεως καὶ διαχειρίσεως ἀποτελοῦσιν οἱ λογιστής, ταμίας, γραμματεὺς ἢ γραφεὺς καὶ ἐν γένει τὸ προσωπικὸν τῶν Γραφείων, ὡς καὶ ὁ ἐνδεχομένως διορισθησόμενος διευθυντής, τὸ δὲ προσωπικὸν κινήσεως ἀποτελοῦσιν οἱ σταθμάρχης καὶ ἐλεγκτὴς (προσωπικὸν ἐλέγχου), οἱ ὁδηγὸς καὶ εἰσπράκτωρ (προσωπικὸν τοῦ λεωφορείου), τῆς δὲ δευτέρας, δι' ἧς ὁρίζονται τὰ εἰδικώτερα καθήκοντα ἑκάστου τῶν ὡς ἄνω ὑπαλλήλων, ὅτι ὁ εἰσπράκτωρ ὑποχρεοῦται εἰς κανονικὴν χορήγησιν εἰσιτηρίου, καταβάλλων πᾶσαν ἐπιμέλειαν πρὸς ἀποφυγὴν μεταφορᾶς ἐπιβατῶν ἄνευ πληρωμῆς κομίστρου, ὀφείλει ἐπίσης νὰ καταγωρῇ εἰς τὸ τέρμα ἑκάστης ἁπλῆς διαδρομῆς ἢ εἰς τὰ ὑπὸ τοῦ προέδρου τοῦ Κ.Τ.Ε.Α. ὁριζόμενα δι' ἑκάστην γραμμὴν σημεῖα ἐν τῷ ὑπ' αὐτοῦ τηρουμένῳ δελτίῳ ἐλέγχου εἰσιτηρίων τὸν ἀριθμὸν τοῦ τελευταίου τῶν κατὰ τὴν διαδρομὴν διατεθέντων εἰσιτηρίων ἑκάστης κατηγορίας καὶ περαιτέρω ἔχει τὴν ὑποχρέωσιν κατὰ τὸν χρόνον τῆς ὑπηρεσίας του νὰ διατηρῇ τὴν καθαριότητα τοῦ ἐσωτερικοῦ τοῦ λεωφορείου, ἐν περιπτώσει δὲ ἀπροόπτου ἀνάγκης νὰ βοηθῇ τὸν ὁδηγόν, οἱ δὲ εἰσπράκτορες τῶν ὑπηρεσιῶν λεωφορείων ὑποχρεοῦνται νὰ ἐπιμελῶνται τῆς κανονικῆς καὶ ἀσφαλοῦς τοποθετήσεως τῶν ἀποσκευῶν τῶν ἐπιβατῶν, σαφῶς προκύπτει, ὅτι ὡς εἰσπράκτωρ, ἀνήκων εἰς τὸ προσωπικὸν κινήσεως τῶν λεωφορείων αὐτοκινήτων, νοεῖται μόνον ὁ ἐπιβαίνων αὐτῶν κατὰ τὰς παρ' αὐτῶν ἐκτελουμένας διαδρομὰς ὑπάλληλος τῶν Κ.Τ.Ε.Α. καὶ κατὰ τὴν διάρκειαν αὐτῶν ἀσχολούμενος μὲ τὴν εἰς τοὺς ἐπιβάτας χορήγησιν τοῦ δι' ἑκάστην διαδρομὴν κεκανονισμένου εἰσιτηρίου καὶ εἰσπραξιν τοῦ ἀντιστοίχου δι' ἕκαστον εἰσιτήριον ἀντιτίμου, οὐχὶ δὲ καὶ ὁ ὑπάλληλος ἐκεῖνος, ὅστις ἐν τῇ ἕδρᾳ τῶν Κ.Τ.Ε.Α. καὶ ἐν τοῖς ὑπ' αὐτῶν διατηρουμένοις διὰ τὴν χορήγησιν εἰσιτηρίων καταστήμασιν ἀσχολεῖται μὲ τὴν ἔκδοσιν εἰσιτηρίων καὶ εἰσπραξιν τοῦ ἀντιτίμου αὐτῶν, ὅστις δέον νὰ θεωρῆται ὡς ἀνήκων εἰς τὸ προσωπικὸν διαχειρίσεως τῶν Κ.Τ.Ε.Α., ἀσχολούμενος μὲ διαχείρισιν χρημάτων. Δεχθὲν ὅθεν τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον, ὡς ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του δείκνυται, κατὰ τὴν ἀνέλεγκτον δέ, ὡς εἰς πράγματα ἀναγομένην κρίσιν του, ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος, προσληφθεὶς παρὰ τοῦ ἀναιρεσείοντος κατὰ Μάϊον 1951 διὰ συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, ἀπασχολεῖται ἔκτοτε παρ' αὐτῷ καὶ εἰς τὴν ἐν Καρδίτσῃ ἕδραν του ἀποκλειστικῶς μὲ τὴν ἔκδοσιν εἰσιτηρίων διὰ τοὺς ἐπιβαίνοντας εἰς τὰ παρ' αὐτοῦ (ἀναιρεσείοντος) χρησιμοποιούμενα πρὸς ἐκτέλεσιν μεταφορᾶς προσώπων λεωφορεῖα καὶ τὴν εἴσπραξιν τοῦ ἀντιτίμου αὐτῶν καὶ παράδοσιν καθ' ἡμέραν, μετ' ἐξαγωγὴν τοῦ οἰκείου λογιστικοῦ ἀποτελέσματος, τοῦ ἀθροίσματος τούτων, καὶ ἀκολούθως, μετ' ἀπόρριψιν τῆς ἐφέσεως τοῦ ἤδη ἀναιρεσείοντος καὶ κατὰ παραδοχὴν τῆς παρὰ τοῦ ἤδη ἀναιρεσιβλήτου ἀσκηθείσης ἀντεφέσεως κατὰ τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως καὶ κατὰ μεταρρύθμισιν ταύτης δεχθὲν τὴν ἀγωγὴν τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ἐν τῷ συνόλῳ της κατὰ τὸ αἴτημα αὐτῆς περὶ ὑποχρεώσεως τοῦ ἀναιρεσείοντος εἰς καταβολὴν αὐτῷ τοῦ ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 33/1965 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ ὑπαλληλικοῦ καὶ ὑπηρετικοῦ προσωπικοῦ Γραφείων Κ.Τ.Ε.Α. ἁπάσης τῆς χώρας, πλὴν Ἀθηνῶν, Πειραιῶς καὶ Ο.Α.Σ. Θεσσαλονίκης καὶ ὑπεραστικῶν Κ.Τ.Ε.Α.», κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 98134/6946 τῆς 20/22.10.1965 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, προβλεπομένου ἐκ δραχμῶν 300 μηνιαίως ἐπιδόματος διαχειριστικῶν λαθῶν διὰ τοὺς ταμίας καὶ τοὺς ὑπαλλήλους Γραφείων Κ.Τ.Ε.Α., τοὺς μονίμως ἀπασχολουμένους μὲ διαχείρισιν χρημάτων, ὀρθῶς τὰς διαληφθείσας διατάξεις ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσεν, ὁ δὲ περὶ τοῦ ἐναντίου μοναδικὸς λόγος ἀναιρέσεως τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, ὡς ἀβάσιμος, εἶναι ἀπορριπτέος (*).

V. ΙΑΤΡΟΙ

Πρόσληψις ἰατρῶν ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α., ἀμοιβὴ καὶ ἀποζημίωσις δι' ἀπόλυσιν.

Δυνατὴ ἡ πρόσληψις παρὰ τῶν 'Υποκαταστη-

(*) Ἐπεκρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 578/1967 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Καρδίτσης ὡς ἐφετείου.

μάτων τοῦ Ι.Κ.Α. ἰατρῶν θεραπευτῶν γενικῆς ἰατρικῆς ἢ εἰδικοτήτων, ἵνα οὗτοι παρέχωσι τὴν ἰατρικὴν περίθαλψιν ἐν τοῖς ἰδιωτικοῖς αὐτῶν ἰατρείοις ἢ συμβεβλημέναις μετ' αὐτοῦ κλινικοῖς, ὡς καὶ ἐν τῇ κατοικίᾳ τῶν ἀσθενῶν, ἀντὶ ἀμοιβῆς, συνισταμένης εἰς παγίαν κατὰ μῆνα ἀποζημίωσιν, εἴτε εἰς τοιαύτην κατὰ περίπτωσιν παρεχομένης ὑπηρεσίας.— Ὑπηρεσιακὴ κατάστασις τούτων.— Κατώτατον ὅριον ἀμοιβῆς κατὰ Ν.Δ. 3623/1956.—Ἀπόψεις κατ' ἄρθρον 10 § 4 Ν.Δ. 4352/1964 καὶ ἀποζημίωσις.

Ἀρείου Πάγου 694/1967, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ν. Χαραλάμπης** Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Κ. Παπαϊωάννου** Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Ἰακωμίδης, Ε. Φρόνιμος

Ὁ ἐγκριθεὶς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 60556/1959 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, κατ' ἐξουσιοδότησιν τοῦ ἄρθρου 59 § 1 τοῦ ἀπὸ 11.11.1935 ἀ.ν. «περὶ Ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας», ὡς ἠριθμήθη αὐθεντικῶς διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 694/1937, καὶ διὰ τοῦτο ἰσχύων νόμιμου ἐπέγων Κανονισμὸς Ὑγειονομικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Ι.Κ.Α., διατηρηθεὶς ἐν ἰσχύϊ διὰ τῆς παραγράφου 1 ἐδάφ. δ' τοῦ ἄρθρου 60, ἐν συνδυασμῷ καὶ πρὸς τὸ ἄρθρον 22 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων», ὁρίζει ἐν μὲν τοῖς ἄρθροις 13 (§§ 154 καὶ 7) καὶ 14, ὅτι τὰ Ὑποκαταστήματα τοῦ Ι.Κ.Α. δύνανται νὰ προσλαμβάνωσιν ὡς ἰατροὺς - θεραπευτὰς γενικῆς ἰατρικῆς ἢ εἰδικοτήτων, «ἵνα οὗτοι παρέχωσι τὴν ἰατρικὴν περίθαλψιν ἐν τοῖς ἰδιωτικοῖς αὐτῶν ἰατρείοις ἢ συμβεβλημέναις μετὰ τοῦ Ἱδρύματος κλινικαῖς, ὡς καὶ ἐν τῇ κατοικίᾳ τῶν ἀσθενῶν», ἀντὶ ἀμοιβῆς, δυναμένης «νὰ συνίσταται εἰς παγίαν κατὰ μῆνα ἀποζημίωσιν, εἴτε εἰς τοιαύτην κατὰ περίπτωσιν παρεχομένης ὑπηρεσίας (ἄρθρον 13 § 7), ἐν δὲ τῷ ἄρθρῳ 22 αὐτοῦ, ὅτι τοιοῦτοι διὰ παγίας ἀποζημιώσεως ἢ κατ' ἐπίσκεψιν ἀμειβόμενοι πάσης φύσεως καὶ οἱασδήποτε διαβαθμίσεως ἰατροί, πλὴν τῶν ἐν ἄρθρῳ 21 ἀναφερομένων (ἰατρῶν ἐλέγχου καὶ ὑγειονολόγων ἰατρῶν), δὲν θεωροῦνται ὑπάλληλοι τοῦ Ἱδρύματος, ἡ δὲ ὑπηρεσιακὴ αὐτῶν σχέσις εἶναι ἐνιαυσίας διαρκείας, ἀνανεουμένη αὐτομάτως ἐπὶ ἴσον χρόνον, ἐὰν δὲν καταγγελθῇ...». (Ἡ τελευταία αὕτη διάταξις τίθεται, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 72387/18.2.1956 ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ὅρα καὶ ὁ.δ. 17/18.2.1956).

Ἐξ ἄλλου, κατὰ τὸ ἄρθρον 4 § 5 τοῦ εἰς ἐκτέλεσιν τοῦ ἄρθρου 1 § 6 τοῦ ν.δ. 3623/1956 «περὶ καθορισμοῦ κατωτάτων ὁρίων ἰατρικῆς ἀμοιβῆς κλπ.» ἐκδοθέντος ὁ.δ. τῆς 14/14.11.1956 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ ἀπὸ 30.3/3.4.1951 ὁ.δ. περὶ μισθολογίου κλπ.» τὸ κατώτατον ὅριον τῆς μηνιαίας ἀμοιβῆς τῶν πάσης φύσεως μὴ μονίμων θεραπευτῶν ἰατρῶν τοῦ Ι.Κ.Α., ὅπερ δὲν δύναται νὰ μειωθῇ δι' ἰδιωτικῆς βουλήσεως κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ Α.Κ. ὡρίσθη εἰς δραχμὰς 3.200, αἵτινες ηὐξήθησαν εἰς δραχμὰς 3.603 διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ὁ.δ. 141/1963 καὶ εἰς δραχμὰς 3.763 διὰ τοῦ ὁ.δ. 56/1964, ἀσχέτως τόπου ἀπασχολήσεως αὐτῶν καὶ τῆς νομικῆς μορφῆς, ὑφ' ἣν παρέχουσι «τὴν ἰατρικὴν περίθαλψιν». Ἐπὶ πλέον κατὰ τὴν παράγραφον 4 τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ν.δ. 4352/1964 «περὶ διατάξεων, ἀφορωσῶν τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους, ὡς καὶ περὶ καταργήσεως συμβουλίων, ἐπιτροπῶν κλπ.., «οἱ κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου τούτου ἀπολυόμενοι, ἐν οἷς περιλαμβάνονται κατὰ τὴν 2αν παράγραφον αὐτοῦ καὶ οἱ ἐπὶ θητείᾳ, ἐπὶ ἐμμίσθῳ ἐντολῇ ἢ ἐπὶ συμβάσει ὡρισμένου χρόνου πέραν τοῦ ἑξαμήνου ἢ ἀορίστου χρόνου παρέχοντες τὰς ὑπηρεσίας των εἰς Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, οἷον καὶ τὸ Ι.Κ.Α., ἰατροὶ καὶ μὴ ἐπαναδιοριζόμενοι ἐντὸς τριμήνου ἀπὸ τῆς ἀπολύσεώς των... δικαιοῦνται τῆς ὑπὸ τῆς κειμένης νομοθεσίας προβλεπομένης ἀποζημιώσεως», ἥτις εἶναι ἴση πρὸς τὴν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 94 τοῦ ν.δ. 3026/1954 «περὶ τοῦ Κώδικος τῶν Δικηγόρων», καθοριζομένην συμφώνως πρὸς τὴν παράγραφον 5 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν.δ. 4111/1960 περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ ὑγειονομικῶν συλλόγων, ἰατρικῶν κλπ. διατάξεων, δι' ἧς ἐτροποποιήθη τὸ ἄρθρον 4 § 2 τοῦ μνησθέντος ν.δ. 3623/1956. Ὅθεν, δεξάμενον ἀνελέγκτως τὸ δικάσαν Ἐφετεῖον, ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος ἐνάγων προσελήφθη τὴν 10.1.1961 διὰ συμβάσεως παρὰ τοῦ ἀναιρεσείοντος - ἐναγομένου, «ὅπως παρέχῃ ἐν Ρεθύμνῃ πρὸς τοὺς ἠσφαλισμένους παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. ἀσθενεῖς τὰς ἰατρικάς του ὑπηρεσίας ὡς εἰδικευμένος χειρουργὸς - ἰατρὸς θεραπευτής, δεχόμενος αὐτοὺς εἰς τὸ ἐν Ρεθύμνῃ ἰατρεῖον του καθ' ἑκάστην καὶ κατὰ τὰς ὥρας 8 - 12 π.μ. καὶ 5 - 7 μ.μ., καθ' ἃς θὰ ἐδέχετο καὶ τὴν ἰδιωτικήν του πελατείαν, ἐπὶ παγίᾳ μηνιαίᾳ ἀποζημιώσει ἢ ἀμοιβῇ δρα-

χιλιῶν 2.100, αὐξηθείσῃ ἀπὸ 10.9.1961 εἰς δραχμὰς 2.400» καὶ προσθέτου ἐν συνεχείᾳ, ὅτι, τῆς ἐν λόγῳ συμβάσεως, οὔσης ἐνιαυσίου διαρκείας καὶ ἀνανεουμένης κατ' ἔτος, ὁ ἀναιρεσίβλητος - ἐνάγων ἀπελύθη αὐτοδικαίως τῆς ὑπηρεσίας του ἀπὸ 1.10.1964 συμφώνως πρὸς τὴν παράγραφον 2 τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ὡς εἴρηται ν.δ. 4352/1964, ὀρθῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς προαναφερθείσας οὐσιαστικὰς διατάξεις, ἐπιδικάσαν ἐν συνεχείᾳ, κατὰ μεταρρύθμισιν τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως α) δραχμὰς 47.842 δι' αἰτηθείσαν ἐπὶ πλέον διαφορὰν μεταξὺ τῶν καταβλητέων καὶ καταβληθεισῶν ἀποδοχῶν του καὶ β) δραχμὰς 3.763 δι' ἀποζημίωσιν λόγῳ ἀπολύσεώς του, οἱ δὲ περὶ τοῦ ἐναντίου 1ος, 2ος καὶ 3ος τοῦ ἀναιρετηρίου λόγοι εἶναι ἀβάσιμοι καὶ ἀπορριπτέοι (*).

IV. ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

Ἀποδοχαὶ πρακτικῶν μηχανικῶν καὶ μηχανοδηγῶν

Καθορισμὸς ἀμοιβῶν πρακτικῶν μηχανικῶν καὶ μηχανοδηγῶν, ἐκτελούντων ἐργασίαν τῆς εἰδικότητός των, κατὰ τὴν ἀπὸ 18 Ὀκτωβρίου 1958 συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας.—Διαίρεσις μηχανολογικῶν ἐγκαταστάσεων.—Τίνες δικαιοῦνται τῆς νομίμου ἀμοιβῆς.

Ἀρείου Πάγου 689/1967, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ν. Χαραλάμπης**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Δ. Κανελλάκος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ Ι. Δυοβουνιώτης, Β. Παπανικολάου

Ἐκ τῶν διατάξεων τῆς ἀπὸ 18 Ὀκτωβρίου 1958 συλλογικῆς συμβάσεως πρακτικῶν μηχανικῶν καὶ μηχανοδηγῶν ἁπάσης τῆς χώρας, κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 67404/1958 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας καὶ ὑποχρεωτικῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 18045/1959 ἀποφάσεως τοῦ ἰδίου, σαφῶς συνάγεται, ὅτι δι' αὐτῆς καθορίζονται αἱ ἀμοιβαὶ πρακτικῶν μηχανικῶν καὶ μηχανοδηγῶν, τῶν ἐκτελούντων ἐργασίαν τῆς εἰδικότητός των.

Ἐξ ἄλλου, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 1, 2, 5, 17 τοῦ εἰς ἐκτέλεσιν τοῦ νόμου 6422/1934, τοῦ ἀ.ν. 878/1946 καὶ τοῦ ν.δ. 1150/1949 ἐκδοθέντος ἐξ. τῆς 16/7.3.1950 περὶ διαιρέσεως, κατατάξεως καὶ ἀπογραφῆς μηχανολογικῶν ἐγκαταστάσεων κλπ.», ὡς ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη ὑπὸ τῶν βάσει τῆς αὐτῆς νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως ἐκδοθέντων ἐξ. τῆς 24.11.1953 καὶ τῆς 2/8.8.1958, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰ ἄρθρα 8 καὶ 10 τοῦ ὡς ἄνω ἐξ. 24.11.1953, αἱ μηχανολογικαὶ ἐγκαταστάσεις ἐν γένει διαιροῦνται εἰς εἰδικότητας, εἰς τὴν ὑπὸ στοιχεῖον Β' τῶν ὁποίων καταλέγονται καὶ αἱ ἐγκαταστάσεις τῶν κλωστοϋφαντουργικῶν, βιομηχανιῶν καὶ τῶν βιομηχανιῶν ἱματισμοῦ. Ἁπασῶν τῶν εἰδικοτήτων αἱ μηχανολογικαὶ ἐγκαταστάσεις χαρακτηρίζονται προκειμένου περὶ τῆς τεχνικῆς ὑπευθύνου ἐπιβλέψεως τῆς λειτουργίας καὶ συντηρήσεως αὐτῶν, ὡς ἁπλαῖ καὶ μὴ τοιαῦται, τῶν πρώτων τούτων ὑποδιαιρουμένων εἰς ἕκτην βαθμίδας. Ἡ δὲ τεχνικὴ ὑπεύθυνος ἐπίβλεψις τῆς λειτουργίας καὶ συντηρήσεως τῶν ἁπλῶν μηχανολογικῶν ἐγκαταστάσεων, ὁ χαρακτηρισμὸς τῶν ὁποίων γίνεται οὐ μόνον βάσει τῆς ἰσχύος τῶν κινητήρων ἢ ἀτμολεβήτων ἢ τῶν ἀποθηκευομένων καυσίμων καὶ τῆς καταγωγῆς αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ βάσει τῆς ἀξίας τῆς ἐγκαταστάσεως αὐτῶν, καὶ αἵτινες συνεπῶς δύνανται νὰ μὴ συνίστανται μόνον ἐκ κινητηρίων μηχανῶν ἐσωτερικῆς καύσεως, δύναται νὰ ἀνατίθεται, ἀναλόγως τῆς βαθμίδος, εἰς ἣν ἀνήκουσι, καὶ εἰς κατόχους ἀδειῶν πρακτικοῦ μηχανικοῦ συντηρητοῦ Α', Β' καὶ Γ' τάξεως, χορηγουμένων ὑπὸ τὰς ἐν τῷ νόμῳ ὁριζομένας προϋποθέσεις καὶ διατυπώσεις.

Ἡ ἀναιρεσιβαλλομένη ἀπόφασις τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος Πρωτοδικείου, καίτοι ἐδέχθη, μετ' ἀνέλεγκτον περὶ πραγμάτων κρίσιν, ὡς τοῦτο προκύπτει ἐκ τῆς τρίτης αἰτιολογίας τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, ὅτι ὁ ἀναιρεσείων, κεκτημένος τὴν ὑπ' ἀριθ. 706/1959 ἄδειαν πρακτικοῦ μηχανικοῦ τοῦ Ὑπουργείου Βιομηχανίας, ἀπησχολεῖτο ἐπὶ συμβάσει ἐργασίας παρὰ τῆς ἀναιρεσιβλήτου Ἀνωνύμου Ἑταιρείας καὶ τῆς ἣν αὕτη διεδέχθη τοιαύτης ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Ὑφαντήριον - Τυποβαφεῖον Θ.Δ.Β. καὶ ἀδελφοί, Α.Ε.», εἰς τὴν παρακολούθησιν τῆς λειτουργίας, ἐπιτήρησιν, συντήρησιν καὶ ἐπισκευήν, ἐν περιπτώσει ἐλάβης, μηχανημάτων ὑφαντηρίου καὶ βαφείου, ἀπέρριψεν ἐν τούτοις τὴν ἀγωγὴν τούτου, διώκουσαν τὴν ἐπιδίκασιν αὐτῷ τῆς διαφορᾶς ἀποδοχῶν μεταξὺ τῶν

(*) Ἐπεκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 127/1966 ἀποφασις τοῦ Ἐφετείου Κρήτης.

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ

ΑΣΦΑΛΙΣΙΣ ΕΙΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ

§ 1. Ἀσφάλισις εἰς τὸ Ἵδρυμα Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων

1. Ὑποκείμενοι εἰς εἰσφορὰν ὑπὲρ τοῦ Ι.Κ.Α. κατὰ ποσοστὸν 4 ο/ο ἐπ' ἀμφοτέρων τῶν συντάξεών των, οἱ συνταξιοῦχοι Εἰδικῶν Ταμείων, ὡς πρὸς οὓς ἐπεξετάθη ἡ ἀσφάλισις τοῦ Κλάδου παροχῶν ἀσθενείας καὶ μητρότητος τοῦ Ι.Κ.Α. διὰ πράξεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας καὶ τυγχάνουν καὶ συνταξιοῦχοι τοῦ Ι.Κ.Α.

Ἀρείου Πάγου 739/1967, Ὁλομελείας

Πρόεδρος ὁ κ. **Στ. Μαυρομιχάλης**

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Λ. Κανελλάκος**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Σ. Ποταμιάνος, Νομικὸς Σύμβουλος Κράτους, Σ. Σπετσάκης

Κατὰ μὲν τὴν παράγραφον 1 τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, ὡς τοῦτο ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ν.δ. 4106/1960, εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ κλάδου παροχῶν ἀσθενείας καὶ μητρότητος τοῦ Ι.Κ.Α. ὑπάγονται α) οἱ συνταξιοῦχοι τοῦ Ι.Κ.Α., β) τὸ δυνάμει εἰδικῆς νομοθεσίας συνταξιοδοτούμενον ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. προσωπικὸν αὐτοῦ καὶ γ) οἱ πάσης φύσεως συνταξιοῦχοι Εἰδικῶν Ταμείων, ἐφ' ὅσον, ὡς ἠσφαλισμένοι τῶν Ταμείων τούτων, ὑπήγοντο εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ ἀνωτέρω κλάδου τοῦ Ι.Κ.Α. ἢ ἐδικαιοῦντο τῶν παροχῶν τοῦ κλάδου τούτου ὡς μέλη οἰκογενείας θανόντος ἠσφαλισμένου ἢ συνταξιούχου. Κατὰ τὴν παράγραφον 2 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου διὰ Πράξεων τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἐκδιδομένων μετὰ γνώμην τῶν Διοικητικῶν Συμβουλίων τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ τοῦ οἰκείου Εἰδικοῦ Ταμείου καὶ δημοσιευομένων εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, δύνανται νὰ ἀσφαλίζωνται ὑποχρεωτικῶς εἰς τὸν ἐν λόγῳ κλάδον τοῦ Ι.Κ.Α. οἱ συνταξιοῦχοι τῶν λοιπῶν, πλὴν τῶν ἐν ἐδαφίῳ γ' τῆς προηγουμένης παραγράφου ἀναφερομένων Εἰδικῶν Ταμείων, μὴ καλυπτόντων τοὺς ἠσφαλισμένους των διὰ τῶν παροχῶν τοῦ ὡς εἴρηται κλάδου. Κατὰ δὲ τὴν παράγραφον 4 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου, ἀκολουθοῦσαν τὴν προηγουμένην τὰ τῆς ἀσφαλίσεων τῶν συνταξιούχων Δήμων καὶ Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου ἐν γένει τρίτην παράγραφον, ἡ εἰσφορὰ τῶν συνταξιούχων τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ τῶν συνταξιούχων ἐκ τοῦ προσωπικοῦ αὐτοῦ διὰ τὴν κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἀσφάλισιν των ὁρίζεται εἰς 4% ἐπὶ τοῦ συνολικοῦ ποσοῦ τῆς συντάξεώς των. Ἡ δὲ εἰσφορὰ τῶν συνταξιούχων τῶν Εἰδικῶν Ταμείων, τῶν τε συνταχιζόντων τὴν ἀσφάλισίν των τοῦ κλάδου παροχῶν ἀσθενείας καὶ μητρότητος κατὰ τὸ ἐδάφ. γ' τῆς παραγράφου 1 καὶ τῶν κατὰ τὰς παραγράφους 2 καὶ 3 ὑπαγομένων εἰς τὴν ἰδίαν ἀσφάλισιν συνταξιούχων τῶν Εἰδικῶν Ταμείων ὁρίζεται εἰς 10% ἐπὶ τοῦ ποσοῦ τῆς συντάξεώς των, ἐξ ὧν 6% εἰς βάρος τοῦ Εἰδικοῦ Ταμείου καὶ 4% εἰς βάρος τῶν συνταξιούχων.

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν διατάξεων τούτων, διὰ τῶν ὁποίων, ὡς καὶ ἐν τῷ ὑποτίτλῳ τοῦ ὡς ἄνω ἄρθρου δηλοῦται, ἀποσκοπεῖται ἡ ἀσφάλισις τῶν συνταξιούχων κατὰ τῶν κινδύνων ἀσθενείας κλπ., συνάγεται, ὅτι οἱ συνταξιοῦχοι Εἰδικῶν Ταμείων, εἰς οὓς ἐπεξετάθη ἡ ἀσφάλισις ἀσθενείας καὶ μητρότητος τοῦ Ι.Κ.Α. διὰ Πράξεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας κατὰ τὰ ἀνωτέρω, ὑπόκεινται εἰς εἰσφορὰν ἐπὶ τῆς ἐκ τοῦ Εἰ-

---

ἄρνησιν τῆς ἀγωγῆς ἐπέχων ἰσχυρισμὸς τῆς ἀναιρεσειούσης, ὅτι τὸ ἐπίδομα τριετιῶν ἐχορηγεῖτο, κατ' ἐφαρμογὴν ἰδιοπρόπου λογιστικοῦ συστήματος, μόνον ὁσάκις αἱ ἀποδοχαὶ τοῦ προσωπικοῦ ὑπελείποντο τῶν νομίμων, οὐδεμία γεννᾶται ἀμφιβολία, ὅτι τὸ δικαστήριον τῆς οὐσίας ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν καὶ ἐξετίμησε καὶ τὸ ἐν τῷ δευτέρῳ καὶ τελευταίῳ λόγῳ ἀναιρέσεως ἀναφερόμενον ἔγγραφον, φερόμενον ὡς προσηρτημένον εἰς τὴν ὡς ἄνω ἐγκύκλιον καὶ ἐπικληθὲν πρὸς ἀπόδειξιν τοῦ ἀποκρουσθέντος ὡς εἴρηται ἀρνητικοῦ ἰσχυρισμοῦ. Ἀπορριπτέος ὅθεν καὶ ὁ λόγος οὗτος ὡς ἀβάσιμος (*).

(*) Ἐπεκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 927/1967 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ὡς ἐφετείου.

Ἴδετε περὶ τῶν ἄρθρων 173 καὶ 200 τοῦ Α.Κ. καὶ Α.Π. 598/1966, ΕΕΔ 26, 123, Α.Π. 324/1967, ΕΕΔ 26, 1139.

καταβληθεισῶν καὶ ἐκείνων, αἵτινες προσήκουσιν εἰς ἀδειοῦχον πρακτικὸν μηχανικὸν γ' τάξεως κατὰ τὴν οἰκείαν συλλογικὴν σύμβασιν καὶ τὰς σχετικὰς διαιτητικὰς ἀποφάσεις, ἐπὶ τῷ λόγῳ, ὅτι τὰ ἀνωτέρω μηχανήματα δὲν ἦσαν κινητῆρια μηχαναὶ καὶ δὴ ἐσωτερικῆς καύσεως, καθ' ἃ προβλέπεται ὑπὸ τῶν ἀπὸ 8/8.3.1935 καὶ 30/1.5.2.1937 Δ.Δ. Οὕτως ὅμως ἀποφηνάμενον τὸ Πρωτοδικεῖον, ψευδῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐσφαλμένως ἐφήρμοσε τὰς ἐν τῇ ἠγτουμένῃ σκέψει οὐσιαστικοῦ περιεχομένου διατάξεις καὶ ἀναιρετέαν τὴν ἀπόφασίν του κατέστησε κατ' ἄρθρον 807 ἐδάφ. 17 Πολ. Δικονομίας καὶ τὸν σχετικὸν πρῶτον λόγον ἀναιρέσεως (*).

VI. ΑΣΤΙΚΟΣ ΚΩΔΙΞ

Ἔννοια ἄρθρων 173 καὶ 200 Ἀστικοῦ Κώδικος

Προϋπόθεσις ἐφαρμογῆς τῶν ἄρθρων 173 καὶ 200 Ἀστικοῦ Κώδικος ἡ ὕπαρξις εἰς τὴν ἑρμηνευομένην σύμβασιν ἢ δικαιοπραξίαν κενοῦ ἢ ἀμφιβολίας περὶ τῆς ἐννοίας αὐτῶν, μὴ ὑφισταμένου ἐδάφους ἐφαρμογῆς τοῦ κανόνος τούτου, ὅταν ἡ δηλωθεῖσα βούλησις εἶναι σαφὴς καὶ οὐδεμίαν καταλείπῃ ἀμφιβολίαν περὶ τοῦ περιεχομένου αὐτῆς, τῆς περὶ τούτου κρίσεως τοῦ δικαστηρίου τῆς οὐσίας μὴ ὑποκειμένης εἰς ἀκυρωτικὸν ἔλεγχον, ὡς ἀναγομένης εἰς πράγματα.—Παροχὴ ὑπὸ τῆς Δημοσίας Ἐπιχειρήσεως Ἠλεκτρισμοῦ ἐπιδόματος, ὡς ἐπαυξήσεως βασικοῦ μισθοῦ.

Ἀρείου Πάγου 688/1967, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ν. Χαραλάμπης**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Δ. Κανελλάκος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Μ. Βρανᾶς, Ε. Δημητρακόπουλος

Ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ ὑπὸ τῶν ἄρθρων 173 καὶ 200 Α.Κ. τιθεμένου κανόνος ὅτι αἱ συμβάσεις καὶ ἐν γένει δηλώσεις δικαιοπρακτικῆς βουλήσεως δέον νὰ ἑρμηνεύωνται ὡς ἀπαιτεῖ ἡ καλὴ πίστις, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν, προϋποθέτει τὴν ὕπαρξιν ἐν τῇ ἑρμηνευομένῃ συμβάσει ἢ δικαιοπραξίᾳ κενοῦ ἢ ἀμφιβολίας περὶ τῆς ἐννοίας αὐτῶν, δὲν ὑφίσταται δὲ κατὰ συνέπειαν ἔδαφος ἐφαρμογῆς τοῦ κανόνος τούτου, ὅταν ἡ δηλωθεῖσα βούλησις εἶναι σαφὴς καὶ οὐδεμίαν καταλείπῃ ἀμφιβολίαν περὶ τοῦ περιεχομένου αὐτῆς, τῆς περὶ τούτου κρίσεως τοῦ δικαστηρίου τῆς οὐσίας μὴ ὑποκειμένης εἰς ἀκυρωτικὸν ἔλεγχον, ὡς ἀναγομένης εἰς πράγματα.

Ἐν προκειμένῳ, ἑρμηνεύουσα ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις τὴν σύμβασιν, τὴν καταρτισθεῖσαν διὰ τῆς ὑπὸ τοῦ προσωπικοῦ τῆς ἦν ἡ ἀναιρεσείουσα διεδέχθη Ἑλληνικῆς Ἠλεκτρικῆς Ἑταιρείας, εἰς ὃ καὶ ὁ ἀναιρεσίβλητος περιλαμβάνεται, ἀποδογῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 290/1952 ἐγκυκλίου τῆς ἐν λόγῳ Ἑταιρείας, ἐπακολουθησάσης τὴν ὑπ' ἀριθ. 250/1950 τοιαύτην, περὶ χορηγήσεως εἰς ἅπαν τὸ προσωπικὸν τοῦτο ἐπιδόματος, συνισταμένου εἰς αὔξησιν τοῦ ἑκάστοτε βασικοῦ μισθοῦ κατὰ 10% δι' ἑκάστην τριετίαν καὶ ἀνεξαρτήτως ἀριθμοῦ τριετιῶν, δέχεται, ὅτι οὐδεμία ἀμφιβολία καταλείπεται περὶ τοῦ ὅτι ἀρχῆθεν ἡ ὡς ἀνωτέρω δηλωθεῖσα καὶ γενομένη ἀποδεκτὴ βούλησις τῆς Ἑταιρείας ἐκείνης ἦτο νὰ χορηγῆσῃ τὸ ἐν λόγῳ ἐπίδομα ἀνεξαρτήτως καὶ ἀθροιστικῶς πρὸς τὰ ἀπὸ μακροῦ προηγουμένως καταβαλλόμενα ἐπιδόματα οἰκογενειακῶν βαρῶν καὶ πολυετίας ἐκ 5% ἀνὰ πενταετίαν εἰς τὸν κλάδον. Ὅθεν, ὁ πρῶτος λόγος ἀναιρέσεως, καθ' ὅσον αἰτιᾶται τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως δι' ἐσφαλμένην ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 200 Α.Κ. ἐκ τοῦ ὅτι αὕτη δὲν ἠρμήνευσε τὴν σύμβασιν ὡς ἀπαιτεῖ ἡ καλὴ πίστις, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν, εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος. Ὁ αὐτὸς λόγος ἀναιρέσεως, καθ' ὅσον βάλλει δι' ἐσφαλμένην ἑρμηνείαν τοῦ συμβατικοῦ κειμένου τῆς ὑπ' ἀριθ. 290/1952 ἐγκυκλίου, εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀπαράδεκτος, ἅτε ἀφορῶν ἀνέλεγκτον περὶ πραγμάτων κρίσιν τοῦ οὐσιαστικοῦ δικαστηρίου.

Τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον, ἐν τῇ τρίτῃ αἰτιολογίᾳ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, δεβαιοῖ, ὅτι πρὸς σχηματισμὸν τῆς ἐκ τῶν ἐνόντων κρίσεώς του ἐπὶ τῶν συγκροτούντων τὴν βάσιν τῆς ἀγωγῆς γεγονότων, ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν καὶ συνεξετίμησε μετὰ τῶν μαρτυρικῶν καταθέσεων τὰ παρ' ἑκατέρου τῶν διαδίκων μερῶν προσαχθέντα καὶ ἐπικληθέντα ἔγγραφα. Ἐντεῦθεν καὶ ἐκ τῆς ὅλης διατυπώσεως τῆς περὶ τὴν ἀπόδειξιν αἰτιολογίας, ἐν τῇ ὁποίᾳ καὶ κατ' ἰδίαν μνημονεύεται ἡ ὑπ' ἀριθ. 250/1950 ἐγκύκλιος τῆς Ε.Η.Ε., ἀποκρούεται δὲ ὁ ἠτιολογημένην

(*) Ἀνηρέθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 3312/1967 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ὡς ἐφετείου.

δικοῦ Ταμείου συντάξεως των εἰς ποσοστὸν 4%, ἀνεξαρτήτως τοῦ ἂν τυγχάνωσι συνταξιοῦχοι καὶ τοῦ Ι.Κ.Α., ἀσφαλιζόμενοι ἐντεῦθεν κατὰ τὴν αὐτὴν ἔκτασιν καὶ ὑποκείμενοι εἰς εἰσφορὰν καὶ ἐπὶ τῆς ἐκ τοῦ Ι.Κ.Α. συντάξεώς των κατὰ τὸ αὐτὸ ποσοστόν. Ἡ ἑρμηνευτικὴ αὕτη ἐκδοχή, ὑπὲρ τῆς ὁποίας συνηγορεῖ ἡ ἀδιάστικτος διατύπωσις τῆς παρατιθείσης διατάξεως τῆς παραγράφου 4 καὶ ἡ ἐπιβολὴ ὑπ' αὐτῆς τῆς αὐτῆς εἰσφορᾶς ἐπὶ τῶν ἐκ τῶν Εἰδικῶν Ταμείων συντάξεων οὐ μόνον εἰς τοὺς κατόπιν ἐπεκτάσεως τῆς ἀσφαλίσεως δι' ὑπουργικῶν πράξεων ἀσφαλιζομένους συνταξιούχους, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἀπ' εὐθείας ἐκ τοῦ νόμου, κατὰ τὸ ἐδάφιον γ' τῆς παραγράφου 1 προστατευομένους ταυτοὺς, εἶναι σύμφωνος καὶ πρὸς τὴν ὅλην οἰκονομίαν τοῦ ἀνωτέρω νόμου περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, ὅστις, διευρύνων τὸν κύκλον τῶν ἠσφαλισμένων, οὐδόλως καθιεροῖ, ὡς καὶ ἐν τῇ ἐπ' αὐτοῦ εἰσηγητικῇ ἐκθέσει τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ ἀναφέρεται, ἀντιστοιχίαν παροχῶν καὶ εἰσφορῶν, τῆς ἐπιβαρύνσεως τῶν οἰκονομικῶς ἰσχυροτέρων ἀναπροσηνομένης πρὸς τὴν κατὰ τὰς συγχρόνους ἀντιλήψεις ἐπιβαλλομένην ἀλληλεγγύην. Λέον ὅθεν ὅτι, αἰρομένης τῆς μεταξὺ τῶν δύο Τμημάτων διαφορᾶς, ἀποφανθῇ τὸ δικαστήριον ὑπὲρ τῆς γνώμης τοῦ ἀναιρετικοῦ Τμήματος, ὡς συμφώνου πρὸς τὴν ἀνωτέρω γενομένην δεκτήν, παρεπεμφθῇ δὲ ἡ ὑπόθεσις πρὸς περαιτέρω ἐκδίκασιν εἰς τὸ ὑπὸ τοῦ Κανονισμοῦ ὁριζόμενον Τμῆμα, κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 834 § 3 Πολ. Δικονομίας, ὡς τοῦτο ἀντικατεστάθη δι' ἄρθρου 25 τοῦ νόμου 3810/1957.

Ἡ ὑπὲρ τοῦ ἀναιρεσείοντος ἐπιδικαστέα δικαστικὴ δαπάνη δέον, ὡς πρὸς τὴν δικηγορικὴν ἀμοιβήν, νὰ ὑπολογισθῇ εἰς τὸ ἥμισυ, κατ' ἐφαρμογὴν τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 22 § 1 τοῦ νόμου 3693/1957 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους διατάξεων», ἐφαρμοστέας καὶ ἐν προκειμένῳ, συνδυασθέντος τῷ ἄρθρῳ 5 τοῦ νόμου 3210/1955 «περὶ τροποποιήσεως τῆς περὶ Ι.Κ.Α. νομοθεσίας».

Διὰ ταῦτα

Αἴρον τὴν μεταξὺ τῶν δύο Τμημάτων διαφωνίαν.

Ἀποφαίνεται, ὅτι οἱ συνταξιοῦχοι Εἰδικῶν Ταμείων, ὡς πρὸς οὓς ἐπεξετάθη ἡ ἀσφάλισις τοῦ κλάδου παροχῶν ἀσθενείας καὶ μητρότητος τοῦ Ι.Κ.Α. διὰ Πράξεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, τυγχάνοντες συνταξιοῦχοι καὶ τοῦ Ι.Κ.Α., ὑπόκεινται εἰς εἰσφορὰν ὑπὲρ τούτου κατὰ ποσοστὸν 4% ἐπ' ἀμφοτέρων τῶν συντάξεών των.

2. Ἐπέλευσις ἐργατικοῦ ἀτυχήματος εἰς ἠσφαλισμένον τοῦ Ι.Κ.Α., μεταβαίνοντα ἐκ τοῦ ἐργοταξίου τοῦ ἐργοδότου του Δήμου εἰς τόπον, εἰς τὸν ὁποῖον διετάχθη νὰ μεταβῇ τελῶν ἐν διατεταγμένῃ ὑπηρεσίᾳ. — Ἀκύρωσις ἀποφάσεως τοῦ Διευθυντοῦ Ὑποκαταστήματος Ι.Κ.Α. ὡς μὴ νομίμου. — Ἔρευνα ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. ἐν περιπτώσει ἐργατικοῦ ἀτυχήματος.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 2649/1967, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Γ. Χαρμπούρης**

Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. **Ἀντ. Ταβουλάρης**

Δικηγόρος ὁ κ. Σ. Σπετσάκης

Διὰ τῆς αἰτήσεως ταύτης, τύποις παραδεκτῶς ἀσκηθείσης, ζητεῖται ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 1250 τοῦ 1966 ἀποφάσεως τῆς παρὰ τῷ Ἱδρύματι Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων Δευτεροβαθμίου Ἀσφαλιστικῆς Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων, δι' ἧς ἐκρίθη τελικῶς, ὅτι ἡ ἀναπηρία, ἣν ἐνεφάνισεν ὁ αἰτῶν, ἠσφαλισμένος εἰς τὸ Ἵδρυμα τοῦτο, δὲν ὀφείλεται εἰς ἐργατικὸν ἀτύχημα.

Ὁ Δῆμος Χαλκιδέων διὰ τῆς ἀπὸ 27 Μαρτίου 1963 δηλώσεως ἀτυχήματος ἀνέφερεν, ὡς ἐργοδότης τοῦ αἰτοῦντος, ὅτι ὁ τελευταῖος οὗτος, ἐργαζόμενος παρ' αὐτῷ ὡς χωματουργὸς καὶ καθ' ὃν χρόνον ἐξετέλει κατὰ τὴν 28 Ὀκτωβρίου 1962 ὑπηρεσίαν, μεταβαίνων ἐκ τοῦ ἐργοταξίου τοῦ Δήμου εἰς τὸν παρὰ τὸ χωρίον Βασιλικὸν ποταμὸν Λίλαντα «δι' ἀνίχνευσιν τοῦ ἐδάφους, προκειμένου ἡ Ὑπηρεσία νὰ μεταφέρῃ ἄμμον», ἐτραυματίσθη ἐπὶ τῆς δημοσίας ὁδοῦ Χαλκίδος - Βασιλικοῦ, περὶ τὰ ἐντὸς χάνδακος, ἐν τῇ προσπαθείᾳ του νὰ ἀποφύγῃ διερχόμενον αὐτοκίνητον. Ἐν ὄψει δὲ τῆς δηλώσεως ταύτης ἐκινήθη ἡ σχετικὴ διαδικασία συνταξιοδοτήσεως τοῦ αἰτοῦντος ἐκ τῆς αἰτίας ταύτης, ἥτις ὅμως ἀπέληξεν εἰς τὴν ἔκδοσιν τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, δι' ἧς ἐγένετο δεκτόν, ὅτι οὗτος «δὲν ἐτέλει ἐν ἐξαιρετημένῃ ἐργασίᾳ τὴν 28ην Ὀκτωβρίου 1962 κατὰ τὴν διαδρομήν του ἐκ τῆς ἀγορᾶς (Χαλκίδος) πρὸς τὸν ποταμὸν Λίλαντα», ἤτοι, καθ' ἣν στιγμὴν τῷ ἐπεσυνέβη τὸ ἀνωτέρω ἀτύχημα, τοῦ συμπεράσματος τούτου θεμελιωθέντος κυρίως ἐπὶ τοῦ ὅτι ἐκ τῶν ἐν τῷ φακέλλῳ στοιχείων, ὡς ἰδίᾳ ἐξ ὁμοιομόρφων μαρτυρικῶν καταθέσεων, δὲν ἀπεδείχθη, ὅτι ὁ αἰτῶν εἰργάζετο πράγματι εἰς ἐργασίαν τοῦ Δήμου ἐν τῇ ἀγορᾷ τῆς πόλεως Χαλκίδος κατὰ τὴν ῥηθεῖσαν ἡμέραν τῆς 28ης Ὀκτωβρίου 1962, ἤτοι ἐν τῷ τόπῳ, ἐν τῷ ὁποίῳ τῷ ἐδόθη, κατὰ τοὺς ἰσχυρισμοὺς του, ὀλίγας ὥρας πρὸ τοῦ ἀτυχήματος, παρὰ τοῦ μηχανικοῦ

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ

ΔΙΑΝΟΜΗ ΕΡΓΑΤΙΚΩΝ ΚΑΤΟΙΚΙΩΝ ΥΠΟ ΤΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΕΡΓΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ

Κατάταξις δικαιούχων βάσει απογραφικών δελτίων

Διέπουσαι την διανομήν κατοικιών υπό του 'Οργανισμού 'Εργατικής Κατοικίας διατάξεως.— 'Υποβολή δελτίων οικονομικής και οικογενειακής καταστάσεως δικαιούχων και κατάταξις αυτών εις κατηγορίας.— Συνέπεια εν περιπτώσει ανακριβείας της δηλώσεως του δικαιούχου ως προς ουσιώδη στοιχεία της οικογενειακής καταστάσεως αποκλεισμός τούτου εκ της διανομής.— Περίπτωσις δυνατής διορθώσεως ή συμπληρώσεως και μετά την διενέργειαν της κληρώσεως.

Συμβουλίου της Επικρατείας 2540/1967, Ολομελείας

Πρόεδρος ὁ κ. **Μιχ. Στασινόπουλος**
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. **Η. Ντόκας**
Δικηγόρος ὁ κ. Ι. Κοφίνης

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται, καθ'

τοῦ Δήμου Ι. Π. ἡ ἐντολὴ μεταβάσεως εἰς τὸν ποταμὸν Λιλαντα διὰ τὸν ἐκτεθέντα σκοπόν.

Τὸ γεγονὸς ὅτι ὁ αἰτῶν ἐτέλει «ἐν διατεταγμένῃ ὑπηρεσίᾳ», καθ' ἣν στιγμὴν συνέβη τὸ ἀνωτέρω ἀτύχημα, ἐβεβαιώθη καὶ ἐκ τῆς σχετικῆς δηλώσεως ἀτυχήματος τοῦ ἐργοδότου του Δήμου Χαλκιδέων καὶ ἐκ τῆς ὑπ' ἀριθ. 9565 τῆς 15 Ἰουλίου 1963 βεβαιώσεως τοῦ ἰδίου Δήμου, ὑπογραφομένης ὑπὸ τοῦ Δημάρχου καὶ τοῦ μηχανικοῦ τοῦ Δήμου Ι.Π., καὶ ἐκ τῆς ἀπὸ 9 Σεπτεμβρίου 1964 βεβαιώσεως τοῦ μηχανικοῦ τούτου, ἀναφέροντος ὅτι ἔδωσε, μετὰ τοῦ ἐπιστάτου τοῦ Δήμου Γ.Μ., τὴν ἀνωτέρω ἐντολὴν εἰς τὸν αἰτοῦντα τὴν ἡμέραν τῆς 28 Ὀκτωβρίου 1962 ἐν τῇ δημοτικῇ ἀγορᾷ, εἰς ἣν εἰργάζετο καὶ οὗτος «περὶ ἐπισκευὴν τῆς κεραμοσκεποῦς αὐτῆς στέγης». Διὰ τῆς προσβαλλομένης ὅμως ἀποφάσεως ὅπαντα τὰ στοιχεῖα ταῦτα ἀπερρίφθησαν, ὡς «ἀνακριβῆ», ἐπὶ τῇ ἐκτεθείσῃ αἰτιολογίᾳ, στηριζομένῃ κυρίως ἐπὶ τοῦ ὅτι ὁ εἰρημένος μηχανικὸς τοῦ Δήμου Ι.Π. δὲν καθώρισεν ἐπακριβῶς τὴν ἡμέραν, καθ' ἣν ἔδωσε τὴν ἀνωτέρω ἐντολὴν εἰς τὸν αἰτοῦντα, ὡς καὶ ἐπὶ τοῦ ὅτι ἐκ τῶν μισθολογίων τοῦ ἀνωτέρω Δήμου δὲν ἀπεδείχθη ἡ καταβολὴ ἡμερομισθίου κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς 28.10.1962 εἰς αὐτόν.

Τὸ Ἵδρυμα Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, προκειμένου περὶ αἰτήματος πρὸς ἀσφαλιστικὴν παροχὴν λόγῳ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, δύναται μὲν διὰ τῶν ἁρμοδίων αὐτοῦ ὀργάνων (ἄρθρον 24 τοῦ Κανονισμοῦ Ἀσφαλιστικῆς Ἁρμοδιότητος) νὰ ἐρευνᾷ ἑκάστοτε τὰς περιστάσεις, ὑφ' ἃς ἐπῆλθε τοῦτο, καὶ εἰδικώτερον ἐὰν ἐπῆλθε κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας ἢ ἐξ ἀφορμῆς αὐτῆς», ἐφ' ὅσον ὅμως, ὡς συνέβη ἐν προκειμένῳ, ἡ δήλωσις ἀτυχήματος προέρχεται ἀπὸ Νομικὸν Πρόσωπον Δημοσίου Δικαίου, βεβαιοῦντος, ὡς ἐργοδότου ἐγγεγραμμένου εἰς τὸ Ι.Κ.Α. διὰ τῶν ἁρμοδίων αὐτοῦ ὀργάνων, τὴν συνδρομὴν ὡρισμένων περιστάσεων, ἡ ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. ἀπορριπτικὴ τῆς βεβαιώσεως ταύτης ὡς ἀναφορικοῦ δέον νὰ στηρίζηται ἐπὶ σαφῶν περὶ τοῦ ἀντιθέτου στοιχείων καὶ οὐχὶ ἐπὶ ἁπλῶν τεκμασίων καὶ ἐνδείξεων. Ἐν προκειμένῳ ὅμως, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει ἐκτεθέντων, ἡ ἀνωτέρω σαφὴς δήλωσις τοῦ Δήμου Χαλκιδέων, καθ' ἣν εἶχε, τῷ ὄντι, δοθῇ ἁρμοδίως ἡ ἀνωτέρω ἐντολὴ εἰς τὸν αἰτοῦντα, ἐπιβεβαιωθεῖσα ἄλλωστε καὶ διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 238 τοῦ 1967 βουλεύματος τοῦ Συμβουλίου τῶν ἐν Χαλκίδι Πλημμελειοδικῶν, ἀπεκρούσθη ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. ἐν ὄψει ὡρισμένων ἐνδείξεων, ἐξ ὧν καθίστατο ἁπλῶς ἀμφίβολον οὐχὶ τὸ γεγονὸς αὐτὸ καθ' ἑαυτό, ἐὰν εἶχε λάβει τὴν ἐντολὴν ταύτην ὁ αἰτῶν, ἀλλὰ τὸ ἐὰν εἰργάσθη οὗτος ἢ οὔ κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς 28ης Ὀκτωβρίου 1962. Οὕτως ὅμως ἡ εἰρημένη βεβαίωσις τοῦ Δήμου Χαλκιδέων ἀπερρίφθη οὐχὶ νομίμως διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ἥτις, ἐκ τοῦ λόγου τούτου, καθίσταται ἀκυροτέα, κατὰ τὰ βασίμως προβαλλόμενα διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, ἥτις δέον νὰ γίνῃ δεκτή.

ἑρμηνείαν τοῦ δικογράφου, ἡ ἀνάρμοστος α) τῆς ὑπ' ἀριθ. 110/10.11.1965 ἀποφάσεως τῆς Ἐπιτροπῆς ἐλέγχου δικαιολογητικῶν τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἐργατικῆς Κατοικίας, δι' ἧς ἀπεκλείσθη τῆς κληροθεσίας ὑπὲρ αὐτοῦ κατοικίας ὁ αἰτῶν, καὶ β) τῆς ἀπὸ 1.3.1966 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ αὐτοῦ Ὀργανισμοῦ, ἀπορριπτικῆς ἐνστάσεως τοῦ εἰρημένου κατὰ τῆς ἀνωτέρω ἀποφάσεως. Ἐκ τῶν πράξεων δὲ τούτων μόνη ἡ ἀπόφασις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ἐκδοθεῖσα ἐπὶ ἐνστάσεως τοῦ ἐνδιαφερομένου, ἔχει ἐκτελεστὸν χαρακτῆρα, παραδεκτῶς προσβαλλομένη διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως.

Διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 110/10.11.1965 ἀποφάσεως τῆς Ἐπιτροπῆς ἐλέγχου δικαιολογητικῶν ἀπεκλείσθη τῆς κληροθεσίας αὐτῷ κατοικίας ὁ αἰτῶν, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ἐν τῷ ἀπογραφικῷ του δελτίῳ ἀνεγράφην ὡς προστατευόμενον παρ' αὐτοῦ μέλος τὸν ἔγγαμον υἱόν του Βασίλειον, ὅστις δὲν ἐθεωρήθη προστατευόμενον πρόσωπον καὶ συνεπῶς ἐκ τῆς μειώσεως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας του ἀπὸ 4 εἰς 3 ὀψὲ νομίμως περιελήφθη μεταξὺ τῶν ἀνηκόντων εἰς τὴν Β' κατηγορίαν δικαιούχων, εἰς ἣν καὶ ἠνώλθη ἐπὶ τοῦ κλήρου. Κατὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης ἴσκησεν ἔνστασιν ὁ αἰτῶν, ἐν ᾗ ἰσχυρίσθη, ὅτι καὶ μετὰ τὴν διαγραφὴν τοῦ υἱοῦ του ἐκ τῶν προστατευομένων μελῶν καὶ πάλιν ὁ ἀριθμὸς τούτων παραμένει ὁ αὐτὸς (4), καθ' ὅσον δέον ὅπως ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ὁ πατὴρ τῶν ἐτῶν 79, διαμένων παρ' αὐτῷ. Τὴν παράλειψιν ἀναγραφῆς τοῦ πατρὸς εἰς τὸ ἀπογραφικὸν δελτίον ἐδικαιολόγησεν ὁ αἰτῶν, ἐπικαλούμενος τὸ γεγονὸς ὅτι «εἴτε τὰ μέλη τῆς οἰκογενείας εἶναι 4, εἴτε 3» εἰς τὴν αὐτὴν ἰσάγεται κατηγορίαν. Ἐπηκολούθησεν ἡ ἀπὸ 1.2.1966 πρᾶξις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ὀργανισμοῦ, δι' ἧς ἀνεβλήθη ἡ λῆψις ἀποφάσεως ἐπὶ ἐνστάσεως, ἐπὶ τῷ τέλει προσαγωγῆς ἐνορισσούνων ἀποδείξεων περὶ τοῦ θέματος τῶν συνθηκῶν διαλύσεως τοῦ γάμου τοῦ πατρὸς τοῦ αἰτοῦντος. Τέλος διὰ τῆς προσβαλλομένης πράξεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἐπεκυρώθη ἡ ἀπόφασις τῆς Ἐπιτροπῆς ἐλέγχου δικαιολογητικῶν ἐπὶ τῷ λόγῳ, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς σχετικῆς εἰσηγήσεως, ὅτι ὁ ὡς εἴρηται υἱὸς τοῦ αἰτοῦντος, ἐνήλικος ὤν, «ἐδηλώθη ὡς σπουδαστής, ἐνῷ δὲν ἦτο».

Κατὰ τὰς διεπούσας τὴν διανομὴν κατοικιῶν ὑπὸ τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἐργατικῆς Κατοικίας διατάξεις τῆς ὑπ' ἀριθ. 63042/1956 (Β' 259) κανονιστικῆς ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ὡς αὕτη ἐτροποποιήθη, προκειμένης διανομῆς κατοικιῶν εἰς δικαιούχους τῶν πόλεων Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς καλοῦνται οἱ ἐνδιαφερόμενοι πρὸς ὑποβολὴν δελτίου οἰκογενειακῆς καὶ οἰκονομικῆς καταστάσεως. Τὰ δελτία ταῦτα ἐπέχουν θέσιν ὑπευθύνου δηλώσεως καὶ ὡς τοιαῦτα δημιουργοῦν δικαίωμα συμμετοχῆς τῶν δικαιούχων εἰς τὴν διανομὴν ἐργατικῶν κατοικιῶν (ἄρθρον 5 § 1). Βάσει τοῦ ἀριθμοῦ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας κατατάσσονται οἱ δικαιοῦχοι εἰς κατηγορίας καὶ δὴ οἱ ἔχοντες σύνολον μελῶν 4 ἢ 5 εἰς τὴν Β' κατηγορίαν, ἐνῷ οἱ ἔχοντες σύνολον μελῶν 2 ἢ 3 εἰς τὴν Γ' τοιαύτην (ἄρθρον 4 § 1). Ὡς μέλη οἰκογενείας νοοῦνται τὰ συγκοινοῦντα καὶ προστατευόμενα παρὰ τοῦ ἀρχηγοῦ τοιαῦτα, μεταξὺ δὲ τούτων τὰ ἄγαμα ἄρρενα τέκνα, μέχρι τοῦ 21ου ἔτους τῆς ἡλικίας των, τοῦ ὁρίου τούτου μὴ ἰσχύοντος προκειμένου περὶ τέκνων, τὰ ὁποῖα σπουδάζουν ἢ εἶναι ἀνίκανα πρὸς ἐργασίαν· ὁμοίως οἱ γονεῖς, ἐφ' ὅσον δὲν εἶναι δικαιοῦχοι καὶ δὲν ἔχουν δικαίωμα ὑποβολῆς ἰδίας δηλώσεως (ἄρθρον 4 § 4). Ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν τὰ ὑποβαλλόμενα πρὸς ἀπόδειξιν τοῦ περιεχομένου τοῦ ἀπογραφικοῦ δελτίου στοιχεῖα δὲν ἀνταποκρίνονται πρὸς τὴν ἐν τῷ δελτίῳ δήλωσιν, τότε ὁ δικαιωθεὶς ἢ «κληρωθεὶς» διαγράφεται τοῦ οἰκείου πίνακος, οὐδὲν δὲ δικαίωμα γεννᾶται ὑπὲρ αὐτοῦ διὰ τὴν παραχώρησιν κατοικίας· οὐχ ἧττον οὗτος δύναται νὰ μετάσχῃ εἰς μεταγενεστέραν διανομήν, ἐφ' ὅσον ὑποβάλῃ νέον ἀπογραφικὸν δελτίον, ἀνταποκρινόμενον πρὸς τὴν ἀλήθειαν (ἄρθρον 5 § 2). Κατὰ τῶν πράξεων τῆς Ἐπιτροπῆς ἐλέγχου δικαιολογητικῶν χωρεῖ ἔνστασις ἐνώπιον τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου. Ἀμφισβητήσεις, ἀναφερόμεναι εἰς ἀσυμφωνίαν ὑπευθύνων δηλώσεων καὶ ὑποβαλλομένων πιστοποιητικῶν, ὡς πρὸς τὰ στοιχεῖα τῆς οἰκογενειακῆς καταστάσεως «τοῦ κληροθέντος» κλπ., κρίνονται ὑπὲρ τῶν «κληροθέντων δικαιούχων» μόνον ἐφ' ὅσον ἠθέλεν ἐκτιμηθῇ παρὰ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ὅτι ἡ ἀσυμφωνία δὲν ὀφείλεται εἰς δολίαν πρόθεσιν τοῦ συντάξαντος (ἄρθρον 8).

Ὡς πρὸς τὴν διαγραφὴν τοῦ υἱοῦ τοῦ αἰτοῦντος, αὕτη κυρίσκει ἔρεισμα εἰς τὴν αἰτιολογίαν τῆς πράξεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ἔνθα ἀναφέρεται, ὅτι οὗτος, ἐνήλικος ὤν, ἐδηλώθη ὡς σπουδαστής, ἐνῷ δὲν ἦτο. Καὶ προβάλλεται μὲν ὅτι ἡ τοιαύτη διαγραφὴ εἶναι μὴ νόμιμος, διότι ὁ ἀνωτέρω υἱὸς πράγματι συνετηρεῖτο ὑπὸ τοῦ αἰτοῦντος, καίτοι ἔγγαμος, ὡς καὶ ὅτι οὗτος, λόγῳ τροχαίου συμβάντος, εἶναι παντελῶς ἀνίκανος πρὸς ἐργασίαν, πλὴν οἱ ἄνω ἰσχυρισμοί, ἐξ ὧν ὁ τελευταῖος προβάλλεται δι' ἐσωνύματος, εἶναι ἀπορριπτέοι, ἀφ' ἑνὸς διότι δὲν προσάγονται στοι-

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΘΕΜΑΤΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ

Απασχόλησις αναπήρων και εξαίρεσις αυτών εκ των διατάξεων περί αναστολής της συντάξεως :

Ι. Έξ αναφερθεισών ήμιν περιπτώσεων συνταξιοδοτουμένων λόγω αναπηρίας, καίτοι απασχολουμένων εις το πρότερον αυτών επάγγελμα ή εις έτερον, ή άσκησις του οποίου κατέστη δυνατή λόγω επαγγελματικής προσαρμογής, προκύπτει, ότι παρενοήθη ο σκοπός του νόμου (άρθρον 12 § 3 νόμου 4476/1965), δι' ού ώρθη, προκειμένου περί απασχολήσεως αναπήρου, ή αναστολή της καταβολής της συντάξεως, παρά τας επί του θέματος τούτου ερμηνευτικάς οδηγίας (Κωδ. § 6589). Δι' ό και επανερχόμεθα διά της παρούσης προς διευκρίνισιν τούτων, απαραιτήτων διά την κατανόησιν των σχετικών διατάξεων.

ΙΙ. Ως γνωστόν, δοθείσης της εν τω νόμω εννοίας της αναπηρίας (άρθρον 28 § 2 α.ν. 1846/1951), ή εκ της αιτίας ταύτης χορηγουμένη παροχή συντάξεως δεν ορίζεται ούτε ως προσωρινή, ούτε ως μόνιμος, αλλά συνεχίζεται ή καταβολή της μέχρις άρσεως των κατά νόμον προϋποθέσεων, ότε και λήγει το σχετικόν δικαίωμα (άρθρον 29 § 6 α.ν. 1846/1951). Κατά τούτο, επομένως, διαφέρει ή παρά του Ιδρύματος παρεχομένη σύνταξις λόγω αναπηρίας των δημοσίων παροχών, αίτινες χορηγούνται παρά τινων άλλων Ταμείων και ιδίως του Δημοσίου, όπου ή παροχή, έχουσα κυρίως αποζημιωτικόν χαρακτήρα της επελθούσης παθήσεως ή βλάβης, λόγω του υπό της οικείας νομοθεσίας ακολουθουμένου συστήματος της φυσικής αναπηρίας, καλύπτει μονίμως δι' αναλόγου ποσού την επελθούσαν αναπηρίαν. Η κοινωνική δμως ασφάλισις, συμφώνως και προς τους σκοπούς, εις την εκπλήρωσιν των οποίων αποβλέπει διά των εις χρήμα παροχών (σύνταξις, επιδόματα τόκου συντάχεια αποδεικτικά της τοιαύτης προς εργασίαν ανικανότητος, ενώ αφ' ετέρου το στοιχείον της παρά του πατρός συντηρήσεως του ενηλίκου υιού, καθ' εαυτό και ακριβές λαμβανόμενον, δεν καθιστά τον υιόν προστατευόμενον μέλος.

Κατά την έννοιαν των προδιαληφθεισών διατάξεων των άρθρων 4, 5 και 8 του Κανονισμού εν περιπτώσει ανακριβείας της δηλώσεως του δικαιούχου ως προς ουσιώδη στοιχεία της οικογενειακής αυτού καταστάσεως επέρχεται, κατ' αρχήν, αποκλεισμός τούτου εκ της σχετικής διανομής, επιτρεπομένης της κατατάξεως του ειρημένου εις μεταγενεστέραν διανομήν, υπό την προϋπόθεσιν της υποβολής νέου απογραφικού δελτίου, ανταποκρινομένου προς την αλήθειαν. Ούχ ήττον, κατά την έννοιαν των αυτών διατάξεων, επί ανακριβειών της δηλώσεως ή παραλείψεως αναγραφής κρισίμων κατά νόμον στοιχείων, μη δριλομένων πάντως εις δολίαν πρόθεσιν του συντάξαντος, είναι δυνατή ή διόρθωσις ή συμπλήρωσις του απογραφικού δελτίου και μετά την διενέργειαν της κληρώσεως, άνευ δυσμενών συνεπειών διά τον δικαιούχον, εφ' όσον διά της τοιαύτης τροποποιήσεως της δηλώσεως δεν άλλάσσει ούτος κατηγορίαν, μη έρχομένης ούτω μεταβολής εις την εκ της κατατάξεως ή της κληρώσεως δημιουργηθείσαν κατάστασιν. Κατ' ακολουθίαν εν προκειμένω το Διοικητικόν Συμβούλιον του Οργανισμού, δεχόμενον προδήλως ότι η παράλειψις της μνείας του πατρός του αιτούντος εκ του απογραφικού δελτίου δεν ώφείλετο εις δολίαν πρόθεσιν του τελευταίου (πράξις της 1.2.1966), κατ' ορθήν εφαρμογήν του νόμου έκρινε περαιτέρω ληπτέον υπ' όψιν και το μέλος τούτο της οικογενείας, εφ' όσον ούτω δεν μετεβάλλετο η κατηγορία, εις ην είχε καταταγή ο προσφεύγων. Ενώ όμως διά της πράξεώς του ταύτης είχε διατάξει κρείσσονας αποδείξεις ως προς τας συνθήκας διαβιώσεως του πατρός, προβαίνει διά της προσβαλλομένης πράξεως εις την απόρριψιν της ενστάσεως του ενδιαφερομένου, επί τω λόγω της διαγραφής του υιού και άνευ περαιτέρω τινός ερεύνης του θέματος του συνυπολογισμού του πατρός. Υπό τα δεδομένα ταύτα η προσβαλλομένη πράξις ελέγχεται ως στερουμένη επαρκούς αιτιολογίας και είναι, τω λόγω τούτω, βασίμως προσβαλλομένη, ακυρωτέα, αναπεμπομένης της υποθέσεως ενώπιον του Διοικητικού Συμβουλίου του Οργανισμού Εργατικής Κατοικίας προς περαιτέρω αιτιολογημένην κρίσιν.

ξεως), καλύπτει (αναπληροί) ποσοστόν τοῦ ἀπολεσθέντος ἐργατικοῦ μισθοῦ μόνον ὅ' ὅσον χρόνον συνεχίζεται ὑφισταμένη πραγματική ἀδυναμία πρὸς ἐργασίαν, αἴρεται δὲ ἡ προστασία, ὅταν ὁ παθών ἠσφαλισμένος καταστῇ καὶ πάλιν παραγωγικός, εἴτε λόγῳ ἀποθεραπείας, εἴτε λόγῳ ἀπαγγελματικῆς προσαρμογῆς ἢ νέου ἐπαγγελματικοῦ προσανατολισμοῦ, βάσει τῶν ὑπολειπομένων σωματικῶν δυνάμεών του.

III. Εἶναι μὲν ἀληθές, ὅτι ἡ προβλέπουσα τὴν παροχὴν ἐπιδόματος ἀναπροσαρμογῆς διάταξις τοῦ ἄρθρου 28 § 2 ἐδ. ε' τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 ὁρίζει, ὅτι τοῦτο καταβάλλεται ἐπὶ διετίαν τὸ πολύ, ἀδιαφόρως ἀσκήσεως αὐτοτελοῦς ἐπαγγέλματος. Ἀλλ' ἀκριβῶς ἡ ἐπὶ περιωρισμένων σχετικῶς χρόνων (καὶ οὐχὶ ἀναγκαίως ἐπὶ διετίαν) ἐξασφάλισις παραλλήλως τῆς συντάξεως καὶ τοῦ ἐξ ἐργασίας μισθοῦ, τοῦ δυναμένου νὰ ἀποκερδηθῇ παρὰ τοῦ μειωμένης σωματικῆς ἱκανότητος μισθωτοῦ, εἶναι σύμφωνος πρὸς τὴν ἀνωτέρω ἐκτεθεῖσαν ἀρχὴν τῆς ἀσφαλίσεως (ἀναπτυσσομένην ἐκτενῶς καὶ εἰς τὴν Εἰσηγ. Ἔκθεσιν τοῦ νόμου), ἥτις ἀποβλέπει εἰς τὸ νὰ βοηθηθῇ ὁ μισθωτὸς κατὰ τὸ μετὰ τὴν ἐπελθοῦσαν ἀναπηρίαν μεταβατικὸν στάδιον πρὸς ἐπαγγελματικὴν ἀναπροσαρμογὴν εἰς τὸ αὐτὸ ἢ ἕτερον ἐπάγγελμα. Ὁ σκοπὸς οὗτος δὲν θὰ ἐπετυγχάνετο ἀσφαλῶς, ἐὰν ὁ μειωμένης ἱκανότητος μισθωτὸς θὰ ἀντιμετώπιζε τὸ ἐνδεχόμενον στερήσεως τῆς παροχῆς, λόγῳ ἐφαρμογῆς τῶν διὰ τοῦ ἰδίου νόμου θεσπισθεισῶν διατάξεων περὶ ἀναστολῆς ταύτης ἐν περιπτώσει ἐργασίας.

IV. Ὁ νεώτερος νόμος (4476/1965, ἄρθρον 12 § 3) δὲν προβλέπει ἀναστολὴν τῆς καταβολῆς τῆς συντάξεως λόγῳ ὄψους ἀπολαυῶν ἐξ ἐργασίας τῶν συνταξιοδοτουμένων ἀναπήρων. Ἡ ἔννοια ὅμως τῆς ἐξαιρέσεως ταύτης δὲν εἶναι, ὅτι ὀλοδλως ἐπηρεάζεται τὸ εἰς σύνταξιν δικαίωμα ἐκ τῆς ὑπὸ τοῦ συνταξιοδοτουμένου ἀναπήρου παρεχομένης ἐργασίας (ἄποψις ἀντιτιθεμένη, πρωτίστως εἰς τὴν ἔννοιαν τῆς ἀναπηρίας). Ὁ νόμος, μὴ θέτων περιορισμοὺς εἰς τὴν καταβολὴν τῆς συντάξεως ἐπὶ παραλλήλου εἰσοδήματος ἐξ ἐργασίας, ἀποβλέπει εἰς τὴν ἀπὸ οἰκονομικῆς ἀπόψεως σχετικῶς ἄνετον προσπάθεια, ἐπαγγελματικῆς προσαρμογῆς τοῦ ἀναπήρου διὰ τῆς ὑποβοηθήσεως τούτου νὰ ἐργασθῇ ἐν τῷ μέτρῳ τοῦ δυνατοῦ καὶ εἰς ἣν ἔκτασιν ἐπιτρέπει τοῦτο ἡ κατάστασις τῆς ὑγείας του. Ἥτε ἐπιτυγχάνεται τὸ ἀποτέλεσμα τοῦτο, μὲ συνέπειαν τὴν ἄρσιν τοῦ δικαιώματος εἰς σύνταξιν, εἶναι βεβαίως ζήτημα πραγματικῆς ἐκτιμήσεως, κατὰ συγκεκριμένην περίπτωσιν τῆς φύσεως τῆς παθήσεως ἢ βλάβης τοῦ ἀναπήρου, τῆς ἡλικίας του, τῶν ὅρων, ὑφ' οὓς παρέχεται ἡ ἐργασία, καὶ κυρίως τῆς ἱκανότητος πρὸς συνεχῆ καὶ σταθερὰν ἐργασίαν καὶ ἀπάλλαξιν ποσοῦ μειζονος τοῦ ἐν τῇ νόμῳ, κατὰ περίπτωσιν, ὁριζομένου κατ' ἐλάχιστον ὅριον ἐργατικοῦ μισθοῦ. Ἑπομένως οὐχὶ πᾶς ἐργαζόμενος δὲν τυγχάνει ἀνάπηρος, ἀλλ' ὁ πράγματι δυνάμενος νὰ παρέχῃ ἐργασίαν ὑπὸ τοὺς ἀνωτέρω ὅρους ἄνευ κινδύνου ἐπὶ τῆς ὑγείας του.

V. Προκύπτει ἄθεν, ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἐκτεθέντων, ἡ ὑποχρέωσις, ἐκ τοῦ νόμου ἐπιβαλλομένη, εἰς τὰ ὑγειονομικὰ, ἀλλὰ καὶ εἰς τὰ ἀσφαλιστικὰ ὄργανα, τὰ ἔχοντα καὶ τὴν ἀποφασιστικὴν ἁρμοδιότητα, ὅπως διὰ τῆς μόρφωσιν ὀρθῆς κρίσεως περὶ ἀναπηρίας ἢ συνεχιζομένης τοιαύτης ἐρευνῶσιν, ἐὰν ὁ αἰτούμενος σύνταξιν συνεχίζῃ ἐργαζόμενος ἢ, προκειμένου περὶ συνταξιοδοτουμένου, ἐὰν ἀνέλαβεν ἐργασίαν καὶ ἐκτιμῶσι τὰ στοιχεῖα ταῦτα ἀναλόγως.

Πρὸς τούτοις παραγγέλλομεν, ὅπως πρὸ πάσης ἐξετάσεως συνταξιοδοτουμένου παρ' Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς, πρὸς τὸν σκοπὸν παρατάσεως τῆς παροχῆς, ἐρευνᾶται τὸ εἰς χεῖρας τοῦ ἠσφαλισμένου ἀσφαλιστικὸν βιβλιάριον, ἐφ' ὅσον κατὰ βεβαίωσιν τῆς ἁρμοδίας Ὑπηρεσίας τοῦ Ὑπουργείου ἐχορηγήθη τοιοῦτον μετὰ τὴν συνταξιοδότησίν του, ἐφ' ὅσον δὲ δὲν ἐχορηγήθη τοιοῦτον λαμβάνεται ὑπεύθυνος δήλωσις τοῦ ἠσφαλισμένου περὶ ἀπασχολήσεως ἢ μὴ τούτου, τῆς διαρκείας τῆς ἐργασίας του, τῆς εἰδικότητος, ὑφ' ἣν ἀπασχολεῖται, τοῦ μισθοῦ, τὸν ὁποῖον λαμβάνει, καὶ περὶ παντὸς ἄλλου, ὅπερ ὁ ἁρμόδιος Διευθυντής, ἔχων πρὸς τοῦτο δικαίωμα κατ' ἄρθρον 18 τοῦ Κανονισμοῦ Ἀσφαλιστικῆς Ἀρμοδιότητος, κρίνει ἀναγκαῖον διὰ τὴν ἔρευναν, ἐὰν ἐπῆλθε μεταβολὴ τοῦ δικαιώματος.

Τέλος, διευκρινίζομεν, ὅτι παροχὴ ἐξηρτημένης ἐργασίας ὑπὸ προσώπων συνταξιοδοτουμένων ἐπ' ἀορίστου, κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 18 τοῦ Κανονισμοῦ Ἀσφαλιστικῆς Ἀρμοδιότητος, δὲν δύναται νὰ ἔχῃ ὡς συνέπειαν τὴν ἄρσιν τοῦ εἰς σύνταξιν δικαιώματος.

(Ἐγκύκλ. ὑπ' ἀριθ. 366/1967 Διοικήσεως τοῦ Ι.Κ.Α.).

Ἔννοια ἐργατικοῦ ἀτυχήματος :

1) Κατὰ τὸν ἐν ἄρθροις 8 § 1 καὶ 31 § 1 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 ὁρισμὸν ἐργατικὸν ἀτύχημα εἶναι εἶδικὸν συμβὰν ἐν τῇ ἐργασίᾳ ἢ ἐξ ἀφορμῆς ταύτης. Ὁ ὁρισμὸς οὗτος καλύπτει δύο κύκλους ἀτυχημάτων: α) Ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα ἐπισυμβαίνουν ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἐργασίας, ὡς αἰθεῖα καὶ ἄμεσος συνέπεια τῆς ἐργασίας (τραυματισμὸς διὰ τοῦ χρησιμοποιουμένου ἐργαλείου ἢ λόγῳ πτώσεως οἰκοδομίου ἐξ ἱκριώματος οἰκοδομῆς κ.ἄ.) καὶ β) ἐκεῖνα, τὰ

ὁποῖα ἐπισυμβαίνουν ἐξ ἀφορμῆς τῆς ἐργασίας, ἅτινα δὲν ἐμφανίζονται μὲν ὡς ἄμεσος καὶ αὐθεία συνέπεια τῆς ἐργασίας, εὑρίσκονται ὅμως πρὸς ταύτην εἰς σχέσιν αἰτίου πρὸς ἀποτέλεσμα, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ὅτι ἡ ἐργασία προεκάλεσε τὴν ἔκθεσιν τοῦ ἐργαζομένου εἰς τὴν ἐπίδρασιν τοῦ παραγωγικοῦ τῆς ὕλης εἰς βάρος του βλάβης γεγονότος (τραυματισμὸς συνεπείᾳ ὀλισθήσεως ἢ λόγῳ ἐκρήξεως ἐν γειτονικῇ ἀποθήκῃ ἀποθηκευμένων ἐκρηκτικῶν ὑλῶν κ.ἄ.).

Οὕτω, εἰδικώτερον, ὁ χαρακτηρισμὸς ὡς ἐργατικῶν ἀτυχημάτων τῶν ἐπισυμβαινόντων ἐν τῇ ἐργασίᾳ δικαιολογεῖται ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ νόμου, λόγῳ τοῦ αἰτιώδους συνδέσμου πρὸς τὸ ὁλικὸν γεγονὸς τῆς ἐργασίας, τῶν δὲ ἐπισυμβαινόντων οὐχὶ ἐκ τῆς ἐργασίας, ἀλλὰ ἐξ ἀφορμῆς ταύτης, δικαιολογεῖται, ὡσαύτως, λόγῳ τοῦ αἰτιώδους συνδέσμου πρὸς τὴν ἐργασιακὴν σχέσιν. Κατὰ συνέπειαν, οἱονδήποτε καὶ ἐξ οἱασδήποτε αἰτίας ἐπερχόμενον εἰς ἠσφαλισμένον ἀτύχημα, διαρκούσης τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως μετά τινος ἐργοδότου, λογίζεται ὡς ἐργατικόν, μὴ ἀπαιτουμένου (προκειμένου περὶ τοῦ ἐξ ἀφορμῆς τῆς ἐργασίας) ἑτέρου εἰδικωτέρου πρὸς τὴν ἐργασίαν αἰτιώδους συνδέσμου τοῦ συνιστῶντος τὸ ἀτύχημα διαύου συμβάντος, ἀρκεῖ ὅτι ὁ αἰτιώδης σύνδεσμος πρὸς τὴν ἐργασίαν (ἐργασιακὴν σχέσιν) δὲν διακόπῃ λόγῳ ὑπαιτίου ἐνεργείας τοῦ παθόντος, ἀσχέτου πρὸς τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ ἐργασιακοῦ δεσμοῦ (διαπληκτισμός, ἐξ οὗ τραυματίζεται ὁ δόσας τὴν ἀφορμὴν μισθωτός).

ΙΙ. Ἐν τῇ ἀναφερθείσῃ ἡμῖν περιπτώσει, καθ' ἃ προκύπτει ἐκ τῶν στοιχείων τοῦ οἰκείου φακέλου, ἀτυχήματος τοῦ ἠσφαλισμένου, οὗτος, τεχνίτης συντηρητὴς μηχανημάτων τὸ ἐπάγγελμα, κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐργασίας του εἰς τὸ αὐτόθι ἐργοτάξιον τοῦ Κ.Ο.Μ.Δ.Ε. ἐδέχθη ὑπὸ ὀφκοῦ, διότι δὲ ἐτύγχανεν ἄτομον ἀλλεργικὸν μετέβη ἀμέσως εἰς Κλινικὴν διὰ τὴν παροχὴν ἰατρικῶν φροντίδων, ἔνθα, ὅμως, ἀπεβίωσε μετ' ὀλίγον, λόγῳ - ὡς διεπιστώθη ἰατρικῶς - οἰδήματος τοῦ πνεύμονος ἐπὶ προϋπαρχούσης ἢ ὑπερτασικῆς καρδίας, κατόπιν δήγματος ὀφκοῦ. Οὕτως, ὅμως, ἐχόντων τῶν πραγματικῶν περιστατικῶν, τὸ ἐπελθὸν εἰς τὸν ἠσφαλισμένον ἀτύχημα (δῆγμα, ἐξ οὗ, ὡς ἄμεσος συνέπεια, θάνατος) εἶναι χαρακτηριστέον, συμφώνως πρὸς τὰ ἐν ἀρχῇ ἐκτεθέντα, ὡς ἐργατικόν.

Τὸ γεγονὸς ὅτι ὁ θάνατος ἐπῆλθεν ὡς ἄμεσος συνέπεια, λόγῳ τῆς προδιαθέσεως τοῦ ἠσφαλισμένου, δὲν διακόπτει τὸν αἰτιώδη σύνδεσμον μεταξὺ τοῦ ἀτυχήματος καὶ τοῦ ἐπελθόντος θανάτου, καθ' ὅσον, ὡς παγίως ἀκολουθεῖται εἰς τὴν πρᾶξιν τῆς ἀσφαλίσεως καὶ γίνεται δεκτὸν ἐν τῇ νομολογίᾳ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, θεωρεῖται συντρέχον ἐργατικὸν ἀτύχημα καὶ ὅταν τὸ γεγονός, ἐφ' οὗ βασίζεται τὰ εἰς παροχὰς δικαίωμα (ἀναπηρία ἢ θάνατος) προεκλήθη ἐκ διαύου συμβάντος, συνδεομένου μετὰ τούτου εἴτε ἀμέσως, εἴτε ἐμμέσως εἰς σχέσιν αἰτίου καὶ ἀποτελέσματος, ὡς καὶ ὅταν τὸ γεγονὸς τοῦτο ἐπῆλθε λόγῳ τῆς προδιαθέσεως καὶ γενικῶς τῆς προϋφισταμένης γενικωτέρας καταστάσεως τῆς ὑγείας τοῦ ἠσφαλισμένου.

(Ἔγγρ. ὑπ' ἀριθ. 162705/1967 Διοικήσεως τοῦ Ι.Κ.Α.).

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΣΥΜΒΑΣΙΣ ΘΥΡΩΡΩΝ ΠΟΛΥΚΑΤΟΙΚΙΩΝ ΚΑΙ ΜΕΓΑΡΩΝ

Ὑπὸ τῆς Συντάξεως

Ἡ σύμβασις ἐργασίας τοῦ θυρωροῦ πολυκατοικίας ἢ μεγάρου ὑφίσταται καὶ λειτουργεῖ μετὰ τοῦ ἰδιοκτήτου τῆς πολυκατοικίας ἢ μεγάρου, ἀδιαφόρως ἂν κατὰ διάταξιν νόμου, περὶ τῆς ὁποίας κατωτέρω, συμμετέχουν εἰς τὰ βάρη τῆς μισθοδοσίας του καὶ οἱ ἐνοικιασταί (Α.Π. 71/1955, ΕΕΔ 14, 353).

Διὰ τὴν πρόσληψιν τοῦ θυρωροῦ ἀπαιτεῖται, ὡς ἐπὶ παντὸς μισθωτοῦ, νὰ τηρηθῇ ἡ κατὰ τὸ ἄρθρον 5 § 2 τοῦ ν.δ. 2653/1953 περὶ ὀργανώσεως καὶ ἐλέγχου τῆς ἀγορᾶς ἐργασίας (ΕΕΔ 12, 1215) διαδικασία, ἤτοι νὰ προσληφθῇ οὗτος διὰ τοῦ ἁρμοδίου Γραφείου Εὑρέσεως Ἐργασίας, καὶ κατὰ τὰ εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 65303/8597/1967 ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (ΕΕΔ 26, 908) ὁριζόμενα, ἐπιβαλλομένων ἄλλως τῶν εἰς τὸν νόμον κυρώσεων. (Ἴδετε σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 25, 624).

Δὲν εἶναι προϋπόθεσις τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἄδεια Ἀστυνομικῆς Ἀρχῆς, διότι, καθ' ἃ ἀνομολογήθη (Α.Π. 513/1954, ΕΕΔ 13, 747, Α.Π. 71/1955, ΕΕΔ 14, 352, Α.Π. 225/1962, ΕΕΔ 21, 916), δὲν παρέχεται ἐκ τοῦ νόμου τοιαύτη ἐξουσιοδότησις εἰς τὰς Ἀστυνομικὰς Ἀρχάς, ἀλλὰ καὶ αὐτὴ ἡ πρόσληψις θυρωροῦ ὑποχρεωτικῶς δὲν εἶναι νόμιμος. (Ἴδετε ΕΕΔ 21, 1279).

Ὁ θυρωρὸς πολυκατοικίας, ὑπὸ τὰ στοιχεῖα τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 2655/1953 περὶ τῶν γνωρισμάτων τοῦ ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου, δὲν θεωρεῖται ἰδιωτικὸς ὑπάλληλος, ἀφοῦ δὲν παρέχει ἐργασίαν κατὰ νόμιον χαρακτῆρα μὴ ὑπηρετικήν, ἀλλ' ὑπηρέτης, ὡς τοῦτο μαρτυρεῖται καὶ ἐκ τῶν κυρωθέντων διὰ τοῦ ἀ.ν. 99/1936 προσθέτων ὅρων τῆς ἀπὸ 12 Αὐγούστου 1936 ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας.

Ἐν τούτοις διὰ τῆς ἀπὸ 31 Δεκεμβρίου 1968 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἡ ὁποία ἔχει κηρυχθῇ ἐκτελεστὴ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 5374/1939 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἔχει συνομολογηθῇ, ὅτι «ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν ἤθελε χωρήσει ἀπόλυσις τοῦ θυρωροῦ ὑπὸ τοῦ ἰδιοκτήτου ἐκ λόγων, μὴ δυναμένων νὰ θεμελιώσουν παράβασιν ἢ μὴ συμμόρφωσιν πρὸς τὴν συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας, ὁ θυρωρὸς θὰ δικαιοῦται ἀποζημιώσεως ἢ κατὰ τὰς περιστάσεις προειδοποιήσεως ἴσης πρὸς τὸ ἥμισυ τῆς προβλεπομένης διὰ τοὺς ἰδιωτικοὺς ὑπαλλήλους ὑπὸ τοῦ νόμου 2112/1920, ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη, ἀναλόγως τοῦ χρόνου τῆς ὑπηρεσίας του.

Ὁ ὅρος οὗτος, ὁ ὁποῖος ἰσχύει καὶ ἤδη, εἶναι ἔγκυρος, ὡς εὐνοϊκώτερος τοῦ νόμου (Χ. Ἀγαλλοπούλου, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 371 ἑπ., πρβλ. Α.Π. 692/1967, ΕΕΔ 27, 149).

Ὡς πρὸς τὰς ἀποζοχὰς ἰσχύει τελευταία διαιτητικὴ ἀπόφασις, ἡ ὑπ' ἀριθ. 14/1965 (ΕΕΔ 24, 630), αἱ ἀποδοχαὶ ὅμως, αἱ ὁποῖαι ὁρίζονται εἰς αὐτήν, δὲν δύνανται νὰ εἶναι κατώτεραι τῶν ὑπὸ τῆς ἀπὸ 14 Φεβρουαρίου 1967 ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας (ΕΕΔ 26, 325) καθοριζομένων ἡμερομισθίων (Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 1845/1967, ΕΕΔ 26, 1392, Ἴδετε καὶ σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 26, 920).

Περὶ ὡρῶν ἐργασίας τῶν θυρωρῶν πολυκατοικιῶν καὶ μεγάρων Ἀθηνῶν, Πειραιῶς καὶ Περιχώρων προβλέπει ἡ ἐκδοθεῖσα κατὰ χρῆσιν τῆς ἐκ τοῦ ἄρθρου 2 § 1 τοῦ ν.δ. 4020/1959 (ΕΕΔ 18, 1271) ἐξουσιοδοτήσεως ὑπ' ἀριθ. 70880/1960 ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (ΕΕΔ 20, 197) καὶ περὶ ἑβδομαδιαίας ἀναπαύσεως προβλέπει τὸ γενικὸν ν.δ. 748/1966 περὶ κωδικοποιήσεως κλπ. τῶν περὶ ὑποχρεωτικῆς ἀναπαύσεως διατάξεων (ΕΕΔ 25, 1160) (περὶ τοῦ ὁποίου ὡς πρὸς τοὺς θυρωροὺς ἴδετε Ὑπουργείου Ἐργασίας ἔγγραφον, ἐν ΕΕΔ 25, 1527).

Οἱ θυρωροί, ἐπιτρεπτῶς ἐργαζόμενοι κατὰ τὰς Κυριακάς, ἐφ' ὅσον ἐκτελοῦν ἐργασίαν φυλάξεως (Α.Π. 138/1956, ΕΕΔ 15, 416), δικαιοῦνται τῆς ὑπ' 75% ἐπὶ τοῦ νομίμου μισθοῦ των προσαυξήσεως ἀμοιβῆς κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 8900/1946 ὑπουργικὴν ἀπόφασιν (ΕΕΔ 12, 388) καὶ ὄχι καὶ 1/25 εἰσέτι τῶν μηνιαίων ἀποδοχῶν των, ὡς εἶναι ἡ γνώμη τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας (ΕΕΔ 23, 703) (διότι, κατὰ τὴν γνώμην ταύτην, δὲν ἀναπαύονται κατ' ἄλλην ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος), καθόσον τοῦτο εἶναι ἄσχετον πρὸς τὴν ἐργασίαν κατὰ Κυριακήν.

Ἀλλαγὴ κατὰ τὸ νέον ν.δ. 748/1966 (ἐνθ'

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΑΙ ΠΡΑΞΕΙΣ

ΙΘ' ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

Περί απολύσεως εκ της θέσεως των δημοσίων εν γένει λειτουργών και υπαλλήλων μετασχόντων εις τα στασιαστικά γεγονότα της 13ης Δεκεμβρίου 1967.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 11 της 22 Ιανουαρίου 1968)

Το Υπουργικόν Συμβούλιον

Λαβόν υπ' όψιν τας Α' και Β' Συντακτικάς Πράξεις και την ανάγκην της εξυγιάνσεως των Δημοσίων Υπηρεσιών, αποφασίζει:

Άρθρον μόνον

1) Δημόσιοι εν ενεργεία λειτουργοί και υπάλληλοι, πάσης κατηγορίας, οπωσδήποτε, κατά την κρίσιν του Υπουργικού Συμβουλίου, μετασχόντες εις τα στασιαστικά γεγονότα της 13ης Δεκεμβρίου 1967, είτε υπό την ως υπαλλήλων ιδιότητά των, είτε υπό οιανδήποτε άλλην ιδιότητα, απολύονται της θέσεως των διά πράξεως αυτού, εκδιδομένης τη προτάσει του αρμοδίου κατά περίπτωσιν Υπουργού, αιρομένης της ισοβιότητος ή μονιμότητος αυτών.

2) Κατά της ως άνω πράξεως του Υπουργικού Συμβουλίου δεν χωρεί προσφυγή ή αίτησις ακυρώσεως ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας, ουδ' έγερσις αγωγής περί αποζημιώσεως ενώπιον των τακτικών δικαστηρίων.

Η ισχύς της παρούσης άρχεται από της δημοσιεύσεώς της εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 22 Ιανουαρίου 1968

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΟΙ ΝΟΜΟΙ

274/1968 ΑΝΑΓΚ. ΝΟΜΟΣ

Περί των αποδοχών των δημοσίων υπαλλήλων, πολιτικών και στρατιωτικών, ως και των υπαλλήλων των Ν.Π.Δ.Δ.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 22 της 1 Φεβρουαρίου 1968)

Προτάσει του Ημετέρου Υπουργικού Συμβουλίου, επεφασίσαμεν και διατάσσομεν:

Κεφάλαιον Α'

Βασικοί μισθοί

Άρθρον 1

Βασικοί μισθοί των τακτικών δημοσίων πολιτικών διοικητικών υπαλλήλων

1) Ο βασικός μηνιαίος μισθός των τακτικών δημοσίων πολιτικών υπαλλήλων, ως και των υπαλλήλων των λοιπών Γενικών θέσεων και των ειδικών θέσεων του Υπουργείου Εξωτερικών, ορίζεται κατά βαθμούς ως ακολούθως:

α) Υπαλλήλων των Ειδικών θέσεων:

	Δραχμαί
Υπαλλήλου α' βαθμού	11.000
Υπαλλήλου β' βαθμού	10.200

β) Διοικητικών και τεχνικών υπαλλήλων:

	Δραχμαί
Υπαλλήλου επί 1ω βαθμώ	10.000
Υπαλλήλου επί 2ω βαθμώ	6.600
Υπαλλήλου επί 3ω βαθμώ	5.600
Υπαλλήλου επί 4ω βαθμώ	4.600
Υπαλλήλου επί 5ω βαθμώ	4.000
Υπαλλήλου επί 6ω βαθμώ	3.500
Υπαλλήλου επί 7ω βαθμώ	3.000
Υπαλλήλου επί 8ω βαθμώ	2.700
Υπαλλήλου επί 9ω βαθμώ	2.400
Υπαλλήλου επί 10ω βαθμώ	2.100
Υπαλλήλου επί 11ω βαθμώ	1.900

άνωτ.) δικαιούνται και ούτοι, εργαζόμενοι κατά Κυριακήν, οπωσδήποτε αναπληρωματικής εβδομαδιαίας αναπαύσεως κατ' άλλην εργάσιμον ημέραν της εβδομάδος (άρθρον 10 Δ.Δ.), άν δε αρνηθή ο εργοδότης εις χορήγησιν αυτής, υποχρεούται να αποδώση εις τον μισθωτόν την εκ της εργασίας του κτηθείσαν ωφέλειαν κατ' άρθρον 904 Α.Κ. εξ αδικαιολογήτου πλουτισμού.

Τα της κατανομής του βάρους της νομίμου μισθοδοσίας των θυμάτων προβλέπει ο ά.ν. 1001/1946 (ΕΕΔ 5, 152) και αι δυνάμει της εξουσιοδοτήσεως αυτού εκδοθείσαι υπ' αριθ. 10096/1334/1946 (ΕΕΔ 5, 223) και 204313/1948 (ΕΕΔ 7, 503) υπουργικαί αποφάσεις. (Ίδετε περί των υποχρεώσεων Α.Π. 551/1967, Ολομελείας, ανωτέρω, σελ. 222).

	Δραχμαί
Παλλήλου επί 12ω βαθμῷ	1.500
Παλλήλου επί 13ω βαθμῷ	1.400

γ) Παλλήλων των λοιπών Γενικών θέσεων αι Ειδικών θέσεων Υπουργείου Εξωτερικών:

(Μισθολόγιον Εσωτερικού)

	Δραχμαί
Ιρέσβεως	11.000
Πληρεξουσίου Υπουργού α'	10.500
Πληρεξουσίου Υπουργού 6' και Ειδικού Νομικού Συμβούλου επί βαθμῷ Νομικού Συμβούλου Κράτους	10.300
Συμβούλου Πρεσβείας α'	10.000
Συμβούλου Πρεσβείας 6'	6.600
Γραμματέως Πρεσβείας α'	5.600
Γραμματέως Πρεσβείας 6'	4.600
Γραμματέως Πρεσβείας γ'	4.000
Ακολούθου	3.500

2) Ο βασικός μηνιαίος μισθός του προσωπικού της Ιατροδικαστικής Υπηρεσίας, της Γραμματείας του Συμβουλίου της Επικρατείας, των Δικαστηρίων και Εισαγγελιών αυτών, του βιβλιοθηκονομικού προσωπικού των Δικαστηρίων και του προσωπικού των εμπίσθων Υποθηκοφυλακείων ορίζεται κατά την ακόλουθον αντιστοιχίαν προς τους αριθμητικούς βαθμούς της διοικητικής ιεραρχίας:

Επί βαθμῷ ή μισθῷ:

		Βαθμών
Διευθυντού	α' Ιατροδικαστού α'	πρὸς 2ον
Διευθυντού	6' Ιατροδικαστού 6'	πρὸς 3ον
Γραμματάρχου	α' Ιατροδικαστού γ'	πρὸς 4ον
Γραμματάρχου	6' Ιατροδικαστού δ'	πρὸς 5ον
Εισηγητού		πρὸς 6ον
Γραμματέως α'		πρὸς 7ον
Γραμματέως 6'		πρὸς 8ον
Ακολούθου		πρὸς 9ον
Γραφέως α'		πρὸς 10ον
Γραφέως 6'		πρὸς 11ον
Επί μισθῷ 12ου βαθμοῦ		πρὸς 12ον
Επί μισθῷ 13ου βαθμοῦ		πρὸς 13ον

Άρθρον 2

Βασικοί μισθοί λειτουργών Ανωτάτης και Μέσης Εκπαιδεύσεως κλπ.

Ο βασικός μηνιαίος μισθός των ανωτάτων εκπαιδευτικών λειτουργών, των λειτουργών Μέσης Εκπαιδεύσεως, ως και του επιστημονικού προσωπικού της Γενικής Διευθύνσεως Αρχαιοτήτων και Αναστηλώσεως, ορίζεται κατά βαθμούς ως ακολούθως:

1) Εκπαιδευτικών Λειτουργών Ανωτάτης Εκπαιδεύσεως:

	Δραχμαί
Τακτικού Καθηγητού Πανεπιστημίου και Ισοτίμου Ανωτάτης Σχολής	10.300
Εκτάκτου, μονίμου ή επί θητεία καθηγητού τακτικής ή αυτοτελούς έδρας	8.800
Εντεταλμένου Υφηγητού άνω 4ετίας	6.100
Εντεταλμένου Υφηγητού κάτω 4ετίας	5.100
2) Καθηγητών Σχολών Υπομηχανικών Ε.Μ.Π.	7.000
3) Εκπαιδευτικών εν γένει λειτουργών Μέσης Εκπαιδεύσεως:	
Γενικού Επιθεωρητού	7.500
Γυμνασιάρχου (τέως Λυκειάρχης ή τ. Γυμνασιάρχης)	6.600
Βοηθού Γυμνασιάρχου	5.600
Πρωτοβαθμίου Καθηγητού	4.600
Καθηγητού επί μισθῷ δραχμών 2.222	3.200
Καθηγητού επί μισθῷ δραχμών 1.886	2.700
4) Επιστημονικού Προσωπικού Γενικής Διευθύνσεως Αρχαιοτήτων και Αναστηλώσεως:	
Γενικού Εφόρου Αρχαιοτήτων	10.000
Εφόρου Αρχαιοτήτων α' τάξεως	7.500
Εφόρου Αρχαιοτήτων 6' τάξεως	6.600
Εφόρου Αρχαιοτήτων γ' τάξεως	5.600
Επιμελητού Αρχαιοτήτων α' τάξεως	4.500
Επιμελητού Αρχαιοτήτων 6' τάξεως	4.000
Επιμελητού Αρχαιοτήτων γ' τάξεως	3.500

Άρθρον 3

Βασικοί μισθοί Δικαστικών εν γένει Λειτουργών

1) Από 1ης Μαρτίου 1968 ο βασικός μηνιαίος μισθός των λειτουργών της τακτικής, διοικητικής και φορολογικής δικαιοσύνης, των μελών του Ελεγκτικού Συνεδρίου, των μελών και εισηγητών του Λ.Σ.Λ.Υ. και του κυρίου προσωπικού του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους ορίζεται εις το ισχύον κατά την 31ην Δεκεμβρίου 1965 ύψος, καταργουμένων από της 1ης Μαρτίου 1968 των υπ' αριθ. 162 και 163 του 1967 Β.Δ. «περί καθορισμού των αποδοχών των λειτουργών της τακτικής, διοικητικής και φορολογικής δικαιοσύνης» και «περί καθορισμού των αποδοχών των μελών και Εισηγητών του Λ.Σ.Λ.Υ. και του κυρίου

προσωπικοῦ τοῦ Ν.Σ.Κ.», ἤτοι:

	Δραχμαί
Προέδρου τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, Προέδρου καὶ Εἰσαγγελέως τοῦ Ἀρείου Πάγου, Προέδρου τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, Γενικοῦ Ἐπιτρόπου τῆς Ἐπικρατείας παρὰ τῷ Ἐλεγκτικῷ Συνεδρίῳ ἐπὶ βαθμῷ Προέδρου, Γενικοῦ Ἐπιτρόπου τῆς Ἐπικρατείας ἐπὶ τῆς Φορολογικῆς Δικαιοσύνης, Προέδρου τοῦ Α.Σ.Δ.Τ. καὶ τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους	13.000
Ἀντιπροέδρου τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, Ἀρείου Πάγου, Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, Γενικοῦ Ἐπιτρόπου τῆς Ἐπικρατείας παρὰ τῷ Ἐλεγκτικῷ Συνεδρίῳ ἐπὶ βαθμῷ Ἀντιπροέδρου, Ἀντιπροέδρου τοῦ Α.Σ.Δ.Τ. καὶ τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους	11.700
Συμβούλου Ἐπικρατείας, Ἀρεοπαγίτου, Ἀντεισαγγελέως τοῦ Ἀρείου Πάγου, Συμβούλου τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, Προέδρου καὶ Εἰσαγγελέως Ἐφετῶν, Προέδρου Δευτεροβαθμίου Φορολογικοῦ Δικαστηρίου, Ἀντεπιτρόπου τῆς Ἐπικρατείας ἐπὶ τῆς Φορολογικῆς Δικαιοσύνης ἐπὶ βαθμῷ Προέδρου Δευτεροβαθμίου Φορολογικοῦ Δικαστηρίου, Συμβούλου τοῦ Α.Σ.Δ.Τ. καὶ τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους	11.000
Παρέδρου τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, Ἐφέτου καὶ Ἀντεισαγγελέως Ἐφετῶν, Δευτεροβαθμίου Φορολογικοῦ Δικαστοῦ, Ἀντεπιτρόπου τῆς Ἐπικρατείας ἐπὶ τῆς Φορολογικῆς Δικαιοσύνης ἐπὶ βαθμῷ Δευτεροβαθμίου Φορολογικοῦ Δικαστοῦ, Παρέδρου Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, Α.Σ.Δ.Τ. καὶ τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους	10.000
Προέδρου καὶ Εἰσαγγελέως Πρωτοδικῶν, Προέδρου Πρωτοβαθμίου Φορολογικοῦ Δικαστηρίου	9.500
Εἰσηγητοῦ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ἐπὶ βαθμῷ καὶ ἀποδοχαῖς Πρωτοδίκου, Πρωτοδίκου καὶ Ἀντεισαγγελέως Πρωτοδικῶν καὶ Πρωτοβαθμίου Φορολογικοῦ Δικαστοῦ Εἰσηγητοῦ α' τάξεως τοῦ Α.Σ.Δ.Τ. καὶ Δικαστικοῦ Ἀντιπροσώπου α' τάξεως	7.900
Εἰσηγητοῦ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ἐπὶ βαθμῷ καὶ ἀποδοχαῖς Παρέδρου, Ἐμμίσθου παρὰ Πρωτοδίκαις Παρέδρου, Παρέδρου Πρωτοβαθμίου Φορολογικοῦ Δικαστηρίου, Εἰσηγητοῦ 6' τάξεως Α.Σ.Δ.Τ. καὶ Δικαστικοῦ Ἀντιπροσώπου 6' τάξεως	6.300
Εἰρηνοδίκου α', Δοκίμου Δικαστικοῦ Ἀντιπροσώπου	5.400
Εἰρηνοδίκου 6'	4.600

2) Ἡ ἀληθὴς ἔννοια τῆς διὰ τοῦ ἄρθρου 15 (§ 2) τοῦ νόμου 4464/1965 «περὶ τροποποιήσεως διατάξεων τινων τοῦ Ἐπαλληλικοῦ Κώδικος κλπ.» κυρωθείσης διατάξεως τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 769/23.12.1963 Δ.Δ. «περὶ αὐξήσεως τοῦ μισθοῦ τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων κλπ.» εἶναι ὅτι οἱ περὶ ὧν ἡ διάταξις αὕτη ὑπάλληλοι κλπ. λαμβάνουσι μισθὸν ἢ ἀμοιβὴν τὸν μέχρι τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ ὡς ἄνω δ) τέλους καταβαλλόμενον αὐτοῖς μισθὸν ἢ ἀμοιβήν, ηὐξημένον κατὰ 5% ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1964. Ὁ οὕτω διαμορφωθεὶς μισθὸς αὐξάνεται κατὰ 5% ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1965, ἀπὸ δὲ τῆς 1ης Ἰανουαρίου 1966 καὶ ἐφεξῆς ὁρίζεται ὡς ἀκολούθως:

	Ἀπὸ	Ἀπὸ	Ἀπὸ
Τῶν ἐξομοιουμένων πρὸς:			
Πρόεδρον Ἀρείου Πάγου καὶ ἀντιστοίχους	8.500	10.500	11.500
Ἀντιπρόεδρον Ἀρείου Πάγου καὶ ἀντιστοίχους	7.600	9.500	10.500
Ἀρεοπαγίτην καὶ ἀντιστοίχους	7.100	9.000	10.000
Ἐφέτην καὶ ἀντιστοίχους	6.500	8.300	9.200
Πρόεδρον Πρωτοδικῶν καὶ ἀντιστοίχους	6.300	8.100	9.000
Πρωτοδίκην καὶ ἀντιστοίχους	4.700	5.400	6.000
Πάρεδρον παρὰ Πρωτοδίκαις καὶ ἀντιστοίχους	4.000	4.900	5.500
Εἰρηνοδίκην α' καὶ ἀντιστοίχους	3.300	4.000	4.400
Εἰρηνοδίκην 6' καὶ ἀντιστοίχους	2.900	3.400	3.800

Τυχὸν καταβληθεῖσαι δυνάμει δικαστικῶν ἀποφάσεων μέχρι τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος ἀνώτερα ἀποδοχαὶ δὲν ἀναζητοῦνται.

Διὰ τῶν διατάξεων τῆς παρούσης παραγράφου δὲν θίγεται ἡ διάταξις τῆς παραγράφου 1

τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 4589/10.11.1966 ν. διατος «περὶ ρυθμίσεως ἐκκλησιαστικῶν ζητημάτων καὶ ἄλλων τινῶν διατάξεων», ὡς καὶ ἡ διάταξις τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 1 περ. γ' τοῦ ν.δ. 4605/1966 «περὶ αὐξήσεως τῶν συντάξεων τοῦ Δημοσίου κλπ.».

Ἄρθρον 4

Βασικοὶ μισθοὶ στρατιωτικῶν ἐν γένει

Ὁ βασικὸς μηνιαῖος μισθὸς τῶν ἀξιωματικῶν, ἐνθυπασπιστῶν καὶ τῶν μονίμων καὶ ἐθελοντῶν ὁπλιτῶν τοῦ Στρατοῦ Ξηρᾶς καὶ τῶν τούτοις ἀντιστοιχούντων τοῦ Στρατοῦ Θαλάσσης, τοῦ Ἀέρος, τῆς Χωροφυλακῆς, Ἀστυνομίας Πόλεων, Πυροσβεστικῆς Ὑπηρεσίας καὶ Λιμενικοῦ Σώματος, ὡς καὶ τῶν πρὸς τούτοις ἐξομοιουμένων κατὰ βαθμὸν ἢ ἀποδοχάς, ὁρίζεται ὡς ἀκολούθως:

1. Ἀξιωματικῶν

	Δραχμαί
Ἀντιστρατήγου - Ἀρχηγοῦ Γενικοῦ Ἐπιτελείου, Διοικητοῦ Στρατιᾶς καὶ Γενικοῦ Ἐπιθεωρητοῦ Στρατοῦ, Ἀντιστρατήγου - Ἀρχηγοῦ Χωροφυλακῆς	12.800
Ἀντιστρατήγου	11.500
Ἀρχηγοῦ Ἀστυνομίας Πόλεων, Πυροσβεστικῆς Ὑπηρεσίας καὶ Λιμενικοῦ Σώματος	10.600
Ὑποστρατήγου	10.300
Ταξιάρχου	9.800
Συνταγματάρχου	8.000
Ἀντισυνταγματάρχου	6.800
Ταγματάρχου	6.000
Λοχαγοῦ	5.000
Ὑπολοχαγοῦ	4.500
Ἀνθυπολοχαγοῦ	4.200

2. Ἀνθυπασπιστῶν καὶ μονίμων καὶ ἐθελοντῶν ὁπλιτῶν

Ἐπὶ τῇ συμπληρώσει ἐν τῷ Κλάδῳ ἢ τῷ Σώματι συνολικῆς ὑπηρεσίας, ὡς ἀκολούθως:

Ἀνθυπασπιστοῦ

	Δραχμαί
0-8 ἐτῶν	2.900
8-12 ἐτῶν	3.400
12-16 ἐτῶν	3.500
16-20 ἐτῶν	3.700
20-24 ἐτῶν	3.900
24 ἐτῶν καὶ ἄνω	4.000

Ἐπιλοχίου

	Δραχμοί
0-8 ἐτῶν	2.800
8-12 ἐτῶν	3.300
12-16 ἐτῶν	3.350
16-20 ἐτῶν	3.500
20-24 ἐτῶν	3.650
24 ἐτῶν καὶ ἄνω	3.800

Λοχίου α'

0- 8 ἐτῶν	2.600
8-12 ἐτῶν	3.000
12-16 ἐτῶν	3.100
16-20 ἐτῶν	3.200
20-24 ἐτῶν	3.300
24 ἐτῶν καὶ ἄνω	3.400

Λοχίου β'

0- 8 ἐτῶν	2.200
8-12 ἐτῶν	2.500
12-16 ἐτῶν	2.600
16-20 ἐτῶν	2.800
20-24 ἐτῶν	2.900
24 ἐτῶν καὶ ἄνω	3.000
Δοκίμου Πυροσβέστου ἅμα τῇ ἐξόδῳ ἐκ τῆς Σχολῆς	2.100
Δεκανέως	1.500
Χωροφύλακος, Ἀστυφύλακος, μὴ ἐκπληρώσαντος τὰς στρατιωτικὰς ὑποχρεώσεις	1.200
Μαθητευομένου Πυροσβεστικῆς Ὑπηρεσίας	1.200
Στρατιώτου	900
Προτάκτου Β.Ν.	600
Μαθητοῦ - Τεχνίτου Β.Ν.	250
Δοκίμου Ἀστυφύλακος	250
Δοκίμου Χωροφύλακος	250

Ἄρθρον 5

Τὸ κατὰ τὰς κειμένας διατάξεις ἐπίδομα ἀκριβείας, ἐναμματωθὲν εἰς τοὺς ἐν ἄρθροις 1, 2 καὶ 4 βασικοὺς μισθούς, καταργεῖται, τῆς καταργήσεως ταύτης ἰσχυούσης ἀπὸ 1ης Μαρτίου 1968 καὶ διὰ τοὺς ἐν ἄρθρῳ 3 τοῦ παρόντος δικαστικοὺς ἐν γένει λειτουργούς.

Κεφάλαιον Β'

Γενικὰ καὶ Εἰδικὰ Ἐπιδόματα

Ἄρθρον 6

Γενικὰ Ἐπιδόματα

1) Οἱ ἐν ἄρθροις 1 - 4 βασικοὶ μισθοὶ προσ-

αυξάνονται κατά τας προσαυξήσεις λόγω πολυετούς συνολικής και εν τω αυτώ βαθμώ υπηρεσίας ως ακολούθως:

α) Προσαύξησις λόγω πολυετούς υπηρεσίας, κατά τας περί ταύτης κειμένας διατάξεις.

β) Προσαύξησις λόγω ευδοκίμου παραμονής εν τω αυτώ βαθμώ εκ 10% - 40%, κατά τας περί ταύτης κειμένας διατάξεις, καταργουμένων των διατάξεων περί πενταετούς προσαυξήσεως εκ 10%.

Η προσαύξησις λόγω ευδοκίμου παρέχεται και εις τους λαμβάνοντας ήδη επίδομα ευδοκίμου παραμονής εν τω αυτώ βαθμώ επομένου και μεθεπομένου βαθμού στρατιωτικούς, υπό τας ισχυούσας δι' αυτούς προϋποθέσεις χρόνου παραμονής εν τω αυτώ βαθμώ διά την χορήγησιν των τεσσάρων τμημάτων του ως άνω επιδόματος, άτερ παύει καταβαλλόμενον από της ισχύος του παρόντος, καταργουμένων των κειμένων διατάξεων περί επιδόματος ευδοκίμου παραμονής εν τω αυτώ βαθμώ επομένου και μεθεπομένου βαθμού. Οι εκ τούτων λαμβάνοντες ήδη κατά την έναρξιν της ισχύος του παρόντος ανιγκαστικού νόμου το ήμισυ ή το σύνολον της διαφοράς μισθού επομένου ή μεθεπομένου βαθμού θα τύχωσαν αντιστοίχως της εκ 10% - 40% προσαυξήσεως άνευ νέας κρίσεως.

Καταργούνται αι διά τους ανθυπασπιστάς και υπαλλήλους ακόλουθοι διατάξεις, ως αύται ετροποποιήθησαν και συνεπληρώθησαν: 1) Των άρθρων 1 και 2 της υπ' αριθ. 1791/1957 Π.Τ.Σ., κυρωθείσης διά του άρθρου 36 του ν.δ. 4242/1962, 2) της υπ' αριθ. 112/1960 Π.Τ.Σ., κυρωθείσης διά του άρθρου 47 του ν.δ. 4101/1960, και 3) των παραγράφων 1 - 3 του άρθρου 1 του υπ' αριθ. 591/1965 δ. διατάγματος.

"Αρθρον 7

Λοιπά γενικά και ειδικά επιδόματα, ως και προσωρινά ταιαύτα

1) Διά του παρόντος Α.ν. δεν θίγονται τα υπό της παραγράφου 1 και του δευτέρου εδαμίου της παραγράφου 3 του άρθρου 4 του υπ' αριθ. 2548/1966 ν.δ. προβλεπόμενα γενικά και ειδικά επιδόματα, ως και τα υπό της κειμένης νομοθεσίας προβλεπόμενα επιδόματα των δικαστικών εν γένει λειτουργών και των τούτοις εξομοιουμένων, εξαιρέσει του διά του άρθρου 5 του παρόντος καταργουμένου επιδόματος ακριβείας.

2) Διατηρούνται τα κατ' εφαρμογήν των διατάξεων των παραγράφων 2 και 3 (εδάφιον πρώτον) του άρθρου 4, εν συνδυασμώ προς τας διατάξεις του άρθρου 9 του υπ' αριθ. 4548/1966 νομοθετικού διατάγματος, προσωρινά επιδόματα ως ταύτα έχουσι διαμορφωθή κατά την 31ην Δεκεμβρίου 1967, μειούμενα κατά τα 3/4 της διαφοράς μεταξύ των διά του παρόντος καθοριζομένων νέων βασικών μισθών και των βασικών μισθών της 31ης Δεκεμβρίου 1967, προσαυξημένων κατά το επίδομα ακριβείας.

3) Ειδικώς το προσωρινόν επίδομα του προσωπικού της Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας και της Εθνικής Μετεωρολογικής Υπηρεσίας πέραν της υπό της προηγουμένης παραγράφου προβλεπομένης μειώσεως, μειούται από 1ης Μαρτίου 1968 και κατά το περιλαμβανόμενον εν τούτου επίδομα υφηλού βαθμού ευθύνης και επιπόνου εργασίας, περί ού αι υπ' αριθ. 221037/2.9.1965, 147876/2489/19.7.1966, 278998/30.12.1965 και 185835/17.8.1966 κοιναί υπουργικαί αποφάσεις, κυρωθείσαι διά του άρθρου 25 του ν.δ. 4548/1966.

4) Εις τους εκπαιδευτικούς συμβούλους έξακολουθεί παρεχόμενον το εκ δραχμών 2.350 μηνιαίον επίδομα βιβλιοθήκης.

"Αρθρον 8

Κατάργησις και περιορισμός επιδομάτων

Α'. Καταργούνται από 1ης Μαρτίου 1968 τα υπό του άρθρου 3 του υπ' αριθ. 67/1967 ν.δ. «περί καθορισμού των αποδοχών των ανωτάτω υπαλλήλων κλπ.» προβλεπόμενα ως διατηρούμενα επιδόματα των τακτικών και εκτάκτων καθηγητών των ανωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων ως και το επίδομα εξαιρέτων των εντεταλμένων υφηγητών, αντί δε τούτων παρέχεται εις τους ανωτέρω μηνιαίον επίδομα βιβλιοθήκης, οριζόμενον εις δραχμάς πέντε χιλιάδας (5.000) διά τους τακτικούς καθηγητάς, δραχμάς τέσσαρας χιλιάδας πεντακοσίας (4.500) διά τους έκτακτους και δραχμάς δύο χιλιάδας πεντακοσίας (2.500) διά τους εντεταλμένους υφηγητάς.

Το ως άνω επίδομα βιβλιοθήκης δεν λαμβάνεται υπ' όψιν διά τον υπολογισμόν των κατά τας κειμένας διατάξεις εξόδων παραστάσεως των εκ τούτων εχόντων και την ιδιότητα του μέλους της Ακαδημίας Αθηνών.

Β'. Περιορίζονται από 1ης Μαρτίου 1968 ως κάτωθι:

α) Εις 15% και 10% και εις 10% το υπό της παραγράφου 4 του άρθρου 4 του υπ' αριθ. 4548/1966 ν.δ. προβλεπόμενον επίδομα, αντιστοίχως, διά τους τεχνικούς α' και β' κατηγορίας και διά τους λειτουργούς της δευτεροβαθμίου εκπαι-

δεύσεως, ἐφόρους ἀρχαιοτήτων, ὡς καὶ τοὺς τούτοις ἐξομοιουμένους.

6) Εἰς 40% τὸ ἐπίδομα ἐπικινδύνου ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τῶν Κέντρων καὶ Σταθμῶν Αἱμοδοσίας, περὶ οὗ ἡ ὑπ' ἀριθ. 74/1966 Πρᾶξις Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, κυρωθεῖσα διὰ τοῦ ἄρθρου 25 τοῦ ν.δ. 4548/1966.

γ) Εἰς 30% τὸ ἐπίδομα ἐπικινδύνου ἐργασίας τῶν φαρμακοποιῶν καὶ εἰς 70% τῶν ἰατροδικαστῶν, περὶ ὧν τὸ ἄρθρον 25 τοῦ ν.δ. 4548/1966.

Κεφάλαιον Γ'

Τελικαὶ διατάξεις

Ἄρθρον 9

1) Αἱ μισθολογικαὶ διατάξεις τοῦ παρόντος ἀ.ν. ἐφαρμόζονται κατὰ πάντα ἀπὸ 1ης Μαρτίου 1968 καὶ ἐπὶ τῶν ὑπαλλήλων τῆς Βουλῆς, καταργουμένων τῶν περὶ τούτων ἰσχυουσῶν εἰδικῶν διατάξεων, τῶν ἀναφερομένων εἰς τὰς ἀποδοχάς, τὴν παροχὴν ἢ ἀπονομὴν μισθῶν ἢ βαθμῶν ἀνωτέρων τοῦ ὀργανικοῦ των, ὡς καὶ τὴν παροχὴν πάσης φύσεως ἐπιδομάτων καὶ προσαυξήσεων.

2) Μέχρις ἐπαναλειτουργίας τῆς Βουλῆς δὲν πληροῦνται αἱ θέσεις Γενικοῦ Γραμματέως ταύτης καὶ Γραμματέως βοηθοῦ, τῶν ἁρμοδιοτήτων αὐτῶν ἀσκουμένων ὑπὸ ἑτέρου τακτικοῦ ὑπαλλήλου τῆς Βουλῆς, κατὰ τὰ δι' ἀποφάσεως τοῦ Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως ὁριζόμενα.

Ἡ παρὰ τῇ Βουλῇ θέσις μονίμου εἰδικοῦ συμβούλου ἐπὶ βαθμῷ καὶ ἀποδοχαῖς Γενικοῦ Γραμματέως Ὑπουργείου καταργεῖται ἀπὸ 1 Φεβρουαρίου 1968, ὁ δὲ κατέχων τὴν θέσιν ταύτην ἀπολύεται ἄνευ καταβολῆς ἀποζημιώσεώς τινος.

3) Ἐπὶ τοῦ προσωπικοῦ τῆς Βουλῆς ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τοῦ Ὑπαλληλικοῦ Κώδικος, κατὰ τὰ διὰ κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Προεδρίας τῆς Κυβερνήσεως καὶ Οἰκονομικῶν, δημοσιευομένης ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως, ὁρισθησόμενα.

Ἄρθρον 10

Μισθολόγιον προσωπικοῦ Ν.Π.Δ.Δ.

1) Αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος ἀ.ν. ἔχουσιν ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ τοῦ προσωπικοῦ τῶν Ν.Π.Δ.Δ.

2) Αἱ ἀποδοχαὶ τοῦ προσωπικοῦ τῶν Σιδηροδρόμων τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους διὰ τὰ δύο πρῶτα ἔτη 1966 καὶ 1967 ἐφαρμογῆς τοῦ ὑπ' ἀριθ. 4548/1966 ν.δ. «περὶ τοῦ ἐνιαίου μισθολογίου τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων κλπ.» καὶ ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1968 ὁρισθήσονται διὰ ἐκδοθησομένου προτάσει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, διὰ τοῦ διατάγματος τούτου ὁρισθήσονται ἡ μισθολογικὴ κλίμαξ τοῦ προσωπικοῦ τῶν Σ.Ε.Κ., αἱ διατηρηθησόμεναι καὶ αἱ καταργηθησόμεναι προσαυξήσεις, πλὴν τῆς πέμπτης ἐκ 10% τοιαύτης, ἥτις καταργεῖται ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος, ἐπιδόματα καὶ ἀποζημιώσεις τοῦ προσωπικοῦ τῶν Σ.Ε.Κ.

Ἄρθρον 11

Μισθολόγιον ἐκτάκτων

1) Αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 1, 5, 7 καὶ 8 τοῦ παρόντος ἔχουν ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ τῶν ἐκτάκτων καὶ ἐπὶ συμβάσει δημοσίων ὑπαλλήλων τῶν κεκτημένων μισθολογικὴν ἀντιστοιχίαν πρὸς ἕνα τῶν ἐν ἄρθρῳ 1 τοῦ παρόντος μισθῶν.

2) Αἱ ἀποδοχαὶ τῶν ἐκτάκτων καὶ ἐπὶ συμβάσει δημοσίων ὑπαλλήλων καὶ ὑπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. τῶν μὴ κεκτημένων τὴν κατὰ τ' ἀνωτέρω μισθολογικὴν ἀντιστοιχίαν, ὡς καὶ ἡ ἡμερησία ἀποζημίωσις τῶν ἡμερομισθίων τοιούτων, ὁρίζονται διὰ κοινῆς ἀποφάσεως τῶν ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ καὶ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν.

3) Ἐπιτρέπεται ἡ διὰ δ.δ., προτάσει τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐσωτερικῶν ἐκδιδομένου, ρύθμισις τῶν ἀποδοχῶν τῶν ὀργάνων τῆς Ἀγροφυλακῆς, δύναται δὲ νὰ προσδοθῇ καὶ ἀναδρομικὴ ἰσχύς.

Ἄρθρον 12

Ρύθμισις ἀνακυπτόντων μισθολογικῶν θεμάτων

1) Θέματα τυχὸν ἀνακύπτοντα ὡς πρὸς τὴν ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος ἀ.ν. ρυθμίζονται δι' ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, ἐκδιδομένων μετὰ γνώμην τῆς Ἐπιτροπῆς Μισθολογίου (ἄρθρον 4 τοῦ ν.δ. 4548/1966).

Αἱ ἐκ τῶν ἀποφάσεων τούτων ἐχουσαι κανονιστικὸν χαρακτῆρα δημοσιεύονται ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως, δύναται δὲ νὰ προσδίδηται εἰς ταύτας καὶ ἀναδρομικὴ ἰσχύς, πάντως δὲ οὐχὶ πρὸ τῆς 1 Ἰανουαρίου 1968.

2) Βοηθοὶ γυμναισάρχαι, ὧν ἡ προαγωγὴ εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ γυμναισάρχου ἀνεκλήθη διὰ τοῦ ἀπὸ 1.7.1967 ὀκτωβρίου δ.δ., κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, δὲν ὑποχρεοῦνται εἰς ἐπιστροφὴν τῶν ἐπὶ πλέον ληφθεισῶν ἀποδοχῶν διὰ τὸν μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1967 χρόνον.

Ὁμοίως τέως λυκειάρχαι, ὧν ἡ προαγωγὴ ἀνεκλήθη κατόπιν προσφάτου ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, δὲν ὑποχρεοῦνται εἰς ἐπιστροφὴν τῶν ἐπὶ πλέον ληφθεισῶν ἀποδοχῶν, διὰ τὸν μέχρι 31 Ἰανουαρίου 1968 χρόνον.

3) Οὐδεὶς ὑπηρετῶν κατὰ τὴν δημοσίευσιν

τοῦ παρόντος ἐπάλληλος ἢ στρατιωτικὸς ἐκ τῶν ἀναφερομένων εἰς τὸ ἄρθρα 1, 2, 4, 10 καὶ 11 τοῦ παρόντος ἀ.ν. λαμβάνει κατ' ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τούτου συνολικὸν ποσὸν μηνιαίων ἀποδοχῶν ἔλασσον τοῦ δικαιουμένου κατὰ τὴν 31 Δεκεμβρίου 1967. Τυχὸν ἐπὶ πλέον ποσὸν διατηρεῖται ὡς προσωρινὸν προσωπικὸν ἐπίδομα μέχρι τῆς καθ' οἱονδήποτε τρόπον καλύψεως αὐτοῦ. Τῆς διατάξεως τῆς παρούσης παραγράφου ἐξαιροῦνται οἱ δικαστικοὶ ἐν γένει λειτουργοὶ καὶ ἐξομοιούμενοι, ὡς καὶ οἱ ὑπάλληλοι τῆς Βουλῆς.

4) Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἀ.ν., ὅταν δὲν ὁρίζεται ἄλλως, ἄρχεται ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου 1968.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 31 Ἰανουαρίου 1968

—

253/1968 ΑΝΑΓΚ. ΝΟΜΟΣ

Περὶ ἀντικαταστάσεως τοῦ ἄρθρου 18 τοῦ ν.δ. 3097/1954 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2592/1953 ν.δ/τος περὶ ὀργανώσεως τῆς Ἰατρικῆς Ἀντιλήψεως».

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 7 τῆς 17 Ἰανουαρίου 1968)

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον 1

1) Αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 18 τοῦ ν.δ. 3097/1954 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2592/1953 ν.δ. περὶ ὀργανώσεως τῆς Ἰατρικῆς Ἀντιλήψεως» ἀντικαθίστανται ὡς ἀκολούθως:

«Τὰ Διοικητικὰ Συμβούλια τῶν Νοσηλευτικῶν Ἱδρυμάτων ν.δ. 2592/1953 δύνανται νὰ προσλαμβάνωσι δι' αἰτιολογημένης ἀποφάσεώς των προσωπικὸν εἰς προσωρινὴν πλήρωσιν κενῶν ὀργανικῶν θέσεων λόγῳ ἀνάγκης καὶ μέχρι τῆς διὰ κανονικοῦ διορισμοῦ πληρώσεως αὐτῶν, ἢ καὶ εἰς ἀντικατάστασιν προσωρινῶς ἀπουσιάζοντος προσωπικοῦ, ἐφ' ὅσον ἐκ τῆς τοιαύτης ἀπουσίας του δυσχεραίνεται ἡ ὁμαλὴ λειτουργία τοῦ Ἱδρύματος.

Τὸ οὕτω προσλαμβανόμενον προσωπικὸν δὲν νὰ κέκτηται τὰ δι' ἣν προσελαμβάνετο θέσιν προσόντα καὶ λαμβάνει μισθὸν ἀντίστοιχον πρὸς τὸν μισθὸν τοῦ εἰσαγωγικοῦ βαθμοῦ ἢ μισθοῦ τῆς θέσεως ταύτης ἢ ἡμερομίσθιον ἴσον πρὸς τὸ 1/30 τῶν ἀποδοχῶν τοῦ εἰσαγωγικοῦ βαθμοῦ τῆς θέσεως ταύτης. Ἡ Διοίκησις τοῦ Ἱδρύματος ἀποχρούεται, ὅπως ἄνευ ἀναβολῆς ἀπολύσῃ τὸ προσωπικὸν τοῦτο ἅμα τῇ πληρώσει τῆς κενῆς θέσεως ἢ ἅμα τῇ ἀναλήψει ὑπηρεσίας τοῦ ἀπουσιάζοντος προσωπικοῦ.

Ἡ ὡς ἄνω πρόσληψις ἐνεργεῖται ἐφ' ἕξ δι' ἓν ἐξάμηνον, δυναμένης τῆς προθεσμίας ταύτης νὰ παραταθῇ ἐπὶ ἓν εἰσέτι ἐξάμηνον, ὅπερ δύναται νὰ διακοπῇ διὰ τῆς ὁριστικῆς πληρώσεως τῶν ἀνωτέρω θέσεων».

2) Προσλήψεις προσωπικοῦ γενόμεναι κατὰ παράβασιν τῆς προηγουμένης διατάξεως θεωροῦνται ὡς νομίμως ἐνεργηθεῖσαι.

Ἄρθρον 2

Αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ν.δ. 3766/1957 «περὶ συγχωνεύσεως τῶν νοσοκομείων Προσκαίρου Ἀθηνῶν καὶ Γενικοῦ Κρατικοῦ Νοσοκομείου Ἀθηνῶν εἰς ἑνιαῖον Γενικὸν Νοσοκομεῖον κλπ.», ὡς καὶ αἱ τοιαῦται τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 4163/1961 «περὶ Ἐθνικοῦ Παπαφείου Ὀρφανοτροφείου «Ὁ Μελιτεύς» παραμένουσαι ἐν ἰσχύι.

Ἄρθρον 3

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 11 Ἰανουαρίου 1968

—

269/1968 ΑΝΑΓΚ. ΝΟΜΟΣ

Περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἀ.ν. 177/1967 «περὶ συμπληρώσεως καὶ ἑρμηνείας τοῦ ἀ.ν. 5/1967 περὶ καθορισμοῦ ἀποδοχῶν μελῶν τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ περὶ ἀποδοχῶν τῶν Γενικῶν Γραμματέων τῶν Ὑπουργείων.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 16 τῆς 25 Ἰανουαρίου 1968)

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον μόνον

1) Εἰς τὴν παράγραφον 2 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ἀ.ν. 177/1967 (*) προστίθεται δεύτερον ἐδάφιον, ἔχον οὕτω:

«Εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν ἀνατίθενται καθήκοντα Γενικοῦ Διευθυντοῦ Ὑπουργείου ἢ τοῦ Πολιτικοῦ Γραφείου τοῦ Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως εἰς μονίμους πολιτικοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους ἢ στρατιωτικοὺς ἢ ὑπαλλήλους Ν.Π.Δ.Δ. καὶ Ὀργανισμῶν, οὗτοι δικαιοῦνται νὰ ἐπιλέγωσιν ἢ τὰς ἀποδοχὰς τῆς τακτικῆς αὐτῶν θέσεως ἢ τὰς τοιαύτας τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου τούτου.

2) Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἀ.ν. ἄρχεται ἀπὸ

(*) ΕΕΔ 26, 1420.

1ης Αὐγούστου 1967.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 23 Ἰανουαρίου 1968

—

270/1968 ΑΝΑΓΚ. ΝΟΜΟΣ

Περὶ παρατάσεως τῆς προθεσμίας ἐφαρμογῆς τοῦ ἀ.ν. 197/1967 «περὶ τρόπου συνταξιοδοτήσεως εἰδικῶν τινων περιπτώσεων».

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 17 τῆς 25 Ἰανουαρίου 1968)

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον μόνον

Παρατείνεται ἐπὶ ἕνα μῆνα ἀπὸ τῆς λήξεώς της ἡ ὑπὸ τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ ἀ.ν. 197/1967 (*) ὁριζομένη δίμηνος προθεσμία, κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ὁποίας οἱ παρατούμενοι δημόσιοι ἐν γένει ὑπάλληλοι (πολιτικοὶ καὶ στρατιωτικοὶ) ὑπάγονται εἰς τὰς διατάξεις τοῦ νόμου τούτου.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 23 Ἰανουαρίου 1968

—

272/1968 ΑΝΑΓΚ. ΝΟΜΟΣ

Περὶ συμπληρώσεως τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. 180/1967 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως διατάξεων τοῦ π.δ. 2172/1952 «περὶ ὀργανώσεως καὶ διοικήσεως τοῦ Νοσηλευτικοῦ Ἱδρύματος Ἐργατῶν Θαλάσσης».

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 21 τῆς 1 Φεβρουαρίου 1968)

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον μόνον

Μέχρις ἐκδόσεως τοῦ προβλεπομένου ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ ἀ.ν. 180/1967 ὀργανισμοῦ τὰ ὑπὸ τούτου προβλεπόμενα ὅπως καθορισθῶσι θέματα, ἀφορῶντα εἰς τὴν διοίκησιν, οἰκονομικὴν διαχείρισιν καὶ ἐν γένει λειτουργίαν τῶν Ὑπηρεσιῶν τοῦ Ν.Ι.Ε.Ν., ρυθμίζονται δι' ἀποφάσεων τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου αὐτοῦ, ἐγκρινομένων ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας, νομιμοποιουμένων ἅμα ἁπασῶν τῶν μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος πράξεών του.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἄρθρου ἄρχεται ἀπὸ τῆς 30.12.1967, ἡμερομηνίας, καθ' ἣν ἐγκατεστάθη τὸ νέον Διοικητικὸν Συμβούλιον.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 26 Ἰανουαρίου 1968

—

ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

87/1968 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν ἄρθρων 2, 3, 4, 5, 6, 7 καὶ 8 τοῦ ἀπὸ 5/28.1.1955 β.δ/τος «περὶ ἐγκρίσεως τοῦ Κανονισμοῦ Παροχῶν τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἐπαγγελματιῶν καὶ Βιοτεχνῶν Ἑλλάδος καὶ προσθήκης διατάξεως εἰς τὸ ἄρθρον 16 τῆς ὑπ' ἀριθ. 12566 Σ 5904/9.3.1940 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας «περὶ ἐγκρίσεως Κανονισμοῦ τρόπου ὑπαγωγῆς εἰς τὴν ἀσφάλισιν καὶ εἰσπράξεως τῶν πόρων τοῦ Τ.Ε.Β.Ε.».

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 25 τῆς 3 Φεβρουαρίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 6364/1934 «περὶ ἱδρύσεως Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἐπαγγελματιῶν καὶ Βιοτεχνῶν Ἑλλάδος», 2) Γνώμας τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Τ.Ε.Β.Ε., ὑποβληθείσας ἡμῖν διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 78641/1967 καὶ 68116/1967 ἀναφορῶν τοῦ ἀνωτέρω Ταμείου, 3) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 754/1967 γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργοῦ, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Εἰς τὴν διεύθυνσιν τὸ Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Ἐπαγγελματιῶν καὶ Βιοτεχνῶν Ἑλλάδος νομοθεσίαν ἐπέρχονται αἱ ἀκόλουθοι τροποποιήσεις καὶ συμπληρώσεις :

Ἄρθρον 1

Τὸ ἄρθρον 2 τοῦ ἀπὸ 5/28.1.1955 β.δ. ἀντικαθίσταται ὡς ἀκολούθως:

«Ἄρθρον 2

1) Ὁ συντάξιμος χρόνος διακρίνεται εἰς τὸν χρόνον πραγματικῆς ἀσφαλίσεως παρὰ τῷ Ταμείῳ καὶ εἰς τὸν ἐξ ἀναγνωρίσεως τοιοῦτον.

2) Ὡς χρόνος πραγματικῆς ἀσφαλίσεως παρὰ τῷ Ταμείῳ λογίζεται:

α) Ὁ χρόνος τῆς πραγματικῆς ἐν ἀσφαλίσει ἀπασχολήσεως ἀπὸ τῆς 1ης Ἰανουαρίου 1939 καὶ ἑξῆς, ἤτοι ὁ ἀπὸ τῆς ἡμερομηνίας

(*) ΕΕΔ 26, 1547.

ταύτης χρόνος τῆς ἀσκήσεως ἐπαγγέλματος, ἐκ τῶν ὑπαγομένων εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ταμείου, ἀνεξαρτήτως τῆς χρονολογίας ἐγγραφῆς εἰς τὰ μητρῶα τῶν ἠσφαλισμένων τοῦ Ταμείου.

6) Ὁ χρόνος τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 8 τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ προαιρετικῆς ἀσφαλίσεως.

3) Ὡς συντάξιμος ἐξ ἀναγνωρίσεως χρόνος λογίζεται ὁ χρόνος τῆς ἐφεδρικῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας, ἐφ' ὅσον ὁ ἠσφαλισμένος πρὸ τῆς στρατεύσεώς του ἐκέκτητο τὴν ἰδιότητα τοῦ ἐπαγγελματίου ἢ βιοτέχνου ἢ ἐμπόρου.

Ὁ χρόνος οὗτος ἀναγνωρίζεται, αἰτήσει τοῦ ἐνδιαφερομένου, δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου καὶ ἐξαγοράζεται ἐπὶ τῇ καταβολῇ δι' ἕκαστον μῆνα ἀναγνωριζομένου χρόνου εἰσφορᾶς ἀντιστοιχούσης εἰς τὴν κατὰ τὸν χρόνον ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως ἰσχύουσαν μηνιαίαν εἰσφορὰν Κλάδου Συντάξεων τῆς Α' ἀσφαλιστικῆς κλάσεως, τὸ ποσὸν ἐξαγορᾶς καταβάλλεται εἰς μηνιαίας δόσεις, ὁ ἀριθμὸς τῶν ὁποίων, ὁριζόμενος ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὰς 36.

4) Κατὰ τὸν ὑπολογισμὸν τοῦ συνολικοῦ συνταξίμου χρόνου κλάσμα τοῦ ἔτους ἓξ τοὐλάχιστον μηνῶν λογίζεται ὡς πλῆρες ἔτος, κλάσμα δὲ μικρότερον τῶν ἓξ μηνῶν δὲν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν».

"Αρθρον 2

Τὸ ἄρθρον 3 τοῦ ἀπὸ 5/28.1.1955 ἓ.δ., ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἀπὸ 31/1 - 21/2/1956 ἓ.δ., ἀντικαθίσταται ὡς ἀκολούθως:

«"Αρθρον 3

Σύνταξις λόγῳ γήρατος

1) Οἱ παρὰ τῷ Ταμείῳ ἠσφαλισμένοι δικαιοῦνται συντάξεως λόγῳ γήρατος α) ἐὰν διακόψωσι τὴν ἄσκησιν τοῦ ἐπαγγέλματος των μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 65ου ἔτους τῆς ἡλικίας των καὶ 20ετοῦς τοὐλάχιστον χρόνου πραγματικῆς ἀσφαλίσεως, ἐξ ἧς πενταετοῦς τοὐλάχιστον τοιαύτης μετὰ τὴν ἐγγραφὴν εἰς τὰ μητρῶα ἠσφαλισμένων τοῦ Ταμείου, ἢ β) ἐὰν διακόψωσι τὴν ἄσκησιν τοῦ ἐπαγγέλματος μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 60οῦ ἔτους τῆς ἡλικίας των καὶ 35ετοῦς τοὐλάχιστον χρόνου πραγματικῆς ἀσφαλίσεως, ἐξ ἧς πενταετοῦς τοὐλάχιστον τοιαύτης μετὰ τὴν ἐγγραφὴν εἰς τὰ μητρῶα ἠσφαλισμένων τοῦ Ταμείου.

Κατ' ἐξαίρεσιν διὰ τὸ ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος μέχρι 31.12.1972 χρονικὸν διάστημα, ὁ κατὰ τὰς προηγουμένας διατάξεις ἀπαιτούμενος χρόνος πραγματικῆς ἀσφαλίσεως μετὰ τὴν ἐγγραφὴν εἰς τὰ μητρῶα ἠσφαλισμένων τοῦ Τ.Ε.Β.Ε. ὁρίζεται διὰ μὲν τὸ μέχρι 31.12.1968 χρονικὸν διάστημα εἰς ἓν ἔτος, αὐξανόμενος κατὰ ἓν ἔτος δι' ἕκαστον ἐπέκεινα ἡμερολογιακὸν ἔτος μέχρι 31.12.1972.

Προκειμένης ἐφαρμογῆς τῶν διατάξεων τοῦ ν.δ. 4202/1961 δὲν ἰσχύει ἡ κατὰ τὰ προηγούμενα ἐδάφια τῆς παρούσης παραγράφου ἀπαιτουμένη εἰδικὴ προϋπόθεσις χρόνου ἀσφαλίσεως μετὰ τὴν ἐγγραφὴν εἰς τὰ μητρῶα ἠσφαλισμένων.

2) α) Ἡ σύνταξις λόγῳ γήρατος ἀπονέμεται διὰ τὸν χρόνον ἀπὸ τῆς 1ης τοῦ μηνὸς τοῦ ἑπομένου ἐκείνου, καθ' ὃν, συντρεχόντων τῶν προϋποθέσεων θεμελιώσεως τοῦ δικαιώματος συντάξεως λόγῳ γήρατος, ὑπεβλήθη ἡ πρὸς συνταξιοδότησιν λόγῳ γήρατος αἴτησις, ἀποτελοῦσα συστατικὸν στοιχεῖον τοῦ δικαιώματος συντάξεως λόγῳ γήρατος, πάντως δὲ οὐχὶ ἀπὸ χρόνου προγενεστέρου τῆς 1ης τοῦ μηνὸς τοῦ ἑπομένου ἐκείνου, ἐντὸς τοῦ ὁποίου συνετελέσθη ἡ πλήρης ἐξόφλησις πάσης ἐξ εἰσφορῶν ἢ ἄλλης αἰτίας ὀφειλῆς τοῦ ἠσφαλισμένου πρὸς τὸ Ταμεῖον.

Ἐὰν τὸ ποσὸν τῆς ὀφειλῆς δὲν ὑπερβαίνῃ τὸ ποσὸν τῶν δύο (2) μηνιαίων συντάξεων μετὰ τῶν πάσης φύσεως μηνιαίων προσθέτων ἐπιδομάτων, ἡ ὀφειλὴ παρακρατεῖται ἐκ τῆς συντάξεως διὰ δέκα (10) ἴσων μηνιαίων δόσεων.

β) Ἡ καταβολὴ τῆς συντάξεως ἀναστέλλεται, ἐὰν ὁ συνταξιοῦχος ἐπαναλάβῃ τὴν ἄσκησιν ἐπαγγέλματος ἐκ τῶν ὑπαγομένων εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Τ.Ε.Β.Ε. ἢ τοῦ Τ.Α.Ε., συνεχίζεται δὲ ἐφ' ὅσον οὗτος διακόψῃ ἐκ νέου τὴν ἄσκησιν τοῦ κατὰ τ' ἀνωτέρω ἐπαγγέλματός του καὶ ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως περὶ συνεχίσεως τῆς συνταξιοδοτήσεως».

"Αρθρον 3

Ἡ παράγραφος 1 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ἀπὸ 5/28.1.1955 ἓ.δ. καὶ ἡ περ. 3 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου καὶ ἓ.δ., ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἀπὸ 31.1/21.1.1956 ἓ.δ., ἀντικαθίστανται ὡς ἀκολούθως:

«1) Οἱ παρὰ τῷ Ταμείῳ ἠσφαλισμένοι, οἱ καθιστάμενοι ἀνίκανοι πρὸς ἄσκησιν τοῦ ἐπαγγέλματός των, συνεπείᾳ σωματικῆς ἢ διανοητικῆς παθήσεως, διαπιστουμένης κατὰ τὰ ἐν ἄρθρῳ 7 τοῦ παρόντος καθοριζόμενα, ἡ διάρκεια τῆς ὁποίας προβλέπεται οὐχὶ μικροτέρα τῶν ἓξ μηνῶν, καὶ ἐκ τῆς αἰτίας ταύτης διακόψαντες τὴν ἄσκησιν αὐτοῦ δικαιοῦνται συντάξεως λόγῳ ἀνικανότητος μετὰ συμπλήρωσιν 10ετοῦς συνταξίμου χρόνου ἐν πραγματικῇ ἀσφαλίσει, ἐξ ἧς τρι-

ετοῦς μετὰ τὴν ἐγγραφὴν εἰς τὰ μητρῶα ἠσφαλισμένων τοῦ Ταμείου ἢ ἀνεξαρτήτως συνταξίμου χρόνου καὶ τοιούτου ἀπὸ τῆς ἐγγραφῆς εἰς τὰ μητρῶα ἠσφαλισμένων, ἐφ' ὅσον ἡ ἀνικανότης ἐπῆλθε συνεπείᾳ διαίου συμβάντος ἐν τῇ ἐνασκήσει τοῦ ἐπαγγέλματος καὶ ἐφ' ὅσον ἔχουσιν ἐξοφληθῆ αἱ ἐξ οἱασδήποτε αἰτίας ὀφειλαὶ πρὸς τὸ Ταμεῖον.

Κατ' ἐξαίρεσιν διὰ τὸ ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος μέχρι 31.12.1970 χρονικὸν διάστημα ὁ κατὰ τὰς προηγουμένας διατάξεις ἀπαιτούμενος χρόνος πραγματικῆς ἀσφαλίσεως μετὰ τὴν ἐγγραφὴν εἰς τὰ μητρῶα ἠσφαλισμένων τοῦ Τ.Ε.Β.Ε. ὁρίζεται διὰ μὲν τὸ μέχρι 31.12.1968 χρονικὸν διάστημα εἰς ἓν ἔτος, αὐξανόμενος κατὰ ἓν ἔτος δι' ἕκαστον ἐπέκεινα ἡμερολογιακὸν ἔτος καὶ μέχρι 31.12.1970.

Προκειμένης ἐφαρμογῆς τῶν διατάξεων τοῦ ν.δ. 4202/1961 δὲν ἰσχύει ἡ κατὰ τὰ προηγούμενα ἐδάφια τῆς παρούσης παραγράφου ἀπαιτουμένη εἰδικὴ προϋπόθεσις χρόνου ἀσφαλίσεως μετὰ τὴν ἐγγραφὴν εἰς τὰ μητρῶα ἠσφαλισμένων.

2) α) Τὸ ποσοστὸν τῆς διαπιστουμένης ὡς ἕνου ἀνικανότητος δέον νὰ εἶναι τοὐλάχιστον 66,6%.

β) Ἡ περὶ διαπιστώσεως τῆς ἀνικανότητος αἴτησις ὑποβάλλεται ἐντὸς ἓξ μηνῶν ἀπὸ τῆς διακοπῆς τοῦ ἐπαγγέλματος.

γ) Ἡ σύνταξις λόγῳ ἀναπηρίας ἀπονέμεται διὰ τὸν χρόνον ἀπὸ τῆς 1ης τοῦ μηνὸς τοῦ ἑπομένου ἐκείνου, ἐντὸς τοῦ ὁποίου ἔλαβε χώραν ἡ λόγῳ ἀνικανότητος διακοπὴ τῆς ἀσκήσεως τοῦ ἐπαγγέλματος, πάντως δὲ οὐχὶ ἀπὸ χρόνου προγενεστέρου τῆς 1ης τοῦ μηνὸς τοῦ ἑπομένου ἐκείνου, ἐντὸς τοῦ ὁποίου συνετελέσθη ἡ πλήρης ἐξόφλησις πάσης ἐξ εἰσφορῶν ἢ ἄλλης αἰτίας ὀφειλῆς τοῦ ἠσφαλισμένου πρὸς τὸ Ταμεῖον, ἐκτὸς ἐὰν τὸ ποσὸν τῆς ὀφειλῆς δὲν ὑπερβαίνῃ τὸ ποσὸν τῶν δύο (2) μηνιαίων συντάξεων μετὰ τῶν πάσης φύσεως μηνιαίων προσθέτων ἐπιδομάτων, ὁπότε ἡ ὀφειλὴ παρακρατεῖται ἐκ τῆς συντάξεως διὰ δέκα (10) ἴσων μηνιαίων δόσεων.

Ἐν πάσῃ περιπτώσει ἡ καταβολὴ τῆς συντάξεως δὲν δύναται νὰ ἀνατρέξῃ εἰς χρόνον ἀπώτερον τοῦ ἑνὸς ἔτους ἀπὸ τῆς ἡμέρας ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως περὶ ἀπονομῆς συντάξεως».

Ἄρθρον 4

Ἡ παράγραφος 1 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ἀπὸ 5/28.1.1955 ἐδ. τροποποιεῖται ὡς κάτωθι:

«1. α) Δικαιοῦνται συντάξεως τὰ μέλη οἰκογενείας θανόντος ἠσφαλισμένου, συμπληρώσαντος 15ετῆ συντάξιμον χρόνον ἐν πραγματικῇ ἀσφαλίσει, ἐξ ἧς 3ετῆ μετὰ τὴν ἐγγραφὴν εἰς τὰ μητρῶα ἠσφαλισμένων τοῦ Ταμείου καὶ 8ετῆ ἐντὸς τῆς τελευταίας πρὸ τοῦ θανάτου 10ετίας ἀνεξαρτήτως χρονολογίας διακοπῆς τοῦ ἐπαγγέλματος, εἴτε ἠσφαλισμένου θανόντος κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς πραγματικῆς ἀσφαλίσεως ἐκ διαίου συμβάντος ἐν τῇ ἐνασκήσει τοῦ ἐπαγγέλματος ἀνεξαρτήτως συνταξίμου χρόνου καὶ τοιούτου ἀπὸ τῆς ἐγγραφῆς εἰς τὰ μητρῶα ἠσφαλισμένων τοῦ Ταμείου, εἴτε συνταξιούχου λόγῳ γήρατος ἢ ἀναπηρίας καὶ ἐφ' ὅσον εἰς ἁπάσας τὰς περιπτώσεις ἔχουσιν ἐξοφληθῆ αἱ ἐξ οἱασδήποτε αἰτίας ὀφειλαὶ πρὸς τὸ Ταμεῖον.

β) Ἡ σύνταξις λόγῳ θανάτου ἀπονέμεται διὰ τὸν χρόνον ἀπὸ τῆς 1ης τοῦ μηνὸς τοῦ ἑπομένου ἐκείνου, ἐντὸς τοῦ ὁποίου ἐπῆλθεν ὁ θάνατος, πάντως δὲ οὐχὶ ἀπὸ χρόνου προγενεστέρου τῆς 1ης τοῦ μηνὸς τοῦ ἑπομένου ἐκείνου, ἐντὸς τοῦ ὁποίου συνετελέσθη ἡ πλήρης ἐξόφλησις πάσης ἐξ εἰσφορῶν ἢ ἄλλης αἰτίας ὀφειλῆς τοῦ ἠσφαλισμένου πρὸς τὸ Ταμεῖον, ἐκτὸς ἐὰν τὸ ποσὸν τῆς ὀφειλῆς δὲν ὑπερβαίνῃ τὸ ποσὸν τῶν δύο μηνιαίων συντάξεων μετὰ τῶν πάσης φύσεως μηνιαίων προσθέτων ἐπιδομάτων, ὁπότε ἡ ὀφειλὴ παρακρατεῖται ἐκ τῆς συντάξεως διὰ 10 ἴσων μηνιαίων δόσεων.

Ἐν πάσῃ περιπτώσει ἡ καταβολὴ τῆς συντάξεως δὲν δύναται νὰ ἀνατρέξῃ εἰς χρόνον ἀπώτερον τοῦ ἑνὸς ἔτους ἀπὸ τῆς ἡμέρας ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως περὶ ἀπονομῆς συντάξεως.

Κατ' ἐξαίρεσιν διὰ τὸ ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος μέχρι 31.12.1970 χρονικὸν διάστημα ὁ κατὰ τὰς προηγουμένας διατάξεις ἀπαιτούμενος χρόνος πραγματικῆς ἀσφαλίσεως μετὰ τὴν ἐγγραφὴν εἰς τὰ μητρῶα ἠσφαλισμένων τοῦ Τ.Ε.Β.Ε. ὁρίζεται διὰ μὲν τὸ μέχρι 31.12.1968 χρονικὸν διάστημα εἰς ἓν ἔτος, αὐξανόμενος κατὰ ἓν ἔτος δι' ἕκαστον ἐπέκεινα ἡμερολογιακὸν ἔτος καὶ μέχρι 31.12.1970.

γ) Προκειμένης ἐφαρμογῆς τῶν διατάξεων τοῦ ν.δ. 4202/1961 δὲν ἰσχύει ἡ κατὰ τὰ προηγούμενα ἐδάφια τῆς παρούσης παραγράφου ἀπαιτουμένη εἰδικὴ προϋπόθεσις χρόνου ἀσφαλίσεως μετὰ τὴν ἐγγραφὴν εἰς τὰ μητρῶα ἠσφαλισμένων.

δ) Ὡς μέλη οἰκογενείας διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν προηγουμένων ἐδαφίων λογίζονται:

αα) Ἡ χήρα ἢ ὁ ἄπορος καὶ ἀνάπηρος χήρος, οὗ ἡ συντήρησις ἐβάρυνε κυρίως τὴν θανοῦσαν.

αβ) Τὰ νόμιμα τέκνα, νομιμοποιηθέντα, ἀνα-

γνωρισθέντα καὶ υἱοθετηθέντα, ὧν ἡ υἱοθεσία ἔλαβε χώραν ἓν τοὐλάχιστον ἔτος πρὸ τοῦ θανάτου ἢ τῆς χορηγήσεως συντάξεως εἰς τοὺς θετοὺς γονεῖς καὶ τὰ ὁποῖα δὲν λαμβάνουσιν ὁπωσδήποτε σύνταξιν ἐκ τοῦ Ταμείου καὶ ἐπὶ θανάτου ἠσφαλισμένης ἢ θήλεος συνταξιούχου καὶ τὰ νόθα αὐτῆς τέκνα, ἐφ' ὅσον ταῦτα συνετηροῦντο κυρίως ὑπ' αὐτῆς, τὰ μὴ συμπληρώσαντα εἰς ἅπασας τὰς ἄνω περιπτώσεις ἐπὶ ἀρρένων μὲν τὸ 18ον, ἐπὶ θηλέων δὲ τὸ 30ὸν ἔτος τῆς ἡλικίας των.

αγ) Οἱ κατὰ τὸν χρόνον τοῦ θανάτου ἠσφαλισμένου ἢ συνταξιούχου ὀρφανοὶ πατρὸς καὶ μητρὸς ἔγγονοι καὶ προγονοί, ἐφ' ὅσον πάντες οὗτοι συνετηροῦντο κυρίως ὑπὸ τοῦ θανόντος (τῆς θανούσης).

αδ) Οἱ γονεῖς, ἐὰν ἡ συντήρησίς των ἐβάρυνε κυρίως τὸν θανόντα ἢ τὴν θανοῦσαν».

Ἄρθρον 5

Ἐν τέλει τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ἀπὸ 5/28.1.1955 Δ.Δ. προστίθεται ἐδάφιον γ', ἔχον ὡς ἀκολούθως:

«γ) Αἱ ἐν ἐδαφίῳ δ' προσαυξήσεις τοῦ βασικοῦ ποσοῦ τῆς μηνιαίας συντάξεως αὐξάνονται κατὰ 5% δι' ἕκαστον ἔτος διανυόμενον ἐν ἀσφαλίσει ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως τῶν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 3 ὁριζομένων προϋποθέσεων καὶ μέχρι 10 κατ' ἀνώτατον ὅριον ἐτῶν».

Ἄρθρον 6

Εἰς τὸ τέλος τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀπὸ 5/28.1.1955 Δ.Δ., ὡς αὕτη ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 368/1965 Δ. διατάγματος, προστίθεται διάταξις, ἔχουσα ὡς ἀκολούθως:

«Τὸ ποσοστὸν ἀνικανότητος πρὸς ἐργασίαν καθορίζεται ἀφ' ἑνὸς μὲν βάσει τῆς ἐμφανιζομένης λειτουργικῆς ἀνικανότητος, ἀφ' ἑτέρου δὲ τῆς ἐπαγγελματικῆς δυσχερείας, ἣν προκαλεῖ ἡ πάθησις.

Εἰδικώτερον ἡ Πρωτοβάθμιος Ὑγειονομικὴ Ἐπιτροπὴ ὑποχρεοῦται, ὅπως παραλλήλως πρὸς τὴν διάγνωσιν τῆς κακώσεως ἢ παθήσεως καὶ τὸν καθορισμὸν τῆς ἐκ ταύτης φυσικῆς ἀνικανότητος βάσει τῶν συνήθων πινάκων ἐκτιμήσεως ταύτης γνωματεύσῃ ἐν συμπεράσματι καὶ περὶ τοῦ ποσοστοῦ τῆς ἀνικανότητος πρὸς ἐργασίαν δι' ἀναλόγου αὐξομειώσεως τοῦ βαθμοῦ φυσικῆς ἀνικανότητος, μὲ κριτήρια ἀφ' ἑνὸς τὸ ποσοστὸν ταύτης, ἀφ' ἑτέρου δὲ καὶ τὴν ἐπίδρασιν τῆς παθήσεως ἐπὶ τοῦ ἀσκηθέντος ἐπαγγέλματος, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὴν δυνατότητα ἀσκήσεως ἑτέρου ἐπαγγέλματος καὶ τὴν ἡλικίαν τοῦ ἐξεταζομένου.

Ἡ τελικὴ κρίσις ἐπὶ τοῦ ποσοστοῦ ἀνικανότητος πρὸς ἐργασίαν ἀνήκει εἰς τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Ταμείου».

Ἄρθρον 7

Τὸ ἄρθρον 8 τοῦ ἀπὸ 5/28.1.1955 Δ. διατάγματος, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 352/1966 Δ., ἀντικαθίσταται ὡς ἀκολούθως:

«Ἄρθρον 8

1) Πρόσωπον, διατελέσαν ἠσφαλισμένον παρὰ τῷ Τ.Ε.Β.Ε. καὶ πραγματοποιῆσαν 20ετῆ πραγματικὴν ἀσφάλισιν, δικαιοῦται ἐν περιπτώσει διακοπῆς τῆς ὑποχρεωτικῆς ἀσφαλίσεως νὰ συνεχίσῃ προαιρετικῶς τὴν ἀσφάλισιν δι' αἰτήσεως, ὑποβαλλομένης ἐντὸς ἔτους ἀπὸ τῆς διακοπῆς τῆς ὑποχρεωτικῆς ἀσφαλίσεως.

2) Ὁ χρόνος προαιρετικῆς ἀσφαλίσεως δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὰ 5 ἔτη.

3) Διὰ τὴν ἔγκρισιν τῆς αἰτήσεως περὶ προαιρετικῆς ἀσφαλίσεως ἀπαιτεῖται ἡ ἐξόφλησις τῶν μέχρι τῆς διακοπῆς τοῦ ἐπαγγέλματος ἐξ εἰσφορῶν ὑποχρεώσεων τοῦ αἰτοῦντος ἐντὸς προθεσμίας τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς παραλαβῆς τῆς σχετικῆς κλήσεως πρὸς ἐξόφλησιν, μὴ ἰσχυουσῶν ἐν προκειμένῳ τῶν περὶ κεφαλαιοποιήσεως καὶ παγιοποιήσεως σχετικῶν διατάξεων. Ἡ μὴ ἐμπροθέσμως κατὰ τὰ ἄνω καταβολὴ τῶν ὀφειλομένων εἰσφορῶν συνεπάγεται τὴν ἀπώλειαν τῆς δυνατότητος συνεχίσεως τῆς ἀσφαλίσεως προαιρετικῶς.

4) Ἡ προαιρετικὴ ἀσφάλισις ἄρχεται ἀπὸ τῆς διακοπῆς τῆς ὑποχρεωτικῆς ταυτήτης.

Ἐντὸς ἓξ μηνῶν ἀπὸ τῆς πρὸς τὸν ἐνδιαφερόμενον κοινοποιήσεως τῆς ἐγκριτικῆς ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου δύναται νὰ καταβληθῶσι παρ' αὐτοῦ ἐφ' ἅπαξ ἢ τμηματικῶς αἱ ἀπαιτηταὶ ἀσφαλιστικαὶ εἰσφοραὶ ἀπὸ τῆς διακοπῆς τῆς ὑποχρεωτικῆς ἀσφαλίσεως μέχρι τῆς κοινοποιήσεως τῆς ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου.

Ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τῆς ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ὁ προαιρετικῶς συνεχίζων τὴν ἀσφάλισιν ὑποχρεοῦται νὰ καταβάλῃ τὴν μηνιαίαν αὐτοῦ εἰσφορὰν μέχρι τοῦ τέλους τοῦ ἑπομένου μηνός.

Ἡ καταβολὴ ἐνεργεῖται βάσει τῆς ἐκάστοτε ἰσχυούσης εἰσφορᾶς τῆς κλάσεως, εἰς ἣν ὑπήγετο ὁ ἠσφαλισμένος κατὰ τὸν χρόνον τῆς διακοπῆς τῆς ὑποχρεωτικῆς ἀσφαλίσεως, ηὐξημένης κατὰ 20%.

Καθυστέρησις καταβολῆς εἰσφορᾶς πέραν τοῦ τέλους τοῦ μεθεπομένου μηνὸς τοῦ εἰς ὃν ἀνάγεται αὕτη συνεπάγεται ἀπώλειαν τῆς δυνατό-

τητος συνεχίσεως τῆς ἀσφαλίσεως προαιρετικῶς, μὴ ἐπιστρεφομένων τῶν ἐν τῷ μεταξὺ καταβληθεισῶν εἰσφορῶν.

5) Συνταξιοῦχοι λόγῳ ἀνικανότητος δικαιοῦνται, ὅπως, δι' αἰτήσεώς των, ὑποβαλλομένης ἐντὸς προθεσμίας ἑνὸς ἔτους ἀπὸ τῆς λήξεως τοῦ χρόνου τῆς συνταξιοδοτήσεώς των ἢ ἐντὸς ἓξ μηνῶν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως αὐτοῖς τῆς ἀπορρίψεως τῆς αἰτήσεώς των περὶ συνεχίσεως τῆς συνταξιοδοτήσεως λόγῳ ἀνικανότητος τῆς ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, συνεχίσωσι προαιρετικῶς τὴν ἀσφάλισίν των, ἐφ' ὅσον συντρέχουσιν αἱ προϋποθέσεις τῆς παραγράφου 1 τοῦ παρόντος.

6) Ὁ χρόνος τῆς προαιρετικῶς συνεχιζομένης ἀσφαλίσεως ἐξομοιοῦται πρὸς τὸν χρόνον πραγματικῆς ἀσφαλίσεως.

Αἰτήσεις περὶ προαιρετικῆς ἀσφαλίσεως, ὑποβληθεῖσαι μετὰ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος, κρίνονται κατὰ τὰς προϊσχυούσας διατάξεις».

Ἄρθρον 8

Εἰς τὸ τέλος τοῦ ἄρθρου 16 τῆς ὑπ' ἀριθ. 12566/Σ.182/9.3.1940 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, ὡς μεταγενεστέρως ἐτροποποιήθη, προστίθεται διάταξις, ἔχουσα ὡς ἀκολούθως:

«Καθυστερούμενα εἰσφοραὶ πέραν τοῦ μηνός, δι' ἣν αὗται κατέστησαν ἀπαιτηταί, ὑπολογίζονται βάσει τῆς ἀντιστοίχου εἰσφορᾶς τῆς οἰκείας κλάσεως τῆς ἰσχυούσης κατὰ τὸν χρόνον τῆς καταβολῆς των, ἀπαλλάσσονται ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει παντὸς τέλους καθυστερήσεως».

Εἰς τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος, οὗτινος ἡ ἰσχὺς ἄρχεται ἀπὸ τῆς πρώτης τοῦ μεθεπομένου τῆς δημοσιεύσεώς του εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως μηνός.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 25 Ἰανουαρίου 1968

—

88/1968 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ ἀναπροσαρμογῆς τῶν ὑπὲρ τοῦ Τ.Ε.Β.Ε. ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 25 τῆς 3 Φεβρουαρίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 6364/1934 «περὶ ἱδρύσεως Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἐπαγγελματιῶν καὶ Βιοτεχνῶν Ἑλλάδος». 2) Γνώμην τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἐπαγγελματιῶν καὶ Βιοτεχνῶν Ἑλλάδος, ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 121281/1967 ἀναφορᾶς τοῦ Ταμείου. 3) Γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας ὑπ' ἀριθ. 379/1967, προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργοῦ, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον μόνον

Ἡ πρώτη περίοδος τῆς διὰ τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ ὑπ' ἀριθ. 928/1966 δ. διατάγματος προστεθείσης ἐν τέλει τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 16 τῆς ὑπ' ἀριθ. 12566/Σ.182/1940 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως περὶ ἐγκρίσεως Κανονισμοῦ τρόπου ὑπαγωγῆς εἰς τὴν ἀσφάλισιν καὶ εἰσπράξεως τῶν πόρων τοῦ Τ.Ε.Β.Ε. διατάξεως ἀντικαθίσταται ὡς ἀκολούθως:

«Ἀπὸ τῆς 1ης τοῦ μεθεπομένου τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως μηνὸς τὸ ἐναῖον μηνιαῖον ἀσφάλιστρον δι' ἀμφοτέρους τοὺς κλάδους ἀσφαλίσεως τοῦ Τ.Ε.Β.Ε., ἤτοι τὸν Κλάδον Συντάξεως καὶ καὶ τὸν Λογαριασμὸν Νοσοκομειακῆς περιθάλψεως, ὁρίζεται ὡς κάτωθι:

	Δραχμαί
1) Διὰ τὴν πρώτην ἀσφαλιστικὴν κλάσιν	220
2) Διὰ τὴν δευτέραν ἀσφαλιστικὴν κλάσιν	320
3) Διὰ τὴν τρίτην ἀσφαλιστικὴν κλάσιν	420
4) Διὰ τὴν τετάρτην ἀσφαλιστικὴν κλάσιν	550
5) Διὰ τὴν πέμπτην ἀσφαλιστικὴν κλάσιν	650

Εἰς τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 18 Ἰανουαρίου 1968

—

21/1968 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ μειώσεως εἰσφορᾶς ἐπαγγελματικοῦ κινδύνου ὑπὸ τῶν: α) Δήμου Ἐλευθερουπόλεως, β) Ἀμπελουργικοῦ Φυτωρίου Χανίων, γ) Ἱππ. Λόχου Ἐπισκευῶν, δ) Α. καὶ Ι. Γραμματικόπουλος Ο.Ε

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 6 τῆς 13 Ἰανουαρίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τοῦ διὰ τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ν.δ. 1104/1960 προστεθέντος δ΄ διαμέρισμα θ΄ εἰς τὸ ἄρθρον 24 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951. 2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 612/1967 ἀπόφασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ι.Κ.Α., ληφθεῖσαν κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 24/26.9.1967 συνεδρίασιν αὐτοῦ. 3) Σύμφωνον γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, διατυπωθεῖσαν κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 13/16.11.1967 συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς ΙΕ' περιόδου,

προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργοῦ, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἡ καταβαλλομένη εἰς τὸ Ι.Κ.Α., συμφώνως τῷ 6. δ)τι 473/1961, εἰσφορὰ ἐπαγγελματικοῦ κινδύνου ὑπὸ τῶν:

α) Δήμου Ἐλευθεροπόλεως, 6) Ἀμπελουργικοῦ Φυτωρίου Χανίων, γ) 11ου Λόχου Ἐπισκευῶν καὶ δ) τῆς ἐν Καβάλᾳ ἱδρευούσης ἐπιχειρήσεως Α. καὶ Ι. Γραμματικόπουλος Ο.Ε. μειοῦται ἀπὸ 1% εἰς 0,5% ἐπ' ἀόριστον καὶ μέχρις ἄρσεως τῶν νομίμων προϋποθέσεων.

Εἰς τὸν αὐτὸν ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 30 Δεκεμβρίου 1967

—

22/1968 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ προσθήκης παραγράφου 10 ἐν ἄρθρῳ 6 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 56/1961 β.δ/γματος «περὶ συστάσεως παρὰ τῷ Ταμείῳ Ἀσφαλίσεως Ἐμπόρων Εἰδικοῦ Κλάδου Ὑγειονομικῆς Περιθάλψεως» (Φ.Ε.Κ. 17/Α/2.2.1961), ὡς τοῦτο συνεπληρώθη διὰ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 20/1965 β.δ/γματος (Φ.Ε.Κ. 6/Α/12.1.1965).

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 6 τῆς 13 Ἰανουαρίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 3 καὶ 4 τοῦ ν.δ. 4096/1960 «περὶ ρυθμίσεως θεμάτων τινῶν τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἐμπόρων». 2) Γνώμην τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἐμπόρων, ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 55779/1967 ἀναφορᾶς του. 3) Γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως (ἀριθ. πρωτ. Σ.Κ.Α. 317/1967, συνεδρίασις 10η τῆς ΙΕ' περιόδου τῆς 26.10.1967). 4) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 691/1967 γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργοῦ, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον μόνον

Εἰς τὸ ἄρθρον 6 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 56/1961 β.δ. «περὶ συστάσεως παρὰ τῷ Ταμείῳ Ἀσφαλίσεως Ἐμπόρων Εἰδικοῦ Κλάδου Ὑγειονομικῆς Περιθάλψεως» (Φ.Ε.Κ. 17/Α/2.2.1961), ὡς τοῦτο συνεπληρώθη διὰ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 20/1965 β.δ. (Φ.Ε.Κ. 6/Α/12.1.1965), προστίθεται παράγραφος 10, ἔχουσα οὕτω:

«10. Δύναται ὁ ἠσφαλισμένος ἢ συνταξιοῦχος τοῦ Ταμείου νὰ αἰτήσηται τὴν ἀναθεώρησιν ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἐπὶ θεμάτων τοῦ Ε.Κ.Τ.Π. ἅπαξ μόνον καὶ ἐντὸς ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας δύο μηνῶν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως εἰς τὸν ἐνδιαφερόμενον τῆς σχετικῆς ἀποφάσεως».

Εἰς τὸν αὐτὸν ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 30 Δεκεμβρίου 1967

—

30/1968 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ τροποποιήσεως, συμπληρώσεως καὶ ἀντικαταστάσεως διατάξεων τοῦ ἀπὸ 27/31 Δεκεμβρίου 1956 β.δ/γματος «περὶ ἱδρύσεως Ταμείου Ἀρωγῆς καὶ Ὑγείας Ὑπαλλήλων Ὑπουργείου Ἐξωτερικῶν καὶ Γενικῆς Διευθύνσεως Τύπου Προεδρίας Κυβερνήσεως».

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 8 τῆς 17 Ἰανουαρίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰ ἄρθρα 1 καὶ 3 τοῦ νόμου ὑπ' ἀριθ. 2822/1954 (Φ.Ε.Κ. 78, τεῦχος Α, τῆς 19ης Ἀπριλίου 1954) περὶ αὐθεντικῆς ἑρμηνείας τοῦ ἄρθρου 27 τοῦ νόμου 2066/1952 «περὶ ἱδρύσεως Ταμείου Ἀρωγῆς καὶ Ὑγείας Οἰκονομικῶν Ὑπαλλήλων καὶ ἄλλων τινῶν διατάξεων», κυρώσεως τοῦ 6. διατάγματος τῆς 22/23 Αὐγούστου 1952 «περὶ ἱδρύσεως Ταμείου Ἀρωγῆς ἁρμοδιότητος Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων» κλπ., τὴν σχετικὴν πρότασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἀρωγῆς καὶ Ὑγείας Ὑπαλλήλων καὶ Ὑπηρετῶν ἁρμοδιότητος Ὑπουργείων Ἐξωτερικῶν καὶ Γενικῆς Διευθύνσεως Τύπου Προεδρίας Κυβερνήσεως, περιλαμβανομένην εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 97 Πρακτικὸν αὐτοῦ τῆς 29ης Σεπτεμβρίου 1967, τὸ ἄρθρον 37 τοῦ β.δ. ὑπ' ἀριθ. 617 (Φ.Ε.Κ. 186 ἀπὸ 30.10.1967 τεῦχος Α') καὶ τὴν ὑπ' ἀριθ. 763/1967 γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, προτάσει τῶν Ἡμετέρων ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν, Προεδρίας τῆς Κυβερνήσεως, Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας Ὑπουργῶν, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον μόνον

Τὸ ὑπὸ τοῦ Ταμείου παρεχόμενον μηνιαῖον βοήθημα ὁρίζεται ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου 1968 εἰς τόσα τριακοστὰ τῶν εἴκοσι ἑκατοστῶν (20%) τοῦ μέσου μηνιαίου μισθοῦ τῶν δώδεκα τελευταίων μηνῶν πρὸ τῆς ἀποχωρήσεως τοῦ ἠσφαλισμένου ἐκ τῆς ὑπηρεσίας, ὅσα εἶναι τὰ ἔτη τῆς πραγματικῆς

ὑπηρεσίας αὐτοῦ κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀποχωρήσεώς του.

Ὁ πέραν τῶν τριάκοντα ἐτῶν χρόνος δὲν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν διὰ τὸν ὡς ἀνωτέρω ὑπολογισμὸν τοῦ ὀφειλήματος.

Ἐφ' ὅσον κατὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῶν ἐτῶν ὑπηρεσίας προκύπτει ὑπόλοιπον μεῖζον τῶν ἓξ μηνῶν, τοῦτο θεωρεῖται ὡς πλῆρες ἔτος.

Ὡς μηνιαῖος μισθὸς νοεῖται ὁ βασικὸς μηνιαῖος μισθὸς καὶ τὰ πάσης φύσεως τακτικὰ ἐπιδόματα, ἐφ' ὧν ἐγένοντο αἱ προβλεπόμεναι ὑπὲρ τοῦ Ταμείου κρατήσεις.

Εἰς τοὺς αὐτοὺς ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν καὶ Προεδρίας τῆς Κυβερνήσεως Ὑπουργοὺς ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος δ.δ.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 5 Ἰανουαρίου 1968

—

40/1968 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ καταργήσεως τοῦ ὑπ' ἀριθ. 142/1967 β. δ γματος «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ Γενικοῦ Κανονισμοῦ τοῦ προσωπικοῦ Σιδηροδρομικῶν καὶ Τροχιοδρομικῶν Ἐπιχειρήσεων, ὡς οὗτος ἰσχύει διὰ τὸ προσωπικὸν τῆς Ἠλεκτρικῆς Ἑταιρείας Μεταφορῶν.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 9 τῆς 18 Ἰανουαρίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὴν παράγραφον 4 τοῦ ἄρθρου 27 τοῦ νόμου 4464/1965 «περὶ τροποποιήσεως διατάξεών τινων τοῦ Ἁλληλικοῦ Κώδικος κλπ». 2) Τὰ ἄρθρα 1 καὶ 7 τοῦ νόμου 5752/1929 «περὶ κυρώσεως διὰ διαταγμάτων Κανονισμῶν τοῦ προσωπικοῦ Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου ἢ φυσικῶν ἢ νομικῶν προσώπων συνδεομένων διὰ συμβάσεων μετὰ τοῦ Κράτους κλπ.». 3) Τὴν παράγραφον 7 τοῦ ἄρθρου 12 τῆς ἀπὸ 27.8.1957 συμβάσεως μεταξὺ τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους καὶ τῆς Η.Ε.Μ., ὡς αὕτη ἀντικατεστάθη διὰ τῆς παραγράφου 6 τοῦ ἄρθρου 10 τῆς ἀπὸ 5.2.1959 συμπληρωματικῆς συμφωνίας τῶν καθοριθεισῶν διὰ τοῦ νόμου 3954/1959. 4) Τὸ ὑπ' ἀριθ. 1806/24.10.1967 ἔγγραφον τῆς Ἠλεκτρικῆς Ἑταιρείας Μεταφορῶν Α.Ε. 5) Τὸ ὑπ' ἀριθ. 11/3.11.1967 ἔγγραφον τοῦ Συνδέσμου Ἐργαζομένων εἰς ἠλεκτροκίνητα αὐτοκίνητα Η.Ε.Μ. 6) Τὴν γνώμην τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, διατυπωθεῖσαν ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 717 πρακτικῷ αὐτοῦ τῆς 29.11.1967, προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Συγκοινωνιῶν Ὑπουργοῦ, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον μόνον

Ἐπαναφέροντα ἐν ἰσχύϊ, καταργουμένου τοῦ ὑπ' ἀριθ. 142/1967 δ.δ., τὰ ἄρθρα 89, 90, 99, 105 καὶ 106 τοῦ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ νόμου ΔΚΗ/1912 ἐκδοθέντος καὶ διὰ τοῦ νόμου 3752/1929 διατηρηθέντος ἐν ἰσχύϊ Γενικοῦ Κανονισμοῦ τοῦ προσωπικοῦ Σιδηροδρομικῶν καὶ Τροχιοδρομικῶν Ἐπιχειρήσεων (Φ.Ε.Κ. Β' 9/26.1.1918), ὡς οὗτος ἰσχύει διὰ τὸ προσωπικὸν τῆς Η.Ε.Μ.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Εἰς τὸν αὐτὸν ἐπὶ τῶν Συγκοινωνιῶν Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 3 Ἰανουαρίου 1968

—

49/1968 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἐδαφίου 1 τῆς παραγράφου 6 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 81/1962 β.δ τος (Φ.Ε.Κ. 22/10.2.1962, τεῦχος Α') «περὶ ἐπεκτάσεως τῶν διατάξεων τοῦ ἀπὸ 10 - 9/14.10.1954 β.δ. περὶ συστάσεως παρὰ τῷ Τ.Ε.Β.Ε. Εἰδικοῦ Λογαριασμοῦ Νοσοκομειακῆς Περιθάλψεως».

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 15 τῆς 24 Ἰανουαρίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 1 § 2 ἐδάφ. δ' καὶ τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 6364/1934 «περὶ ἱδρύσεως Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἐπαγγελματιῶν καὶ Βιοτεχνῶν Ἑλλάδος». 2) Γνώμην τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἐπαγγελματιῶν καὶ Βιοτεχνῶν Ἑλλάδος (ἀριθ. πρωτ. 164536/17913/26.11.1966). 3) Γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, διατυπωθεῖσαν κατὰ τὴν 67ην συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 2.2.1967 τῆς ΙΔ' περιόδου. 4) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 204/1967 γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργοῦ, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον 1

Τὸ ἐδάφιον 1 τῆς παραγράφου 6 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 81/1962 δ.δ. (Φ.Ε.Κ. 22/10.2.1962, τεῦχος Α') «περὶ ἐπεκτάσεως τῶν διατάξεων τοῦ ἀπὸ 10 - 9/14.10.1954 δ.δ. περὶ συστάσεως παρὰ τῷ Τ.Ε.Β.Ε. Εἰδικοῦ Λογαριασμοῦ Νοσοκομειακῆς Περιθάλψεως», ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη μεταγενεστέρως, τροποποιεῖται ὡς κάτωθι:

Προκειμένου περὶ ἐκτάκτου περιστατικοῦ, καθ' ὃ ἡ ἄμεσος παροχὴ περιθάλψεως ἀσθενοῦς ἐν θεραπευτηρίῳ κρίνεται ἐπιβεβλημένη λόγῳ τῆς καταστάσεώς του, ἐκ δὲ τῆς ἀναβολῆς ἐπίκειται κίν-

δυνος, ή έγκρισις πρὸς εἰσαγωγὴν δύναται νὰ ζητηθῇ καὶ ἐκ τῶν ὑστέρων, πάντως ὅμως πρὸ τῆς παρελεύσεως τῆς μεθεπομένης ἀπὸ τῆς ἡμερομηνίας τῆς εἰσαγωγῆς ἐργασίμου ἡμέρας.

Ἄρθρον 2

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἄρχεται μετὰ τὴν πάροδον τριῶν (3) μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Εἰς τὸν αὐτὸν ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 13 Ἰανουαρίου 1968

—

50/1968 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου 19 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 56 1961 β.δ/τος «περὶ συστάσεως παρὰ τῷ Ταμείῳ Ἀσφαλίσεως Ἐμπόρων εἰδικοῦ κλάδου ὑγειονομικῆς περιθάλψεως» τοῦ προστεθέντος διὰ τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ ὑπ' ἀριθ. 212/1964 ὁμοίου τοιούτου.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 15 τῆς 24 Ἰανουαρίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 3 καὶ 4 τοῦ ν.δ. 4096/1960 «περὶ ρυθμίσεως θεμάτων τινῶν τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἐμπόρων». 2) Γνώμην τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἐμπόρων, ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 427/16.1.1967 ἀναφορᾶς των. 3) Γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως (ἀριθ. πρωτ. Σ.Κ.Α. 25/1967, συνεδρίασις 68 τῆς ΙΔ' περιόδου τῆς 16.2.1967). 4) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 190/1967 γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργοῦ, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον μόνον

Εἰς τὸ ἄρθρον 19 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 56/1961 β.δ. «περὶ συστάσεως παρὰ τῷ Ταμείῳ Ἀσφαλίσεως Ἐμπόρων Εἰδικοῦ Κλάδου Ὑγειονομικῆς Περιθάλψεως», τὸ προστεθὲν διὰ τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ ὑπ' ἀριθ. 212/1964 ὁμοίου τοιούτου, τὸ ἀπὸ στοιχείου α' τῆς παραγράφου 2 αὐτοῦ ἐδάφιον τροποποιεῖται οὕτω:

«α'. Ἀτομικὴ μηνιαία εἰσφορὰ δι' ἅπαντας τοὺς ἠσφαλισμένους ἢ συνταξιούχους μετὰ ἢ ἄνευ προστατευομένων μελῶν, ἥτις ὁρίζεται εἰς δραχμὰς 75, ἀπὸ τῆς πρώτης τοῦ μεθεπομένου ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος μηνός».

Εἰς τὸν αὐτὸν ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 16 Ἰανουαρίου 1968

—

ΥΠΟΤΡΙΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

143400 8145/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 20023/19/1954 ἀποφάσεως «περὶ κανονισμοῦ τῶν ὅρων ἐργασίας ἐν τοῖς ἀρτοποιείοις».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 51 τῆς 31 Ἰανουαρίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τῆς παρ. 3 τοῦ ἄρθρου 50 τοῦ ν.δ. 2698/1953 «περὶ διοικήσεως τοῦ Ι.Κ.Α. κλπ., ὡς καὶ ἄλλων τινῶν διατάξεων», ἀποφασίζομεν:

Συμπληροῦντες τὸ ἄρθρον 2 τῆς ὑπ' ἀριθ. 20023/19/1954 ἡμετέρας ἀποφάσεως «περὶ κανονισμοῦ τῶν ὅρων ἐργασίας ἐν τοῖς ἀρτοποιείοις», προστίθεμεν παράγραφον 1α, ἔχουσαν ὡς ἀκολούθως:

«1α) Καθ' ἑκάστων Σάββατον καὶ τὰς παραμονὰς τῶν ἑξαιρέσιμων ἡμερῶν, καθ' ἃς οἱ ἀρτοποιοὶ ὑποχρεοῦνται εἰς παρασκευὴν καὶ διανομὴν ἄρτου δύο ἢ πλειόνων ἡμερῶν, ὡς καὶ κατὰ τὸ ἀπὸ 22 Δεκεμβρίου μέχρι καὶ τῆς 7ης Ἰανουαρίου καὶ ἀπὸ τῆς Μεγάλης Τρίτης μέχρι καὶ τοῦ Μεγάλου Σαββάτου χρονικὸν διάστημα, καθ' ὃ παρέχεται ἐλευθερία ἐργασίας εἰς παντὸς εἴδους ἀρτοποιεῖα, ἐπιτρέπεται ἡ πέραν τῆς 8ώρου ἐργασίας ὑπερωριακὴ ἀπασχόλησις τῶν ἀρτεργατῶν, ἄνευ εἰδικῆς ἀδείας τῆς ἁρμοδίας Ἀρχῆς.

Ἡ τοιαύτη ὑπερωριακὴ ἀπασχόλησις ἑνὸς ἑκάστου τῶν ἀρτεργατῶν ἀναγράφεται εἰς τὰς ὑπὸ τῆς ἁρμοδίας Ἀρχῆς θεωρουμένας καταστάσεις ὡρῶν ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τοῦ ἀρτοποιείου.

Διὰ τὴν ὡς ἄνω ὑπερωριακὴν ἀπασχόλησιν οἱ ἀρτεργάται δικαιοῦνται ἐπὶ τοῦ ἀναλογοῦντος ἁρομισθίου προσαυξήσεως 25% διὰ τὰς μέχρι 60 ὥρας ἐτησίως, 50% διὰ τὰς πέραν τῶν 60 καὶ μέχρις 120 ὥρας ἐτησίως καὶ 75% διὰ τὰς πέραν τῶν 120 ὥρας ἐτησίως. Ἡ παράγραφος 1 τοῦ ἄρθρου 5 τῆς ὑπ' ἀριθ. 20023/19/1954 ἀποφάσεως «περὶ κανονισμοῦ τῶν ὅρων ἐργασίας ἐν τοῖς ἀρτοποιείοις», ὡς καὶ ἡ ὑπ' ἀριθ. 133210/7478/1967 ἡμετέρα ἀπόφασις «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 20023/19/1954 ἀποφάσεως «περὶ κανονισμοῦ τῶν ὅρων

εργασίας ἐν τοῖς ἀρτοποιείοις» καταργοῦνται.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 11 Νοεμβρίου 1968

—

7683/97/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ ἐπεκτάσεως τῆς ἀσφαλίσεως εἰς τὴν περιοχὴν Μαρμαρίου καὶ Στύρων Νομοῦ Εὐβοίας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 51 τῆς 31 Ἰανουαρίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 49508/2479/19.5.1967 ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἐκδοθεῖσαν βάσει τοῦ ἀ.ν. 4/1967 «περὶ ἀποκαταστάσεως εὐρυθμίας εἰς τὴν λειτουργίαν τῶν Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν καὶ Ν.Π.Δ.Δ., Ὀργανισμῶν κλπ.». 2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 149617/ΦΤΑΑ/26.10.1967 ἀναφορὰν τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, ἀποφασίζομεν:

Ἐγκρίνομεν τὴν ἀπὸ 17.10.1967 ἀπόφασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ι.Κ.Α. ληφθεῖσαν κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 27/17.10.1967 συνεδρίασιν αὐτοῦ καὶ ἔχουσαν ὡς ἀκολούθως:

«Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Ι.Κ.Α. ἀποφασίζει ὁμοφώνως τὴν ἐπέκτασιν τῆς παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. ἀσφαλίσεως διὰ τοὺς ἐν ἄρθρῳ 1 παράγραφος 2 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 κλάδους εἰς τὴν περιοχὴν τῶν Κοινοτήτων Μαρμαρίου καὶ Στύρων Ἐπαρχίας Καρυστίας Νομοῦ Εὐβοίας, τοπικῆς ἁρμοδιότητος τοῦ εἰς Κάρυστον Τοπικοῦ Παραρτήματος τοῦ Ι.Κ.Α., τὰ ἀσφαλιστικὰ ὅρια ἑκατέρας ὁρίζονται ὡς κάτωθι:

Κοινότης Μαρμαρίου: Ἀπὸ Δ. τῆς κωμοπόλεως καὶ ἐπὶ τοῦ σημείου τῆς θαλάσσης, ἔνθα ὁ κόλπος «Καβατζῆ», ὁρος Β. διὰ νοητῆς εὐθείας γραμμῆς μὲ Β. κατευθύνεται διέρχονται διὰ τοῦ λατομείου Φυγιᾶ τοῦ οἰκισμοῦ Φυγιᾶ, ὃν περιλαμβάνουν, εἶτα μὲ Δ. κατευθύνεται βαίνουν εἰς τὴν διασταύρωσιν Χάνι Σπύρου, φθάνουν δὲ τὸ παρεκκλήσιον Ἁγίου Δημητρίου, ἐν συνεχείᾳ δὲ πρὸς Ν. μέχρι τοῦ αὐχένος Ἀνκορήματος παρεκκλήσιον Ἁγίας Μαρίνης, τῆς εἰς τὴν παραλίαν τοποθεσίας Μεγάλη Ἄμμος καὶ ἐν συνεχείᾳ διὰ τῆς παραλιακῆς ὁδοῦ πρὸς Δ. μέχρι τοῦ σημείου τῆς ἀφετηρίας (Κόλπος Καβατζῆ), συμπεριλαμβανομένου τοῦ συγκροτήματος νήσων Πεταλιῶν.

Κοινότης Στύρων: Ἄρχονται ἀπὸ τῆς εἰς τὴν παραλίαν κειμένης ἀσβεστοκαμίνου Δελέση καὶ δι' εὐθείας βαίνουν πρὸς Β. μέχρι τοῦ μνημείου Μαυρομιχάλη, εἶτα πρὸς Δ. εἰς Γυμνάσιον Στύρων, εἶτα εἰς κομόπολιν Στύρων συμπεριλαμβανομένης ἐν συνεχείᾳ πρὸς Ν. μέχρι τοῦ Νεκροταφείου Στύρων, τῶν οἰκισμῶν Καγκαδαίων, ὃν συμπεριλαμβάνουν, καὶ ἀκολούθως βαίνουν πρὸς Μανδράκι, τὴν ἐκβολὴν τοῦ χειμάρρου Μεγάλο Ποτάμι καὶ διὰ τῆς παραλίας καταλήγουν εἰς τὴν ἀφετηρίαν».

Ὡς ἡμερομηνία ἐνάρξεως ἐφαρμογῆς τῆς ἀσφαλίσεως ὁρίζεται ἡ πρώτη τοῦ μεθεπομένου μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 19 Ἰανουαρίου 1968

—

7682/E96/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ ἐπεκτάσεως τῆς ἀσφαλίσεως εἰς περιοχὴν Κοινότητος Ροβιῶν Νομοῦ Εὐβοίας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 51 τῆς 31 Ἰανουαρίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 49508/2479/19.5.1967 ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἐκδοθεῖσαν βάσει τοῦ ἀ.ν. 4/1967 «περὶ ἀποκαταστάσεως εὐρυθμίας εἰς τὴν λειτουργίαν τῶν Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν, Ν.Π.Δ.Δ., Ὀργανισμῶν κλπ.». 2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 168171/Φ.Τ.Α.Α./18.10.1967 ἀναφορὰν τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, ἐγκρίνομεν τὰς ἀπὸ 11.4.1967 καὶ 10.10.1967 ἀποφάσεις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ι.Κ.Α., ληφθείσας κατὰ τὰς ὑπ' ἀριθ. 10/11.4.1967 καὶ 26/10.10.1967 συνεδριάσεις αὐτοῦ καὶ ἐχούσας ὡς ἀκολούθως:

1) Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Ι.Κ.Α. ἀποφασίζει ὁμοφώνως τὴν ἐπέκτασιν τῆς παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. ἀσφαλίσεως δι' ἅπαντας τοὺς ἐν τῷ ἄρθρῳ 1 παραγράφου 2 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 προβλεπομένους κλάδους εἰς τὴν περιοχὴν τῆς Κοινότητος Ροβιῶν, ἐπαρχίας Χαλκίδος, Νομοῦ Εὐβοίας, ἁρμοδιότητος τοῦ Τοπικοῦ Παραρτήματος Ι.Κ.Α. Λίμνης ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν καθορισμοῦ τῶν ἀσφαλιστικῶν ὁρίων ταύτης καὶ τῆς ἡμερομηνίας ἐνάρξεως ἐφαρμογῆς τῆς ἀσφαλίσεως.

2) Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Ι.Κ.Α. ἀποφασίζει ὁμοφώνως, συμπληροῦν τὴν ἀπὸ 11.4.1967 (συνεδρίασις 10η) ἀπόφασίν του περὶ ἐπεκτάσεως τῆς παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. ἀσφαλίσεως εἰς τὴν περιοχὴν τῆς Κοινότητος Ροβιῶν, ἐπαρχίας Χαλκίδος, Νομοῦ Εὐβοίας, τὸν καθορισμὸν τῶν ἀσφαλιστικῶν ὁρίων ταύτης ὡς κάτωθι:

«Ἀφετηρία. Ἡ ἐπὶ τῆς παραλίας ἀποθήκη

Παπαδοπούλου, ακολούθως διά της νοητής εύθείας γραμμής μέχρι τοῦ εἰς τὴν Κοινότητα Ροβιῶν δωρηθέντος ὑπὸ τοῦ Παπαδοπούλου οἰκήματος. Ἐκεῖθεν εὐθέως μέχρι τοῦ Ναΐδριου «Παναγίου» Βίλλα ΚΟΡΛΑΝΤ ἐργοστάσιον Χαρτοποιίας, περιλαμβάνοντα καὶ τὸ ἀγρόκτημα Παπαδοπούλου καὶ ἐκεῖθεν διὰ τῆς παραλίας καταλήγουν εἰς τὴν ἀφετηρίαν.

Ὡς ἡμερομηνία ἐνάρξεως τῆς ἐφαρμογῆς τῆς ἀσφαλίσεως ὁρίζεται ἡ πρώτη τοῦ μεθεπομένου μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 19 Ἰανουαρίου 1968

—

2751/180/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ ἐξαιρέσεως τῆς κατὰ Κυριακὴν καὶ νόμῳ ἑορτὰς ἀργίας ἀναπαύσεως κατηγοριῶν τινων μισθωτῶν ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ἀπασχολουμένων παρὰ τῇ Ε.Β.Α.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 51 τῆς 31 Ἰανουαρίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: α) Τὰς διατάξεις τοῦ ἐδαφ. 6' τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 748/1966 6. διατάγματος «περὶ κωδικοποιήσεως, καταργήσεως, τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως διατάξεων τῆς κειμένης νομοθεσίας καὶ Κυριακῆς ἀναπαύσεως καὶ ἡμερῶν ἀργίας». 6) Τοὺς ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. Φ.Γ.Ε. Α) Υ4429/4435/4/ΠΟΑ/235745 / 28.12.1967 ἐγγράφω τοῦ Γενικοῦ Ἐπιτελείου Ἀεροπορίας ἐπικαλουμένους λόγους, ἀποφασίζομεν:

Ἐξαιροῦμεν τῆς καθ' ἡμέραν Κυριακὴν καὶ κατὰ τὰς νόμῳ ἑορτὰς ἀργίας ἀναπαύσεως τὰς κάτωθι κατηγορίας μισθωτῶν, ἀπασχολουμένων ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, παρὰ τῇ Ἑλληνικῇ Βασιλικῇ Ἀεροπορίᾳ:

α) Τὸ κυρίως τεχνικὸν καὶ εἰδικευμένον προσωπικὸν τοῦ 202 Κρατικοῦ Ἐργοστασίου Ἀεροπλάνων (ἄρθρον 3 τῆς ὑπ' ἀριθ. 215380/1.6. 1967 ἀποφάσεως τοῦ Ὑφυπουργοῦ Ἐθνικῆς Ἀμύνης) καὶ

6) Τοὺς χειριστὰς μηχανογραφικῶν συσκευῶν καὶ χειριστὰς διατρητικῶν μηχανῶν τῆς 201 ἀποθήκης ὑλικοῦ Ἀεροπορίας.

Εἰς τὸ κατὰ τὰ ἀνωτέρω κατὰ Κυριακὴν ἀπασχολούμενον προσωπικὸν χορηγεῖται ἀναπληρωματικὴ ἑβδομαδιαία ἀνάπαυσις κατ' ἄλλην ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος, ὡς καὶ ἡ ὑπὸ τῶν κειμένων διατάξεων ὁριζομένη προσαύξησις ἐξ 75%.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 22 Ἰανουαρίου 1968

—

2373/82/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 8/1967 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Θεσσαλονίκης «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν τεχνιτῶν, ἐργατῶν καὶ ἐργατριῶν τῶν ἀλλαντοποιείων τῆς πόλεως Θεσσαλονίκης».

(Ε.Κ. τ. Β φ. 8 τῆς 10 Ἰανουαρίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957. 2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 8/1967 ἀπόφασιν τοῦ Πρωτοβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Θεσσαλονίκης «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν τεχνιτῶν, ἐργατῶν καὶ ἐργατριῶν τῶν ἀλλαντοποιείων τῆς πόλεως Θεσσαλονίκης», καθ' ἣς δὲν ἠσκήθη ἔφεσις, ἀποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν ἐκτελεστὴν τὴν ὑπ' ἀριθ. 8/1967 ἀπόφασιν τοῦ Πρωτοβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Θεσσαλονίκης περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν τεχνιτῶν, ἐργατῶν καὶ ἐργατριῶν ἀλλαντοποιείων τῆς πόλεως Θεσσαλονίκης, ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τῶν: 1) Συνδέσμου Ἀλλαντοτεχνιτῶν Θεσσαλονίκης «Ἡ Ἀντοχὴ» ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τοῦ Βιοτεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου Θεσσαλονίκης καὶ 2) τῆς Συντεχνίας Ἀλλαντοποιῶν Θεσσαλονίκης «Ὁ Ἅγιος Δημήτριος», ἧς τὸ διατακτικὸν ἔχει ὡς ἀκολούθως:

Α'. Τὰ κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων τῶν τεχνιτῶν, ἐργατῶν καὶ ἐργατριῶν τῶν ἀλλαντοποιείων τῆς πόλεως Θεσσαλονίκης καθορίζονται κατὰ κατηγορίας ὡς ἀκολούθως:

1. Ἀνδρῶν

α) Τεχνιτῶν:

Κατὰ τὸ 1ον ἔτος ἐργασίας δραχμαὶ 95.

Κατὰ τὸ 2ον, 3ον καὶ 4ον ἔτος ἐργασίας δραχμαὶ 100.

Μετὰ τὸ 4ον ἔτος ἐργασίας δραχμαὶ 110.

6) Ἐργατῶν:

Μεταφορεῖς ἀλλάντων κλπ., μὴ ἔχοντες συμπληρώσει τὸ 19ον ἔτος τῆς ἡλικίας των ἢ τὸ 18ον ἔτος τῆς ἡλικίας των καὶ ἑνὸς ἔτους προϋ-

πηρεσίαν δραχμαί 73.

Μεταφορείς άλλάντων κλπ., έχοντες συμπληρώσει τό 19ον έτος τής ήλικίας των άσχέτως προϋπηρεσίας ή τό 18ον καί ένός έτους προϋπηρεσίαν δραχμαί 90.

2. Γυναικών

α) Μή έχουσαι συμπληρώσει τό 17ον έτος τής ήλικίας των ή τό 16ον καί ένός έτους προϋπηρεσίαν δραχμαί 55.

β) Έχουσαι συμπληρώσει τό 17ον έτος τής ήλικίας των άσχέτως προϋπηρεσίας ή τό 16ον καί ένός έτους προϋπηρεσίαν δραχμαί 78.

γ) Έχουσαι συμπληρώσει τό 17ον έτος τής ήλικίας των καί προϋπηρεσίαν 2 έτών δραχμαί 83.

Β'. Λοιποί όροι

α) Παρέχεται καθ' έκάστην τροφή, ήτις άποτιμάται είς δραχμάς 14.

β) Καθ' έκαστον Σάββατον παρέχεται έν (1) χιλιόγραμμον κρέας καί ήμισυ (1/2) χιλιόγραμμον σαλάμι.

γ) Οί έργοδόται ύποχρεούνται νά χορηγούν είς τό προσωπικόν των άνά μίαν φόρμαν ή ποδιάν είς τούς άρρενας καί άνά μίαν μπλούζαν ή ποδιάν έργασίας είς τάς θήλεις, ώς καί έν ζεύγος ύποδημάτων έργασίας, άπάντων τών είδών τούτων άνηκόντων είς τήν κυριότητα τού έργοδότου καί άντικαθισταμένων άμα τή φθορά των.

δ) Αί διά τών άτομικών συμβάσεων τυχόν καταβαλλόμεναι άποδοχαί άνώτεραι τών ύπό τής παρούσης καθοριζομένων δέν δύνανται νά μειωθώσιν, ώς δέν δύνανται νά μεταβληθώσι τυχόν ήμιμοζόμενοι εύνοϊκότεροι έν γένει όροι έργασίας.

Ή παρούσα ισχύει καθ' άπασαν τήν Εἰρηνοδικειακήν Περιφέρειαν Θεσσαλονίκης.

Ή ισχύς τής παρούσης άρχεται άπό τής 26ης Μαΐου 1967.

Ή παρούσα δημοσιευθήτω διά τής Εφημερίδος τής Κυβερνήσεως.

Έν Άθήναις τή 9 Ίανουαρίου 1968

—

2370/85/1968 Άπόφ. Ύπουργού Έργασίας

Περί παρατάσεως ισχύος τής ύπ' άριθ. 5/1967 αποφάσεως τού Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιώς «περί τών όρων άμοιβής τών φορτοεκφορτωτών Α.Ε.Ε. Χ.Π. καί Λιπασμάτων».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 8 τής 10 Ίανουαρίου 1968)

Έχοντες ύπ' όψιν: 1) Τάς διατάξεις τής παραγράφου 3 τού άρθρου 4 τού νόμου 3239/1955. 2) Τήν κοινοποιηθείσαν ήμίν έγγραφον δήλωσιν καταγγελίας τής έν θέματι διαιτητικής αποφάσεως καί 3) σχετικήν γνωμοδότησιν τού Έθνικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Κοινωνικής Πολιτικής, ληφθείσαν κατά τήν συνεδρίασιν αύτού τής 4.1.1968, αποφασίζομεν:

Άναστέλλομεν έπί 5μηνον χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρι 10.4.1968, τήν έπέλευσιν τών έννόμων αποτελεσμάτων έκ τής καταγγελίας τής ύπ' άριθ. 5/1967 αποφάσεως τού Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιώς περί τών όρων άμοιβής τών φορτοεκφορτωτών τής Α.Ε.Ε. Χ.Π. καί Λιπασμάτων, έγκριθείσης διά τής ύπ' άριθ. 44177/1967 κοινής αποφάσεως τών Ύπουργών Συντονισμού καί Έργασίας (Φ.Ε.Κ. 300, τεύχος Β', τής 9.5.1967).

Ή παρούσα δημοσιευθήτω διά τής Εφημερίδος τής Κυβερνήσεως.

Έν Άθήναις τή 9 Ίανουαρίου 1968

—

13829/577/1968 Άπόφ. Ύπουργού Έργασίας

Περί δημοσιεύσεως είς τήν Εφημερίδα τής Κυβερνήσεως τής από 22.1.1968 συλλογικής συμβάσεως έργασίας εργατοτεχνιτών μεταλλείων καί λιγνιτορυχείων άπάσης τής χώρας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 56 τής 7 Ίανουαρίου 1968)

Έχοντες ύπ' όψιν τάς διατάξεις τού νόμου 3239/1955, ώς έτροποποιήθησαν καί συνεπληρώθησαν μεταγενεστέρως ίδία τού ν.δ. 3755/1957, αποφασίζομεν:

Όπως δημοσιευθή είς τήν Εφημερίδα τής Κυβερνήσεως (τεύχος Β') ή έν θέματι συλλογική σύμβασις έργασίας, κατατεθείσα ήμίν τήν 22.1.1968, συνταχθέντος πρός τούτο ύπ' άριθ. 904/1968 πρακτικού καταθέσεως, ής έχει ώς άκολούθως:

Έθνική δημοσιοεπαγγελματική
συλλογική σύμβασις έργασίας
εργατοτεχνιτών μεταλλείων καί λιγνιτορυχείων

Έν Άθήναις σήμερον τήν 22 Ίανουαρίου 1968, έν τώ Ύπουργείω Έργασίας καί έπί παρουσία τού Ύπουργού Έργασίας κ. Δημ. Πουλέα, οί ύπογεγραμμένοι άφ' ένός μέν κ.κ. Δημ. Μαρινόπουλος, ώς έκπρόσωπος τού Συνδέσμου Έλλήνων Βιομηχάνων, Γεώργ. Ήλιόπουλος, ώς έκπρόσωπος τού Συνδέσμου Μεταλλευτικών Έπιχειρήσεων, καί Χρυσ. Πιπιλάγκας, ώς έκπρόσωπος τής Ένώσεως Έλλήνων Λιγνιτοπαραγωγών, άφ' ετέρου δέ οί κ.κ. Φ. Μακρής, γεν. γραμματεύς τής Γενικής Συνομοσπονδίας Έργατών Έλλάδος, καί Κ. Λύκος, άναπληρωτής γεν. γραμματέως τής Όμοσπονδίας Εργατοτεχνιτών Με-

ταλλευτικών Επιχειρήσεων Ελλάδος, άπαντες δεόντως κατά νόμον εξουσιοδοτημένοι διά την υπογραφήν της παρούσης συλλογικής συμβάσεως εργασίας, δυνάμει των συνημμένων εις το κατατεθησόμενον τω Υπουργείω Εργασίας πρωτότυπον της παρούσης εξουσιοδοτικών εγγράφων, συνωμολόγησαν τους κάτωθι όρους αμοιβής εργασίας, αφορώντας τους περί ων η παρούσα μισθωτούς.

Κεφάλαιον Α'

Α π ο δ ο χ α ί

Ι) Άνδρες:

Από της 1ης Ιανουαρίου 1968 τα κατώτατα όρια ημερομισθίων των εργατοτεχνιτών μεταλλείων και λιγνιτορυχείων καθορίζονται κατά ειδικότητα και κατηγορίας ως ακολούθως:

Κατηγορία 1:

Επιστάται, δραχμαί 120.

Κατηγορία 2:

Επικεφαλής, δραχμαί 115.

Κατηγορία 3:

Πιστολαδόροι, δουλμενταδόροι, γομωταί, ξυλοδέται, ξεσκαιρωταί, μωρατζήδες, χειροσφῦροι (ὡς χειροσφῦροι νοοῦνται οἱ ὀρύκται ὑπονόμων διὰ χειρός), μαναδόροι, δραχμαί 108.

Κατηγορία 4:

Σιδηροδρομῆται, σωληνάδες, διντζέρηδες, ἐργάται αὐτοφορτωτῶν, φορτοεκφορτωταί (πλοίων καὶ ἐν γένει μεταφορικῶν μέσων ἐπιφανείας), ἐργάται καμινείας, τριβείων, κοσκίνων, ἐπιπλεύσεως, μύλων καὶ λιπανταί, συντηρηταί, ἐργάται ἐπαργυρώσεως, ἐργάται ἐξελάσεως φύλλων μολύβδου (λαμινοὰρ), ἐργάται φίλτρων ἀρσενικοῦ (μπάκχους), ἐργάται μινίου καὶ ἀργύρου εἰς φούξεις (γραναβάλ), δραχμαί 102.

Κατηγορία 5:

Μπαζαδόροι, κοτσαδόροι, διαλογεῖς, μεταφορεῖς (βαγονίων) καὶ πᾶσα ἑτέρα κατηγορία ἐργατοτεχνιτῶν, μὴ ἀναφερομένη ἀνωτέρω καὶ ἐργαζομένη εἰς τὸν χῶρον τῆς ἐξορύξεως ἢ ἐπεξεργασίας μεταλλευμάτων, δραχμαί 98.

ΙΙ) Γυναῖκες:

Γυναῖκες, ἀνεξαρτήτως τῆς παρεχομένης ὑπ' αὐτῶν ἐργασίας, δραχμαί 78.

ΙΙΙ) Μαθητευόμενοι:

Ὡς μαθητευόμενοι νοοῦνται ἅπαντες οἱ ὑπὸ τῆς γενικῆς ἐθνικῆς συλλογικῆς συμβάσεως τῆς 14.2.1967 καθοριζόμενοι, δραχμαί 62.

Τοῦ ἀνωτέρω ἡμερομισθίου δικαιοῦνται οἱ ὡς ἄνω μαθητευόμενοι, ἐφ' ὅσον δὲν ὑπάγονται εἰς ἑτέραν ὁμοεπαγγελματικὴν συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας ἢ παρομοίας φύσεως διαιτητικὴν ἀπόφασιν.

Κατὰ παρέκκλισιν τῶν περὶ μαθητευομένων διατάξεων τῆς παρούσης παραγράφου, ἅπαντες οἱ ἐργαζόμενοι εἰς ὑπογείους ἐργασίας, ἀνεξαρτήτως ἡλικίας καὶ ἔχοντες τὴν εἰδικότητα τοῦ μπαζαδόρου ἢ κοτσαδόρου ἢ μεταφορέως ἢ διαλογέως, δικαιοῦνται τοῦ ἡμερομισθίου τῶν 98 δραχμῶν.

Κεφάλαιον Β'

Ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας

Ἀπὸ τῆς 1ης Ἰανουαρίου 1968 ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας τῶν ἀντιστοίχων ποσῶν δικαιοῦνται οἱ κάτωθι κατ' εἰδικότητα κατηγορίαι:

Α'. κατηγορία:

Ἅπαντες οἱ ἐργαζόμενοι εἰς ὑπογείους ἐργασίας, ἀνεξαρτήτως εἰδικότητος. Ἐκ τῶν ἐργαζομένων εἰς τὴν ἐπιφάνειαν, οἱ ταπαδόροι καὶ φῦσται τῶν συνεργείων καμινείας μεταλλευμάτων καὶ ὀρυκτῶν, οἱ ἐργάται φούξεως (γραναβάλ), οἱ ἐργάται φίλτρου ἀρσενικοῦ (μπακχάους), οἱ ἐργάται ἐξελάσεως φύλλων μολύβδου (λαμινοὰρ), ὡς καὶ οἱ ἐργαζόμενοι εἰς τριβεῖα, μύλους καὶ κόσκινα, ἔνθα ἡ τριβὴ καὶ ὁ ἀποχωρισμὸς γίνονται ἐν ξηρῷ καὶ μόνον ἐφ' ὅσον δὲν ὑπάρχουν εἰδικαὶ ἐγκατασταάσεις δεσμεύσεως κονιορτοῦ, δραχμαί 15.

Β' κατηγορία:

Ἐκ τῶν ἐργαζομένων εἰς τὴν ἐπιφάνειαν:

α) Οἱ ἀπασχολούμενοι εἰς ἐξορύξεις δι' ἀροσφύρας ἢ χειροσφύρας ὀρύκτων, γομωταὶ καὶ οἱ τυχὸν βοηθοὶ αὐτῶν, ὡς καὶ οἱ ξεσκαρωταὶ καὶ οἱ τυχὸν βοηθοὶ αὐτῶν.

β) Οἱ ἐργαζόμενοι εἰς καμίνους, ἔνθα δι' αὐτῶν γίνεται ἐπεξεργασία μεταλλευμάτων καὶ ὀρυκτῶν, ὡς καὶ εἰς μεταλλάκτας ἐμπλουτισμοῦ μεταλλευμάτων (κονβερντὲρ) (ἐννοοῦνται οἱ ἐργαζόμενοι ἐντὸς αὐτοῦ τούτου τοῦ περιφραγμένου χώρου, ἔνθα λειτουργοῦσιν αἱ κάμινοι ἐπεξεργασίας μεταλλευμάτων καὶ ὀρυκτῶν, ὡς καὶ οἱ μεταλλάκται ἐμπλουτισμοῦ μεταλλευμάτων) καὶ

γ) Οἱ ἐργαζόμενοι εἰς συνεργεῖα ἐπιπλεύσεως μολυβδούχων καὶ ἀρσενικούχων μεταλλευμάτων (φλοτασιόν), δραχμαί 10.

Γ' κατηγορία:

α) Ἅπαντες οἱ ἐργαζόμενοι εἰς τὴν διὰ χειρὸς (πτύου ἢ πυροΐνης φόρτωσιν ἢ ἐκφόρτωσιν μεταλλευμάτων καὶ ὀρυκτῶν ἐπὶ βαγονίων, κάρρων ἢ αὐτοκινήτων).

β) Ἅπαντες οἱ ἀπασχολούμενοι μὲ τὴν διὰ χειρὸς διαλογὴν μεταλλευμάτων ἢ ὀρυκτῶν, ἔνθα δημιουργεῖται κονιορτός, δραχμαί 5.

Διευκρινίσεις

α) Διευκρινίζεται, ὅτι τοῦ κατὰ κατηγορίας ἀνθυγιεινοῦ ἐπιδόματος ἐργασίας δικαιοῦνται μόνον οἱ ἀπασχολούμενοι μονίμως εἰς τὰς ἀνωτέρω ἐργασίας. Ὡς μόνιμος ἀπασχόλησις νοεῖται ἡ ἀπασχόλησις τοὐλάχιστον κατὰ τὰς ἡμίσειαν, πλέον μιᾶς ἡμέρας τῶν ἐργασίμων ἡμερῶν ἑκάστου μηνός.

β) Διευκρινίζεται, ὅτι ἐργάται ἢ τεχνῖται, μὴ

	δραχμαί	δραχμαί
21ον έτος τῆς ἡλικίας ἢ τὸ 15ον, 16ον, 17ον ἔτος τῆς ἡλικίας μὲ προϋπηρεσίαν ἑνὸς ἔτους	1.450	1.450
γ) Ἄγοντες τὸ 22ον, 23ον, 24ον ἔτος τῆς ἡλικίας ἢ τὸ 18ον, 19ον, 20ὸν, 21ον ἔτος τῆς ἡλικίας μὲ προϋπηρεσίαν ἑνὸς ἔτους	1.750	1.750
δ) Ἄγοντες τὸ 25ον ἔτος τῆς ἡλικίας ἄνευ προϋπηρεσίας ἢ τὸ 22ον, 23ον, 24ον ἔτος τῆς ἡλικίας μὲ προϋπηρεσίαν ἑνὸς ἔτους	2.100	1.880
ε) Ἄγοντες τὸ 25ον ἔτος τῆς ἡλικίας μὲ προϋπηρεσίαν ἑνὸς ἔτους	2.350	2.000

2) Ὡς προϋπηρεσία διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς παρούσης λαμβάνεται ἡ ὑπ' ὄψιν ἡ διανυθεῖσα τοιαύτη παρ' οἱρδήποτε ἐργοδότῃ εἰς θέσιν καὶ εἰδικότητα παρεμφερῆ καὶ ἀνάλογον τῆς ἤδη κατεχομένης. Ἡ προϋπηρεσία λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῶν ἀποδεικτικῶν ταύτης πιστοποιητικῶν.

3) Διευκρινίζεται, ὅτι τὰ ὡς ἄνω κατώτατα ὅρια μηνιαίων μισθῶν ὑπὸ τὰς ὡς ἄνω προϋποθέσεις ἡλικίας καὶ προϋπηρεσίας ἀποτελοῦν κατώτατα ὅρια καὶ διὰ τοὺς ἐκ τῶν ὑπαλλήλων ἀπασχολουμένους εἰς σταθερὸν ἐργοδότην καὶ ἀμειβομένους κατὰ μονάδα ἐργασίας ἢ ἐπὶ ποσοστοῖς ἢ κατ' ἄλλον σύστημα ἀμοιβῆς, ὑποχρεωμένου τοῦ οἰκείου ἐργοδότου, ὅπως συμπληροῖ ταῦτα κατὰ τὸ τυχὸν ἔλλειπον ποσόν.

4) Τυχὸν προβλεπόμενοι ἀνώτεροι τῶν διὰ τῆς παρούσης καθοριζομένων μηνιαίων μισθῶν ἐκ νόμων, διαταγμάτων, ὑπουργικῶν ἀποφάσεων, συλλογικῶν συμβάσεων, ἀποφάσεων διαιτησίας, ἐσωτερικῶν κανονισμῶν, ἐθίμων ἢ τῶν ἀτομικῶν συμβάσεων ἐργασίας δὲν θίγονται ὑπὸ τῶν διατάξεων τῆς παρούσης.

5) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ τῆς 13ης Σεπτεμβρίου 1967.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 5 Φεβρουαρίου 1968

—

ΣΥΛΛΟΓΙΚΑΙ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Συλλογική σύμβασις ἐργασίας

Περὶ μισθοῦ προσωπικοῦ Τραπέζης Ἐμπορικῆς Πίστεως

Ἐν Ἀθήναις σήμερον τὴν ἑνδεκάτην (11ην) τοῦ μηνὸς Ἰανουαρίου τοῦ ἔτους χίλια ἐννεακόσια ἑξήκοντα ὀκτὼ (1968), ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος Πέμπτην καὶ ὥραν 12 π.μ., ἐν τῷ Κεντρικῷ Καταστήματι τῆς Τραπέζης Ἐμπορικῆς Πίστεως, συνῆλθον ἀφ' ἑνὸς οἱ κ.κ. 1) Σπυρίδων Κωστόπουλος, ἀντιπρόεδρος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου καὶ Διευθύνων Σύμβουλος, ἐκπροσωπῶν νομίμως τὴν Τράπεζαν Ἐμπορικῆς Πίστεως, δυνάμει τοῦ ἀπὸ 21.12.1967 πρακτικοῦ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου αὐτῆς, καὶ ἀφ' ἑτέρου οἱ κ.κ. 1) Βασίλειος Μητρόπουλος καὶ 2) Μαρία Κασίμη, ὡς ἐκπρόσωποι τοῦ Συλλόγου Προσωπικοῦ Τραπέζης Ἐμπορικῆς Πίστεως, ἐξουσιοδοτημένοι πρὸς τοῦτο δυνάμει τῆς ἀπὸ 3.1.1968 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου αὐτοῦ, νομίμως ἐξουσιοδοτουμένου δι' ἐγγράφου συναινέσεως τῶν μελῶν, δοθείσης κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Συλλόγου Προσωπικοῦ Τραπέζης Ἐμπορικῆς Πίστεως, μὴ καταστάσης ἐφικτῆς τῆς συγκλήσεως ἐκτάκτου γενικῆς συνελεύσεως, λόγῳ τοῦ ἐπείγοντος, οἵτινες συμφωνοῦν, συνομολογοῦν καὶ συναποδέχονται τὰ κάτωθι:

Ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1968 καὶ ἐφεξῆς οἱ μηνιαῖοι βασικοὶ μισθοὶ τοῦ προσωπικοῦ τῆς Τραπέζης Ἐμπορικῆς Πίστεως καθορίζονται ὡς ἀκολούθως:

1) Διοικητικὸς - Λογιστικὸς Κλάδος
Ταμιακὸς Κλάδος - Κύριον Προσωπικὸν

Βαθμοί	Μισθοί	Ἐπίδομα Θέσεως
Διευθυντὴς	9.300	1.400
Ὑποδιευθυντὴς	8.700	1.200
Ἐντεταλμένος Διευθύνσεως Α'	7.700	900
Ἐντεταλμένος Διευθύνσεως Β'	6.800	800
Τμηματάρχης Α'	6.200	550
Τμηματάρχης Β'	5.700	450
Ὑποτμηματάρχης	5.200	350
Λογιστὴς Α' - Ταμίας Α' - Γραμματεὺς Α'	4.600	
Λογιστὴς Β' - Ταμίας Β' - Γραμματεὺς Β'	4.100	
Ὑπολογιστὴς - Ὑποταμίας - Δακτυλογράφος Α'	3.500	
Βοηθὸς Λογιστοῦ - Βοηθὸς Ταμίου, δακτυλογράφος Β'	3.000	
Δόκιμος - Δόκιμος Δακτυλογράφος Α'	2.600	
Δόκιμος Δακτυλογράφος Β'	2.100	
Ταμιακὸς Κλάδος - Βοηθητικὸν Προσωπικὸν		
Εἰσπράκτωρ Α'	3.000	
Εἰσπράκτωρ Β'	2.600	

...ήκοντες εἰς μίαν τῶν ἀνωτέρω κατηγοριῶν, ...γαζόμενοι ἐκτάκτως καὶ προσωρινῶς διὰ τὴν ...εκσιν ἔργου, δὲν δικαιοῦνται ἀνθυγιεινοῦ ἐπιδόματος ἐργασίας.

Ἀναδρομικὴ ἰσχύς

Ἀπὸ τῆς 1ης Ἰουλίου 1967 μέχρι τῆς 31 Δεκεμβρίου 1967 τὸ ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας, ὅπερ δικαιοῦνται οἱ ἐργαζόμενοι δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1966 Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, αὐξάνεται ὡς κάτωθι:

Διὰ μὲν τὴν κατηγορίαν Α' ἀπὸ 11 δραχμὰς εἰς 15 δραχμάς.

Διὰ δὲ τὴν κατηγορίαν Β' ἀπὸ 8 δραχμὰς εἰς 10 δραχμάς.

Τὰ ἀναδρομικὰ θὰ καταβληθοῦν εἰς τέσσαρας μηνιαίας δόσεις.

Κεφάλαιον Γ'

Πρόσθετοι ὅροι

1) Εἰς τὰς περιπτώσεις μεταθέσεως ἐργατῶν ἐκ μιᾶς εἰδικότητος εἰς ἑτέραν τὸ ἡμερομίσθιον αὐτῶν παραμένει ἀμετάβλητον, ἐκτὸς ἐὰν τὸ εἰς τὴν ἐργασίαν τῆς νέας εἰδικότητος ἀντιστοιχοῦν ἡμερομίσθιον εἶναι ἀνώτερον.

Ἐὰν ἡ μετάθεσις εἰς τὴν ὑψηλοτέραν ἀμειβομένην εἰδικότητα εἶναι πρόσκαιρος (καὶ ὡς τοιαύτη νοεῖται ἡ μὴ διαρκοῦσα πλέον τῶν 30 ἡμερῶν), ὁ ἐργάτης, μετατεθέμενος εἰς τὴν εἰς ἣν πρότερον ἀπησχολεῖτο εἰδικότητα, δικαιοῦται τοῦ εἰς ταύτην (μικροτέρου) ἀντιστοιχοῦντος ἡμερομισθίου.

2) Εἰς τοὺς ἐργαζομένους εἰς τὰς ὑπαγείους ἐργασίας καὶ τὴν ἐπίπλευσιν (φλοτασιὸν) χορηγοῦνται ἀνὰ ἑξάμηνον μία ἐνδυμασία (φόρμα) καὶ ἓν ζεῦγος ἐλαστικῶν ὑποδημάτων, εἰς δὲ τοὺς ἐργαζομένους εἰς τὴν ἐπιφάνειαν μία ἐνδυμασία (φόρμα) καὶ ἓν ζεῦγος ἐλαστικῶν ὑποδημάτων κατ' ἔτος.

3) Διὰ τῆς ὑπογραφῆς τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας αἴρεται ἡ ἀναφορὰ μεταξὺ τῶν ὡς ἄνω μνημονευομένων ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων διένεξις ἐπὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν μεταλλείων καὶ ἀφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 10/1967 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοβαθμίου Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν, ἥτις καταργεῖται κατόπιν τῆς ὡς ἄνω ἐπελθούσης συμφωνίας, παραιτουμένων τῶν ὡς ἄνω ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων ἀπὸ τῶν ἀσκηθεισῶν κατ' αὐτῆς ἐφέσεων ἐνώπιον τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν.

4) Αἱ μέχρι τῆς ὑπογραφῆς τῆς παρούσης συμβάσεως ἐργασίας ἰσχύουσαι συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας ἢ ἁπλαῖ φύσεως διαιτητικαὶ ἀποφάσεις περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν μεταλλείων παύουν ἰσχύουσαι ἀπὸ σήμερον ὡς πρὸς ἅπαντας τοὺς ἐν αὐταῖς περιλαμβανομένους ὅρους.

5) Οἱ ἐργοδόται ἀναλαμβάνουν τὴν ὑποχρέωσιν ὅπως, κατόπιν γραπτῆς δηλώσεως ἐκχωρήσεως ἐφ' ἅπαξ γενομένης ὑπὸ τῶν ὑπὲρ ὧν παρούσα μισθωτῶν, παρακρατοῦν κατὰ μῆνα ἐκ τῶν ἀποδοχῶν αὐτῶν ποσὸν ἴσον πρὸς τὴν κατὰ τὸ καταστατικὸν τῶν συνδικαλιστικῶν των ὀργανώσεων προβλεπομένην εἰσφοράν.

Ἐκ τῶν ἐκχωρουμένων συνδρομῶν αἱ μὲν ἀνήκουσαι εἰς τὴν σωματειακὴν ὀργάνωσιν ἀποδίδονται ἀπ' εὐθείας εἰς αὐτήν, αἱ δὲ τῆς Γ.Σ.Ε.Ε. καὶ Ο.Ε.Μ.Ε.Ε. κατατίθενται εἰς εἰδικὸν λογαριασμὸν παρὰ τῇ Ἐθνικῇ Τραπέζῃ Ἑλλάδος ἐπ' ὀνόματί των.

Ἡ παροῦσα, ἧς ἡ ἰσχὺς ἄρχεται ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1968, δύναται νὰ καταγγελθῇ πρὸ τῆς παρελεύσεως ἔτους.

(Ἕπονται ὑπογραφαί)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 31 Ἰανουαρίου 1968

—

15665/637/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 1/1968 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ αὐξήσεως τῶν γενικῶν κατωτάτων ὁρίων μισθῶν τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων ἁπάσης τῆς χώρας.

(Ε.Κ. τ. Β' ἀ. 56 τῆς 7 Ἰανουαρίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957. 2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 1/1968 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ αὐξήσεως τῶν γενικῶν κατωτάτων ὁρίων μισθῶν τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων ἁπάσης τῆς χώρας, ἀποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν ἐκτελεστὴν τὴν ὑπ' ἀριθ. 1/1968 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ αὐξήσεως τῶν γενικῶν κατωτάτων ὁρίων μισθῶν τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων ἁπάσης τῆς χώρας, ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τῆς Γενικῆς Συνομοσπονδίας Ἐργατῶν Ἑλλάδος ἀφ' ἑνὸς καὶ τῶν 1) Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων, 2) Γενικῆς Συνομοσπονδίας Ἐπαγγελματιῶν καὶ Βιοτεχνῶν Ἑλλάδος καὶ 3) Ἐμπορικῶν Συλλόγων Ἀθηνῶν, Πειραιῶς, Θεσσαλονίκης ἀφ' ἑτέρου, ἧς τὸ διατακτικὸν ἔχει ὡς ἀκολούθως:

1) Τὰ γενικὰ κατώτατα ὅρια τῶν μηνιαίων μισθῶν (μισθοὶ) ἀσφαλείας τῶν παρ' οἱῳδήποτε ἐργοδότῃ δυνάμει σχέσεως ἐργασίας τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου ἀπασχολουμένων ὑπαλλήλων καθορίζονται ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης δι' ἅπασαν τὴν χώραν ὡς ἀκολούθως:

Ἡλικία καὶ προϋπηρεσία	Ἄρρενες θήλεις δραχμαὶ	δραχμαὶ
α) Ἄγοντες τὸ 15ον, 16ον, 17ον ἔτος τῆς ἡλικίας ἄνευ προϋπηρεσίας	1.250	1.250
6) Ἄγοντες τὸ 18ον, 19ον, 20ὸν,		

Δικαστικόν - Νομικός Κλάδος

...ηγόρος (Τμηματάρχης Α' ὡς βάσις ἀντιμισθίας)		
...ηγόρος (Τμηματάρχης Β' ὡς βάσις ἀντιμισθίας)	5.700	450
...ηγόρος (Ὑποτμηματάρχης ὡς βάσις ἀντιμισθίας)	5.200	350
...ηγόρος (Γραμματεὺς Α' ὡς βάσις ἀντιμισθίας)	4.600	
...ηγόρος (Γραμματεὺς Β' ὡς βάσις ἀντιμισθίας)	4.100	
...ηγόρος (Ὑπολογιστὴς ὡς βάσις ἀντιμισθίας)	3.500	
...ηγόρος (Βοηθὸς ὡς βάσις ἀντιμισθίας)	3.000	

Ὑπηρετικόν Προσωπικόν

...χιοκλητὴρ	2.300
...λητὴρ Α'	2.400
...λητὴρ Β'	2.100
...λητὴρ Γ'	1.900

2) Οἱ ὡς ἄνω βασικοὶ μισθοὶ προσαυξάνονται ...ὰ τῶν οἰκογενειακῶν ἐπιδομάτων, τοῦ ἐπιδό...τους πολυετοῦς ὑπηρεσίας, ὡς καὶ τοῦ ἐπιδόμα...ς παραμονῆς εἰς τὸν αὐτὸν βαθμόν, ὡς ἀκρι...ῶς ὁρίζει ἡ προηγουμένη ἀπὸ 23.12.1965 συλλο...κὴ σύμβασις τοῦ προσωπικοῦ Τραπέζης Ἐμπο...κῆς Πίστεως, ἡ ἐγκριθεῖσα διὰ τῆς 10176/735/2.1966 ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας(*).

Νοεῖται, ὅτι εἰς τοὺς ὡς ἄνω καθοριζομένους ...ξημένους μισθοὺς συμψηφίζονται πᾶσαι αἱ γε...καὶ αὐξήσεις τῶν ἀποδοχῶν τῶν μισθωτῶν αἱ ...ρηγηθεῖσαι ὁπωσδήποτε μέχρι σήμερον, ὡς καὶ ...χορηγηθησόμεναι παρὰ τοῦ Ὑπουργείου Ἐρ...σίας ἢ παρ' οἱουδήποτε ἄλλου Κρατικοῦ Ὀρ...γάνου ἢ καὶ νόμου, κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἰσχύος ...ῆς παρούσης, ἐφ' ὅσον τῆς αὐξήσεως ταύτης ...ἐδικαιοῦντο καὶ οἱ ὑπάλληλοι ἢ τὸ προσωπι...ὸν ἓν γένει τῆς Τραπέζης Ἐμπορικῆς Πί...τεως, ἐκτὸς ἂν ἄλλως ἤθελε διὰ σχετικοῦ νό...μου ὁρισθῇ, ἐν πάσῃ δὲ περιπτώσει συμφωνεῖται ὅτι τὰ εἰς τὸ προσωπικὸν τῆς Τραπέζης παρεχόμενα πάσης φύσεως ἐπιδόματα θὰ συνυπολογίζονται πάντοτε διὰ τὴν ἐξασφάλισιν τῶν ὑπὸ τῶν γενικῶν συλλογικῶν συμβάσεων καὶ γενικῆς ἰσχύος διατητικῶν ἢ ἄλλων ἀποφάσεων ὁριζομένων γενικῶν ἐλαχίστων ὁρίων ἀμοιβῆς τῶν ἐργαζομένων καὶ οἱ ὑπ' αὐτῶν καλυπτόμενοι μισθωτοὶ θὰ λαμβάνουν τὸ πλέον ἐνοικίων δι' αὐτοὺς ἄθροισμα μισθοδοσίας, μεταξὺ τοῦ συνόλου τῶν ἀποδοχῶν τῶν ἐξασφαλιζομένων ὑπὸ τῶν ὡς ἄνω εἰδικῶν διὰ τὴν Τράπεζαν διατάξεων (ἤτοι βασικοῦ μισθοῦ μετὰ τῶν πάσης φύσεως ἐπιδομάτων) καὶ τοῦ συνόλου ἐπίσης τῶν ἀποδοχῶν τῶν χορηγουμένων ὑπὸ τῶν γενικῆς ἰσχύος διατάξεων.

Διευκρινίζεται, ὅτι εἰς τοὺς ὡς ἄνω καθοριζομένους βασικοὺς μισθοὺς περιελήφθησαν κατόπιν συμφωνίας καὶ ἐνεσωματώθησαν δι' ὁλόκληρον τὸ προσωπικὸν αἱ κατὰ μῆνα ἀναλογίαι τῶν μέχρι τοῦδε ἐκτὸς συλλογικῶν συμβάσεων καὶ ἐξ ἐλευθεριότητος τῆς Τραπέζης παρεχομένων ἐκτάκτων ἐπὶ τῇ λήξει τῶν χρήσεων παροχῆς καὶ αὐξήσεως παρασχεθείσης διὰ τῆς ἀπὸ 22.6.1950 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Τραπέζης, καταργουμένης οὕτω ἐφεξῆς πάσης ἐξ ἐλευθεριότητος ἢ ἐθιμικῆς συνηθείας παροχῆς τῆς Τραπέζης ἐπὶ τῇ λήξει τῶν χρήσεων.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ὁρίζεται διὰ 2 ἔτη, ἤτοι ἀπὸ 1.1.1968 — 31.12.1969, συμφωνεῖται δὲ ὅτι κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἰσχύος της τοῦτο οὐδεμία περὶ νέας αὐξήσεως αἴτησις θέλει προβληθῆ ἐκ μέρους τοῦ προσωπικοῦ.

Ἡ παροῦσα συλλογικὴ σύμβασις συνετάγη εἰς τόσα πρωτότυπα ὅσα τὰ συμβαλλόμενα μέρη καὶ ἓν ἐπὶ πλέον, ἵνα κατατεθῇ κατὰ νόμον εἰς τὴν Διεύθυνσιν Ἐργασίας τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας (*).

Οἱ συμβαλλόμενοι

(Ἕπονται ὑπογραφαί)

(*) ΕΕΔ 25 σελ. 259.

(*) Κατετέθη τὴν 8 Φεβρουαρίου 1968 παρὰ τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν, κατ' ἄρθρον 20 τοῦ νόμου 3239/1955, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 5/1968 πράξεως καταθέσεως.

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

«Αδικαιολόγητος πλουτισμός»

Υπὸ τῆς Συντάξεως

Λέγουν—καὶ εἶναι ἀληθές—ὅτι τὸ Ἐργατικὸν Δίκαιον εἶναι νέος κλάδος Δικαίου. Ἡ οὐσία του εἶναι ἡ μεγάλη προσέγγισίς του εἰς τὴν ζωήν. Ἐν τούτοις εἰς τὸν κόσμον αὐτοῦ ἐμφανίζεται καθημερινῶς σχεδὸν ἐν δοκίμιον ἐκ ξένου Δικαίου, τὸ ὁποῖον ἠδύνατο νὰ λείπῃ ἀπὸ τὴν ζωήν του. Ἐργάζεται ὁ ἀνήλικος παρὰ τὸν νόμον, δὲν ἔχει ἐπιδιάρκειαν ὑγείας ὁ ἄλλος μισθωτός, ἀπασχολεῖται ὑπὲρ τὰ νόμιμα χρονικὰ ὅρια ἐργασίας ὁ τρίτος, παντοῦ γενικῶς ὅπου τὸ Δίκαιον δὲν ἀναγνωρίζει ἔννομον κύρος εἰς τὴν σιωπὴν του, ἔχει ἀνάγκην τῆς βοηθείας κανόνος, ποὺ ὑπάρχει εἰς τὸν κόσμον τοῦ Ἀστικοῦ Δικαίου καὶ λέγεται «ἀδικαιολόγητος πλουτισμός».

Τοῦτο θὰ εἶχε θεωρητικὴν ἀξίαν, ἂν δὲν συνέβαιναν ἀνωμαλίαι καὶ ἀντιφάσεις εἰς τὴν νομικὴν προστασίαν τοῦ μισθωτοῦ.

Οὗτος, ἐνῷ ὁ μισθωτὸς ἐργάζεται ἐν ὡρισμένῳ χρόνῳ εἰς τὸν ἐργοδότην του, διότι, δι' ἕνα τῶν νομίμων λόγων, ἡ σιωπή του εἶναι ἄκυρος, τὰ δικαστήρια ἀναζητοῦν νὰ εὕρουν ποῖα ἢ ἐξ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ὠφέλεια τοῦ ἐργοδότου, μὲ μέτρον, τὸ ὁποῖον οὔτε σταθερὸν εἶναι, οὔτε πάντως ἀποδίδει τὴν πραγματικὴν ἀξίαν τῆς ἐργασίας, τὴν ὁποίαν παρέσχεν ὁ μισθωτός, ἐξαναγκαζόμενα μάλιστα εἰς περίπτωσιν παροχῆς ἐργασίας κατὰ Κυριακήν, ἐφ' ὅσον ἀπαγορεύεται κατ' αὐτὴν ἡ ἐργασία, νὰ λάβουν ὡς μέτρον τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ τοῦ ἐργοδότου ὅ,τι θὰ ἐδαπάνα οὗτος, ἂν προσελάμβανε τὸν μισθωτὸν κατ' ἄλλην ἐργάσιμον ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος (περίπτωσις τῆς Α.Π. 537/1967, ΕΕΔ 26, 1443).

Ἀκόμη, ἐνῷ τὰ δικαστήρια προσπαθοῦν, ἐπὶ ἐγκύρου συμβάσεως ἐργασίας, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νόμου 2112/1920, νὰ ἐξεύρουν τὰς τακτικὰς ἀποδοχὰς τοῦ μισθωτοῦ διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112/1920, διότι ἔχει γίνει δεκτόν, ὅτι ἡ ἀποζημίωσις αὕτη ὀφείλεται καὶ ὅταν ἡ σιωπὴ ἐργασίας εἶναι διά τινα τῶν νομίμων λόγων ἄκυρος, ὁπότε φυσικὰ δὲν δύναται νὰ γίνῃ λόγος περὶ «ἀποδοχῶν» τοῦ μισθωτοῦ, σχηματοποιοῦν ὡς «τακτικὰς ἀποδοχὰς» κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νόμου 2112/1920 πᾶν ὅ,τι ἐλάμβανεν ὁ μισθωτὸς καὶ ἐν ἀκύρῳ σιωπῇ ἐργασίας καὶ ἀξευρίσκουν οὕτω τὴν ἀποζημίωσίν του. Ἐν τούτοις εἶναι διάφορος ἡ νομικὴ ἔννοια τοῦ μισθοῦ ἀπὸ τῆς ἐκ τοῦ ἄρθρου 904 Α.Κ. ἀποζημιώσεώς του.

Ὁ μισθὸς κατ' ἄρθρον 664 Ἀστικοῦ Κώδικος εἶναι, κατὰ τὸ εἰς αὐτὸ μέτρον, ἀκατάσχετος καὶ ἀνεκχώρητος, ἐνῷ ἡ ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἀξίωσις του ὑπόκειται εἰς κατάσχεσιν καὶ συμψηφισμὸν καὶ ἐνῷ πάλιν ὁ μισθὸς κατ' ἄρθρον 250 Ἀστικοῦ Κώδικος ὑπόκειται εἰς δετὴ παραγραφήν ὡς πρὸς τὴν ἀνωτέρω ἀποζημίωσιν χωρεῖ ἡ ἐκ τοῦ ἄρθρου 249 Ἀστικοῦ Κώδικος 20ετὴς παραγραφή, ἡ μακροτέρα δηλαδὴ τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος παραγραφή.

Ἀλλ' εἶναι δύσκολον νὰ φαντασθῇ τις, ὅτι ἐνδέχεται ὁ μισθωτὸς νὰ ἀναζητήσῃ τὴν ἔννομον αὐτὴν προστασίαν ἐντὸς τόσον μακροῦ χρονικοῦ διαστήματος, τὸ ὁποῖον ὄχι μόνον θὰ ἔχῃ μεταβάλει τὴν ζωήν του, ἀλλὰ καὶ ἐξαφανίσει πᾶν στοιχεῖον, τὸ ὁποῖον θὰ ἀπεδείκνυε τὴν ἀξίωσίν του.

Δὲν κάμνομεν λοιπὸν λόγον, σημειοῦντες, ὅτι αἱ ἀνωμαλίαι αὗται καὶ ἀντιφάσεις δὲν ἔχουν θέσιν εἰς τὸ Ἐργατικὸν Δίκαιον. Εἴτε ἐγκύρως, εἴτε ἀκύρως καταρτισθῇ ἡ σιωπὴ ἐργασίας τοῦ μισθωτοῦ, πᾶν ὅ,τι δικαιοῦται οὗτος ἐκ τῆς ἐργασίας του πρέπει νὰ ἔχῃ τὸν χαρακτῆρα μισθοῦ, ἐφ' ὅσον ἡ σιωπὴ ἐξετελέσθη, καὶ νὰ ἀπολαμβάνῃ οὗτω τῆς αὐτῆς, ὡς μισθός, προστασίας.

Εἶναι ἀληθές, ὅτι ἐπανειλημμένως ὁ ἡμέτερος Νομοθέτης ἀπησχολήθη μὲ τὴν ἔννοιαν τῆς σχέσεως ἐργασίας, ἀνεξαρτήτως τοῦ κύρους τῆς συμβάσεως, ἐκ τῆς ὁποίας ἀπορρέουν καὶ αἱ ἐξ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἀξιώσεις τῶν μισθωτῶν, ἀλλὰ δὲν προχώρησε μέχρι τοῦ σημείου νὰ ἐξομοιώσῃ καὶ τὰ ἐκ τῆς ἐκτελέσεως τῆς σχέσεως ἐργασίας ἀποτελέσματα, ὡς πρὸς τὸν μισθόν, πρὸς ἐκεῖνα ἐκ τῆς ἐγκύρου συμβάσεως.

Ἀντιθέτως, ὅταν μὲ τὸ ἄρθρον 8 τοῦ νόμου 4020/1959 ἐπέβαλε τὴν ἐν αὐτῷ δοτικὴν κατὰ τοῦ ἐργοδότου κύρωσιν ἐπὶ παροχῆς παρανόμων ὑπερωριῶν, ἀναφέρθη κατὰ τὰ λοιπὰ εἰς τὴν ἐξ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἀπαίτησιν τοῦ μισθωτοῦ καὶ οὕτω ἐξηνάγκασε τὴν νομολογίαν νὰ κινηθῇ ἐντὸς τῶν περιωρισμένων ὁρίων, τὰ ὁποῖα ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψιν καὶ ὑπὸ τοῦ νομοθέτου.

Ἡ ἀξία τῆς ἐπεμβάσεως τοῦ νομοθέτου μὲ τὴν πρώτην περὶ τῆς σχέσεως ἐργασίας διάταξιν (ἄρθρον 2 § 6 ν.δ. 2511/1953) εἶναι εἰς μόνον τὸ ὅτι ἔκτοτε ἀναζητοῦνται καὶ αἱ ἐξ αὐτῆς ἀπαιτήσεις κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, ἐνῷ πρότερον ἀπεκρούετο τοῦτο ὑπὸ τῆς νομολογίας.

Μεγάλη βεβαίως ὠφέλησε ἡ δικονομικὴ βοήθεια τῶν μισθωτῶν, ἀλλὰ θὰ ἦτο καλλίτερα, ἂν ἐγίνετο νομοθετικῶς ὡς πρὸς τὸν μισθὸν ἡ ἐξομοίωσις τῆς ἐκτελεσθείσης ἐξ ἀκύρου συμβάσεως πρὸς τὴν ἔγκυρον τοιαύτην.

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Διεύθυνσις
ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Σύνταξις
ΤΑΣΟΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Τόμος 27ος - Τεύχος 5ον (635)

Ἀθῆναι, 1 Μαρτίου 1968

Η ΥΠΟΧΡΕΩΣΙΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΔΟΤΟΥ ΠΡΟΣ ΔΙΑΦΥΛΑΞΙΝ ΤΩΝ ΠΡΑΓΜΑΤΩΝ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ

Ὑπὸ τοῦ κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΙΩ. ΑΝΔΡΟΥΤΣΟΠΟΥΛΟΥ, Πρωτοδίκου

1. Εἰσαγωγικαὶ παρατηρήσεις

Αἱ σημεριναὶ συνθῆκαι ζωῆς καὶ ἐργασίας καθιστοῦν ἀναγκαῖον εἰς μέγαν ἀριθμὸν ἐργαζομένων νὰ φέρουν μεθ' ἑαυτῶν κατὰ τὴν προσέλευσίν των εἰς τὴν ἐργασίαν των ὡρισμένον ἀριθμὸν πραγμάτων (ἐνδυμάτων, ἐργαλείων ἢ ἑτέρων ἀντικειμένων), ἅτινα ἐν συνεχείᾳ ἐναποθέτουν προσκαίρως ἢ ἐπὶ μακρότερον χρονικὸν διάστημα εἰς τὸν τόπον τῆς ἐργασίας των. Ἡ συνήθως, ὅμως, ὑπάρχουσα δυνατότης ἐλευθέρας κυκλοφορίας ἐντὸς τῶν χώρων τῆς ἐργασίας οὐ μόνον πάντων τῶν ἐργαζομένων, ἀλλὰ καὶ τρίτων προσώπων (ἐπισκεπτῶν ἢ πελατῶν) δημιουργεῖ ἰδιαιτέρους κινδύνους ἀπωλείας, καταστροφῆς ἢ βλάβης τῶν τοιούτων εἰσκομισθέντων πραγμάτων. Τὸ γεγονὸς τοῦτο, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὴν παρατηρουμένην ἄνοδον τῆς ἀξίας τῶν ἐν λόγῳ πραγμάτων, προσδίδει ἀντιστοίχως συνεχῶς αὐξανομένην σημασίαν εἰς τὸ ζήτημα ἂν καὶ ὑπὸ ποίας περιστάσεις εἶναι ὑπόχρεως ὁ ἐργοδότης, ὅπως μεριμνᾷ διὰ τὴν διαφύλαξιν τῶν πραγμάτων. Ἅτινα εἰσκομίζονται ὑπὸ τῶν ἐργαζομένων εἰς τὸν τόπον τῆς ἐργασίας καὶ κατὰ ποῖον μέτρον καὶ ἕκτασιν οὗτος εὐθύνεται διὰ τὴν ἀφαίρεσιν ἢ βλάβην τῶν ἐν λόγῳ πραγμάτων.

Τόσον ἡ ὕπαρξις, ὅσον καὶ ἡ νομικὴ θεμελίωσις τῆς ὑποχρεώσεως τοῦ ἐργοδότου πρὸς διαφύλαξιν τῶν πραγμάτων τῶν παρ' αὐτῷ ἐργαζομένων, ἀπετέλεσαν παλαιότερον ἀντικείμενον ἀμφισβητήσεων. Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 662 Α.Κ., ὡς καὶ ἡ ἐξ ἧς αὕτη ἐλήφθη § 618 τοῦ Γερμανικοῦ Α.Κ., ἀναφέρουν ὡς μόνα προστατευτέα ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ τῆς ἐργασίας ἀγαθὰ τὴν ζωὴν καὶ τὴν ὑγείαν τοῦ ἐκμισθωτοῦ τῆς ἐργασίας. Λόγῳ τῆς τοιαύτης διατυπώσεως τοῦ νόμου ὑπεστηρίχθη παλαιότερον ἡ ἄποψις, ὅτι δὲν ὑφίσταται γενικωτέρα τις ὑποχρέωσις τοῦ ἐργοδότου, ὅπως μεριμνᾷ διὰ τὰ πράγματα, ἅτινα φέρει μεθ' ἑαυτοῦ ὁ ἐργαζόμενος καὶ ἐναποθέτει ἐν τῷ τόπῳ τῆς ἐργασίας του. Ἡ γνώμη, ὅμως, αὕτη, συμφώνως πρὸς τὴν ὁποίαν ἔδει καὶ ἠδύνατο ὁ κοινωνικῶς ἀσθενέστερος ἐργαζόμενος νὰ φέρῃ μόνος τοὺς μὴ δυναμένους, ἄλλωστε, συνήθως νὰ προβλεφθοῦν καὶ προληφθοῦν παρ' αὐτοῦ κινδύνους εἰς οὓς ἐξετίθεντο τὰ πράγματα, ἅτινα εἰσεκομίζοντο παρ' αὐτοῦ εἰς τὸν τόπον τῆς ἐργασίας του, κατεδείχθη κατ' ἐξοχὴν ἀνεπιεικής. Διὰ τὸν λόγον τοῦτον κατέφυγεν ἡ προηγουμένως κρατοῦσα ἄποψις εἰς μίαν τεχνητὴν δοθητικὴν λύσιν, δι' ἧς ἐπετυγχάνετο ὁ καταμερισμὸς μεταξὺ ἐργαζομένου καὶ ἐργοδότου τῶν ἐκ τοῦ ἀνωτέρω λόγου ἀνακυπτόντων κινδύνων. Οὕτως, ἀναλόγως τῆς καταστάσεως ἑκάστης συγκεκριμένης περιπτώσεως ἐγένετο δεκτὴ ἡ ὕπαρξις μιᾶς παρεπομένης συμβάσεως παρακαταθήκης, καταρτιζομένης ρητῶς ἢ σιωπηρῶς μεταξὺ ἐργοδότου καὶ ἐργαζομένου καὶ ἐνούσης ὡς ἀντικειμένου τὰ εἰς τὸν τόπον τῆς ἐργασίας εἰσκομιζόμενα πράγματα τοῦ τελευταίου (1). Ὑπὸ αἱ ἀνωτέρω ἀπόψεις ἐ-

1) Περὶ τῶν ἀνωτέρω βλ. Kaskel-Dersh, Arbeitsrecht, ἔκδ. 5η (1957), § 30, I, σελ. 188 καὶ III, 3, σελ. 192, Dersch, Neue Entwicklung der Fürsorgepflicht im Arbeits-

χουν ἐγκαταλειφθῆ τελείως, ἡ δὲ ὑποχρέωσις τοῦ ἐργοδότου ὅπως μεριμνᾷ διὰ τὴν διαφύλαξιν τῶν πραγμάτων τοῦ παρ' αὐτῷ ἐργαζομένου δὲν θεμελιοῦται πλέον ἐπὶ μιᾶς ἰδιαιτέρας παρεπομένης συμφωνίας. Ἀντιθέτως γίνεται δεκτόν, ὅτι ἐκ τῆς τὸ ὅλον δίκαιον διεπούσης ἀρχῆς τῆς καλῆς πίστεως, ἥτις εἰς τὸ ἐργατικὸν δίκαιον ἐκδηλοῦται εἰδικώτερον διὰ τὸν ἐργοδότην ὑπὸ τὴν μορφὴν τῆς ὑποχρεώσεως προνοίας, ἀνακύπτει ὑποχρέωσις τοῦ ἐργοδότου ὅπως θέτῃ εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ ἐργαζομένου τὰ διὰ τὴν φύλαξιν τῶν πραγμάτων τοῦ τελευταίου ἀναγκαιοῦντα μέσα καὶ χῶρον καὶ ὅπως μεριμνᾷ διὰ τὴν ἀσφάλειαν τῶν ἐν λόγῳ πραγμάτων.(2) Ἡ ὡς ἄνω ὑποχρέωσις τοῦ ἐργοδότου δύναται συνεπῶς νὰ θεωρηθῇ συμφώνως πρὸς τὴν ἤδη γενικῶς κρατοῦσαν ἄποψιν ὡς μία ἰδιαιτέρα μορφὴ τοῦ κύκλου ἐκείνου τῶν ὑποχρεώσεων τοῦ ἐργοδότου, ὅστις προσδιορίζεται γενικώτερον διὰ τοῦ χαρακτηρισμοῦ «ὑποχρέωσις προνοίας», ἥτις ἐκτεινομένη πέραν τῆς μερίμνης διὰ τὸ πρόσωπον τοῦ ἐργαζομένου περιλαμβάνει καὶ τὰ παρ' αὐτοῦ εἰς τὸν τόπον τῆς ἐργασίας του εἰσκομισθέντα πράγματα.

Ἡ ὑποχρέωσις διαφυλάξεως ὡς μορφὴ ἐκδηλώσεως τῆς ἐκ τῆς ἀρχῆς τῆς καλῆς πίστεως ἀπορρεούσης ὑποχρεώσεως προνοίας ὑφίσταται οὐ μόνον ἐν ὑπάρξει ἐγκύρου συμβάσεως ἐργασίας, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ ἁπλῆς σχέσεως ἐργασίας, ὑφισταμένης ἐκ τοῦ λόγου ὅτι ἡ συναφθεῖσα σύμβασις εἶναι ἄκυρος(3). Ἄνευ σημασίας, ἐξ ἄλλου, διὰ τὴν ὕπαρξιν τῆς ὑποχρεώσεως ταύτης εἶναι τὸ εἶδος τῆς συμβάσεως (ἐξηρτημένης ἐργασίας ἢ ἀνεξαρτήτων ὑπηρεσιῶν), ὁ χρόνος (ὡρισμένος ἢ ἀόριστος), δι' ὃν αὕτη συνήφθη, ὡς καὶ ὁ τρόπος ὑπολογισμοῦ τοῦ καταβαλλομένου μισθοῦ. Τέλος εἶναι ἀδιάφορον, ἂν τὰ εἰσκομισθέντα παρὰ τοῦ ἐργαζομένου πράγματα ἀνήκουν εἰς τὴν κυριότητα αὐτοῦ ἢ εἶναι ξένα, ἐφ' ὧν, ὅμως, ἔχει συμφέρον τι ὁ ἐργαζόμενος. Εἰς τὴν τελευταίαν, ὅμως, ταύτην περίπτωσιν ἡ ὑποχρέωσις διαφυλάξεως καὶ ἡ ἐν περιπτώσει παραβάσεως ταύτης εὐθύνη τοῦ ἐργοδότου ὑφίστανται μόνον ἔναντι τοῦ ἐργαζομένου, οὐχὶ δὲ καὶ ἔναντι τοῦ κυρίου τῶν πραγμάτων.

II. Προϋποθέσεις τῆς ὑποχρεώσεως πρὸς διαφύλαξιν

Ἐν προοιμίῳ δέον νὰ λεχθῇ ὅτι ἡ ὑπο-

---

verhältnis, ἐν Festschrift für W Herschel, ἐκδ. 1955, σελ. 72, Monjau, Haftung des Arbeitgebers für Eingebrachtes gentum des Arbeitnehmers, ἐν Betrieb, τόμ. 1952, σελ. 330. Ὁμοίως παρ' ἡμῖν βλ. *Καπαΐ*, Ἐναγκτὸν Δίκαιον, ἐκδ. Δ' (1965) ὑπ' ἄρθρον 653 § 3 στ', σελ. 598, δεχόμενον ὅτι ὁ ἐργοδότης ὑποχρεοῦται εἰς διαφύλαξιν καὶ εὐθύνεται διὰ τὰ ὑπὸ τοῦ ἐκμισθωτοῦ τῆς ἐργασίας εἰσενεχθέντα πράγματα μόνον ἐν περιπτώσει ρητῆς ἢ σιωπηρᾶς συνάψεως συμβάσεως παρακαταθήκης καὶ ὑπὸ τοὺς ὅρους τῶν ἄρθρων 822 ἐπ. Α.Κ.

2) *Τούσης - Σταυρόπουλος*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, ἐκδ. 1967, § 26, σημ. 5, σελ. 139 ἐπ., *Ἀγαλλόπουλος*, Ἐργατικὸν Δίκαιον (1958), σελ. 226, *Βεργοπόπουλος*, Ἡ ἔννομος σχέσις τῶν διαπραγματεύσεων πρὸς σύναψιν συμβάσεως ἐργασίας, ΕΕΔ 19 (1960), σελ. 573, Hueck-Nipperdey, Lehrbuch des Arbeitrechts τόμ. 1, ἐκδ. 7η (1963), § 48, III, 1, σελ. 406, Nikisch, Arbeitsrecht, τόμ. 1, ἐκδ. 3η (1961), § 36, III, 1, σελ. 479, 180, Γερμ. Ἀκυρωτικὸν 10.11.1961 ἐν Arbeitsrechtliche Praxis (A.P.) § 611 BGB, ἀριθ. 2, Οὕτω καὶ ἀπόφασις Γερμ. Ἀκυρωτικοῦ 5.3.1959 ἐν Betrieb Berater, τόμ. 1959, σελ. 779 καὶ 1.7.1965 ἐν Recht der Arbeit, τόμ. 1965, σελ. 435, καθ' ἃς ἡ παράγραφος 618 Γερμ. Ἀστ. Κώδ. (ἀντίστοιχος τοῦ ἄρθρου 662 Α.Κ.) δὲν ἐφαρμόζεται οὔτε ἀμέσως, οὔτε ἀναλόγως ἐπὶ τῆς ὑποχρεώσεως τοῦ ἐργοδότου πρὸς διαφύλαξιν τῶν πραγμάτων τοῦ ἐργαζομένου. Ὁμοίως Soergel-Siebert (Wlotzke-Volze), Kommentar zum BGB, ἐκδ. 9η, § 618, ἀριθ. 40. Διαφόρου γνώμης, ὅμως, *Καποδίστριας*, ἐν ΕρμΑΚ, ὑπ' ἄρθρον 662, ἀριθ. 29, δοτις μᾶλλον φαίνεται δεχόμενος, ὅτι ἡ ὑποχρέωσις διαφυλάξεως τοῦ ἐργοδότου θεμελιοῦται ἀποκλειστικῶς ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 662 Α.Κ., ἀναλόγως ἐφαρμοζομένου.

3) Ὅρα γενικώτερον *Ζέπος*, Εἰδικὸν Ἐναγκτὸν, ἐκδ. 2α, § 11, 1, 2β, σελ. 308 ἐπ., *Καποδίστριαν*, αὐτόθι, ὑπ' ἄρθρον 648, ἀριθ. 79 ἐπ. Ἐκφεύγει, ὅμως, τῶν ὁρίων τῆς παρούσης ἐργασίας ἡ κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν διαπραγματεύσεων καὶ πρὸ τῆς συνάψεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὑποχρέωσις τοῦ ἐργοδότου πρὸς διαφύλαξιν τῶν εἰς τοὺς χώρους τῆς ἐργασίας εἰσκομιζομένων περιουσιακῶν στοιχείων τοῦ μισθωτοῦ, ἥτις διέπεται ὑπὸ τῶν ἄρθρων 197 ἐπ. Α.Κ. Πρβλ. *Βεργοπόπουλον*, ΕΕΔ 19, σελ. 573, Hueck-Nipperdey, αὐτόθι, 1, § 48, III, 7, σελ. 415.

χρέωσις προνοίας τοῦ ἐργοδότου δὲν ἐκτείνεται ἐφ' ὅλων ἐν γένει τῶν ἀντικειμένων, ἅτινα ἐς οἱουδήποτε λόγου φέρει μεθ' ἑαυτοῦ ὁ ἐργαζόμενος καὶ εἰσκομίζει εἰς τὸν τόπον τῆς ἐργασίας του. Ὡς ἐκ τούτου ἡ ἀναγνώρισις τῆς ὑποχρεώσεως τοῦ ἐργοδότου, ὅπως μεριμνᾷ διὰ τὴν διαφύλαξιν τῶν πραγμάτων ἑνὸς ἐργαζομένου, δὲν συνεπάγεται πάντοτε τὴν μετάθεσιν τοῦ κινδύνου ἀπωλείας ἢ βλάβης τῶν ἐν λόγῳ πραγμάτων ἐκ τοῦ ἐργαζομένου εἰς τὸν ἐργοδότην. Εἰς τὴν ἀντίθετον περίπτωσιν τὸν κίνδυνον, τὸν ὁποῖον δέον κατ' ἀρχὴν νὰ φέρῃ μόνον ὁ ἐργαζόμενος ὡς κύριος, νομεὺς ἢ κάτοχος τῶν πραγμάτων, θὰ ἐπωμίζετο πάντοτε ὁ ἐργοδότης, χωρὶς πρὸς τοῦτο νὰ συντρέχῃ κοινωνικὸς τις λόγος, ἀπορρέων ἐκ τῶν διεπουσῶν τὸ ἐργατικὸν δίκαιον ἀρχῶν. Ὡς ἐκ τούτου ἡ ὑποχρέωσις διαφυλάξεως τοῦ ἐργοδότου δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ὡρισταμένη μόνον ὅταν αὕτη, ἀναλόγως τῶν συνθηκῶν τῆς κατ' ἰδίαν περιπτώσεως, ἐμφανίζεται ὡς ἐπιβεβλημένη, τοιοῦτον τι δὲ συμβαίνει ὅταν συντρέχουν ὡρισμέναι προϋποθέσεις, αἵτινες καθιστοῦν τὴν ὑποχρέωσιν ταύτην εὔλογον.

1. Καθ' ἃ γίνεται δεκτόν, προϋπόθεσις τῆς ὑποχρεώσεως διαφυλάξεως τοῦ ἐργοδότου εἶναι κατ' ἀρχὴν ὅτι ἡ εἰσκόμισις τῶν πραγμάτων εἰς τὸν τόπον τῆς ἐργασίας προεκλήθη ἐν τῆς ὡρισταμένης συμβάσεως καὶ εἶναι συνδεδεμένη ἀπὸ ἀπόψεως σκοποῦ πρὸς τὴν παροχὴν τῆς ἐργασίας [4]. Δέον, συνεπῶς, νὰ ὑφίσταται συνάρτησις μεταξὺ εἰσκομίσεως τῶν πραγμάτων καὶ τῆς συμβάσεως ἢ ἁπλῆς σχέσεως ἐργασίας, ἐν τῇ ἐννοίᾳ ὅτι ἡ ἐκ μέρους τοῦ ἐργαζομένου ἐκπλήρωσις τῆς ἐκ ταύτης ἀπορρεούσης ὑποχρεώσεώς του πρὸς παροχὴν τῆς ἐργασίας του καθιστᾷ ἀναγκαίαν τὴν εἰς τὸν τόπον τῆς ἐργασίας εἰσκόμισιν ὡρισμένων πραγμάτων, ἀδιαφόρως τοῦ ἂν ταῦτα ἀποβάλλωνται παρ' αὐτοῦ κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα τῆς παροχῆς τῆς ἐργασίας του ἢ χρησιμοποιοῦνται ἐνίοτε κατὰ τὴν διάρκειαν ταύτης [5]. Ὁ χαρακτηρισμὸς πραγμάτων ὡς ἀναγκαίων δύναται νὰ γίνῃ ἐν συσχετισμῷ, εἴτε πρὸς τὰς προσωπικάς, εἴτε πρὸς τὰς ἐπαγγελματικὰς ἀνάγκας τοῦ ἐργαζομένου.

α) Εἰς τὰ ἀναγκαῖα διὰ τὸν ἐργαζόμενον πράγματα περιλαμβάνονται κατ' ἀρχὴν πάντοτε ἐκεῖνα, ἅτινα χρειάζεται οὗτος προσωπικῶς εἴτε διὰ νὰ μεταβῇ εἰς τὸν τόπον τῆς ἐργασίας του καὶ νὰ ἐπιστρέψῃ ἐκ ταύτης εἰς τὴν οἰκίαν του, εἴτε διὰ νὰ καταστῇ ἱκανὸς πρὸς παροχὴν τῆς ἐργασίας του [6]. Εἰς τὰ πράγματα ταῦτα συγκαταλέγονται τὰ ἐνδύματα καὶ ὑποδήματα, ἅτινα χρησιμοποιεῖ ὁ ἐργαζόμενος, εἴτε καθ' ὁδόν, κατὰ τὴν μετάβασίν του εἰς τὸν τόπον τῆς ἐργασίας ἢ κατὰ τὴν ἐκ ταύτης ἀναχώρησίν του, εἴτε κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας του (φόρμα, εἰδικὰ ὑποδήματα κλπ.). Ὁμοίως ἐν σύνηθες ὡρολόγιον, ὅπερ εἶναι ἀναγκαῖον διὰ τὴν ἀκριβῆ προσέλευσιν τοῦ ἐργαζομένου εἰς τὸν τόπον τῆς ἐργασίας, εἰσιτήριον κυκλοφορίας, ὡς καὶ ἀνάλογον χρηματικὸν ποσὸν διὰ τὰς συνήθεις διοτικὰς ἀνάγκας ἑκάστου ἐργαζομένου. Ἐπίσης εἰς τὰ ἐν λόγῳ πράγματα δύνανται ἀναλόγως τῶν συνθηκῶν τῆς συγκεκριμένης ἐργασίας νὰ περιλαμβάνωνται ὡρισμένα τρόφιμα καὶ συχνὰ τροφίμων ἢ ὡρισμένα εἴδη γραφῆς, ὡς καὶ ἕτερα παρόμοια πράγματα, ἅτινα ἐν ὄψει τῶν συνθηκῶν τῆς ζωῆς ἐξυπηρετοῦν τὰς ἀπαραιτήτους διοτικὰς ἀνάγκας τοῦ συνήθους μέσου ἐργαζομένου. Ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ταύτην συγκαταλέγονται εἰς τὰ προσωπικῶς ἀναγκαῖα διὰ τὸν μισθωτὸν πράγματα καὶ τὸ ποδήλατον, ὡς τὸ πλέον εὐθηνόν, πρακτὸν καὶ ἁπλοῦν κυκλοφοριακὸν

---

4) Hohn, Haftung des Arbeitgebers für eingebrachte Sachen des Arbeitnehmers ἐν Betrieb Berater, τόμ. 1960, σελ. 1291, Monjau, ἔνθ' ἀνωτ., σελ. 331. Πρβλ. Kaskel-Dersch, κατόπιν, § 30, II, 4.

5) Nikisch ἔνθ' ἀνωτ., § 36, III, 2, σελ. 480, Staudinger-Nipperdey (Mohnen), Kommentar zum BGB, ἔκδ. 11, § 618, ἀριθ. 35, σελ. 1477, Bulla, Die Sorgepflicht des Arbeitgebers um eingebrachten Arbeitnehmers Eigentum, ἐν Recht der Arbeit τόμ. 1950, σελ. 90, Γερμ. Ἐφετ. Ἀθηνῶν 10.11.1961 (Arbeitsrechtliche Praxis (A.P.) § 611, ἀριθ. 2, Hueck-Nipperdey, ἔνθ' ἀνωτ., § 18, III, 1, σελ. 406, ὁμιλοῦντα περὶ δεδικαιολογημένης εἰσκομίσεως τῶν πραγμάτων εἰς τὸν τόπον τῆς ἐργασίας Vogt Die Haftung des Arbeitgebers für in den Betrieb mitgebrachte Verkehrsmittel des Arbeitnehmers, ἐν Betrieb Berater, τόμ. 1955, σελ. 514.

6) Hueck-Nipperdey, ἔνθ' ἀνωτ., § 18, III, 1, σημ. 58, σελ. 406, Bulla, κατόπιν, σελ. 91.

κὸν μέσον, διὰ τῆς χρήσεως τοῦ ὁποίου προάγεται συνήθως καὶ ἡ παρεχομένη ἐργασία. Ἡ ἀναγκαιότης τοῦ ποθητοῦ καταφαίνεται κυρίως εἰς τὰς περιπτώσεις, ἔνθα ὁ ἐργαζόμενος εἶναι ὑποχρεωμένος νὰ μεταβῇ πρὸς ἐργασίαν εἰς ἐργοστάσιον ἢ ἐπιχείρησιν, κείμενα εἰς τόπον μεμακρυσμένον καὶ μὴ ἐξυπηρετούμενον διὰ συγκοινωνιακοῦ τινος μέσου. Ἐνταῦθα εἶναι ἠναγκασμένος ὁ ἐργαζόμενος, προκειμένου νὰ μεταβῇ εἰς τὸν τόπον τῆς ἐργασίας του, νὰ χρησιμοποιήσῃ ἴδιον κυκλοφοριακὸν μέσον καὶ συνηθέστατα ποδήλατον, ὅπερ θὰ τῷ ἐπιτρέψῃ τὴν ἄκοπον καὶ ἔγκαιρον μετάβασιν εἰς τὴν ἐργασίαν του καὶ τὴν ἐκ ταύτης ἐπιστροφὴν εἰς τὴν οἰκίαν του (7). Ἀλλὰ καὶ εἰς περίπτωσιν ἔτι, καθ' ἣν ὁ ἐργαζόμενος ἔχει εἰς τὴν τὴν διάθεσίν του συγκοινωνιακόν τι μέσον, δὲν νομίζομεν, ὅτι δύναται νὰ ἀμφισβητηθῇ ἡ ἀναγκαιότης τῆς χρήσεως ἑνὸς ποδηλάτου. Τὸ ὑφιστάμενον βιοτικὸν ἐπίπεδον ἐπιτρέπει εἰς ὡρισμένον, ποικίλλοντα ἑκάστοτε, ἀριθμὸν ἐργαζομένων τὴν ἀπόκτησιν ἑνὸς ποδηλάτου, διὰ τῆς χρήσεως τοῦ ὁποίου ἀπαλλάσσεται ὁ μισθωτὸς τῆς δαπάνης χρόνου ἢ χρημάτων, τὴν ὁποίαν θὰ συνεπήγετο ἡ παρ' αὐτοῦ χρῆσις ἑτέρου μεταφορικοῦ μέσου. Ἀνεξαρτήτως, ὅθεν, τοῦ μικροτέρου ἢ μεγαλυτέρου ἀριθμοῦ ἐργαζομένων, ὅστις χρησιμοποιεῖ ἓν ποδήλατον εἴς τινα ἐργασίαν ἢ ἐπιχείρησιν, νομίζομεν ὅτι τὸ μεταφορικὸν τοῦτο μέσον δέον νὰ θεωρῆται πάντοτε ὡς συγκαταλεγόμενον μεταξὺ τῶν ἀναγκαίων διὰ τὸν ἐργαζόμενον πραγμάτων (8).

Ἐὰν τὰ εἰς τὸν τόπον τῆς ἐργασίας εἰσκομιζόμενα ὑπὸ τοῦ ἐργαζομένου πράγματα περιλαμβάνωνται εἰς τὴν ἀνωτέρω κατηγορίαν τῶν προσωπικῶς ἀναγκαίων, ὑποχρεοῦται κατὰ κανόνα ὁ ἐργοδότης εἰς ἀσφαλῆ διαφύλαξιν τούτων (βλ. κατωτέρω ἀριθ. III), ἀνεξαρτήτως τοῦ ἂν οὗτος ἐτέλει ἢ μὴ ἐν γνώσει τῆς εἰσκομίσεως τῶν πραγμάτων (9), καθ' ὅσον πᾶς ἐργοδότης δέον πάντοτε νὰ ὑπολογίζῃ εἰς τὴν δυνατότητα τῆς παρὰ τοῦ μισθωτοῦ εἰσκομίσεως τῶν ἀπαραιτήτων δι' αὐτὸν ἀντικειμένων.

Δὲν ἀρκεῖ, ὅμως, διὰ νὰ συστήσῃ τὴν ὑποχρέωσιν τοῦ ἐργοδότου πρὸς διαφύλαξιν τῶν πραγμάτων τοῦ παρ' αὐτῷ ἐργαζομένου τὸ γεγονὸς ὅτι ταῦτα εἰσήχθησαν εἰς τοὺς χώρους τῆς ἐργασίας οὐχὶ ἀναγκαίως καὶ δεδικαιολογημένως, ἀλλ' ἐπ' εὐκαιρίᾳ ἁπλῶς τῆς συμβάσεως ἢ σχέσεως ἐργασίας, τῆς ὁποίας ἡ ἐκπλήρωσις θὰ ἠδύνατο νὰ γίνῃ ἐξ ἴσου εὐχερῶς διὰ τὸν μισθωτὸν ἄνευ τῆς εἰσκομίσεως τῶν πραγμάτων τούτων (10). Εἰς τὰ πράγματα ταῦτα, ἅτινα εἰς οὐδεμίαν συνήθως σχέσιν τελοῦν πρὸς τὴν παροχὴν τῆς ἐργασίας καὶ τῶν ὁποίων ὁ κύκλος εἶναι σχεδὸν ἀπεριόριστος, δύνανται νὰ ἀνήκουν τὸ φορητὸν ραδιόφωνον, ἡ φωτογραφικὴ μηχανή, τὰ μουσικὰ ὄργανα ἢ ἕτερα μέσα ψυχαγωγίας, τὰ τιμαλφῆ (ὡς λ.χ. κοσμήματα ἢ χρυσᾶ ὡρολόγια) κ.ο.κ. Δὲν ἀποκλείεται, ὅμως, καὶ πράγματα, οἷα τὰ ἀνωτέρω, ἅτινα συνήθως εἰσκομίζονται εἰς τὸν τόπον τῆς ἐργασίας, διὰ νὰ καταστήσουν ταύτην πλέον ἄνετον ἢ εὐχάριστον, νὰ χρησιμοποιοῦνται εἰς τὴν συγκεκριμένην περίπτωσιν διὰ σκοπὸν ἀναγόμενον εἰς τὴν ἄσκησιν τῆς ἐργασίας.

Τοιοῦτόν τι δύναται νὰ συμβῇ, ὅταν μουσικὰ ὄργανα ἢ μουσικὰ βιβλία εἰσκομίζονται καὶ χρησιμοποιοῦνται ὑπὸ τῶν μελῶν μιᾶς ὀργήστρας ἢ μειονοτήτων μουσικῶν διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας των ἢ ὅταν ὁ μισθωτὸς διὰ τῆς ἰδίας αὐτοῦ φωτογραφικῆς μηχανῆς λαμβάνῃ φωτογραφίας τῶν χώρων τῆς ἐργασίας χάριν τοῦ ἐργοδότου του. Εἰς τὰς περιπτώσεις ταύτας τὰ ἐν λόγῳ πράγματα λαμβάνουν τὸν χαρακτῆρα τῶν ἀναγκαίων διὰ τὸν ἐργαζόμενον πραγμάτων καὶ ἀποτελοῦν ἀντικείμενον τῆς ὑποχρεώσεως διαφυλάξεως τοῦ ἐργοδότου του.

β) Εἰς τὰ ἀναγκαῖα διὰ τὸν ἐργαζόμενον πράγματα περιλαμβάνονται παραπλήσια πάντα ἐκεῖνα τῶν ὁποίων ἡ εἰσκόμισις καὶ

---

7) Πρβλ. *Τούσης Σταυράπουλον*, ἐνθ' ἀνωτ., § 26, σημ. 5, σελ. 140, *Καποδίστριαν*, ἐνθ' ἀνωτ. ὑπ' ἄρθρον 662, ἀριθ. 20.

8) Βλ. H u e c k - N i p p e r d e y, ἐνθ' ἀνωτ., § 48, III, 1, σημ. 58, σελ. 406, B u l l a αὐτόθι, σελ. 91, N i k i s c h, ἐνθ' ἀνωτ., § 36, III, 2, G u m p e r t, ἐν Betrieb Berater, τόμ. 1957, σελ. 116.

9) G u m p e r t, Haltung des Arbeitgebers für eingebrachte Sachen der Arbeitnehmer, ἐν Betrieb Berater, τόμ. 1957, σελ. 115, V o g t, ἐν Betrieb Berater, τόμ. 1956, σελ. 514 ἑπ.

10) Οὕτω B u l l a, ἐν Recht der Arbeit, τόμ. 1950, σελ. 90, V o g t, αὐτόθι, σελ. 514.

χρησιμοποίησις ἐπιβάλλεται εἰς αὐτὸν ἐκ λόγων ἐπαγγελματικῆς ἀνάγκης, πρὸς τὸν σκοπὸν ἀμέσου ἐξυπηρετήσεως τῆς παροχῆς τῆς ἐργασίας. Τοιαῦτα πράγματα δύνανται νὰ εἶναι τὰ ἐργαλεῖα καὶ μηχανήματα ἢ ποικίλα βοηθητικὰ τῆς παροχῆς τῆς ἐργασίας μέσα, οἷα πινακίδες, ὄργανα μετρήσεως ἢ σταθμίσεως καὶ ἕτερα παρόμοια πράγματα. Προκειμένου περὶ ἠθοποιῶν τὸ κατ' ἐξουσιοδότησιν τοῦ ἀ.ν. 329/1936 ἐκδοθὲν ἀπὸ 29.9.1941 κανονιστικὸν διάταγμα «περὶ καθορισμοῦ τῶν ὅρων ἐργασίας καὶ ρυθμίσεως ἐν γένει τῶν συμβάσεων ἐργασίας μεταξὺ θεατρικῶν ἐπιχειρηματιῶν καὶ ἠθοποιῶν» καθορίζει τὴν ὑποχρέωσιν τοῦ ἠθοποιοῦ νὰ φέρῃ ὡρισμένας ἐνδυμασίας περιπάτου σημερινῆς ἐποχῆς καὶ ἐνδυμασίας ἑσπερίδος. Διὰ νὰ χαρακτηρισθῶσιν, ὅμως, τὰ ἐν λόγῳ πράγματα ὡς ἐπαγγελματικῶς ἀναγκαῖα διὰ τὸν μισθωτόν, δέον νὰ εἰσκομίζωνται καὶ χρησιμοποιῶνται ἐκ λόγων ἐπαγγελματικῆς ἀνάγκης, τοιαύτη δὲ ὑφίσταται εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν εἴτε ὁ ἐργαζόμενος δὲν ἔχει εἰς τὴν διάθεσίν του πράγματα ἀντίστοιχα τῶν παρ' αὐτοῦ εἰσκομιζομένων καὶ ἄτινα εἶναι ἀναγκαῖα διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας του, εἴτε καὶ ἀνεξαρτήτως τούτου, ἂν ἡ εἰσκόμισις τῶν πραγμάτων εἶναι συνήθης εἰς τὸ ἐπάγγελμα ἢ τὴν ἐπιχείρησιν, εἰς ἣν ὁ ἐργαζόμενος ἀπασχολεῖται (11). Εἰς πᾶσαν ἰδίαν περίπτωσιν, ἤτοι ὅταν ἡ εἰσκόμισις τῶν πραγμάτων γίνεται παρὰ τὴν ἀνυπαρξίαν σχετικῆς ἐπαγγελματικῆς ἢ ἐπιχειρησιακῆς συνηθείας ἢ παρὰ τὸ ὅτι τίθενται εἰς τὴν διάθεσίν του ἀντίστοιχα τῶν εἰσκομιζομένων πραγμάτων ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου, δὲν ὑφίσταται ὑποχρέωσις διαφυλάξεως ἢ εὐθύνη τοῦ τελευταίου, ὅστις συμφώνως πρὸς τὴν καλὴν πίστιν δικαιοῦται νὰ μὴ ὑπολογίζῃ εἰς τὴν εἰσκόμισιν πραγμάτων, οἷα τὰ ἀνωτέρω. Μόνη ἐξαίρεσις εἰς τὴν τοιαύτην ἀρχὴν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ὑφισταμένη εἰς τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν παρὰ τὴν ἔλλειψιν τῶν ἀνωτέρω προϋποθέσεων ἡ εἰσκόμισις τῶν εἰς τὴν ἄσκησιν τοῦ ἐπαγγέλματος χρησιμοποιουμένων πραγμάτων ἐγένετο κατ' ἀκολουθίαν συμβάσεως μεταξὺ μισθωτοῦ καὶ ἐργοδότου. Ἡ τοιαύτη συμφωνία δὲν εἶναι ἀπαραιτήτως ἀναγκαῖον νὰ γίνῃ ρητῶς, διότι δύναται νὰ καταρτισθῇ καὶ σιωπηρῶς (12), ὡς λ.χ. εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν ὁ ἐργοδότης, καίτοι ἔλαβε γνῶσιν τῆς εἰς τὸν τόπον τῆς ἐργασίας ἐπανειλημμένης εἰσαγωγῆς καὶ χρήσεως ὡρισμένων μὴ ἀπαραιτήτως ἐπαγγελματικῶς ἀναγκαίων πραγμάτων, ἐν τούτοις οὐδόλως ἀπηγόρευσεν, ἀλλ' ἀντιθέτως ἠνέχθη ταύτην (13). Εἰς τὰς τελευταίας, ὅμως, ταύτας περιπτώσεις ἡ ὑποχρέωσις πρὸς διαφύλαξιν τοῦ ἐργοδότου ἔχει ὡς ἔρεισμα τὴν ρητῶς ἢ σιωπηρῶς μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ ἐργαζομένου συναπτομένην σύμβασιν παρακαταθήκης, διεπομένην ὑπὸ τῶν ὅρων τῶν ἄρθρων 822 καὶ 823 Α.Κ., οὐχὶ δὲ τὴν ἐκ τῆς ἀρχῆς τῆς καλῆς πίστεως ἀπορρέουσαν ὑποχρέωσιν αὐτοῦ πρὸς μέριμναν καὶ διαφύλαξιν τῶν παρὰ τοῦ μισθωτοῦ εἰσαγομένων εἰς τοὺς χώρους τῆς ἐργασίας του πραγμάτων.

2) Ἀπαραίτητος, ἐπίσης, προϋπόθεσις τῆς ὑποχρεώσεως τοῦ ἐργοδότου πρὸς διαφύλαξιν τῶν πραγμάτων τοῦ παρ' αὐτῷ ἐργαζομένου εἶναι ὅτι ὁ τελευταῖος δὲν δύναται νὰ εἶναι εἰς θέσιν ὅπως ἐπιβλέπῃ ἐπαρκῶς τὰ πράγματά του κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐργασίας του (14). Τὸ νὰ ἐγίνετο ἀντιθέτως δεκτόν, ὅτι ἡ ὑποχρέωσις πρὸς διαφύλαξιν τῶν ἐν λόγῳ πραγμάτων βαρύνει πάντοτε τὸν ἐργοδότην καὶ ὅταν ἀκόμη εἶναι εἰς θέσιν ὁ μισθωτὸς νὰ ἐπιτηρῇ ὁ ἴδιος τὰ πράγματά του, θὰ ὑπερακόντιζε τὴν ἐκ τῆς ὑποχρεώσεως προνοίας ἐπιβαλλομένην εἰς τὸν ἐργοδότην ὑποχρέωσιν. Ἐὰν ὅθεν, διαρκοῦντος τοῦ χρόνου τῆς ἐργασίας, προσβῇ ὁ ἐργοδότης εἰς τὴν καταβολὴν τοῦ μισθοῦ τῶν

11) Βλ. σχετικῶς Staudinger-Nipperdey (-Mohnen), ἐνθ' ἀνωτ., § 618, ἀριθ. 25, σελ. 1477, Nikisch, ἐνθ' ἀνωτ., § 36, III, 2, σελ. 480, Gumpert, ἐν Betrieb Berater, 1957, σελ. 116.

12) Πρβλ. Hueck-Nipperdey, ἐνθ' ἀνωτ., σελ. 406, σημ. 58, Staudinger-Nipperdey (-Mohnen), ἐνθ' ἀνωτ., § 618, ἀριθ. 35, Soergel-Siebert (-Wlotzke-Volze), ἐνθ' ἀνωτ., § 618, ἀριθ. 41.

13) Gumpert, ἐν Betrieb Berater, 1957, σελ. 116.

14) Nikisch, ἐνθ' ἀνωτ., § 36, III, 1, Hueck-Nipperdey, αὐτόθι, § 48, III, 1, σελ. 408, Soergel-Siebert (-Wlotzke-Volze), ἐνθ' ἀνωτ., § 618, ἀριθ. 41. Πρβλ. Καϋσάρ, Ἐνοχικὸν Δίκαιον, ἔκδ. Δ' (1965), ὑπ' ἄρθρον 653, § 3, στ', σελ. 598.

παρ' αὐτῷ ἐργαζομένων, οὐδεμίαν συνήθως ὑπέχει εὐθύνην ἐν περιπτώσει κλοπῆς αὐτοῦ. Εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην εἶναι εἰς θέσιν καὶ ὑποχρεοῦνται οἱ ἐργαζόμενοι νὰ μεριμνήσουν οἱ ἴδιοι διὰ τὴν διαφύλαξιν τῶν χρημάτων των, ἅτινα δὲν πρέπει νὰ ἐναποθέτουν εἰς τὰ θυλάκια τῆς ἀποβαλλομένης ἐνδυμασίας των, ἀλλὰ δέον νὰ φέρουν μεθ' ἑαυτῶν (15). Διάφορος, ὅμως, εἶναι ἡ κατάστασις, ἐὰν λόγῳ τοῦ εἴδους ἢ κατασκευῆς τῆς ἐργατικῆς ἐνδυμασίας ἢ ἐξ ἑτέρου λόγου δὲν εἶναι εἰς θέσιν ὁ μισθωτὸς νὰ φέρῃ μεθ' ἑαυτοῦ ἐν ἀσφαλείᾳ τὰ χρήματα τοῦ μισθοῦ του καὶ δὴ νὰ θέσῃ ταῦτα εἰς τὰ θυλάκια τῆς ἐνδυμασίας του. Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ὑποχρεοῦται ὁ ἐργοδότης, ἐφ' ὅσον προβαίνει εἰς τὴν καταβολὴν τοῦ μισθοῦ κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ χρόνου τῆς ἐργασίας, νὰ θέσῃ εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ ἐργαζομένου ἀσφαλῆ μέσα φυλάξεως τοῦ μισθοῦ του.

III. Περιεχόμενον τῆς ὑποχρεώσεως διαφυλάξεως

Ἐφ' ὅσον εἰς ἑκάστην συγκεκριμένην περίπτωσιν συντρέχουν αἱ ἀνωτέρω ἐκτεθεῖσαι προϋποθέσεις τῆς ὑποχρεώσεως διαφυλάξεως τοῦ ἐργοδότου, γεννᾶται τὸ ἐρώτημα περὶ τοῦ ποίου εἶναι τὸ περιεχόμενον τῆς ὑποχρεώσεως ταύτης.

Ἐξ ἀρχῆς δέον νὰ τονισθῇ σχετικῶς, ὅτι ἡ ὑποχρέωσις διαφυλάξεως τοῦ ἐργοδότου δὲν ἔχει τὴν ἔννοιαν μιᾶς ἀπολύτου ἐκ μέρους του ἐγγυήσεως, ὡς πρὸς τὸ ὅτι τὰ εἰς τὸν τόπον τῆς ἐργασίας εἰσκομιζόμενα πράγματα ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει πρόκειται νὰ ἀφαιρεθοῦν ἢ ὑλαβοῦν (16). Μία τοιαύτης μορφῆς ὑποχρέωσις θὰ συνεπήγετο ὑπέρμετρον δέσμευσίν του καὶ θὰ ἦκειτο προφανῶς πέραν τῆς ἐκ τῆς καλῆς πίστεως ἐπιβαλλομένης ὑποχρεώσεως προνοίας, ἥτις δὲν πρέπει νὰ ἐπιτείνεται εἰς ὑπερβολὴν ἐπιζημιάζοντα ὑλαπτικῶς τὰ συμφέροντα τοῦ ἐργοδότου καὶ τῆς ἐπιχειρήσεώς του. Ὡς ἐκ τούτου ἡ κατευθυντήριος γραμμὴ τοῦ περιεχομένου τῆς ὑποχρεώσεως διαφυλάξεως δέον νὰ ἀναζητῆται, κατ' ἀρχήν, ὡς ἄλλωστε καὶ ἐπὶ πάσης ἐκ συμβάσεως ἀπορρεούσης ὑποχρεώσεως, εἰς τὴν τυχὸν ὑφισταμένην εἰδικὴν ρύθμισιν τῆς ἐν λόγῳ ὑποχρεώσεως, ὅπου διατάξεως νόμου ἢ ὅρου τῆς οἰκείας συλλογικῆς συμβάσεως ἢ τέλος ὅπου τῆς κατ' ἰδίαν ἀτομικῆς συμβάσεως ἐργασίας. Ἐὰν δὲν ὑφίσταται εἰδικὴ ρύθμισις τῆς ἐν λόγῳ ὑποχρεώσεως, τότε τὸ περιεχόμενον καὶ τὸ μέτρον ταύτης δέον νὰ καθορίζωνται ὅπου τῶν ἀρχῶν τῆς καλῆς πίστεως καὶ τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν, ἐν ὄψει πάντοτε τῶν ἰδιαιτέρων συνθηκῶν τῆς συγκεκριμένης ἐπιχειρήσεως ἢ ἐργασίας, εἰς ἣν ἀπασχολεῖται ὁ μισθωτὸς (16α). Μεταξὺ τῶν συνθηκῶν τούτων κατέχουν πρωτεύουσαν θέσιν αἱ ἀντιλήψεις καὶ συνήθειαι αἱ κρατοῦσαι εἰς τὸν κύκλον τῶν ἐργαζομένων, εἰς οὓς ἀνήκει ὁ συγκεκριμένος μισθωτὸς καὶ εἰς τὸν τόπον, ἔνθα παρέχεται ἡ ἐργασία, ὡς καὶ γενικώτερον αἱ ἀντιλήψεις τῶν συναλλαγῶν (17). Ἐπίσης σημασίαν διὰ τὸν συγκεκριμένον καθορισμὸν τοῦ περιεχομένου τῆς ὑποχρεώσεως διαφυλάξεως ἔχει ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐργαζομένων, ὅστις ἀπασχολεῖται εἰς μίαν ἐργασίαν ἢ ἐπιχείρησιν (βλ. καὶ κατωτέρω σημ. 23), ὡς καὶ ὁ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου διατιθέμενος ἐλεύθερος χῶρος, ἐντὸς τοῦ ὁποίου δύναται νὰ προβῇ εἰς ἐγκαταστάσεις ἐξασφαλιστικὰς τῶν πραγμάτων τῶν ἐργαζομένων (18). Τέλος σημασίαν διὰ τὴν ἐν λόγῳ ὑποχρέωσιν τοῦ ἐργοδότου ἔχουν καὶ αἱ οἰκονομικαὶ δυνατότητες αὐτοῦ, ὡς καὶ ἡ οἰκονομικὴ ἐπιβάρυνσις, ἣν συνεπάγεται δι' αὐτὸν ἡ λῆψις ὡρισμένων μέ-

---

15) Ὅρα Monjau, ἔνθ' ἀνωτ., σελ. 330, 331, Denecke, ἐν Betrieb Berater, τόμ. 1950, σελ. 28.

16) Γερμ. Ἐργατ. Ἀκυρωτικοῦ, 1.7.1965 ἐν Recht der Arbeit, τόμ. 1965, σελ. 435, Hueck-Nipperdey, ἔνθ' ἀνωτ. I, σελ. 408, Schäcker, Das Mitbringen von Fahrräden und Motorgetriebenen Fahrzeugen zur Arbeitsstätte, ἐν Betrieb Berater, τόμ. 1962, σελ. 641 ἑπ.

16α) Βλ. Καποδίστριαν, ἔνθ' ἀνωτ., ἄρθρον 662, ἀριθ. 31, Hueck-Nipperdey, Lehrbuch des Arbeitsrechts, ἐκδ. 7η, τόμ. I, § 48, I, 3, σελ. 392 ἑπ., § 48, III, 1, σελ. 408, καὶ Grundriss des Arbeitsrechts, ἐκδ. 3η, § 23, 3, σελ. 89, Vogt, ἔνθ' ἀνωτ., σελ. 515.

17) Nikisch, ἔνθ' ἀνωτ., σελ. 481, Bulla, ἔνθ' ἀνωτ., σελ. 91, Dahns, ἐν Arbeit und Recht, τόμ. 1966, σελ. 46.

18) Hueck-Nipperdey, Lehrbuch des Arbeitsrechts, § 48, III, 1, σημ. 58, σελ. 407.

τρων πρὸς διαφύλαξιν τῶν εἰσκομισθέντων ἀντικειμένων (ὅλ. καὶ κατωτέρω ἀριθ. III, 4). Οὕτως ὁ ἐργοδότης, ὅστις κέκτηται κατάστημα ἢ ἑτέραν ἐπιχείρησιν ἐντὸς τοῦ κέντρου τῆς πόλεως, δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ὑπόχρεως, ὅπως ἀγοράσῃ ἢ μισθώσῃ ἕτερον ἀκίνητον διὰ τὴν ἐν αὐτῷ τοποθέτησιν τῶν ποδηλάτων τῶν μισθωτῶν. Ἐν ὄψει τῶν ἀνωτέρω συνθηκῶν, ὑποχρεοῦται ὁ ἐργοδότης, ὅπως λάβῃ ἅπαντα τὰ δυνάμενα νὰ ἀξιωθοῦν παρ' αὐτοῦ εἰς ἑκάστην συγκεκριμένην περίπτωσιν μέτρα καὶ δι' ὧν δύνανται νὰ διαφυλαχθοῦν τὰ εἰς τὸν τόπον τῆς ἐργασίας εἰσκομισθέντα προσωπικῶς ἢ ἐπαγγελματικῶς ἀναγκαῖα πράγματα τοῦ μισθωτοῦ [19]. Διὰ τὸν πλέον, ὅμως, συγκεκριμένον καθορισμὸν τοῦ περιεχομένου τῆς ἐν λόγῳ ὑποχρεώσεως, δι' ἧς ὑπὸ τὰς ἀνωτέρω προϋποθέσεις βαρύνεται ὁ ἐργοδότης, δέον νὰ γίνῃ ἡ ἀκόλουθος διάκρισις, ἀναλόγως τοῦ ἐὰν ὡς ἐκ τῆς φύσεως τῆς παρεχομένης ἐργασίας εἶναι περισσότερον ἢ ὀλιγώτερον εἰς θέσιν ὁ μισθωτὸς νὰ ἐπιβλέπῃ τὰ πράγματά του.

1. Εἰς μικροτέρας ἐπιχειρήσεις καὶ ἐργασίας, εἰς ἃς ἀπασχολεῖται περιωρισμένος ἀριθμὸς μισθωτῶν (μικρὰ καταστήματα, ἐργαστήρια κ.ο.κ.), εἶναι συνήθως ἐν τινι μέτρῳ δυνατὸς τόσον ὁ μεταξὺ τῶν ἐργαζομένων ἀμοιβαῖος ἔλεγχος, ὅσον καὶ ἡ ἐκ μέρους αὐτῶν ἐπιτήρησις τῶν εἰς τοὺς χώρους τῆς ἐργασίας εἰσερχομένων ξένων προσώπων (ἐπισκεπτῶν ἢ πελατῶν). Εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην οἱ ἐργαζόμενοι ἐναποθέτουν τὰ παρ' αὐτῶν εἰσκομισθέντα πράγματα (ἐνδύματα, ἐργαλεῖα) ἐντὸς τοῦ χώρου τῆς ἐργασίας των καὶ δύνανται μὲ σχετικὴν εὐχέρειαν νὰ διαφυλάσσουν ταῦτα οἱ ἴδιοι. Ἐκ τοῦ λόγου τούτου δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ἐκπληρωθεῖσα ἡ ὑποχρέωσις διαφυλάξεως τοῦ ἐργοδότου διὰ τῆς ἐκ μέρους αὐτοῦ λήψεως ὀλίγων μόνον μέτρων προστασίας. Οὕτως ἀρκεῖ συνήθως τὸ γεγονός, ὅτι ὁ ἐργοδότης ἐγκατέστησεν ἐντὸς τοῦ χώρου ἐργασίας τῶν μισθωτῶν μίαν κοινὴν ἱματιοθήκην ἢ ἐρμάριον, εἰς τὰ ὁποῖα δύνανται νὰ ἀναρτηθοῦν ἢ ἐναποτεθοῦν ἀντιστοίχως τὰ ἐνδύματα ἢ ἐργαλεῖα καὶ σκεύη τῶν ἐργαζομένων. Ἀναλόγως τῶν συνθηκῶν τῆς ἐργασίας, ὡς λ.χ. ἐὰν εἰς ἕναστον χῶρον ἀπασχολῆται μόνον εἷς ἢ ἕστω λίαν περιωρισμένος ἀριθμὸς μισθωτῶν, δύναται νὰ ἐκπληροῦται ἡ ὑποχρέωσις διαφυλάξεως διὰ τοῦ ἁπλοῦ ἐντειχισμοῦ ἀγκίστρων ἀναρτήσεως τῶν ἐνδυμάτων εἰς θέσιν ὁρατὴν παρὰ τῶν ἐργαζομένων καὶ μὴ ἰδιαιτέρως προστὴν εἰς τρίτους, ὡς λ.χ. εἰς μίαν γωνίαν. Καὶ εἰς τὰς ἀνωτέρω, ὅμως, περιπτώσεις θὰ πρέπει νὰ λαμβάνεται παρὰ τοῦ ἐργοδότου μέριμνα διὰ τὴν ἐπαρκῆ ἐξασφάλισιν τῶν χώρων, εἰς οὓς εἶναι ἐναποτεθειμένα τὰ πράγματα τῶν ἐργαζομένων, ἐφ' ὅσον οὗτοι, χωρὶς νὰ τὰ παραλάβουν μεθ' ἑαυτῶν, ἀναχωρήσουν δι' ἐξωτερικὴν ἐργασίαν, διὰ φαγητὸν ἢ πρὸς ἀνάπαυσιν. Εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην δὲν εἶναι πλέον δυνατὴ ἡ ἐκ μέρους τῶν μισθωτῶν ἐπιτήρησις τῶν πραγμάτων των, δι' ὃν λόγον καθίσταται ἐντονωτέρα ἡ εἰς τὸν ἐργοδότην ἐπιβαλλομένη ὑποχρέωσις διαφυλάξεως των. Δέον, ὡς ἐκ τούτου, ὁ ἐργοδότης νὰ μεριμνήσῃ, ὅπως κλεισθῇ ὁ χῶρος, εἰς ὃν εὑρίσκονται τὰ πράγματα (ἐν περιπτώσει ἀπουσίας ἁπάντων τῶν ἐν αὐτῷ ἐργαζομένων) ἢ νὰ δοθῇ ἐντολὴ εἰς ἕνα ἐξ αὐτῶν, ὅπως ἐπιβλέπῃ τὰ πράγματα τῶν ἀπόντων ἐργαζομένων.

Ἐὰν ὡς ἐκ τοῦ εἴδους τῆς παρεχομένης ἐργασίας ἢ ἑτέρου λόγου (στενότης χώρου κλπ.) εἶναι ὑποχρεωμένοι οἱ ἐργαζόμενοι νὰ ἐναποθέτουν τὰ πράγματά των οὐχὶ εἰς τὸν χῶρον, εἰς ὃν παρέχουν τὴν ἐργασίαν των, ἀλλ' εἰς ἕτερον χῶρον, εἰς τρόπον ὥστε νὰ μὴ εἶναι πλέον δυνατὴ ἡ ἐκ μέρους αὐτῶν ἐπιτήρησις τῶν ἀντικειμένων των, δὲν δύναται νὰ ἀρκεσθῇ ὁ ἐργοδότης εἰς τὰ προαναφερθέντα μέτρα, ἀλλὰ δέον νὰ λάβῃ ἰδιαίτερα μέτρα πρὸς προστασίαν τῶν πραγμάτων, ἰδίᾳ κατὰ τῆς κλοπῆς αὐτῶν. Ἐνταῦθα δύναται, συμφώνως πρὸς τὴν καλὴν πίστιν, νὰ ἀξιωθῇ παρὰ τοῦ ἐργοδότου, ὅπως μεριμνήσῃ διὰ τὴν εἰς τὸν μισθωτὸν παροχὴν τῆς δυνατότητος τοποθετήσεως τῶν πραγμάτων του εἰς εἰδικοὺς ἠσφαλισμένους χώρους (ὡς λ.χ. εἰς μικρὰς ἀποθήκας), εἰς ἀσφαλιζόμενα ἱματιοφυλάκια κ.ο.κ. [20].

2. Εἰς μεγαλυτέρας ἐπιχειρήσεις, ὡς π.χ. εἰς ἐργοστάσιον, ἔνθα ὁ σημαντικὸς ἢ μεγάλος ἀριθμὸς τῶν ἐν αὐτοῖς ἀπασχολουμένων καθιστᾷ κατὰ τὸ πλεῖστον δυσχερῆ, ἂν μὴ πρακτικῶς ἀνέφικτον, τὸν μεταξὺ τῶν

19) Βλ. Hohn, ἔνθ' ἀνωτ., σελ. 1291.

20) Πρβλ. Denecke, ἐν Betriebs-Berater, τόμ. 1950, σελ. 27, Monjau, ἔνθ' ἀνωτ., σελ. 330.

μισθωτῶν ἀμοιβαίαν ἔλεγχον καὶ τὴν ἐν γένει ἐκ μέρους αὐτῶν ἐποπτείαν τῶν πραγμάτων των, ὑποχρεοῦται ὁ ἐργοδότης νὰ λάβῃ ἰδιαίτερα ἐξασφαλιστικὰ τούτων μέτρα. Εἰς ταῦτα περιλαμβάνεται ἡ δημιουργία μιᾶς κοινῆς ἱματιοθήκης (γκαρνταρόμπας) πρὸς ἐναπόθεσιν τῶν ἐνδυμάτων τῶν μισθωτῶν, ὁ χῶρος, ὅμως, τῆς ὁποίας δέον νὰ εἶναι ἐπαρκῶς ἠσφαλισμένος καὶ προσιτὸς εἰς ἕκαστον μισθωτὸν μόνον ἐπὶ τῇ παρουσίᾳ εἰδικοῦ προσώπου (ἱματιοφύλακος). Δύναται ἐπίσης ὁ ἐργοδότης νὰ ἐξασφαλίσῃ τὰ ἐνδύματα καὶ λοιπὰ πράγματα τῶν μισθωτῶν διὰ τῆς θέσεως εἰς τὴν διάθεσιν αὐτῶν ἀτομικῶν ἱματιοφυλακίων ἢ ἐρμαρίων δυναμένων νὰ κλεισθῶσιν. Ὡς ἐλέχθη, ὅμως, καὶ ἀνωτέρω ἡ ὑποχρέωσις τοῦ ἐργοδότου πρὸς ἐξασφάλισιν τῶν πραγμάτων τῶν ἐργαζομένων δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ἐπεκτεινομένη κατὰ τρόπον συνεπαγόμενον δι' αὐτὸν ἰδιαιτέρως σημαντικὴν οἰκονομικὴν ἐπιβάρυνσιν. Οὕτως ὁ εἰς τὴν διάθεσιν ἑκάστου μισθωτοῦ τιθέμενος χῶρος δὲν δύναται, ὡς ἐκ περιστάσεων, εἰμὴ νὰ εἶναι λίαν περιωρισμένος καὶ ἐπαρκὴς μόνον διὰ τὰ πλέον οὐσιώδη πράγματα. Ἐπίσης, ἐφ' ὅσον ὁ ἐργοδότης ἐφοδιάζει, ὡς συνήθως, διὰ κλειθρων τὰ πρὸς ἐναπόθεσιν τῶν πραγμάτων ἐρμάρια ἢ ἱματιοφυλάκια, δὲν δύναται νὰ ἀξιωθῇ παρ' αὐτοῦ, ὅπως αἱ εἰς τοὺς ἐργαζομένους παραδιδόμεναι κλεῖδες εἶναι ἀνόμοιοι μεταξύ των ἢ τοιαῦται ἀπολύτου ἀσφαλείας.

3. Εἰδικώτερον, προκειμένου περὶ τῶν ὑπὸ τῶν μισθωτῶν εἰσκομιζομένων ποδηλάτων, ὑποχρεοῦται ὁ ἐργοδότης νὰ λάβῃ τὰ ἐκ τῆς καλῆς πίστεως καὶ τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν ἐνδεικνυόμενα μέτρα πρὸς διασφάλισιν αὐτῶν ἐκ κλοπῆς ἢ ζημίας. Ἐν προκειμένῳ δέον κατ' ἀρχὴν νὰ ἐξετασθῇ ἡ περίπτωσις, καθ' ἣν οἱ μισθωτοὶ ἐργάζονται εἰς ἐργοστάσια ἢ ἑτέρας ἐργασίας κειμένας εἰς τόπον μακρὰν τῆς πόλεως καὶ μὴ ἐξυπηρετούμενον διὰ συγκοινωνιακοῦ τινος μέσου. Ἐνταῦθα εἶναι προφανὴς ἡ ἀπόλυτος ἀναγκαιότης τοῦ ποδηλάτου διὰ τὸν μισθωτόν, δι' ὃν λόγον, νομίζομεν, ἐπιβάλλεται πάντοτε ἐκ τῆς καλῆς πίστεως, ὅπως ὁ ἐργοδότης διαρρυθμίζῃ κατάλληλον χῶρον, κείμενον ἐντὸς ἢ ἐγγὺς τοῦ τόπου παροχῆς τῆς ἐργασίας, ἔστω καὶ δι' ἀγορᾶς ἢ μισθώσεως τούτου, διὰ τὴν ἐν τῷ χώρῳ τούτῳ τοποθέτησιν τῶν ποδηλάτων [21]. Δέον, ὅμως, προσέτι ὁ ἐργοδότης νὰ λάβῃ συγχρόνως καὶ τὰ προσήκοντα μέτρα ἐξασφαλίσεως, ἰδίᾳ κατὰ τῆς κλοπῆς τῶν ἐναποτιθεμένων ποδηλάτων. Τὰ μέτρα ταῦτα δύνανται νὰ συνίστανται εἰς τὴν δημιουργίαν μιᾶς ἀναλόγου τοῦ ἀριθμοῦ τῶν εἰσκομιζομένων ποδηλάτων ἐγκαταστάσεως, συνισταμένης λ.χ. εἰς τὴν κατασκευὴν ἑνὸς παραπήγματος ἢ εἰς τὴν τοποθέτησιν στύλων ἢ εἰς τὴν τοποθέτησιν κρίκων, οὕτως ὥστε νὰ δύναται νὰ κλείωνται ἢ νὰ προσδένωνται τὰ ποδήλατα. Εἰς ὡρισμένας περιπτώσεις, ὡς λ.χ. ἐπὶ μεγαλυτέρων ἐπιχειρήσεων, ἔνθα ὁ μέγας ἀριθμὸς τῶν ἐργαζομένων ἐπιτείνει τὸν κίνδυνον κλοπῆς τῶν ποδηλάτων, δέον ὁ ἐργοδότης νὰ λαμβάνῃ ἔτι περισσότερα μέτρα προστασίας καὶ διαφυλάξεως, εἰς ἃ δύναται νὰ περιλαμβάνεται ἡ τοποθέτησις εἰδικοῦ φύλακος ἢ ὁ ἔλεγχος τῶν ἐργαζομένων κατὰ τὴν εἴσοδον καὶ ἰδίᾳ κατὰ τὴν ἔξοδον των ἐκ τοῦ χώρου τοποθετήσεως τῶν ποδηλάτων [22]. Ὁμοίαν πρὸς τὴν ἀμέσως ἀνωτέρω ἐκτεθεῖσαν ὑποχρέωσιν ὑπέχει κατ' ἀρχὴν ὁ ἐργοδότης, ἐφ' ὅσον κέκτηται ἴδιον ἐλεύθερον χῶρον ἐντὸς ἢ ἐγγὺς τοῦ τόπου τῆς ἐργασίας καὶ προκειμένου περὶ τῶν ποδηλάτων, ἅτινα χρησιμοποιοῦνται καὶ εἰσκομίζονται ὑπὸ τῶν μισθωτῶν παρὰ τὴν ὕπαρξιν δυνατότητος χρήσεως συγκοινωνιακοῦ τινος μέσου. Εἰς τὴν προκειμένην, ὅμως, περίπτωσιν ἡ ἀναγκαιότης τῆς χρήσεως τοῦ ποδηλάτου δὲν εἶναι διὰ τὸν μισθωτὸν τόσον ἀπόλυτος, ὅσον εἰς τὴν προηγουμένην περίπτωσιν, καθ' ἣν οὐδὲν συγκοινωνιακὸν μέσον ὑφίσταται, δι' ὃν λόγον νομίζομεν ὅτι ἐκ τῆς καλῆς πίστεως ἐπιβάλλεται περιορισμός τις τῆς ἐν λόγῳ ὑποχρεώσεως τοῦ ἐργοδότου. Οὕτως ἐκλείπει ἡ ὑποχρέωσις τοῦ ἐργοδότου, ὅπως θέσῃ εἰς τὴν διάθεσιν τῶν μισθωτῶν κατάλληλον νῶρον ἐναποθέσεως τῶν εἰσκομιζομένων ποδηλάτων, ἐὰν ὁ ὑπ' αὐτοῦ διατιθέμενος ἐλεύθερος χῶρος δὲν δύναται ἔστω καὶ κατ' ἀκολουθίαν συνετικῆς διαρρυθμίσεως νὰ χρησιμοποιηθῇ διὰ τὴν τοποθέτησιν τῶν ποδη-

21) Πρβλ. Γερμ. Ἐργ. Ἀκυρωτικοῦ 1.12.1960, ἐν Neue Juristische Wochenschrift, τόμ. 1960, σελ. 1318. Gumpert, ἔνθ' ἀνωτ., σελ. 118. Fauser, ἐν Sozialversicherungs - Beamte und Angestellte, 1961, σελ. 220.

22) Vogt, ἔνθ' ἀνωτ., σελ. 515, Γερμ. Ἐργ. Ἀκυρωτικοῦ 30.11.1929, ἐν Arbeitsrechts Sammlung, τόμ. 7, σελ. 482 ἐπ., Monjau, αὐτόθι, σελ. 330.

λάτων (23). Εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην δὲν δύναται, συμφώνως πρὸς τὴν καλὴν πίστιν, νὰ ἀξιωθῇ παρὰ τοῦ ἐργοδότου, ὅπως προβῇ εἰς τὴν ἀγοράν ἢ μίσθωσιν ἀκινήτου διὰ τὴν ἐν αὐτῷ τοποθέτησιν τῶν ποδηλάτων. Ἐὰν ὁ ἐργοδότης, ἐξ ἄλλου, κέκτηται ἴδιον ἐλεύθερον χῶρον, ὅστις ὅμως ἐπαρκεῖ μόνον διὰ τὴν ἐναπόθεσιν περιωρισμένου ἀριθμοῦ ποδηλάτων, θεωρεῖται ὡς συμμορφούμενος πρὸς τὴν ὑποχρέωσιν διαφυλάξεως, ἐὰν θέσῃ τὸν χῶρον τοῦτον εἰς τὴν διάθεσιν τῶν μισθωτῶν. Συγχρόνως, ὁ ἐργοδότης δύναται νὰ προβῇ καὶ εἰς τὸν ἀναλόγως τῆς ἐκτάσεως τοῦ χώρου περιορισμὸν τῶν μελλόντων νὰ ἐναποτεθῶσιν ἐν αὐτῷ ὀχημάτων, βάσει λογικῶν κριτηρίων, ὡς λ.χ. ἀναλόγως μιᾶς ὡρισμένης ἐλαχίστης ἀποστάσεως μεταξὺ τῆς κατοικίας ἑκάστου ἐργαζομένου καὶ τοῦ τόπου τῆς ἐργασίας ἢ ἀναλόγως τῆς δυνατότητος ἑκάστου ἐξ αὐτῶν ὅπως ποιήσηται εὐχερέστερον τῶν λοιπῶν χρῆσιν ἑνὸς δημοσίου συγκοινωνιακοῦ μέσου.

4. Ζήτημα γεννᾶται, ἂν μεταξὺ τῶν λητέων παρὰ τοῦ ἐργοδότου μέτρων διαφυλάξεως τῶν εἰσκομισθέντων πραγμάτων περιλαμβάνεται καὶ ἡ ὑποχρέωσις συνάψεως ἀσφαλιστικῆς συμβάσεως, ἰδίᾳ κατὰ τῶν κινδύνων κλοπῆς ἢ πυρός, περὶ τῶν πραγμάτων τούτων. Ἡ σημασία τῆς ὑπάρξεως μιᾶς τοιαύτης ὑποχρεώσεως ἔγκειται εἰς τὸ ὅτι ἐν περιπτώσει μὴ ἐκπληρώσεως ταύτης θὰ ἠθύνετο ὁ ἐργοδότης καὶ ἂν ἔτι ἡ ἀπώλεια ἢ βλάβη τῶν πραγμάτων δὲν ὠφείλετο εἰς πταῖσμα του (βλ. κατωτέρω ἀριθ. IV, 1). Τὸ ἀνωτέρω βεβαίως ζήτημα τίθεται μόνον προκειμένου περὶ τῶν προσωπικῶς ἢ ἐπαγγελματικῶς ἀναγκαίων πραγμάτων ἑνὸς μισθωτοῦ (ἀνωτέρω ἀριθ. II, 1), ἅτινα καὶ ἀποτελοῦν τὸ ἀντικείμενον τῆς ὑποχρεώσεως προνοίας τοῦ ἐργοδότου, οὐχὶ δὲ καὶ ὅσον ἀφορᾷ πάντα τὰ λοιπὰ εἰσκομιζόμενα πράγματα, δι' ἃ οὐδεμία ὑποχρέωσις διαφυλάξεως βαρύνει τὸν ἐργοδότην. Ἡ σύναψις ἀσφαλιστικῆς συμβάσεως ἀποτελεῖ ἓν μόνον τῶν δυνατῶν μέτρων ἐξασφαλίσεως τῶν πραγμάτων τῶν μισθωτῶν. Δεδομένου, ὅμως, ὅτι ὁ ἐργοδότης εἶναι εἰς θέσιν κατὰ κανόνα νὰ ἐκτιμήσῃ καλύτερον παντὸς ἄλλου τὰς συνθήκας τῆς ἐπιχειρήσεως του ἢ τῆς ἐργασίας, δέον νὰ ἀφίεται εἰς αὐτὸν ἡ δυνατότης, ὅπως ἐπιλέξῃ τὸ ὀλιγώτερον ἐπιβαρυντικὸν δι' αὐτὸν μεταξὺ πλειόνων μέτρων, τεινόντων εἰς τὸ αὐτὸ ἀποτέλεσμα, ἤτοι εἰς τὴν διασφάλισιν τῶν εἰσκομισθέντων πραγμάτων. Ὡς ἐκ τούτου, νομίζομεν, ὅτι κατὰ κανόνα δὲν πρέπει νὰ θεωρῆται ὁ ἐργοδότης ὡς ὑπέχων ὑποχρέωσιν ἀσφαλίσεως τῶν εἰσκομιζομένων πραγμάτων τῶν μισθωτῶν (24). Διάφορος, ὅμως, δύναται νὰ εἶναι κατ' ἐξαίρεσιν ἡ κατάστασις, ὅταν αἱ ὑφιστάμεναι συνθῆκαι καὶ τὸ εἶδος τῆς παρεχομένης ἐργασίας εἶναι τοιαύτης φύσεως, ὥστε νὰ εἶναι ἰδιαιτέρως μέγας ὁ κίνδυνος ἀφαιρέσεως, καταστροφῆς ἢ βλάβης, ὅστις ἀπειλεῖ τὰ παρὰ τῶν μισθωτῶν εἰσαχθέντα πράγματα. Ἐνταῦθα νομίζομεν, ὅτι ἐπιβάλλεται ἐν ἀνάγκῃ, ἂν δὲν δύναται δι' ἑτέρου μέτρου νὰ ἀποτραπῇ ὁ ἐπικείμενος κίνδυνος, ἡ σύναψις ἀσφαλιστικῆς ὑπὲρ τῶν μισθωτῶν συμβάσεως, ἐχούσης ὡς ἀντικείμενον τὰ συνήθως παρ' αὐτῶν εἰσκομιζόμενα ἀναγκαῖα πράγματα (25). Τοιαύτη περίπτωσις δύναται νὰ συντρέχῃ ἐπὶ ὡρισμένων ἐργασιῶν (ὡς λ.χ. τῶν οἰκοδομικῶν ἢ τῶν ἐν ὑπαίθρῳ ἐκτελουμένων), ἔνθα ἡ δυνατότης εἰσόδου ξένων προσώπων εἰς τὸν τόπον ἐναποθέσεως τῶν πραγμάτων, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὴν ἔλλειψιν ἐπαρκοῦς ἐπιτηρήσεώς των, δύνανται νὰ καθιστοῦν ὅλως ἀνεπαρκῆ τὰ παρὰ τοῦ ἐργοδότου παρεχόμενα μέσα φυλάξεως τῶν εἰσκομισθέντων πραγμάτων (26). Ὁμοίως ὑποχρέωσις ἀσφαλίσεως δύναται νὰ ἀνακύψῃ ἐπὶ ὡρισμένων ἐργασιῶν, ἔνθα ὑφίσταται ἰδιαίτερος

23) Δὲν ὑποχρεοῦται, ὅμως, ὁ ἐργοδότης νὰ προβῇ εἰς δαπανηρὰν διαρρύθμισιν τοῦ ὑπάρχοντος ἐλευθέρου χώρου, ἐὰν οὗτος πρόκειται νὰ χρησιμοποιηθῇ μόνον παρὰ μικροῦ ἀριθμοῦ μισθωτῶν. Βλ. Nikisch, ἔνθ' ἀνωτ., § 36, III, 3, σελ. 181.

24) Οὕτω Bulla, ἔνθ' ἀνωτ., σελ. 92, Gumpert, ἔνθ' ἀνωτ., σελ. 118, Schäcker, ἐν Betriebs-Berater, τόμ. 1962, σελ. 645 ἐπ. Πρβλ. Ἀγαλλόπουλον, ἔνθ' ἀνωτ., σελ. 226.

25) Nikisch, ἔνθ' ἀνωτ., I, § 36, III, 4, σελ. 189, Denecke, αὐτόθι, σελ. 28, Bulla, ἔνθ' ἀνωτ., σελ. 92, Vogt, αὐτόθι, σελ. 515, Γερμ. Ἐργατ. Ἀκυρωτικοῦ 18.11.1941 ἐν Arbeitsrechts - Sammlung, τόμ. 43, σελ. 261 ἐπ.

26) Πρβλ. Γερμ. Ἐργατ. Ἀκυρωτικοῦ 30.11.1929 ἐν Arbeitsrechts - Sammlung, τόμ. 7, σελ. 482 ἐπ., Πρωτοδικεῖον Bremen 3.5.1949, ἐν Recht der Arbeit, τόμ. 1950, σελ. 157.

κίνδυνος (ἰδίᾳ συνεπείᾳ ἐκρήξεως ἢ πυρός), ἐπαπειλῶν τὰ εἰσκομισθέντα πράγματα τῶν ἐργαζομένων καὶ δὴ ἀνεξαρτήτως τῆς ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου τηρήσεως τῶν εἰς αὐτὸν ἐπιβαλλομένων μέτρων διαφυλάξεως [27]. Δὲν δύναται, ὅμως, συμφώνως πρὸς τὴν καλὴν πίστιν, νὰ ἀξιωθῇ παρὰ τοῦ ἐργοδότου ἡ ἀσφάλισις τῶν εἰσκομισθέντων πραγμάτων, ἐφ' ὅσον αὐτὴ θὰ συνεπήγετο δι' αὐτὸν δυσβάστακτον οἰκονομικὴν ἐπιβάρυνσιν [28].

IV. Εὐθύνη τοῦ ἐργοδότου

1. Βασικὴ προϋπόθεσις τῆς εὐθύνης τοῦ ἐργοδότου λόγῳ ἀφαιρέσεως ἢ βλάβης τῶν πραγμάτων ἑνὸς ἐργαζομένου εἶναι ἡ ὕπαρξις ὑποχρεώσεως διαφυλάξεως τῶν εἰσκομισθέντων πραγμάτων καὶ ἡ παράβασις τῆς ὑποχρεώσεως ταύτης [29]. Ἐὰν ἀντιθέτως δὲν ὑφίσταται τοιαύτη ὑποχρέωσις τοῦ ἐργοδότου, συμφώνως πρὸς τὰ ἀνωτέρω ἐκτεθέντα (ἀριθ. III) δὲν γεννᾶται ἀντιστοίχως εὐθύνη αὐτοῦ διὰ τὴν μὴ διασφάλισιν τῶν ἐν λόγῳ πραγμάτων. Ἡ εὐθύνη, ὅμως, τοῦ ἐργοδότου δὲν εἶναι ἀντικειμενική, οἷα ἡ τοῦ ξενοδόχου καὶ τῶν πρὸς αὐτὸν ἐξομοιουμένων κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 834 καὶ 839 Α.Κ. Δι' αὐτὸν τὸν λόγον δέον νὰ ὑφίσταται πάντοτε ὡς πρόσθετος προϋπόθεσις τῆς εὐθύνης τοῦ ἐργοδότου π τ α ῖ σ μ α αὐτοῦ περὶ τὴν παράβασιν τῆς ὑποχρεώσεως διαφυλάξεως. Ἡ τοιαύτη εὐθύνη ἀναφέρεται εἰς πταῖσμα παντὸς βαθμοῦ, ἤτοι εἰς δόλον καὶ παντὸς εἴδους ἀμέλειαν ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ ἄρθρου 330 Α.Κ., δὲν ἀρκεῖ δὲ πρὸς ἀπαλλαγήν του ἐργοδότου, ὡς ἐπὶ ἀμίσθου παρακαταθήκης, τὸ γεγονὸς ὅτι ἐπεδείχθη ἐκ μέρους αὐτοῦ ἡ ἐν τοῖς ἰδίοις ἐπιμέλεια [30]. Εὐνόητον, ὅμως, εἶναι ὅτι ἐὰν ἡ ἀφαίρεσις, καταστροφὴ ἢ βλάβη τῶν πραγμάτων ἑνὸς ἐργαζομένου προέρχεται ἐκ πταίσματος τοῦ ἐργοδότου, ἀσχέτου τῆς μὴ ἐκπληρώσεως τῆς ὡς ἄνω ὑποχρεώσεώς του, γεννᾶται εὐθύνη αὐτοῦ (330 Α.Κ.), ἡ ὁποία ὅμως ὁ λόγος ἔγκειται εἰς τὴν τελεσθεῖσαν ἀδικοπραξίαν καὶ οὐχὶ πλέον εἰς τὴν παράβασιν τῆς ὑποχρεώσεως διαφυλάξεως. Ἐξ ἄλλου ἡ εὐθύνη τοῦ ἐργοδότου ἐν περιπτώσει παραβάσεως τῆς εἰς αὐτὸν ἐπιβαλλομένης ὑποχρεώσεως διαφυλάξεως γεννᾶται ἐν ὑπάρξει πταίσματος οὐ μόνον τοῦ ἰδίου, ἀλλὰ καὶ τῶν προσώπων, εἰς τὰ καθήκοντα τῶν ὁποίων ἀνήκει ἡ ἐκπλήρωσις τῆς ἐν λόγῳ ὑποχρεώσεως. Ἡ ἐκ μέρους, ὅμως, τῶν ἐν λόγῳ προσώπων προξενηθεῖσα εἰς τὸν μισθωτὸν ζημία δέον νὰ τελῇ εἰς ἀλληλοεξάρτησιν μὲ τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς ὑποχρεώσεως τοῦ ἐργοδότου, δὲν ἀρκεῖ δὲ τὸ γεγονὸς ὅτι ἡ ζημία ἐπῆλθεν ἐπ' εὐκαιρίᾳ μόνον τῆς ἐκπληρώσεως τῆς τοιαύτης ὑποχρεώσεως [31]. Τὰ πρόσωπα ταῦτα (ὡς λ.χ. φύλακες, θυρωροί κλπ.) ἀποτελοῦν ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ, ἐν ὑπάρξει μὲν ἐγκύρου συμβάσεως ἐργασίας, ὀργάνου ἐκπληρώσεως τοῦ ἐργοδότου, ἐὰν δὲ ἡ σύμβασις εἶναι δι' οἱονδήποτε λόγον ἄκυρος, προστηθέντας τοῦ ἐργοδότου, τὸ δὲ πταῖσμα τῶν ἐν λόγῳ προσώπων περὶ τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς ὑποχρεώσεως διαφυλάξεως γεννᾷ ἀντιστοίχως εὐθύνην τοῦ ἐργοδότου κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 334 § 1 ἢ 922 Α.Κ. (ὅλ. καὶ κατωτέρω ἀριθ. IV, 3, ἐν τέλει).

Ἡ κατὰ νόμιον εὐθύνη τοῦ ἐργοδότου ἢ τῶν δι' ὃ εὐθύνεται οὗτος προσώπων δύναται νὰ ἐπιταθῇ κατόπιν συμφωνίας τῶν συμβαλλομένων, ἥτις εἶναι ἔγκυρος, ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι δὲν ἀντιτίθεται εἰς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 179 Α.Κ. Οὕτω διὰ συμφωνίας δύναται ὁ ἐργοδότης νὰ ἀναλάβῃ τὴν εὐθύνην διὰ τὴν ἐκ τυχαίου γεγονότος ἀφαίρεσιν ἢ βλάβην τῶν εἰσαχθέντων πραγμάτων ἑνὸς ἐργαζομένου. Ἐπίσης, δυνάμει εἰδικῆς συμφωνίας μεταξὺ ἐργαζομένου καὶ ἐργοδότου, δύναται νὰ ἀναληφθῇ ἐγκύρως παρὰ τοῦ τελευταίου ἡ ὑποχρέωσις φυλάξεως καὶ ἐξασφαλίσεως καὶ τῶν πραγμάτων ἐκείνων, ἅτινα εἰσ-

27) Πρβλ. G u m p e r t ἐν Betriebs-Berater, 1957, σελ. 118.

28) Πρβλ. H u e c k - N i p p e r d e y, Lehrbuch des Arbeitsrechts, ἔκδ. 7η, I, σελ. 409.

29) H u e c k - N i p p e r d e y, ἔνθ' ἀνωτ., § 48, III, 1, σελ. 108, Γερμ. Ἐργατ. Ἀκυρωτικὸ 10.11.1961, ἐν Arbeitsrechtliche Praxis (A.P.), § 611, BGB ἀριθ. 2.

30) K a s k e l - D e r s c h, Arbeitsrecht, ἔκδ. 5η, § 30, III, 3, σελ. 193.

31) S t a u d i n g e r (- M o h n e n - N e u m a n n), Kommentar zum BGB, ἔκδ. 11, § 618, ἀριθ. 45, σελ. 1481. Συναφῶς ἡ εὐθύνη τοῦ ἐργοδότου δὲν καλύπτει τὴν λόγῳ ἀπωλείας ἢ βλάβης τῶν εἰσκομισθέντων πραγμάτων ζημίαν τοῦ ἐργαζομένου, ἥτις ἐπῆλθεν ἐξ ὑπαιτίου συμπεριφορᾶς ἑτέρου προσώπου (λ.χ. ἑνὸς συναδέλφου του) μὴ ἐπιφορτισμένου μὲ τὴν ἐπίβλεψιν τῶν πραγμάτων. Πρβλ. N i k i s c h ἀνωτ., § 36, V, 3.

ήχθησαν εἰς τὸν τόπον τῆς ἐργασίας ἐπ' εὐκαιρίᾳ ἁπλῶς τῆς συμβάσεως ἐργασίας (ὅλ. ἀνωτέρω ἀριθ. II, 1). Ἀντιθέτως δὲν εἶναι ἐπιτρεπτὴ ἡ συνομολόγησις οἱασδήποτε ἀπαλλακτικῆς ῥήτρας. Κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 332 § 2 καὶ 334 § 2 Α.Κ. εἶναι ἄκυρος ἡ ἐκ τῶν προτέρων συμφωνία περὶ μὴ εὐθύνης τοῦ ὀφειλέτου ἢ τῶν προσώπων, ἅτινα χρησιμοποιοῦνται παρ' αὐτοῦ πρὸς ἐκπλήρωσιν τῆς παροχῆς, ἂν ὁ δανειστὴς διατελῇ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ὀφειλέτου. Συνεπῶς εἶναι ἄκυρος πᾶσα συμφωνία, δι' ἧς περιορίζεται ἢ ἀποκλείεται ἡ ἐκ δόλου ἢ ἀμελείας εὐθύνη τοῦ ἐργοδότου ἢ τῶν ὀργάνων ἐκπληρώσεως αὐτοῦ ἕνεκα παραβάσεως τῆς ὑποχρεώσεως αὐτοῦ ἕνεκα παραβάσεως τῆς ὑποχρεώσεως διαφυλάξεως (42).

2. Παρὰ τὴν ὕπαρξιν, ὅμως, τῆς ὑποχρεώσεως τοῦ ἐργοδότου, ὅπως μεριμνᾷ διὰ τὴν διαφύλαξιν τῶν πραγμάτων τῶν παρ' αὐτῷ ἐργαζομένων, δὲν εἶναι ἐπιτεταμμένη ἢ ἐκ τῆς πλευρᾶς τῶν τελευταίων παραμέλησις τῆς λήψεως τῶν δυνατῶν καὶ ἐπιβαλλομένων εἰς αὐτοὺς μέτρων προστασίας τῶν εἰσκομισθέντων ἀντικειμένων των. Εἶναι ὑπόχρεος, ἅθεν, ὁ μισθωτός, ὅπως πράξῃ πᾶν τὸ καθ' ἑαυτὸν δυνατὸν διὰ νὰ διαφυλάξῃ τὰ πράγματά του καὶ νὰ ἀποτρέψῃ τὴν ἰδίαν αὐτοῦ ζημίαν (33). Εἰς τὴν ἀντίθετον περίπτωσιν ὑφίσταται συντρέχον πταῖσμα τοῦ ἐργαζομένου, ὅπερ κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 300 Α.Κ. ἐνδέχεται νὰ ὁδηγήσῃ εἰς τὴν παρὰ τοῦ δικαστηρίου μὴ ἐπιδίκασιν ἀποζημιώσεως ἢ εἰς τὴν μείωσιν τοῦ ποσοῦ αὐτῆς.

Οὕτως ἐπιβάλλεται κατ' ἀρχήν, ὅπως ὁ ἐργαζόμενος τηρῇ τὰς σχετικὰς πρὸς τὴν διαφύλαξιν τῶν πραγμάτων του ῥητὰς ὁδηγίας τοῦ ἐργοδότου, τὰς παρεγομένας ὑπ' αὐτοῦ ἐντὸς τῶν πλαισίων τῆς ἐκ τοῦ διευθυντικοῦ αὐτοῦ δικαιώματος ἀπορρεούσης ἐξουσίας του. Δὲν δικαιοῦται, ὅμως, προφανῶς ὁ ἐργοδότης νὰ παράσχῃ σχετικὰς ὁδηγίας εἰς τοὺς ἐργαζομένους οὐδὲ δύναται νὰ ἀξιωθῇ παρὰ τῶν τελευταίων ἢ εἰς ταύτας συμμόρφωσις, ἐφ' ὅσον αἱ ὁδηγίαι αὗται ὑπερβαίνουσι τὰ ὅρια τῆς ἐπιτρεπτῆς ἀσκήσεως τοῦ διευθυντικοῦ δικαιώματος καὶ τείνουν νὰ μετατοπίσουν εἰς βάρος τοῦ ἐργαζομένου τὴν ἐκ τῆς ὑποχρεώσεως προνοίας ἀπορρέουσαν ὑποχρέωσιν διαφυλάξεως τοῦ ἐργοδότου (34). Περαιτέρω ὁ ἐργαζόμενος ὑποχρεοῦται, ὅπως ποιῆται ἐπιμελῶς χρῆσιν τῶν εἰς τὴν διάθεσίν του παρὰ τοῦ ἐργοδότου τιθεμένων μέσων φυλάξεως τῶν πραγμάτων του. Ἐφ' ὅσον, ἅθεν, ὑφίστανται εἰς τὴν διάθεσιν τῶν ἐργαζομένων ἱματιοφυλάκια ἢ ἐρμάρια, ὑποχρεοῦνται οὗτοι ὅπως ἐναποθέτουν τὰ πράγματά των μόνον εἰς τοὺς χώρους τούτους. Ὀφείλει, ὁμοίως, ὁ ἐργαζόμενος νὰ τοποθετήσῃ τὸ ποδήλατόν του εἰς τὸν πρὸς τοῦτοις προβλεπόμενον εἰδικὸν χῶρον καὶ νὰ κλειδώσῃ ἢ προσδέσῃ τοῦτο. Ὑποχρεοῦται περαιτέρω ὁ ἐργαζόμενος νὰ μὴ ἀποχωρίζεται ἢ ἐγκαταλείπῃ ἐπὶ τοῦ ποδηλάτου του ἄνευ ἐπαρκοῦς λόγου πράγματα δυνάμενα νὰ ἀπαιρεθοῦν, οὐδὲ νὰ ἀποβάλλῃ ἢ θέτῃ ἐντὸς τῶν θυλακίων τῆς κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐργασίας ἀποβαλλομένης ἐνδυμασίας ἀντικείμενα, ἅτινα ἀντιθέτως θὰ ἔδει νὰ φέρῃ μεθ' ἑαυτοῦ (35). Ὀφείλει, ὁμοίως, ὁ ἐργαζόμενος νὰ προστατεύῃ ὁ ἴδιος ἐν τῷ πλαισίῳ τοῦ δυνατοῦ τὰ παρ' αὐτοῦ εἰσκομιζόμενα ἀντικείμενα καὶ νὰ ἐπιδεικνύῃ ὡς πρὸς ταῦτα τὴν ἐκ τῶν περιστάσεων καὶ τῶν συναλλακτικῶν ἀντιλήψεων ἐπιβαλλομένην προσοχήν. Τέλος ὁ ἐργαζόμενος εἶναι ὑπόχρεως νὰ ἀναγγείλῃ ἐγκαίρως εἰς τὸν ἐργοδότην τὰς ἐν ἀγνοίᾳ τοῦ τελευταίου ἢ τῶν ὀργάνων ἐκπληρώσεως αὐτοῦ ὑφισταμένας ἐλλείψεις ἢ μειονεκτήματα τῶν ληφθέντων προστατευτικῶν τῶν πραγμάτων μέτρων (36).

3. Περαιτέρω γεννᾶται τὸ ἐρώτημα, ποῖα δικαιώματα δύναται νὰ ἀσκήσῃ ὁ μισθωτὸς ἐν περιπτώσει παραβάσεως ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου ἢ τῶν προσώπων, δι' ἃ οὗτος εὐθύνεται (ἀνωτ. ἀριθ. II, 1) τῆς ὑποχρεώσε-

32) Ἐν Γερμανίᾳ τὸ θέμα εἶναι ἀμφισβητούμενον λόγῳ ἐλλείψεως διατάξεων τοῦ Γερμανικοῦ Α.Κ., ἀντιστοίχων τῶν ἄρθρων 332, § 2 καὶ 334, § 2 Α.Κ.

33) Hueck - Nipperdey, αὐτόθι, § 48, II, 5, dd, σελ. 399.

34) Πρβλ. Bulla, αὐτόθι, σελ. 94.

35) Πρβλ. Ἀγαλλόπουλον, ἔνθ' ἀνωτ., σελ. 226. Ὁμοίως ἀπόφασιν τοῦ Πρωτοδικείου Düsseldorf 10.4.1953, εἰς Betriebs - Berater.1953, σελ. 859, παρ' ᾧ ἐκρίθη, ὅτι ὑφίσταται συντρέχον πταῖσμα τοῦ ἐργαζομένου, ὅστις ἐναπέθεσε τὰ ὡρολόγιόν του ἐντὸς τῶν θυλακίων τῆς παρ' αὐτοῦ ἀποβληθείσης ἐνδυμασίας.

36) Nikisch, αὐτόθι, ἐκδ. 2α, § 36, V, σελ. 420, Staudinger / - Mohnen - Neumann), αὐτόθι, § 618, ἀριθ. 47, σελ. 1484, 1485.

ως πρὸς διαφύλαξιν τῶν εἰς τὸν τόπον τῆς ἐργασίας εἰσκομισθέντων πραγμάτων. Ἡ ἐν λόγῳ ὑποχρέωσις συνιστᾷ, καθ' ἃ ἤδη ἐλέχθη (ἀνωτέρω ἀριθ. I), μίαν τῶν μορφῶν, ὑφ' ἃς ἐκδηλοῦται ἡ ἐκ τῆς καλῆς πίστεως ἀπορρέουσα καὶ εἰς τὸν ἐργοδότην ἐπιβαλλομένη ὑποχρέωσις προνοίας. Ἐκ τούτου ἕπεται, ὅτι ὁ ἐργαζόμενος, ἐν περιπτώσει παραβάσεως τῆς ὑποχρεώσεως διαφυλάξεως τῶν πραγμάτων του, δύναται νὰ ἀσκήσῃ ἅπαντα τὰ δικαιώματα, ἅτινα παρέχονται αὐτῷ λόγῳ τῆς ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου παραβάσεως τῆς ὑποχρεώσεως προνοίας.

Οὕτως ὁ μισθωτός, ἐφ' ὅσον ἔχει ἀξίωσιν διὰ πραγματικὴν ἀπασχόλησίν του συμφώνως πρὸς τοὺς ὅρους τῆς καταρτισθείσης συμβάσεως (37), πρᾶγμα, ὅπερ συμβαίνει κατὰ κανόνα (ἐκτὸς ἐὰν ὁ ἐργοδότης ἔχει εὔλογον ὑπ' αὐτοῦ ἀποδεικνυόμενον συμφέρον, δικαιολογοῦν τὴν μὴ ἀπασχόλησιν τοῦ ἐργαζομένου (38), ἢ καίτοι στερεῖται τοιαύτης ἀξιώσεως, γίνεται ἐν τούτοις δεκτὴ ἡ ἐργασία του (39), δικαιοῦται νὰ ζητήσῃ διὰ καταψηφιστικῆς ἀγωγῆς ὅπως ὑποχρεωθῇ ὁ ἐργοδότης του εἰς τὴν λῆψιν τῶν ἐκ τῆς ὑποχρεώσεως προνοίας ἐπιβαλλομένων ἐξασφαλιστικῶν τῶν πραγμάτων του μέτρων. Δύναται, ὅθεν, ὁ μισθωτὸς νὰ ἐγείρῃ ἀγωγήν, ἀξιῶν ὅπως ὁ ἐργοδότης θέσῃ εἰς τὴν διάθεσίν του χῶρον πρὸς τοποθέτησιν τῆς ἐνδυμασίας, τῶν ἐργαλείων ἢ τοῦ παθηλάτου του, ἡ δὲ ἐκτέλεσις τῆς ἐκδοθησομένης ἀποφάσεως δύναται νὰ ἐκβιασθῇ κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 882 § 1 Πολ. Δικονομίας.

Ἐπίσης ὁ μισθωτὸς δύναται νὰ ζητήσῃ δι' ἀναγνωριστικῆς ἀγωγῆς, ἐγειρομένης κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 127 τοῦ Εἰσ. Ν.Α.Κ., τὴν παρὰ τοῦ δικαστηρίου κατὰ τὴν τακτικὴν αὐτοῦ διαδικασίαν ἀναγνώρισιν τῆς ὑποχρεώσεως τοῦ ἐργοδότου πρὸς διαφύλαξιν τῶν εἰσκομιζομένων πραγμάτων (40).

Αἱ ἀνωτέρω ἀξιώσεις στερεῦνται ἰδιαιτέρως πρακτικῆς σημασίας, διότι κατὰ κανόνα δύνανται νὰ πραγματοποιηθοῦν μόνον μετὰ πάροδον μακροῦ χρόνου, κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ὁποίου τὰ ὑπὸ τοῦ ἐργαζομένου εἰσκομιζόμενα πράγματα εἶναι ἐκτεθειμένα εἰς συνεχῆ κίνδυνον ἀπωλείας, καταστροφῆς ἢ βλάβης. Ἀντιθέτως μεγαλυτέραν σημασίαν κέκτηται τὸ δικαίωμα τοῦ ἐργαζομένου ὅπως προβῇ εἰς ἐπίσχεσιν τῆς ἐργασίας του, κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 325 Α.Κ. Ἐφ' ὅσον ὁ μισθωτός, καθ' ἃ ἤδη ἐλέχθη, ἔχει κατὰ τοῦ ἐργοδότου τὴν ἐκ τῆς ὑφισταμένης συμβάσεως ἢ σχέσεως ἐργασίας προκύπτουσαν ληξιπρόθεσμον ἀξίωσιν πρὸς λῆψιν τῶν ἀναγκαίων ἐξασφαλιστικῶν τῶν πραγμάτων του μέτρων (41), δικαιοῦται ὑπὸ τοὺς ὅρους τοῦ ἄρθρου 325 Α.Κ. νὰ ἀρνηθῇ τὴν παροχὴν τῆς ἐργασίας του, μέχρις ὅτου ὁ ἐργοδότης συμμορφωθῇ πρὸς τὸ περιεχόμενον τῆς προκειμένης ὑποχρεώσεώς του πρὸς διαφύλαξιν τῶν εἰσκομισθέντων πραγμάτων (42).

Τὸ τοιοῦτον δικαίωμα ἐπισχέσεως δὲν ἀ

37) Βλ. Hueck - Nipperdey, Lehrbuch des Arbeitsrechts, I, § 48, II, 5, Staudinger (- Mohnen - Neumann), ἔνθ' ἀνωτ., § 618, ἀριθ. 40, σελ. 1480.

38) Οὕτως ἀντὶ πολλῶν *Καυκᾶς*, ἔνθ' ἀνωτ., ὑπ' ἄρθρον 653, § 3β, σελ. 596. *Πλαγιανάκος*, Ὑποχρέωσις τοῦ ἐργοδότου πρὸς ἀπασχόλησιν τοῦ μισθωτοῦ, ἐν ΕΕΔ 23 (1964), σ. 257 ἑπ., 261 ἑπ., Α.Π. 707/1963, ΕΕΔ 23, σελ. 19, Staudinger-Nipperdey (- Mohnen), § 611, ἀριθ. 265 καὶ Staudinger (- Mohnen-Neumann), § 618, ἀριθ. 40, σελ. 1480.

39) Kaskel-Dersch, αὐτόθι, σελ. 218, σημ. 1, Soergel-Siebert (- Wlotzke - Volze), § 618, ἀριθ. 21, σελ. 514, Staudinger (- Mohnen - Neumann) § 618, ἀριθ. 40. Πρβλ. *Καποδίστριαν*, αὐτόθι, ὑπ' ἄρθρον 662, ἀριθ. 48, *Ἀγαλλόπουλον*, ἔνθ' ἀνωτ., σελ. 231 καὶ σημ. 2, Larenz, Lehrbuch des Schuldrechts, τόμ. II, ἔκδ. 8η, § 48 II, σελ. 209. Στερεῖται, ὅμως, ὁ μισθωτὸς τῆς προκειμένης ἀξιώσεως πρὸς ἐκπλήρωσιν τῆς ὑποχρεώσεως διαφυλάξεως, ἐφ' ὅσον ὁ ἐργοδότης δικαιοῦται δεδικαιολογημένως νὰ ἀρνηθῇ καὶ ἀρνεῖται πράγματι τὴν ἀποδοχὴν τῶν προσφερομένων αὐτῷ ὑπηρεσιῶν. Οὕτω Hueck-Nipperdey, § 46, III, σελ. 384 καὶ § 48, II, σελ. 396, Nikisch, § 36, V, σελ. 485, 486.

40) *Ζέπος*, Εἰδικὸν Ἐνοχικὸν II, ἔκδ. 2α, § 11, III, 2, σελ. 343, σημ. 1, *Καυκᾶς*, Ἐνοχικὸν Δίκαιον, ἔκδ. Δ' ὑπ' ἄρθρον 662 - 663, § 3, σελ. 667, Nikisch, ἔνθ' ἀνωτ., σελ. 485, Kaskel-Dersch, αὐτόθι, § 30, IV, 1, σελ. 193.

41) Ὅρα τοὺς εἰς τὰς σημ. 36 καὶ 38 μνημονευομένους συγγραφεῖς.

42) Οὕτω *Ζέπος*, Εἰδικὸν Ἐνοχικὸν II, § 11, III, 2, σελ. 343, σημ. 1, *Καυκᾶς*, ἔνθ' ἀνωτ., ἄρθρα 662 - 663 § 3, *Β. Βασιλείου*, Τὸ δικαίωμα ἐπισχέσεως ἐν τῇ συμβάσει ἐργασίας, ἐν ΕΕΔ 11 (1952), σελ. 833, *Ἀγαλλόπουλος*, ἔνθ' ἀνωτ., σελ. 94

ποβλέπει εἰς τὴν ἄμεσον ἱκανοποίησιν τοῦ ἀσκοῦντος τοῦτο, ἀλλὰ συνιστᾷ ἁπλῶς μέσον ἐξαναγκασμοῦ τοῦ ἐργοδότου πρὸς ἐκπλήρωσιν τῆς ὑποχρεώσεώς του. Διὰ τὸν λόγον τοῦτον αἱ συνέπειαι τῆς ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματος αἴρονται διὰ τῆς παρὰ τοῦ ἐργοδότου παροχῆς ἀσφαλείας κατ' ἄρθρον 328 Α.Κ., ὡς λ.χ. δι' ἐγγραφῆς προσημειώσεως εἰς τὴν περιουσίαν αὐτοῦ, ἀποκλειομένης μόνον τῆς δι' ἐγγυητοῦ παρεχομένης τοιαύτης.

Προϋπόθεσις τῆς ἐγκύρου ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματος ἐπισχέσεως τῆς ἐργασίας εἶναι ἡ δι' οἱουδήποτε τρόπου (δικαστικῶς ἢ ἐξωδίκως) σαφὴς γνωστοποίησις τούτου εἰς τὸν ἐργοδότην (43). Ἀφ' ἧς ὁ μισθωτὸς καταστήσῃ γνωστὴν εἰς τὸν ἐργοδότην τὴν ἄσκησιν τοῦ ἐν λόγῳ δικαιώματος, δὲν καθίσταται ὑπερήμερος ὡς ὀφειλέτης, καθ' ὅσον ἡ μὴ παροχὴ τῆς ἐργασίας του ὀφείλεται οὐχὶ εἰς πταῖσμα του (342 Α.Κ.), ἀλλ' εἰς ἄσκησιν ἐκ τοῦ νόμου παρεχομένου εἰς αὐτὸν δικαιώματος. Ἀντιθέτως ὁ ἐργοδότης, ἂν εἶναι πρόθυμος μὲν νὰ δεχθῇ τὴν παροχὴν τῆς ἐργασίας, χωρὶς ὅμως νὰ προσφέρῃ τὴν αἰτουμένην ἀντιπαροχήν, συνισταμένην εἰς τὴν λῆψιν τῶν ἀναγκαίων ἐξασφαλιστικῶν τῶν εἰσαγομένων πραγμάτων μέτρων, καθίσταται ὑπερήμερος περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῆς ἐργασίας (353 Α.Κ.), ὑποχρεούμενος κατ' ἄρθρον 656 Α.Κ. εἰς καταβολὴν μισθοῦ πρὸς τὸν ἀρνούμενον τὴν παροχὴν μισθωτόν, μὴ ὑποχρεούμενον ὅπως παράσχῃ τὴν ἐργασίαν του ἐν ἄλλῳ χρόνῳ (44).

Τὸ δικαίωμα ἐπισχέσεως ἀποσβέννυται εἴτε διὰ συμφωνίας τῶν συμβαλλομένων μερῶν, εἴτε διὰ τῆς παρὰ τοῦ ἐργοδότου λήψεως τῶν δεόντων ἐξασφαλιστικῶν τῶν εἰσαγομένων πραγμάτων μέτρων (45). Ἐξ ἄλλου ἀποκλείεται ἡ ἄσκησις τοῦ δικαιώματος ἐπισχέσεως, ἐφ' ὅσον ὡς ἐκ τοῦ τρόπου, καθ' ὃν γίνεται (ὡς λ.χ. διὰ σχετικῶς ἀσήμαντον ἀντιπαροχὴν τοῦ ἐργοδότου) καὶ τοῦ δι' αὐτοῦ ἐπιδιωκομένου σκοποῦ συνιστᾷ κατάχρησιν δικαιώματος (281, 288 Α.Κ.) (46).

Παραιτέρω, ἡ παράλειψις τοῦ ἐργοδότου ὅπως λάβῃ τὰ κατὰ τὰς περιστάσεις ἀναγκαῖα μέτρα διαφυλάξεως τῶν πραγμάτων δύναται νὰ συνιστᾷ τὸν κατ' ἄρθρον 672 Α.Κ. σπουδαῖον λόγον, δικαιολογοῦντα τὴν ἄνευ τηρήσεως προθεσμίας τινὸς καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ὑπὸ τοῦ ἐργαζομένου (47). Καθ' ἃ γίνεται γενικῶς δεκτὸν ὑπὸ τῆς κρατούσης σήμερον ἀπόψεως, ἐν ὑπάρξει ἐγκύρου συμβάσεως ἐργασίας ἡ ὑποχρέωσις προνοίας τοῦ

καὶ 231 ἑπ., Staudinger - (-Mohen - Neumann) ἐκδ. 11η, § 618, ἀριθ. 59, σελ. 1492, Staudinger - Nipperdey (-Neumann), § 611, ἀριθ. 135, σελ. 1294, Schnorr v. Garolsfeld, κατόπιν, σελ. 329, Soergel - Siebert, (-Wlotzke-Volze), ἐκδ. 9η, § 618, ἀριθ. 21, 22, Titze, Das Recht des kaufmännischen Personals, ἐν Ehrenbergs Handbuch, II/2, 1918, σελ. 856 καὶ Ἐργατικὸν Ἐφετεῖον Heidelberg 8.8.1949 ἐν Arbeitsrechtliche Praxis (A.P.), 1950, ἀριθ. 197 καὶ ἐν ΕΕΔ 12, σελ. 625 ἑπ. Ὅρα, ὅμως, καὶ ἀποκλίνουσαν ἄποψιν *Καποδίστρια*, ἐν Θέμ. ΞΔ' (1953), σελ. 530, ΕρμΑΚ ὑπ' ἄρθρον 662 ἀριθ. 39 καὶ Recht der Arbeit, 1954, σελ. 54, III, δοτις δέχεται ὅτι διὰ τῆς μὴ ἐκπληρώσεως τῆς ὑποχρεώσεως προνοίας ὁ ἐργοδότης δὲν προβαίνει εἰς τὴν ἀπαιτουμένην συμπραξιν πρὸς ἀποδοχὴν τῆς προσφερομένης ἐργασίας καὶ ὡς ἐκ τούτου καθίσταται ὑπερήμερος περὶ τὴν ἀποδοχὴν ταύτης κατ' ἄρθρον 351 Α.Κ., μὲ συνέπειαν ὅτι ὁ μισθωτὸς ἀπαλλάσσεται τῆς ὑποχρεώσεως πρὸς παροχὴν τῆς ἐργασίας, χωρὶς πρὸς τοῦτο νὰ ἀπαιτῆται δήλωσίς του ὅτι ἀσκεῖ τὸ δικαίωμα ἐπισχέσεως.

43) Ὅρα ἰδίᾳ *Μπαλῆν*, Ἐνοχικόν, § 43, ἀριθ. 5, σελ. 168, ἑπ., *Καποδίστριαν*, ἐν ΕρμΑΚ, ἄρθρον 652, ἀριθ. 62, Θέμ. ΞΔ', σελ. 532 καὶ Recht der Arbeit 1954, σελ. 55, VI, *Βασιλείου*, ΕΕΔ 11, 834 ἑπ., *Δημάκην*, ἐν ΕΕΔ 13, 634 ἑπ.

44) *Καυκᾶς*, κατόπιν ὑπ' ἄρθρον 655, ἀριθ. 4α, *Καποδίστριας*, ἐν Θέμ. ΞΔ', 532, *Βασιλείου*, ἐν ΕΕΔ 11, 833, Hueck - Nipperdey, I, § 34, V, σελ. 222, Schnorr v. Garolsfeld, κατόπιν, σελ. 222, Ἐργατικὸν Ἐφετεῖον Frankfurt 12.10.1949 ἐν Arbeitsrechtliche Praxis, 1950, σελ. 211, μετὰ συμφώνου σχολίου τοῦ Καθηγητοῦ A. Hueck.

45) *Καποδίστριας*, ἐν Θέμ. ΞΔ', σελ. 532 καὶ R.d.A. 1954, σελ. 56, Hueck - Nipperdey, κατόπιν, § 34, V, σελ. 222.

46) Οὕτω *Καποδίστριας*, ἐν ΕρμΑΚ ὑπ' ἄρθρον 652, ἀριθ. 63, Staudinger - Nipperdey, (-Neumann), § 611, ἀριθ. 135, σελ. 1294 ἐν τέλει.

47) Ὅρα *Ζέπον*, ἐνθ' ἀνωτ. II, § 11, III, σελ. 343, σημ. 1, *Καποδίστριαν*, ὑπ' ἄρθρον 662, ἀριθ. 49.

ἐργοδότου προκύπτει ἐκ τῆς συμβάσεως καὶ ἀποτελεῖ σ υ μ β α τ ι κ ὴ ν τοιαύτην (48), τοῦτο δὲ συμβαίνει καὶ μὲ τὴν προκειμένην εἰδικωτέραν μορφὴν ταύτην, τοὐτέστιν μὲ τὴν ὑποχρέωσιν τοῦ ἐργοδότου πρὸς διαφύλαξιν τῶν παρὰ τοῦ μισθωτοῦ εἰσκομιζομένων πραγμάτων (49). Ὡς ἐκ τούτου, ἐὰν ὁ μισθωτὸς προβῇ εἰς καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας δυνάμει τοῦ ἄρθρου 672 Α.Κ. λόγῳ παραβάσεως τῆς ἐν λόγῳ ὑποχρεώσεως τοῦ ἐργοδότου, θὰ δύναται νὰ ζητήσῃ ἐπὶ πλέον καὶ ἀποζημίωσιν κατ' ἐφαρμογὴν τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 673 Α.Κ., ὅτι ἧς παρέχεται δικαίωμα ἀποζημιώσεως, ἐὰν ὁ σπουδαῖος λόγος τῆς καταγγελίας συνίσταται ἢ ὀφείλεται εἰς ἀθέτησιν τῆς συμβάσεως (50). Ἡ τοιαύτη ἀποζημίωσις συνίσταται εἰς τοὺς μισθούς, τοὺς ὁποίους θὰ ἐλάμβανεν ὁ μισθωτός, ἐὰν δὲν ἐγίνετο ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως, ὡς καὶ εἰς πᾶσαν τυχὸν δαπάνην, εἰς ἣν προέβη διὰ τὴν ἐξεύρεσιν ἄλλης ἐργασίας.

Μετὰ τὴν ἀπώλειαν, καταστροφὴν ἢ ὁλάβην τῶν εἰσκομισθέντων πραγμάτων, τὴν ἐπελθοῦσαν κατ' ἀκολουθίαν τῆς ἐκ πταίσματος τοῦ ἐργοδότου παραβάσεως τῆς ὑποχρεώσεώς του πρὸς διαφύλαξιν τούτων, ὁ μισθωτὸς δύναται νὰ ἀπαιτήσῃ τὴν παροχὴν ἀποζημιώσεως (51). Ἡ τοιαύτη πρὸς ἀποζημίωσιν ἀξίωσις δὲν παρέχεται μὲν ρητῶς διὰ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 662 Α.Κ., προκύπτει ὅμως ἐκ τῶν γενικῶν κανόνων τοῦ ἐνοχικοῦ δικαίου περὶ πλημμελοῦς ἐκπληρώσεως τῆς συμβάσεως καὶ εὑρίσκει ἔρεισμα ἐπὶ τῶν ἀναλόγως ἐν προκειμένῳ ἐφαρμοζομένων διατάξεων τῶν ἄρθρων 335, 337, 382, 383 καὶ 384 Α.Κ. (52). Ἐὰν ἡ σύμβασις τῆς ἐργασίας εἶναι ἔγκυρος, ὁπότε, καθ' ἃ ἤδη ἐλέχθη, ἡ πρὸς ἀποζημίωσιν εὐθύνη τοῦ ἐργοδότου εἶναι συμβατικὴ τοιαύτη, ἡ ἀξίωσις τοῦ ἐργαζομένου, ἥτις προκύπτει ἐκ τῆς πλημμελοῦς ἐκπληρώσεως τῆς συμβάσεως ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου, ὑπόκειται εἰς τὴν εἰκοσαετῆ παραγραφὴν τοῦ ἄρθρου 249 Α.Κ. Ἐπίσης ὁ μισθωτὸς δὲν δύναται νὰ ἀξιώσῃ χρηματικὴν ἱκανοποίησιν λόγῳ ἠθικῆς ὀλάβης, καθ' ὅσον τὸ προβλέπον ταύτην ἄρθρον 932 Α.Κ. ἐφαρμόζεται μόνον ἐπὶ ἐξωσυμβατικῆς, οὐχὶ δὲ καὶ ἐπὶ τῆς ἐν προκειμένῳ ὑφισταμένης ἐνδοσυμβατικῆς εὐθύνης (53). Τὸ ἀντίθετον, ὅμως, συμβαίνει ἐν περιπτώσει ἀκυρότητος δι' οἱανδήποτε αἰτίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ὁπότε ἡ ἐνεστικὴ ποὸς ἀποζημίωσιν ἀξίωσις τοῦ ἐργαζομένου εἶναι ἐξωσυμβατικὴ (ἐξ ἀδικοπραξίας), συντρεχουσῶν δὲ τῶν νομίμων ταύτης προϋποθέσεων (914 Α.Κ.), ὑπόκειται εἰς τὴν εἰδικὴν ὁραχυπρόθεσμον πενταετῆ παραγραφὴν τοῦ ἄρθρου 937 Α.Κ. (54). Εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην δύναται νὰ ζητηθῇ ἐπιπροσθέτως καὶ χρηματικὴ ἱκανοποίησις ὑπὸ τοῦ ἐργαζομένου διὰ τὴν εἰς αὐτὸν προσγενομένην ἠθικὴν ὀλάβην (932 Α.Κ.).

Ὡς πρὸς τὸ βάρος τῆς ἀποδείξεως, ἐν περιπτώσει ἐγέρσεως ὑπὸ τοῦ ἐργαζομένου ἀγωγῆς ἀποζημιώσεως κατὰ τοῦ ἐργοδότου του λόγῳ παραβάσεως τῆς ὑποχρεώσεως διαφυλάξεως, δέον νὰ γίνῃ διάκρισις μεταξύ

48) Οὕτω *Καποδίστριος*, ἐν ΕρμΑΚ ὑπ' ἄρθρον 662, ἀριθ. 33 καὶ οἱ ὑπ' αὐτοῦ ἀναφερόμενοι, εἰς οὓς πρόσθες *Ἀγαλλόπουλον*, αὐτόθι, σελ. 220 καὶ 232, H u e c k - N i p p e r d e y, ἔνθ' ἀνωτ., § 48, II, 5 bb, σελ. 398 καὶ σημ. 41, E n n e c c e r u s - L e h m a n n, Recht der Schuldverhältnisse, ἐκδ. 15η, § 146, III, 2c, σελ. 622 καὶ 623, σημ. 13, S t a u d i n g e r (- M o h n e n - N e u m a n n), § 618, ἀριθ. 48, σελ. 1486, N i k i s c h, I, § 36, III, 1, σελ. 180, B o b r o w s k i - G a u l, Das Arbeitsrecht im Betrieb, ἐκδ. 4η (1962), σελ. 242. Διαφόρου ὅμως γνώμης *Καυκᾶς*, Ἐνοχ., ἄρθρα 662 - 663, § 3 καὶ ἐν ΕΕΔ 8 (1949) σελ. 613, θεωρῶν τὴν σχετικὴν εὐθύνην τοῦ ἐργοδότου οὐχὶ ὡς ἐνδοσυμβατικήν.

49) Οὕτω H u e c k - N i p p e r d e y, αὐτόθι, § 48 III, 1, σελ. 408.

50) Βλ. *Καποδίστριαν* ὑπ' ἄρθρον 662, ἀριθ. 49, *Ζέπον*, αὐτόθι, II, σελ. 343, σημ. 1, S o e r g e l - S i e b e r t (- W l o t z k e - V o l z e), ἔνθ' ἀνωτ., § 618, ἀριθ. 21 καὶ 22.

51) Ὅρα *Τούσην - Σταυρόπουλον*, ἔνθ' ἀνωτ., § 26, I, σελ. 139 σημ. 2, N i k i s c h, ἔνθ' ἀνωτ., § 36, V, 3, σελ. 186, *Καποδίστριας*, ὑπ' ἄρθρον 662, ἀριθ. 40 ἑπ.

52) Ὅρα S c h n o r r v. G a r o l s f e l d, ἔνθ' ἀνωτ., § 7A, II, σελ. 173, H u e c k - N i p p e r d e y, ἔνθ' ἀνωτ., § 48, II, 5, σελ. 397, S t a u d i n g e r (- M o h n e n - N e u m a n n), § 618, ἀριθ. 41, 42, σελ. 1480, B o b r o w s k i - G a u l, αὐτόθι, σελ. 259 καὶ 267. Πρβλ. γενικώτερον *Γαζῆν* ἐν ΕρμΑΚ, Εἰσαγ. ὑπ' ἄρθρα 335 - 348, ἀριθ. 63 ἑπ., 67.

53) S t a u d i n g e r (M o h n e n - N e u m a n n), § 618, ἀριθ. 48, σελ. 1486.

54) Πρβλ. *Καποδίστριαν*, ἔνθ' ἀνωτ. ὑπ' ἄρθρον 662, ἀριθ. 41.

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΣΥΛΛΟΓΙΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΕΠΙΔΟΜΑΤΟΣ ΔΙ' ΑΝΘΥΓΙΕΙΝΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑΝ

Ἐρευνητέα ὑπὸ τῶν Διοικητικῶν Διαιτητικῶν Δικαστηρίων

Προυπαθέσεις παροχῆς ἐπιδόματος δι' ἀνθυγιεινὴν ἐργασίαν.— Ἀντικείμενον ἐρεύνης ἀφ' ἑνὸς ἡ, ὡς ἐκ τῆς φύσεως αὐτῆς, ἀντικειμενικῶς ἐξεταζομένης, διεξαγωγὴ τῆς ἐργασίας ὑπὸ ἀνθυγιεινοὺς ὅρους καὶ ἀφ' ἑτέρου ἡ ὑπαρξις ἐνδεχομένως συγκεκριμένων τεχνικῶν συνθηκῶν ἐργασίας εἰς τὸ προσωπικὸν ὡρισμένων ἐπιχειρήσεων, ἐξ ὧν αἴρονται οἱ δυσμενεῖς συνέπειαι τῆς ἀνθυγιεινότητος τῆς ἐργασίας.

Προεβλέφθη δι' αἰτήσεως ἀκυρώσεως ἡ ὑπ' ἀριθ. 45/1965 ἀπόφασις τοῦ Δ.Δ.Δ.Α. Ἀθηνῶν καὶ ἡ προπαπειτική αὐτῆς ὑπ' ἀριθ. 15187/1235/1966 ἀπόφασις τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας περὶ χορηγήσεως ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας εἰς ἐργατοτεχνίτας ἐλαστικοῦ τῆς χώρας (ΕΕΔ 25, 961).

Ἡ παροχὴ πρὸς μισθωτοὺς ὡρισμένων κατηγοριῶν ἐπιδόματος δι' ἀνθυγιεινὴν ἐργασίαν (περὶ τῶν ὁποίων ἴδετε Α.Π. 693/1967, εἰσηγητὴς *Κ. Παπαϊωάννου*, ΕΕΔ 27, 159) ἔχει ἐπιδιωχθῆ εἰς τὸ παρελθὸν συνήθως κατὰ τὸν ἰσχύοντα πρότερον Α.Ν. 28/1944 ἐκδοθεισῶν ὑπουργικῶν ἀποφάσεων (ΕΕΔ 12, 445), αἱ ὁποῖαι διατηροῦνται ἐν ἰσχύϊ κατ' ἄρθρον 41 τοῦ νόμου 3239/1955 περὶ συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας, καὶ εἶναι δυνατὴ ἡ ἐπιβολὴ τῆς παροχῆς ταύτης διὰ τῶν κατὰ τὸν τελευταῖον τοῦτον νόμον ἐκδιδομένων συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἢ διαιτητικῶν ἀποφάσεων.

Ἐφ' ὅσον πρόκειται περὶ διαιτητικῶν ἀποφάσεων δέχεται τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας διὰ ἰσχύρου καὶ ἀκύρου συμβάσεως ἐργασίας. Εἰς τὴν πρώτην περίπτωσιν, ἔνθα ὁ ἐργοδότης εὐθύνεται ἐκ τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἐναγόμενον ὑποχρεοῦται νὰ ἀποδείξῃ ὅτι ὁ ἐργοδότης παρέλειψε νὰ λάβῃ τὰ ἐκ τῆς καλῆς πίστεως ἐπιβαλλόμενα προστατευτικὰ τῶν ἐκτελουμένων πραγμάτων μέτρα καὶ ὅτι ἡ ταύτη παράλειψις κατὰ τὴν φυσικὴν πορείαν τῶν πραγμάτων καὶ τὰ διδάγματα τῆς κοινῆς πείρας (κατὰ τοὺς κανόνας τῆς προσηκόντου αἰτιώδους συναφείας) ἦτο ἱκανὴ νὰ προξενήσῃ τὴν ἐπελθοῦσαν ζημίαν του ἐκ τῆς ἀπωλείας, καταστροφῆς ἢ βλάβης τῶν πραγμάτων του. Πρὸς ἀπαλλαγὴν ἐκ τῆς εὐθύνης του δέον ὁ ἐργοδότης νὰ ἀποδείξῃ τὴν ἔλλειψιν πταίσματος (ὁἱουδήποτε μορφῆς ἀμελείας), ἢ ὅτι ἡ ζημία προῆλθεν ἐκ λόγου ἀσχέτου οἱασδήποτε πράξεως ἢ παραλείψεως τοῦ ἰδίου ἢ τῶν ὀφθέντων ἐκπληρώσεως αὐτοῦ (55). Εἰς τὴν δευτέραν περίπτωσιν, ἔνθα ἡ εὐθύνη τοῦ ἐργοδότου ἐρευνᾶται μόνον ὡς ἐξωσυμβατική, ὁ μισθωτὸς ὀφείλει ἐπιπροσθέτως νὰ ἀποδείξῃ, ὅτι ἡ παράβασις τῆς εἰς τὸν ἐργοδότην ἐπιβαλλομένης ὑποχρεώσεως διαφυλάξεως ὠφείλετο εἰς πταῖσμα (δόλον ἢ ἀμέλειαν) τοῦ τελευταίου ἢ τῶν ὑπ' αὐτοῦ προστηθέντων ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ του προσώπων (922 Α.Κ.) (56).

55) L. Rosenberg, Die Beweislast, ἐκδ. 5η 28, σελ. 360, G Köpcke, Typen der positiven Vertragsverletzung. ἐκδ. 1965, σελ. 160, 162, Fauser, ἐν Sozialversicherungs - Beamte und Angestellte, τόμ. 1964, σελ. 221. Πρβλ. Kaskel-Dersch, αὐτόθι, § 30, IV, 4, σελ. 191. Διὰ τὸ ἑλβετικὸν δίκαιον M. Guldener, Beweiswürdigung und Beweislast nach schweizerischem Zivilprozessrecht, ἐκδ. Zürich 1965, σελ. 69. Πρβλ. *Γαζῆ*, ἐνθ' ἀνωτ., εἰσαγ. ἄρθρα 335-348, ἀριθ. 70. Διαφόρως ὅμως γνώμης Hueck-Nipperdey, ἐνθ' ἀνωτ., § 48, II, 5 CC, σελ. 398 ἑπ.

56) *Κανελλῆς*, ἐνθ' ἀνωτ. ὑπ' ἄρθρον 673 § 2, σελ. 761, *Καποδίστριας*, ὑπ' ἄρθρον 662, ἀριθ. 42, Staudinger (Mohnen - Neumann) § 618, ἀριθ. 46, σελ. 1483.

τῆς κατωτέρω ἀποφάσεώς του, ἐν ἁρμονίᾳ πρὸς τὰ παρ' αὐτοῦ νομολογηθέντα, ὅτι πρέπει αὐτὴ νὰ εἶναι ἠτιολογημένη. (Ἴδετε καὶ Σ.Ε. 2902/1964, εἰσηγητὴς *Κ. Δάρας*, ΕΕΔ 24, 75, Σ.Ε. 1441/1965, εἰσηγητὴς *Δ. Ταμαράτος*, ΕΕΔ 24, 912, Σ.Ε. 2079/1965, εἰσηγητὴς *Ἀθ. Τσοῦτσος*, ΕΕΔ 24, 1283).

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 2639/1967, Ὁλομελείας

Πρόεδρος ὁ κ. **Μιχ. Στασινόπουλος**
Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. **Ἀθ. Τσοῦτσος**
Δικηγόρος ὁ κ. Δ. Ἀποστολίδης

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 45/1965 ἀποφάσεως τοῦ Δευτεροβαθμίου Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν καὶ τῆς τροποποιησάσης ταύτην ὑπ' ἀριθ. 15187/1235 τῆς 22.2.1966 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας, διὰ τῶν ὁποίων ἐπελύθη διένεξις μεταξὺ τῆς Ὁμοσπονδίας Ἐργατοϋπαλλήλων Χημικῆς Βιομηχανίας Ἑλλάδος καὶ τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων, ὡς πρὸς τὸ θέμα τῆς χορηγήσεως ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας εἰς τοὺς καθ' ἅπασαν τὴν χώραν ἐργατοτεχνίτας ἐλαστικοῦ, καθ' ὃ μέρος ἐξηρέθησαν τῆς παροχῆς τοῦ ἐπιδόματος τούτου οἱ ἐργαζόμενοι εἰς τὸ ἐν Πάτραις ἐργοστάσιον Πιρέλλι.

Εἰς τὴν δίκην παρεμβαίνει ἡ ἐν Ἀθήναις ἐδρεύουσα Ἀνώνυμος Ἑταιρεία ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Πιρέλλι Ἑλλάς, Βιομηχανία Ἐπισώτρων καὶ Προϊόντων Ἐλαστικοῦ Α.Ε.», ἔχουσα ἔννομον συμφέρον πρὸς ἀπόρριψιν τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως.

Διὰ τὸν καθορισμὸν ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας δέον, κατὰ τὴν ἔννοιαν αὐτοῦ, νὰ ἐρευνηθῇ ἀφ' ἑνὸς ἡ ὡς ἐκ τῆς φύσεως αὐτῆς, ἀντικειμενικῶς ἐξεταζομένης, διεξαγωγὴ ὑπὸ ἀνθυγιεινοὺς ὅρους τῆς παρεχομένης ἐργασίας καὶ ἀφ' ἑτέρου ἡ ὕπαρξις ἐνδεχομένως συγκεκριμένων τεχνικῶν συνθηκῶν ἐργασίας εἰς τὸ προσωπικὸν ὡρισμένων ἐπιχειρήσεων, ἐξ ὧν αἴρονται αἱ δυσμενεῖς συνέπειαι τῆς ἀνθυγιεινότητος τῆς ἐργασίας. Συνεπῶς αἱ προσβαλλόμεναι ἀποφάσεις, δεχθεῖσαι, κατ' ἀρχήν, ὡς ἀνθυγιεινὴν τὴν ἐργασίαν τῶν ἐργατοτεχνιτῶν ἐλαστικοῦ ἁπάσης τῆς χώρας, λόγῳ τῶν γενικῶς δυσμενῶν διὰ τὴν ὑγείαν αὐτῶν ὅρων ἐργασίας, ἀποφανθεῖσαι δὲ ὅτι ἐξαιροῦνται οἱ ἐργατοτεχνῖται, οἱ ἐργαζόμενοι εἰς τὸ ἐν Πάτραις ἐργοστάσιον Πιρέλλι, λόγῳ τῶν εἰδικῶν ἐγκαταστάσεων τοῦ ἐργοστασίου τούτου, τῶν ἐφαρμοζομένων εἰς αὐτὸ μεθόδων παραγωγῆς κλπ., νομίμως κατ' ἀρχὴν τυγχάνουν ἠτιολογημέναι ὡς πρὸς τὴν ἐκτίμησιν τῶν προϋποθέσεων χορηγήσεως ἢ μὴ τοῦ ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας. Περαιτέρω πρὸς ἐξακρίβωσιν τῶν ἀνθυγιεινῶν συνθηκῶν ἐργασίας ἐν τοῖς ἐργαστηρίοις ἐλαστικοῦ καὶ μὴ ὑπάρξεως τοιούτων συνθηκῶν κατ' ἔξαίρεσιν εἰς τὸ ἐν Πάτραις ἐργοστάσιον Πιρέλλι, ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις τοῦ δευτεροβαθμίου διαιτητικοῦ ὀργάνου, ἣν κατὰ τὸ σημεῖον τοῦτο ἐγκρίνει καὶ ἡ συμπροσβαλλομένη κοινὴ ὑπουργικὴ ἀπόφασις, ἐπικαλεῖται συγκεκριμένας αἰτιολογίας καὶ σκέψεις στηριζομένας κυρίως εἰς τὸ ἀπὸ 23 Ἰουλίου 1964 πρακτικὸν τῆς ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας συσταθείσης Ἐπιτροπῆς πρὸς διαπίστωσιν τῆς τυχὸν ἀνθυγιεινότητος τῶν συνθηκῶν ἐργασίας ἐν τοῖς ἐργοστασίοις ἐλαστικοῦ. Οὕτως ἀναφέρεται, ὅτι, ὡς ἐκ τῶν κτιριακῶν καὶ μηχανολογικῶν ἐγκαταστάσεων τοῦ ἐργοστασίου Πιρέλλι κλπ., αἱ συνθῆκαι ἀπασχολήσεως τοῦ προσωπικοῦ εἶναι οὐσιωδῶς διάφοροι τῶν λοιπῶν ἐν τῇ χώρᾳ ἐργοστασίων ἐλαστικοῦ καὶ πάντως οὐχὶ ἀνθυγιειναί, καθ' ὅσον ἀποκλείεται ὁ ἐπαγγελματικὸς κίνδυνος τῶν ἐργαζομένων εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις ἐκείνας, αἵτινες λαμβάνουν τὰ ἐνδεικνυόμενα μέτρα, ὥστε ἡ ὅλη ἐργασία νὰ γίνεται ἐν κλειστῷ κλπ., αἱ διαπιστώσεις δὲ αὗται στηρίζονται καὶ εἰς γενομένην ἐπίσκεψιν τῆς ὡς ἄνω Ἐπιτροπῆς εἰς τὸ ἐργοστάσιον τοῦτο, ὥστε ἡ ὡς ἄνω αἰτιολογία παρίσταται πλήρης καὶ ἐπαρκής, τὰ δὲ περὶ τοῦ ἀντιθέτου διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως προβαλλόμενα τυγχάνουν ἀπορριπτέως ἀβάσιμα.

Ἐκ τῶν στοιχείων τοῦ φακέλλου οὐδόλως προκύπτει, ὅτι αἱ προσβαλλόμεναι πράξεις ὑπέπεσαν εἰς πλάνην περὶ τὰ πράγματα, ἀλλ' ἐστηρίχθησαν εἰς ἐκτίμησιν πάντων τῶν στοιχείων τοῦ φακέλλου καὶ τῶν προβληθέντων ἑκατέρωθεν ἰσχυρισμῶν, ἀφ' ἑνὸς καὶ τοῦ ἐπικληθέντος λόγου, καθ' ὃν τὰ ἐν Ἰταλίᾳ λειτουργοῦντα ἐργοστάσια Πιρέλλι παρέχεται ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας, ρητῶς ἀναφερομένου εἰς τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν ὅτι ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψιν αἱ ἀπόψεις καὶ τὰ ὑποβληθέντα σημειώματα τῶν διαδίκων. Συνεπῶς τὰ περὶ τοῦ ἐναντίου προβαλλόμενα κρίνονται ἀβάσιμα, ἀπορριπτέας καθιστωμένης τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως. Δεκτὴς δὲ ἡ ἀσκηθεῖσης παρεμβάσεως.

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΑΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΑΠΟΛΥΣΙΣ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΩΣ ΤΟΠΟΘΕΤΗΘΕΝΤΟΣ ΩΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΠΟΛΕΜΙΣΤΟΥ

Κρίσις Πρωτοδικειακῆς Ἐπιτροπῆς περὶ ἀκαταλληλότητος τοῦ μισθωτοῦ

Περὶ ἀπολύσεως τῶν ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντων πολεμιστῶν τοῦ Α.Ν. 1836/1951, μεθ' ὧν τῶν ὁποίων καὶ ἡ ἀνεπάρκεια ἢ ἀκαταλληλότης αὐτῶν, μὴ ὄντος ἀναγκαίου νὰ ὁδηγῆται εἰς δολίαν ἢ ἔστω ἠθελημένην ἐνέργειαν τοῦ πολεμιστοῦ, ἀρκούσης καὶ τῆς ὀλομελείας εἰς ἀμέλειαν ἢ ἀκόμη καὶ τῆς ἀναιτίου ἀνεπαρκείας ἢ ἀκαταλληλότητος.— Προχὴ ὑπὸ τῆς Πρωτοδικειακῆς Ἐπιτροπῆς ἀδείας ἀπολύσεως, ἔστω καὶ ἂν δὲν διεπιστωσε δόλον, ἀλλ' ἁπλῆν ἀμέλειαν εἰς τὰς ἐνεργείας τοῦ πολεμιστοῦ.

ταξὺ τῶν λόγων ἀπολύσεως τῶν κατ' ἀ.ν. 1836/1951 τοποθετουμένων πολεμιστῶν (ἄρθρον 7) (ΕΕΔ 20, 1222 ἐπ.), χρινομένων πάντως παρὰ τῆς εἰδικῆς Πρωτοδικειακῆς Ἐπιτροπῆς, εἶναι ἡ ἀποδεδειγμένη ἀνεπάρκεια ἢ ἀκαταλληλότης αὐτοῦ.

ς τὴν περίπτωσιν τῆς ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ἐνώπιον τοῦ ὁποίου προσεβλήθη ἐπὶ ἀκυρώσει ἡ ὑπ' ἀριθ. 54/1966 ἀπόφασις τῆς παρὰ τῷ Πρωτοδικείῳ Ἀθηνῶν Ἐπιτροπῆς τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀ.ν. 244/1936, εἶχε προσκοθῆ ἡ ὑπ' ἀριθ. 9/1964 ἀπόφασις τῆς αὐτῆς Ἐπιτροπῆς, ἥτις ἠκυρώθη ὑπὸ τῆς Σ.Ε. 1819/1966 (ὁμοία καὶ ἡ Σ.Ε. 1820/1966, εἰσηγητὴς *Δ. Καλλιβωκᾶς*, ΕΕΔ 25, 1323) ὡς ἀνεπαρκῶς ἠτιολογημένη.

ατὰ τοῦτο ἐπελήφθη ἐκ νέου ἡ Ἐπιτροπὴ καὶ διὰ τῆς προσβληθείσης νεωτέρας ἀποφάσεως της ἀπεφάνθη, ὅτι ὑφίσταται ὁ ἐκ τοῦ νόμου λόγος ἀκαταλληλότητος τοῦ μισθωτοῦ δι' ἀπόλυσιν, μολονότι δι' ἀποφάσεως τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν, δικάζοντος ὡς ποινικοῦ δικαστηρίου, ἀπηλλάγη ὁ μισθωτὸς ἀθῴος λόγῳ ἀμφιβολιῶν. Τὴν ἀπόφασιν ταύτην τῆς Ἐπιτροπῆς ἀπεκύρωσαν ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ὡς ὀρθὴν διὰ τῆς ἐν τῇ ἀποφάσει του συλλογιστικῆς.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 3078/1967, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Γ. Χαρμπούρης**
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. **Γ. Παναγιούλας**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ε. Ἀνδριανάκης, Ν. Φετοκάκης

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 54/1966 ἀποφάσεως τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 7 τοῦ ἀ.ν. 224/1936, ὡς ἐτροποποιήθη, Ἐπιτροπῆς παρὰ τῷ Πρωτοδικείῳ Ἀθηνῶν, δι' ἧς ἐδόθη ἡ ἄδεια ἀπολύσεως τοῦ αἰτοῦντος πολεμιστοῦ, τοποθετημένου ἀναγκαστικῶς παρὰ τῇ Ἀνωνύμῳ Ἑταιρείᾳ «...», καὶ διὰ τοὺς ἐν τῇ ἀποφάσει ταύτῃ μνημονευομένους εἰδικωτέρους λόγους.

Ἡ ἀνωτέρω προσβαλλομένη ἀπόφασις ἐξεδόθη κατόπιν νέας τῆς ὑποθέσεως ἐρεύνης, γενομένης μετὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 1819/1966 ἀπόφασιν τοῦ Δικαστηρίου τούτου, δι' ἧς ἠκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 9/1964 ἀπόφασις τῆς αὐτῆς Ἐπιτροπῆς ὡς ἀνεπαρκῶς ἠτιολογημένη, ἐν ὄψει τῆς ἐν τῷ μεταξὺ ἐκδοθείσης ὑπ' ἀριθ. 194/1966 ἀποφάσεως τοῦ Δικαστηρίου τῶν ἐν Ἀθήναις Ἐφετῶν, ἀθωωσάσης τὸν ἤδη αἰτοῦντα ἀπὸ τῆς κατηγορίας, ἥτις εἶχεν ἀποδοθῆ εἰς αὐτὸν ἐκ μέρους τῆς ἐργοδότιδός του Ἑταιρείας.

Εἰς τὴν δίκην παρεμβαίνει, ἀμυνομένη τοῦ κύρους τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ἡ Ἀνώνυμος Ἑταιρεία «...», κεκτημένη ἔννομον πρὸς τοῦτο συμφέρον.

Τὸ ἄρθρον 7 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 περὶ τροποποιήσεως καὶ κωδικοποιήσεως τῆς νομοθεσίας περὶ προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ καὶ λαβόντων μέρος εἰς τὸν ἀγῶνα ἐναντίον τῶν συμμοριτῶν, ὡς ἐτροποποιήθη καὶ ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν.δ. 4185/1961 περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως διατάξεών τινων τῆς κειμένης περὶ προστασίας τῶν πολεμιστῶν νομοθεσίας, ὁρίζει, ὅτι: «Ι. Ἀπόλυσις τοποθετηθέντων δυνάμει τοῦ ν.δ. 751/1948, ν.δ. 1196/1949 καὶ τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 καὶ τῶν τοποθετουμένων ἐφεξῆς ἐπιτρέπεται εἰς τὰς ἑξῆς περιπτώσεις καὶ ὑπὸ τὰς κάτωθι προϋποθέσεις: Α... Β. Κατόπιν ἀποφάσεως τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀ.ν. 244/1936 καὶ 771/1937 α) ... ε) δι' ἀποδεδειγμένην ἀνεπάρκειαν ἢ ἀκαταλληλότητα μὴ ὀφειλομένην πάντως εἰς τὰ τραύ-

ΠΡΟΘΕΣΜΙΑΙ ΑΙΤΗΣΕΩΣ ΠΟΛΕΜΙΣΤΟΥ ΔΙ' ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗΝ ΠΡΟΣΛΗΨΙΝ

'Ακυρότης πράξεως περί τοποθετήσεως πολεμιστοῦ μετ' ἐκπρόθεσμον αἴτησιν

Προθεσμία αἰτήσεως πολεμιστῶν τοῦ Α.Ν. 1836/1951 διά τήν ὑπό τούτου προστασίαν διά τοῦ τελευταίου Ν.Δ. 4185/1961.—Σκοπός ἡ ἐκκαθάρισις τῆς ἐκκρεμότητος τῶν εἰς τοποθετήσεις πολεμιστῶν ἀφορωσῶν ὑποθέσεων διά τῆς χορηγήσεως μιᾶς τελευταίας προθεσμίας πρός ὑποβολήν σχετικῶν αἰτήσεων.— Θεώρησις ὡς καταργηθείσης διά τοῦ Ν.Δ. 4185/1961 τῆς διατάξεως περί δυνατότητος παραδοχῆς ὑπό τῶν Συμβουλίων εἰς ὅλως ἐξαιρετικάς περιπτώσεις ἐκπροθέσμου αἰτήσεως.—'Ακυρότης πράξεως περί τοποθετήσεως πολεμιστοῦ, ὑποβληθείσης ἐκπροθέσμως αἰτήσεως.

'Ως προκύπτει ἐκ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως του, τό Συμβούλιον τῆς 'Επικρατείας ἐμμένει εἰς τά καί ὑπό προηγουμένων ἀποφάσεών του (1428/1966, εἰσηγητής *Κ. Δάρας*, ΕΕΔ 25, 911, 2523/1967, εἰσηγητής *Β. Λεονταρίτης*, ΕΕΔ 27, 163) δεκτά γενόμενα ὡς πρός τάς νομίμους προθεσμίας ὑποβολῆς ἐκ μέρους τῶν προστατευομένων ὑπό τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 πολεμιστῶν αἰτήσεων αὐτῶν πρός ἀναγκαστικήν εἰς θέσεις μισθωτῶν τοποθέτησιν. (Ἴδετε ὅμως Α.Π. 363/1967, εἰσηγητής *Εὐστ. Μαλλούχος*, ΕΕΔ 27, 164).

Ὑπάρχει οὕτω διαφορά γνωμῶν μεταξύ τῶν δύο 'Ανωτάτων Δικαστηρίων τῆς χώρας ἐπί τοῦ προματά του καί ἀνάρμοστον συμπεριφοράν».

Κατά τήν ἀληθῆ ἔννοιαν τῆς ἀνωτέρω διατάξεως ἡ ἀνεπάρκεια ἢ ἀκαταλληλότης, συνεπείᾳ τῶν ὁποίων συγχωρεῖται ἡ ἀπόλυσις ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντων πολεμιστῶν, δέν εἶναι ἀναγκαῖον νά ὀφείληται εἰς δολίαν ἢ ἔστω ἠθελημένην ἐνέργειαν τοῦ πολεμιστοῦ, ἀρκούσης καί τῆς ὀφειλομένης εἰς ἀμέλειαν ἢ ἀκόμη καί τῆς ὅλως ἀναιτίου ἀνεπαρκείας ἢ ἀκαταλληλότητος, ἐφ' ὅσον καί εἰς τήν τελευταίαν ταύτην περίπτωσιν τό ἴδιον ἐπέρχεται διά τήν παρά τῇ ὁποίᾳ ἡ τοποθέτησις ἐπιχείρησιν ἀποτέλεσμα, ἤτοι ἡ ἀδυναμία τῆς ἐπωφελοῦς χρησιμοποιήσεως τῶν μισθωτῶν εἰς παραγωγικόν τι ἔργον ἢ ἐνίοτε καί ἡ ἐπέλευσις ζημίας ἐκ τῆς χρησιμοποιήσεως αὐτῶν. Κατ' ἀκολουθίαν τῆς ἀνωτέρω σκέψεως ἕπεται, ὅτι καί ὁσάκις ἐργοδότις ἐπιχείρησις αἰτεῖται τήν ἄδειαν ἀπολύσεως μισθωτοῦ, ἐπικαλουμένη ζημιογόνον ἐνέργειαν αὐτοῦ, ἥν ἀποδίδει εἰς δολίαν προαίρεσιν, ἡ ἐκ τοῦ νόμου ἁρμοδία 'Επιτροπή, διαπιστοῦσα τήν ἀντικειμενικήν συνδρομήν τῆς ἀνεπαρκείας ἢ ἀκαταλληλότητος, δύναται νά χορηγήσῃ τήν ἄδειαν ἀπολύσεως αὐτοῦ, ἔστω καί ἂν δέν διεπίστωσε δόλον, ἀλλ' ἁπλῆν ἀμέλειαν εἰς τάς σχετικάς τοῦ ὑπό ἔλεγχον πολεμιστοῦ ἐνεργείας.

'Εν προκειμένῳ, καθ' ἃ προκύπτει ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ἡ ἐκδοῦσα ταύτην 'Επιτροπή, ἀφοῦ προηγουμένως ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν καί ἐξετίμησεν, ὡς εἶχεν ὑποχρέωσιν ἐκ τῆς προηγηθείσης ὑπ' ἀριθ. 1819/1966 ἀκυρωτικῆς ἀποφάσεως τοῦ Δικαστηρίου τούτου, τήν ὑπ' ἀριθ. 194/1966 ἀπόφασιν τοῦ Δικαστηρίου τῶν ἐν 'Αθήναις 'Εφετῶν, δι' ἧς ἠθωώθη ὁ αἰτῶν τῆς κατηγορίας τῆς ἀπάτης τῆς ἀπαγγελθείσης κατ' αὐτοῦ κατόπιν μηνύσεως τῆς ἐργοδότιδός του 'Εταιρείας, ἤδη παρεμβαινούσης, ἐδέξατο, ὅτι ναί μέν τό ποινικόν 'Εφετεῖον ἔκρινε τόν αἰτοῦντα ἀθῶον λόγῳ ἀμφιβολιῶν, δεδομένου, ὅτι τά προκύψαντα κατά τήν ποινικήν διαδικασίαν στοιχεῖα δέν ἦσαν ἀσφαλῆ πρός στήριξιν τῆς ἐνοχῆς αὐτοῦ, πλήν ὅμως παραμένει τό γεγονός, ὅτι ἐκ τῶν ἐνεργειῶν καί τῶν παραλείψεων αὐτοῦ, ἐν σχέσει πρός τήν διακίνησιν τῶν διαπεπιστευμένων αὐτῷ ὑλικῶν, ἡ παρεμβαίνουσα 'Εταιρεία ὑπέστη λίαν σοβαράν ζημίαν, ἥτις ἀναμφισβητήτως ὀφείλεται εἰς τήν ἀμέλειαν καί ἐπιπολαιότητα αὐτοῦ καί ἥτις δικαιολογεῖ πλήρως τήν συμφώνως τῷ νόμῳ λόγῳ ἀκαταλληλότητος καί ἀνεπαρκείας ἀπόλυσίν του.

Τοιοῦτον περιεχόμενον ἔχουσα ἡ αἰτιολογία τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως καί ἐξειδικεύουσα τά στοιχεῖα, ἅτινα ἤγαγον τήν 'Επιτροπήν εἰς τήν κρίσιν αὐτῆς περί τῆς ἔστω καί οὐχί ἐκ δόλου ἀκαταλληλότητος τοῦ αἰτοῦντος, τυγχάνει σύννομος, οὐδόλως παραβιάζουσα τό ἐκ τῆς ποινικῆς ἀποφάσεως ἀπορρέον δεδικασμένον, συμφώνως πρός τά ἐν τοῖς ἄνω γενόμενα δεκτά, καί ἐπαρκῆς καί συνεπῶς οἱ ἐπί τῆς ἀντιθέτου ἐκδοχῆς ἐρειδόμενοι σχετικοί λόγοι τῆς ὑπό κρίσιν αἰτήσεως τυγχάνουν ἀπορριπτέοι ὡς ἀβάσιμοι.

κόφαντος ζητήματος, ὡς ὑφίσταται καὶ διαφορὰ γνωμῶν περὶ τῆς ἐννοίας τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, ὡς ἀντικατασταθὲν διὰ τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ν.δ. 2657/1953. (Ἴδετε ΕΕΔ 26, 432, ἔνθα σημειώσεις μας).

Θὰ μᾶς ἐπιτραπῇ νὰ σημειώσωμεν, ὅτι, καθ' ἡμᾶς, ὀρθοτέρα εἶναι ἡ γνώμη τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας.

Ἡ κατὰ τὸ ἄρθρον 7 § 2 τοῦ ἀ.ν. 2657/1953 δυνατότης τοῦ Συμβουλίου εἰς ὅλως ἐξαιρετικὰς περιπτώσεις νὰ δεχθῇ ἐκπροθέσμων αἴτησιν συνηρτᾶτο πρὸς τὴν ἐν τῇ αὐτῇ διατάξει τεθειμένην προθεσμίαν, ἐπελθόντος δὲ τοῦ ν.δ. 4185/1961 (ΕΕΔ 20, 1162), τὸ ὁποῖον διὰ τοῦ ἄρθρου 1 § 4 αὐτοῦ ἐχορήγησε νέαν προθεσμίαν ὑποβολῆς αἰτήσεων εἰς τοὺς βάσει τῶν μέχρι τούτου ἰσχυόντων νόμων προστατευομένους καὶ μὴ ὑποβαλόντας παντάπασι μέχρι τῆς ἰσχύος τούτου (ν.δ. 4185/1961) αἴτησιν, θεωρουμένων ὡς ἐμπροθέσμων τῶν μέχρι τῆς ἰσχύος του ὑποβληθεισῶν καὶ ἐκπροθέσμων θεωρουμένων αἰτήσεων, ἔπαυσεν ἰσχύουσα ἡ διάταξις περὶ παραδοχῆς καὶ ἐκπροθέσμων αἰτήσεων εἰς ὅλως ἐξαιρετικὰς περιπτώσεις, ἡ ὁποία, ὡς σημειώσαμεν, συνηρτᾶτο πρὸς τὴν ἰσχύουσαν, ὑπὸ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 7 § 2 ν.δ. 2657/1953, ἡ ὁποία ἀντικατέστησε τὴν διάταξιν τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, προθεσμίαν.

Ἤρκεσε διὰ τὸν Νομοθέτην, ὅτι μετὰ τόσα ἔτη διὰ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 1 § 4 τοῦ ν.δ. 4185/1961 ἐθεώρησεν ἐμπροθέσμους τὰς μέχρι τῆς ἰσχύος αὐτοῦ καὶ ἐκπροθέσμους θεωρουμένας αἰτήσεις (καὶ ἐκείνας, δηλαδή, τὰς ὁποίας εἰς ὅλως ἐξαιρετικὰς περιπτώσεις ἠδύνατο νὰ δεχθῇ τὸ Συμβούλιον).

Ἐπρόκειτο, εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, περὶ ἀναγκαστικῆς τοποθετήσεως πολεμιστοῦ τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 εἰς τὴν Δ.Ε.Η. καὶ ὡς ἔχει νομολογηθῇ (Σ.Ε. 2346/1962, εἰσηγητὴς Α. Ἰατρίδης, ΕΕΔ 22, 94, οὕτω καὶ Α.Π. 451/1963, εἰσηγητὴς Κ. Ἀναγνωστόπουλος, ΕΕΔ 22, 925), μετὰ τὸ ν.δ. 4185/1961 καὶ ἡ Δημοσία Ἐπιχείρησις Ἠλεκτρισμοῦ, ὡς μὴ ἐξαιρουμένη διὰ σωμάτωσεως μετὰ τοῦ Κράτους, ὑπάγεται εἰς τὴν ὑποχρέωσιν προσλήψεως πολεμιστῶν τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, ἀρκεῖ νὰ τηρηθῇ ἡ νόμιμος διαδικασία διὰ τὴν τοποθέτησιν εἰς ἐπιχειρήσεις μὲ Ὑποκαταστήματα ἢ Περιφερειακὰς Ὑπηρεσίας (Σ.Ε. 2736/1965, εἰσηγητὴς Κ. Δάρας, ΕΕΔ 25, 854 καὶ ἄλλαι).

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 3272/1967, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Γ. Χαρμπούρης**
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. **Β. Λεονταρίτης**
Δικηγόρος ὁ κ. Χ. Γαβαλλᾶς

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 103/8.7.1965 ἀποφάσεως τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ, καθ' ὃ μέρος διὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης ἐτοποθετήθη παρὰ τῇ αἰτούσῃ Δημοσίᾳ Ἐπιχειρήσει Ἠλεκτρισμοῦ, ὡς ἐργατοτεχνίτης, ὁ ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 προστατευόμενος Α.Μ.

Ναὶ μὲν μετὰ τὴν κατάθεσιν τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως καὶ τὴν ἐπ' ἀκροατηρίου συζήτησιν τῆς ὑποθέσεως τὸ προμνησθὲν Κεντρικὸν Συμβούλιον ἀνεκάλεσε, διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 24/6.10.1967 ἀποφάσεώς του, τὴν προσβαλλομένην ὡς ἄνω ἀπόφασιν αὐτοῦ, πλὴν διὰ νεωτέρας ὑπ' ἀριθ. 38/8.11.1967 ἀποφάσεώς του τὸ ἐν λόγῳ Συμβούλιον προέβη εἰς ἀνάκλησιν τῆς σημειουμένης ἀνακλητικῆς ἀποφάσεως, ἀφ' ἧς αὕτη ἴσχυσεν, ἐν συνεχείᾳ δέ, κατ' ἀποδοχὴν σχετικῆς αἰτήσεως τοῦ εἰρημένου πολεμιστοῦ, ἀνεκάλεσε καὶ αὐθις τὴν παρὰ τῇ αἰτούσῃ τοποθέτησιν αὐτοῦ ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 24/1967 ἀποφάσεως, ἤτοι ἀπὸ τῆς 6 Ὀκτωβρίου 1967. Οὕτω, ἐφ' ὅσον διὰ τῶν ὡς ἄνω νεωτέρων ἀποφάσεων τοῦ προμνησθέντος Συμβουλίου ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις δὲν ἀνεκλήθη ἐξ ὑπαρχῆς, ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις οὐδόλως ἀπεστερήθη τοῦ ἀντικειμένου της, δεδομένου ὅτι καὶ μετὰ τὰς ἀποφάσεις ταύτας καταλείπεται στάδιον ἐφαρμογῆς τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ἐπὶ 27 μηνῶν περίπου χρονικὸν διάστημα. Παραδεκτῶς, ὅθεν, ἀπὸ τῆς ἀπόψεως ταύτης ἀσκεῖται ἡ κρινομένη αἴτησις, ἥτις, κατατεθεῖσα ἐμπροθέσμως, τύποις δεκτὴ καθίσταται καὶ ἐρευνητέα κατ' οὐσίαν ἀποβαίνει.

Ἡ αἰτοῦσα δι' ἐπ' ἀκροατηρίου δηλώσεως τοῦ πληρεξουσίου αὐτῆς δικηγόρου παρητήθη τοῦ περὶ ὑπερβάσεως τοῦ νομίμου ποσοστοῦ προσληπτέων πολεμιστῶν τρίτου καὶ τελευταίου τῶν προβαλλομένων λόγων ἀκυρώσεως.

Διὰ τοῦ ἄρθρου 5 §§ 1 καὶ 2 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 «περὶ τροποποιήσεως καὶ κωδικοποιήσεως τῆς νομοθεσίας περὶ προστασίας ἀ-

πολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ κλπ.» ὡρίζετο, ὅτι ὁ κεκτημένος τὰ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου τούτου ὁριζόμενα προσόντα, προκειμένου νὰ τύχῃ τῆς ὑπ' αὐτοῦ παρεχομένης προστασίας δέον ἐντὸς προθεσμίας τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς ἀπολύσεώς του ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ, ἢ, ἐφ' ὅσον εἶχεν ἤδη ἀπολυθῇ, ἐντὸς τριμήνου ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ νόμου τούτου, νὰ ὑποβάλῃ σχετικὴν αἴτησιν, ὡς καὶ νὰ προσκομίσῃ ἐντὸς εὐλόγου χρόνου τὰ ἐν τῷ αὐτῷ ἄρθρῳ ἀπαριθμούμενα δικαιολογητικά. Ἡ προθεσμία αὕτη παρετάθη ἀκολούθως διὰ τοῦ ἄρθρου μόνου § 6 τοῦ νόμου 2223/1952 καὶ τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ν.δ. 2657/1953, τέλος δὲ διὰ τοῦ ἄρθρου 1 §§ 3 καὶ 4 τοῦ ν.δ. 4185/1961 ὡρίσθησαν τὰ ἑξῆς: «3. Εἰς τοὺς τὸ πρῶτον δυνάμει τῶν προηγουμένων παραγράφων τοῦ παρόντος ἄρθρου προστατευομένους παρέχεται ἀνατρεπτικὴ προθεσμία ἓξ μηνῶν ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου, ὅπως ὑποβάλωσιν αἴτησιν μετὰ δικαιολογητικῶν, ὡς ταῦτα καθορίζονται ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, ὡς ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως. 4. Εἰς τοὺς ὄντας ἤδη μέχρι σήμερον ἰσχυόντων νόμων περὶ προστασίας πολεμιστῶν προστατευομένους καὶ μὴ ὑποβαλόντας παντάπασι μέχρι τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος αἴτησιν παρέχεται τρίμηνος ἀνατρεπτικὴ προθεσμία ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος, ὅπως ὑποβάλωσιν αἴτησιν μετὰ δικαιολογητικῶν, ὡς ταῦτα καθορίζονται διὰ τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, ὡς ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως, θεωρουμένων ὡς ἐμπροθέσμων τῶν μέχρι τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος ὑποβληθεισῶν καὶ ἐκπροθέσμων θεωρουμένων αἰτήσεων».

Ἐκ τῶν διατάξεων τούτων τοῦ ν.δ. 4185/1961, ἑρμηνευομένων ἐν συνδυασμῷ καὶ πρὸς τὰς λοιπὰς ὡς ἄνω διατάξεις, προκύπτει, ὅτι διὰ τούτων ἐσκοπήθη ἡ ἐκκαθάρισις τῆς ἐκκρεμότητος τῶν εἰς τοποθετήσεις πολεμιστῶν ἀφορωσῶν ὑποθέσεων διὰ τῆς χορηγήσεως μιᾶς τελευταίας, τριμήνου ἢ ἑξαμήνου, κατὰ τὴν διαληφθεῖσαν ἐν τῷ νόμῳ διάκρισιν, προθεσμίας πρὸς ὑποβολὴν σχετικῶν αἰτήσεων (Σ.Ε. 1428/1966).

Ἐν τῇ ἐπιδίκῳ περιπτώσει, ὡς ἐκ τῶν στοιχείων τοῦ φακέλου προκύπτει, ὁ διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως τοποθετηθεὶς τὴν σχετικὴν αἴτησιν αὐτοῦ ὑπέβαλε κατὰ μῆνα Ἀπρίλιον τοῦ ἔτους 1965, ἤτοι μετὰ πάροδον τεσσάρων καὶ πλέον ἐτῶν ἀπὸ τῆς ἐκπνοῆς τῆς κατὰ νόμον προθεσμίας, ταύτης ληξάσης τὴν 12 Δεκεμβρίου 1961. Ἡ αἴτησις δὲ αὕτη τοῦ εἰρημένου πολεμιστοῦ ἐθεωρήθη ὑπὸ τοῦ ἐκδόντος τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν Συμβουλίου (συνεδρίασις ὑπ' ἀριθ. 93 τῆς 16 Ἰουνίου 1965) «ὅλως ἐξαιρετικῶς» ὡς ἐμπρόθεσμος «διὰ τὸ ἐπὶ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ν.δ. 2657/1953, καθ' ὅσον οὗτος τυγχάνει ἄπορος καὶ ἄνεργος, εἰργάζετο δὲ ἀπὸ τοῦ ἔτους 1961 μέχρι τοῦ ἔτους 1964». Ἡ ἀνωτέρω ὅμως διάταξις, δι' ἧς εἰδικώτερον ὁρίζεται, ὅτι «εἰς ὅλως ἐξαιρετικὰς περιπτώσεις τὸ Συμβούλιον δύναται νὰ δεχθῇ ἐκπρόθεσμον αἴτησιν», ἀποτελοῦσα τμῆμα τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ν.δ. 2657/1953, δι' ἧς ἀντικατεστάθη ἡ παράγραφος 2 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, ὅπερ ἀνεφέρετο εἰς τὴν προθεσμίαν ὑποβολῆς ὑπὸ τῶν ἐνδιαφερομένων πολεμιστῶν τῆς περὶ τοποθετήσεως αὐτῶν αἰτήσεως, δέον νὰ θεωρηθῇ, μετὰ τὴν κατὰ τὰ ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει ἐκτεθέντα, ρύθμισιν τοῦ θέματος τούτου διὰ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νεωτέρου ν.δ. 4185/1961, ὡς ἐν τῷ συνόλῳ καταργηθεῖσα.

Ἐξ ἄλλου, τὰ ἄτινα τὸ Συμβούλιον ἐπικαλεῖται ὡς ἄνω πραγματικὰ περιστατικὰ δὲν συνιστῶν περίπτωσιν ἀνωτέρας βίας, ὥστε νὰ δικαιολογῆται ἐκ τοῦ λόγου τούτου ἡ ἐν προκειμένῳ ὑπέρβασις τῆς προθεσμίας. Ὅθεν, προκύπτοντος, ὅτι ὁ εἰρημένος πολεμιστὴς τὴν σχετικὴν αἴτησιν αὐτοῦ ὑπέβαλε μετὰ τὴν ἐκπνοὴν τῆς ὑπὸ τῆς διαληφθείσης διατάξεως τοῦ ἄρθρου 1 § 4 τοῦ ν.δ. 4185/1961 τασσομένης τριμήνου ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας, κατὰ παράβασιν τῆς διατάξεως ταύτης, τὸ προμνησθὲν Κεντρικὸν Συμβούλιον προέβη διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του εἰς τὴν παρὰ τὴν αἰτουμένην τοποθέτησιν τοῦ περὶ οὗ πρόκειται πολεμιστοῦ, δι' ὃ καὶ ἀκυρωτέα καθίσταται ἡ ἀπόφασις αὕτη, κατὰ τὸν βάσιμον περὶ τούτου πρῶτον τῶν προσβαλλομένων λόγον ἀκυρώσεως, παρελκούσης τῆς ἐξετάσεως τοῦ ἀπομένοντος δευτέρου λόγου.

ΑΡΝΗΣΙΣ ΑΠΟΔΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΩΣ ΤΟΠΟΘΕΤΗΘΕΝΤΟΣ ΠΟΛΕΜΙΣΤΟΥ

Χρησιμοποίησις τοποθετουμένων εἰς τὴν περιφέρειαν ἑκάστου Συμβουλίου

Δεδικασμένον ἐξ ὁριστικῆς καὶ τελεσιδίκου ἀποφάσεως καὶ ὡς πρὸς τὴν νέαν ἀγωγὴν μετ' ἄρνησιν ἐπιχειρήσεως πρὸς ἀποδοχὴν ὑπηρεσιῶν ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντος πολεμιστοῦ τοῦ Α.Ν. 1836/1951.—Ἀρμοδιότης κατὰ τόπον Κεντρικοῦ Συμβουλίου προστασίας πολεμιστῶν.—Τοποθέτησις πολεμιστοῦ ὑπὸ τούτου καὶ χρησιμοποίησις εἰς τὸ Κεντρικὸν Κατάστημα ἢ Ὑποκαταστήματα τῆς ἐπιχειρήσεως, τὰ κείμενα εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ τοποθετήσαντος τοῦτον Συμβουλίου.— Ἐπίσχεσις ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ τῆς ἐργασίας αὐτοῦ, μὴ αἰρομένων τῶν ἐξ αὐτῆς συνεπειῶν διὰ τῆς ἁπλῆς ρηματικῆς προσφορᾶς τῶν ὀφειλομένων εἰς τὸν μισθωτὸν καὶ καθυστερουμένων ἀποδοχῶν ἄνευ πραγματικῆς καταβολῆς τούτων.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω δικαστικῆς ἀποφάσεως ὑπῆρξεν ἀναγκαστικὴ τοποθέτησις πολεμιστοῦ τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 εἰς τὸν Ο.Τ.Ε.

Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ἀνωτέρω νόμου, βάσει τῆς ὁποίας ἐγένετο ἐν προκειμένῳ ἡ ἀναγκαστικὴ τοποθέτησις τοῦ πολεμιστοῦ, εἶναι σαφής: Οἱ τοποθετούμενοι ὑπὸ τοῦ Κεντρικοῦ ἢ τῶν Τοπικῶν Συμβουλίων πολεμιστοὶ χρησιμοποιοῦνται ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ἀναλόγως τῶν σωματικῶν καὶ πνευματικῶν ἱκανοτήτων των εἰς τὰ Κεντρικὸν Κατάστημα τῆς ἐπιχειρήσεως ἢ εἰς τὰ Ὑποκαταστήματα αὐτῆς, τὰ κείμενα εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ Κεντρικοῦ ἢ Τοπικοῦ Συμβουλίου, παρ' οὗ τοποθετοῦνται, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ὅτι ἀπαγορεύεται ἡ χρησιμοποίησις τοῦ πολεμιστοῦ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ἐκτὸς τῆς περιφερείας τοῦ Συμβουλίου, παρὰ τοῦ ὁποίου ἐτοποθετήθη. (Ἴδετε σχετικῶς μας ἐν ΕΕΔ 27, σελ. 7, ἔνθα παραπομπαὶ εἰς νομολογίαν).

Τούτου δεδομένου δέχεται ἡ κατωτέρω δικαστικὴ ἀπόφασις, ὅτι ἡ πρόσκλησις τοῦ τοποθετηθέντος ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου Ὀργανισμοῦ νὰ παράσχῃ ὑπηρεσίαν ἐκτὸς τῆς περιφερείας τοῦ τοποθετήσαντος αὐτὸν Κεντρικοῦ Συμβουλίου ὑπῆρξε παράνομος καὶ δὲν ἦρε τὴν ὑπερημερίαν τοῦ πρώτου περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ δευτέρου.

Ἡ ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ γενομένη ἐπίσχεσις τῆς ἐργασίας του (περὶ τῆς ὁποίας ἴδετε Α.Π. 501/1967, εἰσηγητὴς *Στ. Σταυρόπουλος*, ΕΕΔ 26, 1501, ἔνθα εἰς σημειώσεις μας καὶ λοιπαὶ παραπομπαὶ εἰς θεωρίαν καὶ νομολογίαν), ἐκ τῆς ὁποίας, νομίμως ἀσκουμένης, ὁ μισθωτὸς δὲν θὰ περιήρχετο εἰς ὑπερημερίαν περὶ τὴν παροχὴν τῆς ἐργασίας του, ἀλλ' ἀντιθέτως θὰ ἐξηκολούθει ἡ ὑπερημερία τοῦ ἐργοδότου μέχρις ἐξασφαλίσεως τοῦ καθυστερουμένου μισθοῦ (ἴδετε καὶ Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 13020/1966, εἰσηγητὴς *Ι. Γρίβας*, ΕΕΔ 25, 1135), δὲν εἶχε, νομίζομεν, θέσιν ἐν προκειμένῳ, ἀφοῦ καὶ ἱκανοποιουμένης τῆς ἀξιώσεως τοῦ μισθωτοῦ δὲν θὰ ἦρετο ἡ ὑπερημερία τοῦ ἐργοδότου, προελθοῦσα ἐκ τῆς μὴ κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ εἰδικοῦ νόμου 1836/1951 ἀποδοχῆς τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ τοποθετηθέντος, τὰς ὁποίας οὗτος προσέφερεν ὡς ὁ νόμος οὗτος ὁρίζει, δηλαδὴ ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου πολεμιστῶν.

Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 7023/1967

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν

Πρωτοδίκης ὁ κ. **Ε. Ἀνδριανὸς**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Δ. Τζιραβίνης, Μ. Δημολίτσας

Ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή, ἐν ᾗ ἐκτίθεται, ὅτι ὁ ἐνάγων, τοποθετηθεὶς εἰς τὴν ἐναγομένην Ἀνώνυμον Ἑταιρείαν (Ο.Τ.Ε.), ὡς ὑπάλληλος, δι' ἀποφάσεως τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων πολεμιστῶν, ἐνεφανίσθη πρὸς ἀνάληψιν ὑπηρεσίας τὴν 21.12.1965 καὶ ὅτι ἡ ἐναγομένη ἀρνεῖται τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν του, περιελθοῦσα αὐτὴ εἰς ὑπερημερίαν καὶ δι' ἧς (ἀγωγῆς) διώκεται νὰ ὑποχρεωθῇ ἡ ἐναγομένη νὰ καταβάλῃ εἰς τὸν ἐνάγοντα τὰς ἀποδοχάς του τοῦ ἀπὸ 20.7.1967 ἕως 20.8.1967 χρονικοῦ διαστήματος, νομιμοτόκως ἀπὸ τῆς ἀγωγῆς καὶ κηρυσσομένης προσωρινῶς ἐκτελεστῆς τῆς ἐκδοθησομένης ἀποφάσεως, εἶναι νόμῳ βάσιμος, ἐρειδομένη ἐπὶ τῶν ἄρθρων 293, 340, 316, 349, 350 καὶ 648 ἐπ. Α.Κ. καὶ 1 ἐπ. ἀ.ν. 1836/1951, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ νόμου 4185/1961, ἀρμοδίως δὲ φερομένη ἐνώπιον ἡμῶν κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΧΟΔ' δέον νὰ ἐξετασθῇ κατ' οὐσίαν.

Ἐβεβαιώθησαν, κατὰ τὴν κρίσιν ἡμῶν, τὰ ἑξῆς: Ὁ ἐνάγων, προστατευόμενος ὑπὸ τῶν διατάξεων περὶ προστασίας πολεμιστῶν, ἐτοποθετήθη ἀναγκαστικῶς ὡς ὑπάλληλος

εἰς τὴν ἐναγομένην Ἀνώνυμον Ἑταιρείαν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 168/18.12.1965 ἀποφάσεως τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ καὶ ἐνεφανίσθη πρὸς ἀνάληψιν ὑπηρεσίας τὴν 21.12.1965, πλὴν ἡ ἐναγομένη ἠρνήθη νὰ ἀποδεχθῇ τὰς ὑπηρεσίας του, περιελθοῦσα οὕτως εἰς ὑπερημερίαν. Διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 5282/1966 ἀποφάσεως ἡμῶν ἐκρίθη, ὅτι νομίμως ἐγένετο ἡ τοποθέτησις τοῦ ἐνάγοντος, ὅτι οὗτος ἐνεφανίσθη ἐμπροθέσμως, μὴ γενόμενος δεκτός, ὅτι ἡ ἐναγομένη περιῆλθεν εἰς ὑπερημερίαν περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν του ἀπὸ 21.12.1965 καὶ ὅτι οὗτος δικαιοῦται μισθοῦ 1875 δραχμῶν. Ἡ ἀπόφασις αὕτη δὲν προσεβλήθη δι' ἐνδίκου μέσου ὑπὸ τῆς ἐναγομένης, ἐκκληθεῖσα δὲ ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος ὡς πρὸς τὸ ποσὸν τῶν ἀποδοχῶν του μετερρυθμίσθη κατὰ τοῦτο μόνον διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 14271/1967 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ὡς ἐφετείου, δι' ἧς ἐκρίθη, ὅτι ὁ ἐνάγων, κατόπιν τῆς ἐγκύρου τοποθετήσεώς του καὶ συνεπείᾳ τῆς ὑπερημερίας τῆς ἐναγομένης, δικαιοῦται μηνιαίου μισθοῦ ἐκ 2.250 δραχμῶν, συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ ἐξ 20% ἐπὶ τοῦ ἐκ δραχμῶν 1.875 βασικοῦ μισθοῦ οἰκογενειακοῦ ἐπιδόματος. Οὕτως ὑφίσταται δεδικασμένον περὶ τῶν στοιχείων τούτων, τὸ δεδικασμένον δὲ τοῦτο προβάλλει ρητῶς καὶ ἐπικαλεῖται ὁ ἐνάγων. Μετὰ τὴν ἔκδοσιν τῆς πρώτης ἀποφάσεως ἡμῶν ἐξεδόθησαν καὶ αἱ ὑπ' ἀριθ. 6365/1966, 1505/1967 καὶ 4801/1967 ὅμοιαι, δι' ὧν ἐκρίθη, ὅτι ἡ ὑπερημερία τῆς ἐναγομένης ὑφίσταται μέχρι 19.6.1967. Αἱ ἀποφάσεις αὗται δὲν προσεβλήθησαν δι' ἐνδίκου μέσου καὶ οὕτω κατέστησαν τελεσίδικοι, ὁ δὲ ἐνάγων προβάλλει ρητῶς καὶ ἐπικαλεῖται καὶ τὰ ἐκ τούτων δεδικασμένον. Μετὰ ταῦτα ἡ ἐναγομένη ἐκοινοποίησεν εἰς τὸν ἐνάγοντα τὴν ὑπ' ἀριθ. 111626 ἄνευ χρονολογίας ἐξώδικον πρόσκλησίν της, δι' ἧς ἐκάλεσε τοῦτον, ὅπως προσέλθῃ εἰς τὰ Γραφεῖα της πρὸς ὑποβολὴν τῶν δικαιολογητικῶν του καὶ ἀνάληψιν ὑπηρεσίας ἀναλόγου πρὸς τὰ προσόντα του. Ὁ ἐνάγων ἐνεφανίσθη καὶ ὑπέβαλε τὴν ἀπὸ 16.6.1967 δήλωσίν του ὅτι εἶναι κάτοχος ἀπολυτηρίου τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου. Ἐδήλωσεν ἐπίσης ὅτι εἶναι κάτοχος ἀδείας ἠλεκτροσυγκολλητοῦ. Κατόπιν τούτου ἡ ἐναγομένη ἐκοινοποίησεν αὐτῷ νέαν, ἄνευ ἀριθμοῦ καὶ χρονολογίας, ἐξώδικον πρόσκλησιν, δι' ἧς ἐκάλει τοῦτον, ὅπως ἀναλάβῃ ὑπηρεσίαν εἰς τὸ τηλεπικοινωνιακὸν κέντρον Μεθάνων ὡς ἔκτακτος διανομεὺς ἐπὶ ἀποδοχαῖς βαθμοῦ Δ5, ἰσχυριζομένη ὅτι δὲν ἀπασχολεῖ ἠλεκτροσυγκολλητάς καὶ ὅτι δὲν ὑπάρχει θέσις ἀνάλογος πρὸς τὰ προσόντα του εἰς τὴν περιφέρειαν Ἀθηνῶν, ἐπὶ πλέον προσεφέρθη εἰς ἐκπλήρωσιν πάσης ὑποχρεώσεώς της ἐκ τῆς τοποθετήσεως. Ὁ ἐνάγων κατόπιν τούτου ἐκοινοποίησεν εἰς τὴν ἐναγομένην τὴν ἀπὸ 24.6.1967 ἐξώδικον δήλωσίν του, δι' ἧς ἐδήλωσεν, ὅτι δὲν ἀποδέχεται τὴν τοποθέτησίν του ὡς ἐκτάκτου καὶ οὐχὶ μονίμου διανομέως εἰς Μέθανα, διότι ἐτοποθετήθη ὡς μόνιμος ὑπάλληλος εἰς Ἀθήνας, ὅπου δύναται νὰ χρησιμοποιηθῇ ἀναλόγως τῶν προσόντων του ὡς ἠλεκτροσυγκολλητοῦ, δεδομένου ὅτι ἡ ἐναγομένη ἀπασχολεῖ πεντήκοντα ἠλεκτροσυγκολλητὰς ἐν Ἀθήναις, διότι ἡ μετάθεσίς του εἰς Μέθανα, ἀπαγορευομένη καὶ ὑπὸ τοῦ Κανονισμοῦ τοῦ προσωπικοῦ τῆς ἐναγομένης, εἶναι καταχρηστικὴ καὶ ὅτι ἀσκεῖ ἐπίσχεσιν τῆς ἐργασίας του μέχρι καταβολῆς τῶν ἀπὸ 20.10.1966 καὶ ἐντεῦθεν ἀποδοχῶν του.

Ἐκ τῶν ἄρθρων 1, 2 καὶ 3 § 5 ἀ.ν. 1836/1951 σαφῶς συνάγεται, ὅτι ἡ ἁρμοδιότης τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου προστασίας πολεμιστῶν δὲν ἐκτείνεται ἐπὶ ἄλλων, πλὴν τοῦ τῆς Ἀττικῆς, Νομῶν, δι' ἕκαστον τῶν ὁποίων λειτουργεῖ ἰδιαίτερον Τοπικὸν Συμβούλιον προστασίας πολεμιστῶν καὶ ὅτι οἱ τοποθετούμενοι ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τούτου χρησιμοποιοῦνται ἀναλόγως τῶν ἱκανοτήτων καὶ τῶν προσόντων των εἰς τὸ Κεντρικὸν Κατάστημα τῆς ἐπιχειρήσεως ἢ τὰ

Ὑποκαταστήματα αὐτῆς, τὰ κείμενα εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ τοποθετοῦντος τοὺς πολεμιστὰς Συμβουλίου. Ἐξ ἑτέρου κατὰ τὰ ἄρθρα 1 § 1 ν.δ. 4398/1964 καὶ 1 τοῦ δ.δ. 293/1965, ἐκδοθέντος δυνάμει τοῦ ἄρθρου 13 νόμου 4450/1964, ἱδρύθη Νομὸς Πειραιῶς, εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ ὁποίου ὑπάγονται, πλὴν ἄλλων, καὶ ἡ ἐπαρχία Τροιζηνίας (εἰς τὴν περιφέρειαν τῆς ὁποίας ὑπάγεται καὶ ὁ Δῆμος Μεθάνων), ἤρξατο δὲ ἡ λειτουργία τῆς Νομαρχίας Πειραιῶς ἀπὸ 1.5.1965. Συνεπῶς ὁ ἐνάγων, τοποθετηθεὶς ὑπὸ τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου τὴν 18.12.1965, δὲν δύναται νὰ χρησιμοποιηθῇ ὑπὸ τῆς ἐναγομένης εἰς Μέθανα ἄνευ τῆς συγκαταθέσεώς του, ἡ δὲ πρόσκλησις τῆς ἐναγομένης ὅπως ὁ ἐνάγων ἀναλάβῃ ὑπηρεσίαν εἰς Μέθανα, παρὰ τὴν ἀντίθεσίν του, δὲν αἴρει τὴν ὑπερημερίαν της περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν του. Πέραν τούτου ἡ πρόσκλησις αὕτη δὲν αἴρει τὴν ὑπερημερίαν τῆς ἐναγομένης καὶ διὰ τοὺς ἑξῆς λόγους: Πρῶτον, διότι οὗτος καλεῖται νὰ ἀναλάβῃ ὑπηρεσίαν ὡς ἔκτακτος διανομεύς, ἐνῷ ἐτοποθετήθη εἰς τὸ μόνιμον προσωπικὸν τῆς ἐναγομένης καὶ παρ' ὅλον ὅτι κατὰ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ Γενικοῦ Κανονισμοῦ Προσωπικοῦ τῆς ἐναγομένης οἱ διανομεῖς περιλαμβάνονται εἰς τὸ μόνιμον προσωπικόν της. Ἡ ἀποδοχὴ τῆς ὑπηρεσίας ἐκτάκτου ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος θὰ ἐσήμαινεν ἀναγνώρισιν τοῦ ὅτι θὰ δύναται νὰ ἀπολυθῇ, ὅταν ἐκλείψουν αἱ ἀνάγκαι τῆς ἐναγομένης εἰς ἔκτακτον προσωπικόν, ὡς συνάγεται ἐκ τοῦ ἄρθρου 2 § 3 τοῦ ἀνωτέρω Κανονισμοῦ. Δεύτερον: Οἱ ἀναγκαστικῶς τοποθετούμενοι πολεμισταὶ χρησιμοποιοῦνται ἀναλόγως τῶν προσόντων των, ὑπὸ τὴν προφανῆ ἔννοιαν ὅτι λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν τὰ μείζονα τοιαῦτα. Ὁ ἐνάγων, πλὴν τοῦ ἀπολυτηρίου Δημοτικοῦ Σχολείου, ἔχει καὶ ἄδειαν ἠλεκτροσυγκολλητοῦ καὶ συνεπῶς δέον νὰ χρησιμοποιηθῇ ὡς τοιοῦτος, ἐφ' ὅσον βεβαιοῦται, ὅτι ἡ ἐναγομένη χρησιμοποιεῖ ἠλεκτροσυγκολλητὰς εἰς τὴν περιφέρειαν Ἀθηνῶν. Συνεπῶς ἡ τοποθέτησίς του βάσει τοῦ ἀπολυτηρίου μόνον τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου δὲν ἀποτελεῖ χρησιμοποίησιν ἀναλόγως τῶν προσόντων του. Τρίτον: Ἡ ἁπλῆ ρηματικὴ προσφορὰ τῶν ὀφειλομένων εἰς τὸν ἐνάγοντα καθυστερουμένων ἀπὸ τοῦ Ὀκτωβρίου 1966 ἀποδοχῶν του ἄνευ πραγματικῆς καταβολῆς τούτων, παρὰ τὴν ἔκδοσιν τῶν ἀνωτέρω ἀποφάσεων, δι' ὧν ἐκρίθη τελεσιδίκως, ὅτι ἡ ἐναγομένη ὑποχρεοῦται εἰς καταβολὴν αὐτῶν καὶ ὑπὸ τὸν ὅρον τῆς ἀναλήψεως ὑπηρεσίας, εἰς ἣν δὲν ὑποχρεοῦται ὁ ἐνάγων, δὲν αἴρει τὰς ἐκ τῆς ἐπισχέσεως τῆς ἐργασίας του συνεπείας, δοθέντος ὅτι ἡ ἐπίσχεσις αὕτη, ἀσκουμένη ὑπὸ τὰς ἀνωτέρω συνθήκας, οὐδόλως δύναται νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς καταχρηστική. Ὁ κατὰ τὸν κρίσιμον ἐν προκειμένῳ χρόνον (20.7.1967 ἕως 20.8.1967) βασικὸς μισθὸς τοῦ ἐνάγοντος ἀνέρχεται εἰς 2.125 δραχμὰς (ἡμερομίσθιον τῆς ἀπὸ 14.2.1967 ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀπὸ 1.7.1967 δραχμῶν 90Χ25=2.250, ἔναντι τῶν ὁποίων ζητοῦνται 2.125), προσαυξανόμενος δι' ἐπιδόματος οἰκογενειακῶν βαρῶν ἐξ 20% κατὰ τὸ ἄρθρον 13 § 3 τοῦ ἀνωτέρω Κανονισμοῦ, δοθέντος ὅτι ὁ ἐνάγων εἶναι ἔγγαμος μετὰ δύο τέκνων. Ἤτοι αἱ συνολικαὶ μηνιαῖαι ἀποδοχαί του ἀνέρχονται εἰς 2.550 δραχμάς. Συνεπῶς ἡ ἀγωγὴ δέον νὰ γίνῃ δεκτὴ ὡς βάσιμος καὶ κατ' οὐσίαν.

Τὸ ἐπιδικαζόμενον ποσὸν ἀποτελεῖ ἀποδοχὰς τοῦ ἐνάγοντος τοῦ τελευταίου πρὸ τῆς ἀγωγῆς τριμήνου, δι' ὃ δέον νὰ κηρυχθῇ προσωρινῶς ἐκτελεστὴ ἡ παροῦσα συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 1864 ἐδ. στ' Πολ. Δικονομίας.

ΣΥΜΨΗΦΙΣΜΟΣ

ΣΥΜΨΗΦΙΣΜΟΣ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΩΝ ΕΚ ΠΑΡΑΝΟΜΩΝ ΥΠΕΡΩΡΙΩΝ

Δικαίωμα αποζημιώσεως μισθωτού δι' άδειαν εν περιπτώσει απολύσεως

Προϋποθέσεις δι' έκδοσιν εθνικής ομοιοεπαγγελματικής συλλογικής συμβάσεως εργασίας. —Ακυρότης υπ' αριθ. 13/1965 διαιτητικής αποφάσεως περί όρων αμοιβής και εργασίας τυπογράφων χώρας εν τω συνόλω της και συνεπώς και ως προς την διάταξιν περί παροχής επιδόματος δι' ανθυγιεινήν εργασίαν.— Έννοια διατάξεως άρθρου 5 § 5 Α.Ν. 539/1945 περί παροχής αποζημιώσεως δι' οφειλομένην και μη ληφθείσαν ένεκεν απολύσεως του μισθωτού άδειαν.—Παροχή εργασίας υπέρ τα νόμιμα χρονικά όρια εργασίας.—Παραγραφή απαιτήσεων εκ ταύτης, μη υποκειμένων, ως αποζημιώσεων, εις την προστασίαν του άρθρου 664 Α.Κ.—Επιτρεπτός ούτω συμψηφισμός προς ταύτας ανταπαιτήσεως εργοδότου εξ αχρεωστήτως δοθέντος επιδόματος δι' ανθυγιεινήν εργασίαν.

Έπρόκειτο, μεταξύ των άλλων, περί αξιώσεως μισθωτού τυπογράφου παροχής επιδόματος δι' ανθυγιεινήν εργασίαν δυνάμει της υπ' αριθ. 13/1965 διαιτητικής αποφάσεως περί όρων αμοιβής και εργασίας των τυπογράφων της χώρας (ΕΕΔ 24, 628).

Η απόφασις όμως αύτη ηκυρώθη υπό της Σ.Ε. 2218/1967 (εισηγητής *Θ. Κυριακού*, ΕΕΔ 26, 1059) και συνεπώς δέν υπήρξε νόμιμη αναγνωρίσιμος αξίωσις του μισθωτού εκ ταύτης.

Προεβλήθη, μεταξύ των άλλων, υπό του μισθωτού και αξίωσις αυτού εκ παρανόμων υπερωριών, κατά τό άρθρον 8 του ν.δ. 4020/1959 (ΕΕΔ 18, 1272), οριζομένου κατά νόμον (άρθρον 1 π.δ. 27.6.1932 περί κωδικοποιήσεως των περί ώκταώρου εργασίας διατάξεων) ότι αι ώραι εργασίας των τυπογράφων είναι οκτώ (8).

Αι αξιώσεις αύται του μισθωτού εκ του άρθρου 8 του ν.δ. 4020/1959, ως δέχεται το Πρωτοδικείον (ίδετε και σημείωσίν μας εν ΕΕΔ 25, 888), δέν φέρουν τον χαρακτήρα μισθού, άλλ' αποζημιώσεων, παραγράφονται δε ούτω μετά 20ετίαν και υπόκεινται εις συμψηφισμόν.

Προεβλήθη ούτω προς συμψηφισμόν ανταπαιτησις του εργοδότου κατά του μισθωτού (παραδεκτώς, *Γ. Ράμος*, ΕΕΔ 15, 353. Ίδετε και νομολογίαν των Δικαστηρίων εν ΕΕΔ 15, 366) εκ του αχρεωστήτως δοθέντος δυνάμει της ακυρωθείσης υπό του Συμβουλίου Επικρατείας διαιτητικής αποφάσεως επιδόματος δι' ανθυγιεινήν εργασίαν.

Όπου ο Νομοθέτης ήθέλησε να αποκλείση την ανταξίωσιν αθέσπισε τούτο ειδικώς. (Ίδετε άρθρον 8 § 3 ν.δ. 4020/1959, μετά την υπό του Συμβουλίου Επικρατείας ακύρωσιν της υπ' αριθ. 2/1956 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών).

Εζητήθη υπό του μισθωτού και ή κατ' άρθρον 5 § 5 του α.ν. 539/1945 αποζημίωσις δι' άφειλομένην και μή ληφθείσαν ένεκεν απολύσεως άδειαν, εφ' όσον ή απόλυσις εγένετο δι' αφορμήν, παρούσαν τον εργοδότην (ίδετε περί του όρου τούτου και Πρωτοδικείου Αθηνών 9209/1958, εισηγητής *Σ. Ποταμιάνος*, ΕΕΔ 18, 133, ένθα σημειώσεις μας και παραπομπαί), εις την αποζημίωσιν δε ταύτην υπολογίζει το Πρωτοδικείον και το έπίδομα άδείας. (Ούτω και ή Πρωτοδικείου Χανίων 673/1965, εισηγητής *Σ. Λιμούρης*, ΕΕΔ 25, 15, σημειώσεις μας εν ΕΕΔ 24, 1148).

Πρωτοδικείου Αθηνών 23682/1967

Διαδικασία εργατικών διαφορών κατ' έφεσιν

Πρόεδρος ο κ. **Ν. Μελάς**

Εισηγητής ο Πρωτοδίκης κ. **Ι. Πρεμέτης**

Δικηγόροι οι κ.κ. Ε. Δημητρακόπουλος, Ι. Κωστούλης

Η υπ' αριθ. 13/1965 απόφασις του Δ.Δ. Δ.Δ. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής και εργασίας των τυπογράφων άπάσης χώρας», αναιτιολόγητος ούσα ως προς την διαπίστωσιν της συνδρομής της υπό των διατάξεων των άρθρων 7 § 1, 21 § 2 και 19 § 2 νόμου 3239/1955 απαιτουμένης βασικής προϋποθέσεως προς έκδοσιν εθνικής ομοιοεπαγγελματικής διαιτητικής αποφάσεως, της υπάρξεως ομοιομόρφων καθ' άπασαν την χώραν συνθηκών σχετικών προς τα εν άρθρω 15 § 3 του αύτου νόμου αναφερόμενα κριτήρια καθορισμού των αμοιβών και όρων εργασίας εν γένει, ήτοι εργασίας, συνθηκών παροχής της εργασίας, κόστους ζωής και οικοδομικής και τεχνικής άντοχής των επιχειρήσεων, εφ' όσον, καθορίζουσα τα κατώτατα όρια ημερομισθίων (αναλόγως του είδους της παρεχομένης εργασίας) ενιαία δια πάντας τους εργατοτε-

χνίτας τυπογράφους τῆς χώρας, κατὰ τροποποίησιν ἐν τούτῳ τῆς ἀποφάσεως τοῦ πρωτοβαθμίου διαιτητικοῦ δικαστηρίου, δι' ἧς εἶχον καθορισθῆ διάφοροι κατὰ περιφερείας τῆς χώρας ἀμοιβαὶ τούτων, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι δὲν ὑφίσταται οὐσιώδης τοὐλάχιστον διαφορὰ συνθηκῶν ἐκμεταλλεύσεως καὶ εἴδους προσφερομένης ἐργασίας μεταξὺ τῶν διαφόρων περιοχῶν τῆς χώρας, δὲν ποιεῖται μνείαν τῶν συγκεκριμένων στοιχείων, ἐφ' ὧν στηρίζει τὴν κρίσιν της περὶ τοῦ μὴ οὐσιώδους τῆς διαφορᾶς τῶν συνθηκῶν, ἡ δὲ περιεχομένη ἐν αὐτῇ ἐν λόγῳ διαπίστωσις ἀναφέρεται μόνον εἰς τὰς συνθήκας ἐκμεταλλεύσεως καὶ εἰς τὸ εἶδος τῆς προσφερομένης ἐργασίας, οὐχὶ δὲ καὶ εἰς τὴν οἰκονομικὴν ἀντοχὴν τῶν ἐπιχειρήσεων καὶ εἰς τὸ κόστος ζωῆς, ἐξ οὗ προκύπτει, ὅτι ἡ ὕπαρξις ὁμοιομόρφων καθ' ἅπασαν τὴν χώραν συνθηκῶν δὲν ἐξητάσθη ἐν σχέσει πρὸς τὰ ὡς ἄνω δύο οὐσιώδη κριτήρια, ὡς ἔδει, εἶναι ἄκυρος ἐν τῷ συνόλῳ της (Σ.Ε. 2218/1967, ΕΕΔ 26, 1059), συνεπῶς καὶ ὡς πρὸς τὸ ὑπ' αὐτῆς προβλεπόμενον ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας. Ἐντεῦθεν καὶ ἐξ οὐδενὸς ἀποδεικτικοῦ στοιχείου βεβαιουμένου τοῦ ἰσχυρισμοῦ τοῦ ἐφεσιβλήτου ὅτι ὁ ἐκκαλῶν ἀνεγνώρισε διὰ συμβάσεως τὴν ὑποχρέωσίν του πρὸς καταβολὴν τοῦ ὡς ἄνω ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας, ὁ ἐφεσίβλητος δὲν δικαιοῦται τούτου. Ἄλλως δὲ ἀποφανθεῖσα ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις καὶ ἐπιδικάσασα εἰς τὸν ἐφεσίβλητον ἐκ τῆς αἰτίας ταύτης τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 5.600 δὲν ἔσφαλεν ὡς πρὸς τοῦτον, ἀλλὰ μόνον ὡς πρὸς τὸν ἐκκαλοῦντα καὶ δέον, δεκτοῦ γινομένου τοῦ περὶ τούτου πρώτου λόγου ἐφέσεως ὡς νόμῳ καὶ οὐσίᾳ βασίμου καὶ ἀπορριπτομένου τοῦ σχετικοῦ λόγου ἀντεφέσεως ὡς ἀβασίμου, νὰ μεταρρυθμισθῇ, ἐπὶ τῷ τέλει νὰ ἀπορριφθῇ ἡ ἐφ' ἧς ἔκρινεν ἀγωγή, ὡς πρὸς τὸ ἐν λόγῳ αἴτημά της, ὡς ἀβάσιμος.

Περαιτέρω, λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν ὅτι ὡς ἀφορμὴ βαρύνουσα τὸν ἐργοδότην, ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ ἄρθρου 5 § 5 ἀ.ν. 539/1945, νοεῖται πᾶς λόγος, ἀναγόμενος εἰς τὴν σφαῖραν δράσεως τοῦ ἐργοδότου, ἤτοι μὴ ἀφορῶν τὸ πρόσωπον τοῦ μισθωτοῦ ἢ εἰς πταῖσμα αὐτοῦ ἢ εἰς τυχηρὸν γεγονὸς ἢ ἀνωτέραν βίαν (Ἀγαλλόπουλος, Ἐργατ. Δίκαιον, σελ. 253, Τούση - Σταυροπούλου Ἐργατικὸν Δίκαιον, 244 σημ. 21α, σελ. 314, Βασιλείου, ΕΕΔ 10, 908 ἑπ., Α.Π. 637/1950, ΕΕΔ 10 219), ὁ ἐφεσίβλητος, ἀπολυθεὶς ἄνευ συνδρομῆς τοιούτου λόγου, ἤτοι δι' ἀφορμὴν βαρύνουσαν τὸν ἐκκαλοῦντα, πρὶν ἢ λάβῃ τὴν ὀφειλομένην αὐτῷ ἐτησίαν ἄδειαν, ἔτους 1966, δικαιοῦται κατὰ τὴν ἀνωτέρω διάταξιν τοῦ ἀ.ν. 539/1945 ἀποζημιώσεως ἴσης πρὸς τὰς ἀποδοχάς, ἃς θὰ ἐλάμβανεν, ἐὰν ἤθελε τύχει τῆς ἀδείας του τοῦ ἄνω ἔτους, ἀνερχομένης εἰς δραχμὰς (180 Χ 18) 3.240 καὶ ἀναλόγου πρὸς τὸν διαρρεύσαντα ἀπὸ τῆς λήξεως τοῦ προηγουμένου ἐπιδόματος χρόνον ἐπιδόματος ἀδείας τοῦ αὐτοῦ ἔτους, ἀνερχομένου εἰς δραχμὰς (6,25 Χ 132) 825, ἤτοι δικαιοῦται ἐν ὅλῳ ἐκ τῆς αἰτίας ταύτης δραχμὰς (3.240 + 825) 4.065. Συνεπῶς οὕτως ἀποφανθεῖσα καὶ ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις καὶ ἐπιδικάσασα ἐκ τῆς ἐν λόγῳ αἰτίας εἰς τὸν ἐφεσίβλητον τὸ ἀνωτέρω ποσὸν δὲν ἔσφαλε καὶ ὁ περὶ τοῦ ἀντιθέτου πέμπτος λόγος ἐφέσεως δέον νὰ ἀπορριφθῇ ὡς ἀβάσιμος.

Βεβαιοῦται, ὅτι ὁ ἐφεσίβλητος καθ' ἅπαν τὸ ἀνωτέρω χρονικὸν διάστημα ἀπασχολήσεώς του παρὰ τοῦ ἐκκαλοῦντος εἰργάσθη ἐπὶ 10 λεπτὰ τῆς ὥρας, καθ' ἑκάστην, πέραν τῶν ἐπιτρεπομένων ὑπὸ τῶν συνδεδυασμένων διατάξεων τῶν ἄρθρων 1 § 1 στοιχ. 4 καὶ 2 π.δ. τῆς 27.6.1962 εἰς τὰ τυπογραφεῖα 8 ὡρῶν ἡμερησίως καὶ 48 ὡρῶν ἑβδομαδιαίως. Εἰδικώτερον βεβαιοῦται, ὅτι οὗτος προσήρχετο εἰς τὸ ὡς ἄνω τυπογραφεῖον τοῦ ἐκκαλοῦντος περὶ τὴν 7,20 π.μ. ὥραν, ἤτοι 10 λεπτὰ πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἐργασίας τῶν ἀπασχολουμένων εἰς αὐτὸ λοιπῶν μισθωτῶν, ἀνερχομένων εἰς εἴκοσι περίπου, καὶ ἠσχολεῖτο μὲ τὸ ἄνοιγμα τοῦ τυπογραφείου, τὴν συγκέντρωσιν τῆς ἐκτελεσθείσης τὴν προηγουμένην ἡμέραν ἐργασίας καὶ τὸν χαρακτηρισμόν, τὴν τακτοποίησιν καὶ διανομὴν τῆς ἐργασίας, ἥτις ἔδει νὰ ἐκτελεσθῇ, καὶ ἥτις ἐργασία, ἀναγκαία οὖσα, διότι ἄλλως θὰ ἐπήρχετο καθυστέρησις τῆς ἐνάρξεως τῆς ἐργασίας ὁλοκλήρου τοῦ προσωπικοῦ, δὲν ἠδύνατο νὰ συντελεσθῇ ἀπὸ τῆς προηγουμένης ἡμέρας καὶ πρὸ τῆς ἀποχωρήσεως τοῦ ἐφεσιβλήτου ἐκ τῆς ἐργασίας του τὴν 4ην μ.μ., μέχρι τῆς ὁποίας οὗτος εἰργάζετο συνεχῶς, μὲ ἡμίσειαν ὥραν διακοπὴν τὴν μεσημβρίαν, ἐκ τοῦ λόγου κυρίως ὅτι τὸ τυπογραφεῖον ἐξηκολούθει νὰ λειτουργῇ μὲ ἑτέραν φυλακὴν (βάρδιαν) καὶ μετὰ τὴν ἀποχώρησιν τοῦ

ἐφεσιβλήτου ἐξ αὐτοῦ.

Ὑπό τά ἀνωτέρω πραγματικά περιστατικά ἡ παρασχεθεῖσα παρά τοῦ ἐφεσιβλήτου ὑπερεργασία εἶναι πραγματική ὑπό τήν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 14 τοῦ διατάγματος τῆς 27.6/4.7.1932 καί οὐχί τοιαύτη προπαρασκευῆς τούτου πρός πραγματικήν παροχήν τῆς ἐργασίας του καί ὑπάγεται εἰς τάς ἐν ἄρθρῳ 1 τοῦ αὐτοῦ διατάγματος ἀναφερομένας ἐργασίας (Α.Π. 317/1965, ΕΕΔ 24, 1174). Ἡ δέ ἄσκησις τῆς περί αὐτῆς ἐνδίκου ἀξιώσεως τοῦ ἐφεσιβλήτου οὐδαμῶς καθίσταται καταχρηστική ἐκ τοῦ εἴδους τῆς παρασχεθείσης παρ' αὐτοῦ ἐργασίας καί τοῦ ὅτι οὗτος ἐλάμβανε μείζονα τοῦ νομίμου μισθόν, οὔτε ἄλλως τε ἐκ τῆς ἐπί τόσον χρόνον ἀδρανείας του καί τῆς ἐκ ταύτης δημιουργηθείσης τυχόν καλοπίστου πεποιθήσεως τοῦ ἐκκαλοῦντος περί μή ἀσκήσεώς της, μή δικαιολογουμένης ἐντεῦθεν τῆς ὑπό τοῦ ἄρθρου τούτου ἀξιουμένης προφανοῦς ὑπερβάσεως τῶν ὑπό τῆς καλῆς πίστεως ἤ τῶν χρηστῶν ἠθῶν ἤ τοῦ κοινωνικοῦ ἤ οἰκονομικοῦ σκοποῦ τοῦ δικαιώματος ἐπιβαλλομένων ὁρίων, ἐφ' ὅσον δέν ἰσχυρίζεται ὁ ἐκκαλῶν, ὅτι ἐζημιώθη ἐκ τῆς ἐν λόγῳ ἀδρανείας καί τῆς ἐπακολουθησάσης καλοπίστου πεποιθήσεως, οὔτε ἄλλως τε ἦτο δυνατόν νά ζημιωθῇ ἐκ τούτων, δεδομένου ὅτι ἡ ὑποχρέωσίς του περιορίζεται εἰς τήν ἀπόδοσιν τοῦ πλουτισμοῦ του, δι' ὃν ἔχει τήν μή προβαλλομένην ἐκ τοῦ ἄρθρου 909 Α.Κ. ἔνστασιν ὅτι δέν σώζεται κατά τόν χρόνον τῆς ἐπιδόσεως τῆς ἀγωγῆς (Α.Π. 608/1965, ΕΕΔ 25, 225). Ἐπίσης δέν ὑπέκυψεν ἡ ἀξίωσις αὕτη τοῦ ἐφεσιβλήτου εἰς παραγραφήν, ὅσον ἀφορᾷ τόν μέχρι τοῦ ἔτους 1962 χρόνον, καθ' ὅσον τόσον ἡ ἐκ τῶν ἀρχῶν τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἀπαίτησις, ὅσον καί ἡ ἀποζημίωσις ἐξ 75% ἐπί τοῦ καταβαλλομένου ὡρομισθίου, ἥτις ἔχει τεθῇ ὡς ἰδιωτική ποινή διά παράβασιν νόμου, δέν φέρουν τόν χαρακτῆρα μισθοῦ, ἐφ' οὗ ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 250 Α.Κ. περί πενταετοῦς παραγραφῆς, ἀλλ' ἀποζημιώσεως, καί παραγράφονται μετά εἰκοσαετίαν κατ' ἄρθρον 249 Α.Κ. Ἐντεῦθεν καί μή διατυπουμένου παραπόνου διά μή ὀρθόν ὑπολογισμόν τοῦ ὕψους τοῦ ἐπιδικασθέντος ὑπό τῆς ἐκκαλουμένης εἰς τόν ἐφεσίβλητον ἐκ τῆς αἰτίας ταύτης ποσοῦ ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, ὡς ἀνωτέρω ἀποφανθεῖσα, εἰ καί ἐπί διαφόρῳ πως αἰτιολογίᾳ, καί ἐπιδικάσασα εἰς τόν ἐφεσίβλητον ἀποζημίωσιν ἐκ δραχμῶν 12.850,75 δέν ἔσφαλε καί οἱ περί τοῦ ἀντιθέτου δεύτερος καί τρίτος λόγοι ἐφέσεως καί δεύτερος λόγος ἀντεφέσεως δέον νά ἀπορριφθοῦν ὡς ἀβάσιμοι.

Ἡ ὡς ἄνω ἐκ τῶν ἄρθρων 904 καί 8 § 2 ν.δ. 4020/1959 ἀξίωσις τοῦ ἐφεσιβλήτου διά τήν παρασχεθεῖσαν εἰς τόν ἐκκαλοῦντα παράνομον ὑπεργασίαν του, μή φέρουσα, ὡς εἴρηται, τόν χαρακτῆρα μισθοῦ ὑπό τήν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 653 Α.Κ., ἀλλ' ἀποζημιώσεως, δέν ἐμπίπτει εἰς τήν προστασίαν τοῦ ἄρθρου 664 Α.Κ. καί ὑπόκειται ἀπεριορίστως εἰς συμψηφισμόν ἀνταπαιτήσεως τοῦ ἐκκαλοῦντος, παραδεκτῶς ἐξεταζομένης κατά τήν παροῦσαν ἐργατικήν διαδικασίαν καί ἂν εἰσέτι εἶναι ἀνεκκαθάριστος (*Γ. Ράμμος*, ΕΕΔ 15, 353).

Ἐξ ἄλλου, κατά τήν σαφῆ ἔννοιαν τῶν συνδεδυασμένων διατάξεων τῶν ἄρθρων 904 § 1 καί 905 § 1 Α.Κ., ἐκουσία παροχή ἐκ μέρους τοῦ δίδοντος πρός λαμβάνοντα, γενομένη ἐπί σκοπῷ ἐκπληρώσεως ὑποχρεώσεως ταῦ δίδοντος, ἣν ἐνόμιζεν οὗτος ἤδη ὑφισταμένην, καί ἥτις ἦτο ἀνύπαρκτος, εἴτε διότι δέν εἶχεν ὑπάρξει ποτέ, λόγῳ π.χ. ἀκυρότητος αὐτῆς, δι' οἱονδήποτε λόγον, εἴτε διότι δέν ὑφίστατο πλέον, δύναται νά ἀναζητηθῇ διά τῆς ἀπαιτήσεως ἀχρεωστήτου. Καί ναί μέν πρός ἀναζήτησιν τῆς παροχῆς ἀπαιτεῖται ὕπαρξις πλάνης παρά τῷ καταβαλόντι περί τήν ὕπαρξιν τῆς ὑποχρεώσεώς του, ἥτις πλάνη εἶναι ἀδιάφορον ἐάν ἦτο συγγνωστή ἢ ἀσύγγνωστος ἢ ἐάν εἶναι τοιαύτη περί τό δίκαιον, ὡς ὅμως ρητῶς ὁρίζεται ὑπό τῆς ὡς ἄνω διατάξεως τοῦ ἄρθρου 905 § 1 Α.Κ., ὁ ἐνάγων διά τήν ἀνάληψιν τοῦ καταβληθέντος δέν εἶναι ἀναγκαῖον νά ἐπικαλεσθῇ καί νά ἀποδείξῃ αὐτός ταύτην, διότι τεκμαίρεται κατά νόμον, ὅτι ὑφίστατο παρ' αὐτῷ, ἀποδεικνύοντι ὅτι κατέβαλεν ἐπί σκοπῷ ἐκπληρώσεως ὡρισμένης ὑποχρεώσεως, ἀλλ' ὁ ἐναγόμενος δέον νά ἰσχυρισθῇ καί ἀποδείξῃ, ὅτι ὁ ἐνάγων διετέλει κατά τόν χρόνον τῆς καταβολῆς ἐν γνώσει τοῦ γεγονότος τῆς μή ὑπάρξεως τοῦ χρέους καί δή πραγματικῇ τοιαύτῃ, μή ἀρκούσης πρός τοῦτο μόνον τῆς ὑπαιτίου ἀγνοίας του (*Κ. Κουκά*. Ἐνοχ. ἐκδ. Δ' ὑπ' ἄρθρον 904 - 907 § 7, σελ. 649 - 654, *Γ. Μπαλῆ*, Γεν. Ἀρχαί § 43, Α.Π. 265/1952, Θέμ. ΞΓ' 485, Α.Π. 442/1957, ΝοΒ 6, 38). Συνεπῶς ἐν προκειμένῳ, τοῦ ἐφεσιβλήτου ὁμολο-

ΑΔΕΙΑΙ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΑΔΕΙΑΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΕΠΙ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΟΡΙΣΜΕΝΟΥ ΧΡΟΝΟΥ

Συμβάσεις δι' επεξεργασίαν φύλλων καπνού κατά τον Νόμον 2348/1953

Σύνδεσις του εργάτου επεξεργασίας καπνών μετά του εργοδότου αυτού, κατά τον Νόμον 2348/1953, διά συμβάσεως εργασίας ωρισμένου χρόνου και δη εξαημέρου διαρκείας, εφ' όσον ο εργοδότης δεν προβή εις την περί του αντιδέτου δήλωσιν.— Έννοια ιδιωτικού υπαλλήλου κατ' άρθρον 1 Ν.Δ. 2655/1953.—Θεώρησις του αρχιστοιβαδώρου καπνών ως εργάτου.—Εφαρμογή Α.Ν. 539/1945 περί άδειών μισθωτών τόσον επί συμβάσεων εργασίας αορίστου χρόνου, όσον και επί ωρισμένου τοιούτου.— Προϋποθέσεις διά το δικαίωμα άδειας και αποζημιώσεως δι' αφειλομένην και μη ληφθείσαν ένεκεν απολύσεως άδειαν.— Άσκησις αντεφέσεως κατ' άρθρον 758, αριθ. 2, Πολιτικής Δικονομίας.

Επρόκειτο, εις την περίπτωσιν της κατωτέρω αποφάσεως του Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης, ως εφετείου κατά την εργατικήν διαδικασίαν, περί παροχής υπό μισθωτού εργασίας ως «αρχιστοιβαδώρου» καπνών και προέκυψε το ζήτημα, αν ούτος ηδύνατο να θεωρηθή ιδιωτικός υπάλληλος κατά την έννοιαν του άρθρου 1 του ν.δ. 2655/1953 (ΕΕΔ 12, 1212, περί του οποίου ίδετε Α.Π. 626/1967, εισηγητής *Εύστ. Μαλλούχος*, ΕΕΔ 27, 80, ένθα εις σημειώσεις μας και παραπομπαί εις λοιπήν νομολογίαν του Αρείου Πάγου), αρνητικώς δε επ' αυτού απεφάνθη το Πρωτοδικείον.

Ως δέχεται το Πρωτοδικείον, είχεν εν προκειμένω εφαρμογήν ο ειδικός νόμος 2348/1953 (ΕΕΔ 12, 506), ο οποίος χαρακτηρίζει την σύμβασιν των κατά τούτον προσλαμβανομένων ως τοιαύτην ωρισμένου χρόνου. (Ίδετε και υπ' αριθ. 293/1958 Γνωμοδότησιν της Νομικής Υπηρεσίας του Οργανισμού Απασχολήσεως και Ασφαλίσεως Ανεργίας, ΕΕΔ 17, 379).

Ως προς το δικαίωμα άδειας κατ' ά.ν. 539/1945, περί του οποίου απηγορεύθη το Πρωτοδικείον, έχει ήδη γίνει δεκτόν, ότι ο νόμος ούτος εφαρμόζεται και επί συμβάσεων εργασίας με ωρισμένην χρονικήν διάρκειαν (Ίδετε Α.Π. 371/1962, εισηγητής *Κ. Θανόπουλος*, ΕΕΔ 21, 851, Α.Π. 374/1965, εισηγητής *Εύστ. Μαλλούχος*, ΕΕΔ 24, 854, ένθα σημειώσεις μας και παραπομπαί εις λοιπήν νομολογίαν και θεωρίαν), υπό την απαραίτητον βεβαίως προϋπόθεσιν ότι ο χρόνος, δι' ον συνωμολογήθη η σύμβασις, είναι διαρκείας μείζονος του έτους. (Ούτω η Α.Π. 374/1965, ένθ' άνω.).

Εξ άλλου, η κατ' άρθρον 5 § 5 του ά.ν. 539/1945 περί άδειών μισθωτών προβλεπομένη αποζημίωσις των μισθωτών δι' οφειλομένην και μη ληφθείσαν ένεκεν απολύσεως άδειαν προϋποθέτει να επέρχηται η απόλυσις του μισθωτού διά καταγγελίας υπό του εργοδότου και να οφείληται αύτη εις αφορμήν, βαρύνουσαν τον εργοδότην, πράγμα το οποίον δεν συμβαίνει επί λύσεως της συμβάσεως συμπληρωθέντος του χρόνου αυτής. (Πρβλ. Α.Π. 290/1960, εισηγητής *Θ. Σταυρόπουλος*, ΕΕΔ 19, 781).

Τούτο δέχεται και η κατωτέρω απόφασις. (Ίδετε και Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης 3307/1967, εισηγητής *Π. Λαμπίδης*, ΕΕΔ 26, 1186).

Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης 6296/1967

Διαδικασία εργατικών διαφορών κατ' έφεσιν

Πρόεδρος ο κ. **Ν. Ρουμελιώτης**

Εισηγητής ο Πρωτοδίκης κ. **Ι. Γιαγτζόγλου**

Δικηγόροι οι κ.κ. Λ. Μελίδης, Γ. Τσούγκας

Εν τη εφ' ης η εκκαλουμένη απόφασις από 10.6.1966 αγωγή του ο ενάγων και ήδη εγώντος διά της εφ' ης έκρινεν η εκκαλουμένη απόφασις αγωγής του, ότι έλαβεν εις εκτέλεσιν της ως είρηται άκύρου υπ' αριθ. 13/1965 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών το ποσόν των δραχμών 2.500 δι' επίδομα ανθυγιεινής εργασίας, νομίμως, κατ' άρθρα 440, 441 Α.Κ., προέτεινε τούτο ο εκκαλών πρωτοδίκως και προτείνει και ήδη εις συμψηφισμόν κατά της ενδίκου εκ παρανόμου υπερεργασίας απαιτήσεως του εφεσιβλήτου και δέον, δεκτού γινομένου του ισχυρισμού του τούτου ως νόμω και ουσία βασίμου και αποσβεννυμένης της ως άνω απαιτήσεως του εκκαλουντος κατ' άρθρα 440 και 441 Α.Κ., καθ' όσον καλύπτεται διά της εις συμψηφισμόν προτεινομένης ανταπαιτήσεως του εφεσιβλήτου, να γίνη δεκτόν το περί ταύτης αίτημα της αγωγής μόνον κατά το απομένον ποσόν των δραχμών 10.350,75.

ἐφεσίβλητος καὶ ἀντεκκαλῶν, ἐπικαλούμενος σύμβασιν ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ἀορίστου χρόνου μετὰ τοῦ ἐναγομένου (ἐν Ἀθήναις ἐδρεύοντος Ἐθνικοῦ Ὀργανισμοῦ Καπνοῦ), νομίμως ἐκπροσωπουμένου, δυνάμει τῆς ὁποίας προσελήφθη οὗτος τὸν Ἰούνιον τοῦ ἔτους 1964 ὡς ἀρχιστοιβαδόρος εἰς τὰς καπναποθήκας τοῦ ἐναγομένου, παρακολουθῶν τοὺς εἰς αὐτὰς ἐργαζομένους στοιβαδόρους, καὶ ἰσχυριζόμενος ὅτι ἀπὸ τοῦ Σεπτεμβρίου τοῦ ἔτους 1965 προήχθη εἰς τομεάρχην ἐννέα καπναποθηκῶν τοῦ ἐναγομένου, λόγῳ τῶν περὶ τὰ καπνὰ καὶ τὴν συντήρησιν τούτων γνώσεων καὶ ἱκανοτήτων του, ὡς ἀσχολουμένου ἐν τῇ ἐργασίᾳ ταύτῃ ἀπὸ τοῦ ἔτους 1964, καὶ ὅτι εἰργάσθη ὡς τοιοῦτος (τομεάρχης) μέχρι τῆς 5.3.1966, ὅτε ὁ ἐναγόμενος καὶ ἤδη ἐκκαλῶν Ὀργανισμὸς ἀπέλυσεν αὐτὸν τῆς ὑπηρεσίας του ταύτης ἀπροειδοποιήτως καὶ χωρὶς νὰ τῷ καταβάλῃ τὴν νόμιμον ἀποζημίωσιν, διατεινόμενος δὲ περαιτέρω ὅτι ἡ ἐργασία του παρὰ τῷ ἐναγομένῳ ὡς ἀρχιστοιβαδόρου καὶ τομεάρχου, συνισταμένη, καθ' ἃ ἰσχυρίζετο, εἰς ὑπεύθυνον ἐκ μέρους αὐτοῦ παρακολούθησιν τῆς ποιοτικῆς καταστάσεως τῶν καπνῶν τοῦ ἐναγομένου, τῆς ἀποδοτικότητος τοῦ στοιβαδορικοῦ προσωπικοῦ αὐτοῦ καὶ τῆς καταλληλότητος τοῦ ἀποθηκευτικοῦ χώρου, ἦτο μὴ σωματική, ἤτοι, ὅπως ὑποχρεωθῇ ὁ ἐναγόμενος νὰ καταβάλῃ αὐτῷ τὴν ὑπὸ τοῦ ν. 2112/1920 προβλεπομένην ἀποζημίωσιν διὰ τὴν ἀπροειδοποίητον καταγγελίαν τῆς ἐργασιακῆς του συμβάσεως, ἀνερχομένην εἰς τὰς ἀποδοχάς του δύο μηνῶν, ἤτοι εἰς δραχμὰς 9.450, ἐν ὄψει τοῦ ὅτι αἱ ἀποδοχαί του ἀνήρχοντο εἰς δραχμὰς 140 ἡμερησίως καὶ καθ' ὅλας τὰς ἡμέρας τοῦ μηνός, ἤτοι καὶ τὰς Κυριακάς, καὶ τὴν ἀποζημίωσιν δι' αἰτηθείσας καὶ μὴ χορηγηθείσας αὐτῷ ἀδείας τῶν ἐτῶν 1965 καὶ 1966, ὡς καὶ τὰ ἐπιδόματα τῶν ἀδειῶν τούτων, ἤτοι δραχμὰς 6.720 καὶ συνολικῶς δι' ἁπάσας τὰς προεκτεθείσας αἰτίας δραχμὰς 12.170 (ὀρθῶς 16.170). Ἐντόκως ἐπὶ τῷ νομίμῳ τόκῳ ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τῆς ἀγωγῆς, κηρυσσομένης προσωρινῶς ἐκτελεστῆς τῆς ἀποφάσεως, καταδικαζομένου δὲ τοῦ ἐναγομένου εἰς τὴν δικαστικὴν του δαπάνην.

Ἐπὶ τῆς ἀγωγῆς ταύτης ἐξεδόθη ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ἥτις ἐδέχθη ἐν μέρει τὴν ἀγωγήν, ἐπιδικάσασα διὰ τὰς ἐν αὐτῇ αἰτίας δραχμὰς 6.718. Κατὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης βάλλουσιν ἤδη οἱ διάδικοι καὶ δὴ ὁ μὲν ἐναγόμενος Ὀργανισμὸς διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεώς του, ὁ δὲ ἐνάγων μισθωτὸς διὰ τῆς ἐν μέρει παραδεκτῶς διὰ τῶν προτάσεών του ἀσκουμένης ἀντεφέσεώς του, ἤτοι μόνον καθ' ὅσον αὕτη ἀφορᾷ εἰς τὰ ἐκκαλούμενα διὰ τῆς ἐφέσεως κεφάλαια τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ὡς κατωτέρω, καὶ διὰ τοὺς ἐν αὐταῖς ἕκαστος λόγους.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 9 § 4 τοῦ νόμου 2348/1953 «περὶ τροποποιήσεως, συμπληρώσεως καὶ καταργήσεως διατάξεων ἀφορωσῶν τὴν ἐπεξεργασίαν τῶν φύλλων καπνοῦ κλπ.» οἱ προσλαμβανόμενοι εἰς τὴν ἐπεξεργασίαν τοῦ καπνοῦ θεωροῦνται προσλαμβανόμενοι ἐπὶ συμβάσει ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου (ἑξαημέρου, ἀπὸ Δευτέρας ἕως Σαββάτου), αὐτοδικαίως λυομένῃ καθ' ἕκαστον Σάββατον, ἔστω καὶ ἂν ἡ ἡμέρα προσλήψεως εἶναι μεταγενεστέρα τῆς Δευτέρας, αὐτοδικαίως δὲ ἐπίσης ἐπαναλαμβανομένῃ διὰ τὴν ἑπομένην ἑβδομάδα (Δευτέραν ἕως Σάββατον), ἐφ' ὅσον δὲν ὑπάρξῃ ἀντίθετος δήλωσις τοῦ ἐργοδότου, ὑποβαλλομένη μέχρι τοῦ Σαββάτου τῆς προηγουμένης ἑβδομάδος εἰς τὸ οἰκεῖον Γραφεῖον Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας, τὸ Γραφεῖον Εὑρέσεως Ἐργασίας καὶ τὸ Ἵδρυμα Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων (Ὑπηρεσίαν Ἀνεργίας).

Ἐκ τῆς διατάξεως ταύτης σαφῶς συνάγεται, ὅτι ἡ συνδέουσα τὸν ἐργάτην ἐπεξεργασίας καπνοῦ μετὰ τοῦ ἐργοδότου του σχέσις ἐργασίας εἶναι ὡρισμένου χρόνου καὶ δὴ ἑξαημέρου διαρκείας, ἐπαναλαμβανομένη δι' ἴσον χρόνον, ἐφ' ὅσον ὁ ἐργοδότης δὲν προβῇ εἰς τὴν περὶ τοῦ ἀντιθέτου ὡς ἄνω δήλωσίν του. Ἑτέρωθεν, κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ νόμου 1234/1918, ὡς αὕτη ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 2655/1953, ἰδιωτικὸς ὑπάλληλος, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἐν λόγῳ νόμου, θεωρεῖται πᾶν πρόσωπον, κατὰ κύριον ἐπάγγελμα ἀσχολούμενον ἐπὶ ἀντιμισθίᾳ, ἀνεξαρτήτως τρόπου πληρωμῆς, εἰς ὑπηρεσίαν ἰδιωτικοῦ καταστήματος, Γραφείου ἢ ἐν γένει ἐπιχειρήσεως ἢ οἱασδήποτε ἐργασίας, καὶ παρέχον ἐργασίαν ἀποκλειστικῶς ἢ κατὰ κύριον χαρακτῆρα μὴ σωματικήν.

Ἐν προκειμένῳ ἐβεβαιώθησαν, κατὰ τὴν ἐκ τῆς δεούσης συνεκτιμήσεως πάντων τούτων μορφωθεῖσαν ἐκ τῶν ἐνόντων κρίσιν τοῦ δικαστηρίου, τὰ ἑξῆς πραγματικὰ περιστατικά : Ὁ ἐνάγων, παλαιὸς καπνεργάτης

τυγχάνων, στερούμενος δὲ γραμματικῶν γνώσεων καὶ θεωρητικῆς καταρτίσεως, προσελήφθη ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου Ὀργανισμοῦ, τυγχάνοντος νομικοῦ προσώπου δημοσίου δικαίου κατ' ἄρθρον 1 τοῦ ν.δ. 3758/1957 καὶ προβαίνοντος, κατ' ἄρθρον 3 § 2 ἐδάφ. τελευταῖον τοῦ αὐτοῦ ν.δ., εἰς τὴν διὰ λογαριασμὸν τοῦ Δημοσίου ἀγοράν, ἐπεξεργασίαν, πώλησιν καὶ ἐν γένει διαχείρισιν τῶν καπνῶν, πρὸς συγκράτησιν τῶν τιμῶν αὐτῶν καὶ προστασίαν τοῦ ἐθνικοῦ τούτου προϊόντος, ὡς ἀρχιστοιβαδόρος εἰς τὰς καπναποθήκας αὐτοῦ τὴν 5 Ἰουνίου τοῦ ἔτους 1964, ἀντὶ ἡμερομισθίου ἐκ δραχμῶν 120 ἐπὶ συμβάσει ἐξηρτημένης ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου καὶ ἀπὸ τῆς 6.12.1965 ὠνομάσθη ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου, διὰ λόγους καθαρῶς ἐσωτερικῆς διαρθρώσεως τῆς Ὑπηρεσίας αὐτοῦ ἐν τῇ ἐπεξεργασίᾳ καὶ συντηρήσει τῶν εἰς τὰς ἀποθήκας του καπνῶν, «τομεάρχης», ἐργασθεὶς ὡς τοιοῦτος, ἀντὶ ἡμερομισθίου δραχμῶν 140, μέχρι τῆς 5.3.1966, ὅτε ὁ ἐναγόμενος ἀπέλυσε τοῦτον. Ἡ ἐργασία αὐτοῦ ὡς ἀρχιστοιβαδόρου συνίστατο εἰς τὴν παρακολούθησιν τῆς συντηρήσεως τῶν ἐν τῇ ὁποίᾳ εἶχε τοποθετηθῇ ἀποθήκῃ καπνῶν τοῦ ἐναγομένου διὰ τῶν ἐν αὐτῇ ἐργαζομένων στοιβαδόρων, εἰς οὓς ὑπεδείκνυεν, ὡς ἐπὶ κεφαλῆς αὐτῶν, τὴν μεταφορὰν τῶν δεμάτων καπνοῦ ἀπὸ θέσεως εἰς θέσιν, τὴν περιποίησιν καὶ τὴν στοιβασίαν αὐτῶν πρὸς πρόληψιν ἀλλοιώσεων τῆς ποιότητός των ἐκ τῶν ἑκάστοτε καιρικῶν συνθηκῶν. Ἡ ἐργασία του ὡς «τομεάρχου» συνίστατο κατὰ τὰς ὑπ' ἀριθ. 4531/6.12.1965 καὶ 304/31.1.1966 ἀποφάσεις τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ ἐναγομένου Ὀργανισμοῦ εἰς τὸν ἔλεγχον τῆς ὑγιεινῆς καταστάσεως καὶ συντηρήσεως τῶν εἰς τὰς ἐνν έα ἀποθήκας τοῦ τομέως του εὑρισκομένων καπνῶν ταῦ ἐναγομένου, διὰ τῆς προσωπικῆς, κατὰ πᾶσαν ἐπίσκεψίν του, ἐξετάσεως τῶν ἐξ ἑκάστης μερίδος δεμάτων καπνοῦ, εἰς τὸν ἔλεγχον τῆς ἀναγραφῆς τῶν στοιχείων συντηρήσεως τῶν καπνῶν εἰς τὰς καρτέλλας, τὰς ὁποίας ἐχορήγει ὁ ἐναγόμενος καὶ ἐπὶ τῶν ὁποίων ἀνεγράφετο ἡ χρονολογία ἐνάρξεως καὶ λήξεως τῆς ἐργασίας συντηρήσεως τῶν καπνοδεμάτων, ἤτοι τῆς μετακινήσεως («ἁλαμπούρας») αὐτῶν, ἣν παρηκολούθουν οἱ ἀρχιστοιβαδόροι, ἐάν ἐπραγματοποιήθη ἐγκαίρως ἢ οὔ, εἰς τὸν ἔλεγχον τῆς καταλληλότητος τοῦ ἀποθηκευτικοῦ χώρου, εἰς τὴν παρακολούθησιν τῆς ἀποδόσεως τῆς ἐργασίας τῶν στοιβαδόρων, εἰς τὴν μέριμναν διὰ τὸν ἐφοδιασμὸν τῶν ἀποθηκῶν τοῦ τομέως του δι' ἐργαλείων καὶ ὑλικῶν, εἰς τὴν μετακίνησιν ξυλείας καὶ καθαλέττων ἐντὸς τοῦ τομέως μετὰ προηγουμένην ἐνημέρωσιν τοῦ κεντρικοῦ ἀποθηκαρίου πρὸς ἀνάλογον πιστοχρέωσιν τῶν ἀποθηκῶν, πρὸς ἃς ἢ ἐξ ὧν αἱ μετακινήσεις τῶν ὑλικῶν τούτων (ξυλείας καὶ καθαλέττων) καὶ ἡ ἐνημέρωσις τοῦ ἔχοντος τὴν γενικὴν εὐθύνην καὶ ἐποπτείαν τῆς συντηρήσεως τῶν καπνῶν γεωπόνου (;), πρὸς λῆψιν παρ' αὐτοῦ ἐντολῶν καὶ ὁδηγιῶν. Ὁ ἔλεγχος, εἰδικώτερον, τῆς ὑγιεινῆς καταστάσεως τῶν δεμάτων καπνοῦ συνίστατο εἰς τὴν ὑπ' αὐτοῦ (ἐνάγοντος), ὡς παλαιοῦ καὶ ἐντεῦθεν πεπειραμένου σχετικῶς καπνεργάτου (ἀρχιστοιβαδόρου), διαπίστωσιν τῆς τυχὸν ἀλλοιώσεως δέματός τινος καπναῦ ἐκ τῆς ἐμφανίσεώς του καὶ μόνον καὶ εἰς τὸ ἐὰν τοῦτο καλῶς ἐστοιβάχθη ὀρθίως ἢ πλαγίως ἐπὶ ξύλων (καθαλέττων, κρεββατιῶν) ἢ ἐπὶ τοῦ δαπέδου τῆς ἀποθήκης. Αἱ ἐργασίαι αὗται τοῦ ἐνάγοντος, ἤτοι τόσον ἡ τοῦ ἀρχιστοιβαδόρου (ἀρχικῶς προσέφερεν ἐργασίαν ἁπλοῦ στοιβαδόρου, εἶτα σαλονάρχου - ὑπευθύνου ἀποθήκης, καὶ ἐν συνεχείᾳ βοηθοῦ ἀρχιστοιβαδόρου), ὅσον καὶ ἡ τοῦ τομεάρχου, ἤτις κατὰ βάσιν δὲν ἦτο διάφορος τῆς τοῦ ἀρχιστοιβαδόρου, ἀλλ' ἁπλῶς περισσότερον ἐκτεταμένη ἀπὸ ἀπόψεως τόπου ἐπιβλέψεως, μὴ ἀπαιτοῦσαι διὰ τὴν ἐκτέλεσίν των γραμματικὰς γνώσεις ἢ θεωρητικὴν κατάρτισιν, ἀλλ' ἁπλῶς σχετικὴν ἐμπειρίαν, δὲν ἦσαν, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου, ἐν ὄψει τοῦ ἐκτεθέντος εἴδους αὐτῶν καὶ τῶν ἀπασχολήσεων τοῦ ἐνάγοντος, ἀποκλειστικῶς ἢ κατὰ κύριον χαρακτῆρα μὴ σωματικαὶ καὶ συνεπῶς δὲν ἦσαν ἱκαναὶ νὰ προσδώσουν εἰς τὸν ἐνάγοντα τὴν ἰδιότητα τοῦ ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου, συμφώνως τῇ προεκτεθείσῃ διατάξει τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 2655/1953. Λαμβανομένου δὲ ὑπ' ὄψιν ὅτι ἡ συντήρησις τοῦ καπνοῦ ἀποτελεῖ μέρος τῆς ἐπεξεργασίας αὐτοῦ, ἀφοῦ δι' αὐτῆς ἐπιτυγχάνεται τόσον ἡ ἀποφυγὴ τῆς χειροτερεύσεως αὐτοῦ ποιοτικῶς, ὅσον καὶ ἡ ποιοτικὴ βελτίωσις αὐτοῦ, ὁ ἐνάγων, ἀπασχοληθεὶς κατὰ τὰ ἀνωτέρω εἰς τὴν συντήρησιν τοῦ ἐν ταῖς ἀποθήκαις τοῦ ἐναγομένου καπνοῦ, ὃν ἀγοράζει καὶ ἐπεξεργάζεται ὁ ἐναγόμενος, κατ' ἄρθρον 3 τοῦ προδιαληφθέντος ν.δ. 3758/1957 περιελαμβάνετο εἰς τὸ ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου πρὸς ἐ-

πεξεργασίαν τοῦ καπνοῦ προσλαμβανόμενον προσωπικὸν καὶ συνεπῶς ἡ ἐργασιακὴ σχέσις ἡ συνδέουσα αὐτὸν (ἐνάγοντα) μετὰ τοῦ ἐναγομένου ἦτο τοιαύτη ὡρισμένου χρόνου, ρυθμιζομένη ὑπὸ τῆς προεκτεθείσης διατάξεως τοῦ ἄρθρου 9 § 4 τοῦ νόμου 2348/1953, ὡς ἐμπίπτοντος τοῦ ἐνάγοντος, λόγῳ τῆς ἰδιότητός του καὶ τῶν παρασχεθεισῶν ἐργασιῶν του, εἰς αὐτήν. Τὸ βεβαιωθὲν ἐκ τῶν προεκτεθέντων στοιχείων καὶ συνομολογούμενον ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου 'Οργανισμοῦ γεγονὸς τῆς καταβολῆς εἰς τὸν ἐνάγοντα καὶ τοῦ ἡμερομισθίου τῆς Κυριακῆς δὲν μεταβάλλει τὸν χαρακτῆρα τῆς συμβάσεως αὐτοῦ εἰς ἀορίστου χρόνου, τοσούτῳ μᾶλλον καθ' ὅσον, ὡς ἐβεβαιώθη ἐκ τῶν ἄνω στοιχείων, τὸ ἡμερομίσθιον τῆς Κυριακῆς καταβάλλεται εἰς ὅλους τοὺς ἀρχισταιβαδόρους καὶ ἄνευ ἔτι ἐργασίας αὐτῶν κατὰ τὴν Κυριακήν, κατ' ἔθιμον ἐπικρατῆσαν εἰς τὰς καπνεμπορικὰς ἐπιχειρήσεις, ὡς ἐκ τοῦ ὅτι οὗτοι εἶναι ὑποχρεωμένοι, κατὰ τοὺς ὅρους τῆς ἐργασίας των, νὰ μεριμνοῦν διὰ τὸ ἄνοιγμα ἢ κλείσιμον τῶν παραθύρων τῶν καπναποθηκῶν κατὰ τὰς Κυριακάς, ἐν περιπτώσει μεταβολῆς κατ' αὐτὰς τῶν καιρικῶν συνθηκῶν. Κατὰ ταῦτα, τῆς ἐργασίας τοῦ ἐνάγοντος μὴ οὔσης, κατὰ τὰ προεκτεθέντα, ἀποκλειστικῶς ἢ κατὰ κύριον χαρακτῆρα μὴ σωματικῆς καὶ συνεπῶς τοῦ ἐνάγοντος μὴ ὄντος ὑπαλλήλου, περαιτέρω δὲ τῆς συμβάσεως ἐργασίας αὐτοῦ οὔσης ὡρισμένου χρόνου καὶ λυθείσης διὰ τῆς περὶ μὴ συνεχίσεως ταύτης δηλώσεως τοῦ ἐναγομένου, ὁ ἐνάγων δὲν ἐδικαιοῦτο παντάπασι τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112/1920 διὰ τὴν ἀπόλυσίν του. "Οθεν, ἄλλως κρίνασα ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις καὶ κατ' ἀκολουθίαν τῆς τοιαύτης κρίσεώς της δεχθεῖσα ἐν μέρει τὴν ἐφ' ἧς αὕτη ἀγωγήν (ἔκθεσιν ἐργατικῆς διαφορᾶς) κατὰ τὸ πρῶτον κεφάλαιον αὐτῆς, ἐσφαλε καὶ δέον ὅπως μεταρρυθμισθῇ αὕτη, ἐπὶ τῷ τέλει ἀπορρίψεως τῆς ἀγωγῆς κατὰ τὸ κεφάλαιον τοῦτο, καθισταμένης δεκτῆς τῆς ἐνδίκου ἐφέσεως κατὰ τὸν θάσιμον περὶ τούτου πρῶτον λόγον αὐτῆς καὶ ἀπορριπτομένης τῆς ἀντεφέσεως κατὰ τὸν αὐτὸν λόγον, δι' οὗ πλήττεται τὸ ἐκκληθὲν διὰ τῆς ἐφέσεως ὡς ἄνω κεφάλαιον τῆς ἀποφάσεως.

'Ο ἀ.ν. 539/1945 «περὶ χορηγήσεως κατ' ἔτος εἰς τοὺς μισθωτοὺς ἀδειῶν μετ' ἀποδοχῶν» ἐφαρμόζεται τόσον ἐπὶ συμβάσεων ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, ὅσον καὶ ἐπὶ ὡρισμένου τοιούτου, δεδομένου ὅτι οὐδεμίαν διαστολὴν ποιεῖται οὗτος περὶ τῆς φύσεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας (Α.Π. 371/1962, ΕΕΔ 21, σελ. 851). 'Η ἐκ τοῦ νόμου ὅμως τούτου ἀπορρέουσα ὑποχρέωσις τοῦ ἐργοδότου πρὸς χορήγησιν εἰς τοὺς παρ' αὐτῷ ἀπασχολουμένους ἀδείας κατ' ἔτος ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς διαρκείας τῆς σχετικῆς συμβάσεως καὶ συγκεκριμένως ἂν αὕτη - προκειμένης συμβάσεως ὡρισμένου χρόνου - εἶχε συμφωνηθῆ διὰ χρονικὸν διάστημα πέραν τοῦ ἔτους (θασικὸς χρόνος), τοῦτο δὲ συμβαίνει καὶ ὅταν, πολλῶν καὶ ἀλλεπαλλήλων συμβάσεων ἐργασίας ὑποκειμένων, τὸ σύνολον τῶν καθ' ἕκαστα χρονικῶν ὁρίων αὐτῶν ὑπερβαίνῃ τὸν θασικὸν χρόνον (12μηνον τοὐλάχιστον συνεχῆ ἀπασχόλησιν), ἡ συμπλήρωσις τοῦ ὁποίου ἀποτελεῖ προϋπόθεσιν διὰ τὴν χορήγησιν τῆς ἀδείας (πρβλ. Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης 249/1963 καὶ 3154/1962, ΕΕΔ 22, σελ. 1448 καὶ 280). Κατ' ἀκολουθίαν, ἐπὶ συμβάσεως ἐργασίας ἐπαναλαμβανομένης ἀλληλοδιαδόχως καθ' ἑκάστην ἑβδομάδα, συνφδὰ τῇ προεκτεθείσῃ διατάξει τοῦ ἄρθρου 9 § 4 τοῦ νόμου 2348/1953, ἐπὶ δέκα ἐννέα μῆνας συνεχῶς, ὡς ἐν προκειμένῳ, ὑφίσταται ὑποχρέωσις τοῦ ἐργοδότου πρὸς καταβολὴν ἀποζημιώσεως ἀδείας εἰς τὸν μισθωτόν, ἀλλὰ μόνον ἐφ' ὅσον πρόκειται περὶ ἀδείας τοῦ παρελθόντος ἔτους, οὐχὶ δὲ καὶ περὶ ἀδείας τοῦ τελευταίου ἔτους, περὶ ἧς καὶ πρόκειται ἤδη, διότι εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην δὲν ὑφίσταται ὑποχρέωσις καταβολῆς ἀποζημιώσεως ἀδείας, καθόσον ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 5 § 5 τοῦ ὡς ἄνω ἀ.ν. 539/1945 προϋποθέτει σύμβασιν ἐργασίας λυομένην διὰ καταγγελίας καὶ δι' ἀφορμὴν θαρύνουσαν τὸν ἐργοδότην καὶ συνεπῶς δὲν τυγχάνει ἐφαρμογῆς, ὅταν ἡ σύμβασις ἐργασίας λύεται, ὡς ἐν προκειμένῳ, αὐτοδικαίως λόγῳ ἐπελεύσεως τοῦ συμπεφωνημένου ἢ καὶ τοῦ νομίμου χρόνου (πρβλ. Βούλ. Πλημμελ. Καβάλας 173/1961, 'Ελληνικ. Δικαιοσύνη 3, σελ. 389). "Οθεν, ἄλλως κρίνασα ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις καὶ ἐπιδικάσασα εἰς τὸν ἐνάγοντα, κατ' ἀποδοχὴν τοῦ σχετικοῦ κεφαλαίου τῆς ἀγωγῆς του, ἐπὶ τῇ ἐν αὐτῇ αἰτιολογίᾳ, ἀποζημίωσιν δι' ἄδειαν τοῦ ἔτους 1966, ὅπερ ἦτο τὸ τελευταῖον τῆς ὡρισμένου χρόνου (κατὰ τὰ ἐν τῇ προηγουμένῃ σκέψει ἐκτεθέντα) ἐργασιακῆς του συμβάσεως, ἤτις ἦτο ἑξαημέρου διαρκείας κατ' ἄρθρον 9 § 4 τοῦ νόμου

ΕΡΓΑΣΙΑΚΑΙ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ

ΣΥΜΒΑΣΙΣ ΠΕΡΙ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΔΟΣ ΠΡΟΣ ΕΡΓΟΔΟΤΗΝ

Ἐκδικαζόμεναι κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν διαφοραί

Πρόσληψις καλλιτέχνιδος ἄσματος διὰ παροχὴν ὑπηρεσιῶν εἰς κοσμικὸν Κέντρον.— Χαρακτὴρ συμβάσεως ὡς συμβάσεως στενῶς ἐξηρτημένης ἐργασίας καὶ ὑπαγωγὴ τῆς ἐξ αὐτῆς ἀπαιτήσεως πρὸς ἐκδίκασιν εἰς τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν.—Μὴ ἀποδοχὴ ὑπηρεσιῶν καὶ περιέλευσις ἐργοδότου εἰς ὑπερημερίαν, εὐθυνομένου εἰς τὴν πληρωμὴν τοῦ μισθοῦ κατ' ἄρθρα 349, 656 Ἀστικοῦ Κώδικος.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ ὡς ἔφετείου δικάσαντος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ὑπῆρξε παροχὴ ἐργασίας ὑπὸ καλλιτέχνιδος ἄσματος εἰς κέντρον διασκεδάσεως καὶ ἀντικείμενον ἐρεύνης ὑπὸ τοῦ Πρωτοδικείου ὑπῆρξεν, ἂν ἡ ἐκ τῆς σχέσεως ταύτης διαφορὰ ὑπήγετο εἰς τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν.

Δοθέντος ὅτι εἰς τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν ὑπάγονται αἱ ἀξιώσεις μισθωτοῦ κατὰ τοῦ ἐργοδότου του, ἤτοι τοῦ νομικῶς ἐξαρτωμένου ἐκ τοῦ τελευταίου (Α.Π. 124/1967, εἰσηγητὴς *Κ. Παπαϊωάννου*, ΕΕΔ 26, 609), τὸ Πρωτοδικεῖον, ἐρευνήσαν τὴν προκειμένην σχέσιν ὑπὸ τὰ γνωστὰ κριτήρια τῆς σχέσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας (περὶ τῶν ὁποίων ἴδετε Α.Π. 261/1966, εἰσηγητὴς *Εὐστ. Μαλλούχος*, ΕΕΔ 25, 793, ἔνθα εἰς σημειώσεις μας καὶ παραπομπαὶ εἰς λοιπὴν νομολογίαν καὶ θεωρίαν), ἀπεφάνθη, ὅτι ὑπέκειτο σχέσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας καὶ

2348/1953 καὶ ἐπανελαμβάνετο ἀλληλοδιαδόχως καθ' ἑβδομάδα, ἐλύθη δὲ αὐτοδικαίως εἰς τὸ τέλος τῆς ἑβδομάδος, ἤτοι ἡμέραν Σάββατον 5.3.1966, ἐσφαλὲς καὶ δέον ὅπως μεταρρυθμισθῇ αὕτη, ἐπὶ τῷ τέλει ὅπως ἀπορριφθῇ ἡ ἐφ' ἧς αὕτη ἀγωγὴ καὶ κατὰ τὸ κεφάλαιον τοῦτο, κατὰ τὸν βάσιμον περὶ τούτου δεύτερον λόγον τῆς κρινομένης ἐφέσεως, καθισταμένης δεκτῆς ταύτης καὶ κατὰ τοῦτο, ἀπορριπτομένης δὲ τῆς ἀντεφέσεως κατὰ τὸν σχετικὸν λόγον αὐτῆς, δι' οὗ πλήττεται παραδεκτῶς ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις κατὰ τὸ ὡς ἄνω κεφάλαιον αὐτῆς, ἅτε καὶ διὰ τῆς ἐφέσεως ἐκκαλουμένου τούτου.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 748 ἀριθ. 2 τῆς Πολ. Δικονομίας ἡ ἀντέφεσις πρέπει νὰ περιορίζηται εἰς τὰ κεφάλαια τῆς ἐφέσεως, τοῦτέστιν εἰς τὰ διὰ τῆς ἐφέσεως προσβαλλόμενα κεφάλαια τῆς ἀποφάσεως ἢ εἰς τὰ μετ' αὐτῶν ἀναγκαίως συνεχόμενα, ἄλλως, ἤτοι ἂν διὰ τῆς ἀντεφέσεως πλήττεται ἡ ἀπόφασις κατὰ κεφάλαιον αὐτῆς, μὴ προσβαλλόμενον διὰ τῆς ἐφέσεως, ἡ ἀντέφεσις εἶναι κατὰ τοῦτο ἀπαράδεκτος καὶ ἀπορριπτέα ὡς τοιαύτη καὶ αὐτεπαγγέλτως, διότι ἰσοῦται πρὸς ἔφεσιν, ἐξ ἧς ἐλλείπει ἡ προδικασία, ἡ τήρησις τῆς ὁποίας, ὡς ἀφορώσης εἰς τὴν δημοσίαν τάξιν ἐξετάζεται καὶ αὐτεπαγγέλτως ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου (πρβλ. Α.Π. 224/1959, Ἀρχ. Νομολογίας Ι' 547, ἰδίου 304/1957, Ἀρχ. Νομολογίας Θ' 15). Κεφάλαια δέ, κατὰ τὴν ἔννοιαν τῆς ἄνω διατάξεως τοῦ ἄρθρου 758 ἀριθ. 2 τῆς Πολ. Δικονομίας, νοοῦνται αἱ διὰ τῆς ἐφέσεως προσβαλλόμεναι αἰτήσεις αὐθυπάρκτων καὶ διακεκριμένων ἀπαιτήσεων, ἐφ' ὧν ἀποφαίνεται ἡ πρωτόδικος ἀπόφασις (πρβλ. *Κιτσικοπούλου*, Πολ. Δικονομία, ὑπ' ἄρθρον 758, ἀριθ. 790 σημ. 2, *Ράμμου*, Πολ. Δικονομία, τόμ. 2ος, τεῦχος Β' § 3, σελ. 41).

Ἐν προκειμένῳ ὁ ἐφεσίβλητος ἐνάγων παραπονεῖται διὰ τῆς ἀντεφέσεώς του κατὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως καὶ διὰ κεφάλαιον αὐτῆς, μὴ πλητόμενον διὰ τῆς ἐνδίκου ἐφέσεως, ἤτοι διὰ τὴν ἀπόρριψιν ὑπὸ τῆς ἐκκαλουμένης τῆς ἀπαιτήσεως αὐτοῦ πρὸς ἀποζημίωσιν δι' αἰτηθεῖσαν καὶ μὴ χορηγηθεῖσαν αὐτῷ ἄδειαν τοῦ ἔτους 1965, ἐνῷ κατὰ τὸ κεφάλαιον τοῦτο, ὅπερ εἶναι διακεκριμένον ἡ αὐθύπαρκτον τῶν πληττομένων διὰ τῆς ἐφέσεως λοιπῶν κεφαλαίων τῆς καθ' ἧς αὕτη (ἔφεσις) ἀποφάσεως καὶ δὲν συνέχεται ἀναγκαίως μετ' αὐτῶν καὶ εἰδικώτερον μετὰ τοῦ ἐξ αὐτῶν τοιούτου δι' ἀποζημίωσιν ἀδείας τοῦ ἔτους 1966, δὲν πλήττεται ἡ ἀπόφασις διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως. Ὅθεν εἶναι ἀπορριπτέα κατὰ τοῦτο ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀντέφεσις, ὡς ἀπαράδεκτος, συμφώνως πρὸς τὰ προεκτεθέντα.

συνεπῶς ἡ ἐξ αὐτῆς διαφορὰ ὑπήγετο εἰς τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν.

Τὸ Πρωτοδικεῖον, ἀκολουθῶν τὰ εἰς ἀποφάσεις τοῦ Ἀρείου Πάγου δεκτὰ γενόμενα (ἴδετε ΕΕΔ 22, 1313) χαρακτηρίζει τὴν προκειμένην σχέσιν ὡς στενῶς ἐξηρτημένης ἐργασίας, ἀπὸ τοῦ ὑποστηριζομένου ὅτι προϋπόθεσις τῆς ἐφαρμογῆς τῆς ἐργατικῆς διαδικασίας εἶναι ἡ ὕπαρξις σ τ ε ν ῆ ς ἐξηρτημένης ἐργασίας, καὶ κατ' ἄλλας ἀρεοπαγιτικὰς ἀποφάσεις λίαν στενῆς (ἴδετε ΕΕΔ 22, 1313).

Ὡς ἔχομεν σημειώσει, ἡ ἔννοια τοῦ μισθωτοῦ, ὡς καθορίζει ταύτην τὸ ἄρθρον 6 τοῦ νόμου 765/1943, τὸ ὁποῖον καὶ μόνον ὀρθῶς λαμβάνει ὑπ' ὄψιν ἡ Α.Π. 175/1963 (εἰσηγητὴς *Ἀντ. Φλῶρος*, ΕΕΔ 22, 661), ὁμοίως ἡ Α.Π. 784/1964 (εἰσηγητὴς *Μ. Σκουλίκης*, ΕΕΔ 24, 268), καθορίζεται ἐκ μόνης τῆς ὑπάρξεως ἐξηρτημένης ἐργασίας καὶ ὄχι ἐκ τοῦ βαθμοῦ αὐτῆς, λίαν στενῆς, στενῆς ἢ χαλαρᾶς, μὲ κριτήριον δηλαδὴ τὸν βαθμὸν τῆς ἐξαρτήσεως, τὸ ὁποῖον δὲν παρέχεται ὑπὸ τῆς ἀνωτέρω διατάξεως, εἶναι δέ, ὡς ὑποστηρίχθη (*Ι. Καποδίστριας*, Ἑρμ.ΑΚ, Εἰσαγ. ἄρθρ. 648 - 681, ἀριθ. 32), ἐσαλμένη ἡ συναγωγὴ ἐξαρτήσεως ἐκ τοῦ ἄρθρου 652 Ἀστικοῦ Κώδικος, τὸ ὁποῖον ἁπλῶς ὁρίζει, ὅτι ὁ ἐκμισθωτὴς (μισθωτὸς) ὀφείλει νὰ ἐκτελέσῃ μετ' ἐπιμελείας τὴν ἀναληφθεῖσαν ἐργασίαν. (Ἴδετε περὶ τῆς ἐννοίας αὐτοῦ *Ι. Καποδίστριαν*, Ἑρμ.ΑΚ, ὑπ' ἄρθρον 652, ἀριθ. 1 ἑξ.).

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 22644/1967

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. **Ν. Μελᾶς**

Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. **Ν. Μπάκας**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Δ. Βλαντόγλου, Σ. Παμπούκης

Ἐβεβαιώθησαν, κατὰ τὴν ἐκ τῶν ἐνόντων κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου, τὰ ἑξῆς περιστατικά: Διὰ τοῦ ἀπὸ 20.9.1966 προσαγομένου ὧδε ἐν κεκυρωμένῳ φωτοτυπικῷ ἀντιγράφῳ ἰδιωτικοῦ συμφωνητικοῦ, καταρτισθέντος μεταξὺ τῶν διαδίκων καὶ φέροντος τὴν μὴ ἀμφισβητουμένην ὑπογραφὴν τῆς ἐναγομένης, προσελήφθη ἡ ἐνάγουσα, ἐπαγγελματίας καλλιτέχνις τοῦ ἄσματος, ἵνα ὑπὸ τὴν ἰδιότητά της αὐτὴν ἐργασθῇ εἰς τὸ ὑπὸ τῆς ἐναγομένης διατηρούμενον ἐνταῦθα καὶ ἐκμεταλλευόμενον κοσμικὸν κέντρον ὑπὸ τὸν τίτλον «...» ἀπὸ τοῦ τρίτου 10ημέρου τοῦ μηνὸς Ὀκτωβρίου ἰδίου ἔτους καὶ μέχρι λήξεως τῆς χειμερινῆς περιόδου (σαιζόν), καθ' ἅπασας τὰς ἡμέρας λειτουργίας τοῦ κέντρου αὐτοῦ καὶ δὴ ἀπὸ τῆς 11ης νυκτερινῆς ἕως 4ης πρωϊνῆς ὥρας ἑκάστης ἡμέρας, ἐκτελοῦσα κατὰ τὰς ὥρας αὐτὰς τὸ καλλιτεχνικόν της πρόγραμμα ἀσμάτων εἰς 4 ἐμφανίσεις ἐνώπιον τῶν πελατῶν τοῦ κέντρου ἢ καὶ πλείονας, ἀναλόγως τῶν ἀπαιτήσεων τῶν πελατῶν καὶ τοῦ διευθυντοῦ τῆς ὀρχήστρας, ὑπὸ τὰς ὁδηγίας καὶ ἐντολὰς τοῦ ὁποίου καὶ θὰ ὑπήγετο ἀποκλειστικῶς, ἀντὶ ἡμερησίας ἀμοιβῆς 700 δραχμῶν, ἀποκλεισθείσης τῆς παροχῆς, κατὰ τὴν αὐτὴν περίοδον, τῶν καλλιτεχνικῶν της αὐτῶν ὑπηρεσιῶν εἰς οἱονδήποτε ἕτερον κέντρον. Πράγματι δὲ ἡ ἐνάγουσα παρέσχε τὰς ὑπηρεσίας της αὐτὰς κατὰ τοὺς προεκτεθέντας ὅρους, ἀπὸ τῆς 17.11.1966 καὶ μέχρι τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς (17.2.1967), γεγονὸς ὅπερ καὶ ἐξ αὐτῶν τούτων τῶν ἰσχυρισμῶν τῆς ἐναγομένης σαφῶς συνάγεται, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν καταθέσεων τῶν μαρτύρων της, ὑποστηριζόντων μόνον περαιτέρω, ὅτι διὰ νεωτέρας συμφωνίας καθωρίσθη ἡ ἀμοιβὴ τῆς ἐναγούσης εἰς τὸ ἥμισυ τῆς ὡς ἄνω ἀρχικῶς συμφωνηθείσης τοιαύτης. Ὑπὸ τὰ βεβαιωθέντα αὐτὰ περιστατικὰ πρόδηλον παρίσταται, ὅτι ἡ μεταξὺ τῶν διαδίκων συναφθεῖσα σύμβασις, βάσει τῆς ὁποίας καὶ προσέφερεν ἡ ἐνάγουσα τὰς ἀνωτέρω ὑπηρεσίας της, φέρει τὸν κατὰ τὰς συνδεδυασμένας διατάξεις τῶν ἄρθρων 1 § 1 τοῦ νόμου ΓΨΟΔ'/1911, ἄρθρου 6 τοῦ νόμου 765/1943 (διατηρηθέντος ἐν ἰσχύϊ διὰ τοῦ ἄρθρου 6 ν.δ. 8/11 Μαΐου 1946) καὶ ἄρθρων 648 καὶ 652 Α.Κ. χαρακτῆρα συμβάσεως στενῶς ἐξηρτημένης ἐργασίας, ἀφοῦ, κατὰ τὰ προεκτεθέντα, ἡ ἐνάγουσα ὑπεχρεοῦτο νὰ προσφέρῃ καὶ προσέφερε τὰς ρηθείσας καλλιτεχνικὰς ὑπηρεσίας της καθ' ὡρισμένον χρόνον τῆς ἡμέρας καὶ ὑπὸ τὴν καθοδήγησιν, ἄμεσον ἐποπτείαν καὶ ἔλεγχον τοῦ ἀντιπροσώπου τῆς ἐναγομένης διευθυντοῦ τῆς ὀρχήστρας τοῦ κέντρου αὐτῆς (Α.Π. 138/1961, ΕΕΔ 20, 587, 175/1963, ΕΕΔ 22, 661). Ὅθεν ὀρθῶς ὁ δικάσας Πρωτοδίκης ἀπεφήνατο ἑαυτὸν καθ' ὅλην ἁρμόδιον πρὸς ἐκδίκασιν τῆς ὑπὸ δίκην ἀγωγῆς, δι' ἧς διώκεται ἡ πληρωμὴ τῇ ἐναγούσῃ, βάσει τῆς ἄνω ἐργασιακῆς συμβάσεως, ὑπολοίπου δεδουλευμένων ἀποδοχῶν καὶ τοιούτων ὑπερημερίας, ὁ δὲ τὰ ἀντίθετα ὑποστηρίζων πρῶτος λόγος τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως τῆς ἐναγομένης ἐλέγχεται ἀβάσιμος καὶ ὡς τοιοῦτος ἀπορριπτέος.

Ἐκ τοῦ ὡς ἄνω εἰρῆται μισθωτηρίου συμ-

ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

ΑΠΟΔΟΧΑΙ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΩΣ ΑΝΤΑΛΛΑΓΜΑ ΠΑΡΟΧΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Παροχή καθ' ἡμέραν γάλακτος κατά διαιτητικήν ἀπόφασιν

Θεώρησις ὡς τακτικῶν ἀποδοχῶν τοῦ μισθωτοῦ, ὡς καὶ πάσης ἄλλης παροχῆς, ἐφ' ὅσον δίδεται ἀντὶ μισθοῦ, οἷον παροχῶν εἰς εἶδος (ἄρθρον 3 § 2 Νόμου 2112/1920) καὶ ὡς ἀμοιβῆς τῆς ἐργασίας πάσης παροχῆς, χορηγουμένης εἰς τὸν μισθωτὸν (ἀμοιβὴ εἰς χρῆμα ἢ εἰς εἶδος) ἀνεξαρτήτως τρόπου καθορισμοῦ αὐτῆς (ἄρθρον 6 Νόμου 765/1943).—Παροχὴ γάλακτος κατὰ διαιτητικὰς ἀποφάσεις.—Χορήγησις χάριν καὶ ἕνεκεν τῆς ἐργασίας καὶ δι' αὐτὴν καὶ ὄχι πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῶν λειτουργικῶν ἀναγκῶν τῆς ἐπιχειρήσεως.—Συνυπολογισμὸς εἰς ἀποδοχὰς διὰ δῶρα καθ' ἑορτὰς καὶ διὰ τὴν κατ' Α.Ν. 539/1945 ἄδειαν.

Κατὰ ὅρον συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας (πρὸς τὴν ὁποίαν, κατὰ τὸν νόμον, ἐξομοιοῦται ἡ διαιτητικὴ ἀπόφασις) παρείχετο εἰς τὸν μισθωτὸν ἡμερησία ποσότης γάλακτος καὶ προέκυψεν ἐκ τούτου τὸ ζήτημα, ἂν καὶ ἡ παροχὴ αὕτη συμπεριλαμβάνεται εἰς τὰς καταβλητέας ὡς δῶρα ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τῶν Χριστουγέννων καὶ Πάσχα ἀποδοχὰς καὶ εἰς ἐκείνας κατὰ τὰς ἡμέρας ἀδείας τοῦ ἀ.ν. 539/1945.

Τὸ Πρωτοδικεῖον, θεωρήσαν καὶ τὴν παροχὴν ταύτην ὡς μισθὸν εἰθισμένην καὶ ταύτην ὡς συνυπολογιστέαν εἰς τὰς ἀποδοχὰς τοῦ μισθωτοῦ διὰ τὰ κατὰ τὰς ἑορτὰς δῶρα καὶ τὴν κατ' ἔτος ἄδειαν τοῦ μισθωτοῦ. (Ἴδετε καὶ Α.Π. 573/1966, εἰσηγητὴς *Κ. Χουρδάκης*, ΕΕΔ 26, 30).

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 25544/1967

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. **Ν. Μελᾶς**

Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. **Ἀθαν. Ποῦλος**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Λαμπερόπουλος, Α. Λαμπρόπουλος

Κατὰ μὲν τὸ ἄρθρον 3 § 2 τοῦ νόμου 2112/1920 ὡς τακτικαὶ ἀποδοχαὶ ὑπαλλήλου θεωροῦνται ὁ μισθός, ὡς καὶ πᾶσα ἄλλη παροχή, ἐφ' ὅσον δίδεται ἀντὶ μισθοῦ, οἷον παροχαὶ εἰς εἶδος, κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 6 τοῦ νόμου 765/1943, διατηρηθέντος ἐν ἰσχύϊ διὰ τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ν.δ. τῆς 8/11 Μαΐου 1946, ὡς ἀμοιβὴ τῆς ἐργασίας θεωρεῖται πᾶσα παροχὴ εἰς χρῆμα ἢ εἰς εἶδος, ἀνεξαρτήτως τρόπου καθορισμοῦ αὐτῆς, ἐφ' ὅσον παρέχεται ἕνεκεν τῆς ἐργασίας καὶ δι' αὐτὴν καὶ ὄχι πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῶν λειτουργικῶν ἀναγκῶν τῆς ἐπιχειρήσεως. Ἐκ τῆς διατάξεως ταύτης σαφῶς προκύπτει, ὅτι ἡ ἐνάγουσα ἔδει νὰ ἀρχίσῃ ἐργαζομένη ἐντὸς τοῦ τρίτου δεκαημέρου τοῦ μηνὸς Ὀκτωβρίου 1966 καὶ συνεπῶς δήλη ἡμέρα ἐνάρξεως τῆς παροχῆς τῶν ὑπηρεσιῶν αὐτῆς εἶναι, συμφώνως τοῖς ἄρθροις 341 καὶ 648 Α.Κ., ἡ τελευταία ἡμέρα τοῦ μηνὸς αὐταῦ καὶ οὐχὶ ἡ ὑπὸ τῆς ἐναγούσης ἐπικαλουμένη 21η ἡμέρα τούτου (βλ. εἰς Ἐρμ.Α.Κ. ὑπ' ἄρθρον 341, ἀριθ. 2). Βεβαιοῦται δὲ περαιτέρω ἐκ τῶν ὡς ἄνω ἀποδεικτικῶν στοιχείων, ὅτι ἡ ἐνάγουσα προσεφέρθη ἀπὸ τῆς ἡμέρας αὐτῆς (31.10.1966) εἰς παροχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν της, πλὴν αὐτὴ δὲν ἐγένοντο ἔκτοτε ἀποδεκταὶ παρὰ τῆς ἐναγομένης ἐργοδοτρίας, ἀλλ' ἀπὸ τῆς 17.11.1966, διότι ἀπὸ τῆς ἡμέρας αὐτῆς ἤρξατο, λόγῳ καθυστερήσεως ἀφίξεως ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ τῆς προσληφθείσης ὀρχήστρας, νὰ λειτουργῇ τὸ ἐν λόγῳ κέντρον της. Ἐπομένως, μὴ ἀποδεχθεῖσα αὐτὴ τὰς προσηκόντως προσφερθείσας ὑπηρεσίας τῆς ἐναγούσης, κατὰ τὸ 17ήμερον αὐτὸ διάστημα (ἀπὸ 31.10.1966 ἕως 17.11.1966), ἕνεκεν τῶν προεκτεθέντων λόγων, ἀφορώντων αὐτὴν καὶ μὴ ὀφειλομένων εἰς ἀνωτέραν βίαν, περιῆλθε, συμφώνως τοῖς ἄρθροις 349 καὶ 656 τοῦ Α.Κ., εἰς ὑπερημερίαν καὶ εὐθύνεται κατὰ τὸ τελευταῖον τῶν ἄρθρων αὐτῶν εἰς πληρωμὴν τῆς ὡς ἄνω συμπεφωνημένης ἀντιμισθίας, συμποσουμένης εἰς δραχμὰς 11.900 (17 ἡμ. Χ 700 = 11.900). Κατ' ἀκολουθίαν ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, κρίνασα ὅτι ἡ ἐναγομένη δὲν περιέστη εἰς ὑπερημερίαν κατὰ τὸ μέχρι τῆς ἐνάρξεως τῆς λειτουργίας τοῦ κέντρου διάστημα καὶ ἀκολούθως ἀπορρίψασα, κατὰ τὸ κεφάλαιον αὐτό, τὴν ἀγωγὴν τῆς ἐναγούσης, ἐσφαλεν ἐν τῇ ἐκτιμήσει τῶν ἀποδείξεων.

ροχή, χορηγουμένη εἰς τὸν μισθωτόν (ἀμοιβὴ εἰς χρῆμα ἢ εἰς εἶδος), ἀνεξαρτήτως τοῦ τρόπου καθορισμοῦ αὐτῆς (βλ. Α.Π. 119 καὶ 216/1964, ΕΕΔ 23, σελ. 420 καὶ 460, 461/1965, ΕΕΔ 24, 1359).

Ἐν προκειμένῳ ἡ διὰ τῆς παραγράφου 9 τῆς ἀπὸ 28.2.1940 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, εἰς ἣν παραπέμπουσιν αἱ ὑπ' ἀριθ. 17/1961 καὶ 21/1964 διαιτητικαὶ ἀποφάσεις, καὶ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 8/1966 διαιτητικῆς ἀποφάσεως προβλεπομένη παροχὴ γάλακτος χορηγεῖται χάριν καὶ ἕνεκεν τῆς ἐργασίας καὶ δι' αὐτὴν καὶ οὐχὶ πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῶν λειτουργικῶν ἀναγκῶν τῆς ἐναγομένης, ὡς τοιαύτη δέ, ἐπιβαλλομένη ἐξ ὑποχρεωτικῶν κανόνων δικαίου, ἐχόντων ἰσχὺν οὐσιαστικοῦ νόμου καὶ πρὸς ὃν ὑποχρεοῦται νὰ συμμορφωθῇ ἡ ἐναγομένη (βλ. *Κ. Κιτσά*, Ἐνοχ. Δίκαιον, Ἐκδ. 4η, σελ. 787 - 788), συμφώνως ταῖς προπαρατεθείσαις διατάξεσι καὶ ταῖς τοιαύταις τῶν ἄρθρων 648 καὶ 649 Α.Κ., ἔχει τὸν χαρακτῆρα μισθοῦ (βλ. Α.Π. 163 καὶ 377/1966, ΕΕΔ 25, 599 καὶ 986). Δὲν ἀλλοιοῦται δὲ ὁ τοιοῦτος χαρακτηρισμὸς τῆς ὡς ἄνω παροχῆς, ὡς ἀβασίμως ἰσχυρίζεται ἡ ἐναγομένη, ἐκ τῆς διατάξεως τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 25 τοῦ νόμου 3239/1955 περὶ τρόπου ρυθμίσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας κλπ.», καθ' ἣν «προκειμένου περὶ ἀποδοχῶν εἰς εἶδος, προβλεπομένων ὑπὸ συλλογικῆς ἢ ἀτομικῆς συμβάσεως ἢ διαιτητικῆς ἢ ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, δύναται ὁ ἐργοδότης νὰ καταβάλῃ εἰς τὸν μισθωτὸν τὸ εἰς χρῆμα ἀντίτιμον αὐτοῦ, ἐξαιρουμένων τῶν περιπτώσεων, καθ' ἃς αἱ εἰς εἶδος παροχαὶ ἐπιβάλλονται ἐκ λόγων ὑγιεινῆς ἢ ἀσφαλείας τῶν μισθωτῶν», καθ' ὅσον, ἀνεξαρτήτως τῆς παρεχομένης εἰς τὸν ἐργοδότην ὡς ἄνω εὐχερείας, ἡ ὡς ἄνω παροχὴ χορηγεῖται ὡς ἀντάλλαγμα τῆς παρεχομένης ἐργασίας ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ. Φέρουσα ὅθεν ἡ ἄνω παροχὴ τὸν χαρακτῆρα προσθέτου εἰς εἶδος τοιαύτης καὶ δὴ τακτικῆς ἀποδοχῆς, ὡς συνδεδεμένης μὲ τὸ εἶδος τῆς ἐκτελέσεως τῆς ἐργασίας τοῦ ἐνάγοντος καὶ ἐξ ὑποχρεωτικοῦ κανόνος δικαίου ἐπιβαλλομένης, συνυπολογίζεται αὐτή, τόσον εἰς τὰ χορηγούμενα ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς Πάσχα καὶ Χριστουγέννων δῶρα, περὶ ὧν ἐν προκειμένῳ προβλέπει ἡ παράγραφος 2 τοῦ ἄρθρου 2 τῶν ὑπ' ἀριθ. 78900/1960, 23000/1961, 88000/1961, 31421/1962, 96000/1962, 30300/1963, 100320/1963, 32500/1964, 116220/1964, 116100/1965, 31436/1966, 116800/1966 καὶ 36980/1967 κοιναὶ ἀποφάσεις τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας «περὶ χορηγήσεως δώρων ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς Πάσχα καὶ Χριστουγέννων εἰς τοὺς ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ἀπασχολουμένους», ὅσον καὶ εἰς τὰς ἀποδοχὰς τὰς καταβαλλομένας εἰς τοῦτον (ἐνάγοντα) κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς παρεχομένης εἰς αὐτὸν ἀδείας, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἀ.ν. 539/1945, καὶ ἐπὶ τοῦ ἐπιδόματος τούτων (βλ. Α.Π. 573/1966, ΕΕΔ 26, 20, 256/1966, ΕΕΔ 25, 728, 246/1963, ΕΕΔ 22, 999, *Ι. Καποδίστριαν*, ΕρμΑΚ, ὑπ' ἄρθρον 653, ἀριθ. 50 καὶ 70). Διὰ τὴν ἀποτίμησιν τῆς ὡς ἄνω παροχῆς κατὰ τὰ ἐν τῇ θεωρίᾳ ὑποστηριζόμενα (βλ. *Χ. Ἀγαλλοπούλου*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 163, *Τούσης - Σταυροπούλου*, Ἐργατικὸν Δίκαιον § 26 IV, σελ. 147, σημ. 18) καὶ τῇ νομολογίᾳ κρατοῦντα (βλ. Α.Π. 69/1948, ΕΕΔ 7, 235) θὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν τὸ ποσόν, ὅπερ θὰ ἐδαπάνα ὁ μισθωτός, ἂν ἐπρομηθεύετο τὸ περὶ οὗ πρόκειται εἶδος ἐκ τῆς ἀγορᾶς. Συνυπολογίσασα ὅθεν ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις τὴν ὡς ἄνω παροχὴν διὰ τὸν καθορισμὸν τῶν δικαιουμένων δώρων ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς Πάσχα καὶ Χριστουγέννων τοῦ ἐπιδίκου χρόνου, ὡς καὶ τῶν ἀποδοχῶν ἀδειῶν καὶ ἐπιδόματος τούτων τοῦ ἐνάγοντος, ὀρθῶς τὰς προσποριστείσας ἀποδείξεις ἐξετίμησε καὶ τὰς προπαρατεθείσας διατάξεις ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσεν, οἱ δὲ τὰ ἐναντία ὑποστηρίζοντες τρίτος καὶ τέταρτος λόγοι τῆς ὑπὸ δίκην ἐφέσεως ἀπορριπτέοι κρίνονται ὡς νόμῳ καὶ οὐσίᾳ ἀβάσιμοι. Ὡς πρὸς τὸ ποσὸν τῆς γενομένης κατὰ τὸν ἄνω τρόπον ἀποτιμήσεως τῆς ἄνω παροχῆς, τὸν ἀριθμὸν ἡμερῶν ἀδείας τοῦ ἐνάγοντος καὶ τὸ ὕψος ἑνὸς ἑκάστου δώρου ἑορτῶν δὲν προσβάλλεται αἰτίασις ἐκ μέρους τῆς ἐκκαλούσης ἐναγομένης.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

I. ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

1. Αποδοχαί εργατοτεχνιτών οικοδόμων

Αναφορά τῆς ὑπ' ἀριθ. 5/1964 διαιτητικῆς ἀποφάσεως περί τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καί ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν οἰκοδόμων χώρας, ὡς ἠρμηνεύθη, εἰς τούς ἐργατοτεχνίτας οἰκοδόμους.— Ἀνεφάρμοστον ἐπί ἐργατῶν ὁδοποιΐας, ἐκτελουμένης ὑπό τοῦ Δήμου Θεσσαλονίκης.

Ἀρείου Πάγου 735/1967, Τμ. Β'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ν. Χαραλάμπης**
Εἰσηγητής ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Καν. Κλαμαρῆς**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Θ. Παρασκευάς, Ν. Κοτινᾶς

Ἐκ τοῦ συνόλου τῶν διατάξεων τῆς ὑπ' ἀριθ. 5/1964 ἀποφάσεως τοῦ **Δ.Δ.Δ.Δ.** Ἀθηνῶν περί τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καί ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν οἰκοδόμων ἀπάσης τῆς χώρας, κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 22310/1929 τῆς 21/27.3.1964 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ὑποχρεωτικῆς δέ διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 54640/4310 τῆς 20/24.6.1964 ἀποφάσεως τοῦ αὐτοῦ Ὑπουργοῦ, ὡς αὕτη ἠρμηνεύθη διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 15/1966 ἀποφάσεως τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου, κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 41675/4098 τῆς 2/10.5.1965 ἀποφάσεως τοῦ αὐτοῦ Ὑπουργοῦ, σαφῶς προκύπτει, ὅτι αὗται ἀφορῶσιν εἰς τούς ἐργατοτεχνίτας οἰκοδόμους, περί ὧν αἱ παράγραφοι 1 καί 2 τῆς πρώτης τῶν ὡς ἄνω διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ἤτοι εἰς τούς κτίστας, κονιαστάς, παρκετοποιούς, μαρμαρογλύπτας, ὑδραυλικούς, μπετόν ἀρμέ, ἐλαιοχρωματιστάς, μωσαϊκῶν δαπέδων, πλακοστρωτάς, ξυλουργούς καί τεχνίτας λοιπῶν εἰδικοτήτων, ὡς καί εἰς τούς βοηθούς τεχνιτῶν, εἰδικευμένους καί ἀνειδικεύτους ἐργάτας καί τούς μαθητευομένους τούς ἀσχολουμένους εἰς οἰκοδομικάς ἐργασίας.

Ἐν προκειμένῳ, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, τό μέν ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον, κατ' ἐκτίμησιν τῶν παρά τῶν διαδίκων προσκομισθεισῶν ἀποδείξεων, δέχεται ὡς προκύψαν ἐξ αὐτῶν, ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος, προσληφθείς παρά τοῦ ἀναιρεσείοντος διά συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, εἰργάσθη παρ' αὐτῷ κατά τά ἀπό 2.6.1965 μέχρις 25.5.1966 καί ἀπό 13.6.1966 μέχρι 31.12.1966 χρονικά διαστήματα εἰς τά παρ' αὐτοῦ ἐκτελούμενα ἔργα ὁδοποιΐας ἐν τῇ πόλει Θεσσαλονίκης, ἀπασχοληθείς εἰς τάς, ὡς τοῦτο δέχεται, κάτωθι ἔργα ὁδοποιΐας: 1) Κατασκευήν κρασπέδων καί πεζοδρομίων ἐκ σκυροκονιάματος (μπετόν), 2) κατασκευήν ὁδοστρωμάτων διά κυβολίθων, 3) κατασκευήν ὁδηγιδίων διά σκυροκονιάματος εἰς μέρη, ὅπου ἡ ὁδός ἦτο ἐπικλινής, 4) κατασκευήν τοίχων ἀντιστηρίξεως διά σκυροκονιάματος ἤ λίθων καί 5) πλακόστρωσιν τῶν πεζοδρομίων τῶν διαμορφουμένων ὁδῶν διά σχιζολίθων, ἄτινα ὅμως (ὡς ἄνω ἔργα), ὡς περαιτέρω δέχεται, ἦσαν συναφῆ πρός οἰκοδομικά μᾶλλον ἤ πρός ἔργα ὁδοποιΐας. Ταῦτα ὅμως τά ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον δεχθέν καί ἀκολούθως κρῖναν, ὅτι ἐν προκειμένῳ ὡς πρός τήν καταβλητέαν τῷ ἀναιρεσιβλήτῳ ἀμοιβήν ἦσαν ἐφαρμοστέαι αἱ διατάξεις τῶν ὡς ἄνω ὑπ' ἀριθ. 5/1964 καί 15/1966 ἀποφάσεων τοῦ **Δ.Δ.Δ.Δ.** Ἀθηνῶν, ἀνεπαρκεῖς διέλαβεν ἐν τῇ ἀποφάσει του αἰτιολογίας ἐπί ζητήματος ἀσκοῦντος οὐσιώδη ἐπιρροήν εἰς τήν ἔκβασιν τῆς δίκης καί κατέστησεν ἀνέφικτον τόν παρά τοῦ Ἀρείου Πάγου ἔλεγχον τῆς ὀρθῆς ὑπαγωγῆς τῶν γενομένων δεκτῶν πραγματικῶν περιστατικῶν εἰς τήν ἔννοιαν τοῦ νόμου, δι' ὃ καί ἡ ἀπόφασις του εἶναι ἀναιτιολόγητος κατά τό ἄρθρον 807 Κ.Πολ.Δικ. καί τόν βάσιμον τῶν λόγων ἀναιρέσεως τῆς ὑπό κρίσιν αἰτήσεως, τοιαύτην ἔχοντα ἔννοιαν.

(Ἐπί τῆς οὐσίας).

Ἐκ τῶν ἐνόρκων καταθέσεων τῶν ἐνώπιον τοῦ εἰς πρῶτον βαθμόν δικάσαντος ὡς ἄνω Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης ἐξετασθέντων μαρτύρων τῶν διαδίκων, τῶν ἐνόρκων βεβαιώσεων ἑτέρων μαρτύρων αὐτῶν ἐνώπιον τοῦ Εἰρηνοδικείου Θεσσαλονίκης καί τοῦ Συμβολαιογράφου Θεσσαλονίκης Ι.Θ.Κ., περί ὧν (ἐνόρκων βεβαιώσεων) αἱ προσαγόμεναι καί ἐπικαλούμεναι 1) ὑπ' ἀριθ. 731/18.3.1967 καί 1878/15.6.1967 ἐκθέσεις ἐξετάσεως μαρτύρων τοῦ ὡς εἴρηται Εἰρηνοδικείου καί 2) ὑπ' ἀριθ. 204/17.3.1967 πρᾶξις ἐξετάσεως μαρτύρων τοῦ ὡς εἴρηται Συμβολαιογράφου, ἐκτιμωμένων ἐν συνδυασμῷ πρός ἀλλήλας καί

πρὸς τὰ παρὰ τῶν διαδίκων νομίμως προσαγόμενα καὶ ἐπικαλούμενα ἔγγραφα, κατὰ τὴν ἐκ τῶν ἐνόντων κρίσιν τοῦ δικαστηρίου τούτου, ἐπαρκῶς βεβαιοῦται, ὅτι ὁ ἐφεσίβλητος ἐνάγων, προσληφθεὶς παρὰ τοῦ ἐκκαλοῦντος ἐναγομένου Δήμου Θεσσαλονίκης συνάμει ἀλληλοδιαδόχων συμβάσεων ἐξηρτημένης ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, εἰργάσθη κατὰ τὰς ἀπὸ 2.6.1965 μέχρι 25.5.1966 καὶ 13.6.1966 μέχρι 31.12.1966 χρονικὰ διαστήματα εἰς τὰ ὑπ' αὐτοῦ ἐκτελούμενα ἐν Θεσσαλονίκῃ ἔργα ὁδοποιΐας, ἅπερ οὗτος ἐξετέλει διὰ χρημάτων τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας, παρεχομένων αὐτῷ ὑπὸ τοῦ Ὀργανισμοῦ τούτου πρὸς περιορισμὸν τῶν ἀνέργων. Αἱ ἐργασίαι δέ, ἃς ὁ ἐφεσίβλητος παρεῖχεν, οὐσαι τοιαῦται ἀνειδικεύτου ἐργάτου, ἦσαν τοιαῦται ὁδοποιΐας καὶ οὐδὲν τὸ κοινὸν εἶχε μὲ ἐργασίας οἰκοδομικάς. Κατ' ἀσφαλεστέραν δὲ ἐκτίμησιν τῶν διεξαχθεισῶν ἀποδείξεων ἔκρινεν ἀντιθέτως ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις καὶ κατ' ἀκολουθίαν τῆς κρίσεώς της ταύτης ἐδέχθη τὴν ἀγωγὴν τοῦ ἐφεσιβλήτου κατὰ τὸ αἴτημα αὐτῆς περὶ ἐπιδικάσεως αὐτῷ ἀποζημιώσεως διὰ τὰς παρασχεθείσας ἐργασίας του κατ' ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τῶν ὡς εἴρηται ἀποφάσεων τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν καὶ ἐπομένως δέον, δεκτοῦ γιγνομένου ὡς βασίμου τοῦ διὰ τοῦ 2ου λόγου τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεώς του προβαλλομένου παρὰ τοῦ ἐκκαλοῦντος παραπόνου, νὰ ἐξαφανισθῇ αὕτη, ἀπορριπτομένης ὡς κατ' οὐσίαν ἀβασίμου τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς τοῦ ἐφεσιβλήτου (*).

2. Ἀποδοχαὶ ἐργαζομένων εἰς συνεργεῖα ἐπισκευῆς καὶ κατασκευῆς αὐτοκινήτων.

Ὑπαγωγὴ εἰς τὰς περὶ ἐργατοτεχνιτῶν βιομηχανικῶν ἐργοστασίων καὶ ἐργοστασίων αὐτοτελῶν καὶ μὴ σιδηροβιομηχανίας διαιτητικὰς ἀποφάσεις καὶ τῶν ἐργαζομένων εἰς συνεργεῖα ἐπισκευῆς καὶ κατασκευῆς αὐτοκινήτων, θεωρουμένων τῶν μὲν συνεργείων τούτων ὡς ἐργοστασίων ἢ ἐργαστηρίων αὐτοτελῶν καὶ μὴ σιδηροβιομηχανίας, τῶν δὲ ἐργαζομένων εἰς αὐτὰ ἐργατοτεχνιτῶν ὡς ἐμπιπτόντων εἰς μίαν τῶν εἰδικοτήτων.

(*) Ἀνηρέθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 4523/1967 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης ὡς ἐφετείου.

Ἀρείου Πάγου 734/1967, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ν. Χαραλάμπης**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Στ. Σταυρόπουλος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Α. Καρδώνης, Β. Ραγκάκος, Πάρεδρος Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους, Ν. Τριανταφύλλου, δικαστικὸς ἀντιπρόσωπος Δημοσίου

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 18/1957 ἀπόφασις τοῦ Δ.Δ. Δ.Δ. Πειραιῶς, κηρυχθεῖσα ὑποχρεωτικὴ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 32199/6537/1958 ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 20 καὶ 175 τεῦχ. Β'), αἱ ὑπ' ἀριθ. 5 καὶ 6 τοῦ 1960 ὁμοιαι, κηρυχθεῖσαι ὑποχρεωτικαὶ διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 22461/4443/1960 καὶ 31470/7699 1960 ἀποφάσεων τοῦ αὐτοῦ Ὑπουργοῦ (Φ.Ε.Κ. Β' 132 καὶ 240/1960), ἡ ἀπὸ 3.4.1951 συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας κηρυχθεῖσα ὑποχρεωτικὴ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 46808/8723/1961 ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ.Β' 143/1961 καὶ 231/1961) καὶ ἡ ἀπὸ 3.8.1962 ὁμοία, κηρυχθεῖσα ὑποχρεωτικὴ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 98165/6316/1962 ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. Β' 300/1962 καὶ 481/1962) περὶ τῶν ἐργατοτεχνιτῶν βιομηχανικῶν ἐργοστασίων καὶ ἐργαστηρίων αὐτοτελῶν καὶ μὴ σιδηροβιομηχανίας περιλαμβάνουσι πανομοιοτύπους διατάξεις, καθ' ἃς εἰς τὰ διὰ τῆς παραγράφου Α' αὐτῶν καθοριζόμενα κατώτατα ἡμερομίσθια τῶν μηχανοτεχνιτῶν, ἤτοι ἐφαρμοστῶν, τορνευτῶν κλπ., ὑπάγονται καὶ οἱ «ἐκ τῶν ἄνω εἰδικοτήτων ἐργαζόμενοι εἰς συνεργεῖα ἐπισκευῆς καὶ κατασκευῆς αὐτοκινήτων», ἐξ οὗ παρέπεται, ὅτι αὐταὶ θεωροῦσι τὰ μὲν συνεργεῖα ταῦτα εἰς ἐργοστάσια ἢ ἐργαστήρια αὐτοτελῆ καὶ μὴ σιδηροβιομηχανίας, τοὺς δὲ ἐργαζομένους εἰς αὐτὰ ἐργατοτεχνίτας ὡς ἐμπίπτοντας εἰς μίαν τῶν παρὰ τῆς παραγράφου Α' αὐτῶν προβλεπομένων εἰδικοτήτων ἀναλόγως τοῦ εἴδους τῆς ἐργασίας αὐτῶν, ἀσχέτως πρὸς τὸ ἐὰν αὕτη ἀφορᾷ ἐπεξεργασίαν ἢ μορφοποίησιν μετάλλων. Τοιαύτη προϋπόθεσις δὲν τίθεται οὔτε δι' αὐτούς, οὔτε διὰ τὰς λοιπὰς εἰδικότητας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν σιδηροβιομηχανίας, ἂν καὶ διὰ τὰς πλείστας ἐξ αὐτῶν ἐξυπακούεται ἐκ τῆς φύσεως τῆς παρεχομένης ἐργασίας. Τοῦτο ἐπιβεβαιοῦται καὶ ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι αἱ ἐν λόγῳ συλλογικαὶ συμβάσεις καὶ διαιτητικαὶ ἀποφάσεις ρυθμίζουσι τὰ κατώτατα ἡμερομίσθια πολλῶν εἰδικοτήτων, ἡ φύσις τῶν ὁποίων, ὡς ἡ τῶν ἐλαιογρωματιστῶν κλινῶν, κλινεργατῶν κλπ. ἀποκλείει τὴν ἐπεξεργα-

σίαν ἢ μορφοποίησιν μετάλλων. Ἐξ ἄλλου ἡ ἀπασυναριθμολόγησις καὶ συναριθμολόγησις τῶν διαφόρων ἐξαρτημάτων οἱασδήποτε μηχανῆς καὶ ἐπομένως καὶ τῆς τοιαύτης τοῦ αὐτοκινήτου, ἄνευ εἰδικωτέρας ἀπασχολήσεως εἰς τοιαύτην ἐπεξεργασίαν ἢ μορφοποίησιν μετάλλου, δχι μόνον ἀπαιτεῖ, κατὰ τὴν κοινὴν πεῖραν καὶ λογικήν, ἰδιάζουσαν τέχνην καὶ ἐμπειρίαν, ἀλλὰ καὶ ἀνταποκρίνεται ὑπὸ τὸν κρατοῦντα ἐν τῇ συγχρόνῳ οἰκονομίᾳ καταμερισμὸν τῶν ἔργων εἰς μίαν μεγάλην κατηγορίαν ἀντιστοίχου εἰδικότητος, ἡ μὴ πρόβλεψις τῆς ὁποίας εἰς τὰς ρηθείσας συλλογικὰς συμβάσεις καὶ διαιτητικὰς ἀποφάσεις, εἰς ἃς ἐλήφθη πρόνοια ἀκόμη καὶ διὰ τοὺς ἀνειδικεύτους ἐργάτας σιδηροδιομηχανίας, δὲν ἐπιδέχεται ἄλλην λογικὴν ἐξήγησιν ἀπὸ ἐκείνην τῆς συνταυτίσεως αὐτῆς πρὸς τὴν τοιαύτην τοῦ μηχανοτεχνίτου τῆς Α' παραγράφου καὶ δὴ τοῦ ἐφαρμοστοῦ. Ὅθεν, δεξάμενον ἀνελέγκτως τὸ δικάσαν ὡς ἐφετεῖον Πρωτοδικεῖον, ὅτι ὁ ἀναιρεσείων τὸ ἀπὸ 1.1.1958 καὶ ἐφεξῆς χρονικὸν διάστημα παρεῖχεν ἐργασίαν, συνισταμένην εἰς τὴν τοποθέτησιν καὶ ἀντικατάστασιν διαφόρων ἐξαρτημάτων εἰς τὰς μηχανὰς αὐτοκινήτων, τὰ ὁποῖα ἐξαρτήματα κατεσκεύαζον ἢ ἐπεσκεύαζον ἕτεροι τεχνῖται εἰς τὸ μηχανουργεῖον ἢ ἦσαν καινούργῃ καὶ μετὰ τοῦτο κρίναν ὅτι δὲν εἶναι οὗτος μηχανοτεχνίτης - ἐφαρμοστής, ὡς μὴ ἐπεξεργαζόμενος μέταλλον, καὶ ἀπορρίψαν ἐν συνεχείᾳ τὴν ἔφεσιν τοῦ ἀναιρεσίοντος κατὰ τῆς ὁμοίως ἀποφανθείσης καὶ ἀπορριψάσης τὴν οἰκείαν ἀγωγὴν ἀποφάσεως τοῦ Ἐργατοδίκου, ψευδῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐσφαλμένως ἐφήρμοσε τὰς ὡς εἴρηται οὐσιαστικὰς διατάξεις, ἐφ' ᾧ καὶ δέον νὰ ἀναιρεθῇ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις κατὰ τὸ ἀδ. 17 τοῦ ἄρθρου 807 τῆς Πολ. Δικονομίας καὶ τὸν σχετικὸν λόγον ἀναιρέσεως (*).

3. Ἀποδοχαὶ χειριστῶν κλπ. ἐκσκαπτικῶν μηχανημάτων.

Ἐντασις ἐφαρμογῆς τῶν περὶ ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας χειριστῶν κλπ. ἐκσκαπτικῶν μηχανημάτων δημοσίων τεχνικῶν ἔργων ἁπάσης τῆς χώρας διατάξεων τῆς ὑπ' ἀριθ. 7/1961 διαιτητικῆς ἀποφάσεως καὶ ἀπὸ 14.9.1964 ἐθνικῆς ὁμοιοεπαγγελματικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας χειριστῶν ἐκσκαπτικῶν, ἀνυψωτικῶν μηχανημάτων, μηχανοδηγῶν ὁδοστρωτήρων κλπ. χώρας.

Ἀρείου Πάγου 713/1967, Τμ. Β'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ν. Χαραλάμπης**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Εὐστ. Μαλλούχος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Δ. Καλογιάννης, Ἠλ. Παρασκευᾶς

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 7/1961 ἀπόφασις τοῦ Δ.Δ. Δ.Δ. Πειραιῶς περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν χειριστῶν κλπ. ἐκσκαπτικῶν μηχανημάτων δημοσίων τεχνικῶν ἔργων ἁπάσης τῆς χώρας (ἐξαιρουμένων τῶν διομηχανικῶν καὶ μεταλλευτικῶν ἐπιχειρήσεων καὶ ἐργασιῶν, ὡς καὶ τῶν ὑπαγομένων μέχρι τοῦδε εἰς εἰδικωτέρας κλαδικὰς συμβάσεις ἐργασίας ἀσχέτως τῆς ὑπὸ τῆς τελευταίας τούτων προβλεπομένης ρυθμίσεως), κηρυχθεῖσα ὑποχρεωτικὴ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 90802/1962 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας διὰ πάντας τοὺς ἐργοδότας καὶ μισθωτοὺς τοῦ ἐπαγγέλματος, ὅπερ ἀφορᾷ αὐτη, ὡς καὶ ἡ ἀπὸ 14.9.1964 ἐθνικὴ ὁμοιοεπαγγελματικὴ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας τῶν χειριστῶν ἐκσκαπτικῶν, ἀνυψωτικῶν μηχανημάτων, μηχανοδηγῶν ὁδοστρωτήρων κλπ. ἁπάσης τῆς χώρας, ἐγκριθεῖσα διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 89934/1964 ἀποφάσεως τοῦ ἰδίου Ὑπουργοῦ, ἰσχύουσα, ὡς ἐκ τοῦ ρηθέντος χαρακτῆρός της, διὰ πάντας τοὺς ἐργοδότας τοὺς ἀπασχολοῦντας μισθωτοὺς τῶν ἐν αὐτῇ ἀναφερομένων εἰδικοτήτων (ἐπαγγελμάτων), ἐξαιρουμένων μόνον, ὡς ἐν ἄρθρῳ 8 αὐτῆς ρητῶς ὁρίζεται, τῶν διομηχανικῶν, μεταλλευτικῶν καὶ λατομικῶν ἐπιχειρήσεων, ἔχουσιν ἐφαρμογὴν ἐπὶ πάντων τῶν μισθωτῶν τοῦ ἐπαγγέλματος, ὅπερ ἀφορῶσιν αὗται ἁπάσης τῆς χώρας. Οὕτω, ἐπιφυλασσομένων τῶν ἀνωτέρω περιοριστικῶς μνημονευομένων ἐξαιρέσεων, εἰς ταύτας ὑπάγονται πάντες οἱ ἔχοντες τὴν εἰδικότητα τοῦ πτυχιούχου μηχανοδηγοῦ ὁδοστρωτήρων ἢ ἀδειούχων χειριστῶν ἐκσκαπτικῶν, ἀνυψωτικῶν καὶ ἰσοπεδωτικῶν μηχανημάτων, ἀνεξαρτήτως τῆς ἰδιότητος τοῦ ἐργοδότου καὶ τῆς φύσεως τῆς ἐπιχειρήσεως ἢ ἐργασίας του, μὴ τιθεμένου ὡς πρὸς τοῦτο περιορισμοῦ τινος ἐκ τῶν προμνημονευθέντων. Ὅθεν, δεξάμενον τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, ὡς ἐκ ταύτης δείκνυται, ὅτι αἱ διατάξεις τῶν ἀνωτέρω διαιτητικῆς ἀποφάσεως καὶ συλλογικῆς συμβάσεως δεσμεύουσι καὶ τὸ ἀναιρεσείον νομικὸν πρόσωπον

(*) Ἀνηρέθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 19323/1965 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ὡς ἐφετείου.

(Ἐλευθέραν Ζώνην καὶ Λιμένα Θεσσαλονίκης) καὶ ἀκολούθως ἐπιδικάσαν εἰς τὸν ἀναιρεσίβλητον πτυχιοῦχον, ὡς ἀνελέγκτως ἐδέξατο, μηχανοδηγὸν - χειριστὴν μηχανημάτων ἐκτελέσεως τεχνικῶν ἔργων εἰδικότητος Α' ἐκσκαπτικῶν καὶ ἀνυψωτικῶν, ἀποδοχάς, κατ' ἐφαρμογὴν αὐτῶν καὶ διὰ χρονικὸν διάστημα, καθ' ὃ δὲν ἐχρησιμοποιεῖτο αὗτος ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσείοντος δι' ἐκτέλεσιν τεχνικῶν ἔργων, ἀλλ' ὡς χειριστὴς ἀνυψωτικοῦ μηχανήματος (γερανοῦ) διὰ τὴν φορτοεκφόρτωσιν τῶν ἐν τῷ λιμένι Θεσσαλονίκης διακινουμένων ἐμπορευμάτων, ὀρθῶς τὰς διαληφθείσας διατάξεις ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε καὶ ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου μοναδικὸς λόγος ἀναιρέσεως εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος (*).

II. ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΟΙ

Ἐφαρμογὴ Ὑπαλληλικοῦ Κώδικος ἐπὶ τοῦ προσωπικοῦ τῶν Σ.Ε.Κ.

Ἐφαρμογὴ Ὑπαλληλικοῦ Κώδικος καὶ ἐπὶ τῶν ὑπαλλήλων Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου.—Ἐφαρμοστέαι, κατ' ἀρχήν, αἱ διατάξεις τοῦ Νόμου 1811/1951 περὶ τοῦ Ὑπαλληλικοῦ Κώδικος καὶ ἐπὶ τοῦ προσωπικοῦ τῶν Σ.Ε.Κ., κριθέντος ὅμως ἀναγκαίας τῆς ρυθμίσεως διὰ Β.Δ. τῆς καταστάσεως τοῦ προσωπικοῦ.—Προϋπόθεσις συνεπῶς τῆς ἐνάρξεως ἐφαρμογῆς τῶν διατάξεων τοῦ Ὑπαλληλικοῦ Κώδικος ἡ προηγουμένη ἔκδοσις Β.Δ., θεσπίζοντος τοὺς ἰδιαιτέρους κανόνας περὶ τῆς καταστάσεως τοῦ προσωπικοῦ τῶν Σ.Ε.Κ. δι' ἐκδόσεως Γενικοῦ Κανονισμοῦ.—Ἐξακολούθησις τῶν πρότερον κρατούντων περὶ τοῦ προσωπικοῦ τούτου.

Ἀρείου Πάγου 695/1967, Τμ. Β'

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Ν. Χαραλάμπης**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Κ. Μαρμαρᾶς**
Διαιτηγόροι οἱ κ.κ. Κ. Δημάκης, Ἀνδρ. Τσάρας

Κατ' ἄρθρον 1 § 1 τοῦ ὁ.δ. τῆς 23/24.12.1955 «περὶ ἐφαρμογῆς τοῦ Ὑπαλληλικοῦ Κώδικος ἐπὶ τῶν ὑπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ.» ὁ ν. 1811/1951 «περὶ Κώδικος καταστάσεως τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων» ἐφαρμόζεται ἀπὸ 1.2.1956 καὶ ἐπὶ τῶν ἐν ἄρθρῳ 1 § 3 αὐτοῦ ὑπαλλήλων τῶν Ν.Π.Δ.Δ. Κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 8 τοῦ νόμου 3240/1955 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν διατάξεων περὶ ἐκκαθαρίσεως τῶν Σιδηροδρομικῶν Ἑταιρειῶν Σ.Π.Α.Π., Σ.Β.Δ.Ε. κλπ. διὰ ὁ. δ) τος, ἐκδοθησομένου μέχρι τῆς 31.12.1956, ἐπὶ τῇ προτάσει τῶν ἐπὶ τοῦ Συντονισμοῦ, Οἰκονομικῶν καὶ Δημοσίων Ἔργων Ὑπουργῶν, θέλουσι κανονισθῆ τὰ τῆς καταστάσεως τοῦ προσωπικοῦ ἁπάντων τῶν ἐν τῇ χώρᾳ ἀτμηλάτων σιδηροδρόμων. Διὰ τοῦ διατάγματος τούτου δὲν δύνανται νὰ ἐπενεχθοῦν αἱ ἐκ τῆς ἰδιοτυπίας τῶν Σ.Ε.Κ. ἀναγκαῖαι τροποποιήσεις τῶν ἄρθρων 7, 12, 15, 20, 21, 22, 43, 45, 46, 50 κλπ. τοῦ νόμου 1811/1951, καθ' ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὸ προσωπικὸν αὐτῶν. Περαιτέρω διὰ τῆς παραγράφου 3 τοῦ αὐτοῦ νόμου ὡρίσθησαν τὰ ἑξῆς : α) ἐπὶ τοῦ προσωπικοῦ τῶν Σ.Ε.Κ. αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 13, 14, 16 - 19, 44, 47 - 49, 51 - 55, 176 - 179, 199, 219 - 211, 214 καὶ 215 τοῦ νόμου 1811/1951 τίθενται ἐν ἰσχύϊ ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος, β) αἱ ἐν τῇ παραγράφῳ 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου ἀναφερόμεναι διατάξεις τοῦ αὐτοῦ νόμου (ἐν αἷς καὶ ἡ τοῦ ἄρθρου 50) θέλουσιν ἰσχύσει ἐπὶ τοῦ εἰρημένου προσωπικοῦ, ὡς τυχὸν ἤθελον τροποποιηθῆ διὰ τοῦ κατὰ τὴν αὐτὴν παράγραφον ὁ.δ. ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τούτου, πάντως δὲ ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου 1957 καὶ γ) μέχρι τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ ὡς ἄνω ὁ.δ. τὰ θέματα, τὰ ρυθμιζόμενα ὑπὸ τῶν ἐν τῇ παραγράφῳ 1 τοῦ παρόντος ἀναφερομένων διατάξεων τοῦ νόμου 1811/1951, διέπονται ὑπὸ τῶν κειμένων περὶ τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἀτμηλάτων σιδηροδρόμων διατάξεων». Τέλος διὰ τῶν ἄρθρων 9 ν.δ. 3741/1957, μόνου τοῦ νόμου 1066/1960 καὶ 6 § 3 τοῦ ν.δ. 4246/1962, ὡς καὶ ταῖς προπαρατεθείσαις παραγράφοις 1 καὶ 3 ἐδ. δ' τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν. 3240/1955, καθορίζόμεναι προθεσμίαι πρὸς ἔκδοσιν τοῦ ρηθέντος διατάγματος παρετάθησαν μέχρι τῆς 21 Σεπτεμβρίου 1963 καὶ 22 Σεπτεμβρίου 1963.

Ἐκ τῶν συνδεδυασμένων τούτων διατάξεων προκύπτει, ὅτι κατ' ἀρχὴν αἱ διατάξεις τοῦ νόμου 1811/1951 εἶναι ἐφαρμοστέαι καὶ ἐπὶ τοῦ προσωπικοῦ τῶν Σ.Ε.Κ., ἀποτελούντων Νομικὸν Πρόσωπον Δημοσίου Δικαίου, διὰ τὴν ὁμοιόμορφον ρύθμισιν τῶν θεμάτων τῶν ἀφορώντων εἰς τὴν κατάστασιν τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων τῆς χώρας, ἐν ὄψει ὅμως τῶν πολλαπλῶν ἰδιοτυπιῶν, τῶν δι

(*) Ἐπεκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 4234/1967 ἀποφασις τοῦ Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης ὡς ἐφετείου.

ακρινουσῶν τὸ Νομικὸν τοῦτο Πρόσωπον ἔναντι τῶν λοιπῶν, τὰ θέματα τὰ ἀναγόμενα εἰς τὴν κατάστασιν τοῦ προσωπικοῦ ἐκρίθη ἀναγκαῖον, ὅπως ρυθμισθοῦν διὰ ὁ.δ., δι' οὗ νὰ καθιερωθοῦν ἴδιοι κανόνες, ἐπιβαλλόμενοι ἐκ τῶν ὡς ἄνω ἰδιοτυπιῶν, πρὸς δὲ αἱ ἐφαρμοστέαι διατάξεις τοῦ Κώδικος καταστάσεως δημοσίων διοικητικῶν ὑπαλλήλων μετὰ τροποποίησιν καὶ τούτων κατὰ τὰς ὑφισταμένας παρὰ τοῖς Σ.Ε.Κ. ἰδιαιτέρας συνθήκας καὶ ἀνάγκας. Οὕτως ὡρίσθη ἐν παραγράφῳ πρώτῃ τοῦ προμνησθέντος ἄρθρου 8 τοῦ νόμου 3240/1955, ὅτι τὰ ἀναγόμενα εἰς τὴν κατάστασιν τοῦ προσωπικοῦ τῶν Σ.Ε.Κ. θέλουσι ρυθμισθῆ διὰ ὁ.δ., ἐκδιδομένου μέχρι τῆς 21ης Σεπτεμβρίου 1963, μέχρις ἧς χρονολογίας παρετάθησαν αἱ ἐν παραγράφοις 1 καὶ 3 ἐδ. δ' τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ νόμου 3240/1955 ὁριζόμεναι προθεσμίαι.

Ἐκ τῶν ρηθέντων σαφῶς συνάγεται, ὅτι προϋπόθεσις τῆς ἐνάρξεως τῆς ἐφαρμογῆς τῶν διατάξεων τοῦ Ὑπαλληλικοῦ Κώδικος, μετὰ τὰς τυχὸν προηγουμένας ἀναγκαίας τροποποιήσεις τούτων, εἶναι, κατὰ τὴν ἀληθῆ βούλησιν τοῦ νομοθέτου, ἡ προηγουμένη ἔκδοσις ὁ. διατάγματος, θεσπίζοντος τοὺς ἰδιαιτέρους κανόνας περὶ τῆς καταστάσεως τοῦ προσωπικοῦ τῶν Σ.Ε.Κ., δι' ἐκδόσεως Γενικοῦ Κανονισμοῦ τοῦ Προσωπικοῦ τῶν Σ.Ε.Κ. (ἄρθρον 6 § 3 ν.δ. 4246/1962), τῆς ἀπόψεως ταύτης συναγομένης κυρίως μὲν ἐκ τῆς σαφοῦς διατυπώσεως τοῦ ἐν τῇ πρώτῃ παραγράφῳ τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ νόμου 3240/1955 κανόνος, καθ' ὃν «τὰ ἀναγόμενα εἰς τὴν κατάστασιν τοῦ προσωπικοῦ τῶν Σ.Ε.Κ. ζητήματα θέλουν ρυθμισθῆ διὰ ὁ. διατάγματος», ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν πρακτικῶν δυσχερειῶν, αἵτινες θὰ ἀνέκυπτον εἰς πλείστας περιπτώσεις, ἐκ τῆς αὐτομάτου ἐφαρμογῆς τῶν διατάξεων τοῦ Ὑπαλληλικοῦ Κώδικος, τῶν ἀναφερομένων ἐν παραγράφῳ 3 ἐδ. δ' τοῦ ρηθέντος νόμου. Ἐκ τῶν προεκτεθέντων σαφῶς προκύπτει, ὅτι μέχρι τῆς ἐκδόσεως τοῦ ὡς εἴρηται ὁ.δ. ἐντὸς τῆς τασσομένης προθεσμίας ἢ καὶ ἐν ἀπράκτῳ παρελεύσει ταύτης, θεωρουμένης ἐνδεικτικῆς, ἐφ' ὅσον ἡ ἀνάγκη τῆς ὡς ἄνω εἰδικῆς ρυθμίσεως τῶν ζητημάτων τοῦ προσωπικοῦ τῶν Σ.Ε.Κ. δὲν δύναται νὰ νοηθῇ ὡς ὑφισταμένη δι' ὡρισμένον χρόνον, ἐξακολουθοῦν ἰσχύοντα τὰ πρότερον κρατοῦντα περὶ τοῦ ἐν λόγῳ προσωπικοῦ, καὶ δὴ αἱ διατάξεις τοῦ Γενικοῦ Κανονισμοῦ Προσωπικοῦ Ἐξωτερικῆς Ὑπηρεσίας, ὡς καὶ τοῦ Κανονισμοῦ Προσωπικοῦ Ἐσωτερικῆς Ὑπηρεσίας τῶν Σ.Ε.Κ. Ἡ διατύπωσις τοῦ ἐδ. δ' τῆς δευτέρας παραγράφου τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ νόμου 3240/1955, καθ' ἣν πάντως ἀπὸ 1.1.1957 καὶ ἐπὶ βάσει τῶν μεταγενεστέρων διατάξεων ἀπὸ 22.9.1953 εἰσὶν ἐφαρμοστέαι αἱ ὡς ἄνω διατάξεις τοῦ Κώδικος, παρὰ τὴν γραμματικὴν της διατύπωσιν δὲν ἔχει τὴν ἔννοιαν, ὅτι αἱ ἐν τῇ 1ῃ παραγράφῳ τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ νόμου τούτου ἀναφερόμεναι διατάξεις τοῦ Κώδικος εἰσὶν ἐφαρμοστέαι, ἀνεξαρτήτως τῆς ἐκδόσεως ὁ.δ., ἀλλ' ὅτι εἰς περίπτωσιν ἐκδόσεως τοιούτου διατάγματος περιορίζεται ἡ εὐχέρεια τῆς Διοικήσεως ὅπως ὁρίσῃ χρόνον ἐνάρξεως τούτου πέραν τῆς ὡς ἄνω χρονολογίας. Οὕτως ἀποφανθὲν τὸ ἐκδὸν τὴν προσβαλλομένην Πρωτοδικεῖον καὶ ἀπορρῖψαν τὴν ἀγωγὴν τοῦ ἀναιρεσείοντος, αἰτουμένου α) συμπλήρωμα τακτικῆς ἀμοιβῆς, προσαυξημένην κατὰ 25% διὰ τὴν πέραν τοῦ κατ' ἄρθρον 50 τοῦ νόμου 1811/1951 ὡραρίου παρασχεθεῖσαν ὑπερωριακὴν ἐργασίαν, β) διαφορὰν μεταξὺ καταβληθείσης ἀμοιβῆς διὰ τὰς συμπληρωματικὰς ὥρας ἐργασίας καὶ καταβλητέας τοιαύτης καὶ γ) ἀμοιβὴν διὰ τὴν κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ λοιπὰς ἡμέρας ἀργίας ἐργασίαν του, ὀρθῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς προπαρατεθείσας διατάξεις καὶ δὴ τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ νόμου 3240/1955, τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ ν.δ. 3741/1957, μόνου τοῦ ν. 4066/1960 καὶ 6 § 3 τοῦ ν.δ. 4246/1962, ἃς οὐδ' ἐκ πλαγίου παρεβίασεν, οὐδὲ καὶ ἑτέραν τινά, καὶ δέον νὰ ἀπορριφθῇ ὡς μὴ βάσιμος ὁ ἐναντίος πρῶτος λόγος τῆς αἰτήσεως, ἥτις οὕτω καθίσταται ἀπορριπτέα, τῆς ἐρεύνης τοῦ δευτέρου λόγου ἀναιρέσεως καθισταμένης ματαίας, ἅτε τοῦ λόγου τούτου προϋποθέτοντος ὅτι ἰσχύουν ἐπὶ τοῦ προσωπικοῦ τῶν Σ.Ε.Κ. τὰ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 50 τοῦ νόμου 1811/1951 χρονικὰ ὅρια ἐργασίας (*).

III. ΔΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

Παροχὴ ἐνδίκου μέσου ἀναιρέσεως

Παροχή, ἐκ τοῦ ἄρθρου 813 Πολιτικῆς Δικονομίας, τοῦ ἐνδίκου μέσου τῆς ἀναιρέσεως εἰς τὸν διάδικον, τὸν βλαπτόμενον ἐκ τῶν διατάξεων τῆς ἀποφάσεως καὶ ἐπομένως ἔχοντα συμφέρον νὰ ζητήσῃ τὴν ἀναίρεσιν ταύτης.—Ἔλλειψις δικαιώματος Ι.Κ.Α. πα-

(*) Ἐσημειώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 23992/1966 ἀπόφασις Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν.

ρεμβάντος κυρίως κατὰ τὴν πρωτόκλητον δίκην συνεπείᾳ προσεπικλήσεως εἰς τὴν ἀνοιγεῖσαν δίκην ἐκ τῆς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 7 § 1 Ν.Δ. 4104/1960 προσφυγῆς, πρὸς προβολὴν λόγου ἀναιρέσεως ὅτι τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον κατὰ ψευδῆ ἑρμηνείαν τοῦ Νόμου ἀπέρριψε τὴν τοῦ καθ' οὗ ἡ προσφυγὴ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου ἔνστασιν τῆς μὴ ὑπ' αὐτοῦ ἐκπροσωπήσεως ἐπὶ δικαστηρίου ὑπὸ μεσεγγύησαν τελούσης ἐργοδότιδος τῆς προσφευγούσης Ἑταιρείας.

Ἀρείου Πάγου 682/1967, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ κ. **Στ. Μαυρομιχάλης**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Π. Δαλιάνης**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Ματαράγκας, Πάρεδρος Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους, Ἀντ. Πετρόγλου

Ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 813 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας, καθ' ἣν οἱ διάδικοι ἔχουσι δικαίωμα νὰ ζητήσωσιν ἀναίρεσιν τῶν ἐναντίον αὐτῶν ἐκδοθεισῶν ἀποφάσεων, συνδυαζομένης πρὸς τὴν τοιαύτην τοῦ ἄρθρου 67 τῆς αὐτῆς Δικονομίας, σαφῶς συνάγεται, ὅτι τὸ ἔνδικον μέσον τῆς ἀναιρέσεως παρέχεται εἰς τὸν διάδικον, τὸν ὀλαπτόμενον ἐκ τῶν διατάξεων τῆς ἀποφάσεως καὶ ἐπομένως ἔχοντα συμφέρον νὰ ζητήσῃ τὴν ἀναίρεσιν ταύτης. Ὅθεν τὸ ἀναιρεσεῖον Ι.Κ.Α., παρεμβὰν κυρίως κατὰ τὴν πρωτόκλητον δίκην συνεπείᾳ προσεπικλήσεως τῆς ἀναιρεσιβλήτου εἰς τὴν ἀνοιγεῖσαν δίκην ἐκ τῆς ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 7 § 7 τοῦ ν.δ. 4104/1960 ἐρειδομένης προσφυγῆς τῆς αὐτῆς ἀναιρεσιβλήτου, δὲν δύναται νὰ προβάλῃ λόγον ἀναιρέσεως ὅτι τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον, κατὰ ψευδῆ ἑρμηνείαν καὶ ἐσφαλμένην ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 27 καὶ 34 § 2 τοῦ ν. 1138/1949, ἄρθρον 11 τοῦ ἀ.ν. 1530/1950 καὶ τοῦ ἄρθρου 7 § 7 τοῦ ν.δ. 4104/1960, ἀπέρριψε διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως τὴν τοῦ καθ' οὗ ἡ προσφυγὴ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου ἔνστασιν τῆς μὴ παρ' αὐτοῦ ἐκπροσωπήσεως ἐπὶ δικαστηρίου τῆς ὑπὸ μεσεγγύησιν τελούσης καὶ τυγχανούσης ἐργοδότιδος τῆς προσφευγούσης ἀναιρεσιβλήτου Ἀνωνύμου Ἑταιρείας ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Διεθνὴς Ἑταιρεία Μεταλλείων καὶ Ἐμπορίας Μεταλλευμάτων», ὡς μὴ ὀλαπτόμενον ἐκ τούτου καὶ συνεπῶς μὴ ἔχον ἔννομον συμφέρον. Ἐκ τοῦ ὑποστηριζομένου δὲ παρὰ τοῦ ἀναιρεσείοντος ὅτι ἐκ τῆς ἀπορρίψεως τῆς ἐνστάσεως τοῦ καθ' οὗ ἡ προσφυγὴ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου ἐστερήθη τοῦτο τῆς οὐσιαστικῆς ὑπερασπίσεως τῆς ὑποθέσεως ἐκ μέρους τῆς ἐκπροσωπούσης τὴν ἐργοδότιδα τῆς ἀναιρεσιβλήτου αὐτὴν ὡς ἄνω Ἑταιρείαν οἰκείας Διαχειριστικῆς Ἐπιτροπῆς, ἥτις καὶ κατέχει τὰ ἀποδεικτικὰ στοιχεῖα ἀπασχολήσεως τῶν μισθωτῶν, δὲν ἀναπληροῦται τὸ ἐλλεῖπον παρ' αὐτῷ ἔννομον συμφέρον, διότι τὸ ἀναιρεσεῖον, παρεμβὰν κυρίως κατὰ τὴν πρωτόκλητον δίκην, κατέστη «κύριος διάδικος» καὶ ὡς τοιοῦτον, ἔχον τὰ αὐτὰ δικαιώματα καὶ ὑποχρεώσεις, οἷα καὶ οἱ ἀρχικοὶ διάδικοι, ὤφειλε κατὰ τὰ ἄρθρα 1 § 2α, 5 § 1, 12 καὶ 16 τοῦ κωδικοποιηθέντος νόμου ΓΞΟΔ' καὶ τὰ μὴ εἰς τοῦτον προσκρούοντα ἄρθρα 252, 253 καὶ 395 τῆς Πολ. Δικονομίας νὰ ἔχῃ τοῦτο καὶ προσάγῃ τὰ πρὸς πιστοποίησιν τῆς ἀληθείας τῶν γεγονότων τῆς διαφορᾶς ἀναγκαῖα ἀποδεικτικὰ μέσα, μὴ διακατέχον δὲ τὰ ὑποβληθέντα καὶ πιστοποιοῦντα ἔννομον σχέσιν, ἀφορῶσαν καὶ αὐτὸ ἔγγραφα, ἐδικαιοῦτο νὰ ἀπαιτήσῃ τὴν ἐπίδειξιν τούτων κατὰ τὰ μὴ προσκρούοντα εἰς τὸν αὐτὸν ΓΞΟΔ' νόμον ἄρθρα 249 καὶ ἐπόμ. τῆς Πολ. Δικονομίας καὶ ἄρθρον 902 Α.Κ., ἐφ' ᾧ καὶ οἱ περὶ τοῦ ἐναντίου πρῶτος καὶ δεύτερος λόγοι ἀναιρέσεως εἶναι ἀπορριπτέοι ὡς ἀβάσιμοι (*).

(*) Ἐπεκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 2632/1967 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν.

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ

ΑΣΦΑΛΙΣΙΣ ΕΙΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ

§ 1. Ἀσφάλισις εἰς τὸ Ἵδρυμα Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων.

1. Δήλωσις ὑπό τοῦ ἠσφαλισμένου τοῦ Ι.Κ.Α., ἐντός ἑξαμήνου ἀπό τῆς ἀποχωρήσεως ἢ ἀπολύσεως, εἰς τό Ι.Κ.Α. τῶν τυχόν παρ' αὐτοῦ πραγματοποιηθεισῶν ἡμερῶν ἐργασίας παρά τῷ τελευταίῳ ἐργοδότῃ, διά τάς ὁποίας δέν κατεβλήθησαν ἀσφαλιστικαί εἰσφοραί.—Ἔννοια διατάξεως ἄρθρου 7 § 2 Ν.Δ. 4104 1960.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 2699/1967, Τμ. Α'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Γ. Χαρμπούρης**
Εἰσηγητής ὁ Σύμβουλος κ. **Π. Δεδόπουλος**
Δικηγόρος ὁ κ. Ἐμμ. Καμενόπουλος

Διά τῆς ὑπό κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἐμπροθέσμως ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 393/1966 ἀποφάσεως τῆ παρά τὸ Διοικήσει τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων Δευτεροβαθμίου Ἀσφαλιστικῆς Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων, δι' ἧς ἀπερρίφθη, τελικῶς αἴτησις τοῦ αἰτοῦντος ἠσφαλισμένου περί ἀναγνωρίσεως 70 ἡμερῶν ἐργασίας, ὡς ἐκπροθέσμως ὑποβληθεῖσα.

Ἐν ἄρθρῳ 7 § 2 ἐδάφ. τρίτον τοῦ ν.δ. 4104/1960 περί τροποποιήσεως καί συμπληρώσεως τῆς νομοθεσίας περί κοινωνικῶν ἀσφαλίσεων καί ἄλλων τινῶν ὀργανωτικῶν καί διοικητικῶν διατάξεων ὁρίζονται τά ἀκόλουθα: «Ὁ καθ' οἱονδήποτε τρόπον ἀποχωρῶν ἢ ἀπολυόμενος ἀπό τῆς ἐργασίας του ἠσφαλισμένος ὑποχρεοῦται, ὅπως ἐντός ἑξαμήνου ἀπό τῆς ἀποχωρήσεως ἢ ἀπολύσεως δηλώσῃ εἰς τό Ι.Κ.Α. τάς τυχόν παρ' αὐτοῦ πραγματοποιηθείσας ἡμέρας ἐργασίας παρά τῷ τελευταίῳ ἐργοδότῃ, διά τάς ὁποίας δέν κατεβλήθησαν εἰς τό Ι.Κ.Α. ἀσφαλιστικαί εἰσφοραί. Ἐπί παραλείψεως δηλώσεως τῶν ὡς ἄνω ἡμερῶν ἐργασίας εἰς τό Ι.Κ.Α., ἐντός τῆς ὑπό τοῦ προηγουμένου ἑδαφίου τασσομένης προθεσμίας, αὗται δέν ἀναγνωρίζονται παρ' αὐτοῦ».

Ἐκ τῶν διατάξεων τούτων σαφῶς προκύπτει, ὅτι ἡ ὑποχρέωσις τοῦ ἐκ τῆς ἐργασίας ἀποχωροῦντος ἠσφαλισμένου ὅπως δηλώσῃ πρός τό Ι.Κ.Α. τάς παρ' αὐτοῦ πραγματοποιηθείσας ἡμέρας ἐργασίας, ἐντός ἑξαμήνου ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας ἀπό τῆς ἀποχωρήσεως, ἀφορᾷ μόνον εἰς τάς ἡμέρας ἐργασίας, δι' ἃς δέν κατεβλήθησαν εἰς τό Ι.Κ.Α. ἀσφαλιστικαί εἰσφοραί. Αἱ ἡμέραι αὗται, ἐφ' ὅσον δέν ἐδηλώθησαν παρά τοῦ ἠσφαλισμένου ἐμπροθέσμως, δέν ἀναγνωρίζονται ὡς ἡμέραι ἀσφαλίσεως. Ἀντιθέτως ἡ ταύτη ὑποχρέωσις τοῦ ἠσφαλισμένου, ὅπως ἐντός τῆς ἀνωτέρω τασσομένης ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας δηλώσῃ τάς πραγματοποιηθείσας ἡμέρας ἐργασίας δέν ὑφίσταται ὅσας διά τάς ἡμέρας ταύτας κατεβλήθησαν αἱ κεκανονισμέναι ἀσφαλιστικαί εἰσφοραί καί δή ἀδιαφόρως τοῦ τρόπου καταβολῆς τούτων, εἴτε ἐκουσίως παρά τοῦ ὑποχρέου πρός τοῦτο ἐργοδότου, εἴτε καί συνεπείᾳ ἐκδόσεως εἰς βάρος αὐτοῦ τῶν οἰκείων πράξεων ἐπιβολῆς εἰσφορῶν.

Ἐν προκειμένῳ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ἀπέρριψε τήν ἀπό 19.3.1963 αἴτησιν τοῦ αἰτοῦντος περί ἀναγνωρίσεως ἑβδομήκοντα (70) ἡμερῶν ἐργασίας πραγματοποιηθεισῶν κατά τήν χρονικήν περίοδον ἀπό 1 Ὀκτωβρίου μέχρι 15 Δεκεμβρίου 1961, ἐπί τῷ λόγῳ ὅτι ἡ αἴτησις αὕτη ὑπεβλήθη μετά τήν ἐκπνοήν τῆς ὑπό τῆς ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει παρατεθείσης διατάξεως τασσομένης ἑξαμήνου ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας. Ὁ αἰτῶν ὅμως, τόσον διά τῆς ἀρχικῆς ὡς ἄνω ἀπό 19.3.1963 αἰτήσεώς του, ὅσον καί διά τῆς ἀσκηθείσης ἐν συνεχείᾳ ἐνστάσεως καί ἀκολούθως διά τῆς ἐφέσεως, ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ρητῶς ἰσχυρίσθη, ὅτι εἰς βάρος τῶν ἐργοδοτῶν του, παρ' οἷς ἐπραγματοποίησε τάς ἀμφισβητουμένας ἡμέρας ἐργασίας, κατά τήν κρίσιμον ὡς ἄνω χρονικήν περίοδον, εἶχον ἐκδοθῆ παρά τοῦ Ὑποκαταστήματος Ι.Κ.Α. Περιστερίου αἱ οἰκεῖαι πράξεις ἐπιβολῆς εἰσφορῶν. Ἐπί τοῦ οὐσιώδους τούτου ἰσχυρισμοῦ, ὅστις, ἀληθῶς ἀποδεικνυόμενος, θά εἶχεν ὡς συνέπειαν τήν ἀποδοχήν τῆς αἰτήσεως τοῦ αἰτοῦντος περί ἀναγνωρίσεως τῶν πραγματοποιηθεισῶν ὡς ἄνω ἡμερῶν ἐργασίας, κατά τό ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει ἐκτιθέμενα, οὐδεμία δίδεται, ὡς ἔδει, ἀπάντησις διά τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, οὔτε προκύπτει ἐξ αὐτῆς ἢ τῶν λοιπῶν ἐν τῷ φακέλλῳ στοιχεί-

ων, ὅτι ἐξητάσθη εἰδικώτερον ἡ βασιμότης τοῦ ἰσχυρισμοῦ τούτου. Ἀκυρωτέα, ὡς ἐκ τούτου, ἀποβαίνει, ὡς μὴ ἐπαρκῶς ἠτιολογημένη, ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, κατὰ τὸν βάσιμον σχετικὸν λόγον ἀκυρώσεως.

2. Μὴ ὑπαγωγὴ εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α. τῶν προσώπων, τὰ ὁποῖα παρέχουν ἀπὸ κλειστικῶς, εἴτε ὄχι, ἐργασίαν, ὁ χρόνος τῆς ὁποίας ὑπολογίζεται ὡς συντάξιμος κατὰ τὰς διατάξεις τῆς ἐκάστοτε ἰσχυούσης διὰ τὸ Δημόσιον συνταξιοδοτικῆς νομοθεσίας.—Ἔννοια ἄρθρου 3 § 1 Δ.Ν. 1846/1951.—Διατάξεις περὶ πολεμικῆς διαθεσιμότητος ἀξιωματικῶν

Ἀρείου Πάγου 723/1967, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ν. Χαραλάμπης**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Λ. Κανελλάκος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Δ. Θοιβιδόπουλος, Θεμ. Καραμανώφ

Κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 3 § 1 τοῦ Δ.ν. 1846/1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων» δὲν ὑπάγονται εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ νόμου τούτου τὰ πρόσωπα, τὰ παρέχοντα ἀποκλειστικῶς, εἴτε ὄχι, ἐργασίαν, ὁ χρόνος τῆς ὁποίας ὑπολογίζεται ὡς συντάξιμος κατὰ τὰς διατάξεις τῆς ἑκάστοτε ἰσχυούσης διὰ τὸ Δημόσιον συνταξιοδοτικῆς νομοθεσίας.

Κατὰ τὴν σαφῆ ἔννοιαν τῆς διατάξεως ταύτης, προκύπτουσαν ἔκ τε τῆς διατυπώσεως αὐτῆς καὶ ἐκ τοῦ λόγου ἐξ οὗ ἦχθη εἰς θέσπισιν αὐτῆς, ὁ νομοθέτης, θεωρήσας ἀσυμπαθῆ τὴν ὑπαγωγὴν εἰς τὴν προστασίαν τοῦ ὡς ἄνω νόμου, ἀποσκοποῦσαν τὴν ἐξασφάλισιν εἰς τοὺς ἐργαζομένους ἑνὸς κατωτέρου ὁρίου διαβιώσεως, προσώπων, ἀπολαυόντων μείζονος ἀσφαλιστικῆς προστασίας, ὡς εἶναι οἱ συνταξιοδοτούμενοι ὑπὸ τοῦ Δημοσίου, τοῦθ' ὅπερ καταδηλοῦται καὶ ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 51 § 6 τοῦ αὐτοῦ νόμου, καθ' ἣν ἡ παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. ἀσφάλισις ἐκτάκτων, ἡμερομισθίων καὶ ἐπὶ συμβάσει ὑπαλλήλων τοῦ Δημοσίου ἐπιτρέπεται ἀναδρομικῶς, ἐὰν οὗτοι μετὰ ταῦτα δικαιωθῶσι συντάξεως ἐκ τοῦ Δημοσίου, ὁπότε τὸ Ι.Κ.Α. ὑποχρεοῦται νὰ ἀποδώσῃ εἰς τοῦτο τὰς εἰσπραχθείσας εἰσφορᾶς, διὰ τὴν ἐξαίρεσιν τῆς ἀσφαλίσεως παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. τοῦ παρέχοντος ἐργασίαν ἀποκλειστικῶς ἢ μὴ πρός τινα ἐργοδότην, ἀρκεῖ νὰ ὑπολογίζηται ὡς συντάξιμος διὰ τὴν παρὰ τοῦ Δημοσίου συνταξιοδότησιν ὁ χρόνος τῆς τοιαύτης ὑπηρεσίας, χωρὶς νὰ ἀπαιτῆται ἡ παροχὴ συγχρόνως πραγματικῆς ὑπηρεσίας καὶ πρὸς τὸ Δημόσιον. Ἀφ' ἑτέρου, ἐκ τῶν διεπουσῶν τοὺς ἐν πολεμικῇ διαθεσιμότητι ἀξιωματικοὺς διατάξεων καὶ ἰδίᾳ τῆς τοῦ ἄρθρου 8 § 2 τοῦ νόμου 5202/1931, καθ' ἣν ὁ χρόνος τῆς πολεμικῆς διαθεσιμότητος λογίζεται διὰ πάσας τὰς περιπτώσεις ὡς χρόνος ὑπηρεσίας καὶ τῶν τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 4506/1930, ὡς ἀντικατεστάθη δι' ἄρθρου 1 τοῦ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 532/1946 Πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ἐκδοθείσης κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 58/1945 Συντακτικὴν Πρᾶξιν κυρωθέντος νόμου 994/1943, ὁριζόντων, μεταξὺ ἄλλων, ὅτι οἱ ἐν τῇ ὡς ἄνω καταστάσει τελοῦντες ἀξιωματικοὶ καὶ ἀνθυπασπισταί, μὴ καταλαμβάνοντες ὀργανικὰς θέσεις, προάγονται, ἐφ' ὅσον δὲν καταλαμβάνονται ὑπὸ τοῦ ὁρίου ἡλικίας, ἀκολουθοῦντες τὴν σειρὰν τοῦ κανονικῶς προαγομένου ἐν ἐνεργείᾳ ἀμέσως ἀρχαιοτέρου των καὶ ὑποκείμενοι εἰς τὰς διατάξεις τοῦ νόμου περὶ καταστάσεως ἀξιωματικῶν, συνδυαζομένων πρὸς τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 25 § 1 καὶ 36 §§ 1 καὶ 3 ἐδ. δεύτερον τοῦ νόμου 1854/1951 «περὶ ἀπονομῆς τῶν πολιτικῶν καὶ στρατιωτικῶν συντάξεων», συνάγεται πλήρης ἐξομοίωσις, ἀπὸ ἀπόψεως συνταξιοδοτικῶν δικαιωμάτων, τοῦ χρόνου τῆς πολεμικῆς διαθεσιμότητος τῶν ἐν τῇ τοιαύτῃ καταστάσει τελούντων καὶ μὴ καταληφθέντων ὑπὸ τοῦ ὁρίου ἡλικίας, πρὸς τὸν χρόνον ὑπηρεσίας τοῦ ἐν ἐνεργείᾳ ἀξιωματικοῦ. Συνεπῶς, παρέχοντες οὗτοι ὑπηρεσίαν ὑπαλλήλου Δημοσίου ἢ κανονικοῦ, νομικῶν προσώπων δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ δικαίου ἢ παραχωρηθεισῶν ἐκμεταλλεύσεων, καθ' ἃ δικαίωμα παρεχωρήθη αὐτοῖς ἐξ εὐνοίας δι' ἄρθρου 11 τοῦ ν.δ. 950/1942, ὡς τοῦτο ἀντικατεστάθη δι' ἄρθρου μόνου τοῦ διὰ τῆς ἀνωτέρω Πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου κυρωθέντος νόμου 518/1943, ἐξαιροῦνται τῆς παρὰ τῷ ἀναφερομένῳ ἀσφαλίσεως. Ἀποφηναμένων ὅθεν τὸ ἐκδὸν τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν δικαστήριον, ὅτι ἡ ἀναφερομένη Ἀνώνυμος Ἑταιρεία δὲν ὑπεχρεοῦτο εἰς καταβολὴν εἰσφορῶν πρὸς τὸ ἀναφερόμενον ἵδρυμα διὰ τὸν παρ' αὐτῇ ὑπηρετήσαντα ποὺ τῆς καταληψεώς του ὑπὸ τοῦ ὁρίου ἡλικίας ἀξιωματικὸν τῆς ἀεροπορίας ἐν πολεμικῇ διαθεσιμότητι, ὀρθῶς τὰς ἀνωτέρω διατάξεις ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσεν, ἀμφότεροι δὲ οἱ τὰ ἐναντία ὑποστηρίζοντες λόγοι τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως εἶναι ἀπορριπτέοι ὡς ἀβάσιμοι (*).

(*) Ἐπεκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 1343/1966 ἀπόφασις τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν.

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Ι. ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΑΙ ΑΜΟΙΒΑΙ

Ε ρ ώ τ η μ α (Υπουργείου Εργασίας): Έαν τυγχάνη νόμιμος ή ὑπ' ἀριθ. 6798/20.4.1966 ἀπόφασις τοῦ Υπουργοῦ Δικαιοσύνης περὶ κατωτάτων ὁρίων ἀμοιβῆς τῶν παρεχόντων τὰς ὑπηρεσίας των ἐπὶ παγίᾳ περιοδικῇ ἀμοιβῇ δικηγόρων (*), ὡς καὶ ἐὰν ἔχῃ ἀναδρομικὴν ἐφαρμογὴν κατὰ ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως ἰσχύος τῶν ὑπ' ἀριθ. 93734/17/24.10.1962 καὶ 76630/8/16.8.1964 ἀποφάσεων τοῦ Υπουργοῦ Δικαιοσύνης.

Νομικοῦ Συμβουλίου Υπουργείου Εργασίας

Γνωμοδότησις 6/1968

Γνωμοδοτῶν ὁ Νομικὸς Σύμβουλος κ. ***Ἄθαν Τομαρᾶς***

Ι. Ἡ ἔκδοσις τῆς ἄνω ὑπ' ἀριθ. 6798/6/20.4.1966, δι' ἧς ὡρίσθη, ὅτι ὁ καθορισμὸς τῶν κατωτάτων ὁρίων ἀμοιβῆς τῶν δικηγόρων, τῶν παρεχόντων τὰς ὑπηρεσίας των ἐπὶ παγίᾳ περιοδικῇ ἀμοιβῇ, γίνεται κατὰ τὰς σκέψεις καὶ τοὺς ὑπολογισμοὺς τῶν ὑπ' ἀριθ. 246/1965 καὶ 628/1964 Γνωμοδοτήσεων τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους καὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 22/1963 Γνωμοδοτήσεως τοῦ Εἰσαγγελέως τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἐστηρίχθη εἰς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρ. 92 § 2 ν. 3026/1954, παρέχουσαν εἰς τὸν Υπουργὸν Δικαιοσύνης τὴν ἐξουσίαν, ὅπως δι' ἀποφάσεώς του, δημοσιευομένης εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, μετὰ σύμφωνον γνώμην τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ οἰκείου Δικηγορικοῦ Συλλόγου, καθορίζῃ τὸ ἐλάχιστον ὅριον τῆς παγίας περιοδικῆς ἀμοιβῆς (ἄρθρον 63 παρ. 4α' ν.δ. 3026/1954) ἀναλόγως α) τῆς κατηγορίας, εἰς ἣν ἀνήκει ὁ δεχόμενος τὰς ὑπηρεσίας τοῦ δικηγόρου, β) τοῦ δικαστηρίου, παρὰ τῷ ὁποίῳ ἀσκεῖ ὁ δικηγόρος τὸ λειτούργημά του καὶ γ) τοῦ χρόνου τῆς δικηγορικῆς ἐν συνόλῳ ὑπηρεσίας καὶ τοῦ χρόνου τῆς παροχῆς τῶν νομικῶν ὑπηρεσιῶν εἰς το φυσικὸν ἢ νομικὸν πρόσωπον.

ΙΙ. Τὸ περιεχόμενον τῆς ἄνω ὑπουργικῆς ἀποφάσεως δὲν ἀναφέρεται εἰς καθορισμὸν ἐλαχίστου ὁρίου περιοδικῆς ἀμοιβῆς δικηγόρων ἢ εἰς παροχὴν ἐπιδομάτων ἐπὶ τῇ βάσει τῶν διὰ ταύτην προσδιοριστικῶν στοιχείων τοῦ νόμου, ἤτοι, κατὰ τὰ παραδεδεγμένα ἐπὶ τῶν θεμάτων τῆς κατὰ χρόνον ἰσχύος τῶν διοικητικῶν πράξεων, ἐφαρμοσθῇ ἡ ὑπουργικὴ αὕτη ἀπόφασις διὰ τὸ μέλλον μόνον. Δι' αὐτῆς, λόγῳ τῶν δημιουργηθεισῶν ἀμφιβολιῶν καὶ ἀμφισβητήσεων περὶ τοῦ τρόπου διαμορφώσεως τοῦ ἐλαχίστου ὁρίου ἀμοιβῆς τῶν δικηγόρων ἐν τῇ ἐφαρμογῇ τῶν ἀποφάσεων Υπουργοῦ Δικαιοσύνης 93734/17/24.10.1962 καὶ 76630/8/18.8.1964 καὶ πρὸς ἄρσιν αὐτῶν, διευκρινίσθη ἑρμηνευτικῶς ὁ τρόπος διαμορφώσεως τοῦ ἐλαχίστου ὁρίου κατὰ τὰς ἀποδεκτὰς γενομένης ὑπὸ τῆς Διακρίσεως Γνωμοδοτήσεως τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους καὶ τοῦ Εἰσαγγελέως Ἀρείου Πάγου (οὕτω καὶ ἡ ὑπ' ἀριθ. 45/1967 πρᾶξις Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου). Δὲν πρόκειται δηλαδὴ περὶ νέου κανόνος ἢ περὶ ἑρμηνευτικοῦ προγενεστέρας διοικητικῆς πράξεως κανόνος, παρεισάγοντος εἰς τὴν ὑφισταμένην ρύθμισιν νέα στοιχεῖα, ὥστε νὰ ἐφαρμοσθῇ ἡ γενικὴ ἀρχὴ τοῦ Διοικητικοῦ Δικαίου περὶ τῆς ἰσχύος τῶν διοικητικῶν πράξεων ἀπὸ τῆς προβλεπομένης ὑπὸ τοῦ νόμου δημοσιεύσεώς των, ἄνευ ἀναδρομικῆς δυνάμεως, ἐφ' ὅσον ὁ νόμος ἄλλως δὲν ὁρίζει (βλ. *Κυριακόπουλον* ἐν Ἐφ.Δ.Κ., ΕἰσΝόμ., ἄρθρον 105, ἀριθ. 19 - 21, καὶ σχετικὴν νομολογίαν εἰς Πορίσματα Νομολογίας Σ.Ε. 1929 - 1959, σελ. 197, Β' Συμπλήρωμα Νομολογίας 1α - η σελ. 587), ἀλλὰ ἐπιβάλλεται πρᾶξις, τείνουσα εἰς ἑρμηνείαν καὶ ἀποσαφήνισιν τῆς ἐκτελεστῆς κανονιστικῆς πράξεως καὶ ὑπαγομένη μέλλον εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν ἑρμηνευτικῶν ἐγκυκλίων (βλ. *Στασινόπουλον*, Δίκαιον Διοικητικῶν Πράξεων, σελ. 17 ἑπ., 121 ἑπ., 124 ἑπ., 384, 386), δι' ἃ καὶ ἐν τέλει τοῦ κειμένου τῆς ἐξεταζομένης ἀποφάσεως Υπουργοῦ Δικαιοσύνης 6798/6/20.4.1966 ἀνακαλεῖται προγενεστέρα ὑπ' ἀριθ. 60595/2.7.1965 ἀπόφασις τοῦ αὐτοῦ Υπουργοῦ, μὴ δημοσιευθεῖσα καὶ ἀποτελοῦσα ἑρμηνευτικὴν ἐγκύκλιον.

ΙΙΙ. Ἐξ ἄλλου ἡ παράλειψις παραθέσεως ἐν τῷ σώματι τῆς ἄνω ὑπουργικῆς ἀποφάσεως τοῦ κειμένου τῶν ἀναφερομένων ἐν αὐτῇ διὰ τῶν ἀριθμητικῶν μόνον στοιχείων τῶν Γνωμοδοτήσεων τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους καὶ τοῦ Εἰσαγγελέως Ἀρείου Πάγου δὲν καθιστᾷ τὴν ἀπόφασιν ταύτην ἐκ ταύτου τοῦ λόγου μὴ νόμιμον, ὡς ἐδέχθησαν ἀποφάσεις τινὲς τῶν δικαστηρίων τῆς οὐσίας (Πρ. Πρωτοδ. Ἀθηνῶν 428/1967, Πρ.Ἐφ. Ἀθηνῶν 91/1967), ἐν ἀντιθέσει πρὸς ἑτέρας ἀποφάσεις, εἴτε ἐφαρμοσάσας εὐθέως τὸν τρόπον διαμορφώσεως τοῦ ἐλαχίστου

(*) ΕΕΑ 25, 561.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΟΙ ΝΕΟΙ ΝΟΜΙΜΟΙ ΜΙΣΘΟΙ ΤΩΝ ΙΔΙΩΤΙΚΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ

Ὑπὸ τῆς Συντάξεως

Διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1/1968 ἀποφάσεως τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν, ἡ ὁποία ἐκηρύχθη ἐκτελεστὴ διὰ τῆς προσφάτου ὑπ' ἀριθ. 15665/637/1968 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (ΕΕΔ 27, 261), καθωρίσθησαν, κατὰ τὸ ἐν αὐτῇ μέτρον, τὰ γενικὰ κατώτατα ὅρια μισθῶν τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων ἁπάσης τῆς χώρας. (Προηγουμένη ἡ ἀπὸ 14 Δεκεμβρίου 1965 ἐθνικὴ γενικὴ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας, ἡ ὁποία ἐκηρύχθη ἐκτελεστὴ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 120721/8632/1965 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ΕΕΔ 21, 766).

Κατὰ τὸ ἄρθρον 19 τοῦ νόμου 3239/1955 περὶ συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας, ὡς ἐτροποποιήθη (ΕΕΔ 17, 213), αἱ διαιτητικαὶ ἀποφάσεις, ἐφ' ὅσον ἐκηρύχθησαν ἐκτελεσταὶ δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἐπέχουν θέσιν συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ διέπονται παρ' αὐτὰς ὑπὸ τῶν περὶ ταύτης διατάξεων ὡς πρὸς τὴν καταγγελίαν, τὴν κήρυξιν αὐτῶν ὡς ὑποχρεωτικῶν, τὴν παράτασιν τῆς ἰσχύος των καὶ τὴν διάκρισιν εἰς ἐθνικάς γενικάς, ἐθνικὰς ὁμοιοεπαγγελματικὰς κλπ., διότι δὲ ἡ ἀνωτέρω διαιτητικὴ ἀπόφασις ὡς πρὸς τοὺς μισθωτοὺς ὅλης τῆς χώρας χαρακτηρίζεται (ἄρθρον 7 νόμου 3239/1955) ὡς ἐθνικὴ γενικὴ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας.

Αὕτη δεσμεύει πάντας τοὺς ἐργοδότας καὶ μισθωτοὺς τῆς χώρας, ἀκόμη καὶ τὸ Δημόσιον καὶ τὰ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου (οὕτω ἡ Α.Π. 14/1960, ΕΕΔ 19, 139, διὰ τὴν ὁμοίαν ὑπ' ἀριθ. 2/1956 διαιτητικὴν ἀπόφασιν), τὸ περιεχόμενον δὲ ταύτης ἐμπίπτει εἰς τὰ ἐν ἄρθρῳ 21 τοῦ νόμου 3239/1955 ὁριζόμενα περὶ τῶν δυναμένων νὰ ρυθμισθῶν διὰ γενικῆς ἐθνικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ ὁμοίας ἐφαρμογῆς ἀποφάσεως διαιτησίας.

Ἐξ ἄλλου, κατὰ τὸ ἄρθρον 21 § 2 τοῦ νόμου 3239/1955, οἱ ὅροι τῶν γενικῶν ἐθνικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας κατισχύουν τῶν τυχὸν ἀντιθέτων ὅρων τῶν λοιπῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας καὶ ἀποφάσεων διαιτησίας.

Ἂν συνεπῶς οἱαδήποτε ἄλλη συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας ἢ διαιτητικὴ ἀπόφασις καθωρίζῃ μισθοὺς μικροτέρους τῶν κατὰ γενικὰ κατώτατα ὅρια ρυθμιζομένων ὑπὸ τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος διαιτητικῆς ἀποφάσεως, κατισχύουν οἱ μεγαλύτεροι μισθοὶ τῆς τελευταίας ταύτης, οἱ ὁποῖοι καὶ ἀποτελοῦν τὴν βάσιν διατροφῆς τῶν μισθωτῶν, ὡς ἐλαχίστων ὅρων συντηρήσεώς των (*Χ. Ἀγαλλοπούλου*, Εἰσαγωγὴ εἰς τὸ Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 143).

Οἱ αὐτοὶ μισθοί, κατὰ τὰ κατώτατα ὅρια αὐτῶν, ἀναφέρονται καὶ εἰς πάντα γενικῶς ἰδιωτικὸν ὑπάλληλον, διὰ τὸν ὁποῖον δὲν ὑπάρχει εἰς τὸ θέμα συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας ἢ διαιτητικὴ ἀπόφασις (Α.Π. 20/1965, ΕΕΔ 24, 332), δὲν ἐφαρμόζονται ὅμως ἐπὶ τῶν εἰς τὸ ἄρθρον 42 τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς συνεπληρώθη διὰ τοῦ ἄρθρου 10 § 12 τοῦ νόμου 3755/1957 (ΕΕΔ 17, 216),

---

ὁρίου, ὡς τοῦτον ἐδέχθησαν τόσον αἱ Γνωμοδοτήσεις, ὅσον καὶ ἡ ὑπουργικὴ ἀπόφασις (Ἐλεγκτ. Συν. 5/1968, Πρωτ. Πειραιῶς 2097/1966, Ἐφ. Ἀθηνῶν 1640/1966, Πρωτ. Ἀθηνῶν 695/1965, Πρ. Πρωτ. Ἀθηνῶν 1085/1966, Πρ. Πρωτ. Ἀθηνῶν 789/1965, Πρ. Πρωτ. Ἀθηνῶν 542/1966), εἴτε δεχθείσας καὶ τὴν ὑπουργικὴν ἀπόφασιν ὡς νόμιμον κανονιστικὴν πρᾶξιν (Ἐφ. Ἀθηνῶν 2778/1967), δεδομένου ὅτι ἡ τοιαύτη ἀπαίτησις τῆς παραθέσεως τοῦ κειμένου τῶν κυρουμένων πράξεων νοεῖται, ὅταν διὰ τῆς κυρώσεως τίθενται τὸ πρῶτον κανόνες δικαίου, περιεχόμενοι εἰς κείμενα, μὴ ἔχοντα μέχρι τότε ἔννομον ἰσχύν.

ΙΓ. Κατὰ ταῦτα εἰς τὸ ἐρώτημα προσήκει ἡ ἀπάντησις ὅτι ἡ περὶ ἧς τοῦτο ὑπουργικὴ ἀπόφασις, εἴτε θεωρηθῇ νεωτέρα ἑρμηνευτικὴ τῶν προηγουμένων διοικητικὴ πρᾶξις, οὐδὲν νεώτερον στοιχεῖον παρεισάγουσα εἰς τὴν μέχρι τότε ρύθμισιν τοῦ θέματος, εἴτε θεωρηθῇ ἁπλῶς ἑρμηνευτικὴ ἐγκύκλιος διὰ τὴν ὀρθὴν ἐφαρμογὴν τῶν προγενεστέρων, τυγχάνει νόμιμος καὶ ἐφαρμοστέα ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῶν δύο προηγουμένων, ἐν ἀρχῇ τῆς παρούσης ἀναφερομένων, ὑπουργικῶν ἀποφάσεων(*).

(*) Ἴδετε ἐπὶ τοῦ θέματος καὶ Προέδρου Ἐφετῶν Ἀθηνῶν 97/1967, ΕΕΔ 26, 1404.

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΟΙ ΝΟΜΟΙ

281/1968 ΑΝΑΓΚ. ΝΟΜΟΣ

Περί παρατάσεως τῆς προθεσμίας ἐκδόσεως τῆς κατά τήν παράγραφον 2 τοῦ ἀ.ν. 65/1967 «περί κωδικοποιήσεως καί συμπληρώσεως εἰς ἐναίον κείμενον τῶν διατάξεων τῶν ἀ.ν. 4/1967 καί 19/1967» ἀποφάσεως.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 32 τῆς 14 Φεβρουαρίου 1968)

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσαμεν καί διατάσσομεν:

Ἄρθρον μόνον

Παρατείνεται, ἀφ' ἧς ἔληξε καί μέχρι 31 Μαρτίου 1968, ἡ προθεσμία ἐκδόσεως τῆς κατά τήν παράγραφον 2 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 65/1967, ὡς αὕτη ἀντικατεστάθη διά τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 116/1967, καινῆς ἀποφάσεως τοῦ Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως καί τῶν Ὑπουργῶν Προεδρίας καί Οἰκονομικῶν περί καθορισμοῦ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν κατά τήν παράγραφον ταύτην διατηρητέων συμβούλων καί συνεργατῶν.

Ἡ ἰσχύς τοῦ παρόντος ἄρχεται ἀπό τῆς δημοσιεύσεώς των εἰς τήν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 10 Φεβρουαρίου 1968

283/1968 ΑΝΑΓΚ. ΝΟΜΟΣ

Περί τροποποιήσεως καί συμπληρώσεως τῶν Ἀναγκαστικῶν Νόμων 65/1967, 116/1967 καί 246/1967.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 32 τῆς 14 Φεβρουαρίου 1968)

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσαμεν καί διατάσσομεν:

Ἄρθρον 1

Δι' ἀποφάσεων τοῦ Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως, τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν καί τοῦ κατά περίπτωσιν ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ δύναται νά θεωρῆται λῆξασα ἡ θητεία, ὡς καί οἱαδήποτε σύμβασις προσφορᾶς ὑπηρεσιῶν οἱουδήποτε τῶν ἐν ἄρθρῳ 1, 2 καί 3 τοῦ ἀ.ν. 65/1967, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπό τοῦ ἀ.ν. 116/1967 καί τοῦ ἀ.ν. 246/1967, ἀναφερομένων προσώπων ἁπασῶν τῶν ἐν τοῖς ἄρθροις τούτοις Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν, Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου κλπ., ὡς καί πάσης οἱασδήποτε ἑτέρας Ὑπηρεσίας ἢ Ἐπιτροπῆς παντός ἑτέρου Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου, ὡς καί τῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος, τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος, τῆς Ἐθνικῆς Κτηματικῆς Τραπέζης, τῶν Ἁλιευτικῶν Συνεταιρισμῶν καί Ἁλιευτικῶν Ὀργανώσεων παντός βαθμοῦ καί πάσης φύσεως, τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος, τῆς Ἑλληνικῆς Τραπέζης Βιομηχανικῆς Ἀναπτύξεως, ὡς καί τῶν ἐξ ὅλων τῶν ἀνωτέρω ἐξαιρουμένων ἢ ὑπ' αὐτῶν ἐλεγχομένων Ὀργανισμῶν ἢ Ἐπιχειρήσεων ἢ Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου καί Νομικῶν Προσώπων Ἰδιωτικοῦ Δικαίου.

Ἄρθρον 2

Δι' ἀποφάσεων τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ καί τοῦ Ὑπουργοῦ Οἰκονομικῶν δύναται νά θεωρῆται λῆξασα ἡ θητεία ἢ ἡ ἔμμισθος ἐντολή ἢ ἡ ὑφ' οἱανδήποτε μορφήν σύμβασις παροχῆς νομικῶν ὑ-

---

ἀναφερομένων.

Κατά ρητόν ὅρον (§ 3) τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως τά δι' αὐτῆς καθοριζόμενα κατώτατα ὅρια μηνιαίων μισθῶν ἀποτελοῦν κατώτατα ὅρια καί διά τούς ἐκ τῶν ὑπαλλήλων ἀπασχολουμένους εἰς σταθερόν ἐργοδότην καί ἀμειβομένους κατά μονάδα ἐργασίας ἢ ἐπί ποσοστοῖς ἢ κατ' ἄλλο σύστημα ἀμοιβῆς, ὑποχρεουμένου τοῦ οἰκείου ἐργοδότου, ὅπως συμπληροῖ ταῦτα κατά τό τυχόν ἔλλειπον ποσόν.

Ἡ ἰσχύς τῆς ἀποφάσεως ὁρίζεται (ἀναδρομικῶς) ἀπό τῆς 13ης Σεπτεμβρίου 1967. Κατά τόν ἐνδιάμεσον δῆμος χρόνον ἐλήφθησαν βεβαίως συμβάσεις ἐργασίας καί κατεβλήθησαν ἀποζημιώσεις ἔναντι τῶν ἰσχυόντων κατά τήν ἀπόλυσιν μισθῶν. Ἐκ τῆς ἀναδρομικῆς δῆμος ἰσχύος τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως δέν παραβλάπτεται βεβαίως τό κῦρος τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, διότι κατεβλήθη μικροτέρα ἀποζημίωσις (ἄρθρον 5 § 3 νόμου 3198/1955), ἀφοῦ δέν ἴσχυε τυπικῶς ἡ διαιτητική ἀπόφασις, ἀλλ' ὑποχρεοῦται ὁ ἐργοδότης πρός συμπλήρωσιν τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ μισθωτοῦ δι' ἀπόλυσιν καί πρός συμπλήρωσιν τοῦ μέχρι τῆς ἀπολύσεως μισθοῦ. (Ἴδετε σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 25, 695, ἔνθα παραπομπαί καί εἰς νομολογίαν).

Μέ τούς νέους μισθούς τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἀναπροσαρμόζεται κατά τό ἄρθρον 6 τοῦ νόμου 3464/1955 (ΕΕΔ 15, 105) τό ὑπό τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀνεργίας παρεχόμενον βασικόν ἐπίδομα ἀνεργίας.

πηρεσιών ἐπὶ νομικῶν ἢ δικαστικῶν συμβούλων ἢ δικηγόρων τῶν ἐν ἄρθρῳ 1 τοῦ παρόντος νόμου Ὑπηρεσιῶν, Νομικῶν Προσώπων, Δημοσίων Ἐπιχειρήσεων, Ὀργανισμῶν, Τραπεζῶν κλπ.

Ἄρθρον 3

Οἱ διατελοῦντες εἰς τὰς ὡς ἄνω θέσεις θεωροῦνται ὡς αὐτοδικαίως ἀπολυθέντες ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως αὐτῆς τῆς κατὰ τὰ ἄρθρα 1 καὶ 2 ἀποφάσεως. Εἰς τοὺς κατὰ τὰ ἄνω ἀπολυομένους οὐδεμία ἀποζημίωσις καταβάλλεται, οὐδὲ δικαιοῦνται οὗτοι οἱουδήποτε δοηθήματος ἢ ἀποζημιώσεως ἐξ Ἀσφαλιστικοῦ Ταμείου ἢ Ὀργανισμοῦ ἐκ τῆς τοιαύτης ἀπολύσεως, πλὴν τῶν ὑπὸ τοὺς ὅρους τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ἀ.ν. 65/1967 δικαιουμένων τοιούτων.

Ἄρθρον 4

Διὰ βασιλικῶν διαταγμάτων, ἐκδιδομένων προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ Προεδρίας, Συντονισμοῦ καὶ τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ, δύναται νὰ ἐπεκτείνονται αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου καὶ ἐπὶ ἑτέρων Νομικῶν Προσώπων ἢ Ὀργανισμῶν Δημοσίου ἢ Ἰδιωτικοῦ Δικαίου καὶ Τραπεζῶν.

Ἄρθρον 5

Δι' ἀποφάσεων τοῦ Ἀντιπροέδρου τῆς Κυβερνήσεως, τοῦ Ὑπουργοῦ Οἰκονομικῶν καὶ τοῦ κατὰ περίπτωσιν ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ ἢ προκειμένου περὶ ἐπαρχιῶν δι' ἀποφάσεων τοῦ οἰκείου Ὑπουργοῦ διορίζονται τὰ εἰς ἀντικατάστασιν τῶν ἑκάστοτε ἀπολυομένων ἢ παραιτουμένων πρόσωπα.

Ἄρθρον 6

Αἱ κατὰ τὸν παρόντα νόμον ἀποφάσεις καὶ πράξεις δὲν ἀπαιτεῖται νὰ δημοσιεύωνται εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἄρθρον 7

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἀναγκαστικοῦ νόμου, οἱῳδήποτε αἱ διατάξεις, ὡς ἔχουσι, κατισχύουσι πάσης ἑτέρας, ἄρχεται ἀπὸ τῆς εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως δημοσιεύσεώς του.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 10 Φεβρουαρίου 1968

—

ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

121/1968 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ ἀσφαλίσεως εἰς τοὺς κλάδους ἀναπηρίας, γήρατος καὶ θανάτου τοῦ Ι.Κ.Α. τῶν ὑδρονομικῶν ὀργάνων.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 31 τῆς 13 Φεβρουαρίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 13 τοῦ ν.δ. 4523/29.6 - 7.7.1966 «περὶ συνταξιοδοτήσεως τῶν ὀργάνων τῆς Ἀγροφυλακῆς». 2) Τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 1 καὶ 2 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων», ὡς ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως. 3) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 658/1967 γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, πρατάσει τῶν Ἡμετέρων ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ Ἐργασίας Ὑπουργῶν, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον 1

Ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος ὑπάγονται ὑποχρεωτικῶς καὶ αὐτοδικαίως εἰς τοὺς κλάδους ἀναπηρίας, γήρατος καὶ θανάτου τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων τὰ ὑδρονομικὰ ὄργανα τὰ ἐκλεγόμενα ὑπὸ τῶν Δημοτικῶν ἢ Κοινοτικῶν Συμβουλίων, τῶν τοπικῶν ἐπιτροπῶν ἀρδεύσεως καὶ λοιπῶν Ὀργανισμῶν.

Ἄρθρον 2

Αἱ ἑκάστοτε ἰσχύουσαι διατάξεις περὶ τῶν ὅρων καὶ προϋποθέσεων ἀπονομῆς τῶν παροχῶν τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ περὶ τοῦ τρόπου ὑπολογισμοῦ αὐτῶν ἐφαρμόζονται καὶ ἐπὶ τῶν προσώπων τοῦ προηγουμένου ἄρθρου.

Ἄρθρον 3

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἄρχεται ἀπὸ τῆς πρώτης τοῦ μεθεπομένου τῆς δημοσιεύσεώς του μηνός.

Εἰς τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 26 Ἰανουαρίου 1968

—

134/1968 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν διατάξεων τοῦ β.δ. 381/1965, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τῶν διατάξεων τοῦ ὑπ' ἀριθ. 664/1966 β.δ. περὶ προσθήκης εἰς τὸ β.δ. 381/1965 περὶ κανονισμοῦ ὡρῶν ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἀστικῶν λεωφορείων αὐτοκινήτων, εἰς ἃ ὑφίσταται διπλῆ φυλακή.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 37 τῆς 20 Φεβρουαρίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: α) Τὰς διατάξεις τοῦ ἐδαφίου γ' τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ νόμου 3221/1955 «περὶ κυρώσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 211/1954 πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ συμπληρώσεως τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νόμου 2119/1952 «περὶ λεωφορείων κλπ.», β) Τὸ ν.δ. 3789/1957 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐνίων διατάξεων τῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας», ὡς

καὶ τὰς λοιπὰς σχετικὰς διατάξεις. γ) Τὸν νόμον 2262/19.11.1920 «περὶ κυρώσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 1 διεθνοῦς συμβάσεως περὶ περιορισμοῦ εἰς 8 ὥρας καθ' ἡμέραν καὶ 48 καθ' ἑβδομάδα τῶν ὡρῶν ἐργασίας ἐν ταῖς βιομηχανίαις κλπ.». δ) Τὴν γνώμην τοῦ Συμβουλίου Μεταφορῶν, διατυπωθεῖσαν εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 137/5.4.1967 πρᾶξιν αὐτοῦ. ε) Τὴν γνώμην τοῦ Ε.Γ.Σ.Κ. Πολιτικῆς, διατυπωθεῖσαν εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 35/15.9.1967 συνεδρίασιν αὐτοῦ, στ) Τὴν γνώμην τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, διατυπωθεῖσαν εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 31/1968 πρᾶξιν αὐτοῦ, προτάσει τῶν Ἡμετέρων ἐπὶ τῶν Συγκοινωνιῶν καὶ Ἐργασίας Ὑπουργῶν, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον μόνον

Εἰς τὸ ἄρθρον 6.δ. 381/1965 περὶ κανονισμοῦ ὡρῶν ἐργασίας προσωπικοῦ τῶν ἀστικῶν λεωφορείων αὐτοκινήτων, εἰς ἃ ἐφίσταται διπλῆ φυλακὴ κλπ., ἐπέρχονται αἱ κάτωθι τροποποιήσεις:

1) Ἡ διάταξις τῆς περιπτώσεως γ' τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 3 ἀντικαθίσταται ὡς ἀκολούθως:

«γ) Ἡ διακοπὴ τοὐλάχιστον δωδεκάωρος. Ἐπιτρέπεται, ὅπως ἄπαξ τῆς ἑβδομάδος κατὰ τὴν ἀλλαγὴν τῆς φυλακῆς ἡ διακοπὴ περιορίζεται εἰς δεκάωρον. Κατὰ τὴν ἐναλλαγὴν τῆς φυλακῆς ἀπὸ δραδυνῆς εἰς πρωϊνὴν ἡ ἐργασία τοῦ τελευταίου εἰκοσιτετραώρου τῆς περιόδου ἐργασίας δραδυνῆς φυλακῆς δὲν δύναται νὰ παρατείνεται πέραν τῆς 22.30' ὥρας.

2) Εἰς τὴν περίπτωσιν ζ' τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 3 προστίθεται παράγραφος, ἔχουσα ὡς ἀκολούθως:

«Οἱ ὁδηγοὶ καὶ εἰσπράκτορες ὑποχρεοῦνται νὰ ἐκτελέσουν τὸ τελευταῖον δρομολόγιον τὸ πρὸ τῆς λήξεως τῆς ἡμερησίας ἐργασίας των, ὡς ἡμερησίας ἐργασίας νοουμένης τῆς τοιαύτης τῆς ὁριζομένης ὑπὸ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 3 καὶ 4 τοῦ 6.δ. 381/1965, ἔστω καὶ ἂν ἀπαιτῆται πρὸς ταῦτο, μετὰ τὴν λῆξιν τῆς κατὰ τὰ ἄνω ἐργασίας των, τριακοντάλεπτος πρόσθετος ἐργασία. Διὰ τὴν πρόσθετον ταύτην, μετὰ τὴν λῆξιν τῆς ἐργασίας, ἀπασχόλησιν καταβάλλεται τὸ ὡρομίσθιον προσηυξημένον, ἐν πάσῃ περιπτώσει, κατὰ 75%.

Εἰς τοὺς αὐτοὺς ἐπὶ τῶν Συγκοινωνιῶν καὶ Ἐργασίας Ὑπουργοὺς ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος Διατάγματος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 10 Φεβρουαρίου 1968

—

ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

2551 87 1968 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας

Περὶ ἐγκρίσεως μετὰ τροποποιήσεως τῆς ἀπὸ 1.1.1966 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν καθαριότητος Κοινότητος Ἄνω Λιοσίων Ἀττικῆς.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 17 τῆς 13 Ἰανουαρίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν : 1) Τὴν ἀπὸ 1.1.1966 συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν καθαριότητος Κοινότητος Ἄνω Λιοσίων Ἀττικῆς. 2) Τὴν ὑπ' αὐτῆς διαφωνίαν τοῦ Ὑπουργείου Συντονισμοῦ, διατυπωθεῖσαν διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 461/ΚΠ 24/1968 ἐγγράφου. 3) Τὴν ἐπὶ τῆς διαφωνίας ταύτης γνωμοδότησιν τοῦ κατ' ἄρθρον 9 § 2 ἐδαφ. 6' τοῦ ν.δ. 3755/1957 Τμήματος Ἀμοιβῆς καὶ Ὅρων Ἐργασίας τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 9.1. 1968, ἣν καὶ ἀποδεχόμεθα, καὶ 4) τὸ γεγονὸς ὅτι α) διὰ τοῦ χαρακτηρισμοῦ τῆς ὑπὸ τῆς ρηθείσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας χορηγουμένου ἐπιδόματος ὡς ἐπιδόματος οἰκογενειακῶν βαρῶν δύναται νὰ ἀνακύψῃ ἀμφισβήτησις περὶ τοῦ ἂν θὰ ἔδει νὰ συνεχισθῇ παραλλήλως καὶ ἡ χορήγησις ἐπιδόματος τέκνων ὑπὸ τοῦ Λ.Α.Ο.Ε.Μ., δέον τῷ λόγῳ τούτῳ ὅπως τὸ ὑπὸ ταύτης (συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας) προβλεπόμενον ἐπίδομα οἰκογενειακῶν βαρῶν προσδιορισθῇ ὡς τοιοῦτον γάμου καὶ β) τὰ κατώτατα ὅρια βασικῶν μηνιαίων μισθῶν τῶν ὁδηγῶν αὐτοκινήτων καθαριότητος μετὰ τῶν πάσης φύσεως ἐπιδομάτων καθορίζονται ὑπὸ τῆς ἐπερχούσης θέσιν ἐθνικῆς ὁμοιοεπαγγελματικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ὑπ' ἀριθ. 2/1967 ἀποφάσεως τοῦ Λ.Α.Δ.Α. Ἀθηνῶν (Φ.Ε.Κ 127 τ. Β' τῆς 17.2.1967), δι' ἧς (διατητικῆς ἀποφάσεως) γίνεται ἐξαντλητικὴ ρύθμισις τοῦ θέματος τῆς ἀμοιβῆς τῶν ὁδηγῶν αὐτοκινήτων καὶ παρέλκει ἑπομένως ἡ ἰδιαιτέρα ρύθμισις τῆς ἀμοιβῆς αὐτῶν, δέον δὲ τοῖς λόγοις τούτοις ὅπως ἐξαιρεθοῦν ὑπὸ τῆς ρυθμίσεως ταύτης (τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας) οἱ ὁδηγοὶ τῶν αὐτοκινήτων καθαριότητος, ἀποφασίζομεν:

Ἐγκρίνομεν τὴν ἐν θέματι συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας, κατατεθεῖσαν ἡμῖν τὴν 21.12.1967, συνταχθέντος πρὸς τοῦτο τοῦ ὑπ' ἀριθ. 902/1967 πρακτικοῦ καταθέσεως, καὶ τῆς ὁποίας τὸ κείμενον, τροποποιούμενον παρ' ἡμῶν κατὰ τὰ ἀνωτέ-

ρω, έχει ώς ακολούθως:

Συλλογική σύμβασις έργασίας
Έργατοτεχνιτών καθαριότητος
Κοινότητος Άνω Λιοσίων Άττικής

Έν Άνω Λιοσίοις σήμερον την 1ην Ίανουαρίου τοῦ ἔτους 1966, ημέραν Σάββατον καὶ ὥραν 7 μ.μ., συνελθόντες εἰς τὰ Γραφεῖα τῆς Κοινότητος Άνω Λιοσίων ἀφ' ἑνὸς ὁ Χρῆστος Άντ. Καραντζας, Κοινοτάρχης Άνω Λιοσίων, ἐξουσιοδοτηθεὶς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 31/1966 ἀποφάσεως τοῦ Κοινοτικοῦ Συμβουλίου Άνω Λιοσίων, νομιμοποιηθείσης διὰ τῆς τοιαύτης ὑπ' ἀριθ. 26474/1966 τῆς Νομαρχίας Άττικῆς, καὶ ἀφ' ἑτέρου οἱ α) Γκούφας Νικόλαος, πρόεδρος τοῦ ἀναγνωρισθέντος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 22871/1963 ἀποφάσεως τοῦ ἐνταῦθα Πρωτοδικείου ἐπὶ τὴν ἐπωνυμίαν «Ὁ Πρόμαχος» λειτουργοῦντος ἐπαγγελματικοῦ Σωματείου Ύπαλλήλων καὶ Ἐργατῶν Ύπηρεσίας Καθαριότητος τῆς Κοινότητος Άνω Λιοσίων κλπ. καὶ β) Τζενουδάκης Άκίλας, γεν. γραμματεὺς αὐτοῦ νομίμως ἐξουσιοδοτηθέντες διὰ τοῦ ἀπὸ 17.1.1965 Πρακτικοῦ τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως, ὡς καὶ διὰ τὴν ἰδίαν ἡμερομηνίαν τοιαύτου τῆς Διοικήσεως τοῦ ὡς ἄνω σωματείου, συνεφώνησαν τὴν ἐπογραφὴν τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως καὶ ὁμοφώνως ἀποδέχονται τοὺς κάτωθι ὅρους:

Ἄρθρον 1

Εἰς τοὺς ἐργαζομένους γενικῶς εἰς τὴν ὑπηρεσίαν καθαριότητος τῆς Κοινότητος Άνω Λιοσίων περισυλλογῆς καὶ ἀποκομιδῆς ἀπορριμμάτων, ἤτοι ἐποστας καὶ ἐπιστάτας καθαριότητος, ἐργάτας καθαριότητος καὶ ὁδοκαθαριστάς κλπ., συνδεομένους μετὰ τῆς Κοινότητος Άνω Λιοσίων διὰ σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, χορηγεῖται ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας, ὁριζόμενον εἰς ποσοστὸν 12% (δώδεκα ἐπὶ τοῖς ἑκατόν) ἐπὶ τοῦ παρεχομένου ἑκάστοτε ἡμερομισθίου. Εἰς τοὺς ἐπὶ μισθῷ ἀμειβομένους τὸ ἐπίδομα τοῦτο ὑπολογίζεται ἐπὶ τοῦ ἑκάστοτε μηνιαίου βασικοῦ μισθοῦ.

Ἄρθρον 2

Εἰς τοὺς ὡς ἄνω χορηγεῖται ἐπίδομα γάμου ἐκ δραχμῶν διακοσίων (200) μηνιαίως, ἐφ' ὅσον εἶναι ἔγγαμοι ἀνεξαρτήτως ἀριθμοῦ τέκνων καὶ πραγματοποιοῦν 18 τοὐλάχιστον ἡμερομίσθια μηνιαίως.

Ἄρθρον 3

Εἰς τοὺς αὐτοὺς ὡς ἄνω χορηγεῖται ἐπίδομα ἐπιδύσεως καὶ ὑπόδησις, ὡς καὶ δύο κιλὰ σάπωνος μηνιαίως καὶ ἡμίσεια ὀκᾶ γάλα ἡμερησίως.

Διὰ τοὺς ὁδηγοὺς αὐτοκινήτων καθαριότητος ἔχει ἐφαρμογὴν ἀποκλειστικῶς ἡ ὑπ' ἀριθ. 2/1967 ἀπόφασις τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ὁδηγῶν αὐτοκινήτων κλπ. ἁπάσης τῆς χώρας (Φ.Ε.Κ. 127 τ. Β' τῆς 17.2.1967) (*).

Ἄρθρον 4

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης συμβάσεως ἄρχεται ἀπὸ τῆς 1ης Ίανουαρίου 1966, συνομολογεῖται δὲ ἀορίστου χρόνου. Αἱ καθ' ἕκαστον ὅμως τυχὸν ἀτομικαὶ συμβάσεις τῶν ὡς ἄνω ἐργατοϋπαλλήλων μετὰ τῆς Κοινότητος Άνω Λιοσίων θὰ ἐξακολουθήσουν νὰ εἶναι ὡρισμένου χρόνου ταυτα.

Εὐνοϊκωτέρα διάταξις τῶν ἑκάστοτε Ύπουργῶν Ἐργασίας θὰ εἶναι ἐπικρατεστέρα τῆς παρούσης συμβάσεως.

Ἡ παροῦσα συντάγη εἰς τετραπλοῦν καὶ ὑπογράφεται δεόντως.

Οἱ συμβαλλόμενοι

(Ἔπονται ὑπογραφαί)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 12 Ἰανουαρίου 1968.

—

5128/216 1968 Ἀπόφ. Ύπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας

Περὶ ἐγκρίσεως μετὰ τροποποιήσεως ἐν μέρει τῆς ὑπ' ἀριθ. 3/1967 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Λαρίσης «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐκδοροσφαγέων καὶ συγυριστῶν Ἐλασσόνος».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 3ο τῆς 18 Ἰανουαρίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957, 2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 3/1967 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Λαρίσης «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐκδοροσφαγέων καὶ συγυριστῶν Ἐλασσόνος», 3) Τὴν διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 632/ΚΠ.29/11.1.1968 ἐγγράφου τοῦ Ύπουργείου Συντονισμοῦ διατυπωθεῖσαν ἐπὶ τῆς εἰρημένης διατητικῆς ἀποφάσεως διαφωνίαν, 4) Σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 9 § 2 ἐδ. 6' τοῦ ν.δ. 3755/1957 Τμήματος Ἀμοιβῆς καὶ Ὅρων Ἐργασίας τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 13.

(*) ΕΕΔ 26, 326.

1.1968, ἢν καὶ ἀποδεχόμεθα, καὶ 5) τὸ γεγονὸς ὅτι: α) Διὰ τῆς παραγράφου δ' τῆς ὑπ' ἀριθ. 3/1967 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Λαρίσης θεσπίζεται ὑποχρέωσις τῶν οἰκείων ἐργοδοτῶν, ὅπως διὰ πᾶσαν ἐργασίαν ἀναφερομένην εἰς τὴν σφαγὴν καὶ ἐκδορὰν ζώων χρησιμοποιοῦσιν ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον μισθωτούς, οἵτινες τυγχάνουσι μέλη τοῦ ἐν διενέξει ἐργατικοῦ σωματείου, ἥτις ἔχει ὡς συνέπειαν τὸν ἀποκλεισμὸν ἐκ τῶν ἐν λόγῳ ἐργασιῶν τῶν μὴ ἐγγεγραμμένων εἰς τὴν δύναμιν τοῦ σωματείου ἐργατῶν. Ἡ τοιαύτη ὅμως ὑποχρέωσις, τῆς προσλήψεως δηλονότι μισθωτῶν, ἀνηκόντων μόνον εἰς τὴν δύναμιν τοῦ ἐργατικοῦ σωματείου, ἀφ' ἑνὸς μὲν παρεμποδίζει τὴν ἐλευθέραν διάθεσιν τῆς ἐργασίας, ἀφ' ἑτέρου δὲ δημιουργεῖ τὰς προϋποθέσεις «κλειστοῦ ἐπαγγέλματος», ὅπερ ἀντίκειται πρὸς τὴν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ἀκολουθουμένην κοινωνικὴν καὶ οἰκονομικὴν πολιτικὴν ἐπὶ τῆς ἐλευθερίας τῆς ἐργασίας καὶ τῆς καταργήσεως τοῦ θεσμοῦ τῶν «κλειστῶν ἐπαγγελμάτων». β) Ὑπὸ τῆς διατάξεως τῆς παραγράφου Ε' τῆς ὑπὸ κρίσιν διαιτητικῆς ἀποφάσεως ὁρίζεται, ὅτι, εἰς ἣν περίπτωσιν οἱ ἐργοδόται ἤθελον προβῆ εἰς ἀνάθεσιν ἐργασίας σφαγῆς ἢ ἐκδορᾶς εἰς μὴ μέλη τοῦ σωματείου, θὰ ὑποχρεοῦνται εἰς καταβολὴν ὁλοκλήρου τῆς ἀμοιβῆς τῆς ἐκτελεσθείσης ἐργασίας καὶ εἰς τὸ Ἐργατικὸν Σωματεῖον. Οὕτω διὰ τῆς ὡς εἴρηται διατάξεως ἐπιβάλλεται ὑποχρέωσις εἰς τοὺς οἰκείους ἐργοδότας καταβολῆς ὑπ' αὐτῶν διπλῶν ἐργατικῶν δικαιωμάτων, ἥτις θὰ ἔχῃ ὡς συνέπειαν τὴν αὔξησιν τῆς τιμῆς διαθέσεως τοῦ κρέατος, βασικοῦ εἴδους διατροφῆς τοῦ καταναλωτικοῦ κοινοῦ, γεγονός, ὅπερ ἀντίκειται εἰς τὴν πολιτικὴν τῆς Κυβερνήσεως, ἥτις ἐν προκειμένῳ συνίσταται εἰς τὴν λῆψιν τῶν ἀναγκαίων μέτρων πρὸς συγκράτησιν τοῦ τιμαρίθμου. Δέον, ὅθεν, τοῖς λόγοις τούτοις, ὅπως τροποποιηθῇ ἡ εἰρημένη διαιτητικὴ ἀπόφασις διὰ τῆς ὁλοσχεροῦς ἀπαλείψεως ἐκ τοῦ κειμένου ταύτης τῶν παραγράφων Δ' καὶ Ε' αὐτῆς, ἀποφαίζομεν:

Ἐγκρίνομεν μετὰ τροποποιήσεως ἐν μέρει τὴν ὑπ' ἀριθ. 3/1967 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Λαρίσης «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐκδοροσφαγέων καὶ συγγυριστῶν Ἐλασσόνος», ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ ἀφ' ἑνὸς μὲν τοῦ Σωματείου Ἐκδοροσφαγέων καὶ Συγγυριστῶν Ἐλασσόνος καὶ ἀφ' ἑτέρου τοῦ Συλλόγου Ζωεμπόρων καὶ Κρεοπωλῶν Ἐλασσόνος, ἧς τὸ διατακτικόν, τροποποιούμενον παρ' ἡμῶν κατὰ τὰ ἀνωτέρω, διαμορφοῦται ὡς ἀκολούθως:

Αἱ ἀμοιβαὶ τῶν ἐκδοροσφαγέων καὶ συγγυριστῶν Ἐλασσόνος καθορίζονται κατὰ κεφαλὴν ὡς κάτωθι:

1) Ἀρνιὰ - κατσίκια: Σφαγὴ - ἐκδορὰ - συγύρισμα, δραχμαὶ 7.

2) Αἰγοπρόβατα: Σφαγὴ - ἐκδορὰ - συγύρισμα, δραχμαὶ 12.

3) Μόσχοι βάρους ἀπὸ 1 -100 κιλῶν, δραχμαὶ 50.

4) Βόες καὶ βοΐδια βάρους 101 κιλῶν καὶ ἄνω, δραχμαὶ 75.

5) Χοῖροι καρφωτοὶ ἐκδερόμενοι, ἀδιαιρέτως βάρους, δραχμαὶ 42.

Α) Χοῖροι: Σφαγὴ - μάδημα - τεμαχισμός.

1) Χοῖροι μέχρις 25 κιλῶν, δραχμαὶ 20.

2) Χοῖροι ἀπὸ 26 ἕως 50 κιλῶν, δραχμαὶ 40.

3) Χοῖροι ἀπὸ 51 κιλῶν καὶ ἄνω, δραχμαὶ 55.

Β) Ἡ ἐργασία ἐν τοῖς σφαγείοις θὰ συντελῆται ὡς ἀκολούθως:

α) Ἡ σφαγὴ καὶ ἐκδορά, ὡς καὶ ἡ ἐν γένει ἀπαιτουμένη ἐργασία, θὰ διεξάγεται καλῶς καὶ θὰ ἐπιμελῆται ταύτης καὶ θὰ ἐπιβλέπῃ ὑπεύθυνος, διοριζόμενος ὑπὸ τοῦ σωματείου ἐκδοροσφαγέων.

β) Οἱ ἐκδοροσφαγεῖς ὑποχρεοῦνται, ὅπως παραδίδωσιν εἰς τοὺς ζωεμπόρους καὶ κρεοπώλας τὰ διάφορα εἴδη κανονικῶς καὶ τὰς καλίας καλῶς πλυμένας.

γ) Ἐκδοροσφαγεῖς μεθυσμένοι δὲν δύνανται νὰ ἀναλαμβάνουν ἐργασίαν ἐν τοῖς σφαγείοις.

Γ) Ἀπαγορεύεται αὐστηρῶς εἰς τοὺς ἐκδοροσφαγεῖς ἡ ὑπ' αὐτῶν ἀφαίρεσις οἱουδήποτε εἴδους ἐκ τῶν σφαγείων, ἤτοι σπληνῶν, συκωτίων, κοιλιῶν κλπ., τῶν ἐκδορείων ὑποχρεουμένων, ὅπως παραδίδωσιν ἅπαντα γενικῶς τὰ ὡς ἄνω εἴδη. Πᾶσα τυχὸν παράβασις τοῦ παρόντος ὅρου συνεπάγεται τὸν ἀποκλεισμὸν τοῦ παραβάτου ἐκ τῆς ἐργασίας ἐν τοῖς σφαγείοις. Οἱ ὑπότροποι ἐκδορεῖς τιμωροῦνται διὰ τῆς ὁριστικῆς διαγραφῆς ἐκ τοῦ σωματείου των.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ τῆς 19ης Δεκεμβρίου 1967.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 18 Ἰανουαρίου 1968

—

9884/Ι. 226/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ τροποποιήσεως τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 55 τοῦ Κανονισμοῦ Ἀσφαλίσεως τοῦ Ι.Κ.Α.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 84 τῆς 21 Φεβρουαρίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 2 καὶ 16 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951, ὡς ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως. 2) Τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 1 καὶ 5 τοῦ ν.δ. 3710/1957. 3) Πρότασιν τοῦ Διοικητοῦ τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων καὶ τὰς ὑπ' ἀριθ. 33/21.11.1967 καὶ 34/28.11.1967 γνωμοδοτήσεις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου αὐτοῦ, ὑποβληθείσας ἡμῖν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 11475/22.1.1968 ἀναφορᾶς τοῦ Ἱδρύματος, ἀποφασίζομεν, ὅπως ἡ παράγραφος 1 τοῦ ἄρθρου 55 τοῦ Κανονισμοῦ Ἀσφαλίσεως τοῦ Ι.Κ.Α. τροποποιηθῇ ὡς ἀκολούθως:

Ἄρθρον 55

1) Αἱ καταβλητέαι εἰσφοραὶ διὰ τὴν ἀσφάλισιν τῶν ἐν ἄρθρῳ 52, παράγραφος 2, ἀναφερομένων προσώπων ὑπολογίζονται ἐπὶ τοῦ τεκμαρτοῦ ἡμερομισθίου τῆς οἰκείας ἀσφαλιστικῆς κλάσεως τοῦ ἄρθρου 25 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951, ὡς ἐτροποποιήθη, εἰς ἣν κατατάσσονται βάσει τοῦ συνόλου τῶν ἀποδοχῶν των (εἰς εἶδος καὶ εἰς χρῆμα).

Αἱ καταβλητέαι εἰσφοραὶ διὰ τὴν ἀσφάλισιν τῶν περὶ ὧν τὸ ἄρθρον 52 παράγραφος 1 τοῦ παρόντος οἰκοσίτων οἰκιακῶν ἐμμίσθων βοηθῶν, τῶν ἀπασχολουμένων εἰς τὰς περιφερείας τῶν Ὑποκαταστημάτων καὶ Παραρτημάτων τοῦ Ι.Κ.Α. τῶν περιοχῶν Ἀθηνῶν, Πειραιῶς καὶ Θεσσαλονίκης καὶ τῶν Ὑποκαταστημάτων πόλεων ἄνω τῶν 40.000 κατοίκων ἀπογραφῆς 1951, ὑπολογίζονται βάσει τοῦ τεκμαρτοῦ ἡμερομισθίου τῆς ΙΙ ἀσφαλιστικῆς κλάσεως πρὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ 21ου ἔτους τῆς ἡλικίας των καὶ τοῦ τῆς ΙΙΙ τοιούτης μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τούτου. Διὰ τοὺς ἐξ αὐτῶν ἀπασχολουμένους εἰς ἑτέρας περιοχὰς αἱ καταβλητέαι ἀσφαλιστικαὶ εἰσφοραὶ ὑπολογίζονται βάσει τοῦ τεκμαρτοῦ ἡμερομισθίου τῆς Ι καὶ ΙΙ ἀσφαλιστικῶν κλάσεων ἀντιστοίχως πρὸς τὴν κατὰ τὰ ἀνωτέρω διάκρισιν ἡλικίας.

Ἐὰν ὁ οἰκιακὸς ἔμμισθος βοηθὸς φοιτᾷ εἰς Κέντρον Ἐπαγγελματικῆς Μορφώσεως τοῦ νόμου 2656/1953, αἱ ἀνωτέρω εἰσφοραὶ ὑπολογίζονται συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 6 τοῦ νόμου 3665/1957.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 8 Φεβρουαρίου 1968

—

6970/412/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ ὡρῶν ἀνοίγματος καὶ κλεισίματος τῶν ἀνθοπωλείων τοῦ πολεοδομικοῦ συγκροτήματος Ἀθηνῶν.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 73 τῆς 15 Φεβρουαρίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 4020/1959 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐνίων διατάξεων ἐργατικῶν τινων νόμων». 2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 141655/2034/1967 ἡμετέραν ἀπόφασιν «περὶ καθορισμοῦ ὡραρίου λειτουργίας τῶν ἀνθοπωλείων τοῦ πολεοδομικοῦ συγκροτήματος Ἀθηνῶν». 3) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 1678/75/1968 γνώμην τοῦ Συλλόγου Καταστηματαρχῶν Ἀνθοπωλῶν Ἀθηνῶν - Πειραιῶς. 4) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 120/1968 γνώμην τοῦ Συλλόγου Ἐπαγγελματιῶν Ἀνθοπωλῶν Ἀθηνῶν - Πειραιῶς. 5) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 15/94/433Δ/1967 γνώμην τῆς Ἀνωτέρας Διοικήσεως Χωροφυλακῆς Πρωτευούσης, ἀποφασίζομεν:

Ι) Καθορίζομεν τὰς ὥρας ἀνοίγματος καὶ κλεισίματος τῶν ἀνθοπωλείων πολεοδομικοῦ συγκροτήματος Ἀθηνῶν καὶ καθ' ὅλον τὸ Ἔτος ὡς ἀκολούθως:

Καθ' ἑκάστην ἀπὸ 8ης π.μ.—9ης μ.μ., ἑκάστην Τετάρτην ἀπὸ 8ης π.μ.—2.30' μ.μ., πλὴν τῶν περιπτώσεων, καθ' ἃς ἡ ὡς ἄνω ἡμέρα συμπίπτει πρὸς παραμονὴν ἢ ἡμέραν τῶν κάτωθι ἑορτῶν:

1) Ἁγίου Ἀντωνίου (17.1), 2) Ἁγίου Ἀθανασίου (18.1), 3) τῆς Ὑπαπαντῆς (2.2), 4) Ἁγίου Χαραλάμπους (10.2), 5) Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου (25.3), 6) Ἁγίου Γεωργίου (23.4), 7) Ἁγίων Θεοδώρων, 8) Ἁγίας Εἰρήνης (5.5), 9) Ἁγίου Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης (21.5), 10) Πέτρου καὶ Παύλου (29.6), 11) τῶν 12 Ἀποστόλων (30.6), 12) Ἁγίας Παρασκευῆς (26.7), 13) Ἁγίου Παντελεήμονος (27.7), 14) Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου (15.8), 15) Σοφίας, Πίστεως κλπ. (17.9), 16) Ἁγίου Δημητρίου (26.10), 17) Ταξιαρχῶν (8.11), 18) Εἰσόδια τῆς Θεοτόκου (21.11), 19) Ἁγίας Αἰκατερίνης (25.11), 20) Ἁγίου Ἀνδρέου (30.11), 21) Ἁγίου Νικολάου (6.12), 22) Ἁγίας Ἄννης (9.12), 23) Ἁγίου Σπυρίδωνος (12.12), 24) Ἁγίου Ἐλευθερίου (15.12), ὡς καὶ διὰ τὸ χρονικὸν διά-

στημα ἀπὸ 20.12 μέχρι 10.1 ἑκάστου ἔτους, ἐξαιρέσει τῶν πρὸ τῶν Νεκροταφείων κειμένων ἀνθοπωλείων, ἅτινα θὰ παραμένουν ἀνοικτὰ κατὰ τὰς ἀπογευματινὰς ὥρας ἑκάστης Τετάρτης.

ΙΙ. Τὸ ὑπαλληλικὸν προσωπικὸν τῶν ὡς εἴρηται καταστημάτων ὑποχρεοῦται εἰς ὀκτὼ ἡμερησίαν ἐργασίαν ἢ 48ωρον τοιαύτην καθ' ἑβδομάδα.

ΙΙΙ. Οἱ ἰδιοκτῆται τῶν ὡς ἄνω καταστημάτων δύνανται νὰ ἀνοίγουν τὰ καταστήματά των ἑκάστην προϊαν κατὰ μίαν ὥραν ἐνωρίτερον τοῦ κεκανονισμένου ὡραρίου προϊνοῦ ἀνοίγματος τούτων ἄνευ ἀπασχολήσεως προσωπικοῦ.

Ἡ παροῦσα, ἧς ἡ ἰσχὺς ἄρχεται ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεώς της, δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 24 Ἰανουαρίου 1968

—

146701 8283/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ λειτουργίας τῶν ἀμιγῶν καταστημάτων πωλήσεως εἰδῶν λαϊκῆς τέχνης τοῦ πολεοδομικοῦ συγκροτήματος Ἀθηνῶν κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ νόμῳ ἑορτὰς ἀργίας ἀπὸ 9.30' - 2.45' μ.μ.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 31 τῆς 17 Ἰανουαρίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 748/1966 ν.δ. «περὶ κωδικοποιήσεως, καταργήσεως, τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως διατάξεων τῆς κειμένης νομοθεσίας περὶ ἑβδομαδιαίας καὶ Κυριακῆς ἀναπαύσεως καὶ ἡμερῶν ἀργίας». 2) Τὸ ὑπ' ἀριθ. 15692/125/37/1/25.11.1967 ἔγγραφον τοῦ Ὑπουργείου Δημοσίας Τάξεως. 3) Τὴν ἀνάγκην ἐξυπηρετήσεως τῶν τουριστῶν καὶ τὴν ἐκ ταύτης προερχομένην ὠφέλειαν διὰ τὴν Ἐθνικὴν Οἰκονομίαν τῆς χώρας, ἀποφασίζομεν:

Ἐπιτρέπομεν τὴν λειτουργίαν τῶν ἀμιγῶν καταστημάτων πωλήσεως εἰδῶν λαϊκῆς τέχνης τοῦ πολεοδομικοῦ συγκροτήματος Ἀθηνῶν κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ νόμῳ ἐξαιρεσίμους ἑορτὰς καὶ καθ' ὅλον τὸ ἔτος ἀπὸ 9.30' π.μ.—2.45' μ.μ.

Τὸ κατ' αὐτὰς ἀπασχολούμενον προσωπικὸν δικαιοῦται τῆς ὑπὸ τῶν κειμένων διατάξεων ὁριζομένης προσαυξήσεως ἐξ 75%, ὡς καὶ ἀναπληρωματικῆς ἑβδομαδιαίας ἀναπαύσεως κατ' ἄλλην ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος, θεωρουμένης πρὸς τοῦτο σχετικῆς καταστάσεως εἰς τὴν ἁρμοδίαν Ἐπιθεώρησιν Ἐργασίας.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, κοινοποιηθήσεται δὲ πρὸ τῆς δημοσιεύσεως πρὸς ὑπογραφήν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 9 Ἰανουαρίου 1968

—

6741/1083/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ διαθέσεως ποσοῦ 250.000.000 δραχμῶν διὰ τὴν πληρωμὴν τοῦ ἐπιδόματος μὴ ἐργαζομένης συζύγου.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 44 τῆς 26 Ἰανουαρίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τοῦ ν.δ. 4577/1966 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῆς νομοθεσίας περὶ Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως καὶ περὶ ἑτέρων τινῶν διατάξεων». 2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 108877/36306/13.11.1966 ἀπόφασιν ἡμῶν (Φ.Ε.Κ. 685//24.11.1966 τ. Β') περὶ χορηγήσεως εἰς τοὺς μισθωτοὺς ἐπιδόματος συζύγου. 3) Τὴν κατὰ τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 4 τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ ν.δ. 4577/1966 προβλεπομένην ὑπ' ἀριθ. 10834/7.12.1967 γνώμην τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας, ὑποβληθεῖσαν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2262/16.1.1968 ἀναφορᾶς αὐτοῦ, ἀποφασίζομεν:

Ἐγκρίνομεν τὴν διάθεσιν ἐκ τῶν ἀποθεματικῶν τοῦ Διανεμητικοῦ Λογαριασμοῦ Οἰκογενειακῶν Ἐπιδομάτων μισθωτῶν παστώσεως μέχρι 250.000.000 δραχμῶν διὰ τὸ ἔτος 1968 διὰ τὴν πληρωμὴν τοῦ ὑπὸ τοῦ ὡς ἄνω ὑπ' ἀριθ. 4577/1966 ν.δ. προβλεπομένου ἐπιδόματος μὴ ἐργαζομένης συζύγου κατὰ τὰ ἐν τῇ ὡς ἄνω ὑπ' ἀριθ. 108877/36306/1966 ἀποφάσει ἡμῶν ὁριζόμενα.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 19 Ἰανουαρίου 1968

—

6980/528/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας

Περὶ κυρώσεως συμφωνητικοῦ τροποποιήσεως τῆς ἀπὸ 14.1.1957 συλλογικῆς συμβάσεως πλοιάρχων φορτηγῶν πλοίων ἄνω τῶν 4.500 τ. D.W., ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τῆς ἀπὸ 1.6.1967 συλλογικῆς συμβάσεως

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 74 τῆς 15 Φεβρουαρίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὴν ὑπογραφεῖσαν τὴν 1ην Ἰουνίου 1967 συλλογικὴν σύμβασιν μεταξὺ ἀφ' ἑνὸς τῶν ἐκπροσώπων τῆς Ἑνώσεως Ἑλλη-

νων Έφαπλιστών καί άφ' ετέρου τοῦ προέδρου τῆς Πανελληνίου Ένώσεως Πλοιάρχων Έμπορικοῦ Ναυτικοῦ πάσης τάξεως, διά τῆς ὁποίας συνεπληρώθη καί ετροποποιήθη ἡ ἀπό 14 Ἰανουαρίου 1957 συλλογική σύμβασις, ὑπογραφεῖσα μεταξύ τῶν αὐτῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων. 2) Τό γεγονός ὅτι τήν 18ην Νοεμβρίου 1967 ἔλαβε χώραν ὑποτίμησις τῆς λίρας Ἀγγλίας, ὅπερ ἐπέδρασε δυσμενῶς ἐπί τῶν μισθῶν τῶν ναυτικῶν, δεδομένου ὅτι οὗτοι ἐκφράζονται εἰς λίρας Ἀγγλίας. 3) Τό ὑπογραφέν τήν 15ην Ἰανουαρίου 1968 συμφωνητικόν μεταξύ τῶν ἐκπροσώπων τῆς Ἑνώσεως Ἑλλήνων Ἐφαπλιστῶν καί τοῦ προέδρου τῆς Πανελληνίου Ἑνώσεως Πλοιάρχων Ἐμπορικοῦ Ναυτικοῦ πάσης τάξεως Ε.Ν. Ἰδόντες: Τάς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ἀ.ν. 3276/1944 «περί συλλογικῶν συμβάσεων ἐν τῇ ναυτικῇ» ἐργασίᾳ», ὡς τοῦτο ἰσχύει σήμερον, ἀποφαίζομεν:

1) Κυροῦμεν τό ὑπογραφέν τήν 15ην Ἰανουαρίου 1968 μεταξύ ἀφ' ἑνός τῶν νομίμων ἐκπροσώπων τῆς Ἑνώσεως Ἑλλήνων Ἐφαπλιστῶν καί ἀφ' ἑτέρου τοῦ προέδρου τῆς Πανελληνίου Ἑνώσεως Πλοιάρχων Ἐμπορικοῦ Ναυτικοῦ πάσης τάξεως συμφωνητικόν «περί τροποποιήσεως τῆς ἀπό 14 Ἰανουαρίου 1957 συλλογικῆς συμβάσεως τῶν πλοιάρχων τῶν φορτηγῶν πλοίων ἄνω τῶν 4.500 τόννων D.W., ὡς αὕτη ετροποποιήθη διά τῆς ἀπό 1ης Ἰουνίου 1967 συλλογικῆς συμβάσεως».

2) Ἡ παροῦσα μετά τοῦ συνημμένου κειμένου τοῦ συμφωνητικοῦ δημοσιευθήτω διά τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Πειραιεῖ τῇ 26 Ἰανουαρίου 1968

Συμφωνητικόν

Ἐν Ἀθήναις τῇ 15ῃ Ἰανουαρίου 1968 οἱ κάτωθι ὑπογεγραμμένοι ἀφ' ἑνός μέν ὁ Στρατῆς Ἀνδρεάδης, ἐκπρόσωπος νομίμως τήν ἐνταῦθα ἑδρεύουσαν ἀνεγνωρισμένην ἐπαγγελματικήν ὀργάνωσιν «Ἕνωσις Ἑλλήνων Ἐφαπλιστῶν», ἀφ' ἑτέρου δέ ὁ Δημήτριος Μελέτης, ἐκπρόσωπος νομίμως τήν ἐν Πειραιεῖ ἑδρεύουσαν ἀνεγνωρισμένην ἐπαγγελματικήν ὀργάνωσιν «Πανελλήνιος Ἕνωσις Πλοιάρχων Πάσης Τάξεως Ἐμπορικοῦ Ναυτικοῦ», ἀμφότεροι δέ εἰδικῶς ἐξουσιοδοτημένοι, συνεφωνήσαμεν καί συνεπεδέχθημεν τά ἑξῆς:

Ἄρθρον 1

1) Αἱ παράγραφοι 1 καί 2 τοῦ ἄρθρου 1 τῆς ἀπό 14 Ἰανουαρίου 1957 συλλογικῆς συμβάσεως τῶν πλοιάρχων τῶν φορτηγῶν πλοίων ἄνω τῶν 4.500 τόννων D.W., ὡς τοῦτο ετροποποιήθη διά τῆς ἀπό 1ης Ἰουνίου 1967 νεωτέρας συλλογικῆς συμβάσεως τῶν αὐτῶν πλοιάρχων, ἀντικαθίστανται ὡς ἑξῆς:

«1) Ὁ μηνιαῖος μισθός τοῦ πλοιάρχου ὁρίζεται εἰς λίρας Ἀγγλίας ἑκατόν ἑξήκοντα ἐννέα (169.0.0).

2) Εἰς τόν πλοίαρχον παρέχεται κατά τόν χρόνον τῆς ἐπί τοῦ πλοίου ὑπηρεσίας του μηνιαῖον ἐπίδομα διοικήσεως ἐκ λιρῶν Ἀγγλίας τριάκοντα πέντε (35.0.0.).

Ἄρθρον 2

1) Ἡ δευτέρα περίοδος τῆς παραγράφου 4 τοῦ ἄρθρου 1 τῆς ἀπό 14 Ἰανουαρίου 1957 συλλογικῆς συμβάσεως τῶν πλοιάρχων φορτηγῶν πλοίων ἄνω τῶν 4.500 τόννων D.W. ἀντικαθίσταται ὡς ἑξῆς:

«Τό ἀνωτέρω ἐπίδομα καταβάλλεται καί εἰς τούς ἐπί φορτηγῶν (μή δεξαμενοπλοίων) ὑπηρετοῦντας πλοιάρχους, ἐφ' ὅσον ταῦτα ἐκτός ἄλλων φορτίων μεταφέρουν καί εὐφλεκτα ἤ ἐκρηκτικά φορτία εἰς ποσότητα ἀνωτέραν ποσοστοῦ 5% (πέντε ἐπί τοῖς ἑκατόν) τῆς χωρητικότητος τοῦ πλοίου (dead weight)».

Ἄρθρον 3

Ἡ παράγραφος 3 τοῦ ἄρθρου 4 τῆς ἀπό 14 Ἰανουαρίου 1957 συλλογικῆς συμβάσεως τῶν πλοιάρχων τῶν φορτηγῶν πλοίων ἄνω τῶν 4.500 τόννων D.W. ἀντικαθίσταται ὡς ἑξῆς:

«3) Κατά τάς ἡμέρας τῆς ἀδείας του ὁ πλοίαρχος δικαιοῦται εἰς τόν ἀναλογοῦντα εἰς ταύτας μισθόν τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ παρόντος, ὡς καί εἰς τό ἀντίτιμον τροφῆς ἐκ σελινίων ἕνδεκα καί πεννῶν ὀκτώ (0.11.8) ἡμερησίως».

Ἄρθρον 4

Εἰς περίπτωσιν, καθ' ἥν λάβῃ χώραν αὔξησις τοῦ εἰς δραχμάς ἰσοτίμου τοῦ συναλλάγματος τοῦ περιεχομένου εἰς τούς ναυτικούς ἐκ τῆς ἐργασίας αὐτῶν καί ἐπί τῇ βάσει τῶν ὅρων τῆς ἀπό 14 Ἰανουαρίου 1957 συλλογικῆς συμβάσεως, ὡς ετροποποιήθη διά τῆς ἀπό 1ης Ἰουνίου 1967 δμοίας καί διά τοῦ παρόντος, λόγῳ ὑποτιμήσεως τοῦ ἰδίου νομίσματος ἤ λόγῳ ρυθμοδοτήσεως τοῦ ναυτεργατικοῦ συναλλάγματος ἤ ἄλλου τινός μέτρου, τότε αἱ ἐπό τῶν ἄρθρων 1, 2 καί 3 τοῦ παρόντος καθοριζόμεναι ἀποδοχαί μειοῦνται αὐτοδικαίως καί αὐτομάτως ἀπό τῆς ἐπομένης τῆς χρονολογίας ἐφαρμογῆς τῆς νέας ἰσοτιμίας τῆς δραχμῆς κατά ποσοστόν τοιοῦτον, ὥστε νά μή αὐ-

ξάνεται τὸ εἰς δραχμὰς εἰσόδημα τῶν ναυτικῶν.

Ἄρθρον 5

1) Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἄρχεται ἀπὸ τῆς 16 Δεκεμβρίου 1967.

2) Συμβάσεις ναυτολογίας συνομολογηθεῖσαι πρὸ τῆς 19 Νοεμβρίου 1967 καὶ μὴ λυθεῖσαι μέχρι καὶ τῆς 16 Δεκεμβρίου 1967 θὰ διέπωνται καὶ ἐπὶ τῶν ὅρων τοῦ παρόντος.

3) Κατὰ τὰ λοιπὰ ἰσχύουν ἅπασαι αἱ διατάξεις τῆς ἀπὸ 14 Ἰανουαρίου 1957 συλλογικῆς συμβάσεως, ὡς αὐτὴ ἐτροποποιήθησαν διὰ τῆς ἀπὸ τῆς Ἰουνίου 1967 νεωτέρας τοιαύτης.

Οἱ συμβαλλόμενοι

(Ἕπονται ὑπογραφαί)

—

5508/410/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας

Περὶ κυρώσεως συμφωνητικοῦ τροποποιήσεως καὶ παρατάσεως τῆς συλλογικῆς συμβάσεως πληρωμάτων φορτηγῶν πλοίων 801 - 4.500 τόννων D.W.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 72 τῆς 15 Φεβρουαρίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὸ ὑπογραφὲν τὴν 6ην Μαΐου 1967 συμφωνητικὸν παρατάσεως καὶ τροποποιήσεως τῆς ἀπὸ 11.4.1964 συλλογικῆς συμβάσεως φορτηγῶν μεσογειακῶν πλοίων ἀπὸ 501 κ.ο.χ. ἢ ἀπὸ 801 - 4.500 τόννους D.W. μεταξὺ τῶν νομίμως ἐξουσιοδοτημένων ἐκπροσώπων ἀφ' ἑνὸς τῆς Ἑνώσεως Ἐφοπλιστῶν Μεσογειακῶν Φορτηγῶν Πλοίων, ἀφ' ἑτέρου δὲ τῆς Πανελληνίου Ναυτικῆς Ὁμοσπονδίας (Π.Ν.Ο.) καὶ τῶν εἰς τὴν δύναμίν της ἐπαγομένων κλαδικῶν ὀργανώσεων ναυτικῶν. 2) Τὸ γεγονὸς ὅτι τὴν 18ην Νοεμβρίου 1967 ἔλαβε χώραν ὑποτίμησις τῆς ἀγγλικῆς λίρας, ὅπερ ἐπέδρασε δυσμενῶς ἐπὶ τῶν [illegible] ὡς ἄνω κατηγορίας, δεδομένου ὅτι αὐτοὶ ἐκφράζονται εἰς λίρας Ἀγγλίας. 3) Τὸ ὑπογραφὲν τὴν 12ην Ἰανουαρίου 1968 συμφωνητικὸν μεταξὺ τῶν νομίμως ἐξουσιοδοτημένων ἐκπροσώπων ἀφ' ἑνὸς τῆς Ἑνώσεως Ἐφοπλιστῶν [illegible] Φορτηγῶν Πλοίων, ἀφ' ἑτέρου δὲ τῆς Πανελληνίου Ναυτικῆς Ὁμοσπονδίας (Π.Ν.Ο.) καὶ τῶν εἰς αὐτὴν ἐπαγομένων κλαδικῶν ὀργανώσεων ναυτικῶν, ἤτοι:

α) Πανελληνίου Ἑνώσεως Πλοιάρχων πάσης τάξεως Ε.Ν.

β) Πανελληνίου Ἑνώσεως Μηχανικῶν Μ.Ε.Κ. Ε.Ν.

γ) Πανελληνίου Συνδέσμου Ἀξιωματικῶν Ἀσυρμάτου Θ.Α.Ξ.

δ) Πανελληνίου Ἑνώσεως Ναυτῶν Ε.Ν.

ε) Πανελληνίου Ἑνώσεως Θερμαστῶν Θαλάσσης «Ὁ Στέφενσον».

στ) Πανελληνίου Ἑνώσεως Θαλαμηπόλων Ε.Ν.

ζ) Πανελληνίου Ἑνώσεως Ναυτομαγείρων Ε.Ν. «Ὁ Ἅγιος Σπυρίδων».

Ἰδόντες:

Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ἀ.ν. 3276/1944 «περὶ συλλογικῶν συμβάσεων ἐν τῇ ναυτικῇ ἐργασίᾳ», ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη καὶ ἰσχύει σήμερον, ἀποφασίζομεν:

1) Κυροῦμεν τὸ ὑπογραφὲν τὴν 12ην Ἰανουαρίου 1968 μεταξὺ τῶν νομίμων ἐκπροσώπων τῆς ἀνωτέρω ἀναφερομένης Ἑνώσεως καὶ τῶν Ἐπαγγελματικῶν Σωματείων τῶν ναυτικῶν συμφωνητικὸν παρατάσεως μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1970 καὶ τροποποιήσεως τοῦ ἀπὸ 6ης Μαΐου 1967 συμφωνητικοῦ περὶ παρατάσεως καὶ τροποποιήσεως τῆς ἀπὸ 11.4.1964 συλλογικῆς συμβάσεως φορτηγῶν μεσογειακῶν πλοίων ἀπὸ 501 κ.ο.χ. ἢ ἀπὸ 801 - 4.500 τόννους D.W.

2) Ἡ παροῦσα μετὰ τοῦ συντημένου κειμένου τοῦ συμφωνητικοῦ δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Πειραιεῖ τῇ 20 Ἰανουαρίου 1968

Συμφωνητικόν

Ἐν Πειραιεῖ, σήμερον τὴν 12ην Ἰανουαρίου 1968, οἱ ὑπογεγραμμένοι ἀφ' ἑνὸς οἱ Σπυρίδων Μαρκαντωνάκης καὶ Ἀλέξανδρος Ἀθανασιάδης, πρόεδρος καὶ γενικὸς γραμματεὺς ἀντιστοίχως τῆς Ἑνώσεως Ἐφοπλιστῶν Μεσογειακῶν Φορτηγῶν Πλοίων, ἐκπροσωποῦντες νομίμως ἐν προκειμένῳ τὴν ἐν λόγῳ Ἕνωσιν, ἀφ' ἑτέρου δὲ οἱ:

1) Δημήτριος Μελέτης, πρόεδρος Πανελληνίου Ἑνώσεως Πλοιάρχων πάσης τάξεως Ε.Ν.

2) Ἠλίας Κροκιδᾶς, πρόεδρος Πανελληνίου Συνδέσμου Ἀξιωματικῶν Ἀσυρμάτου Θ.Α.Ξ.

3) Πόθος Καλαποθάκης, πρόεδρος Πανελληνίου Ἑνώσεως Μηχανικῶν Μ.Ε.Κ. Ε.Ν.

4) Βασίλειος Μπενετάτος, γενικὸς γραμματεὺς Πανελληνίου Ἑνώσεως Ναυτῶν Ε.Ν.

5) Κωνσταντῖνος Διαχαράντος, πρόεδρος Πανελληνίου Ἑνώσεως Θερμαστῶν θαλάσσης «Ὁ Στέφενσον».

6) Χαράλαμπος Κονιδάρης, πρόεδρος Πανελληνίου Ἑνώσεως Θαλαμηπόλων Ε.Ν.

7) Σπυρίδων Ραυτόπουλος, ἐκπρόσωπος Παν-

ελληνίου Ἑνώσεως Ναυτομαγείρων «Ὁ Ἅγιος Σπυρίδων».

8) Κωνσταντῖνος Χατζηθεοδώρου, γενικὸς γραμματεὺς τῆς Πανελληνίου Ναυτικῆς Ὁμοσπονδίας, ἐκπροσωποῦντες ἐν προκειμένῳ νομίμως τὴν Πανελλήνιον Ναυτικὴν Ὁμοσπονδίαν καὶ τὰς εἰς ταύτην ὑπαγομένας κλαδικὰς ἐπαγγελματικὰς ὀργανώσεις, ὡς αὐταὶ ἀνωτέρω ἀναφέρονται, καὶ εἰδικῶς ἐξουσιοδοτημένοι, συνελθόντες σήμερον ἐν Πειραιεῖ, ἀπεφασίσαμεν κοινῇ πάντων συμφωνίᾳ, ὅπως ἡ διὰ τοῦ ὑπογραφέντος συμφωνητικοῦ τῆς 6ης Μαΐου 1967 παραταθεῖσα κοινῇ συμφωνίᾳ μέχρι τῆς 30 Ἀπριλίου 1967 συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας τῆς 11.4.1964, ἀφορῶσα τὰ πληρώματα τῶν μεσογειακῶν φορτηγῶν πλοίων ἀπὸ 501 κ.ο.χ. ἢ 801 - 4.500 τόννων, μετὰ τῶν δι' αὐτοῦ ἐπελθουσῶν τροποποιήσεων καὶ συμπληρώσεων, τοῦ συμφωνητικοῦ τούτου κυρωθέντος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 50105/4238/13.6.1967 ἀποφάσεως Υ.Ε.Ν., ἀναμορφωθῇ ὡς ἑξῆς:

Ἄρθρον 1

Ἐκ τοῦ Κεφαλαίου Α' τῆς ἀπὸ 11.4.1964 συλλογικῆς συμβάσεως ὁ τίτλος 1 ἀντικαθίσταται ὡς ἑξῆς:

Κεφάλαιον Α'

Μισθολόγιον

Τὸ μισθολόγιον τῶν πληρωμάτων τῶν ἑλληνικῶν φορτηγῶν πλοίων ἀπὸ 501 κ.ο.χ. ἢ 801 - 4.500 τόννων καθορίζεται ὡς κατωτέρω, ἐφ' ὅσον τὰ πλοῖα ταῦτα ἐκτελοῦσι πλοῦς Μεσογείου καὶ Εὐξείνου (Μαύρη Θάλασσα), ὡς καὶ μέχρις Ἄντεν καὶ λιμένων Πορτογαλίας καὶ Μαρόκου.

Μισθὸς εἰς λίρας Ἀγγλίας:

Βαθμὸς	Διὰ πλοῖα ἀπὸ 501 - 1.000 κ.ο.χ ἢ 801 - 1.500 τ. D.W.	1.501 - 2.500 τ. D.W.	2.501 - 4.500 τ. D.W.
Πλοίαρχος (διπλωματοῦχος ἀξιωματικὸς)	115.00.00	131.10.00	151.10.00
Ὑποπλοίαρχος (διπλωματοῦχος ἀξιωματικὸς)	80.00.00	91.12.00	103.15.00
Ἀνθυποπλοίαρχος (διπλωματοῦχος ἀξιωματικὸς)	68.00.00	77.12.00	87.07.00
1ος Μηχανικὸς (διπλωματοῦχος ἀξιωματικὸς)	106.00.00	121.00.00	137.00.00
2ος Μηχανικὸς (διπλωματοῦχος ἀξιωματικὸς)	80.00.00	91.12.00	103.15.00
3ος Μηχανικὸς (διπλωματοῦχος ἀξιωματικὸς)	68.00.00	77.12.00	87.07.00
Ἀξιωματικὸς Α/Τ Α (διπλωματοῦχος ἀξιωματικὸς)	80.00.00	91.12.00	103.15.00
Ἀξιωματικὸς Α/Τ Β (διπλωματοῦχος ἀξιωματικὸς)	68.00.00	77.12.00	87.07.00
Ναύκληρος	51.13.00	51.13.00	58.04.00
Ξυλουργὸς	51.13.00	51.13.00	58.04.00
Ναύτης	46.16.00	46.16.00	52.10.00
Δόκιμος πλοίαρχος (Α)	19.17.00	19.17.00	22.06.00
Ναυτόπαις (Β)	15.13.00	15.13.00	16.11.00
Σημ. α) Δόκιμος πλοίαρχος πτυχιοῦχος Σ.Ε.Ν. μετὰ ἑνὸς ἔτους (1) ἔτους ὑπηρεσίαν	26.17.00	26.17.00	29.08.00
Δόκιμος πλοίαρχος μὴ πτυχιοῦχος μετὰ (2) ἐτῶν ὑπηρεσίαν	26.17.00	26.17.00	29.08.00
Σημ. β) Ναυτόπαις μετὰ ἑνὸς (1) ἔτους ὑπηρεσίαν	17.01.00	17.01.00	19.09.00
Μηχανοδηγὸς Α'	64.19.00	64.19.00	73.03.00
Μηχανοδηγὸς Β'	54.10.00	54.10.00	61.01.00
Ἀρχιθερμαστὴς	54.10.00	54.10.00	61.01.00
Λιπαντὴς	51.13.00	51.13.00	58.04.00
Θερμαστὴς	48.18.00	48.18.00	57.07.00
Ἀνθρακεὺς	31.15.00	31.15.00	35.15.00

Δόκιμος μηχανικὸς Μ.Ε.Κ.	19.17.00	19.17.00	22.06.00
Δόκιμος μηχανικὸς Μ.Ε.Κ. μετὰ διετῆ (2) ὑπηρεσίαν	26.17.00	26.17.00	29.08.00
Μάγειρος	57.05.00	57.05.00	65.17.00
Θαλαμηπόλος	51.13.00	51.13.00	58.04.00
Βοηθὸς μαγείρου ἀδειοῦχος	34.04.00	34.04.00	38.05.00
Βοηθὸς θαλαμηπόλου ἀδειοῦχος	34.04.00	34.04.00	38.05.00
Βοηθὸς θαλαμηπόλου μὴ ἀδειοῦχος	15.13.00	15.13.00	16.11.00

Ἄρθρον 2

Εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν λάβῃ χώραν αὔξησις τοῦ εἰς δραχμὰς ἰσοτίμου τοῦ συναλλάγματος τοῦ περιεχομένου εἰς τὸν ναυτικὸν ἐκ τῆς ἐργασίας του καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἀπὸ 6 Μαΐου 1967 συμφωνητικοῦ καὶ τοῦ παρόντος λόγῳ ὑποτιμήσεως τοῦ ἐθνικοῦ νομίσματος ἢ λόγῳ προμοδοτήσεως τοῦ ναυτιλιακοῦ συναλλάγματος ἢ ἄλλου τινὸς μέτρου, τότε αἱ διὰ τοῦ παρόντος καθοριζόμεναι ἀποδοχαὶ ἐν γένει μειοῦνται αὐτοδικαίως καὶ αὐτομάτως ἀπὸ τῆς ἑπομένης τῆς χρονολογίας ἐφαρμογῆς τῆς νέας ἰσοτιμίας τῆς δραχμῆς κατὰ ποσοστὸν τοιοῦτον, ὥστε νὰ μὴ αὐξάνεται τὸ εἰς δραχμὰς εἰσόδημα τοῦ ναυτικοῦ.

Ἄρθρον 3

Ἡ πρώτη παράγραφος τοῦ Κεφαλαίου Β' τῆς ἀπὸ 11.4.1964 συλλογικῆς συμβάσεως ἀντικαθίσταται ὡς ἑξῆς:

«Εἰς τοὺς συμπληρώσαντας ἐτησίαν συνεχῆ ὑπηρεσίαν ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ πλοίου ἢ πλοίων τοῦ αὐτοῦ πλοιοκτήτου ναυτικοὶς παρέχεται προσαύξησις ἐκ λιρῶν Ἀγγλίας £ 1.03.04 διὰ τὰ μέχρι 2.500 τ. D.W. καὶ £ 1.15.00 διὰ τὰ ἀπὸ 2.501 - 4.500 τ. D.W. μηνιαίως».

Ἄρθρον 4

Ἡ παράγραφος 3 δ' Κεφαλαίου Δ' τίτλου «Προσωπικὸν Γενικῶν Ὑπηρεσιῶν ἐν πλῷ καὶ ἐν λιμένι» ἀντικαθίσταται ὡς ἑξῆς:

«Εἰς τὸν μάγειρον διὰ τὴν παρ' αὐτοῦ ἐπιπροσθέτως παρεχομένην ἐργασίαν διὰ τὴν ἀρτοποίησιν θὰ καταβάλλωνται ἑκάστοτε σελλίνια 17 καὶ 6 πέννες (£ 0.17.06) δι' ἑκάστην ἀρτοποίησιν, ἡ ὁποία πρέπει νὰ ἐπαρκῇ διὰ τὰς ἀνάγκας τοῦ πληρώματος δύο ἡμερῶν».

Ἡ παράγραφος 5 τοῦ αὐτοῦ Κεφαλαίου καὶ τίτλου ἀντικαθίσταται ὡς ἑξῆς:

«Ἐὰν τὸ πλοῖον μεταφέρῃ ἐπιβάτας ἐπὶ πληρωμῇ ναύλου καταβάλλεται ἑκτακτος ἀμοιβὴ ἐκ δύο σελλινίων καὶ τεσσάρων πεννῶν (£ 0.02.04) ἡμερησίως δι' ἕκαστον ἐπιβάτην. Τὸ ποσὸν τοῦτο κατανέμεται ἐξ ἡμισείας μεταξὺ τοῦ προσωπικοῦ τῶν δύο κλάδων, τῶν μαγείρων καὶ τῶν θαλαμηπόλων».

Ἄρθρον 5

Αἱ παράγραφοι 2 καὶ 4 τοῦ Κεφαλαίου Ε' τῆς ἀπὸ 11.4.1964 συλλογικῆς συμβάσεως ἀντικαθίστανται ὡς ἑξῆς:

Κεφάλαιον Ε'

Πρόσθετος ἐργασία καὶ πρόσθετος ἀμοιβή

(Ὑπερωρία)

2) Διὰ τὴν πρόσθετον ταύτην ἐργασίαν ὁ ἐκτελέσας ταύτην ναυτικὸς δικαιοῦται εἰς πρόσθετον ἀμοιβὴν (ὑπερωρίαν), ἡ ὁποία ὁρίζεται διὰ μὲν τοὺς ἀξιωματικοὺς εἰς σελλίνια τέσσερα καὶ ὀκτὼ πέννας (£ 0.04.08) καθ' ὥραν, διὰ τὸν ναύκληρον, ξυλουργόν, ἀρχιθερμαστὴν, μηχανοδηγὸν α', λιπαντὴν, μάγειρον καὶ θαλαμηπόλον εἰς σελλίνια τρία καὶ πέννας ἓξ (£ 0.03.06), διὰ τοὺς λοιποὺς πτυχιούχους εἰς σελλίνια δύο καὶ πέννας ἕνδεκα (£ 0.02.11), διὰ δὲ τοὺς δοκίμους ἀξιωματικούς, ναυτόπαιδας καὶ μὴ πτυχιούχους εἰς σελλίνια ἓν καὶ πέννας ἐννέα (£ 0.01.09).

«4) Εἰδικῶς προκειμένου περὶ ραδιοτηλεγραφητῶν τὸ συνολικὸν ποσὸν τῶν ὑπερωριῶν κατὰ μῆνα δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὰς λίρας £ 14.00.00 διὰ τὰ πλοῖα τῆς 1ης καὶ 2ας κατηγορίας καὶ τὰς λίρας £ 16.06.00 διὰ τὰ πλοῖα τῆς 3ης κατηγορίας, ἐντὸς δὲ τοῦ ἀνωτάτου τούτου ὁρίου οὗτοι ὑποχρεοῦνται εἰς τὴν ἐκτέλεσιν πάσης ἐργασίας τῆς εἰδικότητός των.

Ἄρθρον 6

Αἱ παράγραφοι α' καὶ 6' τοῦ κεφαλαίου Η' τῆς ἀπὸ 11.4.1964 συλλογικῆς συμβάσεως ἀντικαθίστανται ὡς ἑξῆς:

Κεφάλαιον Η'

Ἐργασίαι παρέχουσαι δικαίωμα ἰδιαιτέρας ἀμοιβῆς.

«α) Διὰ τὴν παραλαβὴν τῶν τροφίμων, ἐφ' ὅσον ταῦτα δὲν παραδίδονται ὑπὸ τοῦ προμηθευτοῦ καὶ δὲν τοποθετοῦνται ὑπ' αὐτοῦ εἰς τὰς ἀποθήκας τοῦ πλοίου, ὑποχρεοῦται τὸ ὑπὸ τοῦ πλοιάρχου ἑκάστοτε καθοριζόμενον πλήρωμα, ὅπως

παραλάβη ταῦτα διὰ βαρούλκου ἐκ τῆς πλευρᾶς τοῦ πλοίου (sotto palango), μεταφέρη καὶ τοποθετήση ταῦτα εἰς τὰς ἀποθήκας τοῦ πλοίου.

Διὰ τὴν ἐργασίαν ταύτην, ἐφ' ὅσον ἐκτελεσθῇ ἐντὸς τῶν κεκανονισμένων ὡρῶν ἐργασίας, δὲν καταβάλλεται ἰδιαιτέρα ἀμοιβή, ἐὰν δὲ ἐκτελεσθῇ ἐκτὸς τῶν κεκανονισμένων ὡρῶν ἐργασίας καταβάλλεται ἀμοιβὴ ἐκ δύο λιρῶν Ἀγγλίας, ἓξ σελλινίων καὶ ὀκτὼ πεννῶν (£ 2.06.08) κατὰ τόννον. Τὸ ποσὸν τοῦτο τῆς ἰδιαιτέρας ἀμοιβῆς κατανέμεται ἐξ ἴσου εἰς πάντα τὰ συμμετασχόντα εἰς τὴν ἐργασίαν ταύτην μέλη τοῦ πληρώματος.

Διὰ τὴν παραλαβὴν τοῦ διὰ τὸ μαγειρεῖον προοριζομένου γαιάνθρακος ἐκ τῆς πλευρᾶς τοῦ πλοίου καὶ μεταφορὰν αὐτοῦ εἰς τὰς ἀποθήκας, ἐνεργουμένην ὑποχρεωτικῶς ὑπὸ τῶν θερμαστῶν καὶ καθαριστῶν, ἐφ' ὅσον ἡ ἐργασία αὕτη δὲν ἐκτελεῖται ὑπὸ τοῦ προμηθευτοῦ, καταβάλλεται ἰδιαιτέρα ἀμοιβὴ ἐκ μιᾶς λίρας, τριῶν σελλινίων καὶ τεσσάρων πεννῶν (£ 1.03.04) κατὰ τόννον».

«β) Διὰ τὸν καθαρισμὸν τῶν κυττῶν καὶ τῶν deep tanks καταβάλλεται ἰδιαιτέρα ἀμοιβὴ διὰ μὲν τὰ μέχρι τῶν 2.500 τόννων πλοῖα ἐκ λιρῶν Ἀγγλίας τεσσάρων, ἑνὸς σελλινίου καὶ ὀκτὼ πεννῶν (£ 4.01.08) κατὰ κύτος, διὰ δὲ τὰ ἄνω τῶν 2.501 καὶ μέχρι 4.500 τόννων ἐκ λιρῶν Ἀγγλίας ἑπτά, σελλινίων ἕνδεκα καὶ πεννῶν ὀκτὼ (£ 7.11.08) κατὰ κύτος. Διὰ τὰ πλοῖα τῶν ἀνεγνωρισμένων ταχτικῶν γραμμῶν μέχρι 2.500 τόννων ἐκτελούντων περιοριστικῶς πλόας ἐντὸς τῆς Μεσογείου, ὡς αὕτη ἔχει καθορισθῇ, προκειμένου περὶ γενικῶν φορτίων (general cargo) ἡ ἀμοιβὴ αὕτη ὁρίζεται εἰς λίρας Ἀγγλίας ὀκτώ, σελλίνια τρία καὶ πέννας τέσσαρας (£ 8.03.04), ὡς κατώτατον ὅριον, μέχρι δώδεκα λιρῶν Ἀγγλίας, σελλινίων δέκα ἓξ καὶ πεννῶν ὀκτὼ (£ 12.16.08), ὡς ἀνώτατον ὅριον, κατὰ κύτος καὶ κατὰ κυκλικὸν ταξίδιον δρομολόγιον».

Ἄρθρον 7

Τὸ ἑδάφιον 3 τοῦ Κεφαλαίου ΙΑ' τῆς ἀπὸ 11.4.1964 συλλογικῆς συμβάσεως ἀντικαθίσταται ὡς ἑξῆς:

«3) Τὸ ἀντίτιμον τροφῆς τοῦ ναυτικοῦ ἐκτὸς τοῦ πλοίου, εἰς ἃς περιπτώσεις δικαιοῦται οὗτος τοιούτου, καθορίζεται εἰς σελλίνια δέκα καὶ ἓξ πέννας (£ 0.10.06) καθ' ἡμέραν διὰ τοὺς ἀξιωματικοὺς καὶ εἰς σελλίνια ὀκτὼ καὶ ἑννέα πέννας (£ 0.08.09) διὰ τὸ κατώτερον προσωπικόν».

Ἄρθρον 8

Ἡ ἰσχὺς τῆς ἀπὸ 11.4.1964 συλλογικῆς συμβάσεως, ὡς καὶ τοῦ ἀπὸ τῆς 6ης Μαΐου 1967 ὑπογραφέντος συμφωνητικοῦ περὶ παρατάσεως ταύτης παρατείνεται διὰ τοῦ παρόντος μέχρι τῆς 31ης Δεκεμβρίου 1970, δύναται δὲ νὰ καταγγελθῇ παρ' ἑκατέρων τῶν συμβαλλομένων μερῶν τὸ πολὺ τέσσαρας (4) μῆνας πρὸ τῆς λήξεώς της, θέλει ὅμως ἰσχύσει δύο (2) μῆνας εἰσέτι μετὰ τὴν καταγγελίαν της.

Ἄρθρον 9

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἄρχεται ἀπὸ 12ης Ἰανουαρίου 1968 καὶ λήγει τὴν 31 Δεκεμβρίου 1970. Τὸ παρὸν συμφωνητικὸν δὲν δύναται νὰ καταγγελθῇ κεχωρισμένως, ἀλλὰ ὁμοῦ μετὰ τοῦ ἀπὸ 6ης Μαΐου 1967 ὑπογραφέντος συμφωνητικοῦ καὶ τῆς ἀπὸ 11ης Ἀπριλίου 1964 ὑπογραφείσης συλλογικῆς συμβάσεως, μεθ' ὧν ἀποτελεῖ ἑνιαῖον κείμενον.

Τὸ παρὸν συνετάγη εἰς τριπλοῦν, ἐξ ὧν ἀνὰ ἓν ἀντίγραφον ἔλαβον τὰ συμβληθέντα μέρη καὶ τὸ τρίτον θέλει κατατεθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας πρὸς ἔγκρισιν.

Οἱ συμβαλλόμενοι

(Ἕπονται ὑπογραφαί)

—

16784/703/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1968 ἀποφάσεως τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας κατηγοριῶν τινων ἐκ τοῦ προσωπικοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 71 τῆς 14 Φεβρουαρίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ ν. 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957, 2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 2/1968 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας κατηγοριῶν τινων ἐκ τοῦ προσωπικοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ», ἀποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν ἐκτελεστὴν τὴν ὑπ' ἀριθ. 2/1968 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας κατηγοριῶν τινων ἐκ τοῦ προσωπικοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ», ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ ἀφ' ἑνὸς καὶ τῶν: 1) Συλλόγου Ἐργατοϋπαλλήλων Σταθμοῦ Πρώτων Βοηθειῶν Ε.Ε.Σ. καὶ 2) Συνδέσμου Ἐργατῶν καὶ Ὑπαλλήλων Ε.Ε.Σ. Θεσσαλονίκης ἀφ' ἑτέρου, ἧς τὸ διατακτικὸν ἔχει ὡς ἀκολούθως:

1) Εἰς τὰς διατάξεις τῆς παρούσης ὑπάγεται τὸ προσωπικὸν Γραφείων, ὑπαλληλικὸν καὶ ὑπηρετικόν, τὸ κατώτερον ὑγειονομικόν, τεχνικὸν καὶ ἐργατικὸν προσωπικόν, τὸ ἀπασχολούμενον εἰς α) Τοὺς Σταθμοὺς Πρώτων Βοηθειῶν τοῦ Ε.Ε.Σ., β) τὸ Προϊστάμενον Τμῆμα Ε.Ε.Σ. Κεντρικῆς Μακεδονίας ἐν Θεσσαλονίκῃ καὶ γ) τὸ Τμῆμα Ὑπηρεσίας Αὐτοκινήτων Ἀθηνῶν Ε.Ε.Σ.

2) Τὰ κατώτατα ὅρια βασικῶν μηνιαίων μισθῶν, ὡς καὶ τὸ ἐπίδομα γάμου τῶν ὑπαλλήλων Γραφείων, τραυματιοφορέων καὶ τεχνιτῶν, ἤτοι μηχανικῶν αὐτοκινήτων, ἠλεκτροτεχνιτῶν, κτιστῶν, ὑδραυλικῶν, ἐλαιοχρωματιστῶν καὶ ξυλουργῶν, καθορίζονται ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης καὶ διὰ μὲν τὴν χρονικὴν περίοδον μέχρι 30.11.1967, ὡς προβλέπονται διὰ τοὺς ὑπαλλήλους Γραφείων ἄρσεως καὶ θήλεις ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 43/1965 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν (Φ.Ε.Κ. 22 τ. Β' τῆς 20.1.1966) (*), ἀπὸ δὲ τῆς 1.12.1967 ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 47/1967 ὁμοίας (Φ.Ε.Κ. 33 τ. Β' τῆς 18.1.1968) (**) ὑπὸ τὰς ἐν αὐταῖς προϋποθέσεις καὶ ὅρους.

3) Πρὸ τὰς ἀνωτέρω διακρίσεις αἱ ἀποφάσεις αὗται καὶ καθ' ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὸ ὑπ' αὐτῶν προβλεπόμενον μισθολόγιον τοῦ ὑπηρετικοῦ προσωπικοῦ ἔχουσιν ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ τοῦ ἀντιστοίχου ὑπηρετικοῦ προσωπικοῦ, ὡς καὶ τοῦ λοιποῦ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ.

4) Τὰ κατώτατα ὅρια ἀποδοχῶν τῶν ὁδηγῶν ἀσθενοφόρων καὶ λοιπῶν αὐτοκινήτων καθορίζονται ὡς προβλέπονται ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1967 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν (Φ.Ε.Κ. 127 τ. Β' τῆς 17.2.1967) (***).

Εἰς τοὺς ἐκ τῶν ὁδηγῶν ἀσθενοφόρων αὐτοκινήτων χρησιμοποιουμένους ὡς δευτέρους νοσοκόμους ἡ τραυματιοφορεὶς παρέχεται προσθέτως ἐπὶ τοῦ ὡς ἀνωτέρω καθοριζομένου βασικοῦ μισθοῦ καὶ εἰδικὸν ἐπίδομα ἐκ ποσοστοῦ 12%.

5) Τὸ κατώτερον ὑγειονομικὸν προσωπικὸν ἐντάσσεται, διαβαθμίζεται καὶ ἀμείβεται κατ' ἀνάλογον ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ν.δ. 3097/1954 κατὰ τὴν ἐν αὐτῷ ὁριζομένην ἀντιστοιχίαν πρὸς τοὺς βαθμοὺς τῆς ἱεραρχίας τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν τυπικῶν προσόντων καὶ τῶν ἐτῶν ὑπηρεσίας.

6) Τυχὸν καταβαλλόμεναι ἀποδοχαὶ ἀνώτεραι τῶν ὑπὸ τῆς παρούσης καθοριζομένων δὲν μειοῦνται.

7) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ὑπὸ τὰς ἀνωτέρω διακρίσεις ἄρχεται ἀπὸ τῆς 9ης Δεκεμβρίου 1966.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 10 Φεβρουαρίου 1968

—

119.2.1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ περαιτέρω παρατάσεως ἰσχύος συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας τεχνικῶν παρασκευαστῶν κλπ. ἐργαζομένων εἰς τὰ ἐπιστημονικὰ ἐργαστήρια βιοχημείας, μικροβιολογίας, παθολογοανατομίας κλπ. τὰ λειτουργοῦντα ἐντὸς τῶν Νοσοκομείων καὶ Νοσηλευτικῶν Ἱδρυμάτων, ὡς καὶ εἰς τὰ αὐτοτελῶς ὡς Ἱδρύματα Ἐρευνῶν κλπ. Ἀθηνῶν καὶ Προαστίων.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 1 τῆς 3 Ἰανουαρίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 3239/1955. 2) Σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 22.12.1967, ἀποφασίζομεν:

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ τρίμηνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρι 5.4.1968, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ἀπὸ 18.11.1966 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας τεχνικῶν παρασκευαστῶν κλπ. ἐργαζομένων εἰς τὰ ἐπιστημονικὰ ἐργαστήρια βιοχημείας, μικροβιολογίας, παθολογοανατομίας κλπ., τὰ λειτουργοῦντα ἐντὸς τῶν νοσοκομείων καὶ νοσηλευτικῶν ἱδρυμάτων, ὡς καὶ εἰς τὰ αὐτοτελῶς ὡς ἱδρύματα ἐρευνῶν κλπ. Ἀθηνῶν καὶ Προαστίων (πρᾶξις καταθέσεως Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν 6/13.1.1967). (*)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 2 Ἰανουαρίου 1968

—

118/1/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ περαιτέρω παρατάσεως ἰσχύος συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ μηχανημάτων ὑπαίθρου Υ.Ε.Β. τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 1 τῆς 3 Ἰανουαρίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς

(*) ΕΕΔ 25, 194.
(**) ΕΕΔ 27, 197.
(***) ΕΕΔ 26, 327.

(*) ΕΕΔ 26, 652.

παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 3239/1955. 2) Σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 22.12.1967. 3) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 111294/6061/1967 ἀπόφασιν ἡμῶν, ἀποφασίζομεν:

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ τρίμηνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρι 2.4.1968, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ἀπὸ 10.8.1966 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ μηχανημάτων ὑπαίθρου Τ.Ε.Β. τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας (πρᾶξις καταθέσεως Εἰρηνοδικείων Ἀθηνῶν 72/2.9.1966) (*).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 2 Ἰανουαρίου 1968

—

229/6/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 15/1967 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ἐπιστημόνων φαρμακοποιῶν ἀπάσης τῆς χώρας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 1 τῆς 3 Ἰανουαρίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν. 3239/1955, 2) Τὴν κοινοποιηθεῖσαν ἡμῖν ἔγγραφον δήλωσιν καταγγελίας τῆς ἐν θέματι διαιτητικῆς ἀποφάσεως καὶ 3) σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 22.12.1967, ἀποφασίζομεν:

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ τρίμηνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρι 4.4.1968, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 15/1967 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ἐπιστημόνων φαρμακοποιῶν ἀπάσης τῆς χώρας, κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 28195/1967 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 193, τεῦχος Β' τῆς 20.3.1967) (**).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 2 Ἰανουαρίου 1968

—

(*) ΕΕΔ 25, 1294.

(**) ΕΕΔ 26, 456.

230 5/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 11/1957 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐφαπλωματεργατῶν Θεσσαλονίκης».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 1 τῆς 3 Ἰανουαρίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν. 3239/1955, 2) Τὴν κοινοποιηθεῖσαν ἡμῖν ἔγγραφον δήλωσιν καταγγελίας τῆς ἐν θέματι διαιτητικῆς ἀποφάσεως καὶ 3) σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 22.12.1967, ἀποφασίζομεν:

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ τρίμηνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρις 6.4.1968, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 11/1957 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ἐφαπλωματεργατῶν Θεσσαλονίκης, ἐγκριθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 35972/1957 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 157, τεῦχος Β' τῆς 4.6.1957) (*).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 2 Ἰανουαρίου 1968

—

1050/29/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας μακαρονοτεχνιτῶν ἀπάσης τῆς χώρας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 2 τῆς 5 Ἰανουαρίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν. 3239/1955. 2) Τὴν κοινοποιηθεῖσαν ἡμῖν ἔγγραφον δήλωσιν καταγγελίας τῆς ἐν θέματι συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ 3) σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 20.11.1967, ἀποφασίζομεν:

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ τρίμηνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρις 9.3.1968, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ἀπὸ 12.9.1966 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας μακαρονοτεχνιτῶν ἀπάσης τῆς χώρας (πρᾶξις καταθέσεως εἰς Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν 85/6.10.1966) (**).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερί-

(*) ΕΕΔ 18, 852.

(**) ΕΕΔ 26, 654.

δος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 1 Ἰανουαρίου 1968

—

2371/84/1966 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 3/1963 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἡρακλείου Κρήτης ὑπερὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν μαρμαρογλυπτῶν - λιθοξόων Ἡρακλείου Κρήτης.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 13 τῆς 12 Ἰανουαρίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν. 3239/1955. 2) Τὴν κοινοποιηθεῖσαν ἡμῖν ἔγγραφον δήλωσιν καταγγελίας τῆς ἐν θέματι διαιτητικῆς ἀποφάσεως καὶ 3) σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 4.1.1968, ἀποφασίζομεν:

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ τρίμηνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρι 13.4.1968, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐνόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 3/1963 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἡρακλείου περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς μαρμαρογλυπτῶν - λιθοξόων Ἡρακλείου Κρήτης, κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 42403/1963 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ 213, τεῦχος Β' τῆς 20.5.1963) (*).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 2 Ἰανουαρίου 1968

—

2372/83/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1967 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἀφορώσης τοὺς ὅρους ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ὁδηγῶν αὐτοκινήτων κλπ. ἁπάσης τῆς χώρας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 13 τῆς 12 Ἰανουαρίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν. 3239/1955. 2) Τὴν κοινοποιηθεῖσαν ἡμῖν ἔγγραφον δήλωσιν καταγγελίας τῆς ἐν θέματι διαιτητικῆς ἀποφάσεως καὶ 3) σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 30.11.1967, ἀποφασίζομεν:

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ τρίμηνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρι 16.4.1968, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐνόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1967 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ὁδηγῶν φορτηγῶν αὐτοκινήτων κλπ. ἁπάσης τῆς χώρας, ἐγκριθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 16364/1967 ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 127, τεῦχος Β' τῆς 17.2.1967) (*).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 2 Ἰανουαρίου 1968

—

142926/1545/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ τροποποιήσεως τοῦ δευτέρου ἐδαφίου τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ Κανονισμοῦ Ἀσθενείας τοῦ Ι.Κ.Α.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 18 τῆς 13 Ἰανουαρίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 16 καὶ 31 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951. 2) Τὰς τοιαύτας τῶν ἄρθρων 1 καὶ 5 τοῦ ν.δ. 3710/1957. 3) Τὴν ἀπὸ 11.12.1967 πρότασιν τοῦ Διοικητοῦ τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ τὰς ἀπὸ 17.10.1967 καὶ 31.10.1967 γνωμοδοτήσεις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου αὐτοῦ, ὑποβληθείσας ἡμῖν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 190333/15.12.1967 ἀναφορᾶς τοῦ Ι.Κ.Α., ἀποφασίζομεν:

Ὅπως τὸ δεύτερον ἐδάφιον τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ Κανονισμοῦ Ἀσθενείας τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων τροποποιηθῇ ὡς κάτωθι:

«Ἡ παρασχεθεῖσα περίθαλψις ἀποδεικνύεται ἐκ τῶν προσηκόντων βεβαιώσεων τῶν παρασχόντων τὴν περίθαλψιν νοσοκομείων ἢ ἰατρείων ἢ ἰατρῶν, τῶν βεβαιώσεων τῶν τελευταίων θεωρουμένων παρὰ τῆς οἰκείας Ἀστυνομικῆς Ἀρχῆς».

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 29 Δεκεμβρίου 1967

—

143844/Υ.1106/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ αὐξήσεως τῶν ὑπὸ τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Χημικῶν παρεχομένων συντάξεων κατὰ ποσοστὸν 15 ο/ο.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 25 τῆς 25 Ἰανουαρίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς

(*) ΕΕΔ 22, 778.

(*) ΕΕΔ 26, 327.

παραγράφου 4 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 4577/1966 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῆς νομοθεσίας περὶ Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως καὶ περὶ ἑτέρων τινῶν διατάξεων». 2) Γνώμην τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Χημικῶν, ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 6000/1967 ἀναφορᾶς τοῦ Ταμείου. 3) Τὴν διαπιστωθεῖσαν ἀνάγκην βελτιώσεως τῶν συντάξεων τοῦ ἀνωτέρω Ταμείου, ὡς καὶ τὴν οἰκονομικὴν κατάστασιν αὐτοῦ. 4) Τὴν ἀπόφασιν τῆς Νομισματικῆς Ἐπιτροπῆς, τὴν ληφθεῖσαν κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 218/3.5.1955 συνεδρίασιν αὐτῆς, τὴν κοινοποιηθεῖσαν διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 14786/16.5.1955 ἐγγράφου της καὶ 5) τὸ ὑπ' ἀριθ. 58702/ΚΠ2037/1967 ἔγγραφον τοῦ Ὑπουργείου Συντονισμοῦ, ἀποφασίζομεν:

1) Ἀπὸ τῆς 1 Δεκεμβρίου 1967 αὐξάνονται κατὰ ποσοστὸν 15% αἱ ὑπὸ τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Χημικῶν χορηγούμεναι συντάξεις.

2) Ἡ ἀνωτέρω αὔξησις χορηγεῖται ὑπὸ τοὺς ὅρους καὶ προϋποθέσεις τῆς ἀπὸ 3.5.1955 ἀποφάσεως τῆς Νομισματικῆς Ἐπιτροπῆς (ἀριθ. συνεδριάσεως 218/3.5.1955).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 8 Ἰανουαρίου 1968

—

139336/1.2147 1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ ἐγκρίσεως ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ι.Κ.Α. περὶ διευρύνσεως τῆς ἀσφαλιστικῆς περιοχῆς τοῦ Τοπικοῦ Ὑποκαταστήματος Ι.Κ.Α. Θηβῶν.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 31 τῆς 17 Ἰανουαρίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 45508/2475/19.5.1967 ἀπόφασιν Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἐκδοθεῖσαν βάσει τοῦ ἀ.ν. 4/1967 «περὶ ἀποκαταστάσεως εὐρυθμίας εἰς τὴν λειτουργίαν τῶν Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν καὶ Ν.Π.Δ.Δ., Ὀργανισμῶν κλπ.», 2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 109779/ΦΤΑΑ/7.12.1967 ἀναφορὰν τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, ἀποφασίζομεν:

Ἐγκρίνομεν τὴν κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 33/21.11.1967 συνεδρίασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ι.Κ.Α. ληφθεῖσαν ἀπόφασιν αὐτοῦ περὶ διευρύνσεως τῆς ἀσφαλιστικῆς περιοχῆς τοῦ εἰς Θήβας Τοπικοῦ Ὑποκαταστήματος τοῦ Ἱδρύματος, ἔχουσαν ὡς ἀκολούθως:

«Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Ι.Κ.Α. ἀποφασίζει ὁμοφώνως τὴν διεύρυνσιν τῆς ἀσφαλιστικῆς περιοχῆς τοῦ εἰς Θήβας Τοπικοῦ Ὑποκαταστήματος τοῦ Ι.Κ.Α. δι' ἐπεκτάσεως τῆς ἀσφαλίσεως τῶν ἐν ἄρθρῳ 1 § 2 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 κλάδων εἰς τὴν κάτωθι περιοχήν:

Α) Ἀρχεται ἀπὸ λατομείου Τσίμπα καὶ διὰ νοητῆς εὐθείας γραμμῆς προχωρεῖ μέχρι τὰ λατομεῖα Κούτσικα, ἐκεῖθεν μέχρι τοῦ σημείου διασταυρώσεως τῆς ἐθνικῆς ὁδοῦ Θηβῶν - Λεβαδείας μετὰ τοῦ χωματοδρόμου πρὸς λατομεῖα Κούτσικα.

Ἐν συνεχείᾳ ἀκολουθεῖ τὴν ἐθνικὴν ὁδὸν Λεβαδείας - Θηβῶν ἀνατολικῶς μέχρι γεφύρας Κανάβαρη, ἐκεῖθεν κατευθύνεται πάντοτε δι' εὐθείας γραμμῆς μέχρι τῆς ὑδατοδεξαμενῆς Δήμου Θηβαίων εἰς θέσιν Πυρί, ἣν καὶ περιλαμβάνει ἐν συνεχείᾳ πρὸς τὸ παρεκκλήσιον Ἁγίας Τριάδος.

Εἶτα διὰ τοῦ χωματοδρόμου Θηβῶν - Ἀμπελοχωρίου συναντᾷ τὸν ἀγρὸν τοῦ Κωνσταντίνου Βουδούρη, στρέφει πρὸς Ν. καὶ διὰ τῆς περιοχῆς Ρομάνια τοῦ ἀγροῦ Ἀναστασίου Μακρῆ, ὃν περιλαμβάνει, κατευθύνεται ἀνατολικῶς μέχρι τῆς περιοχῆς Ζώηρος καὶ ἐν συνεχείᾳ εἰς ἀγρὸν Κωνσταντίνου Βουδούρη, ὃν καὶ περιλαμβάνει, πτηνοτροφεῖον Ἀθανασίου Δημητρίου· ἐν συνεχείᾳ κατευθύνεται πρὸς τὴν 185 ΟΜΠ (Κ.Ε.Π.), τὴν περιοχὴν τῆς ὁποίας περιλαμβάνει εἶτα μὲ Β.Α. κατεύθυνσιν μέχρι Βλάχικα Κονάκια συνοικίαν Κοντίκο, ὃν καὶ περιλαμβάνει, συνεχίζει μέχρι τοῦ φρέατος τῶν ἀδελφῶν Φασουλοπούλου. Ἀκολούθως μὲ Β. κατεύθυνσιν φθάνει εἰς τὴν ὑδατοδεξαμενὴν Ἑπαμ. Βυλλιώτη, ἀπ' ὅπου καταλήγει εἰς τὴν ἀφετηρίαν.

Β) Ἐκατέρωθεν τοῦ ἄξονος τῆς ἐθνικῆς ὁδοῦ Ἀθηνῶν - Λαμίας καὶ εἰς βάθος ἓξ (6) χιλιομέτρων ἀπ' αὐτοῦ ἀπὸ τῶν συνόρων τῶν νομῶν Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας (γέφυρα Ἀσωποῦ) μέχρι τοῦ Μοτέλ Τίλκης.

Γ) Ὁμοίως εἰς βάθος ἓξ (6) χιλιομέτρων ἐκατέρωθεν τοῦ ἄξονος τῆς ὁδοῦ Θηβῶν - Χαλκίδος ἀπὸ τῆς πόλεως Θηβῶν μέχρι τῆς ἀερογεφύρας Χαλκίδος.

Ἔναρξις ἐφαρμογῆς τῆς ἀσφαλίσεως ὁρίζεται ἡ πρώτη τοῦ μεθεπομένου μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως».

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 9 Ἰανουαρίου 1968

—

133253/Σ.829/1968 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί προσθήκης διατάξεως εν τέλει της παραγράφου 4 του άρθρου 13 του Καταστατικού του Ταμείου Ασφαλίσεως Προσωπικού Εταιρείας Διαχειρίσεως Ειδών Μονοπωλίου Ελληνικού Δημοσίου.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 35 της 20 Ιανουαρίου 1968)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις του άρθρου 5 του νόμου 2868/1922 «περί υποχρεωτικής ασφαλίσεως των εργατών και ιδιωτικών υπαλλήλων». 2) Πρότασιν του Διοικητικού Συμβουλίου του Ταμείου Ασφαλίσεως Προσωπικού Εταιρείας Διαχειρίσεως Ειδών Μονοπωλίου Ελληνικού Δημοσίου, υποβληθείσαν ημίν διά της υπ' αριθ. 1244/1967 αναφοράς του Ταμείου. 3) Γνώμην του Συμβουλίου Κοινωνικής Ασφαλίσεως, διατυπωθείσαν κατά την υπ' αριθ. 13/16.11.1967 συνεδρίασιν αυτού της ΙΕ' περιόδου, αποφασίζομεν:

Εν τέλει της παραγράφου 4 του άρθρου 13 του Καταστατικού του Ταμείου Ασφαλίσεως Προσωπικού Εταιρείας Διαχειρίσεως Ειδών Μονοπωλίου Ελληνικού Δημοσίου προστίθεται εδάφιον, έχον ούτω:

Από της 1ης του επομένου της δημοσιεύσεως της παρούσης μηνός αι συντάξεις των ορφανών εξ αμφοτέρων των γονέων τέκνων, ων η έναρξις συνταξιοδοτήσεως εμπίπτει εις χρόνον προγενέστερον της έναρξεως της ισχύος της παρούσης, ανακαθορίζονται συμφώνως προς τας διατάξεις του προηγουμένου εδαφίου.

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 12 Ιανουαρίου 1968

—

10043/410/1968 Απόφ Υπουργών Συντονισμού και Εργασίας

Περί εγκρίσεως μετά τροποποιήσεως της υπ' αριθ. 45/1967 αποφάσεως του Πρωτοβαθμίου Διοικητικού Διαιτητικού Δικαστηρίου Αθηνών «περί των όρων αμοιβής και εργασίας του προσωπικού της Α.Ε.Ε. Χημικών Προϊόντων και Λιπασμάτων.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 40 της 24 Ιανουαρίου 1968)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 20 του νόμου 3239/1955, ως τροποποιήθησαν υπό του ν.δ. 3755/1057. 2) Την υπ' αριθ. 45/1967 απόφασιν του Π.Δ.Δ.Δ. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής και εργασίας του προσωπικού της Ανωνύμου Ελληνικής Εταιρείας Χημικών Προϊόντων και Λιπασμάτων. 3) Την διά του υπ' αριθ. 3835/ΚΠ.113/17.1.1967 έγγράφου του Υπουργείου Συντονισμού διατυπωθείσαν επ' αυτής διαφωνίαν. 4) Σχετικήν γνωμοδότησιν της κατά το άρθρον 9 § 2 έδαφ. Β' του ν.δ. 3755/1957 Τμήματος Αμοιβής και Όρων Εργασίας του Εθνικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Κοινωνικής Πολιτικής, ληφθείσαν κατά την συνεδρίασιν αυτής της 23.1.1968, ην και αποδεχόμεθα, και 5) Το γεγονός ότι τα διά της υπ' αριθ. 45/1967 αποφάσεως του Π.Δ.Δ.Δ. Αθηνών καθοριζόμενα κατώτατα όρια βασικών μισθών των εις ταύτην απασχολουμένων μισθωτών προκλείουν αύξησιν, εκ ποσοστού 8%, επί των υπό της νυν ισχυούσης ρυθμίσεως προβλεπομένων βασικών μισθών, εξαιρέσει του διά την κατηγορίαν του εργοδηγού Β' καθοριζομένου μισθού εκ δραχμών 2.910, όστις ηυξήθη κατά ποσοστόν 4,5%. Η ούτω γενομένη ρύθμισις αντίκειται προς την υπό της Κυβερνήσεως ασκουμένην επί του θέματος της αμοιβής της εργασίας κοινωνικήν πολιτικήν, ήτις, εν προκειμένω, συνίσταται εις την ίσην μεταχείρισιν των εργαζομένων και δέον, τοις λόγοις τούτοις, όπως του ανωτέρω ποσοστού αυξήσεως τύχωσι και οι περί ων πρόκειται μισθωτοί, τροποποιουμένης εν τω σημείω τούτω της υπ' αριθ. 45/1967 αποφάσεως του Π.Δ.Δ.Δ. Αθηνών κατά τα ειδικώτερον εν τω διατακτικώ της παρούσης οριζόμενα, αποφασίζομεν:

Εγκρίνομεν μετά τροποποιήσεως την υπ' αριθ. 45/1967 απόφασιν του Π.Δ.Δ.Δ. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής και εργασίας του προσωπικού της Α.Ε.Ε. Χ.Π. και Λιπασμάτων», εκδοθείσαν εις επίλυσιν διενέξεως μεταξύ του Συλλόγου Υπαλλήλων Εταιρείας Λιπασμάτων αφ' ενός και αφ' ετέρου του Συνδέσμου Ελλήνων Βιομηχάνων, ης τα διατακτικόν, τροποποιούμενον παρ' ημών κατά τα ανωτέρω, διαμορφούται ως ακολούθως:

Α'. Οι βασικοί μηνιαίοι μισθοί του εν γένει προσωπικού της Ανωνύμου Ελληνικής Εταιρείας Χημικών Προϊόντων και Λιπασμάτων, οι προβλεπόμενοι υπό του Οργανισμού Διαβαθμίσεως και Μισθοδοσίας Υπαλλήλων και του Οργανισμού Καταστάσεως Υπαλλήλων Επαρχιακής Γεωπονικής Υπηρεσίας, καθορίζονται ως ακολούθως:

1. Διοικητικών και υπηρετικών προσωπικών (άρθρων 10 Οργανισμού Υπαλλήλων)

	Δραχμαί
Τμηματάρχης Α'	6.060

	Δραχμαί
Τμηματάρχης Β'	5.350
Τμηματάρχης Γ'	4.750
Γραμματεύς Α'	4.190
Γραμματεύς Β'	3.810
Γραμματεύς Γ'	3.460
Γραφεύς Α'	3.020
Γραφεύς Β'	2.710
Γραφεύς Γ'	2.450
Κλητήρ Α'	2.390
Κλητήρ Β'	2.350

2. Τεχνικόν προσωπικόν
(ἄρθρον 11 Ὀργανισμοῦ Ὑπαλλήλων)

Κλάσις Α'	Δραχμαί
Μηχανικός χημ. γεωπόνος Α'	6.060
Μηχανικός χημ. γεωπόνος Β'	5.350
Μηχανικός χημ. γεωπόνος Γ'	4.930
Μηχανικός χημ. γεωπόνος Δ'	4.160

Κλάσις Β'	Δραχμαί
Μηχανικός χημ. γεωπόνος Α'	4.750
Μηχανικός χημ. γεωπόνος Β'	4.190
Μηχανικός χημ. γεωπόνος Γ'	3.180
Μηχανικός χημ. γεωπόνος Δ'	3.460

Κατηγορία Β'	Δραχμαί
Ἐργοδηγός Α'	3.320
Ἐργοδηγός Β'	3.020

Κατηγορία Γ'	Δραχμαί
Ἐπιστάτης Α'	2.680
Ἐπιστάτης Β'	2.490
Παραδοτής Α'	2.910
Παραδοτής Β'	2.680
Παραδοτής Γ'	2.450

3. Βοηθητικόν προσωπικόν
(ἄρθρον 11α Ὀργανισμοῦ Ὑπαλλήλων)

	Δραχμαί
Βοηθὸς χημείου Α'	3.230
Βοηθὸς χημείου Β'	2.910
Βοηθὸς χημείου Γ'	2.680

4. Σχεδιασταί
(ἄρθρον 11δ Ὀργανισμοῦ Ὑπαλλήλων)

Κατηγορία Α'	Δραχμαί
Σχεδιαστὴς Α'	4.450
Σχεδιαστὴς Β'	4.040
Σχεδιαστὴς Γ'	3.680
Σχεδιαστὴς Δ'	3.340

Κατηγορία Β'	Δραχμαί
Σχεδιαστὴς Α'	3.300
Σχεδιαστὴς Β'	2.720

5. Ἐπαρχιακοὶ γεωπόνοι
(ἄρθρον 9 Ὀργανισμοῦ Γεωπόνων)

Κατηγορία Α'	Δραχμαί
Γεωπόνος Α'	4.120
Γεωπόνος Β'	3.800
Γεωπόνος Γ'	3.390
Γεωπόνος Δ'	2.880

Κατηγορία Β'	Δραχμαί
Ἐπ. γεωπόνος Α'	3.610
Ἐπ. γεωπόνος Β'	3.090
Ἐπ. γεωπόνος Γ'	2.810
Ἐπ. γεωπόνος Δ'	2.540

Β'. Πέραν τῶν ὡς ἄνω βασικῶν μισθῶν ἐξακολουθοῦν χορηγούμενα τὰ ἐπιδόματα οἰκογενειακῶν βαρῶν, πολυετοῦς ὑπηρεσίας καὶ παραμονῆς εἰς τὸν αὐτὸν βαθμόν, ὡς καθορίζονται εἰς τὸ 15ον ἄρθρον τοῦ Ὀργανισμοῦ Διαβαθμίσεως καὶ Μισθοδοσίας τῶν Ὑπαλλήλων καὶ εἰς τὸ 10ον ἄρθρον τοῦ Ὀργανισμοῦ Καταστάσεως Ὑπαλλήλων Ἐπαρχιακῆς Γεωπονικῆς Ὑπηρεσίας, ὡς καὶ πᾶν ἕτερον ἐπίδομα χορηγούμενον μέχρι τοῦδε πέραν τῶν τακτικῶν ἀποδοχῶν.

Γ'. Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ τῆς 1ης Αὐγούστου 1967.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 24 Ἰανουαρίου 1968

—

142939/8095/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ καθιερώσεως ἐκ περιτροπῆς Κυριακῆς ἀργίας διὰ τὰ πρατήρια ὑγρῶν καυσίμων Δήμου Πτολεμαΐδος.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 42 τῆς 25 Ἰανουαρίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 6 τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 748/1966 Β.Δ. περὶ κωδικοποιήσεως, καταργήσεως, τροπο-

ποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν διατάξεων τῆς κειμένης νομοθεσίας περὶ ἑβδομαδιαίας καὶ Κυριακῆς ἀναπαύσεως καὶ ἡμερῶν ἀργίας». 2) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ ν.δ. 3755/1955 «περὶ αὐξήσεως ἀναδρομικῶς τῶν ἀποδοχῶν μισθωτῶν κλπ.». 3) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 59608/3224/7.6.1967 κοινὴν ἀπόφασιν Ἀντιπροέδρου τῆς Κυβερνήσεως καὶ Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας «περὶ διατηρήσεως καὶ συνθέσεως Συμβουλίων καὶ Ἐπιτροπῶν παρὰ τῇ Κεντρικῇ Ὑπηρεσίᾳ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, ὡς καὶ περὶ συγχωνεύσεως Λογαριασμῶν». 4) Τὴν ἀπὸ 13.9.1967 αἴτησιν τῶν πρατηριούχων βενζίνης καὶ πετρελαίου Δήμου Πτολεμαΐδος. 5) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 1176/1967 σύμφωνον γνώμην τοῦ Ἐμπορικοῦ Συλλόγου Πτολεμαΐδος. 6) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 2465/9.10.1967 ὁμοίαν τοῦ Ἐθνικοῦ Ἐργατοϋπαλληλικοῦ Κέντρου Πτολεμαΐδος - Ἐορδαίας. 7) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 15/49/19γ'/1967 γνώμην τῆς Διοικήσεως Χωροφυλακῆς Ἐορδαίας. 8) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 46277/1967 σύμφωνον γνώμην τῆς Νομαρχίας Κοζάνης. 9) Τὴν ἀπὸ 9.12.1967 γνωμοδότησιν τοῦ Τμήματος Διακανονισμοῦ Ἐργασίας τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ἀποφασίζομεν:

Καθιεροῦμεν ἐκ περιτροπῆς Κυριακὴν ἀργίαν διὰ τὰ πρατήρια ὑγρῶν καυσίμων τοῦ Δήμου Πτολεμαΐδος, τῆς σειρᾶς αὐτῶν ὁριζομένης ὑπὸ τῆς ἁρμοδίας Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 11 Ἰανουαρίου 1968

—

142941/8097/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ καθιερώσεως ὁλοκληρωτικῆς Κυριακῆς ἀργίας διὰ τὰ ἐμπορικά, παντοπωλεῖα καὶ ὀπωροπωλεῖα τῆς Κοινότητος Νεοχωρίου.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 42 τῆς 25 Ἰανουαρίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 6 τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 748/1966 ν.δ. «περὶ κωδικοποιήσεως, καταργήσεως, τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν διατάξεων τῆς κειμένης νομοθεσίας περὶ ἑβδομαδιαίας καὶ Κυριακῆς ἀναπαύσεως καὶ ἡμερῶν ἀργίας». 2) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ ν.δ. 3755/1957 «περὶ αὐξήσεως ἀναδρομικῶς τῶν ἀποδοχῶν τῶν μισθωτῶν κλπ.». 3) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 59608/3224/7.6.1967 κοινὴν ἀπόφασιν Ἀντιπροέδρου Κυβερνήσεως καὶ Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας «περὶ διατηρήσεως καὶ συνθέσεως Συμβουλίων καὶ Ἐπιτροπῶν παρὰ τῇ Κεντρικῇ Ὑπηρεσίᾳ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, ὡς καὶ περὶ συγχωνεύσεως Λογαριασμῶν». 4) Τὴν ἀπὸ 3.7.1967 αἴτησιν τῶν παντοπωλῶν καὶ ἐμπόρων Νεοχωρίου. 5) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 631/1967 σύμφωνον γνώμην τοῦ Ἐργατοϋπαλληλικοῦ Κέντρου Μεσολογγίου. 6) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 56/8/2176/1967 ὁμοίαν τῆς Διοικήσεως Χωροφυλακῆς Αἰτωλίας. 7) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 37488/1967 τοιαύτην τῆς Νομαρχίας Αἰτωλοακαρνανίας. 8) Τὴν ἀπὸ 11.12.1967 γνωμοδότησιν τοῦ Τμήματος Διακανονισμοῦ Ἐργασίας τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ἀποφασίζομεν:

Καθιεροῦμεν ὁλοκληρωτικὴν Κυριακὴν ἀργίαν διὰ τὰ ἐμπορικά, παντοπωλεῖα καὶ ὀπωροπωλεῖα τῆς Κοινότητος Νεοχωρίου.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 11 Ἰανουαρίου 1968

—

8557/394/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ περαιτέρω παρατάσεως ἰσχύος συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐργατῶν κεραμοποιῶν ἁπάσης τῆς χώρας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 45 τῆς 26 Ἰανουαρίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 3239/1955. 2) Σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 13.1.1968. 3) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 117385/6354/1966 ἀπόφασιν ἡμῶν, ἀποφασίζομεν:

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ τρίμηνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρις 26.4.1968, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων τῆς καταγγελίας τῆς ἀπὸ 11.5.1968 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐργατῶν κεραμοποιῶν ἁπάσης τῆς χώρας (Φ.Ε.Κ. 338, τεῦχος Β' τῆς 2.6.1966) (*).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 25 Ἰανουαρίου 1968

(*) ΕΕΔ 25, 1424.

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

Ἐργατικὰ ἀτυχήματα

Ὑπὸ τῆς *Συντάξεως*

Στρέφοντες τὴν προσοχήν μας εἰς τὴν ἱστορίαν ἑνὸς μεγάλης σπουδαιότητος διὰ τὴν προστασίαν τῶν μισθωτῶν νόμου - τοῦ νόμου 551/1914 περὶ ἐργατικῶν ἀτυχημάτων - σταματῶμεν εἰς τὴν Εἰσηγητικήν του Ἔκθεσιν. Φέρει χρονολογίαν 25 Νοεμβρίου 1913 καὶ ὑπογράφεται ἀπὸ τὸν εἰσηγηθέντα τὸ νομοσχέδιον ἀείμνηστον ἐπὶ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας Ὑπουργὸν Ἀνδρέαν Μιχαλακόπουλον, τμήματα τοῦ ἔργου τοῦ ὁποίου δημοσιεύονται εἰς ἕνα πολὺ ἐνδιαφέροντα τόμον ὑπὸ τὸν τίτλον «Μικραὶ Σελίδες», ἐκδοθέντα προσφάτως τῇ ἐπιμελείᾳ τοῦ Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου κ. Ἠλίᾳ Γ. Κυριακοπούλου.

Τὸ ἐπίμαχον τοῦτο κείμενον, τμῆμα τοῦ ὁποίου μεταφέρομεν κατωτέρω ἐκ τοῦ ἀνασκαθέντος βιβλίου (σελ. 474), δὲν ἔχει μόνον ἱστορικὴν ἀξίαν, ἀλλὰ χρησιμεύει καὶ ὡς ἔκφρασις τοῦ πνεύματος, ὑπὸ τὸ ὁποῖον ἐσχεδιάσθη ὁ λαμπρὸς οὗτος διὰ τοὺς μισθωτοὺς νόμος.

«Ἡ ἀναγνώρισις εἰς τὸν ἐξ ἀδικήματος παθόντα περιωρισμένης ἀποζημιώσεως (γράφεται εἰς τὴν Εἰσηγητικὴν Ἔκθεσιν), ὑπὸ τὰς προϋποθέσεις τοῦ παρόντος νομοσχεδίου, στερεῖ τοῦτον τοῦ δικαιώματος, ὅπερ θὰ εἶχεν οὗτος κατὰ τὸ ἰσχύον Ἀστικὸν Δίκαιον, ἐν περιπτώσει ἀτυχήματος, ὀφειλομένου εἰς πταίσμα τοῦ ἐργοδότου. Εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην ὁ παθὼν ἀντὶ τῆς αὐρείας κατὰ τὸ διαφέρον ἀποζημιώσεως, θὰ ἔχῃ περιωρισμένην ἀξίωσιν ἐπὶ ἀποζημιώσεως, μὲ μόνον τὸ ἀντάλλαγμα εὐκολωτέρας δικαστικῆς ἐπιδιώξεως καὶ εἰσπράξεως.

Τοιοῦτος ὑπῆρξεν ὁ συμβιβασμός, ὃν ὁ νομοθέτης ἔκαμε μεταξὺ τῶν ἀντικρουομένων συμφερόντων. Ἐξαιρεῖται ὅμως, φυσικῇ τῇ λόγῳ, ἡ περίπτωσις τοῦ δόλου τοῦ ἐργοδότου, περίπτωσις ὅλως ἀπίθανος. Ἐν Γαλλίᾳ, διὰ τὴν περίπτωσιν τοῦ βαρέος πταίσματος τοῦ ἐργοδότου, ἐδέχθησαν, ὅτι δικαιοῦται ὁ δικαστὴς νὰ ἐπιδικάζῃ μεῖζον ποσὸν ἀποζημιώσεως, κατὰ τὴν κρίσιν του. Ἀλλά, φρονοῦμεν, ὅτι ἡ αὐτὴ εὐχέρεια τῆς ἀποδείξεως τοῦ πταίσματος τοῦ ἐργοδότου θὰ ὑπάρχῃ πάντοτε διὰ τὸν παθόντα ἐργάτην, ὥστε ἡ μείζων εὐρύτης τῆς ἀποζημιώσεως, ἡ ἐκ τῆς τοιαύτης εὐχερείας ἀποδείξεως ἐξαρτωμένη, θὰ ἀπέβαινε δῶρον ἄδωρον. Τοὐναντίον, καινοτομοῦντες, ἐνομίσαμεν ὀρθὸν νὰ ἀφήσωμεν τὴν κατὰ τὸ κοινὸν Ἀστικὸν Δίκαιον εὐθύνην τοῦ ἐργοδότου πλήρη διὰ τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν οὗτος παρέλιπε νὰ ἐφαρμόσῃ ἐν τῇ ἐργοστασίῳ του ἐκείνους τοὺς ὅρους τῆς ἀσφαλείας τῆς ζωῆς καὶ τῆς σωματικῆς ἀκεραιότητος τῶν ἐργατῶν, τοὺς ὁποίους ἡ Πολιτεία διὰ νόμων, ὁδηγ. διαταγμάτων ἢ ἐπισήμων κανονισμῶν ἀπήτησε παρ' αὐτοῦ νὰ λαμβάνῃ. Ἡ παράλειψις τοῦ ἐργοδότου νὰ λάβῃ τοιαῦτα ἐξασφαλιστικὰ μέτρα καθιστᾷ αὐτὸν σχεδὸν ὅμοιον πρὸς τὸν ἐν δόλῳ διατελοῦντα. Ἂν τοῦτο δὲν ἐγίνετο δεκτόν, βεβαίως θὰ ἐματαιοῦτο ἡ προληπτικὴ σημασία τῶν νομοθετικῶν διατάξεων, δι' ὧν ἐπιδιώκεται ἡ κατὰ τὸ δυνατὸν ἀποτροπὴ τοιούτων ἀτυχημάτων, ὧν διατάξεων συμπλήρωμα εἶναι οἱ περὶ ἀστικῆς εὐθύνης λόγῳ τοῦ ἐπαγγελματικοῦ κινδύνου νομοθετικοὶ ὁρισμοί. Θὰ ἐστερεοῦντο δὲ καὶ οἱ ἐργάται, ἐν τῇ περιπτώσει τοιούτου πταίσματος τοῦ ἐργοδότου, κεκτημένης ἤδη νομοθετικῆς προστασίας, ὅπερ δὲν εἶναι δίκαιον, ἂν μάλιστα λεχθῇ ὑπ' ὄψιν, ὅτι ἡ περιωρισμένη κατὰ τὸ παρὸν νομοσχέδιον ἀποζημίωσις δὲν ἀσφαλίζεται, ἐπὶ τοῦ παρόντος, ὅπερ τῶν παθόντων διὰ τῆς παρεμβολῆς Ταμείου ἢ ἄλλου δημοσίου Ἀσφαλιστικοῦ Ἱδρύματος. Ἐξ ἄλλου δὲν ὁρίσταται δυσχέρεια σοβαρὰ περὶ τὴν ἀπόδειξιν τοῦ γεγονότος ὅτι ὁ ἐργοδότης δὲν εἶχεν ἐφαρμόσει ἐν τῷ τόπῳ τῆς ἐργασίας τὰ ὡρισμένα προφυλακτικὰ μέτρα, τὰ ὁποῖα κείμενοι ὁρισμοὶ ἐπιβάλλουν».

Σ

Ἐνῷ λοιπὸν αὐτὴ εἶναι ἡ ὀρθὴ τοποθέτησις τοῦ προβλήματος κατέληξε, κατὰ τὸ μεταγενέστερον Δίκαιον, ὡς τοῦτο ἑρμηνεύεται καὶ ἐφαρμόζεται, νὰ ἀπαλλάσσεται ὁ ἐργοδότης διὰ τοὺς παρ' αὐτῷ ἐργαζομένους καὶ ἠσφαλισμένους εἰς τὸ Ι.Κ.Α. πάσης εὐθύνης ἐκ τοῦ νόμου 551/1914 περὶ ἐργατικῶν ἀτυχημάτων, ἀκόμη καὶ διὰ τὰ ἀτυχήματα, τὰ ὁποῖα συμβαίνουν, διότι δὲν ἐτηρήθησαν τὰ προφυλακτικὰ τῆς ἀσφαλείας τῆς ζωῆς καὶ τῆς σωματικῆς ἀκεραιότητος τῶν ἐργαζομένων μέτρα, ἐκτὸς ἂν ἡ παράβασις τούτων ἐγένετο ἐκ δόλου τοῦ ἐργοδότου, πρᾶγμα δηλαδὴ τὸ ὁποῖον εἰς τὴν καθημερινὴν ζωὴν εἶναι σπάνιον, διὰ νὰ μὴ εἴπωμεν ἀπίθανον.

Πῶς ὅμως, κατὰ τὴν λογικὴν σκέψιν τοῦ Νομοθέτου τοῦ νόμου 551/1914, νὰ μὴ μειωθῇ οὕτω ἡ προληπτικὴ σημασία τῶν νομοθετικῶν διατάξεων, διὰ τῶν ὁποίων ἐπιδιώκεται ἡ κατὰ τὸ δυνατὸν ἀποτροπὴ ἀτυχημάτων;

Μαρτυρεῖται τοῦτο ἐκ τῶν καθ' ἡμέραν συμβαινόντων ἐργατικῶν ἀτυχημάτων, τὰ ὁποῖα περιάγουν τοὺς ἐργαζομένους εἰς ἀνικανότητα, ἀπορφανίζουν οἰκογενείας καὶ στεροῦν καὶ τὴν χώραν χεριῶν διὰ τὴν προκοπὴν τῆς παραγωγικῆς ἐργασίας, ἐνῷ καὶ τὸ Ι.Κ.Α. ἀσθενίζει, ἵνα περιθάλπῃ τὰ θύματα.

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Διεύθυνσις
ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Σύνταξις
ΤΑΣΟΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Τόμος 27ος - Τεύχος 6ον (636)

Ἀθῆναι, 15 Μαρτίου 1968

ΠΑΡΟΧΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΑΣ

(Ἐπὶ τῆς γνώμης περὶ θεωρήσεως ταύτης ὡς ὑπερωριακῆς)

Ὑπὸ τοῦ κ. Γ. Α. ΤΡΙΜΗ, Δικηγόρου, τ. Διευθυντοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας

Τὸ ἄρθρον 2 τοῦ π.δ. τῆς 27.6.1932 περὶ κωδικοποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ ὀκταώρου ἐργασίας διατάξεων ὁρίζει: «Αἱ ὧραι ἐργασίας τῶν ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ ἐργασιῶν δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ὑπερβαίνωσι τὰς ὀκτὼ ὥρας καθ' ἑκάστην καὶ τὰς τεσσαράκοντα ὀκτὼ καθ' ἑβδομάδα». Παραλλήλως τὸ ἄρθρον 2 τοῦ νόμου 2269/1920 ἀναφέρει, ὅτι ἡ διάρκεια τῆς ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ δὲν δύναται νὰ ὑπερβαίνῃ τὰς 8 ὥρας ἡμερησίως καὶ τὰς 48 ὥρας καθ' ἑβδομάδα.

Ὁ καθορισμὸς τοῦ νομίμου χρόνου ἐργασίας ἐντὸς τῶν ὀκτὼ ὡρῶν ἡμερησίως καὶ τεσσαράκοντα ὀκτὼ καθ' ἑβδομάδα προσδιορίζει τὴν ἔννοιαν τῆς ὑπερωριακῆς ἐργασίας, ἧς ἕνεκεν θεμελιοῦται ἀξίωσις τοῦ μισθωτοῦ περὶ προσθέτου ἀμοιβῆς, ὅταν ὑπάρχῃ ἄδεια τῆς Ἀρχῆς, ἢ ἀποζημιώσεώς του, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν. δ. 4020/1959, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰ ἄρθρα 904 καὶ 297 καὶ 298 Α.Κ., ὅταν ἡ ὑπερωρία εἶναι παράνομος. Ὡς ὑπερωρία θεωρεῖται ἡ πέραν τῶν νομίμων χρονικῶν ὁρίων ἐργασία. (*Ι. Καποδίστριας*, ΕρμΑΚ, ἄρθρον 659, σημ. 21, τοῦ *ἰδίου*, ΕΕΔ 6, 513, Θέμ. ΜΘ' 745, *Τούσης - Σταυροπούλου*, Ἐργατ. Δίκ., σελ. 284 ἑπόμ., *Κ. Καυκᾶς*, Ἐνοχ. Δίκ., τόμ. Α', ἐκδ. 4, σ. 653. Εἰς τὴν Γερμανίαν γίνεται χρῆσις τοῦ ὅρου ὑπερωρία (Überstunde), ὑπερεργασία (Überarbeit) καὶ ἐπὶ πλέον ἐργασία (Mehrarbeit). Πάντως ὡς ὑπερωρία θεωρεῖται, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 3 τοῦ νόμου περὶ χρόνου ἐργασίας, ἡ ὑπέρβασις τῆς ὀκταώρου ἡμερησίας ἐργασίας καὶ οὐχὶ τοῦ συνολικοῦ χρόνου ἐργασίας τῆς ἑβδομάδος (Hueck - Nipperdey, Lehrbuch des Arbeitsrechts, ἔκδοσις 6η, τόμος Α', σελ. 752, Nikisch, Arbeitsrecht 1966, τόμ. 3, σελ. 394 ἑπόμ. Ὡς χρονικὴ διάρκεια, ἐντὸς τῆς ὁποίας δύναται νὰ πραγματοποιηθῇ ἡ ὑπερωριακὴ ἀπασχόλησις (Mehrarbeit), νοεῖται ὁ χρόνος τῆς καθ' ἡμέραν ἐργασίας, ὅστις ὁρίζεται εἰς 8 ἡμερησίως συμφώνως τῇ παραγράφῳ 3 τοῦ νόμου περὶ χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας. Ἡ ἔννοια τῆς χρονικῆς διαρκείας καθ' ἑβδομάδα δὲν ἀναγνωρίζεται ὑπὸ τοῦ νόμου τούτου. (Arbeitsrecht - Blattei Die Arbeitszeit II A 1 D).

Ὑπὸ τὸ ὡς ἄνω νομοθετικὸν καθεστὼς ὑπεστηρίχθη (*Δ. Καλομοίρης*, ΕΕΔ 27, 73) ὅτι ὡς ὑπερωριακὴ ἐργασία δὲν θεωρεῖται μόνον ἡ ὑπέρβασις τοῦ καθ' ἡμέραν νομίμου χρόνου ἐργασίας, ἀλλὰ καὶ ἡ ὑπέρβασις τῆς 48ώρου ἐργασίας εἰς τὰ πλαίσια τῶν ἑπτὰ ἡμερῶν τῆς ἑβδομάδος, συμπεριλαμβανομένης καὶ τῆς Κυριακῆς. Ἡ ἀποψις δὲ αὕτη θεμελιοῦται, ἰδίᾳ ἐπὶ τῆς προσφάτου νομολογίας τοῦ Ἀκυρωτικοῦ (Α.Π. 319/1967, ΕΕΔ 26, 937), ὅπερ ἔκρινε, προκειμένου περὶ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ π.δ. 28/1-4.2.1938 περὶ κανονισμοῦ ὡρῶν ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ φορτηγῶν αὐτοκινήτων, ὅτι ἐφ' ὅσον ὁ νόμος ὁρίζει, «ὅτι ἡ ἀπασχόλησις τῶν μισθωτῶν

δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ὑπερβαίνῃ τὰς 48 ὥρας καθ' ἑβδομάδα, ἡμερησίως δὲ τὰς 8 ὥρας, σαφῶς προκύπτει, ὅτι ἡ ἀπασχόλησις εἴτε γίνεται μόνον κατὰ τὰς ἐργασίμους ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος, εἴτε καὶ κατὰ τὰς μὴ ἐργασίμους ἡμέρας, ὡς καὶ Κυριακάς, δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ὑπερβαίνῃ τὰς 48 ὥρας καθ' ἑβδομάδα καὶ τὰς 8 ἡμερησίως. Ἑπομένως ἡ πέραν τῶν 48 ὡρῶν καθ' ἑβδομάδα ἀπασχόλησις εἶναι παράνομος καὶ ὁ ἀπασχοληθεὶς ἔχει διὰ τὴν τοιαύτην παράνομον ἀπασχόλησίν του, κατὰ τὸ ἄρθρον 8 § 2 τοῦ ν.δ. 4020/1959, ἀξίωσιν ἀποζημιώσεως, ἴσης πρὸς τὸ 75%. (Εἰς τὰς προηγουμένας ἀποφάσεις τοῦ Ἀκυρωτικοῦ 409/1964, ΕΕΔ 23, 921 καὶ 666/1966, ΕΕΝ 34, 320 δὲν διευκρινίζεται, ἂν παρεσχέθη ἐργασία καὶ κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ ἐξαιρεσίμους ἡμέρας).

Οὕτω τὸ Ἀκυρωτικὸν δέχεται γενικῶς, ὅτι ἡ ὑπερωριακὴ ἐργασία δὲν κρίνεται μόνον μὲ βάσιν τὴν ὑπέρβασιν τῶν καθ' ἑκάστην ἡμέραν νομίμων ὡρῶν ἐργασίας, ἀλλὰ καὶ ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ σύνολον τῶν πραγματοποιηθεισῶν πέραν τῶν 48 ὡρῶν ἐργασίας τῶν ἑπτὰ ἡμερῶν τῆς ἑβδομάδος. Ἐν ἄλλοις λόγοις ἡ ὡς ἄνω ἀρεσκαγιτικὴ ἀπόφασις δέχεται τὴν ἑβδομάδα ὡς περιλαμβάνουσαν 7 ἡμέρας ἐργασίμους καὶ ὡς ἐκ τούτου ὁ μισθωτός, ὅστις εἰργάσθη ἐπὶ 8 ὥρας ἡμερησίως ἀπὸ τῆς Δευτέρας μέχρι τοῦ Σαββάτου (6 Χ 8), ἤτοι ἐπὶ 48 ὥρας, δικαιοῦται ἀποζημιώσεως, βάσει τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν.δ. 4020/1959, ἂν εἰργάσθη καὶ τὴν Κυριακήν, διότι ἡ ἐργασία του αὐτὴ θεωρεῖται ὡς παράνομος ὑπερωριακὴ ἐργασία. Ἡ σκέψις αὕτη ἄγει εἰς τὸ αὐτὸ συμπέρασμα καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν ὁ μισθωτὸς εἰργάσθη κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἑβδομαδιαίας ἀναπαύσεως, ἀντὶ τῆς νομίμου κατὰ Κυριακὴν ἐργασίας του.

II

Ἡ τοιαύτη ὅμως ἑρμηνεία, ἐκτὸς τοῦ ὅτι λογικῶς συγκρούεται πρὸς σειρὰν ἄλλων ἀποφάσεων τοῦ Ἀκυρωτικοῦ, δὲν νομίζομεν, ὅτι εὑρίσκει ἐπαρκὲς ἔρεισμα εἰς τὸ γράμμα καὶ τὸ πνεῦμα τοῦ νόμου (ΕΕΔ 26, 935, ΕΕΔ 27, 136). Ἡ τεσσαρακονταοκτάωρος ἐργασία τῆς ἑβδομάδος νοεῖται εἰς τὰ πλαίσια τῶν 6 ἐργασίμων ἡμερῶν καὶ οὐχὶ τῶν 7 ἡμερῶν, ὅπως δέχεται ἡ εἰρημένη ἀπόφασις.

Ἡ ἔννοια τῆς ὑπερωριακῆς ἐργασίας, ἐφ' ἧς θεμελιοῦται καὶ ἡ ἀξίωσις τῆς ἀποζημιώσεως, βάσει τῶν ἀρχῶν τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ καὶ τῆς ἀστικῆς ποινῆς (75% ἐπὶ τοῦ καταβαλλομένου ὡρομισθίου), περιλαμβάνεται εἰς τὴν παράγραφον 1 τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν.δ. 4020/1959, ἧς ἡ διατύπωσις εἶναι τόσον σαφής, ὥστε νὰ μὴ ἐπιδέχεται ἑρμηνείας, κατὰ πολὺ δὲ περισσότερον λόγον παρερμηνείας.

Ὡς ὑπερωριακὴ κατὰ τὴν ὡς ἄνω διάταξιν ἐργασία νοεῖται ἡ «πέραν τῶν δι' ἑκάστην κατηγορίαν ἐπιτρεπομένων ἀνωτάτων ὁρίων διαρκείας τῆς ἡμερησίας ἐργασίας». Ὁ ὅρος τῆς ὑπερωριακῆς ἐργασίας εἶναι γενικὸς καὶ καλύπτει πάσας τὰς περιπτώσεις τῶν χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας, ἅτινα ἔχουν θεσπισθῆ διὰ τὰς καθ' ἑκάστην κατηγορίας μισθωτῶν (ὀκτάωρος, ἑπτάωρος, ἐννεάωρος κλπ. ἐργασία).

Ἡ ἔννοια τῆς ὑπερωριακῆς ἐργασίας συνάπτεται στενῶς μόνον πρὸς τὸν χρόνον τῆς νομίμου ἡμερησίας ἐργασίας (ἑκάστης ἡμέρας) καὶ εἶναι ἄσχετος πρὸς τὰς ὥρας ἐργασίας τῶν ἄλλων ἡμερῶν, πολλῷ δὲ μᾶλλον πρὸς τὸ σύνολον τῶν ὡρῶν ἐργασίας τῆς ἑβδομάδος τῶν 6 ἢ τῶν 7 ἡμερῶν. Ἡ ἔννοια τῆς ὑπερωριακῆς ἐργασίας δὲν στοιχειοθετεῖται ἐκ τοῦ συνολικοῦ χρόνου ἐργασίας τοῦ μισθωτοῦ ἐντὸς περισσοτέρων τῆς μιᾶς ἡμερῶν ἐργασίας, ἀλλὰ ἐκ τῆς ὑπερβάσεως τοῦ νομίμου χρόνου δι' ἑκάστην ἡμέραν ἐργασίας. (Οὕτω ἀπεφάνθη καὶ τὸ Γερμανικὸν Ἀκυρωτικὸν εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 14/26.5.1966 ἀπόφασίν του, εἰς τὸ διατακτικὸν τῆς ὁποίας περιλαμβάνονται, μεταξὺ ἄλλων, καὶ τὰ ἑξῆς: «Ἡ κατὰ τὰς μὴ ἐργασίμους ἡμέρας παρασχεθεῖσα ἐργασία, ἐὰν ἄλλως δὲν ὁρίζεται, δὲν εἶναι ὑπερεργασία. Τοῦτο ἰδίᾳ ἰσχύει, ὅταν ἡ σχετικὴ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας θεωρῇ ὡς ὑπερωριακὴν ἐργασίαν τὴν ὑπέρβασιν τῆς κανονικῆς καθ' ἡμέραν ἐργασίας. Ἐξ ἄλλου εἰς τὸ σκεπτικὸν τῆς ὡς ἄνω ἀποφάσεως ἀναφέρονται, μεταξὺ ἄλλων, τὰ ἑξῆς: «Ἀνεξαρτήτως ὅμως τούτου εἶναι ἀδάσιμος ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ ἐνάγοντος, ὅτι ἡ ἐργασία του, ἐντὸς τῆς ἑβδομάδος, κατὰ τὴν μὴ ἐργάσιμον ἡμέραν θεωρεῖται ὡς ὑπερωρία (Arbeitsrecht - Blattei Die Arbeitszeit III Entscheidungen, ἴδε καὶ σχόλιον W. Herschel). Συνεπῶς, ἂν ὁ μισθωτὸς ἐργασθῇ εἰς ἐπιχείρησιν, ἔνθα ἰσχύει ἡ 8ωρος ἐργασία, τὴν μίαν ἡμέραν 10 ὥρας, τὴν ἑπομένην

6 καὶ ἐντὸς τῆς ἑβδομάδος συνολικῶς 42 ὥρας, οὗτος ἔχει ἀξίωσιν διὰ τὴν 2ωρον ὑπερωριακὴν ἐργασίαν διὰ τὴν ἡμέραν, καθ' ἣν εἰργάσθη 10 ὥρας, τ.ἔ. 2 ὥρας καθ' ὑπέρβασιν τῆς νομίμου 8ώρου ἐργασίας, ἀκριβῶς διότι ἡ ὑπερωριακὴ ἐργασία κρίνεται ὑάσει τῶν χρονικῶν ὁρίων τῆς ἡμερησίας ἐργασίας. Ἐὰν ἡ ὑπερωριακὴ ἐργασία συνέτρατο καὶ πρὸς τὴν χρονικὴν διάρκειαν τῆς ἐργασίας καθ' ἑβδομάδα, θὰ ἔδει εἰς τὴν προκειμένην περίπτωσιν νὰ μὴ ἐδημιουργεῖτο δικαίωμα τοῦ μισθωτοῦ δι' ὑπερωριακὴν ἐργασίαν τὴν ἡμέραν τῆς 10ώρου ἀπασχολήσεώς του, ἀφοῦ οὗτος ἐντὸς τῆς ἑβδομάδος εἰργάσθη ὀλιγωτέρας τῶν 48 ὡρῶν. Εἰς οὐδεμίαν περίπτωσιν ἐπιτρέπεται νὰ ληφθοῦν ὑπ' ὄψιν ἀθροιστικῶς αἱ ὧραι ἐργασίας τῆς ἑβδομάδος, διὰ τὸν προσδιορισμὸν τῆς ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεως τῶν μισθωτῶν, τὸ μὲν διότι ἡ παράγραφος 1 τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν.δ. 4920/1959 σαφῶς ὁρίζει ὡς ὑπερωριακὴν ἐργασίαν τὴν ὑπέρβασιν τῶν νομίμων χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας δι' ἑκάστην ἡμέραν, τὸ δὲ διότι ἡ τοιαύτη ἐκδοχὴ δύναται νὰ ὁδηγήσῃ εἰς τὴν κατάργησιν νομίμων ἀπαιτήσεων τοῦ μισθωτοῦ.

III

Ἐκτὸς ὅμως τῶν ἀνωτέρω, νομίζω, ὅτι ἡ σκέψις τῆς ὡς ἄνω ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως, ἥτις ὡδήγησεν εἰς τὴν τοιαύτην ἑρμηνείαν τῶν διατάξεων τοῦ ν. 2269/1920 καὶ τοῦ π. δ. τῆς 27.6.1932 περὶ κωδικοποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ ὀκταώρου ἐργασίας διατάξεων, δὲν εὑρίσκει ἐπαρκῆ ἐρείσματα εἰς τὰς ἐπικαλουμένας διατάξεις τῶν δύο τούτων νομοθετημάτων. Ἀπεναντίας μάλιστα ὁ συνδυασμὸς τῶν διατάξεων τῶν ἐν τῇ ἀρεοπαγιτικῇ ἀποφάσει ἀναφερομένων νόμων καὶ ἡ λογικὴ τούτων ἑρμηνεία ὁδηγεῖ εἰς ἀντίθετον ἑρμηνείαν ἐκείνης, ἣν υἱοθέτησεν αὕτη.

Τὸ ἄρθρον 2 τοῦ ν. 2269/1920 ὁρίζει, ὅτι «εἰς πᾶσας τὰς οἱασδήποτε εἴδους βιομηχανικὰς ἐργασίας ἡ διάρκεια τῆς ἡμερησίας ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ δὲν δύναται νὰ ὑπερβαίνῃ 8 ὥρας ἡμερησίως καὶ 48 ὥρας καθ' ἑβδομάδα». Ἐκ τῆς τοιαύτης τοῦ νόμου διατυπώσεως ἀνακύπτει θέμα ἑρμηνείας, ἂν ἡ χρονικὴ διάρκεια τῆς 48ώρου ἑβδομαδιαίας ἐργασίας περιορίζεται εἰς 6 ἢ 7 ἐργασίμους ἡμέρας. Ὑποστηρίχθη (*Δ. Καλομοίρης*, ΕΕΔ 27, 75), ὅτι «ὁ νομοθέτης, ὁρίζων ὅτι αἱ ὧραι ἐργασίας εἶναι 8 καθ' ἡμέραν καὶ 48 καθ' ἑβδομάδα, δὲν ἀναφέρεται εἰς τὰς ἓξ ἐργασίμους ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος. Ἐξ ἄλλου ἐξ οὐδεμιᾶς διατάξεως προκύπτει κατανομὴ τῶν ὡρῶν τῆς ἑβδομαδιαίας ἐργασίας εἰς ἓξ ἐργασίμους ἡμέρας». Καὶ ἡ γνώμη αὕτη εὐθυγραμμίζεται πρὸς τὴν υἱοθετηθεῖσαν ὑπὸ τοῦ Ἀκυρωτικοῦ ἑρμηνείαν. Ἡ ἄποψις ὅμως αὕτη εἶναι ἐσφαλμένη.

Πρῶτον: Διότι, ἁπλῶς, ἐκ τῆς διαιρέσεως τῶν 48 ὡρῶν ἐργασίας διὰ τῶν 8 ὡρῶν ἡμερησίας ἐργασίας προκύπτει, ὅτι ἡ ἑβδομάς, περὶ ἧς γίνεται λόγος εἰς τὸν νόμον, ἀφορᾷ τὰς 6 καὶ οὐχὶ τὰς 7 ἐργασίμους ἡμέρας. Συνεπῶς ὁ συνδυασμὸς τῆς ἡμερησίας ἐργασίας τῶν 8 ὡρῶν πρὸς τὴν 48ωρον ἑβδομαδιαίαν, ἧς ποιεῖται μνείαν ὁ νομοθέτης, ἄγει εἰς τὸ λογικὸν συμπέρασμα, ὅτι ἡ ἑβδομὰς ἀναφέρεται εἰς τὴν χρονικὴν διάρκειαν τῶν ἓξ ἐργασίμων ἡμερῶν.

Δεύτερον: Διότι ἡ ἑρμηνεία τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ν. 2269/1920 πρέπει νὰ συνδυασθῇ μὲ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ ν. 2990/1922 περὶ κυρώσεως τῆς διεθνοῦς συμβάσεως τῆς Γ' Διεθνοῦς Συνδιασκέψεως τῆς Ἐργασίας τῆς Γενεύης, τῆς κανονιζούσης τὴν ἐφαρμογὴν τῆς ἑβδομαδιαίας ἀναπαύσεως ἐν τοῖς βιομηχανικοῖς καταστήμασιν, ὅπερ ὁρίζει, ὅτι «ἅπαν τὸ προσωπικὸν τὸ ἀσχολούμενον εἰς βιομηχανικὰ καταστήματα, δημόσια ἢ ἰδιωτικά... δικαιοῦται, ἀνὰ περίοδον ἑπτὰ ἡμερῶν, ἀναπαύσεως τουλάχιστον εἴκοσι τεσσάρων ὡρῶν συνεχῶς». Ἡ 48ωρος ἑβδομαδιαία ἐργασία, περὶ ἧς τὸ ἄρθρον 2 τοῦ ν. 2269/1920, ἀσφαλῶς νοεῖται ἐντὸς τῶν ἓξ ἡμερῶν, ἀφοῦ διὰ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ν. 2990/1922, ἀνὰ περίοδον ἑπτὰ ἡμερῶν, ὁ μισθωτὸς δέον νὰ ἐργάζηται τὰς ἓξ ἡμέρας. Ἡ μεταγενεστέρα ἰσχὺς τοῦ ν. 2990/1922 οὐδεμίαν ἀσκεῖ ἐπιρροὴν διὰ τὴν συμπλοκὴν τῶν διατάξεων τῶν δύο αὐτῶν διεθνῶν συμβάσεων, αἵτινες ἀποτελοῦν ἐσωτερικὸν δίκαιον, εἰς τὴν ἑρμηνείαν τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ν. 2269/1920, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ ἄρθρον 2 τοῦ ν. 2990/1922. Ἀπεναντίας μάλιστα τὸ ἄρθρον 1 τοῦ ν. 2990/1922 ἀναφέρεται εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ν. 2269/1920, ἐξ οὗ ἕπεται ὅτι εἶναι ἐπιτρεπτὸς ὁ συνδυασμὸς τῶν διατάξεων τῶν δύο τούτων νόμων, πρὸς ἑρμηνείαν τῶν διατάξεων τῆς μιᾶς ἢ τῆς ἄλλης διεθνοῦς συμβάσεως, πολλῷ δὲ μᾶλλον ἂν ληφθῇ ὑπ' ὄψιν, ὅτι αἱ περὶ ὀκταώρου ἐργα-

σίας διατάξεις εύρίσκονται ἐν ἀλληλουχίᾳ μὲ τὰς διατάξεις τῆς χρονικῆς διαρκείας τῆς ἐργασίας. Ἡ συνεχὴς καθ' ἡμέραν ὀκτάωρος ἐργασία, ἄνευ διακοπῆς κατὰ τὴν διαδρομὴν τοῦ χρόνου τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως, θὰ ἦτο τῷ ὄντι ἀδιανόητος.

Τρίτον: Διότι ἡ ἑρμηνεία τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ν. 2269/1920, πρὸς ἀνεύρεσιν τῆς ἀληθοῦς βουλήσεως τοῦ νομοθέτου, δέον νὰ γίνῃ εἰς τὰ πλαίσια καὶ τῶν λοιπῶν διατάξεων τοῦ ἰδίου νόμου καὶ ἰδίᾳ πρὸς τὰ ἄρθρα 4, 5 καὶ 6, εἰς ἃ γίνεται λόγος περὶ παρεκκλίσεων καὶ ἰδίᾳ τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 5, τὸ ὁποῖον ρητῶς ὁρίζει, ὅτι «ὁ μέσος ὅρος ἐργασίας, ὑπολογιζόμενος ἐπὶ τοῦ ἐν τῷ πίνακι ἀριθμοῦ τῶν ἑβδομάδων, δὲν δύναται ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει νὰ ὑπερβῇ τὰς 48 ὥρας καθ' ἑβδομάδα». Ἀλλὰ περὶ τούτου θὰ γίνῃ λόγος κατωτέρω.

Τέταρτον: Διότι ἡ ἀπομόνωσις τῶν διατάξεων τοῦ π. δ. τῆς 27.6.1932 περὶ ὀκταώρου ἐργασίας ἀπὸ τὰς διατάξεις τοῦ π. δ. 8.4.1932 περὶ χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας εἰς τὰ καταστήματα, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ἀ.ν. 547/1937 καὶ τοῦ ν.δ. 4020/1959, δημιουργεῖ ἑρμηνευτικὰ ἀδιέξοδα, ὡς ἀναφέρομεν κατωτέρω.

IV

Ἡ ἑρμηνεία περὶ ὑπολογισμοῦ τῆς 48ώρου ἐργασίας ἐντὸς τῶν 6 ἡμερῶν (οὐχὶ τῶν 7) τῆς ἑβδομάδος ἐνισχύεται ἔτι ἐμφανέστερον ἐκ τῶν συναφῶν ἑλληνικῶν νομοθετικῶν κειμένων καὶ ἰδίᾳ ἐκ τοῦ συσχετισμοῦ τῶν περὶ ὀκταώρου ἐργασίας διατάξεων πρὸς τὴν ἀπαγόρευσιν τῆς ἐργασίας κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ ἐξαιρεσίμους ἡμέρας.

Τὸ ἄρθρον 1 τοῦ π.δ. 8.3.1930 περὶ κωδικοποιήσεως τῶν νόμων περὶ Κυριακῆς ἀναπαύσεως ἀπαγορεύει ρητῶς κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ ἐξαιρεσίμους ἡμέρας εἰς τοὺς ἐν τῷ Κράτει ὁπαδοὺς παντὸς θρησκεύματος πᾶσαν βιομηχανικήν, βιοτεχνικὴν καὶ ἐμπορικὴν ἐργασίαν. Τὸ π.δ. τῆς 27.6.1932 περὶ κωδικοποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ ὀκταώρου ἐργασίας διατάξεων εἰς τὸ ἄρθρον 2 ὁρίζει, ὅτι αἱ ὧραι ἐργασίας τῶν ἐργασιῶν καὶ βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων - ὡς τοιαῦται νοοῦνται αἱ ἐν τῷ ἄρθρῳ 1 κατονομαζόμεναι - δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ὑπερβαίνουν τὰς ὀκτὼ ὥρας καθ' ἑκάστην καὶ τὰς τεσσαράκοντα ὀκτὼ καθ' ἑβδομάδα. Ἀμφότερα τὰ νομοθετήματα θέτουν κανόνας δημοσίας τάξεως, εἶναι ἰσοδύναμα καὶ ὡς ἐκ τούτου δὲν γεννᾶται ζήτημα κατισχύος τοῦ ἑνὸς ἔναντι τοῦ ἑτέρου, λόγῳ τῆς διαφόρου χρονολογικῆς ἰσχύος των, ἡ δὲ ἑρμηνεία τοῦ ἑνὸς συμπληροῦται ὑπὸ τοῦ ἑτέρου, ἀφοῦ ἀμφότερα εἶναι μὲν καθ' ὅλην διάφορα, ἐπιδιώκουσιν ὅμως τὸν αὐτὸν σκοπόν, τ.ἔ. τὸν προσδιορισμὸν τῆς χρονικῆς διαρκείας τῆς ἐργασίας τῶν ἐργαζομένων καθ' ἑκάστην ἡμέραν καὶ καθ' ἑβδομάδα.

Ἐφ' ὅσον ἡ ἐργασία τῆς Κυριακῆς ἀπαγορεύεται εἰς πάντας, ὄχι μόνον διὰ λόγους θρησκευτικούς, ἀλλὰ καὶ διὰ λόγους κοινωνικῆς προνοίας (Α.Π. 416/1958, Ὀλ., ΕΕΔ 17, σελ. 643), λογικῶς ἕπεται, ὅτι αἱ 48 ὧραι ἐργασίας καθ' ἑβδομάδα νοοῦνται ἐντὸς τῶν 6 ἄλλων ἡμερῶν (πλὴν τῆς Κυριακῆς) τῆς ἑβδομάδος. Ἡ ἐπιμήκυνσις (ἡ διανομὴ ὅπως ἀναφέρεται εἰς τὴν γλῶσσαν τῆς θεωρίας) τοῦ ἀνωτάτου ὁρίου ἐργασίας τῶν 48 ὡρῶν καθ' ἑβδομάδα εἰς χρονικὴν διάρκειαν 7 ἡμερῶν, συμπεριλαμβανομένης καὶ τῆς Κυριακῆς, ἀντιστρατεύεται ἐμφανῶς πρὸς τὸ ὡς ἄνω π.δ. περὶ Κυριακῆς ἀναπαύσεως, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὴν προμνησθεῖσαν διεθνῆ σύμβασιν, ἥτις, ἀποτελοῦσα ἐσωτερικὸν δίκαιον, ρητῶς ὁρίζει 6 ἡμέρας ἐργασίας ἐπὶ τῶν 7 ἡμερῶν τῆς ἑβδομάδος ("Ἴδε καὶ π.δ. 748/1966 περὶ κωδικοποιήσεως κλπ. τῶν διατάξεων τῆς κειμένης νομοθεσίας περὶ ἑβδομαδιαίας καὶ Κυριακῆς ἀναπαύσεως καὶ ἡμερῶν ἀργίας).

Ἡ ἑρμηνεία αὕτη ἐπικουρεῖται καὶ ἐκ τῶν λοιπῶν διατάξεων τοῦ ὡς ἄνω π.δ. τῆς 27.6.1932 καὶ ἰδίᾳ τοῦ ἄρθρου 3, ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη (Α.Π. 296/1967, Ὀλ., ΕΕΔ 26, 798) ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ν.δ. 4020/1959, ὅπερ ἐπιτρέπει τὴν ὑπέρβασιν τοῦ ἀνωτάτου ὁρίου ἡμερησίας ἐργασίας μέχρι μιᾶς ὥρας καθ' ἑκάστην, μὴ θεωρουμένης ὡς ὑπερωρίας, ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν τῆς μὴ ἐργασίας τοῦ ἀπογεύματος τοῦ Σαββάτου ἢ καὶ μιᾶς ἐργασίμου ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος, τῆς καταβολῆς τοῦ ἡμερομισθίου τῶν ἡμερῶν τούτων καὶ ἐφ' ὅσον «τὸ σύνολον τῶν ἐργασίμων ὡρῶν δὲν θὰ ὑπερβαίνῃ τὰς τεσσαράκοντα ὀκτὼ (48) καθ' ἑβδομάδα». Ἐκ τῆς διατάξεως ταύτης σαφῶς προκύπτει, ὅτι αἱ ὀκτὼ ὧραι καθ' ἑκάστην καὶ τεσσαράκοντα ὀκτὼ καθ' ἑβδο-

μάδα νοούνται εἰς τὰ πλαίσια τῶν 6 ἐργασίμων ἡμερῶν τῆς ἑβδομάδος, μὴ συμπεριλαμβανομένης τῆς Κυριακῆς. Ἀλλὰ καὶ ἐκ τῆς ἱστορικῆς ἐξελίξεως τῆς καθιερώσεως τῆς ὀκταώρου ἐργασίας προκύπτει, ὅτι ἡ ὀκτάωρος ἐργασία νοεῖται ἐντὸς εἰκοσιτετραώρου χρονικῆς διαρκείας ἢ τεσσαρακονταεξαώρου ἐντὸς τῶν 6 ἐργασίμων ἡμερῶν τῆς ἑβδομάδος. Οὕτω τὰ π.δ. τῆς 20.3.1924 περὶ ἐφαρμογῆς τοῦ 8ώρου τῆς ἐργασίας κατὰ εἰκοσιτετράωρον καὶ 48ώρου καθ' ἑβδομάδα εἰς τὰς μεταλλευτικὰς καὶ μεταλλουργικὰς ἐπιχειρήσεις Λαυρίου, τῆς 4.4.1924 περὶ καθορισμοῦ ὡρῶν ἐργασίας ἐν τοῖς τυπογραφείοις, τῆς 4.7.1924 περὶ καθορισμοῦ ὡρῶν ἐργασίας ἐν ταῖς βιομηχανίαις χάρτου καὶ ἐκτυπώσεως (Φ.Ε.Κ. 62 τῆς 22.3.1924, φ. 79 τῆς 3.4.1924, φ. 152 τῆς 8.7.1924) ὁρίζουν, ὅτι αἱ ὧραι ἐργασίας δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ὑπερβαίνουν τὰς 8 ὥρας κατὰ εἰκοσιτετράωρον καὶ τὰς 48 καθ' ἑβδομάδα. Ὁ πολλαπλασιασμὸς τῆς ἡμερησίας ἐργασίας τῶν 8 ὡρῶν ἐπὶ τὰς 6 ἐργασίμους ἡμέρας καθορίζει τὴν ἔννοιαν τῆς χρονικῆς διαρκείας τῆς ἑβδομάδος. Τὸ ἄρθρον 213 τοῦ Προσχεδίου Κώδικος Ἐργασίας ὁρίζει: Ὡς χρόνος ἡμερησίας ἐργασίας θεωρεῖται ὁ χρόνος ἐργασίας ἐντὸς συνεχοῦς χρονικοῦ διαστήματος 24 ὡρῶν. Ὡς χρόνος ἑβδομαδιαίας ἐργασίας θεωρεῖται ὁ χρόνος ἐργασίας ἀπὸ τοῦ μεσονυκτίου τῆς Κυριακῆς πρὸς τὴν Δευτέραν μέχρι τοῦ μεσονυκτίου τῆς ἑπομένης Κυριακῆς. Ἐκ τῶν διατάξεων τούτων, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰς λοιπὰς διατάξεις τοῦ κεφαλαίου ΙΔ' «χρονικὰ ὅρια ἐργασίας» καὶ ἰδίᾳ τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 220, ὁριζούσης μετὰ τὸ πέρας τοῦ χρόνου ἡμερησίας ἐργασίας δέον νὰ παρέχηται εἰς τὸν μισθωτὸν συνεχὴς διακοπὴ ἐργασίας 11 ὡρῶν», προκύπτει ἀριδήλως, ὅτι ἡ ἐργασία τῆς προηγουμένης ἡμέρας δὲν θεωρεῖται ὡς συνέχεια τῆς ἑπομένης ἐργασίμου ἡμέρας. Ἄρα ἡ κατὰ τὸ Προσχέδιον τοῦ Κώδικος Ἐργασίας ἐργασία τῆς Κυριακῆς δὲν θεωρεῖται ὡς συνέχεια τῆς ἐργασίας τοῦ Σαββάτου, θεμελιοῦσα ἀξίωσιν ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεως. Ὁ ἰσθετικὸς νόμος τῆς 14 Ἰανουαρίου 1966 διὰ τοῦ ἄρθρου 9 καθορίζει τὸν χρόνον ἐργασίας τῶν μισθωτῶν τῆς βιομηχανίας, τῶν Γραφείων καὶ γενικῶς τῶν ὑπαλλήλων, εἰς οὓς περιλαμβάνεται καὶ τὸ προσωπικὸν τῶν μεγάλων ἐμπορικῶν ἐπιχειρήσεων, εἰς 46 ὥρας ἑβδομαδιαίως, δυναμένας νὰ περιορισθῶν εἰς 45 καὶ εἰς 50 ὥρας διὰ τοὺς λοιποὺς μισθωτούς. Ἡ ἐργασία τῆς Κυριακῆς ἀπαγορεύεται κατ' ἄρθρον 18 τοῦ ὡς ἄνω νόμου. (Ἴδε ἐκτενέστερον E. Naegeli, Einführung in das Arbeitsgesetz, σελ. 120 ἑπομ.). Τὸ ἄρθρον 6 τοῦ ΙΙ βιβλίου τοῦ Κώδικος Ἐργασίας ἐν Γαλλίᾳ ὁρίζει τὰς ἐργασίμους ὥρας τῶν μισθωτῶν εἰς 40 ἑβδομαδιαίως, κατανεμομένας μεταξὺ τῶν 6 ἐργασίμων ἡμερῶν τῆς ἑβδομάδος. Ἡ ἐργασία τῆς Κυριακῆς κατ' ἄρθρον 33 τοῦ ΙΙ βιβλίου τοῦ Κώδικος Ἐργασίας ἀπαγορεύεται (J. Brochard, Manuel du contrat du travail, σελ. 39, J. Rivero - J. Savatier, Droit du travail σελ. 363).

V

Πέραν τῶν ἀνωτέρω δημιουργεῖται ζήτημα, ἂν ἡ σκέψις τῆς ὡς ἄνω ἀποφάσεως τοῦ Ἀκυρωτικοῦ εἶναι δυνατὸν νὰ προσαρμοσθῇ πρὸς τὰς νομικὰς διατάξεις, αἵτινες διέπουν τὰς ὥρας ἐργασίας τῶν μισθωτῶν, αἵτινες δὲν ὑπάγονται εἰς τὰς διατάξεις τοῦ π.δ. τῆς 27.6.1932. Συγκεκριμένως: Τὸ ἄρθρον 18 τοῦ νόμου 4486/1930 (ἄρθρον 18 τοῦ π.δ. τῆς 8.4.1932 περὶ κωδικοποιήσεως τῶν διατάξεων τῶν νόμων περὶ χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας εἰς τὰ καταστήματα) ὁρίζει: Ἡ διάρκεια τῆς ἐργασίας τοῦ ὑπαλληλικοῦ προσωπικοῦ τῶν Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν, τῶν Τραπεζῶν καὶ τῶν Γραφείων ἐν γένει δὲν δύναται νὰ ὑπερβαίνῃ ἡμερησίως τὰς ὀκτὼ ὥρας. Τὸ ἄρθρον 7 § 2 τοῦ ἀ.ν. 547/1937 ὁρίζει, ὅτι ἡ ὀκτάωρος διάρκεια τῆς ἡμερησίας ἐργασίας τοῦ ὑπαλληλικοῦ προσωπικοῦ τῶν Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν καὶ τῶν Τραπεζῶν περιορίζεται τοῦ λοιποῦ εἰς 7 ὥρας, ἐνῶ διὰ τῆς παραγράφου 1 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου ἡ ἐργασία τῶν νυκτοφυλάκων καθορίζεται εἰς 8 ὥρας ἡμερησίως. Ἐπίσης διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ αὐτοῦ ἀ.ν. 547/1937 ὁρίζεται, ὅτι αἱ ὧραι ἐργασίας τοῦ μισθωτοῦ προσωπικοῦ τῶν καταστημάτων, ὅσα ἐπιτρέπεται νὰ παραμένουν ἀνοικτὰ ὑπὲρ τὰς 10 ὥρας ἡμερησίως, δύναται νὰ περιορίζεται εἰς 10 τὸ πολὺ ὥρας. Γενικώτερον διὰ τὰς κατηγορίας τῶν μισθωτῶν, αἵτινες ὑπάγονται εἰς τὰς διατάξεις τοῦ π.δ. τῆς 8.4.1932 περὶ χρονικῶν ὁ-

ρίων ἐργασίας τῶν καταστημάτων, αἱ ὧραι ἐργασίας τούτων ὁρίζονται δι' ἑκάστην ἡμέραν. Εἰς οὐδένα ἐκ τῶν ὡς ἄνω νόμων ὑπάρχει διάταξις, ὁρίζουσα τὴν διάρκειαν τῆς ἑβδομαδιαίας ἐργασίας εἰς ὡρισμένας ὥρας. Εἰς ὅλας τὰς ὡς ἄνω κατηγορίας τῶν μισθωτῶν, ὧν αἱ ὧραι ἐργασίας δὲν ρυθμίζονται ὑπὸ τοῦ π.δ. τῆς 27.6.1932 περὶ ὀκταώρου ἐργασίας, αἱ ὧραι ἐργασίας ὁρίζονται μόνον δι' ἑκάστην ἐργάσιμον ἡμέραν, χωρὶς συνδυασμὸν μὲ τὸν συνολικὸν ἀριθμὸν τῶν ὡρῶν ἐργασίας τῆς ἑβδομάδος.

Τῶν ὡς ἄνω μισθωτῶν, ὧν ὁ ἀριθμὸς ὑπερβαίνει τὸ ἥμισυ τοῦ συνολικοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐργαζομένων καθ' ὅλην τὴν Ἐπικράτειαν, κατ' οὐδεμίαν περίπτωσιν δύναται νὰ ὑπολογισθῇ ἡ παράνομος ἐργασία τῆς Κυριακῆς ἢ ἡ παράνομος ἐργασία τῆς ἑβδομαδιαίας ἀναπαύσεως ὡς ὑπερωριακὴ ἐργασία, διότι οὐδαμοῦ ἐν τῷ νόμῳ ἀναφέρεται χρονικὴ διάρκεια τῆς ἐργασίας καθ' ἑβδομάδα. Οὕτω ἡ ἑρμηνεία, ἥτις ἐδόθη ὑπὸ τῆς ὡς ἄνω ἀποφάσεως (319/1967) τοῦ Ἀρείου Πάγου, διχάζει τοὺς μισθωτοὺς εἰς δύο κατηγορίας: Εἰς ἐκείνους, οἵτινες, ἐργαζόμενοι παρανόμως τὴν Κυριακὴν ἢ τὴν ἡμέραν τῆς ἑβδομαδιαίας ἀναπαύσεως, δικαιοῦνται τῶν παροχῶν τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν.δ. 4020/1959 (ὡρομίσθιον προσηυξημένον κατὰ 75%) καὶ εἰς ἐκείνους, οἵτινες, ἐργαζόμενοι ὑπὸ τὰς αὐτὰς προϋποθέσεις τῶν πρώτων, δικαιοῦνται μόνον τοῦ ὡρομισθίου, ἄνευ προσαυξήσεως.

Ἡ λογική, ἀλλὰ καὶ ἡ ἀρχὴ τῆς ἴσης μεταχειρίσεως, ἥτις ἀποτελεῖ θεμελιώδη ἀρχὴν τοῦ Α.Κ., ἐπιβάλλει, ὅπως δεχθῶμεν τὴν ἔννοιαν τῆς ἑβδομάδος εἰς 6 ἡμέρας. Ἡ ἑρμηνεία αὕτη ἀφ' ἑνὸς μὲν προκύπτει ἐκ τῶν ἄνω νομοθετικῶν διατάξεων, ἀφ' ἑτέρου δὲ δὲν προσβάλλει τὴν ἀρχὴν τῆς ἴσης μεταχειρίσεως καὶ δὲν ὁδηγεῖ εἰς ἀδιέξοδον, ἐν τῇ ἐφαρμογῇ τῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας.

Ἡ σκέψις τῆς ὡς ἄνω ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως περὶ θεωρήσεως ὡς ὑπερωρίας τῆς ἐργασίας κατὰ τὴν 7ην ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος, εἴτε αὕτη εἶναι Κυριακή, εἴτε ἑτέρα ἐργάσιμος ἡμέρα (ἑβδομαδιαίας ἀναπαύσεως), σταθεροποιουμένη ὡς νομολογία, συγκρούεται πρὸς σειρὰν ἄλλων ἀποφάσεων τοῦ Ἀκυρωτικοῦ, δι' ὃ καὶ εἶναι ἀναγκαία ἡ γνώμη τῆς Ὁλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ ὅτι συντόμως, ἵνα μὴ προκύψῃ σύγχυσις μεταξὺ τῶν δικαστηρίων τῆς οὐσίας. Ἐπὶ πλέον αὕτη δημιουργεῖ ἑρμηνευτικὰ προβλήματα, ἡ ἐπίλυσις τῶν ὁποίων εἶναι, ὡς ἀνωτέρω ἀνεφέραμεν, λίαν δυσχερής. Προσφάτως ὁ Ἄρειος Πάγος ἀπεφάνθη (537/1967, ΕΕΔ 26, 1444, ἔνθα εἰς σημειώσεις γίνεται παραπομπὴ εἰς τὴν προγενεστέραν νομολογίαν καὶ τὴν θεωρίαν, σχετικὴ καὶ ἡ Α.Π. 332/1967, ΕΕΔ 26, 880), ὅτι ὁ καταστὰς πλουσιώτερος ἐκ τῆς ἐργασίας ἄλλου, παρασχεθείσης ἀκύρως κατὰ τὰς Κυριακάς, λόγῳ τῆς ἐκ τοῦ νόμου ἀπαγορεύσεως αὐτῆς, ὑποχρεοῦται νὰ ἀποδώσῃ τὴν ἐξ αὐτῆς κτηθεῖσαν ὠφέλειαν, ἤτοι πᾶν ὅ,τι θὰ κατέβαλλεν ἐκ τῆς ἰδίας του περιουσίας εἰς τὸν αὐτὸν ἢ ἕτερον μισθωτὸν δυνάμει ἐγκύρου συμβάσεως ὑπὸ τὰς αὐτὰς κατὰ τὰ λοιπὰ περιστάσεις. Μὴ οὔσης ὅμως δυνατῆς τῆς συνάψεως ἐγκύρου συμβάσεως διὰ παροχὴν ἐργασίας κατὰ τὰς Κυριακὰς ἡ ἀποτίμησις τῆς ἐξ αὐτῆς ὠφελείας δὲν περιλαμβάνει καὶ τὴν ἐξ 75% τῶν ὑπ' ἀριθ. 8900/1946 καὶ 25825/1951 ὑπουργικῶν ἀποφάσεων προσαύξησιν.

Ἡ ἀντίθεσις τῶν δύο ἀποφάσεων εἶναι κραυγαλέα. Κατὰ τὴν μίαν (319/1967) ὁ παρανόμως ἐργασθεὶς κατὰ τὴν Κυριακὴν μισθωτός, διότι ἡ ἐργασία τῆς Κυριακῆς θεωρεῖται ὡς ὑπερωριακὴ ἀπασχόλησις, δικαιοῦται τοῦ ἡμερομισθίου, προσηυξημένου κατὰ 75%, ἄρθρον 8 ν.δ. 4020/1959, ὅπερ ὡς ὑπερωρίαν θεωρεῖ τὴν ὑπέρβασιν τῶν καθ' ἡμέραν νομίμων ὡρῶν ἐργασίας), ἐνῷ κατὰ ἑτέραν (537/1967) δὲν δικαιοῦται τοῦ ἐπιδόματος τῆς Κυριακῆς ἐργασίας, ἀλλὰ ἁπλῶς τοῦ ἡμερομισθίου.

Ἐξ ἄλλου, κατὰ παγίαν νομολογίαν, ὁ μισθωτός, ὅστις παρανόμως ἐργάζεται τὴν ἡμέραν τῆς ἀναπαύσεώς του, ἐργασθεὶς ἐπιτρεπτῶς τὴν Κυριακήν, δικαιοῦται ἀποζημιώσεως βάσει τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, ἰσουμένης πρὸς τὸ ποσὸν τοῦ ἡμερομισθίου ἢ τοῦ ἡμερησίου μισθοῦ (Α.Π. 522/1965, ΕΕΔ 25, 85, Α.Π. 513/1960, ΕΕΔ 20, 21, Α.Π. 278/1961, ΕΕΔ 20, 726, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 1323/1967, ΕΕΔ 26, 1123, ΕΕΔ 23, 1112). Ἡ ὡς ἄνω ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις (319/1967) θεωρεῖ τὴν παράνομον ἐργασίαν τῆς ἑβδομαδιαίας ἀναπαύσεως τοῦ ἐπιτρεπτῶς ἐργασθέντος τὴν Κυριακὴν μισθωτοῦ ὡς ὑπερωριακὴν ἀπασχόλησιν, θεμελιοῦσαν ἀξίωσιν πηγάζουσαν ἐκ τοῦ ἄρθρου 8

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΣΥΛΛΟΓΙΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΕΠΙΛΥΣΙΣ ΣΥΛΛΟΓΙΚΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ληπτέα ὑπ' ὄψιν ὑπό τῶν Διαιτητικῶν Δικαστηρίων

Αἴτησις ἀκυρώσεως κατά τῆς ὑπ' ἀριθ. 69569/6583/1966 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας περί ἀμοιβῆς ξενοδοχοϋπαλλήλων χώρας.—Ἔγκυροι καί ἄκυροι διατάξεις ὑπ' ἀριθ. 41/1966 διαιτητικῆς ἀποφάσεως.—Αἰτιολόγησις καί ἀναιτιολόγητον ὡς πρός τινα θέματα τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως.— Ξενοδοχεῖα θερινῶν διαμονῶν.

Προεβλήθη ὅτι· αἰτήσεως ἀκυρώσεως ἡ ὑπ' ἀριθ. 69569/6583/1966 ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ὑπό τῆς ὁποίας ἐκηρύχθη ἐκτελεστή ἡ ὑπ' ἀριθ. 41/1966 ἀπόφασις τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν «περί τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καί ἐργασίας τῶν ξενοδοχοϋπαλλήλων ἀπάσης τῆς χώρας» (ΕΕΔ 25, 962), ἡ ὁποία ἠκυρώθη ἐν μέρει καί διά τούς ἐν αὐτῇ λόγους ὑπό τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τῆς Ὀλομελείας τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας.

Ἐν ὄψει τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 15 § 3 τοῦ νόμου 3239/1955 περί συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας (ΕΕΔ 17, 207 ἐπ., ἔνθα κωδικοποίησις τῶν ἰσχυουσῶν διατάξεων) περί τῶν ληπτέων ὑπ' ὄψιν ὑπό τῶν Διοικητικῶν Διαιτητικῶν Δικαστηρίων κατά τήν ἐπίλυσιν ὑπ' αὐτῶν συλλογικῆς διαφορᾶς ἐργασίας καί τῆς ἀνάγκης νά εἶναι αἱ ἀποφάσεις αὐτῶν εἰδικῶς ἡτιολογημέναι (Ἴδετε καί Σ.Ε. 2358/1966, εἰσηγητής *Γ. Σκουρτσῆς*, ΕΕΔ 26, 9 ἐπ., ἔνθα εἰς σημειώσεις μας καί λοιπαί παραπομπαί) ἠρευνήθη ὑπό τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ἂν πράγματι αἰτιολογῆται κατά νόμον ἡ ἐν λόγῳ διαιτητική ἀπόφασις.

Προεβλήθη, μεταξύ τῶν ἄλλων, ὡς λόγος ἀκυρώσεως καί τό ὅτι αἱ κατηγορίαι καί εἰδικότητες τοῦ προσωπικοῦ τῶν ξενοδοχείων εἶναι καθωρισμέναι ὑπό τοῦ εἰδικοῦ νόμου 1828/1942 (ὡς ἐτροποποιήθη ὑπό τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 1224/1944).

Τοῦτο, ὑπό τήν ἔννοιαν, ὅτι δέν ἠδύνατο τό θέμα νά καταστῇ ἀντικείμενον συλλογικῆς διαφορᾶς ἐργασίας καί νά ρυθμισθῇ διά τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ὡς τοῦτο γίνεται παγίως ἐκτός ἐν τῇ νομολογίᾳ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας. (Ἴδετε Σ.Ε. 2086/1967, εἰσηγητής *Π. Μακρόπουλος*, ΕΕΔ 26, 1380, ἔνθα εἰς σημειώσεις μας καί λοιπαί παραπομπαί).

Ὡς ὅμως δέχεται τό Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας ὁ ὑπό τοῦ ἀνωτέρω νόμου χαρακτηρισμός τοῦ προσωπικοῦ τῶν ξενοδοχείων ἀναφέρεται εἰς τήν δι' αὐτό ἐφαρμογήν τοῦ νόμου 2112/1920 περί καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, θέμα δηλαδή, τό ὁποῖον δέν θίγεται ὑπό τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 105/1968, Ὀλομελείας

Πρόεδρος ὁ κ. **Μιχ. Στασινόπουλος**
Εἰσηγητής ὁ Σύμβουλος κ. **Δ. Τσιμαράτος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γρ. Μοράκης, Χρ. Μοριάνθης

Διά τῆς ὑπό κρίσιν αἰτήσεως ζητεῖται ἐμπροθέσμως ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 69569/6583 ἀπό 21 Ἰουλίου 1966 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 458/22.7.1966), δι' ἧς οὗτος ἐκύρωσε τήν ὑπ' ἀριθ. 41/1966 ἀπόφασιν τοῦ Δευτεροβαθμίου συλλογικοῦ διοικητικοῦ ὀργάνου διαιτησίας Ἀθηνῶν, ἀφορῶσαν εἰς τόν καθορισμόν τῶν ὅρων, συνθηκῶν καί ἀμοιβῆς τῆς

τοῦ ν.δ. 4020/1959.

Καί μόνον ἐξ αἰτίας τῆς ἐμφανοῦς ἀντιθέσεως τῶν ὡς ἄνω ἀποφάσεων νομίζομεν, ὅτι θά πρέπει τό ταχύτερον νά ἀσχοληθῇ ἡ Ὀλομέλεια τοῦ Ἀρείου Πάγου ἐπί τοῦ νομικοῦ τούτου θέματος. Ἀλλά καί ὁ συντάκτης τοῦ Σχεδίου Κώδικος Ἐργασίας θά πρέπει νά δώσῃ λύσιν εἰς τό νομικόν τοῦτο πρόβλημα, λύσιν ἀνταποκρινομένην πρός τήν λογικήν, τό δίκαιον καί τήν ἑλληνικήν πραγματικότητα.

ἐργασίας τῶν ξενοδοχοϋπαλλήλων ἀπάσης τῆς χώρας.

Ἡ προσφεύγουσα ὀργάνωσις τῶν ἐργοδοτῶν (ξενοδόχων), μετασχοῦσα τῆς διενέξεως καὶ ἐκπροσωπήσασα τὸν ἐπαγγελματικὸν τοῦτον κλάδον κατὰ τὰς ἀποτυχούσας διαπραγματεύσεις πρὸς ἐπίλυσιν τῆς διενέξεως ταύτης διὰ τῆς καταρτίσεως συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας εἰς πλαίσιον ἐθνικῆς ὁμοιοεπαγγελματικῆς, ἐν συνεχείᾳ δὲ κατὰ τὴν διαδικασίαν ἐνώπιον τῶν ἁρμοδίων συλλογικῶν διοικητικῶν ὀργάνων πρὸς ἐπίλυσιν τῆς διαφορᾶς διὰ διαιτησίας, νομιμοποιεῖται, ὑπὸ ἔποψιν ἐννόμου συμφέροντος, ἐν τῇ ἀσκήσει τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως ἀκυρώσεως κατὰ τῆς κυρωσάσης τὴν διαιτητικὴν ἀπόφασιν ὑπουργικῆς ἀποφάσεως καὶ τῇ προσβολῇ ταύτης καθ' ὅλας αὐτῆς τὰς διατάξεις, καὶ ἂν ἔτι τινὲς ἐξ αὐτῶν δὲν ἀφοροῦν εἰς τὸ σύνολον τῶν μελῶν αὐτῆς. Ὁμοίως μετ' ἐννόμου συμφέροντος παρεμβαίνει εἰς τὴν δίκην πρὸς ἀπόκρουσιν τῆς αἰτήσεως ἡ ἐκπροσωποῦσα τοὺς μισθωτοὺς τοῦ ἐπαγγέλματος Πανελλήνιος Ὁμοσπονδία Ἐργατῶν Ἐπισιτισμοῦ καὶ Ὑπαλλήλων Τουριστικῶν Ἐπαγγελμάτων.

Ἐν ἄρθρῳ 15 § 3 τοῦ νόμου 3239/1955 «περὶ τρόπου ρυθμίσεως συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας κλπ.» ὁρίζεται, ὅτι τὰ ὑπὸ τοῦ νόμου συνιστώμενα διοικητικὰ ὄργανα διαιτησίας (πρωτοβάθμια καὶ δευτεροβάθμια) κατὰ τὴν ἔρευναν τῆς διαφορᾶς καὶ τὴν ἔκδοσιν τῶν ἀποφάσεών των, προκειμένου ἰδίᾳ περὶ καθορισμοῦ ἀποδοχῶν, δέον νὰ λαμβάνωσιν ὑπ' ὄψιν καὶ νὰ σταθμίζωσι τὰς κοινωνικὰς καὶ οἰκονομικὰς ἀνάγκας, ἃς ἐξυπηρετοῦν αἱ ὑπὸ κρίσιν ἐπιχειρήσεις καὶ ἐκμεταλλεύσεις, τὴν οἰκονομικὴν καὶ τεχνικὴν αὐτῶν ἀντοχήν, τὸ ἐπίπεδον τῶν χορηγουμένων ἀμοιβῶν καὶ ἡμερομισθίων ἐν σχέσει πρὸς τὸ κόστος ζωῆς, τοὺς ὅρους, τὰς συνθήκας καὶ τὸ εἶδος τῆς παρεχομένης ἐργασίας καὶ τὸ γενικώτερον συμφέρον τῆς ἐθνικῆς οἰκονομίας.

Ἐν προκειμένῳ, ἡ δευτεροβάθμιος διαιτητικὴ ἀπόφασις καθώρισε τὰ κατώτατα ὅρια βασικῶν μηνιαίων μισθῶν τοῦ ἐν αὐτῇ κατονομαζομένου προσωπικοῦ τοῦ ἀπασχολουμένου εἰς ξενοδοχεῖα, λειτουργοῦντα ἐντὸς τῶν ἀστικῶν κέντρων τῆς χώρας, λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν καὶ ἐκτιμήσασα, ὡς ἐν αὐτῇ ἀναφέρεται, τὸ εἶδος καὶ τὴν φύσιν τῆς ὑπὸ τῶν ἐν διενέξει μισθωτῶν παρεχομένης ἐργασίας, τὰς ἀπὸ τοῦ ἔτους 1964, ὅτε ἐχορηγήθη εἰς τοὺς εἰρημένους μισθωτοὺς ἡ τελευταία αὔξησις, ἐπελθούσας οἰκονομικὰς μεταβολάς, τὴν ἐπιτευχθεῖσαν αὔξησιν τοῦ τε ἐθνικοῦ καὶ κατὰ κεφαλὴν εἰσοδήματος, ἰδίᾳ δὲ τὴν ἄνοδον τοῦ τιμαριθμικοῦ κόστους ζωῆς καὶ τὴν ἐντεῦθεν μείωσιν τῆς ἀγοραστικῆς δυνάμεως τῶν μισθῶν τούτων, πάντα ταῦτα ἐν συνδυασμῷ καὶ πρὸς τὰ λοιπὰ ἐν τῇ ὡς ἄνω διατάξει τοῦ νόμου ἀναφερόμενα στοιχεῖα, ἐν ὄψει δὲ καὶ τῆς κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη παρατηρουμένης σημαντικῆς αὐξήσεως τῆς τουριστικῆς κινήσεως ἐν Ἑλλάδι, ἐξ ἧς προδήλως ὠφελοῦνται αἱ ξενοδοχειακαὶ ἐπιχειρήσεις. Οὕτως ἡ κρίσις τῆς ἀποφάσεως περὶ αὐξήσεως τῶν ἀποδοχῶν βασίζεται ἐπὶ νομίμων κριτηρίων, εἶναι δὲ ἐπαρκῶς ἠτιολογημένη. Εἰδικώτερον τὰ προβαλλόμενα ὑπὸ τῆς προσφευγούσης ὀργανώσεως παράπονα, ὅτι δὲν ἐλήφθη ὑπ' ὄψιν ἡ αὔξησις ἀντιστοίχως πρὸς τὴν τουριστικὴν κίνησιν καὶ τῶν ξενοδοχειακῶν μονάδων, ὡς καὶ ὅτι αἱ ξενοδοχειακαὶ ἐπιχειρήσεις τελοῦν ὑπὸ καθεστὼς διατιμήσεως, εἶναι ἀπορριπτέα, τὸ μὲν πρῶτον, διότι, κατὰ τὴν ἀπόφασιν, ἡ σημειωθεῖσα κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη αὔξησις τῆς τουριστικῆς κινήσεως εἶναι σημαντική, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν προφανῶς, ὅτι, παρ' ὅλην τὴν ἐκ τῆς αὐτῆς αἰτίας προκαλουμένην ἀνάπτυξιν τοῦ ἐπαγγελματικοῦ κλάδου διὰ τῆς δημιουργίας νέων ξενοδοχειακῶν μονάδων, καταλείπει ἱκανὰ περιθώρια ὠφελείας διὰ πάσας τὰς ξενοδοχειακὰς ἐπιχειρήσεις, τὸ δὲ δεύτερον, διότι, ὡς συνομολογεῖται καὶ διὰ τῆς αἰτήσεως, κατὰ τὸν χρόνον, εἰς ὃν ἀφορᾷ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ἐχορηγήθη αὔξησις τῶν τιμῶν τῶν ξενοδοχείων διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 81963/1965 ἀπὸ 18.1.1966 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ, Προεδρίας Κυβερνήσεως καὶ Ἐμπορίου (Φ.Ε.Κ. 94/1966 Β'). Ὅθεν, πάντες οἱ σχετικοὶ πρὸς τὸ κεφάλαιον τοῦτο τῆς ἀποφάσεως προβαλλόμενοι λόγοι, καθ' ὅσον μὲν ἀναφέρονται εἰς ἔλλειψιν νομίμου καὶ προσηκούσης αἰτιολογίας εἶναι ἀπορριπτέοι, ὡς ἀβάσιμοι, καθ' ὅσον δὲ πλήττουν τὴν ὑπὸ τῆς Διοικήσεως ἐκτίμησιν τῶν πραγμάτων εἶναι ἀπορριπτέοι ὡς ἀπαράδεκτοι.

Ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ὥρισεν, ὅτι τὰ ὑπ' αὐτῆς καθοριζόμενα κατώτατα ὅρια βασικῶν μηνιαίων μισθῶν ἰσχύουν διὰ τὴν περιοχὴν τῆς τέως Διοικήσεως Πρωτευούσης

καὶ τῆς Θεσσαλονίκης, διὰ δὲ τὰς λοιπὰς περιοχὰς τῆς χώρας ἰσχύουν μειωμένα κατὰ 5%. Ἡ δευτεροβάθμιος διαιτητικὴ ἀπόφασις περιώρισεν εἰς 5% τὸ ὑπὸ τῆς πρωτοβαθμίου ἀποφάσεως καθορισθὲν εἰς 7% ποσοστὸν τῆς ἀνωτέρω μειώσεως καὶ ἐξωμοίωσε τὸ μισθολογικὸν καθεστὼς τῶν ἀπασχολουμένων εἰς ξενοδοχεῖα τῆς περιοχῆς Θεσσαλονίκης μισθωτῶν πρὸς τὸ διὰ τοὺς μισθωτοὺς τοῦ ἐν λόγῳ ἐπαγγέλματος τῆς περιοχῆς Πρωτευούσης ὁρισθέν. Ἐπὶ τῇ σκέψει τὸ μὲν ὅτι εἰς τὰς πλείστας τῶν ἐθνικῶν ὁμοιοεπαγγελματικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἢ τῶν ὁμοίας ἐκτάσεως ἐφαρμογῆς ἀποφάσεων διαιτησίας δὲν προβλέπεται μείωσις τῶν ὑπ' αὐτῶν καθοριζομένων κατωτάτων ὁρίων ἀποδοχῶν διὰ τοὺς εἰς αὐτὰς ὑπαγομένους καὶ ἐκτὸς τῆς περιοχῆς τῆς τέως Διοικήσεως Πρωτευούσης ἐργαζομένους μισθωτούς ἢ ὅπου ὑφίστανται τοιαῦται μειώσεις ἐπιδιώκεται ἡ ἄρσις ἢ ἡ βαθμιαία ἐλάττωσις αὐτῶν, τὸ δὲ ὅτι καὶ ἐν τῇ πόλει τῆς Θεσσαλονίκης ἐπικρατοῦν αἱ αὐταὶ περίπου συνθῆκαι, ὡς καὶ ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς τέως Διοικήσεως Πρωτευούσης. Ἡ αἰτιολογία αὕτη τῆς ἀποφάσεως, στηριζομένη εἰς ἐκτίμησιν τῶν κρατουσῶν εἰς τὰς διαφόρους περιοχὰς τῆς χώρας συνθηκῶν, εἶναι νόμιμος καὶ ἐπαρκής. Δὲν ἐπεβάλλετο δὲ ὅπως ἡ γενομένη ρύθμισις κατὰ περιοχὰς ἀποτελέσῃ ἰδιαίτερον θέμα τῆς διενέξεως δεδομένου, ὅτι περιλαμβάνεται εἰς τὸ γενικώτερον αἴτημα τῆς αὐξήσεως τῶν ἀποδοχῶν τῶν μισθωτῶν τοῦ ἐπαγγέλματος ὁλοκλήρου τῆς χώρας, τὸ τεθὲν ὑπὸ τῆς ὀργανώσεως τῶν μισθωτῶν, ὡς δείκνυται ἐκ τῆς ἐκθέσεως τοῦ μεσολαβήσαντος κατὰ τὰς διαπραγματεύσεις ὑπαλλήλου τοῦ Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Οἰκονομίας, καὶ ἀπορριπτέα τὰ ἐναντία ὡς ἀβάσιμα.

Ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, καθορίσασα τὸν μισθὸν τοῦ προσωπικοῦ τῶν ξενοδοχείων κατὰ κατηγορίας καὶ εἰδικότητας, περιέλαβε τὸ πρῶτον καὶ ὡρισμένας εἰδικότητας (ὁμοιαίτρ, θυρωρὸς ὑπηρεσίας, πλύντριαι, σιδηρώτριαι). Ἡ προσφεύγουσα ὀργάνωσις τῶν ἐργοδοτῶν ἰσχυρίζεται, ὅτι αἱ κατηγορίαι καὶ αἱ εἰδικότητες τοῦ προσωπικοῦ τῶν ξενοδοχείων εἶναι καθωρισμέναι ὑπὸ νόμου καὶ κατ' ἀκολουθίαν, ὅτι τὸ θέμα τῶν εἰδικοτήτων τοῦ ἐν λόγῳ προσωπικοῦ δὲν δύναται νὰ ἀποτελέσῃ ἀντικείμενον ρυθμίσεως διὰ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ ὁμοίας ἐφαρμογῆς ἀποφάσεως διαιτησίας. Τὸ ν.δ. 1828/1942 «περὶ τροποποιήσεως τῆς ἰσχυούσης περὶ προσωπικοῦ ξενοδοχείων ὅπου νομοθεσίας», ἰσχὺν ἔτι δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 26.9/20.12.1966 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου (Φ.Ε.Κ. 284/1966) διακρίνει, ἐν ἄρθρῳ 1, τὸ προσωπικὸν τῶν ξενοδοχείων εἰς τὰς ἑξῆς κατηγορίας: α) εἰς προσωπικὸν Διευθύνσεως, Γραφείων καὶ Διαχειρίσεως, β) εἰς κυρίως ξενοδοχειακὸν προσωπικὸν καὶ γ) εἰς τεχνικὸν καὶ βοηθητικὸν τοιοῦτον, καὶ ὁρίζει κατ' εἰδικότητας τὸ εἰς ἑκάστην τῶν κατηγοριῶν τούτων περιλαμβανόμενον προσωπικόν. Ἀλλ' ὡς ἐκ τῶν λοιπῶν διατάξεων τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου τοῦ νομοθετήματος τούτου σαφῶς προκύπτει, ἡ ἀνωτέρω διάκρισις τοῦ προσωπικοῦ τῶν ξενοδοχείων ἐθεσπίσθη ἐπὶ τῷ τέλει τοῦ χαρακτηρισμοῦ τοῦ προσωπικοῦ τούτου εἰς ὑπαλληλικὸν καὶ μὴ ἀπὸ τῆς ἀπόψεως τῆς σχέσεως ἐργασίας καὶ τοῦ καθορισμοῦ ἐκείνων, ἐκ τῶν μισθωτῶν τούτων, οἵτινες, ὡς ἔχοντες ἰδιότητα ὑπαλλήλου, ὑπάγονται εἰς τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 2112. Συνεπῶς, αἱ διατάξεις τοῦ εἰρημένου νομοθετήματος οὐδόλως ἀποβλέπουν εἰς τὴν καθιέρωσιν, διὰ κανόνων μάλιστα ἀναγκαστικοῦ δικαίου, εἰδικοτήτων τῶν ἐν τοῖς ξενοδοχείοις ἐργαζομένων, ἀποκλείουσαν τὴν κατὰ τὴν διαδικασίαν τῆς καταρτίσεως συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ δι' ἀποφάσεως διαιτησίας διάκρισιν τῶν ἐργαζομένων εἰς ξενοδοχεῖα, ἀπορρέουσαν ἐκ τῆς φύσεως τῆς ὑπ' αὐτῶν παρεχομένης ἐργασίας ἐπὶ τῷ σκοπῷ τοῦ καθορισμοῦ τῆς προσηκούσης δι' αὐτὴν ἀμοιβῆς, ὁ δὲ τὰ ἐναντία ὑποστηρίζων λόγος ἀκυρώσεως εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος.

Ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ὥρισεν, ὅτι εἰς τοὺς ἐκτάκτως προσλαμβανομένους σερβιτόρους καὶ βοηθοὺς αὐτῶν πρὸς ἐξυπηρέτησιν ἐπισήμων γευμάτων καὶ δεξιώσεων καταβάλλεται ἡ ἐν αὐτῇ ὁριζομένη ἀμοιβή, ὡς ἐπίσημα δὲ γεύματα θεωροῦνται τὰ παρατιθέμενα εἰς ξενοδοχεῖα Α' κατηγορίας καὶ ἄνω. Ἡ ἀπόφασις τὸν χαρακτηρισμὸν τοῦ γεύματος ὡς ἐπισήμου συναρτᾷ πρὸς τὴν ἀνωτέρω κατηγορίαν τοῦ ξενοδοχείου, εἰς ὃ τοῦτο παρατίθεται, καὶ συνεπῶς προσδιορίζει ἐπαρκῶς τί ἐννοεῖ ὡς ἐπίσημον γεῦμα, τὰ δὲ περὶ τοῦ ἐναντίου προβαλλόμενα εἶναι ἀπορριπτέα ὡς ἀβάσιμα.

Ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ὥρισεν, ὅτι τὸ κυρίως ξενοδοχειακὸν προσωπικὸν τὸ ἀ-

πασχολούμενον εἰς ξενοδοχεῖα θερινῶν διαμονῶν, λουτροπόλεων, κέντρων παραθερισμοῦ, ἀρχαιολογικῶν καὶ τουριστικῶν τόπων κλπ., θὰ ἐξακολουθήσῃ ἀμειβόμενον, ὡς μέχρι τοῦδε, διὰ μικτοῦ συστήματος, ἤτοι δι' ἡλαττωμένου ἢ συμβολικοῦ μισθοῦ, μερίσματος ἐκ τοῦ κεκανονισμένου ποσοστοῦ ὑπηρεσίας, τροφῆς καὶ ὕπνου, ὡς περὶ τοῦ τρόπου καὶ ὕψους ἀμοιβῆς τοῦ προσωπικοῦ τούτου προβλέπουσιν αἱ ἐν τῇ ἀποφάσει μνημονευόμεναι ἀπὸ τοῦ ἔτους 1956 ὑπουργικαὶ ἀποφάσεις, δι' ὧν ἐκηρύχθησαν ἐκτελεσταὶ διαιτητικαὶ ἀποφάσεις, ρυθμίζουσαι τὸ θέμα, ὡς καὶ αἱ εἰς αὐτὸ ἀφορῶσαι καὶ ἐπίσης ἐν τῇ ἀποφάσει μνημονευόμεναι συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας. Οὕτως εἰς τὸ προσωπικὸν τῶν ξενοδοχείων θερινῶν διαμονῶν, τὸ ὁποῖον θέλει ἐξακολουθήσει ἀμειβόμενον διὰ τοῦ ἀνωτέρω μικτοῦ συστήματος, ὅπερ εἶναι ἐπωφελέστερον διὰ τοὺς μισθωτούς ἀπὸ τὸ ἰσχῦον εἰς τὰ ξενοδοχεῖα ἀστικῶν κέντρων σύστημα ἀμοιβῆς, οὐδεμία ἐχορηγήθη αὔξησις ἀποδοχῶν. Περαιτέρω ὅμως ἡ ἀπόφασις ὥρισεν, ὅτι εἰς ξενοδοχεῖα θερινῶν διαμονῶν καὶ λουτροπόλεων, ἐφ' ὧν ἐφαρμόζεται τὸ εἰρημένον μικτὸν σύστημα ἀμοιβῆς, θεωροῦνται τὰ ὡς ἐκ τῆς θέσεώς των χαρακτηριζόμενα ὡς τοιαῦτα καὶ κατονομαζόμενα ἐν τῇ ὑπ' ἀριθ. 30378/15.11.1955 ἀποφάσει τοῦ Ε.Ο.Τ περὶ διατιμήσεως ξενοδοχείων. Κατ' ἐξαίρεσιν ξενοδοχεῖα θερινῶν διαμονῶν ἢ λουτροπόλεων, λειτουργοῦντα καθ' ὅλον τὸ ἔτος ἢ ἐπὶ συνεχὲς χρονικὸν διάστημα πλέον τῶν ἓξ μηνῶν κατ' ἔτος καὶ ἄτινα μέχρι τοῦδε ἐφήρμοζον τὸ σύστημα ἀμοιβῆς ξενοδοχείων ἀστικῶν κέντρων, δύνανται νὰ ἐξακολουθήσουν ἐφαρμόζοντα τὸ σύστημα τοῦτο, ὑπὸ τὸν ὅρον ὅτι εἰς τὸ μὴ ἀπασχολούμενον καθ' ὅλον τὸ ἔτος κυρίως ξενοδοχειακὸν προσωπικὸν θὰ καταβάλλουν πρόσθετον ἀμοιβήν, ὑπολογιζομένην καὶ προσδιοριζομένην κατὰ τὰ ἐν τῇ διατάξει ταύτῃ ὁριζόμενα. Διὰ τῆς ἀνωτέρω διατάξεως τῆς ἀποφάσεως μεταβάλλεται ὁ ἀπὸ ἐτῶν ὑφιστάμενος, ὡς τελικῶς διεμορφώθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 26/1961 ἑρμηνευτικῆς ἀποφάσεως τοῦ δευτεροβαθμίου διοικητικοῦ ὀργάνου διαιτησίας Ἀθηνῶν, καταστάσης ἐκτελεστὴς διὰ τῆς καταθέσεως εἰς τὸ Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν, χαρακτηρισμὸς τῶν ξενοδοχείων τῆς ἐν λόγῳ κατηγορίας, καθ' ὃν ὡς ξενοδοχεῖα θερινῶν διαμονῶν, λουτροπόλεων, κέντρων παραθερισμοῦ, ἀρχαιολογικῶν τόπων καὶ τουριστικὰ περίπτερα θεωροῦνται τὰ λειτουργοῦντα εἰς περιφερείας, αἵτινες χαρακτηρίζονται, εἴτε διὰ τῶν περὶ διατιμήσεως ἀποφάσεων τοῦ Ε.Ο.Τ. ὡς λουτροπόλεις ἢ θερινὰ διαμοναί, εἴτε διὰ Ο.Δ. ὡς τουριστικοὶ τόποι, ὑπὸ τὴν πρόσθετον προϋπόθεσιν, ὅτι κατὰ τὴν χειμερινὴν περίοδον, ἤτοι ἀπὸ τῆς 15ης Ὀκτωβρίου μέχρι τῆς 15ης Μαΐου, ταῦτα οὐδόλως λειτουργοῦν ἢ λειτουργοῦν περιωρισμένως, ἀπασχολοῦντα προσωπικὸν ὀλιγώτερον τῶν 2/3 τοῦ κατὰ μέσον ὅρον ἀπασχολουμένου κατὰ τοὺς μῆνας Ἰούλιον καὶ Αὔγουστον.

Ἡ προσφεύγουσα ὀργάνωσις τῶν ἐργοδοτῶν ἰσχυρίσθη ἐνώπιον τῶν διοικητικῶν συλλογικῶν ὀργάνων διαιτησίας, ὅτι ὁ χαρακτηρισμὸς τῶν ξενοδοχείων θερινῶν διαμονῶν δὲν ἠδύνατο κατὰ νόμον νὰ ἀποτελέσῃ ἀντικείμενον τῆς προκειμένης διενέξεως, διότι δὲν εἶχε καταγγελθῇ ὑπὸ τῆς παρεμβαινούσης ὀργανώσεως τῶν μισθωτῶν καὶ ἡ εἰδικῶς τὸ θέμα τοῦτο ρυθμίζουσα ὡς ἄνω ὑπ' ἀριθ. 26/1961 διαιτητικὴ ἀπόφασις, τῆς καταγγελίας περιοριζομένης εἰς μόνην τὴν τελευταίαν ὑπ' ἀριθ. 44/1964 διαιτητικὴν ἀπόφασιν τοῦ πρωτοβαθμίου συλλογικοῦ ὀργάνου Ἀθηνῶν, ἐπιλύσασαν ἀναφυεῖσαν τότε διένεξιν ὡς πρὸς τὴν ἀμοιβὴν ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τῶν ξενοδοχείων καὶ ἀναφερομένην κατὰ τὰ λοιπά, συνεπῶς καὶ τὸν χαρακτηρισμὸν τῶν ξενοδοχείων θερινῶν διαμονῶν, εἰς τὰ ἰσχύοντα ἐπὶ τῇ βάσει τῶν προγενεστέρων ἀποφάσεων διαιτησίας. Τὸν ἰσχυρισμὸν τοῦτον ἀπέρριψεν ἡ κυρωθεῖσα διὰ τῆς προσβαλλομένης ὑπουργικῆς ἀποφάσεως δευτεροβάθμιος διαιτητικὴ ἀπόφασις, ἐπὶ τῇ

σκέψει ὅτι, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ συλλογικοῦ ὀργάνου, διὰ τῆς ἐκ μέρους τῆς ἐν διενέξει ἐργατικῆς ὀργανώσεως γενομένης καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 44/1964 διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἐπεδιώχθη ἡ μεταβολὴ τοῦ ὑφισταμένου καθεστῶτος ἀμοιβῆς τῶν ξενοδοχοϋπαλλήλων καὶ ἡ ἐπαναρρύθμισις τούτου τόσον διὰ τὰ ξενοδοχεῖα ἀστικῶν κέντρων, ὅσον καὶ διὰ τὰ ξενοδοχεῖα θερινῶν διαμονῶν, καὶ δέον νὰ θεωρηθῶσι καταγγελθεῖσαι ἅπασαι αἱ περὶ τοῦ καθεστῶτος τούτου προϊσχύσασαι διαιτητικαὶ ἀποφάσεις, ἐν αἷς καὶ ἡ ὑπ' ἀριθ. 26/1961 διαιτητικὴ ἀπόφασις ἐν σχέσει μὲ τὸν χαρακτηρισμὸν τῶν ξενοδοχείων θερινῶν διαμονῶν. Ὅθεν, δεχθεῖσα ἡ ἀπόφασις, κατ' ἐκτίμησιν τῶν συνθηκῶν ἐν γένει τῆς προκειμένης διενέξεως, ὅτι ἡ παρεμβαίνουσα ὀργάνωσις τῶν μισθωτῶν διὰ τῆς καταγγελίας τῆς τελευταίας ὡς ἄνω διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἀπέβλεψεν εἰς τὴν ἐξ ὑπαρχῆς ρύθμισιν τοῦ ὅλου θέματος τῶν ὅρων, συνθηκῶν καὶ ἀμοιβῆς τῆς ἐργασίας τῶν μισθωτῶν τῶν ἀπασχολουμένων εἰς τὰ ξενοδοχεῖα τόσον τῶν ἀστικῶν κέντρων, ὅσον καὶ τῶν θερινῶν διαμονῶν, ὀρθῶς ἔκρινε περαιτέρω, ὅτι κατηγγέλθησαν, πλὴν τῆς τελευταίας, καὶ πᾶσαι αἱ προϊσχύσασαι σχετικαὶ διαιτητικαὶ ἀποφάσεις, ἡ κρίσις δὲ αὕτη εἶναι νόμιμος καὶ ἐπαρκῶς ἠτιολογημένη, ὁ δὲ περὶ τοῦ ἐναντίου λόγος ἀκυρώσεως εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος.

Περαιτέρω ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις οὐδεμίαν εἰδικωτέραν αἰτιολογίαν παρέχει ὡς πρὸς τὴν μεταβολὴν τοῦ χαρακτηρισμοῦ τῶν ξενοδοχείων θερινῶν διαμονῶν, ὅστις συνδέεται πρὸς τὸ ὅλον θέμα τῆς ἀμοιβῆς τῆς ἐργασίας τῶν εἰς τὰ ξενοδοχεῖα ταῦτα ἀπασχολουμένων μισθωτῶν, ἀναφέρουσα ἁπλῶς, ὅτι ἡ ρύθμισις τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τοῦ προσωπικοῦ τούτου ἐγένετο κατὰ τρόπον ἐναρμονίζοντα τὰ συμφέροντα τῶν τε ἐργοδοτῶν καὶ μισθωτῶν πρὸς ἄρσιν τῶν ἄχρι τοῦδε προκυψασῶν ἀμφισβητήσεων καὶ διενέξεων. Ἡ αἰτιολογία ὅμως αὕτη γενικὴ καὶ ἀόριστος, προκειμένου μάλιστα περὶ μεταβολῆς ὑφισταμένης ἀπὸ ἐτῶν καταστάσεως, ἐν σχέσει πρὸς τὸν χαρακτηρισμὸν τῶν ξενοδοχείων θερινῶν διαμονῶν, καὶ ὡς ἐκ τούτου ἡ ἐπενεχθεῖσα μεταβολὴ ἔχρηζεν εἰδικωτέρας αἰτιολογήσεως. Διὰ τὴν ἔλλειψιν ταύτην αἰτιολογίας ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις εἶναι ἀκυρωτέα ὡς πρὸς τὴν περὶ χαρακτηρισμοῦ τῶν ξενοδοχείων θερινῶν διαμονῶν διάταξιν αὐτῆς καὶ τὴν συνηρτημένην πρὸς ταύτην ἐν συνεχείᾳ διάταξιν, τὴν ἀφορῶσαν εἰς τὴν κατ' ἐξαίρεσιν διατήρησιν τοῦ συστήματος ἀμοιβῆς τοῦ προσωπικοῦ ξενοδοχείων ἀστικῶν κέντρων καὶ ἐπὶ ξενοδοχείων θερινῶν διαμονῶν λειτουργούντων καθ' ὅλον τὸ ἔτος ἢ ἐπὶ συνεχὲς χρονικὸν διάστημα πλέον τῶν ἓξ μηνῶν κατ' ἔτος, ἐφ' ὅσον ταῦτα ἐφαρμόζουν τὸ σύστημα τοῦτο.

Ἡ προσφεύγουσα παραπονεῖται, τέλος, ὅτι ἡ ἀπόφασις παρέλειψε νὰ καθορίσῃ, προκειμένου περὶ τῶν ὁρισθεισῶν ὑπ' αὐτῆς, κατὰ τὰ ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει, εἰδικοτήτων, τὸν τρόπον ἀμοιβῆς αὐτῶν κατὰ τὸ ἀνωτέρω μικτὸν σύστημα, τὸ ὁποῖον προϋποθέτει, κατὰ τὰς ρυθμιζούσας τοῦτο διαιτητικὰς ἀποφάσεις, τὸν καθορισμὸν συμβολικοῦ μισθοῦ, ὡς καὶ ἀναλογίαν συμμετοχῆς εἰς τὸ κεκανονισμένον ποσοστὸν ὑπηρεσίας. Τοῦτο ἀποτελεῖ πράγματι κενὸν τῆς ἀποφάσεως, καθιστῶν δυσχερῆ τὴν ἐφαρμογήν της ὡς πρὸς τοὺς εἰρημένους μισθωτούς, τὸ ὁποῖον ὅμως δύναται νὰ συμπληρωθῇ κατὰ τὴν νόμιμον διαδικασίαν, δὲν ἀποτελεῖ δὲ πλημμέλειαν ἐπαγομένην ἀκυρότητα.

Κατὰ ταῦτα ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις δεκτὴ ἐν μέρει καθίσταται, ἀπορριπτομένης κατὰ τὸ ἀντίστοιχον μέρος τῆς παρεμβάσεως.

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΑΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗ ΠΡΟΣΛΗΨΙΣ ΠΟΛΕΜΙΣΤΩΝ ΥΠΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Προσὸν ἡλικίας κατὰ Κανονισμοὺς προσωπικοῦ

Ἀπαράδεκτος ἐκπροθέσμως ἀσκηθεῖσα ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας παρέμβασις.—Ὅριον ἡλικίας διὰ τὰς βάσει τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ Α.Ν. 1836/1951 ἀναγκαστικὰς τοποθετήσεις πολεμιστῶν, ἐφ' ὅσον ὑφίστανται κανόνες, διὰ τῶν ὁποίων θεσπίζεται ἐξ ἀντικειμένου δίκαιον περὶ τοῦ ὁρίου ἡλικίας διὰ τὴν εἰς τὴν συγκεκριμένην ἑκάστοτε ἐπιχείρησιν πρόσληψιν προσωπικοῦ.—Κανονισμὸς Ὑπηρεσίας Δ.Ε.Η. δὲν θέτει κανόνας ἐξ ἀντικειμένου δικαίου, δεσμεύοντας τὴν Διοίκησιν κατὰ τὴν παρ' αὐτῇ ἀναγκαστικὴν τοποθέτησιν πολεμιστῶν.

Ἀποτελεῖ ἀντικείμενον διχογνωμίας μεταξὺ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας καὶ τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων (δὲν ἔχει ἐπὶ τοῦ ζητήματος ἐπιληφθῇ εἰσέτι ὁ Ἄρειος Πάγος), ἂν διὰ τοὺς κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, ὡς ἀντροποποιηθὲν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 1185/1961 (ΕΕΔ 20, 1163), ἀναγκαστικῶς τοποθετουμένους πολεμιστὰς ἀπαιτῆται κατὰ τὸν νόμον νὰ ἔχωσι καὶ τὸ ὑπὸ τῶν Κανονισμῶν τῶν ἐπιχειρήσεων προβλεπόμενον τυχὸν ὅριον ἡλικίας.

Τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας ἔχει ἀποφανθῆ καταφατικῶς (ἴδετε Σ.Ε. 503/1964, εἰσηγητὴς *Ἠλ. Καμπίτσης*, ΕΕΔ 23, 403, Σ.Ε. 1479/1964, εἰσηγητὴς *Κ. Δάρας*, ΕΕΔ 23, 1476, Σ.Ε. 1044/1965, εἰσηγητὴς *Ν. Γρηγορίου*, ΕΕΔ 24, 676), ἐνῷ τὰ πολιτικὰ δικαστήρια δέχονται τὸ ἀντίθετον. (Ἴδετε ἐν τῶν τελευταίων τὴν Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 16735/1967, εἰσηγητὴς *Ι. Πρεμέτη*, ΕΕΔ 26, 1332, ἔνθα εἰς σημειώσεις μας καὶ λοιπαί. Σύμφωνοι καὶ αἱ ἐν ΕΕΔ 23, 403 σημειώσεις μας).

Εἰς τὴν γνώμην του ταύτην, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς κατωτέρω νεωτέρας ἀποφάσεώς του, ἐμμένει τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας, ὡς δῆμος ἔχει νομολογηθῆ (Σ.Ε. 1479/1964, ἐνθ' ἀνωτ.), ὁ προβλέπων τὸ ὅριον ἡλικίας Κανονισμὸς πρέπει νὰ ἔχῃ ἰσχὺν νόμου καὶ ὄχι ἰσχὺν συμβάσεως, τοῦτο δὲ δέχεται τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας καὶ διὰ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεώς του.

Ἐπρόκειτο, εἰς τὴν περίπτωσιν, περὶ ἀναγκαστικῆς τοποθετήσεως πολεμιστοῦ τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 εἰς τὴν Δημοσίαν Ἐπιχείρησιν Ἠλεκτρισμοῦ, τῆς ὁποίας ὅμως ὁ Κανονισμός, κατὰ τὰ δεκτὰ εἰς τὴν νομολογίαν γενόμενα (Σ.Ε. 1044/1965, εἰσηγητὴς *Ν. Γρηγορίου*, ΕΕΔ 24, 676, Α.Π. 499/1962, εἰσηγητὴς *Θ. Σταυρόπουλος*, ΕΕΔ 21, 1435), πρὸς τὰ ὁποῖα εἶναι σύμφωνος καὶ ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, δὲν ἐπέχει ἰσχὺν νόμου, ἀλλὰ συμβάσεως, καὶ συνεπῶς δὲν εἶχεν εἰς τὴν περίπτωσιν ἐφαρμογὴν ὁ περὶ ὁρίου ἡλικίας ὅρος τοῦ Κανονισμοῦ της.

Περὶ τοῦ ὅτι ὁ Κανονισμὸς τῆς Δ.Ε.Η. δὲν ἐπέχει ἰσχὺν νόμου, ἀλλὰ συμβάσεως, εἶναι σύμφωνος καὶ ἡ κατωτέρω, εἰς τὸ παρὸν τεῦχος, δημοσιευομένη Α.Π. 729/1967 (εἰσηγητὴς *Α. Καπελλάκος*), ἀφοῦ ἐξετάθη ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Δ.Ε.Η. καὶ ὄχι παρ' ὀργάνου τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐξουσίας, ἐνεργοῦντος κατὰ νομοθετικὴν ἐξουσιοδότησιν, παρὰ τὴν εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως δημοσίευσιν του.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 3277/1967, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Γ. Χαρμπούρης**
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. **Γ. Παναγιούλας**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ε. Σπηλιωτόπουλος, Ι. Κωτσόβελος

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 670/Ε.13.11.1965 ἀποφάσεως τοῦ Τοπικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ Νομοῦ Θεσσαλονίκης, δι' ἧς ἐτοποθετήθη παρὰ τῇ Δ.Ε.Η. ὡς ἐργατοτεχνίτης ὁ Γ.Β.

Εἰς τὴν δίκην παρεμβαίνει διὰ τοῦ ἀπὸ 30 Νοεμβρίου 1967 δικογράφου, κατατεθέντος τῇ 8ῃ Δεκεμβρίου 1967, ὁ Ι.Σ., ἀμυνόμενος τοῦ κύρους τῆς προσβαλλομένης πράξεως.

Ἡ ἀνωτέρω παρέμβασις, κατατεθεῖσα οὐχὶ ἐντὸς τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου τασσομένης προθεσμίας 6 ἡμερῶν πρὸ τῆς δικασίμου (ἄρθρον 48 § 3 ν.δ. 6.2.1961 περὶ κωδικοποιήσεως εἰς ἐνιαῖον κείμενον τῶν περὶ Συμβουλίου Ἐπικρατείας ἰσχυουσῶν διατάξεων), τυγχάνει τύποις ἀπαράδεκτος καὶ ἀπορριπτέα.

Τὸ ἄρθρον 3 § 3 τοῦ ν.δ. 4185/1961 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως δια-

ΑΚΥΡΩΣΙΣ ΠΡΑΞΕΩΣ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΕΩΣ ΠΟΛΕΜΙΣΤΟΥ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΙΣ ΝΕΑΣ

Ἀναδρομικὴ ἰσχὺς τῆς νέας διοικητικῆς πράξεως

Ἰσχὺς διοικητικῶν πράξεων ἀπὸ τῆς ἐκδόσεώς των, μὴ ἐχουσῶν, κατ' ἀρχήν, ἀναδρομικὴν ἐφαρμογήν.—Δυνατότης ὅμως τῆς Διοικήσεως, ἀκυρωθείσης ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας διοικητικῆς πράξεως δι' ἔλλειψιν αἰτιολογίας, ὅπως, ἐπανερχομένη ἐπὶ τῆς ὑποθέσεως καὶ κρίνουσα βάσει τῶν κατὰ τὸν χρόνον ἐκδόσεως τῆς ἀκυρωθείσης πράξεως πραγματικῶν δεδομένων, ἐπαναλάβῃ ἠτιολογημένως τὸ περιεχόμενον αὐτῆς διὰ νέας πράξεώς της, προσδίδουσα εἰς ταύτην ἰσχύν, ἀνατρέχουσαν εἰς τὸν χρόνον ἐκδόσεως τῆς ἀκυρωθείσης.—Παραπομπὴ ὅμως τοῦ ζητήματος εἰς τὴν Ὁλομέλειαν τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας.

Ἔχει ζωηρὸν ἐνδιαφέρον τὸ ζήτημα, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἀπησχολήθη τὸ Συμβούλιον Ἐπικρατείας διὰ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεώς του.

Ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ἀποφάσεως, ἀκυρώθη ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας (Σ.Ε. 2725/1966, ΕΕΔ 26, 16) ἀναγκαστικὸς διορισμὸς δικηγόρου πολεμιστοῦ εἰς Τράπεζαν, κατ' ἄρθρον 3 ἀ.ν. 1836/1951, μετὰ δὲ τὴν ἀκύρωσιν τῆς σχετικῆς διοικητικῆς πράξεως ὡς ἀναιτιολογήτου ἐπανελήφθη ἐκ νέου τῆς ὑποθέσεως τὸ Κεντρικὸν Συμβούλιον προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τοῦ στρατοῦ καὶ ἐξέδωκε νέαν πρᾶξιν διορισμοῦ, ἀναδρομικῶς ἀπὸ τοῦ πρώτου διορισμοῦ.

Ἐκ τούτου ἐγεννήθη τὸ ζήτημα, ἂν ἠδύνατο ἡ νέα διοικητικὴ πρᾶξις νὰ ἔχῃ ἀναδρομικὴν δύναμιν καὶ καταφατικὴ ὑπῆρξεν ἡ γνώμη τῆς πλειοψηφίας τῆς ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, οὐχ ἧττον ὅμως παρεπέμφθη τὸ

τάξεών τινων τῆς κειμένης περὶ προστασίας τῶν πολεμιστῶν νομοθεσίας κλπ.» ὁρίζει, ὅτι: «Εἰς ἃς περιπτώσεις ὡς ἀνώτατον ὅριον ἡλικίας διὰ τὸν διορισμὸν ὁρίζεται τὸ 35ον ἔτος ἢ μικρότερον, τοῦτο, προκειμένου περὶ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, ὡς ἐτροποποιήθη καὶ συμπληροῦται διὰ τοῦ παρόντος, νοεῖται ηὐξημένον κατὰ ἑπτὰ ἔτη. Ὡς προκύπτει ἐκ τῆς διατάξεως ταύτης, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰς διατάξεις τῶν προηγουμένων παραγράφων τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου ἐρμηνευομένης, ὅτι αὐτῇ θεσπίζεται ὅριον ἡλικίας καὶ διὰ τὰς βάσει τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 ἀναγκαστικὰς τοποθετήσεις, ἐφ' ὅσον ὅμως ὁρίστανται κανόνες, δι' ὧν θεσπίζεται ἐξ ἀντικειμένου δίκαιον περὶ τοῦ ὁρίου ἡλικίας διὰ τὴν εἰς τὴν συγκεκριμένην ἑκάστοτε ἐπιχείρησιν πρόσληψιν προσωπικοῦ.

Διὰ τοῦ ἄρθρου 32 τοῦ Κανονισμοῦ Ἐσωτερικῆς Ὑπηρεσίας τῆς Δ.Ε.Η., δημοσιευθέντος εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 284/1960 φύλλον τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, προβλέπεται ὡς ἀνώτατον ὅριον ἡλικίας διὰ τὴν πρόσληψιν τοῦ προσωπικοῦ τῶν μισθολογικῶν κλάσεων 8.14 τὸ 35ον ἔτος. Ὁ ὡς ἄνω Κανονισμὸς ἐξεδόθη ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἐξουσιοδοτικῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 6 § 3 τοῦ ἀ.ν. 1672/1951 περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ νόμου 1468/1950 περὶ ἱδρύσεως Δημοσίας Ἐπιχειρήσεως Ἠλεκτρισμοῦ καὶ τοῦ ἄρθρου 34 τοῦ ν.δ. τῆς 2/28 Ἰανουαρίου 1951 περὶ ὀργανώσεως καὶ διοικήσεως τῆς Δ.Ε.Η., ὅπερ ὁρίζει, ὅτι «ἅπαντες οἱ ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου μετὰ πρότασιν τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ ἐγκρινόμενοι Κανονισμοὶ ἐκδίδονται ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου καὶ δημοσιεύονται διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως (τεῦχος Β')». Ὁ συμφώνως τῇ ἄνω διατάξει ἐκδοθεὶς Κανονισμὸς κατηρτίσθη ἐλευθέρως ἐκ μέρους μόνου τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Δ.Ε.Η. καὶ ἐδημοσιεύθη εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, ἄνευ παρεμβολῆς, ἐγκρίσεως ἢ κυρώσεως πολιτειακοῦ ἢ κυβερνητικοῦ τινος ὀργάνου, καὶ δύναται νὰ τροποποιηθῇ κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον τῇ πρωτοβουλίᾳ τοῦ αὐτοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου. Συνεπῶς ὁ Κανονισμὸς οὗτος δὲν θέτει κανόνας ἐξ ἀντικειμένου δικαίου, δεσμεύοντας τὴν Διοίκησιν κατὰ τὴν ἀναγκαστικὴν τοποθέτησιν πολεμιστοῦ παρὰ τῇ Δ.Ε.Η. ὡς πρὸς τὸ ὅριον ἡλικίας τῶν τοποθετουμένων συμφώνως ταῖς ἀνωτέρω διατάξεσι τοῦ ἄρθρου 3 § 1 τοῦ ἀ.ν. 1836/1961 καὶ τοῦ ἄρθρου 3 § 3 τοῦ ν.δ. 4185/1961 κατὰ τὰ ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει ἐκτεθέντα. Κατ' ἀκολουθίαν ὁ ἐπὶ τῆς ἀντιθέτου ἐκδοχῆς ἐρειδόμενος σχετικὸς λόγος ἀκυρώσεως τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως τυγχάνει ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος, ὡς καὶ ἡ αἴτησις ἐν τῷ συνόλῳ της.

ζήτημα πρὸς ἐπίλυσιν, λόγῳ τῆς ἀοριστίας καὶ γενικωτέρας σημασίας τοῦ θέματος, εἰς τὴν Ὁλομέλειαν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας.

Σημειωτέον ὅτι τὸ αὐτὸ ζήτημα, ὡς πρὸς τὴν ἐπιδίκασιν μισθῶν τοῦ οὕτω πως διορισθέντος πολεμιστοῦ, προέκυψε καὶ εἰς τὰ πολιτικὰ δικαστήρια. (Ἴδετε Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 20199/1967, εἰσηγητὴς *Χ. Τζαβάρας*, ΕΕΔ 27, 9, ἔνθα σημειώσεις μας καὶ λοιπαὶ παραπομπαὶ εἰς νομολογίαν).

Ἡ γνώμη τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων περὶ ἀναδρομικῆς ἰσχύος τῆς νέας διοικητικῆς πράξεως ἔχει συνεπίκουρον τὴν γνώμην τοῦ Ἀρείου Πάγου (Α.Π. 128/1954, εἰσηγητὴς *Μ. Παντελῆς*, ΕΕΔ 13, 475), κατ' ἣν, ἀκυρουμένης ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας διοικητικῆς πράξεως διὰ λόγους τυπικούς, ἡ ἐκδοθεῖσα νέα πρᾶξις, ἐξ' ὅσον ἔχει τὸ αὐτὸ πρὸς τὴν ἀκυρωθεῖσαν περιεχόμενον καὶ ἐκδίδεται ἐντὸς εὐλόγου ἀπὸ τῆς ἀκυρωτικῆς ἀποφάσεως χρόνου καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν αὐτῶν πραγματικῶν περιστατικῶν καὶ νομικῶν διατάξεων, κέκτηται, κατ' ἐξαίρεσιν, ἰσχὺν ἀνατρέχουσαν εἰς τὸν χρόνον τῆς ἐκδόσεως τῆς ἀρχικῆς πράξεως. Τοῦτο ἀποτελεῖ ἀναγκαίαν συνέπειαν τῆς ἐκ τοῦ ἄρθρου 50 § 4 τοῦ νόμου 3713/1928 ὑποχρεώσεως τῆς Διοικήσεως, ὅπως συμμορφοῦται πρὸς τὸ περιεχόμενον τῆς ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, προκειμένου δὲ περὶ διοικητικῆς πράξεως ἐλλιποῦς κατὰ τύπους, ἡ συμμόρφωσις αὕτη τῆς Διοικήσεως δὲν δύναται νὰ ἐκπληρωθῇ ἄλλως ἢ διὰ τῆς ἐκδόσεως νέας πράξεως, ἀπαλλαγμένης τυπικῶν ἐλαττωμάτων. (Ἴδετε καὶ Α.Π. 136/1955, εἰσηγητὴς *Γ. Βαρσάμου*, ΕΕΔ 13, 475, Α.Π. 371/1955, εἰσηγητὴς *Π. Τζαννετάκης*, ΕΕΔ 14, 987).

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 242/1968, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Γ. Χαρμπούρης**
Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. **Α. Ταβουλάρης**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ἀλ. Βαμβέτσος, Ι. Κωτσόβελος

Διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 30322/1230/23.3.1965 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἡ αἰτοῦσα Τράπεζα ὑπεχρεώθη, κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου 1836/1951, εἰς πρόσληψιν ἑνὸς πολεμιστοῦ δικηγόρου, ἐπὶ τῇ βάσει δὲ τῆς ἐν λόγῳ ἀποφάσεως ἐξεδόθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 173/28.12.1965 πρᾶξις τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου Προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ, δι' ἧς ἐτοποθετήθη παρ' αὐτῇ ὡς δικηγόρος ὁ Ε.Τ. Ἀκυρωθείσης, ὅμως, δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 2728/1966 ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, τῆς ὡς ἄνω, ἐπιβαλλούσης τὴν ὑποχρέωσιν προσλήψεως δικηγόρου, ὑπ' ἀριθ. 30322/1230/23.3.1965 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, ὡς οὐχὶ νομίμως αἰτιολογημένης, τὸ Κεντρικὸν Συμβούλιον προστασίας ἀπολυομένων διὰ τῆς νεωτέρας ὑπ' ἀριθ. 352/23.3.1967 πράξεώς του ἀνεκάλεσεν, ἀφ' ἧς ἴσχυσε, τὴν περὶ τοποθετήσεως τοῦ Ε.Τ., ὡς δικηγόρου παρὰ τῇ αἰτούσῃ Τραπέζῃ, προηγουμένην πρᾶξιν του (173/29.12.1965). Ἐν συνεχείᾳ ὁ Ὑπουργὸς Ἐργασίας, ἐπιληφθεὶς ἐκ νέου τῆς ὑποθέσεως, ἐξέδωσε τὴν ὑπ' ἀριθ. 36992/1367/13.4.1967 ἀπόφασίν του, δυνάμει τῆς ὁποίας ἡ αἰτοῦσα Τράπεζα ἐπανυπήχθη εἰς τὴν ὑποχρέωσιν προσλήψεως ἑνὸς δικηγόρου πολεμιστοῦ καὶ δὴ ἀναδρομικῶς ἀπὸ τῆς 23.5.1965. Ἐπηκολούθησε δὲ ἡ ἔκδοσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 363/24.4.1967 πράξεως τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ, δυνάμει τῆς ὁποίας ἀφ' ἑνὸς ἀνεκλήθη ἡ ἀνακλητικὴ τῆς παρὰ τῇ αἰτούσῃ Τραπέζῃ τοποθετήσεως τοῦ εἰρημένου δικηγόρου ὑπ' ἀριθ. 352/23.3.1967 ἀρχικὴ πρᾶξις του καὶ ἀφ' ἑτέρου ἐπανατοποθετήθη οὗτος παρ' αὐτῇ ἀναδρομικῶς ἀφ' ἧς ἡμερομηνίας εἶχε κοινοποιηθῇ εἰς τὴν αἰτοῦσαν τὸ ὑπ' ἀριθ. 123470/4811/31.12.1965 ἔγγραφον τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, δι' οὗ ἀνεκοινώθη ἡ παρ' αὐτῇ τοποθέτησις τοῦ περὶ οὗ πρόκειται δικηγόρου.

Ὑπὸ τὴν προεκτεθεῖσαν πλοκὴν τῆς ὑποθέσεως, αἱ ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεις, ἀσκούμεναι ὑπὸ τῆς αἰτούσης Τραπέζης, δι' ὧν ἀντιστοίχως διώκεται, τύποις παραδεκτῶς, ἡ ἀκύρωσις 1) τῆς περὶ τοποθετήσεως παρ' αὐτῇ τοῦ δικηγόρου Ε.Τ. ἀρχικῆς πράξεως τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ (ὑπ' ἀριθ. 173/29.12.1965), 2) τῆς ὑπ' ἀριθ. 36992/1367/13.4.1967 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, δι' ἧς ἐπανυπήχθη αὐτὴ εἰς τὴν ὑποχρέωσιν προσλήψεως ἑνὸς πολεμιστοῦ δικηγόρου καὶ 3) τῆς ἐπακολουθησάσης ὑπ' ἀριθ. 363/24.4.1967 πράξεως τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ, δι' ἧς ἐπανατοποθετήθη παρ' αὐτῇ ὁ εἰρημένος δικηγόρος ἀναδρομικῶς (ἀνακληθείσης τῆς ἀνακλητικῆς τῆς ἀρχικῆς τοποθετήσεώς του πράξεως), συνεκδικαστέαι τυγχάνουν, καθ' ὃ ἀ-

σκούμενα ὑπὸ τοῦ ἰδίου αἰτοῦντος καὶ στερῶμεναι κατὰ διοικητικῶν πράξεων συναφῶν, ἐναντίον τῶν ὁποίων προτείνονται οἱ αὐτοὶ νομικοὶ καὶ πραγματικοὶ λόγοι.

Τύποις παραδεκτῶς παρεμβαίνει ὑπὲρ τοῦ κύρους τῶν προσβαλλομένων πράξεων ὁ δικηγόρος Ε.Τ., ὅστις, κατ' ἐφαρμογὴν καὶ εἰς ἐκτέλεσιν αὐτῶν, ἐτοποθετήθη παρὰ τῇ αἰτούσῃ Τραπέζῃ, ἔχων εἰς τοῦτο προφανὲς ἔννομον συμφέρον.

Ἡ ἐκ τῶν προσβαλλομένων πράξεων ὑπ' ἀριθ. 37992/1367/13.4.1967 ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, δι' ἧς ἐπανυπήχθη ἡ αἰτοῦσα Τράπεζα εἰς τὴν ὑποχρέωσιν προσλήψεως δικηγόρου - πολεμιστοῦ, περιέχει ῥήτραν, δι' ἧς ὁρίζεται ἡ ἰσχὺς τῆς τοιαύτης ὑποχρεώσεώς της ἀναδρομικῶς, ἀφ' ἧς εἶχεν ἐκδοθῇ ἡ ἀκυρωθεῖσα, ὡς ἀναιτιολόγητος, ὁμοίου περιεχομένου ὑπ' ἀριθ. 30322/1230/1965 ὑπουργικὴ ἀπόφασις, δι' ἧς τὸ πρῶτον ἐπεβλήθη εἰς αὐτὴν ἡ περὶ προσλήψεως δικηγόρου - πολεμιστοῦ ὑποχρέωσις.

Ἐκ τῆς νομιμότητος ἢ μὴ τῆς περὶ ἧς ἀνωτέρω ῥήτρας περὶ ἀναδρομικῆς ἰσχύος τῆς ἐπανυπαγωγῆς τῆς αἰτούσης εἰς τὴν ὑποχρέωσιν προσλήψεως δικηγόρου ἐξαρτᾶται ἀφ' ἑνὸς ἡ κρίσις περὶ τοῦ χρόνου, εἰς ὃν, ἐξ ἀπόψεως πραγματικῶν δεδομένων, ἔδει νὰ ἀναχθῇ ἡ ἐκτίμησις τῆς οἰκονομικῆς δυνατότητος τῆς αἰτούσης Τραπέζης ὅπως προσλάβῃ δικηγόρον πολεμιστήν, καὶ ἀφ' ἑτέρου ἡ νομιμότης τῆς ὑπ' ἀριθ. 363/24.4.1967 πράξεως τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ, δυνάμει τῆς ὁποίας, κατὰ τὰ προεκτεθέντα, ἀνεκλήθη ἡ ἀνακλητικὴ τῆς ἀρχικῆς παρὰ τῇ αἰτούσῃ τοποθετήσεως τοῦ παρεμβαίνοντος ὑπ' ἀριθ. 352/23.3.1967 πρᾶξις του.

Κατὰ τὴν κρατήσασαν εἰς τὸ δικάσαν Τμῆμα ἄποψιν μὲν αἱ διοικητικαὶ πράξεις ἰσχύουσιν ἀπὸ τῆς ἐκδόσεώς των, μὴ ἔχουσαι, κατ' ἀρχήν, ἀναδρομικὴν ἐφαρμογήν, πλήν, ἀκυρωθείσης ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας διοικητικῆς πράξεως δι' ἔλλειψιν αἰτιολογίας, δύναται ἡ Διοίκησις ὅπως, ἐπανερχομένη ἐπὶ τῆς ὑποθέσεως καὶ κρίνουσα βάσει τῶν κατὰ τὸν χρόνον ἐκδόσεως τῆς ἀκυρωθείσης πράξεως πραγματικῶν δεδομένων, ἐπαναλάβῃ ἠτιολογημένως τὸ περιεχόμενον αὐτῆς, διὰ νέας πράξεώς της, προσδίδουσα εἰς ταύτην ἰσχὺν ἀνατρέχουσαν εἰς τὸν χρόνον ἐκδόσεως τῆς ἀκυρωθείσης ἀρχικῆς πράξεώς της, ἐφ' ὅσον τοῦτο δικαιολογεῖται ἐκ τῆς φύσεως αὐτῆς ἢ πρὸς νομιμοποίησιν τῶν ἐκ τῆς ἐν τῷ μεταξὺ ἐφαρμογῆς της δημιουργηθεισῶν πραγματικῶν ἢ νομικῶν καταστάσεων. Κατ' ἀκολουθίαν δὲ τῆς ἀρχῆς ταύτης, ἐν τῇ προκειμένῃ περιπτώσει, ἡ εἰς τὰς προσβαλλομένας πράξεις περιληφθεῖσα ἀναδρομικὴ ῥήτρα, δικαιολογουμένη ἐκ τοῦ σκοποῦ, εἰς ὃν ἀποβλέπει, ἤτοι τῆς νομιμοποιήσεως τῆς ἀπὸ τοῦ ἔτους 1965 γενομένης τοποθετήσεως παρὰ τῇ αἰτούσῃ Τραπέζῃ τοῦ παρεμβαίνοντος δικηγόρου, νόμιμος τυγχάνει.

Ἀντιθέτως, κατὰ τὴν ἡσσονα γνώμην τοῦ Τμήματος, ἡ ὡς ἄνω ἀρχὴ τοῦ ἐπιτρεπτοῦ τῆς ἀναδρομικότητος, προσήκουσα εἰς περιπτώσεις ἀκυρώσεως διοικητικῶν πράξεων, ἀναγομένων κυρίως εἰς τὴν ὑπηρεσιακὴν κατάστασιν δημοσίων ὑπαλλήλων, δὲν δύναται νὰ ἰσχύσῃ ὁσάκις συνεπείᾳ τῆς ἀναδρομῆς ἐπιβάλλεται βάρος εἰς τὸν μὴ εὐθυνόμενον διὰ τὸ ἐλάττωμα τῆς ἀκυρωθείσης διοικητικῆς πράξεως διοικούμενον, ὡς ἐν προκειμένῳ.

Τὸ δικάσαν Α' Τμῆμα τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, λόγῳ τῆς σοβαρότητος καὶ γενικωτέρας σημασίας τοῦ θέματος, κρίνει, ὅτι δέον ὅπως παραπεμφθῇ τοῦτο πρὸς ἐπίλυσιν, καθὼς καὶ ἡ ὅλη ὑπόθεσις, εἰς τὴν Ὁλομέλειαν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 22 § 4 ἐδ. 6' καὶ 51 § 2 τοῦ κωδ. νόμου 3713/1929 (ὅ.δ. τῆς 6.2.1961, Φ.Ε.Κ. 22).

ΥΠΕΡΩΡΙΑΙ

ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΙΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΔΙΑ ΠΑΡΑΝΟΜΟΥΣ ΥΠΕΡΩΡΙΑΣ

Έξεύρεσις τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ τοῦ ἐργοδότου

Ἔννοια ἄρθρου 807 ἐδάφιον 4 Πολιτικῆς Δικονομίας περὶ ἀναιρέσεως.— Ἀποδοτέα ἐκ τοῦ ἄρθρου 904 Ἀστικοῦ Κώδικος ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ὠφέλεια ἐκ τῆς ἐργασίας τοῦ μισθωτοῦ, δυνάμει ἀκύρου συμβάσεως, ὁ μισθός, ὃν ὁ πρῶτος θὰ κατέβαλλεν εἰς ἕτερον μισθωτὸν δυνάμει ἐγκύρου συμβάσεως ὑπὸ τὰς αὐτὰς κατὰ τὰ λοιπὰ περιστάσεις.— Εἰς τί ἀφορῶσιν αἱ αὐταὶ κατὰ τὰ λοιπὰ περιστάσεις.—Παροχὴ ἀποζημιώσεως, ἴσης πρὸς 75 ο/ο τοῦ ὡρομισθίου, κατ' ἄρθρον 8 Ν.Δ. 4020/1959, ἐπὶ παρανόμων ὑπερωρίων, ἀσχέτως ἐγκυρότητος ἢ μὴ τῆς συναφθείσης διὰ τὴν ἐντὸς τοῦ κανονικοῦ ὡραρίου ἐργασίαν συμβάσεως.— Παροχὴ ἐργασίας χειριστοῦ ἄνευ πτυχίου.—Ἔνστασις ἐργοδότου περὶ τοῦ ὅτι δὲν σώζεται ὁ ἀδικαιολόγητος πλουτισμὸς κατὰ τὸν χρόνον ἐπιδόσεως τῆς ὀχωμῆς.

Ἔχει ἤδη νομολογηθῆ ὑπὸ τῆς Ὁλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου (345/1965, εἰσηγητὴς *Κ. Θανόπουλος*, ΕΕΔ 24, 849), ὅτι, προκειμένης ἀξιώσεως μισθωτοῦ ἐξ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, κατ' ἄρθρον 904 Α.Κ., ἐπὶ ἀκύρου συμβάσεως, τὸ δικαίωμά του συνίσταται εἰς τὸν μισθόν, τὸν ὁποῖον θὰ κατέβαλλεν ὁ ἐργοδότης εἰς ἕτερον μισθωτόν, δυνάμει ἐγκύρου συμβάσεως ἐργασίας, ὑπὸ τὰς αὐτὰς κατὰ τὰ λοιπὰ περιστάσεις, οὐδόλως δὲ ἐρευνᾶται, ὡς στοιχεῖον τῆς ἀξιώσεως τοῦ μισθωτοῦ, τὸ μέγεθος τῆς ἐπαλθούσης εἰς τοῦτον ζημίας. (Οὕτω καὶ ἡ προγενεστέρα Α.Π. 23/1963, Ὁλομελείας, εἰσηγητὴς *Ν. Χαραλάμπης*, ΕΕΔ 22, 216).

Τοῦτο δέχεται καὶ ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἀπορρίψασα τὴν Πρωτοδικείου Ἄρτης 109/1967, τῆς ὁποίας τὸ ἰδιαίτερον ἐνδιαφέρον εἶναι εἰς τὸ ὅτι καθορίζει τὴν ἔννοιαν «τῶν αὐτῶν κατὰ τὰ λοιπὰ περιστάσεων».

Τὰ χρονικὰ ὅρια ἐργασίας τῶν μισθωτῶν ἐφαρμόζονται καὶ ἐπὶ ἀκύρων συμβάσεων ἐργασίας (οὕτω καὶ ἡ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 5123/1958, εἰσηγητὴς *Α. Μίχος*, ΕΕΔ 17, 867, ἔνθα σημειώσεις μας) καὶ συνεπῶς, ὡς δέχεται καὶ ἡ ἐν λόγῳ ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις, ἐφαρμόζονται καὶ διὰ τοὺς μισθωτοὺς τούτους αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν.δ. 4020/1959 (ΕΕΔ 18, 1273) περὶ ἀποζημιώσεων ἐν περιπτώσει παροχῆς ἐργασίας ὑπὲρ τὰ νόμιμα χρονικὰ ὅρια ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς.

Δυσχέρεια φαίνεται νὰ ἐμφανίζηται, δοθέντος ὅτι ὁ ἐν ἀκύρῳ συμβάσει τελῶν ἔχει καὶ διὰ τὴν ἐντὸς τῶν κανονικῶν ὁρίων ἐργασίαν του ἀξίωσιν ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ τοῦ ἐργοδότου καὶ ὄχι τοιαύτην μισθοῦ ἢ ἡμερομισθίου, κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς ἀνωτέρω διατάξεως ὡς πρὸς τὴν ἀποζημίωσιν ἐξ 75% ἐπὶ τοῦ «καταβαλλομένου ὡρομισθίου», ἀφοῦ, λέγομεν, δὲν πρόκειται περὶ ὡρομισθίου, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν δηλαδὴ μισθοῦ.

Ἀλλὰ τοῦτο δὲν εἶναι βεβαίως λόγος ἀνεφαρμόστου τῆς διατάξεως, ἡ ὁποία ἐσκόπησε νὰ ἐξαναγκάσῃ τὸν ἐργοδότην εἰς ἀποφυγὴν τῆς ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεως τοῦ μισθωτοῦ διὰ λόγους δημοσίας τάξεως. (Ἴδετε Εἰσηγητικὴν Ἔκθεσιν ἐν ΕΕΔ 18, 1273).

Ἡ κατὰ 75% προσαύξησις θὰ γίνῃ, κατ' ἀνάγκην, βάσει τοῦ ἐξευρισκομένου ὡς ἀποζημιώσεως ἐξ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ποσοῦ δι' ἑκάστην ὥραν ἐργασίας. (Πρβλ. Α.Π. 128/1967, εἰσηγητὴς *Δ. Κυκύρης*, ΕΕΔ 26, 895).

Προεβλήθη εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως ἡ ἔνστασις τοῦ ἐναγομένου ὅτι δὲν ἐσώζετο παρ' αὐτῷ ἡ ὠφέλεια κατὰ τὴν ἐπίδοσιν τῆς ὀχωμῆς (ἄρθρον 909 Α.Κ.) (περὶ τοῦ ὅτι ὁ παραχθεὶς διὰ τῆς παροχῆς πλουτισμὸς ἐξαφανίζεται δὲν εἶναι στοιχεῖον τῆς ἀγωγῆς, ἀλλ' ἔνστασις καταλυτικὴ ταύτης, προτεινομένη ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου, *Κ. Καυκᾶς*, Ἐνοχ. Β', σελ. 431, *Ε. Βουζίκας*, Ἡ ἀγωγὴ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, σελ. 239, σημ. 34), ἀλλὰ τὸ ἄρθρον 911 Α.Κ. ὁρίζει, ὅτι ὁ λήπτης ἐθεωρεῖτο, ὡς ἂν εἶχεν ἀποδοθῇ ἡ ὠφέλεια ...2) ἐπὶ ἀπαιτήσεως διὰ παράνομον ἢ ἀνήθικον αἰτίαν, ὡς ἐπρόκειτο εἰς τὴν περίπτωσιν. (Σύμφωνος πρὸς τὴν νεωτέραν ταύτην ἀρεοπαγιτικὴν ἀπόφασιν καὶ ἡ Α.Π. 591/1958, εἰσηγητὴς *Θ. Καμπέρης*, ΕΕΔ 17, 796).

Ἡ ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις ἐδέχθη, ὅτι ἡ κατὰ 75% προσαύξησις τοῦ ὡρομισθίου ἀκοπεῖ τὴν κατὰ τὰ ἄρθρα 299 καὶ 932 τοῦ Α.Κ. χρηματικὴν ἱκανοποίησιν τοῦ ὑπερωριακῶς παρὰ τὸν νόμον ἐργασθέντος λόγῳ ἠθικῆς βλάβης, ἅτε τῆς τοιαύτης παροχῆς ἐργασίας λογιζομένης καὶ οὔσης ἀδικοπραξίας διὰ τὸν ἐργοδότην, ὡς ὑπαγορευθείσης διὰ τὴν προστασίαν τῆς ὑγείας τῶν ἐρ-

γαζομένων καὶ τὴν δικαιοτέραν κατανομὴν τῆς ἐργασίας μεταξὺ περισσοτέρων κατὰ τὸ δυνατὸν ἀτόμων.

Θὰ μᾶς ἐπιτραπῇ νὰ σημειώσωμεν, ὅτι αὐτὸς οὗτος ὁ Νομοθέτης τοῦ ν.δ. 4020/1959 (ἄρθρον 8), ἀναφερόμενος εἰς τὰς περὶ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἀρχάς, ἀπέκλεισε τὴν ἐφαρμογὴν τῶν περὶ ἀδικοπραξιῶν διατάξεων (βλέπε ἐπὶ τούτου καὶ ***Κ. Δημάκην***, ΕΕΔ 17, 341), ὡς πρὸς τὴν ἀξίωσιν τοῦ μισθωτοῦ ἐκ τῆς παροχῆς παρανόμου ὑπερωριακῆς ἐργασίας, ἐπέβαλε δὲ τὴν εἰδικὴν ταύτην ἀποζημίωσιν, φέρουσαν τὸν χαρακτῆρα ἀστικῆς ποινῆς (πρβλ. καὶ Α.Π. 181/1961, εἰσηγητὴς ***Α. Γεωργίου***, ΕΕΔ 20, 533, Α.Π. 14/1964, εἰσηγητὴς ***Δ. Κοκόρης***, ΕΕΔ 23, 779 , διὰ τὴν παράβασιν τοῦ νόμου περὶ ἀδείων μισθωτῶν, ἡ ὁποία καταπίπτει ἐκ μόνης τῆς παραβάσεως τοῦ νόμου περὶ χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας).

Ὑπὸ τὸν χαρακτῆρα τῆς ἀποζημιώσεως ὡς ἱκανοποιήσεως δι' ἠθικὴν βλάβην τοῦ μισθωτοῦ συνεπείᾳ ἀδικοπραξίας, κατ' ἄρθρον 932 Α.Κ., θὰ κατελείπετο ἔδαφος εἰς τὸν Δικαστὴν νὰ ἐρευνήσῃ καὶ συντρέχουν τυχόν, κατ' ἄρθρον 300 Α.Κ., πταίσμα τοῦ μισθωτοῦ, ὡς εἶναι ἡ γενικὴ ἀρχή, ἐνῷ ὁ Νομοθέτης καθώρισε τὴν ἀποζημίωσιν ταύτην πέραν τῶν περὶ ἀδικοπραξίας κανόνων τοῦ Ἀστικοῦ Δικαίου.

Θὰ ἔπρεπεν ἀκόμη ἡ ἀποζημίωσις αὕτη νὰ παραγράφεται μετὰ πενταετίαν, ἐνῷ ἡ ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ συναφὴς ἀξίωσις τοῦ μισθωτοῦ διὰ τὴν ἐργασίαν του παραγράφεται, κατὰ τὰ νομολογιακῶς δεκτὰ γενόμενα, μετὰ εἰκοσαετίαν (ἄρθρον 249 Α.Κ.).

Ἀρείου Πάγου 36/1968, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ν. Χαραλάμπης**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Κ. Παπαϊωάννου**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Π. Παπαϊωάννου, Ι. Παπαθεοδώρου

Τὸ ἄρθρον 807 τῆς Πολ. Δικονομίας, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ νόμου 3810/1967, ὁρίζον περιοριστικῶς τοὺς λόγους ἀναιρέσεως, προβλέπει εἰς τὸ ἐδάφιον 4 αὐτοῦ, ὅτι αἱ δικαστικαὶ ἀποφάσεις ἀναιροῦνται ἐπὶ παραβιάσεως τῆς προσωπικῆς ἀρμοδιότητος μόνον «ἐὰν τὸ δικαστήριον ἐσφαλμένως ἐκήρυξεν ἑαυτὸ ἀναρμόδιον». ἐξ οὗ δῆλον, ὅτι δὲν ἱδρύεται λόγος ἀναιρέσεως εἰς περίπτωσιν ἐκδικάσεως τῆς ὑποθέσεως, ἔστω καὶ κατ' ἐσφαλμένην ἀπόρριψιν τῆς περὶ τοπικῆς ἀναρμοδιότητος ἐνστάσεως. Ὅθεν, ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου 1ος λόγος τοῦ ἀναιρετηρίου, ὁ πλήττων τὴν ἀναιρεσιβαλλομένην δι' ἐσφαλμένην ἀπόρριψιν τοιαύτης περὶ ἀναρμοδιότητος ἐνστάσεως, εἶναι ἀπαράδεκτος καὶ ἀπορριπτέος.

Ἡ κατὰ τὸ ἄρθρον 904 τοῦ Α.Κ. ἀποδοτέα ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ὠφέλεια, ὡς ἐκ τῆς παρασχεθείσης πρὸς αὐτὸν παρὰ τοῦ μισθωτοῦ ἐργασίας δυνάμει ἀκύρου συμβάσεως, δι' ἔλλειψιν τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου ἀπαιτουμένων διὰ τὸν τελευταῖον τυπικῶν προσόντων, συνίσταται εἰς τὸν μισθόν, ὃν ὁ πρῶτος θὰ κατέβαλλεν εἰς ἕτερον μισθωτὸν δυνάμει ἐγκύρου συμβάσεως ὑπὸ τὰς αὐτὰς κατὰ τὰ λοιπὰ περιστάσεις ἐργαζόμενον. Αἱ αὐταὶ κατὰ τὰ λοιπὰ περιστάσεις ἀφοροῦσι τὴν ποσοτικὴν καὶ ποιοτικὴν ἀπόδοσιν τοῦ ἀκύρως ἐργασθέντος, τὴν τυχὸν ὑπερωριακήν, νυκτερινὴν ἢ κατὰ Κυριακὰς καὶ ἄλλας ἐξαιρετέας ἑορτὰς ἐργασίαν αὐτοῦ καὶ ἐν γένει τὸν τρόπον καὶ τὰς συνθήκας παροχῆς αὐτῆς καὶ συνδέονται λογικῶς μὲ τὴν ἔκτασιν τῆς ὠφελείας, ἣν ἐκτιμᾷ κυριαρχικῶς καὶ ἀνελέγκτως ὁ δικαστὴς τῆς οὐσίας. Οὕτω τὸ ἂν ὁ ἔχων τὰ τυπικὰ προσόντα μισθωτὸς θὰ προσέφερεν ἐργασίαν ποσοτικῶς ἢ ποιοτικῶς ἀνωτέραν ἀπὸ τὴν παρασχεθεῖσαν ὑπὸ τοῦ στερουμένου αὐτῶν ἢ ἂν θὰ εἰργάζετο καὶ οὗτος ὑπερωριακῶς κατὰ τὰς νυκτερινὰς ὥρας, τὰς Κυριακὰς ἢ ἄλλας ἐξαιρετέας ἑορτὰς καὶ ἐν γένει ὑφ' ἃς συνθήκας εἰργάσθη καὶ ὁ τελευταῖος, εἶναι ζήτημα πραγματικόν, ἀναγκαίως συναπτόμενον μὲ τὸ ἂν ὁ ἐργοδότης ἐκ τῆς χρήσεως καὶ ἀναλώσεως τῶν ἀναγομένων εἰς τὴν περιουσίαν τοῦ μισθωτοῦ ὑπηρεσιῶν αὐτοῦ ἀπέφυγε καὶ ποίας δαπάνας καὶ ἐπομένως ἂν τὸ ἐπιτευχθὲν ἀποτέλεσμα ἠδύνατο νὰ ἐπιτύχῃ δι' ἐγκύρου συμβάσεως μὲ ὀλιγωτέρας τῶν συνδεομένων μὲ τὸν ζητούμενον πλουτισμὸν τοιαύτας καὶ εἰδικώτερον, ἂν θὰ ἀπέφευγε καὶ πῶς τὴν ὑπερωριακήν, νυκτερινὴν ἢ κατὰ τὰς ἐξαιρετέας ἑορτὰς ἐργασίαν. Ἐντεῦθεν ἕπεται, ὅτι τὰ περὶ αὐτῶν λεγόμενα συνιστῶσι τροποποιημένην ἄρνησιν τοῦ ἀναφερομένου εἰς τὸν πλουτισμὸν καὶ τὴν

ἔκτασιν αὐτοῦ στοιχείου τῆς περὶ τούτου ἀγωγῆς καὶ χρησιμεύουσιν ἁπλῶς πρὸς διευκόλυνσιν ἢ καὶ αἰτιολόγησιν τῆς περὶ τούτου οὐσιαστικῆς κρίσεως τοῦ δικαστηρίου, δι' ὃ καὶ ἀποδεικνύονται ἄνευ προτάσεως, μάλιστα δὲ συνεκτιμῶνται μετὰ τῶν λοιπῶν ἀποδείξεων καὶ αὐτεπαγγέλτως πρὸς συναγωγὴν δικαστικῶν τεκμηρίων κατὰ τὰ ἄρθρα 272 καὶ 276 τῆς Πολ. Δικονομίας.

Ἐξ ἄλλου, ἡ παράγραφος 2 τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν.δ. 4020/1959 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐνίων διατάξεων ἐργατικῶν τινων νόμων» παρέχει ἐπὶ ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεως ἐπὶ πλέον τῶν δι' ἑκάστην κατηγορίαν ἐπιτρεπομένων ἀνωτάτων ὁρίων ἢ ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς, ἐκτὸς τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, καὶ ἀποζημίωσιν, ἴσην «πρὸς τὸ 75% τοῦ καταβαλλομένου ὡρομισθίου του», ἀσχέτως ἐγκυρότητος ἢ μὴ τῆς συναφθείσης διὰ τὴν παρασχεθεῖσαν, ἐντὸς τοῦ κανονικοῦ ὡραρίου ἐργασίαν, τῆς ἐκ τοῦ νόμου ἱδρυομένης ἀντιστοίχου ἐνοχῆς θεμελιουμένης εἰς μόνην τὴν παράνομον ὑπερωριακὴν ἀπασχόλησιν καὶ σκοπούσης τὴν κατὰ τὰ ἄρθρα 299 καὶ 932 τοῦ Α.Κ. χρηματικὴν ἱκανοποίησιν τοῦ ὑπερωριακῶς παρὰ τὸν νόμον ἐργασθέντος λόγῳ ἠθικῆς βλάβης, ἅτε τῆς τοιαύτης ἐργασίας λογιζομένης καὶ οὔσης ἀδικοπραξίας διὰ τὸν ἐργοδότην, ὡς ὑπαγορευθείσης κατὰ τὴν οἰκείαν Εἰσαγγελικὴν Ἔκθεσιν «διὰ τὴν προστασίαν τῆς ὑγείας τῶν ἐργαζομένων καὶ τὴν δικαιοτέραν κατανομὴν τῆς ἐργασίας μεταξὺ περισσοτέρων κατὰ τὸ δυνατὸν ἀτόμων».

Ἐν προκειμένῳ ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀπὸ 13 Ἰουνίου 1966 ἀγωγὴ περιλαμβάνει περιληπτικῶς, κατὰ τὸ ἄρθρον 5 τοῦ ἐν ἰσχύϊ κωδικοποιημένου νόμου ΓΘΟΔ'/1912 (ν.δ. 1/4 Αὐγούστου 1920) περὶ ἐκδικάσεως τῶν μεταξὺ ἐργατῶν καὶ ἐργοδοτῶν διαφορῶν, τὰ κατὰ τὸ ἄρθρον 533 ἐδάφιον 3 τῆς Πολ. Δικονομίας ἀπαιτούμενα περιστατικά, τὰ δικαιολογοῦντα τὰς περὶ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ καὶ τῆς προσθέτου ἀποζημιώσεως τοῦ 75% αἰτήσεις αὐτῆς, καθ' ὅσον μνημονεύει ὅτι ὁ ἐνάγων παρέσχε δυνάμει ἀκύρου συμβάσεως δι' ἔλλειψιν τοῦ ἀπαιτουμένου πτυχίου χειριστοῦ ὁδοστρωτῆρος τὰς περὶ ὧν πρόκειται ἐργασίας καὶ μάλιστα μὲ παρανόμους ὑπερωρίας κατὰ τὰ ἐν αὐτῇ διαλαμβανόμενα καὶ ὅτι ἡ ἐναγομένη «ὠφελήθη παρανόμως» τὰ ζητούμενα ποσά. Ὅθεν, δεξάμενον τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον, ὅτι κατὰ τὴν ἀνέλεγκτον περὶ πραγμάτων κρίσιν αὐτοῦ, ὁ ἐνάγων καὶ ἀναιρεσίβλητος, εἰργάσθη παρὰ τῇ ἐναγομένῃ δυνάμει συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου ἀπὸ τῆς 13.2.1962 ὡς βοηθὸς ε' χειριστοῦ ὁδοποιητικῶν μηχανημάτων μέχρι 30.8.1962, ἀπὸ 1.9.1962 μέχρι τῆς 31.12.1962 ὡς βοηθὸς α' καὶ ἀπὸ 1.1.1963 μέχρι 31.12.1963 ὡς βοηθὸς χειριστοῦ πισσωτικοῦ μηχανήματος, πλὴν τῶν μηνῶν Μαΐου καὶ Μαρτίου, ὅτε εἰργάσθη ὡς χειριστὴς ὁδοστρωτῆρος ἄνευ πτυχίου. Ἀπὸ 1.1.1964 μέχρι 31.12.1965, ὡς καὶ κατὰ τοὺς μῆνας Μάρτιον καὶ Μάϊον 1963, εἰργάσθη ἐναλλὰξ ὡς χειριστὴς πισσωτικοῦ μηχανήματος καὶ ὁδοστρωτῆρος ἄνευ πτυχίου καὶ μάλιστα μὲ τὰς μὴ ἀμφισβητουμένας παρανόμους ὑπερωρίας, προσενεγκὼν ποιοτικῶς καὶ ποσοτικῶς τὴν αὐτὴν μὲ πτυχιοῦχον χειριστὴν ἐργασίαν, καὶ κρίναν, μετὰ ταῦτα, ὅτι ἡ ἀγωγὴ εἶναι ὡρισμένη καὶ ὅτι ὀρθῶς ὑπὸ τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως ἐπεδικάσθησαν ὁ ζητηθεὶς ἀδικαιολόγητος πλουτισμὸς καὶ ἐπὶ πλέον τὰ 75% λόγῳ παρανόμων ὑπερωριῶν, ἀπορριφθέντων τῶν σχετικῶν λόγων ἐφέσεως, τοῦτο μὲν οὐδαμῶς ἐλαβεν ὑπ' ὄψιν πράγματα μὴ προταθέντα, τοῦτο δὲ ὀρθῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς προαναφερθείσας οὐσιαστικὰς διατάξεις, ἔτι δὲ μετὰ πληρότητος καὶ σαφηνείας ἠτιολόγησε τὴν περὶ τούτου κρίσιν του, οἱ δὲ περὶ τοῦ ἐναντίου δεύτερος καὶ τρίτος τοῦ ἀναιρετηρίου λόγοι, καθὼς καὶ οἱ 1ος, 2ος καὶ 3ος τοῦ δικογράφου τῶν προσθέτων εἶναι ἀβάσιμοι καὶ ἀπορριπτέοι.

Ἡ ἐκ τοῦ ἄρθρου 909 τοῦ Α.Κ. ἔνστασις ὅτι δὲν σώζεται κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐπι-

δόσεως τῆς ἀγωγῆς ὁ δι' αὐτῆς ἀξιούμενος ἀδικαιολόγητος κατὰ τὸ ἄρθρον 904 τοῦ Α.Κ. πλουτισμὸς διακωλύεται κατὰ τὸ ἄρθρον 911 § 2 τοῦ Α.Κ. «ἐπὶ ἀπαιτήσεως διὰ παράνομον ἢ ἀνήθικον αἰτίαν» καὶ ἑπομένως ἐπὶ παρασχεθείσης ἐργασίας ἀκύρως δι' ἔλλειψιν τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου ἀπαιτουμένων διὰ τὸν μισθωτὸν τυπικῶν προσόντων, τῆς προοχῆς ταύτης γενομένης εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτὴν παρὰ τὸν νόμον. Ὅθεν, τῆς ἐπιδίκου ἀπαιτήσεως στηριζομένης, ὡς προεξετέθη, εἰς τοιαύτην παράνομον αἰτίαν, ὁ ἰσχυρισμὸς τῆς ἐναγομένης - ἀναιρεσειούσης, ὅτι δὲν ἐσώζετο ὁ αἰτούμενος πλουτισμὸς κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐπιδόσεως τῆς ἀγωγῆς ἦτο ἀλυσιτελὴς καὶ ὀρθῶς ἀπερρίφθη, εἰ καὶ ἐπὶ ἄλλῃ αἰτιολογίᾳ, κατὰ τὸ ἄρθρον 831 τῆς Πολ. Δικονομίας, ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 22 τοῦ νόμου 3810/1957, ὁ δὲ περὶ τοῦ ἐναντίου 4ος λόγος τοῦ ἀναιρετηρίου εἶναι ἀβάσιμος καὶ ἀπορριπτέος.

Τὸ εἰς ἐκτέλεσιν τοῦ νόμου 6422/1934 «περὶ ἀσκήσεως τοῦ ἐπαγγέλματος τοῦ ἠλεκτρολόγου κλπ.» ἐκδοθὲν δ.δ. τῆς 4/5.10.1951 «περὶ ἐπιβλέψεως τῆς λειτουργίας, χειρισμοῦ καὶ συντηρήσεως τῶν μηχανημάτων ἐκτελέσεως τεχνικῶν ἔργων» ὁρίζει ἐν ἄρθρῳ 2 αὐτοῦ, ὅτι κατὰ τὸ ἄρθρον 1 κινητὰ καὶ μεταφερτὰ μηχανήματα ἰσχύος ἀπὸ 20 μέχρι 600 HP διὰ τὴν ὑπεύθυνον ἐπίβλεψιν, διὰ τὴν συντήρησιν καὶ διὰ τὸν χειρισμὸν τῶν ὁποίων ἀπαιτεῖται κατὰ τὸ ἄρθρον 5 «πτυχίον πρακτικοῦ μηχανικοῦ ἢ μηχανοδηγοῦ ἀναλόγως τῆς ἰσχύος αὐτῶν, διακρίνονται εἰς τὰς κάτωθι εἰδικότητας: 1) ..2) Εἰδικότης Β' μηχανημάτων ὁδοστρωσίας. Εἰς ταύτην περιλαμβάνονται α) ἀτμήλατοι ὁδοστρωτῆρες, β) ὁδοστρωτῆρες μετὰ κινητῆρος ἐσωτερικῆς καύσεως, πισσωτικὰ μηχανήματα καὶ γ) λοιπὰ μηχανήματα ὁδοστρωσίας».

Ἐξ ἄλλου, ἡ ἀπὸ 5.12.1959 συλλογικὴ σύμβασις, κηρυχθεῖσα ὑποχρεωτικὴ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 8987/3392/1961 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. Β' 76/1961) ἡ ὑπ' ἀριθ. 7/1961 ἀπόφασις τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς (Φ.Ε.Κ. Β' 222), κηρυχθεῖσα ὑποχρεωτικὴ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 79922/1962 ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. Β' 354) καὶ αἱ ὑπ' ἀριθ. 32/1960 καὶ 1/1964 ὁμοιαι τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, κηρυχθεῖσαι ὑποχρεωτικαὶ ἡ πρώτη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 8986/3391 (Φ.Ε.Κ. Β' 60) καὶ ἡ δευτέρα διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 14833/1964 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. Β' 77, ὅρα καὶ συλλογικὴν σύμβασιν 14.9.1964, Φ.Ε.Κ. 164) καθορίζουσι τὰ ἐλάχιστα ὅρια ἀποδοχῶν τῶν μηχανοδηγῶν ὁδοστρωτήρων, χειριστῶν ἐκσκαπτικῶν καὶ ἰσοπεδωτικῶν μηχανημάτων ἐκτελέσεως τεχνικῶν ἔργων παντὸς τύπου καὶ συστήματος λειτουργίας καὶ τῶν γεωτρυπανιστῶν ἁπάσης τῆς χώρας, καθὼς καὶ τῶν βοηθῶν αὐτῶν. Τῶν διατάξεων τούτων ἐφαρμοζομένων, ἐν ἐλλείψει ἀντιθέτου ὁρισμοῦ ἐφ' ὅλων τῶν μηχανημάτων ὁδοστρωσίας, διὰ τὴν ὑπεύθυνον ἐπίβλεψιν, τὸν χειρισμὸν καὶ τὴν συντήρησιν τῶν ὁποίων ἀπαιτεῖται κατὰ τὰ ἀνωτέρω πτυχίον πρακτικοῦ μηχανικοῦ ἢ μηχανοδηγοῦ, τὰ παρ' αὐτῶν καθοριζόμενα κατώτατα ὅρια ἀποδοχῶν ἰσχύουσι καὶ διὰ τοὺς μηχανοδηγοὺς καὶ χειριστὰς τῶν πισσωτικῶν μηχανημάτων, ἅτινα, ὡς εἴρηται, θεωροῦνται καὶ εἶναι κατὰ νόμον μηχανήματα ὁδοστρωσίας. Ὅθεν, δεξάμενον τὸ ὡς ἐφετεῖον Πρωτοδικεῖον ἀναλέγκτως, ὅτι ὁ ἐνάγων - ἀναιρεσίδικος εἰργάσθη κατὰ τὸν κρίσιμον χρόνον ἐναλλὰξ ὡς χειριστὴς πισσωτικοῦ μηχανήματος καὶ ὁδοστρωτῆρος ἄνευ πτυχίου, ἐννοεῖ προφανῶς, ὅτι τὸ πισσωτικὸν μηχάνημα ἦτο ἐκ τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου ὡς ἄνω προβλεπομένων ἐφ' οἷς καὶ ὀρθῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς ἐν λόγῳ οὐσιαστικὰς διατάξεις, κρίνων, ὅτι ἡ ἐναγομένη - ἀναιρεσείουσα ὠφείλετο ὅ,τι θὰ κατέβαλλεν εἰς πτυχιοῦχον χειριστὴν αὐτῶν κατὰ τὰ ἀνωτέρω, ἀφοῦ, ὡς προσθέτει, ἡ προσενεχθεῖσα ὑπηρεσία εἶναι ποιοτικῶς καὶ ποσοτικῶς ἡ αὐτὴ μὲ τὴν τοῦ τελευταίου, οἱ δὲ περὶ τοῦ ἐναντίου δύο καὶ ὅλος τοῦ ἀναιρετηρίου λόγοι εἶναι ἀβάσιμοι καὶ ἀπορριπτέοι.

ΠΑΡΑΙΤΗΣΙΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΑΠΟ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΩΝ ΔΙ' ΥΠΕΡΩΡΙΑΣ

Έννοια διατάξεως άρθρου 8 § 2 Ν.Δ. 4020/1959

Αποζημιώσεις μισθωτών, κατ' άρθρον 8 Ν.Δ. 4020/1959, επί παροχής παρανόμων υπερωριών.—Άκυρότης και πάσης συμφωνίας, ή οποία τείνει προς απαλλαγήν του εργοδότου από της υποχρεώσεώς του είτε προς αποζημίωσιν κατά τας αρχάς εκ του αδικαιολογήτου πλουτισμού, είτε προς καταβολήν της εξ 75 ο/ο προσαυξήσεως, επομένως άκυρότης και της παραιτήσεως του μισθωτού από της αντιστοίχου αξιώσεως.

Τὸ ζήτημα, μὲ τὸ ὁποῖον ἀπησχολήθη ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ Ἀρείου Πάγου, ὑπὸ τῆς ὁποίας ἀνηρέθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 585/1967 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Χαλκίδος, ὡς ἐφετείου κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, ὑπῆρξεν, ἂν ἀπὸ τῶν ἀποζημιώσεων δι' ὑπερωριακὴν παράνομον ἐργασίαν τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν.δ. 4020/1959 (ΕΕΔ 18, 1271) ἐπιτρέπεται παραίτησις τοῦ μισθωτοῦ.

Προηγήθη τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως ἡ Α.Π. 457/1964 (εἰσηγητὴς *Μιχ. Ζαφειρόπουλος*, ΕΕΔ 28, 850), ἡ ὁποία ἐδέχθη δηλοῦσα, ὡς ἡ νεωτέρα αὕτη ἀπόφασις, ὅτι ἡ παραίτησις εἶναι ἄκυρος. (Ἴδετε καὶ Α.Π. 386/1967, εἰσηγητὴς *Δ. Κοκύρης*, ΕΕΔ 26, 891).

Ἡ λύσις αὕτη εἶναι βεβαίως ὀρθή, ἀλλ' ἀναλογιζόμεθα, λόγῳ τῆς παρεμβολῆς τοῦ ἐκ τοῦ ἄρθρου 904 Ἀστικοῦ Κώδικος δοκιμίου ἐπὶ ἀκόρου συμβάσεως ἐργασίας καὶ ἐπὶ παροχῆς ἐργασίας κατὰ τὰ κανονικὰ ὅρια ἐργασίας, ἀκόρου π.χ. δι' ἔλλειψιν βιβλιαρίου ὑγείας ἢ εἰδικῶν προσόντων τοῦ μισθωτοῦ διὰ τὴν παρεχομένην ἐργασίαν (ἐφαρμοζομένης καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν.δ. 4020/1959 περὶ ἀποζημιώσεων ἐκ παρανόμων ὑπερωριῶν (ἴδετε ἀμέσως ἀνωτέρω, σελ. 344), εἰς ποίαν ἀνωμαλίαν Δικαίου ἄγει ἡ λύσις αὕτη.

Ἔχει γίνει δεκτὸν ἐν τῇ νομολογίᾳ, ὅτι, ὁπουδήποτε ἐν τῇ παρούσῃ ἀναφερομένης ἀξιώσεως τοῦ μισθωτοῦ ἐκ παροχῆς ἐργασίας μετ' ἄκυρον σύμβασιν ἐργασίας, ὡς σημειοῦμεν ἀνωτέρω, εἶναι δυνατὴ ἡ παραίτησις ἀπὸ ταύτης ὡς ἐπιτρεπομένη ἄφεσις χρέους (ἄρθρον 454 Α.Κ.). (Ἴδετε πρακτικῶς τὰς Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 23201/1960, εἰσηγητὴς *Ε. Μπούκης*, ΕΕΔ 20, 418, Πρωτοδικείου Καβάλας 512/1962, εἰσηγητὴς *Μ. Καλεύρας*, ΕΕΔ 22, 606).

Θὰ συμβῇ λοιπόν, εἰς τὴν περίπτωσιν, νὰ ἀναγνωρίζηται ὡς ἰσχυρὰ ἡ παραίτησις τοῦ μισθωτοῦ ἀπὸ τῆς ἐξ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἀξιώσεώς του διὰ τὴν ἐντὸς τῶν νομίμων χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας ἀπαίτησίν του, ἀφοῦ δὲν ὑφίσταται διάταξις, ἡ ὁποία νὰ ἀπαγορεύῃ ταύτην, καὶ προκειμένου περὶ τῶν ἀποζημιώσεών του κατ' ἄρθρον 8 ν.δ. 4020/1959 δι' ἐργασίαν ὑπὲρ τὰ νόμιμα χρονικὰ ὅρια ἐργασίας νὰ ἀπαγορεύηται ἡ παραίτησις.

Εἶναι καὶ τοῦτο ἓν τῶν ἀνωμαλιῶν τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, περὶ τοῦ ὁποίου ἐσημειώσαμεν (ΕΕΔ 27, 264).

Ἀρείου Πάγου 24/1968, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ν. Χαραλάμπης**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Λ. Κανελλάκος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Β. Βασιλείου, Σ. Βαλσαμούλης

Κατὰ τὸ ἄρθρον 8 § 2 τοῦ ν.δ. 4020/1959 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐνίων διατάξεων ἐργατικῶν τινων νόμων» μισθωτοί, ἀπασχολούμενοι ἐπὶ πλέον τῶν δι' ἑκάστην κατηγορίαν ἐπιτρεπομένων ἀνωτάτων ὁρίων ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεως ἢ ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς, πέραν τῶν ἐκ τῶν ἀρχῶν τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἀπαιτήσεών των, δικαιοῦνται καὶ ἀποζημιώσεως ἴσης πρὸς 75% τοῦ καταβαλλομένου ὡρομισθίου των. Κατὰ δὲ τὴν διάταξιν τῆς παραγράφου 4 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου πᾶσα συμφωνία, καθ' ἣν αἱ κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἀμοιβαὶ καὶ ἀποζημιώσεις καλύπτονται ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει ὑπὸ τῶν καταβαλλομένων εἰς τοὺς μισθωτοὺς ἀποδοχῶν πέραν τῶν δι' ἑκάστην κατηγορίαν ἰσχυόντων ἑκάστοτε ἐλαχίστων ὁρίων, εἶναι ἄκυρος. Ἡ ἀκυρότης αὕτη ὁρᾷ καὶ τὰς ὑφισταμένας ἤδη συμφωνίας διὰ τὸν ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος καὶ ἐφεξῆς χρόνον.

Ἐκ τῆς διατυπώσεως τῆς τελευταίας τῶν διατάξεων τούτων, ἀναφερομένης ἀδιακρίτως εἰς τὰς κατὰ τὴν πρώτην ἐξ αὐτῶν ἀμοιβὰς καὶ ἀποζημιώσεις, προκύπτει, ὅτι αὕτη ἀφορᾷ οὐ μόνον τὴν τὸ πρῶτον νομοθετηθεῖσαν ἀπαίτησιν ἀποζημιώσεως διὰ παρά-

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΜΕΤΑ ΜΗΝΥΣΙΝ ΔΙ' ΑΞΙΟΠΟΙΝΟΝ ΠΡΑΞΙΝ ΜΙΣΘΩΤΟΥ

Κήρυξις άπαραδέκτου τῆς ποινικῆς διώξεως έλλείψει έγκύρου έγκλήσεως

Αποκλειστικαί προθεσμίαι άγωγῆς περί άκυρότητος άπολύσεως καί περί καταβολῆς άποζημιώσεως Νόμου 2112/1920 κατ' άρθρον 6 Νόμου 3198/1955.—Απόλυσις μισθωτοῦ άνευ άποζημιώσεως μετ' ύποβολήν κατά τούτου μηνύσεως δι' άξιόποινον πράξιν κατά τήν έξάσκησιν τῆς ύπηρεσίας του.—Κήρυξις άπαραδέκτου τῆς ποινικῆς διώξεως, έλλείψει έγκύρου έγκλήσεως.—Άνευ έννόμου άποτελέσματος ἡ διά τήν αἰτίαν ταύτην γενομένη καταγγελία τῆς συμβάσεως καί άνεφάρμοστον τῶν διατάξεων τοῦ άρθρου 6 Νόμου 3198/1955 περί τῶν προθεσμιῶν άγωγῆς.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω άποφάσεως τοῦ Άρείου Πάγου, ὑπό τῆς ὁποίας ἀνηρέθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 24281/1966 ἀπόφασις τοῦ ὡς ἐφετείου Πρωτοδικείου Άθηνῶν, ὑπῆρξε καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας μισθωτοῦ μετ' ὑποβολήν κατ' αὐτοῦ μηνύσεως δι' ἀξιόποινον πρᾶξιν κατά τήν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας του, συμφώνως πρός τό ἄρθρον 6 § 1 τοῦ ἀπό 16/18 Ἰουλίου 1920 Β.Δ. περί ἐπεκτάσεως τοῦ νόμου 2112/1920 ἐπί τῶν ἐργατῶν κλπ., ἐν συνδυασμῷ πρός τό ἄρθρον 7 τοῦ νόμου 3198/1955.

Κατά τάς διατάξεις ταύτας, ἐάν ὁ μισθωτός κατεδικάζετο ὑπό τοῦ ποινικοῦ δικαστηρίου, θά ἀπαιρεῖτο τῆς ἐκ τοῦ ἀνωτέρω Β.Δ. ἀποζημιώσεως, ἐάν δέ ἀπηλλάσσετο τῆς κατηγορίας ὁ μισθωτός, θά ἐχώρει ἡ ἐφαρμογή τοῦ νόμου 3198/1955, ἐάν ἅμα τῇ κοινοποιήσει τῆς σχετικῆς ἀπαλλακτικῆς ἀποφάσεως ἡ βουλεύματος (ἡ ἐντός εὐλόγου χρόνου ἀπό ταύτης) ὁ ἐργοδότης δέν κατέβαλλε τήν ἀποζημίωσιν, ὁπότε θά καθίστατο οὗτος ὑπερήμερος καί ὑπόχρεως εἰς τήν καταβολήν τῶν ἀποδοχῶν τοῦ μισθωτοῦ διά τόν ἀπό τῆς κοινοποιήσεως τῆς ἀποφάσεως καί ἐφεξῆς χρόνον (Α.Π. 300/1961, εἰσηγητής *Γ. Βαρσάμου*, ΕΕΔ 20, 789, οὗτω καί σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 14, 712, *Χ. Ἀγαλλοπούλου*, Ἐργ. Δίκαιον, σελ. 359).

Ἐξ ἄλλου, κατά τά νομολογηθέντα (Α.Π. 409/1967, εἰσηγητής *Κ. Παπαϊωάννου*, ΕΕΔ 26, 932), αἱ ἐν ἄρθρῳ 6 τοῦ νόμου 3198/1955 ἀποκλειστικαί προθεσμίαι ἀγωγῆς ἄρχονται ἀπό τῆς εἰς τόν ἐργοδότην κοινοποιήσεως τῆς ἀπαλλακτικῆς ἀποφάσεως τοῦ ποινικοῦ δικαστηρίου.

Συνέβη ὅμως εἰς τήν περίπτωσιν τῆς ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως νά κηρυχθῇ ὑπό τοῦ ποινικοῦ

νομον ὑπερωριακήν ἐργασίαν, ἀλλά καί τήν κατ' ἄρθρον 904 Α.Κ. ἀξίωσιν ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ. Ἐκ τοῦ ἐπιδιωχθέντος δέ διά τῆς θεσπίσεως τῆς ἀκυρότητος σκοποῦ, συνισταμένου, κατά τά ἐν τῇ Εἰσηγητικῇ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας Ἐκθέσει ἐπί τοῦ ἄνω νομοθετικοῦ διατάγματος ἐκτιθέμενα, εἰς τόν καθόλου περιορισμόν τῆς ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεως πρός προστασίαν τῶν ἐργαζομένων ἀπό τῆς ὑπερμέτρου καταπονήσεως καί τῆς ἐντεῦθεν ἐξαντλήσεως των ἐπί βλάβῃ τῆς ὑγείας των, συνάγεται, ὅτι αὐτῇ ἀφορᾷ καί πᾶσαν ἄλλην συμφωνίαν, τείνουσαν πρός ἀπαλλαγήν τοῦ ἐργοδότου ἀπό τῆς ὑποχρεώσεώς του, εἴτε πρός ἀποζημίωσιν κατά τάς ἀρχάς ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, εἴτε πρός καταβολήν τῆς ἐξ 75% προσαυξήσεως, ἑπομένως καί τήν κατ' ἄρθρον 454 Α.Κ. παραίτησιν ἀπό τῆς ἀντιστοίχου ἀξιώσεως. Δεχθεῖσα ὀθεν ἡ ἀναιρεσιβαλλομένη ἀπόφασις ἔγκυρον τήν παραίτησιν τοῦ ἀναιρεσείοντος ἀπό τῆς ἀξιώσεώς του ἀποζημιώσεως ἐκ παρανόμου ὑπερωριακῆς ἐργασίας κατά τό χρονικόν διάστημα ἀπό Ἰουνίου 1964 μέχρις 25 Ἰανουαρίου 1965 γενομένην διά τῆς ὑπογραφῆς τῶν οἰκείων λογαριασμῶν μισθοδοσίας του ἑκάστου μηνός ὑπό τήν ἀνεπιφύλακτον δήλωσιν, ὅτι οὐδεμίαν ἀπολύτως ἄλλην καί ἐξ οἱασδήποτε αἰτίας διατηρεῖ ἀξίωσιν, ἀκολούθως δέ, κατ' ἀποδοχήν τῆς ἐπί τῆς τοιαύτης παραιτήσεως βασισθείσης ἐνστάσεως τοῦ ἀναιρεσιβλήτου Ταμείου, ἀπορρίψασα τήν ἀγωγήν, ψευδῶς ἠρμήνευσε καί ἐσφαλμένως ἐφήρμοσε τάς ἀνωτέρω διατάξεις καί ἀναιρετέα τυγχάνει κατ' ἄρθρον 807 ἐδ. 17 Πολ. Δικονομίας καί τόν βάσιμον περί τούτου λόγον πρῶτον τοῦ ἀναιρετηρίου.

δικαστηρίου απαράδεκτος ἡ ποινικὴ δίωξις, ἐλλείψει ἐγκύρου ἐγκλήσεως, οὕτω δὲ δέχεται ἡ κατωτέρω ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις, ὅτι ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως, ἡ ὁποία εἶχεν αἰτίαν τὴν ἀξιόποινον πρᾶξιν, δὲν ἐπήγαγεν ἔννομον ἀποτέλεσμα καὶ δὲν ἔχουν ἐφαρμογὴν αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ νόμου 3198/1955 περὶ τῶν προθεσμιῶν τῶν ἀγωγῶν.

Θὰ μᾶς ἐπιτραπῇ νὰ σημειώσωμεν τὰ ἑξῆς: Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 5 § 1 τοῦ νόμου 2112/1920 καὶ ἡ ὁμοία τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ Ν.Δ. 16/18 Ἰουλίου 1920 ἐπιτρέπει τὴν ἀζήμιον καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου μεθ' ὑποβολὴν μηνύσεως κατὰ τοῦ μισθωτοῦ δι' ἀξιόποινον πρᾶξιν, ἡ ὁποία καταγγελία, κατ' ἄρθρον 7 τοῦ νόμου 3198/1955, δύναται νὰ γίνῃ εἰς τὴν περίπτωσιν ἄνευ καταβολῆς ἀποζημιώσεως, ἀφοῦ αὕτη (ἀποζημίωσις) ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς ἀπαλλαγῆς τοῦ μισθωτοῦ τῆς κατηγορίας διὰ δουλεύματος ἢ ἀποφάσεως τοῦ ποινικοῦ δικαστηρίου.

Εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως βεβαίως ὁ μισθωτός, καταγγελθείσης τῆς συμβάσεως ἐργασίας μετὰ τὴν ὑποβολὴν μηνύσεως, καὶ ἐφ' ὅσον δὲν ἐχώρησε καταδίκη τούτου, ἀλλ' ἀντιθέτως ἐκηρύχθη ἀπαράδεκτος ἡ ποινικὴ δίωξις τούτου διὰ τὸν ἐν τῇ ἀποφάσει λόγον, ἐδικαιοῦτο τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου, τῆς ὁποίας, μὴ καταβληθείσης ἅμα τῇ καταγγελίᾳ, ἐφ' ὅσον ὁ ὑποβαλὼν τὴν μήνυσιν ἐστερεῖτο εἰδικῆς πλημμελειοδικίας, ἡ καταγγελία ὑπῆρξεν ἄκυρος (ἄρθρον 5 § 3 νόμου 3198/1955).

Λέγομεν τοῦτο, διότι, ἀνεξαρτήτως τοῦ ἂν ἡ ποινικὴ δίωξις ἐκηρύχθη ἀπαράδεκτος, ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας παρέμεινεν ὡς μονομερὴς δήλωσις βουλήσεως τοῦ ἐργοδότου, μόνον ὅτι ἐστερήθη οὗτος τοῦ δικαιώματος τῆς ἀπαλλαγῆς τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112/1920 κατ' ἄρθρον 5 τοῦ νόμου 2112/1920.

Θὰ ἔπρεπε συνεπῶς καὶ ἡ προθεσμία τοῦ ἄρθρου 6 § 1 τοῦ νόμου 3198/1955 περὶ προσβολῆς τῆς ἀπολύσεως ὡς ἀκύρου νὰ ἄρχηται ἀπὸ τῆς λύσεως τῆς σχέσεως ἐργασίας, ὡς ἐπίσης καὶ ἡ προθεσμία τοῦ ἄρθρου 6 § 2 τοῦ αὐτοῦ νόμου περὶ ἀγωγῆς καταβολῆς τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112/1920 νὰ ἄρχηται ἀπὸ τοῦ γεγονότος τῆς ἀπολύσεως, ἀφ' ὅτου κατέστη καὶ ἀπαιτητὴ ἡ ἀποζημίωσις.

Ἐν τούτοις, ἐφ' ὅσον ἡ ποινικὴ δίωξις ἐτέλει ὑπὸ τὴν κρίσιν τοῦ ποινικοῦ δικαστηρίου, ἁμαλὸν εἶναι νὰ γίνῃ δεκτὸν καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν, ὅτι αἱ προθεσμίαι τοῦ νόμου ἄρχονται ἀπὸ τῆς εἰς τὸν ἐργοδότην κοινοποιήσεως τῆς ἀποφάσεως τοῦ ποινικοῦ δικαστηρίου, ὡς εἶχε δεχθῇ τὸ Πρωτοδικεῖον.

Ἀρείου Πάγου 23/1968, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ν. Χαραλάμπης**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Κίμων Παυλίδης**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Δ. Κοριαζῆς, Χ. Παγουλάτος

Κατὰ μὲν τὴν παράγραφον 1 τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ νόμου 3198/1955 πᾶσα ἀξίωσις μισθωτοῦ, πηγάζουσα ἐξ ἀκύρου καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας, εἶναι ἀπαράδεκτος, ἐφ' ὅσον ἡ σχετικὴ ἀγωγὴ δὲν ἐκοινοποιήθη ἐντὸς τριμήνου ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας ἀπὸ τῆς λύσεως τῆς σχέσεως ἐργασίας, κατὰ δὲ τὴν παράγραφον 2 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου πᾶσα ἀξίωσις μισθωτοῦ περὶ καταβολῆς ἢ συμπληρώσεως τῆς κατὰ τὸν ν. 2112/1920, ὡς ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως, ἢ τὸ Ν.Δ. τῆς 16/18 Ἰουλίου 1920 ἀποζημιώσεως, εἶναι ἀπαράδεκτος, ἐφ' ὅσον ἡ σχετικὴ ἀγωγὴ δὲν ἐκοινοποιήθη ἐντὸς ἑξαμήνου, ἀφ' ἧς κατέστη ἀπαιτητή. Περαιτέρω ἐν ἄρθρῳ 7 τοῦ αὐτοῦ νόμου 3198/1955 ὁρίζεται ὅτι αἱ διατάξεις αὐτοῦ δὲν ἐφαρμόζονται ἐπὶ μισθωτῶν, ἀπολυομένων συνεπείᾳ ὑποβολῆς κατ' αὐτῶν μηνύσεως, συμφώνως πρὸς τὰ ὑπὸ τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 2112 ἢ τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ Ν. δ) τος τῆς 16/18 Ἰουλίου 1920 ὁριζόμενα, ἐὰν ὅμως ἀκολουθήσῃ ἀπαλλαγὴ τοῦ μισθωτοῦ διὰ δουλεύματος ἢ δικαστικῆς ἀποφάσεως αἱ διατάξεις τοῦ ἰδίου νόμου ἔχουσιν ἐφαρμογὴν καὶ ἐπ' αὐτοῦ ἀπὸ τῆς εἰς τὸν ἐργοδότην κοινοποιήσεως ὑπὸ τοῦ ἐνδιαφερομένου τοῦ ἀπαλλακτικοῦ δουλεύματος ἢ τῆς ἀποφάσεως. Κατὰ δὲ τὴν παράγραφον 1 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 2112/1920 καὶ τὴν παράγραφον 1 τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ βασιλικοῦ διατάγματος τῆς 16/18 Ἰουλίου 1920 δύναται ὁ ἐργοδότης νὰ καταγγείλῃ τὴν σύμβασιν ἄνευ τηρήσεως προθεσμίας τινός, ἐὰν ἐναντίον τοῦ ἐργαζομένου ὑπεβλήθη μήνυσις δι' ἀξιόποινον πρᾶξιν, δια-

πραχθείσαν ἐν τῇ ἐξασκήσει τῆς ὑπηρεσίας του, ἡ ἀπηγγέλθη κατ' αὐτοῦ κατηγορία δι' ἀδίκημα ἐν γένει, φέρον χαρακτῆρα τουλάχιστον πλημμελήματος. Ἐὰν ἐπομένως ἡ ἀποτελέσασα τὴν αἰτίαν τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀξιόποινος πρᾶξις διώκεται μόνον κατ' ἔγκλησιν, προϋπόθεσιν τοῦ πρὸς ταύτην δικαιώματος τοῦ ἐργοδότου ἀποτελεῖ ἡ ὑποβολὴ ἐγκύρου ἐγκλήσεως καὶ κατ' ἀκολουθίαν, κηρυχθείσης ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου ποινικοῦ δικαστηρίου ἀπαραδέκτου τῆς ποινικῆς διώξεως, ἐλλείψει ἐγκύρου ἐγκλήσεως, κατὰ τὰ ἄρθρα 58, 310 § 1 καὶ 370 ἐδ. γ' τοῦ Κώδικος Ποινικῆς Δικονομίας, ἡ τοιαύτη καταγγελία οὐδὲν ἐπάγεται ἔννομον ἀποτέλεσμα καὶ οὐδεμίαν ἐφαρμογὴν ἔχουσιν αἱ διατάξεις τῶν παραγράφων 1 καὶ 2 τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ νόμου 3198/1955.

Ἐν προκειμένῳ τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν ἐδέχθη, μετ' ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων, διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, ὡς ἐξ αὐτῆς προκύπτει, ὅτι ὁ ἀναιρεσείων παρέσχε τὰς ὑπηρεσίας του ὡς σερβιτόρος εἰς τὸ ἐνταῦθα ζαχαροπλαστεῖον καὶ ἐστιατόριον τῆς ἀναιρεσιβλήτου ἀπὸ τῆς 10 Μαΐου 1954 μέχρι τῆς 5 Νοεμβρίου 1961, ὅτε αὕτη ἠξίωσε τὴν εἰς τὸ ἐν Βουλιαγμένῃ ὑπὸ τὴν ὀνομασίαν «Ἀργὼ» καταστημά της παροχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν του, ὁ ἀναιρεσείων ὅμως, ἀντιτιθέμενος εἰς τὴν ὀλαπτικὴν κατ' αὐτὸν μεταβολὴν τῶν ὅρων ἐργασίας του, ἐκοινοποίησεν εἰς τὴν ἀναιρεσίβλητον τὴν 7 Νοεμβρίου 1961 ἐξώδικον δήλωσιν διαμαρτυρίας, ἐμμένων εἰς τοὺς ἀρχικοὺς ὅρους τῆς συμβάσεως, καὶ τὴν 9ην Νοεμβρίου 1961 αὕτη, διὰ τοῦ Β.Π., ἐνεργοῦντος ὡς πληρεξουσίου τοῦ νομίμου ἐκπροσώπου της, ὑπέβαλε κατ' ἐκείνου ἔγκλησιν ἐπὶ δυσφημήσει ἀνωνύμου ἑταιρείας, φερομένη ὡς τελεσθεῖσα διὰ τῆς ὡς ἄνω ἐξωδίκου δηλώσεως, τὴν δὲ 10 Νοεμβρίου 1961 κατήγγειλε τὴν σύμβασιν ἐργασίας λόγῳ τῆς ὑποβολῆς τῆς ἐγκλήσεως καὶ ἄνευ καταβολῆς ἀποζημιώσεως, ὅτι ἡ ἀσκηθεῖσα συνεπείᾳ τῆς ῥηθείσης ἐγκλήσεως ποινικὴ δίωξις ἐπὶ δυσφημήσει ἀνωνύμου ἑταιρίας, ἀξιοποίνῳ πράξει, προβλεπομένῃ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 364 τοῦ Ποιν. Κώδικος καὶ διωκομένῃ μόνον κατ' ἔγκλησιν, κατὰ τὸ ἄρθρον 368 § 1 τοῦ αὐτοῦ Κώδικος, ἐκηρύχθη ἀπαράδεκτος ἐλλείψει νομίμου ἐγκλήσεως, διότι ὁ ὑποβαλὼν ταύτην ἐστερεῖτο εἰδικῆς πληρεξουσιότητος, διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 17495/1964 ἀποφάσεως τοῦ Τριμελοῦς Πλημμελειοδικείου Ἀθηνῶν. Ἀποφηνάμενον δὲ μετὰ ταῦτα τὸ Πρωτοδικεῖον, δι' ἐπικυρώσεως τῆς ἐκκληθείσης πρωτοδίκου ἀποφάσεως, ὅτι ἡ ἀγωγὴ τοῦ ἀναιρεσειόντος εἶναι ἀπαράδεκτος ὡς πρὸς μὲν τὸ αἴτημα αὐτῆς περὶ πληρωμῆς ἀποδοχῶν λόγῳ ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας, ὡς ἐγερθεῖσα μετὰ τὴν παρέλευσιν τῆς τριμήνου προθεσμίας τοῦ ἄρθρου 6 § 1 τοῦ νόμου 3198/1955 ἀπὸ τῆς εἰς τὴν ἐργοδότιδα κοινοποιήσεως τῆς κηρυξάσης ἀπαράδεκτον τὴν ποινικὴν δίωξιν ὡς ἄνω ἀποφάσεως, ὡς πρὸς δὲ τὸ ἐπικουρικὸν αἴτημα αὐτῆς περὶ καταβολῆς τῆς νομίμου ἀποζημιώσεως, λόγῳ παρελεύσεως τῆς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 6 § 2 τοῦ αὐτοῦ νόμου ὁριζομένης ἐξαμήνου προθεσμίας ἀπὸ τῆς εἰς τὴν ἐργοδότιδα κοινοποιήσεως τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως, παρὰ τὸν νόμον ἐκήρυξεν ἀπαράδεκτον καὶ ἀναιρετέαν κατέστησε τὴν ἀπόφασίν του κατὰ τὸ ἄρθρον 807 ἐδ. 11 τῆς Πολ. Δικονομίας καὶ τοὺς βασίμους περὶ τούτου λόγους ἀναιρέσεως.

ΑΠΟΛΥΣΙΣ ΔΙ' ΑΝΤΙΣΥΜΒΑΤΙΚΗΝ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΝ ΜΙΣΘΩΤΟΥ

Άξίωσις άποδοχῶν ἕνεκεν ἀκυρότητος τῆς ἀπολύσεως

Άντισυμβατική συμπεριφορά μισθωτοῦ, σκοποῦσα εἰς τὸν ἐξαναγκασμὸν τοῦ ἐργοδότου ὅπως προβῇ εἰς καταγγελίαν τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως, ἵνα εἰσπράξῃ τὴν ἀποζημίωσιν. — Θεώρησις ὡς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ, μὴ περιερχομένου οὕτω τοῦ ἐργοδότου εἰς ὑπερημερίαν περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ μισθωτοῦ καὶ μὴ ὑποχρέου ἐντεῦθεν εἰς καταβολὴν ἀποδοχῶν.

Εἰς τὸ ἀρχικὸν Σχέδιον τοῦ νόμου 2112/1920 περὶ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας (ἄρθρον 5) εἶχε σχεδιασθῇ ἀζήμιος διὰ τὸν ἐργοδότην καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας ἐπὶ ἀδίκου καὶ δικαιολογημένης αἰτίας, σκοπίμου παραμελήσεως ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ τῶν καθηκόντων του, ἀλλὰ ταῦτα τελικῶς δὲν ἐψηφίσθησαν, διότι θὰ ἔβλεπον ἀφορμὴν εἰς ἀπεράντους ἐνστασιολογίας καὶ τὸν Δικαστὴν θὰ ἔφερον εἰς δύσκολον θέσιν νὰ κρίνῃ περὶ τοῦ ἀδίκου ἢ μή. (Ἴδετε *Χ. Ἀγαλλοπούλου*, Ἐργατ. Δίκαιον, σελ. 356).

Οὕτως, ὡς διετηρήθη ὁ νόμος 2112/1920, ὁ ἐργοδότης δὲν ἀπαλλάσσεται τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112/1920, ὅταν διὰ τὴν ἀπόλυσιν τοῦ μισθωτοῦ συντρέχῃ ὑπαίτιος παραμέλησις τῶν ἐκ τῆς συμβάσεως ἐπιβαλλομένων εἰς τοῦτον ὑποχρεώσεών του (Α.Π. 409/1967, εἰσηγητὴς *Κ. Παπαϊωάννου*, ΕΕΔ 26, 932, Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 4562/1966, Πρωτοδίκης *Δ. Τζούμας*, ΕΕΔ 25, 1441), οὔτε ἐκ μόνης τῆς μὴ ἐκπληρώσεως ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ τῆς ὑποχρεώσεώς του πρὸς παροχὴν τῆς ἐργασίας δύναται νὰ συναχθῇ σιωπηρὰ ἐκ μέρους τούτου καταγγελία τῆς συμβάσεως. (Ἴδετε καὶ *Ι. Καποδίστριαν*, ΕρμΑΚ, Εἰσαγωγὴ ἄρθρ. 669 - 678, ἀριθ. 63, *Α. Τούση - Στ. Σταυροπούλου*, Ἐργατ. Δίκαιον, σελ. 345, σημ. 33, *Χ. Ἀγαλλοπούλου*, Ἐργατ. Δίκαιον, σελ. 357).

Παραιτέρω γίνεται ἐν τῇ νομολογίᾳ δεκτόν, ὅτι εἰς τὴν περίπτωσιν, κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ ἐργοδότης προβαίνει εἰς τὴν καταγγελίαν ἕνεκεν ἀκαταλληλότητος τοῦ μισθωτοῦ, ἐκδηλουμένης ἐπιτηδες ὑπ' αὐτοῦ πρὸς τὸν σκοπὸν νὰ ἐξαναγκάσῃ τὸν ἐργοδότην εἰς τὴν ἀπόλυσίν του, ἐπὶ πλήρωμῃ τῆς νομίμου ἀποζημιώσεως, ἡ τοιαύτη ἄξίωσις τοῦ μισθωτοῦ ἀντίκειται προφανῶς εἰς τὴν καλὴν πίστιν καὶ ἀποκρούεται διὰ τῆς ἐκ τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ. ἐνστάσεως. (Ἴδετε ἐκ τῶν τελευταίων τὴν Α.Π. 687/1968, εἰσηγητὴς *Στ. Σταυρόπουλος*, ΕΕΔ 27, 145, ἔνθα εἰς σημειώσεις μας καὶ παραπομπαὶ εἰς λοιπὴν νομολογίαν).

Αὐτή, νομίζομεν, ἤτοι, κατὰ τὰ ἀποδειχθέντα κατὰ τὴν ἀπόφασιν τοῦ Πρωτοδικείου, ἡ ἐνδεδειγμένη εἰς τὴν περίπτωσιν λύσις, ἀποκρουομένης κατὰ νόμον τῆς ἀξιώσεως τοῦ μισθωτοῦ νὰ κηρυχθῇ ἄκυρος ἡ καταγγελία, διότι δὲν ἔγένετο καταβολὴ ἀποζημιώσεως (ἄρθρον 5 § 3 νόμου 3198/1955). (Ἴδετε καὶ Α.Π. 687/1968, ἔνθ' ἀνωτ.).

Περίπτωσις μονομεροῦς ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας (ἀλλ' ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως εἶναι μονομερὴς δηλωσις βουλήσεως καὶ συνεπῶς εἶναι, νομίζομεν, ἀδόκιμος ὁ ὅρος) δὲν ἠδύνατο νὰ συναχθῇ ἐν προκειμένῳ ἐκ τῆς ἀντισυμβατικῆς συμπεριφορᾶς τοῦ μισθωτοῦ, ὡς ἐδέχθη τὸ Πρωτοδικεῖον, κατὰ τὰ ἀνωτέρω σημειούμενα, ἀλλὰ μόνον δολία συμπεριφορὰ τοῦ μισθωτοῦ, ἡ ὁποία, κατὰ τὰ ἐν τῇ ἀποφάσει τοῦ Πρωτοδικείου σημειούμενα, ἤγαγε τὸν ἐργοδότην εἰς ἀπόλυσιν τοῦ πρώτου, ἄνευ καταβολῆς ἀποζημιώσεως, ὡς εἶχεν οὗτος δικαίωμα.

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 18555/1967

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. **Ν. Μελᾶς**

Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. **Εὐάγγ. Καραμαγκιώλης**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Χ. Τανταρούδας, Ε. Συνοίκης

Ἐβεβαιώθησαν ἐπαρκῶς, κατὰ τὴν ἐκ τῶν ἐνόντων σχηματισθεῖσαν κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου τούτου, τὰ ἐξῆς πραγματικὰ περιστατικά: Δυνάμει συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου προσελήφθη τὴν 28.12.1957 ὁ ἐνάγων παρὰ τῆς ἐναγομένης Ἑταιρείας, διατηρούσης ἐνταῦθα βιομηχανικὸν ἐργοστάσιον κατασκευῆς ἠλεκτρικῶν εἰδῶν, ὡς τορναδόρος, ὑφ' οἵαν ἰδιότητα καὶ ἀπησχολήθη οὗτος παρ' αὐτῇ ἐκτοτε μέχρι τῆς κατὰ τὴν 3.10.1961 στρατεύσεώς του. Μετὰ τὴν ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ ἀπόλυσίν του ἐπανεπροσελήφθη ὁ

ένάγων ὑπὸ τῆς ἐναγομένης καὶ συνέχισε τὴν αὐτὴν ὡς καὶ πρότερον ἐργασίαν του, ἐπὶ ὁμηνον περίπου, ὅτε καὶ ἐτοποθετήθη εἰς τὸν ποιοτικὸν ἔλεγχον τῶν παραγομένων προϊόντων τῆς ἐναγομένης, ὑφ' οἵαν ἰδιότητά του εἰργάσθη παρὰ τῇ ἐναγομένῃ μέχρι τῶν μέσων Αὐγούστου 1965, ὅτε τῇ αἰτήσει του ἐπανατοποθετήθη ἐκ νέου εἰς τὴν προτέραν θέσιν του τοῦ τορναδόρου, ἔνθα εἰργάσθη μέχρι τῆς 18.2.1966, ὅτε ἀπελύθη ὑπὸ τῆς ἐναγομένης. Ὅμως ὁ ἐνάγων, ἀποφασίσας νὰ ἀποχωρήσῃ ἐκ τῆς παρὰ τῇ ἐναγομένῃ ὑπηρεσίας του καὶ σκοπῶν νὰ ἐξαναγκάσῃ ταύτην, ὅπως προβῇ εἰς τὴν καταγγελίαν τῆς ἐργασιακῆς αὐτοῦ μετ' αὐτῆς συμβάσεως καὶ τὴν καταβολὴν εἰς τοῦτον τῆς κατὰ νόμον 2112 ἀποζημιώσεως, ἤρξατο ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τοῦ ἔτους 1966 νὰ ἀπουσιάζῃ αὐθαιρέτως ἐκ τῆς ἐργασίας του, συγχρόνως δὲ ἐμείου τὴν ἀπόδοσίν του καὶ κάτω τοῦ ἡμίσεος τῆς συνήθους ἀποδόσεώς του, ὑπολειπόμενος κατὰ πολὺ τῆς ἡμερησίας ἐργασίας τῶν συναδέλφων του, εἰς δὲ τὰς γενομένας εἰς τοῦτον παρατηρήσεις ὑπὸ τῶν προϊσταμένων του ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ ἀπήντα αὐθαδῶς: «ἂν σᾶς κάνω, ἂν δὲν σᾶς κάνω νὰ μὲ διώξετε». Ἐκ τῆς τοιαύτης ἀντισυμβατικῆς συμπεριφορᾶς τοῦ ἐνάγοντος ἐξηναγκάσθη ἡ ἐναγομένη Ἑταιρεία νὰ ζητήσῃ τὴν ἐπέμβασιν τοῦ ἁρμοδίου Γραφείου τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, εἰς ὃ κατέφυγεν αὕτη καὶ ἠτήσατο, ὅπως ὑποδειχθῶσιν εἰς τοῦτον αἱ ἐκ τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὑποχρεώσεις του ἐναντι αὐτῆς, πρὸς δὲ ἐκοινοποίησε πρὸς τοῦτον τὴν ἀπὸ 14.1.1966 ἐξώδικον πρόσκλησιν, δήλωσιν καὶ διαμαρτυρίαν της, διαμαρτυρομένη διὰ τὸ σύστημα τῶν ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος ἀδικαιολογήτων ἀπουσιῶν του ἐκ τῆς ἐργασίας του καὶ δια τὴν μείωσιν τῆς παραγωγῆς. Παρὰ τὴν ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου Γραφείου τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας κλῆσιν καὶ νουθεσίαν τοῦ ἐνάγοντος καὶ τὴν δήλωσιν τῆς ἐναγομένης ὅτι θέλει θεωρήσει τὴν τοιαύτην συμπεριφορὰν τοῦ ὡς καταγγελίαν τῆς συμβάσεως μισθώσεως ἐργασίας ὁ ἐνάγων συνέχισε τὴν αὐτὴν ἀντισυμβατικήν του συμπεριφοράν, ἐξαναγκάσας τὴν ἐναγομένην νὰ κοινοποιήσῃ αὐτῷ τὴν ἀπὸ 17.2.1966 δήλωσιν καταγγελίας τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως λόγῳ τῆς ἐπιδειχθείσης ὑπ' αὐτοῦ ἀντισυμβατικῆς συμπεριφορᾶς. Ὁ ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος προβαλλόμενος ἰσχυρισμὸς ὅτι ἡ μείωσις τῆς ἀποδόσεώς του ὀφείλετο εἰς τὴν συχνὴν ἀλλαγὴν τόρνου δὲν ἐβεβαιώθη, ἀντιθέτως ἀρκούντως βεβαιωθέντος κατὰ τὰ ἄνω ὅτι ἡ συνεχὴς μείωσις τῆς ἀποδόσεως ἐργασίας τοῦ ἐνάγοντος ἦτο ἠθελημένη. Ἡ τοιαύτη ὅμως ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος ἐκδηλωθεῖσα ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἐργασίας του ἀντισυμβατικὴ συμπεριφορά, ἀντικειμένη εἰς τὰς ἐκ τῆς συμβάσεως ἐργασίας κατὰ τὰς διατάξεις (ἄρθρον 8 § 4) τοῦ νομίμως ἐγκριθέντος δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας καὶ ἰσχύοντος Κανονισμοῦ ἐργασίας τῆς ἐναγομένης ἀπορρεούσας ὑποχρεώσεις καὶ σκοποῦσα εἰς τὸν ἐξαναγκασμὸν τῆς ἐναγομένης, ὅπως προβῇ εἰς καταγγελίαν τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως, διὰ νὰ εἰσπράξῃ τὴν ἐντεῦθεν ἀποζημίωσιν, ἀποτελεῖ προφανῶς μονομερῆ ἐκ μέρους τοῦ ἐνάγοντος καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ ὡς ἐκ τούτου νομίμως ἡ ἐναγομένη, θεωρήσασα καταγγελθεῖσαν τὴν σύμβασιν ἐργασίας ἐκ μέρους τοῦ ἐνάγοντος, δὲν κατέβαλεν αὐτῷ ἀποζημίωσίν τινα. Οὕτω, λυθείσης ἐγκύρως τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως μονομερῶς ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος, δὲν περιέστη ἡ ἐναγομένη εἰς ὑπερημερίαν περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ ἐνάγοντος καὶ τὰ σχετικὰ ἀγωγικὰ κεφάλαια περὶ καταβολῆς ἀποδοχῶν ὑπερημερίας καὶ δώρου Πάσχα 1966 παρίστανται οὐσίᾳ ἀβάσιμα καὶ ἀπορριπτέα. Ὅθεν, τὰ αὐτὰ δεχθεὶς ἐν τοῖς ἄνω ὁ εἰς πρῶτον βαθμὸν δικάσας Δικαστὴς καὶ ἀπορρίψας τὴν ἔκθεσιν ἀγωγῆς κατὰ τὰ σχετικὰ κεφάλαιά της, ὡς οὐσίᾳ ἀβάσιμον, ὀρθῶς τά τε πράγματα ἐξετίμησε καὶ τὸν νόμον ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε, τὰ δὲ περὶ τοῦ ἐναντίου διὰ τοῦ σχετικοῦ πρώτου λόγου τῆς ἐνδίκου ἐφέσεως προβαλλόμενα παράπονα τοῦ ἐνάγοντος τυγχάνουσιν ἀπορριπτέα, ὡς ἀβάσιμα κατ' οὐσίαν.

ΚΑΤΑΧΡΗΣΤΙΚΗ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Έφαρμογή άρθρου 281 Άστικοῦ Κώδικος

Όρια άσκήσεως τοῦ δικαιώματος κατ' άρθρον 281 Άστικοῦ Κώδικος, ἔχοντος ἐφαρμογήν καὶ ἐπὶ καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας.—Καταχρηστική καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας, ἔχουσα ὡς αἰτίαν τὴν ἄρνησιν τοῦ μισθωτοῦ ὅπως παρέχῃ ἐξακολουθητικῶς καθ' ὑπέρβασιν τοῦ νομίμου ὡραρίου τὴν ἐργασίαν του.

Διά σειρᾶς ἀποφάσεών του ὁ Ἄρειος Πάγος ἐνομολόγησεν, ὅτι ἀποτελεῖ καταχρησιν δικαιώματος, ἀπαγορευομένην ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 281 Ἀστικοῦ Κώδικος, ἡ ἀπόλυσις μισθωτοῦ, διότι οὗτος διεξεδίκησε νομίμως τὴν ἱκανοποίησιν δικαιωμάτων, τὰ ὁποῖα παρέχουν εἰς αὐτὸν οἱ κείμενοι περὶ προστασίας του ἐργατικοὶ νόμοι. (Ἴδετε ΕΕΔ 22, 331, ἔνθα νομολογία τοῦ Ἀρείου Πάγου).

Εἰς τὴν ἀρχὴν ταύτην ἐμπίπτει καὶ ἡ περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης, δικάσαντος ὡς ἐφετείου κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, οὗτω δὲ ἐκηρύχθη ὑπὸ τούτου ἄκυρος, ὡς καταχρηστικῶς ἀσκηθεῖσα, καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας μισθωτοῦ, διότι ἠρνήθη νὰ παράσχῃ εἰς τὴν ἐργοδότιδα ἐξακολουθητικῶς ἐργασίαν καθ' ὑπέρβασιν τοῦ νομίμου ὡραρίου ἐργασίας κατ' ἄρθρον 7 § 2 τοῦ ἀ.ν. 547/1937, εἰς τὸ ὁποῖον, ὡς Τράπεζα, ὑπήγετο ἡ ἐργοδότις.

Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης 4043/1967

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. **Δ. Μάμαλης**

Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. **Δημήτριος - Αἰμίλιος Παπαγεωργίου**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Καμπίτογλου, Δ. Τρέμμας

Κατὰ τὴν ἔννοιαν τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ., ἐχούσης, ὡς ἐκ τῆς γενικότητός της, ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ καταγγελίας συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας χρόνου ἀορίστου, προφανὴς ὑπέρβασις τῶν εἰς τὴν ἄσκησιν τοῦ δικαιώματος τῆς καταγγελίας ὑπὸ τῶν ἀντικειμενικῶν κριτηρίων τῆς καλῆς πίστεως, τῶν χρηστῶν ἠθῶν καὶ τοῦ κοινωνικοῦ καὶ οἰκονομικοῦ σκοποῦ τοῦ δικαιώματος τιθεμένων ὁρίων, ἔννομον συνέπειαν ἔχουσα τὴν κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 174, 180 τοῦ Α.Κ. ἀκυρότητα τῆς καταγγελίας, ὑφίσταται καὶ ὅταν ὁ ἐργοδότης προβαίνῃ εἰς ταύτην, χωρὶς τοῦτο νὰ δικαιολογῆται ἐκ τοῦ καλῶς νοουμένου ἐπαγγελματικοῦ του συμφέροντος (Α.Π. 23/1961, 341/1960, ΕΕΔ 20, 203, 19, 836, *Π.Κ. Βεργοπούλου*, «Ἡ τακτικὴ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐξ οἰκονομικοτεχνικῶν λόγων», ἐν ΕΕΔ 20, 1098 ἐπ., προβλ. *Γ. Μπαλῆ*, «Γεν. Ἀρχαί», ἔκδ. στ', § 166, σελ. 425, 426, Brun et Galland «Droit du Travail» (1958) 11/297). Δὲν δικαιολογεῖται δὲ ἡ καταγγελία ἐκ τοῦ καλῶς νοουμένου ἐπαγγελματικοῦ συμφέροντος τοῦ ἐργοδότου, ὅταν ἡ ἄσκησις τοῦ σχετικοῦ δικαιώματος δὲν ὑπαγορεύεται ἐκ λόγων ἀφορώντων εἰς τὰς ἰδιότητας ἢ τὴν συμπεριφορὰν τοῦ μισθωτοῦ ἢ ἐξ οἰκονομικοτεχνικῶν λόγων.

Βεβαιοῦνται ἐν προκειμένῳ τὰ ἀκόλουθα πραγματικὰ περιστατικά: Ὁ ἐφεσίβλητος, προσληφθεὶς ὑπὸ τῆς ἐκκαλούσης Τραπέζης, κατόπιν διαγωνισμοῦ, τὴν 23ην Μαΐου 1960, παρέσχεν αὐτῇ, ἐπὶ συμβάσει ἐξηρτημένης ἐργασίας χρόνου ἀορίστου, ὑπηρεσίας δοκίμου, ἀρχικῶς, καὶ ὑπαλλήλου τοῦ λογιστικοῦ κλάδου της ἐπὶ βαθμῷ βοηθοῦ, ἀπὸ τοῦ ἔτους 1962 καὶ ἐντεῦθεν, κατὰ τὸ ἀπὸ τῆς προσλήψεώς του μέχρι τῆς 23ης Αὐγούστου 1966 χρονικὸν διάστημα. Ἀπὸ τοῦ μηνὸς Ἀπριλίου 1962 ἀπησχολεῖτο ἐν τῷ ἐνταῦθα Ὑποκαταστήματι τῆς ἐκκαλούσης. Ἡ ἀπὸ τοῦ ἔτους 1963 μέχρι τῶν μέσων τοῦ μηνὸς Ἰουνίου 1966 ἐν τῷ Ὑποκαταστήματι τούτῳ παρεχομένη ὑπ' αὐτοῦ ἐργασία συνίστατο εἰς τὴν ἐπίτευξιν τῶν ἡμερησίων καὶ τῶν μηνιαίων συμφωνιῶν τῶν δέκα τεσσάρων (14) λογαριασμῶν τοῦ τμήματος χορηγήσεων, τὴν σύνταξιν τῶν ἡμερησίων καταστάσεων χορηγήσεων καὶ τὴν τακτοποίησιν τῶν σχετικῶν καρτελλῶν. Εἰς τὴν ἐργασίαν ταύτην, ἧς ἡ διεκπεραίωσις ἀπήτει τὴν ἐπί τινα ἀπογεύματα μηνιαίως, καθ' ὑπέρβασιν τοῦ νομίμου ὡραρίου ἀπασχόλησίν του, προσετέθη περὶ τὰ τέλη τοῦ ρηθέντος μηνὸς καὶ ἡ καταχώρισις τῶν ἐνταλμάτων προεξοφλήσεως ἀξιογράφων. Τὴν 23ην Αὐγούστου 1966 ἡ ὑποκειμένη σύμβασις κατηγγέλθη ὑπὸ τῆς ἐκκαλούσης διὰ τῆς ἐπιδόσεως εἰς τὸν ἐφεσίβλητον σχετικοῦ ἐγγράφου καταγγελίας. Αἰτία τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐρ-

γασίας ὑπῆρξεν ἡ ἄρνησις τοῦ ἐφεσιβλήτου, ὅπως παρέχῃ ἐξακολουθητικῶς, καθ' ὑπέρβασιν τοῦ νομίμου, κατ' ἄρθρον 7 § 3 τοῦ ἀ. ν. 547/1937, ὡραρίου, ἤτοι τοῦ ἑπταώρου, καὶ δὴ κατὰ τὰς ἀπογευματινὰς ὥρας, ἄνευ δὲ ἀντιπαροχῆς τινος, τὴν ἐργασίαν του, πρὸς διεκπεραίωσιν τῆς ἀνατεθείσης αὐτῷ περὶ τὰ τέλη τοῦ μηνὸς Ἰουνίου 1966 προσθέτου ὑπηρεσίας καταχωρίσεως ἐνταλμάτων προεξοφλήσεως ἀξιογράφων, προσαπαιτούσης δύο ἕως τριῶν ὡρῶν πρόσθετον ἀπασχόλησιν, καὶ ἡ εἰς τὸν Διευθυντὴν τοῦ Ὑποκαταστήματος, ὡς καὶ τὸν Ἐπιθεωρητὴν Π ... ὑποβολὴ παραπόνων διὰ τὴν ἐπ' αὐτοῦ ἄσκησιν ὑπὸ τῆς Διευθύνσεως πιέσεως πρὸς παροχὴν παρανόμου ὑπερωριακῆς ἐργασίας κατά τὰ ἀπογεύματα, ἅτινα περισιατικά, ἐπενεργήσαντα συνδεδυασμένως πρὸς τὸ ἴσσονα σχετικῶς ἐπίδρασιν ἀσκῆσαν τοιοῦτον τῆς ἐνεργοῦ συμμετοχῆς τοῦ ἐφεσιβλήτου εἰς τὴν κατὰ μῆνα Μάρτιον 1966 νομίμως πραγματοποιηθεῖσαν ἀπεργίαν τοῦ προσωπικοῦ τῆς Τραπέζης, ἐδημιούργησαν παρὰ τῷ ἐν τῇ ὑποκειμένῃ περιπτώσει ἐκφράσαντι τὴν βούλησιν τῆς ἐκκαλούσης Ἀνωνύμου Ἑταιρίας ὀργάνῳ της πνεῦμα ἀντιθέσεως πρὸς τὸν ἐφεσίβλητον καὶ ἐπιθυμίαν ἅμα δημιουργίας διὰ τῆς ἀπολύσεώς του παραδείγματος, διὰ τὸ λοιπὸν προσωπικόν. τῶν συνεπειῶν ἀντιδράσεως εἰς τὴν ἀμέσως ἢ ἐμμέσως, ἐκ τῶν πραγμάτων (ἤτοι διὰ τῆς ἀναθέσεως προσθέτου ἐργασίας), ἐπιβαλλομένην παροχὴν παρανόμου, ἄνευ ἀντιπαροχῆς τινος ἐργασίας. Περὶ τούτου ἐπαρκῆς προκύπτει, εἰδικώτερον, βεβαίωσις ἐκ τῆς ἐν συνδυασμῷ λήψεως ὑπ' ὄψιν α) τοῦ ὅτι δὲν βεβαιοῦται ἡ κατὰ τὸν κρίσιμον τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως χρόνον ὕπαρξις ἰδιοτήτων ἢ συμπεριφορᾶς τοῦ ἐφεσιβλήτου, δυναμένων νὰ δικαιολογήσωσιν ἀπόλυσίν του ἐκ τῆς ὑποκειμένης ἐπιχειρήσεως. Τὰ περὶ ἐπιπολαιότητος, ἀκαταστασίας καὶ ἐριστικότητος αὐτοῦ ὑπὸ τῶν ἐν ὑπηρεσιακῇ ἐκ τῆς ἐκκαλούσης ἐξαρτήσει τελούντων μαρτύρων της κατατεθέντα στεροῦνται πειστικότητος, λόγῳ τῆς ἄνευ μνείας συγκεκριμένων περιστατικῶν καὶ εἰδικωτέρας αἰτιολογήσεως ἐν γενικότητι διατυπώσεως τῶν ὡς ἄνω συμπερασμάτων. Εἰδικώτερον δὲ ὁ χαρακτηρισμὸς τοῦ ἐφεσιβλήτου ὡς ἐριστικοῦ προσκρούει καὶ εἰς τὸ γεγονὸς τῆς ἐκ τῶν προσαγομένων ὑπὸ τῆς ἐκκαλούσης «δελτίων πληροφοριῶν ὑπαλλήλου», τοῦ μέχρι καὶ τοῦ ἔτους 1963 χρόνου, προκυπτούσης βαθμολογήσεως αὐτοῦ κατὰ τὰ ἔτη 1962 καὶ 1963 διὰ τοῦ βαθμοῦ 9, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰς μετὰ τῶν συναδέλφων του σχέσεις καὶ τὴν πρὸς τοὺς πελάτας προσήνειαν, ἅτινα δὲν ἐναρμονίζονται πρὸς τὴν ἐκδοχὴν τῆς ἐριστικότητός του. Ἔλλειψις ἐνδιαφέροντος τοῦ ἐφεσιβλήτου διὰ τὴν ἐργασίαν του δὲν δύναται νὰ συναχθῇ ἐκ μόνου τοῦ ἐπικαλουμένου ὑπὸ τῆς ἐκκαλούσης περιστατικοῦ τῆς ὑπ' αὐτοῦ, τὴν 30ὴν Ἀπριλίου 1966, ὑποβολῆς αἰτήσεως χορηγήσεως ἀδείας ἄνευ ἀποδοχῶν, ἵνα δυνηθῇ καὶ διαθέσῃ τὸν ἀναγκαιοῦντα χρόνον εἰς μελέτην διὰ τὴν συμμετοχήν του εἰς τὰς ἐπὶ πτυχίῳ ἐξετάσεις τῆς εἰς ἣν ἐφοίτα Σχολῆς Οἰκονομικῶν καὶ Πολιτικῶν Ἐπιστημῶν τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Ὁ ἰσχυρισμὸς τῆς ἐκκαλούσης ὅτι ὁ ἐφεσίβλητος ὑπέπιπτεν εἰς λογιστικὰ λάθη, δυσχεραίνοντα καὶ καθυστεροῦντα τὴν ἐπίτευξιν συμφωνίας τῶν τηρουμένων ὑπ' αὐτοῦ λογαριασμῶν, δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ἀποδίδων ἀληθῆ λόγον ἀπολύσεως ἐν ὄψει αα) τοῦ μὴ εἰδικωτέρου προσδιορισμοῦ τῶν τοιούτων λαθῶν καὶ τῆς συχνότητος αὐτῶν καὶ ββ) τῆς βασίμου πιθανότητος ἐπαρκοῦς δικαιολογήσεως λαθῶν τινων, ὡς τὰ ἀνωτέρω, ἐκ τοῦ φόρτου ἐργασίας τοῦ ὑπαλλήλου καὶ τῆς ὡς ἐκ τούτου δημιουργίας ἀνάγκης ταχύτητος ἐν τῇ διεκπεραιώσει τῆς ἐργασίας, μείζονος τῆς ἐνδεικνυομένης, ἥτις ἐκδοχὴ ἐνισχύεται ἐκ τῆς περὶ ἐλλείψεως ἐν τῷ Ὑποκαταστήματι, ἐπί τι χρονικὸν διάστημα, ἐπαρκοῦς ἀριθμοῦ ὑπαλλήλων καὶ τῆς ὡς ἐκ τούτου ἀναθέσεως τῷ ἐφεσιβλήτῳ προσθέτου ἐργασίας, ἐκτελουμένης ἄλλοτε ὑφ' ἑτέρου ὑπαλλήλου, καταθέσεως τοῦ μάρτυρος τῆς ἐκκαλούσης καὶ ἀμέσου προϊσταμένου τοῦ ἐφεσιβλήτου Σ. Σ., συνδεδυασμένως λαμβανομένης καὶ πρὸς τὴν ἐν τοῖς μνησθεῖσι δελτίοις πληροφοριῶν τῶν ἐτῶν 1962 καὶ 1963 βαθμολογήσεως τοῦ ἐφεσιβλήτου διὰ τοῦ βαθμοῦ 9 ὡς πρὸς τὴν ταχύτητα, μεθ' ἧς ἐκτελεῖ οὗτος τὴν ἐργασίαν του. Τὸ περιστατικὸν δὲ τοῦτο, ὡς καὶ τὸ τοιοῦτον τῆς ἀναθέσεως αὐτῷ προσθέτου, κατὰ τὰ ἀνωτέρω, ἐργασίας, ἐμφανίζουσιν ὡς μὴ εὐσταθοῦσαν καὶ τὴν περὶ καθυστερήσεως τοῦ ἐφεσιβλήτου περὶ τὴν διεκπεραίωσιν τῆς ἀνατεθειμένης αὐτῷ ὑπηρεσίας προβληθεῖσαν ἐκδοχήν, καθ' ὃ μὴ ἐναρμονιζομένην λογι-

κῶς πρὸς ταῦτα. Οὐδὲ δύναται νὰ ἀναχθῇ εἰς αἰτίαν ἀπολύσεως ἡ ἐπικληθεῖσα κακογραφία τοῦ ἐφεσιβλήτου, δοθέντος ὅτι αὕτη, ἐπὶ τῇ ἐκδοχῇ ὅτι ἀπετέλει μέρος τῶν ἰδιοτήτων του, ἦτο διὰ τὴν ἐκκαλοῦσαν δεδομένη ἀπὸ τῆς πρὸ τῆς εἰσόδου εἰς τὴν ὑπηρεσίαν της ὑποβολῆς αὐτοῦ εἰς σχετικὰς γραπτὰς ἐξετάσεις, ἐν πάσῃ δὲ περιπτώσει ἀπὸ ἐτῶν ἤδη καὶ συνεπῶς, ἐὰν ἠδύνατο νὰ δημιουργήσῃ λόγον ἀπολύσεως, θὰ εἶχεν ἤδη, ὡς ἀνεπίδεκτος οὐσιαστικῆς ἄρσεως, ἐπαγάγει τὴν ἀπόλυσιν τοῦ ἐφεσιβλήτου εἰς χρόνον προγενέστερον τοῦ ἔτους 1966. Ὡς πρὸς τὴν ἐπικαλουμένην, τέλος, ὑπὸ τῆς ἐκκαλούσης, ὡς λόγον τῆς ἐνδίκου καταγγελίας ἐν γένει ὑπηρεσιακὴν ἀνεπάρκειαν καὶ φθίνουσαν ἀποδοτικότητα ἐργασίας τοῦ ἐφεσιβλήτου, ρητέον ὅτι ἡ ἐν τοῖς πράγμασι συνδρομὴ τοιούτου λόγου δὲν βεβαιοῦται, ἐν ὄψει αα) τῆς παραλείψεως τῆς ἐκκαλούσης ὅπως, παρὰ τὴν πρωτοδίκως προβληθεῖσαν ὑπὸ τοῦ ἐφεσιβλήτου σχετικὴν αἴτησιν, προσαγάγῃ ἅπαντα τὰ μέχρι τοῦ ἐν προκειμένῳ κρισίμου χρόνου τῆς καταγγελίας δι' αὐτὸν συνταχθέντα δελτία πληροφοριῶν ὑπαλλήλου, καὶ δή, πλὴν τῶν μέχρι καὶ τοῦ ἔτους 1963 συνταχθέντων καὶ προσαγομένων τοιούτων, καὶ τὰ τοιαῦτα τῶν ἐτῶν 1964 καὶ 1965, ἐξ ὧν θὰ ἠδύναντο νὰ προκύψωσι στοιχεῖα περὶ τῆς εἰς χρόνον ἐγγὺς, σχετικῶς, πρὸς τὸ τῆς ἀπολύσεώς του κείμενον, ἀποδοτικότητος καὶ ποιότητος ἐργασίας τοῦ ἐφεσιβλήτου, ἥτις παράλειψις, δι' ἣν δὲν παρέχεται εὔλογός τις ἐξήγησις, συνηγορεῖ ὑπὲρ τῆς ἐκδοχῆς ἱκανοποιητικῆς ἐξελίξεως τῆς ὑπηρεσιακῆς ἀποδόσεως τοῦ ἐφεσιβλήτου κατὰ τὸν κρίσιμον ὡς ἄνω χρόνον, ββ) τοῦ γεγονότος, ὅτι ὁ ἐφεσίβλητος δὲν ἐκηρύχθη στάσιμος, κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ σχετικοῦ περὶ στασιμότητος κεφαλαίου τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ἔχοντος συμβατικὴν μεταξὺ τῶν μερῶν ἰσχὺν Ὀργανισμοῦ τοῦ προσωπικοῦ τῆς ἐκκαλούσης, ἐγκριθέντος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 53979/3676/29.5.1965 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Ἐργασίας καὶ Ἐμπορίου (Ε.Κ. τ. Β' 388/28.6.1965) καὶ ἰσχύοντος ἀπὸ τῆς 1ης Ἰανουαρίου 1965, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ὁποίου ὑπάλληλοι, ἐπιδεικνύοντες ἀνικανότητα, ἀνεπάρκειαν ἢ ἀκαταλληλότητα ἐν τῇ ἐκτελέσει τῶν καθηκόντων των, κηρύσσονται στάσιμοι κατόπιν προτάσεως τοῦ Συμβουλίου Προαγωγῶν τῆς ἐκκαλούσης, ὅπερ συνηγορεῖ ὑπὲρ τῆς ἐκδοχῆς ὅτι δὲν συνέτρεχον ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ ἐφεσιβλήτου αἱ ὡς ἄνω προϋποθέσεις κηρύξεως ὑπαλλήλου ὡς στασίμου, γγ) τοῦ γεγονότος ὅτι δὲν ἐγένετο μετάθεσις τοῦ ἐφεσιβλήτου εἰς ἕτερον καὶ δὴ ἐπαρχιακόν, ἴσσονος σημασίας καὶ κινήσεως, Ὑποκατάστημα, ὅπερ εὔλογον εἶναι νὰ ὑποτεθῇ ὅτι θὰ συνέβαινεν, ἐὰν ὁ ἐφεσίβλητος δὲν ἠδύνατο νὰ ἀνταπεξέλθῃ εἰς τὰς ἀπαιτήσεις τῆς ἐν τῷ εἰς ὃ ἀπησχολεῖτο ἐνταῦθα Ὑποκαταστήματι ὑπηρεσίας καὶ δδ) τοῦ γεγονότος τῆς μὴ πειθαρχικῆς διώξεως, δι' οἱανδήποτε αἰτίαν, τοῦ ἐφεσιβλήτου, κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ διὰ τῆς αὐτῆς ὡς ἄνω ὑπουργικῆς ἀποφάσεως ἐγκριθέντος καὶ ἀπὸ τῆς 1ης Ἰανουαρίου 1965 ὡσαύτως ἰσχύοντος Πειθαρχικοῦ Ὀργανισμοῦ τοῦ προσωπικοῦ τῆς ἐκκαλούσης, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ κεφαλαίου Λ' §§ 1 καὶ 6 τοῦ ὁποίου πειθαρχικὸν παράπτωμα συνιστᾷ πᾶσα παράβασις καθήκοντος τοῦ ὑπαλλήλου (οἷον, κατ' ἄρθρον 5 τοῦ Ὀργανισμοῦ τοῦ προσωπικοῦ τῆς ἐκκαλούσης, ἀποτελεῖ καὶ ἡ «κατὰ τὸν πλέον ἀποδοτικὸν καὶ ἐπιμελῆ τρόπον, πρὸς προαγωγὴν καὶ ἐπέκτασιν τῶν ἐργασιῶν τῆς Τραπέζης», ἐργασία τοῦ ὑπαλλήλου, ὡς καὶ ἡ ἐκτέλεσις τῶν καθηκόντων τῆς ὑπηρεσίας του, συμφώνως πρὸς τὰς ἐγκυκλίους τῆς Διοικήσεως καὶ τὰς ὑποδείξεις τῶν προϊσταμένων του) ἡ παραμέλησις ἐκτελέσεως ὑπηρεσίας, ὡς καὶ πᾶσα πρᾶξις ἢ παράλειψις, ὀφειλομένη εἰς κουφότητα ἢ ἀμέλειαν, ὅπερ γεγονὸς δὲν ἐναρμονίζεται πρὸς τὴν ἐκδοχὴν τῆς ἐν τῷ κρισίμῳ χρόνῳ μὴ ἀποδοτικῆς, ἀμελοῦς καὶ οὐχὶ συμφώνου πρὸς τὰς ὑποδείξεις τῶν προϊσταμένων του ἐργασίας τοῦ ἐφεσιβλήτου, β) τῆς μὴ ἐπικλήσεως ὑπὸ τῆς ἐκκαλούσης περιστατικῶν, δυναμένων νὰ συνθέσωσι οἰκονομικοτεχνικὸν λόγον καταγγελίας τῆς προκειμένης συμβάσεως ἐργασίας καὶ γ) τῶν ἐκ τῶν ἐνόρκων καταθέσεων τῶν ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ καὶ ἐκτὸς δίκης, ἐνώπιον συμβολαιογράφου, ἐξετασθέντων μαρτύρων Γ.Μ., Σ.Σ. (οἵτινες, συνυπηρετήσαντες μετὰ τοῦ ἐφεσιβλήτου κατὰ τὸν κρίσιμον χρόνον, ἔχουσιν ἄμεσον τῶν πραγμάτων ἀντίληψιν), Δ.Π. καὶ Σ.Π., μὴ ἐξουδετερουμένων ὑπὸ τῶν σχετικῶν καταθέσεων τῶν ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ καὶ ἐκτὸς δίκης ἐξετασθέντων μαρτύρων τῆς ἐκκαλούσης, δοθείσης καὶ τῆς ἐπὶ τῆς πλήρους ἀντικειμενικότητος αὐτῶν μειωτικῆς ἐπιδράσεως τῆς ὑπηρεσιακῆς ἐξ αὐτῆς ἐξαρτήσεώς των, ἐπαρκῶς βεβαιου-

ΠΡΟΣΒΟΛΗ ΥΠΟ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΑΠΟΛΥΣΕΩΣ ΩΣ ΚΑΤΑΧΡΗΣΤΙΚΗΣ

Άξίωσις μισθωτοῦ μετὰ μῆνυσιν κατ' αὐτοῦ δι' ἀξιόποινον πρᾶξιν

Ἔννομον συμφέρον ἐκκαλοῦντος πρὸς ἄσκησιν ἐφέσεως κατ' ἄρθρον 776 § 2 Πολιτικῆς Δικονομίας, ἐν συνδυασμῷ πρὸς ἄρθρα 740, 745, 747 καὶ 779.—Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας μεθ' ὑποβολὴν κατὰ τοῦ μισθωτοῦ μηνύσεως δι' ἀξιόποινον πρᾶξιν, ἀπαλλαγὴ τῆς κατηγορίας διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως καὶ συνέπειαι.—Ἐνδεχομένη ἀκυρότης τῆς καταγγελίας συμβάσεως, ὡς καταχρηστικῶς ἀσκηθείσης.—Ἔρευνα ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης, ἧς ἐφετείου κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, ὑπῆρξεν ἀπόλυσις μισθωτοῦ μετὰ προηγουμένην κατ' αὐτοῦ μήνυσιν ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου δι' ἀξιόποινον πρᾶξιν, διαπραχθεῖσαν κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας του.

Ὁ μισθωτὸς ὅμως ἀπηλλάγη δικαστικῶς τῆς κατηγορίας καὶ οὕτω, κατὰ τὸ ἄρθρον 5 § 1 τοῦ νόμου 2112/1920, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ ἄρθρον 7 τοῦ νόμου 3198/1955, ἐδικαιοῦτο τῆς μὴ καταβληθείσης ἀμφὶ τῇ ἀπολύσει, λόγῳ τῆς ὑποβολῆς τῆς μηνύσεως, ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112/1920.

Ὁ μισθωτὸς ὅμως ἰσχυρίσθη, ὅτι ὑπῆρξε καταχρηστικὴ ἡ ἀπόλυσίς του καὶ ἐκ τούτου ἠρνήθη ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου, ἂν πράγματι ἐγένετο ἐν τῇ ἀπολύσει του ὑπέρβασις τῶν ἐν ἄρθρῳ 281 Ἀστικοῦ Κώδικος τεθειμένων ὁρίων ἀσκήσεως τῶν δικαιωμάτων. (Ἴδετε σχετικῶς καὶ Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης 2036/1967, εἰσηγητὴς *Ι. Κιούσης*, ΕΕΔ 26, 1065, ἔνθα σημειώσεις μας, *Ι. Γιαννακοπούλου*, ΕΕΔ 27, 137 ἑπ.).

Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης 2194/1967

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. **Δ. Μάμαλης**

Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. **Χριστ. Χριστοφορίδης**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Π. Δέλτσος, Ἀθ. Γιαννούσης

Διὰ τῆς ἀγωγῆς τοῦ ἐνάγοντος ἐλεγκτοῦ τοῦ 40οῦ Κ.Τ.Ε.Λ. Χαλκιδικῆς, ἤτις, ἐν ὄψει τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ ν.δ. 3990/1959, διὰ τοῦ ὁποίου ἀντικατεστάθη τὸ ἄρθρον 17 τοῦ ν. 2119/1952, νομιμοποιεῖται παθητικῶς ἀπευθυνομένη κατὰ τοῦ Κοινοῦ τούτου Ταμείου (Α.Π. 516/1965, ΕΕΔ 25, σ. 19), ἐπιδιώκεται ἡ κατὰ τὸ ἄρθρον 656 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος καταβολὴ μισθῶν τῆς χρονικῆς περιόδου ἀπὸ 21 Ἀπριλίου 1965 μέχρις 20 Αὐγούστου 1965 ἐκ δραχμῶν 8.968, λόγῳ ὑπερημερίας τοῦ ἐργοδότου, οἱ νόμιμοι ἐκπρόσωποι τοῦ ὁποίου ἠρνήθησαν νὰ ἀποδεχθοῦν τὴν προσφερθεῖσαν ἐργασίαν τοῦ ἀνωτέρω μισθωτοῦ. Τὸ ἐναχθὲν Κοινὸν Ταμεῖον ἰσχυρίσθη κατ' ἔνστασιν, ὅτι κατήγγειλε τὴν ὑφισταμένην μεταξὺ τῶν διαδίκων σύμβασιν ἐργασίας ἀορίστου διαρκείας, καταβαλὸν εἰς τὸν ἐνάγοντα τὴν κατὰ τὸν νόμον 2112 νόμιμον ἀποζημίωσίν του ἐκ δραχμῶν 30.970 εὐθὺς ὡς ἐκηρύχθη ἄθῳος τῆς ἀποδοθείσης εἰς αὐτὸν κατηγορίας ἐπὶ ὑπεξαιρέσει, διαπραχθείσῃ κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ὑπηρεσίας του, ἡ δίωξις τῆς ὁποίας εἶχε χωρήσει ἐπὶ τῇ ὑποβολῇ μηνύσεως, μνημονευθείσης εἰς τὴν καταγγελίαν. Τὴν ἔνστασιν ταύτην ἀντέκρουσε καθ' ὑποφοράν ὁ ἐνάγων, διὰ τῆς ἀντενστάσεως τῆς ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας (Α.Π. 449/1960, ΝοΒ 9, σ. 146, Α.Π. 93/1963, ΕΕΔ 22, σ. 406), γενομένης κατὰ τοὺς ἰσχυρισμοὺς του καταχρηστικῶς καὶ δὴ ἐκ λόγων ἐκδικήσεως καὶ ἐπὶ τῇ ὑποβολῇ ψευδοῦς καὶ κακοβούλου μηνύσεως (βλ. ἰδίᾳ Α.Π. 329/1956, ΝοΒ 5, σ. 18 καὶ Α.Π. 185/1958, ΝοΒ 6, σ. 831). Διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως ἐγένετο δεκτόν, ὅτι τὸ ἐναγόμενον, ἀρνηθὲν νὰ ἀποδεχθῇ τὴν προσηκόντως προσφερθεῖσαν ἐργασίαν τοῦ ἐνάγοντος ἀπὸ τῆς 21 Ἀπριλίου 1965, συνεπείᾳ ἀκύρου, κατὰ τὸ ἄρθρον 281 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, ἀπολύσεως, περιήχθη εἰς κατάστασιν ὑπερημερίας δανειστοῦ κατὰ τὰ ἄρθρα 349 καὶ 350 τοῦ Α.Κ. (βλ. Α.Π. 111/1963, ΕΕΔ 22, σ. 491), πλὴν ὅμως τὸ μοναδικὸν αἴτημα τῆς ἀγωγῆς περὶ καταβολῆς μισθῶν ὑπερημερίας ἐκ δραχμῶν 8.968 ἀπερρίφθη ἐπὶ τῇ προβληθείσῃ ἐνστάσει τοῦ συμψηφισμοῦ τοῦ καταβληθέντος πρὸς ἀποζημίωσιν τοῦ ἐνάγοντος χρηματικοῦ ποσοῦ. Ἤδη τὴν ἔφεσιν ἀσκεῖ οὐχὶ ὁ ἐνάγων, ἀλλὰ τὸ ἐναχθὲν Κοινὸν Ταμεῖον, διατεινόμενον ὅτι ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἔβδει, ὀρθῶς ἐκτιμῶσα τὰ προσαχθέντα ἀποδεικτικὰ στοιχεῖα, νὰ ἀπορρίψῃ τὴν ἀγωγὴν ὡς κατ' οὐσίαν ἀβάσιμον καὶ οὐχὶ λόγῳ ἀποδοχῆς τῆς προβληθείσης ἐπικουρικῶς ἐνστάσεως τοῦ συμψη-

μένων πραγματικῶν περιστατικῶν αα) τῆς περὶ τὰ τέλη τοῦ μηνὸς Ἰουνίου 1966 ἐπιβαρύνσεως τοῦ ἐφεσιβλήτου, ὄντος προθύμου, ταχέος καὶ ἐργατικοῦ ὑπαλλήλου καὶ διεκπεραιοῦντος ἤδη σημαντικὴν εἰς φόρτον ἐργασίαν, διὰ προσθέτου ἐργασίας ἐκτελουμένης πρότερον ὑπ' ἄλλου ὑπαλλήλου, συνισταμένης εἰς καταχώρισιν 80 ἕως 120 ἐνταλμάτων προεξοφλήσεως ἀξιογράφων ἡμερησίως καὶ προσαπαιτούσης πρόσθετον, καθ' ὑπέρβασιν τοῦ νομίμου ἐπταώρου, ἀπασχόλησιν 2 ἕως 3 ὡρῶν, ββ) τῆς ὑπὸ τοῦ ἐφεσιβλήτου ὑποβολῆς διὰ τοῦτο παραπόνων εἰς τὴν Διεύθυνσιν τοῦ Ὑποκαταστήματος, γγ) τῆς ἐπιμονῆς τοῦ Διευθυντοῦ τούτου ὅπως ἐργάζηται οὗτος πρὸς διεκπεραίωσιν καὶ τῆς προσθέτου ὡς ἄνω ἐργασίας ἐξακολουθητικῶς, πέραν τοῦ ἐπταώρου (8ης προμεσημβρινῆς ἕως 3ης μεταμεσημβρινῆς ὥρας), καὶ δὴ κατὰ τὰς ἀπογευματινὰς ὥρας ἄνευ προσθέτου τινὸς ἀντιπαροχῆς, δδ) τῆς ἀρνήσεως τοῦ ἐφεσιβλήτου ὅπως παρέχῃ τὴν τοιαύτην παράνομον ὑπερωριακὴν ἐργασίαν καὶ τῆς εἰς τὸν Ἐπιθεωρητὴν Π.Ε. προσφυγῆς του καὶ εε) τῆς εἰς τὴν ὑπὸ τῶν ὑπαλλήλων τῆς ἐκκαλούσης νομίμως πραγματοποιηθεῖσαν κατὰ μῆνα Μάρτιον τοῦ ἔτους 1966 ἀπεργίαν (ἧς τὴν νομιμότητα ρητέον ὅτι δὲν ἀμφισβητεῖ ἡ ἐκκαλοῦσα) ἐνεργοῦ συμμετοχῆς τοῦ ἐφεσιβλήτου, ὡς ἔχοντος ἐπιφορτισθῆ ὑπὸ τοῦ εἰς ὃν ἀνῆκε Συλλόγου τῶν ὑπαλλήλων τῆς ἐκκαλούσης μὲ τὴν ἐπιμέλειαν τῶν ἀπαιτουμένων διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τῆς εἰς βελτίωσιν τῶν ὅρων ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ αὐτῆς ἀποκλειστικῶς τεινούσης ὁμαδικῆς ἐκ τῆς ἐργασίας ἀποχῆς, εἰς ἣν τελικῶς μετέσχον τὰ 2/3 τῶν ὑπαλλήλων τοῦ Ὑποκαταστήματος.

Ὑπὸ τὰ πραγματικὰ ταῦτα, ἐν σχέσει πρὸς τὰ αἴτια τῆς ἐνδίκου καταγγελίας, ἐκτεθέντα περιστατικά, ἡ καταγγελία αὕτη παρίσταται γενομένη ἄνευ συνδρομῆς καλῶς νοουμένου ἐπαγγελματικοῦ συμφέροντος τῆς ἐκκαλούσης καὶ δὴ ἀποκλειστικῶς διὰ τὰς ἐν ἀρχῇ τῆς σκέψεως ταύτης προσδιοριζομένας αἰτίας, ὧν ἡ συνδρομὴ ἐμφανίζει τὴν ὑπὸ τῆς ἐκκαλούσης ἄσκησιν τοῦ ἐνασκηθέντος δικαιώματος ὡς ἐκδήλως ὑπερβαίνουσαν τὰ εἰς τὴν ἄσκησιν αὐτοῦ ὑπὸ τῆς καλῆς πίστεως, τῶν χρηστῶν ἠθῶν καὶ τοῦ οἰκονομικοῦ καὶ κοινωνικοῦ σκοποῦ του τιθέμενα ὅρια. Ἄκυρος συνεπῶς οὖσα ἡ κατὰ τὴν 23ην Αὐγούστου 1966 γενομένη ἔνδικος καταγγελία, ὡς ἀντιτιθεμένη εἰς τὴν δημοσίας τάξεως διάταξιν τοῦ ἄρθρου 281 τοῦ Α.Κ. (ἄρθρα 174, 180 Α.Κ.), δὲν ἐπήγαγε τὴν λύσιν τῆς ὑποκειμένης συμβάσεως ἐργασίας. Συνεπείᾳ δὲ τῆς ἣν ἐνεῖχεν ἡ ὡς ἄνω ἄκυρος καταγγελία δηλώσεως τῆς ἐκκαλούσης περὶ μὴ ἀποδοχῆς τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ ἐφεσιβλήτου ἐν τῷ μέλλοντι περιήχθη αὕτη εἰς ὑπερημερίαν δανειστοῦ (ἄρθρον 350 Α.Κ.), μὴ ἀρθεῖσαν κατά τινα νόμιμον τρόπον μέχρι καὶ τῆς 23ης Νοεμβρίου 1966 καὶ παραγαγοῦσαν, κατ' ἄρθρον 656 τοῦ Α.Κ., ὑποχρέωσιν αὐτῆς πρὸς καταβολὴν τῷ ἐφεσιβλήτῳ τῶν κατὰ τὸ ἀπὸ τῆς 23ης Αὐγούστου 1966 μέχρι τῆς 23ης Νοεμβρίου 1966 κρίσιμον ἐν προκειμένῳ χρονικὸν διάστημα, καθ' ὃ ρηματικῶς προσέφερεν οὗτος εἰς τὴν ἐκκαλοῦσαν τὰς συμπεφωνημένας ὑπηρεσίας του, ληξιπροθέσμων καταστάσεων ἀποδοχῶν του. Ὅθεν ὀρθῶς ἐκρίθη ὑπὸ τοῦ πρωτοδίκως δικάσαντος, εἰ καὶ ἐπὶ διαφόρῳ ἐν μέρει αἰτιολογίᾳ, ὅτι ἡ ἔνδικος καταγγελία ἦτο ἄκυρος, λόγῳ καταχρηστικῆς ἀσκήσεως τοῦ σχετικοῦ δικαιώματος, καὶ ὅτι περιήχθη δι' αὐτῆς ἡ ἐκκαλοῦσα εἰς ὑπερημερίαν δανειστοῦ καὶ δέον, κατ' ἀκολουθίαν, ὅπως ἀπορριφθῇ ἡ ὑπὸ κρίσιν ἔφεσις κατὰ τὸν σχετικὸν μόνον λόγον της, ὡς οὐσίᾳ ἀβάσιμος.

φισμοῦ.

Ἐκ τοῦ ἄρθρου 776 § 2 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας, λαμβανομένου ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰ ἄρθρα 740, 745, 747 καὶ 779 τοῦ νομοθετήματος τούτου, σαφῶς προκύπτει, ὅτι πρὸς ἄσκησιν ἐφέσεως ἀπαιτεῖται, ὅπως ὁ ἐκκαλῶν ἔχῃ ἔννομον συμφέρον, οὗτινος ἡ ὕπαρξις κρίνεται ἐκ τοῦ διατακτικοῦ καὶ οὐχὶ ἐκ τῶν αἰτιολογιῶν τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως καὶ τὸ ὁποῖον, εἰδικώτερον, ὁρίσται, ὅταν ἀπορρίπτωνται διὰ τοῦ διατακτικοῦ αἱ αἰτήσεις καὶ προτάσεις του ἢ γίνωνται δεκταὶ αἱ κατ' αὐτοῦ αἰτήσεις καὶ προτάσεις τοῦ ἀντιδίκου του (*Ρήμας* ἐν Glasson τόμ. Δ' § 867α', σ. 414 - 415, σημ. 15 καὶ § 841α', σ. 331, *Εὐκλείδης* § 234, σημ. 1). Αἱ ἐσφαλμέναι αἰτιολογίαι τῆς ἀποφάσεως, αἵτινες δὲν καταλήγουν εἰς διάταξιν ἐπιβλαβῆ τῶν συμφερόντων τοῦ ἐκκαλοῦντος, δὲν δύνανται νὰ ἀποτελέσουν ἀντικείμενον ἐφέσεως ὡς ἀσύμφοροι εἰς αὐτόν (Α.Π. 193/1963, ΕΕΝ 30, σ. 535) καὶ ἑπομένως ἀπορρίπτεται ὡς ἀπαράδεκτος ἡ ἔφεσις τοῦ ἐναγομένου, ὅταν ἡ κατ' αὐτοῦ ἀγωγὴ ἀπερρίφθη ὡς κατ' οὐσίαν ἀβάσιμος, ἔστω καὶ ἐπὶ ἐσφαλμένῃ αἰτιολογίᾳ (βλ. Α.Π. 193/1963, ἔνθ. ἀνωτ., καὶ *Κιτσικόπουλον*, ἄρθρα 736 - 784 Πολ. Δικονομίας, ἀριθ. 217, ἐν σελ. 6406). Περαιτέρω ὅμως διάφορος ἀρμόζει λύσις, ὅταν ἡ ἀξίωσις τοῦ ἐνάγοντος ἀναγνωρίζεται ὡς βάσιμος κατ' οὐσίαν, ἀλλ' ἡ ἀγωγὴ κρίνεται ὡς ἀπορριπτέα λόγῳ ἀποδοχῆς καταλυτικῆς τινος ἐνστάσεως τοῦ ἐναχθέντος. Εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην ἐνδέχεται νὰ μὴ στερῆται ὁ ἐναγόμενος ἐννόμου συμφέροντος πρὸς ἄσκησιν ἐφέσεως, ἰδίᾳ ὅταν ἐπελύθησαν παρεμπιπτόντως ἔννομοι σχέσεις, ἐξ ὧν θὰ καθίσταται ἐφικτὴ ἡ κατ' αὐτοῦ, εἰς μελλοντικὴν δίκην, ἐπίκλησις τοῦ δεδικασμένου. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθές, ὅτι, ὡς ἀναφέρεται ἀνωτέρω, τὸ ἔννομον συμφέρον τοῦ διαδίκου, ὅπως προσβάλῃ δι' ἐφέσεως τὴν ἀπόφασιν τοῦ πρωτοβαθμίου Δικαστηρίου, κρίνεται μόνον ἐκ τοῦ διατακτικοῦ τῆς ἀποφάσεως ταύτης, πλὴν ὅμως καὶ αἱ περιλαμβανόμεναι εἰς τὸ σκεπτικὸν αἰτιολογίαι φέρουσι προσόντα διατακτικοῦ, ὅταν δι' αὐτῶν διαγιγνώσκεται τὸ δικαίωμα τοῦ διαδίκου, δι' ὃν λόγον τὸ διατακτικὸν διακρίνεται εἰς «διαγνωστικὸν» καὶ εἰς «προστατικὸν» ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ὅτι τὸ Δικαστήριον, διὰ τοῦ 1ου ἀποφαίνεται περὶ τοῦ κρινομένου δικαιώματος, ἔστω καὶ ἂν δὲν περιλαμβάνῃ καὶ ρητὴν εἰς τὸ τυπικὸν διατακτικὸν διάταξιν, ἐνῷ διὰ τοῦ 2ου ὁρίζεται τὸ κατὰ τὴν ἀπόφασιν πρακτέον εἰς τὴν καθυποβληθεῖσαν περίπτωσιν. (Βλ. *Κιτσικόπουλον*, ἄρθρον 274 Πολ. Δικονομίας, ἀριθ. 44, σελ. 2340 - 2341, ἔνθα περαιτέρω παραπομπαί). Κατὰ συνέπειαν τὸ ἔννομον συμφέρον τοῦ ἐκκαλοῦντος πρὸς ἄσκησιν τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως δὲν δύναται νὰ ἀποκλεισθῇ ἐκ προοιμίων ἐκ μόνου τοῦ λόγου ὅτι ἡ ἀγωγὴ τοῦ ἐφεσιβλήτου ἀπερρίφθη τελικῶς λόγῳ συμψηφισμοῦ τῶν ἀξιωθέντων, λόγῳ ὑπερημερίας, μισθῶν πρὸς τὴν καταβληθεῖσαν ἀποζημίωσιν, διότι ναὶ μὲν ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἐδέχθη οὕτω τὴν παρὰ τοῦ διαδίκου τούτου προβληθεῖσαν ἀνατρεπτικὴν ἔνστασιν, πλὴν ὅμως ἡ τοιαύτη ἔνστασις εἶχε προβληθῇ ἐπικουρικῶς, κατὰ τὸ ἄρθρον 552 ἐδ. 4 τῆς Πολ. Δικονομίας (βλ. *Μπαλῆ* Ἐνοχικὸν § 140, ἐδ. 3), ἐπὶ τῷ τέλει ὅπως συμψηφισθῇ ἡ ἀντιταχθεῖσα ἀνταπαίτησις εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν δὲν ἐγένετο δεκτὸν τὸ κύριον αἴτημα περὶ ἀπορρίψεως τῆς ἀγωγῆς ὡς κατ' οὐσίαν ἀβασίμου. Τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ συμψηφισμοῦ, ὃν ἐδέχθη ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, συνίσταται κατ' ἀρχὴν εἰς τὸ ὅτι ἀπεσβέσθησαν, κατὰ τὸ ὅρθρον 440 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, αἱ ἀμοιβαῖαι ἀξιώσεις τῶν διαδίκων, ἀλλ' ἐκ τούτου καὶ μόνον, ἤτοι ἐκ τῆς ἀποσβέσεως, μέχρι τοῦ ποσοῦ τῶν 8.968 δραχμῶν, τῆς ἀπαιτήσεως τοῦ ἐκκαλοῦντος περὶ ἀποδόσεως τῆς καταβληθείσης ἀχρεωστήτως ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112, δὲν δικαιολογεῖται τὸ ἐπικαλούμενον ἔννομον αὐτοῦ συμφέρον, διότι ἡ ὡς εἴρηται ἀποζημίωσις συμψηφίζεται πάντοτε, κατὰ τὴν ὀρθὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 5 § 3 ἐδ. τελευταῖον τοῦ νόμου 3198/1955, πρὸς τὰς ὀφειλομένας, λόγῳ ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας καὶ τῆς ἐντεῦθεν ὑπερημερίας τοῦ ἐργοδότου, τακτικὰς ἀποδοχὰς (βλ. καὶ Πρωτ. Ἀθηνῶν 15966/1963, ΕΕΔ 22, σ. 1243) καὶ δὲν δικαιοῦται ποτὲ ὁ ἀπολυθεὶς νὰ ἀξιώσῃ ἀθροιστικῶς μετὰ τῶν μισθῶν ὑπερημερίας τὴν καταβολὴν καὶ τῆς ἀποζημιώσεως ταύτης. Ὁ συμψηφισμός, ὅμως, τῶν ἀμοιβαίων ἀπαιτήσεων τῶν διαδίκων, εἰς ὃν προέβη ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, εἶχεν ὡς ἀναγκαίαν προϋπόθεσιν τὴν διαπίστωσιν τοῦ ὑποστατοῦ τῆς ἀξιώσεως τοῦ ἐφεσιβλήτου, ἥτις ἐστηρίζετο εἰς τὴν

ὑπερημερίαν τοῦ ἐκκαλοῦντος ὡς δανειστοῦ, περὶ τῆς ὁποίας ὁ ἀντίδικος τούτου θὰ δύναται νὰ ἐπικαλεσθῇ εἰς μεταγενεστέραν δίκην τὸ ἐκ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως παραχθησόμενον ἐν τελεσιδικίᾳ ταύτης δεδικασμένον, ἀφοῦ ἡ τοιαύτη δικαιολογικὴ σχέσις ἐκρίθη καὶ ἐπελύθη παρεμπιπτόντως παρὰ τοῦ ἁρμοδίου καθ' ὕλην δικαστηρίου (Α.Π. 120/1962, ΕΕΔ 21, σ. 486, Α.Π. 51/1961, ΝοΒ 9, σ. 728). Ἐκ τούτων παρέπεται, ὅτι ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις περιέχει εἰς τὸ διατακτικόν της διάταξιν, ἐπιφέρουσαν βλάβην εἰς τὰ συμφέροντα τοῦ ἐκκαλοῦντος, ὅστις δὲν στερεῖται ἐννόμου συμφέροντος, ἐπιδιώκων τὴν μεταρρύθμισιν τῆς ἀποφάσεως ταύτης. Συνεπῶς ἡ οὕτω ἀσκηθεῖσα ἔφεσις τοῦ ἐναχθέντος Κοινοῦ Ταμείου δὲν τυγχάνει ἀπαράδεκτος καὶ δέον ὅπως γίνῃ δεκτὴ τύποις.

Ἐκ τῶν συνδεδυασμένων διατάξεων τοῦ ἄρθρου 5 § τοῦ νόμου 2112 καὶ τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νόμου 3198/1955 σαφῶς προκύπτει ὅτι, ὑποβληθείσης ἐναντίον ὑπαλλήλου μηνύσεως δι' ἀξιόποινον πρᾶξιν, διαπραχθεῖσαν ἐν τῇ ἐνασκήσει τῆς ὑπηρεσίας του, δικαιοῦται ὁ ἐργοδότης του, μνημονεύων εἰς τὴν καταγγελίαν τὴν αἰτίαν ταύτην, νὰ ἀπολύσῃ αὐτόν, χωρὶς ταυτοχρόνως νὰ καταβάλῃ τὴν οἰκείαν ἀποζημίωσιν (βλ. Α.Π. 368/1962, ΕΕΔ 21, σ. 841), ἀλλ' ἐὰν ἐπακολουθήσῃ ἀπαλλαγὴ τοῦ μισθωτοῦ διὰ βουλεύματος ἢ δικαστικῆς ἀποφάσεως ἀνακύπτει αὐτομάτως ὑποχρέωσις τοῦ ἀπολύσαντος πρὸς καταβολὴν τῆς ἀποζημιώσεως ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τοῦ ἀπαλλακτικοῦ βουλεύματος ἢ τῆς ἀποφάσεως. Ἑπομένως ὁ ἐργοδότης ὀφείλει νὰ καταβάλῃ τὴν ἀποζημίωσιν ἅμα τῇ κοινοποιήσει τῆς ἀποφάσεως ἢ τοῦ βουλεύματος ἢ ἐντὸς εὐλόγου χρόνου ἀπὸ ταύτης, καθιστάμενος ἄλλως ὑπερήμερος ὡς δανειστής, ἐφ' ὅσον δὲν ἀποδέχεται τὰς ὑπηρεσίας τοῦ ἀπολυθέντος καὶ ὑπόχρεως ἐντεῦθεν, ὅπως πληρώσῃ μισθοὺς διὰ τὸν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως καὶ ἑφεξῆς χρόνον (Α.Π. 300/1961, ΕΕΔ 20, σ. 789).

Ἐξ ἄλλου, ὁ ὑπὸ τὰς ἀνωτέρω περιστάσεις ἀπολυθεὶς μισθωτὸς θὰ δικαιοῦται, μετὰ τὴν ἐπίδοσιν τῆς περὶ ἀθῳώσεώς του ἀποφάσεως, νὰ ἀξιώσῃ δικαστικῶς εἴτε τὴν καταβολὴν ἀποζημιώσεως, εἴτε τὴν πληρωμὴν μισθωτῶν ὑπερημερίας, ἐφ' ὅσον ἡ ἀποζημίωσις δὲν θὰ ἔχῃ καταβληθῇ ἐντὸς εὐλόγου χρονικοῦ διαστήματος, τὸ δὲ πολιτικὸν δικαστήριον, ἐπιλαμβανόμενον τῆς ἐκδικάσεως τοιαύτης ἀγωγῆς, δεσμεύεται κατ' ἐξαίρεσιν, εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην, ἐκ τῆς ἀπαλλακτικῆς ἀποφάσεως τοῦ Ποινικοῦ Δικαστηρίου (*Τούμπης*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, ἔκδ. 1957, τόμ. Α' § 59, σημ. 5, σελ. 407 - 408, *Ἀγαλλόπουλος*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, ἔκδ. 1967, τόμ. Α' § 59, σημ. 5, σελ. 831). Περαιτέρω, ὅμως, ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἐφ' ἧς, ὑποβληθείσης μηνύσεως, κατεβλήθη ἡ νόμιμος ἀποζημίωσις μετὰ τὴν ἐπίδοσιν τῆς ἀθωωτικῆς ἀποφάσεως ἢ τοῦ ἀπαλλακτικοῦ βουλεύματος, ἐνδέχεται νὰ καθίσταται ἄκυρος καὶ ἐξ ἄλλης αἰτίας, πλὴν τῆς μὴ ἐγκαίρου ἢ τῆς μὴ ὁλοσχεροῦς ἐξοφλήσεως τῆς ὡς εἴρηται ἀποζημιώσεως, ἰδίᾳ ἂν ἡ ἀπόλυσις ἐγένετο κατὰ τρόπον ἐμπίπτοντα εἴς τινα τῶν ἀντικειμενικῶν κριτηρίων τοῦ ἄρθρου 281 τοῦ Α.Κ. καὶ θεωρεῖται γενομένη καταχρηστικῶς εἴτε λόγῳ ὑποβολῆς ψευδοῦς μηνύσεως παρὰ τοῦ ἐργοδότου, ἐπιδιώκοντος τὴν ἀναποζημίωτον καταγγελίαν, καίτοι τελεῖ ἐν γνώσει τοῦ ἀναληθοῦς τοῦ περιεχομένου τῆς μηνύσεώς του (Α.Π. 439/1956, ΝοΒ 5, σ. 18), εἴτε διότι ἐκινήθη οὗτος ἐκ λόγων ἐκδικήσεως ἐξ ἀφορμῆς τῆς ἀναζητηθείσης καὶ διαπιστωθείσης, κατὰ τὰ ἀντικειμενικά της στοιχεῖα, παραβάσεως, (Βλ. Α.Π. 185/1958, ΝΟΒ 6, σ. 831). Κατὰ συνέπειαν ἡ παρὰ τοῦ ἐφεσιβλήτου, κατὰ τὴν πρωτοβάθμιον δίκην, ὑποβληθεῖσα ἀντένστασις περὶ ἀκυρότητος τῆς ἀπολύσεώς του λόγῳ καταχρήσεως δικαιώματος, ὀφισταμένης παρὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν, μετὰ τὴν ἀπαλλαγήν του ἀπὸ τῆς ἀπαγγελθείσης κατηγορίας, καταβολὴν τῆς νομίμου ἀποζημιώσεως, ὀρθῶς ἠρευνήθη κατ' οὐσίαν παρὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως καὶ δέον ὅπως ἐξετασθοῦν ἤδη κατ' οὐσίαν τὰ κατὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης προβαλλόμενα παράπονα τοῦ ἐκκαλοῦντος.

Ἐβεβαιώθησαν τὰ κάτωθι πραγματικὰ περιστατικά: Ὁ ἐνάγων καὶ ἤδη ἐφεσίβλητος προσελήφθη ἀρχικῶς, δυνάμει συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου διαρκείας, καταρτισθείσης τὴν 1ην Φεβρουαρίου 1949, ὡς ἐλεγκτὴς καὶ σταθμάρχης τοῦ Κοινοῦ Ταμείου ὑπεραστικῶν λεωφορείων Ἱερισσοῦ -

Θεσσαλονίκης καὶ εἰργάσθη ἔκτοτε ὑπὸ τὴν ἰδιότητα ταύτην, διατηρηθεὶς εἰς τὴν ὑπηρεσίαν του ὑπὸ τοῦ ἐκκαλοῦντος 40οῦ Κ.Τ.Ε.Λ. κατὰ τὴν ἐν ἔτει 1952 περιέλευσιν τῆς ἐκμεταλλεύσεως τῶν ὑπεραστικῶν γραμμῶν τοῦ Νομοῦ Χαλκιδικῆς εἰς τὸ Ταμεῖον τοῦτο καὶ δὴ μέχρι τῆς 21ης Ἀπριλίου 1965, ὅτε κατηγγέλθη ἡ ἀνωτέρω σύμβασις, λόγῳ καταμηνυθείσης ποινικῆς παραβάσεως, μνημονευθείσης ἐν τῇ καταγγελίᾳ. Ὁ ἐφεσίβλητος δὲν εἶχεν ἀσφαλισθῇ εἰς τὸ Ι.Κ.Α., ἀλλὰ τοῦτο δὲν ὠφείλετο εἰς ἄρνησιν τοῦ Ταμείου ὅπως συμπράξῃ διὰ τὴν ἀσφάλισίν του, διότι ἠδύνατο οὗτος ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν νὰ ἀπευθυνθῇ εὐθέως εἰς τὸ Ἵδρυμα τοῦτο, ὡς ἔπραξε μετὰ τὴν ἀπόλυσίν του, χωρίς, ὅμως, νὰ ἀναγνωρισθῇ παρὰ τοῦ ἀρμοδίου διοικητικοῦ ὀργάνου ἡ ὑπηρεσία του, ὡς παρασχεθεῖσα εἰς περιοχὴν ὑπαγομένην εἰς ἀσφάλισιν. Ἐξ ἄλλου δὲν ἐβεβαιώθη, ὅτι ἀνεφύησαν, μέχρι τοῦ Ἀπριλίου τοῦ ἔτους 1965, διενέξεις οἱασδήποτε μορφῆς μεταξὺ τῶν διαδίκων, διότι ὁ μὲν ἐφεσίβλητος ἐξετέλει ἐπὶ ἔτη εὐδοκίμως τὴν ὑπηρεσίαν του, χωρὶς ποτὲ νὰ τιμωρηθῇ πειθαρχικῶς, τὸ δὲ ἐκκαλοῦν καὶ οἱ μέτοχοι τούτου ἀπησχόλουν αὐτὸν ὑπὸ τὰς αὐτὰς συνθήκας, ὡς καὶ τοὺς λοιποὺς ἐλεγκτάς. Ἐν τούτοις, ὁ πρόεδρος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ ἐκκαλοῦντος δὲν ἐτήρει πάντοτε ἀπαρεγκλίτως τὰς διατάξεις τῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας, δι' ὃν λόγον κατηγγέλθη εἰς τὴν ἀρμοδίαν Ἀρχήν, ὅτι τὸ προσωπικὸν κινήσεως ὑπεβάλλετο συχνάκις εἰς παράνομον ὑπερωριακὴν ἐργασίαν, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ ἐπληθῇ καὶ ὁ ἐφεσίβλητος τὴν 3ην Μαρτίου 1965, ἵνα ἐξεταθῇ προανακριτικῶς ὡς μάρτυς εἰς Πολύγυρον. Ὁ ἐφεσίβλητος, προφανῶς, κατέθεσε τὰ ἀληθῆ εἰς βάρος τοῦ προέδρου τοῦ ἐκκαλοῦντος περιστατικά, ἀφοῦ καὶ ὁ ἴδιος εἰργάζετο πολλάκις ὑπερωριακῶς, ὑποβαλών μάλιστα δι' ἀγωγῆς ἐγερθείσης μετὰ τὴν ἀπόλυσίν του τὰς ἀξιώσεις του ἐνώπιον τοῦ ἀρμοδίου Πρωτοδίκου Πολυγύρου, ἀλλ' ἐκ τοῦ γεγονότος τούτου καὶ μόνον δὲν δύναται νὰ συναχθῇ τὸ παρ' αὐτοῦ προτεινόμενον συμπέρασμα ὅτι ἀπελύθη ἐκ λόγων ἐκδικήσεως, ἀφ' ἑνὸς διότι καὶ ἄλλοι ἐλεγκταί, ὁδηγοὶ ἢ εἰσπράκτορες ἐξητάσθησαν προανακριτικῶς ὡς μάρτυρες, χωρὶς νὰ ἐπακολουθήσῃ ἀπόλυσις ἢ δίωξίς των, ἀφ' ἑτέρου διότι ἡ καταδίκη τοῦ προέδρου τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κ.Τ.Ε.Λ. ἐπηκολούθησε μόλις τὴν 11ην Δεκεμβρίου 1965, ἤτοι πολλοὺς μῆνας μετὰ τὴν ἀπόλυσιν τοῦ ἐφεσιβλήτου καὶ ἐκ τρίτου διότι ὁ ἴδιος ὁ ἐφεσίβλητος δὲν διεμαρτυρήθη ποτὲ μέχρι τῆς ἀπολύσεώς του διὰ τὴν ὑποβολὴν του εἰς παράνομον ὑπερωριακὴν ἐργασίαν, οὔτε δὲ μετέσχε τῆς γενομένης διὰ ταύτην καταγγελίας. Ἐξ ἄλλου, ὁ μετέπειτα καταδικασθεὶς πρόεδρος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ ἐκκαλοῦντος δὲν ἐπεδίωξεν ἐξ ἰδίας πρωτοβουλίας τὴν ἀπόλυσιν τοῦ ἐφεσιβλήτου, ἀλλ' ὁ μέτοχος τοῦ Ταμείου τούτου Ε.Κ. ἦτο ἐκεῖνος, ὅστις, κατὰ τὴν διενέργειαν ἀλλεπαλλήλων ἐλέγχων, γενομένων εἰς Βασιλικὰ τὴν 11ην καὶ τὴν 12ην Ἀπριλίου 1965, διεπίστωσε συγκεκριμένας ὑπηρεσιακὰς παραβάσεις τούτου. Αἱ τοιαῦται παραβάσεις διεπιστώθησαν ἐν σχέσει πρὸς τὴν εἰσπραξιν κομίστρων παρ' ἐπιβατῶν, ἐπιβιβαζομένων εἰς ἐνδιάμεσον σταθμόν, πρὸς τοὺς ὁποίους τὸ 40ὸν Κ.Τ.Ε.Λ. δὲν ἐχορήγει εἰσιτήρια, ἀλλὰ εἰσέπραττεν ἁπλῶς τὸ ἀντίτιμον διὰ τοῦ οἰκείου ὁδηγοῦ ἢ ἐλεγκτοῦ, ὅστις ἦτο ὑποχρεωμένος νὰ συντάσσῃ τὸ οἰκεῖον φύλλον πορείας, εἰς τὸ ὁποῖον ἀνεγράφετο ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐπιβατῶν, ὁ τόπος ἐπιβιβάσεως καὶ τὰ εἰσπραττόμενα κόμιστρα. Καὶ ἐνῷ ὁ ὁδηγὸς τοῦ ὑπ' ἀριθ. 161469 ὑπεραστικοῦ λεωφορείου Γ.Π. ἐπρόκειτο νὰ ἐπιληφθῇ τοῦ ἔργου τῆς εἰσπράξεως τῶν κομίστρων παρὰ τῶν ἐπιβατῶν, οἵτινες ἀνῆλθον κατὰ τὴν στάθμευσιν τοῦ ὀχήματος τούτου εἰς Γαλάτισταν, τὴν 11ην Ἀπριλίου 1965, ἐπενέβη ὁ ἐφεσίβλητος, ὅστις εἰσέπραξεν αὐτοπροσώπως τὰ κόμιστρα, ἀναγράψας εἰς τὸ φύλλον πορείας 11 μόνον ἐκ τῶν ἀνωτέρω 17 ἐπιβατῶν. Ὁ ἐφεσίβλητος, συμπληρώσας τὴν ἀνωτέρω εἰσπραξιν τῶν κομίστρων, παρέμεινεν εἰς Γαλάτισταν καὶ παρέδωκε τὸ φύλλον πορείας εἰς τὸν προαναφερθέντα ὁδηγόν, ὅστις ὡδήγησε τὸ αὐτοκίνητον ἄνευ ἐνδιαμέσου σταθμοῦ μέχρι Βασιλικῶν, ἔνθα, γενομένου ἐλέγχου παρὰ τοῦ ἀνωτέρω μετόχου πρὸ τῆς ἀποβιβάσεως τῶν ἐπιβατῶν, ἀπεκαλύφθη ἡ ἀνωτέρω ἀνωμαλία, δι' ἣν ὁ ἐφεσίβλητος φέρεται ὡς παρασχὼν μετέπειτα ἀντιφατικὰς ἐξηγήσεις. Ἡ μήνυσις ἐπὶ ὑπεξαιρέσει τῶν κομίστρων τῶν 6 ἐπὶ πλέον ἐπιβατῶν ὑπεβλήθη μόλις μετὰ

πάροδον 6 ἡμερῶν, ἀφοῦ προηγουμένως διεπιστώθη, κατὰ τὴν ἑπομένην ἡμέραν, ἤτοι τὴν 12ην Ἀπριλίου 1965, ὅτι ὁ ἐφεσίβλητος, ἐνῷ εἶχεν ἐπιληφθῆ τοῦ ἔργου τῆς εἰσπράξεως κομίστρων παρὰ 68 ἐπιβατῶν κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς πορείας ἑτέρου λεωφορείου ἀπὸ Γαλατίστης μέχρι Βασιλικῶν, δὲν εἶχε κἂν περαιώσει τὴν ἐργασίαν ταύτην καὶ δὲν εἶχε συντάξει τὸ φύλλον πορείας κατὰ τὴν ἄφιξιν τοῦ ὀχήματος εἰς τὰς παρυφὰς τῆς τελευταίας ταύτης κωμοπόλεως. Ἐκ τοῦ περιστατικοῦ τούτου καταφαίνεται προδήλως καὶ ἡ ἀκαταστασία, ἡ ὁποία διέπει τὸ 40ὸν Κ.Τ.Ε.Λ., διότι δὲν δικαιολογεῖται ἡ ἐπιβίβασις 68 ἐπιβατῶν εἰς λεωφορεῖον, διαθέτον μόνον 32 θέσεις καθημένων, ἀλλ' ὁ χρόνος, ὃν διέθετεν ὁ ἐφεσίβλητος διὰ τὴν εἰσπραξιν τῶν κομίστρων, ἦτο ἐπαρκής, διότι ἠδύνατο νὰ πράξῃ τοῦτο εἴτε κατὰ τὴν ἐπιβίβασιν τῶν ἐπιβατῶν ἐκ Γαλατίστης, εἴτε κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς διαδρομῆς μέχρι Βασιλικῶν, ἥτις διαρκεῖ τουλάχιστον ἐπὶ ἓν τέταρτον τῆς ὥρας καὶ ἦτο ἐφικτὴ ἡ ἐντὸς τῶν χρονικῶν τούτων περιθωρίων σύνταξις τοῦ φύλλου πορείας, εἰς ὃ δὲν περιλαμβάνεται ὀνομαστικὴ κατάστασις τῶν ἐπιβατῶν, ἀρκούσης ἁπλῆς τούτων καταμετρήσεως. Πάντως ἡ ἐπὶ ὑπεξαιρέσει μήνυσις ὑπεβλήθη μόνον διὰ τὰ κόμιστρα τῶν 6 ἐπιβατῶν, οἵτινες μετέβησαν, τὴν 11ην Ἀπριλίου 1965, ἐκ Γαλατίστης εἰς Βασιλικά. Σημειωτέον ὅτι, ὡς δείκνυται ἐκ τῶν προσαχθέντων πρακτικῶν, ἡ ὑποβολὴ τῆς μηνύσεως ταύτης καὶ ἡ ἀπόλυσις τοῦ ἐφεσιβλήτου ἀπεφασίσθησαν ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ ἐκκαλοῦντος κατὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς 16ης Ἀπριλίου 1965. Εἰς ἐκτέλεσιν τῆς ἀποφάσεως ταύτης ἐπεδόθη τὴν 21ην Ἀπριλίου 1965 ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας, εἰς ἣν μνημονεύεται προσηκόντως ἡ αἰτία, δι' ἣν αὕτη ἐγένετο. Ἐπηκολούθησεν ἡ δίωξις τοῦ ἐφεσιβλήτου ἐπὶ ὑπεξαιρέσει καὶ ἡ καταδίκη του εἰς τὴν ποινὴν φυλακίσεως 40 ἡμερῶν, δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 8495/1965 ἀποφάσεως τοῦ Μονομελοῦς Πλημμελειοδικείου Θεσσαλονίκης. Ἀσκηθείσης ἐφέσεως ὁ ἐφεσίβλητος ἐκηρύχθη ἀθῷος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 3681/1966 ἀποφάσεως τοῦ Τριμελοῦς Πλημμελειοδικείου Θεσσαλονίκης. Μετὰ ταῦτα τὸ ἐκκαλοῦν προσέφερεν εἰς τὸν ἐφεσίβλητον τὴν ἐκ δραχμῶν 30.970 ἀποζημίωσίν του, ἣν, ὅμως, ἠρνήθη οὗτος νὰ εἰσπράξῃ. Τὸ ποσὸν τοῦτο κατετέθη τότε εἰς τὸ Ταμεῖον Παρακαταθηκῶν καὶ Δανείων καὶ ὁ ἐφεσίβλητος, λαβὼν τὸ κοινοποιηθὲν γραμμάτιον, εἰσέπραξε τὸ κατατεθὲν ἀνωτέρω χρηματικὸν ποσόν.

Κατὰ ταῦτα ὁ ἐφεσίβλητος ἀπηλλάγη ὑπὸ τοῦ κατ' ἔφεσιν δικάζοντος δικαστηρίου τῆς ἀποδοθείσης αὐτῷ κατηγορίας ἐπὶ ὑπεξαιρέσει κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ὑπηρεσίας του ὡς ἐλεγκτοῦ, ἐκτελοῦντος καθήκοντα εἰσπράκτορος, ἀλλά, ὡς προανεφέρθη, ἡ τοιαύτη ἀπαλλακτικὴ ἀπόφασις δεσμεύει τὸ ἁρμόδιον πολιτικὸν δικαστήριον μόνον ὡς πρὸς τὴν ἐντεῦθεν ὑποχρέωσιν τοῦ ἐργοδότου ὅπως καταβάλῃ τὴν οἰκείαν ἀποζημίωσιν, ἐν μὴ ἐκπληρώσει τῆς ὁποίας καθίσταται οὗτος ὑπερήμερος ὡς δανειστής. Κατὰ τὰ λοιπὰ τὸ δικαστήριον, ἐκτιμῶν τὰ κατ' ἰδίαν περιστατικά, κρίνει ἐλευθέρως, ἂν ἡ ὑποβληθεῖσα μήνυσις ἦτο ψευδὴς καὶ κακόβουλος. Τοῦτο, ἐν ὄψει τῶν ἐκτεθέντων ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει, δὲν ἐβεβαιώθη ποσῶς, διότι ἦτο ἐπόμενον, ὑπὸ τὰς περιστάσεις ταύτας, νὰ ἀνακύψουν σοβαραὶ ὑπόνοιαι ὑπεξαιρέσεως κατὰ τοῦ ἐφεσιβλήτου καὶ νὰ κλονισθῇ ἡ πρὸς αὐτὸν ἐμπιστοσύνη τῶν ἐκπροσώπων τοῦ ἐργοδότου του, ἀφοῦ καὶ τὸ πρωτοβάθμιον Ποινικὸν Δικαστήριον, λαβὸν ὑπ' ὄψιν πολυαρίθμους ἐπιβαρυντικὰς καταθέσεις μαρτύρων, τινὲς τῶν ὁποίων δὲν συνεδέοντο κἂν μὲ τὸ ἐγκαλοῦν, ἤχθη εἰς καταδικαστικὴν ἀπόφασιν. Τέλος καὶ ἀνεξαρτήτως τοῦ ὅτι ὁ ἐφεσίβλητος, καίτοι μὴ καταδικασθεὶς ἐπὶ ὑπεξαιρέσει, κατέστη πάντως, εἰς δύο ἀλλεπαλλήλους περιπτώσεις, ὑπαίτιος βαρείας παραμελήσεως τῶν ὑπηρεσιακῶν του καθηκόντων, δὲν ἐβεβαιώθη, ὅτι τὸ ἐγκαλοῦν ἀνεζήτει κατάλληλον εὐκαιρίαν πρὸς ἀπόλυσίν του ἐκ λόγων ἐκδικήσεως, διότι, ὡς ἐκτενῶς ἀναφέρεται εἰς τὴν προγενεστέραν σκέψιν, δὲν προηγήθησαν διενέξεις, πλὴν ἐκείνων, αἵτινες ἀνέκυψαν ἐξ αὐτῆς τῆς ἀποκαλύψεως τῶν διαπιστωθεισῶν ὑπηρεσιακῶν παραβάσεων. Κατ' ἀκολουθίαν τῶν ἀνωτέρω τὸ ἐγκαλοῦν κατὰ τὴν ἀπόλυσιν τοῦ ἐφεσιβλήτου δὲν ἐνήργησε κακοπίστως καὶ δὲν ὑπερέβη τὰ ὅρια τὰ ἐπιβαλλόμενα ὑπὸ τοῦ κοινωνικοῦ ἢ τοῦ οἰκονομικοῦ δικαιώματός του πρὸς καταγγελίαν τῆς συμβάσεως. Ὅθεν, οὐδεὶς λόγος χωρεῖ περὶ ὑπερημερίας τοῦ ἐγκαλοῦντος ὡς δανειστοῦ καὶ ὀρθῶς οἱ ἐκπρόσωποι τούτου ἠρνήθησαν νὰ ἀποδεχθοῦν τὴν ἐργασίαν τοῦ ἐφεσιβλήτου ἀπὸ τῆς 21ης Ἀπριλίου 1965,

ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

ΕΙΘΙΣΜΕΝΟΣ ΜΙΣΘΟΣ ΠΡΟΣΛΑΜΒΑΝΟΜΕΝΩΝ ΚΑΤ' ΟΙΚΟΝ ΥΠΗΡΕΤΡΙΩΝ

Παραγραφή, άδεια κατ' έτος, έφοδιασμός διά βιβλιαρίου υγείας

Έλλειψις συμφωνίας περί μισθού.—Θεώρησις ώς σιωπηρώς συμφωνηθέντος, κατ' άρθρον 649 Αστικού Κώδικος, και υποχρεώσεως καταβολής του είθισμένου μισθού, κατ' άρθρον 653 Αστικού Κώδικος.—Έννοια είθισμένου μισθού.—Χρόνος παραγραφής κατ' άρθρον 256 § 4 Αστικού Κώδικος.—Δικαίωμα άδείας κατ' άρθρον 666 Αστικού Κώδικος.—Προυπόθεσις ή προηγουμένη προς τον εργοδότην αίτησις περί χορηγήσεως της άδειας.—Έφοδιασμός διά βιβλιαρίου υγείας κατ' άρθρον 2 Α Ν. 759/1937.

Επρόκειτο, εις την περίπτωσιν της κατωτέρω αποφάσεως του Πρωτοδικείου Αθηνών, ως εφετείου κατά την εργατικήν διαδικασίαν, περί παροχής εργασίας υπό υπηρετρίας κατ' οίκον, διά την οποίαν δεν είχε συμφωνηθή μισθός, μη υπαγομένων, ως γνωστόν, των μισθωτών της κατηγορίας ταύτης εις τας περί νομίμου μισθού νομοθετικάς διατάξεις. (Ίδετε σημειώσεις μας περί της νομοθετικής προστασίας των προσώπων τούτων εν ΕΕΔ 25, 179).

Προέκυψε, κατ' αρχήν, τό ζήτημα, οδηγός αναλίσκου της ενάγουσης, αν ήδύνατο νομίμως να παρασταθή αύτη επί δικαστηρίου δι' ιδίας αγωγής και καταφατικώς απεφάνθη επί τούτου το Πρωτοδικείον. (Ίδετε και *Γ. Γάμμων*, ΕΕΔ 20, 649 επ., Πρωτοδικείου Καβάλας 579/1962, εισηγητής *Μ. Καλεύρας*, ΕΕΔ 22, 195 και λοιπάς παραπομπάς εις σημειώσεις μας εν ΕΕΔ 22, 494).

Τό Πρωτοδικείον επεδίκασε τον κατ' άρθρον 649, εν συνδυασμώ προς άρθρον 653 Α.Κ., είθισμένον μισθόν. (Ίδετε και Πρωτοδικείου Αθηνών 16235/1967, εισηγητής *Ι. Γρίβας*, ΕΕΔ 26, 1542).

Υφισταμένης είδικής διά την περίπτωσιν διατάξεως, της του άρθρου 256 § 4 Αστικού Κώδικος (περί της οποίας Ίδετε σημειώσεις μας εν ΕΕΔ 26, 1452), δεν έχώρησεν εν προκειμένω, ως δέχεται τό Πρωτοδικείον, παραγραφή της αξιώσεως. (Ούτω και ή Πρωτοδικείου Αθηνών 16235/1967, ένθ' άνω.).

Ως προς τό δικαίωμα άδείας, περί του οποίου απησχολήθη ή κατωτέρω απόφασις, Ίδετε και Πρωτοδικείου Αθηνών 16235/1967, ένθ' άνω, και σημειώσεις μας εν ΕΕΔ 26, 1452.

Έχει κρατήσει ήδη εν τη νομολογία των Δικαστηρίων (Α.Π. 72/1955, εισηγητής *Ι. Τρακατέλλης*, ΕΕΔ 14, 318 και άλλαι), ότι ή διά του ά.ν. 759/1937 θεσπισθείσα υποχρέωσις εφοδιασμού διά βιβλιαρίου υγείας δεν αναφέρεται εις τας κάτω των 14 ετών υπηρετρίας (αντιθέτως αί εν ΕΕΔ 14, 318 σημειώσεις μας, ένθα εγένετο επίκλησις και της Εισηγητικής Εκθέσεως του νόμου) και τούτο δέχεται και ή κατωτέρω απόφασις του Πρωτοδικείου.

Πρωτοδικείου Αθηνών 2:292/1967

Διαδικασία εργατικών διαφορών κατ' έφεσιν

Πρόεδρος ο κ. **Ν. Μελάς**

Εισηγητής ο Πρωτοδίκης κ. **Ήλ. Νικητάκης**

Δικηγόροι οι κ.κ. Γ. Καβελέας, Όν. Ονουφριάδης

Ως εκ του δικογράφου της εφ' ής ή εκκαλουμένη απόφασις αγωγής της δείκνυται, ή ενάγουσα, επικαλουμένη σύμβασιν εξηρτημένης εργασίας αορίστου χρόνου, βάσει της οποίας προσελήφθη κατά μήνα Ιανουάριον 1960 παρά του εναγομένου, ως οικόσιτος υπηρέτρια, και απησχολήθη παρ' αύτώ μέχρι του μηνός Απριλίου 1966, αιτείται να υποχρεωθή ούτος να τη καταβάλη τον είθισμένον μισθόν, δώρα και αποζημίωσιν λόγω μη χορηγήσεως άδειας εκ δραχμών 69.180. Επι της αγωγής ταύτης εξεδόθη ή εκκαλουμένη απόφασις, ήτις εδέξατο αύτην εν μέρει διά τό ποσόν των δραχμών 19.715, κατά της αποφάσεως δε ταύτης παρεπονούνται ήδη αμφότεροι οί διάδικοι διά των συνεκδικαζομένων υπό κρίσιν εφέσεών των.

Εδεδαιώθησαν, κατά την εκ των ενόντων κρίσιν του δικαστηρίου, τά εξής: Η ενάγουσα, υπηρετήσασα ως οικόσιτος υπηρέτρια από του έτους 1957 εις την εις Δάφνες Αιγίου κατοικούσαν πενθεράν του εναγομένου και είτα επί μικρόν χρονικόν διάστημα εις οικογένειαν διαμένουσαν ένταύθα, προσελήφθη παρά του εναγομένου κα-

τά μῆνα Φεβρουάριον 1960, ὅτε ἦγε τὸ 15ον ἔτος τῆς ἡλικίας της, ὡς οἰκόσιτος ὑπηρέτρια, διά συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου καί παρέσχεν ἔκτοτε εἰς αὐτόν καί τήν οἰκογένειάν του, ἀποτελουμένην ἐκ τῆς συζύγου του καί τοῦ ἀνηλίκου τέκνου του, ἁπάσας τάς συνήθεις οἰκιακάς ἐργασίας τῆς οἰκοσίτου ὑπηρετρίας μέχρι τοῦ μηνός Ἀπριλίου 1966, ὅτε ἐλύθη ἡ σύμβασις αὕτη δι' οἰκειοθελοῦς ἀποχωρήσεως τῆς ἐναγούσης. Ἐπίσης κατά τήν διάρκειαν τῶν ἀκαδημαϊκῶν ἐτῶν 1960 ἕως 1964 διέμενον εἰς τήν οἰκίαν τοῦ ἐναγομένου ὡς οἰκότροφοι ὁ ἀδελφός αὐτοῦ, φοιτητής τῆς Νομικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, καί ἀδελφός τῆς συζύγου του, σπουδαστής τοῦ Ἐθνικοῦ Μετσοβίου Πολυτεχνείου, εἰς οὓς ἡ ἐνάγουσα παρεῖχεν ἐντολῇ τοῦ ἐναγομένου καί εὐθύνῃ του ἁπάσας τάς ὡς ἄνω οἰκιακάς ἐργασίας τῆς οἰκοσίτου ὑπηρετρίας ἐπί ἐννέα μῆνας καθ' ἕκαστον τῶν ὡς ἄνω ἐτῶν. Περαιτέρω ἐβεβαιώθη, ὅτι ἡ ἐνάγουσα κατά τούς μῆνας Αὔγουστον καί Σεπτέμβριον 1963 μετέβη, τῇ ἐντολῇ τοῦ ἐναγομένου, καί παρέσχε τάς ὑπηρεσίας της εἰς τήν ρηθεῖσαν ὡς ἄνω πενθεράν του καί ἐπληρώθη παρ' αὐτῆς διά τάς ὑπηρεσίας της ταύτας, ὅτι ἀπό τοῦ μηνός Μαΐου 1964 ἕως τοῦ τέλους τοῦ μηνός Σεπτεμβρίου 1964 παρέσχεν εἰς τόν ἐναγόμενον τάς αὐτάς ὡς ἄνω ὑπηρεσίας της τῆς οἰκοσίτου ὑπηρετρίας εἰς τήν πόλιν Ρόδον, ἔνθα οὗτος, τελωνειακός ὑπάλληλος τυγχάνων, ὑπηρέτησε κατά τό διάστημα τοῦτο καί ἔνθα ἐμίσθωσεν οἰκίαν καί διέμενε μετά τῆς οἰκογενείας του, ὅτι ἀπό τῆς 26.10.1964 ἕως τῆς 31.12.1964 παρέσχε τάς ὑπηρεσίας της, τρίς τῆς ἑβδομάδος, ἤτοι ἀπό τῆς 8 π.μ. ἕως τῆς 2 μ.μ. ὥρας τῇ συναινέσει τοῦ ἐναγομένου, εἰς τά ἐνταῦθα πλυντήρια - καθαριστήρια τῶν ... ὡς μαθητευομένη ἐργάτρια, ἐνῷ τόν ὑπόλοιπον χρόνον τῶν ἡμερῶν τούτων, ὡς καί τάς ὑπολοίπους ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος, ἀπησχολεῖτο εἰς τήν οἰκίαν τοῦ ἐναγομένου καί ὅτι ἀπό 1.1.1965 ἀπησχολήθη ὡς ἐργάτρια, τῇ συναινέσει ἐπίσης τοῦ ἐναγομένου, εἰς τά αὐτά ὡς ἄνω πλυντήρια - καθαριστήρια ἁπάσας τάς ἐργασίμους ἡμέρας ἀπό τῆς 8 μ.μ. ἕως 5 μ.μ. καθ' ἑκάστην τῶν ἡμερῶν τούτων, τάς δέ ὑπολοίπους ὥρας τῶν ἡμερῶν τούτων καί τάς Κυριακάς ἀπησχολεῖτο εἰς τήν οἰκίαν τοῦ ἐναγομένου, παρέχουσα τάς αὐτάς ὡς ἄνω ἐργασίας τῆς οἰκοσίτου ὑπηρετρίας. Ἐπίσης ἐβεβαιώθη, ὅτι εἰς τήν ἐνάγουσαν παρείχετο ὑπό τοῦ ἐναγομένου καθ' ὅλον τό ἀνωτέρω διάστημα, καθ' ὃ διήρκεσεν ἡ σύμβασις ἐργασίας, κατοικία, τροφή, ἔνδυσις καί ὑπόδησις καί ὅτι δέν συνεφωνήθη ἡ καταβολή μισθοῦ εἰς χρῆμα, οὔτε κατά τήν κατάρτισιν τῆς συμβάσεως, οὔτε μεταγενεστέρως. Ἐντεῦθεν λογίζεται σιωπηρῶς συμφωνηθείς μισθός, κατά τό ἄρθρον 649 Α.Κ., ἐφ' ὅσον πρόκειται περί ἐργασίας παρεχομένης κατά τάς συνήθεις περιστάσεις μόνον ἐπί μισθῷ, ὅστις ἐν προκειμένῳ εἶναι ὁ εἰθισμένος τοιοῦτος (ἄρθρον 653 Α.Κ.), ἤτοι ἐκεῖνος, ὃν καταβάλλουσιν ἄλλοι ἐργοδόται δι' ὁμοίας ἐργασίας πρός ὁμοίους μισθωτούς, ὑπό τάς αὐτάς συνθήκας ἐν τῇ αὐτῇ περιοχῇ καί ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ ἐργαζομένας, καί ὅστις, ὡς ἐβεβαιώθη ἐκ τῶν ἀποδεικτικῶν μέσων, ἀνέρχεται 1) εἰς δραχμάς 250 μηνιαίως διά τό ἔτος 1960, καθ' ὃ ἡ ἐνάγουσα ἦγε τό 15ον ἔτος τῆς ἡλικίας της, 2) εἰς δραχμάς 300 μηνιαίως διά τό ἔτος 1961, ὅτε ἦγε τό 16ον ἔτος τῆς ἡλικίας της, 3) εἰς δραχμάς 400 μηνιαίως διά τό ἔτος 1962, ὅτε ἦγε τό 17ον ἔτος τῆς ἡλικίας της, 4) εἰς δραχμάς 500 μηνιαίως διά τό ἔτος 1963, ὅτε ἦγε τό 18ον ἔτος τῆς ἡλικίας της, πλήν τῶν μηνῶν Αὐγούστου καί Σεπτεμβρίου 1963, δι' οὓς δέν ὀφείλεται παντάπασι μισθός, ἀφοῦ, ὡς ἐλέχθη, ἡ ἐνάγουσα παρέσχε κατ' αὐτούς τάς ὑπηρεσίας της εἰς τήν πενθεράν τοῦ ἐναγομένου καί ἐπληρώθη παρ' αὐτῆς, 5) εἰς δραχμάς 500 μηνιαίως ἀπό 1.1.1964 ἕως 26.10.1964, ὅτε παρέσχε τάς ὑπηρεσίας της εἰς τόν ἐναγόμενον, εἰς Ἀθήνας μέν μέχρι τοῦ τέλους Ἀπριλίου 1964 καί τόν μῆνα Ὀκτώβριον 1964, εἰς Ρόδον δέ ἀπό 1 Μαΐου 1964 ἕως 30.9.1964 καί 6) εἰς δραχμάς 400 μηνιαίως ἀπό 27.10.1964 ἕως 31.12.1964, ὅτε δέν παρεῖχε τάς ὑπηρεσίας της κατά τάς τρεῖς ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος ἀπό τῆς 8 π.μ. ἕως 2 μ.μ., ἀπασχολουμένη κατά τάς ὥρας ταύτας εἰς τό ὡς ἄνω καθαριστήριον ὡς μαθητευομένη ἐργάτρια. Διά τό ἀπό 1.1.1965 καί ἐφεξῆς μέχρι τῆς ἀποχωρήσεώς της χρονικόν διάστημα, καθ' ὅ, ὡς ἐλέχθη, ἀπησχολήθη ὡς τακτική ἐργάτρια εἰς τήν ὡς ἄνω ἐπιχείρησιν ἀπό 8 π.μ. ἕως τῆς 5ης μ.μ. ὥρας καθ' ἁπάσας τάς ἐργα-

σίμους ἡμέρας, δέν δικαιοῦται αὐτη μισθοῦ εἰς χρῆμα, διότι ὁ ἐναγόμενος παρεῖχεν αὐτῇ καί κατά τό διάστημα τοῦτο τροφήν, οἴκησιν, ἔνδυσιν καί ὑπόδησιν, αἱ παροχαί δέ αὗται ἐκάλυπτον τάς παρεχομένας παρ' αὐτῆς ὑπηρεσίας κατά τάς ἐλαχίστας ὥρας τῆς ἀπασχολήσεώς της εἰς τάς οἰκιακάς ἐργασίας (Α.Π. 464/1959, ΕΕΔ 18, 1373). Οὕτω ὀφείλονται εἰς τήν ἐναγομένην διά τάς προαναφερθείσας ὡς ἄνω ὑπηρεσίας της δραχμαί 21.950 ἐν συνόλῳ. Ἐπίσης ὀφείλονται εἰς αὐτήν τά δῶρα Χριστουγέννων καί Πάσχα τῶν ἐτῶν 1960 ἕως καί 1965, ὡς καί τοῦ Πάσχα 1966, ἐκ δραχμῶν 3.850. Ἤτοι ὀφείλεται ἐν συνόλῳ ἐκ τῶν αἰτιῶν τούτων τό ποσόν τῶν δραχμῶν 25.800, ἀς δέον νά ὑποχρεωθῇ ὁ ἐναγόμενος νά καταβάλῃ εἰς τήν ἐνάγουσαν. Περαιτέρω δέν ἐβεβαιώθη, ὅτι ἡ ἐνάγουσα ἠτήσατο τήν χορήγησιν τῆς ὑπό τοῦ ἄρθρου 666 Α.Κ. προβλεπομένης ἐτησίας ἀδείας ἀναπαύσεως, τῶν ἐτῶν 1961 ἕως 1966, δεδομένου ὅτι οὐδείς τῶν ἐκατέρωθεν ἐξετασθέντων μαρτύρων κατέθεσεν, ὅτι ἠτήσατο τήν χορήγησιν αὐτῶν, οὐδέ ἡ ἰδία ἐπικαλεῖται τοιοῦτον τι εἰς τήν ἀγωγήν. Ὅθεν δέν δικαιοῦται αὐτη τῶν ἀποδοχῶν ἀδείας τῶν ἐτῶν τούτων. Ὁ ἰσχυρισμός τοῦ ἐναγομένου περί παραγραφῆς τῶν ἐν ἔτει 1960 γεννηθεισῶν ἀξιώσεων τῆς ἐναγούσης εἶναι ἀπορριπτέος, διότι ἡ ὑπό τοῦ ἄρθρου 250 § 17 Α.Κ. ὁριζομένη πενταετής παραγραφή ἀνεστάλη ἐν προκειμένῳ κατ' ἄρθρον 256 § 4 Α.Κ., ἀφοῦ πρόκειται περί ἀξιώσεως ὑπηρετρίας κατά κυρίου, πηγαζούσης ἐκ σχέσεως ὑπηρεσίας, ἥτις διήρκεσε μέχρι τοῦ μηνός Ἀπριλίου 1966 καί οὕτω δέν παρῆλθε πενταετία ἀπό τοῦ τέλους τοῦ ἔτους λήξεως τῆς σχέσεως ταύτης. Ἐπίσης ἀπορριπτέος εἶναι καί ὁ ἰσχυρισμός αὐτοῦ περί ἀκυρότητος τῆς συμβάσεως, ὡς ἐκ τοῦ λόγου ὅτι ἡ ἐνάγουσα ἐστερεῖτο βιβλιαρίου ὑγείας, καθ' ὅσον τοιοῦτον δέν ἀπαιτεῖται διά τάς ἄνω τοῦ 14ου ἔτους ὑπηρετρίας (ἄρθρον 2 ἀ.ν. 759/1937), ὡς ἡ ἐνάγουσα, ἀλλά μόνον διά τάς ἀγούσας ἡλικίαν κάτω τῶν 14 ἐτῶν (Α.Π. 185/1964, ΕΕΔ 23, 408). Ὁμοίως δέον νά ἀπορριφθῇ καί ὁ ἕτερος ἰσχυρισμός αὐτοῦ, ὅτι ἡ ἐνάγουσα, ἀνήλικος οὖσα, δέν ἔχει τήν ἱκανότητα νά παρίσταται ἐπί δικαστηρίῳ, διότι, ἐν ὄψει ὅτι πρόκειται περί τῶν ἰδίῳ καμάτῳ παρ' αὐτῆς κτηθέντων, ἄτινα, κατ' ἄρθρον 135 Α.Κ., δύναται νά διαθέτῃ ἐλευθέρως, νομίμως παρίσταται ἐπί δικαστηρίῳ ἰδίῳ ὀνόματι (ἄρθρον 74 Πολ. Διακονομίας). Ὅθεν ὀρθῶς ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἐδέξατο, ὅτι δέν συνεφωνήθη μισθός μεταξύ τῶν διαδίκων κατά τήν κατάρτισιν τῆς συμβάσεως ἢ μεταγενεστέρως καί ὅτι κατ' ἀκολουθίαν τούτων ὀφείλεται εἰς τήν ἐνάγουσαν ὁ εἰθισμένος μισθός, οὐχί ὀρθῶς ὅμως καθώρισε τό ποσόν αὐτοῦ εἰς δραχμάς 200 μηνιαίως διά τό ἔτος 1960 καί εἰς δραχμάς 500 μηνιαίως διά τό χρονικόν διάστημα ἀπό 27.10.1964 ἕως 31.12.1964 καί οὐχί ὀρθῶς ἐπίσης δέν ἐπεδίκασε παντάπασι μισθόν διά τό ἔτος 1963, ἐνῷ ἀντιθέτως ὀρθῶς καθώρισε τόν εἰθισμένον μισθόν αὐτῆς κατά τά λοιπά χρονικά διαστήματα καί ὀρθῶς ἀπέρριψε τό κεφάλαιον περί καταβολῆς ἀποδοχῶν ἀδείας. Ἐπίσης οὐχί ὀρθῶς καθώρισε τά ὀφειλόμενα εἰς τήν ἐνάγουσαν δῶρα εἰς δραχμάς 3.315 καί δέον ἐντεῦθεν, δεκτῆς ἐν μέρει καθισταμένης τῆς ἐφέσεως τῆς ἐναγούσης καί ἀπορριπτομένης τῆς ἐφέσεως τοῦ ἐναγομένου, νά μεταρρυθμισθῇ ἡ ἀπόφασις αὐτη, ἐπί τῷ τέλει νά γίνῃ δεκτή ἐν μέρει ἡ ὑπό κρίσιν ἀγωγή διά τό ποσόν τῶν δραχμῶν 25.800.

ΕΙΣΦΟΡΑΙ

ΕΡΓΟΔΟΤΙΚΗ ΚΑΙ ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΕΙΣΦΟΡΑ ΥΠΕΡ ΤΗΣ ΕΡΓΑΤΙΚΗΣ ΕΣΤΙΑΣ

Τίς ἡ ὑποχρέωσις διὰ τὸ οἰκόσιτον προσωπικόν

Ἐπιβολὴ ἐργοδοτικῆς ὑπὲρ τῆς Ἐργατικῆς Ἑστίας εἰσφορᾶς εἰς ἐργοδότας, ἀσκοῦντας ἐπιχείρησιν ἢ ἐκμετάλλευσιν, ὁποῖοι δὲν εἶναι οἱ ἀπασχολοῦντες ἐν τῇ οἰκίᾳ των οἰκόσιτον βοηθητικὸν προσωπικόν.— Ἐργατικὴ ὅμως εἰσφορὰ κατ' ἄρθρον 14 Ν.Δ. 3755/1957 βαρύνει πάντα ἐργαζόμενον, ἀνεξαρτήτως τῆς ἰδιότητος τοῦ ἐργοδότου, εἰς τὸν ὁποῖον ἀπασχολεῖται, ὑποχρέου τούτου εἰς παρακράτησιν ἐκ τοῦ δώρου καθ' ἑορτὰς Χριστουγέννων - Νέου Ἔτους, ἄλλως εὐδυνομένου εἰς καταβολὴν ἐξ ἰδίων.

Περὶ καταβολῆς καὶ εἰσπράξεως τῶν ὑπὲρ τῆς Ἐργατικῆς Ἑστίας πόρων προβλέπει ὁ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 15196/405/1956 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἐγκριθεὶς Κανονισμός (ΕΕΔ 15, 516).

Εἰς τὸν Κανονισμὸν τοῦτον διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 92440/10338/1962 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (ΕΕΔ 21, 445) ἔχει προστεθῆ διάταξις, ἔχουσα ὡς ἑξῆς: Κατὰ τῶν ἐκθέσεων πράξεων ἐπιβολῆς ἢ βεβαιώσεως εἰσφορᾶς τῶν ἐπιμελητῶν ἐσόδων τῆς Ἐργατικῆς Ἑστίας χωρεῖ ἔνστασις, νομίμως χαρτοσημασμένη, ἐντὸς προθεσμίας 20 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεώς της.

Ἡ ἔνστασις αὕτη ὑποβάλλεται εἰς τὴν Ἐργατικὴν Ἑστίαν καὶ ἐκδικάζεται εἰς πρῶτον βαθμὸν παρ' Ἐπιτροπῆς, ἀποτελουμένης ἐκ τοῦ Διευθυντοῦ καὶ τοῦ Προϊσταμένου τοῦ Τμήματος Ἐσόδων τῆς Ἐργατικῆς Ἑστίας. Παρερχομένης ἀπράκτου τῆς προθεσμίας ταύτης ἡ ἐκθεῖσα πρᾶξις θεωρεῖται καθ' ὅλα ἰσχυρά.

Κατὰ τῆς ἀποφάσεως τῆς Πρωτοβαθμίου Ἐπιτροπῆς χωρεῖ προσφυγὴ ἐντὸς 30 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως της ἐνώπιον Δευτεροβαθμίου Ἐπιτροπῆς, ἀποτελουμένης ἐκ τοῦ Προέδρου τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐργατικῆς Ἑστίας, δύο μελῶν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ὁριζομένων δι' ἀποφάσεώς του, τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Ἐργατικῆς Ἑστίας καὶ τοῦ Προϊσταμένου τοῦ Τμήματος Ἐσόδων, ὡς εἰσηγητοῦ ἄνευ ψήφου.

Βάσει τῶν ἀνωτέρω διατάξεων ἐξεδόθη ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τῆς Πρωτοβαθμίου παρὰ τῇ Ἐργατικῇ Ἑστίᾳ Ἐπιτροπῆς, ἡ ὁποία ἀπησχολήθη μὲ τὸ ζήτημα ἂν εἰς τὴν ἐργοδοτικὴν ὑπὲρ τῆς Ἐργατικῆς Ἑστίας εἰσφορὰν ὑπόκειται καὶ ὁ ἐργοδότης οἰκοσίτου προσωπικοῦ καὶ ἂν τῆς ἐργατικῆς εἰσφορᾶς τοῦ ἄρθρου 14 τοῦ ν.δ. 3755/1957 (ΕΕΔ 16, 1062), παρακρατουμένης ἐκ τῶν δώρων ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς Χριστουγέννων καὶ Πάσχα, ἀπαλλάσσηται τὸ οἰκόσιτον προσωπικόν.

Σημειοῦται, ὅτι κατὰ τὸ ν.δ. 1875/1942 (ἄρθρον 2) ἡ συνεισφορὰ ἑκάστου ἐργοδότου ὑπὲρ τῆς Ἐργατικῆς Ἑστίας ὁρίζεται ἐτησίως ἴση μὲ τὸ ἥμισυ ἡμερομισθίου δι' ἕκαστον ἐργάτην ἢ τεχνίτην ἢ τὸ 1/50 τοῦ μισθοῦ διὰ τοὺς ὑπαλλήλους ἢ ἐπὶ μισθῷ ὑπηρετοῦντας παρὰ τῷ ἐργοδότῃ. (Ἴδετε καὶ ἄρθρον 9 τοῦ Κανονισμοῦ καταβολῆς καὶ εἰσπράξεως τῶν ὑπὲρ τῆς Ἐργατικῆς Ἑστίας πόρων, ἐνθ' ἀνωτ.).

Κατὰ τὴν ἑρμηνευτικὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 14 § 2 ἐδ. 3 τοῦ ν.δ. 2510/1953 (ΕΕΔ 12, 923) ὡς ἐργοδόται διὰ τὴν καταβολὴν τῆς ἐργοδοτικῆς εἰσφορᾶς νοοῦνται πάντα τὰ φυσικὰ ἢ νομικὰ πρόσωπα, τὰ ἀσκοῦντα ἐπιχείρησιν ἢ ἐκμετάλλευσιν κλπ. (Ἴδετε περὶ τούτου Α.Π. 51/1960, εἰσηγητὴς *Α. Ροζάκης*, ΕΕΔ 19, 272).

Οἱ ἐργαζόμενοι ὅμως κατ' οἶκον διὰ τὰς οἰκιακὰς ἀνάγκας τοῦ ἐργοδότου δὲν ὑπηρετοῦν εἰς ἐργοδότας, οἱ ὁποῖοι ἀσκοῦν ἐπιχείρησιν ἢ ἐκμετάλλευσιν κατὰ τὴν ἔννοιαν τῶν ὅρων τούτων. (Ἴδετε σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 20, 1081, ἔνθα παραπομπαὶ εἰς θεωρίαν καὶ νομολογίαν).

Ὀρθῶς ἐπομένως εἶναι ἡ γνώμη τῆς κατωτέρω Ἐπιτροπῆς περὶ τοῦ ἀνυποχρέου τοῦ ἐργοδότου οἰκοσίτου προσωπικοῦ εἰς τὴν καταβολὴν ἐργοδοτικῆς ὑπὲρ τῆς Ἐργατικῆς Ἑστίας εἰσφορᾶς.

Ἀπομένει τὸ ζήτημα, ἂν εἰς τὴν τοῦ ἄρθρου 14 τοῦ ν.δ. 3755/1957 ἐργατικὴν εἰσφορὰν ὑπόκειται τὸ οἰκόσιτον προσωπικόν, ἵνα παρακρατῆται ταύτην ὁ ἐργοδότης ἐκ τοῦ δώρου κατὰ τὰς ἑορτάς.

Καταφατικὴ εἶναι ἡ γνώμη τῆς Ἐπιτροπῆς. (Ἴδετε καὶ σύμφωνον ὑπ' ἀριθ. 37/1961 Ἐγκύκλιον τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, ΕΕΔ 20, 384).

Πρωτοβαθμίου παρὰ τῇ Ἐργατικῇ Ἑστίᾳ Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῶν ἐνστάσεων 8/1968

Πρόεδρος ὁ κ. **Γ. Κατωχιανός**
Εἰσηγητὴς ὁ κ. **Ι. Λέκκας**

Ἡ ὑπὲρ τῆς Ἐργατικῆς Ἑστίας προ-

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Ι. ΑΣΤΙΚΟΣ ΚΩΔΙΞ

Έννοια ἄρθρων 173 καὶ 200 Ἀστικοῦ Κώδικος

Προϋπόθεσις ἐφαρμογῆς τοῦ ὑπὸ τῶν ἄρθρων 173 καὶ 200 Ἀστικοῦ Κώδικος τιθεμένου κανόνος ὅτι αἱ συμβάσεις καὶ ἐν γένει δηλώσεις δικαιοπρακτικῆς βουλήσεως δέον νὰ ἑρμηνεύωνται, ὡς ἀπαιτεῖ ἡ καλὴ πίστις, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν, ἡ ὕπαρξις εἰς τὴν ἑρμηνευομένην σύμβασιν ἢ δικαιοπραξίαν κενοῦ ἢ ἀμφιβολίας περὶ τῆς ἐννοίας αὐτῶν, μὴ ὑφισταμένου ἐδάφους ἐφαρμογῆς τοῦ κανόνος τούτου, ὅταν ἡ δηλωθεῖσα βούλησις εἶναι σαφής, τῆς περὶ τούτου κρίσεως τοῦ Δικαστηρίου μὴ ὑποκειμένης εἰς ἀκυρωτικὸν ἔλεγχον.— Παροχὴ ἐπιδόματος ὡς αὐξήσεως βασικοῦ μισθοῦ εἰς προσωπικὸν Ἑλληνικῆς Ἠλεκτρικῆς Ἑταιρείας, διαδεχθείσης τοὺτην τῆς Δ.Ε.Η.

Ἀρείου Πάγου 722/1967, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ν. Χαραλάμπης** Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Κ. Παπαϊωάννου** Δικηγόροι οἱ κ.κ. Μιχ. Βρανᾶς, Ε. Δημητρακόπουλος

Ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ ὑπὸ τῶν ἄρθρων 173 καὶ 200 Α.Κ. τιθεμένου κανόνος ὅτι αἱ συμβάσεις καὶ ἐν γένει δηλώσεις δικαιοπρακτικῆς βουλήσεως δέον νὰ ἑρμηνεύωνται ὡς ἀπαιτεῖ ἡ καλὴ πίστις, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν, προϋποθέτει

βλεπομένη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ν.δ. 1875/1942, κυρωθέντος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 324/1946 Πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἐργοδοτικὴ εἰσφορὰ ἐπιβάλλεται μόνον κατὰ τῶν ἐργοδοτῶν, τῶν ἀσκούντων ἐπιχείρησιν ἢ ἐκμετάλλευσιν, τοιοῦτοι δὲ δὲν εἶναι οἱ ἀπασχολοῦντες ἐν τῇ οἰκίᾳ των οἰκόσιτον βοηθητικὸν προσωπικόν, καθ' ὅσον δὲν ἐπιδιώκουν αὐτοὶ οἱονδήποτε κερδοσκοπικὸν σκοπὸν διὰ τῆς χρησιμοποιήσεως τῶν ὑπηρεσιῶν των, ἕπεται συνεπῶς, ὅτι οὐχὶ νομίμως συνετάγησαν αἱ προβλεπόμεναι πράξεις, ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν ἐπιβληθεῖσαν διὰ τούτων ἐργοδοτικὴν εἰσφοράν, δοθέντος ὅτι ὁ ἐνιστάμενος, ὡς μὴ ἀσκῶν ἐπιχείρησιν ἢ ἐκμετάλλευσιν διὰ τῆς προσλήψεως καὶ ἀπασχολήσεως τοῦ οἰκοσίτου προσωπικοῦ, δὲν ὑπόκειται εἰς τὴν ὑπὲρ τῆς Ἐργατικῆς Ἑστίας τεθεσπισμένην ἐργοδοτικὴν εἰσφοράν.

Ἡ ὑπὲρ τῆς Ἐργατικῆς Ἑστίας εἰσφορὰ τῶν ἐργαζομένων, ἡ θεσπισθεῖσα διὰ τοῦ ἄρθρου 14 τοῦ ν.δ. 3755/1957, ἐπιβάλλεται εἰς βάρος παντὸς ἐργαζομένου, συνδεομένου μετὰ τοῦ ἐργοδότου δι' ἐξηρτημένης σχέσεως ἐργασίας, ἀνεξαρτήτως τῆς ἰδιότητος τοῦ παρὰ τῷ ὁποίῳ ἀπασχολεῖται ἐργοδότου, παρακρατεῖται δὲ κατὰ τὴν καταβολὴν εἰς τὸν ἐργαζόμενον ἐκ τῶν ἀποδοχῶν αὐτοῦ ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῶν ἑορτῶν Χριστουγέννων - Νέου Ἔτους καὶ εἶναι ἴση πρὸς τὸ ἑκάστοτε ἰσχῦον κατώτατον ὅριον τοῦ ἡμερομισθίου τοῦ ἀνειδικεύτου ἐργάτου ἢ ἐργατρίας ἢ προκειμένου περὶ μαθητευομένων πρὸς τὸ ἑκάστοτε ἰσχῦον κατώτατον ὅριον τοῦ ἡμερομισθίου τοῦ μαθητευομένου βιομηχανικῆς ἐπιχειρήσεως, ἕπεται συνεπῶς, ὅτι καὶ οἱ οἰκόσιτοι βοηθοί, οἱ ἀπασχολούμενοι δι' ἐξηρτημένης ἐργασιακῆς συμβάσεως παρ' οἱῳδήποτε ἐργοδότῃ, ὑποχρεοῦνται εἰς τὴν καταβολὴν τῆς ὑπὲρ τῆς Ἐργατικῆς Ἑστίας τεθεσπισμένης εἰσφορᾶς τῶν ἐργαζομένων καὶ κατὰ συνέπειαν ὀρθῶς καὶ νομίμως ἐπεβλήθη διὰ τῶν προσβαλλομένων πράξεων εἰσφορὰ τῶν ἐργαζομένων.

Ἡ μὴ ἐκπλήρωσις ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου τῆς ὑποχρεώσεώς του κατὰ τὴν πληρωμὴν τῶν μισθωτῶν, ὅπως παρακρατῇ τὴν βαρύνουσαν τὸν μισθωτὸν ὑπὲρ τῆς Ἐργατικῆς Ἑστίας εἰσφορὰν ἐντὸς διμήνου ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς πληρωμῆς καθιστᾷ τοῦτον ὑπόχρεων εἰς τὴν ἐξ ἰδίων καταβολὴν τῆς μὴ παρακρατηθείσης εἰσφορᾶς, συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 3 § 7 τῆς ὑπ' ἀριθ. 15196/405/1956 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, δι' ἧς ἐνεκρίθη ὁ Κανονισμὸς περὶ τρόπου καταβολῆς καὶ εἰσπράξεως τῶν ὑπὲρ τῆς Ἐργατικῆς Ἑστίας πόρων (Φ.Ε.Κ. 68/3.4.1956, τεῦχος Β'), ἐκδοθέντος κατ' ἐξουσιοδότησιν τῶν ἄρθρων 4, 6, 7 καὶ 8 νόμου 3467/1955, ἀβάσιμος ὅθεν τυγχάνει καὶ ὁ τέταρτος λόγος τῆς ἐνστάσεως καὶ ὡς τοιοῦτος ἀπορριπτέος.

τὴν ὕπαρξιν ἐν τῇ ἑρμηνευομένῃ συμβάσει ἢ δικαιοπραξίᾳ κενοῦ ἢ ἀμφιβολίας περὶ τῆς ἐννοίας αὐτῶν, δὲν ὑφίσταται δὲ κατὰ συνέπειαν ἔδαφος ἐφαρμογῆς τοῦ κανόνος τούτου, ὅταν ἡ δηλωθεῖσα βούλησις τοῦ κανόνος εἶναι σαφὴς καὶ οὐδεμίαν καταλείπῃ ἀμφιβολίαν περὶ τοῦ περιεχομένου αὐτῆς, τῆς περὶ τούτου κρίσεως τοῦ δικαστηρίου μὴ ὑποκειμένης εἰς ἀκυρωτικὸν ἔλεγχον, ὡς ἀναγομένης εἰς πράγματα (*).

Ἐν προκειμένῳ, ἑρμηνεύουσα ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις τὴν σύμβασιν, τὴν καταρτισθεῖσαν διὰ τῆς ὑπὸ τοῦ προσωπικοῦ τῆς ἦν ἡ ἀναιρεσείουσα διεδέχθη Ἑλληνικῆς Ἠλεκτρικῆς Ἑταιρείας, εἰς ὃ καὶ ὁ ἀναιρεσίβλητος περιλαμβάνεται, ἀποδοχῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 290/1952 ἐγκυκλίου τῆς ἐν λόγῳ Ἑταιρείας, ἐπακολουθησάσης τὴν ὑπ' ἀριθ. 250/1950 τοιαύτην, περὶ χορηγήσεως εἰς ἅπαν τὸ προσωπικὸν τοῦτο ἐπιδόματος, συνισταμένου εἰς αὔξησιν τοῦ ἑκάστοτε βασικοῦ μισθοῦ κατὰ 10% δι' ἑκάστην τριετίαν καὶ ἀνεξαρτήτως ἀριθμοῦ τριετιῶν, δέχεται, ὅτι οὐδεμία ἀμφιβολία καταλείπεται περὶ τοῦ ὅτι ἀρχῆθεν ἡ ὡς ἀνωτέρω δηλωθεῖσα καὶ γενομένη ἀποδεκτὴ βούλησις τῆς Ἑταιρείας ἐκείνης ἦτο νὰ χορηγήσῃ τὸ ἐν λόγῳ ἐπίδομα ἀνεξαρτήτως καὶ ἀθροιστικῶς πρὸς τὰ ἀπὸ μακροῦ προηγουμένως καταβαλλόμενα ἐπιδόματα οἰκογενειακῶν βαρῶν καὶ πολυετίας ἐκ 5% ἀνὰ πενταετίαν εἰς τὸν κλάδον. Ὅθεν ὁ πρῶτος λόγος ἀναιρέσεως, καθ' ὅσον αἰτιᾶται τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως δι' ἐσφαλμένην ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 200 Α.Κ. ἐκ τοῦ ὅτι αὕτη δὲν ἠρμήνευσε τὴν σύμβασιν ὡς ἀπαιτεῖ ἡ καλὴ πίστις, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν, εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος. Ὁ αὐτὸς λόγος ἀναιρέσεως, καθ' ὅσον βάλλει δι' ἐσφαλμένην ἑρμηνείαν τοῦ συμβατικοῦ κειμένου τῆς ὑπ' ἀριθ. 290/1952 ἐγκυκλίου, εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀπαράδεκτος, ἀτε ἀφορῶν ἀνέλεγκτον περὶ πραγμάτων κρίσιν τοῦ οὐσιαστικοῦ δικαστηρίου.

Τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον ἐν τῇ πρώτῃ αἰτιολογίᾳ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του δεβαιοῖ, ὅτι πρὸς σχηματισμὸν τῆς ἐκ τῶν ἐνόντων κρίσεώς του ἐπὶ τῶν συγκροτούντων τὴν βάσιν τῆς ἀγωγῆς γεγονότων ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν καὶ συνεξετίμησε μετὰ τῶν μαρτυρικῶν καταθέσεων τὰ παρ' ἑκατέρου τῶν διαδίκων μερῶν προσαχθέντα καὶ ἐπικληθέντα ἔγγραφα. Ἐντεῦθεν καὶ ἐκ τῆς ὅλης διατυπώσεως τῆς περὶ τὴν ἀπόδειξιν αἰτιολογίας, ἐν τῇ ὁποίᾳ καὶ κατ' ἰδίαν μνημονεύεται ἡ ὑπ' ἀριθ. 250/1950 ἐγκύκλιος τῆς Ε.Η.Ε., ἀποκρούεται δὲ ὁ αἰτιολογημένην ἄρνησιν τῆς ἀγωγῆς ἐπέχων ἰσχυρισμὸς τῆς ἀναιρεσειούσης ὅτι τὸ ἐπίδομα τριετιῶν ἐχορηγεῖτο, κατ' ἐφαρμογὴν ἰδιοτύπου λογιστικοῦ συστήματος, μόνον ὅσάκις αἱ ἀποδοχαὶ τοῦ προσωπικοῦ ὑπελείποντο τῶν νομίμων, οὐδεμία γεννᾶται ἀμφιβολία, ὅτι τὸ δικαστήριον τῆς οὐσίας ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν καὶ ἐξετίμησε καὶ τὸ ἐν τῷ δευτέρῳ καὶ τελευταίῳ λόγῳ ἀναιρέσεως ἀναφερόμενον ἔγγραφον, φερόμενον ὡς προσηρτημένον εἰς τὴν ὡς ἄνω ἐγκύκλιον καὶ ἐπικληθὲν πρὸς ἀπόδειξιν τοῦ ἀποκρουσθέντος ὡς εἴρηται ἀρνητικοῦ ἰσχυρισμοῦ. Ἀπορριπτέος ὅθεν καὶ ὁ λόγος οὗτος ὡς ἀβάσιμος (*).

II. ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ

1. Προσαρμογὴ μισθοῦ πρὸς τὰ κατὰ τὸν Κανονισμὸν μισθολογικὰ κλιμάκια

Ἰσχὺς Κανονισμοῦ τῆς Δημοσίας Ἐπιχειρήσεως Ἠλεκτρισμοῦ (Δ.Ε.Η.) ὡς συμβάσεως ἰδιωτικοῦ δικαίου.— Προσαρμογὴ μισθοῦ πρὸς τὰ κατὰ τὸν Κανονισμὸν μισθολογικὰ κλιμάκια.— Περιοστατικὰ ἐπαρκῆ πρὸς στήριξιν καὶ προσδιορισμὸν τῆς ἀξιώσεως τοῦ μισθωτοῦ καὶ κρίσις τοῦ Δικαστηρίου, μὴ ὑποκειμένη εἰς ἀκυρωτικὸν ἔλεγχον, ὡς κρίσις περὶ πραγμάτων.

Ἀρείου Πάγου 729/1967, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ν. Χαραλάμπης**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Λ. Κανελλάκος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Μιχ. Βρανᾶς, Ε. Δημητρακόπουλος

Ἀπαιτῶν ὁ ἀναιρεσίβλητος τὴν διαφορὰν μεταξὺ τῶν ἀποδοχῶν, αἵτινες τῷ κατεβλήθησαν διὰ τὴν ὡς ἠλεκτροτεχνίτου παρὰ τῇ ἀναιρεσειούσῃ (Δ.Ε.Η.) ὑπηρεσίαν του κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα 1.2.1963 μέχρι 30.11.1965 καὶ ἐκείνων, αἵτινες ἔδει νὰ τῷ καταβληθῶσι, βάσει τοῦ ἄρθρου 35α τοῦ ἀπὸ 15 Ἰουνίου 1957 Κανονισμοῦ καταστά-

(*) Ἴδετε ὁμοίως καὶ Α.Π. 598/1966, ΕΕΔ 26, 123, Α.Π. 324/1967, ΕΕΔ 26, 1139.

(*) Ἐπεκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 928/1967 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ὡς ἐφετείου.

σεως προσωπικοῦ Δ.Ε.Η., νομικοῦ προσώπου ἰδιωτικοῦ δικαίου, κατ' ἄρθρον 3 τοῦ ν.δ. 3785/1957, ὅστις (Κανονισμός), ἐκδοθεὶς συμφώνως τοῖς ἄρθροις 6 § 3 καὶ 23 τοῦ ἀ.ν. 1672/1951 ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς ἐπιχειρήσεως ταύτης καὶ οὐχὶ παρ' ὀργάνου τῆς ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας, ἐνεργοῦντος κατὰ νομοθετικὴν ἐξουσιοδότησιν, ἔχει ἰσχὺν συμβάσεως ἰδιωτικοῦ δικαίου, παρὰ τὴν εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως δημοσίευσίν του, ὡς ρυθμιζῶν τοὺς ὅρους ἐργασίας μεταξὺ ἀναιρεσειούσης καὶ τῶν ὑπαλλήλων καὶ ἐργατῶν της (*), καθώρισεν ἐν τῷ δικογράφῳ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς του: 1) τὸ ἀκριβὲς περιεχόμενον τοῦ ὡς ἄνω ἄρθρου, κατὰ τὸ ὁποῖον ὁ μισθὸς τοῦ μὴ ἐντεταγμένου προσωπικοῦ τῆς ἀναιρεσειούσης, εἰς ὃ καὶ ἐκεῖνος περιλαμβάνεται, ὅταν δὲν συμπίπτῃ μὲ τὸ ποσὸν τινὸς τῶν ἐν ἄρθρῳ 3 τοῦ αὐτοῦ Κανονισμοῦ μισθολογικῶν κλιμακίων, ἀκολουθεῖ τὸ ἀμέσως ἀνώτερον, 2) τὸν βασικὸν μισθὸν του κατὰ τὴν 1.2.1963, 3) τὰ ἐπιδόματα, ὧν ἐδικαιοῦτο, ἤτοι τὸ τῶν πενταετιῶν, δύο τὸν ἀριθμόν, ἀνερχόμενον ἐν συνόλῳ εἰς ποσοστὸν 10% ἐπὶ τοῦ βασικοῦ μισθοῦ, τὸ οἰκογενειακόν, ἀνερχόμενον εἰς ποσοστὸν 15% ἐπὶ τοῦ μισθοῦ τούτου, ὑπαρχόντων συζύγου καὶ ἀνηλίκου τέκνου, καὶ τῶν τριετιῶν, τεσσάρων τὸν ἀριθμόν, ἀνερχόμενον εἰς 40% ἐπὶ τοῦ συνόλου τῶν ἀποδοχῶν, ἐπικαλεσθεὶς ἐπὶ τοῦ τελευταίου τούτου ἐπιδόματος τελεσιδίκον μεταξὺ τῶν διαδίκων ἀπόφασιν, δι' ἧς ἀναγνωρίζεται, ὅτι τὸ ἐν λόγῳ ἐπίδομα ἀνέρχεται εἰς 10% δι' ἑκάστην τριετίαν καὶ χορηγεῖται ἀνεξαρτήτως ἀριθμοῦ τριετιῶν καὶ 4) τὸ ποσόν, ὅπερ τῷ κατεβλήθη ὡς μισθὸς τοῦ ἀνωτέρω χρονικοῦ διαστήματος καὶ τὸ ποσὸν τῆς ἀξιουμένης διαφορᾶς. Τὰ περιστατικὰ ταῦτα ἦσαν ἐπαρκῆ πρὸς στήριξιν καὶ προσδιορισμὸν τῆς προβαλλομένης ἀξιώσεως, ὡς ἐν τῇ κατ' ἄρθρον 533 Πολ. Δικονομίας ἀπαιτουμένῃ πληρότητι. Δεχθεῖσα δὲ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, βάσει τῶν προσκομισθέντων ἀποδεικτικῶν στοιχείων, ὅτι κατὰ τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τοῦ ἀνωτέρω μνησθέντος συμβατικοῦ ὅρου ἡ προσαρτιογὴ τοῦ μισθοῦ τοῦ ἐνάγοντος πρὸς τὸ μισθολογικὸν κλιμάκιον ἔδει νὰ γίνῃ οὐχὶ μεθ' ἑκάστην προσαύξησιν ἐπὶ τῇ συμπληρώσει νέας τριετίας ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ, καθ' ἃ ἐν τῇ ἀγωγῇ ὑποστηρίζεται, ἀλλ' ἅπαξ μόνον, τοῦ μισθολογικοῦ κλιμακίου προσδιοριζομένου βάσει τοῦ ἀθροίσματος τοῦ κατὰ τὴν σχετικὴν διαιτητικὴν ἀπόφασιν προβλεπομένου μισθοῦ καὶ τῶν ἐπιδομάτων πολυετίας καὶ τριετιῶν καὶ ὅτι ἐπὶ τοῦ οὕτω εὑρισκομένου ποσοῦ ἔδει νὰ ὑπολογίζεται τὸ οἰκογενειακὸν ἐπίδομα, ὅπερ προσδιώρισεν εἰς 15% μέχρι τῆς λύσεως τοῦ γάμου τοῦ ἐνάγοντος καὶ εἰς 10% ἔκτοτε, καταλήξασα δέ, κατ' ἀκολουθίαν, εἰς μερικὴν ἀποδοχὴν τῆς ἀγωγῆς, κατὰ μεταρρύθμισιν τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως, δεξαμένης αὐτὴν ἐξ ὁλοκλήρου, ἐξήνεγκε κρίσιν περὶ πραγμάτων, μὴ ὑποκειμένην εἰς ἀκυρωτικὸν ἔλεγχον καὶ οὐδόλως ἐδέχθη ὡς ἀληθῆ πράγματα μὴ προταθέντα. Ὁ δὲ μοναδικὸς λόγος ἀναιρέσεως τὰ ἐναντία ὑποστηρίζων, ἀβάσιμος τυγχάνει καὶ ἀπορριπτέος (*).

2 Καθορισμὸς θέσεων καὶ μισθὸς προσωπικοῦ Δ.Ε.Η.

Καθορισμὸς διὰ τῶν ἐπεχόντων θέσιν συμβάσεως Κανονισμοῦ καταστάσεως προσωπικοῦ τῆς Δημοσίας Ἐπιχειρήσεως Ἠλεκτρισμοῦ καὶ Κανονισμοῦ Ἐσωτερικῆς Ὑπηρεσίας αὐτῆς διαφόρων θέσεων μετὰ τοῦ ἀντιστοιχοῦντος εἰς ἑκάστην βαθμοῦ, διαμορφωθέντος εἰς διάφορα ἐπίπεδα (μισθολογικὰ κλιμάκια), ἀναλόγως τῆς ἀξιολογήσεως ὑπὸ τῆς Δημοσίας Ἐπιχειρήσεως Ἠλεκτρισμοῦ εἰς ἑκάστην θέσιν παρεχομένης ἐργασίας, μὲ δικαίωμα μείζονος μισθοῦ τοῦ ἀπασχολουμένου εἰς τοιαύτην θέσιν, δι' ἣν προβλέπεται οὗτος.

Ἀρείου Πάγου 723/1967, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ν. Χαραλάμπης**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Κ. Παπαϊωάννου**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Μπλάτσιος, Ι. Δυοβουνιώτης

Τὸ δικάσαν ὡς ἐφετεῖον Πρωτοδικεῖον, ἐκτιμῶν ἀνελέγκτως τὸ περιεχόμενον τοῦ τε Κανονισμοῦ καταστάσεως προσωπικοῦ τῆς Δ.Ε.Η. καὶ τοῦ Κανονισμοῦ Ἐσωτερικῆς Ὑπηρεσίας αὐτῆς, οἵτινες ἀμφότεροι ἐπέχουσι θέσιν συμβάσεως, καταρτισθείσης διὰ προσχωρήσεως εἰς αὐτούς, συμφώνως πρὸς τὴν

(*) Ἴδετι ὁμοίως καὶ Α.Π. 499/1962, ΕΕΔ 31, 1435, Σ.Ε. 1044/1965, ΕΕΔ 24, 676, Σ.Ε. 3277/1967, ἀνωτ. σ. 340.

(*) Ἐπεκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 6558/1967 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ὡς ἐφετείου.

παράγραφον 1 τοῦ ἄρθρου 810 τῆς Πολ. Δικονομίας, ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ νόμου 3810/1957, δέγεται, μεταξὺ ἄλλων, ὅτι δυνάμει τῶν ἄρθρων 16, 43, 48 καὶ 55 τοῦ τελευταίου, ἐν συνδυασμῷ καὶ πρὸς τὰ ἄρθρα 2, 3, 4, 21 καὶ 34 τοῦ πρώτου, καθωρίσθησαν διάφοροι θέσεις μετὰ τοῦ ἀντιστοιχοῦντος εἰς ἑκάστην βαθμοῦ, «διαμορφωθέντος εἰς διάφορα ἐπίπεδα (μισθολογικὰ κλιμάκια), ἀναλόγως τῆς ἀξιολογήσεως ὑπὸ τῆς Δ.Ε.Η. τῆς εἰς ἑκάστην θέσιν παρεχομένης ἐργασίας..., οὕτως ὥστε ἐν περιπτώσει ἀπασχολήσεως τοῦ ὑπηρετοῦντος κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν αὐτοῦ (Κανονισμοῦ) προσωπικοῦ εἰς θέσιν, δι' ἣν προβλέπεται ὑπὸ τοῦ ἐν λόγῳ Κανονισμοῦ μισθὸς μεγαλύτερος τοῦ καταβαλλομένου, ὁ ἀπασχοληθεὶς εἰς τοιαύτην θέσιν δικαιοῦται τοῦ προβλεπομένου διὰ τὴν παρεχομένην ἐργασίαν μείζονος μισθοῦ, μὴ ἐπηρεαζομένης τῆς τοιαύτης ἀξιώσεώς του ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι δὲν ἐγένετο τυπικὴ προαγωγὴ αὐτοῦ εἰς τὸν βαθμὸν τῆς ἀνωτέρας θέσεως». Προσθέτει δὲ περαιτέρω, ὅτι, κατὰ τὴν ἐπίσης ἀνέλεγκτον περὶ πραγματῶν κρίσιν του, ὁ ἀναιρεσίβλητος - ἐνάγων, προσληφθεὶς παρὰ τῆς ἀναιρεσειούσης - ἐναγομένης τὴν 12.7.1957 διὰ συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου καὶ ἐνταχθεὶς τὴν 8.11.1961 ὡς τακτικὸς ὑπάλληλος εἰς τὴν Γραμματείαν - Βοηθητικὸν Προσωπικὸν τῆς Διευθύνσεως Μελετῶν καὶ Κατασκευῶν Διανομῆς ἀναδρομικῶς ἀπὸ τῆς 11.1.1960, «θέσις, δι' ἣν ὑπὸ τοῦ Κανονισμοῦ προεβλέποντο ἀποδοχαὶ 12ου μισθολογικοῦ κλιμακίου», ἐτοποθετήθη ὑπὸ τῶν ἀριστείων ὀργάνων τῆς ἐναγομένης ἀπὸ τῆς 10.11.1961 εἰς τὸ Γραφεῖον Παρακολουθήσεως Ἔργων καὶ Ἀρχείων Ἐξουσιοδοτήσεως Κατασκευῶν καὶ ἐξετέλει ἔκτοτε καὶ μέχρι τῆς 31.12.1963 τὰ ἀνατεθέντα εἰς αὐτὸν καθήκοντα τοῦ διοικητικοῦ ὑπαλλήλου τοῦ Γραφείου τούτου μιᾶς ἐκ τῶν προβλεπομένων ὑπὸ τοῦ ὡς εἴρηται Κανονισμοῦ δύο ὀργανικῶν θέσεων 10ου μισθολογικοῦ κλιμακίου, δι' ἣν ἦτο οὗτος ἐξ ἀπόψεως προσόντων ὁ πλέον ἐνδεδειγμένος, αἵτινες ἀμφότεραι διετηρήθησαν κεναὶ καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τοῦ κρισίμου χρόνου. Ὅθεν, κρίναν μετὰ ταῦτα, ὅτι οὗτος ἐδικαιοῦτο τοῦ μισθοῦ τοῦ ἀντιστοιχοῦντος εἰς τὸ 10ον μισθολογικὸν κλιμάκιον, εἰς ὃ ἀνεφέρετο καὶ ἡ ἐκτελεσθεῖσα παρ' αὐτοῦ ἐργασία καὶ ἐν συνεχείᾳ ἀπορρίψαν τὸν περὶ τοῦ ἐναντίου λόγον ἐφέσεως κατὰ τῆς ὁμοίως ἀποφανθείσης καὶ ἐπιδικασάσης τὰς αἰτηθείσας σχετικὰς διαφορὰς ὑπ' ἀριθ. 3321/1965 ἀποφάσεως τοῦ Ἐργατοδίκου Ἀθηνῶν, ὀρθῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰ ἄρθρα 648 καὶ 653 τοῦ Α.Κ. καὶ οὐδεμίαν ἄλλην διάταξιν παρεβίασεν, ἔτι δὲ μετὰ πληρότητος καὶ σαφηνείας ἠτιολόγησε τὴν περὶ τούτου κρίσιν του, οἱ δὲ περὶ τοῦ ἐναντίου 1ος, 2ος καὶ 2ὸς τοῦ ἀναιρετηρίου λόγοι εἶναι ἀβάσιμοι καὶ ἀπορριπτέοι, παρελκούσης τῆς ἐξετάσεως ἂν ὑπάρχῃ καὶ ἄλλη βάσιμος ἢ ἐσφαλμένη ἐπάλληλος αἰτιολογία ἐκ τοῦ ἄρθρου 659 τοῦ Α.Κ., ἅτε τῆς προαναφερθείσης ἐπαρκῶς καὶ αὐτοτελῶς στηριζούσης τὴν ὀρθότητα τοῦ διατακτικοῦ τῆς ἀναιρεσιβαλλομένης ἀποφάσεως (*).

(*) Ἐπεκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 6012/1967 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ὡς ἐφετείου.

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ

ΑΙΤΗΣΕΙΣ ΑΚΥΡΩΣΕΩΣ ΕΝΩΠΙΟΝ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

Θεώρησις, κατ' ἄρθρον 52 τοῦ Νόμου 3713/1928 «περὶ Συμβουλίου τῆς 'Επικρατείας», ὡς ἐτροποποιήθη, νομίμως ἀσκουμένων τῶν κατὰ τὸν Νόμον περὶ Συμβουλίου τῆς 'Επικρατείας ἐνδίκων μέσων καὶ διὰ καταθέσεως τούτων εἰς οἱανδήποτε δημοσίαν 'Αρχὴν πρὸς ἀποστολὴν εἰς τὸ Συμβούλιον 'Επικρατείας ἢ καὶ δι' ἀποστολῆς εἰς τὸ Συμβούλιον 'Επικρατείας διὰ συστημένης ἐπιστολῆς καὶ κατάθεσις τῶν τελῶν καὶ τοῦ παραβόλου, ἐκεῖ ἔνθα κατὰ Νόμον ἀπαιτοῦνται, τὸ βραδύτερον ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς περιελεύσεως τῆς αἰτήσεως εἰς τὸ Συμβούλιον τῆς 'Επικρατείας – 'Αναγκαία διὰ τὸ τύποις παραδεκτὸν τῆς αἰτήσεως ἀκυρώσεως, εἰς περίπτωσιν τῆς εἰς Δημοσίαν 'Αρχὴν καταθέσεως αὐτῆς, καὶ ἡ ἐντὸς προθεσμίας ἑνὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς περιελεύσεως τῆς αἰτήσεως ἀκυρώσεως εἰς τὸ Συμβούλιον 'Επικρατείας καταβολὴ τῶν νομίμων τελῶν καὶ τοῦ παραβόλου.

Συμβουλίου τῆς 'Επικρατείας 3071/1967, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ 'Αντιπρόεδρος κ. **Γ. Χαρμπούρης**
Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. **Π. Δεδόπουλος**

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 218/1966 ἀποφάσεως τῆς παρὰ τῇ Διοικήσει τοῦ 'Ιδρύματος Κοινωνικῶν 'Ασφαλίσεων Εἰδικῆς 'Επιτροπῆς 'Εφέσεων, δι' ἧς ἀπερρίφθη τελικῶς αἴτησις τῆς αἰτούσης, ὅπως χαρακτηρισθῇ ὡς ὀφειλόμενος εἰς ἐργατικὸν ἀτύχημα ὁ κατὰ τὴν 13 Αὐγούστου 1963 ἐπισυμβὰς θάνατος τοῦ συζύγου της, ἠσφαλισμένου παρὰ τῷ 'Ιδρύματι Κοινωνικῶν 'Ασφαλίσεων.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 52 τοῦ κωδ. νόμου 3713/1928 «περὶ Συμβουλίου τῆς 'Επικρατείας», ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τῆς παραγράφου 5 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 4290/1963 «περὶ ρυθμίσεως θεμάτων τινῶν τοῦ Συμβουλίου τῆς 'Επικρατείας κλπ.», τὰ κατὰ τὸν νόμον περὶ Συμβουλίου τῆς 'Επικρατείας ἔνδικα μέσα θεωροῦνται νομίμως ἀσκούμενα καὶ διὰ καταθέσεως τούτων εἰς οἱανδήποτε Δημοσίαν 'Αρχὴν πρὸς ἀποστολὴν εἰς τὸ Συμβούλιον τῆς 'Επικρατείας ἢ καὶ δι' ἀποστολῆς εἰς τὸ Συμβούλιον τῆς 'Επικρατείας διὰ συστημένης ἐπιστολῆς, τὰ δὲ τέλη καὶ τὸ παράβολον, ἐκεῖ ἔνθα κατὰ νόμον ἀπαιτοῦνται, κατατίθενται τὸ βραδύτερον ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς περιελεύσεως τῆς αἰτήσεως εἰς τὸ Συμβούλιον τῆς 'Επικρατείας.

'Εκ τῆς διατάξεως ταύτης σαφῶς προκύπτει, ὅτι διὰ τὸ τύποις παραδεκτὸν τῆς αἰτήσεως ἀκυρώσεως, εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς εἰς Δημοσίαν 'Αρχὴν καταθέσεως αὐτῆς, ἀπαιτεῖται καὶ ἡ ἐντὸς προθεσμίας ἑνὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς περιελεύσεως τῆς αἰτήσεως ἀκυρώσεως εἰς τὸ Συμβούλιον τῆς 'Επικρατείας καταβολὴ τῶν νομίμων τελῶν καὶ τοῦ παραβόλου.

'Εν προκειμένῳ, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν στοιχείων τοῦ φακέλου, ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις κατετέθη παρὰ τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Θεσσαλονίκης τὴν 30 Νοεμβρίου 1966 καὶ περιῆλθεν εἰς τὸ Συμβούλιον τῆς 'Επικρατείας τὴν 3ην Δεκεμβρίου 1966, ἀλλὰ χωρὶς νὰ συνοδεύηται ὑπὸ τοῦ νομίμου παραβόλου, ὅπερ κατεβλήθη τὴν 11 'Ιανουαρίου 1967, ἤτοι μετὰ τὴν παρέλευσιν μηνὸς ἀπὸ τῆς περιελεύσεως τῆς αἰτήσεως εἰς τὸ Συμβούλιον τῆς 'Επικρατείας, ὡς τοῦτο δείκνυται ἐκ τοῦ προσαγομένου ὑπ' ἀριθ. 4162/11.1.1967 τριπλοτύπου τοῦ Ταμείου Δικαστικῶν Εἰσπράξεων 'Αθηνῶν. Κατ' ἀκολουθίαν ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις τυγχάνει ἀπορριπτέα ὡς ἀπαράδεκτος.

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΑΝΑΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΑΠΟΔΟΧΩΝ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΜΕ ΒΑΣΙΝ ΤΟΝ ΤΙΜΑΡΙΘΜΟΝ

Περίληψις ἐρωτήματος (Υπουργείου Ἐργασίας): Ἐὰν ἡ ὑπὸ τοῦ ἀ.ν. 362/1945 ταχθεῖσα ἀπαγόρευσις ἀφορᾷ καὶ εἰς τὴν συνομολόγησιν ρήτρας περὶ τιμαριθμικῆς ἀναπροσαρμογῆς τῶν ἀποδοχῶν τῶν μισθωτῶν. β) Ἐάν, πάντως, μετὰ τὴν ἰσχὺν τοῦ νόμου 3239/1955 ἐπιτρέπεται ἡ ἀπόληψις ἀποδοχῶν, ὑψηλοτέρων τῶν ὑπὸ τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας καθοριζομένων καὶ ἐξαρτωμένων ἀπὸ ἀπόψεως ὕψους ἐκ τῆς ἐξελίξεως τοῦ ὑπὸ τῆς Ἐθνικῆς Στατιστικῆς Ὑπηρεσίας τῆς Ἑλλάδος καταρτιζομένου δείκτου τιμαρίθμου, γενικώτερον δὲ ἐὰν μετὰ τὸν ρηθέντα νόμον ἐπανῆλθεν ἰσχύουσα ἡ ἀπαγόρευσις συνομολογήσεως ρήτρας τιμαριθμικῆς ἀναπροσαρμογῆς τῶν ἀποδοχῶν τῶν μισθωτῶν.

Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους. Τμ. Β'

Γνωμοδότησις 1455/1967

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Κ. Ρουμπάνης*

Εἰσηγητὴς ὁ Νομικὸς Σύμβουλος κ. *Ἀθαν. Τομαρᾶς*

Λοιπὰ μέλη: Οἱ κ.κ. *Κ. Κωνσταντινίδης, Ἐρρ. Μέλλιος, Α. Γιαννουλάτος*, Νομικοὶ Σύμβουλοι, *Ι. Ματαράγκας, Γ. Ἀντωνόπουλος*, Πάρεδροι

Ἐπὶ τοῦ πρόσθεν ἐρωτήματος τὸ Νομικὸν Συμβούλιον ἐγνωμοδότησεν ὡς ἀκολούθως:

Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 4 ν.δ. 362/1945 ὁρίζει, ὅτι πᾶσι δικαιοπραξίᾳ, ἐξ ἧς πηγάζουν ἀξιώσεις ἢ ὑποχρεώσεις πρὸς καταβολὴν τιμήματος ἢ μισθώματος πράγματος ἢ ἀμοιβῆς πάσης φύσεως ὑπηρεσιῶν ἢ ἔργου ὑπὲρ προσώπου διαμένοντος ἐν Ἑλλάδι, δύναται νὰ συνομολογῆται μόνον εἰς δραχμάς (§ 1), ὅτι ρήτρα ἐν δικαιοπραξίᾳ, δι' ἧς, παρὰ τὴν ἀνωτέρω διάταξιν, συνομολογοῦνται ἀξιώσεις καὶ ὑποχρεώσεις ἐν Ἑλλάδι εἰς χρυσόν, χρυσᾶ νομίσματα, συνάλλαγμα, ἢ εἰς δραχμὰς μέν, ὧν ὅμως τὸ ποσὸν ἀφίεται νὰ προσδιορισθῇ ἐκ τῆς τιμῆς τοῦ χρυσοῦ ἢ τῶν χρυσῶν νομισμάτων ἢ τοῦ συναλλάγματος ἢ τοῦ τιμαρίθμου, εἶναι ἄκυρος. Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ τὸ ἁρμόδιον δικαστήριον προσδιορίζει κατὰ τὴν κρίσιν ἀγαθοῦ ἀνδρὸς τὴν δικαίαν ἀντιπαροχήν, ἥτις ὅμως δὲν δύναται νὰ εἶναι ἀνωτέρα τοῦ εἰς δραχμὰς ἰσαξίου τοῦ ἐν τῇ ρήτρᾳ ἀναφερομένου ποσοῦ χρυσοῦ, χρυσῶν νομισμάτων ἢ συναλλάγματος ἐπὶ τῇ βάσει τῆς καθοριζομένης ὑπὸ τοῦ νόμου νομίμου τιμῆς αὐτῶν κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς συνομολογήσεως τῆς δικαιοπραξίας, ἐφ' ὅσον καὶ τὸ οὕτω προκύπτον ποσὸν εἰς δραχμὰς δὲν ἤθελε θεωρηθῇ ὡς ὑπέρογκον (§ 2) καὶ ὅτι ὁ παραβάτης τῶν ἄνω ὁρισμῶν ὑπόκειται εἰς ποινικὰς (§ 3) καὶ διοικητικὰς (§ 5) κυρώσεις.

Ὁ ἄνω κανών, ὡς δημοσίας τάξεως καὶ προβλέπων, πέραν τῆς ἀκυρότητος, καὶ ποινικὰς κλπ. κυρώσεις, κρατεῖ εἰδικῶς ἐν τῷ προσδιορισμῷ τοῦ ἀντιτίμου τῆς παρεχομένης ἐργασίας ὑπὸ οἱονδήποτε σύστημα καὶ ἂν διέπηται οὗτος. Εἰδικώτερον ἡ συνομολόγησις ρήτρας περὶ τιμαριθμικοῦ προσδιορισμοῦ ἢ τιμαριθμικῆς ἀναπροσαρμογῆς τοῦ εἰς δραχμὰς καθορισθέντος βασικῶς μισθοῦ τῶν ἐργαζομένων θεωρεῖται ἄκυρος κατὰ τὰς ἄνω διατάξεις ὑπὸ καθεστὼς τόσον προσδιορισμοῦ ἀνωτάτου τινὸς ὁρίου τῶν ἀποδοχῶν, μὴ δυναμένου νὰ ὑπερβληθῇ διὰ τῆς περὶ αὐτῶν συμφωνίας (ἀ.ν. 28/1944), ὅσον καὶ προσδιορισμοῦ τοῦ κατωτάτου ὁρίου τῶν ἀποδοχῶν, ἄνευ ἡ συμφωνία δύναται νὰ ὑπερβῇ (ν. 3239/1955).

Ὁ τιμάριθμος, κατὰ τὴν ἐν τῇ οἰκονομικῇ ἐπιστήμῃ παραδεδεγμένην ἔννοιαν τοῦ ὅρου τούτου, εἰς ἣν ἀπέβλεψεν ὁ νομοθέτης (ἀ.ν. 362/1945), ἐκφράζει τὴν ἐν ὡρισμένῳ τινὶ χρόνῳ μέσην τιμὴν πολλῶν εἰδῶν πρώτης ἀνάγκης, ἅτινα τοιοῦτον εἶναι χρήσιμα πρὸς προσδιορισμὸν τῆς κτητικῆς δυνάμεως τοῦ ἐγχωρίου νομίσματος, ἐν συγκρίσει πρὸς τὴν μέσην τιμὴν τῶν αὐτῶν εἰδῶν ἐν προγενεστέρῳ χρόνῳ λαμβανομένην ὡς μονάδα (Α.Π. 221/1953, ΝοΒ 1, σ. 344). Κατὰ συνέπειαν ἡ ρήτρα εἰς εἶδος, ὡς καὶ ἡ ρήτρα εἰς ἀξίαν ὡρισμένου εἴδους, δὲν ταυτίζεται κατ' ἔννοιαν πρὸς τὴν ρήτραν τιμαρίθμου, ἀντιμετωπίζεται δὲ ὑπὸ τῆς νομολογίας ὡς πρὸς τὴν ἐγκυρότητα αὐτῆς ἐξ ἑτέρων ἀπόψεων (Α.Π. 229/1960, ΕΕΔ 19, σ. 715, Α.Π. 310/1964, ΕΕΔ 23, σ. 657, Α.Π. 193/1950, ΕΕΔ 9, σ. 397), ἐνῷ ἡ τιμαριθμικὴ ρήτρα ὑπὸ τὴν ἄνω ἔννοιαν, εἰς ἣν ἐμπίπτει καὶ ἡ κατὰ τὴν σύμβασιν λειτουργία

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΟΙΚΟΣΙΤΩΝ ΥΠΗΡΕΤΡΙΩΝ

Ὑπὸ τῆς Συντάξεως

Κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 3 § 1 ἐδάφ. δ' τοῦ δ.δ. τῆς 16/18 Ἰουλίου 1920 περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ νόμου 2112/1920 ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας οἰκιακῶν ὑπηρετῶν (ἐμμίσθων οἰκιακῶν βοηθῶν κατὰ τὴν ὁρολογίαν τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 4104/1960 περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων) γίνεται, ἀφοῦ τηρηθῇ προθεσμία προειδοποιήσεως 8 ἡμερῶν (ἀνεξαρτήτως χρόνου τῆς συμβάσεως).

Ἡ τοιαύτη ἐμπρόθεσμος καταγγελία τῆς συμβάσεως δὲν ὑποβάλλεται κατὰ νόμον εἰς ἔγγραφον τύπον, δυναμένη νὰ γίνῃ καὶ προφορικῶς. Ἂν συνεπῶς ὁ ἐργοδότης τηρήσῃ τὴν νόμιμον προθεσμίαν, δὲν ὑπέχει ἄλλην ἐκ τοῦ νόμου ὑποχρέωσιν. Ἂν, ἀντιθέτως, ἡ ἀπόλυσις γίνῃ ἀπροειδοποιήτως, ὁ ἐργοδότης ὑποχρεοῦται εἰς καταβολὴν ἀποζημιώσεως ἐκ μισθοῦ ὀκτὼ (8) ἡμερῶν (συνυπολογιζομένων κατ' ἀναλογίαν δώρων δι' ἑορτὰς καὶ ἐπιδόματος ἀδείας), δυνὴ ἡ προθεσμία προειδοποιήσεως. Εἰς τὴν ἐκ τοῦ εἰς χρῆμα μισθοῦ ἀποζημίωσιν θὰ προστεθῇ καὶ τὸ ἀντίτιμον τῆς παρεχομένης τροφῆς, τοῦ ζητήματος τούτου ὄντος πραγματικοῦ. Ὡς πρὸς τὰς λοιπὰς παροχάς, κατοικίαν καὶ φωτισμόν, κατὰ μίαν ἀπόφασιν τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν (13186/1958, ΕΕΔ 17, 1055), αὗται δὲν συνυπολογίζονται, θεωρούμεναι ὡς μέσα διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας.(Ἴδετε περὶ τῶν τελευταίων τούτων Α.Π. 163/1966, ΕΕΔ 25, 599, ἔνθα σημειώσεις μας).

Πάντως καὶ ἂν αἱ παροχαὶ αὗται ἠθέλουν θεωρηθῇ ὡς μισθὸς διὰ τὴν ἀποτίμησίν των εἰς χρῆμα ἐρευνᾶται τί θὰ κατέβαλλεν ὁ μισθωτὸς διὰ τὴν ἀπόκτησιν τῆς λαμβανομένης εἰς εἶδος παροχῆς, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰς ὑποκειμενικὰς αὐτοῦ συνθήκας. (Ἴδετε σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 25, 1289, ἔνθα καὶ παραπομπαὶ εἰς θεωρίαν καὶ νομολογίαν).

Ἡ ἀνωτέρω διάταξις τοῦ δ.δ. τῆς 16/18 Ἰουλίου 1920 περὶ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας τῶν ἐν λόγῳ προσώπων παραμένει ἐκτὸς ἐφαρμογῆς, αἱ προϋποθέσεις δὲ ἐγκύρου καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας κατὰ τὸν νόμον 3198/1955, ἤτοι νὰ γίνῃ ἡ καταγγελία ἐγγράφως καὶ νὰ καταβληθῇ ἡ ὀφειλομένη ἕνεκεν ἀπολύτου ἀποζημίωσις (ἄρθρον 5 § 3 τοῦ ἀνωτέρω νόμου) δὲν ἔχουσι, καθ' ἃ ὁμολογεῖται (Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 13186/1958, ΕΕΔ 17, 1054, Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 18444/1958, ΕΕΔ 18, 490), ἐν προκειμένῳ ἐφαρμογήν, διότι αἱ ἐν λόγῳ μισθωτοὶ δὲν ὑπηρετοῦν εἰς ἐπιχειρήσεις ἢ ἐκμεταλλεύσεις τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 3198/1955 ὑπὸ τὴν γνωστὴν ἔννοιαν τῶν ὅρων (ἴδετε ὡς πρὸς τὴν ἐπιχείρησιν Α.Π. 304/1954, ΕΕΔ 13, 454, Α.Π. 322/1957, ΕΕΔ 16, 643 καὶ ὡς πρὸς τὴν ἐκμετάλλευσιν Α.Π. 233/1960, ΕΕΔ 19, 644, ἔνθα καὶ λοιπαὶ παραπομπαί), οὔτε αἱ αὐταὶ μισθωτοὶ ἀσφαλίζονται κατὰ τῆς ἀνεργίας. (Ἀσφαλίζονται πάντως εἰς τὸ Ι.Κ.Α., ἄρθρον 52 ἐπ. Κανονισμοῦ ὑπαγωγῆς εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α., ΕΕΔ 25, 115, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 9884/226/1968 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ΕΕΔ 27, 314). (Κατὰ τὸν *Χ. Ἀγαλλόπουλον*, Ἐργ. Δίκαιον, σελ. 66, καὶ τὸ νοικοκυριὸ δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ἐκμετάλλευσις, ἴδετε ὅμως *Ἀλ. Λιτζερόπουλον*, Ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας κατὰ τὸ ν.δ. 124/1941, σελ. 16, ἔνθα ἀναφέρεται καὶ ἡ εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν μεταφερθεῖσα ὅμως γνώμη ὅτι καὶ ἡ διαχείρισις τοῦ οἴκου, τῆς οἰκονομικῆς ζωῆς τῆς οἰκογενείας, ἀποτελεῖ ἐκμετάλλευσιν).

Ἐργοδότης πρὸς καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐπὶ συζύγων θεωρεῖται ὁ σύζυγος καὶ ἐν

συστήματος τακτικῆς ἀναπροσαρμογῆς τοῦ εἰς δραχμὰς καθορισθέντος μισθοῦ μὲ ἐπαλογισμοὺς τιμαριθμικούς, ὡς π.χ. ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ κατὰ μῆνα εἰδικοῦ δείκτου τιμῶν καταναλωτοῦ τῆς Ἐθνικῆς Στατιστικῆς Ὑπηρεσίας τῆς Ἑλλάδος, εἶναι ἄκυρος καὶ συνομολογεῖται παρὰ τὸν νόμον, τῆς ἀκυρότητος μὴ καταργηθείσης ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 25 § 2 νόμου 3239/1955, καθ' ἣν ἡ ἀπόληψις μισθοῦ ἢ ἡμερομισθίου ἀνωτέρου τοῦ διὰ τῶν συλλογικῶν συμβάσεων, ἀποφάσεων διαιτησίας ἢ ὑπουργικῶν ἀποφάσεων καθορισθέντος ἢ συμφωνίᾳ περὶ ταύτης ἀπολήψεως δὲν ἐπαγορεύεται.

Κατὰ ταῦτα εἰς τὸ πρῶτον ἐρώτημα προσήκει καταφατικὴ καὶ εἰς τὸ δεύτερον ἀποφατικὴ ἀπάντησις.

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

301/1968 ΑΝΑΓΚ. ΝΟΜΟΣ

Περί τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν διατάξεων περὶ ὀργανώσεως τῶν Τηλεπικοινωνιῶν τῆς Ἑλλάδος.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 42 τῆς 27 Φεβρουαρίου 1968)

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον 1

1) Ὁ ὑπὸ τοῦ ν.δ. 1049/1949 «περὶ ὀργανώσεως τῶν Τηλεπικοινωνιῶν τῆς Ἑλλάδος» ἱδρυθεὶς Ὀργανισμὸς Τηλεπικοινωνιῶν τῆς Ἑλλάδος (Ο.Τ.Ε.) εἶναι κρατικὴ ἐπιχείρησις ὑπὸ μορφὴν Ἀνωνύμου Ἑταιρείας καὶ ἀπολαύει διοικητικῆς καὶ οἰκονομικῆς αὐτονομίας.

2) Ὁ Ὑπουργὸς Συγκοινωνιῶν διὰ τῆς Γενικῆς Διευθύνσεως Τηλεπικοινωνιῶν τοῦ Ὑπουργείου Συγκοινωνιῶν ἀσκεῖ τὴν γενικὴν ἐποπτείαν ἐπὶ τοῦ Ο.Τ.Ε., παρέχει ἑκάστοτε πρὸς τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον αὐτοῦ τὰς ἀναγκαίας κατευθύνσεις καὶ ὁδηγίας διὰ τὴν ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς κυβερνητικῆς πολιτικῆς πραγματοποίησιν τῶν σκοπῶν αὐτοῦ.

3) Ἀποφάσεις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ἀφορώσαι εἰς τὸ πρόγραμμα τῶν ἐπενδύσεων, τὴν ἐκτέλεσιν αὐτοῦ, τὸν ἐτήσιον προϋπολογισμόν, τὸν καθορισμὸν τῶν τιμολογίων καὶ τελῶν ἐνσυρμάτου καὶ ἀσυρμάτου ἐπικοινωνίας, τὰς διεθνεῖς σχέσεις καὶ συμβάσεις καὶ τὰς συμβάσεις μετ' ἐμπορικῶν οἴκων ἡμεδαπῆς καὶ ἀλλοδαπῆς, ἐκτελοῦνται μετὰ προηγουμένην ἔγκρισιν τοῦ Ὑπουργοῦ Συγκοινωνιῶν.

Ἄρθρον 2

Ὁ Ο.Τ.Ε. διοικεῖται ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ αὐτοῦ Συμβουλίου, τοῦ Διοικητοῦ καὶ τοῦ Ὑποδιοικητοῦ αὐτοῦ.

Ἄρθρον 3

1) Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Ο.Τ.Ε. ἀπαρτίζεται ἐκ τοῦ Διοικητοῦ αὐτοῦ, ὡς Προέδρου, ἀναπληρουμένου ἐν κωλύματι, ἀπουσίᾳ ἢ ἐλλείψει ὑπὸ τοῦ Ὑποδιοικητοῦ, καὶ ἐξ τακτικῶν μελῶν, μετὰ τριῶν ἀναπληρωτῶν αὐτῶν, ἐπιλεγομένων μεταξὺ προσώπων κεκτημένων πεῖραν καὶ ἱκανότητα ἢ εἰδικὰς γνώσεις περὶ τὴν ὀργάνωσιν τῶν Τηλεπικοινωνιῶν ἢ ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων ἢ Κρατικῶν Ὑπηρεσιῶν. Εἰς τὰ ἓξ μέλη τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου περιλαμβάνονται εἷς ἐν ἐνεργείᾳ ἀνώτατος ἢ ἀνώτερος ἀξιωματικὸς τῶν Διαβιβάσεων τοῦ Στρατοῦ Ξηρᾶς, προτεινόμενος, μετὰ τοῦ ἀναπληρωτοῦ αὐτοῦ, ὑπὸ τοῦ Γενικοῦ Ἐπιτελείου Στρατοῦ, ὡς καὶ εἷς ἐπάλληλος τοῦ Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν ἐπὶ βαθμῷ 3ῳ καὶ ἄνω, μετὰ τοῦ ἀναπληρωτοῦ του, προτεινόμενος ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Οἰκονομικῶν.

2) Τῶν συνεδριάσεων τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου μετέχων ἄνευ ψήφου ὁ Ὑποδιοικητὴς τοῦ Ο.Τ.Ε., ὁσάκις δὲν ἀναπληροῖ τὸν Διοικητὴν ὡς Πρόεδρον αὐτοῦ, καὶ ὁ Νομικὸς Σύμβουλος αὐτοῦ. Εἰς τὰς συνεδριάσεις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου μετέχει ὡς Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος ὁ Γενικὸς Διευθυντὴς Τηλεπικοινωνιῶν τοῦ Ὑπουργείου Συγκοινωνιῶν ἢ ὁ νόμιμος ἀναπληρωτής του, παρακολουθῶν ταύτας πρὸς κατατόπισιν καὶ ἐνημέρωσιν τοῦ Ὑπουργοῦ Συγκοινωνιῶν ἐπὶ τῶν λαμβανομένων ἀποφάσεων.

Ἄρθρον 4

1) Ὁ Διοικητὴς καὶ ὁ Ὑποδιοικητὴς τοῦ Ο.Τ.Ε. διορίζονται ἐπὶ πενταετεῖ θητείᾳ, δυναμένῃ νὰ ἀνανεοῦται ἑκάστοτε διὰ δ.δ., ἐκδιδομέ-

---

διὰ τὴν κατάρτισιν τῆς συμβάσεως συνεβλήθη ἡ σύζυγος, διότι ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ ἄρθρου 1389 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος εἶναι, κατὰ τοὺς ἑρμηνευτάς (*Α. Τούσης*, Οἰκογενειακὸν Δίκαιον, ἔκδ. 1950, σελ. 83 ἑπ., *Μιχαηλίδης - Νουάρος*, Οἰκογενειακόν, σ. 180), ἡ πρόσληψις ὑπὸ τῆς συζύγου ὑπηρετρίας, ἐνεργούσης ταύτης κατ' ἐξουσίαν, ἡ ὁποία πηγάζει ἀπ' εὐθείας ἐκ τοῦ νόμου. Ἡ ἐξουσία στηρίζεται εἰς τὴν σιωπηρᾶν ἢ εἰκαζομένην θέλησιν τοῦ ἀνδρός (*Γ. Μπαλῆς*, Γενικαὶ Ἀρχαὶ § 112).

Ἐπιφυλάσσεται ἡ περίπτωσις, κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ ἀνὴρ ἀπηγόρευσεν εἰς τὴν γυναῖκα καὶ ἐγνωστοποίησε τὴν ἀπαγόρευσιν εἰς τὴν προσλαμβανομένην πρὸ τῆς δικαιοπραξίας (*Ι. Καποδίστριας*, ΕρμΑΚ ὑπ' ἄρθρον 648, ἀριθ. 33, ἔνθα καὶ λοιπαὶ παραπομπαί).

Ζήτημα ἀποζημιώσεως τῆς οἰκοσίτου ὑπηρετρίας ὃς ὀφειλομένην καὶ μὴ ληφθεῖσαν ἕνεκεν ἀπολύσεως ἄδειαν, κατ' ἄρθρον 5 § 5 τοῦ ἀ.ν. 539/1945 περὶ ἀδείων μισθωτῶν, δὲν τίθεται, διότι αὗται δὲν ὑπάγονται ἤδη εἰς τὸν νόμον τοῦτον, δικαιούμεναι ἀδείας, κατὰ τὰ νομολογηθέντα (ΕΕΔ 26, 1398), βάσει τοῦ ἄρθρου 666 ἑπ. τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, μὴ ρυθμιζόντος θέμα ἀποζημιώσεως, ὡς τὸ ἄρθρον 5 § 5 τοῦ ἀ.ν. 539/1945.

του προτάσει των Υπουργών Συντονισμού και Συγκοινωνιών. Επί πενταετεί θητεία, δυναμένη να ανανεούται εκάστοτε, διορίζονται κατά τον αυτόν τρόπον και τα λοιπά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου του Ο.Τ.Ε. μετά των αναπληρωτών των.

Τα υπό του Γενικού Επιτελείου Στρατού και του Υπουργείου Οικονομικών προτεινόμενα μέλη, ως και οι αναπληρωταί αυτών, δύνανται ν' αντικαθίστανται οποτεδήποτε κατά την διαδικασίαν του διορισμού των.

2) Τα εις αντικατάστασιν δι' οιονδήποτε λόγον, εξερχομένων προ της λήξεως της θητείας αυτών μελών, διοριζόμενα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου θεωρούνται ως επί θητεία ληγούση κατά τον χρόνον λήξεως της θητείας του προκατόχου των.

"Αρθρον 5

Το Διοικητικόν Συμβούλιον ευρίσκεται εν απαρτία παρόντων πέντε μελών του, περιλαμβανομένου του Προέδρου και εν απουσία ή κωλύματι τούτου του αναπληρωτού αυτού, αποφασίζει δε κατά πλειοψηφίαν των παρόντων μελών, εν ισοψηφία νικώσης της ψήφου του προεδρεύοντος.

"Αρθρον 6

1) Πρόσωπα ανίκανα κατά τας ισχυούσας διατάξεις να αναλάβουν δημόσιον λειτούργημα δεν διορίζονται Διοικητής, Υποδιοικητής, ως και μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου.

2) Τα καθήκοντα του Διοικητού, Υποδιοικητού και του μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου είναι ασυμβίβαστα προς την ιδιότητα του βουλευτού, του υπαλλήλου του Ο.Τ.Ε. ή του Υπουργείου Συγκοινωνιών, του μέλους της Εποπτικής Μετόχων ή προμηθευτού ή εργολάβου του Ο.Τ.Ε.

3) Ο Διοικητής, ο Υποδιοικητής και τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου απαλλάσσονται των καθηκόντων των εν περιπτώσει δημοσιεύσεως μετά τον διορισμόν των τινός των ανωτέρω ασυμβιβάστων.

Η προσέλευσις εις τας συνεδριάσεις και η τακτική εκπλήρωσις των εκ του παρόντος απορρεόντων καθηκόντων αποτελεί υπηρεσιακόν καθήκον δι' απαντα τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου.

4) Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου απαλλάσσονται των καθηκόντων των προτάσει του Διοικητικού Συμβουλίου, εάν απουσιάζουν άνευ αποχρώντος λόγου των συνεδριάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου επί τέσσαρας συνεχείς συνεδριάσεις ή επί δεκαεπτά συνεδριάσεις εντός του αυτού έτους.

5) Ο Διοικητής, ο Υποδιοικητής και τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου υπέχουσιν εν τη ασκήσει των καθηκόντων των τας αστικάς και ποινικάς ευθύνας δημοσίου υπαλλήλου. Ούτοι απαλλάσσονται των καθηκόντων των προτάσει του Υπουργού Συγκοινωνιών, τηρουμένης της διαδικασίας του διορισμού των λόγω σοβαράς παραβάσεως των διεπόντων την λειτουργίαν του Ο.Τ.Ε. νόμων και κανονισμών, ως και λόγω ζημίας επελθούσης εις αυτόν εκ παραμελήσεως των καθηκόντων των.

6) Κατά την διάρκειαν της θητείας αυτών ο Διοικητής και ο Υποδιοικητής δεν δύνανται να έχωσιν έτέραν επαγγελματικήν απασχόλησιν, πλην της του καθηγητού ή εντεταλμένου υφηγητού Ανωτάτου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος. Εν ίστερα συνδρομή τοιαύτης επαγγελματικής απασχολήσεως απαλλάσσονται των καθηκόντων των.

7) Η εκ των καθηκόντων των απαλλαγή του Διοικητού, Υποδιοικητού και των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου διά τινα των εν παραγράφοις 1, 2, 3, 4 και 5 του παρόντος άρθρου λόγων ενεργείται κατά την εν άρθρω 4 παράγραφος 1 του παρόντος προβλεπομένην διαδικασίαν του διορισμού αυτών.

"Αρθρον 7

Το Διοικητικόν Συμβούλιον του Ο.Τ.Ε.:

α) Ασκεί τας αρμοδιότητας Διοικητικού Συμβουλίου Ανωνύμου Εταιρείας, εξαιρουμένων των άλλως εν τω παρόντι νόμω ρυθμιζομένων περιπτώσεων.

β) Καθορίζει εντός των εν άρθρω 1 του παρόντος διαγραφομένων πλαισίων την υπό του Ο.Τ.Ε. ακολουθητέαν πολιτικήν.

γ) Αποφασίζει επί των εισαγομένων εις αυτό υπό του Διοικητού ή του κατά νόμον αναπληρωτού του θεμάτων.

δ) Εγκρίνει συμβάσεις αξίας άνω των πέντε εκατομμυρίων δραχμών.

ε) Υποβάλλει προς έγκρισιν εις τον Υπουργόν Συγκοινωνιών τον ετήσιον προϋπολογισμόν, τον ισολογισμόν και εγκρίνει την έκθεσιν πεπραγμένων.

στ) Εγκρίνει τους πάσης φύσεως Κανονισμούς του Ο.Τ.Ε., εν οις τον Γενικόν Κανονισμόν Προσωπικού, και δημοσιεύει τούτους νομοτύπως.

ζ) Καθορίζει το εκάστοτε ισχύον σύστημα και το ύψος των μισθών και των πάσης φύσεως

ἀποδοχῶν τοῦ προσωπικοῦ.

η) Καθορίζει τὰς ὀργανικὰς θέσεις τοῦ προσωπικοῦ.

θ) Ἐνεργεῖ τὰς προαγωγὰς τοῦ προσωπικοῦ, ἀπὸ τοῦ βαθμοῦ τοῦ Ὑποδιευθυντοῦ καὶ ἄνω.

ι) Διορίζει τὸν Νομικὸν Σύμβουλον καὶ τὸν ἀναπληρωτὴν αὐτοῦ.

Ἄρθρον 8

1) Ὁ Διοικητὴς εἶναι ἀνώτατον διοικητικὸν ὄργανον τοῦ Ο.Τ.Ε. καὶ τὸ ἐκτελεστικὸν τοιοῦτον τῶν σχετικῶν νόμων, Κανονισμῶν καὶ ἀποφάσεων τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου. Ὁ Διοικητὴς ἔχει ἰδίᾳ τὰς ἀκολούθους ἁρμοδιότητας:

α) Εἶναι Πρόεδρος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ο.Τ.Ε., καθορίζων τὰ θέματα τῆς ἡμερησίας διατάξεως καὶ διευθύνων τὰς συνεδριάσεις αὐτοῦ.

β) Προΐσταται ὅλων τῶν Ὑπηρεσιῶν τοῦ Ο.Τ.Ε. καὶ λαμβάνει τὰς πρὸς τοῦτο ἀναγκαίας ἀποφάσεις ἐν τῷ πλαισίῳ τοῦ παρόντος νόμου, τῶν Κανονισμῶν τοῦ Ο.Τ.Ε. καὶ τοῦ ἐτησίου προϋπολογισμοῦ τούτου.

γ) Ἀσκεῖ πᾶσαν ἁρμοδιότητα μὴ ἀνατιθεμένην εἰδικῶς εἰς τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον ἢ εἰς ἕτερον ὄργανον τοῦ Ο.Τ.Ε.

2) Ὁ Ὑποδιοικητὴς ἀσκεῖ τὰς δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητοῦ καθοριζομένας ἁρμοδιότητας. Οὗτος ἀναπληροῖ τὸν Διοικητὴν καθ' ὅλας αὐτοῦ τὰς ἁρμοδιότητας ἐν περιπτώσει ἀπουσίας, κωλύματος ἢ ἐλλείψεως τούτου.

3) Ὁ Διοικητὴς δύναται δι' ἀποφάσεως αὐτοῦ νὰ ἀναθέτῃ μέρος τῶν ἁρμοδιοτήτων του εἰς ἀνώτατα στελέχη καὶ εἰς περιφερειακοὺς Διευθυντὰς ἢ Ὑποδιευθυντὰς τοῦ Ο.Τ.Ε.

4) Ὁ Διοικητὴς ἐκπροσωπεῖ τὸν Ο.Τ.Ε. δικαστικῶς καὶ ἐξωδίκως. Δύναται, δι' ἀποφάσεως αὐτοῦ, νὰ ἀναθέτῃ τὴν ἐκπροσώπησιν τοῦ Ο.Τ.Ε. εἰς τὸν Ὑποδιοικητήν, τοὺς Διευθυντάς, Ὑποδιευθυντάς, Δικηγόρους καὶ ἄλλα ὑπηρεσιακὰ ὄργανα τοῦ Ο.Τ.Ε.

Ἄρθρον 9

Αἱ ἀποζημιώσεις τοῦ Διοικητοῦ, τοῦ Ὑποδιοικητοῦ καὶ τῶν μελῶν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου καθορίζονται διὰ κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ, Οἰκονομικῶν καὶ Συγκοινωνιῶν.

Ἄρθρον 10

1) Τὸ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου συγκροτούμενον Διοικητικὸν Συμβούλιον διορίζεται καὶ ἀναλαμβάνει καθήκοντα ἐντὸς τριάκοντα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἰσχύος τούτου.

2) Ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἀναλήψεως τῶν καθηκόντων τῶν μελῶν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ὡς ἐν παραγράφῳ 1 τοῦ ἄρθρου τούτου ὁρίζεται, θεωρεῖται λήξασα ἡ θητεία, ὡς καὶ ἡ σύμβασις ὑπηρεσιῶν τῶν μέχρι τοῦδε μελῶν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου καὶ τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Ο.Τ.Ε., οἱ δὲ ἤδη κατέχοντες τὰς ἐν λόγῳ θέσεις θεωροῦνται ὡς αὐτοδικαίως ἀπολυθέντες, μὴ ἀπαιτουμένης τῆς ἐκδόσεως διοικητικῆς ἢ ἄλλης τινὸς περὶ ἀπολύσεως πράξεως. Εἰς τούτους οὐδεμία καταβάλλεται ἀποζημίωσις.

Ἄρθρον 11

Ἐντὸς ἑξαμήνου ἀποκλειστικῆς προθεσμίας ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου δύναται τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Ο.Τ.Ε. νὰ προβῇ δι' ἀποφάσεων αὐτοῦ εἰς ἀπόλυσιν μονίμων, δοκίμου ἢ ἐκτάκτου ἐπὶ συμβάσει προσωπικοῦ τοῦ Ο.Τ.Ε. πάσης κατηγορίας καὶ παντὸς βαθμοῦ, ἐφ' ὅσον, κατὰ τὴν κρίσιν του, οἱ ἀπολυόμενοι δὲν διαθέτουν τὴν διὰ τὴν λειτουργίαν τῆς ὑπηρεσίας ἀπαιτουμένην ἐπάρκειαν ἢ καταλληλότητα ἢ δὲν ἐπιδεικνύουν τὸν ἐπιβαλλόμενον ζῆλον ἢ πνεῦμα συνεργασίας. Οἱ οὕτω ἀπολυόμενοι λαμβάνουν τὴν ὑπὸ τοῦ νόμου περὶ καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων ὁριζομένην ἀποζημίωσιν.

Ἄρθρον 12

α) Τὰ ἄρθρα 24, 25, 26, 27 καὶ 28 τοῦ ν.δ. 1049/1949 καταργοῦνται.

β) Τὰ κατὰ τὰ καταργούμενα διὰ τοῦ παρόντος νόμου ἄρθρον 28 τοῦ ν.δ. 1049/1949 προνόμια, καθήκοντα καὶ ἐξουσίαι τοῦ Τηλεπικοινωνιακοῦ Συμβουλίου περιέρχονται εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ Ὑπουργοῦ Συγκοινωνιῶν κατόπιν σχετικῶν εἰσηγήσεων τῆς Γενικῆς Διευθύνσεως Τηλεπικοινωνιῶν.

γ) Αἱ λοιπαὶ διατάξεις τοῦ ν.δ. 1049/1949 «περὶ ὀργανώσεως τῶν Τηλεπικοινωνιῶν τῆς Ἑλλάδος» καὶ αἱ διατάξεις τοῦ 6. δ)τος τῆς 11ης Ἰουλίου 1950 «περὶ κυρώσεως τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ διὰ τοῦ ν.δ. 1049/1949 συσταθέντος Ὀργανισμοῦ Τηλεπικοινωνιῶν Ἑλλάδος» ὡς αὗται ἐτροποποιήθησαν καὶ συνεπληρώθησαν μεταγενεστέρως, ἰσχύουσι μόνον ἐφ' ὅσον δὲν ἀντίκεινται εἰς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου.

Ἄρθρον 13

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος νόμου ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς

Κυβερνήσεως.

Έν Άθήναις τῇ 24 Φεβρουαρίου 1968

—

302/1968 ΑΝΑΓΚ. ΝΟΜΟΣ

Περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως διατάξεων τῆς περὶ Τ.Σ.Α.Υ. Νομοθεσίας.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 42 τῆς 27 Φεβρουαρίου 1968)

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον 1

Διὰ τὰς ἀπὸ 1.1.1967 καὶ ἐφεξῆς πάσης φύσεως ὀφειλὰς πρὸς τὸ Ταμεῖον Συντάξεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ὑγειονομικῶν (Τ.Σ.Α.Υ.) τῶν ἠσφαλισμένων αἱ ἰσχύουσαι περὶ τόκων καὶ προσθέτων τελῶν διατάξεις καταργοῦνται, ἀπὸ δὲ τῆς πρώτης ἡμέρας τοῦ μεθεπομένου ἔτους, ἐντὸς τοῦ ὁποίου αἱ ὀφειλαὶ καθίστανται ἀπαιτηταί, ἐπιβαρύνονται μὲ πρόσθετον τέλος ἐξ 8%, λογιζόμενον κατὰ τὴν πρώτην ἡμέραν ἑκάστου ἔτους καὶ μὴ δυνάμενον νὰ ὑπερβῇ ἐν συνόλῳ τὰ 50% τῆς ὀφειλῆς.

Ἄρθρον 2

1) Πρὸς ταχτοποίησιν τῶν ἐξ εἰσφορῶν τῆς παραγράφου 4 τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ν.δ. 3348/1955 ὑποχρεώσεων τῶν ἠσφαλισμένων τοῦ Τ.Σ.Α.Υ. διὰ τὴν χρονικὴν περίοδον ἀπὸ 1.1.1955 μέχρι 31.12.1966 ὑπολογίζεται ἀθροιστικῶς διὰ τὴν περίοδον ταύτην πᾶν ποσὸν ἐκ μηνιαίων εἰσφορῶν ἀφ' ἑνὸς καὶ κρατήσεων ἀφ' ἑτέρου τῶν ἐμμίσθων ἠσφαλισμένων, ὡς καὶ πᾶν ποσὸν ὁπωσδήποτε καταβληθὲν διὰ τὴν ἄνω αἰτίαν.

Μὴ καταβληθεῖσαι κρατήσεις ἐκ 3% τῆς ἄνω περιόδου, συντελογιζόμεναι κατὰ τὰ ἀνωτέρω, ὀφείλονται ὁπωσδήποτε.

2) Εἰς τὸ τυχὸν προκῦπτον, μετὰ τὸν κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον ὑπολογισμόν, χρεωστικὸν ὑπόλοιπον προστίθενται, ἐφ' ὅσον ἰσχύουν, αἱ ἐκ κεφαλαίων ὑποχρεώσεις:

α) Ἐξ ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν πρὸ τῆς 1.1.1955.

β) Ἐξ εἰσφορῶν γάμου καὶ τέκνων τῆς περιόδου ἀπὸ 1.1.1955 μέχρι 31.12.1966.

γ) Ἐξ ἰατροσήμου συνταγολογίου.

δ) Ἐκ προστίμων.

ε) Ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν ἄρθρων 2 καὶ 3 τοῦ ν.δ. 4587/1966 διὰ τοὺς ὑπαλλήλους τοῦ Τ.Σ.Α.Υ., καὶ

στ) Ἐξ εἰσφορῶν ὑπὲρ τοῦ Κλάδου Ἀσθενείας μέχρι 31.12.1966, ὑπολογιζομένων διὰ τὸ πρὸ τῆς ἰσχύος τοῦ ἐπ' ἀριθ. 443/1964 6. δ)τος διάστημα κατὰ τὰς ἰσχυούσας τότε διατάξεις. Τυχὸν καταβληθεῖσαι τοιαῦται, ἀναπροσηρμοσμέναι, συμψηφίζονται πρὸς ἐφεστώσας ὑποχρεώσεις.

Διὰ τὴν κάλυψιν τῶν ὀφειλῶν τῶν ὡς ἄνω 6' ἕως στ' περιπτώσεων ὑπολογίζεται καὶ τὸ τυχὸν πιστωτικὸν ὑπόλοιπον τῆς παραγράφου 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου.

Τὸ ἄθροισμα τοῦτο ἀποτελεῖ τὴν συνολικὴν καθαρὰν ὀφειλὴν τοῦ ἠσφαλισμένου κατὰ τὴν 31.12.1966. Αὕτη καταβληθήσεται ἄνευ ἐπιβαρύνσεώς τινος διὰ 48 μηνιαίων δόσεων ἀπὸ τοῦ ἑπομένου τῆς ὑπὸ τοῦ Τ.Σ.Α.Υ. κοινοποιήσεως τοῦ σχετικοῦ λογαριασμοῦ μηνός.

3) Ἡ ὑπὸ τοῦ Τ.Σ.Α.Υ. κοινοποίησις τοῦ ἄνω λογαριασμοῦ πρὸς τοὺς ἠσφαλισμένους δέον νὰ συντελεσθῇ τὸ βραδύτερον μέχρι τῆς 31ης Δεκεμβρίου 1968.

Ἡ σχετικὴ πρὸς τὸ Τ.Σ.Α.Υ. αἴτησις τῶν ἠσφαλισμένων, διὰ τὴν κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἐξόφλησιν τῆς ὀφειλῆς, ὑποβληθήσεται ἐντὸς δεκαημέρου, ἀρχομένου ἀπὸ τῆς 1ης Μαρτίου 1968.

Παρερχομένης ἀπράκτου τῆς προθεσμίας ταύτης ἡ ὀφειλὴ καθίσταται ἀμέσως ἀπαιτητὴ καὶ ἐπιβαρύνεται ἐν τῷ συνόλῳ της κατὰ τὴν πρώτην ἡμέραν τοῦ ἑπομένου ἔτους μὲ τὸ ἐν ἄρθρῳ 1 τοῦ παρόντος νόμου ὁριζόμενον πρόσθετον τέλος ἐξ 8% ἐτησίως, μὴ δυναμένης τῆς ἐπιβαρύνσεως ταύτης ὅπως ὑπερβῇ τὸ 50% τῆς ὀφειλῆς.

Μὴ καταβληθεῖσαι δόσεις ἐντὸς ἑκάστου 12μήνου ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως ὑποχρεώσεως καταβολῆς ταύτων ἐπιβαρύνονται μὲ πρόσθετον τέλος 8% ἐτησίως, μὴ δυναμένης τῆς ἐπιβαρύνσεως πάντως νὰ ὑπερβῇ τὸ 50% τῆς ὀφειλῆς.

Ἡ ἐπὶ τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 34 τοῦ ν.δ. 3895/1958 παρεχομένη εὐχέρεια ἐξοφλήσεως εἰς δόσεις τῶν ἐν αὐτῇ ἀναφερομένων ὀφειλῶν καταργεῖται.

4) Τὰ τυχόν, μετὰ τὸν κατὰ τὰς παραγράφους 1 καὶ 2 τοῦ παρόντος ἄρθρου γενόμενον ὑπολογισμόν, προκύπτοντα ἐκ καταβολῶν ἢ κρατήσεων, ἐπὶ πλέον τῶν ὀφειλομένων, ποσὰ δὲν ἐπιστρέφονται.

Ἐξοφληθεῖσαι μέχρι σήμερον, κατὰ κεφάλαιον, ὀφειλαί, περὶ ὧν τὸ παρὸν ἄρθρον, ἀπαλλάσσονται τῶν ὀφειλομένων τόκων καὶ προσθέτων τελῶν. Τυχὸν καταβληθέντα διὰ τὴν αἰτίαν ταύτην ποσὰ δὲν ἐπιστρέφονται.

Ἡ παρεχομένη, κατὰ τὴν παράγραφον 2 τοῦ

παρόντος άρθρου, εἰχέρεια ἐξοφλήσεως δὲν ἰσχύει ἐπὶ περιπτώσεων συνταξιοδοτήσεως, ἐφαρμοζομένων ἐν προκειμένῳ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 37 τοῦ ν.δ. 3348/1955.

Ἄρθρον 3

1) Αἱ κατὰ τὴν παράγραφον 4 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 211/1965 6. δ)τος «περὶ συστάσεως Κλάδου Προνοίας παρὰ τῷ Τ.Σ.Α.Τ.» ὀφειλαί, δι' ἀναγνώρισιν ἐτῶν ἀσφαλίσεως εἰς τὸν Κλάδον Προνοίας, δύνανται νὰ ἐξοφληθῶσι μέχρι τῆς 31.12.1969 ἄνευ ἐπιβαρύνσεώς τινος.

Ἐξοφληθεῖσαι ἤδη κατὰ κεφάλαιον ὀφειλαὶ διὰ τὴν αἰτίαν ταύτην ἀπαλλάσσονται τῆς ἐπιβαρύνσεως ἐκ προσθέτων τελῶν, τυχὸν ὅμως καταβληθέντα τοιαῦτα δὲν ἐπιστρέφονται.

2) Ἡ διὰ τῆς προηγουμένης παραγράφου προβλεπομένη εἰχέρεια ἐξοφλήσεως δὲν ἰσχύει ἐπὶ περιπτώσεων παροχῆς τοῦ Κλάδου Προνοίας, ἐφαρμοζομένων ἐν προκειμένῳ τῶν διατάξεων τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ ὡς ἄνω ὑπ' ἀριθ. 211/1965 6. διατάγματος.

3) Ἡ θεώρησις τῶν ἐνσήμων τοῦ ὡς ἄνω Κλάδου διὰ τὸ ἔτος 1966 δύναται νὰ γίνῃ ἐντὸς τῆς προθεσμίας θεωρήσεως ἐνσήμων τοῦ ἔτους 1967.

Ἄρθρον 4

1) Αἱ ὑπὸ τῶν Νοσηλευτικῶν Ἱδρυμάτων ν.δ. 2592/1953 ὀφειλόμεναι μέχρι τῆς 31ης Δεκεμβρίου 1966 ἐργοδοτικαὶ εἰσφοραὶ πρὸς τὸ Τ.Σ.Α.Τ. ἀπαλλάσσονται τῶν ὑπὸ τῶν κειμένων διατάξεων προβλεπομένων προσθέτων τελῶν καὶ τόκων ὑπερημερίας καὶ δύνανται νὰ ἐξοφληθῶσιν εἰς πέντε ἰσοπόσους τριμηνιαίας δόσεις ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος. Αἱ μὴ ἐμπροθέσμως καταβαλλόμεναι δόσεις ἐπιβαρύνονται κατὰ τὰς κειμένας διατάξεις.

2) Αἱ μέχρι τῆς 30 Σεπτεμβρίου 1967 ὀφειλαὶ τοῦ Δημοσίου ἐξ ἐργοδοτικῶν εἰσφορῶν ὑπὲρ τοῦ Κλάδου Ἀσθενείας τοῦ Τ.Σ.Α.Τ. διὰ τοὺς ἰατροὺς τῶν Ἀγροτικῶν Ἰατρείων καὶ Ὑγειονομικῶν Σταθμῶν διαγράφονται.

3) Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 24 Φεβρουαρίου 1968

—

ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

144/1968 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ καθορισμοῦ τῶν ἀποδοχῶν τῶν ὀργάνων τῆς Ἀγροφυλακῆς.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 40 τῆς 26 Φεβρουαρίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ἀ.ν. 274/1968 «περὶ τῶν ἀποδοχῶν τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων, πολιτικῶν καὶ στρατιωτικῶν, ὡς καὶ τῶν ὑπαλλήλων τῶν Ν.Π.Δ.Δ.». 2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 88/14.2.1968 γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας. Προτάσει τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐσωτερικῶν, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον 1

Ὁ βασικὸς μηνιαῖος μισθὸς τῶν ὀργάνων τῆς Ἀγροφυλακῆς ὁρίζεται ὡς ἀκολούθως:

Α'. Ἀρχιφυλάκων:

Κατηγορία	Ἀπὸ 1.1.1966 μέχρι τῆς κατὰ τὸ ν.δ. 4522/1966 κατατάξεώς των	Ἀπὸ τῆς κατὰ τὸ ν.δ. 4522/1966 κατατάξεώς των μέχρι 31.12.1966	Ἀπὸ 1.1.1967	Ἀπὸ 1.1.1968
α' μισθολογικῆς κατηγορίας	1.570	2.080	2.240	2.350
β' μισθολογικῆς κατηγορίας	1.570	1.900	2.070	2.200
γ' μισθολογικῆς κατηγορίας	1.570	1.750	1.940	2.050
δ' μισθολογικῆς κατηγορίας	1.570	1.570	1.750	1.850

Β' Ἀγροφυλάκων:

Κατηγορία	Ἀπὸ 1.1.1966	Ἀπὸ 1.1.1967	Ἀπὸ 1.1.1968
α' μισθολογικῆς κατηγορίας	1.350	1.450	1.550
β' μισθολογικῆς κατηγορίας	1.230	1.320	1.450
γ' μισθολογικῆς κατηγορίας	1.110	1.210	1.300
δ' μισθολογικῆς κατηγορίας	1.000	1.110	1.200

Άρθρον 2

Οί ἐν ἄρθρῳ 1 βασικοί μισθοί προσαυξάνονται κατά τήν προσαύξησιν λόγῳ πολυετοῦς ὑπηρεσίας τήν προβλεπομένην ὑπό τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 4522/1966 «περί συμπληρώσεως διατάξεών τινων περί Ἀγροφυλακῆς» καί ἀπό τῆς ἰσχύος τῆς διατάξεως ταύτης.

Άρθρον 3

1) Διατηροῦνται τά ὑπό τῶν διατάξεων τῆς κειμένης νομοθεσίας καί τῶν κατ' ἐξουσιοδότησιν ταύτων ἐκδοθεισῶν διοικητικῶν πράξεων προβλεπόμενα ἐπιδόματα καί λοιπαί παροχαί, ὡς ἀκολούθως:

α) Τά ἐπί ταῖς ἑορταῖς Χριστουγέννων καί Πάσχα ἐπιδόματα, ὡς καί τό ἐπίδομα ἀδείας.

β) Ἡ κατ' ἀποκοπήν ἀποζημίωσις τῶν ἀρχιφυλάκων - γραμματέων τῶν ἀγρονομείων ἐκ 300 δραχμῶν μηνιαίως.

2) Διατηροῦνται αἱ εἰς τά ὄργανα Ἀγροφυλακῆς χορηγούμεναι παροχαί εἰς εἶδος ἤ εἰς χρῆμα ὁριζόμεναι κατά τάς περί αὐτῶν διατάξεις τοῦ ἄρθρου 27 τοῦ ν.δ. 5030/1954.

3) Διατηροῦνται ὁμοίως τά εἰς τούς μετακινουμένους πρός ἐκτέλεσιν ὑπηρεσίας ἀρχιφύλακας παρεχόμενα πάγια ἡδοιπορικά ἔξοδα, ὁριζόμενα κατά τάς περί αὐτῶν διατάξεις τῆς παραγράφου 5 τοῦ ἄρθρου 25 τοῦ ν.δ. 5030/1954.

Άρθρον 4

Τό ὑπό τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 882/1962 β. δ/τος «περί τροποποιήσεως καί συμπληρώσεως διατάξεών τινων ἀφορωσῶν τάς ἀποδοχάς τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων κλπ.» προβλεπόμενον διά τά ὄργανα Ἀγροφυλακῆς ἐπίδομα γεωργικῆς ἀπασχολήσεως καταργεῖται ἀπό 1.1.1966, μειούμενον τμηματικῶς κατά τά τρία τέταρτα (3/4) τῆς ἑκάστοτε κατ' ἐφαρμογήν τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ παρόντος αὐξήσεως τοῦ βασικοῦ αὐτῶν μισθοῦ καί μέχρις ἐξαλείψεώς του.

Εἰς τόν Ἡμέτερον ἐπί τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργόν ἀνατίθεμεν τήν δημοσίευσιν καί ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 17 Φεβρουαρίου 1968

—

ΥΠΟΤΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

26747/1228/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περί καθορισμοῦ ὡραρίου ἐργασίας ἐμπορικῶν καταστημάτων περιοχῆς πολεοδομικοῦ συγκροτήματος Ἀθηνῶν.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 102 τῆς 29 Φεβρουαρίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τάς διατάξεις τῶν ἄρθρων 5 καί 13 παράγραφος 3 τοῦ π. δ/τος τῆς 8/13.4.1932 «περί κωδικοποιήσεως καί συμπληρώσεως τῶν διατάξεων τῶν νόμων περί χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας εἰς τά καταστήματα κλπ.». 2) Τάς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 6 παράγραφος 2 ἐδάφ. δ' τοῦ ν.δ. 3789/1957 «περί τροποποιήσεως καί συμπληρώσεως ἐνίων διατάξεων τῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας». 3) Τάς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 4020/1959 «περί τροποποιήσεως καί συμπληρώσεως ἐνίων διατάξεων ἐργατικῶν τινων νόμων». 4) Τήν ὑπ' ἀριθ. 94948/6409/1965 ἡμετέραν ἀπόφασιν «περί καθορισμοῦ ὡρῶν λειτουργίας ἐμπορικῶν καταστημάτων καί ἐργασίας τοῦ πάσης φύσεως προσωπικοῦ αὐτῶν». 5) Γνώμας τῶν οἰκείων Ἀστυνομικῶν Ἀρχῶν καί τοιαύτας τῶν οἰκείων ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων ἐργοδοτῶν καί μισθωτῶν ἐπί τῶν ὡρῶν ἐνάρξεως τῆς λειτουργίας τῶν ἐμπορικῶν καταστημάτων πολεοδομικοῦ συγκροτήματος Ἀθηνῶν, ἀποφασίζομεν:

1) Καθορίζομεν τας ὥρας ἀνοίγματος, μεσημβρινῆς διακοπῆς καί κλεισίματος τῶν ἐμπορικῶν καταστημάτων, ἤτοι:

Τῶν καταστημάτων πωλήσεως ἀνδρικῶν, γυναικείων καί παιδικῶν εἰδῶν ἀμφιέσεως, ὑφασμάτων, ἑτοίμων ἐνδυμάτων, εἰδῶν πολυτελείας, γουναρικῶν, πανικῶν, ψαλικῶν, ἀθλητικῶν εἰδῶν, ταπήτων, πίλων, χειροτεχνημάτων καί κομποτεχνημάτων, βαπτιστικῶν, ὑλικῶν ραπτῶν, ραπτομηχανῶν, παιγνιδίων, εἰδῶν καπνιστοῦ καί πρατηρίων χονδρικῆς ἤ λιανικῆς πωλήσεως σιγαρέττων (πλήν περιπτέρων), καταστημάτων, ὑποκαταστημάτων καί ἀντιπροσωπειῶν ἐν γένει καπνοβιομηχανιῶν, ἀδαμαντοπωλείων, χρυσοχοείων, κοσμηματοπωλείων ἐν γένει καί ὡρολογοποιείων, ὀπτικῶν καί φωτογραφικῶν εἰδῶν, χρωματοπωλείων, μυροπωλείων, καλλυντικῶν, εἰδῶν αὐτοκινήτων, χημικῶν ἐν γένει προϊόντων, χειρουργικῶν εἰδῶν νοσοκομείου, ὀδοντιατρικοῦ καί ὑγειονομικοῦ ὑλικοῦ ἐν γένει, ἐλαστικῶν, ξυλ 'άτων, μοτοποδηλάτων, παιδικῶν ἁμαξῶν καί εἰδῶν (πλήν πρατηρίων βενζίνης), καταστημάτων πωλήσεως καυσίμων ὕλης (ὑγραερίου), σιδηρικῶν, παλαιῶν σιδήρων - μετάλλων, τσιμέντων καί οἰκοδομησίμων ὑλῶν, μανδρῶν οἰκοδομησίμων ὑλῶν, ἁλιευτικῶν, εἰδῶν καί σκευῶν οἰκιακῆς χρήσεως, κυγκαλερίας, εἰδῶν κυνηγίου, ἁλιείας καί ναυτιλίας, ἠλεκτρικῶν εἰδῶν καί εἰδῶν φωτισμοῦ, εἰδῶν κρυστάλλου, κατειρ-

γασμένων καὶ ἀκατεργάστων μετάλλων, μηχανῶν, μηχανημάτων, ἐργαλείων ἐν γένει, κλινῶν καὶ εἰδῶν κλινοστρωμνῆς, δερματίνων εἰδῶν καὶ προϊόντων ἱπποδηματοποιΐας, εἰδῶν ταξιδίου, βιομηχανικῶν εἰδῶν, καθρεπτῶν, κορνιζῶν, χάρτου, γραμματοσήμων, εἰκόνων, σημαιῶν, ἀντικειμένων τέχνης καὶ εἰδῶν λαϊκῆς τέχνης, κρυστάλλων, βιβλίων καὶ εἰδῶν βιβλιοδετικῆς, γραφομηχανῶν, ἀριθμομηχανῶν, εἰδῶν ἐπιπλοποιΐας, ὑδραυλικῶν εἰδῶν, καλοριφέρ, εἰδῶν ὑγιεινῆς καὶ εἰδῶν διακοσμήσεως, ραδιοφώνων, γραμμοφώνων, μουσικῶν ὀργάνων καὶ ὀργάνων ἐφαρμογῆς ἠλεκτρισμοῦ τῆς περιοχῆς πολεοδομικοῦ συγκροτήματος Ἀθηνῶν, εἰς ἃ περιλαμβάνονται οἱ Δῆμοι καὶ Κοινότητες: Ἀθηναίων, Πειραιῶς, Νικαίας, Περιστερίου, Κερατσινίου, Αἰγάλεω, Καλλιθέας, Νέας Ἰωνίας, Βύρωνος, Νέας Σμύρνης, Νέων Λιοσίων, Κορυδαλλοῦ, Ἡλιουπόλεως, Ζωγράφου, Χαλανδρίου, Χαϊδαρίου, Δάφνης, Καισαριανῆς, Παλαιοῦ Φαλήρου, Ἁγίου Δημητρίου, Ἀμαρουσίου, Μοσχάτου, Ἁγίων Ἀναργύρων, Νέας Φιλαδελφείας, Ταύρου, Περάματος, Κηφισίας, Δραπετσώνας, Γαλατσίου, Ἁγίας Βαρβάρας, Χολαργοῦ, Γλυφάδας, Ἡρακλείου, Τμηττοῦ, Ἁγίας Παρασκευῆς, Ἁγίου Ἰωάννου Ρέντη, Πετρουπόλεως, Καλαμακίου, Μεταμορφώσεως (Κοινοτήτων), Νέου Ψυχικοῦ, Ψυχικοῦ, Νέας Χαλκηδόνος, Νέας Ἐρυθραίας, Νέου Φαλήρου, Ἑλληνικοῦ, Ἀργυρουπόλεως, Βούλας, Πεύκης (Μαγκουφάνας), Μελισσίων, Καματεροῦ, Φιλοθέης, Βριλησσίων, Πεντέλης, Νέας Πεντέλης, Βουλιαγμένης, Λυκόβρυσης καὶ Ἐκάλης διὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 1 Μαρτίου 1968 μέχρι 15 Μαΐου 1968, ὡς ἀκολούθως:

Καθ' ἑκάστην ἀπὸ 8.30' π.μ. ἕως 1.30' μ.μ. καὶ 4.30' ἕως 8.00' μ.μ., ἔκαστον Σάββατον ἀπὸ 8.30' π.μ. ἕως 2.00 μ.μ.

Κατὰ τὰ λοιπὰ παραμένει ἐν ἰσχύϊ ἡ ὑπ' ἀριθ. 70098/5569/30.9.1966 ἡμετέρα ἀπόφασις (Φ.Ε.Κ. 607, τεῦχος Β', τῆς 5.10.1966).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 26 Φεβρουαρίου 1968

—

10701/861/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας

Περὶ κυρώσεως συμφωνητικοῦ περὶ παρατάσεως καὶ τροποποιήσεως τῆς ἀπὸ 22.3.1967 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ὑπερωκεανίων.

(Ε.Κ. τ. Β' ἀ. 105 τῆς 29 Φεβρουαρίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὴν ὑπογραφεῖσαν τὴν 22αν Μαρτίου 1967 συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας μεταξὺ τῶν νομίμων ἐκπροσώπων τῶν πλοιοκτητριῶν Ἑταιριῶν τῶν ὑπερωκεανίων καὶ τῶν ἐπαγγελματικῶν ναυτικῶν ὀργανώσεων. 2) Τὸ γεγονὸς ὅτι τὴν 18ην Νοεμβρίου 1967 ἔλαβε χώραν ὑποτίμησις τῆς Ἀγγλικῆς λίρας, ὅπερ ἐπέδρασε δυσμενῶς ἐπὶ τῶν μισθῶν τῶν ναυτικῶν τῆς ὡς ἄνω κατηγορίας, δεδομένου ὅτι οὗτοι ἐκφράζονται εἰς λίρας Ἀγγλίας. 3) Τὸ ὑπογραφὲν τὴν 1ην Ἰανουαρίου 1968 συμφωνητικὸν μεταξὺ τῶν νομίμως ἐξουσιοδοτημένων ἐκπροσώπων ἀφ' ἑνὸς τῶν Ἑταιριῶν α) Γραμμὴ Ἑλλάδος - Αὐστραλίας Α.Ε., β) Γραμμὴ Αὐστραλίας Α.Ε., γ) Ὠκεανὶς Α.Ε., δ) Ἐθνικὴ Γραμμὴ Ἀμερικῆς Α.Ε. ε) Transoceanic Navigation Corporation καὶ στ) Transatlantic Shipping Corporation καὶ ἀφ' ἑτέρου τῶν ἐκπροσώπων τῆς Πανελληνίου Ναυτικῆς Ὁμοσπονδίας (Π.Ν.Ο.) καὶ τῶν εἰς ταύτην ἐπαγομένων κλαδικῶν ὀργανώσεων τῶν ναυτικῶν, ἤτοι: α) Πανελληνίου Ἑνώσεως Μηχανικῶν Ε.Κ. Ε.Ν., β) Πανελληνίου Συνδέσμου Ἀξιωματικῶν Ἀσυρμάτου Θ.Α.Ξ., γ) Πανελληνίου Συνδέσμου Οἰκονομικῶν Ἀξιωματικῶν Ε.Ν., δ) Πανελληνίου Ἑνώσεως Φροντιστῶν Ε.Ν., ε) Πανελληνίου Ἑνώσεως Θερμαστῶν Θαλάσσης «Ὁ Στέφενσον», στ) Πανελληνίου Ἑνώσεως Ναυτομαγείρων Ε.Ν. «Ὁ Ἅγιος Σπυρίδων», ζ) Πανελληνίου Ἑνώσεως Ναυτῶν Ε.Ν. η) Πανελληνίου Ἑνώσεως Θαλαμηπόλων Ε.Ν., θ) Πανελληνίου Ἑνώσεως Προσωπικοῦ Τροφοδοσίας Ε.Ν.

Ἰ δ ό ν τ ε ς

Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ἀ.ν. 3276/1944 «περὶ συλλογικῶν συμβάσεων ἐν τῇ ναυτικῇ ἐργασίᾳ», ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη καὶ ἰσχύει σήμερον, ἀποφασίζομεν:

1) Κυροῦμεν τὸ ὑπογραφὲν τὴν 1ην Ἰανουαρίου 1968 μεταξὺ τῶν νομίμων ἐκπροσώπων τῶν ὡς ἄνω Ἑταιριῶν καὶ τῶν ναυτικῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων συμφωνητικὸν παρατάσεως μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1970 καὶ τροποποιήσεως τῆς ἀπὸ 22 Μαρτίου 1967 συλλογικῆς συμβάσεως τῶν ὑπ' ἀριθ. «Πατρίς», «Ἕλλην», «Βασίλισσα Φρειδερίκη» καὶ «Βασίλισσα Ἄννα-Μαρία», ἐξαιρουμένων τῶν ὑπ' ἀριθ. «Αὐστραλὶς» καὶ «Ὀλύμπια» ὡς φερόντων ξένην σημαίαν.

2) Ἡ παροῦσα μετὰ τοῦ συνημμένου κειμένου τοῦ συμφωνητικοῦ δημοσιευθήτω διὰ τῆς

Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Πειραιεῖ τῇ 14 Φεβρουαρίου 1968

Συμφωνητικόν

Ἐν Πειραιεῖ σήμερον τὴν 1ην Ἰανουαρίου 1968 οἱ κάτωθι ὑπογεγραμμένοι: 1) Δ.Σ. Σαραντῆς, ἐνεργῶν ἐν προκειμένῳ ὡς νόμιμος ἐκπρόσωπος καὶ εἰδικῶς πρὸς τοῦτο ἐξουσιοδοτημένος ἐκ μέρους τῶν Ἑταιρειῶν : α) Γραμμὴ Ἑλλάδος - Αὐστραλίας Α.Ε., β) Γραμμὴ Αὐστραλίας Α.Ε. γ) Ὠκεανὶς Α.Ε., καὶ δ) Ἐθνικὴ Γραμμὴ Ἀμερικῆς Α.Ε., εἰς τὰς ὁποίας ἀνήκουν κατὰ κυριότητα καὶ ἐκμεταλλεύονται τὰ ὑπερωκεάνια «Πατρίς», «Αὐστραλίς», «Ἑλληνὶς» καὶ «Βασίλισσα Φρειδερίκη», 2) οἱ κ.κ. Σ.Π. Μαυρίκης καὶ Α. Σιγάλας, ἐνεργοῦντες ἐν προκειμένῳ ὡς νόμιμοι ἐκπρόσωποι καὶ εἰδικῶς πρὸς τοῦτο ἐξουσιοδοτημένοι τῆς ἐνταῦθα ἱδρυνούσης Ἀνωνύμου Ἑταιρείας ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Γενικὴ Ἀτμοπλοΐα τῆς Ἑλλάδος» καὶ ταύτης ἐνεργούσης ὡς πράκτορος καὶ ἀντιπροσώπου, ἔτι δὲ καὶ κατ' ἐντολὴν καὶ διὰ λογαριασμὸν τῶν ἐξῆς Ἑταιρειῶν: α) τῆς ἐν Μονροβίᾳ Λιβερίας ἱδρυνούσης Ἑταιρείας ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Transoceanic Navigation Corperation», πλοιοκτητρίας τοῦ ὑπὸ Ἑλληνικὴν σημαίαν ὑπερωκεανίου ὀνόματι «Βασίλισσα Ἄννα-Μαρία» καὶ β) τῆς ἐν Μονροβίᾳ τῆς Λιβερίας ἱδρυνούσης Ἑταιρείας ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Transatlantic Shipping Corperation», πλοιοκτητρίας τοῦ ὑπὸ τοῦ σημαίαν Λιβερίας ὑπὸ ὀνόματι «Ὀλυμπια», ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου: οἱ 1) Πόθος Καλαποθάκης, πρόεδρος τῆς Πανελληνίου Ἑνώσεως Μηχανικῶν ΜΕΚ Ε.Ν., 2) Ἠλίας Κροκιδᾶς, πρόεδρος τοῦ Πανελληνίου Συνδέσμου Ἀξιωματικῶν Ἀσυρμάτου Θ.Α.Ξ. 3) Κωνσταντῖνος Μακρῆς, πρόεδρος τοῦ Πανελληνίου Συνδέσμου Οἰκονομικῶν Ἀξιωματικῶν Ε.Ν., 4) Σωτήριος Καββαδίας, πρόεδρος τῆς Πανελληνίου Ἑνώσεως Φροντιστῶν Ε.Ν., 5) Κων. Διακοράντος, πρόεδρος τῆς Πανελληνίου Ἑνώσεως Θερμαστῶν Θαλάσσης «Ὁ Στέφενσον», 6) Σπυρίδων Ραυτόπουλος, ἐξουσιοδοτημένος διὰ τὴν Πανελλήνιαν Ἕνωσιν Ναυτομαγείρων «Ὁ Ἅγιος Σπυρίδων», 7) Γεώργιος Παπανικολάϊτος, πρόεδρος τῆς Πανελληνίου Ἑνώσεως Ναυτῶν Ε.Ν., 8) Χαρ. Κονιδάρης, πρόεδρος Πανελληνίου Ἑνώσεως Θαλαμηπόλων Ε.Ν., 9) Δημ. Βελισσαριάτος, πρόεδρος τῆς Πανελληνίου Ἑνώσεως Προσωπικοῦ Τροφοδοσίας Ε.Ν., 10) Κων. Χατζηθεοδώρου, γενικὸς γραμματεὺς τῆς Πανελληνίου Ναυτικῆς Ὁμοσπονδίας, ἐκπροσωποῦντες ἐν προκειμένῳ τὰς ἀνωτέρω κλαδικὰς ὀργανώσεις καὶ τὴν ἐν Πειραιεῖ ἱδρεύουσαν ὀργάνωσιν «Πανελλήνιος Ναυτικὴ Ὁμοσπονδία», εἰς τὴν δύναμιν τῆς ὁποίας ὑπάγονται κατὰστατικῶς ἅπαντα τὰ ἀνωτέρω ἐπαγγελματικὰ σωματεῖα, καὶ εἰδικῶς ἐξουσιοδοτημένοι, συνελθόντες σήμερον ἐν Πειραιεῖ, ἀπεφασίσαμεν κοινῇ ἁπάντων συμφωνίᾳ, ὅπως ἡ ἀπὸ 22 Μαρτίου 1967 συλλογικὴ σύμβασις, ἀφορῶσα τὰ ὑπερωκεάνια ἐπιβατηγὰ σκάφη, ὡς ἀνωτέρω μνημονεύονται, τροποποιηθῇ ὡς ἑξῆς:

Ἄρθρον 1

Τὸ ἄρθρον 1 τοῦ Κεφαλαίου Α', διὰ τοῦ ὁποίου ρυθμίζεται τὸ Μισθολόγιον, ἀντικαθίσταται ὡς ἀκολούθως:

Μισθὸς ἐνεργείας

Ὁ μισθὸς τῶν ναυτικῶν τῶν ὑπηρετούντων ἐπὶ τῶν ὑπὸ «Πατρίς», «Ἑλληνίς», «Αὐστραλίς», «Βασίλισσα Φρειδερίκη», «Βασίλισσα Ἄννα - Μαρία» καὶ «Ὀλύμπια» ὁρίζεται ὡς ἀκολούθως:

I. Ἀξιωματικοί:	Μισθὸς Δ. Δ.
Μηχανικὸς ΜΕΚ Α'	153.15.00
Μηχανικὸς ΜΕΚ Α)Β'	116.12.00
Μηχανικὸς ΜΕΚ Β'	107.13.00
Μηχανικὸς ΜΕΚ Γ'	89.16.00
Προϊστάμενος Σταθμοῦ Ἀσυρμάτου Α'	116.12.00
Ἀξιωματικὸς Ἀσυρμάτου Α'	107.13.00
Ἀξιωματικὸς Ἀσυρμάτου Β'	89.16.00
Προϊστάμενος Οἰκονομικὸς Ἀξιωματικὸς Α'	116.12.00
Οἰκονομικὸς Ἀξιωματικὸς Α'	107.13.00
Οἰκονομικὸς Ἀξιωματικὸς Β'	89.16.00
Δόκιμος Λογιστὴς	44.07.00
Δόκιμος Ἀσυρματιστὴς	44.07.00
Ἰατρὸς	107.13.00
Φροντιστὴς	107.13.00
II. Προσωπικὸν καταστρώματος	
Δόκιμοι ἀξιωματικοί:	
Δόκιμος πλοίαρχος ἀπόφοιτος Σ.Ε.Ν. κεκτημένος ἐτησίαν ὑπηρεσίαν ἢ μὴ ἀπόφοιτος Σ.Ε.Ν. κεκτημένος διετῆ ὑπηρεσίαν	44.07.00
Δόκιμος πλοίαρχος μὴ κεκτημένος τῶν ἀνωτέρω προσόντων	25.00.00
Κατώτερον πλήρωμα:	
Ναύκληρος	60.03.00
Ὑποναύκληρος	56.14.00
Ξυλουργὸς	60.03.00
Ναύτης	53.19.00
Ναυτόπαις μὲ ὑπηρεσίαν ἄνω τοῦ ἑνὸς ἔτους	36.01.00
Ναυτόπαις μὲ ὑπηρεσίαν μέχρις ἑνὸς ἔτους	25.00.00

III. Προσωπικόν μηχανολεβητοστασίου

α) Κατώτερον πλήρωμα:

Μηχανοδηγός ΜΕΚ Α'	76.13.00
Μηχανοδηγός ΜΕΚ Β'	65.14.00
'Αρχιθερμαστής	62.18.00
Λιπαντής	60.03.00
Θερμαστής	56.14.00
'Τδρονομεύς	60.03.00
'Τδραυλικός	51.04.00
Καθαριστής (ἀδειοῦχος θερμαστής)	56.14.00

IV. Κατώτερον πλήρωμα

α) 'Τπηρεσία τροφοδοσίας:

Λογιστής τροφοδοσίας	53.19.00
'Αδειοῦχος βοηθὸς φροντιστοῦ	53.19.00
Μεταφορεύς	36.01.00

β) 'Τπηρεσία μαγειρείου

'Αρχιμάγειρος προϊστάμενος μαγειρείου	127.00.00
'Αρχιμάγειρος	108.07.00
Μάγειρος Α'	89.02.00
Μάγειρος Β'	75.06.00
Μάγειρος Γ'	65.00.00
'Αρτοποιὸς προϊστάμενος ἀρτοποιείου	78.02.00
'Αρτοποιὸς	75.06.00
Ζαχαροπλάστης προϊστάμενος ζαχαροπλαστείου	93.04.00
Ζαχαροπλάστης	89.02.00
Βοηθὸς ζαχαροπλάστου	65.00.00
Σφαγεὺς προϊστάμενος σφαγείου	93.04.00
Σφαγεὺς	89.02.00
Χυτροκαθαριστής	40.04.00

γ) Προσωπικόν θαλαμηπόλων:

'Αρχιθαλαμηπόλος	60.03.00
Θαλαμηπόλος	53.19.00
'Επίκουρος	36.01.00

"Αρθρον 2

Τὸ ἐδάφιον Ι τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ κεφαλαίου Α' τῆς συμβάσεως ἀντικαθίσταται ὡς ἑξῆς:

Μισθὸς ἀσθενείας

Ι. Ὁ μισθὸς ἀσθενείας διὰ τὴν περίπτωσιν νοσηλείας τοῦ ναυτικοῦ ἐντὸς νοσοκομείου ἢ κλινικῆς καθορίζεται ὡς κάτωθι:

Ι. 'Αξιωματικοί	Μισθὸς Λ.Α. 60%
Μηχανικὸς ΜΕΚ Α'	79. 1. 4
Μηχανικὸς ΜΕΚ Α/Β	59.19. 5
Μηχανικὸς ΜΕΚ Β'	55. 7. 0
Μηχανικὸς ΜΕΚ Γ'	46. 3. 5
Προϊστάμενος Σταθμοῦ 'Ασυρμάτου Α'	59.19. 5
'Αξιωματικὸς 'Ασυρμάτου Α'	55. 7. 0
'Αξιωματικὸς 'Ασυρμάτου Β'	46. 3. 5

Μισθὸς Λ.Α. 60%

Προϊστάμενος οἰκονομικὸς ἀξιωματικὸς Α'	59.19. 5
Οἰκονομικὸς 'Αξιωματικὸς Α'	55. 7. 0
Οἰκονομικὸς 'Αξιωματικὸς Β'	46. 3. 5
Δόκιμος Λογιστὴς	22.16. 0
Δόκιμος 'Ασυρματιστὴς	22.16. 0
'Ιατρὸς	55. 7. 0
Φροντιστής	55. 7. 0

ΙΙ. Προσωπικὸν καταστρώματος

Ναύκληρος	30.18. 8
'Τπαναύκληρος	29. 3. 3
Ξυλουργὸς	29. 3. 3
Ναύτης	27.15. 0
Ναυτόπαις μὲ ὑπηρεσίαν ἄνω τοῦ ἔτους	18.10.10
Ναυτόπαις μὲ ὑπηρεσίαν μέχρις ἑνὸς ἔτους	12.17. 5

Δόκιμοι ἀξιωματικοί:	Μισθὸς Λ.Α. 60%
Δόκιμος πλοίαρχος ἀπόφοιτος Σ.Ε.Ν., κεκτημένος ἐτησίαν ὑπηρεσίαν ἢ μὴ ἀπόφοιτος Σ.Ε.Ν., κεκτημένος διετῆ ὑπηρεσίαν	22.16. 0
Δόκιμος πλοίαρχος, μὴ κεκτημένος τῶν ἀνωτέρω προσόντων	12.17. 5

ΙΙΙ. Προσωπικὸν μηχανολεβητοστασίου

α) Κατώτερον πλήρωμα:

Μηχανοδηγὸς ΜΕΚ Α'	39. 8. 5
Μηχανοδηγὸς ΜΕΚ Β'	33.15. 5
'Αρχιθερμαστής	32. 6.10
Λιπαντής	30.18. 8
Θερμαστής	29. 3. 3
'Τδρονομεὶς	30.18. 8
'Τδραυλικὸς	26. 6.10
Καθαριστὴς (ἀδειοῦχος θερμαστής)	29. 3. 3

IV. Κατώτερον πλήρωμα

α) 'Τπηρεσία τροφοδοσίας:

Λογιστὴς τροφοδοσίας	27.15. 0
'Αδειοῦχος βοηθὸς φροντιστοῦ	27.15. 0
Μεταφορεύς	18.10. 0

β) 'Τπηρεσία μαγειρείων:

'Αρχιμάγειρος προϊστάμενος μαγειρείου	65. 5. 5
'Αρχιμάγειρος	55.14. 3
Μάγειρος Α'	45.16. 3
Μάγειρος Β'	38.14. 7
Μάγειρος Γ'	33. 8. 5
'Αρτοποιός, προϊστάμενος ἀρτοποιείου	40. 3. 5
'Αρτοποιὸς	38.14. 7
Ζαχαροπλάστης, προϊστάμενος ζαχαροπλαστείου	47.18.10

	Μισθός Α.Α. 60%
Ζαχαροπλάστης	45.16. 3
Βοηθός ζαχαροπλάστου	33. 8. 5
Σφαγεὺς προϊστάμενος σφαγείου	47.18.10
Σφαγεὺς	45.16. 3
Χυτροκαθαριστής	20.12. 3
γ) Προσωπικὸν θαλαμηπόλων:	
Ἀρχιθαλαμηπόλος	30.18. 8
Θαλαμηπόλος	27.15. 0
Ἐπίκουρος	18.10.10

Ἄρθρον 3

Τὸ ἄρθρον 4 τοῦ Κεφαλαίου Α' ἀντικαθίσταται ὡς ἀκολούθως:

Τροφὴ

Τὸ ἡμερήσιον ἀντίτιμον τροφῆς, ὁσάκις δικαιοῦται τοῦτον ὁ ναυτικὸς εὑρισκόμενος ἐκτὸς τοῦ πλοίου, καθορίζεται διὰ τοὺς ἀξιωματικοὺς εἰς σελλίνια 0.10.6 καὶ διὰ τὰ μέλη τοῦ κατωτέρου πληρώματος εἰς σελλίνια 0.8.9.

Ἄρθρον 4

Εἰς τὸ ἑδάφιον 1 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ Κεφαλαίου Β', ὅπερ ἀφορᾷ τὸ ἐπίδομα μακροχρονίου ὑπηρεσίας, ἀντικαθίσταται τὸ ποσὸν τῶν 2.0.0 λιρῶν διὰ λιρῶν 2.6.8.

Ἄρθρον 5

Τὸ ἄρθρον 21 τοῦ Κεφαλαίου ΣΤ' ἀντικαθίσταται ὡς ἀκολούθως:

Ἀμοιβὴ πρόσθετου ἐργασίας (ὑπερωρίαι)

Ι. Διὰ τὴν πρόσθετον ἐργασίαν τοῦ προηγουμένου ἄρθρου ὀφείλεται εἰς τὸν ἐκτελοῦντα ταύτην ναυτικὸν πρόσθετος ἀμοιβὴ (ὑπερωρία), ἥτις ὁρίζεται δι' ἑκάστην ὥραν ὡς ἑξῆς:

	Λίρα Ἀγγλίας
α) Ἀξιωματικοί	0.5.10
β) Ναύκληρος, ὑπονάυκληρος, ξυλουργός, ἀρχιθερμαστής, λιπανταί, ὁδρονομεῖς καὶ ἀρχιθαλαμηπόλοι	0.3.11
γ) Ἀρχιμάγειροι	0.5.10
δ) Μάγειροι, ἀρτοποιοί, ζαχαροπλάσται καὶ σφαγεῖς	0.5.01
ε) Λοιποὶ πτυχιοῦχοι καὶ ἀδειοῦχοι ναυτικοί	0.3. 6
στ) Δόκιμοι ἀξιωματικοί, μαθητευόμενοι καὶ μὴ προσοντοῦχοι γενικῶς ναυτικοί	0.2. 4

Ἄρθρον 6

Αἱ παράγραφοι 1 καὶ 2 τοῦ ἄρθρου 26 τοῦ Κεφαλαίου Ζ' τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἀντικαθίστανται ὡς ἑξῆς:

Ἐκτακτοι ἐργασίαι καὶ ἀμοιβὴ των

1) Διὰ τὴν παραλαβὴν τῶν τροφίμων, ἐφ' ὅσον ταῦτα δὲν παραδίδονται ὑπὸ τοῦ προμηθευτοῦ καὶ δὲν τοποθετοῦνται ὑπ' αὐτοῦ εἰς τὰς ἀποθήκας τοῦ πλοίου, ὑποχρεοῦνται τὰ ὑπὸ τοῦ πλοιάρχου ὁριζόμενα ἑκάστοτε μέλη τοῦ πληρώματος, ὅπως παραλάβουν ταῦτα διὰ βαρούλκου ἐκ τῆς πλευρᾶς τοῦ πλοίου (σύτο παλάγκο), μεταφέρουν καὶ τοποθετήσουν ταῦτα εἰς τὰς ἀποθήκας τοῦ πλοίου. Διὰ τὴν ἐργασίαν ταύτην ὀφείλεται ἀμοιβὴ ἐκ λιρῶν Ἀγγλίας 2.6.8 κατὰ τόννον μεταφερομένων τροφίμων διὰ τὴν παραλαβὴν των ἐντὸς τῶν ἐργασίμων ὡρῶν καὶ λιρῶν Ἀγγλίας 4.13.4 διὰ τὴν παραλαβὴν των ἐκτὸς τῶν ἐργασίμων ὡρῶν.

Τὸ ποσοστὸν τοῦτο κατανέμεται ἐξ ἴσου εἰς πάντας τοὺς συμμετασχόντας εἰς τὴν ἐν λόγῳ ἐργασίαν ναυτικούς.

2) Διὰ τρόφιμα μεταφερόμενα ἔνδον ἐν πλῷ καὶ ἐν ὅρμῳ ἀπὸ ἀποθήκης εἰς ἀποθήκην ἢ ἀπὸ οἱονδήποτε μέρος τοῦ πλοίου πρὸς τὰς ἀποθήκας καὶ τὰ ψυγεῖα τούτου, ἀνεξαρτήτως ὡρῶν ἐργασίας, θὰ καταβάλλεται ἰδιαιτέρα ἀμοιβὴ ἐκ λιρῶν Ἀγγλίας 2.6.8 κατὰ τόννον μεταφερομένων τροφίμων, τῆς ἀμοιβῆς ταύτης κατανεμομένης ἐξ ἴσου μεταξὺ τῶν λαβόντων μέρος εἰς τὴν μεταφορὰν ἀνδρῶν τοῦ πληρώματος.

Ἄρθρον 7

Εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν λάβῃ χώραν αὔξησις τοῦ εἰς δραχμὰς ἰσοτίμου τοῦ συναλλάγματος τοῦ περιεχομένου εἰς τοὺς ναυτικοὺς ἐκ τῆς ἐργασίας αὐτῶν καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὅρων τῆς ἀπὸ 22 Μαρτίου 1967 συλλογικῆς συμβάσεως καὶ τοῦ παρόντος λόγῳ ἐπιτιμήσεως τοῦ ἐθνικοῦ νομίσματος ἢ λόγῳ προμοδοτήσεως τοῦ ναυτεργατικοῦ συναλλάγματος ἢ ἄλλου τινὸς μέτρου, τότε αἱ διὰ τοῦ παρόντος καθοριζόμεναι ἀποδοχαὶ μειοῦνται αὐτοδικαίως καὶ αὐτομάτως ἀπὸ τῆς ἑπομένης τῆς χρονολογίας ἐφαρμογῆς τῆς νέας ἰσοτιμίας τῆς δραχμῆς κατὰ ποσοστὸν τοιοῦτον, ὥστε νὰ μὴ αὐξάνεται τὸ εἰς δραχμὰς εἰσόδημα τῶν ναυτικῶν.

Ἄρθρον 8

Ἡ ἰσχὺς τῆς ἀπὸ 22 Μαρτίου 1967 συλλογικῆς συμβάσεως (*) παρατείνεται διὰ τοῦ παρόντος μέχρι καὶ τῆς 31ης Δεκεμβρίου 1970, δυναμένη νὰ καταγγελθῇ παρ' ἀμφοτέρων τῶν συμβαλλο-

(*) ΕΕΔ 26, 708

μέσων μερῶν τὸ πολὺ ἓξ (6) μῆνας πρὸ τῆς λήξεώς της, θέλει ὅμως ἰσχύσει τρεῖς (3) εἰσέτι μῆνας μετὰ τὴν καταγγελίαν της.

"Αρθρον 9

Συμβάσεις ναυτικῆς ἐργασίας, συνομολογηθεῖσαι πρὸ τῆς 19ης Νοεμβρίου 1967 καὶ μὴ λυθεῖσαι μέχρι σήμερον, θὰ διέπωνται καὶ ὑπὸ τῶν ὅρων τοῦ παρόντος.

"Αρθρον 10

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παροντος ἄρχεται ἀπὸ τῆς 1ης Ἰανουαρίου 1968 καὶ λήγει τὴν 31ην Δεκεμβρίου 1970. Τὸ παρὸν δὲ συμφωνητικὸν δὲν δύναται νὰ καταγγελθῇ κεχωρισμένως, ἀλλὰ ὁμοῦ μετὰ τῆς ἀπὸ 22 Μαρτίου 1967 συλλογικῆς συμβάσεως, μεθ' ἧς ἀποτελεῖ ἑνιαῖον κείμενον.

Τὸ παρὸν συνετάγη εἰς τετραπλοῦν, ἐξ ὧν ἀνὰ ἓν ἀντίτυπον ἔλαβον τὰ συμβληθέντα μέρη καὶ τὸ τέταρτον θέλει κατατεθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας πρὸς ἔγκρισιν.

Οἱ συμβαλλόμενοι

(Ἕπονται ὑπογραφαί)

—

24357/1002/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας

Περὶ ἐγκρίσεως μετὰ τροποποιήσεως τῆς ἀπὸ 2.2.1968 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν ἐλαστικοῦ Θεσσαλονίκης.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 88 τῆς 23 Φεβρουαρίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὴν ἀπὸ 2.2.1968 συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν ἐλαστικοῦ Θεσσαλονίκης. 2) Τὴν ἐπ' αὐτῆς διαφωνίαν τοῦ Ὑπουργείου Συντονισμοῦ, διατυπωθεῖσαν διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 7406/238/1968 ἐγγράφου. 3) Τὴν ἐπὶ τῆς διαφωνίας ταύτης γνωμοδότησιν τοῦ κατ' ἄρθρον 9 § 2 ἐδάφ. δ' τοῦ ν.δ. 3755/1957 Τμήματος Ἀμοιβῆς καὶ Ὅρων Ἐργασίας τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 20.2.1968, ἣν καὶ ἀποδεχόμεθα, καὶ 4) τὸ γεγονὸς ὅτι ἡ ὑπὸ κρίσιν συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας καθορίζει τοὺς ὅρους ἀμοιβῆς τῶν ἐργατοτεχνιτῶν ἐλαστικοῦ Θεσσαλονίκης, οἱ δὲ λοιποὶ ὅροι καθορίζονται διὰ τῆς ἀπὸ 22.2.1962 ὁμοίας, εἰς ἣν περιέχεται διάταξις, διὰ τῆς ὁποίας οἱ ἐργοδόται προσφέρονται νὰ εἰσπράξουν ἐκ τοῦ παρ' αὐτοῖς ἀπασχολουμένου προσωπικοῦ διὰ λογαριασμὸν τοῦ σωματείου τῶν ἐργατῶν κατὰ μῆνα δραχμὰς 5 ἐκ τῶν ἀνδρῶν καὶ δραχμὰς 3 ἐκ τῶν γυναικῶν ὡς μηνιαίαν εἰσφορὰν πρὸς τὸ Σύνδεσμον. Ἡ τοιαύτη δὲ ἐπιβολὴ ὑποχρεωτικῆς εἰσφορᾶς πρὸς ὡρισμένον ἐπαγγελματικὸν σωματεῖον δὲν συμβιβάζεται πρὸς τὴν ἔννοιαν τῆς συνδικαλιστικῆς ἐλευθερίας. Διότι τὸ θέμα τῆς εἰσφορᾶς τῶν μισθωτῶν πρὸς τὴν ἐπαγγελματικὴν ὀργάνωσίν των ἀνάγεται ἀποκλειστικῶς εἰς τὰς σχέσεις τῶν μελῶν πρὸς τὸ σωματεῖον των καὶ ρυθμίζεται διὰ τοῦ καταστατικοῦ τοῦ σωματείου, ὅπερ ἀπορρέει ἐκ τῆς βουλήσεως τῶν μελῶν, δὲν δύναται δὲ τοιαύτη ὑποχρέωσις νὰ ἐπιβληθῇ ἄνευ συγκαταθέσεως τῶν μελῶν τοῦ σωματείου, ἢ ἐν πάσῃ περιπτώσει τῶν εἰς τὴν συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας ὑπαγομένων μισθωτῶν. Ἐξ ἄλλου ἡ τοιαύτη ἐπιβολὴ εἰσφορᾶς δὲν τυγχάνει σύμφωνος πρὸς τὴν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ἀκολουθουμένην ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς ἀμοιβῆς τῆς ἐργασίας οἰκονομικὴν πολιτικὴν καὶ δέον τοῖς λόγοις τούτοις ὅπως τροποποιηθῇ ἡ ὑπὸ κρίσιν διάταξις, κατὰ τὰ ἐν τῷ διατακτικῷ τῆς παρούσης ὁριζόμενα, ἀποφασίζομεν:

Ἐγκρίνομεν τὴν ἐν θέματι συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας, κατατεθεῖσαν ἡμῖν τὴν 3.2.1968, συνταχθέντος πρὸς τοῦτο τοῦ ὑπ' ἀριθ. 905/1968 πρακτικοῦ καταθέσεως καὶ τῆς ὁποίας τὸ κείμενον, τροποποιούμενον παρ' ἡμῶν κατὰ τὰ ἀνωτέρω, ἔχει ὡς ἀκολούθως:

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας
ἐργατοτεχνιτῶν ἐλαστικοῦ Θεσσαλονίκης

Ἐν Θεσσαλονίκῃ σήμερον τὴν 2 Φεβρουαρίου 1968, ἡμέραν Παρασκευὴν καὶ ὥραν 6ην μ.μ., ἐν τοῖς Γραφείοις τοῦ Συνδέσμου Βιομηχάνων Μακεδονίας - Θράκης, οἱ ὑπογεγραμμένοι ἀφ' ἑνὸς 1) Σωτήριος Στυλιανοῦ, 2) Ἀχιλλεὺς Ἀπ. Ἐλατόπουλος, ἐκπρόσωποι τοῦ Συνδέσμου Βιομηχάνων, καὶ ἀφ' ἑτέρου οἱ 1) Βασίλειος Βασιλειάδης, 2) Μελέτιος Θεοδωρίδης καὶ 3) Νικόλαος Κιρασάββας, ἐκπρόσωποι τοῦ ἐνταῦθα ἀνεγνωρισμένου Συνδέσμου (Σωματείου) Ἐργατῶν Τεχνιτῶν Ἐλαστικοῦ Θεσσαλονίκης, ἅπαντες νομίμως ἐξουσιοδοτημένοι παρὰ τῶν ὀργανώσεων, ἃς ἐκπροσωποῦσιν, ἀπεφασίσαμεν τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως, δι' ἧς καθορίζονται ἡ ἀμοιβὴ καὶ οἱ ὅροι ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν ἐλαστικοῦ Θεσσαλονίκης ὡς κάτωθι:

Τὰ κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων τῶν ἐργατοτεχνιτῶν ἐλαστικοῦ τῆς Εἰρηνοδικειακῆς Περιφερείας Θεσσαλονίκης καθορίζονται ὡς ἀκολούθως:

Α' Εἰδικευμένοι ἐργάται:

Ζυμωταί, καλαντρεῖς, κόπται σολῶν καὶ λινῶν διὰ χειρὸς καὶ πιεστηρίου, μονταριστοί, σφιλα-

ριστα, ταξινομηταί καλαποδίων, συσκευασταί καί έκτελεσταί παραγγελῶν ἑτοίμων ὑποδημάτων, ψιλαστα καί μονταριστα φαντιῶν ἐπί καλάποδος, ψιλιάστρια φαρῆς φαντιῶν, κορδελλιάστρια, σολιδόροι, βαφεῖς, κλιβαντεῖς, πρεσσαριστα κοπῆς καί ψησίματος, παρασκευασταί μιγμάτων (χημείου καί φοίμου), σολληνοποιοί, κατασκευασταί γόμας, μπουτινεζαδόροι, χειρισταί μηχανοκινήτων κοπτικῶν μηχανῶν, ὡς καί ἐργάται ἀναμιγώσεως γενικά:

	Ἄνδρες Δρχ.	Γυναῖκες Δρχ.
Τό πρῶτον προσλαμβανόμενοι	95	80
Μετά ἑξάμηνον προϋπηρεσίαν παρ' οἱῳδήποτε ἐργοδότῃ τοῦ κλάδου εἰς τινα τῶν ἀνωτέρω εἰδικοτήτων, ἀποδεικνυομένη καί διά τοῦ βιβλιαρίου τοῦ Ι.Κ.Α.	100	82
Μετά τήν συμπλήρωσιν ὡς ἀνωτέρω ἔτους προϋπηρεσίας	107	88

Β' Ἀνειδίκευτοι ἐργάται:

Τό πρῶτον προσλαμβανόμενοι	90
Μετά ἓν ἔτος ὑπηρεσίας	95
Μετά δύο ἔτη ὑπηρεσίας	100

Γ' Ἐργάτριαι:

Τό πρῶτον προσλαμβανόμεναι	75
Μετά ἑξάμηνον προϋπηρεσίαν	77
Μετά ἓν ἔτος προϋπηρεσίαν	78
Μετά τρία ἔτη καί ἕως δέκα	80
Αἱ ἔχουσαι προϋπηρεσίαν ἄνω τῶν 10 ἐτῶν	82

Ὡς πρός τό ἤδη χορηγούμενον ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας ἐκ 10% παραμένει χορηγούμενον εἰς τό αὐτό ὕψος καί ἔκτασιν, ὡς διεμορφώθη διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 15187/1966 τροποποιητικῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καί Ἐργασίας καί τῆς ὑπ' ἀριθ. 45/1965 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Α.Δ. Ἀθηνῶν.

Εἰς ἃς περιπτώσεις ἐντός τῶν ἐργοστασίων ἐλαστικῶν λειτουργοῦν τμήματα κατασκευῆς δερματίνων ὑποδημάτων ὡς πρός τήν σχέσιν ἐργασίας τῶν ἐν αὐτῷ ἐργαζομένων θέλει ἰσχύσει τό ἄρθρον 4 τῆς ἀπό 1ης Αὐγούστου 1967 ὑπογραφείσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας τῶν ὑποδηματεργατῶν ἁπάσης τῆς χώρας (Φ.Ε.Κ. 535 τ. Β' τῆς 28.8.1967) (*).

Λοιποί ὅροι

Ὡς πρός τούς λοιπούς ὅρους παραμένουν ἐν ἰσχύϊ τά καθορισθέντα διά τῆς ἀπό 22 Φεβρουαρίου 1962 συλλογικῆς συμβάσεως προβλεπόμενα, πλήν τοῦ ὑπό στοιχ. δ' ὅρου αὐτῆς, ὅστις μεταρρυθμίζεται ὡς ἀκολούθως:

Οἱ ἐργοδόται προσφέρονται, ὅπως, κατόπιν γραπτῆς ἐξουσιοδοτήσεως ἐφ' ἅπαξ γενομένης ὑπό τῶν ὑπέρ ὧν ἡ παροῦσα μισθωτῶν, παρακρατοῦν κατά μῆνα, ἐκ τῶν ἀποδοχῶν αὐτῶν, ποσόν ἴσον πρός τήν κατά τό καταστατικόν τῶν συνδικαλιστικῶν των ὀργανώσεων προβλεπομένην εἰσφοράν.

Ἡ ἰσχύς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπό τῆς 2ας Φεβρουαρίου 1968.

Ἡ παροῦσα συλλογική σύμβασις συνετάγη εἰς ἓξ πρωτότυπα, ἐξ ὧν δύο ὑποβληθήσονται εἰς τόν Ὑπουργόν Ἐργασίας πρός ἔγκρισιν καί τά ὑπόλοιπα ἔλαβον οἱ ἀντιπρόσωποι τῶν συμβαλλομένων ὀργανώσεων.

Οἱ συμβαλλόμενοι

(Ἕπονται ὑπογραφαί)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διά τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 23 Φεβρουαρίου 1968

—

18670/1378/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περί ἐπεκτάσεως τῆς ἀσφαλίσεως τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 106 τῆς 29 Φεβρουαρίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τήν ὑπ' ἀριθ. 49508/2479/19.5.1967 ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἐκδοθεῖσαν βάσει τοῦ ἀ.ν. 4/1967 «περί ἀποκαταστάσεως εὐρυθμίας εἰς τήν λειτουργίαν τῶν Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν καί Ν.Π.Δ.Δ., Ὀργανισμῶν κλπ.». 2) Τήν ὑπ' ἀριθ. 4302/Φ.Τ. ΑΑ/7.2.1968 ἀναφοράν τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, ἀποφασίζομεν:

Ἐγκρίνομεν τήν κατά τήν ὑπ' ἀριθ. 6/30.1.1968 συνεδρίασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ι.Κ.Α. ληφθεῖσαν ἀπόφασιν αὐτοῦ περί ἐπεκτάσεως τῆς ἀσφαλίσεως, ἔχουσαν ὡς ἀκολούθως:

Τό Διοικητικόν Συμβούλιον τοῦ Ι.Κ.Α. ἀπο-

(*) ΕΕΔ 26, 1167.

φασίζει ὁμοφώνως:

1) Τὴν ἐπέκτασιν τῆς παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. ἀσφαλίσεως δι' ἅπαντας τοὺς ἐν ἄρθρῳ 1 § 2 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 προβλεπομένους κλάδους εἰς τὴν ἐντὸς τῶν Νομῶν Ἡμαθίας καὶ Θεσπρωτίας περιοχὴν ἐκτελέσεως τοῦ ἔργου κατασκευὴ τῆς ἐθνικῆς ὁδοῦ Βεροίας - Κοζάνης - Νεαπόλεως - Κονίτσης - Ἡγουμενίτσης, ἀσφαλιστικῆς ἀρμοδιότητος τῶν Τοπικῶν Ὑποκαταστημάτων Ι.Κ.Α. Βεροίας καὶ Ἡγουμενίτσης ἀντιστοίχως.

2) Τὴν ἐπέκτασιν τῆς παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. ἀσφαλίσεως δι' ἅπαντας τοὺς ἐν ἄρθρῳ 1 § 2 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 προβλεπομένους κλάδους εἰς τὰς περιοχὰς ἐκτελέσεως τῶν ἔργων α) κατασκευὴ τῆς ἐθνικῆς ὁδοῦ Ἡγουμενίτσης - Ἰωαννίνων καὶ β) κατασκευὴ τῆς ἐπαρχιακῆς ὁδοῦ Ἡγουμενίτσης - Μαργαριτίου - Πάργας, ἀσφαλιστικῆς ἀρμοδιότητος τοῦ Τοπικοῦ Ὑποκαταστήματος Ι.Κ.Α. Ἡγουμενίτσης.

Ὡς ἡμερομηνία ἐνάρξεως ἐφαρμογῆς τῆς ἀσφαλίσεως ὁρίζεται ἡ πρώτη τοῦ μεθεπομένου μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 21 Φεβρουαρίου 1968

—

ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ Κ.Α.Π.

1/1968 Ἀπόφ. Πρωτοβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν

Περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ὁδηγῶν ἀνελκυστήρων (ἀσανσέρ) περιοχῆς Ἀθηνῶν, Πειραιῶς καὶ Περιχώρων (*).

.. ..

3/1968 Ἀπόφ. Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν

Περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ἀπασχολουμένων εἰς λαχαναγοράς, ὀπωραγοράς, λαχανοπωλεῖα νωπῶν καὶ ξηρῶν καρπῶν καὶ λοιπῶν μισθωτῶν ἁπάσης χώρας (*).

... ...

Διὰ ταῦτα

Μεταρρυθμίζει τὴν ὑπ' ἀριθ. 88/1966 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τῆς Πανελληνίου Ὁμοσπονδίας μισθωτῶν παραγωγῆς καὶ ἐμπορίας ὀπωρολαχανικῶν ἀφ' ἑνὸς καὶ τῶν: 1) Πανελληνίου Ὁμοσπονδίας Ὀπωρολαχανεμπόρων, 2) Πανελληνίου Συνομοσπονδίας Ἑνώσεων Γεωργικῶν Συνεταιρισμῶν, 3) Γενικῆς Συνομοσπονδίας Ἐπαγγελματιῶν καὶ Βιοτεχνῶν Ἑλλάδος καὶ 4) Συνδέσμου Ἑλλήνων Ἐξαγωγέων Νωπῶν Γεωργικῶν Προϊόντων ἀφ' ἑτέρου, ὡς ἀκολούθως:

Ι. Τὰ κατώτατα ὅρια μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων τῶν εἰς τὰς λαχαναγοράς, ὀπωραγοράς, λαχανοπωλεῖα νωπῶν καὶ ξηρῶν καρπῶν (μικτὰ ἢ ἀμιγῆ) ἀπασχολουμένων μισθωτῶν, ὡς καὶ α) συσκευαστῶν καὶ συσκευαστριῶν φρούτων, τῶν ἐργαζομένων εἰς ψυγεῖα καὶ ἀπασχολουμένων διὰ λογαριασμὸν τῶν ἐνοικιαστῶν τῶν ψυγείων καὶ β) τῶν ἐργατῶν καὶ ἐργατριῶν, τῶν ἀπασχολουμένων εἰς τὴν διαλογὴν καὶ συσκευασίαν ἢ ἁπλῶς εἰς συσκευασίαν ὀπωρῶν, διὰ λογαριασμὸν τῶν ἐν διενέξει ἐμπόρων, καθορίζονται ὡς ἀκολούθως:

Α' Προσωπικὸν

Καταστημάτων - Λαχαναγορῶν - Ὀπωραγορῶν

Περιφέρεια

Ἀθηνῶν - Πειραιῶς - Προαστίων

1) Τὰ κατώτατα ὅρια βασικῶν μηνιαίων μισθῶν τῶν γραμματικῶν καὶ πωλητῶν καθορίζονται: α) ἀπὸ 1.12.1966 μέχρι 31.1.1968 εἰς δραχμὰς 2.500 καὶ β) ἀπὸ 1.2.1968 καὶ ἐφεξῆς εἰς δραχμὰς 2.700.

2) Οἱ ἀνωτέρω βασικοὶ μισθοὶ προσαυξάνονται δι' ἐπιδόματος πολυετοῦς ὑπηρεσίας ἐκ 5%, δι' ἑκάστην τριετίαν προϋπηρεσίας καὶ μέχρι τεσσάρων τριετιῶν.

3) Ὡσαύτως χορηγεῖται ἐπίδομα συζύγου: α) ἀπὸ 1.12.1966 μέχρι 31.1.1968 ἐκ δραχμῶν 100 μηνιαίως καὶ β) ἀπὸ 1.2.1968 καὶ ἐφεξῆς ἐκ ποσοστοῦ 10%, ὑπολογιζόμενον ἐπὶ τοῦ ἀνωτέρω ἐκ δραχμῶν 2.700 βασικοῦ μισθοῦ.

4) Ὡς γραμματικοὶ νοοῦνται οἱ ἀπασχολούμενοι μὲ τὴν καταγραφὴν τῶν εἰσερχομένων καὶ ἐξερχομένων ἐμπορευμάτων, τὴν ἔκδοσιν ἐντολῶν εἰσπράξεων καὶ πληρωμῶν, τὴν σύνταξιν τιμολογίων πωλήσεων καὶ σύνταξιν ἐκκαθαρίσεων κλπ. καὶ ὡς πωληταὶ οἱ ἐξουσιοδοτημένοι ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου διὰ τὴν πώλησιν τῶν ἐμπορευμάτων καὶ ἀπασχολούμενοι ἀποκλειστικῶς ἢ κατὰ κύριον χαρακτῆρα εἰς τὴν ἐργασίαν ταύτην.

Λοιπὴ χώρα

Διὰ τὰς αὐτὰς ὡς ἀνωτέρω κατηγορίας μισθωτῶν καὶ ὑπὸ τὰς αὐτὰς διακρίσεις ἰσχύουν τὰ ὡς ἄνω καθοριζόμενα κατώτατα ὅρια βασικῶν μισθῶν, μειωμένα: α) κατὰ ποσοστὸν 10% διὰ τὴν ἀπὸ 1.12.1966 μέχρι 31.1.1968 χρονικὴν περίοδον καὶ β) κατὰ ποσοστὸν 7% ἀπὸ 1.2.1968 καὶ ἐφεξῆς.

Ἐπὶ τῶν οὕτω προσδιοριζομένων βασικῶν μισθῶν χορηγοῦνται αἱ ἀνωτέρω προσαυξήσεις καὶ ἐπιδόματα λόγῳ πολυετοῦς ὑπηρεσίας καὶ συζύγου.

Β'. Ὑπάλληλοι

Ὀπωρολαχανοπωλείων νωπῶν καὶ ξηρῶν καρπῶν

Περιφέρεια

Ἀθηνῶν - Πειραιῶς - Προαστίων

Περίοδος ἀπὸ 1.12.1966 μέχρι 31.1.1968:

Διὰ τοὺς ὑπαλλήλους λιανικῆς πωλήσεως τοὺς ἄγοντας:	Δραχμαί
α) Τὸ 14ον καὶ 15ον ἔτος τῆς ἡλικίας	1.200
β) » 16ον » 17ον » » »	1.350
γ) » 18ον » 19ον » » »	1.750
δ) » 20ὸν » ἄνω » » »	2.000
ε) διὰ τοὺς ἔχοντας συμπληρώσει τὸ 23ον ἔτος τῆς ἡλικίας καὶ δεκὴ προϋπηρεσίαν τὸ κατώτατον ὅριον μισθοῦ ὁρίζεται εἰς...	2.200

Λοιπὴ χώρα

Διὰ τὴν αὐτὴν ὡς ἄνω κατηγορίαν μισθωτῶν ἰσχύουν τὰ ἀνωτέρω κατώτατα ὅρια μισθῶν (Περιφερείας Ἀθηνῶν - Πειραιῶς - Προαστίων) μειωμένα κατὰ ποσοστὸν 10%.

Περίοδος ἀπὸ 1.2.1968 καὶ ἐφεξῆς:
Διὰ τοὺς ὑπαλλήλους λιανικῆς πωλήσεως

(*) Κατετέθη παρὰ τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν, κατ' ἄρθρον 20 νόμου 3239/1955, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 8 τῆς 22.2.1968 πράξεως καταθέσεως, καὶ ἐκοινοποιήθη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας τὴν 23.2.1968.

τοὺς ἄγοντας: Δραχμαί

α) Τὸ 14ον καὶ 15ον ἔτος τῆς ἡλικίας 1.250
β) » 16ον » 17ον » » » 1.450
γ) » 18ον » 19ον » » » 1.750
δ) μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 19ου ἔτους τῆς ἡλικίας ἡ μισθοδοσία καθορίζεται ἀναλόγως τῆς παρὰ τῷ αὐτῷ ἢ ἑτέρῳ ἐργοδότῃ ὁμοειδοῦς ὑπηρεσίας, ὑπολογιζομένης ὅμως ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ 19ου ἔτους τῆς ἡλικίας ὡς ἀκολούθως:

Δραχμαί

Κατὰ τὸ	1ον καὶ	2ον ἔτος	ὑπηρεσίας		2.000
» »	3ον »	4ον »	»		2.200
» »	5ον »	6ον »	»		2.350
» »	7ον »	8ον »	»		2.450
» »	9ον »	10ον »	»		2.580
» »	11ον »	12ον »	»		2.750
» »	13ον »	14ον »	»		2.920
» »	15ον »	16ον »	»		3.100
» »	17ον »	18ον »	»		3.250
» »	19ον »	20ὸν »	»		3.400

Δι' ἕκαστον ἔτος ὑπηρεσίας ἐπὶ πλέον τῶν 20 ἐτῶν συμπεπληρωμένων τὸ ὡς ἄνω τελευταῖον κλιμάκιον βασικοῦ μισθοῦ τῶν δραχμῶν 3.400 αὐξάνεται κατὰ δραχμὰς 80 μέχρι συμπληρώσεως βασικοῦ μισθοῦ δραχμῶν 4.200.

ε) Τὰ ὡς ἄνω κατώτατα ὅρια βασικῶν μηνιαίων μισθῶν προσαυξάνονται ὡσαύτως δι' ἐπιδόματος συζύγου ἐκ ποσοστοῦ 10%.

Λοιπὴ χώρα

Διὰ τὴν αὐτὴν ὡς ἄνω κατηγορίαν μισθωτῶν ἰσχύουν τὰ ἀνωτέρω κατώτατα ὅρια μισθῶν (Περιφερείας Ἀθηνῶν - Πειραιῶς - Προαστίων) μειωμένα κατὰ ποσοστὸν 7%. Ἐπὶ τῶν οὕτω προσδιοριζομένων βασικῶν μισθῶν χορηγεῖται ἀπὸ 1.2.1968 τὸ ἀνωτέρω ἐκ ποσοστοῦ 10% ἐπίδομα συζύγου.

Γ'. Συσκευασταὶ φρούτων

Διὰ τοὺς συσκευαστὰς καὶ συσκευαστρίας φρούτων, τοὺς ἐργαζομένους εἰς ψυγεῖα καὶ ἀπασχολουμένους διὰ λογαριασμὸν τῶν ἐνοικιαστῶν τῶν ψυγείων, τὸ κατώτατον ὅριον ἡμερομισθίου καθορίζεται: α) διὰ τὴν περίοδον ἀπὸ 1.12.1966 μέχρι 30.6.1967 εἰς δραχμὰς 87, μετὰ δὲ τὴν συμπλήρωσιν 2 ἐτῶν ὑπηρεσίας εἰς δραχμὰς 90 καὶ β) διὰ τὴν περίοδον ἀπὸ 1.7.1967 καὶ ἐφεξῆς ἀντιστοίχως εἰς δραχμὰς 95 καὶ δραχμὰς 100.

Δ'. Ἐργάται ψαχανοκήπων

Διὰ τοὺς ἐργάτας, τοὺς ἀπασχολουμένους εἰς τοὺς ψαχανοκήπους εἰς τὴν διαλογὴν καὶ συσκευασίαν ἢ ἁπλῶς εἰς τὴν συσκευασίαν ἀπορῶν, διὰ λογαριασμὸν τῶν ἐν διενέξει ἐμπόρων, τὸ κατώτατον ὅριον ἡμερομισθίου καθορίζεται, κατὰ χρονικὰς περιόδους, ὡς ἀκολούθως:

α) ἀπὸ 1.12.1966 μέχρι 31.1.1967 ἄρρενες δραχμαὶ 80, θήλεις δραχμαὶ 65

β) ἀπὸ 1. 2.1967 μέχρι 30.6.1967 ἄρρενες δραχμαὶ 85, θήλεις δραχμαὶ 75.

γ) ἀπὸ 1.7.1967 καὶ ἐφεξῆς ἄρρενες δραχμαὶ 95, θήλεις δραχμαὶ 80.

ΙΙ. Τυχὸν καταβαλλόμενα ἀποδοχαί, ἀνώτερα τῶν ὑπὸ τῆς παρούσης καθοριζομένων, δὲν δύνανται νὰ μειωθῶσιν.

ΙΙΙ. Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ὑπὸ τὰς ἀνωτέρω διακρίσεις ἄρχεται ἀπὸ τῆς 1ης Δεκεμβρίου 1966. Αἱ ἐκ τῆς ἀναδρομικότητος τῆς ἰσχύος ταύτης προκύπτουσαι μισθολογικαὶ διαφοραὶ δύνανται νὰ ἐξοφληθῶσιν εἰς τέσσαρας (4) ἰσοπόσους μηνιαίας δόσεις, τῆς πρώτης ἐκ τούτων καταβληθησομένης ἅμα τῇ δημοσιεύσει τῆς παρούσης διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως ἢ τῇ νομίμῳ καταθέσει αὐτῆς εἰς τὸ Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 17 Ἰανουαρίου 1968

—

9/1967 Ἀπόφ. Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Πειραιῶς

Περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τοῦ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ τῶν ἐργοστασίων παστεριώσεως γάλακτος καὶ συναφῶν ἐργοσίων ἁπάσης τῆς χώρας (*)

... ...

Διὰ ταῦτα

Μεταρρυθμίζει ἐν μέρει τὴν ὑπ' ἀριθ. 7/1967 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς, ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τῆς Πανελληνίου Ὁμοσπονδίας ἐργατῶν καὶ ὑπαλλήλων ἐργαζομένων εἰς τὴν παραγωγὴν καὶ πώλησιν γάλακτος καὶ προϊόντων αὐτοῦ ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑ-

(*) Κατετέθη παρὰ τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν, κατ' ἄρθρον 20 νόμου 3239/1955, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 6 τῆς 12.2.1968 πράξεως καταθέσεως, καὶ ἐκοινοποιήθη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας τὴν 14.2.1968.

τέρου τῶν: 1) Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων, 2) Γενικῆς Συνομοσπονδίας Ἐπαγγελματιῶν καὶ Βιοτεχνῶν καὶ 3) Πανελληνίου Συνομοσπονδίας Γεωργικῶν Συνεταιρισμῶν, ὡς ἀκολούθως:

1) Τὰ κατώτατα ὅρια βασικῶν ἡμερομισθίων τοῦ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ τῶν ἐργοστασίων παστεριώσεως γάλακτος καὶ συναφῶν ἐργασιῶν ἁπάσης τῆς χώρας καθορίζονται ὡς κατωτέρω:

α) Ὀξυμετρηταί, ἤτοι ἀπόφοιτοι Γαλακτοκομικῶν Σχολῶν, ἀπασχολούμενοι ὡς βοηθοὶ Χημείου, ἀπὸ 5.5.1967 ἕως 30.6.1967 δραχμαὶ 120, ἀπὸ δὲ τῆς 1.7.1967 καὶ ἑξῆς δραχμαὶ 125.

β) Παστεριωτής, τεχνίτης μίγματος παγωτοῦ παντὸς τύπου, τεχνίτης βουτύρου, κρέμας καὶ γιαούρτης παντὸς τύπου, χειριστὴς μηχανήματος συμπυκνώσεως γάλακτος καὶ χειριστὴς μηχανήματος παγωτοῦ, ἀπὸ 5.5.1967 ἕως 30.6. 1967 δραχμαὶ 115, ἀπὸ δὲ τῆς 1.7.1967 καὶ ἑξῆς 120.

γ) Ἐμφιαλωταί, ἀπὸ 5.5.1967 ἕως 30.6. 1967 δραχμαὶ 90, ἀπὸ δὲ τῆς 1.7.1967 καὶ ἑξῆς δραχμαὶ 96.

δ) Λοιπὸν ἐργατοτεχνικὸν προσωπικόν:

αα) Ἄρρενες, ἀπὸ 5.5.1967 ἕως 30.6.1967 δραχμαὶ 85, ἀπὸ δὲ τῆς 1.7.1967 καὶ ἑξῆς δραχμαὶ 90.

ββ) Θήλεις, ἀπὸ 5.5.1967 ἕως 30.6.1967 δραχμαὶ 70, ἀπὸ δὲ τῆς 1.7.1967 καὶ ἑξῆς δραχμαὶ 75.

2) Εἰς τὰ ἀνωτέρω ἡμερομίσθια περιέχεται, συμψηφιζόμενον, τὸ ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 88/1961 Π.Υ.Σ. προβλεπόμενον ἐπίδομα ἄρτου ἐκ μιᾶς δραχμῆς.

3) Εἰς τοὺς ἐργαζομένους εἰς θαλάμους ψύξεως καταβάλλεται ἐπίδομα θέσεως ἐκ δραχμῶν 14, ἐφ' ὅσον ἀπασχολοῦνται ὑπὸ θερμοκρασίαν κάτω τοῦ μηδενὸς καὶ μέχρι 5 βαθμῶν (κάτω τοῦ μηδενὸς) ἐκ δραχμῶν 18, ἐφ' ὅσον ἀπασχολῶνται ὑπὸ θερμοκρασίαν κατωτέραν τῶν 5 βαθμῶν (κάτω τοῦ μηδενός), δι' ἑκάστην ἡμέραν ἐργασίας.

Ὡσαύτως εἰς τοὺς ἀπασχολουμένους εἰς τὰ ψυγεῖα (ἀποθήκας) γάλακτος καὶ γιαούρτης ὑπὸ θερμοκρασίαν ἀπὸ 0 βαθμοὺς ἕως 5 βαθμοὺς (ἄνω τοῦ μηδενός) χορηγεῖται ἐπίδομα θέσεως ἐκ δραχμῶν 8, δι' ἑκάστην ἡμέραν ἐργασίας.

4) Εἰς τὰ ὡς ἄνω ἐργοστάσια ἀπαγορεύεται ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ συστήματος τῆς κατ' ἀποκοπὴν ἐργασίας.

5) Εἰς ἅπαντας τοὺς ἐργαζομένους παρέχεται ὁ ἀπαραίτητος ρουχισμὸς διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας των, ἤτοι μπλούζα, πῖλοι, παδιαί, πετσέτα, ὡς ἐπίσης καὶ ἐλαστικὰ ὑποδήματα, ἀνήκοντα κατὰ κυριότητα εἰς τὸν ἐργοδότην, ἀντικαθιστάμενα ἅμα τῇ φθορᾷ των.

6) Τὰ σήμερον καταβαλλόμενα ἡμερομίσθια, ἐφ' ὅσον εἶναι ἀνώτερα τῶν διὰ τῆς παρούσης καθοριζομένων, δὲν δύνανται νὰ μειωθῶσιν.

7) Αἱ ἐκ τῆς ἀναδρομικότητος ἰσχύος τῆς παρούσης προκύπτουσαι μισθολογικαὶ διαφοραὶ δύνανται νὰ ἐξοφληθοῦν εἰς δύο δόσεις, ἐξ ὧν ἡ πρώτη κατὰ τὴν δημοσίευσιν τῆς παρούσης καὶ ἡ δευτέρα μέχρι 15.2.1968.

8) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ὑπὸ τὰς ἀνωτέρω διακρίσεις ἄρχεται ἀπὸ 5.5.1967.

Ἐκρίθη, ἀπεφασίσθη καὶ ἐγένετο.

Ἐν Πειραιεῖ τῇ 18 Ἰανουαρίου 1968

—

7/1967 Ἀπόφ. Πρωτοβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Θεσσαλονίκης

Περὶ προσθέτου ἀμοιβῆς λόγῳ ἐξόδων κινήσεως τῶν ἀρτεργατῶν Θεσσαλονίκης (*).

... ...

Διὰ ταῦτα

Δικάζον ἐπὶ τῆς ἀναφυείσης συλλογικῆς διαφορᾶς μεταξὺ τοῦ Ἑνωτικοῦ Συνδέσμου Ἀρτεργατῶν Θεσσαλονίκης καὶ τοῦ Σωματείου Ἀρτοποιῶν Θεσσαλονίκης «Ἡ Ἀναγέννησις» ἀποφαίζει κατὰ πλειονηφίαν τὰ κάτωθι:

Εἰς τοὺς ἐκ τῶν ἐν τῇ πόλει Θεσσαλονίκης ἀπασχολουμένων ἀρτεργατῶν ἐργαζομένους παρ' ἐπιχειρήσεσιν, εἰς ἃς ἡ ἐργασία ἄρχεται κατὰ τὴν ἐν προμεσημβρινὴν ὥραν, καταβάλλεται πρόσθετος ἀμοιβὴ ἐκ δραχμῶν εἴκοσι δύο (22) ἡμερησίως.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ τῆς 7.6.1967.

Ἐκρίθη, ἀπεφασίσθη καὶ ἐγένετο.

Ἐν Θεσσαλονίκῃ τῇ 8 Νοεμβρίου 1967

—

(*) Κατετέθη παρὰ τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν, κατ' ἄρθρον 20 νόμου 3239/1955, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 80 τῆς 30.12. 1968 πράξεως καταθέσεως.

9/1967 Απόφ. Πρωτοβαθμίου Διοικητικού Διαιτητικού Δικαστηρίου Πειραιώς

Περί των όρων αμοιβής και εργασίας των εργατοτεχνιτών βαρελοποιείων Αθηνών, Πειραιώς, Περιχώρων, Ελευσίνος και Μεγάρων (*).

... ...

Διά ταύτα

Επαλίνον την μεταξύ της Ενώσεως Βαρελοποιών Πειραιώς - Αθηνών - Περιχώρων, Ελευσίνος και Μεγάρων αφ' ενός και των: 1) Συνδέσμου Εργοδοτών Βαρελοποιών Πειραιώς, 2) Συλλόγου Βιομηχάνων Πειραιώς, 3) Συνδέσμου Καταστηματαρχών Βαρελοποιών Αθηνών, 4) Βιοτεχνικού Επιμελητηρίου Πειραιώς και 5) Συνδέσμου Ελλήνων Βιομηχάνων αφ' ετέρου ιφισταμένην διένεξιν.

Αποφαίνεται ως ακολούθως:

Τα κατώτατα όρια ημερομισθίων των εργατών βαρελοποιών Αθηνών - Πειραιώς - Περιχώρων, Ελευσίνος και Μεγάρων καθορίζονται ως εξής:

Α'. Μαθητευόμενοι:

1) Διατρέχοντες το 1ον έτος εργασίας βαρελοποιού δραχμαί 43.

2) Διατρέχοντες το 2ον έτος εργασίας βαρελοποιού δραχμαί 50.

3) Διατρέχοντες το 3ον έτος εργασίας βαρελοποιού δραχμαί 55.

4) Διατρέχοντες το 4ον έτος εργασίας βαρελοποιού δραχμαί 60.

5) Διά τους εκ των ανωτέρω συμπληρώσαντας το 18ον έτος της ηλικίας των και ενός έτους προϋπηρεσίαν παρ' οιφδήποτε εργοδότη ή το 19ον έτος της ηλικίας άνευ ή ελάττων του ενός έτους προϋπηρεσίαν δραχμαί 90.

Β'. Βοηθοί:

6) Βοηθοί διατρέχοντες το 5ον και 6ον έτος εργασίας βαρελοποιού δραχμαί 93.

Γ'. Τεχνίται:

7) Τεχνίται γ' διατρέχοντες το 7ον έτος εργασίας βαρελοποιού δραχμαί 95.

8) Τεχνίται β' διατρέχοντες το 8ον έτος εργασίας βαρελοποιού δραχμαί 100.

9) Τεχνίται α' διατρέχοντες το 9ον έτος εργασίας βαρελοποιού δραχμαί 105.

10) Διά τους διατρέχοντας το 10ον και περαιτέρω έτος εργασίας εργάτας βαρελοποιούς, συνυπολογιζομένης της μαθητείας και της υπηρεσίας ως βοηθού και ηλικίας 26 ετών συμπεπληρωμένων, ημερομίσθιον δραχμαί 110.

11) Η εκ της αποφάσεως ταύτης προερχομένη αύξησις του ημερομισθίου συνεπάγεται τοιαύτην εις ανάλογον ποσοστόν και εις τους κατά μονάδα παραγωγής εργαζομένους εργάτας βαρελοποιούς.

12) Γενικώς εις τους πάσης κατηγορίας εργάτας βαρελοποιούς, τους χρησιμοποιούντας ίδια αυτών εργαλεία, καταβάλλεται πλέον του διά της παρούσης αποφάσεως καθοριζομένου ημερομισθίου προσαύξησις δέκα πέντε τοις εκατόν (15%).

13) Απαγορεύεται εις τους εργάτας βαρελοποιούς τους συνδεομένους διά σχέσεως εργασίας μετ' εργοδοτών βαρελοποιών και απολαμβάνοντας το ως άνω ημερομίσθιον να αναλαμβάνωσι καθ' οιονδήποτε τρόπον δι' ίδιων αυτών λογαριασμών εργασίας βαρελοποιίας κατ' οίκον ή εις κατάστημα.

14) Τυχόν καταβαλλόμενα ανώτερα των υπό της παρούσης καθοριζομένων ημερομίσθια δεν μειούνται.

15) Τα δώρα εορτών Χριστουγέννων και Πάσχα θα καταβάλλωνται εις τους περί ων πρόκειται βάσει των υπό της παρούσης προβλεπομένων ημερομισθίων.

16) Η ισχύς της παρούσης άρχεται από 18.7.1967.

Εκρίθη, αποφασίσθη και εγένετο.

Εν Πειραιεί τη 23 Νοεμβρίου 1967

Συλλογική σύμβασις εργασίας

Εκδορασφαγέων Σερρών (*).

Εν Σέρραις σήμερον την 6ην Νοεμβρίου

(*) Κατετέθη παρά τω Γραμματεί του Ειρηνοδικείου Αθηνών, κατ' άρθρον 20 νόμου 3239/1955, συνταχθείσης της υπ' αριθ. 79 της 29.12.1967 πράξεως καταθέσεως.

(*) Κατετέθη παρά τω Γραμματεί του Ειρηνοδικείου Αθηνών, κατ' άρθρον 20 νόμου 3239/1955, συνταχθείσης της υπ' αριθ. 1 της 4.1.1967 πράξεως καταθέσεως.

1967, οἱ κάτωθι ὑπογεγραμμένοι: 1) Μαρμαρίλης Χρῆστος, 2) Σεδαρίδης Κωνσταντίνος, 3) Τσαμερίδης Λάζαρος, ἐξουσιοδοτημένοι ὡς ἐκπρόσωποι τῆς Συντεχνίας Κρεοπωλῶν Σερρῶν, καὶ ἀφ' ἑτέρου: 1) Ἀρβανιτίδης Μιλτιάδης, 2) Ποιμάνος Εὐθύμιος, 3) Βολιώτης Κωνσταντῖνος, νομίμως ἐξουσιοδοτημένοι ὡς ἐκπρόσωποι τοῦ Σωματείου Ἐκδοροσφαγέων Σερρῶν «Ὁ Ἅγιος Ταξιάρχης», συνεφώνησαν καὶ συνεπεδέχθησαν τὰ κάτωθι:

Καθορίζομεν τὴν κατὰ κεφαλὴν σφαζομένων ζώων ὑπὸ τῶν ἐκδοροσφαγέων πόλεως Σερρῶν ἀμοιβὴν ὡς κάτωθι:

	Δραχμαί
α) Βόδια - ἀγελάδες - βούβαλοι - δαμάλια	86
β) Μόσχοι γενικῶς	63
γ) Αἰγοπρόβατα	14
δ) Ἀμνοερίφια	7
ε) Χοῖροι μέχρι 40 κιλῶν	40
στ) Χοῖροι ἄνω τῶν 40 κιλῶν	68

Πλὴν τῆς ἀνωτέρω καθοριζομένης ἀμοιβῆς καθορίζονται διὰ τὰς κάτωθι προσθέτους ἐργασίας τὰ ἑξῆς:

α) Διὰ τὴν ἀποπάχυνσιν μόσχων γενικῶς καὶ κατὰ τὴν κεφαλὴν δραχμαὶ 7.

β) Διὰ τὴν μεταφορὰν τῶν χοίρων ἄνω τῶν 40 κιλῶν δραχμαὶ 3.

Πρόσθετοι ὅροι

1) Οἱ ἐκδοροσφαγεῖς ὑποχρεοῦνται, ὅπως παραλαμβάνωσι τὰ πρὸς σφαγὴν ζῶα ἀπὸ τὴν εἴσοδον τοῦ σφαγείου καὶ τὴν μεταφορὰν αὐτῶν ἰδίαν εὐθύνην πρὸς σφαγήν.

2) Ἡ σφαγὴ καὶ ἡ ἐκδορὰ θὰ ἐκτελῆται καλῶς, ὡς ὁ νόμος ὁρίζει, ἰδίως δὲ διὰ τὴν ἐκδορὰν ἀποφασίζεται: α) ἡ ἀποπάχυνσις τῶν μόσχων καὶ βοοειδῶν θὰ ἐκτελῆται ὑπὸ τῶν ἐκδοροσφαγέων, β) τεμαχισμὸς τῶν ζώων μέχρι 4 τεμαχίων θὰ γίνεται κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ ἐργοδότου.

3) Ὁ καθορισμὸς τῶν ζώων θὰ γίνεται κατὰ τὰς ὑποδείξεις τῶν ἐργοδοτῶν, ἤτοι κατὰ τῆς κεφαλῆς τῶν χοιρινῶν ἢ μέρος αὐτῆς ἢ ἀποπάχυνσιν τοῦ βασιλικοῦ λίπους αὐτῶν.

4) Ἀπαγορεύεται αὐστηρῶς εἰς τοὺς ἐκδοροσφαγεῖς ἡ ὑπ' αὐτῶν ἀφαίρεσις οἱουδήποτε εἴδους ἐκ τῶν σφαγείων, ἤτοι σπληνῶν, συκωτίων, κοιλιῶν κλπ., τῶν ἐκδορέων ὑποχρεουμένων ὅπως παραδίδωσιν ἅπαντα γενικῶς τὰ ὡς ἄνω εἴδη (ἄκρα).

Πᾶσα τυχὸν παράβασις τοῦ παρόντος ὅρου συνεπάγεται τὸν ἀποκλεισμὸν τοῦ προβάτου ἐκ τῆς ἐργασίας ἐν τοῖς σφαγείοις. Οἱ ὑπότροποι ἐκδορεῖς τιμωροῦνται διὰ τῆς ὁριστικῆς διαγραφῆς ἐκ τοῦ σωματείου.

Οἱ ἐκδοροσφαγεῖς μεθυσμένοι δὲν δύνανται νὰ ἀναλαμβάνωσιν ἐργασίαν ἐντὸς τῶν σφαγείων.

5) Ἡ συμβαλλομένη ὀργάνωσις τῶν κρεοπωλῶν Σερρῶν ὑποχρεοῦται, ὅπως οἱασδήποτε ἐργασίας ἐκδοροσφαγῆς ἀναθέτει τὴν ἐκτέλεσιν εἰς τοὺς ἐκδοροσφαγεῖς τοῦ σωματείου «Ἅγιος Ταξιάρχης» Σερρῶν.

6) Ἀπαγορεύεται ἡ παροχὴ ἐργασίας ὑπὸ τῶν κρεοπωλῶν εἰς τοὺς ἐπὶ ποινῇ τελοῦντας ἐκδορεῖς. Κρεοπώλης, παραβαίνων τὸν παρόντα ὅρον, ὑποχρεοῦται εἰς τὴν καταβολὴν ὁλοκλήρου τῆς ἀμοιβῆς τῆς ἐργασίας ταύτης εἰς τὸ συμβαλλόμενον σωματεῖον.

7) Τὰ ὡς ἄνω ἀναλυτικῶς ἐκτεθέντα ἐργατικὰ δικαιώματα θὰ εἰσπράττωνται μετὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας παρὰ τῆς δικαιούχου ὀργανώσεως, εἰδικῶς ἐξουσιοδοτημένης ἐκ μέρους τῶν ἐργατῶν καὶ ἐνεργητικῶς νομιμοποιημένης διὰ χορηγήσεως διπλοτύπων ἀποδείξεων, ἀποκλειομένου παντὸς ἄλλου τρόπου ἀποδείξεως τῆς γενομένης πληρωμῆς, ἡ δὲ ὀργάνωσις θέλει καταβάλει ταῦτα εἰς τοὺς ἐργάτας, μέλη της, συμφώνως πρὸς τὰ διὰ τῶν καταστατικῶν ἢ ἐσωτερικοῦ κανονισμοῦ ἢ τῶν σχετικῶς ληφθησομένων ἀποφάσεων τῆς γενικῆς συνελεύσεως τοῦ σωματείου παγίως ἰσχύοντα.

8) Εἰδικῶς συμφωνεῖται, ὅτι κατὰ τὴν χρησιμοποίησιν τῶν ἐργατῶν τῆς ὡς ἄνω συμβαλλομένης ὀργανώσεως δι' ἐργασίας ἐκτὸς τῶν σφαγείων τῆς πόλεως Σερρῶν, πλὴν τῆς καταβολῆς τῶν ἀνωτέρω ἐργατικῶν δικαιωμάτων, ὁ χρησιμοποιῶν ἐργάτας ὑποχρεοῦται, ὅπως καταβάλῃ καὶ τὰ ἔξοδα μεταβάσεως των καὶ ἐπιστροφῆς

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

Ἀνισότης δικαίου

Ὑπὸ τῆς *Συντάξεως*

Κάθε φοράν, που ἀναγιγνώσκομεν εἰς τὰς ἀποφάσεις τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ἐπὶ αἰτήσεων ἀκυρώσεως ἠσφαλισμένων κατὰ τοῦ Ι.Κ.Α. τὸ στερεοτύπως ἐπαναλαμβανόμενον «ἀσκηθεῖσα ἀτελῶς, κατ' ἄρθρον 40 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951», ἐρχεται εἰς τὸν νοῦν μας ἡ σκέψις πόσον κοινωνικὴ καὶ δικαία εἶναι πράγματι ἡ διάταξις, ἡ ὁποία ἔχει ὡς ἑξῆς: «Πᾶσαι αἱ πράξεις, διοικητικαὶ καὶ ἐξώδικοι πρὸς ἀναγνώρισιν, δικαστικὴν ἐπιδίωξιν ἢ πραγματοποίησιν τῶν παροχῶν ἀπαλλάσσονται παντὸς τέλους, τῶν διὰ πληρεξούσια καταβλητέων συμβολαιογραφικῶν δικαιωμάτων μὴ δυναμένων νὰ ὑπερβῶσι τὸ 1/3 τῶν νομίμων...».

Εἰς τὰς ὀλίγας αὐτὰς γραμμὰς τῆς διατάξεως ἀπεικονίζεται τὸ ἀληθὲς πνεῦμα καὶ ὁ σκοπὸς τῆς κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως, διὰ τῆς ὁποίας προάγεται καὶ ἡ κοινωνικὴ εἰρήνη, ὁ ἐργάτης ἐξασφαλίζεται ἀπὸ τὴν ἀβεβαιότητα τοῦ μέλλοντος διὰ τῆς ἀποκτήσεως μιᾶς ἀξιώσεως πρὸς παροχήν, δικαστικῶς προστατευομένης, δὲν ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ οἴκτου τινὸς καὶ δύναται οὗτος ἀπαρίσπαστος πλέον νὰ ἀφοσιωθῇ εἰς τὴν ἐργασίαν του (*Χ. Ἀγαλλόπουλος*, Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις, σ. 6).

Διὰ τὴν προστασίαν ὅμως τῶν ἐκ τῶν ἀσφαλιστικῶν παροχῶν δικαιωμάτων του, τὰ ὁποῖα ἐνδέχεται νὰ μὴ ἀναγνωρίζωνται κατὰ παρερμηνείαν τοῦ νόμου ὑπὸ τοῦ Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ, ἔπρεπεν ὁ ἠσφαλισμένος καὶ δικαστικῶς νὰ προστατευθῇ. Πρόσφορον μέσον θετικῆς προστασίας του ἀπετέλεσεν ἡ διάταξις περὶ ἀτελείας τῶν πράξεων, ἐξωδίκων καὶ δικαστικῶν, πρὸς ἀναγνώρισιν ἢ πραγματοποίησιν τῶν ἀσφαλιστικῶν παροχῶν. Οἱ πάντες γνωρίζουν ποίαν οἰκονομικὴν σημασίαν ἔχουν τὰ νομοθετικῶς διαταχθέντα, ἀλλὰ καὶ οἱ πάντες πρέπει νὰ ἀναγνωρίζουν, ὅτι, πέραν αὐτῆς, ἡ ἀξία τοῦ νομοθετικοῦ αὐτοῦ μέτρου εἶναι καὶ εἰς τὸ ὅτι ὁ δικαιοῦχος τῶν ἀσφαλιστικῶν παροχῶν διὰ τῆς εἰδικῆς αὐτῆς μεταχειρίσεως συναισθάνεται - πρέπει νὰ συναισθάνεται - ὅτι ὁ Νομοθέτης ἐνδιαφέρεται ὁπωσδήποτε νὰ ἐξασφαλίσῃ διὰ τοῦτον τὰς παροχάς, αἱ ὁποῖαι δὲν ἀποτελοῦν μίαν κοινὴν διαφορὰν μεταξὺ τοῦ Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ καὶ ἐκείνου, ἀλλὰ ἓν ἀπὸ τὰ καλλίτερα μέσα τῆς κοινωνικῆς εἰρήνης, ἡ πραγμάτωσις τῶν ὁποίων πρέπει νὰ γίνεται ἄνευ δαπάνης τοῦ δικαιοῦχου, εἰς βάρος πάντοτε τοῦ Κρατικοῦ Προϋπολογισμοῦ.

Αὐτὸς εἶναι καὶ ὁ δικαιολογητικὸς λόγος τῆς θεσπίσεως ἄλλων διατάξεων περὶ μειωμένης δικαστικῆς δαπάνης εἰς ἐργατικὰς διαφορὰς ἀπὸ τοῦ πρώτου ἤδη νόμου περὶ ἐργατικῶν διαφορῶν, τῇ εἰσηγήσει τοῦ ἀειμνήστου Νικολάου Δημητρακοπούλου, ὡς Ὑπουργοῦ Δικαιοσύνης, τῆς ἀρχικῆς ἀτελείας εἰς διαφορὰς τοῦ νόμου 3514/1928 περὶ τῶν στρατευομένων μισθωτῶν κλπ.

Ἐνῷ, ὅμως, εἶναι ἄξια καλοῦ λόγου ἡ ἐν ἀρχῇ διάταξις, προκαλεῖ δικαίως, νομίζομεν, μελαγχολίαν ἡ σκέψις, ὅτι ἀπομένουν ἔξω τῆς προστασίας χιλιάδες ἄλλοι ἠσφαλισμένοι εἰς ἄλλους, πλὴν τοῦ Ι.Κ.Α., Ἀσφαλιστικοὺς Ὀργανισμούς, διὰ τοὺς ὁποίους τὴν αὐτὴν βεβαίως ἀξίαν ἔχουν αἱ ἀσφαλιστικαὶ παροχαὶ καὶ ὁπωσδήποτε πρέπει καὶ ἡ θέσις ἐκείνων νὰ μὴ εἶναι οἰκονομικῶς καλλίτερα τῆς θέσεως τῶν ἠσφαλισμένων εἰς τὸ Ι.Κ.Α., οὔτε βεβαίως καὶ ἡ ἐπιδίωξις τῆς Πολιτείας δὲν εἶναι νὰ μὴ ἀναγνωρίζωνται καὶ πραγματοποιοῦνται καὶ αἱ παρὰ τούτων ἀσφαλιστικαὶ παροχαί, ὡς καὶ ἐκείναι παρὰ τοῦ πρώτου Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ τῆς χώρας.

Δυσκολεύεται τις λοιπὸν νὰ ἐξηγήσῃ διατί νὰ περιορίζεται ἡ δικαστικὴ αὐτὴ ὠφέλεια τῶν ἠσφαλισμένων εἰς μόνους ἐκείνους τοῦ Ι.Κ.Α. Ἡ πιθανωτέρα ἐξήγησις εἶναι, ὅτι ἀπαντᾶται εἰς τὸν νόμον περὶ ἀσφαλίσεως εἰς τὸ Ι.Κ.Α., ὁ Νομοθέτης διὰ τοῦ νόμου αὐτοῦ περιωρίσθη νὰ ρυθμίσῃ τὰς ἀσφαλιστικὰς τοῦ Ι.Κ.Α. παροχὰς καὶ δὲν ἦτο θέμα ἐκείνης τῆς ὥρας νὰ ἐπεκτείνῃ τὴν προστασίαν καὶ εἰς τοὺς λοιποὺς ἠσφαλισμένους.

Ἐν τούτοις θὰ ἔπρεπε πρὸ πολλοῦ, δι' ἄλλης ἔστω διατάξεως, νὰ ἐξομοιωθῇ ἡ ἐπὶ τοῦ θέματος προστασία εἰς πάντας τοὺς ἠσφαλισμένους μισθωτούς, ἀνεξαρτήτως τοῦ ποίος εἶναι ὁ φορεὺς τῆς ἀσφαλίσεως.

Ὡθεῖται, ἄλλως τε, εἰς τοῦτο ὁ Νομοθέτης καὶ ἐκ τῆς ἀνάγκης ἰσότητος, τὴν ὁποίαν ἐπιβάλλει ἡ γνωστὴ συνταγματικὴ ἀρχή, ἡ ὁποία ἀπαγορεύει τὴν ὑπὸ τοῦ Νομοθέτου ἄνισον ρύθμισιν τοῦ Δικαίου δι' ἄνευ λόγου διακρίσεων.

εἰς τὸν τόπον, ἔνθα θὰ λάβῃ χώραν ἡ ἐκτέλεσις τῶν ἀπαιτουμένων ἐργασιῶν, ὡς καὶ τὰ ἔξοδα διατροφῆς τῶν ἐργατῶν τῆς ἡμέρας ἐκείνης.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἄρχεται ἀπὸ 6 Νοεμβρίου 1967 καὶ εἶναι ἐνιαύσιος, λήγουσα ὡς τοιαύτη τὴν 6.11.1968.

Οἱ συμβαλλόμενοι

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Διεύθυνσις
ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Σύνταξις
ΤΑΣΟΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Τόμος 27ος - Τεύχος 7ον (637)

Ἀθῆναι, 1 Ἀπριλίου 1968

ΤΙΝΑ ΠΕΡΙ ΑΠΕΡΓΙΑΣ

Ὑπὸ τοῦ κ. ΑΝΤΩΝΙΟΥ Γ. ΦΛΩΡΟΥ, Ἀρεοπαγίτου

I. Μακροὶ ἀγῶνες τῆς ἐργατικῆς τάξεως, ἡ ὁποία, ὑπὸ καπιταλιστικὸν σύστημα, ὅπερ εἶναι ἐφαρμογὴ τοῦ νόμου τοῦ ἰσχυροτέρου, εὑρίσκετο εἰς μειονεκτικὴν κατάστασιν ἀπέναντι τῶν ἰσχυρῶν ἐργοδοτῶν, ἐπιβαλλόντων τοὺς ὅρους τῆς ἐργασίας, ἀπέληξαν, συμβαλούσης καὶ τῆς καθιερώσεως τῆς καθολικῆς ψηφοφορίας, εἰς ἀναγνώρισιν τῆς ἀπεργίας, παραλλήλως πρὸς τὴν ἀναγνώρισιν τοῦ δικαιώματος τοῦ συνεταιρίζεσθαι τῶν ἐργαζομένων, οἱ ὁποῖοι, ἐν τῇ ἑνώσει ταύτῃ καὶ διὰ τῆς δι' αὐτῆς ἀποκτωμένης ἰσχύος, ἐπιδιώκουσι, χρησιμοποιοῦντες τὸ μέσον τῆς ἀπεργίας, τὴν ὁμαδικὴν δηλαδὴ διακοπὴν τῆς ἐργασίας, τελεσφορώτερον τοὺς προσήκοντας ὅρους ἐργασίας καὶ τὴν δικαίαν ἀμοιβὴν τοῦ μόχθου αὐτῶν, ὅστις εἶναι ὁ εἷς τῶν παραγόντων τῆς παραγωγῆς.

II. 1. Ἡ ἀπεργία ἦτο ἀξιόποινος πρᾶξις. Ἔπαυσε νὰ εἶναι τοιαύτη. Τὸ ἄρθρον 167 τοῦ Ποιν. Νόμου ἐθεωρήθη καταργηθὲν διὰ τοῦ Συντάγματος τοῦ 1864, τοῦ ἀναγνωρίζοντος τὸ δικαίωμα τοῦ συνεταιρίζεσθαι, καὶ καταργήθη ρητῶς διὰ τοῦ νόμου 2111/1920. Ἐν Γαλλίᾳ αἱ σχετικαὶ διατάξεις τοῦ Ποιν. Κώδικος κατηργήθησαν ἀπὸ τοῦ 1864 (Esmein-Nézard, Eléments de droit constitutionnel, II, 1928 σ. 610-614· Durand-Vitu, Traité de troit du travail, τόμ. III, 1956, Νο 249-252), κατέστη δὲ ἀληθῶς ἀποτελεσματικὸν τὸ δικαίωμα τῆς ἀπεργίας διὰ τῆς ἀναγνωρίσεως τῆς συνδικαλιστικῆς ἐλευθερίας διὰ τοῦ νόμου τοῦ 1884 (G. Burdeau, Les libertés publiques, 3η ἔκδ. 1966 σ. 354· Esmein-Nézard, ἔνθ' ἀν.). Καὶ ἐν Γερμανίᾳ ἀπὸ μακροῦ ἐπίσης ἡ ἀπεργία ἐθεωρήθη (ἀνεξαρτήτως συνταγματικῆς ἢ μὴ προστασίας, περὶ οὗ κατωτέρω) μὴ παράνομος καὶ κατὰ βάσιν μὴ ἀντιτιθεμένη εἰς τὰ χρηστὰ ἤθη, ἐκδήλωσις τῆς ἐλευθερίας τοῦ ἐνεργεῖν τῶν κατ' ἰδίαν ἀτόμων ἐν γένει καὶ ἰδίᾳ τῶν συνταγματικῶς προστατευομένων ἐπαγγελματικῶν ἑνώσεων (F. Bauer, J. Z. 1953, 650). Καὶ ἀπανταχοῦ ἡ ἀπεργία κατέστη οὐχὶ παράνομος ἐνέργεια (Durand-Vitu, ἔνθ' ἀν. Νο 254). Οὕτω ἡ ἀπεργία ἀνήκει ἔκτοτε εἰς τὴν σφαῖραν τῆς γενικῆς ἐλευθερίας τοῦ ἐνεργεῖν. Ἀλλ' ἔχει ἡ ἀπεργία καὶ τὸν χαρακτῆρα δικαιώματος; Λέγεται, ὅτι ἁπλῶς εἶναι κοινωνικὸν φαινόμενον, ἐκδήλωσις δυνάμεως, μὴ συμπεριλαμβανομένη πρὸς τὸ δίκαιον (ἴδε *Καποδίστριαν*, ΕΕΔ 8, 225 ἐπ.· ὁρα καὶ *Ν. Μπουρόπουλον*, Τὸ δικαίωμα τῆς ἀπεργίας καὶ ἡ πολιτικὴ ἐπιστράτευσις, σ. 5· Esmein-Nézard, ἔνθ' ἀν. σ. 612). Κατὰ κρατοῦσαν ἀπόψιν ἡ ἀπεργία ἔχει τὸν χαρακτῆρα δικαιώματος, ἀτομικοῦ μέν, ἐκδηλουμένου ὅμως ὑπὸ συλλογικὴν μορφήν (Durand-Vitu, ἔνθ' ἀν. Νο 253).

Ἡ νομοθεσία καὶ παρ' ἡμῖν ἀπὸ μακροῦ ἀναγνωρίζει τὴν ἀπεργίαν οὐχὶ ἁπλῶς ὡς μὴ ἀπηγορευμένην ἐνέργειαν, ἀλλ' ὡς δικαίωμα τῶν μισθωτῶν καὶ δὴ γενικῆς ἐκτάσεως (*Σβώλου-Βλάχου*, Τὸ Σύνταγμα τῆς Ἑλλάδος, τόμ. Β', σ. 304 καὶ σημ. 223· ΑΠ 495/1966, 670/1953, ΝοΒ 1954, 357).

Ἀλλὰ πρότερον ἔτι, πρὸ ἡμίσεος καὶ πλέον αἰῶνος, ἀπὸ ἐπισήμου θέσεως διεκηρύσσετο ἡ ἀντίληψις αὕτη. Κατὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς Βουλῆς τῆς 25ης καὶ 30ῆς Σεπτεμβρίου

1914, συζητουμένου τοῦ νομοσχεδίου «περὶ μέτρων ἐξασφαλίσεως τῶν εἰς τὸ Κράτος ἀναγκαιουσῶν μεταφορῶν καὶ τῆς δημοσίας τάξεως», δι' οὗ προεβλέπετο ἡ ἐπιστράτευσις ὡρισμένων μισθωτῶν (τροχιοδρομικῶν κλπ.), ἵνα «κτυπηθῇ ἡ ἀπεργία», ὁ Πρωθυπουργὸς Ἐλ. Βενιζέλος ἔλεγεν «...ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον ὑποστηρίζομεν εἶναι, ὅτι ἡ ἀπεργία εἶναι δικαίωμα...», ὑπὸ ἐπιφύλαξιν ὅμως, «ἀλλ' ἀκριβῶς δὲν δύναμαι νὰ ἀναγνωρίσω εἰδικῶς εἰς αὐτὴν τὴν κατηγορίαν τῶν ἐργατῶν (τῶν σιδηροδρομικῶν κλπ.), ὅπως εἶπον καὶ προχθές, τὸ δικαίωμα τῆς ἀπεργίας, διότι διὰ τὴν κανονικὴν λειτουργίαν τῆς κοινωνικῆς ζωῆς τὸ δικαίωμα τοῦτο, ἀναγνωριζόμενον εἰς τοὺς ἐργάτας, καθιστᾷ αὐτοὺς διοικητὰς τοῦ κοινωνικοῦ βίου ἐπὶ ζητημάτων, τὰ ὁποῖα δὲν ἔχουσιν ἐντελῶς ἰδιωτικὸν χαρακτῆρα, ἀλλὰ τὰ ὁποῖα ἀποτελοῦσιν ἄσκησιν δημοσίας ὑπηρεσίας». Εἶτα ἀπαντῶν εἰς τὸν Δ. Ράλλην, ὅστις, μεταξὺ ἄλλων, ἐτόνισεν, ὅτι «τὸ δικαίωμα τῆς ἀπεργίας, ὡς τὸ ἀπεκάλεσαν, ἐνέχει ἐν ἑαυτῷ τὴν πρόθεσιν ἐκβιάσεως, τὴν αὐτοδικίαν καὶ σπείρει ἐν τῇ κοινωνίᾳ τὴν ἀναρχίαν», εἶπεν: «Ἐκπλήσσομαι δὲ πῶς εἶναι δυνατὸν κατὰ τὴν δευτέραν δεκάδα τοῦ εἰκοστοῦ αἰῶνος νὰ εὑρίσκεται ἄνθρωπος τῆς περιωπῆς τοῦ κ. βουλευτοῦ ἐξ Ἀρκαδίας, ὁ ὁποῖος νὰ ἐξανίσταται, διότι ἀπὸ τοῦ βήματος τούτου κηρύττεται ἡ ἀπεργία ὡς δικαίωμα», «ἦλθε νὰ ἰσχυρισθῇ ἐντεῦθεν ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα φέρουσιν ἡμᾶς ὀπίσω, σχεδὸν πέραν ὅλης σχεδὸν τῆς ἡλικίας τοῦ ἀξιοτίμου κ. βουλευτοῦ ἐξ Ἀρκαδίας, πάντως ὀπίσω πέραν τοῦ δευτέρου ἡμίσεος τοῦ 19ου αἰῶνος», «ὁ κ. βουλευτής... ἐπικαλεῖται τὰς ἀρχὰς τῆς ἐλευθερίας..., ἀλλ' ἡ ἐλευθερία ἀκριβῶς αὕτη παρέχει τὸ δικαίωμα εἰς τὸν ἐργάτην νὰ συζητῇ τοὺς ὅρους, ὑπὸ τοὺς ὁποίους ἐργάζεται καὶ παύῃ ἐργαζόμενος, ἅμα κρίνῃ αὐτοὺς μὴ συμφέροντας αὐτῷ. Καὶ ἂν τοῦτο θεωρῆτε δικαίωμα ἑκάστου κατ' ἰδίαν, διατί θέλετε νὰ ἀποκλείσητε ἐναντίον τῆς γενικῆς ἀρχῆς τοῦ συνεταιρισμοῦ τὴν συνεννόησιν τῶν ἐργατῶν ὡρισμένου ἐργοδότου, ὅπως παύσωσι τὴν ἐργασίαν, διὰ νὰ δυνηθῶσιν ἀπὸ τοῦ ἴσου νὰ συζητήσωσι τοὺς ὅρους τῆς ἐργασίας αὐτῶν; Τί βλέπετε τὸ ἔκθεσμον καὶ τὸ ἐναντίον τῆς ἐλευθερίας ἐν τούτῳ;». Καὶ εἰς ἄλλον σημεῖον τῆς ἀγορεύσεώς του ἔλεγεν: «... ἡ κυβέρνησις... ἀλλὰ καὶ διὰ νόμου, ὁ ὁποῖος ἐψηφίσθη διὰ σωματεῖα καὶ συλλόγους διωμοκλυνεν αὐτούς, διότι νομίζομεν, ὅτι, ὅταν οὕτω πως ὁ κόσμος ὁ ἐργατικὸς εἶναι ὠργανωμένος, δύναται ἀποτελεσματικώτερον τὰ ἴδια συμφέροντα νὰ ὑπερασπίζῃ καὶ συμφωνίας δύναται εὐκολώτερον νὰ συνάπτῃ παρὰ δι' ἀπεργίας. Ἡ ἀπεργία εἶναι ἓν δικαίωμα, τοῦ ὁποίου καλὸν εἶναι νὰ γίνηται χρῆσις ὅσον τὸ δυνατὸν σπανιώτερον». Ὁ Γ. Θεοτόκης ἔλεγεν: «... ἡ ἐλευθερία τῆς ἐργασίας ἀποτελεῖ τὸ δικαίωμα, δηλαδὴ ὅτι ἕκαστος εἶναι ἐλεύθερος, ἵνα ὑπό τινας ὅρους χορηγήσῃ τὴν ἐργασίαν αὐτοῦ καὶ ἑπομένως ἔχει τὸ δικαίωμα ἐν μὴ ἀποδοχῇ τῶν ὅρων τούτων ν' ἀρνηθῇ τὴν ἐργασίαν αὐτοῦ... ἐκ τῆς ἰδέας ταύτης προέκυψε κατ' ἀνάγκην ἡ ἰδέα τοῦ συνεταιρισμοῦ, διότι ὁ συνεταιρισμὸς ἐξασφαλίζει τὴν ἐξάσκησιν τοῦ δικαιώματος τῆς ἐλευθερίας, τὴν ὁποίαν ἀναγνωρίζουν ὡς δικαίωμα ἀναμφισβήτητον, τοῦ συνεταιρισμοῦ δὲ γενομένου δεκτοῦ ἐπῆλθε, κατ' ἀνάγκην, ὡς συνέπεια ἡ ἀπεργία· διότι, τοῦ συνεταιρισμοῦ γενομένου δεκτοῦ, πρέπει νὰ παραδεχθῇ τις, ὅτι εἰς τὸν συνεταιρισμὸν πρὸ πάντων ἔχουσι τὸ δικαίωμα νὰ συνεννοηθῶσιν, ὅπως ἀπεργήσωσιν· διατηρῶν ὅμως ἐπιφυλάξεις, ὅσον ἀφορᾷ τὴν κατάστασιν τῆς χώρας ἡμῶν, προσέθετεν: «... ἂν τοὺς νόμους τούτους (ἄλλων χωρῶν) μεταφέρωμεν εἰς κοινωνίας, αἱ ὁποῖαι δὲν ἔχουν τὴν αὐτὴν κοινωνικὴν ἀνάπτυξιν, τὸν αὐτὸν πλοῦτον, τὰ ἀποτελέσματα τῶν νόμων τούτων δύνανται νὰ εἶναι καταστρεπτικὰ διὰ τὰ συμφέροντα τῆς χώρας...». Ὁ δὲ Δ. Γούναρης ἔλεγε: «Διὰ τοῦ ὑπὸ συζήτησιν νομοσχεδίου τίθεται περιορισμὸς εἰς τὴν ἐλευθερίαν τοῦ ἐργάτου τοῦ νὰ παρέχῃ τὴν ἐργασίαν αὐτοῦ ὑπὸ ὅρους, ὑπὸ τοὺς ὁποίους αὐτὸς νομίζει συμφέροντας. Ὁ περιορισμὸς αὐτὸς δὲν θίγει δικαίωμα. Ὁ περιορισμὸς οὗτος θίγει αὐτὸν τοῦτον τὸν ἐργάτην, διότι ἡ ἐργασία τοῦ ἐργάτου οὐδὲν ἄλλο εἶναι παρὰ κίνησις τοῦ σώματος καὶ τοῦ πνεύματος αὐτοῦ. Δὲν εἶναι τι ἀνῆκον εἰς αὐτόν. Εἶναι αὐτὸς ὁ ἴδιος. Τοῦτο εἶναι ἡ ἐργασία..., διότι τὸν σύνδεσμον μεταξὺ τοῦ ἐγὼ καὶ τοῦ σώματος καὶ τοῦ πνεύματος τοῦ ἀνθρώπου δημιουργεῖ ἡ φύσις τοσοῦτον ἀσφαλῆ, ὥστε νὰ μὴ ἔχῃ ἀνάγκην οὐδεμιᾶς ἐπεμβάσεως τοῦ νόμου. Ἐντεῦθεν ἡ ἀπόλυτος ἐξουσία τοῦ προσώπου ἐν τῇ διαθέσει τῆς ἐργασίας αὐτοῦ». Συγκρίνων τὴν ἐργασίαν πρὸς τὴν ἰδιοκτησίαν, διὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῆς ὁποίας προνοεῖ τὸ Σύνταγμα, λέγει: «...ὅταν θίγεται αὐτὸ τὸ ἀγαθὸν (διὰ τῆς ἐπι-

στρατεύσεως). Έχετε πλήρη την αντίληψιν τῆς ἐπεμβάσεως, ἣν ἐπιχειρεῖτε; Καί, ἂν ἔχητε τοιαύτην, γνωρίζετε ἐπί τίνος σχέσεως καί τίνα ἐπιρροὴν ἀσκεῖτε διά τῆς ἐπεμβάσεως τοῦ Κράτους, θίγοντες ἢ ἀφαιροῦντες ὅπλον χρησιμώτατον διά τόν ἐργάτην ἐν τῇ διαπραγματεύσει τῆς συναλλαγῆς του μετά τοῦ κεφαλαιούχου;...». «Ἀλλ' ἀνέκυψεν εἰς τό μέσον καί τό γενικώτερον πρόβλημα περί τοῦ δικαιώματος τοῦ ἀπεργεῖν. Δέν θά ἐγίνετο ποτέ λόγος περί τοῦ δικαιώματος ἢ μή τοῦ ἀπεργεῖν, ἐάν ὑπῆρχεν ἐκ τῶν πραγμάτων ἀντίληψις ἀκριβής καί ἀρτία, διότι, ὅταν τις ἀρνῆται νά παράσχῃ τήν ἐργασίαν αὐτοῦ, οὐδενός δικαιώματος κάμνει χρῆσιν. Διαθέτει κατά τήν ἐλευθέραν θέλησίν του τό ἀγαθόν αὐτό, τό ὁποῖον κατά φύσιν ὑπέρ πᾶν ἄλλο μετ' αὐτοῦ συνέχεται καί αὐτῷ ἀνήκει...» «Ὅταν ἐξ αὐτῶν δύναται ν' ἀρνηθῇ τις τήν ἐργασίαν του, δέν δύνανται ἀπό κοινοῦ ὅλοι οἱ τήν αὐτήν ἐπιχείρησιν ὑπηρετοῦντες νά ἀρνηθῶσι τήν παραγώρησιν τῆς ἐργασίας αὐτῶν;». Ὁμιλῶν περί τῆς διανομῆς τῆς ἐπί πλέον ἀξίας, λέγει: «Τοῦτο λύεται διά τοῦ ἀνταγωνισμοῦ, διά τῆς ἰσχύος. Λύεται διά τῆς δυνάμεως τοῦ ἰσχυροτέρου... Μή ἀναθέσητε εἰς οὐδένα νά λύσῃ τό πρόβλημα τοῦτο, διότι οὗτος θά σᾶς εἴπῃ, διά τίνα λόγον θά δώσω τό ἐπί πλέον εἰς τόν ἕνα ἢ τόν ἄλλον; Τό δίκαιον δέν διανέμει τό κέρδος τοῦτο μεταξύ τοῦ Α καί τοῦ Β, διότι δέν ἔχει γνώμονα. Ἕν πράττει. Ἀσφαλίζει τήν μετά τήν διανομήν ἀνενόχλητον ἀπόλαυσιν ἐκείνου, τό ὁποῖον διά τῆς διανομῆς περιῆλθεν εἰς ἑκάτερον». «Λύεται διά τῆς ἰσχύος καί ἐλύθη ἐπί μακρόν διά τῆς ἰσχύος εἰς βάρος ἐκείνων, ἐφ' ὧν ἐφηρμόσθη ὁ χαλύβδινος νόμος, καθ' ὃν ὁ παρέχων μόνον τήν ἐργασίαν αὐτοῦ δέν δύναται νά λάβῃ ἕτερόν τι ἢ τά ἀπαραιτήτως ἀναγκαῖα διά τάς ἀτομικάς αὐτοῦ ἀνάγκας». Ἐκθέτει εἶτα τήν ἐξέλιξιν τῆς θέσεως τοῦ ἐργάτου καί τό πρόβλημα, ὅπερ ἐμφανίζεται σήμερον ὡς συνέπεια τῆς δημιουργίας μεγάλων, μεγίστων ἐπιχειρήσεων καί τήν καταπίεσιν ἑκάστου ἐργάτου ἀπό τόν ὄγκον τοῦ κεφαλαίου, κατά τάς διαπραγματεύσεις καί ἐπιλέγει: «Ἀλλ' οἱ διατελοῦντες ἐν αὐτῇ τῇ καταστάσει ἦτο φυσικόν ν' ἀνταπεξέλθωσι πρός τόν ἕτερον τῶν συμβαλλομένων ἐν πλήρει τῇ δυνάμει αὐτῶν καί ἀντεπεξῆλθον πρός τό κεφάλαιον καί τήν ἐπιχείρησιν ὄχι πλέον μεμονωμένως ἕκαστος ἐργάτης, ἀλλά ὁμαδικῶς ἡ ἐργασία. Καί συνήφθη ἡ σύμβασις ὄχι μετά τῶν ἐργατῶν, ἀλλά μετά τῆς ἐργασίας... Ἡ σύμβασις αὕτη ἐγένετο τοιουτοτρόπως ὁμαδική. Τί εἶναι τοῦτο; Ἡ ἐμφάνισις τῆς ἀπεργίας. Ἀπό τῆς στιγμῆς, καθ' ἣν τοῦτο ἐγένετο, ὁ ἐργάτης εἶναι πλέον πράγματι κατ' οἰκείαν βούλησιν ἐλεύθερος νά διαθέσῃ ἐκεῖνο, τό ὁποῖον ὑπέρ πᾶν ἄλλο εἰς τόν κόσμον αὐτόν, εἰς αὐτόν ἀνήκει... Τοῦτο συνέβη παντοχοῦ, τοῦτο συνέβη καί παρ' ἡμῖν». Ὁμιλεῖ ἔπειτα περί τῶν παρεκτροπῶν καί ὑπερβάσεων καί λέγει: «Ἡ χρῆσις μιᾶς δυνάμεως ὑπό οἱασδήποτε ὁμάδος, μή ἀποκτησάσης ἔτι τήν πεῖραν τῆς καταλλήλου χρησιμοποιήσεως αὐτῆς, ἔχει ὡς φυσικήν καί ἀναγκαίαν συνέπειαν καί τινας καταχρήσεις... Τοῦτο ἐγένετο καί παρ' ἡμῖν, τοσοῦτο μᾶλλον, καθ' ὅσον ἐπικεφαλῆς τῶν ἐργατικῶν τάξεων πολύ διάφοροι ἦσαν οἱ ἀλλαχοῦ τεθέντες ἐπικεφαλῆς ἀπό τούς ἔξω...».

2. Δέν εἶναι ὁπωσδήποτε ἐπιτετραμμένον ἀπέναντι τοῦ φιλοξενοῦντος περιοδικοῦ νά γίνῃ ἐνταῦθα εὐρυτέρα περίληψις τῶν ἀνωτέρω ἀγορεύσεων, ὡς καί περίληψις τις ἄλλων ἀξιολόγων ἀγορεύσεων, ἰδία δέ τοῦ Π. Ἀραβαντινοῦ, ὅστις εἶπεν ἐπίσης, ὅτι τό μόνον μέσον, ὅπως ἀντεπεξέλθωσιν οἱ ἐργάται κατά τοῦ ὄγκου τοῦ κεφαλαίου ἦτο «ν' ἀθροισθῶσι», «νά παρουσιασθῶσιν ἡνωμένοι ὡς ἐργασία ἀπέναντι τοῦ κεφαλαίου...». Νομίζω δέ ὅτι δέν ἠναλώθησαν ἀνωφελῶς αἱ στῆλαι, τάς ὁποίας κατέλαβεν ἡ περίληψις τῶν ἀγορεύσεων ἐκείνων. Διότι δεικνύουσι τάς πρό ἡμίσεως καί πλέον αἰῶνος παρ' ἡμῖν ἀντιλήψεις περί τῆς ἀπεργίας ὡς κοινωνικοῦ φαινομένου καί ὡς προβλήματος. Διαφωτίζουσι δέ καί εἰς τήν λύσιν τοῦ ζητήματος περί τοῦ εἰς τίνα ἀνήκει τό δικαίωμα τῆς ἀπεργίας καί περί τῶν ἐπιτρεπτῶν περιορισμῶν τούτου.

3. Ἂν ἡ ἀπεργία εἶναι οὕτω ἀναγνωρισμένη, ὅμως ὑπό τῆς νομοθεσίας οὔτε ἡ ἔννοια αὐτῆς εἶναι ὡρισμένη, οὔτε ἡ ἄσκησις αὐτῆς ἐρρυθμισμένη καί δή κατά τρόπον ὁλοκληρωμένον...

Τά ζητήματα, εἰς τήν λύσιν τῶν ὁποίων ἐπιδίδεται ἡ θεωρία καί ἡ πρᾶξις, εἶναι, πρῶτον, ἡ ἔννοια καί τό περιεχόμενον τῆς ἀπεργίας καί ἐν γένει ὑπό ποίους ὅρους εἶναι αὕτη θεμιτή, δεύτερον, ἀπ' ἐνός μέν πόθεν ἀντλεῖ τό κῦρος τό δικαίωμα τῆς ἀπεργίας, καί δή ἂν προστατεύηται συνταγματι-

κῶς, ἀφ' ἑτέρου δέ, ἐν καταφατικῇ περιπτώσει, ἂν καὶ ἐν τίνι μέτρῳ ὑπάκειται, διὰ τῆς νομοθετικῆς ὁδοῦ, εἰς περιορισμοὺς καὶ δὴ ἐξικνουμένους μέχρις ἀπαγορεύσεως, εἰδικώτερον δὲ ἂν εἶναι δυνατὴ ἡ διὰ νόμου καθιέρωσις ἀποκλειστικότητος ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματος τῆς ἀπεργίας ὑπὸ τῶν ἀνεγνωρισμένων μόνον ἐργατικῶν σωματείων, εἰς τρόπον ὥστε διακοπὴ τῆς ἐργασίας διαδικὴ καὶ ἔχουσα ὅλα τὰ ἄλλα στοιχεῖα τῆς ἀπεργίας, κηρυσσομένη ὑπὸ μισθωτῶν κλάδου τινός, ὄντων ἢ μὴ ὠργανωμένων, εἶναι παράνομος καὶ ἐπάγεται τὰς συνεπείας ἀδικαιολογήτου διακοπῆς τῆς ἐργασίας, ὡς καὶ ἐὰν ἡ νομοθεσία ἡμῶν καθιεροῖ τοιαύτην ἀποκλειστικότητα ἢ αὐτὴ ἀπορρέῃ ἐκ τῆς φύσεως τῆς ἀπεργίας ὡς συλλογικοῦ ἀγωνιστικοῦ μέσου, ἐν καταφατικῇ δὲ περιπτώσει, ὑπὸ ποίους ὅρους τὰ ἔχοντα τὸ ἀποκλειστικὸν δικαίωμα ἀπεργίας σωματεῖα δύνανται νὰ ἀσκήσωσι τοῦτο.

Περὶ τοῦ δευτέρου ἰδίᾳ ζητήματος διὰ βραχέων ἐνταῦθα ὁ λόγος. Πλήρης ἔρευνα τοῦ πολυπλεύρου τούτου ζητήματος δὲν δύναται νὰ πραγματοποιηθῇ ἐνταῦθα.

III. Ἀπεργία εἶναι ἡ αὐτόβουλος διακοπὴ τῆς ἐργασίας τῶν μισθωτῶν, εἴτε ἐπαγγελματικοῦ τινος κλάδου, ἐν ὡρισμένῳ τόπῳ ἢ γενικῶς, εἴτε ὡρισμένης ἐπιχειρήσεως ἢ τμήματος αὐτῆς, ἔχουσα χαρακτῆρα συλλογικὸν καὶ ἀπὸ συνεννοήσεως, μὴ αἰρόμενον ἐκ τῆς μὴ συμμετοχῆς τοῦ συνόλου τῶν μισθωτῶν τοῦ ἐπαγγελματικοῦ κλάδου, ἐφ' ὅσον δὲν πρόκειται περὶ ἀτομικῆς πρωτοβουλίας, ἀλλὰ περὶ τοιαύτης ἐκφραζούσης τὴν γνώμην τῶν μισθωτῶν, σκοποῦσα δὲ τὴν προστασίαν τῶν ἐπαγγελματικῶν ἐν εὐρείᾳ ἐννοίᾳ συμφερόντων διὰ π ι έ σ ε ω ς, ἥτις ἀσκεῖται ἐπὶ τοῦ ἐργοδότου ὡς ἐκ τῆς ἀπειλουμένης εἰς αὐτὸν ζημίας καὶ τῆς οἰκονομικῆς ἐν γένει διαταραχῆς τῆς ἐπιχειρήσεως διὰ τῆς διακοπῆς τῆς ἐργασίας, ἐπὶ προθέσει δὲ ἐπαναλήψεως τῆς ἐργασίας μετὰ τὴν ἐπίτευξιν τοῦ σκοποῦ ἢ τὸ πέρας τοῦ ἀπεργιακοῦ ἀγῶνος. Ἡ πλημμελὴς ἐκτέλεσις τῆς ἐργασίας, ἀντὶ παύσεως αὐτῆς, εἶναι ἐνέργεια, ἡ ὁποία δὲν ἔχει τὸν χαρακτῆρα ἀπεργίας, ἐνῶ ἡ ἀντὶ πλήρους παύσεως τῆς ἐργασίας ἀπὸ συνεννοήσεως καὶ ἐκ προθέσεως ἐπιβράδυνσις τοῦ ρυθμοῦ τῆς παραγωγῆς (grève perlée) δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς πληροῦσα τὴν ἔννοιαν τῆς ἀπεργίας, συντρεχόντων, ἐννοεῖται, τῶν λοιπῶν στοιχείων. Πρὸς τοιαύτην ἐκδήλωσιν δύναται νὰ συγκριθῇ ἡ μορφὴ «grève de zèle», εἰς τὴν ὁποίαν ἡ ἐλάττωσις τῆς παραγωγῆς ἐπιτυγχάνεται δι' αὐστηρᾶς ἐφαρμογῆς καὶ ἀτέγκτου τῶν ἐντολῶν τοῦ ἐργοδότου. Τὸ γαλλικὸν Ἀκυρωτικὸν δὲν θεωρεῖ νόμιμον τὴν ἀπεργίαν ἐν τῇ πρώτῃ ὡς ἄνω, ὡς καὶ ἐν τῇ δευτέρᾳ μορφῇ, καθὼς ἐπίσης καὶ τὴν διαλείπουσαν καὶ ἀπρόοπτον στάσιν τῆς ἐργασίας, ἐκ περιτροπῆς εἰς τοὺς διαφόρους τομεῖς τῆς ἐπιχειρήσεως. Μεταξὺ τῶν ἐπαγγελματικῶν συμφερόντων περιλαμβάνεται οὐ μόνον ἡ διατήρησις τοῦ ἐπιπέδου τῶν ἀποδοχῶν ἢ ἡ βελτίωσις αὐτῶν καὶ τῶν ὅρων ἐν γένει τῆς ἐργασίας, ἀλλὰ καὶ ἡ προστασία τῶν μισθωτῶν, εἰδικώτερον ἡ μὴ ἀπόλυσις ἢ ἐπαναπρόσληψις ἀπολυθέντων μισθωτῶν συνεπείᾳ ἀπεργίας ἢ διὰ λόγον ἄλλον θίγοντα τὴν ἐπαγγελματικὴν θέσιν τῶν μισθωτῶν καὶ συνεπῶς τὸ συλλογικὸν συμφέρον, ἀλλ' οὐχὶ μόνον τὸ ἀτομικὸν συμφέρον τοῦ μισθωτοῦ. Διότι τοῦτο ἔγκειται ἐν τῇ φύσει τοῦ συνδικαλισμοῦ καὶ τῆς ἐργατικῆς ἀλληλεγγύης. Ἡ ἀπεργία «de sympathie» ἢ «solidarité» θεωρεῖται νόμιμος. Ἕνεκα τούτου δὲν ἀποκλείεται ἡ ἔννοια τῆς ἀπεργίας, ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ, ἐκ μόνου τοῦ λόγου ὅτι ὁ ἀμέσως ἐνδιαφερόμενος δύναται νὰ προσφύγῃ εἰς τὰ δικαστήρια, οὐδὲ ἕνεκα τοῦ λόγου ὅτι τὸ θέμα δὲν εἶναι ρυθμιστὸν διὰ συλλογικῆς συμβάσεως, μὴ ταυτιζομένης πρὸς τὸ περιεχόμενον τοῦ δικαιώματος τῆς ἀπεργίας. Τοῦτο δέχεται καὶ ἡ νομολογία τοῦ γαλλικοῦ Ἀκυρωτικοῦ. Δὲν εἶναι ἀντίθετος ἡ ἀπόφασις τῆς 8.1.1965, droit social 1965, 380, ἥτις εἶχε περίπτωσιν ἀπολύσεως δι' ἀτομικὴν ἀντιπειθαρχικὴν ἐνέργειαν, μὴ ἀπτομένην τοῦ συλλογικοῦ συμφέροντος. Κατὰ συνέπειαν ἡ πολιτικὴ ἀπεργία θεωρεῖται μὴ νόμιμος. Πολιτικὴ ἀπεργία εἶναι ἡ στρεφομένη κατὰ τοῦ Κράτους καὶ ἐπιδιώκουσα πρᾶξιν ἢ παράλειψιν τῶν ὀργάνων αὐτοῦ πρὸς σκοπὸν καθαρῶς ἢ προεχόντως πολιτικὸν καὶ ἄσχετον πρὸς οἱονδήποτε ἐπαγγελματικὸν συμφέρον. Ὁ ἐννοιολογικὸς ὅμως διαχωρισμὸς τῆς πολιτικῆς ἀπὸ τὴν μὴ πολιτικὴν ἀπεργίαν παρουσιάζει δυσκολίας. Οὕτω θεωρεῖται, ὅτι δὲν εἶναι πολιτικὴ ἡ ἀπεργία περὶ 40ώρου ἑβδομαδιαίας ἐργασίας καὶ ὅταν εἰς τοῦτο παρεμβάλλεται ὁ νομοθέτης ἢ ἄλλο ὄργανον τοῦ Κράτους ἢ εἰς ἄλλας περιπτώσεις ἐπεμβάσεως τοῦ Κράτους εἰς τὴν ρύθμισιν τῶν σχέσεων ἐργασίας. Βεβαίως, σωματικαὶ βλάβαι

προσώπων ἢ ζημίαι προξενούμεναι εἰς πράγματα ἢ ἄλλαι παράνομοι πράξεις, τελούμεναι κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἀπεργίας, ἐπιφέρουσι τὰς νομίμους κυρώσεις. Καθίσταται δὲ παράνομος ἡ ἀπεργία, ὅταν ὑπὸ ἢ κατ' ἐντολὴν τῶν διευθυνόντων αὐτὴν ἐνεργῆται διὰ διαπράξεως ἀξιοποίνων πράξεων. Τὸ δικαίωμα τῆς ἀπεργίας ὑπόκειται εἰς τὸν περιορισμὸν τοῦ ἄρθρου 281 τοῦ Α. Κώδικος. Ἀλλ' ἐν τῇ περὶ τούτου κρίσει δὲν δύναται νὰ παραβλέπεται, ὅτι ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῆς ἀπεργίας ἔγκειται ἡ διὰ τῆς διακοπῆς τῆς ἐργασίας ἐπαγωγὴ ζημίας εἰς τὸ ἕτερον μέρος. Διότι ἄλλως θὰ ἦτο ἀνέφικτος ἡ ἀπεργία ὡς μέσον πιέσεως. Μόνον, ὅταν ἡ ἐξ ἀπεργίας ζημία τοῦ ἐργοδότου εἶναι μεγάλη καὶ προφανῶς δυσανάλογος πρὸς τὸν δι' αὐτῆς ἐπιδιωκόμενον σκοπόν, δύναται νὰ θεωρηθῇ, ἐν ἐκτιμήσει καὶ τῶν ἄλλων συντρεχουσῶν περιστάσεων καὶ ἰδίᾳ τοῦ γεγονότος ὅτι ὁ σκοπὸς οὗτος ἠδύνατο νὰ ἐπιτευχθῇ δι' ἄλλων ἠπιωτέρων καὶ ἧττον ἐπιβλαβῶν μέσων, ὅτι κατὰ κατάχρησιν ἀσκεῖται τὸ δικαίωμα τῆς ἀπεργίας. Δέον ἐπίσης νὰ λαμβάνηται ὑπ' ὄψιν ὅτι ἐν τῷ δικαιώματι τῆς ἀπεργίας ἔγκειται ἡ ἐκτίμησις τοῦ προσφορωτέρου τρόπου ἐνεργείας, ὡς πρὸς τὸν χρόνον, ὡς πρὸς τοὺς ἐργοδότας, καθ' ὧν θέλει στραφῇ κλπ., ἡ τακτικὴ δηλ. τῆς ἀπεργίας. Ἡ ἀναγνώρισις τῆς ἀπεργίας ὡς νομίμου μέσου πιέσεως ἐν τῇ διαπραγματεύσει τῶν ὅρων ἐργασίας ἔσχε τὴν συνέπειαν, ὅπως γίνῃ δεκτόν, ὅτι αὐτὴ, ἐντὸς τοῦ νομίμου πλαισίου ἐνεργουμένη, δὲν λύει τὴν σύμβασιν ἐργασίας, ἀλλ' ἀναστέλλει, κατὰ τὴν διάρκειαν αὐτῆς, τὰς ἐξ αὐτῆς ὑποχρεώσεις. Ἐγένετο δὲ δεκτόν, ὅτι δὲν ὀφείλεται μὲν μισθὸς διὰ τὰς ἡμέρας τῆς ἀπεργίας λόγῳ μὴ παροχῆς τῆς ἐργασίας, ὀφείλεται ὅμως ἀποζημίωσις, ἀνταποκινουμένη εἰς τὸν μισθὸν τοῦτον, ἐὰν ἡ ἀπεργία προεκλήθη ἐκ πταίσματος τοῦ ἐργοδότου (Cour de Cassation 12.3.1959, D. 1959, 240 ἐπ.). Γενικῶς περὶ τῶν ἀνωτέρω ὅρα: Α.Π. 68/1967 καὶ ἐπ' αὐτῆς σχόλιον *Κ. Λημάκη*, ΕΕΔ 26, 420 ἐπ., 526/1966 καὶ ἐπ' αὐτῆς σχόλιον *Βασιλείου*, ΕΕΔ 25, 1501· *Τούση - Σταυροπούλου*, Ἐργ. Δίκ. 8 37· *Καποδίστριαν*, ἐν Ἐρμ.ΑΚ ὑπ' ἄρθρον 652, ἀριθ. 60 ἐπ.· Hueck - Nipperdey, Lehr. des Arbeitsrechts II, 1957, § 47A I, II 1. B II, III V, αὐτόθι VI (εἰδικὴ θέσις ἔναντι ἀπεργίας μισθωτῶν κατεχόντων ἰδιαιτέραν θέσιν παρὰ τῇ ἐπιχειρήσει ἢ εἰς ἄλλα ὄργανα) § 48 C (περὶ τῆς ὑποχρεώσεως μελῶν σωματείων ἢ ἑνώσεων πρὸς τήρησιν διαγεγραμμένων κατευθυντηρίων γραμμῶν ἀπεργίας καὶ τῶν συνεπειῶν παραβάσεως αὐτῶν, § 49 ἰδίᾳ III 2, 3, V, VI, 1, 2, 6, VII 1 b - c, 2, 5, IX, § 50· Mangold - Klein, Das Bonner Grundgesetz, 2α ἔκδ. art. 9, VII (διὰ πολιτικὴν ἀπεργίαν)· F. Bauer, JZ 1953, 650 (διὰ πολιτικὴν ἀπεργίαν)· LAG Freiburg, v. 13.4.1953 NJV 1953, 1278 (διὰ πολιτικὴν ἀπεργίαν)· Durand - Vitu, ἔνθ' ἀν. No. 247 ἐπ., 250 ἐπ., 253, σ. 717 ἐπ., No. 255, 259 - 264, 269 ἐπ., 288 ἐπ., σ. 818, 820. Διὰ διάκρισιν μεταξὺ ἀπεργίας καὶ ἀσκήσεως ὑπὸ πολλῶν ὁμοῦ τοῦ δικαιώματος ἐπισχέσεως ὅρα BAG v. 20.12.1963 NJW 1964, 883· Esmein - Nézard, ἔνθ' ἀν. σ. 612 ἐπ.· Burdeau, ἔνθ' ἀν. σ. 363, 367 ἐπ.· D. 1952 Chr. 129 ἐπ.· Gervai, D 1956, 483 ἐπ.· Levasseur, La notion de «grève», droit social 1960, 654· dr. soc. 1952, 389 ἐπ.· Cour de Cassation, ἀπόφ. 6.5.1956, D. 1956, 487, ἀπόφ. 20.11.1953 D. 1954, 54, ἀπόφ. 23.3.1953 D. 1954, 89 καὶ Note Levasseur, ἀπόφ. 8.3.1953, D. 1954, 109, ἀπόφ. 23.4.1959 D. 1959, 513 ἐπ., ἀπόφ. 1.3.1961 D. 1961, 420, ἀπόφ. 14.10.1954, dr. soc. 1955, 162 (ἀπεργία πολιτική), ἀπόφ. 13.11.1954, dr. soc. 1955, 163 (ἀπεργία ἀλληλεγγύης), Conseil d' État ἀπόφ. 25.5.1966· Grosa, La constitution italienne de 1948 σ. 110 - 115.

IV. 1. Τὸ δικαίωμα τῆς ἀπεργίας καθίσταται ἀληθῶς ἀποτελεσματικὸν διὰ τῆς ἀναγνωρίσεως τῆς συνδικαλιστικῆς ἐλευθερίας, ἤτοι τοῦ δικαιώματος τοῦ συνεταιρίζεσθαι. Τὸ δικαίωμα τοῦ συνεταιρίζεσθαι ἀναγνωρίζεται παρ' ἡμῖν διὰ τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ Συντάγματος, ὡς καὶ εἰς ὅλα τὰ Συντάγματα τῶν ἐλευθέρων κρατῶν. Συνεταιρίζεσθαι εἶναι ἡ ἐκουσία, διαρκὴς κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον ἕνωσις πλειόνων προσώπων πρὸς ὡρισμένον κοινὸν σκοπόν, μὴ κερδοσκοπικὸν καὶ μὴ ἀντιβαίνοντα εἰς ἄλλας διατάξεις τοῦ Συντάγματος ἢ ἀποτελοῦντα ἀξιόποινον πρᾶξιν κατὰ τὸν Ποινικὸν Νόμιον ἢ ἀπάδοντα πρὸς τὴν ἠθικήν. Ἀξιόποινος πρᾶξις νοεῖται ἐκείνη, ἥτις πραττομένη παρ' οἱουδήποτε ἠθελεν εἶσθαι ἀξιόποινος, οὐχὶ αὐτὴ αὕτη ἡ ἐ-

νωσις, ἀναγομένη εἰς ἀξιόποινον πρᾶξιν διὰ νόμου, ὅστις θ' ἀντέκειτο εἰς τὴν περὶ προστασίας τοῦ δικαιώματος τοῦ συνεταιρίζεσθαι συνταγματικὴν διάταξιν. Διαφέρει δὲ τοῦ δικαιώματος τοῦ συνέργεσθαι κατὰ τοῦτο, ὅτι τοῦτο εἶναι, ἐκ τῆς φύσεως αὐτοῦ, στιγμιαία ἕνωσις. Ἀπολαύουσι τούτου καὶ οἱ δημόσιοι ὑπάλληλοι.

Τὸ δικαίωμα τοῦ συνεταιρίζεσθαι περιλαμβάνει καὶ τὸν πρὸς ἐπαγγελματικοὺς σκοποὺς συνεταιρισμόν, τὴν συνδικαλιστικὴν ἐλευθερίαν, ἥτις εἶναι εἶδος τοῦ ἐν γένει συνεταιρισμοῦ καὶ ὑπάγεται εἰς τὰς γενικὰς ἐφαρμογὰς διατάξεις καὶ ἐγγυήσεις τοῦ Συντάγματος καὶ τῆς Νομοθεσίας. Συντάγματά τινα, ὡς τὸ ἄρθρον 159 τοῦ Γερμανικοῦ Συντάγματος τῆς Βαϊμάρης, ἄρθρον 9 τοῦ Ὁμοσπονδιακοῦ Συντάγματος τῆς Δυτικῆς Γερμανίας, ἀναγνωρίζουσιν εἰδικῶς καὶ κεχωρισμένως τὸ δικαίωμα τοῦ συνεταιρίζεσθαι πρὸς ἐπαγγελματικοὺς σκοπούς. Θεωρεῖται δὲ ἐν Γερμανίᾳ, ὅτι ἡ ὑπὸ τῶν διατάξεων τούτων καθιερουμένη ἐλευθερία δὲν εἶναι ταυτοσήμαντος πρὸς τὴν διὰ τῶν ἄρθρων 123 καὶ 124 τοῦ Συντάγματος τῆς Βαϊμάρης καὶ 9 Ι τοῦ ἰσχύοντος Ὁμοσπονδιακοῦ Συντάγματος ἀναγνωριζομένην ἐλευθερίαν τοῦ συνέργεσθαι καὶ συνεταιρίζεσθαι, ἀλλ' ἀτομικὸν δικαίωμα ἰδίου χαρακτῆρος καὶ δὴ οὐχὶ μόνον ἔναντι τῆς κρατικῆς ἐξουσίας, ἀλλὰ καὶ ἔναντι κοινωνικῶν δυνάμεων ἢ ἄλλως ἀντιθέτως ἐνδιαφερομένων προσώπων ἢ ὁμάδων. Ἀλλὰ παρ' ἡμῖν δὲν δύναται νὰ γεννηθῇ ἀμφιβολία ἐκ τοῦ κειμένου τοῦ ἄρθρου 11, ὅτι τοῦτο καλύπτει καὶ τὸν ἐπαγγελματικὸν συνεταιρισμόν.

Ὁ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ Συντάγματος ἀναγνωριζόμενος συνεταιρισμὸς δὲν ἀπαιτεῖται νὰ ἔχῃ τὸν τύπον ἀνεγνωρισμένου σωματείου κατὰ τοὺς νόμους 281/1914 καὶ 2151/1920 καὶ τὰς σχετικὰς διατάξεις τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος· δύναται νὰ ἔχῃ διαβατικόν, ἐφήμερον, σκοπόν, λ.χ. τὴν διεξαγωγὴν ὡρισμένου ἐργασιακοῦ ἀγῶνος (Durand-Vitu, ἔνθ' ἀν. No. 247· Mangold-Klein, ἔνθ' ἀν art. 9 III 6α· Dietz, in Bettermann-Nipperdey-Scheuner, Die Grundrechte, III 1, σ. 426 ἐπ. 436 ἐπ.

Περιεχόμενον τῆς συνταγματικῆς προστασίας εἶναι οὐ μόνον τὸ θετικὸν δικαίωμα τοῦ συνεταιρίζεσθαι, ἤτοι ἡ ἀπόλυτος δυνατότης μετοχῆς εἰς σωματεῖον ἢ ὀργανισμὸν καὶ ἡ ἀπολυτος ἐκλογὴ μεταξὺ ὑπαρχόντων πλειόνων τοιούτων, ἀλλὰ καὶ τὸ ἀρνητικὸν δικαίωμα τοῦ συνεταιρίζεσθαι, ἤτοι ἡ ἐλευθερία τοῦ ἀπέχειν οἱουδήποτε τοιούτου ὀργανισμοῦ. Παρατηρεῖται, ὅτι ἡ ἐλευθερία τοῦ ἀπέχειν ἀπὸ ὡρισμένων ὀργανισμῶν εἶναι ἀπόρροια τῆς θετικῆς ἐλευθερίας τοῦ συνεταιρίζεσθαι, ἥτις, μετὰ τῆς ἐλευθερίας τῆς μετοχῆς εἰς ἕνα ὀργανισμόν, κατ' ἐννοιολογικὴν ἀνάγκην, περιλαμβάνει τὴν ἐλευθέραν ἐπιλογὴν νὰ ἀνήκῃ τις εἰς τὸν ὀργανισμόν, εἰς τὸν ὁποῖον θέλει· ἰσχύει ὅμως ἐπίσης καὶ διὰ τὴν ἐλευθερίαν τοῦ μὴ συνεταιρίζεσθαι ἐν γένει. Τοῦτο ἀφορᾷ εἰς τὰ ἰδιωτικοῦ δικαίου σωματεῖα. Τὸ ἄρθρον 159 τοῦ Γερμανικοῦ Συντάγματος 1919 καὶ ἄρθρον 9 ΙΙΙ τοῦ Συντάγματος 1948 περιέχουσιν εἰδικὴν διάταξιν, καθ' ἣν συμφωνίαι, αἱ ὁποῖαι τὸ δικαίωμα τοῦτο περιορίζουσιν ἢ ἐπιδιώκουσι νὰ παρακωλύσωσιν, εἶναι ἄκυροι, τὰ εἰς τοῦτο δὲ τείνοντα μέτρα παράνομα. Παρ' ἡμῖν ὁ νόμος 281/1914 «περὶ σωματείων» διὰ τῶν ἄρθρων 23 καὶ 41 § 6 προστατεύει καὶὶ διὰ ποινικῶν κυρώσεων τὸ συνταγματικὸν τοῦτο δικαίωμα ὑπὸ τὴν θετικὴν καὶ ἀρνητικὴν ὄψιν αὐτοῦ. Τὸ ἄρθρον 23 ὁρίζει «ἀπαγορεύεται εἰς τοὺς ἐργοδότας ... πάσης ἐπιχειρήσεως α) νὰ παρακωλύουν ἐργάτας ἀπὸ τοῦ νὰ συνιστῶν ἐπαγγελματικὰ σωματεῖα, νὰ προσχωροῦν εἰς τοιαῦτα, δι' ἀπολύσεως ἢ ἀπειλῆς ἀπολύσεως ἐκ τῆς ἐργασίας αὐτῶν ἢ δι' ἄλλων ἀθεμίτων μέσων, β) νὰ ἐξαναγκάζουν, διὰ τῶν αὐτῶν μέσων, αὐτοὺς εἰς σύστασιν ἐπαγγελματικῶν σωματείων ἢ εἰς προσχώρησιν εἰς ὡρισμένα τοιαῦτα, γ) νὰ ἀπαιτοῦν ὁπωσδήποτε ἀπὸ ἐργάτας γραπτὴν δήλωσιν περὶ μὴ συμμετοχῆς ἢ ἀποχωρήσεως ἀπὸ τοιούτων σωματείων, ἵνα μισθώσουν τὴν ἐργασίαν των, ἢ ἵνα ἐξακολουθήσουν μετ' αὐτῶν ἐν συμβάσει ἐργασίας». Τὸ δὲ ἄρθρον 41 ἀπαγγέλλει τὰς ἐν αὐτῷ ποινὰς κατὰ τῶν παραβατῶν τοῦ ὡς ἄνω ἄρθρου 23 (*Σβῶλος-Βλάχος*, ἔνθ' ἀν. σ. 294 καὶ σημ. 194). Ὅτι τὸ Σύνταγμα προστατεύει καὶ τὴν ἀρνητικὴν ἐλευθερίαν τοῦ συνεταιρίζεσθαι εἶναι ἡ ἄργουσα γνώμη (ὅρα Anschütz, Die Verfassung des Deutschen Reichs vom 11 August 1919, ἔκδ. 1933, art. 159, ἀριθ. 4· οἱ αὐτόθι ἀναφερόμενοι· Giese, Grundgesetz für die Bundesrepublik Deutschland, 3η ἔκδ.

art. 9 άριθ. 10· Maunz, Deutsches Staatsrecht, 1951, § 17 I· Mangold-Klein, ἔνθ' ἀν. art. 9 VI 11, III 8· R. Dietz, Die Koalitionsfreiheit, ἔνθ' ἀν. σ. 453 ἑπ.· οἱ αὐτόθι ἀναφερόμενοι· Hueck-Nipperdey, ἔνθ' ἀν. § 10· Nikisch, Lehr. 1ῃ ἔκδ. σ. 269· BVerfG. 25.2.1960 NJW 1960, 619 καὶ 29.7.1959· OLG Koblenz, 23.12.1950 NJW 1951, 366· LGH Stuttgart, 24.10.1957· OVG Koblenz, 28.10. 1958· OVG Münster 22.12.1958· LAG Freiburg, 13.4.1953 NJW 1953, 1407· BAG 15.2.1957, NJW 1957, 924· BVerwG, 13. 3.1962, NJW 1962, 1311· BAG 29.6. 1962, NJW 1962, 1981. Ἡ πλειονότης τῶν συγγραφέων δέχεται, ὅτι τὸ ἀρνητικὸν δικαίωμα ἀπορρέει ἐκ τοῦ ἄρθρου 159 Συντάγματος 1919, ἄρθρον 9 III Συντάγματος 1948, (ἀντιστοίχων πρὸς τὸ ἄρθρον 11 τοῦ Συντάγματος), τινῶν δεχομένων ὅτι τοῦτο εἶναι ἀπόρροια τοῦ δικαιώματος τῆς ἀναπτύξεως τῆς προσωπικότητος (ἄρθρον 2 I τοῦ Συντάγματος), ἐνῷ παρ' ἡμῖν δὲν ὑπάρχουσιν οἱ λόγοι περὶ μὴ προστασίας τῆς ἀρνητικῆς ἐλευθερίας ὑπὸ τῶν περὶ τοῦ δικαιώματος τοῦ συνεταιρίζεσθαι διατάξεων· ὁμοίως G. Burdeau, ἔνθ' ἀν. σ. 354, 356 - 358· G. Burdeau, Manuel de droit public, σ. 305· *Κ. Δημάκης*, ΕΕΔ 14, 510 ἑπ.· *Βρ. Τσοπουλος*, ΕΕΔ 14, 1079 ἑπ.· *Βασιλείου*, ΕΕΔ 25, 1375· *Ἀμπατζῆς*, ΕΕΔ 25, 220). Οἱ *Σβῶλος - Βλάχος*, ἔνθ' ἀν. σ. 288 ἑπ., ἀναγνωρίζουσι μέν, ὅτι ἡ ἀρνητικὴ ἐλευθερία ὑφίσταται πάντοτε καὶ ἡ νομοθεσία προστατεύει αὐτήν, ἀναφέροντες τὸ ὡς ἄνω ἄρθρον 23, «μὴ ἐπιτρεπομένου ἐξαναγκασμοῦ τοῦ μισθωτοῦ πρὸς σύστασιν ἐπαγγελματικοῦ σωματείου ἢ προσχώρησιν εἰς ὡρισμένον σωματεῖον», φρονοῦσιν ὅμως ὅτι ὀρθοτέρα εἶναι ἡ γνώμη, κατὰ τὴν ὁποίαν «τὰ Συντάγματα δὲν ἐγγυῶνται ἀπεριορίστως τὴν ἀρνητικὴν ἐλευθερίαν». Οὐχ ἧττον τὴν ῥήτραν, καθ' ἣν ὁ ἐργοδότης θὰ προσλαμβάνῃ ἐργάτας μόνον ἐκ τῶν ἀνηκόντων εἰς τὴν μεθ' ἧς συμβάλλεται ὀργάνωσιν, εἰς ἣν ὑποχρεοῦνται νὰ προσχωρήσουν πάντες οἱ ἄλλοι, θεωροῦσιν, ὅτι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ συμβιβασθῇ πρὸς τὴν ἐλευθερίαν τοῦ ἐπαγγελματικοῦ συνεταιρισμοῦ, ἐφ' ὅσον ἐξαναγκάζει τὸν ἐργάτην εἰς ἐγκατάλειψιν τοῦ εἰς ὃ ἀνήκει σωματείου καὶ εἰς προσχώρησιν εἰς ἄλλο καὶ ὅτι, ἐὰν ὁ ἐργάτης περιορισθῇ οὕτω πως, τότε κατ' οὐσίαν πρόκειται περὶ ἐγκαθιδρύσεως «ἑνὸς ὑποχρεωτικοῦ σωματείου», ἀλλ' ἡ νομοθεσία δὲν εἶναι ἐλευθέρα νὰ καθιερώσῃ τοιοῦτον σύστημα ἐπαγγελματικοῦ συνεταιρισμοῦ, ἀντιτιθεμένου πρὸς τὴν θετικὴν ἐλευθερίαν τοῦ συνεταιρίζεσθαι. Τὴν ῥήτραν ταύτην ὁ Anschütz, ἔνθ' ἀν. art. 159, ἀριθ. 4, ἐν τέλει, θεωρεῖ ἀνεπίτρεπτον, δυνάμει τῆς ἀρνητικῆς ἐλευθερίας τοῦ συνεταιρίζεσθαι (σχετικῶς καὶ κατωτέρω). Καὶ ὁ καθηγητὴς κ. *Καποδίστριας*, ΕΕΔ 26, 25 § IV 3, δὲν φαίνεται ν' ἀμφισβητῇ, ὅτι τὸ Σύνταγμα προστατεύει καὶ τὴν ἀρνητικὴν ἐλευθερίαν τοῦ συνεταιρίζεσθαι. Περὶ τοῦ ἐπιτρεπτοῦ τῆς ἀναγκαστικῆς συμμετοχῆς εἰς ὀργανισμοὺς Δημοσίου Δικαίου, ὡς μὴ ὑπαγομένους εἰς τὸ ἄρθρον 11, ἀφορῶν τὰ Ἰδιωτικοῦ Δικαίου σωματεῖα ὅρα Mangold-Klein, ἔνθ' ἀν. art. 9 III 8· *Α. Φλώρου*, Μελέται Δημοσίου καὶ Ἰδιωτικοῦ Δικαίου, 1967, σ. 682 - 686. Ὅμως ἡ ὑπ' ἀριθ. 495/1966 ἀπόφασις τοῦ Ἀρείου Πάγου, Α' Τμῆμα, ΕΕΔ 25, 1374, περὶ ἧς κατωτέρω εἰδικώτερον, ἀπεφάνθη, ὅτι τὸ ἄρθρον 11 τοῦ Συντάγματος δὲν προστατεύει τὸ ἀρνητικὸν δικαίωμα, ἤτοι τὸ δικαίωμα τοῦ μὴ συνεταιρίζεσθαι. Ἐνῷ δὲ ἡ ἀπόφασις αὕτη τίθησιν, ὡς κατωτέρω εἰδικώτερον ῥηθήσεται, τὴν ἀποψιν ταύτην ὡς προϋπόθεσιν ἐφαρμογῆς τῶν (περὶ ὧν κατωτέρω) διατάξεων, ἐξ ὧν ἔκρινε συναγόμενον ὅτι δικαίωμα κηρύξεως ἀπεργίας ἔχουν μόνον τὰ ἀνεγνωρισμένα ἐπαγγελματικὰ σωματεῖα, κατόπιν ἀποφάσεως τῆς γενικῆς συνελεύσεως, διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας λαμβανομένης, ἡ ὑπ' ἀριθ. 526/1967 ἀπόφασις τῆς Ὁλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου (περὶ ἧς κατωτέρω), ἐπιληφθεῖσα μεταγενεστέρως τοῦ αὐτοῦ ζητήματος, δὲν ἅπτεται τοῦ ὡς ἄνω συνταγματικοῦ ζητήματος, καίπερ ὄντος οὐσιώδους σημασίας ἐν τῇ λύσει τοῦ ζητήματος περὶ τῶν δικαιουμένων εἰς νομίμους ἀπεργίας.

(Περὶ τοῦ δικαιώματος τοῦ συνεταιρίζεσθαι ἐν γένει ὅρα: *Ν. Ν. Σαριπόλου*, Συντ. Δίκ. τόμ. Γ', 1923, σ. 54 ἑπ.· *Σβῶλου - Βλάχου*, ἔνθ' ἀν. τόμ. Β', σ. 236 ἑπ. καὶ αὐτόθι παραπομπάς· Anschütz, ἔνθ' ἀν. art. 123, 124, 159· Mangold-Klein, ἔνθ' ἀν. art. 9· Esmein-Nézard, ἔνθ. ἀν. σ. 635· περὶ τῶν

ἐκ τῆς ὑπηρεσιακῆς σχέσεως περιορισμῶν τοῦ δικαιώματος τοῦ συνεταιρίζεσθαι τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων ὅρα *Α. Φλῶρον*, ἔνθ' ἀν. σ. 541, 608 ἑπ. 644 ἑπ.).

2. Ἐκ τῆς συνταγματικῆς προστασίας τοῦ δικαιώματος τοῦ συνεταιρίζεσθαι ἀπορρέει συνταγματικὴ προστασία καὶ τοῦ μετ' αὐτοῦ συνυφασμένου δικαιώματος τοῦ ἀπεργεῖν ἢ εἶναι τοῦτο ἄλλως συνταγματικῶς ἀνεγνωρισμένον;

α) Ἐν Γερμανίᾳ ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ Συντάγματος τοῦ 1919 ὑπεστηρίζετο καὶ ἄρχουσα γνώμη ἦτο, ὅτι τὸ Σύνταγμα καὶ ὁλόκληρον τὸ ἄρθρον 159 δὲν προστατεύει τὴν ἐλευθερίαν τῆς ἀπεργίας, διότι δὲν εἶναι σκοπὸς αὐτοῦ ἀντισυμβατικὴν παῦσιν τῆς ἐργασίας ἢ αὐτόβουλον ἄρνησιν τῆς ὑπηρεσίας ὡς ἐπιτρεπόμενον μέσον πρὸς προστασίαν καὶ προαγωγὴν τῶν ἐργατικῶν καὶ οἰκονομικῶν ὅρων νὰ καθιερώσῃ, ὡς καὶ ἐν γένει τὰ ἀγωνιστικὰ μέσα, ὅτι κατὰ συνέπειαν διὰ νόμου δύναται ν' ἀπαγορευθῇ ἡ παῦσις τῆς ἐργασίας, ἡ ἀπεργία, χάριν τοῦ δημοσίου συμφέροντος. Ἐχρησιμοποιήθη δὲ ἐν τῷ ἄρθρῳ 159 ἡ ἔκφρασις «Vereinigungsfreiheit», ἀντὶ «Koalitionsfreiheit», ἀκριβῶς διότι ἡ δευτέρα ἐνέκλειε τὸ δικαίωμα τῆς ἀπεργίας (Anschütz, ἔνθ' ἀν. art. 159 ἀριθ. 5, 6). Καὶ τὸ νῦν ἰσχῦον Ὁμοσπονδιακὸν Σύνταγμα δὲν ἀναγνωρίζει ρητῶς καὶ εἰδικῶς τὸ δικαίωμα τῆς ἀπεργίας ὡς ἀτομικὸν δικαίωμα. Ὑποστηρίζεται δὲ ὁμοίως - καὶ εἶναι ἡ κρατοῦσα γνώμη - ὅτι τὸ σχετικὸν ἄρθρον 9 ΙΙΙ προστατεύει τὴν γενικὴν ἐλευθερίαν ἐνεργείας, οὐχὶ τοὺς εἰδικοὺς σκοποὺς τοῦ ἐπαγγελματικοῦ συνεταιρισμοῦ, οὐδὲ τὰ ἀγωνιστικὰ μέσα αὐτοῦ καὶ εἰδικῶς τὴν ἀπεργίαν, μὴ περιλαμβανόμενα ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ συνεταιρισμοῦ (Mangold-Klein, ἔνθ' ἀν. art. 9 VII· Dietz, ἔνθ' ἀν. σ. 440 ἑπ., 462 ἑπ.· Hueck-Nipperdey, ἔνθ' ἀν. § 8 III, IV). Δὲν τίθεται ὅμως ὑπ' ἀμφισβήτησιν τὸ δικαίωμα (ἀπόφ. Γερμανικοῦ Ἀκυρωτικοῦ τῆς 23.12.1953, ΕΕΔ 25, 301 ἐν μεταφράσει· LAG Freiburg, v. 13.4.1953, NJW 1953, 1278). Ἀλλὰ ὑποστηρίζεται καὶ ἡ ἄποψις ὅτι τὸ ἄρθρον 9 abs. 3 περιέχει κατὰ τὴν ἔννοιαν αὐτοῦ ἐπίσης καὶ τὸ δικαίωμα ἀπεργίας, ἐξαιρουμένων τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων (Kelreutter, Deutsches Staatsrecht, 1952, σ. 57 καὶ οἱ ὑπὸ τοῦ Dietz, ἔνθ' ἀν. σ. 463 σημ. 165 ἐν τέλει ἀναφερόμενοι· ἐπίσης Ballerstedt, ἔνθ' ἀν. σ. 86). Ἐξ ἄλλου διδάσκεται, ὅτι συνταγματικῶς τὸ Κράτος δέον νὰ ἵσταται οὐδέτερον ἔναντι ἐργασιακῶν ἀγώνων, «μὴ δυνάμενον νὰ περιορίσῃ τούτους γενικῶς ἢ ἀπαγορεύσῃ αὐτούς», ὅτι τοῦτο προκύπτει ἐκ τῆς ἱστορικῆς ἐξελίξεως, ἣν εὗρε τὸ Σύνταγμα (θεμελιώδης νόμος), ἀπὸ τὴν ἀρχὴν τοῦ Φιλελευθέρου Κοινωνικοῦ Κράτους Δικαίου, ἡ ὁποία καθιεροῦται διὰ τῶν ἄρθρων 18, 20, 21, 28 τοῦ Συντάγματος, ἀπὸ τὴν γενικὴν ἐλευθερίαν τῆς ἀναπτύξεως τῆς προσωπικότητος (ἄρθρον 2 I τοῦ Συντάγματος) καὶ ἀπὸ τὴν συνάρτησιν τῶν ἀρχῶν τῆς οἰκονομικῆς καὶ κοινωνικῆς ὀργανώσεως, εἰς ἃς ἀνήκει ὁ ἐλεύθερος συναγωνισμὸς τῶν οἰκονομικῶν δυνάμεων. Ἐκ τῆς ὀφειλομένης ὡς ἄνω οὐδετερότητος ἀπορρέει, ὅτι πᾶσα ἐπέμβασις ὑπὲρ τοῦ ἑνὸς ἢ ἄλλου μέρους, ἡ ὁποία τὴν ἐνέργειαν ἐργασιακοῦ ἀγῶνος εἰς βάρος τοῦ ἑνὸς ἢ τοῦ ἄλλου μέρους δύναται νὰ ἐξασθενίσῃ, δέον ν' ἀποφεύγηται (Hueck-Nipperdey, ἔνθ' ἀν. II § 47 B I 1, 2 καὶ αὐτόθι σημ. 38, IV σ. 615, § 8 IV 5, § 3 IV, § 9 II 5). Περὶ τῶν περιορισμῶν, οὓς ὁ συγγραφεὺς οὗτος θεωρεῖ ἐπιτρεπτούς, κατωτέρω, σχετικῶς δὲ Dietz, ἔνθ' ἀν. σ. 463 σημ. 167 καὶ σ. 464. Συντάγματα γερμανικῶν τινων χωρῶν ἀναγνωρίζουσι ρητῶς τὸ δικαίωμα τῆς ἀπεργίας.

β) Ἐν Γαλλίᾳ τὸ προοίμιον τοῦ Συντάγματος τῆς 27 Ὀκτωβρίου 1946 ὁρίζει, ὅτι τὸ δικαίωμα τῆς ἀπεργίας ἀσκεῖται ἐντὸς τοῦ πλαισίου τῶν νόμων, οἵτινες ρυθμίζουσι τοῦτο. Δὲν ἐξαιρεῖ δὲ τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους, εἰς οὓς οὕτω ἀναγνωρίζεται ὑπὸ τοῦ Συντάγματος τὸ δικαίωμα τῆς ἀπεργίας. Τὸ Σύνταγμα τοῦ 1958 ἐπιβεβαιοῖ τὸ προοίμιον τοῦ Συντάγματος 1946 (Durand-Vitu, ἔνθ' ἀν. No 252 σ. 708 ἑπ.· Burdeau, ἔνθ' ἀν. σ. 359 ἑπ.· Quermonne, D. Chr. 13 - 20). Περὶ τῶν αὐτόθι ἀπόψεων νομολογίας καὶ θεωρίας περὶ τῶν ἐπιτρεπτῶν περιορισμῶν τοῦ δικαιώματος τῆς ἀπεργίας κατωτέρω.

γ) Ἐν Ἰταλίᾳ τὸ ἄρθρον 40 τοῦ Συντάγματος 1948 ὁρίζει, ὅτι τὸ δικαίωμα τῆς ἀπεργίας ἀσκεῖται ἐν τῷ πλαισίῳ τῶν νόμων, οἵτινες ρυθμίζουσι τοῦτο (E. Grosa, La constitution Italienne de 1948, σ. 21, 91

ἐπ., 94, 103, 110, 115).

Γενικώτερον συγκριτικὸν δίκαιον ὅρα D u r a n d - V i t u, ἔνθ' ἀν. No 254.

β) Παρ' ἡμῖν τὸ ἄρθρον 11 τοῦ Συντάγματος, ὅπερ ἀναγνωρίζει τὸ δικαίωμα τοῦ συνεταιρίζεσθαι, δὲν περιέλαβε διάταξιν, ἀναγνωρίζουσαν ρητῶς τὸ δικαίωμα τῆς ἀπεργίας. Ἀλλ' ἐν τελ. ἐδαφίῳ ὁρίζει: «Ἡ ἀ π ε ρ γ ί α ε ἰ ς τ ο ὺ ς δ η μ ο σ ί ο υ ς ὑ π α λ λ ή λ ο υ ς κ α ὶ ε ἰ ς τ ο ὺ ς ὑ π α λ λ ή λ ο υ ς ν ο μ ι κ ῶ ν π ρ ο σ ώ π ω ν κ α ὶ ὀ ρ γ α ν ι σ μ ῶ ν δ η μ ο σ ί ο υ δ ι κ α ί ο υ ἀ π α γ ο ρ ε ύ ε τ α ι». Διὰ τῆς διατάξεως ταύτης δηλοῦται σαφῶς καὶ ἀναμφισβητήτως ὑπὸ τοῦ συνταγματικοῦ νομοθέτου, ὅτι τὸ δικαίωμα τῆς ἀπεργίας εἶναι ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ δικαιώματος τοῦ συνεταιρίζεσθαι καὶ ὡς τοιοῦτον ἀναγνωρίζεται, καθιερουμένης ἐ ξ α ι ρ έ σ ε ω ς ὡς πρὸς τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους καὶ τοὺς ὑπαλλήλους νομικῶν προσώπων καὶ ὀργανισμῶν δημοσίου δικαίου. Διότι, ἐὰν δὲν περιεῖχετο ἐν συνταγματικῇ ἀναγνωρίσει ὡς κ α ν ό ν τὸ δικαίωμα τῆς ἀπεργίας, ὁπότε ὁ κοινὸς νομοθέτης ἠδύνατο νὰ καταργήσῃ τοῦτο γενικῶς ἢ ὡς πρός τινας κατηγορίας, δὲν ὑπῆρχεν ἀνάγκη καὶ δὲν θὰ ἐτίθετο ἡ διάταξις τοῦ τελευταίου ἐδαφίου, δι' ἧς θεσπίζεται ἡ ἀπαγόρευσις ὡς πρὸς τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους. Αἱ ἐκφραθεῖσαι ἐν τῇ Συνταγματικῇ Ἐπιτροπῇ γνῶμαι δὲν ἔχουσι διαρρύουσαν σημασίαν, ἐναντίᾳ τῆς διατυπώσεως, ἣν τελικῶς ἔλαβεν ἡ διάταξις. Πράγματι ὄκαιρος καὶ ματαία θὰ ἦτο ἡ ἀναγνώρισις τοῦ δικαιώματος τῆς ἑνώσεως τῶν ἐργαζομένων πρὸς συλλογικὴν ἐπιδίωξιν τῶν ἐπαγγελματικῶν συμφερόντων των ἄνευ ἀναγνωρίσεως τοῦ κυριωτέρου μέσου πραγματοποιήσεως τῶν ἐπιδιώξεων τούτων, ἤτοι τοῦ δικαιώματος τῆς ἀπεργίας, ἀφιεμένου εἰς τὴν ἐξουσίαν τοῦ κοινοῦ νομοθέτου ὅπως διατηρήσῃ ἢ καταργήσῃ τοῦτο ἢ ἄκρως περιορίσῃ αὐτό, ὥστε νὰ καθιστᾷ ἀπραγματοποίητον, ὡς ἐκ τῶν πραγμάτων ἀδύνατον, τὸν σκοπὸν τοῦ συνταγματικῶς ἀναγνωριζομένου δικαιώματος τοῦ συνεταιρίζεσθαι. Τοῦτο ἐπιβεβαιοῦται καὶ ἐκ τοῦ λόγου ὅτι ἡ Ἀναθεωρητικὴ Βουλὴ τοῦ 1946, ἥτις ἀνεθεώρησε τὸ Σύνταγμα διὰ Ψηφισμάτων (Γ', ΛΘ'), ἀνέστειλε τὸ δικαίωμα τῆς ἀπεργίας ἐν ταῖς ἐν αὐτοῖς περιπτώσεσι, διότι ἐκδήλοι τὴν ἀντίληψιν τοῦ ἰδίου συνταγματικοῦ νομοθέτου ὅτι ἡ ἀπεργία εἶναι δικαίωμα συνταγματικῶς ἀναγνωριζόμενον.

Ἐπὶ πλέον, ἡ συνταγματικὴ ἀναγνώρισις τοῦ δικαιώματος τῆς ἀπεργίας ἀπορρέει ἐκ τῆς προσωπικῆς ἐλευθερίας (ἄρθρ. 4 τοῦ Συντάγματος) καὶ τῶν ἄλλων ἀρχῶν, ὑφ' ὧν διέπεται τὸ κρατοῦν οἰκονομικὸν σύστημα, καθ' ἃ δέχονται καὶ ἐν Γερμανίᾳ (ὅρα παρούσαν παράγρ. ἀριθ. 2 στοιχ. α). (Ὅρα *Σβώλου - Βλάχου*, ἔνθ' ἀν. τόμ. Β' 303 - 309 *Ἀγαλλόπουλου*, Ἐργ. Δίκ. σ. 99' *Κ. Δημάκη*, ΕΕΔ 14, 510 ἐπ.· *Ἀμπατζῆ*, ΕΕΔ 25, 220· ὅρα καὶ γνωμοδότησιν Ν.Σ.Κ. (εἰσηγήσει *Κ. Περιφανάκη*, ΕΕΔ 10, 327). Εἰς Ἐργ. Δίκ. *Τούση - Σταυροπούλου* λέγεται μὲν ἐν σ. 236 σημ. 3, ὅτι «τὸ ἄρθρον 11 τοῦ Συντάγματος δὲν προστατεύει, ἀλλὰ καὶ δὲν ἀπαγορεύει τὴν ἀπεργίαν τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων», ἀλλ' ἐν σ. 237 σημ. 3 λέγεται «τὸ ἄρθρον 168 τοῦ προϊσχύσαντος ἑλλ. ποιν. νόμου ἐτιμώρει τὴν πρᾶξιν τῆς ἀπεργίας. Ἡ διάταξις ὅμως αὕτη, καίτοι ἐν ἀγρανσίᾳ, ὡς ἐκ τοῦ Συντάγματος τοῦ 1864 (ὅλ. καὶ *Ε. Λυκούδη*, «Ἡ ἐν Ἑλλάδι βιομηχανία καὶ αἱ ἀπεργίαι» (1882) σ. 88 ἐπ.) κατηργήθη ρητῶς διὰ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν. 2111/1920 «περὶ ἀδικημάτων κατὰ τῆς ἐλευθερίας τῆς ἐργασίας», ἐν τῇ εἰσηγητικῇ ἐκθέσει τοῦ ὁποίου σημειοῦται, «ὅτι ἐκρίθη σκόπιμος καὶ ἡ ρητὴ κατάργησις αὐτοῦ (τοῦ ἄρθρου 167 Π.Ν.), ἵνα οὕτω διακηρυχθῇ ἡ ἐλευθερία, ἣν πᾶς τις ἔχει σήμερον ν' ἀπεργῇ ἢ νὰ ἐργάζεται ἐλευθέρως, τηρῶν τοὺς νόμους τοῦ Κράτους». Ἐν δὲ σ. 242 σημ. 8 λέγεται «γενικῶς καὶ ὑπὸ τὸν περιορισμὸν ὅτι ὁ νομοθέτης δύναται κατ' ἐ ξ α ί ρ ε σ ι ν νὰ θεωρήσῃ ὡς ἀδίκημα τὴν ἀπεργίαν, ὅταν αὕτη δημιουργῇ κ ο ι ν ὴ ν ἀ ν ά γ κ η ν, ἡ ἀ π ε ρ γ ί α ὑ π ά γ ε τ α ι ε ἰ ς τ ὰ δ ι ὰ τ ο ῦ Σ υ ν τ ά γ μ α τ ο ς π ρ ο σ τ α τ ε υ ό μ ε ν α ἀ τ ο μ ι κ ὰ δ ι κ α ι ώ μ α τ α, τὰ ἀφορῶντα τὴν προσωπικὴν ἐλευθερίαν ἢ τὴν ἰσότητα τῶν Ἑλλήνων ἐνώπιον τοῦ νόμου (Contra γνωμ. Νομ. Συμβ. Κράτους 26/285/1950, ΕΕΔ 9, 963, ΕΕΔ 10, 527). Δύναταί τις μάλιστα νὰ εἴπῃ, ὅτι ἡ ἀπεργία ἀποτελεῖ δικαίωμα, ἀναγνωρισθὲν ἐμμέσως καὶ νομοθετικῶς ὅλ. λ.χ. .....». Ὅρα καὶ *Καλομοίρην*, ΕΕΔ 13, 1177. Τοῦτο ἀποδέχεται ἐμμέσως καὶ ἡ ὡς ἄνω 495/1966 ἀπόφασις τοῦ Α.Π., διότι, ἂν εἶχε τὴν γνώμην ὅτι συνταγματικὴ ἀναγνώρισις τοῦ δικαιώματος τῆς ἀπεργίας δὲν ὑφίσταται, ἠδύνατο νὰ ἐφαρμόσῃ συνταγματικῶς ἀπροσκόπτως τὰς (περὶ ὧν

κατωτέρω) διατάξεις, ἐξ ὧν ἔκρινε συναγόμενον ὅτι δικαίωμα κηρύξεως ἀπεργίας ἔχουσι μόνον τὰ ἀναγνωρισμένα ἐπαγγελματικὰ σωματεῖα, χωρὶς νὰ ἔχῃ ἀνάγκην νὰ δικαιολογήσῃ τὸ συνταγματικῶς ἐφαρμόσιμον τῶν διατάξεων τούτων διὰ τῆς μὴ ὀρθῆς, ὡς ἐλέχθη, ἐκδοχῆς ὅτι τὸ Σύνταγμα δὲν προστατεύει τὸ ἀρνητικὸν δικαίωμα τοῦ συνεταιρίζεσθαι, ἐφ' ὅσον, μὴ ἀναγνωριζομένου συνταγματικῶς τοῦ δικαιώματος τῆς ἀπεργίας, ἡ ἐμμεσος ἀπαγόρευσις αὐτοῦ διὰ τῆς ἀποκλειστικότητος ἀσκήσεως ὑπὸ τῶν ἀνεγνωρισμένων ἐπαγγελματικῶν σωματείων δὲν προσέκρουεν εἰς τὸ Σύνταγμα. Ὡς ἐλέχθη, ἡ 526/1967 ἀπόφασις Ὁλ. Α.Π. δὲν ἐρευνᾷ τὸ θέμα. Καὶ ἡ κατωτέρω εἰδικώτερον ἀναφερομένη 578/1966 ἀπόφασις τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας σαφῶς δέχεται τὴν ἀνωτέρω γνώμην. Ἀ ν τ ί θ ε τ ο ς *Λιτζερόπουλος*, ἐν γνωμοδοτήσει, ΕΕΔ 12, 641· *Ν. Μπουρόπουλος*, ἔνθ' ἀν. σ. 12, 17, φρονῶν ὅτι ὁ κοινὸς νομοθέτης ἔχει τὴν εὐχέρειαν νὰ ἀπαγορεύσῃ τὴν ἀπεργίαν, ἢ νὰ περιορίσῃ, εἰς οἱανδήποτε ἔκτασιν ἤθελεν ἑκάστοτε κρίνει σκόπιμον πρὸς προστασίαν τοῦ κοινοῦ, τὴν ἐλευθερίαν τῆς ἀπεργίας, ἀλλ' ὅμως, ὡς ἐκ τῆς διὰ τῆς παρ. 4 τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ Συντάγματος γενικῆς ἀπαγορεύσεως τῆς ἀπεργίας εἰς τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους κ.λ.π., ὁ κοινὸς νομοθέτης δὲν δύναται νὰ φθάσῃ μέχρι πλήρους καὶ καθολικῆς ἀπαγορεύσεως τῆς ἀπεργίας εἰς ὅλους τοὺς τομεῖς τῶν ἐργαζομένων εἰς ἰδιωτικὰς ἐπιχειρήσεις, διότι, ἂν τοιαύτης ἐκτάσεως ἀπαγόρευσις ἀνταπεκρίνετο εἰς τὴν βούλησιν τοῦ συνταγματικοῦ νομοθέτου, θὰ ἐξέφραζε οὗτος ρητῶς τὴν περὶ τούτου βούλησίν του, ἀπαγορεύων τὴν ἀπεργίαν ἐν γένει καὶ οὐχὶ μόνον εἰς τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους. Ἀ ν τ ί θ ε τ ο ς ἐπίσης *Καποδίστριας*. ΕΕΔ 25, 215. Ὁ συγγραφεὺς οὗτος καὶ ἐν ΕΕΔ 8, 225 ἐπ. ὑποστηρίζει, ὅτι τὸ ἄρθρον 11 τοῦ Συντάγματος δὲν προστατεύει τὸ δικαίωμα τῆς ἀπεργίας. Οὐν ἧττον δέχεται, ὅτι ἐκ τῶν Ψηφισμάτων Γ', ΛΘ' προκύπτει ἀναγνώρισις τοῦ δικαιώματος τῆς ἀπεργίας καὶ δὴ ὡς συνταγματικῶς προστατευομένου. Ἐπίσης δὲ ὅτι ἐκ τῆς διὰ τῶν νόμων 3453/1928 καὶ 5458/1932 ἀπαγορεύσεως τῆς ἀπεργίας τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων ἀνεγνωρίζετο καὶ πάλιν ἐμμέσως τὸ δικαίωμα τῆς ἀπεργίας ὡς πρὸς τοὺς ἰδιωτικοὺς ὑπαλλήλους καὶ ἐργάτας. Ἀλλά, τούτου, ὄντως οὕτως ἔχοντος, ἦτοι νομοθετικῆς ἀναγνωρίσεως τοῦ δικαιώματος τῆς ἀπεργίας ἐκ τῶν ἀνωτέρω νόμων, διατί, ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ Συντάγματος, ἀπαγορευούσης ὁμοίως τὴν ἀπεργίαν τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων, δὲν προκύπτει ἐμμέσως συνταγματικὴ ἀναγνώρισις τοῦ δικαιώματος τῆς ἀπεργίας εἰς τοὺς ἰδιωτικοὺς ὑπαλλήλους καὶ ἐργάτας;

3. Ἡ ἀναγνώρισις τοῦ δικαιώματος τοῦ συνεταιρίζεσθαι, μεθ' οὗ, ὡς ἐλέχθη, εἶναι συνυφασμένον τὸ δικαίωμα τῆς ἀπεργίας, κεῖται ἐν τῷ πλαισίῳ τῆς ἀναγνωρίσεως τῶν ἄλλων ἐλευθεριῶν καὶ δὴ τῆς ο ἰ κ ο ν ο μ ι κ ῆ ς ἐ λ ε υ θ ε ρ ί α ς. Ἡ οἰκονομικὴ ἐλευθερία, εἰδικώτερον ἡ ἐλευθερία τῶν συμβάσεων, ἡ ἐλευθερία τοῦ ἐπαγγέλματος καὶ τῆς ἐργασίας, τοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς βιομηχανίας καὶ γενικώτερον τῆς ἀναπτύξεως τῆς προσωπικότητος, ἄρα καὶ τοῦ ἀνταγωνισμοῦ ἐν τῇ σχέσει ἐργασίας καὶ κεφαλαίου, ἐφ' ὧν πάντων τούτων στηρίζεται τὸ σύστημα τῆς ἐλευθέρας οἰκονομίας, προστατεύεται ὑπὸ τῶν φιλελευθέρων Συνταγμάτων (ὡς καὶ ὑπὸ Διεθνῶν Συμβάσεων, Σύμβασις Ρώμης κλπ.), ἐξ οὗ πλήρης ἄρνησις αὐτῶν ἢ περιορισμὸς τοσοῦτον ἐκτεταμένως, ὥστε ἡ οὐσία αὐτῶν ν' ἀναιρῆται, οὐδὲ διὰ νόμου ἐπιτρέπεται. Ἀλλά, ἐκτὸς τῶν περιορισμῶν, οἵτινες ἀπορρέουν ἐκ θεμελιωδῶν ἀρχῶν τοῦ Συντάγματος καὶ τῶν νόμων, δι' ὧν πραγματοποιοῦνται αὗται, ὡς καὶ τῶν εἰδικῶς τεθειμένων ὑπὸ τοῦ Συντάγματος διὰ τὰ κατ' ἰδίαν δικαιώματα, προσέτι ἐκ τῶν χρηστῶν ἠθῶν, περιορισμοὶ ἀπορρέουν καὶ ἐκ τῆς ἀρχῆς τοῦ κοινωνικοῦ Κράτους, ὡς ἐκ τῆς ὁποίας τὸ Κράτος δὲν ὀφείλει πλέον ν' ἀπέχῃ, καταλείπον πλήρως εἰς τὴν ἰδιωτικὴν πρωτοβουλίαν τὴν οἰκονομικὴν ἀνάπτυξιν καὶ τὴν κοινωνικὴν εὐημερίαν (laisser - faire), ἀλλ' ὑποχρεοῦται, ἐν περιπτώσει γενικῆς καταστάσεως ἀνάγκης καὶ ἐξ ὑπερεχουσῶν ἀπαιτήσεων τοῦ γενικοῦ καλοῦ, νὰ ἐπεμβαίνῃ ρυθμιστικῶς, ἐπὶ τῷ τέλει θεραπείας τῶν φορτικῶς πιεζουσῶν ἀναγκῶν, αἱ ὁποῖαι διὰ τῆς ἰδιωτικῆς αὐτονομίας καθίστανται ἀδύνατον νὰ ἱκανοποιηθῶσιν, ἀλλ' ἐν ᾧ μέτρῳ καὶ ἐφ' ὅσον χρόνον ἡ ἀντιμετώπισις καταστάσεως ἀνάγκης καθιστᾷ τοιαῦτα μέτρα ἀπαραίτητα. Ἡ ἀρχὴ τῆς ἀναλογίας μέσου καὶ σκοποῦ ἀνάγεται εἰς συνταγματικὴν ἀρχήν, ἡ τήρησις τῆς ὁποίας ὑπόκειται εἰς τὸν δικαστικὸν ἔλεγχον. Οὕτω, οὔτε ἀπεριορίστως ἐλευθέρα οἰκονομία, οὔτε καθαρῶς σοσιαλι-

στική τοιαύτη. «Κοινωνικόν» Κράτος δέν εἶναι ταυτόσημον πρός «Σοσιαλιστικόν» Κράτος. Κατ' ἀκολουθίαν δέν εἶναι ἐπιτρεπτός ὁ ἐξαναγκασμός πρός ἐργασίαν, εἰ μή ἐν περιπτώσει καταστροφῶν καί ἐξαιρετικῶν κινδύνων, τοῦθ' ὅπερ ἔτυχεν ἀναγνωρίσεως καί ἐπί διεθνοῦς ἐπιπέδου διά τῶν συμβάσεων περί τῶν ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων κλπ. Τοιαῦτα μέτρα ὑπόκεινται εἰς τόν ἔλεγχον τῆς συνταγματικότητος. (Mangold - Klein, ἔνθ' ἀν ὑπ' ἄρθρον 2, ἰδίᾳ σ. 174, 76 ἐπ., art. 12, VII· Larenz, Lehrbuch des Schuldrechts I, 1967, § 5 IV· Enneccerus - Nipperdey, Lehrbuch des Bürgelichen Rechts, Allg. Teil § 15· Durig, JZ 1953, 193· Hans Würdiger, Ἡ προστασία τοῦ θεσμοῦ τοῦ ἀνταγωνισμοῦ ἐν ἐθνικῷ καί διεθνεί πλαισίῳ (διάλεξις) EEN 1957, 609 ἐπ.· Herschel, in Bettermann - Nipperdey - Scheuner, Die Grundrechte III/1 σ. 332 ἐπ., 356· Bachof, αὐτόθι σ. 156 ἐπ., 207 ἐπ.· Ballerstedt, αὐτόθι σ. 66 ἐπ. 84 ἐπ.· BVerfG. Urt. v. 16.1.1957 NJW 1957, 297· BAG, Urt. v. 4.5.1962 NJW 1962, 1459· BVerfG. Urt. v. 12.11.1958, NJW 1959, 475· BGH, Urt. v. 23.4.1963 NJW 1963, 1176· BVerfG. Urt. v. 29.7.1959 NJW 1959, 1675· BVerfG 19.12.1962 NJW 1963, 195· AG Montabaur, v. 8.1.1963· VG Kassel v. 21.11.1963· BAG. v. 10.6.1964 NJW 1964, 2269· BGH v. 4.5.1957 NJW 1957, 1407· BVerfG. v. 11.6.1958 NJW 1958, 1035· BGH, v. 18.9.1959 MRP 1960, 116· BVerfG. v. 9.11.1955 MDP 1956, 189). Κατά τάς αὐτάς ἀρχάς κρίνονται εἰδικώτερον καί οἱ περιορισμοί τῆς ἰδιοκτησίας (*Α. Φλώρου*, Μελέται Δημοσίου καί Ἰδιωτικοῦ Δικαίου σ. 361 ἐπ.).

Καί παρ' ἡμῖν ἐγένετο δεκτόν, ὅτι εἰς τήν προσωπικήν ἐλευθερίαν τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ Συντάγματος περιέχεται καί ἡ οἰκονομική ἐλευθερία, ἤτοι ἡ ἐλευθερία τῶν συμβάσεων, ἡ ἐλευθερία τῆς ἐργασίας, τοῦ ἐμπορίου καί τῆς βιομηχανίας, τοῦθ' ὅπερ δύναται νά συναχθῇ καί ἐκ τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ Συντάγματος, ὅπερ ἀναγνωρίζει τήν ἰδιοκτησίαν, ἤτις εἶναι εἷς τῶν ἀκρογωνιαίων λίθων τῆς ἰδιωτικῆς οἰκονομίας (*Ν. Ν. Σαριπόλου*, Συντ. Δίκ., ἔνθ' ἀν. σ. 54· *Σβώλος - Βλάχος*, ἔνθ' ἀν. τόμ. Λ' σ. 325 καί αὐτόθι παραπομπαί, ἀριθ. 53, 63 - 56, 92· ΑΠ. 171/1955 Θέμ. ΞΣΤ', 301 ἐπ., 236/1959 Ν. Δίκ. 1959, 496, 576/1958 Ν. Δίκ. 1959, 76· Ὀλ. Σ.τ.Ε. 378/1956 NoB 1956, 1085, 690/1957 Ν. Δίκ. 1957, 425· Γνωμοδότησις *Μαριδάκη - Φραγκίστα - Βεγλερῆ*, NoB 1956, 671 ἐπ.). Ὅρα καί Esmein - Nézard, ἔνθ' ἀν. σ. 604 ἐπ., 635 ἐπ.· M. Hauriou, Précis de droit constitutionnel, 1929, σ. 611 ἐπ., σ. 650 ἐπ.

4.—α) Ὑπό τῶν ἀνωτέρω ἀρχῶν διέπεται ἡ ρύθμισις τοῦ συνταγματικῶς ἀναγνωριζομένου δικαιώματος τῆς ἀπεργίας, δι' ἧς ρυθμίσεως τοῦτο δύναται νά περιορισθῇ ἐν τῇ ἀσκήσει αὐτοῦ. Ἐπί ὅλων τῶν ἀτομικῶν δικαιωμάτων κρατεῖ ἡ ἀρχή ὅτι οἱ περιορισμοί εἶναι ἐπιτρεπτοί ἐν ᾧ μέτρῳ διά τούτων δέν ἀναιρεῖται αὐτό τοῦτο τό δικαίωμα ἐν τῇ οὐσίᾳ αὐτοῦ ἤ δέν καθίσταται ὑπεράγαν δυσχερής ἡ ἄσκησις τοῦ δικαιώματος (*Σβώλος - Βλάχος*, ἔνθ' ἀν. τόμ. Β' σ. 302· Crosa, ἔνθ' ἀν. σ. 110· Burdeau, ἔνθ' ἀν. σ. 359 ἐπ. «Réglementer n' est pas supprimer»).

Ἡ ὁλοκληρωτική ρύθμισις τῆς ἀπεργίας εἶναι δυσχερής. Διά τοῦτο ἐλλείπει τοιαύτη καί παρ' ἡμῖν καί ἀλλαχοῦ, ὡς καί ἐν Γαλλίᾳ, ἔνθα ἐρρυθμίσθησαν ἐπί μέρους θέματά τινα. Οὕτω διά τῶν νόμων τῆς 27.12.1947 καί 28.9.1948 ἀπηγορεύθη ἡ ἀπεργία εἰς ὡρισμένας δημοσίας ὑπηρεσίας. Καί ὁ νόμος τοῦ 1963, ὅστις περιέχει ὡρισμένας διατάξεις περί τῆς ἀπεργίας τῶν δημοσίων ὑπηρεσιῶν, θεωρεῖται, ὅτι ἀποτελεῖ μερικήν μόνον ρύθμισιν καί οὐχί τήν ὑπό τοῦ Συντάγματος προβλεπομένην «J. Gilli, D. 1954, Chr. 81 ἐπ.· Burdeau, ἔνθ' ἀν. σ. 361». Σχετικῶς ὁ Κυβερνητικός Ἐπίτροπος παρά τῷ Συμβουλίῳ τῆς Ἐπικρατείας ἔλεγεν: «Lorsque dans un État l' autorité constituante est volontairement équivoque, l'autorité législative systematiquement défaillante, l'autorité gouvernementale perpetuellement hésitante, ce n'est pas le juge seul qui peut adresser la situation». Θεωρεῖται ἀμφίβολος ἡ ὡς ἄνω διατύπωσις τοῦ προοιμίου τοῦ Συντάγματος, καθιστῶσα διά τοῦτο ἀδύνατον τήν διάκρισιν μεταξύ αὐστηρᾶς ρυθμίσεως, ἥτις θά ἐκώλυε πράγματι τήν ἄσκησιν τοῦ δικαιώματος τῆς ἀπεργίας καί τῆς ἀπολύτου ἀπαγορεύσεως τῆς ἀπεργίας.

Ἐλλειπούσης τοιαύτης ρυθμίσεως, διά τῆς νομολογίας χαράσσονται τά προσήκοντα ὅρια

ἀσκήσεως τῆς ἀπεργίας, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς νομοθεσίας καὶ ἐντὸς τοῦ συνταγματικοῦ πλαισίου (Durand - Vitu, ἔνθ' ἀν. Νο 252 σ. 709).

Ἀναμφισβητήτως γενικὴ ἀπαγόρευσις τῆς ἀπεργίας ἀντίκειται εἰς τὸ Σύνταγμα, ὅπερ ἀναγνωρίζει τὸ δικαίωμα τοῦτο.

Ἀλλ' ἐν τῇ πράξει ἀπειλουμένη ἢ κηρυχθεῖσα ἀπεργία παρεμποδίζεται διὰ τοῦ μέσου τῆς ἐπιστρατεύσεως τῶν ἀπεργούντων, ἕνεκα τῆς ἀπεργίας, οὕτω δὲ εὐθέως ἡ ἀπεργία ἐν τῇ συγκεκριμένῃ περιπτώσει ματαιοῦται. Πράγματι ἐν τῇ περιωγῇ, ἐν ᾗ τὸ δικαίωμα τῆς ἐπιτάξεως δύναται ν' ἀσκηθῇ, ἀναλύεται τοῦτο εἰς κατάργησιν τῆς συνδικαλιστικῆς ἐλευθερίας. Ἡ ἐπίταξις ἀποτελεῖ ἁπλῶς καὶ καθαρῶς ἄρνησιν τοῦ δικαιώματος τοῦ ἐργάτου, ἐπὶ ἀπειλῇ ποινῆς, νὰ προσφύγῃ εἰς ἀπεργίαν.

Τίθεται ἐπίσης περιορισμὸν τὸ δικαίωμα τῆς ἀπεργίας διὰ κυβερνητικῆς ἀπαγορεύσεως τῆς ἀπεργίας, ἐπὶ πειθαρχικαῖς κυρώσεσιν, εἰς ὡρισμένας δημοσίας ὑπηρεσίας ἢ κατηγορίας ὑπαλλήλων, διὰ τῆς καθιερώσεως ὑποχρεωτικῆς διαιτησίας, ὡς καὶ διὰ τῆς ἐπεκτάσεως τῆς ἰσχύος συλλογικῶν συμβάσεων πέραν τῶν συμβληθεισῶν ὀργανώσεων. (Durand - Vitu, ἔνθ' ἀν. σ. 707, 915, 945, 964, 999).

Τοιαῦτα καὶ ἄλλα μέτρα παρακωλύσεως τῆς ἀπεργίας τοῦ προσωπικοῦ ἐν συνόλῳ ἢ μέρους λαμβάνονται πρὸς ἀντιμετώπισιν βιοτικῶν ἀναγκῶν τοῦ κοινοῦ (ἠλεκτρισμός, μεταφορὰ κλπ.), αἵτινες ἀνάγκαι συνεπείᾳ τῆς ἀπεργίας δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἱκανοποιηθοῦν.

Σπουδαῖον ὅθεν ἐγείρεται ζήτημα, ἂν εἶναι ἐπιτρεπτὰ τοιαῦτα μέτρα, δι' ὧν παρακωλύεται ἡ ἀπεργία, ἥτις ἦτο καὶ παραμένει τὸ κυριώτερον ἀγωνιστικὸν μέσον τῶν ἐργαζομένων ἐν τῷ ἀνταγωνισμῷ αὐτῶν πρὸς τὸ κεφάλαιον.

Τὸ Κράτος παρεμβαίνει ἐνίοτε δι' ἐμμέσων μεθόδων πρὸς θραῦσιν τῆς ἀπεργίας, ἤτοι χρησιμοποιεῖ ἰδιώτας μεταφορεῖς, τὸν στρατὸν δι' ὡρισμένας ὑπηρεσίας μεταφορᾶς ἢ ἐκφορτώσεως ὑλικῶν, προσλαμβάνει βοηθητικὸν προσωπικόν. Ἀλλὰ δὲν πρόκειται περὶ αὐτῶν, ἅτινα ὁπωσδήποτε δὲν δύνανται νὰ θεωρηθῶσιν ἀνεπίτρεπτα.

Ἡ γαλλικὴ νομολογία ἐγκρίνει ληφθέντα ἔντονα ρυθμιστικὰ μέτρα τῆς ἀπεργίας, ἐξικνούμενα μέχρις ἀπαγορεύσεως ταύτης, χάριν τῆς συνεχείας τῶν δημοσίων ὑπηρεσιῶν, ὑπὸ οὐσιαστικὴν ἔννοιαν, καὶ τῶν ἀναγκῶν ἐν γένει τῆς χώρας καὶ πρὸ τοῦ Συντάγματος 1946 καὶ μετὰ ταῦτα. Οὕτω τὸ Σ.τ.Ε. (Conseil d' État), ἀναγνωρίσαν κατ' ἀρχὴν τὸ δικαίωμα τῆς ἀπεργίας τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων, ὅπερ, πρὸ τοῦ Συντάγματος τοῦ 1946, δὲν ἀναγνωρίζετο ὑπὸ τῆς νομολογίας, καὶ κρίναν ὅτι οἱ ὡς ἄνω νόμοι τοῦ 1947 καὶ 1948 δὲν ἀποτελοῦν τὴν ὑπὸ τοῦ Συντάγματος προβλεπομένην ρύθμισιν, ἔθεσε τὴν ἀρχὴν ὅτι, μὴ γενομένης τῆς τοιαύτης ρυθμίσεως, ἣν ἡ συντακτικὴ συνέλευσις ἀνέθηκεν εἰς τὸν κοινὸν νομοθέτην, ἐπὶ τῷ τέλει νὰ ἐπιχειρήσῃ τὴν ἀναγκαίαν συνδιαλλαγὴν μεταξὺ τῆς ὑποστηρίξεως τῶν ἐπαγγελματικῶν συμφερόντων, τῶν ὁποίων ἡ ἀπεργία συνιστᾷ ἓν τῶν μέσων καὶ τῆς προστασίας τοῦ γενικοῦ συμφέροντος, εἰς ὃ αὕτη, ἡ ἀπεργία, δύναται νὰ ἐπιφέρῃ προσβολήν, ἡ ἀναγνώρισις τοῦ δικαιώματος τῆς ἀπεργίας δὲν δύναται νὰ ἔχῃ ὡς συνέπειαν τὸν ἀποκλεισμὸν περιορισμῶν, οἱ ὁποῖοι πρέπει νὰ ἐπιβληθῶσιν εἰς τὸ δικαίωμα τοῦτο, ὅπως εἰς πᾶν ἄλλο, πρὸς ἀποφυγὴν καταχρηστικῆς χρήσεως ἢ ἀντιθέτου πρὸς τὰς ἀνάγκας τῆς δημοσίας τάξεως καὶ ὅτι ἐν τῇ παρούσῃ καταστάσει τῆς νομοθεσίας ἀνήκει εἰς τὴν Κυβέρνησιν, ὑπεύθυνον διὰ τὴν καλὴν λειτουργίαν τῶν δημοσίων ὑπηρεσιῶν, νὰ ὁρίσῃ αὐτή, ὑπὸ τὸν ἔλεγχον τοῦ δικαστοῦ, τὴν φύσιν καὶ τὴν ἔκτασιν τῶν περιορισμῶν τούτων, ἔκρινε δέ, κατὰ συνέπειαν, ὅτι ἠδύνατο νομίμως ἡ Κυβέρνησις νὰ ἀπαγορεύσῃ καὶ καταστείλῃ τὴν εἰς ἀπεργίαν συμμετοχὴν τῶν προϊσταμένων γραφείου νομαρχίας καὶ ἀπέρριψε τὴν αἴτησιν ἀκυρώσεως ἐπιβληθείσης πειθαρχικῆς ποινῆς διὰ τὴν παρὰ τὴν ἀπαγόρευσιν συμμετοχὴν εἰς ὡρισμένην ἀπεργίαν. Ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι ἡ ἀπεργία, ἥτις, ἀνεξαρτήτως τοῦ αἰτίου αὐτῆς, ἤθελε διακυβεύσει εἰς τὰς οὐσιωδεστέρας ἀριθμοδότητας τὴν ἄσκησιν τῆς νομαρχιακῆς ὑπηρεσίας θὰ ἐπέφερε δαπάνην προσβολὴν τῆς δημοσίας τάξεως (Conseil d'État 7 Ἰουλίου 1950 καὶ Note Gervais, D. 1950, 538 ἐπ.). Ὁμοίως ἀπεφάνθη τὸ Conseil d' État διὰ τῆς ἀποφ. 10.1.1962 καὶ Note Leclerque, D. 1962, 202 ἐπ. προκειμένου περὶ διαταγῆς τοῦ διευθυντοῦ τῆς Μετεωρολογίας, ὅπως μὴ μετάσχωσι μηχανικοὶ τῆς ἀπεργίας, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι ἡ ἐκ μέρους τῶν

παύσις τῆς ἐργασίας ἦτο φύσεως, ὥστε σοβαρῶς νὰ θέσῃ εἰς κίνδυνον τὴν ἀεροπορικὴν συγκοινωνίαν, ὡς καὶ δι' ἄλλων προγενεστέρων ἀποφάσεων ἐπὶ ἀναλόγων περιπτώσεων (ὅρα Gilli, ἔνθ' ἀν., Burdeau, ἔνθ' ἀν. σ. 360 ἑπ., 363 ἑπ.· ὅρα περαιτέρω Conseil d'État 28.11.1958, D. 1959, 263 καὶ Note Quermone· Quermonne, D 1959, Chr. 13 ἑπ., ἰδίᾳ 16 ἑπ.). Ἐκρίθησαν περαιτέρω νόμιμα μέτρα προληπτικὰ ἀπεργίας, ὡς ἡ ἐπίταξις, οὐ μόνον προκειμένου περὶ δημοσίων ὑπηρεσιῶν, ὑπὸ οὐσιαστικὴν ἔννοιαν, ἀλλὰ καὶ προκειμένου περὶ ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων, αἱ ὁποῖαι χορηγοῦν εἴδη ἀναγκαῖα διὰ τὴν ζωὴν τοῦ λαοῦ, ὡς τὰ ἀρτοποιεῖα (Conseil d' État, ἀπόφ. 28.10.1949, dr. soc. 1950, 50· Gervais, ἔνθ' ἀν. σ. 541· Gilli, ἔνθ' ἀν. σ. 83· Quermonne, D. 1959 Chr. 17 ἑπ. Εἰδικῶς τὸ Σ.τ.Ε. δι' ἀποφάσεώς του τῆς 10 11.1950 (dr. soc. 1951, 597) ἔκρινε κατ' ἀρχὴν νόμιμον τὴν ἐπίταξιν τοῦ ἀπεργήσαντος προσωπικοῦ τῆς ἐπιχειρήσεως ἠλεκτρισμοῦ καὶ ἀερίου πρὸς καταστολὴν τῆς ἀπεργίας, ἄνευ ὅμως ἐρεύνης τῆς συνταγματικότητος τῶν νόμων, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὁποίων ἐγένετο ἡ ἐπίταξις, τῶν γαλλικῶν δικαστηρίων μὴ ἐλεγχόντων τὴν συνταγματικότητα τῶν νόμων.

Ὑποβάλλει ὅμως ὑπὸ τὸν ἔλεγχον αὐτοῦ (ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ Ἀκυρωτικὸν) τὸ δεδικαιολογημένον τῆς ἐπιτάξεως, ἐὰν δηλαδὴ ὁ κίνδυνος, τὸν ὁποῖον διέτρεχεν ἡ δημοσία τάξις, ἐδικαιολόγει τὴν προσβολὴν τοῦ ὑπὸ τοῦ Συντάγματος ἀναγνωριζομένου δικαιώματος τῆς ἀπεργίας καὶ δὴ ἐὰν ἡ σοβαρότης τῆς προσβολῆς τῆς δημοσίας τάξεως, τὴν ὁποίαν ἠδύνατο νὰ ἐπαγάγῃ ἡ ἀπεργία, ἡ φύσις τῆς περὶ ἧς πρόκειται ὑπηρεσίας, ἡ ἀναλογία ληφθέντων μέτρων καὶ ἀντιμετωπιζομένων κινδύνων ἐδικαιολόγουν ἢ οὔ τὸ τοιοῦτον μέτρον. Ἐλέγχει ἐπίσης, ἂν μόνον οἱ ἀπαραίτητοι διὰ τὴν συνέχειαν τῆς ὑπηρεσίας ἠμποδίσθησαν νὰ παύσωσι τὴν ἐργασίαν, ἤτοι νὰ μετάσχωσι τῆς ἀπεργίας. (Burdeau, ἔνθ' ἀν. σ. 363 ἑπ.· Durand - Vitu, ἔνθ' ἀν. Νο 251, 252, 254, 266, 267, σ. 705 ἑπ., 720 ἑπ., 813 ἑπ.· Gilli, ἔνθ' ἀν. σ. 83· Conseil d' État, 28.11.1958, ἔνθ' ἀνωτ.· G. Lyon - Kaen, La réquisition des salariés en gréve selon le droit positif français, droit social 1963, 215· Rivero, ἔνθ' ἀνωτ.). Ὡσαύτως τὸ Ἀκυρωτικὸν (ἀπόφ. 27.1.1956, D. 1956, 481 καὶ Note A. Gervais) ἀπεφάνθη, ὡς καὶ τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας ὡς ἄνω ἐξετέθη, καὶ ὅτι ὁ ἐπιδληθεὶς δι' ὑπουργικῆς ἐγκυκλίου περιορισμὸς τοῦ δικαιώματος ἀπεργίας ὑπηγορεύετο ἐπιτακτικῶς ὑπ' αὐτῆς τῆς φύσεως τῆς δημοσίας ὑπηρεσίας τῆς ἐμπεπιστευμένης εἰς τὴν S.N.G.E., διότι ἡ παραδοχὴ τῆς νομιμότητος σποραδικῶν διακοπῶν τῆς ἐργασίας ὑπὸ ὁμάδων ἐργατῶν, ἀπεργούντων στιγμιαίως εἰς διάφορα σημεῖα τοῦ δικτύου, θὰ ἦτο ἀνοχὴ γενικῆς ἀποδιοργανώσεως τῆς δημοσίας ὑπηρεσίας, ἡ ὁποία θὰ παρέλυε τὴν οἰκονομικὴν ζωὴν τῆς χώρας καὶ ἠδύνατο νὰ συνεπαγάγῃ τοὺς πλέον σοβαροὺς κινδύνους διὰ τὴν ἀσφάλειαν τῶν ποιουμένων χρῆσιν τῆς ὑπηρεσίας ταύτης. Ἡ ἀπόφασις αὕτη ἀφορᾷ εἰς τομέα δημοσίας ὑπηρεσίας ὑπὸ οὐσιαστικὴν ἔννοιαν, θεωροῦσα ἀπεργίαν, νόμιμον κατὰ τὰ ἄλλα, μὴ νόμιμον ἐκ τοῦ λόγου ὅλάβης τῆς οἰκονομικῆς ζωῆς τῆς χώρας, ἐκ τοῦ λόγου δηλαδὴ τῆς ἀναγκαίας συνεχείας τῆς ὑπὸ οὐσιαστικὴν ἔννοιαν δημοσίας ὑπηρεσίας καὶ διακρίνουσα μέν, ἐν σχέσει πρὸς τὴν προηγουμένην νομολογίαν, τὸ ἔδαφος τῶν περιορισμῶν, ἀλλά, κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας, στηριζομένη οὐχὶ εἰς ὑπουργικὴν ἀπαγόρευσιν καθ' ἑαυτήν, ἀλλ' εἰς τὴν φύσιν τῆς δημοσίας ὑπηρεσίας καὶ τὴν ἀναγκαιότητα συνεχίσεως αὐτῆς, εὑρύνουσα δὲ οὕτω τὸ ἔδαφος (Gervais, ἔνθ' ἀνωτ.).

Οὕτω, νομολογιακῶς εἶναι δεκτόν, ὅτι: 1) τὸ δικαίωμα τῆς ἀπεργίας ὑπάρχει κατ' ἀρχὴν εἰς τὰς δημοσίας ὑπηρεσίας, καθὼς καὶ εἰς τὰς ἰδιωτικὰς ἐπιχειρήσεις, 2) εἰς τὴν δημοσίαν ὑπηρεσίαν ἄνευ διακρίσεως ἡ Κυβέρνησις δύναται νὰ λάβῃ ὅλα τὰ μέτρα, ὑπὸ τὴν ἐπιφύλαξιν τοῦ ὡς ἄνω δικαστικοῦ ἐλέγχου, τὰ πρόσφορα πρὸς πρόληψιν προσβολῶν, ἃς ἡ ἀπεργία ἠδύνατο νὰ ἐπιφέρῃ εἰς τὴν δημοσίαν τάξιν καὶ τὸ γενικὸν συμφέρον, 3) εἰς τὰς ὑπηρεσίας, ὧν ἡ συνεχὴς λειτουργία εἶναι ἀπαραίτητος, διὰ νὰ ἀσφαλίσῃ τὰς ἀνάγκας τῆς χώρας, ἡ Κυβέρνησις ἀντλεῖ ἐκ τοῦ νόμου τῆς 11.7.1938 καὶ τῶν κειμένων, ἅτινα παρέτειναν αὐτόν, τὴν ἐξουσίαν νὰ προσφύγῃ εἰς τὴν ἐπίταξιν, διὰ νὰ φέρῃ εἰς ἀποτυχίαν τὴν ἀπεργίαν, τοῦ ἰδίου κανόνος ὄντος ἐφαρμοστέου, ὑπὸ τὰς ἰδίας προϋποθέσεις, εἰς τὰς ἰδιωτικὰς ἐπιχειρήσεις.

Ἐκφράζονται δὲ ἐν τῇ θεωρίᾳ ἀντιλήψεις ριζικῶς ἀντιαπεργιακαί. Εἰς τὸ καπιταλιστικὸν σύστημα, λέγουσιν, ὅπερ εἶναι, εἰς

τὴν οἰκονομικὴν ὅλην, ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ νόμου τοῦ ἰσχυροτέρου, τὸ Κράτος ὤφειλε νὰ ἀφήσῃ εἰς τοὺς ἐργάτας τὴν δυνατότητα νὰ ἰσοφαρίσωσι τὴν ἀτομικὴν των ὑποδεεστέραν κατάστασιν διὰ τῶν πλεονεκτημάτων τοῦ συνεταιρισμοῦ καὶ διὰ τῆς ἀπεργίας, ἥτις ἐν τῷ καπιταλιστικῷ συστήματι εἶναι τὸ μόνον ἀποτελεσματικὸν μέσον τῆς βελτιώσεως τῶν ὅρων τῆς ἐργασίας, ἀλλ' ἄλλως ἔχει τὸ πρᾶγμα, ὅταν τὸ σύστημα τοῦτο εἶναι ἐν παρακμῇ καὶ τὸ Κράτος ἐπεμβαίνῃ εἰς τὴν ρύθμισιν τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως· ἐν τοιαύτῃ καταστάσει, ἡ ἀπεργία δὲν πρέπει νὰ εἶναι μέσον, φέρον εἰς ἀποτυχίαν, διὰ τοῦ καταναγκασμοῦ, τὴν βούλησιν τῶν ὀργάνων τοῦ Κράτους, ἐρμηνέων τῆς λαϊκῆς πλειοψηφίας, οὔτε μέσον ἐπιτρέπον εἰς μίαν μειοψηφίαν (ἐν σχέσει πρὸς ὁλόκληρον τὸν λαὸν) νὰ ἐπιτύχῃ τὰς διεκδικήσεις του, ἔστω νομίμους, ἐπιφέρουσα βαρεῖαν ζημίαν εἰς ἐκτεταμένα στρώματα λαοῦ, ὅθεν δικαίωμα ἀπεργίας δὲν δύναται νὰ ὑπάρχῃ ὑπὲρ ἐκείνων, οἱ ὅροι ἐργασίας τῶν ὁποίων ρυθμίζονται ὑπὸ τοῦ ἰδίου τοῦ Κράτους, ἤτοι τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων καὶ ἄλλων χρησιμοποιουμένων ὑπὸ τοῦ Κράτους, ἀλλ' οὔτε δι' ἄλλας κατηγορίας ἐργατῶν, τῶν ὁποίων οἱ ὅροι ἐργασίας ἔχουσι καθορισθῇ οὐχὶ ὑπὸ τοῦ ἐπιχειρηματίου, ἀλλ' ὑπὸ τοῦ Κράτους, τοῦθ' ὅπερ συμβαίνει ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον συχνότερον, διότι ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἡ διαφορὰ δὲν ἀνακύπτει μεταξὺ τοῦ ἐπιχειρηματίου καὶ τοῦ ἐργάτου, ἀλλὰ μεταξὺ τοῦ τελευταίου καὶ τοῦ Κράτους· ὅτι προσέτι ἡ ὑγιὴς ἑρμηνεία τῆς δημοκρατικῆς ἀρχῆς πρέπει νὰ ἀγάγῃ εἰς ἀπόρριψιν τοῦ δικαιώματος τῆς ἀπεργίας εἰς ὅλας τὰς περιπτώσεις, καθ' ἃς ἡ διαφορὰ ὑφίσταται μὲν μεταξὺ ἐργατῶν καὶ ἰδιωτῶν ἐπιχειρηματιῶν, ἀλλὰ πρόκειται περὶ ἐπιχειρήσεως γενικοῦ ἐνδιαφέροντος, τῆς ὁποίας ἡ κανονικὴ καὶ συνεχὴς λειτουργία εἶναι ἀπαραίτητος εἰς πολυαρίθμους κατηγορίας πολιτῶν (G. Morange, D. 1947 Chr. 117 ἐπ.).

Ἀλλ' ἐν τῇ θεωρίᾳ ἐπικρατοῦσα εἶναι διάφορος ἀντίληψις. Ἡ ἀπεργία, λέγουσι, θεωρουμένη μὴ νόμιμος καὶ ἀπαγορευομένη, ὅταν δι' αὐτῆς παραβλάπτεται τὸ δημόσιον συμφέρον καὶ προσβάλληται ἡ δημοσία τάξις, γίνεται αὐτὴ ἀνεκτὴ εἰς τὰς δημοσίας ὑπηρεσίας καὶ γενικώτερον, ὁπόταν καθίσταται ἀβλαβής, ἀλλ' ἡ ἀπεργία ἐξ ὁρισμοῦ ἔχει ἀντικείμενον νὰ βλάψῃ, πλέον δὲ ἡ ἐν δικαίωμα, εἶναι ἐν ὅπλον· δὲν ἔχει ἐνδιαφέρον εἰ μὴ ἐάν διακόπτῃ πραγματικῶς τὴν ὑπηρεσίαν, ὅθεν ὁ περιορισμὸς κατὰ τοιοῦτον τρόπον, ὥστε νὰ ἐξακολουθῇ ἡ ὑπηρεσία, εἶναι ὑποκρισία, μία ἀπαγόρευσις μὴ ὁμολογουμένη (Gervais, D. 1950, 542). Ὁ αὐτός, (D. 1956, 486), θεωρῶν ἀξιέπαινον τὴν νομολογίαν τῆς αὐτόθι σχολιαζομένης ἀποφάσεως τοῦ Ἀκυρωτικοῦ κατὰ τῶν καταχρήσεων τῆς ἀπεργίας, λέγει, ὅτι τοῦτο δὲν πρέπει ν' ἀπαλλάξῃ νὰ ἀναζητοῦνται αἱ κατάλληλοι διαδικασίαι, ὅπως ἀσφαλίσωσιν, εἰς τοὺς ἐνδιαφέροντας τομεῖς, ἄνευ δοκιμῶν ὅλας, τὴν ἱκανοποίησιν ἐπαγγελματικῶν διεκδικήσεων νομίμων καὶ πραγματοποιησίμων. Εἰς τοὺς ἀγῶνας, προσθέτει, κατὰ ἀνησυχητικῶν τινων συμπτωμάτων τῆς ἀπεργίας, ὑπὸ τὴν μορφὴν τῆς κηρύξεως αὐτῆς ὡς μὴ νομίμου, πρέπει νὰ προστεθῇ ἡ ἀναζήτησις τῶν ἱκανῶν μέσων τῆς καταργήσεως αὐτῶν τούτων τῶν αἰτίων πολλῶν ἀπεργιῶν. Ἐξ ἄλλου, αἱ πλεῖσται τῶν ὑπηρεσιῶν καὶ τῶν ἐπιχειρήσεων εἶναι ἀπαραίτητοι διὰ τὰς ἀνάγκας τῆς χώρας. Τί θὰ ἀπέμεινε τότε ἀπὸ τὸ δικαίωμα τῆς ἀπεργίας; (Durand - Vitu, ἔνθ' ἀνωτ., σελ. 755 ἐπ., 765· Quermonne, D. 1959 Chr. 18 ἐπ.· Lyon-Kaen, ἔνθ' ἀν.· Rivero, ἔνθ' ἀν.). Γενικώτερον κριτικὴν τῆς νομολογίας ὅρα Leclercq e, ἔνθ' ἀν. σ. 204, 205· Gilli, ἔνθ' ἀν., ἔνθα ἐκτενῶς καὶ περὶ τῆς ἐννοίας τῆς δημοσίας ὑπηρεσίας «service public» καὶ περὶ συνεχείας τῆς δημοσίας ὑπηρεσίας «Continuité du service public»· Burdeau, ἔνθ' ἀν. σ. 359 ἐπ., 361 Quermonne, ἔνθ' ἀν.· Rivero, Le droit positif de la grève dans les services publics d'après la jurisprudence du conseil d'État, dr. soc. 1951, 591 ἐπ.

Περιορισμοὶ τῆς ἀπεργίας ὑπάρχουσιν ἐπίσης ἐν Μ. Βρεταννίᾳ (ὅρα Rev. du dr. public 1951, 165· Χ. *Μυριάνθη*, τὸ Ἐργατικὸν Δίκαιον ἐν Μ. Βρεταννίᾳ). Ἐπίσης ἐν Ἰταλίᾳ (ὅρα Rev. inter. des Sciences administratives 1956, 606).

Ἐν Γερμανίᾳ ὑποστηρίζεται, ἐν πρώτοις, ὅτι ἡ ἀπαγόρευσις τῆς ἀπεργίας εἶναι ἰσοδύναμος πρὸς ἐπιβολὴν ἐργασίας καὶ ὡς τοιαύτη ἀντίκειται εἰς τὴν περὶ ἐλευθερίας τοῦ ἐπαγγέλματος συνταγματικὴν ἀρχὴν (Bauer, JZ 1953, 650· Nipperdey, ἔνθ' ἀν., καθ' ὃν τὸ δικαίωμα τῆς ἀπεργίας ἀπορρέει καὶ ἐκ τοῦ ἄρθρου 21 τοῦ Συντά-

γματος περὶ ἐλευθέρας ἀναπτύξεως τῆς προσωπικότητος, ἡ ὁποία εἶναι γενικὸς κανὼν περὶ ἐλευθερίας, ὁ δὲ κατάλογος τῶν ἐπομένων κατ' ἰδίαν ἐλευθεριῶν δημιουργεῖ μορφὰς ἐμφανίσεως καὶ περιπτώσεις ἐφαρμογῆς (D u r i g, JZ 953, 193). Ἡ ἄποψις αὕτη ἔχει ἰδιαιτέραν σημασίαν, ἐὰν ἤθελε θεωρηθῆ, ὅτι τὸ δικαίωμα τῆς ἀπεργίας δὲν προστατεύεται ἐκ τῆς περὶ προστασίας τοῦ δικαιώματος τοῦ συνεταιρίζεσθαι διατάξεως. Εἶναι μὲν κατ' ἀρχὴν ὀρθόν, ὅτι τὸ δικαίωμα τῆς ἀπεργίας δὲν δικαιολογεῖται ἀποκλειστικῶς ὑπὸ τοῦ δικαιώματος, ὅπερ ἔχει πᾶν ἄτομον νὰ μὴ ἐργάζηται, διότι ἡ ἀρχὴ τῆς ἐλευθερίας τῆς ἐργασίας ἐπιτρέπει, ὅπως μὴ συνάψῃ τις σύμβασιν ἐργασίας, ἀλλά, ταύτης συναφθείσης, τὸ ἄτομον δὲν εἶναι πλέον ἐλεύθερον ν' ἀποστῇ κατὰ βούλησιν τῆς συμβατικῆς δεσμεύσεως πρὸς παροχὴν ἐργασίας, μὴ ἀντικειμένης εἰς τὴν περὶ ἐλευθερίας τῆς ἐργασίας ἀρχήν, καὶ προσέτι, ἐὰν πρὸς τοῦτο ἐπικαλῆται λόγους φύσεως ἐπαγγελματικῆς, δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ἐν ἀπεργίᾳ, εἰ μὴ συμμερίζωνται τὴν γνώμην αὐτοῦ οἱ ἀντιπροσωπευτικοὶ τῆς ἐργατικῆς γνώμης κύκλοι (D u r a n d - V i t u, ἔνθ' ἀν. σ. 715 σημ. 1· *Μπουρόπουλος*, ἔνθ' ἀν. σ. 15· M a n g o l d - K l e i n, ἔνθ' ἀν. art. 12 VII 5· B a c h o f, ἔνθ' ἀν. σ. 173 ἑπ., 256 ἑπ.), πλὴν ὅμως δὲν δύναται νομίζω νὰ ὑποστηριχθῇ, ὅτι ἡ ἐπίταξις τῆς ἐργασίας (ἐπιστράτευσις) τῶν ἀπεργούντων δὲν θίγει τὴν ἐλευθερίαν τῆς ἐργασίας καὶ εἰδικῶς τοῦ ἐπαγγέλματος, ἀφοῦ οἱ ἀπεργοῦντες δὲν ἔχουσι πλέον τὴν δυνατότητα νὰ λύσωσι τὴν σύμβασιν ἐργασίας, ἀλλ' ὑποχρεοῦνται, ἐναντίον τῆς βουλήσεως αὐτῶν, ὅπως λύσωσι τὴν σύμβασιν ἐργασίας καὶ νὰ ἐπιδοθῶσιν ἐπὶ ἄλλην ἐπαγγελματικὴν ἀπασχόλησιν, νὰ ἐργάζωνται εἰς ὡρισμένην ἐπιχείρησιν. Καὶ ἡ κατωτέρω ἀναφερομένη 578/1966 ἀπόφασις τοῦ Σ.τ.Ε. ἐμμέσως δέχεται, κατ' ἀρχήν, ὅτι ἡ ἐπίταξις ἐργασίας ἀπεργούντων μισθωτῶν ἀποτελεῖ ἀναγκαστικὴν ἢ ὑποχρεωτικὴν ἐργασίαν (ὅρα σχετικῶς BAG v. 29.6. 1966 NJW 1962, 1981). Διάφορον εἶναι τὸ ζήτημα, ἂν τοῦτο δικαιολογῆται, ὁπόταν τὸ μέτρον εἶναι ὅλως προσωρινὸν ἢ ἐξ ἄλλων ἀπόψεων (ὅρα σχετικῶς B a c h o f, ἔνθ' ἀν. σ. 248 ἑπ.). Πέραν τούτου ὑποστηρίζεται ὅτι, καίτοι διὰ τὸν ἄνθρωπον τοῦ 20οῦ αἰῶνος εἶναι τὰ συγκοινωνιακὰ μέσα, τὸ ὕδωρ, ὁ ἠλεκτρισμός, τόσον σπουδαῖα, ὅσον καὶ ἡ ἐλευθερία καὶ ἡ ἰδιοκτησία, τὰ Σύνταγμα δὲν παρέχει προστασίαν κατὰ ἀπεργίας, διὰ τῆς ὁποίας συγχρόνως ἡ συγκοινωνία κλπ. ἑκατομμυρίων ἀνθρώπων ὑστερεῖ (D u r i n g, JZ 1953, 193), κρατοῦσα δὲ ἄποψις εἶναι ὅτι καὶ ἡ ἀναγκαστικὴ ἐπίλυσις ἐργασιακῶν διαφορῶν διὰ διαιτησίας κλπ. καὶ ἡ παρακώλυσις χρήσεως ἀγωνιστικῶν μέσων ἀντίκειται εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ φιλελευθέρου κοινωνικοῦ Κράτους δικαίου, ἡ ὁποία μόνον εἰς ὀξείας καταστάσεις ἀνάγκης καὶ περιπτώσεις καταστροφῆς, μὴ οὔσας ὅμως ἰσοδυνάμους πρὸς τὸ δημόσιον συμφέρον ἢ τὸ παρεμβατικὸν ἐνδιαφέρον τοῦ Κράτους, ἀλλ' ἀφορώσας εἰς στοιχειώδη διοτικὰ συμφέροντα τοῦ συνόλου, τιθέμενα ἐν κινδύνῳ, δύναται νὰ λάβῃ χώραν, ὑπὸ τὸν δικαστικὸν ὅμως ἔλεγχον (H e r s c h e l, ἔνθ' ἀν. σ. 332 ἑπ., 365 ἑπ.· H u e c k - N i p p e r d e y, ἔνθ' ἀν. § 41 σ. 535 καὶ σημ. 32, σ. 536, § 36 σ. 505 ἑπ., § 3 IV (ἰδίᾳ 3 b, c). Εἰδικώτερον θεωρεῖται, ὅτι ἡ ἀπεργία εἰς ἐπιχειρήσεις, δι' ὧν θεραπεύονται ζωτικαὶ ἀνάγκαι, ἰδίᾳ ὕδωρ, ἠλεκτρικὸν ρεῦμα, συγκοινωνίαι, δύναται, κατὰ τὰς περιστάσεις, αἱ ὁποῖαι ὅμως δέον νὰ ἐξετάζωνται μετὰ προσοχῆς, νὰ θεωρηθῇ μὴ νόμιμος (H u e c k - N i p p e r d e y, ἔνθ' ἀν. § 47 IV 2, § 49 VII 5 b σ. 652 καὶ σημ. 83).

Καὶ παρ' ἡμῖν κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ἐμφανίζεται τὸ πρόβλημα τῆς ἐκτάσεως τῶν περιορισμῶν τοῦ δικαιώματος τῆς ἀπεργίας.

Τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 578/1966 ἀποφάσεώς του, ΕΕΔ 25, 471 ἑπ., δέχεται, ὅτι ἡ ἐπίταξις τῆς ἐργασίας τοῦ ἀπαραιτήτου προσωπικοῦ τῆς Δ.Ε.Η. συνάμει τῶν ἀ.ν. 1984/1939 καὶ 1986/1939, ὡς συνεπληρώθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 ἀ.ν. 450/1945 καὶ ἄρθρου 5 ν. 3111/1954, δὲν ἀντίκειται εἰς τοὺς νόμους τούτους, ὡς ἐπιβληθεῖσα ἐκ τοῦ λόγου ὅτι ἡ ἀπειληθεῖσα διὰ καταθέσεως δηλώσεως κηρύξεως ἀπεργίας ἀποχὴ ἀπὸ τῆς ἐργασίας τοῦ τεχνικοῦ προσωπικοῦ τῆς ἐπιχειρήσεως ταύτης, πλὴν μηχανικῶν, θὰ συνεπήγετο ἀναγκαίως διακοπὴν ἢ τουλάχιστον θὰ προεκάλει σοβαρὰν διαταραχὴν εἰς τὴν παροχὴν ἠλεκτρικοῦ ρεύματος, ὅπερ, κατὰ κοινὴν πεῖραν, ἀποτελεῖ μέσον καλύψεως πλείστων βασικῶν ἀναγκῶν τοῦ κοινοῦ, ζωτικῆς σημασίας διὰ σημαντικὸν τμῆμα τοῦ πληθυσμοῦ τῆς χώρας,

ὑπὸ τὰ δεδομένα δὲ ταῦτα ἡ ἐπιδίωξις ἐξασφαλίσεως τῆς ἀπολύτου παραγωγῆς καὶ διανομῆς τοῦ ἠλεκτρικοῦ ρεύματος συνιστᾷ οὐσιώδη παράγοντα διατηρήσεως ὁμαλοῦ ρυθμοῦ εἰς πλείστας τῶν βιοτικῶν σχέσεων τῶν πολιτῶν καὶ ἀνταποκρίνεται εἰς τὴν ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῶν ἄνω διατάξεων ἀντιμετώπισιν ἀνωμαλιῶν, δυναμένων νὰ διαταράξωσι τὴν κρατικὴν ἢ κοινωνικὴν ζωὴν τῆς χώρας. Καὶ ὅτι τὸ μέτρον τοῦτο, θεσπισθὲν ὑπὸ τοῦ νομοθέτου πρὸς προστασίαν ἀνωτέρων καὶ γενικωτέρων κοινωνικῶν συμφερόντων καὶ τῆς ἐννόμου τάξεως, οὐδαμῶς ἀντίκειται εἰς τὰς περὶ προσωπικῆς ἐλευθερίας καὶ ἐλευθερίας τῆς ἐργασίας ἢ εἰς τὰς περὶ ἐλευθερίας τοῦ συνεταιρίζεσθαι καὶ συνδικαλιστικῆς ἐλευθερίας διατάξεις τῶν ἄρθρων 4 καὶ 11 τοῦ Συντάγματος, ἅπινα δὲν ἀποκλείουσι τὴν νομοθετικὴν θέσπισιν ἀπαγορεύσεων καὶ περιορισμῶν, ὑπαγορευομένων ὑπὸ τῆς ἀνάγκης προστασίας τοῦ γενικωτέρου συμφέροντος καὶ τῆς ἐννόμου τάξεως, εἰδικώτερον δὲ εἰς κοινωνικὰς δραστηριότητας, ἐμφανιζούσας ἰδιαιτέρως ηὐξημένον κοινωνικὸν ἐνδιαφέρον.

Ἀλλ' οὕτω ἡ ἀπεργία εἰς τοιαύτας ἐπιχειρήσεις ἢ ἄλλας, πολλὰς δέ, ἐξυπηρετούσας οὐσιώδεις βιοτικὰς ἀνάγκας τοῦ πληθυσμοῦ, κηρύσσεται ἀνεπίτρεπτος, δυναμένη νὰ ἐξουδετερωθῇ διὰ τῆς «πολιτικῆς ἐπιστρατεύσεως» ἢ «πολιτικῆς κινητοποιήσεως», δι' ἀναγκαστικῆς, δηλαδή, ἐργασίας, ἐν τοιαύτῃ δὲ περιπτώσει τὸ δικαίωμα τῆς ἀπεργίας, ὑφιστάμενον μόνον προκειμένου περὶ ἐπιχειρήσεων ἄνευ σημασίας, εἶναι ἐμπαιγμός. Διὰ νὰ μὴ ἐπέρχηται τὸ ἄρρητον τοῦτο ἄτοπον ματαιώσεως συνταγματικῶν δικαιωμάτων διὰ τρόπων κεκαλυμμένων, δέον νὰ ἐρευνᾶται ὑπὸ τοῦ δικαστοῦ τὸ δεδικαιολογημένον τῆς ἐπιτάξεως καὶ ἀπαγορεύσεως ἐν γένει τῆς ἀπεργίας, οὐχὶ μονοπλεύρως, ἀπὸ τῆς ἀπόψεως, δηλαδή, τῆς σπουδαιότητος τῆς ὑπὸ τῶν ἀπεργούντων προσφερομένης ὑπηρεσίας καὶ τῆς ἱκανοποιήσεως τῶν ἀναγκῶν τοῦ κοινοῦ, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τῆς πλευρᾶς τῶν δικαίων αὐτῶν, ἀπὸ τῆς ἀπόψεως, δηλαδή, τῆς σοβαρότητος καὶ τοῦ δικαίου τῶν ἀξιώσεων αὐτῶν, τοῦ πραγματοποιησίμου αὐτῶν καὶ τῆς μερίμνης τοῦ Κράτους, κατ' ἄσκησιν τῶν ἁρμοδιοτήτων αὐτοῦ, πρὸς ἱκανοποίησιν τῶν δικαίων ἀξιώσεων, διότι ἄλλως θυσιάζονται τὰ συμφέροντα τῶν ἐργαζομένων, διαθετόντων ἀναγκαστικῶς καὶ ἄνευ δικαίου ἀνταλλάγματος, ἀπαραιτήτου δὲ διὰ τὴν συντήρησιν αὐτῶν, τὴν ἐργασίαν των χάριν ἄλλων συμφερόντων. Τοῦτο ὅμως δὲν εἶναι σύμφωνον πρὸς τὰς συνταγματικῶς ἀναγνωριζομένας ἀρχὰς τοῦ φιλελευθέρου Κράτους, τοῦ κοινωνικοῦ Κράτους, τοῦ Κράτους δικαίου. Ἡ ἀπεργία εἶναι τὸ μέσον, ὅπως ἀναγκάσῃ εἰς συμμόρφωσιν πρὸς τὰς ἀρχὰς ταύτας, ἐφ' ὅσον ἄλλως δὲν ἐπιτυγχάνεται ἡ τελεία ἐφαρμογὴ αὐτῶν. Αἱ ἰδέαι αὗται ἔσχον τὴν πλέον λαμπρὰν ἔκφρασιν καὶ ἐν τῷ Ἑλληνικῷ Κοινοβουλίῳ πρὸ ἡμίσεος αἰῶνος.

Ἡ σύντομος αὕτη ἐπισκόπησις, ἡ ὁποία ἐγένετο, ἄγει εἰς τοῦτο τὸ ὀρθόν, καθ' ἡμᾶς, συμπέρασμα: «Τὸ Κράτος, εἰσερχόμενον εἰς σφαίραν ἐνεργείας, διὰ τῆς ὁποίας πρόκειται νὰ ἐπιδράσῃ ἐπὶ ὑψίστου ἀγαθοῦ ἐκείνων, οἵτινες ἐκ τῆς ἐργασίας καὶ διὰ τῆς ἐργασίας αὐτῶν ἀποζῶσι... καὶ παρεμβαίνον ἐν τῷ κατὰ φύσιν ἀνταγωνισμῷ μεταξὺ κεφαλαίου καὶ ἐργασίας, ἐν τῷ ἀνταγωνισμῷ, ἐν τῷ ὁποίῳ πᾶσα ἐπέμβασις τῆς Πολιτείας ἀποτελεῖ διαταραχὴν τῆς φυσικῆς τῶν πραγμάτων καταστάσεως... πρέπει νὰ ἔχῃ δικαίωμα ὑπέρτατον μέν, ἐξαιρετικὸν δέ, τοῦ ποίου ἡ χρῆσις δὲν πρέπει νὰ γίνῃ παρὰ ἐν ἐ κ τ ά κ τ ο ι ς ἐ ν τ ε λ ῶ ς π ε ρ ι σ τ ά σ ε σ ι καὶ ἀφοῦ ληφθῇ πᾶσα ἀσφάλεια καὶ πᾶσα ἐγγύησις ὅτι τὰ συμφέροντα ἐκείνων, μεταξὺ τῶν ὁποίων παρεμβαίνει καὶ δὴ τὰ συμφέροντα τῶν ἐργατῶν, τοὺς ὁποίους περιορίζουσι, παραμένουσιν ἐξησφαλισμένα τελείως καὶ ὅτι δὲν θυσιάζονται χάριν τῶν συμφερόντων τῶν ἀντιθέτων αὐτῶν» (*Δ. Γούναρης*, ἐν τῇ μνησθείσῃ ἀγορεύσει του).

δ) Εἰδικώτερον ζήτημα ὡς πρὸς τοὺς περιορισμοὺς τοῦ δικαιώματος τῆς ἀπεργίας εἶναι, ἐὰν δύναται νὰ θεσπισθῇ ἀποκλειστικότης ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματος τῆς ἀπεργίας ὑπὸ τῶν ἀνεγνωρισμένων ἐπαγγελματικῶν σωματείων, ὥστε κλάδος ἐργαζομένων ἄνευ τοιαύτης ὀργανώσεως νὰ στερῆται τοῦ δικαιώματος τῆς ἀπεργίας. Ἡ ἀπάντησις δὲν δύναται νὰ εἶναι καταφατική. Πρῶτον, διότι τοιαύτη ἀποκλειστικότης ἐνέχει ἀπαγόρευσιν τῆς ἀπεργίας εἰς ἐργαζομένους, μὴ ὄντας μὲν ὠργανωμένους, συλλογικῶς ὅμως ὁρῶντας, ἤτοι ἐν συνεταιρισμῷ ὑπαγομένῳ εἰς τὸ ἄρθρον 11 τοῦ Συντάγματος. Οὕτω παραβιάζεται τὸ θετικὸν δικαίωμα τοῦ συνεταιρίζεσθαι, ἐν ᾧ ἐμπεριέχεται τὸ δικαίωμα τῆς ἀπεργίας, ὡς τὸ σημαντικώτερον μέσον ἀσκήσεως τῆς συνδικαλιστικῆς ἐλευθερίας, δεύτερον, διότι, πάντως, ἐξαναγκάζονται οὕτω οἱ ἐργαζό-

μενοι οὗτοι, ἵνα μὴ στερηθῶσι τοῦ δικαιώματος τούτου νὰ ἱδρύσωσι σωματεῖον, ἔχον νομικὴν προσωπικότητα δι' ἀναγνωρίσεως ἢ νὰ καταστῶσι μέλη συνεστημένου τοιούτου σωματείου. Τοῦτο ὅμως ἀποτελεῖ παραβίασιν τοῦ δικαιώματος τοῦ μὴ συνεταιρίζεσθαι, ἐξ οὗ συνέπεται, ὅτι πᾶς τρόπος πρὸς ἀναγκαστικὴν συμμετοχὴν ἀντίκειται εἰς τὸ Σύνταγμα. Προσέτι δὲ δὲν δύνανται νὰ ἀσκήσωσι τὸ δικαίωμα τῆς ἀπεργίας οἱ μὴ δυνάμενοι νὰ εἶναι μέλη ἐπαγγελματικοῦ σωματείου (ἄρθρον 8 ν. 281, ἄρθρον 7 ὁ.δ. 15/20 Μαΐου 1920 «περὶ ἐπαγγελματικῶν σωματείων»). (Ὅρα *Βασιλείου*, Ἀμπατζῆν, ἔνθ' ἀν.· LAG Frankfurt a M. Urteil v. 18.9.1950 JZ 1951, 182 μετὰ παρατηρήσεων Grewe· Ballerstedt, ἔνθ' ἀν. σ. 86· ὅρα ὅμως *Κ. Δημάκην*, ἔνθ' ἀν.). Ὡς πρὸς τὴν διὰ νόμου ἐπιφύλαξιν τῆς ἱκανότητος πρὸς σύναψιν συλλογικῶν συμβάσεων εἰς ὡρισμένα σωματεῖα ὅρα Dietz, ἔνθ' ἀν. σ. 461· LAG Freiburg v. 13.4.1953 NJW 1953, 1407· BVerfG v. 6.5.1964 NJW 1964, 1467. Ἡ ἰδία ὡς ἄνω 495/1966 ἀπόφασις τοῦ Ἀρείου Πάγου δέχεται, ὅτι διὰ τῶν διατάξεων (περὶ ὧν κατωτέρω), ἐξ ὧν ἔκρινεν, ὅτι τὸ δικαίωμα τῆς ἀπεργίας ἀνήκει μόνον εἰς ἀνεγνωρισμένα ἐπαγγελματικὰ σωματεῖα, παραβιάζεται τὸ δικαίωμα τοῦ μὴ συνεταιρίζεσθαι, δεχθεῖσα, οὐχὶ ὀρθῶς, ὡς ἐλέχθη, ὅτι τοῦτο δὲν προστατεύεται ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ Συντάγματος. Ἡ δὲ 526/1967 ἀπόφασις τῆς Ὁλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου δὲν ἀποφαίνεται οὔτε ἂν τὸ ἀρνητικὸν δικαίωμα τοῦ συνεταιρίζεσθαι προστατεύεται ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ Συντάγματος, οὔτε ἂν δὲν παραβιάζῃ τοῦτο ἡ ἀναγνώρισις ἀποκλειστικῶς τοῦ δικαιώματος τῆς ἀπεργίας εἰς τὰ ἀνεγνωρισμένα ἐπαγγελματικὰ σωματεῖα. Οὐδὲ ἀπορρέει ἡ περὶ ἧς πρόκειται ἀποκλειστικότης ἐκ τοῦ λόγου ὅτι ἡ ἀπεργία εἶναι συλλογικὴ πρᾶξις. Διότι συλλογικὴ πρᾶξις δὲν νοεῖται κατὰ νομικὴν ἀνάγκην πρᾶξις ἀνεγνωρισμένου μόνον σωματείου ἢ τοιούτου ἔχοντος τὴν ἱκανότητα συνάψεως συλλογικῆς συμβάσεως. Εἶναι ἀκριβές, ὅτι ἐν τῇ πράξει ἡ ἐλευθερία τῶν συνδικάτων ἀπερρόφησεν, ἐκ τῆς δυνάμεως τῶν πραγμάτων, τὴν ἐλευθερίαν τῶν ἀτόμων, χάριν τῆς ὁποίας, ὑπὸ τὴν ἐπήρειαν τῶν περὶ ἐλευθερίας ἀντιλήψεων τῆς διακηρύξεως τῆς Γαλλικῆς Ἐπαναστάσεως τοῦ 1789, αἱ ὀργανώσεις ἦσαν ἀπηγορευμέναι (Burdeau, ἔνθ' ἀν. σ. 368· Durand - Vitu, ἔνθ' ἀν. σ. 705), ἀλλ' ἐντεῦθεν δὲν ἕπεται ἡ νόμῳ κατάργησις τῆς ἀτομικῆς ἐλευθερίας τῶν ἐργαζομένων καὶ ἡ ἄσκησις αὐτῆς, ὁπόταν τοῦτο εἶναι συμφέρον καὶ ἐφικτόν. Ἀπόδειξις ὅτι ἐν Γαλλίᾳ προτάσεις πρὸς νομοθετικὴν καθιέρωσιν τοιαύτης ἀποκλειστικότητος δὲν ηὐδοκίμησαν, θεωρούμεναι ὡς ἀσυμβίβαστοι πρὸς τὸ φιλελεύθερον πνεῦμα, ὅπερ διέπει τὸ γαλλικὸν ἐργατικὸν δίκαιον (ὅρα Durand - Vitu, ἔνθ' ἀν. σ. 810 ἑπ., 817). Ἀντίθετον γνώμην ἐκφράζει ὁ κ. *Καποδίστριας*, ΕΕΔ 25, 21, ὑποστηρίζων, ὅτι διὰ τῆς ἀναγνωρίσεως εἰς τὰ ἐπαγγελματικὰ μόνον σωματεῖα τοῦ δικαιώματος κηρύξεως καὶ διεξαγωγῆς ἀπεργίας «οὐδαμῶς ἐξαναγκάζονται οἱ ἐργαζόμενοι νὰ καταστοῦν μέλη σωματείου, ἀλλ' ἁπλῶς δὲν παρέχεται εἰς τοὺς μὴ ὠργανωμένους δικαίωμα ἀπεργίας, τοῦ ὁποίου ἡ ὑπεύθυνος ἄσκησις ὑποβάλλεται ὑπὸ τοῦ νόμου εἰς ὡρισμένους νομικοὺς κανόνας, ὡς ἄλλωστε ὑπάγονται εἰς νομικοὺς κανόνας ὅλα τὰ δικαιώματα καὶ ὅτι, συνεπῶς, οὕτω δὲν παραβιάζεται ἡ ἀρνητικὴ ἐλευθερία τοῦ συνεταιρίζεσθαι». Ἡ ἀπώλεια ὅμως δικαιώματος δὲν εἶναι μέσον ἐξαναγκασμοῦ εἰς πρᾶξιν, δι' ἧς μόνον δύναταί τις ν' ἀπολαύσῃ τοῦ δικαιώματος; Προσθέτει ὁ κ. *Καποδίστριας*, ὡς «ἀξιοσημείωτον», ὅτι «καὶ ἐν Γερμανίᾳ, ὅπου, κατὰ τὴν κρατοῦσαν γνώμην, τὸ Σύνταγμα προστατεύει καὶ τὴν ἀρνητικὴν ἐλευθερίαν τοῦ συνεταιρίζεσθαι, μολονότι γίνεται δεκτόν, ὅτι μόνον ἐπαγγελματικὰ σωματεῖα δικαιοῦνται νὰ κηρύσσουν ἀπεργίαν, οὐδεὶς διενοήθη νὰ θέσῃ κἂν ὑπὸ συζήτησιν θέμα ἀντιθέσεως τῆς νομολογίας ταύτης πρὸς τὴν συνταγματικῶς προστατευομένην ἐλευθερίαν τοῦ συνεταιρίζεσθαι». Ἀλλὰ «ἡ γενικὴ ῥήτρα ὀργανώσεως» (allgemeine Organisationsklausel) καὶ «ἡ περιωρισμένη ῥήτρα» (beschränkte Organisationsklausel) καὶ πᾶν μέτρον τεῖνον εἰς περιορισμὸν ἢ παρακώλυσιν τῆς ἀρνητικῆς ἐλευθερίας δὲν θεωροῦνται ἐν Γερμανίᾳ ἄκυροι καὶ δὴ οὐ μόνον ὑπὸ τῆς κρατούσης γνώμης, καθ' ἣν τὸ Σύνταγμα ἀναγνωρίζει καὶ τὴν ἀρνητικὴν ἐλευθερίαν τοῦ συνεταιρίζεσθαι· (Ὅρα Anschütz, ἔνθ' ἀν.· Hueck - Nipperdey, ἔνθ' ἀν. § 10 III 1c 2 IV, § 9 II 4, 6· Mangold - Klein, ἔνθ' ἀν. Art. 9 V 11, 12· Dietz, ἔνθ' ἀν. σ. 449, 457 ἑπ.· *Σβώλον - Βλάχον*, ἔνθ'

ἀν. τόμ. Α' σ. 259 καὶ σημ. 182, ὅρα ὅμως *ἰδίους* τόμ. Α' σ. 359 ἐπ. σχετικῶς πρὸς τὰ ἐπαγγελματικὰ διδλιάρια). Ἀλλ' εἰδικῶς ἐπὶ τοῦ προκειμένου ζητήματος ἀποφαίνεται ἡ ἀνωτέρω ἀναφερομένη ἀπόφασις τοῦ Ἐργ. Δικαστηρίου τῆς Φραγκφούρτης, ὅτι διὰ τῆς ἀναγνωρίσεως τοῦ δικαιώματος τῆς ἀπεργίας εἰς τὰ σωματεῖα μόνον ἀσκεῖται ἔμμεσος πίεσις ἐπὶ τῶν μὴ ὠργανωμένων ὅπως προσχωρήσωσιν εἰς σωματεῖον, οὕτω δὲ παραδιάζεται τὸ ἀρνητικὸν δικαίωμα τοῦ συνεταιρίζεσθαι.

V. 1. Ἀλλ' ὑπάρχει παρ' ἡμῖν διάταξις, ὁρίζουσα ὅτι τὸ δικαίωμα τῆς ἀπεργίας ἀνήκει ἀποκλειστικῶς εἰς τὰ ἐπαγγελματικὰ σωματεῖα, ὥστε νὰ ἀποκλείηται οὕτω εἰς τοὺς ἐργαζομένους, οἵτινες δὲν ἔχουσι συστήσει σωματεῖον ἢ καὶ οἱ ἀνήκοντες εἰς σωματεῖον νὰ δράσωσι συλλογικῶς, κατὰ τρόπον δηλαδὴ προσδίδοντα τὴν ἔννοιαν τῆς ἀπεργίας κατὰ τὰ ἄνω ἐκτεθέντα (III 1) πρὸς διεκδίκησιν καὶ προστασίαν ἐπαγγελματικῶν συμφερόντων, διάταξις, ἡ ὁποία δὲν θὰ ἦτο ἐν ἁρμονίᾳ πρὸς τὸ Σύνταγμα διὰ τοὺς ἐκτεθέντας λόγους; Ἀναμφισβητήτως οὐχί.

2. Αἱ ἀνωτέρω ὅμως ἀποφάσεις (496/1966 τοῦ Τμήματος καὶ 526/1967 τῆς Ὁλομελείας) ἀπεφάνθησαν, ὅτι «τὸ δικαίωμα τῆς ἀπεργίας ἀναγνωρίζεται συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 5, 8 καὶ 17 τοῦ ν. 2151/1920 περὶ ἐπαγγελματικῶν σωματείων, τοῦ ἄρθρου 18 §§ 2 - 4 τοῦ ν. 3239/1955 περὶ τρόπου ρυθμίσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας κλπ. καὶ τοῦ ἄρθρου 294 τοῦ Π.Κ., ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ἀ.ν. 1623/1951, οὐχὶ εἰς μεμονωμένα ἄτομα ἢ ἀνοργανώτους ὁμάδας ἐργαζομένων, ἀλλ' εἰς ἀνεγνωρισμένα ἐπαγγελματικὰ σωματεῖα καὶ ἀσκεῖται ὑπ' αὐτῶν ὑπὸ τὰς εἰς τὰς διατάξεις ταύτας ὁριζομένας προϋποθέσεις (ἀπόφασις γενικῆς συνελεύσεως, μυστικὴ ψηφοφορία, κλπ.), διότι ἡ ἄσκησις τοῦ δικαιώματος ἀπεργίας ἀποβλέπει εἰς τὴν ὑπὸ τῶν ἀπεργούντων μισθωτῶν ἐπίλυσιν τῶν μεταξὺ αὐτῶν καὶ τῶν ἐργοδοτῶν ἀναφυομένων συλλογικῶν διαφορῶν, δικαίωμα ὅμως πρὸς σύναψιν συλλογικῶν συμβάσεων, ρυθμιζουσῶν τοιαύτας διαφοράς, ἔχουσι, κατὰ τὰς διατάξεις ταύτας, μόνον αἱ ἐπαγγελματικαὶ ὀργανώσεις τῶν μισθωτῶν, εἰς τὰς ὁποίας ἀνήκει ὡσαύτως καὶ τὸ δικαίωμα κινήσεως τῆς διαδικασίας πρὸς ἐπίλυσιν διὰ τῆς ὑπὸ τῶν αὐτῶν διατάξεων προβλεπομένης διαιτησίας τῶν ἀνακυπτουσῶν συλλογικῶν διενέξεων καὶ οὐχὶ εἰς μεμονωμένα ἄτομα ἢ ὁμάδας ἀνοργανώτων μισθωτῶν· ὑπὸ ἀντίθετον ἐκδοχὴν οἱ τελευταῖοι οὗτοι θὰ ἐτίθεντο εἰς προνομιακὴν θέσιν, ἀφοῦ θὰ ἠδύναντο ν' ἀσκῶσι τὸ δικαίωμα τῆς ἀπεργίας ἄνευ τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου ἐπιβαλλομένων εἰς ἐκείνους περιορισμῶν». Καὶ ἐπάγεται ἡ ἀπόφασις: «δὲν ἀντίκειται δὲ εἰς τὸ ἄρθρον 11 τοῦ Συντάγματος ἡ ἀναγνώρισις ὑπὸ τοῦ νόμου τοῦ δικαιώματος τῆς ἀπεργίας μόνον εἰς τὰ ἀνεγνωρισμένα ἐπαγγελματικὰ σωματεῖα, διότι τὸ ἄρθρον τοῦτο τοῦ Συντάγματος προστατεύει μόνον τὴν θετικὴν ἐλευθερίαν τοῦ συνεταιρίζεσθαι καὶ οὐχὶτὴν ἀρνητικήν, ἤτοι μόνον τὸ δικαίωμα τοῦ συνεταιρίζεσθαι καὶ οὐχὶ ἐκεῖνο τοῦ μὴ συνεταιρίζεσθαι». Οὕτω ἀποφαίνεται καὶ ἡ 526/1967 ἀπόφασις τῆς Ὁλομελείας (ὡς καὶ ἡ ἐπ' αὐτῆς εἰσήγησις τοῦ εἰσηγητοῦ), ἄνευ ὅμως ἐρεύνης τοῦ συνταγματικοῦ ζητήματος.

3. Κύριος ἐκπρόσωπος τῆς γνώμης ταύτης εἶναι ὁ κ. *Καποδίστριας*, ΕρμΑΚ ὑπ' ἄρθρ. 652, ἀριθ. 66 καὶ ΕΕΔ 26, 209 ἐπ. (ὅρα καὶ *Ἀγαλλόπουλον*, Ἐργ. Δίκ. σ. 96 ἐπ.). Ἐπικαλεῖται ἐν πρώτοις τὰ ἄρθρα 5, 8, 17 τοῦ ν. 2151 καὶ λέγει, ὅτι «τὸ ἄρθρον 8 θεωρεῖ ὡς αὐτονόητον, ὅτι ἀπεργία δύναται νὰ κηρυχθῇ μόνον ὑπὸ ἐπαγγελματικοῦ σωματείου», ἄλλως, λέγει, «πρὸς τί ὁ νόμος 2151/1920 ἐρρύθμισε τόσον λεπτομερῶς τὰς προϋποθέσεις μιᾶς νομίμου ἀπεργίας, ἐὰν ἐπρόκειτο καὶ οἱ μὴ ἀνήκοντες εἰς σωματεῖα νὰ ἔχουν ὡς πρὸς τὴν κήρυξιν τῆς ἀπεργίας τὰ αὐτὰ ἢ καὶ πλέον ἐκτεταμένα δικαιώματα, φθάνοντα μάλιστα μέχρις ἀσυδοσίας;»

Ἀλλά, α) τὸ ἄρθρον 5 τοῦ ν. 2151/1920 ὁρίζει, ὅτι ψηφοφορία ἐν γενικῇ συνελεύσει, ἀφορῶσα ὡρισμένα θέματα, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ἡ ἀπεργία, εἶναι ἄκυρος, ἂν δὲν εἶναι μυστική. Τὸ ἄρθρον 8 ὁρίζει, ὅτι ἐν περιπτώσει ἀπεργίας ἐπαγγελματικοῦ σωματείου, ὁπωσδήποτε λαβούσης χώραν, ὑποχρεοῦνται οἱ κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην μονίμως ἢ προσωρινῶς διοικοῦντες τὸ σωματεῖον νὰ καλέσωσιν ἐντὸς 48 ὡρῶν ἀπὸ τῆς κηρύξεως τῆς ἀπεργίας γενικὴν συνέλευσιν τῶν μελῶν, πλὴν ἂν ἡ ἀπεργία ἀπεφασίσθη ὑπὸ γενικῆς συνε-

λεύσεως, τὸ πολὺ πρὸ 8 ἡμερῶν συνελθούσης. Μὴ γενομένης δὲ ἀπαρτίας, καλεῖται νέα συνέλευσις ἐντὸς 24 ὡρῶν, ἐὰν δὲ καὶ αὕτη δὲν ἤθελεν εὑρεθῇ ἐν νομίμῳ ἀπαρτίᾳ, ἡ διοίκησις τοῦ σωματείου δὲν δύναται, διαρκούσης τῆς ἀπεργίας, νὰ ἐπιχειρήσῃ οὐδεμίαν ἐν ὀνόματι τοῦ σωματείου πρᾶξιν, πλὴν τῆς συγκλήσεως νέας συνελεύσεως καὶ τῆς ἐκπροσωπήσεως τοῦ σωματείου ἐνώπιον τῶν Διοικητικῶν Ἀρχῶν. Αἱ διατάξεις δὲ αὗται ἐφαρμόζονται καὶ ἐπὶ τῶν ἐργοδοτικῶν σωματείων (ΑΟΚ - ΑΟΓΤ). Τὸ ἄρθρον 17 ὁρίζει, ὅτι ὑπογρεοῦνται τὰ ἐργατικὰ σωματεῖα καὶ αἱ ἑνώσεις αὐτῶν νὰ ὑποβάλλωσι κατ' ἔτος καὶ πρὸ τῆς 31ης Μαρτίου 1) ἀκριβῆ ἔκθεσιν περὶ τῶν κατὰ τὸ διαρρεῦσαν ἔτος γενομένων ἀπεργιῶν καὶ 2)...

Σχετικῶς πρὸς τὸ ἄρθρον 5 ἡ αἰτιολογικὴ ἔκθεσις λέγει: «Καινοτομία εἰσαγομένη διὰ τοῦ νομοσχεδίου εἶναι ἐπίσης ἡ τῆς μυστικῆς ψηφοφορίας ἐν ταῖς συνελεύσεσιν (ἄρθρ. 5). Τὴν ἀνάγκην τῆς μυστικῆς ψηφοφορίας, προκειμένου περὶ ἀποφάσεων ἐνδιαφερουσῶν πάντοτε σοβαρῶς τὰ μέλη, συχνότατα δὲ καὶ τὴν Κοινωνίαν καὶ τὸ Κράτος, ὑποδεικνύει γενικῶς ἡ φυσικὴ ἐπιπολαιότης τοῦ πλήθους...». Εἶναι δυνατὸν νὰ ὑποστηριχθῇ σοβαρῶς, ὅτι ἡ διάταξις αὕτη ὁρίζει, ὅτι μόνον τὰ ἀνεγνωρισμένα ἐπαγγελματικὰ σωματεῖα ἔχουσι δικαίωμα ἀπεργίας, ὅταν, κατὰ τὴν αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν, ἡ καινοτομία συνίσταται εἰς τὴν καθιέρωσιν μυστικῆς ψηφοφορίας περὶ ζητημάτων τινῶν, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ἡ ἀπεργία, ἐνῷ μεγάλης σημασίας καινοτομία θὰ ἦτο ἡ καθιέρωσις ἀποκλειστικότητος δικαιώματος ἀπεργίας εἰς τὰ ἀνεγνωρισμένα ἐπαγγελματικὰ σωματεῖα, περὶ οὗ ὅμως οὐδὲ νύξιν ποιεῖται ἡ διὰ νομικῆς καὶ ἐπιστημονικῆς ἀκριβολογίαν διακρινομένη εἰσηγητικὴ ἔκθεσις; Εἶναι δὲ τοσοῦτο μᾶλλον ἀδάσμως τοιαύτη ὑπόθεσις, καθ' ὅσον, προκειμένου περὶ θεμάτων ἧσσονος σπουδαιότητος, ὁρίζεται ρητῶς, ὅτι μόνον τὰ ἀνεγνωρισμένα σωματεῖα ἔχουσιν ὡρισμένα δικαιώματα, ὡς διὰ τοῦ ἄρθρου 25 τοῦ νόμου 281 σχετικῶς πρὸς τὴν ὀργάνωσιν δημοσίων ἑορτῶν ἢ ἑορτῶν, καθὼς καὶ διὰ τοῦ ἄρθρου 14 ν. 2151, σχετικῶς ἐπίσης πρὸς δημοσίους ἑορτὰς καὶ ἑορτάς, ἐν ἀπαιτοῦντος ὅμως πρὸς τοῦτο προηγουμένην ἀπόφασιν γενικῆς συνελεύσεως, ὁπόταν οἱ δημόσιοι ἑορτοὶ «προορίζωνται εἰς ἐνίσχυσιν μελῶν σωματείου εὑρισκομένων ἐν ἀπεργίᾳ». Καὶ δὲν θὰ ἦτο ὅμως ἀσυνέπεια νὰ ἀπαιτῆται ἀπόφασις τῆς γενικῆς συνελεύσεως, διὰ νὰ κηρυχθῇ νομίμως ἀπεργία ὑπὸ μελῶν σωματείου, ἐνῷ δὲν ἀπαιτεῖται τοιαύτη δι' ἑράνους προοριζομένους δι' ἐνίσχυσιν μελῶν σωματείου εὑρισκομένων ἐν ἀπεργίᾳ; Τοῦτο ἀποδεικνύει τρανῶς, ὅτι ἀπεργία δύναται νὰ κηρυχθῇ καὶ ἐξω τῆς ὁράσεως τῶν ἐπαγγελματικῶν σωματείων.

ε) Τὸ ἄρθρον 8 ν. 2151 ἀποτελεῖ μίαν ἐπὶ πλέον ἀπόδειξιν, διότι προβλέπει ἀκριβῶς περίπτωσιν ἀπεργίας ὅπως δήποτε λαβούσης χώραν, δηλαδὴ καὶ ἄνευ ἀποφάσεως τῆς γενικῆς συνελεύσεως ἢ τῆς διοικήσεως. Ὑπογρεοῖ δεβαίως τὴν διοίκησιν τοῦ σωματείου νὰ φέρῃ τὸ ζήτημα κηρυχθείσης ἀπεργίας εἰς τὴν συνέλευσιν, ἀλλ' ἐκ τούτου δὲν ἕπεται, ἀλλ' ἀντιθέτως ὑποτίθεται, ὅτι νομίμως κηρύσσεται ἀπεργία καὶ οὐχὶ ὑπὸ ἀνεγνωρισμένου σωματείου.

γ) Τὸ ἄρθρον 17 οὐδὲν ἄξιον λόγου στοιχεῖον παρέχει ὑπὲρ τῆς ἀντιθέτου γνώμης.

δ) Τὸ δὲ ἄρθρον 294 τοῦ Ποιν. Κώδικος μαρτυρεῖ τὸ ἀντίθετον ὅλως, πᾶν ἄλλο ἔχον ὡς προϋπόθεσιν ἢ ὅτι παῦσις ἐργασίας κηρύσσεται μόνον ὑπὸ ἀνεγνωρισμένου ἐπαγγελματικοῦ σωματείου.

Εἶναι ἐντεῦθεν ἀναπόδεκτον οἱασδήποτε ἀμφισβητήσεως, ὅτι αἱ διατάξεις αὗται σκοποῦσι μόνον νὰ ρυθμίσωσι τὴν λειτουργίαν τῶν ἐπαγγελματικῶν σωματείων, οὐδαμῶς ὅμως νὰ ρυθμίσωσι τὴν ἄσκησιν τοῦ δικαιώματος τῆς ἀπεργίας. Τοῦτο προκύπτει ἀναμφιβόλως ἐκ τῆς εἰσηγητικῆς ἐκθέσεως τοῦ ν. 2151, ἐν ᾗ λέγεται, ὅτι τὰ τῆς λειτουργίας τῶν ἐπαγγελματικῶν σωματείων διέπονται κατὰ παρέκκλισιν ἀπὸ τῆς ἐν γένει περὶ σωματείων νομοθεσίας ὡς ἐκ τῶν ἰδιαζόντων σκοπῶν τῶν ἐπαγγελματικῶν σωματείων. «Τὸ κύριον ἐλάττωμα τῆς σημερινῆς ὀργανώσεως τῶν σωματείων τούτων, λέγει ἡ εἰσηγητικὴ ἔκθεσις, ὀφειλόμενον πλὴν ἄλλων καὶ εἰς τὴν ἐκταθεῖσαν αὐτονομίαν, ἣν ἀφῆκεν ὁ νόμος εἰς τὰ καταστατικὰ τῶν σωματείων, εἶναι ἡ ἀπόλυτος σχεδὸν ὑπεροχὴ τῆς διοικήσεως ὑπὲρ τὴν γενικὴν συνέλευσιν τῶν μελῶν, ἥτις εἶναι κατὰ

τὸ πλεῖστον ὁ δοῦλος τῆς διοικήσεως, ἀντὶ νὰ εἶναι τὸ κύριον σῶμα. Ἐκ τοῦ ἐλαττώματος τούτου πηγάζουν πλεῖστα ἄλλα..., τὰ ὁποῖα συντελοῦν εἰς τὴν εὐκολον ἀποσύνθεσιν ἢ τὴν ὑποδούλωσιν τῶν σωματείων εἰς ὡρισμένα ἄτομα... Τὴν κατάστασιν ταύτην, συνεχίζει ἡ εἰσηγητικὴ ἔκθεσις, ζητεῖ νὰ θεραπεύσῃ τὸ ὑπὸ τὴν κρίσιν ὑμῶν νομοσχέδιον». Οὐδαμοῦ λοιπὸν τῆς εἰσηγητικῆς ἐκθέσεως γίνεται λόγος περὶ ρυθμίσεως ἐν γένει τοῦ ζητήματος τῆς ἀπεργίας.

Πῶς δὲ εἶναι δυνατὸν νὰ λέγηται, ὅτι τὸ ἄρθρον 8 ν. 2151 θεωρεῖ «ὡς αὐτονόητον», ὅτι ἡ ἀπεργία δύναται νὰ κηρυχθῇ μόνον ὑπὸ ἐπαγγελματικοῦ σωματείου, ὅταν τοιοῦτον τι οὐδόλως ὑπεστηρίζετο τὴν ἐποχὴν ἐκείνην οὔτε ἐν τῇ θεωρίᾳ, οὔτε ἐν τῇ πράξει (οὔτε ἡ Γερμανικὴ νομολογία ὑπῆρχε) καὶ ὅταν πρὸ ἓξ μόλις ἐτῶν εἶχε διεξαχθῇ εὐρεῖα συζήτησις ἐν τῇ Βουλῇ περὶ ἀπεργίας (ἧς περίληψις ἐκτίθεται ἐν ἀργῷ), καθ' ἣν παρ' οὐδενὸς ἐλέχθη, ἐν ὄψει καὶ τοῦ ἄρτι ψηφισθέντος νόμου 281, ὅτι ἡ ἀπεργία εἶναι ἀποκλειστικὸν δικαίωμα τῶν ἀναγνωρισμένων σωματείων, ἀλλὰ μόνον ὅτι διὰ τῆς σωματειακῆς ὀργανώσεως οἱ ἐργαζόμενοι διευκολύνονται εἰς τὴν ὑπεράσπισιν τῶν συμφερόντων των;

Βεβαίως ἡ τυπικὴ μορφὴ ἐργασιακοῦ ἀγῶνος ἐν τῇ πράξει εἶναι ἡ ὑπὸ τῶν ἐπαγγελματικῶν σωματείων ἐνεργουμένη Hueck - Nipperdey, ἔνθ' ἀν. § 49 VI 3). Ὅταν δὲ ὁ νόμος ρυθμίζῃ θέμα ἀναγόμενον εἰς τὸν σκοπὸν τοῦ σωματείου, δὲν ἔπεται, ὅτι ἡ διαχείρισις τοῦ θέματος ἀνατίθεται ἀποκλειστικῶς εἰς τὸ σωματεῖον. Καὶ ἔλεγε, πράγματι, ὁ κ. *Καποδίστριας* (ΕΕΔ 8, 225 ἐπ.) ὅτι διὰ τοῦ νόμου 2151 κατεβάλλετο ἡ πρώτη προσπάθεια ὑπαγωγῆς τῆς ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματος τῆς ἀπεργίας ἐντὸς συγκεκριμένου νομικοῦ πλαισίου, ἀναφέρων μόνον τὸ ἄρθρον 8.

ε) Αἱ διατάξεις τῶν §§ 2 - 4 τοῦ ἄρθρου 18 τοῦ ν. 3239/1955 ἀπαγορεύουσι τὴν παῦσιν τῆς ἐργασίας ἐν τῇ προβλεπομένῃ εἰδικῇ περιπτώσει καὶ οὐδεμίαν σχέσιν ἔχουσι πρὸς τὸ προκείμενον θέμα, ἂν, δηλαδή, μόνον τὰ ἀνεγνωρισμένα ἐπαγγελματικὰ σωματεῖα ἔχωσι δικαίωμα ἀπεργίας.

στ) Ὁ κ. *Καποδίστριας* ἐπικαλεῖται κυρίως τὸν νόμον 3239/1955 περὶ συλλογικῶν διαφορῶν καὶ τοῦ τρόπου ἐπιλύσεως αὐτῶν, λέγων ὅτι ἡ ἀπεργία ἀποτελεῖ δυναμικὴν ἐκδήλωσιν ἀναψυχείσης σ υ λ λ ο γ ι κ ῆ ς δ ι α φ ο ρ ᾶ ς ἐ ρ γ α σ ί α ς, ὅμως πρώτη καὶ ἀπαραίτητος προϋπόθεσις τῆς νομίμου ἐννοίας τῆς συλλογικῆς διαφορᾶς εἶναι, ὅτι αὕτη ἐκδηλοῦται μεταξὺ ὀ ρ γ α ν ώ σ ε ω ν ἐργοδοτῶν καὶ ὀ ρ γ α ν ώ σ ε ω ν ἐργαζομένων», ἄρα μόνον ὀργανώσεις δύνανται νὰ ἐμφανισθοῦν «ὡς συλλογικῶς ἐνδιαφερόμεναι» καὶ νὰ ἐπιδιώξωσι τὴν ἐπίλυσιν τῆς διαφορᾶς διὰ συλλογικῆς συμβάσεως ἢ διαιτησίας, ἐξ οὗ παράπεται, ὅτι «διένεξις μεταξὺ ἀνοργανώτου ὁμάδος ἐργαζομένων - ἢ καὶ ἄνευ συμπράξεως τοῦ σωματείου των - καὶ τοῦ ἐργοδότου των (ἧς διένεξις ἐν τῇ πράξει δὲν ἀποκλείεται), δὲν θεωρεῖται κ α τ ὰ ν ό μ ο ν ὡς συλλογικὴ διαφορὰ ἐργασίας, ἡ δὲ ἐξ ἀφορμῆς ταύτης ἀποχὴ τῶν ἐργαζομένων ἀπὸ τῆς ἐργασίας των, ἐὰν γίνεται ὁμαδικῶς, εἶναι μὲν ἀπεργία, ἀλλ' εἶναι παράνομος ἀπεργία», διότι, ἄλλως, λέγει «πρὸς τί ἐξεδόθη ὁ νόμος 3239/1955, τοῦ ὁποίου κύριος σκοπὸς εἶναι ἡ πρόληψις τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας καὶ ἡ ὑποχρεωτικὴ ἐπίλυσις τούτων».

Ἡ ἀπεργία εἶναι ὁμολογουμένως μέσον τραχύ, ἐπιφέρον διαταραχὴν καὶ ἐνίοτε ἄφευκτον ἐλάβην εἰς τὴν οἰκονομίαν. Καὶ μέχρι τῆς καθιερώσεως τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἡ ἀπεργία ἦτο τὸ μόνον ὅπλον, ὅπερ ἐπέτρεπεν εἰς τοὺς ἐργαζομένους νὰ ἐπιτύχωσι τοὺς καλλιτέρους ὅρους ἐργασίας (Durand - Vitu, ἔνθ. ἀν. No 248). Διὰ τοῦτο ἡ Πολιτεία ἔλαβε μέτρα εἰρηνικῆς ἐπιλύσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας, τῶν διαφορῶν δηλαδὴ οὐχὶ τῶν ἀτομικῶν, ἀλλὰ τῶν ἐνδιαφερουσῶν τὴν ἐργατικὴν μάζαν, ὅτε καταρτίσεως συλλογικῶν συμβάσεων ἢ διὰ διαιτησίας. Καὶ προβλέπεται ποῖοι δικαιοῦνται νὰ συνάψωσι συλλογικὴν σύμβασιν ἢ νὰ προκαλέσωσι διαιτησίαν. Ταῦτα ρυθμίζει ὁ νόμος 3239. Εἴρηται δὲ ὅτι ὁ νομοθέτης δὲν εἶναι ἐλεύθερος ἀπολύτως ἐν τούτῳ (Σχετικῶς πρὸς τὸν ἐντεῦθεν περιορισμὸν τοῦ ἐργασιακοῦ ἀγῶνος, ὅρα Hueck - Nipperdey, ἔνθ' ἀν. § 47 B VI· *Βερροιόπουλον*, ἔνθ' ἀνωτέρω). Συλλογικὴ ὅμως διαφορά, διαφορὰ ἐργαζομένων καὶ ἐργοδοτῶν, δὲν ἀνακύπτει, ὅταν δὲν ὑπάρχωσιν ἀνεγνωρισμένα σωματεῖα, ἢ μεταξὺ ἐργοδοτῶν καὶ ἐργαζομένων μὴ ἀνηκόντων εἰς τοιαῦτα σωματεῖα; Βεβαίως, λέγουσι, δὲν ἀποκλείεται τοῦτο, ἀλλὰ δὲν ἀναγνωρίζεται ὑπὸ τοῦ νόμου. Ὅταν ὁ-

μως ἀνακύπτη τοιαύτη διαφορά, τοῦτο εἶναι μία πραγματικότης, ἡ ὁποία ὑπάρχει, διότι ἐγεννήθη, χωρὶς νὰ εἶναι ἀνάγκη κυρώσεως ὑπὸ τοῦ νόμου, διὰ νὰ ὑπάρχῃ, ὑπάρχουσα δὲ ἀπαιτεῖ τὴν λύσιν αὐτῆς. Καὶ ἕκαστον τῶν μερῶν δικαιοῦται νὰ ἐπιδιώξῃ τὴν λύσιν τῆς διαφορᾶς, κατὰ τὸ συμφέρον αὐτῷ, μεταχειριζόμενον τὰ νόμιμα μέσα, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ἡ ἀπεργία. Διὰ τῆς νομοθεσίας περὶ ἐπιλύσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐπεδιώχθη, ὅπως ἡ ἀπεργία εἶναι οὐχὶ τὸ μόνον, ἀλλὰ τὸ ἔσχατον μέσον. Ἀλλὰ δὲν ἐξωθελίσθη, διότι τοῦτο θὰ ἀπετέλει παραβίασιν συνταγματικῆς ἐλευθερίας. Ἀφήνει λοιπὸν ὁ νόμος 3239 τὴν ἀπεργίαν ἐκτὸς ρυθμίσεως. Δὲν θίγει ποσῶς τὸ δικαίωμα τῆς ἀπεργίας, ἐκτὸς εἰς τὴν περίπτωσιν τῶν παραγράφων 2-4 τοῦ ἄρθρου 18. Διότι δὲν πρέπει νὰ συγχέηται ἡ ἀπεργία πρὸς τὴν συλλογικὴν διαφοράν καὶ νὰ ταυτίζωνται οἱ σκοποὶ τῆς ἀπεργίας, ἐντοπιζόμενοι εἰς τὸ ἔδαφος τῶν συλλογικῶν συμβάσεων (Durand - Vitu, ἔνθ' ἀν. σ. 698). Δὲν εἶναι δυνατόν, κατὰ ταῦτα, νὰ ἀχθῇ τις εἰς τὸ συμπέρασμα, ὅτι ἐκ τοῦ νόμου 3239 ἀναγνωρίζεται δικαίωμα ἀπεργίας μόνον εἰς ἀνεγνωρισμένα ἐπαγγελματικὰ σωματεῖα. Διάφορον εἶναι τὸ ζήτημα ἀπὸ ἀπόψεως νομοθετικῆς πολιτικῆς, ἣτις ὅμως, πρῶτον, θὰ προσέκρουεν εἰς τὴν συνταγματικὴν ἀπαγόρευσιν καί, δεύτερον, δὲν ἐπιδιωκομάζεται, ὡς ἀνωτέρω ἐλέχθη καὶ κατωτέρω ἐπίσης λεχθήσεται. Ἡ συλλογιστικὴ τῶν ἀντιφρονούντων δύναται ν' ἀνάγῃ εἰς τὸ συμπέρασμα, ὅτι ἀπαγορεύεται γενικῶς ἡ ἀπεργία, τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐπιλυσιμένων διὰ διαιτησίας καὶ συλλογικῶν συμβάσεων, τοῦθ' ὅπερ ὅμως δὲν ὑποστηρίζουσιν, ἐνῶ ἐκεῖνο, ὅπερ ὑποστηρίζουσι, δὲν δύναται νὰ εἶναι λογικὸν συμπέρασμα τῆς συλλογιστικῆς των.

Εἰρήσθω ὅτι, κατὰ τὴν ἀντίθετον ἄποψιν, ἔδει νὰ γίνῃ δεκτόν, ὅτι δικαίωμα ἀπεργίας δὲν ἔχει πᾶν ἀνεγνωρισμένον ἐπαγγελματικὸν σωματεῖον, ἀλλ' ἐκεῖνα, ἅτινα δύνανται νὰ συνάψωσι συλλογικὴν σύμβασιν κατὰ τοὺς ὅρους τῶν ἄρθρων 7 καὶ 23 τοῦ νόμου 3239, ἐφ' ὧν σωματείων ἀπαιτεῖται μὲν ἐξουσιοδότησις ὑπὸ τῆς γενικῆς συνελεύσεως τῶν μελῶν, λαμβανομένης ὅμως κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ Καταστατικοῦ, οὐχί, δηλαδή, ἀναγκαίως, διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας. Καὶ τότε μάταιος ὁ ἡχηρὸς λόγος περὶ τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 2151.

ζ) Ὁ κ. *Καποδίστριας*, ἀνευρίσκων νομοθετικὰ ἐρείσματα τῆς γνώμης αὐτοῦ εἰς τὰς ὡς ἄνω ἀσχέτους διατάξεις, προσφεύγει κυρίως εἰς τὴν γερμανικὴν νομολογίαν, τὴν ὁποίαν θεωρεῖ ὡς ἐνδεδειγμένην, ἵνα ἀκολουθῆται καὶ ὑπὸ τῶν ἡμετέρων δικαστηρίων (καὶ ὄχι τὴν γαλλικήν, ἀπὸ τὴν ὁποίαν παρασύρονται οἱ γαλλομαθεῖς), ἐπικαλούμενος τὸν κατὰ παράδοσιν σεβασμὸν τῶν ἑλλήνων νομικῶν πρὸς τὴν γερμανικὴν διδασκαλίαν καὶ νομολογίαν καὶ ἐπιλέγων ὅτι «θ' ἀπετέλει ἀφροσύνην, ὅταν σήμερον ἐν Γερμανίᾳ τὸ δίκαιον τῆς ἀπεργίας, ἄνευ κειμένου νόμου, ἀλλὰ μόνον διὰ τῆς νομολογίας καὶ τῆς ἐπιστημονικῆς διδασκαλίας, ἔχῃ ὑπαχθῇ εἰς ὡρισμένους νομικοὺς κανόνας πειθαρχίας, ἡμεῖς ἐδῶ εἰς τὴν πτωχὴν Ἑλλάδα, παριστάνοντες τοὺς ὄπιθεν προσδευτικούς, ἢ ὑποτιμῶντες τὴν σημασίαν τοῦ θέματος, ν' ἀπαλλάξωμεν τὴν ἀπεργίαν ἀπὸ πάσης νομικῆς δεσμεύσεως καὶ πάσης πειθαρχίας καὶ νὰ τὴν καταστήσωμεν ἀσύδοτον».

Ἡ πτωχεία μας ὅμως, ἐν σχέσει πρὸς τὴν πλουσίαν Γερμανίαν, δὲν εἶναι ἐμπόδιον νὰ σκεπτώμεθα σωφρόνως, τόσον τουλάχιστον, ὥστε νὰ μὴ ὑποπίπτωμεν εἰς τὴν ἀφροσύνην τῆς μιμήσεως καὶ μεταφυτεύσεως ἀπόψεων, αἵτινες εἰς τὸ ἔδαφος τὸ ἰδικόν μας δὲν δύνανται νὰ καρποφορήσωσιν.

Ἀλλ' ἡ Γερμανικὴ διδασκαλία, ἐξαιρέσει τοῦ Nipperdey, ἐκπροσωποῦντος κυρίως τὴν γνώμην ταύτην, ὅστις καὶ ἦτο πρόεδρος τοῦ Γερμανικοῦ Ἐργατικοῦ Ἀκυρωτικοῦ ἀπὸ τοῦ 1954 - 1963 (ὅρα Hueck - Nipperdey, ἔνθ' ἀν. § 49 VI 3, 4, VII 1 a, 4c) εἶναι ἀντίθετος, μεταξὺ δὲ τῶν ἀντιθέτων καὶ ὁ Hueck, ὡς ἐκτίθεται αὐτόθι σ. 643 σημ. 42· ὅρα καὶ Dietz, ἔνθ' ἀν. σ. 440 ἑπ. «δὲν ταυτίζεται ὁ συνεταιρισμός, ἡ ἱκανότης συνάψεως συλλογικῶν συμβάσεων καὶ ἡ ἀπεργία» σ. 458 ἑπ., 460 ἑπ. Ὡς δὲ ἐκθέτουσιν οἱ Mangold - Klein, ἔνθ' ἀν. art. 9 VII 1, Dietz, ἔνθ' ἀν. σ. 462, Grewe, JZ 1951, 183, ὁ λόγος, διὰ τὸν ὁποῖον διεγράφη ἡ προταθεῖσα διάταξις περὶ ρητῆς ἀναγνωρίσεως τοῦ δικαιώματος τῆς ἀπεργίας, ἦτο, ὅτι ἡ πλειοψηφία δὲν ἤθελε νὰ ἱκανοποιήσῃ τὴν ἐπιθυμίαν τῶν σωματείων, ὅπως μόνον ἡ ὑπ' αὐτῶν ὑποστηριζομένη καὶ διευθυνομένη ἀπεργία ἀναγνωρίζηται ἐν τῷ Συντάγματι. Αὐτὸς δὲ οὗτος ὁ Nipperdey («Τὸ

δικαίωμα τῆς ἀπεργίας», μετάφρασις *Ι. Καποδίστρια*, ΕΕΔ 11, 225) δέχεται, ὅτι εἶναι δυνατὸν διὰ συμφωνίας ἀριθμοῦ ἐργαζομένων πρὸς κήρυξιν ἀπεργίας νὰ ὑπάρξῃ ἑταιρία ἐπ' εὐκαιρίᾳ, συνήθως ὅμως πρόκειται ἁπλῶς κοινότης συμφερόντων ἄνευ νομικοῦ δεσμοῦ (ὅρα σχετικῶς *Ἀμπατζῆν*, ἔνθ' ἀν. σ. 219 σημ. 7).

Ἐπικαλεῖται ὁ κ. *Κ.* ἐκ τῆς Γερμανικῆς νομολογίας τὴν πρώτην ἀπόφασιν τοῦ 1955, τὰς ἐν τῷ μεταξὺ ἐκδοθείσας 37 ἄλλας καὶ τὴν τελευταίαν ἀπὸ 20 Δεκεμβρίου 1963 μεταφρασμένην ὑπὸ τοῦ *ἰδίου* ἐν ΕΕΔ 25, 298. Ποῖα εἶναι τὰ ἐρείσματα αὐτῶν;

1. Δὲν στηρίζεται εἰς τὴν ἔννοιαν τῆς συλλογικῆς διαφορᾶς καὶ τὸν τρόπον ἐπιλύσεως αὐτῆς. Ἡ ἀπόφασις ἀσχολεῖται σχετικῶς, διὰ ν' ἀποδείξῃ, ὅτι ἡ ἀρχὴ τῆς ἀγωνιστικῆς ἰσοτιμίας καὶ ἡ ἐκ τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ Συντάγματος ἀρχὴ τῆς ἰσότητος ἐνώπιον τοῦ νόμου δὲν δύναται νὰ ἀντιταχθῇ εἰς ἀντίρρησιν κατὰ τῆς ἀπόψεως τοῦ Nipperdey, καθ' ἣν μόνον ἡ ὑπὸ ἐπαγγελματικοῦ σωματείου κηρυσσομένη ἀπεργία εἶναι νόμιμος.

2. Ἐπικαλεῖται διατάξεις συνταγμάτων γερμανικῶν χωρῶν, ὁμιλούσας περὶ δικαιώματος ἀπεργίας, κηρυσσομένης ὑπὸ ἐργατικῶν ἐπαγγελματικῶν σωματείων. Ἡ βάσις τοῦ ἐπιχειρήματος δὲν ὑπάρχει παρ' ἡμῖν.

3. Προσθέτει, ὅτι ἡ εὐρέως ὑποστηριζομένη γνώμη ὅτι τὸ δικαίωμα τῆς ἀπεργίας πολλαπλῶς προέρχεται ἐκ τοῦ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 9 ΙΙΙ τοῦ Συντάγματος ἀναγνωριζομένου δικαιώματος τοῦ συνεταιρίζεσθαι θὰ ἠδύνατο νὰ συνηγορήσῃ ἀκριβῶς ὑπὲρ τῆς ἀπόψεως ὅτι μόνον εἰς τὰ ἐπαγγελματικὰ σωματεῖα παρέχεται τὸ δικαίωμα τῆς ἀπεργίας, ἀφήνει ὅμως ἀνοικτὸν τὸ ζήτημα, ἂν τὰ ἐργατικὰ ἐπαγγελματικὰ σωματεῖα εἶναι αἱ μόναι ἑνώσεις, ἃς προβλέπει ἡ διάταξις αὕτη τοῦ Συντάγματος. Παρ' ἡμῖν τὸ ἄρθρον 11 δὲν ἀναγνωρίζει μόνον τὰ ἀνεγνωρισμένα ἐπαγγελματικὰ σωματεῖα.

4. Ἐπικαλεῖται, ὅτι οἱ ἐργασιακοὶ ἀγῶνες ἐν γένει εἶναι ἀνεπιθύμητοι, διότι μετ' αὐτῶν συνδέονται ζημίαι τῆς ἐθνικῆς οἰκονομίας. Καὶ ὅτι, ἐκ τούτου, ὅπερ, ὡς λέγει, εἶναι τὸ ἐξ ὅλων ἀποφασιστικώτερον, προκύπτει, ὅτι ἡ ἐπίτρεψις ἐργασιακῶν ἀγώνων μόνον εἰς ἕνα ὡρισμένον χῶρον μετὰ λόγου εὐθύνης δύναται νὰ πραγματοποιηθῇ, εἶναι δὲ σημαντικὸν ἐν τούτῳ ὅτι εἰς περίπτωσιν κηρύξεως ἀπεργίας θὰ παρεμβάλλωνται ἐπὶ σκοπῷ ἐλέγχου ὀργανισμοί, οἱ ὁποῖοι, λόγῳ τῆς θέσεώς των εἰς τὴν ἐργασιακὴν ζωήν, τῆς σημασίας των διὰ τὴν οἰκονομίαν τῆς χώρας καὶ τῆς ἐπιγνώσεως αὐτῶν ἐπὶ τοῦ πεδίου τοῦ δικαίου τῶν ἐργασιακῶν ἀγώνων, θὰ παρέχουν τὴν ἐγγύησιν ὅτι μόνον εἰς ἀληθῶς βασίμους περιπτώσεις θὰ κηρύσσεται ἀπεργία καὶ ὅτι κατὰ ταύτην θὰ τηρηθοῦν οἱ πρὸς τὸ συμφέρον τοῦ κοινωνικοῦ συνόλου ἀπαιτούμενοι ἀγωνιστικοὶ κανόνες, τοιοῦτοι δὲ ὀργανισμοὶ νοοῦνται, ἀπὸ ἐργατικῆς πλευρᾶς, μόνον τὰ ἐργατικὰ σωματεῖα, ἐνῷ ἐπὶ μεμονωμένων ἐργατῶν, τῶν μελῶν τῶν ὁμάδων ὡς τοιούτων, ἢ τῶν μὴ σωματειακῶς ὀργανωμένων ἐργατικῶν ὁμάδων δὲν ὑπάρχει ἡ ἐγγύησις αὕτη.

5. Ὅτι ἡ ἀπεργία εἶναι μονομερὴς ἀναστολὴ τῆς διὰ τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀναληφθείσης ὑποχρεώσεως πρὸς παροχὴν ἐργασίας, τοῦθ' ὅπερ ἄγει κατ' ἀνάγκην εἰς στένευσιν καὶ μετὰ προσοχῆς περιορισμῶν τῶν περιπτώσεων, καθ' ἃς μία τοιαύτη ἀναστολὴ θὰ θεωρῆται δεδικαιολογημένη.

Θὰ πρέπει λοιπὸν καὶ ἡμεῖς μετὰ τῆς γερμανικῆς νομολογίας νὰ τολμήσωμεν, ἐλλείποντος νόμου καὶ ἐναντίον τοῦ Συντάγματος, νὰ καθιερώσωμεν τοιαύτην γνώμην, γνώμην σκοπιμότητος, τὴν ὁποίαν καθιεροῖ ἡ γερμανικὴ νομολογία, μὴ παραγνωρίζουσα, ἀλλὰ λαμβάνουσα ὑπ' ὄψιν τὴν πραγματικότητα, τὴν γερμανικὴν πραγματικότητα; Ἴσως, ἐὰν ὑπάρχωσι παρ' ἡμῖν αἱ προϋποθέσεις, ἕνεκα τῶν ὁποίων καὶ ὑπὸ τὴν ἐπήρειαν τῶν ὁποίων ἡ γερμανικὴ νομολογία ἤχθη εἰς τὴν περὶ ἧς πρόκειται ἀπόφιν. Ἀλλ' ὑπάρχουσι παρ' ἡμῖν αἱ προϋποθέσεις αὗται; Πρὸ 53 ἐτῶν ἔλεγεν ὁ *Δ. Γούναρης*:

«... ἐπὶ κεφαλῆς τῶν ἐργατικῶν τάξεων πολὺ διάφοροι οἱ ἀλλαγοῦ τεθέντες ἐπὶ κεφαλῆς ἀπὸ τούς ἐδῶ, διότι δὲν ἀγνοεῖται, ὅτι ἐπὶ κεφαλῆς τῶν ὁμάδων τούτων ἐτέθησαν ἀλλαχοῦ ἄνδρες, διὰ τοὺς ὁποίους θέλει καυχᾶσθαι ἡ ἀνθρωπότης, ἐφ' ὅσον ὑπάρχει πολιτισμός...». Καὶ ἤδη, μετὰ ἥμισυ αἰῶνα ὁ κ. *Καποδίστριας* λέγει, ΕΕΔ 25, 1: «Ἐὰν πάντα ταῦτα ἦσαν ὀρθά, γραφόμενα τὸ 1920 (οἱ κατὰ τὴν εἰσηγητικὴν ἔκθεσιν τοῦ νόμου 2151 λόγοι καθιερώσεως τῆς μυστικῆς ψηφοφορίας), εἶναι πολλῷ μᾶλλον ὀρθότερα σήμερον, ὅτε τὸ ἐργατικὸν κίνημα ἔχει κατὰ τὸ πλεῖστον ἐπηρεασθῆ μέχρι παραμορφώσεως τῶν σκοπῶν του ὑπὸ ἐξωεπαγγελματικῶν συμφερόντων, προσπαθούντων νὰ ἐπιβληθοῦν διὰ δημαγωγικῶν συνθημάτων, ἀλογίστου φανατισμοῦ καὶ ὀχλαγωγίας». Καὶ ὁμιλεῖ περαιτέρω περὶ «ταραχοποιῶν» καὶ «ἐπιτηδείων».

Ἀλλὰ τὰ «ἐξωεπαγγελματικὰ συμφέροντα» «ταραχοποιῶν» καὶ «ἐπιτηδείων» δὲν δύνανται μόνον νὰ ὁδηγήσουν εἰς ἀδικαιολογήτους καὶ ἀκαίρους ἀπεργίας. Δύνανται νὰ ὁδηγήσουν καὶ εἰς θυσίαν ζωτικῶν συμφερόντων τῶν ἐργαζομένων, ὅπερ ἐπίσης ὀλάπτει τὸ κοινωνικὸν σύνολον. Ἀρνεῖται λοιπὸν αὐτὸς οὗτος ὁ κ. *Καποδίστριας* τὴν παρ' ἡμῖν ὕπαρξιν τοῦ «ἀποφασιστικωτέρου» ἐρείσματος τῆς γερμανικῆς νομολογίας.

Τοιαύτη ἄποψις (τῆς γερμανικῆς νομολογίας) δὲν κρατεῖ ἐν Γαλλίᾳ. Τὰ συνδικάτα, λέγουσιν οἱ Durand - Vitu, ἔνθ' ἀν. σ. 722, δὲν ἔχουσιν ἴδιον νομικὸν προνόμιον νὰ ἀποφασίζωσι τὴν παῦσιν τῆς ἐργασίας. Καὶ ἡ ἀπεργία, ἡ ἀποφασιζομένη αὐθορμήτως ὑπὸ τοῦ προσωπικοῦ, δὲν ἔχει χαρακτῆρα παράνομον· ὅρα αὐτόθι καὶ σ. 746 ἐπ. Θεωροῦσι δέ, ὡς ἐλέχθη, ὅτι οὐδὲ ἀπὸ νομοθετικῆς ἀπόψεως δικαιολογεῖται τοῦτο, διότι εἶναι ἀσυμβίβαστον πρὸς τὸ φιλελεύθερον πνεῦμα, ὅπερ διέπει τὸ γαλλικὸν ἐργατικὸν δίκαιον (σ. 817).

Παρ' ἡμῖν σύμφωνοι πρὸς τὴν ὧδε ὑποστηριζομένην γνώμην εἶναι: *Καυκᾶς*, ΕΕΔ 26, 145 ἐπ. ἐν σχολίῳ τῆς ὡς ἄνω 495/1966 ἀποφάσεως Α.Π., ὀρθῶς ἀντικρούων τὰς αἰτιολογίας τῆς ἀποφάσεως ταύτης, ὁ *ἴδιος* ἐν Ἐνοχ. Δικ., 4η ἔκδ., Α' τόμ. σ. 715· *Βασιλείου*, ΕΕΔ 25, 1375 ἐπ.· *Τούσης* ἐν Ἐργ. Δικ. σ. 475· *Ἀμπατζῆς*, ΕΕΔ 25, 218· *Καλομοίρης*, ΕΕΔ 13, 1177. Εἰς τὸ Ἐργ. Δίκ. *Τούση - Σταυροπούλου* λέγεται μὲν ἐν σ. 236 σημ. 3, κατ' ἀναφορὰν πρὸς τὴν νομολογίαν τοῦ γερμανικοῦ ἀκυρωτικοῦ, ὅτι «προϋπόθεσις τῆς νομίμου ἀπεργίας εἶναι νὰ ὀργανωθῆ παρ' ἀνεγνωρισμένου ἐπαγγελματικοῦ σωματείου καὶ ὑπὸ τοὺς ὅρους τοῦ νόμου (ὅλ. ἄρθρον 18 §§ 2 - 4 ν. 3239/1955)», «νόμιμος θεωρεῖται ἡ ἀπεργία, ἂν ὀργανωθῆ ὑπὸ τοῦ οἰκείου σωματείου ἢ ἀναληφθῆ ὑπὸ τούτου μετὰ τὴν ἔναρξίν της», ὅρα καὶ σ. 240 σημ. 6. Ἀλλά, ἐν σ. 231, λέγεται: «ἰδίας φύσεως (ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν ἀπεργίαν) εἶναι αἱ συλλογικαὶ διαφοραὶ ἐργασίας καὶ ὁ τρόπος ἐπιλύσεως αὐτῶν», «ἡ ἀπεργία μὲ τὴν ἰδιάζουσαν νομικὴν μορφὴν καὶ συνέπειαν ἐπὶ τῆς συμβάσεως ἐργασίας...». Καὶ ἐν σ. 232 σημ. 1 λέγεται «οἱ ἐργαζόμενοι, ὅταν ματαίως ὑποβάλλουν τὰς βάσεις τῆς συμβάσεως ἐργασίας δικαίας, κατ' αὐτούς, διεκδικήσεις των εἰς τοὺς ἐργοδότας ἀποφασίζουν εἴτε ἀφ' ἑαυτῶν, εἴτε τῇ ἐντολῇ σωματειακῆς ὀργανώσεως, νὰ παύσουν τὴν ἐργασίαν των... Δὲν ὑφίσταται διάταξις νόμου, ρυθμίζουσα τὰ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἀπεργίας ἢ τὰς συνεπείας, ὑφ' ἃς δύναται αὕτη νὰ ἐξελιχθῆ». «Κηρυχθείσης ἀπεργίας διορίζεται συνήθως ὑπὸ τῶν ἀπεργούντων ἢ τοῦ διατάξαντος τὴν ἀπεργίαν σωματείου ἢ ὀργανώσεώς των ἐπιτροπή, ἡ ὁποία διευθύνει τὸν ἀπεργιακὸν ἀγῶνα». «Ἡ ἀπεργία τερματίζεται εἴτε διὰ συμφωνίας μεταξὺ τῆς ἐργοδοτικῆς ἐπιχειρήσεως ἢ πλειόνων ἐργοδοτῶν καὶ τῶν ἀπεργούντων ἐργαζομένων ἢ διὰ τῆς ὑπογραφῆς συλλογικῆς συμβάσεως...». Ἐν σ. 241 λέγεται ἐπίσης, ὅτι «δικαίωμα ἀπεργίας ἀναγνωρίζεται εἰς πάντας τοὺς ἐργαζομένους». Ἐκ τούτων, τῶν ἐν σ. 231, 232 καὶ 246, ὡς ἀ-

νω ὀρθῶς ἀναπτυσσομένων, παρὰ τὰ ἐν σ. 236 καὶ 240 ἀντιθέτως πως λεγόμενα, εἶναι σαφές, ὅτι καὶ ἡ γνώμη τῶν συγγραφέων τούτων συμφωνεῖ ἐπὶ τοῦ ὅτι τὸ δικαίωμα τῆς ἀπεργίας δὲν ἀνήκει μόνον εἰς τὰ ἀναγνωρισμένα ἐπαγγελματικὰ σωματεῖα, ὡς ἐδέχθησαν αἱ ἀνωτέρω ἀποφάσεις 495/1966 καὶ 526/1967, τῆς δευτέρας τῶν ὁποίων εἰσηγητὴς εἶναι ὁ δεύτερος τῶν συγγραφέων τούτων, ἐνῶ ὁ πρῶτος ἐνώπιον τῆς Ὁλομελείας κατὰ τὴν συζήτησιν, καθ' ἣν ἐξεδόθη ἡ 526/1967 ἀπόφασις, ὑπεστήριξε τὴν ὀρθὴν ἄποψιν. Πάντως οἱ εἰρημένοι συγγραφεῖς δὲν ἀπαιτοῦσιν ἀπόφασιν τῆς γενικῆς συνελεύσεως τοῦ σωματείου διὰ τὴν κήρυξιν τῆς ἀπεργίας, ὡς αἱ αὐταὶ ὡς ἄνω ἀποφάσεις δέχονται. Ὀλίγον χρόνον πρότερον τὴν ὀρθὴν ἄποψιν ἐδέχθη ἐμμέσως ἡ Α.Π. 526/1966 (ἀνωτέρω ἀναφερομένη), καθ' ὅσον, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὑπὸ τῆς ἀναιρεσιβαλλομένης ἀποφάσεως δεκτοῦ γενομένου πραγματικοῦ ὅτι ἡ ἀπεργία ἐκηρύχθη ὅι' ἀποφάσεως τῆς διοικήσεως τοῦ οἰκείου σωματείου, δὲν ἐθεώρησε τὴν ἀπεργίαν παράνομον, ὁπότε δὲν θὰ ἀνῄρει τὴν ἀπόφασιν, δεχθεῖσαν ὡς γενομένην τὴν ἀπεργίαν κατὰ κατάχρησιν, ἀλλὰ θὰ ἀπέρριπτε τὴν αἴτησιν ἀναιρέσεως, ὑποκαθιστῶσα τὴν αἰτιολογίαν. Εἰς τοῦτο δέ, ὅτι ἡ ἀπεργία ἦτο νόμιμος, συνεφώνησε καὶ τὸ Τμῆμα τῆς παραπομπῆς (ἀπόφ. 68/1967, ἀνωτέρω ἀναφερομένη), μὴ ἐχόντων τῶν Τμημάτων λόγον νὰ ἀσχοληθῶσι περὶ τοῦ ὅλου ζητήματος, κρινάντων πάντως ὅτι δὲν ἀπαιτεῖται ἀπόφασις τῆς γενικῆς συνελεύσεως τοῦ σωματείου. Οἱ *Σβῶλος - Βλάχος*, ἔνθ' ἀν., τόμ. Β' σ. 296 ἐπ., ἐκτενῶς πραγματευόμενοι περὶ ἀπεργίας, οὐδαμῶς ἀναφέρουσιν, ὅτι τὸ δικαίωμα τοῦτο ἀνήκει μόνον εἰς τὰ ἀναγνωρισμένα ἐπαγγελματικὰ σωματεῖα, ὁμιλοῦντες δὲ περὶ τῆς ρυθμίσεως τοῦ δικαιώματος τῆς ἀπεργίας (σ. 302 καὶ σημ. 218) λέγουσιν, ὅτι αὕτη δὲν εἶναι πρᾶγμα εὐχερὲς καὶ ὅτι παρ' ἡμῖν τμηματικὴν ρύθμισιν ἀποτελοῦν λ.χ. αἱ διατάξεις τοῦ νόμου 2151/1920 περὶ ἐπαγγελματικῶν σωματείων (ἄρθρον 5, 8) καὶ τὸ δ.δ. τῆς 15.5.1920 (ἄρθρον 23, 27). Ἀλλὰ καὶ ἡ ὑπ' ἀριθ. 281/1960 ἀπόφασις τῆς Ὁλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου, ὡς παραδέχεται καὶ ὁ κ. *Καποδίστριας*, ΕΕΔ 26, 213 σημ. 5, δέχεται ἐμμέσως τὴν αὐτὴν ἄποψιν.

VI. Αἱ ἀναφερθεῖσαι ἀποφάσεις τοῦ Ἀρείου Πάγου 495/1966 καὶ 526/1967 εἶναι προφανῶς καινοτόμοι. Τόσον ὅμως αὗται, ὅσον καὶ ἡ σχετικὴ ἐπίσης περὶ τοῦ δικαιώματος ἀπεργίας ὡς ἄνω μνημονευθεῖσα ἀπόφασις τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, δὲν εἶναι ἀπηλλαγμέναι σοβαρῶν ἀμφιβολιῶν ὡς πρός τε τὴν νομικὴν θεμελίωσιν καὶ τὴν πρόσφορον ἀντιμετώπισιν τοῦ προβλήματος. Ἡ πρόσφορος ἀντιμετώπισις συνίσταται εἰς τὴν προστασίαν μὲν τοῦ γενικοῦ καλοῦ διὰ λελογισμένων καὶ δεδικαιολογημένων περιορισμῶν τῆς ἀπεργίας, ἀλλ' ἐν ταυτῷ καὶ εἰς τὴν πραγματικὴν προστασίαν καὶ ἱκανοποίησιν τῶν δικαίων ἀξιώσεων τῶν ἐργαζομένων. Ἄνευ τούτου θυσιάζονται μὲν τὰ δίκαια ἀνθρώπων οἰκονομικῶς ἀσθενεστέρων, δὲν ἐξυπηρετεῖται δὲ καὶ τὸ γενικὸν καλόν, ἐν ὀρθῇ περὶ τούτου ἀντιλήψει.

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΑΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΑΝΑΚΛΗΣΙΣ ΠΡΑΞΕΩΣ ΠΕΡΙ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΕΩΣ ΠΟΛΕΜΙΣΤΟΥ

Κρατοῦσα εἰς τὸ Διοικητικὸν Δίκαιον ἀρχή

Χαρακτὴρ τῆς ἀποφάσεως τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τοῦ στρατοῦ περὶ ἀναγκαστικῆς τοποθετήσεως πολεμιστοῦ ὡς μισθωτοῦ ὡς ἀτομικῆς διοικητικῆς πράξεως, ὑποκειμένης εἰς ἀνάκλησιν, ἐφ' ὅσον δὲν ἀπαγορεύεται αὐτὴ πλὴν ἄλλων περιπτώσεων, καὶ ὁσάκις ὑπάρχει συναίνεσις τοῦ ὑπὲρ οὗ ἐξεδόθη ἡ ἀπόφασις.—Αἰτιολογία τῆς περὶ ἀνακλήσεως ἀποφάσεως

Ἐπικυρώθη ὑπὸ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου ἡ ὑπ' ἀριθ. 3758/1967 ἀπόφασις τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν.

Περίπτωσις τῆς ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου ὑπῆρξεν ἀνάκλησις διοικητικῆς πράξεως (τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τοῦ στρατοῦ τοῦ ἀ.ν. 1836/1951) περὶ τοποθετήσεως πολεμιστοῦ εἰς ἐπιχείρησιν καὶ ὑστέρα τοποθέτησις τούτου εἰς τὴν Δημοσίαν Ἐπιχείρησιν Ἠλεκτρισμοῦ, ἥτις, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ἀποφάσεως, ἰσχυρίσθη, ὅτι ἡ γενομένη ἀνάκλησις τῆς διοικητικῆς πράξεως δὲν ὑπῆρξε νόμιμος καὶ συνεπῶς καὶ ἡ παρ' αὐτῆς τοποθέτησις τοῦ πολεμιστοῦ.

Κατὰ τὴν προηγηθεῖσαν Α.Π. 422/1965 (εἰσηγητὴς *Μιχ. Ζαφειρόπουλος*, ΕΕΔ 24, 1955), αἱ πράξεις τῶν Συμβουλίων περὶ προστασίας ἀπολυομένων εἶναι εἰδικαὶ διοικητικαὶ πράξεις, ὡς δὲ ἐλέχθη καὶ ἡ Α.Π. 564/1966 (εἰσηγητὴς *Β. Πατσουράκος*, ΕΕΔ 26, 109), ἡ ἀνάκλησις τῶν νομίμων ἀτομικῶν διοικητικῶν πράξεων, ἐξ ὧν ἐκτίθησαν δικαιώματα, εἰς ἃ περιπτώσεις δύναται νὰ χωρήσῃ (συναίνεσις τοῦ ἐνδιαφερομένου, μὴ ἐκπλήρωσις παρ' αὐτοῦ τεθεισῶν ὑποχρεώσεων, μεταβολὴ συνθηκῶν κλπ.), δὲν ὀφᾷ κατ' ἀρχὴν ἀνεξορκήτως, ἀλλ' ἔχει τὴν ἔννοιαν τῆς διακοπῆς διὰ τὸ μέλλον τῆς νομίμως μέχρι τῆς ἀνακλήσεως ὑπάρξεως νομικῆς καταστάσεως. (Ὑπόκειτο περὶ διοίας περιπτώσεως, ἀνακλήσεως τῇ αἰτήσει τοῦ πολεμιστοῦ διοικητικῆς πράξεως περὶ τοποθετήσεώς του παρ' ἐπιχειρήσει).

Ἡ κατωτέρω ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις δέχεται καὶ αὐτή, ὅτι εἶναι δυνατὴ ἡ ἀνάκλησις διοικητικῆς πράξεως τὸ ἀνωτέρω περιεχομένου τῇ συναινέσει τοῦ ἐνδιαφερομένου. (Ἴδετε περὶ τούτου καὶ σημείωσιν *Ἠλ. Κυριακοπούλου*, Ἑλληνικὸν Διοικητικὸν Δίκαιον, Β' Γενικὸν Μέρος, ἔκδοσις τετάρτη, σελ. 408 ἑξ., ἰδίᾳ σελ. 412).

Ἀρείου Πάγου 51/1968, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ν. Χαραλάμπης**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Στ. Σταυρόπουλος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ν. Σπηλιωτόπουλος, Γρ. Λεοντῆς

Ἡ κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 περὶ προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ ἀπόφασις τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου, τοῦ συσταθέντος ὑπὸ τοῦ νόμου τούτου, δι' ἧς τοποθετεῖται ἀναγκαστικῶς ὁ μισθωτός, ἔχουσα τὸν χαρακτῆρα ἀτομικῆς διοικητικῆς πράξεως, ὑπόκειται κατὰ τὴν ἐν τῷ διοικητικῷ δικαίῳ κρατοῦσαν ἀρχὴν εἰς ἀνάκλησιν (ἐφ' ὅσον δὲν ἀπαγορεύεται αὐτὴ διὰ ῥητῆς διατάξεως), πλὴν ἄλλων περιπτώσεων, καὶ ὁσάκις ὑπάρχει συναίνεσις τοῦ ὑπὲρ οὗ ἐξεδόθη ἡ τοιαύτη ἀπόφασις, ἤτοι ἐπὶ ῥητῶς ἢ σιωπηρῶς δηλωθείσης δουλήσεως τοῦ ἐνδιαφερομένου ὅπως μὴ χρησιμοποιήσῃ τὰ ἐκ τῆς πράξεως ὠφελήματα. Τοιαύτην ἀνάκλησιν γενομένης τοποθετήσεως πολεμιστοῦ ἐνέχει καὶ ἡ ἀπόφασις περὶ νέας τοποθετήσεως αὐτοῦ εἰς ἑτέραν ἐπιχείρησιν ἐκ τῶν ἐν ἄρθρῳ 4 § 2 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 ἀναφερομένων (ὅτε παύει ἡ μετὰ τοῦ πρώτου ἐργο-

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΟΣ ΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΔΙΚΗΓΟΡΟΥ ΠΟΛΕΜΙΣΤΟΥ

Λόγοι ἀκυρώσεως κατ' ἀποφάσεως Κεντρικοῦ Συμβουλίου

Ἀναγκαστικὸς διορισμὸς δικηγόρου εἰς Νομικὸν Πρόσωπον Ἰδιωτικοῦ Δικαίου.— Ἀπορριπτέοι λόγοι ἀκυρώσεως, στρεφόμενοι κατὰ τῆς πράξεως τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τοῦ στρατοῦ, ἀφορῶντες ὅμως ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον τὴν μὴ προσβαλλομένην ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας.

Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 3 § 3 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 (ΕΕΔ 21, 1222 ἑπ., ἔνθα κωδικοποίησις τῶν ἰσχουσῶν διατάξεων) εἶναι σαφής: Ὑποχρεοῦνται εἰς ἀναγκαστικὴν πρόσληψιν δικηγόρου πολεμιστοῦ τοῦ νόμου τούτου τὰ Κοινωφελῆ Ἱδρύματα, τὰ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου καὶ αἱ Τράπεζαι.

Εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ἐγένετο ἀναγκαστικὸς διορισμὸς δικηγόρου εἰς Νομικὸν Πρόσωπον Ἰδιωτικοῦ Δικαίου.

Κατὰ τὰ ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας δ-

δότου συναφθεῖσα σχέσις ἐργασίας), ἥτις ἀπόφασις περὶ νέας τοποθετήσεως δὲν ἀποκλείεται ὑπὸ τοῦ ρηθέντος νόμου, ἀφοῦ ἡ ἐκ τούτου προστασία δὲν περιορίζεται εἰς τὴν ἐφ' ἅπαξ τοποθέτησιν, ἀλλὰ παρέχεται μέχρι συμπληρώσεως τοῦ προβλεπομένου χρόνου (βλ. ἄρθρον 3 § 6 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, ὡς συνεπληρώθη ὑπὸ τοῦ ν.δ. 2657/1953 καὶ ἄρθρου 4 § 2 τοῦ ν.δ. 4185/1961). Εἰς τὴν ἄποψιν ταύτην, ὡς πρὸς τὸ ἐπιτρεπτὸν τῆς ἀνακλήσεως, δὲν ἀντιτίθενται εἰδικώτερον αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν.δ. 4185/1961 καὶ ἄρθρου 11 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, ἀφορῶσαι περιπτώσεις, καθ' ἃς ὁ δεδαρημένος μὲ τὴν ὑποχρέωσιν τῆς προσλήψεως ἐργοδότης (καὶ οὐχὶ ὁ δικαιούμενος προσλήψεως λόγῳ στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας) δύναται νὰ ζητήσῃ ἀντικατάστασιν, ἀπόλυσιν κλπ. τοῦ τοποθετηθέντος. Ἀφ' ἑτέρου, ἐκ τοῦ κανόνος, καθ' ὃν ἡ ἀνακλητικὴ πρᾶξις, ὡς ἀποτελοῦσα actus contrarius, ὀφείλει νὰ ἀκολουθῇ τοὺς τύπους καὶ τὴν διαδικασίαν, ἣν τάσσει ὁ νόμος διὰ τὴν παραγωγὴν τῆς ἀνακαλουμένης πράξεως, ἕπεται ὅτι ἡ περὶ ἀνακλήσεως τῆς τοποθετήσεως πολεμιστοῦ ὑπαγομένου εἰς τὸν ἀ.ν. 1836/1951 ἀπόφασις, κατὰ διακριτικὴν ἐξουσίαν ἐκδιδομένη, δέον, συνεπείᾳ τῆς ἀρχῆς τῆς νομιμότητος τῆς διοικήσεως, νὰ ἰσχυροποιῇ τὰς συνθήκας ἢ τὰς σκέψεις, αἵτινες δικαιολογοῦν κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ ἀρμοδίου ὀργάνου τὴν ἔκδοσιν αὐτῆς. Ἐπὶ ἀνακλήσεως δέ, λαβούσης χώραν μετὰ συναίνεσιν τοῦ ἐκ τῆς πράξεως ἀντλοῦντος ὠφέλειαν, συνιστᾷ ἀρτίαν αἰτιολογίαν ἡ μνεία τοῦ περιστατικοῦ τῆς ὑποβολῆς σχετικῆς αἰτήσεως.

Ἐν προκειμένῳ, καθ' ἃ δείκνυται ἐκ τῆς πέμπτης αἰτιολογίας τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον δέχεται, ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος, ἀπολαύων τῆς προστασίας τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, εἶχε τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐργοστάσιον «Λίας» τῆς Καλλιθέας ὡς ἐργατοτεχνίτης δι' ἀποφάσεως τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου τοῦ νόμου τούτου, ἀνεκλήθη ὅμως τῇ συναινέσει του διὰ μεταγενεστέρας πράξεως (ὑπ' ἀριθ. 151/1965) τοῦ ἰδίου ὀργάνου ἡ γενομένη τοποθέτησις καὶ ὑπεχρεώθη διὰ τῆς ἀνακλητικῆς ταύτης πράξεως ἡ ἀναιρεσείουσα νὰ προσλάβῃ ταῦτον, ὑφισταμένων τῶν ὅρων τοῦ νόμου, ὡς βεβαίως δὲ τὸ δικαστήριον τῆς οὐσίας ἐμμέσως, πλὴν σαφῶς, ἡ μνησθεῖσα πρᾶξις ὑπ' ἀριθ. 151/1965 διαλαμβάνει, ὅτι ἡ ἀνάκλησις τῆς ἀρχικῆς τοιαύτης συνετελέσθη κατόπιν αἰτήσεως τοῦ ἀναιρεσιβλήτου. Κρῖναν θεν τοῦτο ἔγκυρον τὴν ρηθεῖσαν ἀνακλητικὴν πρᾶξιν τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου πολεμιστῶν καὶ ἀκολούθως ἐπιδικάσαν μισθοὺς ὑπερημερίας κατὰ παραδοχὴν ἐν μέρει τῆς ὑπὸ δίκην ἀγωγῆς, ὀρθῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς ὡς ἄνω διατάξεις καὶ ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου μόνος λόγος ἀναιρέσεως εἶναι μὴ βάσιμος.

μως νομολογηθέντα (Σ.Ε. 166/1961, 167/1961, εισηγητής *Ν. Γαβαλλάς*, ΕΕΔ 20, 364) έκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 3 § 3 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, ὡς ἐτροποποιήθη, πρὸς τὰ ἄρθρα 5 καὶ 6 τοῦ αὐτοῦ νόμου προκύπτει, ὅτι ἡ παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἐκδιδομένη κατ' ἔτος ἀπόφασις ἀποτελεῖ τὴν προϋπόθεσιν διὰ τὸν καθορισμὸν ὡρισμένου Ὀργανισμοῦ ἢ Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου ὡς ὑπογρέου διὰ τὴν πρόσληψιν δικηγόρου, ἡ δὲ πρᾶξις τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου ἢ τῶν Τοπικῶν τοιούτων περιορίζεται εἰς τὴν τοποθέτησιν τῶν συγκεντρούντων τὰ τυπικὰ προσόντα πολειμιστῶν δικηγόρων εἰς ὡρισμένην θέσιν, περὶ ἧς προβλέπει ἡ προεκδοθεῖσα ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ, ἀκυρωθείσης δὲ τῆς πράξεως τοῦ Ὑπουργοῦ ἀκυρωτέα τυγχάνει καὶ ἡ ἐπὶ ταύτης ἐρειδομένη προσβαλλομένη ἀπόφασις τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου προστασίας, διὰ τῆς ὁποίας ἐτοποθετήθη ὡρισμένος δικηγόρος.

Ἐξ ἄλλου, ἡ ἁρμοδιότης τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, τῆς διαπιστώσεως δηλαδὴ τῶν οἰκονομικῶν δυνατοτήτων τῶν ὑπογρέων εἰς πρόσληψιν δικηγόρων Νομικῶν Προσώπων καὶ τῆς ἀνάγκης τῶν ὑπηρεσιῶν δικηγόρου, εἶναι ἀποκλειστική, οὐδεμίαν πρὸς τὴν κατεύθυνσιν ταύτην ἐχόντων ἁρμοδιότητα τῶν Συμβουλίων προστασίας ἀπολυομένων ἢ τοῦ Δευτεροβαθμίου Συμβουλίου τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ν.δ. 2657/1953 (Σ.Ε. 1557/1959, εἰσηγητὴς *Ἀλ. Δήμτσας*, ΕΕΔ 18, 878).

Οὕτω ἀπορριφθείσης ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας διὰ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεώς του αἰτήσεως ἀκυρώσεως κατὰ πράξεως τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τοῦ στρατοῦ περὶ διορισμοῦ δικηγόρου κατ' ἐφαρμογὴν μὴ προσβαλλομένης ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 309/1968, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Γ. Χαρμπούρης**
Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. **Δ. Καλοδούκας**
Δικηγόρος ἡ κ. Κ.Σ. Καββαδία

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται: ἡ ἀκύρωσις 1) τῆς κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 352/25.3.1967 συνεδρίασιν τοῦ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 2 ἀ.ν. 1836/1951 προβλεπομένου Κεντρικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ ληφθείσης ἀποφάσεως, δι' ἧς ἐτοποθετήθη ὡς δικηγόρος εἰς τὸ Καλλέγιον Ψυχικοῦ ὁ Κ.Μ. καὶ 2) ἀποφάσεως τοῦ διὰ τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ν.δ. 2657/1953 προβλεπομένου Δευτεροβαθμίου Συμβουλίου, ἣν τὸ αἰτοῦν ἀορίστως μνημονεύει ὡς ἐκδοθεῖσαν ἐπὶ προσφυγῆς του κατὰ τῆς ὡς ἄνω ἀποφάσεως τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου, χωρὶς νὰ προσδιορίζεται ὁ ἀριθμός, οὐδὲ ἡ ἡμερομηνία ἐκδόσεως αὐτῆς.

Τύποις παραδεκτῶς παρεμβαίνει ὑπὲρ τοῦ κύρους τῆς ὡς ἄνω προσβαλλομένης ἀποφάσεως τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ ὁ δι' αὐτῆς τοποθετηθεὶς δικηγόρος, ἔχων προσανὲς ἔννομον συμφέρον εἰς τοῦτο.

Οἱ διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως προτεινόμενοι λόγοι ἀκυρώσεως ἀνάγονται 1) εἰς τὸ ὅτι οὐχὶ νομίμως διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 54962/1961 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας περιελήφθη τὸ αἰτοῦν μεταξὺ τῶν ὑπογρέων εἰς πρόσληψιν δικηγόρου πολειμιστοῦ, ἐνῷ, καθ' ἃ προτείνεται, τοιαύτη ὑπογρέωσις δὲν προβλέπεται νόμῳ, προκειμένου περὶ Νομικῶν Προσώπων Ἰδιωτικοῦ Δικαίου, ἱδρυθέντων κατὰ τὸν νομικὸν τύπον τοῦ σωματείου, ὡς τὸ αἰτοῦν, 2) εἰς τὸ ὅτι ἡ αὐτὴ ὡς ἄνω ὑπ' ἀριθ. 54962/1961 ὑπουργικὴ ἀπόφασις οὐχὶ νομίμως καὶ δὴ ἀναιτιολογήτως περιέλαβε καὶ τὸ αἰτοῦν σωματεῖον μεταξὺ τῶν ὑπογρέων εἰς πρόσληψιν πολειμιστοῦ δικηγόρου, ἐνῷ ἡ τοιαύτη πρόσληψις οὐδόλως ἐδικαιολογεῖτο ἐκ τῶν νομικῆς φύσεως ἀναγκῶν αὐτοῦ καὶ 3) εἰς τὸ ὅτι ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 4 § 5 τοῦ ν.δ. 2657/1953, ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 3 § 2 τοῦ ν.δ. 4547/1966, κατ' ἐφαρμογὴν τῆς ὁποίας ἐπεβλήθη εἰς τὸ αἰτοῦν (διὰ τῆς ὡς ἄνω ὑπ' ἀριθ. 54962/1961 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως) ἡ ὑπογρέωσις προσλήψεως πολειμιστοῦ δικηγόρου, εἶναι ἀντισυνταγματική, ὡς εἰσάγουσα προνομιακὴν μεταχείρισιν τῶν δικηγόρων ἔναντι τῶν λοιπῶν μισθωτῶν. Ἅπαντες δέ, ὡς οἱ ὡς ἄνω λόγοι ἀκυρώσεως, ἀνεξαρτήτως τῆς βασιμότητός των, ἀφοροῦν ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον τὴν μὴ προσβαλλομένην διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως ὑπ' ἀριθ. 54962/1961 ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, δι' ἧς ἐπε-

ΣΥΛΛΟΓΙΚΑΙ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΕΠΙΚΡΑΤΗΣΙΣ ΕΥΝΟΪΚΩΤΕΡΩΝ ΟΡΩΝ ΣΥΛΛΟΓΙΚΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ἐφαρμογὴ διαιτητικῶν ἀποφάσεων περὶ μισθοῦ λογιστῶν

Ρύθμισις ὑπὸ τῶν ὑπ' ἀριθ. 24/1960 καὶ 27/1963 διαιτητικῶν ἀποφάσεων περὶ ἀποδοχῶν λογιστῶν τοῦ συνόλου τῶν καταβλητέων εἰς τοὺς λογιστὰς τῆς χώρας ἀποδοχῶν, συγκρινομένου τοῦ συνόλου τῶν ἀποδοχῶν διὰ τὴν ἐπικράτησιν τῶν ὅρων ταύτης.

Ἔρχεται ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τῆς Ὁλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου μετὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 320/1967 ἀπόφασιν τοῦ Β' Τμήματος αὐτοῦ (εἰσηγητὴς *Κ. Παπαϊωάννου*, ΕΕΔ 26, 877), ἡ ὁποία παρέπεμψε τὸ ἀπασχολήσαν τὸν Ἄρειον Πάγον ζήτημα εἰς τὴν Ὁλομέλειαν ταύτου, διὰ τῆς ἀποφάσεως τῆς ὁποίας ἀνετρέθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 564/1966 ἀπόφασις τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Ναυπλίου. (Ἴδετε τὰ δεκτὰ ὑπὸ ταύτης γενόμενα εἰς σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 26, 875).

Ἐπρόκειτο περὶ ἐφαρμογῆς τῶν ὑπ' ἀριθ. 25/1960 καὶ 37/1963 ἀποφάσεων τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ ὅρων ἐργασίας καὶ ἀμοιβῆς τῶν λογιστῶν τῆς χώρας (ΕΕΔ 19, 1117, ΕΕΔ 23, 180) καὶ προέκυψε τὸ ζήτημα περὶ τῆς ἰσχύος εὐνοϊκωτέρας τοιούτων ρυθμίσεως (Ἴδετε ἐπὶ τοῦ θέματος καὶ σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 26, 875 ἐπ., ἔνθα καὶ παραπομπαὶ εἰς λοιπὴν νομολογίαν τοῦ Ἀρείου Πάγου).

Ἀρείου Πάγου 27/1968, Ὁλομελείας

Πρόεδρος ὁ κ. **Στ. Μαυρομιχάλης**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Κ. Παπαϊωάννου**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Β. Τρίχος, Ε. Δημητρακόπουλος

Αἱ ὑπ' ἀριθ. 24/1960 καὶ 37/1963 ἀποφάσεις τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ ἀποδοχῶν λογιστῶν ἁπάσης τῆς χώρας», περὶ τῆς ἰσχύος καὶ τοῦ χαρακτῆρος τῶν ὁποίων ὡς ἐθνικῶν ὁμοιοεπαγγελματικῶν δὲν γεννᾶται ζήτημα, ἂν καὶ ὁμιλοῦσι περὶ κατωτάτων ὁρίων «μηνιαίων βασικῶν μισθῶν», ρυθμίζουσι κατ' ἐλάχιστον ὅριον τὸ σύνολον τῶν καταβλητέων εἰς τοὺς λογιστὰς καὶ βοηθοὺς λογιστῶν ἀπάσης τῆς χώρας ἀποδοχῶν, καθ' ὅσον τὸ μὲν

βλήθη εἰς τὸ αἰτοῦν ἢ εἰς πρόσληψιν πολεμιστοῦ - δικηγόρου ὑπογρέωσις καὶ οὐχὶ τὴν, ἧς διώκεται ἡ ἀκύρωσις, πρᾶξιν τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ (352/23.3.1967), δυνάμει τῆς ὁποίας ἐτοποθετήθη ἀναγκαστικῶς ὁ παρεμβαίνων ὡς δικηγόρος παρὰ τῷ αἰτοῦντι. Μὴ οὔσης, ὅθεν, ἐπιτρεπτῆς τῆς ἐρεύνης τινὸς τῶν λόγων τούτων ἐπ' εὐκαιρίᾳ προσβολῆς τῆς ρηθείσης περὶ τοποθετήσεως τοῦ παρεμβαίνοντος πράξεως, ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις, καθ' ὃ μέρος βάλλει κατὰ ταύτης, ἀπορριπτέα ἀποβαίνει.

Κατὰ τῆς ὡς ἄνω ἀποφάσεως περὶ τοποθετήσεως τοῦ παρεμβαίνοντος ὡς δικηγόρου παρὰ τῷ αἰτοῦντι ἠσκήθη παρὰ τοῦ τελευταίου τούτου προσφυγὴ ἐνώπιον τοῦ προβλεπομένου ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 11 ν.δ. 2657/1953 Δευτεροβαθμίου Συμβουλίου. Ὡς προκύπτει ὅμως ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 36914/1397/2.5.1967 ἐγγράφου τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ ὑπ' ἀριθ. 262/15.11.1967 ἔγγραφον τοῦ αἰτοῦντος καὶ τὸ Υ.Σ./1968 ὑπηρεσιακὸν σημείωμα τῆς ἀρμοδίας Ὑπηρεσίας τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, ἐπὶ τῆς προσφυγῆς ταύτης ἀπόφασις δὲν ἐξεδόθη, οὐδὲ τὸ αἰτοῦν ἐπικαλεῖται συγκεκριμένην τοιαύτην. Κατ' ἀκολουθίαν ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις, καθ' ὃ μέρος διώκει τὴν ἀκύρωσιν ἀορίστως μνημονευομένης ἀποφάσεως τοῦ εἰρημένου Δευτεροβαθμίου Συμβουλίου, φερομένης ὡς ἐκδοθείσης ἐπὶ τῆς ἀνωτέρω προσφυγῆς τοῦ αἰτοῦντος, ἀπορριπτέα τυγχάνει, καθ' ὃ στρεφομένη κατ' ἀνυπάρκτου πράξεως.

Κατὰ ταῦτα ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις ἀπορριπτέα ἐν τῷ συνόλῳ της ἀποβαίνει, δεκτὴ δὲ ἡ παρέμβασις.

ΠΑΡΟΧΗ ΕΠΙΔΟΜΑΤΩΝ ΠΟΛΥΕΤΙΑΣ ΔΙΑ ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΗΣ ΑΠΟΦΑΣΕΩΣ

'Αποδοχαί προσωπικοῦ 'Ελληνικῶν 'Ηλεκτρικῶν Σιδηροδρόμων

Παροχή διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 12/1961 διαιτητικῆς ἀποφάσεως εἰς τὸ προσωπικὸν τῶν 'Ελληνικῶν 'Ηλεκτρικῶν Σιδηροδρόμων προσθέτου παγίου ἐπιδόματος δι' ἑκάστην τριετίαν ὑπηρεσίας, θεωρουμένης ὡς ὑπηρεσίας πάσης παρὰ τοῖς Ε.Η.Σ. διανυθείσης.—'Εννοια διαιτητικῆς ἀποφάσεως.—Λῆψις τοῦ χρόνου ἀπὸ τῆς τελευταίας συμβάσεως, καταγγελθείσης νομίμως τῆς προηγουμένης καὶ καταβληθείσης τῆς ὑπὸ τοῦ Νόμου 2112/1920 προβλεπομένης ἀποζημιώσεως.—Παραπομπὴ ὅμως τοῦ ζητήματος εἰς τὴν 'Ολομέλειαν τοῦ 'Αρείου Πάγου.

'Ερμηνεύεται ὑπὸ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ 'Αρείου Πάγου ἡ ὑπ' ἀριθ. 12/1961 ἀπόφασις τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου 'Αθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τοῦ προσωπικοῦ τῶν 'Ελληνικῶν 'Ηλεκτρικῶν Σιδηροδρόμων» (ΕΕΔ 20, 961), ὡς πρὸς τὸν ὅρον αὐτῆς περὶ προσθέτου μηνιαίου ἐπιδόματος ἀνὰ τριετίαν, ὡς πρὸς τὸν ὁποῖον παραπέμφθη ἡ ὑπόθεσις εἰς τὴν 'Ολομέλειαν τοῦ 'Αρείου Πάγου.

Θὰ μᾶς ἐπιτραπῇ νὰ σχολιεύσωμεν, ὅτι ἡ γνώμη ὅτι ὑπολογίζεται ὁ χρόνος ὑπηρεσίας ἀπὸ τῆς συνάψεως τῆς νέας συμβάσεως ἐργασίας, ἐφ' ὅσον ἡ προηγουμένη ἐλύθη κανονικῶς καὶ κατὰ τὰς παραγράφους 4 καὶ 5 αὐτῶν προβλέπουσι κλιμάκωσιν τοῦ δι' αὐτῶν καθοριζομένου βασικοῦ μισθοῦ, εἰς τρόπον ὥστε νὰ δαίνῃ οὗτος αὐξανόμενος μετὰ συμπλήρωσιν ὡρισμένου χρόνου προϋπηρεσίας κατὰ τὰ ἐν αὐταῖς καὶ ἐν τῇ παραγράφῳ 7 εἰδικώτερον ὁριζόμενα, τὸ δὲ εἰς τὴν παράγραφον 6 προσδιορίζουσι τὸ χορηγητέον εἰς αὐτοὺς ἐπίδομα γάμου. Οὕτω καθίσταται σαφές, ὅτι αὗται δὲν ἀπέβλεψαν μόνον εἰς τὸν καθορισμὸν τοῦ βασικοῦ μισθοῦ, ἀλλὰ ἐνεσωμάτωσαν εἰς αὐτὸν καὶ τὰς κριθείσας ἀναγκαίας προσαυξήσεις λόγῳ πάσης φύσεως προϋπηρεσίας (πολυετία καὶ παραμονὴ ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ) καὶ ἔτι πλέον καθώρισαν καὶ τὸ εἰς τοὺς ἄρρενας ἐγγάμους παρασχετέον ἐπίδομα γάμου, μὴ καταλειφθέντος ὡς πρὸς αὐτὰς ἢ ἄλλας προσθέτους παροχὰς κενοῦ τινος, χρήζοντος συμπληρώσεως ἐξ ἄλλων κανονιστικῶν ἢ συμβατικῶν διατάξεων, οὐδὲ κατὰ μείζονα λόγον διαφαινομένης τοιαύτης παραπομπῆς ἢ ἐπιφυλάξεως. Ἡ παράγραφος 10 τῶν ἀποφάσεων τούτων, ὁρίζουσα, ὅτι «τυχὸν καταβαλλόμεναι ἀποδοχαί, ἀνώτεραι τῶν ὑπὸ τῶν διαιτητικῶν τούτων ἀποφάσεων καθοριζομένων, δὲν δύνανται νὰ μειωθῶσιν», δὲν ἐξασθενίζει, ἀλλὰ τοὐναντίον ἐνισχύει τὴν ἑρμηνείαν ταύτην. Καθ' ὅσον, χωρὶς νὰ ἐξαιρῇ ἀπὸ τὴν γενομένην ρύθμισιν τὰς προσθέτους παροχὰς ἢ ἐπιδόματα, ἀναφέρεται εἰς τὸ σύνολον τῶν κατὰ τὰ προϊσχύοντα καταβαλλομένων ἢ καταβλητέων ἀποδοχῶν καὶ τούτου ἀπαγορεύει τὴν μείωσιν, ἐξ οὗ παρέπεται, ὅτι ἡ κρίσις περὶ τῆς ὑπάρξεως ἢ μὴ τῆς τελευταίας προϋποθέτει σύγκρισιν τοῦ συνόλου τούτου πρὸς τὸ ὁμοειδὲς τοιοῦτον, ἤτοι τὸ σύνολον τῶν κατὰ τὰς διαιτητικὰς ἀποφάσεις καταβλητέων ἀποδοχῶν, καὶ οὐχὶ σύγκρισιν τῶν ἐπὶ μέρους ποσῶν τοῦ βασικοῦ, ἐπιδομάτων κλπ., περὶ ἧς οὐδεμία ποιεῖται μνεία. Ὅθεν, ἀντιθέτως κρῖναν τὸ δικάσαν ὡς ἐφετεῖον Πρωτοδικεῖον Ναυπλίου καὶ μετὰ τοῦτο ἀπορρίψαν τὸν οἰκεῖον λόγον ἐφέσεως τῆς ἀναιρεσειούσης - ἐναγομένης κατὰ τῆς ἐπιδικασάσης εἰς τὴν ἀναιρεσίβλητον - ἐνάγουσαν ἐκτὸς τῶν ὑπὸ τῶν ὡς ἄνω διαιτητικῶν ἀποφάσεων ὁριζομένων ἀποδοχῶν καὶ ἐπὶ πλέον τὰ πρὸ αὐτῶν καταβαλλόμενα ἐπιδόματα πολυετίας καὶ εὐδοκίμου παραμονῆς ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ, ψευδῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐσφαλμένως ἐφήρμοσε τὰς προμνησθείσας οὐσιαστικὰς διατάξεις, ἐφ' ᾧ καὶ καθισταμένου δεκτοῦ τοῦ παραπεμφθέντος ἐνώπιον τῆς 'Ολομελείας τρίτου λόγου τοῦ ἀναιρετηρίου δέον νὰ ἀναιρεθῇ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις κατὰ τὸ ἄρθρον 807 ἐδ. 17 τῆς Πολ. Δικονομίας.

ελήφθη αποζημίωσις, θά έστηρίζετο εις τον νόμον, ἂν ἐπρόκειτο περὶ ὑπολογισμοῦ τοῦ χρόνου ὑπηρεσίας τοῦ μισθωτοῦ διὰ τὴν ἐξεύρεσιν τῆς ὀφειλομένης κατὰ νόμον 2112/1920 ἀποζημιώσεως ἐν καταγγελίᾳ τῆς νέας συμβάσεως ἐργασίας.

Προκειμένου ὅμως περὶ ἐπιδομάτων πολυετίας ταῦτα συνδέονται πρὸς τὴν συνολικὴν ἐν τῷ πλάθῳ τῶν μισθωτῶν, ὡς τοῦτο κατὰ κανόνα ἀπαντᾶται εἰς τὸν διὰ συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἢ διαιτητικῶν ἀποφάσεων καθορισμὸν τῶν ἀποδοχῶν τῶν μισθωτῶν, μὴ περιοριζομένου μάλιστα τοῦ χρόνου ὑπηρεσίας τούτων παρὰ τῷ αὐτῷ ἐργοδότῃ, ἀλλὰ καὶ παρ' ἄλλῳ τοιούτῳ, ὁ ὁποῖος δὲν διετέλεσεν εἰς οἱονδήποτε ἐναγκλον δεσμὸν μετὰ τοῦ ὑπαρχόντος εἰς καταβολὴν ἐπιδομάτων πολυετίας ἐργοδότου. (Ἴδετε πρόσφατος τὴν ὑπ' ἀριθ. 3/1967 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ΕΕΔ 26, 646, 1/1957 Δ.Δ. Δ.Δ. Θεσσαλονίκης περὶ ὅρων ἀμοιβῆς προσωπικοῦ Ο.Α.Σ.Θ., ΕΕΔ 26, 392, 63/1966 Δ.Δ. Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς προσωπικοῦ Νοσηλευτικῶν Ἱδρυμάτων καὶ Κλινικῶν, ΕΕΔ 26, 266).

Ἀρείου Πάγου 50/1968, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ν. Χαραλάμπης**

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Στ. Σταυρόπουλος**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ν. Μασσούρδης, Ἀντ. Κορβέσης

Ἐν παραγράφῳ 1 τῆς ὑπ' ἀριθ. 12/1961 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν ὁρίζεται, ὅτι εἰς τὸ προσωπικὸν τῆς Α.Ε. «Ἑλληνικοὶ Ἠλεκτρικοὶ Σιδηρόδρομοι» χορηγεῖται (πέραν τῶν καταβαλλομένων προσαυξήσεων κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἐσωτερικοῦ κανονισμοῦ ἢ ἄλλων διατάξεων) πρόσθετον πάγιον ἐπίδομα δι' ἑκάστην συμπεπληρωμένην τριετίαν ὑπηρεσίας καὶ μέχρι πέντε τριετιῶν ἐκ δραχμῶν 20 καὶ ὅτι ὡς ὑπηρεσία διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς ἀποφάσεως ταύτης θεωρεῖται «πᾶσα παρὰ τοῖς Ε.Η.Σ. διανυθεῖσα ὑπηρεσία». Κατὰ τὴν σαφῆ ἔννοιαν τῆς παρατεθείσης διατάξεως, ναὶ μὲν διὰ τὴν χορήγησιν τοῦ ὡς ἄνω ἐπιδόματος καὶ τὸν καθορισμὸν ἐν ἑκάστῃ συγκεκριμένῃ περιπτώσει τοῦ ἀριθμοῦ τῶν τριετιῶν ὑπολογίζεται ὁ χρόνος ἀπασχολήσεως παρ' οἱαδήποτε ὑπηρεσίᾳ τῶν Ε.Η.Σ., ὁσάκις ὅμως ἡ παροχὴ τῆς ἐργασίας ἐγώρησε βάσει πλειόνων συμβάσεων, καταγγελθείσης δὲ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου τῆς μιᾶς ἐξ αὐτῶν ἐγένετο καταβολὴ τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου 2112/1920 προβλεπομένης ἀποζημιώσεως εἰς τὸν ἐργαζόμενον καὶ ἀνέλαβεν οὗτος ἐκ νέου ὑπηρεσίαν, κατόπιν νέας συμβάσεως, δὲν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ὁ ἀπὸ τῆς συνάψεως τῆς διὰ καταγγελίας λυθείσης συμβάσεως διαρρεύσας χρόνος, ἀλλὰ ὁ ἀπὸ τῆς μεταγενεστέρας συμβάσεως τοιοῦτος, τῆς πρώτης συμβάσεως οὔσης ἀνεξαρτήτου καὶ ἐντεῦθεν μὴ ἀσκούσης ἐπιρροὴν διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τοῦ χρόνου ὑπηρεσίας τοῦ ἀπαιτουμένου πρὸς χορήγησιν τοῦ ἐπιδόματος τριετιῶν. Ὅθεν, ἀντιθέτως πρὸς τοῦτο κριθὲν τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, ὡς ἐξ αὐτῆς δείκνυται, ὅτι ἡ ἀναιρεσείουσα ὤφειλε νὰ ὑπολογίσῃ διὰ τὴν παροχὴν τοῦ ἐπιδόματος τριετίας τοῦ ὁριζομένου ὑπὸ τῆς ὡς ἄνω ὑπ' ἀριθ. 12/1961 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν ὁλόκληρον τὸν χρόνον ὑπηρεσίας τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, μολονότι οὗτος, καθ' ἃ ἐδέχθη ἀνελέγκτως, προσελήφθη τὴν 11 Ἰουνίου 1955 ὡς εἰσπράκτωρ λεωφορείου τῶν Ε.Η.Σ. δυνάμει συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου καὶ παρεῖχεν ἐργασίαν μέχρι τῆς 10 Ὀκτωβρίου 1961, ὅτε καταγγέλθη ἡ τοιαύτη σύμβασις καὶ κατεβλήθη εἰς τοῦτον ἡ κατὰ τὸν νόμον 2112/1920 ἀποζημίωσις, ἀκολούθως δέ, ἤτοι ἀπὸ 11 Ὀκτωβρίου 1961, εἰργάσθη παρὰ τῇ ἀναιρεσειούσῃ, κατόπιν συναφθείσης νέας συμβάσεως, ὡς ὁδηγὸς ἠλεκτροκινήτου ὀχήματος, ἐνταγεὶς εἰς τὸ μόνιμον προσωπικὸν ταύτης, ἐσφαλμένως ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὴν μνησθεῖσαν διάταξιν, δι' ἣ καὶ ἀναιρετέα εἶναι ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις κατὰ τὸ ἄρθρον 807 ἐδ. 17 Πολ. Δικονομίας καὶ τὸν βάσιμον περὶ τούτου μοναδικὸν λόγον ἀναιρέσεως. Ὡς ἐκ τοῦ ὅτι ὅμως ἡ προκειμένη ἀπόφασις ἐλήφθη διὰ πλειοψηφίας μιᾶς ψήφου, δέον νὰ παραπεμφθῇ ἡ ἐκδίκασις τῆς ὑποθέσεως εἰς τὴν Ὁλομέλειαν τοῦ δικαστηρίου τούτου κατ' ἄρθρον 3 § 3 τοῦ ν. 3810/1957.

ΑΚΥΡΟ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΑΞΙΩΣΙΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΕΠΙ ΑΚΥΡΟΥ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Παροχὴ ἐργασίας ὑπὸ στερουμένου πτυχίου πρακτικοῦ μηχανικοῦ

Ἀναγκαία ἡ κτήσις καὶ ὑπὸ τῶν ἀσχολουμένων μὲ τὴν λειτουργίαν καὶ συντήρησιν μηχανῶν τῶν ὑπὸ τῶν κειμένων διατάξεων ὁριζομένων πτυχίων ἢ διπλωμάτων πρακτικοῦ μηχανικοῦ.—Δικαίωμα τοῦ μισθωτοῦ ἐπὶ παροχῆς ἐργασίας κατόπιν ἀκύρου συμβάσεως, λόγῳ ἐλλείψεως τῶν ὑπὸ τοῦ Νόμου διὰ τοῦτον ἀπαιτουμένων προσόντων, εἰς ἀπόδοσιν τῆς ὠφελείας τοῦ ἐργοδότου, κατ' ἄρθρον 904 Ἀστικοῦ Κώδικος.—Ἀποτίμησις αὐτῆς.

Ὑπῆκειτο, εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου, ὑπὸ τῆς ὁποίας ἐπεκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 2678/1967 ἀπόφασις τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης, σύμβασις ἐργασίας πρακτικοῦ μηχανικοῦ, ὁ ὁποῖος ὅμως ἦτο πτυχιοῦχος τοῦ κατὰ νόμον πτυχίου.

Ἐφ' ὅσον δὲ ἄκυρος εἶναι ἡ σύμβασις, ἡ ὁποία ἀντίκειται εἰς ἀπαγορευτικὴν διάταξιν νόμου, ἦτοι ἐκείνη, ἡ ὁποία ἐτάχθη πρὸς ἐξυπηρέτησιν γενικωτέρου κοινωνικοῦ σκοποῦ καὶ ἥτις, ὡς ἐκ τῆς φύσεώς της, δὲν δύναται νὰ ἀποκλεισθῇ δι' ἀντιθέτου ἰδιωτικῆς βουλήσεως (*Γ. Μπαλῆ*, Γενικαὶ Ἀρχαὶ § 59, Α.Π. 295/1965, εἰσηγητὴς *Π. Δαλιάνης*, ΕΕΔ 21, 918, Α.Π. 532/1965, εἰσηγητὴς *Σ. Λογαρᾶς*, ΕΕΔ 25, 96 καὶ ἄλλαι), ὑπῆρξε, κατὰ τὰ νομολογούμενα, καὶ ἡ προκαιμένη σύμβασις ἐργασίας ἄκυρος.

Ἄκύρου ὄντος τῆς συμβάσεως δικαιοῦται ὁ μισθωτὸς κατὰ τὸν ἐν ἄρθρῳ 904 Α.Κ. κανόνα ἀποδόσεως εἰς αὐτὸν τῆς ὠφελείας τοῦ ἐργοδότου ἐκ τῆς παροχῆς τῆς ἐργασίας, ὡς δέχεται ἡ ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις, κατὰ τὰ παγίως ἄλλως τε νομολογούμενα. (Ἴδετε καὶ Α.Π. 516/1966, Ὁλομελείας, εἰσηγητὴς *Κ. Ἀναγνωστόπουλος*, ΕΕΔ 26, 15).

Ἀρείου Πάγου 38/1968, Τμ Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ν. Χαραλάμπης**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Καν. Κλαμαρῆς**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Α. Τσάρας, Ἠλ. Παρασκευᾶς

Κατὰ τοὺς ὁρισμοὺς τῶν ἄρθρων 1, 2, 3 καὶ 4 τοῦ πρ. δ) τος τῆς 8/8 Μαρτίου 1935 «περὶ ἀσκήσεως ἐπαγγέλματος μηχανοδηγοῦ καὶ πρακτικοῦ μηχανικοῦ κινητηρίων μηχανῶν» τὰ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 2 αὐτοῦ ὁριζόμενα πτυχία ἢ διπλώματα πρακτικοῦ μηχανικοῦ α', δ' ἢ γ' τάξεως, κατὰ λόγον τῆς δυνάμεως τῶν μηχανῶν, παρέχουσιν εἰς τὸν κάτοχον αὐτῶν τὸ δικαίωμα «ὑπευθύνου ἐπιβλέψεως τῆς λειτουργίας καὶ συντηρήσεως τῆς μηχανῆς». Κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 5 τοῦ ὁ.δ. τῆς 30.1/5-2/1939 «περὶ ἐπιβλέψεως τῆς λειτουργίας καὶ συντηρήσεως κινητηρίων μηχανῶν καὶ ἀτμολεβήτων» οὐδεὶς δύναται νὰ ἀσκῇ ὑπεύθυνον ἐπίβλεψιν λειτουργίας, ὡς καὶ συντήρησιν κινητηρίων μηχανῶν τῶν κατὰ τὰ ἀνωτέρω εἰδικοτήτων, ἐγκατεστημένων ἐντὸς αὐτοτελοῦς μηχανολογικῆς ἐγκαταστάσεως, συνολικῆς δὲ ἰσχύος 20 ἵππων καὶ ἄνω, ἐὰν δὲν εἶναι ἐφωδιασμένος δι' ἀντιστοίχου διπλώματος ἢ πτυχίου, συμφώνως ταῖς διατάξεσι τοῦ ὡς ἄνω ἀπὸ 8/8 Μαρτίου 1935 διατάγματος. Ἐντεῦθεν σαφῶς προκύπτει, ὅτι καὶ οἱ ἀσχολούμενοι μὲ τὴν λειτουργίαν καὶ συντήρησιν μηχανῶν, ἥτις ἐργασία, ὡς ἐκ τῆς φύσεώς της, ἀπαιτεῖ εἰδικὰς γνώσεις, ἀλλὰ καὶ ἰδιάζουσαν εὐθύνην, δέον νὰ κέκτηνται τὰ ὑπὸ τῶν διαληφθεισῶν διατάξεων ὁριζόμενα πτυχία ἢ διπλώματα πρακτικοῦ μηχανικοῦ α', δ' ἢ γ' τάξεως κατὰ τὰς ἐν ἄρθρῳ 4 τοῦ προμνησθέντος διατάγματος διακρίσεις (Ὀλ. Α.Π. 516/1966).

Ἐξ ἄλλου, ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 904 Α.Κ., καθ' ἣν «ὁ καταστὰς πλουσιώτερος ἄνευ νομίμου αἰτίας ἐκ τῆς περιουσίας ἄλλου ἢ ἐπὶ ζημίᾳ τούτου ὑποχρεοῦται εἰς ἀπόδοσιν τῆς ὠφελείας», σαφῶς συνάγεται, ὅτι ἐπὶ παροχῆς ἐργασίας, κατόπιν ἀκύρου συμβάσεως λόγῳ ἐλλείψεως τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου τούτου διὰ τὸν μισθωτὸν ἀπαιτουμένων προσόντων, δικαιοῦται οὗτος εἰς ἀπόδοσιν

της ωφελείας, ἣν ὁ ἐργοδότης ἀπεκόμισεν ἐκ τῆς περιουσίας ἐκείνου, λόγῳ τῆς παρασχεθείσης αὐτῷ ἐργασίας, καὶ ἥτις ἀποτιμωμένη συνίσταται εἰς τὸν μισθόν, ὃν ὁ ἐργοδότης θὰ κατέβαλλεν εἰς ἕτερον μισθωτὸν δυνάμει ἐγκύρου συμβάσεως ἐργασίας, ὑπὸ τὰς αὐτὰς κατὰ τὰ λοιπὰ περιστάσεις.

Ἐν προκειμένῳ, ὡς δείκνυται ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον, κατ' ἀνέλεγκτον ἐκτίμησιν τῶν παρὰ τῶν διαδίκων προσκομισθεισῶν ἀποδείξεων, δέχεται ὡς προκύψαν ἐξ αὐτῶν 1) ὅτι ὁ ἐνάγων, ἤδη ἀναιρεσίβλητος, κατὰ τὴν 6.6.1954 προσελήφθη τὸ πρῶτον ὑπὸ τοῦ ἤδη ἀναιρεσείοντος διὰ συμβάσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου, ὡς τεχνίτης, μὴ κατέχων ὀργανικὴν θέσιν, διὰ τὴν παροχὴν ὑπηρεσιῶν εἰς τὰ ἐκτελούμενα ὑπὸ αὐτὸν ἔργα, διὰ διαδοχικῶν δὲ ὁμοίων συμβάσεων ἐξακολουθεῖ ἔκτοτε καὶ μέχρι τῆς ἀγωγῆς νὰ παρέχῃ συνεχῶς τὰς ὑπηρεσίας του, 2) ὅτι καθ' ὅλον τὸ χρονικὸν διάστημα τῆς παρὰ τῷ ἤδη ἀναιρεσείοντι ἀπασχολήσεώς του, ἀλλὰ καὶ εἰδικώτερον κατὰ τὸ ἐπίδικον ἀπὸ 1ης Αὐγούστου 1961 μέχρις 23 Αὐγούστου 1966, οὗτος, καθ' ὃ εἰδικὸς περὶ τὰς μηχανὰς αὐτοκινήτων, ἀπησχολεῖτο μὲ τὴν ἐπισκευήν, συντήρησιν καὶ χειρισμὸν βενζινοκινήτων καὶ πετρελαιοκινήτων μηχανῶν ἐσωτερικῆς καύσεως συνολικῆς ἰσχύος ἄνω τῶν 30 ἵππων, ἤτοι ἀεροσυμπιεστῶν, πασσαλοπηκτῶν, βενζιναντλιῶν, γερανῶν, ἐκσκαφέων, ἤτοι ἐργασιῶν, αἵτινες, ὡς περαιτέρω ὀρθῶς δέχεται τὸ Πρωτοδικεῖον, ἔδει νὰ ἐκτελῶνται παρὰ πρακτικοῦ μηχανικοῦ γ' τάξεως. Ταῦτα δεχθὲν τὸ Πρωτοδικεῖον καὶ ἐπὶ τούτοις κρίναν ὅτι ὁ ἤδη ἀναιρεσίβλητος ἐνάγων, μὴ κεκτημένος δίπλωμα μηχανικοῦ γ' τάξεως, δικαιοῦται τῆς διαφορᾶς μεταξὺ τῶν καταβληθέντων αὐτῷ ἡμερομισθίων ἀνειδικεύτου ἐργάτου καὶ τῶν καταβλητέων αὐτῷ ἀποδοχῶν τοῦ διπλωματούχου πρακτικοῦ μηχανικοῦ γ' τάξεως, ὡς αὗται καθορίζονται διὰ τῆς ἀπὸ 18.10.1958 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας πρακτικῶν μηχανικῶν καὶ μηχανοδηγῶν, κηρυχθείσης ὑποχρεωτικῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 18045/1959 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, καὶ τῶν ἐπακολουθησασῶν ὑπ' ἀριθ. 32/1960 καὶ 7/1962 ἀποφάσεων τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν καὶ κατὰ τὰς περὶ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 904 Α.Κ., ὡς ἐκ τῆς ἀκυρότητος τῆς μεταξὺ τῶν διαδίκων καταρτισθείσης μὲ τὸ ἀνωτέρω περιεχόμενον συμβάσεως ἐργασίας, καὶ ἀκολούθως, κατὰ μεταρρύθμισιν τῆς ἐκκληθείσης πρωτοδίκου ἀποφάσεως, δεχθὲν τὴν ἀγωγὴν τοῦ ἀναιρεσιβλήτου καὶ ἐπιδικάσαν αὐτῷ διὰ τὴν ὡς εἴρηται αἰτίαν τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 36.258 τὸ μὲν ὀρθῶς τὰς διαληφθείσας διατάξεις ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε καὶ οὐδεμίαν ἑτέραν παρεβίασε, τὸ δὲ ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν καὶ ἀπέκρουσεν ὡς ἀόριστον τὸν παρὰ τοῦ ἀναιρεσείοντος διὰ τῶν προτάσεών του ὑποβληθέντα ἰσχυρισμὸν ὅτι τοῦτο οὐδένα πλουτισμὸν ἀπεκόμισεν ἐκ τῆς παρὰ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου παρασχεθείσης αὐτῷ ἐργασίας πρακτικοῦ μηχανικοῦ γ' τάξεως, οἱ δὲ περὶ τοῦ ἐναντίου 1ος καὶ 2ος λόγοι ἀναιρέσεως τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, ὡς ἀόριστοι, εἶναι ἀπορριπτέοι.

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΕΛΛΙΠΟΥΣ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΩΣ ΚΑΙ ΚΥΡΟΣ ΑΠΟΛΥΣΕΩΣ

Ὑπαλληλική ἰδιότης κατωτέρου ὑγειονομικοῦ προσωπικοῦ

Συζήτησις ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου (Τμήματος ἢ Ὁλομελείας) μετὰ προεκδοθεῖσαν ἀπόφασιν, μὴ ἀπαιτουμένης τῆς ἐπιδόσεως ταύτης.— Ἰδιότης κατωτέρου ὑγειονομικοῦ ὡς ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου ἐκ τοῦ χρόνου προϋπηρεσίας αὐτοῦ, μὴ ἀποσβεννυομένου τοῦ δικαιώματός του ἐκ τῆς μὴ γνωστοποιήσεως ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ εἰς τὸν ἐργοδότην τῆς προϋπηρεσίας του —Παραφύλαξις τοῦ κύρους τῆς καταγγελίας συμβάσεως ἐκ τοῦ ἐλλιποῦς ὑπολογισμοῦ τῆς ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως ἐξ εὐλόγου καὶ δεδικαιολογημένης ἀμφιβολίας τοῦ ἐργοδότου κατ' ἄρθρον 288 Ἀστικοῦ Κώδικος.—Ἀποζημιώσεις διὰ παροχὴν παρανόμου ὑπερωριακῆς ἐργασίας.

Ἔρχεται ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ Γ' Πολιτικοῦ Τμήματος τοῦ Ἀρείου Πάγου μετὰ τὴν ἀναιρετικὴν ὑπ' ἀριθ. 422/1967 ἀπόφασιν τοῦ Β' Πολιτικοῦ Τμήματος (εἰσηγητὴς *Κ. Παπαϊωάννου*, ΕΕΔ 26, 391).

Συνεφώνησε καὶ τὸ Γ' Τμῆμα τοῦ Ἀρείου Πάγου πρὸς τὴν γνώμην τοῦ Β' Τμήματος ὅτι ἡ παράλειψις τῆς γνωστοποιήσεως τῆς προϋπηρεσίας τοῦ κατὰ τὸν ἀ.ν. 199/1936 κατωτέρου ὑγειονομικοῦ ὑπαλλήλου, τῆς ὁποίας συντρεχούσης θεωρεῖται οὗτος ὑπάλληλος διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου 2112/1920, δὲν ἀποσβεννύει καὶ τὸ δικαίωμα τούτου, ὅπως, ἐπικαλούμενος καὶ ἐν ἀμφισβητήσει ἀποδεικνύων τὰς προσδιοριζούσας τὴν ἰδιότητά του ταύτην περιστάσεις, ἀπαιτήσῃ τὴν ἀντιστοιχοῦσαν ἐπὶ πλέον διαφορὰν ἀποζημιώσεως. (Ἴδετε καὶ σχετικὴν μας ἐν ΕΕΔ 26, 995 ἐπ.). (Ἐκ παραδρομῆς προφανῶς ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ Γ' Τμήματος ἀναφέρεται εἰς διαφορὰν ἀποδοχῶν).

Εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς ἀποφάσεως, καταγγελθείσης τῆς συμβάσεως ἐργασίας νοσοκόμου, προσεφύθη ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ἡ ἀντιστοιχοῦσα εἰς ἀργίαν ἀποζημίωσις, ἐνῷ ὠφείλετο εἰς αὐτὴν ἀποζημίωσις ὑπαλλήλου, ἐάν τῆς προϋπηρεσίας, τὴν ὁποίαν εἶχεν αὐτή, ἀλλὰ τῆς ὁποίας ἐτέλει ἐν ἀγνοίᾳ ὁ ἐργοδότης, ἐφ' ὅσον δὲν εἶχε γνωστοποιήσει ταύτην εἰς αὐτὸν ἡ νοσοκόμος κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ὑπηρεσίας της.

Ἔχει γίνει δεκτὸν διὰ σειρᾶς ἀποφάσεων τοῦ Ἀρείου Πάγου (Ἴδετε ἐκ τῶν τελευταίων Α.Π. 629/1967, εἰσηγητὴς *Λ. Κανελλάκος*, ΕΕΔ 27, 79, ἔνθα εἰς σημειώσεις μας καὶ παραπομπαὶ εἰς λοιπάς), ὅτι κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 288 Α.Κ., ἐὰν ἡ μὴ καταβολὴ πλήρους τῆς κατὰ νόμον 2112/1920 ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως, ἐν περιπτώσει καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ὀφείλεται, ὑπὸ τὰς συγκεκριμένας συνθήκας, εἰς δεδικαιολογημένην ἀμφιβολίαν τοῦ ἐργοδότου, δὲν ἐπέρχεται ἀκυρότης τῆς ἐγκύρου κατὰ τὰ λοιπὰ καταγγελίας τῆς συμβάσεως, ἀλλ' ὀφείλεται μόνον συμπλήρωσις τῆς ἀποζημιώσεως.

Τοῦτο ἐδέχθη καὶ ἡ ἐπὶ τῆς αὐτῆς ὑποθέσεως ἀναιρετικὴ ὑπ' ἀριθ. 422/1967, ἔνθ' ἀνωτ., καθ' ἣν ἡ ὑπὸ τὰς περιστάσεις ταύτας καταβολὴ τῆς ἠλαττωμένης ἀποζημιώσεως διακωλύει τὴν ἐπέλευσιν τῆς ἐκ τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 3198/1955 ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας συμβάσεως.

Ἡ ἐν προκειμένῳ ὅμως ὑπόθεσις, ὡς συνάγεται ἐκ τῆς ἀποφάσεως, ἐξελίχθη ὡς ἑξῆς: Ὁ ἐργοδότης, ἀγνοῶν τὰ συγκροτοῦντα τὴν ὑπαλληλικὴν ἰδιότητα τῆς μισθωτοῦ στοιχεῖα, ἤτοι τὴν προϋπηρεσίαν αὐτῆς, προσέφερεν εἰς τὴν μισθωτὸν ἀποζημίωσιν ἐργατορίας, τὴν ὁποίαν καὶ ἀπέκρουσεν ἡ μισθωτός.

Διὰ νὰ θεωρηθῇ ὅμως ὡς καταβληθεῖσα ἡ κατὰ τὸ ἄρθρον 5 § 3 τοῦ νόμου 3198/1955 ἀποζημίωσις, ἀρνηθείσης τῆς μισθωτοῦ νὰ παραλάβῃ ταύτην, ἔπρεπε νὰ κατατεθῇ εἰς τὸ Ταμεῖον Παρακαταθηκῶν καὶ Δανείων καὶ οὕτω κατὰ τὰ ἄρθρα 416, 427 καὶ 430 Α.Κ. νὰ ἀποσβεσθῇ ἡ ἀνοχὴ διὰ καταβολῆς, ὡς ὁρίζει ὁ νόμος (πρβλ. Α.Π. 436/1959, εἰσηγητὴς *Κ. Παπαϊωάννου*, ΕΕΔ 18, 1249), τῆς ὑπ' ἐλάττων καταβολῆς τῆς ἀποζημιώσεως μὴ ἐπιφερούσης τὸ κῦρος τῆς καταγγελίας, ὑφ' ἃς περιστάσεις ἐγένετο ἡ καταβολὴ ἐλλιποῦς ἀποζημιώσεως κατὰ τὰ νομολογηθέντα.

Εἰς τὴν περίπτωσιν ὅμως τῆς ἀναπαγιτικῆς ἀποφάσεως δὲν κατεβλήθη, μετὰ τὴν ἄρνησιν τῆς μισθωτοῦ νὰ παραλάβῃ ταύτην, μειωμένην, οὐδεμία ἀποζημίωσις, δι' ὃ καὶ τὸ Δικαστήριον ἐπιδικάζει αὐτῇ πλήρη τὴν ἀποζημίωσιν.

Ἐν τοιαύτῃ ὅμως περιπτώσει περιγράφεται, νομίζομεν, ἡ ἐπιτακτικὴ διὰ τὴν καταβολὴν ἀπο-

ζημιώσεως εἰς τὸν ἀπολυόμενον διάταξις τοῦ ἄρθρου 5 β 3 τοῦ νόμου 2112/1920, ἡ ὁποία συνδέει τὸ κῦρος τῆς καταγγελίας πρὸς τὴν καταβολὴν τῆς ἀποζημιώσεως.

Εἰς τὴν περίπτωσιν μάλιστα τῆς ἀποφάσεως ἠδύνατο νὰ ὑποστηριχθῇ, ὅτι ἀπέλειφεν ἀπὸ τὸν ἐργοδότην ἡ καλόπιστος ἐκπλήρωσις τῆς ἐνοχῆς, ἀφοῦ μετὰ τὴν ὑπὸ τῆς μισθωτοῦ ἀπόκρουσιν τῆς ἐλλιποῦς ἀποζημιώσεως ὤφειλεν ὁ πρῶτος νὰ ἐκπληρώσῃ τὰ καθ' ἑαυτόν, πληροφορούμενος παρ' αὐτῆς τὰ στοιχεῖα τῆς ὑπαλληλικῆς της ἰδιότητος, τὰ ὁποῖα δὲν εἶχε μέχρι τῆς ἀπολύσεώς της γνωστοποιήσει, καὶ καταβάλῃ τὴν νόμιμον ἀποζημίωσιν, ἐνῷ οὗτος δὲν κατέβαλε ποσὸν τοιαύτην.

Ἀρείου Πάγου 4/1968, Τμ. Γ'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Θ. Καμπέρης**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Κ. Χουρδάκης**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Σ. Τζουβαλόπουλος, Ν. Οἰκονόμου

Ὡς προκύπτει ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 834 § 5 Πολ. Δικονομίας, ὡς τοῦτο ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 25 τοῦ ν. 3810/1957, διὰ πᾶσαν νέαν συζήτησιν ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου (Τμήματος ἢ Ὁλομελείας) δὲν ἀπαιτεῖται ἐπίδοσις προεκδοθείσης ἀποφάσεως τῆς Ὁλομελείας ἢ τοῦ Τμήματος. Ὅθεν ἡ περὶ ἀπαραδέκτου τῆς συζητήσεως ἔνστασις τῆς ἐναγομένης ἐκ τοῦ λόγου ὅτι δὲν προηγήθη ταύτης ἐπίδοσις τῆς προεκδοθείσης ἀποφάσεως τοῦ δικαστηρίου τούτου εἰς αὐτὴν εἶναι ἀβάσιμος καὶ ἀπορριπτέα.

Καὶ τὸ Τμῆμα τοῦτο σύμφωνον ἔχει τὴν γνώμην πρὸς τὴν διὰ τῆς ἀναιρετικῆς ἀποφάσεως ἐξενεχθεῖσαν ἐπὶ τοῦ νομικοῦ ζητήματος, καθ' ἣν ἡ μὴ γνωστοποίησις ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ εἰς τὸν ἐργοδότην κατὰ τὸν χρόνον τῆς προσλήψεώς του εἰς τὴν ἐργασίαν τῆς προϋπηρεσίας του, ἐξ ἧς καθορίζεται καὶ ἡ ἰδιότης τούτου ὡς ὑπαλλήλου, προκειμένου περὶ μισθωτοῦ ὑγειονομικοῦ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀ.ν. 199/1936, δὲν ἀποσβεννύει τὸ δικαίωμα τούτου, ὅπως, ἐπικαλούμενος τὰς προσδιοριζούσας τὴν ἰδιότητά του ταύτην περιστάσεις, ἀπαιτήσῃ τὴν εἰς αὐτὴν ἀντιστοιχοῦσαν διαφορὰν ἀποδοχῶν.

Ἀναιρεθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 5955/1964 ἀποφάσεως τοῦ ἐπὶ τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 422/1967 ἀποφάσεως τοῦ δικαστηρίου τούτου (Τμῆμα Β'), δέον ὅπως, ἐπανερχομένων τῶν διαδίκων εἰς τὴν πρὸ τῆς ἀναιρεθείσης ἀποφάσεως κατάστασιν, ἐξετασθῇ ἡ ἐφ' ἧς ἡ ἀναιρεθεῖσα ἀπόφασις ἀγωγὴ τῆς ἐναγούσης.

Ὡς ἐν τῇ κρινομένῃ ἐκθέσει ἀγωγῆς ἐκτίθεται, ἡ ἐνάγουσα, προσληφθεῖσα ὑπὸ τῆς ἐναγομένης Ἑταιρείας ὡς ἀδελφὴ νοσοκόμος διὰ τῆς ἀπὸ 1 Μαρτίου 1963 συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας, προσέφερε τὰς ὑπηρεσίας της εἰς τὴν ἐνταῦθα κλινικὴν τῆς ἐναγομένης «Κυανοῦς Σταυρὸς» ἐκτοτε μέχρι τῆς κατὰ τὴν 3 Φεβρουαρίου 1964 καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ὡς νυκτερινὴ νοσοκόμος. Ὅτι κατὰ τὸν χρόνον τῆς προσλήψεώς της εἶχεν ὁμοιοβῆ προϋπηρεσίαν πλέον τῶν πέντε ἐτῶν, μὴ καταβληθείσης δὲ τῆς νομίμου ἀποζημιώσεώς της κατὰ τὴν γενομένην ὑπὸ τῆς ἐναγομένης καταγγελίαν τῆς συμβάσεως τῆς προσιδιαζούσης εἰς τὴν ἰδιότητα ταύτης ὡς ὑπαλλήλου, ἀκύρου δὲ οὔσης ἐκ τοῦ λόγου τούτου τῆς καταγγελίας, δικαιοῦται τῶν ἐν αὐτῇ ἀναφερομένων μισθῶν ὑπερημερίας, ἄλλως τῶν ἐν αὐτῇ ἀναφερομένων διαφορῶν ἀποδοχῶν διὰ ὥρα ἑορτῶν, ἀποζημιώσεως ὑπερωριακῆς ἐργασίας καὶ προσαυξήσεως καὶ τῆς διαφορᾶς τοῦ ὀφειλομένου ποσοῦ λόγῳ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ὡς καὶ τοῦ ἐπιδόματος ἀδείας. Οὕτως ἔχουσα ἡ ἀγωγὴ εἶναι νόμῳ βάσιμος καὶ ἐξεταστέα, ἐρειδομένη ἐπὶ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 656 Ἀστικοῦ Κώδικος, 5 τοῦ νόμου 3198/1955, 1 § 1 ἐδ. α' τοῦ ἀ.ν. 199/1936 καὶ τῶν σχετικῶν συλλογικῶν συμβάσεων.

Ἐκ τῶν καταθέσεων τῶν ἐξετασθέντων μαρτύρων ἀποδείξεως καὶ ἀνταποδείξεως κατὰ τὴν ἐνώπιον τοῦ ἐκδόντος τὴν ἀναιρεθεῖσαν ἀπόφασιν τοῦ Πρωτοδίκου, τῶν ἐπικαλουμένων παρ' ἀμφοτέρων τῶν διαδίκων καὶ προσαγομένων ἐγγράφων καὶ ἐνόρκων βεβαιώσεων, ἀρκούντως, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου, ἐβεβαιώθησαν τὰ ἀκόλουθα: Ἡ ἐνάγουσα ἀδελφὴ νοσοκόμος προσελήφθη κατὰ τὴν 1 Μαρτίου 1963 ὑπὸ τῆς ἐναγομένης διὰ συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, ὑπηρέτησε δὲ ἐκτοτε εἰς τὴν ἐνταῦθα κλινικὴν ταύτης ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Κυανοῦς Σταυρὸς» ὡς νυκτερινὴ νοσοκόμος μέχρι τῆς 5 Φεβρουαρίου 1964, ὅτε ἡ ἐναγομένη κατήγγειλε τὴν σύμβασιν ἐργασίας διὰ δηλώσεως, κοινοποιηθείσης νομίμως, προσφερθεῖσα εἰς τὴν καταβολὴν ἀποζημιώσεως τῆς ἐναγούσης ἐκ δραχμῶν

275, ὡς καὶ τῶν κατὰ τὸν χρόνον τῆς καταγγελίας ὀφειλομένων αὐτῇ, ὑπολογίσασα τὴν ἀποζημίωσιν ταύτην ἀνάλογον πρὸς τὴν πρὸς ἐργατοτεχνίτας ὀφειλομένην, ἣν ὅμως ἀποζημίωσιν ἡ ἐνάγουσα κατὰ τὴν ὁμολογίαν της ἀπέκρουσεν. Ὅτι ἡ ἐνάγουσα κατὰ τὸν χρόνον τῆς προσλήψεώς της εἶχε πράγματι ὁμοειδῆ προϋπηρεσίαν πέντε περίπου ἐτῶν εἰς θεραπευτήρια καὶ κλινικὰς (πρβλ. προσαγομένας σχετικὰς βεβαιώσεις), δὲν ἐβλήθη ὅμως ταύτην εἰς τὴν ἐναγομένην καὶ καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς παρ' αὐτῇ ὑπηρεσίας της ἠμέλησε νὰ προσκομίσῃ εἰς αὐτὴν τὰ σχετικὰ μὲ τὴν προϋπηρεσίαν της ἀποδεικτικά, κατ' ἀκολουθίαν κέκτηται μὲν ἡ ἐνάγουσα τὴν ἰδιότητα τοῦ ὑπαλλήλου κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 1 § 1 ἐδ. 6' τοῦ ἀ.ν. 199/1936, ὑπαγομένη εἰς τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 2112, ὡς μεταγενεστέρως ἔχει τροποποιηθῆ, δικαιουμένης ἀποζημιώσεως, συνισταμένης εἰς τὰς ἀποδοχὰς ὑπὸ καθεστὼς πλήρους ἀπασχολήσεως τριάκοντα ἡμερῶν, ὁ ἐλλιπὴς ὅμως ὑπολογισμὸς τῆς ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως, γενόμενος ἐξ ἐλλόγου βεβαιολογημένης ἀμφιβολίας τῆς ἐργοδότιδος, λόγῳ τῆς μὴ δηλώσεως τῆς προϋπηρεσίας ὑπὸ τῆς ἐναγούσης καὶ ἐγκαίρου προσαγωγῆς τῶν σχετικῶν μὲ ταύτην ἀποδεικτικῶν, δὲν ἀναιρεῖ τὸ κῦρος τῆς γενομένης καταγγελίας οὔτε καὶ ἐκ τοῦ λόγου ὅτι αὕτη ὀπολείπεται κατὰ ποσὸν ἀσήμαντον τῆς ἐπὶ ἐργατοϋπαλλήλου ὀφειλομένης, καθ' ὅσον ἡ ἀκύρωσις ταύτης ἀντίκειται εἰς τὴν κατὰ τὸ ἄρθρον 288 Ἀστ. Κώδικος καλὴν πίστιν. Δικαίωμα δὲ μόνον παρέχεται εἰς τὴν ἐνάγουσαν ἐπὶ τῆς ἐπὶ πλέον διαφορᾶς, ἐν προκειμένῳ δὲ ἐπὶ ὁλοκλήρου τοῦ ποσοῦ ταύτης, ἐφ' ὅσον ἡ ἐπὶ ἔλαττον προσφορὰ ἀπεκρούσθη ὑπὸ τῆς ἐναγούσης. Περαιτέρω ἐβεβαιώθη, ὅτι ὁ μισθὸς τῆς ἐναγούσης κατὰ τὴν ἀπὸ 30.1.1960 συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας νοσηλευτικοῦ προσωπικοῦ ἰδιωτικῶν κλινικῶν Ἀθηνῶν - Πειραιῶς καὶ Προαστίων, ἐγκριθεῖσαν νομίμως, ἀνήρχετο εἰς δραχμὰς 850 μηνιαίως, εἰς ἃς δέον ὅπως προστεθοῦν καὶ δραχμαὶ 300 διὰ τροφοδοσίαν, δραχμαὶ 150 διὰ κατοικίαν, δραχμαὶ 75 διὰ πλυντικά, ἤτοι δραχμαὶ 525 μηνιαίως (συνομολογοῦνται καὶ ὑπὸ τῆς ἐναγομένης) καὶ ποσοστὸν 25% διὰ νυκτερινὴν ἐργασίαν, ἤτοι σύνολον 1.719 + 48 διὰ δύο Κυριακὰς μηνιαίως (ὡρομίσθιον 29 δραχμῶν Χ 2) καὶ ὅτι αὕτη εἰργάζετο ὑπερωριακῶς κατὰ μίαν ὥραν ἡμερησίως ἐπὶ 25 ἡμέρας τοῦ μηνός, ἤτοι συνολικῶς εἰργάσθη ἐπὶ πλέον καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς ὑπηρεσίας της ἐπὶ 280 ὥρας. Κατὰ τὸ ποσὸν τὸ ὀφειλόμενον διὰ τὴν ἐργασίαν ταύτην ἡ ἐναγομένη κατέστη πλουσιωτέρα, μὴ καταβαλοῦσα τοῦτο εἰς ἑτέραν μὲ τὰ προσόντα τῆς ἐναγούσης, πλέον δὲ τούτου καὶ ποσοστὸν ἐπ' αὐτοῦ 75% κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 4020/1959 ν.δ. Ἀκολούθως τούτοις αἱ ἀποδοχαὶ τῆς ἐναγούσης διὰ τὸν καθορισμὸν τῆς μηνιαίας ἀποζημιώσεως λόγῳ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀνήρχοντο εἰς δραχμὰς 850 + 525 = 1.375 Χ 25% = 344 = 1719 + 48 + 220 ἀναλογίαν δώρων Χριστουγέννων καὶ Πάσχα = 1.981, ὅπερ ποσὸν δέον ὅπως ἐπιδικασθῇ εἰς αὐτήν. Τοῦ δευτέρου κονδυλίου τῆς ἀγωγῆς διὰ διαφορὰς ἀποδοχῶν ἡ ἐνάγουσα παρητήθη διὰ τῶν προτάσεών της. Πλέον τῶν ἀνωτέρω δέον ὅπως ἐπιδικασθοῦν διὰ δῶρα Πάσχα 1964 δραχμαὶ 293 (τὸ 1/15 τοῦ ἡμίσεος μισθοῦ ἐπὶ 5 ὀκταήμερα, ἀπόφ. 32500/1964 Ὑπουργοῦ Ἐργασίας) καὶ Χριστουγέννων τοῦ ἔτους 1963 δραχμαὶ 1.767, μὴ καταβληθέντα, ἐπίδομα ἀδείας 1964 (ἄρθρον 1 § 3 καὶ ἄρθρον 2 § 7 ἀ.ν. 199/1936) 20 ἡμερῶν, ἤτοι δραχμαὶ 1.140 (1.719 : 30 Χ 20). Πλέον τῶν ἀνωτέρω ἡ ἐνάγουσα δικαιοῦται ἀμοιβῆς λόγῳ ὑπερωριακῆς ἐργασίας κατὰ τὰ προμνησθέντα ἐπὶ 280 ὥρας ἐπὶ δραχμὰς 8 = 2.240 Χ 75% = 1.680, ἤτοι σύνολον 3.920. Ἐκ τῶν προσαγομένων καταστάσεων, φερουσῶν τὴν ὑπογραφὴν τῆς ἐναγούσης, προκύπτει, ὅτι αὕτη ἔλαβε πᾶν ὅ,τι ἐδικαιοῦτο ἐκ προσαυξήσεως διὰ νυκτερινὴν ἐργασίαν καὶ ἐργασίαν κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ ἐξαιρεσίμους ἡμέρας. Κατ' ἀκολουθίαν τῶν ἀνωτέρω ἡ ἀγωγὴ δέον ὅπως ἀπορριφθῇ ὡς πρὸς τὸ πρῶτον αἴτημα αὐτῆς περὶ μισθῶν ὑπερημερίας καὶ ὡς πρὸς τὸ αἴτημα ἐπιδικάσεως ἀμοιβῆς διὰ νυκτερινὴν ἐργασίαν καὶ ἐργασίαν διὰ Κυριακὰς καὶ ἐξαιρεσίμους, γίνῃ δὲ ἐν μέρει δεκτὴ διὰ τὰ λοιπὰ αἰτήματα κατὰ τὰ προμνησθέντα διὰ συνολικὸν ποσὸν δραχμῶν 7.961, ἤτοι 1981 + 1767 + 293 + 3.920 = 7.961, εἰς ὃ περιλαμβάνεται καὶ τὸ διὰ τῆς καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας προσφερθὲν ὑπὸ τῆς ἐναγομένης πρὸς τὴν ἐνάγουσαν.

ΚΑΤΑΧΡΗΣΤΙΚΗ ΥΠΟ ΕΡΓΟΔΟΤΟΥ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ὑπερημερία ἐργοδότου καὶ ὑποχρέωσις καταβολῆς μισθοῦ

Καταχρηστική καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας μισθωτοῦ καὶ συνεπῶς ἄκυρος, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι προσέφυγεν οὗτος εἰς τὴν Ἐπιθεώρησιν Ἐργασίας, παραπονούμενος κατὰ τοῦ ἐργοδότου αὐτοῦ διὰ καθυστέρησιν ὀφειλομένου μισθοῦ. – Περιέλευσις τοῦ ἐργοδότου εἰς ὑπερημερίαν καὶ ὑποχρέωσις καταβολῆς μισθοῦ.

Ὅμοια, ὡς ἡ τῆς κατωτέρω δικαστικῆς ἀποφάσεως, ὑπῆρξεν ἡ περίπτωσις τῆς Α.Π. 9/1955 (εἰσηγητής *Α. Χαμάρτος*, ΕΕΔ 12, 180), δεχθείσης καὶ ταύτης ὅτι ἀποτελεῖ κατάχρησιν δικαιώματος ἡ ἀπόλυσις μισθωτοῦ, διότι οὗτος ἀνεφέρθη εἰς τὴν Ἐπιθεώρησιν Ἐργασίας, διατυπώσας παράπονα κατὰ τοῦ ἐργοδότου του.

Δοθέντος, ὅτι οἱ Ἐπιθεωρηταὶ Ἐργασίας κατὰ τὰς περὶ τούτου διατάξεις (ν.δ. 2954/1954, ΕΕΔ 13, 956 , νόμος 3249/1955 περὶ κυρώσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 81 Διεθνοῦς Συμβάσεως περὶ Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας εἰς τὴν βιομηχανίαν καὶ τὸ ἐμπόριον, ΕΕΔ 14, 989) ἐξοπλίζονται ὑπὸ τοῦ Νομοθέτου δι' εὐρείας ἐξουσίας διὰ τὸν ἔλεγχον τῆς ἐφαρμογῆς τῶν ἐργατικῶν νόμων, ἀκόμη καὶ μὲ τὸ δικαίωμα μηνύσεως κατὰ τῶν παραβατῶν τῶν νόμων, εἶναι πράγματι ἀδιανόητον νὰ ἀναγνωρίζεται ὡς εὑρισκομένη ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς καλῆς πίστεως καὶ τοῦ κοινωνικοῦ ἢ οἰκονομικοῦ σκοποῦ τὸ δικαίωμα τοῦ ἐργοδότου καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας, ἡ ὁποία ἐγένετο, διότι ὁ μισθωτός, ὑπὲρ τοῦ ὁποίου ἐτάχθη καὶ ἡ νομοθετικὴ προστασία, προσέφυγεν εἰς τὴν ἁρμοδίαν διὰ τὴν προστασίαν του Ἀρχήν.

Διερωτώμεθα ὅμως ἐκ τῆς περιπτώσεως τῆς κατωτέρω δικαστικῆς ἀποφάσεως, καθ' ἣν ἐμφανίζεται ἐγωπαθὴς ἐργοδότης, λέγων παρουσίᾳ τοῦ προσωπικοῦ του «ὅποιος πάῃ εἰς τὴν Ἐπιθεώρησιν Ἐργασίας θὰ ἔχῃ τὴν τύχην τῆς ἐναγούσης», ὡς δέχεται ἡ ἀπόφασις ὡς ἀποδειχθέν, ἂν μόνη ἡ ἐκ τοῦ ἄρθρου 281 Ἀστικοῦ Κώδικος βοήθεια τοῦ μισθωτοῦ, δηλαδὴ ἡ ἀκυρότης τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως, εἶναι τὸ ἐνδεδειγμένον διὰ τὴν προστασίαν τοῦ μισθωτοῦ μέσον.

Καθ' ἡμᾶς θὰ ἔπρεπε, ἀντὶ τῆς ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας, ὡς εἶναι ἡ ἐκ τοῦ ἄρθρου 281 Ἀστικοῦ Κώδικος συνέπεια, νὰ κατεδικάζετο ὁ ἐργοδότης, κατὰ εἰδικὴν νομοθετικὴν διάταξιν ἐπὶ τοιούτων περιπτώσεων, εἰς ἀποζημίωσιν, ἡ ὁποία θὰ καθίστα τοῦτον πλέον συνεπῆ καὶ ἔναντι τῶν πρὸς τὴν Ἐπιθεώρησιν Ἐργασίας ὑποχρεώσεών του, αἱ ὁποῖαι διαγράφονται εἰς τοὺς κειμένους νόμους, ἐνῷ, ἐξ ἄλλου, θὰ ἐβίαζεν οὗτος νὰ προβαίνῃ εἰς προμηθείας τοῦ προσωπικοῦ του ἐνεργείας, ὡς συνέβη εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς ἀποφάσεως.

Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 251/1968

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν

Πρωτοδίκης ὁ κ. **Πρ. Ἀσημιάδης**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Τ. Ἀρχιμανδρίτης, Ι. Καϊσούλας

Ἐβεβαιώθησαν τὰ ἀκόλουθα: Δυνάμει συμβάσεως μισθώσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, καταρτισθείσης μεταξὺ τῶν διαδίκων, ἡ ἐνάγουσα προσελήφθη παρὰ τοῦ νομίμου ἐκπροσώπου τῆς ἐναγομένης ὡς ἐργάτρια ἐπὶ ἡμερησίῳ μισθῷ 75 δραχμῶν καὶ παρέσχεν αὐτῇ τὰς ὑπηρεσίας της ὡς τοιαύτη ἀπὸ τῆς 14.3.1967 ἕως τῆς 6.9.1967. Αὕτη, δικαιουμένη λαμβάνειν παρὰ τῆς ἐργοδότιδος αὐτῆς δεδουλευμένα ἡμερομίσθια, προσέφυγε τὴν 4.9.1967 εἰς τὴν Ἐπιθεώρησιν Ἐργασίας Περιστερίου, ἥτις ἐκάλεσε τὸν ἐκπρόσωπον τῆς ἐναγομένης, ἵνα ἐμφανισθῇ πρὸς ἐπίλυσιν τῆς διαφορᾶς τὴν 11 π.μ. ὥραν τῆς 6.9.1967, καθ' ἣν προσελθὼν ὑπεσχέθη τὴν καταβολὴν τῶν ὀφειλομένων, εὐθὺς δὲ ὡς ἐπανῆλθεν ἐν τῷ ἐργοστασίῳ ἐξέδιωξε τὴν ἐνάγουσαν ἐκ τῆς ἐργασίας της παρουσίᾳ τοῦ προσωπικοῦ της, πρὸς ὃ ἀποτανθεὶς εἶπεν «ὅποιος πάῃ εἰς τὴν Ἐπιθεώρησιν Ἐργασίας θὰ ἔχῃ τὴν τύχην τῆς ἐναγούσης», χωρὶς ἔκτοτε ἡ ἐναγομένη νὰ ἀποδεχθῇ τὰς προσηκόντως προσφερομένας αὐτῇ ὑπηρεσίας ἐκείνης, παρ' ἧς ἠξίωσε διὰ τοῦ ἐργατοτεχνίτου της Δ., ὅστις ἐπεσκέφθη τὴν ἐνάγουσαν ἐν τῇ οἰκίᾳ της, ὅπως ὑπογράψῃ τὸ ὅπερ τῇ προσεκόμισεν ἐκείνης ἔγγραφον τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως, ἐπιδοθείσης τελικῶς διὰ δικαστικοῦ κλητῆρος τὴν 8.9.1967, συνεπείᾳ τῆς ἀρνήσεως ἐκείνης νὰ παραλάβῃ ταύτην. Τὰ ἀνωτέρω προκύπτουσιν οὐ μόνον ἐκ τῆς καταθέσεως τῆς ὑπὲρ

ΥΠΕΡΩΡΙΑΙ

ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΟ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΥΠΕΡ ΤΑ ΝΟΜΙΜΑ ΧΡΟΝΙΚΑ ΟΡΙΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Περίπτωσις έφαρμογής τοῦ ἄρθρου 8 § 2 Ν.Δ. 4020/1959

Διατί ἐθεσπίσθη ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 8 § 2 Ν.Δ. 4020/1959 περὶ ἀπαιτήσεων ἐκ παροχῆς ὑπερωριακῆς ἐργασίας.—Δικαιοῦχος τούτων μόνον ὁ ἐργασθεὶς ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς καὶ πέραν τοῦ ὑπὸ διατάξεως Νόμου ἢ κατ' ἐξουσιοδότησιν αὐτοῦ διατάγματος καθοριζομένου ὡραρίου ἐργασίας βάσει ἀκύρου ἐργασιακῆς συμβάσεως καὶ ὄχι καὶ ὁ ἐργασθεὶς ἐπὶ πλέον μέν τοῦ καθοριζομένου τυχὸν ὑπὸ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ διαιτητικῆς ἀποφάσεως ὡραρίου ἐργασίας.— Ἀξιώσεις τοῦ τελευταίου.

Τὸ Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν, δικάσαν ὡς ἐφετεῖον κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, ἀπηχολήθη καὶ πάλιν περὶ τῆς ἐννοίας τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 8 § 2 τοῦ ν.δ. 4020/1959 περὶ ἀπαιτήσεων τοῦ μισθωτοῦ ἐν παροχῇ παρανόμων ὑπερωριῶν (ΕΕΔ 18, 1271).

Δέχεται, καὶ τοῦτο τελεῖ ἐν ἁρμονίᾳ πρὸς τὰ ἐπὶ τοῦ θέματος νομολογηθέντα, ὅτι ἡ ἀνωτέρω διάταξις ἀναφέρεται εἰς ὑπέρβασιν τῶν διὰ νόμου τεθεσπισμένων χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας καὶ ὄχι καὶ ἐκείνων, τὰ ὁποῖα τυχὸν καθωρίσθησαν διὰ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἢ καὶ ἀτομικῆς, περιεχούσης ὅρους εὐνοϊκωτέρους τῶν τοῦ νόμου, ὡς δύναται τοῦτο νὰ ὁρισθῇ. (Ἴδετε Σ.Ε. 2370/1960, εἰσηγητής *Χ. Παναγιωτόπουλος*, ΕΕΔ 20, 17, Σ.Ε. 129/1964, εἰσηγητὴς *Β. Ρώτης*, ΕΕΔ 23, 389).

Εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς ἀποφάσεως ἐπρόκειτο περὶ ἐργασίας χειριστοῦ ἐκσκαπτικοῦ ἀνυψωτικοῦ μηχανήματος, διὰ τοὺς ὁποίους κατὰ τὴν ἀπὸ 14.9.1964 συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας (ΕΕΔ 23, 1268) ἔχει ὁρισθῇ, ὅτι ἡ ἐργασία τοῦ Σαββάτου εἶναι ἐπτάωρος, ἐνῷ κατὰ τὴν ἐπικαλουμένην ὑπὸ τῆς ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου διάταξιν ἔχει καθορισθῇ ἑκτάωρος ἐργασία.

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 23396/1967

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν
Πρόεδρος ὁ κ. **Ν. Μελᾶς**
Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. **Βασ. Κόκκινος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ζ. Ἀγραφιώτης, Γ. Λεοντῆς

Κατὰ τὴν παράγραφον 2 τοῦ ἄρθρου 8

τῆς ἐναγούσης ἐξετασθείσης μάρτυρος, πρὸς ἣν εἰσηγήθη ταῦτα καὶ ὁ Δ., οὗτινος τὴν ἔνορκον μαρτυρίαν ἀπέφυγεν ἡ ἐναγομένη, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῆς προσπαθείας τῆς ὑπὲρ τῆς ἐναγομένης ἐξετασθείσης μάρτυρος - συγγενοῦς τῆς ἐναγούσης - ἀφ' ἑνὸς νὰ πείσῃ αὐτήν, ὅπως παραιτηθῇ τῆς ἀγωγῆς, διότι θὰ ἐξητάζετο ὡς μάρτυς κατ' αὐτῆς καὶ θὰ κατέθετεν ὅ,τι ἡ ἐργοδότις της τῇ ὑπηγόρευεν, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἐκ τῆς ἀγνοίας τῶν πραγμάτων, ἀνθ' ὧν αὐτὴ κατέθηκεν ὅτι ἡ ἐνάγουσα κατέφυγεν εἰς τὴν Ἐπιθεώρησιν, διὰ νὰ πληροφορηθῇ τὸ ποσὸν τῆς συνεπείᾳ τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἀποζημιώσεώς της, ὅπερ, ἐὰν εἶχετο ἀληθείας, δὲν συνέτρεχε λόγος νὰ κληθῇ τὴν 6.9.1967 ὡς ἄνω καὶ ὁ ἐκπρόσωπος τῆς ἐναγομένης καὶ τῆς ἀποκρύψεως τῆς ἀνωτέρω δηλώσεως ταύτης, διότι αὐτὴ δὲν ἰσχυρίζετο, ὅτι μετὰ τὴν ἐπάνοδον τούτου ἐκ τῆς Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας συνεκλήθη τὸ προσωπικόν, διὰ τὸν ὁποῖον ἀγνοεῖ αὐτὴ προαναφερθέντα λόγον. Ἡ ὑπὸ τὰ προδιοληφθέντα περιστατικὰ ἄσκησις τοῦ δικαιώματος τῆς ἐναγομένης νὰ καταγγείλῃ τὴν ἐργασιακὴν μετὰ τῆς ἐναγούσης σύμβασιν ὑπερβαίνει τὰ ὑπὸ τῆς καλῆς πίστεως, τῶν χρηστῶν ἠθῶν καὶ κοινωνικοῦ καὶ οἰκονομικοῦ σκοποῦ τοῦ δικαιώματος ἐπιβαλλόμενα ὅρια καὶ καθιστᾷ τὴν καταγγελίαν ἄκυρον (ἄρθρα 281, 180 Α.Κ.), τὴν δὲ ἐκτοτε ἀρνηθεῖσαν τὰς ὑπηρεσίας τῆς ἐναγούσης ἐναγομένην ὑπερήμερον περὶ τὴν ἀποδοχὴν αὐτῶν καὶ ἐντεῦθεν ὑπόχρεων κατὰ τὰ ἄρθρα 349, 350, 648 καὶ 656 τοῦ Α.Κ. εἰς τὴν καταβολὴν τῶν ἡμερησίων μισθῶν του ἀπὸ τῆς 6.9.1967 ἕως 6.12.1967, χρονικοῦ διαστήματος, καθ' ὃ αὐτὴ ἐργαζομένη θὰ ἐπραγματοποίει, λόγῳ καὶ τῆς ἐγκυμοσύνης της καὶ τοῦ κατὰ τὴν 28.11.1967 τοκετοῦ της, 30 ἡμερομίσθια ἐξ 75 δραχμῶν (18180/1083/1967 ἀπόφασις Ὑπουργοῦ Ἐργασίας) ἑκάστου, συνολικῶς δὲ 2.250 δραχμάς.

τοῦ ν.δ. 4020/1959 «μισθωτοί, ἀπασχολούμενοι ἐπὶ πλέον τῶν δι' ἑκάστην κατηγορίαν ἐπιτρεπομένων ἀνωτάτων ὁρίων ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεως ἢ ἄνευ ἀδείας τῆς ἁρμοδίας Ἀρχῆς, πέραν τῆς ἐκ τῶν ἄρχων τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἀπαιτήσεώς των, δικαιοῦνται καὶ ἀποζημιώσεως ἴσης πρὸς 75% τοῦ καταβαλλομένου ὡρομισθίου των». Ἡ διάταξις αὕτη, ἐπιβάλλουσα τὴν ἀνωτέρω ἀποζημίωσιν ὡς ἀστικὴν κύρωσιν κατὰ τῶν ἐργοδοτῶν καὶ ἀποσκοποῦσα εἰς τὴν περιστολὴν τῆς ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεως τῶν μισθωτῶν, τόσον πρὸς προστασίαν τῆς ὑγείας τούτων, ὅσον καὶ πρὸς εὐρυνσιν τῶν εὐκαιριῶν ἀπασχολήσεως ἀνέργων, διὰ τὴν δικαιοτέραν κατανομὴν τῆς ἐργασίας μεταξὺ περισσοτέρων κατὰ τὸ δυνατὸν ἀτόμων (βλ. Εἰσηγητικὴν Ἔκθεσιν ν.δ. 4020/1959 ἐν ΕΕΔ 18, 1275), ἐθεσπίσθη εἰς ἀναπλήρωσιν τῆς κριθείσης ἀκύρου ὑπὸ τῆς νομολογίας παραγράφου 7 τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1956 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, καθ' ἣν «ἐὰν ὁ μισθωτὸς ὑποχρεωθῇ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου εἰς παροχὴν ἐργασίας πέραν τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου, δι' ἑκάστην περίπτωσιν, ὁριζομένων κατωτάτων ὁρίων ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεως ἢ ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς, ἡ καταβλητέα εἰς τὸν πρῶτον ἀποζημίωσις δι' ἑκάστην ὥραν τοιαύτης ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεως εἶναι ἴση πρὸς τὸ ὡρομίσθιον, ηὐξημένον κατὰ 75% » (βλ. ΔΕΝ 12, 655). Ἐκ τοῦ ὡς ἄνω σκοποῦ τῆς διαληφθείσης διατάξεως καὶ τῆς διατυπώσεως τῆς ἣν ἀντικατέστησεν αὕτη παραγράφου 7 τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1956 ὡς ἄνω διαιτητικῆς ἀποφάσεως, συνάγεται, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου, ὅτι ἡ ἀληθὴς ἔννοια αὐτῆς, εἶναι, ὅτι τὰς ὑπ' αὐτῆς παρεχομένας ἀξιώσεις (ἀποδόσεως τοῦ ἐκ τῆς ὑπερωριακῆς ἐργασίας ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ καὶ ἀποζημιώσεως ἴσης πρὸς 75% τοῦ καταβαλλομένου ὡρομισθίου) ἔχει μόνον ὁ ἐργασθεὶς ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς καὶ πέραν τοῦ ὡραρίου ἐργασίας, τοῦ ὁριζομένου ὑπὸ διατάξεως νόμου ἢ κατ' ἐξουσιοδότησιν τούτου ἐκδοθέντος διατάγματος, βάσει ἀκύρου ἐργασιακῆς συμβάσεως, οὐχὶ δὲ καὶ ὁ ἐργασθεὶς ἐπὶ πλέον μὲν τοῦ καθοριζομένου τυχὸν ὑπὸ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ διαιτητικῆς ἀποφάσεως ὡραρίου ἐργασίας, ἀλλ' ἐντὸς τοῦ τεθεσπισμένου ἀνωτάτου νομίμου ὡραρίου (βλ. Α.Π. 544/1966 καὶ 251/1966, ἐν ΕΕΔ 25, 1516 καὶ 805, Πρωτ. Ἀθηνῶν 21242/1965, ἐν ΕΕΔ 25, 27, Πρωτ. Θεσσαλονίκης 81/1966, ἐν ΕΕΔ 25, 419 καὶ σύμφωνον ἀποψιν *Συντάξεως*: ΕΕΔ ἐν τόμῳ 20, 173 καὶ 24, 1382). Ἐπὶ παροχῆς τοιαύτης ἐργασίας ὑπὲρ τὸ προβλεπόμενον ὑπὸ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ διαιτητικῆς ἀποφάσεως ὡραρίων καὶ ἐντὸς τοῦ τοιούτου τοῦ προβλεπομένου ὑπὸ διατάξεως νόμου ἢ διατάγματος ὁ μισθωτὸς ἔχει ἀξίωσιν συμπληρωματικῆς ἀμοιβῆς, ἐὰν συντρέχωσιν αἱ προϋποθέσεις ἐφαρμογῆς τοῦ ἄρθρου 659 τοῦ Α.Κ., ἢ, ἄλλως, ἀξίωσιν καταβολῆς τοῦ συμπεφωνημένου ὡρομισθίου δι' ἑκάστην ὥραν τακτικῶς παρεχομένης ἐργασίας ὑπὲρ τὸ ὡράριον τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ διαιτητικῆς ἀποφάσεως καὶ μέχρι τοῦ νομίμου ὡραρίου, βάσει τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως καὶ συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 648, 649, 653 καὶ 361 τοῦ Α.Κ.

Ἐν προκειμένῳ, διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς ὁ ἐνάγων, ἰσχυρισθείς, ὅτι καὶ μετὰ τὴν 14.9.1964, ἀφ' ἧς ὡς ὡράριον τῶν ἡμερῶν Σαββάτου ὡρίσθη τὸ 7ωρον διὰ τῆς ἀπὸ 14.9.1964 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἡ ἐναγομένη ὑπεχρέου αὐτὸν νὰ ἐργάζηται ὡς πρότερον, ἄνευ οὐδεμιᾶς ἀμοιβῆς διὰ τὴν ἐπὶ μίαν ὥραν πλέον τοῦ 7ώρου ἀπασχόλησίν του εἰς ἡμέρας Σαββάτου, ἠτήσατο τὴν ἐπιδίκασιν αὐτῷ: α) τῶν ἡμερομισθίων τῆς τοιαύτης ὑπερωριακῆς ἐργασίας του ὑπὲρ τὸ ὡράριον τῆς ρηθείσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ μέχρι τοῦ νομίμου ὡραρίου (8ώρου κατὰ τὸ ἄρθρον 1 ἐδ. γ' καὶ 2 τοῦ ν. 2269/1920 περὶ κυρώσεως τῆς συμβάσεως τῆς Διεθνοῦς Συνδιασκέψεως Ἐργασίας τῆς Οὐασιγκτῶνος περὶ περιορισμοῦ τῶν ὡρῶν ἐργασίας ἐν ταῖς βιομηχανικαῖς ἐπιχειρήσεσιν εἰς 8 καθ' ἡμέραν καὶ 48 καθ' ἑβδομάδα καὶ ἄρθρον 1 κεφ. Γ' τοῦ ἀπὸ 27/6 - 4/7.1932 π. δ)τος), καὶ β) προσαυξήσεως τούτων κατὰ 75% βάσει τοῦ ἄρθρου 3 § 2 τοῦ ν.δ. 4020/1959. Ἐν ὄψει τῶν προεκτεθέντων, τὰ μὲν πρῶτον κεφάλαιον τοῦ αἰτήματος τούτου εἶναι νόμιμον, κατ' ἄρθρα 648, 649 καὶ 653 τοῦ Α.Κ., τὸ δεύτερον ὅμως τοιοῦτον εἶναι ἀπορριπτέον ὡς μὴ νόμιμον, διότι ὁ ἐνάγων δὲν δικαιοῦται τῆς ἀνωτέρω προσαυξήσεως διὰ τὴν τοιαύτην ὑπερωριακὴν ἐργασίαν του. Ὅθεν, διαφόρως ἀποφανθεῖσα ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφα-

ΑΛΛΟΔΑΠΟΙ

ΠΑΡΟΧΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΕΙΣ ΠΡΕΣΒΕΙΑΝ ΞΕΝΗΣ ΠΟΛΙΤΕΙΑΣ

Δικαιοδοσία ήμεδαπών Δικαστηρίων διά τάς έξ αύτής άξιώσεις

Προυποθέσεις έτεροδικίας.—Άρμόδια τά Έλληνικά Δικαστήρια, προκειμένου περί πράξεων, τάς οποίας ή ξένη Πολιτεία επεχείρησεν ώς πρόσωπον ιδιωτικού δικαίου.—Ούτω και επί άξιώσεων μισθωτού εκ παροχής εργασίας μετά καταρτισθείσαν ένταύθα μετά του Πρεσβεύς της ξένης Πολιτείας σχέσεως εργασίας.—Παροχή εργασίας κλητήρος.— Θεώρησις τούτου ώς εργάτου και υποχρεώσεως καταβολής αποζημιώσεως δι' απόλυσιν εκείνης του Θ.Δ. 16/18 Ιουλίου 1920, εις τάς διατάξεις του οποίου υπήχθησαν οι διάδικοι, εκτός του ότι είναι και το άρμόζον ήμεδαπόν δίκαιον κατ' άρθρον 25 Α.Κ.— Άκυρότης συμφωνίας περί καλύψεως δώρων δι' εορτάς δι' υπερτέρου του νομίμου μισθού, προσκρουούσης άλλως εις την ήμεδαπήν δημοσίαν τάξιν κατ' άρθρον 33 Α.Κ.—Έτοιμότης εργασίας.

Έχει ενδιαφέρον ή κατωτέρω απόφασις του επί των εργατικών διαφορών Δικαστού του Πρωτοδικείου Αθηνών, εκδοθείσα επί αγωγής ήμεδαπού κατά του Γερμανικού Δημοσίου δι' αξιώσεις του πρώτου εκ παροχής εργασίας του εις την ενταύθα Γερμανικήν Πρεσβείαν.

Η απόφασις δέχεται, ότι είχε δικαιοδοσίαν τό ήμεδαπόν Δικαστήριον (κατά την εργατικήν διαδικασίαν) προς εκδίκασιν της διαφοράς, εξ' ής ων επρόκειτο περί πράξεως, την οποίαν επεχείρησεν ή ξένη Πολιτεία ως πρόσωπον ιδιωτικού δικαίου. (Ίδετε και σύμφωνον Πρωτοδίκου Πειραιώς 806/1949, Πρωτοδίκης *Κ. Παπαμιχαλόπουλος*, ΕΕΔ 8, 720, Πρωτοδικείου Αθηνών 17545/1958, εισηγητής *Γ. Πανταζόπουλος*, ΕΕΔ 18, 1318, υπ' αριθ. 145/1960 Γνωμοδότησιν Ολομελείας του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, εισηγητής *Β. Κουντούρης*, ΕΕΔ 19, 316, εξ' ής παρατηρήσεις *Σ. Δ. Λέκκα*, ΕΕΔ 19, 696, πρβλ. Πρωτοδικείου Αθηνών 4491/1959, εισηγητής *Η. Θεοδωράπουλος*, ΕΕΔ 18, 1320).

Ως προς το άρθρον 25 του Αστικού Κώδικος ίδετε και Α.Π. 67/1949, εισηγητής *Ι. Απαστολόπουλος*, ΕΕΔ 8, 301, Α.Π. 102/1961, εισηγητής *Στ. Σταυρόπουλος*, ΕΕΔ 20, 498 και εν σχέσει προς το άρθρον 33 εν συνδυασμώ προς το άρθρον 25 του Αστικού Κώδικος ίδετε σημείωσιν μας εν ΕΕΔ 21, 1308, ένθα παραπομπαί εις θεωρίαν και νομολογίαν. Α.Π. 203/1963, εισηγητής *Κ. Θανόπουλος*, ΕΕΔ 22, 725, 204/1963, εισηγητής ο αυτός, ΕΕΔ 23, 725, ανάρμοστον Αντεισαγγελέως Αρείου Πάγου *Μιχ. Καλλιμοπούλου*, ΕΕΔ 22, 721.

Πρωτοδίκου Αθηνών 1006/1968

Διαδικασία εργατικών διαφορών

Πρωτοδίκης ο κ. **Γ. Πάλλας**

Δικηγόροι οι κ.κ. Κ. Καββαδίας, Β. Κοντόπουλος

Κατά το άρθρον 26 της Πολ. Δικονομίας εξαιρούνται της τακτικής δικαιοδοσίας όλοι οι άλλοδαποί, οι οποίοι απολαμβάνουν εν τη Ελλάδι το εις τας Πρεσβείας ανήκον δικαίωμα, ήτοι του δικαιώματος της ετεροδικίας, όπερ απολαμβάνουσι και τα άλλοδαπά Κράτη, τότε μόνον, όταν η διαφορά ανάγεται εις την παρά της ξένης Πολιτείας άσκησιν πολιτικής εξουσίας (imperium), όταν δηλαδή πρόκειται περί σχέσεων αυτών, αίτινες συνέχονται προς την ένάσκησιν

σις, ήτις το μέν πρώτον κεφάλαιον του εν λόγω αιτήματος εθεμελίωσεν επί των διατάξεων του αδικαιολογήτου πλουτισμού (άρθρον 904 επ. Α.Κ.), μη έχουσών εφαρμογήν εν προκειμένω - και ας δέν επεκαλέσθη άλλως τε ο ενάγων - τό δέ δεύτερον έκρινεν ώς νόμιμον κατ' εφαρμογήν του άρθρου 8 § 2 του ρηθέντος ν. δ., επιδικάσασα άντιστοίχως ποσά δραχμών 1.720 και 1.290 (1.720 Χ 75%), εσφάλη περί την ερμηνείαν και εφαρμογήν των άρθρων 904 επ. της προπαρατεθείσης διατάξεως του ν.δ. 4020/1959, του άρθρου 1 εδ. γ' του ν. 2269/1920 και της από 14.9.1964 ώς άνω συλλογικής συμβάσεως εργασίας, κατα το σχετικόν θάσιμον περί τούτου παράπονον του 2ου λόγου της υπό κρίσιν εφέσεως, μετά παραδοχήν του οποίου δέον να εξετασθή αύτη εν τούτω, επί τω τέλει όπως απορριφθή ώς μή νόμιμον τό αίτημα της επιδικάσεως προσαυξήσεως 75% των ωρομισθίων της ανωτέρω εργασίας ημερών Σαββάτου, ερευνηθή δέ ουσία τό αίτημα της επιδικάσεως των ωρομισθίων τούτων θάσει της εργασιακής συμβάσεως.

τῶν κυριαρχικῶν δικαιωμάτων καὶ καθηκόντων των καὶ ἀποτελοῦν ἐκδήλωσιν τοῦ πολιτικοῦ θίου καὶ τῆς αὐτοτελείας των. Ὅταν ὅμως πρόκειται περὶ πράξεων, τας ὁποίας ἡ ξένη Πολιτεία ἐπεχείρησεν ὡς πρόσωπον ἰδιωτικοῦ δικαίου (fiscus), εἶναι ἁρμόδια τα Ἑλληνικὰ δικαστήρια, διότι εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην ἐκ τῆς δικαιοδοσίας τούτων δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ, ὅτι θίγεται ἡ ξένη κυριαρχία (*Εἰκλ.* Πολ. Δικ. § 57, *Οἶκον* Πολ. Δικ. § 45, *Ράμμον*, Στοιχεία Ἑλλην. Πολ. Δικ., ἔκδ. Δ' § 73, *Κιτσικ.* Πολ. Δικ., ὑπ' ἄρθρον 26, *Σπυροπούλου*, Δημ. Διεθνὲς Δίκ., ἔκδ. 1954, § 12 ἑπόμ., *Σεφεριάδου*, Δημόσιον Δίκαιον, τόμ. Α' ἔκδ. 1957, σελ. 430 ἑπόμ., *Γουλιμῆς*, ἐν ΝοΒ 5, σελ. 629 ἑπόμ., *Παπακώστας*, ἐν ΕΕΝ 26, 86, Π. Ἀθηνῶν 17540/1958, ΕΕΝ 26, 83).

Ἐν προκειμένῳ, κατὰ τὰ ἐν τῇ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῇ ἐκτιθέμενα πραγματικὰ περιστατικά, ὁ ἐνάγων προσελήφθη τὴν 1.10.1936, ὡς ὑπάλληλος, εἰς τὴν ἐνταῦθα Γερμανικὴν Πρεσβείαν καὶ ὑπηρέτησεν ἐν αὐτῇ μέχρι τῆς 1.10.1944, μεθ' ἣν διεκόπη ἡ ἐργασία του μέχρι τῆς 16.8.1953, ὅτε ἐπανήρχισε καὶ ἔληξε τὴν 31.3.1967, καθ' ἣν τὸ ἐναγόμενον Γερμανικὸν Δημόσιον (Γερμανικὴ Ὁμοσπονδιακὴ Δημοκρατία) κατήγγειλεν ἐγγράφως τὴν σύμβασιν καὶ τῷ κατέβαλε τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 11.115 ὡς ἀποζημίωσιν. Αἰτεῖται δὲ δι' αὐτῆς (ἀγωγῆς) τὴν ἐπιδίκασιν αὐτῷ α) διαφορᾶς μεταξὺ καταβληθείσης καὶ καταβλητέας ἀποζημιώσεως, λόγῳ ἀπολύσεώς του, β) ἀμοιβῆς διὰ παρασχεθεῖσαν παράνομον ὑπερωριακὴν ἐργασίαν κατὰ τὸ ἀπὸ 1.1.1962 μέχρι τῆς ἀπολύσεώς του (31.3.1967) χρονικὸν διάστημα καὶ γ) δώρων Πάσχα καὶ Χριστουγέννων τῶν ἐτῶν 1952 ἕως καὶ 1966. Οὕτως ἐχουσα ἡ ἔνδικος ἀγωγὴ του ἁρμοδίως εἰσάγεται πρὸς ἐκδίκασιν ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τούτου, ἐνώπιον τοῦ ὁποίου νομίμως ἐνήχθη τὸ ἐναγόμενον ἀλλοδαπὸν Δημόσιον, ὅπερ ἀβασίμως ἰσχυρίζεται, ὅτι τὸ δικαστήριον τοῦτο στερεῖται δικαιοδοσίας πρὸς ἐκδίκασιν τῆς ὑπὸ κρίσιν διαφορᾶς, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ἡ πρᾶξις, ἡ ἀναφερομένη ἐν τῇ ἀγωγῇ ὡς γενεσιουργὸς τῆς ἀπαιτήσεως τοῦ ἐνάγοντος, ἀνάγεται εἰς τὸν κύκλον τῶν κυριαρχικῶν δικαιωμάτων του ὡς ἀλλοδαποῦ Κράτους, διότι δὲν πρόκειται περὶ πράξεων ἀναγομένων εἰς τὴν ἄσκησιν τῆς πολιτικῆς του ἐξουσίας (*Οἶκον.* - *Λιβ.* Πολ. Δικ. § 45 σημ. 2, σελ. 218, *Εἰκλ.* - *Παπαδοπούλου* (Πολ. Δικ. § 57, σημ. 12-13), ἀλλὰ περὶ ἀξιώσεων τοῦ ἐνάγοντος μισθωτοῦ του, πηγαζουσῶν ἐκ τῆς ὑπὸ τοῦ ἐν Ἀθήναις πρεσβεώς του, ἐνεργήσαντος δι' αὐτὸ ὡς πρόσωπον ἰδιωτικοῦ δικαίου (fiscus), καταρτισθείσης ἐνταῦθα σχέσεως ἐργασίας καὶ συνεπῶς παντελῶς ἀσχέτων πρὸς τὸν διεθνῆ χαρακτῆρα του καὶ τὴν ἄσκησιν τῶν κυριαρχικῶν του δικαιωμάτων ὡς ἀλλοδαποῦ Κράτους καὶ δέον νὰ ἐρευνηθῇ νόμῳ τε καὶ οὐσίᾳ καὶ ἀπορριπτέα ἐστὶν ἡ περὶ ἑτεροδικίας ἔνστασις τούτου ὡς ἀβάσιμος.

Ἐβεβαιώθη, κατὰ τὴν ἐκ τῶν ἐνόντων μορφωθεῖσαν ἡμῶν κρίσιν, ὅτι ὁ ἐνάγων τὴν 17.8.1953 καὶ οὐχὶ τὴν 1.10.1936, ὡς ἀβασίμως ἰσχυρίζεται ἐν τῇ ἀγωγῇ του, προσελήφθη ὑπὸ τοῦ πρέσβεως τῆς ἐν Ἀθήναις Πρεσβείας τοῦ ἐναγομένου Γερμανικοῦ Δημοσίου Δρος Τερ. Κόρντ διὰ συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, ὡς κλητὴρ αὐτῆς, καὶ παρέσχεν ἔκτοτε τὰς ὡς κλητῆρος ὑπηρεσίας του, συνισταμένας εἰς τὴν ἀπὸ Γραφείου εἰς Γραφεῖον ἢ Γραφεῖα μεταφορὰν φακέλων ἀλληλογραφίας ἢ ἐγγράφων, διαβίβασιν διαφόρων παραγγελιῶν, προσκόμισιν καφέδων καὶ ἀναψυκτικῶν καὶ τὴν ἐν γένει ἐκτέλεσιν διαφόρων βοηθητικῶν ἐργασιῶν μέχρι τῆς 31.3.1967, ὅτε τὸ ἐναγόμενον κατήγγειλεν ἐγγράφως τὴν σύμβασιν καὶ τῷ κατέβαλε τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 11.115 ὡς ἀποζημίωσιν. Ὁ ἐνάγων, τυγχάνων ἐργάτης, καθὸ παρέχων κατὰ κύριον ἐπάγγελμα ἐργασίαν ἀποκλειστικῶς σωματικὴν (σχετ. Α.Π. 280/1964, ΕΕΔ 23, 775), καὶ οὐχὶ ὑπάλληλος, ὡς ἀβασίμως ἰσχυρίζεται ἐν τῇ ἀγωγῇ του, ἐδικαιοῦτο, ὡς ἔχων ὑπερδεκαετῆ ὑπηρεσίαν καὶ λαμβάνων μισθὸν ἐκ δραχμῶν 5.500 μηνιαίως κατὰ τὸν ἄνω μῆνα τῆς ἀπολύσεώς του, καθ' ἃ ἐκατέρωθεν συνομολογεῖται, ἀποζημιώσεως λόγῳ ἀπολύσεώς του, προβλεπομένης ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 5 § 1 τοῦ ν. 3198/1955 καὶ τοῦ β. δ)τος τῆς 16/18.7.1920, εἰς τὰς διατάξεις τῶν ὁποίων νόμων ὑπῆχθησαν οἱ διάδικοι, ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ 3ου ὅρου τῆς συμβάσεως, παρεκτὸς τοῦ ὅτι αὗται τυγχάνουσιν ἐφαρμοστέαι ἐν προκειμένῳ ὡς δικαίου τῆς Πολιτείας τοῦ δικάζοντος δικαστηρίου (βλ. *Μαριδάκη*, Ἰδιωτικὸν Διεθνὲς Δίκαιον, τόμος Α', Γεν. Ἀρχαί, σελ. 303),

άλλά καί διότι ὁ ἐνάγων εἶναι "Ελλην πολίτης, ἡ δὲ σύμβασις συνήφθη ἐν Ἑλλάδι καί δή ἐν Ἀθήναις, ὥστε καί ἐκ τῶν εἰδικῶν συνθηκῶν νά εἶναι ἁρμόζον τό ἡμεδαπόν δίκαιον μετά τήν ἐκποδών θέσιν τοῦ ἀλλοδαποῦ τοιούτου (ἄρθρον 25 Α.Κ.) ἐκ δραχμῶν ἐν συνόλῳ 13.371,80 (52 ἡμερ. Χ 257,15 δραχμῶν ἡμερομίσθιαν μετ' ἀναλογίαν δώρων καί ἐπιδόματος ἴσον 13.371,80), ἀνθ' ὧν τῷ κατεβλήθησαν δραχμαί 11.115 καί συνεπῶς δικαιοῦται οὗτος τῆς προκυπτούσης διαφορᾶς ἐκ δραχμῶν 2.256,80 (13.371,80 πλήν 11.115), δι' ὃ ποσόν καί δέον ὅπως γίνῃ ἐν μέρει δεκτόν καί ὡς οὐσία βάσιμον τό περί ἐπιδικάσεως διαφορᾶς μεταξύ καταβληθείσης καί καταβλητέας ἀποζημιώσεως λόγῳ ἀπολύσεώς του νόμιμον (ἄρθρον 5 § 1 τῶν ν. 3198/1955 καί δ. δ)τος 16/18.7.1920 καί 648 Α.Κ.) κεφάλαιον τῆς ἀγωγῆς.

Ἐκ τῶν ἀποδείξεων, ἀλλά καί ἐκ τῆς ὁμολογίας τοῦ ἐναγομένου, βεβαιοῦται, ὅτι τοῦτο δέν κατέβαλεν εἰς τόν ἐνάγοντα τά ἄπινα οὗτος αἰτεῖται δῶρα τῶν Χριστουγέννων καί Πάσχα, προτείνει δέ πρός ἀπαλλαγήν του ἐκ τῆς τοιαύτης ὑποχρεώσεώς του τόν ἰσχυρισμόν περί συνομολογήσεως ἐκ τῶν προτέρων συμφωνίας καλύψεως διά τοῦ ὑψηλοτέρου τοῦ νομίμου μισθοῦ καί τῆς ἐκ δώρων ἀξιώσεως ταύτης τοῦ ἐνάγοντος μισθωτοῦ. Ἡ τοιαύτη ὅμως συμφωνία, ἥτις συνάγεται καί ἐκ τοῦ 4ου ὅρου τῆς συμβάσεως (ἐν ᾧ ἀναφέρεται «πέραν τῶν ἀνωτέρω ἀποδοχῶν οὐδεμία ἀξίωσις δι' ἰδιαιτέρας ἀποδοχάς ὑφίσταται. Ἔστω καί ἐάν αὗται προβλέπωνται ὑπό τῶν διατάξεων τῶν ἑλληνικῶν νόμων»), εἶναι ἄκυρος, ὡς ἀντικειμένη εἰς τάς ἀναγκαστικοῦ δικαίου διατάξεις τοῦ ἄρθρου 10 τῶν ὑπ' ἀριθ. 31421/1962, 96000/1962, 30300/1963, 100320/1963, 32500/1964, 116220/1964, 39700/1965, 116100/1965, 31436/1966 καί 116800/1966 κοινῶν ἀποφάσεων τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καί Ἐργασίας, ἀποκλειουσῶν τήν ἐγκυρότητα τοιούτων συμφωνιῶν (Πρωτ. Ἀθηνῶν 13996/1967, ΕΕΔ 26, 1375). Ἀλλά καί ἂν ἤθελε θεωρηθῇ ἰσχυρά ἡ συμφωνία αὕτη κατά τό ἀλλοδαπόν δίκαιον, ὡς ἰσχυρίζεται τό ἐναγόμενον, τό δίκαιον τοῦτο δέν ἐφαρμόζεται ἐν προκειμένῳ, ἐκτός τῶν ἄνω καί διότι ἡ ἐφαρμογή του προσκρούει εἰς τήν ἡμεδαπήν δημοσίαν τάξιν κατ' ἄρθρον 33 Α.Κ. καί δή εἰς τάς μνησθείσας ἀναγκαστικοῦ δικαίου διατάξεις περί χορηγήσεως δώρων. Μετά ταῦτα ὁ ἐνάγων ἀνειδίκευτος ἐργάτης δικαιοῦται βάσει τοῦ ὑπό τῶν ἐθνικῶν συλλογικῶν συμβάσεων καθοριζομένου ἡμερομισθίου του.

Νομίμως κατ' ἄρθρον 904 Α.Κ. καί 8 § 2 τοῦ ν.δ. 4020/1959 αἰτεῖται διά τῆς ἀγωγῆς του ὁ ἐνάγων τήν ἐπιδίκασιν ἀποζημιώσεως μετά προσαυξήσεως 75% διά παρασχεθεῖσαν ὑπ' αὐτοῦ παράνομον ὑπερωριακήν πλέον τοῦ νομίμου ὀκταώρου του (ἄρθρα 1 καί 2 τοῦ π. δ)τος τῆς 27-6/4.7.1932) ἐργασίαν ἐπί 4 ὥρας καθ' ἑκάστην ἐργάσιμον ἡμέραν τοῦ ἀπό 1.1.1962 μέχρι τῆς ἀπολύσεώς του χρονικοῦ διαστήματος, πλήν ὅμως ἐκ τῶν ἀποδείξεων οὐδόλως ἐβεβαιώθη, κατά τήν ἐκ τῶν ἐνόντων κρίσιν ἡμῶν, ὅτι οὗτος ἐπραγματοποίησε τοιαύτην ἐργασίαν, ἡ δέ μετά τήν λῆξιν τοῦ ὀκταώρου του διανυκτέρευσις ἐνίοτε αὐτοῦ εἰς δωμάτιον τῆς Πρεσβείας, εἰς ὃ καί ἐκοιμᾶτο, ἵνα ἐν περιπτώσει ἐκτάκτου ἀνάγκης (πυρκαϊᾶς, κλοπῆς κλπ.) προσφέρῃ τάς ὑπηρεσίας του, ἃς οὐδέποτε παρέστη ἀνάγκη νά προσφέρῃ, «καθ' ἃ ἐβεβαιώθη, δέν συνιστᾷ ἐργασίαν, ρυθμιζομένην ὑπό τῶν διατάξεων περί ὑπερωριακῆς (ἢ νυκτερινῆς) ἐργασίας, ὡς προκειμένης ἁπλῆς ἑτοιμότητος ἐργασίας (Α.Π. 437/1966, ΕΕΔ 25, 1446, Α.Π. 67/1966, ΕΕΔ 25, 401). Ὅθεν τό ὡς εἴρηται νόμιμον τελικόν κεφάλαιον τῆς ἀγωγῆς ἀπορριπτέον ὡς οὐσίᾳ ἀβάσιμον κρίνεται.

ΕΡΓΑΣΙΑΚΑΙ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ

ΚΡΙΤΗΡΙΟΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΠΕΡΙ ΠΑΡΟΧΗΣ ΕΞΗΡΤΗΜΕΝΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Περίπτωσις διδασκαλίσσης ξένης γλώσσης κατ' οίκον

Υπαγωγή είς την εργατικήν διαδικασίαν μόνον των άξιώσεων των φυσικών προσώπων, αί όποίαι πηγάζουσιν έκ στενώς έξηρτημένης συμβάσεως μισθώσεως έργασίας ίδιωτικού δικαίου.—Τοιαύτη έκείνη, κατά την όποίαν ό παρέχων την έργασίαν ύποβάλλεται είς νομικήν (προσωπικήν) έξάρτησιν.—Έννοια έξαρτήσεως.—Μίσθωσις άνεξαρτήτων ύπηρεσιών έκείνη τού διδασκάλου ξένης γλώσσης άνευ έποπτείας ή έλέγχου τού έργοδότου.— Διάφορος ή σύμβασις των διδασκάλων μετά των διευθυντών φροντιστηρίων ή διδακτηρίων ξένων γλωσσών, όσον και ή των οίκοσίτων διδασκάλων.

Είς την είδικήν έπί των έργατικών διαφορών διαδικασίαν και είς την έργατικήν έν γένει νομοθεσίαν ύπάγονται αί συμβάσεις έργασίας ίδιωτικού δικαίου, αίτινες έχουσιν ώς άντικείμενον την παροχήν έξηρτημένης έργασίας (Α.Π. 124/1967, είσηγητής *Κ. Παπαϊωάννου*, ΕΕΔ 26, 669), ύπό την έννοιαν ότι ύπάρχει προσωπική ή νομική έξάρτησις τού έργαζομένου άπό τού έργοδότου του. (Ίδετε Α.Π. 264/1966, είσηγητής *Εύστ. Μαλλούχος*, ΕΕΔ 25, 793, ένθα είς σημειώσεις μας και παραπομπαί είς θεωρίαν και νομολογίαν, ΑΠ. 124/1967, ένθ' άνωτ., Πρωτοδικείου Άθηνών 22644/1967, είσηγητής *Ν. Μπάκας*, ΕΕΔ 26, 396).

Άλλ' ύπό τοιαύτην έξάρτησιν, ώς δέχεται τό Πρωτοδικείον διά τής κατωτέρω άποφάσεώς του (Ίδετε και Πρωτοδικείου Άθηνών 13491/1958, είσηγητής *Σ. Καραθανάσης*, ΕΕΔ 17, 1261), δέν τελεί ή προσληφθείσα διά διδασκαλίαν ξένης γλώσσης κατ' οίκον. (Ίδετε και *Ι. Καποδίστριαν*, ΕρμΑΚ Είσαγ. άρθρα 648 - 680, άριθ. 108, σημειώσεις μας έν ΕΕΔ 17, 1260).

Πρωτοδικείου Άθηνών 4563/1967

Διαδικασία έργατικών διαφορών κατ' έφεσιν

Πρόεδρος ό κ. **Ν. Μελάς**

Είσηγητής ό Πρωτοδίκης κ. **Βασ. Κόκκινος**

Δικηγόροι οί κ.κ. Κ. Βουλαλάς, Σ. Ζορναντζής

Διά τής άγωγής, έφ' ής έξεδόθη ή έκκαλουμένη άπόφασις, ή ένάγουσα και ήδη έκκαλούσα, ίσχυρισθείσα, ότι την 12.12.1964 προσελήφθη ύπό τού έναγομένου ώς διδασκάλισσα τής Γαλλικής των τριών άνηλίκων τέκνων του, έπί συμβάσει μισθώσεως έξηρτημένης έργασίας, άντί συμπεφωνημένου μισθού έκ δραχμών 1.600, πλέον θραδυνής τροφής, άποτιμωμένης είς δραχμάς 200 μηνιαίως, άπησχολήθη δέ ύπό την ίδιότητα αύτην άπό 13.12.1964 έως 12.4.1966, ότε άπελύθη άνευ καταγγελίας τής συμβάσεως και καταβολής τής νομίμου άποζημιώσεως, ήτήσατο την έπιδίκασιν: α) άποζημιώσεως λόγω καταγγελίας τής συμβάσεως έκ δραχμών 3.980, β) δώρων Πάσχα των έτών 1965 και 1966 και Χριστουγέννων τού 1965, γ) δεδουλευμένων άποδοχών τού άπό 1.4.1966 έως 12.4.1966 χρονικού διαστήματος και δ) άποζημιώσεως διά στέρησιν άδείας άναπαύσεως (κατά τά άρθρα 666 και 667 Α.Κ.) των έτών 1965 και 1966. Ή έκκαλουμένη άπόφασις άπέρριψε την άγωγήν, έπί τῇ σκέψει ότι δέν ύφίστατο σύμβασις μισθώσεως έξηρτημένης έργασίας μεταξύ των διαδίκων, άλλά τοιαύτη άνεξαρτήτων ύπηρεσιών. Κατά τής άποφάσεως αύτής παραπονείται ήδη ή ένάγουσα, έπί έσφαλμένη έρμηνεία και έφαρμογῇ τού νόμου και έπί κακῇ έκτιμήσει των άποδείξεων.

Κατά τάς διατάξεις των άρθρων 1 § 1 τού ν. ΓΨΟΔ' (ώς άντικατεστάθη διά τού άρθρου μόνου § 1 τού ν. 1968/1944, κυρωθέντος διά τής Π.Υ.Σ. 324/1946 και διατηρηθέντος έν ίσχύϊ διά τού άρθρου 6 τού ν.δ. τής 8/11.5.1946) και 648, 651, 652 και 654 τού Α.Κ., έρμηνευομένας έν συνδυασμῷ, είς την είδικήν διαδικασίαν των έργατικών διαφορών ύπάγονται πάσαι και μόναι αί άξιώσεις των φυσικών προσώπων, αί πηγάζουσαι έκ στενώς έξηρτημένης συμβάσεως μισθώσεως έργασίας ίδιωτικού δικαίου (Α.Π. 367/1960, έν ΕΕΔ 19, 894, Α.Π. 138/1961, έν ΕΕΔ 20, 587, Α.Π. 137/1962, έν ΕΕΔ 21, 458, Α.Π. 555/1963, έν ΕΕΔ 22, 1374), οία είναι έκείνη, καθ' ήν ό παρέχων την έργασίαν ύποβάλλεται έναντι τού δι-

δν αὐτη παρέχεται εἰς νομικήν (προσωπικήν) ἐξάρτησιν, ἐκδηλουμένην εἰς τὸ δικαίωμα τοῦ ἐργοδότου νὰ ἀσκῆ ἐποπτείαν καὶ νὰ δίδῃ ὁδηγίας ἢ ἐντολάς, κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον εἰδικευμένας, ὡς πρὸς τὴν παροχὴν ἐργασίας ἐν γένει, ἰδίᾳ δὲ ἐν σχέσει πρὸς τὸν τόπον, χρόνον καὶ τρόπον αὐτῆς, ὡς καὶ νὰ ἐλέγχῃ τὴν τήρησιν αὐτῶν (Α.Π. 367/1960, 132/1962 καὶ 555/1963, ἐνθ' ἀνωτέρω, Α.Π. 175/1963, ἐν ΕΕΔ 22, 661, *Καποδίστριας*, ἐν 'ΕρμΑΚ, Εἰσαγ. ἄρθρα 648 - 680, ἀριθ. 34 - 50, *Ἀγαλλόπουλος*, ἐν 'Εργατ. Δικ. σελ. 45). Περαιτέρω, ὡς συνάγεται ἐκ τῶν ἄρθρων 648, 652 καὶ 681 τοῦ Α.Κ., ἡ σύμβασις τοῦ διδασκάλου ξένης γλώσσης μετὰ τοῦ μαθητοῦ ἢ τῶν γονέων του, δυνάμει τῆς ὁποίας οὗτος ἀναλαμβάνει τὴν ὑποχρέωσιν νὰ διδάξῃ αὐτῷ ὡρισμένην γλῶσσαν καθ' ὡρισμένας ὥρας ἡμερησίως ἢ ἑβδομαδιαίως, ἄνευ ἐποπτείας ἢ ἐλέγχου τοῦ ἐργοδότου του, ὢν ἐλεύθερος τό μὲν νὰ καθορίσῃ τὰς ὥρας διδασκαλίας, τὴν μέθοδον αὐτῆς, τὴν διδακτέαν ὕλην, τὸν τρόπον ἐξετάσεως τοῦ μαθητοῦ κλπ., τὸ δὲ νὰ διδάσκῃ ἐκ παραλλήλου ἐλευθέρως ἑτέρους μαθητάς, διαφέρουσα οὐσιωδῶς τόσον τῆς συμβάσεως τῶν διδασκάλων μετὰ τῶν διευθυντῶν φροντιστηρίων ἢ διδακτηρίων ξένων γλωσσῶν, ἥτις δεσμεύει αὐτοὺς συνήθως ὡς πρὸς τὸν τόπον, χρόνον καὶ μέθοδον διδασκαλίας, ὅσον καὶ τῆς τοιαύτης τῶν οἰκοσίτων διδασκάλων, ἥτις δὲν παρέχει αὐτοῖς κατὰ κανόνα τὴν εὐχέρειαν διδασκαλίας ἄλλων μαθητῶν καὶ δεσμεύει αὐτοὺς ἀπολύτως ὡς πρὸς τὸν χρόνον ἀπασχολήσεώς των, δὲν δύναται νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς σύμβασις μισθώσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας, ἀλλ' ὡς μίσθωσις ἀνεξαρτήτων ὑπηρεσιῶν (βλ. ad hoc Πρωτοδικεῖου Ἀθηνῶν 13491/1958, ἐν ΕΕΔ 17, 1261, καὶ ἐπ' αὐτῆς σχόλια *Συντάξεως* ΕΕΔ, αὐτόθι, *Καποδίστριον*, ἐνθ' ἀνωτ. ἀριθ. 108 καὶ ἐν Θέμ. ΞΒ' 514 καὶ 677, *Κ.Κουκάν*, ἐν 'Ενοχ. Δικ. 1948, σελ. 272 καὶ ἐν Θέμ. ΞΒ'. 639 καὶ 759, *Ἀγαλλόπουλον*, ἐνθ' ἀνωτ., σελ. 51).

Ἐν προκειμένῳ ἐβεβαιώθησαν τὰ ἑξῆς: Ἡ ἐνάγουσα, τυγχάνουσα διδάσκαλισσα τῆς Γαλλικῆς γλώσσης, τὴν 12.12.1964, διὰ συμβάσεώς της μετὰ τοῦ ἐναγομένου, ἀνέλαβε τὴν ὑποχρέωσιν νὰ παρέχῃ εἰς τὰ τρία ἀνήλικα τέκνα τούτου μαθήματα Γαλλικῆς γλώσσης ἐπὶ 3ωρον ἡμερησίως (ἀνὰ μίαν ὥραν εἰς ἕκαστον) καὶ ἐπὶ πέντε ἡμέρας ἑβδομαδιαίως (ἀπὸ Δευτέρας ἕως καὶ Παρασκευῆς) ἀντὶ μηνιαίου μισθοῦ ἐκ δραχμῶν 1.500, οὖσα ἐλευθέρα νὰ καθορίσῃ τὸν τρόπον διδασκαλίας της καὶ τὴν διδακτέαν ὕλην, ἔχουσα δὲ ἀπόλυτον ἐλευθερίαν παραλλήλου παραδόσεως μαθημάτων Γαλλικῆς γλώσσης εἰς διαφόρους μαθητάς. Εἰς ἐκτέλεσιν τῆς συμβάσεως ταύτης ἡ ἐνάγουσα ἐδίδαξε τὴν Γαλλικὴν εἰς τὰ τέκνα τοῦ ἐναγομένου ἐπὶ 3ωρον ἑκάστου ἀπογεύματος τῶν ἄνω ἡμερῶν (ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ ἐναγομένου) ἄνευ οὐδεμιᾶς ἐξαρτήσεως ὑπὸ τούτου, οὐδὲ ἐποπτείας τινὸς αὐτοῦ ἐν τῇ ἐνασκήσει τῶν καθηκόντων της, ἔχουσα ἀπόλυτον ἐλευθερίαν ἐπιλογῆς μεθόδου καὶ ἐν γένει τρόπου διδασκαλίας αὐτῶν. Ἐκ παραλλήλου καὶ ἰδίᾳ τὰς πρωϊνὰς ὥρας καὶ τὰς ἐλευθέρας ἀπογευματινὰς τοιαύτας ἦσκει εὐρέως τὸ ἐπάγγελμα τῆς διδασκαλίσσης τῆς Γαλλικῆς, παραδίδουσα μαθήματα αὐτῆς καὶ εἰς ἑτέρους μαθητάς της, ὡς καὶ ὁ ἐπ' ἀκροατηρίῳ ἐξετασθεὶς μάρτυς αὐτῆς (τότε μνηστήρ της) κατέθεσεν. Ὁ ἰσχυρισμὸς τῆς ἐναγούσης, ὅτι ἐτέλει ὑπὸ τὴν ἐξάρτησιν καὶ τὰς ὁδηγίας τοῦ ἐναγομένου, οὐδαμόθεν ἐβεβαιώθη, δεδομένου ὅτι ὁ μάρτυς αὐτῆς οὐδὲν περὶ τούτου κατέθεσεν. Ὁμοίως ὁ ἰσχυρισμὸς αὐτῆς, ὅτι ἐλάμβανε πάντοτε βραδυνὴν τροφὴν πρὸ τῆς ἀπασχολήσεώς της, οὐδόλως ἐβεβαιώθη διὰ τὸν αὐτὸν ὡς ἄνω λόγον. Ὑπὸ τὰ ἀνωτέρω ὅμως βεβαιωθέντα πραγματικὰ περιστατικὰ καὶ τὸ δικαστήριον τοῦτο ἄγεται εἰς τὴν ἐκ τῶν ἐνόντων κρίσιν, ὅτι ἡ μεταξὺ τῶν διαδίκων σύμβασις εἶναι χαρακτηριστέα ὡς μίσθωσις ἀνεξαρτήτων ὑπηρεσιῶν (αἱ ἐκ τῆς ὁποίας ἀξιώσεις δὲν εἰσάγονται κατὰ τὴν προκειμένην διαδικασίαν τοῦ ν. ΓΞΟΔ'), οὐχὶ δὲ ὡς τοιαύτη ἐξηρτημένης ἐργασίας. Ἑπομένως ἡ κρινομένη ἀγωγή, βάσιν ἔχουσα τὴν ὕπαρξιν συμβάσεως μισθώσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας μεταξὺ τῶν διαδίκων, εἶναι ἀπορριπτέα (βλ. Α.Π. 150/1963, ἐν ΕΕΔ 22, 605 καὶ 555/1963, ἐνθ' ἀνωτ.). Ὅθεν εἰς τὸ αὐτὸ ὡς ἄνω συμπέρασμα καταλήξασα καὶ ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, ἀκολούθως δὲ ἀπορρίψασα τὴν κατὰ τὴν ἄνω διαδικασίαν τοῦ ν. ΓΞΟΔ' εἰσαχθεῖσαν ὑπὸ κρίσιν ἀγωγήν, ὀρθῶς ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς προπαρατεθείσας διατάξεις, καλῶς δὲ ἐξ ἄλλου ἐξετίμησε τὰς σχετικὰς ἀποδείξεις,

ΣΤΡΑΤΕΥΣΙΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΑΠΟΛΥΟΜΕΝΩΝ ΕΚ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΟΥ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

Ἀποζημιώσεις ἐκ τοῦ Νόμου 3514/1928 καὶ Νόμου 2112/1920

Προστασία στρατευομένων μισθωτῶν κατὰ Νόμον 3514/1928.— Ἀναστολὴ συμβάσεως ἐργασίας κατὰ διάρκειαν στρατεύσεως μισθωτοῦ.— Ἔναρξις λειτουργίας συμβάσεως, περιορισμὸς ἀπολύσεως.—Ἀποζημιώσεις λόγῳ ἀπολύσεως.—Προϋπόθεσις ὅμως τοῦ περιορισμοῦ ἀπολύσεως ἡ πραγματικὴ ἐν τῷ στρατῷ ὑπηρεσία τοῦ μισθωτοῦ — Ἀναβολὴ ἢ ἀπαλλαγὴ τοῦ μισθωτοῦ.—Ἐφαρμογὴ ἄρθρων 657, 658 Ἀστικοῦ Κώδικος.— Δικαίωμα ἀποζημιώσεως Νόμου 2112/1920 — Ἀποδοχαὶ ὑπαλλήλων παντοπωλείων.— Γνωστοποίησις ἡλικίας καὶ οἰκογενειακῆς καταστάσεως.— Ἀποζημίωσις δι' ἄδειαν.

Κατὰ τὰ ἐν τῇ νομολογίᾳ τῶν Δικαστηρίων παγίως κρατοῦντα ὁ ἐπαναλαβὼν τὴν ἐργασίαν του μετὰ τὴν ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ ἀπόλυσίν του μισθωτὸς (ὑπάλληλος ἢ καὶ ἐργατοτεχνίτης μετὰ τὴν διὰ τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ἀ.ν. 547/1937 ἐπέκτασιν τοῦ νόμου 3514/1928 καὶ ἐπὶ τῶν τελευταίων τούτων) καὶ ἀπολυόμενος ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου πρὸ τῆς συμπληρώσεως ἔτους δικαιοῦται α) ἀποζημιώσεως ἐξ ἀποδοχῶν ἐξ μηνῶν δυνάμει τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 3514/1928 καὶ β) ἀποζημιώσεως κατὰ τὸν νόμον 2112/1920, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ νόμου 4558/1930, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸν νόμον 3198/1955, προκειμένου περὶ ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου, ἢ τοῦ ἀπὸ 16/18 Ἰουλίου 1920 ν.δ. περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ νόμου 2112/1920, προκειμένου περὶ ἐργάτου, τεχνίτου ἢ ὑπηρέτου. (Ἴδετε περὶ τούτων ΕΕΔ 17, 301 ἐπ., ἔνθα νομολογία τῶν Δικαστηρίων).

Ἡ πρώτη ὅμως τῶν ἀποζημιώσεων, ὡς δέχεται ἡ κατωτέρω δικαστικὴ ἀπόφασις, δὲν ἀναφέρεται εἰς τοὺς καταταγέντας ἐν τῷ στρατῷ καὶ τυχόντας ἀναβολῆς ἢ ἀπαλλαγῆς, διότι, ὡς πράγματι οὕτως ἔχει, ἡ ἐκ τοῦ νόμου 3514/1928 προστασία τοῦ μισθωτοῦ, ἥτοι νὰ ἐπαναρρίσκῃ ὑποχρεωτικῶς τὴν παρὰ τῷ ἐργοδότῃ, ἐξ οὗ ἐστρατεύθη, θέσιν του καὶ νὰ μὴ ἀπολύεται ἀδικαιολογήτως πρὸ τῆς παρελεύσεως ἔτους ἀπὸ τῆς ἐπαναλήψεως τῆς ἐργασίας του, ὑποκειμένου ἄλλως τοῦ ἐργοδότου εἰς ἀποζημίωσιν ἐξ ἀποδοχῶν ἓξ μηνῶν, συνδέεται πρὸς τὴν πραγματικὴν ἐν τῷ στρατῷ ὑπηρεσίαν του καὶ μετ' αὐτὴν ἀπόλυσιν.

Εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς ἀποφάσεως ὁ μισθωτὸς εἶχεν ἤδη πρὸ τῆς κλήσεώς του ὑπὸ τὰ ὅπλα συμπληρωμένην ἐξάμηνον ὑπηρεσίαν παρὰ τῷ ἐργοδότῃ του καὶ συνεπῶς κατ' ἄρθρον 1 τοῦ νόμου 3514/1928, ὡς ἐπεξετάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ἀ.ν. 547/1937, ἡ ὑπὸ τὰ ὅπλα πρόσκλησίς του δὲν ἀπετέλει λόγον διαλύσεως τῆς συμβάσεως, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ὅτι ἐπέρχεται ἐκ τοῦ νόμου ἀναγκαστικὴ ἀναστολὴ ἐκτελέσεως τῆς συμβάσεως κατὰ τὸν χρόνον τῆς στρατεύσεως τοῦ μισθωτοῦ (Α.Π. 803/1958, εἰσηγητὴς *Στ. Μανρομιχάλης*, ΕΕΔ 18, 127).

Ἑπομένως δὲν ἀπῃτεῖτο, νομίζομεν, εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως νὰ γίνῃ προσφυγὴ τοῦ Δικαστοῦ εἰς τὰ ἄρθρα 200, 288, ἐν συνδυασμῷ πρὸς ἄρθρον 173 Ἀστικοῦ Κώδικος, ἵνα κριθῇ, ἂν διὰ τῆς ἀπογῆς τοῦ μισθωτοῦ ἐκ τῆς ἐργασίας συνήγετο σιωπηρὰ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ, ἀφοῦ ὁ Νόμος ρυθμίζει εἰδικῶς τὸ θέμα, εἶναι δὲ ἄλλο τὸ ζήτημα, ἂν διὰ τὸν περιορισμὸν ἀπολύσεως τοῦ μισθωτοῦ μετὰ τὴν ἀποστράτευσίν του ἀξιοῖ, κατὰ τὴν ἀληθῆ ἔννοιάν του, νὰ ἔχῃ ὁ μισθωτὸς πράγματι ὑπηρετήσει ἐν τῷ στρατῷ.

Ἔχει γίνει δεκτόν, ὡς δέχεται ἡ ἀπόφασις, ὅτι ἡ στράτευσις τοῦ μισθωτοῦ, εἴτε ὡς κληρωτοῦ, εἴτε ὡς ἐφέδρου, ἀποτελεῖ σπουδαῖον λόγον κωλύματος δι' ἐργασίαν κατ' ἄρθρα 657, 658 Α.Κ. καὶ ὡς ἐκ τούτου δικαιοῦται ὁ μισθωτὸς τοῦ κατὰ τὰς διατάξεις ταύτας μισθοῦ. (Ἴδετε *Ι. Καποδίστριαν*, ΕρμΑΚ ὑπ' ἄρθρον 657,

---

δι' ὃ ἡ ἀντίθετα ὑποστηρίζουσα ὑπὸ κρίσιν ἔφεσις εἶναι ἀπορριπτέα ὡς ἀβάσιμος. Ἀπορριπτομένης ὅμως τῆς κρινομένης ἐφέσεως κατ' οὐσίαν διὰ τοὺς ἐκτεθέντας λόγους, δέον ὅπως συμψηφισθῇ ἡ κατὰ τὸν παρόντα βαθμὸν δικαστικὴ δαπάνη τῶν διαδίκων, λόγῳ τῆς εὐλόγου ἀμφιβολίας τῆς ἐναγούσης περὶ τὸν χαρακτηρισμὸν τῆς μετὰ τοῦ ἐναγομένου συμβάσεώς της, ἑπομένως δὲ καὶ περὶ τὴν ἔκβασιν τῆς προκειμένης δίκης (βλ. ἄρθρα 209, 210, 211 ἐδ. 3 καὶ 783 τῆς Πολ. Δικονομίας).

ἄρθρ. 37, καὶ τοὺς ὑπ' αὐτοῦ ἀναφερομένους).

Πρωτοδίκου Τρικάλων 77/1967

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν

Πρωτοδίκης ὁ κ. **Ἀπόστ. Μπότσος**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Σ. Κωτσάκης, Ι. Μπακατσῆς

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 1, 3 καὶ 4 τοῦ κωδικοποιημένου νόμου 3514/1928 «περὶ θέσεως τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων ἐν περιπτώσει στρατεύσεως» σαφῶς προκύπτει, ὅτι ἡ ὑπὸ τὰ ὅπλα πρόσκλησις μισθωτοῦ ἰδιωτικῆς ἐπιχειρήσεως, ὑπηρετήσαντος παρ' αὐτῷ πλέον τῶν ἓξ μηνῶν, δὲν ἀποτελεῖ λόγον λύσεως τῆς μετ' αὐτοῦ ἐνεστιμένης συμβάσεως, ἀλλ' ἔχει ὡς συνέπειαν τὸ ὅτι, διαρκούσης τῆς στρατεύσεως τοῦ μισθωτοῦ, ἀναστέλλεται ἡ ἐκτέλεσις τῆς συμβάσεως ταύτης, λόγῳ τῆς ἐκ τῆς ἐργασίας ἀναγκαστικῆς ἀποχῆς τοῦ μισθωτοῦ, ἄρχεται δὲ ἐκ νέου ἡ λειτουργία τῆς συμβάσεως ἐπὶ τῇ ἐμπροθέσμῳ δηλώσει τοῦ μισθωτοῦ ὅτι προτίθεται νὰ ἐπαναλάβῃ τὴν ἐργασίαν του καὶ δὲν δύναται πλέον ὁ μισθωτός, πρὸ τῆς παρελεύσεως ἔτους, νὰ ἀπολυθῇ τῆς θέσεώς του, εἰ μὴ διὰ κατὰ κοινὴν ὁμολογίαν δεδικαιολογημένην αἰτίαν, ἐνταχθεῖσαν εἰς τὴν ἐκτίμησιν τῆς κατ' ἄρθρον 7 τοῦ ν.δ. 244/1936 Ἐπιτροπῆς. Ἐν περιπτώσει δέ, καθ' ἣν, πρὸ τῆς παρόδου τῆς προθεσμίας ταύτης καὶ ἄνευ τῆς συνδρομῆς δεδικαιολογημένης αἰτίας, οὗτοσὶ διατυποῦται, ἤθελεν ἀπολυθῇ ὁ μετὰ τὴν ἀποστράτευσίν του ἐπαναλαβὼν τὴν ἐργασίαν του μισθωτὸς (οἷος, κατὰ τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν. 3514/1928, νοεῖται καὶ ἐκεῖνος, ὅστις, μετὰ τὴν ἀποστράτευσίν του, προσέφερεν εἰς τὸν ἐργοδότην του ἐμπροθέσμως καὶ προσηκόντως τὰς ὑπηρεσίας του καὶ οὗτος δὲν τὰς ἀπεδέχθη, βλ. Α.Π. 68/1949, ΕΕΔ 8, 249), τότε καταβάλλεται ταύτῳ, παρεκτὸς τῆς κατ' ἄρθρον 4 τοῦ ν. 3514/1928 ἀποζημιώσεως, ἥτις εἶναι ἴση πρὸς τοὺς μισθοὺς του ἓξ μηνῶν, καὶ ἡ τοιαύτη τοῦ ν. 2112/1920 ἢ τοῦ ν.δ. τῆς 16/18 Ἰουλίου 1920, ἀναλόγως τῆς ἰδιότητος τοῦ ἀπολυομένου ὡς ὑπαλλήλου ἢ ἐργάτου, καθ' ὅσον ἑκάστη τῶν ἀποζημιώσεων τούτων ἰδίον ἐπιδιώκει σκοπὸν καὶ δὴ ἡ μὲν ἀποζημίωσις τοῦ ν. 2112/1920 ἢ τοῦ ν.δ. τῆς 16/18 Ἰουλίου 1920 σκοπεῖ τὴν προστασίαν γενικῶς παντὸς δι' ἀόριστον χρόνον προσληφθέντος μισθωτοῦ ἀπὸ τῆς ἀτάκτου - τουτέστιν ἄνευ τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου προβλεπομένης, πρὸ ὡρισμένου χρόνου, προειδοποιήσεως - καταγγελίας ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἡ δὲ δευτέρα τὴν προστασίαν εἰδικῶς τοῦ ἐπιστρατευθέντος διὰ τὴν ἀπόλυσίν του, πρὸ τῆς παρόδου ἔτους ἀπὸ τῆς ἐμπροθέσμου ἐμφανίσεώς του πρὸς ἀνάληψιν καθηκόντων (περὶ πάντων τούτων βλ. Ἀποστολοπούλου, Ὁ Πρόεδρος Πρωτοδικῶν, ἔκδ. Ε' §§ 221 καὶ 222, Α.Π. 803/1958, ΝοΒ 7 σελ. 433, Πρωτ. Ἀθηνῶν 901/1958, ΕΕΝ 17, σελ. 303, Πρωτ. Ἀθηνῶν 9833/1955, ΕΕΔ 14, σελ. 773, Πρωτ. Ἀθηνῶν 9829/1955, ΕΕΔ 14, σελ. 863). Διὰ νὰ τύχῃ ὅμως ὁ στρατευθεὶς μισθωτὸς τῆς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 3514/1928 προβλεπομένης προστασίας, δέον οὗτος νὰ καταταγῇ καὶ ὑπηρετήσῃ πράγματι ἐν τῷ στρατῷ, διότι ὁ νομοθέτης τοῦ εἰδικοῦ τούτου νόμου ἐσκόπησε νὰ προστατεύσῃ τὸν πραγματικῶς στρατευθέντα μισθωτόν, ἐπιβάλλων τὸ βάρος τῆς προστασίας εἰς τὸν ἐργοδότην, ἔναντι τῆς διὰ τὴν Πατρίδα ἐκπληρώσεως κοινοῦ καθήκοντος καὶ δὲν ἠνέσχετο νὰ θεσπίσῃ τὴν προστασίαν του καὶ ἐκ μόνου τοῦ λόγου ὅτι ὁ μισθωτὸς ἐκλήθη ἁπλῶς ὑπὸ τὰ ὅπλα. Ἑπομένως δὲν προστατεύεται ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 3514/1928 ὁ προσκληθεὶς ὑπὸ τὰ ὅπλα καὶ μὴ ὑπηρετήσας μισθωτός, διότι ἔτυχεν ἀναβολῆς, ἀπαλλαγῆς, κ.λ.π., ἢ, ἔως οὗ ληφθῇ τοιαύτη ἀποφασις, παρέμεινεν εἰς τὰς τάξεις τοῦ στρατοῦ ἐπί τινας ἡμέρας, ἀφοῦ ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ προδήλως δὲν ὑφίσταται ἡ βασικὴ προϋπόθεσις τῆς τοιαύτης προστασίας, ἤτοι ἡ πραγματικὴ ἐν τῷ στρατῷ ὑπηρεσία (βλ. Προέδρου Πρωτ. Ἀθηνῶν 2193/1961, ΕΕΔ 20, σελ. 731, Ἐγκύκλ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ὑπ' ἀριθ. 103175/15.11.1965, ἐν ΔΕΝ 1966, σελ. 433). Ἀλλ' ὁ μισθωτὸς οὗτος, ἂν καὶ δὲν δικαιοῦται τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 3514/1928, ἔχει ἀξίωσιν ἀποζημιώσεως κατὰ τὸν νόμον 2112/1920 ἢ τὸ ν.δ. τῆς 16/18 Ἰουλίου 1920, ἐφ' ὅσον, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀρχῶν τῆς καλῆς πίστεως, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν καὶ τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν (ἄρθρα 200 καὶ 288 Α.Κ.), συνάγεται ἑρμηνευτικῶς, κατὰ τὸ ἄρθρον 173 Α.Κ., ὅτι αἱ συνθῆκαι, ὑφ' ἃς ἔλαβε χώραν ἡ ἐκ τῆς ἐργασίας ἀποχή του, τὸ χρονικὸν διάστημα, καθ' ὃ αὕτη διήρκεσε, καὶ ἡ αἰτία, ἥτις τὴν προεκάλεσε, δικαιολογοῦν, ὅπως θεωρηθῇ ἡ τοιαύτη ἀποχὴ ὡς μὴ ἐκφράζουσα σιωπηρῶν δήλωσιν αὐτοῦ περὶ μονομεροῦς λύσεως τῆς συμβάσεως (βλέπε σχετικῶς Α.Π. 674/1966, ΕΕΔ 26, 224, Α.Π. 528/1966, ΕΕΔ 25, 1508, Α.Π. 642/1963, ΕΕΔ 22, 1456, ὑπ' ἀριθ. 782/1967 Γνωμ. Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους, ΕΕΔ 26, 1114). Πάντως ἡ ὁποιαδήποτε κλῆσις τοῦ μισθωτοῦ ὑπὸ τὰ ὅπλα καὶ ἡ ἕνεκα ταύτης μὴ παροχὴ ἐκ μέρους του τῆς ἐργασίας γίνεται δεκτόν, ὅτι, προκειμένης τῆς ἐφαρμογῆς τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 657 καὶ 658 Α.Κ., συνιστᾷ προφανῶς σπουδαῖον λόγον, μὴ ὀφειλόμενον εἰς ὑπαιτιότητά του, καὶ ἑπομένως ἐπιτρέ-

πει, ὅπως μισθωτὸς διατηρῇ τὴν ἐπὶ τὸν μισθὸν τοῦ ἐν αὐταῖς ὁριζομένου χρονικοῦ διαστήματος ἀξιώσιν των (*Κανκά*. Ἐνοχικὸν Δίκαιον, ἔκδ. Γ΄, ὑπ' ἄρθρ. 657, 658, σελ. 566 καὶ 576).

Ἐν προκειμένῳ ἐβεβαιώθησαν, κατὰ τὴν ἐκ τῶν ἐνόντων σχηματισθεῖσαν κρίσιν ἡμῶν, τὰ ἀκόλουθα πραγματικὰ περιστατικά: Τὴν 4ην Ἰανουαρίου 1963 ὁ ἐναγόμενος, ὅστις ἐκμεταλλεύετο ἐν Τρικάλοις παντοπωλεῖον, προσέλαβε τὸν κατ' ἐκεῖνον τὸν χρόνον ἄγοντα τὸ 16ον ἔτος τῆς ἡλικίας του ἐνάγοντα, ὡς ἐνηλίκου (γέννησις 21.9.1947, κατὰ τὸ προσαγόμενον ὑπ' ἀριθ. 2302/11.7.1967 πιστοποιητικὸν τοῦ Δημάρχου Τρικκαίων) ἐνάγοντα, ὡς ἐν τῶν μελῶν τοῦ ἐπὶ τῆς πωλήσεως προσωπικοῦ τοῦ καταστήματός του, ἀντὶ τῆς νομίμου ἀντιμισθίας. Εἰς ἐκτέλεσιν τῆς καταρτισθείσης συμβάσεως μισθώσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ὁ ἐνάγων εἰργάσθη εἰς τὸ κατάστημα τοῦ ἐναγομένου μέχρι τῆς 30ῆς Δεκεμβρίου 1966. Τότε ὁ ἐνάγων διέκοψε τὴν εἰς τὸν ἐναγόμενον παροχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν του, διότι διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 180/1966 ἐγκυκλίου διαταγῆς τοῦ Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Ἀμύνης εἶχε κληθῇ, ὅπως καταταγῇ εἰς τὰς τάξεις τοῦ στρατοῦ. Τὴν 24ην Ἰανουαρίου 1967 ὁ ἐνάγων ἐνεφανίσθη πρὸς κατάταξιν εἰς τὸ ἐν Χίῳ Κέντρον Ἐκπαιδεύσεως Ὑγειονομικοῦ. Ἔκτοτε καὶ μέχρι τῆς 31ης Ἰανουαρίου 1967 οὗτος ὑπεβλήθη εἰς ἰατρικὰς ἐξετάσεις, καθ' ἃς διεπιστώθη, ὅτι ἔπασχεν ἐκ συγγενοῦς καρδιοπαθείας (παθανῆς μεσοκολικῆς ἐπικοινωνίας) μετὰ μυοκαρδικῶν ἀλλοιώσεων. Ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἰατρικῶς διαπιστωθέντων ἡ Ἐπιτροπὴ Ἀπαλλαγῶν Ἀθηνῶν, διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 359/31.1.1967 γνωμοδοτήσεώς της, ἐχορήγησεν εἰς τὸν ἐνάγοντα διετῆ ἀναβολήν. Τὴν 7ην Φεβρουαρίου 1967 ὁ ἐνάγων ἀπελύθη τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ, χωρὶς νὰ ἔχῃ ἐκπληρώσει πράγματι τὰς στρατιωτικάς του ὑποχρεώσεις (ὁπλ. καὶ προσαγόμενον ὑπ' ἀριθ. 89088/1967 πιστοποιητικὸν τοῦ 122ου Στρατολογικοῦ Γραφείου). Εἰς Τρίκαλα, ἔνθα ὁ ἐνάγων ἐπέστρεψε τὴν 11ην Φεβρουαρίου 1967, δὲν παρέμεινεν ἐπὶ μακρόν, καθ' ὅσον, λόγῳ τῆς γενομένης διαπιστώσεως περὶ τῆς καταστάσεως τῆς ὑγείας του, μετέβη εἰς Ἀθήνας καὶ ἐκεῖ, τὴν 16ην Φεβρουαρίου 1967, εἰσήχθη εἰς τὴν μετὰ τοῦ Ι.Κ.Α. συμβεβλημένην κλινικὴν «Δ», εἰς ἣν παρέμεινε νοσηλευόμενος μέχρι τῆς 24ης Φεβρουαρίου 1967. Κατὰ τὸ ἀπὸ 25 Φεβρουαρίου 1967 ἕως 6 Μαρτίου 1967 χρονικὸν διάστημα ὁ ἐνάγων ἐνοσηλεύθη εἰς τὴν Καρδιολογικὴν Κλινικὴν τοῦ Γενικοῦ Νοσοκομείου Ἀθηνῶν «Δ». Τὴν 7ην Μαρτίου 1967 ὁ ἐνάγων, εὑρισκόμενος εἰς Τρίκαλα, ἔνθα εἶχε ἀφιχθῇ τὴν προτεραίαν, μετέβη εἰς τὸ κατάστημα τοῦ ἐναγομένου καὶ ἐδήλωσεν εἰς τοῦτον, ὅτι προετίθετο νὰ ἐπαναλάβῃ τὴν ἐργασίαν του. Τότε ὁ ἐναγόμενος εἶπεν εἰς τὸν ἐνάγοντα, ὅτι τὸ ὅλον θέμα του θὰ ἐρρυθμίζετο μετά τινας ἡμέρας, διότι ἐν τῷ μεταξὺ εἶχε προσλάβει, εἰς ἀναπλήρωσίν του, τὸν Ι.Β. Μετὰ τὴν πάροδον τοῦ ἀπὸ 7ης Μαρτίου 1967 ἕως καὶ 21ης Μαρτίου 1967 χρονικοῦ διαστήματος, καθ' ὃ διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 296481 καὶ 373945 γνωματεύσεων τῶν ἐν Τρικάλοις ἰατρῶν τοῦ Ι.Κ.Α. ὁ ἐνάγων ἐκρίθη ἀνίκανος πρὸς ἐργασίαν, χωρὶς καὶ νὰ λάβῃ οἱανδήποτε ἐπιδότησιν, καὶ δὴ τὴν 22αν Μαρτίου 1967 προσῆλθεν οὗτος εἰς τὸ κατάστημα τοῦ ἐναγομένου, διὰ νὰ ἀναλάβῃ ἐργασίαν. Καὶ πάλιν ὅμως ὁ ἐναγόμενος ἐζήτησεν ἀπὸ τὸν ἐνάγοντα νὰ ἀφήσῃ νὰ παρέλθουσιν ἡμέραι τινές, διὰ νὰ ρυθμίσῃ τὴν τύχην τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἣν εἶχε συνάψει μετὰ τοῦ προρρηθέντος Ι.Β. εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ λόγῳ τῆς εἰς τὸ στράτευμα προσκλήσεώς του. Ἂν καὶ ὁ ἐνάγων ἐπέσθη ἀπὸ τὰς διαβεβαιώσεις τοῦ ἐναγομένου καὶ ἀνέμενε τὴν πρόσκλησιν αὐτοῦ, ἵνα παράσχῃ τὰς εἰς τὴν διάθεσίν του τεθείσας ὑπηρεσίας του, ἐν τούτοις οὐδὲν ἐγένετο. Ἡ κατὰ τὴν 11ην Ἀπριλίου 1967 ἐπιδοθεῖσα εἰς τὸν ἐναγόμενον ἐξώδικος διαμαρτυρία τοῦ ἐνάγοντος δὲν μετέβαλε τὴν ὅλην κατάστασιν. Μετὰ τὴν ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου ἄρνησιν πρὸς ἐπαναπρόσληψιν τοῦ ἐνάγοντος, ὁ τελευταῖος ἐθεώρησεν, ὅτι ὁ ἐργοδότης του κατήγγειλε τὴν σύμβασιν ἐργασίας καὶ ἐν συνεχείᾳ ἤγειρε κατ' αὐτοῦ τὸ μὲν τὴν ἀπὸ 14 Ἀπριλίου 1967 ἀγωγὴν τον ἐνώπιον τοῦ Εἰρηνοδίκου Τρικάλων, δι' ἧς ἠτήσατο τὴν εἰς τοῦτον καταβολὴν τοῦ ποσοῦ τῶν δραχμῶν 18.153 δι' ἀποζημίωσιν τοῦ νόμου 3514/1928, ἴσην πρὸς τοὺς μισθοὺς ἓξ μηνῶν, τὸ δὲ τὴν ἀπὸ 12 Ἰουλίου 1967 ὑπὸ κρίσιν ταυτήν. Ἐπὶ τῆς πρώτης τῶν ἐν λόγῳ ἀγωγῶν ἐξεδόθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 194/1967 ἀπόφασις τοῦ Εἰρηνοδίκου Τρικάλων, ἐπικυρωθεῖσα καὶ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 191/1967 ἀποφάσεως τοῦ Προέδρου Πρωτοδικῶν Τρικάλων, δι' ἧς ἀπερρίφθη ἡ ἀγωγὴ αὕτη, ἐπὶ τῇ προβαλλομένῃ αἰτιολογίᾳ, ὅτι δηλαδὴ ὁ ἐνάγων δὲν ἐδικαιοῦτο τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 3514/1928, ἀφοῦ δὲν ἐξεπλήρωσε πραγματικῶς τὰς στρατιωτικάς του ὑποχρεώσεις. Ἀλλὰ ὁ ἐνάγων, ἂν καὶ δὲν ὑπόκειτο εἰς τὴν ρύθμισιν τῶν διατάξεων τοῦ νόμου 3514/1928, ἐν τούτοις δικαιοῦται, κατὰ τὰ προβαλλόμενα, τὴν ὑπ' αὐτοῦ ἀξιουμένην ἀποζημίωσιν τοῦ νόμου 2112/1920. Ἀληθῶς, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀρχῶν τῆς καλῆς πίστεως, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν καὶ τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν, δέον, ὅπως γίνῃ δεκτόν, κατὰ τὴν

κρίσιν ἡμῶν, ὅτι αἱ συνθῆκαι, ὑφ' ἃς ἔλαβε χώραν ἡ ἐκ τῆς ἐργασίας ἀποχή τοῦ ἐνάγοντος, τὸ χρονικὸν διάστημα, καθ' ὃ αὕτη διήρκεσε, καὶ αἱ αἰτίαι, αἵτινες τὴν προεκάλεσαν, δικαιολογοῦν, ὅπως μὴ θεωρηθῇ ἡ τοιαύτη ἀποχὴ ὡς συνιστῶσα συστηρὰν δήλωσιν βουλήσεως τοῦ ἐνάγοντος περὶ λύσεως ἐκ' αὐτοῦ τῆς συμβάσεως ἐργασίας. Ἑπομένως ἡ κατὰ τὰ ἀνωτέρω βεβαιωθεῖσα ἄρνησις τοῦ ἐναγομένου, ὅπως ἀποδεχθῇ τὰς ὑπηρεσίας τοῦ ἐνάγοντος, ἰσοδυναμοῦσα πρὸς ἄτυπον καὶ ἄνευ προειδοποιήσεως καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας, γεννᾷ ὑποχρέωσιν αὐτοῦ ἐπὶ τὴν ἀξιουμένην ἀποζημίωσιν τοῦ νόμου 2112/1920. Μετὰ ταῦτα, ἐν ὄψει α) τῶν τακτικῶν ἀποδοχῶν τοῦ ἐνάγοντος τοῦ τελευταίου μηνὸς ὑπὸ καθεστὼς πλήρους ἀπασχολήσεως, νοουμένων ὡς τοιούτων τῶν ἀποδοχῶν, ἃς θὰ ἐλάμβανεν, ἐὰν ἀπησχολεῖτο καθ' ἅπασας τὰς ἡμέρας, χωρὶς νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ὅτι οὗτος, ἕνεκα τῆς ἀναπτύξεν ἀποχῆς του ἐκ τῆς ἐργασίας οὐδὲν ἔλαβε (σχετ. Π.Α. 25886/1966, ΕΕΔ 26, 669) καὶ ἀνερχομένων εἰς δραχμὰς 1837 (ὑπ' ἀριθ. 32/1967 ἀπόφασις τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, νομίμως κατατεθεῖσα, ἴδ. ΕΕΔ 26, σ. 853) καὶ β) τοῦ ὑπερτετραετοῦς χρόνου ὑπηρεσίας του, εἰς ἐκτέλεσιν καὶ μόνον συμβάσεως μισθώσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας καὶ οὐχὶ ἑτέρας τοιαύτης καὶ δὴ μαθητείας (ἴδ. Καλλογιά, Σύνοψις Ἐργατικοῦ Δικαίου, σελ. 136, ἀριθ. 57), ὁ ἐνάγων, ὡς ἰδιωτικὸς ὑπάλληλος, δικαιοῦται εἰς ἀπόλυτην ἀποζημίωσιν ἐκ δραχμῶν (3 μῆνες (ἄρθρ. 1 περίπτ. γ' ν. 2112/1920) Χ 1837 =) 5.511. Δέον νὰ σημειωθῇ, ὅτι ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴ ἠγέρθη ἐντὸς τῆς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 6 § 1 τοῦ ν. 3198/1955 τιθεμένης ἀποκλειστικῆς προθεσμίας ἐπιδόσεως τῆς ἀγωγῆς καὶ τὰ ἐναντία ἀπορριπτέα. Μετὰ ταῦτα δέον ὅπως τὸ περὶ ἀποζημιώσεως κεφάλαιον τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς γίνῃ δεκτὸν διὰ τὸ ἀνωτέρω ποσὸν καὶ οὐχὶ διὰ τὸ αἰτούμενον ἐκ δραχμῶν 6.051 τοιοῦτον.

Κατὰ τὸ ἀπὸ 4.1.1963 ἕως 30.12.1966 χρονικὸν διάστημα ὁ ἐνάγων, ἐν ὄψει καὶ τῆς προεκτεθείσης ἡλικίας του, ἔδει λαμβάνειν, διὰ τὴν εἰς τὸν ἐναγόμενον παρασχεθεῖσαν ὡς ἄνω ἐργασίαν του, τὰ ἀκόλουθα ποσά: 1) διὰ τὸ ἀπὸ 4.1.1963 ἕως 21.9.1964 χρονικὸν διάστημα, καθ' ὃ δὲν εἶχεν οὗτος συμπληρωμένον τὸ 17ον ἔτος τῆς ἡλικίας του, δραχμὰς 1125 κατὰ μῆνα καὶ ἐν συνόλῳ δραχμὰς (1.125 Χ 20 μῆνας =) 22.500 + (1125 : 25 (ἴδ. Πρ. Ἠρ. 190/1965, ΕΕΔ 25, σ. 293, Πρ. Θεσσ. 4584/1963, ΕΕΔ 23, σ. 400, σχετ. Σύνταξις ΕΕΔ 24, 1320) =) 45 Χ 15 ἐργασίμους ἡμέρας =) 675 =) 23.175 (ἴδ. ὑπ. ἀπόφ. 100010/6272/1963 «περὶ κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 32/1963 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τῶν παντοπωλείων κ.λ.π. ἁπάσης τῆς χώρας», ἣν ἴδ. ἐν ΕΕΔ 23, 57), 2) διὰ τὸ ἀπὸ 22.9.1964 ἕως 15.12.1964 χρονικὸν διάστημα, καθ' ὃ οὗτος εἶχε συμπεπληρωμένον τὸ 17ον, οὐχὶ καὶ τὸ 19ον ἔτος τῆς ἡλικίας του, δραχμὰς 1225 κατὰ μῆνα καὶ ἐν συνόλῳ δραχμὰς (1225 Χ 2 μῆνας =) 2.450 + (1225 : 25 = 49 Χ 20 ἐργασίμους ἡμέρας =) 980 =) 3.430 (ἡ αὐτὴ ὡς ἄνω ὑπουργικὴ ἀπόφασις), 3) διὰ τὸ ἀπὸ 16.12.1964 ἕως 30.10.1965 χρονικὸν διάστημα, καθ' ὃ οὗτος εἶχε συμπεπληρωμένον τὸ 17ον, οὐχὶ καὶ τὸ 19ον ἔτος τῆς ἡλικίας του, δραχμὰς (1225 + 8% =) 1323 κατὰ μῆνα καὶ ἐν συνόλῳ δραχμὰς (1323 Χ 10 μῆνας =) 13.230 + 1323 : 25 = 52, 9 Χ 12 ἐργασίμους ἡμέρας =) 634,8 =) 13.864,8 (ἴδ. ὑπ. ἀπόφ. 9.1.1966 «περὶ κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 38/1965 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ παντοπωλείων κλπ. ἁπάσης τῆς χώρας», ἣν ἴδ. ἐν ΕΕΔ 25, 126), 4) διὰ τὸ ἀπὸ 1.11.1965 ἕως 21.9.1966 χρονικὸν διάστημα, καθ' ὃ οὗτος εἶχε συμπεπληρωμένον τὸ 17ον, οὐχὶ καὶ τὸ 19ον ἔτος τῆς ἡλικίας του, δραχμὰς 1410 κατὰ μῆνα καὶ ἐν συνόλῳ δραχμὰς (1410 Χ 10 μῆνας =) 14.100 + (1410 : 25 = 56,4 Χ 18 ἐργασίμους ἡμέρας =) 1015,2 =) 15.115,2 (ἴδ. ἀμέσως ἀνωτέρω ὑπουργικὴν ἀπόφασιν), 5) διὰ τὸ ἀπὸ 22.9.1966 ἕως 20.12.1966 χρονικὸν διάστημα, καθ' ὃ οὗτος εἶχε συμπεπληρωμένον τὸ 19ον ἔτος τῆς ἡλικίας του, δραχμὰς 1670 κατὰ μῆνα καὶ ἐν συνόλῳ δραχμὰς (1670 Χ 3 μῆνας =) 5.010 (ἴδ. προεκτεθεῖσαν ὑπουργικὴν ἀπόφασιν) καὶ 6) διὰ τὸ ἀπὸ 22.12.1966 ἕως 30.12.1966 χρονικὸν διάστημα, καθ' ὃ εἶχε συμπεπληρωμένον τὸ 19ον ἔτος τῆς ἡλικίας του, δραχμὰς (1837 : 25 = 73,5 Χ 6 =) 441 (ἴδ. ὑπ' ἀριθ. 32/1967 ἀπόφασιν Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ παντοπωλείων κ.λ.π. ἁπάσης τῆς χώρας», ἣν ἴδ. ἐν ΕΕΔ 26, 853). Ἤτοι ὁ ἐνάγων ἔδει λαμβάνειν τὸ συνολικὸν ποσὸν τῶν δραχμῶν 61.036. Ἔναντι τοῦ συνολικοῦ τούτου ποσοῦ ὁ ἐνάγων ἔλαβε, κατὰ τὰς αὐτὰς ὡς ἄνω βεβαιώσεις (ἴδ. ἰδίᾳ τὰς προσαγομένας καὶ ἐπικαλουμένας ἐξοφλητικὰς ἀποδείξεις, φερούσας καὶ τὴν μὴ ἀμφισβητηθεῖσαν ὑπογραφὴν αὐτοῦ), δραχμὰς 10.320 διὰ τὸ ἔτος 1963, δραχμὰς 12.425 διὰ τὸ ἔτος 1964, δραχμὰς 15.535 διὰ τὸ ἔτος 1965 καὶ δραχμὰς 15.540 διὰ τὸ ἔτος 1966 καὶ ἐν συνόλῳ δραχμὰς 54.420. Ἑπομένως ὁ ἐνάγων δικαιοῦται εἰσέτι λαμβάνειν διὰ διαφορὰν δεδουλευμένων μισθῶν δραχμὰς (61.036—54.420

=) 6.616. Άλλ' ὁ ἐναγόμενος ἰσχυρίζεται, ὅτι ὁ ἐνάγων οὐδὲν ποσὸν δικαιοῦται διὰ διαφορὰν δεδουλευμένων μισθῶν, διότι, ἐφ' ὅσον ὁ ὑπ' αὐτοῦ καταβαλλόμενος μηνιαῖος μισθὸς ὑπελογίζετο ἐπὶ τῇ βάσει τῆς δηλώσεως τοῦ ἐνάγοντος ὅτι ἐγεννήθη τὸ ἔτος 1948 καὶ οὐχί, ὡς ἰσχυρίζεται τὸ πρῶτον διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς, τὴν 21.9.1947, ἀσκεῖ καταχρηστικῶς τὸ δικαίωμά του, ἐν ὄψει μάλιστα καὶ τοῦ ὅτι, καθ' ἕκαστον μῆνα, ἀνεπιφυλάκτως ἐδήλου εἰς τὰς ἀποδείξεις λήψεως τοῦ μισθοῦ, ὅτι οὐδεμίαν ἄλλην ἀξίωσιν ἔχει. Πρὸς ἐπίρρωσιν τοῦ ἀνωτέρω ἰσχυρισμοῦ ὁ ἐναγόμενος ἐπικαλεῖται καὶ τὸ ὑπ' αὐτοῦ τηρούμενον βιβλίον ἀδειῶν μισθωτῶν (βλ. ἄρθρ. 4 § 3 ν. 539/1945), ἐξ οὗ πράγματι προκύπτει, ὅτι ἀνεγράφη ὡς χρόνος γεννήσεως τοῦ ἐνάγοντος κατὰ μὲν τὸ ἔτος 1965 τὸ ἔτος 1948, κατὰ δὲ τὸ ἔτος 1966 ἡ 20.6.1948. Ἐπίσης ὁ ἐναγόμενος ἐπικαλεῖται καὶ τοὺς φέροντας χρόνον θεωρήσεως 3.5.1966 καὶ 11.10.1966 πίνακας ὡρῶν ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τοῦ καταστήματος (βλ. ἄρθρ. 10 ν.δ. 2954/1954), εἰς οὓς πράγματι ἀναφέρεται ὡς ἡλικία τοῦ ἐνάγοντος ἀντιστοίχως τὸ 18ον καὶ 19ον ἔτος. Ὅμως ὁ ἐργοδότης δὲν δύναται νὰ ἰσχυρισθῇ, ὅτι ὁ μισθωτὸς ἀποκρούεται ἐν τῇ ἐπιδιώξει τοῦ δικαιώματός του, ἐνεργήσας παρὰ τὴν ἐπιβαλλομένην καλὴν πίστιν, διότι δὲν ἐγνωστοποίησεν οἰκοθεν καὶ ἐγκαίρως τὴν ἡλικίαν καὶ οἰκογενειακὴν αὐτοῦ κατάστασιν, ὅταν συγχρόνως δὲν ἀποδεικνύῃ, ὅτι προσεκάλεσε τὸν μισθωτὸν πρὸς τοῦτο καὶ ὁ τελευταῖος ἠρνήθη ἢ παρέσχε ψευδεῖς πληροφορίας, ἀφοῦ καὶ εἰς τὸν ἐργοδότην ἐπιβάλλεται, ὡς ἰδία αὐτοῦ ὑποχρέωσις, νὰ συλλέγῃ οἰκοθεν τὰ ἀναγκαῖα στοιχεῖα διὰ τὴν γνῶσιν τῆς ἡλικίας καὶ τῆς οἰκογενειακῆς καταστάσεως τοῦ μισθωτοῦ (βλ. Α.Π. 552/1964, ΕΕΔ 23, 967, σημ. Συντάξεως ΕΕΔ ἐν τόμῳ 19, σελ. 1036). Ἀληθῶς οὐδόλως ἐβεβαιώθη, ὅτι ὁ ἐναγόμενος προσεκάλεσε τὸν ἐνάγοντα, ὅπως παράσχῃ πληροφορίας περὶ τῆς ἡλικίας του καὶ ὅτι αἱ ὑπ' αὐτοῦ σημειωθεῖσαι εἰς τὰ ἀνωτέρω ἔγγραφα εἶναι αἱ τοιαῦται, ἃς ὁ τελευταῖος ψευδῶς παρέσχεν. Τὸ ὅτι ὁ ἐνάγων ὑπέγραψεν εἰς τὸ βιβλιάριον ἀδειῶν μισθωτῶν τοῦ ἐναγομένου, τοῦτο δὲν ἀποδηλοῖ παροχὴν ψευδῶν πληροφοριῶν περὶ τῆς ἡλικίας του, ἀλλ' ἀναφέρεται εἰς μόνον τὸ ὅτι ἔλαβε τὴν ἢν ἐδικαιοῦτο ἄδειαν, ὡς τοῦτο προκύπτει καὶ ἐκ τῆς σχετικῆς ἐνδείξεως τῆς οἰκείας στήλης τοῦ βιβλίου τούτου. Πέραν τούτων δέον νὰ λεχθῇ, ἐν σχέσει πρὸς τὴν ἐπικαλουμένην ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου παραίτησιν τοῦ ἐνάγοντος ἀπὸ τὰς περὶ ἀποδοχῶν ἀξιώσεις του, ὅτι εἶναι ἀνεπίτρεπτος ἡ παραίτησις ἀπὸ τῶν ἐλαχίστων ὁρίων τοῦ μισθοῦ (βλ. Α.Π. 275/1962, ΕΕΔ 21, 725).

Ἐπὶ ἐπιδικάσεως ἀποζημιώσεως διὰ τὴν μὴ λῆψιν ἀδείας διὰ τὰ πρὸ τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου 4504/1966 ἔτη προϋπόθεσις εἶναι καὶ ἡ προηγουμένη αἴτησις τοῦ μισθωτοῦ πρὸς τὸν ἐργοδότην διὰ τὴν χορήγησιν ἀδείας (Α.Π. 478/1966, ΕΕΔ 25, 1386). Συντόμως, μὴ βεβαιωθέντος ὅτι ὁ ἐνάγων κατὰ τὰ ἔτη 1963 καὶ 1964 ἠτήσατο τὴν εἰς τοῦτον χορήγησιν τῆς κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀ.ν. 539/1945 ἀδείας, τὸ κεφάλαιον τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς περὶ ἐπιδικάσεως ἀποζημιώσεως διὰ τὴν ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος μὴ λῆψιν ἀδείας διὰ τὰ ἀνωτέρω ἔτη εἶναι ἀπορριπτέον, ὡς ἀβάσιμον. Περαιτέρω, ἐκ τοῦ συνόλου τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. 539/1945, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὴν ἑρμηνευτικῶς ληπτέαν ὑπ' ὄψιν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 666 Α.Κ., σαφῶς προκύπτει, ὅτι διὰ τῆς θεσπιζομένης ἀδείας σκοπεῖται ἡ παροχὴ εἰς τὸν μισθωτὸν τῆς δυνατότητος ἀναπληρώσεως τῶν σωματικῶν καὶ πνευματικῶν του δυνάμεων, δι' ἀναπαύσεως τον κατὰ τὸ ἐν τῷ νόμῳ καθοριζόμενον χρονικὸν διάστημα, προϋποτιθεμένου ὅτι αὐτὰ ἀναλίσκονται ἐντελῶς ἢ τοὐλάχιστον οὐσιωδῶς (βλ. Πρ. Ἀθηνῶν 13999/1967, ΕΕΔ 26, 1271, Πρ. Ἀθ. 859/1967, ΕΕΔ 26, 554). Τοιαύτη ὅμως ἀνάλωσις δὲν ὑφίσταται καὶ ὁσάκις οὗτος δὲν ἀπησχολήθη παντάπασιν ἐπὶ χρόνον μείζονα τῆς ἧς ἐδικαιοῦτο ἐτησίας ἀδείας, χωρὶς νὰ συντρέχῃ περίπτωσις τῆς παραγράφου 6 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ὡς εἴρηται νόμου (βλ. Πρωτ. Ἀθηνῶν 20759/1966, ΕΕΔ 25, 1396). Μετὰ ταῦτα, ἐφ' ὅσον ὁ ἐνάγων ἀπὸ τῆς 1.1.1967 καὶ ἐφεξῆς μέχρι τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου ἀπέσχεν ἐκ τῆς ἐργασίας του ἐπὶ χρόνον, ὁ ὁποῖος καλύπτει καὶ τὰς ἃς ἐδικαιοῦτο λαμβάνειν 14 ἡμέρας ἀδείας (βλ. *Δημητρακοπούλου*, Ἐργατ. Νομολογία, σελ. 282), δὲν δικαιοῦται οὗτος τῆς ἐν ἄρθρῳ 5 § 5 τοῦ ἀ.ν. 539/1945 προβλεπομένης ἀποζημιώσεως ἐν ἀπολύσει τοῦ μισθωτοῦ, δι' ἣ καὶ τὸ κεφάλαιον τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς περὶ ἐπιδικάσεως ἀποζημιώσεως διὰ τὴν μὴ λῆψιν ἀδείας κατὰ τὸ ἔτος 1967 εἶναι ἀπορριπτέον ὡς ἀβάσιμον.

Τὸ κατὰ τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου ΙΙΙ τῆς ὑπ' ἀριθ. 10/1964 ἀποφάσεως τοῦ Α.Δ.Α.Δ. Ἀθηνῶν, κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 33182/1964 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, καὶ τοῦ ἄρθρου 3 § 16 τοῦ ν. 4504/1966 προβλεπόμενον ἐπίδομα ἀδείας εἰς τοὺς ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ἀπασχολουμένους παρ' οἱουδήποτε ἐργοδότῃ μισθωτοὺς χορηγεῖται ὑπὸ τὰς αὐτὰς προϋποθέσεις, ὑπὸ τὰς ὁποίας χορηγεῖται κατ' ἔτος εἰς μισθωτοὺς ἡ ἄδεια μετ' ἀπο-

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΕΙΣΦΟΡΑΙ ΠΡΟΣ ΤΟ Ι.Κ.Α. ΔΙΑ ΜΙΣΘΩΤΟΥΣ ΜΕ ΚΥΜΑΙΝΟΜΕΝΑΣ ΑΠΟΔΟΧΑΣ

[Πίναξ κατατάξεως εἰς μισθολογικὰς κλάσεις τεκμαρτῶν ἡμερομισθίων διὰ τὸ ἔτος 1968]

	Ὁμάδες ὑποκαταστημάτων			
	Ὁμὰς Ι	Ὁμὰς ΙΙ	Ὁμὰς ΙΙΙ	Ὁμὰς ΙV
Κατηγορία μισθωτῶν	Περιφερειακὰ καὶ τοπικὰ ὑποκαταστήματα περιοχῆς Ἀθηνῶν - Πειραιῶς	Περιφερειακὰ καὶ τοπικὰ ὑποκαταστήματα περιοχῆς Θεσσαλονίκης, Πατρῶν, Βόλου, Ἡρακλείου, Ρόδου καὶ Κερκύρας	Λοιπὰ περιφερειακὰ ὑποκαταστήματα	Τοπικὰ ὑποκαταστήματα καὶ παραρτήματα
Α) Γαλακτοπωλεῖα, ζαχαροπλαστεῖα, καφενεῖα, καφεγαλακτοπωλεῖα, καφεζαχαροπλαστεῖα, μικτὰ καταστήματα γαλακτοχορτοφαγίας, οἰνομαγειρεῖα, οἰνοπνευματώδη, οἰνοπωλεῖα, κυλικεῖα, ποτοπωλεῖα.				
1) Β΄, Γ΄, Δ΄ Κατηγορίας	Τεκμαρτὸν ἡμερομίσθιον	Τεκμαρτὸν ἡμερομίσθιον	Τεκμαρτὸν ἡμερομίσθιον	Τεκμαρτὸν ἡμερομίσθιον
Σερβιτόροι	125	125	125	100
Βοηθοὶ (1)	100	100	100	100
Βοηθοὶ (2)	40	40	40	40
2) Α΄ Κατηγορίας				
Σερβιτόροι	125	125	125	125
Βοηθοὶ (1)	100	125	100	100
Βοηθοὶ (2)	40	40	40	40
3) Διακεκριμένης Α΄ κατηγορίας				
Σερβιτόροι	125	125	125	125
Βοηθοὶ (1)	100	100	100	100
Βοηθοὶ (2)	50	50	50	50

Σημείωσις: Βοηθοὶ (1) 19 ἐτῶν συμπεπληρωμένων ἢ 18 καὶ 1 ἔτους προϋπηρεσίας.
Βοηθοὶ (2) μέχρι 18 ἐτῶν συμπεπληρωμένων διὰ τοὺς ἄρρενας καὶ 17 διὰ τὰς θήλεις.

δοχῶν (Α.Π. 374/1965, ΕΕΔ 24, 855, Πρ. Ἀθ. 20759/1966, ΕΕΔ 25, 1397, Πρ. Ἀθ. 13999/1967, ΕΕΔ 26, 1271). Ἐφ' ὅσον, κατὰ τὰ προεκτεθέντα, δὲν συντρέχει περίπτωσις λήψεως ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος ἀδείας διὰ τὰ ἔτη 1964 καὶ 1967, οὗτος δὲν δικαιοῦται καὶ τοῦ ἐπιδόματος ἀδείας, δι' ὃ καὶ εἶναι ἀπορριπτέον, ὡς ἀβάσιμον, τὸ περὶ τούτου ἀγωγικὸν κεφάλαιον.

Κατηγορίαι μισθωτών	Όμάς I Τεκμαρτόν ημερομίσθιον	Όμάς II Τεκμαρτόν ημερομίσθιον	Όμάς III Τεκμαρτόν ημερομίσθιον	Όμάς IV Τεκμαρτόν ημερομίσθιον
4) Πολυτελείας				
Σερβιτόροι	150	150	150	150
Βοηθοί (1)	100	100	100	100
Βοηθοί (2)	50	50	50	50
5) Υπερπολυτελείας				
Σερβιτόροι	180	180	150	150
Βοηθοί (1)	125	125	125	125
Βοηθοί (2)	60	60	60	60
Β) Έστιατόρια, ζυθεστιατόρια, μπάρ, καφὲ - μπάρ, ἐξοχικὰ κέντρα, κοσμικαὶ ταβέρναι καὶ κέντρα διασκεδάσεως.				
1) Β΄, Γ΄, Δ΄ Κατηγορίας				
Σερβιτόροι	125	125	125	100
Βοηθοί (1)	100	100	100	100
Βοηθοί (2)	40	40	40	40
Μουσικοί	125	125	100	100
2) Α΄ Κατηγορίας				
Σερβιτόροι	125	125	125	125
Βοηθοί (1)	100	100	100	100
Βοηθοί (2)	40	40	40	40
Μουσικοί	125	125	125	125
Ἀρχισερβιτόροι	180	150	150	125
3) Διακεκριμένης Α΄ κατηγορίας				
Σερβιτόροι	125	125	125	125
Βοηθοί (1)	100	100	100	100
Βοηθοί (2)	50	50	50	50
Μουσικοί	125	125	125	125
Ἀρχισερβιτόροι	180	150	150	125
4) Πολυτελείας				
Σερβιτόροι	150	150	150	150
Βοηθοί (1)	100	100	100	100
Βοηθοί (2)	50	50	50	50
Μουσικοί	180	150	150	125
Ἀρχισερβιτόροι	210	180	150	150
5) Υπερπολυτελείας				
Σερβιτόροι	180	180	150	125

Κατηγορία μισθωτών	Όμάς I Τεκμαρτόν ημερομίσθιον	Όμάς II Τεκμαρτόν ημερομίσθιον	Όμάς III Τεκμαρτόν ημερομίσθιον	Όμάς IV Τεκμαρτόν ημερομίσθιον
Βοηθοί (1)	125	125	125	100
Βοηθοί (2)	60	60	60	50
Μουσικοί	180	150	150	125
Αρχισερβιτόροι	210	210	180	150
Γ) Κουρεία - Κομμωτήρια				
1) Κομμωτήρια Α' κατηγορίας				
Κομμωταί Α'	150	125	125	125
Κομμωταί Β'	100	100	100	100
Μανικιουρίστριαι	80	80	70	70
Βοηθοί (1) άρρενες	100	100	100	100
Βοηθοί (2) άρρενες καί θήλεις	40	40	40	40
Θήλεις (17 ετών καί άνω)	70	70	70	70
2) Κομμωτήρια Β' κατηγορίας				
Κομμωταί Α'	125	125	125	125
Κομμωταί Β'	100	100	100	100
Μανικιουρίστριαι	70	70	70	70
Βοηθοί (1) άρρενες	100	100	100	100
Βοηθοί (2) άρρενες καί θήλεις	40	40	40	40
Βοηθοί θήλεις (17 ετών καί άνω)	70	70	70	70
3) Κουρεία - μικτά κουρεία καί κομμωτήρια Α' κατηγορίας				
Κομμωταί Α'	125	125	125	125
Κομμωταί Β'	100	100	100	100
Κουρείς	100	100	100	100
Μανικιουρίστριαι	80	80	70	70
Βοηθοί (1) άρρενες	100	100	100	100
Βοηθοί (2) άρρενες καί θήλεις	40	40	40	40
Βοηθοί θήλεις (17 ετών καί άνω)	80	80	70	70
4) Κουρεία, μικτά κουρεία κομμωτήρια Β' καί Γ' κατηγορίας				
Κομμωταί Α'	100	100	100	100
Κομμωταί Β'	100	100	100	100
Κουρείς	100	100	100	100
Μανικιουρίστριαι	70	70	70	70
Βοηθοί (1) άρρενες	100	100	100	100
Βοηθοί (2) άρρενες καί θήλεις	40	40	40	40
Βοηθοί θήλεις (17 ετών καί άνω)	70	70	70	70

Κατηγορία μισθωτών	Όμάς I Τεκμαρτόν ημερομίσθιον	Όμάς II Τεκμαρτόν ημερομίσθιον	Όμάς III Τεκμαρτόν ημερομίσθιον	Όμάς IV Τεκμαρτόν ημερομίσθιον
Δ' Παραγωγοί - Πλασιέ - Εισπράκτορες				
α) Παραγωγοί - πλασιέ, αμειβόμενοι διά ποσοστών	210	210	210	180
β) Εισπράκτορες μεσάζοντες επιχειρήσεων, αμειβόμενοι διά ποσοστών	180	180	180	150
γ) Αντιπρόσωποι, δ/νται, δ/σται αμειβόμενοι διά ποσοστών και μισθού	210	210	210	180
δ) Εισπράκτορες συνδρομών εφημερίδων, περιοδικών, σωματείων, επαγγελματικών ενώσεων	125	100	100	100
Ε) Οδηγοί αυτοκινήτων (ταξί)				
Κατ' εναλλαγήν (μονοβάρδια)	125	125	100	100
Άνευ εναλλαγής (διπλοβάρδια)	150	150	125	125
Οδηγοί φορτοταξί	125	125	100	100
ΣΤ) Καρραγωγείς - Αμαξοκαρραγωγείς				
Καρραγωγείς Δήμων - Κοινοτήτων	100	100	100	100
Λοιποί καρραγωγείς	100	100	100	100
Ζ) Σιδηροδρομικοί Σταθμοί				
1) Αχθοφόροι Σταθμών	100	100	100	100
Η) Λουτρά				
Υπάλληλοι θαλασσίων λουτρών άνδρες	100	100	100	100
Υπάλληλοι θαλασσίων λουτρών γυναίκες	70	70	70	70
Υπάλληλοι λουτρών πόλεων άνδρες	125	100	100	100
Υπάλληλοι λουτρών πόλεων γυναίκες	80	70	70	70
Υπάλληλοι κοινών λουτρών άνδρες	100	100	100	100
Υπάλληλοι κοινών λουτρών γυναίκες	70	70	70	70
Υπάλληλοι λουτρών καθαριότητος γενικώς άνδρες	100	100	100	100
Υπάλληλοι λουτρών καθαριότητος γενικώς γυναίκες	70	70	70	70
Υπάλληλοι ιαματικών λουτρών άνδρες				100

Κατηγορίαι μισθωτῶν	Ὁμάς Ι Τεκμαρτὸν ἡμερομίσθιον	Ὁμάς ΙΙ Τεκμαρτὸν ἡμερομίσθιον	Ὁμάς ΙΙΙ Τεκμαρτὸν ἡμερομίσθιον	Ὁμάς ΙV Τεκμαρτὸν ἡμερομίσθιον
Ὑπάλληλοι ἰματικῶν λουτρῶν γυναῖκες				70
Θ) Σκοπευτήρια				
Ἄνδρες	100	100	100	100
Γυναῖκες	70	70	70	70
Ι) Στιλβωτήρια				
Στιλβωταί	100	100	100	100
Βαφεῖς	100	100	100	100
ΙΑ) Ἑταιρεία Διαχειρίσεως Ὑπεγγύων Προσόδων				
Βοηθοὶ διαχ. μονοπωλ. εἰδῶν	150	125	125	125
ΙΒ) Νεωκόροι - Καθαρίστριαι Ναῶν				
Νεωκόροι ἄνδρες	100	100	100	100
Νεωκόροι γυναῖκες	70	70	70	70
Καθαρίστριαι	70	70	70	70
ΙΓ) Κινηματογράφοι - Θέατρα				
1) Κινηματογράφοι Α' προβολῆς, κινηματογράφοι τέπου Σινεὰχ καὶ μπὰρ ἐντὸς αὐτῶν				
Ταξιθέται ἄρρενες	100	100	100	100
Ταξιθέται θήλεις	70	70	70	70
Σερβιτόροι	100	100	100	100
2) Θερινοὶ κινηματογράφοι Α' προβολῆς				
Ταξιθέται ἄρρενες	100	100		
Ταξιθέται θήλεις	70	70		
Σερβιτόροι	100	100		
3) Κινηματογράφοι Β' προβολῆς, θερινοὶ κινηματογράφοι γενικῶς, βαριετέ, συναυλιακὰ θέατρα καὶ μπὰρ ἐντὸς αὐτῶν				
Ταξιθέται ἄρρενες	100	100	100	100
Ταξιθέται θήλεις	70	70	70	70
Σερβιτόροι	100	100	100	100

Κατηγορίαι μισθωτῶν	Ὁμὰς I Τεκμαρτὸν ἡμερομίσθιον	Ὁμὰς II Τεκμαρτὸν ἡμερομίσθιον	Ὁμὰς III Τεκμαρτὸν ἡμερομίσθιον	Ὁμὰς IV Τεκμαρτὸν ἡμερομίσθιον
4) Θέατρα καὶ μπὰρ ἐντὸς αὐτῶν				
Ταξιθέται ἄρρενες	100	100	100	100
Ταξιθέται θήλεις	70	70	70	70
Σερβιτόροι	100	100	100	100
ΙΔ) Καμπαρὲ - Βαριετὲ				
1) Λαϊκὰ καφωδεῖα				
Σερβιτόροι	125	125	125	100
Βοηθοὶ (1)	100	100	100	100
Βοηθοὶ (2)	40	40	40	40
Μπάρμαν	125	125	125	100
Ἀρτίσται	100	80	80	70
Ἱματιοφύλακες α) ἄνδρες	100	100	100	100
Ἱματιοφύλακες β) γυναῖκες	70	70	70	70
Καθαρίστριαι	70	70	70	70
Θυρωροὶ	100	100	100	100
Διερμηνεῖς	125	125	125	100
Μουσικοὶ	150	100	100	100
2) Α΄ Κατηγορίας				
Μαὶτρ	150	150	125	
Σερβιτόροι	125	125	100	
Βοηθοὶ (1)	100	100	100	
Βοηθοὶ (2)	50	50	40	
Μπάρμαν	125	125	100	
Ἀρτίσται	125	125	100	
Ἱματιοφύλακες α) ἄνδρες	100	100	100	
Ἱματιοφύλακες β) γυναῖκες	70	70	70	
Θυρωροὶ	100	100	100	
Διερμηνεῖς	125	125	100	
Καθαρίστριαι	70	70	70	
Μουσικοὶ	150	125	100	
3) Πολυτελείας				
Μαὶτρ	180	150	125	
Μπάρμαν	150	125	100	
Σερβιτόροι	150	125	100	
Βοηθοὶ (1)	100	100	100	
Βοηθοὶ (2)	50	50	40	
Ἱματιοφύλακες α) ἄνδρες	100	100	100	
Ἱματιοφύλακες β) γυναῖκες	70	70	70	
Θυρωροὶ	100	100	100	

Κατηγορίαι μισθωτών	Όμὰς I Τεκμαρτὸν ἡμερομίσθιον	Όμὰς II Τεκμαρτὸν ἡμερομίσθιον	Όμὰς III Τεκμαρτὸν ἡμερομίσθιον	Όμὰς IV Τεκμαρτὸν ἡμερομίσθιον
Διερμηνεῖς	150	125	100	
Ἀρτίσται	150	125	100	
Καθαρίστριαι	70	70	70	
Μουσικοί	150	125	125	
ΙΕ) Χοροδιδασκαλεῖα καὶ μπὰρ ἐντὸς αὐτῶν				
Χοροδιδάσκαλοι	125	125	100	100
Ἐκπαιδευταὶ ἄνδρες	100	100	100	100
Ἐκπαιδευταὶ γυναῖκες	70	70	70	70
Ἱματιοφύλακες α) ἄνδρες	100	100	100	100
Ἱματιοφύλακες β) γυναῖκες	70	70	70	70
Σερβιτόροι	100	100	100	100
Βοηθοὶ (1)	100	100	100	100
Βοηθοὶ (2)	40	40	40	40
Καθαρίστριαι	70	70	70	70
Μουσικοί	125	125	125	100
ΙΣΤ) Ἐργάται ἁμμοχαλίκων				
α) Ἐργάται θαλάσσης	100	100	100	100
β) Ἐργάται ξηρᾶς	100	100	100	100
ΙΖ) Φωτοκαινησιογράφοι				
Ἐργαζόμενοι διὰ λογαριασμὸν φωτογραφείων	100	100	100	100
ΙΗ) Τοιχοκολληταί				
Μέλη Συνεργατικῆς	100	100	100	100
ΙΘ) Διανομεῖς				
α) Παστερ. γάλακτος	100	100	100	100
β) Πάγου	100	100	100	100
(α-β) ἀνήλικοι	50	50	50	50
Κ) Ἁλιεργάται				
Ἐργαζόμενοι μὲ μερίδιον	125	125	125	125
ΚΑ) Ἁλιεργάται ὀστράκων				
α) Εἰδικευμένοι ἐργάται (δύται)	150	150	150	150
β) Ὁδηγοὶ δυτῶν	150	150	150	150
γ) Ἀνειδίκευτοι ἐργάται (σύντροφοι)	125	125	125	125
ΚΒ) Νοσοκομεῖα, Κλινικαί, Ἰδιωτικὰ Ἰατρεῖα				
α) Ἄνδρες	100	100	100	100
β) Γυναῖκες	70	70	70	70

Κατηγορία μισθωτών	Όμάς I Τεκμαρτόν ημερομίσθιον	Όμάς II Τεκμαρτόν ημερομίσθιον	Όμάς III Τεκμαρτόν ημερομίσθιον	Όμάς IV Τεκμαρτόν ημερομίσθιον
γ) Πλύντρια και καθαρίστρια (Η κατάταξις άφορᾷ μόνον περιοχάς, δι' ἃς δὲν ἰσχύει ὁ διά σ.σ.ἐ. καθορισμὸς κατωτάτου ὁρίου μισθοῦ)	70	70	70	70
δ) Νοσοκόμοι κατ' οἶκον ἐνεσοθεραπείας (γυναῖκες)	70	70	70	70
Ἀποτίμησις τῶν εἰς εἶδος παροχῶν				
α) Ἔν γεῦμα δραχμαί	10	10	10	8
β) Πλήρης τροφὴ δραχμαί	20	20	20	16
γ) Κατοικία δραχμαί	100	80	80	80
δ) Τροφὴ καὶ κατοικία	600	580	580	480

Ἡ κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἀποτίμησις τῶν εἰς εἶδος παροχῶν ἰσχύει μόνον ἐφ' ὅσον διὰ συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας δὲν καθορίζεται ἄλλως τοιαύτη(*).

(*) Ἡ ἀνωτέρω ἀπόφασις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ι.Κ.Α. μετὰ τοῦ πίνακος ἐκοινοποιήθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 5/1968 Ἐγκυκλίου τῆς Διοικήσεως τοῦ Ι.Κ.Α., ἡ ὁποία ἔχει ὡς ἑξῆς:

Γνωρίζομεν ὑμῖν, ὅτι τὸ Δ.Σ. τοῦ Ι.Κ.Α., ὑπ' ὄψιν τοῦ ὁποίου ἐτέθη τὸ θέμα τῆς κατατάξεως εἰς μισθολογικὰς κλάσεις τεκμαρτῶν ἡμερομισθίων τῶν μὲ κυμαινομένας ἀποδοχὰς ἀμειβομένων μισθωτῶν, κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 37/12.12.1967 συνεδρίασίν των, ἀριθμὸς ἀποφάσεως 818, ἐνέκρινε τὸν συνημμένον τῇ παρούσῃ πίνακα κατατάξεως, ὅστις θὰ ἰσχύῃ δι' ὁλόκληρον τὸ ἔτος 1968.

Ἡ ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ι.Κ.Α. κατάταξις εἰς μισθολογικὰς κλάσεις τεκμαρτῶν ἡμερομισθίων τῶν μὲ κυμαινομένας ἀποδοχὰς ἀμειβομένων μισθωτῶν ἐγένετο βάσει τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων:

α) 25 § 5 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 καὶ β) 18 καὶ 19 τοῦ Κανονισμοῦ Ἀσφαλίσεως Ι.Κ.Α. (Φ.Ε.Κ. 816/Β/7.12.1965), ἐλήφθησαν δὲ ὑπ' ὄψιν:

1) Ὁ μέσος ὅρος τῶν τεκμαρομένων ἀποδοχῶν κατὰ κατηγορίας μισθωτῶν καὶ τοπικὰς περιοχὰς ἀπασχολήσεως ταύτων.

2) Τὰ ἤδη ἰσχύοντα ἀπὸ 1.7.1967 κατώτερα ὅρια ἀμοιβῆς τῶν ἐργατοτεχνιτῶν ἁπάσης τῆς χώρας, ὡς ταῦτα ὁρίζονται εἰς τὴν ἀπὸ 14.2.1967 ἐθνικὴν συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας, βάσει τῶν ὁποίων καὶ ἐγένετο ἀναπροσαρμογὴ τῶν διὰ τὸ ἔτος 1967 καθορισθέντων ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ι.Κ.Α. τεκμαρτῶν ἡμερομισθίων διὰ τὸ ἀπὸ 1.11.1967 - 31.12.1967 χρονικὸν διάστημα (σχετικὴ ὑπ' ἀριθ. 328/1967 ἐγκ. διαταγή), καὶ

3) Αἱ ὑποβληθεῖσαι προτάσεις τῶν οἰκείων Τ.Α.Ε. τῶν Ὑποκαταστημάτων Ι.Κ.Α., δι' ὧν καὶ ἐπροτάθησαν αἱ ἀπαραίτητοι τροποποιήσεις τῶν τεκμαρτῶν ἡμερομισθίων διὰ κατηγορίας τινὰς μισθωτῶν.

Βάσει τῶν ὡς ἄνω ἐνεκρίθη ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ι.Κ.Α. αὔξησις τοῦ τεκμαρτοῦ ἡμερομισθίου δι' ὡρισμένας κατηγορίας μισθωτῶν, δικαιολογουμένη ἐκ τῶν κάτωθι παρατηρήσεων:

1) Ὅτι ἐκ τῆς αὐξήσεως τοῦ κατωτάτου ἡμερομισθίου ἄρρενος ἀνειδικεύτου ἐργάτου ἀπὸ 1.7.1967 εἰς δραχμὰς 90 τεκμαρτὸν δραχμὰς 100 καὶ τῆς ἐν τῷ μεταξὺ ἀπὸ 1.11.1967 τροποποιήσεως τοῦ πίνακος κατατάξεως ἔτους 1967 δι' ἁπάσας τὰς κατηγορίας μισθωτῶν, δι' οὓς εἶχεν ὁρισθῇ τεκμαρτὸν ἡμερομίσθιον κατώτερον:

α) τῶν δραχμῶν 100 διὰ τοὺς ἄνδρας ἐνηλίκους,

β) τῶν δραχμῶν 70 διὰ τὰς γυναῖκας ἐνηλίκους καὶ

γ) τῶν δραχμῶν 40 διὰ τοὺς μαθητευομένους ἀμφοτέρων τῶν φύλων ἐπῆλθεν ἐξίσωσις πρὸς τὸ ἄνω ἁπισῶν τῶν κατηγοριῶν μισθωτῶν, μὴ ὑφισταμένης ἤδη διακρίσεως ὡς πρὸς τοὺς παρέχον-

τας ἐξειδικευμένην ἐργασίαν (π.χ. ἀρχισερβιτόρους, μαίτρ, σερβιτόρους, μανσικούς κλπ.), ἐπιπροσθέτως δὲ καὶ ὡς πρὸς τοὺς ἀπασχολουμένους εἰς διάφορον κατηγορίαν (κέντρα Α' κατηγορίας, πολυτελείας καὶ ἰατροπολυτελείας).

2) Ὅτι ἐκ στοιχείων τῆς Ὑπηρεσίας, ὡς καὶ ἐκ τῶν ὑποβαλλομένων ὑπὸ τῶν ἐργοδοτῶν δηλώσεων φόρου μισθωτῶν ὑπηρεσιῶν, προκύπτει, ὅτι διὰ κατηγορίας μισθωτῶν ὡρίζετο διὰ τῆς ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ι.Κ.Α. ἐγκρινομένης κατ' ἔτος κατατάξεως τεκμαρτὸν ἡμερομίσθιον κατώτερον τῶν ἀποκερδαινομένων ὑπὸ ταύτην πραγματικῶν ἀποδοχῶν των, μὲ ἀποτέλεσμα οἱ μισθωτοὶ οὗτοι νὰ ζημιοῦνται, λαμβάνοντες τὰς ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. χορηγουμένας παροχὰς (ἀσθενείας, σιτάδειος κλπ.) ἐπὶ κατωτέρου τεκμαρτοῦ ἡμερομισθίου.

Ὡς παράδειγμα ἀναφέρεται ἡ περίπτωσις τῶν παραγωγῶν - πλυσέ, δι' οὓς ἡ κατάταξις τοῦ ἔτους 1967 διὰ μὲν τὴν περιοχὴν Ἀθηνῶν ἦτο εἰς τὸ τεκμαρτὸν ἡμερομίσθιον τῶν δραχμῶν 125, διὰ δὲ τὰς λοιπὰς περιοχὰς εἰς τὸ τεκμαρτὸν ἡμερομίσθιον τῶν δραχμῶν 100.

Εἰς τὸν ἐγκριθέντα ἤδη πίνακα κατατάξεως ἔτους 1968 ἐγένοντο αἱ ἀνάλογοι προσαρμογαί, οὕτως ὥστε τὸ τεκμαρτὸν ἡμερομίσθιον ἑκάστης κατηγορίας μισθωτῶν νὰ ἀνταποκρίνεται εἰς τὸν μέσον ὅρον τῶν ἀποκερδαινομένων ἀποδοχῶν τῶν μισθωτῶν, ὡς ἐν τῷ νόμῳ καὶ τῷ Κανονισμῷ Ἀσφαλίσεως Ι.Κ.Α. ὁρίζεται.

Διετηρήθη εἰς τὸν πίνακα ἡ αὐτὴ διάκρισις τῶν Ὑποκαταστημάτων Ι.Κ.Α. εἰς 4 ὁμάδας, τῆς Ι περιλαμβανούσης τὴν περιοχὴν Ἀθηνῶν - Πειραιῶς μετὰ τῶν Τοπικῶν Ὑποκαταστημάτων τῆς περιοχῆς ταύτης, τῆς ΙΙ περιλαμβανούσης τὰ Περιφερειακὰ Ὑποκαταστήματα Ι.Κ.Α. Θεσσαλονίκης μετὰ τῶν Τοπικῶν τῆς περιοχῆς της, Πατρῶν, Βόλου, Ἡρακλείου, Ρόδου καὶ Τοπικῶν Κερκύρας, τῆς ΙΙΙ τὰ λοιπὰ Περιφερειακὰ Ὑποκαταστήματα Ι.Κ.Α. καὶ τῆς ΙV τὰ λοιπὰ Τοπικὰ Ὑποκαταστήματα καὶ Παραρτήματα Ι.Κ.Α.

Ἡ ὡς ἄνω διάκρισις βασίζεται εἰς τὸ ὅτι μισθωτοὶ ὁμοειδῶν ἐπιχειρήσεων εἰς τὰς μεγάλας πόλεις ἀποκερδαίνουν περισσότερα τῶν εἰς τὰς μικρὰς πόλεις ἀπασχολουμένων, δι' ὃ καὶ ἡ ἀνάλογος προσαρμογὴ τοῦ τεκμαρτοῦ ἡμερομισθίου.

Σημειοῦται, ὅτι διὰ τὸν καθορισμὸν τοῦ τεκμαρτοῦ ἡμερομισθίου ἑκάστης κατηγορίας μισθωτῶν δὲν ὑπελογίσθη τὸ ἀναλογοῦν τμῆμα ἐκ τῶν χορηγουμένων δώρων Πάσχα-Χριστουγέννων καὶ ἐπιδόματος ἀδείας, καθ' ὅσον βάσει τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν. 4476/1965 (Φ.Ε.Κ. 108/Α/1965 ἐγκ. Ι.Κ.Α. 212/1965) τὰ δῶρα, ὡς καὶ τὸ ἐπίδομα ἀδείας, ἐπέκειντο αὐτοτελῶς εἰς ὑπολογισμὸν εἰσφορῶν Ι.Κ.Α.

Ὡς πρὸς τὴν ἀποτίμησιν τῶν εἰς εἶδος παροχῶν (τροφὴ-κατοικία) ἐνεκρίθη μικρὰ τις αὔξησις διὰ τοὺς ἀπασχολουμένους μισθωτοὺς εἰς τὰς περιοχὰς τῶν Ὑποκαταστημάτων (Ὁμάδων ΙΙΙ καὶ ΙV), ἥτις δικαιολογεῖται ἐκ τοῦ ὅτι ἡ ἀποτίμησις ἦτο κατωτέρα τῆς πράγματι ὑφισταμένης.

Ἡ ἀποτίμησις τῶν εἰς εἶδος παροχῶν ἰσχύει μόνον ἐφ' ὅσον διὰ σ.σ.ἐ. δὲν καθορίζεται ἄλλως ἀποτίμησις τούτων, ὁπότε ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ἰσχύει ἡ διὰ τῶν σ.σ.ἐ. καθοριζομένη ἀποτίμησις διὰ τὰς κατηγορίας μισθωτῶν, ἃς ἀφορᾷ.

Διευκρινίζεται, ὅτι ἡ ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ι.Κ.Α. γενομένη ὡς ἄνω κατάταξις δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν προκειμένου περὶ προσώπου, οὗ ὁ συμπεφωνημένος μισθὸς συνίσταται ἐν μέρει ἐκ σταθερῶς καθορισμένου χρηματικοῦ ποσοῦ ἀνωτέρου τοῦ ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου καθοριζομένου τεκμαρτοῦ τοιούτου τῆς κατηγορίας, εἰς ἣν ἀνήκει, ὁπότε ὡς ἡμερήσιος μισθὸς αὐτοῦ λογίζεται ὁ πράγματι καταβαλλόμενος καὶ ἐν πάσῃ περιπτώσει τοὐλάχιστον ὁ βάσει τοῦ σταθερῶς καθορισμένου ποσοῦ ἐξευρισκόμενος.

Κοινοποιοῦμεν τὸν ἐγκριθέντα ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ι.Κ.Α. πίνακα κατατάξεως τῶν μὲ κυμαινομένας ἀποδοχὰς ἀμειβομένων μισθωτῶν διὰ τὸ ἔτος 1968 καὶ παρακαλοῦμεν, ὅπως μεριμνήσητε καὶ λάβουν γνῶσιν αἱ ἐπαγγελματικαὶ ὀργανώσεις τῶν ἐργοδοτῶν, ὡς καὶ αἱ ἀντίστοιχοι ἐργατικαὶ τοιαῦται.

Ἀπόφασις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ι.Κ.Α. ὑπ' ἀριθ. 818/12.12.1967 (συνεδρίασις 37ηΐ).

Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Ι.ΚΑ., ὑπ' ὄψιν τοῦ ἀπὸ ἐτέθη τὸ θέμα τῆς κατατάξεως εἰς μισθολογικὰς κλάσεις τεκμαρτῶν ἡμερομισθίων τῶν μὲ κυμαινομένας ἀποδοχὰς ἀμειβομένων μισθωτῶν διὰ τὸ ἔτος 1968, λαβὸν ὑπ' ὄψιν τὸ ἀπὸ Δεκεμβρίου 1967 εἰσηγητικὸν σημείωμα τῆς Δ)νσεως Ἐσόδων μετὰ σχετικοῦ πίνακος κατατάξεως καὶ προφορικὴν εἰσήγησιν τοῦ Προέδρου καὶ τὰς ἀπόψεις τῶν μελῶν του,

Ἀποφασίζει ὁμοφώνως

Ὅπως καὶ διὰ τὸ ἔτος 1968 ἰσχύσῃ ἡ ἀνωτέρω (προτεινομένη) κατάταξις εἰς μισθολογικὰς κλάσεις τεκμαρτῶν ἡμερομισθίων μισθωτῶν ἀμειβομένων μὲ κυμαινομένας ἀποδοχάς, ἐφ' ὧν θὰ ὑπολογίζονται τὰ πρὸς τὸ Ἵδρυμα καταβλητέαι εἰσφοραί, ὡς καὶ αἱ χορηγούμεναι παροχαὶ πρὸς τοὺς ἐν λόγῳ ἠσφαλισμένους. Ἡ ἰδία κατάταξις ἰσχύει καὶ διὰ τὸν αὐτοτελῆ ὑπολογισμὸν τῶν χο-

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΧΡΟΝΙΚΑ ΟΡΙΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΑΘ' ΕΒΔΟΜΑΔΑ

Περίληψις ἐρωτήματος (Υπουργείου Ἐργασίας): Ἐάν, βάσει τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 5 τῆς διά τοῦ νόμου 2269/1920 κυρωθείσης Διεθνοῦς Συμβάσεως καὶ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ Β.Δ. 25/8.5.1920, παρέχηται ἡ δυνατότης ἱκανοποιήσεως αἰτήματος βιομηχανικῆς ἐπιχειρήσεως περὶ λειτουργίας τοῦ ἐργοστασίου της ἐπὶ 9.36' ὥρας ἀνὰ ἑκάστην καὶ ἐπὶ 5 ἡμέρας καθ' ἑβδομάδα.

Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους, Τμ. Β'

Γνωμοδότησις 171/1968

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Κ. Ρουμπάνης*
Εἰσηγητὴς ὁ Νομικὸς Σύμβουλος κ. *Ἀθ. Τομπρᾶς*
Λοιπὰ μέλη: Οἱ κ.κ. *Π. Σοφιανόπουλος, Κ. Κωνσταντινίδης, Ἐρρ. Μέλλιος, Λ. Γιαννουλᾶτος*, Νομικοὶ Σύμβουλοι, *Κ. Διαλεκτός, Γ. Ἀντωνόπουλος*, Πάρεδροι.

Ἐπὶ τοῦ πρόσθεν ἐρωτήματος τὸ Νομικὸν Συμβούλιον ἐγνωμοδότησεν ὡς ἀκολούθως:

Ἡ διάρκεια τῆς ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων δὲν δύναται νὰ ὑπερβαίνῃ τὰς 8 ὥρας ἡμερησίως καὶ τὰς 48 ὥρας καθ' ἑβδομάδα κατὰ τοὺς ὁρισμοὺς τοῦ ἄρθρου 2 τῆς διὰ τοῦ νόμου 2269/1920 κυρωθείσης Διεθνοῦς Συμβάσεως. Ἐξαιρέσεις τοῦ τεθέντος κανόνος προβλέπουν αἱ περαιτέρω διατάξεις.

Εἰς τὸ ἄρθρον 5 τῆς Συμβάσεως ταύτης ἀναφέρεται, ὅτι ὁσάκις εἰς ἐξαιρετικὰς περιπτώσεις τὰ ἐν ἄρθρῳ 2 καθορισθέντα ὅρια ἤθελον ἀναγνωρισθῇ ὡς ἀνεφάρμοστα, ἀλλὰ μόνον διὰ τὰς περιπτώσεις ταύτας, δύναται διὰ συμφωνίας μεταξὺ τῶν ὀργανώσεων ἐργατῶν καὶ ἐργοδοτῶν καὶ ἐφ' ὅσον ἡ Κυβέρνησις, πρὸς ἣν αὗται δέον νὰ ἀνακοινωθῶν, περιβάλῃ αὐτὰς μὲ ἰσχὺν κανονισμοῦ, νὰ καθορισθῇ, ἐπὶ τῇ βάσει περιόδου μικροτέρας, πίναξ τῆς ἡμερησίας διαρκείας τῆς ἐργασίας, ἀπὸτε ὁ μέσος ὅρος τῆς ἐργασίας, ὑπολογιζόμενος ἐπὶ τοῦ ἐν τῷ πίνακι ἀριθμοῦ τῶν ἑβδομάδων, δὲν δύναται ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει νὰ ὑπερβῇ τὰς 48 ὥρας καθ' ἑβδομάδα.

Εἰς τοὺς ὁρισμοὺς τῆς ἄνω διατάξεως δύναται νὰ ὑποχθῇ ἡ περίπτωσις τοῦ ἐν τῷ ἐρωτήματι ἐργοστασίου κατασκευῆς εἰδῶν ὑγιεινῆς, θερμάνσεως, κλιματισμοῦ καὶ ὑδραυλικῶν εἰδῶν, ἱδρυθέντος μακρὰν τῶν ἀστικῶν κέντρων τῆς περιοχῆς, ἡ ἐπάνδρωσις τοῦ ὁποίου δι' ὑπαλληλικοῦ καὶ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ, δυναμένου νὰ ἐργάζηται χρονικῶς βάσει τοῦ κανόνος ἡμερησίας καὶ ἑβδομαδιαίας ἀπασχολήσεως, δυσχεραίνεται σοβαρῶς καὶ συνεπῶς δύναται νὰ ἐξετασθῇ, μετὰ τὴν βεβαίωσιν ἀρμοδίως τοῦ πραγματικοῦ τῆς ἐμφανιζομένης καταστάσεως, ὑπὸ τῆς διοικήσεως ἡ ἔγκρισις τῆς ἐπελθούσης συμφωνίας μεταξὺ τῆς διοικήσεως τῆς ἐπιχειρήσεως καὶ τοῦ συνόλου τοῦ ἐργαζομένου προσωπικοῦ, ἀναπληρούντος τὴν ὁριζομένην ἐν τῇ ἄνω διατάξει οἰκείαν ὀργάνωσιν, καθ' ἣν: α) Ἡ ἐργασία θὰ παρέχηται ἐπὶ 5 μέσον ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος, ἀπὸ Δευτέρας μέχρι Παρασκευῆς, εἰς τρόπον ὥστε τὸ προσωπικὸν νὰ εἶναι ἐλεύθερον κατὰ Σάββατον καὶ Κυριακήν καὶ τὸ ἐργοστάσιον νὰ μὴ λειτουργῇ, β) αἱ ὧραι ἐργασίας ἡμερησίως θὰ εἶναι 9,36' καὶ γ) τὸ νόμιμον ἡμερομίσθιον θὰ εἶναι ἀνάλογον πρὸς τὴν ἐργασίαν τὴν ἀντιστοιχοῦσαν εἰς 9,36', καθόσον διὰ τῆς ἄνω συμφωνίας πράγματι δὲν παραβιάζεται ὁ δεύτερος περιορισμὸς τῆς διαρκείας τῆς ἑβδομαδιαίας ἐργασίας. Ἡ ἄποψις αὕτη ἐνισχύεται ἐν μέρει καὶ ἀλλοθεν, ἤτοι εἰς περίπτωσιν ἐφαρμογῆς ἐπὶ τῆς ἐπιχειρήσεως τῆς διατάξεως τῆς παραγράφου 3 ἄρθρου 9 νόμου 4171/1961, δηλαδὴ ἐὰν αὕτη τυγχάνῃ ἐπιχείρησις μὲ σημαντικὰς ἐπενδύσεις ἀλλοδαπῶν κεφαλαίων. Ἡ διάταξις αὕτη ὁρίζει, ὅτι ἐπιτρέπεται ἡ ὑπερωριακὴ ἀπασχόλησις τοῦ ὑπαλληλικοῦ προσωπικοῦ τῶν ἀνωτέρω ἐπιχειρήσεων ἀπεριορίστως, ἐφ' ὅσον ἤθελον ἀπαιτήσει τοῦτο αἱ ἀνάγκαι αὐτῶν, ὑπὸ τὸν ὅρον τῆς καταβολῆς εἰς τὸ αὐτὸς ἀπασχολη-

---

ρηγουμένων δώρων ἑορτῶν Πάσχα - Χριστουγέννων καὶ ἐπιδομάτων ἀδείας εἰς τὰς ἐν λόγῳ κατηγορίας μισθωτῶν.

Αὕτη δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν προκειμένου περὶ προσώπων, ὧν ὁ συμφωνηθεὶς μισθὸς συνίσταται ἐν μέρει ἐκ σταθερῶς καθοριζομένου ποσοῦ ἀνωτέρου τοῦ ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ι.Κ.Α. καθοριζομένου τεκμαρτοῦ τοιούτου τῆς κατηγορίας, εἰς ἣν ἀνήκει, ὁπότε ὡς ἡμερήσιος μισθὸς αὐτοῦ ὑπολογίζεται ὁ βάσει τοῦ σταθερῶς καθοριζομένου ποσοῦ ἐξευρισκόμενος.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΑΠΟΛΥΣΙΣ Ή ΑΠΟΧΩΡΗΣΙΣ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΔΙΑ ΣΥΝΤΑΞΙΝ

Ὑπὸ τῆς Συντάξεως

Εἰς τὴν νομοθεσίαν δὲν ὑπάρχει διάταξις, ἡ ὁποία νὰ ὑποχρεώνῃ τὸν μισθωτὸν νὰ παύσῃ ἐργαζόμενος εὐθὺς ὡς συμπληρώσῃ τὰς πρὸς συνταξιοδότησιν λόγῳ γήρατος παρ' Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ προϋποθέσεις, ὡς δὲν ὑπάρχει διάταξις, ἡ ὁποία νὰ ἀπαγορεύῃ εἰς τὸν συνταξιοῦχον νὰ ἐργασθῇ. (Ἴδετε περὶ τῶν περιορισμῶν ὡς πρὸς τὴν ἐργασίαν τῶν τελευταίων, ἐν σχέσει πρὸς τὰς καταβλητέας εἰσφορὰς καὶ τὴν σύνταξίν των, σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 23, 1383).

Κατὰ τὸ ἄρθρον ἕβδομον § 8 ἐδάφιον δ' τοῦ νόμου 3789/1957 (ΕΕΔ 16, 1135) ἰδιωτικοὶ ὑπάλληλοι ἐν γένει, ὑπαγόμενοι εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α. διὰ τὴν χορήγησιν συντάξεως, συμπληρώσαντες ἢ συμπληροῦντες τὰς πρὸς χορήγησιν πλήρους συντάξεως προϋποθέσεις, δύνανται νὰ ἀποχωρήσουν τῆς ἐργασίας ἢ νὰ ἀπομακρύνωνται ταύτης παρὰ τοῦ ἐργοδότου των, λαμβάνοντες εἰς τὰς περιπτώσεις ταύτας οἱ μὲν ἐπικουρικῶς ἠσφαλισμένοι τὰ 40%, οἱ δὲ μὴ ἠσφαλισμένοι ἐπικουρικῶς τὰ 50% τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου 2112/1920, ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη μεταγενεστέρως, ὁριζομένης ἀπροειδοποιήτου ἀποζημιώσεως (σημ. Συντάξεως: Θέλει νὰ εἰπῇ «εἰ» ἀπροειδοποίητον ἀπόλυσιν ἀποζημιώσεως).

Ἡ διάταξις εἰσήχθη κατὰ παρέκκλισιν τῶν ἐπὶ τοῦ νόμου 2112/1920 ἰσχυόντων, τόσον ὡς πρὸς τὴν ἀποζημίωσιν τῶν ἀπολυομένων ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων, ὅσον καὶ ὡς πρὸς τὸ δικαίωμα τῶν ἀποχωρούντων ἐπὶ τῇ ἀποζημιώσει, ἡ ὁποία πάντως συναρτᾶται πρὸς ἀπόλυσιν ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου, καὶ τοῦτο, ὡς ἐξηγεῖται εἰς τὴν Κλιμηγητικὴν Ἔκθεσιν (ΕΕΔ 16, 1137), διὰ τὴν ἔξοδον ἐκ τῶν ἐπιχειρήσεων τῶν ὑπερηλίκων ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων, εἰς τρόπον ὥστε καὶ οἱ ἴδιοι καὶ αἱ ἐπιχειρήσεις νὰ διευκολύνωνται καὶ εἰς τοὺς νέους νὰ παρέχηται εὐχέρεια ἐξευρέσεως ἐργασίας.

Ἡ διάταξις ἀναφέρεται εἰς μόνους τοὺς ἰδιωτικοὺς ὑπαλλήλους καὶ εἰς μόνους τοὺς παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. ἠσφαλισμένους καὶ ὄχι καὶ εἰς ἄλλους Ἀσφαλιστικοὺς Ὀργανισμούς, περὶ τῶν ὁποίων ὁρίστατο ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ νόμου 3198/1955 (ΕΕΔ 14, 502), προϋποθέτουσα ὅμως διὰ τὴν ἀποχώρησιν τοῦ μισθωτοῦ συγκατάθεσιν τοῦ ἐργοδότου (Α.Π. 351/1964, ΕΕΔ 23, 721).

Ὡς ἰδιωτικοὶ ὑπάλληλοι καὶ κατὰ τὴν διάταξιν ταύτην νοοῦνται οἱ συγκαταλεγόντες τὰ ἐν ἄρθρῳ 1 τοῦ ν.δ. 2655/1953 (ΕΕΔ 12, 1212) γνωρίσματα, ἤτοι τὰ πρόσωπα, τὰ ὁποῖα κατὰ κύριον ἐπάγγελμα ἀσχολοῦνται ἐπ' ἀντιμισθίᾳ, ἀνεξαρτήτως τρόπου πληρωμῆς, εἰς ὑπηρεσίαν ἰδιωτικοῦ καταστήματος, Γραφείου ἢ ἐν γένει ἐπιχειρήσεως ἢ οἱασδήποτε ἐργασίας καὶ παρέχουν ἐργασίαν ἀποκλειστικῶς ἢ κατὰ κύριον χαρακτῆρα μὴ σωματικήν. (Ἴδετε περὶ τούτων Α.Π. 626/1967, ΕΕΔ 27, 80, ἔνθα εἰς σημειώσεις μας καὶ λοιπαί, καὶ περὶ τοῦ κυρίου ἐπαγγέλματος Α.Π. 321/1966, ΕΕΔ 24, 1169, σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 24, 1064, ἔνθα παραπομπαὶ εἰς θεωρίαν καὶ νομολογίαν).

Εἰς τὴν περὶ ἧς ὁ λόγος διάταξιν ὑπάγονται καὶ οἱ ὑπάλληλοι ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου τοῦ Δημοσίου καὶ τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου μετὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 21 τοῦ νόμου 4464/1965 περὶ τροποποιήσεως διατάξεων τινων τοῦ Ὑπαλληλικοῦ Κώδικος (ΕΕΔ 21, 688), κατὰ τὴν ὁποίαν αἱ κείμεναι διατάξεις τοῦ νόμου 2112/1920, ἄρθρου 8 νόμου 3198/1955 καὶ ἄρθρου 8 ν.δ. 3789/1957 ἰσχύουν ἀναξιῶς καὶ διὰ τοὺς ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου μισθωτούς, τοὺς παραπέροντας ὑπηρεσίαν πρὸς τὸ Δημόσιον καὶ τὰ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου (οὕτω καὶ Α.Π. 314/1965, ΕΕΔ 24, 805, Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 23491/1964, ΕΕΔ 24, 95), ἐξαιρέσει τῶν μισθωτῶν, τῶν κατεχομένων τὴν ἰδιότητα τοῦ ἐξ ἰδίας ὑπηρεσίας συνταξιοῦχου τοῦ Δημοσίου ἢ Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου. (Ἴδετε σχετικῶς καὶ

θησάμενον προσωπικὸν τῆς νομίμου ἀποζημιώσεως.

Ὡς τύπος τῆς ἐγκρίσεως ὁρίζεται ὁ Κανονισμὸς ἐν τῇ Διεθνεῖ Συμβάσει. Δεδομένου ὅμως ὅτι ἡ ἐγκριτικὴ πρᾶξις ἀναφέρεται εἰς ρύθμισιν μὴ παγίαν περιπτώσεων ἐξαιρετικῶν, ἔστω καὶ μακρᾶς διαρκείας, δὲν ἀπαιτεῖται, ὅπως ὁ Κανονισμὸς οὗτος, κατὰ τὴν ὁρολογίαν τῆς Διεθνοῦς Συμβάσεως, θεσπισθῇ ὡς Κανονισμὸς Ἐργασίας τῆς ἑλληνικῆς νομοθεσίας, ἀλλ' ἀρκεῖ, ὅπως ἡ διαδικασία πρὸς ἔκδοσιν του ἀκολουθήσῃ, κατ' ἀνάλογον ἐφαρμογήν, τοὺς ὁρισμοὺς τῆς ἰσχυούσης εἰς τὴν νομοθεσίαν περὶ ὑγιεινῆς καὶ ἀσφαλείας τῶν ἐργατῶν διατάξεως τοῦ ἄρθρου 2 β.δ. 25. 8/5.9.1920, ὁριζούσης ὅτι δι' εἰδικῶν β. δ/των, ἐκδιδομένων μετὰ πρότασιν τοῦ Ἀνωτάτου Συμβουλίου τῆς Ἐργασίας, ὁρισθήσονται ἑκάστοτε δι' ἑκάστην βιομηχανικὴν ἐπιχείρησιν αἱ ὧραι τῆς ἐργασίας καὶ τῆς πρὸς ἀνάπαυσιν διακοπῆς αὐτῆς, ἀναλόγως τῆς φύσεως αὐτῆς.

Κατὰ ταῦτα εἰς τὸ ἐρώτημα προσήκει ἡ ἄνω ἀναλυτικὴ ἀπάντησις.

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΑΙ ΠΡΑΞΕΙΣ

ΚΑ' ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

Περί επανακρίσεως των απολυθέντων ή υποβιβασθέντων υπαλλήλων και υπηρετών κατ' εφαρμογήν των διατάξεων των υπό στοιχεία Θ'/1967 και Γ'/1967 Συντακτικών Πράξεων.

(Ε. Κ. τ. Α' φ. 51 της 13 Μαρτίου 1968)

Το Υπουργικόν Συμβούλιον

Λαβόν υπ' όψιν:

1) Την υπό στοιχείον Α' Συντακτικήν Πράξιν «περί άσκησεως της Συντακτικής και Νομοθετικής εξουσίας». 2) Τας υπό στοιχεία Θ' και Γ' Συντακτικάς Πράξεις «περί τροποποιήσεως των περί νομιμοφροσύνης των υπαλλήλων διατάξεων» και «περί εξυγιάνσεως των Δημοσίων Υπηρεσιών». 3) Την ανάγκην της τροποποιήσεως και συμπληρώσεως της διαδικασίας εξυγιάνσεως των Δημοσίων Υπηρεσιών διά της παροχής ευχερείας επανακρίσεως των απολυθέντων ή υποβιβασθέντων υπαλλήλων και υπηρετών βάσει των ως άνω Συντακτικών Πράξεων, αποφασίζει:

Άρθρον 1

1) Υπάλληλοι και υπηρέται του Δημοσίου, Νομικών Προσώπων Δημοσίου ή Ιδιωτικού Δικαίου, Οργανισμών και επιχειρήσεων εν γένει, απολυθέντες από των θέσεών των ή υποβιβασθέντες, κατ' εφαρμογήν των διατάξεων της Θ' ή Γ' Συντακτικών Πράξεων, δικαιούνται, όπως, εντός ανατρεπτικής προθεσμίας ενός μηνός από της εναρξεως της ισχύος της παρούσης, αιτήσωνται την αναθεώρησιν των εις βάρος αυτών εκδοθεισών αποφάσεων, δι' αιτήσεως των υποβαλλομένης, είτε άπ' ευθείας εις το οικείον Υπουργείον, είτε εις την Υπηρεσίαν ή επιχείρησιν εις ην ανήκουν. Αύται υποχρεούνται, όπως υποβάλουσιν αμελλητί την αίτησιν εις το προϊστάμενον ή εποπτεύον αυτάς Υπουργείον. Τυχόν υποβληθείσα μέχρι τοιάδε αίτησις δεν λαμβάνονται υπ' όψιν.

2) Ο αιτών την αναθεώρησιν της εις βάρος του εκδοθείσης αποφάσεως δικαιούται, όπως μεταξύ της εκδόσεως ταύτην Αρχής λάβη εγγράφως γνώσιν των εφ' ων βασίσθη αύτη στοιχείων, υποβάλη δε προς υπεράσπισίν του εις την Υπηρεσίαν έγγραφον υπόμνημα και παν άλλο στοιχείον τείνον εις τον αυτόν σκοπόν.

Άρθρον 2

1) Επί των υποβαλλομένων αιτήσεων αναθεωρήσεως αποφαίζουσι:

α) Το Υπουργικόν Συμβούλιον προκειμένου περί των απολυθέντων ή υποβιβασθέντων μετά γνωμοδότησιν αυτού βάσει της Γ' Συντακτικής Πράξεως.

β) Τριμελής εξ Υπουργών Επιτροπή, συγκροτουμένη καθ' Υπουργείον υπό του εκδόντος την προσβαλλομένην απόφασιν Υπουργού και δύο ετέρων Υπουργών, οριζομένων υπό του Προέδρου της Κυβερνήσεως, διά πάντας τους λοιπούς απολυθέντας ή υποβιβασθέντας δυνάμει της ως άνω Πράξεως.

γ) Τριμελής Επιτροπή, συγκροτουμένη εκ του Προέδρου της Κυβερνήσεως, του εκδόντος την προσβαλλομένην απόφασιν Υπουργού και ετέρου τοιούτου, ορίζομένου υπό του Προέδρου της Κυβερνήσεως, προκειμένου περί των απολυθέντων βάσει των διατάξεων της Θ' Συντακτικής Πράξεως.

2) Επί των αιτήσεων αναθεωρήσεως των απολυθέντων ή υποβιβασθέντων υπαλλήλων ή υπηρετών των Υπηρεσιών της τέως Βουλής βάσει των διατάξεων της Θ' ή Γ' Συντακτικών Πρά-

---

έγγρ. Υπουργείου Εργασίας εν ΕΕΔ 25, 1158).

Καταλαμβάνει έτσης ή διάταξις και τους δυνάμει ειδικών διατάξεων θεωρουμένους ως ιδιωτικούς υπαλλήλους.

Η έννοια του ιδιωτικού υπαλλήλου είναι νομική έννοια (Α.Π. 292/1962, ΕΕΔ 21, 921, ένθα εις σημειώσεις μας και λοιπαί), δεδομένου δε ότι εις περιπτώσεις είναι δακτική αμφισβητήσεως ή ιδιότης του μισθωτού ως ιδιωτικού υπαλλήλου και ένα μη έχη επιζημίους συνεπείας διά τον μισθωτόν η απολύσιμος αυτού εκ της εργασίας άνευ αποζημιώσεως, εφ' όσον ήθελε κριθή ούτος ως τοιούτος, δύναται να ζητήση δι' αναγνωριστικής αγωγής ενώπιον του Εργατοδίκου (*Γ. Ράμπος*, ΕΕΔ 6, 280, Α.Π. 586/1953, ΕΕΔ 13, 17, Α.Π. 314/1954, ΕΕΔ 13, 636) πριν της αποχωρήσεώς του εκ της εργασίας την δικαστικήν αναγνώρισιν αυτού ως υπαλλήλου κατ' άρθρον 127 Εισαγ. Αστικού Κώδικος Νόμου, ως έχων έννομον προς τούτο συμφέρον.

Κατά την αυτήν διάταξιν του άρθρου 8 ν.δ. 3789/1957 εφαρμόζεται και επί της εξ αυτής αγωγής η εξάμηνος αποκλειστική προθεσμία αγωγής του άρθρου 6 § 2 νόμου 3198/1955.

ξεων ἀποφασίζει τριμελὴς Ἐπιτροπή, συγκροτουμένη ἐκ τοῦ Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως, ὡς ἀσκοῦντος κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀ.ν. 18/1967 τὰς ἐκ τοῦ Κανονισμοῦ αὐτῆς ἁρμοδιότητας τοῦ Προέδρου τῆς Βουλῆς ἐπὶ τοῦ προσωπικοῦ της, καὶ δύο Ὑπουργῶν, ὁριζομένων παρὰ τοῦ Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως.

Ἄρθρον 3

1) Πρὸς ἐπίσπευσιν τῆς διὰ τῆς παρούσης ἐπιβαλλομένης διαδικασίας ἐπανεξετάσεως τῶν ἀπολυθέντων ἢ ὑποβιβασθέντων δύναται δι' ἀποφάσεως τοῦ Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως νὰ συνιστῶνται, δι' ἓν ἢ πλείονα Ὑπουργεῖα, τριμελεῖς Ἐπιτροπαί, ἔργον τῶν ὁποίων ἔσεται ἡ γνωμοδότησις πρὸς τὰς κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον ἐξ Ὑπουργῶν Ἐπιτροπὰς ἐπὶ τῆς αἰτουμένης ἀναθεωρήσεως.

2) Αἱ κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον Ἐπιτροπαί, συγκροτούμεναι ἐκ δύο μελῶν, λαμβανομένων ἐξ ἐκείνων, τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, τοῦ Ἀρείου Πάγου, τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, τοῦ Α.Σ.Δ.Τ. καὶ τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους καὶ ὁριζομένων ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως καὶ τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως τοῦ οἰκείου Ὑπουργείου, δικαιοῦνται πρὸς ἐκπλήρωσιν τοῦ ἔργου των, παρεκτὸς τῆς ἐρεύνης καὶ ἀξιολογήσεως τῶν ἐν τῷ ὑπηρεσιακῷ φακέλῳ τῶν κρινομένων ὑπαλλήλων στοιχείων, νὰ συλλέγωσι περὶ αὐτῶν καὶ ἕτερα κατὰ τὴν κρίσιν των χρήσιμα ἐκ πάσης Δημοσίας Ἀρχῆς ἢ ἰδιωτικῆς ἐπιχειρήσεως, νὰ καλῶσι δὲ καὶ τοῦτον, ἐὰν τὸ θεωρῶσιν ἀναγκαῖον, πρὸς αὐτοπρόσωπον ἐνώπιον αὐτῶν ἐμφάνισιν καὶ παροχὴν πληροφοριῶν ἢ ἐξηγήσεων. Ἐν περιπτώσει συγκροτήσεως μιᾶς Ἐπιτροπῆς διὰ πλείονα τοῦ ἑνὸς Ὑπουργεῖα, ὁ Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως ὁρίζει τίνος ἐξ αὐτῶν ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς θὰ μετέχῃ εἰς αὐτήν.

3) Τῶν κατὰ τὸ παρὸν ἄρθρον Ἐπιτροπῶν προεδρεύει τὸ μέλος τοῦ Σώματος, ὅπερ προηγεῖται τῇ τάξει, καὶ ἐν συμμετοχῇ πλειόνων ἐκ τοῦ αὐτοῦ Σώματος τὸ ἀρχαιότερον.

4) Μέλη τῶν κατὰ τὴν παράγραφον 2 τοῦ παρόντος ἄρθρου Σωμάτων, μετασχόντα εἰς τὰς κατὰ τὴν παράγραφον 2 τοῦ ἄρθρου 1 τῆς Γ' Συντακτικῆς Πράξεως συσταθείσας Ἐπιτροπάς, κωλύονται, ὅπως μετάσχωσιν εἰς τὰς βάσει τῆς παρούσης συγκροτουμένας διὰ τὸ αὐτὸ Ὑπουργεῖον.

Ἄρθρον 4

1) Ἐν περιπτώσει ἀποδοχῆς τῆς περὶ ἀναθεωρήσεως αἰτήσεως ἢ περὶ ἀπολύσεως ἢ ὑποβιβασμοῦ ἀποφάσεως θεωρεῖται ὡς μηδέποτε ἐκδοθεῖσα, ἡ δ' ἐκτὸς ὑπηρεσίας ἢ ἐν τῷ κατωτέρῳ βαθμῷ διαδρομὴν χρόνος θεωρεῖται ὡς διανυθεὶς διὰ πᾶσαν συνέπειαν ἐν τῇ Ὑπηρεσίᾳ ἢ τῷ βαθμῷ, εἰς ὃν ἀποκαθίσταται ὁ ὑποβιβασθείς.

2) Θέσις κενωθεῖσα συνεπείᾳ ἀπολύσεως ἢ ὑποβιβασμοῦ κατ' ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τῶν Θ' ἢ Γ' Συντακτικῶν Πράξεων δὲν πληροῦται, λογιζόμενα ὡς κατειλημμένα μέχρι τῆς ἐκδόσεως καθ' Ὑπουργεῖον, Νομικὸν Πρόσωπον, Ὀργανισμὸν ἢ ἐπιχείρησιν ἁπασῶν τῶν ἀποφάσεων ἐπὶ τῶν ὑποβληθεισῶν αἰτήσεων ἀναθεωρήσεως.

Ἄρθρον 5

1) Κατὰ τῶν ἐκδιδομένων, βάσει τῆς παρούσης Συντακτικῆς Πράξεως, ἀποφάσεων δὲν χωρεῖ προσφυγὴ ἢ αἴτησις ἀκυρώσεως ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, οὐδ' ἀγωγὴ ἐπὶ ἀποζημιώσει ἐνώπιον τῶν τακτικῶν Δικαστηρίων.

2) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως της εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 12 Μαρτίου 1968

—

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΟΙ ΝΟΜΟΙ

315 1968 ΑΝΑΓΚ. ΝΟΜΟΣ

Περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ ὑπ' ἀριθ. 274/1968 Α.Ν. «περὶ τῶν ἀποδοχῶν τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων, πολιτικῶν καὶ στρατιωτικῶν, ὡς καὶ τῶν ὑπαλλήλων τῶν Ν.Π.Δ.Δ.».

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 49 τῆς 12 Μαρτίου 1968)

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν.

Ἄρθρον 1

Τροποποίησις τῶν περὶ μισθολογίου διατάξεων τῶν δικαστικῶν λειτουργῶν

1) Ἀπὸ 1ης Μαρτίου 1968 ὁ βασικὸς μηνιαῖος μισθὸς τῶν λειτουργῶν τῆς τακτικῆς, διοικητικῆς καὶ φορολογικῆς δικαιοσύνης, τῶν μελῶν τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, τῶν μελῶν καὶ εἰσηγητῶν τοῦ Α.Σ.Δ.Τ. καὶ τοῦ κυρίου προσωπικοῦ τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, ὡς καὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν λειτουργῶν, περὶ ὧν ἡ παράγραφος 1 τοῦ ἄρθρου 6 ὑπ' ἀριθ. 4589/1966 ν. διατάγματος «περὶ ρυθμίσεως ἐκκλησιαστικῶν ζητημάτων κλπ.», καὶ ἡ παράγραφος 1 ἄρθρου 1 περ. γ' ν.δ. 4605/1966 «περὶ αὐξήσεως τῶν συντάξεων τοῦ Δημοσίου κλπ.» ὁρίζεται εἰς τὸ ἰσχῦον κατὰ τὴν 31ην Δεκεμβρίου 1967 ὕψος, καταργουμένων: α) ἀπὸ 1 Μαρτίου 1968 τῶν ὑπ' ἀριθ. 162 καὶ 163 τοῦ 1967 ν.δ. «περὶ κα-

θορισμού των αποδοχών των λειτουργών της τακτικής, διοικητικής και φορολογικής δικαιοσύνης» και «περί καθορισμού των αποδοχών των μελών και εισηγητών του Α.Σ.Α.Τ. και του κυρίου προσωπικού του Ν.Σ.Κ.» και β) άρ' ης ίσχυσεν, των διατάξεων της τε παραγράφου 1 και του τελευταίου εδαφίου της παραγράφου 2 του άρθρου 3 του υπ' αριθ. 274/1968 ά. ν. «περί των αποδοχών των δημοσίων υπαλλήλων, πολιτικών και στρατιωτικών, ως και των υπαλλήλων των Ν.Π.Δ.Δ.».

2) Από της 1 Μαρτίου 1968 τα κατά τας κειμένας διατάξεις παρεχόμενα επιδόματα βιβλιοθήκης και εξόδων κινήσεως εις τους περί ων η παράγραφος 1 του παρόντος άρθρου αναφερομένους λειτουργούς και εξομοιουμένους, ενωποιούμενα εις επίδομα βιβλιοθήκης, μειούνται κατά ποσόν ίσον προς 10% του βασικού αυτών μισθού, ηλαττωμένον κατά το από 1 Μαρτίου 1968 καταργούμενον επίδομα ακριβείας. Από της αυτής χρονολογίας ισχύει διά τούτους η διάταξις του 6' εδαφίου της παραγράφου 1 του άρθρου 6 του ά.ν. 274/1968.

3) Αι διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 12 του ά. ν. 274/1968 εφαρμόζονται και διά τους κατά το παρόν άρθρον λειτουργούς και εξομοιουμένους, εκπιπτομένου του κατ' εφαρμογήν της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου ποσοστού 10%.

Άρθρον 2

Τροποποίησις των περί μισθολογίου διατάξεων των υπαλλήλων Βουλής

Από 1 Μαρτίου 1968, ως προς τους υπαλλήλους της Βουλής, καταργείται άρ' ης ίσχυσεν ή εν τη τελευταία περιόδω της παραγράφου 3 του άρθρου 12 του ά. ν. 274/1968 φράσις «ως και οι υπάλληλοι της Βουλής», τούτων εμπιπτόντων εις τας λοιπάς διατάξεις της παραγράφου ταύτης (3), από της ως άνω χρονολογίας, υπό τον περιορισμόν ότι το ως προσωρινόν προσωπικόν επίδομα διατηρούμενον ποσόν παρά των υπηρετούντων υπαλλήλων της Βουλής μειούται κατά ποσόν ίσον προς 20% του βασικού των μισθού της 31 Δεκεμβρίου 1967 διά τους εκ τούτων επί οργανικώ βαθμώ τμηματάρχου β' τάξεως και άνω και 10% διά τους λοιπούς, μειουμένου κατά το καταργούμενον και διά τούτους επίδομα ακριβείας.

Άρθρον 3

Τροποποίησις του μισθολογίου βαθμών τινων αξιωματικών

1) Ο υπό του άρθρου 4 του ά.ν. 274/1968 «περί των αποδοχών των δημοσίων υπαλλήλων κλπ.» προβλεπόμενος βασικός μηνιαίος μισθός των επί βαθμώ αντισυνταγματάρχου, συνταγματάρχου και ταξιάρχων αξιωματικών του Στρατού Ξηράς και των τούτοις αντιστοιχούντων του Στρατού Θαλάσσης, Αέρος, Χωροφυλακής, Αστυνομίας Πόλεων, Πυροσβεστικής Υπηρεσίας και Λιμενικού Σώματος, ως και των προς τούτοις εξομοιουμένων κατά βαθμόν και αποδοχάς, ορίζεται από 1 Ιανουαρίου 1968 αντιστοίχως εις δραχμάς 7.100, 8.300, 9.900.

2) Η διάταξις του άρθρου 3 του υπ' αριθ. 591/1965 β. διατάγματος εφαρμόζεται αναλόγως και επί των αξιωματικών του Στρατού Ξηράς και των τούτοις αντιστοιχούντων του Στρατού Θαλάσσης, Αέρος, Χωροφυλακής, Αστυνομίας Πόλεων, Πυροσβεστικής Υπηρεσίας και Λιμενικού Σώματος.

Προκειμένου περί αξιωματικών και ανθυπασπιστών, προερχομένων εξ επαξιωματικών, ούτοι δικαιούνται να επιλέξουσι μεταξύ των αποδοχών του κατεχομένου βαθμού και του βαθμού του επαξιωματικού, εξ ού προήλθον, επί τη προϋποθέσει του τελευταίου τούτου βαθμού, του χρόνου του διανυομένου εις τον κατεχόμενον βαθμόν υπολογιζομένου εις τον εξ ού προήλθον βαθμόν.

Άρθρον 4

Καθορισμός μισθού των θεραπαινίδων των αναπήρων

Από 1 Ιανουαρίου 1968 ο μηνιαίος βασικός μισθός των θεραπαινίδων των αναπήρων στρατιωτικών ορίζεται εις δραχμάς 2.150, καταργουμένων από της χρονολογίας ταύτης της παραγράφου 1 και του εδαφίου α' της παραγράφου 2 του άρθρου μόνου του υπ' αριθ. 493/1967 β. διατάγματος «περί καθορισμού των αποδοχών των θεραπαινίδων των αναπήρων».

Άρθρον 5

Προσωρινά επιδόματα υπαλλήλων Ασφαλιστικών Οργανισμών Υπουργείου Εργασίας

1) Αι περί ων η διάταξις της παραγράφου 1 του άρθρου 3 του ά.ν. 178/1967 «περί αυξήσεως εισφορών προς το Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων, επεκτάσεως του ενιαίου μισθολογίου εις το προσωπικόν των Ν.Π.Δ.Δ. αρμοδιότητος Υπουργείου Εργασίας κλπ.» αμοιβαί καταργούνται τμηματικώς από 1 Νοεμβρίου 1967 κατά τα εν παραγράφω 1 του άρθρου 9 του ν.δ. 4548/1966 «περί του ενιαίου μισθολογίου των δημοσίων υπαλλήλων κλπ.» οριζόμενα.

2) Η παράγραφος 2 του άρθρου 7 του ά.ν. 274/1968 έχει εφαρμογήν προκειμένου και περί των εν τη προηγουμένη παραγράφω αμοιβών.

3) Το υπό της παραγράφου 2 του άρθρου 3 του ά. ν. 178/1967 προβλεπόμενον προσωρινόν επίδομα εκ πεντακοσίων (500) δραχμών μηνιαίως καταργείται από 1 Νοεμβρίου 1967 διά το προσωπικόν του Ι.Κ.Α. και του Ο.Α.Α.Α., διατηρείται όμως τούτο από της αυτής χρονολογίας διά το προσωπικόν των λοιπών Ν.Π.Δ. Δικαίου των εποπτευομένων υπό του Υπουργείου Εργασίας, το έχον την υπό του Κώδικος Δημοσίων Υπαλλήλων καθοριζομένην βαθμολογικήν αντιστοιχίαν, ως προσωρινόν, σταδιακώς μειούμενον κατά την παράγραφον 1 άρθρου 9 ν.δ. 4548/1966 και την παράγραφον 2 του άρθρου 7 ά.ν. 274/1968.

4) Η εις τους ιατρούς του Ι.Κ.Α. παρεχομένη κατά την 31.10.1967 πρόσθετος αμοιβή, ή προβλεπομένη υπό των διατάξεων του από 11/23.10 του έτους 1957 ν. δ. (άρθρον 3 εδάφ. α'), κυρωθέντος υπό του ν. δ. 3873/1958 «περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως της νομοθεσίας των Οργανισμών Κοινωνικής Πολιτικής και υπαγωγής του προσωπικού αυτών εις την αρμοδιότητα της Δ/νσεως Κοινωνικών Ασφαλίσεων του Υπουργείου Εργασίας», ως και η αποζημίωσις του άρθρου 7 παρ. 4 του ν. δ. 4104/1960 «περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως της περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νομοθεσίας» και των εις εκτέλεσιν τούτων εκδοθεισών αποφάσεων, διατηρούνται ως προσωρινόν επίδομα, συμψηφιζόμενον εις μελλοντικήν αύξησιν του μισθού αυτών.

Άρθρον 6

1) Εις τους εν ενεργεία μονίμους αξιωματικούς και ανθυπασπιστάς, ως και μονίμους και εθελοντάς (μη διανύοντας την κανονικήν θητείαν των) όπλίτας των Ενόπλων Δυνάμεων, των Σωμάτων Ασφαλείας και του Λιμενικού Σώματος παρέχεται από 1 Μαρτίου έως 31 Δεκεμβρίου 1968 έκτακτον προσωπικόν επίδομα ειδικών συνθηκών, ως ακολούθως:

α) Διά τους ανωτάτους αξιωματικούς εκ δραχμών 700 μηνιαίως.

β) Διά τους ανωτέρους και κατωτέρους αξιωματικούς εκ δραχμών 500 μηνιαίως.

γ) Διά τους ανθυπασπιστάς εκ δραχμών 400 μηνιαίως.

δ) Διά τους όπλίτας εκ δραχμών 250 μηνιαίως.

2) Το κατά την παράγραφον 1 του παρόντος άρθρου επίδομα παρέχεται και κατά τον χρόνον πάσης μετ' αποδοχών αδείας του στρατιωτικού, δεν παρέχεται δε εις τους εις πολεμικήν ή μόνιμον διαθεσιμότητα τελούντας.

3) Το επίδομα του παρόντος άρθρου απαλλάσσεται του φόρου εισοδήματος και πάσης υπέρ τρίτων κρατήσεως.

Άρθρον 7

Η ισχύς του παρόντος, όπου δεν ορίζεται άλλως, άρχεται από της Μαρτίου 1968.

Εν Αθήναις τη 1 Μαρτίου 1968

—

318/1968 ΑΝΑΓΚ. ΝΟΜΟΣ

Περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως διατάξεων αφορωσών εις το Σώμα Αστυνομίας Πόλεων.

(Ε. Κ. τ. Α' φ. 55 της 16 Μαρτίου 1968)

Προτάσει του Ημετέρου Υπουργικού Συμβουλίου, αποφασίσαμεν και διατάσσομεν:

.. ..

Άρθρον 15

1) Το εδάφιον δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 52 του αυτού Κ.Ν. αντικαθίσταται ως κάτωθι:

«δ) Οι πρόσθετοι αστυφύλακες αποχωρούσιν υποχρεωτικώς άμα τη συμπληρώσει του 60ού έτους της ηλικίας των. Κατ' εξαίρεσιν, όσοι εκ τούτων δεν δικαιούνται συντάξεως υπό του Ι.Κ.Α. δύνανται να παραμείνωσι τη αιτήσει των και εφ' όσον οι εργοδόται των επιθυμούσι τούτο, μέχρι συμπληρώσεως του απαιτουμένου διά την συνταξιοδοτησίν των χρόνου, εν πάση όμως περιπτώσει ουχί πέραν του 65ου έτους της ηλικίας των».

2) Εν τέλει του άρθρου 55 του αυτού Κ.Ν. προστίθεται παράγραφος 8, έχουσα ούτω:

«8) Διά 6.δίτων, προκαλουμένων υπό του Υπουργού Δημοσίας Τάξεως τη προτάσει του Αρχηγού Αστυνομίας Πόλεων, δύναται να καθορίζηται διάφορος τύπος στολής διά τους προσθέτους αστυφύλακας της τοιαύτης των ενεργεία αστυφυλάκων».

.. ..

Άρθρον 27

Η ισχύς του παρόντος άρχεται από της δημοσιεύσεώς του εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 14 Μαρτίου 1968

—

ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

174/1968 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί κανονισμού ωρών εργασίας του υπαλληλικού και του εργατοτεχνικού προσωπικού άπάντων των αστικών Κ.Τ.Ε.Λ., ως και των υπεραστικών, ανεξαρτήτως υπάρξεως απλής ή διπλής φυλακής.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 48 της 11 Μαρτίου 1968)

Έχοντες υπ' όψιν: α) τον νόμον 3221/1955

«περὶ κυρώσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 211/1954 πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ συμπληρώσεως τοῦ ἄρθρου 3 ν. 2119/1952 «περὶ λεωφορείων κλπ.» καὶ ἰδίᾳ τὴν παράγραφον γ' τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ νόμου τούτου. δ) Τὸ ν.δ. 3785/1957 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐνίων διατάξεων τῆς Ἐργατικῆς Νομοθεσίας», ὡς καὶ τὰς λοιπὰς σχετικὰς διατάξεις. γ) Τὸν νόμον 2269/19.11.1920 «περὶ κυρώσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 1 Διεθνοῦς Συμβάσεως «περὶ περιορισμοῦ εἰς 8 ὥρας καθ' ἡμέραν καὶ 48 καθ' ἑβδομάδα τῶν ὡρῶν ἐργασίας ἐν ταῖς Βιομηχανίαις κλπ.». δ) Τὴν γνώμην τοῦ Ε.Γ.Σ.Κ. Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν τούτου τῆς 12.12.1967. ε) Τὴν γνώμην τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, διατυπωθεῖσαν εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 63/1968 πρᾶξιν αὐτοῦ, προτάσει τῶν Ἡμετέρων ἐπὶ τῶν Συγκοινωνιῶν καὶ Ἐργασίας Ὑπουργῶν, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον μόνον

1) Διὰ τὸ ὑπαλληλικὸν προσωπικὸν (διακήρυκος καὶ διαχειρίσεως) ἁπάντων τῶν ἀστικῶν Κ.Τ.Ε.Λ., ὡς καὶ τῶν ὑπεραστικῶν τοιούτων τῆς χώρας, ἔχουν ἐφαρμογὴν αἱ διατάξεις περὶ ὡρῶν ἐργασίας καὶ ἀναπαύσεως τοῦ προσωπικοῦ τῶν Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν καὶ Τραπεζῶν, ἀνεξαρτήτως ὑπάρξεως ἁπλῆς ἢ διπλῆς φυλακῆς, ἐπεκτεινομένης καὶ ἐπὶ τούτου τῆς ἰσχύος τοῦ ὑπ' ἀριθ. 385/1964 ν.δ., ὡς ταῦτα μεταγενεστέρως ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 381/1965 ὁμοίου.

2) Διὰ τὸ ἐργατοτεχνικὸν προσωπικὸν τῶν ἐν παραγράφῳ 1 Κ.Τ.Ε.Λ. ἔχουν ἐφαρμογὴν αἱ διατάξεις περὶ ὡρῶν ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τῶν βιομηχανικῶν καὶ βιοτεχνικῶν ἐπιχειρήσεων.

Πᾶσα διάταξις, ἀντικειμένη εἰς τὸν παρόντα κανονισμόν, καταργεῖται.

Εἰς τοὺς αὐτοὺς ἐπὶ τῆς Ἐργασίας καὶ Συγκοινωνιῶν Ὑπουργοὺς ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 24 Φεβρουαρίου 1968

—

ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

20240/1778 1968 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν, Δημοσίων Ἔργων, Συγκοινωνιῶν, Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας καὶ Ἐργασίας

Περὶ ἀναπροσαρμογῆς κατωτάτων καὶ ἀνωτάτων ὁρίων ἀποζημιώσεως ἐξ ἐργατικῶν ἀτυχημάτων.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 134 τῆς 18 Μαρτίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ν. 1224 ἔτους 1944, κυρωθέντος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 324/30.5.1946 πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου (ἐκδοθείσης κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 58/1945 Συντακτικὴν Πρᾶξιν, Φ.Ε.Κ. 182, τεῦχος Α'). 2) Τὸ ν.δ. τῆς 24.7.1920 «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν νόμων περὶ εὐθύνης πρὸς ἀποζημίωσιν τῶν ἐξ ἀτυχήματος ἐν τῇ ἐργασίᾳ παθόντων ἐργατῶν καὶ ὑπαλλήλων». 3) Τὸ ἀπὸ 4.1.1968 πρακτικὸν συνεδριάσεως τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ἀποφασίζομεν:

1) Τροποποιοῦντες τὴν ὑπ' ἀριθ. 38901/7594/20.6.1967 (*) ἀπόφασιν ἡμῶν, ὁρίζομεν τὰ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 4705/1930 προβλεπόμενα κατώτατα καὶ ἀνώτατα ὅρια ἐφ' ἅπαξ ἀποζημιώσεως ἐργατικῶν ἀτυχημάτων, περὶ ὧν τὸ ν.δ. τῆς 24.7.1920 «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν νόμων περὶ εὐθύνης πρὸς ἀποζημίωσιν τῶν ἐξ ἀτυχήματος παθόντων ἐργατῶν καὶ ὑπαλλήλων», εἰς δραχμὰς δέκα πέντε χιλιάδας (15.000) καὶ ἑξήκοντα χιλιάδας (60.000) ἀντιστοίχως.

2) Ἡ παροῦσα ἀπόφασις δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν διά: α) Τὰ μέχρι τῆς δημοσιεύσεως αὐτῆς λαβόντα χώραν ἐργατικὰ ἀτυχήματα, τὰ ἀφορῶντα εἰς ναυτικούς, ἀνήκοντας κατὰ τὸν χρόνον τοῦ ἀτυχήματος εἰς συγκεκροτημένα πληρώματα, ὡς καὶ β) τοὺς ἐκ τοῦ Κεφαλαίου Αὐτῶν δικαιουμένους νὰ τύχουν ἀποζημιώσεως λόγῳ ἀτυχήματος, δι' οὗς ἡ ἰσχύς της ἄρχεται ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς θερινῆς σπογγαλιευτικῆς περιόδου 1968.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Πειραιεῖ τῇ 6 Μαρτίου 1968

—

26306/1235/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ τροποποιήσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 70625/1964 ἀποφάσεως «περὶ καθιερώσεως Σώρου ἐργασίας εἰς τὸ ἐργατοτεχνικὸν προσωπικὸν ἐκκενώσεως βόθρων.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 141 τῆς 20 Μαρτίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ν.δ. 4020/1959 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐνίων διατάξεων ἐργατικῶν τινων νόμων». 2) Τὴν ἀπὸ 16.2.1968 γνωμοδότησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ἀποφασίζομεν:

Τροποποιοῦντες τὴν ὑπ' ἀριθ. 70625/1964 ἡ-

(*) Σημ. ΕΕΔ .: Πρόκειται περὶ τυπογραφικοῦ λάθους. Διορθώσατε «1957», ΕΕΔ 16, 860.

μετέραν ἀπόφασιν «περὶ καθιερώσεως 8ώρου ἐργασίας εἰς τὸ ἐργατοτεχνικὸν προσωπικὸν ἐκκενώσεως δόθρων, ὁρίζομεν, ὅπως, εἰς περίπτωσιν συσσωρεύσεως ἐργασίας, ἐπιτρέπεται εἰς τοὺς ἐργοδότας, ὅπως μετὰ προηγουμένην ἄδειαν τῆς οἰκείας Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας ἀπασχολῶσι τὸ ὡς ἄνω προσωπικὸν πέραν τοῦ 8ώρου ἐπὶ 2ωρον ἡμερησίως.

Ἡ ἀναλογοῦσα ἀντιμισθία τῆς ὡς ἄνω ὑπερωριακῆς ἐργασίας προσαυξάνεται διὰ μὲν τὰς μέχρις 60 ὥρας ἐτησίως κατὰ 25%, διὰ τὰς ἀπὸ 60 - 120 ὥρας ἐτησίως κατὰ 50% καὶ διὰ τὰς πέραν τῶν 120 ὡρῶν ἐτησίως κατὰ 75%.

Κατὰ τὰ λοιπὰ παραμένει ἐν ἰσχύϊ ἡ ὑπ' ἀριθ. 70625/1964 ἡμετέρα ἀπόφασις (*).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 28 Φεβρουαρίου 1968

—

30777/1400/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ καθορισμοῦ ὡρῶν λειτουργίας τῶν ἰχθυοπωλείων καὶ ἰχθυοσκολῶν καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ αὐτῶν.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 139 τῆς 20 Μαρτίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ν.δ. 4020/1959 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐνίων διατάξεων ἐργατικῶν τινων νόμων». 2) Τὴν ἀπὸ 27.1.1968 γνωμοδότησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ἀποφασίζομεν:

Ι) Αἱ ὧραι λειτουργίας τῶν ἰχθυοπωλείων καὶ ἰχθυοσκαλῶν, ὡς καὶ αἱ ὧραι ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ αὐτῶν, ὁρίζονται ὡς ἀκολούθως.

α) Διὰ τὴν περιοχὴν τοῦ πολεοδομικοῦ συγκροτήματος Ἀθηνῶν καὶ Θεσσαλονίκης εἰς δέκα ὥρας καθ' ἑκάστην, τοῦ δὲ προσωπικοῦ αὐτῶν εἰς 8 καθ' ἑκάστην ἢ 48 καθ' ἑβδομάδα.

β) Διὰ πόλεις ἐχούσας πληθυσμὸν ἄνω τῶν 10.000 κατοίκων ἐπὶ 11 ὥρας καθ' ἑκάστην, διὰ δὲ τὸ προσωπικὸν αὐτῶν εἰς 8 ὥρας ἡμερησίως ἢ 48 ὥρας ἑβδομαδιαίως.

ΙΙ) Ἡ διάρκεια τῆς μεσημβρινῆς διακοπῆς τῶν ἐν λόγῳ καταστημάτων δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὰς τρεῖς (3) ὥρας κατὰ τὸν χειμῶνα καὶ τὰς τέσσαρας (4)κατὰ τὸ θέρος, ἐξαιρέσει τῶν ἰχθυοσκαλῶν, δι' ἃς ἡ μεσημβρινὴ διακοπὴ δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὰς ἓξ (6) ὥρας.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 5 Μαρτίου 1968

—

(*) ΕΕΔ 23, 1198.

21165/892/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ κηρύξεως ὑποχρεωτικῶν τῶν ὑπ' ἀριθ. 40/1967 καὶ 41/1967 ἀποφάσεων τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 118 τῆς 9 Μαρτίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ν. 3239/1955. 2) Γνωμοδότησιν τοῦ κατ' ἄρθρον 28 τοῦ ν. 3239/1955 Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 6.2.1968 καὶ 3) Τὰς ὑπ' ἀριθ. 40/1967 καὶ 41/1967 ἀποφάσεις τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἀποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν ὑποχρεωτικὰς καὶ καθ' ὅλας αὐτῶν τὰς διατάξεις διὰ πάντας τοὺς ἐργοδότας καὶ μισθωτοὺς τῶν ἐπαγγελμάτων, ἅτινα ἀφοροῦν αὐταί, τὰς κάτωθι διατητικὰς ἀποφάσεις:

1) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 40/1967 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν χημικῆς βιομηχανίας ἁπάσης τῆς χώρας», ἐγκριθεῖσαν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 134264/1967 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 724, τεῦχος Β' τῆς 8.12.1967) (*), καὶ

2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 41/1967 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν οἰνοπνευματοποιΐας καὶ οἰνοποιΐας ἁπάσης τῆς χώρας», ἐγκριθεῖσαν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 141534/1967 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 742, τεῦχος Β' τῆς 19.12.1967) (**).

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς της εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 2 Μαρτίου 1968

—

20638/984/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ καθορισμοῦ ὡρῶν ἐργασίας φαρμακαποθηκῶν πολεοδομικοῦ συγκροτήματος Ἀθηνῶν.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 118 τῆς 9 Μαρτίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 4.7. - 17.7.1963 ν.δ. «περὶ κανονισμοῦ τῶν χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας ἐν τοῖς φαρμακείοις». 2) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 4020/1959 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐνίων διατάξεων ἐργατικῶν τινων νόμων». 3) Τὴν ὑπ' ἀριθ. Γ9β/33 - 678/1967 γνώμην τοῦ

(*) ΕΕΔ 27, 62.

(**) ΕΕΔ 27, 66.

Υπουργείου Κοινωνικής Προνοίας. 4) Την ὑπ' ἀριθ. 3293/1967 γνώμην τοῦ Φαρμακεμπορικοῦ Συλλόγου Ἑλλάδος. 5) Την ἀπὸ 8.12.1967 γνώμην τοῦ Συλλόγου Βοηθῶν Φαρμακείων καὶ Φαρμακοϋπαλλήλων Ἀθηνῶν. 6) Την ὑπ' ἀριθ. 556/1967 γνώμην τοῦ Συλλόγου Φαρμακοϋπαλλήλων Πειραιῶς. 7) Την ὑπ' ἀριθ. 258 Φ 65/54/1968 γνώμην τῆς Ἀστυνομικῆς Διευθύνσεως Πειραιῶς. 8) Την ὑπ' ἀριθ. 1821/102/26/1968 γνώμην τοῦ Υπουργείου Δημοσίας Τάξεως, ἀποφασίζομεν:

Καθορίζομεν τὰς ὥρας ἀνοίγματος καὶ κλεισίματος τῶν φαρμακαποθηκῶν καὶ ἀντιπροσωπειῶν φαρμακευτικῶν προϊόντων πολεοδομικοῦ συγκροτήματος Ἀθηνῶν ὡς ἀκολούθως:

Ἀπὸ 1.10 - 31.5:

Καθ' ἑκάστην ἀπὸ 8 π.μ. - 4 μ.μ.

Ἀπὸ 1.6 - 30.9:

Καθ' ἑκάστην ἀπὸ 7.30' π.μ. - 3 μ.μ.

Ἐκ τοῦ συνόλου τῶν λειτουργουσῶν φαρμακαποθηκῶν καθ' ἑκάστην ἀνὰ τρεῖς (3) φαρμακαποθῆκαι παραμένουν ἐκ περιτροπῆς ἀνοικταὶ κατὰ τὰς κεκανονισμένας ὥρας λειτουργίας τῶν φαρμακείων (προϊνὰς καὶ ἀπογευματινὰς) διὰ τὸν ἐφοδιασμὸν αὐτῶν ὑπὸ τῶν ἀναγκαιούντων αὐτοῖς φαρμάκων.

Διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν ἀνωτέρω ὁ Φαρμακεμπορικὸς Σύλλογος Ἑλλάδος ὑποχρεοῦται, ὅπως καταρτίσῃ πίνακα, εἰς ὃν θὰ ἀναγράφεται τὸ ὀνοματεπώνυμον, ἡ διεύθυνσις καὶ ἡ ἡμερομηνία τῆς σειρᾶς ἀνοίγματος ἑκάστης φαρμακαποθήκης.

Ἀνὰ ἓν ἀντίτυπον τοῦ ἐν λόγῳ πίνακος κοινοποιεῖται εἰς ἁπάσας τὰς φαρμακαποθήκας, εἰς τὸν Φαρμακευτικὸν Σύλλογον Ἀττικῆς, εἰς τὰς Ἀστυνομικὰς Διευθύνσεις Ἀθηνῶν - Πειραιῶς, εἰς τὸ Υπουργεῖον Ἐργασίας (Διεύθυνσιν Ἐργασίας) καὶ εἰς τὰς Ἐπιθεωρήσεις Ἐργασίας Ἀθηνῶν - Πειραιῶς.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 5 Μαρτίου 1968

—

186/11/1968 Ἀπόφ. Υπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ ἀντικαταστάσεως τῶν παραγράφων 3 καὶ 4 τοῦ ἄρθρου 38 τοῦ Κανονισμοῦ Ἀσφαλίσεως Ι.Κ.Α. (*).

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 93 τῆς 24 Φεβρουαρίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 2 καὶ 16 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951, ὡς ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως. 2) Τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 1 καὶ 5 τοῦ ν.δ. 3710/1957. 3) Πρότασιν τοῦ Διοικητοῦ τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων καὶ τὰς ὑπ' ἀριθ. 30/7.11.1967 καὶ 36/8.12.1967 γνωμοδοτήσεις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου αὐτοῦ, ὑποβληθείσας ἡμῖν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 203517/30.12.1967 ἀναφορᾶς τοῦ Ἱδρύματος, ἀποφασίζομεν:

Αἱ §§ 3 καὶ 4 τοῦ ἄρθρου 38 τοῦ Κανονισμοῦ Ἀσφαλίσεως τοῦ Ι.Κ.Α. ἀντικαθίστανται ὡς κάτωθι:

3) Τὸ περὶ οὗ ἡ § 1 εἰς τὴν ἐργασίαν ἀντιστοιχοῦν τμῆμα τῆς ἀξίας τῶν οἰκοδομικῶν ἔργων ὁρίζεται ἀναλόγως τῆς κατηγορίας, εἰς ἣν ἀνήκει τοῦτο, ὡς ἀκολούθως:

Α'. Βάσει τῆς συνολικῆς ἀξίας τοῦ προϋπολογισμοῦ των, ὡς § 2:

α) Κατοικίαι οἱουδήποτε ἀριθμοῦ ὀρόφων. Γραφεῖα, καταστήματα, ἐργοστάσια, ἀποθῆκαι, πολυτελεῖς ἐπαύλεις, αἴθουσαι συγκεντρώσεων κοινοῦ, ὑπόστεγα μετὰ σκελετοῦ καὶ ἐπικαλύψεως τούτων ἐξ ὡπλισμένου σκυροδέματος 22%

β) Σχολεῖα - ἐκπαιδευτήρια 21%

γ) Ξενοδοχεῖα πάσης κατηγορίας 18%

δ) Νοσοκομεῖα - κλινικαὶ 19%

ε) Βενζιναντλίαι - πρατήρια βενζίνης 20%

στ) Πτηνοτροφεῖα - χοιροστάσια: ἄνευ σκελετοῦ ἐξ ὡπλισμένου σκυροδέματος 23%

Μετὰ σκελετοῦ ἐξ ὡπλισμένου σκυροδέματος 22%

ζ) Κατεδαφίσεις 40%

Β'. Βάσει ἀναλυτικῶν ἐργασιῶν (πιστοποιήσεων):

1) Δι' ἐργασίας θεωρουμένας ὡς οἰκοδομικὰς κατὰ τὴν ἑρμηνευτικὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 3 § 2 τοῦ ν. 4476/1965 καὶ δι' ἀσφάλισιν μισθωτῶν κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 35 - 51 τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ.

α) Ἐκσκαφαί γενικαί, θεμελίων, ὀώθρακες, ἐπιχώσεις, ἐκρίψεις, μεταφοραὶ προϊόντων ἐκσκαφῆς μετὰ τῶν ἀντλήσεων καὶ ἀντιστηρίξεων τῶν παρειῶν τῶν ὀρυγμάτων 16%

β) Προεργασίαι (καθαιρέσεις) 52%

γ) Κονιάδεματα, πλὴν τῶν ὡπλισμένων σκυροδεμάτων 30%

δ) Ὡπλισμένα σκυροδέματα 23,50%

ε) Τοιχοδομαί 36,50%

στ) Ξύλινα πατώματα 13%

ζ) Ἐπιχρίσματα 50%

(*) ΕΕΔ 25, 110.

η) Ἐπιστρώσεις 36,50%
θ) Χρωματισμοί 50%
ι) Ἐπαναχρωματισμοί 30%

2) Δι' ἐργασίας μὴ θεωρουμένας ὡς οἰκοδομικὰς (ἐκτελουμένας ὑπὸ ἰδίων ἐργοδοτῶν διατηρούντων ἐπαγγελματικὴν στέγην καὶ διὰ προσωπικοῦ αὐτῶν).

α) Ξυλουργικαὶ ἐργασίαι, πλὴν τῶν ξυλίνων πατωμάτων 26,50%
β) Σιδηρουργικαὶ ἐργασίαι 26,50%
γ) Μαρμαρικὰ 36,50%
δ) Μονώσεις 26,50%
ε) Ταλοπίνακες 20%
στ) Ὑδραυλικαὶ ἐγκαταστάσεις 26,50%
ζ) Εἴδη ὑγιεινῆς 13%
η) Κεντρικὴ θέρμανσις 26,50%
θ) Θερμαντικὰ σώματα, κλίβανοι, καυστῆρες κλπ. 10%
ι) Ἠλεκτρικαὶ ἐγκαταστάσεις 26,50%
ια) Φωτιστικὰ σώματα καὶ ἠλεκτρικαὶ συσκευαὶ 8,50%
ιβ) Πλαστικὰ δάπεδα 13%
ιγ) Φωτειναὶ ἐπιγραφαὶ 14%

4) Ἐπὶ τῶν πάσης φύσεως τεχνικῶν ἔργων, τῶν ἐκτελουμένων διὰ λογαριασμὸν μὲν τοῦ Δημοσίου, Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου ἢ Ἰδιωτικοῦ Δικαίου, Ὀργανισμῶν Τοπικῆς Αὐτοδιοικήσεως ἢ Ὀργανισμῶν Κοινῆς Ὠφελείας ὡς συνολικὴ ἀξία τούτων λαμβάνεται ἡ ὅλην ἡ ἀναγραφομένη εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τῶν ἔργων, μειουμένη κατὰ τὸ ποσοστὸν τῆς τυχὸν ἐπιτυγχανομένης ἐκπτώσεως ἐπὶ δημοπρατήσεώς των, ἐπὶ πάσης δὲ ἄλλης περιπτώσεως ἡ ἀναγραφομένη τοιαύτη εἰς τὸν ἐγκρινόμενον ὑπὸ τοῦ Πολεοδομικοῦ Γραφείου ἢ ἑτέρας Δημοσίας ἢ ἄλλης Ἀρχῆς προϋπολογισμόν.

Τὸ εἰς τὴν ἐργασίαν ἀντιστοιχοῦν τμῆμα τῆς ἀξίας τῶν ὡς ἄνω ἔργων ὁρίζεται εἰς ποσοστὸν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν συγκεκριμένων στοιχείων τοῦ ἔργου καὶ δι' ἀσφάλισιν μισθωτῶν κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 35 - 51 τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ, ὡς κάτωθι:

Α'. Ὁδοποιία:

1) Χωματουργικὰ ἔργα 14%

Περιλαμβάνονται πάσης φύσεως χωματουργικαὶ ἐργασίαι μετὰ τῶν σχετικῶν πάσης φύσεως μεταφορῶν αὐτῶν διὰ κατασκευάς, ἀνακαινίσεις καὶ συντηρήσεις ὁδῶν παντὸς εἴδους.

2) Μικρὰ τεχνικὰ ἔργα 40%

Περιλαμβάνονται αἱ πάσης φύσεως ἐργασίαι, ὡς ἐκσκαφαὶ θεμελίων, λιθοδομαί, ξηρολιθοδομαί, λιθορριπαί, σκυροδέματα ἁπλισμένα καὶ μὴ μετὰ τῶν ξυλοτύπων, κράσπεδα, ἐπενδύσεις πρανῶν, τοῖχοι ἀντιστηρίξεως, στραγγιστῆρες, ὀχετοὶ πάσης φύσεως, γέφυραι πάσης φύσεως, ἀνοίγματα μέχρι καὶ 20 μ. κλπ.

3) Μεγάλα τεχνικὰ ἔργα 30%

Περιλαμβάνονται αἱ πάσης φύσεως ἐργασίαι τῶν πάσης φύσεως γεφυρῶν ἀνοίγματος ἄνω τῶν 20 μ. (πλὴν τῶν μεταλλικῶν γεφυρῶν).

4) Ὁδοστρωσία - κατασκευαὶ ὁδῶν 18%

Περιλαμβάνονται αἱ ἐργασίαι κατασκευῆς σκάφης ὑποστρωμάτων ὑποβάσεων, βάσεων ἐρεισμάτων ὁδοστρωμάτων σκυροτῶν ἢ ἐξ ἀμμοχαλίκου καὶ λοιπαὶ ἐργασίαι ὁδοστρωσίας πλὴν τῶν ἀσφαλτικῶν.

5) Ὁδοστρωσία - συντηρήσεις ὁδῶν 22%

Περιλαμβάνονται αἱ ἐργασίαι τῆς προηγουμένης παραγράφου.

6) Ἀσφαλτικαὶ κατασκευαὶ ὁδῶν 13%

Περιλαμβάνονται ἀσφαλτικαὶ ἐπιστρώσεις γενικῶς, ἀσφαλτικοὶ τάπητες, τάπητες παντὸς τύπου, ἐμποτισμένοι, ἡμεμποτισμένα σκυροτὰ κλπ. μετὰ τῶν ἐπαλείψεων.

7) Ἀσφαλτικὰ - συντήρησις ὁδῶν 22%

Β'. Μεγάλα ὑδραυλικὰ ἔργα:

1) Χωματουργικὰ 12,50%

Περιλαμβάνονται: Πάσης φύσεως χωματουργικαὶ ἐργασίαι μετὰ τῶν ἀντιστοίχων μεταφορῶν τῶν ἔργων τῆς παρούσης κατηγορίας.

2) Τεχνικὰ ἔργα

Περιλαμβάνονται: Αἱ πάσης φύσεως ἐργασίαι τῶν παντὸς εἴδους τεχνικῶν ἔργων, τῶν ἐπενδύσεων διὰ σκυροδέματος, τσιμεντοσωλήνων κλπ.

3) Προστασία διὰ συρματοπλεγμάτων 29,50%

Περιλαμβάνονται: Αἱ πάσης φύσεως ἐργασίαι ἢ μεταφοραὶ προστασίας διὰ συρματοκιβωτίων ἢ παρομοίων ἔργων.

4) Μεταλλικαὶ θυρίδες καὶ ἐξαρτήματα 33%

Περιλαμβάνονται: Μεταλλικαὶ θυρίδες, ρυθμιστικαὶ δικλεῖδες καὶ λοιπὰ μεταλλικὰ ἐξαρτήματα (ἁπλαῖ κατασκευαί). Δὲν περιλαμβάνονται θυρίδες αὐτομάτων μηχανισμῶν, ὡς π.χ. Neyreic κλπ., καλυπτόμεναι ὑπὸ διπλωμάτων ὑδρευτεχνίας.

Γ'. Μικρά ὑδραυλικά ἔργα:

(Ἀρδευτικά δίκτυα ἐν γένει καὶ λοιπὰ παρόμοια ἔργα).

1) Χωματουργικὰ πρωτευόντων καὶ δευτερευόντων δικτύων 12,50%

Περιλαμβάνονται: Αἱ πάσης φύσεως χωματουργικαὶ ἐργασίαι μετὰ τῶν ἀντιστοίχων μεταφορῶν τῶν ἔργων τῆς παρούσης κατηγορίας.

2) Χωματουργικὰ ἔργα τριτευόντων δικτύων 18%

Περιλαμβάνονται: Αἱ πάσης φύσεως χωματουργικαὶ ἐργασίαι μετὰ τῶν ἀντιστοίχων μεταφορῶν τῶν ἔργων τῆς παρούσης κατηγορίας.

3) Τεχνικὰ ἔργα πρωτευόντων καὶ δευτερευόντων δικτύων 40%

Περιλαμβάνονται: Τὰ πάσης φύσεως τεχνικὰ ἔργα, ἐπενδύσεις διὰ σκυροδέματος πυθμένος καὶ πρανῶν διωρύγων, σιμενταύλακες καὶ σιμεντοσωλῆνες.

4) Τεχνικὰ ἔργα τριτευόντων ἀρδευτικῶν δικτύων 45%

Περιλαμβάνονται: Τὰ πάσης φύσεως τεχνικὰ ἔργα, ἐπενδύσεις διὰ σκυροδέματος πυθμένος καὶ πρανῶν τάφρων, σιμενταύλακες καὶ σιμεντοσωλῆνες.

5) Προστασία διὰ συρματοπλεγμάτων 29,50%

Περιλαμβάνονται· Αἱ πάσης φύσεως ἐργασίαι καὶ μεταφοραὶ διὰ προστασίας διὰ συρματοκιβωτίων καὶ παρόμοια ἔργα.

6) Μεταλλικαὶ θυρίδες καὶ ἐξαρτήματα 33%

Περιλαμβάνονται: Μεταλλικαὶ θυρίδες, ρυθμιστικαὶ δικλεῖδες καὶ λοιπὰ μεταλλικὰ ἐξαρτήματα (ἁπλαῖ κατασκευαί). Δὲν περιλαμβάνονται θυρίδες αὐτομάτων μηχανισμῶν, ὡς π.χ. Neyreic κλπ., καλυπτόμενα ὑπὸ διπλωμάτων εὑρεσιτεχνίας.

7) Ὁδοστρωσία δι' ἀμμοχαλίκου 19%

Περιλαμβάνονται: Αἱ πάσης φύσεως ἐργασίαι διὰ τὴν κατασκευὴν ἀγροτικῶν ὁδῶν πρὸς ἐξυπηρέτησιν ἀρδευτικῶν δικτύων ἐν γένει.

Δ' Τπόνομοι:

Περιλαμβάνονται: Ἅπασαι αἱ ἐργασίαι κατασκευῆς ἀποχετεύσεων ὁμβρίων καὶ ἀκαθάρτων ὑδάτων ἐντὸς πόλεων ἢ οἰκισμῶν.

1) Χωματουργικὰ ἔργα 41%

Περιλαμβάνονται ἀνοικταὶ ἐκσκαφαὶ ὀρυγμάτων διὰ κλειστοὺς ἀγωγοὺς ἀποχετεύσεων μετὰ τῶν ἀντιστηρίξεων πρανῶν καὶ λοιπῶν βοηθητικῶν ἐργασιῶν.

2) Τεχνικὰ ἔργα 34,50%

Περιλαμβάνονται: Ἡ κατασκευὴ τῶν κλειστῶν ἀγωγῶν ἀποχετεύσεων καὶ λοιπὰ βοηθητικὰ τεχνικὰ ἔργα.

Ε'. Λιμενικὰ ἔργα:

1) Ἐκσκαφαὶ ὑποθαλάσσιαι 3,50%

Περιλαμβάνονται: Πάσης φύσεως ἐκσκαφαὶ μετὰ τῆς μεταφορᾶς τῶν προϊόντων ἐκσκαφῆς, ἐκτελουμένων ἀμφοτέρων διὰ πλωτῶν μέσων.

2) Ἐκσκαφαὶ ξηρᾶς 3,50%

Περιλαμβάνονται: Πάσης φύσεως ἐκσκαφαὶ μετὰ τῶν μεταφορῶν πρὸς ἀπόθεσιν ἢ ἐπίχωσιν τῶν προϊόντων ἐκσκαφῆς τῶν ἐπιχώσεων κλπ.

3) Λιθορριπαὶ καὶ φυσικοὶ ὀγκόλιθοι 15,50%

Περιλαμβάνονται: Πάσης φύσεως ἐργασίαι λιθορριπῶν καὶ φυσικῶν ὀγκολίθων μετὰ τῆς διαθέσεως καὶ μορφώσεως γεωμετρικῶν σχημάτων.

4) Τεχνικοὶ ὀγκόλιθοι 13,50%

Περιλαμβάνονται ἡ κατασκευὴ τεχνητῶν ὀγκολίθων καὶ ἡ διάθεσις αὐτῶν.

5) Λοιπὰ τεχνικὰ ἔργα 28,50%

ΣΤ' Μηχανολογικὰ - ἠλεκτρολογικὰ - ἠλεκτρονικά:

1) Μηχανολογικαὶ ἐργασίαι:

α) Ἀντλητικὰ συγκροτήματα ὕδατος πάσης φύσεως (πλὴν ἀκαθάρτων ὑδάτων). Ἀνεμιστῆρες. Δίκτυα ἀεραγωγῶν μετὰ στομίων ἀέρος θερμικῆς καὶ ἠχητικῆς μονώσεως. Παγοποιεῖα (πλὴν ψυκτικῶν συγκροτημάτων). Μονώσεις ψυκτικῶν θαλάμων μετὰ τῶν πάσης φύσεως ὑλικῶν. 22%

β) Λεβητοστάσια παραγωγῆς θερμοῦ ὕδατος καὶ ἀτμοῦ πιέσεως μέχρις 8 ἀτμοσφαιρῶν. ἀεριοθέρμα, ἀνεμιστῆρες, ἀεροψυκτῆρες φυσικῆς κυκλοφορίας ἀέρος, φορητοὶ ψυκτικοὶ θάλαμοι μετὰ τῆς ἀξίας τῶν πάσης φύ-

στος ὑλικῶν 19%

γ) Μεταλλικαὶ δεξαμεναί. Γερανογέφυρα καὶ γερανοὶ πάσης φύσεως, ὡς καὶ ἐν γένει μεταλλικαὶ κατασκευαὶ μηχανολογικῶν ἐγκαταστάσεων, ἀεροσυμπιεστηρίαι, ἀντλητικὰ συγκροτήματα καυσίμων, λεβητοστάσια παραγωγῆς ἀτμοῦ πιέσεως ἄνω τῶν 8 ἀτμοσφαιρῶν, μηχανήματα παραγωγῆς ψύχους, κλιματιστικαὶ συσκευαί, κινηταὶ κλίμακες καὶ μεταφορικαὶ ταινίαι.

Ψυκτικὰ συγκροτήματα καὶ ἀεροψυκτῆρες δεδιασμένης κυκλοφορίας ἀέρος. Συστήματα αὐτοματισμοῦ λειτουργίας καὶ τηλενδείξεων δι' ἐγκαταστάσεως θερμάνσεως, ψύξεως, ὑδρεύσεως κλπ. Ἠλεκτρικὰ καὶ πεπιεσμένου ἀέρος μετὰ τῶν πάσης φύσεως ὑλικῶν 15,50%

2) Ἠλεκτρολογικαὶ ἐργασίαι.

α) Μετασχηματισταὶ ἐγχωρίου παραγωγῆς, σιμεντοϊστοί, μεταλλικοὶ ἱστοὶ ἐγχωρίου παραγωγῆς, φωτισμοὶ διαφημιστικοὶ κλπ. «Νέον» μετὰ πάσης φύσεως ὑλικῶν 22,50%

β) Πεδία ὑψηλῆς τάσεως, πεδία χαμηλῆς τάσεως, χυτοσιδηραὶ διανομαί, ἠλεκτρικαὶ ἐγκαταστάσεις κινήσεως, ἐσωτερικαὶ τηλεφωνικαὶ ἐγκαταστάσεις, φωτοσήμανσις κτηρίων μετὰ τῶν πάσης φύσεως ὑλικῶν 19%

γ) Μετασχηματισταί, εἰσαγόμενοι ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ μετατροπεῖς συχνότητος, ἠλεκτροπαραγωγικὰ ζεύγη. Ἱστοὶ εἰσαγόμενοι ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ. Φωτιστικὰ σώματα ὁδῶν. Φωτοσήμανσις ἀεροδρομίων ἄνευ τῶν καλωδιώσεων. Τηλεφωνικὰ Κέντρα. Ἐγκαταστάσεις ἤχου, τηλεοράσεως, ἐνδοσυγκοινωνήσεως. Ὡρολόγια πάσης φύσεως, ἠλεκτρικὰ πλυντήρια καὶ μαγειρεῖα μετὰ τῆς ἀξίας τῶν πάσης φύσεως ὑλικῶν 15,50%

3) Δίκτυα ὑδρεύσεως καὶ πάσης φύσεως σωληνωτοὶ ἀγωγοί :

α) Δίκτυα σωληνώσεων ἐκ γαλβανισμένων ἢ μαύρων σιδηροσωλήνων μεμονωμένα ἢ μὴ θερμικῶς μετὰ τῆς ἀξίας τῶν πάσης φύσεως ὑλικῶν 22%

β) Δίκτυα σωληνώσεων θερμικῶν καὶ ἐν γένει καυσίμων κλπ. μετὰ τῆς ἀξίας τῶν πάσης φύσεως ὑλικῶν 18,50%

γ) Δίκτυα σωληνώσεων ἐκ χαλκοσωλήνων. Δίκτυα σωληνώσεων δι' ἐγκαταστάσεις ἁρμονίας μεμονωμένα ἢ μὴ θερμικῆς καὶ δίκτυα ἐκ χυτοσιδηρῶν σωλήνων μετὰ τῆς ἀξίας τῶν πάσης φύσεως ὑλικῶν 15,50%

δ) Ἐργασίαι ὑδρεύσεως καυσίμων καὶ σωληνωτῶν ἀγωγῶν ἐν γένει ἄνευ τῆς ἀξίας τῶν κυρίων ὑλικῶν 44%

4) Καλωδιώσεις ἐν γένει ὑπόγειοι.

α) Ἐργασίαι ὑπογείων καλωδιώσεων ἐν γένει μετὰ τῆς ἀξίας τῶν πάσης φύσεως ὑλικῶν 19%

β) Ἐργασίαι ὑπογείων καλωδιώσεων ἐν γένει ἄνευ τῆς ἀξίας τῶν ὑλικῶν 44%

5) Δίκτυα ἐναέρια.

α) Ἐργασίαι ἐναερίων δικτύων ἐν γένει μετὰ τῆς ἀξίας τῶν πάσης φύσεως ὑλικῶν 18,50%

β) Ἐργασίαι ἐναερίων δικτύων ἐν γένει ἄνευ τῆς ἀξίας τῶν ὑλικῶν 40%

6) Ἠλεκτρονικαὶ ἐργασίαι.

α) Ἠλεκτρονικαὶ ἐργασίαι ἐν γένει μετὰ τῆς ἀξίας τῶν πάσης φύσεως ὑλικῶν 9,50%

β) Ἠλεκτρονικαὶ ἐργασίαι ἐν γένει ἄνευ τῆς ἀξίας τῶν κυρίων ὑλικῶν 45,50%

Τὸ ποσοστὸν ἐργατικῆς δαπάνης ἐπὶ ἐργασιῶν οἰκοδομικῶν ἢ τεχνικῶν, μὴ περιλαμβανομένων ἐν τῷ παρόντι, καθορίζεται δι' ἀποφάσεως τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ οἰκείου Ὑποκαταστήματος τοῦ Ἱδρύματος βάσει ἐκθέσεως τῆς Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας τῆς Διοικήσεως Ι.Κ.Α. ἢ Ὑποκαταστήματος Ι.Κ.Α. Θεσσαλονίκης ἀναλόγως τοπικῆς ἁρμοδιότητος.

Ἐπὶ τοῦ κατὰ τὰ παρὸν ἄρθρον ὑπολογισμοῦ τῆς ἐργατικῆς δαπάνης ἐν ἑκάστῃ συγκεκριμένῃ περιπτώσει ἐπιτρέπονται ἅπαντα τὰ κατὰ τὰς κειμένας διατάξεις συγχωρούμενα ἐπὶ ἀποφάσεων τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Ὑποκαταστήματος διοικητικὰ ἔνδικα μέσα.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 3 Φεβρουαρίου 1968

—

38846/1568/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας

Περὶ ἐγκρίσεως μετὰ τροποποιήσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 6/1968 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν θυρωρῶν πολυκατοικιῶν καὶ μεγάρων ἁπάσης τῆς χώρας».

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 150 τῆς 22 Μαρτίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς

παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ ν. 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν. δ. 3755/1957. 2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 6/1968 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. **'Αθηνῶν περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας** τῶν θυρωρῶν πολυκατοικιῶν καὶ μεγάρων ἁπάσης τῆς χώρας, 3) Τὴν διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 15685/ΚΠ. 532/13.3.1968 ἐγγράφου τοῦ Ὑπουργείου Συντονισμοῦ διατυπωθείσαν ἐπ' αὐτῆς διαφωνίαν. 4) Σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 9 § 2 ἐδάφ. 6' τοῦ ν.δ. 3755/1957 Τμήματος 'Αμοιβῆς καὶ Ὅρων 'Εργασίας τοῦ 'Εθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 19.3.1968, ἣν καὶ ἀποδεχόμεθα. 5) Τὸ γεγονὸς ὅτι: α) ἡ προδιαληφθεῖσα ἀπόφασις διαιτησίας ὁρίζει ὡς ἡμερομηνίαν ἐνάρξεως ἰσχύος αὐτῆς τὴν 1.6.1966, ἤτοι προσδίδει εἰς ἑαυτὴν ἰσχὺν ἀνατρέχουσαν καὶ πρὸ τῆς παραπομπῆς τῆς ὑπ' αὐτῆς ἐπιλυθείσης διενέξεως εἰς τὸ Π.Δ.Δ.Δ. 'Αθηνῶν (29.12.1966) καὶ δὴ ἄνευ οὐδεμιᾶς αἰτιολογίας, κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 15 § 5 τοῦ ν. 3239/1955, ὡς αὗται συνεπληρώθησαν διὰ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 7 § 2 τοῦ ν.δ. 3755/1957, κατὰ τὰς ὁποίας ἡ ἡμερομηνία ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τῶν διαιτητικῶν ἀποφάσεων δὲν δύναται νὰ εἶναι προγενεστέρα τῆς χρονολογίας παραπομπῆς τῆς διενέξεως εἰς τὸ Π.Δ.Δ.Δ., οὐδὲ μεταγενεστέρα τῆς παρούσης 38 ἡμερῶν ἀπὸ ταύτης, ὡς εὔλογος δὲ χρονολογία ἐνάρξεως ἰσχύος τῆς παρούσης κρίνεται ἡ 1.2.1967, β) ἡ ὡς εἴρηται ἀπόφασις διαιτησίας παρέλειψεν ὁμοίως νὰ καθορίσῃ καὶ τὴν ἀποτίμησιν τῶν χορηγουμένων εἰς τοὺς θυρωροὺς παροχῶν εἰς εἶδος, ἐντεῦθεν δὲ δυνατὸν νὰ ἀνακύψουν ἀμφισβητήσεις περὶ τοῦ ὕψους τοῦ πραγματικοῦ μισθοῦ κατὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῶν συμπληρωματικῶν παροχῶν, ὡς πρὸς τὰ δῶρα Χριστουγέννων καὶ Πάσχα, ὡς καὶ κατὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῶν ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν, καὶ συνεπῶς καὶ νέαι διενέξεις κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὸν ὑπὸ τοῦ νόμου ἐπιδιωκόμενον σκοπὸν καὶ τὴν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ἀκολουθουμένην κοινωνικὴν καὶ οἰκονομικὴν πολιτικήν, ἥτις συνίσταται εἰς ἐξομάλυνσιν τῶν διενέξεων διὰ τῆς θέσεως εἰς ἐφαρμογὴν τῶν κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου 3239/1955 ὑπογραφομένων συλλογικῶν συμβάσεων καὶ ἐκδιδομένων ἀποφάσεων διαιτησίας. Διὰ τοὺς ἐκτεθέντας λόγους δέον ὅπως τὸ ἀντίτιμον τῶν εἰς τοὺς θυρωροὺς χορηγουμένων παροχῶν εἰς εἶδος ὁρισθῇ εἰς ποσὸν ἴσον πρὸς τὸ 19% (ἤτοι εἰς τὰ προβλεπόμενα ἐπίπεδα τῆς ἀπὸ 1.12.1947 ἐθνικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας) ἐπὶ τοῦ 26πλασίου τοῦ ἐκάστοτε ἰσχύοντος γενικοῦ κατωτάτου ὁρίου ἡμερομισθίου τοῦ ἐργατοτεχνίτου ἢ τῆς ἐργατοτεχνίτριας, ἀναλόγως τοῦ φύλου, παρέχεται δὲ τὸ ποσὸν τοῦτο προσθέτως τῶν ὑπὸ τῶν παραγράφων 1 καὶ 2 τῆς ἀποφάσεως καθοριζομένων ἀποδοχῶν, ἐφ' ὅσον εἷς τῶν θυρωρῶν δὲν χορηγεῖται κατοικία κλπ., ἵνα οὕτω κατὰ τὴν ἀκολουθουμένην ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως κοινωνικὴν καὶ οἰκονομικὴν πολιτικὴν ἐξασφαλίζηται ἴση μεταχείρισις μεταξὺ τούτων καὶ τῶν ἀπολαμβανόντων τὰς παροχὰς εἰς εἶδος, γ) ὡς ἐκ τῆς μακρᾶς ἀναδρομικότητος τῆς ρηθείσης διαιτητικῆς ἀποφάσεως καὶ τῆς ἐπιβαρύνσεως τῶν ὑποχρέων ἰδιοκτητῶν καὶ μισθωτῶν διαμερισμάτων διὰ τῶν ἐντεῦθεν ἀναπτυσσομένων μισθολογικῶν διαφορῶν, παρίσταται ἀναγκαία καὶ συμφώνως πρὸς τὴν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ἀκολουθουμένην οἰκονομικὴν καὶ κοινωνικὴν πολιτικήν, ἥτις συνίσταται εἰς τὴν ἀποτροπὴν ἐπιβαρύνσεων, δυναμένων νὰ ἐπιδράσουν δυσμενῶς ἐπὶ τῆς ἀγοραστικῆς δυνάμεως τῶν εἰσοδημάτων καὶ τῆς οἰκονομικῆς σταθερότητος, ἡ παροχὴ δυνατότητος ἐξομαλύνσεως τῶν ἀναδρομικῶν διαφορῶν εἰς δόσεις πρὸς ἀπάμβλυνσιν τῶν δυσμενῶν ἐπιδράσεων ἐκ τῆς ἀποτόμου ἐπιβαρύνσεως διὰ σημαντικῶν ποσῶν τῶν ὑποχρέων, ἀποφαινόμεθα:

'Εγκρίνομεν μετὰ τροποποιήσεως τὴν ὑπ' ἀριθ. 6/1968 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. 'Αθηνῶν περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν θυρωρῶν πολυκατοικιῶν καὶ μεγάρων ἁπάσης τῆς χώρας, ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τῆς 'Ομοσπονδίας Θυρωρῶν 'Ελλάδος ἀφ' ἑνὸς καὶ τῶν 1) 'Εμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ 'Επιμελητηρίου 'Αθηνῶν, 2) Κτηματικῆς 'Ενώσεως τῶν ἀπανταχοῦ 'Ελλήνων 'Ιδιοκτητῶν καὶ 3) 'Ελληνικοῦ 'Αστικοῦ Συνδέσμου ἀφ' ἑτέρου, ἧς τὸ διατακτικόν, τροποποιούμενον παρ' ἡμῶν κατὰ τὰ ἀνωτέρω, διαμορφοῦται ὡς ἀκολούθως:

1) 'Από τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης τὰ κατώτατα ὅρια βασικῶν μηνιαίων μισθῶν τῶν ἀρρένων θυρωρῶν πολυκατοικιῶν καὶ μεγάρων ἁπάσης τῆς χώρας καθορίζονται, ἀναλόγως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν κυρίων διαμερισμάτων ἑκάστης πολυκατοικίας ἢ μεγάρου (ἐξαιρουμένων τῶν ἀποθηκῶν, λουτρῶν, μαγειρείων, χώλ, δωματίου ὑπηρεσίας, διαδρόμων κλπ), ὡς κατωτέρω:

	'Από 1.2.1967 μέχρι 31.3.1967	'Από 1.4.1967 καὶ ἐφεξῆς
	Δραχμαὶ	Δραχμαὶ
'Από 16 - 30 δωμάτια	1.400	1.600
'Από 31 - 40 δωμάτια	1.500	1.700

Από 41 - 50 δωμάτια	1.600	1.800
Από 51 - 60 δωμάτια	1.700	1.900
Από 61 - 100 δωμάτια	1.900	2.100
Από 101 και άνω δωμάτια	2.000	2.200

Προκειμένου περί γυναικών οι ανωτέρω βασικοί μισθοί μειούνται κατά ποσοστόν 6%.

2) Οι ανωτέρω βασικοί μισθοί προσαυξάνονται: α) δι' επιδόματος γάμου, διά την μη εργαζομένην σύζυγον εκ ποσοστού 10%, όπερ δεν δύναται να είναι μικρότερον των 165 δραχμών, ούδε ανώτερον των 200 δραχμών κατά μήνα. Του επιδόματος τούτου δικαιούνται και οι εν χηρεία ή διαζεύξει άρρενες και θήλεις θυρωροί, εφ' όσον διατρέφουν ανήλικα και μη εργαζόμενα ή ανάπηρα τέκνα και β) δι' επιδόματος ορόφων εκ δραχμών 45 διά την πρώτην ως άνω χρονικήν περίοδον και δραχμών 50 διά την δευτέραν, δι' έκαστον των επί πλέον των τριών ορόφων.

3) Αι υπό των προηγουμένων παραγράφων 1 και 2 καθοριζόμεναι αποδοχαί δεν δύνανται εν τω συνόλω των να υπολείπονται κατά μήνα του 26πλασίου του εκάστοτε ισχύοντος γενικού κατωτάτου ορίου ημερομισθίου του εργατοτεχνίτου ή της εργατοτεχνίτριας, μειωμένου κατά ποσοστόν 19% διά τας εις είδος χορηγουμένας παροχάς, εφ' όσον παρέχονται τοιαύται.

4) Οι ως άνω μισθοί μετά των επί τούτων επιβαλλομένων υπέρ του Ι.Κ.Α. και τυχόν άλλων Ασφαλιστικών Οργανισμών εργοδοτικών εισφορών, ως και λοιπών επιβαρύνσεων, βαρύνουν πάντας τους ιδιοκτήτας της πολυκατοικίας ή μεγάρου κατά την υπό του κανονισμού της πολυκατοικίας ή μεγάρου καθοριζομένην ποσοστιαίαν αναλογίαν.

5) Οι περί ου πρόκειται μισθωτοί θα τυγχάνωσιν από της δημοσιεύσεως της παρούσης 24ώρου συνεχούς αναπαύσεως καθ' έκάστην Κυριακήν, αρχομένης από του μεσονυκτίου του Σαββάτου μέχρι του μεσονυκτίου της Κυριακής προς Δευτέραν. Κατ' εξαίρεσιν επιτρέπεται η παροχή της εν λόγω 24ώρου αναπαύσεως κατ' άλλην ημέραν της εβδομάδος αντί της Κυριακής κατόπιν συμφωνίας μεταξύ θυρωρού και πλειοψηφίας των ενοίκων (ιδιοκτητών ή μισθωτών), κατά τα υπό του κανονισμού της πολυκατοικίας ή μεγάρου ορίζομενα, όπότε εν τη περιπτώσει ταύτη διά την κατά Κυριακήν απασχόλησιν χορηγείται προσαύξησις εξ 75% επί του 1/25 των ως άνω καθοριζομένων μηνιαίων αποδοχών συμφώνως προς τας διατάξεις της υπ' αριθ. 8900/1946 υπουργικής αποφάσεως, ως αύτη ερμηνεύθη διά της υπ' αριθ. 25825/1951 ομοίας.

Η εν λόγω προσαύξησις οφείλεται και διά τας εν άρθρω 4 του υπ' αριθ. 748/1966 Ν.Δ. αναφερομένας εορτάς - αργίας, εφ' όσον παρέχεται υπό του θυρωρού εργασία κατ' αυτάς.

6) Ο θυρωρός δικαιούται οικήσεως εις την υπάρχουσαν εν τη πολυκατοικία και προοριζομένην δι' αυτόν κατοικίαν, ως και αναλόγου φωτισμού, θερμάνσεως, ύδατος, αεριόφωτος και ηλεκτρικού ρεύματος Τ3, εφ' όσον υπάρχουσιν αι οικεία εγκαταστάσεις και μόνον διά τας ανάγκας αυτού και της οικογενείας του, προσθέτως των υπό των παραγράφων 1 και 2 της παρούσης καθοριζομένων αποδοχών. Αι εις είδος παροχαί αύται αποτιμώνται εις ποσόν ίσον προς 19% του 26πλασίου του εκάστοτε ισχύοντος γενικού κατωτάτου ορίου ημερομισθίου του εργατοτεχνίτου ή της εργατοτεχνίτριας, αναλόγως του φύλου.

Εφ' όσον δι' οιονδήποτε λόγον δεν παρέχεται εις τον θυρωρόν κατοικία εντός της εν ή υπηρετεί πολυκατοικίας ή μεγάρου, ούτος υποχρεούται εις 10ώρον μόνον εργασίαν ημερησίως, ής η έναρξις και η λήξις κανονίζεται υπό του εργοδότου και δεν επιτρέπεται να παρατείνηται πέραν της 9ης μ.μ., δικαιούμενος προσθέτως των υπό των παραγράφων 1 και 2 της παρούσης καθοριζομένων αποδοχών και του ως άνω ποσού της αποτιμήσεως των παροχών είς είδος.

7) Αι περί θυρωρών πολυκατοικιών και μεγάρων κείμενα λοιπαί διατάξεις προγενεστέρων συλλογικών συμβάσεων εργασίας ή διαιτητικών αποφάσεων διατηρούνται εν ισχύι, εφ' όσον δεν τροποποιούνται διά της παρούσης ή δεν αντίκεινται εις διατάξεις αυτής.

8) Η παρούσα, επέχουσα θέσιν εθνικής δημοσιεπαγγελματικής συλλογικής συμβάσεως εργασίας, δεσμεύει πάντας τους ιδιοκτήτας και μισθωτούς πολυκατοικιών και μεγάρων άπάσης της χώρας.

9) Τυχόν καταβαλλόμεναι αποδοχαί ανώτεραι των υπό της παρούσης καθοριζομένων δεν δύνανται να μειωθώσιν. Αι εκ της αναδρομικής ισχύος της παρούσης προκύπτουσαι μισθολογικαί διαφοραί δύνανται να εξοφληθώσιν εις πέντε (5) ισοπόσους μηνιαίας δόσεις, της πρώτης τούτων καταβλητέας εντός του μηνός Απριλίου ε.έ.

10) Η ισχύς της παρούσης, υπό τας ανωτέρω διακρίσεις, άρχεται από της 1.2.1967.

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 21 Μαρτίου 1968

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

Ἐπίκαιρα

[Ἑορτὴ 25ης Μαρτίου]

Ὑπὸ τῆς *Συντάξεως*

Κατὰ τὸ ἄρθρον 4 τοῦ Ν.Δ. 748/1966 «περὶ κωδικοποιήσεως κλπ. τῶν διατάξεων τῆς κειμένης νομοθεσίας περὶ ἑβδομαδιαίας καὶ Κυριακῆς ἀναπαύσεως καὶ ἡμερῶν ἀργίας» (ΕΕΔ 25, 1160) καθορίζεται ὡς ἡμέρα ὑποχρεωτικῆς ἀργίας, μεταξὺ τῶν ἄλλων, καὶ ἡ 25η Μαρτίου.

Ἐξ ἄλλου, κατὰ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ ν.δ. 3755/1957 (ΕΕΔ 16, 1062), οἱ μισθωτοί, οἱ ὁποῖοι ἀπασχολοῦνται κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ τὰς ἐξαιρεσίμους ἑορτάς, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ἡ 25η Μαρτίου, δικαιοῦνται τῆς ὑπὸ τῶν ὑπ' ἀριθ. 8900/1946 καὶ 25825/1951 ἀποφάσεων τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας (ΕΕΔ 12, 388) προβλεπομένης προσαυξήσεως ἐξ 75%. Εἰς τοὺς ἐπὶ ἡμερομισθίῳ ἀμειβομένους μισθωτούς, οἱ ὁποῖοι δὲν ἀπησχολήθησαν ἐκ λόγων μὴ ὀφειλομένων εἰς αὐτοὺς κατὰ τὰς ἐξαιρεσίμους ἡμέρας, καταβάλλεται: δι' ἕκαστον τούτων ποσὸν ἴσον πρὸς τὸ ἡμερομίσθιόν των ἄνευ ἑτέρας προσαυξήσεως.

Ἐκ τούτων καὶ κατὰ τὰ ὑπὸ τῆς νομολογίας τῶν Δικαστηρίων συναγόμενα προκύπτουν τὰ ἑξῆς:

α) Ὅτι ἀπαγορεύεται (ὅπου ἀπαγορεύεται ἐκ τοῦ ἀνωτέρω Ν.Δ. 748/1966) ἡ ἐργασία κατὰ τὴν 25ην Μαρτίου.

Ἂν ὁ μισθωτός, παρὰ τὴν ἀπαγόρευσιν, ἐργασθῇ, ἔχει ἀξίωσιν ἀποδόσεως εἰς αὐτὸν τῆς ὠφελείας τοῦ ἐργοδότου κατ' ἄρθρον 904 Α.Κ., ἄνευ τῆς κατὰ 75% προσαυξήσεως κατὰ τὰς ἀνωτέρω ὑπουργικὰς ἀποφάσεις, ἡ ὠφέλεια δέ, τὴν ὁποίαν ὑποχρεοῦται ὁ ἐργοδότης νὰ ἀποδώσῃ, συνίσταται κατ' ἀνάγκην εἰς τὴν δαπάνην, εἰς τὴν ὁποίαν θὰ ὑπεβάλλετο οὗτος διὰ τὴν αὐτὴν ἐργασίαν, παρεχομένην εἰς ἐργάσιμον ἡμέραν, διὰ τὴν ὁποίαν καὶ μόνον ἦτο δυνατὴ ἡ σύναψις ἐγκύρου συμβάσεως, μὴ περιλαμβανομένης οὔτω τῆς ἐξ 75% προσαυξήσεως ἀμοιβῆς. (Ταῦτα ἐδέχθη ἡ Α.Π. 537/1967, ΕΕΔ 26, 1444).

β) Ἐφ' ὅσον ἐπιτρέπεται, κατὰ τὸ ἀνωτέρω Ν.Δ. 748/1966, ἡ ἐργασία καὶ παρασχεθῇ τοιαύτη ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ, ἂν μὲν πρόκειται περὶ ἀμειβομένων διὰ μηνιαίου μισθοῦ δικαιοῦνται τῆς ἐξ 75% προσαυξήσεως τοῦ ἡμερομισθίου των (ἐννοεῖται τοῦ νομίμου), τὸ ὁποῖον ἐξευρίσκεται διὰ διαιρέσεως τοῦ μηνιαίου μισθοῦ διὰ 25, ἄνευ δικαιώματος καταβολῆς ἄλλου πλήρους ἡμερομισθίου, ἐφ' ὅσον ὁ νόμιμος μισθὸς ἀντιστοιχεῖ εἰς τὰς ἐργασίμους ἡμέρας τοῦ μηνός.

Ἂν πρόκειται περὶ μισθωτοῦ, ὁ ὁποῖος ἀμείβεται δι' ἡμερησίας ἀμοιβῆς, θὰ λάβῃ βεβαίως τὴν κανονικὴν ἡμερησίαν ἀμοιβήν του, προσαυξημένον ὅμως τοῦ νομίμου ἡμερομισθίου του κατὰ τὸν, συμφώνως πρὸς τὴν ἀνωτέρω ὑπουργικὴν ἀπόφασιν.

γ) Ὅσοι μισθωτοί, ἀμειβόμενοι ἐπὶ ἡμερομισθίῳ, δὲν ἀπησχολήθησαν ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου, καὶ ἂν ἡ ἐπιχείρησις ἀργῇ, δικαιοῦνται νὰ λάβουν τὸν ἴσον πρὸς τὸ ἡμερομίσθιόν των, ἄνευ ἄλλης προσαυξήσεως.

Τοῦ ποσοῦ τούτου δικαιοῦνται καὶ οἱ ἐπὶ ποσοστοῖς ἀμειβόμενοι (Α.Π. 469/1960, ΕΕΔ 19, 1375), καθὼς καὶ οἱ κατὰ μονάδα ἐργασίας ἐργαζόμενοι, διότι, ὡς ἔχει γίνει δεκτὸν ἐν τῇ ἐρμηνείᾳ τῆς διατάξεως, ἐννοοῦνται οἱ μισθωτοί, οἱ ὁποῖοι διὰ τῆς καθιερώσεως τῶν ἐξαιρεσίμων ἡμερῶν χάνουν ἡμερομίσθια, ὁπωσδήποτε καὶ ἂν ἀμείβωνται. (Οὕτω Γνωμοδότησις 327/1966 Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, ΕΕΔ 25, 622).

Ὡς καταβαλλόμενον ἡμερομίσθιον νοεῖται τὸ πράγματι καταβαλλόμενον. (Γνωμοδότησις Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, ἔνθ' ἀνωτ., σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 19, 1238).

Διὰ τὰ Θύματα τῆς ἐργασίας

Δημοσιεύεται ἀνωτέρω, σελ. 456, ὑπουργικὴ ἀπόφασις περὶ ἀναπροσαρμογῆς ἀποζημιώσεων ἐκ τοῦ νόμου 551/1915 περὶ ἐργατικῶν ἀτυχημάτων.

Ἡ τελευταία ἀναπροσαρμογὴ χρονολογεῖται ἀπὸ τοῦ ἔτους 1957 καὶ βεβαίως ἐπεβάλλετο νὰ ἀπὸ καιροῦ μάλιστα νὰ συγχρονισθοῦν πρὸς τὰ ὑπάρχοντα οἰκονομικὰ δεδομένα αἱ ἀποζημιώσεις αὐταί, αἱ ὁποῖαι ἔρχονται νὰ ἀνακουφίσουν κατὰ ἓν μέτρον τὰ θύματα τῆς ἐργασίας, διὰ τὰ ὁποῖα, μὴ ὑπαγόμενα εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α., ὑπάρχει κατὰ τὸν ἀνωτέρω νόμον εὐθύνη τῶν ἐργοδοτῶν πρὸς ἀποζημίωσιν, εἴτε αὐτῶν τούτων τῶν θυμάτων τῆς ἐργασίας, εἴτε τῶν δικαιοδόχων των.

Εἰς προσεχὲς τεῦχος θὰ μᾶς δοθῇ ἡ εὐκαιρία νὰ ἀναλύσωμεν τὰ τῆς ἐφαρμογῆς τῆς νέας διατάξεως.

Δικαστικαὶ εἰδήσεις

Συνεζητήθη τὴν 19ην παρελθόντος μηνὸς ἐνώπιον τοῦ Β' Πολιτικοῦ Τμήματος τοῦ Ἀρείου Πάγου αἴτησις ἀναιρέσεως κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 10280/1967 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν (ΕΕΔ 26, 1320) ἐπὶ τοῦ ζητήματος ἂν διὰ τὴν ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου κήρυξιν ἀνταπεργίας ἀπαιτῆται νὰ προηγηθῇ ἀπόφασις τῆς ἐργοδοτικῆς ὀργανώσεως.

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Διεύθυνσις
ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Σύνταξις
ΤΑΣΟΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Τόμος 27ος - Τεύχος 8ον (638)

Ἀθῆναι, 15 Ἀπριλίου 1968

ΑΝΑΚΛΗΣΙΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ

[Γνωμοδότησις ὑπ' ἀριθ. 152/1968 Ὁλομελείας τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους]

Εἰσηγητὴς ὁ Νομικὸς Σύμβουλος κ. ΑΘΑΝ. ΤΟΜΑΡΑΣ

Περίληψις ἐρωτήματος: Ὑπουργείου Ἐργασίας: Ἡ Ἐὰν προκύπτῃ ὑποχρέωσις τῆς Διοικήσεως πρὸς ἀνάκλησιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 127930/469/5.12.1967 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἐκδοθείσης κατὰ συμμόρφωσιν πρὸς τὴν ὑπ' ἀριθ. 582/1960 ἀπόφασιν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ἐκ τοῦ περιστατικοῦ ὅτι ἐπὶ τοῦ νομικοῦ συνταγματικοῦ θέματος ὑπάρχει ἀντίθετος νομολογία τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων, ἀναφερομένη μάλιστα εἰς τὴν αὐτὴν διαφοράν.

Ἡ Ὁλομέλεια τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους ἐκ τῶν κ.κ. *Κ. Ποπαμιχαλοπούλου*, Ἀντιπροέδρου τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, προεδρεύοντος, *Ε. Σαμαλέα, Κ. Κυριαζῆ, Ε. Κουρουσοπούλου, Α. Καλλέργη, Κ. Τσαγκαράκη, Κ. Κωνσταντινίδη, Α. Τομαρᾶ, Ι. Καραμπελοπούλου, Ἐρρ. Μέλλιου, Ν. Μπλιάτσου, Α. Γιαννουλάτου, Π. Μακρυγιάννη*, Νομικῶν Συμβούλων, καὶ *Κ. Ἀνδρουτσοπούλου, Ε. Κουρτοκάκη*, Παρέδρων, ἐπὶ τοῦ ἀνωτέρω ἐρωτήματος ἐγνωμοδότησεν ὡς ἀκολούθως:

1. Τὸ ν.δ. 912/1941 προέβλεψε τὴν διὰ διαταγμάτων σύστασιν Ταμείων Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως τῶν ἐργαζομένων. Τὸ κατ' ἐξουσιοδότησιν τοῦ νομοθετήματος τούτου ἐκδοθὲν κ.δ. 6-4/18.5.1943 συνέστησε τὸ Ταμεῖον Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ἐργατοτεχνιτῶν Δομικῶν καὶ Ξυλουργικῶν Ἐργασιῶν, ἐθέσπισε τὴν παρ' αὐτῷ ὑποχρεωτικὴν ἀσφάλισιν τῶν μισθωτῶν τῆς κατηγορίας, περὶ ὧν εἰδικῶς προέβλεψεν, ὥρισε τὰς ἀσφαλιστικὰς εἰσφορὰς καὶ προέβλεψε τὴν ἔκδοσιν καταστατικοῦ, ρυθμίζοντος ἐν λεπτομερείᾳ τὰ τῆς διοικήσεως καὶ λειτουργίας τοῦ Ταμείου.

Τὸ κανονιστικὸν τοῦτο διάταγμα δὲν προσεβλήθη εὐθέως καὶ ἐμπροθέσμως ἐπὶ ἀκυρώσει, ἢν καὶ διέψυγεν, οὔτε μεταγενεστέρως ἀνεκλήθη, ἐξ ἀφορμῆς ὅμως ἐκδόσεως μεταγενεστέρως, βάσει τῆς ἐν ἄρθρῳ 59 § 1 τοῦ ἀ.ν. 11/12.11.1935 ἐξουσιοδοτήσεως, ὑπουργικῆς ἀποφάσεως περὶ ἐγκρίσεως τοῦ καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου, καθ' ἣς ἠσκήθη αἴτησις ἀκυρώσεως, τὸ Συμβούλιον Ἐπικρατείας διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 652/1960 ἀποφάσεως τῆς Ὁλομελείας (ΕΕΔ 10, 87) ἐδέχθη, ἐν τῇ ἐρεύνῃ τῆς νομιμότητος τῆς προσβληθείσης ὑπουργικῆς ἀποφάσεως καὶ τοῦ ἀνακύψαντος οὕτω ζητήματος τοῦ κύρους τοῦ ἱδρυτικοῦ τοῦ Ταμείου κανονιστικοῦ διατάγματος, ὅτι τὸ τελευταῖον τοῦτο ἦτο ἄκυρον, λόγῳ παραλείψεως οὐσιώδους τύπου διατεταγμένου περὶ τὴν ἔκδοσίν του, ἤτοι παραλείψεως ὑποβολῆς εἰς τὴν ἐπεξεργασίαν τοῦ Σ.τ.Ε. πρὸ τῆς ἐκδόσεώς του, συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 82 τοῦ τότε ἰσχύοντος Συντάγματος, ὡς εἶχεν ἀντικατασταθῇ διὰ τοῦ ἄρθρου 102 τοῦ Συντάγματος 1927, καὶ πρὸς τὸν ν. 3713/1928. Κατ' ἀκολουθίαν τῶν ἀνωτέρω τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας ἠκύρωσε τὴν ὑπουργικὴν ἀπόφασιν, ὡς ἐκδοθεῖσαν καθ' ὑπέρβασιν ἐξουσίας.

Ἡ δικαστική, κατὰ τὰ ἀνω, κρίσις περὶ ἀκυρότητος τοῦ ἐκδοθέντος κανονιστικοῦ διατάγματος δὲν ὡδήγησεν εἰς ἀνάκλησιν τούτου. Ἀντιθέτως διὰ τοῦ νόμου 1731/1951 τοῦτο, ὁμοῦ μεθ' ἑτέρων τῆς αὐτῆς κατηγορίας, ἐκυρώθη, ἀφ' ἧς ἐξεδόθη, ὡς ἐκυρώθησαν ἐπίσης αἱ κατ' ἐξουσιοδότησιν τῶν κυ-

ρουμένων κανονιστικών διαταγμάτων έκδοθείσαι ύπουργικαί αποφάσεις, κατά την διαδικασίαν του άρθρου 59 ά.ν. 11/12.11.1935. Υπό του κυρωτικού τούτου νόμου ωρίσθη, ότι αί ενεργηθείσαι μέχρι της κυρώσεως είσπράξεις ασφαλιστικών εισφορών δεν αναζητούνται παρά των καταβαλόντων και ότι ωσαύτως δεν αναζητούνται παρά των Ταμείων αί καταβληθείσαι παροχαί είς τούς ησφαλισμένους.

Παρά ταύτα όμως διά της υπ' αριθ. 1564/1951 αποφάσεως της Ολομελείας του Συμβουλίου της Επικρατείας (ΕΕΔ 11, 269) εκρίθη, ότι ή αναδρομική κύρωσις δεν ήτο ισχυρά, διότι, όσον μεν αφορά είς το ιδρυτικόν του Ταμείου διάταγμα, ή εκ της μή επεξεργασίας τούτου υπό του Συμβουλίου της Επικρατείας προκύπτουσα ακυρότης δεν δύναται να καλυφθή διά νομοθετικής κυρώσεως και δή μετ' αναδρομικής δυνάμεως, σκοπούσης δηλαδή την κάλυψιν της εκ της παραλείψεως του ουσιώδους συνταγματικού τύπου προκυπτούσης ακυρότητος, όσον δε αφορά είς την κύρωσιν της εκδοθείσης εγκριτικής του καταστατικού ύπουργικής αποφάσεως, ή σχετική κυρωτική ρήτρα ήτο ανίσχυρος, ως γενικώς και αορίστως διατυπουμένη (ούτω και Σ.Ε. 1551/1951, ΕΕΔ 10, 1094, 1671, 1687/1952, δι' έτερα Ταμεία, ως και Σ.Ε. 408/1958, ΕΕΔ 17, 374 και 555/1958).

Αλλά επί του σημείου τούτου διάφορος εξηγέχθη γνώμη υπό του Αρείου Πάγου είς περίπτωσιν έτέρου Ταμείου της αυτής κατηγορίας (Α.Π. 436/1952, ΕΕΔ 11, 1135). Το δικαστήριον τούτο, πέραν της γνώμης ότι δεν θεωρείται άκυρον κανονιστικόν διάταγμα, εκδοθέν άνευ επεξεργασίας υπό του Συμβουλίου της Επικρατείας, ην εδέχθησαν δικαστήρια ουσίας κ.λ.π. (Βλ. Ε.Α. 1707/1952, ΕΕΝ ιθ', 521, και *Αλεξιάδην*, εν ΕΕΝ ιθ', 654), έκρινεν, ότι ή κατά τα άνω νομοθετική κύρωσις είναι έγκυρος και δι' αυτής το περιεχόμενον του κυρουμένου διατάγματος κατέστη, διά της εν τη κυρώσει αναφοράς είς αυτό, περιεχόμενον του νόμου, γενομένης ούτω νομοθετήσεως μετ' αναδρομικής δυνάμεως.

Τέλος ειδικώς διά το Ταμείον, περί ού το εξεταζόμενον ερώτημα, επήλθε νομοθετική ρύθμισις διά του ν.δ. 3867/1958. Δι' αυτού θεσπίζονται οί κανόνες λειτουργίας του Ταμείου, θεωρουμένου ως νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου από της διά του κ.ν. 6-4/18.5.1943 ιδρύσεώς του (άρθρον 1) και είς τας τελικάς διατάξεις προβλέπεται, ότι καθυστερούμεναι ασφαλιστικαί εισφοραί απαλλάσσονται πάσης επιβαρύνσεως, καταβαλλόμεναι είς δόσεις εντός ωρισμένης προθεσμίας και ότι, είς περίπτωσιν αμφισβητήσεως υπό των υποχρέων εργοδοτών της παρ' αυτών παρακρατήσεως εργατικών εισφορών, δύνανται ούτοι να υποβάλουν σχετικήν αίτησιν απαλλαγής είς τον Υπουργόν Εργασίας, όστις αποφαίνεται οριστικώς, μετά γνώμην ειδικής επιτροπής, περί της μερικής ή ολικής απαλλαγής τούτων από της καταβολής εισφορών (εργοδοτικών - εργατικών) διά τον μέχρι της δημοσιεύσεως του νόμου χρόνον (άρθρον 9). Πλήν και πάλιν το Συμβούλιον της Επικρατείας εδέχθη, ότι καλώς μεν έχουν αί νέαι περί του Ταμείου διατάξεις, πλήν των περί αναδρομικής λειτουργίας τούτου ως νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου ορισμών, ως αντισυνταγματικών, το μεν διότι επιχειρείται ή αναδρομική επικύρωσις διατάγματος, μή τυχόντος της επεξεργασίας του Συμβουλίου της Επικρατείας, το δε διότι αντίκειται προς τα υπό του δικαστηρίου κριθέντα, αφού και ή αναδρομική ίδρυσις του Ταμείου παραβιάζει το εκ των αποφάσεών του προκύψαν δεδικασμένον (Σ.Ε. 20/1960, ΕΕΔ 19, 152, 264/1960, ΕΕΔ 19, 355, 2424/1960, ΕΕΔ 20, 235, 14/1960, ΕΔΚΑ Β' 58, 582/1960, ΕΔΚΑ Β' 244, 1005/1962, ΕΔΚΑ Α' 579, 187/1961, ΕΔΚΑ Γ' 133, 1144/1961, ΕΔΚΑ Γ' 346, 1297/1961, ΕΔΚΑ Γ' 561, 221/1963, ΕΔΚΑ Ε' 278, 209/1963 ΕΕΔ 22, 434, 3149/1964, ΕΕΔ 24, 170).

Και μετά την νέαν φάσιν της ρυθμίσεως της υποστάσεως του Ταμείου ο Άρειος Πάγος ενέμεινεν είς την αρχικήν άποψιν της εγκύρου συστάσεως αυτού από του ιδρυτικού, ελαττωματικού κριθέντος, κανονιστικού διατάγματος (Α.Π. 551/1961, ΕΕΔ 20, 1531, 48/1955, ΕΕΔ 24, 357), ην ακολουθούν απ' αρχής σταθερώς και τα δικαστήρια της ουσίας.

Ούτως υφίσταται, μή δυναμένη να άρθη, πλήρης διάστασις των δύο ανωτάτων δικαστηρίων της χώρας επί του ανακύψαντος ζητήματος του χρόνου, άφ' ού θεωρείται νομίμως υφιστάμενον και λειτουργούν νομικόν πρόσωπον δημοσίου δικαίου, εξ ής διαστάσεως δημιουργείται σοβαρά ανωμαλία είς τας

σχετικὰς ἐννόμους σχέσεις.

ΙΙ. Ὁ ἐν τῷ ἐρωτήματι ἐργολάβος ὑπέβαλεν εἰς τὸν Ὑπουργὸν Ἐργασίας τὴν ἀπὸ 16.12.1958 αἴτησιν περὶ ἀπαλλαγῆς ἀπὸ τῆς ὑποχρεώσεως καταβολῆς τῶν εἰσφορῶν ἐκ δραχμῶν 55.658 ὑπὲρ τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ἐργατοτεχνιτῶν Δομικῶν καὶ Ξυλουργικῶν Ἐργασιῶν δι' οἰκοδομικὰς ἐργασίας ἀνεγερθέντος κτιρίου Ἀσφαλιστικοῦ τινος Ὀργανισμοῦ, τὰς γενομένας πρὸ τῆς ἰσχύος τοῦ ν.δ. 3867/1958.

Τὴν ἐπὶ τῆς αἰτήσεως σιωπηρὰν ἄρνησιν τοῦ Ὑπουργοῦ προσέβαλεν οὗτος εἰς τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας, ὅπερ διὰ τῆς ἄνω παρατεθείσης ὑπ' ἀριθ. 582/1960 ἀποφάσεώς του ἠκύρωσε ταύτην καὶ παρέπεμψε εἰς τὸν Ὑπουργὸν τὴν ὑπόθεσιν διὰ τὴν ὀφειλομένην νόμιμον ἐνέργειαν, κατὰ τὰ ἐν τῷ αἰτιολογικῷ, ἤτοι διὰ τὴν ἀποδοχὴν τῆς ἀπορριφθείσης σιωπηρῶς αἰτήσεως ὡς νόμῳ βασίμου.

Ἀλλὰ διὰ τὸ αὐτὸ χρέος τῶν δραχμῶν 55.658 ἐκ τῆς αὐτῆς αἰτίας, ὁ ἐργολάβος οὗτος ἤγειρε καὶ τὴν ἀπὸ 10.4.1960 ἀγωγὴν κατὰ τοῦ Ταμείου, ἀπευθυνομένην ἐνώπιον τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, μὲ αἴτημα τὴν ἀναγνώρισιν τῆς ἀνυπαρξίας τοῦ χρέους καὶ τὴν ἐπιστροφὴν μιᾶς μερικῆς καταβολῆς δραχμῶν 10.208. Ἡ ἀγωγὴ αὕτη, ἐρευνηθεῖσα καὶ ὡς πρὸς τὸ ἐκ τῆς ἄνω ἀκυρωτικῆς ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας δεδικασμένον, ἀπερρίφθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 18467/1960 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου, κοινοποιηθείσης εἰς τὸν ἀντίδικον τοῦ Ταμείου τὴν 11.10.1961.

Ἐπὶ τῆς ἀναπομπῆς τῆς ὑποθέσεως εἰς τὸν Ὑπουργὸν Ἐργασίας διὰ τῆς ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας οὐδὲν ἔγινε μέχρι τοῦ ἔτους 1967, ὅτε, κατόπιν κοινοποιήσεως ἀντιγράφου ταύτης εἰς τὸ Ὑπουργεῖον ὑπὸ τοῦ ἐνδιαφερομένου καὶ ὑποβολῆς σχετικῶν παραπόνων αὐτοῦ, ἐξεδόθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 127930/Σ.Ε. 469/5.12.1967 ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἀποδεχομένου, κατὰ συμμόρφωσιν πρὸς τὴν ρηθεῖσαν δικαστικὴν ἀπόφασιν, ἄνευ γνώμης τῆς καταργηθείσης ἐν τῷ μεταξὺ ἐπιτροπῆς (ὀρθῶς κατὰ Σ.Ε. 209/1963, ΕΕΔ 22, 434) καὶ ἄνευ ἀναφορᾶς εἰς τὴν διάφορον κρίσιν τοῦ πολιτικοῦ ἀριοδίου δικαστηρίου, τὴν αἴτησιν τοῦ ἐργολάβου περὶ ἀπαλλαγῆς ἀπὸ τῶν εἰς τὸ Ταμεῖον ὀφειλομένων εἰσφορῶν τῶν ἀναγομένων εἰς τὸν πρὸ τῆς ἰσχύος τοῦ ν.δ. 3867/1958 χρόνον.

Ἤδη καὶ κατόπιν ὑποβολῆς εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν παρὰ τῷ Ταμείῳ στοιχείων τῆς ὑλης διαφορᾶς διατυποῦται τὸ ἐρώτημα περὶ τοῦ δυνατοῦ (ὑποχρεωτικοῦ ἢ μὴ) τῆς ἀνακλήσεως τῆς ἄνω ὑπουργικῆς ἀποφάσεως.

ΙΙΙ. Τὸ Συμβούλιον κρίνει, ὅτι ἠδύνατο νὰ μὴ ἐκδοθῇ ἡ ἀπόφασις περὶ ἀπαλλαγῆς καὶ συνεπῶς δύναται ἡ Διοίκησις νῦν νὰ ἀνακαλέσῃ ταύτην, ἐν ὄψει τῶν συμπεπληρωμένων στοιχείων τοῦ φακέλου.

Ὡς ἄλλοτε εἶχε τοῦτο δεχθῇ (Γνμδ. Ν.Σ.Κ. 442/1953, Ὁλομελείας ἐν Ν.Δ. 9, 468, ὅλ. καὶ *Περιφανάκην* ἐν Ν.Δ. 9, 467), τὴν ἐν περιπτώσει διαστάσεως τῶν ἀνωτάτων δικαστηρίων τῆς χώρας περὶ τῆς ἐννοίας τοῦ νόμου ἐπὶ τῆς αὐτῆς διαφορᾶς δεινὴν κρίσιν τοῦ δικαίου δὲν ἀπόκειται εἰς τὴν Διοίκησιν νὰ ἄρῃ καὶ δὴ ἐμπράκτως, πρὸς ὄφελος τῶν ἐν τῇ ἀστικῇ δίκῃ ἡττηθέντων (ἐπρόκειτο ἐκεῖ περὶ τῆς γνωστῆς διαστάσεως τῆς νομολογίας ἐπὶ τοῦ θέματος τοῦ κύρους ἀναγκαστικῆς ἀπαλλοτριώσεως, ἐξαρτωμένου ἐκ τοῦ ἐὰν ἀνεστάλη ἢ μὴ ὑπὸ τοῦ δικαιοστασίου ὡρισμένη πρὸς συντέλεσιν τῆς ἀπαλλοτριώσεως προθεσμία). Ἡ Διοίκησις, εἰς τοιαύτας περιπτώσεις, ἀπέχουσα ἀπὸ τῆς συμμορφώσεως πρὸς ἀκυρωτικὴν ἀπόφασιν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ὁδηγεῖται καὶ ἐκ τῶν λύσεων ἐπὶ τῶν θεμάτων τοῦ δεδικασμένου. Γίνεται, ἐν τούτῳ, δεκτόν, ὅτι αἱ ἀκυρωτικαὶ ἀποφάσεις τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, αἱ ἀκυροῦσαι πράξεις τῆς Διοικήσεως, θεσπιζούσας, δυνάμει νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως, οὐσιαστικούς νόμους, δὲν δεσμεύουν τὰ τακτικὰ δικαστήρια, ὡς πρὸς τὸ ἐὰν αἱ ἀκυρωθεῖσαι διατάξεις ἐτέθησαν ἐγκύρως καὶ εὑρίσκονται ἐν ἀρμονίᾳ πρὸς τὸ Σύνταγμα (ὅλ. σχετικῶς *Φραγκίσταν*, ἐν ΕΕΝ 24, 294 ἑπ., *Βαμβέτσον*, ἐν Θέμ. ΞΕ', 355 ἑπ., *Θ. Τσάτσον*, ἐν ΕΕΝ ι9', 81 ἑπ., *Μιχελάκην*, ἐν ΕΕΝ ι9', 753 ἑπ., *Βεγλερῆν*, ἐν Ν.Δ. 8, 66 ἑπ.). Ἡ κρίσις περὶ τῆς συνταγματικότητος τεθεισμένου κανόνος δικαίου δὲν ἐμπίπτει εἰς τὴν ἀποκλειστικὴν ἁρμοδιότητα δικαστηρίου τινὸς καὶ συνεπῶς, ἐὰν ἡ προσβληθεῖσα διοικητικὴ πρᾶξις ἐξεδόθη ἐπὶ τῇ βάσει νόμου, ἠκυρώθη δὲ ἡ πρᾶξις αὐτὴ λόγῳ ἀντισυνταγματικότητος τοῦ ἐφ' οὗ ἐστηρίχθη νόμου ὑπὸ τοῦ διοικητικοῦ δικαστηρίου, ἡ κρίσις περὶ τῆς ἀντισυνταγματικότητος δὲν ἀποτελεῖ δεδικασμέ-

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΝΑΥΤΙΚΟΙ

ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΜΙΣΘΩΣΕΩΣ ΝΑΥΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Έφαρμοστέαι περί απολύσεως των ναυτικών διατάξεις

Έννοια πλοίου κατ' άρθρον 226 Εμπορικού Νόμου και άρθρον 1 Νόμου 3818/1958 περί Κώδικος Ιδιωτικού Ναυτικού Δικαίου.—Τοιαύτα και τά ασχολούμενα εν οιαδήποτε θαλασσία περιοχή με την μεταφοράν πραγμάτων και την ρυμούλκησιν σκάφους, χωρητικότητος καθαρώς δέκα τουλάχιστον κόρων.—Θεώρησις της συμβάσεως μηχανοδηγού ρυμουλκού ως συμβάσεως ναυτικής εργασίας.—Ανεφάρμοστον επί ταύτης των διατάξεων των άρθρων 656 και 669 Αστικού Κώδικος, ως και των του Νόμου 2112/1920.—Εφαρμοστέαι διατάξεις.

Περίπτωσις της κατωτέρω αποφάσεως του Αρείου Πάγου, υπό της οποίας ανηρέθη ή υπ' αριθ. 4643/1967 απόφασις του ως εφετείου δικάσαντος κατά την εργατικήν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης, υπήρξε παροχή εργασίας υπό μηχανοδηγού εις ρυμουλκόν, διά του οποίου, ως εδέχθη το Πρωτοδικείον, υποκειμένης συμβάσεως μισθώσεως εργασίας, έπρεπε κατά την απόλυσίν του να καταβληθή πλήρης ή κατά νόμον 2112/1920, ως τροποποιηθή, αποζημίωσις και ταύτης μη καταβληθείσης πλήρους το Πρωτοδικείον εδέχθη ακυρότητα της απολύσεως κατ' άρθρον 5 § 3 νόμου 3198/1955, επιδικάσαν αποζημίωσιν λόγω της υπερημερίας του εργοδότου.

Η διάκρισις της συμβάσεως ως χερσαίας ή ναυτικής εργασίας έχει βεβαίως σημασίαν, διότι επί

νων διά τά πολιτικά δικαστήρια. Αί λύσεις αύται γομίμως λαμβάνονται ύπ' όψιν ύπό της Διοικήσεως, προκειμένου αύτη να αποφασίση επί τιθεμένου διοικητικού ζητήματος.

Η ανάκλησις εν προκειμένω, χωρίς να είναι υποχρεωτική, επιβάλλεται, διότι α) ή έκδοσις της ανακλητέας διοικητικής αποφάσεως επήλθε μετά μακρόν χρόνον από της εκδόσεως της ακυρωτικής αποφάσεως του Συμβουλίου της Επικρατείας και β) μετά την έκδοσιν της ακυρωτικής ταύτης αποφάσεως και πρό της εκδόσεως της αποφάσεως του Υπουργού επήλθον δικαστικά γεγονότα, επηρεάζοντα την διαμορφωθείσαν εκ της ακυρώσεως κατάστασιν.

ΙΓ. Κατά ταύτα εις το ερώτημα προσήκει καταφατική, υπό την ανωτέρω έννοιαν, απάντησις.

της δευτέρας εφαρμόζονται ίδιοι κανόνες, μη εφαρμοζομένων, λόγω της ιδιορρυθμίας της ναυτικής εργασίας, των διατάξεων του χερσαίου εργατικού δικαίου. (Ίδετε *Ι. Καποδίστριαν*, ΕρμΑΚ Εισαγ. άρθρα 648 - 680, άριθ. 61 επ., Α.Π. 506/1959, εισηγητής *Στ. Σταυρόπουλος*, ΕΕΔ 19, 27, ένθα σημειώσεις μας, Α.Π. 192/1965, εισηγητής *Ι. Χατζηδάκης*, ΕΕΔ 24, 675). Εκτός αν ορίζηται το εναντίον υπό του νόμου, ως είς τον νόμον 551/1915 περί εργατικών ατυχημάτων, ο οποίος εφαρμόζεται και επί των εργατών θαλάσσης (*Χ. Αγαλλοπούλου*, Ναυτεργατικόν Δίκαιον, σελ. 123, Α.Π. 72/1950, εισηγητής *Αντ. Φλώρος*, ΕΕΔ 19, 335 και αλλαι).

Ειδικώς περί των ρυμουλκών προβλέπει ο ά.ν. 710/1937, ως τροποποιήθη διά του ά.ν. 1104/1938, κατά το άρθρον δε 1 του ανωτέρω νόμου ρυμουλκόν θεωρείται πάν σκάφος μηχανοκίνητον, όπερ λόγω διασκευής και δυνάμεως μηχανής είναι κατάλληλον διά την εκτέλεσιν μόνον εργασιών ρυμουλκήσεως αποκλειστικώς εντός του λιμένος, εκτάκτως δε μεταξύ του λιμένος και δυομένη ή λιμένων μικράς αποστάσεως μέχρις 9 το πολύ μιλίων. (Ίδετε και *Δ. Καμβύση*, Η σύμβασις ναυτολογήσεως, σελ. 49, επ., ένθα και παραπομπαί).

Κατά τον *Χ. Αγαλλόπουλον*, Ναυτεργατικόν Δίκαιον, σελ. 177, αι σχέσεις μεταξύ εργοδότου και πληρώματος διέπονται υπό των διατάξεων του Κώδικος Ιδιωτικού Ναυτικού Δικαίου, είτε αθρόως, εφ' όσον πρόκειται περί σκαφών χωρητικότητος καθαρώς τουλάχιστον δέκα κόρων, είτε αναλόγως υπό τινων εκ των διατάξεών του, εφ' όσον πρόκειται περί μικροτέρας χωρητικότητος, ως πρός την απόλυσιν δε επικαλείται την από

ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΕΙΘΙΣΜΕΝΟΥ ΜΙΣΘΟΥ ΚΑΤ' ΑΡΘΡΟΝ 653 ΑΣΤΙΚΟΥ ΚΩΔΙΚΟΣ

Συναγόμενα ἐκ τῶν ἄρθρων 648, 649, 653 Ἀστικοῦ Κώδικος

Ὑποχρέωσις τοῦ ἐργοδότου πρὸς καταβολὴν εἰς τὸν μισθωτὸν τοῦ εἰθισμένου μισθοῦ, ἐὰν τὸ ποσὸν τοῦ μισθοῦ δὲν ἔχῃ ὁρισθῇ διὰ τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἐκείνου δηλαδὴ τοῦ μισθοῦ, τὸν ὁποῖον καταβάλλουσιν ἄλλοι ἐργοδόται δι' ὁμοίας ἐργασίας εἰς ἄλλους μισθωτοὺς τοῦ αὐτοῦ φύλου καὶ ἡλικίας, παρέχοντας δὲ ἐργασίας τοῦ αὐτοῦ εἴδους, ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ καὶ ὑπὸ τὰς αὐτὰς συνθήκας.— Δεδικασμένον κατ' ἄρθρα 275 ἐδάφιον 3 καὶ 274 Πολιτικῆς Δικονομίας.

Ἐζητήθη δι' ἀγωγῆς ὁ κατ' ἄρθρον 653 Ἀστικοῦ Κώδικος εἰθισμένος εἰς τὴν περίπτωσιν μισθός, ἐξευρισκόμενος, ἐφ' ὅσον ἐλλείπει συμφωνία καταβολῆς ὡρισμένου μισθοῦ. (Ἴδετε περὶ τούτου *Γ. Σιμωνέτον*, Τὸ τεκμήριον ἀμοιβῆς τοῦ ἐργαζομένου, ΕΕΔ 6, 100, *Ι. Καποδίστριαν*, Ἑρμ.ΑΚ ὑπ' ἄρθρον 649, *Κ. Καιχάν*, Ἐνοχ. Εἰδικόν, τόμος Α', 4η ἔκδοσις, ὑπ' ἄρθρον 649, νομολογίαν τοῦ Ἀρείου Πάγου ἐν ΕΕΔ 24, 146, εἰς τὴν ὁποίαν προσθέτατε καὶ τὰς Α.Π. 786/1964, εἰσηγητής *Μ. Σκουλίκης*, ΕΕΔ 24, 146, Α.Π. 791/1964, εἰσηγητὴς ὁ αὐτός, ΕΕΔ 24, 201, Α.Π. 202/1965, εἰσηγητὴς *Δ. Μαργέλλος*, ΕΕΔ 24, 719, Α.Π. 252/1965, εἰσηγητὴς *Δ. Κοκόρης*, ΕΕΔ 24, 851).

Εἰς τὴν περίπτωσιν ὅμως τῆς ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως, ὡς δέχεται αὕτη, ὑπῆρξε συμφωνία περὶ μισθοῦ καὶ συνεπῶς δὲν ἐπρόκειτο περὶ τοῦ κατ' ἄρθρον 653 Ἀστικοῦ Κώδικος εἰθισμένου μισθοῦ. (Ἴδετε σχετικῶς καὶ Πρωτοδικεῖου Ἀθηνῶν 21292/1967, εἰσηγητὴς *Ἠλ. Νικητάκης*, ΕΕΔ 27, 363, Πρωτοδικεῖου Ἀθηνῶν 16285/1967, εἰσηγητὴς *Ι. Γρίβας*, ΕΕΔ 26, 1542).

Ἀρείου Πάγου 77/1968, Τμ. Γ'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Θ. Καμπέρης**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Κ. Παυλίδης**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Π. Καρφωτάκης, Ἠλ. Παρασκευᾶς

Ἐκ τῶν ἄρθρων 648, 649 καὶ 653 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος σαφῶς προκύπτει, ὅτι, ἐὰν τὸ ποσὸν τοῦ μισθοῦ δὲν ἔχῃ ὁρισθῇ διὰ τῆς συμβάσεως μισθώσεως ἐργασίας, ὁ μισθωτὴς ὑποχρεοῦται νὰ καταβάλῃ τὸν εἰθισμένον μισθόν, ἐκεῖνον, δηλονότι, τὸν ὁποῖον καταβάλλουσιν ἄλλοι μισθωταὶ ὑπηρεσιῶν δι' ὁμοίας ἐργασίας εἰς ἄλλους ἐκμισθωτὰς τοῦ αὐτοῦ φύλου καὶ ἡλικίας, παρέχοντας δὲ ἐργασίας τοῦ αὐτοῦ εἴδους, ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ καὶ ὑπὸ τὰς αὐτὰς συνθήκας. Ὅθεν ἡ ἀπὸ 6 Σεπτεμβρίου 1965 ἀγωγὴ τῆς ἐκκαλούσης, ἐν τῇ ὁποίᾳ ἐκτίθεται, ὅτι αὕτη, προσληφθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἐφεσιβλήτου ἐναγομένου ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ ὡς οἰκόσιτος ὑπηρέτρια καὶ παρασχοῦσα αὐτῷ τὰς ὡς τοιαύτης ὑπηρεσίας της κατὰ τὸ ἀ-

ὡς ἐργασίας, ἐκ τοῦ λόγου ὅτι, ὡς τοῦτο περαιτέρω δέχεται, δὲν καταβλήθη αὐτῷ παρὰ τῆς ἀναιρεσειούσης πλήρης ἢ κατὰ τοὺς ἄνω νόμους 2112/1920 καὶ 3198/1955 προβλεπομένη ἀποζημίωσις, τὸ μὲν ψευδῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὸ κατὰ τὸν χρόνον τῆς καταρτίσεως τῆς μεταξὺ τῶν διαδίκων συμβάσεως ἰσχῦον ἄρθρον 337 Ἐμπ. Νόμου, ἀφοῦ δέχεται, ὅτι ἐκ τῆς μὴ ὑπάρξεως ναυτολογίου μεταβάλλεται ὁ χαρακτὴρ τῆς συμβάσεως παροχῆς ναυτικῆς ἐργασίας, τὸ δὲ ἀνεπαρκὲς ἐν τῇ ἀποφάσει του διέλαβεν αἰτιολογίας ἐπὶ ζητήματος, ἀσκοῦντος οὐσιώδη ἐπιρροὴν εἰς τὴν ἔκβασιν τῆς δίκης, μὴ καθορίσαν τὴν ἐπακριβῆ χωρητικότητα τῶν ρυμουλκῶν τῆς ἀναιρεσειούσης, ἤτοι ἂν ταῦτα εἶναι χωρητικότητος ἐλάσσονος τῶν δέκα κόρων, ὥστε νὰ μὴ λογίζωνται ὡς πλοῖα, κατὰ τὴν ἔννοιαν τῶν ἄρθρων 226 Ἐμπ. Νόμου καὶ 1 τοῦ νόμου 3816/1958 ἢ μείζονος τῶν δέκα κόρων, ἅτε δὲ καὶ ἐστέρησε τὴν ἀπόφασίν του καὶ νομίμου βάσεως καὶ καταστήσαν ἀνέφικτον τὸν παρὰ τοῦ Ἀρείου Πάγου ἔλεγχον τῆς ὀρθῆς ὑπαγωγῆς τῶν γενομένων δεκτῶν πραγματικῶν περιστατικῶν εἰς τὴν ἔννοιαν τοῦ νόμου. Ὅθεν ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασίς του εἶναι ἀναιρετέα, κατ' ἄρθρον 807 ἐδ. 17 καὶ 19 τῆς Πολ. Δικονομίας καὶ τοὺς βασίμους πρώτου καὶ τρίτου λόγους ἀναιρέσεως τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, τοιαύτην ἔχοντας ἔννοιαν.

1.7.1956 συλλογικήν σύμβασιν ρυμουλκών λιμένος, ἔνθα καθορίζεται, ὅτι τὰ πληρώματα τῶν ρυμουλκῶν θεωροῦνται ναυτικοί. (Ἴδετε καὶ Πρωτοδικείου Πειραιῶς 807/1967, εἰσηγητής Ἀν. Ἀτματζίδης, ΕΕΔ 27, 170).

Ἀρείου Πάγου 63/1968, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ν. Χαραλάμπης**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Καν. Κλαμαρῆς**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Εὐ. Κεργουλᾶς, Δ. Καρασάββας

Κατὰ τὸ ἄρθρον 226 Ἐμπορικοῦ Νόμου, ἰσχύον κατὰ τὸν χρόνον τῆς καταρτίσεως τῆς παρὰ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ἐπικαλουμένης συμβάσεως, ὡς πλοῖον, κατὰ τὴν ἔννοιαν αὐτοῦ, λογίζεται πᾶν σκάφος χωρητικότητος καθαρᾶς δέκα τοὐλάχιστον κόρων, προωρισμένον νὰ ἐνεργῇ συνήθως ἐν θαλάσσῃ τὴν μεταφορὰν πραγμάτων, τὴν ρυμούλκησιν καὶ πᾶσαν ἄλλην ναυτιλιακὴν ἐργασίαν. Σαφῶς οὕτω ἐκ τῆς διατάξεως ταύτης προκύπτει, ὅτι τὰ ἀσχολούμενα ἐν οἱαδήποτε θαλασσία περιοχῇ μὲ τὴν μεταφορὰν πραγμάτων καὶ τὴν ρυμούλκησιν σκάφη τῆς εἰρημένης χωρητικότητος λογίζονται ὡς πλοῖα. Τοῦτ' αὐτὸ δὲ προκύπτει καὶ ἐκ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 3816/1958 «περὶ κυρώσεως τοῦ Κώδικος Ἰδιωτικοῦ Ναυτικοῦ Δικαίου», καθ' ὃ πλοῖον, κατὰ τὴν ἔννοιαν αὐτοῦ, εἶναι πᾶν σκάφος χωρητικότητος καθαρᾶς δέκα τοὐλάχιστον κόρων, προωρισμένον, ὅπως κινῆται αὐτοδυνάμως ἐν θαλάσσῃ, ἑπομένως καὶ τὰ ἐν οἱαδήποτε θαλασσίᾳ περιοχῇ ἐνεργοῦντα μεταφορὰς πραγμάτων ἢ ρυμουλκήσεις σκάφη τῆς εἰρημένης χωρητικότητος, αὐτοδυνάμως κινούμενα. Κατ' ἀκολουθίαν καὶ ἡ σύμβασις, δι' ἧς προσλαμβάνεταί τις, ἵνα παράσχῃ τὰς ὑπηρεσίας του ὡς μηχανοδηγοῦ ἐπὶ τοιούτου σκάφους, δέον νὰ θεωρῆται ὡς σύμβασις ναυτικῆς ἐργασίας, ἥτις ὑπὸ τὸ κράτος τῆς ἰσχύος τοῦ ἄρθρου 337 Ἐμπορικοῦ Νόμου - ὅτε καταρτίσθη καὶ ἡ μεταξὺ τῶν διαδίκων τοιαύτη - ἔδει νὰ ἀπεδεικνύετο διὰ τοῦ ναυτολογίου, ἐπιτρεπομένης, κατὰ τὰ ἐν ἄρθρῳ τούτῳ ὁριζόμενα, ἐν μὴ συντάξει αὐτοῦ, καὶ τῆς διὰ μαρτύρων ἀποδείξεως.

Ἐξ ἄλλου ἐπὶ τῆς συμβάσεως ναυτικῆς ἐργασίας οὐδεμίαν ἔχουσιν ἐφαρμογὴν αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 656 καὶ 669 Α.Κ., ὡς καὶ αἱ τοιαῦται τοῦ νόμου 2112/1920, ὡς οὗτος μεταγενεστέρως ἐτροποποιήθη, ἀλλ' ἐπ' αὐτῆς πρὸ μὲν τοῦ ν. 3816/1958 εἶχεν ἐφαρμογὴν ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 361 Ἐμπορικοῦ Νόμου, καθ' ἣν ὁ πλοίαρχος ἠδύνατο πάντοτε νὰ ἀπολύσῃ τὸν ναύτην πρὸ τῆς λήξεως τῆς μισθώσεως, χωρὶς νὰ ὑποχρεοῦται νὰ ἀποδείξῃ, ὅτι ὁ ναύτης ἐγένετο ὑπαίτιος πταίσματος, μετὰ δὲ τὸν νόμον 3816/1958 ἔχουσιν ἐφαρμογὴν αἱ διατάξεις τοῦ νόμου τούτου, ἂν αἷς καὶ ἡ τοιαύτη τοῦ ἄρθρου 72 αὐτοῦ, καθ' ἣν ἡ σύμβασις ναυτολογήσεως δύναται κατὰ πάντα χρόνον νὰ λυθῇ διὰ καταγγελίας ὑπὸ τοῦ πλοιάρχου, μὴ ὑποχρεουμένου ὅπως τηρήσῃ προθεσμίαν καταγγελίας, ὁπότε ὁ ναυτικὸς δικαιοῦται τῆς ὑπὸ τῶν ἄρθρων 75 καὶ 76 τοῦ νόμου τούτου ὁριζομένης ἀποζημιώσεως.

Ἐν προκειμένῳ, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον, μετ' ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων, ἐδέχθη, ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος προσελήφθη παρὰ τῆς ἀναιρεσειούσης τὴν 10.4.1948 δυνάμει συμβάσεως ἐργασίας ὡς μηχανοδηγὸς εἰς τὰ ρυμουλκὰ αὐτῆς, τὰ ἐκτελοῦντα ρυμουλκήσεις καὶ μεταφορὰς ἐμπορευμάτων ἐν τῷ λιμένι τῆς Θεσσαλονίκης, ἐργασθεὶς ὑπὸ τὴν ἰδιότητα ταύτην εἰς τὰ ἐν αὐτῇ καθοριζόμενα ρυμουλκά της, εἰς ἃ, ὡς περαιτέρω ἐδέχθη τὸ Πρωτοδικεῖον, ἐξετέλει οὗτος καὶ ὡρισμένα καθήκοντα προϊσταμένου μηχανοστασίου, μέχρι τῆς 24.6.1966, ὁπότε ἡ ἀναιρεσείουσα κατήγγειλε τὴν μετ' αὐτοῦ σύμβασιν ἐργασίας, προσενεγκοῦσα αὐτῷ καὶ ἀποζημίωσιν ἐκ 52 ἡμερομισθίων. Ἤτοι, κατὰ τὰ ὑπὸ τοῦ Πρωτοδικείου δεκτὰ γενόμενα πραγματικὰ περιστατικά, πρόκειται σύμβασις, ἧς τὸ περιεχόμενον συνιστᾷ σύμβασιν παροχῆς ναυτικῆς ἐργασίας, καταρτισθεῖσαν ὑπὸ τὸ κράτος τῆς ἰσχύος τοῦ ἄρθρου 226 Ἐμπ. Νόμου καὶ λυθεῖσαν διὰ καταγγελίας ὑπὸ τὸ κράτος τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου 3816/1958. Τὸ δικάσαν Πρωτοδικεῖον ὅμως ἐπὶ τῇ περαιτέρω αἰτιολογίᾳ ὅτι, ὡς ἐβεβαιώθη, τὰ ρυμουλκὰ τῆς ἀναιρεσειούσης, «ὄντα μικρᾶς χωρητικότητος, χρησιμοποιοῦνται ἀποκλειστικῶς εἰς τὸν λιμένα Θεσσαλονίκης καὶ στεροῦνται ναυτολογίου», ἔκρινεν, ὅτι ἡ σύμβασις αὕτη δὲν φέρει τὸν χαρακτῆρα ναυτολογήσεως, ἀλλὰ συνήθως ὡς εἶχε συμβάσεως μισθώσεως ἐργασίας, ἐφ' ἧς ἔχουν ἐφαρμογὴν αἱ διατάξεις τῶν νόμων 2112/1920 καὶ 3198/1955. Οὕτως ὅμως ἀποφηναίμενον καὶ ἀκολούθως δεχθὲν τὴν ἀγωγὴν τοῦ ἀναιρεσιβλήτου καὶ ἐπιδικάσαν αὐτῷ ἀποδοχὰς ὑπερημερίας δι' ἀκυρότητας, ὡς δέχεται, τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσε-

πὸ 1 Ἰανουαρίου 1958 μέχρι 12 Ἰουλίου 1964 χρονικὸν διάστημα, παραλλήλως κατὰ τὸ αὐτὸ χρονικὸν διάστημα ἀπησχολήθη παρὰ τοῦ ἐναγομένου καὶ εἰς ἀγροτικὰς ἐργασίας ἔξω τῆς οἰκίας του, εἰς τὰ κτήματα, φυτώρια, ἀλευρόμυλον καὶ ἐλαιοτριβεῖον αὐτοῦ, καὶ ἐπιδιώκεται νὰ ὑποχρεωθῇ ὁ ἐναγόμενος εἰς τὴν πρὸς τὴν ἐνάγουσαν καταβολὴν τοῦ ἐν τῇ ἀγωγῇ καθοριζομένου ποσοῦ, ὅπερ θὰ κατέβαλλεν εἰς ἕτερον πρόσωπον τῆς ἰδίας ἱκανότητος, διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἰδίων ἐργασιῶν κατὰ τὸ αὐτὸ χρονικὸν διάστημα καὶ ὑπὸ τὰς αὐτὰς περιστάσεις, εἶναι νόμιμο βάσιμος, ἐρειδομένη εἰς τὰς ἐν ἀρχῇ μνημονευομένας διατάξεις. Ἑπομένως ὁ εἰς πρῶτον βαθμὸν δικάσας Πρωτοδίκης, ἀπορρίψας, διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεώς του, ὡς ἐξ αὐτῆς δείκνυται, τὴν ἀγωγὴν ταύτην ὡς νόμῳ ἀβάσιμον, ἔσφαλε καὶ μεταρρυθμιστέαν κατέστησε τὴν ἀπόφασίν του, κατὰ τὸν βάσιμον σχετικὸν πρόσθετον λόγον ἐφέσεως, ἐπὶ τῷ τέλει νὰ ἐξετασθῇ κατ' οὐσίαν ἡ ἀγωγή.

Ἐκ τῶν καταθέσεων τῶν ἐνώπιον τοῦ δικάσαντος Πρωτοδίκου ἐξετασθέντων μαρτύρων, περιεχομένων ἐν τοῖς προσαγομένοις ἐν κεκυρωμένῳ ἀντιγράφῳ ταυταρίθμοις τῇ ἐκκαλουμένῃ ἀποφάσει πρακτικοῖς συνεδριάσεως, τῶν ἐνώπιον συμβολαιογράφων ἐνόρκων βεβαιώσεων, περὶ ὧν αἱ ἐπικαλούμεναι καὶ προσαγόμεναι ἐν κεκυρωμένοις ἀντιγράφοις οἰκεῖαι ἐκθέσεις, τῶν ἐπικαλουμένων καὶ νομίμως προσαγομένων ὑπὸ τῶν διαδίκων λοιπῶν ἐγγράφων καὶ τῶν ἐκατέρωθεν ἐκτεθέντων προέκυψαν, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου, τὰ ἑξῆς πραγματικὰ περιστατικά: Ἡ ἐνάγουσα προσελήφθη ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου ἀπὸ τῆς 1ης Φεβρουαρίου 1958 ὡς οἰκόσιτος ὑπηρέτρια καὶ ὅπως παρέχῃ παραλλήλως τὰς ὑπηρεσίας της εἰς τὰ ἀγροτικά του κτήματα, ἀντὶ συμφωνηθέντος ἐν συνόλῳ μισθοῦ ἐκ δραχμῶν πεντακοσίων μηνιαίως καὶ ἐπὶ πλέον οἰκήσεως, τροφῆς καὶ ἐνδυμασίας. Περὶ τῆς συμβάσεως ταύτης ὁμολογοῦν τὸ ἐπικαλούμενον καὶ νομίμως προσαγόμενον ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου, παρουσίᾳ καὶ τοῦ ἀδελφοῦ τῆς ἐναγούσης Γ.Τ., ὡς μνημονεύεται ἐν αὐτῷ, ἰδιωτικὸν συμφωνητικόν. Ἡ γνησιότης τῆς ἐν τῷ συμφωνητικῷ τούτῳ ὑπογραφῆς τῆς ἐναγούσης, ἀμφισβητουμένης ταύτην, ἀποδεικνύεται ἰδίᾳ ἐκ τῆς ἐνώπιον τοῦ συμβολαιογράφου Ξυλοκάστρου Π.Γ., περὶ ἧς ἡ ὑπ' ἀριθ. 23926 καὶ ἀπὸ 19 Μαρτίου 1965 ἔκθεσις τοῦ ἐνόρκου βεβαιώσεως τοῦ εἰρημένου ἀδελφοῦ της Γ.Τ., καταθέσαντος ὅτι ἐπὶ παρουσίᾳ του ἡ ἀδελφή του ἐνάγουσα ὑπέγραψε τὸ ὡς ἄνω ἔγγραφον. Περαιτέρω ἀπεδείχθη, ὅτι ἡ ἐνάγουσα παρέσχε τὰς συμπεφωνημένας ὑπηρεσίας της εἰς τὸν ἐναγόμενον ἀπὸ τῆς κατὰ τὰ ἀνωτέρω προσλήψεώς της μέχρι τῆς 2 Μαρτίου 1964 καὶ ἔλαβε διὰ μισθούς της τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 40.000, ὡς καὶ δραχμὰς 3.000 διὰ ὅῶρα, ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τῆς ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου ἐπικαλουμένης καὶ νομίμως προσαγομένης ἀπὸ 2 Μαρτίου 1964 ἐξωφλητικῆς ἀποδείξεως τῆς ἐναγούσης, μὴ ἀμφισβητούσης τὴν ἐν αὐτῇ ὑπογραφήν της. Κατὰ ταῦτα ἡ ἐνάγουσα, λαβοῦσα τοὺς συμπεφωνημένους μισθούς της διὰ τὸ ὡς ἄνω χρονικὸν διάστημα, καθ' ὃ παρέσχε πρὸς τὸν ἐναγόμενον τὰς ὑπηρεσίας της, οὐδὲν δικαιοῦται εἰσέτι νὰ λάβῃ καὶ ἡ κρινομένη ἀγωγὴ αὐτῆς δὲν εἶναι βάσιμος.

Ἐκ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 273 ἐδ. 3 καὶ 274 τῆς Πολ. Δικονομίας σαφῶς προκύπτει, ὅτι αἱ ἀποφάσεις ἀποτελοῦσι δεδικασμένον ὡς πρὸς ἐκεῖνα μόνον τὰ ζητήματα, ἢ ἐπὶ τῶν ὁποίων κρίσις τοῦ δικαστηρίου ἦτο ἀναγκαία πρὸς διάγνωσιν τῆς διαφορᾶς, ἅτινα οὕτω στηρίζουσι τὸ διατακτικὸν τῆς ἀποφάσεως, οὐχὶ δὲ καὶ ὡς πρὸς τὰ κριθέντα ἄνευ ἀνάγκης, ἀλλὰ πλεοναστικῶς. Ὅθεν ἡ ὑπὸ τῆς ἐναγούσης ἐπικαλουμένη ὑπ' ἀριθ. 26/1965 ἀπόφασις τοῦ ἐπὶ τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν Πρωτοδίκου Κορίνθου, ἐκδοθεῖσα ἐπὶ τῆς ἀπὸ 5 Ἀπριλίου 1965 προγενεστέρας ἀγωγῆς της κατὰ τοῦ αὐτοῦ ἐναγομένου, δι' ἧς ἠξίου αὕτη τὰ μὲν μισθοὺς τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω χρονικοῦ διαστήματος διὰ παρασχεθείσας οἰκιακὰς ἐργασίας, τὸ δὲ μισθοὺς διὰ παρασχεθείσας παραλλήλως ἀγροτικὰς ἐργασίας, ἤτις ἀγωγὴ ὡς πρὸς τὸ τελευταῖον τοῦτο αἴτημα ἀπερρίφθη ὡς ἀόριστος, δὲν ἀποτελεῖ δεδικασμένον ἐν τῇ προκειμένῃ δίκῃ ὡς πρὸς τὴν ἐξενεχθεῖσαν δι' αὐτῆς ἄνευ ἀνάγκης ἐν τῇ ἐρεύνῃ τοῦ ἑτέρου αἰτήματος τῆς ἀγωγῆς περὶ καταβολῆς μισθῶν δι' οἰκιακὰς ἐργασίας καὶ πλεοναστικῶς κρίσιν ὅτι ἡ ἐνάγουσα εἰς ἐκτέλεσιν τῆς μετὰ τοῦ ἐναγομένου συναφθείσης συμβάσεως παρέσχεν εἰς αὐτὸν οἰκιακὰς ἐργασίας, πρὸς δὲ καὶ ἀγροτικὰς τοιαύτας, δι' ἃς ὀφείλεται αὐτῇ ἰδιαιτέρα ἀποζημίωσις· καὶ ὁ ἐναντίος ἰσχυρισμὸς αὐτῆς εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος.

ΝΕΟΠΟΛΕΜΙΣΤΑΙ

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΜΕΛΩΝ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΑΝΤΙΣΤΑΣΕΩΣ

Παραγραφή τῶν ἀπαιτήσεων τούτων ἐκ τοῦ ἄρθρου 7 Ν.Δ. 1799/1942

Συνδρομή τῆς ὑπό τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ Ν.Δ. 1799/1942 ἀπαιτουμένης ὡς προυποθέσεως παροχῆς ὡρισμένων εὐεργετημάτων προαγωγῆς, μισθοῦ ἀνωτέρου βαθμοῦ ἢ ἐπιδόματος εἰς τοὺς ἐν αὐτῷ ἀναφερομένους ὑπαλλήλους, ὑπάρξεως εἰς τὰς Ὑπηρεσίας ἢ Νομικὰ Πρόσωπα ἐσωτερικῶν κανονισμῶν, προκειμένου περὶ ὑπαλλήλων μελῶν τῶν εἰς τὸν Α.Ν. 971/1949 ὀργανώσεων κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ προσδίδοντος εἰς τὴν ὀργάνωσιν τὴν ἰδιότητα τῆς ἐθνικῆς ἀνταρτικῆς ὁμάδος ἢ ἐθνικῆς ὀργανώσεως ἐσωτερικῆς ἀντιστάσεως.— Παραγραφὴ ἀπαιτήσεων.

Ἀνηρέθη ἐν μέρει ὑπὸ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου ἡ ὑπ' ἀριθ. 5540/1967 ἀπόφασις τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν.

Περίπτωσις τῆς ἀποφάσεως ὑπῆρξεν ἐφαρμογὴ τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ν.δ. 1799/1942 (ΕΕΔ 1, 860) περὶ προστασίας νεοπολεμιστῶν, ὡς τοῦτο ἐφαρμόζεται κατὰ τὸν ἀ.ν. 971/1949, ἑρμηνευθέντα διὰ τοῦ ἄρθρου 11 § 7 τοῦ ν. 4089/1960, καὶ διὰ τὰ μέλη τῶν ἐν αὐτῷ ἐθνικῶν ὀργανώσεων. (Ἴδετε σχετικῶς καὶ Α.Π. 570/1962, Ὁλομελείας, εἰσηγητὴς *Χ. Ἀποστολόπουλος*, ΕΕΔ 22, 92, Α.Π. 161/1962, εἰσηγητὴς *Ε. Μαλλοΐχος*, ΕΕΔ 22, 684, Α.Π. 189/1963, εἰσηγητὴς *Κ. Θανόπουλος*, ΕΕΔ 22, 685, Α.Π. 182/1963, εἰσηγητὴς ὁ αὐτός, ΕΕΔ 22, 687, Α.Π. 191/1965, εἰσηγητὴς *Ι. Χατζηδάκης*, ΕΕΔ 24, 981, Α.Π. 403/1965, εἰσηγητὴς *Α. Κανελλάκος*, ΕΕΔ 24, 1048, Α.Π. 540/1967, εἰσηγητὴς *Στ. Σταυρόπουλος*, ΕΕΔ 27, 98).

Ὡς πρὸς τὴν παραγραφὴν τῆς ἀπαιτήσεως ἴδετε καὶ Α.Π. 175/1963, εἰσηγητὴς *Ἀντ. Φλῶρος*, ΕΕΔ 22, 661, Α.Π. 189/1963, ἐνθ' ἀνωτ.).

Ἀρείου Πάγου 61/1968, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ν. Χαραλάμπης**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Κ. Ζαχαρῆς**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Παπάλης, Ε. Κατσιγιάννης

Αἱ ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεις ἀναιρέσεως συναφεῖς εἶναι, ὡς στρεφόμεναι κατὰ τῆς αὐτῆς ὑπ' ἀριθ. 5540/1967 ἀποφάσεως τοῦ κατ' ἔφεσιν δικάσαντος Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν καὶ δέον νὰ συνεκδικασθῶσιν.

Α) Ἐπὶ τῆς αἰτήσεως τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος. Ἡ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 7 ν.δ. 1799/1942, κυρωθέντος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 333/1946 Πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπαιτουμένη ὡς προυπόθεσις παροχῆς ὡρισμένων εὐεργετημάτων προαγωγῆς, μισθοῦ ἀνωτέρου βαθμοῦ ἢ ἐπιδόματος, εἰς τοὺς ἐν αὐτῷ ἀναφερομένους ὑπαλλήλους, ὑπαρξις εἰς τὰς Ὑπηρεσίας ἢ, Νομικὰ Πρόσωπα ἐσωτερικῶν κανονισμῶν, προβλεπόντων τὴν ἱεραρχικὴν καὶ μισθολογικὴν διαβάθμισιν καὶ κατάταξιν τῶν ὑπαλλήλων των, δέον νὰ συντρέχῃ, προκειμένου περὶ ὑπαλλήλων μελῶν τῶν ἐν ἄρθροις 1, 2 καὶ 3 ἀ.ν. 971/1949 ἀναφερομένων ὀργανώσεων, κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 7 § 1 αὐτοῦ προβλεπομένου δ.δ., τοῦ προσδίδοντος εἰς τὴν ὀργάνωσιν, ἥτις ἦσαν μέλη, τὴν ἰδιότητα τῆς ἐθνικῆς ἀνταρτικῆς ὁμάδος ἢ ἐθνικῆς ὀργανώσεως ἐσωτερικῆς ἀντιστάσεως.

Ἑπέρωθεν, ὡς σαφῶς προκύπτει ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 7 καὶ 9 τοῦ νόμου τούτου (971/1949), τὰ δι' αὐτοῦ ἀναγνωριζόμενα δικαιώματα τῶν ὡς εἴρηται ὑπαλλήλων γεννῶνται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ ἰδίου ἄνω δ. δ) τος. Ἡ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ αὐτοῦ νόμου διαγραφομένη διαδικασία ἀπαιτεῖται οὐχὶ διὰ τὴν δημιουργίαν τῶν δικαιωμάτων τούτων, ἀλλὰ διὰ τὴν ἀναγνώρισιν ἁπλῶς τῆς ὀφισταμένης ἰδιότητος τοῦ ὑπαλλήλου ὡς μέλους τῆς ἀνταρτικῆς ταύτης ὁμάδος. Ὅθεν, οὕτω κρίναν καὶ τὸ ἐκδὸν τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν δικαστήριον, ὀρθῶς τὰς προδιαληφθείσας διατάξεις ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσεν, εἶναι δὲ ἀβάσιμοι καὶ ἀπορριπτέοι ἀμφότεροι οἱ περὶ τοῦ ἀντιθέτου λόγοι ἀναιρέσεως.

Β) Ἐπὶ τῆς αἰτήσεως τοῦ Κ.Κ.

Νόμιμος προϋπόθεσις τῆς ἐνάρξεως τῆς παραγραφῆς εἶναι, κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 251 τοῦ Ἀστ. Κώδικος, ἡ δυνατότης τῆς δικαστικῆς ἐπιδιώξεως τῆς ἀπαιτήσεως, ἥτις (δυνατότης) ἀποκλείεται ἐν συνδρομῇ νομικῶν κωλυμάτων, καθιστών-

ΥΠΕΡΗΜΕΡΙΑ

ΥΠΕΡΗΜΕΡΙΑ ΕΡΓΟΔΟΤΟΥ ΠΕΡΙ ΤΗΝ ΑΠΟΔΟΧΗΝ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Πραγματική καί προσήκουσα προσφορά τῆς ἐργασίας

Δικαίωμα τοῦ μισθωτοῦ νά ἀπαιτήση τόν μισθόν, κατ' ἄρθρον 656 Ἀστικοῦ Κώδικος, ἐάν ὁ ἐργοδότης κατέστη ὑπερήμερος περί τήν ἀποδοχήν τῆς ἐργασίας, καθιστα μένου τούτου ὑπερημέρου, κατ' ἄρθρον 349 Ἀστικοῦ Κώδικος, ἐάν δέν ἀποδέχηται τήν πράγματι καί προσηκόντως προσφερομένην εἰς αὐτόν παροχήν.—Τόπος παροχῆς κατ' ἄρθρον 320 Ἀστικοῦ Κώδικος.—Ἔλλειψις ὑποχρεώσεως καταβολῆς μισθοῦ ἐπί μή παροχῆς ὑπηρεσιῶν εἰς τόν τόπον παροχῆς

Ἔρχεται ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ Γ' Πολιτικοῦ Τμήματος τοῦ Ἀρείου Πάγου μετά τήν ὑπ' ἀριθ. 381/1965 ἀπόφασιν τοῦ Β' Τμήματος (εἰσηγητής *Π. Δαλιάνης*, ΕΕΔ 24, 972), ἡ ὁποία ἀνήρεσεν ἀπόφασιν τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, διότι δέν ἐβεβαίωσεν, ὅτι ὁ ἐνάγων, μετ' ἀνυπόστατον καταγγελίαν συμβάσεως ἐργασίας ὑπό τοῦ Δημοσίου, προσέφερεν εἰς τοῦτο τάς ὑπηρεσίας του προσηκόντως καί δή εἰς τόν ὑπό τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως καθορισθέντα ἤ ἄλλως ἐκ τῶν περιστάσεων καί ἰδίᾳ ἐκ τῆς φύσεως τῆς ἐνοχικῆς σχέσεως συναγόμενον τόπον παροχῆς καί ὅτι ἀπεκρούσθησαν παρά τοῦ νομίμου ἐκπροσώπου τοῦ Δημοσίου, ὅτε καί μόνον τό τελευταῖον τοῦτο θά καθίστατο, κατά τά ἄρθρα 67, 320, 349, 350 καί 656 Α.Κ. ὑπερήμερον.

Ἡ ὑπερημερία τοῦ ἐργοδότου περί τήν ἀποδοχήν τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ μισθωτοῦ εἶναι ὑπερημερία δανειστοῦ κατ' ἄρθρον 349 Ἀστικοῦ Κώδικος καί κατά τοῦτο καθιεροῦται ἡ ἀντικειμενική ἐπέλευσις τῆς ὑπερημερίας, ἄσκω δηλαδή καί ἄν

τῶν ἀδύνατον τήν τοιαύτην δικαστικήν δίωξιν. Εἰδικῶς ἡ δικαστική ἐπιδίωξις τοῦ διά τοῦ ἄρθρου 9 § 3 τοῦ προμνησθέντος νόμου 971/1949 παρεχομένου εἰς τόν ὑπάλληλον δικαιώματος καθίσταται ἐφικτή οὐχί ἀπό τῆς ἀναγνωρίσεως τῆς ἀνταρτικῆς ὁμάδος ὡς ἐθνικῶς δρασάσης κατά τήν κατοχήν, ἀφ' ἧς, κατά τά προεκτεθέντα, γεννᾶται τό δικαίωμα τοῦτο, ἀλλ' ἀπό τῆς ἀναγνωρίσεως τῆς ἰδιότητος τοῦ δικαιούχου ὡς μέλους τοιαύτης ὀργανώσεως διά τῆς ἐγγραφῆς αὐτοῦ εἰς τούς κατά τό ἄρθρον 8 τοῦ νόμου τούτου καταρτιζομένους πίνακας, κυρουμένους δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Στρατιωτικῶν. Ἡ μή ἔκδοσις τοιαύτης ἀποτελεῖ, ἐν τῇ ἐκτεθείσῃ ἐννοίᾳ τοῦ ἄρθρου 251 Α.Κ., νόμιμον κώλυμα δικαστικῆς ἐπιδιώξεως τοῦ ὡς εἴρηται δικαιώματος, παρεμποδίζον τήν ἔναρξιν τῆς παραγραφῆς τῆς σχετικῆς ἀξιώσεως. Ὅθεν τό δικάσαν Πρωτοδικεῖον, δεχθέν διά τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, ὅτι ἡ δικαστική ἐπιδίωξις τῆς ἐπιδίκου ἀξιώσεως τοῦ ἀναιρεσείοντος ἐκ διαφορᾶς ἀποδοχῶν αὐτοῦ τοῦ ἀπό 16 Μαρτίου 1953 καί ἐφεξῆς χρονικοῦ διαστήματος κατέστη ἐφικτή ἀπό τῆς 12 Αὐγούστου 1960, ἀφ' ἧς, διά τοῦ ἄρθρου 11 § 5 τοῦ ν.δ. 4089/1960, ἐκυρώθη ἡ ἐκπροθέσμως διά τοῦ ὁ.δ. τῆς 30 Μαρτίου 1953 γενομένη ἀναγνώρισις τῆς ἐθνικῆς ὀργανώσεως ἐσωτερικοῦ περιοχῆς Βάλτου (Σ. Χούτα), μολονότι, καθ' ἃ περαιτέρω δέχεται, δέν εἶχε τότε ἀναγνωρισθῆ οὗτος (ἀναιρεσείων) ὡς μέλος τῆς ὀργανώσεως ταύτης, ἅτε τῆς τοιαύτης ἀναγνωρίσεώς του γενομένης διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 786/1963 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Ἀμύνης, δημοσιευθείσης εἰς τήν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως τήν 15.2.1963, καί ἀκολούθως, κατά παραδοχήν σχετικῆς ἐνστάσεως τῆς ἀναιρεσιβλήτου, ἀποφανθέν ὅτι ὑπέκυψαν εἰς τήν ὑπό τοῦ ἄρθρου 250 ἐδάφιον 17 τοῦ Α.Κ. θεσπιζομένην παραγραφήν αἱ πρό τῆς 1 Ἰανουαρίου 1962 ἀξιώσεις τοῦ ἀναιρεσείοντος, ὡς παρελθούσης ἔκτοτε πενταετίας μέχρι τῆς ἐγέρσεως τῆς ἐνδίκου ἀγωγῆς, λαβούσης χώραν τήν 20 Δεκεμβρίου 1965, ψευδῶς ἠρμήνευσε καί ἐσφαλμένως ἐφήρμοσε τάς προπαρατεθείσας διατάξεις καί ἀναιρετέαν ἐν μέρει κατέστησε τήν προσβαλλομένην ἀπόφασιν κατά τό ἄρθρον 807 ἐδ. 17 Πολ. Δικονομίας καί τόν περί τούτου δάσιμον μοναδικόν λόγον ἀναιρέσεως.

δέν ὑπάρχη πταῖσμα τοῦ ὑπερημέρου (*Π. Ζέπος*, Ἐνοχ. Α' § 38, *Ι. Καποδίστριας*, ΕρμΑΚ ὑπ' ἄρθρον 349, ἀριθ. 12, *Κ. Δημάκης*, ΕΕΔ 13, 398 ἑπ., Α.Π. 416/1962, εἰσηγητὴς *Ε. Καζαμπάκας*, ΕΕΔ 21, 848, Α.Π. 572/1962, εἰσηγητὴς *Ε. Χονδρογιάννης*, ΕΕΔ 22, 15).

Ἀλλά, διὰ νὰ ὑπάρξη ὑπερημερία τοῦ ἐργοδότου, πρέπει προηγουμένως ὁ μισθωτὸς νὰ προσφέρη εἰς προσκτέλεσιν τῆς συμβάσεως, νὰ προσφέρη δηλαδὴ πραγματικῶς καὶ προσηκόντως τὰς ὑπηρεσίας του εἰς τὸν τόπον τῆς ἐργασίας (*Ι. Καποδίστριας*, ΕρμΑΚ ὑπ' ἄρθρον 656, ἀριθ. 20 ἑπ., ἔνθα καὶ παραπομπαί), ὁπότε ἐν μὴ ἀποδοχῇ τούτων ὁ ἐργοδότης καθίσταται ὑπερήμερος καὶ ὀφείλει τὸν μισθόν (ἄρθρον 656 Ἀστικοῦ Κώδικος).

Ὡς ὅμως δέχεται ἡ κατωτέρω ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις, ἀπεδείχθη, ὅτι δὲν ἐγένετο ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ ἡ προσήκουσα προσφορὰ τῶν ὑπηρεσιῶν του εἰς τὸν ἐκ τῆς συμβάσεως καθορισθέντα τόπον, καὶ συνεπῶς τὸ Δημόσιον, ὡς ἐργοδότης, δὲν περιήλθη εἰς ὑπερημερίαν δανειστοῦ κατ' ἄρθρον 349 Ἀστικοῦ Κώδικος.

Ἀρείου Πάγου 78/1963, Τμ. Γ'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Θ. Καμπέρης**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Σπ. Λογαρᾶς**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Μ. Στασινόπουλος, Πάρεδρος Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους, Τάσος Ἰωάννου

Εἰσαγομένων εἰς τὸ αὐτὸ δικαστήριον πολλῶν δικῶν, ἐχουσῶν πρὸς ἀλλήλας ἐσωτερικὴν συνάφειαν, οἷα ὑφίσταται μεταξὺ δύο δικῶν, προκυψασῶν ἐκ τῆς αὐτῆς συμβάσεως ἐργασίας, τὸ δικαστήριον δύναται νὰ διατάξῃ τὴν ἕνωσιν καὶ συνεκδίκασιν αὐτῶν. Διά τε τῆς ἀπὸ 27 Ἰουνίου 1963 ἀγωγῆς, ἐφ' ἧς ἡ ὑπ' ἀριθ. 6061/1963 ἀπόφασις τοῦ κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΘΟΔ' δικάζοντος Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν καὶ τῆς ἀπὸ 14.10.1963 ἀγωγῆς, ἐφ' ἧς ἡ ὑπ' ἀριθ. 8173/1963 ἀπόφασις τοῦ αὐτοῦ δικαστοῦ, διώκεται καταβολὴ μισθῶν καὶ προσθέτων παροχῶν, προερχομένων ἐκ τῆς αὐτῆς συμβάσεως ἐργασίας. Ἑπομένως δέον νὰ διαταχθῇ ἡ ἕνωσις καὶ συνεκδίκασις τῆς ἀπὸ 18.10.1963 ἐφέσεως κατὰ τῆς πρώτης τῶν ὡς ἄνω ἀποφάσεων καὶ τῆς ἀπὸ 20.1.1964 κατὰ τῆς δευτέρας, αἵτινες εἰσάγονται πρὸς συζήτησιν, παραπεμφθεῖσαι εἰς τὸ Τμῆμα τοῦτο διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 380 καὶ 381 τοῦ 1965 ἀποφάσεων τοῦ Β' Τμήματος, δι' ὧν ἀνῃρέθησαν αἱ ὑπ' ἀριθ. 2823 καὶ 18354/1964 ἀποφάσεις τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν.

Κατὰ μὲν τὸ ἄρθρον 656 Α.Κ. ἐὰν ὁ μισθωτὴς κατέστη ὑπερήμερος περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῆς ἐργασίας, ὁ ἐκμισθωτὴς δικαιοῦται νὰ ἀπαιτήσῃ τὸν μισθόν, κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 349 ὁ δανειστὴς καθίσταται ὑπερήμερος, ἐὰν δὲν ἀποδέχηται τὴν πραγματι καὶ προσηκόντως προσφερομένην αὐτῷ παροχήν.

Ἐξ ἄλλου, κατ' ἄρθρον 320 τοῦ αὐτοῦ Κώδικος, τόπος τῆς παροχῆς, ὅταν οὗτος δὲν ὁρίζεται ρητῶς ἐν τῇ δικαιοπραξίᾳ, δύναται νὰ εἶναι ὁ ἐκ ταύτης σιωπηρῶς συναγόμενος. Διὰ τῆς ἀπὸ 15 Μαρτίου 1963 συμβάσεως μισθώσεως ἐργασίας, ἣν ἀμφότεροι οἱ διάδικοι ἐπικαλοῦνται, ὁ ἐνάγων ἐφεσίβλητος προσελήφθη παρὰ τοῦ ἐναγομένου - ἐκκαλοῦντος, ἵνα παρέχῃ τὰς ὑπηρεσίας του ὡς πολιτικὸς μηχανικὸς εἰς τὰ ἐκτελούμενα ἔργα διὰ τὴν κατασκευὴν Μουσείων - Μνημείων τοῦ Ὑπουργείου Προεδρίας τῆς Κυβερνήσεως. Ἐκ τοῦ ὅρου τούτου τῆς συμβάσεως, ὅστις ἀφορᾷ τὸν τόπον τῆς παροχῆς τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ ἐνάγοντος, σαφῶς συνάγεται, ὅτι οὗτος ἦτο ὑπόχρεως, ὅπως παρέχῃ τὰς ὑπηρεσίας του εἰς πάντα τόπον, ἔνθα ἐκτελοῦνται ἔργα, σχέσιν ἔχοντα πρὸς Μουσεῖα ἢ Μνημεῖα.

Ἐκ τῶν καταθέσεων τῶν ἐνώπιον τοῦ προδιαληφθέντος ἐπὶ τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν Πρωτοδίκου ἐξετασθέντων μαρτύρων καὶ τῶν ἐπικαλουμένων καὶ προσαγομένων ἐγγράφων, ἐν οἷς καὶ αἱ ἐνώπιον συμβολαιογράφου ἔνορκοι βεβαιώσεις, προκύπτουσι τὰ ἑξῆς: Διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 6197 τῆς 7.5.1963 ἐγγράφου τοῦ Διευθυντοῦ Ἀναστηλώσεως τῆς Ὑπηρεσίας Ἀρχαιοτήτων καὶ Ἀναστηλώσεως τοῦ Ὑπουργείου Προεδρίας Κυβερνήσεως ὁ ἐνάγων παρηγγέλθη, ὅπως μεταβῇ εἰς Ὀλυμπίαν καὶ ἀναλάβῃ τὴν ἐπίβλεψιν τῶν ἐργασιῶν τοῦ ἐκεῖ ἀνεγειρομένου Μουσείου, τιθέμενος δὲ εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ ἀρμοδίου Ἐφόρου Ἀρχαιοτήτων, νὰ παραμείνῃ εἰς Ὀλυμπίαν, μετακινούμενος μόνον κατόπιν ἐντολῆς. Οὕτω τόπος παροχῆς τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ ἐνάγοντος κατέστη ἡ Ὀλυμπία. Ὁ ἐνάγων, ἀφοῦ προηγουμένως ἐξετέλεσεν ἑτέραν ὑπηρεσίαν καὶ ἔλαβε καὶ τὴν ἄδειάν του, μετέβη εἰς Ὀλυμπίαν, ὑπὸ τὸ πρόσχημα ὅμως τῆς μὴ συναντήσεως ἐκεῖ τοῦ μέχρι τοῦ χρόνου ἐκείνου ἐπιβλέποντος μηχανικοῦ, ὅστις θὰ παρέδιδεν εἰς αὐτὸν τὰ

ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΠΡΟΣΗΚΟΥΣΑ ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΠΟ ΜΙΣΘΩΤΟΥ

Περιέλευσις μετὰ ταύτην ἐργοδότου εἰς ὑπερημερίαν δανειστοῦ

Προυπόθεσις τῆς ὑπερημερίας τοῦ ἐργοδότου περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ μισθωτοῦ, μὲ συνέπειαν τὴν ὑποχρέωσιν τούτου πρὸς καταβολὴν τοῦ μισθοῦ ἡ πραγματικὴ καὶ προσήκουσα προσφορὰ τῶν ὑπηρεσιῶν, δηλαδὴ ἡ προσφορὰ καθ' ὅλον τὸ νόμιμον ἢ συμπεφωνημένον ὡράριον.—Δεδικαιολογημένη ἄλλως ἄρνησις ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου τῆς τοιαύτης προσφορᾶς.

Μεταρρυθμίσθη διὰ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ ὡς ἐφετείου δικάζοντος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ἡ ὑπ' ἀριθ. 806/1967 ἀπόφασις τοῦ ἐπὶ τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν, ἡ ὁποία εἶχε δεχθῇ ὡρισταμένην ὑπερημερίαν τοῦ ἐργοδότου περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ μισθωτοῦ καὶ ἐκ τούτου δικαίωμα μισθοῦ.

Μεταγενεστέρα τῆς ἀνωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν ἐπὶ τῆς αὐτῆς ὑποθέσεως ἀπόφασις (1163/1967, Πρωτοδίκης Στ. Ζωγραφόβης, ΕΕΔ 26, 820) ἀπεφάνθη ἀντιθέτως (Ἴδετε συμφώνους πρὸς τὰ δεκτὰ ὑπὸ τοῦ Πρωτοδικείου γενόμενα σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 26, 819 ἑπ.).

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 19147/1967

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. **Ν. Μελᾶς**

Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. **Βασ. Κόκκινος**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ν. Καλυβάνος, Λ. Ἀναγνωστόπουλος

Διὰ τῆς ἀγωγῆς, ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, ὁ ἐνάγων καὶ ἤδη ἐφεσίβλητος, ἰσχυριζόμενος ὅτι τὸν Μάρτιον τοῦ ἔτους 1966 προσελήφθη ὑπὸ τῆς ἐναγομένης ὡς τεχνίτης χύτης τοῦ ἐν Νικαίᾳ Ἀττικῆς ἐργοστασίου της σιδηροβιομηχανίας ἐπὶ συμβάσει μισθώσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, ἀπησχολήθη δὲ ὑπ' αὐτῆς ὡς τοιοῦτος ἕκτοτε καὶ μέχρι τῆς 23.9.1966, ὁπότε αὐτὴ ἀπέλυσεν αὐτὸν ἀκύρως, ἄνευ ἐγγράφου καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, θεωρήσασα παρανόμως ὡς καταγγελθεῖσαν τὴν τοιαύτην σύμβασιν ἀπὸ μέρους του, λόγῳ μονομεροῦς ὑπ' αὐτοῦ μεταβολῆς τῶν ὅρων ταύτης, ἤτοι λόγῳ τοῦ ὅτι ἀπὸ 9.9.1966 ἕως 23.9.1966 οὗτος, ὡς καὶ ὁλόκληρον τὸ προσωπικόν της, παρεῖχε τὰς ὑπηρεσίας του ἐπὶ 7ωρον, ἀντὶ τοῦ 8ώρου, ἠτήσατο τὴν ἐπιδίκασιν αὐτῷ ἀποδοχῶν ὑπερημερίας του ἀπὸ 24.9.1966 μέχρι τῆς ἀγωγῆς χρονικοῦ διαστήματος καὶ ἐπικουρικῶς ἀποζημιώσεως λόγῳ ἀπολύσεως, μετὰ ἀναλογίας δώρων καὶ ἐπιδόματος ἀδείας. Ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἐδέξατο τὴν ἀγωγὴν ταύτην, ὡς πρὸς τὸ κύριον αὐτῆς αἴτημα, κοινάσσα, ὅτι διὰ τῆς ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος καὶ τῶν συναδέλφων του παροχῆς 7ώρου ἐργασίας τὴν 24.9.1966 καὶ 26.9.1966, ἐγ-

σχετικὰ πρὸς τὸ ἐκτελούμενον ἔργον στοιχεῖα, μετὰ διήμερον ἀπὸ τῆς ἀφίξεώς του, ἤτοι τὴν 8.6.1963, ἀνεχώρησεν εἰς Ὄλυμπίας, χωρὶς προηγουμένως νὰ λάβῃ ἐντολήν, ἔκτοτε δὲ δὲν ἐπανῆλθεν εἰς τὴν θέσιν του. Συνεπῶς ὁ ἐνάγων δὲν δικαιοῦται εἰς ἀπόληψιν μισθοῦ διὰ τὸν μετὰ τὴν 8.6.1963 χρόνον, ὡς μὴ παρασχὼν τὰς ὑπηρεσίας του, οὐδὲ καταστάντος τοῦ ἐναγομένου ὑπερημέρου περὶ τὴν ἀποδοχὴν αὐτῶν. Ἀντιθέτως ἀποφανθεὶς ὁ δικάσας ἐπὶ τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν Πρωτοδίκης ἐσφάλην. Ὁ ἐνάγων δικαιοῦται μόνον α) τοῦ δεδουλευμένου μέχρι τῆς 7.6.1963 μισθοῦ, ἤτοι δραχμὰς 2.062 καὶ β) τῶν ἐξοδοπορικῶν ἐξόδων καὶ ἀποζημιώσεως ἐκτὸς ἕδρας δι' ἐκτέλεσιν ὑπηρεσίας 1) εἰς Πύρον ἀπὸ 8 ἕως 9 Μαΐου 1963 ἐκ δραχμῶν 622,80, 2) εἰς Πάτρας ἀπὸ 13 ἕως 14 Μαΐου 1963 ἐκ δραχμῶν 927, 3) εἰς Πύρον 1 Ἰουνίου 1963 ἐκ δραχμῶν 164,40 καὶ 4) εἰς Ὄλυμπίαν ἐκ δραχμῶν 900,20. Ἤτοι δραχμαὶ 4.675, εἰς ὃ ποσὸν δέον νὰ περιορισθῇ τὸ ὑπὸ τοῦ Πρωτοδίκου ἐπιδικασθὲν διὰ τῆς πρώτης τῶν ἐκκαλουμένων. Ὅθεν, γιγνομένου δεκτοῦ τοῦ λόγου τῆς ἐφέσεως περὶ κακῆς ἐκτιμήσεως τῶν ἀποδείξεων, ὅστις εἰσάγεται διὰ τῶν προτάσεων, δέον, μεταρρυθμιζομένων ἐν μέρει μὲν τῆς πρώτης τῶν ἐκκαλουμένων καὶ καθ' ὁλοκληρίαν τῆς δευτέρας, νὰ ἀπορριφθῶσιν ἡ μὲν πρώτη ἀγωγή, καθ' ὅσον δι' αὐτῆς διώκεται καταβολὴ μισθοῦ διὰ τὸν μετὰ τὴν 7 Ἰουνίου 1963 χρόνον, ἡ δὲ δευτέρα καθ' ὁλοκληρίαν.

κρίσει τοῦ νομίμου ἐκπροσώπου τῆς ἐναγομένης, ἐπῆλθε σιωπηρά τροποποίησις τῶν ὅρων τῆς συμβάσεως ὡς πρὸς τὸ ὡράριον ἐργασίας των, συμφωνηθέντος, ὅπως οὗτοι ἐργάζωνται ἔκτοτε ἐπὶ 7ωρον, ἀντὶ τοῦ νομίμου 8ώρου, καὶ ὅτι διὰ τῆς κατὰ τὴν 27.9.1966 ἀρνήσεώς της νὰ ἀποδεχθῇ τὴν προαναφερθεῖσαν 7ωρον ἐργασίαν τούτων περιῆλθεν εἰς ὑπερημερίαν. Κατὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης παραπονεῖται ἤδη ἡ ἐναγομένη, ἐπὶ κακῇ ἐκτιμήσει τῶν ἀποδείξεων καὶ ἐσφαλμένῃ ἑρμηνείᾳ καὶ ἐφαρμογῇ τοῦ νόμου.

Ἐκ τῆς συνδεδυασμένης ἑρμηνείας τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 349 τοῦ Α.Κ., ὁρίζοντος εἰς μὲν τὴν παράγραφον 1, «ὅτι ὁ δανειστὴς καθίσταται ὑπερήμερος, ἐὰν δὲν ἀποδέχεται τὴν προσφερομένην αὐτῷ παροχήν», εἰς δὲ τὴν παράγραφον 2, ὅτι «ἡ προσφορὰ ἀπαιτεῖται νὰ εἶναι πραγματικὴ καὶ προσήκουσα» καὶ ἐκείνων τῶν ἄρθρων 200, 281, 288, 648, 649, 653 καὶ 656 τοῦ αὐτοῦ Κώδικος, σαφῶς προκύπτει, ὅτι μόνον ἡ πραγματικὴ καὶ προσήκουσα προσφορὰ τῆς ἐργασίας ὑπὸ τοῦ ἐκμισθωτοῦ αὐτῆς καθιστᾷ τὸν μισθωτὴν ταύτης ὑπερήμερον περὶ τὴν ἀποδοχήν της καὶ ὑπόχρεων πρὸς καταβολὴν τοῦ συμπεφωνημένου ἢ νομίμου ἢ εἰθισμένου μισθοῦ, οὐχὶ δὲ καὶ ἡ μὴ προσήκουσα τοιαύτη, οἵα εἶναι καὶ ἡ προσφορὰ μέρους τῆς ὀφειλομένης ἐργασίας (βλ. σχετ. *Μπαλῆ*, Ἐνοχ. Δίκαιον § 61 Νο 2), τουτέστιν ἡ προσφορὰ τοιαύτης οὐχὶ καθ' ὅλον τὸ νόμιμον ἢ συμπεφωνημένον ὡράριον, ἀλλὰ κατὰ μέρος μόνον τούτου, ὁπότε ὁ μισθωτὴς ἀρνεῖται δεδικαιολογημένως τὴν τοιαύτην προσφοράν (πρβλ. σχετ. *Καποδίστριαν*, ἐν Ἑρμ.Α.Κ ὑπ' ἄρθρον 340, Νο 13 καὶ ὑπ' ἄρθρον 656, Νο 23. *Τριανταφυλλόπουλον*, Ἐνοχ. Δίκαιον Β' σ. 246 ἑπ., *Ἀγαλλόπουλον*, Ἐργατ. Δίκαιον σ. 198, σχόλια *Συντάξεως*· ΕΕΔ ἐν τόμῳ 26, 819 - 820), χωρὶς νὰ καθίσταται ὑπερήμερος καὶ νὰ ὀφείλῃ τὸν ἀνωτέρω μισθόν, ἐκτὸς ἐὰν, κατὰ τὰς ἑκάστοτε περιστάσεις, ὡς ἐκ τῆς φύσεως τῶν συνθηκῶν, τοῦ τρόπου λειτουργίας τῆς ἐπιχειρήσεως, ἡ τοιαύτη ἄρνησις ὑπερβαίνῃ προφανῶς τὰ ὅρια τὰ ἐπιβαλλόμενα ἐκ τῆς καλῆς πίστεως ἢ τῶν χρηστῶν ἠθῶν ἢ ἐκ τοῦ κοινωνικοῦ ἢ οἰκονομικοῦ σκοποῦ τοῦ δικαιώματος τοῦ μισθωτοῦ, ὅπως ἀποκρούσῃ τὴν τοιαύτην, μὴ προσήκουσαν, προσφοράν (πρβλ. σχετ. Α.Π. 387/1964 ἐν ΕΕΔ 23, 719 καὶ 199/1965 ἐν ΕΕΔ 24, 734).

Ἐν προκειμένῳ ἐβεβαιώθησαν τὰ ἑξῆς: Ἡ ἐναγομένη, διατηροῦσα ἐργοστάσιον σιδηροβιομηχανίας, τὸν Μάρτιον τοῦ 1966 προσέλαβε τὸν ἐνάγοντα ὡς τεχνίτην χύτην, ἐπὶ συμβάσει μισθώσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, δι' 8ωρον ἡμερησίαν ἐργασίαν (βλ. καὶ ἀπὸ 13.6.1965 συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν σιδηροβιομηχανίας, ὡς καὶ ἄρθρα 1 καὶ 2 τοῦ Β.Δ. τῆς 27/6-1.7.1932). Εἰς ἐκτέλεσιν τῆς συμβάσεως ταύτης ὁ ἐνάγων εἰργάσθη παρ' αὐτῇ ὑπὸ τὴν ἄνω ἰδιότητα ἔκτοτε καὶ μέχρι τῆς 24.9.1966, ἀπασχολούμενος ἐπὶ 8ωρον ἡμερησίως καὶ λαμβάνων τὸ νόμιμον ἡμερομίσθιον, ἐπὶ πλέον δὲ ὡρισμένον χρηματικὸν ποσόν, ἀναλόγως τῆς ἡμερησίας ἀποδόσεώς του. Ἐν τοσούτῳ οὗτος, μετ' ἄλλων συναδέλφων του, διὰ τοῦ ἐπαγγελματικοῦ σωματείου του ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Ἕνωσις Σιδηροχυτῶν Ἀθηνῶν - Πειραιῶς - Περιχώρων» καὶ τῆς Ὁμοσπονδίας Ἐργατοϋπαλλήλων Μετάλλου, ἐπεδίωξε τὴν μείωσιν τοῦ ὡραρίου ἡμερησίας ἀπασχολήσεώς του ἀπὸ 8 εἰς 7 ὥρας. Ἀπορριφθέντος δὲ τοῦ σχετικοῦ αἰτήματος τῆς ὡς ἄνω Ὁμοσπονδίας διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 10/1966 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς καὶ ἐνῷ ἀνέμενετο ἡ κρίσις τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς, εἰς ὃ ἐκείνη προσέφυγε, προσβάλλουσα, μεταξὺ ἄλλων, καὶ τὸ παράπονον τῆς ἐσφαλμένης κρίσεως τοῦ ἀνωτέρω αἰτήματός της, τὸ διαληφθὲν σωματεῖον σιδηροχυτῶν, κατὰ πραγματοποιηθεῖσαν τὴν 1.9.1966 γενικὴν συνέλευσιν τοῦ κλάδου τούτου, ἀπεφάσισε τὴν κάθοδον τῶν μελῶν του εἰς 24ωρον γενικὴν ἀπεργίαν τὴν 8.9.1966, μὲ αἴτημα τὴν μείωσιν τοῦ ὡραρίου ἐργασίας των ἀπὸ 8 εἰς 7 ὥρας, συνάμα δὲ καὶ τὴν ἀπὸ τῆς 9.9.1966 καθιέρωσιν ὑπ' αὐτῶν de facto τοῦ 7ώρου. Ὅθεν ὁ ἐνάγων καὶ 19 ἕτεροι ἐκ τῶν 43 σιδηροχυτῶν τῆς ἐναγομένης (τῶν λοιπῶν μὴ συμμορφωθέντων πρὸς τὴν τοιαύτην ἀπόφασιν) ἤρξαντο ἐργαζόμενοι ἀπὸ τῆς 9.9.1966 ἐπὶ 7ωρον. Ἡ ἐναγομένη ἀπὸ τῆς πρώτης ἡμέρας ἀντετάχθη εἰς τὴν τοιαύτην μείωσιν τοῦ ὡραρίου ἐργασίας τούτων, περικόψασα ἐν ταὐτῷ τὸ ἡμερομίσθιόν των κατὰ 1/8. Παρὰ τὴν τοιαύτην ὅμως ἄμεσον ἀντίδρασιν τῆς ἐναγομένης καὶ τὴν ὑπὸ τῶν νομίμων ἐκπροσώπων της προφορικῶς κατ' ἀρχὴν διατυπωθεῖσαν ἐπίμονον ἄρνησίν της νὰ δεχθῇ μεί-

ωσιν τοῦ ὡραρίου των, οὗτοι ἐξηκολούθησαν ἐργαζόμενοι ἐπὶ 7ωρον, μὲ ἀποτέλεσμα τὴν αἰσθητὴν μείωσιν τῆς παραγωγῆς τοῦ ἐργοστασίου τῆς ἐναγομένης καὶ τὸν ἐκ ταύτης κίνδυνον ἀθετήσεως συμβατικῶν ὑποχρεώσεών της - διασφαλιζομένων καὶ διὰ ποινικῆς ρήτρας - πρὸς παράδοσιν ὡρισμένης ποσότητος προϊόντων της (ἐντὸς ὡρισμένου χρόνου) ἔναντι τῆς Ἑλληνικῆς Ἑταιρείας Ὑδάτων, οὔσης μιᾶς τῶν κυριωτέρων πελατῶν της. Οὕτω αὕτη ἠναγκάσθη τὴν 16.9.1966 νὰ ἀπευθύνῃ πρὸς τὸν ἐνάγοντα (βλ. προσκομιζόμενον καὶ ἐπικαλούμενον ὑπ' ἀριθ. 6369/16.9.1966 ἀποδεικτικὸν ἐπιδόσεως τοῦ δικαστικοῦ κλητῆρος Πειραιῶς Θ.Σ.) καὶ τοὺς ρηθέντας 19 συναδέλφους του ἐξώδικον δήλωσιν, δι' ἧς διεμαρτύρετο καὶ πάλιν διὰ τὴν τοιαύτην μείωσιν τοῦ ὡραρίου ἐργασίας των καὶ ἐδήλου ἀπηρίφραστος, ὅτι, ἐὰν συνεχίζετο ἡ ἐπὶ 7ωρον ἐργασία των, ἀντὶ τοῦ θώρου, τὴν 24.9.1966 θὰ θεωρήσῃ τὴν μεταξὺ των σύμβασιν ὡς λυθεῖσαν ὑπ' αὐτῶν. Παρὰ τὴν τοιαύτην δήλωσιν ὁ ἐνάγων ἐξηκολούθησεν ἐργαζόμενος ἐπὶ 7ωρον καὶ λαμβάνων τὰ 7/8 τοῦ ἡμερομισθίου του μέχρι τῆς 23.9.1966. Τοῦτο ἔπραξαν καὶ οἱ λοιποὶ 19 συνάδελφοί του. Σημειωτέον, ὅτι οὗτοι, ἐξ ἀντιδράσεως πρὸς τὴν ὡς ἄνω δήλωσιν τῆς ἐναγομένης, περιώρισαν ἔτι μᾶλλον τὴν ἀπόδοσίν των εἰς τὸ 60% περίπου τῆς συνήθους ἡμερησίας παραγωγῆς των. Τὴν 24.9.1966 ὁ ἐνάγων δὲν προσῆλθεν εἰς τὴν ἐργασίαν του. Ἡ 25.9.1966 ἦτο Κυριακή. Τὴν 26.9.1966 προσῆλθε καὶ ἀνέλαβεν ἐργασίαν σιωπηρῶς, παρασχὼν τὴν ἐντύπωσιν ὅτι θέλει συμμορφωθῇ πρὸς τὴν συμβατικὴν ἀξίωσιν τῆς ἐναγομένης νὰ ἐργασθῇ ἐπὶ 8ωρον. Ἐν τούτοις, εὐθὺς ὡς συνεπληρώθη τὸ 7ωρον, οὗτος καὶ οἱ ἄνω 19 συνάδελφοί του, ἀπὸ κοινοῦ ἐνεργοῦντες, ἀπεχώρησαν τῆς ἐργασίας των. Τὴν ἑπομένην 27.9.1966 προσῆλθον ἐκ νέου πρὸς ἀνάληψιν ἐργασίας, ὁπότε ὁ νόμιμος ἐκπρόσωπος τῆς ἐναγομένης Γ.Β. ἠρώτησεν αὐτούς, ἂν προτίθενται νὰ ἐργασθῶσιν ἐπὶ θωρον, δηλώσας, ὅτι δὲν ἀποδέχεται τὴν ἐπὶ 7ωρον μόνον προσφορὰν τῆς ἐργασίας των. Ἐπὶ τῇ ἀπαντήσει δὲ τούτων ὅτι προσφέρουσι τὴν ἐργασίαν των μόνον ἐπὶ 7ωρον, ἀπέκρουσε τὴν τοιαύτην ἀντισυμβατικὴν προσφορὰν τῆς ἐργασίας των ἐπὶ χρόνον ὀλιγώτερον τοῦ συμπεφωνημένου, μὴ ἐπιτρέψας αὐτοῖς νὰ ἐργασθῶσι μόνον ἐπὶ 7ωρον. Κατ' ἀκολουθίαν τῶν ὡς ἄνω βεβαιωθέντων πραγματικῶν περιστατικῶν ἡ ὑπὸ τὰς ἐκτεθείσας συνθήκας γενομένη αὐθαίρετος μείωσις τοῦ ὡραρίου ἐργασίας τοῦ ἐνάγοντος καὶ τῶν 19 ἄλλων σιδηροχυτῶν, ἐπὶ μειώσει τῆς παραγωγῆς τοῦ ἐργοστασίου τῆς ἐναγομένης καὶ ἐπὶ γενικωτέρᾳ ζημίᾳ τῆς ἐθνικῆς παραγωγῆς καὶ συνεπῶς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας, ἐν ὄψει μάλιστα τῆς συνδέσεως τῆς Ἑλλάδος μετὰ τῆς Κοινῆς Ἀγορᾶς, ἐπιβαλλούσης ἔντασιν καὶ αὔξησιν - οὐχὶ μείωσιν - τῆς προσπαθείας παραγωγῆς καὶ μειώσεως τοῦ κόστους αὐτῆς, διὰ τὴν δημιουργίαν συναγωνιστικῆς ἱκανότητος τῶν ἑλληνικῶν βιομηχανικῶν μονάδων, ἡ ἐναγομένη δὲν ὑπεχρεοῦτο νὰ ἀποδεχθῇ τὴν οὐχὶ προσηκόντως προσφερθεῖσαν ἐργασίαν τοῦ ἐνάγοντος ἐπὶ 7ωρον μόνον, ἡ δὲ ἀπόκρουσις ὑπ' αὐτῆς τῆς τοιαύτης προσφορᾶς δὲν ἀντίκειται εἰς τὴν καλὴν πίστιν καὶ τὰ συναλλακτικὰ ἤθη, δι' ὃ εἶναι νόμιμος καὶ οὐδόλως περιήγαγεν αὐτὴν εἰς ὑπερημερίαν περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῆς ἐργασίας ἐκείνου. Ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ ἐνάγοντος ὅτι ἐχώρησε σιωπηρὰ τροποποίησις τῆς συμβάσεώς του μετὰ τῆς ἐναγομένης, ὡς πρὸς τὸν χρόνον ἀπασχολήσεώς του, διὰ τῆς παραδοχῆς τῆς ἐργασίας του ἐπὶ 7ωρον τὴν 24ην, 26ην καὶ 27.9.1966, μὴ περιλαμβανόμενος κἂν εἰς τὴν ἀγωγὴν - ὡς θὰ ἔδει, ἐὰν ἦτο ἀληθὴς - ἀλλὰ διατυπωθεὶς τὸ πρῶτον ἐπ' ἀκροατηρίου κατὰ τὴν πρωτόδικον δίκην, ἀσχέτως τοῦ ὅτι στερεῖται τῆς κατὰ νόμον προδικασίας καὶ τείνει νὰ στηρίξῃ - ἀπαραδέκτως - τὴν ἀγωγὴν ἐπὶ νέας βάσεως, διαφόρου ἐκείνης, ἐφ' ἧς ἐρείδεται αὕτη (ἐν τῇ ἀγωγῇ ὑποστηρίζεται, ὅτι ἡ ἐναγομένη ἀπέλυσε τὸν ἐνάγοντα τὴν 23.9.1966), οὐδόλως ἐπιθανολογήθη ἐκ τοῦ ἀποδεικτικοῦ ὑλικοῦ, δεδομένου μάλιστα ὅτι ἕτεροι συνάδελφοι τοῦ ἐνάγοντος, ἐγείραντες ὁμοίας ἀγωγάς, δὲν προέβαλον κἂν τοιοῦτον ἰσχυρισμὸν οὔτε εἰς τὴν ἀγωγήν των, οὔτε ἐπ' ἀκροατηρίου (βλ. προσκομιζόμενον καὶ ἐπικαλούμενον ὑπὸ τῆς ἐναγομένης ὑπ' ἀριθ. 1860/1967 πρακτικὸν τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω Πρωτοδίκου, ἐπὶ δίκης μεταξὺ ἐναγομένης καὶ τοῦ συναδέλφου καὶ μάρτυρος τοῦ ἐνάγοντος).

Ἐν ὄψει τῶν προεκτεθέντων, μὴ καταστάσης ὑπερημέρου τῆς ἐναγομένης ἐκ τῆς ἀποκρούσεως τῆς μὴ προσηκόντως προσφερθείσης ὑπηρεσίας τοῦ ἐνάγοντος, ὁ τελευ-

ΣΥΛΛΟΓΙΚΑΙ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΚΗΡΥΞΙΣ ΣΥΛΛΟΓΙΚΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΓΕΝΙΚΩΣ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗΣ

Δέσμευσις έξ αὐτῆς Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου

Παροχή ἐργασίας ὑπαλλήλου Γραφείου Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου.—Παραγραφὴ μισθῶν κατ' ἄρθρον 250 § 17 Ἀστικοῦ Κώδικος.— Ἔννοια ἄρθρου 938 Ἀστικοῦ Κώδικος.—Ἐφαρμογὴ ὡς πρὸς τὸν μισθὸν ὑπ' ἀριθ. 2/1961 διαιτητικῆς ἀποφάσεως, κηρυχθείσης ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ὑποχρεωτικῆς.— Συμψηφισμὸς κατ' ἄρθρον 440 ἐπ. Ἀστικοῦ Κώδικος.—Κανὼν ἴσης μεταχειρίσεως μισθωτοῦ.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφαρτείου κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, ὑπῆρξε παροχὴ ἐργασίας ὑπὸ μισθωτοῦ εἰς Γραφεῖον Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου, ἐπὶ σχέσει ἐργασίας τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου, ἐζητήθη δὲ ὑπὸ τούτου ἡ ἐφαρμογή, ὡς πρὸς τὸν μισθόν, τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1961 διαιτητικῆς ἀποφάσεως περὶ ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ Γραφείων ἐπιχειρήσεων, ἡ ὁποία ἔχει κηρυχθῆ ὑποχρεωτικὴ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας κατ' ἄρθρον 5 § 3 νόμου 3239/1955 περὶ συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας.

Ἡ ἐν λόγῳ διαιτητικὴ ἀπόφασις, προγενεστέρα ταύτης, ἀπὸ τῆς πρώτης προπολεμικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας τῆς 16.9.1937, καὶ αἱ μεταγενέστεραι (ἰσχύουσα ἦδη ἡ ὑπ' ἀριθ. 47/1967 διαιτητικὴ ἀπόφασις, ΕΕΔ 27, 197) ἐρρύθμισαν ἀποδοχὰς προσωπικοῦ Γραφείων Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν καὶ λοιπῶν ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων τῆς χώρας, συνεπῶς προϋπόθεσις ἐφαρμογῆς τούτων ἦτο καὶ εἶναι νὰ ὑπάρχῃ ἐπιχείρησις ὑπὸ τὴν γνωστὴν ἔννοιαν τῆς οἰκονομικῆς ἐπιστήμης (οὕτω Α.Π. 335/1960, εἰσηγητὴς *Γ. Χατζηδάκης*, ΕΕΔ 19, 1006, ἔνθα σχετικαὶ μας).

Ἔχει, ἐξ ἄλλου, νομολογηθῆ ὑπὸ τῆς Ὀλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου (172/1967, εἰσηγητὴς *Εὐστ. Μαλλιοῦχος*, ΕΕΔ 26, 549, 468/1960, εἰσηγητὴς *Θ. Καμπέρης*, ΕΕΔ 19, 1381, ἴδετε καὶ Α.Π. 696/1967, εἰσηγητὴς *Κ. Μαρμαρᾶς*, ΕΕΔ 27, 156), ὅτι ὑπὸ τὰς εἰς τὰς ἀποφάσεις ταύτας προϋποθέσεις δεσμεύεται καὶ τὸ Δημόσιον (καὶ τὰ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου) καθ' ὅσον, κατὰ τὰ νομολογηθέντα (Α.Π. 135/1962, εἰσηγητὴς *Στ. Σταυρόπουλος*, ΕΕΔ 21, 1031, ἔνθα καὶ λοιπαὶ παραπομπαί), ἡ ἔκτασις ἐφαρμογῆς τῆς κηρυχθείσης ὑποχρεωτικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ διαιτητικῆς ἀποφάσεως κρίνεται ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἐπαγγέλ-

---

ταιος δὲν δικαιοῦται, ὡς εἰκός, ἀποδοχῶν ὑπερημερίας. Περαιτέρω, δοθέντος, ὅτι ἡ τοιαύτη ἀπόκρουσις τῶν ὑπηρεσιῶν τούτου ὑπὸ τῆς ἐναγομένης δὲν ἀποτελεῖ καταγγελίαν τῆς μεταξὺ των ἐργασιακῆς συμβάσεως ὑπὸ τῆς τελευταίας, οὗτος δὲν δικαιοῦται οὐδὲ ἀποζημιώσεως λόγῳ καταγγελίας τῆς τοιαύτης συμβάσεως, ἤτις εἰρήσθω ἐξακολουθεῖ ὑφισταμένη. Τὸ γεγονὸς ὅτι ἡ ἐναγομένη ἐν τῇ ρηθείσῃ ἐξωδίκῳ δηλώσει της θεωρεῖ ὡς καταγγελίαν τῆς μετὰ τοῦτου συμβάσεώς της ὑπ' αὐτοῦ τὴν προσφορὰν μειωμένης ἐργασίας μετὰ τὴν 24.9.1966 δὲν ἄγει εἰς διάφορον κρίσιν. Εἶναι ἀληθές, ὅτι διάφορος θὰ ἠδύνατο νὰ δοθῇ λύσις μόνον ἐὰν ὁ ἐνάγων μετὰ τὴν 24.9.1966 προσέφερε τὴν συμπεφωνημένην ἐργασίαν ἐπὶ θωρον καὶ ἡ ἐναγομένη ἀπέκρουεν αὐτήν, ἐπὶ τῇ ἐκδοχῇ, ὅτι οὗτος κατήγγειλε τὴν σύμβασιν διὰ μόνης τῆς προσφορᾶς ἐργασίας ἐπὶ μειωμένῳ ὡραρίῳ, τοῦθ' ὅπερ ὅμως, οὔτε ὁ ἐνάγων προβάλλει, οὔτε ἐβεβαιώθη ἐκ τῶν ἀποδεικτικῶν στοιχείων. Ἑπομένως τούτοις ἔδει ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις νὰ ἀπορρίψῃ τὴν ἐφ' ἧς ἀπεφάνθη ἀγωγὴν ὡς ἀβάσιμον κατά τε τὸ κύριον καὶ τὸ ἐπικουρικὸν αὐτῆς αἴτημα. Ὅθεν διαφόρως ἀποφανθεῖσα αὕτη, καθ' ὃ δεξαμένη τὸ κύριον αἴτημα τῆς ἀγωγῆς ταύτης, ἐσφαλμένως ἐξετίμησε τὰς ἀποδείξεις καὶ κακῶς ἐφήρμοσε τὰς προδιαληφθείσας διατάξεις, κατὰ τὰ σχετικὰ βάσιμα περὶ τούτου παράπονα τοῦ 3ου λόγου τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως, μετὰ παραδοχὴν τοῦ ὁποίου παρέλκει ἡ ἔρευνα τῶν λοιπῶν καὶ δέον νὰ μεταρρυθμισθῇ αὕτη (κατ' ἄρθρον 778 ἐδ. β' τῆς Πολ. Δικονομίας) ἐπὶ τῷ τέλει ὅπως ἀπορριφθῇ ἡ ἐφ' ἧς ἀπεφάνθη ἀγωγή, ὡς ἀβάσιμος.

ματος τοῦ μισθωτοῦ καὶ μόνον.

Ἡ δέσμευσις τοῦ Δημοσίου καὶ τῶν νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου ἐπέρχεται, κατὰ τὰ νομολογηθέντα, ἀπὸ καὶ διὰ τῆς κηρύξεως τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ διαιτητικῆς ἀποφάσεως γενικῶς ὑποχρεωτικῆς. (Α.Π. 457/1964, εἰσηγητὴς *Μιχ. Ζαφειρόπουλος*, ΕΕΔ 23, 830, γνωμοδότησις Ὁλομελείας τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους 319/1964, εἰσηγητὴς *Κ. Παπαμιχαλόπουλος*, ΕΕΔ 23, 619).

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 4007/1963

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. **Ν. Μελᾶς**

Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. **Ν. Καβαλλιέρος**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Χ. Διαμαντόπουλος, Θ. Καλκάνης

Ἡ ἐνάγουσα, προσληφθεῖσα τὴν 1.12.1955 διὰ συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ὡς γραφεὺς ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου Ταμείου, ἀποτελοῦντος κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 74 καὶ 83 ν.δ. 1324/1949 νομικὸν πρόσωπον δημοσίου δικαίου, παρέχει ἔκτοτε τὰς ὑπηρεσίας της εἰς τοῦτο ὡς ὑπάλληλος, συνδεομένη μετ' αὐτοῦ διὰ σχέσεως ἰδιωτικοῦ δικαίου (βλ. σχετικῶς καὶ τὸ ὑπ' ἀριθ. 423/5.5.1965 ἔγγραφον τῆς Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας Περιστερίου), ἀμειβομένη ἀπὸ τῆς προσλήψεώς της μέχρι τῆς ἀγωγῆς δι' ἀποδοχῶν διαμορφωθεισῶν ἀπὸ 850 ἕως 2.480 δραχμὰς μηνιαίως. Ἡ τοιαύτη ἐπὶ τῇ βάσει ἐγκύρου συμβάσεως ἰδιωτικοῦ δικαίου παροχὴ τῶν ὑπηρεσιῶν της εἶχεν ὡς ἀποτέλεσμα, ὅτι αἱ πηγάζουσαι ἐκ ταύτης ἀξιώσεις, αἵτινες παρῆχθησαν μέχρι τῆς 31.12.1960, ὑπέκυψαν εἰς τὴν προβληθεῖσαν ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου πενταετῆ παραγραφὴν τῶν ἄρθρων 250 § 17 καὶ 253 Α.Κ., ἀρχομένην ἀπὸ τοῦ τέλους τοῦ ἔτους, κατὰ τὸ ὁποῖον συμπίπτει ἡ ἀφετηρία της, ἐφ' ὅσον ἐκ τοῦ προσαγομένου καὶ κοινοποιηθέντος εἰς τὸν ἐναγάμενον ἀντιγράφου τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς μετὰ τῆς ἐπ' αὐτοῦ σημειώσεως τοῦ ἐπιδόντος δικαστικοῦ κλητῆρος προκύπτει, ὅτι ἡ ἐπίδοσις αὕτη ἔλαβε χώραν τὴν 29.12.1966. Σημειωτέον, ὅτι πρὸς ἀπόκρουσιν τῆς ἀνωτέρω ἐνστάσεως ἡ ἐνάγουσα ἐπεκαλέσθη καθ' ὑποφαρὰν διὰ τῆς ἀγωγῆς, ὅτι τὰ ἁρμόδια ὄργανα τῆς ἐναγομένης παρημπόδισαν ταύτην ἀπὸ τῆς ἐγκαίρου ἀσκήσεως τῶν ἀξιώσεών της διὰ τῆς ἀπειλῆς ἀπολύσεως, διαπράξαντα τοιουτοτρόπως ἀδίκημα εἰς βάρος της, οὕτως ὥστε μετὰ τὴν παραγραφὴν τῆς ἐκ τῆς συμβάσεως ἀπαιτήσεως παρέμεινεν ἐνεργὸς ἡ ἀπαίτησίς της ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, βάσει τοῦ ἄρθρου 938 Α.Κ., ἥτις παραγράφεται μετὰ 20ετίαν. Ὁ ἰσχυρισμὸς ὅμως οὗτος, ὅστις ἀπερρίφθη διὰ σιγῆς ὑπὸ τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως καὶ ἐπαναφέρεται διὰ τοῦ τρίτου λόγου τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως, εἶναι ἀπορριπτέος προεχόντως ὡς μὴ νόμιμος, διότι προϋπόθεσις τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ἄρθρου 938 Α.Κ. εἶναι, ὅπως ὁ ζημιώσας κατέστη πλουσιώτερος λόγῳ καὶ μόνον τῆς ἀδικοπραξίας, εἴτε θετικῶς διὰ τῆς αὐξήσεως τῆς περιουσίας του, εἴτε ἀποθετικῶς διὰ τῆς μὴ ἐλαττώσεως αὐτῆς καὶ ὄχι λόγῳ τῆς ὠφελείας, τὴν ὁποίαν ὑπεκόμισε συνεπείᾳ τῆς ἀπαλλαγῆς του ἀπὸ τῆς ἀποζημιώσεως διὰ παραγραφῆς (Α.Π. 164/1956, ΝοΒ 4, 695, σχετ. Ὁλ. Α.Π. 427/1964, ΝοΒ 12, 1023, Α.Π. 429/1967, ΝοΒ 15, 812). Ἐν πάσῃ δὲ περιπτώσει ἐξ οὐδενὸς ἐκ τῶν προσαγομένων στοιχείων τῆς δικογραφίας προέκυψεν ἡ ἀνωτέρω ἐπικαλουμένη ὑπὸ τῆς ἐναγούσης συμπεριφορὰ τῶν ὀργάνων τοῦ ἐναγομένου. Ὀρθῶς, ὅθεν, ἐκρίθησαν ὑπὸ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως ὡς παραγεγραμμέναι αἱ ἀξιώσεις τῆς ἐναγούσης διὰ τὸ μέχρι τῆς 31.12.1960 χρονικὸν διάστημα καὶ ὡς ἐκ τούτου εἶναι ἀπορριπτέος ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου τρίτος (κατὰ τὴν σειρὰν τοῦ ἐφετηρίου) λόγος τῆς ἐφέσεως.

Ἐβεβαιώθη περαιτέρω, ὅτι ἡ ἐνάγουσα ἀπὸ τῆς 1.1.1961 καὶ ἐφεξῆς ἐλάμβανε τὰς ἀκολούθους ἀποδοχὰς κατὰ μῆνα α) μέχρι τῆς 31.5.1961 δραχμὰς 1450, β) ἀπὸ 1.6.1961 μέχρι 31.1.1962 δραχμὰς 1600 καὶ γ) ἀπὸ 1.2.1962 μέχρι 30.4.1963 δραχμὰς 1650, ἐπὶ τῇ βάσει δὲ τούτων κατεβλήθησαν καὶ τὰ δῶρα τῶν ἑορτῶν τοῦ ἀπομένοντος μετὰ τὴν παραδοχὴν τῆς ἐνστάσεως παραγραφῆς ἀνωτέρω κρισίμου χρόνου. Κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 74 καὶ 83 ν.δ. 1324/1949 τὸ ἐναγόμενον ἀποτελεῖ νομικὸν πρόσωπον δημοσίου δικαίου, ἀποσκοποῦν εἰς τὴν παντοειδῆ προστασίαν τῶν ἀναπήρων καὶ θυμάτων πολέμου καὶ συνεπῶς ὡς πρὸς τὴν ἀμοιβὴν τοῦ συνδεομένου μετ' αὐτοῦ διὰ συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου προσωπικοῦ του κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ὡς ἄνω κρισίμου χρονικοῦ διαστήματος, ἔχει ἐφαρμογὴν ἡ ὑπ' ἀριθ. 2/1961 ἀπόφασις τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ Γραφείων τῶν πάσης φύσεως ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων ἁπάσης τῆς χώρας», ἥτις κηρυχθεῖ-

σα ἐκτελεστὴ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 26762/1961 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας καὶ ἐν συνεχείᾳ ὑποχρεωτικὴ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 46811/1961 ὁμοίας, ἐπέχει ἰσχὺν οὐσιαστικοῦ νόμου καὶ δεσμεύει, ὡς ἐκ τούτου, τὸ ἐναγόμενον νομικὸν πρόσωπον (Α.Π. 526/1965, ΕΕΔ 25, 6, σχετ. Ὀλ. Α.Π. 172/1967, ΕΕΔ 26, 549), προβλέπουσα ἀποδοχὰς μεγαλυτέρας τῶν ὁριζομένων ὑπὸ τῶν ἐθνικῶν γενικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας τῆς 30.8.1960 καὶ τῆς 1.6.1962. Ἡ ὑπὸ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως δεκτὴ γενομένη ἄποψις, ὅτι ἡ ἐφαρμογὴ τῆς ρηθείσης διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἀποκλείεται ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 9 § 1 ν.δ. 4020/1959, ἐφ' ὅσον τὸ ἐναγόμενον δὲν ἀποτελεῖ Νοσηλευτικὸν Ἵδρυμα ἢ Ὀργανισμόν, ἀποσκοποῦντα εἰς τὴν προστασίαν τῆς δημοσίας ὑγείας, δὲν εἶναι ὀρθή, διότι ὑπὸ τῆς ὡς ἄνω διατάξεως, ὡς ἄλλωστε σαφῶς προκύπτει καὶ ἐκ τῆς εἰσηγητικῆς ἐκθέσεως τοῦ νόμου τούτου (βλ. ΕΕΔ 18, 1276), ἐσκοπήθη ἀντιθέτως ἡ ἐπέκτασις τῆς ἰσχύος τῶν ἐκάστοτε ἰσχυουσῶν περὶ ἐλαχίστων ὁρίων ἀποδοχῶν καὶ λοιπῶν ὅρων ἐργασίας συλλογικῶν συμβάσεων ἢ διαιτητικῶν ἀποφάσεων διὰ τὸ ὑπαλληλικὸν καὶ ὑπηρετικὸν προσωπικὸν Γραφείων τῶν Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν καὶ Ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων καὶ ἐπὶ τῶν διοικητικῶν ὑπαλλήλων τῶν Νοσηλευτικῶν Ἱδρυμάτων, ἐξαιρέσει τῶν ὑπαγομένων εἰς τὸ ν.δ. 2592/1953 (ἄρθρον 7), περὶ τῶν ὁποίων δὲν πρόκειται ἐν προκειμένῳ καὶ ὄχι ὁ περιορισμός της μόνον ἐπὶ τῶν ἀποτελούντων Νοσηλευτικὰ Ἱδρύματα Ὀργανισμῶν, ὡς πεπλανημένως ἐγένετο δεκτὸν ὑπὸ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως.

Ἐπὶ τοῦ προκειμένου τὸ ἐναγόμενον προέβαλεν ἐπιβοηθητικῶς εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς τὴν ἔνστασιν συμψηφισμοῦ ποσοῦ πρὸς τὸ καταβληθὲν ἀχρεωστήτως ὑπ' αὐτοῦ εἰς τὴν ἐνάγουσαν ποσὸν τῶν 5.171 δραχμῶν ἀπὸ τῆς 1.1.1962 μέχρι τῆς 31.12.1966 ὑπὸ τὴν μορφὴν οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως, ἄνευ νομίμου λόγου, ἀφοῦ αὕτη δὲν ἐπραγματοποίησεν ὑπερωριακὴν ἀπασχόλησιν. Ὁ ἰσχυρισμὸς οὗτος εἶναι ἀπορριπτέος ὡς μὴ νόμιμος, διότι κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 440 ἐπ. Α.Κ. βασικὴν προϋπόθεσιν τῆς ἐνστάσεως συμψηφισμοῦ ἀποτελεῖ ἡ ὕπαρξις ὁμοειδοῦς καὶ ληξιπροθέσμου ἐγκύρου ἀνταπαιτήσεως τοῦ ἐνισταμένου κατὰ τοῦ ἀντιδίκου του (*Φραγκίστας*, ἐν Ἑρμ.Α.Κ ὑπ' ἄρθρον 440), ἥτις ὅμως, ἐφ' ὅσον στηρίζεται ἐπὶ τῆς παροχῆς ἀχρεωστήτως, δὲν δημιουργεῖται, ὅταν ὁ ἐναγόμενος ἐξ ἐλευθεριότητος καὶ ἐν γνώσει τελῶν τῆς ἐλλείψεως ὑποχρεώσεώς του πρὸς παροχὴν προβῇ εἰς ταύτην, ὁπότε ἀποκλείεται ἡ ἀναζήτησις τῶν καταβληθέντων καὶ ἑπομένως καὶ ἡ προβολὴ αὐτῶν εἰς συμψηφισμὸν κατὰ τῆς εἰς βάρος του ἐπιδιωκομένης ἀπαιτήσεως τοῦ ἐνάγοντος (σχετ. Α.Π. 418/1962, ΝοΒ 10, 1324, Α.Π. 18/1963, ΝοΒ 11, 630).

Διὰ τῆς προκυπτούσης ἐκ τοῦ ἄρθρου 288 Α.Κ. ἀρχῆς τῆς ἴσης μεταχειρίσεως τίθεται κανὼν δικαίου, κατὰ τὸν ὁποῖον ὁ ἐργοδότης ὀφείλει νὰ τηρῇ ὡς πρὸς πάντας τοὺς ἐργαζομένους εἰς τὴν ἐπιχείρησίν του, τοὺς ἀνήκοντας εἰς τὴν αὐτὴν κατηγορίαν καὶ τελοῦντας ὑπὸ τὰς αὐτὰς συνθήκας, τὴν αὐτὴν συμπεριφοράν, οὕτως ὥστε, προβαίνων ἑκουσίως εἰς παροχήν, νὰ μὴ δύναται νὰ ἐξαιρῇ τῆς ἐπιδειχθείσης εὐνοίας τινὰς μόνον ἐκ τῶν ἀνηκόντων εἰς τὴν αὐτὴν κατηγορίαν μισθωτῶν, ἐκτὸς ἐὰν ἡ ἐξαίρεσις εἶναι ἀντικειμενικῶς δικαία καὶ εὔλογος (Ὀλ. Α.Π. 237/1966, ΕΕΔ 25, 808, Α.Π. 144/1967, ΕΕΔ 26, 760). Ἐκ τῶν ἀποδεικτικῶν στοιχείων ἐβεβαιώθη, ὅτι πρὸς ἀντιμετώπισιν τῆς ἐμφανιζομένης κατὰ τὸ θέρος ηὐξημένης ἐργασίας εἰς τὸ ἐναγόμενον λόγῳ τῆς ἀνάγκης ἐλέγχου καὶ διεκπεραιώσεως τῶν ὑποβαλλομένων αἰτήσεων τῶν ἐνδιαφερομένων ἀναπήρων καὶ θυμάτων πολέμου διὰ τὴν χορήγησιν βοηθημάτων λουτροθεραπείας, συγκροτεῖται ἑκάστοτε εἰδικὸν συνεργεῖον, ἀποτελούμενον κυρίως ἐκ τοῦ λογιστοῦ τοῦ Ταμείου καὶ δύο ὑπαλλήλων (μιᾶς γραφέως καὶ μιᾶς δακτυλογράφου), εἰς τοὺς ὁποίους διὰ τὴν παρεχομένην ὡς ἄνω πρόσθετον πέραν τοῦ νομίμου ὡραρίου των ἐργασίαν καταβάλλεται συμπληρωματικὴ ἀμοιβὴ ἀναλόγως τοῦ μισθοῦ των καὶ τῶν λοιπῶν ἐν γένει περιστάσεων. Πλὴν ὅμως τὰ ἁρμόδια ὄργανα τοῦ ἐναγομένου, διὰ νὰ ἀποκλείσουν ἐνδεχομένας διαμαρτυρίας τῶν ὑπαλλήλων ἐκείνων, οἵτινες δὲν μετέχουν τοῦ συνεργείου καὶ συνεπῶς στεροῦνται τῆς παρεχομένης προσθέτου ἀμοιβῆς, διανέμει συνήθως οἰκειοθελῶς εἰς αὐτοὺς ἓν ὡρισμένον χρηματικὸν ποσόν, καθοριζόμενον ὑπὸ τοῦ διευθυντοῦ του, μετ' ἔγκρισιν τῆς διοικούσης ἐπιτροπῆς, κατ' ἀναλογίαν δι' ἕκαστον ὑπάλληλον τοῦ Ταμείου, ὅπερ εἶναι μικρότερον κατὰ ποσὸν τοῦ καταβαλλομένου εἰς

ΧΡΟΝΙΚΑ ΟΡΙΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΠΑΡΟΧΗ ΑΛΛΟΥ ΕΙΔΟΥΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΡΟΣΘΕΤΟΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΚΥΡΙΑΝ

Άστική κύρωσις διά παρανόμους ύπερωρίας κατ' άρθρον 8 Ν.Δ. 4020/1959

Άκυρότης συμβάσεως, άντιβαινούσης εις κανόνα δημοσίας τάξεως ή άπαγορευτικήν διάταξιν Νόμου κατ' άρθρα 3, 174, 180 Άστικού Κώδικος.—Παροχή έργασίας ύπό μισθωτού είς τινα έργοδότην μετά την έξάντλησιν τού νομίμου ώραρίου έργασίας της ειδικότητός του.—Άκυρότης συμβάσεως και άξίωσις τού μισθωτού έκ τού άδικαιολογήτου πλουτισμού τού έργοδότου κατ' άρθρον 904 Άστικού Κώδικος.— Περιεχόμενον άξιώσεως.—Έλλειψις δικαιώματος προσαυξήσεως ωρομισθίου κατ' άρθρον 8 Ν.Δ. 4020/1959, προκειμένου περί παρανόμου ύπερωριακής άπασχολήσεως.—Άξίωσις άμοιβής έκ τού άρθρου 659 Άστικού Κώδικος.—Παροχή έργασίας ύπό σερβιτόρου έστιατορίου.—Άνάδεσις είς αύτόν και άλλης έργασίας.

Περίπτωσις της κατωτέρω αποφάσεως τού ώς έφετείου δικάσαντος κατά την έργατικήν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Άθηνών ύπήρξε παροχή έργασίας ύπό σερβιτόρου έστιατορίου.

Είς τούτον, έκτος τών καθηκόντων του ώς σερβιτόρου, άνετέθη ύπό τού έργοδότου του ή έκτέλεσις και έτέρας έργασίας, ή οποία συνίστατο είς την ανά τριήμερον μετάβασίν του είς την Κεντρικήν Άγοράν και Λαχαναγοράν Άθηνών διά την προμήθειαν και μεταφοράν τροφίμων πρός χρήσιν τού καταστήματος, την οποίαν ούτος άπεδέχθη και έξετέλεσεν. Άπασχολήθείς έπι 4 ώρας καθ' έκάστην, ήτοι άπό της 5 π.μ. μέχρι της 9 π.μ. ώρας είς τας έβδομάδας, πραγματοποιήσας ούτω 120 ώρας έν συνόλω τοιαύτης έργασίας, διά την οποίαν δέν έλαβεν άμοιβήν.

Προέκυψεν ούτω τό ζήτημα πρός άμοιβής ή άποζημιώσεως έδικαιούτο ό μισθωτός και περί τούτου άπησχολήθη τό Πρωτοδικείον διά της κατωτέρω αποφάσεώς του.

Πράγματι, ώς δέχεται τό Πρωτοδικείον, ή κατά τών προσαυξήσεως άμοιβής τού καταβαλλομένου ώρομισθίου τού μισθωτού κατ' άρθρον 8 ν.δ. 4020/1959 (ΕΕΔ 18, 1271) (περί της οποίας βλέπε Α.Π. 36/1968, εισηγητής *Κ. Παπαϊωάννου*, ΕΕΔ 27, 311 και τά αύτόθι σημειούμενα), δέν άναφέρεται είς την περίπτωσιν της αποφάσεως, διότι ή διάταξις έχει δε' όψιν της την ύπό τού μισθωτού παροχήν της συγκεκριμένης έργασίας δυνάμει της περί ταύτης συμβάσεως, διά την οποίαν

τούς παρέχοντας τάς ώς άνω ύπηρεσίας των και συμμετέχοντας τού συνεργείου μισθωτούς. Ύπό τά δεδομένα ταύτα πραγματικά περιστατικά άνισος μεταχείρισις της έναγούσης είς τό θέμα τούτο θά ήδύνατο νά προκύψη μόνον έάν αύτη ύπεστήριζε και έβεβαιούτο έκ τών άποδεικτικών στοιχείων, ότι ή μή συμμετοχή της είς τό σχηματισθέν συνεργείον ύπήρξεν άδικαιολόγητος ή ότι τό καταβληθέν είς αύτην έπίδομα είναι μικρότερον τού καταβληθέντος είς τούς μή έργασθέντας ύπερωριακώς συναδέλφους της, έφ' όσον τό καταβληθέν είς τούς έργασθέντας πέραν τού νομίμου ώραρίου των άποτελεί πρόσθετον παροχήν έπιβεβλημένην έκ τού νόμου (άρθρον 659 Α.Κ.) και όχι έκουσίαν τοιαύτην. Άλλ' ή ένάγουσα στηρίζει την άνωτέρω άπαίτησίν της μόνον είς τό γεγονός ότι είς τάς όμοιοβάθμους συναδέλφους της Π. και Χ. κατεβλήθη μεγαλύτερον ποσόν κατά τά έτη 1962, 1963, 1965 και 1966, ένώ κατά τό 1964 ούδέν έλαβε, καίτοι κατεβλήθη τοιούτον έπίδομα είς «έτέρους» όμοιοβάθμους της, τούς οποίους τό πρώτον ήδη διά τού έφετηρίου κατονομάζει. Έπομένως, έφ' όσον έκ τών άποδεικτικών στοιχείων έβεβαιώθη, ότι αί προαναφερόμεναι ύπάλληλοι Π. και Χ. συμμετείχον κατά τά ώς άνω έτη είς τό οίκεῖον συνεργεῖον και άπησχολήθησαν ύπερωριακώς, δέν δύναται νά άνακύψη θέμα άνίσου μεταχειρίσεως έκ τού ότι είς ταύτας κατεβλήθη ώς έπίδομα ποσόν μεγαλύτερον έκείνου, όπερ έλαβεν ή ένάγουσα. Όσον άφορᾷ δέ την άξίωσιν αύτης διά τό έτος 1964 όρθώς έκρίθη ώς άόριστος ύπό της έκκαλουμένης αποφάσεως, άφού δέν καθωρίζετο, έάν διενεμήθη παρόμοιον έπίδομα είς τούς μή έργασθέντας ύπερωριακώς και είς ποίους συγκεκριμένως,

ισχύουν καὶ νόμιμα χρονικὰ ὅρια ἐργασίας, ἐν ὑπερβάσει τῶν ὁποίων ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς παρέχεται ἡ προσαύξησις τοῦ «καταβαλλομένου ὡρομισθίου».

Ἐδῶ ἐπρόκειτο περὶ παρεπομένης συμβάσεως, διὰ τὴν ὁποίαν δὲν εἶχε συνομολογηθῇ μισθὸς καὶ διὰ τὴν ὁποίαν, ἐφ' ὅσον εἶναι ἄκυρος, λόγῳ ἀπασχολήσεως τοῦ μισθωτοῦ ἐν τῇ κυρίᾳ ἐργασίᾳ του πέραν τῶν νομίμων δι' αὐτὴν χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας (ἴδετε περὶ τούτου Α.Π. 442/1964, εἰσηγητὴς Π. Δαλιάνης, ΕΕΔ 23, 906), παρέχεται ἀξίωσις τοῦ μισθωτοῦ πρὸς ἀπόδοσιν εἰς αὐτὸν τῆς ὠφελείας τοῦ ἐργοδότου κατ' ἄρθρον 904 Α.Κ. (ἴδετε Α.Π. 38/1968, εἰσηγητὴς *Κων. Βλαμαρῆς*, ΕΕΔ 27, 423).

Περὶ τῆς ἐκ τοῦ ἄρθρου 659 Ἀστικοῦ Κώδικος ἀξιώσεως ἴδετε ἐκ τῶν τελευταίων τὴν Α.Π. 662/1967 (εἰσηγητὴς *Κ. Ζοχαρῆς*), ΕΕΔ 27, 150 καὶ τὰ αὐτόθι σημειούμενα, ἔνθα καὶ λοιπαὶ παραπομπαί.

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 4008/1968

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν
Πρόεδρος ὁ κ. **Ν. Μελᾶς**
Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. **Ν. Καβαλλιέρος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Χ. Ἀνδριανάτος, Θ. Σούλης

Ἐρευνητέον εἶναι τὸ τίμημα τῆς φύσεως καὶ τοῦ ὕψους τῆς ἀμοιβῆς, τὴν ὁποίαν δικαιοῦται νὰ λάβῃ ὁ ἐνάγων διὰ τὴν ἀπασχόλησίν του, ἥτις παρεσχέθη μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ νομίμου ὡραρίου του καὶ εἶναι διάφορος τῶν καθηκόντων του ὡς σερβιτόρου, συνισταμένων εἰς τὴν προπαρασκευὴν τοῦ χώρου τοῦ καταστήματος πρὸ τῆς ἀφίξεως τῶν πελατῶν καὶ εἰς τὴν περιποίησίν των διὰ τῆς προσφορᾶς τῶν φαγητῶν, κατὰ τὰς ὥρας τῆς λειτουργίας του, δοθέντος ὅτι διὰ τῆς παραγράφου 4 τῶν ὑπ' ἀριθ. 4/1962 καὶ 11/1965 ἀποφάσεων τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ ἑστιατορίων, ζυθεστιατορίων κλπ. ἁπάσης τῆς χώρας», ἐγκριθεισῶν μετὰ τροποποιήσεων διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 28133/1963 καὶ 34915/1965 κοινῶν ἀποφάσεων τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας, ἀπαγορεύεται εἰς τοὺς ἐργοδότας τῶν ἀνωτέρω ἐπιχειρήσεων νὰ χρησιμοποιοῦν τοὺς σερβιτόρους των καθ' οἱονδήποτε τρόπον εἰς τὴν μεταφορὰν τροφίμων.

Κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 3, 174 καὶ 180 Α.Κ. εἶναι ἄκυρος καὶ λογίζεται ὡς μὴ γενομένη πᾶσα σύμβασις, ἀντιβαίνουσα εἰς κανόνα δημοσίας τάξεως ἡ ἀπαγορευτικὴν διάταξιν νόμου, ἐφ' ὅσον ἄλλο τι δὲν συνάγεται ἐξ αὐτῆς, διὰ δὲ τῶν ἄρθρων 17 καὶ 20 τοῦ πρ. δ/τος τῆς 8/13.4. 1932 «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν νόμων περὶ χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας εἰς τὰ καταστήματα κλπ.», ὡς τὸ πρῶτον ἐξ αὐτῶν ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 2 § 1 ν.δ. 4020/1959 καὶ τὸ δεύτερον ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 5 § 4 ν.δ. 3789/1957, ὡρίσθη, ὅτι προκειμένου περὶ προσωπικοῦ ἀπασχολουμένου ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου εἰς καταστήματα καὶ πάσης φύσεως ἐπιχειρήσεις, ἐκμεταλλεύσεις κλπ., διὰ τὸ ὁποῖον ἐπιτρέπεται κατὰ τὰς ἰσχυούσας διατάξεις διάρκεια ἀπασχολήσεως μεγαλυτέρα τῶν 8 ὡρῶν ἡμερησίως ἢ 48 ὡρῶν ἑβδομαδιαίως, δύνανται δι' ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἐκδοθησομένων κατὰ τὴν προβλεπομένην ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 17 διαδικασίαν, νὰ περιορίζωνται αἱ ὧραι ἐργασίας τοῦ ὡς ἄνω προσωπικοῦ μέχρις 8 ἡμερησίως ἢ 48 ἑβδομαδιαίως, πᾶσα δὲ παράβασις τῶν διατάξεων τούτων τιμωρεῖται διὰ τῶν ποινῶν τοῦ ἄρθρου 3 ν. ΓΧΛΔ', ὡς ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω διατάξεων προκύπτει, ὅτι ἡ σύμβασις, διὰ τῆς ὁποίας παρέχεται ἑτέρα ἐργασία ὑπὸ μισθωτοῦ, ἐργαζομένου εἴς τινα τῶν ὑπαγομένων εἰς τὴν προαναφερομένην ρύθμισιν ἐπιχειρήσεων, μετὰ τὴν παροχὴν τῆς ἐργασίας του εἰς ταύτας, ἥτις ἐξήντλησε τὸ νόμιμον ὡράριον τῆς εἰδικότητός του, ἀπαγορεύεται διὰ λόγους δημοσίας τάξεως καὶ συνεπῶς εἶναι ἄκυρος, ὁ δὲ μισθωτὸς παρασχὼν τὰς ὑπηρεσίας του εἰς ἐκτέλεσιν τοιαύτης συμβάσεως μετὰ τὴν συμπλήρωσιν κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν τοῦ νομίμου ὡραρίου του, δὲν ἔχει ἀξίωσιν διὰ τὴν ὡς ἄνω δευτέραν ἐργασίαν πρὸς καταβολὴν τοῦ μισθοῦ του, δυνάμενος μόνον νὰ ἀπαιτήσῃ, βάσει τοῦ ἄρθρου 904 Α.Κ., τὴν ἀπόδοσιν τῆς προσπορισθείσης ἐντεῦθεν ὠφελείας τοῦ ἐργοδότου, συνισταμένης εἰς πᾶν ὅ,τι οὗτος θὰ ἐδαπάνα, προσλαμβάνων ἀναγκαίως διὰ τὰς ὑπηρεσίας ταύτας, δυνάμει ἐγκύρου συμβάσεως, ἕτερον μισθωτόν, διαθέτοντα τὰς αὐτὰς ἱκανότητας καὶ προσόντα πρὸς τὸν ἐργασθέντα καὶ τελοῦντα ὑπὸ τὰς αὐτὰς περιστάσεις (Α.Π. 510/1964, ΕΕΔ 23, 977, Α.Π. 462/1965, ΕΕΔ 24, 1367). Πρόσθετον ἑρμηνευτικὸν ἐπιχείρημα πρὸς ἐνίσχυσιν τῆς ἀνωτέρω δεκτῆς γενομένης ἀ-

πόφεως παρέχει καὶ ἡ παρεμφερὴς διάταξις τοῦ ἄρθρου 16 περ. δ/τος τῆς 27.6.1932 «περὶ κωδικοποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ ὀκταώρου ἐργασίας διατάξεων», κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ ἐργοδότης τῶν ὑπαγομένων εἰς τοῦτο ἐπιχειρήσεων δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ἀπασχολήσῃ κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν ἐργασίας ἐργάτας ἢ ὑπαλλήλους ἐργασθέντας εἰς ἕτερον ἐργοστάσιον ἢ ἕτερον τόπον ἐργασίας καθ' ὅλον τὸν νόμιμον χρόνον τῆς ἡμερησίας ἐργασίας των, δυνάμενος μόνον ν' ἀπασχολήσῃ τοὺς ἐργασθέντας κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν εἰς ἄλλους ἐργοδότας ἐπὶ χρόνον μικρότερον τοῦ ὀκταώρου, ἀλλὰ μόνον διὰ τὸν χρόνον, τὸν ἀπαιτούμενον πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ νομίμου ἀνωτάτου ὁρίου ἡμερησίας ἀπασχολήσεως, ὁπότε ὁ μισθωτὸς δικαιοῦται καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην νὰ ἀπαιτήσῃ τὰς ἀξιώσεις του κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ (Πρωτ. Ἀθηνῶν 21105/1966, ΕΕΔ 25, 1451).

Περαιτέρω ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 8 § 2 ν.δ. 4020/1959, ὁριζούσης ὅτι «μισθωτοί, ἀπασχολούμενοι ἐπὶ πλέον τῶν δι' ἑκάστην κατηγορίαν ἐπιτρεπομένων ἀνωτάτων ὁρίων ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεως ἢ ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς, πέραν τῶν ἐκ τῶν ἀρχῶν τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἀπαιτήσεών των, δικαιοῦνται καὶ ἀποζημιώσεως ἴσης πρὸς 75% τοῦ καταβαλλομένου ὡρομισθίου των», συνδυαζομένης πρὸς τὴν τοιαύτην τοῦ ἄρθρου 18 § 2 περ. δ/τος τῆς 8/13.4.1932, προκύπτει σαφῶς, ὅτι αὐτὴ ἀφορᾷ ἀπασχόλησιν τοῦ μισθωτοῦ πέραν τῶν νομίμων χρονικῶν ὁρίων τῆς εἰδικότητός του εἰς τὸν αὐτὸν ἐργοδότην καὶ εἰς τὴν αὐτὴν ἐργασίαν, ὀφείλοντα ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, ἐκτὸς τῆς ἀποζημιώσεως βάσει τῶν ἀρχῶν τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, καὶ ἀποζημίωσιν, ἴσην πρὸς 75% ἐπὶ τοῦ ὡρομισθίου του, ὄχι δὲ καὶ εἰς τὰς περιπτώσεις ἐκείνας, κατὰ τὰς ὁποίας ἡ πέραν τοῦ νομίμου ὡραρίου ἀπασχόλησις πραγματοποιεῖται εἰς πλείονας ἐργοδότας ἢ εἰς τὸν αὐτὸν μὲν ἐργοδότην, ἀλλὰ εἰς ἐργασίαν διάφορον τῆς προηγουμένης, ἥτις ἐξήντλησε τὸ νόμιμον ὡράριον. Ἐκ τούτων ἕπεται, ὅτι ἡ τετράωρος ἡμερησία ἀπασχόλησις τοῦ ἐνάγοντος ἀπὸ τῆς 20.12.1964 μέχρι τῆς 31.3.1965, πέραν τῆς ἐργασίας του ὡς σερβιτόρου, δὲν ἀποτελεῖ ὑπερωριακὴν ἐργασίαν, ὡς πεπλανημένως ἐγένετο δεκτὸν ὑπὸ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως, καὶ συνεπῶς, ἐφ' ὅσον μὲν αὐτὴ παρεῖχετο μέχρι συμπληρώσεως τοῦ νομίμου ὡραρίου τῶν 10 ὡρῶν τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, συνολικῶς μετὰ τῆς ἐργασίας τοῦ σερβιτόρου, παρέχει εἰς ταῦτον ἀξίωσιν περὶ καταβολῆς ἀναλόγου συμπληρωματικῆς ἀμοιβῆς, βάσει τοῦ ἄρθρου 659 Α.Κ. καὶ ὄχι ἀποζημιώσεως κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, προσηυξημένης κατὰ 75% (Α.Π. 46/1967, Α.Π. 227/1967, Πρωτ. Ἀθηνῶν 20661/1966, ΕΕΔ 26, σ. 349, 801, 237). Καθ' ὅσον δὲ αὐτὴ παρεσχέθη πέραν τοῦ νομίμου 10ώρου ἱδρύει ἀξίωσιν πρὸς ἀπόδοσιν τῆς ἐντεῦθεν, λόγῳ τῆς ἀκυρότητος τῆς συμβάσεως, προσπορισθείσης ὠφελείας τοῦ ἐναγομένου, ἄνευ τῆς εἰρημένης προσαυξήσεως 75%. Ἑπομένως ἐσφαλεν ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, κρίνασα νόμιμον τὸ αἴτημα περὶ καταβολῆς προσαυξήσεως, ὡς στηριζόμενον εἰς τὸ ἄρθρον 8 § 2 ν.δ. 4020/1959 καὶ ἐπιδικάσασα κατόπιν τούτου προσαύξησιν 75% ἐπὶ τοῦ ὡρομισθίου τοῦ ἐνάγοντος ἐκ τῆς αἰτίας ταύτης. Ἐσφαλμένως ἐπίσης ἡ αὐτὴ ἀπόφασις ὑπελόγισε τὰ ὀφειλόμενον ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου ὡρομίσθιον διὰ τὴν τοιαύτην ἐργασίαν εἰς 14,57 δραχμάς, λαβοῦσα ὡς βάσιν τὸν ἀπὸ 1.7.1965 καὶ ἐφεξῆς συμφωνηθέντα διὰ τῆς ἀπὸ 24.11.1965 συμβάσεως μηνιαῖον μισθὸν τῶν 2.915 δραχμῶν, ἀντὶ νὰ ὑπολογίσῃ τοῦτο ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ καταβαλλομένου μέχρι τῆς 30.6.1965 μηνιαίου μισθοῦ τῶν 2.650 δραχμῶν, ὅστις ἄλλωστε ἀπετέλει τὴν εὔλογον ἀμοιβὴν διὰ τὴν ὡς ἄνω ἐργασίαν, τὴν ὁποίαν θὰ κατέβαλλεν ἡ ἐναγομένη, ἐὰν ἀπησχόλει ἕτερον μισθωτόν, διαθέτοντα τὰς αὐτὰς μετὰ τοῦ ἐνάγοντος ἱκανότητας καὶ προσόντα καὶ τελοῦντα ὑπὸ τὰς αὐτὰς περιστάσεις.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Ι. ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΑΝΑΠΗΡΩΝ

Άδεια ἀναπήρων πολέμου διὰ λουτροθεραπείαν καὶ ἀεροθεραπείαν.

Ἀνάπηροι, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ Α.Ν. 1324/1949.— Δικαίωμα ἀδείας διὰ λουτροθεραπείαν καὶ ἀεροθεραπείαν κατ' ἄρθρα 51, 52, 53, 54 τοῦ ἀνωτέρω Νόμου. — Ἀναγκαία ἡ προηγουμένη ἀπόφασις τῆς ἁρμοδίας Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς.

Ἀρείου Πάγου 20/1968, Τμ. Γ'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Θ. Καμπέρης**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Ἀντ. Κοζύρης**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Π. Ἰωαννίδης, Κ. Μπαλντὰς

(*) Ἐν τῇ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῇ καὶ τῷ Β' κεφαλαίῳ αὐτῆς ἐκτίθεται, ὅτι ὁ ἐνάγων, ἀνάπηρος πολέμου τυγχάνων (ἀξιωματικὸς ἐν καταστάσει πολεμικῆς διαθεσιμότητος), προσληφθεὶς ἐν ἔτει 1948 παρὰ τῆς ἐναγομένης Ἀνωνύμου Ἑταιρείας, ἀσκούσης ἐπιχείρησιν ἐμπορίας πετρελαιοειδῶν, διὰ συμβάσεως ἀορίστου χρόνου, ὑπηρέτησεν ἔκτοτε, ὡς καὶ κατὰ τὸν κρίσιμον ἐν τῇ ἀγωγῇ χρόνον 1952 - 1964 εἰς τὰ ἐν Ἀθήναις Γραφεῖα αὐτῆς, ἀρχικῶς ὡς ὑπάλληλος τοῦ λογιστηρίου, ἐν συνεχείᾳ ὡς βοηθὸς ἀρχιλογιστοῦ, μετέπειτα ὡς βοηθὸς τοῦ διευθυντοῦ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπηρεσιῶν καὶ ἐφεξῆς ὡς προϊστάμενος τῆς Ὑπηρεσίας εἰσπράξεων καὶ περαιτέρω ὅτι ἡ ἐναγομένη, καίτοι ἦτο ὑπόχρεως, ἵνα παρέχῃ τούτῳ κατ' ἔτος ἄδειαν 30 ἡμερῶν μετὰ πλήρων ἀποδοχῶν, πέραν τῆς κανονικῆς τοιαύτης, πρὸς μετάβασίν του εἰς κέντρα λουτροθεραπείας, ἄλλως ἀεροθεραπείας κλπ., ἐν τούτοις ἠρνήθη νὰ πράξῃ τοῦτο. Διώκεται δὲ δι' αὐτῆς καὶ κατ' ἐκτίμησιν τοῦ δικογράφου ταύτης ἡ ἀποζημίωσις τοῦ ἐνάγοντος κατὰ τὰς περὶ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἀρχὰς κυρίως μὲν διὰ τὴν μὴ χορήγησιν αὐτῷ τῆς ἀναπηρικῆς ἀδείας πρὸς λουτροθεραπείαν ἐτῶν 1952 - 1964, ἐπικουρικῶς δὲ ἡ τοιαύτη ἀποζημίωσις διὰ μὴ χορήγησιν τῆς ἀναγκαίας καθ' ἕκαστον ἔτος ἀναπηρικῆς ἀδείας πρὸς ἀεροθεραπείαν εἰς κέντρα παραθερισμοῦ, τοῦ ἰδίου διαστήματος.

Κατὰ μὲν τὸ ἄρθρον 1 § 1 ἀ.ν. 1324/1949, κυρωθέντος διὰ τοῦ νόμου 1487/1950 «περὶ προστασίας καὶ ἀποκαταστάσεως τῶν ἀναπήρων πολέμου ὁπλιτῶν καὶ θωμάτων πολέμου», ἀνάπηροι, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ παρόντος, νοοῦνται οἱ ὁπλῖται τοῦ στρατοῦ, ξηρᾶς, θαλάσσης καὶ ἀέρος, ἀπὸ τοῦ βαθμοῦ τοῦ ἐπιλοχίου καὶ κάτω, κατὰ δὲ τὰ ἄρθρα 51, 52, 53 καὶ 54 τοῦ ἰδίου νόμου, ὡς τὸ τελευταῖον ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ νόμου 1875/1951, οἱ μὲν ἀνάπηροι πολέμου ὁπλῖται δικαιοῦνται, τηρουμένης τῆς ὁριζομένης διαδικασίας, ὅπως μεταβαίνωσι κατὰ τὴν θερινὴν περίοδον ἑνάστου ἔτους εἰς κέντρα λουτροθεραπείας, ἀεροθεραπείας, οἱ δὲ ἀνάπηροι ἀξιωματικοί, ὑπαξιωματικοὶ (ν.4506/1930, 2588/1941, 363/1943), ὅπως μεταβαίνωσιν εἰς κέντρα παραθερισμοῦ διὰ τὴν βελτίωσιν τῆς ὑγείας των. Περαιτέρω δὲ ὁρίζεται, ὅτι πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ ἀνωτέρω σκοποῦ αἱ Δημόσιαι Ὑπηρεσίαι, ὡς καὶ αἱ πάσης φύσεως ἰδιωτικαὶ ἐπιχειρήσεις, Δῆμοι, Κοινότητες, ὑποχρεοῦνται, ὅπως, καθ' ὑπέρβασιν τῆς ὑπὸ τῶν οἰκείων νόμων καὶ κανονισμῶν προβλεπομένης ἀδείας, παρέχωσιν εἰς τοὺς ἀναπήρους ὑπαλλήλους των, ὁπλίτας ἢ ἀξιωματικοὺς καὶ ὑπαξιωματικούς, κατ' ἔτος 30ήμερον ἄδειαν μετὰ πλήρων ἀποδοχῶν πρὸς μετάβασιν τούτων, ἀντιστοίχως, εἰς κέντρα λουτροθεραπείας, ἀεροθεραπείας.

Ἐκ τοῦ ὅλου τῶν ἄνω διατάξεων, ἐν συνδυασμῷ λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν, σαφῶς προκύπτει, ὅτι, προκειμένου περὶ ὑπαλλήλων, ἀνωτέρω ἀξιωματικῶν, τελούντων εἰς κατάστασιν πολεμικῆς διαθεσιμότητος, ὡς ὁ ἐνάγων, ἵνα οὗτοι τύχωσι τῆς ἀδείας ἀεροθεραπείας, ἧς καὶ μόνον δικαιοῦνται παρὰ τῆς ἐπιχειρήσεως, παρ' ᾗ ἐργάζονται, δέον νὰ συντρέχωσιν αἱ τασσόμεναι προϋποθέσεις παροχῆς τῆς ἀεροθεραπείας, ἤτοι πρέπει προηγουμένως νὰ ἀποφανθῇ περὶ τούτου ἡ ὁριζομένη Ὑγειονομικὴ Ἐπιτροπή, καθορισθῇ ὁ τόπος καὶ ὁ χρόνος ἐκτελέσεως τῆς ἀεροθεραπείας ταύτης, εὐθὺς δὲ μετὰ τοῦτο ὁ ἀνάπηρος ἀξιωματικὸς δέον νὰ γνωστοποιήσῃ τὴν βεβαιωθεῖσαν ἀνάγκην τῆς ἀεροθεραπείας του εἰς τὸν ἐργοδότην αὐτοῦ καὶ νὰ ζητήσῃ παρ'

(*) Μετὰ τὴν ἀναιρετικὴν ἐπ' ἀριθ. 408/1967 Β' Τμήματος τοῦ Ἀρείου Πάγου, ΕΕΔ 26, 1115. Ἴδετε καὶ αὐτόθι σημειώσεις μας ἐπὶ τοῦ θέματος.

αὐτοῦ ἄδειαν, μετὰ πλήρων ἀποδοχῶν, ἐκεῖνος δὲ ὑποχρεοῦται νὰ χορηγήσῃ αὐτῷ ταύτην, ὑπέχων ἄλλως ὑποχρέωσιν πρὸς ἀποζημίωσιν.

Κατ' ἀκολουθίαν τῶν ἀνωτέρω ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή, ὡς πρὸς μὲν τὴν κυρίαν βάσιν αὐτῆς, τῆς μὴ χορηγήσεως τῆς ἀναπηρικῆς ἀδείας πρὸς λουτροθεραπείαν τῷ ἐνάγοντι, ἔχοντι, καθ' ἃ ὑπ' αὐτοῦ ὁμολογεῖται, τὴν ἰδιότητα τοῦ ἀξιωματικοῦ ἐν πολεμικῇ διαθεσιμότητι, εἶναι νόμῳ ἀστήρικτος καὶ ἀπορριπτέα ὡς τοιαύτη, ὡς πρὸς δὲ τὴν ἐπικουρικὴν αὐτῆς τοιαύτην παρίσταται νόμῳ βάσιμος καὶ παραιτέρω ἐρευνητέα κατ' οὐσίαν.

Ὡς προκύπτει ἐκ τῶν καταθέσεων τῶν ἐνόρκως ἐνώπιον τοῦ πρωτοδίκως δικάσαντος δικαστοῦ ἐξετασθέντων ἀμφοτέρων μαρτύρων, πάντων τῶν ἐπικαλουμένων καὶ προσαγομένων ἐγγράφων, ἐν οἷς καὶ αἱ ἔνορκοι βεβαιώσεις, περιέχουσαι τὰς ἐνώπιον συμβολαιογράφων ληφθείσας μαρτυρίας, ὡς καὶ αἱ ἀπὸ 20.2 1965 καὶ 7.1.1966 δύο βεβαιώσεις τοῦ Γενικοῦ Ἐπιτελείου Στρατοῦ (Διεύθυνσις Ἀναπήρων), ὁ ἐνάγων, ὢν ἀνάπηρος πολέμου ἀξιωματικός, τυγχάνων δὲ ἐν πολεμικῇ διαθεσιμότητι, ἐκρίθη παρὰ τῆς ἁρμοδίας, νομίμως δὲ ὁρισθείσης Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς, ὡς ἔχων ἀνάγκην ἀεροθεραπείας, μόνον διὰ τὰ ἔτη 1960 - 1964, ὡς καὶ ὅτι οὗτος ἠτήσατο παρὰ τῆς ἐναγομένης ἐργοδοτιδός του, ὁμολογούσης τὴν ἐργασιακὴν σχέσιν, σχετικὴν ἄδειαν μεταβάσεώς του εἰς κέντρα παραθερισμοῦ διὰ ἀεροθεραπείαν, πλὴν αὐτῆ, διότι εἶχεν ἀνάγκην τῶν ὑπηρεσιῶν του, καὶ ἵνα μὴ στερηθῇ τούτων, ἠρνήθη τὴν χορήγησιν τῆς αἰτηθείσης ἀναπηρικῆς ἀδείας. Διὰ τὰ ἄλλα ἐν τῇ ἀγωγῇ ἔτι οὐδαμῶς ἐβεβαιοῦτο, κατὰ τὴν κοίσιν τοῦ δικαστηρίου τούτου, ὅτι ὑφίσταται καθ' ἕκαστον ἐξ αὐτῶν γνωμοδότησις τῆς ἁρμοδίας Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς περὶ τῆς ἀνάγκης ἀεροθεραπείας τοῦ ἐνάγοντος καὶ ὅτι ὑπέβαλεν εἰς τὴν ἐναγομένην τοιαύτην γνωμοδότησιν ἢ ὅτι ἠτήσατο οὗτος ἄδειαν, ὅπως μεταβῇ καθ' ὡρισμένον χρόνον εἰς κέντρα ἀεροθεραπείας. Ἀπορίᾳ ἰσχυρῶς ἐνισχυομένῃ, ἰδίᾳ ἐκ τῶν δύο ὡς ἄνω βεβαιώσεων τοῦ Γενικοῦ Ἐπιτελείου Στρατοῦ (Διεύθυνσις Ἀναπήρων) καὶ καθ' ἃς ὁ ἐνάγων μόνον διὰ τὰ ἔτη 1960 - 1964 ἔτυχεν ἐπιδόματος ἀεροθεραπείας, ἐξ οὗ ἔπεται, ὅτι διὰ τὰ λοιπὰ ἐν τῇ ἀγωγῇ ἔτη δὲν ἐνεκρίθη ἡ μετάβασις τούτου εἰς κέντρα παραθερισμοῦ δι' ἀεροθεραπείαν. Ἀκολούθως πᾶσι τούτοις οὐχὶ ὀρθῶς ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ἐπεδίκασε τῷ ἐνάγοντι ἀποζημίωσιν διὰ μὴ χορήγησιν ἀναπηρικῆς ἀδείας πρὸς λουτροθεραπείαν, κατὰ παραδοχὴν τῆς κυρίας βάσεως τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς, ἐτῶν 1952 - 1964, ἐξαιρέσει τοῦ ἔτους 1957, δι' ὃ ὑφίσταται κρίσις τελεσίδικος, ἀντὶ τῆς ἐπιδικάσεως τοιαύτης δι' ἀεροθεραπείαν καὶ δὴ μόνον διὰ τὰ ἔτη 1960 - 1964, κατὰ παραδοχὴν δὲ τῆς ἐπικουρικῆς βάσεως καὶ ἧς ἀποζημιώσεως ῥητέον τὸ ὕψος καὶ δὲν πλήττεται διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως, ἐφ' ᾧ καὶ δέον, ὅπως δεκτοῦ ἐν μέρει γιγομένου τοῦ συναφοῦς τρίτου λόγου ἐφέσεως τῆς ἐναγομένης, μεταρρυθμισθῇ αὕτη, ἐπὶ τῷ τέλει νὰ ἀπορριφθῇ ἐν μέρει ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή, ὡς κατ' οὐσίαν ἀβάσιμος, κατὰ τὸ ὧδε ἐξεταζόμενον Β', ὡς εἴρηται, κεφάλαιον αὐτῆς.

II. ΥΠΑΛΛΗΛΟΙ ΙΔΙΩΤΙΚΟΙ

Ὑπαλληλικὴ ἰδιότης πτυχιούχων Σχολῆς Τουριστικῶν Ἐπαγγελμάτων

Τίνες θεωροῦνται ὑπάλληλοι εἰς τὰς μετὰ τῶν ἐργοδοτῶν των ἐργασιακὰς σχέσεις κατὰ τὸν Νόμον 4032/1960.—Ἔλλειψις ὑπαλληλικῆς ἰδιότητος σερβιτόρου καὶ ἔλλειψις δικαιώματος ἀποζημιώσεως κατ' ἄρθρον 8 § 4 Ν.Δ. 3789/1957.

Ἀρείου Πάγου 73/1968, Τμ. Γ'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Θ. Καμπέρης**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Ἀντ. Φλῶρος**
Διαιτηταὶ οἱ κ.κ. Σ. Εὐθυμίου, Γ. Εὐσταθίου

Ἐκ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 2, 4 καὶ 5 τοῦ ἀ.ν. 584/1937, 3 §§ 7, 10 καὶ 5 τοῦ ν.δ. 3594/1956 καὶ 5 τοῦ νόμου 4032/1960, ἰσχύσαντος ἀπὸ τῆς κατὰ τὴν 14ην Ἰανουαρίου 1960 δημοσιεύσεώς του, σαφῶς ἐξάγεται, ὅτι θεωροῦνται εἰς τὰς μετὰ τῶν ἐργοδοτῶν ἐργασιακὰς τῆς εἰδικότητός των σχέσεις ὡς ὑπάλληλοι οἱ πτυχιοῦχοι τῆς Ἀνωτέρας καὶ Στοιχειώδους Ἐκπαιδεύσεως τῆς ὑπὸ τοῦ πρώτου τῶν ἀνωτέρω νόμων προβλεπομένης Σχολῆς, ὡς καὶ οἱ μέχρι «τοῦδε», ἤτοι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ ὡς ἄνω νόμου 567/1937 τῆς αὐτῆς Σχολῆς, ὡς καὶ ὅσοι ἐφεξῆς φοιτήσωσιν εὐδοκίμως εἰς τμήματα μετεκπαιδεύσεως, διαρκείας ὀκτὼ τοὐλάχιστον μηνῶν, καὶ λάβωσι πτυχίον τοῦ Τμήματος τούτου, καταργηθείσης πάσης διατάξεως, ἀντικειμένης εἰς τὴν τελευταίαν ὡς ἄνω διάταξιν τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 4032/

1960. Μέχρι «τοῦδε» δὲ πτυχιοῦχοι τῶν Τμημάτων μετεκπαιδεύσεως θεωροῦνται οἱ μέχρι τῆς ἰσχύος τοῦ ὡς ἄνω νόμου 4032/1960 (14.1.1960) ὑποστάντες ἐπιτυχῶς, μετὰ παρακολούθησιν τῶν μορφωτικῶν διαλέξεων, τὰς πρὸς ἀπόκτησιν τοῦ πτυχίου ἐξετάσεις, ἀνεξαρτήτως τῆς χρονολογίας, ἣν φέρει τὸ χορηγούμενον πτυχίον, ὅπερ ἀποτελεῖ πιστοποίησιν τοῦ ἀποτελέσματος τῶν ἐξετάσεων, ὁ χρόνος τῶν ὁποίων λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν διὰ τὴν πλήρωσιν τῆς προϋποθέσεως τοῦ ἄρθρου 5 § 1 τοῦ νόμου 4032/1960, ἐνῷ ἡ προηγουμένη τῆς ἐνάρξεως τοῦ νόμου τούτου παρακολούθησις τῶν μορφωτικῶν διαλέξεων δὲν πληροῖ τὴν προϋπόθεσιν τοῦ νόμου τούτου, ὁπόταν αἱ ἐξετάσεις ἔλαβον χώραν μετὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἰσχύος αὐτοῦ, διότι ἀντίθετος ἐκδοχὴ θὰ ἀντέβαινεν εἰς τὴν ρητὴν διάταξιν τοῦ ὡς ἄνω ἄρθρου 5 νόμου 4032/1960. Ἑπομένως, σύμφωνον ἔχει καὶ τὸ Τμῆμα τοῦτο τὴν γνώμην πρὸς τὴν ὑπὸ τῆς ἀναιρετικῆς ἀποφάσεως(*) ἐξενεχθεῖσαν ἐπὶ τοῦ ζητήματος, δι' ὃ ἐγένετο ἡ ἀναίρεσις.

Ἐκ τῶν καταθέσεων τῶν ἐξετασθέντων μαρτύρων καὶ τῶν ἐνώπιον συμβολαιογράφου ἐνόρκων τοιούτων καὶ τῶν ἐπικαλουμένων καὶ προσαγομένων ἐγγράφων ἀποδεικνύεται, ὅτι ὁ ἐνάγων παρηκολούθησε μορφωτικὰς διαλέξεις ἀπὸ 6 Ἀπριλίου 1959 μέχρι 26 Μαΐου 1959 εἰς τὰ ἐν Ἀθήναις διδακτήρια τῆς Σχολῆς Τουριστικῶν Ἐπαγγελμάτων καὶ ἔτυχε τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1065 καὶ ἀπὸ 4.4.1960 πτυχίου, ὡς καὶ ἐξ αὐτοῦ τούτου προκύπτει, συμφώνως πρὸς τὴν διάταξιν τῆς παραγράφου 10 ἄρθρου 3 ν.δ. 3594/1956, εἰς τὰς πρὸς τοῦτο δὲ ἐξετάσεις ὑπεβλήθη τὴν 12 Φεβρουαρίου 1960, τὰ ἀποτελέσματα τῶν ὁποίων ἐπεκυρώθησαν ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 4 Ἀπριλίου 1960, μεθ' ὃ ἐχορηγήθη τὸ ὡς ἄνω πτυχίον, καθ' ἃ ἀποδεικνύεται ἐκ τοῦ ἐν φωτοτυπίᾳ προσαγομένου ἀντιγράφου, κεκυρωμένου ὑπὸ δικηγόρου, τῆς ὑπ' ἀριθ. 328 τῆς 2 Φεβρουαρίου 1968 βεβαιώσεως τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ τῆς Σχολῆς Τουριστικῶν Ἐπαγγελμάτων. Τὴν ἐντεῦθεν δὲ ἀναμφισβήτητον ἀπόδειξιν οὐδόλως ἀναιρεῖ ἡ ἐν τῷ χορηγηθέντι ἐπαγγελματικῷ βιβλιαρίῳ φερομένη χρονολογία τῆς 14.6.1960. Ἑπομένως δὲν λογίζεται ὁ ἐνάγων ὑπάλληλος κατ' ἐφαρμογὴν τῶν ὡς ἄνω διατάξεων, ἐπὶ τῶν ὁποίων καὶ στηρίζει ἐν τῇ ἀγωγῇ τὴν ὑπαλληλικήν αὐτοῦ ἰδιότητα καὶ δὴ εἰς τὴν λῆψιν πτυχίου μετὰ παρακολούθησιν μορφωτικῶν διαλέξεων, οὐδὲ καὶ ἡ ἐργασία τοῦ σερβιτόρου, ἣν παρέχει, εἶναι κατὰ κύριον χαρακτῆρα πνευματική, ἀλλὰ σωματική. Ἀντιθέτως ἀποφανθεὶς ὁ Πρωτοδίκης ἐσφαλεν, ἐφ' ᾧ δέον νὰ μεταρρυθμισθῇ ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις κατὰ τὸν περὶ τούτου τρίτον λόγον ἐφέσεως, δι' οὗ ὡρισμένως ἀποδίδεται ἡ πλημμέλεια ὅτι ὁ Πρωτοδίκης ἐσφαλμένως ἐδέχθη τὴν συνδρομὴν τῶν κατὰ τὰ ἄνω νομίμων προϋποθέσεων τῆς ὑπαλληλικῆς ἰδιότητος, ἣν ἡ ἐναγομένη καὶ πρωτοδίκως ἠμφισβήτησε καὶ δὴ ἐπὶ τῷ ἀνωτέρω λόγῳ. Ἀφ' ἑτέρου ἐκ τῶν ὡς ἄνω ἀποδεικτικῶν στοιχείων δὲν ἀποδεικνύεται, ὅτι ἡ ἐναγομένη καὶ ἂν ἔλαβε γνῶσιν τῆς λήψεως τοῦ πτυχίου ἐν καιρῷ κατήρτισε μετὰ τοῦ ἐνάγοντος σύμβασιν ἀναγνωρίσεως τῆς ὑπαλληλικῆς ἰδιότητος αὐτοῦ, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ὅτι αὕτη δὲν θέλει ἀμφισβητήσει τὴν ὑπαλληλικὴν ἰδιότητα κατὰ πᾶσαν σχέσιν τῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ δὴ ἐν ἀναφορᾷ πρὸς δικαίωμα γεννώμενον μετὰ τὴν λῆξιν τῆς συμβάσεως ἐργασίας, οἷον τὸ ἐπίδικον, τοῦ γεγονότος ὅτι ἐν τῇ διαρκείᾳ τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως ἐχορηγεῖτο τυχὸν εἰς ὑπαλλήλους προσήκουσα ἄδεια μὴ τεκμηριοῦντος τὴν κατάρτισιν τοιαύτης ἀναγνωριστικῆς συμβάσεως. Τούτων δὲ τεθέντων ὁ ἐνάγων δὲν δικαιοῦται τῆς ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3198/1955, ἄρθρον 8, ὡς τοῦτο συνεπληρώθη διὰ τοῦ ἄρθρου 8 § 4 τοῦ νόμου 3789/1957, προβλεπομένης ἀποζημιώσεως τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων, κατὰ συνέπειαν δὲ παρελκούσης τῆς ἐρεύνης τῶν λοιπῶν λόγων ἐφέσεως, οὓς δὲ ἄνευ ἀντικειμένου τῆς ἀντεφέσεως, ὡς αἰτιωμένης διὰ τὴν μὴ ἐπιδίκασιν μείζονος ποσοῦ, δέον νὰ ἀπορριφθῇ ἡ ὑπὸ κρίσει ἀγωγὴ καὶ συμψηφισθῇ ἡ δικαστικὴ δαπάνη λόγῳ εὐλόγου ἀμφιβολίας τῶν διαδίκων ὡς πρὸς τὴν ἔκβασιν τῆς δίκης.

III. ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

Ἔννοια λογιστοῦ καὶ βοηθοῦ λογιστοῦ κατὰ τὰς περὶ μισθοῦ τούτων διαιτητικὰς ἀποφάσεις

Παροχὴ ἐργασίας βοηθοῦ λογιστοῦ καὶ νόμιμος μισθός.—Ἰσχυρισμὸς μισθωτοῦ περὶ κατα-

(*) Α.Π. 424/1967, ΕΕΔ 26, 991.

χρηστικῆς ὑπό τοῦ ἐργοδότου ἀπολύσεως αὐτοῦ.—Στέρησις ζητηθείσης παρά τοῦ ἐργοδότου ἀδείας κατά τόν Α.Ν. 539/1945 ὑπαιτιότητι τοῦ ἐργοδότου καί ἀποζημίωσις τοῦ μισθωτοῦ.

Ἀρείου Πάγου 14/1968, Τμ. Γ'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Θ. Καμπέρης**
Εἰσηγητής ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Κ. Χουρδάκης**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ε. Στογιοράπουλος, Γ. Τρίμης

Ὁ ἐνάγων ἐν τῇ ἀπό 5 Φεβρουαρίου 1966 ἐκθέσει ἀγωγῆς του ἐνώπιον τοῦ ἐπί τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν ἐκτίθησιν, ὅτι δυνάμει συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου οὗτος προσελήφθη κατά τήν 1.1.1956 παρά τῶν δευτέρου καί τρίτου τῶν ἐναγομένων ὡς βοηθός λογιστοῦ τῆς ὁμορρύθμου ἐμπορικῆς ἑταιρείας «...», ἐδρευούσης ἐνταῦθα, ἧς μόνα ὁμόρρυθμα μέλη ἐτύγχανον οἱ ὡς ἄνω ἐναγόμενοι, ἀντί μηνιαίου μισθοῦ ἐκ δραχμῶν 1.500, καί ἐτοποθετήθη εἰς τό τμῆμα ἀποθήκης ταύτης. Ἀπό τοῦ τέλους τοῦ ἔτους 1959, ὅτε συνεστήθη ἡ πρώτη τῶν ἐναγομένων διά τοῦ ἀπό 30.12.1959 καταστατικοῦ τῆς ἑταιρείας περιωρισμένης εὐθύνης, χωρίς νά λυθῇ ἡ προρρηθεῖσα σύμβασις ἐργασίας, ἄλλως ἀνανεωθεῖσα ἀπό 1.1.1960 ἐπ' ἀόριστον, ἀνετέθη εἰς αὐτόν καθαρῶς λογιστική ἐργασία εἰς τό λογιστήριον ταύτης (Παπαρρηγοπούλου 9) καί ὁραδύτερον καί εἰς τό λογιστήριον τοῦ ἐπί τῆς ὁδοῦ Ἐπιβάσου καταστήματος ταύτης, χωρίς ἀνάλογον αὐξησιν ἀποδοχῶν, ἐπιφορτισθείς μέ τήν τήρησιν 1) τοῦ ἡμερολογίου ἀναλυτικοῦ ταμείου εἰσπράξεων καί ἡμερολογίου ἀναλυτικοῦ ταμείου πληρωμῶν καί τῶν σχετικῶν ἀναλύσεων εἰς τούς διαφόρους λογαριασμούς καί τῆς σχετικῆς λογιστικῆς διατυπώσεως, 2) ἀναλυτικοῦ ἡμερολογίου ἀγορῶν καί πωλήσεων μέ σχετικήν ἀνάλυσιν εἰς τούς διαφόρους λογαριασμούς καί λογιστικήν διατύπωσιν, 3) ἡμερολογίου διαφόρων πράξεων μέ πλήρη ἀνάλυσιν τῶν οἰκονομικῶν πράξεων καί λογιστικήν διατύπωσιν, 4) ἡμερολογίου ἀναλυτικῶν ἀξιῶν, 5) βιβλίου ἀπογραφῶν μετά πλήρους λογιστικῆς διατυπώσεως, 6) λογιστικῆς ἀποθήκης μετά πλήρους συμφωνίας ταύτης μετά τοῦ ἀναλυτικοῦ ἡμερολογίου ἀγορῶν καί πωλήσεων, 8) κοστολογίου τῶν εἰσαγομένων ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ ἐμπορευμάτων μετά πλήρους λογιστικῆς διατυπώσεως. Ἐξηκολούθησε δέ παρέχων τάς ὑπηρεσίας του ταύτας ἐκτοτε εἰς τήν ὡς ἄνω ἐναγομένην μέχρι τῆς 9 Νοεμβρίου 1965, ὅτε αὐτή κατήγγειλεν ἄνευ σπουδαίου λόγου καί ἀκύρως τήν σύμβασιν ἐργασίας, ἀρνηθεῖσα ἐκτοτε νά ἀποδεχθῇ τήν προσηκόντως προσφερομένην αὐτῇ ἐργασίαν του, καταστᾶ οὕτω ἐκτοτε ὑπερήμερος, καθ' ὅσον ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἦτο ἄκυρος α) ὡς γενομένη ἄνευ σπουδαίου λόγου καί κατά κατάχρησιν δικαιώματος, ἐφ' ὅσον ἐγένετο κακοβούλως καί παρά τήν ἔλλειψιν παντός πταίσματος καί τήν οἰκονομικήν εὐρωστίαν τῆς ἐναγομένης, διά νά προσληφθῇ ἄλλος μέ ὀλιγώτερα προσόντα καί μικρότερον μισθόν καί πρός ἀποφυγήν τῶν ἐκ τῶν συλλογικῶν συμβάσεων καί διαιτητικῶν ἀποφάσεων ὑποχρεώσεών της καί λόγῳ τοῦ ὅτι οὗτος ἠρνήθη νά δεχθῇ τόν ἀντισυμβατικόν ὅρον τῆς ἐναγομένης νά παραιτηθῇ τῶν δικαιωμάτων του ὡς λογιστοῦ καί ἀποδεχθῇ ἔνταξιν εἰς τήν κατηγορίαν τῶν ἀποθηκαρίων καί β) διότι δέν κατεβλήθη αὐτῷ ὁλόκληρος ἡ ἐκ τοῦ νόμου ἀποζημίωσις ἐκ δραχμῶν 35.335, ἀλλά μόνον 19.450, ἠτήσατο δέ ὅπως ὑποχρεωθοῦν οἱ ἐναγόμενοι καί καταβάλωσιν αὐτῷ μισθούς ὑπερημερίας διά τόν μετά τήν ὡς ἄνω ἄκυρον καταγγελίαν καί μέχρι τῆς ἀγωγῆς χρόνον, ὡς καί διάφορα ἄλλα ποσά, προκύπτοντα ἐκ καταβληθείσης κατά τόν χρόνον τῆς ὑπηρεσίας ἀπό τοῦ ἔτους 1960 καί ἐφεξῆς τοῦ μισθοῦ βοηθοῦ λογιστοῦ, ἀντί τοῦ τοιούτου τοῦ λογιστοῦ, καί διά τάς ὑπερωρίας, ὥρα, ἐπιδόματα ἀδείας καί ἐργασίας κατά τάς Κυριακάς καί ἑορτάς ἐκ δραχμῶν ἓν ὅλῳ 216.267 καί ὅπερ ποσόν δικαιοῦται ἐπικουρικῶς καί ἐκ τῶν ἀργῶν τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ. Οὕτως ἔχουσα ἡ ἀγωγή ἐρείδεται ἐπί τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 648, 653, 656, 904, 335, 346 καί 481 Ἀστ. Κώδικος, ἄρθρον 8 § 2 ν.δ. 4020/1959, ἄρθρον 2 ν.δ. 3755/1957 καί τάς σχετικάς ὑπουργικάς καί διαιτητικάς ἀποφάσεις καί δέον ὅπως ἐξεταθῇ κατ' οὐσίαν.

Ὡς σαφῶς προκύπτει ἐκ τῶν διατάξεων τῶν ὑπ' ἀριθ. 25/1960 καί 37/1963 ἀποφάσεων τοῦ **Δ.Δ.Δ.Δ.** λογιστής θεωρεῖται α) ὁ ὑπευθύνως κατευθύνων καί παρακολουθῶν τήν ἐφαρμογήν τοῦ ὅλου λογιστικοῦ συστήματος δι' ἑκάστην ἐπιχείρησιν, β) ὁ τηρῶν δι' ἑκάστην ἐπιχείρησιν τά ὑπό τοῦ Ἐμπορικοῦ Νόμου προβλεπόμενα λογιστικά βιβλία, ὡς τοιούτων θεωρουμένων καί ἐκεί-

νων, ἅτινα παριστάνουσιν ἀφ' ἡμέρας εἰς ἡμέραν τὰς λαμβανούσας χώραν οἰκονομικὰς ἐν γένει πράξεις παρ' ἑκάστῃ ἐπιχειρήσει, ἐκμεταλλεύσει ἢ ἱδρύματι, ἔστω καὶ κατὰ κατηγορίας τοιούτων, ὡς καὶ τὰ εἰς ἃ καταχωροῦνται τὰ ἀπογραφόμενα περιουσιακὰ στοιχεῖα καὶ ἰσολογισμοί, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ὅτι τήρησιν τῶν ἐν λόγῳ λογιστικῶν βιβλίων δὲν ἀποτελεῖ ἡ ἁπλῆ κατ' ἀντιγραφὴν καταχώρησις ἐγγραφῶν, ἀλλὰ δέον ὁ τηρῶν νὰ ἐπιτελῇ καὶ τὰς ἐξῆς εἰδικωτέρας ἐργασίας, ἤτοι ἀνάλυσιν τῆς οἰκονομικῆς πράξεως, λογιστικὴν διατύπωσιν αὐτῆς καὶ καταχώρησιν τῆς ἀναλόγου ἐγγραφῆς εἰς τὸ οἰκεῖον ἡμερολόγιον, ὡς καὶ ὁ συντάσσων κοστολόγιον, βοηθοὶ δὲ λογιστῶν θεωροῦνται οἱ ἀπασχολούμενοι ὑπὸ τὰς κατευθύνσεις καὶ ὁδηγίας τῶν ὑπευθύνων λογιστῶν εἰς τὰ λογιστήρια διὰ τὴν τήρησιν καὶ ἐνημέρωσιν τῶν λογιστικῶν βιβλίων.(*)

Ἐκ τῶν καταθέσεων τῶν ἐνόρκως ἐνώπιον τοῦ δικάσαντος Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν ἐξετασθέντων μαρτύρων, περιεχομένων εἰς τὰ ἐν κεκυρωμένῳ ἀντιγράφῳ προσαγόμενα πρακτικὰ καὶ τὰς ἐν αὐτοῖς δηλώσεις τῶν διαδίκων, τῶν παρ' ἀμφοτέρων τῶν διαδίκων ἐπικαλουμένων καὶ προσαγομένων ἐγγράφων, τῶν παρ' ἀμφοτέρων τῶν διαδίκων ἐπικαλουμένων ὡσαύτως καὶ προσαγομένων ἐνόρκων βεβαιώσεων μαρτύρων, περιεχομένων εἰς τὰς ὑπ' ἀριθ. 12422 καὶ 12424 πράξεις τοῦ συμβολαιογράφου Ἀθηνῶν Ν.Β., καὶ τὴν ὑπ' ἀριθ. 13355 πρᾶξιν τοῦ αὐτοῦ συμβολαιογράφου, ὡς καὶ εἰς τὰς ὑπ' ἀριθ. 8664 καὶ 8866 τοῦ συμβολαιογράφου Ἀθηνῶν Α. Μ. καὶ 15167 τοῦ συμβολαιογράφου Ἀθηνῶν Α.Σ., ἀκριβῶς, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου τούτου, ἐβεβαιώθησαν τὰ ἀκόλουθα: Ὁ ἐνάγων πράγματι προσελήφθη κατὰ τὴν 1.4.1956 ἀρχικῶς παρὰ τῶν ἐκπροσώπων καὶ διαχειριστῶν τῆς ἐνταῦθα ἑδρευούσης ὁμορρύθμου ἐμπορικῆς ἑταιρείας «...», ἧς οἱ ἀνωτέρω ἐτύγχανον τὰ μόνα ὁμόρρυθμα μέλη, διὰ συμβάσεως ἀορίστου χρόνου ὡς βοηθὸς λογιστοῦ, ὡς καὶ ἐν τῇ ἀγωγῇ συνομολογεῖται, ἐξηκολούθησε δὲ προσφέρων τὰς ὑπηρεσίας του καὶ μετὰ τὴν κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἔτους 1960 μετατροπὴν τῆς ὡς ἄνω ἑταιρείας εἰς ἑταιρείαν περιωρισμένης εὐθύνης. Κατὰ τὴν χρονολογίαν τῆς προσλήψεώς του εἶχε ἐγκαθιδρυθῆ προϋπηρεσία 12 ἐτῶν, εἰργάσθη δὲ ἀρχικῶς ὡς βοηθὸς λογιστοῦ τῶν τότε λογιστῶν τῆς ἐναγομένης Δ.Κ. καὶ Λ.Κ., τοῦ λογιστηρίου τῆς ὁποίας προΐστατο ὁ Λ.Π., μετὰ ταῦτα δὲ καὶ μέχρι τοῦ 1958 εἰς τὸ τμῆμα ἐξυπηρετήσεως πελατῶν. Ἀποχωρησάντων τῶν ἄνω λογιστῶν Κ. καὶ Κ. τὸ ἔτος 1958, τὴν θέσιν τούτων κατέλαβον οἱ μέχρι τότε βοηθοὶ Ι.Ε. καὶ Α.Α., ὃν μετὰ ταῦτα ἀποχωρήσαντα διεδέχθη ὁ διπλωματοῦχος λογιστὴς Κ.Β. Κατὰ τὰς ἀρχὰς 1959 ὁ ἐνάγων ἐπανῆλθεν ὡς βοηθὸς λογιστοῦ εἰς τὸ λογιστήριον τῆς ἑταιρείας, ἡ ὑπηρεσία δὲ τούτου συνίστατο εἰς τὴν τήρησιν καρτελλῶν κινήσεως εἰσαγομένων καὶ ἐξαγομένων ἐμπορευμάτων, ἀσχοληθεὶς ἐπὶ διετίαν περίπου μὲ τὴν ἐργασίαν ταύτην, ὡς καὶ ἑτέρας βοηθητικὰς ἐργασίας, ὡς συμφωνίας ἀθροίσεως καὶ βιβλιάρια ἠσφαλισμένων. Ἀκολούθως ἀπεσπάσθη οὗτος κατὰ τὸ τέλος 1960 εἰς τὴν ἀποθήκην τῆς ἑταιρείας ἐπὶ τῆς ὁδοῦ «...», ὡς ὑπεύθυνος τῆς λογιστικῆς ἀποθήκης (πρβλ. προσαγομένην ἀπὸ 13.10.1960 ἐγκύκλιον ἐναγομένης), ἔνθα οὗτος παρέμεινε μέχρι τέλους 1963, καὶ ἡ ἐκεῖ ὅμως ἐργασία συνίστατο εἰς τὴν τήρησιν καρτελλῶν εἰσαγομένων καὶ ἐξαγομένων ἐμπορευμάτων καὶ καταμέτρησιν τῶν ἐν τῇ ἀποθήκῃ εὑρισκομένων ἐμπορευμάτων καὶ τὸν ἔλεγχον τῶν ἐξερχομένων αὐτοκινήτων καὶ τὴν σύνταξιν τῶν μισθοδοτικῶν καταστάσεων τῶν ἐργατῶν καὶ ἐπικόλλησιν τῶν ἐνσήμων τοῦ Ι.Κ.Α., οὐδέποτε δὲ ἠσχολήθη μὲ λογιστικὴν ἐργασίαν, καθ' ὅσον εἰς τὴν ἀποθήκην ταύτην δὲν ὑπῆρχε λογιστήριον. Ἀπὸ τῶν ἀρχῶν 1964 ἐπανῆλθεν εἰς τὸ λογιστήριον τοῦ κεντρικοῦ καταστήματος, ἔνθα ἐτήρει ὡσαύτως τὰς καρτέλλας εἰσαγομένων καὶ ἐξαγομένων ἐμπορευμάτων καὶ λοιπὰς ὡς ἄνω βοηθητικὰς ἐργασίας μέχρι τέλους 1964, ὅτε κατόπιν ἀγορᾶς ὑπὸ τῆς ἐναγομένης λογιστικῆς μηχανῆς ἀνέλαβεν οὗτος τὴν ταξινόμησιν τῶν ὑπὸ τῆς μηχανῆς ταύτης ἐκδιδομένων πολυφύλλων γραμματίων, καταγωρῶν ἐνίοτε τὰ γραμμάτια εἰς τὸ βιβλίον γραμματίων, τῆς λογιστικῆς διατυπώσεως τῆς ἐργασίας ταύτης γενομένης ὑπὸ τῶν λογιστῶν Β. καὶ Ε. Ὁ ἐνάγων οὐδέποτε προέβη εἰς λογιστικὴν διατύπωσιν πράξεων τῆς ἐναγομένης (σύμφωνος καὶ ἡ ὑπὸ τούτου γενομένη δήλωσις κατὰ τὴν πρωτόδικον δίκην, καταγωρισθεῖσα εἰς τὰ πρακτι-

(*) Ἴδετε καὶ Α.Π. 666/1967, ΕΕΔ 27, 153 καὶ λοιπὰς σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 27, 152.

κὰ συζητήσεως τῆς ὑποθέσεως). Ὡσαύτως οὐδαμῶς ἐβεβαιώθη, ὅτι οὗτος ἠσχολεῖτο μὲ τὴν κοστολόγησιν τῶν ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ εἰσαγομένων ἐμπορευμάτων τῆς ἐναγομένης. Τὰ ἀνωτέρω ἀδιάστικτως προκύπτουσιν ἰδία ἐκ τῶν ἐνόρκων βεβαιώσεων τῶν μαρτύρων Α.Π., Τ. Τ., Μ. Θ. καὶ Ι. Ε., ἐργαζομένων κατὰ τὸν κρίσιμον χρόνον παρὰ τῇ ἐναγομένῃ καὶ ἐχόντων ἰδίαν τούτων ἀντίληψιν. Ἀλλοστε καὶ αὐτὸς οὗτος ὁ ἐνάγων ἐπὶ σειρὰν ἐτῶν εἰσισθοδοτεῖτο ὡς ὁσηθὸς λογιστοῦ ἀδιαμαρτυρήτως, οὐ μόνον δὲ τοῦτο, ἀλλά, κατὰ τὴν ἔνορκον βεβαίωσιν τοῦ ἀρχιλογιστοῦ τῆς ἐναγομένης Α.Π καὶ τοῦ λογιστοῦ Ι.Ε., οὗτος ἐνήργησε καὶ τοὺς ὑπολογισμοὺς τῆς ἀποζημιώσεώς του ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας μὲ ἀποδοχὰς ὁσηθοῦ λογιστοῦ. Ἐκ τῶν ἀνωτέρω συνάγεται, ὅτι ἡ παρὰ τοῦ ἐνάγοντος προσφερθεῖσα ἐργασία εἰς τὴν ἐναγομένην καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς παρ' αὐτῇ ὑπηρεσίας του ἦτο ἡ τοῦ ὁσηθοῦ λογιστοῦ, οὐδεμίαν δὲ ἀσκεῖ ἐπιρροὴν τὸ γεγονὸς τῆς τυχὸν προϋπηρεσίας του παρ' ἄλλαις ἐπιχειρήσεσιν, ἤσσονος ἐπιχειρηματικῆς δραστηριότητος, ὡς λογιστοῦ. Ἐκ τῶν αὐτῶν ὡς ἄνω ἀποδεικτικῶν στοιχείων ἐβεβαιώθη, ὅτι ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐκ μέρους τῆς ἐναγομένης ὀφείλεται εἰς τὸ γεγονὸς τῆς παρ' αὐτῆς προμηθείας λογιστικῆς μηχανῆς, ὡς ἐκ τῆς ὁποίας οὐσιωδῶς ἐμειώθη ἡ ἐργασία τῶν ὁσηθῶν λογιστῶν, δι' ὃν λόγον καὶ ἀπελύθησαν οἱ ὁσηθοὶ λογιστοῦ Τ.Μ. καὶ Π.Μ., ἡ δὲ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐγένετο τῇ ἐπιμονῇ τοῦ ἐνάγοντος, μὴ θελήσαντος νὰ ἐκτελῇ ἄλλην ἐργασίαν παρὰ τὴν ἐναγομένην, οὐδαμῶς δὲ εἰς κακοβουλίαν ταύτης, ὁ ἰσχυρισμὸς δὲ τοῦ ἐνάγοντος περὶ καταχρηστικῆς ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματος τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ὑπὸ τῆς ἐναγομένης, ὡς ἐκ τῆς ὁποίας αὕτη ἀποβαίνει ἄκυρος, εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος.

Ὡς προκύπτει ἐκ τῶν ὑπ' ἀριθ. 25/1960 καὶ 37/1963 ἀποφάσεων τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν καὶ 12/1965 τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. καὶ 17/1966 Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν ὁ μηνιαῖος μισθὸς τοῦ ἐνάγοντος ὡς ὁσηθοῦ λογιστοῦ, συνυπολογιζομένου καὶ τοῦ ἐνάστοτε ἐπιδόματος γάμου ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου 1961 μέχρι τῆς ἀπολύσεώς του, οὐδαμῶς ὑπελείπετο τοῦ καταβαλλομένου αὐτῷ ὑπὸ τῆς ἐναγομένης κατὰ τὰ ἐν τῇ ἀγωγῇ ὑπὸ τούτου συνομολογούμενα, ἦτοι τῶν δραχμῶν 2.400 ἀπὸ 1.1.1961 μέχρι 31.12.1961, τῶν δραχμῶν 2.900 ἀπὸ 1.1.1962 μέχρι 31.5.1962, τῶν δραχμῶν 3.000 ἀπὸ 1.6.1962 μέχρι 31.12.1962, τῶν δραχμῶν 3.200 ἀπὸ 1.1.1963 μέχρι 31.12.1963, τῶν δραχμῶν 3.275 ἀπὸ 1.1.1964 μέχρι 31.12.1964 καὶ δραχμῶν 3.550 ἀπὸ 1.1.1965 μέχρι 31.10.1965. Ἡ μόνη προκύπτουσα διαφορὰ εἶναι τοῦ ἀπὸ 1.11.1965 καὶ μέχρι 10.11.1965 χρονικοῦ διαστήματος, διὰ τὸ ὁποῖον κατεβλήθη αὐτῷ ποσὸν ἐκ δραχμῶν 1.072, ἀντὶ τοῦ ὀφειλομένου βάσει τῆς ὑπ' ἀριθ. 17/1966 Δ.Δ.Δ.Δ. τῶν δραχμῶν 1.217, ἦτοι ὀφείλεται αὐτῷ ποσὸν ἐκ δραχμῶν 145. Ὀρθῶς ὡσαύτως ὑπελογίσθη, βάσει τῶν ἀνωτέρω ἐκτεθεμένων, ἡ χορηγηθεῖσα αὐτῷ ἀποζημίωσις διὰ τὴν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας 5 μηνῶν πρὸς δραχμὰς 3.908 μηνιαίως, περιλαμβανομένης ἐν τῷ ποσῷ τούτῳ καὶ τῆς ἀναλογίας δώρων Χριστουγέννων καὶ Πάσχα καὶ τοῦ ἐπιδόματος ἀδείας. Ὀρθῶς δὲ καὶ νομίμως ὑπελογίζοντο καὶ κατεβάλλοντο εἰς τὸν ἐνάγοντα τὰ δῶρα Χριστουγέννων καὶ Πάσχα τοῦ ὡς ἄνω χρονικοῦ διαστήματος, δέον δὲ ὅπως γίνῃ δεκτὴ ἡ ἀγωγὴ τοῦ ἐνάγοντος διὰ τὰ ὡς ἄνω κεφάλαια αὐτῆς μόνον διὰ τὸ προμνησθὲν ποσὸν τῶν 145 δραχμῶν, ἀπορριπτῆ δὲ καὶ ὡς πρὸς τὸ κεφάλαιον τῶν μισθῶν ὑπερημερίας, ἐφ' ὅσον, κατὰ τὰ προεκτεθέντα, ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας δὲν ἐγένετο κατὰ κατάχρησιν δικαιώματος ὑπὸ τῆς ἐναγομένης, οὐδὲ ἡ καταβληθεῖσα τῷ ἐνάγοντι ἀποζημίωσις ὑπολείπεται τῆς ὀφειλομένης αὐτῷ.

Ἐκ τῶν αὐτῶν ὡς ἄνω ἀποδεικτικῶν στοιχείων ἐβεβαιώθη, ὅτι ὁ ἐνάγων καθ' ὅλον τὸ χρονικὸν διάστημα τῆς παρὰ τῇ ἐναγομένῃ ὑπηρεσίας του δὲν εἰργάσθη ὑπερωριακῶς πλέον τοῦ χρόνου, καθ' ὃν, κατὰ τὰ ἐν τῇ ἀγωγῇ του ἐκτιθέμενα, ἀπεζημιώθη ὑπὸ τῆς ἐναγομένης διὰ ποσοῦ δραχμῶν 33.175, οὔτε εἰργάσθη παρ' αὐτῇ κατὰ τὰς Κυριακὰς ἢ ἄλλας ἐξαιρεσίμους ἡμέρας, συνεπῶς εἶναι ἀπορριπτέα ἡ ἀγωγὴ καὶ κατὰ τὸ κεφάλαιον τοῦτο ὡς ἀβάσιμος.

Οὐδαμῶς ὡσαύτως ἐβεβαιώθη ἐκ τῶν ὡς ἄνω ἀποδεικτικῶν στοιχείων οἱαδήποτε συμφωνία μεταξὺ τῶν διαδίκων περὶ καταβολῆς εἰς τὸν ἐνάγοντα ὁδοιπορικῶν ἐξόδων καὶ ἐξόδων μεσημβρινοῦ φαγητοῦ, λόγῳ μεταθέσεώς του ἀπὸ τοῦ τέλους 1960 ἐκ τοῦ λογιστηρίου τῆς ἐναγούσης τῆς ὁδοῦ Π. εἰς τὴν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Ε. ἀποθήκην αὐτῆς. Ὅθεν εἰ-

ναι ἀπορριπτέα ἡ ἀγωγὴ καὶ κατὰ τὸ κεφάλαιον τοῦτο ὡς μὴ ὄντως βάσιμος.

Ἐκ τῶν αὐτῶν ὡς ἄνω ἀποδεικτικῶν στοιχείων ἐβεβαιώθη, ὅτι εἰς τὸν ἐνάγοντα δὲν ἐχορηγήθη ἐξ ὑπαιτιότητος τῆς ἐναγομένης ἡ κατὰ νόμον ἄδεια τῶν ἐτῶν 1961, 1962, 1963 καὶ 1964, μολονότι ἐζήτησε τὴν χορήγησιν αὐτῆς, ἀλλὰ μόνον ἐχορηγήθησαν αὐτῷ ἐπὶ πλέον αἱ ἀποδοχαὶ ἑνὸς μηνὸς δι' ἕκαστον τῶν ὡς ἄνω ἐτῶν, ἐνῷ κατ' ἐφαρμογὴν τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 5 § 1 τοῦ νόμου 539/1945, ὡς αὕτη συνεπληρώθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νόμου 3755/1957, ἔδει, ὅπως καταβληθῇ αὐτῷ τὸ ἄνω ποσόν, ηὐξημένον κατὰ 100%, ἐφ' ὅσον συνομολογεῖται ἡ μὴ χορήγησις τῆς ἀδείας, ἣν ἡ ἐναγομένη ἦτο ὑπόχρεως, ὅπως χορηγήσῃ καὶ δέον ὅπως κατὰ τὸ κεφάλαιον τοῦτο γίνῃ ἐν μέρει δεκτὴ ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴ διὰ τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 11.650, τῶν ἀποδοχῶν ἑνὸς μηνὸς διὰ τὰ ὡς ἄνω ἔτη.

IV. ΤΡΑΠΕΖΑΙ

Ἀπόλυσις ἀνικάνων δι' ἐργασίαν προσωπικοῦ

Ἀγωγή, διώκουσα τὴν ἀναγνώρισιν τῆς ἀκυρότητος δικαιοπραξίας τινός.—Καθορισμὸς ἐν αὐτῇ τοῦ λόγου τῆς ἀκυρότητος, οὗσης ἀπαραδέκτου, κατὰ τὸ ἄρθρον 158 Πολιτικῆς Δικονομίας, τῆς προσθήκης ἄλλων λόγων ἀκυρότητος, μὴ περιεχομένων τοὐλάχιστον σιωπηρῶς ἢ ἐκ πλαγίου εἰς τὴν ἀγωγήν.— Ἀγωγή, διώκουσα ὅπως ἀναγνωρισθῇ καὶ κηρυχθῇ ἄκυρος ἡ διὰ πράξεως τῆς Διοικήσεως τῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος ἀπόλυσις ὑπαλλήλου της, ὡς μὴ συντρεχουσῶν τῶν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 19 τοῦ Γενικοῦ Κανονισμοῦ προϋποθέσεων ἀπολύσεως, γενομένη ἕνεκεν ἀνικανότητος ἐκ λόγων ὑγείας.— Συμβατικὴ ἰσχὺς Κανονισμοῦ. — Παροχὴ εἰς τὴν Τράπεζαν τοῦ δικαιώματος ἀπολύσεως τοῦ ὁριστικῶς ἀνικάνου δι' ἐργασίαν καταστάντος ὑπαλλήλου της.

Ἀρείου Πάγου 336/1967, Τμ. Β'

Πρόεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος **Γ. Βαρσάμου**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Δ. Κοκύρης**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Παστιάς, Π. Νικολάου

Ἐπὶ ἀγωγῆς, διωκούσης τὴν ἀναγνώρισιν τῆς ἀκυρότητος δικαιοπραξίας τινός, πρέπει, κατὰ τὸ ἄρθρον 533 Πολ. Δικονομίας, νὰ ὁρίζηται ἐν αὐτῇ ὁ λόγος τῆς ἀκυρότητος, εἶναι δὲ ἀπαράδεκτος κατὰ τὸ ἄρθρον 158 Πολ. Δικονομίας ἡ προσθήκη ἄλλων λόγων ἀκυρότητος, μὴ περιεχομένων τοὐλάχιστον σιωπηρῶς ἢ ἐκ πλαγίου εἰς τὴν ἀγωγήν.

Ἐν προκειμένῳ κατ' ἐκτίμησιν τοῦ περιεχομένου τῆς ἀπὸ 27 Νοεμβρίου 1965 ἀγωγῆς τῆς ἀναιρεσιβλήτου, δι' αὐτῆς, καθ' ὃ μέρος ἐγένετο δεκτή, διώκεται, ὅπως ἀναγνωρισθῇ καὶ κηρυχθῇ ἄκυρος ἡ διὰ πράξεως τῆς Διοικήσεως τῆς ἀναιρεσειούσης Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος, βάσει τοῦ ἄρθρου 19 τοῦ Γενικοῦ Κανονισμοῦ τῆς καταστάσεως τῶν ὑπαλλήλων αὐτῆς, γενομένη, ἕνεκεν ἀνικανότητος ἐκ λόγων ὑγείας, ἀπόλυσις τῆς ἀναιρεσιβλήτου, ὡς μὴ συντρεχουσῶν τῶν ὑπ' αὐτοῦ τοῦ ἄρθρου τούτου ἀπαιτουμένων προϋποθέσεων ἀπολύσεως καὶ δή, καθὼς ἐμμέσως, πλὴν σαφῶς, προκύπτει, ὡς μὴ συντρεχούσης τῆς πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς ὑπηρεσίας ἀνικανότητος. Ἑπομένως τὸ Πρωτοδικεῖον κρίνων, ὡς ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του δείκνυται, ἄκυρον τὴν ἀπόλυσιν τῆς ἀναιρεσιβλήτου, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι ἐκ τῶν ἐν αὐτῇ ἀναφερομένων ἰατρικῶν γνωματεύσεων, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν λοιπῶν ἀποδείξεων, δὲν προκύπτει σαφῶς, ὡς ἔδει, ὅτι ἡ ἀναιρεσίβλητος ἐνάγουσα κατέστη ὁριστικῶς ἀνίκανος πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς παρὰ τῇ ἀναιρεσειούσῃ ἐναγομένῃ ὑπηρεσίας της, δὲν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν πράγματα μὴ προταθέντα καὶ ἔχοντα κατὰ νόμον οὐσιώδη ἐπιρροὴν εἰς τὴν ἔκβασιν τῆς δίκης, οὐδὲ ἐδέχθη ἀπαράδεκτον μεταβολὴν τῆς βάσεως τῆς ἀγωγῆς, ἀβάσιμος δὲ καὶ ἀπορριπτέος κρίνεται κατ' ἀμφότερα τὰ μέρη αὐτοῦ ὁ περὶ τῶν ἐναντίων πρῶτος λόγος τοῦ ἀναιρετηρίου.

Ὡς προκύπτει ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, τὸ Πρωτοδικεῖον ἐδέχθη ἀνελέγκτως, καθ' ὃ περὶ πραγμάτων, ἀφ' ἑνὸς μὲν ὅτι διὰ τοῦ ἄρθρου 19 § 1 ἐδ. δ' τοῦ συμβατικὴν ἰσχὺν ἔχοντος Γενικοῦ Κανονισμοῦ τῆς καταστάσεως τῶν ὑπαλλήλων τῆς ἀναιρεσειούσης Τραπέζης, παρέχεται εἰς αὐτὴν τὸ δικαίωμα, ὅπως ἀπολύσῃ τὸν ὁριστικῶς ἀνίκανον σωματικῶς ἢ πνευματικῶς καταστάντα ὑπάλληλόν της, ἀφ' ἧς διαπιστωθῇ κατὰ τὴν διὰ τῆς παραγράφου 4 τοῦ ἰδίου ἄρθρου ὁριζομένην διαδικασίαν ἡ τοιαύτη ὁριστικὴ ἀνικανότης του, κατὰ τρόπον ἀναμφίβολον, διὰ ρητῆς ἐκφράσεως, μὴ ἀρκούσης διὰ τὴν ἀπόλυσιν τοῦ ὑπαλλήλου τῆς διαπιστώσεως τοῦ ἀνιάτου τῆς νόσου, διότι μόνη ἡ περὶ τούτου βεβαίωσις δὲν σημαίνει ἀναγκαίως καὶ ἀνικανότητα πρὸς ἐργασίαν, ἀφ' ἑτέρου δὲ ὅτι ἐκ τῶν ἐν αὐτῇ ἀναφερομένων ἰατρικῶν γνωματεύσεων δὲν προκύπτει σαφῶς, ὡς ἔδει, ὅτι ἡ

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ

ΑΣΦΑΛΙΣΙΣ ΕΙΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ

§ 1. Διαδοχική ασφάλισις εργαζομένων

Ρύθμισις ταύτης διά τοῦ ἄρθρου 2 §§ 1 καί 2 τοῦ Ν.Δ. 4202/1961.— Ἐφαρμογή καί εἰς περιπτώσεις μεταβολῆς ἀσφαλιστικοῦ φορέως, καθ' ἃς μεταξύ τῶν διαδοχικῶν φορέων περιλαμβάνεται καί Ἀσφαλιστικός Ὀργανισμός, καλύπτων αὐτοτελῆ ἀπασχόλησιν, οἷος τυγχάνει τό Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Ἐπαγγελματιῶν καί Βιοτεχνῶν Ἑλλάδος.—Προϋπόθεσις συντάξεως γήρατος παρά τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Τυπογράφων καί Μισθωτῶν Γραφικῶν Τεχνῶν.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 2706/1967, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Γ. Χαρμπούρης**
Εἰσηγητής ὁ Πάρεδρος κ. **Θ. Κουρουσόπουλος**

Διά τῆς ἀπό κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 2632/17.11.1966 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Τυπογράφων καί Μισθωτῶν Γραφικῶν Τεχνῶν, καθ' ὃ μέρος δι' αὐτῆς ἀπενεμήθη εἰς τόν αἰτοῦντα ἡσφαλισμένον μηνιαία σύνταξις λόγῳ γήρατος ἐκ δραχμῶν 1434 καί οὐχί μεγαλυτέρα, ὡς οὗτος ἠξίου.

Κατά τάς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 2 § § 1 καί 2 ν.δ. 4202/1961 «περί διατηρήσεως τῶν ἐκ τῆς κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως δικαιωμάτων εἰς περιπτώσεις μεταβολῆς ἀσφαλιστικοῦ φορέως» πρόσωπα, ὑπαχθέντα διαδοχικῶς εἰς τήν ἀσφάλισιν πλειόνων τοῦ ἑνός Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, δικαιοῦνται συντάξεως παρά τοῦ τελευταίου Ὀργανισμοῦ, παρ' ᾧ ἐτύγχανον ἡσφαλισμένα κατά τόν χρόνον τῆς ἐπελεύσεως τοῦ ἀσφαλιστικοῦ κινδύνου, συμφώνως πρός τάς διατάξεις τῆς διεπούσης τούτων νομοθεσίας, ὑπό τόν ὅρον ὅτι ἐπραγματοποίησαν 500 τοὐλάχιστον ἡμέρας ἐργασίας ἐντός τῆς τελευταίας πενταετίας ἐν τῇ ἀσφαλίσει τοῦ Ὀργανισμοῦ τούτου, ἅπαντος τοῦ διανυθέντος διαδοχικῶς χρόνου ἀσφαλίσεως εἰς τούς ὡς ἄνω Ὀργανισμούς συνυπολογιζομένου ἐναλίως ὡς χρόνου πραγματικῆς ἀσφαλίσεως παρά τῷ τελευταίῳ Ὀργανισμῷ τόσον διά τήν θεμελίωσιν τοῦ συνταξιοδοτικοῦ δικαιώματος, ὅσον καί διά τόν καθορισμόν τοῦ ποσοῦ τῆς συντάξεως.

Αἱ ἀνωτέρω διατάξεις, κατά τήν ρητήν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 1 § 1 τοῦ νόμου τούτου, καταλαμβάνουσι καί τάς περιπτώσεις μεταβολῆς ἀσφαλιστικοῦ φορέως, καθ' ἃς μεταξύ τῶν διαδοχικῶν φορέων περιλαμβάνεται καί Ἀσφαλιστικός Ὀργανισμός, καλύπτων αὐτοτελῆ ἀπασχόλησιν, οἷος τυγχάνει τό Τ.Ε.Β.Ε., παρ' ᾧ ὁ αἰτῶν ἦτο ἡσφαλισμένος κατά τό ἀπό 1.7.1950 μέχρι 31.5.1964 χρονικόν διάστημα, ἐγγραφείς μετά ταῦτα εἰς τό Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Τυπογράφων καί Μισθωτῶν Γραφικῶν Τεχνῶν διά τό ἀπό 1.7.1964 καί μέχρι τῆς ὑποβολῆς τῆς περί τῆς συνταξιοδοτήσεώς του αἰτήσεως (27.11.1965) χρονικόν διάστημα, καθ' ὃ ἐπραγματοποίησε 510 ἡμέρας ἐργασίας ὡς κεντισταί.

Ὑπό τά ὡς ἄνω πραγματικά καί νομικά δεδομένα ἡ ἐπίδικος σχέσις διέπεται ὑπό τῆς περί τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Τυπογράφων καί Μισθωτῶν Γραφικῶν Τεχνῶν νομοθεσίας καί δή ὑπό τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ Κανονισμοῦ Συντάξεων αὐτοῦ, ὅπερ ὁρίζει ὅτι: «Παράγρ. 1. Τό ποσόν τῆς μηνιαίας συντάξεως λόγῳ γήρατος ἀποτελεῖται ἐκ βασικοῦ ποσοῦ ἴσου πρός 45% - 80% τῶν συνταξίμων ἀποδοχῶν τοῦ ἡσφαλισμένου, ὡς οὗτος κα-

---

ἀναιρεσίβλητος κατέστη ὁριστικῶς ἀνίκανος πρός ἐκτέλεσιν τῆς παρά τῇ Τραπέζῃ ὑπηρεσίας της, ἀλλ' οὔτε καί ἐκ τῶν λοιπῶν ἀποδείξεων ἐβεβαιώθη ἐπαρκῶς τοῦτο. Εἰς ταῦτα, πλήρη ἀποτελοῦντα αἰτιολογίαν, οὐδεμία ἐνυπάρχει ἀντίφασις, καί δή ὅσον ἀφορᾷ τήν ἔνστασιν τοῦ ὡς ἄνω Κανονισμοῦ, ἀβάσιμος δέ καί ἀπορριπτέος ἐστίν ὁ περί τοῦ ἐναντίου δεύτερος καί τελευταῖος λόγος τοῦ ἀναιρετηρίου ἐκ τοῦ ἐδαφίου 19 τοῦ ἄρθρου 807 Πολ. Δικονομίας, ἐνῷ, ἐξ ἄλλου, τά προβαλλόμενα διά τοῦ ἀναιρετηρίου δέν ἐμπίπτουν εἰς τόν λόγον ἀναιρέσεως τόν προβλεπόμενον ὑπό τοῦ ἀναφερομένου ἐν τῷ ἀναιρετηρίῳ ἐδαφίου 16 τοῦ ἰδίου ἄρθρου (*).

(*) Ἐπεκρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 26250/1966 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ὡς ἐφετείου.

θορίζονται κατωτέρω... Παράγραφος 3. Συντάξιμοι ἀποδοχαὶ διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ παρόντος καὶ πρὸς ὑπολογισμὸν τῶν ποσοστῶν τῶν ἀποτεμομένων συντάξεων γήρατος ἢ ἀναπηρίας νοοῦνται, προκειμένου μὲν περὶ ἠσφαλισμένων ἀμειβομένων διὰ μηνιαίου μισθοῦ ὁ μέσος ὅρος τῶν μηνιαίων ἀποδοχῶν κατὰ τοὺς τελευταίους τριάκοντα ἓξ μῆνας ἐργασίας των, προκειμένου δὲ περὶ ἠσφαλισμένων, ἀμειβομένων δι' ἡμερομισθίου, τὸ 25πλάσιον τοῦ μέσου τῶν ἡμερομισθίων τῶν τελευταίων 36 μηνῶν ἀπασχολήσεώς των ἐν τῇ ἠσφαλισμένῃ ἐργασίᾳ, ὡς ἀφετηρίας λαμβανομένης, εἰς ἀμφοτέρας τὰς περιπτώσεις, τῆς ἡμέρας τῆς ὑποβολῆς τῆς σχετικῆς αἰτήσεως πρὸς συνταξιοδότησιν... γ) Αὐξήσεις μισθοῦ ἢ ἡμερομισθίου, γενόμεναι ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου κατὰ τὴν τελευταίαν τριετίαν πρὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς πρὸς συνταξιοδότησιν αἰτήσεως... δὲν λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν πρὸς ὑπολογισμὸν τῶν συνταξίμων ἀποδοχῶν, ἐφ' ὅσον ἐμφανίζουν διαφορὰν μείζονα τῶν 10% ἐτησίως ἔναντι τοῦ μέσου ὅρου τῶν ἀποδοχῶν τοῦ προηγουμένου ἔτους...».

Ἡ διάταξις αὕτη, χησιμοποιοῦσα ὡς βάσιν διὰ τὸν καθορισμὸν τῆς συντάξεως τὰς λαμβανομένας ἀποδοχάς, λόγῳ τῆς εἰς τὸ Ταμεῖον τούτο ὑπαγωγῆς προσώπων παρεχόντων ἐξηρτημένην ἐργασίαν, δέον νὰ ἐφαρμοσθῇ ἀναλόγως κατ' ἀκολουθίαν τῶν κανόνων τῆς διαδοχικῆς ἀσφαλίσεως καὶ ἐπὶ τῆς περιπτώσεως, καθ' ἣν, ὡς ἐν προκειμένῳ, λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν καὶ χρόνος αὐτοτελοῦς ἐργασίας, τῶν ἐκ τοῦ ἐπαγγέλματος τούτου προσώπων, τῶν ἐμπιπτουσῶν εἰς τὴν κρίσιμον τριετίαν, συνυπολογιζομένων διὰ τὴν ἐξεύρεσιν τῶν συνταξίμων ἀποδοχῶν, πλὴν ὅμως εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην ἡ τυχὸν ἐμφανιζομένη διαφορά, κατὰ τὸν κρίσιμον χρόνον, τῶν ἐκ τοῦ ἐπαγγέλματος τούτου προσώπων καὶ τῶν ἐκ τῆς ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀποδοχῶν δὲν δύναται, ὡς ἐκ τῆς διαφόρου φύσεως ἑκάστης ἀπασχολήσεως, νὰ θεωρηθῇ ὡς «αὔξησις», περὶ ἧς τὸ ἐδ. γ' τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ Κανονισμοῦ Συντάξεων ταῦ Τ.Α.Τ., καὶ ὡς ἐκ τούτου δὲν ἐμπίπτει αὕτη εἰς τὸν ὑπὸ τῆς τελευταίας ταύτης διατάξεως περιορισμὸν κατὰ 10%, μὴ κωλυομένου ἐκβαίως τοῦ Ταμείου νὰ ἀμφισβητήσῃ αἰτιολογημένως τὴν εἰλικρίνειαν τῶν δηλώσεων τοῦ τε ἠσφαλισμένου καὶ τοῦ ἐργοδότου αὐτοῦ, τῶν ἀφορουσῶν εἰς τὰς ἐκ τῆς παρὰ τῷ Ταμείῳ ἀσφαλιστέας ἐργασίας ηὐξημένας ἀποδοχάς, πρὸς ἀποτροπὴν καταστρατηγήσεων, τοῦθ' ὅπερ ἄλλωστε ἐπιτρέπει νὰ διασφαλίσῃ ἡ περὶ ἧς πρόκειται διάταξις.

Ἡ προσβαλλομένη πρᾶξις, ὡς δείκνυται ἐκ τῆς ἣν ἐπικαλεῖται ἐν προοιμίῳ ἀπὸ 14.9.1966 ὑπηρεσιακῆς ἐκθέσεως, προκειμένου νὰ προβῇ εἰς τὸν καθορισμὸν τῶν συνταξίμων ἀποδοχῶν τοῦ αἰτοῦντος, ὅστις κατὰ τὴν κρίσιμον τριετίαν, ἤτοι ἀπὸ τῆς 1.12.1962 μέχρι τῆς 30.11.1965, ἦτο ἠσφαλισμένος μέχρι μὲν τῆς 1.7.1964 παρὰ τῷ Τ.Ε.Β.Ε., τὸν ὑπόλοιπον δὲ χρόνον παρὰ τῷ Τ.Α.Τ., ἐνεφάνιζε δὲ μεταξὺ τῶν προσόδων του ἐκ τοῦ παρὰ τῷ Τ.Ε.Β.Ε. ἀσφαλιζομένου ἐπαγγέλματός του καὶ τῶν ἀποδοχῶν του ἐκ τῆς ὑπαγομένης εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Τ.Α.Τ. ἐργασίας του διαφορὰν μείζονα τοῦ 10% (1625 δραχμῶν διὰ τὸ ἔτος 1963 - 4.735 δραχμῶν διὰ τὸ ἔτος 1965), ἐφήρμοσε τὸν περιορισμὸν τοῦ 10% καὶ καθώρισε τὰς ἀποδοχὰς ταύτας εἰς τὸ ποσὸν τῶν 1792 δραχμῶν. Οὗτος ὅμως ἡ προσβαλλομένη πρᾶξις τὰς μνησθείσας διατάξεις παρεβίασε, τοῦτο δὲ τῷ λόγῳ βασίμως προβαλλομένῳ, κατέστη ἀκυρωτέα.

§ 2. Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Ἐπαγγελματιῶν καὶ Βιοτεχνῶν Ἑλλάδος

Ἀπονομὴ συντάξεως διὰ συνυπολογισμοῦ καὶ τοῦ παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. χρόνου ἀσφαλίσεως ἐπὶ τῇ βάσει τῶν διατάξεων τοῦ Ν.Δ. 4202/1961 περὶ διαδοχικῆς ἀσφαλίσεως, ὄχι μόνον διὰ τὴν θεμελίωσιν τοῦ δικαιώματος συντάξεως, ἀλλὰ καὶ διὰ τὸν διακανονισμὸν τοῦ ὕψους τῆς συντάξεως, ἀμφοτέρων τῶν θεμάτων τούτων ρυθμιζομένων ἐπὶ τῇ βάσει τῆς νομοθεσίας περὶ Τ.Ε.Β.Ε.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 3068/1967, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Γ. Χαρμπούρης**
Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. **Ἀντ Ταβουλάρης**

Διὰ τῆς αἰτήσεως ταύτης, τύπος παραδεκτῶς ἀσκηθείσης, διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῶν ὑπ' ἀριθ. 7869/2654 τῆς 9ης Σεπτεμβρίου 1966 καὶ 818/2656 τῆς 15ης Σεπτεμβρίου 1966 ἀποφάσεων τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἐπαγγελματιῶν καὶ Βιοτεχνῶν τῆς Ἑλλάδος, δι' ὧν ἀπενεμήθη εἰς τὸν αἰτοῦντα σύνταξις ἀνικανότητος, διὰ τοῦ συνυπολογισμοῦ καὶ τοῦ χρόνου, καθ' ὃν διετέλεσεν οὗτος ἐν ἀσφαλίσει παρὰ τῷ Ἱδρύματι Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, καὶ καθ' ὃ μέρος, διὰ τῶν ἀποφάσεων τούτων, κατὰ τὸν διακανονισμὸν τοῦ ποσοῦ τῆς συντάξεως, ὁ χρόνος οὗτος ἀσφαλίσεως παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. ἐθεωρήθη ὡς διανυθεὶς εἰς τὴν πρώτην ἀσφαλιστικὴν κλάσιν τοῦ Τ.Ε.Β.Ε.

Θανόντος, μετὰ τὴν κατάθεσιν τῆς ἐπὶ κρίσιν

αἰτήσεως τοῦ προσφεύγοντος, ἡ δίκη συνεχίζεται κατὰ τὴν κατατεθεῖσαν σχετικὴν ἀπὸ 1 Μαΐου 1967 δήλωσιν ὑπὸ τῆς χήρας αὐτοῦ.

Διὰ τοῦ ἄρθρου 15 τοῦ Κανονισμοῦ «περὶ τρόπου ἐπαγωγῆς εἰς τὴν ἀσφάλισιν καὶ εἰσπράξεων τῶν πόρων τοῦ Τ.Ε.Β.Ε.», ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 66103 τοῦ 1950 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Ε.Κ. 224, τεῦχος Β' 1, ὁρίζεται ὅτι «Ια). Οἱ ἠσφαλισμένοι κατατάσσονται ἀπὸ 1.7.1955 ὑποχρεωτικῶς εἰς πέντε ἀσφαλιστικὰς κλάσεις, 6) Ἡ τοιαύτη κατάταξις γίνεται βάσει τῆς φορολογικῆς κλάσεως φόρου ἐπιτηδεύματος, εἰς ἣν ὑπέχθησαν αὗται ὑπὸ τῆς οἰκείας Οἰκονομικῆς Ἐφορείας...». Ἐξ ἑτέρου ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ἀπὸ 5/28 Ἰανουαρίου 1955 δ. δ. «περὶ ἐγκρίσεως τοῦ Κανονισμοῦ Παροχῶν Τ.Ε.Β.Ε.», (Ε.Κ. 18) ὁρίζεται ἐπίσης, ὅτι: «1. Ἡ σύνταξις συνίσταται εἰς βασικὸν ποσὸν καὶ εἰς προσαυξήσεις ἀναλόγως τῶν ἐτῶν συντελίμων χρόνου καὶ τῆς ἀσφαλιστικῆς κλάσεως, εἰς ἣν εἶναι τεταγμένος ὁ ἠσφαλισμένος... εἰς ἁπάσας τὰς περιπτώσεις, ὁ ἐξ ἀναγνωρίσεως συντάξιμος χρόνος θεωρεῖται διανυθεὶς εἰς τὴν α' ἀσφαλιστικὴν κλάσιν». Διὰ τῶν ἐν συνεχείᾳ δέ, ἐν τῇ αὐτῇ διατάξει, διαλαμβανομένων τὸ μὲν ὁρίζεται ὡς βασικὸν ποσὸν τῆς μηνιαίας συντάξεως τὸ ποσὸν τῶν 100 δραχμῶν, τὸ δὲ ὅτι τὸ ποσὸν τοῦτο προσαυξάνεται κατὰ ποσοστὰ ἀπὸ 3% ἕως 11%, ἀναλόγως τῶν κλάσεων, εἰς ἃς ὑπέχθη, διαρκούσης τῆς ἀσφαλίσεως, καθ' ἕκαστον ἔτος, ὁ ἠσφαλισμένος.

Διὰ τὴν κατὰ τὰς διατάξεις ταύτας προσαύξησιν τῆς βασικῆς συντάξεως τοῦ αἰτοῦντος ἐθεωρήθη διὰ τῶν προσβαλλομένων ἀποφάσεων, διὰ τὰ ἔτη, καθ' ἃ διετέλεσεν οὗτος ἠσφαλισμένος παρὰ τῷ Ι.Κ.Α., ὡς ἀνήκων εἰς τὴν α' ἀσφαλιστικὴν κλάσιν τοῦ Τ.Ε.Β.Ε., κατ' ἐφαρμογὴν τῆς παρατιθεμένης ἀνωτέρω διατάξεως τοῦ ἄρθρου 6 § 1, ἐδάφ. τελευταίου τοῦ Κανονισμοῦ Παροχῶν τοῦ Τ.Ε.Β.Ε., καθ' ἣν εἰς ἁπάσας τὰς περιπτώσεις ὁ ἐξ ἀναγνωρίσεως συντάξιμος χρόνος θεωρεῖται διανυθεὶς εἰς τὴν α' ἀσφαλιστικὴν κλάσιν, ὡς καὶ τῆς ἀναλόγου διατάξεως τοῦ ἄρθρου 2 § 3 τοῦ αὐτοῦ Κανονισμοῦ Παροχῶν, καθ' ἣν διὰ τὴν ἐξαγορὰν τοῦ ἐξ ἀναγνωρίσεως χρόνου ἀσφαλίσεως ἐλαμβάνεται ὡς βάσις τὸ ποσὸν τῆς κατὰ τὸν χρόνον τῆς καταβολῆς ἰσχυούσης μηνιαίας εἰσφορᾶς τῶν ἠσφαλισμένων τῆς πρώτης ἀσφαλιστικῆς κλάσεως».

Ἡ ἀπογραφὴ τῆς ὡς εἴρηται συντάξεως διὰ τοῦ συνυπολογισμοῦ καὶ τοῦ παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. χρόνου ἀσφαλίσεως τοῦ αἰτοῦντος ἐγένετο ἐπὶ τῇ βάσει τῶν διατάξεων τοῦ ν.δ. 4202 τοῦ 1961 περὶ διαδοχικῆς ἀσφαλίσεως. Κατὰ τὰς διατάξεις δὲ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νομοθετικοῦ τούτου διατ., ἐφ' ὅσον ὁ ἠσφαλισμένος ἔχει πραγματοποιήσει τοὐλάχιστον 300 ἡμέρας ἐργασίας ἐντὸς τῆς τελευταίας πενταετίας ἐν τῇ ἀσφαλίσει τοῦ τελευταίου Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ, συνταξιοδοτεῖται παρὰ τοῦ Ὀργανισμοῦ τούτου, «συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τῆς διεπούσης τοῦτον Νομοθεσίας», προστιθεμένου, ἐν συνεχείᾳ, διὰ τῆς παραγράφου 2 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου, ὅτι «ἅπας ὁ διανυθεὶς διαδοχικῶς χρόνος ἀσφαλίσεως εἰς τοὺς ὡς ἄνω Ὀργανισμοὺς συνυπολογίζεται ἐναλλὰξ ὡς χρόνος πραγματικῆς ἀσφαλίσεως παρὰ τῷ τελευταίῳ Ὀργανισμῷ, τόσον διὰ τὴν θεμελίωσιν τοῦ δικαιώματος εἰς σύνταξιν, ὅσον καὶ διὰ τὸν καθορισμὸν τοῦ ποσοῦ τῆς συντάξεως».

Κατὰ τὸ σαφὲς γράμμα τῶν ἀνωτέρω διατάξεων ἅπας ὁ παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. χρόνος ἀσφαλίσεως τοῦ αἰτοῦντος ἔδει νὰ θεωρηθῇ ὡς χρόνος πραγματικῆς ἀσφαλίσεως παρὰ τῷ Τ.Ε.Β.Ε., ὡς τελευταίῳ Ἀσφαλιστικῷ Ὀργανισμῷ, τοῦτο δὲ οὐ μόνον διὰ τὴν θεμελίωσιν τοῦ σχετικοῦ δικαιώματος, ἀλλὰ καὶ διὰ τὸν διακανονισμὸν τοῦ ὕψους τῆς συντάξεως, ἀμφοτέρων τῶν θεμάτων τούτων ρυθμιζομένων ἐπὶ τῇ βάσει τῆς νομοθεσίας τοῦ Τ.Ε.Β.Ε. Εἰδικώτερον δὲ διὰ τὸ θέμα τῆς προσαυξήσεως τῆς βασικῆς συντάξεως ἔδει νὰ τύχωσιν ἐφαρμογῆς αἱ παρατιθέμεναι ἀνωτέρω διατάξεις τοῦ Κανονισμοῦ Παροχῶν τοῦ Ὀργανισμοῦ τούτου, αἱ ἀναφερόμεναι εἰς τὴν πραγματικὴν παρ' αὐτῷ ὑπηρεσίαν, καὶ οὐχί, ὡς ἐνέντο, αἱ ἀναφερόμεναι εἰς τὴν πλασματικήν, ἐξ ἀναγνωρίσεως, τοιαύτην ὑπηρεσίαν, περὶ ἧς δὲν ἐπρόκειτο. Ἦτοι διὰ τῶν καθορισμῶν τῆς ὡς εἴρηται προσαυξήσεως, τῆς ἀντιστοιχούσης εἰς τὰ ἔτη, καθ' ἃ ἦτο ἠσφαλισμένος ὁ αἰτῶν εἰς τὸ Ι.Κ.Α., ἔδει νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ἡ οἰκεία κλάσις τοῦ Τ.Ε.Β.Ε., εἰς τὴν ὁποίαν οὗτος θὰ ὑπήγετο κατὰ τὰ ἑκάστοτε ὑπὸ τῆς νομοθεσίας τοῦ Ὀργανισμοῦ τούτου ὁριζόμενα σχετικῶς καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ τότε κτηθέντος πραγματικοῦ ἐτησίου εἰσοδήματος του. Κατ' ἀκολουθίαν οὐχὶ νομίμως καὶ κατὰ παράβασιν τῶν εἰρημένων περὶ διαδοχικῆς ἀσφαλίσεως διατάξεων ἐκρίθη, ὅτι ἅπας ὁ φηβὶς χρόνος τῆς παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. ἀσφαλίσεως τοῦ αἰτοῦντος ἔδει νὰ θεωρηθῇ ὡς διανυθείς, πρὸς τὸν ἀνωτέρω σκοπόν, εἰς τὴν α' κλάσιν τοῦ Τ.Ε.Β.Ε., κατ' ἀνάλογον ἐφαρμογὴν τῆς ἐπὶ τοῦ ἐξ ἀναγνωρίσεως χρόνου ἰσχυουσῶν διατάξεων, τῷ λόγῳ δὲ τούτῳ αἱ προσβαλλόμεναι ἀποφάσεις κατέστησαν ἀνεφάπτου, κατὰ τὰ βασίμως προ-

βαλλόμενα διά της ύπό κρίσιν αιτήσεως, ήτις δέον να γίνη δεκτή.

§ 3. Ἀσφάλισις εἰς τὸ Ἵδρυμα Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων

1. Ἀξίωσις περὶ ἀποζημιώσεως ἐξ ἀδικοπραξίας τῶν ὀργάνων τοῦ Ι.Κ.Α., στηριζομένη εἰς τὰ ἄρθρα 105 καὶ 106 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος Νόμου καὶ τὰ ἄρθρα 914, 297 ἐπ. Α.Κ.—Ἀνόρθωσις τοῦ προσβληθέντος ἰδιωτικοῦ δικαιώματος δι' ἀγωγῆς ἐνώπιον τῶν τακτικῶν δικαστηρίων, ἀνεξαρτήτως τῆς ἀσκήσεως ἢ μὴ ἱεραρχικῆς προσφυγῆς ἢ ἄλλου ἐνδίκου βοηθήματος.—Ἐξουσία δικαστηρίων πρὸς ἔλεγχον καὶ ἐπὶ τῆς οὐσιαστικῆς κρίσεως τῶν ὑπαλλήλων τοῦ Ι.Κ.Α.—Ἐπαγγελματικὴ νόσος μεταλλευτοῦ καὶ σύνταξις.

Ἀρείου Πάγου 702/1967, Τμ. Γ'

Πρόεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Θ. Καμπέρης**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Σπ. Λογαρᾶς**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Κωστούκης, Ἀθ. Λέκκας

Διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1834/1965 παρεμπιπτούσης περὶ ἀποδείξεως ἀποφάσεως τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν ὀρθῶς ἐκρίθη, ὅτι α) ἡ περὶ ἀποζημιώσεως ἀξίωσις τῆς ἐναγούσης - ἐκκαλούσης κατὰ τοῦ ἐναγομένου - ἐφεσιβλήτου Ι.Κ.Α., ὡς διαδόχου τῶν δικαιωμάτων καὶ ὑποχρεώσεων τοῦ Ταμείου Μεταλλευτῶν, εἶναι νόμιμος, ὡς στηριζομένη εἰς τὰ ἄρθρα 105 καὶ 106 τοῦ ΕἰσΝΑΚ καὶ τῶν ἄρθρων 914 καὶ ἐπ., 297 καὶ 298 Α.Κ., β) τὴν ἀνόρθωσιν τοῦ προσβληθέντος ἰδιωτικοῦ δικαιώματος διὰ παρανομίας τῶν ὀργάνων τοῦ ἐφεσιβλήτου, ἡ ἐκκαλοῦσα δικαιοῦται νὰ ἐπιδιώξῃ ἐνώπιον τῶν τακτικῶν δικαστηρίων, ἀνεξαρτήτως τῆς ἀσκήσεως ἢ μὴ ὑπ' αὐτῆς τῆς ὁριζομένης ὑπὸ τῆς νομοθεσίας τοῦ Ι.Κ.Α. ἱεραρχικῆς προσφυγῆς ἢ ἄλλου ἐνδίκου βοηθήματος, ἔχουσι δὲ ταῦτα μέχρις ἱδρύσεως τῶν ἀσφαλιστικῶν δικαστηρίων ἐξουσίαν ἐλέγχου καὶ ἐπὶ τῆς οὐσιαστικῆς κρίσεως τῶν ὑπαλλήλων τοῦ Ι.Κ.Α. ὅσον ἀφορᾷ τὴν συνδρομὴν τῶν πραγματικῶν προϋποθέσεων τῆς ἀξιώσεως, γ) δὲν εἶχε παραγραφῇ ἡ ἀξίωσις τῆς ἐκκαλούσης καὶ μετὰ ταῦτα διετάχθησαν ἀποδείξεις, ὅτι ὁ σύζυγος τῆς ἐναγούσης - ἐκκαλούσης κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀποχωρήσεως (Αὔγουστος 1943) ἐκ τῶν Μεταλλείων Λαυρίου, εἰς ἃ εἰργάζετο ἀπὸ τοῦ ἔτους 1924, συνεπείᾳ μολυβδιάσεως, ἥτις ὠφείλετο εἰς τὴν ὑπὸ ἀνθυγιεινὰς συνθήκας ἐργασίαν, καὶ ἐξ ἀφορμῆς αὐτῆς εἶχε καταστῇ ἀνίκανος πρὸς πᾶσαν ἐργασίαν.

Ἐκ τῶν καταθέσεων τῶν ἐξετασθέντων μαρτύρων ἀποδείξεως καὶ ἀνταποδείξεως καὶ τῶν ὑπὸ τῶν διαδίκων ἐπικαλουμένων καὶ προσαγομένων ἐγγράφων πλήρως ἀποδεικνύεται, ὅτι ὁ ἀποβιώσας τὴν 29 Νοεμβρίου 1943 σύζυγος τῆς ἐκκαλούσης, ἐργαζόμενος συνεχῶς ἀπὸ τοῦ ἔτους 1924 μέχρι τοῦ ἔτους 1932 καὶ ἀπὸ τοῦ ἔτους 1934 μέχρι τέλους Αὐγούστου 1943 εἰς τὰς μεταλλευτικὰς ἐργασίας τῆς Γαλλικῆς Ἑταιρείας «Μεταλλεῖα Λαυρίου Α.Ε.» καὶ δὴ εἰς τὰ τμήματα καμινείας καὶ ἀρσενικοῦ, ἐν οἷς οἱ ἐργαζόμενοι ἀναγκαστικῶς εἰσπνέουσιν ἄφθονα καὶ κόνεις ἀρσενικοῦ καὶ μολύβδου, εἶχε προσβληθῇ ἐκ τῆς ἐπαγγελματικῆς νόσου τῆς μολυβδιάσεως, ἐξ ἧς εἶχε καταστῇ ὁλικῶς καὶ διαρκῶς ἀνίκανος πρὸς πᾶσαν ἐργασίαν, ἀφ' οὗ, ἀφ' ἧς ἔπαυσεν ἐργαζόμενος μέχρι τοῦ θανάτου του, παρέμεινε κλινήρης καὶ ἐπῆλθεν ὁ θάνατος κατὰ τὴν ἐν τῇ ληξιαρχικῇ πράξει τοῦ θανάτου του ἀναφερομένην πιστοποίησιν τοῦ ἰατροῦ Κ.Π. Κατ' ἀκολουθίαν ἡ ἐκκαλοῦσα δικαιοῦται συντάξεως ἕνεκα τελείας ἀνικανότητος πρὸς ἐργασίαν τοῦ συζύγου της, συνεπείᾳ ἐπαγγελματικῆς νόσου, ἐξομοιουμένης, συμφώνως τῇ παραγράφῳ 2 τοῦ ἄρθρου 16 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου Μεταλλευτῶν, πρὸς ἐργατικὸν ἀτύχημα, ἀρνηθέντος δὲ τοῦ ἐφεσιβλήτου νὰ προσαυξήσῃ τὴν ἤδη χορηγουμένην λόγῳ θανάτου τοιαύτην, ἕνεκα τῆς αἰτίας ταύτης, ἐγεννήθη ὑπὲρ αὐτῆς δικαίωμα ἀποζημιώσεως κατὰ τὰς ἐν τῇ ἠγουμένῃ αἰτιολογίᾳ διατάξεις.

Προκειμένης συντάξεως λόγῳ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος τὸ ποσὸν αὐτῆς καθορίζεται ἀπὸ 1 Ἰουνίου 1956 (ὅτε κατὰ τὸ ἀπὸ 17.4/15.5.1956 6.δ τὸ Ταμεῖον Μεταλλευτῶν συνεχωνεύθη πρὸς τὸ Ι.Κ.Α.) συμφώνως πρὸς τὴν παράγραφον 2 τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ διατάγματος τούτου, βάσει τοῦ ἄρθρου 29 § 2 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων». Κατὰ τὴν περ. γ' τῆς παραγράφου 8 τοῦ προδιαληφθέντος ἄρθρου, ἐν ὅσον ὁ δικαιοπάροχος τῆς ἐκκαλούσης ἦτο ἄνω ἄνω τῶν 18 ἐτῶν, ἅπασαι αἱ ἡμέραι ἐργασίας αὐτοῦ λογίζονται ὡς πραγματοποιηθεῖσαι εἰς τὴν Τ κλάσιν, εἰς ἣν κατ' ἄρθρον 25 § 2 τοῦ ἰδίου ἀναγκαστικοῦ νόμου ἀντιστοιχεῖ τεκμαρτὸν ἡμερομίσθιον 30 δραχμῶν (ὅπερ καὶ ὁ Διευθυντὴς τοῦ Ὑποκαταστήματος τοῦ Ι.Κ.Α. ὑπελόγισε διὰ τὴν ἀναπροσαρμογὴν τῆς λόγῳ θανάτου συντάξεως τῆς ἐκκαλούσης). Οὕτω ἡ βασικὴ σύνταξις τοῦ μὲν δικαιοπαρόχου τῆς ἐκκαλούσης θὰ ἦτο δραχμαὶ 30 Χ 60% = 18 Χ 25 = δραχμαὶ 450, αὐτῆς δὲ δραχμαὶ 360, προσαυξηθεῖσα δὲ αὕτη, α) κατὰ 30% βάσει τῆς ὑπ' ἀριθ. 62280/1952 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονο-

μικῶν καὶ Ἐργασίας, ἀνῆλθεν εἰς δραχμὰς 468, ϛ) κατὰ 20% βάσει τοῦ ἀπὸ 28.4.1954 ϛ.δ. εἰς δραχμὰς 561,60, γ) κατὰ 15% βάσει τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ ἀπὸ 21/25.8.1955 ϛ.δ. «περὶ αὐξήσεως τῶν ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. χορηγουμένων συντάξεων» εἰς δραχμὰς 645, δ) κατὰ 4% ἀπὸ 1.10.1960 βάσει τοῦ ἄρθρου 12 § 5 τοῦ ν.δ. 4104/1960, καὶ ε) κατὰ 12% ἐπὶ τοῦ ἐκ δραχμῶν 431 τμήματος τῆς συντάξεως βάσει τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ϛ.δ. 57/1961 ἀνεβιβάσθη εἰς δραχμὰς 724. Κατ' ἀκολουθίαν δέον, γιγνομένης δεκτῆς τῆς ἀγωγῆς, νὰ ἐπιδικασθῇ τῇ ἐκκαλούσῃ ὡς ἀποζημίωσις ἡ διαφορὰ μεταξὺ καταβληθείσης αὐτῇ συντάξεως καὶ τῆς καταβλητέας τοιαύτης, ἥτις ἀνέρχεται α) διὰ τὸν ἀπὸ 1.7.1956 μέχρι 30.9.1960 χρόνον εἰς δραχμὰς 13.686,75, β) διὰ τὸν ἀπὸ 1.10.1960 μέχρι 31.12.1960 χρόνον εἰς δραχμὰς 964, γ) διὰ τὸν ἀπὸ 1.1.1961 μέχρι 30.11.1962 χρόνον εἰς δραχμὰς 6.025, ἤτοι ἐν συνόλῳ δραχμὰς 20.675,75.

2. Θεμελίωσις δικαιώματος συντάξεως ἐκ τοῦ Ι.Κ.Α. τῶν ἐξ Αἰγύπτου Ἑλλήνων ὑπηκόων.—Ὑπολογισμὸς τοῦ ποσοῦ τῆς συντάξεως ἐπὶ τοῦ τεκμαρτοῦ ἡμερομισθίου τῆς ἀσφαλιστικῆς κλάσεως, ἥτις ἐλήφθη ὑπ' ὄψιν διὰ τὴν ἐξαγορὰν ἀναγνωρισθείσης προϋπηρεσίας ἐν Αἰγύπτῳ, ἐκτὸς ἐὰν ἀπὸ τῆς ἐγκαταστάσεως ἐν Ἑλλάδι καὶ μέχρις ἐπελεύσεως τῆς ἀσφαλιστικῆς περιπτώσεως ἐπραγματοποίησεν ὁ αἰτῶν 1500 τουλάχιστον ἡμέρας ἐργασίας εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Κλάδου Συντάξεων, ὅτε ἡ σύνταξις ὑπολογίζεται συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 37 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 305/1968, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Γ. Χαρμπούρης**
Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. **Π. Δεδόπουλος**
Δικηγόρος ὁ κ. Δ. Γεωργιάδης

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 5703/31.8.1967 ἀποφάσεως τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Ὑποκαταστήματος Ι.Κ.Α. Ἀθηνῶν, καθ' ὃ μέρος διὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης ἐπελογίσθη τὸ ποσὸν τῆς χορηγηθείσης εἰς τὸν αἰτούντα συντάξεως γήρατος ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ τεκμαρτοῦ ἡμερομισθίου τῆς ΤΙΙ ἀσφαλιστικῆς κλάσεως, ἥτις ἐλήφθη ὑπ' ὄψιν, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 2 § 3 τοῦ ν.δ. 4577/1966, διὰ τὴν ἐξαγορὰν τῆς ἀσφαλιστέας ὑπηρεσίας του ἐν Αἰγύπτῳ, ἐνῷ κατὰ τὸν αἰτούντα τὸ ποσὸν τῆς συντάξεως του ἔδει νὰ ὑπολογισθῇ συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 13 § 1 ἐδάφ. α' τοῦ νόμου 4476/1965.

Κατὰ τὴν διάταξιν τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ν.δ. 4577/1966 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῆς νομοθεσίας περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων κλπ.» ἐν περιπτώσει θεμελιώσεως δικαιώματος συντάξεως ἐκ τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων τῶν ἐξ Αἰγύπτου Ἑλλήνων ὑπηκόων τὸ ποσὸν τῆς συντάξεως ὑπολογίζεται ἐπὶ τεκμαρτοῦ ἡμερομισθίου τῆς ἀσφαλιστικῆς κλάσεως, ἥτις ἐλήφθη ὑπ' ὄψιν διὰ τὴν ἐξαγορὰν ἀναγνωρισθείσης προϋπηρεσίας ἐν Αἰγύπτῳ, ἐκτὸς ἐὰν ἀπὸ τῆς ἐγκαταστάσεως ἐν Ἑλλάδι καὶ μέχρις ἐπελεύσεως τῆς ἀσφαλιστικῆς περιπτώσεως ἐπραγματοποίησεν ὁ αἰτῶν 1500 τουλάχιστον ἡμέρας ἐργασίας εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Κλάδου Συντάξεων, ὅτε ἡ σύνταξις ὑπολογίζεται συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 37 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951, ὡς ἐτροποποιήθη.

Ἐκ τῶν διατάξεων τούτων σαφῶς προκύπτει, ὅτι, προκειμένου περὶ συνταξιοδοτήσεως ἐκ τοῦ Ι.Κ.Α. τῶν ἐξ Αἰγύπτου Ἑλλήνων ὑπηκόων, οἵτινες ἐθεμελίωσαν τὸ συνταξιοδοτικόν των δικαίωμα δι' ἀναγνωρίσεως τῆς ἐν Αἰγύπτῳ ὑπηρεσίας των, τὸ ποσὸν τῆς συντάξεως ὑπολογίζεται ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ τεκμαρτοῦ ἡμερομισθίου, ὅπερ ἐλήφθη ὑπ' ὄψιν διὰ τὴν ἐξαγορὰν τῆς ἐν Αἰγύπτῳ ὑπηρεσίας των. Καὶ τότε μόνον θὰ ἐφαρμοσθῶσιν ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 37 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 13 τοῦ νόμου 4476/1965, ὅταν οἱ ὡς ἄνω ἠσφαλισμένοι ἔχουσι πραγματοποιήσει ἀπὸ τῆς ἐν Ἑλλάδι ἐγκαταστάσεώς των μέχρι τῆς ἐπελεύσεως τῆς ἀσφαλιστικῆς περιπτώσεως τουλάχιστον 1500 ἡμέρας ἐργασίας. Αἱ εἰδικαὶ ὡς ἄνω διατάξεις, ὧν ἡ ἰσχὺς ἤρξατο ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1967 (ἄρθρον 15 ν. 4577/1966), αἱ ἀναφερόμεναι εἰς τὸν ὑπολογισμὸν τῆς συντάξεως τῶν ἐξ Αἰγύπτου ἑλλήνων ὑπηκόων ἔχουσιν ἐφαρμογὴν ἐπὶ πάντων ἐκείνων, οἵτινες διέκοψαν τὴν ἀσφαλιστέαν ἐργασίαν των ὑπὸ τὸ κράτος τῆς ἰσχύος αὐτῶν.

Ἐν προκειμένῳ, καθ' ἃ δέχεται ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ὁ αἰτῶν, ἀνήκων εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν ἐξ Αἰγύπτου ἑλλήνων ὑπηκόων, ἀνεγνώρισε τὴν ἐν Αἰγύπτῳ ὑπηρεσίαν δι' ἐξαγορᾶς ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ τεκμαρτοῦ ἡμερομισθίου τῆς VII μισθολογικῆς κλάσεως. Ἀφ' ἑτέρου ἐπραγματοποίησεν ἐν Ἑλλάδι μόνον 650 ἡμέρας ἐργασίας, διέκοψε δὲ τὴν ἀσφαλιστέαν ἐργασίαν του τὴν 31ην Ἰανουαρίου 1967. Ὀρθῶς καὶ νομίμως ὅθεν διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ἐπελογίσθη τὸ ποσὸν τῆς συντάξεως τοῦ αἰτοῦντος ἐπὶ τῇ βά-

σει τοῦ τεκμαρτοῦ ἡμερομισθίου τῆς VII μισθολογικῆς κλάσεως, ἥτις ἐλήφθη ὑπ' ὄψιν διὰ τὴν ἐξαγορὰν τῆς ἐν Αἰγύπτῳ ὑπηρεσίας του συμφώνως τῇ προδιαληφθείσῃ διατάξει τοῦ ἄρθρου 2 § 3 τοῦ ν.δ. 4577/1966, ἥτις ἦτο ἐν προκειμένῳ ἐφαρμοστέα, δεδομένου ὅτι ὁ αἰτῶν δὲν εἶχε πραγματοποιήσει ἐν Ἑλλάδι 1500 ἡμέρας ἐργασίας, ἀλλὰ μόνον 650 τοιαύτας, διέκοψε δὲ τὴν ἀσφαλιστέαν ἐργασίαν του τῇ 31 Ἰανουαρίου 1967, ἤτοι μετὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἰσχύος τοῦ ἀνωτέρω ν.δ. 4577/1966 (1 Ἰανουαρίου 1967). Κατ' ἀκολουθίαν οἱ τὰ ἀντίθετα ὑποστηρίζοντες λόγοι ἀκυρώσεως ἐλέγχονται ἀπορριπτέοι ὡς ἀβάσιμοι.

§ 4. Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Μισθωτῶν Κλωστοϋφαντουργίας

Ἔλλειψις δεσμεύσεως τοῦ ἀνωτέρω Ταμείου ἐκ τῶν τυχὸν ἐπὶ ἀσφαλιστικῶν θεμάτων πράξεων τοῦ Ι.Κ.Α., δυναμένου νὰ προβαίνῃ διὰ τῶν ἰδίων αὐτοῦ ὀργάνων εἰς τὰς σχετικὰς ἐξακριβώσεις, ἀναγκαία ὅμως, εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην, προκειμένου νὰ καταλήξῃ εἰς ἀντίθετον συμπέρασμα, ἡ πλήρης καὶ ἐμπεριστατωμένη αἰτιολογία τῆς τὰ ἀντίθετα δεχομένης ἀποφάσεως τοῦ ἁρμοδίου ὀργάνου αὐτοῦ, ἐρειδομένη ἐπὶ συγκεκριμένων καὶ εἰδικῶς κατονομαζομένων ἀποδεικτικῶν στοιχείων.— Ἐπέλευσις εἰς ἠφιλιωμένον ἐργατικοῦ ἀτυχήματος.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 2698/1967, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Γ. Χαρμπούρης**
Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. **Ἀντ. Ταβουλάρης**

Διὰ τῆς αἰτήσεως ταύτης, τύποις παραδεκτῶς ἀσκηθείσης, διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 33 τῆς 9ης Ἰανουαρίου 1967 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Μισθωτῶν Κλωστοϋφαντουργίας, δι' ἧς ἀπερρίφθη τελικῶς αἴτημα τῆς προσφευγούσης, ἠσφαλισμένης παρὰ τῷ Ταμείῳ τούτῳ, περὶ ἀπονομῆς αὐτῇ συντάξεως ἀναπηρίας ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος ἢ κοινῆς νόσου «ἐλλείψει τῶν νομίμων προϋποθέσεων».

Ἡ αἰτοῦσα, κατόπιν τῆς ἀπονομῆς αὐτῇ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 6646 τῆς 17 Μαΐου 1962 ἀποφάσεως τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Περιφερειακοῦ Ὑποκαταστήματος Ἀθηνῶν τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων συντάξεως ἀναπηρίας, ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, ὑπέβαλε πρὸς τὸ ἀνωτέρω Ταμεῖον Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Μισθωτῶν Κλωστοϋφαντουργίας τὴν ἀπὸ 21 Ἰανουαρίου 1962 αἴτησίν της πρὸς χορήγησιν εἰς ταύτην συντάξεως ἐπὶ τῇ αὐτῇ αἰτίᾳ καὶ παρὰ τοῦ Ἐπικουρικοῦ τούτου Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ. Ἡ αἴτησις ὅμως αὕτη ἀπερρίφθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 880 τῆς 30ῆς Ἰουλίου 1963 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου αὐτοῦ, κρηθέντος, δι' ἁπλῆς ἀναφορᾶς εἰς τὰς σκέψεις προηγηθέντος πρακτικοῦ τῆς παρὰ τῷ Ταμείῳ τούτῳ Ἐπιτροπῆς Συντάξεων, ὅτι ἡ ἀναπηρία τῆς αἰτούσης ὀφείλετο εἰς κοινὴν νόσον καὶ οὐχὶ εἰς ἐργατικὸν ἀτύχημα. Ἀλλ' ἡ ἀπόφασις αὕτη τοῦ Τ.Ε.Α.Μ.Κ. ἀκυρώθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2037 τοῦ 1964 ἀποφάσεως τοῦ δικαστηρίου τούτου, κατόπιν αἰτήσεως τῆς καὶ νῦν προσφευγούσης. Συνεπείᾳ δὲ αὐτοῦ ἐπανελθὸν τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ ἀνωτέρω Ταμείου ἐπὶ τῆς ἐνσταθείσης ταύτης, ἐξέδοτο τὴν ἤδη προσβαλλομένην ἀπόφασιν, δι' ἧς ἀπερρίφθη καὶ αὖθις τὸ εἰρημένον αἴτημα τῆς προσφευγούσης, ἀλλὰ δι' εἰδικωτέρας αἰτιολογίας.

Κατὰ τὰ νενομολογημένα, προκειμένου καὶ περὶ τοῦ ἀνωτέρω Ἐπικουρικοῦ Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ, τὸ Διοικητικὸν αὐτοῦ Συμβούλιον δὲν δεσμεύεται ἐκ τῶν τυχὸν ἐπὶ ἀσφαλιστικῶν θεμάτων πράξεων τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, δυνάμενον νὰ προβαίνῃ διὰ τῶν ἰδίων αὐτοῦ ὀργάνων εἰς τὰς σχετικὰς ἐξακριβώσεις. Ἐν τῇ περιπτώσει ὅμως ταύτῃ, προκειμένου νὰ καταλήξῃ εἰς ἀντίθετον συμπέρασμα, ἀπαιτεῖται πλήρης καὶ ἐμπεριστατωμένη αἰτιολογία τῆς τὰ ἀντίθετα δεχομένης ἀποφάσεως τοῦ ἁρμοδίου ὀργάνου αὐτοῦ, ἐρειδομένη ἐπὶ συγκεκριμένων καὶ εἰδικῶς κατονομαζομένων ἀποδεικτικῶν στοιχείων (Σ.τ.Ε. 2037/1964 κλπ.).

Ἡ προσβαλλομένη ἀπορριπτικὴ ἀπόφασις αἰτιολογεῖται διὰ τῶν ἑξῆς σκέψεων: «α) ὅτι ἡ αἰτοῦσα, ὡς ἐξηκριβώθη, διέκοψε τὴν 15.2.1958 παρὰ τῇ ἐπιχειρήσει ἐργασίαν της λόγῳ ἀσθενείας καὶ οὐχὶ ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, β) ὅτι ὁ προϊστάμενος τοῦ Τμήματος προσωπικοῦ τῆς ἐπιχειρήσεως ταύτης ἐδήλωσεν, ὅτι οὐδέποτε ἡ ἀνωτέρω ὑπέστη ἀτύχημα ἐν τῇ ἐργασίᾳ της, γ) ὅτι ἐν τῷ σχετικῷ φακέλῳ δὲν ὑπάρχει δήλωσις ἀτυχήματος, δ) ὅτι αἱ οἰκεῖαι παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. Ὑγειονομικαὶ Ἐπιτροπαὶ ἐβεβαίωσαν, ὅτι ἡ πάθησις τῆς αἰτούσης ὀφείλεται εἰς κοινὴν νόσον καὶ οὐχὶ εἰς βίαιον συμβάν, ε) ὅτι ὡρισμένη ἔναρξις βεβαίωσις περὶ τοῦ ἀτυχήματος τούτου συνετάγη μετὰ δύο ἔτη κλπ.». Ἡ αἰτιολογία δὲ αὕτη παρίσταται καὶ νόμιμος καὶ ἐπαρκής, δοθέντος, ἄλλωστε, ὅτι ἡ τὰ ἀντίθετα δεξαμένη ὑπ' ἀριθ. 5219 τῆς 8 Ἰουλίου 1959 ἀπόφασις τῆς Τοπικῆς

Διοικητικής Επιτροπής τοῦ Ι.Κ.Α., ἐν ὄψει τῆς ὁποίας ἐσυνταξιοδοτήθη ἡ αἰτοῦσα, διὰ τὴν ἀνωτέρω αἰτίαν, παρὰ τοῦ Ἱδρύματος τούτου, καὶ καθ' ἧς δὲν ἠσκήθη ἔφεσις, περιωρίσθη εἰς ἁπλῆν διαπίστωσιν τοῦ ἀνωτέρω γεγονότος, ἄνευ αἰτιολογίας τινός. Κατ' ἀκολουθίαν, ἁπάντων τῶν περὶ τοῦ ἀντιθέτου λόγων τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως προβαλλομένων ἀβασίμως, τυγχάνει αὕτη ἀπορριπτέα.

§ 5. Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Ἐξόδου Γερόντων καὶ Ἀνικάνων Ἐργατῶν Μετάλλου

Ἀσφαλιζόμενα εἰς τὸ ἀνωτέρω Ταμεῖον ὑποχρεωτικῶς πρόσωπα: α) Οἱ ἐργάται καὶ ὑπάλληλοι τῶν ἐργοστασίων μηχανουργίας, λειβητοποιΐας, χυτηρίων καὶ μεταλλουργικῶν ἐν γένει ἐργοστασίων καὶ β) οἱ ἐργάται μετάλλου, οἱ ἐργαζόμενοι εἰς τὰ βιομηχανικὰ ἐργοστάσια καὶ βιοτεχνικὰ ἐργαστήρια, τὰ κατὰ κύριον λόγον ἀσχολούμενα εἰς ἐπεξεργασίαν καὶ μετασχηματισμὸν μετάλλου, πλὴν τῶν φανοποιείων καὶ ὑδραυλικῶν ἐργαστηρίων, καὶ γ) οἱ ἐργάται μετάλλου, οἱ ἐργαζόμενοι εἰς ἐπιχειρήσεις ἄλλων κατὰ κύριον λόγον ἀπασχολήσεων.— διαχωρισμὸς περιπτώσεων.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 2961/1967, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Γ. Χαρμπούρης**
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. **Θ. Κουρουσόπουλος**
Δικηγόρος ὁ κ. Κ. Ἰακωβάκης

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἐμπροθέσμως ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 66694/Σ. 565 τῆς 15.9.1966 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἐκδοθείσης ἐπὶ τῇ βάσει τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 5/11 Νοεμβρίου 1935 «περὶ Ἱδρύσεως Ἐπικουρικοῦ Ταμείου Ἐξόδου Γερόντων καὶ Ἀνικάνων Ἐργατῶν Μετάλλου», ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ἀ.ν. 694/1937, καὶ δι' ἧς οὗτος ἀπεφάνθη μετὰ σύμφωνον γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, ὅτι ἐκ τῶν ἀπασχοληθέντων καὶ ἀπασχολουμένων ὑπὸ τῆς Ἀνωνύμου Ἑταιρείας «Βιομηχανία Φιαλῶν Α.Ε.» εἰς τὸ ἐν Πετρουπόλει καὶ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Α. ἐργοστασίων της ὑπάγονται ὑποχρεωτικῶς εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ αὐτοῦ Ταμείου μόνον οἱ ἐργάται μετάλλου.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 1 § 2 τοῦ ἀ.ν. 5/11 Νοεμβρίου 1935, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ἀ.ν. 694/1937, εἰς τὸ Ἐπικουρικὸν Ταμεῖον Ἐξόδου Γερόντων καὶ Ἀνικάνων Ἐργατῶν Μετάλλου ἀσφαλίζονται ὑποχρεωτικῶς: α) Οἱ ἐργάται καὶ ὑπάλληλοι τῶν ἐργοστασίων μηχανουργίας, λειβητοποιΐας, χυτηρίων καὶ μεταλλουργικῶν ἐν γένει ἐργοστασίων, β) οἱ ἐργάται μετάλλου, οἱ ἐργαζόμενοι εἰς τὰ βιομηχανικὰ ἐργοστάσια καὶ βιοτεχνικὰ ἐργαστήρια, τὰ κατὰ κύριον λόγον ἀσχολούμενα εἰς ἐπεξεργασίαν καὶ μετασχηματισμὸν μετάλλου, πλὴν τῶν φανοποιείων καὶ ὑδραυλικῶν ἐργαστηρίων, καὶ γ) οἱ ἐργάται μετάλλου οἱ ἐργαζόμενοι εἰς ἐπιχειρήσεις ἄλλων κατὰ κύριον λόγον ἀπασχολήσεων, ἐφ' ὅσον αἱ ὡς ἄνω ἐπιχειρήσεις διατηροῦσιν ἰδιαίτερα μεταλλουργικὰ συνεργεῖα, ἀπασχολοῦντα πέντε τοὐλάχιστον ἐργάτας.

Ἐκ τῶν διατάξεων τούτων συνάγεται, ὅτι ἡ πρώτη περίπτωσις, καθ' ἣν εἰς τὴν ὑποχρεωτικὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ταμείου ὑπάγεται ἅπαν τὸ προσωπικὸν - ὑπαλληλικὸν καὶ ἐργατικὸν - ἀσχέτως ἀπασχολήσεως, ἀναφέρεται εἰς μόνα τὰ καθαρῶς καὶ ἀποκλειστικῶς μεταλλουργικὰ ἐργοστάσια, ἤτοι εἰς τὰ ἐργοστάσια, εἰς ἃ ἡ πρὸς προαιγωγὴν τοῦ ἑτοίμου προϊόντος ἐργασία εἶναι καθ' ἅπαντα τὰ στάδια αὐτῆς ἀποκλειστικῶς μεταλλουργική, μὴ ἐπηρεαζομένης, πάντως, τῆς τοιαύτης μορφῆς τοῦ μεταλλουργικοῦ ἐργοστασίου, ἐὰν ἐκτελοῦνται, ἐνδεχομένως, καὶ πρόσθετοι ἐπουσιώδεις τινὲς ἐπὶ τοῦ ἑτοίμου ἤδη μεταλλουργικοῦ προϊόντος ἐργασίαι, αἵτινες ὅμως, καθ' ἑαυτάς, δὲν εἶναι ἀναγκαῖαι καὶ ἀπαραίτητοι διὰ τὴν ὁλοκλήρωσιν αὐτοῦ ὡς ἑτοίμου προϊόντος. Τουναντίον ἡ δευτέρα περίπτωσις, καθ' ἣν εἰς τὴν ὑποχρεωτικὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ταμείου ὑπάγονται μόνον οἱ ἐργάται μετάλλου, ἀναφέρεται εἰς τὰ λοιπὰ κατὰ κύριον λόγον ἀσχολούμενα εἰς τὴν ἐπεξεργασίαν καὶ τὸν μετασχηματισμὸν μετάλλου ἐργοστάσια, εἰς ἃς ὅμως εἰς τὰς πρὸς προαιγωγὴν τοῦ ἑτοίμου προϊόντος ἐργασίας παρεμβάλλονται ἀναγκαίως διὰ τὴν ὁλοκλήρωσιν τοῦ προϊόντος καὶ ἕτερον εἶδος ἐργασίαι μὴ μεταλλουργικαί. Τέλος, εἰς τὴν τρίτην περίπτωσιν, ὑπάγονται αἱ λοιπαὶ ἄλλων κατὰ κύριον λόγον ἀπασχολήσεων ἐπιχειρήσεις, ἐφ' ὅσον διατηροῦσιν ἰδιαίτερα μεταλλουργικὰ συνεργεῖα, ἀπασχολοῦντα πέντε τοὐλάχιστον ἐργάτας (Σ.Ε. 2196/1963).

Ἐν προκειμένῳ, ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, δι' ἧς ἡ ὡς ἄνω Ἑταιρεία ὑπήχθη εἰς τὴν δευτέραν περίπτωσιν, καὶ ἡ προηγηθεῖσα ταύτης γνωμοδότησις τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως δι' ἀναφορᾶς εἰς τὸ πόρισμα τῆς ἐκ μελῶν αὐτοῦ διενεργηθείσης εἰς τὸ ἐργοστάσιον τῆς παρεμβαινούσης αὐτοψίας δέχονται, ὅτι τὸ ἐργοστάσιον τοῦτο ἔχει ἀντικείμενον τὴν κατασκευὴν σιδηρῶν φιαλῶν ὑγραερίου, ἧτις ἐπιτυγ-

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Ι. ΣΥΛΛΟΓΙΚΑΙ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ε ρ ώ τ η μ α (Υπουργείου Εργασίας): α) Εάν ή υπό την εν αύτη εκπροσώπησιν υπογραφείσα συλλογική σύμβασις έργασίας γεωπόνων του Δημοσίου από 11.7.1966 (πράξις καταθέσεως παρά τω Ειρηνοδικείω Αθηνών υπ' αριθ. 75/8.9.1966), ως αναφερομένη εις γεωπόνους, απασχολουμένους και εις Οργανισμούς και Ιδρύματα, ελεγχόμενα και εποπτευόμενα υπό του Ελληνικού Δημοσίου και του Υπουργείου Γεωργίας, δύναται να θεωρηθή ως περιλαμβάνουσα τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοικήσεως, καθ' όσον άφορά εις τους παρ' αυτοίς επί σχέσει έργασίας ιδιωτικού δικαίου απασχολουμένους γεωπόνους και β) εν αποφατική απαντήσει, εάν ή συλλογική σύμβασις άνήκη εις την υπό του άρθρου 7 § 1 δ νόμου 3239/1955 προβλεπομένην κατηγορίαν των ειδικών συλλογικών συμβάσεων και εάν υπό την έννοιαν ταύτην είναι δυνατόν να κηρυχθή κατά την διαδικασίαν του άρθρου 5 του άνω νόμου ως υποχρεωτική διά πάντας γενικώς τους εργοδότας ή και μόνον διά τους Οργανισμούς και Ιδρύματα, άτινα εποπτεύονται και ελέγχονται υπό του Δημοσίου και τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοικήσεως, έφ' όσον συντρέχουν αι προς τούτο απαιτούμεναι προϋποθέσεις.

Νομικού Συμβούλου Κράτους

(Υπουργείου Εργασίας)

Γνωμοδότησις 3/1968

Γνωμοδοτών ο Νομικός Σύμβουλος Κράτους κ. *Αθαν. Τομαρᾶς*

Ι. Διά της άνω συλλογικής συμβάσεως έτέθησαν κανόνες, ισχύοντες από 1.8.1966 και ρυθμίζοντες τας αποδοχάς των γεωπόνων αποφοίτων ανωτέρων και μέσων σχολών, ως και τα ημερομίσθια αυτών, των εργαζομένων επί σχέσει έργασίας ιδιωτικού δικαίου εις το Δημόσιον, το Υπουργείον Γεωργίας και εις τους Οργανισμούς και τα Ιδρύματα τα ελεγχόμενα και τα εποπτευόμενα παρ' αυτών (Δημοσίου - Υπουργείου Γεωργίας ειδικώτερον). Δεδομένου ότι το Δημόσιον εκπροσωπείται υπό του Υπουργού Οικονομικών, δι' ον ενήργησεν ο Πρόεδρος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους κατά νόμον (άρθρον 1 κ.δ. 26.6/10.7.1944, άρθρα 1 και 6 δ.δ. 6/1961), χορηγήσας τα πληρεξούσια διά τον εκπρόσωπον και του Υπουργού των Οικονομικών προς υπογραφήν της συλλογικής συμβάσεως υπάλληλον έγγραφα, δεν δύναται να θεωρηθή, ότι υπάγονται εις την έννοιαν των Οργανισμών και Ιδρυμάτων, των ελεγχομένων και των εποπτευομένων υπό του Ελληνικού Δημοσίου και του Υπουργείου Γεωργίας, οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοικήσεως, οι υπαγόμενοι υπό την εποπτείαν γενικώς μεν των Νομαρχών και εις τινας περιπτώσεις του Υπουργείου Εσωτερικών (βλ. *Στασινόπουλον*, Μαθήματα Διοικητικού Δικαίου, σελ. 167, *Κυριακόπουλον*, Ελληνικόν Διοικητικόν Δίκαιον, Β', 1961, σ. 98 επ., *Τσοΰτσον*, Η διοικητική εποπτεία επί των αυτοδιοικουμένων Οργανισμών, 1955, *Βεγλερῆν*, Η διοικητική οργάνωσις, 1963, σελ. 150 επ.).

Κατά την διάταξιν της παραγράφου 8 της συλλογικής συμβάσεως αύτη ισχύει και εφαρμόζεται καθ' άπασαν την χώραν και επί άπασών των Δημοσίων Υπηρεσιών, εις ας υπηρετούν γεωπόνοι επί μισθώ και ημερομισθίω, ως και επί Υπηρεσιών των Οργανισμών και Ιδρυμάτων των εξαρτωμένων εκ του Δημοσίου. Και από την άποψιν όθεν της εξαρτήσεως, ήτις εννοιολογικώς διαφέρει της εποπτείας και του ελέγχου, δεν εμπίπτουν εις την συλλογικήν σύμβασιν οι εργα-

---

χάνεται διά της κοπής λιμαρίνας εις φύλλα και εν συνεχεία του μορφολογικού σχηματισμού αυτών και ότι διά την ολοκλήρωσιν του ως άνω είδους ως ετοίμου προϊόντος απαιτούνται εκτός των μεταλλουργικών εργασιών και έτεραι όλως απαραίτητοι διά την τελείωσίν του εργασίαι, ως ταιάται βαφής, κλιβανισμού, αριθμήσεως, καθαρισμού, υδραυλικών δοκιμών και κοχλιώσεως των στρομίγγων. Η αιτιολογία αύτη, εν όψει των προδιαληφθεισών διατάξεων, παρίσταται νόμιμος και πλήρης και οι περί παραβάσεως των διατάξεων τούτων και ανεπαρκούς αιτιολογίας λόγοι ακυρώσεως της υπό κρίσιν αιτήσεως είναι απορριπτέοι ως άβάσιμοι.

Και ο περί πλάνης περί τα πράγματα λόγος ακυρώσεως τυγχάνει απορριπτέος ως αναπόδεικτος, καθ' όσον ούτος ούτε εκ των στοιχείων του φακέλου προκύπτει, ούτε υπό του αιτούντος αποδεικνύεται.

Κατά ταύτα δέον, όπως απορριφθή ή υπό κρίσιν αίτησις.

γαζόμενοι εἰς 'Οργανισμοὺς Τοπικῆς Αὐτοδιοικήσεως γνωρίζουν, ἐὰν ἐδέχετό τις τὴν ἄποψιν, ὅτι, ἐφ' ὅσον ἐπεκτείνεται ἡ ἰσχὺς τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐπὶ ἁπασῶν τῶν Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν, θὰ ἴσχυεν αὕτη καὶ ἐπὶ πάντων τῶν ἐποπτευομένων καὶ ἐλεγχομένων ὑπ' αὐτῶν 'Οργανισμῶν καὶ 'Ιδρυμάτων, διότι ἡ διοικητικὴ ἐποπτεία ἔχει ἐξωρετικὸν χαρακτῆρα, ἡ δὲ αὐτοδιοίκησις προϋποθέτει κατ' ἀρχὴν τὴν ἀσυμβίβαστον πρὸς ἐξάρτησιν αὐτοτέλειαν (ὅλ. *Τσοῦτσον*, ἔνθ' ἀνωτ., σελ. 87).

ΙΙ. Ἡ ἐν λόγῳ συλλογικὴ σύμβασις φέρει τὰ στοιχεῖα τῆς εἰδικῆς συλλογικῆς συμβάσεως, ὡς ὁρίζονται ἐν ἄρθρῳ 7 § 1 δ' νόμου 3239/1955, ἤτοι ἀφορᾷ εἰς μισθωτοὺς ὡρισμένων ἐργοδοτῶν δι' ὁλόκληρον τὴν χώραν. Δεδομένου ὅτι αἱ παράγραφοι 2 καὶ 3 τοῦ ἄρθρου 5 νόμου 3239/1955 ἀναφέρονται μόνον εἰς τὰς εἰδικὰς ἢ τὰς τοπικὰς ὁμοεπαγγελματικὰς συλλογικὰς συμβάσεις, δύνανται ὑπὸ τοὺς ὅρους τῶν διατάξεων αὐτῶν νὰ κηρυχθῇ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ὑποχρεωτικὴ διὰ πάντας τοὺς ἐργοδότας καὶ μισθωτοὺς τῆς περιφερείας της ἡ ἐν τῷ ἐρωτήματι συλλογικὴ σύμβασις.

ΙΙΙ. Κατὰ ταῦτα εἰς τὸ πρῶτον ἐρώτημα πρέπει ἀρνητικὴ καὶ εἰς τὸ δεύτερον καταφατικὴ ἀπάντησις.

ΙΙ. ΑΔΕΙΑΙ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

Περίληψις ἐρωτήματος (Ὑπουργεῖον Ἐργασίας): Ἐάν, εἰς περίπτωσιν μεταβολῆς τοῦ προσώπου τοῦ ἐργοδότου, συμπολογίζεται καὶ ὁ χρόνος ὑπηρεσίας τοῦ μισθωτοῦ ὑπὸ τὸν πρῶτον ἐργοδότην, προκειμένου νὰ τύχῃ ὁ μισθωτὸς οὗτος τῆς ὑπὸ τοῦ ἀ.ν. 539/1945 προβλεπομένης κανονικῆς ἀδείας, ἢ μήπως, εἰδικώτερον, ἐπὶ τῆς συγκεκριμένης περιπτώσεως τοῦ ἐρωτήματος, δὲν θεωρεῖται δεύτερος ἐργοδότης ὁ 'Οργανισμὸς 'Απασχολήσεως καὶ 'Ασφαλίσεως 'Ανεργίας ἀντὶ τοῦ Ταμείου 'Επικουρικῆς 'Ασφαλίσεως Μισθωτῶν Κλωστοϋφαντουργίας, παρ' εἷς ὑπηρέτησε διαδοχικῶς ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ἢ καθ' ὅλον τὸ διάστημα τελούσα ἐν ἀποσπάσει εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας ὑπάλληλος ;, δεδομένου, ὅτι ἀμφότεροι οἱ 'Οργανισμοὶ τελοῦν ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας καὶ ὡς ἐκ τούτου θὰ ἠδύνατο ἡ Ὑπηρεσία τοῦ Ὑπουργείου νὰ προβῇ εἰς τὴν χορήγησιν τῆς κανονικῆς ἀδείας βάσει τῶν διατάξεων τοῦ νόμου 1811/1951 ἢ τοῦ ἀ.ν. 539/1945.

Νομικοῦ Συμβούλου Κράτους

(Ὑπουργεῖον Ἐργασίας)

Γνωμοδότησις 4/1968

Γνωμοδοτῶν ὁ Νομικὸς Σύμβουλος κ. ***Ἀθαν. Τομαρᾶς***

Ι. Περίπτωσις μεταβολῆς τοῦ προσώπου τοῦ ἐργοδότου ὑπάρχει, ὅταν μία ἐπιχείρησις ἢ ἐκμετάλλευσις μεταβιβάζεται εἰς ἕτερον ἐργοδότην καὶ οὐχὶ ὅταν ὑπάλληλος ἢ ἐργάτης ἀπασχολῆται ἐν διαδοχῇ εἰς δύο ἐργοδότας, διακεκριμένων ἀλλήλων ἐπιχειρήσεων ἢ ἐκμεταλλεύσεων. Εἰς τὴν κανονικὴν περίπτωσιν μεταβολῆς τοῦ προσώπου τοῦ ἐργοδότου τὸ διατηρούμενον ἐν τῇ ἐργασίᾳ προσωπικὸν ἰδιωτικοῦ δικαίου δὲν στερεῖται τῶν δικαιωμάτων του ἐκ τῆς μεταβολῆς, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ τὸ δικαίωμα ὑπολογισμοῦ τῶν ἡμερῶν τῆς ἀδείας του, βάσει καὶ τοῦ χρόνου προϋπηρεσίας του ὑπὸ τὸν πρῶτον ἐργοδότην, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἀ.ν. 539/1945. Ὅταν δὲν πρόκειται περὶ μεταβολῆς τοῦ προσώπου τοῦ ἐργοδότου, ἀλλὰ περὶ παρασχεθείσης ἐργασίας εἰς πλείονας διαδοχικοὺς ἐργοδότας, ἡ κατέναντι τοῦ τελευταίου ἀπαίτησις πρὸς χορήγησιν ἀδείας θεμελιοῦται μόνον μετὰ τὴν παρ' αὐτῷ παροχὴν ἐπὶ ἓν συνεχὲς ἔτος ἐργασίας, ὁπότε, συντρεχούσης τῆς προϋποθέσεως ταύτης, αἱ ἡμέραι ἀδείας ὑπολογίζονται βάσει τοῦ πράγματι συναλικοῦ χρόνου ἐργασίας παρὰ τῷ αὐτῷ ἐργοδότῃ, ἄνευ ὑπολογισμοῦ τῆς προϋπηρεσίας.

ΙΙ. Ἡ ἐν τῷ ἐρωτήματι ὑπάλληλος προσελήφθη τὸ πρῶτον ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ἐν ἔτει 1960 εἰς τὸ Ταμεῖον 'Επικουρικῆς 'Ασφαλίσεως Μισθωτῶν Κλωστοϋφαντουργίας μέχρι 31.8.1966, ὁπότε, προσληφθεῖσα ἐπὶ τῇ αὐτῇ σχέσει εἰς τὸν Ο.Α.ΑΑ., παρ' ᾧ καὶ διατελεῖ ἔκτοτε, ἀπεχώρησεν τῆς πρώτης ἐργασίας της. Καθ' ὅλον σχεδὸν τὸ διάστημα ἀπὸ τοῦ 1960 μέχρι σήμερον διατελεῖ ἐν ἀποσπάσει ἐξ ἀμφοτέρων τῶν 'Οργανισμῶν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας, ὅτε τῶν δύο 'Οργανισμῶν ὑπαγομένων ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν του, κατ' ἐφαρμογὴν τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 4 § 2 νόμου 4052/1960, ὁριζούσης ὅτι πρὸς ἐνίσχυσιν τῶν Ὑπηρεσιῶν τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας δύνανται νὰ ἀποσπῶνται παρ' αὐτῷ δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ ὑπάλληλοι τῶν ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν καὶ τὸν ἔλεγχον τοῦ Ὑπουργείου ὑπαγομένων 'Οργανισμῶν Κοινωνικῆς 'Ασφαλίσεως καὶ Πολιτικῆς, Οἱ οὕτω ἀποσπώμενοι ἢ ἀποσπασθέντες κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ νόμου ἐπὶ τῇ βάσει τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. 893/1937 παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ τούτῳ ὑπάλληλοι τῶν ὡς ἄνω 'Οργανισμῶν θεωροῦνται κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς

αποσπάσεώς των ως κεκτημένοι την ιδιότητα του δημοσίου υπαλλήλου αρμοδιότητος του Υπουργείου Εργασίας και δύνανται να μετέχουν υπό την ιδιότητά των ταύτην εις συμβούλια και επιτροπάς του Υπουργείου τούτου και των υπό την εποπτείαν και τον έλεγχον αυτού υπαγομένων Οργανισμών Κοινωνικής Ασφαλίσεως και Πολιτικής. Οι ως άνω υπάλληλοι πάντως μισθοδοτούνται και προάγονται υπό των Οργανισμών, εις ους ανήκουν.

Την 8.7.1967 έτυχεν η εν λόγω υπάλληλος παρά του Υπουργείου Εργασίας κανονικής αδείας 22 ημερών, υπολογισθείσης βάσει των διατάξεων του ά.ν. 539/1945 και του συναλικού χρόνου της υπηρεσίας της εις αμφοτέρους τους Οργανισμούς, εξ ων είχεν αποσπασθή, πλην ο Ο.Α.Α.Α ηρνήθη την καταβολήν των αποδοχών της όλων των ημερών, επί τω λόγω ότι έδει να υπολογισθή ο χρόνος αδείας βάσει της παρ' αυτώ μόνον υπηρεσίας.

Παρά τας δυναμένας να διατυπωθούν αντιρρήσεις περί της κατ' αρχήν εφαρμογής της άνω περί αποσπάσεως διατάξεως και επί του προσωπικού επί σχέσει εργασίας ιδιωτικού δικαίου των Οργανισμών, ταύτης, παρά ταύτα εφαρμοζομένης, δύνανται να γίνη αποδεκτόν, επί περιπτώσεως μόνον ως η του ερωτήματος, καθ' ην επιτρεπτώς παρεσχέθη απ' αρχής σχεδόν η εργασία του προσληφθέντος εις δύο Οργανισμούς υπαλλήλου συνεχώς εις το Υπουργείον Εργασίας, το εποπτεύον αμφοτέρους, ως συνεχής υπηρεσία παρασχεθείσα εις τον αυτόν εργοδότην διά τον υπολογισμόν των ημερών αδείας, την μισθοδοσίαν των οποίων θα καλύπτη κατ' ανάγκην ο παρά τω οποίω προσελήφθη τελευταίος Οργανισμός, ο Ο.Α.Α.Α., παρ' όλον ότι εις αυτόν έχει υπηρεσίαν ενός περίπου έτους μόνον.

ΙΙΙ. Κατά ταύτα εις το ερώτημα προσήκει η ως άνω αναλυτική απάντησις.

ΙΙΙ. ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΩΡΙΣΜΕΝΟΥ ΧΡΟΝΟΥ

Ε ρ ώ τ η μ α (Υπουργείου Εργασίας): Εάν ορίσταται είδός τι νόμιμος αναστολή λήξεως συμβάσεως ωρισμένου χρόνου, εμπιπτούσης εις το από 1.1.1967 μέχρι 31.12.1967 χρονικόν διάστημα ή, περαιτέρω, εάν παρίσταται αναγκαία η παράτασις του χρόνου λημούσης ή ληξάσης συμβάσεως ωρισμένου χρόνου.

Νομικού Συμβουλίου Κράτους
(Υπουργείου Εργασίας)

Γνωμοδότησις 7/1968

Γνωμοδοτών ο Νομικός Σύμβουλος Κράτους κ. ***Αθαν. Τσιαρδάς***

Εις την προβλεπομένην υπό του άρθρου 11 ν.δ. 4577/1966 μονιμοποίησιν, κατά τους ορισμούς των άρθρων 1 - 4 ν.δ. 4193/1961, του μέχρι 14.10.1966 προσληφθέντος υπό των Οργανισμών και Λογαριασμών Κοινωνικής Πολιτικής, αρμοδιότητος Υπουργείου Εργασίας, προσωπικού επί σχέσει εργασίας ιδιωτικού δικαίου περιλαμβάνεται και το επί ωρισμένου χρόνον προσληφθέν τοιούτον.

Διά της υπ' αριθ. 31/1967 γνωμοδοτήσεως του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους εκρίθη, ότι δεν ήτο απαραίτητος η συμβατική παράτασις του χρόνου της συμβάσεως του επί ωρισμένου χρόνου προσληφθέντος εκτάκτου προσωπικού, διά την εφαρμογήν του άρθρου 11 ν.δ. 4577/1966 εις τας περιπτώσεις επελεύσεως του χρόνου, καθ' ον έληγεν η σύμβασις, κατά το διάστημα μέχρι της τελειώσεως της διαδικασίας μονιμοποιήσεως, δεδομένου ότι από της λήξεώς της η σύμβασις εθεωρείτο διατηρουμένη, κατά νόμιμον αναστολήν της λήξεώς της.

Η ταχθείσα όμως υπό της άνω διατάξεως προθεσμία προς ενέργειαν των μονιμοποιήσεων παρήλθεν άπρακτος (λήξις την 31.12.1967, κατ' άρθρον 11 § 1 και άρθρον 15 νόμου 4577/1966). Συνέπεια τούτου, κατά τα ανωτέρω εκτεθέντα, είναι να θεωρηθή επελθούσα έκτοτε η λήξις της ωρισμένου χρόνου συμβάσεως εργασίας και να μη υπάρχη πλέον νόμιμος αναστολή του χρόνου λήξεως αυτής.

Τα περαιτέρω αποτελέσματα δύνανται να αναλυθούν ως εξής:

Ι. Εάν συνεχίζεται παρεχομένη η εργασία του προσωπικού εις τους Οργανισμούς, υφίσταται νόμιμος υποχρέωσις τούτων προς καταβολήν των αποδοχών, είτε κατά τας αρχάς του αδιαπολογήτου πλουτισμού (άρθρον 904 Α.Κ.), εάν θεωρηθή μη ανανεωθείσα, καθ' οιονδήποτε τρόπον, η σύμβασις, είτε κατά συμβατικήν υποχρέωσιν, εάν θεωρηθή αύτη ανανεωθείσα νομίμως.

ΙΙ. Κατά το άρθρον 671 Α.Κ. σύμβασις εργασίας, συνομολογηθείσα δι' ωρισμένον χρόνον, εάν, λήξαντος του χρόνου αυτής, ο μισθωτός εξακολουθή την εργασίαν άνευ εναντιώσεως του εργοδότου, λογίζεται ανανεωθείσα επ' αόριστον. Τοιαύτην τύχην συνεπώς δύναται να έχουν αι συμβάσεις της προκειμένης περιπτώσεως, αρκεί να συντρέχουν οι όροι εφαρμογής της άνω διατάξεως δι' έκαστον Οργανισμόν και να μη εμποδίζεται η εφαρμογή αυτής εξ ειδικών ετέρων περί αυτών διατάξεων. Ως έχει γίνει δεκτόν, αποκλείεται η τοιαύτη ανανέωσις επί του Δημοσίου ως εργοδότου, διότι κατισχύουν αι διατάξεις του νόμου ΣΙΒ'/1852 περί δημοσίου λογιστικού. Ε-

πίσης αποκλείεται ή ανανέωσις: α) Όσάκις ίσχύει από τον νόμον περιορισμός διά σιωπηράν παράτασιν των συμβάσεων, εκ της απαιτήσεως ωρισμένου τέπου, ιδία επί νομικών προσώπων, άν και διατυπούται ή άποψις ότι διά το κύρος της σιωπηράς ανανεώσεως δεν απαιτείται ή τήρησις των διά την αρχικήν δικαιοπραξίαν διατυπώσεων (βλέπε Τούση - Σταυροπούλου, Εργατικόν Δίκαιον, σελ. 343) και β) όσάκις ο περιορισμός επιβάλλεται έξ αυτής της αρχικής συμβάσεως ή εκ των όρων ισχύοντος νομίμως Κανονισμού Εργασίας (βλέπε σχετικώς Καυκάν, Ένοχ. Δίκαιον, Α', 1960, σελ. 654 επ., Καποδίστριαν. εν ΕρμΑΚ, άρθρον 671, αριθ. 5, 11, 12). Δι' έκαστον Οργανισμόν, συνεπώς, Κοινωνικής Ασφαλίσεως, απασχολούνται προσωπικόν της εξεταζομένης κατηγορίας, ή εφαρμογή της διατάξεως του άρθρου 671 Α.Κ. θα εξαρτηθή εκ της υπάρξεως ή μη ρητών ορισμών και διατυπώσεων, εμποδιζόντων την ειθείαν εφαρμογήν ταύτης. Πάντως, εις περίπτωσιν εφαρμογής της διατάξεως ταύτης, ή ανανέωσις δεν συνιστά, κατά ισχυρώς υποστηριζομένην άποψιν (βλέπε Βασιλείου, εν ΕΕΔ 9, 780, Τσιριντάνη, Στοιχεία Εμπορικού Δικαίου, Π - 1960, σελ. 53, Καποδίστριαν, ένθ' άνωτ., αριθ. 13, και contra Ζέπος, Ένοχ. Δίκαιον Π, σελ. 250, Ζέπος, εν ΕΕΔ 10, 890, Τούση - Σταυροπούλου ένθ' άνωτ., σελ. 342), νέαν σύμβασιν (ανανέωσιν κατ' άρθρον 436 Α.Κ.), αλλά αναμίσθωσιν, δηλαδή παράτασιν της ληξάσης συμβάσεως μισθώσεως εργασίας.

III. Εάν θεωρηθή ως εγκύρως παρατεθείσα σιωπηρώς επ' αορίστον χρόνον ή σύμβασις, ουδόλως απαγορεύεται ή ύστερα συμβατική μετατροπή ταύτης εις ωρισμένου πάλιν χρόνου τοιαύτην, εφ' όσον προφανώς δεν γίνεται τούτο προς καταστρατήγησιν των διατάξεων του νόμου 2112/1920 και δικαιολογείται εκ των περιστάσεων (Α.Π. 665/1961, 418/1955, 230/1960, 311/1961).

IV. Η διάταξις της παραγράφου 5 του άρθρου 11 νόμου 4577/1966 ορίζει, ότι εφεξής ή πρόσληψις διακεκριμένου προσωπικού από τους Οργανισμούς και Λογαριασμούς Κοινωνικής Πολιτικής αρμοδιότητος Υπουργείου Εργασίας ενεργείται μόνον διά διαγωνισμών κατά τας διατάξεις του Υπαλληλικού Κώδικος, ως ούτος ισχύει διά τα Ν.Π.Δ.Δ. Ο σκοπός της διατάξεως ταύτης είναι να αποκλείση περαιτέρω την πρόσληψιν νέου προσωπικού άνευ διαγωνισμού, τροποποιουμένων κατά τούτο των ισχυσάντων δι' έκαστον Οργανισμόν νομίμων ευχερειών προσλήψεως άνευ διατυπώσεων ιδιωτικού προσωπικού, ουχί δε να απαγορεύση, εν σχέσει προς το υπηρετούν μέχρις ενάρξεως ισχύος του νόμου προσωπικόν της άνω κατηγορίας, την ρύθμισιν της ήδη έχούσης δημιουργηθή σχέσεως κατά τα στοιχεία του χρόνου, έστω και άν η τοιαύτη ρύθμισις θεωρήται ή ερμηνεύεται ως σύναψις νέας συμβάσεως. Ούτως η διάταξις αύτη δεν εμποδίζει την εφαρμογήν του άρθρου 671 Α.Κ., εάν τούτο κατά τα λοιπά καταλαμβάνη τας εμφανιζομένας εις έκαστον Οργανισμόν περιπτώσεις, δεν εμποδίζει την σύναψιν νέας συμβάσεως ωρισμένου χρόνου και δεν εμποδίζει την συμβατικήν μετατροπήν της σιωπηρώς αναχθείσης εις αορίστου χρόνου συμβάσεως εις σύμβασιν ωρισμένου χρόνου.

Κατά ταύτα εις το ερώτημα προσήκει η απάντησις: α) Δεν ίσταται πλέον αναστολή λήξεως των συμβάσεων ωρισμένου χρόνου, β) υποχρεούνται οι Οργανισμοί, όπως καταβάλουν τας αποδοχάς του χρησιμοποιουμένου και μετά την λήξιν της συμβάσεως προσωπικού, γ) δεν παρίσταται αναγκαία ή παράτασις του χρόνου της ληξάσης συμβάσεως εις ας περιπτώσεις έχει εφαρμογήν το άρθρον 671 Α.Κ., δύναται όμως να συναφθή νέα τοιαύτη, μετατρέπουσα την σύμβασιν εις ωρισμένου χρόνου και δ) δεν εμποδίζεται ή σύναψις παρατατικής ή μετατρεπτικής, από απόψεως χρονικής διαρκείας κατά τα άνω, συμβάσεως, μετά του αυτού προσωπικού, εκ της απαγορεύσεως του άρθρου 11 § 5 νόμου 4577/1966.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΚ ΤΟΥ ΕΙΔΟΥΣ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ὑπὸ τῆς Συντάξεως

Ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ ἄρθρου 669 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος καὶ ἐκ διατάξεων τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου (Ἴδετε ἄρθρον 2 τοῦ Β.Δ. 16/18 Ἰουλίου 1920 περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ νόμου 2112/1920 ἐπὶ ἐργατῶν, τεχνιτῶν καὶ ὑπηρετῶν, ἄρθρον 9 νόμου 3198/1955), σύμβασις ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου εἶναι καὶ ἐκείνη, τῆς ὁποίας ἡ διάρκεια συνάγεται ἐκ τοῦ εἴδους καὶ τοῦ σκοποῦ αὐτῆς, ὁπότε λύεται αὐτοδικαίως ἅμα τῇ ἀπομερατώσει τῆς ἀναληφθείσης ἐργασίας.

Λέγων ὁ νόμος (ἄρθρον 2 Β.Δ. 16/18 Ἰουλίου 1920) «ἐὰν προκύπτῃ ὡρισμένη διάρκεια τῆς συμβάσεως ἐκ τοῦ δηλωθέντος σκοποῦ τῆς ἐργασίας», δὲν ἀπαιτεῖ ρητὴν δήλωσιν, ἐφ' ὅσον ὁ σκοπὸς οὗτος εἶναι εἰς τὸν ἐργάτην κατὰ κοινὴν πεῖραν προφανής. (Ἴδετε *Κ. Τριανταφυλλόπουλον*, Εἰσηγητικὴ Ἔκθεσις Προσχεδίου Συμβάσεως Ἐργασίας, 1913, ΕΕΔ 1, 906, *Ι. Καποδίστριαν*, ΕρμΑΚ ὑπ' ἄρθρον 669, ἀριθ. 20, ἔνθα καὶ παραπομπαί).

Εἶναι συνεπῶς σύμβασις ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου ἐκείνη, διὰ τῆς ὁποίας προσλαμβάνεται π.χ. ὁ μισθωτὸς διὰ τὴν ἐκτέλεσιν καὶ μέχρις ἀπομερατώσεως οἰκοδομικῶν ἐργασιῶν διὰ κατασκευὴν ὡρισμένου ἔργου (Α.Π. 402/1963, ΕΕΔ 22, 1052, Α.Π. 203/1964, ΕΕΔ 23, 596, τῶν ὁποίων περίπτωσις ὑπῆρξε πρόσληψις ὁδηγοῦ φορτηγοῦ αὐτοκινήτου ὑπὸ Τεχνικῆς Ἑταιρείας, ἵνα προσέρχῃ τὰς ὑπηρεσίας του κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐκτελέσεως τῶν ὑπ' αὐτῆς ἐργολαδικῶς διὰ συμβάσεως μετὰ τοῦ Δημοσίου ἀναληφθέντων τεχνικῶν ἔργων, συνισταμένων εἰς τὴν κατασκευὴν τῶν ἐκ μπετὸν σκελετῶν τῆς Λαϊκῆς Ἀγορᾶς Ἀθηνῶν διὰ τὸ ἀπὸ Μαΐου 1961 καὶ μέχρις ἀπομερατώσεως τῶν ἄνω ἔργων χρονικὸν διάστημα).

Ὡς σύμβασις ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου εἶναι καὶ ἐκείνη, διὰ τῆς ὁποίας προσελήφθη μισθωτὸς ὡς ἐργάτης εἰς πρόσκαιρον, ὡς ἐκ τῆς φύσεως αὐτῆς, ἐργασίαν, πρὸς κατασκευὴν δάσεων ἐκ μπετὸν Ἑταιρείας (Α.Π. 158/1953, ΕΕΔ 12, 483). (Ἴδετε καὶ ἄλλας περιπτώσεις εἰς *Τούση-Σταυροπούλου*, Ἐργατ. Δίκαιον, σελ. 336, σημ. 15, περὶ τῆς συμβάσεως ἐργασίας οἰκοδόμων *Γ.Π. Σπυρόπουλον*, ΕΕΔ 10, 975).

Ὡς δὲμως ὀρθῶς ὑποστηρίζεται *(Γ. Π. Σπυρόπουλος*, ἔνθ' ἀνωτ.), οἱ ἐργατοτεχνῖται οἰκοδόμοι, οἱ ὁποῖοι ἐργάζονται εἰς Οἰκοδομικὰ καὶ Τεχνικὰς Ἑταιρείας, συνδεόμενοι μονίμως μετ' αὐτῶν διὰ σχέσεως ἐργασίας, ἀνεξαρτήτως ὑπάρξεως συγκεκριμένου ἔργου ἐν ἐκτελέσει, ἀποτελοῦντες τρόπον τινὰ μόνιμον ἀνθρώπινον ἐξοπλισμὸν τῶν ἐν λόγῳ ἐπιχειρήσεων καὶ ὑποχρεούμενοι νὰ ἐργάζωνται εἰς πᾶσαν ἑκάστοτε ἐμφανιζομένην οἰκοδομικὴν ἐργασίαν τῶν ἐργοδοτῶν των, συνδέονται μετὰ τῶν τελευταίων τούτων διὰ συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου.

Ἀπὸ τῆς ἀντιλήψεως ταύτης ἀφωρμήθη ὁ Ὑπουργὸς Ἐργασίας, ἐκδόσας παλαιότερον, κατὰ χρῆσιν τῆς ἐκ τοῦ τότε ἰσχύοντος ἀ.ν. 118/1945 ἐξουσιοδοτήσεως, τὴν ὑπ' ἀριθ. 20515/1948 ἀπόφασίν του (ΕΕΔ 7, 580) περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ νόμου 118/1945 εἰς μισθωτοὺς τεχνικῶν καὶ οἰκοδομικῶν ἔργων, ἐξαιρουμένων τῶν ἀμερικανῶν ἐργολάβων, οἵτινες ἀνέλαβον ἔργα ἀνοικοδομήσεως συμφώνως μὲ σχετικὰς συμβάσεις μεταξὺ Ἑλληνικῆς καὶ Ἀμερικανικῆς Κυβερνήσεως.

Ἐφ' ὅσον ὁ ἀ.ν. 118/1945 προϋπέθετεν ὕπαρξιν συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, ἐλήφθη ὡς δεδομένον, ὅτι καὶ οἱ ἄνω μισθωτοὶ τῶν οἰκοδομικῶν ἐπιχειρήσεων, ἀποτελοῦντες προσωπικὸν τούτων, συνεδέοντο μετὰ τούτων διὰ συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου.

Ἄλλως, ὑπὸ τὴν ἀντίληψιν ὅτι πάντοτε αἱ συμβάσεις τοῦ εἴδους τούτου εἶναι συμβάσεις ὡρισμένου χρόνου, ἡ ἀνωτέρω κανονιστικὴ πρᾶξις θὰ ἔπιπτεν εἰς τὸ κενόν.

Αἱ συμβάσεις ἐργασίας ἀορίστου χρόνου καταγγέλλονται ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου κατὰ τὸν νόμον 2112/1920, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ νόμου 4558/1930, ἢ τὸ Β.Δ. 16/18 Ἰουλίου 1920, προκειμένου περὶ ἐργατῶν, τεχνιτῶν καὶ ὑπηρετῶν, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸν νόμον 3198/1955.

Αἱ συμβάσεις ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου καταγγέλλονται πρὸ τῆς λήξεως αὐτῶν καὶ ἄνευ προθεσμίας διὰ σπουδαῖον λόγον κατ' ἄρθρον 672 Ἀστικοῦ Κώδικος, εἴτε ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου, εἴτε ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ.

Ἂν δὲν ὑπάρξῃ σπουδαῖος λόγος διὰ τὸν ἐργο-

ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ - ΕΓΓΡΑΦΑ ΑΡΧΩΝ - ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

ΘΕΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΠΡΟΣ ΝΟΜΙΜΟΥΣ ΑΠΟΔΟΧΑΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

Απασχόλησις μισθωτών κατά την τελευταίαν Κυριακήν του έτους και προσαύξησις αμοιβής κατά 75 ο/ο.

Συμφώνως προς τας διατάξεις της υπ' αριθ. 8900/1946 υπουργικής αποφάσεως, ως συνεπληρώθη και τροποποιήθη αύτη διά της 25825/1951 ομοίας, και του ν.δ. 3755/1957 (άρθρον 2), μισθωτοί απασχολούμενοι κατά τας Κυριακάς και νόμιμον εξαιρετέας εορτάς δικαιούνται προσαυξήσεως εκ ποσοστού 75% επί του υποχρεωτικώς τεθησαυρισμένου ελαχίστου ημερίου μισθού ή ημερομισθίου των.

Η εν λόγω προσαύξησις καταβάλλεται και εις τους κατά την τελευταίαν Κυριακήν του έτους απασχολουμένους μισθωτούς. Τό δέ γεγονός ότι κατά την Κυριακήν ταύτην επιτρέπεται ελευθέρως η λειτουργία παντός είδους καταστημάτων δεν αίρει την υποχρέωσιν καταβολής της ως είρηται προσαυξήσεως, δεδομένου ότι το νόμιμον της απασχολήσεως κατά τας Κυριακάς τυγχάνει προϋπόθεσις αναγνωρίσεως οφειλής διά την εν λόγω προσαύξησιν (Α.Π. 296/1952, Πρωτ. Αθηνών 25345/1962, Πρωτ. Θεσσαλονίκης 24/1962).

Τά ανωτέρω ισχύουν και διά την Κυριακήν της 24ης Δεκεμβρίου 1967, ασχέτως του γεγονότος ότι οι μισθωτοί δικαιούνται αναπληρωματικής εβδομαδιαίας αναπαύσεως κατ' άλλην εργάσιμον ημέραν της αρξαμένης κατά την Κυριακήν ταύτην εβδομάδος, καθ' όσον και οι μισθωτοί, οι απασχολούμενοι κατά τας άλλας συνήθεις Κυριακάς, δικαιούνται της προσαυξήσεως εξ 75%, αν και δικαιούνται αναπαύσεως κατ' άλλην εργάσιμον ημέραν της εβδομάδος, πράγμα, άλλωστε, το οποίον προϋποτίθεται διά την νομιμότητα της εργασίας κατά Κυριακάς.

(Έγγρ. υπ' αριθ. 146699/7756/1968 Υπουργείου Εργασίας).

Σύμβασις διδασκόντων ξένης γλώσσης κατ' οίκον.—Έλλειψις δικαιώματος παροχής δώρων καθ' εορτάς.

Η σύμβασις, δι' ης διδάσκαλος αναλαμβάνει εν ιδίω φροντιστηρίω ή κατ' οίκον να διδάσκη προς τον μαθητήν ξένην γλώσσαν κλπ. έναντι διδάκτρων (μισθού) είναι κατ' αρχήν μίσθωσις ανεξαρτήτων υπηρεσιών και ουχί τοιαύτη εξηρτημένης εργασίας, εφ' όσον έλλειπει το στοιχείον της υπό του χρήστου των υπηρεσιών καταυθύνσεως της διδασκαλίας κατά τον υπ' αυτού κρινόμενον πρόσφορον τρόπον.

Συνεπώς οι υπό την ανωτέρω έννοιαν διδάσκοντες ξένας γλώσσας δεν δικαιούνται των υπό των εκάστοτε υπουργικών αποφάσεων χορηγουμένων δώρων Χριστουγέννων και Πάσχα, ως μη κεκτημένοι την ιδιότητα του μισθωτού.

(Έγγρ. υπ' αριθ. 1561/1968 Υπουργείου Εργασίας).

Συμφωνία περί μειωμένης απασχολήσεως μισθωτού έναντι ηλαττωμένου μισθού.—Ημερομίσθιον εξαιρεσίμων ημερών.

Α'. Κατά την κρατήσασαν εν τη νομολογία των δικαστηρίων άποψιν ο εργοδότης και ο μισθωτός δύνανται, είτε κατά την διάρκειαν της σχέσεως εργασίας, είτε διακοπείσης ταύτης, να συμφωνήσουν εγγράφως απασχόλησιν επί ελάττονι του κανονισμένου ωραρίου ημερησίας εργασίας ή και τοιαύτην καθ' ωρισμένας μόνον ημέρας, καθορίζοντες και την αναλόγου μισθοδοσίαν άνευ των εκάστοτε ισχυόντων μισθών ή ημερομισθίων. Άνευ έγγράφου τύπου τοιαύτη συμφωνία είναι άκυρος (Α.Π. 326/1966). Περίπτωσις μονομεροῦς παρά του εργοδότου μειώσεως των ωρών εργασίας ή των εργασίμων ημερών δεν απαλλάσσει ταύτον από της υποχρεώσεως προς καταβολήν πλήρους αμοιβής (Α.Π. 44/1966).

Β'. Ως γνωστόν, κατά το ν.δ. 3755/1957, μισθωτοί απασχολούμενοι παρ' οιφδήποτε εργοδότη επί σχέσει εργασίας του ιδιωτικού δικαίου και αμειβόμενοι επί ημερομισθίω δικαιούνται κατά τας

δότην, κρινόμενος υπό του Δικαστηρίου, ή καταγγελία είναι άκυρος και ο εργοδότης λογίζεται διατελών εν υπερημερία περί την αποδοχήν των υπηρεσιών του μισθωτού, οφειλών τον μισθόν.

Άν δεν υπάρξη αποδεκτός λόγος διά τον μισθωτόν, οφείλει ούτος εις τον εργοδότην του αποζημίωσιν. (Ίδετε περί τούτων και *Ι.Καποδίστριαν*, ΈρμΑΚ υπ' άρθρον 672).

ἑορτάς α) τῆς Γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ, β) Δευτέρας τοῦ Πάσχα καὶ γ) 25ης Μαρτίου, καίτοι μὴ ἀπασχολούμενοι κατ' αὐτάς ἐκ λόγων μὴ ὀφειλομένων εἰς τούτους, τοῦ ἡμερομισθίου των, ἄνευ ἑτέρας προσαυξήσεως.

Ἐξ ἄλλου, κατὰ τὸ αὐτὸ ν. δ) ἡμέρα, ἡ 28η Ὀκτωβρίου καὶ ἡ 1η Μαΐου δὲν χαρακτηρίζονται ὡς ὑποχρεωτικαὶ ἡμέραι ἀργίας, τοῦ οἰκείου ἐργοδότου ὄντος ἐλευθέρου νὰ ἀποφασίσῃ ἢ οὔ τὴν ἀπασχόλησιν τοῦ παρ' αὐτῷ προσωπικοῦ, ὅπερ ὑποχρεοῦται εἰς τὴν πρώτην περίπτωσιν νὰ παράσχῃ τὰς ὑπηρεσίας του.

Ἐὰν ἡ ἐξαιρετέα ἑορτὴ συμπέσῃ πρὸς ἡμέραν, καθ' ἣν ὑπὸ τὸ σύστημα τῆς ἓξ περιτροπῆς ἐργασίας ὁ μισθωτὸς ὑπεχρεοῦτο καὶ κατ' ἀκολουθίαν ἐδικαιοῦτο νὰ ἀπασχοληθῇ, καταβάλλεται εἰς τοὺς ἐπὶ ἡμερομισθίῳ ἀμειβομένους τὸ ἡμερομίσθιόν των. Τοῦτ' αὐτὸ ἰσχύει καὶ διὰ τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν ἡ ἐξαιρέσιμος συμπέσῃ πρὸς ἡμέραν Κυριακήν, λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν ὅτι ἡ περὶ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ συστήματος ἓξ περιτροπῆς ἐργασίας συμφωνία δὲν ἠδύνατο νὰ ἀναφερθῇ εἰς τὴν Κυριακήν, ὡς ἀπαγορευομένης κατ' αὐτὴν τῆς ἀπασχολήσεως.

Ἐὰν τέλος ἡ ἐξαιρέσιμος συμπέσῃ πρὸς ἡμέραν, καθ' ἣν ἡ ἐργασιακὴ σχέσις κατὰ τὴν συμφωνίαν τῶν μερῶν τελεῖ ἐν ἀναστολῇ, δὲν ὀφείλεται τὸ ἡμερομίσθιον εἰς τοὺς ἐπὶ ἡμερομισθίῳ ἀμειβομένους, δεδομένου ὅτι ἡ μὴ ἀπασχόλησίς των κατ' αὐτὴν δὲν ἀνάγεται εἰς τὴν ἀπαγόρευσιν τῆς ἐργασίας συνεπείᾳ τῆς ἐξαιρεσίμου, ἀλλὰ εἰς τὴν συμφωνίαν τῶν μερῶν, ἤτοι εἰς λόγον ὀφειλόμενον εἰς τὸν μισθωτὸν καὶ συνιστάμενον εἰς τὴν συναίνεσιν αὐτοῦ διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ συστήματος τῆς ἓξ περιτροπῆς ἐργασίας.

(Ἔγγρ. 141513/7527/1968 Ὑπουργείου Ἐργασίας).

Ἐφαρμογὴ ἄρθρων 657, 658 Ἀστικοῦ Κώδικος δι' ἀποδοχὰς ἀσθενοῦντος μισθωτοῦ.

Κατὰ τὰ ὑπὸ τῶν ἄρθρων 657 καὶ 658 τοῦ Α.Κ. ὁριζόμενα ὁ μισθωτός, ὅστις κωλύεται νὰ ἐργασθῇ ἕνεκα ἀποδεδειγμένου λόγου, μὴ ὀφειλομένου εἰς ὑπαιτιότητα αὐτοῦ, διατηρεῖ τὴν ἐπὶ τοῦ μισθοῦ ἀξίωσιν ἐπὶ ἕνα μὲν μῆνα, ἐὰν τὸ κώλυμα ἐπῆλθε μετὰ ἓν τοὐλάχιστον ἔτος ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς συμβάσεως, ἐπὶ ἥμισυ δὲ μῆνα, ἐὰν τὸ κώλυμα ἐπῆλθε μετὰ δεκαήμερον παροχὴν ἐργασίας. Κατὰ τὰ γενόμενα δεκτὰ ὑπὸ τῆς νομολογίας, τὰ ἀνωτέρω χρονικὰ ὅρια δύνανται νὰ καλυφθῶν καὶ ἐν περιπτώσει ἐμφανίσεως πλειόνων τοῦ ἑνὸς κωλυμάτων βραχυτέρας διαρκείας, συνολικοῦ ὅμως χρόνου (καθ' ἕκαστον ἔτος ἐργασιακῆς σχέσεως) οὐχὶ μείζονος τοῦ μηνὸς ἢ τοῦ 15θημέρου, ἀναλόγως τοῦ ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς συμβάσεως διαρρεύσαντος χρόνου.

Διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 658 Α.Κ. ὡς προθεσμία ἡμίσεος μηνὸς θὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ἡ κατ' ἄρθρον 244 Α.Κ. ὁριζομένη προθεσμία τῶν δέκα πέντε ἡμερῶν καὶ ὡς προθεσμία μηνὸς (μὴ ὁριζομένης ἄλλως) τὸ διπλάσιον εἰς ἡμέρας χρονικὸν διάστημα, ἤτοι τῶν τριάκοντα ἡμερῶν.

Δι' ἑκάστην περίοδον κωλύματος ἐξ ἀσθενείας ἡ ὑποχρέωσις τοῦ ἐργοδότου πρὸς συμπλήρωσιν τῶν ἀποδοχῶν ἀναφέρεται μόνον εἰς τὰς ἐργασίμους ἡμέρας τοῦ χρονικοῦ διαστήματος, ἤτοι εἰς ἐκείνας, κατὰ τὰς ὁποίας, ἂν δὲν ἐκωλύετο ὁ μισθωτός, θὰ παρεῖχε τὴν ἐργασίαν του.

(Ἔγγρ. ὑπ' ἀριθ. 124852/1968 Ὑπουργείου Ἐργασίας).

Κατίσχυσις τῶν ἐθνικῶν γενικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἐναντι τῶν λοιπῶν.

1) Διὰ τοῦ ἄρθρου 21 τοῦ νόμου 3239/1955 καθιεροῦται ἡ ὑπεροχὴ τῶν ἐθνικῶν γενικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας - συνεπῶς καὶ τῆς ἀπὸ 14.2.1967 τοιαύτης - ἐναντι τῶν λοιπῶν εἰδικωτέρων συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἢ ἡμίσεως ἐφαρμογῆς διαιτητικῶν ἀποφάσεων, ὡς πρὸς τοὺς ὅρους καὶ τὰς ἀποδοχὰς τῶν μισθωτῶν, μὲ ἀποτέλεσμα τὴν ἐφαρμογὴν τῶν πρώτων, ἐφ' ὅσον εἶναι εὐνοϊκώτεραι διὰ τὸν μισθωτόν, ἤτοι ἐὰν τὸ σύνολον τῶν ὑπὸ τῶν εἰδικωτέρων συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἢ διαιτητικῶν ἀποφάσεων ὁριζομένων ἀποδοχῶν (βασικοὶ μισθοὶ ἢ ἡμερομίσθια μετὰ τῶν ἐπ' αὐτῶν προβλεπομένων ἐπιδομάτων) εἶναι μικρότερον τῶν ὑπὸ τῶν ὡς εἴρηται ἐθνικῶν γενικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ὁριζομένων ἡμερομισθίων ἀσφαλείας, τοῦ οἰκείου ἐργοδότου ὑποχρεωμένου εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην, ὅπως συμπληροῖ τὸ ἔλλειπον ποσόν.

2) Οἱκοθεν δεδομένον τυγχάνει, ὅτι ὁ οἰκεῖος ἐργοδότης, ἐν περιπτώσει ἐφαρμογῆς τῆς ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ὡς εὐνοϊκωτέρας, κατὰ τὰ προρρηθέντα, δικαιοῦται νὰ προβαίνῃ εἰς συμψηφισμὸν τῶν πάσης φύσεως ἐπιδομάτων, ἐκτὸς ἀντιθέτου συμφωνίας.

(Ἔγγρ. ὑπ' ἀριθ. 2071/1968 Ὑπουργείου Ἐργασίας).

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

211/1968 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί καθορισμού των αποδοχών του προσωπικού των Σ.Ε.Κ.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 62 της 27 Μαρτίου 1968)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 10 του υπ' αριθ. 274/1968 α.ν. «περί των αποδοχών των δημοσίων υπαλλήλων, πολιτικών και στρατιωτικών, ως και των υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ.», 2) Την υπ' αριθ. 119/1968 γνωμοδότησιν του Συμβουλίου της Επικρατείας, προτάσει του Ημετέρου Υπουργικού Συμβουλίου, αποφασίσαμεν και διατάσσομεν:

"Αρθρον 1

1) Ο βασικός μηνιαίος μισθός του μονίμου, ως και του επί σχέσει δημοσίου δικαίου έκτακτου και επί συμβάσει προσωπικού των Σιδηροδρόμων του Ελληνικού Κράτους, του κατέχοντος οργανικάς θέσεις, ορίζεται ως ακολούθως:

I) Προσωπικού Εσωτερικής Υπηρεσίας

Α'. Ανωτάτων Υπαλλήλων

	Από 1.1.1966	Από 1.1.1967
1) Γενικού Διευθυντού	7.927	8.977
2) Αναπληρωτού Γενικού Διευθυντού	7.729	8.722
3) Διευθυντού Βοηθού Γενικού Διευθυντού	7.729	8.722

Οι ως άνω προβλεπόμενοι μισθοί Γενικού Διευθυντού και Αναπληρωτού Γενικού Διευθυντού καταβάλλονται εις τους διοριζομένους εις τας θέσεις ταύτας και προερχομένους εκ των εν ενεργεία ανωτέρων υπαλλήλων, οίτινες, συμφώνως τω άρθρω 7 του ν.δ. 4416/1964 «περί οργανώσεως των Περιφερειακών Υπηρεσιών της Γενικής Διευθύνσεως Μεταφορών του Υπουργείου Συγκοινωνιών και άλλων τινών διατάξεων» λογίζονται ως προαγόμενοι εις τους βαθμούς τούτους.

Αι μηνιαίαι αποδοχαί του Γενικού Διευθυντού και των Αναπληρωτών Γενικών Διευθυντών, των μη εμπιπτόντων εις το προηγούμενον εδάφιον, ορίζονται ίσαι προς το ανώτατον όριον των εκάστοτε μηνιαίων αποδοχών Γενικού Διευθυντού και Αναπληρωτού Γενικού Διευθυντού, αντιστοίχως, των προερχομένων εκ των εν ενεργεία τεχνικών υπαλλήλων. Ως αποδοχαί διά την εφαρμογήν της παρούσης νοούνται ο βασικός μισθός μετά των πάσης φύσεως προσαυξήσεων και επιδομάτων.

Β'. Τεχνικού Προσωπικού

	Από 1.1.1966	Από 1.1.1967
1) Διευθυντού Τεχνικού	6.428	7.296
2) Διευθυντού Βοηθού Τεχνικού	5.907	6.558
3) Αρχιμηχανικού	5.640	6.255
4) Υπαρχιμηχανικού	5.236	5.840
5) Επιθεωρητού Μηχανικού	4.566	5.112
6) Τμηματάρχου Μηχανικού	4.267	4.730
7) Υποτμηματάρχου Μηχανικού	4.059	4.507
8) Μηχανικού εν γένει	3.870	4.259
9) Δοκίμου Μηχανικού	3.228	3.546
10) Υπομηχανικού Α'	3.933	4.412
11) Υπομηχανικού Β'	3.545	4.009
12) Υπομηχανικού Γ'	3.244	3.671
13) Υπομηχανικού Δ'	2.714	3.161
14) Δοκίμου Υπομηχανικού	2.163	2.590
15) Αρχισχεδιαστού	3.026	3.327
16) Σχεδιαστού Α'	2.638	2.916
17) Σχεδιαστού Β'	2.252	2.477
18) Τεχνικού Βοηθού Α'	3.870	4.259
19) Τεχνικού Βοηθού Β'	3.491	3.856
20) Τεχνικού Βοηθού Γ'	3.190	3.518
21) Τεχνικού Βοηθού Δ'	2.638	2.946
22) Χημικού διπλωματούχου	3.692	4.074

Γ'. Διοικητικού Προσωπικού

1) Διευθυντού Διοικητικού	6.069	7.027
2) Διευθυντού Οικονομικών Υπηρεσιών	6.428	7.296
3) Προϊσταμένου Υπηρεσίας	4.863	5.672
4) Υποπροϊσταμένου Υπηρεσίας	4.363	5.185
5) Τμηματάρχου Α'	3.456	4.010
6) Τμηματάρχου Β'	2.921	3.383
7) Εισηγητού	2.694	3.056
8) Γραμματέως Α' ή Λογιστού Α'	2.512	2.852
9) Γραμματέως Β' ή Λογι-		

	Από 1.1.1966	Από 1.1.1967
οτού Β'	2.196	2.502
10) Ὑπογραμματέως ἢ Ὑπολογιστοῦ	1.880	2.153
11) Γραφέως	1.690	1.886
12) Δοκίμου Γραφέως	1.269	1.402

Δ'. Λοιποῦ Προσωπικοῦ

1) Προϊσταμένου Δακτυλογράφων	2.306	2.630
2) Δακτυλογράφου Α'	1.981	2.336
3) Δακτυλογράφου Β'	1.646	1.853
4) Μεταφραστοῦ	2.921	3.383
5) Ἠλιογράφου Α'	2.359	2.692
6) Ἠλιογράφου Β'	2.076	2.345
7) Βοηθοῦ ἡλιογράφου	1.809	2.032
8) Τηλεφωνητοῦ ἢ τηλεφωνητρίας	1.690	1.886
9) Ἐπόπτου φυλάκων (Ἀρχιφύλακος)	2.410	2.561

Ε'. Ὑπηρετικοῦ Προσωπικοῦ

1) Ἀρχικλητῆρος	1.809	2.032
2) Κλητῆρος ἢ θυρωροῦ	1.630	1.808
3) Καθαριστρίας	938	1.041
4) Καθαριστρίας	722	800

ΙΙ. Προσωπικοῦ Ἐκμεταλλεύσεως

Α'. Προσωπικὸν Σταθμῶν

1) Ἀρχιεπιθεωρητοῦ	4.283	5.012
2) Ἐπιθεωρητοῦ	3.919	4.559
3) Σταθμάρχου Α'	3.344	3.892
4) Σταθμάρχου Β'	2.866	3.308
5) Σταθμάρχου Γ'	2.497	2.840
6) Βοηθοῦ σταθμοῦ Α'	2.144	2.418
7) Βοηθοῦ σταθμοῦ Β'	1.916	2.157
8) Βοηθοῦ σταθμοῦ Γ'	1.739	1.934
9) Μαθητευομένου βοηθοῦ	1.269	1.402
10) Στασιάρχου Α'	2.141	2.416
11) Στασιάρχου Β'	1.929	2.191
12) Ἀρχιτηλεγραφητοῦ	2.473	3.014
13) Τηλεγραφητοῦ Α'	2.054	2.463
14) Τηλεγραφητοῦ Β'	1.755	2.070
15) Τηλεγραφητοῦ ἢ τηλεφωνητοῦ	1.690	1.886
16) Ἀρχιελιγμοδηγοῦ	2.076	2.345
17) Ἐλιγμοδηγοῦ ἢ ἀρχιχλειδούχου	1.916	2.157
18) Κλειδούχου	1.630	1.808
19) Μαθητευομένου χλειδούχου	1.155	1.270

Β'. Προσωπικοῦ Κινήσεως

1) Ἀρχιελεγκτοῦ	2.534	2.913
2) Ἐλεγκτοῦ	2.327	2.691
3) Προϊσταμένου ἁμαξοστοιχιῶν	2.120	2.468
4) Ὁδηγοῦ	1.848	2.140
5) Τροχοπεδητοῦ	1.651	1.869
6) Μαθητευομένου τροχοπεδητοῦ	1.155	1.270

Γ'. Προσωπικοῦ Ἀποθηκῶν

1) Ἀρχιεπιστάτου ἀποθηκῶν	2.251	2.566
2) Ἐπιστάτου	2.027	2.286
3) Ζυγιστοῦ	1.809	2.032
4) Φορτωτοῦ	1.630	1.808

Δ'. Βοηθητικοῦ Προσωπικοῦ

1) Φύλακος νυκτὸς	1.630	1.808
2) Φύλακος ἡμέρας	1.571	1.741
3) Καθαριστοῦ ἢ καθαριστρίας	1.630	1.808
4) Φανοκόρου	1.630	1.808

ΙΙΙ. Προσωπικοῦ Ἕλξεως καὶ ὑλικοῦ

1) Ἐργοστασιάρχου - Ἐπιθεωρητοῦ Ἕλξεως	4.165	4.879
2) Ἐργοστασιάρχου	4.128	4.784
3) Ὑπεργοστασιάρχου	3.768	4.379
4) Ἐργοδηγοῦ τεχνικοῦ	3.276	3.762
5) Ἀρχιτεχνίτου*	2.621	2.979
6) Τεχνίτου Α'*	2.196	2.502
7) Τεχνίτου Β'*	1.973	2.234
8) Βοηθοῦ τεχνίτου*	1.690	1.886
9) Μαθητευομένου τεχνίτου*	938	1.041
10) Μηχανοστασιάρχου	3.800	4.470
11) Ὑπομηχανοστασιάρχου Α'	3.369	3.944
12) Ὑπομηχανοστασιάρχου Β'	3.210	3.758
13) Μηχανοδηγοῦ	2.436	2.817
14) Μηχανοδηγοῦ ἐλιγμῶν	2.146	2.442
15) Θερμαστοῦ	2.120	2.468
16) Ἀρχιεργάτου*	2.306	2.630
17) Ὑπαρχιεργάτου*	1.973	2.234
18) Ἐργάτου*	1.630	1.808
19) Λιπαντοῦ	1.630	1.808
20) Φανοκόρου	1.630	1.808
21) Φύλακος νυκτὸς	1.630	1.808
22) Φύλακος ἡμέρας	1.571	1.741
23) Σημειωτοῦ	1.973	2.234
24) Καθαριστοῦ	1.630	1.808

IV. Προσωπικοῦ συντηρήσεως γραμμῆς

1) Ἐπιθεωρητοῦ τηλεγράφου Α'	3.456	4.010
2) Ἐπιθεωρητοῦ τηλεγράφου Β'	3.009	3.472
3) Διπλωματούχου ἠλεκτροτεχνίτου	2.453	2.785
4) Ἐργοδηγοῦ τεχνικοῦ	3.276	3.762

	Από 1.1.1966	Από 1.1.1967
5) Αρχιτεχνίτου εν γένει	2.621	2.979
6) Τεχνίτου Α'	2.196	2.502
7) Τεχνίτου Β'	1.973	2.234
8) Βοηθού τεχνίτου	1.690	1.886
9) Μαθητευομένου τεχνίτου	938	1.041
10) Εργοδηγού γραμμής	2.736	3.132
11) Αρχιεργάτου γραμμής	2.409	2.740
12) Υπαρχιεργάτου γραμμής	2.076	2.345
13) Εργάτου γραμμής	1.630	1.808
14) Εργοδηγού τηλεγράφων	2.736	3.132
15) Αρχιτηλεγραφοφύλακος	2.195	2.580
16) Τηλεγραφοφύλακος	1.771	2.116
17) Φύλακος γραμμής	1.630	1.808
18) Φύλακος ισοπέδου διαβάσεως	1.177	1.353
19) Φυλακίδος ισοπέδου διαβάσεως	960	1.102
20) Φύλακος νυκτός	1.630	1.808
21) Φύλακος ημέρας	1.571	1.741
22) Σημειωτού	1.973	2.234

V. Προσωπικού Αυτοκινήτων

1) Επάρτου αυτοκινήτων	1.809	2.032
2) Οδηγού αυτοκινήτων Α'	2.168	2.503
3) Οδηγού αυτοκινήτων Β'	2.000	2.310
4) Οδηγού αυτοκινήτων Γ'	1.848	2.140
5) Βοηθού και εισπράκτορος	1.651	1.869

VI. Υγειονομικού Προσωπικού

Α'. Επιστημονικού

1) Αρχιάτρου	5.733	6.662
2) Επιθεωρητού ιατρού	4.674	5.418
3) Επάρτων επάρτου ιατρού	4.300	5.031
4) Ιατρού πλήρους απασχολήσεως	3.800	4.470
5) Ιατρού μέχρον έως πεντάωρον	3.451	4.005
6) Ιατρού μέχρι δίωρον	2.921	3.385
7) Ιατρού μέχρι ώριαίαν	2.455	2.784

Β'. Νοσηλευτικού

1) Νοσοκόμου ιατρείων Α'	1.859	2.091
2) Νοσοκόμου ιατρείων Β'	1.630	1.808
3) Νοσοκόμου ιατρείων Γ'	1.382	1.531

Γ'. Υγιανομικού

1) Αρχιτεχνίτου απολυμαντού	2.360	2.782
2) Τεχνίτου Α' απολυμαντού	2.157	2.472
3) Τεχνίτου Β' απολυμαντού	1.978	2.234
4) Βοηθού τεχνίτου απολυμαντού	1.690	1.886

Δ'. Λοιπού

1) Εργάτου	1.630	1.808

VII. Δικαστικής Υπηρεσίας

	Από 1.1.1966	Από 1.1.1967
1) Νομικού συμβούλου Α'	5.733	6.662
2) Νομικού συμβούλου Β'	5.290	5.992
3) Βοηθού νομικού συμβούλου Α'	3.861	4.470
4) Βοηθού νομικού συμβούλου Β'	2.960	3.412
5) Εξωτερικού δικηγόρου Α'	3.861	4.470
6) Εξωτερικού δικηγόρου Β'	3.451	4.005
7) Εξωτερικού δικηγόρου Γ'	2.960	3.412

VIII. Προσωπικού αποθηκών υλικού

1) Ταξιθέτου	2.621	2.979
2) Βοηθού ταξιθέτου	2.196	2.502
3) Εργάτου ταξιθέτου	1.630	1.808
4) Αρχιεργάτου	2.306	2.630
5) Υπαρχιεργάτου	1.973	2.234
6) Εργάτου	1.630	1.808
7) Φύλακος νυκτός	1.630	1.808
8) Φύλακος ημέρας	1.571	1.741

IX. Προσωπικού Μηχανογραφικής Υπηρεσίας

1) Προϊσταμένου χειριστού	2.512	2.852
2) Χειριστού Α'	2.196	2.502
3) Χειριστού Β'	1.880	2.153
4) Χειριστού Γ'	1.690	1.886

X. Ειδικών κατηγοριών προσωπικού τέως Σ.Π.Α.Π.

Α'. Υπηρεσίας έλξεως και υλικού

1) Αρχιμηχανοδηγού	2.562	2.911

Β'. Αυτοκινήτων

1) Αμαξοστασιάρχου	2.856	3.199

Γ'. Υγειονομικού

1) Ιατρού με περιορισμένην απασχόλησιν, καθοριζομένην δι' αποφάσεως της Γενικής Διευθύνσεως:		
Κατηγορίας Α'	2.464	2.815
» Β'	2.251	2.565
» Γ'	1.881	2.153
» Δ'	1.630	1.808
» Ε'	1.324	1.465
» ΣΤ'	1.010	1.142
» Ζ'	668	748

Δ'. Δικαστικής Υπηρεσίας

1) Προϊσταμένου Δικαστικού	5.290	5.992
2) Δικηγόρου Α'	4.976	5.689
3) Δικηγόρου Β'	4.673	5.417
4) Δικηγόρου Γ', Δ' και Ε'	3.861	4.470

2) Το ημερήσιον προσωπικών των Σ.Ε.Κ., χαρακτηριζόμενον εν τη παραγράφω 1 του πα-

ρόντος άρθρου δι' άστερίσκου, θά άμείβεται μέ τό ἓν εἰκοστόν πέμπτον (1/25) τῶν ἀποδοχῶν, ὡς αὗται καθορίζονται διά τοῦ παρόντος ν.δ., δι' ἑκάστην ἡμέραν ἐργασίας.

Ἄρθρον 2

Οἱ ἐν ἄρθρῳ 1 τοῦ παρόντος ν. δ)τος μισθοί προσαυξάνονται κατά τάς προσαυξήσεις τάς προβλεπομένας ὑπό τῆς κειμένης νομοθεσίας λόγῳ πολυετοῦς συνολικῆς καί ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ ὑπηρεσίας.

Ἄρθρον 3

1) Εἰς τούς ὑπαλλήλους τῶν Σιδηροδρόμων τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους παρέχονται τά κάτωθι ἐπιδόματα κατά τάς περί αὐτῶν διατάξεις τῆς κειμένης νομοθεσίας.

Α'. Γενικά ἐπιδόματα:

α) Τό κοινωνικόν ἐπίδομα.

β) Τό ἐπίδομα διαχειριστικῶν λαθῶν.

γ) Τά ἐπί ταῖς ἑορταῖς Χριστουγέννων καί Πάσχα καί ἀδεία ἐπιδόματα.

Β'. Εἰδικά ἐπιδόματα:

Τό ὑπό τῶν διατάξεων τοῦ ὑπ' ἀριθ. 649/1965 ν. δ)τος προβλεπόμενον προσωρινόν ἐπίδομα τοῦ προσωπικοῦ κινήσεως καί ἔλξεως.

2) Εἰς τούς:

α) Ἐπί βαθμοῖς δοκίμου μηχανικοῦ καί ἄνω ὑπαλλήλους, τούς χημικούς διπλωματούχους καί

β) Τούς ἐπί βαθμοῖς δοκίμου ὑπομηχανικοῦ μέχρι καί τοῦ ὑπομηχανικοῦ α' ὑπαλλήλους, τούς σχεδιαστάς καί τούς τεχνικούς βοηθούς παρέχεται ἀπό 1 Ἰανουαρίου 1966 εἰδικόν ἐπίδομα, μή ὑπαγόμενον εἰς τούς περιορισμούς τῆς παραγράφου 3 τοῦ παρόντος ἄρθρου, ὁριζόμενον εἰς ποσοστόν τοῦ ἑκάστοτε βασικοῦ μηνιαίου μισθοῦ των, ὡς ἀκολούθως:

Διά τούς ἀνωτέρω ὑπό στοιχεῖον (α) ὑπαλλήλους εἰς 25% καί ἀπό 1.3.1968 εἰς 15%.

Διά τούς ἀνωτέρω ὑπό στοιχεῖον (β) ὑπαλλήλους εἰς 15% καί ἀπό 1.3.1968 εἰς 10%.

Τοῦ ἐπιδόματος τούτου δέν δικαιοῦνται οἱ μισθολογικῶς πρός τούς ἀνωτέρω ἐξομοιούμενοι ὑπάλληλοι.

3) Διατηροῦνται ὡς προσωρινά ἐπιδόματα τά ὑπό τῶν διατάξεων τῆς κειμένης νομοθεσίας καί τῶν κατ' ἐξουσιοδότησιν τούτων ἐκδοθεισῶν ὑπουργικῶν ἀποφάσεων προβλεπόμενα ὡς κάτωθι ἐπιδόματα τοῦ προσωπικοῦ τῶν Σ.Ε.Κ., μειούμενα κατά τά κατωτέρω ὁριζόμενα. Ὡς ἐπιδόματα νοοῦνται καί αἱ ἀμοιβαί λόγῳ ὑπερωριακῆς ἐργασίας, ὡς καί αἱ ἀποζημιώσεις λόγῳ ἐξόδων κινήσεως, αἱ καταβαλλόμεναι εἰς τούς ὑπαλλήλους τῆς Ἐσωτερικῆς Ὑπηρεσίας διά τήν ἐντός τῶν ἐργασίμων ὡρῶν ἢ καθ' ὑπερωρίαν ἐκτέλεσιν τῶν κυρίων ἢ προσθέτων αὐτῶν καθηκόντων.

α) Ἡ ὑπό τοῦ Κανονισμοῦ δευτερευουσῶν ἀπολαυῶν (Κεφάλαιον IX), ἐγκριθέντος διά τοῦ ἀπό 19.1.1926 διατάγματος, ὡς τοῦτο ἰσχύει, τροποποιηθέν καί συμπληρωθέν, προβλεπομένη ἀμοιβή συμπληρωματικῆς ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τῆς Ἐσωτερικῆς μόνον Ὑπηρεσίας, ὑπολογιζομένη ἐπί τῇ βάσει τοῦ κατά τήν 31.12. 1965 ἰσχύοντος μισθολογίου.

β) Ἡ ὑπό τοῦ ὑπ' ἀριθ. 651/1965 (Φ.Ε.Κ. 154) προβλεπομένη κατ' ἀποκοπήν ὑπερωριακή ἀμοιβή τοῦ προσωπικοῦ Ἐσωτερικῆς Ὑπηρεσίας.

γ) Τά πάσης φύσεως τεχνικά ἐπιδόματα μηχανικῶν καί ὑπομηχανικῶν.

δ) Ἡ κατ' ἀποκοπήν ἀποζημίωσις λόγῳ ἐξόδων κινήσεως καί ὑπερωριακῆς ἐργασίας τῶν χημικῶν διπλωματούχων τοῦ Πανεπιστημίου.

ε) Ἡ ἔκτακτος ἀμοιβή τοῦ προσωπικοῦ ἀποθηκῶν ἐκμεταλλεύσεως (ν.δ. 72/1963, Φ.Ε.Κ. 21).

στ) Τά ἔξοδα κινήσεως τῶν σχεδιαστῶν.

ζ) Τό ἐπίδομα τοῦ προσωπικοῦ τῆς Μηχανογραφικῆς Ὑπηρεσίας (ν.δ. 6.8/7.9.1959, Φ.Ε.Κ. 185).

Τά κατά τά ἀνωτέρω διατηρούμενα προσωρινά ἐπιδόματα μειοῦνται ὡς ἀκολούθως:

α) Ἀπό 1.1.1966 κατά τά 3/4 τῆς διαφορᾶς μεταξύ τῶν ἐν ἄρθρῳ 1 τοῦ παρόντος ν.δ. προβλεπομένων νέων βασικῶν μισθῶν τοῦ ἔτους 1966 καί τῶν βασικῶν μισθῶν τῆς 31.12.1965.

β) Ἀπό 1.1.1967 τά κατά τό προηγούμενον ἐδάφιον α' μειωθέντα προσωρινά ἐπιδόματα κατά τά 3/4 τῆς διαφορᾶς μεταξύ τῶν ἐν ἄρθρῳ 1 τοῦ παρόντος ν.δ. προβλεπομένων νέων βασικῶν μισθῶν τοῦ ἔτους 1967 καί τῶν βασικῶν μισθῶν τοῦ ἔτους 1966.

4) Αἱ ὑπό στοιχεῖα (α) καί (β) τῆς προηγουμένης παραγράφου ἀμοιβαί δύνανται νά διανεμηθῶσιν, ἀναλόγως περιοριζόμεναι, καί νά χαρακτηρισθῶσιν ὡς προσωρινά ἐπιδόματα, ἐποκείμενα εἰς τήν κατά τήν προηγουμένην παράγραφον μείωσιν, εἰς τό σύνολον τοῦ προσωπικοῦ τῆς Ἐσωτερικῆς Ὑπηρεσίας, ἐξαιρέσει τοῦ προσωπικοῦ

τοῦ δικαιουμένου τοῦ ὑπὸ τῆς παραγράφου 2 τοῦ παρόντος ἄρθρου προβλεπομένου εἰδικοῦ ἐπιδόματος, δι' ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συγκοινωνιῶν καὶ Οἰκονομικῶν, ἐκδιδομένης μετὰ σύμφωνον γνώμην τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν.δ. 4548/1966.

5) Οἱ διοριζόμενοι καὶ οἱ προαγόμενοι ὑπάλληλοι τῶν Σ.Ε.Κ. λαμβάνουσι τὸν μισθὸν καὶ τὰ προσωρινὰ ἐπιδόματα τὰ καταβαλλόμενα εἰς τοὺς ὁμοιοβάθμους των τοῦ κλάδου, εἰς ὃν ἀνήκουν.

Ἄρθρον 4

Ἐπιτρέπεται ἡ καθιέρωσις ἐπ' ἀμοιβῇ ἐργασίας πέραν τῶν ὡρῶν τῆς ὑποχρεωτικῆς τοιαύτης διὰ τὸ προσωπικὸν τῆς Ἐσωτερικῆς Ὑπηρεσίας μόνον πρὸς ἀντιμετώπισιν ἐκτάκτων ὑπηρεσιακῶν ἀναγκῶν, ἐφαρμοζομένων ἀναλόγως τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ν.δ. 4548/1966.

Ἄρθρον 5

1) Αἱ διατάξεις τοῦ Κανονισμοῦ τῶν δευτερευουσῶν ἀπολαυῶν τοῦ προσωπικοῦ τῶν Σ.Ε.Κ., κυρωθέντος διὰ τοῦ ἀπὸ 19.1.1926 διατάγματος (Φ.Ε.Κ. 26, τεῦχος Α'), ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη, διατηροῦνται ἐν ἰσχύϊ διὰ τὸ προσωπικὸν τῶν Σιδηροδρόμων τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους ὑπὸ τὰς ἀκολούθους τροποποιήσεις:

α) Εἰς τὸ ἄρθρον Ι «Μετακινήσεις» τοῦ Κεφαλαίου Α' «Ἀποζημιώσεις» τὸ πρῶτον ἐδάφιον ἀντικαθίσταται ὡς ἀκολούθως:

«Ἅπαν τὸ μόνιμον καὶ προσωρινὸν (δόκιμοι καὶ μαθητευόμενοι) προσωπικόν, ἔμμισθον ἢ ἡμερομίσθιον, πλὴν τοῦ προσωπικοῦ κινήσεως καὶ ἕλξεως ἁμαξοστοιχιῶν, ὁδηγῶν βοηθῶν ἢ εἰσπρακτόρων αὐτοκινήτων, ἀπομακρυνόμενον τῆς ἕδρας του κατὰ τέσσαρα (4) τοὐλάχιστον χιλιόμετρα πρὸς ἐκτέλεσιν ὑπηρεσίας, δικαιοῦται τῶν ἀκολούθων ἀποζημιώσεων».

β) Τὸ δεύτερον ἐδάφιον τοῦ ἄρθρου V «Μεταθέσεις» τοῦ Κεφαλαίου Α' «Ἀποζημιώσεις» καταργεῖται.

γ) Εἰς τὸ τέλος τοῦ ἄρθρου IV «Νυκτερινῆς Ἐργασίας» τοῦ Κεφαλαίου Β' «Ἀμοιβαὶ» προστίθεται ἐδάφιον, ἔχον οὕτω:

«Ἡ ἀμοιβὴ αὕτη δὲν ἀφορᾷ προσωπικόν, ἔχον ἀποκλειστικῶς νυκτερινὴν ἐργασίαν, ὡς εἶναι οἱ νυκτοφύλακες».

δ) Τὸ ἄρθρον V «Οἰκονομίας» τοῦ Κεφαλαίου Β' «Ἀμοιβαὶ» ἀντικαθίσταται ὡς ἀκολούθως:

«Εἰς τοὺς μηχανοδηγοὺς καὶ θερμαστὰς παρεχόμενα ἀπὸ 1.3.1968 μηνιαίως ἀμοιβὴ οἰκονομίας, ὁριζομένη εἰς μεταλλικὰς δραχμὰς εἴκοσι τέσσαρας (24) διὰ τὸν μηχανοδηγὸν καὶ δέκα ἓξ (16) διὰ τὸν θερμαστήν».

2) Διὰ τὸν ὑπολογισμὸν ἀπὸ 1.3.1968 τῆς ἀμοιβῆς νυκτερινῆς καὶ συμπληρωματικῆς ἐργασίας ὡς μισθὸς λογίζεται ὁ ἑκάστοτε προβλεπόμενος ὑπὸ τῶν κειμένων διατάξεων βασικὸς μισθὸς μετὰ τῆς τυχὸν προσαυξήσεως λόγῳ εὐδοκίμου παραμονῆς ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ.

Ἀμοιβαὶ νυκτερινῆς καὶ συμπληρωματικῆς ἐργασίας, ὡς καὶ πάσης φύσεως ἀμοιβαὶ τοῦ Κανονισμοῦ δευτερευουσῶν ἀπολαυῶν καὶ ἄλλαι τῶν ἐτῶν 1966 καὶ 1967, ἐχουσαι ὡς βάσιν ὑπολογισμοῦ τὸν βασικὸν μισθόν, ὑπολογίζονται ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ προϊσχύσαντος μισθολογίου τῆς 31.12.1965.

3) Αἱ περὶ συμπληρωματικῆς ἐργασίας διατάξεις τοῦ Κεφαλαίου Β' ἄρθρον IX τοῦ Κανονισμοῦ τῶν δευτερευουσῶν ἀπολαυῶν τοῦ προσωπικοῦ τῶν Σ.Ε.Κ. δὲν ἔχουσιν ἐφαρμογὴν ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος ἐπὶ τοῦ προσωπικοῦ Ἐσωτερικῆς Ὑπηρεσίας τῶν Σ.Ε.Κ.

Τὰ τῆς συμπληρωματικῆς ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τῆς Ἐσωτερικῆς Ὑπηρεσίας διέπονται ἐφεξῆς ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ παρόντος.

Ἄρθρον 6

Αἱ διατάξεις τῆς κειμένης νομοθεσίας, αἱ προβλέπουσαι τὸν καθορισμὸν τῶν ἐξόδων κινήσεως τῶν ὑπαλλήλων τῶν Σ.Ε.Κ. κατ' ἀποκοπήν, ὡς καὶ αἱ κατ' ἐξουσιοδότησιν τούτων ἐκδοθεῖσαι ὑπουργικαὶ ἀποφάσεις καταργοῦνται.

Ἄρθρον 7

1) Αἱ ἀμοιβαὶ τῶν ὑπαλλήλων τῶν Σ.Ε.Κ. διὰ τὴν συμμετοχήν των εἰς τὰ ἐν ἄρθρῳ 1 τοῦ ν.δ. 4021/1959 Συμβούλια καὶ Ἐπιτροπάς, μὴ δυνάμενα νὰ λάβωσιν ὁπωσδήποτε τὴν μορφὴν τῶν ἐξόδων κινήσεως, ὁρίζονται διὰ κοινῶν ἀποφάσεων τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Συγκοινωνιῶν, ἐκδιδομένων μετὰ σύμφωνον γνώμην τοῦ Α.Σ.Δ.Τ. καὶ δημοσιευομένων διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

2) Αἱ εἰς τοὺς ὑπαλλήλους τῶν Σ.Ε.Κ. παρεχόμεναι ἀποζημιώσεις διὰ τὴν συμμετοχὴν των εἰς τὰ ἐν ἄρθρῳ 1 τοῦ ν. δ/τος 4021/1959 Συμβούλια καὶ Ἐπιτροπὰς ἐξακολουθοῦσι καταβαλ-

λόμενα μέχρι τέλους Δεκεμβρίου 1968, ὑπὸ τὴν μορφὴν καὶ τὸν τύπον τὸν προβλεπόμενον ὑπὸ τῶν μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος ἰσχυουσῶν διατάξεων καὶ τῶν κατ' ἐξουσιοδότησιν αὐτῶν ἐκδοθεισῶν ὑπουργικῶν ἀποφάσεων.

Ἄρθρον 8

Μέχρι καθορισμοῦ τῶν ἀποδοχῶν τοῦ προσωπικοῦ τῶν Σ.Ε.Κ. ἀπὸ 1.1.1968, τοῦτο θὰ ἐξακολουθήσῃ ἀμειβόμενον βάσει τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος δ. δ/τος.

Ἄρθρον 9

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος δ.δ., ὅπου δὲν ὁρίζεται ἄλλως, ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Εἰς τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 21 Μαρτίου 1968

—

235 1968 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ ἀπὸ 25.6/6.8.1956 Β. Διατάγματος «περὶ ἐκδόσεως Κανονισμοῦ προσωπικοῦ τῶν Κοινῶν Ταμείων Εἰσπράξεων Λεωφορείων Αὐτοκινήτων κλπ.».

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 69 τῆς 2 Ἀπριλίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τοῦ ν. 2119/1952 «περὶ τῶν διὰ λεωφορείων αὐτοκινήτων συγκοινωνιῶν» καὶ δὴ τὸ ἄρθρον 20, ὡς τοῦτο ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν. 3221/1955, 2) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω ν. 2119/1952, ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ ν.δ. 3990/1959, 3) Τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 5 καὶ 6 τοῦ ν. 3216/1955 «περὶ συμπληρώσεως τῆς περὶ Ὀργανισμοῦ Ἐλέγχου τῶν δι' Αὐτοκινήτων Συγκοινωνιῶν (Ο.Ε.Α.Σ.) κειμένης νομοθεσίας κλπ». 4) Τὰς διατάξεις τοῦ ν.δ. 3789/1957 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐνίων διατάξεων τῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας». 5) Τὴν γνώμην τοῦ Συμβουλίου Μεταφορῶν, διατυπωθεῖσαν εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 573/28.9.1966 πρᾶξιν των. 6) Τὴν γνώμην τοῦ Ε.Γ.Σ.Κ.Π., διατυπωθεῖσαν εἰς τὰς ὑπ' ἀριθ. 85/9.12.1966, 88/14.12.1966, 89/17.12.1966 καὶ 35/15.9.1967 συνεδριάσεις αὐτοῦ. 7) Τὴν γνώμην τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, διατυπωθεῖσαν εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 67/1968 γνωμοδότησίν του, προτάσει τῶν Ἡμετέρων ἐπὶ τῶν Συγκοινωνιῶν καὶ Ἐργασίας Ὑπουργῶν, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον πρῶτον

Τὰ ἄρθρα 1 ἕως καὶ 8, 16, ὡς καὶ ἡ παράγραφος 4 τοῦ ἄρθρου 13 τοῦ ἀπὸ 25.6/6.8.1956 δ.δ. «περὶ ἐκδόσεως Κανονισμοῦ προσωπικοῦ τῶν Κοινῶν Ταμείων Εἰσπράξεων Λεωφορείων Αὐτοκινήτων κλπ.» (Κ.Τ.Ε.Α.), τροποποιούμενα καὶ συμπληρούμενα, ἀντικαθίστανται ὑπὸ 14 ἄρθρων ὑπ' ἀριθ. 1 ἕως καὶ 14, ὡς ἀκολούθως:

Ἄρθρον 1

Ἀντικειμένου Κανονισμοῦ

1) Ὁ παρὼν Κανονισμὸς ἀφορᾷ τὸ πᾶσης φύσεως προσωπικὸν τῶν λεωφορείων καὶ τῶν Κ.Τ.Ε.Α. (ἀστικῶν καὶ ὑπεραστικῶν) καὶ ὁρίζει τὰ προσόντα προσλήψεως, τὴν σταδιοδρομίαν, τὴν ὑπηρεσιακὴν κατάστασιν τούτων μέχρι λύσεως τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως, τοὺς ὑποχρέους νὰ φέρουν ὁμοιόμορφον στολήν, τοὺς βαρυνομένους διὰ τὴν δαπάνην τῶν στολῶν, τὸν τρόπον καταβολῆς τῆς δαπάνης ταύτης κλπ.

2) Ὅσον ἀφορᾷ τὰς προσηκούσας κυρώσεις διὰ τὰς παραβάσεις τοῦ Κανονισμοῦ, τὰς πειθαρχικὰς παραβάσεις, εὐθύνας καὶ τὴν διαδικασίαν τῆς ἐπιβολῆς τῶν κυρώσεων καὶ ποινῶν ἰσχύουν τὰ ἐν τῷ Κεφαλαίῳ «Ἐπιβολὴ ποινῶν» (ἄρθρα 9 - 15) τοῦ προμνησθέντος δ.δ. ὁριζόμενα, καθ' ὅσον δὲν τροποποιοῦνται διὰ τοῦ παρόντος.

3) Αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ δὲν ἔχουν ἐφαρμογὴν ἐπὶ τῶν διευθυντῶν τῶν Κ.Τ.Ε.Α.

Ἄρθρον 2

Διακρίσεις προσωπικοῦ

1) Τὸ προσωπικόν, δι' οὗ διενεργοῦνται αἱ ἐν γένει ὑπηρεσίαι τῶν κατὰ τὸν νόμον 2119/1952 «περὶ Κοινῶν Ταμείων Εἰσπράξεων Λεωφορείων Αὐτοκινήτων» διακρίνεται εἰς: α) προσωπικὸν Διοικήσεως καὶ Διαχειρίσεως καὶ β) εἰς προσωπικὸν κινήσεως.

2) Τὸ προσωπικὸν Διοικήσεως καὶ Διαχειρίσεως ἀποτελοῦν οἱ: α) γραφεῖς ἢ δακτυλογράφος, β) βοηθὸς ταμίου, γ) βοηθὸς λογιστοῦ, δ) βοηθὸς γραμματέως, ε) ταμίας, στ) λογιστής, ζ) γραμματεύς, η) προϊστάμενος κινήσεως, θ) ὁ ἐνδεχομένως διορισθησόμενος διευθυντὴς καὶ ι) τὸ ὑπηρετικὸν προσωπικόν, κλητὴρ ἢ φύλαξ ἢ καθαρίστρια καὶ ἐν γένει τὸ προσωπικὸν Γραφείου. Ὡσαύτως τὸ προσωπικὸν Διοικήσεως καὶ Δια-

χειρίσεως άποτελούν καὶ οἱ ἐκδόται εἰσιτηρίων τῶν ὑπεραστικῶν Κ.Τ.Ε.Λ., ὑπαγόμενοι εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν γραφέων. Οἱ τελευταῖοι οὗτοι δύνανται εἰς σταθμοὺς καὶ στάσεις δευτερευούσης σημασίας νὰ ἐκτελοῦν καὶ χρέη σταθμάρχου.

3) Τὸ προσωπικὸν κινήσεως ἀποτελοῦν οἱ: α) εἰσπράκτωρ, β) ὁδηγός, γ) ἐλεγκτὴς καὶ δ) σταθμάρχης.

4) Ἅπαν τὸ προσωπικὸν τῶν Κ.Τ.Ε.Λ. ἔχει ἐργοδότην τὸ Κ.Τ.Ε.Λ., πλὴν τῶν ὁδηγῶν τῶν λεωφορείων, οἱ ὁποῖοι προσλαμβάνονται καὶ ἀπολύονται ὑπὸ τοῦ ἰδιοκτήτου τοῦ λεωφορείου, καὶ τῶν ὁδηγῶν καὶ εἰσπρακτόρων τῆς Α.Σ.Π.Α., οἱ ὁποῖοι ἔχουν ἐργοδότην τὴν Ἑταιρείαν ταύτην.

5) Τὸ προσωπικὸν τῶν Κ.Τ.Ε.Λ. διακρίνεται ὡσαύτως εἰς τακτικὸν καὶ ἔκτακτον.

6) Τακτικὸν προσωπικὸν εἶναι τὸ ἐξυπηρετοῦν μονίμους καὶ ἀπαραιτήτους ἀνάγκας, ἰδίᾳ τῆς κινήσεως καὶ ἐκμεταλλεύσεως τῶν λεωφορείων, περιλαμβανομένων καὶ τῶν ὁδηγῶν, ἀνεξαρτήτως τοῦ ἂν οὗτοι ἔχουν ἐργοδότην καὶ ἰδιοκτήτην τοῦ λεωφορείου.

7) Ἔκτακτον προσωπικὸν εἶναι τὸ προσλαμβανόμενον δι' ἐκτέλεσιν ὡρισμένης ἐκτάκτου καὶ ἀπροβλέπτου ἐργασίας δι' ὡρισμένον χρόνον καὶ μέχρις ἓξ (6) τὸ πολὺ μηνῶν.

Ἄρθρον 3

Προσόντα προσωπικοῦ

Οὐδεὶς προσλαμβάνεται ὡς ὑπάλληλος τακτικὸς ἢ ἔκτακτος, ἐφ' ὅσον δὲν κέκτηται τὰ κάτωθι γενικὰ καὶ εἰδικὰ κατὰ περίπτωσιν προσόντα.

Α'. Γενικὰ προσόντα:

α) Νὰ κέκτηται τὴν Ἑλληνικὴν ἰθαγένειαν καὶ νὰ εἶναι ἐγγεγραμμένος εἰς τὰ μητρῶα Δήμου ἢ Κοινότητος. Κατ' ἐξαίρεσιν ἐπιτρέπεται ἡ πρόσληψις Ἑλλήνων τὸ γένος, διαμενόντων ἐν Ἑλλάδι.

β) Νὰ ἔχῃ ἐκπληρώσει τὰς στρατιωτικὰς ὑποχρεώσεις ἢ νὰ ἔχῃ νομίμως ἀπαλλαγῇ τούτων, ἐφ' ὅσον εἶναι ἡλικίας ἀνωτέρας τῶν 21 ἐτῶν.

γ) Νὰ μὴ ἔχῃ καταδικασθῇ εἰς στέρησιν τῶν πολιτικῶν δικαιωμάτων ἢ εἰς οἱανδήποτε ποινὴν ἐπὶ κακουργήματι, κλοπῇ, ὑπεξαιρέσει, ἀπάτῃ, ἐκβιάσει, ἀπιστίᾳ ἐν γένει καὶ ἐγκλήματι κατὰ τῶν ἠθῶν εἰς βαθμὸν πλημμελήματος. Ἐπίσης νὰ μὴ ἔχῃ παραπεμφθῇ διὰ τελεσιδίκου βουλεύματος ἐπὶ κακουργήματι ἢ ἐπί τινι τῶν ἀνωτέρω πλημμελημάτων.

δ) Νὰ εἶναι κατάλληλος ἀπὸ ἀπόψεως ὑγιεινῆς διὰ τὴν ἐργασίαν, δι' ἣν προορίζεται, πιστοποιουμένης τῆς καταλληλότητος ταύτης παρὰ τῆς οἰκείας Ε.Ξ.Ι.Ο. (Ἐξέτασις Ἰατρικὴ Ὁδηγῶν) ἢ τοῦ Ι.Κ.Α. Τὸ πιστοποιητικὸν τῆς Ε.Ξ.Ι.Ο. ἢ τοῦ Ι.Κ.Α. ἰσχύει ἐπὶ ἐξάμηνον.

ε) Νὰ εἶναι νομιμόφρων, τῆς νομιμοφροσύνης διαπιστουμένης κατὰ τὴν ἔννοιαν καὶ διαδικασίαν τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. 516/1948, ὡς συνεπληρώθη μεταγενεστέρως.

Β'. Εἰδικὰ προσόντα:

α) Γραφεὺς ἢ δακτυλογράφος. Ὁ γραφεὺς ἢ δακτυλογράφος δέον νὰ κέκτηται ἀπολυτήριον Γυμνασίου ἢ Μέσης Ἐμπορικῆς Σχολῆς ἢ Σχολῶν τῆς ἡμεδαπῆς ἢ ἀλλοδαπῆς ἀνεγνωρισμένων ὡς ἰσοτίμων πρὸς ταῦτα παρὰ τοῦ Κράτους καὶ ἡλικίαν οὐχὶ ἀνωτέραν τῶν 40 ἐτῶν διὰ τοὺς τὰ πρῶτον προσλαμβανομένους εἰς οἱανδήποτε Κ.Τ.Ε.Λ.

β) Βοηθὸς ταμίου, βοηθὸς λογιστοῦ, βοηθὸς γραμματέως. Οἱ βοηθοὶ ταμίου, λογιστοῦ καὶ γραμματέως δέον νὰ κέκτηνται τὰ αὐτὰ προσόντα καὶ ἡλικίαν ὡς ὁ γραφεὺς ἢ ἡ δακτυλογράφος.

γ) Ταμίας. Ὁ ταμίας δέον νὰ κέκτηται ἀπολυτηρίου Γυμνασίου ἢ Μέσης Ἐμπορικῆς Σχολῆς ἢ Σχολῶν τῆς ἡμεδαπῆς ἢ ἀλλοδαπῆς ἀνεγνωρισμένων ὡς ἰσοτίμων πρὸς ταῦτα ὑπὸ τοῦ Κράτους, ἡλικίαν οὐχὶ ἐλάσσονα τῶν 28 ἐτῶν καὶ νὰ καταθέσῃ πρὸ πάσης ἀναλήψεως ὑπηρεσίας τὴν ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κ.Τ.Ε.Λ. καθοριζομένην χρηματικὴν ἢ κτηματικὴν ἐγγύησιν ἢ ἐγγυητικὴν ἐπιστολὴν φερεγγύου, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου φυσικοῦ ἢ νομικοῦ προσώπου, ἥτις ἐγγύησις δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὰς 50.000 δραχμὰς διὰ τὰ ἀστικὰ καὶ ὑπεραστικὰ Κ.Τ.Ε.Λ. Ἡ ἐγγύησις αὕτη καταπίπτει ἀποδικαίως ὑπὲρ τοῦ Κ.Τ.Ε.Λ. μέχρι τοῦ ποσοῦ τοῦ καλύπτοντος τὸ τυχὸν ἐμφανιζόμενον ἔλλειμμα.

δ) Λογιστής. Ὁ λογιστὴς δέον νὰ κέκτηται δίπλωμα τῆς Ἀνωτάτης Σχολῆς Οἰκονομικῶν καὶ Ἐμπορικῶν Ἐπιστημῶν ἢ τῆς Παντείου Ἀνωτάτης Σχολῆς Πολιτικῶν Ἐπιστημῶν ἢ τῆς Ἀνωτάτης Βιομηχανικῆς Σχολῆς τετραετοῦς φοιτήσεως ἢ Σχολῶν τῆς ἀλλοδαπῆς ἀνεγνωρισμένων ὡς ἰσοτίμων πρὸς ταύτας ἢ πενταετῆ ὑπηρεσίαν πρὸ τῆς προσλήψεως εἰς τὸ Κ.Τ.Ε.Λ. ὡς λογιστοῦ παρὰ σοβαρᾷ ἐπιχειρήσει, τηρούσῃ βιβλία τετάρτης ἢ τοὐλάχιστον τρίτης κατηγορίας τοῦ Κώδικος Φορολογικῶν Στοιχείων, καὶ ἀπολυτήριον Γυμνασίου ἢ Μέσης Ἐμπορικῆς Σχολῆς ἢ Σχολῶν τῆς ἡμεδαπῆς ἢ ἀλλοδαπῆς ἀνεγνωρισμένων ὡς

ἰσοτίμων πρὸς ταῦτα παρὰ τοῦ Κράτους καὶ ἡλικίαν οὐχὶ ἐλάσσονα τῶν 25 ἐτῶν.

ε) Γραμματεύς. Ὁ γραμματεὺς δέον νὰ κέκτηται δίπλωμα Νομαρχ. ἢ Α.Σ.Ο.Ε.Ε. ἢ Π.Α.Σ.Π.Ε ἢ Α.Β.Σ. τετραετοῦς φοιτήσεως ἢ Σχολῶν τῆς ἀλλοδαπῆς ἀνεγνωρισμένων ὡς ἰσοτίμων πρὸς ταύτας ἢ δεκαετῆ ὑπηρεσίαν, πρὸ τῆς προσλήψεως εἰς τὸ Κ.Τ.Ε.Α., εἰς διοικητικὰς θέσεις παρὰ τῷ Δημοσίῳ ἢ Ν.Π.Δ.Δ. ἢ σοβαρᾷ ἐπιχειρήσει καὶ ἀπολυτήριον Λυκείου, Γυμνασίου ἢ Σχολῶν τῆς ἡμεδαπῆς ἢ ἀλλοδαπῆς ἀνεγνωρισμένων ὡς ἰσοτίμων πρὸς ταῦτα παρὰ τοῦ Κράτους καὶ ἡλικίαν οὐχὶ ἐλάσσονα τῶν 25 ἐτῶν.

στ) Κλητὴρ ἢ φύλαξ ἢ καθαριστρια. Ὁ κλητὴρ δέον νὰ γνωρίζῃ γραφὴν καὶ ἀνάγνωσιν καὶ νὰ εἶναι ἡλικίας οὐχὶ ἀνωτέρας τῶν πεντήκοντα πέντε (55) ἐτῶν.

ζ) Ἐκδότης εἰσιτηρίων. Ὁ ἐκδότης εἰσιτηρίων δέον νὰ κέκτηται ἀπολυτήριον Γυμνασίου ἢ Σχολῶν τῆς ἡμεδαπῆς ἢ ἀλλοδαπῆς ἀνεγνωρισμένων ὡς ἰσοτίμων πρὸς ταῦτα ὑπὸ τοῦ Κράτους καὶ ἡλικίαν οὐχὶ ἐλάσσονα τῶν 21 ἐτῶν καὶ μείζονα διὰ τοὺς τὸ πρῶτον προσλαμβανομένους εἰς οἱονδήποτε Κ.Τ.Ε.Α. τῶν 40 ἐτῶν.

η) Εἰσπράκτωρ. Ὁ εἰσπράκτωρ δέον νὰ κέκτηται τοὐλάχιστον ἀπολυτήριον 6ης τάξεως ἑξαταξίου Δημοτικοῦ Σχολείου, τὴν προβλεπομένην παρὰ τῶν κειμένων διατάξεων ἄδειαν εἰσπράκτορος, ἡλικίαν οὐχὶ ἐλάσσονα τῶν 18 ἐτῶν καὶ ἀνωτέραν διὰ τοὺς τὸ πρῶτον προσλαμβανομένους εἰς οἱονδήποτε Κ.Τ.Ε.Α. τῶν 40 ἐτῶν καὶ νὰ κατεθέσῃ ἐγγύησιν 3.000 δραχμῶν, ἣτις καταπίπτει αὐτοδικαίως ὑπὲρ τοῦ Κ.Τ.Ε.Α. μέχρι τοῦ ποσοῦ τοῦ καλύπτοντος τὸ τυχὸν ἐμφανιζόμενον ἔλλειμμα. Κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Προέδρου τοῦ Κ.Τ.Ε.Α. ἡ κατάθεσις τῆς ἐγγυήσεως δύναται καὶ νὰ παραλειφθῇ.

θ) Ὁδηγός. Ὁ ὁδηγὸς δέον νὰ κέκτηται ἄδειαν τοῦ ὁδηγεῖν ἀντίστοιχον λεωφορείου καὶ τὰ ὑπὸ τοῦ Κώδικος Ὁδικῆς Κυκλοφορίας (Κ.Ο.Κ.) προβλεπόμενα τυπικὰ καὶ οὐσιαστικὰ προσόντα, νὰ εἶναι ἡλικίας οὐχὶ ἐλάσσονος τῶν 22 ἐτῶν καὶ ἀνωτέρας διὰ τοὺς τὸ πρῶτον προσλαμβανομένους εἰς οἱονδήποτε Κ.Τ.Ε.Α. τῶν 45 ἐτῶν καὶ νὰ προσκομίσῃ βεβαίωσιν τῆς οἰκείας Ἀστυνομικῆς Ἀρχῆς, ὅτι δὲν ποιεῖται χρῆσιν ναρκωτικῶν, δὲν ρέπει πρὸς τὴν μέθην καὶ δὲν ἔχει καταδικασθῇ τρὶς τὸ πολὺ διὰ τραυματισμὸν προσώπων κατὰ τὴν ἄσκησιν τῆς ὑπηρεσίας του καὶ ἐξ ὑπαιτιότητός του ἐντὸς τῆς τελευταίας πενταετίας.

ι) Ἐλεγκτής. Ὁ ἐλεγκτὴς δέον νὰ κέκτηται ἐνδεικτικὸν τοὐλάχιστον τρίτης τάξεως ἑξαταξίου Γυμνασίου ἢ Σχολῶν τῆς ἡμεδαπῆς ἢ ἀλλοδαπῆς ἀνεγνωρισμένων ὡς ἰσοτίμων πρὸς ταῦτα παρὰ τοῦ Κράτους καὶ ἡλικίαν οὐχὶ ἐλάσσονα τῶν 25 ἐτῶν καὶ ἀνωτέραν διὰ τοὺς τὸ πρῶτον προσλαμβανομένους εἰς οἱονδήποτε Κ.Τ.Ε.Α. τῶν 45 ἐτῶν.

ια) Σταθμάρχης. Ὁ σταθμάρχης δέον νὰ κέκτηται ἐνδεικτικὸν τετάρτης τάξεως ἑξαταξίου Γυμνασίου ἢ Σχολῶν ἡμεδαπῆς ἢ ἀλλοδαπῆς ἀνεγνωρισμένων ὡς ἰσοτίμων πρὸς ταῦτα ὑπὸ τοῦ Κράτους καὶ ἡλικίαν οὐχὶ ἐλάσσονα τῶν 25 ἐτῶν καὶ ἀνωτέραν διὰ τοὺς τὸ πρῶτον προσλαμβανομένους εἰς οἱονδήποτε Κ.Τ.Ε.Α. τῶν 45 ἐτῶν.

ιβ) Προϊστάμενος κινήσεως. Ὁ προϊστάμενος κινήσεως δέον νὰ κέκτηται ἀπολυτήριον Γυμνασίου ἢ Σχολῶν τῆς ἡμεδαπῆς ἢ ἀλλοδαπῆς ἀνεγνωρισμένων ὡς ἰσοτίμων πρὸς ταῦτα ὑπὸ τοῦ Κράτους καὶ ἡλικίαν οὐχὶ ἐλάσσονα τῶν 25 ἐτῶν καὶ ἀνωτέραν διὰ τοὺς τὸ πρῶτον προσλαμβανομένους εἰς οἱονδήποτε Κ.Τ.Ε.Α. τῶν 45 ἐτῶν.

Ἄρθρον 4

Δύναμις προσωπικοῦ

1) Αἱ ὀργανικαὶ θέσεις τοῦ τακτικοῦ προσωπικοῦ τῶν Κ.Τ.Ε.Α. κατὰ κατηγορίας, πλὴν τῶν ὁδηγῶν καὶ εἰσπρακτόρων, καθορίζονται ἑκάστοτε δι' ἀποφάσεως τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως τῶν μελῶν αὐτῶν, ἀνακοινουμένης ἐντὸς πενθημέρου ἀπὸ τῆς λήψεως εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Συγκοινωνιῶν.

2) Αἱ ὀργανικαὶ θέσεις τῶν τακτικῶν εἰσπρακτόρων τῶν ἀστικῶν Κ.Τ.Ε.Α. τῆς περιοχῆς Ἀθηνῶν - Πειραιῶς καὶ Περιχώρων ὁρίζονται ὡς γινόμενον τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐντεταγμένων εἰς ἕκαστον Κ.Τ.Ε.Α. λεωφορείων, μειουμένων κατὰ τὸν ἀριθμὸν τῶν εἰς τὸ αὐτὸ Κ.Τ.Ε.Α. ἐντεταγμένων λεωφορείων τῶν ἀνηκόντων εἰς τὴν Α.Σ.Π.Α., ἐπὶ τὸν ἀριθμὸν 2,40.

Αἱ ὀργανικαὶ θέσεις τῶν εἰσπρακτόρων τῶν λοιπῶν ἀστικῶν Κ.Τ.Ε.Α., ὡς καὶ τῶν ὑπεραστικῶν τοιούτων, καθορίζονται ἑκάστοτε δι' ἰτιολογημένης ἀποφάσεως τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως τῶν μελῶν τῶν Κ.Τ.Ε.Α., ἀνακοινουμένης ἐντὸς πενθημέρου ἀπὸ τῆς λήψεώς της εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Συγκοινωνιῶν.

Κατὰ τὸν καθορισμὸν τῶν ὀργανικῶν θέσεων τῶν εἰσπρακτόρων δέον νὰ λαμβάνηται ὑπ' ὄψιν, ὅτι εἰς πᾶσαν περίπτωσιν ἐκτελέσεως συγκοινωνίας, ὡς ἐκδρομαὶ κλπ. τοῦ λεωφορείου, τοῦτο

συνοδεύεται ἀπαραιτήτως ὑπὸ εἰσπράκτορος.

Ἄρθρον 5

Πρόσληψις καὶ μητρῶον προσωπικοῦ

1) Πρὸς πλήρωσιν κενῶν ὀργανικῶν θέσεων τῶν Κ.Τ.Ε.Λ. προσλαμβάνεται ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τακτικὸν προσωπικόν.

2) Διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν ἐκτάκτων καὶ ἀπροβλέπτων ἐργασιῶν τῶν Κ.Τ.Ε.Λ τῇ ἐγκρίσει τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου προσλαμβάνεται ὑπὸ τοῦ προέδρου τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἔκτακτον προσωπικόν.

3) Παρ' ἑκάστῳ Κ.Τ.Ε.Λ τηρεῖται μητρῶον δι' ἅπαν τὸ προσωπικόν, περιλαμβάνον ἀτομικὸν φάκελον, εἰς τὸν ὁποῖον φυλάσσονται τὰ πιστοποιητικὰ καὶ λοιπὰ στοιχεῖα, ὡς καὶ δελτίον μητρώου, τὸ ὁποῖον θὰ περιέχῃ, βεβαιούμενα ἐκ τῶν ἐν τῷ ἀτομικῷ φακέλῳ ὑπαρχόντων ἐγγράφων, τὰ κάτωθι στοιχεῖα:

α) Ἀξιόντα ἀριθμόν, β) ἐπώνυμον, ὄνομα καὶ ὄνομα πατρὸς καὶ μητρός, γ) χρονολογίαν καὶ τόπον γεννήσεως, ὡς καὶ ἀριθμὸν μητρώου ἐγγραφῆς εἰς τὰ δημοτολόγια, δ) στρατολογικὴν κλάσιν, σῶμα ἢ ὅπλον καὶ βαθμὸν ἐν τῷ στρατεύματι, ε) χρονολογίαν γάμου, ὄνομα καὶ οἰκογενειακὸν ἐπώνυμον συζύγου, στ) ὄνομα καὶ ἡμερομηνίαν γεννήσεως τέκνων, ζ) προγενεστέραν ὑπηρεσίαν καὶ τυχὸν συστάσεις, η) διεύθυνσιν κατοικίας, θ) πᾶσαν μεταβολήν, ἐπελθοῦσαν μεταγενεστέρως εἰς τὰ ἀνωτέρω στοιχεῖα, γάμου, γέννησιν τέκνου, θάνατον κλπ. καὶ ι) ὑπηρεσιακὴν κατάστασιν καὶ σταδιοδρομίαν (πρόσληψις, προαγωγή, μετάθεσις, ἀμοιβαί, ἄδειαι, ποιναὶ κλπ.).

Ἅπαν τὸ προσωπικὸν ὑποχρεοῦται νὰ ἀναφέρῃ ἀμελλητὶ πᾶσαν μεταβολὴν ἐπελθοῦσαν μεταγενεστέρως εἰς τὰ στοιχεῖα τοῦ μητρώου, ἀποδεικνυομένην δι' ἐπισήμων ἐγγράφων.

Ἄρθρον 6

Προαγωγαὶ προσωπικοῦ

Α'. Γενικὰ περὶ προαγωγῶν.

1) Ἡ πλήρωσις τῶν καθ' ἕκαστον ἡμερολογιακὸν ἔτος ἐμφανιζομένων κενῶν ὀργανικῶν θέσεων πλὴν τῶν γραφέων ἢ δακτυλογράφων, κλητήρων ἢ φυλάκων ἢ καθαριστριῶν, ἐκδοτῶν εἰσιτηρίων, εἰσπρακτόρων καὶ ὁδηγῶν, ἐνεργεῖται τοὐλάχιστον κατὰ τὰ τέσσαρα πέμπτα (4/5) διὰ προαγωγῆς κατ' ἐκλογὴν καὶ, μὴ ὑπαρχόντων κατ' ἐκλογὴν προακτέων, κατ' ἀρχαιότητα, ὑπηρετούντων ὑπαλλήλων κεκτημένων τὰ εἰδικὰ προσόντα τῆς θέσεως, εἰς ἣν πρόκειται νὰ προαχθοῦν. Ἡ προαγωγή, λαμβανομένου ἰδιαιτέρως ὑπ' ὄψιν τοῦ πειθαρχικοῦ μητρώου, ἐνεργεῖται μεταξὺ τῶν ἐν τῇ αὐτῇ κατηγορίᾳ ὑπηρετούντων ὑπαλλήλων παρὰ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κ.Τ.Ε.Λ., εἰς τὸ ὁποῖον εἰδικῶς διὰ τὴν περίπτωσιν ταύτην δικαιοῦται ψῆφον ὁ Κρατικὸς ἀντιπρόσωπος καὶ μετέχει μετὰ ψήφου ὁ προϊστάμενος τῆς οἰκείας Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας καὶ ἐκπρόσωπος τῶν ἐργαζομένων.

2) Διὰ τὸν καθορισμὸν τοῦ ἐκπροσώπου τῶν ἐργαζομένων, ὁ ὁποῖος θὰ μετάσχῃ εἰς τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Κ.Τ.Ε.Λ., προκειμένου νὰ ἐνεργηθοῦν προαγωγαὶ τοῦ προσωπικοῦ, ἑκάστη πρωτοβάθμιος συνδικαλιστικὴ ὀργάνωσις τοῦ προσωπικοῦ τοῦ ἐργαζομένου εἰς τὸ Κ.Τ.Ε.Λ. προτείνει δύο μέλη της ὑπηρετοῦντα εἰς τὸ Κ.Τ.Ε.Λ., ἐξ ὧν τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Κ.Τ.Ε.Λ. ἐκλέγει τὸν ἐκπρόσωπον, ὅστις θὰ μετάσχῃ εἰς τὴν συνεδρίασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου. Εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν δὲν ὑφίσταται πρωτοβάθμιος συνδικαλιστικὴ ὀργάνωσις τοῦ προσωπικοῦ τοῦ ἐργαζομένου εἰς τὸ Κ.Τ.Ε.Λ., ἡ ἐκλογὴ ἐνεργεῖται μεταξὺ δύο προτεινομένων ὑπὸ τοῦ οἰκείου Ἐργατικοῦ Κέντρου ἐκ τῶν ἐργαζομένων εἰς τὸ Κ.Τ.Ε.Λ.

3) Εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν μεταξὺ τῶν ὑπηρετούντων ὑπαλλήλων δὲν ὑπάρχουν κατάλληλοι πρὸς προαγωγὴν ἢ δὲν κατέχουν τὰ τυπικὰ προσόντα τῆς θέσεως, εἰς ἣν πρόκειται νὰ προαχθοῦν, ἢ δὲν ἐπιθυμοῦν τὴν προαγωγήν, δὲν ἰσχύει ὁ ἐν τῇ παραγράφῳ 1 περιορισμὸς τῆς πληρώσεως κενῶν ὀργανικῶν θέσεων κατὰ τὰ 4/5 ἐξ ὑπηρετούντων ὑπαλλήλων.

4) Αἱ κατὰ τὸ παρὸν ἄρθρον ἐνεργούμεναι προαγωγαὶ λογίζονται ἐπ' ὠφελείᾳ τοῦ μισθωτοῦ, δυναμένου νὰ ἀποσπασθῇ τὴν προαγωγὴν ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς πρὸς αὐτὸν κοινοποιήσεώς της.

Β'. Εἰδικὰ περὶ προαγωγῶν.

1) Προαγωγὴ εἰς βοηθὸν ταμίου, λογιστοῦ, γραμματέως. Ὁ γραφεὺς ἢ δακτυλογράφος καὶ ὁ ἐκδότης εἰσιτηρίων δύναται νὰ προαχθῇ εἰς βοηθὸν ταμίου ἢ βοηθὸν λογιστοῦ ἢ εἰς βοηθὸν γραμματέως, τηρουμένων τῶν διατάξεων τοῦ Κεφαλαίου Α' τοῦ παρόντος ἄρθρου, ἐφ' ὅσον κέκτηται τὰ τυπικὰ προσόντα τὰ ὁριζόμενα διὰ τὴν θέσιν ταύτην καὶ δεκῇ τοὐλάχιστον ὑπηρεσίαν εἰς τὸ Κ.Τ.Ε.Λ.

2) Προαγωγὴ εἰς ταμίαν, λογιστὴν ἢ γραμματέα. Ὁ βοηθὸς ταμίου ἢ ὁ βοηθὸς λογιστοῦ ἢ ὁ βοηθὸς γραμματέως δύναται νὰ προαχθῇ εἰς ταμίαν ἢ λογιστὴν ἢ γραμματέα, τηρουμένων τῶν διατάξεων τοῦ Κεφαλαίου Α' τοῦ παρόντος ἄρθρου, ἐφ' ὅσον κέκτηται τὰ τυπικὰ προσόντα διὰ τὰς θέσεις ταύτας καὶ δεκῇ ὑπηρεσίαν εἰς μίαν

τῶν κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον ἀναφερομένων θέσεων.

3) Προαγωγὴ εἰς ἐλεγκτήν. Ὁ εἰσπράκτωρ, ὁ ἐκδότης εἰσιτηρίων καὶ ὁ ὁδηγὸς δύναται νὰ προαχθῇ εἰς ἐλεγκτήν, τηρουμένων τῶν διατάξεων τοῦ Κεφαλαίου Α΄ τοῦ παρόντος ἄρθρου, ἐφ' ὅσον κέκτηται τὰ τυπικὰ προσόντα διὰ τὴν θέσιν ταύτην καὶ πενταετῆ ὑπηρεσίαν εἰς τὸ Κ.Τ.Ε.Α.

4) Προαγωγὴ εἰς σταθμάρχην. Ὁ ἐλεγκτὴς δύναται νὰ προαχθῇ εἰς σταθμάρχην, τηρουμένων τῶν διατάξεων τοῦ Κεφαλαίου Α΄ τοῦ παρόντος ἄρθρου, ἐφ' ὅσον κέκτηται τὰ τυπικὰ προσόντα διὰ τὴν θέσιν ταύτην καὶ 3ετῆ εὐδόκιμον ὑπηρεσίαν ἐλεγκτοῦ εἰς τὸ Κ.Τ.Ε.Α. Εἰς σταθμάρχην δύναται νὰ προαχθῇ καὶ ὁ ὁδηγός, ἐφ' ὅσον ἔχει πάντα τὰ ἀνωτέρω προσόντα καὶ 15ετῆ ὑπηρεσίαν ὡς ὁδηγὸς λεωφορείων.

5) Προαγωγὴ εἰς προϊστάμενον κινήσεως. Ὁ σταθμάρχης δύναται νὰ προαχθῇ εἰς προϊστάμενον κινήσεως, τηρουμένων τῶν διατάξεων τοῦ Κεφαλαίου Α΄ τοῦ παρόντος ἄρθρου, ἐφ' ὅσον κέκτηται τὰ τυπικὰ προσόντα διὰ τὴν θέσιν ταύτην καὶ 5ετῆ εὐδόκιμον ὑπηρεσίαν σταθμάρχοι εἰς τὸ Κ.Τ.Ε.Α.

Ἄρθρον 7

Ὑπηρεσία καὶ καθήκοντα

Α΄. Εἰδικά.

1) Ὁ γραφεὺς ἢ διακτυλογράφος καὶ ὁ ἐκδότης εἰσιτηρίων, ἐφ' ὅσον ὁ τελευταῖος οὗτος χρησιμοποιεῖται ὡς γραφεύς, ἐκτελοῦν πᾶσαν ἐν γένει ἐργασίαν Γραφείου ἀνατιθεμένην αὐτοῖς.

2) Ὁ βοηθὸς ταμίου, ὁ βοηθὸς λογιστοῦ καὶ ὁ βοηθὸς γραμματέως ἐκτελοῦν πᾶσαν ἐργασίαν, ἀνατιθεμένην εἰς αὐτοὺς ὑπὸ τῶν προϊσταμένων των, ἀναγομένην εἰς τὴν ἀντίστοιχον ἁρμοδιότητα ἑκάστου τούτων.

3) Ὁ ταμίας: α) διεξάγει ἅπασαν τὴν ταμειακὴν ὑπηρεσίαν, ἐνεργῶν τὰς εἰσπράξεις καὶ πληρωμὰς τοῦ Κ.Τ.Ε.Α. βάσει μόνον τῶν ὑπὸ τοῦ λογιστοῦ ἐκδιδομένων ἐνταλμάτων πληρωμῆς καὶ γραμματίων εἰσπράξεως, ἀπαγορευομένης τῆς πραγματοποιήσεως οἱασδήποτε πληρωμῆς καὶ εἰσπράξεως πρὸ τῆς ἐκδόσεως ἐντάλματος πληρωμῆς καὶ γραμματίου εἰσπράξεως. β) Τηρεῖ ἐνήμερα καὶ πρόσφορα πρὸς ἔλεγχον ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν τὰ βιβλία τοῦ ταμείου καὶ τὰ βοηθητικὰ τούτων. γ) Παραλαμβάνει τὰς εἰσπράξεις τῶν λεωφορείων παρὰ τῶν εἰσπρακτόρων καὶ ἐντὸς εἰκοσαλέπτου τῆς ὥρας ἀφ' ἧς τοῦ παραδοθοῦν παρὰ τοῦ εἰσπράκτορος, ἄλλως ὑποχρεοῦται νὰ παραλάβῃ ταύτας τὴν ἐπομένην κατὰ τὸ συντομώτερον χρονικὸν διάστημα καὶ κατ' ἀπόλυτον προτεραιότητα. δ) Ὑποχρεοῦται νὰ καταθέτῃ καθ' ἑκάστην καὶ προκειμένου περὶ ἐπαρχιακῶν Κ.Τ.Ε.Α. μέχρι τῆς ἐπομένης εἰς τὴν Τράπεζαν καὶ εἰς τοὺς οἰκείους λογαριασμοὺς τὰς εἰσπράξεις καὶ πᾶν χρηματικὸν ποσὸν ἀνῆκον εἰς τὸ Κ.Τ.Ε.Α. ἢ εἰς τρίτους (Ι.Κ.Α., Δημόσιον, Ο.Ε.Α.Σ. κλπ.). ε) Ἀναπληροῦται ἐν περιπτώσει ἀπουσίας ἢ κωλύματος παρ' ἑτέρου ὑπαλλήλου τοῦ Κ.Τ.Ε.Α., ὁριζομένου ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου.

4) Ὁ λογιστής: α) Διεξάγει ἅπασαν τὴν λογιστικὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Κ.Τ.Ε.Α., συνισταμένην εἰς τὴν καθ' ἑκάστην, κατόπιν σχετικοῦ ἐλέγχου, ἐγγραφὴν τῶν εἰσπράξεων, πληρωμῶν καὶ ἀπολήψεων πάσης φύσεως, τηρῶν ἐνήμερα καὶ πρόσφορα ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν πρὸς ἔλεγχον τὰ λογιστικὰ βιβλία, βοηθητικὰ τούτων καὶ λοιπὰ στοιχεῖα, ὡς ταῦτα ὁρίζονται ὑπὸ τοῦ Κ.Φ.Σ. ἢ ὁρισθήσονται κατὰ τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 16 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 2119/1952, ὡς τοῦτο ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ νόμου 3221/1955. β) Ἐλέγχει τὴν πληρότητα, ἀκρίβειαν καὶ νομιμότητα τῶν δικαιολογητικῶν ἁπασῶν τῶν εἰσπράξεων καὶ πληρωμῶν καὶ μετὰ ταῦτα ἐκδίδει τὸ οἰκεῖον γραμμάτιον εἰσπράξεως ἢ ἔνταλμα πληρωμῆς, τὰ ὁποῖα διὰ τὴν ἐκτέλεσίν των ὑπογράφονται παρὰ τοῦ προέδρου τοῦ Κ.Τ.Ε.Α. γ) Ἐλέγχει καθ' ἑκάστην τὰς ἐγγραφὰς τοῦ τηρουμένου παρὰ τοῦ ταμίου βιβλίου ταμείου διὰ τὴν συμφωνίαν πρὸς τὰ ὑπὸ τοῦ λογιστηρίου τηρούμενα βιβλία καὶ ἐπιμελεῖται τῆς ἐκδόσεως τοῦ οἰκείου ἐντάλματος πληρωμῆς διὰ τὴν καθ' ἑκάστην κατάθεσιν τοῦ ὑπολοίπου τῶν μετρητῶν εἰς τὴν Τράπεζαν καὶ γραμματίων εἰσπράξεως διὰ τὴν ἀνάληψιν χρημάτων ἐκ τῆς Τραπέζης διὰ τὴν διενέργειαν πληρωμῶν. δ) Ἐλέγχει τὴν νόμιμον χαρτοσήμανσιν τῶν δικαιολογητικῶν. ε) Παραδίδει εἰς τοὺς εἰσπράκτορας καὶ τοὺς ἐκδότους εἰσιτηρίων τὰς σχετικὰς καταστάσεις ἢ τὰ δελτία ἐλέγχου τῶν εἰσιτηρίων, τὰ ὁποῖα εἶναι ἀτομικὰ δι' ἕκαστον εἰσπράκτορα, καὶ τὰ εἰσιτήρια, τηρῶν βιβλίον ἀποθήκης, τῶν εἰσιτηρίων, φορτωτικῶν κλπ. στ) Τηρεῖ τὰς μισθοδοτικὰς καταστάσεις τοῦ προσωπικοῦ, εἰς τὰς ὁποίας καταχωροῦνται δι' ἕκαστον δικαιοῦχον κεχωρισμένως: Ι) ὁ βασικὸς μισθός, αἱ προσαυξήσεις λόγῳ οἰκογενειακῶν βαρῶν, αἱ προσαυξήσεις λόγῳ πολυετιῶν καὶ τὸ σύνολον βασικοῦ μισθοῦ, οἰκογενειακῶν βαρῶν καὶ πολυετιῶν, ΙΙ) αἱ ὑπερωρίαι, ἡ προσαύξησις διὰ νυκτερινὴν ἐργασίαν, ἡ προσαύξησις δι' ἐργασίαν κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ ἐξαιρεσίμους, τυχὸν ἕτεραι μεταβο-

λαί καί τό σύναλον τούτων. III) τό γενικόν σύναλον τῶν ἀθροισμάτων I καί II, IV) αἱ κρατήσεις διά φόρον εἰσοδήματος, Ι.Κ.Α., Τ.Σ.Α., ἑτέρους Ἀσφαλιστικούς Ὀργανισμούς, τυχόν προκαταβολάς, οἱανδήποτε ἑτέραν κράτησιν καί τό σύναλον τούτων, V) τό καθαρόν ὑπόλοιπον καί VI) τάς εἰσφοράς τοῦ ἐργοδότου ὑπέρ Ι.Κ.Α. ζ) Ἐπιμελεῖται τῆς χορηγήσεως ἀποσπάσματος μισθοδοτικῆς καταστάσεως εἰς τούς δικαιούχους μισθωτούς. η) Ἐπιμελεῖται τῆς συντάξεως τῶν ἐκαθαρίσεων τῶν εἰσπράξεων καί τῶν χιλιομετρικῶν διανύσεων τῶν λεωφορείων κατά γραμμάς. θ) Τηρεῖ τά πάσης φύσεως στατιστικά στοιχεῖα ἐκμεταλλεύσεως τῶν λεωφορείων.

5) Ὁ γραμματεύς ἐκτελεῖ τήν ἐν γένει ὑπηρεσίαν γραμματέως τοῦ Κ.Τ.Ε.Α., ὡς καί πᾶσαν ἀνατιθεμένην αὐτῷ ἐργασίαν παρά τοῦ προέδρου τοῦ Κ.Τ.Ε.Α., τηρεῖ τό γενικόν μητρῶον τοῦ τακτικοῦ καί ἐκτάκτου προσωπικοῦ, τά πρακτικά τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κ.Τ.Ε.Α. καί διεξάγει τήν ἐν γένει ἀλληλογραφίαν τοῦ Κ.Τ.Ε.Α.

6) Ὁ κλητήρ ἤ φύλαξ ἤ καθαρίστρια ὀφείλουν νά ἐπιδεικνύουν πᾶσαν ἐπιμέλειαν ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ὑπηρεσίας καί νά ἐκτελοῦν προθύμως πᾶσαν σχετικήν ἐργασίαν ἀνατιθεμένην αὐτοῖς.

7) Ὁ ἐκδότης εἰσιτηρίων: α) ἐπιμελεῖται τῆς κατά σειράν προτεραιότητος ἐκδόσεως τῶν εἰσιτηρίων, τῆς παραλαβῆς τῶν ἀποσκευῶν καί τῆς ἐκδόσεως ἀποδείξεων εἰσπράξεως κομίστρου διά τό ὑπέρ τά δέκα (10) χιλιόγραμμα βάρος τῶν ἀποσκευῶν καί τῶν τυχόν ἀσυνοδεύτων τοιούτων. β) Ἐκτελεῖ χρέη σταθμάρχου εἰς τάς περιπτώσεις, κατά τάς ὁποίας δέν προβλέπεται ἤ δέν καθίσταται ἐφικτή ἡ τοποθέτησις σταθμάρχου. γ) Ἔχει τήν εὐθύνην τῆς πλήρους καί ἀμέσου ἐξυπηρετήσεως τοῦ ἐπιβατικοῦ κοινοῦ, ἐφ' ὅσον δέν ὑφίσταται σταθμάρχης, καί ὑποχρεοῦται ν' ἀναφέρῃ εἰς τόν ἁρμόδιον σταθμάρχην πᾶσαν παρατηρουμένην ἀνωμαλίαν καί συρροήν ἐπιβατῶν διά τήν λῆψιν τῶν ἐνδεδειγμένων μέτρων ἐξυπηρετήσεως τοῦ ἐπιβατικοῦ κοινοῦ.

8) Ὁ εἰσπράκτωρ: α) ἐπιμελεῖται κατά τό δυνατόν τῆς κανονικῆς καί τακτικῆς εἰσόδου καί ἐξόδου τῶν ἐπιβατῶν ἐντός τοῦ λεωφορείου καί τῆς εὐταξίας ἐντός τοῦ λεωφορείου, λαμβάνων τά προσήκοντα μέτρα, συνεπικουρούμενος ἐν ἀνάγκῃ παρ' ἀστυνομικῶν ὀργάνων. β) Ἀναγγέλλει ἀνελλιπῶς τάς στάσεις, ἀπαραιτήτως δέ διά τοῦ μικροφώνου, καί δίδει ἐγκαίρως εἰς τόν ὁδηγόν τ' ἀνάλογα σήματα ἐπί τῆς κινήσεως. γ) Ἐκδίδει καί χορηγεῖ ἐκ τῆς θέσεώς του, πλήν ἀφετηρίας καί τερματος καί κεντρικῶν στάσεων τῶν ἐχουσῶν σημασίαν ἀφετηρίας, εἰς ἅπαντας τούς ἐπιβάτας, ἐξουσιοδοτημένος πρός τοῦτο ὑπό τῆς ἐταιρείας, εἰσιτήρια τῶν ἐφαρμοζομένων κατά τάς χειμένας διατάξεις διά δελτίων ἐλευθέρας κυκλοφορίας, τά κεκανονισμένα εἰσιτήρια διά τήν ἐκτελουμένην διαδρομήν. Τά χορηγούμενα εἰσιτήρια ἐκδίδονται ἀποκλειστικῶς ἐκ τῶν στελεχῶν, τά ὁποῖα εἶναι ἀναγεγραμμένα εἰς τό δελτίον ἐλέγχου εἰσιτηρίων, ἀπαγορευομένης ἀπολύτως τῆς χρήσεως εἰσιτηρίων, τοῦ ὁποίου τό στέλεχος δέν εἶναι ἀναγεγραμμένον εἰς τό δελτίον ἐλέγχου. Οἱ εἰσπράκτορες εὑθύνονται διά πᾶσαν ἀπώλειαν παραληφθέντων διά τῶν δελτίων ἐλέγχου εἰσιτηρίων. δ) Καταχωρεῖ εἰς τό ἀτομικόν δελτίον ἐλέγχου εἰσιτηρίων:

αα) Κατά τήν ἀναχώρησιν τοῦ λεωφορείου δι' ἐκτέλεσιν οἱασδήποτε διαδρομῆς τήν ὥραν ἀναχωρήσεως.

ββ) Τήν διαδρομήν.

γγ) Εἰς τά ὑπό τοῦ Κ.Τ.Ε.Α. ὁριζόμενα δι' ἑκάστην γραμμήν σημεῖα καί τό τέρμα ἤ τήν ἀφετηρίαν ἑκάστης διαδρομῆς τόν ἀριθμόν τοῦ τελευταίου μή διατεθέντος εἰσιτηρίου ἑκάστης διαδρομῆς.

ε) Παραδίδει τάς εἰσπράξεις τοῦ λεωφορείου εἰς τό Ταμεῖον τοῦ Κ.Τ.Ε.Α. Δι' εἰδικοῦ Κανονισμοῦ ὁρισθήσονται λεπτομερέστερον τά τῆς παραδόσεως τῶν εἰσπράξεων. Μέχρις ἐκδόσεως τοῦ Κανονισμοῦ τούτου ὁ εἰσπράκτωρ παραδίδει τάς εἰσπράξεις εἰς τάς ὁριζομένας παρά τοῦ προέδρου τοῦ Κ.Τ.Ε.Α. ὥρας, ἀναγράφων ἐπί τοῦ φύλλου ἐλέγχου τό συνολικῶς παραδιδόμενον ποσόν καί εἰδικώτερον:

αα) Προκειμένου περί Κ.Τ.Ε.Α., εἰς τό ὁποῖον ὑφίσταται διπλῆ φυλακή, ὁ ἔχων ὑπηρεσίαν προϊνῆς φυλακῆς παραδίδει τάς εἰσπράξεις αὐθημερόν καί μετά τήν λῆξιν τῆς ὑπηρεσίας. Ὁ ἔχων ὑπηρεσίαν ὀψιαίνης φυλακῆς παραδίδει τήν ἐπομένην καί πρό τῆς ἀναλήψεως ὑπηρεσίας, ἐφ' ὅσον ἡ ἐπομένη δέν εἶναι ἡμέρα τῆς ἀναπαύσεώς του, ἄλλως τήν μεθεπομένην. ββ) Προκειμένου περί ὑπεραστικῶν Κ.Τ.Ε.Α., ἅμα τῇ ἀφίξει τοῦ λεωφορείου εἰς τήν ἕδραν τοῦ Κ.Τ.Ε.Α. ἤ εἰς ἑτέραν περιοχήν, ὁριζομένην ὑπό τοῦ Κ.Τ.Ε.Α., καί τό ὀψιαίτερον μέχρι τῆς μεσημβρίας τῆς ἐπομένης ἡμέρας.

στ) Διατηρεῖ κατά τόν χρόνον τῆς ὑπηρεσίας του τήν καθαριότητα τοῦ ἐσωτερικοῦ τοῦ λεωφορείου, ἤτοι δαπεδίνων, καθισμάτων, τοιχωμάτων καί δαπέδου. Ἡ καθαριότης τοῦ λεωφορείου, τό ὁποῖον ἐκ τοῦ σταθμοῦ διανυκτερεύσεως παραλαμβάνεται καθαρόν, κατά τόν χρόνον ὑπηρεσίας πραγματοποιεῖται εἰς τό τέρμα καί εἰς τήν ἀφετηρίαν τῶν γραμμῶν, εἰς τά ὁποῖα τοποθετοῦνται, προκειμένου περί ἀστικῶν Κ.Τ.Ε.Α., δοχεῖα ἀπορριμμάτων, μερίμνῃ τοῦ

Κ.Τ.Ε.Α. ζ) Είναι υπεύθυνος διά την παραλαβήν των αποσκευών των επιβατών, την ασφαλή τοποθέτησίν των και την παράδοσιν τούτων εις τους επιβάτας. Ο εισπράκτωρ δεν ευθύνεται διά ζημίας επί ευθραύστων αντικειμένων ή τοιούτων περιεχόντων ρυπαντικά υγρά. η) Παραλαμβάνει τα ασυνόδευτα δέματα τα υπό του Κ.Τ.Ε.Α. παραδιδόμενα εις τούτον και παραδίδει ταύτα εις τον προορισμόν των, μη ευθυνόμενος διά τυχόν απώλειαν, εφ' όσον δεν εξασφαλίζεται παρά του Κ.Τ.Ε.Α. ή ασφαλής παραλαβή των. θ) Παρέχει πάσαν βοήθειαν εις τον οδηγόν, κατά τας οδηγίας του, ιδίᾳ δε διά την επιτόπιον επιδιόρθωσιν βλάβης του λεωφορείου κατά τον χρόνον εκτελέσεως συγκοινωνίας, επί τῳ τέλει επαναλειτουργίας τούτου. ι) Υποχρεούται κατά τον χρόνον της υπηρεσίας να φέρῃ την κεκανονισμένην στολήν, να τοποθετῇ το πινακίδιον της ταυτότητός του εις την επί τούτῳ θέσιν, να μη καπνίζῃ κατά την διαδρομήν του λεωφορείου, να μη απομακρύνεται της θέσεώς του καθ' όλην την διάρκειαν της υπηρεσίας του και να μη συνομιλῇ μετά του οδηγού και των επιβατών. ια) Τηρεί εν γένει τας σχετικάς με τα καθήκοντά του αποφάσεις του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Ο.Ε.Α.Σ. και τας εντολάς του Κ.Τ.Ε.Α. και των προϊσταμένων του, ευθυνόμενος διά την ανάρτησιν και διαφύλαξιν των μηνιαίων καταστάσεων προσωπικού και ωρών εργασίας.

8) Ο οδηγός διευθύνει την κίνησιν και την λειτουργίαν του λεωφορείου και ειδικώτερον:

α) Επιμελείται της κανονικής και ασφαλούς οδηγήσεως του λεωφορείου και είναι υπεύθυνος δι' υπαίτιον βλάβην ή φθοράν του λεωφορείου, διαπιστουμένην δικαστικώς. β) τηρεί τας διατάξεις περί κυκλοφορίας και ασφαλείας του λεωφορείου, γ) καταβάλλει πάσαν προσπάθειαν επιδιορθώσεως επιτοπίως της βλάβης του λεωφορείου, επελθούσης κατά τον χρόνον εκτελέσεως της υπηρεσίας του, επί τῳ τέλει άμεσον επαναλειτουργίας του. Επί βλάβης, μη δυναμένης να επιδιορθωθῇ επιτοπίως, υποχρεούται να γνωστοποιήσῃ τούτο εις τον σταθμάρχην της γραμμής, εις την οποίαν κυκλοφορεί το λεωφορείον, και εις τον ιδιοκτήτην του λεωφορείου εις περίπτωσιν, κατά την οποίαν δεν καθίσταται εφικτή η ανεύρεσις του ιδιοκτήτου, εις τον συνεταιρισμόν, εις τον οποίον είναι μέλος ο ιδιοκτήτης του λεωφορείου. Εν περιπτώσει ατυχήματος υποχρεούται να υποβάλῃ δήλωσιν περί των συνθηκών του ατυχήματος εις την οικείαν ασφαλιστικήν εταιρείαν, επιμελούμενος της συγκεντρώσεως παντός αποδεικτικού στοιχείου, βοηθούμενος υπό του εισπράκτορος, δ) επιμελείται του κανονικού εφοδιασμού του λεωφορείου διά καυσίμων, ελαίων λιπάνσεως της μηχανής και ύδατος και προβαίνει εις την επιθεώρησιν τούτων προς διαπίστωσιν της ασφαλούς κυκλοφορίας του. Δεν υποχρεούται όμως εις την συντήρησιν του λεωφορείου, ή οποία πρέπει να πραγματοποιῆται εις τον σταθμόν διανυκτερεύσεως, ε) εποπτεύει και ελέγχει την διατήρησιν της καθαριότητος του λεωφορείου κατά τον χρόνον της υπηρεσίας του, υποχρεούμενος να αναφέρῃ πάσαν παράλειψιν εις τον σταθμάρχην, στ) υποχρεούται κατά τον χρόνον της υπηρεσίας του να φέρῃ την κεκανονισμένην στολήν, να τοποθετῇ το πινακίδιον της ταυτότητός του εις την επί τούτῳ θέσιν, να μη καπνίζῃ κατά την διαδρομήν του λεωφορείου, να μη απομακρύνεται της θέσεώς του καθ' όλην την διάρκειαν της υπηρεσίας του και να μη συνομιλῇ μετά του εισπράκτορος και των επιβατών. ζ) τηρεί εν γένει τας σχετικάς με τα καθήκοντά του αποφάσεις του Υπουργείου Συγκοινωνιών και του Ο.Ε.Α.Σ., τας αστυνομικάς διατάξεις και τας εντολάς του Κ.Τ.Ε.Α. και των προϊσταμένων του, η) εκτελεί επακριβώς τα ορίζομενα δρομολόγια και εντός του μικροτέρου δυνατού χρόνου διαδρομής εν τῳ πλαισίῳ του καθορισμένου τοιούτου, θ) αναφέρει εις τον σταθμάρχην την τυχόν ύπαρξιν αναμενόντων επιβατών εις τας ενδιαμέσους στάσεις.

9) Ο ελεγκτής προίσταται των οδηγών και εισπρακτόρων, ειδικώτερον δέ:

α) Ελέγχει τα χορηγηθέντα υπό του εισπράκτορος εισιτήρια εις τους επιβάτας προς διαπίστωσιν ότι πάντες εφωδιάσθησαν δι' εισιτηρίων, ότι τα εισιτήρια είναι της κανονικής τιμής της εκτελουμένης διαδρομής και απεκόπησαν εκ στελέχους αναγεγραμμένου εις το δελτίον ελέγχου εισιτηρίων.

β) Ελέγχει το δελτίον ελέγχου εισιτηρίων προς διαπίστωσιν ότι εγένοντο επ' αυτού αι επιβαλλόμεναι κανονικαί εγγραφαί.

γ) Ελέγχει τα δελτία ελευθέρας κυκλοφορίας των κατόχων τοιούτο επιβατών.

δ) Παρακολουθεί την ακριβή τήρησιν παρά του οδηγού και εισπράκτορος των αποφάσεων του Υπουργείου Συγκοινωνιών και του Ο.Ε.Α.Σ., των αστυνομικών διατάξεων, των εντολών του Κ.Τ.Ε.Α. και των προϊσταμένων των, ως και των εκ του παρόντος Κανονισμού υποχρεώσεών των.

ε) Καλεί εις απολογίαν τον οδηγόν και εισπράκτορα εις περίπτωσιν διαπιστώσεως παραβάσεως.

στ) Αναφέρει ημερησίως ή το βραδύτερον την επομένην εις το Κ.Τ.Ε.Α. πάσαν παρατηρουμένην ανωμαλίαν εις την κυκλοφορίαν των λεωφορείων και παράβασιν των οδηγών και εισπρακτόρων.

ζ) Τηρεί κατάστασιν ελέγχου κατά τας υποδείξεις του Κ.Τ.Ε.Α.

η) Υποκαθιστᾷ τον σταθμάρχην εις περιπτώσεις, καθ' ας διαπιστώνει, ότι δεν εξυπηρε-

τούνται οἱ εἰς ἐνδιαμέσους στάσεις ἀναμέναντες ἐπιβάται, λαμβάνων τὰ προσήκοντα μέτρα διὰ τὴν εξυπηρέτησιν των, ὑποχρεούμενος ν' ἀναφέρῃ τὸ ταχύτερον τὰς σχετικὰς ἐνεργείας του εἰς τὸν οἰκεῖον σταθμάρχην.

10) Ὁ σταθμάρχης προΐσταται τῶν ἐλεγκτῶν, ἐκδοτῶν εἰσιτηρίων, ὁδηγῶν καὶ εἰσπρακτόρων, εἰδικώτερον δέ:

α) Εἰσάγεται διὰ τὴν ἀκριβῆ ἐκτέλεσιν τῶν δρομολογίων καὶ ἀναλόγως τῶν εἰς τὴν διάθεσίν του μέσων, διὰ τὴν πλήρη ἐξυπηρέτησιν τῶν ἐπιβατῶν τῆς ἀφετηρίας, τῶν ἐνδιαμέσων στάσεων καὶ τοῦ τέρματος τῶν λεωφορειακῶν γραμμῶν.

β) Καθορίζει τὴν σειρὰν καὶ τὸν χρόνον ἐκκινήσεως τῶν λεωφορείων διὰ τὴν ἐντέλεσιν τῶν δρομολογίων καὶ τὸν χρόνον λήξεως τῆς ἐργασίας.

γ) Ἀντιμετωπίζει κατὰ τὸ δυνατὸν πᾶσαν ἀνωμαλίαν εἰς τὴν συγκοινωνίαν, προερχομένην ἐκ βλάβης λεωφορείων, ἀσυνήθους συροφῆς ἐπιβατῶν κλπ., λαμβάνων τὰ προσήκοντα μέτρα ἐνισχύσεως τῆς δυνάμεως τῶν λεωφορείων δι' ἐφεδρικῶν ἢ λεωφορείων ἑτέρων γραμμῶν. Ἡ ἐνίσχυσις γραμμῆς τινος δι' ἐφεδρικῶν λεωφορείων ἢ λεωφορείων ἑτέρων γραμμῶν πραγματοποιεῖται μετὰ προηγουμένην συνεννόησιν μετὰ τοῦ προϊσταμένου κινήσεως ἢ τοῦ προέδρου τοῦ Κ.Τ.Ε.Λ., ἐφ' ὅσον τοῦτο εἶναι δυνατόν, ἄλλως ἐπὶ ἰδίαν πρωτοβουλίαν τοῦ σταθμάρχου.

δ) Ἐπιμελεῖται τῆς ἀντικαταστάσεως τοῦ προσωπικοῦ τῶν λεωφορείων (ὁδηγοῦ ἢ εἰσπράκτορος) εἰς περίπτωσιν κωλύματος δι' ἑτέρων τελούντων ἐν ἐφεδρείᾳ καὶ διὰ τὴν τάξιν τῶν εἰσπρακτόρων καὶ ὁδηγῶν παρὰ τὸ σταθμαρχεῖον.

ε) Ἐπιμελεῖται τῆς κατὰ τὸ δυνατὸν καὶ κατὰ σειρὰν προσελεύσεως ἐπιβιβάσεως τῶν ἐπιβατῶν εἰς τὰ λεωφορεῖα καὶ ὅπως οἱ ἐπιβιβαζόμενοι ἐπὶ τῶν λεωφορείων ἐπιβάται μὴ ὑπερβαίνουν τὸν καθορισμένον ἀριθμόν.

στ) Τηρεῖ κατάστασιν κινήσεως τῶν λεωφορείων κατὰ τὰς ὑποδείξεις τῶν Κ.Τ.Ε.Λ.

ζ) Συμπληρώνει καὶ ἐλέγχει τὰ ἡμερήσια δελτία ἐργασίας τῶν ὁδηγῶν καὶ εἰσπρακτόρων, μὲ τὰ ὁποῖα ὑποχρεοῦνται τὰ Κ.Τ.Ε.Λ. νὰ ἐφοδιάζουν τούτους. Εἰς τὰ ἀτομικὰ βιβλιάρια ἐργασίας θὰ ἀναγράφηται ὁ ἀριθμὸς ἀδείας ἱκανότητος τοῦ ὁδηγοῦ (ἀριθμὸς διπλώματος), ὁ ἀριθμὸς ἀδείας τοῦ εἰσπράκτορος, ὁ ἀριθμὸς κυκλοφορίας τοῦ αὐτοκινήτου, αἱ ὧραι ἐργασίας αὐτῶν, αἱ τυχὸν διακοπαὶ καὶ ἡ ἑβδομαδιαία ἀνάπαυσις. Τὰ ἀτομικὰ βιβλιάρια ἐργασίας πρὸ τῆς χορηγοποιήσεώς των θεωροῦνται παρὰ τῆς ὁμοειδίας Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας.

η) Ἐλέγχει τὴν καθαριότητα τῶν λεωφορείων, δικαιούμενος νὰ μὴ δρομολογήσῃ λεωφορεῖον, ἐφ' ὅσον, κατὰ τὴν κρίσιν του, δὲν πληροῖ ἀπολογουμένως τοὺς ὅρους καθαριότητος. Ὁ ἔλεγχος τῆς καθαριότητος καὶ ἡ μὴ δρομολόγησις τοῦ λεωφορείου θὰ γίνεται ἐκτὸς τῶν ὡρῶν τῆς αἰχμῆς.

θ) Παρακολουθεῖ τὴν ἀκριβῆ τήρησιν παρὰ τῶν ἐλεγκτῶν, ἐκδοτῶν εἰσιτηρίων, ὁδηγῶν καὶ εἰσπρακτόρων, κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ὑπηρεσίας των, τῶν ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργείου Συγκοινωνιῶν καὶ Ο.Ε.Α.Σ., τῶν ἀστυνομικῶν διατάξεων, τῶν ἐντολῶν τοῦ Κ.Τ.Ε.Λ. καὶ τῶν προϊσταμένων των καὶ τῶν ἐκ τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ ὑποχρεώσεων τούτων, ὑποχρεούμενος, ὅπως, εἰς περίπτωσιν διαπιστώσεως οἱασδήποτε παραβάσεως, καλῇ εἰς ἀπολογίαν τὸν παραβάτην.

11) Ὁ προϊστάμενος κινήσεως προΐσταται ἅπαντος τοῦ προσωπικοῦ κινήσεως καὶ τῶν ἐκδοτῶν εἰσιτηρίων, συντάσσει καὶ παρακολουθεῖ τὰ κυκλώματα καὶ τὰς ὥρας ἐργασίας τῶν λεωφορείων, παρακολουθεῖ τὴν κίνησιν τῶν γραμμῶν καὶ ἐπεμβαίνει, ἐφ' ὅσον παρίσταται ἀνάγκη, διὰ τὴν εἰς λεωφορεῖα καὶ προσωπικὸν ἐνίσχυσιν τῶν γραμμῶν.

Εἰς περίπτωσιν διαπιστώσεως οἱασδήποτε παραβάσεως τοῦ προσωπικοῦ, οὗ προΐσταται, καλεῖ τοῦτο εἰς ἀπολογίαν.

Β'. Γενικά.

Ἅπαν τὸ ὑπὸ τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ διεπόμενον προσωπικὸν ἔχει τὰς ἀκολούθους ὑποχρεώσεις:

1) Ὑποχρεοῦται νὰ γνωρίζῃ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ, τὰς κοινοποιουμένας ἐγκυκλίους καὶ ὑπηρεσιακὰς ὁδηγίας καὶ νὰ ἐκτελῇ μετ' ἀκριβείας καὶ ἄνευ ἀντιρρήσεως τὰ ἀνατιθέμενα εἰς αὐτὸ καθήκοντα καὶ τὰς ἐντολὰς τῶν προϊσταμένων του, τὰς διδομένας ἐντὸς τῶν ὁρίων τῶν ἰσχυουσῶν διατάξεων καὶ τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ.

2) Ὑποχρεοῦται εἰς τὴν ἐκτέλεσιν ἐντολῆς τοῦ προϊσταμένου του, ὑπερβαινούσης τὰ ὡς ἄνω ὅρια, ἐφ' ὅσον αὕτη ἀποσκοπεῖ εἰς τὴν ἀποτροπὴν ἐπικειμένου κινδύνου ἢ εἰς ἀντιμετώπισιν ἀναπροφύκτου ἀνάγκης, ἐν τῇ περιπτώσει ὅμως ταύτῃ ὀφείλει ν' ἀναφέρηται εἰς τὸν ἱεραρχικῶς προϊστάμενον τοῦ χορηγήσαντος τὴν ἐντολήν.

3) Ὅσάκις τὸ προσωπικὸν εἰς ὅλως ἐξαιρετικὰς περιπτώσεις εὑρεθῇ εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ λάβῃ ὑπὸ προσωπικήν του εὐθύνην μέτρα ἀντιτιθέμενα εἰς τὰς ὑπηρεσιακὰς διατάξεις, ὀφείλει ν' ἀναφέρῃ περὶ τούτων ἀμέσως εἰς τὸν ἄμεσον προϊστάμενόν του.

4) Πᾶς προϊστάμενος εἶναι ὑπεύθυνος διὰ τὴν τήρησιν τῆς πειθαρχίας τῶν ὑφισταμένων του καὶ τὴν ἀκριβῆ καὶ κανονικὴν διεξαγωγὴν τῆς ἀνατεθείσης αὐτοῖς ὑπηρεσίας, ὑποχρεοῦται νὰ παρακολουθῇ τοὺς ὑφισταμένους του, νὰ νουθετῇ ἢ νὰ παρατηρῇ τούτους κατὰ τὰς περιπτώσεις, διὰ τοῦ προσήκοντος τρόπου, ν' ἀναφέρῃ πᾶσαν παράβασιν τῶν ὑφισταμένων του καὶ νὰ

ἐνεργῇ, ὅπως τὸ ὑπ' αὐτὸν προσωπικὸν λαμβάνῃ ἑκάστοτε γνῶσιν πάσης ἐκδιδομένης ἐγκυκλίου, ὑπηρεσιακῆς ὁδηγίας, ἀνακοινώσεως καὶ διαταγῆς σχετικῶς μὲ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ὑπηρεσίας του.

5) Τὸ προσωπικὸν ὑποχρεοῦται ὡσαύτως:

α) Νὰ διάγῃ ἀξιοπρεπῶς.

β) Νὰ συμπεριφέρηται πρὸς τοὺς ἀνωτέρους, κατωτέρους καὶ τὸ κοινὸν μετ' εὐγενείας. Ἰδιαιτέρως τὸ προσωπικὸν κινήσεως ὀφείλει νὰ συμπεριφέρηται πρὸς τὸ κοινόν, ἔστω καὶ ἂν προκαλῆται, μετ' εὐγενείας καὶ σοβαρότητος, νὰ ἐπιδεικνύῃ προθυμίαν καὶ νὰ μεριμνᾷ διὰ τὴν πλήρη καὶ ἄμεσον ἐξυπηρέτησιν τούτου.

γ) Νὰ προσέρχηται εἰς τὴν ὑπηρεσίαν μετ' ἀκριβείας, κατὰ τὰς ἑκάστοτε ὁριζομένας ὥρας, καὶ νὰ μὴ ἀπέρχηται πρὸ τῆς λήξεως τῆς ὥρας ἐργασίας του.

Ἀποχώρησις ἐκ τῆς ἐργασίας πρὸ τῆς λήξεως τῆς ὥρας τῆς ἐργασίας ἢ προσέλευσις μετὰ τὴν ὥραν ἐνάρξεως τῆς ἐργασίας ἐπιτρέπεται εἰς περιπτώσεις ἀνωτέρας βίας ἢ ἐξαιρετικῆς ἀνάγκης καὶ κατόπιν ἀδείας τοῦ προϊσταμένου.

δ) Νὰ παραδίδῃ ἀμελλητὶ εἰς τὰ γραφεῖα τοῦ Κ.Τ.Ε.Λ. πᾶν ὅ,τι ἀνευρίσκει ἐντὸς τῶν λεωφορείων, εἰς σταθμούς, στάσεις καὶ λοιπὰς ἐγκαταστάσεις τῶν Κ.Τ.Ε.Λ., τοῦ Κ.Τ.Ε.Λ. ὑποχρεουμένου νὰ προέλθῃ εἰς τὰς νομίμους περαιτέρω ἐνεργείας.

Καθίσταται συνυπεύθυνος μὲ τὸν ἀνευρόντα καὶ μὴ παραδόσαντα ἀνευρεθὲν ἀντικείμενον καὶ ὁ ἐπάλληλος, εἰς τοῦ ὁποίου τὴν ἀντίληψιν ἐπέπεσεν ἡ ἀνεύρεσις ἀντικειμένου, ὅστις δὲν ἀναφέρει τοῦτο καὶ συγκαλύπτει οὕτω τὸν ἀνευρόντα.

ε) Νὰ μὴ ὁμιλῇ μετὰ τῶν συναδέλφων του κατὰ τὴν ὥραν τῆς ὑπηρεσίας. Ἰδίᾳ προκειμένου περὶ ὁδηγῶν καὶ εἰσπρακτόρων ἀπαγορεύονται κατὰ τὴν διαδρομὴν αἱ μεταξύ των συνομιλίαι, ὡς καὶ τούτων μετὰ τῶν ἐπιβατῶν.

στ) Τὸ προσωπικὸν κινήσεως ὁδηγῶν καὶ εἰσπρακτόρων τῶν ἀστικῶν Κ.Τ.Ε.Λ. ὑποχρεοῦται νὰ ἐκτελέσῃ τὸ τελευταῖον, πρὸ τῆς λήξεως τῆς ἐργασίας, δρομολόγιον, ἔστω καὶ ἂν ἀπαιτῆται πρὸς τοῦτο πρόσθετος εἰκοσάλεπτος ἐργασία μετὰ τὴν λῆξιν τῆς ἐργασίας του, ἐν τῇ περιπτώσει ὅμως ταύτῃ ἡ ἀποζημίωσις διὰ τὴν μετὰ τὴν λῆξιν τῆς ἐργασίας του ἀπασχόλησιν καταβάλλεται προσηυξημένη κατὰ 75%.

Ἄρθρον 8
Στολαί

Κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ὑπηρεσίας οἱ μόνιμοι ἐπάλληλοι τοῦ προσωπικοῦ κινήσεως καὶ οἱ ἔκτακτοι, ἐφ' ὅσον ἔχουν ὑπηρεσίαν πλέον τῶν ἓξ μηνῶν, φέρουν εἰδικὴν στολὴν μετὰ πηλημάσου.

Αἱ στολαὶ τοῦ προσωπικοῦ κινήσεως εἶναι:

α) Μία θερινή, περιλαμβάνουσα μίαν περισκελίδα καὶ δύο ὑποκάμισα καὶ ἓν πηλήκιον ἐνιαυσίου χρήσεως καὶ ἓν ἐλαφρὸν χιτῶνιον διετοῦς χρήσεως.

β) Μία χειμερινὴ διετοῦς χρήσεως, περιλαμβάνουσα χιτῶνιον, περισκελίδα, λαιμοδέτην, δύο ὑποκάμισα καὶ ἓν πηλήκιον.

γ) Μία χειμερινὴ χλαίνη τριετοῦς χρήσεως.

Ἡ χλαίνη διὰ τοὺς ὁδηγοὺς καὶ εἰσπράκτορας εἶναι βραχεῖα, διὰ δὲ τοὺς σταθμάρχας καὶ ἐλεγκτὰς μακρά.

δ) Εἰδικῶς διὰ τοὺς σταθμάρχας καὶ ἐλεγκτὰς αἱ στολαὶ θερινὴ καὶ χειμερινὴ συμπληροῦνται διὰ πηληκίου ἐνιαυσίου διὰ τὴν θερινὴν ἢ διετοῦς χρήσεως διὰ τὴν χειμερινήν, ὡς καὶ ἐξ ἑνὸς ἀδιαβρόχου τριετοῦς χρήσεως.

Τὰ τοῦ τύπου, χρωματισμοῦ καὶ ποιότητος τῶν στολῶν καθορίζονται δι' ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ Συγκοινωνιῶν, ἡ δὲ διαπάνη τούτων βαρύνει τὰ γενικὰ ἔξοδα τῶν Κ.Τ.Ε.Λ., κατὰ τὰ ἐν ἄρθροις 5 καὶ 6 τοῦ νόμου 3216/1955 ὁριζόμενα.

Ἄρθρον 9
Σχολαί

Μέχρι τῆς ἱδρύσεως τῶν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 21 τοῦ νόμου 2119/1952 προβλεπομένων σχολῶν, κατὰ τὴν πρόσληψιν παρὰ τῶν Κ.Τ.Ε.Λ. καὶ τῆς Α.Σ.Π.Α. προσωπικοῦ κινήσεως καὶ ἐκδοτῶν εἰσιτηρίων προτιμῶνται οἱ ἐφωδιασμένοι δι' ἐνδεικτικοῦ τίτλου ἀποφοιτήσεως ἐκ τῶν σχολῶν τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ν.δ. 2656/1953, ἐφ' ὅσον λειτουργοῦν ταιαῦται εἰς τὴν ἕδραν τοῦ Κ.Τ.Ε.Λ., εἰς τὸ ὁποῖον πρόκειται νὰ προσληφθοῦν.

Ἄρθρον 10
Ὑπηρεσιακὰ λεωφορεῖα

Κατὰ τὴν ἔναρξιν καὶ λῆξιν τῶν δρομολογίων τῶν Κ.Τ.Ε.Λ. ἀστικῶν γραμμῶν δύναται νὰ διατίθηται ὑπηρεσιακὸν λεωφορεῖον διὰ τὴν μεταφορὰν τοῦ προσωπικοῦ κατὰ τὰ εἰδικώτερον ὁρισθησόμενα δι' ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ Συγκοινωνιῶν καὶ τῶν οἰκείων Νομαρχῶν.

Αἱ ὁρίζουσαι τὸ ὑπηρεσιακὸν λεωφορεῖον ἀποφάσεις ἐκδίδονται μετὰ πρότασιν τοῦ οἰκείου Κ.Τ.Ε.Λ. καὶ τῆς πρωτοβαθμίου ἢ τῶν πρωτοβαθμίων τοπικῶν ὀργανώσεων τοῦ προσωπικοῦ τῶν λεωφορείων, ἐφ' ὅσον ὑφίστανται ταιαῦται.

Ἄρθρον 11
Ἠθικαὶ ἀμοιβαὶ - γνωστοποιήσεις

1) Εἰς τὸ προσωπικὸν τῶν Κ.Τ.Ε.Λ. ἀπονέμονται ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, μὲ κριτήριον τὴν ἐπαγγελματικὴν ἀπόδοσιν, προκύπτουσαν ἐκ τῶν φύλλων μητρώου, αἱ κάτωθι ἀμοιβαί:

α) Εὐαρέσκεια

β) Εὐαρέσκεια μετὰ χρηματικῆς ἀμοιβῆς μέ-

χρις ημίσεος βασικού μηνιαίου μισθού.

2) Αί ανωτέρω άμοιβαί κοινοποιούνται εγγράφως υπό τού προέδρου τού Κ.Τ.Ε.Α. εις τούς ενδιαφερομένους, καταχωρούνται εις τό φύλλον μητρώου καί ανακοινούνται εις τό προσωπικόν.

3) Όμοίως γνωστοποιούνται εγγράφως εις τούς ενδιαφερομένους παρά τού προέδρου τού Κ.Τ.Ε.Α. αί προσλήψεις, προαγωγαί, παύσεις, ώς καί πάσα μεταβολή τής υπηρεσιακής καταστάσεως τού υπό των διατάξεων τού παρόντος Κανονισμού διεπομένου προσωπικού. Προκειμένου περί απολύσεως ή γνωστοποίησις γίνεται καί πρός τό Ταμείον Ανεργίας.

Άρθρον 12

Άδεια κανονικαί καί άνευ αποδοχών

1) Εις τό υπό τού παρόντος Κανονισμού διεπόμενον προσωπικόν χορηγούνται κανονικαί άδεια μετ' αποδοχών κατά τάς διατάξεις τού νόμου 539/1945 καί των ισχυουσών συλλογικών συμβάσεων εργασίας. Έντός των δύο πρώτων μηνών τού έτους έκαστον Κ.Τ.Ε.Α. συντάσσει πίνακα, καθορίζοντα τόν χρόνον καί τήν σειράν χορηγήσεως τών αδειών τού προσωπικού, τηρουμένων πασών των διατάξεων τού νόμου 539/1945.

2) Εις τό αυτό ώς άνω προσωπικόν δύναται τή αιτήσει του καί εφ' όσον τό επιτρέπουν αί υπηρεσιακαί ανάγκαι να χορηγηθή εις εκτάκτους περιπτώσεις άδεια απουσίας άνευ αποδοχών μέχρι δέκα πέντε (15) ημερών ετησίως.

Ή αίτησις χορηγήσεως αδείας άνευ αποδοχών εγκρίνεται ή απορρίπτεται κατά τήν κρίσιν τού προϊσταμένου τού Κ.Τ.Ε.Α., συνεκτιμώντος τάς ανάγκας τής υπηρεσίας καί τάς έκτάκτους περιπτώσεις, εντός εύλογου χρόνου.

3) Ό λαβών άδειαν οφείλει να ήναι έναρξιν ταύτης κατά τήν ορισθείσαν κατά τά ανωτέρω ημέραν, δηλών, προ τής αναχωρήσεώς του, τήν ακριβή διεύθυνσιν τής διαμονής του.

Άρθρον 13

Άπουσία, ασθένειαι

1) Τά τής άπουσίας εκ τής εργασίας λόγω ασθενείας καί των παροχών, τάς οποίας δικαιούται τό προσωπικόν εις την περίπτωσιν ταύτην, ρυθμίζονται κατά τά υπό τής ισχυούσης νομοθεσίας ορίζόμενα, δέν θεωρείται όμως καταγγελία τής συμβάσεως εργασίας εκ μέρους τού ασθενούντος μισθωτού ή εκ τής εργασίας αποχή του, λόγω αποδεδειγμένης κατά τάς διατάξεις τού επομένου εδαφίου ασθενείας του, εκτός τής περιπτώσεως διαρκούς ανικανότητος.

Ούδεμία αποχή εκ τής εργασίας, λόγω ασθενείας, δικαιολογείται καί ούδεμία υποχρεώσις καταβολής μισθού οφείλεται, έάν καί εφ' όσον ό ασθενής δέν ειδοποιήση εγκαίρως περί τούτου καί δέν υποβάλη γνωμάτευσιν τής αρμοδίας υπηρεσίας τού Ι.Κ.Α. περί τής ασθενείας του καί τής προσωρινής ανικανότητός του πρός εργασίαν.

2) Άπαν τό προσωπικόν των Κ.Τ.Ε.Α. εν περιπτώσει οιουδήποτε κωλύματος προσελεύσεως εις την υπηρεσίαν υποχρεούται να προειδοποιή λίαν εγκαίρως, προσηκόντως καί διά παντός προσφόρου μέσου την αδυναμίαν προσελεύσεώς του δι' ανάληψιν υπηρεσίας.

Άρθρον 14

Λόγοι απολύσεως προσωπικού

1) Τό προσωπικόν των Κ.Τ.Ε.Α. απολύεται τής υπηρεσίας διά τούς ακολούθους λόγους:

α) Λόγω καταργήσεως θέσεως ή υπηρεσίας. Προκειμένης απολύσεως εκ τής αιτίας ταύτης, τούς απολυομένους καθορίζει τό Πειθαρχικόν Συμβούλιον, λαμβάνον υπ' όψιν καί εκτιμών τό φύλλον μητρώου, την επίδοσιν, τόν ζήλον, την αρχαιότητα, τά οικογενειακά βάρη κλπ. των κρινομένων.

β) Λόγω κατιδίας επί κακουργήματι ή επί πλημμελήματι προβλεπομένω εν άρθρω 3 § 1 κεφάλαιον Α', περίπτωσις γ' τού παρόντος.

γ) Λόγω ανεπαρκείας ή ακαταλληλότητος (επαγγελματικής ανικανότητος) περί την εκτέλεσιν των ανατεθειμένων καθηκόντων, διαπιστουμένης υπό τού Πειθαρχικού Συμβουλίου κατόπιν προτάσεως τού προϊσταμένου τού υπαλλήλου. Ή απόφασις τού Πειθαρχικού Συμβουλίου υπόκειται εις έφεσιν, ασκουμένην εντός δεκαημέρου από τής κοινοποιήσεώς της, ενώπιον τού οικείου Συμβουλίου τού εκδικάζοντος τάς εφέσεις επί επιβολής ποινών των περιπτώσεων ε' καί στ' τού άρθρου 10 τού τροποποιουμένου διά τού παρόντος από 25.6/6.8.1956 δ.δ.

δ) Λόγω σωματικής ή πνευματικής νόσου, καθιστώσης ανίκανον τόν υπάλληλον διά την εκτέλεσιν των καθηκόντων αυτού καί διαπιστωθείσης υπό τής αρμοδίας Υγειονομικής Υπηρεσίας τού Ι.Κ.Α.

ε) Λόγω δικαιολογήτου απουσίας, παρατεινομένης πέραν των πέντε (5) συνεχών ημερών, καί

στ) Λόγω επιβολής τής πειθαρχικής ποινής τής οριστικής απολύσεως κατά τάς διατάξεις τού διά τού παρόντος τροποποιουμένου από 25.6/6.8.1956 δ.δ.

2) Οί εκ των ανωτέρω υπό στοιχεία δ', γ', δ' καί στ' λόγοι απολύσεως ισχύουν καί διά τούς διηγούς των λεωφορείων, είναι δέ υποχρεωτικοί καί διά τούς ιδιοκτήτας των λεωφορείων, εις τά οποία υπηρετούν. Ιδιοκτήτης λεωφορείου, ειδοποιούμενος εγγράφως παρά τού Κ.Τ.Ε.Α. περί τής συνδρομής λόγου τινός απολύσεως τού διηγού του, οφείλει να προβή εις την καταγγελίαν τής συμβάσεως εργασίας:

α) Άμα τή κοινοποιήσει τής προς τούτο ειδοποιήσεως τού Κ.Τ.Ε.Α., εφ' όσον ορθώς αίτείται διά ταύτης ή άμεσος απομάκρυνσις τού

ὁδηγοῦ ἐκ τῆς ἐργασίας του καὶ

β) Ἐντὸς δεκαημέρου, ἐφ' ὅσον διὰ τῆς εἰδοποιήσεως δὲν αἰτεῖται ἡ ἄμεσος ἀπομάκρυνσις τοῦ ὁδηγοῦ ἐκ τῆς ἐργασίας του.

Ὁδηγός, τοῦ ὁποίου ζητεῖται ἡ ἀπόλυσις παρὰ τοῦ Κ.Τ.Ε.Λ., ὡς καὶ ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ λεωφορείου, εἰς τὸ ὁποῖον ἐργάζεται οὗτος, δύνανται νὰ ἀμφισβητήσουν τὴν συνδρομὴν λόγου ἀπολύσεως δι' ἐνστάσεώς των, ὑποβαλλομένης ἐγγράφως ἐνώπιον τοῦ Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου ἐντὸς πέντε ἡμερῶν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τῆς πρὸς τοῦτο εἰδοποιήσεως.

Εἰς περίπτωσιν προσφυγῆς οἱουδήποτε ἐκ τῶν ἐνδιαφερομένων, ἰδιοκτήτου ἢ ὁδηγοῦ, ἐφ' ὅσον ἔχει ζητηθῇ παρὰ τοῦ Κ.Τ.Ε.Λ. ἡ ἄμεσος καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ ἀπομάκρυνσις ἐκ τῆς ἐργασίας τοῦ ὁδηγοῦ, οὗτος τίθεται εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ Κ.Τ.Ε.Λ., ἄλλως ἀναστέλλεται ἡ ἀπόλυσις μέχρι ἐκδικάσεως τῆς προσφυγῆς. Ἀπορριπτομένης τῆς προσφυγῆς καθίσταται ὁριστικὴ ἡ ἀπόλυσις τοῦ ὁδηγοῦ, ἄλλως ἀνακαλεῖται αὐτὴ καὶ ἐφ' ὅσον ὁ ὁδηγὸς ἔχει ἀπομακρυνθῇ ἐκ τῆς ἐργασίας του ἡ μισθοδοσία του ἀπὸ τῆς ἀπομακρύνσεώς του ἐκ τῆς ἐργασίας μέχρι τῆς ἡμερομηνίας τῆς ἐκδόσεως τῆς ἀποφάσεως τοῦ Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου, ἐφ' ὅσον δὲν εἰργάσθη εἰς οἱανδήποτε ἑτέραν ἐργασίαν, καταβάλλεται παρὰ τοῦ Κ.Τ.Ε.Λ. καὶ βαρύνει τὰ γενικὰ ἔξοδα.

Ἄρθρον 2

Τὰ ὑπ' ἀριθ. 9, 10, 11, 12, 13, 14 καὶ 15 ἄρθρα τοῦ Κεφαλαίου «Ἐπιβολὴ ποινῶν» τοῦ τροποποιουμένου καὶ συμπληρουμένου διὰ τοῦ παρόντος ἀπὸ 25.6/6.8.1956 Δ.Δ. (*) λαμβάνουν νέαν ἀρίθμησιν ὡς 15, 16, 17, 18, 19, 20 καὶ 21.

Ἄρθρον 3

Εἰς τὸ τροποποιούμενον καὶ συμπληρούμενον διὰ τοῦ παρόντος ἀπὸ 25.6./6.8.1956 Δ.Δ. προστίθεται νέον ἄρθρον ὑπ' ἀριθ. 22, ἔχον ὡς ἀκολούθως.

Ἄρθρον 22
Τελικαὶ διατάξεις

1) Ὁ παρὼν Κανονισμὸς καθίσταται ὑποχρεωτικὸς διὰ τὰ Κ.Τ.Ε.Λ. καὶ ἅπαν τὸ εἰς τὰς διατάξεις του ἐμπίπτον προσωπικόν.

2) Τὸ κατὰ τὴν ἰσχὺν τοῦ παρόντος ὑπηρετοῦν προσωπικὸν θεωρεῖται ὅτι κέκτηται τὰ διὰ τούτου ὁριζόμενα προσόντα.

3) Μερίμνῃ τῶν Κ.Τ.Ε.Λ. ἐκτυποῦται ὁ παρὼν Κανονισμὸς καὶ χορηγεῖται ἐπὶ ἀποδείξει εἰς ἅπαν τὸ ὑπηρετοῦν προσωπικὸν καὶ εἰς τὸ ἐφεξῆς προσλαμβανόμενον.

4) Ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος καταργοῦνται:

α) Τὸ ἀπὸ 30.6/16.8.1957 Δ. διάταγμα «περὶ συμπληρώσεως τοῦ ἀπὸ 25.6.1956 Δ.Δ. «περὶ ἐκδόσεως Κανονισμοῦ προσωπικοῦ τῶν Κοινῶν Ταμείων Εἰσπράξεων Λεωφορείων Αὐτοκινήτων κλπ.» καὶ β) τὸ ὑπ' ἀριθ. 205/1960 Δ. διάταγμα «περὶ συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως τῶν ἄρθρων 6 καὶ 7 τοῦ ἀπὸ 25.6./6.8.1956 Δ.Δ) τος περὶ ἐκδόσεως Κανονισμοῦ προσωπικοῦ τῶν Κ.Τ.Ε.Λ. κλπ.».

5) Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἄρχεται μετὰ ἕνα μῆνα ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του.

Εἰς τοὺς Ἡμετέρους ἐπὶ τῶν Συγκοινωνιῶν καὶ Ἐργασίας Ὑπουργοὺς ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος διατάγματος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 21 Μαρτίου 1968

—

218/1968 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ ἀντικαταστάσεως τῆς παραγράφου 5 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ Β.Δ. 47/1964 «περὶ ἐγκρίσεως τοῦ Κανονισμοῦ Ἀσφαλίσεως τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἐμπόρων»(*).

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 62 τῆς 27 Μαρτίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ν.δ. 4096/1960 «περὶ ρυθμίσεως θεμάτων τινῶν τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἐμπόρων». 2) Γνώμην τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἐμπόρων, ὑποβληθεῖσαν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 3549/2.11.1967 ἀναφορᾶς τοῦ Ταμείου. 3) Γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, διατυπωθεῖσαν κατὰ τὴν ΙΕ' ἀριθ. 15/30.11.1967 συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς ΙΕ' περιόδου. 4) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 114/1968 γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργοῦ, ἀποφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον μόνον

Ἡ παράγραφος 5 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ Δ.Δ. 47/1964 «περὶ ἐγκρίσεως τοῦ Κανονισμοῦ Ἀσφαλίσεως τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἐμπόρων» ἀντικαθίσταται ὡς ἀκολούθως:

«5) Ἡ ἀσφαλιστικὴ σχέσις τοῦ ἠσφαλισμένου μετὰ τοῦ Τ.Α.Ε. ἄρχεται ἀπὸ τῆς χρονολογίας τῆς ὁριζομένης διὰ τῆς ἐγκρινούσης ἢ ἐπιβαλλούσης τὴν ἀσφάλισιν πράξεως κατὰ τὰ ἐν παραγράφοις 2 καὶ 4 τοῦ παρόντος ἄρθρου ὁριζόμενα καὶ λήγει : α) Διὰ τοῦ θανάτου, β) διὰ τῆς πραγματικῆς διακοπῆς τοῦ ἐπαγγέλματος τοῦ ἐμπόρου, χρονολογουμένης δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου καὶ γ) δι' ἀπολείας τῆς ἱκανότητος τοῦ ἐμπόρου κατὰ τὰς διατάξεις τῶν σχετικῶν νόμων.

Εἰς τὰς περιπτώσεις β' καὶ γ' ἡ ἀσφαλιστικὴ σχέσις ἐπαναρχίζει ἐφ' ἧς ὁ ἠσφαλισμένος ἀνακτήσῃ τὴν ἰδιότητα τοῦ ἐμπόρου.

Εἰς ἃς περιπτώσεις ἡ ἐπαναφορὰ εἰς τὴν ἀσφάλισιν χωρεῖ ἀναδρομικῶς, ἰσχύουν αἱ περιορισμοὶ τῆς παραγράφου 4 τοῦ παρόντος ἄρθρου.

(*) ΕΕΔ 15, 908.

(*) ΕΕΔ 23, 361, 638.

Έν περιπτώσει έπαναγγραφής ήσφαλισμένου, διαγραφέντος αύτεπαγγέλτως ύπό τού Ταμείου δι' οιανδήποτε αίτίαν, ίσχύουν οί περιορισμοί τής παραγράφου 4 τού παρόντος άρθρου, έφ' όσον παρήλθε πενταετία άπό τής διαγραφής έκ τού μητρώου των ήσφαλισμένων μέχρι τής ύποβολής τής περί έπαναγγραφής αίτήσεως.

Οί έπαναγγραφόμενοι πρό τής παρελεύσεως δετίας άπό τής διαγραφής έξοφλούν τάς καθυστερουμένας είσφοράς των βάσει τού κατά τήν ήμέραν τής καταβολής ίσχύοντος άσφαλίστρου.

Ή άσφαλιστική μετά τού Τ.Α.Ε. σχέσις τών είς έκτέλεσιν τελεσιδίκων άποφάσεων τών ώμοδίων όργάνων διαγωρισμού μεταγραφομένων είς τό Τ.Α.Ε. έκ τού Τ.Ε.Β.Ε. ή έκ τού Τ.Α.Ε. είς τό Τ.Ε.Β.Ε. προσώπων άρχεται ή λήγει άναλόγως τής περιπτώσεως άπό τής ήμερομηνίας έκδόσεως τής σχετικής άποφάσεως τών όργάνων τούτων.

Είς τόν ήμέτερον έπί τής Έργασίας Ύπουργόν άνατίθεμεν τήν δημοσίευσιν καί έκτέλεσιν τού παρόντος, αύτινος ή ίσχύς άρχεται άπό τής πρώτης τού μεθεπομένου τής δημοσιεύσεως τον είς τήν Έφημερίδα τής Κυβερνήσεως μηνός.

Έν Άθήναις τή 14 Μαρτίου 1968

—

219/1968 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί ύπαγωγής είς τήν άσφάλισιν τού Ι.Κ.Α. τών έφημεριδοπωλών τών άσκούντων τό έπάγγελμα είς πόλεις ή κωμοπόλεις μέ πληθυσμόν κάτω τών 6.000 κατοίκων.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 62 τής 27 Μαρτίου 1968)

Έχοντες ύπ' όψιν: 1) Τάς διατάξεις τής παραγράφου 3 τού άρθρου 1 τού ν.δ. 3871/1958 περί ύπαγωγής είς τήν άσφάλισιν τού Ι.Κ.Α. τών έφημεριδοπωλών τών πρωτευουσών Νομών καί άλλων τινών διατάξεων. 2) Γνώμην τού Διοικητικού Συμβουλίου τού Ι.Κ.Α., ύποβληθείσαν ήμίν διά τής ύπ' άριθ. 179366/1967 άναφοράς τού Ίδρύματος. 3) Γνώμην τού Συμβουλίου Κοινωνικής Άσφαλίσεως, διατυπωθείσαν κατά τήν ύπ' άριθ. 16/7.12.1967 συνεδρίασιν αύτού τής ΙΕ' περιόδου. 4) Γνωμοδότησιν τού Συμβουλίου Έπικρατείας ύπ' άριθ. 64/1968, προτάσει τού Ήμετέρου έπί τής Έργασίας Ύπουργού, άπεφασίσαμεν καί διατάσσομεν:

Άρθρον μόνον

Άπό τής πρώτης τού μεθεπομένου τής δημοσιεύσεως τού παρόντος μηνός ύπάγονται είς τήν άσφάλισιν τού Ίδρύματος Κοινωνικών Άσφαλίσεων δι' άπαντας τούς κλάδους άσφαλίσεως, συνεπώνυμος πρός τήν διέπουσαν ταύτα νομοθεσίαν, οί έφημεριδοπῶλαι, οί άπασχολούμενοι μέ τήν πώλησιν έφημερίδων καί περιοδικών, είς πόλεις ή κωμοπόλεις μέ πληθυσμόν κάτω τών 6.000 κατοίκων, είς άς έχει έπεκταθή ή άσφάλισις τού Ίδρύματος, ύπό τούς όρους καί προϋποθέσεις τού άρθρου 1 τού ν.δ. 3871/1958 καί τού άρθρου μόνου τού ύπ' άριθ. 676/14/29.9.1960 Β. διτος.

Είς τόν Ήμέτερον έπί τής Έργασίας Ύπουργόν άνατίθεμεν τήν δημοσίευσιν καί έκτέλεσιν τού παρόντος.

Έν Άθήναις τή 14 Μαρτίου 1968

—

ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

47800/1930/1968 Άπόφ. Ύπουργών Οίκονομικών καί Έργασίας

Περί χορηγήσεως δώρου Πάσχα 1968 είς τούς έπί σχέσει έργασίας ίδιωτικού δικαίου άπασχολουμένους μισθωτούς.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 187 τής 9 Άπριλίου 1968)

Έχοντες ύπ' όψιν τάς διατάξεις τού νόμου 1901/1951 περί κυρώσεως τού ά.ν. 1777/1951 περί συμπληρώσεως τών διατάξεων τού ά.ν. 28/1944 καί τού άρθρου μόνου τού ά.ν. 866/1948 καί τάς τοιαύτας τής παρ. 2 τού άρθρου 2 τού ν.δ. 4547/1966 περί τροποποιήσεως καί συμπληρώσεως διατάξεων τινων τής έργατικής νομοθεσίας κλπ.», άποφασίζομεν:

Άρθρον 1

1) Οί πάσης φύσεως έργοδόται ύποχρεούνται, όπως καταβάλουν είς έκαστον έκ τού ύπαλληλικού, τεχνικού, έργατικού καί ύπηρετικού προσωπικού αύτών, μεθ' ού συνδέονται διά σχέσεως έργασίας ίδιωτικού δικαίου άπό 27.12.1967 μέχρι 17.4.1968, έκτακτον οίκονομικήν ένίσχυσιν (δώρον) έπί τή έορτή τού Πάσχα 1968, ίσην πρός ήμισυ μηνιαίου μισθού διά τούς έπί μισθώ ήμιεβδομήνους, πρός 15 δέ ήμερομίσθια διά τούς έπί ήμερομισθίω άμιεβδομήνους.

2) Είς έκείνους έκ των άνωτέρω έργαζομένων, δν ή σχέσις έργασίας μετά τού ύποχρέου είς καταβολήν τού δώρου έργοδότου δέν διήρκεσε καθ' όλον τό άνωτέρω χρονικόν διάστημα, θέλει καταβληθή ώς δώρον ποσόν ίσον πρός 2/15 τού ήμίσεος μηνιαίου μισθού ή δύο (2) ήμερομίσθια, άναλόγως τού συνηθεστέρου τρόπου άμοιβής, άνά έκαστον 15νθήμερον χρονικόν διάστημα διαρκείας τής έργασιακής σχέσεως αύτών, έντός τής χρονικής περιόδου άπό 27.12.1967 μέχρι 17.4.1968, τού συνολικού ποσού τού δώρου μή δυναμένου νά ύπερβή τόν ήμισυ μισθόν ή τά 15 ήμερομίσθια.

Διά τό χρονικόν διάστημα μικρότερον τού 15νθημέρου καταβάλλεται άνάλογον κλάσμα.

3) Είς τόν χρόνον διαρκείας τής έργασιακής σχέσεως δέν ύπολογίζονται αί ήμέραι, καθ' άς ό μισθωτός, καίτοι μή λυθείσης τής έργασιακής αύ-

τοῦ σχέσεως, ἀπέχε τῆς ἐργασίας ἀδικαιολογήτως ἢ λόγῳ ἀδείας ἄνευ ἀποδοχῶν. Συνυπολογίζεται πάντως ὁ χρόνος τῆς ὑποχρεωτικῆς ἐκ τῆς ἐργασίας ἀποχῆς τῶν γυναικῶν πρὸ καὶ μετὰ τὸν τοκετόν.

4) Εἰς τοὺς ἀπασχολουμένους εἰς Δημόσια, Δημοτικὰ καὶ Κοινοτικὰ ἔργα, τὰς ἐποχιακῶς ἐκτελουμένας ἐργασίας, ὡς καὶ εἰς τοὺς ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου ἢ τοὺς πρὸς ἐκτέλεσιν ὡρισμένου ἔργου ἀσχοληθέντας τεχνίτας, ἐργάτας καὶ ὑπηρέτας θέλουσι καταβληθῆ ὡς δῶρον δύο ἡμερομίσθια ἀνὰ δέκα τρία (13) πραγματοποιηθέντα τοιαῦτα ἐντὸς τῆς χρονικῆς περιόδου ἀπὸ 27.12.1967 μέχρι 17.4.1968 ἢ ἀνάλογον κλάσμα διὰ τὰ κάτω τῶν δέκα τριῶν πραγματοποιηθέντα, τοῦ συνολικοῦ ποσοῦ τοῦ δώρου μὴ δυναμένου νὰ ὑπερβῇ τὰ 15 ἡμερομίσθια.

Ἄρθρον 2

1) Τὸ ὡς ἄνω δῶρον θέλει ὑπολογισθῆ βάσει τῶν πράγματι καταβαλλομένων κατὰ τὴν δημοσίευσιν τῆς παρούσης ἢ κατὰ τὴν ἐντὸς τῆς ἀνωτέρω χρονικῆς περιόδου λύσιν τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως μισθῶν ἢ ἡμερομισθίων. Ὡς καταβαλλόμενος μισθὸς ἢ ἡμερομίσθιον νοεῖται ἐν προκειμένῳ τὸ σύνολον τῶν εἰς χρῆμα τακτικῶν ἀποδοχῶν τοῦ μισθωτοῦ, ἐξαιρουμένων μόνον τῆς ὑπερωριακῆς ἀποζημιώσεως, τῶν ὁδοιπορικῶν ἐξόδων, τοῦ ἐπιδόματος ἀδείας καὶ τῶν παροχῶν εἰς εἶδος, ὡς τροφῆς, οἰκήσεως, ἱματισμοῦ κλπ.

2) Μισθωταί, ὅμως, ὧν αἱ καταβαλλόμεναι ἀποδοχαὶ δὲν ὑπερβαίνουν τὰς ὑπὸ τῶν οἰκείων συλλογικῶν συμβάσεων, διαιτητικῶν ἀποφάσεων ἢ ἑτέρων διατάξεων, ἰσχυουσῶν κατὰ τὴν δημοσίευσιν τῆς παρούσης, καθοριζομένας τοιαύτας, θέλουσι λάβει τὸ δῶρον βάσει τῶν ὑπὸ τοιούτων προβλεπομένων ἀποδοχῶν, συνυπολογιζομένων καὶ τοῦ ἀντιτίμου τῶν εἰς εἶδος παροχῶν, ἐφ' ὅσον αὗται θεωροῦνται ὡς μέρος τοῦ μισθοῦ καὶ ἐπιβάλλονται δι' ὑποχρεωτικοῦ κανόνος δικαίου. Συνυπολογίζονται πάντως αἱ τυχὸν διὰ τὰς εἰς εἶδος παροχὰς ἐνεργούμεναι κρατήσεις ἐκ τῶν ἀποδοχῶν.

3) Διατάξεις νόμων, διαταγμάτων, ὑπουργικῶν ἀποφάσεων, συλλογικῶν συμβάσεων, διαιτητικῶν ἀποφάσεων, ἐσωτερικῶν κανονισμῶν κλπ. σχετικῶν πράξεων, προβλέπουσαι εὐνοϊκωτέρους τῆς παρούσης ὅρους παροχῆς δώρων Χριστουγέννων καὶ Πάσχα, κατισχύουσι.

4) Προκειμένου περὶ τῶν ὑπαλλήλων τῶν συνδεομένων μετὰ τοῦ Δημοσίου ἢ τῶν Ν.Π.Δ.Δ. διὰ σχέσεως ἰδιωτικοῦ δικαίου καὶ ἐχόντων ἀντιμισθίαν τακτικοῦ διοικητικοῦ ὑπαλλήλου καταβάλλεται εἰς τούτους ὡς δῶρον ὅ,τι καὶ εἰς τοὺς τακτικοὺς ὑπαλλήλους τοῦ ἀντιστοίχου μισθοῦ.

Ἄρθρον 3

1) Διὰ τοὺς ἐργατοτεχνίτας — ἐξαιρέσει τῶν ἐν τοῖς ἑπομένοις ἄρθροις ἀναφερομένων κατηγοριῶν—οἵτινες ἀπασχολοῦνται παρ' ἑνὶ ἐργοδότῃ καὶ ἀμειβόντια κατὰ μονάδα ἐργασίας ἢ ἐπὶ ποσοστοῖς ἢ κατ' ἄλλο σύστημα κεκμαινομένων ἐποδοχῶν, ὡς διὰ μικτοῦ συστήματος (βασικῶν ἡμερομισθίων μετὰ προσθέτων ἀμοιβῶν βάσει παραγωγῆς ἢ ηὐξημένης ἀποδόσεως) τὸ διὰ τῆς παρούσης χορηγούμενον δῶρον θέλει ὑπολογισθῆ ὑπὸ τὰς προϋποθέσεις τῶν παρ. 1 καὶ 2 τοῦ ἄρθρου 1 αὐτῆς βάσει ἡμερομισθίου ἴσου πρὸς τὸν μέσον ὅρον τῶν ἀμοιβῶν, ἃς ἔλαβεν ἕκαστος μισθωτὸς κατὰ τὸ ἀπὸ 27.12.1967 μέχρι 17.4.1968 χρονικὸν διάστημα. Τὸ ἡμερομίσθιον τοῦτο, ὅπερ ἐξευρίσκεται διὰ τῆς διαιρέσεως τοῦ συνόλου τῶν ἐν λόγῳ ἀμοιβῶν διὰ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἡμερῶν τῶν περιλαμβανομένων εἰς τὸ προαναφερόμενον χρονικὸν διάστημα, δύναται νὰ περιορισθῇ διὰ μὲν τοὺς ἄρρενας μέχρι 160 δραχμῶν, διὰ τὰς θήλεις μέχρι 130 δραχμῶν καὶ διὰ τοὺς μαθητευομένους ἀμφοτέρων τῶν φύλων μέχρις 60 δραχμῶν.

Ὡσαύτως εἰς τοὺς ὑπαλλήλους, οἵτινες ἀμείβονται διὰ μισθοῦ καὶ ποσοστῶν, ὡς δῶρον θέλει καταβληθῆ ποσὸν ἴσον πρὸς τὸ ἥμισυ τοῦ μέσου ὅρου τῶν μηνιαίων ἀποδοχῶν, ἃς ἔλαβεν ἕκαστος κατὰ τὸ ἀπὸ 27.12.1967 μέχρι 17.4.1968 χρονικὸν διάστημα, ἐφαρμοζομένων καὶ ἐν προκειμένῳ τῶν προϋποθέσεων καὶ περιορισμῶν τῶν λοιπῶν διατάξεων τῆς παρούσης.

2) Οἱ ἀπασχολούμενοι εἰς πλείονας τοῦ ἑνὸς ἐργοδότας μισθωτοὶ ἐν γένει καὶ ἀμειβόμενοι ἐπὶ μισθῷ ἢ ἡμερομισθίῳ ἢ ὡρομισθίῳ θὰ τύχουσι παρ' ἑκάστου τῶν μεθ' ὧν ἐκ τούτων συνδέονται διὰ σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου δώρου ἴσου πρὸς τὸ ἥμισυ τοῦ μέσου ὅρου τῶν μηνιαίων ἀποδοχῶν, ἃς ἔλαβεν παρ' ἑκάστου ἐργοδότου κατὰ τὸ ἀπὸ 27.12.1967 μέχρι 17.4.1968 ἢ μέχρι τῆς λύσεως τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως χρονικὸν διάστημα, ἐφαρμοζομένων καὶ ἐν προκειμένῳ τῶν προϋποθέσεων καὶ περιορισμῶν τῶν λοιπῶν διατάξεων τῆς παρούσης. Ἐπὶ τῇ βάσει τῶν αὐτῶν ἀποδοχῶν θέλει ὑπολογισθῆ καὶ τὸ δῶρον τῶν ἐπὶ ὡρομισθίῳ παρ' ἑνὶ μόνον ἐργοδότῃ ἀπασχολουμένων.

3) Ὑπὸ τὰς προϋποθέσεις τοῦ ἄρθρου 1 τῆς παρούσης εἰς τὸ πολιτικὸν ὑπαλληλικὸν, ὑπηρετικὸν καὶ ἐργατοτεχνικὸν προσωπικὸν τῆς Ε.Β.Α., τὸ διατιθέμενον εἰς τὰς Ὑπηρεσίας Ἀμυντικῶν Ἀεροπορικῶν Δυνάμεων Ἀττικῆς καὶ Κρήτης καταβάλλεται ὡς δῶρον ποσὸν ἴσον πρὸς τὸ ἥμισυ τοῦ μέσου ὅρου τῶν μηνιαίων αὐτοῦ ἀποδοχῶν, ἃς ἕκαστος ἔλαβεν ἐντὸς τῆς χρονικῆς περιόδου ἀπὸ 27.12.1967 μέχρι 17.4.1968.

4) Ὡσαύτως δικαιοῦνται δώρου ἐπὶ τοῖς ἐν ἄρθροις 1 (παράγρ. 1 καὶ 2) καὶ 2 (παράγρ. 1) τῆς παρούσης ὅροις καὶ προϋποθέσεις καὶ οἱ ἐπὶ μισθῷ νομικοὶ σύμβουλοι, δικηγόροι κλπ. ἐπιστημονικὸν προσωπικὸν τῶν πάσης φύσεως νομικῶν προσώπων καὶ ἐπιχειρήσεων καὶ ἐκμεταλλεύσεων, ὡς καὶ οἱ ἐπὶ σχέσει ἐργασίας τοῦ ἰδιωτικοῦ δι-

χαίου ὑπηρετοῦντες ἰατροὶ τῶν λιμένων καὶ ἀερολιμένων.

5) Οἱ ἀρβυλοτεχνῖται τῶν στρατιωτικῶν ἐργοστασίων θὰ λάβουν τὸ δῶρον Πάσχα 1968, ὑπολογιζόμενον ὡς ἡ ὑπ' ἀριθ. Φ.844/545/929221/24.10.1967 ἐγκύκλιος διαταγὴ τοῦ ΓΕΣ/ΣΟ ὁρίζει.

Ἄρθρον 4

Τοῦ διὰ τῆς παρούσης καθοριζομένου δώρου καὶ ὑπὸ τὰς ἐν αὐτῇ προϋποθέσεις δικαιοῦνται παρὰ τοῦ ὑποχρέου πρὸς τοῦτο:

1) Οἱ ἐν καταστάσει στρατεύσεως τελοῦντες μισθωτοί. Ἐκ τούτων: α) Οἱ τυχόντες κατὰ τὴν ἐν ἄρθρῳ 1 χρονικὴν περίοδον ἐπιδόματος στρατεύσεως θὰ λάβουν ὡς δῶρον ἀνάλογον ποσὸν πρὸς τὸ ὕψος τοῦ ἐπιδόματος τούτου, ὅσον καὶ πρὸς τὸν χρόνον, καθ' ὃν ἐδικαιοῦντο τοιούτων ἐντὸς τῆς περιόδου ταύτης, καὶ β) οἱ ἀπολυθέντες τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ μισθωτοὶ ἐντὸς τῆς αὐτῆς χρονικῆς περιόδου, ἐφ' ὅσον, ὑπηρετοῦντες ἐν τῷ στρατῷ κατὰ τὴν χρονικὴν ταύτην περίοδον, ἐδικαιοῦντο ἐπιδόματος στρατεύσεως, θὰ λάβουν δῶρον κατὰ τμῆμα ἀνάλογον πρὸς τὸν χρόνον τῆς ἐν τῷ στρατῷ ὑπηρεσίας των παρὰ τοῦ ὑποχρέου πρὸς τοῦτο ὀργανισμοῦ ἢ ἐργοδότου, κατὰ τμῆμα δὲ ἀνάλογον πρὸς τὸν χρόνον τῆς ἀπὸ τῆς ἀπολύσεώς των ἐκ τοῦ στρατοῦ μέχρι 17.4.1968 πραγματικῆς ὑπηρεσίας των παρὰ τοῦ ἐργοδότου.

Ἡ στρατιωτικὴ ὑπηρεσία ἐφέδρων, καλουμένων διὰ τὴν ἐκτέλεσιν στρατιωτικῶν ἀσκήσεων, ἐφ' ὅσον δὲν ὑπερβαίνει τὸν μῆνα, λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τοῦ δώρου εἰς τὸν χρόνον ὑπηρεσίας παρὰ τῷ οἰκείῳ αὐτῶν ἐργοδότῃ.

2) Οἱ ἐν καταστάσει ἀσθενείας διατελέσαντες ἢ διατελοῦντες μισθωτοί: Οὗτοι θὰ λάβουν παρὰ τοῦ ἐργοδότου των ὡς δῶρον ποσὸν ἀνάλογον πρὸς τὴν διάρκειαν τῆς ἐργασιακῆς αὐτῶν σχέσεως ἐντὸς τῆς περιόδου ἀπὸ 27.12.1967 μέχρι 17.4.1968, ἀφαιρουμένων τῶν ἡμερῶν ἀσθενείας, δι' ἃς ἔτυχον ἐπιδόματος ἀσθενείας. Οὗτοι συμπληρωματικῶς θὰ τύχουν παρὰ τοῦ οἰκείου Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ τοῦ δώρου τοῦ προβλεπομένου ὑπὸ τῆς οἰκείας ἀποφάσεως ἡμῶν «περὶ χορηγήσεως δώρου ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς Πάσχα 1968 εἰς τοὺς συνταξιούχους καὶ ἐπιδοτουμένους λόγῳ ἀσθενείας ἠσφαλισμένους», ἐφ' ὅσον ὑπὸ τὰς ἐν αὐτῇ προϋποθέσεις δικαιοῦνται τοιούτου.

3) Εἰς τοὺς ἐθελουσίως ἐξελθόντας κατὰ τὸ ἔτος 1958 καὶ ἐφεξῆς ὑπαλλήλους τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης τὸ δῶρον θέλει ὑπολογισθῆ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ συνόλου τῆς καταβαλλομένης αὐτοῖς μηνιαίου παροχῆς (συντάξεως καὶ ἐπικουρήσεως).

4) Οἱ ἐν καταστάσει διαθεσιμότητος δικαιοῦνται διὰ τὸν χρόνον τῆς τοιαύτης καταστάσεώς των τοῦ ἡμίσεος τοῦ εἰς τὸν χρόνον ταῦτον ἀναλογοῦντος πλήρους δώρου.

5) Οἱ ὑπὸ σύστημα ἐκ περιτροπῆς ἐργασίας ἐργασθέντες δικαιοῦνται τοῦ εἰς τὰς ἡμέρας, καθ' ἃς λόγῳ τοῦ συστήματος τούτου δὲν παρέσχον τὰς ὑπηρεσίας των, ἀναλογοῦντος δώρου κατὰ τὸ ἥμισυ.

Ἄρθρον 5

1) Εἰς τοὺς ἀπασχολουμένους εἰς ἐπεξεργασίαν καὶ συσκευασίαν σταφίδος, ὡς καὶ εἰς τὴν συσκευασίαν σταφυλῶν, ἐπεριδοειδῶν καὶ φρούτων ἐν γένει θέλει καταβληθῆ ὡς δῶρον εἰς μὲν τὴν πρώτην περίπτωσιν (ἐπεξεργασία καὶ συσκευασία σταφίδος) ἓν ἡμερομίσθιον ἀνὰ πέντε (5) πραγματοποιηθέντα τοιαῦτα, εἰς δὲ τὴν δευτέραν περίπτωσιν (συσκευασία σταφυλῶν, ἐπεριδοειδῶν κλπ.) δύο ἡμερομίσθια ἀνὰ δέκα τρία (13) πραγματοποιηθέντα τοιαῦτα κατὰ τὸ ἀπὸ 27.12.1967 μέχρι 17.4.1968 χρονικὸν διάστημα, κλάσμα δὲ τούτου, ἀνάλογον διὰ τὰ κάτω τῶν 5 ἢ 13 ἀντιστοίχως πραγματοποιηθέντα τοιαῦτα. Ταῦτα ὑπολογίζονται διὰ μὲν τοὺς ἐπὶ ἡμερομισθίῳ ἀμειβομένους κατὰ τὰ ἐν ἄρθρῳ 2 τῆς παρούσης ὁριζόμενα, διὰ δὲ τοὺς ἀμειβομένους κατὰ μονάδα ἐργασίας (κατασκευαστάς, καρφωτὰς σταφιδοκιβωτίων κλπ.) ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ πηλίκου τῆς διαιρέσεως τῶν πραγματοποιηθεισῶν ἀμοιβῶν αὐτῶν τὸ ὡς ἄνω χρονικὸν διάστημα διὰ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν πραγματοποιηθέντων ἡμερομισθίων, τοῦ συναλικοῦ ποσοῦ τοῦ δώρου μὴ δυναμένων δι' ἕκαστον ἐργάτην νὰ ὑπερβῇ τὰ 15 ἡμερομίσθια.

Εἰδικῶς πρὸς ἐξεύρεσιν τῶν πραγματοποιηθέντων ἡμερομισθίων τῶν ἐπὶ τιμολογίῳ ἀμειβομένων σταφιδεργατῶν Ἡρακλείου δέον ὅπως τὸ σύνολον τῶν πραγματοποιηθεισῶν ἀμοιβῶν ἀπὸ 27.12.1967 μέχρι 17.4.1968 διαιρεθῇ διὰ τοῦ ὑπὸ τῆς οἰκείας συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας προβλεπομένου ἡμερομισθίου, τοῦ συναλικοῦ ποσοῦ τοῦ δώρου μὴ δυναμένου νὰ ὑπερβῇ δι' ἕκαστον τὰ 15 ἡμερομίσθια, οὐδὲ τὴν ἀναλογίαν τοῦ ἑνὸς ἡμερομισθίου ἀνὰ πέντε (5) πραγματοποιηθέντα τοιαῦτα. Ὁ ὑπολογισμὸς οὗτος ἐφαρμόζεται, ἐφ' ὅσον ὑπὸ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας δὲν προβλέπονται ἄλλως τὰ τῆς καταβολῆς τοῦ δώρου εἰς τοὺς μισθωτοὺς τούτους.

2) Εἰς τοὺς ὑφαλοχρωματιστάς, ναυπηγοεπισκευαστάς, ματσακονιστὰς καὶ λεβητοκαθαριστὰς ἀτμοπλοίων τὸ δῶρον θέλει καταβληθῆ κατὰ τὰ ὑπὸ τῶν ἄρθρων 1 (παρ. 4) καὶ 2 (παρ. 1) τῆς παρούσης ὁριζόμενα. Διὰ τοὺς ἀνωτέρω τὰ καταβλητέα ἡμερομίσθια τοῦ δώρου δὲν δύνανται νὰ ὑπερβοῦν τὰ τέσσαρα (4) κατὰ χρονικὸν διάστημα μηνός. Τὰ ἐγκεκριμένα ἐργατικὰ τιμολόγια τῶν ὑφαλοχρωματιστῶν καὶ ματσακονιστῶν προσαυξάνονται κατὰ ποσοστὸν 30% ἀπὸ 3.4.1968 μέχρι 17.4.1968.

3) Οἱ μονσικοὶ τῶν κέντρων διασκεδάσεως καὶ κοσμικῶν ταβερνῶν δικαιοῦνται τοῦ ἡμίσεος τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τῆς παρούσης προ-

βλεπομένου δώρου καὶ ὑπὸ τὰς λοιπὰς ἐν αὐτῇ προϋποθέσεις.

4) Θεατρικαὶ καὶ κινηματογραφικαὶ ἐπιχειρήσεις πρώτης προβολῆς ὑποχρεοῦνται νὰ καταβάλουν ὑπὸ τὰς προϋποθέσεις τοῦ ἄρθρου 1 τῆς παρούσης εἰς ἕκαστον ταξιθέτην ἢ ταξιθέτιδα αὐτῶν δῶρον ἐκ δραχμῶν 1.100. Κινηματογραφικαὶ ἐπιχειρήσεις δευτέρας καὶ περαιτέρω προβολῶν ὑποχρεοῦνται νὰ καταβάλουν ὑπὸ τὰς αὐτὰς προϋποθέσεις δῶρον ἐκ δραχμῶν 1.000.

5) Οἱ ἀρτεργάται δικαιοῦνται παρὰ τῶν ἐργοδοτῶν αὐτῶν δῶρον ἐκ 15 ἡμερομισθίων σὺν τῇ ἀξίᾳ 19.200 χιλιογράμμων λευκοῦ ἄρτου, δι' ὅσους δικαιοῦνται τοιοῦτον βάσει τῶν κειμένων διατάξεων.

Ὁλοκλήρου τοῦ δώρου τούτου δικαιοῦνται οἱ ἀρτεργάται, οἱ ἐργασθέντες συνεχῶς παρὰ τῷ αὐτῷ ἐργοδότῃ κατὰ τὸ ἀπὸ 27.12.1967 μέχρι 17.4.1968 χρονικὸν διάστημα. Οἱ ἐργασθέντες διαλελυμένως κατ' αὐτό, εἴτε εἰς τὸν αὐτὸν ἐργοδότην, εἴτε εἰς πλείονας, θέλουν λάβει παρ' ἑκάστου τούτων τὴν ἀναλογίαν τοῦ δώρου, ἥτις βαρύνει ἕκαστον.

Τὸ ἡμερομίσθιον, ἐφ' οὗ ὑπολογισθήσεται τὸ δῶρον τῶν ἀρτεργατῶν, εἶναι ἴσον πρὸς τὸν μέσον ὅρον τῶν ἀποδοχῶν, τὰς ὁποίας ἔλαβεν ἕκαστος κατὰ τὸ ἀνωτέρω χρονικὸν διάστημα, συμφώνως πρὸς τὸ τηρούμενον βιβλίον παραγωγῆς ἄρτου.

Διὰ τοὺς ἐκ τῶν ἀρτεργατῶν διατελέσαντας ἐν ἀσθενείᾳ συνεχῶς ἢ διακεκομμένως ἐντὸς τοῦ ὡς ἄνω χρονικοῦ διαστήματος ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 4 παρ. 2 τῆς παρούσης.

6) Ἕκαστος τῶν ὁδηγῶν ἐπιβατηγῶν ἀγορᾶς αὐτοκινήτων (ταξὶ καὶ ἀγοραία) δικαιοῦται πρὸς ἀπόληψιν δώρου νὰ εἰσπράττῃ ὁλόκληρον τὴν χορηγηθησομένην, λόγῳ τῶν ἑορτῶν Πάσχα ἐ.ἔ., αὔξησιν τῆς πτώσεως τῆς σημαίας τοῦ μετρητοῦ. Ἐπὶ πλέον οὗτοι δικαιοῦνται παρὰ τῶν ἐκμεταλλευομένων τὸ αὐτοκίνητον, ὑπὸ τὰς προϋποθέσεις τοῦ ἄρθρου 1 τῆς παρούσης, ποσοῦ τῶν δραχμῶν 450, ἐξαιρέσει ἐκείνων, οἵτινες διὰ ῥητῆς συμφωνίας μετὰ τοῦ ἰδιοκτήτου συνδέονται μετ' αὐτοῦ διὰ συμβάσεως μισθώσεως πράγματος.

Εἰς ἃς περιπτώσεις δὲν ἦθελε παρασχεθῆ δικαίωμα εἰσπράξεως τῆς αὐξήσεως ταύτης ἢ προκειμένου περὶ ὁδηγῶν αὐτοκινήτων στερουμένου μετρητοῦ, δικαιοῦνται οὗτοι νὰ λάβουν δῶρον παρὰ τοῦ ἐκμεταλλευομένου τὸ αὐτοκίνητον καὶ ὑπὸ τὰς προϋποθέσεις τοῦ ἄρθρου 1 τῆς παρούσης δραχμὰς 1.175, συμψηφιζομένου εἰς τὸ ποσὸν τοῦτο τοῦ τυχὸν εἰσπραχθησομένου παρ' αὐτῶν διὰ τὰς ἑορτὰς Πάσχα δικαιώματος ἐκκενώσεως. Τοῦ τελευταίου τούτου ποσοῦ δικαιοῦται καὶ ἕκαστος τῶν ὁδηγῶν αὐτοκινήτων ἐκκενώσεως δώρου, ἐφ' ὅσον ἀμείβεται διὰ ποσοστῶν ἢ κατ' ἀποκοπήν.

Ἄρθρον 6

1) Πρὸς τὸν σκοπόν, ὅπως τύχουν δώρου καὶ οἱ σερβιτόροι καὶ βοηθοὶ τῶν ἑστιατορίων, ζυθεστιατορίων, οἰνομαγειρείων, ψητοπωλείων, ταβερνῶν, κοσμικῶν κέντρων διασκεδάσεως, καφενείων, καφεζαχαροπλαστείων, ἀναψυκτηρίων, ζαχαροπλαστείων, γαλακτοπωλείων καὶ λοιπῶν συναφῶν καταστημάτων, ὡς καὶ τὸ προσωπικὸν τῶν ξενοδοχείων, τὸ ἀμειβόμενον διὰ συμβολικοῦ μισθοῦ καὶ ποσοστοῦ ὑπηρεσίας, τὰ κεκανονισμένα ποσοστὰ ἀμοιβῆς των αὐξάνονται ἀπὸ 15% εἰς 22%, ἀπὸ 12% εἰς 20% καὶ ἀπὸ 10% εἰς 17% διὰ τὴν χρονικὴν περίοδον ἀπὸ 15.4.1968 μέχρι 29.4.1968, εἰδικῶς δὲ διὰ τὰς κοσμικὰς ταβέρνας, κέντρα διασκεδάσεως, ἐξοχικὰ κέντρα καὶ ψητοπωλεῖα ἀπὸ 20.4.1968 μέχρι 5.5.1968.

2) Τὸ προϊὸν τῆς κατὰ τὰ ἀνωτέρω αὐξήσεως κατανέμεται μεταξὺ τῶν δικαιούχων κατὰ τὴν αὐτὴν ἀναλογίαν, καθ' ἣν κατανέμεται καὶ ἡ τακτικὴ ἐκ ποσοστῶν ἀμοιβὴ αὐτῶν.

Οἱ ἀνωτέρω θὰ τύχουν ἐπὶ πλέον καὶ τοῦ ὑπὸ τῶν οἰκείων συλλογικῶν συμβάσεων ἢ διαιτητικῶν ἀποφάσεων προβλεπομένου ἡλαττωμένου ἢ συμβολικοῦ μισθοῦ εἰς χρῆμα.

Κατὰ τὰ αὐτὰ ποσοστὰ καὶ διὰ τὸ αὐτὸ χρονικὸν διάστημα, ἤτοι ἀπὸ 15.4.1968 μέχρι 29.4.1968, αὐξάνονται τὰ δικαιώματα ὑπηρεσίας τοῦ ἐπὶ τῆς περιποιήσεως προσωπικοῦ τῆς Διεθνοῦς Ἑταιρείας Κλινοπαιξῶν. Εἰς περίπτωσιν ὅμως, καθ' ἣν τοῦτο, διὰ τοῦ καταβαλλομένου αὐτῷ εἰς χρῆμα μισθοῦ καὶ τοῦ προϊόντος τῆς ἀνωτέρω αὐξήσεως, δὲν ἤθελε καλύπτει τοὺς ὑπὸ τῆς ἐν ἰσχύϊ ἐπ' ἀριθ. 10/1961 διαιτητικῆς ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Α. Πειραιῶς καθοριζομένους μισθοὺς ἀσφαλείας, ὑποχρεοῦται ὁ ἐργοδότης εἰς καταβολὴν ἑκάστῳ τῆς ἐπὶ ἔλαττον διαφορᾶς, ἐφαρμοζομένων κατὰ τὰ λοιπὰ ἀναλόγως τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 1 τῆς παρούσης.

3) Πρὸς τὸν σκοπόν, ὅπως τύχῃ τοῦ διὰ τῆς παρούσης χορηγουμένου δώρου καὶ τὸ ἐπὶ ποσοστοῖς μόνον ἀμειβόμενον προσωπικὸν τῶν κουρείων καὶ κομμωτηρίων αὐξάνονται κατὰ 30% ἀπὸ 15.4.1968 μέχρι 27.4.1968 αἱ τιμαὶ τῶν κουρευτικῶν καὶ λοιπῶν ἐν τοῖς ὡς ἄνω καταστήμασι παρεχομένων ὑπηρεσιῶν. Τὸ ἐκ τῆς αὐξήσεως ταύτης ποσόν, μετὰ τὴν ἐξ αὐτοῦ παροχὴν 250 δραχμῶν δι' ἕκαστον βοηθὸν κουρείου καὶ 280 δραχμῶν δι' ἕκαστον βοηθὸν κομμωτηρίου θέλει κατανεμηθῆ κατ' ἰσομοιρίαν μεταξὺ πάντων τῶν τεχνιτῶν καὶ τεχνιτριῶν ἑκάστου κουρείου ἢ κομμωτηρίου, ἀποκλειομένων τῶν προσωπικῶς ἐργαζομένων ἐργοδοτῶν, ἐφ' ὅσον οὗτοι ἀπασχολοῦν πλείονας τοῦ ἑνὸς τεχνίτας. Εἰς περίπτωσιν συμμετοχῆς τῶν ἐργοδοτῶν εἰς τὸ προϊὸν τῆς ἀνωτέρω αὐξήσεως τὰ δῶρα τῶν βοηθῶν ἀφαιροῦνται ἐκ τοῦ μεριδίου τούτου.

Κουρεῖα ἢ κομμωτήρια, ἅτινα δὲν ἤθελον αὐξήσει κατὰ τὰ ἀνωτέρω τὰς τιμάς, ὑποχρεοῦνται, ὅπως καταβάλουν εἰς ἕκαστον τῶν ἐν αὐτοῖς ἀπασχολουμένων ὑπὸ τὰς προϋποθέσεις τοῦ ἄρθρου 1 τῆς παρούσης ὡς δῶρον ποσὸν δραχμῶν

1.150 διά τούς τεχνίτας, δραχμών 950 διά τάς τεχνίτρίας, δραχμών 250 διά τούς βοηθούς κουρέων καί δραχμών 280 διά τούς βοηθούς κομμωτηρίων.

4) Πρός άπόληψιν δώρου έπό τού έπί ποσοστοίς άμειβομένου προσωπικού τών έν τή χώρα λειτουργουσών έπιχειρήσεων ξενοδοχείων καθαριότητος, ίαματικών καί θαλασσίων, αύξάνονται κατά ποσοστόν 25% αί τιμαί τών εισιτηρίων άπό 15.4.1968 μέχρις 29.4.1968. Τό έκ τής αύξήσεως ταύτης προερχόμενον προϊόν διανεμηθήσεται κατ' ίσομοιρίαν μεταξύ τού ώς είρηται προσωπικού.

5) Έπίσης, πρός παροχήν τού ύπό τής παρούσης προβλεπομένου δώρου εις τό προσωπικόν τών στιλβωτηρίων αύξάνονται άπό 15.4.1968 μέχρις 29.4.1968 κατά ποσοστόν 30% αί τιμαί τού στιλβώματος, τό έκ τής αύξήσεως δέ ταύτης συγκεντρούμενον ποσόν διανεμηθήσεται κατ' ίσομοιρίαν μεταξύ πάντων τών έν έκάστω καταστήματι έργαζομένων στιλβωτών.

6) Εις έκαστον έκ τού έπί ποσοστοίς άμειβομένου προσωπικού τών νομικών προσώπων δημοσίου καί ιδιωτικού δικαίου καί τών έπαγγελματικών οργανώσεων, εις τούς έπί ποσοστοίς άμειβομένους εισπράκτορας καί παραγωγούς (πλασιέ) τών πάσης μορφής έπιχειρήσεων, τούς άπασχολουμένους παρ' ένί μόνον έργοδότη, ώς καί τούς ζυγιστάς τών δημοτικών στατήρων, χορηγείται, ύπό τάς έν άρθρω 1 τής παρούσης προϋποθέσεις, δώρον έκ δραχμών 1.300 διά τούς άρρενας καί 1.000 διά τάς θήλεις, έκτός έάν ύπό τών οικείων συλλογικών συμβάσεων, έσωτερικών κανονισμών ή άλλων σχετικών διατάξεων προβλέπεται ή χορήγησις μεγαλυτέρου ποσού δώρου.

7) Πρός άπόληψιν δώρου ύπό τών άπασχολουμένων εις μή μόνιμον έργοδότην καί έπί τιμολογίω ή κατά μονάδα έργασίας άμειβομένων, ώς έκδορασφαγέων, έργατών κατεργασίας έντέρων, συντηρητών ζώων, έλαιομετρητών, καραγωγέων, ραπτεργατών, φορτοεκφορτωτών, μή διεπομένων ύπό τής «περί φορτοεκφορτωτών λιμένος ή ξηράς» κειμένης νομοθεσίας κ.λ.π. αύξάνονται τά νομίμως έγκεκριμένα ή συμπεφωνημένα τιμολόγια άμοιβής αύτών κατά 30% άπό 15.4.1968 μέχρι καί τής 29.4.1968, ειδικώς δέ τών ραπτεργατών άπό 6.4.1968 μέχρι καί τής 20.4.1968.

8) Οί άπασχολούμενοι εις τάς φορτοεκφορτωτικάς έργασίας λιμένων καί πόλεων καί τών οποίων αί ώραι έργασίας καί άμοιβής διέπονται ύπό τών άρθρων 37 καί 39 τού ν. 3239/1955 θά τύχωσι δώρου κατά τά ώριζόμενα ύπό τής ύπ' άριθ. 33120/2193/4.4.1966 αποφάσεως τού Υπουργού Εργασίας «περί τροποποιήσεως, συμπληρώσεως καί κωδικοποιήσεως τών ύπουργικών αποφάσεων περί δώρου λόγω εορτών τών εις τάς φορτοεκφορτωτικάς εργασίας απασχολουμένων (Φ.Ε.Κ. 316, τεύχος Β' τής 22.5.1966) (*).

(*) ΕΕΔ 25, 1078, 1367.

9) Τό εις τούς εργάτας Κομμωτικής Υπηρεσίας τής Ελευθέρας Ζώνης Θεσσαλονίκης καταβλητέον ύπό τάς έν άρθρω 1 τής παρούσης προϋποθέσεις δώρον υπολογισθήσεται βάσει τού τεκμαρτού αύτών ημερομισθίου υπαγωγής των εις την ασφάλισιν τού Ι.Κ.Α.

10) Τού ύπό τής παρούσης προβλεπομένου δώρου δικαιούται ύπό τάς προϋποθέσεις τών άρθρων 1 καί 2 καί τό πρός έξυπηρέτησιν τού οίκου τού εργοδότου απασχολούμενον προσωπικόν (βοηθοί, θαλαμηπόλοι, παιδαγωγοί, κηπουροί, μάγειροι κ.λ.π.), υπολογιζομένου έπί τή βάσει τών εις χρήμα μόνον καταβαλλομένων έκάστου μηνιαίων αποδοχών. Ειδικώς διά τάς οικιακάς βοηθούς, ανεξαρτήτως ηλικίας, τό δώρον τούτο δέν δύναται νά είναι κατώτερον τών δραχμών 275, μειούμενον αναλόγως δι' απασχόλησιν έλάσσονα τής έν παραγρ. 1 τού άρθρου 1 τής παρούσης οριζομένης χρονικής περιόδου.

"Αρθρον 7

1) Τού ύπό τής παρούσης προβλεπομένου δώρου καί ύπό τάς έν αύτή προϋποθέσεις καί διαχρίσεις δικαιούνται καί οί μισθωτοί τών γεωργοκτηνοτροφικών επιχειρήσεων (βουστασίων, λαχανοκήπων, άνθοκήπων, κτηνοτροφείων κ.λ.π.), εφ' όσον αί σχέσεις τούτων διέπονται ύπό συλλογικών συμβάσεων εργασίας ή άλλων πράξεων έκ τών έν άρθρω 2 παρ. 3 τής παρούσης αναφερομένων ή υπάγονται εις την ασφάλισιν τού Ι.Κ.Α.

2) Ώσαύτως δικαιούται τού ύπό τής παρούσης προβλεπομένου δώρου τό προσωπικόν τών γεωργοκτηνοτροφικών εργασιών, τών ασκουμένων ύπό τού Δημοσίου, ανωνύμων εταιρειών, συνεταιριστικών οργανώσεων καί λοιπών νομικών προσώπων δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, ανεξαρτήτως τής υπαγωγής των εις την ασφάλισιν τού Ι.Κ.Α. ή τού καθορισμού τών αποδοχών των διά συλλογικών συμβάσεων κλπ.

"Αρθρον 8

1) Επιχειρήσεις, αίτινες λόγω οικονομικών δυσχερειών ήργησαν άπό 27.12.1967 καί εφεξής μέχρι δημοσιεύσεως τής παρούσης, δύνανται νά καταβάλουν τό διά τής παρούσης προβλεπόμενον δώρον μειωμένον κατά τό ήμισυ, έάν ήργησαν συνεχώς καί ολοκληρωτικώς έπί χρόνον πλέον τού μηνός, κατά δέ τά 2/3 αύτού, έάν ήργησαν πλέον τών δύο μηνών, εντός τού αύτού χρονικού διαστήματος.

2) Αί διατάξεις τού παρόντος άρθρου δέν εφαρμόζονται έπί τού προσωπικού τών έν λόγω επιχειρήσεων, άπερ εξηκολούθησε παρέχον τάς υπηρεσίας παρά την άργίαν τής επιχειρήσεως.

"Αρθρον 9

1) Η ύπό τής παρούσης προβλεπομένη έκτακτος οικονομική ενίσχυσις (δώρον) υπόκειται, ώς καί αί τακτικαί αποδοχαί, εις πάσας τάς ύπέρ τών οικείων Ασφαλιστικών Οργανισμών καί λοιπών Οργανισμών ή Λογαριασμών Κοινωνικής

Πολιτικής (πλην τής Έργατικής Έστίας) κεκανονισμένας κρατήσεις καί εἰσφοράς, καταβλητέας εἰς τέσσαρας (4) ἰσοπόσους μηνιαίας δόσεις, ἐξ ὧν ἡ πρώτη μέχρι τής 31.5.1968.

Ἄρθρον 10

1) Τὸ διά τής παρούσης χορηγούμενον δῶρον, ὅπερ ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει ἐπιτρέπεται νὰ καταβληθῇ εἰς εἶδος, ἀλλά εἰς χρῆμα μόνον, τυγχάνει καταβλητέον μέχρι τής 18.4.1968, δύναται δὲ νὰ περιορισθῇ διὰ μὲν τούς λαμβάνοντας μηνιαῖον μισθὸν εἰς 5.000 δραχμάς, τοῦ ποσοῦ τούτου μειουμένου ἀναλόγως δι' ἀπασχόλησιν ἐλάσσονα τής παρ. 1 τοῦ ἄρθρου 1 τής παρούσης ὁριζομένης χρονικής περιόδου, διά δὲ τούς ἐπί ἡμερομισθίῳ ἀμειβομένους εἰς δραχμάς 160 διά τούς ἄρρενας, εἰς δραχμάς 130 διά τάς θήλεις καί εἰς δραχμάς 60 διά τούς μαθητευομένους ἀμφοτέρων τῶν φύλων, ἀνά ἕκαστον ἡμερομίσθιον δῶρον.

2) Τό ἀνωτέρω περιορισμός δὲν δύναται νὰ τύχῃ ἐφαρμογής εἰς ἃς περιπτώσεις τά δῶρα Χριστουγέννων καί Πάσχα κατεβάλλοντο μέχρι τοῦδε, εἴτε ἐκ συμβατικής ὑποχρεώσεως ἢ συνηθείας, εἴτε δυνάμει ὑποχρεωτικοῦ κανόνος δικαίου, βάσει ὑψηλοτέρων ποσῶν ἀποδοχῶν.

Ἄρθρον 11

Αἱ διατάξεις τής παρούσης δὲν ἔχουν ἐφαρμογὴν εἰς τάς κάτωθι περιπτώσεις:

α) Ἐπί ἐργατῶν καί λοιπῶν, ἐκτός τῶν ἐν ἄρθρῳ 7 ἀναφερομένων γεωργικῶν ἢ κτηνοτροφικῶν, ἐργασιῶν.

β) Ἐπί τῶν κατ' οἶκον ἐργαζομένων εἰς κοινοπόλεις (Δήμους ἢ Κοινότητας), πληθυσμοῦ κάτω τῶν ἓξ χιλιάδων (6.000) κατοίκων.

γ) Ἐπί τῶν ἐπί ποσοστοῖς ἀμειβομένων μισθωτῶν, πλὴν τῶν ἐν τοῖς προηγουμένοις ἐξαιρέσιον.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τής Ἐφημερίδος τής Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 6 Ἀπριλίου 1968

—

42513/Ε.727/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περί χορηγήσεως δώρου ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῶν ἑορτῶν τοῦ Πάσχα 1968 εἰς τούς συνταξιούχους καί βοηθηματούχους τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικής Ἀσφαλίσεως ἁρμοδιότητος τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 187 τής 9 Ἀπριλίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τάς διατάξεις τής παρ. 2 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 4577/1966 «περί τροποποιήσεως καί συμπληρώσεως τής νομοθεσίας περί Κοινωνικής Ἀσφαλίσεως καί περί ἑτέρων τινῶν διατάξεων». 2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 5245/25.11.1950 ἀπόφασιν τής Νομισματικής Ἐπιτροπής. 3) Τάς κρατούσας οἰκονομικάς συνθήκας, ἀποφασίζομεν:

Ἐγκρίνομεν τὴν παροχὴν ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῶν ἐπικειμένων ἑορτῶν τοῦ Πάσχα 1968.

Ι. α) Εἰς ἕκαστον τῶν κατά τὴν 20.4.1968 συνταξιούχων καί βοηθηματούχων (τύπου συντάξεως) τῶν Ὀργανισμῶν κυρίας καί ἐπικουρικής ἀσφαλίσεως, ἁρμοδιότητος τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, δῶρον ἴσον πρός τὸ ποσὸν τοῦ ἡμίσεως μιᾶς μηνιαίας συντάξεως ἢ ἑνός μηνιαίου βοηθήματος μετά τῶν ἀναλογούντων πάσης φύσεως ἐπιδομάτων.

Τοῦ κατά τ' ἀνωτέρω δώρου δικαιοῦνται ἐπίσης καί οἱ συνταξιοῦχοι ἢ βοηθηματοῦχοι (τύπου συντάξεως) τῶν ὡς ἄνω Ὀργανισμῶν, δι' οὓς θέλει ἐκδοθῇ ἀπόφασις περί ἀπονομής συντάξεως μετά τὴν 20.4.1968, ἐφ' ὅσον ἡ ἔναρξις τής συνταξιοδοτήσεως ἐμπίπτει εἰς τὸ μέχρι καί 20 Ἀπριλίου 1968 χρονικὸν διάστημα.

Εἰς τούς συνταξιούχους ἢ βοηθηματούχους, (τύπου συντάξεως), ὧν ἡ συνταξιοδότησις ἔληξεν ἐντός τοῦ ἀπό 25 Δεκεμβρίου 1967 μέχρι καί 20 Ἀπριλίου 1968 χρονικοῦ διαστήματος, θά καταβληθῇ ὡς δῶρον ποσὸν ἴσον πρός τὸ 1/30 τής μηνιαίας συντάξεως ἢ βοηθήματος δι' ἕκαστον πλήρες ἑπταήμερον συνταξιοδοτήσεως αὐτῶν κατά τὸ ἀπό 25.12.1967 μέχρι καί 20.4.1968 χρονικὸν διάστημα, μὴ ἐπιτρεπομένης πάντως τής καταβολής ὡς δώρου ποσοῦ ὑπερβαίνοντος τὸ ἥμισυ μιᾶς μηνιαίας συντάξεως ἢ ἑνός μηνιαίου βοηθήματος.

β) Ἐν περιπτώσει συρροής συντάξεων ἢ βοηθημάτων (τύπου συντάξεως) ἐκ πλειόνων Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν κυρίας ἀσφαλίσεως, ἁρμοδιότητος τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, τὸ δῶρον καταβάλλεται ἐκ μιᾶς μόνον πηγῆς καί ἰσοῦται πρὸς τὸ ἥμισυ τής λαμβανομένης μεγαλυτέρας συντάξεως ἢ βοηθήματος, κατανεμόμενον κατ' ἰσομοιρίαν μεταξὺ τῶν συνταξιοδοτούντων Ὀργανισμῶν.

Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἡ καταβολὴ εἰς τὸν δικαιοῦχον ὅλου τοῦ δώρου ἐνεργεῖται ἀμέσως παρά τοῦ παρέχοντος τὴν μεγαλυτέραν κατά ποσὸν σύνταξιν ἢ βοήθημα Ὀργανισμοῦ, δικαιουμένου τούτου νὰ ἀναζητήσῃ παρά τῶν λοιπῶν συνταξιοδοτούντων Ὀργανισμῶν τὰ κατ' ἐφαρμογὴν τής παρούσης ἀναλογοῦντα καί καταβάλλοντα τούτους ποσά, μὴ ἐπιβαρυνομένου πάντως, ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει, ἑκάστου τῶν Ὀργανισμῶν τούτων διά ποσοῦ μείζονος τοῦ ἡμίσεως τής παρ' αὐτοῦ καταβαλλομένης μηνιαίας συντάξεως.

γ) Ἐν περιπτώσει συρροής συντάξεως ἢ βοηθήματος (τύπου συντάξεως) εἴτε μόνον ἐξ ἑνός Ὀργανισμοῦ κυρίας ἀσφαλίσεως καί ἑνός Ὀργανισμοῦ ἐπικουρικής ἀσφαλίσεως, εἴτε μόνον ἐκ δύο Ὀργανισμῶν ἐπικουρικής ἀσφαλίσεως, ἁρμοδιότητος τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, τὸ δῶρον καταβάλλεται καί ἐκ τῶν δύο πηγῶν.

δ) Ἐν περιπτώσει συρροής συντάξεως ἢ βοηθήματος (τύπου συντάξεως) ἐξ ἑνός Ὀργανισμοῦ κυρίας ἀσφαλίσεως καί δύο Ὀργανισμῶν ἐπικουρικής ἀσφαλίσεως, ἁρμοδιότητος τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, τὸ δῶρον καταβάλλεται παρά

τοῦ 'Οργανισμοῦ κυρίας ἀσφαλίσεως, προκειμένων δὲ περὶ δώρων παρὰ τῶν 'Οργανισμῶν ἐπικουρικῆς ἀσφαλίσεως ἰσχύουν κατ' ἀναλογίαν τὰ ἀνωτέρω ἐν ἐδαφίῳ β' ὁριζόμενα.

ε) Ἐν περιπτώσει συρροῆς συντάξεων ἢ βοηθήματος (τέκνου συντάξεως) ἐξ 'Ασφαλιστικοῦ 'Οργανισμοῦ κυρίας ἀσφαλίσεως καὶ τοῦ Δημοσίου τὸ δῶρον θὰ καταβληθῇ ὑπὸ τοῦ συνταξιοδοτοῦντος 'Οργανισμοῦ. Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ, ἐὰν τὸ ὑπὸ τοῦ 'Οργανισμοῦ καταβλητέον δῶρον εἶναι κατώτερον κατὰ ποσὸν ἐκείνου, ὅπερ θὰ ἐλάμβανεν ὁ δικαιοῦχος ἐκ τοῦ Δημοσίου Ταμείου, τὴν ἐπὶ πλέον διαφορὰν λαμβάνει ὁ συνταξιοῦχος παρὰ τοῦ Δημοσίου Ταμείου, ἐξ οὗ λαμβάνει τὴν σύνταξίν του, ἐπὶ τῇ προσαγωγῇ βεβαιώσεως τοῦ οἰκείου 'Οργανισμοῦ, ἐμφαινούσης τὸ καταβληθὲν αὐτῷ παρὰ τούτου ποσὸν δώρου.

στ) Ἐν περιπτώσει συρροῆς συντάξεων παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. κατ' ἐφαρμογὴν τῆς παραγράφου 4 τοῦ ἄρθρου 29 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951, ὡς αὕτη ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ νόμου 4476/1965, τὸ δῶρον ὑπολογίζεται ἐπὶ τῆς μεγαλυτέρας συντάξεως.

ΙΙ. Κατ' ἐξαίρεσιν ἐν περιπτώσει συρροῆς συντάξεων ἢ βοηθήματος ἐκ πλειόνων 'Ασφαλιστικῶν 'Οργανισμῶν, ἐξ ὧν ὁ εἷς λόγῳ οἰκονομικῆς ἀδυναμίας δὲν καταβάλλει τὸ ὑπὸ τῆς παρούσης προβλεπόμενον δῶρον εἰς οὐδένα τῶν συνταξιούχων του, τοῦτο καταβάλλεται ὑπὸ τοῦ ἑτέρου 'Οργανισμοῦ ἢ τῶν ἑτέρων 'Οργανισμῶν κατὰ τὰ ἐν τοῖς ἐδαφίοις δ', γ' καὶ δ' τῆς προηγουμένης παραγράφου Ι ὁριζόμενα.

ΙΙΙ. Εἷς ἕκαστον τῶν ὑπὸ τῶν 'Οργανισμῶν Κοινωνικῆς 'Ασφαλίσεως, ἁρμοδιότητος τοῦ 'Υπουργείου 'Εργασίας, ἐπιδοτουμένων ἢ ἐπιδοτηθέντων λόγῳ ἀσθενείας ἠσφαλισμένων κατὰ τὸ ἀπὸ 25 Δεκεμβρίου 1967 μέχρι καὶ 20 'Απριλίου 1968 χρονικὸν διάστημα θὰ καταβληθῇ ὡς δῶρον ποσὸν ἴσον πρὸς ἓν ἡμερήσιον ἐπίδομα ἀσθενείας ὑπὲρ ἕκαστον ἐνναήμερον ἐπιδοτηθείσης ἀσθενείας, ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ ἀπὸ 25 Δεκεμβρίου 1967 μέχρι καὶ 20 'Απριλίου 1968 χρονικοῦ διαστήματος, μὴ ἐπιτρεπομένης πάντως τῆς καταβολῆς ὡς δώρου ποσοῦ ὑπερβαίνοντος τὰ 13 ἡμερήσια ἐπιδόματα ἀσθενείας. Διὰ χρονικὸν διάστημα μικρότερον τοῦ ἡμίσεος καταβάλλεται ἀνάλογον κλάσμα.

Ὡς ἐπίδομα διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τοῦ κατὰ τὰ ἀνωτέρω δώρου νοεῖται τὸ παρ' ἑκάστου ἐπιδοματούχου λαμβανόμενον ἡμερήσιον ἐπίδομα ἀσθενείας μετὰ τῶν τυχὸν ἐπὶ τούτου προσαυξήσεων (λόγῳ ἡνιατώσεως κλπ).

ΙΥ. Ἡ καταβολὴ τοῦ περὶ οὗ ἡ παροῦσα δώρου θέλει ἀρχίσει ἀπὸ τῆς 10ης 'Απριλίου 1968.

Υ. Τὸ δῶρον, περὶ οὗ ἡ παροῦσα, ἀπαλλάσσεται πάσης ὑπὲρ τοῦ Δημοσίου καὶ τρίτων κρατήσεως, ὡς καὶ ὑπὲρ οἱουδήποτε 'Οργανισμοῦ Κοινωνικῆς 'Ασφαλίσεως ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν, ὑποκείμενον μόνον κατὰ περίπτωσιν εἰς τὸν φόρον εἰσοδήματος καὶ τὸ ἀναλογοῦν τέλος χαρτοσήμου, ἐφ' ὅσον ἐξ εἰδικῆς διατάξεως δὲν προβλέπεται ἀπαλλαγὴ ἀπὸ τούτου.

ΥΙ. Τὸ ὑπὸ τῆς παρούσης προβλεπόμενον δῶρον χορηγεῖται, ἐφ' ὅσον καὶ ἐν ᾧ μέτρῳ ἐπιτρέπει τοῦτο ἡ οἰκονομικὴ κατάστασις ἑκάστου 'Οργανισμοῦ.

Πάντως ἡ μὴ χορήγησις τοῦ ὅλου ἢ μέρους τοῦ δώρου εἶναι δυνατὴ μόνον μετὰ ἠιολογημένην ἀπόφασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ οἰκείου 'Οργανισμοῦ, ἐγκριθησομένην ὑφ' ἡμῶν κατὰ τὴν παράγραφον 2 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 4577/1966.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς 'Εφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν 'Αθήναις τῇ 6 'Απριλίου 1968

—

Διορθώσεις ἡμαρτημένων

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 70 τῆς 4 'Απριλίου 1968)

Εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 87/1968 ἓ.δ. «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν ἄρθρων 2, 3, 4, 5, 6, 7 καὶ 8 τοῦ ἀπὸ 5/28.1.1955 ἓ.δ. «περὶ ἐγκρίσεως τοῦ Κανονισμοῦ Παροχῶν τοῦ Ταμείου 'Ασφαλίσεως 'Επαγγελματιῶν καὶ Βιοτεχνῶν 'Ελλάδος καὶ προσθήκης διατάξεως εἰς τὸ ἄρθρον 16 τῆς ὑπ' ἀριθ. 12566/Σ5904/9.3.1940 ἀποφάσεως τοῦ 'Υπουργοῦ 'Εργασίας «περὶ ἐγκρίσεως Κανονισμοῦ τρόπου ἐπαγωγῆς εἰς τὴν ἀσφάλισιν καὶ εἰσπράξεως τῶν πόρων τοῦ Τ.Ε.Β.Ε., δημοσιευθὲν εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 25/3.2.1968 Φ.Ε.Κ. τεῦχος Α' (*), ἐπέρχονται αἱ κάτωθι διορθώσεις.

Α) 'Αντὶ τοῦ ἐσφαλμένως δημοσιευθέντος εἰς τὸ ἄρθρον 3 «Ἡ παράγραφος 1 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ἀπὸ 5/28.1.1955 ἓ.δ. καὶ ἡ παράγραφος 3 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου καὶ ἓ. δ)τος, ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἀπὸ 31.1/21.1.1956 ἓ.δ., ἀντικαθίστανται ὡς ἀκολούθως», τίθεται τὸ ὀρθόν: «Ἡ παράγραφος 1 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ἀπὸ 5/28.1.1955 ἓ. δ)τος καὶ ἡ παράγραφος 2 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου νϛ ἓ. διατάγματος, ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἀπὸ 31.1/21.1.1956 ἓ. διατάγματος ἀντικαθίστανται ὡς ἀκολούθως»:

Β) 'Αντὶ τοῦ ἐσφαλμένως δημοσιευθέντος εἰς τὸ ἄρθρον 8 «Καθυστερημέναι εἰσφοραὶ πέραν τοῦ μηνὸς ἀφ' ἧς αὗται κατέστησαν ἀπαιτηταὶ ὑπολογίζονται βάσει τῆς ἀντιστοίχου εἰσφορᾶς τῆς οἰκείας κλάσεως τῆς ἰσχυούσης κατὰ τὸν χρόνον τῆς καταβολῆς των, ἀπαλλάσσονται ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει παντὸς τέλους καθυστερήσεως», τίθεται τὸ ὀρθόν: «Καθυστερημέναι εἰσφοραὶ πέραν τοῦ μηνὸς ἀφ' ἧς αὗται κατέστησαν ἀπαιτηταὶ ὑπολογίζονται βάσει τῆς ἀντιστοίχου εἰσφορᾶς τῆς οἰκείας κλάσεως τῆς ἰσχυούσης κατὰ τὸν χρόνον τῆς καταβολῆς των, ἀπαλλασσόμεναι ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει παντὸς τέλους καθυστερήσεως».

(*) ΕΕΔ 27, 249.

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

Τεκμαρτὰ ἡμερομίσθια

(Δι' ἀσφαλιστικὰς εἰσφορὰς πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. καὶ σχέσεις πρὸς ἄλλας διατάξεις)

Ὑπὸ τῆς **Συντάξεως**

Ἀνωτέρω, σελ. 441, δημοσιεύεται ἀπόφασις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ι.Κ.Α. περὶ καταταξεως εἰς μισθολογικὰς κλάσεις τεκμαρτῶν ἡμερομισθίων τῶν μὲ κυμαινομένας ἀποδοχὰς μισθωτῶν δι' ἀσφαλιστικὰς εἰσφορὰς πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. κατὰ τὸ ἔτος 1968.

Ἡ ἀπόφασις αὕτη ἐξεδόθη νομίμως, χωρὶς νὰ ἀπαιτῆται ἡ δημοσίευσις της εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως. (Ἴδετε Α.Π. 10/1961, ΕΕΔ 20, 223).

Δεδομένου ὅτι τὸ περιεχόμενον τῆς ἀποφάσεως αὐτῆς ἐκτείνεται καὶ πέραν τοῦ ἐνδιαφέροντος τῶν ἀσφαλιστικῶν πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. εἰσφορῶν διὰ τὴν ἐφαρμογὴν διατάξεων τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου χρησιμεύουν αἱ ἀκόλουθοι σημειώσεις:

Κατὰ τὸ ἄρθρον 5 τοῦ νόμου 3198/1965 περὶ καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας (ΕΕΔ 22, 66, ἔνθα κωδικοποίησις τῶν ἰσχυουσῶν περὶ καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας διατάξεων) ἡ ἀποζημίωσις τῶν μισθωτῶν, τῶν ἀμειβομένων ἐπὶ ποσοστοῖς, κατ' ἀποκοπὴν ἢ μονάδα παρεχομένης ἐργασίας, ὑπολογίζεται βάσει τοῦ μέσου ὅρου τῶν ἀποδοχῶν αὐτῶν τῶν δύο τελευταίων πρὸ τῆς καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας μηνῶν. Πάντως τὸ ποσὸν ταύτης δὲν δύναται νὰ εἶναι κατώτερον τοῦ προκύπτοντος ἐπὶ τῇ βάσει τῆς μισθολογικῆς κλάσεως, εἰς ἣν κατατάσσονται κατὰ τὸ ἄρθρον 25 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων». (Ἴδετε τὴν διὰ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν.δ. 4104/1960, ΕΕΔ 19, 1155, τροποποίησιν τοῦ πίνακος ἀσφαλιστικῶν κλάσεων).

Ἐὰν λοιπὸν πρόκειται περὶ καταγγελίας σχέσεως ἐργασίας μισθωτοῦ, ὁ ὁποῖος ἀμείβεται μὲ κυμαινομένας ἀποδοχάς, ὡς ὁ δημοσιευόμενος πίναξ, δὲν δύναται ὁπωσδήποτε ἡ ἀποζημίωσίς του νὰ εἶναι κατωτέρα τοῦ ποσοῦ, τὸ ὁποῖον προκύπτει διὰ τῆς λήψεως ὑπ' ὄψιν ὡς ἡμερησίου μισθοῦ τοῦ τεκμαρτοῦ ἡμερομισθίου τοῦ πίνακος.

Ἡ ὑπόμνησις τῆς διατάξεως χρησιμεύει, διότι ἡ καταβολὴ ἐλλιποῦς ἀποζημιώσεως ἔχει ὡς συνέπειαν τὴν ἀκυρότητα τῆς καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας (ἄρθρον 5 § 3 νόμου 3198/1955).

Κατὰ τὸ ἄρθρον 3 § 1 τοῦ ἀ.ν. 539/1945 «περὶ χορηγήσεως κατ' ἔτος εἰς τοὺς μισθωτοὺς ἀδείων μετ' ἀποδοχῶν» (ΕΕΔ 19, 806) διὰ τοὺς μισθωτούς, τοὺς ἀμειβομένους ἐπὶ ποσοστοῖς εἰς βάρος τῶν πελατῶν τῶν ἐπιχειρήσεων, ὁ τρόπος προσδιορισμοῦ καὶ καταβολῆς εἰς αὐτοὺς τῶν ἀποδοχῶν, τῶν ὁποίων δικαιοῦνται κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀδείας, θέλει ὁρισθῇ διὰ διατάγματος, προκαλουμένου ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, μετὰ γνώμην τοῦ Συμβουλίου Ἐργασίας.

Κατὰ χρῆσιν τῆς ἀνωτέρω νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως ἐξεδόθη τὸ ἀπὸ 15.11.1949 διάταγμα «περὶ προσδιορισμοῦ τῶν ἀποδοχῶν κατὰ τὸν χρόνον τῆς κατ' ἔτος ἀδείας εἰς τοὺς μισθωτούς, τοὺς ἀμειβομένους ἐπὶ ποσοστοῖς εἰς βάρος τῶν πελατῶν τῶν ἐπιχειρήσεων» (ΕΕΔ 19,809).

Εἰς τὸ διάταγμα τοῦτο ὁρίζεται, ὅτι οἱ μισθωτοὶ οὗτοι, ἐφ' ὅσον τύχωσιν ἀδείας κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀ.ν. 539/1945, δικαιοῦνται κατὰ τὴν διάρκειαν αὐτῆς τῶν ἀποδοχῶν, αἵτινες καταβάλλονται παρὰ τῶν ἐπιχειρήσεων καὶ ἐξευρίσκονται πολλαπλασιαζομένου τοῦ ἑκάστοτε παρὰ τῷ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων καθοριζομένου τεκμαρτοῦ ἡμερομισθίου ἐπὶ τῶν ἀριθμῶν τῶν ἐργασίμων ἡμερῶν, αἱ ὁποῖαι περιλαμβάνονται εἰς τὴν χορηγηθεῖσαν εἰς αὐτοὺς ἄδειαν.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 21 τοῦ ν.δ. 2961/1954, ὡς ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ νόμου 3464/1955 (ΕΕΔ 15, 105), τὸ ποσὸν τοῦ ἐπιδόματος ἀνεργίας, προκειμένου περὶ ἐργατῶν, ὁρίζεται εἰς 40% καὶ προκειμένου περὶ ὑπαλλήλων εἰς ποσοστὸν 50% τοῦ τεκμαρτοῦ ἡμερομισθίου τῆς κλάσεως, εἰς ἣν κατατάσσεται ὁ ἠσφαλισμένος συμφώνως πρὸς τὰ ἐν ἄρθρῳ 25 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 ὁριζόμενα.

*

Ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ι.Κ.Α., καθωρίσθησαν καὶ τεκμαρτὰ ἡμερομίσθια διὰ τοὺς ὁδηγοὺς αὐτοκινήτων ταξί. Ὑπομιμνήσκεται διὰ τούτους ἡ εἰδικὴ διάταξις τοῦ ἄρθρου 8 § 3 τοῦ ν.δ. 3789/1957 (ΕΕΔ 16,1135), κατὰ τὴν ὁποίαν οἱ ὁδηγοὶ ἀγοραίων ἐπιβατικῶν αὐτοκινήτων (ταξί) (μετὰ μετρητοῦ ἢ μή), ἐφ' ὅσον δὲν τυγχάνουσι καὶ ἰδιοκτῆται ἢ συνιδιοκτῆται τοὐλάχιστον κατὰ τὸ ἥμισυ τοῦ αὐτοκινήτου, ἀδιαφόρως τοῦ τύπου, τῆς φύσεως ἢ τοῦ κόρους τῆς συμβάσεως ἢ τοῦ τρόπου τῆς ἀμοιβῆς των, ἀσφαλίζονται ὑποχρεωτικῶς εἰς τοὺς οἰκείους Ὀργανισμοὺς καθ' ὅλων τῶν κινδύνων, εἰς οὓς τὸ Ι.Κ.Α. διὰ τὸν κίνδυνον τῆς ἀσθενείας, διὰ τοῦ ποσοῦ τῆς ἐργοδοτικῆς εἰσφορᾶς ὑπολογιζομένου τοῦ ἰδιοκτήτου τοῦ αὐτοκινήτου. (Περὶ τῆς συμβάσεως ὡς ἐξηρτημένης ἐργασίας τῶν ὁδηγῶν ταξὶ Ἴδετε Α.Π. 542/1967, ΕΕΔ 26, 1445, ἔνθα σημειώσεις μας).

Ἡ αὐτὴ ἀπόφασις προβλέπει καὶ διὰ τοὺς παραγωγοὺς (πλασιὲ) τῶν ἐπιχειρήσεων. Τοῦτο, ἐφ' ὅσον εἶναι δυνατὴ ἡ ἀσφάλισις αὐτῶν εἰς τὸ Ι.Κ.Α. (Ἴδετε περὶ τοῦ θέματος Ἐγκύκλ. Ι.Κ.Α. ἐν ΕΕΔ 24, 45, 433, Σ.Ε. 792/1965, ΕΕΔ 24, 811).

Δικαστικαὶ εἰδήσεις

Διὰ προσφάτου ἀποφάσεως τοῦ Β' Τμήματος τοῦ Ἀρείου Πάγου παρεπέμφθη εἰς τὴν Ὁλομέλειαν τοῦ Ἀρείου Πάγου, ὡς γενικωτέρου ἐνδιαφέροντος, τὸ ζήτημα ἂν τὸ δικαίωμα τῆς ἀπεργίας ἀνήκῃ μόνον εἰς τὰ ὠργανωμένα ἐπαγγελματικὰ σωματεῖα.

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Διεύθυνσις
ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Σύνταξις
ΤΑΣΟΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Τόμος 27ος - Τεύχος 9ον (639)

Ἀθῆναι, 1 Μαΐου 1968

Ο ΜΟΝΟΜΕΡΗΣ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΕΝ ΤΗ ΣΥΜΒΑΣΕΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ὑπὸ τοῦ κ. ΑΝΤΩΝΙΟΥ Ι. ΒΑΓΙΑ, Δ.Ν., Δικηγόρου

1. Ἡ σύμβασις ἐξηρτημένης ἐργασίας, σύμβασις διαρκής, εἶναι ἐπιδεκτική, ἀφ' ἧς τεθῇ εἰς ἐφαρμογήν, περαιτέρω διαπλάσεως. Ἐξελισσομένη διέρχεται ἀπὸ στάδια, τὰ ὁποῖα ἐνδεχομένως δὲν εἶχον προβλεφθῇ κατὰ τὴν συστατικὴν τῆς ἐννόμου σχέσεως σύμπτωσιν βουλήσεων. Ἡ πορεία αὐτή, καθ' ὃ μέρος συνιστᾷ παρέκκλισιν ἢ συμπλήρωσιν τῶν ἀρχῆθεν συμφωνηθέντων, χαράσσεται δεδαίως ἀπὸ κοινοῦ ὑπὸ τῶν συμβαλλομένων μερῶν, οὐχὶ σπανίως ὅμως ἓν μόνον τούτων, ὁ μισθωτὸς ἐργασίας - ἐργοδότης, ἐμφανίζεται περιβεβλημένος ἐξουσίαν νὰ ἐπέμβῃ μονομερῶς εἰς τὴν ἐξέλιξιν τῆς συμβάσεως. Ἡ ἐξουσία του αὐτή, ἡ ὁποία ἐν πάσῃ περιπτώσει δὲν ἀποκλείεται νὰ ἔχῃ συμβατικὴν τὴν προέλευσιν, δυνατὸν νὰ ἀναφέρηται εἰς αὐτὸ τοῦτο τὸ ἀντικείμενον τῆς παροχῆς ἢ εἰς τοὺς ὅρους, ὑφ' οὓς θὰ χωρήσῃ ἡ ἐκπλήρωσις τῆς ἐνοχῆς. Ἀνάλογον, ἀλλ' ἀνάστροφον φαινόμενον μονομεροῦς προσδιορισμοῦ στοιχείων τῆς παροχῆς, παρατηρεῖται καὶ εἰς τὴν συγγενῆ μίσθωσιν ἀνεξαρτήτων ὑπηρεσιῶν, ὅπου οἱ ὅροι ἐκπληρώσεως εἶναι ἐν πολλοῖς προϊὸν τῆς βουλήσεως τοῦ ἐκμισθωτοῦ.

Ἐν τῇ συμβάσει ἐργασίας εἰδικώτερον, ὁ ἐργοδότης δυνατὸν νὰ καθορίζῃ μονομερῶς, ἐντὸς τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου καὶ τῆς συμβάσεως διαγραφομένων πλαισίων, διάφορα στοιχεῖα τῆς παροχῆς, ἤτοι νὰ προσδιορίζῃ τὴν ὥραν ἐνάρξεως καὶ παύσεως τῆς ἐργασίας, νὰ ἀποφασίζῃ τὴν ἐκτέλεσιν ὑπερωριακῆς τοιαύτης, νὰ καθορίζῃ τὸν χρόνον λήψεως τῆς δικαιουμένης ἀδείας, νὰ μετακινῇ τὸν μισθωτὸν ἐντὸς τοῦ καταστήματος ἢ τοῦ ἐργοστασίου ἢ νὰ τὸν μεταθέτῃ εἰς ἄλλην ἐγκατάστασιν τῆς ἐπιχειρήσεως, νὰ ἐνεργῇ προαγωγάς.

2. Τοιαῦται περιπτώσεις ἐμφανίζονται μὲ μεγάλην συχνότητα εἰς τὴν ζωὴν τῶν ἐπιχειρήσεων καὶ, κατ' ἀκολουθίαν, εἰς τὴν δικαστηριακὴν πρακτικήν. Θὰ ἐξετασθοῦν εἰς τὰ ἑπόμενα κυρίως διὰ μέσου τῶν νεωτέρων δικαστικῶν ἀποφάσεων, μάλιστα δὲ τοῦ Ἀρείου Πάγου, αἱ ὁποῖαι ἀντικατοπτρίζουν τὰς σήμερον κρατούσας ἀντιλήψεις. Δὲν εἶναι δεδαίως δυνατὸν νὰ γίνῃ εἰς τὰ πλαίσια τοῦ παρόντος διεξοδικὴ μελέτη τῶν πολυαρίθμων καὶ ποικίλων ἐπὶ μέρους προβλημάτων, τὰ ὁποῖα ἀνακύπτουν εἰς κάθε βῆμα. Θὰ καταβληθῇ προσπάθεια νὰ συναχθοῦν, ἐκ τῆς ἀναλύσεως τῆς νομολογίας, μόνον γενικοί τινες κανόνες, οἱ ὁποῖοι διέπουν τὸν μονομερῆ προσδιορισμὸν τῆς παροχῆς ἐν τῇ συμβάσει ἐργασίας.

Ἡ φύσις τοῦ θέματος προκαλεῖ ἰδιαίτερον ἐνδιαφέρον. Γενεσιουργὸς ἐρίδων καὶ ἀμφισβητήσεων, ὁ μονομερὴς προσδιορισμὸς τῆς παροχῆς ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ἀφ' ἑνὸς μὲν ἀποτελεῖ ἔκφανσιν τοῦ ἐργατικοῦ δικαίου μὲ ἰδιάζουσαν σημασίαν διὰ τὴν ὀργάνωσιν καὶ λειτουργίαν τῆς ἐπιχειρήσεως, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἀναφέρεται ἀμέσως εἰς τὴν νομικὴν κατάστασιν τοῦ μισθωτοῦ ἐν τῇ ἐπιχειρήσει, μὲ πιθανὸν πάντοτε τὸν κίνδυνον αὐθαιρεσιῶν εἰς βάρος του.

Ὑπὸ τὰς δύο αὐτὰς ἀπόψεις, τῆς ἐπιχειρήσεως καὶ τοῦ ἐργαζομένου, θὰ ἐρευνηθῇ κατωτέρω τὸ ζήτημα, γενομένου ἐν ἀρχῇ λόγου περὶ τῶν δικαιωμάτων τοῦ ἐργοδότου,

ἐν συνεχείᾳ δὲ περὶ τῆς προστασίας τοῦ μισθωτοῦ.

I. Τὰ δικαιώματα τοῦ ἐργοδότου

3. Εἰς ἃς περιπτώσεις δύναται ὁ ἐργοδότης νὰ ἐπιδρᾷ εἰς τὴν ἐξέλιξιν τῆς συμβάσεως ἄνευ συμπράξεως τοῦ ἀντισυμβαλλομένου μισθωτοῦ, ἀντλεῖ τὴν ἐξουσίαν του αὐτὴν εἴτε ἐκ τῆς προγενεστέρας συγκαταθέσεως τούτου, εἴτε ἐξ εἰδικῆς τινος κανονιστικῆς διατάξεως (Α). Ἀλλ' ἡ προσφυγὴ εἰς τὰς πηγὰς αὐτὰς δὲν εἶναι πάντοτε ἀναγκαία, ἀναπληρουμένη διὰ τῆς ἐπικλήσεως τοῦ λεγομένου διευθυντικοῦ δικαιώματος (Β). Ἡ νομολογία ἀναφέρεται συχνότατα κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη εἰς τὸ δικαίωμα τοῦτο.

4. Α. Ἐπὶ πάσης συμβάσεως δύνανται οἱ συμβαλλόμενοι νὰ συμφωνήσουν, ὅτι ὡρισμένα στοιχεῖα τῆς παροχῆς θὰ προσδιορισθοῦν μεταγενεστέρως ὑπὸ τοῦ ἑνὸς ἐξ αὐτῶν. Εὐρεῖα ἐφαρμογὴ τῆς εὐχερείας ταύτης γίνεται εἰς τὴν σύμβασιν ἐξηρτημένης ἐργασίας, κατὰ κανόνα ὑπὲρ τοῦ ἐργοδότου. Ἡ σχετικὴ συμφωνία δύναται νὰ εἶναι ρητὴ ἢ σιωπηρὰ ἢ νὰ προκύπτῃ ἐκ τῆς προσχωρήσεως τοῦ ἐργαζομένου εἰς ἐσωτερικὸν κανονισμὸν ἐργασίας περιέχοντα ἀναλόγους ὅρους.

Ἡ πρακτικὴ αὐτὴ ἐπεβλήθη εἰς τὰς συναλλαγὰς ἐκ τοῦ χαρακτῆρος τῆς ἐπιχειρήσεως ὡς κοινότητος κατευθυνομένης ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ἢ τῶν ὀργάνων του, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῆς ἀνάγκης νὰ προσαρμόζωνται ὁ ρυθμὸς καὶ ὁ τρόπος λειτουργίας της εἰς τὰς παντοειδεῖς συνθήκας, αἱ ὁποῖαι ἐπηρεάζουν τὴν οἰκονομικὴν ζωήν.

Τὰ νομικὰ ζητήματα, τὰ ὁποῖα ἀνακύπτουν ἐκ τοιούτων συμφωνιῶν, θὰ ἀντιμετωπισθοῦν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος περὶ ἀορίστου τῆς παροχῆς. Οὕτω ὁ ἐργοδότης ὀφείλει νὰ χωρήσῃ εἰς τὸν προσδιορισμὸν τῆς παροχῆς κατὰ δικαίαν κρίσιν· ἄλλως, ὡς καὶ εἰς περίπτωσιν καθυστερήσεως, ὑποκαθίσταται εἰς τὴν δήλωσιν τῆς βουλήσεώς του δικαστικὴ ἀπόφασις (371 Α.Κ.) (1).

Ἡ νομολογία διχάζεται ὡς πρὸς τὴν φύσιν τῆς δικαίας αὐτῆς κρίσεως. Πολλαὶ ἀποφάσεις τοῦ Ἀρείου Πάγου κρίνουν, ὅτι δὲν ἀποτελεῖ ἡ δικαία κρίσις νομικὴν ἔννοιαν, δι' ὃ ἀρνοῦνται τὸν ἀκυρωτικὸν ἔλεγχον τῆς ἐκτιμήσεως τοῦ δικαστοῦ τῆς οὐσίας περὶ τὴν ἐξενεχθεῖσαν ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου κρίσιν, ὡς καὶ τῆς ἀναπληρούσης ἐνδεχομένως αὐτὴν κρίσεως αὐτοῦ τοῦ δικαστοῦ (2). Ἄλλαι ὅμως ἀποφάσεις χαρακτηρίζουν τὴν δικαίαν κρίσιν τοῦ ἄρθρου 371 ὡς ἔννοιαν νομικὴν καὶ δέχονται ὅτι ἡ εἰς αὐτὴν ὑπαγωγὴ τῶν πραγματικῶν περιστατικῶν ὑπόκειται εἰς τὸν ἔλεγχον τοῦ Ἀρείου Πάγου (3).

Ἐὰν οἱ συμβαλλόμενοι παρέπεμψαν διὰ τὴν ἄρσιν τῆς ἀοριστίας εἰς τὴν ἀπόλυτον κρίσιν τοῦ ἐργοδότου, ἡ συμφωνία των εἶναι ἄκυρος (372 Α.Κ.), ἐπειδὴ δὲ κατὰ κανόνα δὲν καλύπτει ὁλόκληρον τὴν παροχήν, ἀλλ' ἀναφέρεται εἰς ὡρισμένα αὐτῆς σημεῖα, ἡ τύχη τῆς ὅλης συμβάσεως θὰ κριθῇ κατὰ τὸ ἄρθρον 181 Α.Κ. Δὲν θὰ θεωρηθῇ ὅμως ἄκυρος ἡ παραπομπὴ εἰς τὴν «ἀπόλυτον κρίσιν» τοῦ ἐργοδότου, ὅταν ἐκφρασθέντα οὕτω τὰ μέρη, δὲν ἠθέλησαν εἰμὴ νὰ ἀποκλείσουν τὴν σύμπραξιν τοῦ ἐργαζομένου. Τοῦτο βεβαίως εἶναι ζήτημα ἑρμηνείας τῆς συμβάσεως, συχνάκις ὅμως ὑπ' αὐτὴν τὴν ἔννοιαν γίνεται χρῆσις τοῦ ὅρου ἐν τῇ πράξει. Οὕτω, ὅταν συμφωνῆται, ὅτι ὁ ἐργοδότης δικαιοῦται νὰ ἀπασχολῇ τὸν ἐργαζόμενον «κατὰ τὰς ἀνάγκας τῆς ὑπηρεσίας καὶ νὰ μεταθέτῃ αὐτὸν ἀπὸ τῆς μιᾶς θέσεως εἰς ἑτέραν κατὰ τὴν ἀπόλυτον αὐτοῦ κρίσιν» (4). Ἀκυρότης θὰ ἐπέλθῃ, ἀντιθέτως, ὅταν οὐδεὶς περιορισμός, ὃν συνι-

(1) Α.Π. 17/1965, ΕΕΔ 1965, 350, Α.Π. 18/1965, ΕΕΔ 1965, 413, Α.Π. 291/1965, ΝοΒ 1966, 34.

(2) Α.Π. 248/1963, ΕΕΔ 1963, 814, Α.Π. 358/1963, ΕΕΔ 1963, 1258, Α.Π. 661/1963, ΕΕΔ 1964, 195, Α.Π. 182/1964, ΝοΒ 1964, 776 (μετὰ διεξοδικοῦ κριτικοῦ σχολίου *Α. Λίπσβατς*). Ἡ ἄποψις αὕτη τῆς νομολογίας εὑρίσκει σύμφωνον τὸν *Γ. Μπαλῆν*, Γεν. Ἀρχ. Ἐκδ. ζ', § 8, ἀριθ. 7.

(3) Α.Π.737/1963, ΝοΒ 1964, 468, Α.Π. 535/1964, ΕΕΔ 1964, 973. Οὕτω καὶ *Σούρλας*, ἐν ΕρμΑΚ, ἄρθρ. 371, ἀριθ. 18α. Τὸ ζήτημα παρεπέμφθη ἤδη εἰς τὴν Ὁλομέλειαν τοῦ Ἀρείου Πάγου διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 737/1967 ἀποφάσεως (ΕΕΔ 1968, 210).

(4) Πρβλ. Α.Π. 250/1963, ΕΕΔ 1963, 1046.

στοῦν π.χ. αἱ ὑπηρεσιακαὶ ἀνάγκαι, ἔχῃ τεθῇ εἰς τὴν συμφωνηθεῖσαν ἀπόλυτον κρίσιν τοῦ ἐργοδότου.

4α. Δυσκόλως δύναται νὰ νοηθῇ περίπτωσις, καθ' ἣν ὁ προσδιορισμὸς στοιχείου τῆς παροχῆς ἐπαφίεται εἰς τὸν ἐργαζόμενον, ἐντὸς πάντοτε τῶν ὁρίων τοῦ νόμου. Συνηθέστερα εἶναι ἡ ἀνάθεσις τοιούτου ἔργου ὑπὸ τῶν συμβαλλομένων, καθ' ὃ ἔχουν δικαίωμα, εἰς τρίτον. Ἐν ἀμφιβολίᾳ ὁ προσδιορισμὸς πρέπει καὶ πάλιν νὰ γίνῃ κατὰ δικαίαν κρίσιν, ἄλλως ἀποφασίζει τὸ δικαστήριον (371 Α.Κ.). Ὁ νόμος ἐπιτρέπει παραπομπὴν εἰς τὴν ἀπόλυτον κρίσιν τοῦ τρίτου. Τούτου ἀρνουμένου ἢ ὀραδύνοντος, ἡ συμφωνία εἶναι ἄκυρος (373 Α.Κ.).

Ὁ τρίτος δύναται νὰ εἶναι ὁμάς προσώπων, χαρακτηριζομένη συνήθως ὡς συμβούλιον. Ἐν σιωπῇ τῶν μερῶν αἱ ἀποφάσεις τῶν συμβουλίων δύνανται νὰ λαμβάνωνται καὶ κατὰ πλειοψηφίαν (5). Ἡ ἰδιότης τοῦ τρίτου θὰ ἀναγνωρισθῇ ἰδίᾳ εἰς ὅσα ὑπηρεσιακὰ συμβούλια ἔχουν ἀνεξαρτησίαν γνώμης ἔναντι τοῦ ἐργοδότου καὶ λειτουργοῦν ὡς αὐτοτελῆ ὄργανα, τοῦτο δὲ ἀνεξαρτήτως τοῦ ζητήματος τῆς ἐκτάσεως τοῦ δικαστικοῦ ἐλέγχου ἐπὶ τῶν ἀποφάσεων τῶν συμβουλίων αὐτῶν, περὶ τοῦ ὁποίου ἀμέσως κατωτέρω (6).

5. Ἐπὶ μακρὸν ἐφιλοσόφει ἡ νομολογία τὰ ἄρθρα 371 ἐπ. Α.Κ. καὶ ἐπὶ ἐκείνων τῶν διατάξεων τῶν κανονισμῶν ἐργασίας, αἱ ὁποῖαι ἀναγνωρίζουν εἰς τοὺς ἐργαζομένους δικαίωμα προσαυξήσεως τοῦ μισθοῦ ἢ προαγωγῆς, ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν νὰ ἐμφανίσουν εὐδόκιμον ὑπηρεσίαν ὡρισμένης διαρκείας κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ ἐργοδότου ἢ ὀργάνου αὐτοῦ ἢ συμβουλίου (7). Ἐγένετο δεκτόν, ὅτι ὑπῆρχεν ἀοριστία τῆς παροχῆς, ἥτις ἔδει νὰ πληρωθῇ κατὰ τὴν κρίσιν ἀγαθοῦ ἀνδρός, διὰ τοῦτο δὲ ἡ εἰς ἐκτέλεσιν τῶν ἐν λόγῳ διατάξεων ἐκδηλωθεῖσα βούλησις ἐδουλήσεως ὑπέκειτο εἰς τὸν οὐσιαστικὸν ἔλεγχον τοῦ δικαστηρίου. Σημειωτέον ὅμως ὅτι, προκειμένου περὶ ἀποφάσεως ὑπηρεσιακοῦ συμβουλίου, ὁ οὐσιαστικὸς ἔλεγχος ἐχώρει μόνον ἐφ' ὅσον τὸ ὄργανον αὐτὸ εἶχεν ἱδρυθῇ ὑάσει μὴ κεκυρωμένου κανονισμοῦ ἢ ἡ γνώμη του εὑρίσκετο ὑπὸ τὴν ἐπιρροὴν τοῦ ἐργοδότου. Ἄλλως ἐξητάζετο μόνον ἡ ὕπαρξις παρανομίας ἐν τῇ λήψει τῆς ἀποφάσεως, περιλαμβανομένης καὶ τῆς κακῆς χρήσεως τῆς διακριτικῆς ἐξουσίας καὶ τῆς παραβάσεως τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ. (8).

Ἡ ἀντιμετώπισις τῶν περὶ τὴν οὐσιαστικὴν ἢ οἰκονομικὴν προαγωγὴν ζητημάτων ὑπὸ τὸ πρῖσμα τῶν διατάξεων περὶ ἀοριστίας τῆς παροχῆς ἐγκατελείφθη ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 550/1965 ἀποφάσεως τῆς Ὁλομελείας (9). Ἔκτοτε νομολογεῖται, ὅτι εἰς τὰς περιπτώσεις αὐτὰς δὲν ὁρίσταται ἀοριστία περὶ τὴν παροχήν, ἥτις εἶναι ἐπαρκῶς ὡρισμένη, ἀλλ' ἐν τῇ ἐπελεύσει ἀποτελεσμάτων τινῶν τῆς συμβάσεως (10). Πράγματι ἡ χορήγησις τῶν εὐεργετημάτων τῆς εὐδοκίμου ὑπηρεσίας ἤρτηται ἐκ τῆς ἐμφανίσεως ὑπὸ τοῦ ἐνδιαφερομένου τοιαύτης ὑπηρεσίας καὶ τῆς διαπιστώσεως αὐτῆς ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ἢ ὀργάνου τινός. Διαπιστοῦν, κατ' ἀκολουθίαν, τὸ δικαστήριον τὴν εὐδόκιμον ὑπηρεσίαν τοῦ μισθωτοῦ, δέον νὰ θεωρήσῃ - κατὰ τὰ ὁριζόμενα ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 207 § 1 Α.Κ. - πληρωθεῖσαν τὴν ἀναβλητι-

(5) *Ι. Καποδίστριας*, ἐν ΕρμΑΚ ἄρθρ. 652, 17. Κατὰ *Μπαλῆν* (Ἐνοχ. δ' ἔκδ. § 8, ἀριθ. 13), ἐὰν ὁ προσδιορισμὸς ἀνετέθη εἰς τρίτους πλείονας τοῦ ἑνός, ἐν ἀμφιβολίᾳ ἀπαιτεῖται ὁμοφωνία, ἄλλως ἀποφασίζει τὸ δικαστήριον. Παρατηρητέον ὅμως ὅτι προκειμένου περὶ συμβουλίου δὲν ὑπάρχει πλειονότης τρίτων, διότι τὰ πρόσωπα, τὰ ὁποῖα ἀπαρτίζουν τοῦτο, ἀποτελοῦν ἓν ἑνιαῖον σύνολον.

(6) Διὰ πλείονα περὶ τοῦ προσδιορισμοῦ τῆς παροχῆς ὑπὸ τρίτου ἐν τῇ μισθώσει ἐργασίας ἴδε *Ι. Καποδίστριαν*, ἔνθ' ἀν., ἀριθ. 16 ἐπ.

(7) Α.Π. 189/1963, ΕΕΔ 1963, 685, Α.Π. 17/1965, ΕΕΔ 1965, 350, Α.Π. 278/1965, ΕΕΔ 1965, 1121.

(8) Ἴδ. π.χ. Α.Π. 675/1957, ΕΕΔ 1958, 144. Ὁ Α.Π. ἀρνεῖται γενικῶς τὸν οὐσιαστικὸν ἔλεγχον τῶν ἀποφάσεων συμβουλίων, τὰ ὁποῖα λειτουργοῦν δυνάμει κεκυρωμένου κανονισμοῦ καὶ παρέχουν τὰ ἐχέγγυα ἀνεξαρτησίας γνώμης ἔναντι τοῦ ἐργοδότου. Διὰ πλείονα ἰδ. *Κ. Δημάκην*, Ὁ δικαστικὸς ἔλεγχος ἀποφάσεων ὑπηρεσιακῶν συμβουλίων, ΕΕΔ 1960, 1113 ἐπ. καὶ 1177 ἐπ.

(9) ΕΕΔ 1966, 80 μετὰ σχολίων *Κ. Δημάκη*.

(10) Α.Π. 161/1966, ΕΕΔ 1966, 601, Α.Π. 275/1966, ΕΕΔ 1966, 1058, Α.Π. 472/1966, αὐτόθι 1458, Α.Π. 477/1966, αὐτόθι 1460, Α.Π. 543/1966, ΕΕΔ 1967, 243, Α.Π. 210/1967, αὐτόθι 1140, Α.Π. 216/1967, αὐτόθι 1142.

κὴν αἵρεσιν ὡς πρὸς τὴν ἀναγνώρισιν τῆς ὑπηρεσίας ταύτης, παρὰ τὴν ἐνδεχομένως ἀντίθετον κρίσιν τοῦ ἁρμοδίου ὀργάνου, καὶ νὰ κηρύξῃ τὸν μισθωτὸν δικαιοῦχον τῶν ἐξ αὐτῆς ἀπορρεόντων εὐεργετημάτων. Ἐκτός, βεβαίως, ἐὰν προκύπτῃ, πρᾶγμα σπάνιον, ὅτι ἡ αἵρεσις ἔχει συμφωνηθῇ ἐξουσιαστική.

Τὰς περὶ ἀοριστίας τῆς παροχῆς διατάξεις ἐξακολουθοῦν νὰ ἐφαρμόζουν τὰ δικαστήρια κατὰ τὸν ἔλεγχον τῆς πειθαρχικῆς ἐξουσίας τοῦ ἐργοδότου, ὅταν δὲ ἀσκῆται αὕτη ὑπὸ πειθαρχικῶν συμβουλίων, ἐνεργοῦν καὶ πάλιν διαφόρου ἐκτάσεως ἔλεγχον ἐπὶ τῶν ἀποφάσεων αὐτῶν κατὰ τὰ ἀνωτέρω μνημονευθέντα κριτήρια (11). Ἐκ πρώτης ὄψεως φαίνεται, ὅτι ἐπιβάλλεται μία ἀναμιόνισις τῶν ἀρχῶν τοῦ ἐλέγχου τῶν ποινῶν, πρὸς ὅσα ἐκράτησαν προκειμένου περὶ προαγωγῶν, ἀλλ' εἰς τὴν πραγματικότητα τὰ δύο αὐτὰ προβλήματα ἀνήκουν εἰς σφαίρας διαφόρους: Ἐνῷ ἡ προαγωγὴ ἀποτελεῖ περίπτωσιν προσδιορισμοῦ τῆς παροχῆς, ἡ ἐπιβολὴ ποινῆς ἐμπίπτει εἰς τὴν δικαιοδοτικὴν ἐξουσίαν τοῦ ἐργοδότου.

6. Εἰς τὰς γνησίας περιπτώσεις ἀοριστίας τῆς παροχῆς καταλέγονται ἴδια ἐκεῖναι, καθ' ἃς ὁ ἐργοδότης δικαιοῦται νὰ προσδιορίζῃ μονομερῶς τὸ εἶδος τῆς παρασχετέας ἐργασίας, τὸν τόπον ἐκπληρώσεως τῆς συμβάσεως, τὴν ἡμερησίαν ἢ ἑβδομαδιαίαν διάρκειαν τῆς ἀπασχολήσεως.

Ρητὴ συμφωνία περὶ τοῦ δικαιώματος τοῦ ἐργοδότου νὰ προσδιορίζῃ ἑκάστοτε ποίαν εἰδικωτέραν ὑπηρεσίαν θὰ προσφέρῃ ὁ μισθωτὸς γίνεται συνήθως εἰς ἐπιχειρήσεις, ὅπου ἐκτελοῦνται διαφόρου φύσεως ἐργασίαι. Καὶ ἐν ἀμφιβολίᾳ ὅμως δέον νὰ γίνῃ δεκτόν, ὅτι ὁ προσλαμβανόμενος εἰς τοιαύτας ἐπιχειρήσεις ἀναδέχεται σιωπηρῶς, ὅπως ἐργασθῇ καθ' ὃν τρόπον θὰ ὑποδείξῃ ὁ ἐργοδότης, λαμβανομένων βεβαίως ὑπ' ὄψιν τῶν προσόντων καὶ ἱκανοτήτων του, ὡς καὶ τῶν συνθηκῶν, ὑφ' ἃς ἐκτελεῖται ἡ ἀρχικῶς ἀνατεθεῖσα εἰς αὐτὸν ἐργασία (12). Νομίμως, τέλος, ὁ ἐργοδότης ἐπιφυλάσσει αὐτῷ διὰ τῆς συμβάσεως τὸ δικαίωμα ἀναθέσεως εἰς ὑπάλληλον ὡρισμένου βαθμοῦ ὑπηρεσίαν, ἀντιστοιχοῦσαν εἰς βαθμὸν κατώτερον (13).

Δυνατὸν ἐπίσης νὰ ἀναγνωρισθῇ συμβατικῶς εἰς τὸν ἐργοδότην τὸ δικαίωμα, ὅπως προσδιορίζῃ ἑκάστοτε ἐλευθέρως τὸν τόπον ἐργασίας ἐντὸς τῆς αὐτῆς πόλεως ἢ καὶ εἰς ἄλλην πόλιν (14). Σιωπηρὰ συμφωνία τοῦ αὐτοῦ περιεχομένου εἶναι βεβαίως δυνατή, ἰδίᾳ ὅταν ἡ ἐπιχείρησις ἀσκῇ τὴν δραστηριότητά της κατὰ τὸν χρόνον τῆς προσλήψεως τοῦ μισθωτοῦ εἰς διαφόρους τόπους καὶ ἡ μετάθεσις εἶναι φαινόμενον σύνηθες διὰ τὸν ἀντίστοιχον ἐπιχειρηματικὸν κλάδον, ὡς συμβαίνει μὲ τοὺς ὑπαλλήλους τῶν Τραπεζῶν καὶ τοὺς ἐργαζομένους εἰς ἐπιχειρήσεις ἐκτελέσεως δημοσίων ἔργων (15). Κατ' ἄρθρον ἄλλως τε 320 Α.Κ. αἱ περιστάσεις, ὑφ' ἃς τελεῖ ἡ ἐνοχικὴ σχέσις, συνιστοῦν στοιχεῖα ἀποφασιστικὰ διὰ τὸν προσδιορισμὸν τοῦ τόπου τῆς παροχῆς. Ἐν πάσῃ περιπτώσει, εὐχερέστερον συνάγεται ὑποχρέωσις μεταβολῆς τόπου ἐργασίας - κατ' ἐφαρμογὴν ἐνδεχομένως καὶ τοῦ ἄρθρου 288 Α.Κ. - ὅταν δὲν συνεπάγεται αὐτὴ ἀλλαγὴν πόλεως. Ἐὰν ἡ ἐπιχείρησις μεταφερθῇ ἢ ἐπεκτείνῃ τὴν δραστηριότητά της μετὰ τὴν πρόσληψιν τοῦ μισθωτοῦ εἰς πόλιν διάφορον ἐκείνης, ἐν τῇ ὁποίᾳ ἦτο ἀρχικῶς ἐγκατεστημένη, δυσχερῶς δύναται νὰ ὑποστηριχθῇ, ὅτι ὁ μισθωτὸς ἀνέλαβε τὴν ὑποχρέωσιν νὰ ἐργασθῇ, ἔνθα ἡ νέα ἐγκατάστασις. Ρητὴ συναίνεσις τοῦ ἐργαζομένου ἀπαιτεῖται διὰ μετάθεσίν του εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν (ἐπιχ. ἄρθρου 7 § 2 ν. 2112 προστ. ὑπὸ ἄρθρ. ὁ ν. 4558/1930).

7. Ἡ σύμβασις ἐργασίας δύναται προσέτι νὰ παρέχῃ εἰς τὸν ἐργοδότην τὴν εὐχέρειαν τοῦ μονομεροῦς προσδιορισμοῦ τῶν ὡ-

(11) Ἐνδεικτικῶς Α.Π. 533/1964, ΕΕΔ 1964, 973, Α.Π. 629/1966, ΕΕΔ 1967, 157, ἰδία προσφάτως Ὀλ. Α.Π. 525/1967, ΕΕΔ 1968, 90, σχόλ. *Β. Βασιλείου*. Πρβλ. τοῦ αὐτοῦ, Δικαστικὸς ἔλεγχος ἀποφάσεων πειθαρχικῶν συμβουλίων, ΕΕΔ 1961, 1033 ἐπ. Ἀντίθετος πρὸς τὴν κρατοῦσαν ἄποψιν ὁ *Κ. Δημάκης*, ΕΕΔ 1960, 1183 ἐπ.

(12) Ὑποστηρίζεται, ὅτι τὸ εἶδος τῆς παρασχετέας ἐργασίας συνιστᾷ δεύτερον στοιχεῖον τῆς συμβάσεως: *Γ. Σχινᾶς*, Ἔννοια ἀποτελέσματα μεταβολῆς εἴδους ἐργασίας, ΕΕΔ 1964, 321. Ὀρθότερον εἶναι νὰ ἐρευνᾶται ἑκάστοτε ἡ βούλησις τῶν μερῶν.

(13) Α.Π. 435/1959, ΕΕΔ 1959, 1247. Περὶ τοῦ ἐπιβαλλομένου διὰ μονομεροῦς ἐνεργείας τοῦ ἐργοδότου κατωτ. ἀριθ. 22.

(14) Α.Π. 435/1959, ἔνθ' ἀνωτ., Α.Π. 250/1963, 1046, Α.Π. 382/1966, ΕΕΔ 1966, 981.

(15) Α.Π. 109/1956, ΕΕΔ 1956, 358. Πρβλ. *Ι. Καποδίστριαν*, ἐν ΕρμΑΚ ἐπ' ἄρθρ. 652, 31.

ρῶν ἡμερησίας ἐργασίας, ἀναλόγως τῶν ἀναγκῶν τῆς ἐπιχειρήσεως. Τὸ δικαίωμα αὐτὸ θὰ ἀσκηθῇ βεβαίως ἐντὸς τῶν περὶ ἀνωτάτων ὁρίων ἐργασίας καὶ νομίμων ὑπερωριῶν ἰσχυουσῶν ἑκάστοτε διατάξεων. Ἐφ' ὅσον μεταγενεστέρα αὔξησις τῶν ὡρῶν ἐργασίας, ἀποφασισθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου δυνάμει συμβατικοῦ ὅρου, δὲν ὑπερβαίνει τὸ νόμιμον ὡράριον, τὸ προσωπικὸν δὲν δικαιοῦται ἀμοιβῆς μείζονος ἐκείνης, ἥτις κατεβάλλετο δι' ἐλάσσονα ἐργασίαν [16]. Ἐκτός, βεβαίως, ἐὰν ρητῶς συνεφωνήθη, ὅτι ὁ ἀρχικὸς μισθὸς καλύπτει μόνον ὡρισμένης διαρκείας ἀπασχόλησιν. Ἐὰν παραστῇ ἔκτακτος ἀνάγκη ἐργασίας ἐπὶ πλέον τοῦ συμφωνηθέντος ἢ συνήθους ὡραρίου, ὁ ἐργοδότης ἔχει πλέον ἐκ τοῦ ἄρθρου 659 Α.Κ. τὸ δικαίωμα νὰ ἀξιώσῃ ταύτην, ὑπὸ τοὺς ἐν τῇ διατάξει αὐτῇ τεθειμένους ὅρους καὶ λοιποὺς νομίμους περιορισμούς (κατωτ. ἀριθ. 16).

8. Περιπτώσεις, ὡς ἡ τοῦ ἄρθρου 659 Α.Κ., καθ' ἃς ἐπαφίεται εἰς τὸν ἐργοδότην ὁ προσδιορισμὸς στοιχείου τῆς παροχῆς δυνάμει διατάξεως νόμου ἢ ἄλλης πηγῆς δικαίου, ὡς ἡ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας, δὲν εἶναι σπάνιαι εἰς τὸ ἐργατικὸν δίκαιον, ἀποτελοῦν μάλιστα μίαν τῶν ἰδιομορφιῶν του. Ἀναθέτει π.χ. ὁ νόμος εἰς τὸν ἐργοδότην τὸν καθορισμὸν τοῦ χρόνου, καθ' ὃν θὰ λάβῃ ὁ ἐργαζόμενος τὴν δικαιουμένην ἄδειαν (ἄρθρα 666 - 667 Α.Κ.), ὡς καὶ τῆς χρονικῆς περιόδου, καθ' ἣν θὰ ἐκτελέσῃ τὴν ὀκτάωρον ἐργασίαν (π.δ. τῆς 27-6/4-7-1932).

Ζήτημα ἐγεννήθη, ἐὰν θὰ ἐφαρμοσθοῦν καὶ εἰς τὰς περιπτώσεις τῶν τοιούτων διατάξεων αἱ περὶ ἀοριστίας τῆς παροχῆς κανόνες τοῦ Α.Κ., ἐὰν δηλαδὴ ὁ ἐργοδότης ὑποχρεοῦται νὰ ἀσκήσῃ τὰ δικαιώματά του κατὰ δικαίαν κρίσιν ἐλεγκτὴν ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου. Ἡ νομολογία ἀπαντᾷ ἀποφατικῶς, κρίνουσα ὅτι τὰ ἄρθρα 371 ἐπ. Α.Κ. καταλαμβάνουν μόνον τὰς ἐκ συμβάσεων ἐνοχάς [17]. Ἡ ἀποψις αὐτὴ κατεκρίθη ἐν τῇ θεωρίᾳ μὲ τὸ ἐπιχείρημα ὅτι αἱ διατάξεις αὐταί, ἀπορρέουσαι ἐκ τοῦ γενικῆς ἐφαρμογῆς κανόνος τοῦ ἄρθρου 288 Α.Κ., ἀφοροῦν τόσον τὰς ἐκ συμβάσεων, ὅσον καὶ τὰς ἐκ τοῦ νόμου ἐνοχάς· ἄλλως τε κατὰ τὸν προσδιορισμὸν τῆς παροχῆς πολλῶν ἐκ τοῦ νόμου ἐνοχῶν, π.χ. οἰκογενειακοῦ δικαίου, ὑπεισέρχεται, κατὰ τὰς παγίως κρατούσας ἀντιλήψεις, ἡ κρίσις ἀγαθοῦ ἀνδρός [18].

Αἱ αἰτιάσεις αὐταὶ εἶναι βάσιμοι. Τὸ ἐσφαλμένον τῆς νομολογιακῆς ἀπόψεως καθίσταται περισσότερον ἐμφανὲς εἰς ὅσας περιπτώσεις οἱ κανόνες περὶ προσδιορισμοῦ τῆς παροχῆς περιέχονται εἰς σύμβασιν κυρωθεῖσαν διὰ νόμου. Ἐὰν κατὰ τὴν σύμβασιν αὐτὴν τὰ μέρη εἶχον θελήσει ἀνέλεγκτον τὴν κρίσιν τοῦ ἐργοδότου, ἡ συμφωνία των θὰ ἦτο ἄκυρος. Δὲν εἶναι ἐπομένως λογικὸν νὰ ἰσχυροποιῆται διὰ τῆς ἐπιγενομένης ἐπεμβάσεως τοῦ νομοθέτου [19]. Ἐν πάσῃ δὲ περιπτώσει ἀποκλείεται ἐκ τῶν πραγμάτων ἔλεγχος τῆς κρίσεως τοῦ ἐργοδότου, ὅταν τοιαύτη εἶναι ἡ σαφὴς ἔννοια τῆς καθιερούσης τὴν ὁριστὴν παροχὴν διατάξεως [20].

9. Β. Ἀνεξαρτήτως τῆς συμβάσεως καὶ τῶν εἰδικῶν νομοθετικῶν καὶ ἄλλων διατάξεων ὁ ἐργοδότης δύναται, συμφώνως πρὸς τὰ γενικῶς παραδεδεγμένα, νὰ προβαίνῃ εἰς μονομερῆ προσδιορισμὸν τῆς παροχῆς ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ λεγομένου δ ι ε υ θ υ ν τ ι κ ο ῦ δ ι κ α ι ώ μ α τ ο ς ἢ, ἐπὶ τὸ ὀρθότερον, δ ι κ α ι ώ μ α τ ο ς δ ι ε υ θ ύ ν σ ε ω ς [21].

Οὐδεμία διάταξις τοῦ ἰσχύοντος δικαίου καθορίζει ἀμέσως τὸ περιεχόμενον τοῦ δικαιώματος αὐτοῦ. Εἰς τὴν νομολογίαν ἀπαντοῦν δύο ὁρισμοί, ὁ εἷς εὐρύτερος τοῦ ἑτέρου. Κατὰ μίαν ἄποψιν τὸ δικαίωμα διευθύνσεως συνίσταται εἰς τὴν ἐξουσίαν τοῦ ἐργοδότου, ὅπως, ὀργανώνων κατὰ τὸν προσφορώτερον τρόπον τὴν ἐπιχείρησίν του, καθορίζῃ τὸ εἶ-

---

(16) Πρωτοδικεῖον Ἀθ. 1190/1957, ΕΕΔ 1957, 1171.

(17) Α.Π. (Ὀλ.) 27/1959, ΕΕΔ 1959, 249, Α.Π. 373/1960, ΕΕΔ 1960, 912, Α.Π. 772/1964, ΕΕΔ 1965, 138.

(18) Ἰδ. *Κ. Δημάκην*, ΕΕΔ 1960, 1185 ἑπ.

(19) *Β. Βασιλείου*, σχόλ. εἰς Α.Π. 27/1959, ΕΕΔ 1959, 252.

(20) *Ι. Καποδίστριας*, Ἐνθ' ἀνωτ. ὑπ' ἄρθρ. 652, 15.

(21) Διευθυντικὸν δικαίωμα = ἓν δικαίωμα τοῦ διευθύνοντος· δικαίωμα διευθύνσεως = τὸ δικαίωμα τοῦ διευθύνειν. Χρῆσις τοῦ ὀρθοῦ ὅρου ἐγένετο παλαιότερον: Πρωτοδικεῖον Κορ. 6/1945, ΕΕΔ 1946, 178 Πρόλ. Τὸ «δικαίωμα διευθύνσεως» τοῦ ἐργοδότου καὶ ἡ μονομερὴς μεταβολὴ τῶν ὅρων τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἐπιμέλεια *Ι. Καποδίστρια*, ΕΕΔ 1942, 602.

δος, τὸν τόπον καὶ τὸν χρόνον παροχῆς τῆς ἐργασίας ἐντὸς τῶν πλαισίων τῶν κανόνων δικαίου καὶ τῆς συμβάσεως (22). Ἄλλαι ἀποφάσεις, πολυαριθμότεραι, διευρύνουν τὴν ἔννοιαν καὶ δέχονται, ὅτι τὸ δικαίωμα διευθύνσεως ἀναφέρεται εἰς τὴν ρύθμισιν παντὸς θέματος ἀναγομένου εἰς τὴν ὀργάνωσιν καὶ τὴν λειτουργίαν τῆς ἐπιχειρήσεως πρὸς ἐπίτευξιν τῶν ἐν γένει σκοπῶν της (23). Ὁ πρῶτος ὁρισμὸς ἀναφέρεται εἰς τὰς ἐργασιακὰς σχέσεις ἐν τῇ ἐπιχειρήσει, ἐνῶ ὁ δεύτερος καταλαμβάνει τὰς ἐξουσίας τοῦ διευθύνοντος ἐπὶ τῆς καθ' ὅλου πορείας τῆς ἐπιχειρήσεως, αἱ ὁποῖαι ὑπάρχουν δεδαίως καὶ ὑπόκεινται εἰς τὴν ἔννομον τάξιν, ὑπερακοντίζουν ὅμως τὰ πλαίσια τοῦ ἐργατικοῦ δικαίου. Παρουσιάζει τὸ πλεονέκτημα ὁ εὐρύτερος αὐτὸς ὁρισμός, ὅτι ἐκφράζει σαφέστερον τὴν ἀποστολὴν τοῦ δικαιώματος διευθύνσεως, τὴν ἐπίτευξιν δηλαδὴ τῶν σκοπῶν τῆς ἐπιχειρήσεως. Τὸ στοιχεῖον αὐτὸ ἀποδεικνύεται σπουδαῖος ὁδηγὸς διὰ τὸν προσδιορισμὸν τῶν ὁρίων ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματος (κατωτ. ἀριθ. 25).

Συμφώνως πρὸς τὰ ἀνωτέρω τὸ δικαίωμα διευθύνσεως δύναται νὰ ὁρισθῇ, ὑπὸ στενὴν ἔννοιαν, ὡς ἡ ὑπὸ τῆς ἐννόμου τάξεως ἀναγνωριζομένη εἰς τὸν ἐργοδότην ἐξουσία νὰ ρυθμίζῃ μονομερῶς ἐν τῇ συμβάσει ἐργασίας τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς παροχῆς, ἐφ' ὅσον δὲν προσκρούει εἰς ἀπαγορευσιν συμβατικῆς ἢ πολιτειακῆς προελεύσεως, ἐπὶ σκοπῷ ἐξυπηρετήσεως τοῦ ἐπαγγελματικοῦ συμφέροντος τῆς ἐπιχειρήσεως.

10. Ὡς νόμιμον δάσιν τοῦ δικαιώματος διευθύνσεως σειρὰ δικαστικῶν ἀποφάσεων ἐπικαλοῦνται τὸ ἄρθρον 652 Α.Κ. (24). Εἶναι ἀληθές, ὅτι τὸ παράτιτλον τοῦ ἄρθρου αὐτοῦ ἀναφέρεται εἰς τὰς «ὑποχρεώσεις τοῦ ἐκμισθωτοῦ ἐργασίας καὶ ὅτι τὸ δικαίωμα διευθύνσεως τοῦ ἐργοδότου ἀντικατοπτρίζεται εἰς τὰς ὑποχρεώσεις τοῦ ἐργαζομένου. Τὸ παράτιτλον ὅμως δὲν ἀνταποκρίνεται πρὸς τὸ κείμενον τῆς ἀντιστοίχου διατάξεως. Αὕτη πραγματεύεται περὶ τοῦ βαθμοῦ τῆς εὐθύνης τοῦ ἐκμισθωτοῦ κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς συμβάσεως (25), δὲν ἔχει δὲ σχέσιν μὲ τὸ δικαίωμα διευθύνσεως τοῦ μισθωτοῦ ἐργασίας. Ἡ ἐπιμέλεια, μεθ' ἧς ὀφείλει ὁ ἐργαζόμενος νὰ ἐκτελέσῃ τὴν ἀναληφθεῖσαν ἐργασίαν, ἀναφέρεται τὸ πολὺ εἰς τὴν συμμόρφωσιν πρὸς ὁδηγίας τεχνικῆς φύσεως, οὐχὶ δὲ καὶ εἰς ὀφειλομένην ὑποταγήν, ὁσάκις εὑρίσκεται ἐνώπιον μιᾶς τῶν πολλῶν ἐκφάνσεων τοῦ δικαιώματος διευθύνσεως.

Ὀρθότερον φαίνεται νὰ δεχθῶμεν, ὅτι τὸ δικαίωμα διευθύνσεως ἀποτελεῖ σήμερον γενικῶς παραδεδεγμένην ἀρχὴν τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου. Ὡρισμένα ἄλλως τε ἀποφάσεις δέχονται τὴν ὕπαρξίν του, χωρὶς νὰ ἀναφέρονται εἰς τὸ ἄρθρον 652 Α.Κ. ἢ εἰς ἄλλην διάταξιν τοῦ κειμένου δικαίου (26).

Ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ παρατηρεῖται ἀνάλογος τοποθέτησις. Οὕτω ἐν Γαλλίᾳ ἡ σιωπὴ τοῦ νομοθέτου δὲν ἐμπόδισε τὴν νομολογίαν καὶ τὴν ἐπιστήμην νὰ ἀναγνωρίσουν καὶ νὰ ἐπεξεργασθοῦν τὸ δικαίωμα διευθύνσεως (26α). Ἐν Γερμανίᾳ ὑπάρχει μὲν ρητὴ νομοθετικὴ καθιέρωσις διὰ τὰς σχέσεις ἐργασίας, αἱ ὁποῖαι διέπονται ὑπὸ τοῦ νόμου περὶ βιομηχανίας, γίνεται ὅμως δεκτόν, ὅτι τὰ αὐτὰ ἰσχύουν καὶ πέραν τοῦ πεδίου ἐφαρμογῆς τοῦ κειμένου τούτου, ἐπειδὴ τὸ δικαίωμα διευθύνσεως ἀπορρέει ἀπὸ αὐτὴν ταύτην τὴν ἔννοιαν τῆς σχέσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας (27).

11. Κατὰ ταῦτα καὶ ὅταν ἐλλείπῃ, ὡς

(22) Α.Π. 386/1964, ΕΕΔ 1964, 789. Πρβλ. *Ι. Καποδίστριαν*, ἔνθ' ἀν. ὑπ' ἄρθρ. 652, 12.

(23) Α.Π. 560/1962, ΕΕΔ 1963, 21, Α.Π. 455/1964, ΕΕΔ 1964, 1029, Α.Π. 489/1964, ΕΕΔ 1964, 972, Α.Π. 249/1967, ΕΕΔ 1967, 803.

(24) Α.Π. 489/1964, ἔνθ' ἀνωτ., Α.Π. 286/1965, ΕΕΔ 1965, 1167, Α.Π. 626/1967, ΕΕΔ 1968, 80.

(25) Τὴν ἀντίφασιν ἐπισημαίνει ὁ *Ι. Καποδίστριας*, ἔνθ' ἀν. ἄρθρ. 652, ἀριθ. 1. Ὡς πρὸς τὴν σχέσιν τῶν παροιτίτλων πρὸς τὸ κείμενον τοῦ Α.Κ., ἰδ. *Γ. Μπαλῆν*, Γεν. Ἀρχ. Ἑλλ. Δ' § 8, ἀριθ. 2.

(26) Α.Π. 365/1956, ΕΕΔ 1956, 828, Α.Π. 586/1964, ΕΕΔ 1964, 789.

(26α) P. Durand - R. Jaussaud, Traité de Droit du Travail t. I, 1947, ἀριθ. 348, 352 ἑπ., A. Brun - H. Galland, Droit du Travail, 1958, III, 98 καὶ Mise à jour 1962, σ. 136 ἑπ.

(27) GewO § 121: «Gesellen und Gehilfen sind verpflichtet den Anordnungen der Arbeitgeber in Beziehung auf die ihnen übertragenen Arbeiten und auf die häuslichen Einrichtungen Folge zu leisten; zu häuslichen Arbeiten sind sie nicht verbunden». Ἰδ. A. Hueck - H. - C. Nipperdey, Lehrbuch des Arbeitsrechts, b. I 6η ἔκδ. 1955 σ. 142 ἑπ., 217 ἑπ. Ρητὴν διάταξιν περιέχει καὶ ὁ ἰταλικὸς ἀστικὸς κῶδιξ ἐν ἄρθρῳ 2081.

παρ' ἡμῖν, διάταξις νόμου, δημιουργοῦσα τὸ δικαίωμα διευθύνσεως, δὲν στερεῖται τοῦτο πάσης νομικῆς θεμελιώσεως. Συμπορεύεται μὲ τὴν σύμβασιν ἐργασίας λόγῳ τῆς προσωπικῆς ἐξαρτήσεως τοῦ ἐργαζομένου, ἡ ὁποία τὴν χαρακτηρίζει, ἀποτελοῦν μίαν αὐτονόητον ἐξουσίαν τοῦ ἐργοδότου ([28]). Κατ' ἄλλην παρεμφερῆ διατύπωσιν, τὸ δικαίωμα διευθύνσεως θεμελιοῦται ἐπὶ τῆς ὑπαγωγῆς τοῦ μισθωτοῦ εἰς τὴν τάξιν τῆς ἐκμεταλλεύσεως ([29]). Εἶναι πράγματι ἀναγκαῖον νὰ ἀναγνωρισθῇ εἰς τὸν ἐργοδότην ἔναντι τοῦ προσωπικοῦ του κάποια ἐξουσία, ἐπιτρέπουσα εἰς αὐτὸν νὰ διοικῇ καὶ νὰ κατευθύνῃ τὴν ἐπιχειρηματικὴν μονάδα καὶ νὰ μορφοποιῇ τὴν κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον ἀόριστον ἐκ τῆς φύσεώς της παροχὴν τοῦ ἐργαζομένου.

Αἱ αἰτιολογίαι αὗται εἶναι ἐπαρκεῖς. Δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐπιστρατευθῇ διὰ τὴν στήριξιν τοῦ δικαιώματος διευθύνσεως καὶ ἡ συμπαρὰ θούλησις τῶν μερῶν. Ἐὰν τοιαύτη ὑπῆρχε θεμελίωσις, θὰ ἐχρειάζετο, ἑρμηνευομένης τῆς συμβάσεως, νὰ διαπιστοῦται ἑκάστοτε ὅτι ὁ ἐργαζόμενος ἀφῆκεν εἰς τὸν ἐργοδότην τὸν προσδιορισμὸν τῆς παροχῆς κατὰ τὸ ἐπίμαχον σημεῖον. Τοῦτο ὅμως δὲν εἶναι σύμφωνον μὲ τὴν νομολογιακὴν κατεύθυνσιν. Οὔτε δύναται νὰ νοηθῇ συναίνεσις τοῦ ἐργαζομένου τόσον γενική, ὅσαι αἱ ἐκδηλώσεις τοῦ δικαιώματος διευθύνσεως, δυναμένη ἄλλως τε νὰ ὁδηγήσῃ εἰς ἐξουδετέρωσιν τοῦ ἄρθρου 7 ν. 2112, ὁσάκις θὰ συνίστατο συγκατάθεσιν εἰς ὁλαπτικὴν μεταβολὴν τῆς συμβάσεως ([30]). Τὰ δικαστήρια τέλος προβαίνουν εἰς τὸν ἔλεγχον τῆς ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματος διευθύνσεως ὑπάσει στοιχείων μὴ ἐχόντων σχέσιν ἄμεσον μὲ τὴν σύμβασιν ἐργασίας, ὡς εἶναι τὸ συμφέρον ἢ ὁ σκοπὸς τῆς ἐπιχειρήσεως (κατωτ. ἀριθ. 25), ἀντιπαρέρχονται δὲ ἐν σιγῇ τὰ ἄρθρα 371 ἐπ. Α.Κ., τὰ ὁποῖα ἐφαρμόζουν ὁσάκις ὁ προσδιορισμὸς τῆς παροχῆς ἀφέθη εἰς τὸν ἐργοδότην, ρητῶς ἢ σιωπηρῶς, διὰ τῆς συμβάσεως.

12. Ὡς ἐκ τῆς φύσεως καὶ τοῦ σκοποῦ του τὸ δικαίωμα διευθύνσεως δύναται νὰ ἐκδηλωθῇ εἰς κάθε πτυχὴν τῆς συμβάσεως ἐργασίας, συνηθέστερον ὅμως ἀναφέρεται εἰς τὸ εἶδος τῆς παρασχετέας ἐργασίας (ἀριθ. 13), εἰς τὴν βαθμολογικὴν ἐξέλιξιν τοῦ μισθωτοῦ ἐν τῇ ἐπιχειρήσει (ἀριθ. 14), εἰς τὸν τόπον τῆς παροχῆς (ἀριθ. 15), εἰς τὴν ἡμερησίαν χρονικὴν διάρκειαν τῆς ἐργασίας (ἀριθ. 16).

13. Ἐὰν δὲν προσδιορίσθη κατὰ τὴν κατάρτισιν τῆς συμβάσεως τὸ εἶδος τῆς παρασχετέας ἐργασίας, ὁ ἐργοδότης ἔχει τὴν εὐχέρειαν νὰ ἀναθέτῃ εἰς τὸν μισθωτὸν πᾶσαν ἀπασχόλησιν ἐξυπηρετοῦσαν τὴν ἐπιχείρησιν ([31]). Ἐννοεῖται βεβαίως, ὅτι ἀπαράβλαπτα θὰ μείνουν ἐκ τῶν τοιούτων μεταβολῶν τὰ συμφέροντα τοῦ ἐργαζομένου, π.χ. ὡς πρὸς τὸ ὕψος τῶν ἀποδοχῶν - τῶν ὁποίων μάλιστα πιθανὸν νὰ ἐπιδάλλεται αὔξησις - ἢ τὴν βαρύτητα τῆς ἐργασίας (κατωτ. ἀριθ. 21 ἐπ.).

Ἡ ἐνέργεια τοῦ δικαιώματος διευθύνσεως ἐκδηλοῦται ἐντονώτερον εἰς ὡρισμένας περιπτώσεις, καθ' ἃς ἐπιτρέπεται εἰς τὸν ἐργοδότην νὰ ἀξιώσῃ ἐργασίαν διαφόρου τῆς ἀρχικῶς, ρητῶς ἢ σιωπηρῶς, συμφωνηθείσης. Τοιοῦτο τι βεβαίως ἀπαγορεύεται κατ' ἀρχὴν (361 ΑΚ), ἐν τούτῳ δὲ καταφαίνεται ἡ διορρυθμιὰ τῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ ἡ αὐτοτέλεια τοῦ δικαιώματος διευθύνσεως, ὅτι ἐφ' ὅσον εἰδικαὶ περιστάσεις καθιστοῦν ἀναγκαίαν διὰ τὴν ἐπιχείρησιν τὴν εἰς τὸ ἔξῆς ἐκτέλεσιν ἐργασίας διαφόρου ἐκείνης, ἡ ὁποία προβλέπεται ὑπὸ δεδομένης συμβάσεως ἐργασίας, ἐπιτρέπεται νὰ ἀναθέσῃ ὁ ἐργοδότης εἰς τὸν ἀντισυμβαλλόμενόν του τὴν ἄλλοίαν αὐτὴν ἀπασχόλησιν. Τοῦτο βεβαίως ἰσχύει, ἐφ' ὅσον τὰ νέα καθήκοντα τοῦ μισθωτοῦ δὲν συναπάγονται δι' αὐτὸν πρόσθετον ἐπιβάρυνσιν ἢ ὑλάδειαν. Δι' αὐτοῦ τοῦ τρόπου διατηρεῖται ἄρρηκτος ὁ ἀρχικὸς συμβατικὸς δεσμός, ἀποφεύγει δὲ ὁ ἐργαζόμενος τὸν κίν-

---

(28) *Π. Βεργοπούλος*, Παρατηρήσεις ἐπὶ τοῦ διευθυντικοῦ δικαιώματος τοῦ ἐργοδότου, ΕΕΔ 1956, 817-818.

(29) *Β. Βασιλείου*, ἐν Nikisch, Ἐργατικὸν Δίκαιον 1953, § 20α.

(30) Πρβλ. *Α. Μπουρδᾶ*, Ἡ μετάθεσις τοῦ μισθωτοῦ ὡς μονομερὴς ὁλαπτικὴ μεταβολὴ τῶν ὅρων τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ΕΕΔ 1947, 705. Περὶ τῆς συγκαταθέσεως εἰς ὁλαπτικὴν μεταβολὴν ἴδ. κατωτέρω ἀριθ. 29.

(31) Οὕτω ἡ Α.Π. 791/1964, ΕΕΔ 1965, 201, δέχεται, ὅτι ὑπάρχει ἔδαφος ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματος διευθύνσεως εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν οὔτε βαθμολογικὴ κατάταξις τῶν ἐργαζομένων βάσει κανονισμοῦ ὑφίσταται, οὔτε ἡ ἀτομικὴ σύμβασις καθορίζει τὴν φύσιν τῶν ὑπηρεσιῶν, εἰς ὑποχρεοῦται νὰ προσφέρῃ ἑκάλληλός της. Ἴδ. καὶ Α.Π. 626/1967, ΕΕΔ 1968, 80.

δυνον τῆς ἀπολύσεως ([32]).

Κατὰ μείζονα λόγον δύναται ὁ ἐργοδότης νὰ ἀξιώσῃ προσκαίρως ὑπηρεσίαν διάφορον, ἀλλ' ἰσοδύναμον τῆς συμφωνηθείσης, ὁσάκις ἐπιβάλλεται τοῦτο ἐξ ἐκτάκτων περιστάσεων (πρβλ. κατωτ. ἀριθ. 16).

14. Συναφὴς μὲ τὸ εἶδος τῆς προσφερομένης ἐργασίας εἶναι ἡ τοποθέτησις τοῦ μισθωτοῦ εἰς θέσιν ἀνωτέραν ἐκείνης, ἣν κατεῖχεν εἰς τὴν ἱεραρχίαν τῆς ἐπιχειρήσεως. Ὁ ἐργοδότης, φέρων μόνος τῆς εὐθύνην διὰ τὴν λειτουργίαν τῆς ἐπιχειρήσεως, ἔχει ἀναμφισβητήτως ἁρμοδιότητα νὰ κρίνῃ διὰ ποῖα ἔργα εἶναι κατάλληλος ἕκαστος τῶν ὑπαλλήλων του. Ἐπὶ πολυπληθοῦς προσωπικοῦ ἡ ἄσκησις τῆς ἁρμοδιότητος αὐτῆς ὑπόκειται συνήθως εἰς περιορισμοὺς ἐκ τῶν ἐσωτερικῶν κανονισμῶν καὶ περιέρχεται κατὰ κανόνα εἰς ὑπηρεσιακὰ συμβούλια, ὁπότε ἐφαρμόζονται κατὰ τὰ ἀνωτέρω (ἀριθ. 5) αἱ περὶ αἱρέσεως διατάξεις. Ἐν ἀνυπαρξίᾳ ὅμως ἐσωτερικοῦ κανονισμοῦ ἢ ἄλλων συμβατικῶν περιορισμῶν τὸ δικαίωμα διευθύνσεως ἀνακτᾷ πλήρη τὴν ἐνέργειάν του.

Ἡ ἐπιλογὴ τοῦ προακτέου μισθωτοῦ κεῖται τότε εἰς τὴν διάκρισιν τοῦ ἐργοδότου, ἡ ὁποία σταματᾷ μόνον ἐνώπιον τῶν γενικῶν φραγμῶν τῶν ἄρθρων 200, 288 καὶ 281 Α.Κ. ([33]). Περίπτωσις παραβιάσεως τῶν διατάξεων αὐτῶν ὑπάρχει καὶ ὅταν ἡ ἀποφασισθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου προαγωγὴ ἔχει δυσμενεῖς ἀνταναλλαστικὰς συνεπείας εἰς τὴν σύμβασιν ἐργασίας ἑτέρου μισθωτοῦ, ὀφισταμένου π.χ. ἠθικὴν μείωσιν ἐκ τῆς ὑπαγωγῆς του ὑπὸ τὸν ἔλεγχον τοῦ προαχθέντος. Ἀνακύπτει τότε θέμα ἐφαρμογῆς ὑπὲρ τοῦ ἀδικουμένου, ἐκτὸς ἄλλων διατάξεων, καὶ τῶν περὶ μονομεροῦς ὀλαπτικῆς μεταβολῆς τῆς συμβάσεως (κατωτ. ἀριθ. 29) ([34]).

15. Τὸ ζήτημα τῆς μεταθέσεως τοῦ μισθωτοῦ κατὰ τοὺς ὅρους τῆς συμβάσεως ἀντιμετωπίσθη ἤδη ἀνωτέρω (ἀριθ. 6). Τὴν ἐξουσίαν ὅμως πρὸς μετάθεσιν δὲν ἀντλεῖ ὁ ἐργοδότης μόνον ἐκ τῆς συμβάσεως, ἀλλὰ καὶ ἐκ τοῦ δικαιώματος διευθύνσεως, τοῦτο δὲ ὁσάκις ἡ σύμβασις οὐδὲν προέβλεψε περὶ μεταβολῆς τοῦ τόπου ἐργασίας, χωρὶς ὅμως καὶ νὰ ἀποκλείσῃ ταύτην. Ἀναγνωρίζεται οὕτω εἰς τὸν ἐργοδότην τὸ δικαίωμα νὰ μεταθέτῃ ὑπαλλήλους ἐν τῇ αὐτῇ πόλει ἀπὸ καταστήματος εἰς ἕτερον, ἐὰν τοῦτο ἐπιβάλλῃ τὸ συμφέρον τῆς ἐπιχειρήσεως, ἔστω καὶ ἂν τὸ νέον κατάστημα δὲν ὑφίστατο κατὰ τὴν πρόσληψίν των, ὁπότε ἀποκλείεται μᾶλλον ἡ ὕπαρξις σιωπηρᾶς συμφωνίας περὶ τοιαύτης μεταθέσεως ([35]).

Μετάθεσις εἰς ἑτέραν πόλιν, κατ' ἐνάσκησιν τοῦ δικαιώματος διευθύνσεως, εἶναι βεβαίως δυνατή, ἐπειδὴ ὅμως πολλὰ προβλήματα δημιουργεῖ διὰ τὸν ἐργαζόμενον μία τοιαύτη μετακίνησις, θὰ θεωρηθῇ ὡς μονομερὴς ὀλαπτικὴ μεταβολὴ τῆς συμβάσεως εὐκολώτερον ἀπὸ μίαν μετάθεσιν ἐν τῇ αὐτῇ πόλει ([36]).

16. Ὁ καθορισμὸς τοῦ ὡραρίου ἐργασίας ἀποτελεῖ μίαν τῶν βασικῶν ἐκδηλώσεων τοῦ δικαιώματος διευθύνσεως. Δεσμεύεται πάντως ὁ ἐργοδότης ἐκ τῶν σχετικῶν νομοθετικῶν καὶ ἄλλων διατάξεων, ὡς καὶ ἐκ τῆς συμβατικῶς καθορισθείσης ἡμερησίας ἢ ἑβδομαδιαίας διαρκείας τῆς ἐργασίας.

Οἱ ὅροι τῆς συμβάσεως ὑπογωροῦν ἐνώπιον τοῦ ἄρθρου 659 Α.Κ. (ἀνωτ. ἀριθ. 7) - ἀποτελοῦντος νομοθετικὴν καθιέρωσιν μιᾶς τῶν ἐκδηλώσεων τοῦ δικαιώματος διευθύνσεως - τὸ ὁποῖον ὁρίζει ὅτι ὁ ἐργαζόμενος ὑπογρεοῦται νὰ παράσχῃ ἐργασίαν ἐπὶ πλέον τῆς συμφωνηθείσης ἢ τῆς συνήθους, ἐὰν παραστῇ ἔκτακτος πρὸς τοῦτο ἀνάγκη. Ἡ ἐκτέλεσις τῆς ἐργασίας αὐτῆς θὰ γίνῃ βεβαίως

(32) Ἐγένετο δεκτόν, ὅτι δικαιοῦται ὁ ἐργοδότης ἐκ τοῦ δικαιώματος διευθύνσεως νὰ ἀναθέσῃ εἰς μωλεργάτην ἐργασίαν φορτοεκφορτοτοῦ σίτου, λόγῳ ἐλλείψεως ἢ περιορισμοῦ τῶν ἐργασιῶν τῆς εἰδικότητός των: Α.Π. 286/1965, ΕΕΔ 1965, 1167.

(33) Α.Π. 202/1965, ΕΕΔ 1965, 715, Α.Π. 749/1964, ΕΕΔ 1965, 343.

(34) Α.Π. 455/1964, ΕΕΔ 1964, 1029.

(35) Α.Π. 560/1962, ΕΕΔ 1963, 21.

(36) Ἡ Α.Π. 667/1962, ΕΕΔ 1963, 155, χωρὶς νὰ ἀναφέρεται εἰς τὴν σύμβασιν ἐργασίας, δέχεται, ὅτι ὁ ἐργοδότης δύναται νὰ μεταθέτῃ μισθωτὸν ἀπὸ πόλεως εἰς ἑτέραν βάσει τοῦ δικαιώματος διευθύνσεως. Ἐπρόκειτο ὅμως περὶ ὑπαλλήλων Τραπέζης, ἐκτὸς δὲ τοῦ ὅτι αἱ μεταθέσεις τραπεζιτικῶν εἶναι σύνηθες φαινόμενον καὶ οἱ ἐσωτερικοὶ κανονισμοὶ τῶν Τραπεζῶν προβλέπουν κατὰ κανόνα τὴν δυνατότητα μεταθέσεως, ὥστε εἰς τὴν προκειμένην περίπτωσιν τὸ δικαίωμα διευθύνσεως μᾶλλον ἐπεροφήθη ἀπὸ τὴν σύμβασιν ἐργασίας.

εντός των διαγραφομένων ὑπὸ τῆς καλῆς πίστεως ὁρίων, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν δικαιωμάτων τοῦ μισθωτοῦ, τηρουμένων δὲ καὶ τῶν διατάξεων περὶ ὡρῶν ἐργασίας καὶ νομίμων ὑπερωριῶν. Ὁ ἐργοδότης ὑποχρεοῦται, ἀντιστοίχως, ὅπως καταβάλῃ συμπληρωματικὴν ἀμοιβὴν διὰ τὴν ἐπὶ πλέον ἐργασίαν.

Ἐκ τῆς αὐτῆς διατάξεως ὑπάρχει ὑποχρέωσις τοῦ ἐργαζομένου νὰ προσφέρῃ ἐκτάκτως καὶ καθ' ὑπέρβασιν τῶν συνήθων χρονικῶν ὁρίων ὄχι μόνον ἐργασίαν ὁμοίαν τῆς προβλεπομένης ὑπὸ τῆς συμβάσεως, ἀλλὰ καὶ κατ' εἶδος διάφορον, ἐφ' ὅσον αὕτη δὲν ἀπαιτεῖ πρὸς τὴν ὑπηρεσιακὴν θέσιν καὶ τὴν ἀξιοπρέπειαν αὐτοῦ (37). Κατὰ τὰς συνήθεις ὥρας ἐργασίας καὶ ὁσάκις παρίσταται ἔκτακτος ἀνάγκη, δύναται νὰ ζητηθῇ παροχὴ ἐργασίας διαφόρου τῆς ὑπὸ κανονικὰς συνθήκας παρεχομένης, ὄχι πλέον ἐκ τοῦ ἄρθρου 659, ἀλλ' ἐκ τοῦ δικαιώματος διευθύνσεως συμφώνως πρὸς τὰ ἀνωτέρω (ἀριθ. 13) ἐκτεθέντα. Πράγματι τὸ ἄρθρον 659 Α.Κ. ἀναφέρεται σαφῶς εἰς ὑπέρβασιν τοῦ συμφωνηθέντος ἢ τοῦ συνήθους ὡραρίου ἐργασίας (38).

Πέραν τῆς περιπτώσεως ἐκτάκτου ἀνάγκης τοῦ ἄρθρου 659 Α.Κ. δικαιοῦται εὐλόγως ὁ ἐργοδότης νὰ προτείνῃ εἰς τὸν μισθωτὸν τὴν ἐκτέλεσιν ὑπερωριακῆς ἐργασίας μὴ περιεχομένης εἰς τὴν σύμβασιν, αὐτὸς δὲ μως εἶναι ἐλεύθερος νὰ ἀποδεχθῇ ἢ νὰ ἀποκρούσῃ τὴν πρότασιν. Ἀντιστοίχως ὁ ἐργοδότης δύναται, ἐκ τοῦ δικαιώματος διευθύνσεως, νὰ περιορίσῃ ἢ νὰ περικόψῃ ὑπερωριακὴν ἐργασίαν, μὴ προβλεπομένην ὑπὸ τῆς ἀρχικῆς ἢ ἐπιγενομένης συμφωνίας, ἔστω καὶ ἂν τοῦτο συνεπάγεται μείωσιν τῶν συνολικῶν ἀποδοχῶν τῶν ὑπερωριακῶς ἀπασχολουμένων. Ἡ κατάργησις τῆς ὑπερωριακῆς ἐργασίας δύναται νὰ εἶναι καὶ ἔμμεσος, ὡς συμβαίνει ὅταν μισθωτὸς μετατίθεται ἀπὸ τμήματος τῆς ἐπιχειρήσεως, εἰς τὸ ὁποῖον πραγματοποιεῖται ὑπερωριακὴ ἐργασία, εἰς ἕτερον, ὅπου δὲν ἐκτελεῖται τοιαύτη. Ἐκ μόνου τοῦ λόγου ὅτι ὁ μετατεθεὶς ὑπηρέτει εἰς εὐνοούμενον τμῆμα δὲν ἀποκτᾷ δικαίωμα ὅπως μὴ μετακινηθῇ ἐκ τούτου, ἵνα μὴ στερηθῇ τῶν προσθέτων ἐξ ὑπερωριῶν παροχῶν (39). Τὰ αὐτὰ θὰ ἰσχύσουν προκειμένου περὶ νυκτερινῆς ἐργασίας καὶ ἐργασίας καθ' ἑορτάς.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἐμφαίνεται, ὅτι ἡ ἄσκησις τοῦ δικαιώματος διευθύνσεως, καίτοι ἀμέσως ἀναφέρεται εἰς τὴν παροχὴν ἐργασίας, ἐπηρεάζει ἐνίοτε ἀνταναλλαστικῶς καὶ τὸ ὕψος τῆς καταβαλλομένης, ὡς ἀντιπαροχῆς, ἀμοιβῆς. Ἡ κατεύθυνσις τῆς μεταβολῆς δὲν ἀποκλείεται νὰ εἶναι ἀνοδική, ὡς π.χ. ὅταν ἀπόφασις τοῦ ἐργοδότου περὶ μετακινήσεως μισθωτοῦ συνοδεύεται ἀπὸ αὔξησιν τῶν ἀποδοχῶν του πρὸς ἀντιμετώπισιν ἀναγκῶν δημιουργηθεισῶν ἐκ τῆς νέας καταστάσεως (39α).

17. Τὰ ἀναπτυχθέντα περὶ τοῦ δικαιώματος διευθύνσεως ἄγουν εἰς τὸ συμπέρασμα, ὅτι ἀποτελεῖ τοῦτο μίαν τῶν ἐκδηλώσεων τῆς μερικῆς χειραφετήσεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀπὸ τὴν ἐπιρροὴν τοῦ ἀστικοῦ δικαίου. Διὰ τὰς ἀστικὰς συμβάσεις ἀλλοίωσις στοιχείου τῆς παροχῆς δὲν νοεῖται ἄνευ συμπτώσεως τῆς δουλήσεως τῶν μερῶν (361 Α.Κ.), διὰ νὰ ἐπιτραπῇ δὲ τροποποίησις ἀμφοτεροβαρῶς συμβάσεως παρὰ τὴν θέλησιν τοῦ ἀντισυμβαλλομένου, ἔθεσεν ὁ νομοθέτης τοὺς αὐστηροὺς ὅρους τοῦ ἄρθρου 388 Α.Κ.

Ἐπὶ τῆς συμβάσεως ἐργασίας οἱ κανόνες αὐτοὶ ἀτονοῦν μερικῶς. Ὡς ἤδη ἐξετέθη, ὁ ἐργοδότης δύναται νὰ διαμορφώνῃ σημεῖα τινὰ τῆς παροχῆς, χωρὶς νὰ ἀπαιτῆται διὰ τὸ νόμιμον τῆς ἐνεργείας του ἡ συναίνεσις τοῦ ἑτέρου μέρους ἢ ἡ συνδρομὴ ἔλως ἐξαιρετικῶν περιστάσεων. Ἀρκεῖ, ὅτι ἡ ἐνέργειά του ὑπαγορεύεται ὑπὸ τοῦ συμφέροντος τῆς ἐπιχειρήσεως. Ἐν νένει δὲ ἀναγνωρίζεται εἰς τὸν ἕνα τῶν συμβαλλομένων μία ἐλευθερία κινήσεων ἄγνωστος εἰς τὰ περισσότερα εἴδη τῶν συμβάσεων.

Ταῦτα ὅλως σὐδόλως σημαίνουν, ὅτι τὰ δικαιώματα τοῦ ἐργαζομένου θυσιάζονται, προ-

(37) Α.Π. 662/1967, ΕΕΔ 1968, 151.

(38) Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 659 Α.Κ., ἔχουσα ὡς προϋπόθεσιν ἀναγκαίαν τὴν ἐντὸς ὡρισμένων, συμπεριλαμβανομένων ἢ εἰθισμένων, χρονικῶν ὁρίων παροχὴν τῆς ἐργασίας, δὲν ἐφαρμόζεται ἐπὶ διευθετουμένων ἐπαλλήλων, διὰ τοὺς ὁποίους δὲν ὑφίστανται ὡρισμένα χρονικὰ ὅρια ἐργασίας (Α.Π. 150/1960, ΕΕΔ 1960, 461).

(39) Α.Π. 386/1964, ΕΕΔ 1964, 789. Ἴδ. καὶ κατωτ. ἀριθ. 20.

(39α) Εἰς τοὺς ἐκτὸς ἕδρας ἀποστελλομένους προσκαίρως δι' ἐργασίαν μισθωτοὺς καταβάλλεται, πλὴν τῶν ὁδοιπορικῶν ἐξόδων, καὶ πρόσθετος ἀποζημίωσις δι' ἑκάστην ἐκτὸς ἕδρας διανυκτέρευσιν. (Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας 21691/5.8.1946).

κειμένου νά εὐημερήσῃ ἡ ἐπιχείρησις. Τὸ ἰσχύον δίκαιον παρέχει ἀρκούσας ἐγγυήσεις κατὰ τῆς αὐθαιρεσίας τοῦ ἀντισυμβαλλομένου.

II. Ἡ προστασία τοῦ μισθωτοῦ

18. Ἡ μειονεκτική, κατὰ κανόνα, θέσις τοῦ μισθωτοῦ ἐναντι τοῦ ἐργοδότου ἐπιδεινοῦται συνήθως, ὅταν οὗτος προβαίνῃ εἰς μονομερῆ προσδιορισμὸν τῆς παροχῆς ἐργασίας κατ' ἐξουσίαν ἀναγνωριζομένην εἰς αὐτὸν ὑπὸ τῆς συμβάσεως ἢ πηγάζουσαν ἐκ τοῦ δικαιώματος διευθύνσεως. Ἡ ἀναγκαία εἰς τὸν ἐργαζόμενον προστασία ὀργανοῦται ὑπὸ τῆς ἐννόμου τάξεως κατὰ πρῶτον λόγον μὲ ἔρεισμα τὸ περιεχόμενον τῆς συμβάσεως ἐργασίας (Α). Ὡς ἄλλη βάσις χρησιμεύουν οἱ ἰσχύοντες ἀναγκαστικοὶ κανόνες δικαίου· πράγματι αἱ ἐξουσίαι τοῦ ἐργοδότου εὑρίσκουν τὰ ὅριά των εἰς τὰς κανονιστικὰς διατάξεις - ὡς αἱ καθιεροῦσαι τὴν ὑποχρέωσιν προνοίας - αἱ ὁποῖαι θεσπίζονται πρὸς τὸ συμφέρον τοῦ μισθωτοῦ ἢ τοῦ κοινωνικοῦ συνόλου. Πλέον ἐνδιαφέροντες ἐκ τῶν κανόνων αὐτῶν ἐμφανίζονται οἱ ἔχοντες γενικώτερον χαρακτῆρα, σκοποῦντες τὴν καλόπιστον ἐκτέλεσιν τῶν συμβάσεων καὶ τὴν περιφρούρησιν τῆς δημοσίας τάξεως καὶ τῶν χρηστῶν ἠθῶν (Β). Παρέχεται δι' αὐτῶν ἡ εὐχέρεια εἰς τὸν δικαστὴν νὰ ἀντιμετωπίσῃ τὸ πολύπλευρον δικαίωμα τοῦ ἐργοδότου πρὸς μονομερῆ προσδιορισμὸν τῆς παροχῆς διὰ λύσεων ποικίλων καὶ εὐκάμπτων, δυναμένων νὰ τύχουν ἐφαρμογῆς εἰς τὴν ἀπειρίαν τῶν ἐν τῇ ἐπιχειρήσει ἀναφαινομένων περιπτώσεων. Ἡ περὶ τὰς γενικὰς αἰτίας νομολογία συντελεῖ οὕτω εἰς τὴν χάραξιν τῶν εὐρυτέρων πλαισίων τῆς ἀσκήσεως τῶν ἀντιθέτων δικαιωμάτων τῶν μερῶν. Εἰδικώτεραι, τέλος, ἐπιταγαὶ τοῦ ἐργατικοῦ δικαίου, ὡς ἡ ἀρχὴ τῆς ἴσης μεταχειρίσεως, ἀσκοῦν ἀνασχετικὴν ἐπίδρασιν ἐπὶ τῶν μονομερῶν ἐνεργειῶν τοῦ ἐργοδότου (Γ). Ἀφ' ἑτέρου οὗτος τοὺς ἀνωτέρω περιορισμοὺς ἐπισύρει καθ' ἑαυτοῦ κυρώσεις, αἱ ὁποῖαι σκοπὸν ἔχουν τόσον τὴν ὁλικὴν, ὅσον καὶ τὴν ἠθικὴν ἱκανοποίησιν τοῦ μισθωτοῦ (Δ).

Τὸ δικαίωμα διευθύνσεως, εἰδικώτερον, περιορίζεται ἐξ ὁρισμοῦ ἐντὸς τοῦ περιβόλου τῆς ἐπιχειρήσεως, ἐφ' ὅσον ἀναφέρεται εἰς τὴν ἐξέλιξιν τῆς συμβάσεως ἐργασίας. Μένει κατὰ συνέπειαν ἐκτὸς τῆς ἀκτῖνος ἐνεργείας τοῦ δικαιώματος ὁ ἰδιωτικὸς βίος τοῦ μισθωτοῦ. Ποιὰ τις ἐπέμβασις ὅμως τοῦ ἐργοδότου δυνατὸν νὰ καθίσταται ἀναγκαία ἐκ τοῦ εἴδους τῶν παρεχομένων ὑπηρεσιῶν ἢ ἐξ εἰδικῶν περιστάσεων, ὡς ἡ ἀπαγόρευσις τῶν τυχηρῶν παιγνίων εἰς διαχειριστὰς χρημάτων. Εἰς τὰς περιπτώσεις αὐτὰς ἀπαιτεῖται σύμβασις, ἐπιτρέπουσα ἀνάμιξιν εἰς τὴν ἐκτὸς τῆς ἐπιχειρήσεως ζωὴν καὶ δραστηριότητα τοῦ μισθωτοῦ, καθορίζουσα καὶ τὰ ὅρια τῆς ἐπεμβάσεως αὐτῆς ([40]).

19. Α. Παρὰ τὴν συχνάκις ἐπισημανθεῖσαν ἐξασθένησιν τῆς αὐτονομίας τῆς βουλήσεως ἐν τῷ ἐργατικῷ δικαίῳ ἡ σύμβασις παραμένει θεμέλιον διὰ τὴν ρύθμισιν τῶν σχέσεων τῶν μερῶν. Τὸ αὐτὸ κατ' ἀρχὴν ἰσχύει προκειμένου νὰ προσδιορισθῇ ἡ παροχὴ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου. Ἡ συμπλήρωσις πρὸς τὰ συμφωνηθέντα ἐπιβάλλεται εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτὴν ἀφ' ἑνὸς μὲν ὡς ὑποχρέωσις προσδιορισμοῦ τῆς παροχῆς κατὰ τοὺς ὅρους τῆς συμβάσεως (α), ἀφ' ἑτέρου δὲ ὡς ἀπαγόρευσις μονομεροῦς μεταβολῆς τοῦ περιεχομένου τῆς συμβάσεως (β).

20. α) Ἐκ μόνου τοῦ λόγου ὅτι παρεχωρήθη συμβατικῶς εἰς τὸν ἐργοδότην τὸ δικαίωμα νὰ διαμορφώνῃ μονομερῶς τὴν ὑποχρέωσιν τοῦ ἐργαζομένου, δὲν συνάγεται ἄνευ ἑτέρου, ὅτι ἡ σύμβασις θὰ λάβῃ ὁπωσδήποτε τὴν ἣν ἠθέλησε νὰ τῆς προσδώσῃ μορφήν. Τὸ σκοπούμενον ἀποτέλεσμα θὰ ματαιωθῇ, ἐὰν δὲν ἐπιτευχθῇ ἐντὸς τῶν περιορισμῶν, τοὺς ὁποίους περιέχει ἐνδεχομένως ἡ σύμβασις. Οὕτω, ἐργοδότης, δικαιούμενος δυνάμει ὅρου ἐσωτερικοῦ κανονισμοῦ νὰ μεταβάλῃ τὸν τόπον ἐργασίας τῶν μελῶν τοῦ προσωπικοῦ του, ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν νὰ κάμῃ πρὸ πάσης ἐπιλογῆς ἔκκλησιν πρὸς τοὺς ἐνδιαφερομένους, μὲ σκοπὸν νὰ ἐκδηλωθοῦν οἱ τυχὸν ἐπιθυμοῦντες νὰ μετατεθοῦν, δὲν ἐνεργεῖ νομίμως, ἐφ' ὅσον προβῇ εἰς μετάθεσιν μισθωτοῦ τινος, ποὸς νὰ ζητήσῃ προηγουμένως ἐθελοντάς ([41]). Οὐσίως, ἐὰν ὁ ἐσωτερικὸς κανονισμὸς προβλέπῃ, ὅτι μόνον κατ' ἐξαίρεσιν εἰδικῶς ἢ πολυσυνθέτων ἐπιτρέπεται μετάθεσις μισθωτοῦ, δὲν παράγει ἔννομον ἀποτέλεσμα μετάθεσις ἀποφασισθεῖσα, χωρὶς νὰ συντρέχῃ τοι-

(40) *Ι. Κιτσοδίστρας*, ἐν ΕρμΑΚ ἄρθρ. 652, 97.

(41) Γαλλ. Ἀκυρ. (Τμ. Κων.) 9 Δεκ 1960, D. 1961, 143 (2α ἀπόφ.), σχόλ. Verdier.

αύτη περίπτωσις (42).

Κατ' αντιδιαστολήν θά γίνη δεκτόν, ότι ασκών ο εργοδότης το δικαίωμά του εντός των συμβατικών ορίων, δέν διατρέχει τον κίνδυνον νά υποστή τάς συνεπείας της ολαπτικής μεταβολής της συμβάσεως, καί άν έτι ο εργαζόμενος, καλούμενος νά συμμορφωθή, απόλλυσι δικαιώματα, τελούντα είς συνάρτησιν μέ την προτέραν του κατάστασιν, ούχί όμως καί μέ την ατομικήν σύμβασιν εργασίας (43). Αποκλείεται κατά ταύτα ηθική όλάθρη κανονικώς μετατιθεμένου μισθωτού, έστω καί άν ή νέα θέσις συνεπάγεται μείωσιν αριθμοστήτων, ώς είναι επί τραπεζιτικών υπαλλήλων ή στέρησις της διευθύνσεως υποκαταστήματος καί του δικαιώματος πρώτης υπογραφής (44).

Συναφής πρός τούς συμβατικούς περιορισμούς έν τώ προσδιορισμώ της παροχής είναι καί ο ερμηνευτικός της δουλήσεως των περί των κανόνων του άρθρου 371 Α.Κ., καθ' ον ο εργοδότης δέον νά άσκήση το δικαίωμά του κατά δικαίαν κρίσιν (άνωτ. αριθ. 4).

21. β) Περαιτέρω ερευνητέα είς την δραστηριότητα του εργοδότου τίθενται έκ των ζητημάτων, τά όποία έρρύθμισεν ή σύμβασις, χωρίς νά αναγνωρίση είς αύτόν δικαίωμα μονομερούς επεμβάσεως. Τούτο δυνατόν νά άφορά επί παραδείγματι τάς συνθήκας, υφ' άς παρέχεται ή συμφωνηθείσα εργασία. Ο εργοδότης δέν δύναται νά μεταβάλη αύτάς επί το επαχθέστερον, έστω καί άν ή φύσις της παρεχομένης εργασίας παραμένη αμετάβλητος. Ούτω, μισθωτός, προσληφθείς, διά νά εργάζεται καθ' ωρισμένας ώρας της ημέρας, δικαιούται νά άρνηθή την ένταξίν του είς βάρδα εργασίας, εργαζομένην έκ περιτροπής ημέραν καί νύκτα.

Περιορισμοί υφίστανται, κατά μείζονα λόγον, ώς πρός την μεταβολήν του συμφωνηθέντος είδους εργασίας. Η απαγόρευσις όμως μονομεροῦς μεταβολής δέν άφορά τόσον την μορφήν των παρεχομένων υπηρεσιών, όσον τά έξ αύτης εξαρτώμενα συμφέροντα του εργαζομένου καί γενικώτερον την θέσιν αύτου έν τή επιχειρήσει, ώς αύτη καθορίζεται υπό της συμβάσεως. Αί νομολογιακαί δηλαδή λύσεις επιτρέπουν το συμπέρασμα, ότι ή αξίωσις πρός παροχήν εργασίας διαφόρου της συμφωνηθείσης δυνάμει του δικαιώματος διευθύνσεως - υπό την προϋπόθεσιν πάντως ότι ούτω επιτάσσουν αί ανάγκαι καί το συμφέρον της επιχειρήσεως - δέν θά εξαντλήται καθ' εαυτήν, άλλ' έν συναρτήσει μέ την έξ αύτης επερχομένην βλάβην είς τον εργαζόμενον (45).

Έκ των συνηθεστέρων περιπτώσεων δυσμενούς μεταβολής του είδους της παρεχομένης εργασίας είναι αί συνεπαγόμεναι μείωσιν των αποδοχών καί αί επιφέρουσαι ηθικήν βλάβην είς τον μισθωτόν. Απαγορεύεται ούτω νά χρησιμοποιήση ο εργοδότης τον εργαζόμενον είς διάφορον της συμφωνηθείσης εργασίας, παρέχων είς αύτόν μικροτέρων μισθόν, ανάλογον της νέας απασχολήσεως, ή νά τοποθετήση τούτον είς υπηρεσίαν ασυμβίβαστον μέ την μέχρι τοῦδε θέσιν του έν τή επιχειρήσει, επερχομένης δι' αύτου τοῦ τρόπου μειώσεως της ηθικής του υποστάσεως (46).

22. Ηθική μείωσις του εργαζομένου επέρχεται έν πάση περιπτώσει διά του υποβιβασμού, ο όποίος εξέρχεται έκ του λόγου τούτου των ορίων του δικαιώματος διευθύνσεως (47). Ο εργοδότης δέν δικαιούται νά αναθέση είς τον μισθωτόν υπηρεσίαν κατωτέραν της προβλεπομένης υπό της συμβάσεως ή νά τον τοποθετήση είς την ιεραρχίαν της επιχειρήσεως είς βαθμίδα υποδεεστέραν εκείνης, την όποίαν του υπεσχέθη. Προς υποβιβασμόν ισοδυναμεί ή τοποθέτησις υπό τας διατάξας κατωτέρου υπαλλήλου. Ιδιαίτερα όμως συνθήκαι κρατούσαι είς ωρισμένον επαγγελματικόν κλάδον δυνατόν νά εξαλείφουν τον μειωτικόν χαρακτήρα του υποβιβασμού (48).

Διά την συγκρότησιν της εννοίας του υποβιβασμού δέν είναι απαραίτητος ή ιεραρχική οργάνωσις της επιχειρήσεως βάσει εσωτερικού κανονισμού, ούτε ή βαθμολογική κατάταξις του προσωπικού. Αρκεί ή ύπαρξις

(42) Α.Π. 216/1967, ΕΕΔ 1967, 897.

(43) Α.Π. 250/1963, ΕΕΔ 1963, 1046 (μεταβολή του είδους της προσφερομένης εργασίας), Α.Π. 386/1964, ΕΕΔ 1964, 789.

(44) Α.Π. 382/1966, ΕΕΔ 1966, 981. Ίδ. καί άνωτ. αριθ. 16.

(45) Α.Π. 286/1965, ΕΕΔ 1965, 1167. Πρβλ. Πρωτοδικείον Αθ. 9754/1947, ΕΕΔ 1947, 717. Ίδ. καί άνωτ. αριθ. 13.

(46) Α.Π. 138 καί 436/1963, ΕΕΔ 1963, 489, 1045, Α.Π. 56/1963, ΕΕΔ 1963, 112.

(47) Α.Π. 406/1967, 1116.

(48) Α.Π. 365/1956, ΕΕΔ 1956, 828.

ἐκ τῶν πραγμάτων ἀριθμοδιοτήτων διαφόρου σπουδαιότητος κατὰ τὰ συναλλακτικὰ ἤθη. Τότε ὅμως ἡ ἐπὶ τὰ χείρω διαφορὰ τῶν νέων καθηκόντων ἐν συγκρίσει μὲ τὰ προγενέστερα δέον νὰ εἶναι τόσον ἐμφανής, ὥστε νὰ μὴ δικαιολογῆται ἐκ τῶν ἄρθρων 200, 288 καὶ 281 Α.Κ.

Ὁ μονομερὴς ὑποβιβασμὸς ἀπαγορεύεται, ἔστω καὶ ἂν δὲν συνοδεύεται ἀπὸ μείωσιν τῶν ἀποδοχῶν, εἶναι δὲ ἀξία ἐξάρσεως αὐτὴ ἡ ὑπεροχὴ τοῦ ἠθικοῦ ἔναντι τοῦ οἰκονομικοῦ παράγοντος [49].

Ἡ σύμβασις ἐργασίας ἀντιτίθεται εὐθέως, ὡς ὀρθῶς ἐτονίσθη [50], εἰς τὴν ἠθικὴν μείωσιν τοῦ ἐργαζομένου, ἥτις ἐπέρχεται ἐκ τῆς μονομεροῦς μεταβολῆς τοῦ εἴδους ἐργασίας, ἐκ τοῦ λόγου ὅτι ἐπιβάλλει εἰς τὸν ἐργοδότην τὴν ὑποχρέωσιν προνοίας (ἄρθρα 660 - 667 Α.Κ.). Ὁ σεβασμὸς τῆς προσωπικότητος τοῦ ἐργαζομένου εἰδικώτερον ὑπαγορεύεται ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 662 (πρβλ. κατωτ. ἀριθ. 27).

23. Ὁ ἐργοδότης ὑποχρεοῦται παραιτέρω νὰ σέβεσθῇ τὴν σύμβασιν ὡς πρὸς τὰ χρονικὰ ὅρια ἐργασίας. Ἐξαιρουμένων τῶν περιπτώσεων, καθ' ἃς δύναται νὰ ἀξιώσῃ ἐκτάκτως ἐργασίαν ἐπὶ πλέον τῆς συμφωνηθείσης (ἀνωτέρω ἀριθ. 7, 16), ὡσάκις αἱ ὧραι ἐργασίας καθωρίσθησαν συμβατικῶς, δὲν χωρεῖ μονομερὴς αὔξησις αὐτῶν, ἔστω καὶ ἂν δὲν ἐπέρχεται ἐντεῦθεν ὑπέρβασις τοῦ νομίμου ὡραρίου [51].

24. Β. Αἱ γενικαὶ ἀρχαὶ τῆς καλῆς πίστεως καὶ τῶν χρηστῶν ἠθῶν, διατρέχουσαι ὁλόκληρον τὸ ἰδιωτικὸν καὶ εἰδικώτερον τὸ ἐνοχικὸν δίκαιον, καταλαμβάνουν κατ' ἀνάγκην καὶ τὸν μονομερῆ προσδιορισμὸν τῆς παροχῆς ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου, εἴτε ἀσκεῖται ἐκ τῆς συμβάσεως, εἴτε ἐνεργεῖται δυνάμει τοῦ δικαιώματος διευθύνσεως. Εἰς τὴν πρώτην περίπτωσιν ἡ ἀναφορὰ εἰς τὰς ἐν λόγῳ ἀρχὰς εἶναι ἔμμεσος καὶ λαμβάνει χώραν διὰ τοῦ ἄρθρου 371 Α.Κ. Πράγματι ἡ δικαία κρίσις τοῦ συμβαλλομένου θὰ συγκατατεθῇ κατὰ τὴν ἀπαιτουμένην εἰς τὰς συναλλαγὰς εὐθύτητα [52]. Ἐν περιπτώσει ὅμως ἀσκήσεως ἐξουσιῶν, αἱ ὁποῖαι πηγάζουν ἐκ τοῦ δικαιώματος διευθύνσεως, αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 200, 288 καὶ 281 Α.Κ. τυγχάνουν εὐθείας ἐφαρμογῆς [53].

25. Εὐρὺ πεδίον ἐνεργείας εὑρίσκει εἰδικώτερον, κατὰ τὴν ἄσκησιν τοῦ δικαιώματος διευθύνσεως, ἡ ἀπαγόρευσις τῆς καταχρήσεως δικαιώματος. Τὰ διδάγματα τοῦ ἀστικοῦ δικαίου ἰσχύουν καὶ ἐν προκειμένῳ ἀπαράλλακτα. Ὡς πρὸς τὸν κοινωνικὸν ὅμως καὶ τὸν οἰκονομικὸν σκοπὸν τοῦ δικαιώματος χρήσιμον εἶναι νὰ σημειωθοῦν συμπληρωματικαί τινες παρατηρήσεις.

Ὁ ὑπὸ τοῦ δικαίου ἀναγνωριζόμενος εἰς τὸ δικαίωμα διευθύνσεως σκοπὸς συνίσταται εἰς τὴν ἐξυπηρέτησιν τῶν ἐπιδιώξεων τῆς ἐπιχειρήσεως, ἤτοι εἰς τὴν θεραπείαν τοῦ συμφέροντος αὐτῆς (ἀνωτ. ἀριθ. 9) [54]. Ἡ κατάχρησις δικαιώματος στοιχειοθετεῖται, κατὰ συνέπειαν, ὡσάκις ὁ ἐργοδότης οὐδόλως ἢ κατ' ἐπίφασιν μόνον ἐνεργεῖ πρὸς τὸ συμφέρον τῆς ἐπιχειρήσεως. Δὲν εἶναι κατ' ἀρχὴν ἀναγκαῖον νὰ διάκειται ἐχθρικῶς πρὸς τὸν μισθωτὸν καὶ νὰ ἐπιδιώκῃ τὴν βλάβην αὐτοῦ. Ἀντίθεσις πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ δικαιώματος δύναται νὰ ὑπάρξῃ καὶ ὅταν ἐξ ἐπιπολαιότητος ἐνήργησεν ὁ ἐργοδότης. Δυσχερῶς ὅμως θὰ γίνῃ τότε δεκτόν, ὅτι ἡ ἄσκησις τοῦ δικαιώματος ὑπερβαίνῃ «προφανῶς», κατὰ τὴν ἀπαγόρευσιν τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ., τὸν οἰκονομικὸν ἢ τὸν κοινωνικὸν σκοπὸν αὐτοῦ.

Παρατηρητέον, ὅτι ἡ ἐξυπηρέτησις τοῦ συμφέροντος τῆς ἐπιχειρήσεως ἀποτελεῖ κριτήριον τῆς προσηκούσης ἢ καταχρηστικῆς

---

(49) Α.Π. 14/1957, ΕΕΔ 1957, 138, Α.Π. 707/1963 καὶ 515/1964, ΕΕΔ 1964, 18, 1033, Α.Π. 202/1965, ΕΕΔ 1965, 719. Πρωτοδίκων Κερκύρας 295/1966, ΕΕΔ 1967, 285.

(50) *Ι. Καποδίστριας* σχόλ. εἰς Α.Π. 707/1963, ΕΕΔ 1964, 18.

(51) Α.Π. 505/1964, ΕΕΔ 1964, 659.

(52) *Π. Ζέπος*, Ἐνοχ. Δίκ. Α' μέρος, 1947, σ. 160.

(53) Α.Π. 749/1964, ΕΕΔ 1965, 349, Α.Π. 202/1965, ΕΕΔ 1965, 719, Α.Π. 249/1967, ΕΕΔ 1967, 803.

(54) Ἐκρίθη κατὰ ταῦτα, ὅτι δὲν ἀρίσταται κακόπιστος ἄσκησις τοῦ δικαιώματος, ὅταν ὁ ἐργοδότης βελτιῶν τὴν ὀργάνωσιν τῆς ἐπιχειρήσεώς του, τοποθετεῖ ἐπὶ κεφαλῆς τῶν ὑπαρχόντων ἀριστημένων διαφόρων τμημάτων, ἄνευ μειώσεως τῶν ἀριμοδιοτήτων των, νεοπροσληφθέντα ἱκανὰλληλον ἐφωδιασμένον προσόντων καὶ μορφώσεως: Α.Π. 249/1967, ἔνθ' ἀνωτ. Ἰδ. καὶ Α.Π. 626/1967, ΕΕΔ 1968, 70.

ἀσκήσεως καὶ ἑτέρου σπουδαιοτάτου δικαιώματος τοῦ ἐργοδότου, τοῦ δικαιώματος πρὸς καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἢ σχέσεως ἐργασίας (55). Ἡ πλουσιωτάτη περὶ τὸ θέμα αὐτὸ νομολογία παρέχει χρήσιμα κριτήρια διὰ τὴν ἐκτίμησιν τῆς ἀσκήσεως καὶ τοῦ δικαιώματος διευθύνσεως.

Δὲν ἀποκλείεται ὅμως ἐνέργειαι τοῦ ἐργοδότου, ἀποβλέπουσαι εἰς τὴν θεραπείαν τῶν σκοπῶν τῆς ἐπιχειρήσεως καὶ μόνον, νὰ εἶναι ἀντίθετοι πρὸς τὴν καλὴν πίστιν ἢ τὰ χρηστὰ ἤθη - κατὰ συνέπειαν δὲ καὶ καταχρηστικαί - ὅταν οὗτος δὲν λαμβάνει ὑπ' ὄψιν, κατὰ τὸ ἐπιβαλλόμενον ὑπὸ τῶν περιστάσεων μέτρον, καὶ τὰ δικαιώματα τῶν τρίτων, πολλῷ δὲ μᾶλλον τοῦ ἀντισυμβαλλομένου (56). Ἀντίκειται π.χ. εἰς τὴν καλὴν πίστιν μετάθεσις ὑπαλλήλου, ἐνεργουμένη ἐντὸς τῶν ὁρίων τῶν ἐξουσιῶν τοῦ ἐργοδότου, εἰς πόλιν, ὅπου καὶ πρότερον ὑπηρέτησεν, ἔνθα ὅμως ἡ σύζυγός του εἶχεν ἐγκλεισθῆ εἰς ψυχιατρικὸν κατάστημα ὡς κλεπτομανής (57).

Ἐπὶ πλέον τῶν μέχρι τοῦδε ἐκτεθέντων, λαμβανομένων δὲ ὑπ' ὄψιν καὶ τῶν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ. ἀπαριθμουμένων ἀντικειμενικῶν κριτηρίων, ὑπάρχει κατάχρησις τοῦ δικαιώματος διευθύνσεως, ὁσάκις ὁ ἐργοδότης παρεκινήθη εἰς τὴν ἐνέργειάν του ἐκ λόγων ἐκδικήσεως (58) ἢ ἰδεολογικῶν ἢ θρησκευτικῶν διαφορῶν ἢ συνδικαλιστικῆς δράσεως τοῦ ἐργαζομένου ἢ πρὸς ἐξαναγκασμὸν εἰς καταγγελίαν τῆς συμβάσεως, ἰδίᾳ ὅταν ὁ ἐργαζόμενος τυγχάνῃ εἰδικῆς προστασίας δυσχεραινούσης τὴν ἀπόλυσιν (59).

26. Γ. Ἡ ἔννοια τῆς καλῆς πίστεως εὑρίσκει εἰδικωτέραν ἐφαρμογὴν εἰς τὸν χῶρον τοῦ ἐργατικοῦ δικαίου ἐν τῇ ἀρχῇ τῆς ἴσης μεταχειρίσεως. Ἡ νομολογία εἰς ἀδιάκοπον σειρὰν ἀποφάσεων συνάγει ἐκ τοῦ ἄρθρου 288 Α.Κ., ὅτι ὁ ἐργοδότης δέον νὰ καθιερώῃ ὁμοιομόρφους ὅρους ἐργασίας καὶ ἀμοιβῆς ἔναντι τῶν ἀνηκόντων εἰς τὴν αὐτὴν κατηγορίαν καὶ τὴν αὐτὴν ἀπόδοσιν ἐχόντων μελῶν τοῦ προσωπικοῦ (60).

Ἡ θεμελίωσις τῆς ἀρχῆς τῆς ἴσης μεταχειρίσεως εἰς τὴν ἐν ταῖς συναλλαγαῖς ὀφειλομένην καλόπιστον συμπεριφορὰν ὑποστηρίζεται καὶ ἐν τῇ θεωρίᾳ, οὐχὶ ὅμως ὁμοφώνως (61). Τινὲς τῶν συγγραφέων φρονοῦν, ὅτι ἡ ἀρχὴ αὕτη πηγάζει ἐκ τῶν προστατευουσῶν τὴν προσωπικότητα τοῦ ἀτόμου κανόνων τῶν ἄρθρων 57 ἑπ. Α.Κ. (62) ἢ ἐκ τῆς ὑποχρεώσεως προνοίας τοῦ ἐργοδότου ὑπὲρ τοῦ ἐργαζομένου (63). Κατ' ἄλλην τέλος ἄποψιν δὲν ὀφείλει τὴν ὕπαρξίν της εἰς κανονιστικήν τινα διάταξιν, ἀλλ' ὑπέρκειται τοῦ θετοῦ δικαίου· ὅσαι διατάξεις εὑρίσκονται σύμφωνοι πρὸς τὸ περιεχόμενόν της, ὅπως τὰ ἄρθρα 3 καὶ 13 τοῦ Συντάγματος, 200, 281 καὶ 288 Α.Κ., ἀποτελοῦν ἔκφρασιν καὶ οὐχὶ πηγὴν αὐτῆς, τοῦ ἄρθρου 3 Συντάγματος ὄντος ἐν πάσῃ περιπτώσει τοῦ πλέον καταλλήλου, διὰ νὰ τὴν στηρίξῃ εἰς τὸ κείμενον δίκαιον (64). Αἱ διχογνωμίαι ὅμως περὶ τὴν θεμελίωσιν δὲν ἀναιροῦν, ἀντιθέτως ἐνισχύουν τὸν χαρακτῆρα τῆς ἀρχῆς τῆς ἴσης μεταχειρίσεως ὡς κανόνος δικαίου ὑποχρεωτικοῦ, κατὰ τὰ σήμερον ἰσχύοντα, διὰ τὸν ἐργοδότην.

Ἡ ἐνέργεια τῆς ἀρχῆς τῆς ἴσης μεταχειρίσεως ἐκδηλοῦται κατ' ἔξοχὴν εἰς τὸν χῶρον τοῦ δικαιώματος διευθύνσεως καὶ ἐπιβάλ-

(55) Ἀποδεικνυομένου ὅτι ἡ ἀπόλυσις δὲν ὑπηγορεύετο ὑπὸ τοῦ καλῶς νοουμένου ἐπαγγελματικοῦ συμφέροντος τῆς ἐπιχειρήσεως, ὑπάρχει κατάχρησις δικαιώματος. Ἐνδεικτικῶς: Α.Π. 341/1960, ΕΕΔ 1960, 836, Α.Π. 357/1963, ΕΕΔ 1963, 1048.

(56) Πρβλ. σχόλ. εἰς ΕΕΔ 1967, 817.

(57) Γαλλ. Ἀκυρ. (Τμ. Κων.) ἀπόφ. τῆς 17 Φεβρ. 1961, J.C.P. 1961, I. 12036 B.

(58) Πρβλ. Πρωτοδικεῖον Ἀθ. 19002/1966, ΕΕΔ 1967, 113.

(59) Πρωτοδίκου Ἀθ. 1447/1967, ΕΕΔ 1967, 817.

(60) Π.χ. Α.Π. 446/1958, ΕΕΔ 1958, 746, Α.Π. 610/1966, ΕΕΔ 1967, 159, Α.Π. 144/1967, ΕΕΔ 1967, 760, Α.Π. 277/1967, ΕΕΔ 1967, 898.

(61) Σύμφωνος πρὸς τὴν κρατοῦσαν ἐν τῇ νομολογίᾳ ἄποψιν ὁ *Ι. Καποδίστριας*, ἐν ΈρμΑΚ ὑπ' ἄρθρ. 653, 116· ἰδ. καὶ Εἰσαγ. ἄρθρ. 660-667,6.

(62) *Α. Πετρόγλου*, Ἡ ἀξίωσις περὶ ἴσης μεταχειρίσεως ὡς δικαίωμα τῆς προσωπικότητος, ΕΕΔ 1954, 1233 ἑπ.

(63) *Β. Βασιλείου*, Νομοθετικὰ ἐρείσματα τῆς ἀρχῆς τῆς ἴσης μεταχειρίσεως, ΕΕΔ 1954, 905 ἑπ.

(64) *Δ. Καλομοίρης*, Ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τῆς ἴσης μεταχειρίσεως (ἐξ ἀφορμῆς τῆς Α.Π. 421/1959) ΕΕΔ 1960, 8 ἑπ.

λει τὴν ἀποφυγὴν πάσης αὐθαιρέτου διακρίσεως τῶν μισθωτῶν κατὰ τὴν ἄσκησίν του (65). Δὲν δικαιοῦται π.χ. νὰ καθιερώσῃ ὁ ἐργοδότης εὐνοϊκώτερον ὡράριον ἐργασίας διά τινας μόνον ἐκ τῶν ἀνηκόντων εἰς τὴν αὐτὴν κατηγορίαν μισθωτῶν καὶ παρεχόντων τὴν αὐτὴν ἐργασίαν ὑπὸ τὰς αὐτὰς συνθήκας.

Δικαστικαί τινες ἀποφάσεις ὡμίλουν περὶ δυνατότητος ἐξαιρέσεων ἐκ τῆς ἐν λόγῳ ἀρχῆς. Αἱ ἐξαιρέσεις ὅμως, αἱ ὁποῖαι ἐγένοντο δεκταί, ἀπετέλουν μᾶλλον ἐφαρμογὴν τοῦ κανόνος, διότι ὁ ἀπογρῶν λόγος συνίστατο εἰς ἀνομοίας συνθήκας ἐργασίας ἢ εἰς διαφόρους ἱκανότητας τῶν ἐνδιαφερομένων μισθωτῶν (66).

Ἡ ἀρχὴ τῆς ἴσης μεταχειρίσεως δὲν ἰσχύει, ὅταν μισθωτός τις τίθεται εἰς πλεονεκτικὴν θέσιν κατ' ἐφαρμογὴν τῆς ἀτομικῆς του συμβάσεως ἐργασίας. Ἀλλὰ καὶ ὅταν ἐκ τῆς ἐνασκήσεως τοῦ δικαιώματος διευθύνσεως προκύπτῃ ἄνισος μεταχείρισις, ἀποβάλλει αὐτὴ ἐκ τῆς ἐλευθερίας τῶν συμβάσεων τὸν παράνομον χαρακτῆρα της, ὅταν ὁ βλαπτόμενος δέχεται νὰ ἐκπληρώσῃ τὴν παροχήν, ὡς ἀξιοῖ αὐτὴν ὁ ἐργοδότης (67).

27. Περιορισμοὶ ἐπιβάλλονται περαιτέρω εἰς τὸν ἐργοδότην ἐκ τῆς ὑποχρεώσεως πρὸς ἀπασχόλησιν τοῦ μισθωτοῦ. Ὁ ἐργοδότης δικαιοῦται ἐκ τοῦ νόμου νὰ θέτῃ εἰς διαθεσιμότητα τὸ προσωπικὸν τῆς ἐπιχειρήσεώς του ὑφ' ὡρισμένους ὅρους, καταβάλλων τὸ ἥμισυ τοῦ μέσου ὅρου τῶν ἀποδοχῶν τῶν δύο τελευταίων μηνῶν (68). Δύναται ἐπίσης, συντρεχούσης ἀνάγκης διὰ τὴν ἐπιχείρησιν, νὰ ἀπασχολήσῃ τὸν μισθωτὸν εἰς ἐργασίαν διάφορον, ἀλλ' ἰσοδύναμον τῆς συμφωνηθείσης, προσφέρων πάντως τὰς αὐτὰς ἀποδοχὰς (ἀνωτ. ἀριθ.13). Ἐρωτᾶται τώρα, ἐὰν τὸ δικαίωμα διευθύνσεως ἐπιτρέπῃ εἰς τὸν ἐργοδότην, ὁ ὁποῖος καταβάλλει ἀμείωτον τὸν ὀφειλόμενον μισθόν, νὰ μὴ χρησιμοποιῇ παντελῶς τὰς ὑπηρεσίας τοῦ μισθωτοῦ.

Ἡ καταφατικὴ ἀπάντησις ἀρμόζει, ὅταν τὸ μέτρον αὐτὸ ἔχῃ προσωρινὸν χαρακτῆρα, ὑπαγορεύεται ἐκ τῶν ἀναγκῶν τῆς ἐπιχειρήσεως καὶ δὲν στρέφεται κατὰ τοῦ μισθωτοῦ προσωπικῶς (69). Ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει, ἰδίᾳ ὅταν ἀποβλέπει εἰς βλάβην τοῦ μισθωτοῦ, συνιστᾷ βεβαίως κατάχρησιν δικαιώματος, ἀλλ' ἀντίκειται καὶ εἰς τὰ προστατευτικὰ τῆς προσωπικότητος ἄρθρα 57 καὶ 59 Α.Κ. (70).

Καὶ ἐξ αὐτῆς ὅμως τῆς συμβάσεως ἐργασίας δύναται νὰ συναχθῇ ὑποχρέωσις τοῦ ἐργοδότου πρὸς ἀπασχόλησιν τοῦ μισθωτοῦ, ὅταν δικαιολογῆται τοῦτο ἐκ τοῦ ὑλικοῦ ἢ ἠθικοῦ συμφέροντος αὐτοῦ, χάρις εἰς τὴν εὐρύτητα τῆς ὑπογρεώσεως προνοίας, ἐκτεινομένης καὶ εἰς θέματα μὴ ἀναφερόμενα εἰς τὰ ἄρθρα 660 - 663 ἢ 666 - 667 Α.Κ. (71). Συμφώνως μάλιστα πρὸς τὴν κατασκευὴν αὐτὴν δέον νὰ γίνῃ δεκτόν, ὅτι προκειμένου νὰ προστατευθῇ ἡ προσωπικότης τοῦ μισθωτοῦ, πρῶτον φραγμὸν συναντᾷ τὸ δικαίωμα διευθύνσεως τὴν ὑποχρέωσιν προνοίας καὶ ὄχι τὸ ἄρθρον 57 Α.Κ., τὸ ὁποῖον ἔχει ἐπικουρικὸν χαρακτῆρα (72).

Ἡ προσβολή, ἣν ὑφίσταται ὁ μισθωτός, τελῶν ὑπὸ ἀπαγόρευσιν ἀπασχολήσεως, εἶναι προφανής. Δημιουργεῖται ἡ ἐντύπωσις, τόσον εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς ἐπιχειρήσεως, ὅσον καὶ ἐνώπιον τοῦ κοινωνικοῦ συνόλου, ὅτι πρόκειται περὶ ἀχρήστου ἢ ἀκαταλλήλου ἀτόμου, τὸ ὁποῖον ὁ ἐργοδότης συντηρεῖ ἐκ φιλανθρωπίας ἢ παρὰ τὴν θέλησίν του. Πέραν ὅμως τούτου εὔλογος ὑπάρχει ἀξίωσις τοῦ μισθωτοῦ νὰ ἐνταχθῇ καὶ αὐτὸς εἰς τὸν μηχανισμὸν

(65) *Β. Βασιλείου*, Ἡ ἀξίωσις τοῦ μισθωτοῦ πρὸς ἴσην μεταχείρισιν, ΕΕΔ 1955, 121.

(66) Πρβλ. Α.Π. 610/1966, ΕΕΔ 1967, 159, Πρωτοδικείων Ἀθ. 18826/1966, ΕΕΔ 1967, 116.

(67) *Β. Βασιλείου*, σχόλ. εἰς Α.Π. 25/1962, ΕΕΔ 1962, 202 ἐπ., Α.Π. 277/1967, ΕΕΔ 1967, 898, Πρωτοδικείων Ἀθ. 18826/1966, ἔνθ' ἀνωτ. Ὡς πρὸς τὴν συναίνεσιν εἰς βλαπτικὴν ἄσκησιν τοῦ δικαιώματος διευθύνσεως, ἴδ. κατ. ἀριθ. 29.

(68) Ν. 3198/1955, ἄρθρ. 10· ἴδ. καὶ ν. 2232/1952, ἄρθρ. 7.

(69) Πρβλ. Πρωτοδικείων Ἀθ. 1697/1947, ΕΕΔ 1947, 307.

(70) Πρωτοδικείων Θεσσ. 5445/1966, ΕΕΔ 1967, 1082, Πρωτοδικείων Ἀθ. 14519/1967, ΕΕΔ 1967, 1400. Ἴδ. καὶ *Γ. Πλαγιανάκου*, ἐν ΕΕΔ 1964, 257 ἐξ ἀφορμῆς τῆς Α.Π. 707/1963.

(71) Ἴδ. *Ι. Καποδίστριαν*, ἐν Ἑρμ.ΑΚ Εἰσαγ. ἄρθρ. 660-667, ἀριθ. 6. Ὁ αὐτός, ΕΕΔ 1964, 17, 128 καὶ 384, ἀντίθετος πρὸς τὴν Α.Π. 707/1963, ἴδε δέ, ὅτι ὁ ἐργοδότης ὑποχρεοῦται πάντοτε εἰς ἀποδοχὴν τῶν προσηκόντων προσφερομένων ὑπηρεσιῶν τοῦ μισθωτοῦ.

(72) Πρβλ. Α.Π. 183/1963, ΕΕΔ 1963, 727.

τῆς παραγωγῆς καὶ τῆς κυκλοφορίας τῶν ἀγαθῶν εἰς ἐκτέλεσιν τῆς συμβάσεως ἐργασίας. Ἡ δυσμενὴς θέσις, εἰς ἣν περιέρχεται μὴ ἐργαζόμενος, ἀλλ' ἀμειβόμενος, καταφαίνεται καὶ ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι διὰ τοῦ τρόπου αὐτοῦ σκοπεῖται ἐνίοτε νὰ ἐξαναγκασθοῦν εἰς ἀπεγκύρησιν μέλη τοῦ προσωπικοῦ, τὰ ὁποῖα προστατεύονται κατὰ τὴν ἀπόλυσιν ἀπὸ εἰδικὰς διατάξεις, ὡς συμβαίνει μὲ τοὺς ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντας πολεμιστὰς καὶ τὰ συνδικαλιστικὰ στελέχη.

28. Δ. Ἀσκῶν ὁ ἐργοδότης τὸ δικαίωμα μονομεροῦς προσδιορισμοῦ τῆς παροχῆς, ὁπωσδήποτε πηγάζῃ αὐτό, παρὰ τὸν νόμον, ἐκτίθεται εἰς τὰς συνεπείας, αἱ ὁποῖαι ἐπέρχονται ἐν περιπτώσει παραβιάσεως τῶν συμβάσεων ἐν γένει, εἰς ἐκείνας, αἱ ὁποῖαι προβλέπονται εἰδικώτερον διὰ τὴν ἀθέτησιν τῆς συμβάσεως ἐργασίας, καὶ τέλος εἰς ὅσας ἐπιβάλλουν αἱ τυχὸν παραβιασθεῖσαι γενικαὶ ἀρχαὶ τοῦ δικαίου. Δὲν ἐξετάζονται ἐδῶ αἱ ποιναὶ κυρώσεις τῶν παρανόμων ἐνεργειῶν τοῦ ἐργοδότου.

Ἀντιμετωπίζων ὁ ἐργαζόμενος ἀντισυμβατικὴν ἢ παράνομον συμπεριφορὰν τοῦ ἀντισυμβαλλομένου, δικαιοῦται νὰ ἀρνηθῇ τὴν ἐκπλήρωσιν ὡς ἀξιοῖ αὐτὴν ὁ ἐργοδότης, προσφερόμενος ὅμως εἰς τὴν προσήκουσαν. Ἀποκρούων ὁ ἐργοδότης τὴν τοιαύτην ἐκπλήρωσιν, καθίσταται ὑπερήμερος καὶ ὑποχρεοῦται νὰ καταβάλῃ τὸν ὀφειλόμενον μισθόν, μὴ δικαιούμενος νὰ ἀπαιτήσῃ τὴν παροχὴν εἰς ἄλλον χρόνον (656 Α.Κ.) (73). Διατρέχει ὅμως τὸν κίνδυνον ὁ μισθωτός, ἐὰν ἐπλανήθῃ εἰς τὴν κρίσιν του, νὰ κηρυχθῇ αὐτὸς ὑπερήμερος, ὅταν τὸ δικαστήριον ἀποφανθῇ, ὅτι νομίμως ἐνήργησεν ὁ ἐργοδότης. Ἀποφεύγει ὁ ἐργαζόμενος τοιοῦτο ἐνδεχόμενον, ἐὰν συμμορφωθῇ πρὸς τὴν ἀπόφασιν τοῦ διευθύνοντος, μὲ τὴν ρητὴν ἐπιφύλαξιν ὅτι τὸ δικαστήριον, εἰς ὃ δέον νὰ προσφύγῃ ἀμελλητί, θὰ ἀναγνωρίσῃ τὴν νομιμότητά της.

Δικαίωμα τοῦ ἐργαζομένου πρὸς ἀποζημίωσιν κατὰ τὰς περὶ ἀδικοπραξιῶν ἢ ἄλλας διατάξεις - π.χ. κατὰ τὰ ἄρθρα 57 καὶ 59 Α.Κ. - δημιουργεῖται συντρεχουσῶν τῶν ἀναγκαίων προϋποθέσεων, τόσον ἕνεκα ὑλικῆς, ὅσον καὶ ἕνεκα ἠθικῆς βλάβης (74).

29. Πληρουμένων ὡρισμένων ὅρων δικαιοῦται ὁ μισθωτὸς νὰ φθάσῃ μέχρι διαρρήξεως τῆς σχέσεως ἐργασίας. Ἐπὶ συμβάσεως ὡρισμένου χρόνου, συντρέχοντος σπουδαίου λόγου, ὡς τοιοῦτος δὲ θεωρεῖται καὶ ἡ μονομερὴς ὀλαπτικὴ μεταβολὴ τῶν ὅρων τῆς συμβάσεως ὑπὸ τοῦ ἀντισυμβαλλομένου (75), δύναται νὰ προβῇ εἰς ἔκτακτον αὐτῆς καταγγελίαν καὶ νὰ ζητήσῃ ἐπὶ πλέον ἀποζημίωσιν (672 - 673 Α.Κ.).

Ἐὰν πρόκειται σύμβασις ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, τὸ ἄρθρον 7 τοῦ νόμου 2112 ἐπιτρέπει εἰς τὸν ἐργαζόμενον νὰ θεωρήσῃ πᾶσαν μονομερῆ μεταβολὴν τῆς συμβάσεως, ἐπιφέρουσαν βλάβην εἰς αὐτὸν ὡς καταγγελίαν αὐτῆς ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου καὶ νὰ ἀξιώσῃ τὴν καταβολὴν τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου προβλεπομένης ἀποζημιώσεως. Ἡ βλάβη τοῦ μισθωτοῦ δύναται νὰ ἔχῃ ἠθικὸν χαρακτῆρα, ὡς συμβαίνει ἐπὶ προσβολῆς τῆς προσωπικότητος (76).

Ἐγένετο δεκτόν, ὅτι τὸ ἄρθρον 7 τοῦ ν. 2112 δὲν συγχωρεῖ ἐφαρμογήν, ὅταν τὸ δικαίωμα τοῦ ἐργοδότου νὰ ἐπέμβῃ κατὰ τὴν κρίσιν του εἰς τὴν ἐξέλιξιν τῆς συμβάσεως πηγάζει ἐκ τῆς συμφωνίας τῶν μερῶν, ἔστω καὶ ἂν ὁ μισθωτὸς ἐβλάβη ἐκ τῆς μὴ προσηκούσης χρήσεως τῆς ἐξουσίας αὐτῆς (77). Μόνον αἱ κοιναὶ διατάξεις παρέχουν τότε εἰς αὐτὸν βοήθειαν. Μὲ αὐτὸν τὸν τρόπον καθίσταται ἐντονώτερα ἡ διάκρισις μεταξὺ συμβατικοῦ δικαιώματος καθορισμοῦ τῆς παροχῆς καὶ δικαιώματος διευθύνσεως, τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ἄρθρου 7 ν. 2112 ἐπιφυλασσομένης μόνον διὰ τὴν κακὴν χρῆσιν τοῦ δευτέρου.

Ὁ ἐργαζόμενος στερεῖται τῶν ἐκ τῶν ἄρθρων 672 Α.Κ. καὶ 7 ν. 2112 ἀπορρεόντων δικαιωμάτων, ἐὰν συνήνεσεν εἰς τὴν ἀπόφασιν τοῦ ἐργοδότου (78). Ἡ συναίνεσις δύναται νὰ εἶναι καὶ σιωπηρά, συναγομένη ἐκ τῆς

(73) Α.Π. 657/1958, ΕΕΔ 1958, 1117, Α.Π. 707/1963, ΕΕΔ 1964, 18.

(74) Α.Π. 791/1964, ΕΕΔ 1965, 201, Πρωτοδικείου Ἀθ. 19002/1966, ΕΕΔ 1967, 113.

(75) *Ι. Καποδίστριας*, ἐν ΕρμΑΚ ὑπ' ἄρθρ. 672, 49 - 50.

(76) Π.χ. Α.Π. 365/1956, ΕΕΔ 1956, 828, Α.Π. 14/1957, ΕΕΔ 1957, 138, Α.Π. 455, ΕΕΔ 1964, 1029.

(77) Πρωτοδικείου Ἀθ. 25874/1966, ΕΕΔ 1967, 559.

(78) Α.Π. 130/1960, ΕΕΔ 1960, 453, Α.Π. 524/1966, ΕΕΔ 1967, 29.

ἀδιαμαρτυρήτου ἐκτελέσεως τῆς συμβάσεως ὑπὸ τὴν νέαν αὐτῆς μορφήν. Ἡ προστασία τῶν συμφερόντων τοῦ ἐργαζομένου ἀπαιτεῖ κατὰ συνέπειαν ρητὴν καὶ πραγματικὴν ἀπόκρουσιν τῆς μεταβολῆς, μάλιστα δὲ ἐντὸς εὐλόγου χρόνου. Ἐπὶ συμβάσεως ἀορίστου χρόνου, ἀπὸ τῆς τοιαύτης ἐναντιώσεως θὰ ὑπολογισθῇ ἡ ἐξάμηνος ἀποκλειστικὴ προθεσμία, ἐντὸς τῆς ὁποίας δέον νὰ κοινοποιηθῇ ἡ αἰτουμένη τὴν καταβολὴν ἀποζημιώσεως καταγγελία τῆς συμβάσεως ἀγωγή (ἄρθρ. 6 § 2 ν. 3198) (79).

Τὸ δικαίωμα τοῦ ἐργαζομένου, ὅπως ἀξιώσῃ τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ ἄρθρου 7 ν. 2112, εἶναι βεβαίως καὶ αὐτὸ δεκτικὸν καταχρήσεως. Οὕτω, καὶ ἂν ἐχώρησε δλαπτικὴ μεταβολὴ τῆς συμβάσεως δι' ἐνεργείας τοῦ ἐργοδότου, ὁ ἐργαζόμενος δὲν θὰ τύχῃ τῆς προστασίας τοῦ νόμου, ἐὰν ὁ ἴδιος διὰ τῆς συμπεριφορᾶς του κατέστησε ἀναγκαίαν τὴν ἐν λόγῳ μεταβολήν (80).

Εὐρυτέρα ἀνάπτυξις τῶν ἐκ τοῦ ἄρθρου 7 ζητημάτων ἐξέρχεται τῶν ὁρίων τοῦ παρόντος (81). Σημειωτέον μόνον ὅτι, ὡς καταδεικνύει πλουσία νομολογία, ἡ διάταξις αὕτη εἶναι ἡ κατ' ἐξοχὴν ἐφαρμοζομένη εἰς περίπτωσιν μὴ προσηκούσης ἀσκήσεως παρὰ τοῦ ἐργοδότου τοῦ δικαιώματος διευθύνσεως.

30. Εἰς τὸ τέρμα τῆς παρούσης ἀναλύσεως τῶν ἰσχυόντων περὶ τὸν μονομερῆ προσδιορισμὸν τῆς παροχῆς ἐργασίας ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ αὐτῆς - ἐργοδότου, δύο γενικώτεραι τάσεις διαγράφονται, διατρέχουσαι τὴν σύμβασιν ἐργασίας.

Ἡ πρώτη ἐξ αὐτῶν ἀντιπροσωπεύεται ἀπὸ τὸν παρεμβατισμὸν τοῦ ἐργοδότου εἰς τὸν τομέα τῶν ἐνοχικῶν σχέσεων, αἱ ὁποῖαι τὸν συνδέουν μὲ τοὺς ἐργαζομένους εἰς τὴν ἐπιχείρησίν του. Τόσον ἡ σύμβασις, ὅσον καὶ οἱ ἰσχύοντες κανόνες δικαίου, ἀφήνουν εὐρὺ πεδίον πρωτοβουλίας εἰς τὸν ἐργοδότην πρὸς τὴν κατεύθυνσιν αὐτήν, ὥστε δύναται οὗτος νὰ ἀσκῇ ἀποφασιστικὴν ἐπιρροὴν εἰς τὴν ἐξέλιξιν καὶ τὴν διαμόρφωσιν τῆς συμβάσεως ἐργασίας. Χαρακτηριστικὸν εἶναι ὅτι ἡ ἐξουσία αὐτὴ ἀσκεῖται καὶ ἔναντι τοῦ προσωπικοῦ ὡς συνόλου, διότι ἀφ' ἑνὸς μὲν λαμβάνονται ἀποφάσεις ἰσχύουσαι δι' ἅπαντας τοὺς ἐργαζομένους - π.χ. καθορισμὸς τοῦ ὡραρίου ἐργασίας - ἀφ' ἑτέρου δὲ ἡ ἐπέμβασις εἰς τὴν σύμβασιν ἐργασίας ἑνὸς μισθωτοῦ ἐπηρεάζει ἐνίοτε τὴν ἐξέλιξιν τῶν συμβάσεων συναδέλφων του, ὡς συμβαίνει π.χ. προκειμένου περὶ προαγωγῆς.

Ἡ δευτέρα τάσις ὁδηγεῖ εἰς τὴν ἰδιοποίησιν τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐπ' ὠφελείᾳ τοῦ ἐργαζομένου. Ἡ ἔννομος τάξις δὲν προστατεύει μόνον τὰ ὑλικὰ συμφέροντα αὐτοῦ ἀπὸ τὴν κακὴν χρῆσιν τῆς ἐξουσίας τοῦ ἐργοδότου, ἀλλὰ λαμβάνει πρόνοιαν καὶ δι' ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα ἔχουν προεχόντως ἠθικὸν χαρακτῆρα, ὑποχρεοῦσα τὸν ἐργοδότην νὰ συμπεριφέρηται πρὸς τὸν ἐργαζόμενον μὲ τὸν ἀρμόζοντα εἰς ἐλευθέραν προσωπικότητα σεβασμόν. Ἡ καθιέρωσις καὶ ἡ διαμόρφωσις τῆς μερίμνης αὐτῆς εἶναι κατὰ κύριον λόγον δημιούργημα τοῦ δικαστοῦ. Πράγματι αἱ γενικαὶ ἀρχαὶ τοῦ δικαίου τυγχάνουν ἐν τῇ νομολογίᾳ εὐστόχου ἐφαρμογῆς κατὰ τὴν ἐπίλυσιν τῶν προβλημάτων, τὰ ὁποῖα θέτει ἡ λειτουργία τῆς ἐπιχειρήσεως εἰς τὸ πλαίσιον τῶν συνεχῶν τεχνικῶν καὶ ὀργανωτικῶν ἐξελίξεων.

Ἀμφότεραι αἱ ἀνωτέρω κατευθύνσεις πηγάζουν ἀπὸ τὰς ἀπαιτήσεις τῆς διαπλάσεως εἰς μίαν κοινωνίαν, ὅπου ἡ ἐπιχείρησις ἀποτελεῖ θεμελιώδη πλέον θεσμὸν καὶ ἀπασχολεῖ συνεχῶς αὐξανόμενον ἀριθμὸν προσώπων. Ἐνώπιον αὐτῆς τῆς πραγματικότητος, τὸ σύγχρονον δίκαιον παρέχει κατὰ πρῶτον λόγον εἰς τὴν διεύθυνσιν τῆς ἐπιχειρήσεως τὴν εὐχέρειαν ταχείας λήψεως ἀποφάσεων καὶ ἐκτελέσεως αὐτῶν, ἐντὸς βεβαίως τῶν ἐν τοῖς προηγουμένοις χαραχθέντων πλαισίων, ἄνευ ἀνάγκης διμερῶν διαπραγματεύσεων μὲ τοὺς ἐργαζομένους· ἐπιτυγχάνεται μὲ αὐτὸν τὸ τρόπον ἡ ἀπαιτουμένη προσαρμοστικότης εἰς τὰς συνθήκας

(79) Α.Π. 247/1963, ΕΕΔ 1963, 729.

(80) Α.Π. 677/1966, ΕΕΔ 1967, 232, πρβλ. Α.Π. 687/1967, ΕΕΔ 1968, 145.

(81) Ἐκ τῆς πλουσίας ἐπὶ τοῦ θέματος βιβλιογραφίας: *Χ. Ἀγαλλοπούλου*, Ἡ μονομερὴς μεταβολὴ τῶν ὅρων τῆς συμβάσεως ἐργασίας, Α.Ι.Δ. 1942, 140, *Α. Σακελλαροπούλου*. Νομικὰ πλάσματα εἰς τὸ Ἐργατικὸν Δίκαιον, ΕΕΔ 1949, 134, *Π.Βεργοπούλου*, Παρατηρήσεις ἐπὶ τοῦ διευθυντικοῦ δικαιώματος τοῦ ἐργοδότου, ἔνθ' ἀνωτ., *Ι. Καποδίστρια*, ἐν ΕρμΑΚ ἄρθρ. 652, ἀριθ. 37 ἐπ., Εἰσαγ. ἄρθρ. 669-678, ἀριθ. 50.

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΑΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΑΝΑΚΛΗΣΙΣ ΠΡΑΞΕΩΣ ΠΕΡΙ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΕΩΣ ΠΟΛΕΜΙΣΤΟΥ

Ἐπανατοποθέτησις μετὰ ταύτην εἰς νέαν ἐπιχείρησιν

Ἀσυγχώρητον ἐκ νέου τοποθετήσεως εἰς ἑτέραν ἐπιχείρησιν προστατευομένου ὑπὸ τοῦ Α.Ν. 1836/1951, ὅστις ὑπὸ τὴν ἰδιότητά του ταύτην εἶχεν ἤδη τοποθετηθῆ εἰς ἐπιχείρησιν, ἐξ ἧς ἀπεχώρησε κατόπιν ἀνακλήσεως τῆς πράξεως τοποθετήσεως, εἰμὴ μόνον ἐξαιρετικῶς δι' εἰδικῆς ἠτιολογημένης ἀποφάσεως τοῦ ἁρμοδίου Συμβουλίου, συντρέχοντος ἀπολύτως δεδικαιολογημένου λόγου ἀνακλήσεως τῆς ἀρχικῆς τοποθετήσεως τοῦ πολεμιστοῦ καὶ ἐπανατοποθετήσεως αὐτοῦ εἰς νέαν θέσιν.

Τὸ πρῶτον ἤδη τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας ἐπιλαμβάνεται τοῦ ἐν τῇ κατωτέρω ἀποφάσει του θέματος.

Ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ θέματος ἀπησχολήθη καὶ ὁ Ἄρειος Πάγος, κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 51/1968 ἀπόφασιν τοῦ ὁποίου (εἰσηγητὴς Στ. Σταυρόπουλος, ΕΕΔ 27, 417) εἶναι δυνατὴ ἡ κατ' αἰτησιν τοῦ ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντος πολεμιστοῦ ἀνάκλησις τῆς διοικητικῆς περὶ τοποθετήσεώς του εἰς ἐπιχείρησιν πράξεως καὶ ἐπανατοποθέτησις τούτου εἰς ἑτέραν ἐπιχείρησιν, μὴ δικαιουμένου νὰ ἀρνηθῇ τὴν πρόσληψίν του, ἀνῳ ἐξ ἄλλου, ἐπὶ ἀνακλήσεως, λαβοῦσαι γώραν μετὰ συναίνεσιν τοῦ ἐκ τῆς πράξεως ὠφελουμένου ἀφέλειαν, συνιστᾷ ἀρτίαν αἰτιολογίαν ἡ μνεία τοῦ περιστατικοῦ τῆς ὑποβολῆς σχετικῆς αἰτήσεως.

Διάφορος πως εἶναι ἡ ἄποψις τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας.

Ἡ ἄποψίς του, εἶναι ἀληθές, ὅτι παρεμποδίζει καὶ ὀρθῶς τὴν ἐπανειλημμένην ἄσκησιν τῆς ἐξουσίας τῶν Συμβουλίων διὰ τοποθέτησιν εἰς θέσιν τοῦ αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ νόμου προστατευομένου προσώπου, τὸ ὁποῖον, ἀφοῦ ἐτοποθετήθη εἰς ὡρισμένην ἐπιχείρησιν, ἀπροστατεύθη κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ νόμου καὶ συνεπῶς δὲν εἶναι σκόπιμον νὰ ἀνακαλῆται ἡ διοικητικὴ πρᾶξις τῆς τοιαύτης τοποθετήσεώς του καὶ νὰ τοποθετῆται ἐν συνεχείᾳ εἰς ἄλλην ἐπιχείρησιν, χωρὶς τοῦτο νὰ δικαιολογῆται καὶ ἐκ τινος ἰδιαιτέρου λόγου.

Ἐκ τοῦ νόμου ὅμως δὲν προκύπτει σαφὴς ἐπὶ τοῦ θέματος λύσις.

Τὸ ἐν ἄρθρῳ 7 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, ὡς ἀντικατεστάθη (ΕΕΔ 20, 1232 ἐπ., ἔνθα κωδικοποίησις τῶν ἰσχυουσῶν διατάξεων), ὁριζόμενον ὅτι οἱ ἀπολυόμενοι συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου τούτου οὐδὲν δικαίωμα ἐπανατοποθετήσεως ἔχουν, ἐκτὸς τῶν περιπτώσεων γ' καὶ δ', δὲν προσφέρεται πρὸς λύσιν τοῦ ζητήματος.

Ἡ διάταξις αὕτη θέσπισε τὴν ἀνυπαρξίαν δικαιώματος ἐπανατοποθετήσεως εἰς τὰς περιπτώσεις, κατὰ τὰς ὁποίας ἡ ἀπόλυσις γίνεται δι' ὑπαιτιότητα τοῦ μισθωτοῦ, ὡς εἶναι λογικόν, καὶ τοῦτο ἵνα ἐρέλκῃ τὴν προσοχὴν τοῦ τελευταίου εἰς τὴν καλὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ὑποχρεώσεών του. Ἀνῳ, ἐξ ἄλλου, ἡ αὐτὴ διάταξις ἐπέτρεψε τὴν ἐπανατοποθέτησιν εἰς ἄλλην ἐπιχείρησιν, ὅταν ὁ πολεμιστὴς ἀπολύεται δι' οἰκονομικὴν ἀναπόκρισιν τῆς ἐπιχειρήσεως, ὡς εἶναι πάλιν τοῦτο λογικόν.

τῆς οἰκονομίας. Κατὰ δεύτερον λόγον, καταβάλλεται προσπάθεια νὰ μὴ ἐξαφανισθῇ ὁ ἐργαζόμενος ὡς ἄτομον ἐντὸς τῆς ἐπιχειρηματικῆς μονάδος, ἡ ὁποία ἔχει τάσιν συνεχοῦς διογκώσεως ὡς ἐκ τῆς ροπῆς συγκεντρώσεως τόσον κεφαλαίων, ὅσον καὶ ἐργατικῶν χειρῶν· ἀξιοποιοῦνται οὕτω οἱ σχετικῶς πρόσφατοι ἀγῶνες διὰ τὴν προστασίαν τῆς προσωπικότητος τοῦ ἐργαζομένου. Τὰ σύγχρονα ἐθνικὰ δίκαια καὶ αἱ διεθνεῖς συμβάσεις ἐκεῖ καταλήγουν.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 597/1968, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Γ. Χαρμπούρης**
Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. **Π. Δεδόπουλος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Σ. Σπηλιωτόπουλος, Γρ. Λεοντῆς

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 151/8.11.1965 ἀποφάσεως τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου προστα-

σίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ, καθ' ὁ μέρος διὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης ἐτοποθετήθη παρὰ τῇ αἰτούσῃ Δημοσίᾳ Ἐπιχειρήσει Ἠλεκτρισμοῦ, ὡς ἐργατοτεχνίτης, ὁ ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 προστατευόμενος Κ.Π.

Εἰς τὴν δίκην μετ' ἐννόμου συμφέροντος παρεμβαίνει ὑπὲρ τοῦ κύρους τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ὁ ὡς ἄνω τοποθετηθεὶς Κ.Π.

Ἡ αἰτοῦσα δι' ἐπ' ἀκροατηρίου δηλώσεως τοῦ πληρεξουσίου αὐτῆς δικηγόρου παρητήθη τοῦ ἐν τῷ κυρίῳ δικογράφῳ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως ἀκυρώσεως προσβαλλομένου πρώτου λόγου ἀκυρώσεως.

Διὰ τοῦ δευτέρου λόγου ἀκυρώσεως, ὡς διατυποῦται, προσβάλλεται, ὅτι οὐχὶ νομίμως διὰ τῆς προηγηθείσης ὑπ' ἀρθ. 137/1.10.1965 γενικῆς πράξεως τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου Ἀπολυομένων καθωρίσθη ὁ ἀριθμὸς τῶν προσληπτέων ὑπὸ τῆς αἰτούσης προστατευομένων τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 ἐν τῇ περιφερείᾳ Ἀττικῆς καὶ συνεπῶς ἡ διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως γενομένη τοποθέτησις εἰς τὰς οὕτω μὴ νομίμως ὁρισθείσας θέσεις δὲν παρίσταται νόμιμος. Ἀλλ' ὑπὸ τὴν διατύπωσιν ταύτην ὁ λόγος οὗτος ἀφορᾷ εἰς τὴν ὡς ἄνω ὑπ' ἀριθ. 137/1965 γενικὴν ἀπόφασιν τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου, ἥτις, ἀνεξαρτήτως τοῦ ὅτι δὲν προσβάλλεται διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως ἀκυρώσεως, πάντως προσεβλήθη ὑπὸ τῆς αἰτούσης δι' αὐτοτελοῦς αἰτήσεως ἀκυρώσεως, ἥτις καὶ ἀπερρίφθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1792/1966 ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας. Κατ' ἀκολουθίαν ὁ λόγος οὗτος εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀπαραδέκτως προσβαλλόμενος.

Κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 7 §§ 1, 2 καὶ 3 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, ὡς ἀντικατεστάθησαν διὰ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν. δ) τος 4185/1961, ἀπόλυσις τῶν τοποθετηθέντων πολεμιστῶν καὶ ἐφεξῆς τῶν τοποθετουμένων ἐπιτρέπεται: Α') Αὐτοδικαίως, ἐφ' ὅσον ἠθελον καταδικασθῆ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἄρθρων 59, 60, 61 καὶ 62 τοῦ Ποινικοῦ Κώδικος καὶ Β') κατόπιν ἀποφάσεως τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀ.ν. 244/1936 καὶ 771/1937: α') διὰ παραβάσεις, προβλεπομένας ὑπὸ τοῦ νομίμως ἀνεγνωρισμένου ὀργανισμοῦ ἢ κανονισμοῦ τῆς Ὑπηρεσίας ἢ Ἐπιχειρήσεως ἢ Ἐκμεταλλεύσεως, δι' ἃς ὁρίζεται ὡς ποινὴ ἡ ἀπόλυσις, β') δι' ἀποδεδειγμένην ἀνεπάρκειαν ἢ ἀκαταλληλότητα, μὴ ὀφειλομένην εἰς τὰ τραύματά των, καὶ ἀνάρμοστον συμπεριφορὰν, γ) δι' ἀποδεδειγμένην οἰκονομικὴν ἀνεπάρκειαν τῆς ἐπιχειρήσεως, ἐφ' ὅσον καὶ καθ' ὃ μέτρον ἀπεφάσισε περὶ ταύτης τὸ οἰκεῖον Συμβούλιον, δ) προκειμένου περὶ τεχνικοῦ ἢ ἐργατικοῦ προσωπικοῦ προσλαμβανομένου εἰς δημόσια ἔργα ἢ ἔργα ἀνασυγκροτήσεως περιωρισμένης διαρκείας ἡ ἀπόλυσις τῶν ἀκαταλλήλων γίνεται ἄνευ μεσολαβήσεως τῶν ἁρμοδίων ἐπιτροπῶν, ἀλλ' ἐπὶ αἰτιολογημένῃ προτάσει τοῦ ἐπιβλέποντος μηχανικοῦ. Οἱ ἀπολυόμενοι, συμφώνως πρὸς τὰς ἀνωτέρω διατάξεις, οὐδὲν δικαίωμα ἐπανατοποθετήσεως ἔχουσιν, ἐκτὸς τῶν περιπτώσεων γ' καὶ δ'. Ἀφ' ἑτέρου κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω ἀ.ν. 1836/1951 ὁ ὑπὸ τοῦ νόμου τούτου προστατευόμενος ὑπογρεοῦται, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως αὐτῷ τῆς περὶ τοποθετήσεώς του ἀποφάσεως τοῦ οἰκείου Συμβουλίου παρουσιασθῇ εἰς τὸν παρ' ᾧ τοποθετεῖται ἐργοδότην, ἵνα ἀναλάβῃ ὑπηρεσίαν. Εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν ὁ τοποθετηθεὶς δὲν ἤθελε παρουσιασθῇ ἐντὸς τῆς ἀνωτέρω προθεσμίας πρὸς ἀνάληψιν ὑπηρεσίας ἢ δὲν ἤθελεν ἀποδεχθῇ τὴν θέσιν, εἰς ἣν ἐτοποθετήθη, στερεῖται τῆς διὰ τούτων παρεχομένης προστασίας, ἐκτὸς ἐὰν ἀπολύτως δεδικαιολογημένοι λόγοι, κριθέντες παρὰ τοῦ ἁρμοδίου Συμβουλίου τοποθετήσεως τούτου, αἰτιολογοῦν τὴν μὴ ἀνάληψιν ὑπηρεσίας.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω διατάξεων, ἐν συνδυασμῷ πρὸς ἀλλήλας ἑρμηνευομένων, συνάγεται, ὅτι προκειμένου περὶ προστατευομένων, οἵτινες ὑπὸ τὴν ἰδιότητα ταύτην εἶχον ἤδη τοποθετηθῇ εἰς ἐπιχειρήσεις καὶ ἐξ ὧν ἀκολούθως ἀπεχώρησαν κατόπιν ἀνακλήσεως τῆς πράξεως τοποθετήσεως, ἡ ἐκ νέου τοποθέτησις εἰς ἑτέραν ἐπιχείρησιν δὲν συγχωρεῖται, εἰμὴ μόνον ἐξαιρετικῶς καὶ εἰς τὰς περιπτώσεις τὰς εἰδικῶς ὑπὸ τοῦ νόμου προβλεπομένας. Τοιαῦται δὲ περιπτώσεις ἐπανατοποθετήσεως εἶναι οὐ μόνον αἱ εἰδικῶς μνημονευόμεναι ἐν τοῖς ἐδαφίοις γ' καὶ δ' τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ν. 1836/1951, ὡς ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν. δ) τος 4185/1961 (ἀποδεδειγμένη οἰκονομικὴ ἀνεπάρκεια τῆς ἐπιχειρήσεως, διαπιστουμένη ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου Συμβουλίου, καὶ ἀκαταλληλότης τοῦ προσληφθέντος εἰς δημόσια ἔργα ἢ ἔργα ἀνασυγκροτήσεως), ἀλλά, κατ' ἀνάλογον ἐφαρμογὴν τοῦ

ΑΚΥΡΩΣΙΣ ΠΡΑΞΕΩΣ ΠΕΡΙ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΕΩΣ ΠΟΛΕΜΙΣΤΟΥ

Έκδοσις νέας, ὑποκατασταθείσης εἰς τὴν θέσιν τῆς ἀκυρωθείσης

Παραπομπὴ εἰς τὴν Ὁλομέλειαν τοῦ Ἀρείου Πάγου τοῦ ζητήματος ἐὰν ἡ ἐκ τοῦ ἄρθρου 50 § 4 τοῦ Νόμου 3713/1929 ἀρχή, καθ' ἣν, ἀκυρουμένης διὰ τυπικοὺς λόγους καὶ δὴ δι' ἔλλειψιν νομίμου αἰτιολογίας, ἡ ἐκδιδομένη νέα πράξις, ἐφ' ὅσον ἔχει τὸ αὐτὸ πρὸς τὴν ἀκυρωθεῖσαν περιεχόμενον καὶ ἐγένετο ἐντὸς εὐλόγου χρόνου, κέκτηται κατ' ἐξαίρεσιν ἰσχὺν ἀνατρέχουσαν εἰς τὸν χρόνον τῆς ἐκδόσεως τῆς ἀρχικῆς πράξεως, ἐφαρμόζεται καὶ ἐπὶ διοικητικῆς πράξεως τοποθετήσεως πολεμιστῶν κατ' Α.Ν. 1836/1951.

Τὸ θέμα τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Β' Πολιτικοῦ Τμήματος τοῦ Ἀρείου Πάγου εἶναι τὸ κάτωθι, τὸ ὁποῖον ἀπηγόλησε καὶ τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας (Τμ. Α') διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 242/1968 ἀποφάσεώς του (εἰσηγητὴς *Α. Τσουκλάρης*, ΕΕΔ 27, 342).

Τίθεται οὕτω τὸ ἐνδιαφέρον τοῦτο ζήτημα ὑπὸ τὴν κρίσιν τῶν Ὁλομελειῶν τῶν δύο ἀνωτάτων Δικαστηρίων.

Τὸ Β' Τμῆμα τοῦ Ἀρείου Πάγου ἐπαναλαμβάνει εἰς τὴν ἀπόφασίν του τὰ δεκτὰ ὑπὸ προηγηθεισῶν ἀποφάσεων τοῦ Ἀρείου Πάγου γενόμενα (βλ. τὰς σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 27, 342), ἀλλὰ παραπέμπει εἰς τὴν Ὁλομέλειαν τὸ ζήτημα ἂν ταῦτα ἐφαρμόζονται καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν τῶν ἀκυρώσεως ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας πράξεως περὶ τοποθετήσεως πολεμιστοῦ καὶ διὰ τυπικοὺς λόγους καὶ ἐκδόσεως νέας πράξεως τοποθετήσεως τοῦ προστατευομένου, κατὰ τὰ προεκτεθέντα.

Ἐν προκειμένῳ, καθ' ἃ προκύπτει ἐκ τῶν στοιχείων τοῦ φακέλου, ὁ παρεμβαίνων, προστατευόμενος τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, εἶχε τοποθετηθῆ ἀρχικῶς ὑπὸ τὴν ἰδιότητα ταύτην διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 6 τῆς 3 Σεπτεμβρίου 1951 πράξεως τοῦ ἁρμοδίου Συμβουλίου ὡς ἐργατοτεχνίτης παρὰ τῇ ἐπιχειρήσει «...». Ἀκολούθως διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 54/8.7.1955 πράξεως τοῦ αὐτοῦ Συμβουλίου ἀνεκλήθη ἡ τοιαύτη τοποθέτησις, ἐν συνεχείᾳ δὲ διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ἐτοποθετήθη παρὰ τῇ αἰτούσῃ. Οὕτω ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις στερεῖται παντελῶς αἰτιολογίας, ἐφ' ὅσον δι' αὐτῆς οὐδόλως ἠρευνήθη, ἂν ἡ γενομένη ἀνάκλησις τῆς ἀρχικῆς τοποθετήσεως ἐγένετο διὰ λόγους ἐπιτρέποντας κατὰ τὰ ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει ἐκτιθέμενα τὴν ἐκ νέου τοποθέτησιν τοῦ παρεμβαίνοντος παρὰ τῇ αἰτούσῃ. Ἀκυρωτέα ἄρα ἐκ τοῦ λόγου τούτου, βασίμως προβαλλομένου, ἀποβαίνει ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, περιττῆς καθισταμένης τῆς ἐρεύνης τῶν λοιπῶν λόγων ἀκυρώσεως, ὡς ἀλυσιτελοῦς.

ἄρθρου 8 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 (ἀνάκλησις λόγῳ δεδικαιολογημένης μὴ ἀναλήψεως ὑπηρεσίας ὑπὸ τοῦ τοποθετηθέντος) καὶ πᾶσα ἑτέρα περίπτωσις, καθ' ἣν ἤθελε κριθῆ δι' εἰδικῶς αἰτιολογημένης ἀποφάσεως τοῦ ἁρμοδίου Συμβουλίου, ὅτι συνέτρεξεν ἀπολύτως δεδικαιολογημένος λόγος ἀνακλήσεως τῆς ἀρχικῆς τοποθετήσεως τοῦ συγχεκριμένου πολεμιστοῦ καὶ ἐπανατοποθετήσεως αὐτοῦ εἰς νέαν θέσιν. Κατ' ἀκολουθίαν ὁ λόγος ἀκυρώσεως, καθ' ὃν ἀπεκλείετο, κατὰ νόμον, εἰς πᾶσαν ἄλλην περίπτωσιν, πλὴν τῶν τοῦ γ' καὶ δ' ἐδαφίου ἀ.ν. 1836/1951, ἡ ἐκ νέου τοποθέτησις τοῦ παρεμβαίνοντος πολεμιστοῦ, ἐφ' ὅσον οὗτος εἶχε τοποθετηθῆ ἅπαξ εἰς ἑτέραν ἐπιχείρησιν, ἐλέγχεται ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος.

Ἀφ' ἑτέρου, κατ' ἀκολουθίαν τῆς περὶ ἧς ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει ἐννοίας τῶν παρατεθειμένων ἀνωτέρω διατάξεων, προκειμένης κρίσεως ἐπὶ αἰτήσεως νέας τοποθετήσεως πολεμιστοῦ προστατευομένου ὑπὸ τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, τὸ ἁρμόδιον Συμβούλιον δέον πρωτίστως νὰ ἐρευνᾷ καὶ ἐκθέτῃ τοὺς συγχεκριμένους κατὰ περίπτωσιν λόγους, τοὺς δικαιολογοῦντας τὴν ἀνάκλησιν τῆς ἀρχικῆς τοποθετήσεως καὶ τὴν εἰς νέαν ἐπιχείρησιν τοποθέτησιν τοῦ προστατευομένου, κατὰ τὰ προεκτεθέντα.

Ἐν προκειμένῳ, καθ' ἃ προκύπτει ἐκ τῶν στοιχείων τοῦ φακέλου, ὁ παρεμβαίνων, προστατευόμενος τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, εἶχε τοποθετηθῆ ἀρχικῶς ὑπὸ τὴν ἰδιότητα ταύτην διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 6 τῆς 3 Σεπτεμβρίου 1951 πράξεως τοῦ ἁρμοδίου Συμβουλίου ὡς ἐργατοτεχνίτης παρὰ τῇ ἐπιχειρήσει «...». Ἀκολούθως διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 54/8.7.1955 πράξεως τοῦ αὐτοῦ Συμβουλίου ἀνεκλήθη ἡ τοιαύτη τοποθέτησις, ἐν συνεχείᾳ δὲ διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ἐτοποθετήθη παρὰ τῇ αἰτούσῃ. Οὕτω ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις στερεῖται παντελῶς αἰτιολογίας, ἐφ' ὅσον δι' αὐτῆς οὐδόλως ἠρευνήθη, ἂν ἡ γενομένη ἀνάκλησις τῆς ἀρχικῆς τοποθετήσεως ἐγένετο διὰ λόγους ἐπιτρέποντας κατὰ τὰ ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει ἐκτιθέμενα τὴν ἐκ νέου τοποθέτησιν τοῦ παρεμβαίνοντος παρὰ τῇ αἰτούσῃ. Ἀκυρωτέα ἄρα ἐκ τοῦ λόγου τούτου, βασίμως προβαλλομένου, ἀποβαίνει ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, περιττῆς καθισταμένης τῆς ἐρεύνης τῶν λοιπῶν λόγων ἀκυρώσεως, ὡς ἀλυσιτελοῦς.

σεως νέας τοιαύτης.

Κατά τά ήδη ύπό τών Τμημάτων τοῦ Ἀρείου Πάγου νομολογηθέντα, ἀκυρουμένης ὑπό τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας διοικητικῆς πράξεως διά λόγους τυπικούς, ἡ ἐκδιδομένη νέα πράξις ἐφ' ὅσον ἔχει τὸ αὐτὸ πρὸς τὴν ἀκυρωθεῖσαν περιεχόμενον καὶ ἐκδίδεται ἐντὸς εὐλόγου ἀπὸ τῆς ἀκυρωτικῆς ἀποφάσεως χρόνου καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν αὐτῶν πραγματικῶν περιστατικῶν καὶ νομικῶν διατάξεων, κέκτηται, κατ' ἐξαίρεσιν, ἰσχὺν ἀνατρέχουσαν εἰς τὸν χρόνον τῆς ἐκδόσεως τῆς ἀρχικῆς πράξεως.

Τοῦτο ἀποτελεῖ ἀναγκαίαν συνέπειαν τῆς ἐκ τοῦ ἄρθρου 50 § 4 τοῦ νόμου 3713/1929 ὑποχρεώσεως τῆς Διοικήσεως, ὅπως συμμορφωθεῖ πρὸς τὸ περιεχόμενον τῆς ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, προκειμένου δὲ περὶ διοικητικῆς πράξεως ἐλλιποῦς κατὰ τύπους ἡ συμμόρφωσις αὕτη δὲν δύναται νὰ ἐκδηλωθῇ ἀλλιῶς ἢ διὰ τῆς ἐκδόσεως νέας πράξεως, ἀπηλλαγμένης τυπικῶν ἐλαττωμάτων. (Ἴδετε Α.Π. 128/1954, εἰσηγητὴς *Μ. Παντελῆς*, ΕΕΔ 13, 475, Α.Π. 136/1955, εἰσηγητὴς *Γ. Βαρσάμου*, ΕΕΔ 13, 475, Α.Π. 371/1955, εἰσηγητὴς *Π. Τζαννετάκης*, ΕΕΔ 14, 987).

Ἀρείου Πάγου 139/1968, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ν Χαραλάμπης**

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Στ. Σταυρόπουλος**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Παπαδᾶτος, Β. Βασιλείου

Κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου εἶναι γενικωτέρου ἐνδιαφέροντος τὸ ἀνακύπτον ἐν προκειμένῳ ζήτημα, περὶ οὗ οἱ 1ος, 2ος καὶ 3ος λόγοι ἀναιρέσεως καὶ ὅπερ συνίσταται εἰς τὸ ἐὰν ἡ ἐκ τοῦ ἄρθρου 50 § 4 ἐδ. α' τοῦ ν. 3713/1929 περὶ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας συναγομένη ἀρχή, καθ' ἣν, ἀκυρουμένης ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας διοικητικῆς πράξεως διὰ τυπικοὺς λόγους, καὶ δὴ δι' ἔλλειψιν νομίμου αἰτιολογίας, ἡ ἐκδιδομένη νέα πρᾶξις, ἐφ' ὅσον ἔχει τὸ αὐτὸ πρὸς τὴν ἀκυρωθεῖσαν περιεχόμενον καὶ ἐγένετο ἐντὸς εὐλόγου χρόνου καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν αὐτῶν πραγματικῶν περιστατικῶν καὶ νομικῶν διατάξεων, κέκτηται κατ' ἐξαίρεσιν ἰσχύν, ἀνατρέχουσαν εἰς τὸν χρόνον τῆς ἐκδόσεως τῆς ἀρχικῆς πράξεως, καὶ παράγει ἔννομα ἀποτελέσματα ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τῆς ἀκυρωθείσης, δι' ὃ ἡ κτῆσις ἢ ἀπώλεια ἰδιωτικοῦ δικαιώματος, συνδεομένου πρὸς τὴν διοικητικὴν ταύτην πρᾶξιν, συμπίπτει πρὸς τὸν χρόνον, ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἤρχισεν ἡ ἀναδρομή, ἐφαρμόζεται καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν, ἐφ' ἧς ἔκρινεν ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ἤτοι ὁσάκις ἐξεδόθη πρᾶξις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας κατ' ἄρθρον 3 § 3 ἐδ. 6' τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 περὶ ὑποχρεώσεως νομικοῦ προσώπου νὰ προσλάβῃ πολεμιστήν, βάσει τῆς ὁποίας τὸ Κεντρικὸν Συμβούλιον προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τοῦ στρατοῦ προέβη εἰς ἀναγκαστικὴν τοποθέτησιν, καὶ ἠκυρώθη μὲν αὕτη δι' ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας λόγῳ ἐλλείψεως αἰτιολογίας, ἐπηκολούθησεν ὅμως μετὰ δίμηνον νέα πρᾶξις, δι' ἧς, συνταγείσης συμφώνως πρὸς τὸ νομικὸν καὶ πραγματικὸν καθεστώς, τὸ ὀφειλόμενον κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐκδόσεως τῆς προηγουμένης πράξεως, ὁ Ὑπουργὸς συνεμορφώθη πρὸς τὴν ἀπόφασιν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας καὶ κατέστησεν ὑπόχρεων τὸ αὐτὸ νομικὸν πρόσωπον εἰς πρόσληψιν τοῦ πολεμιστοῦ, ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ἀρχικὴ πρᾶξις του, οὕτως ὥστε ἡ ἐπελθοῦσα ὑπερημερία τοῦ ἐργοδότου ἕνεκα μὴ ἀποδοχῆς τῶν προσηκόντως προσφερθεισῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ τοποθετηθέντος κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐκδόσεως τῆς πρώτης περὶ προσλήψεως πράξεως δὲν αἴρεται ἐκ τῆς διὰ τὸν ὡς ἄνω λόγον ἀκυρώσεως ταύτης, τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς νέας πράξεως ἰσχυόντων ἀπὸ τῆς χρονολογίας τῆς ἀρχικῆς πράξεως. Δέον ἑπομένως, συμφώνως πρὸς τὴν παράγραφον 2 τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ν. 3810, νὰ παραπεμφθῇ ἡ συζήτησις ἐπὶ τῶν ὡς ἄνω λόγων ἀναιρέσεως, ὡς καὶ τῶν λοιπῶν, 4ου καὶ 5ου, καθ' ὃ συναφῶν, εἰς τὴν Ὁλομέλειαν.

ΩΡΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΝΟΜΙΜΟΙ ΩΡΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΓΡΑΦΕΙΩΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ

Έννοια κοστολόγου δι' έφαρμογήν διαιτητικής άποφάσεως περί λογιστών

Έφαρμογή όκταώρου έργασίας ήμερησίως και τεσσαρακονταοκταώρου έβδομαδιαίως ως προς τούς ύπαλλήλους των βιομηχανικών έπιχειρήσεων, ύφ' οιανδήποτε μορφήν και άν άσκούνται αύται.—Όκτάωρος ή διάρκεια της έργασίας του προσωπικού των Γραφείων τούτων.—Χαρακτηρισμός ως λογιστών και των κοστολόγων δι' έφαρμογήν της ύπ' άριθ. 37/1963 διαιτητικής άποφάσεως.— Έννοια κοστολόγου.

Κατά τό άρθρον 812 Πολ. Δικονομίας, ως τούτο άντικατεστάθη διά του άρθρου 8 νόμου 3810/1957, τό ένδικον μέσον της αίτήσεως άναιρέσεως συγχωρείται μόνον κατά των τελεσιδίκων γενομένων ή άνεκκλήτως άπηγγελμένων όριστικών άποφάσεων των πολιτικών δικαστηρίων.

Ή γενική αύτη διάταξις έχει έφαρμογήν και έπί των κατά την έργατικήν διαδικασίαν έκδιδομένων άποφάσεων, άποδεικνυομένου δέ ότι ή είς τον ορθόν δαθμόν έκδοθείσα άπόφασις κατέστη τελεσίδικος (και διά παραιτήσεως άπό του ένδίκου μέσου της έφέσεως) χωρεί αίτησις άναιρέσεως κατά της άποφάσεως ταύτης (Α.Π. 543/1967, είσηγητής *Δ. Κοκέρης*, ΕΕΔ 27, 100).

Τούτο ίσχύει και όταν, ως έν προκειμένω, ή άνεληθείσα ώρυσις κατά της άποφάσεως του Έργατικού Δικαστού, άπερρίφθη ως άνυποστήρικτος, λόγω μή καταθέσεως προστίμου έφέσεως, δπότε καθίσταται τελεσίδικος ή προσβληθείσα δι' έφέσεως άπόφασις. (Ίδετε και Α.Π. 427/1967, είσηγητής *Στ. Σταυρόπουλος*, ΕΕΔ 26, 1149).

Έχει ήδη ληθή (και τούτο έπαναλαμβάνεται και ύπό της κατωτέρω άποφάσεως του Β' Πολιτικού Τμήματος του Αρείου Πάγου) ύπό της ύπ' άριθ. 393/1967 άποφάσεως της Όλομελείας του Αρείου Πάγου (είσηγητής *Στ. Σταυρόπουλος*, ΕΕΔ 26, 873), δτι οι νόμιμοι ώραι έργασίας και των Γραφείων Άνωνύμων Έταιρειών, άτομικών βιομηχανικάς έπιχειρήσεις, είναι δκτώ (8). (Ίδετε και Α.Π. 548/1967, Τμ. Β', είσηγητής *Εθαγ. Μαλλούχος*, ΕΕΔ 27, 14, 627/1967, είσηγητής *Δ. Κανελλάκος*, ΕΕΔ 27, 93).

Άπό νομολογιακής άπόψεως τό ζήτημα πρέπει νά θεωρήται λελυμένον.

Άπό νομοθετικής όμως άπόψεως συγχωρείται νά τονισθή ή άνάγκη οι μέν ύπάλληλοι των Γραφείων Άνωνύμων Έταιρειών άλλων, οι δποίοι δέν είναι βιομηχανικοί, νά έργάζωνται έπί τάς νομίμους έπτά (7) ώρας του άρθρου 7 του ά.ν. 547/1937 και οι ύπάλληλοι των Άνωνύμων Βιομηχανικών Έταιρειών νά έργάζωνται έπί όκτώ (8) ώρας. Πάραν του δτι διά τών νόμιμων μισθών κάτων κατά τάς σχετικάς διαιτητικάς άποφάσεις ίσχύει ό αύτός, άνεξαρτήτως διαφορισμού ως άνω ώρών έργασίας είς όκτώ (8) ή έπτά (7).

Έρμηνεύεται ύπό της παρατεθείσης άρεοπαγιτικής άποφάσεως ή ύπ' άριθ. 37/1963 διαιτητική άπόφασις (ΕΕΔ 23, 180) ως πρός την έννοιαν του λογιστού. (Ίδετε σχετικώς έκ των τελευταίων και την Α.Π. 666/1967, είσηγητής *Κ. Ζοχαρής*, ΕΕΔ 27, 152, ένθα είς σημειώσεις μας και λοιπαί).

Άρείου Πάγου 125/1968, Τμ. Β'

Προεδρεύων ό Άντιπρόεδρος κ. **Ν. Χαραλάμπης**
Είσηγητής ό Άρεοπαγίτης κ. **Λ. Κανελλάκος**
Δικηγόροι οι κ.κ. Δ. Παπαταθρου, Γ. Πισπιρίγκος

Άπορριφθείσης διά τυπικόν λόγον, ήτοι δι' έκπρόθεσμον καταβολήν του προστίμου, της έφέσεως της άναιρεσειούσης κατά της άναιρεσιβαλλομένης άποφάσεως του Δικαστού έργατικών διαφορών παρά τώ Πρωτοδικείω Άθηνών, παραδεκτώς ή ύπό κρίσιν αίτησις άναιρέσεως στρέφεται κατά της άποφάσεως ταύτης, ήτις και είναι προσβλητή διά του ύπό κρίσιν ένδίκου μέσου κατ' άρθρον 812 § 1 της Πολ. Δικονομίας.

Ώς πρός τούς ύπαλλήλους των διομηχανικών έπιχειρήσεων, ύφ' οιανδήποτε μορφήν και άν άσκούνται αύται (άνωνύμου έταιρείας, δμορρύθμου κλπ.), ίσχύει ή όκτάωρος ήμερησίως και τεσσαρακονταοκτάωρος έβδομαδιαίως έργασία, θεσπισθείσα άφ' ής έκυρώθη ή Σύμβασις της Διεθνούς Συνδιασκέψεως Έργασίας της Ουασιγκτώνος διά του ν. 2269/1920 και των είς έκτέλεσιν του νό-

μου τούτου καὶ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ν. ΓΨΛΔ'/1911 «περὶ ὑγιεινῆς καὶ ἀσφαλείας τῶν ἐργατῶν καὶ περὶ ὡρῶν ἐργασίας» (ὡς αἱ διατάξεις τούτου, τροποποιηθεῖσαι ὑπὸ τοῦ ν. 2193/1920, ἐκωδικοποιήθησαν διὰ τοῦ 6.δ. τῆς 25/8-5.9.1920), ἐκδοθέντων διαταγμάτων. Συνεπῶς δὲν ἀφορᾷ τοὺς ὑπαλλήλους τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων τὸ ἄρθρον 18 τοῦ ἀπὸ 8/13.4.1932 π.δ. «περὶ χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας εἰς τὰ καταστήματα», ὁρίσαν ὅτι ἡ διάρκεια ἐργασίας τοῦ ὑπαλληλικοῦ προσωπικοῦ τῶν ἀνωνύμων ἑταιρειῶν, τῶν Τραπεζῶν καὶ τῶν Γραφείων ἐν γένει δὲν δύναται νὰ ὑπερβαίνῃ τὰς ὀκτὼ ὥρας ἡμερησίως, οὐδ' ἡ τροποποιήσασα τὸ ἄρθρον τοῦτο διάταξις τοῦ ἄρθρου 7 § 3 τοῦ ἀ.ν. 547/1937, περιορίσασα εἰς ἑπτὰ ὥρας ἡμερησίως τὴν διάρκειαν τῆς ἐργασίας τοῦ ὑπαλληλικοῦ προσωπικοῦ τῶν ἀνων. ἑταιρειῶν καὶ τῶν Τραπεζῶν (ΟΛ. Α.Π. 393/1967). Ὅθεν, ὑπολογίσασα ἡ ἀναιρεσιβαλλομένη ἀπόφασις εἰς ἑπτάωρον ἡμερησίως τὴν ἐργασίαν, ἣν ὑπεχρεοῦτο νὰ παρέχῃ ὁ ἀναιρεσίβλητος ὡς ὑπάλληλος Γραφείου τῆς ἀναιρεσειούσης ἀνωνύμου ἑταιρείας, ἀσκούσης, καθ' ἃ ἡ ἰδία ἀπόφασις ἐμμέσως, πλὴν σαφῶς, δέχεται, βιομηχανικὴν ἐπιχείρησιν, ψευδῶς τὰς ἀνωτέρω διατάξεις ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσεν, ἀναιρετέαν δὲ ἑαυτὴν κατέστησε κατ' ἄρθρον 807 ἐδ. 17 Πολ. Δικονομίας καὶ τὸν δάσιμον περὶ τούτου πρῶτον λόγον ἀναιρέσεως.

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 25611/1966 ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, καθ' ἣν ὡς λογισταὶ κατὰ τὴν ἔννοιαν τῆς ὑπ' ἀριθ. 37/1963 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν χαρακτηρίζονται καὶ οἱ κοστολόγοι, μὴ καθορίζουσα τὸ εἶδος τῆς ἐργασίας τούτων, ἀναφέρεται εἰς τὰ ὑπὸ τῆς ἐπιστήμης τῆς βιομηχανικῆς λογιστικῆς διδασκόμενα περὶ τῆς κοστολογήσεως. Κατ' αὐτὴν δὲ ἡ κοστολόγησις, συμβάλλουσα εἰς τὴν ὀρθολογικὴν ὀργάνωσιν καὶ ἄσκησιν τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων, συνίσταται εἰς τὴν ἐξεύρεσιν τοῦ κόστους οὐ μόνον βάσει τῶν πρώτων ὑλῶν, κατὰ τὴν τιμολογιακὴν αὐτῶν ἀξίαν, εἰς τὴν ὁποίαν τοὐναντίον προστίθενται καὶ πάντα τὰ εἰδικὰ ἔξοδα (κόμιστρα, ἀσφάλιστρα, δασμοὶ καὶ φόροι, τραπεζιτικὰ δικαιώματα, ἀποθήκευτρα κλπ.), ἀλλ' ἐπὶ τῇ βάσει καὶ πολλῶν ἄλλων στοιχείων, ὡς τὰ καύσιμα, ἡ κινητήριος δύναμις, αἱ δαπάναι τοῦ προσωπικοῦ καὶ τῶν μεσαζόντων, τὰ ἔξοδα κεφαλαίου καὶ αἱ ἀποσβέσεις. Δεχθεῖσα ὅθεν ἡ ἀναιρεσιβαλλομένη ἀπόφασις ἐκ τοῦ πράγματος, ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος προέβαινεν ἁπλῶς, βάσει τῶν παραδιδομένων αὐτῷ σημειωμάτων περὶ τῆς ποσοστικῆς ἀναλογίας τῶν βασικῶν χρωμάτων, ἐξ ὧν ἀπηρτίζοντο τὰ σύνθετα χρώματα ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου βάσει τῆς ἀξίας τῶν βασικῶν χρωμάτων εἰς τὸν καθορισμὸν τῆς ἀξίας τῶν συνθέτων χρωμάτων, ἅτινα παρῆγεν ἡ ἀναιρεσίβλητος, διαβιβάζων τὰ ἀποτελέσματα τῶν ὑπολογισμῶν του εἰς εἰδικὴν Ὑπηρεσίαν τοῦ λογιστηρίου, ἤτις προσέθετε τοὺς ὑπολοίπους συντελεστὰς τοῦ κόστους, οἷον δαπάνας ἐργατικῶν, ἀποσβέσεις, συσκευασίαν καὶ μεταφορικά, εἶτα δὲ χαρακτηρίσασα ὡς κοστολόγον τὸν ἐκτελοῦντα τὴν κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἁπλῆν πρᾶξιν πρακτικῆς ἀριθμητικῆς ἀναιρεσίβλητον καὶ ἐπιδικάσασα αὐτῷ ἀποζοχὰς λογιστοῦ, ἐσφαλμένως ὑπήγαγε τὰ παρ' αὐτῆς γενόμενα δεκτὰ πραγματικὰ περιστατικὰ εἰς τὴν νομικὴν ἔννοιαν τοῦ κοστολόγου, παραβιάσασα τὴν διάταξιν τῆς ἀνωτέρω ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, ἰσχὺν νόμου ἐχούσης, δι' ἣ καὶ κατὰ τοῦτο ἀναιρετέα ἀποβαίνει κατ' ἄρθρον 807 ἐδ. 17 Πολ. Δικονομίας καὶ τὸν δάσιμον λόγον δεύτερον τοῦ ἀναιρετηρίου.

(Ἐπὶ τῆς οὐσίας).

Κατὰ τὴν ἀγωγὴν ταύτην ὁ ἐνάγων προσελήφθη ὡς ὑπάλληλος λογιστηρίου τὴν 16.11.1961 καὶ ἐλάμβανε τὸν μισθὸν ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου, ἐζητήθη δὲ δι' αὐτῆς ἡ ἐπιδίκασις ἀφ' ἑνὸς μὲν τῆς διαφορᾶς μεταξὺ τοῦ μισθοῦ τούτου καὶ τῆς τοῦ λογιστοῦ, ὡς ἐκτελοῦντος τούτου ἐργασίαν κοστολόγου, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἡ καταβολὴ ἀποζημιώσεως καὶ προσαυξήσεως ἐξ 75% κατὰ τὸ ἄρθρον 8 § 2 τοῦ ν. 4020/1959 διὰ παράνομον ὑπερωριακὴν ἐργασίαν μιᾶς ὥρας ἡμερησίως, ὡς ἐργαζομένου ἐπὶ ὀκτάωρον ἡμερησίως, ἀντὶ ἑπταώρου. Ἐκ τῆς ἐκτιμήσεως ὅμως τῶν καταθέσεων τῶν ἐνώπιον τοῦ Ἐργατοδίκου ἐξετασθέντων μαρτύρων, τῆς ἐνώπιον συμβολαιογράφου ἐνόρκου βεβαιώσεως καὶ λοιπῶν ἐγγράφων προέκυψεν, ὅτι ὁ ἐνάγων, πλὴν τῆς ἀντιγραφῆς καὶ καταχωρίσεως σημειωμάτων, ἠσχολεῖτο, καθ' ἃ καὶ ὁ ἴδιος ἐνώπιον τοῦ Ἐργατοδίκου ἐδήλωσεν, εἰς τὴν ἐξαγωγὴν τῆς τιμῆς τοῦ παραγομένου εἴδους, βάσει τῶν τιμῶν τῶν πρώτων ὑλῶν, οὐχὶ δὲ εἰς τὸν ὑπολογισμὸν τοῦ κόστους, ἤτις ἐγίνετο παρ' ἄλλων ὑπαλλήλων καὶ ἐπὶ τῇ βάσει καὶ ἄλλων δια-

ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΣ

ΕΥΘΥΝΗ ΑΠΟΚΤΩΝΤΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΝ ΔΙ' ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΑ ΧΡΕΗ ΑΥΤΗΣ

'Αγωγή μισθωτοῦ περὶ πληρωμῆς ἀποζημιώσεως διὰ παρανόμους ὑπερωρίας

Θεμελίωσις κατ' ἄρθρον 479 'Αστικοῦ Κώδικος εὐθύνης τοῦ εἰς ὃν μετεβιβάσθη ἐπιχείρησις πρὸς καταβολὴν εἰς μισθωτὸν τῆς ἐξ 75 ο/ο προσαυξήσεως ὡρομισθίου του κατ' ἄρθρον 8 Ν.Δ. 4020/1959 λόγῳ παροχῆς ἐργασίας ὑπὲρ τὰ νόμιμα χρονικὰ ὅρια ἐργασίας ἄνευ ἀδείας τῆς 'Αρχῆς.—'Οφειλὴ τῆς ἀποζημιώσεως εὐθέως ἐκ τῆς ἀνωτέρω διατάξεως ἐπὶ πλέον τῶν κατ' ἐφαρμογὴν τῶν ἀρχῶν τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ καταβληθέντων.

'Υπῆκειτο, εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς κατατεθείσης ἀποφάσεως τοῦ Γ' Πολιτικοῦ Τμήματος τοῦ 'Αρείου Πάγου, ἐρχομένης μετὰ τὴν ἀναιρετικὴν ὑπ' ἀριθ. 507/1967 ἀπόφασιν τοῦ Β' Τμήματος, ἀγωγὴ μισθωτοῦ ἐκ τοῦ ἄρθρου 479 τοῦ 'Αστικοῦ Κώδικος, κατὰ τὸ ὁποῖον ἐὰν διὰ συμβάσεως μεταβιβάσθη περιουσία ἢ ἐπιχείρησις, ὁ ἀποκτῶν εὐθύνεται ἐναντὶ τοῦ ἀνωτέρω μέχρι τῆς ἀξίας τῶν μεταβιβασθέντων στοιχείων διὰ τὰ εἰς τὴν περιουσίαν ἢ τὴν ἐπιχείρησιν ἀνήκοντα χρέη. Ἡ εὐθύνη τῆς μεταβιβάσεως ἐξακολουθεῖ ὑφισταμένη. 'Αντίθετος συμφωνία μεταξὺ τῶν συμβαλλομένων εἰς βλάβην τῶν ἀνεισάτων εἶναι ἄκυρος ἔναντι τούτων.

Προϋπόθεσις ἐφαρμογῆς τῆς ἀνωτέρω διατάξεως κατὰ τὰ κρατοῦντα ἐν τῇ θεωρίᾳ καὶ νομολογίᾳ (*Κ. Τριανταφυλλόπουλος*, εἰς Προσχέδιον 'Εμπορικοῦ Δικαίου, σελ. 204, *Π. Ζέπος*, 'Ενοχ. Δίκαιον, Γενικὸν Μέρος, σελ. 600, νομολογία ἐν ΕΕΔ 13, 1241), εἶναι νὰ ἐπῆλθεν ἡ μεταβίβασις διὰ συμβάσεως.

Κατὰ τὴν Α.Π. 274/1965 (εἰσηγητὴς *Κ. Κλαμαρῆς*, ΕΕΔ 24, 979) τὸ ἄρθρον 479 Α.Κ. ἐννοεῖ ὡς μεταβίβασιν τὴν περιλαμβάνουσαν πάντα τὰ συνιστῶντα τὴν περιουσίαν ἢ τὴν ἐπιχείρησιν καθ' ἕκαστον στοιχεῖα, ἔστω καὶ ἂν ἐκ ταύτης ἐξαιροῦνται ἀντικείμενα ἀσημάντου ἀξίας. (Ἴδετε περὶ τῆς διατάξεως ταύτης καὶ λοιπὰς παραπομπὰς εἰς νομολογίαν τοῦ 'Αρείου Πάγου καὶ τῶν δικαστηρίων τῆς οὐσίας εἰς σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 24, 979, γνωμοδότησιν ὑπ' ἀριθ. 176/1966 Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, εἰσηγητὴς *Γ. 'Αντωνόπουλος*, ΕΕΔ 25, 713 ἑπ.).

'Ενίχθη, ἐν προκειμένῳ, ὁ εἰς ὃν μετεβιβάσθη ἡ ἐπιχείρησις διὰ καταβολὴν εἰς μισθωτὸν τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 8 ν.δ. 4020/1959 (Ι.Ι.Δ 18, 1271) προσαυξήσεως τοῦ καταβαλλομένου ὡρομισθίου του λόγῳ παροχῆς ἐργασίας ὑπὲρ τὰ νόμιμα χρονικὰ ὅρια ἐργασίας ἄνευ ἀδείας τῆς 'Αρχῆς, τῆς ἀποζημιώσεως ταύτης στηριζομένης, ὡς δέχεται ἡ ἀφεσιαγωγικὴ ἀπόφασις, εὐθέως εἰς τὴν ἀνωτέρω διάταξιν, πέραν τῶν κατ' ἐφαρμογὴν τῶν ἀρχῶν τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ καταβαλλομένων. (Ἴδετε σχετικῶς καὶ Α.Π. 36/1968, εἰσηγητὴς *Κ. Παπαϊωάννου*, ΕΕΔ 27, 344, ἐνθα σημειώσεις μας).

'Αρείου Πάγου 140/1963, Τμ. Γ'

Προεδρεύων ὁ 'Αντιπρόεδρος κ. **Θ. Καμπέρης**
Εἰσηγητὴς ὁ 'Αρεοπαγίτης κ. **Κ. Ζαχαρῆς**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Δ. Ρουσάκος, Ν. Ψαντῆς

Ἐκ τῶν καταθέσεων τῶν ἐνόρκως ἐξεταισθέντων μαρτύρων, τόσον ἐνώπιον τοῦ πρωτοδίκως δικάσαντος δικαστοῦ, ὅσον καὶ ἐνώπιον συμβολαιογράφου, ὡς αὗται ἐκτίθενται εἰς τὰ ἐπικαλούμενα καὶ προσαγόμενα ἀντίγραφα τῶν σχετικῶν πρακτικῶν συζητήσεως καὶ συμβολαιογραφικῶν πράξεων, ἐν συνδυα-

φορῶν στοιχείων. Συνεπῶς δὲν ἐξετέλει οὗτος ἐργασίαν κοστολόγου καὶ δὲν ἐδικαιοῦτο τοῦ μισθοῦ τοῦ λογιστοῦ συμφώνως πρὸς τὴν ὑπ' ἀριθ. 37/1963 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. 'Αθηνῶν καὶ τὴν ὑπ' ἀριθ. 25611/1966 ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἀπορριπτέα δὲ ἡ ἀγωγὴ ὡς ἀόριστος τυγχάνει κατὰ τὸ πρῶτον αὐτῆς κεφάλαιον.

Ρητῶς συνομολογεῖ ὁ ἐνάγων, ὅτι ἡ ἐναγομένη εἶναι βιομηχανικὴ ἑταιρεία. Τοῦ ὑπαλληλικοῦ δὲ προσωπικοῦ τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων, ἀνεξαρτήτως τῆς μορφῆς ὑφ' ἣν ἀσκοῦνται αὗται, ὑπέχοντος ὀκτάωρον ἐργασίαν ἡμερησίως, δὲν εἰργάσθη ὁ ἐνάγων ὑπερωριακῶς. Κατὰ συνέπειαν, μὴ θεμελιουμένου ἐν τῇ ἀγωγῇ τοῦ αἰτήματος περὶ ἀποζημιώσεως διὰ τὴν παροχὴν ἐργασίας ὀκταώρου, ἀντὶ ἑπταώρου, εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς ἴσης μεταχειρίσεως, ἀπορριπτέα τυγχάνει ἡ ἀγωγὴ καὶ κατὰ τὸ δεύτερον κεφάλαιον αὐτῆς.

σιμῷ πρὸς τὰ ἐπικληθέντα καὶ προσαχθέντα λοιπὰ ἔγγραφα καὶ τὰ ἐκατέρωθεν ὑπὸ τῶν διαδίκων ἀναπτυχθέντα, ἐβεβαιώθησαν τὰ ἀκόλουθα πραγματικὰ περιστατικά: Διὰ συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, συναφθείσης τὸ ἔτος 1955 μετὰ τοῦ διατηροῦντος ἐπιχείρησιν λατομείου ἐν Πετρουπόλει Ἀττικῆς Γ.Μ., προσελήφθη ὁ ἐνάγων καὶ εἰργάσθη μέχρι 31ης Δεκεμβρίου 1965 ὡς τρίτος μηχανικός. Χρηματοδότης τῆς ἐπιχειρήσεως ταύτης ἐτύγχανεν ὁ ἐναγόμενος, εἰς ὃν καὶ μεταβιβάσθη αὕτη τελικῶς, πωληθεῖσα ἀντὶ τιμήματος καλύπτοντος τὸ εἰσενεχθὲν εἰς ταύτην χρηματικὸν ποσόν, διὰ συμβάσεως συναφθείσης τὴν 1.11.1964, ὅμοῦ μετὰ τῶν λοιπῶν περιουσιακῶν στοιχείων τοῦ πωλητοῦ (μηχανημάτων κλπ.), ἐξαιρέσει τοῦ ὅλως ἀσημάντου ποσοστοῦ 24/400 ἐξ ἀδιαιρέτου τοῦ ἀκινήτου, ὅπερ ἐπίσης περιῆλθεν αὐτῷ μεταγενεστέρως δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 3417 ἀπὸ 20.6.1965 κατακυρωτικῆς ἐκθέσεως τοῦ συμβολαιογράφου Ἀθηνῶν Α.Α., κατόπιν πλειστηριασμοῦ ἐνεργηθέντος μετὰ τὴν κήρυξιν τοῦ Γ.Μ. εἰς κατάστασιν πτωχεύσεως διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 23254 ἀπὸ 8.12.1964 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, δι' ἧς ὡρίσθη χρόνος παύσεως τῶν πληρωμῶν του ἡ 31.10.1964. Τὴν ὡς ἄνω χρονολογίαν καταρτίσεως τῆς μεταβιβαστικῆς συμβάσεως προσδιώρισε ρητῶς ὁ ἐνάγων κατὰ παραδεκτήν, συμφώνως τοῖς ἄρθροις 158 Πολ. Δικονομίας, 11 καὶ 13 ν. ΓΞΟΔ', βελτίωσιν τῆς ἐνδίκου ἀγωγῆς του (ἐκθέσεως), γενομένην διὰ τῶν ὑποβληθεισῶν πρωτοδίκων προτάσεών του, καθ' ἃ ἐξ αὐτῶν δείκνυται. Περὶ τοῦ ὅτι ἔλαβε πράγματι αὕτη χώραν καὶ περὶ τῆς γνώσεως τοῦ ἐναγομένου, ὅτι τὰ μετὰ τῆς ἐπιχειρήσεως τοῦ λατομείου μεταβιβασθέντα αὐτῷ, ὡς εἴρηται, λοιπὰ περιουσιακὰ ἀντικείμενα ἀπετέλουν τὸ σημαντικὸν τμῆμα τῆς περιουσίας τοῦ μνησθέντος Γ.Μ., εἰσὶ σαφεῖς καὶ κατηγορηματικαὶ αἱ καταθέσεις ἁπάντων τῶν ἐξετασθέντων μαρτύρων τοῦ ἐνάγοντος, αἵτινες ἐνισχύονται καὶ ἐκ τῶν σχετικῶν δηλώσεων τοῦ ἐναγομένου περὶ ἀναλήψεως ὑπ' αὐτοῦ ἀπὸ τῆς ἡμερομηνίας ταύτης τῆς ἐκμεταλλεύσεως τοῦ λατομείου τούτου μὲ τὰς αὐτὰς τεχνικὰς καὶ λοιπὰς ἐγκαταστάσεις, τῶν γενομένων ἐνώπιον ἀρμοδίου Ἐπιθεωρητοῦ Ἐργασίας τμήματος Πειραιῶς, κατὰ τὸ προσαχθὲν ὑπ' ἀριθ. 191/1965 ἔγγραφον τούτου, καὶ ἐνώπιον τοῦ πρωτοδίκως δικάσαντος δικαστοῦ. Ἡ βασιμότης τῶν προμνησθέντων περιστατικῶν δὲν κλονίζεται ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι ὁ μεταβιβάσας τὴν ἐπιχείρησίν του Γ.Μ. ἐκρατεῖτο τότε (1.11.1964) εἰς τὰς φυλακὰς διὰ χρέος πρὸς τὸ Ι.Κ.Α, οὔτε ἐκ τῆς ὑπὸ τοῦ τελευταίου (Ι.Κ.Α.) κατασχέσεως καὶ ἐκπλειστηριάσεως τοῦ προαναφερθέντος ποσοστοῦ τοῦ ἀκινήτου (λατομείου), οὐδὲ ἐκ τῆς ἐπικαλουμένης λήξεως τῆς μισθώσεως τοῦ λατομείου, περὶ ἧς ἄλλως τε οὐδεμία προσεκομίσθη βεβαίωσις. Ἡ ἀκυρότης δέ, συνωδὰ τῷ ἄρθρῳ 538 Ἐμπορικοῦ Νόμου, τῆς ἐκποιητικῆς ἄνω συμβάσεως, ὡς συναφθείσης μετὰ τὴν παῦσιν τῶν πληρωμῶν τοῦ πτωχεύσαντος καὶ πρὸ τῆς κηρυξάσης τὴν πτώχευσιν ἀποφάσεως, προϋποθέτει γνῶσιν παρὰ τῷ συναλλαξαμένῳ μετ' αὐτοῦ ἐναγομένῳ τῆς τοιαύτης παύσεως τῶν πληρωμῶν, μὴ ἐπικαλουμένην. Ὅθεν οὕτω σκεφθεὶς καὶ ὁ πρωτόδικος δικάσας δικαστὴς καὶ δεχθεὶς διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεώς του ὡς συντρέχουσαν ἐν προκειμένῳ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 479 Α.Κ., εἰς ἣν θεμελιοῦται, κατὰ τὰ ἐν τῇ ἀγωγῇ, ἡ εὐθύνη τοῦ ἐναγομένου πρὸς καταβολὴν τῆς ὀφειλομένης τῷ ἐνάγοντι ὑπὸ τοῦ πρώην ἐργοδότου του Γ.Μ. προσαυξήσεως ὑπερωριακῆς ἐργασίας, οὐδαμῶς ἠμάρτανεν, οἱ δὲ περὶ τοῦ ἐναντίου 1ος καὶ 2ος λόγοι ἐφέσεως εἶναι ἀβάσιμοι καὶ ἀπορριπτέοι.

Ἐκ τῶν αὐτῶν ὡς ἄνω ἀποδεικτικῶν στοιχείων ἐβεβαιώθη, ὅτι ὁ ἐνάγων κατὰ τὸ ἐν τῇ ἀγωγῇ ἀπὸ 1.5.1961 μέχρι 31.10.1964 χρονικὸν διάστημα εἰργάσθη παρὰ τῇ ὡς εἴρηται ἐπιχειρήσει κατὰ τὰς ἐργασίμους ἡμέρας ἐπὶ ἐννέα ὥρας ἡμερησίως, πραγματοποιῶν οὕτω ὑπερωριακὴν ἐργασίαν μιᾶς ὥρας ἡμερησίως ἄνευ ἀδείας τῆς ἁρμοδίας Ἀρχῆς. Ἡ διὰ τὴν ὑπερωριακὴν ταύτην ἐργασίαν ἀξιουμένη ἀποζημίωσις, ἴση πρὸς τὸ 75% τοῦ καταβαλλομένου ὡρομισθίου του, ὀφείλεται αὐτῷ εὐθέως ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 8 § 2 ν.δ. 4020/1959 ἐπὶ πλέον τῶν κατ' ἐφαρμογὴν τῶν ἀρχῶν τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ καταβληθέντων. Οὕτω δικαιοῦται οὗτος ἐκ τῆς αἰτίας ταύτης α) διὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 1 Μαΐου 1961 μέχρι 31 Μαΐου 1963, ἐπὶ τῇ βάσει ἡμερομισθίου δραχμῶν 125, ἀντιστοιχοῦντος εἰς τὸν ἐκ δραχμῶν 3.125 καταβαλλόμενον μισθὸν του 11.70 ἡμερησίως (75% τοῦ ἐκ δραχμῶν

ΣΥΛΛΟΓΙΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΑΠΟΔΟΧΩΝ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΕΠΙ ΣΥΛΛΟΓΙΚΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Αὐτοτέλεια Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ κατά Νόμον 552/1945

Καθιέρωσις διά τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ Α.Ν. 552/1945 ὑπέρ τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ ἐξαιρέσεως ἀπό παντός Νόμου, ἀναφερομένου εἰς τά ἐν αὐτῷ θέματα.– Ἐξακολούθησις καί μετά τό ἄρθρον 42 τοῦ Νόμου 3239/1955 ἰσχύος τῆς ἀνωτέρω ἐξαιρέσεως τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ ἀπό τῆς ἐπί τούτου ἐφαρμογῆς ἐν γένει τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, μεταξύ τῶν ὁποίων καί αἱ περί ἐργατοτεχνιτῶν οἰκοδόμων.

Ἰσχύει ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τῆς Ὁλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου μετά τήν ὑπ' ἀριθ. 523/1967 ἀπόφασιν τοῦ Β' Πολιτικοῦ Τμήματος τοῦ Ἀρείου Πάγου (εἰσηγητής *Κ. Παπαϊωάννου*, ΕΕΔ 26, 1969), ὑπό τῆς ὁποίας παρεπέμφθη εἰς τήν Ὁλομέλειαν τό ἀπασχολήσαν ἦδη αὐτήν ζήτημα καί συγκεκριμένως ὡς πρός τήν θέσιν τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ ἔναντι τοῦ νόμου 3239/1955 περί τρόπων ρυθμίσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας, ἐν συνδυασμῷ πρός τό ἄρθρον 3 § 2 τοῦ νόμου 4504/1966.

Ἡ Ὁλομέλεια τοῦ Ἀρείου Πάγου ἔκρινε, ὅτι καί κατά τήν διά τοῦ ἄρθρου 42 τοῦ νόμου 3239/1955, κατά τό ὁποῖον καταργοῦνται οἱ ἐν αὐτῷ ἀναιρούμενοι νόμοι, ὡς καί πᾶσα ἑτέρα διάταξις, γενική ἢ εἰδική, ὁριζουσα ἄλλως τά τοῦ τρόπου ρυθμίσεως τῶν ἀποδοχῶν τῶν ἐν τῷ νόμῳ τούτῳ ἀναφερομένων, καθώς καί πᾶσα διάταξις, ἀντικειμένη ὁπωσδήποτε διά τοῦ περιεχομένου της εἰς τάς διατάξεις τοῦ νόμου τούτου, δέν κατηργήθη ἡ εἰδική διάταξις τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 552/1945, ἡ ἀφορῶσα εἰς τόν Ἑλληνικόν Ἐρυθρόν Σταυρόν. (Ἐπεκυρώθη ὑπό τῆς ἀποφάσεως τῆς Ὁλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου ἡ ὑπ' ἀριθ. 12371/1966 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, εἰσηγητής *Γρ. Παπαγεωργίου*, ΕΕΔ 25, 1272).

Ὁπωσδήποτε μετά τό ἄρθρον 3 § 2 τοῦ νόμου 4504/1966 (ΕΕΔ 25, 437), ἀσχέτως ἂν πρόκειται περί ἀληθοῦς ἑρμηνευτικῆς διατάξεως, ἐπί τῶν παρά τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ ἀπασχολουμένων μισθωτῶν ἔχουσιν ἐφαρμογήν μόνον αἱ ἐθνικαί γενικαί συλλογικαί συμβάσεις ἐργασίας ἢ αἱ ὁμοίας ἐκτάσεως διαιτητικαί ἀποφάσεις καί εἰδικαί τοιαῦται, ἀφορῶσαι ἀποκλειστικῶς εἰς τήν ἀμοιβήν καί λοιπούς ὅρους ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ.

Χρήσιμον εἶναι νά σημειωθῇ, ἐπί τῇ εὐκαιρίᾳ, ὅτι διά τούς λοιπούς μισθωτούς τῆς χώρας, ὡς ἔχει νομολογηθῇ (Α.Π. 181/1963, εἰσηγητής *Γ. Χατζηδάκης*, ΕΕΔ 29, 596, Α.Π. 206/1964, εἰσηγητής *Μ. Ζαφειρόπουλος*, ΕΕΔ 29, 411), καταργήθη διά τοῦ ἄρθρου 42 τοῦ νόμου 3239/1955 πᾶσα γενική ἢ εἰδική διάταξις, ὁριζουσα ἄλλως τά τοῦ τρόπου καθορισμοῦ ἀμοιβῆς των.

Ἀρείου Πάγου 117/1958, Ὁλομελείας

Πρόεδρος ὁ κ. **Στ. Μαυρομιχάλης**

Εἰσηγητής ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Κ. Παπαϊωάννου**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Κ. Μαντζῶρος, Ἀθ. Σταθακόπουλος

Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 552/1945 περί τροποποιήσεως τοῦ νόμου 3711/1928 περί Καταστατικοῦ Χάρτου τοῦ Ἑλλη-

---

15.60 ὡρομισθίου) καί ἐν συνόλῳ δραχμῶν 7.312,50 (11.70 ἐπί 625 ἡμέρας) καί ὅ) διά τό ἐφεξῆς μέχρι 31 Ὀκτωβρίου 1964 χρονικόν διάστημα βάσει ἡμερομισθίου δραχμῶν 153, ἀντιστοιχοῦντος εἰς τόν ἐκ δραχμῶν 3.525 μισθόν του, δραχμῶν 14.25 ἡμερησίως (75% τοῦ ἐκ δραχμῶν 19 ὡρομισθίου) καί ἐν συνόλῳ δραχμῶν 6.056 (19 ἐπί 425 ἡμέρας), ἤτοι συνολικῶς δραχμάς 13.368,50. Ἤμαρτεν ὅθεν ὁ πρωτοδίκως διακάσας, δεχθείς διά τῆς ἐπικαλουμένης ἀποφάσεως ὅτι ὁ ἐνάγων εἰργάσθη κατά τόν ἀνω χρόνον ὑπερωριακῶς ἐπί 2ωρον ἑκάστην ἡμέραν καί προσδιορίσας τήν καταβλητέαν αὐτῷ ἀποζημίωσιν εἰς δραχμάς 26.727 καί δέον, δεκτοῦ ἐν μέρει καθισταμένου τοῦ τρίτου λόγου ἐφέσεως, νά μεταρρυθμισθῇ ἐν μέρει ἡ ἀπόφασις αὐτη, περιοριζομένου τοῦ ὑπ' αὐτῆς ὁρισθέντος καταβλητέου τῷ ἐνάγοντι (ἐφεσιβλήτῳ) χρηματικοῦ ποσοῦ, ὡς τοῦτο περιορισθῇ διά τῆς μή πλημμελοῦς διά τῆς ἀναιρέσεως διατάξεως τῆς ἐφεσιακῆς ὑπ' ἀριθ. 7548/1967 τοιαύτης τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν εἰς δραχμάς 19.034,50.

νικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ, καθ' ἣν «τῷ Ἑλληνικῷ Ἐρυθρῷ Σταυρῷ, ἀποτελοῦντι αὐτοδιοικούμενον σωματεῖον, λόγῳ τοῦ ἐπιδιωκομένου ὑπ' αὐτοῦ σκοποῦ καὶ τῶν ἐκ τῶν διεθνῶν συμβάσεων ὑποχρεώσεων καὶ σχέσεων, ἀναγνωρίζεται ἀπεριόριστος αὐτονομία, εἰδικώτερον δὲ δὲν δύνανται νὰ ἐφαρμοσθῶσιν ἐπ' αὐτοῦ αἱ διατάξεις περὶ προσλήψεως, ἀπολύσεως, ἀμοιβῆς, ὅρων ἐργασίας κλπ. ὑπαλλήλων καὶ ἐργατῶν, ὡς καὶ πᾶσα ἄλλη, ἥτις ἀμέσως ἢ ἐμμέσως θὰ παρεκώλυε τὸν Ἑλληνικὸν Ἐρυθρὸν Σταυρὸν εἰς τὴν ἀδέσμευτον ἀπὸ οἱασδήποτε παρεμβάσεως ἢ περιορισμοῦ καὶ μόνον κατὰ τὴν ἀνεξέλεγκτον κρίσιν τῶν ὀργάνων αὐτοῦ ἐνέργειαν ἢ λειτουργίαν αὐτοῦ», ἀφορῶσα εἰδικῶς τὸν Ἑλληνικὸν Ἐρυθρὸν Σταυρὸν καὶ τοὺς εἰς τοῦτον παρέχοντας τὴν ἐργασίαν των, καθιεροῖ ὑπὲρ αὐτοῦ, χάριν προφανῶς τοῦ γενικωτέρου συμφέροντος, ἐξαίρεσιν ἀπὸ παντὸς νόμου ἀναφερομένου εἰς τὰ ἐν λόγῳ θέματα, ἰσχύοντος ἢ καὶ ἐν τῷ μέλλοντι ἐκδοθησομένου, ἐὰν καὶ ἐφ' ὅσον οὗτος δὲν ἐπεκτείνει τὴν ἰσχύν του ρητῶς καὶ ἐπ' αὐτοῦ. Ὡς ἐκ τούτου τὸ ἄρθρον 42 τοῦ νόμου 3239/1955 «περὶ τρόπου ρυθμίσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας κλπ.», ὁρίζον ἐν ἐδαφίῳ δ' τῆς παραγράφου 1 αὐτοῦ, ὅτι καταργεῖται «καὶ πᾶσα ἑτέρα διάταξις γενικὴ ἢ εἰδική, ὁρίζουσα ἄλλως τὰ τοῦ τρόπου ρυθμίσεως τῶν ἀποδοχῶν τῶν ἐν τῷ παρόντι νόμῳ ἀναφερομένων, καθὼς καὶ πᾶσα διάταξις, ἀντικειμένη ὁπωσδήποτε διὰ τοῦ περιεχομένου της εἰς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου», δὲν περιέλαβεν εἰς τὰς καταργηθείσας ὡς ἀντικειμένας εἰς αὐτὸν γενικὰς ἢ εἰδικὰς διατάξεις καὶ τὴν προπαρατεθεῖσαν ὅλως ἐξαιρετικὴν ταύτην περὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ καὶ τῶν εἰς αὐτὸν παρεχόντων τὴν ἐργασίαν των. Καθόσον, ἐὰν ὁ νομοθέτης ἐσκόπει νὰ ἀνατρέψῃ τὴν τοσοῦτον σαφῶς καὶ ἐντόνως κατοχυρωθεῖσαν «ἀπεριόριστον αὐτονομίαν καὶ αὐτοδιοίκησιν» τοῦ ἀπολαύοντος «πλήρους αὐτοτελείας ἐν τῇ ἐνασκήσει τῆς δράσεώς του καὶ τῆς λειτουργίας του ἐντὸς τῶν ὁρίων τοῦ Καταστατικοῦ του», ὡς ἄνω ἰδιορρύθμου κοινωφελοῦς σωματείου, ἥτις καθιερώθη ὡς ἀναγκαία διὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ μεγάλου ἀπὸ ἀπόψεως δημοσίου συμφέροντος σκοποῦ του καὶ τῶν ἐκ διεθνῶν συμβάσεων δημιουργουμένων ὑποχρεώσεών του, ἀσφαλῶς θὰ ἐμνημόνευε καὶ τὴν διάταξιν ταύτην εἰς τὰς ἀναφερομένας ἐν ἐδαφίῳ α' τῆς αὐτῆς παραγράφου 1, ὡς καταργηθείσας, ἐν ὄψει μάλιστα τῶν προεκδοθεισῶν ὑπ' ἀριθ. 259/1942 καὶ 398/1951 (*) ἀποφάσεων τοῦ Δικαστηρίου τούτου, αἵτινες ἠρμήνευσαν αὐτὴν εἰς παρεμφερεῖς περιπτώσεις ὑπὸ τὴν αὐτὴν ὡς ἄνω ἔννοιαν.

Ἐν προκειμένῳ τὸ δικάσαν ὡς ἐφετεῖον Πρωτοδικεῖον ἔκρινεν ὀρθῶς, ὅτι δὲν ἐφαρμόζονται ὡς πρὸς τὸν Ἑλληνικὸν Ἐρυθρὸν Σταυρὸν καὶ τὸν παρ' αὐτοῦ προσληφθέντα ἐπὶ συμβάσει ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου ἐνάγοντα - ἀναιρεσείοντα ὡς τεχνίτην ἐλαιοχρωματιστὴν αἱ ἀπὸ 11.12.1958 καὶ 14.2.1962 συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας τῶν πάσης φύσεως ἐργατοτεχνιτῶν οἰκοδόμων, καθὼς καὶ ἡ ὑπ' ἀριθ. 5/1964 ἀπόφασις τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν οἰκοδόμων ἁπάσης τῆς χώρας», ἥτις κηρυχθεῖσα ὑποχρεωτικὴ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 22310/1964 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἐπέχει θέσιν ἐθνικῆς ὁμοιοεπαγγελματικῆς συμβάσεως ἐργασίας κατὰ τὰ ἄρθρα 7 § 1 ἐδ. δ' καὶ 21 § 2 τοῦ νόμου 3239/1955, δι' ὃ καὶ ἀπέρριψε, κατὰ μεταρρύθμισιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 7162/1965 ἀποφάσεως τοῦ Ἐργατοδίκου Ἀθηνῶν, τὴν ἀγωγὴν τοῦ ἀναιρεσείοντος, τὴν διώκουσαν τὰς μὴ καταβληθείσας βάσει αὐτῶν διαφορὰς μισθῶν καὶ δώρων. Ὅθεν, τῆς ὀρθότητος τοῦ διατακτικοῦ τῆς ἀναιρεσιβαλλομένης ἀποφάσεως στηριζομένης εἰς τὴν κατὰ τὸ ἄρθρον 831 τῆς Πολ. Δικονομίας, ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 22 τοῦ νόμου 3810/1957, προστιθεμένην εἰς αὐτὴν ὡς ἄνω νόμιμον αἰτιολογίαν, εἶναι ἀπορριπτέα ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις ἀναιρέσεως, ὡς πρὸς τὰς αἰτιάσεις αὐτῆς περὶ ψευδοῦς ἑρμηνείας καὶ ἐσφαλμένης ἐφαρμογῆς τῶν προμνημονευθεισῶν διατάξεων, παρελκούσης τῆς ἐξετάσεως τῶν λόγων ἀναιρέσεως τῶν συνδεομένων μὲ τὸ ἐφαρμοσθὲν διὰ τῆς ἀναπλοωθείσης ἐσφαλμένης αἰτιολογίας ἄρθρον 3 τοῦ φερομένου ὡς ἑρμηνευτικοῦ νόμου 4501/1966, καθ' ὃ ἡ ἀληθὴς ἔννοια τοῦ μνησθέντος ἄρθρου 42 εἶναι, ὅτι «ἐπὶ τῶν παρὰ τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ ἀπασχολουμένων μισθωτῶν ἔχουσιν ἐφαρμογὴν μόνον αἱ ἐθνικαὶ συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας ἢ αἱ ὁμοίας ἐκτάσεως διαιτητικαὶ ἀποφάσεις καὶ αἱ εἰδικαὶ τοιαῦται», περὶ ὧν δὲν πρόκειται ἐνταῦθα.

(*) ΕΕΔ 10, 1140.

ΝΟΜΙΜΟΣ ΜΙΣΘΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΩΝ ΓΡΑΦΕΙΩΝ

Εφαρμοστέα συλλογική σύμβασις έργασίας και μισθός διά μειωμένην απασχόλησιν

Νόμιμον ώράριον έργασίας το όκτάωρον κατ' άρθρον 18 Π.Δ. 8 Απριλίου 1932.— Ανεφάρμοστον υπ' αριθ. 43/1965 διαιτητικής αποφάσεως περί μισθού προσωπικού Γραφείων Ιδιωτικών επιχειρήσεων.—Έλλειψις δεσμεύσεως των δικηγόρων και εκ της υπ' αριθ. 24/1963 διαιτητικής αποφάσεως.—Έφαρμογή εθνικής γενικής συλλογικής συμβάσεως έργασίας περί μισθού Ιδιωτικών υπαλλήλων εν γένει.—Συμφωνία περί μειωμένης απασχολήσεως και αντίστοιχος μισθός.

Περίπτωσις της κατωτέρω δικαστικής αποφάσεως δπόχρεα παροχή έργασίας υπό δακτυλογράφου εις Δικηγορικόν Γραφείον, προέκυψε δε το ζήτημα ποία ή εφαρμοστέα επ' αυτής συλλογική σύμβασις έργασίας ή διαιτητική απόφασις ως προς τον μισθόν.

Ο Εργατικός Δικαστής, διά της εν τη αποφάσει του συλλογιστικής απέκρουσε την εφαρμογήν της υπ' αριθ. 43/1965 διαιτητικής αποφάσεως περί αμοιβής προσωπικού Γραφείων επιχειρήσεων (ΕΕΔ 25, 194), ως και της υπ' αριθ. 24/1963 (ΕΕΔ 22, 1165), πολυνόμου ή τελευταία αύτη, προβλέπει και διά το προσωπικόν των Δικηγορικών Γραφείων. (Ίδετε όμοίως και Πρωτοδίκου Θεσσαλονίκης 42/1966, Πρωτοδίκης *Κ. Φραγκούλης*, ΕΕΔ 25, 297, σημειώσεις μας εν ΕΕΔ 25, 297, εκτενεστέρων 1211).

Κατά τά εκ της νομολογίας πορίσματα (Ίδετε Πρωτοδικείου Αθηνών 4007/1968, εισηγητής *Ν. Καβαλλιέρος*, ΕΕΔ 27, 478, ένθα σημειώσεις μας και παραπομπαί εις νομολογίαν του Αρείου Πάγου), θά είχαν εις την περίπτωσιν εφαρμογήν ή πρώτη διαιτητική απόφασις, άν είχε κηρυχθή υπό του Υπουργού Εργασίας γενικώς υποχρεωτική κατ' άρθρον 5 § 2 του νόμου 3239/1955, ως δέχεται δηλαδή ή νομολογία του Αρείου Πάγου, ανεξαρτήτως ποίος είναι ο εργοδότης, έρευνωμένου μόνον του επαγγέλματος του μισθωτού.

Η διαιτητική όμως αύτη απόφασις δέν εκηρύχθη γενικώς υποχρεωτική, άλλά μόνον εκτελεστή.

Δέσμευσις των δικηγόρων κατά την αρχήν ότι προκειμένου περί εθνικής δημοσιοεπαγγελματικής συλλογικής συμβάσεως έργασίας (οία ή εν λόγω υπ' αριθ. 43/1965 διαιτητική απόφασις) αύτη υποχρεοί πάντας τους εργοδότας και μισθωτούς του εις ο άφορώσιν αύται επαγγέλματος και άν δέν ανήκωσιν αύτοι εις τας συμβαλλομένας γενικωτέρας σημασίας οργανώσεις, ως εκπροσωπουμένους υπό τούτων (Α.Π. 172/1967, Ολομέλεια, εισηγητής *Εύστ. Μαλλούχος*, ΕΕΔ 26, 549), και άν υποθέσωμεν, ότι οι δικηγόροι ήδύναντο να εκπροσωπούνται υπό τινος έστω και γενικωτέρας σημασίας οργανώσεως, δέν δύνανται να υπάδουν εκ της ανωτέρω 43/1965 διαιτητικής αποφάσεως, διότι πρωτίστως αύτη άφορά εις Γραφεία ιδιωτικών επιχειρήσεων και τοιαύτα δέν είναι βεβαίως τά Δικηγορικά Γραφεία, ως δέχεται και ή παρατιθεμένη κατωτέρω δικαστική απόφασις.

Ως προς την δευτέραν υπ' αριθ. 24/1963 διαιτητικήν απόφασιν σημειωτέα τά εξής: Εις την διαφοράν συμπλοκήν τό Εμπορικόν και Βιομηχανικόν Επιμελητήριον Αθηνών κατά την διάταξιν του άρθρου 23 § 2 του νόμου 3239/1955 (ΕΕΔ 17, 215), είναι δέ ούτω το ζήτημα ποία ή έννοια της διατάξεως.

Κατά την Α.Π. 91/1962 (εισηγητής *Θ. Σταυρόπουλος*, ΕΕΔ 21, 329), την οποίαν επικαλείται ή απόφασις και επικαλεσθείσαν και εις τάς εν ΕΕΔ 22, 1211 σημειώσεις μας, ή έννοια είναι, ότι πρέπει να είναι έμπιστή ή εκπροσώπησις εργοδότου τινός υπό επαγγελματικής οργανώσεως (επρόκειτο περί του Δημοσίου, το οποίον, ως εκ της φύσεως και της ιδιότητός του, δέν δύναται να ανήκη εις επαγγελματικήν τινα οργάνωσιν και συνεπώς να εκπροσωπήται υπό τινος, έστω και γενικωτέρας φύσεως, οργανώσεως).

Εδευτέραν όμως έννοιαν εις το άρθρον 23 § 2 του νόμου 3239/1955 έδωκεν ή μεταγενεστέρα Α.Π. 181/1966 (εισηγητής *Κων. Κλαμαρής*, ΕΕΔ 25, 1381). (Ίδετε και *Κ. Δημάκην*, ΕΕΔ 26, 551).

Πρωτοδίκου Αθηνών 1419/1968

Διαδικασία εργατικών διαφορών
Πρωτοδίκης ο κ. **Ηλ. Θεοτοκάτος**
Δικηγόροι οι κ.κ. Ε. Δεμίρης, Α. Λαμπρόπουλος

Εβεβαιώθησαν τα ακόλουθα: Η ενάγουσα προσελήφθη άπο της 10.11.1966 επί εργασιακή συμβάσει υπό του εναγομένου δικηγόρου ως δακτυλογράφος εις το εν Αθήναις Γραφείον του, με την ειδικήν συμφω-

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΣΙΩΠΗΡΑ ΕΚ ΜΕΡΟΥΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Όριστική άρνησις έκτελέσεως τής συμβάσεως δι' άποχής έκ τής έργασίας

Όχι άναγκαίος, κατ' άρχήν, ώρισμένος τύπος καταγγελίας συμβάσεως έργασίας, δυναμένης νά γίνη καί σιωπηρώς.—Πλημμελής έκπλήρωσις τών ύποχρεώσεων τού μισθωτού ώς καταγγελία συμβάσεως.—Όριστική άρνησις έκπληρώσεως διά τής άποχής τού μισθωτού έκ τής έργασίας.—Έκφρασις σιωπηράς δηλώσεως βουλήσεως, συναγομένης ύπό τού Δικαστού έρμηνευτικώς κατ' άρθρον 173 Άστικού Κώδικος, έν συνδυασμώ πρός άρθρα 200 καί 288 Άστικού Κώδικος.

Περίπτωσις τής κατωτέρω άποφάσεως τού Πρωτοδικείου Άθηνών, ώς έφετείου κατά τήν έργατικήν διαδικασίαν, ύπήρξε παροχή έργασίας ύπό λογιστρίας εις έπιχείρησιν.

Δέν προέκυψε θέμα, ότι ή σύμβασις δέν ύπήρξε τοιαύτη έξηρτημένης έργασίας. (Ίδετε περί μή χαρακτηρισμού τής συμβάσεως λογιστού ώς συμβάσεως έξηρτημένης έργασίας, έφ' όσον δέν δρίσταται έξάρτησις τού λογιστού άπό τού έργοδότου, Α.Π. 555/1963, εισηγητής *Εύαγ. Μαλλιούχος*, ΕΕΔ 22, 1371, Πρωτοδικείου Άθηνών 10892/1959, εισηγητής *Σ. Ποταμιάνος*, ΕΕΔ 19,

νίαν μειωμένης άπασχολήσεως καί δή μόνον έπί πέντε πρωινάς ώρας (άπό ώρας 8.30' μέχρι 13.30') καθ' έκάστην έργάσιμον ήμέραν (ώς καί ή ίδία παραδέχεται), έπί καταβολή συγκεκριμένου μισθού 1.000 δραχμών μηνιαίως, αύξηθέντος άπό τής 15.4.1967 εις 1.200 δραχμάς. Κατά τό άρθρον 18 τού π. δ. τής 8.4.1932 τό νόμιμον ώράριον έργασίας της είναι τό όκτάωρον, έν περιπτώσει πλήρους έφαρμογής τού όποιου ό κατά νόμον άντιστοιχών μηνιαίος μισθός της, έν όψει τής ίδιότητος τού έργοδότου, άσκούντος δημόσιον λειτούργημα έν τώ Γραφείω του, όπερ δέν άποτελεί ίδιωτικήν έπιχείρησιν καί δέν ύπάγεται εις έπαγγελματικήν όργάνωσιν ίδιωτικού δικαίου (άρθρα 1, 2, 63, 64 § 2, 194 τού ά.ν. 3026/1954 περί Δικηγορικού Κώδικος, *Τούση*, Έργατικόν Δίκαιον, τόμ. Β' σ. 164, 175), δέν είναι ό καθοριζόμενος ύπό τής ύπ' άριθ. 43/1965 άποφάσεως τού Δ.Δ.Δ.Δ. Άθηνών (ό.ά. 3240/1966) διά τούς ύπαλλήλους τών Γραφείων ίδιωτικών έπιχειρήσεων, έκ δραχμών 1.650 μηνιαίως, ώς άβασίμως ίσχυρίζεται αύτη, ούτε ύπό τής ύπ' άριθ. 24/1963 άποφάσεως τού αύτού ώς άνω Διαιτητικού Δικαστηρίου διά τούς ύπαλλήλους καί δακτυλογράφους είδικώς τών λοιπών, μή άσκούντων έπιχείρησιν, Γραφείων, έν οίς καί τά δικηγορικά, άφού ταύτα, μή έκπροσωπηθέντα έν τή μεταξύ άλλων διενέξει, ήν άφορά ή άνωτέρω διαιτητική άπόφασις, δέν δεσμεύονται ύπ' αύτής (άρθρα 1, 2, 7 § 2 καί 3, 5 § 3, 19 § 2, 23 καί 10 § 4 τού ν. 3239/1955, Α.Π. 91/1962, ΕΕΔ 21, 329), άλλ' είναι ό καθοριζόμενος διά τούς ίδιωτικούς έν γένει ύπαλλήλους ύπό τής άπό 14.12.1965 έθνικής γενικής συλλογικής συμβάσεως (ό.ά. 12072/1965). Κατ' αύτήν, φάσει τής κατά τόν έπίδικον χρόνον ήλικίας τής έναγούσης, άγούσης τό 21ον έτος καί άπό τού 1967 τό 22ον (καθ' ό γεννηθείσης έν έτει 1945, ώς έν τώ άσφαλιστικώ αύτής βιβλιαρίω τού Ι.Κ.Α. άναγράφεται), ό μισθός της άνήρχετο κατά μήνα εις 1.150 καί εις 1.300 άντιστοίχως κατά κλιμάκιον ήλικίας. Έφ' όσον όμως συνεφωνήθη είδικώς έν προκειμένω μειωμένος τοιούτος εις τά προαναφερθέντα ποσά ένεκεν άντιστοίχου μειωμένης άπασχολήσεως, ή δέ τοιαύτη συμφωνία είναι ίσχυρά, μηδόλως άντικειμένη εις τόν νόμον (Α.Π. 782/1964, ΕΕΔ 24, 283), ίσχύει ό ούτω είδικώς συμφωνηθείς καί καταβληθείς μισθός, δοθέντος ότι ούτος ύπερκαλύπτει τήν άναλογούσαν εις τό μειωμένον ώράριον έργασίας τής έναγούσης (τών 5 ώρών) άντισταιχίαν τού νομίμου ώς άνω μισθού της, άνερχομένην εις 719 καί εις 813 δραχμάς (δραχμάς 1.150 καί 1.300 διά 8 έπί 5). Κατά συνέπειαν δέν άπομένει άποδοτέα διαφορά μισθών καί δώρων καί άπορριπτέα ούτως άποβαίνει ή άγωγή.

338, Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 6751/1961, Πονητοδίκης *Ε. Κουρτικάκης*, ΕΕΔ 21, 151).

Τροποποιήσεις λοιπῶν συμβάσεως περὶ παροχῆς ἐξηρτημένης ἐργασίας ἡ ἐνάγουσα, ἰσχυρισθεῖσα ὅτι ἀκύρως ἀπελύθη ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου της (λόγῳ μὴ καταβολῆς ἀποζημιώσεως), ἐζήτησεν ἀποδοχὰς ἐκ τῆς κατ' αὐτὴν ὑπερημερίας τοῦ τελευταίου περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν της.

Τὸ Πρωτοδικεῖον ἐθεώρησε τὴν πρόδηλον καταγγελθεῖσαν σιωπηρῶς ὑπὸ τῆς ἐναγούσης. (Ἴδετε περὶ σιωπηρᾶς καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας σημείωσιν μας ἐν ΕΕΔ 19, 268, ἔνθα παραπομπαὶ εἰς θεωρίαν καὶ νομολογίαν καὶ περὶ τῆς ἀντισυμβατικῆς συμπεριφορᾶς τοῦ μισθωτοῦ σημείωσιν μας ἐν ΕΕΔ 27, 332).

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 4004/1968

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. **Ν. Μελᾶς**

Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. **Ι. Πρεμέτης**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ἐμμ. Ἀνδρικάκης, Ἐμμ. Φραντζάκης

Ἡ ἐκκαλοῦσα ἰσχυρίσθη διὰ τῆς ἀπὸ 5.5.1967 ἀγωγῆς της, ὅτι παρέσχεν εἰς τὸν ἐφεσίβλητον, εἰς ἐκτέλεσιν συναφθείσης μετ' αὐτοῦ συμβάσεως μισθώσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, τὴν ἐργασίαν της ὡς λογιστρίας ἀπὸ τῆς 17.11.1966 μέχρι 17.4.1967, ὅτε ἀπελύθη ἄνευ ἐγγράφου καταγγελίας τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως καὶ καταβολῆς τῆς νομίμου ἀποζημιώσεως. Ἠτήσατο δὲ δι' αὐτῆς τὸ μὲν τὴν διαφορὰν τῶν δικαιουμένων ἀπὸ τῶν καταβληθέντων εἰς αὐτὴν δεδουλευμένων μισθῶν της καὶ τὰ δῶρα της ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς Χριστουγέννων καὶ Πάσχα, τὸ δὲ τοὺς μισθούς της τοῦ ἀπὸ τῆς ἀπολύσεώς της καὶ ἐντεῦθεν μέχρι τῆς 18.8.1967 χρονικοῦ διαστήματος, καθ' ὃ ὁ ἐφεσίβλητος κατέστη ὑπερήμερος περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῆς προσφερθείσης ἐργασίας της, ἄλλως, ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν ἤθελε κριθῇ ἔγκυρος ἡ καταγγελία τῆς ἐργασιακῆς της συμβάσεως, τὴν καταβολὴν τῆς νομίμου ἀποζημιώσεώς της. Ἐπὶ ταύτῃ ἐξεδόθη ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, ἥτις τὴν ἐδέχθη μόνον ὡς πρὸς τὰ αἰτήματά της περὶ καταβολῆς δεδουλευμένων μισθῶν καὶ δώρων ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς, ἀπορρίψασα ταύτην κατὰ τὰ λοιπά. Κατ' αὐτῆς δὲ παραπονεῖται ἡ ἐκκαλοῦσα διὰ τοὺς κάτωθι ἐρευνωμένους λόγους ἐφέσεώς της.

Ἡ καταγγελία τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως δὲν εἶναι ἀνάγκη, κατ' ἀρχήν, νὰ ἔχῃ ὡρισμένον τύπον, δυναμένη νὰ γίνῃ καὶ σιωπηρῶς, ἀρκεῖ νὰ συνάγηται σαφῶς καὶ ἀναμφιβόλως ἡ δήλωσις τοῦ καταγγέλλοντος πρὸς λύσιν τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως, τῆς τυχὸν ἀσαφείας τῆς δηλώσεως δυναμένης νὰ ἑρμηνευθῇ ὑπὸ τοῦ πρὸς ὃν ἀπευθύνεται αὐτὴ κατὰ τὸν τρόπον, ὃν θεωρεῖ αὐτὸς ἀρθότερον, καίτοι ἡ διέπουσα τὴν σχέσιν ἐργασίας πίστις ἐπιβάλλει, ὅπως ἐπιστήσῃ ἐπὶ τούτου τὴν προσοχὴν τοῦ καταγγέλλοντος, ἵνα ἀποφύγῃ τὸν κίνδυνον μήπως τυχὸν ἡ ὑπ' αὐτοῦ διδομένη ἑρμηνεία δὲν εἶναι σύμφωνος πρὸς τὴν ἐν ταῖς συναλλαγαῖς κρατοῦσαν καλὴν πίστιν (*Ἀγαλλόπουλος*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 239 καὶ 298). Καὶ ναὶ μὲν ἁπλῶς καὶ μόνον ἡ πλημμελὴς ἐκπλήρωσις τῶν ὑποχρεώσεων τοῦ μισθωτοῦ δὲν δύναται νὰ ἑρμηνευθῇ ὡς καταγγελία, ἡ ἀρνησίς του ὅμως νὰ ἐκτελέσῃ τὴν παροχήν, ὅταν προαλάβῃ τὴν μορφὴν ὁριστικῆς ἀρνήσεως καὶ συναφῶς ἡ ἀποχὴ τοῦ μισθωτοῦ, ἐπὶ συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, ὅταν δὲν ὀφείλεται εἰς ἀσθένειαν, δι' ἣν προβλέπει τὸ ἄρθρον 5 § 3 ν. 2112/1920, ὡς συνεπληρώθη δι' ἄρθρου 3 ν. 4558/1930, δύναται νὰ ἐκφράζῃ σιωπηρὰν δήλωσιν βουλήσεως τοῦ ἀπέχοντος περὶ μονομεροῦς λύσεως τῆς συμβάσεως, συναγομένην ὑπὸ τοῦ δικαστοῦ ἑρμηνευτικῶς κατὰ τὸ ἄρθρον 173 Α.Κ., συμφώνως πρὸς τὰς ἀρχὰς τῆς καλῆς πίστεως καὶ τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν, ἐφαρμοζομένας ἐν προκειμένῳ κατὰ τὰ ἄρθρα 200 καὶ 288 Α.Κ., ὡς ἐκ τῆς ἀσαφείας τῆς οὕτω δηλωθείσης δικαιοπρακτικῆς βουλήσεως βάσει τῆς προκαλεσάσης τὴν ἀποχὴν αἰτίας τῆς διαρκείας αὐτῆς καὶ τῶν συνθηκῶν ἐν γένει, ὑφ' ἃς ἔλαβε χώραν. (*Ἀγαλλόπουλος*, ἔνθ' ἀνωτέρω, *Καποδίστριας*, ἐν Ἑρμ.Α.Κ, Εἰσαγ. ἄρθρα 416-454, ἀριθ. 24, Α.Π. 674/1966, ΕΕΔ 26, 224, Α.Π. 528/1966, ΕΕΔ 25, 1508).

Ἐβεβαιώθη κατὰ τὴν ἐκ τῶν ἐνόντων κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου, ὅτι ἡ ἐκκαλοῦσα, ἀποκτήσασα θεωρητικὴν καὶ πρακτικὴν κατάρτισιν εἰς τὴν λογιστικήν, διὰ τῆς φοιτήσεώς της εἰς τὸ ἐνταῦθα Λογιστικὸν Ἰνστιτοῦτον «...», προσελήφθη τὴν 17.11.1965 παρὰ τοῦ ἐφεσιβλήτου διὰ συμβάσεως μισθώσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου πρὸς ἐνημέρωσιν τῶν λογιστικῶν βιβλίων τοῦ ἐν-

ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΩΣ ΑΠΟΛΥΟΜΕΝΩΝ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

Άξίωσις συμπληρωματικῆς ἀποζημιώσεως καὶ προθεσμία ἀγωγῆς

Διατήρησις ἔναντι τῆς Δ.Ε.Η. δικαιωμάτων προσωπικοῦ κατὰ τὴν εἰς ταύτην μεταβίβασιν ἐπιχειρήσεως παραγωγῆς ἠλεκτρισμοῦ.—Ἀποκλειστικὴ προθεσμία ἀγωγῆς περὶ συμπληρώσεως ἀποζημιώσεως Νόμου 2112/1920.—Σύμβασις παραιτήσεως ἀπὸ ἐνοχικῆς ἀξιώσεως.—Ἀποζημίωσις τοῦ λόγῳ σωματικῆς ἢ πνευματικῆς ἀνικανότητος ἀπολυομένου προσωπικοῦ τῆς Ἠλεκτρικῆς Ἑταιρείας Ἀθηνῶν - Πειραιῶς.—Ἔννοια τακτικῶν ἀποδοχῶν μισθωτοῦ κατ' ἄρθρον 3 Νόμου 2112/1920 δι' ὑπολογισμὸν ἀποζημιώσεως.— Συνυπολογισμὸς εἰς ἀποζημίωσιν καὶ ἐπιδόματος ἀδείας μισθωτῶν.—Ἀναδρομικὴ αὔξησις ἀποδοχῶν καὶ συμπλήρωσις ἀποζημιώσεως δι' ἀπόλυσιν.— Προσδιορισμὸς παροχῆς κατ' ἄρθρον 371 Ἀστικοῦ Κώδικος.— Ἰσχυρισμὸς ἐργοδότου περὶ καταχρηστικῆς ἀσκήσεως δικαιωμάτων μισθωτοῦ.

Τὸ Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν διὰ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεώς του, δικάσαν ὡς ἐφετεῖον κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, ἀπεφάνθη, ἐπὶ ἀναιρεσιβλήτων θεμάτων.

Ὑπέκειτο καταγγελίᾳ συμβάσεως ἐργασίας μισθωτοῦ ὑπαλλήλου τῆς Δημοσίας Ἐπιχειρήσεως Ἠλεκτρισμοῦ καὶ ἐζητήθη νὰ ἐπιδικασθῇ εἰς αὐτὸν διαφορὰ καταβληθείσης ἀποζημιώσεως διὰ τοῦ συνυπολογισμοῦ εἰς ταύτην μὴ συνυπολογισθεισῶν ὑπὸ τῆς ἐργοδότιδος παροχῶν αὐτοῦ.

Ἐγεννήθη οὕτω ζήτημα περὶ τῆς ἐννοίας τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νόμου 2112/1920, τὸ ὁποῖον ἀναφέρεται εἰς τὰς τακτικὰς ἀποδοχὰς τοῦ μισθωτοῦ, ὡς καὶ περὶ τῆς ἐννοίας τοῦ ἄρθρου 371 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, τὸ ὁποῖον ὁρίζει ὅτι, ἐὰν ἡ παροχὴ ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν κρίσιν τοῦ ὑπόχρεου, ἡ κρίσις αὐτοῦ πρέπει νὰ εἶναι σύμφωνος πρὸς τὴν καλὴν πίστιν καὶ τὰ χρηστὰ ἤθη.

Ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω ἐκτεθέντων ἐκρίθη ὅτι:

Ἡ ἐναγομένη Δ.Ε.Η. ἐδικαιοῦτο νὰ ἐπικαλεσθῇ ἔναντι τοῦ ἐναγομένου τὴν ἐκ τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νόμου 2112/1920 ἀποκλειστικὴν προθεσμίαν τῶν τριῶν μηνῶν πρὸς ἄσκησιν τῆς ἀγωγῆς περὶ συμπληρώσεως τῆς ἀποζημιώσεως, διότι ἡ ἀπόλυσις τοῦ ἐναγομένου ἐγένετο ἐν τῷ πλαισίῳ τῆς μεταβιβάσεως τῆς ἐπιχειρήσεως παραγωγῆς ἠλεκτρισμοῦ εἰς τὴν ἐναγομένην, ἡ ὁποία ἐδέχθη τὸν ἐναγόμενον ὡς μισθωτὸν τῆς ἐν λόγῳ ἐπιχειρήσεως, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ὑπ' ἀριθ. 1/1966 συμβάσεως ἐργασίας μισθωτοῦ τῆς Δημοσίας Ἐπιχειρήσεως Ἠλεκτρισμοῦ, ἡ ὁποία ἐπεφύλαξε τὰ δικαιώματα τοῦ μισθωτοῦ ἔναντι τῆς ἐργοδότιδος ἐπιχειρήσεως, ἐν τῇ ὁποίᾳ ἐκεῖνος ἐργάζετο πρὸ τῆς μεταβιβάσεως τῆς ἐπιχειρήσεως εἰς τὴν ἐναγομένην. Ἡ ἐναγομένη ἐδικαιοῦτο νὰ ἐπικαλεσθῇ τὴν ἐν λόγῳ προθεσμίαν, διότι ἡ ἐναγομένη ἐπεφόρτισε τὸν ἐναγόμενον μὲ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας τῆς ἐπιχειρήσεως παραγωγῆς ἠλεκτρισμοῦ, τὴν ὁποίαν ἐκτελεῖ ἡ ἐναγομένη

ρεται εἰς τὰς τακτικὰς ἀποδοχὰς τοῦ μισθωτοῦ.

Τὸ Πρωτοδικεῖον ἐρμηνεύει τὸν ὅρον τοῦτον διὰ θεμελιώσεως καὶ εἰς τὰ νομολογιακὰ δεδομένα καὶ οὕτω ἡ ἀπόφασις του ἔχει γενικὸν ἐνδιαφέρον.

Συνέδη, εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου, νὰ αὐξηθοῦν αἱ ἀποδοχαὶ τῆς καταγγελίας τοῦ ἐναγόντος μισθωτοῦ διὰ διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἀναδρομικῶς, ἐνῶ εἶχε γίνει ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας.

Τὸ Πρωτοδικεῖον δέχεται, ἐν ἁρμονίᾳ πρὸς τὰ ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου νομολογηθέντα (βλέπε σημείωσίν μας ἐν ΕΕΔ 25, 686, ἔνθα παραπομπαί), ὅτι ὁ μισθωτὸς τῆς περιπτώσεως δικαιοῦται τῆς προσηκούσης διαφορᾶς καὶ κατὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112/1920, μόνον δεδικαίωται νὰ ἐπικαλεσθῇ ἀκυρότητα τῆς καταγγελίας, λόγῳ κατακλήδος ἐλλείποντος τῆς ἀποζημιώσεως, ἀφοῦ κατὰ τὸν χρόνον τῆς καταγγελίας δὲν ἴσχυεν ἡ διαιτητικὴ ἀπόφασις.

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 1774/1967

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. **Ν. Μελᾶς**

Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. **Βασ. Κόκκινος**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Β. Βασιλείου, Κ. Ἀνδρικόπουλος

Νομίμως φέρονται πρὸς συζήτησιν, τηρηθείσης καὶ τῆς νομίμου προδικασίας, αἱ ἐμπροθέσμως καὶ νομοτύπως ἀσκηθεῖσαι ὑπὸ κρίσιν ἀντίθετοι ἐφέσεις α) τοῦ ἐνάγοντος Ν.Π. καὶ β) τῆς ἐναγομένης Δημοσίας Ἐπιχειρήσεως Ἠλεκτρισμοῦ κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1137/1966 ἀποφάσεως τοῦ κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΨΟΔ' δικάσαντος Πρωτοδίκου τοῦ Δικαστηρίου τούτου.

Διὰ τῆς ἀγωγῆς, ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, ὁ ἐνάγων ἰσχυρίσθη, ὅτι προσελήφθη ὑπὸ τῆς Η.Ε.Α.Π. ὡς τεχνίτης, ἐπὶ συμβάσει μισθώσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, ὅτι τὴν 1.2.1951 μετετάγη εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῶν εἰσπρακτόρων, λαμβάνων ἀμοιβὴν κατὰ μονάδα ἐργασίας, δι' ἕκαστον εἰσπραττόμενον λογαριασμὸν καταναλώσεως ἠλεκτρικοῦ ρεύματος, ὅτι εἰς τὴν αὐτὴν ὑπηρεσίαν ἐξηκολούθησεν ἐργαζόμενος καὶ μετὰ τὴν 1ην Ἰανουαρίου 1961, ἀφ' ἧς ἡ ὑπὸ τῆς Η.Ε.Α.Π. ἀσκουμένη Ἐπιχείρησις ἠλεκτροφωτισμοῦ ἐξηγοράσθη ὑπὸ τῆς ἐναγομένης δυνάμει τῆς ἀπὸ 1ης Δεκεμβρίου 1960 καταρτισθείσης εἰς ἐκτέλεσιν τοῦ ν. 3523/1936 συμβάσεως μεταξὺ τούτων καὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου, διατηρηθέντων καὶ ἐναντι τῆς ἐναγομένης ἁπάντων τῶν δικαιωμάτων του ἐκ τῆς ἀρχικῆς συμβάσεως ἐργασίας μετὰ τῆς Η.Ε.Α.Π., ὅτι ἡ Η.Ε.Α.Π., κατ' ἐπικρατήσασαν ἐπιχειρησιακὴν συνήθειαν, κατέβαλλεν εἰς τοὺς ἀπολυομένους ἢ ἀποχωροῦντας λόγῳ συνταξιοδοτήσεως μισθωτούς της, ἐπὶ πλέον τῆς ἀποζημιώσεως λόγῳ ἀπολύσεως, πρόσθετον παροχήν, προσδιοριζομένην εἰς ἑκάστην περίπτωσιν κατ' εὔλογον καὶ δικαίαν κρίσιν εἰς ποσοστὸν ἐπὶ τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ ν. 2112, κυμαινόμενον ἀπὸ 0,30 ἕως 0,50 τῆς ἀποζημιώσεως ταύτης, ὅτι ὑπὸ τὴν ὡς ἄνω εἰδικότητα τοῦ εἰσπράκτορος λογαριασμῶν ἠλεκτρικοῦ ρεύματος καὶ τῶν ὁμοίων τελῶν καθαριότητος τῶν Δήμων καὶ Κοινοτήτων, ὧν ἡ εἰσπραξις ἀνετέθη αὐτῇ βραδύτερον, εἰργάσθη μέχρι τῆς 13.2.1965, ὁπότε ἀπελύθη λόγῳ ἀνικανότητος πρὸς ἐργασίαν, συνεπείᾳ ἀσθενείας, κατ' ἄρθρον 38 τοῦ ἀπὸ 21.10.1927 Γεν. Κανονισμοῦ τῆς Η.Ε.Α.Π., καὶ τέλος, ὅτι κατὰ τὴν καταβολὴν τῆς ὀφειλομένης αὐτῷ ἀποζημιώσεως τοῦ ν. 2112 δὲν ὑπελογίσθησαν εἰς τὰς τακτικὰς ἀποδοχάς του α) τὸ ἐπίδομα ἀδείας ἀναπαύσεως, β) ἡ ἀξία τοῦ παρεχομένου αὐτῷ ὑπὸ τῆς ἐναγομένης κατὰ τοὺς δύο τελευταίους μῆνας τῆς παρ' αὐτῇ ὑπηρεσίας του ἠλεκτρικοῦ ρεύματος (μέχρις 60 κιλοβάτ μηνιαίως) ἴσον ἀντιτίμου, ὡς καὶ ἡ ἀξία τῆς ὑπ' αὐτῆς παρεχομένης ἐκπτώσεως κατὰ 0,40 ἐπὶ τῆς ἀξίας τοῦ πέραν τῶν 60 καὶ μέχρι τῶν 300 κιλοβάτ κατὰ μῆνα καταναλισκομένου ὑπ' αὐτοῦ ρεύματος, γ) ἡ ἀξία μιᾶς καπαρντίνας, χορηγουμένης ἀνὰ 3ετίαν, ἐκ δραχμῶν 1.000, δ) τὸ ὑπὸ τῆς ἐναγομένης παρεχόμενον αὐτῷ ἐπίδομα φθορᾶς ὑποδημάτων καὶ ὁδοιπορικῶν ἐξόδων ἐκ δραχμῶν 150, ε) ἡ καταβαλλομένη αὐτῷ ἀμοιβὴ κατὰ μῆνα ἐπὶ τῆς εἰσπράξεως τῶν τελῶν καθαριότητος τοῦ Δήμου Ἀθηναίων καὶ στ) ἡ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 30/1965 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν χορηγηθεῖσα ἀναδρομικῶς αὔξησις κατὰ 0,09. Ἠτήσατο δὲ ἐπὶ τούτοις τὴν ἐπιδίκασιν αὐτῷ: 1) διαφορᾶς ἀποζημιώσεως λόγῳ ἀπολύσεως ἐκ δραχμῶν 77.073, προκυπτούσης λόγῳ μὴ συνυπολογισμοῦ τῶν ὡς ἄνω παροχῶν εἰς τὰς τακτικὰς ἀποδοχάς του, καὶ 2) διαφορᾶς τοῦ καταβληθέντος αὐτῷ ποσοῦ δι' ἐφ' ἅπαξ πρόσθετον

παροχὴν ἐπὶ τῇ ἀπολύσει του καὶ τοῦ καταθλητέου τοιούτου, κατὰ δικαίαν κρίσιν, διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν, ἀνερχομένης εἰς δραχμὰς 51.689. Ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἐδέξατο ἐν μέρει τὴν ἀγωγὴν ταύτην, ὡς πρὸς ἀμφότερα τὰ αἰτήματα, κρίνασα εἰδικώτερον, ὅτι εἰς τὰς τακτικὰς ἀποδοχὰς τοῦ ἐνάγοντος ἔδει νὰ ὑπολογισθῶσι μόνον ἡ ἀξία τῆς καπαρντίνας καὶ τὸ ἐπίδομα ὑποδημάτων καὶ ὁδοιπορικῶν ἐξόδων, οὐχὶ δὲ καὶ αἱ λοιπαὶ ὡς ἄνω παροχαί. Κατὰ τῆς ἀποφάσεως αὐτῆς παραπονοῦνται ἤδη ἀμφότεροι οἱ διάδικοι, διὰ τοὺς εἰς τὰς ἑπομένας σκέψεις λόγους, ἀποτελοῦντας, γενικῶς εἰπεῖν, τὰς αἰτιάσεις τῆς ἐσφαλμένης ἑρμηνείας καὶ ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου (2112, 3198/1955 καὶ 201, 324 καὶ 371 τοῦ Α.Κ.) καὶ τῆς κακῆς ἐκτιμήσεως τῶν ἀποδείξεων, αἰτούμενοι ἅμα ἑκάτερος τὴν ὑπὲρ αὐτοῦ μεταρρύθμισιν αὐτῆς, ἤτοι ὁ μὲν ἐνάγων τὴν ἐξ ὁλοκλήρου παραδοχὴν τῆς ἀγωγῆς του, ἡ δὲ ἐναγομένη τὴν ἐξ ὁλοκλήρου ἀπόρριψιν αὐτῆς.

Ἐβεβαιώθησαν τὰ ἑξῆς: Ἡ Ἀνώνυμος Ἑταιρεία ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Ἠλεκτρικὴ Ἑταιρεία Ἀθηνῶν - Πειραιῶς Α.Ε.» τὴν 16.7.1937 προσέλαβε τὸν ἐνάγοντα ὡς τεχνίτην, ἐπὶ συμβάσει μισθώσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, ἀπησχόλησε δὲ αὐτὸν ὑπὸ τὴν ἰδιότητα ταύτην, ἔκτοτε καὶ μέχρι τῆς 1.6.1941, ὅτε ἀνέθεσεν αὐτῷ ἐργασίαν καταμετρητοῦ, εἰς ἣν ἀπησχολήθη μέχρι τῆς 1.2.1951, ὁπότε μετέταξεν αὐτὸν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν εἰσπρακτόρων, ἐπιφορτισμένων μὲ εἴσπραξιν τῶν λογαριασμῶν καταναλώσεως ἠλεκτρικοῦ ρεύματος πελατῶν της καὶ ἀμειβομένων κατὰ εἰσπραττόμενον λογαριασμόν, ἤτοι κατὰ μονάδα ἐργασίας. Ὑπὸ τὴν τελευταίαν ταύτην ἰδιότητα ὁ ἐνάγων εἰργάσθη ἔκτοτε καὶ μέχρι τῆς 13ης Φεβρουαρίου 1965, λαμβάνων ἀμοιβήν, καθορισθεῖσαν, δυνάμει ὅρου περιλαμβανομένου εἰς ἀπευθυνθεῖσαν πρὸς αὐτὸν ἐπιστολὴν τοῦ Διευθύνοντος Συμβούλου καὶ ἐκπροσώπου τῆς Η.Ε.Α.Π., γενομένου ἀποδεκτοῦ ὑπ' αὐτοῦ, εἰς τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 719 (παλαιᾶς ἐκδόσεως) κατὰ εἰσπραττόμενον λογαριασμὸν καταναλώσεως ἠλεκτρικοῦ ρεύματος ἢ ἄλλης φύσεως ἀπόδειξιν, ὅπερ ποσόν, ἀναπροσαρμοσθὲν μεταγενεστέρως συμφωνίᾳ τῶν διαδίκων, ἀνῆλθε κατὰ τὸ τελευταῖον πρὸ τῆς ἀπολύσεώς του ἔτος εἰς δραχμὰς 4.696 κατὰ λογαριασμὸν ἢ ἀπόδειξιν, ὡς καὶ διὰ τῆς ἐφέσεώς του ὁμολογεῖ, οὐχὶ δὲ εἰς δραχμὰς 5.06, ὡς διατείνεται ἐν τῇ ἀγωγῇ του. Διὰ τῆς ἀπὸ 1ης Δεκεμβρίου 1960 συμβάσεως μεταξὺ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου, Η.Ε.Α.Π. καὶ ἐναγομένης, καταρτισθείσης εἰς ἐκτέλεσιν τοῦ ν. 3253/1956, ἡ τελευταία ἐξηγόρασε τὴν ὑπὸ τῆς δευτέρας ἀσκουμένην ἐπιχείρησιν παραγωγῆς ἠλεκτρικοῦ ρεύματος ἀπὸ τῆς 1ης Ἰανουαρίου 1961. Οὕτω ἀπὸ τῆς ἡμέρας ταύτης καὶ ἐφεξῆς μέχρι τῆς ἀπολύσεώς του ὁ ἐνάγων ἐξηκολούθησε παρέχων τὴν αὐτὴν ὑπηρεσίαν εἰσπράκτορος καὶ ὑπὸ τοὺς ἰδίους ὅρους ἐργασίας πρὸς τὴν ἐναγομένην, διατηρήσας ἔναντι αὐτῆς ἅπαντα τὰ κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς πρὸς αὐτὴν μεταβιβάσεως τῆς ἐν λόγῳ ἐπιχειρήσεως ὑφιστάμενα πάσης φύσεως δικαιώματά του, ἀπορρέοντα εἴτε ἐκ τῆς ἀρχικῆς συμβάσεως, εἴτε ἐκ τῆς σχέσεως ἐργασίας, εἴτε ἐκ κανόνων δικαίου, εἴτε ἐκ τοῦ Ἐσωτερικοῦ Κανονισμοῦ ἢ ἄλλων ἐγκυκλίων τῆς Η.Ε.Α.Π., δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 184/1.12.1960 Π.Υ.Σ., κυρωθείσης διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 4199 τῆς 19/19.9.1961 (Βλ. Κώδ. ΝοΒ 9, 873). Ἀκολούθως ἡ ἐναγομένη ἀνέθεσεν αὐτῷ, ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ὅρους ἀμοιβῆς του κατ' ἀπόδειξιν, ἐπὶ πλέον τῆς παρεχομένης ἐργασίας εἰσπράξεως λογαριασμῶν καταναλώσεως ἠλεκτρικοῦ ρεύματος, καὶ τὴν εἴσπραξιν λογαριασμῶν τελῶν καθαριότητος τῶν Δήμων καὶ Κοινοτήτων τῆς περιφερείας Ἀθηνῶν - Πειραιῶς καὶ Περιχώρων, ἥτις ἀνετέθη αὐτῇ δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 54/1962 Π.Υ.Σ., κυρωθείσης διὰ τοῦ ἄρθρου 101 τοῦ ν.δ. 4260/1962, δι' ἧς ἐπετράπη ἡ δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν ἀνάθεσις εἰς τὴν Δ.Ε.Η. τῆς εἰσπράξεως τῶν τελῶν καθαριότητος καὶ φωτισμοῦ τῶν Δήμων καὶ Κοινοτήτων, ὁρισθέντος συναμα ὅτι αὕτη παρακρατεῖ, πρὸς κάλυψιν τῶν ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τῆς πράξεως ταύτης δαπανῶν, ποσοστὸν 7% ἐπὶ τῶν ρηθεισῶν εἰσπράξεων (βλ. Α.Π. 447/1965, ἐν ΕΕΔ 24, 1373). Τέλος τὴν 13.2.1965 ὁ ἐνάγων ἀπελύθη τῆς ὑπηρεσίας, πρὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ 60οῦ ἔτους τῆς ἡλικίας του, λόγῳ ἀνικανότητος πρὸς ἐργασίαν, συνεπείᾳ ἀσθενείας, κατὰ τὸ ἄρθρον 38 τοῦ Γενικοῦ Κανονισμοῦ τοῦ προσωπικοῦ τῆς Η.Ε.Α.Π., λαβὼν ὡς ἀποζημίωσιν μὲν τοῦ ν. 2112, ἀναλόγως τῶν ἐτῶν τῆς συνολικῆς ὑπηρεσίας του, ἀποδοχὰς 23 μηνῶν ἐκ δραχμῶν

382.487,70, διὰ τὸν καθορισμὸν τῶν ὁποίων ἐλήφθη ὑπ' ὄψιν, δυνάμει ὅρου περιληφθέντος εἰς τὴν ἀνωτέρω ἐπιστολήν τῆς Η.Ε.Α.Π. πρὸς τὸν ἐνάγοντα, ὁ μέσος ὅρος τοῦ μισθοῦ τοῦ τελευταίου δωδεκαμήνου καὶ τῶν δικαιωμάτων του ἐκ τῶν εἰσπραχθέντων δηματικῶν τελῶν, ὑπολογισθέντων αὐθαιρέτως ὑπὸ τῆς ἐναγομένης πρὸς δραχμὰς 1.265 κατ' ἀπόδειξιν (καὶ οὐχὶ πρὸς δραχμὰς 4.696), ὡς ἐπίσης καὶ ἡ ἀναλογία τοῦ φόρου καὶ τῶν δώρων τῶν ἑορτῶν, ἄνευ ὑπολογισμοῦ τῶν εἰς τὴν κρινομένην ἀγωγὴν ἀναφερομένων προσθέτων παροχῶν, ἤτοι τοῦ ἐπιδόματος ἀδείας, τῆς ἀξίας τοῦ ἠλεκτρικοῦ ρεύματος, μιᾶς καπαρντίνας καὶ τοῦ ἐπιδόματος φθορᾶς ὑποδημάτων καὶ ὁδοιπορικῶν ἐξόδων, ὡς πρόσθετον δὲ ἐφ' ἅπαξ παροχήν, καταβαλλομένην κατὰ πάγιον ἀκολουθουμένην ὑπὸ τῆς Η.Ε.Α.Π. καὶ ἐν συνεχείᾳ τῆς ἐναγομένης συνήθειαν ἐπὶ τῇ ἀπολύσει τοῦ ἐκ τῆς πρώτης προερχομένου προσωπικοῦ, ποσὸν δραχμῶν 107.512,80, καθ' ἃ ἐδέξατο ἡ ἐκκαλουμένη, ἤτις δὲν πλήττεται εἰδικῶς ἐν τούτῳ, καὶ καθ' ἃ προκύπτει ἐκ τοῦ ὑπὸ τῆς ἐναγομένης προσκομιζομένου δελτίου ἀποζημιώσεως τοῦ ἐνάγοντος.

Κατὰ μὲν τὸ ἄρθρον 6 § 2 τοῦ ν. 3198/1955 πᾶσα ἀξίωσις μισθωτοῦ περὶ καταβολῆς ἢ συμπληρώσεως τῆς κατὰ τὸν ν. 2112/1920 ἀποζημιώσεως τυγχάνει ἀπαράδεκτος, ἐφ' ὅσον ἡ σχετικὴ ἀγωγὴ δὲν ἐκοινοποιήθη ἐντὸς ἑξαμήνου, ἀφ' ἧς κατέστη ἀπαιτητή. Κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ αὐτοῦ νόμου ἡ ὡς ἄνω ἀποζημίωσις τοῦ μισθωτοῦ, τοῦ ἀπολυομένου ἄνευ τηρήσεως τῶν περὶ προμηνύσεως διατάξεων τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου τούτου, ἐφ' ὅσον ὑπερβαίνει τὰς ἀποδοχὰς ἓξ μηνῶν, καταβάλλεται ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς λύσεως τῆς σχέσεως ἐργασίας, ἐὰν δὲ ἡ ἀποζημίωσις εἶναι μεγαλυτέρα τῶν ἀποδοχῶν ἓξ μηνῶν, ὁ ἐργοδότης ὑποχρεοῦται ὡσαύτως νὰ καταβάλῃ κατὰ τὴν ἀπόλυσιν τὸ μέχρι τῶν ἀποδοχῶν ἓξ μηνῶν μέρος αὐτῆς, τὸ δὲ ὑπόλοιπον ἐπὶ πλέον ποσὸν εἰς τριμηνιαίας δόσεις, ἑκάστη τῶν ὁποίων δὲν δύναται νὰ εἶναι κατωτέρα τῶν ἀποδοχῶν τριῶν μηνῶν, ἐκτὸς ἂν πρὸς ἐξόφλησιν τοῦ συνόλου τῆς ἀποζημιώσεως ὑπολείπεται μικρότερον ποσόν. Ἡ πρώτη τῶν δόσεων τούτων εἶναι καταβλητέα τὴν ἑπομένην τῆς συμπληρώσεως τριμήνου ἀπὸ τῆς ἀπολύσεως.

Ἐκ τῶν διατάξεων τούτων, συνδυαζομένων καὶ πρὸς ἐκείνας τῶν ἄρθρων 201, 210, 251, 279, 324 τοῦ Α.Κ. καὶ 1 τῆς Πολ. Δικονομίας, συνάγεται, καθ' ἃ ἐκρίθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 211/1965 ἀποφάσεως τῆς Ὁλομελείας τοῦ Α.Π. (βλ. ΕΕΔ 24, 672), ὅτι ἡ ἐκ τοῦ ν. 2112 ἀξίωσις ἀποζημιώσεως λόγῳ καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας τοῦ ὑπαλλήλου, ἥτις γεννᾶται μὲν ἅμα τῇ ἀπολύσει, ἡ ἐκτέλεσις ὅμως τῆς παροχῆς, ὁσάκις αὕτη ὑπερβαίνει τὰς ἀποδοχὰς ἓξ μηνῶν, τελεῖ ὑπὸ τὴν ἐν ἄρθρῳ 2 τοῦ ν. 3198/1955 διαλαμβανομένην ἀναβλητικὴν προθεσμίαν, δὲν καθίσταται ἐξ ὁλοκλήρου ληξιπρόθεσμος καὶ ἀπαιτητὴ ἅμα τῇ ἀπολύσει καὶ πρὸ τῶν κατὰ τὰς ἄνω διατάξεις προθεσμιῶν, λόγῳ τοῦ νομικοῦ τούτου κωλύματος, ἔστω καὶ ἂν ὁ ὀφειλέτης ἐργοδότης, καταβάλλων ὁλόκληρον τὴν κατὰ τὴν κρίσιν του ὀφειλομένην ἀποζημίωσιν, ἀμφισβητῇ ἀξίωσιν τοῦ ὑπαλλήλου δι' ἐπὶ πλέον ποσὸν τοῦ ὑπ' αὐτοῦ καταβληθέντος, χωρὶς ἐν ταὐτῷ νὰ ἀπευθύνῃ εἰς τὸν μισθωτὸν δήλωσιν παραιτήσεως αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ δικαιώματος, ὅπως καταβάλῃ τὰς μὴ ἀπαιτητὰς δόσεις τῆς ὑπ' ἐκείνου ἀξιουμένης τυχὸν ἐπὶ πλέον ἀποζημιώσεως εἰς τὸν ὑπὸ τοῦ νόμου ὁριζόμενον χρόνον, ὡς ἐκ τούτου δὲ δὲν εἶναι ἀπαράδεκτος ἡ ἀγωγὴ τοῦ μισθωτοῦ περὶ πληρωμῆς τῶν μὴ ἀπαιτητῶν τούτων δόσεων τῆς ἀποζημιώσεως, ἐγειρομένη μετὰ παρέλευσιν μὲν ἑξαμήνου ἀπὸ τῆς ἀπολύσεώς του, ἐντὸς ὅμως τῶν κατὰ τὰς ἀνωτέρω διατάξεις προθεσμιῶν.

Ἐν προκειμένῳ, ὑπὸ τὰ ὡς ἄνω βεβαιωθέντα πραγματικὰ περιστατικά, ὁ ἐνάγων ἀπελύθη τὴν 13.2.1965 καὶ ἡ ὀφειλομένη αὐτῷ νόμιμος ἀποζημίωσις, ἀνερχομένη εἰς τὰς τακτικὰς ἀποδοχὰς 23 μηνῶν, κατεβλήθη ἐφ' ἅπαξ. Τούτων δοθέντων, ἐν ὄψει δὲ τοῦ ὅτι, ὡς ἐβεβαιώθη, ὁ ἐνάγων προέβαλεν, ἅμα τῇ καταβολῇ τῆς ἀποζημιώσεως, ἀπαίτησιν πρὸς λῆψιν μείζονος τοῦ καταβληθέντος ποσοῦ, προκύπτοντος ἐκ τοῦ μὴ ὑπολογισμοῦ τῶν ὡς εἴρηται ἀποδοχῶν εἰς τὰς τακτικὰς ἀποδοχάς του, βάσει τῶν ὁποίων ἡ ἐναγομένη καθώρισε τὴν ἀποζημίωσίν του, αὕτη δὲ ἠμφισβήτησε τὴν ἀπαίτησιν ταύτην, χωρὶς νὰ ἀπευθύνῃ αὐτῷ συγχρόνως δήλωσιν παραιτήσεώς της ἀπὸ τοῦ ρηθέντος δικαιώματος, ὅπως καταβάλῃ τὰς μὴ ἀπαιτητὰς δόσεις τῆς ἀποζημιώσεως εἰς τὸν ὑπὸ τοῦ νό-

μου ὁριζομένου χρόνου, δὲν εἶναι ἀπαράδεκτος ἡ ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ἐκκαλουμένη ἀγωγὴ ὡς πρὸς τὸ αἴτημα τῆς ἐπιδικάσεως διαφορᾶς ἀποζημιώσεως (ὑπ' ἀριθ. 1), δεδομένου ὅτι ἠγέρθη τὴν 28.6.1966, ὡς ἐβεβαιώθη ἐκ τῶν ἀποδείξεων, ἰδίᾳ δὲ ἐκ τῆς ἐπὶ τοῦ προσκομιζομένου καὶ ἐπικαλουμένου ὑπὸ τῆς ἐναγομένης ἀντιγράφου αὐτῆς, ἐπιβεβαιουμένην δι' ὑπογραφῆς τοῦ ἐνεργήσαντος τὴν ἐπίδοσιν δικαστικοῦ κλητῆρος. Καὶ ταῦτα ἀσχέτως τοῦ ἂν ἡ προθεσμία τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ νόμου 3198/1955 ἀφορᾷ μόνον τὰς εὐθέως ἐκ τοῦ νόμου 2112 πηγαζούσας ἀξιώσεις ἀποζημιώσεως ἢ καὶ τὰς ἐξ ἄλλων διατάξεων ἀπορρεούσας τοιαύτας ἢ τοῦ ἂν ἡ ἐπίδικος ἀξίωσις τοῦ ἐνάγοντος περὶ ἐπιδικάσεως διαφορᾶς ἀποζημιώσεως ἐπὶ τῇ ἀπολύσει του πηγάζει μόνον ἐκ τοῦ ἄρθρου 38 τοῦ ἀπὸ 21ης Ὀκτωβρίου 1927 Γενικοῦ Κανονισμοῦ τοῦ προσωπικοῦ τῆς Η.Ε.Α.Π., ἀναφερομένου εἰς τὸν ν. 2112 διὰ τὸν ποσοτικὸν καθορισμὸν τῆς ἀποζημιώσεως, ὁπότε δὲν ὑπόκειται κἂν εἰς τὴν ὁμηνον προθεσμίαν τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ νόμου 3198/1955 (βλ. ἄποψιν ὅτι ἡ ἀποζημίωσις τῶν κατ' ἄρθρον 38 τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Η.Ε.Α.Π. ἀπολυομένων ἀπορρέει ἐκ συμβάσεως καὶ δὲν ὑπόκειται εἰς τὴν ὁμηνον προθεσμίαν τοῦ ἄρθρου 6 § 2 νόμου 3198/1955 εἰς Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 19572/1964, ἐν ΕΕΔ 24, 808 καὶ ΔΕΝ 22, 172, ὡς καὶ 3670/1963, ἀδημοσίευτον ἐν νομικοῖς περιοδικοῖς, διάφορον δὲ ἄποψιν περὶ τῆς ἰσχύος τοῦ ἄρθρου 6 νόμου 2112 ἐπὶ τῆς τοιαύτης ἀποζημιώσεως εἰς Α.Π. 376/1966 ἐν ΕΕΔ 25, 1045). Ὅθεν, ἀπορρίψασα ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ὡς ἀβάσιμον τὴν ἔνστασιν τῆς ἐναγομένης, περὶ ἀπαραδέκτου τῆς ἐφ' ἧς ἀπεφάνθη ἀγωγῆς, ὀρθῶς ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς ἀνωτέρω διατάξεις, καλῶς δὲ ἐξ ἄλλου ἐξετίμησε τὰς σχετικὰς ἐν τούτῳ ἀποδείξεις, δι' ὃ ὁ τὰ ἀντίθετα ὑποστηρίζων πρῶτος λόγος τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως τῆς ἐναγομένης, ὡς διὰ τῶν προτάσεων ἀναπτύσσεται, ἀβάσιμος κρίνεται καὶ ἀπορριπτέος.

Εἶναι μὲν ἀληθές, ὅτι ἡ σύμβασις παραιτήσεως ἀπὸ ἐνοχικῆς ἀξιώσεως, φέρουσα τὸν χαρακτῆρα ἀφέσεως χρέους, κατ' ἄρθρον 454 τοῦ Α.Κ., δύναται νὰ συσταθῇ καὶ σιωπηρῶς, ὡς διὰ παραδόσεως ἐξοφλητικῆς περὶ τοῦ χρέους ἀποδείξεως ὑπὸ τοῦ δανειστοῦ πρὸς τὸν ὀφειλέτην, ἐπὶ προθέσει ἀφέσεως χρέους (βλ. *Μπαλῆ*, Γεν. Ἀρχαὶ ἐκδ. Ε' § 31 καὶ Ἔνοχ. Δίκαιον § 148, *Σοΐρλαν* ἐν ΕρμΑΚ, Εἰσαγ. ἄρθρα 361 - 373 Νο 36, *Καποδίστριαν*, αὐτόθι, ὑπ' ἄρθρον 454 Νο 12 - 13), ἐν ᾗ δέον νὰ ἀναγράφηται τὸ ἀντικείμενον καὶ τὸ μέγεθος τῆς καταβληθείσης διὰ τῆς ἀποδείξεως παροχῆς, ὥστε νὰ προκύπτῃ, ὅτι ἡ ὀφισταμένη ἐνοχὴ ἀπεσβέσθη (βλ. *Καποδίστριαν*, ΕρμΑΚ, ὑπ' ἄρθρ. 424, ἀριθ. 19, καὶ Α.Π. 312/1962, ἐν ΕΕΔ 21, 970), ἐν πάσῃ ὅμως περιπτώσει, κατὰ τὴν σαφῆ ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 156 Α.Κ., αἱ δηλωτικαὶ τῆς παραιτήσεως ἀπὸ τοῦ δικαιώματος πράξεις ἢ παραλείψεις τοῦ δικαιούχου δέον νὰ ὦσι τοιαῦται, ὥστε ἐξ αὐτῶν ἀναμφισβητήτως νὰ συνάγηται καὶ τρανῶς νὰ ἀποδεικνύεται ἡ παραίτησις, οὐδεμίαν περὶ τοῦ σκοποῦ αὐτῶν καταλείπουσαι ἀμφιβολίαν (Α.Π. 461/1965, ἐν ΕΕΔ 24, 1359).

Ἐν προκειμένῳ, ὡς ἐβεβαιώθη, ὁ ἐνάγων λαβὼν τὸ ὑπὸ τῆς ἐναγομένης αὐθαιρέτως καὶ παρανόμως καθορισθὲν ποσὸν διὰ τὴν ὀφειλομένην ὑπ' αὐτῆς ἀποζημίωσιν τοῦ νόμου 2112 καὶ τὴν εἰρημένην πρόσθετον παροχήν, ὑπεχρεώθη ὑπ' αὐτῆς νὰ ὑπογράψῃ τὴν ὑπὸ ταύτης προσκομιζομένην ἤδη καὶ ἐπικαλουμένην ἔντυπον ἀπὸ 13.2.1965 ἀπόδειξιν, διαλαμβάνουσαν τὴν φράσιν, ὅτι οὗτος ἔλαβε τὸ ἐν αὐτῇ ποσὸν «πρὸς πλήρη καὶ ὁλοσχερῆ ἐξόφλησιν τῆς νομίμου ἐπὶ τῇ ἀπολύσει του ἀποζημιώσεως». Ἡ τοιαύτη δήλωσις ὅμως δὲν συνιστᾷ παραίτησιν ἀπὸ τῆς ἐνδίκου ἀξιώσεως, τὸ μὲν διότι οὐδόλως προκύπτει ἐξ αὐτῆς βούλησις ἀφέσεως χρέους, ἀλλ' ἁπλῶς βεβαίωσις παραστατικὴ τοῦ εἰσπραχθέντος ποσοῦ, τὸ δὲ διότι δὲν προσδιορίζεται ποῖον μέρος τοῦ ὡς εἰρῆται ποσοῦ ἀντιστοιχεῖ εἰς τὴν νόμιμον ἀποζημίωσιν, ἵνα κριθῇ, ἂν ἀπέμεινεν ἐνοχή, δυναμένη νὰ καλυφθῇ διὰ παραιτήσεως. Ταῦτα δεχθεῖσα καὶ ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, ἀκολούθως δὲ ἀπορρίψασα ὡς ἀβάσιμον τὴν ἔνστασιν τῆς ἐναγομένης, περὶ παραιτήσεως τοῦ ἐνάγοντος ἐκ τῶν ἐπιδίκων ἀξιώσεών του, ὀρθῶς ἀπεφάνθη, τὸ δὲ περὶ τοῦ ἀντιθέτου παράπονον τοῦ 2ου λόγου τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως τῆς ἐναγομένης ἀπορριπτέον κρίνεται ὡς ἀβάσιμον, ἀνεξαρτήτως τοῦ ἂν ἠδύνατο νὰ γίνῃ ἐγκύρως τοιαύτη παραίτησις ἐν προκειμένῳ ἢ θὰ ἦτο ἄκυρος κατ' ἄρθρον 8 νόμου 2112 (βλ. ἀντιθέτους ἀπόψεις εἰς Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 19572/1964, ἐν ΕΕΔ 24, 808, καὶ

25547/1964, προσκομιζομένη, σχετ. Α.Π. 376/1966 ἐν ΕΕΔ 25, 1045).

Κατὰ τὴν διάταξιν τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νόμου 2112, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ὁποίου ἀποζημιοῦται τὸ λόγῳ σωματικῆς ἢ πνευματικῆς ἀγικανότητος ἀπολυόμενον προσωπικὸν τῆς Η.Ε.Α.Π., δυνάμει τοῦ ἄρθρου 38 ἐδ. β' τοῦ ὡς ἄνω Γενικοῦ Κανονισμοῦ προσωπικοῦ της, ὡς τακτικαὶ ἀποδοχαὶ ὑπαλλήλων θεωροῦνται ὁ μισθός, ὡς καὶ πᾶσα ἄλλη παροχή, ἐφ' ὅσον δίδεται ἀντὶ μισθοῦ, οἷον παροχαὶ εἰς εἶδος, προμήθεια κλπ. Κατὰ δὲ τὴν τοιαύτην τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ νόμου 767/1943, διατηρηθέντος ἐν ἰσχύϊ διὰ τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ν.δ. τῆς 8/11.5.1946, ὡς ἀμοιβὴ τῆς ἐργασίας θεωρεῖται πᾶσα παροχή, χορηγουμένη εἰς τὸν μισθωτὸν (ἀμοιβὴ εἰς χρῆμα ἢ εἰς εἶδος, φιλοδωρήματα κλπ.), ἀνεξαρτήτως τοῦ τρόπου καθορισμοῦ αὐτῆς.

Ἐκ τῶν διατάξεων τούτων, ἑρμηνευομένων ἐν συνδυασμῷ πρὸς ἐκείνας τῶν ἄρθρων 648 καὶ 649 τοῦ Α.Κ., εὐθέως προκύπτει, ὅτι τακτικαὶ ἀποδοχαὶ εἶναι καὶ αἱ ἐπὶ πλέον τοῦ μισθοῦ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς μισθώσεως ἐργασίας διδόμεναι πρόσθετοι παροχαί, ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι δίδονται σταθερῶς καὶ μονίμως ἢ ἐπὶ ἱκανὸν χρόνον, ὡς τακτικὸν συμβατικὸν ἢ νόμιμον ἀντάλλαγμα τακτικῆς ὑπηρεσίας (βλ. σχετ. Α.Π. 638/1963, ἐν ΕΕΔ 22, 1496, Α.Π. 216/1964, ἐν ΕΕΔ 23, 460, Α.Π. 321/1964, αὐτόθι σ. 656-657), οὐχὶ δὲ καὶ ὅταν δίδωνται ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου πρὸς ἄλλον σκοπόν, ἤγουν πρὸς σύμπραξιν τούτου εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῆς συμβάσεως ἐργασίας διὰ παροχῆς στολῆς χάριν ὁμοιομόρφου ἐμφανίσεως τοῦ προσωπικοῦ του κλπ. (βλ. περιπτώσεις ἐνδεικτικῶς ἀναφερομένας εἰς Α.Π. 68/1962, ἐν ΔΕΝ 18, 195) ἢ ὅταν δίδωνται πρὸς διευκόλυνσιν τῶν μισθωτῶν ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἐργασίας των πρὸς πληρεστέραν ἐξυπηρέτησιν τῶν λειτουργικῶν ἀναγκῶν ἐν γένει τῆς ἐργασίας ἢ ἐπιχειρήσεως τούτου (βλ. σχετ. Α.Π. 163/1966, ἐν ΕΕΔ 25, 599) ἢ τέλος - ἐκτὸς ἄλλων περιπτώσεων - ὅταν δίδωνται ἐξ ἁπλῆς ἐλευθεριότητος, ἤτοι ἄνευ συμβατικῆς ἢ νομίμου ὑποχρεώσεως (βλ. Α.Π. 68/1962 καὶ 321/1964, ἐνθ' ἀνωτ.), ὁ δὲ μισθωτὸς ἀνέλαβεν ἐργασίαν, μὴ ὑπολογίζων καὶ ἐπὶ τῆς προσθέτου ταύτης παροχῆς (βλ. σχετ. Α.Π. 317/1966, ΕΕΔ 25, 986).

Ἐν προκειμένῳ ἐβεβαιώθη, ὅτι ἀπὸ τῆς 1ης Φεβρουαρίου 1945 καὶ ἐφεξῆς ἡ Η.Ε.Α.Π δυνάμει συμβάσεώς της μετὰ τοῦ ἐνάγοντος, καταρτισθείσης διὰ προσχωρήσεως τοῦ τελευταίου εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 379/20.1.1945 Γεν. Ἐγκύκλιόν της, ἀπευθυνθεῖσαν πρὸς τὸ προσωπικόν της, εἰς ὃ ἀνῆκε καὶ ὁ ἐνάγων, ἐπὶ σκοπῷ οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως αὐτοῦ καὶ πρὸς ἀποφυγὴν τῆς ζητηθείσης περαιτέρω αὐξήσεως τῶν ἀποδοχῶν του, παρεῖχεν αὐτῷ σταθερῶς καὶ μονίμως, ὡς ἀντάλλαγμα τῆς τακτικῆς ὑπηρεσίας του, ἔκπτωσιν ἐπὶ τῆς ἀξίας τοῦ καταναλισκομένου ὑπ' αὐτοῦ ἠλεκτρικοῦ ρεύματος διὰ τὰς ἀνάγκας τῆς οἰκογενείας του, ἀνερχομένην ἐπὶ μὲν τῶν τιμολογίων Τ1 διὰ τὰ πρῶτα 60 ΚΒΩ εἰς ποσοστὸν 100% καὶ διὰ τὰ ἑπόμενα 240 εἰς ποσοστὸν 0,40, ἐπὶ δὲ τῶν τιμολογίων Τ3 διὰ τὰ πρῶτα 60 ΚΒΩ εἰς ποσοστὸν 100% καὶ διὰ τὰ ἑπόμενα 240 (ἤτοι μέχρι 300) εἰς ποσοστὸν 0,40 ἐπὶ τῆς ἀξίας αὐτῶν κατὰ τὸ τιμολόγιόν της. Τὰς ὡς ἄνω ἐκπτώσεις ἐξηκολούθησε παρέχουσα εἰς τὸν ἐνάγοντα ὡς ἀντάλλαγμα τῆς τακτικῆς του ὑπηρεσίας καὶ ἡ ἐναγομένη. Οὕτω αἱ εἰς τὸν ἐνάγοντα παρεχόμεναι κατὰ μῆνα ἐκπτώσεις ἐπὶ τοῦ ὑπ' αὐτοῦ καταναλισκομένου διὰ τὰς ἀνάγκας τῆς οἰκογενείας του βάσει τιμολογίου Τ3, εἰς ὃ ὑπήγετο, ἀνήρχοντο σταθερῶς καὶ μονίμως εἰς δραχμὰς 120. Κατ' ἀκολουθίαν τὸ ποσὸν τοῦτο ἦτο ὑπολογιστέον εἰς τὰς τακτικὰς αὐτοῦ ἀποδοχὰς (βλ. 376/1966, ἐν ΕΕΔ 25, 1045). Περαιτέρω ἐβεβαιώθη, ὅτι ἡ Η.Ε.Α.Π. καὶ ἐν συνεχείᾳ ἡ ἐναγομένη παρεῖχον οἰκειοθελῶς εἰς τοὺς εἰσπράκτορας τῶν λογαριασμῶν των, ἑπομένως δὲ καὶ εἰς τὸν ἐνάγοντα, μίαν καπαρντίναν ἐρραμμένην, ἄνευ συμβατικῆς τινος ὑποχρεώσεως καὶ οὐχὶ ὡς ἀντάλλαγμα τῆς ὑπ' αὐτῶν παρεχομένης ὑπηρεσίας, ἀλλ' ἐπὶ τῷ μόνῳ τέλει ὅπως ἐπιτευχθῇ ἡ ὁμοιόμορφος ἐμφάνισις τῶν εἰσπρακτόρων των. Ἐν ὄψει τούτου καὶ δεδομένου ὅτι ὁ ἐνάγων, κατὰ τὴν ἀνάληψιν καὶ ἐκτέλεσιν τῶν καθηκόντων του, οὐδόλως ἀπέβλεψεν εἰς τὴν ὡς ἄνω καμπαρντίναν, ὡς ἐβεβαιώθη ἐκ τῶν ἀποδείξεων, ἔπεται, ὅτι ἡ παροχὴ αὐτῆς δὲν ἀποτελεῖ τιμῆμα τοῦ μισθοῦ του, οὐδὲ ἐμπίπτει εἰς τὴν κατὰ νόμον ἔννοιαν τῶν τακτικῶν ἀποδοχῶν του (βλ. σχετ. Α.Π. 68/1962 καὶ 376/1966, ἐν ΕΕΔ 25, 1045). Τέλος ἐβεβαιώθη, ὅτι ἀπὸ τὸ ἔτος 1951 ἡ Η.Ε.Α.Π. καὶ ἐν συνεχείᾳ ἡ ἐναγομένη παρεῖχον εἰς τὸν ἐνάγοντα, ὡς καὶ εἰς πάντας τοὺς εἰσπράκτορας, ποσὸν

δραχμῶν 150 κατὰ μῆνα ὡς «ἐπίδομα φθορᾶς ὑποδημάτων καὶ ὁδοιπορικῶν ἐξόδων», παρεχόμενον πρὸς ἀντιμετώπισιν τῶν δαπανῶν, εἰς ἃς ὑποβάλλονται οἱ ἀσχολούμενοι εἰς τὴν διεκπεραίωσιν τῶν ἐξωτερικῶν ὑποθέσεων τῆς ἐπιχειρήσεως, ἣν ἐξηγόρασεν ἡ ἐναγομένη, διὰ τῆς παροχῆς τῶν ἀναγκαίων μέσων πρὸς μετάβασιν εἰς τὸν τόπον τῆς ἐργασίας των, οὐχὶ ὅμως ὡς ἀντάλλαγμα τῆς ὑπ' αὐτῶν παρεχομένης ὑπηρεσίας, μὴ προκυψάσης ρητῆς ἢ σιωπηρᾶς συμφωνίας τινός, εἴτε μετὰ τοῦ ἐνάγοντος, εἴτε ἄλλης γενικωτέρας μετὰ τοῦ συνδέσμου τῶν εἰσπρακτόρων, περὶ χορηγήσεως τοῦ ἐπιδόματος τούτου ὡς τμήματος τοῦ μισθοῦ (σχετικῶς *Ι. Καποδίστριας*, ἐν Ἑρμ.Α.Κ, ὑπ' ἄρθρον 653, Νο 107, Ὀλ. Σ.Ε. 1024/1951, ΕΕΔ 10, 1083, Πρωτ. Ἀθηνῶν 6646/1954, ἐν ΕΕΔ 13, 992, 1224/1957, ἐν ΕΕΔ 16, 560, 9182/1964, ἐν ΕΕΔ 23, 1109, Πρ. Θεσσαλονίκης 375/1963, ἐν ΕΕΔ 22, 339). Ἡ ἄποψις αὕτη, ὡς πρὸς τὴν φύσιν τοῦ τελευταίου τούτου ἐπιδόματος, ὡς μέσου διευκολύνσεως τῆς ἐκτελέσεως τῆς συμβάσεως, ἐνισχύεται καὶ ἐκ τῆς σαφοῦς διατυπώσεως τῶν θεσπισασῶν τὴν καταβολὴν αὐτοῦ ὑπ' ἀριθ. 3324/1951 καὶ 4004/1951 κοινῶν ἀποφάσεων τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας (εἰς ἐκτέλεσιν τῶν ὁποίων ἐξεδόθη τὸ προσκομιζόμενον καὶ ἐπικαλούμενον ὑπ' ἀριθ. 1003/30.11.1951 ὑπηρεσιακὸν σημείωμα τοῦ διευθύνοντος συμβούλου τῆς Η.Ε.Α.Π., ἀναφερόμενον εἰς τὰς λεπτομερείας τῆς καταβολῆς τούτου πρὸς τοὺς ὑπαλλήλους της), ὁριζουσῶν ὅτι τὸ ἐν λόγῳ ἐπίδομα χορηγεῖται μόνον ἐφ' ὅσον ὁ ὑπάλληλος παρέχει πράγματι τὰς ὑπηρεσίας του, οὐχὶ δὲ καὶ ὅταν οὗτος δι' οἱονδήποτε λόγον δὲν παρέχῃ αὐτάς (ὡς λόγῳ ἀσθενείας, ἀδείας κλπ.), συμψηφιζόμενον πρὸς πᾶν τυχὸν καταβαλλόμενον ποσόν, ἐπὶ σκοπῷ καλύψεως ὁδοιπορικῶν ἐξόδων, ἀνεξαρτήτως τοῦ τρόπου ὑπολογισμοῦ καὶ τῆς ὀνομασίας του, περαιτέρω δὲ ὅτι αἱ δαπάναι ἐκ τῆς χρησιμοποιήσεως μεταφορικῶν μέσων δὲν θὰ καταβάλλωνται, ἐφ' ὅσον ὑπολείπονται τοῦ ποσοῦ τοῦ ἐπιδόματος, ἐνῷ, ἐξ ἀντιθέτου, ἐὰν ὑπερβαίνουν τὸ ποσὸν αὐτοῦ, θὰ πληρώνωνται μόνον αὗται, ἄνευ καταβολῆς τοῦ ἐπιδόματος τούτου. Τὸ γεγονὸς ὅτι τὸ ἐν λόγῳ ἐπίδομα δὲν ἐλάμβανον οἱ ὑπάλληλοι τῆς Η.Ε.Α.Π. καὶ τῆς ἐναγομένης κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἀδείας ἢ ἀσθενείας κατετέθη καὶ ὑπ' αὐτοῦ τοῦ μάρτυρος τοῦ ἐνάγοντος, ἐξετασθέντος ἐπ' ἀκροατηρίου. Ἐπομένως τούτοις καὶ τὸ περὶ οὗ πρόκειται ἐπίδομα δὲν ἀποτελεῖ μισθόν, οὐδὲ ἐν πάσῃ περιπτώσει ἀντάλλαγμα τῆς ὑπηρεσίας τοῦ ἐνάγοντος, δι' ὃ δὲν εἶναι συνυπολογιστέον εἰς τὰς τακτικὰς ἀποδοχὰς τούτου διὰ τὸν καθορισμὸν τῆς κατὰ νόμον 2112 ἀποζημιώσεως. Κατ' ἀκολουθίαν εἰς διάφορα συμπεράσματα (ἐπὶ ὅλων τῶν ἀνωτέρω παροχῶν) καταλήξασα ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις κατὰ κακὴν ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων καὶ κατ' ἐσφαλμένην ἐφαρμογὴν τῶν προπαρατεθεισῶν διατάξεων ἐδέξατο τὰ μὲν ὅτι ἡ ἀξία τῶν ὡς ἄνω ἐκπτώσεων ἐπὶ τοῦ καταναλισκομένου ἠλεκτρικοῦ ρεύματος ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος διὰ τὰς ἀνάγκας τῆς οἰκογενείας του δὲν παρείχετο ὡς συμπεφωνημένον τακτικὸν ἀντάλλαγμα τῆς ἐργασίας του, οὐδὲ ἦτο συνυπολογιστέον εἰς τακτικὰς ἀποδοχάς του, διὰ τὸν καθορισμὸν τῆς κατὰ νόμον 2112 ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως λόγῳ ἀπολύσεως αὐτοῦ, κατὰ τὸ σχετικὸν θάσιμον περὶ τούτου παράπονον τοῦ 2ου λόγου τῆς κρινομένης ἐφέσεώς του, τὸ δὲ ὅτι αἱ παροχαὶ τῆς καπαρντίνας καὶ τοῦ διαληφθέντος ἐπιδόματος φθορᾶς ὑποδημάτων καὶ ὁδοιπορικῶν ἐξόδων ἀπετέλουν τακτικὸν ἀντάλλαγμα τῆς ἐργασίας του καὶ ἦσαν συνυπολογιστέαι εἰς τὰς τακτικὰς ἀποδοχάς του, διὰ τὸν καθορισμὸν τῆς αὐτῆς ὡς ἄνω ἀποζημιώσεως, κατὰ τὰ σχετικὰ θάσιμα περὶ τούτων παράπονα τοῦ 3ου λόγου τῆς κρινομένης ἐφέσεως τῆς ἐναγομένης, δι' ὃ, δεκτῶν καθισταμένων τούτων, δέον νὰ μεταρρυθμισθῇ (ἄρθρον 778 ΚΔ Πολ. Δικονομίας), ἐπὶ τῷ τέλει, ὅπως γίνῃ δεκτὴ ὡς θάσιμος ἡ ἐφ' ἧς ἀπεφάνθη αὕτη ἀγωγή, ὡς πρὸς τὸ αἴτημα αὐτῆς περὶ ἐπιδικάσεως διαφορᾶς ἀποζημιώσεως, ἕνεκα μὴ ὑπολογισμοῦ τῶν ἄνω ἐκπτώσεων ἐπὶ τῆς ἀξίας τοῦ καταναλισκομένου ἠλεκτρικοῦ ρεύματος, ἀνερχομένης, ἐν ὄψει τῶν ἐτῶν ὑπηρεσίας τοῦ ἐνάγοντος, βάσει τῶν ὁποίων ἐδικαιοῦτο ἀποζημιώσεως ἐκ τακτικῶν ἀποδοχῶν 23 μηνῶν εἰς τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 2.760 (120 δραχμῶν Χ 22 μῆνας), ὅπερ καὶ δέον νὰ ἐπιδικασθῇ αὐτῷ, ἀποριφθῇ δὲ αὕτη, ὡς πρὸς τὰ κεφάλαια τῆς διαφορᾶς ἀποζημιώσεως, ἕνεκα μὴ ὑπολογισμοῦ τῆς ἀξίας τῆς καπαρντίνας καὶ τοῦ ἄνω ἐπιδόματος φθορᾶς ὑποδημάτων κλπ. ὡς ἀθάσιμος.

Ἐβεβαιώθη ὡσαύτως, ὅτι ὁ ἐνάγων, κατὰ

τὸ προηγούμενον τῆς ἀπολύσεώς του ἔτος, εἰς ἐκτέλεσιν τῆς ἀνατεθείσης αὐτῷ ὑπηρεσίας ἐπραγματοποίησε καθ' ἕκαστον μῆνα κατὰ μέσον ὅρον εἰσπράξεις 400 ἀποδείξεων λογαριασμῶν τελῶν καθαριότητος τῶν Δήμων καὶ Κοινοτήτων τῆς περιφερείας Ἀθηνῶν - Πειραιῶς, ὡς καὶ διὰ τῆς ἀγωγῆς του ὁμολογεῖ, (οὐχὶ δὲ 446, ὡς διὰ τῆς ἐφέσεώς του διατείνεται), ἀμειβόμενος δι' ἑκάστην ἐξ αὐτῶν ἀντὶ τοῦ ποσοῦ δραχμῶν 4.696, ὅπερ παρείχετο ὡς τακτικὸν ἀντάλλαγμα τῆς ὑπ' αὐτοῦ παρεχομένης ὑπηρεσίας καὶ ὡς ἐκ τούτου ἀποτελεῖ μισθὸν καὶ ἐμπίπτει εἰς τὰς τακτικὰς αὐτοῦ ἀποδοχάς, ὑπὸ τὴν προδιαληφθεῖσαν ἔννοιαν τοῦ νόμου. Συνεπῶς ἔδει νὰ συνυπολογισθῇ εἰς τὰς τακτικὰς ἀποδοχάς του τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 1878,40 (400 Χ 4,696), ἀνθ' οὗ συνεπελογίσθη ἔλασσον τοιοῦτον, ἐκ δραχμῶν 506 (400 Χ 1,265 δραχμὰς δι' ἑκάστην ἀπόδειξιν), ὡς ἐβεβαιώθη (βλ. ἰδίᾳ προσκομιζόμενον καὶ ἐπικαλούμενον δελτίον ἀποζημιώσεως αὐτοῦ, ἐξ οὗ ὁμοίως ἐξάγεται καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν πραγματοποιηθεισῶν εἰσπράξεων ἀποδείξεων λογαριασμῶν ἐκ τῆς διαιρέσεως τοῦ καταβληθέντος ποσοῦ διὰ τῆς μονομερῶς καὶ κατὰ παράβασιν τῶν συμπεφωνημένων καθορισθείσης ἀμοιβῆς ἑκάστης ἀποδείξεως ἐκ δραχμῶν 1.865). Ἑπομένως ὁ ἐνάγων δικαιοῦται τῆς ἐντεῦθεν προκυπτούσης διαφορᾶς ἐκ δραχμῶν 31.565,20 (1878,40 μεῖον 506 = 1372,40 Χ 23 μῆνας), ἣν ἔδει νὰ ἐπιδικάσῃ αὐτῷ ἡ ἐκκαλουμένη. Ὅθεν εἰς διάφορον καταλήξασα αὕτη συμπέρασμα καὶ ἐν τούτῳ ἀπορρίψασα τὸ σχετικὸν κεφάλαιον τῆς ἀγωγῆς ὡς ἀβάσιμον, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι δὲν ἐβεβαιώθη ὁ ἀριθμὸς τῶν μηνιαίως κατὰ μέσον ὅρον πραγματοποιηθεισῶν ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος εἰσπράξεων ἀποδείξεων τελῶν καθαριότητος, οὐδὲ ἡ καθορισθεῖσα κατὰ λογαριασμὸν ἀμοιβὴ τούτου κλπ., ἐσφάλη περὶ τὴν ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων, κατὰ τὸ σχετικὸν βάσιμον περὶ τούτου παράπονον τοῦ πρώτου λόγου τῆς κοινομένης ἐφέσεώς του, μετὰ παραδοχὴν τοῦ ὀπαίου δέον νὰ μεταρρυθμισθῇ (ἄρθρον 778 ἐδ. δ' Πολ. Δικονομίας), ἐπὶ τῷ τέλει ὅπως ἐπιδικασθῇ αὐτῷ τὸ ἄνω ποσὸν διὰ τὴν ἐκτεθεῖσαν αἰτίαν.

Ἐκ τῆς διατάξεως τῆς παραγράφου 111 τῆς ὑπ' ἀριθ. 10/1964 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ. Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ αὐξήσεως τῶν γενικῶν κατωτάτων ὁρίων βασικῶν μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων καὶ καθιερώσεως τῆς παροχῆς ἐπιδόματος ἀδείας εἰς τοὺς ἰδιωτικοὺς ὑπαλλήλους καὶ ἐργάτας ἁπάσης τῆς χώρας» (ΕΕΔ 25, 563), κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς διὰ τῆς δημοσιεύσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως (Φ. 145/1964 τ. Β') ὑπ' ἀριθ. 33182/1933/1964 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (κυρωθείσης διὰ τὸ ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1964 καὶ ἐφεξῆς διάστημα διὰ τῆς παραγράφου 17 τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νόμου 4504/1966 καὶ ὡς ἐκ τούτου ἐπεχούσης, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 19 § 2 τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957, ἰσχὺν νόμου, καὶ τοῦ δι' αὐτῆς διωκόμενου σκοποῦ τῆς διασφαλίσεως ὑπὲρ τῶν ἐργαζομένων τῆς δυνατότητος πραγματικῆς ἀναπαύσεως καὶ ἀναψυχῆς κατὰ τὸν χρόνον τῆς κανονικῆς ἀδείας, σαφῶς συνάγεται, ὅτι τὸ δι' αὐτῆς καθιερούμενον καὶ παρεχόμενον εἰς πάντας τοὺς ἀπασχολουμένους παρ' οἱῳδήποτε ἐργοδότῃ μισθωτοὺς (ἰδιωτικοὺς ὑπαλλήλους καὶ ἐργάτας) ἁπάσης τῆς χώρας, κατ' ἔτος, καταβαλλόμενον δὲ (βάσει τῶν ἑκάστοτε καταβαλλομένων ἀποδοχῶν) ὁμοῦ μετὰ τῶν ἀποδοχῶν ἀδείας τοῦ ἀ.ν. 539/1945 «ἐπίδομα ἀδείας», ἔχει τὴν ἔννοιαν προσθέτου ἀνταλλάγματος διὰ τὴν παρεχομένην πρὸς τὸν ἐργοδότην ἐργασίαν καὶ ὡς τοιοῦτον ἀποτελεῖ προσαύξησιν τῶν τακτικῶν ἀποδοχῶν των, ὑπολογιστέαν διὰ τὸν προσδιορισμὸν τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112, ἡ τοιαύτη δὲ τούτου ἔννοια οὐδαμῶς ἐπηρεάζεται ἐκ τοῦ ὅτι βάσις καὶ προϋπόθεσις τῆς χορηγήσεως αὐτοῦ εἶναι, πλὴν ἄλλων, καὶ ἡ παρὰ τοῦ μισθωτοῦ ὑποβολὴ αἰτήσεως πρὸς χορήγησιν ἀδείας (ἄρθρον 4 § 1 ἀ.ν. 539/1945). Ἡ ἄποψις αὕτη ἐνισχύεται καὶ ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ διὰ τοῦ ἄρθρου 3 § 15 τοῦ νόμου 4504/1966 (βλ. ΕΕΔ 25, 439), προστεθέντος εἰς τὸ τέλος τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ἀ.ν. 539/1945 ἐδαφίου, καθ' ἣν ἡ αἴτησις τοῦ μισθωτοῦ δὲν ἀποτελεῖ τυπικὴν προϋπόθεσιν διὰ τὴν ὑπ' αὐτοῦ ἄσκησιν τοῦ δικαιώματος αὐτοῦ διὰ τὴν λῆψιν ἀδείας μετ' ἀποδοχῶν (οὕτω Α.Π. 326/1966, ἐν ΕΕΔ 25, 860, καὶ ἡ δι' αὐτῆς ἐπικυρωθεῖσα Πρωτοδ. Ἀθηνῶν 21014/1965, ἐν ΕΕΔ 24, 1499).

Ἐν προκειμένῳ, ὡς ἐβεβαιώθη, ὁ ἐνάγων, κατὰ τὸ τελευταῖον πρὸ τῆς ἀπολύσεώς του ἔτος (1964) ἔλαβεν ὡς ἐπίδομα ἀδείας ἀναπαύσεως δραχμὰς 4323,77, ἤτοι τὸ ἡμισυ 13 ἡμερομισθίων ἐργασίμων ἡμερῶν κατὰ

τὴν παράγραφον 111 δ' τῆς ὑπ' ἀριθ. 10/1964 Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, βάσει τῶν καταβαλλομένων ἀποδοχῶν του ἐκ δραχμῶν 16.629,90, βάσει τῶν ὁποίων ὑπελογίσθη καὶ ἡ ἀποζημίωσίς του κατὰ τὸ προσκομιζόμενον καὶ ἐπικαλούμενον ὑπὸ τῆς ἐναγομένης δελτίον καταβολῆς ἀποζημιώσεώς του (ἤτοι 16.629,90 : 25 ἡμ.= 665,196 X 13 ἡμ. = 8.647,54 : 2= 4.323,77). Κατὰ συνέπειαν εἰς τὰς τακτικὰς ἀποδοχάς του (κατὰ τὴν ἔννοιαν τῶν ἄρθρων 6 § 2 τοῦ νόμου 3198/1955 καὶ 3 § 2 τοῦ νόμου 2112), βάσει τῶν ὁποίων ἦτο καθοριστέα ἡ ὀφειλομένη αὐτῷ κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἀποζημίωσις, ἔδει νὰ συνυπολογισθῇ ἡ προκύπτουσα ἀναλογία τοῦ ἐπιδόματος ἀδείας, ἀνερχομένη, βάσει τῶν ἄνω ἐτῶν ὑπηρεσίας του (ἄρθρον 1 ἐδ. ζ' νόμου 2112), εἰς τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 8.286,9 (4.323,77 : 12 = 360,30 X 23 μῆνας = 8.286,9), ὅπερ ἔδει νὰ ἐπιδικάσῃ αὐτῷ ἡ ἐκκαλουμένη, κατὰ παραδοχὴν τοῦ σχετικοῦ κεφαλαίου τῆς ἀγωγῆς του. Ἀντιθέτως ὅμως ἀποφανθεῖσα αὕτη καὶ ἀπορρίψασα αὐτὸ ὡς ἀβάσιμον, ἐπὶ τῇ σκέψει ὅτι τὸ ἐπίδομα τοῦτο δὲν περιλαμβάνεται εἰς τὰς τακτικὰς ἀποδοχάς, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ νόμου, ἐσφαλμένως ἀπεφάνθη, κατὰ τὸ βάσιμον περὶ τούτου παράπονον τοῦ 3ου λόγου τῆς κρινομένης ἐφέσεως τοῦ ἐνάγοντος, μετὰ παραδοχὴν τοῦ ὁποίου δέον νὰ ἐξαφανισθῇ (ἄρθρον 778 ἐδ. α' Πολ. Δικ.), καθ' ὃ μέρος ἀπέρριψεν ὡς μὴ νόμιμον τὸ ἐν λόγῳ κεφάλαιον τῆς ἀγωγῆς, ἐπὶ τῷ τέλει ὅπως γίνῃ δεκτὴ αὕτη ὡς οὐσίᾳ βάσιμος καὶ κατὰ τὸ κεφάλαιον τοῦτο, ἐπιδικασθῇ δὲ εἰς τὸν ἐνάγοντα τὸ ἄνω ποσόν.

Μετὰ τὴν ἀπόλυσιν τοῦ ἐνάγοντος ἐξεδόθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 30/1965 ἀπόφασις τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, κηρυχθεῖσα ἐκτελεστή, μετὰ τροποποιήσεων, διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 72217/1965 ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, διὰ τῆς ὁποίας ἐχορηγήθη ἀναδρομικῶς ἀπὸ τῆς 1ης Νοεμβρίου 1964 αὔξησις τῶν βασικῶν ἀποδοχῶν τοῦ προσωπικοῦ τῆς ἐναγομένης, τοῦ ὑπηρετοῦντος εἰς τὴν περιοχὴν Ἀθηνῶν - Πειραιῶς καὶ προερχομένου ἐκ τῆς τέως Η.Ε.Α.Π., καθορισθεῖσα εἰς ποσοστὸν 9% μόνον διὰ τὸ μέχρι τῶν 4.000 δραχμῶν τμῆμα αὐτῶν, μὴ χορηγηθείσης αὐξήσεως διὰ τὸ πέραν τοῦ ποσοῦ τούτου μέρος τῶν βασικῶν ἀποδοχῶν τῶν εἰς οὓς ἀφορᾷ αὕτη μισθωτῶν. Ὁ ἐνάγων, ὢν μέλος τοῦ Συλλόγου Ὑπαλλήλων Δ.Ε.Η.-Π.Α.Π., (ἐπὶ διενέξεως τοῦ ὁποίου ἐξεδόθη ἡ ἄνω διαιτητικὴ ἀπόφασις) ὡς ἐμμέσως, πλὴν σαφῶς, ἰσχυρίσθη διὰ τῆς ἀγωγῆς του, κατ' ἐκτίμησιν τοῦ δικογράφου της, ὡς διὰ τῶν πρωτοδίκων προτάσεων συνεπληρώθη, καὶ ὡς ἐβεβαιώθη, ἐδικαιοῦτο τῆς ἐν λόγῳ αὐξήσεως, ἐφ' ὅσον ὑπηρέτει παρὰ τῇ ἐναγομένῃ κατὰ τὸν ὑπὸ τῆς προμνησθείσης διαιτητικῆς ἀποφάσεως ὁρισθέντα χρόνον ἀναδρομικῆς ἰσχύος αὐτῆς (1 Νοεμβρίου 1964), ἔστω καὶ ἂν εἶχεν ἀπολυθῇ κατὰ τὸν χρόνον τῆς δημοσιεύσεώς της (σχετ. Α.Π. 182/1960, 270/1960, ΕΕΔ 19, 511 καὶ 709). Ἐπομένως καὶ ἡ αὔξησις αὕτη ἔδει νὰ ὑπολογισθῇ εἰς τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ ν. 2112, τοῦθ' ὅπερ παρέλειψε νὰ πράξῃ ἡ ἐναγομένη. Δοθέντος δὲ ὅτι, ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ ἀποδεικτικοῦ ὑλικοῦ, αἱ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ συστήματος ἀμοιβῆς κατὰ εἰσπραττόμενον λογαριασμὸν βασικαὶ ἀποδοχαὶ τοῦ ἐνάγοντος ὑπερέβαινον τὰς 4.000 δραχμὰς κατὰ μῆνα, ἔδει νὰ συνυπολογισθῇ εἰς τὰς τακτικὰς ἀποδοχάς του τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 360 (4.000 X 0,90). Ἐπομένως δικαιοῦται ἐντεῦθεν τῆς προκυπτούσης διαφορᾶς ἀποζημιώσεώς του ἐκ δραχμῶν 8.280 (360 X 23 μῆνας), ἣν ἔδει νὰ ἐπιδικάσῃ αὐτῷ ἡ ἐκκαλουμένη. Ὅθεν, ἀπορρίψασα αὕτη σιγῇ τὸ κεφάλαιον τοῦτο ὡς ἀβάσιμον, ἐπὶ τῇ σκέψει ὅτι δὲν προκύπτει ὁ ἀριθμὸς τῶν εἰσπραχθεισῶν ἀποδείξεων, ἥμαρτεν καὶ ἐν τούτῳ κακῶς ἐκτιμήσασα τὰς ἀποδείξεις κατὰ τὸ σχετικὸν περὶ τούτου παράπονον τοῦ 2ου λόγου τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως τοῦ ἐνάγοντος, ὡς διὰ τῶν προτάσεων βελτιοῦται, δι' ὃ δέον νὰ μεταρρυθμισθῇ, ἐπὶ τῷ τέλει ὅπως ἐπιδικασθῇ αὐτῷ τὸ ποσὸν τοῦτο (778 ἐδ. β' Πολ. Δικονομίας) κατὰ μερικὴν παραδοχὴν τῆς ἀγωγῆς του, παρισταμένης οὕτω ἀλυσιτελοῦς τῆς διὰ τῶν προτάσεων τούτου γενομένης ἐπαγωγῆς ὅρκου περὶ τοῦ τρόπου ὑπολογισμοῦ τῆς ἀνωτέρω αὐξήσεως ἐκ μέρους τῆς ἐναγομένης, ἥτις ἐπαγωγὴ ἄλλως τε γίνεται πρὸς νομικὸν πρόσωπον, οὗτινος ἡ διοίκησις δὲν παρέστη αὐτοπροσώπως, δι' ὃ ἐν πάσῃ περιπτώσει δὲν κρίνεται ἀναγκαία ἡ ἐπιβολὴ τοῦ ὅρκου τούτου.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 371 Α.Κ., ἐὰν ὁ προσδιορισμὸς τῆς παροχῆς ἀνετέθη εἰς τινα τῶν συμβαλλομένων ἢ εἰς τρίτον, ἐν ἀμφιβολίᾳ θεωρεῖται, ὅτι ὁ προσδιορισμὸς πρέπει

νά γίνῃ κατά δικαίαν κρίσιν. Ἐάν δέν ἐγένετο κατά δικαίαν κρίσιν ἡ θραδύνῃ, γίνεται ὑπό τοῦ δικαστηρίου. Ἐν προκειμένῳ ἐβεβαιώθη ὁμοίως, ὅτι ἡ Η.Ε.Α.Π. ἀπό τῆς ἐν ἔτει 1925 ἱδρύσεώς της μέχρι τῆς ἐξαγορᾶς της παρά τῆς ἐναγομένης (1 Δεκεμβρίου 1960) κατέβαλλεν ἀνεπιφυλάκτως καί ἀνεξαιρέτως εἰς ἅπαντας ἐν γένει τούς ἀπολυομένους ἢ ἐξ οἱασδήποτε αἰτίας ἀποχωροῦντας τῆς ὑπηρεσίας ὑπαλλήλους της 1) τό ποσόν τῆς κατά τόν ν. 2112 ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως (βλ. ἀπό 5ης Ἰανουαρίου 1965 σημείωμα Διευθυντοῦ τῆς ἐναγομένης Χ.Γ., προσκομιζόμενον καί ἐπικαλούμενον ὑπ' αὐτῆς, ἔνθα γίνεται μνεία τῆς τηρουμένης ὑπό τῆς Η.Ε.Α.Π. συνηθείας) καί 2) πρόσθετον ἐφ' ἅπαξ χρηματικήν παροχήν, κυμαινομένην εἰς ποσοστόν 20% ἕως 50% τοῦ ποσοῦ τῆς τοιαύτης ἀποζημιώσεως (οὕτω Πρωτ. Ἀθηνῶν 3670/1963), καθοριζομένην δέ ὑπό τῶν ἁρμοδίων ὀργάνων της κατά δικαίαν κρίσιν, ἀναλόγως τῶν ἐτῶν τῆς ὑπηρεσίας των, τοῦ βαθμοῦ των, τῆς διαρκούσης τῆς ὑπηρεσίας των ἀποδόσεως καί ἐν γένει ὑπηρεσιακῆς διαγωγῆς των, καί κυρίως τῆς αἰτίας ἀποχωρήσεως ἢ ἀπολύσεως αὐτῶν καί τοῦ ὕψους τῆς λαμβανομένης ὑπ' αὐτῶν ἀποζημιώσεως, ὑπό τήν ἔννοιαν ὅτι τό πρόσθετον τοῦτο χρηματικόν ποσόν ἦτο μεγαλύτερον, ἐάν ἡ ἀποχώρησις τοῦ ὑπαλλήλου ὀφείλετο εἰς λόγους σωματικῆς ἢ πνευματικῆς αὐτοῦ ἀνικανότητος καί μικρότερον, ἐάν τό ποσόν τῆς ἀποζημιώσεως κατά τόν νόμον 2112 ἦτο μέγα. Διά τῆς ὑπό τῆς Η.Ε.Α.Π. ἐπί τοσοῦτον χρόνον ἀδιακόπου καί ἀνεπιφυλάκτου παροχῆς τοῦ ὡς ἄνω χρηματικοῦ ποσοῦ, βάσει τῶν αὐτῶν κριτηρίων, σύν τῇ προθέσει δημιουργίας συμβατικῆς ὑποχρεώσεως, διεμορφώθη, προϊόντος τοῦ χρόνου, συνήθεια τῆς ἐπιχειρήσεως αὐτῆς, ὑπεισελθοῦσα ὡς σιωπηρός ὅρος εἰς τάς μετά τῶν ὑπαλλήλων της καταρτιζομένας συμβάσεις, γενόμενος ἀποδεκτός ὑπ' αὐτῶν, ἑπομένως δέ καί ὑπό τοῦ ἐνάγοντος, διατηρήσαντος τό δικαίωμα τοῦτο καί ἐναντι τῆς ἐναγομένης, ὡς διαδόχου τῆς Η.Ε.Α.Π., δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 184/1960 Πράξεως Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, κυρωθείσης, ὡς εἴρηται, ὑπό τοῦ ν. 4199/1961. Ἄλλως τε ἡ ἐναγομένη, ἀποδεχθεῖσα τήν ἐν λόγῳ ἐπιχειρησιακήν συνήθειαν τῆς Η.Ε.Α.Π., ἐφήρμοσεν αὐτήν ἀδιακόπως ἀπό τῆς ἐξαγορᾶς τῆς ἐπιχειρήσεως ταύτης μέχρι τῆς ἀπολύσεως τοῦ ἐνάγοντος. Σημειωτέον, ὅτι βάσει τοῦ ἄρθρου 9 § 4 τῆς μεταξύ ἐναγομένης καί Η.Ε.Α.Π. συμβάσεως ἡ τελευταία πρό τῆς μεταβιβάσεως τῆς ἐπιχειρήσεώς της κατέθεσε παρά τῇ Ἐθνικῇ Τραπέζῃ τῆς Ἑλλάδος εἰς εἰδικόν ἔντοκον λογαριασμόν, ἐπ' ὀνόματι τῆς πρώτης, ὑπό τόν τίτλον «Κεφάλαιον διά τήν ἀποζημίωσιν τοῦ τέως προσωπικοῦ τῆς Η.Ε.Α.Π.» τό ποσόν τῶν δραχμῶν 42.028.000, ἵνα χρησιμοποιηθῇ ἀποκλειστικῶς πρός κατάβολήν ἀποζημιώσεων εἰς τό τέως προσωπικόν της, ὅπερ ἤθελε συνεχίσει ἐργαζόμενον εἰς τήν πρώτην. Ἐν ὄψει τούτων, δεδομένου ὅτι, καθ' ἃ ἐβεβαιώθη, ὁ ἐνάγων εἰργάσθη ὡς εἰσπράκτωρ λογαριασμῶν ἐπί 14 περίπου ἔτη, ὅτι ἡ συνολική του ὑπηρεσία ἀνέρχεται εἰς 27,5 ἔτη, ὅτι ἀπελύθη εἰς ἡλικίαν 46 ἐτῶν λόγῳ ἀνικανότητος πρός ἐργασίαν, ὡς πάσχων ἐκ νευρωτικῆς μελαγχολίας, ὅτι ἡ ὑπηρεσιακή του ἀπόδοσις καί ἐν γένει διαγωγή του ὑπῆρξαν ἐξαιρετικαί (βλέπε ὡς ἄνω ὑπηρεσιακόν σημείωμα Διευθυντοῦ τῆς ἐναγομένης Χ.Γ.), ὅτι τό ποσόν τῆς κατά νόμον ἀποζημιώσεως τοῦ ν. 2112 ἀνέρχεται εἰς ποσόν δραχμῶν 433.379,80 (καταβληθέν ποσόν ἐκ δραχμῶν 382.487,70 σύν τά ἐπιδικαστέα ὡς ἄνω ποσά, δηλ. σύν 2.760 σύν 31.565,20 σύν 8.286,90 σύν 8.280), ἤτοι εἰς τάς τακτικάς ἀποδοχάς 23 μηνῶν (ἄρθρον 1 ἐδ. ζ' νόμου 2112), εἴτε ἤθελον ληφθῇ ὑπ' ὄψιν αἱ ἀποδοχαί τῶν δύο τελευταίων πρό τῆς ἀπολύσεώς του μηνῶν, ὡς ὁρίζει ἡ διάταξις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 5 νόμου 3198/1955 διά τούς κατά μονάδα παραγομένης

έργασίας ἀμειβομένους, οἷος ὁ ἐνάγων, εἴτε ληφθῆ ὑπ' ὄψιν ὁ μέσος ὅρος τῶν μηνιαίων ἀποδοχῶν τοῦ τελευταίου πρὸ τῆς ἀπολύσεώς του ἔτους, κατὰ τὴν εἰρημένην μεταξὺ Η.Ε.Α.Π. καὶ ἐνάγοντος ἐργασιακὴν σύμβασιν, εἰς ἣν ὑπεισῆλθεν ἡ ἐναγομένη, ἡ ὀφειλουένη αὐτῷ πρόσθετος ἐφ' ἅπαξ χρηματικὴ παροχή, κατὰ δικαίαν κρίσιν (ἄρθρον 371 Α.Κ.), δέον νὰ ἀνέλθῃ εἰς ποσοστὸν 28% τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112, εἰς ὃ ὑπελόγισεν αὐτὴν καὶ ἡ ἐναγομένη, ὡς ὁμολογεῖ διὰ τῆς ἐφέσεώς της, ἤτοι εἰς δραχμὰς 121.346,34 (433.379,80 Χ 0,28). Ὁ ἰσχυρισμὸς τῆς ἐναγομένης ὅτι ἡ χορήγησις ἢ μὴ τῆς προσθέτου ἐφ' ἅπαξ παροχῆς ἐναπέκειτο κατὰ τὴν σύμβασιν εἰς τὸ διευθυντικὸν αὐτῆς δικαίωμα δὲν ἐβεβαιώθη ἐκ τῶν ἀποδείξεων. Ὁμοίως ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ ἐνάγοντος, ὅτι ἕτεροι συνάδελφοί του ἔλαβον μείζονα τῆς ἀνωτέρω ἐπιδικαστέας αὐτῷ παροχῆς, βάσει τῶν αὐτῶν κριτηρίων, δὲν ἐβεβαιώθη ἐκ τῶν ἀποδείξεων. Τοὐναντίον ἐβεβαιώθη, ὅτι οἱ λαβόντες μείζονα πρόσθετον παροχὴν μισθωτοὶ τῆς ἐναγομένης ἦσαν μείζονος τούτου ἀποδόσεως. Περαιτέρω, ὡς ἐδέξατο ἡ μὴ πληττομένη ἐν τούτῳ ἐκκαλουμένη, καθ' ἃ προείρηται ἐβεβαιώθη, ὅτι ἀντὶ τοῦ ὡς ἄνω ποσοῦ τῆς κατὰ δικαίαν κρίσιν καθοριστέας ἐφ' ἅπαξ προσθέτου παροχῆς ὁ ἐνάγων ἔλαβεν (ὡς καὶ ἡ ἐναγομένη συνομολογεῖ ἄλλως τε), ποσὸν δραχμῶν 107.512,80. Ἑπομένως δικαιοῦται τῆς ἐντεῦθεν προκυπτούσης διαφορᾶς ἐκ δραχμῶν 13.833,54 (121.346,34 μεῖον 107.512,80), ἣν ἔδει νὰ ἐπιδικάσῃ αὐτῷ ἡ ἐκκαλουμένη. Ὅθεν εἰς διάφορον ἀποτέλεσμα καταλήξασα αὕτη καὶ ἐπιδικάσασα ἔλασσον ποσόν, ἐπὶ τῇ δικαιολογίᾳ, ὅτι ὁ ἐνάγων δὲν ἐδικαιοῦτο τῶν ἄνω παροχῶν, ἐσφαλμένως ἀπεφάνθη, κατὰ τὸ βάσιμον περὶ τούτου παράπονον (περιεχόμενον εἰς ἅπαντας τοὺς λόγους τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως) τοῦ ἐνάγοντος, περαιτέρω δὲ ἐσφαλμένως ἔκρινεν, ὅτι οὗτος ἔδει νὰ λάβῃ κατὰ δικαίαν κρίσιν ποσοστὸν 30% τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112, κατὰ τὸ σχετικὸν ἐν μέρει βάσιμον περὶ τούτου παράπονον τοῦ 5ου λόγου τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως τῆς ἐναγομένης, δι' ὃ, δεκτῆς ἐν μέρει καθισταμένης ταύτης, ὡς ἐν μέρει βασίμου κατ' οὐσίαν, καὶ ἀπορριπτομένου ὡς ἀβασίμου τοῦ ἀντιθέτου παραπόνου τοῦ 4ου καὶ τελευταίου λόγου τῆς ἐφέσεως τοῦ ἐνάγοντος (διατεινομένου) ὅτι ἔδει νὰ λάβῃ ὡς πρόσθετον παροχὴν ἐκ ποσοστοῦ 40%, δέον νὰ μεταρρυθμισθῇ (ἄρθρον 778 ἐδάφιον β' Πολιτικῆς Δικονομίας), ἐπιδικασθῇ δὲ εἰς τὸν ἐνάγοντα τὸ ἄνω ποσὸν διὰ τὴν αἰτίαν ταύτην, ἀπορριπτομένου ἅμα ὡς νόμῳ ἀβασίμου, κατὰ τὴν προπαρατεθεῖσαν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 371 Α.Κ. τοῦ ἐν τῷ 4ῳ λόγῳ ἐφέσεώς της ἰσχυρισμοῦ ὅτι ὁ καθορισμὸς τοῦ ποσοῦ τῆς ἄνω προσθέτου παροχῆς ἐναπέκειτο εἰς τὴν μονομερῆ αὐτῆς κρίσιν.

Ὑπὸ τὰ προεκτεθέντα περιστατικὰ οὐδεμία τῶν ἐνδίκων ἀξιώσεων ὑπερβαίνει προφανῶς τὰ ἐν ἄρθρῳ 281 Α.Κ. διαγραφόμενα ὅρια, τὰ ἐπιβαλλόμενα ἐκ τῆς καλῆς πίστεως, τῶν χρηστῶν ἠθῶν καὶ τοῦ κοινωνικοῦ ἢ οἰκονομικοῦ σκοποῦ τῶν ἐξ ὧν ἀπορρέουσι δικαιωμάτων, ὀρθῶς δὲ ἡ ἐκκαλουμένη ἀπέρριψε σιγῇ τὸν ἰσχυρισμὸν τῆς ἐναγομένης ὅτι αὗται ἀσκοῦνται κατὰ κατάχρησιν δικαιώματος, δι' ὃ τὸ περὶ τοῦ ἐναντίου παράπονον τοῦ 5ου λόγου τῆς ἐφέσεως τῆς ἐναγομένης ἀπορριπτέον κρίνεται ὡς ἀβάσιμον.

ΕΙΣΦΟΡΑΙ

ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΥΠΟ ΕΡΓΟΔΟΤΩΝ ΕΙΣΦΟΡΩΝ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΡΓΑΤΙΚΗΝ ΕΣΤΙΑΝ

Απαλλαγή από υποχρεώσεως της Ηλεκτρικής Εταιρείας Μεταφορών

Κύρωσις διά του Νόμου 3954/1959 της από 27 Αυγούστου 1957 συμβάσεως μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και Ηλεκτρικής Εταιρείας Μεταφορών.—Απαλλαγή διά της κυρουμένης συμβάσεως, έχούσης ισχύν νόμου, της Ηλεκτρικής Εταιρείας Μεταφορών της προς την Εργατικήν Εστίαν εισφοράς των εργοδοτών.

Έρχεται ή κατωτέρω απόφασις της Ολομελείας του Αρείου Πάγου μετά την υπ' αριθ. 315/1967 απόφασιν του Β' Πολιτικού Τμήματος (εισηγητής *Κ. Παπαϊωάννου*, ΕΕΔ 36, 1252), υπό της οποίας παρεπέμφθη ή επίλυσις του εφανισθέντος νομικού ζητήματος εις την Ολομέλειαν του Αρείου Πάγου, επικρατούσης της υπ' αριθ. 1378/1965 αποφάσεως του Εφετείου Αθηνών.

Αρείου Πάγου 650/1967, Ολομελείας

Προεδρεύει ο κ. **Στυλ. Μαυρομιχάλης**
Εισηγητής ο Αρεοπαγίτης κ. **Κ. Κονιαβίτης**
Δικηγόροι οι κ.κ. Β. Βάγιας, Γ. Τσίμης

Ο ν. 3954 της 6/12 Μαΐου 1959, ως προκύπτει εκ της παραγράφου 1 του πρώτου άρθρου του, εκύρωσε, πλήν άλλων, και την από 27 Αυγούστου 1957 σύμβασιν μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και της νύν ανωνύμου Εταιρείας υπό την επωνυμίαν «Ηλεκτρική Εταιρεία Μεταφορών» (Η.Ε.Μ.), βραχύ άμα προσδώσας ισχύν νόμου εις όλα τα μέρη ταύτης, ήτις ήρξατο ισχύουσα συμφώνως τω άρθρω δεκάτω του ιδίου νόμου από της 18 Ιουνίου 1959, χρονολογίας δημοσιεύσεως εν τη Εφημερίδι της Κυβερνήσεως (αριθ. φύλλου 217/1959, τεύχος Β') της υπ' αριθ. 7850/1959 πράξεως του Υπουργού Συγκοινωνιών και Δημοσίων Έργων περί βεβαιώσεως της ημέρας συνομολογήσεως των εν άρθρω 5 της αυτής συμβάσεως δανείων. Διά δε του άρθρου 16 § 3 της τοιαύτης συμβάσεως, όπερ ού μόνον κατόπιν της ως άνω ρητής νομοθετικής επιταγής, αλλά και λόγω του περιεχομένου αυτού, ως ουθμίζοντος και δικαιώματα τρίτων, είθηναν επωσδήποτε εν προκειμένω κανόνας δικαίου, θεσπίζονται τα εξής: 1) ότι ή Η.Ε.Μ. παραιτείται της από 22 Αυγούστου 1952 προσφυγής, ην ήσκησεν από κοινού μετά της Ηλεκτρικής Εταιρείας Αθηνών-Πειραιώς Α.Ε., και ή οποία εκκρεμεί είσέτι ενώπιον του κατά το άρθρον 49 της αρχικής συμβάσεως παραχωρήσεως Διαιτητικού Δικαστηρίου, κατά της επιβολής εις αυτήν διαφόρων φορολογικών επιβαρύνσεων υπέρ Δήμων, Κοινοτήτων και άλλων οιασδήποτε φύσεως Οργανισμών, και αναδρομικώς πάσης εκ της αιτίας ταύτης αξιώσεώς της κατά του Ελληνικού Δημοσίου και 2) ότι το Κράτος αναγνωρίζει, ότι κατά την αληθή έννοιαν των άρθρων 24 και 25 της από 16/17 Οκτωβρίου 1925 συμβάσεως «περί προμηθείας ηλεκτρισμού και μεταφορών» ή έναντι του Δημοσίου φορολογική απαλλαγή της Εταιρείας περιλαμβάνει πάσαν φορολογικήν επιβάρυνσιν, υφ' οιονδήποτε όνομα, υπέρ Δήμων, Κοινοτήτων ή άλλου Οργανισμού, εξαιρέσει των ανταποδοτικών τελών, άτινα αναγνωρίζονται υπό της Η.Ε.Μ. μέχρι τούδε ως τοιαύτα.

Εκ της προπαρατεθείσης διατάξεως, εκλαμβανομένης ούχι ως ερμηνευτικής, αλλ' απλώς ως νεωτέρας, ήτις ως τοιαύτη κατισχύει των προγενεστέρων αντιθέτων σχετικών διατάξεων, ήτοι: α) του άρθρου 3 εδαφίου 5 του κωδικοποιημένου νόμου 665/1937, β) του άρθρου 4 § 2 του αναγκαστικού νόμου 1688/1939, γ) του άρθρου 2 § 1 του ν.δ. 1875/1942 (κυρωθέντος υπό της υπ' αριθ. 324/1946 Πράξεως Υπουργικού Συμβουλίου), δ) του άρθρου 14 § 2 εδάφ. γ' του ν.δ. 2510/1953, ε) των άρθρων 2 και 6 του ν. 3467/1955 κλπ., δι' ών επεβλήθη ή εν αυτοίς οριζομένη χρηματική είσφορά εις όφος παντός φυσικού ή νομικού προσώπου ως εργοδότου και άνευ οιουδήποτε ανταλλάγματός του και υπέρ της «Εργατικής Εστίας» (ήδη αναιρεσειούσης), αποτελούσης νομικόν πρόσωπον δημοσίου δικαίου, και ως όρος ταύτης προς εκπλήρωσιν του σκοπού της, όστις έγκειται

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΘΕΜΑΤΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ

Καθορισμός νέου τεκμαρτοῦ ἡμερομισθίου διὰ τὸν ὑπολογισμὸν ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν οἰκοσίτων ὑπηρετῶν κλπ.:

Κοινοποιοῦμεν τὴν ὑπ' ἀριθ. 3884/1266/8.2.1968 ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, δημοσιευθεῖσαν εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 84/21.2.1968 Φύλλον Ἐφημερίδος Κυβερνήσεως τεῦχος Β' (*), περὶ τροποποιήσεως τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 55 τοῦ Κανονισμοῦ Ἀσφαλίσεως τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ παρέχομεν τὰς κάτωθι ὁδηγίας ὡς πρὸς τὴν ἐφαρμογήν της διὰ τὸν ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος αὐτῆς (21.2.1968) καὶ ἐντεῦθεν χρόνον.

Διὰ τῆς κοινοποιουμένης ἀποφάσεως καταργοῦνται αἱ διακρίσεις ὡς πρὸς τὸν ὑπολογισμὸν τῶν ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν δι' ὡρισμένας κατηγορίας ἐκ τῶν ἀσφαλιζομένων κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Κεφαλαίου Ζ' τοῦ Κ.Α. μισθωτῶν καὶ ὁρίζεται ὅτι ἐφεξῆς θὰ κατατάσσωνται εἰς ὡρισμένην παγίαν ἀσφαλιστικὴν κλάσιν μόνον οἱ οἰκιακοὶ ἔμμισθοι βοηθοὶ (οἰκόσιτοι ὑπηρέται, ἄρθρον 52 § 1 τοῦ Κ.Α.), ἐνῷ πάντες οἱ λοιποὶ κατ' οἶκον τοῦ ἐργοδότου των ἀπασχολούμενοι θὰ κατατάσσωνται εἰς τὴν ἀσφαλιστικὴν κλάσιν, εἰς ἣν ἀνήκουν, βάσει τῶν καταβαλλομένων αὐτοῖς ἀποδοχῶν (εἰς χρῆμα καὶ εἰς εἶδος).

Οὕτω οἰκιακοὶ ἔμμισθοι βοηθοί, ἔχοντες συμπληρώσει τὸ 21ον ἔτος τῆς ἡλικίας των, κατατάσσονται εἰς τὴν ΙΙΙ ἀσφαλιστικὴν κλάσιν, ἐνῷ οἱ μὴ ἔχοντες συμπληρώσει τὸ ὅριον τοῦτο κατατάσσονται εἰς τὴν ΙΙ ταυτήν.

Σημειωτέον, ὅτι διὰ τὴν ἀπόδειξιν τῆς ἡλικίας τῶν προσώπων τούτων θὰ ἰσχύουν αἱ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 162/1961 Ἐγκ. (Δελτ. Ι.Κ.Α. τόμ. ΙΑ' σελ. 642) δοθεῖσαι ὁδηγίαι.

Λαμβανομένου περαιτέρω ὑπ' ὄψιν, ὅτι τὰ βάσει τῶν διατάξεων τοῦ Κεφαλαίου Ζ' τοῦ Κ.Α. ἀσφαλιζόμενα πρόσωπα λογίζονται πραγματοποιοῦνται 25 ἡμέρας ἐργασίας μηνιαίως καὶ ὅτι οἱ οἰκιακοὶ ἔμμισθοι βοηθοὶ ὑπάγονται εἰς τὴν ἀσφάλισιν μόνον τῶν κλάδων ἀσθενείας (9,5%) καὶ συντάξεως (9%), ὑποχρεούμενοι καὶ εἰς καταβολὴν τῶν ὑπὲρ Ο.Ε.Κ. εἰσφορῶν, αἱ ἀσφαλιστικαὶ εἰσφοραὶ ὁρίζονται ὡς κάτωθι διὰ τὰ πρόσωπα ταῦτα.

2. Διὰ τοὺς μὴ συμπληρώσαντες τὸ 21ον ἔτος

(*) ΕΕΔ 27, 314.

εἰς τὴν ἐνίσχυσιν γενικῶς τῶν ἐργαζομένων ἐν τῇ ἐπιδιώξει τῆς οἰκονομικῆς, πνευματικῆς καὶ ἠθικῆς ἐν γένει προαγωγῆς αὐτῶν κλπ. σαφῶς συνάγεται, ὅτι ἐσκοπήθη ἡ διὰ τὸ μέλλον καταργησις ἕναντι τῆς ἀναιρεσιβλήτου Η.Ε.Μ. τῶν τοιούτων διατάξεων (περὶ ἐπιβολῆς τῆς προμνησθείσης εἰσφορᾶς), καθὼς καὶ ἡ ἐφ' ἑξῆς ἀπαλλαγὴ ἐκείνης ἀπὸ τῆς εἰσφορᾶς ταύτης, ἅτε προδήλως συνιστώσης φορολογικὴν - ὑπὸ τὴν ὡς εἴρηται διατυπωθεῖσαν εὐρεῖαν ἔννοιαν - ἐπιβάρυνσιν τῆς ἰδίας ὡς ἐργοδότιδος καὶ μὴ κτωμένης ἀντάλλαγμά τι. Εἰς ταῦτα δὲ ἤχθη ὁ νομοθέτης προεχόντως πρὸς ἀποτροπὴν ἐπιπτώσεως τοῦ ἐντεῦθεν οἰκονομικοῦ βάρους ἐπὶ τοῦ κόστους τῶν ὑπὸ τῆς Η.Ε.Μ. παρεχομένων εἰς τὸ κοινὸν συγκοινωνιακῶν ὑπηρεσιῶν, αἱ ὁποῖαι ἐνδιαφέρουν τὸ γενικώτερον δημόσιον συμφέρον. Ὅθεν τὰ αὐτὰ εἶπον καὶ τὸ δικάσαν Ἐφετεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, καὶ κατὰ μεταρρύθμισιν τῆς ἀντιθέτως κρινάσης πρωτοδίκου ἀποφάσεως δεχθὲν τὴν ἀγωγὴν τῆς ἀναιρεσιβλήτου, διώκουσαν τὴν ἀναγνώρισιν τῆς ἀνυπαρξίας ὑποχρεώσεως ταύτης, ἀπὸ τοῦ δευτέρου ἑξαμήνου 1959 καὶ ἐφ' ἑξῆς πρὸς καταβολὴν εἰς τὴν ἀναιρεσείουσαν δι' ἅπαν τὸ προσωπικὸν αὐτῆς τῆς ἐπιμάχου εἰσφορᾶς, ὀρθῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσεν ἁπάσας τὰς διαληφθείσας διατάξεις, τὰς ὁποίας ἡ ἄλλην τινὰ διάταξιν οὐδ' ἐκ πλαγίου παρεβίασεν, ἀπορριπτέοι δ' ἐλέγχονται ὡς ἀβάσιμοι ἀμφότεροι οἱ ἀντίθετοι λόγοι ἀναιρέσεως.

τῆς ἡλικίας των ἐπὶ τῆς ΙΙ ἀσφαλιστικῆς κλάσεως (τεκμαρτὸς μισθὸς 25 Χ 25 = 625).

Κλάδοι Ἀσφαλίσεως	Εἰσφ. ποσοστῶν	Ἀσφαλισμ. δρχ.	Εἰσφ. ποσοστῶν	Ἐργοδ. δρχ.	Σύνολον ποσοστῶν	δρχ.
α) Κλάδος Ἀσθενείας	3,25%	20,31	6,25%	39,06	9,5%	59,37
β) Κλάδος Συντάξεως	2,75%	17,19	6,25%	39,06	9%	56,25
γ) Ο.Ε.Κ.	1%	6,25	—	—	1%	6,25
Σύνολον	7%	44,00	12,50%	78	19,5%	122,00

2. Διὰ τοὺς συμπληρώσαντας τὸ 21ον ἔτος τῆς ἡλικίας των ἐπὶ τῆς ΙΙΙ ἀσφαλιστικῆς κλάσεως (τεκμαρτὸς μισθὸς 30 Χ 25 = 750).

Κλάδοι Ἀσφαλίσεως	Εἰσφ. ποσοστῶν	Ἀσφαλισμ. δρχ.	Εἰσφ. ποσοστῶν	Ἐργοδ. δρχ.	Σύνολον ποσοστῶν	δρχ.
α) Κλάδος Ἀσθενείας	3,25%	24,37	6,25%	46,88	9,5%	71,25
β) Κλάδος Συντάξεων	2,75%	20,62	6,25%	46,88	9%	67,50
γ) Ο.Ε.Κ.	1%	7,50	—	—	1%	7,50
Σύνολον	7%	52,00	12,5 %	94,00	19,5%	146,00

Τπ' ὄψιν ὅτι ἐὰν ὁ οἰκιακὸς ἔμμισθος βοηθὸς φοιτᾷ εἰς Κέντρον Ἐπαγγελματικῆς Μορφώσεως ταῦ ν. 2656/1953 αἱ ἀνωτέρω εἰσφοραὶ θὰ ὑπολογίζονται συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 6 τοῦ ν. 3665/1957 (Σχετ. Ἐγκ. Δ/γῆς 26/224/1960, σελὶς 6η).

Αἱ ἀσφαλιστικαὶ εἰσφοραὶ διὰ πάντα τὰ πρόσωπα τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 52 τοῦ Κ.Α., ἤτοι διὰ πάντα τὰ λοιπὰ κατ' οἶκον τοῦ ἐργοδότου των αὐτῶν ἀπασχολούμενα, ὑπολογίζονται ἐπὶ τοῦ τεκμαρτοῦ ἡμερομισθίου τῆς ἀσφαλιστικῆς κλάσεως, εἰς ἣν κατατάσσονται βάσει τῶν ἀποδοχῶν των εἰς χρῆμα καὶ εἶδος, τῶν τελευταίων ἀποτιμωμένων εἰς χρῆμα. Σημειοῦμεν, ὅτι ἡ ἀποτίμησις τῶν εἰς εἶδος παροχῶν διὰ τὸ ἔτος 1968 ἐγένετο διὰ τῆς ἀπὸ 12.12.1967 (συνεδρίασις 37η) ἀποφάσεως τοῦ Δ.Σ. τοῦ Ἱδρύματος, κοινοποιηθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 5/1968 Ἐγκυκλίου Διαταγῆς καὶ ἐχούσης ὡς κάτωθι:

	Περ. Περ/κῶν καὶ Τοπικῶν Τπ/των περιοχῆς Ἀθηνῶν - Πειραιῶς	Περ. Περ/κῶν καὶ Τοπικῶν Τπ/των Θεσ/νίκης Πατρῶν, Βόλου, Ἡρακλείου Ρόδου καὶ Κερκύρας	Περ. λοιπῶν Περ/κῶν Τπ/των	Περ. Τοπικῶν Τπ/μάτων καὶ Παρ/των
α) Ἐν γεύμα	10	10	10	8
β) Πλήρης τροφή	20	20	20	16
γ) Κατοικία	100	80	80	80
δ) Τροφὴ καὶ κατοικία	600	580	580	480

Ἐπ' εὐκαιρίᾳ ὑπενθυμίζομεν, ὅτι τὰ πρόσωπα ταῦτα ὑπάγονται εἰς τὴν ἀσφάλισιν τῶν κλάδων ἀσθενείας (9,5%), συντάξεως (9%), ἰδιαιτεμένης περαιτέρω ὑποχρεώσεως εἰς καταβολὴν διὰ τὴν ἀσφάλισιν τούτων εἰσφορῶν ὑπὲρ Ο.Ε.Κ. (1%) ν.δ. 3868/1958 (2%), ν. 2054/1952 (1%) καὶ ν.δ. 2361/1954 (3%) (Σχετ. Ἐγκ. Δ/γῆς 17/1967), ἤτοι τὸ συνολικὸν ποσοστὸν τῆς ἀσφαλιστικῆς εἰσφορᾶς ἀνέρχεται εἰς 25,5% ἐπὶ τοῦ τεκμαρτοῦ ἡμερομισθίου των.

(Ἐγκύκλ. ὑπ' ἀριθ. 54/1968 Διοικήσεως τοῦ Ι.Κ.Α.).

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΠΟΙΝΙΚΗ ΔΙΩΞΙΣ ΔΙΑ ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΙΝ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΕΙΣΦΟΡΩΝ

Περίληψις ἐρωτήματος (Υπουργείου Ἐργασίας): Ἐὰν αἱ διατάξεις τοῦ ἀ.ν. 86/1967 ἐφαρμόζωνται: α) ἐπὶ ὀφειλετῶν, καθυστερούντων τὴν καταβολὴν ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν, ἀναγομένων εἰς τὸ πρὸ τῆς ἰσχύος αὐτοῦ χρονικὸν διάστημα, ἐφ' ὅσον ἡ καθυστέρησις καταβολῆς τούτων συνεχίζεται καὶ πέραν τοῦ μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ ἄνω νόμου, β) ἐπὶ τῶν αὐτοτελῶς ἀπασχολουμένων ἠσφαλισμένων, ὑποχρέων καταβολῆς ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν διὰ τὴν ἰδίαν αὐτῶν ἀσφάλισιν παρ' Ὀργανισμοῖς Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, γ) ἐπὶ ὀφειλετῶν, καθυστερούντων τὴν καταβολὴν ὀφλῶν ἐκ τῶν βάσει τῆς Πράξεως Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου 83/1967, Ε.Σ.Ο.Π. 11/1967 καὶ 192/1967 γενομένων ρυθμίσεων, αἵτινες καθίστανται ἀπαιτηταὶ μετὰ τὴν ἰσχὺν τοῦ ἄνω νόμου καὶ δ) ἐπὶ τῶν ἠσφαλισμένων ἰδιοκτητῶν ἡμερησίων καὶ περιοδικῶν εἰς τὸ Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Ἰδιοκτητῶν, Συντακτῶν καὶ Ἐπαλλήλων Τύπου, τῶν καθυστερούντων τὴν καταβολὴν εἰσφορῶν, προβλεπομένων ὑπὸ τῆς παραγράφου 2 τῆς ὑπ' ἀριθ. 90250/773 τῆς 9.9.1964 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας.

Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους, Ὁλομελείας

Γνωμοδότησις 324/1968

Πρόεδρος ὁ κ. *Δ. Μαγγιώρος*

Εἰσηγητὴς ὁ Νομικὸς Σύμβουλος κ. *Ἀθαν. Τσιμορᾶς*

Λοιποὶ μέλη: Οἱ κ.κ. *Κ. Παπαμιχαλόπουλος*, Ἀντιπρόεδρος, *Κ. Κυριαζῆς*, *Ε. Κονδυλοπούλου*, *Κ. Ταγκαράκης*, *Π. Σοφιανόπουλος*, *Κ. Κωνσταντινίδης*, *Ι. Καραμπελόπουλος*, *Ν. Μηλιάτσος*, *Α. Γιαννουλάτος*, Νομικοὶ Σύμβουλοι, *Κ. Ἀνδρουτσόπουλος*, *Β. Γκούμας*, *Τ. Ντόκας*, Πάρεδροι.

Ἐπὶ τῶν πρόσθεν ἐρωτημάτων τὸ Νομικὸν Συμβούλιον ἐγνωμοδότησεν ὡς ἀκολούθως:

Ι. Κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 6 ν. 1373/1944, ὡς ἰσχυε πρὸ τῆς προσφάτου τροποποιήσεως διὰ τῆς παραγράφου 1 ἄρθρου 5 ν.δ. 4577/1966, ἰσχυούσης ἀπὸ 1.1.1967, ἦτοι μικρὸν πρὸ τῆς ἐνάρξεως ἰσχύος τοῦ ἀ.ν. 86/1967, οἱ κατὰ τὰς κειμένας διατάξεις ὑπόχρεοι πρὸς καταβολὴν εἰσφορῶν ὑπὲρ τῶν εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας ὑπαγομένων πάσης φύσεως Ὀργανισμῶν καὶ Εἰδικῶν Λογαριασμῶν τιμωροῦνται ἐν περιπτώσει μὴ ἐγκαίρου καταβολῆς αὐτῶν, ἐκτὸς τῶν δι' ἄλλων διατάξεων προβλεπομένων κυρώσεων καὶ διὰ φυλακίσεως μέχρι 3 μηνῶν. Ἐν περιπτώσει ὑποτροπῆς, ἡ ἐπιβαλλομένη ποινὴ δύναται νὰ φθάσῃ μέχρι τοῦ διπλασίου (παρ. 1). Εἰδικῶς, προκειμένου περὶ Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν καὶ Ὀργανισμῶν δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ δικαίου, λογίζονται ὡς ὑπεύθυνοι, κατὰ τὰ ἀνωτέρω, οἱ πρόεδροι τῶν Δ.Σ. καὶ οἱ γενικοὶ διευθυνταὶ ἢ διευθυνταὶ αὐτῶν, προκειμένου δὲ περὶ προσωπικῶν ἑταιριῶν οἱ συνεταῖροι καὶ διευθυνταὶ αὐτῶν (παρ. 2). Αἱ σχετικαὶ μηνύσεις κατὰ τῶν ὑπευθύνων ὑποβάλλονται παρὰ τῶν οἰκείων Ὀργανισμῶν καὶ παρὰ παντὸς ἔχοντος ἔννομον συμφέρον, δικάζονται δὲ δι' ἀπ' εὐθείας κλήσεως (παρ. 3).

Ἐξ ἄλλου, κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 26 ἀ.ν. 1846/1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων» κατὰ τὴν πληρωμὴν τῶν μισθῶν, ἐπὶ παρεχόντων ἐξηρτημένην ἐργασίαν, ὁ ἐργοδότης ὑποχρεοῦται νὰ παρακρατῇ τὰ τμήματα τῶν εἰσφορῶν, τὰ βαρύνοντα τοὺς ἠσφαλισμένους, ἐὰν δὲ οὗτος δὲν ἐκπληρώσῃ τὴν ὑποχρέωσίν του ταύτην ἐντὸς διμήνου ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς πληρωμῆς τῶν μισθῶν ἡ καταβολὴ τῆς τε ἐργοδοτικῆς καὶ τῆς εἰσφορᾶς τοῦ ἠσφαλισμένου βαρύνει τὸν ἐργοδότην (παρ. 5). Ἐὰν ὁ ἐργοδότης δὲν καταβάλλῃ εἰς τὸ Ι.Κ.Α. τὰ ἐκ τῶν μισθῶν τῶν ἠσφαλισμένων παρακρατηθέντα κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον ποσά, ἐντὸς τῶν ὁριζομένων προθεσμιῶν καταβολῆς εἰσφορῶν, διαπράττει τὸ ἀδίκημα τῆς ὑπεξαιρέσεως εἰς βαθμὸν πλημμελήματος, ἀσχέτως ποσοῦ. Διὰ τὰς βαρυνούσας αὐτὸν εἰσφορὰς ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 6 ν. 1373/1944 (παρ. 6), περὶ ὧν ἀνωτέρω.

ΙΙ. Ὡς ἐκ τῶν ἄνω διατάξεων προκύπτει, προβλέπονται δι' αὐτῶν καὶ τιμωροῦνται ποινικῶς δύο διάφορα ἐγκλήματα: α) ἡ ὑπὸ τοῦ ὑποχρέου κατὰ νόμον μὴ ἔγκαιρος καταβολὴ τῶν βαρυνουσῶν αὐτὸν εἰσφορῶν ὑπὲρ τῶν εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας ὑπαγομένων πάσης φύ-

σεως Ὀργανισμῶν καὶ Εἰδικῶν Λογαριασμῶν καὶ β) ἡ μὴ καταβολὴ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου εἰς τὸ Ι.Κ.Α. τῶν ἐκ τῶν μισθῶν τῶν ἰσφαλισμένων παρακρατηθέντων ποσῶν (βλ. σχετικῶς Α.Π. 204/1959, Ποιν. Χρ. Θ' 511, ἀγόρευσιν *Β. Σακελλαρίου*, ἐν' ἧς ἡ Α.Π. 233/1956, καὶ σημείωσιν Ποιν. Χρονικὰ ΣΤ' 493, Εἰσ. Α.Π. 10/1965, Ποιν. Χρ. ΙΕ' 377, Α.Π. 164/1964, Ποιν. Χρ. ΙΔ' 420, Α.Π. 473/1966 μὲ ἀγόρευσιν *Β. Σακελλαρίου*, Ποιν. Χρ. ΙΖ', 136).

Τὰ ἄνω ἀδικήματα χαρακτηρίζονται ὡς ἰδιώνυμα ἢ ἰδιαίτερα ἀδικήματα καὶ δὴ τὸ τῆς πρώτης τῶν ἄνω περιπτώσεων (ν. 1375/1944) ὡς ἰδιαίτερα ἀξιόποινος πρᾶξις εἰς βαθμὸν πλημμελήματος, τιμωρουμένης ἡπιώτερον τῆς δευτέρας καὶ τὸ τῆς δευτέρας (ἀ.ν. 1846/1951) ὡς ἰδιώνυμον ἀδίκημα εἰς βαθμὸν πλημμελήματος, διὰ τὴν στοιχειοθέτησιν τοῦ ὁποίου δὲν ἀπαιτεῖται ἡ συνδρομὴ τῶν στοιχείων τῆς ὑπεξαιρέσεως, ἣν κατὰ νομικὸν πλάσμα θεωρεῖται, ὅτι διαπράττει ὁ δράστης, ὑπὸ τὴν ἐν ἄρθρῳ 375 § 1 Ποιν. Κώδ. ἐπικρατεστέραν διὰ τὸν κατηγορούμενον ἔννοιαν, τῆς ἀναφορᾶς ταύτης εἰς τὴν ὑπεξαίρεσιν γενομένης διὰ τὴν ἐπιμέτρησιν τῆς ποινῆς (ποινὴ συνηθῶς μέχρι 2 ἐτῶν).

Ἀμφότερα τὰ ἀδικήματα διώκονται αὐτεπαγγέλτως (βλ. Ν.Σ.Κ. 1159/1967). Ἀλλὰ ἐνῷ τὸ πρῶτον καταλαμβάνει τὰς περιπτώσεις καθυστερήσεως καταβολῆς εἰσφορῶν πρὸς τοὺς πάσης φύσεως Ὀργανισμοὺς κλπ. ἀρμοδιότητος Ὑπουργείου Ἐργασίας, τὸ δεύτερον ἀναφέρεται μόνον εἰς τὸ ἐκ τούτων Ι.Κ.Α. Εἰς τὴν νομοθεσίαν πάντως ἀπαντῶνται καὶ εἰδικαὶ διατάξεις, ἀναφερόμεναι εἰς τὰς αὐτὰς κατὰ βάσιν καλασίμους πράξεις, στρεφομένας κατὰ συγκεκριμένων εἰδικῶν ἑτέρων Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν καὶ Ταμείων.

Ἐκ τῶν παρατεθεισῶν ἀνωτέρω διατάξεων τῶν δύο ποινικῶν ἀδικημάτων πιστοποιεῖται, ὅτι στοιχειοθετοῦνται γνήσια ἐγκλήματα παραλείψεως, πραγματοποιούμενα διὰ μόνης τῆς ὑπὸ τοῦ ὑπαιτίου μὴ ἐκπληρώσεως τῆς ἐπιβαλλομένης νομίμου ὑποχρεώσεως πρὸς καταβολὴν τῶν εἰσφορῶν καὶ ἐπομένως: α) χρόνος τελέσεως αὐτῶν εἶναι ὁ χρόνος, καθ' ὃν ὁ ὑπόχρεως παρέλειψε τὴν ὀφειλομένην ἐπ' αὐτοῦ ἐνέργειαν, β) ἡ παραγραφὴ τοῦ ἀδικήματος ἄρχεται ἀπὸ τοῦ χρόνου τούτου καὶ γ) ὑποκείμενον τοῦ ἐγκλήματος εἶναι ὁ κατὰ τὸν ρηθέντα χρόνον ὑπόχρεως καὶ οὐχὶ ὁ ἐν χρόνῳ μεταγενεστέρῳ τοιοῦτος καὶ ἂν συνεχίζεται ἡ καθυστέρησις τῆς καταβολῆς τῶν εἰσφορῶν (βλ. Α.Π. 349/1966 μὲ πρότασιν *Β. Σακελλαρίου*, Ποιν. Χρ. ΙΣΤ' 606, Α.Π. 270/1965, Ποιν. Χρ. ΙΕ' 556, Εἰσ. Α.Π. 10/1965, Ἐνθ. ἀν. Α.Π. 275/1967, Ποιν. Χρ. ΙΖ' 480).

ΙΙΙ. Ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως ἰσχύος τοῦ ἀ.ν. 86/1967 (7.8.1967) κατηργήθησαν αἱ ἀνωτέρω δύο διατάξεις τῶν ν. 1375/1944 καὶ ἀ.ν. 1846/1951, ὡς ἐπίσης καὶ παντὸς ἑτέρου εἰδικοῦ νόμου, προβλέποντος καὶ τιμωροῦντος δι' ἡπιωτέρας ποινῆς τὰ ἀδικήματα τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νέου τούτου νόμου (ἄρθρον 2 παρ. 1) καὶ ὡρίσθησαν ἀντίστοιχοι τῶν καταργουμένων ποιναὶ διατάξεις ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 1 αὐτοῦ. Διακεκριμένως καὶ πάλιν ὁρίζεται ὑπὸ τοῦ ἄρθρου τούτου, ὅτι ὅστις ἐπέχων νόμιμον ὑποχρέωσιν καταβολῆς τῶν βαρυνουσῶν αὐτὸν τὸν ἴδιον ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν (ἐργοδοτικῶν), ἀσχέτως ποσοῦ, πρὸς τοὺς εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας ὑπαγομένους πάσης φύσεως Ὀργανισμοὺς Κοινωνικῆς Πολιτικῆς ἢ Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως ἢ Εἰδικοὺς Λογαριασμούς, δὲν καταβάλλει ταύτας ἐντὸς μηνός, ἀφ' ἧς αὐτὸν κατέστησαν ἀπαιτητὰ πρὸς τοὺς ὡς ἄνω Ὀργανισμούς, τιμωρεῖται διὰ φυλακίσεως τοὐλάχιστον 3 μηνῶν καὶ χρηματικῆς ποινῆς τοὐλάχιστον 10.000 δραχμῶν (παρ. 1) καὶ ὅτι, ὅστις, παρακρατῶν ἀσφαλιστικὰς εἰσφορὰς τῶν παρ' αὐτῷ ἐργαζομένων ἐπὶ σκοπῷ ἀποδόσεως εἰς τοὺς κατὰ τὴν παράγραφον 1 Ὀργανισμούς, δὲν καταβάλλει ἢ δὲν ἀποδίδει ταύτας πρὸς τοὺς ἀνωτέρω Ὀργανισμοὺς ἐντὸς μηνὸς ἀφ' ἧς κατέστησαν ἀπαιτητά, τιμωρεῖται ἐπὶ ὑπεξαιρέσει διὰ φυλακίσεως τοὐλάχιστον 6 μηνῶν καὶ χρηματικῆς ποινῆς τοὐλάχιστον 10.000 δραχμῶν (παρ. 2). Μετατροπὴ ἢ ἀναστολὴ τῆς ἐπιβαλλομένης ποινῆς δὲν ἐπιτρέπεται, ἡ δὲ ἄσκησις τῆς ἐφέσεως δὲν ἔχει ἀναστολικὸν ἀποτέλεσμα (παρ. 3). Αἱ ἐν λόγῳ ἰσοθέσεις εἰσάγονται δι' ἀπ' εὐθείας κλήσεως εἰς τὸ ἀκροατήριον, ἀπαγορευομένης τῆς προσφυγῆς (παρ. 4).

Ἐσκαπήθη ὅθεν ὑπὸ τοῦ νέου νόμου ἀφ' ἑνὸς ἡ ἀναγωγὴ εἰς ποινικὸν ἀδίκημα τῆς καθυστερήσεως καταβολῆς τῶν ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν καὶ διὰ τοὺς λοιποὺς Ὀργανισμοὺς ἀρμοδιότητος Ὑπουργείου Ἐργασίας καὶ ἡ ἐξίσωσις, κατὰ βάσιν, τῶν συνεπειῶν ταύτης καὶ ἀφ' ἑτέρου ἡ βαρυτέρα ἀντιμετώπισις τῶν διαπραττομένων ἐγκλημάτων ἀπὸ ἀπόψεως ποινῆς καὶ δικαιωμάτων τοῦ κατηγορουμένου.

ΙV. Ἐν ὄψει πάντων τῶν ἀνωτέρω τὸ Συμβούλιον ἐπὶ τῶν τεθέντων ἐρωτημάτων δέχεται τὰ ἀκόλουθα:

Ἐπὶ τοῦ πρώτου.

Ἐὰν ἡ καθυστέρησις τῆς καταβολῆς ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν, ἀναγομένη εἰς τὸ πρὸ τῆς ἰσχύος τοῦ ἀ.ν. 86/1967 χρονικὸν διάστημα, ἐτιμωρεῖτο κατὰ τὰς προϊσχυσάσας ἐν ἀρχῇ τῆς πα-

ρούσης ἀναφερομένης σχετικὰς διατάξεις ποινικῶς, θὰ ἰσχύσῃ ὁ καινὸν τοῦ ἄρθρου 2 Ποιν. Κώδ., καθ' ὃν, ἐὰν ἀπὸ τῆς τελέσεως τῆς πράξεως (ἐν προκειμένῳ τελεῖται στιγμιαίως κατὰ τὸν χρόνον παραλείψεως τῆς ὀφειλομένης ἐνεργείας καταβολῆς) μέχρι τῆς ἀμεταλήπτου ἐκδικάσεως αὐτῆς ἰσχυσαν πλείονες νόμοι, ἐφαρμόζεται ὁ περιέχων τὰς εὐμενεστέρας διὰ τὸν κατηγορούμενον διατάξεις.

Ἐὰν ἡ καθιστέρησις αὕτη δὲν ἐτιμωρεῖτο ποινικῶς, ὡς μὴ καταλαμβανομένη ὑπὸ τῶν προϊσχυσασῶν διατάξεων, ἡ συνέχισις καὶ μετὰ τὸν χρόνον ἐνάρξεως ἰσχύος τοῦ ἀ.ν. 86/1967 τῆς καθιστερήσεως, ἤδη συντετελεσμένης προηγουμένως, δὲν δημιουργεῖ ποινικὴν εὐθύνην τοῦ ἀρχικοῦ, εἰ καὶ εἰσέτι ἐνδεχομένως διατελοῦντος, ὑποχρέου πρὸς καταβολὴν τῶν εἰσφορῶν (ὁλ. σχετικῶς καὶ Εἰσ. Πρωτ. Λευκ. 5/1959, Ποιν. Χρ. Θ' 238).

Ἐπὶ τοῦ δευτέρου.

Ἐπ' αὐτοῦ αἱ γνῶμαι ἐδιχάσθησαν. ***Κατὰ τὴν πλειοψηφίαν,*** ἀπαρτισθεῖσαν ἐξ ἄλλων τῶν μελῶν, μετὰ καὶ ἄνευ ψήφου, πλὴν τοῦ Εἰσηγητοῦ (ψῆφοι 10 - γνώμαι 3), εἰς τὴν νέαν διάταξιν τῆς παραγράφου 1 ἄρθρου 1 ἀ.ν. 86/1967 ὑποκείμενον τοῦ ἐγκλήματος εἶναι «ὅστις ὑπέχων νόμιμον ὑποχρέωσιν καταβολῆς τῶν βαρυνουσῶν αὐτὸν τὸν ἴδιον ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν (ἐργοδοτικῶν), ἀσχέτως ποσοῦ... δὲν καταβάλλει...» καὶ οὐχί, ὡς πρότερον (ν. 1375/1944), «οἱ κατὰ τὰς κειμένας διατάξεις ὑπόχρεοι πρὸς καταβολήν...» καὶ συνεπῶς νῦν οἱ ὑπέχοντες κατὰ νόμον ὑποχρέωσιν ἀτομικῶν εἰσφορῶν ἠσφαλισμένοι εἰς Ἀσφαλιστικοὺς Ὀργανισμούς, ἁρμοδιότητος Ὑπουργείου Ἐργασίας, αὐτοτελῶς ἀπασχολούμενοι, μὴ θεωρούμενοι ὡς ἐργοδόται, οὐδὲ ὡς ὀφείλοντες ἐργοδοτικὰς εἰσφοράς, δὲν ὑποπίπτουν εἰς τὸ ἀδίκημα τοῦ νέου νόμου, ὅστις, ὡς ποινικός, δέον νὰ ἑρμηνεύεται στενῶς. Ἀντιθέτως ***κατὰ τὴν γνώμην τοῦ Νομικοῦ Συμβούλου Α. Τομαρᾶ*** (ψῆφος 1) οὐδεμία ἐκ τῆς διατυπώσεως τῆς νέας, ἀντιστοίχου πρὸς τὴν παλαιάν, διατάξεως ἐπῆλθε μεταβολὴ εἰς τὸ ὑποκείμενον τοῦ ἐγκλήματος, οὐδὲ τοιαύτη πρόθεσις δύναται νὰ προσαφθῇ εἰς τὸν νομοθέτην, ὅστις, καθ' ἃ καὶ ἐκ τῆς εἰσηγητικῆς ἐκθέσεως τοῦ νομοσχεδίου προκύπτει, ἠθέλησεν ἀντιθέτως τὴν θέσπισιν καθολικῆς ἐφαρμογῆς τῶν κυρώσεων καὶ ἐπαυξήσεως τῆς ἀσφαλείας αὐτῶν. Ἡ ἐντὸς παρενθέσεως τεθεῖσα λέξις «ἐργοδοτικῶν» δὲν εἶναι περιοριστικὴ τῆς ἐννοίας τοῦ ὑποκειμένου τοῦ ἐγκλήματος, ἀλλὰ διευκρινιστικὴ τῆς συνήθους φύσεως τῶν καταβαλλομένων ὑπὸ τῶν ὑποχρέων ἐργοδοτῶν ἢ αὐτοτελῶς ἠσφαλισμένων, ἀσφαλιστικῶν, πάντοτε, εἰσφορῶν. Ὡς δὲ καὶ πρότερον, κατὰ τὰς προϊσχυσάσας διατάξεις, οἱ αὐτοτελῶς ἀπασχολούμενοι, ἠσφαλισμένοι ὑποχρεωτικῶς εἰς τὰ οἰκεῖα Ἀσφαλιστικὰ Ταμεῖα, ἁρμοδιότητος Ὑπουργείου Ἐργασίας, ἐπεβάλλοντο εἰς ποινικὴν κύρωσιν ἐν περιπτώσει καθιστερήσεως καταβολῆς τῶν ὀφειλομένων εἰσφορῶν των (ὁλ. Εἰσαγγ. Πρωτ. Λευκ. 5/1959, ἔνθ. ἀν.), οὕτω καὶ νῦν, μετὰ τὴν ἰσχὺν τοῦ ἀ.ν. 86/1967, καθιστεροῦντες τὴν καταβολὴν αὐτῶν, διαπράττουν τὸ αὐτὸ ἰδιώνυμον ἀδίκημα.

Ἐπὶ τοῦ τρίτου.

Ἡ κατὰ διακριτικὴν εὐχέρειαν τῆς διοικήσεως ἑκάστου Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ χορήγησις εὐεργετήματος εἰς τοὺς ὀφειλέτας των ἐξ ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν, ὅπως καταβάλλουν τὰ ὀφειλόμενα εἰς δόσεις, δὲν συνιστᾷ ἀνάκλησιν τῆς ἐγκλήσεως, διότι τὰ ἀδικήματα διώκονται αὐτεπαγγέλτως τόσον κατὰ τὰς παλαιάς, ὅσον καὶ κατὰ τὰς νέας διατάξεις (ὁλ. Ν.Σ.Κ. 1159/1967), οὔτε ἀποκλείει τὸν ἄδικον χαρακτῆρα τῆς πράξεως, ἤδη τετελεσμένης, οὔτε ἐξαλείφει τὸ ἀξιοποινον, ἐξ οὐδεμιᾶς δὲ διατάξεως τῆς σχετικῆς νομοθεσίας προκύπτει, ὅτι τὸ ἤδη τετελεσμένον καὶ αὐτεπαγγέλτως διωκόμενον ἔγκλημα ἀποσβέννυται διὰ τοῦ κατὰ τὰ ἄνω καθορισμοῦ τῆς καταβολῆς τῆς ὀφειλῆς εἰς δόσεις (ὁλ. σχετικῶς ἀγόρευσιν *Β. Σακελλαρίου*, ἐφ' ἧς Α.Π 37/1966, Ποιν. Χρ. ΙΣΤ' 152). Ὅταν ὅμως ἡ ρύθμισις τῶν ἤδη καθιστερουμένων χρεῶν ἐξ ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν ἐπέρχεται διὰ κανόνος δικαίου ἢ διὰ γενικοῦ κυβερνητικοῦ μέτρου, ὑποχρεωτικῆς διὰ τὰ δικαιοῦχα νομικὰ πρόσωπα, ἐνιαίας καὶ καθορισμένης ἐκτάσεως, κατὰ τοὺς ὅρους καὶ τὰς προθεσμίας, ὡς πρὸς ἅπαντας τοὺς Ἀσφαλιστικοὺς Ὀργανισμοὺς ἁρμοδιότητος ὡρισμένου κλάδου τῆς Δημοσίας Διοικήσεως, δημιουργεῖται λόγος ἐξαλείψεως τοῦ ἀξιοποίνου διὰ τὴν καθιστέ-

ρησιν 161, σχετικῶς καὶ ἐν μέρει ἀγόρευσιν *Β. Σακελλαρίου*, ἔνθ. ἀν., Ε. Ἀθ. 81/1962, Ποιν. Χρ. ΙΒ' 107 ἐξ ἀφορμῆς τῆς Π.Τ.Σ. 162/1959, ὑπερθείσης διὰ τοῦ ν. 4052/1960), ἀπότε ἡ ἐκ νέου καθυστέρησις τῶν δόσεων καταβολῆς τοῦ παλαιοῦ χρέους ἐπισύρει, ἐκτὸς τῶν λοιπῶν ἀστικῶν συνεπειῶν, τὰς ποινικὰς κυρώσεις τῆς καθυστερήσεως, ὡσεὶ τὸ πρῶτον ἤδη διαπραττομένων τοῦ ἀδικήματος.

Τοιαύτη ἡ περίπτωσις ἐφαρμογῆς τῶν Π.Τ.Σ. 83/1967, Ε.Σ.Ο.Π. 11/1967 καὶ 192/1967. Ἡ ἐπαγωγὴ εἰς τὴν δι' αὐτῶν γενομένην γενικὴν ρύθμισιν, ἀποφασισθεῖσαν ὁμοδίως κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου μόνου § 5 ἀ.ν. 9/1967, δέον νὰ θεωρηθῇ ὡς λόγος δικαιολογῶν τὴν ἐξάλειψιν τοῦ ἀξιοποίνου τῆς πράξεως, ἢ ἄλλως ὡς ἐπιφέρων τὴν ἀπόσβεσιν τοῦ πρὸς κατηγορίαν δικαιώματος τῆς πολιτείας, ἀλλὰ ἡ μετὰ ταύτην καθυστέρησις τῶν δόσεων συνιστᾷ νέαν ποινικὴν παράβασιν, τιμωρουμένην κατὰ τὸν ἰσχύοντα κατὰ τὸν χρόνον τελέσεως τῆς νέας παραλείψεως ποινικὸν κανόνα, ἐπιφυλασσομένης τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ἄρθρου 2 Ποιν. Κώδ. Τὰ ἀνωτέρω δέον νὰ γίνωνται δεκτὰ ἐν ὄψει καὶ τοῦ γεγονότος ὅτι ἡ θέσπισις διὰ τοῦ ἀ.ν. 86/1967 αὐστηροτέρων ποινικῶν διατάξεων συνεδυάσθη πρὸς τὰ ληφθέντα, πρὸ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου τούτου καὶ ἐπεκταθέντα μετὰ τὴν ἐφαρμογὴν αὐτοῦ διὰ τῶν ἄνω Πράξεων Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ ἀποφάσεων Ε.Σ.Ο.Π., μέτρα διευκολύνσεως τῶν ὀφειλετῶν πρὸς καταβολὴν τῶν ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν εἰς τοὺς Ἀσφαλιστικοὺς Ὀργανισμοὺς ἀρμοδιότητος Ὑπουργείου Ἐργασίας.

Ἐπὶ τοῦ τετάρτου.

Εἰς τὸ Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Ἰδιοκτητῶν, Συντακτῶν καὶ Ὑπαλλήλων Τύπου ἀσφαλίζονται, κατὰ τὰς σχετικὰς περὶ αὐτοῦ ἱδρυτικὰς καὶ καταστατικὰς διατάξεις, ὑποχρεωτικῶς οἱ ἐγγεγραμμένοι εἰς τὰς δυνάμει τοῦ ἀ.ν. 1093/1938 Ἑνώσεις ἰδιοκτήτας, συντάκτας καὶ ὑπαλλήλους τῶν ἐν τῇ Ἐπικρατείᾳ ἐκδιδομένων ἐφημερίδων καὶ περιοδικῶν, ἐξαιρέσει τῶν ἰδιοκτητῶν, συντακτῶν καὶ ὑπαλλήλων τῶν ἡμερησίων ἐφημερίδων Ἀθηνῶν καὶ Θεσσαλονίκης (ἄρθρον 2 § 1 ἀ.ν. 2176/1940 καὶ ἄρθρον 2 § 1 ἐγκριθέντος διὰ τῆς ἀποφάσεως Ὑπουργῶν Ἐργασίας καὶ Τύπου καὶ Τουρισμοῦ 33156/12-6/10.7.1940 Καταστατικοῦ).

Τόσον κατὰ τὴν ἀρχικὴν περὶ πόρων διάταξιν τοῦ ἄρθρου 3 ἀ.ν. 2176/1940, ὅσον καὶ κατὰ ἐπιγενομένας ρυθμίσεις τοῦ αὐτοῦ θέματος διὰ τοῦ ἄρθρου 10 ν.δ. 1210/1949, ἀποφάσεως Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας 33615/I.235/3.3.1953 καὶ ἄρθρου 24 § 1 ν.δ. 3083/1954, μέχρι τῆς διὰ τῆς ἀποφάσεως Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας 90250/Τ. 775/9/21.10.1964 γενομένης τελικῆς ρυθμίσεως αἱ εἰσφοραὶ ἑκάστης κατηγορίας ἠσφαλισμένων ἐμφαίζονται ὡς ἀτομικαὶ τοιαῦται. Οὕτω, διὰ τῆς τελευταίας ὑπουργικῆς ἀποφάσεως ἀπὸ 1.12.1964 αἱ ἀτομικαί, ὡς ῥητῶς χαρακτηρίζονται, εἰσφοραὶ τῶν ἠσφαλισμένων τοῦ Ταμείου Ὑπαλλήλων, Συντακτῶν καὶ Ἰδιοκτητῶν Ἐφημερίδων καὶ Περιοδικῶν ἀναπροσαρμόζονται ὡς ἀκολούθως, ἤτοι: α) τῶν ὑπαλλήλων καὶ συντακτῶν εἰς ποσοστὸν 6% ἐπὶ τῶν ἑκάστοτε ἀποδοχῶν των (τακτικῶν ἢ μή) καὶ μέχρι τοῦ ποσοῦ τῶν δραχμῶν 10.000, παρακρατουμένων ὑπὸ τῶν ἐργοδοτῶν των κατὰ τὴν καταβολὴν τῶν ἀποδοχῶν καὶ ἀποδιδόμενων ὑπ' αὐτῶν εἰς τὸ Ταμεῖον, β) τῶν ἰδιοκτητῶν ἐφημερίδων καὶ περιοδικῶν εἰς 1% ἐπὶ τοῦ ποσοῦ, ὅπερ ἔδει νὰ εἰσπράξουν ἐκ τῆς κυκλοφορίας τῶν φύλλων των, ἀνεξαρτήτως πραγματοποιήσεως τῆς εἰσπράξεως. Ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει ἡ ἀσφαλιστικὴ εἰσφορὰ ταύτην δύναται νὰ εἶναι κατωτέρα τῆς ἀντιστοιχούσης εἰς τὸ ἑκάστοτε ἰσχῦον κατώτατον ὅριον ἀποδοχῶν ἀορίστου ὑπαλλήλου τῶν πάσης φύσεως ἰδιωτικῶν γραφείων, οὐδὲ ἀνωτέρα τῶν δραχμῶν 600.

Ἐν ὄψει τῆς τοιαύτης φύσεως τῶν εἰσφορῶν τῶν ἰδιοκτητῶν ἐφημερίδων καὶ περιοδικῶν ἰσχύων τὰ ἀνωτέρω, ἐπὶ τοῦ δευτέρου ἐρωτήματος, ἐκτιθέμενα ὑπὸ τῆς πλειοψηφίας καὶ τῆς μειοψηφίας τῶν μελῶν τοῦ Συμβουλίου.

ΝΟΜΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΓΝΩΜΑΙ

ΔΩΡΑ ΕΠΙ ΤΑΙΣ ΕΟΡΤΑΙΣ ΒΑΣΕΙ ΤΩΝ ΚΑΤΑΒΑΛΛΟΜΕΝΩΝ ΑΠΟΔΟΧΩΝ

Ὑπὸ τοῦ ΧΡ. ΜΥΡΙΑΝΘΗ, Δικηγόρου

Διὰ τῶν τελευταίων ἐκδοθεισῶν ἀποφάσεων τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας ἀπὸ τοῦ παρελθόντος ἔτους ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῶν ἑορτῶν τοῦ Πάσχα καὶ Χριστουγέννων τοῦ ἔτους 1967 καὶ τοῦ Πάσχα τοῦ 1968 καθορίσθησαν τὰ καταβαλλόμενα δῶρα εἰς ἅπαντας τοὺς μισθωτοὺς τῆς χώρας ἐπὶ τῇ βάσει τῶν καταβαλλομένων μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων καὶ οὐχὶ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν προβλεπομένων ὑπὸ τῶν οἰκείων συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἢ διαιτητικῶν ἀποφάσεων κατωτάτων ὁρίων, ἠμφισβητήθη ὅμως ἡ νομιμότης τῆς ἐνεργείας ταύτης.

Κατὰ τὴν γνώμην ἡμῶν κατὰ νόμιμον ἐξουσιοδότησιν ἐξεδόθησαν αἱ ἄνω ἀποφάσεις καὶ καθώρισαν τὰ καταβαλλόμενα δῶρα ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἐκάστοτε καταβαλλομένων μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων.

Αἱ ἀποφάσεις αὗται ἐξεδόθησαν ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ νόμου 1901/1951 «περὶ κυρώσεως τοῦ ἀ.ν. 1777/1951 περὶ συμπληρώσεως τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. 28/1944 καὶ τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ ἀ.ν. 866/1946» καὶ τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ν.δ. 4547/1966 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως διατάξεών τινων τῆς Ἐργατικῆς Νομοθεσίας».

Ὁ ἀρχικὸς νόμος 28/1944 ἐξουσιοδότει τοὺς Ὑπουργοὺς τῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας, ὅπως διὰ κοινῶν ἀποφάσεών των καθορίζουν τοὺς μισθοὺς καὶ τὰ ἡμερομίσθια, ὡς καὶ τὰς προσαυξήσεις ἢ τὰς κρατήσεις πάντων τῶν ὑπαλλήλων, ἐργατῶν, **τεχνιτῶν καὶ παντὸς** ὑπαλληλικοῦ προσωπικοῦ ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων, βιομηχανικῶν ἢ βιοτεχνικῶν, Γραφείων, καταστημάτων καὶ παντὸς προσώπου ἐργαζομένου ἐπὶ συμβάσει ἐργασίας εἰς ἰδιώτην ἐργοδότην, φυσικὸν ἢ νομικὸν πρόσωπον.

Ὡς βλέπομεν ἐκ τοῦ κειμένου τοῦ νόμου τούτου, ὁ νομοθέτης δὲν ὥρισεν, ὅτι οἱ καθοριζόμενοι μισθοὶ καὶ ἡμερομίσθια ἀποτελοῦν τὰ κατώτατα ὅρια τούτων, ἀλλ' ἁπλῶς ἔδωσε τὴν δυνατότητα εἰς τοὺς Ὑπουργοὺς νὰ καθορίζουν τοὺς μισθοὺς καὶ τὰ ἡμερομίσθια. Τὸ τοιοῦτον συνάγεται καὶ ἐκ τοῦ ἀ.ν. 866/1946 «περὶ αὐθεντικῆς ἑρμηνείας τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 28 τοῦ 1944 περὶ ἐξουσιοδοτήσεως τῶν Ὑπουργῶν Ἐργασίας καὶ Οἰκονομικῶν, ὅπως προβαίνουν εἰς καθορισμὸν μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων». Ὁ νόμος οὗτος, καθορίζων τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τοῦ ν. 28/1944, λέγει ἐν τῇ τρίτῃ παραγράφῳ τοῦ μόνου ἄρθρου τούτου, ὅτι δύνανται οἱ Ὑπουργοὶ Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας νὰ προσδιορίζουν τοὺς μισθοὺς καὶ τὰ ἡμερομίσθια τῶν ἐν γένει μισθωτῶν καὶ ἀναδρομικῶς ἢ καὶ εἰς εἶδος ἢ καὶ διὰ ἐνισχύσεως εἰς χρῆμα ἢ εἰς εἶδος κλπ. Ἦτο καὶ ὁ νόμος οὗτος, οὗτινος ἀποκλειστικὸς σκοπὸς ἦτο ἡ αὐθεντικὴ ἑρμηνεία τοῦ νόμου 28/1944, δὲν ὡμίλει περὶ κατωτάτων ὁρίων μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων, ἀλλὰ ἁπλῶς ἀναφέρεται εἰς τὸν καθορισμὸν τούτων ὑπὸ τῶν Ὑπουργῶν.

Ἐν συνεχείᾳ ἐξεδόθη ὁ νόμος 1777/1951 «περὶ συμπληρώσεως τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. 28/1944, ὥστε ἐκυρώθη ὑπὸ τοῦ νόμου 1901/1951, δι' οὗ προστίθεται διαταξις εἰς τὸ ἄρθρον 1 τοῦ νόμου 866/1946, ὡς ἑδάφιον δ' τούτου, κατὰ τὴν ὁποίαν οἱ Ὑπουργοὶ τῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας δύνανται νὰ προσδιορίζουν ἐκτάκτους οἰκονομικὰς ἐνισχύσεις ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τῶν Χριστουγέννων ἢ τοῦ Πάσχα (δῶρον), εἰς χρῆμα ἢ εἰς εἶδος, τῶν μισθωτῶν τῶν παρεχόντων τὰς ὑπηρεσίας των παρ' οἱῳδήποτε ἐργοδότῃ, φυσικῷ ἢ νομικῷ προσώπῳ, ἐπὶ συμβάσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, ἀνεξαρτήτως τῆς διατηρήσεως ἢ μὴ ταύτης κατὰ τὸν χρόνον τοῦ προσδιορισμοῦ τοῦ δώρου καὶ ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι ἐφίστατο τοιαύτη σύμβασις πρότερον καὶ δὴ κατὰ τὸν χρόνον, ὅστις παρεντίθεται μεταξὺ τῆς ἑορτῆς, εἰς ἣν ἀναφέρεται ἡ ἔκτακτος οἰκονομικὴ ἐνίσχυσις, καὶ τῆς προηγουμένης τοιαύτης.

Ὡς συνάγεται, καὶ ἡ διάταξις αὕτη, ἥτις δίδει τὸ δικαίωμα εἰς τοὺς Ὑπουργοὺς νὰ προσδιορίζουν ἐκτάκτους οἰκονομικὰς ἐνισχύσεις ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς, ὄχι μόνον δὲν ἀναφέρεται εἰς τὰ κατώτατα ὅρια μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων, ἀλλὰ πλὴν τούτου ὡμίλει περὶ ἐκτάκτων οἰκονομικῶν ἐνισχύσεων, ἄνευ ποσοτικοῦ τινος περιορισμοῦ, δυναμένων οὕτω τῶν Ὑπουργῶν νὰ προσδιορίσουν κατὰ τὴν

κρίσιν των τας ενισχύσεις ταύτας, είτε επί τη βάσει των κατωτάτων ορίων, είτε των συμβατικώς συμφωνημένων και καταβαλλομένων μισθών και ημερομισθίων, ως επίσης δυναμένων να καθορίσουν κατά την κρίσιν αυτών και όλας τας άλλας προϋποθέσεις, υπό τας οποίας θα εδικαιούντο τα δώρα ταύτα οι μισθωτοί, ως και εις πόσον χρονικόν διάστημα εργασίας θα αντεστοίχει το διδόμενον ως δώρον. Ήτο απόλυτος ελευθερία δίδεται εις τους Υπουργούς, όπως καθορίσουν, κατά την κρίσιν αυτών, την παροχήν οικονομικών ενισχύσεων, το ποσόν αυτής και τας προϋποθέσεις, υπό τας οποίας θα εδίδετο αύτη.

Διά του νόμου 2053/1952 «περί ρυθμίσεως συλλογικών σχέσεων και διαφορών εργασίας», παράγραφος 2 του άρθρου 11, ορίζεται, ότι ή άληθής έννοια των μέχρι της δημοσιεύσεως του νόμου τούτου καθορισθεισών διά συλλογικών συμβάσεων εργασίας ή αποφάσεων επιτροπών διαιτησίας ή υπουργικών αποφάσεων, εκδοθεισών βάσει του νόμου 28/1944, αποδοχών των πάσης φύσεως μισθωτών είναι, ότι αύται αποτελούν ελάχιστα όρια μισθών, μη απαγορευομένης της καταβολής ή συμφωνίας περί καταβολής ανωτέρου τοιούτου. Ως βλέπομεν όμως ο νομοθέτης δεν όμιλεί εις την προκειμένην περίπτωσιν περί του νόμου 28/1944, μη ερμηνεύων τούτον, άλλ' απλώς ασχολείται διά τας επί τη βάσει του νόμου τούτου εκδοθείσας συλλογικάς συμβάσεις εργασίας και αποφάσεις, άς και ερμηνεύει. Εάν ήθελεν ο νομοθέτης να ερμηνεύση τον νόμον ασφαλώς θα ωμίλει περί ερμηνείας του νόμου 28/1944 και ουχί περί των συλλογικών συμβάσεων εργασίας και διαιτητικών αποφάσεων. Άλλως τε και εάν ήθελε θεωρηθή, ότι πρόκειται περί ερμηνείας του νόμου, εφ' όσον δεν επρόκειτο περί επαρχούσης αμφισβητήσεως του νόμου τούτου, όστις άλλως τε δεν επεδέχετο ουδεμιάς αμφισβητήσεως, ή γενομένη διά τας διατάξεις ταύτας ερμηνεία, καίτοι αποτελείται ερμηνεία, θεωρείται ως νέα διάταξις και ή ισχύς ταύτης άρχεται από της δημοσιεύσεως του ερμηνευτικού νόμου και δεν ισχύει αναδρομικώς, μη δυναμένης επομένως να επηρεάση εις την έννοιάν του τον προγενέστερον νόμον 1901/1951. Άρα πλην των ως άνω, ότι ή διάταξις του νόμου 1901/1951, ή δίδουσα το δικαίωμα εις τους Υπουργούς να προσδιορίζουν τα δώρα εορτών, δίδει το δικαίωμα εις αυτούς άνευ περιορισμού τινος να προβαίνουν εις την τοιαύτην ενέργειαν, ουδόλως δύναται ν' αμφισβητηθή ή έννοια αύτης εκ του περιεχομένου της διατάξεως της παραγράφου 2 του άρθρου 11 του νόμου 2053/1952, περί ής ανωτέρω ωμιλούμεν.

Άλλως τε ο νόμος ούτος διά του άρθρου 15 αυτού από της ισχύος του καταργεί τον Α.Ν. 28/1944, ως και τους τροποποιήσαντας και συμπληρώσαντας τούτον μεταγενεστέρους πλην του νόμου 1901/1951 «περί κυρώσεως του Α.Ν. 1777/1951», όστις διατηρείται εν ισχύι. Άλλ' ο νόμος 1901/1951, ως έχει, δίδει το δικαίωμα εις τους Υπουργούς των Οικονομικών και Εργασίας να προσδιορίζουν εκτάκτους οικονομικάς ενισχύσεις επί ταις εορταίς άνευ τινός περιορισμού και επομένως εναπόκειται εις αυτούς εν τω δικαιώματι, όπερ δίδει εις αυτούς ο νόμος, να θεσπίζουν ταύτας, είτε επί τη βάσει των κατωτάτων ορίων μισθών και ημερομισθίων, είτε επί τη βάσει των καταβαλλομένων αποδοχών εις τους μισθωτούς.

Ο νόμος ούτος ρητώς διατηρείται επίσης και υπό του νόμου 3239/1955 «περί τρόπου ρυθμίσεως των συλλογικών διαφορών εργασίας κλπ.» διά του άρθρου 12 αυτού, παρ' όλον ότι διά του νόμου τούτου καταργείται, πλην των αναφερομένων ειδικώς ως καταργουμένων, και πάσα έτερα διάταξις γενική ή ειδική, ορίζουσα άλλως τε τον τρόπον ρυθμίσεως των αποδοχών των εργαζομένων, καθώς και πάσα διάταξις, αντικειμένη οπωσδήποτε διά του περιεχομένου της εις τας διατάξεις του νόμου τούτου.

Το ότι, παρ' όλην την γενικήν ταύτην διάταξιν καταργήσεως των οιονδήποτε επαρχουσών νομικών διατάξεων, εν σχέσει με τον καθορισμόν των αποδοχών των μισθωτών, διατηρείται, διά ρητής μάλιστα διατάξεως, ο νόμος 1901/1951, τούτο σημαίνει, ότι, ανεξαρτήτως των υπό του νόμου 3239/1955 θεσπιζομένων και ιδία ανεξαρτήτως των διά του νόμου τούτου θεσπισθεισών αρχών και συστημάτων, θα έχη εφαρμογήν ο ν. 1901/1951, ως ούτος έχει, με μόνον κριτήριον αυτό τούτο το κείμενον αυτού, το οποίον και μόνον διετηρήθη εν ισχύι και ουχί εν συνδυασμώ με άλλας διατάξεις, μη επαρχούσας πλέον και των οποίων άλλως τε ή έννοια δεν είναι άλλη ή εκείνη, την οποίαν υποστηρίζομεν, ήτοι ή της μη εντοπίσεως των διατάξεων τούτων μόνον εις τα κατώτατα όρια μισθών και ημερομισθίων.

Ορθώς επομένως και νομίμως και κατά νόμιμον εξουσιοδότησιν οι Υπουργοί των Οικονομικών και Εργασίας προέβησαν εις τον καθορισμόν των δώρων επ' ευκαιρία των εορτών του Πάσχα και Χριστουγέννων επί τη βάσει των πράγματι καταβαλλομένων μισθών και ημερομισθίων (*).

(*) Σημ. ΕΕΔ : Ίδετε και αντιθέτους εις το θέμα σημειώσεις μας εν ΕΕΔ 26, 567 επ.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΑΝΑΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΩΝ ΔΙ' ΕΡΓΑΤΙΚΑ ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ

Ὑπὸ τῆς Συντάξεως

Διὰ τῆς προσφάτου ὑπ' ἀριθ. 20240/1778/1968 ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν, Δημοσίων Ἔργων, Συγκοινωνιῶν, Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας καὶ Ἐργασίας (ΕΕΔ 27, 456), ἐκδοθείσης κατὰ χρῆσιν τῆς ἐκ τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νόμου 1224/1944 ἐξουσιοδοτήσεως, ἐγένετο ἀναπροσαρμογὴ τῶν κατωτάτων καὶ ἀνωτάτων ὁρίων ἀποζημιώσεως ἐξ ἐργατικῶν ἀτυχημάτων.

Πρὸ αὐτῆς ἴσχυεν ἡ ὑπ' ἀριθ. 38904/7594/1957 ἀπόφασις τῶν αὐτῶν Ὑπουργῶν (ΕΕΔ 16, 850), ἡ ὁποία εἶχε καθορίσει τὰ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 1705/1930 προβλεπόμενα κατώτατα καὶ ἀνώτατα ὅρια ἐφ' ἅπαξ ἀποζημιώσεως ἐργατικῶν ἀτυχημάτων εἰς δραχμὰς 22.000 καὶ 30.000 ἀντιστοίχως.

Ἡ νέα ὑπουργικὴ ἀπόφασις καθορίζει ταῦτα εἰς δραχμὰς 15.000 καὶ 60.000 ἀντιστοίχως.

Τὸ ἄρθρον 1 τοῦ νόμου 1705/1930 ἔχει ὡς ἑξῆς:

1. Ἐν περιπτώσει πλήρους διαρκοῦς ἀνικανότητος (ἢ ἀποζημίωσις) περιλαμβάνει ἓξ (6) ἐτῶν μισθὸν καὶ δὲν εἶναι κατωτέρα τῶν «πεντήκοντα πέντε χιλιάδων δραχμῶν». ἐὰν δὲ τὸ σύνολον τῶν μισθῶν ἓξ ἐτῶν ὑπερβαίνῃ τὰς «ἑκατὸν δέκα χιλιάδας δραχμὰς» προστίθεται εἰς τὸ ποσὸν τῶν ἑκατὸν δέκα χιλιάδων τὸ 1/4 τῆς τοιαύτης ὑπερβάσεως. ("Ιδετε ὡς πρὸς τὴν ἔννοιαν τῆς πλήρους διαρκοῦς ἀνικανότητος Α.Π. 546/1967, ΕΕΔ 27, 16 καὶ τὰ αὐτόθι σημειούμενα).

2. Ἐν περιπτώσει μερικῆς διαρκοῦς ἀνικανότητος (ἢ ἀποζημίωσις) περιλαμβάνει τὸ ἐξαπλάσιον τοῦ ποσοῦ, καθ' ὃ ἠλαττώθη ἢ δύναται νὰ ἐλαττωθῇ τὸ ἐτήσιον ἐκ μισθοῦ εἰσόδημα τοῦ παθόντος, οὐδέποτε δὲ εἶναι ὀλιγώτερον τῶν δραχμῶν «δέκα ἓξ χιλιάδων πεντακοσίων». Ἐπὶ ἐλαττώσεως δέ, ὑπερβαινούσης μετὰ τὸν ὡς ἄνω πολλαπλασιασμὸν ἐπὶ ἓξ τὸ ποσὸν τῶν δέκα χιλιάδων δραχμῶν ἡ ἀποζημίωσις συνίσταται εἰς τὸ ποσὸν τοῦτο τῶν δέκα χιλιάδων δραχμῶν, αὐξημένον διὰ τοῦ ἑνὸς τετάρτου τοῦ ποσοῦ, καθ' ὃ ὑπάρχει ὑπέρβασις (Τίθεται, ὡς αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ νόμου 5241/1931).

3. Ἐν περιπτώσει θανάτου περιλαμβάνει πέντε ἐτῶν μισθούς, οὐδέποτε δὲ ὀλιγώτερον τῶν «ἑξήκοντα ἓξ χιλιάδων δραχμῶν». Ἐὰν τὸ σύνολον τῶν μισθῶν τῶν πέντε ἐτῶν ὑπερβαίνῃ τὰς «ἑκατὸν δέκα χιλιάδας δραχμάς», προστίθεται εἰς τὸ ποσὸν τῶν ἑκατὸν δέκα χιλιάδων δραχμῶν τὸ ἓν τέταρτον τῆς τοιαύτης ὑπερβάσεως. (Σχετικὴ πρὸς τὸν ὑπολογισμὸν τῆς ἀποζημιώσεως ἐπὶ τῇ βάσει τῆς προϊσχυσάσης ὑπ' ἀριθ. 38904/1957 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως ἡ Α.Π. 217/1960, ΕΕΔ 19, 649).

Κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς προϊσχυσάσης ὑπ' ἀριθ. 38904/1957 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως ὑμιφισβητήθη τὸ νόημα αὐτῆς, ἐκρίθη ὅμως (Α.Π. 84/1960, ΕΕΔ 19, 336), ὅτι αὕτη δὲν ἐξέρχεται τῶν ὁρίων τῆς διὰ τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νόμου 1224/1944 δοθείσης εἰς τοὺς Ὑπουργοὺς τούτους ἐξουσιοδοτήσεως ὅπως, ἐν ὄψει τῶν ἑκάστοτε κρατουσῶν πραγματικῶν καὶ οἰκονομικῶν σκοπῶν, ἀναπροσαρμόζωσιν ἄνευ περιορισμοῦ τινος τὰ κατώτατα καὶ ἀνώτατα ὅρια τῆς ἀποζημιώσεως ταύτης καὶ ἄνευ ἀρωμένης τῆς διακρίσεως ὡς πρὸς τὴν ἐκ τοῦ ἀτυχήματος προκληθεῖσαν ὁλικὴν ἢ μερικὴν διαρκῆ ἀνικανότητα καὶ τὴν δι' ἑκάστην τῶν περιπτώσεων τούτων ὀφειλομένην ἀποζημίωσιν κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ νόμου 4705/1930, ὡς τοῦτο αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ νόμου 5241/1931.

Ὡς πρὸς τὰ ἰατρικὰ καὶ φαρμακευτικὰ ἔξοδα νοσηλείας τῶν παθόντων ἐξ ἐργατικῶν ἀτυχημάτων ταῦτα ὑπολογίζονται βάσει τῶν ἐκάστοτε ἰσχυουσῶν πραγματικῶν τιμῶν, τροποποιηθείσης τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νόμου 551/1915, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ νόμου 4705/1930, κατὰ τὴν ὁποίαν τὰ ἰατρικὰ καὶ φαρμακευτικὰ ἔξοδα δὲν ἠδύναντο νὰ ὑπερβαίνουν ἐν συνόλῳ τὰς 200 δραχμὰς ἡμερησίως. ("Ιδετε Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 379/1964, ΕΕΔ 24, 397).

***

Κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 60 § 3 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων εἰς περίπτωσιν ἀνικανότητος πρὸς ἐργασίαν ἢ θανάτου, ὀφειλομένου εἰς ἀτύχημα ἐκ ἴδιου συμβάντος, ἐπελθόντος ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἐργασίας ἢ ἐξ ἀφορμῆς αὐτῆς, ἐὰν ὁ παθὼν περιλαμβάνεται μεταξὺ τῶν ἀσφαλιστέων κατὰ τὸν παρόντα νόμιον προσώπων ἢ ἐν περιπτώσει θανάτου τὰ τοῦ ἄρθρου 28 § 6 ἀναφερόμενα πρόσωπα δικαιοῦνται τῶν παροχῶν τῆς ἀσφαλίσεως τοῦ παρόντος νόμου, ὁ οἰκεῖος ἐργοδότης ἀπαλλάσσεται τῆς ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. τῆς 24.7.1920 «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν νόμων περὶ εὐθύνης πρὸς ἀποζημίωσιν τῶν ἐξ ἀτυχήματος ἐν τῇ ἐργασίᾳ παθόντων ἐργατῶν ἢ ὑπαλλήλων», ὡς οὗτοι ἐτροποποιήθησαν μεταγενεστέρως, ὑποχρεώσεως πρὸς καταβολὴν τῆς παρὰ τούτων προβλεπομένης ἀποζημιώσεως, ἐξόδων νοσηλείας καὶ κηδείας.

Οὕτω, κατὰ τὰ νομολογηθέντα, εἰς τὴν ἀνωτέρω περίπτωσιν ὁ ἐργοδότης ἀπαλλάσσεται τῆς ὑποχρεώσεως πρὸς ἀποζημίωσιν, διατηρηθείσης μόνον ταύτης, ἐὰν τὸ ἀτύχημα ὀφείλεται εἰς δόλον τοῦ ἐργοδότου. ("Ιδετε ΕΕΔ 26, 233, ἔνθα νομολογία καὶ σημειώσεις μας).

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΑΙ ΠΡΑΞΕΙΣ

ΚΒ' ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

Περί προσωρινῆς πληρώσεως δημοσίων τινῶν θέσεων διά διορισμοῦ μετακλητῶν ὑπαλλήλων πρός διασφάλισιν τῆς ἀποδοτικότητος τῶν Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν κλπ.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 84 τῆς 20 Ἀπριλίου 1968)

Τό Ὑπουργικόν Συμβούλιον

Λαβόν ὑπ' ὄψιν:

1) Τήν ὑπό στοιχεῖον Α' Συντακτικήν Πρᾶξιν «περί ἀσκήσεως τῆς Συντακτικῆς ἐξουσίας». 2) Τήν συντρέχουσαν ἐπιτακτικήν ἀνάγκην τῆς βελτιώσεως τῆς ἀποδοτικότητος τῶν Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν, ἀποφασίζει:

Ἄρθρον 1

1) Ἐπί μίαν τριετίαν ἀπό τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης Συντακτικῆς Πράξεως ἀπασαι αἱ κεναί θέσεις τῶν ἐπί 3ῳ ἔτους καί ἐπί 1ῳ βαθμῷ ὑπαλλήλων παρά ταῖς Δημοσίαις Ὑπηρεσίαις καί τοῖς Νομικοῖς Προσώποις Δημοσίου Δικαίου δύνανται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου μετ' εἰσήγησιν τοῦ ὑρμοδίου Ὑπουργοῦ νά πληροῦνται καί διά διορισμοῦ ὡς μετακλητῶν ὑπαλλήλων πτυχιούχων Ἀνωτάτων Σχολῶν, οἵτινες, ὡς ἐκ τῶν ἐν γένει προσόντων των, τῆς ἐμπειρίας καί τῶν γνώσεών των, δύνανται νά συμβάλουσιν εἰς τήν ἀποδοτικωτέραν διεξαγωγήν τοῦ ἔργου τῶν ὡς ἄνω Ὑπηρεσιῶν.

2) Αἱ ἀποδοχαί τῶν κατά τήν προηγουμένην παράγραφον διοριζομένων, καθορίζομεναι διά κοινῆς ἀποφάσεως τοῦ Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως, τοῦ Ὑπουργοῦ Οἰκονομικῶν καί τοῦ ἁρμοδίου κατά περίπτωσιν Ὑπουργοῦ, δέν δύνανται νά εἶναι ἀνώτεραι τοῦ βασικοῦ μισθοῦ καί τῶν ἐπί τούτῳ πάσης φύσεως ἐπιδομάτων, προσαυξήσεων καί λοιπῶν παροχῶν τῶν καταβαλλομένων εἰς τούς ἰσοβάθμους μονίμους δημοσίους ὑπαλλήλους ἤ ὑπαλλήλους Ν.Π.Δ.Δ.

3) Εἰδικῶς αἱ διατάξεις τῶν προηγουμένων παραγράφων ἐφαρμόζονται ἐν τῇ πληρώσει τῶν κενῶν θέσεων καί τῶν Γενικῶν Γραμματέων καί Γραμματέων Σχολῶν τῶν ἀνωτάτων ἐκπαιδευτικῶν ἱδρυμάτων ἀσχέτως βαθμοῦ, τῶν δυναμένων νά καταλάβωσι ταύτας κατά τάς ἰσχυούσας διατάξεις μονίμων ὑπαλλήλων.

4) Κατά τῶν ἐπί τῇ βάσει τῶν παραγράφων 1 καί 3 τοῦ παρόντος ἄρθρου συντελουμένων διορισμῶν δέν χωρεῖ προσφυγή ἤ αἴτησις ἀκυρώσεως ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, οὐδ' ἀγωγή ἐπί ἀποζημιώσει ἐνώπιον τῶν τακτικῶν δικαστηρίων.

Ἄρθρον 2

Ἡ ἰσχύς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπό τῆς δημοσιεύσεώς της εἰς τήν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 16 Ἀπριλίου 1968

—

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΟΙ ΝΟΜΟΙ

373/1968 ΑΝΑΓΚ. ΝΟΜΟΣ

Περί ἀπογραφῆς καί ἐκπαιδεύσεως ἐν τῷ ἐμπορικῷ ναυτικῷ, περί αὐθεντικῆς ἑρμηνείας ἄρθρων τινῶν τοῦ Κώδικος Ἰδιωτικοῦ Ναυτικοῦ δικαίου καί ἄλλων τινῶν διατάξεων.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 79 τῆς 15 Ἀπριλίου 1968)

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσαμεν καί διατάσσομεν:

ΜΕΡΟΣ Α'

Ἀπογραφή ναυτικῶν

Ἄρθρον 1

1) Πάντες οἱ ἐπί ἐμπορικῶν πλοίων ἐργαζόμενοι χαρακτηρίζονται τοῦ λοιποῦ ἐνταῦθα ὡς ναυτικοί, καταργουμένων:

α) Τῆς ὑπό τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ κ.ν. 721/1948 «περί ἀπογραφῆς τῶν μαθητευομένων ναυτικῶν, τῶν ναυτικῶν καί ἐργατῶν θαλάσσης κλπ.» (Φ.Ε.Κ. 351 Α')1955) προβλεπομένης διακρίσεως τούτων εἰς «ναυτικούς» καί «μαθητευομένους ναυτικούς» καί

β) Τῆς ἐποχρεωτικῆς ἀπογραφῆς ὡς «ἐργατῶν θαλάσσης» κατά τάς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 2 κ.ν. 721/1948 τῶν ἐργαζομένων μεμονωμένως ἐν τῇ θαλάσσῃ καί μή ἀνηκόντων εἰς συγκεκροτημένον πλήρωμα.

2) Δι' Π.Δ., ἐφ' ἅπαξ ἐκδοθησομένου, προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας, μετά γνώμην τοῦ Συμβουλίου Ἐμπορικοῦ Ναυτικοῦ, ὁρισθήσονται:

α) Τά ἀφορῶντα εἰς τήν καθιέρωσιν ἐναι-

ου τύπου ναυτικοῦ φυλλαδίου, τὴν διατήρησιν ἢ μὴ τῶν ἤδη χορηγηθέντων βιβλιαρίων μαθητευομένων ναυτικῶν ἢ φυλλαδίων ναυτικῶν, τὴν ἀντικατάστασιν τούτων, καὶ

β) Τὰ ἀπαιτούμενα διὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ διὰ τοῦ παρόντος καθιερουμένου ἑνιαίου τύπου ναυτικοῦ φυλλαδίου προσόντα καὶ δικαιολογητικά.

Ἄρθρον 2

Ἐφ' ὅσον οἱ αἰτοῦντες κέκτηνται τὰ ὑπὸ τοῦ νόμου προβλεπόμενα προσόντα, κατ' ἀπόκλισιν τῶν περὶ ἀνωτάτου ὁρίου ἡλικίας τῶν ἀπογραφομένων διατάξεων τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ κ.ν. 721/1948, ἐπιτρέπεται ἡ ἀπογραφή:

α) Μέχρι καὶ τῆς 31ης Δεκεμβρίου 1969 πάντων τῶν κεκτημένων ἢ ἀποκτώντων μέχρι τῆς χρονολογίας ταύτης ἑνὸς ἔτους θαλασσίαν ὑπηρεσίαν ἐπὶ Ἑλληνικῶν ἢ ὑπὸ ξένας σημαίας ἐμπορικῶν πλοίων δι' ἑκάστην πενταετίαν μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 25ου ἔτους τῆς ἡλικίας των καὶ μὴ ὑπερβάντων τὸ 55ον ἔτος αὐτῆς.

β) Μέχρι τῆς 31ης Δεκεμβρίου 1969 πάντων τῶν ἐπιθυμούντων ὅπως ἐργασθῶσιν ἐπὶ πλοίου, ἐφ' ὅσον δὲν ὑπερέβησαν τὸ 35ον ἔτος τῆς ἡλικίας των.

γ) Τῶν ἀποφοίτων τῶν Δημοσίων Σχολῶν Ἐμπορικοῦ Ναυτικοῦ, τῶν Ναυτικῶν Γυμνασίων καὶ τῶν Ναυτικῶν Τμημάτων τῶν ὁμοδίων ἀναγνωρισμένων Ἰδιωτικῶν Σχολῶν Μηχανικῶν καὶ Ἀσυρματιστῶν, ὡς ἐπίσης καὶ τῶν ἀποφοίτων τῶν Δημοσίων Σχολῶν Ὑπομηχανικῶν, εἰδικότητος Μηχανολόγου (Μηχανολόγου - Ὑπομηχανικοῦ), ἐφ' ὅσον οἱ τελευταῖοι οὗτοι ἤθελον χαρακτηρισθῆ ὡς Δόκιμοι Μηχανικοί, καὶ

δ) Τῶν διπλωματούχων τῶν διδακτηρίων Ἀνωτάτων Σπουδῶν καὶ Πτυχιούχων τῶν διδακτηρίων στοιχειώδους ἐκπαιδεύσεως τῶν Σχολῶν Τουριστικῶν Ἐπαγγελμάτων καὶ τῆς Σχολῆς Πλοιοσυνοδῶν, ἐφ' ὅσον δὲν ὑπερέβησαν τὸ 50ον ἔτος τῆς ἡλικίας των.

ΜΕΡΟΣ Β'

Ναυτικὴ Ἐκπαίδευσις

Ἄρθρον 3

1) Αἱ Δημόσιαι Σχολαὶ Προπαιδεύσεως, Ἐκπαιδεύσεως καὶ Μετεκπαιδεύσεως τοῦ Ἐμπορικοῦ Ναυτικοῦ ἱδρύονται διὰ β. διαταγμάτων, προτάσει τῶν Ὑπουργῶν Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας καὶ Οἰκονομικῶν, μετὰ σύμφωνον γνώμην τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῶν Δημοσίων Σχολῶν Ἐμπορικοῦ Ναυτικοῦ, ἐπάγονται δὲ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας.

2) Διὰ β. διαταγμάτων, ἐκδιδομένων προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας, μετὰ γνώμην τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῶν Δημοσίων Σχολῶν Ἐμπορικοῦ Ναυτικοῦ, ρυθμίζονται:

α) Ἡ ὀργάνωσις καὶ διοίκησις τῶν Σχολῶν.

β) Ἡ σύνθεσις τοῦ προσωπικοῦ αὐτῶν (διοικητικοῦ, ἐκπαιδευτικοῦ, τεχνικοῦ καὶ βοηθητικοῦ), τὰ προσόντα καὶ ὁ τρόπος προσλήψεως, ὡς καὶ τὰ καθήκοντα τούτων.

γ) Ἡ διάρκεια φοιτήσεως εἰς τὰς Σχολάς.

δ) Τὰ εἰδικὰ προσόντα τῶν ὑποψηφίων δι' ἑκάστην Σχολήν.

ε) Ἡ διαδικασία τῶν εἰσαγωγικῶν ἐξετάσεων, τὰ ἐξεταστέα μαθήματα καὶ ὁ τρόπος βαθμολογίας τούτων.

στ) Αἱ οἰκονομικαὶ ἐπιβαρύνσεις τῶν φοιτώντων εἰς Σχολὰς Μετεκπαιδεύσεως ναυτικῶν, οἱ δαπάναι, αἵτινες δύνανται νὰ καλύπτωνται ἐκ τῶν τοιούτων ἐσόδων, ὡς καὶ ἐκ τῶν Σχολικῶν Ταμείων τῶν Δημοσίων ἐν γένει Σχολῶν Ε.Ν.

3) Διὰ κανονισμῶν, ἐκδιδομένων δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας, μετὰ γνώμην τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῶν Δημοσίων Σχολῶν Ἐμπορικοῦ Ναυτικοῦ καὶ δημοσιευομένων διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, καθορίζονται:

α) Τὰ τῆς ὀργανώσεως τῶν μαθητῶν τῶν Σχολῶν (ὑπηρεσία, ὑποχρεώσεις, πειθαρχία, διαγωγή, ἄδειαι, ἐνδυμασία, στολαὶ κλπ.).

β) Τὰ διδασκόμενα εἰς τὰς Σχολὰς μαθήματα, ἡ διδακτέα δι' ἕκαστον τούτων ὕλη καὶ οἱ διατιθέμενα ἀντιστοίχως ἀνὰ διδασκαλίας θεωρητικῶν καὶ πρακτικῶν μαθημάτων, τὰ τῆς βαθμολογίας ἐν γένει τούτων, τὰ τῶν προαγωγικῶν καὶ ἀποφοιτηρίων ἐξετάσεων καὶ πᾶν ἕτερον θέμα ἐκπαιδευτικῆς φύσεως.

4) Διὰ κοινῶν ἀποφάσεων τῶν Ὑπουργῶν Ἐξωτερικῶν καὶ Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας ἐπιτρέπεται ἡ κατ' ἔτος εἰσαγωγὴ εἰς Δημοσίας Σχολὰς Ε.Ν. μαθητῶν ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς ξένων ἢ Ἑλλήνων ὑπηκόων κατὰ παρέκκλισιν ἐκ τῶν κειμένων διατάξεων περὶ εἰσαγωγῆς μαθητῶν εἰς τὰς ὡς ἄνω Σχολάς.

Ἄρθρον 4

1) Τὸ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀ.ν. 1864/1951 προβλεπόμενον Διοικητικὸν Συμβούλιον Δημοσίων Σχολῶν Ἐμπορικοῦ Ναυτικοῦ καθίσταται ἑπτάμελὲς ὁμοδίων δι' ἁπάσας τὰς ἐν ἄρθρῳ 3 Δημοσίας Σχολὰς Ε.Ν. καὶ συγκροτεῖται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας, συντιθέμε-

των εκ των:

α) Γενικού Διευθυντού Τ.Ε.Ν., ως Προέδρου.

β) Διευθυντού Ν. Εκπαιδεύσεως Τ.Ε.Ν.

γ) Ενός ειδικού Καθηγητού ή Υφηγητού Εθν. Μετσοβίου Πολυτεχνείου, υποδεικνυομένου υπό του πρυτάνεως ή αναπλ. ή αναπλ. τεχνικού αξιωματικού Β.Ν., υποδεικνυομένου υπό του Γ.Ε.Ν.

δ) Ενός ειδικού περί την ναυτικήν εκπαίδευσιν.

ε) Ενός ειδικού περί τα ναυτιλιακά.

στ) Δύο εφοπλιστών (ενός της παντοπόρου και ενός της μεσογειακής φορτηγού ναυτιλίας).

Επί θεμάτων αναγομένων εις Σχολήν Θαλαμηπόλων ο εφοπλιστής της μεσογειακής φορτηγού ναυτιλίας αντικαθίσταται υπό συναδέλφου του εκπροσώπου της Πανελληνίου Ακτοπλοϊκής Ενώσεως.

2) Οι κατά τας διατάξεις της προηγουμένης παραγράφου 1 τακτικοί και αναπληρωματικοί εκπρόσωποι εφοπλιστικών οργανώσεων ορίζονται διά της περί συγκροτήσεως του Συμβουλίου υπουργικής αποφάσεως εκ τριπλασίου αριθμού προσώπων, υποδεικνυομένων υπό των οικείων Ενώσεών των. Διά της ιδίας αποφάσεως ορίζονται και οι αναπληρωταί των υπό στοιχεία γ', δ' και ε' τακτικών μελών του Συμβουλίου.

3) Του ως άνω Συμβουλίου μετέχει ως Εισηγητής άνευ ψήφου ο Ιερώδιος Τμηματάρχης και ως Γραμματεύς αξιωματικός Λ.Σ. εκ των παρά τη Διευθύνσει Ν. Εκπαιδεύσεως υπηρετούντων.

"Αρθρον 5

1) Διά την αρτιστέραν λειτουργίαν Σχολών Προπαιδεύσεως Εμπορικού Ναυτικού θεσπίζεται μηνιαία εισφορά των υπό ελληνικήν σημαίαν εμπορικών πλοίων, ως και των υπό ξένην σημαίαν ταυτών, άλλα συμπεριλαμβανομένων μετά του Ναυτικού Αποσπαχικού Ταμείου διά την παρ' αυτού κοινωνικήν ασφάλισιν των πληρωμάτων των, καθοριζομένη ως ακολούθως:

Διά πλοία	1001—3000 κ.ο.χ.	Δ.Δ.	01-00-00
»	3001—5000	»	01-10-00
»	5001 και άνω	»	02-00-00

2) Η εισφορά αύτη βεβαιούται και εισπράττεται διά των ναυτολογίων και των εις το Ν.Α.Τ. υποβαλλομένων συναφών καταστάσεων διά τα υπό ξένην σημαίαν συμβεβλημένα μετ' αυτού πλοία και αποτελεί ίδιον παρά τω Ν.Α.Τ. λογαριασμόν υπό τον τίτλον «Κεφάλαιον Σχολών Προπαιδεύσεως Ε.Ν.».

3) Η περί ης η παράγραφος 1 του παρόντος άρθρου εισφορά αναστέλλεται ή διακόπτεται ή επιβάλλεται εκ νέου δι' αποφάσεως του Υπουργού Εμπορικής Ναυτιλίας μετ' αίτησιν της Ενώσεως Ελλήνων Εφοπλιστών. Κατά την αυτήν διαδικασίαν καθορίζεται και η διάθεσις των τυχόν υπαρχόντων αποθεματικών του ανωτέρω κεφαλαίου.

"Αρθρον 6

1) Οι προϋπολογισμοί και απολογισμοί των κεφαλαίων:

α) Ναυτ. Εκπαιδεύσεως, προβλεπομένου υπό του άρθρου 4 ν.δ. 603/1948, ως ταύτο εκάστοτε ισχύει.

β) Εκπαιδεύσεως θαλαμηπόλων, προβλεπομένου υπό του ν. 4465/1965.

γ) Σχολών Προπαιδεύσεως Ε.Ν., προβλεπομένου υπό του άρθρου 5 του παρόντος νόμου και εις βάρος τρίτων δαπάναι εγκρίνονται δι' αποφάσεων του Υπουργού Εμπορικής Ναυτιλίας, μετά σύμφωνον γνώμην του Διοικητικού Συμβουλίου των Δημοσίων Σχολών Ε.Ν.

2) Δι' όμοιων αποφάσεων του Υπουργού Εμπορικής Ναυτιλίας καθορίζονται δαπάναι συνήθους ή παγίας φύσεως ή περιορισμένης οικονομικής σημασίας, δι' ας αντί σχετικής συμφώνου γνώμης του ως άνω Συμβουλίου αρκεί ταυτή γνώμη Επιτροπής, αποτελουμένης εκ του Διευθυντού Ν. Εκπαιδεύσεως Τ.Ε.Ν. και δύο εκ των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου των Σχολών, εξ ων ο εις εκ των μελών των εφοπλιστών.

3) Η πληρότης των δικαιολογητικών των εις βάρος των ως άνω κεφαλαίων πραγματοποιουμένων κατά μήνα δαπανών, ως και η νομιμότης αυτών ελέγχεται υφ' ενός εκπροσώπου της Ενώσεως Ελλήνων Εφοπλιστών (ή της Πανελληνίου Ακτοπλοϊκής Ενώσεως, προκειμένου περί δαπανών του Κεφαλαίου θαλαμηπόλων), υποδεικνυομένου παρ' αυτής, και ενός εκ των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου των Σχολών, οριζομένου υπό του Υπουργού Εμπορικής Ναυτιλίας.

"Αρθρον 7

1) Δι' αποφάσεων του Υπουργού Εμπορικής Ναυτιλίας, εκδιδομένων μετά πρότασιν της Ενώσεως Ελλήνων Εφοπλιστών, δύναται να αυξομειούνται αι δι' εμπορικά πλοία υλικής χωρητικότητος άνω των 3.000 κόρων εισφοραί του άρθρου 4 του ν.δ. 603/1948 και του άρθρου 5 του παρόντος νόμου ή και να καθορίζεται άλλως η βάσις υπολογισμού τούτων.

2) Κατά την αυτήν ως άνω διαδικασίαν δύναται μετά πρότασιν της Πανελληνίου Ακτοπλοϊκής Ενώσεως να αυξομειούνται αι δι' επιβα-

τηγά πλοία εἰσφοραὶ τοῦ ν. 4465/1965 ἢ καὶ νά καθορίζεται ἄλλως ἡ βάσις ὑπολογισμοῦ τούτων.

Ἄρθρον 8

Διά δ. διαταγμάτων, ἐκδιδομένων προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας, μετά γνώμην τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῶν Δημοσίων Σχολῶν Ε.Ν., ὁρίζονται αἱ προϋποθέσεις διά τήν ἀπόκτησιν ἀποδεικτικῶν ναυτικῆς ἱκανότητος τῶν ἀποφοίτων ἢ πτυχιούχων Ναυτικῶν Σχολῶν τῆς ἀλλοδαπῆς, ὡς καί τά πλεονεκτήματα αὐτῶν, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν πραγματικῶν προσόντων τῶν μαθητῶν των, τοῦ εἴδους, τοῦ ἐπιπέδου καί τῆς διαρκείας τῆς ἐν αὐταῖς ἐκπαιδεύσεως, ἐν συνδυασμῷ πρός τά πλεονεκτήματα, ἅτινα παρέχει ἡ χώρα, εἰς ἣν ἀνήκει ἑκάστη τῶν Σχολῶν αὐτῶν.

Ἄρθρον 9

Τό ἐδάφιον β' τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ κ.ν.δ. 2689/1953 ἀντικαθίσταται ὡς ἀκολούθως:

«β) Πλοίων ὑπό ξένην σημαίαν, ὑπό ὅρους καί προϋποθέσεις ἀσφαλίσεως καί προστασίας ἐν γένει τῶν ἐπ' αὐτῶν ὑπηρετούντων πληρωμάτων, καθοριζομένας διά δ. διατάγματος, ἐκδιδομένου μετά σύμφωνον γνώμην τοῦ Συμβουλίου 'Εμπορικοῦ Ναυτικοῦ».

Ἄρθρον 10

Θεωροῦνται οὐδέποτε καταργηθεῖσαι αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 9 § 1 καί τοῦ ἄρθρου 45 § 4 τοῦ ἀπό 19.2.1954 δ.δ/τος «περί τρόπου ἐλέγχου καί βεβαιώσεως προσόντων κλπ. καί περί ἐκδόσεως καί τύπου ἀποδεικτικῶν εἰς ἐκτέλεσιν τοῦ ν.δ. 2689/1953» (Φ.Ε.Κ. Α').

Ἄρθρον 11

1) Κυροῦται, ἅς' ἧς ἰσχυσεν, ἡ ὑπ' ἀριθ. 16/1961 Πράξις Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου «περί τροποποιήσεως τοῦ κ.ν.δ. 2680/1953 περί διπλωμάτων, πτυχίων καί ἀδειῶν ναυτικῆς ἱκανότητος ἐν τῷ Ε.Ν. καί ἄλλων διατάξεων» (Φ.Ε.Κ. 24 Α'), ἔχουσα ὡς ἀκολούθως:

Τό Ὑπουργικόν Συμβούλιον

Λαβόν ὑπ' ὄψιν τήν σχετικήν εἰσήγησιν τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας, ἀποφασίζει:

1) Εἰς τάς ὑπό τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2689/1953 κ.ν.δ. «περί διπλωμάτων, πτυχίων καί ἀδειῶν ναυτικῆς ἱκανότητος ἐν τῷ Ε.Ν.» προβλεπόμενα ἀποδεικτικά προστίθενται: α) δίπλωμα πρακτικοῦ Πλοιάρχου, β) πτυχίον Κυβερνήτου Γ' τάξεως καί γ) ἄδεια Χειριστοῦ.

2) Ἡ παράγραφος 1 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω κ.ν.δ. ἀντικαθίσταται ὡς ἑξῆς:

«Ἕκαστον δίπλωμα, πτυχίον ἢ ἄδεια ἱκανότητος παρέχει εἰς τόν δι' αὐτῆς ἐφωδιασμένον τό δικαίωμα ὑπηρεσίας ἐπί τῶν πλοίων κατά τά ὁριζόμενα δι' ἀποφάσεων τοῦ ἐπί τῆς Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας Ὑπουργοῦ, ἐκδιδομένων μετά σύμφωνον γνώμην τοῦ Συμβουλίου 'Εμπορικοῦ Ναυτικοῦ».

3) Τό ἐδάφιον ζ' τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω κ.ν.δ. ἀντικαθίσταται ὡς ἑξῆς:

«ζ) Νά κέκτηται τά δι' ἀποφάσεων τοῦ ἐπί τῆς Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας Ὑπουργοῦ, ἐκδιδομένων μετά σύμφωνον γνώμην τοῦ Συμβουλίου 'Εμπορικοῦ Ναυτικοῦ, ὁριζόμενα εἰδικά προσόντα δι' ἕκαστον δίπλωμα, πτυχίον ἢ ἄδειαν, τῶν ἄρθρων 4 ἕως 7 τοῦ κ.ν.δ. 2689/1953 καταργουμένων».

4) Εἰς τό δεύτερον ἐδάφιον τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω κ.ν.δ. προστίθενται τά ἑξῆς:

«Κατ' ἐξαίρεσιν, θαλασσία ὑπηρεσία, κτηθεῖσα ὑπό εἰδικότητα ἀξιωματικοῦ καταστρώματος ἢ μηχανῆς πρό τῆς ἀποκτήσεως τοῦ κατωτάτης τάξεως διπλώματος λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν πρός συμπλήρωσιν τῆς πρός ἀπόκτησιν τῶν διπλωμάτων Πλοιάρχου καί Μηχανικοῦ Β' τάξεως ἀπαιτουμένης, ἐφ' ὅσον ὁ κάτοχος τοιαύτης ὑπηρεσίας συμπληρώσῃ ἐτησίαν τοὐλάχιστον θαλασσίαν ὑπηρεσίαν ὡς διπλωματοῦχος Πλοίαρχος Γ' τάξεως ἢ διετῆ τοιαύτην ὡς διπλωματοῦχος Μηχανικός Γ' τάξεως».

5) Εἰς τήν παράγραφον 1 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ κ.ν. 721/1948 «περί ἀπογραφῆς τῶν μαθητευομένων ναυτικῶν, τῶν ναυτικῶν καί ἐργατῶν θαλάσσης κλπ.» προστίθεται ἐδάφιον ζ', ἔχον ὡς ἑξῆς:

«ζ) Τῶν κεκτημένων ἢ κτωμένων ὑπερτριετῆ θαλασσίαν ὑπηρεσίαν ἐπί 'Ελληνικῶν ἢ ὑπό ξένην σημαίαν ἐμπορικῶν πλοίων καί μή ὑπερβάντων τό 50ὸν ἔτος τῆς ἡλικίας των».

6) Εἰς τό ἄρθρον 6 τοῦ ἀ.ν. 1864/1951 «περί ἀνεγέρσεως Δημοσίων Σχολῶν Ναυτικῆς Ἐκπαιδεύσεως» προστίθεται δευτέρα παράγραφος, ἔχουσα ὡς ἑξῆς:

«2) Ἡ ἵδρυσις τῶν Δημοσίων Σχολῶν Ε.Ν. καί ἡ δι' αὐτῶν παροχή γενικῆς ἢ εἰδικῆς ἐκπαιδεύσεως πρός κάλυψιν τῶν εἰς εἰδικευμένη στελέχη ἀναγκῶν τῆς Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας ἐνεργεῖται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας, ἐκδιδομένης μετά γνώμην τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῶν Δημοσίων Σχολῶν Ε.Ν.».

Ἐκδόσαν πρός τοῦτο τήν ὑπ' ἀριθ. 16 πορεῖ-

σαν πράξιν, ήτις κυρωθήσεται το ταχύτερον διά νόμου, μερίμνη του Υπουργού Εμπορικής Ναυτιλίας.

Ο Πρόεδρος Ο Αντιπρόεδρος Τα Μέλη

2) Εκ της ως άνω Πράξεως Υπουργικού Συμβουλίου 16/1961 από της δημοσιεύσεως του παρόντος νόμου ισχύουν μόνον αι διατάξεις των παραγράφων 1 και 4, πάσαι δε αι λοιπαί παύουν ισχύουσαι.

3) Επί μίαν διετίαν από της δημοσιεύσεως του παρόντος νόμου επιτρέπεται η απόκτησις αποδεικτικών ναυτικής ικανότητος υπό ενδιαφερομένων ηλικίας μέχρις εξήκοντα πέντε (65) ετών.

ΜΕΡΟΣ Γ'

Πρόνοια ναυτικών

Άρθρον 12

1) Η υπό του Οίκου Ναύτου παρεχομένη δι νόμει του 6.δ. 83 της 2/14 Φεβρουαρίου 1962 προστασία κατά της ασθενείας εις τας οικογενείας ένέργων ναυτικών επεκτείνεται και εις τους συνταξιούχους του Ναυτικού Απομαχικού Ταμείου (Ν.Α.Τ.), τους συνταξιούχους του Κεφαλαίου Προστασίας Φυματικών (Κ.Π.Φ.), ως και τας οικογενείας αυτών, οριζομένης προς τούτο γενικής κρατήσεως εκ 2% επί της καταβαλλομένης μηνιαίας συντάξεως αυτών υπέρ του Κεφαλαίου Ασθενείας Ναυτικών.

2) Εις το άρθρον 24 του ν. 4502/1966 «περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως των διατάξεων του ν. 3170/1955 περί Ν.Α.Τ. και προσθήκης ετέρων τινών διατάξεων» (Φ.Ε.Κ. 54 Α') προστίθεται παράγραφος Α.5, έχουσα ούτω:

«Α.5. Ναυτικοί, έχοντες θαλασσίαν υπηρεσίαν επί πλοίων υπό ξένην σημαίαν, αποδεικνυομένην διά πιστοποιητικών νομίμως τεθεωρημένων και αφορώσαν εις την χρονικήν περίοδον από του έτους 1941 μέχρι και του έτους 1962, δύνανται να εξαγοράσωσιν ταύτην δι' αιτήσεως των υποβαλλομένης εντός 18μήνου από της δημοσιεύσεως του παρόντος άναγκ. νόμου. Η εξαγορά δύναται να πραγματοποιηθή δι' άτοκων δόσεων, οριζομένων υπό του Διοικητικού Συμβουλίου του Ν.Α.Τ., μετά την όλικην εξόφλησιν των οποίων η εν λόγω υπηρεσία αναγνωρίζεται ως συντάξιμος».

3) Εις άπαντας τους συνταξιούχους του Ναυτικού Απομαχικού Ταμείου, ως και εις τους συνταξιούχους του Κεφαλαίου Προστασίας Φυματικών, παρέχεται κατά μήνα Ιούλιον εκάστου έτους επίδομα αδείας ίσον προς το ήμισυ της μηνιαίας συντάξεώς των.

4) Η υπό της παραγράφου Γ1 του άρθρου 24 του ν. 4502/1966 τασσομένη ετησία προθεσμία παρατείνεται από της λήξεώς της και επί έν έτος από της δημοσιεύσεως του παρόντος νόμου.

5) Η διάταξις του άρθρου 41 του ν. 4502/1966 δεν έχει εφαρμογήν διά το υγειονομικόν εν γένει προσωπικόν του Οίκου Ναύτου, όπερ προσλαμβάνεται επί συμβάσει αορίστου χρόνου. Αι υφιστάμεναι συμβάσεις ωρισμένου χρόνου μετατρέπονται εις αορίστου χρόνου.

Άρθρον 13

Δικαιούχοι μέλη της κατά την έννοιαν του άρθρου 17 του ν. 4502/1966 οικογενείας ναυτικών, απολεσθέντων κατά την διάρκειαν της πολεμικής περιόδου, ων το εις σύνταξιν δικαίωμα, μη ασκηθέν εμπροθέσμως λόγω διαμονής τούτων εις την αλλοδαπήν, παρεγράφη ήδη, δύνανται εντός προθεσμίας εξ (6) μηνών από της δημοσιεύσεως του παρόντος νόμου να ασκήσουν τα δικαιώματά των, υποβάλλοντες σχετικήν αίτησιν μετά των νομίμων δικαιολογητικών εις το Ν.Α.Τ.

Άρθρον 14

Η πρώτη περίοδος του έδαφίου (γ) της παραγράφου 1 του άρθρου 11 του ν. 4502/1966 αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«γ) Εις ανέγερσιν κτιρίων επί των οικοπέδων του Ν.Α.Τ., εις την διαρρύθμισιν ή και επέκτασιν των υπαρχόντων ιδιοκτήτων αυτού κτιρίων, διά της αγοράς παρακειμένων ακινήτων ή οικοπέδων επί τω τέλει της αξιοποιήσεως και καλλιτέρας αυτών αποδόσεως, ως και εις την αγοράν προσοδοφόρων έτοιμων ακινήτων, οικοδομηθέντων και απαπερατωθέντων πλήρως εντός της πρό της αγοράς αυτών δεκαετίας, κειμένων εν τη περιφερεία της τέως Διοικήσεως Πρωτευούσης ή οικοπέδων δυναμένων να καταστώσι προσοδοφόρα δι' ανοικοδομήσεως ή εκμεταλλεύσεως, κειμένων εν τη αυτή περιφερεία. Το Ν.Α.Τ. δύναται μετ' απόφασιν του Δ.Σ., εγκρινομένην υπό του Υπουργού Ε.Ν., να μετέχη εις δημοσίους πλειστηριασμούς ακινήτων, πληρούντων τας ανωτέρω προϋποθέσεις».

Άρθρον 15

1) Εν περιπτώσει διαλύσεως του Ασφαλιστικού Οργανισμού κατά Κινδύνων Πολέμου (Α.Ο. Κ.Π.) ή κατόπιν αποφάσεως του Υπουργού Εμπορικής Ναυτιλίας, δημοσιευομένης εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μειώσεως του προσωπικού συνεπεία του περιορισμού της δραστηριότητός του, οι υπάλληλοι του Οργανισμού, εν περιπτώσει διαλύσεως και οι τυχόν κρινόμενοι ως πλεονάζοντες εν περιπτώσει μειώσεως του προσωπικού του, μετατάσσονται δι' δμοίας αποφάσεως του Υπουργού Εμπορικής Ναυτιλίας εις έτερα να-

μικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου αρμοδιότητος Τ.Ε.Ν., λαμβανομένων υπ' όψιν των εις προσωπικόν ανάγκων των υπό την εποπτείαν και τον έλεγχον του Τ.Ε.Ν. νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, συνιστωμένων εν ανάγκη παρ' αυτοίς αντιστοίχων οργανικών θέσεων, εάν δεν υπάρχουν κεναί τοιαύται, διά δ. διατάγματος, εκδιδομένου τη προτάσει των Υπουργών Εμπορικής Ναυτιλίας και Οικονομικών. Οι μετατασσόμενοι διαβαθμίζονται επί τη βάσει της παρά τω Ασφαλιστικώ Οργανισμώ κατά Κινδύνων Πολέμου διανυθείσης υπηρεσίας των κατά τας διατάξεις του άρθρου 205 του ν. 1811/1951, ως τούτο ισχύει εις τα Ν.Π.Δ.Δ.

2) Εις τους μη μεταταχθησομένους υπαλλήλους εις έτερα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου αρμοδιότητος Τ.Ε.Ν. ή μη επιθυμούντας να μεταταχθούν εις αυτά καταβάλλεται παρά του Ασφαλιστικού Οργανισμού κατά Κινδύνων Πολέμου ή υπό του κωδικοποιημένου νόμου 2112 οριζομένη αποζημίωσις.

3) Κενούμεναι εκ της των παραγράφων 1 και 2 του παρόντος άρθρου οργανικαί θέσεις καταργούνται.

4) Οι διατηρούμενοι παρά τω Ασφαλιστικώ Οργανισμώ Κινδύνων Πολέμου υπάλληλοι, απολυόμενοι μεταγενεστέρως, αποζημιούνται κατά την παράγραφον 2 του παρόντος άρθρου.

5) Εις τους απολυομένους καθ' οιονδήποτε τρόπον υπαλλήλους δυνάμει των προηγουμένων παραγράφων και έχοντας υπέρ 25ετή παρά τω Ασφαλιστικώ Οργανισμώ κατά Κινδύνων Πολέμου υπηρεσίαν και υπερβάντας το 60ον έτος της ηλικίας των απονέμεται παρά των Ασφαλιστικών Ταμείων, εις τα οποία είναι ούτοι ησφαλισμένοι, πλήρης σύνταξις.

6) Αι κατά την ισχύν του παρόντος κεναί θέσεις του Τεχνικού Τμήματος του Ναυτικού Απομαχικού Ταμείου (Ν.Α.Τ.), περί ων αι παράγραφοι 5 και 7 του άρθρου 31 Β' του ν. 4502/1966 περί Ν.Α.Τ., πληρούνται δι' αποφάσεως του Υπουργού Εμπορικής Ναυτιλίας, μετά γνώμην του οικείου Υπηρεσιακού Συμβουλίου, διά των παρά τω Ν.Α.Τ. υπηρετούντων επί συμβάσει τεχνικών, εφ' όσον κέκτηνται τα διά τας πληρουμένας θέσεις οριζόμενα προσόντα, πλην του διά τον διορισμόν προβλεπομένου ορίου ηλικίας.

ΜΕΡΟΣ Δ'

Ειδικαί διατάξεις

Άρθρον 16

1) Απαγορεύεται η χορήγησις αδείας υπό του Γραφείου Εύρεσεως Ναυτικής Εργασίας προς ναυτολόγησιν Ελλήνων ναυτικών επί πλοίων υπό ελληνικήν ή ξένας σημαίας, των οποίων αι πλοιοκτήται δεν εξόφλησαν τας διά τελεσιδίκου δικαστικής αποφάσεως επιδικασθείσας απαιτήσεις μέλους του πληρώματος, προελθούσας εκ της συμβάσεως ναυτολογήσεως.

2) Η απαγόρευσις της παραγράφου 1 αίρεται επί τη εξοφλήσει της επιδικασθείσης απαιτήσεως και των τυχόν καταλογισθέντων δικαστικών εξόδων.

Άρθρον 17

Επιτρέπεται, όπως ο Υπουργός Εμπορικής Ναυτιλίας αναθέτη εις ημεδαπά ή αλλοδαπά φυσικά ή νομικά πρόσωπα την μελέτην σχεδίου ασφαλίσεως των ελληνικών πλοίων κατά κινδύνων πολέμου ή και την εφαρμογήν του σχεδίου διά συμφωνίας υπογραφομένης υπ' αυτού και του επιλεγομένου προσώπου.

Το επιλεγόμενον πρόσωπον διά την μελέτην ή και διά την εφαρμογήν σχεδίου ασφαλίσεως των Ελληνικών πλοίων κατά κινδύνων πολέμου, οι όροι και ο χρόνος ισχύος της συμφωνίας, ως και πάσα αναγκαία λεπτομέρεια ορίζονται δι' αποφάσεως του Εθνικού Συμβουλίου Οικονομικής Πολιτικής.

Άρθρον 18

Το άρθρον 75 του Κώδικος Ιδιωτικού Ναυτικού Δικαίου αντικαθίσταται ως κάτωθι:

«Λυθείσης της συμβάσεως εκ των εν άρθρω 68 λόγων, ως και λόγω ανικανότητος του πλοίου προς πλουν κατά το άρθρον 69, οφείλεται εις τον ναυτικόν αποζημίωσις. Αποζημίωσις οφείλεται ωσαύτως εις την περίπτωσιν του άρθρου 74.

Λυθείσης της συμβάσεως ναυτολογήσεως λόγω ναυαγίου ή απωλείας του πλοίου ο ναυτικός δικαιούται κατ' επιλογήν του τον μέχρι δύο μηνών μισθόν του άρθρου 62 ή την αποζημίωσιν του παρόντος άρθρου.

Εις την περίπτωσιν καταγγελίας της συμβάσεως κατά το άρθρον 72 ο ναυτικός δικαιούται εις αποζημίωσιν, εκτός εάν η καταγγελία δικαιολογήται εκ παραπτώματος αυτού».

Άρθρον 19

Η αληθής έννοια των διατάξεων του άρθρου 66 του νόμου 3816/1958 «περί κυρώσεως του Κώδικος Ιδιωτικού Ναυτικού Δικαίου (Κ.Ι.Ν.Δ.)» είναι ότι η λύσις της συμβάσεως ναυτολογήσεως λόγω ασθενείας ή ατυχήματος του ναυτικού δεν αποτελεί κα-

ταγγελίαν αὐτῆς παρὰ τοῦ πλοιάρχου, τοῦ ναυτικοῦ μὴ δικαιουμένου καὶ τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ ἄρθρου 75.

Ἄρθρον 20

1) Ἐν περιπτώσει ἐκτάκτου καὶ ἐπείγοντος ἀναπλοῦν, βεβαιουμένου παρὰ τῆς Λιμενικῆς Ἀρχῆς ναυλοχίας τοῦ πλοίου, τῇ αἰτήσει παντὸς ἐνδιαφερομένου, ἐπιτρέπεται κατὰ παρέκκλισιν τῶν διατάξεων περὶ συνθέσεως τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἐμπορικῶν πλοίων, περὶ Ποινικοῦ καὶ Πειθαρχικοῦ Κώδικος Ἐμπορικοῦ Ναυτικοῦ, τοῦ νόμου 3816/1958 περὶ κυρώσεως τοῦ Κώδικος Ἰδιωτικοῦ Ναυτικοῦ Δικαίου καὶ περὶ Ναυτικοῦ Ἀπομαχικοῦ Ταμείου ὁ ἐκ τοῦ ἀγκυροβολίου ἀπόπλους ἐπαγγελματικοῦ ναυαγοσωστικοῦ ἢ ρυμουλκοῦ πλοίου, ἐφοδιασμένου διὰ ναυτολογίου, διὰ τὴν εἰς ἐκτάκτους καὶ ἐπειγούσας περιστάσεις ἐκτέλεσιν τῆς ἀποστολῆς του καὶ ἐφ' ὅσον κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ κυβερνῶντος αὐτὸ δὲν διατρέχει κίνδυνον ἡ ἀσφάλεια τοῦ πλοῦ:

α) Διὰ τῆς μὴ ἀναμονῆς πρὸς ἐπιβίβασιν τῶν μὴ ἀμέσως διαθεσίμων πρὸς τοῦτο μελῶν τοῦ πληρώματός του καὶ

β) Διὰ τῆς ἐπιβιβάσεως ἐπ' αὐτοῦ συναναύτων εἰς τοῦτο ναυτικῶν ναυτολογημένων ἐπὶ ἑτέρων ναυαγοσωστικῶν ἢ ρυμουλκῶν τῆς αὐτῆς πλοιοκτησίας ἢ κοινοπραξίας, ἐφοδιασμένων διὰ ναυτολογίου ἄνευ ἀναγραφῆς των ἐπὶ τοῦ ναυτολογίου τοῦ πλοίου, ἐφ' οὗ ἐκτάκτως ἐπεβιβάσθησαν.

2) Οἱ κατὰ τὴν παράγραφον 1 (β) τοῦ παρόντος ἄρθρου ἐπιβαίνοντες ναυτικοὶ καλύπτονται πλήρως ἀσφαλιστικῶς παρὰ τοῦ Ναυτικοῦ Ἀπομαχικοῦ Ταμείου καὶ διέπονται ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ νόμου 3816/1958 περὶ κυρώσεως τοῦ Κώδικος Ἰδιωτικοῦ Ναυτικοῦ Δικαίου, ὡς νὰ ἦσαν κανονικῶς ναυτολογημένοι ἐπὶ τοῦ ἐφ' οὗ ἐπεβιβάσθησαν ἐπαγγελματικοῦ ναυαγοσωστικοῦ ἢ ρυμουλκοῦ.

Ἄρθρον 21

Παριγράφοντα πᾶσαι αἱ ἀξιώσεις τοῦ Δημοσίου κατὰ μελῶν πληρωμάτων τῶν πλοίων, δι' ὃν τὸ Δημόσιον, ὡς πλοιοκτήτης, ἐφοπλιστὴς ἢ μεταφορέας, διενήργει κατὰ τὰ ἔτη 1945 - 1949 μεταφορὰς ἐφοδίων ἢ ἐν γένει φορτίων ἀνηκόντων εἰς φυσικὰ ἢ νομικὰ πρόσωπα καὶ κατὰ τὴν μεταφορὰν τῶν ὁποίων ἐπισυνέβησαν φθοραί, ἐλλείμματα ἢ βλάβαι, ἀποδοθεῖσαι ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου Ἐλέγχου Ναυτικῶν Ἀτυχημάτων (Σ.Ε. Ν.Α.) εἰς ἀμέλειαν μέλους ἢ μελῶν τοῦ πληρώματος, ἐφ' ὅσον ταῦτα ἀπηλλάγησαν ὑπὸ τῶν ἁρμοδίων Ποινικῶν Δικαστηρίων καὶ τοῦ ἁρμοδίου Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ὑπουργείου Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας διὰ τὴν ἀποδοθεῖσαν αὐτοῖς ἀπαιτιότητα.

Ἄρθρον 22

Εἰς τὸ ἄρθρον 8 τοῦ διὰ τοῦ ἀπὸ 11 Μαρτίου 1952 6. διατάγματος κωδικοποιηθέντος νόμου 6392/1934 «περὶ Ποινικοῦ καὶ Πειθαρχικοῦ Κώδικος τοῦ Ἐμπορικοῦ Ναυτικοῦ» προστίθενται παράγραφοι 3, 4 καὶ 5 ὡς ἀκολούθως:

«3) Ἐξαιρουμένης τῆς περιπτώσεως τῆς παραγράφου 1 (α) τοῦ παρόντος ἄρθρου, ἐπὶ προσωρινῆς στερήσεως μέχρις ἓξ μηνῶν προτείνεται παρὰ τε τοῦ Πρωτοβαθμίου καὶ τοῦ Δευτεροβαθμίου Ἀνακριτικοῦ Συμβουλίου ὑποχρεωτικῶς διαζευτικὴ ποινή, εἴτε στερήσεως, εἴτε χρηματικὴ ταυτὰ ἐκ χιλίων (1.000) μεταλλικῶν δραχμῶν διὰ ναυτολογημένους ὡς ἀξιωματικοὺς καὶ ἐκ πεντακοσίων (500) μεταλλικῶν δραχμῶν προκειμένου περὶ τῶν λοιπῶν μελῶν τοῦ πληρώματος, δι' ἑκάστην μῆνα στερήσεως, τοῦ τιμωρηθέντος ναυτικοῦ ἔχοντος τὸ δικαίωμα ἐπιλογῆς ἐπὶ τοῦ τρόπου ἐκτίσεως τῆς ποινῆς».

«4) Ὁ συντελεστὴς μετατροπῆς τῆς μεταλλικῆς δραχμῆς εἰς χαρτίνην ὁρίζεται ἑκάστοτε διὰ κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν, Δικαιοσύνης καὶ Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας».

«5) Ἐξαιρετικῶς τὸ ἐν παραγράφῳ 3 τοῦ παρόντος ἄρθρου δικαίωμα ἐπιλογῆς παρέχεται καὶ εἰς τοὺς κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος πειθαρχικῶς τιμωρηθέντας ναυτικοὺς διὰ προσωρινῆς στερήσεως μέχρις ἓξ μηνῶν καὶ μὴ ἐκτίσαντας ταύτην ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει.

Ἄρθρον 23

Τὸ ἄρθρον 72 τοῦ διὰ τοῦ ἀπὸ 11.3.1952 6.δ. κωδικοποιηθέντος νόμου 6392/1934 «περὶ Ποινικοῦ καὶ Πειθαρχικοῦ Κώδικος Ἐμπορικοῦ Ναυτικοῦ» ἀντικαθίσταται ὡς ἀκολούθως:

«Ἄρθρον 72. Τὸ ἐλαφρὰ καὶ βαρέα παραπτώματα τοῦ πληρώματος, τὰ μὴ ἐκδικασθέντα παρὰ τοῦ Πλοιάρχου κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 69 τοῦ παρόντος, ὡς καὶ τὰ διαπραττόμενα παρὰ τοῦ Πλοιάρχου, ἐκδικάζονται εἰς τὴν ἡμεδαπὴν, ὑπὸ τῆς Λιμενικῆς, εἰς δὲ τὴν ἀλλοδαπὴν ὑπὸ τῆς Προξενικῆς Ἀρχῆς τοῦ λιμένος, εἰς ὃν διεπράχθη τὸ παράπτωμα ἢ εἰς ὃν τὸ πλοῖον κατέπλευσε τὸ πρῶτον μετὰ τὴν διάπραξιν.

2) Ἐν ἡ περιπτώσει εἰς τὸν ἐν τῇ προηγουμένῃ παραγράφῳ λιμένα δὲν ἐδρεύει Λιμενικὴ Ἀρχή, προκειμένου περὶ τῆς ἡμεδαπῆς τὰ παραπτώματα ταῦτα ἐκδικάζονται ὑπὸ τοῦ Πταισματοδίκου.

Ἄρθρον 24

Τὸ ἄρθρον 73 τοῦ διὰ τοῦ ἀπὸ 11.3.1952 6.δ. κωδικοποιηθέντος ν. 6392/1934 «περὶ Ποινικοῦ

καὶ Πειθαρχικοῦ Κώδικος Ἐμπορικοῦ Ναυτικοῦ» ἀντικαθίσταται ὡς ἀκολούθως:

«Ἄρθρον 73. 1) Ἡ κατὰ τὸ ἄρθρον 72 τοῦ παρόντος Κώδικος δίωξις τῶν πειθαρχικῶν παραπτωμάτων ἐνεργεῖται κατόπιν μηνύσεως ἢ αὐτεπαγγέλτως.

2) Αἱ ἀποφάσεις τῆς Λιμενικῆς ἢ Προξενικῆς Ἀρχῆς ὑπόκεινται εἰς ἀναθεώρησιν ἐνώπιον τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 11 τοῦ παρόντος Κώδικος Πρωτοβαθμίου Ἀνακριτικοῦ Συμβουλίου κατ' αἴτησιν τοῦ τιμωρηθέντος, ὑποβαλλομένην διὰ τῆς ἐπιβαλλούσης τὴν πειθαρχικὴν ποινὴν Ἀρχῆς ἐντὸς προθεσμίας πέντε ἡμερῶν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως ταύτης. Ἡ περὶ ἀναθεωρήσεως αἴτησις δὲν ἀναστέλλει τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἀποφάσεως.

3) Διὰ βασιλικοῦ διατάγματος, ἐκδιδομένου προτάσει τῶν Ὑπουργῶν Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας, Ἐξωτερικῶν καὶ Δικαιοσύνης, κανονίζονται τὰ τῆς τηρητέας διαδικασίας κατὰ τὴν ἐκδίκασιν τῶν πειθαρχικῶν παραπτωμάτων ὑπὸ τῶν ἐν ἄρθρῳ 72 τοῦ παρόντος Κώδικος Ἀρχῶν καὶ κατὰ τὴν ἐνώπιον τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 11 τοῦ αὐτοῦ Κώδικος Ἀνακριτικοῦ Συμβουλίου ἀναθεώρησιν, ὡς καὶ πᾶσα ἄλλη λεπτομέρεια ἀναγκαία διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ παρόντος ἄρθρου».

Ἄρθρον 25

Τὸ Συμβούλιον Ἐλέγχου Ναυτικῶν Ἀτυχημάτων (Σ.Ε.Ν.Α.) ὑπὸ τὴν διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 63022/4062 ἀπὸ 1.9.1965, 9187/340 ἀπὸ 23.2.1966, 64104/1892 ἀπὸ 29.8.1966 καὶ 13662/502 ἀπὸ 15.2.1967 ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας καθοριζομένην σύνθεσίν του θεωρεῖται ὡς νομίμως λειτουργήσαν κατὰ τὸ διάστημα ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως ἰσχύος τῶν ἀ.ν. 4/1967, 19/1967 καὶ 65/1967 μέχρι τῆς κατ' ἐφαρμογὴν τούτων ἀνασυνθέσεώς του.

Ἀποφάσεις τοῦ Σ.Ε.Ν.Α., ἐκδοθεῖσαι κατὰ προμνησθὲν διάστημα, τυγχάνουν καθ' ὁλοκληρίαν ἰσχυραὶ καὶ νόμιμοι.

Ἄρθρον 26

Καταργούμενα διατάξεις

1) Ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου παύουν ἰσχύουσαι αἱ διατάξεις:

α) τοῦ ἄρθρου 1 (παράγραφος 2) τοῦ π.ν.δ. 664/1948 «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν περὶ Σχολῆς Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας νόμων» (Φ.Ε.Κ. 267 Α').

β) τοῦ ἄρθρου 3 (παράγραφοι 1 - 2) τοῦ ν. 1702/1951 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ Σχολῆς Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας διατάξεων» (Φ.Ε.Κ. 84 Α').

γ) τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ν.δ. 2689/1953 «περὶ διπλωμάτων, πτυχίων καὶ ἀδειῶν ναυτικῆς ἱκανότητος ἐν τῷ Ἐμπορικῷ Ναυτικῷ (Φ.Ε.Κ. 318 Α').

δ) τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ν. 3141/1955 «περὶ συστάσεως παρὰ τῷ Τ.Ε.Ν. Συμβουλίου Ἐμπορικοῦ Ναυτικοῦ» (Φ.Ε.Κ. 43 Α'), ἀπαλειφομένης καὶ τῆς ἐν ἄρθρῳ 3 τοῦ αὐτοῦ νόμου φράσεως «ἢ ὁ ἁρμόδιος Ὑπουργός».

ε) τοῦ ἄρθρου 16 (παράγραφος 5) τοῦ ν. 3170/1955 «περὶ Ναυτικοῦ Ἀπομαχικοῦ Ταμείου» (Φ.Ε.Κ. 76 Α').

στ) τοῦ ἄρθρου 1 (παράγραφος 1) τοῦ ν.δ. 3538/1956 «περὶ ρυθμίσεως θεμάτων τινῶν ἀφορώντων τὴν ἐκπαίδευσιν στελεχῶν τοῦ Ἐμπορικοῦ Ναυτικοῦ» (Φ.Ε.Κ. 194 Α').

ζ) τοῦ ἄρθρου 11 (παράγραφος 2—3) τοῦ ν. 50/1946 «περὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ Α.Ο.Κ.Π. ἰσχυουσῶν διατάξεων» (Φ.Ε.Κ. 243 Α').

η) τοῦ ἄρθρου 42 (παράγραφος 3) τοῦ ν. 4502/1966 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν διατάξεων τοῦ ν. 3170/1955 περὶ Ν.Α.Τ. καὶ προσθήκης ἑτέρων τινῶν διατάξεων» (Φ.Ε.Κ. 54 Α'), ὡς καὶ πᾶσα ἑτέρα διάταξις, ἀντικειμένη εἰς τὸν παρόντα νόμον.

2) Μέχρις ἐκδόσεως τῶν ὑπὸ τοῦ παρόντος νόμου προβλεπομένων δ. διαταγμάτων καὶ κανονισμῶν διατηροῦνται ἐν ἰσχύϊ αἱ κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ κείμενοι συναφεῖς διατάξεις.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 8 Μαρτίου 1968

ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

8/1968 Ἀπόφ. Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν

Περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ἐργατοτεχνιτῶν μηχανοποιήτων ἁρβυλῶν καὶ σκαρπινίων Κρατικῶν Προμηθειῶν καὶ Ἐμπορίου ἁπάσης τῆς χώρας (*).

. . . . . .

Διὰ ταῦτα

Μεταρρυθμίζει ἐν μέρει τὴν ὑπ' ἀριθ. 85/1966 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Α.Δ. Ἀθηνῶν, ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τῆς Ὁμοσπονδίας Ἐργατῶν Λέρματος Ἑλλάδος ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τῶν: 1) Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων, 2) Βιοτεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου Ἀθηνῶν, 3) Γενικῆς Συνομοσπονδίας Ἐπαγγελματιῶν καὶ Βιοτεχνῶν Ἑλλάδος, 4) Ἀνωτάτης Συνομοσπονδίας Βιοτεχνῶν Ἑλλάδος καὶ 5) Ἐμπορικοῦ καὶ

(*) Κατετέθη παρὰ τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν, κατ' ἄρθρον 20 νόμου 3239/1955, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 20 τῆς 2.4.1968 πράξεως καταθέσεως καὶ ἐκοινοποιήθη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας.

Βιομηχανικού Επιμελητηρίου Αθηνών, ως ακολούθως:

1) Τα κατώτατα όρια της κατ' αποκοπήν αμοιβής των εργατοτεχνιτών μηχανοποιητών αρβυλών και σκαρπινιών Κρατικών Προμηθειών και Εμπορίου, των απασχολουμένων εις κατασκευαστρίας ιδιωτικάς επιχειρήσεις άπασης της χώρας, καθορίζονται ως ακολούθως:

Μηχανοποίητα Κρατικών Προμηθειών και Εμπορίου:

	Α' Αρβύλα δίσολα	Β' Σκαρπίνα άδιάβροχα
Μοντάρισμα φόρτι, δέσιμο και κάρφωμα πάτου	1,52	3,04
Κάρφωμα μπουγιέτας	0,81	0,81
Σόλωμα	1,29	1,52
Πάτωμα, άνοιγμα και σίδωμα πάτου	1,52	1,52
Καθάρισμα και σφυράκι	0,94	0,94
Στρώσιμο μπουγιέτας	0,41	—
Φορτετσάρισμα και σολοθέτησις	1,40	1,40
Ραφράον	0,70	0,70
Γάζωμα σόλας	0,94	1,22
Στεκάρισμα και κλείσιμο χαραμάδων	0,70	0,70
Τακουνοθέτησις	0,64	0,64
Ξυλόπροκα, γυαλόχαρτο	0,76	—
Κάρφωμα μπουγιέτας - ξεκαλαπόδιασμα	0,81	0,81
Ξυλούργιασμα πάντας	0,76	0,76
Πέταλλο, φτερνίτης και κάσα φύλλο	1,29	1,29
Ξυλούργιασμα τακουνίου	0,46	0,46
Γυαλοχαρτάρισμα πάντας και τακουνίου	0,70	0,70
Τοποθέτησις πεταλάκι εις πόντους και τέξ εις καμάραν	0,64	—
Ξεφουμάρισμα	0,70	0,70
Πατάκι ταλών	0,64	0,64
Κατασκευή τακουνίου	0,46	0,46

Γ' Βακετταποίη:

Διά την κοπήν ενός ζεύγους αρβυλών πλήρους εκ βακέττας άνευ περισφυρίου 2,33.

Κοπή ενός ζεύγους περισφυρίων πλήρους 1,05 (Κόψιμο λινού, κόλλημα, πέρασμα τσαλικίου με ημερομίσθιον εργάτου).

Α' Γάζωμα φαντίων:

Γάζωμα άνευ περισφυρίων δραχμαί 2,68.

Γάζωμα μετά περισφυρίων δραχμαί 4,54.

2) Από της δημοσιεύσεως της παρούσης διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως ή της νομίμου καταθέσεως αυτής εις το Ειρηνοδικείον Αθηνών, αι υπό της προηγουμένης παραγράφου καθοριζόμεναι κατά μονάδα εργασίας αμοιβαί προσαυξάνονται περαιτέρω κατά ποσοστόν 10%.

3) Τα κατώτατα όρια ημερομισθίων των επί ημερομισθίω αμειβομένων καθορίζονται ως ακολούθως:

α) Διά τους απασχολουμένους εις εργασίας των κατηγοριών Α' και Β' δραχμαί 98.

β) Διά τους απασχολουμένους εις εργασίας των κατηγοριών Γ' και Δ' δραχμαί 102,30.

γ) Διά τους απασχολουμένους εις εργασίας μη προβλεπομένας υπό της παρούσης τα υπό τοῦ ἄρθρου IV τοῦ Κεφ. Β' της υπ' αριθ. 8779/1962 αποφάσεως τοῦ Υπουργοῦ Εργασίας (Φ.Ε.Κ. 33 τ. Β' της 31.1.1962 προβλεπόμενα ημερομίσθια προσαυξάνονται κατά ποσοστόν 16%.

4) Από της δημοσιεύσεως της παρούσης διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως ή της νομίμου καταθέσεως αυτής εις το Ειρηνοδικείον Αθηνών τα κατώτατα όρια ημερομισθίων των ειδικευμένων εργατών, περί ων η προηγουμένη παράγραφος 3, καθορίζεται εις δραχμάς 120.

5) Τα υπό των παραγράφων 3 και 4 της παρούσης καθοριζόμενα όρια ημερομισθίων ισχύουσιν ως ημερομίσθια ασφαλείας και διά τους κατ' αποκοπήν αμειβομένους μισθωτούς. Οι οίκοθεν εργοδόται υποχρεούνται, όπως κατά την δεκαν ημερησίαν εργασίαν των κατ' αποκοπήν αμειβομένων εξασφαλίζωσιν εις τούτους τα ως άνω ημερομίσθια, καταβάλλοντες άλλως την επί έλαττον διαφοράν.

6) Τυχόν καταβαλλόμεναι αποδοχαί ανώτεραι των υπό της παρούσης καθοριζομένων δέν δύνανται να μειωθώσιν.

7) Η ισχύς της παρούσης επί τας ανωτέρω διακρίσεις άρχεται από της 28ης Οκτωβρίου 1966. Αι εκ της αναδρομικότητος της ισχύος ταύτης προκύπτουσαι μισθολογικαί διαφοραί δύνανται να εξοφληθούν εις τέσσαρας (4) ισοπόσους μηνιαίας δόσεις, της πρώτης εκ τούτων καταβληθησομένης άμα τη δημοσιεύσει της παρούσης διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως ή της νομίμου καταθέσεως αυτής εις το Ειρηνοδικείον Αθηνών.

Εκρίθη, αποφασίσθη και εγένετο.

Εν Αθήναις τη 25η Φεβρουαρίου 1968

10/1968 Απόφ. Πρωτοβαθμίου Διοικητικού Διαιτητικού Δικαστηρίου Αθηνών

Περί των όρων αμοιβής των πρακτικών μηχανικών, θερμαστών κλπ. άπασης της χώρας (*).

. . . . . .

Διά ταύτα

Επιλύον την μεταξύ της Ομοσπονδίας Μη-

(*) Κατετέθη παρά τῷ Γραμματεῖ τοῦ Ειρη-

1) Τὰ κατώτατα ὅρια βασικῶν μηνιαίων μισθῶν τῶν φυλάκων, νυκτοφυλάκων καὶ θυρωρῶν βιομηχανικῶν, βιοτεχνικῶν καὶ μεταλλευτικῶν ἐργοστασίων καὶ ἐπιχειρήσεων τῆς ἀσφαλιστικῆς δικαιοδοσίας Ὑποκαταστήματος Ι.Κ.Α. Ἐλευσῖνος καὶ Ἀσπροπύργου καθορίζονται ὡς κατωτέρω:

		Ἕως 1.7.1967	Μετὰ τὴν 1.7.1967
α) Κατὰ τὴν πρώτην		Δραχμαί 2.125	2.250
β) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν	5ετοῦς ὑπηρεσίας	» 2.450	2.550
γ) » » »	10ετοῦς »	» 2.700	2.800
δ) » » »	15ετοῦς »	» 2.800	2.900
ε) » » »	20ετοῦς »	» 2.900	3.000

Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τῆς 20ετοῦς ὑπηρεσίας θὰ παρέχηται τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 60 κατὰ μῆνα δι' ἕκαστον ἐφεξῆς συμπληρούμενον ἔτος ὑπηρεσίας καὶ μέχρι συμπληρώσεως τοῦ ποσοῦ τῶν δραχμῶν 3.600 κατὰ μῆνα. Ὡς ὑπηρεσία θεωρεῖται ἡ παρὰ τῷ αὐτῷ ἢ ἑτέρῳ ἐργοδότῃ ὁμοειδὴς ταυτήτ.

2) Τὰ ὡς ἄνω καθοριζόμενα κατώτατα ὅρια βασικῶν μηνιαίων μισθῶν προσαυξάνονται δι' ἐπιδόματος γάμου ἐκ ποσοστοῦ 10%. Τὸ ἐπίδομα τοῦτο, παρεχόμενον διὰ τὴν σύζυγον, ἐφ' ὅσον αὕτη δὲν ἐργάζεται καὶ δὲν συνταξιοδοτεῖται παρὰ τοῦ Δημοσίου ἢ παρ' οἱασδήποτε μορφῆς Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ, παύει χορηγούμενον ἐν περιπτώσει χηρείας ἢ διαζεύξεως.

3) Χορηγεῖται ἓν ζεῦγος ἀρβυλῶν ἀνὰ διετίαν καὶ ἓν ἀδιάβροχον ἀνὰ τριετίαν, ἐνέχοντα εἰς τὴν κυριότητα τοῦ ἐργοδότου.

4) Ἀπαγορεύεται ἡ χρησιμοποίησις τῶν περὶ ὧν ἡ παροῦσα μισθωτῶν εἰς ἐργασίαν διαφόρου ἐκείνης, δι' ἣν προσελήφθησαν.

5) Οἱ ἐκ τῶν ἀνωτέρω μισθωτῶν ἀπασχολούμενοι κατὰ τὰς Κυριακάς, ἐφ' ὅσον δὲν τυγχάνουν ἀναπαύσεως (ρεπό) κατ' ἄλλην ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος, δικαιοῦνται ἐκτὸς τῆς ἐξ 75% προσαυξήσεως καὶ τοῦ ἑνὸς εἰκοστοῦ πέμπτου (1/25) τοῦ μηνιαίου μισθοῦ των.

6) Τυχὸν καταβαλλόμενα ἀποδοχαὶ ἀνώτερα τῶν ἐπὸ τῆς παρούσης καθοριζομένων δὲν δύνανται νὰ μειωθῶσιν. Ὡσαύτως τὰ τυχὸν χορηγούμενα ἐπιδόματα καὶ πάσης φύσεως οἰκονομικαὶ ἐνισχύσεις, οἰκήματα, φωτισμὸς κλπ. δὲν περικόπτονται, οὔτε συμψηφίζονται.

7) Κατὰ τὰ λοιπὰ ἰσχύουσαι αἱ κείμεναι διατάξεις, ἐφ' ὅσον δὲν ἀντίκεινται εἰς τὴν παροῦσαν.

8) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἐπὶ τὰς ἀνωτέρω διακρίσεις ἄρχεται ἀπὸ τῆς 24ης Ἰανουαρίου 1967. Αἱ ἐκ τῆς ἀναδρομικότητος τῆς ἰσχύος ταύτης προκύπτουσαι μισθολογικαὶ διαφοραὶ δύνανται νὰ ἐξοφληθῶσιν εἰς τέσσαρας (4) ἰσοπόσους μηνιαίας δόσεις, τῆς πρώτης ἐκ τούτων καταβλητέας ἅμα τῇ δημοσιεύσει τῆς παρούσης διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως ἢ τῆς νομίμου καταθέσεως αὐτῆς εἰς τὸ Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν.

Ἐγκρίθη, ἀπεφασίσθη καὶ ἐγένετο.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 20ῇ Ἰανουαρίου 1968

—

5/1968 Ἀπόφ. Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν

Περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ὁδηγῶν τουριστικῶν λεωφορείων αὐτοκινήτων «πούλμαν» περιοχῆς Ἀθηνῶν - Πειραιῶς (*).

.. ..

Διὰ ταῦτα

Μεταρρυθμίζει ἐν μέρει τὴν ὑπ' ἀριθ. 8/1967 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τοῦ Σωματείου Ἐπαγγελματιῶν Ὁδηγῶν Τουριστικῶν Λεωφορείων Αὐτοκινήτων Ἀθηνῶν - Πειραιῶς ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τῶν: 1) τῆς Ὁμοσπονδίας Ἰδιοκτητῶν Ἐπαγγελματιῶν Τουριστικῶν Λεωφορείων Ἑλλάδος, 2) τοῦ Συνδέσμου τῶν ἐν Ἑλλάδι Τουριστικῶν καὶ Ταξειδιωτικῶν Γραφείων καὶ 3) τῆς Ὁμοσπονδίας Αὐτοκινητιστῶν Τουριστικῶν Λεωφορείων Ἑλλάδος, ὡς ἀκολούθως:

1) Τὸ κατώτατον ὅριον βασικοῦ μηνιαίου μισθοῦ τῶν ὁδηγῶν τῶν τουριστικῶν λεωφορείων αὐτοκινήτων τῆς Περιοχῆς Ἀθηνῶν - Πειραιῶς καθορίζεται: α) ἀπὸ 1.1.1967 μέχρι 31.1.1968 εἰς δραχμὰς 2.300 καὶ β) ἀπὸ 1.2.1968 καὶ ἐφεξῆς εἰς δραχμὰς 2.500.

2) Οἱ ὡς ἄνω βασικοὶ μηνιαῖοι μισθοὶ προσαυξάνονται διὰ τῶν ἀκολούθων ἐπιδομάτων: α) πολυετοῦς ὑπηρεσίας ἐκ ποσοστοῦ 5% ἐπὶ τῇ

(*) Κατετέθη παρὰ τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν, κατ' ἄρθρον 20 ν. 3239/1955, συντυχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 12 τῆς 14.3.1968 πράξεως καταθέσεως.

χανικῶν καὶ Θερμαστῶν Βιομηχανίας καὶ Γεωργίας Ἑλλάδος ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων ὑφισταμένην διένεξιν, ἀπορρίπτον τὰ ἐν τῷ σκεπτικῷ τῆς παρούσης κριθέντα ὡς ἀπορριπτέα.

Ἀποφαίνεται ὡς ἀκολούθως:

1) Τὰ κατώτατα ὅρια μηνιαίων μισθῶν τῶν πρακτικῶν μηχανικῶν, μηχανοδηγῶν ἐσωτερικῆς καὶ ἐξωτερικῆς καύσεως καὶ συντηρητῶν μηχανολογικῶν ἐγκαταστάσεων, θερμαστῶν καὶ ἀρχιθερμαστῶν, τῶν κεκτημένων τὰ ὑπὸ τοῦ νόμου 6422/1934 καὶ τῶν εἰς ἐκτέλεσιν αὐτοῦ ἐκδοθέντων Δ.Δ. προβλεπόμενα διπλώματα ἢ πτυχία ἢ ἀδείας καὶ ἀπασχολουμένων εἰς τὰ πάσης φύσεως βιομηχανικὰ ἐργοστάσια καὶ μηχανολογικὰς ἐγκαταστάσεις τῆς χώρας κινητὰ ἢ μὴ καθορίζονται ὡς ἀκολούθως:

	Δραχμαί
Πρακτικὸς μηχανικὸς Α' τάξεως	4.100
Πρακτικὸς μηχανικὸς Β' τάξεως	3.650
Πρακτικὸς μηχανικὸς Γ' τάξεως	3.400
Μηχανοδηγός	3.200
Ἀρχιθερμασταί	2.850
Θερμασταί	2.650

2) Οἱ ὡς ἄνω καθορισθέντες βασικοὶ μισθοὶ προσαυξάνονται δι' ἐπιδόματος πολυετοῦς ὑπηρεσίας παρὰ τῷ αὐτῷ ἢ παρὰ διαφόροις ἐργοδόταις, ὁριζομένου εἰς ποσοστὸν 5%, ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως ἑκάστης πενταετίας καὶ μέχρι 5 πενταετιῶν, τοῦ χρόνου ὑπολογιζομένου ἀπὸ τῆς τὸ πρῶτον ἀσκήσεως ὁμοτίμων ἢ συναφῶν καθηκόντων. Ἡ προϋπηρεσία ἀποδεικνύεται διὰ πιστοποιητικῶν, χορηγουμένων ὑπὸ τῶν παρ' οἷς εἰργάσθησαν ἐργοδοτῶν, ὑποχρεουμένων εἰς τὴν χορήγησιν τούτων ἐντὸς τριμήνου ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς παρὰ τοῦ ἐνδιαφερομένου σχετικῆς αἰτήσεως.

Εἰς ἣν περίπτωσιν δὲν ἤθελον προσκομισθῆ τὰ ἐν λόγῳ πιστοποιητικὰ ἐντὸς τριμήνου ἀπὸ τῆς προσλήψεως τῶν ἐνδιαφερομένων, ἡ προσαρμογὴ τῶν μισθῶν πρὸς τὰ διὰ τῆς παρούσης ὁριζόμενα θὰ γίνεται μόνον ἀπὸ τῆς ἡμέρας ὑποβολῆς αὐτῶν εἰς τὸν ἐργοδότην.

3) Οἱ ὑπὸ τῆς ἐπιχειρήσεως χαρακτηριζόμενοι ὡς ἐπάθυνοι προϊστάμενοι πρακτικοὶ μηχανικοὶ δικαιοῦνται προσθέτου ἐπιδόματος ἐκ 10% ἐπὶ τοῦ ὡς ἄνω βασικοῦ μισθοῦ. Ὑπὸ τὰς αὐτὰς προϋποθέσεις δικαιοῦνται τοῦ ἐν λόγῳ ἐπιδόματος καὶ οἱ μηχανοδηγοὶ μόνον τῶν ἀτμομηχανῶν καὶ μηχανῶν ἐσωτερικῆς καύσεως.

4) Οἱ ἀνωτέρω βασικοὶ μισθοί, μετὰ τῶν τυχὸν ἐπιδομάτων πολυετοῦς ὑπηρεσίας, προσαυξάνονται δι' ἐπιδόματος οἰκογενειακῶν βαρῶν 10% διὰ τὴν μὴ ἐργαζομένην σύζυγον καὶ 5% δι' ἕκαστον τέκνον καὶ μέχρι τριῶν, ἐφ' ὅσον τὰ ἐκ τούτων ἄρρενα εἶναι ἡλικίας κάτω τῶν 18 ἐτῶν καὶ δὲν ἐργάζονται, τὰ δὲ θήλεα εἶναι κάτω τῶν 20 ἐτῶν ἄγαμα καὶ δὲν ἐργάζονται.

5) Χορηγεῖται ἐπίδομα εἰδικῶν συνθηκῶν ἐργασίας εἰς τοὺς ἐργαζομένους ὑπὸ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς γῆς 10%.

6) Ἡ ὑπ' ἀριθ. 57620/1951 (*) ἀπόφασις τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας «περὶ χορηγήσεως ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας εἰς τοὺς θερμαστὰς καὶ ἀρχιθερμαστὰς» ἐξακολουθεῖ ἰσχύουσα.

7) Αἱ ἐπιχειρήσεις ὑποχρεοῦνται, ὅπως διατηροῦν εἰς τὰ καταστήματά των ἀνὰ μίαν φόρμαν καὶ ἓν ζεῦγος ὑποδημάτων δι' ἕκαστον τῶν ὑπ' αὐτῶν χρησιμοποιουμένων θερμαστῶν. Τὰ εἴδη ταῦτα ἀποτελοῦν ἰδιοκτησίαν τῶν ἐπιχειρήσεων.

8) Τυχὸν καταβαλλόμεναι ἀποδοχαὶ ἀνώτεραι τῶν διὰ τῆς παρούσης καθοριζομένων δὲν δύνανται νὰ μειωθῶσιν.

9) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται τὴν 7.10.1967.

Ἐκρίθη, ἀπεφασίσθη καὶ ἐγένετο.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 27 Φεβρουαρίου 1968

—

4/1968 Ἀπόφ. Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν

Περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν φυλάκων, νυκτοφυλάκων καὶ θυρωρῶν βιομηχανικῶν κλπ. ἐπιχειρήσεων περιοχῆς Ἐλευσῖνος - Ἀσπροπύργου (**).

. . . . . .

Διὰ ταῦτα

Μεταρρυθμίζει ἐν μέρει τὴν ὑπ' ἀριθ. 9/1967 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τοῦ Σωματείου Φυλάκων, Νυκτοφυλάκων καὶ Θυρωρῶν Βιομηχανικῶν Ἐργοστασίων Γεωγραφικῆς Δικαιοδοσίας Ἀποκαταστήματος Ι.Κ.Α. Ἐλευσῖνος ἀφ' ἑνὸς καὶ τῶν: 1) Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων καὶ 2) Συνδέσμου Μεταλλευτικῶν Ἐπιχειρήσεων ἀφ' ἑτέρου, ὡς ἀκολούθως:

(*) ΕΕΔ 12, 447.

(**) Κατετέθη παρὰ τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν, κατ' ἄρθρον 20 νόμου 3239/1955, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 21 τῆς 2.4.1968 πράξεως καταθέσεως, καὶ ἐκοινοποιήθη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας τὴν 5.4.1968.

Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν, κατ' ἄρθρον 20 νόμου 3239/1955, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 11 τῆς 6.3.1968 πράξεως καταθέσεως, καὶ ἐκοινοποιήθη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας τῇ 16.3.1968.

συμπληρώσει έκάστης τριετοῦς πραγματικῆς ὑπηρεσίας ἐν τῷ κλάδῳ παρὰ τῷ αὐτῷ ἢ ἑτέρῳ ἐργοδότῃ καὶ μέχρι συμπληρώσεως ἐν συνόλῳ 5 τριετιῶν, β) οἰκογενειακῶν βαρῶν ἐκ ποσοστοῦ 10% διὰ τὴν σύζυγον καὶ 5% δι' ἕκαστον καὶ μέχρι τριῶν τέκνων, ἐφ' ὅσον τὰ ἐκ τούτων ἄρρενα εἶναι ἡλικίας κάτω τῶν 18 ἐτῶν, τὰ δὲ θήλεα κάτω τῶν 20 ἐτῶν.

Τὸ ἐκ 5% ἐπίδομα τέκνων δὲν δύναται νὰ εἶναι κατώτερον τοῦ ἐκ τοῦ Διανεμητικοῦ Λογαριασμοῦ Οἰκογενειακῶν Ἐπιδομάτων Μισθωτῶν (Δ.Λ.Ο.Ε.Μ.) παρεχομένου ἑκάστοτε ἐπιδόματος.

3) Ἐπὶ τοῦ συνόλου τῶν ὡς ἀνωτέρω καθοριζομένων ἀποδοχῶν ὑπολογίζονται αἱ πρόσθετοι ἀμοιβαὶ λόγῳ Κυριακῶν καὶ νυκτερινῆς ἐργασίας.

4) Δι' ἑκάστην ἐκτὸς ἕδρας διανυκτέρευσιν καταβάλλεται πρόσθετος ἀποζημίωσις ἴση πρὸς τὸ 1/25 τοῦ συνόλου τῶν καταβαλλομένων ἀποδοχῶν.

5) Δι' ἑκάστην ἡμέραν ἐργασίας ἐκτὸς τῶν ὁρίων τοῦ Κράτους, πέραν τῆς ὑπὸ τῆς προηγουμένης παραγράφου ὁριζομένης ἀποζημιώσεως διὰ τὴν ἐκτὸς ἕδρας διανυκτέρευσιν, καταβάλλεται πρόσθετος ἀμοιβὴ ἐκ δραχμῶν 200.

6) Τυχὸν καταβαλλόμεναι ἀποδοχαὶ ἀνώτεραι τῶν ὑπὸ τῆς παρούσης καθοριζομένων δὲν δύνανται νὰ μειωθῶσιν.

7) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ὑπὸ τὰς ἀνωτέρω διακρίσεις ἄρχεται ἀπὸ τῆς 1ης Ἰανουαρίου 1967. Αἱ ἐκ τῆς ἀναδρομικότητος τῆς ἰσχύος ταύτης προκύπτουσαι μισθολογικαὶ διαφοραὶ δύνανται νὰ ἐξοφληθοῦν εἰς τέσσαρας (4) ἰσοπόσους μηνιαίας δόσεις, τῆς πρώτης ἐκ τούτων καταβληθησομένης ἅμα τῇ δημοσιεύσει τῆς παρούσης διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως ἢ τῆς νομίμου καταθέσεως αὐτῆς εἰς τὸ Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν.

Ἐκρίθη, ἀπεφασίσθη καὶ ἐγένετο.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 31 Ἰανουαρίου 1968

—

ΣΥΛΛΟΓΙΚΑΙ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας

Ἐργατοτεχνιτῶν κατεργασίας ξύλου Θεσσαλονίκης (*).

Ἐν Θεσσαλονίκῃ σήμερον τὴν 29.1.1968, οἱ ὑπογεγραμμένοι: 1) Παν. Κολοκοτρώνης καὶ 2) Θεόδ. Ράπτης, νόμιμοι ἐκπρόσωποι τοῦ Συνδέσμου Βιομηχάνων Μακεδονίας - Θράκης καὶ: 1) Ἀρ. Κολοκυθᾶς καὶ 2) Χρ. Παπαευθυμίου, νόμιμοι ἐκπρόσωποι τοῦ Συνδικάτου Ἐργατοτεχνιτῶν Κατεργασίας Ξύλου Θεσσαλονίκης, ἅπαντες οἱ ἀνωτέρω, ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν, νομίμως ἐκλεγμένοι καὶ δεόντως ἐξουσιοδοτημένοι παρὰ τῶν γενικῶν των συνελεύσεων, συνωμολόγησαν καὶ συνεπεδέχθησαν τὰ κάτωθι:

Α'. Ὅροι ἀμοιβῆς μαθητευομένων:

	Δραχμαί
1) Διὰ τὸ 1ον ἔτος μαθητείας	45
2) » » 2ον » »	50
3) » » 3ον » »	55
4) » » 4ον » »	70

Β'. Οἱ ἀνωτέρω μαθητευόμενοι, μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 18ου ἔτους τῆς ἡλικίας των καὶ ἑνὸς ἔτους προϋπηρεσίαν ἢ μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 19ου ἔτους τῆς ἡλικίας των ἀσχέτως προϋπηρεσίας, λαμβάνουν τὸ ἡμερομίσθιον τῆς ἐθνικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας.

Γ'. Ὅροι ἀμοιβῆς τεχνιτῶν:

	Δραχμαί
1) Διὰ τὸ 5ον ἔτος ὑπηρεσίας	93
2) » » 6ον » »	97
3) » » 7ον » »	103
4) » » 8ον » »	110
5) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 8ου ἔτους ὑπηρεσίας	115

Δ'. Εἰδικοὶ ὅροι:

α) Ὡς προϋπηρεσία διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς παρούσης θεωρεῖται ἡ παρὰ τῷ αὐτῷ ἢ ἑτέρῳ ἐργοδότῃ ὁμοειδὴς τοιαύτη, ἀποδεικνυομένη διὰ πιστοποιητικοῦ προϋπηρεσίας τῶν παρ' οἷς εἰργάσθησαν ἐργοδοτῶν.

β) Ἡ χρησιμοποίησις μηχανημάτων κατεργασίας ξύλου δέον νὰ ἀνατίθεται, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 4 τοῦ Β.Δ. τῆς 10-9/14.10.1937 «περὶ ἀσφαλείας τῶν ἐν τοῖς ξυλουργικοῖς ἐργοστασίοις ἀπασχολουμένων ἐργατῶν καὶ τεχνιτῶν», εἰς πρόσωπα ἄρρενα, ἔχοντα διετῆ προϋπηρεσίαν εἰς τὴν ἐργασίαν καὶ ἡλικίαν οὐχὶ κατωτέραν τῶν 18 ἐτῶν.

γ) Τυχὸν καταβαλλόμεναι ἀποδοχαὶ ἀνώτεραι τῶν ὑπὸ τῆς παρούσης καθοριζομένων δὲν δύνανται νὰ μειωθῶσιν, ὡς καὶ τυχὸν ἐφαρμοζόμενοι εὐνοϊκώτεροι ὅροι.

δ) Ἡ παροῦσα ἰσχύει καθ' ἅπασαν τὴν Πρωτοδικειακὴν περιφέρειαν τῆς Θεσσαλονίκης.

ε) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ τῆς 1ης Φεβρουαρίου 1968.

Οἱ συμβαλλόμενοι

—

(*) Κατετέθη παρὰ τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν, κατ' ἄρθρον 20 νόμου 3239/1955, συνταχθεῖσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 17 τῆς 26.3.1968 πράξεως καταθέσεως.

Συλλογική σύμβασις έργασίας

Έργατοτεχνιτών έλαστικού (*).

Έν Άθήναις σήμερον την 21ην Φεβρουαρίου 1968, οί ύπογεγραμμένοι άφ' ένός Καλλιβρούσης Γεώργιος, έκπρόσωπος τού Συνδέσμου Έλλήνων Βιομηχάνων, καί άφ' ετέρου Παπαδημητρίου Παν., γενικός γραμματεύς της Όμοσπονδίας Έργατοϋπαλλήλων Χημικής Βιομηχανίας Έλλάδος, νομίμως έξουσιοδοτημένοι παρά τής όργανώσεως, ήν έκπροσωποϋσιν, άπεφασίσαμεν την ύπογραφήν τής παρούσης συλλογικής συμβάσεως έργασίας, δι' ής καθορίζονται ή άμοιβή καί οί όροι έργασίας τών έργατοτεχνιτών έλαστικού άπάσης τής χώρας (πλήν Θεσσαλονίκης) ώς κάτωθι: Τά κατώτατα όρια ήμερομισθίων τών έργατοτεχνιτών έλαστικού άπάσης τής χώρας (πλήν Θεσσαλονίκης) καθορίζονται ώς άκολούθως:

Α'. Είδικευμένοι έργάται

Ήτοι: Χειρισταί ζυμωτηρίων, χειρισταί καλαντρών, χειρισταί κλιβάνων, χειρισταί πρεσσών κατής καί ψησίματος, χειρισταί μπουτιναζών, χειρισταί πρεσσών βουλκανιζαρίσματος, χειρισταί μηχανοκινήτων κοπτικών μηχανών, έπεθέτου παρασκευαστού μιγμάτων, τεχνίται συγκολλήσεως (γομαρισταί ντουμπλαρισταί), τεχνίται έπενδύσεων, συνεργάται έπικεφαλής συνεργείων, τεχνίται άναγομώσεως, κατασκευασταί έπισώτρων αύτοκινήτων, χειρισταί πρεσσών έπισώτρων καί άεροθαλάμων, έλεγκταί έτοίμων έπισώτρων καί έτοίμων άεροθαλάμων, κόπται έλασμάτων καί λινών διά χειρός ή μηχανήματος, ραδιασταί μετώπων, μονταρισταί μετώπων έπί καλάπτοδος, κορδελλιάστραι, ρελιασταί μετώπων, θερμαρισταί, σολαδόραι, φρεζαδόραι, βαφείς: Άνδρες δραχμαί 108, γυναίκες δραχμαί 90.

Β'. Βοηθοί είδικευμένων έργατών

Άπαντες οί άπασχολούμενοι ώς βοηθοί τών άνωτέρω είδικευμένων έργατών (τεχνιτών) καί όντες είς θέσιν είς οίανδήποτε στιγμήν νά άναπληρώσουν αύτούς.

α) Τό πρώτον άπασχολούμενοι είς τάς ώς άνω είδικότητας: Άνδρες δραχμαί 94, γυναίκες 77.

β) Μετά συμπλήρωσιν έτους ύπηρεσίας ή προϋπηρεσίας ένός έτους παρ' οίουδήποτε έργοδότη τού κλάδου: Άνδρες δραχμαί 98, γυναίκες δραχμαί 80.

Γ'. Άνειδίκευτοι

	Δραχμαί
αα) Άνειδίκευτοι έργάται	
α) Τό πρώτον προσλαμβανόμενοι	90
β) Μετά έν έτος ύπηρεσίας	95
γ) Μετά δύο έτη ύπηρεσίας	102
ββ) Άνειδίκευτοι έργάτριαι	
α) Τό πρώτον προσλαμβανόμεναι	75
β) Μετά έξάμηνον ύπηρεσίαν	77
γ) Μετά έν έτος ύπηρεσίαν	78
δ) Μετά 3 έτη καί έως 10 έτών ύπηρεσίαν	80
ε) Μετά 5 έτη καί έως 10 έτών προϋπηρεσίαν	83

Ώς προϋπηρεσία νοείται ή παρ' οίουδήποτε έργοδότη τού κλάδου καί μόνον, άποδεικνυομένη καί διά τού άσφαλιστικού βιβλιαρίου τού Ι.Κ.Α.

Ώς πρός τό ήδη χορηγούμενον έπίδομα άνθυγιεινής έργασίας έκ 10% παραμένει χορηγούμενον είς τό αύτό ύψος καί έκτασιν, ώς διεμορφώθη διά της ύπ' άριθ. 15187/1966 τροποποιητικής άποφάσεως τών Ύπουργών Συντονισμού καί Έργασίας της άποφάσεως 45/1965 τού Δ.Δ.Α.Δ. Άθηνών (*).

Δ'. Λοιποί όροι

1) Οί έργοδόται δικαιούνται νά μεταθέσωσι τούς είδικευμένους έργάτας άπό της μιάς είς έτέραν είδικότητα άναλόγως τών άναγκών της παραγωγής άνευ μειώσεως τού ήμερομισθίου των.

2) Έκαστος έργοδότης ύποχρεούται νά παρέχη κατ' έτος είς τούς έργάτας της έπιχειρήσεώς του άνά μίαν φόρμαν έργασίας καί άνάλογον ένδυμα (ρόμπα) είς τάς έργατρίας, έφ' όσον δέ κατασκευάζει έλαστικά ύποδήματα καί έν ζεύγος έξ αύτών, άμα τή συμπληρώσει έξαμήνου ύπηρεσίας έν τώ έργοστασίω αύτού.

3) Έκαστος έργοδότης ύποχρεούται νά παρέχη καθ' έκάστην ήμέραν άνά ήμισυ κιλό γάλακτος είς τούς άπασχολουμένους είς τά τμήματα κατασκευής μιγμάτων, ζυμωτηρίων, ύδραυλικών πρεσσών καί είς τούς συγκολλητάς (γομωτάς, ντουμπλαρίστας).

4) Τυχόν καταβαλλόμενα ήμερομίσθια άνώτερα τών διά της παρούσης καθοριζομένων έξακολουθούν καταβαλλόμενα.

5) Ή ίσχύς της παρούσης άρχεται άπό 1ης Ίανουαρίου 1968.

Οί συμβαλλόμενοι

—

ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

56160 / 3030 / 414 / 1968 Άπόφασις Ύπουργού

(*) ΕΕΔ 25, 961

(*) Κατετέθη παρά τώ Γραμματεί τού Είρηνοδικείου Άθηνών, κατ' άρθρον 20 νόμου 3239/1955, συνταχθείσης της ύπ' άριθ. 13 της 16.3.1968 πράξεως καταθέσεως καί έκοινοποιήθη είς τό Ύπουργεϊον Έργασίας την 23.3.1968.

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

Σκέψεις τινές

(Επί των συλλογικών συμβάσεων εργασίας)

Υπό της Συντάξεως

Μελετώμεν μετά προσοχής πάντοτε την νομολογίαν των Δικαστηρίων επί του νόμου περί συλλογικών διαφορών εργασίας. Άλλ' όσον περισσότερον εγκύπτομεν εις αυτήν αποκομίζομεν την εντύπωσιν, ότι δεν κατέστη δυνατόν να δοθούν σαφείς λύσεις, αί όποίαι να ανταποκρίνωνται εις την αληθή έννοιαν του νόμου.

Πρόκειται περί του βασικού ζητήματος ποίαι συλλογικαί συμβάσεις εργασίας (και προς αυτάς εξομοιούμεναι διαιτητικαί αποφάσεις) δύνανται να κηρυχθούν γενικώς υποχρεωτικαί δι' αποφάσεως του Υπουργού Εργασίας κατά το άρθρον 5 § 2 του νόμου 3239/1955.

Η διάταξις ορίζει τα εξής: Συλλογική σύμβασις εργασίας, διά της οποίας δεσμεύονται εργοδόται, χρησιμοποιούντες τα τρία πέμπτα των εν τη περιφερεία όπου ισχύει η συλλογική αύτη σύμβασις εργασίας απασχολουμένων εις το επάγγελμα μισθωτών, δύναται, εφ' όσον δεν συντρέχει περίπτωσις εφαρμογής της επομένης παραγράφου, να κηρυχθή υποχρεωτική διά πάντας τους εργοδότας και μισθωτούς της περιφερείας ταύτης, μετά γνώμην του εν τη άρθρω 20 Συμβουλίου, δι' αποφάσεως του Υπουργού Εργασίας, δημοσιευομένης διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Κατά την πρακτικήν λοιπόν του Υπουργείου Εργασίας κηρύσσονται γενικώς υποχρεωτικαί και εθνικαί δημοσιεπαγγελματικαί συλλογικαί συμβάσεις εργασίας, μέ συνέπειαν, κατά την νομολογίαν των Δικαστηρίων, να δεσμεύονται εξ αυτής πάντες οί εργοδόται, οί όποίοι χρησιμοποιούν μισθωτούς του επαγγέλματος αυτών, άκόμη και τα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου (βλ. ΕΕΔ 27, 478).

Εξ άλλου, κατά την νομολογίαν πάλιν των Δικαστηρίων, αί εθνικαί δημοσιεπαγγελματικαί συλλογικαί συμβάσεις εργασίας υποχρεούσι πάντας τους εργοδότας και μισθωτούς του εις ο άφορώσιν αύτα επαγγέλματος ή και των συναφών προς αυτό κλάδων και άν δεν ανήκωσιν ούτοι εις τας συμβληθείσας γενικωτέρας σημασίας επαγγελματικάς οργανώσεις, ως εκπροσωπουμένους υπό τούτων, έχουσαν την ικανότητα εκπροσωπήσεως των επαγγελματικών συμφερόντων αυτών (Α.Π. 172/1961, Ολομελείας, ΕΕΔ 26, 549).

Άφού λοιπόν κατά την αρχήν αύτην του νόμου δεσμεύονται και εργοδόται (εις άγνωστον άριθμόν), οίτινες δεν είναι μέλη των γενικωτέρας σημασίας επαγγελματικών οργανώσεων των εργοδοτών και μισθωτών, αί όποίαι, κατά το άρθρον 7 § 3 του νόμου 3239/1955, είναι και αί αρμόδιαι διά την υπογραφήν των εθνικών δημοσιεπαγγελματικών συλλογικών συμβάσεων εργασίας, αίτινες άφορώσι τους μισθωτούς ωρισμένου επαγγέλματος ή και των συναφών προς το επάγγελμα αυτό κλάδων δ η λ α δ ή π ω ρ α τ ι, πώς είναι δυνατόν να έχη έφαρμογήν διάταξις (άρθρον 5 § 2 του νόμου 3239/1955), ήτις αναφέρεται εις συλλογικήν σύμβασιν εργασίας, διά της οποίας δεσμεύονται εργοδόται, χρησιμοποιούντες τα τρία πέμπτα των ε ν τ ή π ε ρ ι φ ε ρ ε ί α, όπου ισχύει η συλλογική σύμβασις εργασίας, απασχολουμένων εις το επάγγελμα μισθωτών, ίνα κηρυχθή υποχρεωτική διά πάντας τους εργοδότας και μισθωτούς της περιφερείας;

Παρατήρω πρέπει να σημειωθούν και τα εξής: Έχει γίνει δεκτόν υπό της Ολομελείας του Συμβουλίου Επικρατείας, ότι διά την κήρυξιν υπό του Υπουργού Εργασίας γενικώς υποχρεωτικής συλλογικής συμβάσεως εργασίας πρέπει να βεβαιώται εις την σχετικήν απόφασίν του ή να συνάγεται εκ της γνωμοδοτήσεως του Εθνικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Κοινωνικής Πολιτικής και δι' όια συγκεκριμένης αιτιολογίας, ότι αί διά της συλλογικής συμβάσεως εργασίας ή της διαιτητικής αποφάσεως δεσμευθείσαι εργοδοτικαί επιχειρήσεις απασχολούσι τα τρία πέμπτα των εις την περιφέρειαν εργαζομένων μισθωτών του κλάδου, άλλως ή απόφασις του κ α θ ί σ τ α τ α ι ά κ υ ρ ο ν (Σ.Ε. 1264/1966, ΕΕΔ 25, 849, ένθα και άλλαι).

Το δεύτερον ερώτημα είναι ποίαι η Γ' Υπουργός της Εργασίας τας άγνώστου εις αριθμόν εργοδοτικάς επιχειρήσεις καθ' άπασαν την χώραν, αί όποίαι δεσμεύονται, άλλως, και εκ της εθνικής δημοσιεπαγγελματικής συλλογικής συμβάσεως εργασίας, και άν δεν είναι μέλη των οργανώσεων, διά να εξαχθή, άν χρησιμοποιούν τα 3/5 των μισθωτών του επαγγέλματος όχι μάλιστα εν τη π ε ρ ι φ ε ρ ε ί α, ως λέγει η διάταξις, άλλ' εν όλη τη χώρα;

Το συμπέρασμα λοιπόν είναι, ότι κάτι δεν πηγαίνει καλά εις την εφαρμογήν του νόμου.

της Εργασίας

Περί καθορισμού της 1ης Μαΐου 1968 ως ημέρας υποχρεωτικής αργίας.

Έχοντες υπ' όψιν: Τας διατάξεις του υπ' αριθ. 380/1968 Α.Ν. «περί καθιερώσεως της 1ης Μαΐου ως ημέρας υποχρεωτικής αργίας», αποφασίζομεν:

Καθορίζομεν την 1ην Μαΐου 1968 ως ημέραν υποχρεωτικής αργίας δι' άπαντα τα καταστήματα, ως και τας βιομηχανικάς, βιοτεχνικάς επιχειρήσεις και εργασίας εν γένει, αίτινες παραμένουν κλεισταί κατά τας Κυριακάς.

Εις τους επί ημερομισθίω αμειβομένους και μη απασχοληθησομένους μισθωτούς θα καταβληθή το ημερομίσθιον των άνευ τινός προσαυξήσεως.

Εις τους απασχοληθησομένους όμως μισθωτούς εις εργασίας, εις άς νόμω επιτρέπεται η εργασία, θα καταβληθή το ημερομίσθιον των προσηυξημένον κατά 75% κατά τα εν τη υπ' αριθ. 25825/1951 κοινή αποφάσει των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας οριζόμενα, εις δε τους επί μηνιαίω μισθώ αμειβομένους μόνον η εξ 75% προσαυξήσις επί του 1/25 του μηνιαίου μισθού των.

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 27 Απριλίου 1968

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Διεύθυνσις
ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Σύνταξις
ΤΑΣΟΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Τόμος 27ος - Τεύχος 10ον (640)

Ἀθῆναι, 15 Μαΐου 1968

ΤΙΝΑ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΠΡΟΝΟΜΙΟΥ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗΝ ΕΚΤΕΛΕΣΙΝ

[Κατὰ τὸν Νέον Κώδικα Πολιτικῆς Δικονομίας]

Ὑπὸ τοῦ κ. ΧΡΙΣΤΟΥ Π. ΒΑΡΔΑΚΑ, Δικηγόρου

Ι. Διὰ τοῦ ἀ.ν. 44/1967 ἐκυρώθη καὶ ἀπέκτησε τυπικὴν ἰσχὺν τὸ Σχέδιον τῆς Ἀναθεωρητικῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας.

Ὡς προκειμένου περὶ τοῦ συνόλου τῶν δικονομικῶν θεσμῶν, οὕτω καὶ περὶ τῶν προνομίων εἰς τὴν ἀναγκαστικὴν ἐκτέλεσιν, ἡ ἐν γένει ρύθμισις τοῦ Νέου Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας ὑπῆρξεν ἐπιτυχής. Τὰ ἄρθρα 1039 1040, 1070, 1071 τούτου ὑποκαθιστοῦν ἐνιαίαν καὶ ἁπλῆν ρύθμισιν εἰς τὴν λαβυρινθώδη κατάστασιν τοῦ ἰσχύοντος Δικαίου.

Ἡ λαμπρὰ ὅμως αὕτη γενικὴ εἰκὼν τοῦ συνόλου δύναται, κατὰ τινα ὀπτικήν, νὰ ὑποστηριχθῇ ὅτι θιγοῦται ἐνίοτε ἐπὶ τοῦ εἰδικωτέρου θέματος τῆς προνομιακῆς καταστάξεως τῶν ἀπαιτήσεων ἐκ παροχῆς ἐξηρτημένης ἐργασίας (1).

ΙΙ. Ἡ νέα ρύθμισις καλύπτει πάσας ἐν γένει τὰς ἀπαιτήσεις ἐκ παροχῆς ἐξηρτημένης ἐργασίας, ἤτοι ἐξ ἐργασίας ἀνεξαρτήτως τοῦ κύρους τῆς περὶ αὐτῆς συμβάσεως. Ἡ σχέσις ἐργασίας καὶ δὴ ὑπὸ τὴν εὐρυτέραν της ἔννοιαν φαίνεται νὰ ὑποκαθιστᾷ καὶ ἐνταῦθα τὴν σύμβασιν. Οὕτω δὲν καλύπτεται μόνον ὁ μισθὸς καὶ τὰ ὡς μισθὸς λογιζόμενα ἐπιδόματα, ἀλλ' ἔτι καὶ ἡ ἀπόδοσις τῆς ὠφελείας ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, ἡ ἰδιαίτερα εὔλογος ἀμοιβὴ δι' ἐφευρέσεις τοῦ ἐργαζομένου ἐξ ἄρθρου 668 Α.Κ., αἱ ἀποζημιώσεις διὰ ζημίαν, ἣν ὑπέστη ὁ ἐργαζόμενος κατὰ τὴν παροχὴν ἐξηρτημένης ἐργασίας, καὶ δὴ τόσον ἐκ τῶν γενικῶν διατάξεων, ἔτι καὶ ἐξ ἀδικήματος (ὑπὸ τὸν αὐτονόητον ὅρον τῆς ὑπάρξεως πάντοτε αἰτιώδους συναφείας μεταξὺ ζημίας καὶ παροχῆς ἐξηρτημένης ἐργασίας), ὅσον καὶ ἐκ τῶν ἄρθρων 677 - 678 Α.Κ. διὰ τὴν μὴ χορήγησιν ἀδείας πρὸς εὕρεσιν ἄλλης ἐργασίας ἢ πιστοποιητικοῦ ἐργασίας ἢ τὴν χορήγησιν ἀνακριβοῦς τοιούτου, διὰ τὴν παράβασιν τῆς ὑποχρεώσεως τοῦ ἐργοδότου πρὸς ἀπασχό-

(1) Τὸ ἄρθρον 1039 τοῦ Νέου Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας ὁρίζει: «Ἡ κατάταξις τῶν δανειστῶν εἰς τὸν πίνακα γίνεται κατὰ τὴν ἑξῆς σειράν. Μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῶν ἐξόδων τῆς ἐκτελέσεως, ὁριζομένων ἠτιολογημένως ὑπὸ τοῦ ἑνὸς τοῦ πλειστηριασμοῦ ὑπαλλήλου, καταπάσσονται: 1) ἀπαιτήσεις διὰ τὴν κηδείαν ἢ τὴν νοσηλείαν τοῦ καθ' οὗ ἡ ἐκτέλεσις, τῆς συζύγου καὶ τῶν τέκνων αὐτοῦ, ἐφ' ὅσον προέκυψαν κατὰ τοὺς τελευταίους δώδεκα μῆνας πρὸ τῆς ἡμέρας τοῦ πλειστηριασμοῦ, 2) ἀπαιτήσεις διὰ τὴν παροχὴν τροφίμων πρὸς συντήρησιν τοῦ καθ' οὗ ἡ ἐκτέλεσις, τῆς συζύγου καὶ τῶν τέκνων αὐτοῦ, ἐφ' ὅσον προέκυψαν κατὰ τοὺς τελευταίους ἓξ μῆνας πρὸ τῆς ἡμέρας τοῦ πλειστηριασμοῦ, 3) ἀπαιτήσεις ἐκ παροχῆς ἐξηρτημένης ἐργασίας, ὡς καὶ ἀπαιτήσεις διδασκάλων, ἐφ' ὅσον αἱ ἀπαιτήσεις αὗται προέκυψαν κατὰ τοὺς τελευταίους ἓξ μῆνας πρὸ τῆς ἡμέρας τοῦ πλειστηριασμοῦ, 4) ἀπαιτήσεις τοῦ Δημοσίου καὶ τῶν Δήμων καὶ Κοινοτήτων ἐκ φόρων, προσδιορισθέντων ἐκ τῆς ἀξίας τῆς προσόδου ἢ τοῦ εἴδους τῶν πλειστηριασθέντων πραγμάτων καὶ ἀφορώντων τὸ ἔτος, καθ' ὃ ἐγένετο ὁ πλειστηριασμὸς καὶ τὸ προηγούμενον τούτου, 5) ἀπαιτήσεις τῶν Ὀργανισμῶν κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως, ἐφ' ὅσον αὗται προέκυψαν κατὰ τοὺς τελευταίους ἓξ μῆνας πρὸ τῆς ἡμέρας τοῦ πλειστηριασμοῦ.

λησιν τοῦ ἐργαζομένου, ὡς καὶ ἡ κατὰ τὸ ἄρθρον 3 ν. 3755/1957 προσαύξησις 100% διὰ τὴν μὴ χορήγησιν ἀδείας ἀναψυχῆς κλπ. Ὁμοίως καλύπτονται προνομιακῶς τὰ ὀφειλόμενα εἰς τὸν ἐργαζόμενον ἐπὶ ἐντολῆς, ἅτινα οὗτος ἐδαπάνησεν ἄνευ προκαταβολῆς των (722 Α.Κ.) ὑπὸ τὸν αὐτονόητον πάντοτε ὅρον τῆς αἰτιώδους συναφείας μεταξὺ ἐντολῆς καὶ παροχῆς ἐξηρτημένης ἐργασίας, ἡ σχηματισθεῖσα ἐκ μισθῶν ἢ καὶ ἄλλως, εἰς τὸν ἐργοδότην ἐγγύησις κλπ. [2].

ΙΙΙ. Εἰς τὴν αὐτὴν τάξιν μὲ τὰς ἀπαιτήσεις ἐκ παροχῆς ἐξηρτημένης ἐργασίας κατατάσσονται νῦν καὶ αἱ ἀπαιτήσεις τῶν διδασκάλων. (Ὄχι βεβαίως ἐξ ἐξηρτημένης ἐργασίας, διότι τοιαῦται ἀπαιτήσεις περιλαμβάνονται εἰς τὴν πρώτην πρότασιν τοῦ ἀριθ. 3 τοῦ ἄρθρου 1039 τοῦ Νέου Κώδικος). Καίτοι ὁ Νέος Κῶδιξ δὲν ἀναφέρει ποίας εἰδικῶς ἀπαιτήσεις τῶν διδασκάλων προστατεύει, δὲν κατατάσσονται προνομιακῶς καὶ ἄλλαι ἀπαιτήσεις τούτων πλὴν τῆς ἐκ παροχῆς ἀνεξαρτήτων διδασκαλικῶν ὑπηρεσιῶν. Ζήτημα ἐνδεχομένως θὰ γεννηθῇ ἐπὶ τῆς ἐννοίας «διδάσκαλος» [3].

Ἐν πάσῃ ὅμως περιπτώσει ἡ πρακτικὴ σημασία τῆς καινοτομίας ἐν γένει φαίνεται μᾶλλον μικρά, διότι αἱ ἐν λόγῳ ἀπαιτήσεις σπανίως δὲν ἐξοφλοῦνται. Λόγῳ δὲ καὶ τοῦ μικροῦ μεγέθους των, τὸ ἀπαγορευτικὸν ὕψος τῶν δικαστικῶν ἐξόδων διὰ τὴν δικαστικὴν βεβαίωσιν καὶ κατάταξιν τούτων συνήθως θὰ περιορίζῃ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς διατάξεως αὐτῆς.

ΙΥ. Ἑτέρα καινοτομία τοῦ Νέου Κώδικος εἶναι ὅτι νῦν τῶν ἀπαιτήσεων ἐκ παροχῆς ἐξηρτημένης ἐργασίας προηγοῦνται εἰς τὴν δευτέραν τάξιν τοῦ πίνακος αἱ ἀπαιτήσεις ἐκ παροχῆς τροφίμων πρὸς συντήρησιν τοῦ καθ' οὗ, τῆς συζύγου καὶ τῶν τέκνων του, ἐφ' ὅσον αὗται προέκυψαν κατὰ τοὺς τελευταίους 6 μῆνας πρὸ τοῦ πλειστηριασμοῦ κατ' ἀντίθεσιν μὲ τὸ ἰσχύον Δίκαιον (Πολιτ. Δικονομία 940 ἀριθ. 5). Ἐν προκειμένῳ ὅμως θὰ ἠδύναντο κατά τινα ἄποψιν νὰ δημιουργηθοῦν ἀμφιβολίαι διὰ τὴν ὀρθότητα τῆς καινοτομίας, ἡ ὁποία μεταβάλλει ἐπὶ τὰ χείρω διὰ τοὺς ἐργαζομένους τὴν νῦν κατάστασιν, ἀφαιροῦσα κεκτημένα δικαιώματα αὐτῶν κατὰ παράβασιν τῆς γενικῶς ἰσχυούσης εἰς τὸ Δίκαιον τῆς Ἐργασίας ἀντιθέτου ἀρχῆς.

Ἄλλωστε αἱ νέαι κοινωνιστικαὶ ἀντιλήψεις δὲν φαίνεται νὰ ἐπιτρέπουν εὐχερῶς τὸν ὑποδιβασμὸν τῶν ἀπαιτήσεων τῶν ἐργαζομένων πρὸς ὄφελος ἀπαιτήσεων παντοπωλῶν κλπ. Τὸ ἀντίθετον εἶχε κριθῇ ἤδη ἀπὸ τῆς εἰσαγωγῆς τῆς καταργουμένης Δικονομίας, ἤτοι ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τοῦ 19ου αἰῶνος. Ἡ ἐπιείκεια πρὸς τὸν ὀφειλέτην - ἐργοδότην εἶναι λίαν ἀμφίβολον ἂν ἐπιτρέπῃ ἀφαίρεσιν κεκτημένων παλαιότατα δικαιωμάτων ἀπὸ τοὺς ἐργαζομένους. Παρὰ τὰ ἀνωτέρω ὅμως αἱ ἀντιρρήσεις φαίνονται νὰ ἔχουν θεωρητικὴν μᾶλλον σημασίαν ἢ πρακτικήν, λόγῳ καὶ πάλιν τῆς σπάνιος τῆς κατατάξεως τοιούτων ἀπαιτήσεων ἐκ τροφίμων εἰς τὴν πρᾶξιν.

Υ. Ἡ ἔκτασις τοῦ προνομίου τῶν ἐργαζομένων περιορίζεται χρονικῶς εἰς τὸν Νέον Κώδικα εἰς 6 μῆνας [4]. Καὶ ὁ περιορισμὸς

(2) Καθ' ἡμᾶς τὰ αὐτὰ ἰσχύουν καὶ νῦν μετὰ τὸ ἄρθρον 4 § 4 τοῦ νόμου 3908/1958 καὶ τὸ ἄρθρον 8 τοῦ ν.δ. 4256/1962 καὶ εἰς τὸ ἔδαφος ἐφαρμογῆς τῶν ἐν λόγῳ νομοθετημάτων. Βλ. *Βαρδάκα*, Τὸ προνόμιον τῶν ἐργαζομένων ἐν ἀναγκαστικῇ ἐκτελέσει, ἐν ΕΕΔ 23, σελ. 513 ἐπ. καὶ ἰδίως 521 ἐπ.

(3) Θὰ κριθῇ ἄραγε, ὅτι διδάσκαλοι εἶναι μόνον οἱ διδάσκοντες μαθήματα στοιχειώδους ἐκπαιδεύσεως ἢ μήπως ὡς «διδάσκαλος» ἐνταῦθα κατέστη πᾶς παρέχων ἐν γένει ἐκπαίδευσιν; (Ὡς π.χ. πλὴν τῶν ἐν γένει καθαυτὸ ἐκπαιδευτικῶν λειτουργῶν, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν φροντιστῶν καὶ διδασκάλων ξένων γλωσσῶν, μουσικῆς, σχεδίου κλπ., καὶ οἱ προπονηταὶ ἀθλητικῶν συλλόγων, οἱ ἐκπαιδευταὶ ὁδηγήσεως αὐτοκινήτων, οἱ χοροδιδάσκαλοι κλπ.).

(4) Εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Σχεδίου Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας (βλ. Σχέδιον Πολ. Δικ. τ. 8, σελ. 31) ὁ Εἰσηγητὴς ἐτάχθη, εὐλόγως δέ, κατὰ τῆς εἰσαγωγῆς καὶ τῆς μεγάλης ἐκτάσεως προνομίων, πλὴν τῶν ἀναγκαίων, εἰσηγηθεὶς δραστικοὺς περιορισμοὺς τούτων χάριν τῆς πίστεως. Μάλιστα ὑπὸ μέλους τῆς Ἐπιτροπῆς προετάθη ἡ μείωσις εἰς τὸ ἥμισυ τῆς χρονικῆς ἐκτάσεως τῶν ὑπ' ἀριθ. 1, 2 καὶ 3 προνομίων τοῦ νῦν ἄρθρου 1039 τοῦ Νέου Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, τῆς προτάσεως του μὴ γενομένης δεκτῆς παρὰ τῆς Ἐπιτροπῆς. Ὁ περιορισμὸς τῶν προνομίων κατὰ τὴν νέαν ρύθμισιν, ἀπολύτως ἐπιβεβλημένος καὶ ὀρθός, τρονόμευε, ὅσον ἀφορᾷ τὰς αὐτόχρημα προκλητικὰς ἐξαιρετικὰς διατάξεις ὑπὲρ ποικιλωνύμων Ὀργανισμῶν καὶ προσώπων ἰδιωτικοῦ τε καὶ δημο-

οὗτος φαίνεται, ὅτι δύναται νὰ δημιουργήσῃ δεδικαιολογημένας ἀμφιβολίας. Τὸ θέμα ἐμφανίζεται δυσχερές, διότι ὑπὲρ τῆς χρονικῆς μειώσεως δύναται νὰ γίνῃ ἐπίκλησις τοῦ συμφέροντος τῶν συναλλαγῶν. Τοῦτο δὲ ἐπιβάλλει τὸν χάριν τῆς αὐξήσεως τῶν ἐπενδύσεων περιορισμὸν τῶν προνομιούχων πιστωτῶν εἰς ὄφελος τῶν ἐμπραγμάτων καὶ ἐγχειρογράφων τοιούτων, οἱ ὁποῖοι εἰς τὰς συγχρόνους Οἰκονομίας ἀποτελοῦν καὶ τὸν κύριον φορέα ἐπενδυτικῆς πολιτικῆς. (Τράπεζαι καὶ λοιπὰ πιστωτικὰ ἱδρύματα). Ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω ὅμως φρονοῦμεν, ὅτι δύναται νὰ ὑποστηριχθῇ καὶ διάφορος ἄποψις. Πλὴν τοῦ συμφέροντος τῶν Τραπεζῶν κλπ., αἱ ὁποῖαι ἄλλωστε διέθεσαν εἰς τὸν ὀφειλέτην τὰ χρήματά των ἐντόκως καὶ ἐπὶ κέρδει, ὑπάρχει καὶ τὸ κοινωνικὸν συμφέρον, τὸ ὁποῖον ἐνταῦθα συμπίπτει μὲ τὸ συμφέρον τῶν ἐργαζομένων. Πράγματι οἱ ἐργαζόμενοι παρέσχον τὴν ἐργασίαν των ἐν προκειμένῳ ἄνευ ἀμοιβῆς τινος καὶ χωρὶς νὰ προσδοκοῦν τόκους, ἐπιτόκια ἢ ἄλλου εἴδους κέρδη ἢ προμηθείας ἐκ τῆς ἀνωτέρω αἰτίας. Εὔλογον λοιπὸν φαίνεται νὰ πληρωθοῦν οὗτοι, κατὰ τὸ δυνατόν, εἰς τὸ ἀκέραιον διὰ τὰς ἀπαιτήσεις των ἐκ παροχῆς ἐξηρτημένης ἐργασίας, δεδομένου καὶ τοῦ χαρακτῆρος ὡς διατροφῆς τῶν τοιούτων ἀπαιτήσεων. Ἄλλωστε αἱ Τράπεζαι κλπ., μετέχουσαι τοῦ ἐμπορικοῦ κυκλώματος, λογικὸν εἶναι νὰ διατρέχουν καὶ τινα ἐμπορικὸν κίνδυνον, ὃν δὲν εἶναι ἐπιτρεπτὸν νὰ μεταθέτουν ἐπὶ τῶν ἀσθενῶν ὤμων τῶν ἐργαζομένων, οἱ ὁποῖοι οὐδὲν ἐμπορικὸν κέρδος προσδοκοῦν σχετικῶς. Πλὴν τούτου ὁ περιορισμὸς τῆς χρονικῆς ἐκτάσεως τοῦ προνομίου ἀφαιρεῖ ἐπίσης κεκτημένα δικαιώματα τῶν ἐργαζομένων. Ὅθεν καὶ ἐκ τοῦ λόγου τούτου ἐπιτρέπονται ἀμφιβολίαι ὡς πρὸς τὴν ὀρθότητα τῆς λύσεως τοῦ Νέου Κώδικος.

ΥΙ. Ἡ κυριωτέρα πηγὴ ἀμφιβολιῶν τῆς νέας ρυθμίσεως, καθ' ἡμᾶς, ἔγκειται εἰς τὸν καθορισμὸν ὡς ἀφετηρίας τῆς χρονικῆς ἐκτάσεως τοῦ προνομίου τῶν ἐργαζομένων, τῆς ἡμέρας τοῦ πλειστηριασμοῦ καὶ οὐχὶ τῆς κατασχέσεως, ὡς κατὰ τὸ νῦν ἰσχῦον Δίκαιον (5). Οὕτως αἱ ἀπαιτήσεις ἐκ παροχῆς ἐξηρτημένης ἐργασίας κατατάσσονται προνομιακῶς μόνον ἂν προέκυψαν κατὰ τοὺς τελευταίους ἓξ μῆνας πρὸ τοῦ πλειστηριασμοῦ. Ὁ πλειστηριασμὸς ὅμως διενεργεῖται μετὰ παρέλευσιν ἱκανοῦ χρόνου ἀπὸ τῆς κατασχέσεως λόγῳ τῆς μεσολαβούσης διαδικασίας καὶ τῶν συναφῶν προθεσμιῶν. Ἡ δυνατότης δὲ (καὶ ἡ εὐκολία) ἀναβολῶν καὶ ἀναστολῶν (6), αἱ ὁποῖαι μάλιστα δὲν εἶναι καὶ ὀρθὸν νὰ ἐξαλειφθοῦν, θὰ ἔχῃ ἐνδεχομένως ὡς ἀποτέλεσμα ὅτι, ἂν μὴ σχεδὸν πάντοτε, τοὐλάχιστον συνήθως, μεταξὺ κατασχέσεως καὶ πλειστηριασμοῦ νὰ μεσολαβῇ διάστημα μεγαλύτερον τοῦ ἑξαμήνου. Τὴν δυνατότητα διεξαγωγῆς τοῦ πλειστηριασμοῦ μετὰ ἓξάμηνον ἀπὸ τῆς κατασχέσεως (καὶ συνεπῶς φαλκιδεύσεως τοῦ προνομίου τῶν ἐργαζομένων) ἔχει κατ' ἀρχὴν καὶ αὐτὸς οὗτος ὁ ἐπισπεύδων δανειστής, ὅστις διὰ τοῦ δικαστικοῦ κλητῆρος ὁρίζει εἰς τὴν ἔκθεσιν κατασχέσεως τὸν χρόνον τοῦ πλειστηριασμοῦ ἢ τροποποιεῖ τοῦτον διὰ τοῦ ἐπὶ τοῦ πλειστηριασμοῦ ὑπαλλήλου εἰς τὸ πρόγραμμα τούτου (7). Κατὰ τὸ μεσολαβοῦν αὐτὸ διάστημα μεταξὺ κατασχέσεως καὶ πλειστηριασμοῦ δὲν φαίνεται δυνατὸν νὰ προκύψουν ἀπαιτήσεις ἐκ παροχῆς ἐξηρτημένης ἐργασίας. Συνήθως μετὰ τὴν οἰκονομικὴν ἀδυναμίαν τοῦ ὀφειλέτου - ἐργοδότου πρὸς πληρωμὴν τῶν μισθῶν τῶν ἐργαζομένων, ἡ ὁποία ἐκδηλοῦται βεβαίως πολὺ πρὸ τῆς κατασχέσεως, οἱ ἐργαζόμενοι (ἰδίως δὲ μετὰ τὴν κατάσχεσιν) θὰ παύουν νὰ ἐργάζωνται εἴτε ἀπολυόμενοι παρὰ τοῦ ἐργοδότου των, εἴτε ἀποχωροῦντες «ἐκουσίως» μέν, εἰς τὴν πραγματικότητα δὲ πιεζόμενοι ὑπὸ τῶν ἀδήλων διοτικῶν ἀναγκῶν, αἱ ὁποῖαι ἐπιτάσσουν εἰς αὐτοὺς τὴν ἐξεύρεσιν ἄλλης ἐργασίας ἀμειβομένης. Οἱ ἐργαζόμενοι πλὴν τῆς ἀμοιβῆς τῆς ἐργασίας των οὐδὲν κατὰ κανόνα ἕτερον περιουσιακὸν ἔσοδον διαθέτουν. Ἄλλωστε καὶ ἡ ἐκ λόγων οἰκονομικῶν διακοπὴ τῆς λειτουργίας τῶν ἐπιχειρήσεων συμβαίνει πολὺ πρὸ τοῦ πλειστηριασμοῦ, συνήθως δὲ καὶ πολὺ πρὸ τῆς κατασχέσεως. Ἑπομένως οἱ ἐργαζόμενοι εἴτε ἀπολυόμενοι, εἴτε «ἐκουσίως» ἀπογωροῦντες συνήθως δι' οὐδεμίαν ἀπαίτησίν των θὰ κατατάσσωνται προνομιακῶς. Τοῦτο διότι ὁ

αἰῶνος Δικαίου, δύναται νὰ δημιουργήσῃ ἀμφιβολίας ἐπὶ τοῦ εἰδικωτέρου θέματος τοῦ προνομίου τῶν ἀπαιτήσεων ἐκ παροχῆς ἐξηρτημένης ἐργασίας.

(5) Τοῦτο χάριν δημιουργίας ἰσχύει δι' ἀπαντα ἐν γένει τὰ προνόμια. Βλ. Σγούτου Πολ. Δικ., τ. 8, σελ. 31.

(6) Ἄρθρον 1064 Νέου Κώδικος.

(7) Ἄρθρον 1018, 1024, 1057 καὶ 1063 Νέου Κώδικος.

Νέος Κώδιξ κατατάσσει προνομιακῶς ἀπαιτήσεις ἐκ παροχῆς ἐξηρτημένης ἐργασίας, γεννηθείσας μόνον ἓξ μῆνας πρὸ τοῦ πλειστηριασμοῦ, καθ' ὃ δηλ. χρονικὸν διάστημα εἶναι μᾶλλον ἀσύνηθες νὰ δημιουργοῦνται τοιαῦται ἀπαιτήσεις. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον θὰ ἐξοβελίζεται σχεδὸν πρακτικῶς ἡ προνομιακὴ προστασία τῶν ἀπαιτήσεων αὐτῶν καί, ἔτι χειρότερον, ἡ δυνατότης αὕτη τοῦ ἐξοβελισμοῦ παρέχεται καὶ εἰς τὸν ἐπισπεύδοντα δανειστήν.

Τὸ ἀληθὲς συμφέρον ὅμως τῶν ἐργοδοτῶν καὶ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας βλάπτεται ἐκ τῶν ἀνωτέρω. Πράγματι οἱ ἐργαζόμενοι, γνωρίζοντες ὅτι αἱ ἀπαιτήσεις των ἐκ παροχῆς ἐξηρτημένης ἐργασίας δὲν κατατάσσονται προνομιακῶς καὶ κινδυνεύουν νὰ φαλκιδευθοῦν ὑπὸ τῶν ἐπισπευδόντων δανειστῶν, ἅμα τῇ ἐνάρξει καθυστερήσεως καταβολῆς τοῦ μισθοῦ των κλπ., θὰ ἀποχωροῦν ἐκ τῆς ἐργασίας εἴτε διὰ νὰ ἐργασθοῦν ἀλλοῦ, εἴτε διὰ νὰ εἰσπράξουν ὡς ἄνεργοι τὸ σχετικὸν ἐπίδομα ἀνεργίας, ἀναζητοῦντες ταυτοχρόνως νέαν ἐργασίαν. Οὕτω πολλαὶ ἐπιχειρήσεις κατὰ πάντα διώσιμοι, πλὴν εἰς παροδικὴν χρηματικὴν στενότητα εὑρισκόμεναι, θὰ κινδυνεύουν νὰ καταρρεύσουν ὁλοσχερῶς, λόγῳ τῆς ἀποχωρήσεως μέρους ἢ καὶ τοῦ συνόλου ἴσως τοῦ προσωπικοῦ των καὶ τῆς μὴ δυνατότητος παρ' αὐτῶν ἀντικαταστάσεως τούτου.

ΥΠ. Ὁ Νέος Κώδιξ δὲν ἀντιμετωπίζει τὴν δυνατότητα προκαταβολῆς μέρους τινὸς τῶν ἀπαιτήσεων τῶν ἐργαζομένων, τοῦ ἀπολύτως ἀναγκαίου πρὸς τὴν συντήρησίν των, ἐν εἴδει προσωρινοῦ μέτρου πρὸ τῆς διανομῆς τοῦ ἐκπλειστηριάσματος κατὰ τὸν πίνακα κατατάξεως. Τοιοῦτον πρόβλημα γεννᾶται λογῳ τοῦ χαρακτῆρος ὡς διατροφῆς τῶν ἀπαιτήσεων αὐτῶν καὶ τῆς μεγάλης σχετικῶς καθυστερήσεως τῆς εἰσπράξεώς των ἕνεκα τῆς μεσολαβούσης διαδικασίας. Μετὰ τὴν καθ' οἱονδήποτε τρόπον παῦσιν τῆς ἐργασίας του (δι' ἣν σημειωτέον δὲν ἔχει ἀμειφθῆ τὸ τελευταῖον διάστημα) ὁ ἐργαζόμενος καθίσταται ἄνεργος καὶ μέχρι τῆς ἀνευρέσεως παρ' αὐτοῦ νέας ἐργασίας δυνατὸν νὰ ἀντιμετωπίσῃ σοβαρὰ προβλήματα ἐπιβιώσεως. Πᾶσα καθυστέρησις πληρωμῆς του, ἔστω ὀφειλομένη εἰς ἀναγκαίας διαδικαστικὰς προϋποθέσεις, δημιουργεῖ σοβαροὺς κινδύνους δι' αὐτόν. Εὐκταία λοιπὸν θὰ ἦτο ἡ εἰσαγωγὴ διαδικασίας τινός, ἡ ὁποία κατὰ τὸ κρίσιμον αὐτὸ πρῶτον χρονικὸν διάστημα θὰ ἠδύνατο νὰ ἐνισχύσῃ τοὺς ἐργαζομένους διὰ «προκαταβολῆς» μέρους τινὸς τῶν προνομιακῶς προστατευομένων ἀπαιτήσεών των. Τὸ πρόβλημα δὲν εἶναι ἄγνωστον εἰς τὸ Δίκαιόν μας. Ἤδη ἡ ἰσχύουσα Πολιτικὴ Δικονομία (ἄρθρον 186α ἐδάφ. στ'), ἐκ τῶν ἀνωτέρω λόγων ὡθουμένη, ὑπαγορεύει τὸ δικαστήριον ὅπως, τῇ αἰτήσει τοῦ νικῶντος διαδίκου, καὶ ρύσσῃ προσωρινῶς ἐκτελεστὴν τὴν ἀπόφασίν του προκειμένου περὶ ἀπαιτήσεων ἐκ καθυστερουμένων μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων διὰ τὸν μετὰ τὴν ἔγερσιν τῆς ἀγωγῆς χρόνον καὶ τρεῖς μῆνας πρὸ αὐτῆς. Ὡς πρὸς τὸ ὑπόλοιπον δὲ τῆς ἀπαιτήσεως τὸ δικαστήριον δύναται νὰ κηρύξῃ τὴν τοιαύτην προσωρινὴν ἐκτελεστότητα τῆς ἀποφάσεώς του.

Τὸ προκείμενον πρόβλημα θὰ ἠδύνατο ἴσως νὰ λυθῇ μερικῶς, ἂν ἀναγνωρίζετο καὶ ὑπὸ τοῦ Δικαίου μας, ὡς ἄλλα Δίκαια ἀναγνωρίζουν, «ὑπερπρονόμιον» ἐπὶ μικροῦ τιμήματος τῶν ἐν λόγῳ ἀπαιτήσεων, τοῦ ἀπολύτως ἀναγκαίου διὰ τὴν ἐπί τινα χρόνον συντήρησιν τοῦ δικαιούχου (π.χ. μισθὸς 15-45 ἡμερῶν), ὅπερ θὰ κατεβάλλετο εἰς αὐτὸν ἐν εἴδει προσωρινῆς ἐπιδικάσεως ἐκ τῶν πρώτων χρηματικῶν διαθεσίμων. Δυστυχῶς προκειμένου περὶ τοῦ πλειστηριασμοῦ κατ' ἀρχὴν τοιαύτη ρύθμισις δὲν φαίνεται δυνατὴ ἐξ αὐτῆς ταύτης τῆς φύσεως τοῦ μέσου τούτου τῆς ἐκτελέσεως. Πράγματι εἰς τὸν πλειστηριασμὸν χρηματικὰ διαθέσιμα δὲν ὑπάρχουν, ἐφ' ὅσον τὰ πρῶτα χρήματα τῆς διαδικασίας (καὶ τὰ τελευταῖα) εἶναι τὰ προερχόμενα ἐκ τῆς καταβολῆς τοῦ ἐκπλειστηριάσματος. Ἀντιθέτως τοιαύτη ρύθμισις θὰ ἠδύνατο νὰ εἰσαχθῇ εἰς εἰδικωτέρας περιπτώσεις, ὡς εἰς τὴν πτώχευσιν, τὴν δικαστικὴν ἐκκαθάρισιν νομικοῦ προσώπου (ἄρθρον 72 ἐπ. Α.Κ.), κληρονομίας (ἄρθρον 1913 ἐπ. Α.Κ.), ἑταιρείας (ἄρθρον 777 ἐπ. Α.Κ.) κλπ. Εἰς τὰς περιπτώσεις αὐτὰς εἶναι δυνατὸν νὰ ὑπάρχουν (καὶ συνήθως ὑπάρχουν) χρήματα εἰς τὸν προσωρινὸν σύνδικον ἢ τὸν ἐκκαθαριστὴν εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ἢ καὶ νὰ ἀποκτηθοῦν τιμηματικῶς τοιαῦτα συντόμως. (Τοιοῦτον πνεῦμα διήκει καὶ τὸν θεσμὸν τῆς ἀναγκαστικῆς διαχειρίσεως τοῦ Νέου Κώδικος, ἄρθρα 1097 ἐπ. καὶ ἰδίως 1105). Σκόπιμος θὰ ἦτο ἑπομένως ἡ κατὰ τὸν ὡς ἄνω τρόπον «προκαταβολὴ» εἰς τοὺς ἐργαζομένους τοῦ τιμήματος τῶν ἀπαιτήσεων

των, τὸ ὁποῖον θὰ ἀπελάμβανε τοῦ ἐν λόγῳ «ὑπερπρονομίου».

Καὶ ναὶ μὲν ὅσον ἀφορᾷ τὴν πτώχευσιν τοιαύτη διάταξις δὲν θὰ εἶχε θέσιν εἰς τὸν Νέον Κώδικα, ὅμως προκειμένου περὶ δικαστικῆς ἐκκαθαρίσεως ἠδύνατο ἴσως νὰ χωρήσῃ ἀντίστοιχος λύσις. Τοιαύτη εἶναι καὶ ἡ ρύθμισις τοῦ Γαλλικοῦ Δικαίου (8).

Εἰς τὴν Γαλλίαν, ὅταν ὁ ὀφειλέτης κηρύσσεται εἰς πτώχευσιν ἢ εἰς δικαστικὴν ἐκκαθάρισιν (Réglément judiciaire) (9) οἱ μισθωτοὶ διαθέτουν «ὑπερπρονόμιον» διὰ τὸ ἀκατάσχετον τμῆμα τοῦ μισθοῦ των (15 ἡμερῶν οἱ ἐργάται, ἑνὸς μηνὸς οἱ ὑπάλληλοι καὶ τριῶν μηνῶν οἱ ἐμπορικοὶ ἀντιπρόσωποι). Διὰ τὸ τμῆμα αὐτὸ πληρώνονται προκαταβολικῶς πρὸ πάσης ἄλλης πληρωμῆς κατὰ τὰ ἀνωτέρω περιγραφέντα.

ΓΙΙΙ. Ἕτερον πρόβλημα θὰ γεννηθῇ ἐκ τοῦ ἀν. 43/1967, ὁ ὁποῖος προβλέπει τὴν σύνταξιν Κώδικος Ἐργασίας. Ἐνδεχομένως ὁ τοιοῦτος μέλλων νὰ συνταχθῇ Κῶδιξ θὰ θεσπίσῃ διάφορον ρύθμισιν τοῦ θέματος τῆς προνομιακῆς κατατάξεως τῶν ἀπαιτήσεων ἐκ παροχῆς ἐξηρτημένης ἐργασίας, ὡς ἄλλωστε συνέβαινε τοῦτο καὶ μὲ τὸ σχέδιον τοῦ Κώδικος Ἐργασίας τοῦ καταργηθέντος ν. 4345/1964 «περὶ συντάξεως Σχεδίου Κώδικος Ἐργασίας».

IX. Παρὰ τὰς μερικωτέρας ὡς ἄνω ἀμφιβολίας, οὐδόλως πρέπει νὰ παραγνωρισθῇ ἡ τεραστία ἀξία τῶν λύσεων τοῦ Νέου Κώδικος Πολ. Δικονομίας λόγῳ τῆς ἁπλότητος, τὴν ὁποίαν εἰσάγουν αὗται εἰς τὴν ἐν γένει ρύθμισιν τῶν προνομίων. Ἄλλωστε ἡ κριτική, καὶ ἰδίως ἡ κριτικὴ de lege ferenda, εἶναι πάντοτε εὐχαριστέρα τῆς δημιουργίας. Μάλιστα προκειμένου περὶ τοιούτων θεμάτων, ἔνθα τὸ κριτήριον δὲν δύναται νὰ εἶναι ἀμιγῶς ἐπιστημονικόν, λόγῳ τῆς κοινωνικῆς εὐαισθησίας τῶν προβλημάτων, εἶναι δυνατή, ἐνδεχομένως δὲ καὶ ἐπιβεβλημένη, ποικία τις διάστασις γνωμῶν.

X. Τροποποιήσεις πλέον τοῦ Νέου Κώδικος (πρὸ τῆς θέσεώς του ἐν ἐφαρμογῇ) οὐδόλως φαίνονται πιθαναί, ἀπὸ πλευρᾶς δὲ γενικωτέρας νομοθετικῆς πολιτικῆς, κατά τινα ἄποψιν, οὐδὲ καὶ εὐκταῖαι. Φοβούμεθα ὅμως ὅτι, ὑπὸ τὴν πίεσιν τῶν κοινωνικῶν ἀναγκῶν τὰ ἀνωτέρω ἐπιχειρηθέντα νὰ σκιαγραφηθοῦν προβλήματα καὶ ἰδίως τὸ τῆς ἀφετηρίας τῆς χρονικῆς ἐκτάσεως τοῦ προνομίου θὰ ἀναφανοῦν εὐθὺς ἀμέσως τῆς θέσεως ἐν ἐφαρμογῇ τοῦ Νέου Κώδικος. Καὶ ὑπὸ τὴν κοινωνικὴν (καὶ δικαίαν) πίεσιν τῶν ἐργαζομένων θὰ ὑφίσταται διαρκῶς ἡ τάσις τροποποιήσεων (ὡς εἰδικῶν ἑκάστοτε διατάξεων) τῆς νέας ρυθμίσεως, δεδομένης καὶ τῆς παρ' ἡμῖν εὐκολίας νομοθετήσεως. Οὕτως ἡ ἁπλότης καὶ ἡ ἑνότης τῶν λύσεων, μέγα πλεονέκτημα τοῦ Νέου Κώδικος, θὰ τεθῇ δυστυχῶς ἀμέσως ἐν κινδύνῳ λόγῳ τροποποιήσεων (10).

(8) Code de Travail L. 1er art. 47α.

(9) Βλ. P. Durand, Traité de Droit du Travail t. II Nos 324 - 353, Rivero et Savatier, Droit de Travail p. 447 et s. Brun et Galland, Droit de Travail II - 249, Camerlynck et Lyon-Caen, Droit de Travail p. 215. Σημειωτέον ὅτι εἰς τὴν Γαλλίαν πρόσφατος νομοθετικὴ μεταβολή, ὁ νόμος 67 - 563/13/14.7.1967 ἄρθρον 51) καθιέρωσαν ὑπὲρ τῶν ἐν λόγῳ ἀπαιτήσεων καὶ εἶδος «ὑπὲρ - ὑπερπρονομίου». Βλ. J. Desbois ἐν Droit Social 1968 p. 229 et s.

(10) Διὰ τὴν ἐπὶ τοῦ θέματος Ἑλληνικὴν βιβλιογραφίαν ἀπὸ πλευρᾶς ἰσχύοντος Δικαίου βλ. *Χρ. Βαρθάκα*, Τὸ προνόμιον τῶν ἐργαζομένων ἐν ἀναγκαστικῇ ἐκτελέσει, ἐν ΕΕΔ 23, σελ. 513 ἐπ.

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΕΡΓΑΤΙΚΑ ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ

ΕΝΝΟΙΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΑΤΥΧΗΜΑΤΟΣ

Περίπτωσις προκλήσεως τοῦ ἀτυχήματος ἐκ προθέσεως τοῦ παθόντος

Θεώρησις ὡς ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, κατὰ Νόμον 551/1915, καὶ τοῦ θανάτου τοῦ ἐργάτου ἢ ὑπαλλήλου, ἐὰν εἶναι ἀποτέλεσμα ἐκτὸς ἄλλων καὶ νόσου, προκληθείσης, ἐκδηλωθείσης ἢ καὶ ἐπιδεινωθείσης ἐξ ἐκτάκτου καὶ αἰφνιδίας ἐπενεργείας ἐξωτερικοῦ αἰτίου, ἀσχέτου πρὸς τὴν σύστασιν τοῦ ὀργανισμοῦ τοῦ παθόντος.—Παροχὴ ἐργασίας ὑπὸ ἐκτάκτους καὶ ἀνωμάλους συνθήκας.—Καταχρηστικὴ ἔνστασις καὶ ὄχι στοιχεῖον τῆς ἀγωγῆς τὸ περιστατικὸν προκλήσεως τοῦ ἀτυχήματος ἐκ προθέσεως τοῦ παθόντος.—Θάνατος ναυτικοῦ διὰ πτώσεως εἰς τὴν θάλασσαν ἐξ ἐπιδεινώσεως νόσου του, προκληθείσης καὶ ἐπιδεινωθείσης ἐκ τῶν συνθηκῶν τῆς ἐργασίας.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου, ὑπὸ τῆς ὁποίας ἀνῃρέθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 1260/1967 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Πειραιῶς, ὡς ἐφετείου, ὑπῆρξεν ἐργατικὸν ἀτύχημα εἰς ἐργάτην θαλάσσης.

Ἐκ τούτου προέλθεν ἀξίωσις τῶν δικαιοδόχων τοῦ ναυτικοῦ πρὸς ἀποζημίωσιν κατὰ τὸν νόμον 551/1915 περὶ ἐργατικῶν ἀτυχημάτων, ὁ ὁποῖος ἔχει ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ ἐργατῶν θαλάσσης. (Ἴδετε ἄρθρον 17 τοῦ ἀνωτέρω νόμου, ὡς ἐκωδικοποιήθη διὰ τοῦ ἀπὸ 26.7.1920 κ.δ., *Χ. Ἀγαλλοπούλου*, Ναυτεργατικὸν Δίκαιον, σελ. 123, Α.Π. 72/1960, εἰσηγητὴς *Ἀντ. Φλῶρος*, ΕΕΔ 19, 335 καὶ ἄλλαι.).

Ἡ ἀπόφασις αὕτη τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἐν ἁρμονίᾳ πρὸς τὰ νομολογηθέντα (Ἴδετε νομολογίαν τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ἐν ΕΕΔ 24, 82, ἔνθα καὶ παραπομπαὶ εἰς συγγραφεῖς), δέχεται, ὅτι θεωρεῖται ὡς ἐργατικὸν ἀτύχημα καὶ ἡ ἐπιδείνωσις ὑποστᾶσα νόσου, ὅταν αὕτη ὑπῆρξεν ἀπότοκος βιαίου συμβάντος, ἐκτελουμένης δηλαδὴ τῆς ἐργασίας ὑπὸ συνθήκας ἀσυνήθεις, ἐκτάκτους καὶ ἐξαιρετικάς. (Ἴδετε εἰδικῶς διὰ τὴν αὐτοκτονίαν ὡς ἐργατικὸν ἀτύχημα νομολογίαν εἰς σημείωσιν μας ἐν ΕΕΔ 26, 188).

Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 551/1915 εἶναι σαφής: Ἐξαιρεῖται τοῦ δικαιώματος τῆς ἀποζημιώσεως ἡ περίπτωσις, καθ' ἣν ὁ παθὼν ἐκ προθέσεως προεκάλεσε τὸ ἐπελθὸν ἀτύχημα.

Ὁμοία διάταξις περιέχεται καὶ εἰς τὸ ἄρθρον 1 τοῦ νόμου ΒΩΜΑ' περὶ περιθάλψεως τῶν ἐν τοῖς μεταλλείοις καὶ μεταλλουργείοις παθόντων καὶ τῶν οἰκογενειῶν τούτων, ὡς δὲ ἀναφέρεται εἰς τὴν αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν τοῦ Σχεδίου τοῦ νόμου 551/1915 αἱ πλεῖσται τῶν νομοθεσιῶν, ὡς λ.χ. ἡ γερμανική, ἡ αὐστριακή, ἡ ἰταλική, ἡ βελγική, ἡ δανική, ἀποκλείουσι τὴν εὐθύνην τοῦ ἐργοδότου, ὅταν ὁ παθὼν προεκάλεσε δολίως τὸ ἐπελθὸν ἀτύχημα.

Τοῦτο, ὡς δέχεται ἡ κατωτέρω ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις, δὲν εἶναι βεβαίως στοιχεῖον τῆς ἀγωγῆς, ὡς δὲν ἀποτελεῖ τοιοῦτον, ἀλλ' ἔνστασιν τοῦ ὑποχρέου πρὸς ἀποζημίωσιν, καὶ τὸ ὅτι ὁ παθὼν ἐπέδειξεν ἀμέλειαν, ὁπότε μειοῦται τὸ ποσὸν τῆς ἀποζημιώσεως κατὰ τὸ ἐν ἄρθρῳ 16 τοῦ νόμου 551/1915 μέτρον. (Πρβλ. καὶ διὰ τὸ ἄρθρον 300 Α.Κ. περὶ συντρέχοντος πταίσματος *Ἀλ. Λιτζερόπουλον*, ΕρμΑΚ ὑπ' ἄρθρον 300, σημ. 9).

Ἀρείου Πάγου 153/1968, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ν. Χαραλάμπης**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Κ. Παπαϊωάννου**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ἀν. Δαμάσκος, Γ. Ρεβιάδης

Κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ διὰ τοῦ κ.δ. τῆς 24 Ἰουλίου/25 Αὐγούστου 1920 κωδικοποιηθέντος ν. 551/1915 ὡς ἀτύχημα ἐκ βιαίου συμβάντος θεωρεῖται καὶ ὁ θάνατος τοῦ ἐργάτου ἢ ὑπαλλήλου τῶν ἐν ἄρθρῳ 2 ἐργασιῶν καὶ ἐπιχειρήσεων, ἐὰν εἶναι ἀποτέλεσμα, ἐκτὸς ἄλλων, καὶ νόσου, προκληθείσης, ἐκδηλωθείσης ἢ καὶ ἐπιδεινωθείσης ἐξ ἐκτάκτου καὶ αἰφνιδίας ἐπενεργείας ἐξωτερικοῦ αἰτίου, ἀσχέτου μὲν πρὸς τὴν σύστασιν τοῦ ὀργανισμοῦ τοῦ παθόντος καὶ πρὸς τὴν βαθμιαίαν καὶ προοδευτικὴν ἐξασθένησιν καὶ φθορὰν του ὡς ἐκ τῆς φύσεως καὶ τοῦ εἰ-

δους τῆς ἐργασίας του καὶ τῶν συμφύτων πρὸς αὐτὴν δυσμενῶν ἐπαγγελματικῶν ὅρων, συνδεομένου ὅμως μὲ τὴν ἐργασίαν ταύτην, ὡς ἐκ τῆς ἐμφανίσεως αὐτοῦ ἐν τῇ ἐκτελέσει ἢ ἐξ ἀφορμῆς αὐτῆς. Εἰς τὴν τοιαύτην ἔννοιαν ἐμπίπτει καὶ ἡ ὅλως ἐξαιρετικὴ καὶ ὑπὸ ἐκτάκτους καὶ ἀνωμάλους συνθήκας, καθὼς καὶ ἡ κατὰ παράβασιν τῶν ἰσχυόντων νόμων, διαταγμάτων ἢ κανονισμῶν περὶ τῶν ὅρων ἀσφαλείας ἐκτελουμένη ἐργασία, ὑπὸ τὴν αὐτονόητον προϋπόθεσιν ὅτι καὶ αὕτη, ὡς ἄλλως τε καὶ πᾶν ἕτερον θέμα συμβάν, θὰ κρίνηται ἀνελέγκτως ὑπὸ τοῦ δικαστοῦ τῆς οὐσίας ἐάσει τῶν ἑκάστοτε συντρεχόντων περιστατικῶν ὡς ἀποχρῶσα ἡ πρόσφορος αἰτία τῆς νόσου καὶ τοῦ μετ' αὐτῆς συνδεομένου κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον ἀτυχήματος κατὰ τὴν κρατοῦσαν καὶ ἰσχύουσαν ὑπὸ τὸν Α.Κ. περὶ αὐτῆς θεωρίαν.

Ἐξ ἄλλου, ὁρίζον τὸ αὐτὸ ὡς ἄνω ἄρθρον, ὅτι τὸ παρ' αὐτοῦ παρεχόμενον δικαίωμα ἀποζημιώσεως ἀποκλείεται, ἐὰν «ὁ παθὼν ἐκ προθέσεως προεκάλεσε τὸ ἐπελθὸν ἀτύχημα», θεωρεῖ τὸ περιστατικὸν τοῦτο ὡς διακωλῦον τὴν γένεσιν τοῦ δικαιώματος τούτου καὶ διὰ τοῦτο ἀποτελοῦν καταργητικὴν ἔνστασιν καὶ οὐχὶ στοιχεῖον τῆς περὶ αὐτοῦ ἀγωγῆς.

Ἐν προκειμένῳ τὸ δικάσαν ὡς ἐφετεῖον Πρωτοδικεῖον δέχεται ἐν τῇ ἀναιρεσιβαλλομένῃ ἀποφάσει του, ὡς ἐξ αὐτῆς δείκνυται, ὅτι, κατὰ τὰ ἐν τῇ ἀγωγῇ διαλαμβανόμενα, ὁ υἱὸς τῆς ἐναγούσης, ναυτολογηθεὶς τὴν 15.7.1962 ὡς δοκὸς μαγείρου δι' ἀόριστον χρόνον ἐπὶ τοῦ περὶ οὗ πρόκειται φορτηγοῦ πλοίου τῆς ἐναγομένης Ἑταιρείας, ἠσθένησεν αἰφνιδίως κατὰ Ὀκτώβριον 1962 ἐκ νευρασθενείας κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς τοιαύτης ὑπηρεσίας του «συνεπείᾳ τῶν κακουχιῶν τῶν ταξιδίων καὶ τῆς συνεχοῦς καὶ κοπιώδους ἐργασίας του... Κατὰ τὴν ἐπάνοδον τοῦ πλοίου ἐξ Ἀμερικῆς εἰς Ὁλλανδίαν ἐνεφάνισε οὗτος σημεῖα ἐπιδεινώσεως τῆς ἀσθενείας του. Ὁ πλοίαρχος ὅμως, καίτοι ἐπληροφορήθη τὴν ἐπιδείνωσιν ταύτην, δὲν ἔθεσε τοῦτον ἐκτὸς ὑπηρεσίας, οὐδ' ἐμερίμνησε διὰ τὴν ὑπ' αὐτοῦ λῆψιν τῶν χορηγηθέντων φαρμάκων, τὸν γάριν ἀσφαλείας ἐγκλεισμόν του εἰς τὸ δωμάτιόν του καὶ παρακολούθησίν του καὶ τὴν κατεύθυνσιν τοῦ πλοίου εἰς τὸν πλησιέστερον λιμένα πρὸς ἀποβίβασιν καὶ εἰσαγωγήν του εἰς νοσοκομεῖον, ὡς τὸ ἄρθρον 10 § 3 τοῦ Β.Δ. 6.12.1939 ὁρίζει. Οὕτω τὴν 6.11.1962 καὶ περὶ ὥραν 14.45 ἐθεάθη διὰ τελευταίαν φοράν... Ἔκτοτε ἀπωλέσθη πνιγείς, χωρὶς οὐδεὶς νὰ ἀντιληφθῇ πῶς ἔπεσεν εἰς τὴν θάλασσαν, ἐὰν δηλαδὴ ἔπεσεν εἰς τὴν θάλασσαν συνεπείᾳ σκοτοδίνης ἐκ τῆς ἀσθενείας του καὶ τῆς ὑπερκοπώσεως ἢ ἐὰν ἔπεσεν εἰς τὴν θάλασσαν ἐκ τῆς ἐπιδεινώσεως τῆς ἀσθενείας του». Τὰ περιστατικὰ ὅμως ταῦτα πληροῦσι τὴν ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου ἐλεγχομένην νομικὴν ἔννοιαν τοῦ ἀτυχήματος ἐκ θείου συμβάντος καὶ περιέχουσι πάντα τὰ κατὰ τὰ ἄρθρα 136 καὶ 583 ἐδάφ. 3 τῆς Πολ. Δικονομίας ἀπαιτούμενα στοιχεῖα τῆς ἐξ αὐτοῦ ἀγωγῆς, ἅτε τοῦ ἐπελθόντος θανάτου σαφῶς ἀποδιδομένου εἰς τὴν νευρασθένειαν, ἥτις προεκλήθη καὶ ἐπεδεινώθη αἰφνιδίως ἀπὸ τὸ ἀσύνηθες ἐξαιρετικὸν καὶ ἔκτακτον γεγονὸς τῆς «συνεχοῦς καὶ κοπιώδους ἐργασίας του ἀπὸ τὰς κακουχίας τῶν ταξιδίων» καὶ ἰδίᾳ τῆς ἐξακολουθήσεως αὐτῆς μετὰ τὴν ἐκδήλωσιν τῆς νόσου κατὰ παράλειψιν τῆς ἐπιβαλλομένης ἀναπαύσεώς του καὶ τῆς μερίμνης πρὸς λῆψιν τῶν ὑποδειχθησομένων φαρμάκων, πρὸς παρακολούθησιν καὶ ἐγκλεισμὸν εἰς τὸ δωμάτιόν του, ἔτι δὲ καὶ πρὸς εἰσαγωγήν του εἰς νοσοκομεῖον τοῦ πλησιεστέρου λιμένος. Ὅθεν, κρίναν τοῦτο περαιτέρω, ὅτι ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴ εἶναι ἀόριστος, ἐφ' ὅσον δὲν προστίθεται ἐν αὐτῇ «ὡς ἄλλως τε οὔτε καὶ εἰς τὰς προτάσεις τῆς ἐναγούσης, ὅτι συνεπείᾳ τῆς ἀσθενείας του ὁ παθὼν κατὰ τὴν ῥῆψιν του εἰς τὴν θάλασσαν (αὐτοκτονίαν) ἐστερεῖτο τῆς συνειδήσεως τῶν πραττομένων, ἐνεργήσας ὑπὸ νοητικὴν κατάστασιν ἀποκλείουσαν τὸν καταλογισμὸν καὶ συνεπῶς τὴν ἐκ προθέσεως πρόκλησιν τοῦ ἀτυχήματος» καὶ ἐν συνεχείᾳ ἀπορρίψαν τὸ ἀγωγικὸν δικόγραφον ὡς ἄκυρον, κατὰ μεταρρύθμισιν τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως, ἐκήρυξε παρὰ τὸν νόμον ἀκυρότητα, ὡς ἀξιώσαν πλείονα τῶν ὑπὸ τοῦ ὡς εἴρηται ἄρθρου 1 ἀπαιτουμένων στοιχείων, ἐξ' ὃ καὶ ἀναιρετέαν καθίστησι τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασίν του κατὰ τὸ ἐδ. 11, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ ἐδ. 17 τοῦ ἄρθρου 807 τῆς Πολ. Δικονομίας, συμφώνως πρὸς τὸν προταθέντα ὑπὸ τοῦ Εἰσηγητοῦ σχετικὸν λόγον ἀναιρέσεως.

ΝΕΟΠΟΛΕΜΙΣΤΑΙ

ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΠΡΟΑΓΩΓΗ ΠΟΛΕΜΙΣΤΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ

Έννοια άρθρου 7 Νομοθετικοῦ Διατάγματος 1799/1942

I

Προαγωγή, κατ' ἄρθρον 7 Ν.Δ. 1799/1942, τῶν παρ' αὐτοῦ προβλεπομένων πολεμιστῶν, ἐάν καὶ ἐφ' ὅσον προβλέπεται ὀργανικὴ θέσις ἀνωτέρα τῆς ὑπὸ τούτων κατεχομένης, κατ' ἀπόλυτον προτίμησιν εἰς τὸν ἀμέσως ἀνώτερον βαθμὸν καὶ ἂν ἔτι δὲν ἔχωσι συμπληρώσει τὸν πρὸς προαγωγὴν ἀπαιτούμενον χρόνον, ἐφ' ὅσον κέκτηνται καὶ τὰ λοιπὰ προσόντα, λῆψις ἄλλως ἐπιδόματος ἐπὶ τοῦ ἀρχικοῦ μισθοῦ.— Ἔννοια διατάξεως.—Ὀργανισμὸς Ἐθνικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 11 τοῦ ν.δ. 1040/1942, ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 333/1946 Πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου κυρωθέντος ν.δ. 1799/1942 (ΕΕΔ 1, 860), οἱ ἀνάπηροι πολέμου, τραυματίαι καὶ ἔφεδροι ἀξιωματικοὶ ἢ ὁπλῖται τοῦ πολέμου 1940 - 1941, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ παρόντος, τυγχάνοντες πρὸ τοῦ πολέμου ὑπάλληλοι εἰς Ὀργανισμοὺς Δημοσίου ἢ Ἰδιωτικοῦ Δικαίου ἐν γένει, ὡφισταμένους κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος, προάγονται κατ' ἀπόλυτον προτίμησιν εἰς τὸν ἀμέσως ἀνώτερον βαθμὸν πρὸς πλήρωσιν ὀργανικῶν θέσεων καὶ ἂν δὲν ἔχωσι συμπληρώσει τὸν πρὸς προαγωγὴν ἀπαιτούμενον χρόνον ἢ χορηγεῖται τούτοις ὁ μισθὸς τοῦ ἀμέσως ἀνωτέρου βαθμοῦ τῆς διαβαθμίσεως αὐτῶν ἐν τῇ διοικητικῇ ἱεραρχίᾳ, ἐφ' ὅσον δὲν προβλέπεται κατὰ τὰς κειμένας διατάξεις ὀργανικὴ θέσις ἀνωτέρου βαθμοῦ, εἰς τοὺς ὑποδεδηπότε δὲ μὴ προαγομένους, ἐλλείψει προσόντων ἐν τῇ κατεχομένῃ ὑπηρεσίᾳ, χορηγεῖται ἐπίδομα 15% ἐπὶ τοῦ ἀρχικοῦ μισθοῦ.

Κατὰ τὸ ἄρθρον μόνον τοῦ νόμου 1764/1944 (ΕΕΔ 3, 597), τραυματίαι καὶ ἔφεδροι πολεμισταὶ τοῦ πολέμου 1940 - 1941 νοοῦνται τραυματίαι μὲν οἱ μετασχόντες μαχῶν καὶ τραυματισθέντες ἐκ πολεμικῆς ἐναργείας, πολεμισταὶ δὲ οἱ μετασχόντες μαχῶν καὶ ὑπηρετήσαντες ἕνα μῆνα καὶ 15 ἡμέρας τοὐλάχιστον, εἰς μαχίμους μονάδας ἐν τῇ ζώνῃ, ἐπαφῆς μετὰ τοῦ ἐχθροῦ ἢ εἰς συγκιατιαρούς εὑρισκομένους εἰς τὴν ζώνην ἐπαφῆς Μεραρχιῶν μετὰ τοῦ ἐχθροῦ ἢ ζώνην τῶν πρόσω Σωμάτων Στρατοῦ ἐπὶ τέσσαρας μῆνας καὶ 15 ἡμέρας τοὐλάχιστον, ἐξ ὧν τρεῖς μῆνας ἐπὶ ἀλβανικοῦ ἐδάφους.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ νόμου 1745/1944 (ΕΕΔ 3, 597) ἡ ἀληθὴς ἔννοια τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1799/1942 ν.δ. εἶναι, ὅτι ἡ δι' αὐτοῦ προβλεπομένη προαγωγὴ εἶναι τιμητικὴ προαγωγή, παρεχομένη διὰ τὰς κατὰ τὸν πόλεμον προσενεχθείσας παρὰ τῶν πολεμιστῶν ὑπηρεσίας καὶ ἄσχετος πρὸς πᾶσαν ἄλλην προαγωγήν, ἧς δικαιοῦνται ἢ ἔτυχον βάσει προσόντων ἢ εἰδικῶν νόμων, πρὸς τὴν ὁποίαν δὲν συμψηφίζεται καὶ οὔτε ἀποκλείει αὐτήν. Τυχὸν ἤδη προαχθέντας βάσει τοῦ ν.δ. 1799/1942 οὐδόλως κωλύονται, ὅπως τύχωσι προαγωγῆς βάσει προσόντων κατὰ τὰς κειμένας διατάξεις.

Τέλος, κατὰ τὸ ἄρθρον 11 τοῦ ν.δ. 3744/1957 (ΕΕΔ 16, 1013), ἡ ἀληθὴς ἔννοια τῆς διατάξεως τοῦ δευτέρου ἐδαφίου τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ν.δ. 1799/1942 εἶναι, ὅτι τὰ βάσει αὐτῆς χορηγούμενα ἐπίδομα θεωροῦνται ὡς προσαύξησις τοῦ βασικοῦ μισθοῦ.

(Σημειοῦται, ὅτι ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ν.δ. 1799/1942 ἔχει καταργηθῆ ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 59/1945 Συντακτικῆς Πράξεως διὰ τοὺς δημοσίους, τοὺς δημοτικοὺς καὶ ὑπαλλήλους νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, Σ.Ε. 1664/1951, εἰσηγητὴς *Ν. Γρηγορίου*, ΕΕΔ 11, 267, Α.Π. 33/1951, εἰσηγητὴς *Ε. Κολοκούρης*, ΕΕΔ 10, 330).

Περὶ τῆς ἐννοίας τῆς κατὰ τὰς διατάξεις ταύτας προαγωγῆς τῶν ὑπαλλήλων τῶν ἐν λόγῳ Ὀργανισμῶν ἀπησχολήθη ἡ κατωτέρω ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις, ἐπικυρώσασα τὴν ὑπ' ἀριθ. 2141/1967 ἀπόφασιν τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ὡς ἐφετείου.

Ἀρείου Πάγου 154/1968, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ν. Χαραλάμπης** Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Κ. Παπαϊωάννου** Δικηγόροι οἱ κ.κ. Π. Δημάκος, Ε. Κατσιγιάννης

Ὡς προκύπτει ἐκ τῶν παραγράφων 1, 2 καὶ 3 τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ν.δ. 1040/1942 «περὶ μέτρων προστασίας τῶν ἀναπήρων πολέ-

μου ὁπλιτῶν ἐν γένει», ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ν.δ. 1799/1942, ἀμφοτέρων κυρωθέντων διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 333/30 Μαΐου 1946 πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, οἱ παρ' αὐτοῦ προβλεπόμενοι πολεμισταί, ἐὰν καὶ ἐφ' ὅσον προβλέπεται ὀργανικὴ θέσις ἀνωτέρα τῆς ὑπὸ τούτων κατεχομένης προάγονται κατ' ἀπόλυτον προτίμησιν εἰς τὸν ἀμέσως ἀνώτερον τοῦ ὃν κέκτηνται νῦν βαθμὸν πρὸς πλήρωσιν κενῶν ὀργανικῶν θέσεων καὶ ἂν ἔτι δὲν ἔχωσι συμπληρώσει τὸν πρὸς προαγωγὴν ἀπαιτούμενον χρόνον, ἐφ' ὅσον κέκτηνται τὰ λοιπὰ κατὰ τὰς κειμένας σήμερον διατάξεις ἀπαιτούμενα προσόντα ἢ ὁπωσδήποτε μὴ προαγόμενοι, λαμβάνουσιν «ἐπίδομα ἐπὶ τοῦ ἀρχικοῦ μισθοῦ 15%». Ἡ τοιαύτη τιμητικὴ κατὰ ἢ μετὰ τὸν πόλεμον προαγωγή, ἂν καὶ εἶναι κατὰ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ νόμου 1745/1944, δι' οὗ ἠρμηνεύθη τὸ ἐν λόγῳ ἄρθρον 11, «ἄσχετος πρὸς πᾶσαν ἄλλην προαγωγήν..., πρὸς ἣν δὲν συμψηφίζεται, οὔτε καὶ ἀποκλείει αὐτήν», τῶν τυχὸν ἤδη προαχθέντων βάσει τοῦ ν.δ. 1799/1942 «οὐδόλως κωλυομένων ὅπως τύχωσι προαγωγῆς βάσει προσόντων κατὰ τὰς κειμένας διατάξεις», ἐξαντλεῖ τὴν ὑπὸ τοῦ νόμου ἐνθγλωθεῖσαν ὑπὲρ αὐτῶν εὔνοιαν καὶ ἐκπληροῖ «τὸν παρ' αὐτοῦ προβλεπόμενον σκοπὸν ἠθικῆς ἀμοιβῆς ἐν γένει τῶν πολεμιστῶν», εἰς τρόπον ὥστε κατὰ τὴν παράγραφον 3 νὰ μὴ ἐπιτρέπηται ἐφεξῆς «νέα προαγωγὴ» βάσει τοῦ νόμου τούτου. Οὕτω χωρὶς νὰ προστίθενται εἰς τὴν πραγματικὴν ὑπηρεσίαν τῶν πολεμιστῶν πλασματικὰ ἔτη τοιαύτης, αἴρεται ἁπλῶς τὸ ἐκ τῶν κειμένων διατάξεων διὰ τὴν προαγωγὴν ἐμπόδιον τῆς συμπληρώσεως ὡρισμένου χρόνου ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ, πρᾶγμα, τὸ ὁποῖον συνεπιφέρει κατ' ἀνάγκην καὶ τὴν αὐτόματον προώθησιν τῶν πολεμιστῶν ἔναντι τῶν συναδέλφων των εἰς τὴν περαιτέρω προαγωγικὴν ἐξέλιξιν αὐτῶν. Ἐξ ἄλλου, ὁ κατ' ἐξουσιοδότησιν τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 2510/1953 ἐκδοθεὶς καὶ διὰ τοῦ ὁ.δ. τῆς 17/26/9.1.1953 κυρωθεὶς καὶ διὰ τοῦτο ἰσχὺν νόμου ἔπειτα Ὀργανισμὸς τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος καὶ Ἀθηνῶν ὁρίζει ἐν ἄρθρῳ 34 αὐτοῦ, πλὴν ἄλλων, καὶ τὰ ἑξῆς, ὑπὸ τὰ ἀντιστοίχως μνημονευόμενα ἐδάφια... «α) τὰ ἔτη ὑπηρεσίας παρ' ἑκατέρᾳ τῶν συγχωνευθεισῶν Τραπεζῶν νοοῦνται ἔτη ὑπηρεσίας παρὰ τῇ Τραπέζῃ, β) τὸ προσωπικόν, τὸ προερχόμενον παρ' ἑκατέρας τῶν Τραπεζῶν διατηρεῖ τὸν βαθμόν, ὃν εἶχεν εἰς τὴν Τράπεζαν, ἐκ τῆς ὁποίας προέρχεται, καὶ μὲ τὸν βαθμὸν τοῦτον ἐντάσσεται εἰς τὸ προσωπικὸν τῆς Τραπέζης, τῆς σειρᾶς ἀρχαιότητος καθοριζομένης ἀναλόγως τῶν ἐτῶν παραμονῆς εἰς τὸν βαθμόν, τὸ ὁποῖον κατέχει κατὰ τὴν ἔνταξιν... στ) κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ παρόντος ὀργανισμοῦ αἱ κεναὶ θέσεις αἱ προβλεπόμεναι εἰς τοὺς κάτωθι βαθμοὺς συμπληροῦνται ὡς ἑξῆς... Εἰς τοὺς βαθμοὺς τοῦ συμπράττοντος ὑποδιευθυντοῦ καὶ τοῦ ὑποδιευθυντοῦ ἐκ τιμηματαρχῶν Α' τῆς τέως Ἐθνικῆς κατ' ἀπόλυτον ἐκλογήν, ζ) εἰδικῶς διὰ τὸ προσωπικὸν τὸ προερχόμενον ἐκ τῶν συγχωνευθεισῶν Τραπεζῶν αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 7 περὶ προσαυξήσεων μισθοῦ ἐφαρμόζονται ὡς ἀνελοίθως. Ἐφ' ὅσον ὁ ἀριθμὸς τῶν παρ' ἑκατέρᾳ τῶν Τραπεζῶν ἐτῶν πραγματικῆς ὑπηρεσίας τοῦ ὑπαλλήλου εἶναι κατὰ τὴν 1.3.1953 ἀνώτερος τῶν προβλεπομένων κατὰ τὸν παρόντα Ὀργανισμὸν ἐτῶν πρὸς ἀπόκτησιν τοῦ βαθμοῦ, ὑφ' ὃν καὶ ὑπηρετεῖ ὁ ὑπάλληλος κατὰ τὴν προμνησθεῖσαν ἡμερομηνίαν, ἢ ἐπὶ πλέον διαφορὰ χαρακτηρίζεται ἐξαιρετικῶς ὡς χρόνος παραμονῆς εἰς τὸν αὐτὸν βαθμὸν καὶ δίδει δικαίωμα εἰς τὴν προβλεπομένην συναφῶς προσαύξησιν· πᾶν τυχὸν ἀπομένον κλάσμα λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν πρὸς συμπλήρωσιν τῶν ἐφεξῆς διανυθησομένων νέων τριετιῶν ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ μέχρι τῆς συμπληρώσεως τῶν ἓξ τριετιῶν. Ἀσχέτως πρὸς τὰ ἀνωτέρω θὰ χορηγῆται προσαύξησις μισθοῦ μόνον ἐφ' ὅσον ὁ ὑπάλληλος θὰ ἔχῃ συμπληρώσει ἀπὸ τῆς τελευταίας προαγωγῆς ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ, ἐκτὸς ἐὰν ἡ τυχὸν λαμβανομένη παρ' αὐτοῦ προσαύξησις προέρχεται ἐξ ὑπολοίπου τοιαύτης προσαυξήσεως εἰς τὸν πρὸ τῆς τελευταίας προαγωγῆς βαθμόν, ὁπότε αἱ προσαυξήσεις ὑπολογίζονται ἀπὸ τοῦ προηγουμένου βαθμοῦ βάσει τοῦ μισθολογίου τοῦ παρόντος Ὀργανισμοῦ».

Ἐκ τῶν διατάξεων τούτων τοῦ Ὀργανισμοῦ καθίσταται σαφὲς πρῶτον μὲν ὅτι ὁ ἐνάγων - ἀναιρεσείων, μὴ ὑφισταμένης περιπτώσεώς τινος ἐκ τῶν ὑπὸ τῶν ἐδαφίων γ' καὶ δ' τοῦ ὡς εἴρηται ἄρθρου προβλεπομένων, ἐνετάχθη αὐτοδικαίως κατὰ τὸ ἐδάφιον δ' εἰς τὸ προσωπικὸν τῆς νέας Τραπέζης μὲ τὸν βαθμόν, ὃν εἶχεν εἰς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν καὶ διετήρησε τὴν ἀρχαιότητα αὐτοῦ «ἀναλόγως τῶν ἐτῶν παραμονῆς» εἰς τὸν βαθμὸν τοῦτον, ἐξ οὗ παρέπεται, ὅτι δὲν ἐθίγη ἡ κατὰ τὰς προαναφερθείσας διατάξεις τιμητικὴ προαγωγή του, οὐδὲ περιωρίσθη ἡ δά-

σει αὐτῆς περαιτέρω προαγωγικὴ ἐξέλιξίς του· δεύτερον δὲ ὅτι διὰ νὰ καταλάβῃ θέσιν συμπράττοντος ὑποδιευθυντοῦ ἢ ὑποδιευθυντοῦ ἔδει νὰ ὑπάρχῃ κενὴ ὀργανικὴ θέσις καὶ ἐπὶ πλέον νὰ κριθῇ προακτέος κατ' ἀπόλυτον ἐκλογήν· καὶ τρίτον ὅτι ἡ κατὰ τὸ ἄρθρον 7 τοῦ ὡς εἴρηται Ὀργανισμοῦ χορηγουμένη μετὰ τριετῆ εὐδόκιμον πραγματικὴν ὑπηρεσίαν ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ προσαύξησις 10% ἐπὶ τοῦ μισθοῦ, ἐρρυθμίσθη κατὰ παρέκκλισιν ἐξ αὐτοῦ «εἰδικῶς διὰ τὸ προσωπικὸν τὸ προερχόμενον ἐκ τῶν συγχωνευθεισῶν Τραπεζῶν» βάσει εἴτε τῶν ἐτῶν συνολικῆς πραγματικῆς ὑπηρεσίας, ἀσχέτως εὐδοκίμου καὶ παραμονῆς ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ ἐπὶ ὡρισμένον χρόνον, εἴτε τῶν ἐτῶν παραμονῆς ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ κατὰ τὰ ἐν τῷ ἐδαφίῳ 7 ὡς ἄνω ὁριζόμενα. Ἡ τοιαύτη εἰδικὴ καὶ ἐνιαία δι' ὅλον ἀνεξαιρέτως τὸ προσωπικόν, τὸ προερχόμενον ἐκ τῆς συγχωνεύσεως τῶν Τραπεζῶν, ρύθμισις τῆς προσαυξήσεως τῶν τριετιῶν κατὰ ὁμοιόμορφον τρόπον δὲν προσκρούει εἰς τὰς μνησθείσας περὶ πολεμιστῶν διατάξεις, αἱ ὁποῖαι κατοχύρωσαν τὴν μὴ θιγεῖσαν ὡς ἄνω προνομιακὴν προαγωγὴν καὶ οὐχὶ τὴν προνομιακὴν προσαύξησιν, δι' ἣν οὐδένα λόγον ἔκαιον.

Ἐν προκειμένῳ τὸ δικάσαν ὡς ἐφετεῖον Πρωτοδικεῖον δέχεται ἀνελέγκτως, ὡς ἐκ τῆς ἀναιρεσιβαλλομένης δείκνυται, ὅτι ὁ ἐνάγων ἀναιρεσείων ἔτυχε τῆς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ν.δ. 1799/1942 προβλεπομένης τιμητικῆς προαγωγῆς καὶ βάσει αὐτῆς καὶ ἄλλων μεταγενεστέρων κανονικῶν τοιούτων εὑρέθη κατέχων κατὰ τὴν συγχώνευσιν τὸν βαθμὸν τοῦ τμηματάρχου Α' καὶ μάλιστα μὲ ἀρχαιότητα ἀπὸ 1.1.1949, ἀφ' ἧς προήχθη εἰς τὸν βαθμὸν τοῦτον, χορηγηθείσης αὐτῷ καὶ πρώτης προσαυξήσεως τριετοῦς παραμονῆς ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ ἀπὸ 1.1.1952. Κρίναν δὲ μετὰ ταῦτα, ὅτι δὲν δικαιοῦται ὁ ἐνάγων νὰ προσθέσῃ εἰς τὴν κατὰ τὴν 1.3.1953 συμπληρωθεῖσαν συνολικὴν πραγματικὴν ὑπηρεσίαν αὐτοῦ τῶν 27 ἐτῶν καὶ 10 μηνῶν καὶ πλασματικὴν τοιαύτην μιᾶς τριετίας, ἀντιστοιχούσης εἰς τὴν προώθησιν αὐτοῦ λόγῳ τῆς τιμητικῆς προαγωγῆς καὶ μετὰ ταῦτα ἀπορρίψαν, κατὰ μεταρρύθμισιν τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως, τὴν ἀγωγὴν αὐτοῦ, ἥτις, βάσει τῆς πλασματικῆς τοιαύτης τριετίας, ἠξίου τὰ ἐν αὐτῇ ποσὰ λόγῳ ὀφειλομένης ἐπὶ πλέον διαφορᾶς προσαυξήσεων, ὀρθῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς προμνημονευθείσας οὐσιαστικὰς διατάξεις τῶν τε ὡς εἴρηται ν.δ. καὶ τοῦ ἐν λόγῳ Ὀργανισμοῦ τῆς Τραπέζης, οἱ δὲ περὶ τοῦ ἐναντίου πρῶτος καὶ δεύτερος λόγοι τοῦ ἀναιρετηρίου εἶναι ἀβάσιμοι καὶ ἀπορριπτέοι.

Τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς ἐχούσης καὶ κατὰ τὴν ἀναιρεσιβαλλομένην ἀπόφασιν ὡς μοναδικὴν βάσιν καὶ ἀντικείμενον τὸν συνυπολογισμὸν διὰ τὴν ἐξεύρεσιν τῶν ὀφειλομένων ἐκ προσαυξήσεων ποσῶν τῆς μνησθείσης πλασματικῆς τριετίας, οὐδεμίαν ἀσκοῦσιν ἐπιρροὴν ὡς πρὸς τὴν ἔκβασιν τῆς προκειμένης δίκης τὰ περὶ τοῦ πῶς καὶ πότε προήχθη ὁ ἐνάγων εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ συμπράττοντος ὑποδιευθυντοῦ καὶ τὸ ἂν ἐδικαιοῦτο οὗτος νὰ προαχθῇ εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ ὑποδιευθυντοῦ ἢ ἐὰν καὶ κατὰ πόσον συνετέλεσεν εἰς τὴν προαγωγὴν ταύτην καὶ ἡ συνεκτίμησις τῆς τιμητικῆς προαγωγῆς του ὡς πολεμιστοῦ. Ἑπομένως ἡ περὶ αὐτῶν ἀνεπαρκὴς αἰτιολογία, ἡ μὴ λῆψις αὐτῶν ὑπ' ὄψιν ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου, καίπερ προταθέντων νομίμως, καὶ ἡ συνεκτίμησις τῆς ἐπικληθείσης συναφοῦς ὁμολογίας τοῦ ἐνάγοντος δὲν ἱδρύουσι τοὺς ὑπὸ τῶν ἐδαφίων 7, 9 καὶ 19 τοῦ ἄρθρου 807 τῆς Πολ. Δικονομίας, ὡς συνεπληρώθη διὰ τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ν. 3810/1957, προβλεπομένους λόγους ἀναιρέσεως. Διὰ τὸν αὐτὸν λόγον καὶ τὰ σχετικῶς λεγόμενα ἐν τῇ ἀναιρεσιβαλλομένῃ ἀποφάσει καὶ ὑποτιθεμένου ὅτι δὲν ἀποτελοῦσιν ἐπιχειρήματα ἐκ τοῦ πράγματος, δὲν παράγουσι δεδικασμένον, ὡς μὴ ἀναφερόμενα εἰς στοιχεῖα τοῦ κριθέντος δικαιώματος. Δὲν ὑφίσταται, ὡς ἐκ τούτου, περίπτωσις ἀνατροπῆς αὐτοῦ δι' ἀναιρέσεως κατὰ τὸ ἄρθρον 831 τῆς Πολ. Δικονομίας, ὡς ἀντικατεστάθη δι' ἄρθρου 22 ν. 3810/1957, τοσούτῳ μᾶλλον, καθ' ὅσον δὲν δικαιολογεῖται νόμῳ τὸ πρὸς τοῦτο ἐπικαλούμενον συμφέρον τῆς διὰ νέας ἀγωγῆς ἐπιδιώξεως τῆς ἐντάξεως τοῦ ἀναιρεσείοντος βάσει τῆς ἄνω πλασματικῆς τριετίας, ἀφοῦ, ὡς ἐρρέθη, καὶ ἡ ἔνταξις ἔγινεν αὐτοδικαίως καὶ ἡ προσθήκη τῆς πλασματικῆς τοιετίας δὲν εἶναι νόμιμος. Ὅθεν καὶ οἱ 3ος, 4ος, 5ος καὶ 6ος περὶ τοῦ ἐναντίου λόγοι τοῦ ἀναιρετηρίου εἶναι ἀπορριπτέοι ὡς ἀπαράδεκτοι.

II

Ἀναφορὰ διατάξεως ἄρθρου 7 Ν.Δ. 1799/1942 περὶ τιμητικῆς προαγωγῆς πολεμιστῶν τοῦ πολέμου 1940 - 1941 εἰς τοὺς ὡς ὑπαλλήλους ἐργαζομένους, ἤτοι τοὺς παρέ-

χοντας έργασίων άποκλειστικώς ή κατά κύριον χαρακτῆρα μή σωματικήν, καί ὄχι καί εἰς τούς ἐργάτας.

Ἐπεκυρώθη ὑπό τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου ἡ ὑπ' ἀριθ. 11212/1966 ἀπόφασις τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος κατά τήν ἐργατικήν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν.

Ἐπρόκειτο περί τῆς κατ' ἄρθρον 7 τοῦ ν.δ. 1799/1942 (ΕΕΔ 1, 860) τιμητικῆς προαγωγῆς τῶν πολεμιστῶν τοῦ πολέμου 1940 - 1941.

Καί ἡ νεωτέρα αὕτη ἀρεοπαγιτική ἀπόφασις, ἐν ἁρμονίᾳ πρός τά σταθερῶς ὑπό τοῦ Ἀρείου Πάγου νομολογηθέντα (Βλ. ΕΕΔ 11, 257, ΕΕΔ 11, 350, ΕΕΔ 11, 685), δέχεται, ὅτι ἡ ἐν λόγῳ διάταξις ἀναφέρεται εἰς μόνους τούς ὑπαλλήλους τῶν ὑποχρέων κατά τόν νόμον τούτον Ὀργανισμῶν καί ὄχι καί εἰς τούς ἐργάτας.

Ἡ ὑπαλληλική ἰδιότης τῶν μισθωτῶν ἐξαιρίσκεται κατά τά στοιχεῖα τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 2655/1953 (ΕΕΔ 12, 1212, Α.Π. 626/1967, εἰσηγητής *Εὐστ. Μαλλοῦχος* ΕΕΔ 27, 80, ἔνθα εἰς σημειώσεις μας καί λοιπαί).

Ἀρείου Πάγου 171/1968, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ν. Χαραλάμπης** Εἰσηγητής ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Εὐστ. Μαλλοῦχος** Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ἀλεξ. Ἀμπατζής, Σ. Γκαλόλος

Κατά τό ἄρθρον 11 §§ 1 καί 2 τοῦ δ.δ. 1040/1942, ὡς ἀντικατεστάθη διά τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ν.δ. 1799/1942, οἱ ἀνάπηροι πολέμου, τραυματίαι καί ἔφεδροι ἀξιωματικοί ἢ ὁπλῖται πολεμισταί τοῦ πολέμου 1940 - 1941, τυγχάνοντες πρό τοῦ πολέμου ὑπάλληλοι εἰς δημοσίας, δημοτικάς ἢ κοινοτικάς Ὑπηρεσίας ἢ ὑπάλληλοι εἰς Ὀργανισμούς δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ δικαίου ἐν γένει, ὑφισταμένους κατά τήν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος, προάγονται κατ' ἀπόλυτον προτίμησιν εἰς τόν ἀμέσως ἀνώτερον τοῦ ὃν κέκτηνται νῦν βαθμόν πρός πλήρωσιν κενῶν ὀργανικῶν θέσεων καί ἂν ἔτι δέν ἔχωσι συμπληρώσει τόν πρός προαγωγήν ἀπαιτούμενον χρόνον, ἐφ' ὅσον κέκτηνται τά λοιπά κατά κειμένας σήμερον διατάξεις ἀπαιτούμενα προσόντα, προκύπτοντα ἐκ τῶν ἐκθέσεων ὑπηρεσιακῆς ἱκανότητος αὐτῶν καί μετά σύμφωνον περί τῆς ἱκανότητος αὐτῶν πρός προαγωγήν γνώμην τῶν ἁρμοδίων ὑπηρεσιακῶν συμβουλίων, ὅπου προβλέπονται τοιαῦτα. Ἐφ' ὅσον κατά τάς κειμένας διατάξεις δέν προβλέπεται ὀργανική θέσις ἀνωτέρου βαθμοῦ τῆς ὑπό τούτων κατεχομένης, χορηγεῖται ὑπό τάς αὐτάς προϋποθέσεις ὁ μισθός τοῦ ἀμέσως ἀνωτέρου βαθμοῦ τῆς διαβαθμίσεως αὐτῶν ἐν τῇ διοικητικῇ ἱεραρχίᾳ. Μή ὑφισταμένης τοιαύτης διαβαθμίσεως χορηγεῖται ἡ διαφορά μεταξύ τοῦ λαμβανομένου παρ' αὐτῶν μισθοῦ καί τοῦ μισθοῦ τοῦ ἀμέσως κατωτέρου βαθμοῦ. Εἰς τούς ὁποσδήποτε μή προαγομένους ἐλλείψει προσόντων ἐν τῇ κατεχομένῃ ὑπηρεσίᾳ χορηγεῖται ἐπίδομα ἐπί τοῦ ἀρχικοῦ μισθοῦ 15 ἐπί τοῖς ἑκατόν.

Ἐκ τῶν διατάξεων τούτων σαφῶς προκύπτει, ὅτι τῶν ἀνωτέρω εὐεργετημάτων ἀπολαμβάνουσι μόνον οἱ πρό τοῦ πολέμου 1940-1941 ὡς ὑπάλληλοι ἐργαζόμενοι ἀνάπηροι πολέμου, τραυματίαι κλπ., ἤτοι οἱ παρέχοντες ἐργασίαν ἀποκλειστικῶς ἢ κατά κύριον χαρακτῆρα μή σωματικήν (ἄρθρον 10 νόμου 1234/1918, ὡς ἐτροποποιήθη), οὐχί δέ καί οἱ ἐργάται, διότι οἱ ἐν αὐταῖς ὁρισμοί προαγωγαί εἰς ὀργανικήν θέσιν ἀνωτέρου βαθμοῦ βάσει προσόντων ἀπαιτουμένων κατά κειμένας διατάξεις μετά γνώμην ὑπηρεσιακοῦ συμβουλίου κλπ. ἢ εἰς τόν μισθόν ἀνωτέρου βαθμοῦ τῆς διαβαθμίσεως ἐν τῇ διοικητικῇ ἱεραρχίᾳ ἢ ἐλλείψει προσόντων ἐν τῇ κατεχομένῃ ὑπηρεσίᾳ, μόνον εἰς ὑπαλλήλους συμφώνως πρός τόν περί τούτων γενικόν ὁρισμόν προσδιάζουσιν. Οὕτω δέ ἀποφηναμένου καί τό δικάσαν δικαστήριον διά τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, ὡς ἐξ αὐτῆς δείκνυται, καί ἀπορρίψαν τήν ἔνδικον ἀγωγήν τοῦ ἀναιρεσείοντος, διώκουσαν τήν πληρωμήν διαφορᾶς ἀποδοχῶν λόγῳ μή προαγωγῆς του κατά προτίμησιν κατ' ἐφαρμογήν τοῦ ἀνωτέρω νόμου, ἐπί τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι ὁ ἀναιρεσείων δέν ὑπηρέτει πρό τοῦ πολέμου 1940 - 1941 παρά τῇ ἀναιρεσιβλήτῳ ὡς ὑπάλληλος, ἀλλ' ὡς ἐργάτης, ὀρθῶς τάς διαληφθείσας διατάξεις ἠρμήνευσε καί ἐφήρμοσε καί ὁ περί τοῦ ἐναντίου μοναδικός λόγος ἀναιρέσεως εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος.

III

Ἐφαρμογή ἄρθρου 7 Ν.Δ. 1799/1942 περί τιμητικῆς προαγωγῆς πολεμιστῶν τοῦ πολέμου 1940 - 1941 μόνον ἐπί ὑπαλλήλων Ὀργανισμῶν, ὑφισταμένων κατά τήν δημοσίευσιν τοῦ Νόμου τούτου καί ἐκτοτε διεπομένων ὑπό ἐσωτερικῶν κανονισμῶν, προβλεπόντων περί τῆς ἱεραρχικῆς καί μισθολογικῆς διαβαθμίσεως καί κατατάξεως εἰς διαφόρους βαθμούς βάσει τυπικῶν καί οὐ-

σιαστικῶν προσόντων τῶν παρ' αὐτοῖς ὑπηρετούντων ὑπαλλήλων.

Ἐπικυρώθη ὑπὸ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου ἡ ὑπ' ἀριθ. 20263/1966 ἀπόφασις τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν.

Δέχεται ἡ ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις, ὅτι ἡ περὶ προαγωγῆς τῶν νεοπολεμιστῶν διάταξις τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ν.δ. 1799/1942 ἀναφέρεται εἰς ὑπαλλήλους Ὀργανισμῶν, ὑφισταμένων κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ νόμου τούτου καὶ ἔκτοτε διεπομένων ὑπὸ ἐσωτερικῶν κανονισμῶν. (Ἴδετα δμοίως καὶ Α.Π. 191/1963, εἰσηγητὴς *Εὐστ. Μαλλούχος*, ΕΕΔ 22, 618, Α.Π. 588/1948, εἰσηγητὴς *Κ. Καυκᾶς*, ΕΕΔ 8, 114).

Ἀρείου Πάγου 198/1968, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ν. Χαραλάμπης**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Καν. Κλαμαρῆς**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Π. Δημάκος, Ε. Κατσιγιάννης.

Κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ν.δ. 1040/1942, ὡς αὐτὴ ἀντικατεστάθη διὰ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ν.δ. 1799/1942 «1. Οἱ ἀνάπηροι πολέμου, τραυματίαι καὶ ἔφεδροι ἀξιωματικοὶ ἢ ὁπλῖται πολεμισταὶ τοῦ πολέμου 1940 - 1941, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ νόμου τούτου, τυγχάνοντες πρὸ τοῦ πολέμου ὑπάλληλοι εἰς δημοσίας, δημοτικὰς ἢ κοινοτικὰς Ὑπηρεσίας ἢ ὑπάλληλοι εἰς Ὀργανισμοὺς δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ δικαίου ἐν γένει, ὑφισταμένους κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος, προάγονται κατ' ἀπόλυτον προτίμησιν εἰς τὸν ἀμέσως ἀνώτερον τοῦ ὃν κέκτηνται βαθμὸν πρὸς πλήρωσιν κενῶν ὀργανικῶν θέσεων καὶ ἂν ἔτι δὲν ἔχωσι συμπληρώσει τὸν πρὸς προαγωγὴν ἀπαιτούμενον χρόνον, ἐφ' ὅσον κέκτηνται τὰ λοιπὰ κατὰ τὰς κειμένας σήμερον διατάξεις ἀπαιτούμενα προσόντα, προκύπτοντα ἐκ τῶν ἐκθέσεων ὑπηρεσιακῆς ἱκανότητος αὐτῶν καὶ μετὰ σύμφωνον περὶ τῆς ἱκανότητος αὐτῶν πρὸς προαγωγὴν γνώμην τῶν ἁρμοδίων ὑπηρεσιακῶν συμβουλίων, ὅπου προβλέπονται τοιαῦτα. 2) Ἐφ' ὅσον κατὰ τὰς κειμένας διατάξεις δὲν προβλέπεται ὀργανικὴ θέσις ἀνωτέρου βαθμοῦ τῆς ὑπὸ τούτων κατεχομένης χορηγεῖται ὑπὸ τὰς αὐτὰς προϋποθέσεις ὁ μισθὸς τοῦ ἀμέσως ἀνωτέρου βαθμοῦ τῆς διαβαθμίσεως αὐτῶν ἐν τῇ διοικητικῇ ἱεραρχίᾳ. Μὴ ὑφισταμένης τοιαύτης διαβαθμίσεως χορηγεῖται ἡ διαφορὰ μεταξὺ τοῦ λαμβανομένου παρ' αὐτῶν μισθοῦ καὶ τοῦ μισθοῦ τοῦ ἀμέσως κατωτέρου βαθμοῦ. Εἰς τοὺς ὁπωσδήποτε μὴ προαγομένους ἐλλείψει προσόντων χορηγεῖται ἐπίδομα ἐπὶ τοῦ ἀρχικοῦ μισθοῦ 15%. 3) Οἱ κατὰ ἢ μετὰ τὸν πόλεμον προαχθέντες τιμητικῶς, λόγῳ συμμετοχῆς εἰς τὸν πόλεμον, τραυματισμοῦ ἢ ἰδιαιτέρας τινὸς πράξεως, πρωτοβουλίᾳ τῶν προϊσταμένων Ὑπηρεσιῶν αὐτῶν, δὲν θὰ ὑπολογισθῶσιν εἰς νέαν προαγωγὴν βάσει τοῦ παρόντος, ὡς ἐκπληρωθέντος τοῦ ὑπὸ τοῦ παρόντος νόμου προβλεπομένου σκοποῦ ἠθικῆς ἀμοιβῆς ἐν γένει τῶν πολεμιστῶν».

Ἐκ τῆς διατάξεως ταύτης, ὁμιλούσης περὶ «προαγωγῆς», «προσόντων», «κενῶν ὀργανικῶν θέσεων», «ἀπαιτουμένου πρὸς προαγωγὴν χρόνου», «ἀνωτέρου καὶ κατωτέρου βαθμοῦ», «ἁρμοδίων ὑπηρεσιακῶν συμβουλίων καὶ γνώμης αὐτῶν», σαφῶς προκύπτει, ὅτι αὕτη ἐφαρμογὴν ἔχει μόνον ἐπὶ ὑπαλλήλων Ὀργανισμῶν δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ δικαίου ἐν γένει, ὑφισταμένων κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ νόμου τούτου καὶ ἔκτοτε διεπομένων ὑπὸ ἐσωτερικῶν κανονισμῶν, προβλεπόντων περὶ τῆς ἱεραρχικῆς καὶ μισθολογικῆς διαβαθμίσεως καὶ καταταξεως εἰς διαφόρους βαθμοὺς βάσει τυπικῶν καὶ οὐσιαστικῶν προσόντων τῶν παρ' αὐτοῖς ὑπηρετούντων ὑπαλλήλων. Οὐδεμίαν δὲ αὕτη ἔχει ἐφαρμογὴν ἐπὶ ὑπαλλήλων Ὀργανισμῶν, οἵτινες ἐστεροῦντο κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ νόμου τούτου τοιούτων ἐσωτερικῶν κανονισμῶν, αἱ δὲ ἐκ τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως ἀπορρέουσαι σχέσεις αὐτῶν πρὸς τοὺς παρ' αὐτοῖς ὑπηρετοῦντας ὑπαλλήλους διέπονται κατὰ τὸν χρόνον δημοσιεύσεως τοῦ ὡς εἴρηται νόμου ὑπὸ συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, προβλεπουσῶν μόνον περὶ μισθολογικῆς κατὰ ἔτη ὑπηρεσίας διαβαθμίσεως τῶν ὑπαλλήλων αὐτῶν, ἄνευ παραλλήλου, βάσει ἐσωτερικοῦ κανονισμοῦ, ἱεραρχικῆς διαβαθμίσεως αὐτῶν, χωρὶς δὲ καὶ διὰ τὴν τοιαύτην μισθολογικὴν μόνον διαβάθμισιν νὰ ἀπαιτῆται, πλὴν τοῦ ὑπὸ τῆς οἰκείας συλλογικῆς συμβάσεως ἀπαιτουμένου χρόνου ὑπηρεσίας, καὶ ὕπαρξις ἢ συνδρομὴ καὶ ἑτέρων τυπικῶν ἢ οὐσιαστικῶν προσόντων ἢ γνώμη ὑπηρεσιακοῦ τινος συμβουλίου, ὡς τοῦτο ἐκράτει ἐπὶ ὑπαλλήλων Τραπεζῶν καὶ Τραπεζιτικῶν Ὀργανισμῶν, στερουμένων ἐσωτερικοῦ κανονισμοῦ, δυνάμει τῆς ἀπὸ 29 Ἰουνίου 1937 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ὑπαλλήλων Τραπεζῶν καὶ Τραπεζικῶν Ὀργανισμῶν.

Ἐν προκειμένῳ, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, τὸ ὡς ἐφε-

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΕΛΛΙΠΟΥΣ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΩΣ ΚΑΙ ΚΥΡΟΣ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑΣ

Χρόνος άπασχολήσεως διά τό δικαίωμα τῆς άδείας καί ἐπιδόματος άδείας

Ἀνεφάρμοστον ἀναλόγως ἄρθρου 261 Ἀστικοῦ Κώδικος ἐπί τῆς λαμβανομένης ὑπ' ὄψιν καί ἐξ ἐπαγγέλματος ἀπασθετικῆς προθεσμίας ἄρθρου 6 § 1 Νόμου 3198/1955.—Προϋποθέσεις κύρους καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας κατ' ἄρθρον 5 § 3 Νόμου 3198/1955.—Καταβολή τῆς ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως.—Ὑπολογισμός αὐτῆς.— Ἔννοια τακτικῶν ἀποδοχῶν.— Μή καταβολή ὑπό ἐργοδότου πλήρους τῆς ἀποζημιώσεως δεδικαιολογημένως.— Κύρος καταγγελίας καί δικαίωμα τοῦ μισθωτοῦ πρός συμπλήρωσιν τῆς ἀποζημιώσεως.— Ὑπολογισμός εἰς ταύτην καταβαλλομένου ὑπό ἐργοδότου φόρου εἰσοδήματος μισθωτοῦ — Δεδικασμένον κατ' ἄρθρον 274 Πολιτικῆς Δικονομίας.— Ἐπιδόματα ἀσφαλίστων καί κινήσεως.—Δικαίωμα άδείας μισθωτῶν κατ' Α.Ν. 539/1945 ἐκ τοῦ χρόνου ἀπασχολήσεως.— Παροχή ἐπιδόματος άδείας

Ἔρχεται ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ Γ' Πολιτικοῦ Τμήματος τοῦ Ἀρείου Πάγου μετά τήν ἀναιρετικήν ὑπ' ἀριθ. 629/1967 ἀπόφασιν τοῦ Β' Τμήματος (εἰσηγητής *Α. Κανελλάκος*, ΕΕΔ 27, 79).

Ἐπανέρχεται καί ἡ νεωτέρα αὕτη ἀρεοπαγιτική ἀπόφασις εἰς τά σταθερῶς ἐν τῇ νομολογίᾳ τοῦ Ἀρείου Πάγου γενόμενα δεκτά ὅτι ἡ μή κατά τό ἄρθρον 5 § 3 τοῦ νόμου 3198/1955 καταβολή πλήρους τῆς ὀφειλομένης εἰς τόν μισθωτόν ἕνεκεν ἀπολύσεως ἀποζημιώσεως ἄν ἐπιφέρει ἀκυρότητα τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ὅταν αὕτη εἶναι δεδικαιολογημένη, κατά τάς ἀρχάς τῆς καλῆς πίστεως. (Ἴδετε καί λοιπήν νομολογίαν τοῦ Ἀρείου Πάγου ἐν ΕΕΔ 27, 79, ΕΕΔ 27, 125).

Ἐπρόκειτο, εἰς τήν περίπτωσιν τῆς ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως περί ἧς συνομολογοῦμεν εἰς τήν ἀποζημίωσιν τοῦ νόμου 2112/1920 ἀναλογίας φόρου εἰς τό ἐκ μισθοῦ εἰσόδημα τοῦ μισθωτοῦ, τόν ὁποῖον κατέβαλλεν ἡ ἐργοδότις ἀντί τοῦ μισθωτοῦ.

Διά τόν φόρον εἰσοδήματος μισθωτοῦ ἰσχύει ἤδη ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 15 τοῦ ν.δ. 4444/1964, κατήν ὁποίαν ἀπαγορεύεται ἡ ἐκ μέρους τῶν ἐπιχειρήσεων καταβολή εἰς βάρος των τοῦ φόρου εἰσοδήματος τοῦ προσωπικοῦ των ἀπό 1.1.1965. Τά τυχόν καταβληθέντα ἢ καταβληθησόμενα ὑπό τῶν ἐπιχειρήσεων ποσά φόρου εἰσοδήματος ἐπί τῶν τακτικῶν καί προσθέτων ἀποδοχῶν τοῦ προσωπικοῦ των ἀπό τοῦ ἔτους 1961 ἐνσωματοῦνται εἰς τάς ἀποδοχάς τούτου δι' αὐξήσεως κατ' ἀνάλογον ποσόν τοῦ βασικοῦ μισθοῦ κλπ., δηλαδή τά κατά τό ἔτος 1964 καταβληθέντα ποσά

τεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον, κατ' ἀνέλεγκτον ἐκτίμησιν τῶν παρά τῶν διαδίκων προσκομισθεισῶν ἀποδείξεων, δέχεται, ὡς προκύψαν ἐξ αὐτῶν, ὅτι κατά τήν δημοσίευσιν καί ἔναρξιν τῆς ἰσχύος τοῦ ν.δ. 1799/1942 οὔτε ἡ δικαιοπάροχος τῆς ἤδη ἀναιρεσιβλήτου Τράπεζα Ἀθηνῶν, οὔτε ἡ ἰδία ἡ ἀναιρεσίβλητος ἐκέκτηντο ἐσωτερικούς κανονισμούς, προβλέποντας περί τῆς ἱεραρχικῆς καί μισθολογικῆς διαβαθμίσεως καί κατατάξεως εἰς διαφόρους βαθμούς τῶν παρ' αὐταῖς ὑπηρετούντων ὑπαλλήλων, τό πρῶτον μετά τό ἔτος 1945 συντάξασαι τοιούτων ἐσωτερικῶν κανονισμῶν καί ἐντάξασαι τό προσωπικόν αὐτῶν εἰς διαβαθμίσεις, ὅπερ, ὡς περαιτέρω δέχεται τό δικάσαν Πρωτοδικεῖον, ἐκρίθη τελεσιδίκως καί διά τῶν ὑπ' ἀριθ. 20864/1964 καί 1072/1965 ἀποφάσεων αὐτοῦ, ἐκδοθεισῶν ἐπί προγενεστέρων ἀγωγῶν τοῦ ἤδη ἀναιρεσείοντος κατά τῆς ἤδη ἀναιρεσιβλήτου, βασιζομένων ἐπί τοῦ αὐτοῦ ἐκ ἄνω νόμου 1799/1942. Ταῦτα δεχθέν τό δικάσαν Πρωτοδικεῖον καί ἀκολούθως ἀπορρίψαν τήν ἀγωγήν τοῦ ἀναιρεσείοντος, διώκουσαν τήν κατ' ἐφαρμογήν τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ν.δ. 1799/1942 καταβολήν τῷ ἀναιρεσείοντι τῆς ἐν αὐτῷ ἀναφερομένης διαφορᾶς μεταξύ τῶν καταβληθεισῶν καί τῶν κατ' αὐτόν καταβλητέων αὐτῷ παρά τῆς ἀναιρεσιβλήτου ἀποδοχῶν, ὀρθῶς τήν διαληφθεῖσαν διάταξιν ἠρμήνευσε καί ἐφήρμοσεν, οἱ δέ περί τοῦ ἐναντίου 1ος καί 2ος λόγοι ἀναιρέσεως τῆς ὑπό κρίσιν αἰτήσεως ὡς ἀβάσιμοι, εἶναι ἀπορριπτέοι.

τόσον ή τὰ καταβληθησόμενα (ἐὰν ὀφείλωνται εἰσέτι) ἐνσωματοῦνται εἰς τὸν βασικὸν μισθὸν καὶ ἀποτελοῦν τὸν τοιοῦτον ἀπὸ 1.1.1965. (Ἴδετε Πρόεδρον Ἐφετῶν Ἀθηνῶν 97/1967, προσδρεύων Γ. Καραμάνος, ΕΕΔ 26, 1408).

Ἐπανέρχεται καὶ ἡ νεωτέρα αὕτη ἀπόφασις τοῦ Ἀρείου Πάγου εἰς τὰ σταθερῶς ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου νομολογηθέντα, ὅτι ἐπὶ τῆς ἀποκλειστικῆς προθεσμίας ἐπιδόσεως ἀγωγῆς τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ νόμου 3198/1955 (τόσον διὰ τὴν ἀγωγὴν ἐξ ἀκυρότητος τῆς ἀπολύσεως, ὅσον καὶ διὰ τὴν περὶ ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112/1920) δὲν χωρεῖ ἀνάλογος ἐφαρμογὴ τοῦ ἄρθρου 279 Α.Κ., ἀρκεῖ δηλαδὴ ἡ ἐντὸς τῆς προθεσμίας κοινοποίησις τῆς πρώτης ἀγωγῆς. (Οὕτω καὶ αἱ Α.Π. 592/1953, εἰσηγητὴς Κ. Γκολφινόπουλος, ΕΕΔ 18, 15, ἔνθα καὶ λοιπαί, Α.Π. 559/1960, εἰσηγητὴς Α. Κωστήρης, ΕΕΔ 20, 93).

Ἐνδιαφέρον εἶναι τὸ δεκτὸν ὑπὸ τῆς ἐν λόγῳ ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως γενόμενον, ὅτι ἡ κατὰ τὸν ἀ.ν. 539/1945 χορηγουμένη εἰς τοὺς μισθωτοὺς κατ' ἔτος ἄδεια μετ' ἀποδοχῶν προϋποθέτει πλήρη κατὰ τὸν νόμιμον χρόνον ἀπασχόλησιν καὶ ὅτι τὸ ἐπίδομα ἀδείας καταβάλλεται ὑπὸ τὰς αὐτὰς προϋποθέσεις, ὑφ' ἃς καὶ χορηγεῖται ἡ ἄδεια. (Ἴδετε ἐπὶ τοῦ θέματος καὶ Α.Π. 374/1965, εἰσηγητὴς Εὐστ. Μαλλοῦχος, ΕΕΔ 24, 855, νομολογίαν τῶν δικαστηρίων τῆς οὐσίας ἐν ΕΕΔ 26, 1271, ἔνθα σημειώσεις μας).

Ἀρείου Πάγου 167/1968, Τμ. Γ'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Θ. Καμπέρης**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Κ. Ψιλόπουλος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Δ. Οἰκονομίδης, Ι. Παπαδάτος

Διὰ τῆς ἀναιρετικῆς, ὡς ἐξ αὐτῆς ἐξάγεται, ἀνηρέθη ἐν μέρει ἡ ὡς ἄνω ἀπόφασις τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος Πρωτοδικείου ὡς πρὸς τὴν διάταξιν αὐτῆς, δι' ἧς ἐκρίθη ὡς οὐσία ἀδάσιμος ὁ προβληθεὶς κατὰ τῆς κυρίας βάσεως τῆς ἀγωγῆς καταλυτικὸς ἰσχυρισμὸς τῆς ἐναγομένης, καθ' ὃν ἡ καταβολὴ ἐλλιποῦς ἀποζημιώσεως, ἐφ' ἧς στηρίζεται ἡ περὶ ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας βάσις, ὀφείλεται εἰς δεδικαιολογημένην ἀμφιβολίαν της ὡς πρὸς τὸν συνυπολογισμὸν εἰς τὰς τακτικὰς μηνιαίας ἀποδοχὰς τοῦ ἐνάγοντος καὶ τῆς ἐν τῇ ἀγωγῇ προσθέτου παροχῆς, συνισταμένης εἰς καταβολὴν ὑπὸ τῆς ἐναγομένης ἐργοδότιδος τοῦ βαρύνοντος τὸν ἐνάγοντα μισθωτὸν φόρου εἰσοδήματος ἐπὶ τῶν μηνιαίων ἀποδοχῶν του. Εἶναι, μετὰ ταῦτα, ἐξεταστέα ἡ ὑπὸ κρίσιν ἔφεσις καθόσον ἀφορᾷ τὴν κυρίαν βάσιν τῆς ἀγωγῆς μόνον καὶ καθ' ὃ μέρος πλήττεται δι' αὐτῆς ὡς πρὸς τὸ κεφάλαιον ταῦτο ἡ διάταξις τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως, δι' ἧς ἀπερρίφθη ἡ διώκουσα μισθοὺς ὑπεργημερίας ἀγωγὴ κατὰ τὴν κυρίαν της βάσιν ὡς ἀδάσιμος, κριθείσης ἐγκύρου τῆς γενομένης ὑπὸ τῆς ἐναγομένης καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας.

Ἡ τρίμηνος ἀποσβεστικὴ προθεσμία ἄρθρου 6 § 1 τοῦ νόμου 3198/1955, λαμβανομένη ὑπ' ὄψιν καὶ ἐξ ἐπαγγέλματος, δὲν τρέχει καὶ ἐν ἐπιδικίᾳ, μὴ ἐφαρμοζομένου ἀναλόγως τοῦ ἄρθρου 261 Α.Κ., καθόσον, ὡς παγίως ἐγένετο δεκτόν, ὁ σκοπὸς τῆς ὡς ἄνω προθεσμίας, ἡ ἄρσις τοιούτου τῆς ἀβεβαιότητος περὶ τὸ κῦρος τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐκλείπει, ἐγερθείσης ἐμπροθέσμως τῆς περὶ τούτου ἀγωγῆς. Μετὰ ταῦτα ἡ περὶ ἀποσβέσεως ἐν ἐπιδικίᾳ τῆς ἐπιδίκου ἀγωγῆς ἔνστασις τῆς ἐναγομένης, παραδεκτῶς νῦν προβαλλομένη κατὰ τὸ ἄρθρον 747 § 2 Πολ. Δικονομίας εἰς ἀπολογίαν κατὰ τῆς ἐφέσεως, ἅτε παρελθούσης διετίας ἀπράκτου ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως (23.3.1965) μέχρις ἀσκήσεως τῆς κατ' αὐτῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως, λαβούσης χώραν τὴν 20.2.1967, εἶναι, καὶ ἀληθῶς ὑπολαμβανομένη, ἀπορριπτέα ὡς ἀδάσιμος.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 5 § 3 τοῦ ν. 3198/1955 ἡ καταγγελία τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως θεωρεῖται ἔγκυρος, ἐφ' ὅσον γίνῃ ἐγγράφως καὶ καταβληθῇ ἡ ὀφειλομένη ἀποζημίωσις, ἡ προβλεπομένη ὑπὸ τοῦ νόμου 2112/1920, ὡς ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη. Κατὰ δὲ τὴν πρώτην παράγραφον τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω ἄρθρου ὁ ὑπολογισμὸς τῆς λόγῳ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως τοῦ μισθωτοῦ γίνεται βάσει τῶν τακτικῶν ἀποδοχῶν τοῦ τελευταίου μηνὸς ὑπὸ καθεστὼς πλήρους ἀπασχολήσεως. Ὡς τακτικαὶ δὲ ἀποδοχαὶ θεωροῦνται ὁ μισθὸς καὶ πᾶσα ἄλλη παροχή, ἐφ' ὅσον δίδεται ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ἀντὶ μισθοῦ καὶ ὡς ἀνταλλάγμα τῆς παρεχομένης εἰς τὸν ἐργοδότην ἐργασίας σταθερῶς καὶ μονίμως. Ἐξ ἑτέρου, καθ' ἃ σαφῶς συνάγεται ἐκ τοῦ ἄρθρου 5 § 3 νόμου 3198/1955, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ ἄρθρον 188 Α.Κ., ἂν ὑπὸ τὰς συγκεκριμένας συνθήκας ἡ μὴ καταβολὴ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου πλήρους τῆς ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως εἶναι δεδικαιολογημένη κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς καλῆς πίστεως, δὲν ἐπέρχεται ἐκ τούτου ἀκυρότης τῆς κατὰ τὰ ἄλλα ἐγκύρως γενομένης

καταγγελίας, ἀλλ' ὁ μισθωτὴς δικαιοῦται νὰ ζητήσῃ τὴν συμπλήρωσιν τῆς ἀποζημιώσεως.

Ἐκ τῶν καταθέσεων τῶν ἐξετασθέντων μαρτύρων, τῶν ἐπικαλουμένων καὶ νομίμως προσαγομένων ἐνώπιον συμβολαιογράφου ἐνόρκων βεβαιώσεων, πάντων τῶν ἐπικαλουμένων καὶ προσαγομένων ἐγγράφων καὶ τεκμηρίων καὶ τῆς ἐν γένει συζητήσεως ἐπαρκῶς ἐβεβαιώθη, ὅτι ἡ ἐναγομένη κατὰ τὸν χρόνον τῆς καταγγελίας τῆς ἐπιδίκου συμβάσεως (17.8.1964) δεδικαιολογημένως καὶ εὐλόγως ἀμφέβαλλεν ὡς πρὸς τὴν ὑποχρέωσιν συνυπολογισμοῦ διὰ τὴν ὡς εἴρηται ἀποζημίωσιν τῆς ὡς ἄνω προσθέτου παροχῆς, συνισταμένης εἰς τὴν ὑπὸ ταύτης καταβολὴν τοῦ ἀναλογοῦντος εἰς τὸ ἐκ μισθοῦ εἰσόδημα ἐκείνου φόρου, λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν ὅτι, καθ' ἃ ἐκ τῆς ἐν γένει συζητήσεως προέκυψεν, ὅτι καὶ διὰ πλείστων ἀποφάσεων καπνοτέρων δικαστηρίων καὶ δι' ἀποφάσεως δευτεροβαθμίου ἐπιτροπῆς ἐφέσεων Ι.Κ.Α., προεβρευομένης ὑπὸ ἀνωτάτου δικαστικοῦ, πρὸ δὲ τῆς ἐκδόσεως τῆς ἐπικαλουμένης καὶ εὐθέως ἐπιληφθείσης τοῦ ζητήματος ὑπ' ἀριθ. 461/1965 ἀποφάσεως τοῦ δικαστηρίου τούτου, εἶχε γίνει δεκτόν, ὅτι ὁ ἐν λόγῳ φόρος καταβάλλεται ὑπ' αὐτῆς ἐξ ἐλευθεριότητος καὶ ἄνευ ὑπογρεώσεως, οὐχὶ δὲ ὡς ἀντάλλαγμα τῆς παρεχομένης ἐργασίας ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ, οὗ ἕνεκεν καὶ δὲν ἀπετέλει μέρος τῶν τακτικῶν ἀποδοχῶν, μὴ ὑπολογιζόμενος ἐντεῦθεν πρὸς ἐξεύρεσιν τοῦ ποσοῦ τῆς ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως. Ὀρθῶς μετὰ ταῦτα διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως ἐκρίθη, εἰ καὶ ἐπ' ἄλλῃ αἰτιολογίᾳ, ἔγκυρος ἡ γενομένη ὑπὸ τῆς ἐναγομένης καταγγελία τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως καὶ ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου δεύτερος λόγος ἐφέσεως, πλήττων τὴν ἐκκαλουμένην, ὡς κατ' ἐσφαλμένην τῶν ἀποδείξεων ἐκτίμησιν κρίνασαν ἔγκυρον τὴν γενομένην καταγγελίαν καὶ ἀπορριπτέαν ἐν συνεχείᾳ κατὰ τὴν κυρίαν βάσιν της τὴν διώκουσαν μισθοῦς ὑπερημερίας ἀγωγὴν τοῦ μισθωτοῦ, εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος.

Ὡς πρὸς τὴν μὴ ἐρευνηθεῖσαν ὑπὸ τοῦ ἐφετείου ἐπικουρικὴν βάσιν τῆς ἀγωγῆς, διώκουσαν ἀφ' ἑνὸς συμπλήρωσιν τῆς ὀφειλομένης κατὰ τὸν νόμον 2112 ἀποζημιώσεως, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἀποζημίωσιν λόγῳ μὴ χορηγήσεως ἀδείας ἀναψυχῆς κατὰ τὸ ἔτος 1964 καὶ ἐπιδόματος ἀδείας, ὡς ἐκ τῆς λύσεως λόγῳ τῆς καταγγελίας τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως, δέον νὰ ἐξετασθῶσιν οἱ κατὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως λόγοι ἐφέσεως, πλήττοντες ταύτην καὶ τὴν διάταξιν αὐτῆς, δι' ἧς ἀπερρίφθη καὶ ἡ ὡς ἄνω ἐπικουρικὴ βάσις τῆς ἀγωγῆς.

Κατὰ τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 274 Πολ. Δικονομίας, ὅταν τὸ ἓν τινι δίκῃ ζήτημα ἀποτελῇ τὴν βάσιν ἀμφοτέρων τῶν ἀξιώσεων τῆς τε κριθείσης καὶ τῆς ἤδη κρινομένης, ἡ κατὰ τὴν πρώτην ἐκδοθεῖσα ἀπόφασις ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου νὰ ἐπιληφθῇ τούτου δικαστηρίου ἀποτελεῖ δεδικασμένον, συντρεχόντων καὶ τῶν λοιπῶν στοιχείων καὶ διὰ τὴν δευτέραν ὑφισταμένης κατὰ τὴν ἔννοιαν τῆς ὡς ἄνω διατάξεως ταυτότητος τοῦ ἀντικειμένου τῆς διαφορᾶς.

Ἐν προκειμένῳ, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ἐπικαλουμένης καὶ νομίμως προσαγομένης ὑπ' ἀριθ. 12171/1967 ὁριστικῆς καὶ τελεσιδίκου ἀποφάσεως τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, δι' αὐτῆς ἐκρίθη τελεσιδίκως καὶ ἀμετακλήτως, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν κυρίαν βάσιν τῆς ἀγωγῆς, ὅτι τὰ ἐν αὐτῇ ἐπιδόματα ἀσφαλίστρων καὶ κινήσεως, ὡς ἐκ τοῦ μὴ συνυπολογισμοῦ τῶν ὁποίων διὰ τὴν ἐξεύρεσιν τοῦ ποσοῦ τῆς ὀφειλομένης ἐκ τοῦ νόμου 2112 ἀποζημιώσεως λόγῳ ἐπελθούσης καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας, ἐστηρίζετο ἡ δι' αὐτῆς ἀπορριφθεῖσα κυρίᾳ βάσις τῆς ἀγωγῆς, διώκουσα μισθοὺς ὑπερημερίας λόγῳ ἀκυρότητος ἐκ τοῦ λόγου τούτου (τοῦ μὴ συνυπολογισμοῦ των) τῆς γενομένης καταγγελίας, παρείχοντο τὸ μὲν πρῶτον οὐχὶ ὑπὸ τῆς ἐναγομένης, ἀλλ' ὑπὸ τῆς ἀσφαλιστικῆς ἑταιρείας **, ἀποτελούσης ἴδιον νομικὸν πρόσωπον καὶ δι' ἴδιον λογαριασμόν της, τὸ δὲ δεύτερον ὑπὸ τῆς ἐναγομένης μέν, ἀλλ' ἐκτάκτως καὶ οὐχὶ παγίως καὶ μονίμως καὶ ὡς ἀντάλλαγμα τῆς παρεχομένης ὑπηρεσίας ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ καὶ μόνον πρὸς ἀντιμετώπισιν ἐκτάκτων δαπανῶν, οὗ ἕνεκεν καὶ δὲν ἐθεωρήθησαν ὡς τακτικαὶ ἀποδοχαί, ἵνα συνυπολογισθῶσι κατὰ τὰ ἐν τῇ 4ῃ σκέψει ἐκτεθέντα πρὸς ἐξεύρεσιν τῆς ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως. Ἡ ἐν λόγῳ τελεσίδικος ἀπόφασις τοῦ Ἐφετείου, μὴ προσβληθεῖσα ἰδίως ἐν τούτῳ δι' ἀναιρέσεως, ἀποτελεῖ δεδικασμένον, προβαλλόμενον συνεπτυγμένως, πλὴν σαφῶς καὶ παραδεκτῶς ὑπὸ τῆς ἐναγομένης, διακωλύον τὴν ἐκ νέου ἔρευναν ἐπὶ τοῦ ὡς ἄνω ζητήματος, ὅπερ ἀποτελεῖ τὴν βάσιν ἀμφοτέρων τῶν ἀξιώσεων τῆς τε κυρίας, διωκούσης, ὡς προεῤῥήθη, καταβολὴν μισθῶν ὑπερημερίας λόγῳ ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας, ὡς ἐκ τῆς ἐλλιποῦς καταβολῆς τῆς νομίμου ἀποζημιώσεως διὰ τοῦ μὴ συνυπολογισμοῦ

τῶν ὡς ἄνω ἐπιδομάτων ἐν τῇ ἐξευρέσει τοῦ ὀφειλομένου ποσοῦ αὐτῆς, ὡς καὶ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐπικουρικῆς, διωκούσης συμπλήρωσιν τῆς ἀποζημιώσεως διὰ τοῦ συνυπολογισμοῦ πρὸς τοῦτο καὶ τῶν ὡς ἄνω ἐπιδομάτων. Ὀρθῶς μετὰ ταῦτα ἡ ἐκκαλουμένη ἀπέρριψε τὴν ἀγωγὴν καὶ κατὰ τὴν ἐπικουρικὴν βάσιν, διώκουσαν συμπλήρωσιν τῆς ἀποζημιώσεως διὰ τοῦ συνυπολογισμοῦ καὶ τῶν ὡς ἄνω δύο ἐπιδομάτων καὶ ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου λόγος ἐφέσεως εἶναι ἀβάσιμος καὶ ἀπορριπτέος.

Ὡς ἐκρίθη καὶ διὰ τῆς ὡς ἄνω τελεσιδίκου ἀποφάσεως τοῦ ἐφετείου, μὴ προβληθείσης δι' ἀναιρέσεως ὡς πρὸς τὴν διάταξιν αὐτῆς, καθ' ἣν ὁ βαρύνων τὸν ἐκκαλοῦντα ἐνάγοντα, ἀντίστοιχος πρὸς τὸν λαμβανόμενον μισθὸν φόρος εἰσοδήματος, ἀνερχόμενος κατὰ τὰ ἐκ τῆς διαδικασίας προκύψαντα καὶ ἐκατέρωθεν συνομολογούμενα εἰς δραχμὰς 1544 μηνιαίως καὶ ὑπὸ τῆς ἐναγομένης σταθερῶς καὶ παγίως ἐξ ἰδίων καταβαλλόμενος ὡς ἀντάλλαγμα τῆς παρεχομένης αὐτῆς ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ ὑπηρεσίας, ἀποτελεῖ μέρος τῶν τακτικῶν αὐτοῦ ἀποδοχῶν, συνυπολογιστέος ἐντεῦθεν διὰ τὴν ἐξεύρεσιν τῆς ὀφειλομένης αὐτῷ ἐκ τοῦ νόμου 2112/1920 ἀποζημιώσεως λόγῳ καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας. Ἔσφαλεν ἄθεν ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, μὴ ὑπολογίσασα τοῦτο, ἀποτελοῦν τακτικὴν ἀποδοχήν πρὸς καθορισμὸν τῆς ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως, καὶ δέον κατὰ τὸν βάσιμον περὶ τούτου λόγον ἐφέσεως νὰ μεταρρυθμισθῇ, ἐπὶ τῷ τέλει ὅπως συνυπολογισθῇ πρὸς ἐξεύρεσιν τοῦ ποσοῦ τῆς καταβλητέας ἀποζημιώσεως καὶ τὸ ὡς ἄνω ποσὸν τοῦ φόρου ἐκ δραχμῶν 1544 μηνιαίως, προσαυξανόμενον κατ' ἀναλογίαν τῶν ἐπιδομάτων δώρων Χριστουγέννων καὶ Πάσχα κατὰ δραχμὰς 194 καὶ 65 μηνιαίως, καθοριζομένου οὕτω καταβλητέου ποσοῦ ἀποζημιώσεως, πρὸς συμπλήρωσιν τῆς ὀφειλομένης καὶ καταβληθείσης εἰς δραχμὰς ἐν ὅλῳ 41.728 (1544 + 194,65 Χ 24 μῆνας), καθ' ὃ καὶ δέον νὰ γένηται δεκτὴ ἡ ἀγωγή, ἀπορριπτομένη διὰ τὸ ἐπὶ πλέον αἰτούμενον ὡς ἀβάσιμος.

Ἐκ τοῦ συνόλου τῶν διατάξεων τοῦ νόμου 539/1945 καὶ δὴ τῶν ἄρθρων 1, 2 καὶ 5 αὐτοῦ, ἐν συνδυασμῷ καὶ πρὸς τὸ ἄρθρον 666 Α.Κ., ἀλλὰ καὶ τοῦ δικαιολογητικοῦ λόγου τῆς δι' αὐτῆς θεσπιζομένης χορηγήσεως κατ' ἔτος ἀδείας εἰς τοὺς μισθωτούς, συνισταμένου εἰς τὴν παροχὴν δυνατότητος εἰς αὐτοὺς ὅπως ἀναπαυθῶσι κατὰ τὸ ἐν τῷ νόμῳ καθοριζόμενον χρονικὸν διάστημα κριθὲν ἀναγκαῖον διὰ τὴν ὑγείαν των, τὴν σωματικήν, ἠθικὴν καὶ πνευματικὴν τόνωσιν αὐτῶν, ὧν τινων ὁ καθημερινὸς μόχθος συντελεῖ κατὰ κύριον λόγον εἰς τὴν παραγωγὴν οἰκονομικῶν ἀγαθῶν, προεχόντως ἐξηρτημένων ἐκ τῆς σωματικῆς των ὑγείας, σαφῶς προκύπτει, ὅτι ἵνα ὁ μισθωτὸς δικαιοῦται τῆς κατὰ τὸν μνησθέντα νόμον ἀδείας, δέον ὅπως ἐν τῇ ἐργασίᾳ ἀναλίσκωνται ἐντελῶς ἢ τοὐλάχιστον οὐσιωδῶς αἱ σωματικαὶ ἢ πνευματικαὶ αὐτοῦ δυνάμεις, ὡς κατὰ πρόβλεψιν τοῦ νόμου συμβαίνει εἰς τοὺς κατὰ πλήρες ὡράριον ἐργασίας ἡμερησίως ἀπασχολουμένους. Ἐπομένως, ἐὰν ὁ μισθωτὸς δὲν ἀπησχολήθη παντάπασι, χωρὶς νὰ συντρέχῃ περίπτωσις τῆς παραγράφου 6 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ὡς εἴρηται νόμου, ἢ εἰργάσθη ἐπὶ ἐλάχιστον χρονικὸν διάστημα ἡμερησίως δὲν δύναται νὰ ἀξιώσῃ τὴν παροχὴν αὐτῷ ἀδείας.

Ἐν προκειμένῳ ἐβεβαιώθη ἐπαρκῶς, ὅτι ὁ ἐκκαλῶν ἐνάγων ἀπὸ τῆς 2 Μαρτίου 1959 καὶ ἐφεξῆς μέχρι τῆς ἀπολύσεώς του (17 Αὐγούστου 1964) πλὴν τοῦ χρονικοῦ διαστήματος ἀπὸ 23 Σεπτεμβρίου 1963 μέχρι τέλους Ἰουνίου 1964, ὅτε ὑπηρέτει ὡς οἰκονομικὸς διευθυντὴς τῆς Α.Ε.Γ.Ε., δὲν ἀπησχολήθη παντάπασι παρὰ τῇ ἐναγομένῃ ἢ ἐν πάσῃ περιπτώσει κατὰ τρόπον ἀναλίσκοντα ἐντελῶς ἢ τοὐλάχιστον οὐσιωδῶς τὰς σωματικὰς καὶ πνευματικὰς του δυνάμεις, εἰσπράττων ὅμως τὰς ἀποδοχάς του καὶ κατ' ἀκολουθίαν οὗτος δὲν δικαιοῦται κανονικῆς ἀδείας κατὰ τὸ αἰτούμενον ἔτος, οὐδὲ καὶ ἐπιδόματος ἀδείας, ὅπερ κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 10/1964 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, νομίμως ἐκδοθεῖσαν καὶ κηρυχθεῖσαν ἐκτελεστὴν διὰ τῆς 33182/1964 ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, κυρωθείσης δι' ἄρθρου 17 νόμου 4504/1966, καταβάλλεται μόνον εἰς τοὺς δικαιουμένους ἀδείας ἀναπαύσεως, μὲ τὰς νομίμους προϋποθέσεις χορηγήσεως τῆς ὁποίας καὶ συνδέεται. Ταῦτα ὄθεν δεχθεῖσα καὶ ἡ ἐκκαλουμένη, ὀρθῶς τὰς προπαρατεθείσας διατάξεις τοῦ νόμου ἠρμήνευσε καὶ τὰς προσαγθείσας ἀποδείξεις ἐξετίμησεν, ὁ δὲ περὶ τοῦ ἀντιθέτου τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως λόγος εἶναι ἀβάσιμος καὶ ἀπορριπτέος.

ΚΑΤΑΧΡΗΣΤΙΚΗ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥ

Ἐπιλογὴ ἀπολυτέων μισθωτῶν ἐξ οἰκονομικοτεχνικῶν λόγων

Ὑπαγωγὴ καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας εἰς τοὺς ἐκ τοῦ ἄρθρου 281 Ἀστικοῦ Κώδικος περιορισμοὺς ἀσκήσεως τῶν δικαιωμάτων.—Συνέπεια παραβάσεως ἢ ἀκυρότης τῆς καταγγελίας συμβάσεως καὶ ἐκ τούτου ἡ ὑπερημερία τοῦ ἐργοδότου καὶ ὑποχρέωσις καταβολῆς ἀποδοχῶν.—Ἐπιλογὴ ἀπολυτέων ἐξ οἰκονομικοτεχνικῶν λόγων.—Περίπτωσις καταχρηστικῆς ἀσκήσεως δικαιώματος καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας.—Λῆψις ἀποζημιώσεως Νόμου 2112/1920 καὶ προσβολὴ καταγγελίας συμβάσεως ὡς ἀκύρου.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Σάμου ὑπῆρξε καταχρηστικὴ ἐν μέρει ἐργοδότου καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας. (Ἴδετε διὰ τὸ θέμα καὶ Α.Π. 90/1967, εἰσηγητὴς *Στ. Σταυρόπουλος*, ΕΕΔ 26, 541, ἔνθα καὶ λοιπαὶ παραπομπαὶ εἰς αὐτόθι σημειώσεις μας).

Ὡς γίνεται σταθερῶς δεκτόν, συνέπεια τῆς καταχρηστικῆς καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας εἶναι ἡ ἀκυρότης αὐτῆς. (Ἴδετε *Κ. Κανελλῆ*, Ἐνοχικόν, Εἰδικόν, 1η ἔκδοσις, σελ. 718, ἔνθα παραπομπαί, *Α. Τυΐση*, Γενικαὶ Ἀρχαὶ Ἀστικοῦ Κώδικος, σελ. 541, Α.Π. 620/1965, εἰσηγητὴς *Μιχ. Ζαφειρόπουλος*, ΕΕΔ 25, 147 καὶ ἄλλαι), τοῦτο δὲ δέχεται καὶ ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου.

Περαιτέρω πρέπει νὰ σημειωθῇ, ὅτι καὶ ἐπὶ τῆς ἀγωγῆς ταύτης ἔχει ἐφαρμογὴν ἡ τριμηνος ἀποκλειστικὴ προθεσμία τοῦ ἄρθρου 6 § 1 τοῦ νόμου 3198/1955. (Οὕτω καὶ Α.Π. 552/1966, εἰσηγητὴς *Β. Πατσουράκος*, ΕΕΔ 26, 99, ἔνθα σημειώσεις μας).

Ἡ ἀκυρότης τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας εἶναι σχετικὴ (καὶ ὄχι ἀπόλυτος, ὡς δέχεται ἡ κατωτέρω ἀπόφασις) (Ἴδετε Α.Π. 54/1966, εἰσηγητὴς *Δ. Κοκόρης*, ΕΕΔ 25, 333 καὶ τὰ αὐτόθι σημειούμενα), ἀφοῦ δύναται ὁ μισθωτὸς νὰ παραιτηθῇ ταύτης, θεωρῶν τὴν καταγγελίαν ὡς ἔγκυρον, τὸ ὁποῖον δὲν θὰ ἐπετρέπετο, ἐὰν ἡ ἀκυρότης ἦτο ἀπόλυτος. (Ἴδετε σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 26, 1416).

Πρωτοδικείου Σάμου 6/1968

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. **Π. Κουλούκης**

Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. **Γ. Κανελλόπουλος**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Δ. Κυριάς, Δ. Μάρκου, Ι. Χατζηθεοδώρου

Ἐκ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 669 § 2 Α.Κ., 1, 5 § 1 τοῦ ν. 2112/1920, ὡς τὸ ἄρθρον 1 ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ν. 4558/1930, καὶ τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νόμου 3198/1955 σαφῶς προκύπτει, ὅτι ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, ἔχουσα τὸν χαρακτῆρα μονομεροῦς αἰτιώδους δικαιοπραξίας, χωρεῖ ἐλευθέρως, ἐκτὸς ἐὰν περιωρίσθη διὰ συμφωνίας τῶν μερῶν ἢ διὰ τινος διατάξεως νόμου, ὑποκειμένης πάντως καὶ εἰς τὴν ἐκ τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ. ἀπαγόρευσιν, τῆς ὁποίας ἡ παράβασις ἐπάγεται ἀπόλυτον ἀκυρότητα τῆς καταγγελίας, λογιζομένης ὡς μὴ γενομένης, συμφώνως πρὸς τὰ ἄρθρα 3, 174 καὶ 180 Α.Κ., ὁπότε ὁ ἐργοδότης, ἀρνούμενος νὰ δεχθῇ τὰς προσφερομένας ὑπηρεσίας τοῦ μισθωτοῦ, καθίσταται ὑπερήμερος καὶ ὑποχρεοῦται εἰς τὴν καταβολὴν πρὸς τοῦτον τοῦ μισθοῦ του κατὰ τὰ ἄρθρα 349, 350 καὶ 656 Α.Κ. Εἰς ἣν δὲ περίπτωσιν, εἰδικώτερον, ὁ ἐργοδότης ἐξ οἰκονομικοτεχνικῶν λόγων, οἷος καὶ ἡ πραγματοποίησις οἰκονομιῶν ἐν τῇ ἐπιχειρήσει, ἄγεται εἰς τὴν ἀπόλυσιν ἀριθμοῦ τινος μισθωτῶν ὡρισμένης εἰδικότητος πρὸς προσαρμογὴν τοῦ προσωπικοῦ του εἰς τὰ νέα δεδομένα τῆς ἐργασίας του, δέον αὐτὴ (ἀπόλυσις), βάσει τῆς διὰ τῶν ἄρθρων 200, 288, 388 καὶ 281 Α.Κ. καθιερωθείσης ἀρχῆς, νὰ γίνεται κατὰ τρόπον, τὸν ὁποῖον προσδιορίζει καὶ ὁ ἐπιδιωκόμενος ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ τούτου σκοπὸς τοῦ διὰ τῆς ἐργασίας βιοπορισμοῦ, ἐντὸς τῶν πλαισίων τῶν χρηστῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν. Ἐν τῇ σταθμίσει δὲ τῶν τυχὸν συγκρουομένων συμφερόντων ἐργοδότου καὶ ἐργαζομένου, ὡς πρὸς τὸ θέμα τοῦτο, δέον νὰ κρίνηται ὑπέρτερον τὸ συμφέρον τοῦ ἐργαζομένου εἰς τὴν διατήρησιν τῆς ἐργασίας του, ἐφ' ὅσον ἐννοεῖται αὐτὴ συμβιβάζεται πρὸς τὰς κρατούσας εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ἐργοδότου συνθήκας (Α.Π. 620/1965, ΝοΒ 14, σελ. 537, 552/1964, ΕΕΔ 23, 967, 538/1964, ΕΕΔ 23, 913). Ἑπομένως κατὰ τὴν ἐπιλογὴν τῶν ἀπολυθησομένων δέον νὰ λαμβάνηται ὑπ' ὄ-

ψιν, ἐκτὸς τῆς ἀρχαιότητος, καὶ ἡ ἀποδοτικότης τῶν μισθωτῶν ἐν τῇ ἐργασίᾳ, διατηρουμένων ἐπὶ ἴσοις ὅροις ἐν αὐτῇ τῶν πλέον ἀποδοτικῶν, πρὸς δὲ καὶ ἡ καθ' ὅλου προσωπικὴ καὶ οἰκονομικὴ αὐτῶν κατάστασις καὶ ἰδίᾳ ἡ ἐν ὄψει τῶν προσωπικῶν ἑνὸς ἑκάστου ἰδιοτήτων καὶ καταστάσεων εὐχέρεια ἐξευρέσεως ἑτέρας ἐργασίας τῆς αὐτῆς ἢ διαφόρου, ἔστω, εἰδικότητος, ἡ δυνατότης προσαρμογῆς εἰς αὐτήν, τὸ μέγεθος τῶν εἰς ἕνα ἕκαστον δυσμενῶν ἐκ τῆς ἀπολύσεως οἰκονομικῶν ἐπιπτώσεων κλπ., προτιμωμένων ἐν τῇ ἀπολύσει τῶν ὀλιγώτερον πληττομένων (πρβλ. *Καικᾶ*, Ἔνοχ. Δίκαιον, Ἐκδ. Γ', ὑπ' ἄρθρον 669 § 5, ὑποσημ. 14α ἐν τέλει, πρὸς δὲ σχετικῶς καὶ διατριβὴν *Π. Βεργοιοπούλου*, ἐν ΕΕΔ 17, 449 ἑπ., ἰδίᾳ ἐν παραγράφῳ 11 στ', ἔνθα καὶ σχετικὴ νομολογία).

Κατὰ ταῦτα, ἡ ἐφ' ἧς ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἔνδικος ἀγωγή, ὡς αὕτη, διευκρινισθεῖσα παραδεκτῶς διὰ τῶν πρωτοδίκων προτάσεων, ἐκτιμᾶται καὶ ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου τούτου, ἱστορουμένων μετὰ πληρότητος καὶ σαφηνείας τὰ πρὸς θεμελίωσιν τοῦ θάσει τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ. ἀκύρου τῆς προκειμένης καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας πραγματικὰ περιστατικὰ καὶ δὴ τὰ πρὸς διατήρησιν τοῦ ἐνάγοντος ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ τῆς ἐναγομένης πλεονεκτικὰ προσόντα τῆς ἀρχαιότητος καὶ ἀποδοτικότητος αὐτοῦ ἔναντι τῶν τοιούτων πάντων τῶν λοιπῶν μὴ ἀπολυθέντων συναδέλφων του, ὄντων νεωτέρων ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ καὶ ὑστερούντων αὐτοῦ εἰς ἀπόδοσιν, τὴν ἀδυναμίαν αὐτοῦ νὰ τραπῇ πρὸς ἄλλο ἐπάγγελμα ἢ πρὸς ἐκμάθησιν ἑτέρας τέχνης, ἰδίᾳ λόγῳ τῆς προκεχωρημένης ἡλικίας του καὶ τοῦ γεγονότος ὅτι εἶναι ἐκ παραδόσεως θαρελοποιός, ἀφοῦ τὴν τέχνην του ταύτην δὲν δύναται πλέον νὰ ἀσκήσῃ εἰς ἕτερον ἐργοδότην, ἄτε τῆς ἀντιδίκου του οὔσης, ἐν Σάμῳ τοὐλάχιστον, μόνης ἐργοδότιδος θαρελοποιῶν, τὸν κίνδυνον, ὃν διατρέχει νὰ μὴ συμπληρώσῃ τὰ ἐλάχιστα εἰσέτι ἀπαιτούμενα ἡμερομίσθια διὰ τὴν παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. συνταξιοδότησίν του καὶ ἐντεῦθεν νὰ ἀπολέσῃ τὸ δικαίωμά του ταῦτο κλπ., ἐν ἀντιθέσει πρὸς τοὺς λοιποὺς μὴ ἀπολυθέντας συναδέλφους του, εἰς τὸ πρόσωπον πάντων τῶν ὁποίων δὲν συντρέχουσι τοιοῦτοι σοβαροὶ λόγοι διατηρήσεως τῶν ἐν τῇ ἐργασίᾳ, τυγχάνει κατὰ πάντα ὡρισμένη καὶ συνεπῶς ὁ περὶ ἀοριστίας αὐτῆς σχετικὸς λόγος ἐφέσεως δέον νὰ ἀπορριφθῇ ὡς ἀβάσιμος. Ἀπορριπτέος ὡσαύτως, ὡς μὴ νόμιμος, τυγχάνει καὶ ὁ ἕτερος λόγος ἐφέσεως, καθ' ὃν ἡ ἀγωγὴ ἔδει νὰ ἀπορριφθῇ «ὡς στερουμένη νομίμου θάσεως» καὶ εἰδικώτερον ὡς ἐκ τοῦ ὅτι ὁ ἐνάγων «ἐντὶ νὰ στηρίξῃ αὐτὴν ἐπὶ τῶν κατ' αὐτὸν λόγων ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας του, εἰσάγων κυρίως καὶ εὐθέως αἴτημα ὅπως κηρυχθῇ ἄκυρος ἡ ὑπ' αὐτῆς γενομένη καταγγελία τῆς συμβάσεώς του ἐργασίας, ἐν συνεχείᾳ δὲ νὰ ζητήσῃ τοὺς μισθοὺς ὑπερημερίας, οὗτος οὐδόλως εἰσήγαγε τοιοῦτον αἴτημα, ἀλλ' εὐθέως ἠτήσατο μισθοὺς ὑπερημερίας», διότι ἐν τῇ προκειμένῃ ἐκ τοῦ ἄρθρου 656 Α.Κ. ἀγωγῇ περὶ καταβολῆς τῷ ἐνάγοντι μισθῶν ὑπερημερίας, ὡς ἐκ τοῦ ὅτι ἡ ἀπόλυσις αὐτοῦ, γενομένη κατὰ κατάχρησιν δικαιώματος, τυγχάνει ἄκυρος κλπ., δὲν εἶναι ἀπαραίτητον κατὰ νόμον ὅπως περιέχεται καὶ αἴτημα περὶ ἀναγνωρίσεως τῆς ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας (ἄρθρον 127 ΕἰσΝΑΚ), τούτου ὄντος δυνητικοῦ, ἀλλ' ἁπλῶς ὅπως ἐκτίθενται ἐν αὐτῇ τὰ συνιστῶντα τὴν κατάχρησιν δικαιώματος περιστατικά, ἐκ τῶν ὁποίων, ἀποτελούντων οὐσιώδη ἰσχυρισμόν, ἀποδεικνυόμενον ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος, ὁ δικαστὴς θὰ σχηματίσῃ τὴν περὶ ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας κρίσιν του καὶ ἐντεῦθεν, συντρεχόντων καὶ τῶν λοιπῶν ἐν τῷ νόμῳ ὅρων, θὰ ἐπιδικάσῃ τοὺς αἰτουμένους μισθοὺς ὑπερημερίας (πρβλ. σχετικῶς *Κ. Καικᾶ*, Ἔνοχ. Δίκαιον, Ἐκδ. Γ', ὑπ' ἄρθρον 669 § 5 ἐν τέλει καὶ ὑποσημ. 14, ὡς καὶ ὑπ' ἄρθρον 656, ὑποσημ. δ, Α.Π. 701/1952, ΕΕΔ 12, 231 ἑπ.).

Ἐβεβαιώθησαν, κατὰ τὴν ἐκ τῶν ἐνόντων κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου, τὰ ἀκόλουθα περιστατικά: Δυνάμει συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, συναφθείσης μεταξὺ τῶν διαδίκων κατὰ Φεβρουάριον τοῦ ἔτους 1937, ἡ ἐναγομένη, ἤδη ἐκκαλοῦσα Ἕνωσις Οἰνοποιητικῶν Συνεταιρισμῶν Σάμου, προσέλαβεν ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ της τὸν ἐνάγοντα, ἤδη ἐφεσίβλητον, ὄντα τεχνίτην θαρελοποιόν, διὰ τὰς ἀνάγκας τοῦ θαρελοποιείου τοῦ ἐν Καρλοβασίῳ οἰνοποιείου της, ὑπὸ τὴν αὐμβασιν δὲ ταύτην ὁ τελευταῖος παρέσχεν αὐτῇ ἔκτοτε, ἐναντι ἡμερομισθίου, τὰς ὑπηρεσίας του συνεχῶς - ἐξαιρέσει ἐξαμήνου περίπου χρονικοῦ διαστήματος κατὰ τὰ ἔτη 1944 καὶ 1945 ἐλλείψει ἐργασίας - μέχρι

τῆς 23ης Σεπτεμβρίου 1966, ὅτε ἡ ἐκκαλοῦσα, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι ἐπιδιώκει τὴν πραγματοποίησιν οἰκονομιῶν, ὁμοῦ μετ' ἄλλων τεσσάρων βαρελοποιῶν τοῦ ἐν Καρλοβασίῳ οἰνοποιείου της, ἐν οἷς καὶ τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ ἐνάγοντος, κατήγγειλεν ἐγγράφως τὴν ὡς ἄνω σύμβασιν καὶ ἔπαυσεν ἔκτοτε νὰ ἀποδέχηται τὰς ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος - ἐφεσιβλήτου προσφερομένας συμβατικὰς ὑπηρεσίας του. Μετὰ τὴν ἀπόλυσιν τοῦ ἐνάγοντος καὶ τῶν ἄλλων τεσσάρων συναδέλφων του ἐναπέμειναν εἰς τὸ ἐν Καρλοβασίῳ συνεργεῖον τῆς ἐναγομένης δέκα ἐν ὅλῳ βαρελοποιοί, πάντες οἱ ὁποῖοι, ἀπὸ ἐπόψεως ἡλικίας καὶ ἀρχαιότητος ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ, τυγχάνουσι νεώτεροι τοῦ ἐνάγοντος, μάλιστα δὲ ἕνιοι τούτων (δύο ἢ τρεῖς) προσειλήφθησαν ἐσχάτως ὑπὸ τῆς ἐναγομένης. Ἀπὸ πλευρᾶς ἀποδόσεως καὶ τεχνικῆς καταρτίσεως βεβαιοῦται ἀδιστάκτως, ὅτι ὁ ἐνάγων, ἐκμαθὼν τὴν τέχνην τοῦ βαρελοποιοῦ ἀπὸ παιδικῆς ἡλικίας παρὰ τῷ ὁμοτέχνῳ πατρί του καὶ ἐπιδοθεὶς ἔκτοτε μετὰ ζήλου εἰς τὴν μοναδικήν του ταύτην ἐπαγγελματικὴν ἐργασίαν, ἀπέκτησε τοιαύτην περὶ αὐτὴν ἐμπειρίαν, ὥστε νὰ θεωρῆται ὁ καλύτερος βαρελοποιὸς τῆς Σάμου, παρὰ τῷ ὁποίῳ, μάλιστα, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, ἐμαθήτευσαν πάντες οἱ νεώτεροι αὐτοῦ καὶ μὴ ἀπολυθέντες συνάδελφοί του, δι' ὃν ἀκριβῶς λόγον ἡ "Ενωσις (ἐκκαλοῦσα), ἀναγνωρίζουσα τὴν ἱκανότητα καὶ ἀποδοτικότητα αὐτοῦ, ἐχρησιμοποίει τοῦτον ὡς ἐπιστάτην (ἀρχιεργάτην) τοῦ συνεργείου βαρελοποιῶν τοῦ ἐν Καρλοβασίῳ οἰνοποιείου της, ἐπὶ ἡξημένῳ, ἐναντι πάντων τῶν συναδέλφων του, ἡμερομισθίῳ, ἐπὶ χρονικὸν διάστημα μεῖζον τῆς δεκαετίας πρὸ τῆς ἀπολύσεώς του. Πάντα ταῦτα καὶ ἰδίᾳ τὰ ἀφορῶντα τὴν ἀπὸ ἐπόψεως τεχνικῆς καταρτίσεως καὶ ἀποδοτικότητος ὑπεροχὴν τοῦ ἐνάγοντος ἔναντι πάντων τῶν μὴ ἀπολυθέντων συναδέλφων του, βεβαιοῦνται ὑπὸ πάντων τῶν ἐξετασθέντων μαρτύρων, μηδὲ καὶ αὐτῶν τῶν ὑπὸ τῆς "Ενώσεως προταθέντων, ἐν οἷς καὶ ὁ ὑπάλληλος αὐτῆς, προϊστάμενος τοῦ οἰνοποιείου Καρλοβασίου, χημικὸς Π.Χ., ὅστις, πλὴν τῶν ἄλλων, καταθέτει, ὅτι μετὰ τὴν ἀπόλυσιν τοῦ ἐνάγοντος καὶ τῶν λοιπῶν τεσσάρων βαρελοποιῶν ἐμειώθη ἡ ἀπόδοσις τοῦ συνεργείου, ἐν τῇ ἐννοίᾳ βεβαίως, ὅτι ἡ τοιαύτη μείωσις εἶναι δυσανάλογος πρὸς τὸν ἀριθμὸν τῶν ἀπολυθέντων. Περαιτέρω ἐβεβαιώθη, ὅτι ἀφ' ἧς, διὰ τῆς συστάσεως τῆς "Ενώσεως Οἰνοποιητικῶν Συνεταιρισμῶν Σάμου, κατηργήθη ἐν τῇ νήσῳ ἡ παρ' ἰδιωτῶν ἄσκησις τῆς οἰνεμπορίας (1934) καὶ παρέμεινεν ἐντεῦθεν ἡ ἐκκαλοῦσα μοναδικὴ ἐν Σάμῳ ἐργοδότις τῶν βαρελοποιῶν, ὁ ἐφεσίβλητος, ὢν ἐκ παραδόσεως βαρελοποιός, καὶ μὴ γνωρίζων ἑτέραν ἐργασίαν, δὲν δύναται, ἐν Σάμῳ τοὐλάχιστον, νὰ ἐργασθῇ εἰς ἕτερον ἐργοδότην, οὔτε, λόγῳ τῆς προκεχωρημένης ἡλικίας του (εἶναι 59 ἐτῶν), νὰ ἀλλάξῃ ἐπάγγελμα, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τοὺς πλείστους ἐκ τῶν μὴ ἀπολυθέντων συναδέλφων του, οἵτινες, ἔστω καὶ ἐπὶ ἴσοις λοιποῖς πρὸς αὐτὸν ὅροις (οἰκογενειακὰ βάρη κλπ.) θὰ ἠδύναντο εὐχερέστερον, ὡς νεώτεροι τὴν ἡλικιαν, νὰ ἀλλάξουν ἐργασίαν. Πέραν ὅμως τῶν ἐκ τῆς ἀπολύσεως αὐτοῦ προβλημάτων τούτων καὶ ἐν συναρτήσει πρὸς αὐτὰ διατρέχει ἐπὶ πλέον οὗτος καὶ τὸν σοβαρὸν κίνδυνον νὰ ἀπολέσῃ τὸ δικαίωμα τῆς παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. συνταξιοδοτήσεώς του, οὗτινος τὰς προϋποθέσεις συμπληροῖ μόλις μετὰ δύο περίπου εἰσέτι ἐτῶν ἐργασίαν. Ὑπὸ τὰ πραγματικὰ ταῦτα περιστατικὰ καὶ ἀνεξαρτήτως τῶν λόγων, οἵτινες ἦγαγον τὴν ἐκκαλοῦσαν εἰς τὴν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας τοῦ ἐφεσιβλήτου - διότι καὶ ἐπ' αὐτοῦ οἱ μάρτυρες ἀποδείξεως, ἀμφισβητοῦντες τὸ βάσιμον τοῦ ἰσχυρισμοῦ τῆς "Ενώσεως, καθ' ὃν αἱ ἀπολύσεις ἐγένοντο διὰ λόγους οἰκονομίας, διαποροῦν ὡς πρὸς τὰ πραγματικὰ ἐλατήρια - ἡ ὑπὸ τῆς ἐκκαλούσης ἐκ τῆς ὑπηρεσίας της ἀπόλυσις τοῦ ἐφεσιβλήτου, χωρὶς νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν της τὰ γνωστὰ αὐτῇ δεδομένα ὅτι οὗτος ἦτο ὁ ἀρχαιότερος ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ καὶ κατὰ μέγαν βαθμὸν ἀποδοτικώτερος πάντων τῶν μὴ ἀπολυθέντων συναδέλ-

ΣΥΛΛΟΓΙΚΑΙ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΚΑΤΙΣΧΥΣΙΣ ΕΘΝΙΚΩΝ ΓΕΝΙΚΩΝ ΣΥΛΛΟΓΙΚΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ἀκυρότης συμβάσεως δι' ἔλλειψιν βιβλιαρίου ὑγείας καὶ συνέπειαι

Πρόσληψις μισθωτοῦ ξενοδοχείου ἄνευ βιβλιαρίου ὑγείας.—Ἀκυρότης συμβάσεως ἐργασίας.—Κατίσχυσις τῶν ὅρων ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας τῶν τυχὸν ἀντιθέτων ὅρων τῶν λοιπῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας καὶ ἀποφάσεων διαιτησίας.—Ἀπόδοσις εἰς τὸν μισθωτὸν τῆς ὠφελείας τοῦ ἐργοδότου βάσει ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας.—Πρόσληψις ἀντικαταστάτου στρατευθέντος μισθωτοῦ κατ' ἄρθρον 2 Νόμου 3514/1928.—Ἐπανάληψις τῆς ἐργασίας ὑπὸ τοῦ στρατευθέντος καὶ τύχη συμβάσεως ἀντικαταστάτου.—Δικαίωμα ἀδείας κατ' Α.Ν. 539/1945 ἐπὶ ἀκύρων συμβάσεων ἐργασίας.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Κερκύρας, ὡς ἐφαίνετο κατὰ τὴν ἔρευναν διαδικασίαν, ὑπῆρξε παροχὴ ἐργασίας ὑπὸ μισθωτοῦ εἰς ξενοδοχεῖον ὅπου, στερουμένου ὅμως βιβλιαρίου ὑγείας καὶ συνεπῶς, κατὰ τὰ παγίως νομολογηθέντα, ὡς δέχεται καὶ τὸ Πρωτοδικεῖον, ἐπρόκειτο περὶ ἀκύρου συμβάσεως ἐργασίας.

Ὅθεν, κατὰ τὰ νομολογηθέντα (βλ. ἐκ τῶν τελευταίων τὴν Α.Π. 38/1968, εἰσηγητὴς *Κων. Κλημαρᾶς*, ΕΕΔ 27, 423, ἔνθα εἰς σημείωσιν μας καὶ λοιπαὶ παραπομπαί), προέκυπτε διὰ τὸν οὕτω ἐργασθέντα μισθωτὸν ἀξίωσις ἀποδοχῶν ἀπὸ τοῦ ἐργοδότου του τῆς ὠφελείας του κατὰ τὸν ἐν ἄρθρῳ 904 Α.Κ. κανόνα περὶ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ.

Τὴν ὠφέλειαν ταύτην ἀποτιμᾷ τὸ Πρωτοδικεῖον εἰς τὰ κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίου ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἡ ὁποία, ὡς εὐνοϊκωτέρα, κατισχύει εἰδικῆς τοιαύτης.

Πράγματι, κατὰ τὸ ἄρθρον 21 § 2 τοῦ νόμου 3239/1955 περὶ συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας (ΕΕΔ 17, 207 ἐπ.) οἱ ὅροι τῶν ἐθνικῶν γενικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας κατισχύουν τῶν τυχὸν ἀντιθέτων ὅρων τῶν λοιπῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας καὶ ἀποφάσεων διαιτησίας, τὰ δὲ ὑπὸ τῶν πρώτων καθοριζόμενα ἡμερομίσθια διὰ τοὺς ἐργατοτεχνίτας καὶ μισθοὶ διὰ τοὺς ὑπαλλήλους ἀποτελοῦν τὰ ἐλάχιστα ὅρια ἀμοιβῆς διὰ πάντα ἐργαζόμενον (μισθοὺς ἀσφαλείας) (*Χ. Ἀγαλλοπούλου*, Εἰσαγωγὴ εἰς τὴν Ἐπιστήμην τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου, σελ. 113, σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 19, 1067, ΕΕΔ 23, 621, ΕΕΔ 26, 313, Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 4845/1967, Πρωτοδίκης *Γ. Δημόπουλος*, ΕΕΔ 26, 1393).

Δὲν ἠδύνατο λοιπὸν εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ Πρωτοδικείου νὰ προληφθῇ ἐγκύρως ἄλλος μισθωτός, ἐφωδιασμένος διὰ βιβλιαρίου ὑγείας, καὶ νὰ λαμβάνῃ μισθὸν μικρότερον τοῦ τῆς ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας (ἀφοῦ ἐπρόκειτο εἰς τὴν περίπτωσιν περὶ ὑπηρέτου=ἐργάτου, ἐφαρμοστέα ἦτο ἡ ἐθνικὴ γενικὴ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας περὶ κατωτάτων ὁρίων ἡμερομισθίων ἐργατῶν) καὶ συνεπῶς αὕτη εἶναι ὁπωσδήποτε ἡ προσγενομένη εἰς τὸν ἐργοδότην καὶ ἀποδοτέα εἰς τὸν μισθωτὸν ὠφέλεια.

Δοθέντος, ὅτι ἐν προκειμένῳ, ὑπῆρχεν ἄκυρος σύμβασις ἐργασίας, ἠδύνατο ὁ ἐργοδότης, κατὰ τὰ νομολογηθέντα (Α.Π. 192/1962, Ὁλομελείας, εἰσηγητὴς *Ν. Χαραλάμπης*, ΕΕΔ 21, 453 καὶ λοιπαὶ τῶν Τμημάτων τοῦ Ἀρείου Πάγου), νὰ παύσῃ ὁποτεδήποτε δεχόμενος τὰς ὑπηρεσίας τοῦ μισθωτοῦ, ἀγνέτως ἂν εἶχε προληφθῇ εἰς ἀντικατάστασιν στρατευθέντος κατὰ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ κωδικοποιηθέντος νόμου 3514/1928 (βλ. περὶ τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀντικαταστάτου στρατευθέντος μισθωτοῦ σημείωσιν μας ἐν ΕΕΔ 18, 453).

Κατὰ τὰ ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου νομολογηθέντα (Α.Π. 425/1960, εἰσηγητὴς *Ε. Χονδρογιάννης*, ΕΕΔ 19, 1312, βλ. καὶ *Ι. Καποδίστριαν*, Ἑρμ.ΑΚ ὑπ' ἄρθρα 666 - 667, ἀριθ. 19) ὁ νόμος 539/1945 περὶ ἀδειῶν μισθωτῶν ἐφαρμόζεται καὶ ἐπὶ ἀκύρων συμβάσεων ἐργασίας.

Εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου, ὡς προκύπτει ἐξ αὐτῆς, ἐζητήθη ἡ κατὰ τὸ ἄρθρον 5 § 4 τοῦ ἀ.ν. 539/1945 ἀποζημίωσις.

Ἀλλ' ἡ διαταξις προϋποθέτει ἀπόλυσιν ἄνευ πταίσματος τοῦ μισθωτοῦ, ὑπὸ τὸ τοιοῦτον δὲ περιεχόμενον αὐτῆς δυσχερῶς δύναται νὰ ὑποβληθῇ εἰς τὸν ὅρον τοῦτον ἡ περίπτωσις

φων του, προσέτι δὲ καὶ ὅτι αἱ ἐν ὄψει τῶν ὡς ἄνω προσωπικῶν αὐτοῦ ἰδιοτήτων καὶ καταστάσεων (ἡλικία, ἀδυναμία ἐξευρέσεως ἐργασίας κλπ.) εἰς βάρος του ἐπιπτώσεις ἐκ τῆς ἀπολύσεως εἰσὶν λίαν δυσμενέστεραι ἐκείνων, ἃς, ἀπολυόμενοι, θὰ ἀντιμετώπιζον οἱ πλεῖστοι τῶν μὴ ἀπολυθέντων συναδέλφων του, τυγχάνει ἀντικοινωνική, ὡς μὴ γενομένης τῆς ἐπιλογῆς αὐτοῦ ὡς ἀπολυτέου, κατ' ἀγαθὴν καὶ δικαίαν κρίσιν καὶ ἐπὶ τῇ βάσει ἀντικειμενικῶν κοινωνικῶν κριτηρίων, ὡς ἀπαιτεῖ ἡ καλὴ πίστις. Πρὸς δὲ ἡ ἀπόλυσις αὐτοῦ τυγχάνει ἄντικρυς ἀντίθετος οὐ μόνον πρὸς τὸ συμφέρον τοῦ ἰδίου, ἀλλὰ καὶ πρὸς αὐτὸ τοῦτο τὸ καλῶς νοούμενον τοιοῦτον τῆς Ἑνώσεως, ὅτερ ἐπέβαλεν αὐτῇ τὴν διατήρησιν ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος ἀντιδίκου της, ὡς λίαν ἀποδοτικοῦ ἐργάτου, ἔστω καὶ ἂν τὸ ἡμερομίσθιον αὐτοῦ ἦτο μεῖζον τοῦ τοιούτου τῶν μὴ ἀπολυθέντων ἐργατῶν, ἀφοῦ τὴν τοιαύτην διαφορὰν θὰ ὑπερεκάλυπτεν ἐκ τῆς ἀποδοτικότητός του. Συνεπῶς ἡ ἀπόλυσις τοῦ ἐνάγοντος - ἐφεσιβλήτου, συνιστῶσα κατάχρησιν δικαιώματος, εἶναι ἄκυρος καὶ ὡς τοιαύτη οὐδὲν ἐπάγεται ἀποτέλεσμα (ἄρθρα 281, 174 καὶ 200 Α.Κ.), ἕνεκεν δὲ τούτου καὶ τοῦ περαιτέρω βεβαιωθέντος περιστατικοῦ ὅτι ἡ ἐναγομένη - ἐκκαλοῦσα κατέστη ὑπερήμερος περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὑπὸ τοῦ ἐφεσιβλήτου προσφερομένων ὑπηρεσιῶν ἀπὸ τῆς ἄνω ἀκύρου καταγγελίας τῆς ἐπιδίκου συμβάσεως καὶ ἐφ' ἑξῆς μέχρι τῆς ἀγωγῆς, ἀφοῦ αὐτὴ ρητῶς τῷ ἐδήλωσεν, ὅτι δὲν δέχεται ταύτας (ἄρθρον 350 Α.Κ.) καὶ δοθέντος ὅτι δὲν ἰσχυρίζεται τὴν κατὰ νόμιμόν τινα τρόπον λῆξιν τῆς ὑπερημερίας της (Α.Π. 111/1963, ΝοΒ 11, 864, 397/1962, ΝοΒ 10, 1256), ὀφείλει αὐτὴ τῷ ἐνάγοντι - ἐφεσιβλήτῳ τὰ ἡμερομίσθια αὐτοῦ τῆς ἄνω περιόδου. Ταῦτα ὅθεν δεχθείς, διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεώς του, καὶ ὁ εἰς πρῶτον βαθμὸν δικάσας Εἰρηνοδίκης καὶ μετὰ ταῦτα ὑποχρεώσας τὴν ἐναγομένην εἰς καταβολὴν τῷ ἐνάγοντι τοῦ ὡς ἄνω ποσοῦ, νομιμοτόκως ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τῆς ἀγωγῆς, ἕως ἐξοφλήσεως, ὀρθῶς τὰς ἀποδείξεις ἐξετίμησε καὶ τὸν νόμον ἐφήρμοσεν, οἱ δὲ τὰ ἐναντία ὑποστηρίζοντες ἐν τῷ ἐφετηρίῳ λόγοι, ὡς διὰ τῶν προτάσεων ἀναπτύσσονται, ἀβάσιμοι ἐλέγχονται καὶ ἀπορριπτέοι.

Ἡ παρὰ τοῦ ἐνάγοντος - ἐφεσιβλήτου ἀνεπιφύλακτος λῆψις τῆς ὑπὸ τῆς ἐναγομένης - ἐκκαλούσης προσφερθείσης αὐτῷ ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112/1920, λόγῳ τῆς ὡς ἄνω ἀκύρου καταγγελίας τῆς συμβάσεως, δὲν σημαίνει, ἄνευ ἄλλου τινός, καὶ ἀποδοχὴν τῆς καταγγελίας (Α.Π. 651/1962, ΕΕΔ 22, σ. 650 - 653, Ἐφ. Ἀθηνῶν 2830/1946, ΕΕΔ 6, σελ. 272, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 13343/1960, ΕΕΔ 19, 1122), πολλῷ δὲ μᾶλλον ἀφοῦ ἐκ τοῦ συνόλου τῆς ἀποδεικτικῆς διαδικασίας ἀρκούντως προέκυψεν, ὅτι αὐτὴ ἐγένετο ὑπὸ ταύτου πρὸς ἀντιμετώπισιν ἐπειγουσῶν καὶ ἀμέσων ἀναγκῶν συντηρήσεως αὐτοῦ, ὅστις, εἰρήσθω, πλὴν τῶν ἐκ τῆς ἐργασίας του εἰσοδημάτων, στερεῖται ἑτέρων πόρων, καὶ οὐχὶ ἐπὶ σκοπῷ καὶ προθέσει ἀποδοχῆς τῆς καταγγελίας. Συνεπῶς ὁ σχετικὸς λόγος ἐφέσεως, καθ' ὃν, ἐφ' ὅσον ὁ ἐφεσίβλητος, ἔχων τὴν κατὰ τὸ ἄρθρον 306 Α.Κ. διαζευκτικὴν εὐχέρειαν νὰ ἐπιλέξηται τὴν ἄσκησιν τοῦ ἑνὸς ἐκ τῶν δύο δικαιωμάτων του, ἤτοι α) νὰ ἀπαιτήσῃ καὶ λάβῃ τὴν ἐκ τοῦ νόμου 2112/1920 ἀποζημίωσιν καὶ β) ἐνὰ ζητήσῃ, φρονῶν ὅτι ἔχει λόγους, τὴν ἀκυρότητα τῆς καταγγελίας», ἐπελέξατο τὸ πρῶτον διὰ τῆς λήψεως τῆς ἀποζημιώσεώς του, ἡ ἐνοχή, συγκεντρωθεῖσα, κατ' ἄρθρον 307 Α.Κ., εἰς τὴν ἐπιλεγεῖσαν παροχήν, κατέστη ἁπλῆ κλπ., μὴ εὐσταθούσης νόμῳ ἕνεκεν τούτου τῆς ἐνδίκου ἀγωγῆς, τυγχάνει ἀπορριπτέος, ὡς ἐπὶ ἐσφαλμένης προϋποθέσεως ἐρειδόμενος. Ὀρθῶς ὅθεν καὶ νομίμως, εἰ καὶ ἐπὶ μὴ πλήρει αἰτιολογίᾳ, ἀπέρριψεν ἡ ἐκκαλουμένη τὸν συναφῆ πρὸς τὸν λόγον τοῦτον ἐφέσεως ἰσχυρισμὸν τῆς ἐναγομένης.

τῆς ἀποφάσεως, ἀπόλυσις μισθωτοῦ τελοῦντος ἐν ἀκύρῳ συμβάσει ἐργασίας.

Τὸ Πρωτοδικεῖον Κερκύρας διὰ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεώς του δίδει ἄλλην λύσιν εἰς τὸ γεννηθὲν ζήτημα.

Πρωτοδικείου Κερκύρας 221/1967

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν
Πρόεδρος καὶ **Εἰσηγητὴς** ὁ κ. **Εὐάγγ. Καψάλης**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ε. Πετσάλης, Μ. Πουλῆς

Ἐβεβαιώθησαν τὰ κάτωθι: Ὁ ἐνάγων καὶ ἤδη ἐφεσίβλητος εἰργάσθη εἰς τὸ ὑπὸ τὸν τίτλον «...» ξενοδοχεῖον τοῦ ἐναγομένου καὶ ἤδη ἐκκαλοῦντος ἀπὸ τῆς 20 Μαΐου 1966 μέχρι τῆς 12 Νοεμβρίου 1966 ὡς ὑπηρέτης (γκρούμ) ἀντὶ μισθοῦ ἐκ δραχμῶν 1200 μηνιαίως. Οὗτος, ὅστις ἐγεννήθη τὴν 9 Φεβρουαρίου 1947 καὶ ἑπομένως κατὰ τὴν πρόσληψίν του (20.5.1966) εἶχε συμπληρώσει τὸ 19ον ἔτος τῆς ἡλικίας του, δὲν εἶχεν ἐφοδιασθῆ οὔτε διὰ βιβλιαρίου ὑγείας, οὔτε διὰ βιβλιαρίου ὑπαλλήλου ξενοδοχείου. Κατὰ τὴν ὡς ἄνω πρόσληψίν του δὲν συνεφωνήθη, ὅτι προσλαμβάνεται εἰς ἀντικατάστασιν στρατευθέντος μισθωτοῦ, οὔτε ὅτι θὰ καταβάλῃ μίσθωμα διὰ τὴν ἐντὸς τοῦ ξενοδοχείου παραμονήν του. Πέραν τοῦ ὡς ἄνω μισθοῦ ὁ ἐκκαλῶν δὲν κατέβαλλε διὰ λογαριασμὸν τοῦ ἐφεσιβλήτου εἰσφορὰν εἰς τοὺς Ἀσφαλιστικοὺς Ὀργανισμοὺς Ι.Κ.Α. καὶ Τ.Α.Ξ.Υ. Ὑπὸ τὰ βεβαιωθέντα ταῦτα πραγματικὰ περιστατικὰ ἡ μεταξὺ τῶν διαδίκων καταρτισθεῖσα σύμβασις ἐργασίας ἦτο ἄκυρος, ἐφ' ὅσον ὁ ἐφεσίβλητος δὲν ἦτο ἐφωδιασμένος διὰ βιβλιαρίου ὑγείας, περὶ οὗ προβλέπει ἡ ἰσχὺν νόμου ἐπέχουσα ὑπ' ἀριθ. 1101/1965 ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ Κοινωνικῆς Προνοίας «περὶ ἰατρικῆς ἐπιθεωρήσεως καὶ ἐφοδιασμοῦ διὰ βιβλιαρίου ὑγείας τῶν ἀσκούντων ὡρισμένα τινὰ ἐπαγγέλματα ἀτόμων» (Α.Π. Ὁλομ. 192/1962, ΕΕΔ 21, 453). Ὅθεν δέον ὅπως ἀπορριφθῇ ὁ 2ος λόγος τῆς ἐφέσεως.

Κατὰ τὴν ἀπὸ 14 Δεκεμβρίου 1965 ἐθνικὴν συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας «περὶ αὐξήσεως τῶν γενικῶν κατωτάτων ὁρίων ἡμερομισθίων καὶ μισθῶν τῶν ἐργατοτεχνιτῶν καὶ ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων», ἥτις ἐδημοσιεύθη εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 120721/1965 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, τὸ κατώτατον ὅριον τῶν ἡμερομισθίων τῶν παρ' οἱῳδήποτε ἐργοδότῃ ἀπασχολουμένων ἀρρένων ἐργατοτεχνιτῶν, τῶν ἐχόντων συμπεπληρωμένον τὸ 19ον ἔτος τῆς ἡλικίας των, καθωρίσθη εἰς δραχμὰς 75.

Ἐτέρωθεν, κατὰ τὸ ἄρθρον 21 § 2 τοῦ ν. 3239/1955 «περὶ τρόπου ρυθμίσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας κλπ.», οἱ ὅροι τῶν ἐθνικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας κατισχύουν τῶν τυχὸν ἀντιθέτων ὅρων τῶν λοιπῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας καὶ ἀποφάσεων διαιτησίας. Ἑπομένως ἡ ἀνωτέρω ἐθνικὴ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας κατισχύει τῆς ὑπ' ἀριθ. 41/1966 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας ξενοδοχοϋπαλλήλων ἁπάσης τῆς χώρας», ἥτις ἐκηρύχθη ἐκτελεστὴ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 69569/1966 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἐφ' ὅσον καθορίζει τὸν μισθὸν τοῦ γκρούμ, τοῦ συμπληρώσαντος τὸ 19ον ἔτος τῆς ἡλικίας του, εἰς 1450 μηνιαίως καὶ κατ' ἀκολουθίαν εἰς 58 δραχμὰς ἡμερησίως, μειωμένον κατὰ 5% διὰ τὰς ἐκτὸς τῆς τέως Διοικήσεως Πρωτευούσης καὶ Θεσσαλονίκης περιοχὰς τῆς Χώρας. Ὅθεν ὁ ἐφεσίβλητος ἐδικαιοῦτο νὰ λαμβάνῃ οὐχὶ 1200 δραχμάς, ἀλλὰ 1975 δραχμὰς μηνιαίως, μεῖον 5% διὰ τὸν παρεχόμενον εἰς αὐτὸν οἰκισμὸν καὶ 2% διὰ τὸν φωτισμόν, συμφώνως πρὸς τὸν VI ὅρον τῆς ἀπὸ 1 Δεκεμβρίου 1947 ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἤτοι μεῖον 131,25 δραχμῶν = 1743,75 δραχμὰς καὶ κατ' ἀκολουθίαν ἐδικαιοῦτο τῆς ἐντεῦθεν προκυπτούσης διαφορᾶς ἐκ δραχμῶν 543,75 μηνιαίως καὶ διὰ τοὺς 5 μῆνας καὶ 19 ἡμέρας δραχμὰς 3.054,90, καθ' ἃ ποσὸν ὠφελήθη ὁ ἐκκαλῶν, καταστὰς οὕτω πλουσιώτερος ἄνευ νομίμου αἰτίας, ἐπὶ ζημίᾳ τοῦ ἐφεσιβλήτου, διὰ τῆς ἀποφυγῆς δαπάνης, ἣν θὰ κατέβαλλεν εἰς ἕτερον μισθωτόν, δυνάμει ἐγκύρου συμβάσεως ἐργασίας, ἔχοντα τὰ αὐτὰ μὲ τὸν ἐφεσίβλητον προσόντα καὶ ἱκανότητας (Α.Π. 510/1964, ΕΕΔ 23, 977). Ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἐπεδίκασεν εἰς τὸν ἐφεσίβλητον ἐκ τῆς αἰτίας ταύτης 3.336 δραχμάς, ἤτοι ἐπεδίκασε πλέον τῆς ὠφελείας, ἣν εἶχεν ὁ ἐκκαλῶν καὶ μάλιστα οὐχὶ κατὰ τὴν ἐπικουρικὴν βάσιν τῆς ἀγωγῆς, τὴν θεμελιουμένην ἐπὶ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, ἀλλὰ κατὰ τὴν κυρίαν βάσιν αὐτῆς, τὴν ἐπὶ τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐρειδομένην. Ὅθεν ἐσφαλεν ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις καὶ δέον ὅπως μεταρρυθμισθῇ αὕτη κατὰ τὸ σημεῖον τοῦτο, γινομένων ἐν μέρει δε-

κτῶν τῶν 1ου καὶ 5ου λόγων τῆς ἐφέσεως καὶ ἀπορριπτομένου τοῦ 1ου λόγου τῆς ἀντεφέσεως.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ κωδικοποιημένου νόμου 3514/1928 «περὶ τῆς θέσεως τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων ἐν περιπτώσει στρατεύσεως», αἱ διατάξεις τοῦ ὁποίου ἔχουσιν ἐφαρμογήν, δυνάμει τοῦ ἄρθρου 11 § 2 τοῦ ἀ.ν. 547/1937, καὶ ἐπὶ τοῦ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ τῶν πάσης φύσεως ἐπιχειρήσεων, «ἐὰν ἐργοδότης τις ἀντικαταστήσῃ κατὰ τὸ ὡς ἄνω διάστημα τὸν στρατευθέντα ὑπάλληλον δι' ἄλλου, ἡ σύμβασις ἐργασίας τοῦ τελευταίου τούτου διαλύεται αὐτοδικαίως ἅμα τῇ ἐπαναλήψει τῆς ἐργασίας τοῦ ἀποστρατευθέντος ἄνευ οὐδεμιᾶς ὑποχρεώσεως τοῦ ἐργοδότου πρὸς ἀποζημίωσιν, πλὴν τῆς πρὸς αὐτὸν καταβολῆς τοῦ 1/2 τῆς ἡμερησίας ἀμοιβῆς του ἐπὶ 15νθήμερον».

Ἐκ τῆς διατάξεως ταύτης σαφῶς προκύπτει, ὅτι, ἐὰν ἐργοδότης τις ἀντικαταστήσῃ τὸν παρ' αὐτῷ ἐργαζόμενον κατὰ τὸν χρόνον τῆς στρατεύσεως του δι' ἄλλου, ὁ εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ στρατευθέντος προσληφθεὶς συνδέεται μετὰ τοῦ ἐργοδότου διὰ συμβάσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου, ἥτις λύεται αὐτοδικαίως εὐθὺς ὡς ἀποστρατευθεὶς ἐπαναλάβῃ τὴν ἐργασίαν του. Ἵνα ὅμως ἐπέλθῃ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦτο, δέον νὰ συνεφωνήθη ρητῶς μεταξὺ τοῦ ἐργοδότου καὶ τοῦ μισθωτοῦ, ὅτι ὁ τελευταῖος οὗτος προσλαμβάνεται εἰς ἀντικατάστασιν ὡρισμένου στρατευθέντος μισθωτοῦ καὶ μόνον διὰ τὸν χρόνον τῆς στρατεύσεως τούτου. Συνεπῶς, ἐφ' ὅσον δὲν ἐβεβαιώθη, ὅτι ὁ ἐφεσίβλητος προσελήφθη εἰς ἀντικατάστασιν στρατευθέντος μισθωτοῦ, ἡ συνδέουσα τοὺς διαδίκους σύμβασις ἐργασίας ἦτο ἀορίστου χρόνου καὶ οὐχὶ ὡρισμένου, ὡς ἰσχυρίζεται ὁ ἐκκαλῶν, καὶ ἑπομένως θὰ ἔδει νὰ ἔχῃ ἐφαρμογὴν ὁ νόμος 539/1945 «περὶ χορηγήσεως κατ' ἔτος εἰς τοὺς μισθωτοὺς ἀδειῶν μετ' ἀποδοχῶν», ὡς ἐπίσης θὰ ἐφηρμόζετο καὶ ἐὰν ἐπρόκειτο περὶ συμβάσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου, ἐφ' ὅσον ὅμως ὁ χρόνος, δι' ὃν συνωμολογήθη ἡ σύμβασις, ἦτο διαρκείας μείζονος τοῦ ἔτους (Α.Π. 374/1965, ΕΕΔ 24, 855). Ὁ νόμος ὅμως οὗτος δὲν ἔχει ἐν προκειμένῳ ἐφαρμογήν, διότι οὗτος προϋποθέτει ἔγκυρον σύμβασιν ἐργασίας (Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 17979/1956, ΕΕΔ 16, 210, 1216/1957, ΕΕΔ 16, 429, 10057/1958, ΕΕΔ 17, 1012, Πρωτοδικείου Βεροίας 775/1959, ΕΕΔ 19, 96). Ἡ μεταξὺ ὅμως τῶν διαδίκων καταρτισθεῖσα σύμβασις ἐργασίας ἦτο ἄκυρος, καθ' ἃ ἐλέχθη, καὶ ἑπομένως ὁ ἐφεσίβλητος δικαιοῦται ἀποζημιώσεως κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, ἤτοι δικαιοῦται τῆς ὠφελείας, ἣν προσεπορίσθη ὁ ἐκκαλῶν, καταστὰς οὕτω πλουσιώτερος ἄνευ νομίμου αἰτίας, ἐπὶ ζημίᾳ τοῦ ἐφεσιβλήτου, διὰ τῆς ἀποφυγῆς δαπάνης, ἣν θὰ κατέβαλλεν εἰς ἕτερον μισθωτὸν δυνάμει ἐγκύρου συμβάσεως ἐργασίας, ἔχοντα τὰ αὐτὰ μὲ τὸν ἐφεσίβλητον προσόντα καὶ ἱκανότητας. Ἡ ὠφέλεια αὕτη ἀνέρχεται εἰς 209,25 δραχμὰς (ἡμ. 3 Χ 69,75) διὰ τὴν μὴ λῆψιν ἀδείας ὑπὸ τοῦ ἐφεσιβλήτου, συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 5 § 4 τοῦ νόμου 539/1945, καὶ εἰς ἑτέρας 209,25 δραχμὰς διὰ τὴν μὴ λῆψιν τοῦ ἐπιδόματος ἀδείας, κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 4 § 16 τοῦ νόμου 4504/1966 περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως διατάξεων τινων τῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας καὶ ἄλλων τινῶν διατάξεων. Ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἐπεδίκασεν εἰς τὸν ἐφεσίβλητον, ἐπὶ ἄλλῃ αἰτιολογίᾳ, 142 δραχμὰς διὰ τὴν μὴ λῆψιν ἀδείας καὶ 142 δραχμὰς διὰ τὴν μὴ λῆψιν ἐπιδόματος ἀδείας, ἤτοι ἔλασσον τῆς προσπορισθείσης εἰς τὸν ἐκκαλοῦντα ὠφελείας. Ὅθεν δέον ὅπως ἀπορριφθῇ ὁ σχετικὸς 4ος λόγος τῆς ἐφέσεως καὶ γίνῃ ἐν μέρει δεκτὸς ὁ σχετικὸς λόγος τῆς ἀντεφέσεως.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 758 τῆς Πολ. Δικονομίας ὁ ἐφεσίβλητος δύναται, μηδόλως περιοριζόμενος ὑπὸ τῆς πρὸς ἔφεσιν προθεσμίας, νὰ ἀντεκκαλέσῃ, ἀλλὰ μόνον... 2) ἐὰν ἡ ἀντέφεσίς του περιορίζεται εἰς τὰ παρὰ τοῦ ἐκκαλοῦντος προσβληθέντα διὰ τῆς ἐφέσεως κεφάλαια. Συνεπῶς ἡ ἀντέφεσις τοῦ ἐφεσιβλήτου ὡς πρὸς τὸ μὴ ἐκκληθὲν κεφάλαιον τῆς ἀποφάσεως τὸ ἀναφερόμενον εἰς τὸ δῶρον τῶν Χριστουγέννων 1966 εἶναι ἀπορριπτέα ὡς ἀπαραδέκτως, τοῦ ἀπαραδέκτου ἐρευνωμένου αὐτεπαγγέλτως ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου, καθ' ὅσον ἰσοῦται πρὸς ἔφεσιν, ἐξ ἧς ἐλλείπει ἡ προδικασία (*Γ Οἰκ. - Λιβαδᾶ - Γιδ.*, Πολ. Δικ. § 234 σημ. 15α, *Εὐκλείδου*, Πολ. Δικ. § 251 σημ. 21, Α.Π. 38/1936, Θέμ. ΜΗ', 227).

Κατ' ἀκολουθίαν τῶν ἀνωτέρω δέον ὅπως γίνῃ ἐν μέρει δεκτὴ ἡ ἔφεσις τοῦ ἐναγομένου καὶ ἐν μέρει δεκτὴ ἡ ἀντέφεσις τοῦ ἐνάγοντος, μεταρρυθμισθῇ ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, ἐπιδικασθῶσιν εἰς τὸν ἐφεσίβλητον - ἐνάγοντα 7.603,90 δραχμαί (3.054,90 + 1219

ΑΔΕΙΑΙ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΙΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΔΙΑ ΤΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΑΔΕΙΑΣ ΚΑΤ' ΕΤΟΣ

Περίπτωσις ὑπερημερίας ἐργοδότου περὶ τὴν ἀποδοχὴν ὑπηρεσιῶν μισθωτοῦ

Προϋπόθεσις τῆς κατ' Α.Ν. 539/1945 ἀδείας μετ' ἀποδοχῶν ὄχι μόνον ἡ ὕπαρξις σχέσεως ἐργασίας ἄνευ διακοπῆς ἀπό ἔτους, ἀλλὰ καὶ ἡ συνεχὴς παροχὴ ἐργασίας.—Ἔλλειψις δικαιώματος ἀδείας ἐν μὴ πραγματικῇ ἀπασχολήσει τοῦ μισθωτοῦ, μὴ ἀποδεχομένου τοῦ ἐργοδότου τὰς ὑπηρεσίας του καὶ τελοῦντος ἐν ὑπερημερίᾳ.— Ἔλλειψις καὶ δικαιώματος ἐπιδόματος ἀδείας, χορηγουμένου ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν δικαιώματος ἀδείας.

Τὸ θέμα, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἀπησχολήθη ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, εἶναι παροχὴ ἀδείας κατὰ τὸν ἀ.ν. 539/1945 (ΕΕΔ 19, 806 ἐπ., ἔνθα κωδικοποίησις τῶν ἰσχυουσῶν διατάξεων).

Δοθέντος, ὅτι ὁ ἀνωτέρω νόμος (ἄρθρον 2 αὐτοῦ) καθορίζει τὸ δικαίωμα τῆς ἀδείας μετὰ συνεχῆ ἀπασχόλησιν τοῦ μισθωτοῦ κλπ. γίνεται δεκτὸν ὑπὸ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου, ὅτι ὁ χρόνος τῆς ἀποχῆς τοῦ μισθωτοῦ ἐκ τῆς ἐργασίας λόγῳ ὑπερημερίας τοῦ ἐργοδότου περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν του, ὡς ἡ περίπτωσις τῆς ἀποφάσεως, δὲν θεωρεῖται ὡς χρόνος ἀπασχολήσεως τοῦ μισθωτοῦ διὰ τὸ δικαίωμα τῆς ἀδείας. (Ἴδετε καὶ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 20759/1966, εἰσηγητὴς *Ἀθ. Ποῦλος*, ΕΕΔ 25, 1395 ἐπ., ἔνθα σημειώσεις μας καὶ λοιπαὶ παραπομπαί).

Περαιτέρω, ἐφ' ὅσον τὸ κατ' ἄρθρον 3 § 16 τοῦ νόμου 4504/1966 (ΕΕΔ 25, 439) ἐπίδομα ἀδείας παρέχεται ὑπὸ τὰς αὐτὰς προϋποθέσεις, ὑπὸ τὰς ὁποίας καὶ ἡ ἄδεια τοῦ μισθωτοῦ (Ἴδετε Α.Π. 167/1968, εἰσηγητὴς *Κ. Ψιλόπουλος*, ἀνωτέρω, σελ. 606), ἕπεται ἡ ὑπὸ τοῦ Πρωτοδικείου διδομένη λύσις ὅτι, ἐφ' ὅσον ὁ μισθωτὸς δὲν δικαιοῦται ἀδείας δὲν δικαιοῦται καὶ ἐπιδόματος ἀδείας, τὸ ὁποῖον, κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 4547/1966 (ΕΕΔ 25, 1223), καταβάλλεται ὁμοῦ μετὰ τῶν ἀποδοχῶν τῆς ἀδείας. (Ἴδετε καὶ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 13999/1967, εἰσηγητὴς *Ἀθ. Ποῦλος*, ΕΕΔ 26, 1271).

+ 1633 + 1278 + 209,50 + 209,50) καὶ συμψηφισθῇ μεταξὺ τῶν διαδίκων ἡ δικαστικὴ δαπάνη τῆς κατ' ἔφεσιν δίκης, λόγῳ τῆς ἐν μέρει νίκης καὶ ἐν μέρει ἥττης ἑκατέρου τούτων κατὰ ταύτην.

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 5807/1968

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. **Ν. Μελᾶς**

Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. **Ι. Πρεμέτης**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Π. Γιατράκος, Α. Χατζηγεωργίου

Ὡς προκύπτει ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 2 § 1 ἐδάφ. α' καὶ 5 § 1 ἐδ. 6' καὶ 2 ἀ.ν. 539/1945, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ ἄρθρον 666 Α.Κ., ἑρμηνευτικῶς λαμβανόμενον ὑπ' ὄψιν πρὸς συμπλήρωσιν τῆς ὑφισταμένης κατὰ τὸ σημεῖον τοῦτο εἰς τὸν νόμον 539/1945 ἀσαφείας, προϋπόθεσις τοῦ δικαιώματος τοῦ μισθωτοῦ πρὸς παροχὴν εἰς αὐτὸν ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου τῆς ὑπὸ τοῦ ὡς ἄνω ἀν. νόμου προβλεπομένης ἀδείας μετ' ἀποδοχῶν εἶναι οὐ μόνον ἡ ὕπαρξις σχέσεως συμβάσεως ἐργασίας ἄνευ διακοπῆς ἀπὸ ἔτους, ἀλλὰ καὶ ἡ συνεχὴς παροχὴ ἐργασίας καὶ δὴ καθ' ὅλας τὰς ἐργασίμους ὥρας, διότι τότε, λόγῳ τῆς καταπονήσεως τοῦ ἐργαζομένου, παρίσταται ἀνάγκη χορηγήσεως εἰς αὐτὸν ἀδείας (*Καυκᾶς*, Ἐνοχ., ἐκδ. Δ', ὑπ' ἄρθρα 666 - 667 § 5, σελ. 668, *Καποδίστριας*, ἐν ΕρμΑΚ, ὑπ' ἄρθρα 666 - 667, ἀριθ. 14, 16, 17, *Χ. Ἀγαλλοπούλου*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σ. 246). Ἐκ τούτου ἕπεται, ὅτι, ἂν ὁ μισθωτὸς ἀμείβεται, καίτοι ἐργάζεται, ὡς ἐκ τοῦ ὅτι ὁ ἐργοδότης κατέστη ὑπερήμερος περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν του, ἡ δὲ ὑπερημερία τούτου συνεχίζεται ἐπὶ χρόνον μείζονα τῆς διαρκείας τῆς δικαιουμένης ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ ἀδείας, οὗτος, ἀπέχων κατὰ τὸν χρόνον τῆς ὑπερημερίας τοῦ ἐργοδότου πάσης ἀπασχολήσεως παρ' αὐτῷ, ἀπολαμβάνει πράγματι τῆς ἀδείας του, λαμβάνων συγχρόνως καὶ τὰς ἀποδοχὰς ταύτης καὶ δὲν δικαιοῦται, ἅμα τῇ λήξει τοῦ ἡμερολογιακοῦ ἔτους, καθ' ὃ ἔδει νὰ λάβῃ τὴν μὴ χορηγηθεῖσαν αὐτῷ ἄδειάν του ἀποζημιώσεώς του διὰ τὴν

ΠΡΟΣΘΕΤΟΙ ΧΩΡΟΦΥΛΑΚΕΣ

ΜΙΣΘΟΔΟΣΙΑ ΠΡΟΣΛΑΜΒΑΝΟΜΕΝΩΝ ΠΡΟΣΘΕΤΩΝ ΧΩΡΟΦΥΛΑΚΩΝ

Έλλειψις δικαιώματος προσθέτου άμοιβῆς δι' ἐργασίαν κατά Κυριακάς καί νύκτας

Λῆψις παρά τῶν διοριζομένων εἰς ὑπηρεσίαν ἐργοδότου προσθέτων χωροφυλάκων τῶν ὑπό τῶν περί τούτων διατάξεων ὁριζομένων ἀποδοχῶν, μή δικαιουμένων καί προσθέτων ἀμοιβῶν δι' ἐργασίαν κατά Κυριακάς καί νύκτας κατά τάς ὑπ' ἀριθ. 8900 καί 18310/1946 ὑπουργικάς ἀποφάσεις.—Ἀναζήτησις τούτων, καταβληθεισῶν ἐκ πλάνης διά τῆς περί ἀχρεωστήτου ἀγωγῆς κατ' ἄρθρον 904 ἐπ. Α.Κ.— Προϋποθέσεις τῆς ἀγωγῆς.

Ἡ σχέσις τῶν προσθέτων χωροφυλάκων, ὡς εἶναι ἡ περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης, δέον καί τῶν προσθέτων χωροφυλάκων (περί τῆς ὁποίας ἴδετε Α.Π. 321/1966, εἰσηγητής *Μιχ. Ζαφειρόπουλος*, ΕΕΔ 25, 879), ἐν ἀναφορᾷ πρός τόν ἐργοδότην, εἶναι ἐκείνη τοῦ ἐργασιακοῦ δικαίου καί ὄχι τοῦ διοικητικοῦ, ἐφ' ὅσον ἡ ἐργασία τῶν προσθέτων χωροφυλάκων δέν ἀποτελεῖ ἐκδήλωσιν τῆς ἐξουσίας τοῦ κράτους, ἀλλά ἀπλῆν ἐκτέλεσιν ὑπηρεσίας ἐπί ἀμοιβῇ, ἡ ὁποία δέν διαφέρει ἀπό τήν ἐκτέλεσιν ὑπηρεσίας ὑπό τῶν ἐν ἐνεργείᾳ χωροφυλάκων, ἐκτός ἐάν ἡ ἐκτέλεσις τῆς ὑπηρεσίας ἀνατεθῇ εἰς τούς προσθέτους χωροφυλάκους ἐκ μέρους τῆς ἀστυνομικῆς ἀρχῆς, ὁπότε ἡ σχέσις ἐκείνη ἀποκτᾷ δημοσιοδικαίαν φύσιν (*Καποδίστριας*, ἔνθ' ἀνωτ. ἀριθ. 17).

Ἐπίσης, κατά τήν σαφῆ ἔννοιαν τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 3 § 16 νόμου 4504/1965, καθ' ἣν οἱ ἐπί σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ἀπασχολούμενοι παρ' οἱῳδήποτε ἐργοδότῃ μισθωτοί δικαιοῦνται κατ' ἔτος ἐπιδόματος ἀδείας, ἴσου πρός τό μή λῆψιν ταύτης. Ἡ ἄποψις αὕτη προσεπιμαρτυρεῖται οὐ μόνον ἐκ τοῦ σκοποῦ τοῦ νομοθέτου τοῦ ἀ.ν. 539/1945 νά παράσχῃ τήν δυνατότητα εἰς τόν μισθωτόν νά ἀναπαυθῇ κατά τό ἐν τῷ νόμῳ καθοριζόμενον χρονικόν διάστημα πρός ἀναπλήρωσιν τῶν ἀπολεσθεισῶν δυνάμεών του, ὅπερ ἐκρίθη ἀναγκαῖον διά τήν ὑγείαν καί τήν ἠθικήν, πνευματικήν καί σωματικήν τόνωσιν αὐτοῦ, τοῦ ὁποίου ὁ καθημερινός μόχθος συντελεῖ κατά κύριον λόγον εἰς τήν παραγωγήν ἀγαθῶν καί τῆς προόδου τοῦ πολιτισμοῦ (Εἰσηγητική Ἔκθεσις ἀ.ν. 539/1945, ΕΕΔ 5, 334), ἀλλά καί τοῦ γεγονότος ὅτι ὁ νόμος οὗτος ἐν ἄρθρῳ 2 § 6 ὁρίζει περιοριστικῶς τούς λόγους, ἕνεκα τῶν ὁποίων τά χρονικά διαστήματα, καθ' ἃ δέν εἰργάσθη ὁ μισθωτός, συνυπολογίζονται διά τήν εὕρεσιν τοῦ βασικοῦ χρόνου ἀπασχολήσεως καί δέν συμψηφίζονται εἰς τόν χρόνον ἀδείας, ὃν οὗτος δικαιοῦται, ἐφ' οὗ θά συνυπολογισθῇ, ὅτι δέν εἶναι δυνατόν νά γίνῃ δεκτόν, ὅτι καί πᾶς ἕτερος χρόνος, καθ' ὃν ὑφίσταται ἀνυπαίτιος μή παροχή τῆς ἐργασίας ὑπό τοῦ μισθωτοῦ, οἷα καί ἡ ἀποχή αὐτοῦ εἰς τήν περίπτωσιν ὑπερημερίας τοῦ ἐργοδότου περί τήν ἀποδοχήν τῆς προσφερομένης ἐργασίας, θά συνυπολογίζεται εἰς τόν ἀνωτέρω βασικόν χρόνον καί δέν θά συμψηφίζεται εἰς τόν δικαιούμενον χρόνον ἀδείας (*Καποδίστριας*, ἔνθ' ἀνωτέρω, σελ. 687 - 688, *Καποδίστριας*, ἔνθ' ἀνωτ. ἀριθ. 17). Ἐπίσης, κατά τήν σαφῆ ἔννοιαν τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 3 § 16 νόμου 4504/1965, καθ' ἣν οἱ ἐπί σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ἀπασχολούμενοι παρ' οἱῳδήποτε ἐργοδότῃ μισθωτοί δικαιοῦνται κατ' ἔτος ἐπιδόματος ἀδείας, ἴσου πρός τό σύνολον τῶν ἀποδοχῶν τῶν ὑπό τοῦ ἀ.ν. 539/1945 καθοριζομένων ἡμερῶν ἀδείας ἀναπαύσεως μετ' ἀποδοχῶν, προϋπόθεσις τῆς χορηγήσεως τοῦ ἐπιδόματος ἀδείας εἶναι, ὅτι ὑφίσταται δικαίωμα χορηγήσεως ἀδείας καί καταβολῆς τῶν ἀποδοχῶν ταύτης, ὁμοῦ μετά τῶν ὁποίων καταβάλλεται τό ἐπίδομα ἀδείας, τοῦ νομοθέτου συνδέσαντος στενῶς τό ἐπίδομα ἀδείας μέ τάς ἀποδοχάς ἀδείας καί σκοπήσαντος διά τῆς χορηγήσεως τούτου νά δώσῃ εἰς τόν μισθωτόν τήν δυνατότητα νά χρησιμοποιήσῃ τόν χρόνον τῆς ἀδείας του διά μίαν πλέον ἄνετον καί ἀπερίσπαστον ἀπό βιοτικάς ἀνάγκας ἀνάπαυσιν (*Καποδίστριας*, ἔνθ' ἀνωτ. § 5α σελ. 692, *Ἀμπατζῆς*, ἐν ΕΕΔ 23, 1415). Ἐντεῦθεν ὁ ἐφεσίβλητος, δικαιούμενος τῶν ἡμερομισθίων του τοῦ ἀπό τῆς ἀπολύσεώς του τήν 20.9.1966 καί ἐντεῦθεν μέχρι τῆς 20.11.1966 χρονικοῦ διαστήματος, ἤτοι ἐπί χρόνον μείζονα τῆς διαρκείας τῆς δικαιουμένης ὑπ' αὐτοῦ ἀδείας, καίτοι δέν εἰργάσθη κατ' αὐτό, ὡς ἐκ τοῦ ὅτι οἱ ἐκκαλοῦντες κατέστησαν ὑπερήμεροι περί τήν ἀποδοχήν τῆς ἐργασίας του, δέν δικαιοῦται ἀδείας κατά τό ἔτος 1966 καί συνεπῶς ἀποζημιώσεως λόγῳ μή χορηγήσεως ταύτης, οὔτε συνακολούθως ἐπιδόματος ἀδείας κατά τό ἔτος τοῦτο. Ἄλλως ἀποφανθεῖσα ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις καί ἐπιδικάσασα εἰς τόν ἐφεσίβλητον ἐκ τῶν ἐν λόγῳ αἰτιῶν τό ποσόν τῶν δραχμῶν (720 + 720) 1440 ἐσφαλε καί δέον, δεκτοῦ γινομένου τοῦ περί τούτου τετάρτου λόγου ἐφέσεως ὡς νόμῳ καί οὐσίᾳ βασίμου, νά μεταρρυθμισθῇ, ἐπί τῷ τέλει νά ἀπορριφθῇ ἡ ἐφ' ἧς ἔκρινεν ἀγωγή ὡς πρός τά ἐν λόγῳ αἰτήματά της.

την των, διέπεται ὑπὸ εἰδικοῦ νομοθετικοῦ καθεστῶτος ὡς πρὸς τὰς ἀποδοχάς των, μὴ δυναμένων οὕτω νὰ ἔχουν ἐφαρμογὴν αἱ κείμεναι ὡς πρὸς τοῦτο διατάξεις περὶ τῶν κοινῶν μισθωτῶν.

Οὕτω δὲν ἔχουν ἐφαρμογὴν ἐπὶ τούτων αἱ διατάξεις περὶ προσθέτου ἀμοιβῆς δι' ἐργασίαν κατὰ Κυριακὰς καὶ νυκτερινὰς ὥρας τῶν ὑπ' ἀριθ. 8900/1946 καὶ 18310/1946 (ΕΓΔ 12, 388) ὑπουργικῶν ἀποφάσεων, αἱ ὁποῖαι ἐξεδόθησαν δυνάμει ἄλλου νόμου (τοῦ 28/1944) καὶ διατηροῦνται ἐν ἰσχύϊ (ἄρθρον 42 ν. 3239/1955), ἐνταχθέντων εἰς τὸ νομοθετικὸν καθεστὼς τοῦ καθορισμοῦ ἀποδοχῶν διὰ συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἢ τῶν πρὸς αὐτὰς ἐξομοιουμένων διαιτητικῶν ἀποφάσεων. (Ἴδετε σχετικῶς καὶ Α.Π. 234/1953, εἰσηγητὴς *Ι. Τραχανᾶς*, ΕΕΔ 12, 596, Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 3164/1957, εἰσηγητὴς *Γ. Λαμπρόπουλος*, ΕΕΔ 16, 384).

Τοῦτο δέχεται καὶ ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου, ὑποκειμένης ἀγωγῆς ἐργοδότου κατὰ τοῦ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν του προσθέτου χωροφύλακος περὶ ἀποδόσεως εἰς τοῦτον ἀχρεωστήτως, κατὰ τὸν ἐργοδότην, ἐκ τῆς αἰτίας ταύτης καταβληθέντων, ἤτις ὅμως ἀγωγὴ ἀπερρίφθη, ὑπὸ τοῦ Πρωτοδικείου διὰ τὸν ἐν τῇ ἀποφάσει του λόγον. ("Ἴδετε περὶ τοιαύτης ἀγωγῆς καὶ Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 25546/1966, εἰσηγητὴς *Παν. Θεοδωράπουλος*, ΕΕΔ 26, 172).

Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης 6712/1967

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν
Πρόεδρος ὁ κ. **Δ. Μάμαλης**
Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. **Κ. Κανταρτζῆς**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Δ. Τρέμμας, Ν. Τσιπηνιάς

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς, ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, ὁ ἐνάγων - ἐφεσίβλητος ἐκθέτει, ὅτι, διορισθεὶς ὡς πρόσθετος χωροφύλαξ παρὰ τῇ ἐν αὐτῇ προκατόχῳ τῆς ἐναγομένης Ἑταιρείᾳ, ἀπησχολήθη ἀρχικῶς παρὰ τῇ Ἑταιρείᾳ ταύτῃ καὶ ἐν συνεχείᾳ παρὰ τῇ διαδεχθείσῃ ταύτην ἐναγομένῃ ὡς πρόσθετος χωροφύλαξ μέχρι 30.9.1966, ὅτε κατηγγέλθη ἡ σύμβασις ἐργασίας αὐτοῦ ἐγγράφως, κατόπιν τῆς διατασσούσης τὴν ἀπόλυσίν του ὑπ' ἀριθ. 8412 τῆς 7.9.1966 διαταγῆς τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Βασιλικῆς Χωροφυλακῆς, αἰτεῖται δέ, ὅπως ἡ ἐναγομένη ὑποχρεωθῇ καὶ τῷ καταβάλῃ α) δραχμὰς 31.846 διὰ διαφορὰς ἀποδοχῶν τοῦ ἀπὸ 1.1.1962 - 30.9.1966 διαστήματος καὶ β) δραχμὰς 5.085 διὰ διαφορὰν ἀποζημιώσεως λόγῳ καταγγελίας τῆς συμβάσεως. Ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἐδέχθη ἐν μέρει τὴν ἀγωγὴν δι' ἀμφότερα τὰ κεφάλαια ταῦτα, δεχθεῖσα εἰδικώτερον ὡς πρὸς τὸ κεφάλαιον τῶν διαφορῶν ἀποδοχῶν, ὅτι ὁ ἐνάγων, δικαιούμενος ἀποδοχῶν (βασικοῦ μισθοῦ, ἐπιδόματος οἰκογενειακῶν βαρῶν, ἐπιδόματος τροφοδοσίας, ἐπιδόματος ἐπιφυλακῆς καὶ ἐπιδόματος ἐξαντλήσεως ἱεραρχίας) ἀπὸ 1.10.1962 ἕως 31.12.1963 ἐκ δραχμῶν 2.085 μηνιαίως, ἀπὸ 1.1.1964 ἕως 10.12.1964 ἐκ δραχμῶν 2.301 μηνιαίως, ἀπὸ 1.12.1964 ἕως 31.12.1964 ἐκ δραχμῶν 2.575,20 μηνιαίως καὶ ἀπὸ 1.1.1965 ἕως 30.9.1966 ἐκ δραχμῶν 2.658 μηνιαίως, ἔλαβε κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον δραχμὰς 2.008 μηνιαίως καὶ ἐδικαιοῦτο διαφορὰν κατὰ τὸ ἄνω διάστημα (1.10.1962 - 30.9.1966) ἐκ δραχμῶν 22.317,80. Ἤδη παραπονεῖται ἡ ἐναγομένη διὰ τὸν λόγον ὅτι ἐσφαλμένως δὲν ἐκρίθη ἀπεσβεσμένη ἡ ἀξίωσις τοῦ ἐνάγοντος ἐκ τῶν ἄνω διαφορῶν ἀποδοχῶν, ἐν ὄψει τῶν πρὸς τοῦτο γενομένων ἀχρεωστήτως καταβολῶν, ὡς μνημονεύονται αὐτοῦ ἐν τῷ ἐφετηρίῳ.

Ὡς προκύπτει ἐκ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 73 §§ 1 καὶ 2 τοῦ ν.δ. 3365/1955 «περὶ Κώδικος Σώματος τῆς Βασιλικῆς Χωροφυλακῆς» καὶ τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ εἰς ἐκτέλεσιν τοῦ ἄνω νόμου ἐκδοθέντος β.δ. τῆς 26/3/9.4.1956, οἱ βάσει τῶν διατάξεων τούτων διοριζόμενοι πρόσθετοι χωροφύλακες, λαμβάνοντες τὰς ὑπὸ τῶν διατάξεων τούτων ὁριζομένας ἀποδοχάς, συγκειμένας ἐκ βασικοῦ μισθοῦ καὶ ἐπιδομάτων (οἰκογενειακῶν βαρῶν, τροφοδοσίας, ἐπιφυλακῆς κτλ.), δὲν δικαιοῦνται καὶ προσθέτων ἀμοιβῶν δι' ἐργασίαν κατὰ Κυριακὰς καὶ νύκτας παρεχομένων ὑπὸ τῶν σχετικῶν ὑπουργικῶν ἀποφάσεων 8900/1946 καὶ 18310/1946, ἅτε μὴ ἐχουσῶν ἐφαρμογὴν ἐπὶ τῶν μισθωτῶν τούτων (πρβλ. Α.Π. 234/1953, ΕΕΔ 12, 596, Πρ. Ἀθ. 3164/1957, ΕΕΔ 16, 384). Οὕτω, ἐὰν ὁ ἐργοδότης ἐκ πλάνης κατέβαλεν εἰς παρ' αὐτῷ ὑπηρετοῦντα πρόσθετον χωροφύλακα τοιαύτας προσθέτους ἀμοιβάς, χωρὶς βεβαίως νὰ ὑφίσταται σχετικὴ συμβατικὴ τούτου ὑποχρέωσις, δικαιοῦται εἰς ἀναζήτησιν τούτων βάσει τοῦ ἄρθρου 904 Α.Κ., ὅτε δύναται νὰ προκύψῃ καὶ ζήτημα συμψηφισμοῦ τῆς ἀπαιτήσεως ταύτης πρὸς ἀξίωσιν μισθοῦ (*Κυπουλάτρης*, εἰς ΕρμΑΚ, ἄρθρα 664, 665, ἀριθ. 13). Στοιχεῖον ἀποδεικνῦον ἐκ μέρους τοῦ προβάλλοντος τὴν τοιαύτην ἀχρεώστητον ἀπαίτησιν (condictio indebiti) ἐργο-

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΑΙ ΕΙΣΦΟΡΑΙ

ΑΝΑΚΟΠΗ ΟΦΕΙΛΕΤΟΥ ΚΑΤΑ ΠΡΑΞΕΩΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΕΙΣΦΟΡΩΝ

Παραγραφή χρεών Δημοσίου κατά Νόμον περί Δημοσίου Λογιστικού

Νόμιμος ή έκ τοῦ ἄρθρου 235 Πολιτικῆς Δικονομίας ἀνακοπή κατά βεβαιωτικῆς ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν πράξεως.—Ἀνακοπή τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου.—Μισθός, ἐπί τοῦ ὁποίου ὑπολογίζονται αἱ πρός τό Ι.Κ.Α. ἀσφαλιστικαί εἰσφοραί.— Πενταετής παραγραφή χρεών τοῦ Δημοσίου κατ' ἄρθρον 69 Νόμου ΣΙΒ' περί Δημοσίου Λογιστικοῦ.—Κατίσχυσις τῆς κατ' ἄρθρον 27 § 7 Α.Ν. 1846/1951, ὡς ἐτροποποιήθη, δεκαετοῦς παραγραφῆς τῶν πρός τό Ι.Κ.Α. ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν.

Ἐνώπιον τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἀρμοδίου καθ' ὕλην δικαστηρίου, ἠγέρθη ὑπό τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου, ὡς ἐργοδότου μισθωτῶν, ὑπαγομένων εἰς τήν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α. κατά τόν ἀ.ν. 1846/1951, ἀνακοπή ἐκ τοῦ ἄρθρου 235 Πολ. Δικονομίας κατά πράξεως τοῦ Διευθυντοῦ Ἐσόδων τοῦ Ι.Κ.Α. περί βεβαιώσεως καθυστερουμένων, κατά τό Ι.Κ.Α., εἰσφορῶν ἐκ μέρους

δότου εἶναι καί ὅτι κατέβαλε τάς ὡς εἴρηται ἀμοιβάς ἐπί σκοπῷ ἐκπληρώσεως ἀνυπάρκτου (καί ἐκ συμβάσεως) ὑποχρεώσεως (*Καυκᾶ*, Ἔνοχ. Ἐκδ. Γ' τόμ. 11, ὑπ' ἄρθρα 904 - 907, σελ. 608, *Ἀποστολίδου*, Ἔνοχ., ὑπ' ἄρθρον 905 ἀριθ. 1, *Κ. Φουρκιώτη*, condictio indebiti § 24), τοῦ ἰσχυρισμοῦ τοῦ μισθωτοῦ ὅτι ἔλαβε τάς ὡς εἴρηται ἀμοιβάς εἰς ἐκτέλεσιν συμβατικῆς ὑποχρεώσεως τοῦ ἐργοδότου ἀποτελοῦντος ἄρνησιν τῆς προβαλλομένης ἀπαιτήσεως (πρβλ. *Κ. Φουρκιώτη*, ἔνθ' ἀν. § 26 σελ. 129).

Ἐβεβαιώθησαν τά ἀκόλουθα περιστατικά: Ὁ ἐνάγων αἰτήσει τῆς ἐνταῦθα Ἑταιρείας Α.Β.Ε.Ε.Θ. τήν 8.9.1958 δυνάμει διαταγῆς τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Ἑλληνικῆς Βασιλικῆς Χωροφυλακῆς ἐτοποθετήθη παρά τῇ Ἑταιρείᾳ ταύτῃ ὡς πρόσθετος χωροφύλαξ καί ἀπησχολήθη ὡς φύλαξ τοῦ παρά τήν Γεωργικήν Σχολήν λατομείου της. Τήν 1.1.1962 ἡ ἐπιχείρησις, ἣν ἤσκει ἡ Ἑταιρεία αὕτη, ὡς σύνολον μετεβιβάσθη εἰς τήν ἐναγομένην, παρά τῇ ὁποίᾳ ὁ ἐνάγων συνέχισεν ἐργαζόμενος ὡς πρότερον, μέχρι τῆς 1.10.1966, ὅτε ἡ σύμβασίς του κατηγγέλθη κατόπιν τῆς διατασσούσης τήν ἀπόλυσίν του σχετικῆς διαταγῆς τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Βασιλικῆς Χωροφυλακῆς. Εἰς τοῦτον κατά τό ἐπίδικον διάστημα, καθ' ὃ ὑπό τῆς ἐκκαλουμένης ἐπεδικάσθησαν διαφοραί ἀποδοχῶν (1.10.1962 ἕως 30.9.1966), ἡ ἐναγομένη κατέβαλλε μηνιαίως πλέον τῶν δραχμῶν 2.008, ἃς ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, καί ἕτερα ποσά, ἤτοι δραχμάς 360 μηνιαίως κατά τό ἔτος 1962, δραχμάς 232 μηνιαίως κατ' ἔτος 1963, δραχμάς 284 μηνιαίως κατ' ἔτος 1964, δραχμάς 646 μηνιαίως κατ' ἔτος 1965 καί δραχμάς 635 μηνιαίως κατ' ἔτος 1966 διά προσαυξήσεις ἐξ ἐργασίας παρασχεθείσης κατά Κυριακάς καί νύκτας, δι' ἣν ἐργασίαν ὁ ἐνάγων δέν ἐδικαιοῦτο, καθ' ἃ ἐξετέθη, τῶν ὑπό τῶν ὑπ' ἀριθ. 8900/1946 προβλεπομένων προσθέτων ἀμοιβῶν. Οὐδόλως ὅμως ἐβεβαιώθη, ὅτι αἱ καταβολαί τῶν ποσῶν τούτων ἐγένοντο δι' αἰτίαν ἀνύπαρκτον, ἄνευ δηλονότι σχετικῆς συμβατικῆς ὑποχρεώσεως τῆς ἐναγομένης. Περί τούτου οὐδεμίαν προσήγαγεν ἀπόδειξιν ἡ βαρυνομένη μέ τήν ἀπόδειξιν ταύτην ἐναγομένη. Ἀντιθέτως πιθανολογεῖται, ὅτι ἡ ἐναγομένη κατέβαλε τά ποσά ταῦτα ἐκ συμβατικῆς ὑποχρεώσεως, ἣν ἀνέλαβεν αὕτη, παρά τήν ἔλλειψιν σχετικῆς ὑποχρεώσεως ἐκ τοῦ νόμου, ἔναντι τοῦ ἐνάγοντος, ὡς ἰσχυρίζεται οὗτος, ἀφοῦ, ἤτις ἐνισχύεται ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι ἡ ἐναγομένη, ἤτις, σημειωτέον, δέν ἐπικαλεῖται πλάνην περί τῆς καταβολῆς, προέβαινεν εἰς τήν καταβολήν τῶν ποσῶν τούτων ἐπί σειράν ἀρκετῶν ἐτῶν. Ὅθεν δέν ἐβεβαιώθη, ὅτι ἡ ἐναγομένη ἔχει ἀξίωσιν ἀναζητήσεως τῶν ὡς ἄνω ποσῶν κατ' ἄρθρα 904 ἐπ. Α.Κ. καί ἑπομένως ὀρθῶς ἐκρίθη ὑπό τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως, ὅτι δέν ἀποσβέννυνται διά συμψηφισμοῦ αἱ ἀξιούμεναι ὑπό τοῦ ἐνάγοντος διαφοραί μισθῶν, δι' ὃ δέον ὅπως ἀπορριφθῇ ὡς οὐσίᾳ ἀβάσιμος ἡ ἔφεσις.

τοῦ Δημοσίου. (Ἴδετε περὶ τῆς τοιαύτης ἀνακοπῆς Α.Π. 362/1962, εἰσηγητὴς *Γ. Βαρσάμου*, ΕΕΔ 21, 937, Πρωτοδικεῖου Θεσσαλονίκης 2943/1967, εἰσηγητὴς *Π. Λαμπίδης*, ΕΕΔ 26, 1189).

(Σημειοῦται, ὅτι κατὰ τὴν παγίαν νομολογίαν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας εἶναι, ὡς πρὸς τὸ θέμα, ἀπαράδεκτος αἴτησις ἀκυρώσεως ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου, ἐφ' ὅσον ὑφίσταται ἐν προκειμένῳ παράλληλον ἔνδικον μέσον ἐκ τοῦ ἄρθρου 235 Πολ. Δικονομίας, Σ.Ε. 1847/1965, ΕΕΔ 24, 1346 καὶ ἄλλαι)

Ὡς μισθός, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ὑπολογίζονται αἱ πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. εἰσφοραί, λογίζεται ὁ ἐν ἄρθρῳ 17 τοῦ κωδικοποιημένου Κανονισμοῦ περὶ ὑπαγωγῆς εἰς τὴν ἀσφάλισιν κλπ., ἐγκριθέντος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 55575/479/1965 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (ΕΕΔ 25, 46 ἐπ.), διὰ τῆς ὁποίας κατηργήθη (ἄρθρον 122, ΕΕΔ 25, 134) ἡ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 10703/1937 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας κυρωθεὶς Κανονισμὸς τρόπου ὑπαγωγῆς εἰς τὴν ἀσφάλισιν κλπ.

Διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 38173/1911 τῆς 26.5.1967 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἐνεκρίθη ἡ ἀντικατάστασις τοῦ ἐδαφίου α' τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ ἀνωτέρω Κανονισμοῦ (Ἴδετε ΕΕΔ 26, 1279, ἔνθα καὶ ἑρμηνευτικὴ ἐγκύκλιος τοῦ Ι.Κ.Α.).

Ὁπωσδήποτε τὸ Πρωτοδικεῖον δέχεται, ὅτι διὰ τὸ Δημόσιον ἰσχύει ἡ διὰ τοῦτο τεθεσπισμένη πενταετὴς παραγραφὴ τῶν χρεῶν του, κατισχύουσα τῆς διὰ τὰς εἰσφορὰς τοῦ Ι.Κ.Α. δεκαετοῦς παραγραφῆς τοῦ ἄρθρου 27 § 7 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951, ὡς ἐτροποποιήθη δι' ἄρθρου 41 § 2 τοῦ ν.δ. 2698/1953.

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 6099/1968

Πρόεδρος ὁ κ. **Κ. Παρασκευόπουλος**
Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. **Γ. Χονδρὸς**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ν. Ρήγας, δικαστικὸς ἀντιπρόσωπος τοῦ Δημοσίου, Δ. Θοιβιδόπουλος

Ὑπόκειται ἀνακοπή, δι' ἧς διώκεται, διὰ τοὺς ἐν αὐτῇ ἀναφερομένους λόγους, ἡ, μετ' ἀναγνώρισιν ὡς ἀκύρου τῆς ὑπ' ἀριθ. 14550/1966 ἀτομικῆς εἰδοποιήσεως τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Β' Ταμείου Ἐσόδων Ι.Κ.Α. Ἀθηνῶν, ἀφορώσης εἰς βεβαιωθεῖσαν καὶ προερχομένην ἐξ εἰσφορῶν, διὰ τὸ παρὰ τῇ ἐν αὐτῇ, ὡσαύτως, ἀνακοπῇ ἀναφερομένῃ Ὑπηρεσίᾳ τοῦ ἀνακόπτοντος ἐργαζόμενον προσωπικόν, ὡς ἠσφαλισμένου παρὰ τῷ καθ' οὗ ἡ ἀνακοπή, ὀφειλὴν τοῦ ἐν αὐτῇ ὁμοίως διαλαμβανομένου χρονικοῦ διαστήματος, ἀναγνώρισις τῆς ἀνυπαρξίας τῆς ὀφειλῆς ταύτης. Ἡ ἀνακοπὴ αὕτη εἶναι νόμιμος, ἐν ὄψει τοῦ ἄρθρου 68 § Γ' τοῦ π.δ. τῆς 24/27 Αὐγούστου 1931 «περὶ Κώδικος τῶν νόμων περὶ εἰσπράξεως δημοσίων ἐσόδων, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ ἄρθρον 38 τοῦ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 10703/1937 ἀποφάσεως Ὑφυπουργοῦ Ἐργασίας ἐγκριθέντος Κανονισμοῦ τρόπου ὑπαγωγῆς εἰς τὴν ἀσφάλισιν καὶ εἰσπράξεως εἰσφορῶν τοῦ Ι.Κ.Α., καὶ τοῦ ἄρθρου 235 Πολ. Δικονομίας, καὶ ἐρευνητέα ὡς τοιαύτη κατὰ τοὺς λόγους αὐτῆς.

Κατὰ τὸ ἐκ τῶν στηριζόντων τὴν ὑπὸ κρίσιν ἀνακοπὴν ἄρθρον 235 Πολ. Δικονομίας ὁ μὴ προσκληθείς, οὐδὲ μετασχών, εἰς διαδικαστικὴν ἢ ἐξώδικον πρᾶξιν, προσβάλλουσαν ἢ θέτουσαν εἰς κίνδυνον τὰ ἔννομα συμφέροντά του, τρίτος δύναται νὰ προσβάλῃ δι' ἀνακοπῆς τὴν τοιαύτην πρᾶξιν, αἰτούμενος τὴν ἀκύρωσιν αὐτῆς ὡς πρὸς αὐτόν. Κατὰ ταῦτα, προβάλλοντος τοῦ ἀνακόπτοντος διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀνακοπῆς ὅτι ἐκ τῆς ἐν τῇ προηγουμένῃ σκέψει ἀτομικῆς εἰδοποιήσεως προσβάλλονται τὰ ἔννομα συμφέροντα αὐτοῦ, ὡς ὑποχρέου ὄντος πρὸς πληρωμὴν τῆς εἰς ἣν ἀφορᾷ αὕτη ὀφειλῆς, καίτοι βεβαιωθείσης ἐπ' ὀνόματι Ὑπηρεσίας αὐτοῦ, νομιμοποιεῖται τοῦτο ἐνεργητικῶς πρὸς ἄσκησιν τῆς προκειμένης ἀνακοπῆς, ἀπορριπτέου, οὕτω, τυγχάνοντος, ὡς μὴ νομίμου, τοῦ περὶ μὴ νομιμοποιήσεως τοῦ ἀνακόπτοντος, ὡς ἐπιβληθεισῶν τῶν περὶ ὧν ἡ ἀνακοπὴ εἰσφορῶν καὶ κοινοποιηθείσης τῆς περὶ τούτων ὀφειλῆς εἰς Ὑπηρεσίαν αὐτοῦ, καὶ οὐχὶ εἰς αὐτὸ τοῦτο, ἰσχυρισμοῦ τοῦ καθ' οὗ ἡ ἀνακοπή.

Τὸ γεγονὸς ὅτι ὁ οὕτινος προσβάλλονται ἐκ τινος διαδικαστικῆς ἢ ἐξωδίκου πράξεως τὰ ἔννομα συμφέροντα δὲν ἐκλήθη ἢ δὲν συμμετέσχεν εἰς τὴν πρᾶξιν ταύτην δὲν καθιστᾷ αὐτὴν ἄκυρον, ἀλλὰ νομιμοποιεῖ αὐτόν, ἁπλῶς, κατὰ τὰ ἐν τῇ προηγουμένῃ σκέψει ρηθέντα, πρὸς προσβολήν, δι' ἄλλους λόγους, τῆς τοιαύτης πράξεως. Ὁ πρῶτος, ὅθεν, λόγος τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀνακοπῆς, διαλαμβάνων ὅτι ἡ ἐν τῇ πρώτῃ σκέψει ἀναφερομένη ἀτομικὴ εἰδοποίησις καὶ αἱ προηγηθεῖσαι αὐτῆς σχετικαὶ πράξεις εἶναι ἄκυροι, ὡς μὴ κληθέντος, οὐδὲ συμμετασχόντος εἰς αὐτάς, τοῦ ἀνακόπτοντος, εἰς τὰ ἔννομα συμφέροντα τοῦ ὁποίου, ὑποχρέου ὄντος πρὸς καταβολὴν τῶν περὶ ὧν αὗται εἰσφορῶν, ἐπιφέρουσιν αἱ πράξεις αὗται βλάβην, εἶναι

άπορριπτέος, ὡς ἀθάσιμος.

Τὸ γεγονὸς ὅτι ἡ ἐγγραφὴ τῆς ἐν τῇ εἰρημένῃ εἰδοποιήσει ἀναφερομένης ὀφειλῆς εἰς τοὺς χρηματικοὺς καταλόγους τοῦ καθ' οὗ ἡ ἀνακοπὴ ἐγένετο ἐπ' ὀνόματι τῆς Ὑπηρεσίας, παρ' ἣ ἀπησχολήθη τὸ προσωπικόν, εἰς εἰσφοράς, διὰ τὸ ὁποῖον πρὸς τὸ καθ' οὗ ἡ ἀνακοπὴ ἀφορᾷ ἡ ἄνω ὀφειλή, καὶ οὐχὶ τοῦ ἀνακόπτοντος, ἐφ' ὅσον τὸ τελευταῖον δέχεται, ὅτι τοῦτο δαρύνεται μὲ τὴν ἐξόφλησιν τῆς ὀφειλῆς ταύτης, ὅπερ δὲν δημιουργεῖ ἀμφισβήτησιν περὶ τὸ πρόσωπον τοῦ ὑποχρέου, δὲν καθιστᾷ ἄκυρον τὴν ὡς ἄνω εἰδοποίησιν, οὐδὲ τὰς προηγηθείσας αὐτῆς πράξεις, δι' ὃ καὶ ὁ δεύτερος λόγος τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀνακοπῆς, δι' οὗ προβάλλεται τὸ ἐναντίον, εἶναι ἀπορριπτέος, ὡς ἀθάσιμος.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 14 τοῦ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 10703/1937 ἀποφάσεως τοῦ Ὑφυπουργοῦ Ἐργασίας ἐγκριθέντος καὶ δυνάμει τοῦ ἄρθρου 60 § 1 ἐδ. -6' τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 διατηρηθέντος ἐν ἰσχύϊ Κανονισμοῦ ὑπαγωγῆς εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α. (ὡς ἴσχυε τὸ ἄνω, πρῶτον, ἄρθρον πρὸ τῆς ἀντικαταστάσεώς του ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 17 τῆς ὑπ' ἀριθ. 28173/16.6.1967 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας) ὡς μισθός, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ὑπολογίζεται ἡ εἰσφορὰ ἀσφαλίσεως εἰς τὸ καθ' οὗ ἡ ἀνακοπή, λογίζεται ὁ εἰς χρῆμα συμφωνημένος τοιοῦτος, αὐξανόμενος, ἐκτὸς ἄλλων, κατὰ τὰ τυχὸν ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου χορηγούμενα εἰς τὸν μισθωτὸν ποσοστὰ ἢ ἄλλας προσθέτους χρηματικὰς ἀμοιβάς, ἐφ' ὅσον αὗται δὲν χορηγοῦνται μόνον ἐκτάκτως.

Ἐν προκειμένῳ ὁμολογεῖται ὑπὸ τοῦ ἀνακόπτοντος, ὅτι εἰς τοὺς περὶ τῶν εἰσφορῶν τῶν ὁποίων πρόκειται, ἐργαζομένους εἰς τὸ παρὰ τῷ Γενικῷ Νοσοκομείῳ Ἑλληνικῆς Βασιλικῆς Ἀεροπορίας ὑφιστάμενον τμῆμα συνεργείων ραφείου - ὑποδηματοποιείου παρείχετο πρόσθετος (πέραν τῆς βασικῆς ἀντιμισθίας των) χρηματικὴ ἀμοιβή, ἥτις, εἰδικώτερον, προήρχετο ἐκ τῶν καταβαλλομένων ὑπὸ τῶν κατασκευαζόντων ἢ ἐπισκευαζόντων εἰς τὸ ὡς ἄνω συνεργεῖον στολὰς ἢ ὑποδήματα στρατιωτικῶν χρημάτων, χορηγουμένη, ἁπλῶς, ὑπὸ μορφὴν ἐπιδόματος πρὸς κάλυψιν ἐξόδων κινήσεως τῶν ἀνωτέρω ἐργαζομένων. Κατὰ ταῦτα ὁ τρίτος λόγος τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀνακοπῆς, διαλαμβάνων ὅτι οὐχὶ ὀρθῶς διὰ τῶν προσβαλλομένων πράξεων ἐχαρακτηρίσθη ἡ παρεχομένη κατὰ τὰ ἄνω ἀμοιβὴ ὡς ὑκειμένη εἰς κρατήσεις δι' εἰσφορὰς πρὸς τὸ καθ' οὗ ἡ ἀνακοπή, καὶ ὅτι, ὡς ἐκ τούτου, δὲν ὑφίσταται ὀφειλὴ πρὸς αὐτὸ ἐκ τοιούτων εἰσφορῶν, εἶναι ἀθάσιμος καὶ ὡς τοιοῦτος ἀπορριπτέος.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 69 τοῦ νόμου Σ.Β' /1952, διαληφθὲν ὡς ἄρθρον 27 τοῦ διατάγματος 26.6/10.7.1944 «περὶ Κώδικος τῶν νόμων περὶ δικῶν τοῦ Δημοσίου» καὶ διατηρηθὲν ἐν ἰσχύϊ διὰ τοῦ ἄρθρου 17 Εἰσ.Ν.Α.Κ., παραγράφεται πρὸς ὄφελος τοῦ Κράτους καὶ ἐξαλείφεται πᾶν χρέος τοῦ Δημοσίου, ἐάν δι' ἐλλείψιν ἀποχρώσης δικαιολογήσεως δὲν ἀνεγνωρίσθη, δὲν διετάχθη ἡ πληρωμὴ αὐτοῦ καὶ δὲν ἐπληρώθη ἐντὸς πέντε ἐτῶν, ἀφ' ἧς τὸ πρῶτον ἐγεννήθη τὸ πρὸς ἀγωγὴν δικαίωμα. Ἡ διὰ τῆς εἰδικῆς διατάξεως ταύτης, θεσπισθείσης χάριν τῆς ταχείας ἐκκαθαρίσεως τῶν ὑπὸ τοῦ Δημοσίου δι' οἱονδήποτε λόγον ὀφειλομένων καὶ ἐχούσης ἐφαρμογὴν ἐπὶ πάσης κατὰ τοῦ Δημοσίου χρηματικῆς ἀξιώσεως, θεσπισθεῖσα παραγραφὴ δέον νὰ θεωρηθῇ κατισχύουσα καὶ τῆς ἐν ἄρθρῳ 27 § 7 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951, ὡς ἐτροποποιήθη τοῦτο δι' ἄρθρου 44 § 2 τοῦ ν.δ. 2698/1953, προβλεπομένης (καὶ ἀπὸ τῆς λήξεως τοῦ ἔτους, καθ' ὃ κατέστησαν ἀπαιτηταὶ αὗται, ἀρχομένης) δεκαετοῦς παραγραφῆς τοῦ πρὸς εἰσπραξιν τῶν ὀφειλομένων πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. εἰσφορῶν δικαιώματος (βλ. προσαγομένην ὑπ' ἀριθ. 839/1965 Γνωμ. Ν.Σ.Κ.). Κατὰ ταῦτα καὶ ἐν ὄψει τοῦ ὅτι, ὡς συνομολογεῖται, ἡ πρᾶξις ἐπιβολῆς εἰσφορῶν ἐπὶ τῶν εἰρημένων ἀποδοχῶν ἐγένετο τὴν 22.2.1966, ἡ ἀξίωσις τοῦ καθ' οὗ ἡ ἀνακοπή, καθ' ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὰς πρὸ τῆς 1ης Ἰανουαρίου 1961 εἰσφορὰς ὑπέπεσεν εἰς τὴν ὡς ἄνω διὰ τὰ χρέη τοῦ Δημοσίου προβλεπομένην παραγραφήν, ὡς παρελθούσης πενταετίας ἀπὸ τῆς λήξεως τοῦ ἑκάστου τῶν ἐτῶν, καθ' ὃ κατέστησαν αὗται ἀπαιτηταί. Εἶναι, ὅθεν βάσιμος ὁ τέταρτος λόγος τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀνακοπῆς, δι' οὗ προβάλλεται παραγραφὴ τῆς ἀξιώσεως τοῦ καθ' οὗ ἡ ἀνακοπή, καθ' ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὰ ἔτη 1960 καὶ ἑκεῖθεν, δι' ὃ καὶ δέον, δεκτοῦ γινομένου τοῦ λόγου τούτου, νὰ γίνῃ, συνακολούθως, δεκτὴ ἐν μέρει ὡς βάσιμος καὶ κατ' οὐσίαν ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀνακοπή, ἀναγνωριζομένης ὡς ἀκύρου ἐν μέρει, καὶ δὴ ὡς πρὸς τὰς εἰσφορὰς τῶν ὡς ἄνω ἐτῶν, τῆς ὑπ' ἀριθ. 14550/1966 εἰδοποιήσεως τοῦ διευθυντοῦ τοῦ Β' Ταμείου ἐσόδων Ι.Κ.Α. Ἀθηνῶν.

ΔΗΜΟΣΙΟΝ

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΧΕΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Απόλυσις διά πειθαρχικόν παράπτωμα και αποζημίωσις

Απαλλαγή του Ελληνικού Δημοσίου καταβολής τελών και παραβόλου έφέσεως.— Εφαρμογή από της ισχύος του Νόμου 4464/1965 (άρθρον 14) επί των μισθωτών του Δημοσίου των διατάξεων του Νόμου 2112/1920 και όχι μόνον επί των υπαλλήλων, αλλά και επί των εργατοτεχνιτών κατά το από 16/18 Ιουλίου 1920 Β.Δ.—Καταβολή της αποζημιώσεως ταύτης και εις τους υποπέσαντας εις πειθαρχικόν άπλως παράπτωμα.— Υπολογισμός αποζημιώσεως απολυομένων εργατοτεχνιτών κατά το Β.Δ. 16/18 Ιουλίου 1920.

Υπόκειται εις την περίπτωσιν της κατωτέρω αποφάσεως του Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης, ως άφετέου κατά την εργατικήν διαδικασίαν, αγώγεως εργασίας του ιδιωτικού δικαίου και εφαρμόζεται υπό τούτων το άρθρον 24 του νόμου 4464/1965 περί τροποποιήσεως διατάξεων τινων του Ποινικού Κώδικος (ΕΕΔ 24, 688), κατά το οποίον αι καθιερωθείσαι διατάξεις του νόμου 2112/1920, άρθρον 8 νόμου 3198/1955, άρθρον 8 νόμου 3789/1957 και 539/1945 περί αποζημιώσεως λόγω λύσεως της συμβάσεως εργασίας ισχύουσιν εφεξής και διά τους επί σχέσει ιδιωτικού δικαίου μισθωτούς, τους προσφέροντας υπηρεσίας προς το Δημόσιον και τα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου.

Ενδιαφέρον είναι, ότι το Πρωτοδικείον υπάγει εις την έννοιαν της ανωτέρω διατάξεως και την καταγγελίαν της σχέσεως εργασίας εργατών του Δημοσίου, μολονότι ή διάταξις αναφέρεται εις τον νόμον 2112/1920. (Ίδετε και συμφώνους σημειώσεις μας εν ΕΕΔ 25, 1222, Πρωτοδικών Αθηνών 6262/1966, Πρωτοδίκης *Π. Μοσχονάς*, ΕΕΔ 26, 1131, πρβλ. Γνωμοδότησιν Νομικού Συμβουλίου Κράτους *Κ. Παπαμιχαλοπούλου*, ΕΕΔ 26, 378).

Περί του ότι αύτη είναι ή αληθής έννοια της διατάξεως μαρτυρείται και εκ μεταγενεστέρας διατάξεως (άρθρον 2 § γ' του υπ' αριθ. 61/1967 αν. νόμου περί διαλύσεως του Επικουρικού Οργανισμού Μεταφορών δι' Αυτοκινήτων, ΕΕΔ 26, 968), κατά την οποίαν εφαρμόζεται επί του προσωπικού αυτού ο νόμος 2112/1920 και το από 16/18 Ιουλίου 1920 Β.Δ.

Δέχεται το Πρωτοδικείον Θεσσαλονίκης (και τούτο είναι σύμφωνον προς τον νόμον, ίδετε σημειώσεις μας εν ΕΕΔ 26, 1274 επί της αντιθέτου αποφάνθείσης Πρωτοδικείου Πειραιώς 3464/1967, εισηγητής *Αναστ. Ατματζίδης*, ΕΕΔ 26, 1275), ότι, εφ' όσον κατά νομοθετικήν θέλησιν εφαρμόζεται ο νόμος 2112/1920 και το από 16/18 Ιουλίου 1920 Β.Δ. και οι νόμοι ούτοι δεν ορίζουν απαλλαγήν της υποχρεώσεως προς αποζημίωσιν μετά διάπραξιν ταχθέντος πειθαρχικού παραπτώματος, δεν δύναται να εφαρμοσθούν τα πρότερον κατά τας υπ' αριθ. 956 και 976/1947 Πράξεις του Υπουργικού Συμβουλίου ισχύοντα.

Ως προς τον υπολογισμόν της αποζημιώσεως των απολυομένων εργατών κλπ. κατά το από 16/18 Ιουλίου 1920 Β.Δ. ίδετε δμοίως και Α.Π. 545/1958, εισηγητής *Θ. Σταυρόπουλος*, ΕΕΔ 16, 819.

Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης 2215/1968

Διαδικασία εργατικών διαφορών κατ' έφεσιν

Πρόεδρος ο κ. **Ν. Ρουμελιώτης**

Εισηγητής ο Πρωτοδίκης κ. **Ν. Ζήκας**

Δικηγόροι οι κ.κ. Ι. Μιχαηλίδης, δικαστικός αντιπρόσωπος του Δημοσίου, Μ. Δάφνης

Το Δημόσιον εξαιρείται του τέλους χαρτοσήμου (άρθρον 2 § 2 νόμου 4755 «περί τελών χαρτοσήμου», ως ούτος εκωδικοποιήθη διά του π.δ. της 28ης Ιουλίου 1931).

Η κρινομένη έφεσις κατά της υπ' αριθ. 62/1965 αποφάσεως του επί των εργατικών διαφορών Πρωτοδικου Θεσσαλονίκης, νομίμως και εμπροθέσμως άσκηθείσα, μη απαιτουμένης δε καταβολής παραβόλου, άτε του εκκαλούντος Ελληνικού Δημοσίου απαλλασσομένου της καταβολής τοιούτου (*Α. Κιτσικόπουλος*, τόμ. στ' σελ. 6641, αριθ. 983 γ') τύποις δεκτή καθίσταται και εξεταστέα κατ' ουσίαν.

Διά της εφ' ής η εκκαλουμένη απόφασις από 19.10.1965 αγωγής του, περί ής συνετάγη η υπ'αριθ. 1721/1965 έκθεσις εργατικής διαφοράς, ο ενάγων και ήδη εφεσίβλητος εξέθεσεν ότι μετά του εναγομένου και ήδη εκκαλούντος Ελληνικού Δημοσίου συνεδέετο ούτος διά συμβάσεως εξηρτημένης εργασίας,

ἅτε ταύτου προσληφθέντος ὡς ἐργατοτεχνίτου κατά τό ἔτος 1948 παρά τῆς 656 Π.Α.Π. καί ἐργασθέντος παρ' αὐτῇ μέχρι τῆς 10ης Αὐγούστου 1965, ὅτε ἀπελύθη, χωρίς νά καταβληθῇ αὐτῷ ἡ ὀφειλομένη ὡς ἐκ τῆς τοιαύτης ἀπολύσεώς του ἀποζημίωσις. Ἠτήσατο, ὅπως ὑποχρεωθῇ τό ἐναγόμενον νά τῷ καταβάλῃ τήν ἐκ τῆς αἰτίας ταύτης ὀφειλομένην αὐτῷ ἀποζημίωσιν, ἀνερχομένην εἰς τό ποσόν τῶν δραχμῶν 5.484. Ἐπί τῆς ἀγωγῆς ταύτης, συζητήσεως γενομένης, ἐξεδόθη ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, ἥτις δεχθεῖσα ἐν ὅλῳ τήν ἀγωγήν ταύτην ἐπεδίκασεν εἰς τόν ἐφεσίβλητον τό ἀνωτέρω ὑπ' αὐτοῦ αἰτηθέν ποσόν. Ἤδη διά τῆς κρινομένης ἐφέσεώς του τό ἐκκαλοῦν Ἑλληνικόν Δημόσιον παραπονεῖται κατά τῆς ἀποφάσεως ταύτης ἐπί τοῖς λόγοις, ὅτι παρά τόν νόμον ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις α) ἔκρινεν ὅτι ὁ ἐφεσίβλητος ἦτο δικαιοῦχος τῆς προσβαλλομένης ὑπό τῶν ὑπ' ἀριθ. 956 καί 976 ἔτους 1947 Π.Υ.Σ. ἀποζημιώσεως, καίτοι ἐδέξατο, ὅτι οὗτος ἀπελύθη ἕνεκα πειθαρχικοῦ παραπτώματος καί β) ἐδέξατο αὕτη ὡς προϋπόθεσιν ἀπολύσεως τοῦ ἐφεσιβλήτου συνεπείᾳ πειθαρχικοῦ παραπτώματος τήν προηγουμένην κλῆσιν αὐτοῦ εἰς ἀπολογίαν.

Εἶναι μέν ἀληθές, ὅτι τό ὑπό τῶν ὑπ' ἀριθ. 956/1947 καί 976/1947 Π.Υ.Σ., κυρωθεισῶν διά τοῦ ἀ.ν. 913/1949, προβλεπόμενον ἐφ' ἅπαξ βοήθημα κατεβάλλετο εἰς τούς δι' οἱονδήποτε λόγον ἀπολυομένους μισθωτούς τοῦ Δημοσίου, μεθ' οὗ οὗτοι συνεδέοντο διά συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, μή ὡρισμένου χρόνου, ἐξαιρέσει τῶν ἀπολυομένων διά ποινικόν ἤ πειθαρχικόν ἀδίκημα, εἰς οὕς δέν ὠφείλετο τοιοῦτον (Α.Π. 232/1958, ΝοΒ 6, 914), πλήν ἀπό τῆς ἰσχύος τοῦ ν. 4464/1965, ἤτοι ἀπό τῆς 29.4.1965 (ἄρθρον 33 αὐτοῦ), κατά τήν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 24 § 7 αὐτοῦ, διά τούς ἐπί σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου μισθωτούς, τούς προσφέροντας ὑπηρεσίας πρός τό Δημόσιον, δέν ἐφαρμόζονται, ἐπί τῇ ἀπολύσει αὐτῶν, αἱ ἀνωτέρω Π.Υ.Σ., ἀλλά αἱ διατάξεις τοῦ νόμου 2112/1920, ἄρθρου 8 νόμου 3198/1955, ν. 3789/1957 καί 539/1945. Ἡ διάταξις αὕτη τοῦ νόμου 4464/1965, δι' ἧς ἐπεξετάθησαν αἱ εἰς πάντα ἕτερον ἐργοδότην ἰσχύουσαι διατάξεις καί εἰς τό Δημόσιον, ἐφαρμόζεται, ὡς τοῦτο ἐκ τῆς χρήσεως τοῦ ὅρου «μισθωτοί» προκύπτει, οὐ μόνον ἐπί τῶν ὑπαλλήλων, ἀλλά καί ἐπί τῶν ἐργατοτεχνιτῶν, ἐφ' ὧν βεβαίως θά τύχῃ ἐφαρμογῆς τό ἀπό 16/18.7.1920 Β.Δ. (Σχόλια *Συντάξεως* ΕΕΔ 26, 1131 καί 25, 1222).

Ἀφ' ἑτέρου, κατά τάς ἐφαρμοστέας πλέον καί ἐπί τῶν ἀπολυομένων μισθωτῶν τοῦ Δημοσίου διατάξεις τοῦ νόμου 2112/1920 καί τοῦ ἀπό 16/18.7.1920 Β.Δ. ὁ μισθωτός στερεῖται τῆς κατά τά νομοθετήματα ταῦτα ἀποζημιώσεως μόνον ἐάν ὑπεβλήθη κατ' αὐτοῦ μήνυσις δι' ἀξιόποινον πρᾶξιν, διαπραχθεῖσαν ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ὑπηρεσίας του, ἡ ἀπηγγέλθη κατ' αὐτοῦ κατηγορία δι' ἀδίκημα ἐν γένει φέρον χαρακτῆρα τοὐλάχιστον πλημμελήματος (ἄρθρον 5 § 1 νόμου 2112/1920 καί 6 § 2 Β.Δ. 16/18 Ἰουλίου 1920), οὐχί δέ καί ἐάν ὑπέπεσεν οὗτος εἰς πειθαρχικόν ἁπλῶς παράπτωμα. Ὅθεν, εἰς τούς ἀπολυομένους ἀπό τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου 4464 καί ἐντεῦθεν ὑπαλλήλους καί ἐργάτας τοῦ Δημοσίου ὀφείλεται ἡ κατά τόν νόμον 2112/1920 καί τό Β.Δ. 16/18 Ἰουλίου 1920 λόγῳ τῆς ἀπολύσεως των ἀποζημίωσις καί ἐάν ἔτι ἡ ἀπόλυσις αὕτη ἔλαβε χώραν συνεπείᾳ πειθαρχικοῦ παραπτώματος (τά ἀνωτέρω σχόλια ΕΕΔ).

Ἐν προκειμένῳ, κατά τά ὑπό τῆς ἐκκαλουμένης δεκτά γενόμενα, ὡς πρός τήν κατ' οὐσίαν βασιμότητα τῶν ὁποίων δέν παραπονεῖται τό ἐκκαλοῦν Ἑλληνικόν Δημόσιον, ὁ ἐφεσίβλητος μετά 12ετῆ παρά τῷ ἐκκαλοῦντι ὑπηρεσίαν φορτοεκφορτωτοῦ ἀπελύθη τήν 10ην Ἰουνίου 1965 συνεπείᾳ πειθαρχικοῦ παραπτώματος. Ὅθεν, οὗτος, ἀπολυθείς μετά τήν ἔναρξιν τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου 4464/1965, ἐδικαιοῦτο ἀποζημιώσεως, κατά τήν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 3 § 1 ἐδ. α' Β.Δ. 16/18.7.1920 καί τήν τοιαύτην τοῦ ἄρθρου 1 νόμου 3198/1955, ἴσης πρός τάς ἀποδοχάς αὐτοῦ 60 ἡμερῶν, δηλονότι 52 ἡμερομίσθια, ἐφ' ὅσον τόσαι ἐργάσιμοι ἡμέραι περιλαμβάνονται εἰς τό ἀνωτέρω ἓξ 60 ἡμερῶν χρονικόν διάστημα (*Γ. Ε. Δημητρακόπουλος*, Ἐργ. Νομ., ἐκδ. Β', σελ. 322, *Χ. Ἀγαλλόπουλος*, Ἐργ. Δίκ. 1958, σελ. 346), συνυπολογιζομένων καί τῶν εἰς τάς ἡμέρας ταύτας ἀντιστοιχούντων ἐπί ταῖς ἑορταῖς τῶν Χριστουγέννων καί τοῦ Πάσχα «δώρων» (Α.Π. 255/1961, 3/1961, ΝοΒ 9, 1148 καί 604) καί δή ἀνεξαρτήτως τοῦ ἐάν ἀπελύθη ἤ οὔ διά πειθαρχικόν παράπτωμα. Ἡ ἀποζημίωσις αὕτη, λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν ὅτι τό καταβαλλόμενον εἰς τόν ἐφεσίβλητον ἡμερομίσθιον ἦτο, καθ' ἃ καί τό ἐκκαλοῦν συνομολογεῖ, τό ἐν

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Ι. ΘΥΡΩΡΟΙ ΠΟΛΥΚΑΤΟΙΚΙΩΝ

Σύμβασις περί προσλήψεως θυρωροῦ πολυκατοικίας ἔναντι χρηματικοῦ ποσοῦ.

Ἐπιγενομένη μερικὴ διαρκής, ἀντικειμενικὴ ἢ καὶ ὑποκειμενική, ἀδυναμία τοῦ ἑτέρου τῶν συμβαλλομένων πρὸς ἐκπλήρωσιν τῆς παροχῆς του ἐπὶ ἀμφοτεροβαρῶν συμβάσεων.—Συνυπαλλαγὴ τῆς πρὸς παροχὴν ὑποχρεώσεώς του λόγῳ τῆς ὑφισταμένης ἀλληλεξαρτήσεως τῶν παροχῶν.— Δυνατὴ ἡ ἀναζήτησις τῆς προκαταβληθείσης παροχῆς κατὰ τὰς περὶ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ διατάξεις τῶν ἄρθρων 904 καὶ 912 Α.Κ.— Κατάρτισις συμβάσεως περὶ ἀναλήψεως ὑποχρεώσεως διὰ πρόσληψιν θυρωροῦ καὶ διατήρησιν τούτου ὡς θυρωροῦ ἐν πολυκατοικίᾳ ἐπὶ πενταετίαν, ἀντὶ καταβληθέντος χρηματικοῦ ποσοῦ.—Ἐπιδίωξις ἀναλήψεως τοῦ ποσοῦ, ὡς μὴ ἐπακολουθησάσης τῆς αἰτίας.—Ἀναρμοδιότης Ἐργατικοῦ Δικαστοῦ.

Ἀρείου Πάγου 136/1968 Τμ. Γ'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Θ. Καμπέρης**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Κ. Ψιλόπουλος**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Α. Λαμπρόπουλος, Ἠλ. Παρασκευᾶς

Ἐκ τῶν συνδεδυασμένων διατάξεων τῶν ἄρθρων 335, 380 καὶ 382 Α.Κ. σαφῶς συνάγεται, ὅτι, προκειμένου περὶ ἀμφοτεροβαρῶν συμβάσεων, ἐπὶ ἐπιγενομένης μερικῆς διαρκοῦς, ἀντικειμενικῆς ἢ καὶ ὑποκειμενικῆς, ἀδυναμίας τοῦ ἑτέρου τῶν συμβαλλομένων πρὸς ἐκπλήρωσιν τῆς παροχῆς του καὶ ἀσχέτως ὑπαιτιότητος ἢ μὴ αὐτοῦ, ἐρευνωμένης μόνον ἐν ἐπιδιώξει κατ' αὐτοῦ ἀποζημιώσεως ἢ ἀσκήσεως δικαιώματος ὑπαναχωρήσεως ἐκ τῆς συμβάσεως, ὁ ἀντισυμβαλλόμενος συναπαλλάσσεται τῆς πρὸς ἀντιπαροχὴν ὑποχρεώσεώς του, λόγῳ τῆς ὑφισταμένης ἀλληλεξαρτήσεως τῶν διασταυρουμένων ἑκατέρωθεν παροχῶν, δυνάμενος νὰ ἀναζητήσῃ ταύτην, τυχὸν προκαταβληθεῖσαν, κατὰ τὰς περὶ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ διατάξεις τῶν ἄρθρων 904 καὶ 912 Α.Κ., κατὰ τὴν αὐτὴν δὲ ἀναλογίαν, ἥτοι κατὰ τὸ αὐτὸ ποσοστόν, καθ' ὃ ἐγώρησεν ἡ ἀδυναμία καὶ ἐπομένως καὶ ἡ ἀπαλλαγὴ ἐκ τῆς παροχῆς, ὅπερ, ἐλλείψει εἰδικῶν διατάξεων, καὶ ἐκ τῶν ἀρχῶν τῆς καλῆς πίστεως ἐξάγεται, ἀλλὰ καὶ ἐξ ἀναλογίας τῶν ἐπὶ ὑπαιτίου μερικῆς ἀδυναμίας κρατούντων, ἐνδείκνυται. Ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ἀγωγῆς, ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, ἐν αὐτῷ διαλαμβάνεται, ὅτι τὴν 17 Ὀκτωβρίου 1962 κατηρτίσθη μεταξὺ τῶν διαδίκων σύμβασις, ἔχουσα τὸν χαρακτῆρα τῆς ἀμφοτεροβαρούς, καθ' ἣν ἡ μὲν ἐναγομένη ἀνέλαβε τὴν ὑποχρέωσιν ὅπως οὐ μόνον προσλάβῃ τὴν ἐνάγουσαν, παραχωροῦσα εἰς αὐτὴν τὸ θυρωρεῖον, ἀλλὰ καὶ νὰ διατηρήσῃ ταύτην ὡς θυρωρὸν ἐν τῇ πολυκατοικίᾳ τῆς ἰδιοκτησίας της ἐπὶ πενταετίαν, καταβληθέντος ὡς ἀνταλλάγματος ὑπὸ τῆς ἐναγούσης ποσοῦ δραχμῶν 35.000, οὗτινος ἐπιδιώκεται ἤδη ἡ ἀνάληψις, ὡς μὴ ἐπακολουθησάσης, ὡς διαλαμβάνεται ἐν τῇ ἀγωγῇ, τῆς αἰτίας, ὡς ἐκ τοῦ ὅτι ἡ ἐναγομένη δὲν παρέσχεν εἰς τὴν ἐνάγουσαν τὸ ὑποσχεθὲν θυρωρεῖον, διὰ νὰ ἐργασθῇ ὡς θυρωρὸς ἐπὶ πενταετίαν, καθόσον ταύτην ἐξεμίσθωσεν πρὸς χρῆσιν ξενοδοχείου τῇ ἀγωγῇ ἀναφερόμενον ἐκ δραχμῶν 93,50, ἀνήρχετο εἰς αἰτηθὲν καὶ διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἐπιδικασθὲν εἰς τὸν ἐφεσίβλητον ποσὸν ἐκ δραχμῶν 5.484 (93,50 Χ 52 + 622 ἀναλογία «δώρων»). Ἐν ὄψει τῶν ἀνωτέρω ὀρθῶς ὁ εἰς πρῶτον βαθμὸν δικάσας Ἐργατοδίκης, εἰ καὶ ἐπὶ ἑτέρᾳ νομικῇ θεμελιώσει, ἐδέχθη τὴν ἀγωγὴν καὶ ἐπεδίκασεν εἰς τὸν ἐφεσίβλητον τὸ ἀνωτέρω ποσόν, τὰ δὲ κατὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως παράπονα τοῦ ἐκκαλοῦντος περὶ τοῦ ὅτι ἔδει νὰ ἀπορριφθῇ ἡ ἀγωγή, τοῦ ἐφεσιβλήτου μὴ δικαιουμένου τῆς αἰτηθείσης λόγῳ ἀπολύσεως του ἀποζημιώσεως ἐκ τοῦ λόγου ὅτι ἀπελύθη συνεπείᾳ πειθαρχικοῦ παραπτώματος, ἀπορριπτέα ὡς νόμῳ ἀβάσιμος. Ὅθεν, δέον ὅπως ἀπορριφθῇ ἡ ἐνδικος ἀγωγή, καταδικασθῇ δὲ τὸ ἐκκαλοῦν Ἑλληνικὸν Δημόσιον εἰς τὴν τοῦ ἐφεσιβλήτου δικαστικὴν δαπάνην τοῦ παρόντος βαθμοῦ, ὑπολογιζομένην κατὰ τὸ ἐν ἄρθρῳ 31 § 1 Β.Δ. 7/20.6.1957 (ἄρθρον 22 § 1 νόμου 3693/1957) μέτρον.

(*) Ἔρχεται μετὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 601/1967 Β' Τμήματος, ΕΕΔ 27, 84.

εἰς τρίτον, ὅστις καὶ ἀπέλυσε ταύτην μετὰ τετράμηνον περίπου ἀπὸ τῆς ὡς ἄνω συμφωνίας, ἀφ' ἧς εἶχεν ἀναλάβει ὑπηρεσίαν θυρωροῦ. Οὕτως ἔχουσα ἡ ἀγωγὴ περιέχει συνεπτυγμένως, πλὴν σαφῶς, ὡς διὰ τῆς ἀναιρετικῆς ἐκρίθη, πλήρως τὰ κατὰ τὰ ἄρθρα 361, 380 καὶ 382, ἐν συνδυασμῷ πρὸς ἄρθρα 904 καὶ 912 Α.Κ., στοιχεῖα πρὸς νομικὴν θεμελίωσιν αὐτῆς κατὰ τὴν ἐπιδιωκομένην ἐπιστροφὴν τῶν 35.000 δραχμῶν καὶ ὡς πρὸς τὸ μέρος αὐτῶν τὸ ἀντιστοιχοῦν εἰς τὸν χρόνον, ὅτ' ὃν ἀπηλλάγη ἡ ἐναγομένη τῆς ὑποχρεώσεως ὅπως διατηρῇ τὴν ἐνάγουσαν ὡς θυρωρὸν ἐν τῇ πολυκατοικίᾳ ἐπὶ μίαν πενταετίαν, καθ' ὃ ποσὸν καὶ κατέστη, ὡς διαλαμβάνεται, αὕτη πλουσιωτέρα καὶ ὡς τοιαύτη ἡ ἀγωγὴ εἶναι νόμῳ βάσιμος καὶ ἐξεταστέα. Ἀντιθέτως τούτοις ἀποφηναμένη ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις καὶ ἀπορρίψασα κατὰ τοῦτο τὴν ἀγωγήν, ὡς μὴ περιεχομένων τῶν συνιστώντων τὴν βάσιν ταύτην περιστατικῶν, ἔσφαλε καὶ δέον κατὰ τὸν βάσιμον περὶ τούτου 2ον λόγον ἐφέσεως νὰ ἐξαφανισθῇ, χωρήσῃ δὲ τὸ δικαστήριον εἰς τὴν περαιτέρω ἔρευναν τῆς νόμῳ βασίμου κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἀγωγῆς.

Ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου ΓΞΟΔ', ὡς ἐτροποποιήθη, σαφῶς προκύπτει, ὅτι κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου τούτου ἐκδικάζεται πᾶσα ἀξίωσις ἀμοιβῆς, πηγάζουσα ἐκ σχέσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας, καὶ ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι ἡ συναφθεῖσα σύμβασις ἀνήκει εἰς τὴν σφαῖραν τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου.

Κατὰ τὰ ἐν τῇ κρινομένῃ βάσει τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς ὡς ἄνω ἐκτιθέμενα ἡ ἐπίδικος ἀξίωσις περὶ ἀποδόσεως εἰς τὴν ἐνάγουσαν τοῦ ὡς ἄνω ποσοῦ κατὰ τὰς περὶ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ διατάξεις, λόγῳ τῆς ἐπιγενομένης διαρκοῦς ὑποκειμενικῆς ἀδυναμίας τοῦ λαβόντος τὴν ὡς ἄνω παροχὴν πρὸς ἐκπλήρωσιν τῆς ἀντιπαροχῆς, δὲν πηγάζει ἀμέσως ἢ ἐμμέσως ἐκ συμβάσεως παροχῆς ἐξηρτημένης ἐργασίας, ὥστε νὰ ὑπόκειται εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ ὡς ἄνω νόμου ὁριζομένην διαδικασίαν. Ἀρμοδίως μετὰ ταῦτα ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴ εἰσήχθη λόγῳ ποσοῦ ἐνώπιον τοῦ καθ' ὕλην ἁρμοδίου Πρωτοδικείου καὶ ἡ περὶ ἀναρμοδιότητος τοῦ δικαστηρίου τῶν Πρωτοδικῶν ἔνστασις τῆς ἐναγομένης, ὡς ὑποκειμένης τῆς διαφορᾶς εἰς τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΞΟΔ', εἶναι ἀπορριπτέα ὡς ἀβάσιμος.

Ὡς προκύπτει ἐκ τῶν προτάσεων τῆς ἐναγομένης, τῶν ὑποβληθεισῶν κατὰ τὴν συζήτησιν, καθ' ἣν ἐξεδόθη ἡ ἐκκαλουμένη αὐτη, ρητῶς καὶ εἰδικῶς συνωμολόγησε τὴν ἐν τῇ ἀγωγῇ ἐπίδικον σύμβασιν, ἐντεῦθεν παρέλκει ἐπ' αὐτοῦ περαιτέρω ἀπόδειξις. Ἀρνουμένης ὅμως ταύτης κατὰ τὰ λοιπὰ τὴν ἀγωγὴν καὶ δὴ ὡς πρὸς τὰ περιστατικὰ τὰ συνιστῶντα τὴν ἐπιγενομένην διαρκῆ ἀδυναμίαν τῆς παροχῆς, ὑπόχρεως ἡ ἐνάγουσα εἰς ἀπόδειξίν της καθίσταται διὰ παντὸς νομίμου μέσου καὶ μαρτύρων, ἐπιτρεπομένων καὶ τούτων διὰ τὸ ἀνέφικτον κτήσεως ὑπ' αὐτῆς ἐγγράφου ἀποδείξεως.

Ὁ ἰσχυρισμὸς τῆς ἐναγομένης, καθ' ὃν διὰ συμβάσεως καταρτισθείσης ἐνταῦθα τὴν 29 Νοεμβρίου 1962 μεταξὺ αὐτῆς καὶ τοῦ Σ.Ν., εἰς τὴν ὁποίαν συνήνεσε καὶ ἀπεδέχθη καὶ ἡ ἐνάγουσα, ὁ Σ.Ν., εἰς ὃν αὕτη ἐξεμίσθωσε τὴν περὶ ἧς πρόκειται πολυκατοικίαν πρὸς ἐκμετάλλευσίν της εἰς ξενοδοχεῖον, ἀνέλαβε τὴν ὑποχρέωσιν, ὅπως διατηρήσῃ καὶ διετήρησε τὴν ἐνάγουσαν ἐπὶ τὴν συμφωνηθεῖσαν πενταετίαν ὡς θυρωρόν, ὑποκαταστάντος τούτου (Σ.Ν.) τῇ συναινέσει καὶ ἀποδοχῇ τῆς ἐναγούσης εἰς τὰ ἐκ τῆς μεταξὺ ταύτης καὶ τῆς ἐναγομένης ὡς ἄνω ἐγκύρου κατὰ τὰ ἀνωτέρω συμβάσεως ἀπορρέοντα δικαιώματα καὶ ὑποχρεώσεις τῆς ἐναγομένης, εἶναι κρίσιμος εἰς τὴν διαφορὰν καὶ ἐν ἀμφισβητήσει του ὑπὸ τῆς ἐναγούσης ἀποδεικτέος καθίσταται ὑπὸ τῆς ἐναγομένης διὰ παντὸς νομίμου μέσου πλὴν μαρτύρων, μὴ συντρέχοντος νομίμου τινὸς λόγου πρὸς παραδοχὴν καὶ τούτων, ἐπιφυλασσομένου τοῦ δικαστηρίου νὰ κρίνῃ ἐπὶ τοῦ περὶ τόκων αἰτήματος μετὰ τὴν διεξαγωγὴν τῶν ὡς ἄνω ἀποδείξεων.

II. ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΑ ΣΥΜΒΟΥΛΙΑ

Παράνομος σύνθεσις καὶ ἀκυρότης ἀποφάσεως αὐτοῦ.

Σύνθεσις Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου τῆς δημοσίας Ἐπιχειρήσεως Ἠλεκτρισμοῦ.— Παράβασις διατάξεως, νἰοθετούσης οὐσιώδη ἀρχὴν τοῦ διοικητικοῦ δικαίου περὶ μὴ συμμετοχῆς ὑπαλλήλου κατωτέρου βαθμοῦ ἐκείνου τοῦ πειθαίνοντος.— Ἄκυρος ἡ ὑπὸ παρανόμως συντεθέντος Συμβουλίου ἐκδοθεῖσα πρᾶξις αὐτοῦ περὶ ἀπολύσεως τοῦ μισθωτοῦ.— Πληρωμὴ μισθῶν ὑπερημερίας.— Ἰσχυρισμὸς ἐργοδότιδος περὶ καταχρηστικῆς

άσκήσεως δικαιώματος μισθωτοῦ.

Ἀρείου Πάγου 130/1968, Τμ. Γ'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Θ. Καμπέρης**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Ἀντ. Φλῶρος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Πολ. Μητσόπουλος, Γ. Μπλάτσιος

Ἡ ὑπόθεσις φέρεται πρὸς κατ' οὐσίαν ἐκδίκασιν, παραπεμφθεῖσα διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 506/1967 ἀποφάσεως τοῦ Β' Τμήματος (*), ἀναιρεσάσης τὴν ἀπόφασιν τοῦ κατ' ἔφεσιν δικάσαντος Πρωτοδικείου, διότι ἐκήρυξεν ἀπαράδεκτον ἔνστασιν τοῦ ἐνάγοντος κατὰ τοῦ κύρους τῆς ἀποφάσεως τοῦ Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου, κατὰ παράβασιν τῶν οὐσιαστικοῦ δικαίου κανόνων τῶν διεπόντων τὴν κατάρτισιν καὶ τὸ κῦρος τῶν διοικητικῶν πράξεων, οἷα εἶναι ἡ ἀνωτέρω ἀπόφασις, δι' ὃ χωρεῖ διαφωνία τοῦ Τμήματος τῆς παραπομπῆς πρὸς τὴν ἀναιρετικὴν ἀπόφασιν, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἐδ. 2 ἄρθρου 834 Πολ. Δικονομίας, ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ν. 3810/1957.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 89 τοῦ ἰσχύν νόμου ἐπέχοντος, ὡς ἐκδοθέντος δυνάμει τῶν διατάξεων τοῦ ν. ΔΚΗ/1912, διατηρηθέντος δὲ ἐν ἰσχύϊ καὶ μετὰ τὴν κατάργησιν τοῦ νόμου τούτου διὰ τοῦ ν. 3752/1929, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 7 § 1 τοῦ νόμου τούτου, Κανονισμοῦ τῆς Ὑπηρεσίας τῶν σιδηροδρόμων καὶ τροχιοδρόμων, ὡς συνεπληρώθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1498/2632/1959 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Βιομηχανίας καὶ Ἐργασίας, τὸ Πειθαρχικὸν Συμβούλιον τοῦ εἰς τὴν Δημοσίαν Ἐπιχείρησιν Ἠλεκτρισμοῦ περιελθόντος ἐκ τῆς καταργηθείσης Κ.Ε.Τ.Η.Θ. προσωπικοῦ, εἰς ὃ καταλέγεται ὁ ἐφεσίβλητος ἐνάγων, συντίθεται ἐκ τῶν ἐν τῇ ἀνωτέρῳ διατάξει ὁριζομένων τῇ συμμετοχῇ ὡς ἑδδόμου μέλους τοῦ ἐκλεγομένου ὑπὸ τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ τῆς Δ.Ε.Η. μεταξὺ τριῶν τοῦ αὐτοῦ ἢ ἀνωτέρου βαθμοῦ συναδέλφων τοῦ πταίσαντος, προτεινομένων ὑπὸ τούτου.

Ἐκ τῆς διατάξεως ταύτης, ὁριζούσης τὴν σύνθεσιν τοῦ Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου πρὸς δικαίαν καὶ ἀνεπηρέαστον κρίσιν καὶ ἐν τῷ συμφέροντι γενικώτερον τῆς Ἐπιχειρήσεως καὶ πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς ἐν αὐτῇ τάξεως, ἧς δὲ ἡ τήρησις οὐδόλως ἀφίεται εἰς τὴν ἐξουσίαν τοῦ πταίσαντος, δυναμένου νὰ προτείνῃ συναδέλφους αὐτοῦ, οὐχὶ οἱουδήποτε, ἀλλ' ἴσου ἢ ἀνωτέρου βαθμοῦ, ἐξάγεται, ὅτι ἡ σύνθεσις τοῦ Συμβουλίου διὰ συναδέλφου τοῦ πταίσαντος κατωτέρου αὐτοῦ κατὰ βαθμόν, ἤτοι διὰ προσώπου μὴ ἔχοντος τὴν νόμιμον ἰδιότητα ὅπως ἡ μέλος τοῦ Συμβουλίου τούτου, ὡς γενομένη κατὰ παράβασιν τῆς ρητῆς ὡς ἄνω διατάξεως, τῆς υἱοθετούσης οὐσιώδη ἀρχὴν τοῦ διοικητικοῦ δικαίου, ὅπως μὴ μετέχῃ τῆς κρίσεως ὑπάλληλος κατωτέρου βαθμοῦ, δὲν εἶναι νόμιμος, τὸ γεγονὸς δὲ ὅτι ὁ μετασχών, καίπερ μὴ ἔχων τὴν νόμιμον ἰδιότητα, προὐτάθη ὑπὸ τοῦ κρινομένου, συμπράττοντος μὲν κατὰ τὸν ἀνωτέρω τρόπον εἰς τὴν σύνθεσιν τοῦ Συμβουλίου, παρὰ τὸν νόμον ὅμως ἐνεργήσαντος, ὡς προτείναντος πρόσωπον μὴ ἔχον τὴν νόμιμον ἰδιότητα, πρὸς ἣν δὲ παράνομον αὐτοῦ ἐνέργειαν ὁ ὁρίζων τὸ ἕδδομον μέλος Γενικὸς Διευθυντὴς δὲν ὤφειλεν, οὔτε ἠδύνατο, ἐν τῇ πράξει ταύτῃ, ἥτις εἶναι ἰδία αὐτοῦ πρᾶξις καὶ οὐχὶ τοῦ κρινομένου, νὰ συμμορφωθῇ, δὲν καθιστᾷ νόμιμον τὴν σύνθεσιν. Ἡ ὑπὸ τοῦ οὕτω δὲ παρανόμως συντεθέντος Συμβουλίου ἐκδοθεῖσα πρᾶξις εἶναι ἄκυρος, οὐδενὸς ἐξ αὐτῆς παραγομένου ἐννόμου ἀποτελέσματος καὶ δὴ ἐπὶ τοῦ προκειμένου τῆς ἀπολύσεως τοῦ ἐνάγοντος καὶ τῆς λύσεως τῆς σχέσεως ἐργασίας, τοῦθ' ὅπερ ἐπικαλούμενος οὗτος, ἀρνούμενος τοὐτέστι ὅτι ἐλύθη ἡ σχέσις, δὲν προσβάλλει ἰδίαν αὐτοῦ πρᾶξιν, ὡς μὴ οὖσαν, οὐδὲ ἐξ ἰδίας αὐτοῦ πράξεως δημιουργεῖ λόγον ἀκυρότητος κατὰ τὴν ὑπὸ τῶν ἄρθρων 202 καὶ 811 Πολ. Δικονομίας καθιερουμένην ἀρχήν, μὴ ἐχούσαν ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἔδαφος ἐφαρμογῆς. Ἑπομένως καὶ τὸ Τμῆμα τοῦτο σύμφωνον ἔχει τὴν γνώμην πρὸς τὴν ὑπὸ τῆς ἀναιρετικῆς ἀποφάσεως ἐξενεχθεῖσαν ὅτι τὸ Ἐφετεῖον παρὰ τὰς ὡς ἄνω διατάξεις ἐκήρυξεν ἀπαράδεκτον τὴν διὰ τὸν ἀνωτέρω λόγον πρότασιν τοῦ ἐνάγοντος περὶ ἀκυρότητος τῆς ἀποφάσεως τοῦ Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου.

Τὸ Ἐφετεῖον, διὰ τῆς ἀναιρεθείσης ἀποφάσεώς του, ἐξηφάνισεν, ἐπὶ τῇ ἐφέσει τῆς ἐναγομένης Δ.Ε.Η., τὴν ἀπόφασιν τοῦ Πρωτοδικείου, δι' ἧς ἡ ἀγωγὴ τοῦ ἐνάγοντος ἐγένετο ἐν μέρει δεκτή, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι ἡ ἀπόφασις τοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου, ὅπερ ἐπέβαλε τῷ ἐνάγοντι, συνεπείᾳ προσφυγῆς αὐτοῦ, ποινὴν 4μήνου ἀργίας, ἀντὶ τῆς ἀπολύσεως, ἣν εἶχε ἐπιβάλλει ἡ ἀπόφασις τοῦ Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου, ἦν ἄκυρος, διακρατήσαν δὲ παρ' ἑαυτῷ τὴν ὑπόθεσιν

(*) ΕΕΔ 27, 99.

καὶ δικάσαν ἐπὶ τῆς ἀγωγῆς περὶ πληρωμῆς μισθῶν ὑπερημερίας, ἀπέρριψε ταύτην, ὡς λυθείσης τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως, συνεπείᾳ τῆς περὶ ἀπολύσεως πράξεως τοῦ Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου, ἀπορρίψαν τοὺς ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος προβληθέντας λόγους ἀκυρότητος τῆς ἀποφάσεως τοῦ Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ τὸν ὡς ἄνω ἀναφερόμενον, ὡς πρὸς ὃν καὶ ἐγένετο ἡ ἀναίρεσις. Ἑπομένως, ἐπανερχομένων τῶν διαδίκων εἰς τὴν πρὸ τῆς ἀναιρεθείσης ἀποφάσεως κατάστασιν, ἐξεταστέα εἶναι ἡ ἀγωγή, ἀφοῦ ἡ ἀπόφασις τοῦ Ἐφετείου, καθ' ὅσον ἐξηφάνισε, κατὰ παραδοχὴν τῆς ἐφέσεως τῆς ἐναγομένης, τὴν ἀπόφασιν τοῦ Πρωτοδικείου, δὲν ἀνῃρέθη, ἀλλὰ μόνον καθ' ὅσον, μετὰ τοῦτο, δικάσαν τὸ Ἐφετεῖον ἐπὶ τῆς ἀγωγῆς ἀπέρριψε ταύτην διὰ τὸν ὡς ἄνω λόγον.

Ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ὑπ' ἀριθ. 4/1959 ἀποφάσεως τοῦ Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου, δι' ἧς ἐπεβλήθη εἰς τὸν νῦν ἐνάγοντα ἡ ποινὴ τῆς ὁριστικῆς ἀπολύσεως, μετέσχε τούτου καὶ ὁ παρὰ τῇ Τεχνικῇ Ὑπηρεσίᾳ Δ.Ε.Η. Θεσσαλονίκης ἐλεγκτὴς ἐσωτερικῶν ἠλεκτρικῶν ἐγκαταστάσεων Κ.Π., συνάδελφος τοῦ πταίσαντος, ἐκλεγεὶς μεταξὺ τριῶν προταθέντων ὑπὸ τούτου δι' ἀναφορᾶς του πρὸς τὸν Γενικὸν Διευθυντὴν τῆς Ἐπιχειρήσεως διὰ σχετικῆς ἀποφάσεως τοῦ ἀοριθμοῦ ἀναπληρωτοῦ τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ τῆς Δ.Ε.Η. Ὡς δὲ καὶ ἐν αὐτῇ τῇ ὡς ἄνω ἀποφάσει τοῦ Π.Σ. ἀναφέρεται, ὁ ἤδη ἐνάγων ἦτο ἀρχιηλεκτροτεχνίτης, ἤτοι κατὰ βαθμὸν ἀνώτερος, καθὰ συνομολογεῖται, τοῦ ὡς ἄνω μέλους τοῦ Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου Κ.Π., μὴ ἀποδεικνυομένου τοῦ ἰσχυρισμοῦ τῆς ἐναγομένης ἐκ τῶν ἐπικαλουμένων ἀποδεικτικῶν μέσων καὶ δὴ ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2894 τῆς 29.2.1956 ἐγγράφου τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ πρὸς τὸν ἐνάγοντα, δι' οὗ ἁπλῶς τοποθετεῖται οὗτος εἰς ἄλλην θέσιν, ὅτι εἶχε λάβει χώραν ὑποβιβασμὸς τοῦ ἤδη ἐνάγοντος εἰς βαθμὸν ἴσον ἢ κατώτερον τοῦ ὡς ἄνω μετασχόντος, ἀφοῦ, καθ' ἃ ἐλέχθη, ὡς ἀρχιηλεκτροτεχνίτης εἰσήχθη εἰς τὸ Πειθαρχικὸν Συμβούλιον καὶ ὡς τοιοῦτος ἐκρίθη ἀπολυτέος. Ἑπομένως, ἡ περὶ ἀπολύσεως τοῦ ἐνάγοντος ὡς ἄνω ἀπόφασις τοῦ Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου εἶναι ἄκυρος.

Ἡ ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος πρότασις τῆς ἀκυρότητος ταύτης, δι' ἧς οὗτος αἰτεῖται τὴν κατὰ τῆς ἀγωγῆς αὐτοῦ περὶ πληρωμῆς μισθῶν ὑπερημερίας ἔνστασιν τῆς ἐναγομένης περὶ λύσεως τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως κατὰ συνέπειαν τῆς ἀπολύσεως δυνάμει τῆς ὡς ἄνω ἀποφάσεως τοῦ Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου, δὲν ἀντιβαίνει εἰς τὸ ἄρθρον 281 τοῦ Α.Κ., προσέτι δὲ οὐδὲ ἐκ τοῦ λόγου ὅτι τὸ μέλος, ἐκ τῆς μετοχῆς τοῦ ὁποίου προῆλθεν ἡ ἀκυρότης, προὐτάθη ὑπ' αὐτοῦ τοῦ ἐνάγοντος, διότι, κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἐκτεθέντα, ἡ πρότασις αὕτη δὲν ἐδέσμευε τὸν ἀριθμὸν ὅπως ὁρίσῃ τὸ ἕβδομον μέλος Γενικὸν Διευθυντήν, ὅστις ἀντιθέτως ὤφειλεν, ὡς ἔχων γνῶσιν ἐκ τῆς ὑπηρεσίας του τοῦ βαθμοῦ τοῦ ὡς ἄνω ἐκλεγέντος ὑπ' αὐτοῦ ὡς μέλους καὶ τοῦ βαθμοῦ τοῦ κρινομένου, νὰ μὴ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὴν παράνομον πρότασιν, ὥστε κατ' οὐδὲν ἀντίκειται ἡ ἐπίκλησις τῆς ἀκυρότητος εἰς τὴν καλὴν πίστιν κλπ., τοσούτῳ μᾶλλον, καθ' ὅσον δὲν προβάλλεται κἂν ὑπὸ τῆς ἐναγομένης ὅτι ὁ ἐνάγων διὰ συγκεκριμένης τινὸς συμπεριφορᾶς του παρεπλάνησε τὸν Γενικὸν Διευθυντὴν εἰς τὴν ἐκλογὴν τοῦ μετασχόντος μέλους, ἀλλ' οὐδὲ ὅτι ἐγίγνωσκε κἂν, ὅτι ὁ προταθεὶς εἶχε βαθμὸν κατώτερον αὐτοῦ, ἐφ' ᾧ εἶναι ἀπορριπτέα ἡ περὶ τοῦ ἐναντίου ἔνστασις τῆς ἐναγομένης, παρελκούσης μετὰ τοῦτο τῆς ἐρεύνης τῶν λοιπῶν λόγων ἀκυρότητος.

Ἡ μετὰ τῆς ἐναγομένης σχέσις ἐργασίας τοῦ ἐνάγοντος, κατὰ τὰ ἐν τῇ ἐκθέσει τῆς ἀγωγῆς ἐκτιθέμενα, ἀποδεικνύεται ἐκ τῶν ἐπικαλουμένων καὶ προσαγομένων ἀποδεικτικῶν μέσων, ἀλλὰ καὶ ὁμολογεῖται, ὡς ἐπίσης καὶ ἡ ὑπὸ τῆς ἐναγομένης ἀπόκρουσις τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ ἐνάγοντος, προσφερθεισῶν ὑπ' αὐτοῦ κατὰ τὸν ἐν τῇ ἀγωγῇ χρόνον. Ἑπομένως ἡ ἐναγομένη ὑποχρεοῦται κατὰ τὰ ἄρθρα 649 καὶ 656 Α.Κ. εἰς τὴν καταβολὴν μισθοῦ ὑπερημερίας τοῦ χρόνου τούτου (Νοέμβριος 1960), ὅστις ἀνέρχεται εἰς δραχμὰς 2.898, δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 58013/1956 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, τοῦ ἐνάγοντος ὄντος ἀρχιηλεκτροτεχνίτου, ἐγγάμου μὲ ἕνὸς τέκνου καὶ ἔχοντος προϋπηρεσίαν 10 ἐτῶν.

III. ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΟΙ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Ἀποδοχαὶ ἐκτάκτου προσωπικοῦ ἐπὶ συμβάσει ὡρισμένου χρόνου

Δυνατὴ ἡ ἐξαίρεσις τοῦ ἐκτάκτου ἐπὶ συμβάσει ὡρισμένου χρόνου προσωπικοῦ τῶν Σ.Ε.Κ. τῆς ρυθμίσεως τῶν ἀποδοχῶν διὰ τοῦ ἀπὸ

18.5/18.6.1954 Διατάγματος.— Καθορισμός των αποδοχών αυτών ελευθέρως διά της συμβάσεως, πάντως όμως όχι κατωτέρων των υπό των οικείων συλλογικών συμβάσεων προβλεπομένων διά το προσωπικόν των ιδιωτικών επιχειρήσεων της αυτής ειδικότητος, υπό τας αυτάς συνθήκας και εν τω αυτώ τόπω εργαζομένων.— Εφαρμογή και της υπ' αριθ. 21091/2990/1946 υπουργικής αποφάσεως περί αποζημιώσεως διά τους εκτός έδρας απασχολουμένους μισθωτούς.— Επιδόματα πολυετίας.

Αρείου Πάγου 49/1968, Τμ. Β'

Προεδρεύων ο Αντιπρόεδρος κ. **Ν. Χαραλάμπης**
Εισηγητής ο Αρεοπαγίτης κ. **Κ. Παπαϊωάννου**
Δικηγόροι οι κ.κ. Μ. Ευαγγέλου, Α. Τσάρας

Αμφότεραι αι υπό κρίσιν αιτήσεις αναιρέσεως, ασκηθείσαι νομοτύπως και εμπροθέσμως και στρεφόμεναι κατά της αυτής αποφάσεως, είναι τύποις δεκταί και λόγω συναφείας συνεκδικαστέαι.

Κατά το έδαφ. δ' του εκδοθέντος κατ' εξουσιοδότησιν του άρθρου 15 § 1 του ά.ν. 1538/1950 και διά τούτο ισχύν νόμου επέχοντος δ.δ. της 18.5/18.6.1954 «περί ρυθμίσεως των αποδοχών του προσωπικού των Σ.Ε.Κ.» (Φ.Ε.Κ. Α' 125) το έκτακτον επί συμβάσει ωρισμένου χρόνου προσωπικόν των Σ.Ε.Κ., το προσλαμβανόμενον προς εκτέλεσιν έργων ειδικών πιστώσεων, δύναται να εξαιρεθή της εφαρμογής του διατάγματος τούτου, όπότε αι αποδοχαί αυτού καθορίζονται ελευθέρως διά της συμβάσεως, πάντως όμως ουχί κατώτεραι των υπό των οικείων συλλογικών συμβάσεων προβλεπομένων διά το προσωπικόν των ιδιωτικών επιχειρήσεων της αυτής ειδικότητος υπό τας αυτάς συνθήκας και εν τω αυτώ τόπω εργαζόμενον. Του νόμου δε σκοπήσαντος όπως το προσωπικόν τούτο λαμβάνη το εξασφαλιζόμενον οπωσδήποτε ελάχιστον όριον αποδοχών διά το όριον της αυτής ειδικότητος, το εργαζόμενον υπό τας αυτάς συνθήκας και εν τω αυτώ τόπω εις ιδιωτικάς επιχειρήσεις, ισχύουσι διά το πρώτον και αι διά το δεύτερον εισαχθείσαι πάσης φύσεως κανονιστικαί διατάξεις (συλλογικαί συμβάσεις, διαιτητικαί αποφάσεις και υπουργικαί αποφάσεις εκδοθείσαι κατ' εξουσιοδότησιν νόμου), αι ρυθμίζουσαι τούτο, και ουχί μόναι αι συλλογικαί συμβάσεις, εις ας, εν ελλείψει άντιθέτου διατάξεως, παραπέμπει το μνησθέν άρθρον, ως εις τον συνηθέστερον τρόπον της τοιαύτης κανονιστικής ρυθμίσεως. Ως εκ τούτου εφαρμόζεται και δι' εκείνο και ή διά τούτο ισχύουσα υπ' αριθ. 21091/2990 της 3/8.4 Σεπτεμβρίου 1946 απόφασις των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας, εκδοθείσα κατ' εξουσιοδότησιν των νόμων 28/1944 και 866/1944 «περί καθορισμού προσθέτου αποζημιώσεως διά τους εκτός έδρας ασχολουμένους μισθωτούς, ασχέτως προς το εάν αύτη δεν υπεγράφη παρά του Υπουργού των Μεταφορών, ως απαιτεί το άρθρον 3 του ά.ν. 1545/1950, κυρωθέντος διά του ν. 2339/1953, άτε της διατάξεως ταύτης, καθώς και του κανονισμού δευτερευουσών απολαυών του διά του από 19.1.1926 διατάγματος κυρωθέντος, του άρθρου 3 § 8 του ν. 4246/1962 «περί ενοποιήσεως των σιδηροδρομικών δικτύων της χώρας» και εν γένει όλων των περί Σ.Ε.Κ. διατάξεων αφορωσών το λοιπόν εκτός του εξαιρεθέντος ως άνω προσωπικού αυτών. Όθεν, αντιθέτως κριναν το δικάσαν ως εφετείον Πρωτοδικείον και απορριψαν τον σχετικόν λόγον εφέσεως του αναιρεσείοντος - ενάγοντος κατά της απορριψάσης το οικείον κεφάλαιον αγωγής αποφάσεως του εργατοδίκου, επί τη αιτιολογία ότι δεν ισχύει διά τον προεκτεθέντα λόγον ως προς τον ενάγοντα ή ρηθείσα υποστατική απόφασις, αν και, ως δέχεται ανελέγκτως τούτο, ούτος προσελήφθη και είργάσθη εις τα εξ ειδικών πιστώσεων του Δημοσίου εκτελούμενα έργα του εναγομένου νομικού προσώπου δι' αλλεπαλλήλων συμβάσεων ωρισμένου χρόνου, εξαιρεθείς ρητώς δι' αυτών των ισχυουσών διά το λοιπόν προσωπικόν αυτού διατάξεων ως άνω, ψευδώς ήρμήνευσε και εφήρμοσε τας προαναφερθείσας ουσιαστικάς διατάξεις και αναιρετέαν κατέστησε την προσβαλλομένην απόφασίν του κατά το εδ. 17 του άρθρου 807 της Πολ. Δικονομίας και τον μοναδικόν λόγον αναιρέσεως του ενάγοντος.

Η συλλογική σύμβασις εργασίας της 18.10.1958 δημοσιευθείσα εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως δυνάμει της υπ' αριθ. 67404/14731/1958 αποφάσεως Υπουργού Εργασίας (Φ.Ε.Κ. 306/1958 Β') και κηρυχθείσα υποχρεωτική διά της υπ' αριθ. 18045/3605/1959 αποφάσεως Υπουργού Εργασίας (Φ.Ε.Κ. Β' 91/1959), εις την παράγραφον 2 αυτής θέτει ως προϋπόθεσιν της

προσαυξήσεως των διά της προηγουμένης παραγράφου 1 καθοριζομένων βασικών μισθών διά τον παρ' αυτής προβλεπομένου επιδόματος πολυετούς υπηρεσίας την υποβολήν των σχετικών πιστοποιητικών εντός διμήνου από της προσλήψεως, άλλως ορίζει ρητώς ως ημέραν εναρξεως της προσαυξήσεως ταύτης την ημέραν της υποβολής των πιστοποιητικών τούτων εις τον εργοδότην. Αί επακολουθήσασαι α) υπ' αριθ. 32/1960 απόφασις του Π.Δ.Δ.Δ. Αθηνών, κηρυχθείσα υποχρεωτική διά της υπ' αριθ. 8986/3391/1961 αποφάσεως Υπουργού Εργασίας (Φ.Ε.Κ. 60/1961), β) 7/1962 όμοια του Π.Δ.Δ.Δ. Πειραιώς, κηρυχθείσα υποχρεωτική διά της υπ' αριθ. 73922/4736/1962 αποφάσεως Υπουργού Εργασίας (Φ.Ε.Κ. 354/1962, γ) υπ' αριθ. 1/1964 όμοια του Π.Δ.Δ.Δ. Αθηνών, κηρυχθείσα υποχρεωτική διά της υπ' αριθ. 14833/830/1964 αποφάσεως Υπουργού Εργασίας (Φ.Ε.Κ. 77/1964) και δ) υπ' αριθ. 41/1965 του ιδίου, κηρυχθείσα υποχρεωτική διά της υπ' αριθ. 94947/16727/1965 αποφάσεως Υπουργού Εργασίας (Φ.Ε.Κ. 687/1965), δεν θίγουσι ποσώς το θέμα τούτο, αναφερόμεναι προφανώς εις την μη τροποποιηθείσαν κατά ταύτα συλλογικήν σύμβασιν. Όθεν, συνυπολογίσαν το ως έφετείον δικάσαν Πρωτοδικείον προς έξεύρεσιν του επιδικασθέντος επιδόματος πολυετίας και προϋπηρεσίαν εις άλλους εργοδότας 14 ετών, χωρίς να διευκρινίζη, εάν και πότε υπεβλήθησαν τα οικεία πιστοποιητικά, από την υποβολήν των οποίων εξαρτάται ως άνω η τε προσαύξησις αύτη και ο χρόνος της έναρξεως αύτης, εσφαλμένως έκρινε την προσβαλλομένην απόφασίν του νομίμου βάσεως δι' ελλείψεις επαρκών αιτιολογιών επί του ασκούντος ουσιώδη επιρροήν εις την έκβασιν της δίκης ως άνω ζητήματος, εφ' ω και κατέστησε ταύτην αναιρετέαν κατά το εδάφ. 19 του άρθρου 807 της Πολ. Δικονομίας, το προστεθέν διά του άρθρου 5 του ν. 3810/1957 συμφώνως προς τον προταθέντα υπό του Εισηγητού εις αυτεπάγγελτον εξέτασιν κατά το άρθρον 811 § 4 της Πολ. Δικονομίας, ως αντικατεστάθη διά του άρθρου 7 του ν. 3810/1957 σχετικόν λόγον αναιρέσεως.

Ως δείκνυται εκ της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το δικάσαν ως έφετείον Πρωτοδικείον δεν συνυπελόγισε το υπό της παραγράφου 3 της προμνημονευθείσης συλλογικής συμβάσεως παρεχόμενον οικογενειακόν επίδομα συζύγου, καθ' όσον έκρινεν αναλέγκτως, ότι ο ενάγων δεν εγνώρισεν εις το αρμόδιον όργανον, αν ούτος εκέκτητο σύζυγον και δη μη εργαζομένην. Όθεν ο λόγος αναιρέσεως των Σ.Ε.Κ. ότι επεδικάσθη τοιούτον επίδομα κατά ψευδή ερμηνείαν και εσφαλμένην εφαρμογήν των ως είρηται διατάξεων είναι απορριπτέος, ως επί εσφαλμένης προϋποθέσεως ερειδόμενος.

Το ως έφετείον δικάσαν Πρωτοδικείον δέχεται αναλέγκτως, ως εκ της αναιρεσιβαλλομένης δείκνυται, ότι ο ενάγων εργάσθη από της 21.7.1960, ότε έκτήσατο την υπ' αριθ. 5310/21.6.1960 άδειαν μηχανοδηγού, είδικότητος εσωτερικής καύσεως μηχανών του Υπουργείου Βιομηχανίας, ως χειριστής πετρελαιομηχανής Sulzer ισχύος 100 ίππων και αεροσυμπιεστού πετρελαιοκινητήρων 80 τοιούτων, εξακολουθήσας να προσφέρη τας υπηρεσίας του ταύτας και μετά την κατά την 9.2.1965 απόκτησιν παρ' αυτού της υπ' αριθ. 485Α/9.2.1965 άδείας πρακτικού μηχανικού κινητηρίων μηχανών Γ' τάξεως του αυτού ως άνω Υπουργείου μέχρι της 30.6.1966, ότε απεγώρησε της υπηρεσίας, υπό την σαφή έννοιαν ότι η εργασία αύτη παρεσχέθη και εγένετο δεκτή υπό των Σ.Ε.Κ. Εκτοτε υπό τας προεκτεθείσας είδικότητας του μηχανοδηγού και εν συνεχεία του πρακτικού μηχανικού Γ' τάξεως, συμφώνως προς τας οποίας υπελογίσθησαν και αί καταβλητέαι προς τον ενάγοντα αποδοχαί κατά τας μνησθείσας ως άνω συλλογικήν σύμβασιν και διαιτητικάς αποφάσεις. Ως εκ τούτου δεν εγεννάτο ζήτημα υποβολής των σχετικών άδειών, μη αξιουμένης ούτε από τας ως είρηται, ούτε από άλλην κανονιστικήν διάταξιν, του περί τούτου ισχυρισμού μη αποτελούντος πράγμα, έχον κατά νόμον ουσιώδη επιρροήν ως προς την έκβασιν της δίκης κατά την έννοιαν του άρθρου 807 εδάφ. 7 της Πολ. Δικονομίας, ώστε ή μη λήψις αυτού υπ' όψιν ή των προς απόδειξιν αυτών προσκομισθέντων εγγράφων να μη ίδρύη τους υπό του εδαφίου τούτου και του 9ου του εν λόγω άρθρου 807 προβλεπομένους λόγους αναιρέσεως. Όθεν ο περί του εναντίου λόγοι αναιρέσεως, καθώς και ο περί ψευδούς ερμηνείας και εσφαλμένης εφαρμογής των ως άνω διατάξεων είναι αβάσιμοι και απορριπτέοι. Ο κατά το εδάφ. 8 του αυτού άρθρου 807 της Πολ. Δικονομίας υποβαλλόμενος λόγος αναι-

ρέσεως περί λήψεως ὑπ' ὄψιν τοῦ αὐτοῦ ἰσχυρισμοῦ ἄνευ ἀποδείξεως εἶναι ἀπαράδεκτος ὡς ἀσυμβίβαστος πρὸς τὴν ἐπὶ τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν τηρουμένην διαδικασίαν (*).

IV. ΙΑΤΡΟΙ

1. Μισθοδοσία ἰατρῶν Νοσηλευτικῶν Ἱδρυμάτων

Καθορισμός, κατ' ἄρθρον 12 Ν.Δ. 2592/1953, ὡς ἐτροποποιήθη, τῶν μηνιαίων ἀποδοχῶν τοῦ ἰατρικοῦ προσωπικοῦ τῶν ὑπὸ τοῦτου διεπομένων Ἱδρυμάτων ἴσων πρὸς τὰς ἀποδοχὰς τῶν μονίμων ὑπαλλήλων, τῶν ἀντιστοιχουσῶν εἰς τοὺς βαθμοὺς τοὺς δι' ἕ-καστον τοῦ ἰατρικοῦ προσωπικοῦ ἀναφερομένους, τῶν οὕτω ἐπαναλαμβανομένων καὶ εἰς τὸ ἄρθρον 2 § 1 Ν.Δ. 3623/1966, ἀναφερόμενον εἰς τὰς μηνιαίας ἀποδοχὰς τῶν ἰατρῶν τῶν Νοσηλευτικῶν Ἱδρυμάτων πάσης φύσεως καὶ κατηγορίας — Ἐξομοίωσις τῶν μηνιαίων ἀποδοχῶν καὶ ὄχι μόνον τῶν μηνιαίων μισθῶν τῶν ἰατρῶν τῶν ἐν λόγῳ Ἱδρυμάτων πρὸς τὰς τοιαύτας τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων τοῦ ἀντιστοίχου βαθμοῦ, μὴ ἀσκοῦντος ἐπιρροὴν τοῦ χαρακτηρισμοῦ αὐτῶν ὡς ἐκτάκτων ἢ ἐπὶ θητείᾳ.— Δικαίωμα οὕτω πρὸς λῆψιν ὄχι μόνον τοῦ μισθοῦ, ἀλλὰ καὶ τῶν πάσης φύσεως ἐπιδομάτων, πολυετίας κλπ.

Ἀρείου Πάγου 85/1968, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ν. Χαραλάμπης**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Κ. Παπαϊωάννου**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Θ. Κωτσελόπουλος, Γ. Παπαχρήστου

Τὸ ἄρθρον 12 τοῦ ν.δ. 2592/1953 «περὶ ὀργανώσεως τῆς ἰατρικῆς ἀντιλήψεως», ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τῶν ν.δ. 3097/1954 καὶ 3301/1955, ὁρίζει ἐν παραγράφῳ 1 αὐτοῦ, ὅτι «αἱ μηνιαῖαι ἀποδοχαὶ τοῦ ἰατρικοῦ προσωπικοῦ τῶν ὑπὸ τοῦ ν.δ. τούτου διεπομένων Ἱδρυμάτων (ἐν οἷς κατὰ τὸ ἄρθρον 1 αὐτοῦ καὶ τὸ ἀποτελοῦν νομικὸν πρόσωπον δημοσίου δικαίου ἀναιρεσίβλητον νοσοκομεῖον) καθορίζονται ἴσαι πρὸς τὰς ἀποδοχὰς τῶν μονίμων ὑπαλλήλων, τὰς ἀντιστοιχούσας εἰς τοὺς βαθμοὺς τοὺς ὡς κάτωθι δι' ἕκαστον τοῦ ἰατρικοῦ προσωπικοῦ ἀναφερομένους, ἤτοι τοῦ διευθυντοῦ κλινικῆς ἢ ἐργαστηρίου ἐπὶ βαθμῷ 3ῳ ἢ 2ῳ κλπ. κατὰ τὰ ἐν συνεχείᾳ ἐν τῷ ἄρθρῳ τούτῳ παρατιθέμενα. Τὰ αὐτὰ ἐπαναλαμβάνει καὶ τὸ ἄρθρον 2 § 1 τοῦ ν.δ. 3623/1956, ἀναφερόμενον εἰς τὰς μηνιαίας ἀποδοχὰς τῶν ἰατρῶν τῶν νοσηλευτικῶν ἱδρυμάτων πάσης φύσεως καὶ κατηγορίας». Αἱ διατάξεις αὗται ἐξομοιοῦσι τὰς μηνιαίας ἀποδοχὰς καὶ οὐχὶ μόνον τοὺς μηνιαίους μισθοὺς τῶν ἰατρῶν τῶν ἐν λόγῳ Ἱδρυμάτων πρὸς τὰς τοιαύτας τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων τοῦ ἀντιστοίχου βαθμοῦ, χωρὶς νὰ θέτωσι περιορισμόν τινα ἢ νὰ εἰσάγωσι διάκρισιν ὡς πρὸς τὴν νομικὴν μορφήν, ὑφ' ἣν προσελήφθησαν ἢ παρέχουσιν οὗτοι τὰς ἰατρικὰς των ὑπηρεσίας, οὐδεμίαν ἀσκοῦντος ἐπιρροὴν κατὰ τοῦτο τοῦ χαρακτηρισμοῦ αὐτῶν ὡς ἐκτάκτων ἢ ἐπὶ θητείᾳ, ἂν καὶ ἐφ' ὅσον ἡ μισθοδοσία αὐτῶν καθωρίσθη ἐν ἀντιστοιχίᾳ πρὸς τὴν δημοσίαν βαθμοῦ τινος τῆς ἱεραρχίας τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων. Ὡς ἐκ τούτου οἱ ἐν λόγῳ ἰατροὶ δικαιοῦνται νὰ λαμβάνωσιν οὐ μόνον τὸν μισθόν, ἀλλὰ καὶ τὰ πάσης φύσεως ἐπιδόματα, καὶ ἑπομένως καὶ τὰ τοιαῦτα πολυετίας καὶ εὐδοκίμου παραμονῆς ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ τῶν πρὸς οὓς ἐξομοιοῦνται δημοσίων ὑπαλλήλων ὑπὸ τὰς ἰσχυούσας καὶ διὰ τοὺς τελευταίους προϋποθέσεις. Τὸ ἄρθρον 8 § 2 τοῦ ν.δ. 2592/1953, καθ' ὃ τὸ προσωπικὸν τῶν ἀνωτέρω ἱδρυμάτων ἀπολαμβάνει τῶν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ ἀ.ν. 965/1937 δικαιωμάτων καὶ ὑπόκειται εἰς τὰς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου τούτου καθοριζομένας ὑποχρεώσεις, δὲν ἀφορᾷ τὰς μηνιαίας ἀποδοχάς, αἵτινες ἐρρυθμίσθησαν εἰδικῶς διὰ τοῦ ὡς εἴρηται ἄρθρου 12 ἄνευ οἱασδήποτε συσχετίσεως ἢ παραπομπῆς πρὸς τὸ ἄρθρον τοῦτο ἢ τὸ εἰς ὃ παραπέμπει ἄρθρον 9 ἀ.ν. 965/1937, τὸ ὁποῖον ἐξαιρεῖ τοὺς προσλαμβανομένους ἐπὶ θητείᾳ, τοὺς ἐκτάκτους καὶ τοὺς ἡμερομισθίους πρὸς τὸν σκοπόν, ὅπως μὴ δικαιοῦνται συντάξεως ἢ ἄλλης ἀποζημιώσεως κατὰ τὴν ἔξοδον αὐτῶν». Ἐν ὄψει τῶν σαφῶν καὶ κατηγορηματικῶν ὡς πρὸς τὰς μηνιαίας ἀποδοχὰς τῶν ἰατρῶν τῶν νοσηλευτικῶν ἱδρυμάτων τῶν διατάξεων τούτων παρέλκει ἡ ἔρευνα περὶ τῶν πρὸ αὐτῶν ἰσχυόντων καὶ μάλιστα διὰ τοὺς λοιποὺς ὑπαλλήλους τῶν νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου ἢ περὶ τῆς ἐννοίας τῶν συναφῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ τε ἀ.ν. 1538/1950 «περὶ ρυθμίσεως τῶν ἀποδοχῶν τῶν ὑπαλλήλων νομικῶν προσώπων δημοσίου

(*) Ἀνηρέθη ἐν μέρει ἡ ὑπ' ἀριθ. 12533/1967 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ὡς ἐφετείου.

δικαίου» καὶ τῶν ὑπ' ἀριθ. 145/1954, 1530/1954 καὶ 1031/1958 πράξεων τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, τῶν κυρωθεισῶν διὰ τοῦ ἄρθρου 36 τοῦ ν.δ. 4242/1962. Ὅθεν κριναν ἀντιθέτως τὸ δικάσαν ἐφετεῖον Ἀθηνῶν καὶ μετὰ τοῦτο, κατὰ μεταρρύθμισιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 3860/1966 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ἀπορρίψαν τὴν διώκουσαν τὴν καταδολὴν ἐπιδομάτων πολυετίας καὶ εὐδοκίμου παραμονῆς ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴν τοῦ ἀναιρεσείοντος - ἐνάγοντος ἰατροῦ βάσει τῶν προπαρατεθεισῶν διατάξεων, ψευδῶς ἤρμήνευσε καὶ ἐσφαλμένως ἐφήρμοσε ταύτας, ἐφ' ᾧ καὶ ἀναιρετέαν κατέστησε τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασίν του συμφώνως πρὸς τὸ ἐδάφιον 17 τοῦ ἄρθρου 807 τῆς Πολ. Δικονομίας καὶ τὸν μοναδικὸν τοῦ ἀναιρετηρίου λόγον (*).

2. Ἀπαγόρευσις κατοχῆς ὑπὸ ἰατρῶν πλειόνων τῆς μιᾶς θέσεως

Διακοπή, κατ' ἄρθρον 260 Ἀστικοῦ Κώδικος, παραγραφῆς διὰ πάσης ἐνεργείας τοῦ ὀφειλέτου ἐναντι τοῦ δανειστοῦ, ἐξ ἧς μαρτυρεῖται, ὅτι ὁ ὀφειλέτης θεωρεῖ τὴν εἰς βάρος του ἀξίωσιν ὑφισταμένην.— Ἀπαγόρευσις κατ' ἄρθρον 5 § 1 Α.Ν. 1843/1951, ὡς ἀντικατεστάθη, εἰς τοὺς ἰατροὺς νὰ κατέχωσι πλείονας τῆς μιᾶς θέσεως.— Ἀκυρότης δικαιοπραξίας, ἀντικειμένης εἰς ἀπαγορευτικὴν διάταξιν νόμου, κατ' ἄρθρον 174 Α.Κ.—Ἀπαγορευτικὴ ἡ ἀνωτέρω διάταξις, ἀφορῶσα ὅμως τὰς πέραν τῆς μιᾶς ἰατρικὰς θέσεις, ὥστε ἡ δικαιοπροξία περὶ προσλήψεως ἰατροῦ εἰς τὴν πρώτην θέσιν παραμένει ἰσχυρά.—Παραπομπὴ ὅμως τοῦ ζητήματος εἰς τὴν Ὁλομέλειαν τοῦ Ἀρείου Πάγου.

Ἀρείου Πάγου 145/1968. Τμ. Γ'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Θ. Καμπέρης**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Δ. Μαργέλλος**
Δικηγόρος ὁ κ. Σ. Δκοῦσης

Κατὰ τὴν σαφῆ ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 260 τοῦ Α.Κ. διακόπτει τὴν παραγραφὴν πᾶσα ἐνέργεια τοῦ ὀφειλέτου ἔναντι τοῦ δανειστοῦ, ἐξ ἧς μαρτυρεῖται, ὅτι ὁ ἐφεσίδλητος θεωρεῖ τὴν εἰς βάρος του ἀξίωσιν ὑφισταμένην, ἔχων γνῶρη ἐπίγνωσιν αὐτῆς, τοῦθ' ὅπερ συμφωνεῖ πρὸς τὴν γνώμην τοῦ ἀναιρετικοῦ Τμήματος (**), ἥτις ἐξηνέχθη ἐπὶ τοῦ πρώτου τῶν ἐν τῇ ἀναιρετικῇ ἀποφάσει ἀναφερομένων νομικῶν ζητημάτων.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 5 § 1 τοῦ ἀ.ν. 1843/1951, ὡς ἀντικατεστάθη τοῦτο ὑπὸ τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ νόμου 3319/1955, «ἀπαγορεύεται εἰς τοὺς ἰατροὺς νὰ κατέχωσι πλείονας τῆς μιᾶς θέσεως, δι' ἣν ὡς ἐφόδιον ἀπαιτεῖται τὸ πτυχίον τῆς ἰατρικῆς». Κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 174 τοῦ Α.Κ. δικαιοπραξία, ἀντικειμένη εἰς ἀπαγορευτικὴν διάταξιν τοῦ νόμου, ἐφ' ὅσον δὲν συνάγεται ἄλλο τι, εἶναι ἄκυρος, τοῦτέστι λογίζεται ὡς μὴ γενομένη (ἄρθρον 180). Ἡ παρατιθεμένη παράγραφος τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ἀ.ν. 1843/1951 ἀνήκει εἰς τὰς διατάξεις τῶν νομοθετημάτων (ἀ.ν. 1565/1939 κλπ), δι' ὧν ἐπεδιώχθη ἡ προστασία καὶ ἔξύψωσις τοῦ ἰατρικοῦ ἐπαγγέλματος, ἡ ἐξυπηρέτησις δηλονότι σκοποῦ γενικωτέρου καὶ εἶναι ἀπαγορευτική. Δὲν συνάγεται δὲ ἄλλο τι ἐκ τοῦ νόμου καὶ ἡ παραβίασις αὐτῆς ἐπάγεται τὴν ἀκυρότητα τῆς δικαιοπραξίας. Ἡ παράγραφος 7 τοῦ εἰρημένου ἄρθρου 5 ἔχει χαρακτῆρα μεταβατικόν, ρυθμίζουσα τὰ τοῦ περιορισμοῦ τῶν ἰατρῶν εἰς μίαν ἐκ τῶν περισσοτέρων θέσεων, ἃς εἶχον καταλάβει πρὸ τοῦ νόμου 3319/1955 νομίμως. Δυνάμει δὲ τοῦ ἐπακολουθήσαντος ἄρθρου 4 § 4 τοῦ ν.δ. 4111/1960 δὲν ἤρθη ἡ συνέπεια τῆς ἀκυρότητος, ἀλλὰ ἐπεβλήθη προσθέτως εἰς τὰς Ὑπηρεσίας, Ἱδρύματα κλπ. ἡ ὑποχρέωσις πρὸς ἀπόλυσιν τῶν κατεχόντων παρανόμως καὶ ἑτέραν ἰατρικὴν θέσιν, ἅμα τῇ σχετικῇ εἰδοποιήσει τοῦ Ὑγειονομικοῦ Κέντρου ἢ τοῦ Ἰατρικοῦ Συλλόγου, ἵνα μὴ παραβιάζεται τὴ ἀνοχὴ τῶν ἐργοδοτῶν ἡ ἀπαγορεύουσα εἰς τοὺς ἰατροὺς τὴν πολυθεσίαν διάταξις. Οὐχ ἧττον, κατὰ τὴν σαφῆ ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 5 § 1 τοῦ ἀ.ν. 1843/1951, ἡ δι' αὐτῆς θεσπιζομένη ἀπαγόρευσις ὁρᾶ τὰς πέραν τῆς μιᾶς ἰατρικὰς θέσεις, ὥστε ἡ δικαιοπραξία περὶ προσλήψεως τοῦ ἰατροῦ εἰς τὴν πρώτην θέσιν παραμένει ἰσχυρὰ καὶ ἔγκυρος. Τοιαύτην ὅμως γνώμην ἔχον τὸ Τμῆμα τοῦτο διαφωνεῖ πρὸς τὴν ὑπὸ τοῦ Β' Τμήματος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 258/1966 ἀναιρετικῆς ἀποφάσεως του ἐξενεχθεῖσαν, καθ' ἣν ἡ παρὰ τὴν ἀνωτέρω ἀπαγόρευσιν ἀπόκτησις δευτέρας ἰατρικῆς θέσεως καθιστᾶ ἄκυρον καὶ τὴν σύμβασιν περὶ προσλήψεως τοῦ ἰατροῦ εἰς τὴν πρώτην θέσιν. Ὅθεν πρὸς ἄρσιν τῆς διαφωνίας ταύτης δέον νὰ ἀναπεμφθῇ ἡ ὑπόθεσις εἰς τὴν Ὁλομέλειαν τοῦ Ἀρείου Πάγου κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 834 § 2 τῆς Πολ. Δικονομίας, ὡς ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 25 τοῦ ν. 3810/1957.

(*) Ἀνηρέθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 2830/1966 ἀπόφασις τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν.

(**) Α.Π. 258/1966, Β' Τμήματος, ΕΕΔ 25, 803.

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ

ΑΣΚΗΣΙΣ ΥΠΟ ΥΠΑΛΛΗΛΟΥ ΚΡΙΤΙΚΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗΣ ΑΡΧΗΣ

'Αρμοδιότης τοῦ Συμβουλίου τῆς 'Επικρατείας ἐπὶ αἰτήσεως ἀκυρώσεως κατ' ἀποφάσεως πειθαρχικῆς ποινῆς κατὰ ὑπαλλήλου Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου.—Πειθαρχικὸν παράπτωμα, κατ' ἄρθρον 132 § 1, ἐδάφιον στ', Νόμου 1811/1951 περὶ Κώδικος καταστάσεως τῶν δημοσίων διοικητικῶν ὑπαλλήλων, ἐχόν ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ τῶν ὑπαλλήλων τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, «ἡ δημοσίᾳ, προφορικῶς ἢ ἐγγράφως ἄσκησις κριτικῆς τῶν πράξεων τῆς προϊσταμένης 'Αρχῆς δι' ἐκφράσεων ἀποδεικνυουσῶν ἔλλειψιν σεβασμοῦ ἢ διὰ σκοπίμου χρήσεως ἀβασίμων ἐπιχειρημάτων».—'Έννοια διατάξεως.

Συμβουλίου τῆς 'Επικρατείας 405/1968, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ 'Αντιπρόεδρος κ. **Γ Χαρμπούρης**
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. **Π. Μακρόπουλος**
Δικηγόρος ὁ κ. Ἡλ. Παρασκευᾶς

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται νομοτύπως καὶ ἐμπροθέσμως ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 304/9.6.1966 ἀποφάσεως τοῦ 'Υπηρεσιακοῦ Συμβουλίου τοῦ 'Οργανισμοῦ 'Απασχολήσεως καὶ 'Ασφαλίσεως 'Ανεργίας, δι' ἧς ἐπεβλήθη εἰς τὸν αἰτοῦντα, ὑπάλληλον τοῦ ἐν λόγῳ 'Οργανισμοῦ ἐπὶ βαθμῷ ϛῳ Α' Κατηγορίας, ἡ ποινὴ τοῦ προστίμου διὰ τὰ ἐν τῇ ἀποφάσει ταύτῃ μνημονευόμενα πειθαρχικὰ παραπτώματα.

'Ο προβαλλόμενος παρὰ τοῦ καθ' οὗ 'Οργανισμοῦ ἰσχυρισμὸς περὶ ἀναρμοδιότητος τοῦ Δικαστηρίου τούτου πρὸς ἐκδίκασιν τῆς προκειμένης ὑποθέσεως ἀπορριπτέος τυγχάνει, ὡς μὴ βάσιμος, διότι, ἡ ἧς γίνεται ἐπίκλησις διάταξις τοῦ ἄρθρου 6 § 1 τοῦ νόμου 446/1965 ἀναφέρεται εἰς προσφυγὰς κατὰ πειθαρχικῶν ἀποφάσεων δι' ἀδικήματα δημοσίων ὑπαλλήλων ἢ ὑπαλλήλων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, ἀσκουμένας, πλὴν τῶν ἐν τῇ αὐτῇ διατάξει ὁριζομένων ἐξαιρέσεων, ἐνώπιον τοῦ Α.Σ.Δ.Υ. 'Εν προκειμένῳ, ὅμως, κατὰ τῆς περὶ ἧς πρόκειται ἀποφάσεως, δι' ἧς ἐπεβλήθη τῷ αἰτοῦντι παρὰ τοῦ 'Υπηρεσιακοῦ Συμβουλίου τοῦ ἀνωτέρω νομικοῦ προσώπου δημοσίου δικαίου ἡ πειθαρχικὴ ποινὴ τοῦ προστίμου δὲν προβλέπεται, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 14 §3 τοῦ ἀπὸ 23/31 Δεκεμβρίου 1955 β.δ. «περὶ ἐφαρμογῆς τοῦ 'Υπαλληλικοῦ Κώδικος ἐπὶ τῶν ὑπαλλήλων τῶν νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου» (Α' 357), ἡ ἄσκησις προσφυγῆς παρὰ τοῦ καθ' οὗ ἐπεβλήθη ἡ ποινὴ αὕτη ὑπαλλήλου, οὕτω δὲ ἀρμοδίως εἰσάγεται ἐνώπιον τοῦ Δικαστηρίου τούτου ἡ κατὰ τῆς πράξεως ταύτης ἀσκουμένη, καὶ κατὰ τὸν ἐν τῷ δικογράφῳ χαρακτηρισμόν, αἴτησις ἀκυρώσεως.

'Εν ἄρθρῳ 132 § 1 ἐδ. στ' τοῦ ν. 1811/1951 «περὶ Κώδικος καταστάσεως τῶν δημοσίων διοικητικῶν ὑπαλλήλων», ὅπερ ἔχει ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ τῶν ὑπαλλήλων τῶν νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, οἷος ὁ αἰτῶν, δυνάμει τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ἀνωτέρω ἀπὸ 23/31 Δεκεμβρίου 1955 β.δ., προβλέπεται ὅτι πειθαρχικὸν παράπτωμα τοῦ ὑπαλλήλου συνιστᾷ «ἡ δημοσίᾳ, προφορικῶς ἢ ἐγγράφως ἄσκησις κριτικῆς τῶν πράξεων τῆς προϊσταμένης 'Αρχῆς δι' ἐκφράσεων, ἀποδεικνυουσῶν ἔλλειψιν σεβασμοῦ ἢ διὰ σκοπίμου χρήσεως ἀβασίμων ἐπιχειρημάτων».

'Εκ τῆς διατάξεως ταύτης, μὴ ποιουμένης περαιτέρω διάκρισιν, προκύπτει, ὅτι ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῆς ἀσκήσεως κριτικῆς περιλαμβάνεται πᾶσα ὑπὸ τοῦ ὑπαλλήλου διατύπωσις κρίσεων ἐπὶ τῶν πράξεων τῆς προϊσταμένης 'Αρχῆς, ἐφ' ὅσον αὕτη γίνεται δι' ἐκφράσεων δεικνυουσῶν ἔλλειψιν σεβασμοῦ ἢ διὰ σκοπίμου χρήσεως ἀβασίμων ἐπιχειρη-

μάτων, ἀσχέτως τῶν συνθηκῶν, ὑφ' ἃς ἐξεδηλώθη ἡ ἐν λόγῳ ἀντιπειθαρχικὴ ἐνέργεια τοῦ ὑπαλλήλου καὶ τοῦ εἰδικωτέρου σκοποῦ, εἰς ὃν κατέτεινεν αὕτη. Ὡς ἐκ τούτου ὁ λόγος ἀκυρώσεως, δι' οὗ ὑποστηρίζεται, ὅτι οὐχὶ νομίμως ἐχαρακτηρίσθη διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ὡς ἄσκησις ἀνεπιτρέπτου κριτικῆς ἡ ἐν δημοσιεύματι τοῦ Συλλόγου τῶν Ὑπαλλήλων τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας, ὑπογραφομένῳ ὑπὸ τοῦ αἰτοῦντος ὡς προέδρου τοῦ Συλλόγου αὐτοῦ, διατύπωσις κρίσεων ἐπὶ ἐνεργειῶν τοῦ ἐποπτεύοντος τὸν ἐν λόγῳ Ὀργανισμὸν Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἀφοῦ αὕτη ἐγένετο ὑπὸ τοῦ αἰτοῦντος ὑπὸ τὴν ἀνωτέρω ἰδιότητά του καὶ ἐν τῷ πλαισίῳ τῆς συνδικαλιστικῆς δραστηριότητος τοῦ ὡς εἴρηται σωματείου, ἀπορριπτέος τυγχάνει ὡς νόμῳ ἀβάσιμος.

Ὁ λόγος ἀκυρώσεως, δι' ὃν δὲν ἐπληροῦτο ἐν προκειμένῳ ὁ περὶ δημοσιότητος τῆς ἀσκηθείσης κριτικῆς ὅρος τοῦ νόμου, διότι τὸ ἀνωτέρω δημοσίευμα ἐκυκλοφόρησε μόνον μεταξὺ τῶν μελῶν τοῦ ρηθέντος Συλλόγου, ἀποτελοῦντος συνδικαλιστικὴν ὀργάνωσιν αὐτῶν, ἀπορριπτέος, ὡσαύτως, κρίνεται, καθ' ὅσον, κατὰ τὴν ἔννοιαν τῆς μνησθείσης διατάξεως τοῦ ἄρθρου 132 § 1 ἐδ. στ' τοῦ Ὑπαλληλικοῦ Κώδικος, ἄσκησις τῆς κριτικῆς δημοσίᾳ ὑφίσταται καὶ ὅταν ἡ κριτικὴ περιέχεται εἰς ἔντυπον, ἀπευθυνόμενον ἔστω καὶ εἰς ὡρισμένην κατηγορίαν προσώπων καὶ οὐχὶ εἰς τὸ κοινὸν ἐν γένει, ἀφοῦ, ἄλλως τε, καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην οὐδόλως ἀποκλείεται ἡ περαιτέρω διάθεσις τοῦ περιεχομένου του.

Ἐν τῷ ἀνωτέρω δημοσιεύματι, ὅπερ ἀναφέρεται τὸ νομοσχέδιον, ἀφορῶν εἰς τὴν κατάστασιν τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας, προταθὲν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας πρὸς ψήφισιν ὑπὸ τῆς Βουλῆς, περιέχονται φράσεις, δι' ὧν ἀποδίδεται εἰς τὸν ἐν λόγῳ Ὑπουργὸν πρόθεσις ὑπηρεσιακῆς προωθήσεως ὡρισμένων προσώπων κατὰ τρόπον χαριστικὸν καὶ ἀνώμαλον, ὡς καὶ σκόπιμος παρ' αὐτοῦ παρέλκυσις τῆς ἱκανοποιήσεως νομίμων αἰτημάτων τοῦ συνόλου τῶν ὑπαλλήλων τοῦ ἐν λόγῳ Ὀργανισμοῦ. Ἡ ὑπὸ τοιοῦτον, ὅμως, πνεῦμα ἀναπτυσσομένη ἐπιχειρηματολογία τῶν συντακτῶν τοῦ ἐν λόγῳ δημοσιεύματος, ἐν οἷς καὶ ὁ αἰτῶν, μαρτυρεῖ, προδήλως, ἔλλειψιν σεβασμοῦ πρὸς τὴν προϊσταμένην Ἀρχήν, τυγχάνει δὲ καὶ ἔωλος, ὡς ἐρειδομένη οὐχὶ εἰς κριτικὴν ἀντιμετώπισιν συγκεκριμένων μέτρων τοῦ Ὑπουργείου, ἀλλὰ εἰς χαρακτηρισμὸν ἐκ τῶν προτέρων τῶν προθέσεων τοῦ Ὑπουργοῦ ὡς κακοβούλων. Ὅθεν ὀρθῶς καὶ νομίμως ἐχαρακτηρίσθη διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ἡ ἀνωτέρω ἐνέργεια τοῦ αἰτοῦντος, ὡς συνιστῶσα τὸ ἐν τῇ προδιαληφθείσῃ διατάξει τοῦ ἄρθρου 132 § 1 ἐδ. στ' τοῦ Ὑπαλληλικοῦ Κώδικος προβλεπόμενον πειθαρχικὸν παράπτωμα, μὴ ἀσκοῦντος ἐπιρροήν τινα ἐν προκειμένῳ τοῦ ὅτι ὁ ἐν λόγῳ φέρεται ἐν τῷ οἰκείῳ πρακτικῷ τῆς συνεδριάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ ὡς εἴρηται Συλλόγου, καθ' ἣν ἐλήφθη ἡ περὶ ἐκδόσεως τοῦ δημοσιεύματος ἀπόφασις, ὡς μειοψηφήσας, διότι, ἀσχέτως τῆς μὴ ἐπικλήσεως τοῦ στοιχείου τούτου ἐνώπιον τοῦ Ὑπηρεσιακοῦ Συμβουλίου, οὗτος ὑπέγραψε πάντως τὸ ἐν λόγῳ δημοσίευμα. Συνεπῶς ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου τελευταῖος λόγος ἀκυρώσεως ἀπορριπτέος τυγχάνει ὡς μὴ βάσιμος, ἄρα καὶ ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις ἐν συνόλῳ.

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ

ΑΣΦΑΛΙΣΙΣ ΕΙΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ

§ 1. Ἀσφάλισις εἰς τὸ Ἵδρυμα Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων

1. Ἀπονεμομένη παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. σύνταξις δι' ἀναπηρίαν, ὀφειλομένην εἰς ἐργατικὸν ἀτύχημα, ἢ τὸ ἴσον πρὸς αὐτὴν κατὰ ποσὸν εἰδικὸν ἐπίδομα ἀναπροσαρμογῆς.—Ὑπαγωγὴ καὶ ταύτης εἰς τὸν περιορισμὸν τῆς μὴ ὑπερβάσεως τοῦ 2πλασίου τοῦ τεκμαρτοῦ ἡμερομισθίου τῆς 1ης ἀσφαλιστικῆς κλάσεως, ἔστω καὶ ἂν ὁ παθὼν εἶχεν ὑπαχθῆ εἰς τὴν παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. ἀσφάλισιν πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ Ν.Δ. 4104/1960.

Ἀρείου Πάγου 250/1567, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος **Γ. Βαρσάμου**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Μιχ. Ζαφειρόπουλος**
Δικηγόρος ὁ κ. Ἀριστ. Δημακόπουλος

Τὸ ν.δ. 4104/1960, ἰσχὺον ἀπὸ τῆς 1ης Ὀκτωβρίου 1960, ὁρίζει εἰς μὲν τὴν παράγραφον 1 τοῦ ἄρθρου 6, κατ' ἀντικατάστασιν τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 29 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951, ὅτι «ἐὰν πρόκειται περὶ ἀναπηρίας, ὀφειλομένης εἰς ἐργατικὸν ἀτύχημα, τὸ ποσὸν τῆς ἀπονεμητέας, κατὰ τὰς ἀνωτέρω διατάξεις, συντάξεως δὲν δύναται νὰ εἶναι κατώτερον τοῦ 60% τοῦ γινομένου τοῦ τεκμαρτοῦ ἡμερομισθίου τῆς ἀσφαλιστικῆς κλάσεως, εἰς ἣν ἀνήκει ὁ ἠσφαλισμένος, κατὰ τὸ ἄρθρον 37 τοῦ παρόντος, ἐπὶ 25, ὅπερ ὅμως δὲν δύναται νὰ ὑπερβαίνῃ τὸ 25πλάσιον τοῦ τεκμαρτοῦ ἡμερομισθίου τῆς Χ ἀσφαλιστικῆς κλάσεως». Εἰς δὲ τὴν παράγραφον 7 τοῦ ἄρθρου 12 ὅτι «οὐδεμία σύνταξις μετὰ τῶν πάσης φύσεως προσαυξήσεων, χορηγουμένη ἐφεξῆς εἰς ἀσφαλισμένον τοῦ Ι.Κ.Α. βάσει τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος νομοθετικοῦ διατάγματος, δύναται νὰ εἶναι μικροτέρα τῆς ἣν θὰ κατεβάλλετο εἰς αὐτόν, ἐὰν τὸ ποσὸν ταύτης ὑπελογίζετο κατὰ τὰς ἰσχυούσας πρὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος διατάξεις». Ἡ ἔννοια τῆς τελευταίας ταύτης διατάξεως (§ 7 ἄρθρου 12), ἐν σχέσει πρὸς τὴν ὡς ἄνω (τοῦ ἄρθρου 6 § 1) περὶ τοῦ ἀνωτάτου ὁρίου συντάξεως, ἀμφίβολος οὖσα, ἔτυχεν ἀντιφατικῶν ἑρμηνειῶν, δι' ὃ καὶ ὁ νομοθέτης ἑρμήνευσε ταύτην αὐθεντικῶς διὰ τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ν. 4476/1965 (ὅρα καὶ αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν τούτου), ὁριζούσης ὅτι «ἡ ἀληθὴς ἔννοια τοῦ ἐδαφίου α' τῆς παραγράφου 7 τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ ν.δ. 4104/1960 εἶναι, ὅτι οὐδεμία σύνταξις μετὰ τῶν πάσης φύσεως προσαυξήσεων, ἀπονεμομένη ἐφεξῆς εἰς ἠσφαλισμένον τοῦ Ι.Κ.Α., βάσει τῶν διατάξεων τοῦ ν.δ. 4104/1960, δύναται νὰ εἶναι μικροτέρα τῆς ἣν θὰ κατεβάλλετο εἰς αὐτόν, ἐὰν τὸ ποσὸν ταύτης ὑπελογίζετο κατὰ τὰς ἰσχυούσας πρὸ τῆς δημοσιεύσεως τούτου διατάξεις, ἐπιφυλασσομένης πάντως τῆς ἐφαρμογῆς τῶν περὶ ἀνωτάτου ὁρίου καταβλητέας συντάξεως διατάξεων τοῦ ν.δ. 4104/1960». Οὕτω σαφὲς καθίσταται, ὅτι καὶ ἡ δι' ἀναπηρίαν, ὀφειλομένην εἰς ἐργατικὸν ἀτύχημα, ἐπελθὸν μετὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἰσχύος τοῦ ν.δ. 4104/1960, ἤτοι μετὰ τὴν 1ην Ὀκτωβρίου 1960, ἀπονεμομένη σύνταξις ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. εἰς τὸν παθόντα ἀναπηρίαν ἠσφαλισμένον, ἢ τὸ ἴσον πρὸς αὐτὴν κατὰ ποσὸν εἰδικὸν ἐπίδομα ἀναπροσαρμογῆς, κατὰ τὰ ἄρθρα 37 στοιχ. δ' καὶ 28 § 2 ἐδ. δ' τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 ὑπόκειται εἰς τὸν περιορισμὸν τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ν.δ. 4104/1960, δηλονότι τῆς μὴ ὑπερβάσεως τοῦ 25πλασίου τοῦ τεκμαρτοῦ ἡμερομισθίου τῆς Χ ἀσφαλιστικῆς κλάσεως, ἔστω καὶ ἂν ὁ παθὼν εἶχεν ὑπαχθῆ εἰς τὴν παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. ἀσφάλισιν πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ νομοθετικοῦ τούτου διατάγματος. Ὅθεν, ἀντιθέτως πρὸς ταῦτα κρίναν τὸ Ἐφετεῖον, ἤτοι ὅτι ἡ διάταξις αὕτη δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν ἐπὶ τῶν ὑπαχθέντων εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α. πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ ν.δ. 4104/1960, ὡς ὁ ἀναρεσίβλητος ἐνάγων, καὶ δεχθέν, δι' ἐπικυρώσεως τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως, τὴν ἀγωγὴν αὐτοῦ, διώκουσαν τὴν πληρωμὴν ἀποζημιώσεως διὰ μὴ χορηγηθεῖσαν διαφορὰν ἐπιδόματος ἀναπροσαρμογῆς, λόγῳ ἀναπηρίας ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, ἤτοι ἐκ τῆς ἐπαγγελματικῆς νόσου πνευμονοκονιάσεως (χαλικώσεως πνευμόνων), ἐπελθούσης μετὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἰσχύος τοῦ ν.δ. 4104/1960, ψευδῶς ἑρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς ὡς ἄνω οὐσιαστικὰς διατάξεις τοῦ νομοθ. διατάγματος τούτου καὶ ἀναιρετέαν κατέστησε τὴν ἀπόφασίν του κατὰ τὸ ἄρ-

θρον 807 § 17 Πολ. Δικονομίας καὶ τοὺς περὶ τούτων διαιμόνους λόγους ἀναιρέσεως τοῦ τε ἀναιρετηρίου καὶ τοῦ δικογράφου τῶν προσθέτων(*).

2. *"Ἔλλειψις δικαιώματος ἐπιδόματος ἀναπροσαρμογῆς μετὰ τὴν λῆξιν τῆς χορηγηθείσης εἰς αὐτοὺς συντάξεως ἀναπηρίας καὶ ἐπὶ μίαν διετίαν ἀπὸ ταύτης τῶν ὑπαγομένων εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ διὰ τὸν κλάδον συντάξεως καὶ τυγχανόντων φυματικῶν, δικαιωθέντων δὲ συντάξεως ἀναπηρίας παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α.—Παροχὴ εἰδικοῦ μηνιαίου βοηθήματος.—Ὑποχρέωσις δηλώσεως παντὸς ἐκτὸς ἐργασίας ἐπισυμβάντος ἀτυχήματος.*

Ἀρείου Πάγου 260/1967, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος **Γ. Βαρσάμου**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Πελ. Δαλιάνης**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Δουδωνιώτης, Κ. Διαλεκτός, Πάρεδρος Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους

Ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 17 § 1 τοῦ ν.δ. 3083/1954 «περὶ τροποποιήσεως τῆς περὶ ζ.ι.οικήσεως τοῦ Ι.Κ.Α. νομοθεσίας καὶ θεσπίσεως ἀσφαλιστικῶν καὶ ἄλλων τινῶν διατάξεων», συνδυαζομένης καὶ πρὸς τὰς διατάξεις τῶν ἐδαφίων α' καὶ 6' τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 28 καὶ ἐδάφ. 6' τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 56 τοῦ ν. 1846/1951, σαφῶς συνάγεται, ὅτι οἱ ὑπαγόμενοι εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ διὰ τὸν κλάδον συντάξεως καὶ τυγχάνοντες φυματικοί, δικαιωθέντες δὲ κατ' ἐφαρμογὴν τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 17 § 1 τοῦ ν.δ. 3083/1954 συντάξεως ἀναπηρίας παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α., οὐδαμῶς δικαιοῦνται μετὰ τὴν λῆξιν (διακοπὴν ὡς ἐκ τῆς μὴ συνδρομῆς ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ δικαιωθέντος τῶν προϋποθέσεων τοῦ ἄρθρου 28 § 2 ἐδάφ. α' τοῦ ἀ.ν. 1846/1951) τῆς χορηγηθείσης αὐτοῖς συντάξεως ἀναπηρίας καὶ ἐπὶ μίαν διετίαν ἀπὸ ταύτης (διακοπῆς) καὶ ἰσοπόσου πρὸς τὴν σύνταξιν ταύτην ἐπιδόματος ἀναπροσαρμογῆς, ἀσχέτως τῆς συνδρομῆς ἐν τῷ προσώπῳ αὐτῶν τῶν ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου 28 παραγράφος 2 ἐδάφ. 6' ὁριζομένων προϋποθέσεων καὶ ἐκ μόνης τῆς λήξεως (διακοπῆς) τῆς συνταξιοδοτήσεως αὐτῶν λόγῳ φυματιώσεως.

Ἐξ ἄλλου, κατὰ τὴν προστεθεῖσαν διὰ τοῦ ἄρθρου 7 § 2 τοῦ ν.δ. 3762/1957 διάταξιν τῆς παραγράφου 6 τοῦ ἄρθρου 38 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951, ἠσφαλισμένοι, ἔχοντες ἐξαντλήσει μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου τὸ ἰσχῦον ὅριον ἐπιδοτήσεως λόγῳ φυματιώσεως, μὴ πληροῦντες δὲ τὰς κατὰ νόμον χρονικὰς προϋποθέσεις πρὸς συνταξιοδότησιν, δικαιοῦνται εἰδικοῦ μηνιαίου βοηθήματος ἐκ δραχμῶν 300, ἐφ' ὅσον συγκεντροῦν ἐν τῷ προσώπῳ των τὰς εἰς τὰ ὑπὸ τὰ στοιχεῖα α' καὶ 6' τῆς αὐτῆς διατάξεως ὁριζομένας προϋποθέσεις καὶ ὅτι τὸ διὰ τῆς παρούσης παραγράφου χορηγούμενον βοήθημα ἀποτελεῖ εἰδικὴν προσωπαπαγῆ παροχήν.

Ἐν προκειμένῳ τὸ δικάσαν Ἐφετεῖον, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ἐδέξατο ἀνελέγκτως τὰ ἑξῆς: Ὁ κατὰ τὴν 24 Ἰανουαρίου 1958 ἀποβιώσας σύζυγος καὶ πατὴρ τῶν ἀναιρεσειόντων ὑπῆχθη εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α. ἀπὸ 1.6.1946 ἕως 31.5.1949. Ἐν συνεχείᾳ ἐπεδοτήθη λόγῳ φυματιώσεως ἀπὸ 21.7.1949 μέχρις 25.7.1952 καὶ ἀπὸ 26.7.1952 μέχρις 26.7.1954 ἔτυχε τοῦ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 56 § 2 ἀ.ν. 1846/1951 ἐπιδόματος λόγῳ φυματιώσεως, ὑστέρως δὲ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 10749/8.12.1954 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητοῦ τοῦ Ι.Κ.Α. ἀπενεμήθη αὐτῷ σύνταξις λόγῳ ἀναπηρίας βάσει τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ ν.δ. 3083/1954 μὲ ποσοστὸν ἀναπηρίας ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 28 § 2 ἐδάφ. α' 55%, ἡ σύνταξις ὅμως αὕτη διεκόπη μετὰ τὴν 30.9.1956, διότι ὁ αὐτὸς πατὴρ καὶ σύζυγος τῶν ἀναιρεσειόντων ἐκρίθη ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου ὑγειονομικοῦ ὀργάνου τοῦ Ι.Κ.Α. ἀνάπηρος 50% ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 28 § 2 ἐδάφ. α' (ἤτοι ὡς μὴ συγκεντροῦν τὰς προϋποθέσεις τοῦ ἄρθρου 28 § 2 ἐδάφ. α' τοῦ ἀ.ν. 1846/1951) καὶ ὅτι ἔκτοτε μέχρι τοῦ θανάτου τοῦ αὐτοῦ πατρὸς καὶ συζύγου τῶν ἀναιρεσειόντων κατεβάλλετο αὐτῷ τὸ ἐκ δραχμῶν 300 μηνιαίως εἰδικὸν ἐπίδομα φυματικῶν, τῆς διὰ τοῦ ἄρθρου 7 § 2 τοῦ ν.δ. 3762/1957 προστεθείσης διατάξεως τῆς παραγράφου 6 τοῦ ἄρθρου 38 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951. Μετὰ ταῦτα, ἀποφηνάμενον, ὅτι τὰ ἁρμόδια ὄργανα τοῦ Ι.Κ.Α., ἀπορρίψαντα τὴν ἀπὸ 25.11.1958 αἴτησιν τῶν ἀναιρεσειόντων περὶ ἀπονομῆς εἰς αὐτοὺς, μετὰ τὸν θάνατον τοῦ πατρὸς καὶ συζύγου των συντάξεως, οὐδαμῶς παρενόμησαν, ἀκολούθως δὲ ἐπικυρῶσαν τὴν πρωτοβάθμιον ἀπόφασιν, ἀπορρίψασαν τὴν ἀπὸ 21.2.1964 ἀγωγὴν των κατὰ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, ἀντικείμενον ἔχουσαν τὴν καταβολὴν αὐτοῖς ἀποζημιώσεως, ἴσης πρὸς τὴν σύνταξιν, ἣν ἐδικαιοῦντο καὶ ἐστερήθησαν αὐτοὶ ἐκ τῆς παρανόμου παραλεί-

(*) Ἀνηρέθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 2384/1964 ἀπόφασις τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν. Ἴδετε ὁμοίως καὶ Α.Π. 84/1967, ΕΕΔ 26, 1210, Α.Π. 423/1967, ΕΕΔ 26, 1414.

ψεως των άρμοδίων όργάνων τοῦ Ι.Κ.Α. ὅπως χορηγήσουν εἰς αὐτούς τὴν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 28 § 6 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 ὁριζομένην σύνταξιν, τὸ μὲν ἐξετίμησε πράγματα, ἡ περὶ τῶν ὁποίων κρίσις, μὴ προσβάλλουσα κανόνα δικαίου, δὲν ὑπόκειται εἰς τὸν ἔλεγχον τοῦ Ἀρείου Πάγου, τὸ δὲ ὀρθῶς ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς προπαρατεθείσας οὐσιαστικοῦ περιεχομένου διατάξεις καὶ οὐδεμίαν ἄλλην παρεβίασεν, ἐφ' ᾧ καὶ ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου πρῶτος λόγος ἀναιρέσεως ἀπορριπτέος κρίνεται ὡς ἀβάσιμος.

Κατὰ τὰς συνδεδυασμένας διατάξεις τῶν παραγράφων 1 καὶ 2 τοῦ ἄρθρου 22 καὶ παραγράφων 2 καὶ 4 τοῦ ἄρθρου 21 τοῦ Κανονισμοῦ «περὶ ἀσφαλιστικῆς ἁρμοδιότητος καὶ διαδικασίας ἀπονομῆς τῶν παροχῶν τοῦ Ι.Κ.Α.», ἐγκριθέντος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 57440/1938 ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, δημοσιευθείσης εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 33/1938 Φ.Ε.Κ. τεῦχος Β' καὶ ὡς ἐκ τούτου ἔχοντος ἰσχὺν νόμου, διατηρηθέντος δὲ ἐν ἰσχύϊ διὰ τοῦ ἄρθρου 60 § 1 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951, ὑποχρεοῦνται εἰς δήλωσιν παντὸς ἐκτὸς ἐργασίας ἐπισυμβάντος ἀτυχήματος ὁ ἡσφαλισμένος καὶ ἐν ἀδυναμίᾳ ἢ θανάτῳ τούτου οἱ ἐξ αὐτοῦ ἔλκοντες δικαίωμα, ὡς καὶ ὁ τὰς πρώτας βοηθείας παρασχὼν ἰατρός, ἡ δήλωσις δὲ αὕτη, ἀπευθυνομένη εἰς τὸ πλησιέστερον Ὑποκατάστημα τοῦ Ι.Κ.Α., δέον νὰ γίνηται ἐντὸς πέντε ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐπελεύσεως τοῦ ἀτυχήματος καὶ ὅτι ἡ αὐτὴ προθεσμία πρὸς ἀναγγελίαν διὰ τὴν ἀπόκτησιν συντάξεως δύναται, ὁσάκις πρόκειται περὶ ἀτυχημάτων, ἂν συνέπεια ἦτο ὁ θάνατος, νὰ παρατείνεται μέχρι δύο ἐτῶν, ὅταν ἡ Τοπικὴ Διοικητικὴ Ἐπιτροπὴ πείθεται, ὅτι λόγοι ἐντελῶς ἀνεξαρτήτοι τῆς θελήσεως τῶν δηλούντων παρημπόδισαν τὴν ἔγκαιρον δήλωσιν.

Ἐν προκειμένῳ τὸ δικάσαν ἐφετεῖον, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ἐδέξατο ἀνελέγκτως, ὅτι πρὸς διαπίστωσιν τῆς παρὰ τῶν ἀναιρεσιόντων ἐπικαλουμένης καὶ ἐπελθούσης εἰς τὸν πατέρα καὶ σύζυγον αὐτῶν ἀνικανίας συνεπείᾳ αὐτοκινητικοῦ ἀτυχήματος, ἐπισυμβάντος αὐτῷ 8 ἡμέρας πρὸ τοῦ κατὰ τὴν 24.1.1958 θανάτου αὐτοῦ, ὑπεβλήθη μὲν παρὰ τῶν ἀναιρεσιόντων ἡ ἀπὸ 25.11.1958 αἴτησις ἀπονομῆς συντάξεως λόγῳ θανάτου τοῦ πατρὸς καὶ συζύγου των, πλὴν ἐκπροθέσμως, ἤτοι μετὰ πάροδον τῶν 5 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐπελεύσεως τοῦ ἀτυχήματος καὶ ὅτι ἐπικαλοῦνται μὲν οἱ αὐτοὶ ἀναιρεσίαντες, ὅτι ἡ σχετικὴ αἴτησίς των δὲν ὑπεβλήθη ἐκπροθέσμως ἐκ λόγων ἀνωτέρας βίας, ὡς προκύπτει ὅμως ἐκ τῶν προτάσεών των, τῶν ὑποβληθεισῶν κατὰ τὴν προτάδικον δίκην, οὗτοι ἁπλῶς ἀορίστως ἐξέθεσαν, ὅτι ἡ μὴ ἐμπρόθεσμος ὑποβολὴ τῆς σχετικῆς αἰτήσεως ὀφείλεται «εἰς προφανῆ ἀνωτέραν βίαν», χωρὶς νὰ ἐκθέσουν ὡρισμένα καὶ σαφῆ περιστατικά, συνιστῶντα τὴν ἐπικαλουμένην ἀνωτέραν βίαν. Μετὰ ταῦτα ἀποφηνάμενον, ὅτι τὰ ἁρμόδια ὄργανα τοῦ Ι.Κ.Α., ἀπορρίψαντα τὴν τῶν ἀναιρεσιόντων αἴτησιν ἀπονομῆς αὐτοῖς συντάξεως διὰ τὸ ἐπισυμβὰν εἰς τὸν πατέρα καὶ τὸν σύζυγον αὐτῶν ἐκτὸς ἐργασίας ἀτύχημα, ὠδήγησαν παρενόμησαν, τὸ μὲν ὀρθῶς ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς προπαρατεθείσας οὐσιαστικοῦ περιεχομένου διατάξεις καὶ οὐδεμίαν ἄλλην παρέβιασε καὶ δὴ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 28 § 2 ἐδάφ. α' καὶ 28 § 4 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 καὶ ἄρθρου 17 τοῦ ν.δ. 3083/1954, τὸ δὲ ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν καὶ ἀπέκρουσε τοὺς ἰσχυρισμοὺς τῶν ἀναιρεσιόντων ὅτι ὁ θανὼν πατὴρ καὶ σύζυγος των ἀπὸ τοῦ ἐπισυμβάντος αὐτῷ αὐτοκινητικοῦ ἀτυχήματος καὶ ἐφεξῆς μέχρι τοῦ θανάτου του ἦτο ἐν ἀδυναμίᾳ ὑποβολῆς ἀναγγελίας εἰς τὸ Ι.Κ.Α. διὰ τὴν ἀπόκτησιν συντάξεως καὶ ὅτι ἡ παρ' αὐτῶν ὑποβληθεῖσα αἴτησις συνταξιοδοτήσεως των ἀνεπλήρωσεν ἐμπροθέσμως τὴν δήλωσιν ἀναγγελίας τοῦ ἐπισυμβάντος εἰς τὸν πατέρα καὶ σύζυγόν των ἀτυχήματος διὰ τὴν ἀπόκτησιν συντάξεως, ἐφ' ᾧ καὶ ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου δεύτερος λόγος ἀναιρέσεως, μέρος πρῶτον καὶ τρίτον, ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος κρίνεται.

Ἐξ ἄλλου κατὰ τὰς αὐτὰς διατάξεις τῶν παραγράφων 1 καὶ 2 τοῦ ἄρθρου 22 καὶ παραγράφων 2 καὶ 4 τοῦ ἄρθρου 21 τοῦ αὐτοῦ Κανονισμοῦ ἀσφαλιστικῆς ἁρμοδιότητος, ἡ κατ' αὐτὰς ἀπαιτουμένη ὑπὸ τοῦ ἡσφαλισμένου ἀναγγελία τοῦ ἐπισυμβάντος ἀτυχήματος διὰ τὴν ἀπόκτησιν συντάξεως οὐδαμῶς ἀναπληροῦται διὰ τῆς παρὰ τοῦ αὐτοῦ ἡσφαλισμένου, ὄντος φυματικοῦ, ὑποβληθείσης αἰτήσεως περὶ χορηγήσεως αὐτῷ τοῦ κατὰ τὴν προστεθεῖσαν διὰ τοῦ ἄρθρου 7 § 2 τοῦ ν.δ. 3762/1957 παράγραφον 6 τοῦ ἄρθρου 38 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 ἐπιδόματος, ὅπερ καὶ ἐχορηγήθη αὐτῷ. Ὅθεν ἡ παράλειψις τοῦ Ἐφετείου ὅπως ἀπαντήσῃ ἐπὶ τοῦ ἐπουσιώδους ἰσχυρισμοῦ τῶν ἀναιρεσιόντων ὅτι ἡ αἴτησις τοῦ αὐτοῦ πατρὸς καὶ συζύγου των περὶ χορηγήσεως αὐτῷ ἐπιδόματος φυματικοῦ ἀναπληροῖ τὴν ἀπαιτουμένην ἀναγγελίαν τοῦ ἐπισυμβάντος αὐτῷ ἀτυχήματος διὰ τὴν ἀπόκτησιν συντάξεως, δὲν ἱδρύει λόγον ἀναιρέσεως, ἐφ' ᾧ καὶ ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου 2ος λόγος ἀναιρέσεως, μέρος δεύτερον, ἀπορριπτέος κρίνεται ὡς ἀβάσιμος.

Ὁ τρίτος λόγος ἀναιρέσεως, καθ' ὃν «ἡ προσ-

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΘΕΜΑΤΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ

Ἀσφάλισις εἰς τὸ Ι.Κ.Α. θυρωρῶν πολυκατοικιῶν καὶ μεγάρων.

Διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 38846/1568/21.3.1968 ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας, δημοσιευθείσης εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 150 Β'/22.3.1968 Φ.Ε.Κ. (*), ἡν κανονοποιοῦμεν, ἐτροποποιήθη μετὰ τροποποίησιν ἡ ὑπ' ἀριθ. 6/1968 ἀπόφασις τοῦ Δ.Δ.Δ.Α. Ἀθηνῶν.

1. Κατώτερα ὅρια ἀμοιβῆς

Διὰ τῆς ὡς ἄνω ἀποφάσεως ρυθμίζονται τὰ κατώτατα ὅρια βασικῶν μηνιαίων μισθῶν τῶν θυρωρῶν - ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν - τῶν πολυκατοικιῶν καὶ μεγάρων ἀπάσης τῆς χώρας, ἀναλόγως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν κυρίων δωματίων ἑκάστης πολυκατοικίας ἢ μεγάρου, ἡ ἰσχὺς δὲ ταύτης ὡρίσθη ἀναδρομικῶς ἀπὸ 1.2.1967 ὑπὸ τὰς ἐν αὐτῇ διακρίσεις.

(*) ΕΕΔ 27, 461.

2) Βασικὸν ἐλάχιστον ὅριον ἀμοιβῆς

Τὸ ἐλάχιστον ὅριον ἀμοιβῆς τῶν ὡς ἄνω δὲν δύναται νὰ εἶναι κατώτερον τοῦ 26πλασίου τοῦ ἑκάστοτε ἰσχύοντος γενικοῦ κατωτάτου ὁρίου ἡμερομισθίου τοῦ ἐργατοτεχνίτου ἢ τῆς ἐργατοτεχνιτρίας, μειωμένον κατὰ ποσοστὸν 19% διὰ τὰς εἰς εἶδος χορηγουμένας παροχάς, ἐφ' ὅσον παρέχονται τοιαῦται, ἤτοι:

α' Διὰ τὴν περίοδον ἀπὸ 1.2.1967 - 30.6.1967.

αα'. Προκειμένου περὶ ἄρρενος θυρωροῦ (βάσει ἡμερομισθίου ἐργατοτεχνίτου) δραχμαὶ 2.210 (δραχμαὶ 85 Χ 26) καὶ μετὰ τὴν κατὰ 19% μείωσιν εἰς δραχμὰς 1790.

ββ'. Προκειμένου περὶ θηλείας θυρωροῦ (βάσει ἡμερομισθίου ἐργατοτεχνιτρίας) δραχμαὶ 1820 (δραχμαὶ 70 Χ 26) καὶ μετὰ τὴν κατὰ 19% μείωσιν εἰς δραχμὰς 1468.

β'. Διὰ τὴν περίοδον ἀπὸ 1.7.1967 καὶ ἐφεξῆς.

αα'. Προκειμένου περὶ ἄρρενος θυρωροῦ (βάσει ἡμερομισθίου ἐργατοτεχνίτου) δραχμαὶ 2.340 (δραχμαὶ 90 Χ 26) καὶ μετὰ τὴν κατὰ 19% μείωσιν εἰς δραχμὰς 1895.

ββ'. Προκειμένου περὶ θηλείας θυρωροῦ (βάσει ἡμερομισθίου ἐργατοτεχνιτρίας) δραχμαὶ 1950 (δραχμαὶ 75 Χ 26) καὶ μετὰ τὴν κατὰ 19% μείωσιν εἰς δραχμὰς 1580.

Ἐπισημαίνεται, ὅτι ὁ ὑπολογισμὸς τῶν ὑπὲρ Ι.Κ.Α. εἰσφορῶν εἰς τὰς ὡς ἄνω περιπτώσεις καταβολῆς μειωμένων κατὰ 19% ἀποδοχῶν θὰ γίνεται ἐφ' ὁλοκλήρου τοῦ ἑκάστοτε ἰσχύοντος κατωτάτου ἡμερομισθίου καὶ οὐχὶ ἐπὶ τοῦ μειωμένου κατὰ 19% διὰ τὰς εἰς εἶδος παροχάς. Οἰκοθεν νοεῖται, ὅτι, εἰς περίπτωσιν καταβολῆς ηὐξημέ-

---

βαλλομένη ἀπόφασις ἐρμηνεύσει καὶ ἐσφαλμένως ἐφήρμοσε τὸν προμνησθέντα κανόνα δικαίου, ἄλλως ἀναπιολόγητος παρίσταται. Ἦτοι ἔδει νὰ δεχθῇ, ὅτι, ἐφ' ὅσον ἡ ἀναπηρία τοῦ συζύγου μου ἐκ τραυματίσεως ἐνεφανίσθη ὑπὸ τὸ καθεστὼς τοῦ ν. 6298/1934 καὶ ἦτο συνεχὴς καὶ ἐξικολουθητικὴ μέχρι τοῦ θανάτου του, δὲν διεσπάσθη ἡ ἀσφαλιστικὴ περίπτωσις καὶ ἐκ τούτου ἔδει νὰ χορηγηθῇ ἐπίδομα ἀναπροσαρμογῆς εἰς τὸν σύζυγόν μου ἀπὸ 1.10.1956 μέχρι 24.1.1958, ἤτοι μετὰ τὴν λῆξιν τῆς συνταξιοδοτήσεώς του ἐκ τῆς αὐτῆς αἰτίας, διὰ τῆς ἐρεύνης τῶν χρονικῶν προϋποθέσεων βάσει τοῦ ν. 6298/1934, τὸ ἐπίδομα δὲ τοῦτο ἐθεμελίου δικαίωμα εἰς σύνταξιν καὶ ἡμῶν εἶναι πάντη ἀόριστος καὶ ἀπορριπτέος κρίνεται, ὡς μὴ καθορίζων σαφῶς τὴν ἀποδιδομένην εἰς τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν αἰτίασιν καὶ τὰ θεμελιοῦντα αὐτὴν πραγματικὰ περιστατικά, ὡς ἀπαιτεῖ τὸ ἄρθρον 819 Πολ. Δικονομίας (*).

(*) Ἐπεκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 214/1966 ἀπόφασις τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν.

νων ἀποδοχῶν (75% ἐπὶ τοῦ 1/25 τῶν μηνιαίων ἀποδοχῶν) δι' ἀπασχόλησιν κατὰ τὰς Κυριακὰς ἢ ἀργίας (εἰς ἃς περιπτώσεις συμφωνεῖται τοῦτο μεταξὺ θυρωροῦ καὶ πλειοψηφίας τῶν ἐνοίκων ἢ ἰδιοκτητῶν) αἱ εἰσφοραὶ θὰ ὑπολογίζωνται ἐπὶ τοῦ συνόλου τῶν οὕτω ηὐξημένων ἀποδοχῶν.

3) Παροχαὶ εἰς εἶδος, ἀποτίμησις τούτων, ὑπολογισμὸς εἰσφορῶν

Αἱ διὰ τῆς παραγράφου 6 τῆς κοινοποιουμένης ἀποφάσεως ὁριζόμεναι παροχαὶ εἰς εἶδος (κατοικία, ἀνάλογος φωτισμός, θέρμανσις, ὕδωρ, ἠρεμοῦς καὶ ἠλεκτρικὸν ρεῦμα Τᾶ, ἐφ' ὅσον ὑπάρχουσιν αἱ οἰκεῖαι ἐγκαταστάσεις καὶ μόνον διὰ τὰς ἀνάγκας αὐτοῦ καὶ τῆς οἰκογενείας), προσθέτως τῶν ὑπὸ τῶν παραγράφων 1 καὶ 2 τῆς ἀποφάσεως καθοριζομένων ἀποδοχῶν, ἀποτιμῶνται εἰς ποσὸν ἴσον πρὸς τὸ 19% τοῦ 26πλασίου τοῦ ἑκάστοτε ἰσχύοντος γενικοῦ κατωτάτου ὁρίου ἡμερομισθίου τοῦ ἐργατοτεχνίτου ἢ τῆς ἐργατοτεχνίτριας καὶ συγκεκριμένως ὡς κάτωθι:

α'. Διὰ τὴν περίοδον ἀπὸ 1.2.1967 - 30.6.1967 διὰ τοὺς ἄρρενας εἰς δραχμὰς 490, διὰ τὰς θηλείας εἰς δραχμὰς 352.

β'. Διὰ τὴν περίοδον ἀπὸ 1.7.1967 καὶ ἐφεξῆς διὰ τοὺς ἄρρενας εἰς δραχμὰς 445, διὰ τὰς θηλείας εἰς δραχμὰς 370.

Εἰς ἣν περίπτωσιν δι' οἱονδήποτε λόγον δὲν παρέχεται εἰς τὸν θυρωρὸν κατοικία ἐντὸς τῆς ἐν ᾗ ὑπηρετεῖ πολυκατοικίας ἢ μεγάρου, οὗτος (ὑποχρεούμενος εἰς 10ωρον μόνον ἐργασίαν ἡμερησίως), δικαιοῦται προσθέτως τῶν ὑπὸ τῶν παραγράφων 1 καὶ 2 τῆς ἀποφάσεως καθοριζομένων ἀποδοχῶν καὶ τοῦ ὡς ἄνω ποσοῦ τῆς ἀποτιμήσεως τῶν παροχῶν εἰς εἶδος.

Ἐκ τῶν ὡς ἄνω σαφῶς συνάγεται, ὅτι εἰς πᾶσαν περίπτωσιν ἡ ἀποτίμησις τῶν εἰς εἶδος παροχῶν τοῦ θυρωροῦ ἀποτελεῖ προσαύξησιν τῶν μηνιαίων ἀποδοχῶν τούτου, ὑπὸ τὸν ὅρον βεβαίως, ὅτι αἱ ἀποδοχαὶ δὲν δύνανται νὰ εἶναι κατώτεραι τοῦ ἐλαχίστου ὁρίου ἡμερομισθίου, περὶ οὗ ἐν παραγράφῳ 2 τῆς παρούσης.

Διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῶν ὑπὲρ Ι.Κ.Α. εἰσφορῶν θὰ προστίθεται εἰς τὸ ποσὸν τῶν μηνιαίων ἀποδοχῶν ἡ κατὰ ὡς ἀνωτέρω ἀποτίμησις τῶν παροχῶν εἰς εἶδος.

Ἐπισημαίνεται, ὅτι ἡ ὑπὸ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας τῶν θυρωρῶν καθοριζομένη ἀποτίμησις τῶν εἰς εἶδος παροχῶν κατισχύει τῆς ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ι.Κ.Α. καθοριζομένης ταυτήτης, ὡς τοῦτο ἄλλωστε ρητῶς ἀναφέρεται ἐν τῇ σχετικῇ ἀποφάσει τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ι.Κ.Α. (Ἐγκ. Ι.Κ.Α. 5/1968)(*).

4) Τρόπος καταβολῆς διαφορᾶς ἀποδοχῶν καὶ ὀφειλομένων εἰσφορῶν Ι.Κ.Α.

Διὰ τῆς ἀποφάσεως παρέχεται εὐχέρεια καταβολῆς τῶν ἐκ τῆς ἀναδρομικῆς ἰσχύος ταύτης προκυπτουσῶν μισθολογικῶν διαφορῶν εἰς (5) πέντε ἰσοπόσους μηνιαίας δόσεις, τῆς πρώτης τούτων καταβλητέας ἐντὸς τοῦ μηνὸς Ἀπριλίου ἐ.ἔ.

Συνεπῶς καὶ ἡ καταβολὴ τῶν ὑπὲρ Ι.Κ.Α ὀφειλομένων εἰσφορῶν ἐπὶ τῶν καταβληθησομένων διαφορῶν ἀποδοχῶν θὰ γίνῃ εἰς (5) πέντε μηνιαίας δόσεις καὶ ἐντὸς τῆς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 26 § 3 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 ὁριζομένης 30ημέρου προθεσμίας, ἤτοι μέχρι τέλους τοῦ ἑπομένου μηνός, ἐκείνου, καθ' ὃν εἶναι καταβλητέα ἑκάστη δόσις.

Ὁ ὑπολογισμὸς τῶν εἰσφορῶν Ι.Κ.Α. δέον νὰ γίνῃ ποσοστιαίως ἢ δι' ἐπιμερισμοῦ τῶν ἀναδρομικῶν ἀποδοχῶν εἰς τοὺς εἰς οὓς αὗται ἀφοροῦν μῆνας.

Οἱ ἐπὶ τοῦ ἐλέγχου ἁρμόδιοι ὑπάλληλοι τοῦ Ἱδρύματος δέον, ὅπως παρέχουν πᾶσαν σχετικὴν πληροφορίαν ἐπὶ τῶν διὰ τῆς παρούσης παρεχομένων ὁδηγιῶν εἰς τοὺς οἰκείους ἐργοδότας.

(Ἐγκύκλ. ὑπ' ἀριθ. 89/1968 Διοικήσεως τοῦ Ι.Κ.Α.).

(*) ΕΕΔ 27, 448.

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Ι. ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΑ ΣΩΜΑΤΕΙΑ

Αποδείξεις εισπράξεως εσόδων μετά το Ν.Δ. 4361/1964

Περίληψις ερωτήματος (Υπουργείου Εργασίας): Εάν είναι νόμιμο επιτρεπτή ή θεώρησις παρά των οργάνων της Επιθεωρήσεως Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας των τριπλοτύπων αποδείξεων εισπράξεως εσόδων των εργατικών επαγγελματικών οργανώσεων μετά την ισχύν του ν.δ. 4361/1964.

Νομικού Συμβουλίου Κράτους, Τμ. Β'

Γνωμοδότησις 162/1968

Προεδρεύων ο Αντιπρόεδρος κ. *Κ. Ρουμπάνης*
Εισηγητής ο Νομικός Σύμβουλος κ. *Αθαν. Τομαράς*
Λοιπά μέλη: Οι κ.κ. *Κ. Κωνσταντινίδης, Έρρ. Μέλλιος, Π. Μακρυγιάννης*, Νομικοί Σύμβουλοι, *Κ. Διαλεκτός, Γ. Αντωνόπουλος*, Πάρεδροι

Ι. Επί του πρόσθεν ερωτήματος το Νομικόν Συμβούλιον εγνωμοδότησεν ως ακολούθως:

1) Ο ν. 6253/1934 «περί τρόπου λογοδοσίας επί διαχειρίσεως Ταμείου Εποικισμού και εκδόσεως ενταλμάτων και χρεωστικών τίτλων υπό Νομικών Προσώπων» ορίζει εν άρθρω 5, ότι άπαντα εν γένει τα Νομικά Πρόσωπα, Ειδικά Ταμεία και Ειδικαί Υπηρεσίαι, επί τη εισπράξει οιουδήποτε εσόδου των, εκδίδουν πάντοτε απόδειξιν, εκκοπτομένην εκ διπλοτύπου βιβλίου, εσφραγισμένου, τεθεωρημένου και αριθμημένου υπό της εποπτευούσης ταύτα Αρχής.

Επί εγερθέντος ζητήματος περί του εάν η άνω διάταξις εφαρμόζεται και διά τας εισπράξεις των εσόδων των σωματείων γενικώς, το Α' Τμήμα του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους διά της υπ' αριθ. 75/1965 γνωμοδοτήσεως έδέχθη, ότι εφαρμόζεται, κατά την εν αυτή γενικήν και αδιάστικτον έκφρασιν, επί παντός ανεξαιρέτως νομικού προσώπου, καλύπτουσα ούτως ου μόνον τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, αλλά και τα ιδιωτικού, εν οις και τα σωματεία, και ότι αι δημόσιαι Αρχαί θα δύνανται να παρεμβαίνουν την διενέργειαν της καταβολής οιουδήποτε ποσού προς τα πάσης κατηγορίας σωματεία μόνον εφ' όσον ο επιζητών την πληρωμήν ταύτην ήθελε προσαγάγει απόδειξιν, εκδιδομένην εκ διπλοτύπου βιβλίου του νομικού προσώπου, εσφραγισμένου, τεθεωρημένου και αριθμημένου υπό της εποπτευούσης Αρχής, οία κατά τα άρθρα 5 § 5 ν. 3200/1955 και 69 και 101 του κωδικοποιητικού β.δ. 5/8.10.1949 (ειλημμένα εκ των άρθρων 14 και 46 α.ν. 1179/1938) είναι ο Νομάρχης της περιφερείας, ένθα τούτο έχει την έδραν του.

Το ζήτημα τούτο δεν εξητάσθη ειδικώς προκειμένου περί επαγγελματικών σωματείων.

ΙΙ. Η περί σωματείων εν γένει νομοθεσία προβλέπει περί της εποπτείας αυτών, προσδιορίζουσα τόσον το περιεχόμενον ταύτης, όσον και τους φορείς της σχετικής εξουσίας.

Το άρθρον 29 ν. 281/1914 ορίζει, ότι η εποπτεία των σωματείων αφορά αποκλειστικώς: α) την εφαρμογήν των διατάξεων του νόμου τούτου, β) την τήρησιν του καταστατικού αυτών και γ) τον έλεγχον της ταμιακής διαχειρίσεως αυτών. Η εποπτεία των σωματείων ανατίθεται των μεν εργατικών, είτε αλληλοβοηθητικών, είτε επαγγελματικών, εις την αρμοδίαν Επιθεώρησιν Εργασίας, των δε λοιπών εις τας οικείας Νομαρχίας. Ο Νομάρχης αντικαθιστά εις την εποπτείαν των εργατικών σωματείων τον Επιθεωρητήν ή τον Επόπτην Εργασίας άπαντα. Ανωτέρα εποπτική Αρχή των μεν επαγγελματικών και αλληλοβοηθητικών σωματείων είναι το Υπουργείον Εργασίας, των δε λοιπών το Υπουργείον, εις την μέριμναν του οποίου υπάγεται ο κύριος σκοπός του σωματείου. Εις συμπλήρωσιν των διατάξεων τούτων περί της εποπτείας και της δια ταύτην αρμοδιότητος έχουν τεθή αι ορισμοί των διατάξεων των άρθρων 14 και 46 α.ν. 1179/1938 «περί Νομαρχών» (αντίστοιχα άρθρα 69 και 101 β.δ. 5/8.10.1949) και του άρθρου 25 § 10 β.δ. 864/1960 «περί οργανισμού του Υπουργείου Εσωτερικών».

Το άρθρον 30 ν. 281/1914 περιέχει ειδικωτέρους ορισμούς της ασκουμένης εποπτείας.

Το άρθρον 31 ν. 281/1914 ορίζει τας συνεπείας της παραβάσεως του καταστατικού και των ανωμαλιών περί την διοίκησιν του σωματείου και την διαχείρισιν των οικονομικών αυτού.

Τέλος, το άρθρον 33 ν. 281/1914 προβλέπει περί κηρύξεως υπό της εποπτευούσης Αρχής εκπτώτου του διοικητικού συμβουλίου και περί διορισμού προσωρινής διοικήσεως.

Πάσαι αι ανωτέρω εν ισχύι διατάξεις δεν ε-

φαρμόζονται επί των επαγγελματικών σωματείων, κατά την διάταξιν του άρθρου 1 § 1 ν.δ. 4361/1964.

ΙΙΙ. Η περί επαγγελματικών, ειδικώς, σωματείων νομοθεσία προέβλεπεν επίσης διαφόρους επεμβάσεις της Διοικήσεως εις τα της λειτουργίας αυτών και έθετεν ωρισμένους δεσμευτικούς κανόνας διά την λειτουργίαν και δράσιν αυτών. Αι σχετικαί διατάξεις, ήτοι των άρθρων 10, 11, 17, 18, 16 § 2 ν. 2151/1920 και των άρθρων 11, 41, 47, 48, 49, 50, 51, 30 § 6 εδάφ. 2 ν.δ. 15/20.5.1920, κατηργήθησαν διά του άρθρου 1 § 2 του άνω ν.δ. 4361/1964, εις μερικήν δε αναπλήρωσιν τούτων, και δη των άρθρων 10 και 11 ν. 2151/1920 και 51 ν.δ. 15/20.5.1920, τα άρθρα 7 και 9 του ν.δ. 4361/1964, αφού εθέσπισαν την διοικητικήν και διαχειριστικήν αυτοτέλειαν των επαγγελματικών σωματείων, διετήρησαν περιορισμένην υποχρέωσιν της διοικήσεως εκάστου επαγγελματικού σωματείου ή ενώσεως αυτών όπως υποβάλη εις το αρμόδιον Υπουργείον και τον Νομάρχην της περιφερείας της έδρας του ωρισμένα στοιχεία.

Το εισηγμένον ν.δ. 4361/1964 εσκόπει την προσαρμογήν της εγχωρίου νομοθεσίας προς τας περιεχομένας εις την υπ' αριθ. 87 Διεθνή Σύμβασιν, την κυρωθείσαν και προσλαβούσαν ισχύν εγχωρίου νόμου διά του ν.δ. 4204/1961, βασικάς αρχάς περί συνδικαλιστικής ελευθερίας. Αι βασικαί αύται αρχαί αναφέρονται εις την ελευθέραν σύστασιν των οργανώσεων και την άνευ δεσμεύσεων διοίκησιν και διαχείρισιν των υποθέσεών των, διοικητικών και οικονομικών, υπό τον περιορισμόν του σεβασμού της καθόλου νομιμότητος και με αποκλεισμόν πάσης επεμβάσεως, δυναμένης να περιορίση τα δικαιώματα ταύτα ή να παρακολύση την νόμιμον άσκησιν αυτών, της δημοσίας Αρχής. Η κατάργησις, όθεν, των ανωτέρω αναφερομένων διατάξεων της περί επαγγελματικών σωματείων νομοθεσίας ειδικαιολογήθη εκ του ότι αι καταργούμεναι διατάξεις ήρχοντο κάθετος εις αντίθεσιν προς τας άνω εκτεθείσας αρχάς και κανόνας και καθίστων επέμβασιν διοικητικήν ή εποπτείαν υπεράγαν αυστηράν. Η διά του άρθρου 9 ν.δ. 1361/1964 μερική διατήρησις της υποχρεώσεως υποβολής ωρισμένων στοιχείων εις την αρχήν υπό των σωματείων ειδικαιολογήθη ως εξής: «Η υποχρέωσις αύτη ουδόλως αντίκειται προς τας διατάξεις της μνημονευθείσης Διεθνούς Συμβάσεως, ουδέ εις το πνεύμα και τον επιδιωκόμενον σκοπόν αυτής. Τα στοιχεία ταύτα είναι απαραίτητα διά την ενημέρωσιν της Διοικήσεως επί των ιδρυσαμένων εκάστοτε εν ενεργεία συνδικαλιστικών οργανώσεων, του σκοπού και της συνθέσεως αυτών και περί των εκπροσωπούντων τας οργανώσεις εις τας δημοσίας αυτών σχέσεις» (βλ. Εισηγ. Εκθεσιν εν ΕΕΔ 23, σ. 1132 επ.).

ΙΥ. Εκ των ανωτέρω καθίσταται δήλον, ότι η διάταξις του άρθρου 3 ν. 6253/1934, η θεωρηθείσα ότι αναφέρεται και εις τα σωματεία γενικώς, δεν δύναται να εφαρμοσθή επί των εκ τούτων επαγγελματικών σωματείων, ως μη ιδρυσαμένης δι' αυτά εποπτευούσης Αρχής, κατά την έννοιαν του νόμου, αλλά αρμοδίας μόνον Αρχής, εχούσης περιορισμένα δικαιώματα και δη δικαιώματα μη αναφερόμενα κάν εις την ταμειακήν διαχείρισιν των σωματείων τούτων, ήτις αντιθέτως, κατά την διάταξιν του άρθρου 7 ν.δ. 4361/1964, διεξάγεται και ελέγχεται αποκλειστικώς υπό των καταστατικών οργάνων του σωματείου. Εφ' όσον δε το μέτρον αιτιολογείται, και κατά την υπ' αριθ. 75/1965 γνωμοδότησιν του Ν.Σ.Κ. εκ λόγων προστασίας υπέρ του σωματείου και δεν χαρακτηρίζεται ως απαίτησις νομιμοποιήσεως κατά την καταβολήν προς το σωματείον χρηματικών απαιτήσεων τούτου κατά του καταβάλλοντος, η ανωτέρω λύσις κείται εν αρμονία προς τας ισχυούσας νύν αρχάς περί της διοικήσεως και διαχειρίσεως των οικονομικών των επαγγελματικών σωματείων, καταλύουσα την εκ του νόμου 6253/1934 υποχρέωσιν.

V. Κατά ταύτα εις το ερώτημα προσήκει αρνητική απάντησις.

ΙΙ. ΑΔΕΙΑΙ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

1. Υπολογισμός προσωπικού διά το κατ' Α.Ν. 539/1945 δικαίωμα άδειας των μισθωτών

Περίληψις ερωτήματος (Υπουργείου Εργασίας): Εάν, προκειμένου να υπολογισθή η διάρκεια της ετησίας μετ' αποδοχών άδειας των μισθωτών ατομικής ξενοδοχειακής επιχειρήσεως, διεξαγομένης εις δύο ξενοδοχειακάς μονάδας, η βάσις υπολογισμού, εξαρτωμένη εκ του συνολικού προσωπικού των μισθωτών, κατ' άρθρον 2 § 1α του ά.ν. 539/1945 και άρθρον 1 § 1 ν.δ. 4547/1966, της υποκειμένης επιχειρήσεως θά είναι ενιαία δι' ολόκληρον το απασχολούμενον εις τας δύο μονάδας προσωπικόν ή μή.

Νομικού Συμβουλίου Κράτους, Τμ. Β'

Γνωμοδότησις 248/1968

Πρόεδρος ὁ Αντιπρόεδρος κ. *Κ. Ρουμπάνης*

Εισηγητής ὁ Νομικὸς Σύμβουλος κ. *Ἀθαν. Τσαμαρᾶς*

Λοιπὰ μέλη: Οἱ κ.κ. *Ἐρρ. Μέλλιος, Π. Μακρηγιάννης, Π. Κορδογιαννόπουλος*, Νομικοὶ Σύμβουλοι, *Ι. Ματαράγκας, Κ. Διαλεκτός*, Πάρεδροι

Επί του προσθεν ερωτήματος το Νομικόν

Συμβούλιον ἐγνωμοδότησεν ὡς ἀκολούθως:

Ι. Κατὰ τὸ ἄρθρον 2 ἀ.ν. 539/1945 πᾶς μισθωτός, μετὰ συνεχῆ ἀπασχόλησιν εἰς ὑποκειμένην ἐπιχείρησιν ἐπὶ χρονικὸν διάστημα τοὐλάχιστον 12 μηνῶν (βασικὸς χρόνος), δικαιοῦται καθ' ἕκαστον ἡμερολογιακὸν ἔτος ἀδείας μετ' ἀποδοχῶν, τῆς ὁποίας ἡ διάρκεια ὁρίζεται: 1) διὰ τοὺς μισθωτούς τοὺς ὑπὸ τὴν ἰδιότητα τοῦ ὑπαλλήλου ἀπασχολουμένους εἰς ὑποκειμένας ἐπιχειρήσεις δημοσίου χαρακτῆρος, κοινῆς ὠφελείας ἢ τὰς λειτουργούσας ὑπὸ μορφὴν ἀνωνύμου ἢ περιωρισμένης εὐθύνης ἑταιρείας ἢ ἱδρύματος ἢ ὀργανισμοῦ ἢ ἐπιχειρήσεως, εἰς τὰς ὁποίας ὁ ἀριθμὸς τῶν μισθωτῶν κατὰ τὴν ἔναρξιν τοῦ ἡμερολογιακοῦ ἔτους τῆς ἀδείας ὑπερβαίνει τοὺς 50, εἰς 12 ἀλλεπαλλήλους ἐργασίμους ἡμέρας (παράγραφος 1 περ. α', ὡς αὕτη ἀντικατεστάθη διὰ τὸν ἀπὸ 1.1.1967 χρόνον ὑπὸ τῆς παραγράφου 1 ἄρθρου 1 ν.δ. 4547/1966) καὶ 2) διὰ τοὺς μισθωτούς, τοὺς ὑπὸ τὴν ἰδιότητα τοῦ τεχνίτου, τοῦ ἐργάτου, τοῦ μαθητευομένου ἢ τοῦ ὑπηρέτου, ἀπασχολουμένους εἰς τὰς αὐτὰς ὡς ἄνω ὑποκειμένας ἐπιχειρήσεις, εἰς 8 ἀλλεπαλλήλους ἐργασίμους ἡμέρας (παράγραφος 1 περ. β'), τῆς οὕτω ὁριζομένης βασικῶς ἀδείας ἐπαυξανομένης περαιτέρω ἀναλόγως τῆς πέραν τοῦ βασικοῦ χρόνου διαρκείας τῆς συμβάσεως κατὰ τὰ λεπτομερῶς ἐν συνεχείᾳ ὁριζόμενα (παράγραφος 2).

ΙΙ. Ὑποκειται περιπτωσις ἀτομικῆς ξενοδοχειακῆς ἐπιχειρήσεως, διατηρούσης μίαν μονάδα ἐν Ἀθήναις μὲ ἀριθμὸν ἀπασχολουμένου κατὰ τὴν 1.1.1968 προσωπικοῦ 38 ἐν συνόλῳ ἀτόμων καὶ μίαν μονάδα ἐν Ναυπλίῳ μὲ ἀριθμὸν ἀπασχολουμένου, κατὰ τὴν αὐτὴν ὡς ἄνω ἡμερομηνίαν, προσωπικοῦ 26 ἐν συνόλῳ ἀτόμων. Ἡ ἐπιχείρησις οὕτω διατηρεῖ εἰς τὰς δύο μονάδας ὁμοῦ προσωπικὸν ὑπερβαῖνον τοὺς 50.

ΙΙΙ. Ὑπὸ τὴν ἀρχικὴν διατύπωσιν τῆς παραγράφου 1α' ἄρθρου 2 ἀ.ν. 539/1945, μὴ περιλαμβανούσης τὰς ἑταιρείας περιωρισμένης εὐθύνης καὶ τὰς ἐπιχειρήσεις ὡρισμένου ἀριθμοῦ μισθωτῶν, εἶχε γίνει δεκτόν, ἐπὶ ταῦ θέματος τῆς ἐννοίας τῆς συνεχοῦς ἀπασχολήσεως εἰς ὑποκειμένην ἐπιχείρησιν, ὅτι δὲν εἶναι ἀναγκαῖον νὰ πρόκειται περὶ τῆς αὐτῆς ἐργασίας, ἀλλὰ νὰ παρέχηται αὕτη ἐν τῇ ἐπιχειρήσει τοῦ αὐτοῦ ἐργοδότου, ὁπότε ὑπολογίζεται διὰ τὴν ἔκτασιν τῆς ἀδείας ὁ χρόνος ἀπασχολήσεως εἰς τὰς διαφόρους μονάδας τῆς ἐπιχειρήσεως (ἐπρόκειτο περὶ διαφόρων συνεργείων Δήμου, Γνωμ. Εἰσαγγ. Α.Π. 34/1956, ΕΕΔ 15, 984).

Ἡ ἀνωτέρω λύσις δὲν προσαρμόζεται ἀπολύτως πρὸς τὴν ἀντιμετωπιζομένην νῦν, μετὰ τὴν νέαν διατύπωσιν τῆς ἄνω διατάξεως, περίπτωσιν ἐπιχειρήσεως, διατηρούσης δύο ὁμοίας μονάδας, διὰ τὴν ἔκτασιν καὶ πάλιν τῆς ἀδείας τοῦ ὑπηρετοῦντος προσωπικοῦ. Τοῦτο, διότι εἰς μὲν τὴν περίπτωσιν τῆς ἄνω γνωμοδοτήσεως τοῦ Εἰσαγγ. Ἀρείου Πάγου ἐπρόκειτο περὶ τοῦ συνυπολογισμοῦ τοῦ χρόνου τῆς συνάλης ἀπασχολήσεως εἰς τὴν ἐπιχείρησιν, ἔστω καὶ εἰς διαφορετικὰς ἐν συνεχείᾳ μονάδας ταύτης, διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν προσαυξήσεων τοῦ βασικοῦ χρόνου τῆς δικαιουμένης ἐτησίας ἀδείας, εἰς δὲ τὴν ἐξεταζομένην ἐνταῦθα περίπτωσιν πρόκειται περὶ τῆς ἐξυπηρέτησεως ἀκριβῶς τοῦ βασικοῦ χρόνου τῆς δικαιουμένης ἐτησίας ἀδείας, ἐν ὄψει τῆς ὑφισταμένης διαφορᾶς μεταξὺ τῆς καταλαμβανομένης ὑπὸ τῆς νέας διατάξεως τῆς παραγράφου 1α' καὶ 6' ἄρθρου 2 ἀ.ν. 539/1945 ἐπιχειρήσεως (διαθετούσης δηλαδὴ προσωπικὸν ἄνω τῶν 50, ὁπότε χορηγοῦνται 12 ἡμέραι διὰ τοὺς ὑπαλλήλους καὶ 8 ἡμέραι διὰ τοὺς ἐργάτας κ.τ.λ.) ἀφ' ἑνὸς καὶ τῶν λοιπῶν ἐπιχειρήσεων, περὶ ὧν αἱ διατάξεις τῆς παραγράφου 1γ' καὶ δ' ἄρθρου 2 ἀ.ν. 539/1945 (8 ἡμέραι διὰ τοὺς ὑπαλλήλους καὶ 6 ἡμέραι διὰ τοὺς ἐργάτας κ.τ.λ.) ἀφ' ἑτέρου.

ΙV. Ἐν ὄψει τῶν ἀνωτέρω τὸ Συμβούλιον κρίνει, ὅτι εἰς τὴν ἐξεταζομένην περίπτωσιν θὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ὁ ἀριθμὸς προσωπικοῦ ἑκάστης μονάδος καὶ οὐχὶ ὁ συνολικὸς ἀριθμὸς τῶν ἀπασχολουμένων εἰς ἁπάσας τὰς ὁμοειδεῖς μονάδας τῆς αὐτῆς ἐπιχειρήσεως προσωπικοῦ, ἐφ' ὅσον τὸ προσωπικὸν τοῦτο προσλαμβάνεται καὶ ὑπηρετεῖ εἰς μίαν τῶν συγκεκριμένων μονάδων ἐργασίας, αὐτοτελῶς ὀργανωμένην καὶ λειτουργοῦσαν. Εἶναι ἀληθές, ὅτι οὐδόλως ἀπαγορεύεται, ἐφ' ὅσον ἡ σύμβασις δὲν ὁρίζει ἄλλως, ἡ μετάθεσις τοῦ μισθωτοῦ ἐν τῷ ἐσωτερικῷ τῆς χώρας εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις τοῦ ἐργοδότου, μὴ ἀποτελοῦσα νομερῆ ἀλλοίωσιν τῶν ὅρων τῆς συμβάσεως, ἀλλὰ ἡ δυνατότης καὶ μόνον αὐτὴ δὲν ἀρκεῖ, ὅπως θεωρηθῇ πᾶσα πρόσληψις εἰς τὴν μίαν ἢ τὴν ἄλλην μονάδα γενομένη πρὸς ἐξυπηρέτησιν ἁπασῶν τῶν εἰς διαφόρους τόπους τῆς Ἐπικρατείας ὀργανωμένων μονάδων τῆς αὐτῆς ἐπιχειρήσεως, ὥστε, ἐν ὑπερβάσει τοῦ ὁριακοῦ ἀριθμοῦ τῶν 51, νὰ τίθεται εἰς ἐφαρμογὴν ἀδιακρίτως ὁ κανὼν τῆς διατάξεως τῆς παραγράφου 1α' καὶ 6' ἄρθρου 2 ἀ.ν. 539/1945.

V. Σημειοῦται, ὅτι προκειμένου περὶ τοῦ προσωπικοῦ τῶν ξενοδοχείων ὑπάρχει καὶ εἰδικὴ ρύθμισις τῆς ἀδείας, ἡ τοῦ ἄρθρου 10 § 2 ἀ.ν. 394/1936.

VI. Κατὰ ταῦτα, εἰς τὸ ἐρώτημα προσήκει ἡ ἄνω ἀναλυτικὴ ἀπάντησις.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΗΣ ΓΥΝΑΙΚΟΣ ΠΡΟ ΚΑΙ ΜΕΤΑ ΤΟΝ ΤΟΚΕΤΟΝ

Ὑπὸ τῆς Συντάξεως

Νόμοι σχετικοὶ πρὸς τὴν ἀποχὴν τῆς γυναικὸς ἐκ τῆς ἐργασίας πρὸ καὶ μετὰ τὸν τοκετὸν εἶναι ὁ νόμος ΔΚΘ' τῆς 24 Ἰανουαρίου / 7 Φεβρουαρίου 1912 «περὶ ἐργασίας γυναικῶν καὶ ἀνηλίκων» (ἄρθρον 13) (ΕΕΔ 19, 493), ὁ νόμος 2274/1920 «περὶ κυρώσεως τῆς Διεθνοῦς Συμβάσεως τῆς Διεθνοῦς Συνδιασκέψεως τῆς Ἐργασίας περὶ ἐργασίας τῶν γυναικῶν πρὸ καὶ μετὰ τὸν τοκετὸν» (ΕΕΔ 19, 493), τὸ ἄρθρον 5 τοῦ νόμου 2112/1920. (Ἴδετε σχετικῶς καὶ Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 1963/1956, ΕΕΔ 15, 372).

Ἡ ὑπὸ τὴν κατάστασιν ταύτην εὑρισκομένη ἐργαζομένη γυνή, ἀδιαφόρως ἂν πρόκειται περὶ μὴ ἐγγάμου γυναικὸς (οὕτω **Κ. Κανκᾶς**, Ἐνοχ. Εἰδικόν, γ' ἔκδοσις, σελ. 507 **Ι. Καποδίστριας**, Ἑρμ.ΑΚ ὑπ' ἄρθρον 657, ἀριθ. 45, ἔνθα ἀναφέρονται καὶ ἀποφάσεις τῶν γερμανικῶν δικαστηρίων), ἐμποδιζομένη νὰ ἐργασθῇ εἰς τὸν ἐργοδότην της ἕνεκεν ἀπουσίας λόγου, δικαιοῦται παρὰ τοῦ τελευταίου τούτου νὰ λάβῃ τὸν μισθόν της κατ' ἄρθρα 657 καὶ 658 Ἀστικοῦ Κώδικος καὶ κατὰ τὸ εἰς αὐτὰ μέτρον.

Κατὰ τὰ ἐν τῇ θεωρίᾳ καὶ νομολογίᾳ δεκτὰ γενόμενα μεταξὺ τῶν ἀπουσιάσεων λόγων, οἱ ὁποῖοι ἀποτελοῦν κώλυμα δι' ἐργασίαν καὶ ἐν τούτοις ὑπάρχει δικαίωμα μισθοῦ, εἶναι καὶ ἡ κυοφορία, τοκετὸς καὶ λοχεία τῆς γυναικός.

Δεδομένου ὅμως ὅτι κατ' ἄρθρον 657 Ἀστικοῦ Κώδικος ὁ ἐργοδότης δικαιοῦται νὰ ἐκπέσῃ ἐκ τοῦ μισθοῦ ποσά, τὰ ὁποῖα κατεβλήθησαν εἰς τὸν μισθωτὸν ἐξ αἰτίας τοῦ κωλύματος παρ' Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ (καὶ παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α.), εἶναι δυνατὴ ἡ ἔκπτωσις ἐκ τοῦ μισθοῦ τῶν ποσῶν, τὰ ὁποῖα ἔλαβεν ἡ ἀσφαλισμένη ὡς ἀσφαλιστικὰς παροχάς.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 39 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων προβλέπεται ἡ ἐπιδότησις τῶν ἀμέσως ἀσφαλισμένων γυναικῶν ἐν περιπτώσει τοκετοῦ ἐπὶ 42 ἡμέρας πρὸ τῆς πιθανῆς ἡμέρας τοκετοῦ καὶ ἐπὶ ἴσον χρόνον μετ' αὐτὸν καὶ κατὰ τὸ ἄρθρον 31 § 7 τοῦ αὐτοῦ νόμου προβλέπεται βοήθημα τοκετοῦ.

Ἐκ τοῦ μισθοῦ κατ' ἄρθρα 657, 658 Ἀστικοῦ Κώδικος ἐκπίπτονται τὰ ἐπιδόματα κυήσεως καὶ λοχείας καὶ ὄχι καὶ τὸ χορηγούμενον ἐφ' ἅπαξ ἐπίδομα τοκετοῦ, τὸ ὁποῖον λογίζεται ὡς ἀσφαλιστικὴ παροχὴ εἰς εἶδος, ἰατρικὴ δηλονότι περίθαλψις (Ἴδετε καὶ **Ι. Καποδίστριαν**, Ἑρμ.ΑΚ ὑπ' ἄρθρον 657, ἀριθ. 70, **Χ. Ἀγαλλόπουλον**, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 215).

Τοῦτο, ἄλλως τε, προκύπτει ἑρμηνευτικῶς καὶ ἐκ τῆς παραγράφου 8 τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ β.δ. τῆς 23/24 Δεκεμβρίου 1955 «περὶ ἐφαρμογῆς τοῦ Ἰταλλληλικοῦ Κώδικος ἐπὶ τῶν ὑπαλλήλων Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου», κατὰ τὴν ὁποίαν «τὰ κατ' ἀκολουθίαν ὑποχρεωτικῶς ἐκ τοῦ νόμου ἀσφαλίσεως καταβληθέντα εἰς ὑπάλληλον Ν.Π.Δ.Δ. ἐπιδόματα λόγῳ κυήσεως, λοχείας ἢ ἀρρωστείας ἐκπίπτονται ἐκ τῶν κατὰ τὰ ἄρθρα 76 καὶ 79 - 82 ἀποδοχῶν αὐτοῦ». (Ἴδετε γνωμοδότησιν ὑπ' ἀριθ. 706/1966 Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους, ΕΕΔ 25, 1243 ἐπ., ἡ ὁποία χρησιμοποιεῖ αὐτούσιως τὴν ἀνωτέρω διάταξιν ὡς ἑρμηνευτικὴν καὶ διὰ τὰς σχέσεις ἰδιωτικοῦ δικαίου κατ' ἄρθρα 657 ἐπ. Α.Κ.).

*

Κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τῆς διὰ τοῦ νόμου 2274/1920 κυρωθείσης Διεθνοῦς Συμβάσεως τῆς Διεθνοῦς Συνδιασκέψεως τῆς Ἐργασίας τῆς Οὐασιγκτώνος περὶ ἐργασίας τῶν γυναικῶν πρὸ καὶ μετὰ τὸν τοκετόν... β) ἐν πάσῃ περιπτώσει ἡ γυνή, ἐὰν θηλάζῃ τὸ τέκνον της, ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ τῇ παρέχωνται δύο διακοπαὶ πρὸς ἀνάπαυσιν, ἡμισείας ὥρας ἑκάστη διὰ τὸν θηλασμόν.

Κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς ἀνωτέρω διατάξεως ἐγεννήθη τὸ ζήτημα, ἂν ὁ ἐργοδότης δικαιοῦται νὰ περικόψῃ τὸ ἡμερομίσθιον τῆς γυναικὸς κατὰ τὸ ἀντιστοιχοῦν εἰς τὸν χρόνον τοῦτον ἀνάλογον ποσόν.

Ἀρνητικὴ ὑπῆρξεν ἡ γνώμη τῆς Ὁλομελείας τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους (1356/1957, ΕΕΔ 17, 156) καὶ μιᾶς πρώτης εἰς τὸ θέμα δικαστικῆς ἀποφάσεως (Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 1350/1962, ΕΕΔ 21, 1106).

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΟΙ ΝΟΜΟΙ

380/1968 ΑΝΑΓΚ. ΝΟΜΟΣ

Περί καθιερώσεως τῆς 1ης Μαΐου ὡς ἡμέρας ὑποχρεωτικῆς ἀργίας.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 85 τῆς 26 Ἀπριλίου 1968)

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπηφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον 1

1) Λύνεται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, κατ' ἔτος ἐκδιδομένης, νὰ καθορίζηται ὡς ἡμέρα ὑποχρεωτικῆς ἀργίας ἡ 1η Μαΐου.

2) Αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 7, 8 καὶ 9 τοῦ ἐπ' ἀριθ. 748/1966 ἁ. διατάγματος «περὶ κωδικοποιήσεως, καταργήσεως, τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν διατάξεων τῆς κειμένης νομοθεσίας περὶ ἑβδομαδιαίας καὶ Κυριακῆς ἀναπαύσεως καὶ ἡμερῶν ἀργίας», ὡς καὶ τῶν παραγράφων 1 καὶ 3 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ν.δ. 3755/1957 «περὶ αὐξήσεως ἀναδρομικῶς τῶν ἀποδοχῶν τῶν μισθωτῶν κλπ.» ἔχουσιν ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ τῆς κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον ὁριζομένης ἀργίας.

Ἄρθρον 2

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 25 Ἀπριλίου 1968

—

366/1968 ΑΝΑΓΚ. ΝΟΜΟΣ

Περὶ κυρώσεως τῆς Διεθνοῦς Συμβάσεως «περὶ τῶν ὑποχρεώσεων τοῦ ἐφοπλιστοῦ ἐν περιπτώσει ἀσθενείας, ἀτυχήματος ἢ θανάτου τῶν ναυτικῶν».

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 88 τῆς 27 Ἀπριλίου 1968)

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον 1

1) Κυροῦται καὶ ἔχει ἰσχὺν νόμου ἡ ὑπ' ἀριθ. 55 Διεθνὴς Σύμβασις «περὶ ὑποχρεώσεων τοῦ ἐφοπλιστοῦ ἐν περιπτώσει ἀσθενείας, ἀτυχήματος ἢ θανάτου τοῦ ναυτικοῦ», ὑπογραφεῖσα ἐν Γενεύῃ τὴν 6ην Ὀκτωβρίου 1936, καὶ τῆς ὁποίας τὸ κείμενον εἰς τὴν ἀγγλικὴν καὶ ἡ μετάφρασις εἰς τὴν ἑλληνικὴν παρατίθενται ἐν τέλει τοῦ παρόντος νόμου.

2) Ἐξαιροῦνται τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος νόμου καὶ τῆς δι' αὐτοῦ κυρουμένης συμβάσεως:

α) Τὰ πρόσωπα τὰ ἀπασχολούμενα ἐπὶ πλοίων διὰ λογαριασμὸν ἐργοδότου ἄλλου καὶ οὐχὶ τοῦ ἐφοπλιστοῦ.

β) Τὰ πρόσωπα τὰ ἀπασχολούμενα ἀποκλειστικῶς εἰς τοὺς λιμένας, εἰς τὴν ἐπισκευήν, τὸν καθαρισμὸν ἢ τὴν φόρτωσιν ἢ ἐκφόρτωσιν τῶν πλοίων.

γ) Τὰ μέλη τῆς οἰκογενείας τοῦ ἐφοπλιστοῦ.

δ) Οἱ πλοηγοί.

Ἄρθρον 2

1) Αἱ ὑποχρεώσεις τοῦ ἐφοπλιστοῦ δὲν ἔχουν ἐφαρμογὴν ὡς πρὸς τὴν ἀσθένειαν, οὔτε ὡς πρὸς τὸν θάνατον, τὸν ὀφειλόμενον ἀμέσως εἰς τὴν ἀσθένειαν, ὁσάκις ὁ ναυτικός, καλούμενος πρὸς τοῦτο, ἀρνεῖται νὰ ὑποβληθῇ εἰς ἰατρικὴν ἐξέτασιν κατὰ τὴν σύναψιν τῆς συμβάσεως ναυτολογήσεως.

2) Περὶ τοῦ γεγονότος τούτου γίνεται μνεία ἐν τῷ ναυτολογίῳ τοῦ πλοίου διὰ πράξεως τῆς ναυτολογούσης Ἀρχῆς, ὑπογραφομένης παρ' αὐτῆς, τοῦ ἐφοπλιστοῦ ἢ τοῦ νομίμου ἀντιπροσώπου του καὶ τοῦ ναυτικοῦ.

Ἄρθρον 3

1) Ἐν περιπτώσει ἀσθενείας, ἀτυχήματος ἢ θανάτου μέλους τοῦ πληρώματος, ὁ πλοίαρχος τῇ συμπράξει καὶ δύο ἀξιωματικῶν, ἢ, ἐν ἐλλείψει αὐτῶν, δύο ἄλλων μελῶν τοῦ πληρώματος, συντάσσει ἔκθεσιν ἀπογραφῆς τῶν ἐν τῷ πλοίῳ καταλειφθέντων πραγμάτων, διαφυλάττει δὲ καὶ παραδίδει ταῦτα μετὰ ἀντιγράφου τῆς ἐκθέσεως ἀπογραφῆς, ὅπου τῷ κατάπλῳ, εἰς τὴν Λιμενικὴν ἢ Προξενικὴν Ἀρχήν, ἥτις μεριμνᾷ διὰ τὴν ἀποστολὴν τούτων εἰς τοὺς δικαιούχους, δυναμένους, ἐφ' ὅσον πρόκειται περὶ πραγμάτων ὑποκειμένων εἰς ταχείαν φθορὰν ἢ συντρέχει ἄλλος ἀποχρῶν λόγος, νὰ ἐκποιήσῃ ταῦτα ὑπὲρ τῶν δικαιούχων. Τὸ τίμημα παρακατατίθεται εἰς τὸ Ναυτικὸν Ἀπομαχικὸν Ταμεῖον, περιέρχεται δὲ εἰς τὴν περιουσίαν αὐτοῦ μετὰ διετίαν ἀπὸ τῆς καταθέσεως, ἐφ' ὅσον κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο δὲν ἠθέλε ζητηθῇ.

2) Ἐὰν τὰ εὑρεθέντα πράγματα εἶναι ἐπικίν-

δυνα εἰς τὴν ὑγείαν τῶν ἐπιβαινόντων καταστρέφονται, γινομένης μνείας περὶ τούτου ἐν τῇ ἐκθέσει ἀπογραφῆς.

Ἄρθρον 4

Ὁ παρὼν νόμος καὶ ἡ ὑπ' αὐτοῦ κυρουμένη σύμβασις δὲν θίγουν τὴν κειμένην περὶ εὐθύνης τῶν ἐφοπλιστῶν εἰς περίπτωσιν ἀτυχήματος ἐν τῇ ἐργασίᾳ νομοθεσίαν, τὰς σχετικὰς πρὸς τὸ ἀτύχημα καὶ τὴν ἀσθένειαν διατάξεις τοῦ Κώδικος Ἰδιωτικοῦ Ναυτικοῦ Δικαίου, ὡς καὶ ἀποφάσεις, ἔθιμα ἢ συμφωνίας μεταξὺ ἐφοπλιστῶν καὶ ναυτικῶν, ἐφ' ὅσον ἐξασφαλίζουν ὅρους εὐνοϊκοτέρους τῶν ἐν τῇ κυρουμένῃ συμβάσει προβλεπομένων, πλὴν τῶν περιπτώσεων, διὰ τὰς ὁποίας βάσει τῶν διατάξεων τῆς συμβάσεως ἐπιτρέπεται διαφορετικὴ ρύθμισις παρὰ τῆς ἐθνικῆς νομοθεσίας καὶ αἱ ὁποῖαι παραμένουν ἰσχυραί.

Ἄρθρον 5

Ὁ παρὼν νόμος καὶ ἡ ὑπ' αὐτοῦ κυρουμένη σύμβασις ἄρχονται ἰσχύοντες δώδεκα μῆνας ἀφ' ἧς καταχωρισθῇ εἰς τὸ Διεθνὲς Γραφεῖον Ἐργασίας ἡ ἐπικύρωσις τῆς συμβάσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 4 Ἀπριλίου 1968

—

Σύμβασις 55

Περὶ τῶν ὑποχρεώσεων τοῦ ἐφοπλιστοῦ ἐν περιπτώσει ἀσθενείας ἢ θανάτου τῶν ἐργατῶν θαλάσσης

Ἡ Γενικὴ Συνδιάσκεψις τῆς Διεθνοῦς Ὀργανώσεως τῆς Ἐργασίας.

Συγκληθεῖσα ἐν Γενεύῃ ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Διεθνοῦς Γραφείου Ἐργασίας καὶ συνελθοῦσα αὐτόθι τὴν 6ην Ὀκτωβρίου 1936 εἰς τὴν εἰκοστὴν πρώτην αὐτῆς σύνοδον.

Ἀφοῦ ἀπεφάσισε τὴν ἀποδοχὴν διαφόρων προτάσεων σχετικῶν πρὸς τὰς ὑποχρεώσεις τοῦ ἐφοπλιστοῦ ἐν περιπτώσει ἀσθενείας, ἀτυχήματος ἢ θανάτου τῶν ἐργατῶν θαλάσσης, ζήτημα περιλαμβανόμενον εἰς τὸ δεύτερον θέμα τῆς ἡμερησίας διατάξεως τῆς συνόδου.

Ἀφοῦ ἀπεφάσισεν ὅτι αἱ προτάσεις αὗται δέον νὰ λάβουν τὸν τύπον διεθνοῦς συμβάσεως.

Ἀποδέχεται σήμερον, εἰκοστὴν τετάρτην Ὀκτωβρίου χίλια ἐννεακόσια τριάντα ἓξ τὴν ὡς ἑπεται σύμβασιν, ἥτις ἀποκαλεῖται σύμβασις περὶ ὑποχρεώσεων τοῦ ἐφοπλιστοῦ ἐν περιπτώσει ἀσθενείας ἢ ἀτυχήματος εἰς ἐργάτας θαλάσσης, 1936.

Ἄρθρον 1

1) Ἡ παροῦσα σύμβασις ἔχει ἐφαρμογὴν εἰς πᾶν πρόσωπον, ἀπασχολούμενον ἐπὶ πλοίου, οὐχὶ πολεμικοῦ, νηολογημένου εἰς ἔδαφος, διὰ τὸ ὁποῖον ἰσχύει ἡ παροῦσα σύμβασις, καὶ πραγματοποιοῦντος συνήθως θαλασσίαν ναυσιπλοΐαν.

2) Ἐν τούτοις πᾶν μέλος τῆς Διεθνοῦς Ὀργανώσεως τῆς Ἐργασίας δύναται νὰ προβλέπῃ ἐν τῇ ἐθνικῇ αὐτοῦ νομοθεσίᾳ οἱαδήποτε ἐξαιρέσεις ἤθελε κρίνει ἀναγκαίας ὅσον ἀφορᾷ:

α) Τὰ πρόσωπα τὰ ἀπασχολούμενα ἐπί:

1) Πλοίων ἀνηκόντων εἰς δημοσίαν Ἀρχήν, ὁσάκις τὰ ἐν λόγῳ πλοῖα δὲν ἔχουν ἐμπορικὸν προορισμόν.

2) Πλοίων παρακτίου ἁλιείας.

3) Πλοίων ἀκαθορίστου χωρητικότητος κατωτέρας τῶν 25 κόρων.

4) Ξυλίνων πλοίων πρωτογόνου κατασκευῆς, οἷα τὰ ἀραβικὰ ἱστιοφόρα καὶ τὰ σινικὰ ἱστιοφόρα (junks).

β) Τὰ πρόσωπα τὰ ἀπασχολούμενα ἐπὶ πλοίων διὰ λογαριασμὸν ἐργοδότου ἄλλου καὶ οὐχὶ τοῦ ἐφοπλιστοῦ.

γ) Τὰ πρόσωπα τὰ ἀπασχολούμενα ἀποκλειστικῶς εἰς τοὺς λιμένας, εἰς τὴν ἐπισκευήν, τὸν καθαρισμὸν ἢ τὴν φόρτωσιν ἢ ἐκφόρτωσιν τῶν πλοίων.

δ) Τὰ μέλη τῆς οἰκογενείας τοῦ ἐφοπλιστοῦ.

ε) Τοὺς πλοηγούς.

Ἄρθρον 2

1) Αἱ ὑποχρεώσεις τοῦ ἐφοπλιστοῦ δέον νὰ καλύπτουν τοὺς κινδύνους:

α) Ἀσθενείας ἢ ἀτυχήματος, ἐφ' ὅσον ἤθελεν ἐπέλθει μεταξὺ τῆς ἐν τῇ συμβάσει ναυτικῆς ἐργασίας, ὁριζομένης ἡμερομηνίας διὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ὑπηρεσίας καὶ λήξιν αὐτῆς.

β) Θανάτου, προκύπτοντος ἐκ τοιαύτης ἀσθενείας ἢ ἀτυχήματος.

2) Ἐν τούτοις ἡ ἐθνικὴ νομοθεσία δύναται νὰ προβλέπῃ ἐξαιρέσεις:

α) Δι' ἀτύχημα, μὴ ἐπισυμβὰν κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐπὶ τοῦ πλοίου ὑπηρεσίας.

β) Δι' ἀτύχημα ἢ ἀσθένειαν, ἐφ' ὅσον ὀφείλονται εἰς πρᾶξιν ἐκ προθέσεως ἢ ἐκούσιον σφάλμα ἢ εἰς ἀνάρμοστον διαγωγὴν τοῦ ἀσθενοῦς, τοῦ τραυματίου ἢ τοῦ ἀποθανόντος.

γ) Δι' ἀσθένειαν ἢ ἀναπηρίαν ἀποκρυβεῖσαν ἑκουσίως κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς προσλήψεως.

3) Ἡ ἐθνικὴ νομοθεσία δύναται νὰ προβλέπῃ, ὅτι αἱ ὑποχρεώσεις τοῦ ἐφοπλιστοῦ δὲν ἔχουν ἐφαρμογὴν ὡς πρὸς τὴν ἀσθένειαν, οὐδὲ ὡς πρὸς

τὸν θάνατον τὸν ἀρτιλήμενον ἀμέσως εἰς τὴν ἀσθένειαν, ὁσάκις τὸ ἀπασχολούμενον πρόσωπον ἀρνεῖται νὰ ὑποβληθῇ εἰς ἰατρικὴν ἐξέτασιν κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς συνάψεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας.

Ἄρθρον 3

Ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῆς παρούσης συμβάσεως ἡ εἰς βάρος τοῦ ἐφοπλιστοῦ ἀντίληψις περιλαμβάνει:

α) Τὴν ἰατρικὴν περίθαλψιν καὶ τὴν χορήγησιν τῶν φαρμάκων καὶ ἄλλων θεραπευτικῶν μέσων εἰς ποιότητα καὶ ποσότητα ἐπαρκεῖς.

β) Τὴν διατροφὴν καὶ στέγασιν.

Ἄρθρον 4

1) Ἡ ἀντίληψις δὲν νὰ βαρύνῃ τὸν ἐφοπλιστήν, μέχρις ἰάσεως τοῦ ἀσθενοῦς ἢ τοῦ τραυματίου ἢ μέχρι διαπιστώσεως τοῦ διαρκοῦς χαρακτῆρος τῆς ἀσθενείας τῆς ἀνικανότητος.

2) Ἐν τούτοις ἡ ἐθνικὴ νομοθεσία δύναται νὰ προβλέπῃ ὅτι ἡ εἰς βάρος τοῦ ἐφοπλιστοῦ ἀντίληψις δύναται νὰ περιορίζεται εἰς χρονικὴν περίοδον, ἥτις δὲν δύναται νὰ εἶναι κατωτέρα τῶν δέκα ἓξ ἑβδομάδων ἀπὸ τῆς ἡμέρας τοῦ ἀτυχήματος ἢ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἀσθενείας.

3) Ἐφ' ὅσον, ἐξ ἄλλου, ὑπάρχει καὶ ἰσχύει διὰ τοὺς ἐργάτας θαλάσσης τῆς χώρας, ὅπου τὸ πλοῖον εἶναι νηολογημένον, σύστημα ὑποχρεωτικῆς ἀσφαλίσεως ἀσθενείας ἢ σύστημα ὑποχρεωτικῆς ἀσφαλίσεως ἀτυχημάτων ἢ σύστημα ἀποζημιώσεως τῶν ἀτυχημάτων ἐργασίας, ἡ ἐθνικὴ νομοθεσία δύναται νὰ προβλέπῃ:

α) Ὅτι ὁ ἐφοπλιστὴς παύει εὐθυνόμενος ἔναντι ἀσθενοῦς ἢ τραυματίου, ἀφ' ἧς τὸ ἐν λόγῳ πρόσωπον δικαιοῦται ἰατρικῆς ἀντιλήψεως δυνάμει τοῦ συστήματος ἀσφαλίσεως ἢ ἀποζημιώσεως.

β) Ὅτι ὁ ἐφοπλιστὴς παύει εὐθυνόμενος ἀπὸ τῆς ἡμέρας, ἥτις ὁρίζεται ὑπὸ τοῦ νόμου διὰ τὴν χορήγησιν ἰατρικῆς ἀντιλήψεως δυνάμει τοῦ συστήματος ἀσφαλίσεως ἢ ἀποζημιώσεως τῶν δικαιούχων τοῦ ἐν λόγῳ συστήματος καὶ ὅταν ἀκόμη αὐτὸς ὁ ἀσθενὴς ἢ τραυματισθεὶς δὲν καλύπτεται ὑπὸ τοῦ συστήματος τούτου, ὑπὸ τὸν ὅρον ὅτι δὲν ἀποκλείεται λόγῳ οἱασδήποτε περιοριστικῆς διατάξεως, ἀφορώσης ἰδίᾳ τοὺς ἀλλοδαποὺς ἐργαζομένους ἢ τοὺς ἐργαζομένους τοὺς μὴ διαμένοντας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, ὅπου τὸ πλοῖον εἶναι νηολογημένον.

Ἄρθρον 5

1) Ὁσάκις ἡ ἀσθένεια ἢ τὸ ἀτύχημα συνεπάγεται ἀνικανότητα δι' ἐργασίαν ὁ ἐφοπλιστὴς δέον νὰ καταβάλῃ:

α) Ὁλόκληρον τὸ ἡμερομίσθιον, ἐφ' ὅσον χρόνον ὁ ἀσθενὴς ἢ ὁ τραυματίας παραμένει ἐπὶ τοῦ πλοίου.

β) Ὁλόκληρον τὸ ἡμερομίσθιον ἢ τμῆμα αὐτοῦ, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τῆς ἐθνικῆς νομοθεσίας, ἀπὸ τῆς στιγμῆς τῆς ἀποβιβάσεως, ἐφ' ὅσον ὁ ἀσθενὴς ἢ ὁ τραυματίας ἔχει οἰκογενειακὰς ὑποχρεώσεις, μέχρις ἰάσεως αὐτοῦ ἢ μέχρις ὅτου διαπιστωθῇ ὅτι ἡ ἀσθένεια ἢ ἡ ἀναπηρία δέον νὰ χαρακτηρισθοῦν ὡς διαρκεῖς.

2) Ἡ ἐθνικὴ νομοθεσία δύναται ἐν τούτοις νὰ περιορίζῃ τὴν εὐθύνην τοῦ ἐφοπλιστοῦ ὡς πρὸς τὴν ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει καταβολὴν τοῦ ἡμερομισθίου, εἰς πρόσωπον τὸ ὁποῖον ἔχει ἀποβιβασθῇ τοῦ πλοίου, ἐντὸς χρονικῆς περιόδου οὐχὶ μακροτέρας τῶν 16 ἑβδομάδων τοὐλάχιστον ἀπὸ τῆς ἡμέρας τοῦ ἀτυχήματος ἢ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἀσθενείας.

3) Ἐφ' ὅσον ἄλλως τε ὑπάρχει σύστημα ὑποχρεωτικῆς ἀσφαλίσεως ἀσθενείας ἢ σύστημα ὑποχρεωτικῆς ἀσφαλίσεως ἀτυχημάτων ἢ σύστημα ἀποζημιώσεως τῶν ἀτυχημάτων ἐργασίας, ἰσχῦον διὰ τοὺς ἐργάτας θαλάσσης εἰς τὸ ἔδαφος, ὅπου ἔχει νηολογηθῇ τὸ πλοῖον, ἡ ἐθνικὴ νομοθεσία δύναται νὰ προβλέπῃ:

α) Ὅτι ὁ ἐφοπλιστὴς παύει εὐθυνόμενος ἔναντι τοῦ ἀσθενοῦς ἢ τοῦ τραυματίου, ἀφ' ἧς τὸ ἐν λόγῳ πρόσωπον δικαιοῦται παροχῶν εἰς χρῆμα, δυνάμει συστήματος ἀσφαλίσεως ἢ ἀποζημιώσεως.

β) Ὅτι ὁ ἐφοπλιστὴς παύει εὐθυνόμενος ἀφ' ἧς ὁ νόμος προβλέπει περὶ χορηγήσεως παροχῶν εἰς χρῆμα δυνάμει συστήματος ἀσφαλίσεως ἢ ἀποζημιώσεως τῶν δικαιούχων τοῦ συστήματος τούτου, καὶ ὅταν ἀκόμη ὁ ἀσθενὴς ἢ ὁ τραυματίας δὲν καλύπτεται αὐτὸς ὑπὸ τοῦ ἐν λόγῳ συστήματος, ὑπὸ τὸν ὅρον ὅτι οἱ ἐν λόγῳ δικαιοῦχοι δὲν ἀποκλείονται τούτου, λόγῳ οἱασδήποτε περιοριστικῆς διατάξεως, ἀφορώσης ἰδίᾳ τοὺς ἀλλοδαποὺς ἐργαζομένους ἢ τοὺς ἐργαζομένους τοὺς μὴ διαμένοντας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, ὅπου τὸ πλοῖον εἶναι νηολογημένον.

Ἄρθρον 6

1) Ὁ ἐφοπλιστὴς βαρύνεται μὲ τὰ ἔξοδα ἐπαναπατρισμοῦ παντὸς ἀσθενοῦς ἢ τραυματίου ἀποβιβασθέντος κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ πλοῦ, λόγῳ ἀσθενείας ἢ ἀτυχήματος.

2) Ὁ λιμὴν ἐπαναπατρισμοῦ δέον νὰ εἶναι:

α) Ἢ ὁ λιμὴν τῆς προσλήψεως.

β) Ἢ ὁ λιμὴν τοῦ ἀπάλου τοῦ πλοίου.

γ) Ἢ λιμήν, εὑρισκόμενος εἰς τὴν χώραν

τοῦ ἀσθενοῦς ἢ τοῦ τραυματίου ἢ εἰς τὴν χώραν, ἐξ ἧς προέρχεται ὁ ἀσθενὴς ἢ ὁ τραυματίας.

δ) Ἡ ἄλλος λιμήν, ὁριζόμενος διὰ συμφωνίας μεταξὺ ἀφ' ἑνὸς τοῦ ἐνδιαφερομένου καὶ ἀφ' ἑτέρου τοῦ πλοιάρχου ἢ τοῦ ἐφοπλιστοῦ, τῇ ἐγκρίσει τῆς ἁρμοδίας Ἀρχῆς.

3) Τὰ ἔξοδα τοῦ ἐπαναπατρισμοῦ δέον νὰ περιλαμβάνουν ὅλας τὰς δαπάνας τὰς σχετικὰς πρὸς τὴν μεταφοράν, τὴν στέγασιν καὶ τὴν διατροφὴν τοῦ ἀσθενοῦς ἢ τοῦ τραυματίου, κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ταξιδίου, ὡς καὶ τὰς δαπάνας συντηρήσεως τοῦ ἀσθενοῦς ἢ τοῦ τραυματίου, μέχρι τῆς ὡρισμένης διὰ τὴν ἀναχώρησίν του ἡμέρας.

4) Ἐφ' ὅσον ὁ ἀσθενὴς ἢ ὁ τραυματίας εἶναι ἱκανὸς δι' ἐργασίαν, ὁ ἐφοπλιστὴς δύναται νὰ ἀπαλλάσσεται τῆς εἰς βάρος του παροχῆς ἐπαναπατρισμοῦ, προμηθείων εἰς αὐτὸν κατάλληλον ἀπασχόλησιν ἐπὶ πλοίου κατευθυνομένου εἰς ἕνα τῶν ἐν τῇ 2α παραγράφῳ τοῦ παρόντος ἄρθρου προβλεπομένων λιμένων.

Ἄρθρον 7

1) Ὁ ἐφοπλιστὴς δέον νὰ βαρύνεται μὲ τὰ ἔξοδα κηδείας, ἐν περιπτώσει θανάτου ἐπελθόντος ἐν πλῷ ἢ ἐν περιπτώσει θανάτου ἐπελθόντος εἰς τὴν ξηράν, ὁσάκις ὁ θανὼν ἔχει ἀξίωσιν, κατὰ τὴν στιγμὴν τοῦ θανάτου του, ἐπὶ τῆς εἰς βάρος τοῦ ἐφοπλιστοῦ ἀντιλήψεως.

2) Ἡ ἐθνικὴ νομοθεσία δύναται νὰ προβλέπῃ τὴν μέσῳ ἀσφαλιστικοῦ τινος Ὀργανισμοῦ πληρωμὴν τῶν βαρυνουσῶν τὸν ἐφοπλιστὴν δαπανῶν, ὁσάκις τὸ σύστημα τῆς κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως ἢ ἀποζημιώσεως συνεπάγεται παροχὴν δι' ἔξοδα κηδείας.

Ἄρθρον 8

Ἡ ἐθνικὴ νομοθεσία δέον νὰ ἀπαιτῇ παρὰ τοῦ ἐφοπλιστοῦ ἢ τοῦ ἀντιπροσώπου του, ὅπως λαμβάνῃ μέτρα διὰ τὴν διαφύλαξιν τῶν ἐπὶ τοῦ πλοίου καταλειφθέντων πραγμάτων ὑπὸ τοῦ ἀσθενοῦς, τοῦ τραυματίου ἢ τοῦ θανόντος, περὶ οὗ ἡ παροῦσα σύμβασις.

Ἄρθρον 9

Ἡ ἐθνικὴ νομοθεσία δέον νὰ προβλέπῃ πρὸς ἐξασφάλισιν ταχείας καὶ ὀλιγοδαπάνου λύσεως τῶν ἀμφισβητήσεων, αἱ ὁποῖαι δύνανται νὰ προκύψουν ἐκ τῶν διατάξεων τῆς παρούσης συμβάσεως ὑποχρεώσεων τοῦ ἐφοπλιστοῦ.

Ἄρθρον 10

Ὁ ἐφοπλιστὴς δύναται νὰ ἐξαιρῆται τῶν ὑποχρεώσεων, περὶ ὧν τὰ ἄρθρα 4, 6 καὶ 7 τῆς παρούσης συμβάσεως, ἐν ᾧ μέτρῳ ἔχουν αὐτὰ ἀναληφθῇ ὑπὸ τῶν δημοσίων Ἀρχῶν.

Ἄρθρον 11

Ἡ παροῦσα σύμβασις, ὡς καὶ αἱ ἐθνικαὶ νομοθεσίαι, εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ τὰς δυνάμει τῆς παρούσης συμβάσεως ὀφειλομένας παροχάς, δέον νὰ ἑρμηνεύονται καὶ νὰ ἐφαρμόζονται κατὰ τρόπον ἐξασφαλίζοντα ἰσότητα δικαιωμάτων εἰς πάντας τοὺς ἐργάτας θαλάσσης, ἄνευ διακρίσεως ἐθνικότητος, διαμονῆς ἢ φυλῆς.

Ἄρθρον 12

Ἡ παροῦσα σύμβασις δὲν θίγει παντάπασι νόμον, ἀπόφασιν, ἔθιμον ἢ συμφωνίαν μεταξὺ ἐφοπλιστῶν καὶ ἐργατῶν θαλάσσης, ἐφ' ὅσον ἐξασφαλίζουν ὅρους εὐνοϊκωτέρους τῶν ἐν τῇ παρούσῃ συμβάσει προβλεπομένων.

Ἄρθρον 13

1) Εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ τὰ ἐδάφη, περὶ ὧν τὸ ἄρθρον 35 τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Διεθνοῦς Ὀργανώσεως τῆς Ἐργασίας, πᾶν μέλος τῆς Ὀργανώσεως, ἐπικυροῦν τὴν παροῦσαν σύμβασιν, δέον νὰ συνοδεύῃ τὴν ἐπικύρωσίν του διὰ δηλώσεως καθιστώσης γνωστά:

α) Τὰ ἐδάφη, εἰς τὰ ὁποῖα ἀναλαμβάνει τὴν ὑποχρέωσιν νὰ ἐφαρμόσῃ ἄνευ τροποποιήσεων τὰς διατάξεις τῆς συμβάσεως.

β) Τὰ ἐδάφη, εἰς τὰ ὁποῖα ἀναλαμβάνει τὴν ὑποχρέωσιν νὰ ἐφαρμόσῃ τὰς διατάξεις τῆς συμβάσεως μετὰ τροποποιήσεων καὶ εἰς τί συνίστανται αἱ ἐν λόγῳ τροποποιήσεις.

γ) Τὰ ἐδάφη, εἰς τὰ ὁποῖα ἡ σύμβασις καθίσταται ἀνεφάρμοστος καὶ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει τοὺς λόγους, οἵτινες τὴν καθιστοῦν ἀνεφάρμοστον.

δ) Τὰ ἐδάφη, διὰ τὰ ὁποῖα ἐπιφυλάσσεται νὰ ἀποφασίσῃ.

2) Αἱ εἰς τὰ ἐδάφια α' καὶ β' τῆς πρώτης παραγράφου τοῦ παρόντος ἄρθρου μνημονευόμεναι ὑποχρεώσεις θεωροῦνται μέρος ἀνεπαποσπάστων τῆς ἐπικυρώσεως καὶ ἐπάγονται τὰ αὐτὰ ἀποτελέσματα.

3) Πᾶν μέλος δύναται διὰ νεωτέρας δηλώσεως νὰ παραιτῆται ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει τῶν εἰς τὴν προηγουμένην αὐτοῦ δήλωσιν καὶ δυνάμει τῶν ἐδαφίων β', γ' ἢ δ' τῆς πρώτης παραγράφου τοῦ παρόντος ἄρθρου ἀναφερομένων ἐπιφυλάξεων.

Ἄρθρον 14

Αἱ ἐπίσημοι ἐπικυρώσεις τῆς παρούσης συμβάσεως ἀνακοινοῦνται πρὸς τὸν Γενικὸν Διευθυντὴν τοῦ Διεθνοῦς Γραφείου Ἐργασίας, παρ' οὗ καὶ

καταχωρίζονται.

Άρθρον 15

1) Ἡ παροῦσα σύμβασις δεσμεύει μόνον τὰ μέλη τῆς Διεθνοῦς Ὀργανώσεως τῆς Ἐργασίας, ὧν ἡ ἐπικύρωσις ἔχει καταχωρισθῆ εἰς τὸ Διεθνὲς Γραφεῖον Ἐργασίας.

2) Τίθεται ἐν ἰσχύϊ δώδεκα μῆνας μετὰ τὴν ὑπὸ τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ καταχώρισιν τῶν ἐπικυρώσεων δύο μελῶν.

3) Ἀκολούθως ἡ σύμβασις αὕτη ἄρχεται ἰσχύουσα δι' ἕκαστον μέλος δώδεκα μῆνας, ἀφ' ἧς κατεχωρίσθη ἡ ἐπικύρωσις αὐτῆς.

Άρθρον 16

Εὐθὺς ὡς καταχωρισθοῦν εἰς τὸ Διεθνὲς Γραφεῖον Ἐργασίας αἱ ἐπικυρώσεις δύο μελῶν τῆς Διεθνοῦς Ὀργανώσεως τῆς Ἐργασίας, ὁ Γενικὸς Διευθυντὴς τοῦ Διεθνοῦς Γραφείου Ἐργασίας γνωστοποιεῖ τοῦτο εἰς πάντα τὰ μέλη τῆς Διεθνοῦς Ὀργανώσεως τῆς Ἐργασίας. Γνωστοποιεῖ ὡσαύτως πρὸς αὐτὰ τὴν καταχώρισιν τῶν ἐπικυρώσεων, αἵτινες ἀνακοινοῦνται εἰς αὐτὸν μεταγενεστέρως ὑπὸ πάντων τῶν λοιπῶν μελῶν τῆς Ὀργανώσεως.

Άρθρον 17

1) Πᾶν μέλος, ἐπικυροῦν τὴν παροῦσαν σύμβασιν, δύναται νὰ καταγγείλῃ αὐτὴν μετὰ πάροδον δεκαετίας ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος αὐτῆς διὰ πράξεως ἀνακοινουμένης εἰς τὸν Γενικὸν Διευθυντὴν τοῦ Διεθνοῦς Γραφείου Ἐργασίας καὶ ὑπ' αὐτοῦ καταχωριζομένης. Ἡ καταγγελία ἔχει ἀποτελέσματα μετὰ πάροδον ἑνὸς ἔτους ἀπὸ τῆς καταχωρίσεως αὐτῆς εἰς τὸ Διεθνὲς Γραφεῖον Ἐργασίας.

2) Πᾶν μέλος, ἐπικυροῦν τὴν παροῦσαν σύμβασιν, ὅστερ ἐντὸς προθεσμίας ἑνὸς ἔτους ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς ἐν τῇ προηγουμένῃ παραγράφῳ μνημονευομένης δεκαετίας δὲν ἔχει κάμει χρῆσιν τῆς ὑπὸ τοῦ παρόντος ἄρθρου προβλεπομένης δυνατότητος καταγγελίας, δεσμεύεται διὰ μίαν νέαν δεκαετίαν καὶ συνεπῶς δύναται νὰ καταγγείλῃ τὴν παροῦσαν σύμβασιν ἐπὶ τῇ λήξει ἑκάστης δεκαετίας ὑπὸ τοὺς ἐν τῷ παρόντι ἄρθρῳ προβλεπομένους ὅρους.

Άρθρον 18

Ἐπὶ τῇ λήξει ἑκάστης δεκαετίας, ὑπολογιζομένης ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης συμβάσεως, τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Διεθνοῦς Γραφείου Ἐργασίας δέον ὅπως ὑποβάλλῃ εἰς τὴν Γενικὴν Συνδιάσκεψιν ἔκθεσιν ἐπὶ τῆς ἐφαρμογῆς τῆς παρούσης συμβάσεως καὶ ἀποφασίζει ἂν συντρέχῃ περίπτωσις ἀναγραφῆς εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν τῆς Συνδιασκέψεως θέματος ὁλικῆς ἢ μερικῆς ἀναθεωρήσεως αὐτῆς.

Άρθρον 19

1) Ἐν ἡ περιπτώσει ἡ Συνδιάσκεψις ἤθελεν ἀποδεχθῆ νεωτέραν σύμβασιν ἐπαγομένην ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει ἀναθεώρησιν τῆς παρούσης καὶ ἐκτὸς ἂν ἡ νεωτέρα σύμβασις ὁρίζῃ ἄλλως:

α) Ἡ ἐπικύρωσις ὑπὸ μέλους τῆς νεωτέρας συμβάσεως τῆς ἀναθεωρούσης τὴν παροῦσαν ἐπάγεται αὐτοδικαίως, παρὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀνωτέρω 17 ἄρθρου, ἄμεσον καταγγελίαν τῆς παρούσης συμβάσεως, ὑπὸ τὴν ἐπιφύλαξιν ὅτι ἔχει τεθῆ ἐν ἰσχύϊ ἡ ἀναθεωροῦσα ταύτην νέα σύμβασις.

β) Ἀφ' ἧς ἡ ἐπάγουσα τὴν ἀναθεώρησιν νέα σύμβασις τεθῆ ἐν ἰσχύϊ ἡ παροῦσα σύμβασις παύει νὰ εἶναι δεκτικὴ ἐπικυρώσεως ὑπὸ τῶν μελῶν.

2) Ἡ παροῦσα σύμβασις παραμένει ἐν ταύτοις ἐν ἰσχύϊ, ὑπὸ τὸν τύπον καὶ τὸ περιεχόμενον αὐτῆς, διὰ τὰ μέλη, ἅτινα, ἐπικυρώσαντα αὐτήν, δὲν ἤθελον ἐπικυρώσει τὴν ἀναθεωροῦσαν ταύτην νέαν σύμβασιν.

Άρθρον 20

Τὸ γαλλικὸν καὶ ἀγγλικὸν κείμενον τῆς παρούσης συμβάσεως εἶναι ἐξ ἴσου αὐθεντικά.

—

379/1968 ΑΝΑΓΚ. ΝΟΜΟΣ

Περὶ παραγραφῆς τοῦ ἀξιοποίνου ἐγκλημάτων τινῶν καὶ ἄλλων τινῶν διατάξεων.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 83 τῆς 12 Ἀπριλίου 1968)

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν :

Άρθρον 1

1) Ἀποσβέννυται διὰ παραγραφῆς τὸ ἀξιόποινον πάντων τῶν πταισμάτων καὶ πλημμελημάτων, καθ' ὧν ὁ νόμος ἀπειλεῖ ποινὴν φυλακίσεως, οὐχὶ ἀνωτέραν τοῦ ἑνός, ἢ χρηματικὴν ποινὴν ἢ καὶ ἀμφοτέρας, ἐφ' ὅσον ταῦτα ἐτελέσθησαν μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος ἀναγκαστικοῦ νόμου.

2) Τῆς κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον παραγραφῆς ἐξαιροῦνται τὰ ἐγκλήματα τὰ προβλεπόμενα ὑπὸ τῶν νόμων περὶ προστασίας τοῦ Ἐθνικοῦ Νομίσματος.

3) Δικογραφίαι, ἀφορῶσαι εἰς ἐγκλήματα, περὶ ὧν τὸ παρὸν ἄρθρον, τίθενται εἰς τὸ ἀρχεῖον διὰ πράξεως τοῦ ὁρισθέντος κατὰ περίπτωσιν

223/1968 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί τροποποιήσεως της παραγράφου 1 του άρθρου 7 του από 20 - 8/7.9.1954 β.δ. «περί συστάσεως παρά τω Ι.Κ.Α. Ειδικού Λογαριασμού Προνοίας του Προσωπικού του», ως ετροποποιήθη μεταγενεστέρως διά των από 28 - 11/19.12.1956, 20 - 10/7.11.1958, 28 - 9/7.11.1959 και των υπ' αριθ. 893/1962 και 412/1965 β. διαταγμάτων.

(Ε.Κ. τ. Α' η. 67 της 1 Απριλίου 1968)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις του άρθρου 47 του ν.δ. 2698/1953 «περί διοικήσεως του Ι.Κ.Α.» και 2) Την υπ' αριθ. 37/17.1.1968 γνωμοδότησιν του Συμβουλίου Επικρατείας, προτάσει του Ημετέρου επί της Εργασίας Υπουργού, αποφασίσαμεν και διατάσσομεν:

Άρθρον μόνον

Η παράγραφος 1 του άρθρου 7 του από 20 - 8/7.9.1954 β.δ. «περί συστάσεως παρά τω Ι.Κ.Α. Ειδικού Λογαριασμού Προνοίας του Προσωπικού αυτού», ως αντικατεστάθη διά του άρθρου μόνου του από 28 - 11/19.12.1956 ομοίου και ετροποποιήθη δια των από 20 - 10/17.1.1958 και 28 - 9/7.11.1959 και του υπ' αριθ. 893/1962 και 412/1965 β. διαταγμάτων, τροποποιείται ως ακολούθως:

«1) Ο παρά τω Ιδρύματι ή Οργανισμώ συγχωνευθέντι εις το Ίδρυμα διανυθείς μετά την 1.5.1935 υφ' οιανδήποτε σχέσιν χρόνος προϋπηρεσίας αναγνωρίζεται ως χρόνος ασφαλίσεως παρά τω Ειδικώ Λογαριασμώ Προνοίας.

Διά την τοιαύτην αναγνώρισιν δέον όπως τα υπαγόμενα εις την ασφάλισιν του Λογαριασμού πρόσωπα υποβάλουν σχετικήν αίτησιν εντός έτους από της υπαγωγής εις ταύτην.

Προκειμένου περί προσώπων υπαχθέντων ήδη εις την ασφάλισιν του Λογαριασμού και υπηρετούντων ήδη παρά τω Ι.Κ.Α. ή εξελθόντων της υπηρεσίας ή σχετική αίτησις δύναται να υποβληθή μέχρι και της 31 Δεκεμβρίου 1969.

Εις τον αυτόν επί της Εργασίας Υπουργόν ανατίθεμεν την δημοσίευσιν και εκτέλεσιν του παρόντος.

Εν Αθήναις τη 12 Μαρτίου 1968

—

224/1968 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί αντικαταστάσεως της παραγράφου 3 του άρθρου 3 και της παραγράφου 2 του άρθρου 7 του από 20 - 8/7.9.1954 β. διατάγματος «περί συστάσεως παρά τω Ι.Κ.Α. Ειδικού Λογαριασμού Προνοίας του Προσωπικού αυτού».

(Ε.Κ. τ. Α' η. 67 της 1 Απριλίου 1968)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις του άρθρου 47 του ν.δ. 2698/1953, 2) Την υπ' αριθ. 737/13.12.1967 γνωμοδότησιν του Συμβουλίου της Επικρατείας, προτάσει του Ημετέρου επί της Εργασίας Υπουργού, αποφασίσαμεν και διατάσσομεν:

Άρθρον μόνον

Αι διατάξεις των παραγράφων 3 του άρθρου 3 και 2 του άρθρου 7 του από 20 - 8/7.9.1954 β. διατάγματος «περί συστάσεως παρά τω Ι.Κ.Α. Ειδικού Λογαριασμού Προνοίας του Προσωπικού αυτού» αντικαθίστανται ως κάτωθι:

Άρθρον 3

«Παράγραφος 3. Αι αναλήψεις εκ του παρά τη Τραπέζη της Ελλάδος ως άνω Λογαριασμού ενεργούνται δι' εντολών ή επιταγών, υπογραφομένων υπό του Διοικητού του Ι.Κ.Α., του Αρμοδίου Διευθυντού της Διοικήσεως και του Ταμίου αυτής».

Άρθρον 7

«Παράγραφος 2. Αρμόδιον όργανον διά την αναγνώρισιν της προϋπηρεσίας είναι ο Γενικός Διευθυντής του Ι.Κ.Α..

Η απόφασις, εκδιδομένη εντός εξ μηνών από της υποβολής της σχετικής αιτήσεως παρά του ησφαλισμένου, ανακαινούται εις αυτόν και εις την εντελλομένην την καταβολήν των αποδοχών αυτού Υπηρεσίαν.

Εις την απόφασιν ταύτην αναγράφεται και το σύνολον του οφειλομένου ποσού διά την εξαγοράν της αναγνωρισθείσης προϋπηρεσίας, ως και ο αριθμός των μηνιαίων δόσεων διά την εξόφλησιν του εν λόγω ποσού, όστις δεν δύναται να είναι ανώτερος των εξήκοντα, ουδέ κατώτερος του αριθμού των μηνών της αναγνωριζομένης προϋπηρεσίας.

Εις τον Ημέτερον επί της Εργασίας Υπουργόν ανατίθεμεν την δημοσίευσιν και εκτέλεσιν του παρόντος.

Εν Αθήναις τη 12 Μαρτίου 1968

—

225/1968 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί τροποποιήσεως της παραγράφου 8 του

Εἰσαγγελέως, Βασιλικοῦ Ἐπιτρόπου ἢ Δημοσίου Κατηγόρου. Περὶ τῆς τύχης τῶν πειστηρίων ἀποφαίνεται ἀμετακλήτως τὸ Συμβούλιον Πλημμελειοδικῶν, προκειμένου δὲ περὶ πταισμάτων ὁ ἁρμόδιος Πταισματοδίκης.

4) Αἱ ἐκ τοῦ τελεσθέντος ἐγκλήματος προκύπτουσαι πολιτικαὶ ἀπαιτήσεις δὲν θίγονται διὰ τῆς ὑπὸ τοῦ παρόντος θεσπιζομένης παραγραφῆς τοῦ ἀξιοποίνου.

Ἄρθρον 2

1) Παραγράφονται αἱ μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος καταγωσθεῖσαι στερητικαὶ τῆς ἐλευθερίας ποιναὶ μέχρι καὶ τῶν ἓξ (6) μηνῶν ἢ χρηματικαὶ ἢ καὶ ἀμφότεραι τοιαῦται, συνεπείᾳ τελέσεως πταίσματος ἢ πλημμελήματός τινος, ἐξαιρουμένων τῶν ἐπιβληθεισῶν ποινῶν διὰ τὰ ἐγκλήματα τῆς κλοπῆς, ἀπάτης, πλαστογραφίας, καταδολιεύσεως βαντιστῶν, δολίας χρεωκοπίας, μαστροπείας, σωματεμπορίας καὶ παραβάσεως τῶν νόμων περὶ προστασίας τοῦ Ἐθνικοῦ Νομίσματος.

2) Οἱ ἐκτίοντες ποινὴν, παραγραφομένην διὰ τοῦ παρόντος, ἀπολύονται τῶν φυλακῶν παραγγελίᾳ τοῦ κατὰ περίπτωσιν Εἰσαγγελέως Πλημμελειοδικῶν, Βασιλικοῦ Ἐπιτρόπου ἢ Δημοσίου Κατηγόρου τοῦ τόπου ἐκτίσεως τῆς ποινῆς.

3) Οἱ τυγχάνοντες τοῦ εὐεργετήματος τοῦ παρόντος ἀναγκαστικοῦ νόμου ἀπαλλάσσονται τῶν δικαστικῶν ἐξόδων καὶ τελῶν τῶν ἐπιβληθέντων εἰς βάρος των.

Ἄρθρον 3

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἀναγκαστικοῦ νόμου ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 18 Ἀπριλίου 1968

—

ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

222/1968 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 681/1960 β.δ. «περὶ ἐγκρίσεως τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ἐργατοτεχνιτῶν Δομικῶν καὶ Ξυλουργικῶν Ἐργασιῶν», ὡς ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη μεταγενεστέρως διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 238/1964, 444/1964, 134/1967 καὶ 627/1967 β. διαταγμάτων.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 67 τῆς 1 Ἀπριλίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 3 § 2 καὶ 8 τοῦ ν.δ. 3867/1958 «περὶ τῆς λειτουργίας τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ἐργατοτεχνιτῶν Δομικῶν καὶ Ξυλουργικῶν Ἐργασιῶν». 2) Γνώμην τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ ὡς ἄνω Ταμείου, ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 13344/25.10.1967 ἀναφορᾶς αὐτοῦ. 3) Γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, διατυπωθεῖσαν κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 15/30.11.1967 συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς ΙΕ' Περιόδου. 4) Γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ὑπ' ἀριθ. 65/1968, πρότασιν τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργοῦ, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον μόνον

Τὸ πρῶτον ἐδάφιον τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 681/1960 β.δ. «περὶ ἐγκρίσεως τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ἐργατοτεχνιτῶν Δομικῶν καὶ Ξυλουργικῶν Ἐργασιῶν», ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ β.δ. 238/1964, τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ β.δ. 444/1964, τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ β.δ. 134/1967 καὶ τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ β.δ. 627/1967, τροποποιεῖται ὡς ἀκολούθως:

Ἄρθρον 12

Ι. Εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ταμείου ὑπάγονται ὑποχρεωτικῶς οἱ ἐντὸς τῶν διοικητικῶν ὁρίων τῆς Ἐπαρχίας Ἀττικῆς καὶ Μεγαρίδος, Ἐπαρχίας Θεσσαλονίκης, Ἐπαρχίας Πατρῶν, Νομοῦ Εὐβοίας, Νομοῦ Δωδεκανήσου, Νομῶν Κρήτης, Νομοῦ Μαγνησίας, Νομοῦ Λαρίσης, Νομοῦ Σερρῶν, Νομοῦ Καβάλας, Νομοῦ Ζακύνθου, Νομοῦ Λέσβου καὶ Νομοῦ Ἠμαθίας κατὰ κύριον ἐπάγγελμα ἀπασχολούμενοι ἐργατοτεχνῖται καὶ βοηθοὶ αὐτῶν εἰς πᾶσης φύσεως ἐργασίας ἐκ τῶν κατωτέρω ἀναφερομένων καὶ ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι ἡ τοιαύτη ἀπασχόλησις λαμβάνει χώραν εἰς περιοχὴν ὑπαγομένην εἰς ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α.

Ὡς ἡμερομηνία ἐνάρξεως τῆς ἀσφαλίσεως καὶ καταβολῆς εἰσφορῶν διὰ τὰς περιοχάς, εἰς ἃς ἐπεκτείνεται διὰ τοῦ παρόντος ἡ ἀσφάλισις τοῦ Ταμείου, ὁρίζεται ἡ πρώτη τοῦ τετάρτου ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος μηνός.

Εἰς τὸν αὐτὸν ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 29 Φεβρουαρίου 1968

—

άρθρου 92 και συμπληρώσεως τοῦ άρθρου 84 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Τ.Α.Ε.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 67 τῆς 1 Ἀπριλίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τάς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ν.δ. 4096/1960 «περὶ ρυθμίσεως θεμάτων τινῶν τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἐμπόρων». 2) Γνώμην τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἐμπόρων, ὑποβληθείσαν ἡμῖν διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 60819/21.10.1967 καὶ 71033/29.11.1967 ἀναφορῶν τοῦ ὡς ἄνω Ταμείου. 3) Γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, διατυπωθεῖσαν κατὰ τὰς ὑπ' ἀριθ. 13/16.11.1967 καὶ 19/28.12.1967 συνεδριάσεις αὐτοῦ τῆς ΙΕ' Περιόδου. 4) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 95/1968 γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργοῦ, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον 1

Ἡ παράγραφος 8 τοῦ ἄρθρου 92 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἐμπόρων, ἐγκριθέντος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 52521/27.9.1939 ἀποφάσεως τοῦ Ὑφυπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 256/14.10.1939 τ. Β'), τροποποιεῖται ὡς ἀκολούθως:

«8. Ἡ σύνταξις λόγῳ θανάτου ἀπονέμεται, προκειμένου μὲν περὶ θανάτου ἡσφαλισμένου ἀπὸ τῆς πρώτης τοῦ ἑπομένου μηνὸς τῆς ὑποβολῆς τῆς πρὸς συνταξιοδότησιν αἰτήσεως, προκειμένου δὲ περὶ συνταξιούχου ἀπὸ τῆς πρώτης τοῦ ἑπομένου τοῦ θανάτου μηνός. Εἰς ἀμφοτέρας τὰς περιπτώσεις, ὑπαρχούσης ὀφειλῆς τοῦ θανόντος, ἡ σύνταξις ἀπονέμεται ἀπὸ τοῦ ἑπομένου μηνὸς τῆς πλήρους ἐξοφλήσεως, ἐκτὸς ἐὰν τὸ ποσὸν τῆς κυρίας ὀφειλῆς δὲν ὑπερβαίνῃ συνολικῶς τὰς ἑπτὰ μηνιαίας εἰσφορὰς τῆς κλάσεως, εἰς ἣν ἀνῆκε πρὸ τῆς ἐπελεύσεως τοῦ ἀσφαλιστικοῦ κινδύνου».

Ἄρθρον 2

1) Ἐν τέλει τοῦ ἄρθρου 84 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἐμπόρων, ἐγκριθέντος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 52521/27.9.1939 ἀποφάσεως τοῦ Ὑφυπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 256/14.10.1939 τ. Β') προστίθεται διάταξις, ἔχουσα ὡς ἀκολούθως:

Ἀπὸ τῆς 1ης τοῦ μεθεπομένου τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος μηνὸς καθιεροῦται ἐναίων ἔνσημον ἀσφαλίστρων Κλάδων Συντάξεως καὶ Κλάδων Ὑγείας ὡς κάτωθι:

	Δραχμαί
Α' Ἀσφαλιστικῆς κατηγορίας μηνιαίως	825
Β' Ἀσφαλιστικῆς κατηγορίας μηνιαίως	450
Γ' Ἀσφαλιστικῆς κατηγορίας μηνιαίως	575
Δ' Ἀσφαλιστικῆς κατηγορίας μηνιαίως	700
Ε' Ἀσφαλιστικῆς κατηγορίας μηνιαίως	825

Ἐκ τῶν πραγματοποιουμένων εἰσπράξεων ἐκ μηνιαίων εἰσφορῶν καὶ προσθέτων τελῶν, ἀμφοτέρων τῶν Κλάδων, ποσοστὸν 89% ἀποδίδεται ἑκαστοτε εἰς τὸν Κλάδον Συντάξεως καὶ ποσοστὸν 11% εἰς τὸν Κλάδον Ὑγείας (Ε.Κ.Τ.Η.).

Αἱ εἰσπράξεις ἐξ ἀπογραφομένων, δικαιωμάτων ἐγγραφῆς καὶ γάμων ἀποδίδονται ἐξ ὁλοκλήρου εἰς τὸν Κλάδον Συντάξεως».

Εἰς τὸν αὐτὸν ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 14 Μαρτίου 1968

—

226/1968 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ προσθήκης παραγράφου 6 εἰς τὸ ἄρθρον 6 τοῦ ἀπὸ 5/28.1.1955 β. διατάγματος «περὶ ἐγκρίσεως Κανονισμοῦ Παροχῶν τοῦ Τ.Ε.Β.Ε.».

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 67 τῆς 1 Ἀπριλίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν 1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 1 § 2 ἐδ. 6' καὶ τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 6364/1934 «περὶ Ἱδρύσεως Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἐπαγγελματιῶν καὶ Βιοτεχνῶν τῆς Ἑλλάδος». 2) Τὴν ἀπὸ 28.7.1967 γνώμην τῆς Δ.Ε. τοῦ Τ.Ε.Β.Ε., ὑποβληθεῖσαν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 121656/1.8.1967 ἀναφορᾶς τοῦ Ταμείου. 3) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 58/1968 γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργοῦ, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον μόνον

Εἰς τὸ τέλος τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ἀπὸ 5/28.1.1955 δ. διατάγματος «περὶ ἐγκρίσεως Κανονισμοῦ Παροχῶν τοῦ Τ.Ε.Β.Ε.» προστίθεται παράγραφος 6, ἔχουσα οὕτω:

6. α) Ὁ κατὰ τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 1 ἐδάφ. α' καὶ 6' ὑπολογισμὸς τοῦ ποσοῦ τῆς ἀπονεμητέας συντάξεως θέλει ἰσχύσει διὰ τὰ μέχρι τῆς 31 Δεκεμβρίου 1967 ἔτη ἀσφαλίσεως.

Ὁ ὑπολογισμὸς τῆς συντάξεως διὰ τὰ ἔτη ἀσφαλίσεως ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου 1968 θὰ γίνεται

εἰς πάγιον ποσὸν δι' ἕκαστον ἔτος ὡς ἀκολούθως:

	Δραχμαί
α) Εἰς τὴν α' ἀσφαλιστικὴν κλάσιν	50
β) Εἰς τὴν β' ἀσφαλιστικὴν κλάσιν	55
γ) Εἰς τὴν γ' ἀσφαλιστικὴν κλάσιν	80
δ) Εἰς τὴν δ' ἀσφαλιστικὴν κλάσιν	103
ε) Εἰς τὴν ε' ἀσφαλιστικὴν κλάσιν	120

6) Εἰς τοὺς ἐπιμεληθέντας τῆς κηδείας τοῦ ἀμέσως ἠσφαλισμένου καὶ ἀμέσως συνταξιούχου παρέχονται ἔξοδα κηδείας ἓν δραχμῶν 1500.

Ἡ διάταξις τοῦ παρόντος ἐδαφίου θέλει ἰσχύσει μετὰ ἑξάμηνον ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος.

Εἰς τὸν αὐτὸν ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 14 Μαρτίου 1968

—

227/1968 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ προσθήκης διατάξεων εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 81/1962 β.δ. περὶ ἐπεκτάσεως τῶν διατάξεων τοῦ ἀπὸ 10 - 9/14.10.1954 β.δ. «περὶ συστάσεως παρὰ τῷ Τ.Ε.Β.Ε. Λογαριασμοῦ Νοσοκομειακῆς Περιθάλψεως».

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 67 τῆς 1 Ἀπριλίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 1 § 2 ἐδ. 6' καὶ τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 6364/1934 «περὶ ἱδρύσεως Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἐπαγγελματιῶν καὶ Βιοτεχνῶν τῆς Ἑλλάδος». 2) Τὴν ἀπὸ 28.7.1967 γνώμην τῆς Λ.Ε. τοῦ Τ.Ε.Β.Ε., ὑποβληθεῖσαν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 121656/1.8.1967 ἀναφορᾶς τοῦ Ταμείου. 3) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 58/1968 γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργοῦ, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον μόνον

1) Εἰς τὸ τέλος τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 81/1962 β.δ. «περὶ ἐπεκτάσεως τῶν διατάξεων τοῦ ἀπὸ 10 - 9/14.10.1954 β.δ. «περὶ συστάσεως παρὰ τῷ Τ.Ε.Β.Ε. Λογαριασμοῦ Νοσοκομειακῆς Περιθάλψεως κλπ.» προστίθεται παράγραφος 4, ἔχουσα οὕτω:

«Μετὰ ἑξάμηνον ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος εἰς τὰ ἐν τῇ παραγράφῳ 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου ἀναφερόμενα πρόσωπα παρέχονται παρακλινικαὶ ἐξετάσεις, εἰδικαὶ θεραπεῖαι καὶ εἰδικαὶ παρακλινικαὶ ἐξετάσεις ἐπὶ συμμετοχῇ αὐτῶν διὰ τοῦ 1/4 τῆς δαπάνης».

2) Εἰς τὸ τέλος τῆς παραγράφου 4 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 81/1962 β.δ. προστίθεται ἑδάφιον, ἔχον οὕτω:

«Μετὰ ἑξάμηνον ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος ἡ νοσοκομειακὴ περίθαλψις εἰς τὰ Κρατικὰ Νοσοκομεῖα παρέχεται εἰς τὴν Β6' θέσιν.

Εἰς τὸν αὐτὸν ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 12 Μαρτίου 1968

—

297/1968 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ ἐπεκτάσεως τῆς νομοθεσίας τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἐπαγγελματιῶν καὶ Βιοτεχνῶν Ἑλλάδος εἰς ἅπασαν τὴν Δωδεκάνησον.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 92 τῆς 29 Ἀπριλίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ νόμου 4387/1966 «περὶ ρυθμίσεως θεμάτων κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως καὶ περὶ ἑτέρων τινῶν διατάξεων». 2) Τὴν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 23716/19.2.1968 ἀναφορᾶς τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἐπαγγελματιῶν καὶ Βιοτεχνῶν Ἑλλάδος ὑποβληθεῖσαν τῷ Ὑπουργείῳ Ἐργασίας γνώμην τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου αὐτοῦ περὶ ἐπεκτάσεως τῆς νομοθεσίας τοῦ Ταμείου εἰς ἅπασαν τὴν Δωδεκάνησον καὶ 3) τὴν ὑπ' ἀριθ. 186/20.3.1968 γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργοῦ, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον μόνον

1) Ἀπὸ 1ης Ἰουλίου 1968 ἐπεκτείνεται ἐφ' ὁλοκλήρου τῆς Δωδεκανήσου ἡ νομοθεσία τοῦ Τ.Ε.Β.Ε. ἀμφοτέρων τῶν κλάδων ἀσφαλίσεως (συντάξεως καὶ ἀσθενείας).

2) Τὰ δυνάμει τοῦ παρόντος ὑποχρεωτικῶς ἀσφαλιζόμενα εἰς τὸ Τ.Ε.Β.Ε. πρόσωπα δύνανται νὰ ἀναγνωρίσουν ὡς χρόνον πραγματικῆς ἀσφαλίσεως τὸ ἀπὸ τῆς ἐνσωματώσεως τῆς Δωδεκανήσου εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Ἐπικράτειαν (ἤτοι ἀπὸ 28.10.1947) καὶ μέχρι τῆς 30.6.1968 χρονικὸν διάστημα, καθ' ὃ ἤσκησαν ἐπάγγελμα, καλυπτόμενον ὑπὸ τῆς ἀσφαλίσεως τοῦ Τ.Ε.Β.Ε.

Ἡ ἀναγνώρισις τοῦ χρόνου τούτου, ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει, ἐνεργεῖται δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου τῇ αἰτήσει τοῦ

ησφαλισμένου, υποβαλλομένη εντός ανατρεπτικής προθεσμίας ενός έτους από 1.7.1968.

Η απόδειξις του χρόνου της επαγγελματικής απασχολήσεως ενεργείται κατά τας κειμένας διατάξεις.

3) Ο κατά την προηγουμένην παράγραφον αναγνωριζόμενος χρόνος λογίζεται διανυθείς εις την Α' ασφαλιστικήν κλάσιν και εξαγοράζεται διά της αντιστοίχου εισφοράς κλάδου συντάξεως, της ισχυούσης κατά τον χρόνον της υποβολής της σχετικής αιτήσεως.

4) Η εξόφλησις της προς το Ταμείον οφειλής λόγω της κατά τας προηγουμένας παραγράφους εξαγοράς του χρόνου επαγγελματικής απασχολήσεως ενεργείται κατ' επιλογήν του οφειλέτου είτε εφ' άπαξ, είτε εις 36 ισοπόσους μηνιαίας δόσεις, της πρώτης τούτων καταβλητέας εντός του επομένου μηνός της κοινοποιήσεως του σχετικού λογαριασμού.

Εν περιπτώσει μη εξοφλήσεως δόσεώς τινος εντός του μηνός, εις ον άνάγεται αύτη, το ποσόν της μη εμπροθέσμως καταβληθείσης δόσεως επιβαρύνεται διά των κατά τας κειμένας διατάξεις προσθέτων τελών.

Εν περιπτώσει καθυστερήσεως καταβολής δόσεώς τινος πέραν των εξ μηνών απόλλυται η ευχέρεια αναγνωρίσεως του υπολοίπου χρόνου, εις ον άνάγονται αι μη καταβληθείσαι δόσεις.

5) Αι παροχαί του κλάδου συντάξεως χορηγούνται εις τα διά του παρόντος ασφαλιζόμενα εις το Τ.Ε.Β.Ε. πρόσωπα κατά τας κειμένας διατάξεις και υπό τον όρον της ολοσχεροΰς εξοφλήσεως πάσης προς το Ταμείον οφειλής, συμπεριλαμβανομένων και των μη είσέτι απαιτητών δόσεων εις περίπτωσιν επαγωγής του οφειλέτου εις την ρύθμισιν εξοφλήσεως της οφειλής διά δόσεων.

6) Η ασφάλισις εις τον κλάδον ασθενείας και η υποχρέωσις προς καταβολήν της υπέρ του κλάδου τούτου εισφοράς των διά του παρόντος ασφαλιζομένων προσώπων άρχεται από 1.7.1968, αι δε παροχαί του κλάδου ασθενείας μετά εξάμηνον, κατά τας κειμένας διατάξεις.

Εις τον Ημέτερον επί της Εργασίας Υπουργόν ανατίθεμεν την δημοσίευσιν και εκτέλεσιν του παρόντος.

Εν Αθήναις τη 25 Απριλίου 1968

—

298/1968 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί προσθήκης τετάρτου εδαφίου εις το άρθρον 3 του από 5/28.1.1955 β.δ. «περί εγκρίσεως του Κανονισμού Παροχών του Τ.Ε.Β.Ε.», ως ετροποποιήθη διά του υπ' αριθ. 87/1968 ομοίου.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 92 της 29 Απριλίου 1968)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις του άρθρου 5 του νόμου 6364/1934 «περί ιδρύσεως Ταμείου Ασφαλίσεως Επαγγελματιών και Βιοτεχνών Ελλάδος». 2) Γνώμην του Διοικητικού Συμβουλίου του Τ.Ε.Β.Ε., υποβληθείσαν ημίν διά της υπ' αριθ. 9006/17.1.1968 αναφοράς του ανωτέρω Ταμείου. 3) Την υπ' αριθ. 185/20.3.1968 γνωμοδότησιν του Συμβουλίου Επικρατείας, προτάσει του Ημετέρου επί της Εργασίας Υπουργού, αποφασίσαμεν και διατάσσομεν:

Άρθρον μόνον

Εν τέλει του άρθρου 3 του από 5/28.1.1955 6. διατάγματος «περί εγκρίσεως του Κανονισμού Παροχών του Ταμείου Ασφαλίσεως Επαγγελματιών και Βιοτεχνών της Ελλάδος», ως ετροποποιήθη διά του υπ' αριθ. 87/1968 ομοίου, προστίθεται παράγραφος υπ' αριθ. 3, έχουσα ως ακολούθως:

«3. Κατ' εξαίρεσιν των διατάξεων της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου οι παρά τω Ταμείω ησφαλισμένοι δικαιούνται συντάξεως λόγω γήρατος ανεξαρτήτως ορίου ηλικίας, εάν διακόψωσι την άσκησιν του επαγγέλματός των μετά την συμπλήρωσιν 20ετούς τουλάχιστον χρόνου πραγματικής ασφαλίσεως, εφ' όσον ήσαν ηλικιακώς τυφλοί προ της ενάρξεως ασκήσεως του επαγγέλματος».

Εις τον αυτόν επί της Εργασίας Υπουργόν ανατίθεμεν την δημοσίευσιν και εκτέλεσιν του παρόντος.

Εν Αθήναις τη 25 Απριλίου 1968

—

ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

2/1968 Απόφ. Πρωτοβαθμίου Διοικητικού Διαιτητικού Δικαστηρίου Πατρών

Περί των όρων αμοιβής των βαρελοποιών Πατρών (*).

.. ..

Διά ταύτα

Επιλέον την μεταξύ του Συλλόγου Εργατών

(*) Κατετέθη παρά τω Γραμματεί του Ειρηνοδικείου Αθηνών κατ' άρθρον 20 νόμου 3239/1955, συνταχθείσης της υπ' αριθ. 10 της 5.3.1968 πράξεως καταθέσεως.

Βαρελοπαιών Πατρών «Ο Εὐαγγελισμός» ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τῶν: 1) Ἐπαγγελματικοῦ καὶ Βιοτεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου Πατρῶν, 2) Ἐμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου Πατρῶν, 3) Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων Πατρῶν, 4) Ἑνώσεως Γεωργικῶν Συνεταιρισμῶν Πατρῶν καὶ 5) Συλλόγου Τυροπωλῶν Πατρῶν ἀναφυεῖσαν διαφοράν, ἀπορριπτέαν ὅ,τι ἐν τῷ σκεπτικῷ ἐκρίθη ὡς ἀπορριπτέον. Δεχόμενον κατὰ τὰ λοιπὰ ἐν μέρει τὴν αἴτησιν τῶν μισθωτῶν: 1) Καθορίζει τὸ ἡμερομίσθιον τῶν μισθωτῶν βαρελοπαιῶν εἰς τὸ ποσὸν τῶν 140 δραχμῶν.

2) Ὁρίζει, ὅπως: α) Χορηγῆται ὑπὸ τῶν ἐργοδοτῶν κατ' ἔτος εἰς τοὺς παρ' αὐτῶν ἀπασχολουμένους συστηματικῶς μισθωτοὺς ἀνὰ μίαν μπλούζαν, δύο παντελόνια καὶ ἓν ζεῦγος ὑποδημάτων (μπότες) καὶ β) καταβάλλονται εἰς αὐτοὺς τὰ ἔξοδα μεταφορᾶς των, κατ' ἑκαστοτε περίπτωσιν.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ 11.11.1967.

Ἐκρίθη, ἀπεφασίσθη καὶ ἐκοινοποιήθη.

Ἐν Πάτραις τῇ 17 Ἰανουαρίου 1968

—

7/1968 Ἀπόφ. Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν

Περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας ἡμερομισθίων ἐργατοτεχνιτῶν Δήμου Καλλιθέας (*).

....

Διὰ ταῦτα

Μεταρρυθμίζει ἐν μέρει τὴν ὑπ' ἀριθ. 83/1966 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Α.Δ. Ἀθηνῶν, ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τῆς Ἑνώσεως Ἐργατοτεχνιτῶν καθαριότητος Δήμων - Κοινοτήτων Πρωτείων Νομοῦ Ἀττικῆς ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τοῦ Δήμου Καλλιθέας ὡς ἀκολούθως:

1) Εἰς τὰς διατάξεις τῆς παρούσης διαιτητικῆς ἀποφάσεως ὑπάγονται οἱ ἡμερομίσθιοι ἐργάται, οἱ ἀπασχολούμενοι παρὰ τῷ Δήμῳ Καλλιθέας, δυνάμει σχέσεως ἐργασίας τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου, εἰς τὴν καθαριότητα, περισυλλογὴν καὶ ἀποκομιδὴν οἰκιακῶν καὶ ὑδικῶν ἀπορριμμάτων, τὴν καθαριότητα τῶν ὑπονόμων, τὴν συντήρησιν, καθαριότητα καὶ ἀνόρυξιν τάφων, ὡς ἐπίσης καὶ οἱ ἐργάται τῶν συνεργείων κήπων καὶ δενδροστοιχιῶν καὶ τῶν εἰδικοτήτων ξυλουργοῦ - ἐλαιοχρωματιστοῦ καὶ ὑδραυλικοῦ.

2) Τὰ κατωτάτα ὅρια βασικῶν ἡμερομισθίων τῶν ἐν ἄρθρῳ 1 τῆς παρούσης μισθωτῶν καθορίζονται: α) ἀπὸ 16.7.1966 μέχρις 28.2.1967 εἰς δραχμὰς 92 διὰ τοὺς ἄρρενας καὶ δραχμὰς 75 διὰ τὰς θήλεις, β) 1.3.1967 μέχρι 30.6.1967 εἰς δραχμὰς 95 διὰ τοὺς ἄρρενας καὶ γ) ἀπὸ 1.7.1967 καὶ ἐφεξῆς εἰς δραχμὰς 100 διὰ τοὺς ἄρρενας καὶ δραχμὰς 85 διὰ τὰς θήλεις.

3) Εἰς τοὺς περὶ ὧν τὸ ἄρθρον 1 τῆς παρούσης μισθωτούς, ἐξαιρέσει τῶν ἐργατῶν συνεργείων κήπων καὶ δενδροστοιχιῶν καὶ τῶν ἐργατῶν εἰδικοτήτων ξυλουργοῦ - ἐλαιοχρωματιστοῦ καὶ ὑδραυλικοῦ, χορηγεῖται ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας ἐκ ποσοστοῦ 12%, ὑπολογιζόμενον ἐπὶ τῶν ὡς ἄνω κατωτάτων ὁρίων ἡμερομισθίων.

4) Εἰς τοὺς περὶ ὧν ἡ παροῦσα μισθωτοὺς χορηγεῖται ἐπίδομα γάμου ἐκ δραχμῶν 150 μηνιαίως διὰ τὴν μὴ ἐργαζομένην καὶ συντηρουμένην σύζυγον, ὅπερ παύει χορηγούμενον ἐν περιπτώσει χηρείας ἢ διαζεύξεως. Τὸ ἐπίδομα τοῦτο ἀπὸ 1.3.1967 αὐξάνεται εἰς δραχμὰς 200 μηνιαίως (ἤτοι 8 δραχμὰς κατὰ ἡμερομίσθιον).

5) Εἰς τοὺς ἐργάτας τοῦ Νεκροταφείου χορηγεῖται ἓν ἀδιάβροχον ἀπὸ 1.3.1967 ἀνὰ τριετίαν καὶ ἓν ζεῦγος ὑποδημάτων (μπότες) ἀνὰ διετίαν.

6) Εἰς τοὺς δικαιουμένους ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας βάσει τοῦ ἄρθρου 3 τῆς παρούσης χορηγεῖται ἀπὸ 1.3.1968 σάπων εἰς εἶδος καὶ οὐχὶ εἰς χρῆμα καὶ εἰς ἀναλογίαν 5 χιλιογράμμων ἀνὰ ἑξάμηνον.

7) Τυχὸν καταβαλλόμεναι ἀποδοχαὶ ἀνώτεραι τῶν διὰ τῆς παρούσης καθοριζομένων δὲν δύνανται νὰ μειωθῶσιν.

8) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ὑπὸ τὰς ἀνωτέρω διακρίσεις ἄρχεται ἀπὸ τῆς 16ης Ἰουλίου 1966.

Ἐκρίθη ἀπεφασίσθη καὶ ἐγένετο.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 23 Φεβρουαρίου 1968

—

3/1968 Ἀπόφ. Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Θεσσαλονίκης

Περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τοῦ προσωπικοῦ Καπνολογικοῦ Ἱνστιτούτου Δράμας (*).

.. ..

Διὰ ταῦτα

Συνεκδικάζει τὰς ἐφέσεις: α) τοῦ Ἑθνικοῦ

(*) Κατετέθη παρὰ τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν κατ' ἄρθρον 20 νόμου 3239/1945, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 19 τῆς 29.3.1968 πράξεως καταθέσεως.

(*) Κατετέθη παρὰ τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνο-

Όργανισμοῦ Καπνοῦ καὶ 6) τοῦ ἐν Δράμᾳ ἑδρεύοντος Σωματείου ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Σωματεῖον Ἰδιωτικοῦ Προσωπικοῦ Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν, Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν καὶ Γραφείων Νομοῦ Δράμας» κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1/1967 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Δράμας. Δέχεται ἐν μέρει ταύτας. Μεταρρυθμίζει ἐν μέρει τὴν ἐκκαλουμένην ἀπόφασιν.

Καθορίζει ὁμοφώνως τοὺς ὅρους ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν τῶν συνδεομένων διὰ συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου μετὰ τοῦ Καπνολογικοῦ Ἱνστιτούτου Δράμας, ὑπαγομένου εἰς τὸν Ε.Ο.Κ., ὡς κάτωθι:

Ὅροι ἀμοιβῆς

Τὸ εἰς πλήρες νόμιμον ὡράριον ἀντιστοιχοῦν ἡμερομίσθιον καθορίζεται ὡς κάτωθι:

1) Φύλακες δραχμαὶ 110, προσαυξανόμενον κατὰ 25% διὰ τοὺς κατὰ τὴν νύκτα ἀπασχολουμένους.

2) Σταυλίται δραχμαὶ 110.

3) Ἐργατοτεχνῖται δραχμαὶ 110

4) Γεωργοτεχνῖται δραχμαὶ 110.

5) Καθαρίστριαι δραχμαὶ 95.

Πάντα τὰ ὡς ἄνω ἡμερομίσθια προσαυξάνονται κατὰ 10% δι' ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας δι' ὅσους καὶ εἰς ὅσας ὥρας θέλουσιν ἐργασθῆ διὰ τὴν παρασκευὴν ἐντομοκτόνων φαρμάκων καὶ εἰς τοὺς ψεκασμούς.

Λοιποὶ ὅροι

Ὑποχρεοῦται τὸ Καπνολογικὸν Ἱνστιτοῦτον καὶ τὸν Ἐθνικὸν Ὀργανισμὸν Καπνοῦ νὰ παρέχῃ εἰς πάντας τοὺς παρ' αὐτῷ ἐργαζομένους ὡς ἄνω μίαν φόρμαν, ἥτις θὰ ἀντικαθίσταται ἅμα τῇ φθορᾷ της.

Διὰ τοὺς μισθοὺς καὶ τὰ ἡμερομίσθια τῶν ὁδηγῶν φορτηγῶν αὐτοκινήτων καὶ τῶν στιβαδόρων θὰ ἔχουσιν ἐφαρμογὴν αἱ εἰδικαὶ περὶ αὐτῶν ἰσχύουσαι ἑκάστοτε συλλογικαὶ συμβάσεις καὶ διαιτητικαὶ ἀποφάσεις.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ τῆς 1ης Μαρτίου 1967.

Ἐκρίθη, ἀπεφασίσθη καὶ ἐγένετο.

Ἐν Θεσσαλονίκῃ τῇ 5ῃ Φεβρουαρίου 1968

—

1/1968 Ἀπόφ. Πρωτοβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Πειραιῶς

(Ἐπικυρωθεῖσα διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 3/1968 ὁμοίας τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς)

Περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν μισθωτῶν Γκαράζ καὶ Πρατηρίων Βενζίνης Ἀθηνῶν - Πειραιῶς - Περιχώρων (*).

. . . . . .

Διὰ ταῦτα

Ἐπὶ λύσιν τὴν μεταξὺ τοῦ Σωματείου τῶν ἐργαζομένων ἐργατοϋπαλλήλων γκαράζ καὶ πρατηρίων βενζίνης Α.Π.Π. ἀφ' ἑνὸς καὶ τῶν: 1) Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων, 2) Συνδέσμου τῶν ἐν Ἀθήναις - Πειραιεῖ καὶ Περιχώροις καταστηματαρχῶν πολητῶν βενζίνης, πετρελαιοειδῶν προϊόντων, εἰδῶν αὐτοκινήτων καὶ κατόχων σταθμῶν αὐτοκινήτων μετὰ βενζιναντλίας, 3) Ἐπαγγελματικοῦ Ἐπιμελητηρίου Πειραιῶς, 4) Συλλόγου Βιομηχάνων Πειραιῶς καὶ 5) Ἐπαγγελματικοῦ Ἐπιμελητηρίου Ἀθηνῶν ἀφ' ἑτέρου ὑφισταμένην διένεξιν, Ἀποφαίνεται ὡς ἀκολούθως:

Ι. Τὰ κατώτατα ὅρια μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων τῶν εἰς τὴν παροῦσαν ὑπαγομένων μισθωτῶν καθορίζονται ὡς ἀκολούθως:

α) Διὰ τοὺς πλύντας, γρασσαριστὰς καὶ σκουπιστάς, τοὺς ἔχοντας συμπληρώσει τὸ 19ον ἔτος τῆς ἡλικίας των, ἀσχέτως χρόνου προϋπηρεσίας, ἢ τὸ 18ον ἔτος τῆς ἡλικίας των καὶ ἑνὸς ἔτους προϋπηρεσίαν παρ' οἱῳδήποτε ἐργοδότῃ ἡμερομίσθιον δραχμαὶ 95.

β) Διὰ τοὺς πλύντας, γρασσαριστὰς καὶ σκουπιστὰς τοὺς μὴ κεκτημένους τας ἀνωτέρω προϋποθέσεις δραχμαὶ 57.

γ) Διὰ τοὺς φύλακας καὶ νυκτοφύλακας μηνιαῖος βασικὸς μισθὸς δραχμαὶ 2.250.

δ) Διὰ τοὺς ὑπαλλήλους πρατηρίων βενζίνης:

1) Εἰς τοὺς ἔχοντας συμπεπληρωμένον τὸ 14ον ἔτος τῆς ἡλικίας των, μηνιαῖος βασικὸς μισθὸς δραχμαὶ 1200.

2) Διὰ τοὺς ἔχοντας συμπεπληρωμένον τὸ 15ον ἔτος τῆς ἡλικίας των, μηνιαῖος βασικὸς μισθὸς δραχμαὶ 1350.

3) Διὰ τοὺς ἔχοντας συμπεπληρωμένον τὸ 16ον ἔτος τῆς ἡλικίας των, μηνιαῖος βασικὸς μισθὸς δραχμαὶ 1550.

4) Διὰ τοὺς ἔχοντας συμπεπληρωμένον τὸ 17ον ἔτος τῆς ἡλικίας των, μηνιαῖος βασικὸς μισθὸς δραχμαὶ 1650.

5) Διὰ τοὺς ἔχοντας συμπεπληρωμένον τὸ

δικείου Ἀθηνῶν κατ' ἄρθρον 20 ν. 3239/1955, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 16 τῆς 26.3.1968 πράξεως καταθέσεως.

(*) Κατετέθη παρὰ τῷ Γραμματεῖ ταῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν κατ' ἄρθρον 20 νόμου 3239/1955, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 24 τῆς 27.4.1968 πράξεως καταθέσεως.

18ον έτος της ηλικίας των, βασικός μηνιαίος μισθός δραχμαί 1750.

6) Οί έχοντες συμπληρώσει τό 19ον έτος της ηλικίας των ή τό 18ον καί ένός έτους προϋπηρεσίαν παρ' οίφδηποτε έργοδότη καί μέχρι 5 έτών ύπηρεσίαν, βασικός μηνιαίος μισθός δραχμαί 2.250.

7) Οί έχοντες 5 έτών ύπηρεσίαν καί μέχρι 9 έτών, βασικός μηνιαίος μισθός δραχμαί 2.350.

8) Οί έχοντες 9 έτών ύπηρεσίαν καί μέχρι 14 έτών, βασικός μηνιαίος μισθός δραχμαί 2.450.

9) Οί έχοντες 14 έτών ύπηρεσίαν καί μέχρι 20 έτών, βασικός μηνιαίος μισθός δραχμαί 2.550.

ΙΙ. Είς τούς έκ των άνωτέρω άμειβομένους έπί ήμερομισθίω (πλέντας, γρασσαριστάς καί σκουπιστάς) χορηγείται έπίδομα άνθυγιεινής έργασίας έκ ποσοστοῦ 10%, ύπολογιζόμενον έπί των κατά τά άνωτέρω καθοριζομένων ήμερομισθίων.

ΙΙΙ. Είς τούς έκ των άνωτέρω έγγάμους χορηγείται έπίδομα γάμου έκ δραχμών 150 μηνιαίως.

IV. Οί έργοδόται ύποχρεούνται, όπως έφοδιάζουν τούς πλέντας αύτοκινήτων μέ άδιαφόρους ύποδήματα, έμπροσθέλλας καί μπότες, τούς γρασσαριστάς καί σκουπιστάς μέ ἓν ζεύγος άρβυλα, άπαντας δέ τούτους καί τούς ύπαλλήλους πρατηρίων βενζίνης μέ φόρμαν.

V. Είς τούς νυκτοφύλακας θά παρέχεται 10 ήμερών άδεια άπουσίας μετά πλήρων άποδοχών καθ' έξαετίαν.

VI. Κατά τάς Κυριακάς καί τάς κατά νόμον έξαιρέσιμους έορτάς έπιτρέπεται νά άπασχολῆται έκ περιτροπῆς τό άναγκαῖον προσωπικόν πρός έξυπηρέτησιν των πελατών καί των άναγκών τῆς αύτοκινητοστασίων, άπαγορευομένης πάσης έν γένει έργασίας πρός καθαρισμόν των αύτοκινήτων δι' ύδατος ή γρασσαρίσματος. Οί κατά τάς Κυριακάς άπασχοληθέντες θά τυγχάνουν έβδομαδιαίας άναπαύσεως κατ' άλλην ήμέραν τῆς έβδομάδος.

VII. Τά μετά τόν καθαρισμόν των αύτοκινήτων έγκαταλελειμμένα ύπό των πελατών χαμένα άντικείμενα άνήκουν είς τό έργατοτεχνικόν προσωπικόν των σταθμών αύτοκινήτων, διανεμόμενα κατ' ίσομοιρίαν μεταξύ τούτου.

VIII. Τυχόν καταβαλλόμενα άποζήμια, άνώτερα τῶν ύπό τῆς παρούσης καθοριζομένων, δέν δύνανται νά μειωθῶσιν.

IX. Ἡ ίσχύς τῆς παρούσης άρχεται άπό τῆς 28ης Όκτωβρίου 1967.

Ἐγκρίθη, άπεφασίσθη καί έγένετο.

Ἐν Πειραιεῖ τῇ 3 Ἰανουαρίου 1968

—

2/1968 Άπόφ. Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Πειραιῶς

Περί παροχῆς έπιδόματος άνθυγιεινῆς έργασίας είς είδικότητας έργατοτεχνιτῶν καπνοβιομηχανίας (*).

.. ..

Διά ταῦτα

Μεταρρυθμίζει έν μέρει τήν ύπ' άριθ. 4/1967 άπόφασιν τοῦ Π.Δ.Α.Δ. Πειραιῶς, έκδοθεῖσαν είς έπίλυσιν διενέξεως μεταξύ τῆς Όμοσπονδίας Έργατοϋπαλλήλων Καπνοβιομηχανιῶν Ἑλλάδος άφ' ένός καί των α) Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων καί β) Ἐθνικοῦ Όργανισμοῦ Καπνοῦ, άφ' ἑτέρου, ὡς άκολούθως:

1) Άπό τῆς ίσχύος τῆς παρούσης χορηγεῖται έπίδομα άνθυγιεινῆς έργασίας έκ ποσοστοῦ 12%, ύπολογιζόμενον έπί των ίσχυόντων κατωτάτων ὡρίων ήμερομισθίων, είς τάς κάτωθι είδικότητας έργαζομένων (ἀρρένων καί θηλέων) είς τάς Καπνοβιομηχανίας, καθ' άπασαν τήν χώραν:

α) Συντηρητάς καπνοῦ είς φύλλα (στιβαδόρους).

β) Μεταφορεῖς καπνοῦ είς φύλλα, έργάτας χαρμανίων, ὑγραντηρίων καί δεματοποιήσεως.

γ) Έργάτας ὑγραντηρίων έντός είδικῶν θαλάμων ὑγράνσεως δι' ἀτμοῦ.

δ) Καπνοκόπτας καί τροχιστάς καπνομαχαιρίων.

ε) Έργάτας τμήματος Σιλό.

2) Τό ὑπό τῆς παρούσης χορηγούμενον έπίδομα άνθυγιεινῆς έργασίας συμψηφίζεται πρός τάς τυχόν ὑπερτέρας τῶν κατωτάτων ὡρίων πράγματι καταβαλλομένας άποδοχάς.

3) Ἡ ίσχύς τῆς παρούσης ἄρχεται άπό τῆς 1.1.1967.

Ἐγκρίθη, άπεφασίσθη καί έγένετο.

Ἐδημοσιεύθη έν Άθήναις τῇ 22.3.1968.

—

ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

56160/3030/1968 Άπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περί καθορισμοῦ τῆς 1ης Μαΐου ὡς ἡμέρας ὑποχρεωτικῆς ἀργίας (**).

(*) Κατετέθη παρά τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Άθηνῶν, κατ' ἄρθρον 20 νόμου 3239/1955, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 22 τῆς 16.4.1968 πράξεως καταθέσεως, καί ἐκοινοποιήθη εἰς τό Ὑπουργεῖον Ἐργασίας τήν 18.4.1968.

(**) Ἴδετε ΕΕΔ 27, 591.

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

Ἐπίκαιρα

[1η Μαΐου]

Διά τοῦ προσφάτου ἀ.ν. 380/1968, ἀνωτέρω σελ. 643, κατ' ἀπομάκρυνσιν τῶν πρότερον ἰσχυόντων, κατά τά ὁποῖα ἡ 1η Μαΐου καθωρίζετο ὡς ἡμέρα προαιρετικῆς ἀργίας, ἐχορηγήθη ἐξουσιοδότησις εἰς τόν Ὑπουργόν Ἐργασίας νά καθορίζῃ δι' ἀποφάσεώς του, κατ' ἔτος ἐκδιδομένης, τήν ἡμέραν ταύτην ὡς ἡμέραν ὑποχρεωτικῆς ἀργίας, καθορίσθη δέ τοῦτο διά τῆς ἐκδοθείσης ἐν συνεχείᾳ τοῦ ἀνωτέρω νόμου ὑπ' ἀριθ. 56160/3030/1968 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ (ΕΕΔ 27, 591, 655).

Διά τοῦ ἀνωτέρω νόμου καθωρίσθησαν σαφῶς καί αἱ συνέπειαι ἐκ τῆς κηρύξεως τῆς ἡμέρας ταύτης ὡς ἡμέρας ὑποχρεωτικῆς ἀργίας, ἐπισύροντος ὅτι αἱ παράγραφοι 1 καί 3 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ν.δ. 3755/1957 (ΕΕΔ 16, 1062) ἔχουσιν ἐφαρμογήν καί ἐπί τῆς ἀργίας ταύτης.

Κατά τήν διάταξιν ταύτην, οἱ μισθωτοί, οἱ ὁποῖοι ἀπασχολοῦνται κατά τάς Κυριακάς καί τάς ἐξαιρεσίμους ἑορτάς, δικαιοῦνται τῆς ὑπό τῶν ὑπ' 8900/1946 καί 25825/1951 ἀποφάσεων τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καί Ἐργασίας (ΕΕΔ 12, 388) προβλεπομένης προσαυξήσεως ἐξ 75%. Εἰς τούς ἐπί ἡμερομισθίῳ ἀμειβομένους μισθωτούς, οἱ ὁποῖοι δέν ἀπησχολήθησαν ἐκ λόγων, μή ὀφειλομένων εἰς τούτους, κατά τάς ἐξαιρεσίμους ἡμέρας, καταβάλλεται δι' ἑκαστον τούτων ποσόν ἴσον πρός τό ἡμερομίσθιον τῶν ἄνευ ἑτέρας προσαυξήσεως. (Ἴδετε ἐκτενέστερον σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 27, 464).

Νομοθετικαί εἰδήσεις

Διά προσφάτως δημοσιευθείσης (Φ.Ε.Κ. τ. Α' φ. 98 τῆς 6 Μαΐου 1968) ὑπ' ἀριθ. ΚΓ' Συντακτικῆς Πράξεως «περί λήψεως μέτρων τινῶν πρός ἀντιμετώπισιν ἐκτάκτων κοινωνικῶν ἀναγκῶν», τό Ὑπουργικόν Συμβούλιον, λαβόν ὑπ' ὄψιν τήν ὑπό στοιχεῖον Α'/1967 Συντακτικήν Πρᾶξιν «περί ἀσκήσεως τῆς Νομοθετικῆς καί Συντακτικῆς Ἐξουσίας» καί τήν ἀνάγκην ἀντιμετωπίσεως ἐκτάκτων κοινωνικῶν ἀναγκῶν, ἰδίᾳ δέ τῆς ἀνεργίας, ἀπεφάσισεν: «

"Ἄρθρον 1. 1) Ἐπί μίαν πενταετίαν ἀπό τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης δύνανται διά κοινῆς ἀποφάσεως τοῦ Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως, τοῦ Ὑπουργοῦ Συντονισμοῦ καί τοῦ ἁρμοδίου κατά περίπτωσιν Ὑπουργοῦ, δημοσιευομένης διά τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, νά τίθενται ἐν λειτουργίᾳ ἀξιόλογοι, κατά τήν κρίσιν των, βιομηχανικαί ἤ ἐμπορικαί ἐπιχειρήσεις, αἵτινες δι' οἱονδήποτε λόγον ἔπαυσαν λειτουργοῦσαι.

2) Ἐν τῇ κατά τήν προηγουμένην παράγραφον ἐννοίᾳ τῆς ἐπιχειρήσεως περιλαμβάνονται καί ἅπαντα τά ὑποδηποτε σχετιζόμενα πρός τήν λειτουργίαν των δικαιώματα τῆς πνευματικῆς ἰδιοκτησίας, ἰδίᾳ δέ τά σήματα, οἱ διακριτικοί τίτλοι, τά διπλώματα εὑρεσιτεχνίας, τά βιομηχανικά σχέδια, ὡς καί πᾶν ἐν γένει στοιχεῖον ὑλικοῦ τῆς προσελεύσεως τοῦ προϊόντος ἤ τοῦ ἐμπορεύματος τῆς ἐπιχειρήσεως.

3) Ἐξαιροῦνται τῆς ἐφαρμογῆς τῆς παρούσης ἐπιχειρήσεις, ἱδρυθεῖσαι διά κεφαλαίων ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ κατά τάς διατάξεις τοῦ ν.δ. 2687/1953.

"Ἄρθρον 2. 1) Ἡ κατά τό προηγούμενον ἄρθρον ἐπιβαλλομένη λειτουργία τῆς ἐπιχειρήσεως, λογιζομένη ὡς μίσθωσις πράγματος, δύναται διά τῆς κατά τό προηγούμενον ἄρθρον ἀποφάσεως νά ἀνατίθηται ἐφ' ὡρισμένον χρόνον, μή δυνάμενον νά ὑπερβῇ τήν πενταετίαν, εἰς οἱονδήποτε πρόσωπον φυσικόν ἤ νομικόν, παρέχον πλήρη τά ἐγγύησις τῆς κατά τόν προορισμόν της κανονικῆς ἐκμεταλλεύσεως, εἴτε νά ἀναλαμβάνηται ἀπ' εὐθείας ὑπό τοῦ Κράτους.

2) Νόμος ὁρίζει τά τῆς ἐφαρμογῆς τῆς παρούσης, ἐν οἷς καί περί τοῦ καταβλητέου μισθώματος.

Δικαστικαί εἰδήσεις

Διά τῆς προσφάτως ἐκδοθείσης ἀποφάσεως τῆς Ὀλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἡ ὁποία θά δημοσιευθῇ εἰς τό ἑπόμενον, ἐγένετο δεκτόν, ὅτι κατά τό χαρτόσημον τῶν ἐξοφλητικῶν ἀποδείξεων κλήσεως μισθῶν καί ἡμερομισθίων βαρύνει ἐξ ἡμισείας τούς ἐργοδότας καί τούς μισθωτούς, κατ' ἄνθρον 13 τοῦ ν.δ. 2053/1952, οὕτω καί τό χαρτόσημον τῶν ἐξοφλητικῶν ἀποδείξεων ἀποζημιώσεων νόμου 2112/1920 βαρύνει τούς ἐργοδότας καί μισθωτούς.

Σημειοῦται ὅτι ἡ γνώμη αὕτη τῆς Ὀλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου εἶναι ἀντίθετος τῇ γνώμῃ τοῦ Β' Τμήματος (384/1966) (ΕΕΔ 25, 1183), ἡ ὁποία εἶχε δεχθῇ, ὅτι ἡ ἀνωτέρω διάταξις δέν δύναται νά τύχῃ ἐφαρμογῆς καί προκειμένου περί καταβολῆς ἀποζημιώσεων δι' ἀπόλυσιν.

Διαλέξεις

Τήν 9ην τρέχοντος εἰς τήν αἴθουσαν τοῦ Δικηγορικοῦ Συλλόγου Ἀθηνῶν ἐνώπιον πυκνοῦ ἀκροατηρίου ἐκ δικαστῶν καί δικηγόρων ὁ δικηγόρος κ. Χρ. Μυριάνθης ἀνέπτυξε τό θέμα τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν κατά τόν νέον Κῶδικα τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας.

Ἡ διάλεξις, περιέχουσα πολλά ἐνδιαφέροντα σημεῖα, θά δημοσιευθῇ προσεχῶς εἰς τήν Ἐπιθεώρησίν μας.

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Διεύθυνσις
ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Σύνταξις
ΤΑΣΟΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Τόμος 27ος - Τεῦχος 11ον (641)

Ἀθῆναι, 1 Ἰουνίου 1968

ΚΑΙ ΠΑΛΙΝ: ΠΕΡΙ ΑΔΕΣΠΟΤΟΥ ΑΠΕΡΓΙΑΣ

Ὑπὸ τοῦ κ. ΙΩ. ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑ

Ἡ Ὁλομέλεια τοῦ Ἀρείου Πάγου διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 526/1967 ἀποφάσεως αὐτῆς (ΕΕΔ 26, σελ. 1438) ἐδέχθη, ὅτι, κατὰ τὰ ἄρθρα 1, 2 § 4, 18 §§ 2 ἕως 4 τοῦ νόμου 3239/1955 καὶ 5, 8, 17 τοῦ νόμου 2151/1920, τὸ δικαίωμα τῆς ἀπεργίας ἀνήκει μόνον εἰς ἀναγνωρισμένα ἐπαγγελματικὰ σωματεῖα, παρέχοντα τὴν ἐγγύησιν, ὅτι ἡ ἀπόφασις τῆς ἀπεργίας θὰ ληφθῇ λελογισμένως καὶ μετὰ τὴν ἐξάντλησιν τῶν ἡπιωτέρων μέσων καὶ ὅτι κατὰ ταύτην δὲν θὰ παραβιασθοῦν οἱ πρὸς τὸ συμφέρον τοῦ κοινωνικοῦ συνόλου καὶ τῆς ἐθνικῆς οἰκονομίας καθιερωμένοι ἀγωνιστικοὶ κανόνες. Ἀσκεῖται δὲ τὸ δικαίωμα τῆς ἀπεργίας παρὰ τῶν ἐργατικῶν σωματείων ὑπὸ τὰς ρυθμισθείσας εἰδικῶς εἰς τὰς ὡς ἄνω διατάξεις τοῦ νόμου 2151/1920 προϋποθέσεις (ἀπόφασις γενικῆς συνελεύσεως, μυστικὴ ψηφοφορία κλπ.), θεσπισθείσης διὰ τοῦ νομοθετήματος τούτου τῆς ἀρχῆς, ὅτι ἡ ἀπεργία εἶναι νόμιμος, μόνον ἐφ' ὅσον κηρύσσεται ὑπευθύνως ὑπὸ ἐπαγγελματικῶν σωματείων. Μεμονωμένα ἄτομα ἢ ἀνοργάνωτοι ὁμάδες ἐργαζομένων, μὴ ἔχουσαι δικαιοπρακτικὴν ἱκανότητα πρὸς σύναψιν συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ μὴ δυνάμεναι, ὡς ἐκ τούτου, νὰ ἐξασφαλίσουν τὴν τήρησίν της, ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐκ ταύτης ἀπορρέουσαν ὑποχρέωσιν εἰρήνης, δὲν δικαιοῦνται νὰ ἀναστέλλουν τὴν διὰ τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀναληφθεῖσαν ὑποχρέωσιν πρὸς παροχὴν ἐργασίας, τῆς μονομεροῦς ταύτης ἀναστολῆς λόγῳ ἀπεργίας δικαιολογουμένης μόνον εἰς ἐξαιρετικὰς περιπτώσεις, ἀφοῦ, πλὴν τῶν λοιπῶν συνεπειῶν, ἐπέρχεται καὶ οἰκονομικὴ ζημία εἰς τοὺς διαφωνοῦντας ὡς πρὸς τὴν κήρυξιν τῆς ἀπεργίας (ὡς ἐκ τῆς στερήσεως τοῦ μισθοῦ τῶν κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς διακοπῆς τῆς ἐργασίας), οἵτινες δυνατὸν νὰ ἀποτελοῦν τὴν πλειονότητα τῶν εἰς τινα ἐπιχείρησιν ἀπασχολουμένων.

Ὁμοίως εἶχε παλαιότερον ἀποφανθῇ καὶ τὸ Α' Τμῆμα τοῦ Ἀρείου Πάγου διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 495/1966 ἀποφάσεως αὐτοῦ (ΕΕΔ 25, σελ. 1504). Ἀλλὰ καὶ ἡ ἐπακολουθήσασα ὑπ' ἀριθ. 68/1967 ἀπόφασις τοῦ Γ' Τμήματος τοῦ Ἀρείου Πάγου (ΕΕΔ 26, σελ. 425), ἥτις ἐλήφθη διὰ ψήφων 4 ἐναντι 3, δὲν φαίνεται νὰ μὴ ἐθεώρει ἀπαραίτητον τὴν ἔγκρισιν τῆς ἀπεργίας ὑπὸ τῶν μελῶν τοῦ σωματείου, διότι καὶ αὐτὴ ἀποφαίνεται, ὅτι αἱ ἀπεργίαι, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἔκρινεν, ἀπεφασίσθησαν μὲν ὑπὸ τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου τοῦ συνδικάτου, τὸ συνδικάτον ὅμως «ἐνέκρινεν ἐκ τῶν ὑστέρων ὁπωσδήποτε τὴν ἀπεργίαν». Ἄλλο τὸ ζήτημα, ὅτι ἡ φράσις «τὸ συνδικάτον ἐνέκρινεν ὁπωσδήποτε», χωρὶς νὰ ἀναφέρεται συγκεκριμένως ποῖον ἁρμόδιον ὄργανον τοῦ συνδικάτου καὶ πῶς (κατὰ ποῖον νόμιμον τύπον) ἐνέκρινε τὴν ἀπεργίαν, καθίστα τὴν ἀρεοπαγιτικὴν ἀπόφασιν ἀνεπαρκῶς ἠτιολογημένην.

Τὴν ὀρθότητα τῆς ἀπόψεως, τὴν ὁποίαν ἐδέχθη ἡ Ὁλομέλεια τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἠμφισβήτησαν οἱ *Κ. Καυκᾶς*, Ἐνοχικόν, Ι, ὁ' ἔκδ. 1966, σελ. 713 καὶ ἐν ΕΕΔ 26, σελ. 145, *Α. Ἀμπατζῆς*, ἐν ΕΕΔ 25, σελ. 218 ἑπ., 1559 ἑπ., *Β. Βασιλείου*, ἐν ΕΕΔ 25, σ. 1376, *Κ. Δημάκης*, ἐν ΕΕΔ 26, σελ. 420 ἑπ. καὶ *Α. Φλῶρος*, ἐν ΕΕΔ 27, σελ. 393 ἑπ.

Ἐπειδὴ ἐκ τῶν ἀντιρρήσεων τούτων εἶναι δυνατὸν νὰ δημιουργηθοῦν πεπλανημέναι ἐντυπώσεις περὶ τῆς ὀρθότητος τῆς γνώμης, καθ' ἣν μόνον ἡ δι' ἀποφάσεως τῆς γενικῆς συνε-

λεύσεως έπαγγελματικοῦ σωματείου, καὶ δὴ διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας κηρυσσομένη ἢ ἐμπροσθέσμως ἐγκρινομένη ἀπεργία εἶναι νόμιμος, πᾶσα δὲ ἄλλη, ἀδέσποτος ἀπεργία, εἶναι παράνομος, παραθέτομεν κατωτέρω καὶ ἄλλα ἑρμηνευτικὰ στοιχεῖα, πέραν ἐκείνων, τὰ ὁποῖα ἔχομεν ἤδη ἐπικαλεσθῆ ἐν ΕρμΑΚ 652 ἀριθ. 66 ἑπ., καὶ ἐν ΕΕΔ 25, σελ. 1 ἑπ., 26 σελ. 209 ἑπ.

Ἐκ τῆς μελέτης τῶν στοιχείων τούτων οἱ μὲν ταχθέντες ὑπὲρ τῆς γνώμης, ἣν ἐδέχθη ἡ Ὁλομέλεια τοῦ Ἀρείου Πάγου, θὰ αἰσθανθοῦν ἱκανοποίησιν, ὅτι ὀρθῶς ἡρμήνευσαν τὸν νόμον, οἱ δὲ διαφωνοῦντες θὰ πεισθοῦν ὅτι, στερούμενοι ἴσως ἐπαρκῶν ἑρμηνευτικῶν στοιχείων, ὑπερηκόντισαν τὴν ἀληθῆ βούλησιν τοῦ Νομοθέτου.

∴

Τὴν 6ην Δεκεμβρίου 1919 ὁ τότε Ὑπουργὸς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας *Κ. Σπυρίδης* κατέθεσεν εἰς τὴν Βουλὴν τρία νομοσχέδια, τὰ ὁποῖα ἀπετέλεσαν σταθμοὺς εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς ἑλληνικῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας:

α) Τὸ «περὶ ἀδικημάτων κατὰ τῆς ἐλευθερίας τῆς ἐργασίας» (ὁ κατόπιν νόμος 2111/1920),

β) τὸ «περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων» (ὁ κατόπιν νόμος 2112/1920),

καὶ γ) τὸ «περὶ ἐπαγγελματικῶν σωματείων» (ὁ κατόπιν νόμος 2151/1920).

Καταθέτων τὰ νομοσχέδια ταῦτα ὁ Ὑπουργὸς προέβη εἰς σύντομον εἰσήγησιν, ὁμιλῶν δὲ εἰδικώτερον ἐπὶ τοῦ τρίτου νομοσχεδίου, ἐδήλωσεν, ὅτι σκοπὸς αὐτοῦ ἦτο νὰ διορθώσῃ ἀτελείας τινὰς τοῦ ἀπὸ τοῦ ἔτους 1914 ἰσχύσαντος νόμου 281 «περὶ σωματείων», ὅστις δὲν εἶχεν ἀποδώσει τὴν δέουσαν σημασίαν εἰς τὴν ἰδιαιτέραν μορφὴν τῶν ἐπαγγελματικῶν σωματείων. Καὶ ἔλεγεν ὁ Ὑπουργός: (1)

Κ. Σπυρίδης: «Τὰ σωματεῖα ταῦτα, ἅτινα δὲν ἀποτελοῦσιν ἰδεολογικὰς ἑνώσεις προσώπων, συγκεντροῦσιν ὅμως ἄτομα πρὸς ὑποστήριξιν συμφερόντων ὑλικῆς φύσεως καὶ ἐγκλείουσιν ἐπομένως ἐν ἑαυτοῖς τὴν ἰδέαν τῆς πάλης καὶ ἀγῶνος, τὰ σωματεῖα, λέγω, ταῦτα, θίγοντα ἐν τῇ δράσει των ὑψιστα κοινωνικὰ καὶ οἰκονομικὰ συμφέροντα, ἔδει νὰ τύχωσιν ἐκ μέρους τοῦ Κράτους νομοθετικῆς μερίμνης.

. . . . . .

»Τὸ μέγα κενὸν τοῦ ἡμετέρου περὶ σωματείων νόμου εἶναι, ὅτι ἀφῆκεν ἄνευ εἰδικῆς ρυθμίσεως τὰ τῆς ἐσωτερικῆς διοικήσεως τῶν ἐπαγγελματικῶν σωματείων καὶ τὰ τῆς ἐποπτείας τοῦ Κράτους ἐπὶ τῆς κινήσεως καὶ τῆς λειτουργίας αὐτῶν. Οὕτω, χάριν εἰς τὴν ἐκτεταμένην αὐτονομίαν, ἣν ἀφῆκεν ὁ νόμος εἰς τὰ καταστατικὰ τῶν σωματείων, ἀπόλυτος εἶναι σχεδὸν ἡ ὑπεροχὴ τῆς διοικήσεως ὑπὲρ τὴν γενικὴν τῶν μελῶν συνέλευσιν, ἥτις κατὰ τὸ πλεῖστον καταντᾷ δοῦλος τῆς διοικήσεως, ἀντὶ νὰ εἶναι τὸ κυρίαρχον σῶμα.

. . . . . .

»Ἐν τοιούτῳ καθεστῶτι, ἐὰν δι' ἄλλης φύσεως σωματεῖα δύναται νὰ εἶναι ἀόλαβές, διὰ τὰ ἐπαγγελματικά, τὰ ἐργατικὰ ἰδίως, εἶναι πολλαχῶς ἐπικίνδυνον, μεταβάλλει δὲ τὸ σωματεῖον, ἀπὸ δημοκρατικῆς ἑνώσεως, οἷον ὤφειλε νὰ παραμένῃ, εἰς ἕνα ὀλιγαρχικὸν σύλλογον».

Ἀναλύων περαιτέρω συγκεκριμένα τινὰ σημεῖα τοῦ νομοσχεδίου ὁ Ὑπουργὸς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας ἔλεγεν:

Κ. Σπυρίδης: «Ἕτερα σημεῖα τοῦ νομοσχεδίου, ἅτινα κρίνω ἄξια νὰ μνημονεύσω, εἶναι ἡ ἐπιβολὴ τῆς μυστικῆς ψηφοφορίας, ἀντὶ τῆς μέχρι τοῦδε ὀχλοβοής... Πρόνοια εἰδικὴ λαμβάνεται ἐν περιπτώσει ἀπεργίας, καθ' ἣν ἐπιβάλλεται, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 8 τοῦ νομοσχεδίου, σύγκλησις τῆς γενικῆς συνελεύσεως ἐντὸς 48 ὡρῶν. Οὕτω τὰ μέλη καλοῦνται ὑποχρεωτικῶς ν' ἀνταλλάξουν γνώμας ἐπὶ τοσούτου σοβαροῦ θέματος.

. . . . . .

»Τὸ νομοσχέδιον δὲν ἔρχεται νὰ μειώσῃ τὴν ἐλευθερίαν τοῦ συνέρχεσθαι καὶ συνεταιρίζεσθαι. Τοὐναντίον ἔρχεται νὰ ἐνισχύσῃ αὐτήν, παρέχον ἐγγυήσεις, ὑπὸ τὰς ὁποίας

(1) Ἐφημ. Συζ. Βουλῆς, συνεδρίασις τῆς 6 Δεκεμβρίου 1919 σελ. 146 ἑπ.

και μόνον είναι δυνατόν νὰ ἐξασφαλισθῇ ἡ ἐλευθερία τῆς γνώμης τοῦ ἐργάτου».

***

Τὰ ὡς ἄνω τρία νομοσχέδια εἰσήχθησαν ὁμοῦ εἰς τὴν Βουλήν, πρὸς ψήφισιν κατ' ἀρχήν, κατὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς 21 Ἰανουαρίου 1920.

Ἡ συζήτησις ὑπῆρξε ζωηρά, καταλαμβάνει δὲ δώδεκα μεγάλας διστήλους σελίδας τῶν ἰστενογραφημένων πρακτικῶν. (2)

Πρῶτος καὶ κύριος ὁμιλητὴς ὑπῆρξεν ὁ ἐκπρόσωπος τοῦ Σοσιαλιστικοῦ Ἐργατικοῦ Κόμματος βουλευτὴς *Ἀριστοτέλης Σίδερης*. (3)

Οὗτος ἐπετέθη μὲ δριμύτητα κατὰ τῶν κυβερνητικῶν νομοσχεδίων καὶ ἰδίως ἐναντίον τοῦ «περὶ ἐπαγγελματικῶν σωματείων», κατηγορήσας τὴν Κυβέρνησιν, ὅτι διὰ τούτων ἐπιδιώκει τὸν περιορισμὸν τοῦ δικαιώματος τοῦ συνεταιρίζεσθαι καὶ τὴν ὑποδούλωσιν τῶν ἐπαγγελματικῶν σωματείων εἰς νομικὰ δεσμά.

Α. Σίδερης: «Φαντασθῆτε τί θὰ γίνῃ ἂν ἔλθῃ ἕνας νόμος, ὁ ὁποῖος νὰ ὁρίσῃ λεπτομερειακῶς, πῶς θὰ λειτουργῇ τὸ σωματεῖον, πῶς θὰ συνεδριάζῃ καὶ πῶς τὸ σωματεῖον, ἡ ἐργατικὴ τάξις, θὰ δεσμεύεται. Δὲν εἶναι φυσικὸν ὅλα τὰ σωματεῖα νὰ ρυθμισθοῦν κατὰ τὸν ἴδιον τύπον, διότι, καθὼς βλέπετε, εἶναι σωματεῖα, τὰ ὁποῖα διεξάγουν ἀγῶνα. Ἂν τὸν ἀγῶνα τὸν ἀναγνωρίζετε, πρέπει νὰ ἀφήσετε εἰς αὐτὸν νὰ κανονίσῃ τὰ μέσα... Τὰ σωματεῖα εἶναι μέσα ἀγῶνος, τὸν ὁποῖον δὲν δύνασθε σεῖς νὰ κανονίσητε».

Εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο ἐγείρεται ὁ Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως, ὁ ὁποῖος δὲν ἦτο ἄλλος ἀπὸ τὸν Ἐλευθέριον Βενιζέλον. Οὗτος τὸν διακόπτει καὶ ἀπαντᾷ ἐντόνως:

Ἐλευθ. Βενιζέλος: «Διὰ τὸν ἀγῶνα αὐτὸν ἐνδιαφέρεται ἡ κοινωνία, ἡ ὁποία δὲν ἠμπορεῖ νὰ μείνῃ ἀδιάφορος. Ἠμπορεῖ, καὶ καθήκον ἔχει ἡ κοινωνία νὰ κανονίσῃ κατὰ ποῖον τρόπον θὰ γίνῃ ὁ ἀγών, ἢ μᾶλλον ὁ ἀνταγωνισμός, διότι ἡ λέξις «ἀγών» ἔχει τὴν ἔννοιαν τοῦ πολέμου. Πρέπει νὰ λησθῶσι καὶ διὰ τὰ σωματεῖα ἀνάλογα μέτρα».

Καὶ συνεχίζεται ὡς ἑξῆς ἡ συζήτησις. (4)

Α. Σίδερης: «Δέχομαι τοῦτο, κύριε πρόεδρε, ἂν εἴπωσιν οἱ ἐργάται, ὅτι θὰ κάμουν τὸν ἀγῶνα μὲ πυροβόλα καὶ μὲ ὅπλα. Τότε, βεβαίως, ἡ κοινωνία θὰ ἐνδιαφερθῇ. Ἀλλὰ τὰ μικρὰ ζητήματα, τὰ λεπτομερειακά, τῶν σωματείων, βεβαίως αὐτὰ δὲν ἐνδιαφέρουν τὴν κοινωνίαν».

Ἐλευθ. Βενιζέλος: «Ἐνδιαφέρουν τὴν κοινωνίαν κατὰ πόσον ὑπάρχει ἀπόφασις τοῦ σωματείου ἢ ἀπόφασις ὀλίγων θορυβοποιῶν».

Α. Σίδερης: «Ἀλλ' εἰς αὐτὸ ὁ μεγαλύτερος ἐνδιαφερόμενος, καὶ ὁ ὁποῖος ἔχει

---

(2) Ἐφημ. Συζ. Βουλῆς, συνεδρίασις τῆς 21 Ἰανουαρίου 1920, σελ. 447 - 458.

(3) Ὁ *Ἀριστοτέλης Σίδερης* γεννηθεὶς ἐν Κερκύρᾳ τῇ 1889, διδάκτωρ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν ἀπὸ τοῦ 1910 καὶ δικηγόρος ἀπὸ τοῦ 1912, εἶχεν ἐκλεγῇ, εἰς ἡλικίαν 26 μόλις ἐτῶν, βουλευτὴς Θεσσαλονίκης καὶ ἐξεπροσώπευεν ἐν τῇ Βουλῇ τὸ τότε ἱδρυθὲν Σοσιαλιστικὸν Ἐργατικὸν Κόμμα. Διετέλεσε ὀλιγώτερον γενικὸς γραμματεὺς τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας (1926), Ὑφυπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν (1932), γερουσιαστής, ἐκπρόσωπος τῶν Γεωργικῶν Ἐπιμελητηρίων τῆς Ἑλλάδος καὶ Διοικητὴς τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης (1945 μέχρι 1947). Ἀπὸ τοῦ 1927 ἦτο καθηγητὴς τῆς Πολιτικῆς Οἰκονομίας καὶ τοῦ Δικαίου εἰς τὴν Ἀνωτάτην Γεωπονικὴν Σχολὴν Ἀθηνῶν καὶ ἀπὸ τοῦ 1931 μέχρι 1936 καθηγητὴς τῆς Παντείου Σχολῆς Πολιτικῶν Ἐπιστημῶν. Ἀπὸ τοῦ 1937 μέχρι 1943 διετέλεσε καθηγητὴς τοῦ Γεωργικοῦ Δικαίου εἰς τὸ Πανεπιστήμιον Θεσσαλονίκης καὶ ἀπὸ τοῦ 1943 μέχρι τοῦ 1950 καθηγητὴς τῆς ἱστορίας τῶν οἰκονομικῶν καὶ κοινωνικῶν θεωριῶν καὶ τοῦ οἰκονομικοῦ βίου εἰς τὴν ἐν Ἀθήναις Ἀνωτάτην Σχολὴν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐμπορικῶν Ἐπιστημῶν καὶ τῆς Πολιτικῆς Οἰκονομίας παρὰ τῇ Ἀνωτάτῃ Γεωπονικῇ Σχολῇ Ἀθηνῶν. Μεταξὺ τῶν ἔργων του περιλαμβάνονται: «Ἱστορία τοῦ οἰκονομικοῦ βίου», «Ἡ γεωργικὴ πολιτική» καὶ «Ἡ ἐξέλιξις τοῦ γεωργικοῦ δικαίου». Ἐπίσης μετέφρασε τὰ ἔργα τῶν Α. Λόρια «Κοινωνιολογία», Α. Θόμπσον «Εἰσαγωγὴ εἰς τὴν ἐπιστήμην», Γ. Ντεβίλ «Τὸ κεφάλαιον», ἐδημοσίευσε δὲ πλεῖστος μελέτας καὶ διατριβὰς, ἰδίως ἐπὶ κοινωνιολογικῶν καὶ οἰκονομικῶν θεμάτων. Σήμερον, εἰς ἡλικίαν 79 ἐτῶν, πάντοτε θαλερός, ὁ Ἀριστοτέλης Σίδερης φέρει τὸν τίτλον τοῦ ἐπιτίμου καθηγητοῦ τῆς Α.Σ.Ο.Ε.Ε.

(4) Ἐφημ. Συζ. Βουλῆς, συνεδρίασις τῆς 21 Ἰανουαρίου 1920, σελ. 450 ἑπ.

συμφέρον δι' αὐτό, εἶναι οἱ ἴδιοι οἱ ἐργάται».

Ἐλευθ. Βενιζέλος : «Σεῖς θέλετε—καὶ ὅταν λέγω σεῖς, δὲν ἐννοῶ ὑμᾶς, ἀλλὰ τοὺς ἀντιδρῶντας γενικῶς εἰς τὴν ψήφισιν τῶν νομοσχεδίων τούτων — νὰ μὴ ἀποφασίζωσιν οἱ ἐργάται, ἀλλὰ ν' ἀποφασίζῃ μόνον τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον, τὸ ὁποῖον συνήθως ἀπαρτίζεται ἀπὸ τὰ ζωηρότερα στοιχεῖα... Ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον ἐνδιαφέρει τὴν Πολιτείαν, εἶναι τὸ ζήτημα τῶν ἀπεργιῶν ἀφ' ἑνὸς καὶ τὸ τῆς ἐκλογῆς τοῦ Συμβουλίου ἀφ' ἑτέρου».

Περαιτέρω διεξάγονται στιχομυθίαι μεταξὺ τοῦ κυρίου ἀγορητοῦ καὶ τῶν *Μ. Νεγροπόντη* (Ὑπουργοῦ Οἰκονομικῶν), *Α. Ἐμπειρίκου* (βουλευτοῦ) καὶ ὁ ἀγορητὴς συνεχίζει:

Α. Σίδερης : «Διατί νὰ μὴ πάρωμεν τὸν νόμον τὸν γαλλικόν, ὁ ὁποῖος ἀφήνει πλήρη ἐλευθερίαν εἰς τὰ σωματεῖα; Δὲν ἔχουν φόβον οἱ ἐργάται ἀπὸ τοὺς συναδέλφους των. Εἰς τὴν Γαλλίαν, καίτοι δὲν ὑπάρχει νόμος ἐπιβάλλων τοῦτο, οἱ ἐργάται κατήρτισαν τὰ καταστατικά των δημοκρατικώτατα ὅσον ἀφορᾷ τὴν λῆψιν τῶν ἀποφάσεών των, τὴν ἐκλογὴν τῶν διοικητικῶν συμβουλίων, διὰ τὰς ἀπεργίας κλπ., ἐδημιουργήθη δὲ εἰς τὴν Γαλλίαν οἱονεὶ ἔθιμον κοινοῦ συστήματος καταστατικῶν τῶν σωματείων καὶ τοῦτο ἀπὸ 40 ἐτῶν καὶ πλέον. Ὅθεν δὲν ἔχει νὰ ὠφελήσῃ τοὺς ἐργάτας καὶ δὲν εἶναι φιλεργατικὴ ἡ νομοθεσία αὕτη».

Α. Παπαναστασίου (Ὑπουργὸς Συγκοινωνίας): «Ἐὰν ὑπάρχωσι νομοθετικῶς, τί βλάπτει, ἐφόσον ἀναγνωρίζεται ὅτι πρέπει νὰ ἰσχύουν»;

Α. Σίδερης : «Βλάπτει εἰς τὸ ἑξῆς, ὅτι γίνεται γενικῶς δι' ὅλας τὰς περιστάσεις καὶ δι' ὅλα τὰ ζητήματα».

Ἐλευθ. Βενιζέλος : «Ὄχι δι' ὅλα τὰ ζητήματα. Εἴμεθα σύμφωνοι δι' αὐτό. Θὰ περιορισθῶμεν εἰς τὰ ζητήματα, ἐπαναλαμβάνω, ἐκ τῶν ὁποίων κυριώτερα θεωρῶ τὰ τῆς ἀπεργίας καὶ κατὰ δεύτερον λόγον τὰ τῆς ἐκλογῆς τοῦ Συμβουλίου».

Μετὰ παρεμπίπτουσαν στιχομυθίαν ἐπὶ τοῦ ἑτέρου νομοσχεδίου, «περὶ ἀδικημάτων κατὰ τῆς ἐλευθερίας τῆς ἐργασίας», ἐπανέρχεται ἡ συζήτησις ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου «περὶ ἐπαγγελματικῶν σωματείων».

Α. Σίδερης : «Ἐν τῇ οἰκονομικῇ πάλῃ διὰ λόγους γνωστούς, εἶναι ἤδη ἐνισχυμένος ὁ ἐργοδότης καὶ δὲν εἶναι ἐθνικὸν συμφέρον νὰ ἀφήσωμεν τὸν ἐργάτην νὰ ταφῇ ἀπὸ τὸν ἐργοδότην καὶ νὰ θριαμβεύσῃ ἡ ἐκμετάλλευσις. Νὰ τοῦ δώσωμεν τὰ ἴδια μέσα μὲ τὸν ἐργοδότην διὰ νὰ ἀμυνθῇ. Εἰς τὴν ἐκ τῶν οἰκονομικῶν δὲ ὅρων δύναμιν τοῦ ἐργοδότου τὸ ἀντίστοιχον δὲν εἶναι τὸ δικαίωμα τοῦ μὴ ἐργάζεσθαι διὰ τὸν ἐργάτην, ἀλλὰ πλήρης ἐλευθερία ἀμύνης, μέχρι καὶ τῆς ὁλικῆς ὁλέθρου».

Ἐλευθ. Βενιζέλος : Δὲν σᾶς ἀρκεῖ ἡ ὀργάνωσις, ἡ ὁποία ἐγένετο; Ὁ ἐργάτης, διὰ τῆς ὀργανώσεως, τὴν ὁποίαν ἐδώκαμεν καὶ κατὰ τὴν ὁποίαν, εὐτυχῶς, εἰς πλείστας περιστάσεις κατέληξε νὰ εἶναι ἰσχυρότερος τοῦ κεφαλαιούχου, καὶ σήμερον, ἰδίως σήμερον, ὅπου τὰ ἡμερομίσθια εἶναι μεγάλα, κατήντησεν ὁ ἐργοδότης εἰς πολλὰς περιστάσεις νὰ εἶναι ἰσόπαλος, καὶ εἶμαι ἐντελῶς εὐτυχής, διότι οἱ ἐργάται εἶναι ἰσόπαλοι, διότι, ἐὰν γίνῃ ἰσχυρότερος, τότε ταράσσεται ἡ ἰσορροπία καὶ τότε ἀπαιτεῖται ἡ ἐπαναφορὰ τῆς ἰσορροπίας. Εἰς τῶν σκοπῶν τοῦ νομοσχεδίου εἶναι αὐτός, διότι εἶναι τάξις ἐργατική, ἡ ὁποία διαρκῶς θέλει νὰ διασπείρῃ τὴν ἀπεργίαν καὶ διαταράττει τὴν ὅλην ἐργατικὴν τάξιν καὶ θέλομεν νὰ περιορίσωμεν αὐτὴν καὶ νὰ ἐξαρτήσωμεν ἀπὸ τὴν βεβαιωμένην γνώμην τῶν ἐργατῶν. Γίνεται κατάχρησις τῶν ἀπεργιῶν. Ἐβεβαιώθη, ὅτι ἐκηρύχθησαν πολλάκις ἀπεργίαι, αἱ ὁποῖαι, ἂν ἔπρεπε νὰ κηρυχθῶσι μετ' ἀπόψασιν ἀληθοῦ σωματείου, δὲν θὰ ἐκηρύσσοντο. Δι' αὐτὸ θέλω νὰ σταματήσῃ τὸ πρᾶγμα ὅτι παρεμβάλλομεν ἐμπόδιον. Δὲν λέγομεν ἄδειαν δυναστικήν, οὔτε τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ τὴν ἰδικήν σας ἄδειαν νὰ ζητῶσιν.»

Μετὰ μακρὰν παρεμπίπτουσαν στιχομυθίαν, διεξαχθεῖσαν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου «περὶ ὑπογρεωτικῆς καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων», ἐπανέρχεται ὁ ἀγορητὴς καὶ πάλιν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου «περὶ ἐπαγγελματικῶν σωματείων».

Α. Σίδερης : «Δι' αὐτοὺς ὅλους τοὺς λόγους νομίζω, ὅτι, ἂν δέχεται ἡ Βουλὴ ὅτι ὁ ἀγὼν τῶν ἐργατῶν δὲν εἶναι κάτι τι, τὸ ὁποῖον χαριστικῶς πρέπει νὰ παραχωρήσωμεν καὶ εἰς τοὺς ἐργάτας, ἀλλὰ εἶναι κάτι τι καὶ κοινωνικῶς ἀναγκαῖον, πρέπει νὰ ἀφή-

σωμεν αὐτὸν τὸν ἀγῶνα νὰ διεξάγηται ἐλευθέρως. Δὲν θὰ ἔλθωμεν ἡμεῖς νὰ ρυθμίσωμεν ὅλην τὴν λειτουργίαν τῶν σωματείων καὶ νὰ δυσκολεύσωμεν οὕτω τὸν ἀγῶνα. Ἔχω δὲ τὴν πεποίθησιν, ὅτι δὲν ἔγιναν δι' ἄλλον λόγον ὅλα αὐτὰ τὰ νομοσχέδια, εἰμὴ μόνον ἵνα γίνεται δυσκολώτερος ὁ ἐργατικὸς ἀγών».

Ἐλευθ. Βενιζέλος: Ἵνα γίνωνται δυσκολώτερον αἱ ἀπεργίαι».

Μετὰ τὸ πέρας τῆς ἀγορεύσεως τοῦ Σίδερη ὁ Ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας συνώψισε τὰ συμπεράσματα τῆς διεξαχθείσης συζητήσεως καὶ ἐπὶ τῶν τριῶν νομοσχεδίων, ἐπεκύρωσε δὲ κατὰ τῶν ἀριστερῶν συνδικαλιστῶν, τῶν εὑρισκομένων ἐπὶ κεφαλῆς τῶν ἐργατικῶν σωματείων, οἱ ὁποῖοι κατευθύνουν κατὰ βούλησιν τοὺς ἀπεργιακοὺς ἀγῶνας.

Κ. Σπυρίδης: «... Οἱ κύριοι οὗτοι, ἀποβλέποντες εἰς τὸ χθεσινὸν των ἔνδυμα τοῦ ἐργάτου, προσεκολλήθησαν εἰς τὸν ἐργατικὸν κορμὸν ὡς μία παράσιτος βλάστησις, ἐνόμισαν ὅτι ἐργατικὴ κίνησις σημαίνει νὰ καταπονῶσι διηνεκῶς τὰς λαϊκὰς τάξεις, διατηροῦντες αὐτὰς ἄνευ διακοπῆς ἐν συναγερμῷ καὶ ἐπαναστάσει, νὰ ἐξάπτωσι τὸ μῖσος τοῦ ἐργάτου πρὸς τὸν ἐργοδότην, καὶ ἐν γένει πρὸς πᾶν ἀστικὸν στοιχεῖον, ν ὰ ὑ π ο θ ά λ π ω σ ι ν ἀ π ε ρ γ ί α ς ἐ κ ε ῖ ὅ π ο υ θ ὰ ἦ τ ο ἴ σ ω ς δ υ ν α τ ὴ μ ί α σ υ ν ε ν ν ό η σ ι ς, νὰ εὑρίσκωνται ἐν ἄλλοις λόγοις ἐν διηνεκεῖ ἐπιστρατεύσει, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον, ἐκτὸς τῆς μέθης καὶ τῆς δόξης, ἃς προσκομίζει εἰς τοὺς ἡγήτορας, δικαιολογεῖ καὶ τὰς πολλὰς ἡμεραργίας, ἃς τὸ νομοσχέδιον, περὶ οὗ πρόκειται, ἔρχεται νὰ περικόψῃ.

Πρὸς μίαν λελογισμένην συμφιλίωσιν ἔχει πλέον καθῆκον νὰ ἐργασθῇ ἡ Κυβέρνησις, ἐπαναφέρουσα κατὰ τὸ δυνατὸν τὰς ἐργατικὰς ὀργανώσεις εἰς τὴν φυσιολογικήν των ζωήν.

Δὲν προάγονται τὰ ἐργατικὰ συμφέροντα διὰ τοῦ στραγγαλισμοῦ καὶ τοῦ διαλυτικοῦ πανάτου τῆς ἀσθενικῆς διομηχανίας μας, διὰ τῆς ἀπεθαρρύνσεως καὶ τοῦ παρεμποδισμοῦ πρὸς πᾶσαν νέαν ἐπιχείρησιν.

»Τὸ περὶ ἐπαγγελματικῶν σωματείων νομοσχέδιον, πέριξ τοῦ ὁποίου κυρίως συνεκεντρώθη ἡ ἐπίθεσις, σκοπεῖ νὰ ἐπαναφέρῃ ποιάν τινα νηφαλιότητα εἰς τὰς ἐργατικὰς συσκέψεις καὶ νὰ ἀποδώσῃ εἰς τὰς ἀποφάσεις, αἵτινες λαμβάνονται, τὴν σοβαρότητα, ἣν ἐπιβάλλουσι τὰ ὑμαδικὰ συμφέροντα. Διὰ τὸ ὅτι τὸ Κράτος ἐσκέφθη νὰ ἔλθῃ εἰς ἀρωγὴν τοῦ ἐργάτου ὡς ἀτόμου καὶ μέλους μιᾶς ἑνώσεως, νὰ τὸν περιφρουρήσῃ ἐναντίον αὐτοῦ τοῦ ἰδίου, ν ὰ π ρ ο φ υ λ ά ξ ῃ τ ὴ ν ὑ μ ῶ ν τ ο υ ἀ π ὸ π ᾶ σ α ν ὑ φ α ρ π α γ ή ν, νὰ καταστήσῃ ὀλιγώτερον τυραννικὸν εἰς τὰ μέλη του τὸν δεσποτισμόν, ὁ κ. Σίδερης, λησμονῶν τὰς ἰδέας, τὰς ὁποίας καυχᾶται ὅτι ἐκπροσωπεῖ, μᾶς ἐκάκισεν ἐπὶ ἀνατροπῇ καὶ στραγγαλισμῷ τῶν λαϊκῶν ἐλευθεριῶν.

»Ἐν τέλει, ἂς ἐπιτραπῇ εἰς τὸν Ὑπουργὸν τῆς Ἐργασίας (sic), μετὰ τοὺς λόγους τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως πρὸς τοὺς ἐργάτας, νὰ βεβαιώσῃ ἀπὸ τῆς θέσεως ταύτης τὸν ἑλληνικὸν ἐργατικὸν κόσμον, ὅτι δὲν ἦτο δυνατὸν ἐκ τῶν χειρῶν τῆς Κυβερνήσεως τῶν Φιλελευθέρων νὰ προέλθῃ νομοσχέδιον θίγον, ἔστω καὶ ἐπ' ἐλάχιστον, τὰ ἀπαραβίαστα ἐργατικὰ δίκαια. Ὅτι ἡ Κυβέρνησις, ἥτις μόλις πρὸ δεκαετίας ἐκράτησεν σίονει ἐπὶ τῆς κολυμβήθρας τὸ νεογνὸν τῆς ἐργατικῆς χειραφετήσεως, δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ θελήσῃ τὸν ὄλεθρόν του καὶ ὅτι, τοὐναντίον, μετὰ στοργῆς καὶ μερίμνης ἀναδόχου παρακολουθεῖ τὰ ἐνήλικά του. Καὶ ὅταν εἶδε, πρὸς μεγίστην του θλῖψιν, εἰς ποίαν πεπλανημένην ὁδὸν τὸν ὠθοῦν οἱ ἡγέται του, μετ' ἀνεκφράστου ἀπογοητεύσεως διέγνωσε συμπτώματα προώρου ἐκφυλισμοῦ ἐν τῇ ἐργατικῇ ἐξελίξει, ὅταν εἶδε τὴν μέθην, ἔνθα ἀνέμενε τὴν φρόνησιν, ὅταν εἶδε τὸ ἀδιάλλακτον, ὅπου ἐζητεῖτο ἡ συνεργασία, ὅταν εἶδεν ἐννοίας ὡς «Π α τ ρ ὶ ς - Θ ρ η σ κ ε ί α» νὰ ἐκλαμβάνωνται ὑπό τινων ὡς ἀντεργατικαί, ἠννόησεν ὅτι κάτι σαπρὸν ἀπεκάλυψε τὴν ὅλην ἐργατικὴν ζύμωσιν καὶ ὅτι ἦτο καιρὸς νὰ ἀπαλλαγῇ τὸ κύριον σῶμα ἀπὸ τὸν παράσιτον αὐτὸν μικρόκοσμον. Εὐτυχῶς ἡ μεγάλη ἐργατικὴ ἰδέα ἔμεινεν ἀλώβητος. Δὲν ἀπεζενώθη οὐδεμιᾶς τῶν ἑλληνικῶν ἀρετῶν, εἰς ἃς ὀφείλεται τὸ σημερινὸν μεγαλεῖον τῆς Πατρίδος. Δὲν αἰσθάνεται τὴν ἀνάγκην νὰ συσχετίσῃ τοὺς ἐπαγγελματικοὺς ἀγῶνας της μὲ οἱανδήποτε ἀνατρεπτικὴν θεωρίαν. Εἶμαι βέβαιος, ὅτι ὅταν τὰ νομοσχέδια ταῦτα ψηφισθοῦν, ἀντὶ τῶν διαφόρων ψηφισμάτων, ἅτινα, ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ σημερινοῦ καθεστῶτος, διεβιβάσθησαν εἰς τὴν Κυβέρνησιν ἐναντίον τῶν νομοσχεδίων, θὰ καταφθάσωσιν εἰς μεγαλύτερον ἀριθμὸν ἕτερα τηλεγραφήματα,

ἀλλὰ τὴν φορὰν αὐτὴν διερμηνεύοντα τὴν πραγματικὴν τοῦ ἐργατικοῦ κόσμου γνώμην, δι' ὧν θὰ ἐκφράζεται εὐγνωμοσύνη πρὸς τὴν Κυβέρνησιν, διότι κατήργησεν ἐν τῇ σωματειακῇ των ζωῇ τὸν δεσποτισμὸν τῆς διοικήσεως, διότι ἀπέδωσεν εἰς αὐτοὺς τὴν πραγματικὴν ἐλευθερίαν». (Χειροκροτήματα).

∴

Αὐτὴ εἶναι ἡ εἰς τὴν Βουλὴν διεξαχθεῖσα συζήτησις ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου «περὶ ἐπαγγελματικῶν σωματείων». Ἄλλη ἐπ' αὐτοῦ συζήτησις δὲν ἐγένετο, διότι τόσον αἱ κατ' ἄρθρα πρώτη καὶ δευτέρα, ὅσον καὶ ἡ εἰς τὸ σύνολον τοῦ νομοσχεδίου ψήφισις διεξήχθησαν ἄνευ συζητήσεως. (5)

Παρῆλθον ἔκτοτε τεσσαράκοντα ὀκτὼ ἔτη. Καὶ ὁ νόμος 2151/1920 «περὶ ἐπαγγελματικῶν σωματείων», μέ τινας ἐν τῷ μεταξὺ ἐπελθούσας ἐπουσιώδεις τροποποιήσεις, ἐξακολουθεῖ ἰσχύων μέχρι σήμερον. Καὶ ἰσχύουν μέχρι σήμερον, καθ' ὅλην των τὴν ἔκτασιν καὶ τὴν αὐστηρότητα, τὰ ἄρθρα του 5 καὶ 8, τὰ ἐπιβάλλοντα τὸν ἀπαράβατον τύπον τῆς ἀποφάσεως γενικῆς συνελεύσεως τῶν μελῶν ἐργατικοῦ σωματείου, λαμβανομένης διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας, προκειμένου περὶ κηρύξεως ἢ συνεχίσεως ἀπεργίας. Καὶ ἀντιχοῦν μέχρι σήμερον οἱ λόγοι τοῦ Ἐλευθερίου Βενιζέλου, διακηρύξαντος κατηγορηματικῶς καὶ κατὰ τρόπον σαφέστατον, ὅτι διὰ τοῦ νόμου τούτου ἐπεδίωξε νὰ δυσχεράνῃ τὰς ἀσκόπους ἀπεργίας. Ἀφοῦ δὲ ὁ νόμος θεωρεῖ παράνομον τὴν ἀπεργίαν, περὶ ἧς δὲν ἀπεφάσισαν τὰ μέλη ἐπαγγελματικοῦ σωματείου διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας, εἶναι φανερόν, ὅτι, πολλῷ μᾶλλον, θεωρεῖ παράνομον τὴν ἀπεργίαν τὴν κηρυσσομένην ὑπὸ ἐργαζομένων, οἵτινες δὲν ἀνήκουν κἂν ὡς μέλη εἰς ἐπαγγελματικὸν σωματεῖον, δηλαδὴ θεωρεῖ παράνομον τὴν ἀδέσποτον ἀπεργίαν. Ἐναντία ἑρμηνεία θὰ ἔπρεπε νὰ ἔχῃ ὡς προυπόθεσιν, ὅτι ὅλα ὅσα μετὰ τόσης ἐπιμονῆς ἐξέθεσεν ἐνώπιον τῆς Βουλῆς ὁ Ἐλευθέριος Βενιζέλος, ὡς πρὸς τὸν κύριον σκοπὸν τοῦ νόμου, ὅστις ἦτο νὰ παρεμποδίσῃ τὰς ἀπεργίας διὰ τῆς ὑποβολῆς αὐτῶν εἰς ὡρισμένας διατυπώσεις, δὲν εἶχον σημασίαν, διότι παραλλήλως ἀνεγνωρίζετο ἡ νομιμότης καὶ τῆς ἀδεσπότου ἀπεργίας.

∴

Τίποτε δὲν μετέβαλεν ἔκτοτε καὶ τὸ γράμμα καὶ τὸν σκοπὸν τοῦ νόμου. Ὅλως τοὐναντίον, ὅσα τότε ἐλέχθησαν περὶ τῆς καταστρεπτικῆς διὰ τὸ Ἔθνος δραστηριότητος ἐξάλλων τινῶν συνδικαλιστῶν θὰ ἠδύναντο ὁμοίως - ἴσως μάλιστα ἐντονώτερον - νὰ ἐπαναλαμβάνωνται μέχρι καὶ πρὸ ἔτους. (6)

Πέραν τούτων, ὁ νόμος 3239/1955, διὰ τῶν ἄρθρων του 1, 2 καὶ 19, ὑπεγράμμισε τὸν μονοπωλιακὸν ρόλον τῶν ἐπαγγελματικῶν σωματείων εἰς τὴν προβολὴν καὶ ρύθμισιν τῶν συλλογικῶν ἐργασιακῶν διαφορῶν, ἀποκλείσας τὴν ἐπέμβασιν ἀτόμων, ἔστω καὶ ἐμφανιζομένων εἰς μέγαν ἀριθμόν, καὶ καταστήσας οὕτω περισσότερον συγκεκριμένον ἐν τῇ πράξει τὸν βασικὸν σκοπὸν τοῦ νόμου 2151/1920, ὅστις ἦτο ἡ ἐνίσχυσις τῆς δημοκρατικῆς λειτουργίας τῶν ἐπαγγελματικῶν σωματείων διὰ τῆς προβολῆς τῆς δυνάμεως τῆς γενικῆς συνελεύσεως τῶν μελῶν ὡς τοῦ ἀνωτάτου ὀργάνου τοῦ σωματείου.

∴

Κατόπιν τῶν ἑρμηνευτικῶν στοιχείων, τὰ ὁποῖα ἀνωτέρω παρεθέσαμεν, καὶ ἐξ ὧν καταδηλοῦται ἀναμφίβολος ἡ ἀληθὴς βούλησις τοῦ Νομοθέτου, οὐδὲν ὑπολείπεται πλέον

(5) Ἐφημ. Συζ. Βουλῆς, συνεδριάσεις τῆς 24, 28, 30 Ἰανουαρίου 1920, σελ. 513, 552, 563.

(6) Τὰ ἐπεσημάναμεν ἄλλωστε καὶ ἡμεῖς, ἐν ΕΕΔ 25 σελ. 1 ἑπ.

περιθώριον, ἵνα διατυπωθῇ οἱοσδήποτε ἰσχυρισμὸς — διὰ τοῦ «φρονῶ», «ἔχω τὴν γνώμην» ἢ «νομίζω» — ὅτι «ναὶ μὲν ὁ νόμος ρυθμίζει τὴν ἀπεργίαν, τὴν κηρυσσομένην ὑπὸ σωματείου, ἀλλὰ τί θὰ γίνῃ μὲ τὴν ἀδέσποτον ἀπεργίαν;» ἢ: «Ἡ ἀπεργία εἶναι μία πραγματικότης καὶ ὀφείλομεν νὰ δώσωμεν λύσιν».

Εἰς τὰς ἀπορίας ταύτας ἡ ἀπάντησις εἶναι μία:

Εἰς τὸν νόμον (κατόπιν καὶ τῶν ἀνωτέρω συμπληρωτικῶς παρατιθεμένων ἑρμηνευτικῶν στοιχείων) δὲν ὑπάρχει οὔτε ἀσάφεια, οὔτε κενὸν ἔχον ἀνάγκην συμπληρώσεως. Ὁ νόμος εἶναι σαφής. Ἡ ἀδέσποτος ἀπεργία, δηλαδὴ ἀπεργία κηρυσσομένη οὐχὶ ὑπὸ ἀνεγνωρισμένου καὶ νομίμως λειτουργοῦντος ἐπαγγελματικοῦ σωματείου, ἀλλ' ὑπὸ ἀνοργανώτου ὁμάδος—ὁσονδήποτε πολυαριθμου—εἶναι βεβαίως ἀπεργία. Ἀλλὰ εἶναι παράνομος ἀπεργία.

Ἐπίσης ἀπεργία κηρυσσομένη ἀπὸ τὴν διοίκησιν ἐπαγγελματικοῦ σωματείου, ἄνευ ἀποφάσεως, προτέρας ἢ ὑστέρας, τῆς συνελεύσεως τῶν μελῶν, καὶ δὴ λαμβανομένης διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας, εἶναι βεβαίως ἀπεργία, ἀλλ' εἶναι καὶ αὐτὴ παράνομος ἀπεργία. Ἀντιμετωπίζεται δὲ ἀπὸ τὸ δίκαιον ὡς αὐθαίρετος ἀποχὴ ἀπὸ τῆς ἐργασίας.

Εὑρεῖα ἑρμηνεία τοῦ νόμου—οἱουδήποτε ἐργατικοῦ νόμου—ὅταν μάλιστα ἐπηρεάζεται καὶ ἀπὸ ὑποκειμενικὰς κοινωνιολογικάς, οἰκονομικὰς ἢ κοσμοθεωρητικὰς ἀντιλήψεις, δὲν δύναται νὰ ἐξικνῆται μέχρι σημείου, ὥστε ν' ἀντιτίθεται πρὸς τὴν κοινωνικήν, οἰκονομικὴν καὶ ἀστικὴν μορφὴν τοῦ ἑλληνικοῦ Κράτους, τοῦ θεσπίσαντος τὸν νόμον. Μία τοιαύτη ἑρμηνεία θὰ ἠδύνατο νὰ γίνῃ μόνον κατόπιν τροποποιήσεως τοῦ νόμου (7). Οὕτω καὶ ἐν προκειμένῳ, μία ἑρμηνεία, ἡ ὁποία θ' ἀνηγόρευε τὸ δικαίωμα τῆς ἀπεργίας εἰς κανόνα καὶ θὰ κατεβίβαζε τὴν ὑποχρέωσιν τηρήσεως τῶν συμφωνηθέντων εἰς ἐξαίρεσιν, δὲν θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ γίνῃ δεκτή, εἰμὴ μόνον ἐφ' ὅσον θὰ ἐστηρίζετο ἐπὶ θετικῶν διατάξεων τῶν κειμένων νόμων.

Τὸ εἶπε καὶ αὐτό, κατὰ τὴν διεξαχθεῖσαν συζήτησιν ἐν τῇ Βουλῇ, ὁ Ἐλευθέριος Βενιζέλος. Ὅταν, εἰς μίαν στιγμήν, ὁ Α. Σίδερης τοῦ εἶχε καταστῇ ἀφορήτως ἐπιθετικός, ὁ Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως τὸν διέκοψε καὶ τοῦ ἐτόνισεν:

Ἐλευθ. Βενιζέλος: «Ὅταν θὰ κατορθώσητε νὰ πάρετε τὴν πλειοψηφίαν εἰς τὰς πολιτικὰς ἐκλογάς—καὶ θὰ ἔλθῃ ἡμέρα, ἀλλ' εἶναι μακρὰν ἀπὸ σήμερον—καὶ ἔλθετε ἐδῶ, τότε θὰ κάμετε τοὺς νόμους, οἱ ὁποῖοι θὰ εἶναι καλλίτεροι διὰ τὸ συμφέρον σας. Ἐφ' ὅσον ὅμως δὲν εἴσθε πλειοψηφία, γνωρίζετε ὅτι ἡμεῖς, οἱ ἔχοντες τὴν εὐθύνην τῆς διοικήσεως τῆς Χώρας—αὐτήν, τὴν ὁποίαν λέγετε ἀστικὴν κυβέρνησιν—ἡμεῖς εἶναι φυσικὸν νὰ λύωμεν τὰ πράγματα ὅπως τὰ ἀντιλαμβανόμεθα». (8)

Συνεδύασε δηλαδὴ ὁ εἰσηγητὴς τοῦ νόμου τοὺς ὑπ' αὐτοῦ ἐπιδιωκομένους σκοποὺς πρὸς τὴν μορφὴν τοῦ ἀστικοῦ καθεστῶτος.

***

Ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης μέχρι σήμερον τίποτε δὲν μετεβλήθη εἰς τὴν συνταγματικήν, τὴν οἰκονομικὴν καὶ κοινωνικὴν τάξιν αὐτῆς τῆς Χώρας. Ἐφ' ὅσον δὲ τὸ Κράτος τὸ ἑλληνικὸν εἶναι καὶ παραμένει φιλελεύθερον καὶ δημοκρατικόν—οὐχὶ σοσιαλιστικόν—Κράτος δικαίου, οὐδὲν εἶναι ἱκανὸν νὰ δικαιολογήσῃ οἱανδήποτε, διὰ παρερμηνείας τῶν νόμων, παρεκτροπὴν ἀπὸ τῆς ὀρθῆς ὁδοῦ, τὴν ὁποίαν ἐχάραξεν ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς ἀπεργίας, πρὸ ἡμίσεος αἰῶνος, ὁ Ἐλευθέριος Βενιζέλος.

---

(7) Βλ. σχετικῶς καὶ *Κ. Δημάκην* ἐν ΕΕΔ κδ', σελ. 899 ἑπ. Τὰ αὐτά, ἀλλ' ἀντιστρόφως, παρατηρεῖ ὁ σοσιαλιστὴς καθηγητὴς R a m m, Arbeitsrecht und Politik. 1966, σελ. 1 ἑπ., ὑποστηρίζων ὅτι, ἐφ' ὅσον τὸ σύνολον τῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας τῆς Δυτικῆς Γερμανίας εἶναι κατὰ βάσιν σοσιαλιστικόν, δὲν ἐπιτρέπεται εἰς τὴν θεωρίαν καὶ τὴν νομολογίαν νὰ δίδουν λύσεις προσηκούσας εἰς συστήματα κεφαλαιοκρατικά.

(8) Ἐφημ. Συζ. Βουλῆς, συνεδρίασις 21 Ἰανουαρίου 1920, σελ. 452.

ΠΑΡΟΧΑΙ ΠΡΟΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥΣ ΥΠΟ ΤΗΝ ΕΝΝΟΙΑΝ ΜΙΣΘΟΥ

[Γνωμοδότησις ὑπ' ἀριθ. 1177/1967 Ὁλομελείας Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους]

Εἰσηγητὴς ὁ Νομικὸς Σύμβουλος Κράτους κ. ΑΘΑΝ. ΤΟΜΑΡΑΣ

Περίληψις ἐρωτήματος (Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων): Ἐὰν ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 14 § 4 τοῦ ν.δ. 3796/1957 τυγχάνῃ ἀληθῶς ἑρμηνευτικὴ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 15 § 2 ν.δ. 683/1948 καὶ συνεπῶς ἀνατρέχει εἰς τὸν χρόνον ἐνάρξεως ἰσχύος τοῦ νομοθετήματος τούτου.

Ἐπὶ τοῦ πρόσθεν ἐρωτήματος ἡ Ὁλομέλεια τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους ἐκ τῶν κ.κ. *Κ. Παπαμιχαλοπούλου*, Ἀντιπροέδρου, ὡς Προέδρου, *Ε. Κουρουσοπούλου*, *Κ. Τσαγκαράκη*, *Κ. Κωνσταντινίδη*, *Ἀθ. Τομαρᾶ*, *Ε. Καραμπελοπούλου*, *Ἔρρ. Μέλλιον*, *Ν. Μπλιάτσου*, *Α. Γιαννουλάτου*, Νομικῶν Συμβούλων, καὶ *Γ. Ἀνδρικοπούλου*, *Γ. Ἀντωνοπούλου*, *Κ. Κουρτικάκη* καὶ *Ε. Κυριάκη*, Παρέδρων, ἐγνωμοδότησαν ὡς ἀκολούθως:

I. Ἐπανατίθεται ὑπὸ τῆς ἀρμοδίας Ὑπηρεσίας τοῦ Ι.Κ.Α. τὸ ἐρώτημα μετὰ τὴν ἐπ' αὐτοῦ δοθεῖσαν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 973/1967 γνωμοδοτήσεως τοῦ Β' Τμήματος Διακοπῶν τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου καταφατικὴν ἀπάντησιν, εἰσαχθὲν εἰς τὴν Ὁλομέλειαν.

II. Κατὰ τὴν διάταξιν τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 15 ν.δ. 683/1948 (Α' 124) ἄπασαι αἱ ὑπηρετοῦσαι εἰς τὰ δημόσια, δημοτικά, κοινοτικὰ καὶ δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ δικαίου νοσηλευτικὰ ἱδρύματα, ὑγειονομικὰ τοιαῦτα ἢ ὑγειονομικὰς Ὑπηρεσίας ἀδελφαὶ νοσοκόμοι δικαιοῦνται, ἐκτὸς τῶν καθοριζομένων ἀποδοχῶν (κατὰ μισθολογικὴν διαβάθμισιν πρὸς τὴν ὑπαλληλικὴν κλίμακα), καὶ δωρεὰν κατοικίας, τροφῆς καὶ ὑπηρεσιακῆς στολῆς.

Ἐπιγκολούθησεν ἡ διάταξις τῆς παραγράφου 4 τοῦ ἄρθρου 14 ν.δ. 3796/1957 (Α' 251), ὁρίσασα ὅτι ἡ ἀληθὴς ἔννοια τῆς προπαρατεθείσης διατάξεως εἶναι, ὅτι ἡ χορηγουμένη οἰκήσις καὶ τροφὴ εἰς τὸ νοσηλευτικὸν προσωπικὸν τῶν νοσηλευτικῶν ἱδρυμάτων ἰδιωτικοῦ δικαίου δὲν ἀποτελεῖ μισθὸν ἢ ἄλλο εἶδος ἀποδοχῶν αὐτῶν, οὔτε ἀποτιμᾶται εἰς χρῆμα, ἀλλὰ παρέχεται πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῶν λειτουργικῶν ἀναγκῶν τῶν Ἱδρυμάτων.

Ἡ ἑρμηνευτικὴ αὕτη διάταξις ἀναφέρεται εἰς τὰς ἀδελφὰς νοσοκόμους τῶν νοσηλευτικῶν ἱδρυμάτων ἰδιωτικοῦ δικαίου μόνον, ἐξ ὅλων τῶν ἀναφερομένων εἰς τὴν ἑρμηνευομένην διάταξιν ἐν γένει νοσηλευτικῶν ἱδρυμάτων κλπ., καὶ ἀφορᾷ εἰς τὴν παροχὴν κατοικίας καὶ τροφῆς, μὴ ἀναφέρουσα τὴν τρίτην παροχήν, τουτέστι τῆς ὑπηρεσιακῆς στολῆς. Τοῦτο, προφανῶς, διότι περὶ τῆς τελευταίας ταύτης παροχῆς δὲν ἠδύνατο νὰ ἐγερθῇ ζήτημα περὶ τοῦ χαρακτῆρος της ὡς παροχῆς ἐξυπηρετούσης τὰς λειτουργικὰς ἀνάγκας τοῦ Ἱδρύματος (βλ. *Ἀγαλλόπουλον*, Ἐργατ. Δίκαιον, 1958, σ. 143).

III. Ὡς γίνεται πλέον παγίως δεκτὸν ὑπὸ τῆς νομολογίας (Α.Π. 414/1953, Ὁλ., Θέμ. ΞΔ' 739, 349/1962, ΕΕΝ 29, σ. 689, Σ.Ε. 1777/1957, ΕΔΔΔΔ - Α' 409, 68/1963, ΕΔΔΔΔ - Ζ' 190), ἡ νομοθετικὴ ἐξουσία ἔχει, κατ' ἄρθρον 26 τοῦ ἐν ἰσχύϊ Συντάγματος, τὸ δικαίωμα νὰ ἀποδίδῃ τὴν παρ' αὐτῆς δηλουμένην ἔννοιαν εἰς τὸν ἑρμηνευόμενον νόμον, ὅταν πράγματι ὑπάρχῃ ἀνάγκη ἑρμηνείας τούτου, ὡς ἐκ τοῦ ἀσαφοῦς καὶ ἀμφιβόλου τῆς ἐννοίας αὐτοῦ καὶ τῆς ὑφισταμένης ἐντεῦθεν περὶ τῆς ἐννοίας ταύτης ἀμφισβητήσεως μεταξὺ δικαστηρίων ἢ τῶν νομικῶν, οὐχὶ δὲ καὶ ὅταν ἡ ἔννοια τοῦ νόμου εἶναι σαφὴς καὶ οὐδεμίαν καταλείπῃ ἀμφιβολίαν, ὁπότε, προβαίνουσα ἡ νομοθετικὴ ἐξουσία εἰς ἑρμηνείαν τοιούτου νόμου, ἐξέρχεται τῆς ὑπὸ τοῦ Συντάγματος δοθείσης αὐτῇ ἁρμοδιότητος, τῶν δικαστηρίων δυναμένων νὰ ἐλέγξουν, ἂν καὶ κατὰ πόσον ὁ ὡς ἑρμηνευτικὸς ἐκδοθεὶς νόμος εἶχεν ὄντως τοιαύτην δύναμιν, ἀνατρέχων εἰς τὸν χρόνον τοῦ ἑρμηνευομένου ἢ εἶναι ἁπλοῦς νόμος, θέτων νέον κανόνα δικαίου (βλ. σχετικῶς *Σοῦρλον*, ἐν ΝοΒ 1, σ. 321 καὶ αὐτόθι παραπομπὰς καὶ *Ζήσην*, Ν.Δ 8 σ. 231, 9, σ. 160 καὶ 216).

Ἐπὶ τῇ βάσει τῆς κρατούσης κατὰ τὰ ἄνω λύσεως ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς ἑρμηνευτικῆς τῶν νόμων ἁρμοδιότητος τῆς νομοθετικῆς ἐξουσίας καὶ τοῦ ἐλέγχου τῆς ἀσκουμένης τοιαύτης ἁρμοδιότητος ὑπὸ τῶν δικαστηρίων ἐρωτᾶται, ἂν ἡ διάταξις τῆς παραγράφου 4 ἄρθρου 14 ν.δ. 3796/1957 εἶναι γνησία ἑρ-

μηνευτική ἢ ἀντιθέτως ψευδερμηνευτική, μὲ τὰς ἐκ τῆς μιᾶς ἢ ἄλλης λύσεως ἀναγκαίως προκυπτούσας συνεπείας, κυρίως ἐπὶ τῆς ἀναδρομῆς.

Ὅσάκις εἰς τὴν ἐργασιακὴν σχέσιν συμφωνεῖται, ρητῶς ἢ σιωπηρῶς, παροχὴ πρὸς τὸν μισθωτόν, ὁ χαρακτηρισμὸς αὐτῆς ὡς μισθοῦ ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς φύσεώς της ὡς ἀνταλλάγματος τῆς παρεχομένης ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ εἰς τὸν ἐργοδότην ἐργασίας. Ἐὰν οἰκονομικὴ παροχὴ πρὸς τὸν μισθωτὸν δὲν ἀντιζυγίζῃ τὴν παρεχομένην ἐργασίαν, ἀλλὰ συμφωνεῖται δι' ἄλλους λόγους, τότε μόνον θεωρεῖται μισθός, ὅταν ρητῶς ἐν τῇ περὶ ταύτης συμφωνίᾳ χαρακτηρίζεται ὡς τοιοῦτος.

Τέλος ἀντάλλαγμα τῆς ἐργασίας δὲν εἶναι παροχαὶ ἀπαραίτητοι διὰ τὴν λειτουργίαν τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως, ἵνα καταστῇ, δηλαδή, ἡ παροχὴ τῆς ἐργασίας ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ δυνατὴ ἀπὸ τῆς πλευρᾶς τοῦ ἰδίου καὶ παρασχεθῇ αὕτη κατὰ τρόπον ἐξυπηρετοῦντα τὰς λειτουργικὰς ἀνάγκας τῆς ἐπιχειρήσεως κλπ. ἀπὸ τῆς πλευρᾶς τοῦ ἐργοδότου. Παρέχεται, οὕτω, στάδιον ἀμφισβητήσεως τοῦ χαρακτῆρος ἑκάστης, πέραν τοῦ κανονικοῦ μισθοῦ, παροχῆς πρὸς τὸν μισθωτὸν ὡς ἀνταλλάγματος ἢ μὴ τῆς παρεχομένης ἐργασίας.

Τὸ ἴδιον δύναται νὰ συμβῇ καὶ ὅταν τὰς πρὸς τὸν μισθωτὸν παροχὰς ὁρίζῃ αὐτὸς οὗτος ὁ νόμος εὐθέως κατὰ τὴν κατάστρωσιν τῶν οἰκονομικῶν ὅρων τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ὡς εἰς τὴν ἐξεταζομένην περίπτωσιν. Συνεπῶς ἡ προβληματικὴ εἶναι ἡ ἰδία εἰς ἀμφοτέρας τὰς περιπτώσεις καὶ δύναται καὶ ἐνταῦθα νὰ ἐγερθῇ θέμα χαρακτηρισμοῦ μιᾶς παροχῆς χορηγουμένης πέραν τοῦ κανονικοῦ μισθοῦ ὡς ἀνταλλάγματος ἢ μὴ τῆς παρεχομένης ἐργασίας, ἀναλόγως πρὸς τὴν ἰδιαιτέραν φύσιν αὐτῆς ἐντὸς τῶν συγκεκριμένων πλαισίων ἑκάστης ρυθμιζομένης σχέσεως.

Εἰδικώτερον αἱ παροχαὶ κατοικίας καὶ τροφῆς εἰς τὸν μισθωτὸν ἔχουν ἀπασχολήσει ἀπὸ τῆς ἐξεταζομένης ἐνταῦθα πλευρᾶς τὴν θεωρίαν (βλ. σχετικῶς *Καποδίστριαν*, Τὸ δικαίωμα τῆς ἐνοικιάσεως ὡς μισθός, Θέμ. ΞΔ' 49, *Καποδίστριαν*, ἐν ΕρμΑΚ ὑπ' ἄρθρον 653, ἀριθ. 1 ἐπ., *Ἀγαλλόπουλον*, Ἡ παροχὴ κατοικίας ὡς στοιχείου ἐργατικοῦ μισθοῦ, 1943). ἐδημιούργησαν δὲ καὶ εἰς τὴν πρᾶξιν τῶν δικαστηρίων κλπ. προβλήματα (βλ. σχετικῶς Γνμ. Ν.Σ.Κ. 9/1954, ΕΕΔ 13, σ. 669, Πρωτ. Ἀθηνῶν 6991/1957, ΔΕΝ 13, σ. 724, Πρωτ. Ἀθηνῶν 6344/1957, ΕΕΔ 16, σ. 1157, Α.Π. 674/1967, ΝοΒ 6 σ. 444).

Οὕτω, κατ' ἀρχήν, βασίζεται ἡ ἄποψις περὶ τῆς φύσεως τῆς διατάξεως τῆς παραγράφου 4 ἄρθρου 14 ν.δ. 3796/1957 ὡς ἀληθῶς ἑρμηνευτικῆς, δηλαδὴ ὡς ἀποκαλυπτούσης μετ' αὐθεντικῆς δυνάμεως τὴν πραγματικὴν καὶ ἀρχήθεν ὑπάρχουσαν ἔννοιαν τῆς ἑρμηνευομένης εἰς τὸν χρόνον τῆς ἐνάρξεως ἰσχύος ταύτης, ὡς ὀρθῶς ἐδέχθη ἡ γνωμοδότησις τοῦ Τμήματος. Πέραν τούτων τὸ συγκεκριμένον ἐκ τῆς ἄνω διατάξεως πρόβλημα ἀντιμετωπίσθη ὑπὸ τῶν δικαστηρίων. Οὕτω ἡ Α.Π. 66/1960 (ΕΕΔ 19, σ. 270) ἐδέχθη, ὅτι ἐκ τῆς διατάξεως τῆς παραγράφου 4 ἄρθρου 14 ν.δ. 3796/1957 συνάγεται, ὅτι ἡ διὰ τῆς ἀπὸ 8.5.1954 συλλογικῆς συμβάσεως προβλεπομένη διὰ τὸ νοσηλευτικὸν προσωπικὸν τροφὴ καὶ οἴκησις δὲν δύναται νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῆς ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως, διότι ἡ ἄνω διάταξις, ἀνεξαρτήτως τῆς ἀναδρομικότητος αὐτῆς ἢ μὴ ὡς ἑρμηνευτικῆς τοιαύτης, ἰσχύουσα ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ νόμου ὡς νέος νόμος, κατισχύει τῆς προγενεστέρας συλλογικῆς συμβάσεως.

Καὶ ἐνῷ ἡ ἄνω ἀπόφασις, δίδουσα λύσιν ἐπὶ θέματος μὴ ἐπηρεαζομένου ὑπὸ τῆς ἀναδρομικότητος ἢ μὴ τῆς ἑρμηνευτικῆς διατάξεως, δὲν ἀποκλείει τὸν χαρακτῆρα τῆς διατάξεως ταύτης ὡς γνησίως ἑρμηνευτικῆς, ἡ νεωτέρα Α.Π. 512/1960 (ΕΕΔ 20, σ. 33) ἔλυσε καὶ τὸ ζήτημα τοῦτο εὐθέως, δεχθεῖσα ὅτι ἐντὸς τῆς ὑπὸ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 26 τοῦ ἐν ἰσχύϊ Συντάγματος χορηγηθείσης εἰς τὴν νομοθετικὴν ἐξουσίαν ἀρμοδιότητος ἐξεδόθη ἡ διάταξις τῆς παραγράφου 4 ἄρθρου 14 ν.δ. 3796/1957, δι' ἧς ἤρθη ἡ ἐγερθεῖσα περὶ τῆς ἐννοίας τῆς ἑρμηνευομένης ἀμφιβολία, ὁρισθέντος ὅτι ἡ χορηγουμένη τοιαύτη οἴκησις καὶ τροφὴ εἰς τὸ νοσηλευτικὸν προσωπικὸν τῶν νοσηλευτικῶν ἱδρυμάτων ἰδιωτικοῦ δικαίου δὲν ἀποτελεῖ μισθὸν ἢ ἄλλο εἶδος ἀποδοχῶν, οὔτε ἀποτιμᾶται εἰς χρῆμα, ἀλλὰ παρέχεται πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῶν λειτουργικῶν ἀναγκῶν τῶν ἱδρυμάτων. Μετὰ ταῦτα ἐπάγεται, ὅτι ὀρθῶς ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου τῆς οὐσίας ἐφηρμόσθη ἡ διάταξις αὕτη, ἀνατρέπουσα ὡς ἑρμηνευτικὴ εἰς τὸν χρόνον τῆς ἐνάρξεως ἰσχύος τοῦ ἑρμηνευτικοῦ νόμου, οὗ ἀποδίδει τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν.

ΙΓ. Κατὰ ταῦτα εἰς τὸ ἐρώτημα προσήκει καταφατικὴ καὶ πάλιν ἀπάντησις.

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΧΑΡΤΟΣΗΜΟΝ

ΧΑΡΤΟΣΗΜΟΝ ΕΞΟΦΛΗΤΙΚΩΝ ΑΠΟΔΕΙΞΕΩΝ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΩΝ ΝΟΜΟΥ 2112/1920

'Επιβαρυνόμενοι κατά Νόμον διά της δαπάνης αύτοῦ

'Επιβάρυνσις, κατ' άρθρον 13 Νόμου 2053/1952, έξ ήμισείας των έργοδοτών και των έργαζομένων διά το χαρτόσημον των έξοφλητικών αποδείξεων λήψεως μισθών ή ημερομισθίων.—Το αύτο και διά το χαρτόσημον της καταβαλλομένης κατά Νόμον 2112/1920 αποζημιώσεως.

'Η 'Ολομέλεια τοῦ 'Αρείου Πάγου, εἰς τὴν ὁποίαν παρεπέμφθη τὸ ἀπασχολήσαν αὐτὴν ζήτημα, ὡς γενικωτέρου ἐνδιαφέροντος, ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 714/1967 ἀποφάσεως τοῦ Β' Τμήματος, ἀναιρέσασα τὴν Πρωτοδικείου 'Αθηνῶν 1045/1967, ὡς ἐφετείου κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, ἐδέχθη, διὰ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως, ὅτι τὸ τέλος χαρτοσήμου ἐξοφλητικῆς ἀποδείξεως ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112/1920 δὲν βαρύνει ἐξ ὁλοκλήρου τὸν ἐργοδότην κατ' ἄρθρον 425 'Αστικοῦ Κώδικος (ὡς ἐδέχθη τοῦτο ἡ Α.Π. 384/1966, Τμ. Β', εἰσηγητὴς *Β. Πατσουράκος*, ΕΕΔ 25, 1183) καὶ σύμφωνος ἦτο καὶ ἡ νομολογία τοῦ Πρωτοδικείου 'Αθηνῶν (Ἴδετε σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 25, 1182), ἀλλὰ κατανέμεται ἐξ ἡμισείας μεταξὺ ἐργοδότου καὶ μισθωτοῦ, ὡς συμβαίνει τοῦτο καὶ ἐπὶ ἐξοφλήσεως μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων κατ' ἄρθρον 13 τοῦ ν.δ. 2053/1952 (ΕΕΔ 11, 485).

'Αρείου Πάγου 209/1968, 'Ολομελείας

Πρόεδρος ὁ κ. **Στ Μαυρομιχάλης**

Εἰσηγητὴς ὁ 'Αρεοπαγίτης κ. **Κ Ζαχαρῆς**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Τρίμης, Κ. Δημάκης

Κατὰ μὲν τὸ ἄρθρον 15 § 18 ἐδ. Α' δ' τοῦ Κώδικος τῶν νόμων περὶ τελῶν χαρτοσήμου (διάταγμα 25.7.1931), ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 2 § 2 ε.δ. 18.7.1950, εἰς τέλος χαρτοσήμου 1%, ἀνεξαρτήτως ποσοῦ, ὑπόκεινται αἱ ἐξοφλήσεις μισθῶν, ἡμερομισθίων, ἀποδοχῶν καὶ συντάξεων, ὡς καὶ ἡ κατὰ νόμον 2112/1920 ἀποζημίωσις δι' ἄταχτον ἀπόλυσιν ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου κλπ., ἥτις συνίσταται εἰς καταβολὴν ὡρισμένου χρόνου μισθῶν, κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 13 νόμου 2053/1952 τὸ ἐπὶ ἐξοφλητικῶν ἀποδείξεων λήψεως μισθῶν ἢ ἡμερομισθίων χαρτόσημον βαρύνει ἐξ ἡμισείας τοὺς ἐργοδότας καὶ τοὺς ἐργαζομένους καὶ οὐχὶ ἀποκλειστικῶς τοὺς ὀφειλέτας (ἐργοδότας), ὡς ὁρίζει κατ' ἀρχὴν τὸ ἄρθρον 425 Α.Κ., καθ' ὃ τὰ ἔξοδα τῆς ἐξοφλητικῆς ἀποδείξεως φέρει ὁ ὀφειλέτης, ἐὰν ἄλλο τι δὲν προκύπτῃ ἐκ τῆς σχέσεως. 'Η διάταξις αὐτὴ τοῦ ἄρθρου 13 νόμου 2053/1952 ἐθεσπίσθη πρὸς ἀνακούφισιν τῆς οἰκονομικῶς ἀσθενεστέρας τάξεως τῶν μισθωτῶν, ἥτις μετὰ τὰς ὑπ' ἀριθ. 137/1951 καὶ 513/1951 ἀποφάσεις τοῦ Δικαστηρίου τούτου ὑπεβλήθη εἰς καταβολὴν ὁλοκλήρου τοῦ τέλους χαρτοσήμου ἐπὶ ἐξοφλήσεως μισθῶν.

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν διατάξεων τούτων καὶ ἰδίᾳ τοῦ διαληφθέντος σκοποῦ τοῦ νόμου 2053/1952 προκύπτει, ὅτι καὶ τὸ χαρτόσημον τῆς καταβαλλομένης κατὰ τὰ ἄνω, βάσει τοῦ νόμου 2112, ἀποζημιώσεως, βαρύνει ἐξ ἡμισείας τὸν δικαιοῦχον ὑπάλληλον κλπ. καὶ τὸν ὑπόχρεων εἰς καταβολὴν της ἐργοδότην. Ὅθεν τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον, κρῖναν διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, ὅτι ἐκ τῶν προδιαληφθεισῶν διατάξεων δὲν καθορίζεται τίς φέρει τὸ βάρος τῆς πληρωμῆς τοῦ χαρτοσήμου τῆς ἀποζημιώσεως ταύτης καὶ ἀκολούθως ἀποφανθέν, κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 425 Α.Κ., ὅτι τὸ βάρος τοῦτο, ὡς δαπάνην ἐξοφλητικῆς ἀποδείξεως, φέρει ἐξ ὁλοκλήρου ὁ ὀφειλέτης, ἐν προκειμένῳ ἡ ἀναιρεσείουσα, ψευδῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐσφαλμένως ἐφήρμοσε τὰς διατάξεις ταύτας καὶ ἀναιρετέαν κατέστησε τὴν ἀπόφασίν του κατὰ τὸ ἄρθρον 807 ἐδ. 17 Πολ. Δικονομίας καὶ τὸν περὶ τούτου βάσιμον μοναδικὸν λόγον ἀναιρέσεως.

ΔΙΕΥΘΥΝΟΝΤΕΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΙ

ΘΕΣΙΣ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΣ, ΕΠΟΠΤΕΙΑΣ Ή ΕΜΠΙΣΤΟΣΥΝΗΣ

Ὑπερωριακὴ ἐργασία τούτων καὶ ἐργασία κατὰ Κυριακάς

Τίνα πρόσωπα θεωροῦνται κατέχοντα θέσεις ἐποπτείας ἢ διευθύνσεως ἢ θέσιν ἐμπιστοσύνης, ἐπὶ τῶν ὁποίων δὲν ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις περὶ ὡρῶν ἐργασίας, περὶ ἑβδομαδιαίας ἀναπαύσεως, περὶ ἐλαχίστων ὁρίων μισθῶν, περὶ ἀποζημιώσεως ἢ προσαυξήσεως διὰ τὴν ὑπερωριακὴν ἢ κατὰ Κυριακὰς καὶ λοιπὰς ἐξαιρετέας ἑορτὰς ἐργασίαν κλπ.— Ἔννοια νομικὴ καὶ διὰ τοῦτο ἐλεγκτὴ ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου.

Ἐπανελθὼν ὁ Ἄρειος Πάγος ἀπησχολήθη μὲ τὴν ἔννοιαν τῶν ὑπαλλήλων διευθύνσεως, ἐποπτείας ἢ ἐμπιστοσύνης, ἐπὶ τῶν ὁποίων κατὰ ρητὰς νομοθετικὰς διατάξεις (Ἴδετε ἄρθρον 2, ἐδάφ. α', τῆς διὰ τοῦ νόμου 2269/1920 κυρωθείσης Διεθνοῦς Συμβάσεως τῆς Διεθνοῦς Συνδιασκέψεως Ἐργασίας τῆς Οὐασιγκτῶνος δὲν ἐφαρμόζονται αἱ περὶ ὡρῶν ἐργασίας διατάξεις καὶ καθ' ἁρμηνείαν τῆς ἐν γένει νομοθετικῆς θέσεως τούτων ἔχει γίνει δεκτόν, ὅτι δὲν ἐφαρμόζονται ἐπὶ τῶν αὐτῶν προσώπων καὶ αἱ περὶ ἐλαχίστων νομίμων ὁρίων μισθῶν κείμεναι διατάξεις, αἱ περὶ προσθέτου ἀμοιβῆς δι' ἐργασίαν κατὰ Κυριακὰς κλπ. (Ἴδετε καὶ Α.Π. 129/1963, εἰσηγητὴς *Γ. Χατζηδάκης*, ΕΕΔ 22, 400, ἔνθα εἰς σημειώσεις μας καὶ λοιπαί).

Εἰς τὴν σειρὰν τῶν ἐπὶ τοῦ θέματος ἀρεοπαγιτικῶν ἀποφάσεων (Ἴδετε ἐκ τῶν τελευταίων Α.Π. 478/1966, εἰσηγητὴς *Κ. Παπαϊωάννου*, ΕΕΔ 25, 1385, Α.Π. 113/1967, εἰσηγητὴς *Σ. Λογαρᾶς*, ΕΕΔ 26, 739 καὶ λοιπὰς παραπομπὰς εἰς θεωρίαν καὶ νομολογίαν εἰς σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 25, 1385) προστίθεται καὶ ἡ νεωτέρα δημοσιευομένη κατωτέρω ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις, ἡ ὁποία ἀναλύει ἐκτενέστερον τὴν νομικὴν ἔννοιαν τῶν ἐν λόγῳ ὑπαλλήλων. (Ἴδετε περὶ τούτων καὶ *Τρ. Μήτσου*, ΕΕΔ 26, 345 ἑπ.).

Πρέπει νὰ σημειωθῇ, ὅτι ἡ ἀκριβὴς νομικὴ ἔννοια τῶν ἐν λόγῳ ὑπαλλήλων ἔχει σημασίαν καὶ διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ ἀ.ν. 99/1967 «περὶ ἐλέγχου ὁμαδικῶν ἀπολύσεων μισθωτῶν» (ΕΕΔ 26, 1089), κατὰ τὸ ἄρθρον 2 § 4 τοῦ ὁποίου ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ ἄρθρου τούτου δὲν θεωροῦνται ὡς μισθωτοὶ οἱ διευθύνοντες, οἱ διαχειριστὰι καὶ παρεμφερῆ διευθύνοντα πρόσωπα πάσης ἐκμεταλλεύσεως.

Τοῦτο δὲν σημαίνει βεβαίως, ὅτι δὲν ἐφαρμόζεται ἐπὶ τούτων ὁ νόμος 2112/1920 περὶ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἀφοῦ θεωροῦνται ἰδιωτικοὶ ὑπάλληλοι ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 1 ν.δ. 2655/1953 (οὕτω καὶ ἡ Α.Π. 112/1954, εἰσηγητὴς *Στ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 13, 245). ἀλλ' ἀντιθέτως ἐξ αὐτοῦ ἐπιβεβαιοῦται ἡ ἐφαρμογή του, ἀφοῦ ἡ ἀνωτέρω διάταξις ὁρίζει, ὅτι «ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ ἄρθρου τούτου δὲν θεωροῦνται μισθωτοί», δηλαδὴ ἐξαιρεθῇ ἡ ἐφαρμογὴ διὰ τούτους τοῦ νόμου περὶ ἀλέγχου ὁμαδικῶν ἀπολύσεων (πρβλ. A. Nikisch, Ἐργατ. Δίκαιον, ἀλλ. μετάφρ. σελ. 133 ἑπ. περὶ τοῦ λόγου ἐξαιρέσεως τοῦ ὁμοίου γερμανικοῦ νόμου).

Ἀρείου Πάγου 233/1968, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ν. Χαραλάμπης**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Κ. Παπαϊωάννου**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Β. Βασιλείου, Ἠλ. Παρασκευᾶς

Κατὰ τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τοῦ ἐδαφίου α' τοῦ ἄρθρου 2 τῆς διὰ τοῦ νόμου 2269/1920 κυρωθείσης Διεθνοῦς Συμβάσεως τῆς Διεθνοῦς Συνδιασκέψεως τῆς Ἐργασίας τῆς Οὐασιγκτῶνος «περὶ περιορισμοῦ τῶν ὡρῶν ἐργασίας ἐν ταῖς βιομηχανικαῖς ἐπιχειρήσεσιν εἰς εἰς 8 καθ' ἡμέραν καὶ 48 καθ' ἑβδομάδα», ὡς πρόσωπα κατέχοντα θέσεις ἐποπτείας ἢ διευθύνσεως ἢ θέσιν ἐμπιστοσύνης, ἐξ' ὧν δὲν ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τῆς Συμβάσεως ταύτης, θεωροῦνται οἱ ὡς ἐκ τῶν ἐξαιρετικῶν προσόντων των ἢ τῆς ἰδιαζούσης ἐμπιστοσύνης τοῦ ἐργοδότου πρὸς αὐτοὺς ἀσκοῦντες γενικωτέραν διεύθυνσιν καὶ καθολικὴν ἐποπτείαν εἰς μίαν μεγάλην ἐπιχείρησιν, εἰς τρόπον ὥστε οὐ μόνον νὰ ἐπηρεάζωσιν ἀποφασιστικῶς τὰς κατευθύνσεις καὶ τὴν ἐξέλιξιν αὐτῆς, ἀλλὰ καὶ νὰ διακρίνωνται σαφῶς τῶν λοιπῶν ὑπαλλήλων, ἂν καὶ δὲν παύσει νὰ ἔχωσι τὸν χαρακτῆρα αὐτῶν, ταυτιζόμενοι ἐν πολλοῖς μὲ τὸν ἐργοδότην καὶ διὰ τοῦτο ἐπισύροντες κατ' αὐτῶν ποινικὰς κυρώσεις

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΧΑΡΤΟΣΗΜΟΝ

ΧΑΡΤΟΣΗΜΟΝ ΕΞΟΦΛΗΤΙΚΩΝ ΑΠΟΔΕΙΞΕΩΝ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΩΝ ΝΟΜΟΥ 2112/1920

'Επιβαρυνόμενοι κατὰ Νόμον διὰ τῆς δαπάνης αὐτοῦ

'Επιβάρυνσις, κατ' ἄρθρον 13 Νόμου 2053/1952, ἐξ ἡμισείας τῶν ἐργοδοτῶν καὶ τῶν ἐργαζομένων διὰ τὸ χαρτόσημον τῶν ἐξοφλητικῶν ἀποδείξεων λήψεως μισθῶν ἢ ἡμερομισθίων.—Τὸ αὐτὸ καὶ διὰ τὸ χαρτόσημον τῆς καταβαλλομένης κατὰ Νόμον 2112/1920 ἀποζημιώσεως.

'Η 'Ολομέλεια τοῦ 'Αρείου Πάγου, εἰς τὴν ὁποίαν παρεπέμφθη τὸ ἀπασχολήσαν αὐτὴν ζήτημα, ὡς γενικωτέρου ἐνδιαφέροντος, ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 714/1967 ἀποφάσεως τοῦ Β' Τμήματος, ἀναιρέσασα τὴν Πρωτοδικείου 'Αθηνῶν 1045/1967, ὡς ἐφετείου κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, ἐδέχθη, διὰ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως, ὅτι τὸ τέλος χαρτοσήμου ἐξοφλητικῆς ἀποδείξεως ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112/1920 δὲν βαρύνει ἐξ ὁλοκλήρου τὸν ἐργοδότην κατ' ἄρθρον 425 'Αστικοῦ Κώδικος (ὡς ἐδέχθη τοῦτο ἡ Α.Π. 381/1966, Τμ. Β', εἰσηγητὴς *Β. Πατσουράκος*, ΕΕΔ 25, 1183) καὶ σύμφωνος ἦτο καὶ ἡ νομολογία τοῦ Πρωτοδικείου 'Αθηνῶν (ἴδετε σημείωσιν μας ἐν ΕΕΔ 25, 1182), ἀλλὰ κατανέμεται ἐξ ἡμισείας μεταξὺ ἐργοδότου καὶ μισθωτοῦ, ὡς συμβαίνει τοῦτο καὶ ἐπὶ ἐξοφλήσεως μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων κατ' ἄρθρον 13 τοῦ ν.δ. 2053/1952 (ΕΕΔ 11, 485).

'Αρείου Πάγου 209/1968, 'Ολομελείας

Πρόεδρος ὁ κ. **Στ Μαυρομιχάλης**

Εἰσηγητὴς ὁ 'Αρεοπαγίτης κ. **Κ Ζαχαρῆς**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Τρίμης, Κ. Δημάκης

Κατὰ μὲν τὸ ἄρθρον 15 § 18 ἐδ. Α' β' τοῦ Κώδικος τῶν νόμων περὶ τελῶν χαρτοσήμου (διάταγμα 25.7.1931), ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 2 § 2 ε.δ. 18.7.1950, εἰς τέλος χαρτοσήμου 1%, ἀνεξαρτήτως ποσοῦ, ὑπόκεινται αἱ ἐξοφλήσεις μισθῶν, ἡμερομισθίων, ἀποδοχῶν καὶ συντάξεων, ὡς καὶ ἡ κατὰ νόμον 2112/1920 ἀποζημίωσις δι' ἄπακτον ἀπόλυσιν ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου κλπ., ἥτις συνίσταται εἰς καταβολὴν ὡρισμένου χρόνου μισθῶν, κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 13 νόμου 2053/1952 τὸ ἐπὶ ἐξοφλητικῶν ἀποδείξεων λήψεως μισθῶν ἢ ἡμερομισθίων χαρτόσημον βαρύνει ἐξ ἡμισείας τοὺς ἐργοδότας καὶ τοὺς ἐργαζομένους καὶ οὐχὶ ἀποκλειστικῶς τοὺς ὀφειλέτας (ἐργοδότας), ὡς ὁρίζει κατ' ἀρχὴν τὸ ἄρθρον 425 Α.Κ., καθ' ὃ τὰ ἔξοδα τῆς ἐξοφλητικῆς ἀποδείξεως φέρει ὁ ὀφειλέτης, ἐὰν ἄλλο τι δὲν προκύπτῃ ἐκ τῆς σχέσεως. 'Η διάταξις αὕτη τοῦ ἄρθρου 13 νόμου 2053/1952 ἐθεσπίσθη πρὸς ἀνακούφισιν τῆς οἰκονομικῶς ἀσθενεστέρας τάξεως τῶν μισθωτῶν, ἥτις μετὰ τὰς ὑπ' ἀριθ. 137/1951 καὶ 513/1951 ἀποφάσεις τοῦ Δικαστηρίου τούτου ὑπεβλήθη εἰς καταβολὴν ὁλοκλήρου τοῦ τέλους χαρτοσήμου ἐπὶ ἐξοφλήσεως μισθῶν.

'Εκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν διατάξεων τούτων καὶ ἰδίᾳ τοῦ διαληφθέντος σκοποῦ τοῦ νόμου 2053/1952 προκύπτει, ὅτι καὶ τὸ χαρτόσημον τῆς καταβαλλομένης κατὰ τὰ ἄνω, βάσει τοῦ νόμου 2112, ἀποζημιώσεως, βαρύνει ἐξ ἡμισείας τὸν δικαιοῦχον ὑπάλληλον κλπ. καὶ τὸν ὑπόχρεων εἰς καταβολὴν της ἐργοδότην. Θεν τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον, κρῖναν διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, ὅτι ἐκ τῶν προδιαληφθεισῶν διατάξεων δὲν καθορίζεται τίς φέρει τὸ βάρος τῆς πληρωμῆς τοῦ χαρτοσήμου τῆς ἀποζημιώσεως ταύτης καὶ ἀκολούθως ἀποφανθέν, κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 425 Α.Κ., ὅτι τὸ βάρος τοῦτο, ὡς δαπάνην ἐξοφλητικῆς ἀποδείξεως, φέρει ἐξ ὁλοκλήρου ὁ ὀφειλέτης, ἐν προκειμένῳ ἡ ἀναιρεσείουσα, ψευδῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐσφαλμένως ἐφήρμοσε τὰς διατάξεις ταύτας καὶ ἀναιρετέαν κατέστησε τὴν ἀπόφασίν του κατὰ τὸ ἄρθρον 807 ἐδ. 17 Πολ. Δικονομίας καὶ τὸν περὶ τούτου βάσιμον μοναδικὸν λόγον ἀναιρέσεως.

ΔΙΕΥΘΥΝΟΝΤΕΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΙ

ΘΕΣΙΣ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΣ, ΕΠΟΠΤΕΙΑΣ Ή ΕΜΠΙΣΤΟΣΥΝΗΣ

Ὑπερωριακὴ ἐργασία τούτων καὶ ἐργασία κατὰ Κυριακάς

Τίνα πρόσωπα θεωροῦνται κατέχοντα θέσεις ἐποπτείας ἢ διευθύνσεως ἢ θέσιν ἐμπιστοσύνης, ἐπὶ τῶν ὁποίων δὲν ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις περὶ ὡρῶν ἐργασίας, περὶ ἑβδομαδιαίας ἀναπαύσεως, περὶ ἐλαχίστων ὁρίων μισθῶν, περὶ ἀποζημιώσεως ἢ προσαυξήσεως διὰ τὴν ὑπερωριακὴν ἢ κατὰ Κυριακὰς καὶ λοιπὰς ἐξαιρετέας ἑορτὰς ἐργασίαν κλπ.— Ἔννοια νομικὴ καὶ διὰ τοῦτο ἐλεγκτὴ ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου.

Ἐπαναλαμβανομένως ὁ Ἄρειος Πάγος ἀπησχολήθη μὲ τὴν ἔννοιαν τῶν ὑπαλλήλων διευθύνσεως, ἐποπτείας ἢ ἐμπιστοσύνης, ἐπὶ τῶν ὁποίων κατὰ ρητὰς νομοθετικὰς διατάξεις (Ἴδετε ἄρθρον 2, ἐδάφ. α', τῆς διὰ τοῦ νόμου 2269/1920 κυρωθείσης Διεθνοῦς Συμβάσεως τῆς Διεθνοῦς Συνδιασκέψεως Ἐργασίας τῆς Οὐασιγκτῶνος δὲν ἐφαρμόζονται αἱ περὶ ὡρῶν ἐργασίας διατάξεις καὶ καθ' ἑρμηνείαν τῆς ἐν γένει νομοθετικῆς θέσεως τούτων ἔχει γίνει δεκτόν, ὅτι δὲν ἐφαρμόζονται ἐπὶ τῶν αὐτῶν προσώπων καὶ αἱ περὶ ἐλαχίστων νομίμων ὁρίων μισθῶν κείμεναι διατάξεις, αἱ περὶ προσθέτου ἀμοιβῆς δι' ἐργασίαν κατὰ Κυριακὰς κλπ. (Ἴδετε καὶ Α.Π. 129/1963, εἰσηγητὴς *Γ. Χατζηδάκης*, ΕΕΔ 22, 400, ἔνθα εἰς σημείωσιν μας καὶ λοιπαί).

Εἰς τὴν σειρὰν τῶν ἐπὶ τοῦ θέματος ἀρεοπαγιτικῶν ἀποφάσεων (Ἴδετε ἐκ τῶν τελευταίων Α.Π. 478/1966, εἰσηγητὴς *Κ. Παπαϊωάννου*, ΕΕΔ 25, 1385, Α.Π. 113/1967, εἰσηγητὴς *Σ. Λογαρᾶς*, ΕΕΔ 26, 739 καὶ λοιπὰς παραπομπὰς εἰς θεωρίαν καὶ νομολογίαν εἰς σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 25, 1385) προστίθεται καὶ ἡ νεωτέρα δημοσιευομένη, κατωτέρω ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις, ἡ ὁποία ἀναλύει ἐκτενέστερον τὴν νομικὴν ἔννοιαν τῶν ἐν λόγῳ ὑπαλλήλων. (Ἴδετε περὶ τούτων καὶ *Τρ. Μήτσου*, ΕΕΔ 26, 345 ἑπ.).

Πρέπει νὰ σημειωθῇ, ὅτι ἡ ἀκριβὴς νομικὴ ἔννοια τῶν ἐν λόγῳ ὑπαλλήλων ἔχει σημασίαν καὶ διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ ἀ.ν. 99/1967 «περὶ ἐλέγχου ὁμαδικῶν ἀπολύσεων μισθωτῶν» (ΕΕΔ 26, 1089), κατὰ τὸ ἄρθρον 2 § 4 τοῦ ὁποίου ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ ἄρθρου τούτου δὲν θεωροῦνται ὡς μισθωτοὶ οἱ διευθυνταί, οἱ διαχειρισταὶ καὶ παρεμφερῆ διευθύνοντα πρόσωπα πάσης ἐκμισταλλεύσεως.

Τοῦτο βέβαια σημαίνει βεβαίως, ὅτι δὲν ἐφαρμόζεται ἐπὶ τούτων ὁ νόμος 2112/1920 περὶ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἀφοῦ θεωροῦνται ἰδιωτικοὶ ὑπάλληλοι ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 1 ν.δ. 2655/1953 (οὕτω καὶ ἡ Α.Π. 112/1954, εἰσηγητὴς *Στ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 13, 245), ἀλλ' ἀντιθέτως ἐξ αὐτοῦ ἐπιβεβαιοῦται ἡ ἐφαρμογή του, ἀφοῦ ἡ ἀνωτέρω διάταξις ὁρίζει, ὅτι «ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ ἄρθρου τούτου δὲν θεωροῦνται μισθωτοί», δηλαδὴ ἐξαιρεῖται ἡ ἐφαρμογὴ διὰ τούτους τοῦ νόμου περὶ ἐλέγχου ὁμαδικῶν ἀπολύσεων (πρβλ. A. Nikisch, Ἐργατ. Δίκαιον, ἑλλ. μετάφρ. σελ. 133 ἑπ. περὶ τοῦ λόγου ἐξαιρέσεως τοῦ ὁμοίου γερμανικοῦ νόμου).

Ἀρείου Πάγου 233/1968, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ν. Χαραλάμπης**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Κ. Παπαϊωάννου**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Β. Βασιλείου, Ἠλ. Παρασκευᾶς

Κατὰ τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τοῦ ἐδαφίου α' τοῦ ἄρθρου 2 τῆς διὰ τοῦ νόμου 2269/1920 κυρωθείσης Διεθνοῦς Συμβάσεως τῆς Διεθνοῦς Συνδιασκέψεως τῆς Ἐργασίας τῆς Οὐασιγκτῶνος «περὶ περιορισμοῦ τῶν ὡρῶν ἐργασίας ἐν ταῖς βιομηχανικαῖς ἐπιχειρήσεσιν εἰς εἰς 8 καθ' ἡμέραν καὶ 48 καθ' ἑβδομάδα», «ὡς πρόσωπα κατέχοντα θέσεις ἐποπτείας ἢ διευθύνσεως ἢ θέσιν ἐμπιστοσύνης», ἐφ' ὧν δὲν ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τῆς Συμβάσεως ταύτης, θεωροῦνται οἱ ὡς ἐκ τῶν ἐξαιρετικῶν προσόντων των ἢ τῆς ἰδιαζούσης ἐμπιστοσύνης τοῦ ἐργοδότου πρὸς αὐτοὺς ἀσκοῦντες γενικωτέραν διεύθυνσιν καὶ καθολικὴν ἐποπτείαν εἰς μίαν μεγάλην ἐπιχείρησιν, εἰς τρόπον ὥστε οὐ μόνον νὰ ἐπηρεάζωσιν ἀποφασιστικῶς τὰς κατευθύνσεις καὶ τὴν ἐξέλιξιν αὐτῆς, ἀλλὰ καὶ νὰ διακρίνωνται σαφῶς τῶν λοιπῶν ὑπαλλήλων, ἂν καὶ δὲν παύουν νὰ ἔχουν τὸν χαρακτῆρα αὐτῶν, ταυτιζόμενοι ἐν πολλοῖς μὲ τὸν ἐργοδότην καὶ διὰ τοῦτο ἐπισύροντες κατ' αὐτῶν ποινικὰς κυρώσεις

διά τήν μή τήρησιν θεσπισθεισῶν πρὸς τὸ συμφέρον τῶν ἐργαζομένων διατάξεων καὶ ἐπὶ πλέον ἐξαιρούμενοι πολλῶν ὑπὲρ τῶν τελευταίων καθιερωθέντων εὐεργετημάτων, ὡς τῶν περὶ χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας, περὶ ἑβδομαδιαίας ἀναπαύσεως, περὶ ἐλαχίστων ὁρίων μισθῶν, περὶ ἀποζημιώσεως ἢ προσαυξήσεως διὰ τὴν ὑπερωριακὴν ἢ κατὰ Κυριακὰς καὶ λοιπὰς ἐξαιρετέας ἑορτὰς ἐργασίαν κλπ. τοιούτων. Ἡ τοιαύτη νομικὴ καὶ διὰ τοῦτο ἐλεγκτὴ ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου ἔννοια τῶν ἐν λόγῳ ἐξαιρετικῶν θέσεων προσδιορίζεται ὁάσει τῶν ἀντικειμενικῶν κριτηρίων, τῆς καλῆς πίστεως καὶ τῆς κοινῆς πείρας καὶ λογικῆς, ἐκ τῆς φύσεως καὶ τοῦ εἴδους τῶν παρεχομένων ὑπηρεσιῶν, κριτομένων ἐνιαίως καὶ ἐν τῷ συνόλῳ των, καθὼς καὶ ἐκ τῆς ἰδιαζούσης σχέσεως τοῦ παρέχοντος αὐτάς, τόσον πρὸς τὸν ἐργοδότην, ὅσον καὶ πρὸς τοὺς λοιποὺς ἐργαζομένους. Ἡ πρόσθετος ἢ καὶ παράλληλος ἀπασχόλησις τοῦ κατέχοντος τοιαύτην θέσιν ἐποπτείας ἢ διευθύνσεως ἢ ἐμπιστοσύνης εἰς ἐργασίας ἀσχέτους πρὸς τὰ ἐξ αὐτῆς ἀπορρέοντα γενικώτερα, ἀλλὰ καὶ κύρια καθήκοντά του, δὲν ἐπηρεάζουσι τὸν προέχοντα χαρακτῆρα τῆς τοιαύτης ἰδιότητός του, ἀκριβῶς ὅπως δὲν μεταβάλλεται καὶ ὁ κοινὸς ὑπάλληλος ἐκ τῆς περιστασιακῆς ἢ δευτερευούσης ἀναμίξεώς του εἰς τὴν γενικωτέραν διεύθυνσιν ἢ ἐποπτείαν.

Ἐξ ἄλλου ἡ ἐξαιρετικὴ πέραν τῶν ἐλαχίστων ὁρίων ἀμοιβὴ τοῦ τοιούτου προσώπου εἶναι μὲν συνήθης, ὡς ἀντισταθμίζουσα τὴν αὐξημένην ἀποδοτικότητα καὶ εὐθύνην αὐτοῦ, ἀκόμη δὲ καὶ τὴν στέρησίν του ἐκ πολλῶν παρεχομένων εἰς τοὺς συναδέλφους του πλεονεκτημάτων, κατὰ τὰ προεκτεθέντα, καὶ διὰ τοῦτο δύναται, κατὰ τὰς περιστάσεις, νὰ ὑποβοηθήσῃ τὴν περὶ τῆς ὑπάρξεως ἢ μὴ τῆς τοιαύτης θέσεως δικαστικὴν κρίσιν. Πλὴν δὲν ἀποτελεῖ μοναδικόν, οὐδὲ ἄλλως ἀναγκαῖον, προσδιοριστικὸν αὐτῆς ὅρον τῆς ἐννοίας αὐτῆς, τοῦ νόμου μὴ θέντος περιορισμόν, δυναμένης νὰ συναχθῇ καὶ ἐξ οἱωνδήποτε ἄλλων περιστατικῶν κατὰ τὰ ἀνωτέρω.

Ἐν προκειμένῳ τὸ δικάσαν ὡς ἐφετεῖον Πρωτοδικεῖον Πειραιῶς δέχεται ἀνελέγκτως τὰ ἑξῆς: «Ὁ ἐνάγων, συγχάνων διπλωματοῦχος ἐπιστήμων χημικὸς καὶ συγχρόνως γαμβρὸς ἐπὶ θυγατρὶ τοῦ ἱδρυτοῦ, γενικοῦ διευθυντοῦ καὶ κυρίως μετόχου τῆς ἐναγομένης Ἀνωνύμου Ἑταιρείας Σ.Κ., προσελήφθη ἀπὸ τοῦ μηνὸς Νοεμβρίου 1957 εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς Ἑταιρείας ταύτης διὰ συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου καὶ παρέσχεν αὐτῇ μέχρι τῆς 17.9.1964, ὅτε ἐλύθη ἡ ἐν λόγῳ σύμβασις, τὰς ἀκολούθως ὑπηρεσίας: Τυγχάνων μέλος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς ἐναγομένης, ἀπὸ δὲ τοῦ ἔτους 1962 ἐντεταλμένος σύμβουλος ταύτης, ἐκπροσώπων τὴν Ἑταιρείαν κατὰ πᾶσαν περίπτωσιν, ὁμοῦ μετὰ τοῦ ἑτέρου ἐντεταλμένου συμβούλου Γ.Κ. ἐν κωλύματι ἢ ἀπουσίᾳ τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ, εἶχε μίαν γενικὴν ὑπεύθυνον ἐποπτείαν ἐπὶ τῆς λειτουργίας τοῦ ἐν Ἁγίῳ Ἰωάννῃ Ρέντῃ ἐργοστασίου αὐτῆς, συμβάλλων διὰ τῶν τεχνικῶν καὶ ἐπιστημονικῶν αὐτοῦ γνώσεων εἰς τὴν προσήκουσαν διαρρύθμισιν καὶ τὰς ἐπεκτάσεις τούτου καὶ τυγχάνων ὑπόλογος ἀπολειστικῶς ἔναντι τοῦ πανθεροῦ του Γενικοῦ Διευθυντοῦ, παρὰ τοῦ ὁποίου καὶ μόνον ἐλάμβανεν ἐντολάς. Προέτεινε προσλήψεις προσωπικοῦ, ἐπέβαλλε πειθαρχικὰς ποινὰς καὶ ἐνήργει ἐνίοτε ἀπολύσεις. Διεπραγματεύετο συμβάσεις μετὰ πελατῶν ἐσωτερικοῦ καὶ ἐξωτερικοῦ, μετέβαινεν εἰς τὸ ἐξωτερικὸν ὡς ἐκπρόσωπος τῆς Ἑταιρείας, ἀποδεχόμενος ὑπὸ τὴν ἰδιότητά του ταύτην καὶ ὑπὸ τὴν σφραγῖδα τῆς Ἑταιρείας διεθνεῖς συναλλαγματικάς, αἵτινες ἐβέβαιουν αὐτήν. Ὑπέγραφεν ὡς ἐκπρόσωπος τῆς ἰδίας Ἑταιρείας ἀλληλογραφίαν ταύτης καὶ ὡς διευθυντὴς καταστάσεις, ἡμερήσια δελτία πληρωμῶν καὶ λοιπὰ ἔγγραφα ταμείου. Ἐδίδεν ἐντολὰς γενικοῦ περιεχομένου εἰς ἑτέρους διευθυντὰς καὶ ἀνωτέρους ὑπαλλήλους, ὑποχρεουμένους, ὅπως συμμορφοῦνται πρὸς αὐτάς. Ἐνίοτε τέλος μετέβαινεν εἰς τὸ ἐν Θεσσαλονίκῃ ἐργοστάσιον, ἔνθα παρέμενεν ἐπὶ μακρὸν ὡς ἀποκλειστικὸς γενικὸς διευθυντὴς τούτου, ἀναπληρῶν τὸν ἀπουσιάζοντα αὐτόθι Διευθυντὴν Μ.Κ. Διὰ τοὺς λόγους δὲ τούτους ἐλάμβανεν, ἰδίᾳ ἀπὸ τοῦ ἔτους 1962, ἰδιαιτέρως ηὐξημένας ἀποδοχάς, ἐνῷ ἐξ ἄλλου δὲν περιωρίζετο, ἐν ὄψει τῆς ἀνωτέρω παρεχομένης ἀπὸ μέρους του πολυσυχνοῦς ἐργασίας, εἰς τὰ ἐν τῷ ἀπὸ 31.10.1962 συμφωνητικῷ ἀναφερόμενα καθήκοντά του ὡς τεχνικοῦ συμβούλου τῆς Διευθύνσεως καὶ ὡς διευθυντοῦ τοῦ Τεχνικοῦ Τμήματος Κατασκευῶν καὶ Μελετῶν τοῦ ἐν Ἁγίῳ Ἰωάννῃ Ρέντῃ ἐργοστασίου τῆς ἐπιχειρήσεως, καθήκοντα, ἅτινα ἤσκει παραλλήλως πρὸς τὰ εἰρημένα γενικώτερα τοιαῦτα. Γεγονὸς ὁεβαίως εἶναι, ὅτι ἡ πρόσληψις τοῦ ἐνάγοντος ἐστηρίχθη εἰς τὴν ἰδιότητά του

ΣΥΛΛΟΓΙΚΑΙ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΔΕΣΜΕΥΣΙΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΥΠΟ ΣΥΛΛΟΓΙΚΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Περίπτωσις παροχῆς ἐργασίας εἰς πετρελαιοειδῆ προϊόντα

Ἐφαρμογὴ ἐθνικῶν ὁμοιοεπαγγελματικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας προσωπικοῦ ἐπιχειρήσεων πετρελαιοειδῶν.— Ποῖα τὰ ὑπαγόμενα εἰς ταύτας πρόσωπα.-Δέσμευσις καὶ τοῦ Δημοσίου, ἐφ' ὅσον κατηρτίσθησαν καὶ ὑπεγράφησαν ἐνώπιον τοῦ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας εἰδικῶς ἐξουσιοδοτηθέντος ὀργάνου κατ' ἄρθρον 5 § 3 Νόμου 3239/1955.— Προϋποθέσεις ὅμως ἐφαρμογῆς τῶν ἀνωτέρω συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἡ χρησιμοποίησις τοῦ μισθωτοῦ διὰ τὴν ὑπὸ τούτων προβλεπομένην ἐργασίαν.

Ἐπρόκειτο, εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἐπὶ τῆς ὁποίας ἐπεκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 265/1965 ἀπόφασις τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Λαμίας, περὶ παροχῆς ὑπὸ μισθωτοῦ εἰς τὸ Δημόσιον ὑπηρεσιῶν, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ἀποφάσεως, γραφέως εἰς ὑπηρεσίαν πετρελαιοειδῶν.

Δέχεται ἡ ἀναιρετικὴ ἀπόφασις καὶ τοῦτο τελεῖ ἐν ἁρμονίᾳ πρὸς τὰ ὑπὸ τῆς Ὁλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου νομολογηθέντα (468/1960, εἰσηγητὴς *Θ. Καμπέρης*, ΕΕΔ 19, 1381), ὅτι αἱ ἐπικληθεῖσαι εἰς τὴν περίπτωσιν συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας προσωπικοῦ πετρελαιοειδῶν, ὡς ὑπογραφεῖσαι ἐνώπιον τοῦ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἐξουσιοδοτηθέντος ὀργάνου, κατ' ἄρθρον 5 § 3 τοῦ νόμου 3239/1955 (ΕΕΔ 17, 207 ἐπ., ἔνθα καὶ νομοθετικοποίησις τῶν ἰσχυουσῶν διατάξεων), δεσμεύουσι καὶ τὸ Δημόσιον. (Ἴδετε περὶ τῆς δεσμεύσεως τοῦ Δημοσίου καὶ Α.Π. 172/1967, Ὁλομελείας, εἰσηγητὴς *Ἐὐστ. Μαλοῦχος*, ΕΕΔ 36, 549), ἐφ' ὅσον ὁ μισθωτὸς δὲν ἐξετέλει ἐργασίαν τινὸς τῶν εἰδικοτήτων τῶν ἀνωτέρω συλλογικῶν συμ-

---

ὡς ἐπιστήμονος χημικοῦ - μηχανικοῦ, ἡ ὁλη δὲ ἐπιδειχθεῖσα ἀπὸ μέρους δραστηριότης ἀπέρρεε κατὰ κύριον λόγον ἐκ τῶν ἐπιστημονικῶν καὶ τεχνικῶν γνώσεών του. Αἱ γνώσεις ὅμως αὗται, συνδυαζόμεναι καὶ πρὸς τὴν ἐκ τῆς ἰδιότητός του ὡς γαμβροῦ ἐπὶ θυγατρὶ τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ τῆς ἐναγομένης ἀπορρέουσαν ἐμπιστοσύνην, ἀπετέλεσαν ἀναμφισβητήτως τὴν αἰτίαν νὰ ἀνατεθῶσιν αὐτῷ τὰ προαναφερόμενα γενικώτερα καὶ ἀνωτάτης ἐν τῇ ἐπιχειρήσει θέσεως καθήκοντα, ἀνεξαρτήτως τῶν ἐν τῷ διαληφθέντι συμφωνητικῷ ἀναφερομένων, ἐξ ὧν σημειωτέον διαφαίνεται ἐμμέσως, πλὴν σαφῶς, ἡ παράλληλος ἰδιότης του ὡς τεχνικοῦ διευθυντοῦ τῆς ἐπιχειρήσεως... Διεκρίνετο μεταξὺ τῶν ὑπαλλήλων τῆς Ἑταιρείας, μεθ' ὧν καὶ εἰς τὰ συμφέροντά του ἐχωρίζετο, ἐν ὄψει μάλιστα καὶ τοῦ ὅτι, καθὸ γαμβρὸς ἐπὶ θυγατρὶ τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ, στερουμένου ἄρρενος ἀπογόνου, προωρίζετο ὡς διάδοχος τούτου ἐν τῇ ἀνωτάτῃ θέσει τῆς ἐπιχειρήσεως». Τὰ περιστατικὰ ταῦτα, ἅτινα προφανῶς ἀναφέρονται εἰς ὅλην τὴν χρονικὴν διάρκειαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀπὸ 1.11.1957 μέχρι 31.5.1964, τῆς ἐξάρσεως τῆς τε ἰδιότητος τοῦ ἐνάγοντος ὡς ἐντεταλμένου συμβούλου ἀπὸ τοῦ ἔτους 1962 καὶ τοῦ γεγονότος τῆς ἐκτοτε περαιτέρω αὐξήσεως τῶν ἀποδοχῶν του, γενομένης ὡς ἐκ περισσοῦ, συνιστῶσι τὴν νομικὴν ἔννοιαν τῆς θέσεως ἐποπτείας, διευθύνσεως καὶ ἐμπιστοσύνης. Ὅθεν οὕτω κρίναν καὶ τὸ δικάσαν ὡς ἐφετεῖον Πρωτοδικεῖον καὶ διὰ τοῦτο ἀπορρίψαν τὴν ἀγωγήν, κατὰ μεταρρύθμισιν τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως ὡς πρὸς τὰς ἀξιώσεις τοῦ ἐνάγοντος «διὰ παρασχεθεῖσαν ἐκ μέρους του ὑπερωριακὴν ἐργασίαν καὶ ἐργασίαν καθ' ἡμέρας Κυριακάς», τοῦτο μὲν ὀρθῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὴν προπαρατεθεῖσαν οὐσιαστικὴν διάταξιν, τοῦτο δὲ μετὰ πληρότητος καὶ σαφηνείας ἠτιολόγησε τὴν περὶ τούτου κρίσιν του, οἱ δὲ περὶ τοῦ ἐναντίου 1ος, 2ος καὶ 3ος τοῦ ἀναιρετηρίου λόγοι εἶναι ἀβάσιμοι καὶ ἀπορριπτέοι.

βάσεων έργασίας δέν είχον αύται, εις την περίπτωσιν, έφαρμογήν.

Ως έσημειώσαμεν (ΕΕΔ 25, 862, ΕΕΔ 26, 28), είναι γενική άρχή, ότι ο μισθωτός κατά το είδος της έργασίας του άμείβεται μέ τά καθοριζόμενα όρια μισθού της προσηκούσης εις την περίπτωσιν συλλογικής συμβάσεως έργασίας ή της πρός ταύτην εξομοιουμένης κατά τόν νόμον διαιτητικής αποφάσεως.

Άρείου Πάγου 159/1968, Τμ. Β'

Προεδρεύων ο Άντιπρόεδρος κ. **Ν. Χαραλάμπης**
Εισηγητής ο Άρεοπαγίτης κ. **Στ. Σταυρόπουλος**
Δικηγόροι οι κ.κ. Δ. Ρουτσάκος, Β. Ραγκάκος, Πάρεδρος Νομικού Συμβουλίου Κράτους, Ν. Τριανταφύλλου, δικαστικός αντιπρόσωπος Δημοσίου

Κατά τό άρθρον 1 της από 5.8.1955 εθνικής όμοιοεπαγγελματικής συλλογικής συμβάσεως έργασίας του προσωπικού των πάσης φύσεως επιχειρήσεων πετρελαίου (ως αύτη συνεπληρώθη διά των από 16.4.1957, 21.9.1960 και 1.6.1963 όμοίων) εις τους όρους ταύτης υπάγεται το πάσης φύσεως προσωπικόν το «εργαζόμενον» εις τας εγκαταστάσεις και αποθήκας, ως και εις τας εξωτερικάς υπηρεσίας των κατά κύριον λόγον μέ τήν εισαγωγήν και εμπορίαν πετρελαιοειδών εν γένει προϊόντων ασχολουμένων επιχειρήσεων, και συνδεόμενον μετ' αύτων διά συμβάσεως έργασίας ιδιωτικού δικαίου, κατά δέ τά άρθρα 2 και 5 της αύτης ως άνω συλλογικής συμβάσεως από 5.8.1955 το υπαλληλικόν, υπηρετικόν και εργατοτεχνικόν προσωπικόν των περί ών πρόκειται επιχειρήσεων κατατάσσεται εις τας εν αύταις αναφερομένας κατηγορίας, καθοριζομένων κριτηρίων υπαγωγής των εις ταύτας, ως και ανωτέρων μισθών και ημερομισθίων λόγω των ανθυγιεινών συνθηκών της ως είρηται εργασίας. Έντεύθεν σαφώς συνάγεται, ότι προϋπόθεσις της εφαρμογής των μνησθεισών συλλογικών συμβάσεων είναι ού μόνον ο μισθωτός νά προσελήφθη δυνάμει συμβάσεως εργασίας ιδιωτικού δικαίου, άλλά και νά απησχολήθη εν τή πραγματικότητι υπό τινα των ως άνω ιδιοτήτων (του υπαλλήλου, υπηρέτου ή εργατοτεχνίτου). Περαιτέρω, εκ του συνδυασμού των διατάξεων των άρθρων 1 § 3, 4 § 1, 5 § 3, 7 § 16, 42 του νόμου 3239/1955 και άρθρων 1 και 17 της διά του νόμου τούτου καταρτισθείσης και υπογραφείσης (ενώπιον του υπό του Υπουργού Εργασίας ειδικώς εξουσιοδοτηθέντος οργάνου) διαληφθείσης εθνικής όμοιοεπαγγελματικής συλλογικής συμβάσεως από 5.8.1955, εις τας διατάξεις ταύτης υπάγεται και το Δημόσιον, όσάκις εις τας υπ' αύτου διατηρουμένας εγκαταστάσεις και αποθήκας πετρελαιοειδών προϊόντων χρησιμοποιεί μισθωτόν κατόπιν συμβάσεως έργασίας ιδιωτικού δικαίου, ήτις θά υπέκειτο εις την ρύθμισιν της ως άνω συλλογικής συμβάσεως εν ή περιπτώσει ή ιδία εργασία παρείχετο προς επιχείρησιν ασχολουμένην κατά κύριον λόγον εις την εισαγωγήν και εμπορίαν πετρελαιοειδών και εφ' όσον, ως ελέχθη, το Δημόσιον χρησιμοποιεί τον μισθωτόν δι' εργασίαν προβλεπομένην υπό των διαληφθεισών συλλογικών συμβάσεων και παρέχει ούτος εν τοις πράγμασι τοιαύτας υπηρεσίας, άτε μή άρκούσης μόνης της προσλήψεως του δυνάμει συμβάσεως ιδιωτικού δικαίου όπως εργασθή εις τας ως άνω εγκαταστάσεις και αποθήκας. Ούτω κρίναν και το ως έφετείον δικάσαν Πρωτοδικείον και απορρίψαν την περί καταδολής αποδοχών, ως αύται καθορίζονται υπό των ειρημένων συλλογικών συμβάσεων των αφορωσών τας επιχειρήσεις πετρελαίου, υπό δίκην αγωγήν του αναιρεσείοντος, όστις προσελήφθη μέν δάσει διαταγής του διοικητού της υπ' αριθ. 874 αποθήκης καυσίμων του Δημοσίου ως εργατοτεχνίτης, καθ' όλον όμως το χρονικόν διάστημα της απασχολήσεώς του παρείχεν υπηρεσίας γραφέως, ορθώς ηρμήνευσε και εφήρμοσε τας ως άνω διατάξεις και ο εναντίος μόνος λόγος αναιρέσεως τυγχάνει μή δάσιμος και απορριπτέος.

ΩΡΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΝΟΜΙΜΟΙ ΩΡΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΓΡΑΦΕΙΩΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ

Έπί τίνων Άνωνύμων Έταιρειών έφαρμόζεται ή έπτάωρος έργασία

Ρύθμισις διά τοῦ ἄρθρου 18 τοῦ ἀπό 8/13 Ἀπριλίου 1932 Προεδρικοῦ Διατάγματος τῶν ὡρῶν ἐργασίας τῶν ὑπαλλήλων Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν καί τῶν Γραφείων.— Καθιέρωσις διά τοῦ ἄρθρου 7 § 3 τοῦ Α.Ν. 547/1937 ἑπταώρου ἐργασίας διά τούς ἀπασχολουμένους εἰς μή βιομηχανικάς ἐπιχειρήσεις καί ἐργασίας.— Ἀναίρεσις ἀποφάσεως, μή διευκρινίζουσης ἄν ἡ ἐργοδότις, παρά τῇ ὁποίᾳ εἰργάζετο ὁ μισθωτός, ἦκει ἤ ὄχι βιομηχανικήν ἐπιχείρησιν, στερουμένης οὕτω τῆς ἀποφάσεως νομίμου βάσεως.

Ὁ Ἄρειος Πάγος καί διά τῆς νεωτέρας αὐτῆς ἀποφάσεώς του, ὑπό τῆς ὁποίας ἀνῃρέθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 2812/1967 ἀπόφασις τοῦ ὡς ἐφετείου διακόπτος κατά τήν ἐργατικήν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης διά τόν ἐν τῇ ἀποστάσει του λόγον, ἀπησχολήθη μέ τό ζήτημα ποῖαι αἱ νόμιμοι ὡραι ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τῶν Γραφείων Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν, αἱ ὁποῖαι ἀσκοῦν βιομηχανικάς ἐπιχειρήσεις.

Τό ζήτημα ἔχει ἤδη λυθῇ ὑπό τῆς Ὁλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου (393/1967, εἰσηγητής **Στ. Στουρόπουλος**, ΕΕΔ 26, 873) ὑπέρ τῆς γνώμης, τήν ὁποίαν ἀκολουθεῖ καί ἡ νεωτέρα αὐτη ἀπόφασις τοῦ Β' Πολιτικοῦ Τμήματος. (Ἴδετε καί Α.Π. 125/1968, Τμ. Β', εἰσηγητής **Λ. Καρελλάκος**, ΕΕΔ 27, 549).

Ἀρείου Πάγου 172/1968, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ν. Χαραλάμπης**
Εἰσηγητής ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Εὐστ. Μαλλούχος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Τρίμης, Δ. Εὐαγγέλου

Διά τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 18 τοῦ ἀπό 8/13 Ἀπριλίου 1932 π.δ. «περί κωδικοποιήσεως τῶν διατάξεων τῶν νόμων περί χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας εἰς τά καταστήματα κλπ.», ὁριζούσης ὅτι ἡ διάρκεια τῆς ἐργασίας τοῦ ὑπαλληλικοῦ προσωπικοῦ τῶν Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν, τῶν Τραπεζῶν καί τῶν Γραφείων ἐν γένει δέν δύναται νά ὑπερβαίνῃ ἡμερησίως τάς ὀκτώ ὥρας (οὕτω καί τό ἀντίστοιχον ἄρθρον 7 τοῦ ν. 4486/1930), ἐρυθμίσθησαν αἱ ὡραι ἐργασίας τῶν ὑπαλλήλων τῶν ἀνωτέρω Ἑταιρειῶν καί τῶν Γραφείων, περί ὧν δέν προέβλεπεν ὁ νόμος 2269/1920 «περί κυρώσεως τῆς Διεθνοῦς Συμβάσεως τῆς Διεθνοῦς Συνδιασκέψεως τῆς Ἐργασίας τῆς Οὐασιγκτῶνος περί περιορισμοῦ τῶν ὡρῶν ἐργασίας ἐν ταῖς βιομηχανικαῖς ἐπιχειρήσεσιν εἰς ὀκτώ καθ' ἡμέραν καί τεσσαράκοντα ὀκτώ καθ' ἑβδομάδα» καί τά εἰς ἐκτέλεσιν τούτου καί τοῦ νόμου ΓΨΛΔ' ἐκδοθέντα διατάγματα καί οὕτω ἡ παρατεθεῖσα διάταξις δέν ἀφορᾷ τούς ὑπαλλήλους τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων, ὑφ' οἱανδήποτε νομικήν μορφήν καί ἄν ἀσκοῦνται αὐταί (τῆς Ἀνωνύμου Ἑταιρείας, Ὁμορρύθμου κλπ), ἀφοῦ ἴσχυεν ἤδη ὡς πρός τούτους ἡ ὀκτάωρος ἐργασία, ἀφ' ἧς ἐκυρώθη ἡ ρηθεῖσα Διεθνής Σύμβασις καί ἄρα ἡ κατηγορία αὕτη τῶν μισθωτῶν δέν ἀπετέλεσεν ἀντικείμενον ρυθμίσεως τοῦ ἄρθρου 18 τοῦ π.δ. τῆς 8/13 Ἀπριλίου 1932, ρητῶς ἐν ἄρθρῳ 16 ἐδ. γ' τοῦ διατάγματος τούτου διαλαμβανομένου ὅτι δέν ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις αὐτοῦ εἰς τάς διαφόρους βιομηχανίας καί βιοτεχνίας (πλήν τῶν καταστημάτων αὐτῶν). Καί κατά τό ἄρθρον 2 τοῦ π.δ. τῆς 27 Ἰουνίου/ 4 Ἰουλίου 1932 «περί κωδικοποιήσεως καί συμπληρώσεως τῶν περί ὀκταώρου ἐργασίας διατάξεων» αἱ ὡραι ἐργασίας τῶν ἐν ἄρθρῳ 1 αὐτοῦ ἐργασιῶν καί βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων δέν ἐπιτρέπεται νά ὑπερβαίνωσι τάς ὀκτώ ὥρας καθ' ἑκάστην καί τάς τεσσαράκοντα ὀκτώ καθ' ἑβδομάδα. Κατ' ἀκολουθίαν ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 7 § 3 τοῦ ἀ.ν. 547/1937, καθ' ἣν ἡ ὑπό τοῦ ὡς ἄνω ἄρθρου 18 τοῦ ἀπό 8/13 Ἀπριλίου 1932 διατάγματος ὁριζομένη ὀκτάωρος διάρκεια τῆς ἡμερησίας ἐργασίας τοῦ ὑπαλληλικοῦ προσωπικοῦ τῶν Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν καί τῶν Τραπεζῶν ὁρίζεται τοῦ λοιποῦ εἰς ἑπτά ὥρας, σαφῆ ἔχει τήν ἔννοιαν, ὅτι μή τροποποιηθείσης τῆς ὡς εἴρηται διατάξεως τοῦ ἄρθρου 16 ἐδ. γ' τοῦ π.δ. τῆς 8/13 Ἀπριλίου 1932, καθιερώθη διά τοῦ ἀ.ν. 547/1937 ἑπτάωρος ἐργασία οὐχί διά τούς ὑπαλλήλους ὅλων τῶν Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν, ἀλλά διά τούς ἀπασχολουμένους εἰς βιομηχανικάς ἐπι-

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΑΚΥΡΟΤΗΣ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑΣ ΔΙΑ ΚΑΤΑΧΡΗΣΤΙΚΗΝ ΑΣΚΗΣΙΝ ΑΥΤΗΣ

Αἰτία καταγγελίας ἡ συνδικαλιστική δραστηριότης μισθωτοῦ

Κρίσις τοῦ Δικαστηρίου ὅτι ἡ ἐργοδότις κατήγγειλε τὴν σύμβασιν ἐργασίας μισθωτοῦ της διὰ λόγους καθαρᾶς ἐκδικήσεως ἐξ αἰτίας συνδικαλιστικῆς δράσεως αὐτοῦ.—Ὑπέρβασις οὕτω προφανῶς τῶν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 281 Ἀστικοῦ Κώδικος ὁρίων.— Χαρακτηρισμὸς ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου τῆς μονομεροῦς δικαιοπραξίας τῆς καταγγελίας ὡς αἰτιώδους καὶ λόγος ἀναιρέσεως.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου, ὑπὸ τῆς ὁποίας ἐπεκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 1518/1967 ἀπόφασις τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Πατρῶν, ὑπῆρξε καταχρηστικὴ ὑπὸ ἐργοδότου καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας μισθωτοῦ.

Δέχεται ὁ Ἄρειος Πάγος, ὅτι τὰ ἀναλήγκτως ὑπὸ τοῦ Πρωτοδικείου δεκτὰ γενόμενα ἐν προκειμένῳ συνιστοῦν κατάχρησιν τοῦ δικαιώματος καταγγελίας τῆς συμβάσεως καὶ τοῦτο τελεῖ ἐν ἀρμονίᾳ πρὸς τὰ νομολογιακὰ δεδομένα.

Ὑπάρχει, ἄλλωστε, καὶ παρ' ἡμῖν, ἐκτὸς τῆς περὶ ἐλευθερίας τοῦ συναταιρίζεσθαι διατάξεως τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ Συντάγματος, ἐν ἰσχύϊ καὶ ἡ διὰ τοῦ ν.δ. 1204/1961 (ΕΕΔ 20, 1281) ἐπιφυθεῖσα ὑπ' ἀριθ. 87 Διεθνὴς Σύμβασις περὶ συνδικαλιστικῆς ἐλευθερίας καὶ προστασίας τοῦ συνδικαλιστικοῦ δικαιώματος (ὅ.δ. 446/1962, ΕΕΔ 21, 1001), κατὰ τὸ γράμμα καὶ τὸ πνεῦμα τῆς ὁποίας δὲν πρέπει νὰ τίθενται φραγμοὶ δθενδήποτε εἰς τὸν ἐλεύθερον συνδικαλισμόν. (Ἴδετε καὶ Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 3629/1961, Πρωτοδίκης *Χ. Πλουμῆς*, ΕΕΔ 20, 1145, ἐπικαλουμένην ἡμεδαπὴν καὶ ἀλλοδαπὴν θεωρίαν).

Βεβαίως ὑπὸ τοὺς ἰσχύοντας περὶ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου νόμους ἡ καταγγελία ταύτης εἶναι δικαιοπραξία ἀναιτιώδης (Ἴδετε *Γ. Μπαλῆ*, Γενικαὶ Ἀρχαὶ § 24, *Θ.Βλαχόπουλον*, ΕΕΔ 12, 285, *Ι.Καποδίστριαν*, ΈρμΑΚ, ὑπ' ἄρθρον 669, ἀριθ. 52, *Α. Τούση - Στ. Σταυροπούλου*, Ἐργατ. Δίκαιον, σελ. 349, Α.Π. 538/1964, εἰσηγητὴς *Δ. Μαργέλλος*, ΕΕΔ 23, 913 καὶ ἄλλαι), ἡ ἄσκησις ὅμως τοῦ δικαιώματος τούτου ὑπόκειται εἰς τὴν κατ' ἀρχὴν γενικὴν καὶ ἀδιαστίκτου ἐφαρμογῆς ἀπαγόρευσιν, τὴν ὁποίαν θεσπίζει τὸ ἄρθρον 281 Α.Κ., χωρὶς νὰ ἔπεται ἐντεῦθεν, ὅτι ἡ ἐνέργεια τοῦ καταγγέλλοντος τὴν σύμβασιν ἐργοδότου μετατρέπεται εἰς δικαιοπραξίαν αἰτιώδη. (Οὕτω Α.Π. 538/1964, ἔνθ' ἀνωτ.).

Ἀρείου Πάγου 231/1968, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ν. Χαραλάμπης**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Κ. Παπαϊωάννου**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Καποδίστριας, Κ. Δημάκης

Τὸ δικάσαν ὡς ἐφετεῖον Πρωτοδικεῖον χειρήσεις καὶ ἐργασίας, ἤτοι μόνον διὰ τὸ ὑπαλλληλικὸν προσωπικὸν τῶν Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν, ὅπερ ὑπήγετο κατὰ τὰ ἐκτεθέντα εἰς τὸ προμνησθὲν ἄρθρον 18 τοῦ ἀπὸ 8/13.4.1932 διατάγματος (Ὅλομ. Α.Π. 393/1967).

Ἐν προκειμένῳ τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, ὡς ἐξ αὐτῆς δείκνυται, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι ἡ διάρκεια τῆς ἐργασίας τῶν ὑπαλλήλων τῶν Γραφείων τῶν Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν, ἀσχέτως ἂν ἀσκοῦν ἢ οὔ βιομηχανικὴν ἐπιχείρησιν, δὲν δύναται νὰ ὑπερβαίνῃ ἡμερησίως τὰς ἑπτὰ ὥρας, ἐδέξατο, ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος, ἐργαζόμενος ἐπὶ ὀκτὼ ὥρας ἡμερησίως εἰς Γραφεῖον τῆς ἀναιρεσειούσης Ἀνωνύμου Ἑταιρείας, εἰργάζετο ὑπερωριακῶς, χωρὶς νὰ διευκρινίζῃ, ἂν ἡ ἀναιρεσείουσα, παρ' ἣ εἰργάζετο, ἦσκει ἢ οὔ βιομηχανικὴν ἐπιχείρησιν. Οὕτως ὅμως ἀποφηνάμενον καὶ ἀκολούθως ἐπιδικάσαν αὐτῷ ἀποζημίωσιν δι' ὑπερωριακὴν ἐργασίαν, τὸ μὲν ψευδῶς ἡρμήνευσε τὰς διαληφθείσας οὐσιαστικοῦ δικαίου διατάξεις, τὸ δὲ ἀνεπαρκεῖς διέλαβεν αἰτιολογίας ἐπὶ ζητήματος ἀσκοῦντος οὐσιώδη ἐπιρροὴν εἰς τὴν ἔκβασιν τῆς δίκης, στερήσαν οὕτω τὴν ἀπόφασίν του νομίμου βάσεως, ἐφ' ᾧ καὶ ἀναιρετέαν κατέστησε τὴν ἀπόφασίν του κατὰ τὸ ἄρθρον 807 §§ 17 καὶ 19 Πολ. Δικονομίας, ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 5 ν. 3810/1957, καὶ τοὺς βασίμους περὶ τούτου λόγους τοῦ ἀναιρετηρίου καὶ τὸν ὑπὸ τοῦ Εἰσηγητοῦ αὐτεπαγγέλτως κατὰ τὸ ἄρθρον 826 § 1 Πολ. Δικονομίας, ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 18 τοῦ ὡς ἄνω νόμου, προτεινόμενον διὰ τῆς ἐγγράφου εἰσηγήσεώς του.

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΞ ΕΧΘΡΟΤΗΤΟΣ ΕΡΓΟΔΟΤΟΥ ΠΡΟΣ ΜΙΣΘΩΤΟΝ

Αναίρεσις αποφάσεως Δικαστηρίου έλλείψει νομίμου βάσεως

Δεκτά ύπό τοῦ Δικαστηρίου γενόμενα ὅτι καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας μισθωτοῦ ἐγένετο καταχρηστικῶς ἐξ ἐχθρότητος πρὸς τοῦτον τοῦ ἐργοδότου ἕνεκεν ὑποβολῆς παρ' αὐτοῦ ἀναφορῶν περὶ παντελοῦς ἐλλείψεως διοικητικῆς κατευθύνσεως, χωρὶς νὰ καθορίζωνται αἱ συνθῆκαι, ὑφ' ἃς ὑπεβλήθησαν αἱ ἀναφοραὶ καὶ ὁ χρόνος, ἡ αἰτία, ἡ προκαλέσασα τὴν ἐχθρότητα κλπ.—Ἔλλειψις νομίμου βάσεως τῆς ἀποφάσεως.

Ἔρχεται καὶ ἡ νεωτέρα αὕτη ἀπόφασις τοῦ Ἀρείου Πάγου εἰς τὴν σειρὰν καὶ ἄλλων ὁμοίων ἀποφάσεών του, διὰ τῶν ὁποίων γίνεται δεκτόν, ὅτι ἡ ἐξ ἐκδικήσεως κατὰ τοῦ μισθωτοῦ γενομένη καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας προσκρούει εἰς τὸ ἄρθρον 281 Ἀστικοῦ Κώδικος, ἀπαγορεύον τὴν καταχρηστικὴν ἄσκησιν τῶν δικαιωμάτων, ὡς εἶναι μεταξὺ τούτων καὶ ἡ καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας. (Ἴδετε καὶ τὴν ἀνωτέρω, σελ. 672, Α.Π. 231/1968 καὶ λοιπὴν νομολογίαν τοῦ Ἀρείου Πάγου ἐν ΕΕΔ 24, 266, ΕΕΔ 26, 99, ΕΕΔ 26, 805, ΕΕΔ 27, 147).

Ἀνηρέθη ὅμως ἡ ἀπόφασις (26694/1965 Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν), διὰ τὸν ἐν τῇ ἀποσ-

σεως τοῦ Ἀρείου Πάγου λόγον ἐλλείψεως νομίμου βάσεως.

Ἀρείου Πάγου 156/1968, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ν. Χαραλάμπης**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Στ. Σταυρόπουλος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Χ. Γεωργιόπουλος, Νομικὸς Σύμβουλος Κράτους, Γ. Κουσουρέλης

Ὡς δείκνυται ἐκ τῆς γ' αἰτιολογίας τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον ἐδέχθη, ὅτι τὸ ἀναιρεσεῖον προέβη κατὰ τὴν 12.11.1964 εἰς καταγγελίαν τῆς μετὰ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, παρέχοντος ὑπηρεσίας ἐπιβλέποντος μηχανικοῦ εἰς τὸ ἐργοστάσιον Πτολεμαΐδος καὶ εἶτα παθέχεται ἀνελέγκτως, ὅτι ἡ ἀναιρεσείουσα - ἐναγομένη Ἀνώνυμος Ἑταιρεία κατήγγειλε τὴν σύμβασιν ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου τοῦ ἐνάγοντος - ἀναιρεσιβλήτου τὴν 15.12.1966 τὸ μὲν «διὰ λόγους καθαρᾶς ἐκδικήσεως» ἐξ αἰτίας τῆς ἐκθύμου ὑποστηρίξεως τοῦ σωματείου «Ἅγιοι Ἀπόστολοι» καὶ τῆς ὑπὲρ αὐτοῦ ἐκδηλωθείσης δραστηριότητος, τῆς ἐπανειλημμένης ἀρνήσεώς του, ὅπως ὑποκύψῃ εἰς τὰς ἐπιμόνους ἀξιώσεις τῆς ἐναγομένης περὶ ἐγκαταλείψεως τοῦ σωματείου τούτου καὶ ἐγγραφῆς του εἰς τὸ ὑπ' αὐτῆς ὑποδειχθὲν πρὸς διάσπασιν τῆς ἑνότητος, τῆς συνδικαλιστικῆς δραστηριότητος καὶ τῆς ἰσχύος αὐτοῦ ἀντιπάλου τοιούτου «Ὁ Εὐαγγελισμός», ὅπερ ἐχαρακτηρίσθη ὡς «ἀντισύνδεσμος», τὸ δὲ «πρὸς ἐκφοβισμὸν τῶν λοιπῶν ὑπαλλήλων τῶν ἀνηκόντων εἰς τὸ σωματεῖον «Ἅγιοι Ἀπόστολοι». Κρῖναν δὲ μετὰ ταῦτα, ὅτι ἡ διὰ τοιούτους λόγους γενομένη καταγγελία ὑπερέβη προφανῶς τὰ ὅρια τὰ ἐποβαλλόμενα ὑπὸ τῆς καλῆς πίστεως, τῶν χρηστῶν ἠθῶν καὶ τοῦ κοινωνικοῦ καὶ οἰκονομικοῦ σκοποῦ τοῦ δικαιώματος καὶ διὰ τοῦτο ἀπορρίψαν τὴν ἔφεσιν τῆς ἀναιρεσειούσης κατὰ τῆς ὁμοίως ἀποφανθείσης καὶ ἐπιδικασάσης τοὺς ζητηθέντας μισθοὺς ὑπερημερίας πρωτοδίκου ἀποφάσεως, ὀρθῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὸ ἄρθρον 281 Α.Κ., ὁ δὲ περὶ τοῦ ἐναντίου 1ος λόγος τοῦ ἀναιρετηρίου εἶναι ἀδάσιμος καὶ ἀπορριπτέος, καθ' ὃ δὲ μέρος πλήττει τὴν ἀνέλεγκτον περὶ πραγμάτων κρίσιν ἀπαράδεκτος.

Τῆς μνησθείσης καταγγελίας κριθείσης ἀκύρου διὰ καταχρηστικὴν ἄσκησιν αὐτῆς συμφώνως πρὸς τὰ ἄρθρα 3, 174, 180 καὶ 281 τοῦ Α.Κ., εἶναι μάταιον νὰ ἐξετασθῇ, ἐὰν ἐκ παραδρομῆς ἢ ἐξ ἑρμηνευτικοῦ σφάλματος τὸ δικάσαν Πρωτοδικεῖον ἐχαρακτήρισε τὴν μονομερῆ δικαιοπραξίαν τῆς ἐν λόγῳ καταγγελίας ὡς αἰτιώδη, ἀφοῦ τοῦτο μὴ ἐπηρεάσαν ποσῶς τὴν ὡς ἄνω στηριζομένην ὀρθότητα τοῦ διατακτικοῦ τῆς ἀναιρεσιβαλλομένης ἀποφάσεως, δὲν ἰδρύει λόγον ἀναιρέσεως, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν ἄρθρων 809 καὶ 831 τῆς Πολ. Δικονομίας, ὡς τὸ τελευταῖον ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 22 τοῦ νόμου 3810/1967. Ὅθεν ὁ 2ος περὶ τοῦ ἐναντίου λόγος τοῦ ἀναιρετηρίου εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀπαράδεκτος.

ΕΡΓΑΤΙΚΑ ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ

ΕΥΘΥΝΗ ΕΡΓΟΔΟΤΟΥ ΠΡΟΣ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΙΝ ΕΠΙ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΑΤΥΧΗΜΑΤΟΣ

Άρμόδιον διά τήν έκδίκασιν άγωγῆς περί χρηματικῆς ίκανοποιήσεως Δικαστήριον

Έννοια έργατικού ατυχήματος.—Έπέλευσις αύτοῦ κατά τήν μετοφοράν τοῦ παθόντος έκ τοῦ τόπου τῆς έργασίας.—Άπαλλαγή έργοδότου ύποχρεώσεως πρός άποζημίωσιν έπί ήσφαλισμένων εἰς τό Ι.Κ.Α.—Άξίωσις παθόντος πρός χρηματικήν ίκανοποίησιν λόγῳ ήθικῆς βλάβης.—Έκδίκασις άγωγῆς κατά τήν έργατικήν διαδικασίαν, οὐσαν άποκλειστικήν καί ύποχρεωτικήν έκ λόγων δημοσίου συμφέροντος.

Έπρόκειτο, εἰς τήν περίπτωσιν τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Έφετείου Άθηνῶν, περί έργατικοῦ ἀτυχήματος μισθωτοῦ τοῦ Δημοσίου, ἡσφαλισμένης δμως εἰς τό Ι.Κ.Α.

Τό Έφετεῖον, ἀκολουθῶν τά ἐν τῇ νομολογίᾳ κρατοῦντα (Ἴδετε ἐκ τῶν τελευταίων τήν Α.Π. 516/1964, εἰσηγητής Δ. *Μαργέλλος*, ΕΕΔ 23, 903, ἔνθα σημειώσεις μας), δέχεται, ὅτι δέν ὑπῆρχεν ἐν προκειμένῳ εὐθύνη ἀποζημιώσεως τοῦ Δημοσίου, ὡς ἐργοδότου, ἐκ τοῦ νόμου 551/1915 περί ἐργατικῶν ἀτυχημάτων, ἐφ' ὅσον δέν συνέτρεχε ὁλος τοῦ ἐργοδότου. (Ἴδετε καί ρά τῷ ἐν Ἀθήναις ἐλέγχῳ κατασκευῆς τοῦ αὐτοῦ ἐργοστασίου, συμβάσεως καταχρηστικῶς ἐξ ἐχθρότητος πρός τοῦτον ἕνεκα τῆς παρ' αὐτοῦ ὑποβολῆς ἀναφορῶν, εἰς ἃς ἐτόνιζε τήν ὑφισταμένην παρά τῇ μνησθείσῃ Ὑπηρεσίᾳ ἐλέγχου παντελῆ ἔλλειψιν διοικητικῆς κατευθύνσεως καί συνεπείας καί δέν ὠφείλετο ἡ ἀπόλυσις αὐτη εἰς τήν αὐθαίρετον ἀπουσίαν του κατά τό εἰκοσαήμερον ἀπό 22.10.1964 μέχρις 9.11.1964 χρονικόν διάστημα, χωρίς νά καθορίζωνται αἱ συνθῆκαι, ὑφ' ἃς ὑπεβλήθησαν αἱ ὡς ἄνω ἀναφοραί καί ὁ χρόνος, ἡ αἰτία ἡ προκαλέσασα τήν ἐχθρότητα κλπ., ἐνῷ τά περιστατικά ταῦτα ἔδει νά περιλαμβάνωνται καί ἀποσαφηνίζωνται, διά νά καταστῇ ἐφικτός ὁ Ἔλεγχος παρά τοῦ Ἀρείου Πάγου περί τῆς ὀρθῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ. Δέον ἄρα νά ἀναιρεθῇ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, κρίνασα ἄκυρον τήν ρηθεῖσαν καταγγελίαν τῆς μετά τοῦ ἀναιρεσιβλήτου συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου ὡς καταχρηστικήν (καί ἐπιδικάσασα μισθούς ὑπερημερίας) ἐλλείπει νομίμου βάσεως, κατά τό ἄρθρον 807 ἐδ. 19 Πολ. Δικονομίας καί τούς βασίμους 1ον καί 2ον λόγους ἀναιρέσεως.

Προέδρου Πρωτοδικῶν Θεσσαλονίκης 3080/1966, Πρόεδρος *Ν. Ρουμελιώτης*, ΕΕΔ 26, 233).

Ἐνδιαφέροντα εἶναι τά ὑπό τοῦ Ἐφετείου δεκτά γενόμενα ὡς πρός τά καθ' ὁδόν ἐπισυμβαίνοντα ἐργατικά ἀτυχήματα. (Ἴδετε περί τούτων καί Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 4202/1966, εἰσηγητής *Χ. Πλουμῆς*, ΕΕΔ 25, 810, ἔνθα εἰς σημειώσεις μας καί λοιπαί παραπομπαί, νομολογίαι τοῦ Γαλλικοῦ Ἀκυρωτικοῦ μετά σχολίων *Χ. Βαρδάκα*, ἐν ΕΕΔ 25, 358).

Ὑποκειμένης καί ἀγωγῆς περί χρηματικῆς ἱκανοποιήσεως τῆς παθούσης τό ἐργατικόν ἀτύχημα δι' ἠθικήν βλάβην, κατ' ἄρθρον 932 Ἀστικοῦ Κώδικος, τό Ἐφετεῖον, ἀκολουθῆσαν τά διά προηγουμένων ἀποφάσεων τοῦ Ἀρείου Πάγου νομολογηθέντα, δέχεται, ὅτι ἡ ἀγωγή αὕτη ἐκδικάζεται κατά τήν ἐργατικήν διαδικασίαν. (Οὕτω αἱ Α.Π. 394/1961, εἰσηγητής *Ν. Χαραλάμπης*, ΕΕΔ 20, 844, Α.Π. 641/1963, εἰσηγητής *Γ. Χατζηδάκης*, ΕΕΔ 22, 1460). (Ἀντίθετος δμως ἐμφανίζεται ἡ νεωτέρα Α.Π. 514/1967, Γ' Τμήματος, εἰσηγητής *Ἀντ. Φλῶρος*, ΕΕΔ 26, 1441, ἔχουσα νά κρίνῃ κανονισμόν ἁρμοδιότητος κατ' ἄρθρα 29 ἐπ. Πολ. Δικονομίας).

Παρέχομεν τήν πληροφορίαν, ὅτι τό ζήτημα τοῦτο, περί τοῦ ἁρμοδίου δηλαδή δικαστηρίου, ἔχει τεθῇ ἤδη ὑπό τήν κρίσιν τῆς Ὁλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἐπί αἰτήσεως ἀναιρέσεως κατ' ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, κατόπιν κοινοῦ πρακτικοῦ τοῦ Προέδρου τοῦ Ἀρείου Πάγου καί τοῦ Εἰσαγγελέως αὐτοῦ, ἤτις ἐπρόκειτο νά συζητηθῇ τήν 11ην Ἀπριλίου 1968, ἀλλ' ἀνεβλήθη διά τήν 19ην Σεπτεμβρίου 1968.

Ὁ Εἰσηγητής πάντως τῆς ὑποθέσεως ἀρεοπαγίτης κ. Στ. Σταυρόπουλος εἰς τήν εἰσήγησίν του ὑπεστήριξε τήν γνώμην τῆς ἀνωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Γ' Τμήματος τοῦ Ἀρείου Πάγου περί ἀναρμοδιότητος τοῦ κατά τήν ἐργατικήν διαδικασίαν Δι-

καστού.

Έφετείου Αθηνών 990/1968

Πρόεδρος ὁ κ. **Δημ. Ρετάλης**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἔφέτης κ. **Κ. Κουτουρίσης**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Δ. Παπανικολάου, δικαστικὸς ἀντιπρόσωπος Δημοσίου, Ν. Μανιαδάκης

Κατὰ τὸ ἄρθρον 758 Π.Δ. ὁ ἐφεσίβλητος δύναται νὰ ἀντεκκαλέσῃ, μηδόλως δεσμευόμενος ἐκ τῆς πρὸς ἔφεσιν προθεσμίας, ἐὰν δὲν παρητήθη τῆς ἐφέσεως, περιορίζεται δὲ ἡ ἀντέφεσις του εἰς τὰ ὑπὸ τοῦ ἐκκαλοῦντος προσβληθέντα κεφάλαια. Νομίμως ὅθεν ἡ ἐνάγουσα - ἐφεσίβλητος ἀντεκκαλεῖ τὴν ὡς εἴρηται ἀπόφασιν καὶ αἰτεῖται, ὅπως αὐξηθῶσι τὰ ἐπιδικασθέντα αὐτῇ χρηματικὰ ποσά, εἰς ἃ ποσὰ αἰτεῖται διὰ τῆς ἀγωγῆς, ἀντὶ τῆς μειώσεως αὐτῶν, ἥτις ἐπιδιώκεται διὰ τῆς ἐφέσεως. Ἡ ἀντέφεσις αὕτη εἶναι συνεκδικαστέα μετὰ τῆς κρινομένης ἐφέσεως.

Ἐργατικὸν ἀτύχημα θεωρεῖται πᾶσα βλάβη τοῦ ὀργανισμοῦ τοῦ ἐργάτου ἢ τοῦ ὑπαλλήλου, ἥτις εἶναι ἀποτέλεσμα ὀλιγαίας καὶ αἰφνιδίας ἐπενεργείας ἐξωτερικοῦ αἰτίου, τοῦτέστι ξένου πρὸς τὴν ὀργανικὴν σύστασιν τοῦ παθόντος περιστατικοῦ, ὅπερ εἶναι συμφυὲς πρὸς τὴν ἐργασίαν καὶ ἐπῆλθεν ἐνῷ αὕτη ἐκτελεῖται, εἴτε καὶ ἁπλῶς συναφὲς πρὸς ταύτην, ἤτοι φύσεως τοιαύτης, ὥστε ἕνεκα τοῦ συνδέσμου μετ' αὐτῆς νὰ συνετέλεσεν αὕτη ἐν τινι μέτρῳ εἰς τὴν τελεσιουργίαν του. Ἡ τοιαύτη ὡς ἄνω ὑπὸ τοῦ νόμου τιθεμένη γενικὴ ἀρχὴ ἐφαρμόζεται εἰδικώτερον καὶ ἐπὶ ἀτυχήματος ἐργάτου ἢ ὑπαλλήλου, ἐπισυμβάντος αὐτῷ μετὰ τὴν λῆξιν τῆς ἐργασίας του κατὰ τὴν ἐπάνοδόν του διὰ μεταφορικοῦ μέσου τοῦ ἐργοδότου ἀπὸ τοῦ τόπου ταύτης εἰς τὸν τοιοῦτον τῆς κατοικίας του ἢ τοῦ νυκτερινοῦ του καταλύματος, εἰς τρόπον ὥστε νὰ θεωρῆται καὶ τὸ ἀτύχημα τοῦτο ὡς ἐργατικὸν μόνον ὅταν ἡ παρὰ τοῦ ἐργάτου ἢ ὑπαλλήλου χρῆσις πρὸς τοῦτο τοῦ μεταφορικοῦ μέσου τοῦ ἐργοδότου, ἐξ οὗ ἐπῆλθε τὸ ἀτύχημα, ἐγένετο εἴτε κατ' ἀκολουθίαν τῆς συνδεούσης ἐργοδότην καὶ παθόντα συμβατικῆς ἐργασιακῆς σχέσεως, ὅθεν τῆς ὁποίας ὑπεχρεοῦτο ἐκεῖνος εἰς τὴν μετὰ τὴν λῆξιν τῆς ἐργασίας τούτου μεταφορὰν του ταύτην δι' ἰδίου μεταφορικοῦ μέσου, εἴτε, ἐν ἀνυπαρξίᾳ τοιαύτης, ἡ χρῆσις τοῦ μεταφορικοῦ μέσου τοῦ ἐργοδότου, ἐξ οὗ ἐπῆλθε τὸ ἀτύχημα, νὰ ἐγένετο οὐχὶ οἰκείᾳ βουλήσει τοῦ ἐργάτου ἢ τοῦ ὑπαλλήλου, ἀλλὰ τῇ πρὸς τοῦτο ὑποδείξει τοῦ ἐργοδότου πρὸς αὐτόν, ὁπότε τὸ ὑπὸ τοιαύτας συνθήκας ἐπελθὸν εἰς αὐτὸν ἀτύχημα ἐκ δικαίου συμβάντος, καίπερ ἐν ἄλλῳ τόπῳ καὶ χρόνῳ τῆς ἐργασίας του καὶ ἀδὸν χώραν, θεωρεῖται, λόγῳ τοῦ μετ' αὐτῆς ὡς ἄνω συνδέσμου, ὡς ἐργατικὸν ἀτύχημα (Α.Π. 517/1960, ΕΕΔ 20, 30, Α.Π. 583 καὶ 611 τοῦ 1939, Θέμ. ΝΑ' σελ. 182 καὶ 218).

Ἐν προκειμένῳ ἐκ τῶν καταθέσεων τῶν ἐνόρκως ἐνώπιον Εἰσηγητοῦ δικαστοῦ ἐξετασθέντων μαρτύρων ἀποδείξεως καὶ ἀνταποδείξεως, περιεχομένων εἰς τὰς ἐπικληθείσας καὶ ἐν κεκυρωμένοις ἀντιγράφοις προσαχθείσας ὑπ' ἀριθ. 3822/1966 καὶ 616/1967 εἰσηγητικὰς ἐκθέσεις, τῶν ἐπικληθέντων καὶ ἐν νομίμῳ σημάνσει προσαχθέντων ἐγγράφων, ὡς τεκμηρίων συνεκτιμωμένων, ἀπεδείχθη, ὅτι ἡ ἐνάγουσα - ἐφεσίβλητος ὑπηρέτει ἀπὸ τοῦ Ἰουλίου 1948 μέχρι τῆς 18.1.1963 παρὰ τῷ ἐκκαλοῦντι (Δημοσίῳ) ὡς ἡμερομίσθιος τεχνίτρια, συνδεομένη μετ' αὐτοῦ διὰ σχέσεως ἰδιωτικοῦ δικαίου καὶ ἕνεκεν τούτου ἦτο ἠσφαλισμένη εἰς τὸ Ι.Κ.Α., ἐν ἔτει 1962 εἶχε τοποθετηθῇ καὶ ὑπηρέτει εἰς τὴν παρὰ τῷ Ρούφ 442 Ἀποθήκην Βάσεως Ὑγειονομικοῦ Ὑλικοῦ (Α.Β.Υ.Π.), ὁπόθεν καθ' ἑκάστην μετὰ τὸ πέρας τῆς ἐργασίας της ἐπέβαινε στρατιωτικοῦ αὐτοκινήτου, ἵνα μεταβῇ εἰς τὴν οἰκίαν της, καὶ τὴν 24.11.1962, ἐνῷ μεταφέρετο ἐκ τῆς ἐργασίας της εἰς τὴν οἰκίαν της διὰ στρατιωτικοῦ αὐτοκινήτου καὶ καθ' ἣν στιγμὴν ἐπεχείρει νὰ κατέλθῃ τούτου ὁ ὁδηγῶν τοῦτο προστηθεὶς ὑπὸ τοῦ ἐκκαλοῦντος στρατιώτης Γ.Π. ἔθεσε τοῦτο εἰς κίνησιν καὶ τότε αὕτη ὡς ἐκ τῆς ἀποτόμου ταύτης ἐκκινήσεως κατέπεσεν ἐπὶ τῆς ἀσφάλτου ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Πατησίων καὶ ἐτραυματίσθη σοβαρῶς ὑποστᾶσα τὰς ἐν τῇ ἀγωγῇ ἀναφερομένας σωματικὰς βλάβας, ἕνεκεν τῶν ὁποίων ὑπέστη παραμόρφωσιν τοῦ ἀριστεροῦ ποδός της καὶ χωλότητα ἐκ τούτου. Ἡ ἐνάγουσα - ἐφεσίβλητος διὰ τῆς ἐν τῇ ἐνδίκῳ ἀγωγῇ της φράσεως «τὴν μεσημβρίαν τῆς 24.11.1962 ἐπέστρεφον ἐκ τῆς παρὰ τῷ Ρούφ 442 Ἀποθήκης Βάσεως Ὑγειονομικοῦ Ὑλικοῦ ὑπηρεσίας μου εἰς τὴν οἰκίαν μου, ἐπιβαίνουσα τοῦ ὑπ' ἀριθ. Ε.Σ. 34030 στρατιωτικοῦ φορτηγοῦ αὐτοκινήτου τοῦ 784 λόχου Γενικῶν Μεταφορῶν, ὅπερ ὡδήγει ὁ στρατιώτης Γ.Π., προστηθεὶς πρὸς τοῦτο παρὰ τοῦ ἀντιδίκου (Ἑλληνικοῦ Δημοσίου), καὶ ὅπερ εἶχε διαθέσει ἡ Ὑπηρεσία διὰ τὴν μεταφορὰν τῶν ἀξιωματικῶν καὶ

τοῦ πολιτικοῦ προσωπικοῦ ἀπὸ τὰς οἰκίας των εἰς τὴν ὑπηρεσίαν των καὶ ἀπὸ ταύτης εἰς τὰς οἰκίας των μετὰ τὸ πέρας τῆς ἐργασίας των» (τὰ αὐτὰ ἐπαναλαμβάνει καὶ εἰς ὅλας τὰς προτάσεις της), ὁμολογεῖ ὅτι οὐχὶ οἰκεία βουλήσει, τοὐτέστιν ἄνευ γνώσεως τοῦ ἐργοδότου της - ἐκκαλοῦντος, ἐπέβη τοῦ ὡς εἴρηται αὐτοκινήτου, ἀλλὰ τῇ ὑποδείξει τούτου, συνεπείᾳ προηγηθείσης αἰτήσεώς της, ἐπέβη αὐτῇ τοῦ προρρηθέντος αὐτοκινήτου, ἐκδοθείσης τῆς πρὸς τοῦτο ἀδείας διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. Φ. 561/291/40019/25.7.1962 διαταγῆς τῆς Α.Σ.Δ.Α.Ν. Συνεπῶς, ἐφ' ὅσον ἡ ἐνάγουσα - ἐφεσίβλητος ἐπέβη τοῦ ὡς εἴρηται αὐτοκινήτου μετὰ τὸ πέρας τῆς ἐργασίας της, ἵνα τὴν μεταφέρῃ εἰς τὴν οἰκίαν της, τῇ ὑποδείξει τοῦ ἐκκαλοῦντος - ἐργοδότου της, τὸ ἐπελθὸν αὐτῇ ἐκ δικαίου συμβάντος ἀτύχημα εἶναι, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου τούτου, ἐργατικὸν ἀτύχημα, ὡς ἐπελθὸν αὐτῇ, καίπερ ἐν ἄλλῳ τόπῳ καὶ χρόνῳ τῆς ἐργασίας της, ἐξ ἀφορμῆς αὐτῆς (*Σύνταξις* ΕΕΔ 22, 578) καὶ ὡς τοιοῦτον ἐθεωρήθη καὶ ὑπ' αὐτῆς ταύτης τῆς ἐφεσιβλήτου διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 3389/6.12.1962 δηλώσεώς της πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. καὶ ἐκρίθη ὑπὸ τῶν ἁρμοδίων ὀργάνων τοῦ Ι.Κ.Α. (ὅρα ὑπ' ἀριθ. 263/1962 ἀπόφασιν τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Ὑποκαταστήματος Ι.Κ.Α.), ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ νομίμως προσαχθέντος ὑπ' ἀριθ. 12034/17.11.1967 ἐγγράφου τοῦ Ι.Κ.Α., παρ' οὗ καὶ ἐπεδοτήθη κατὰ τὸν χρόνον τῆς πρὸς ἐργασίαν ἀνικανότητός της καὶ δαπάναις τοῦ ὁποίου ἐνοσηλεύθη. Παραδεκτῶς δὲ ὑπεβλήθη ὁ περὶ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος ἰσχυρισμὸς ὑπὸ τοῦ ἐκκαλοῦντος - ἐναγομένου τὸ πρῶτον κατὰ τὴν δευτέραν συζήτησιν τῆς ἐνδίκου ἀγωγῆς, ὡς μὴ προσκρούων εἰς τὸ ἄρθρον 160 Π.Δ., ὡς ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 980/1946, δεδομένου ὅτι ἀπεδείχθη παραχρῆμα ἐκ τῆς ἄνω ὁμολογίας τῆς ἐναγούσης - ἐφεσιβλήτου, περιεχομένης ἐν τῷ δικογράφῳ τῆς ἀγωγῆς της καὶ εἰς τὰς πρωτοδίκους προτάσεις της. Ὅθεν ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, δεχθεῖσα ὅτι τὸ ἐπελθὸν τῇ ἐφεσιβλήτῳ - ἐναγούσῃ ἀτύχημα δὲν συνιστᾷ ἐργατικὸν τοιοῦτον καὶ ὅτι ἀπαραδέκτως τὸ πρῶτον ὑπεβλήθη ὁ τοιοῦτος ἰσχυρισμὸς ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου - ἐκκαλοῦντος κατὰ τὴν δευτέραν συζήτησιν τῆς ἐνδίκου ἀγωγῆς κατὰ παραδοχὴν εἰδικῆς ἀποκρούσεως ὡς ἀπαραδέκτου τοῦ τοιούτου ἰσχυρισμοῦ καὶ ἐπιδικάσασα τῇ ἐφεσιβλήτῳ - ἐναγούσῃ λόγῳ προσαυξήσεως προικὸς ὀραχμὰς 150.000, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι ἡ ἔνδικος ἀγωγὴ ἐρείδεται ἐπὶ τῶν ἄρθρων 105 Εἰσ.ΝΑΚ, 299, 914, 922 καὶ 931 Α.Κ., ἀποδεικθέντων ἅμα τῶν δι' ἃ διετάχθησαν ἀποδείξεις πραγματικῶν περιστατικῶν, προφανῶς ἔσφαλε καὶ δέον ὅπως μεταρρυθμισθῇ ὡς πρὸς τὸ σημεῖον τοῦτο αὐτῆ, κατὰ παραδοχὴν τῶν πρώτου καὶ δευτέρου λόγων τῆς κρινομένης ἐφέσεως ὡς βασίμων, ἐπὶ τῷ τέλει ὅπως ἀπορριφθῇ τὸ πρῶτον αἴτημα τῆς ἐνδίκου ἀγωγῆς, δι' οὗ αἰτεῖται, ὅπως καταβληθῇ τῇ ἐναγούσῃ λόγῳ ἐπαυξήσεως προικός, καθὸ ἀγάμου, τὸ ποσὸν τῶν ὀραχμῶν 200.000, δεδομένου ὅτι ὁ παθὼν ἐργάτης ἢ ὑπάλληλος ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἐργασίας του ἢ ἐξ ἀφορμῆς αὐτῆς, ἐφ' ὅσον εἶναι ἠσφαλισμένος εἰς τὸ Ι.Κ.Α., ὡς συμβαίνει μὲ τὴν ἐφεσίβλητον, ἥτις ὁμολογεῖ τὸ τοιοῦτον ἐν ταῖς προτάσεσί της τῆς πρώτης συζητήσεως, δικαιοῦται μόνον τῆς κατὰ τὰς συνδεδυασμένας διατάξεις τῶν ἄρθρων 34 § 2 καὶ 60 § 3 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 προβλεπομένων παροχῶν (ἐπιδοτήσεως), ὧν ἔτυχεν ἡ ἐφεσίβλητος, ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τῶν νομίμως προσαχθέντων ἐγγράφων. (Ἴδετε ὑπ' ἀριθ. 150236/23.12.1965, 12034/17.11.1967 ἔγγραφα τοῦ Ι.Κ.Α.) καὶ οὐδεμιᾶς ἑτέρας οἱασδήποτε φύσεως καὶ μορφῆς ἀποζημιώσεως δικαιοῦται καὶ δὴ τῆς ἐπαυξήσεως προικὸς λόγῳ ἐπελθούσης αὐτῇ συνεπείᾳ ἀτυχήματός της παραμορφώσεως τοῦ ἀριστεροῦ ποδός της καὶ χωλότητός της ἐκ τοῦ αὐτοῦ ποδός, ἐρειδομένης ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 931 Α.Κ. (ad hoc Α.Π. 516/1964, ΕΕΝ ΛΒ' σ. 127, Ἐφ. Θεσσ. 236/1961, Ἀρμεν. ΙΕ', σ. 350), καὶ ἂν δὲν ἐτηρήθησαν οἱ ὅροι ἀσφαλείας ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου (Ἐφετείου Θεσσ. 236/1961), ἐφ' ὅσον δὲν ἐπικαλεῖται ὅλον τοῦ ἐργοδότου της - ἐκκαλοῦντος ἢ τοῦ ὑπ' αὐτοῦ προστηθέντος ὁδηγοῦ τοῦ ὡς εἴρηται αὐτοκινήτου (Α.Π. 435/1948, Ὅλομ., ΕΕΔ 7, σ. 863, Α.Π. 61/1951, ΕΕΔ 10, σ. 370, Α.Π. 595/1960, ΕΕΔ 20, σ. 164), τοσούτῳ μᾶλλον καθ' ὅσον καὶ ἡ βαρεῖα ἀμέλεια τοῦ προστηθέντος ὁδηγοῦ δὲν δύναται νὰ ἐξισωθῇ πρὸς ὅλον (*Γ. Μπαλῆ*, Γεν. Ἀρχαὶ § 177, 2, Α.Π. 61/1951, Θέμ. ΞΒ', σ. 270), ἀπορριπτομένου ἅμα καὶ τοῦ λόγου τῆς ἀντεφέσεως, δι' οὗ αἰτεῖται αὔξησις τοῦ ἐπιδικασθέντος τῇ ἀντεκκαλούσῃ ποσοῦ ἀποζημιώσεως διὰ προσαύξησιν προικός.

Ἐκ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 299, 922 καὶ 932 Α.Κ., ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ ἄρ-

θρον 38 Εἰσ.ΝΑΚ, σαφῶς συνάγεται, ὅτι ἐπὶ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, ἐπελθόντος τῷ ἐργάτῃ ἢ ὑπαλλήλῳ ἐκ διαίου συμβάντος ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἐργασίας του ἢ ἐξ ἀφορμῆς αὐτῆς, ὀφειλομένου δὲ εἰς ἀμέλειαν τοῦ ἐργοδότου ἢ τῶν ὑπ' αὐτοῦ προστηθέντων, παράγεται ὑπέρ τοῦ ὀλαβέντος ἐργάτου ἢ ὑπαλλήλου, καίπερ ἠσφαλισμένου εἰς τὸ Ι.Κ.Α., ἀξίωσις περὶ χρηματικῆς ἱκανοποιήσεως δι' ἠθικὴν ὀλάβην (Α.Π. 595/1960, ΕΕΔ 20, σ. 164, Α.Π. 437/1960, ΝοΒ 9, σ. 89, Α.Π. 233/1959, ΝοΒ 7, σ. 830, Α.Π. 337 καὶ 75 τοῦ 1959 (ποιν.), ΕΕΔ 18, σ. 767 καὶ 829, Ἐφ. Θεσσ. 236/1961, Ἀρμεν. ΙΕ', σ. 350, Ἐφ. Ἀθ. 1080/1953, ΕΕΔ 12, σ. 733), ἐκδικαζομένη ὅμως κατὰ τὴν σύντομον καὶ ὀλιγώτερον δαπανηρὰν διαδικασίαν τοῦ ἄρθρου 1 § 1 τοῦ ν.δ. 1/4.8.1920 «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν διατάξεων τοῦ νόμου ΓΞΟΔ'», ὡς τοῦτο ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 765/1943 καὶ τοῦτο διὰ τοῦ ἄρθρου μόνου § 1 τοῦ νόμου 1968/1944, ἀμφοτέρων κυρωθέντων διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 324/1946 Πράξεως Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ διατηρηθέντων ἐν ἰσχύϊ διὰ τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ν.δ. 8/11.5.1946 (Α.Π. 9 καὶ 641 τοῦ 1963, ΕΕΔ 22, σ. 275 καὶ 1460, Α.Π. 394/1961, ΝοΒ 10, σ. 80), οὖσαν ἀποκλειστικὴν καὶ ὑποχρεωτικὴν ἐκ λόγων δημοσίου συμφέροντος (Ἐφ. Θρ. 76/1958, ΕΕΔ 15, σ. 436, Γνωδ. Εἰσαγγ. Α.Π. 25/1929, Θέμ. ΜΑ', σ. 155), ὡς ρυθμίζουσα τὴν δημοσίαν λειτουργίαν, ἀφορῶσαν τὴν δημοσίαν τάξιν, καὶ ἐπομένως οἱ διάδικοι δὲν δύνανται νὰ παρακάμψωσι τὸ εἰδικὸν τοῦτο ἐργατοδικονομικὸν σύστημα καὶ τὴν δι' αὐτοῦ καθοριζομένην εἰδικὴν διαδικασίαν καὶ διὰ ρητῆς ἢ σιωπηρᾶς παρεκτάσεως νὰ δημιουργήσωσι πρὸς τοῦτο ἀρμοδιότητα ἑτέρου δικαστηρίου (πρβλ. Ε.Ν. 259/1952, ΕΕΝ ΚΑ', σ. 757), ἤτοι τοῦ Πρωτοδικείου, ὅπερ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει καθίσταται ἀπολύτως λόγῳ ὕλης ἀναρμόδιον, τῆς τοιαύτης ἀναρμοδιότητος ἐξεταζομένης αὐτεπαγγέλτως ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου καὶ ἣν ἀναρμοδιότητα ἄλλωστε προτείνει καὶ τὸ ἐκκαλοῦν Δημόσιον ἐμμέσως, πλὴν σαφῶς, διὰ τῆς ἀναφορᾶς του εἰς τὰς νομίμως προσαγομένας πρωτοδίκους τῆς δευτέρας συζητήσεως προτάσεις του, δι' ὧν ὑποστηρίζει, ὅτι πρόκειται περὶ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος. Λόγῳ δὲ τοῦ μεταβιβαστικοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 762 Πολ. Δικονομίας ἀποτελέσματος τῆς ἐφέσεως τὸ Ἐφετεῖον ἐξετάζει πάντας τοὺς ἐκατέρωθεν παραδεκτῶς κατὰ τὰ ἄρθρα 745 - 747 Πολ. Δικονομίας ὑποβαλλομένους ἰσχυρισμοὺς καὶ δύναται οἱκοθεν ἐρευνωμένης τῆς καθ' ὅλην ἀρμοδιότητος τοῦ πρωτοδίκως δικάσαντος δικαστηρίου νὰ παραπέμψῃ τὴν ὑπόθεσιν εἰς τὸ ἁρμόδιον δικαστήριον καὶ ἄνευ εἰδικοῦ πρὸς τοῦτο παραπόνου. Ὅθεν, ἐφ' ὅσον, καθ' ἃ εἴρηται, ἡ ἀξίωσις περὶ ἐπιδικάσεως τῇ ἐφεσιβλήτῳ χρηματικῆς ἱκανοποιήσεως λόγῳ ἠθικῆς ὀλάβης ἕνεκεν τοῦ ἐπελθόντος αὐτῇ ὡς ἄνω ἐργατικοῦ ἀτυχήματος ὑπάγεται εἰς τὴν εἰδικὴν καὶ ἀποκλειστικὴν διαδικασίαν τοῦ κατὰ τὸν νόμον ΓΞΟΔ' δικάζοντος δικαστοῦ, ὅστις ἐν προκειμένῳ εἶναι ὁ Πρωτοδίκης Ἀθηνῶν, δέον ὅπως ἐξαφανισθῇ ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις καὶ ὡς πρὸς τὴν βάσιν της αὐτὴν καὶ παραπεμφθῇ αὕτη πρὸς κατ' οὐσίαν ἔρευναν εἰς τὸν ὡς εἴρηται δικαστήν, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 25 Πολ. Δικονομίας, ὡς συνεπληρώθη δι' ἄρθρου 5 τοῦ ν.δ. 4/5.9.1925, κυρωθέντος ὑπὸ τοῦ νόμου 3887/1929.

Κατόπιν τῶν ἀνωτέρω παρέλκει ἡ ἐξέτασις τῶν ἑτέρων λόγων τῆς κρινομένης ἐφέσεως καὶ τοῦ λόγου τῆς ἀντεφέσεως, δι' οὗ αἰτεῖται ἡ αὔξησις τοῦ ὑπὸ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως ἐπιδικασθέντος τῇ ἀντεκκαλούσῃ ποσοῦ διὰ χρηματικὴν ἱκανοποίησιν λόγῳ ἠθικῆς ὀλάβης, ἐλλείψει ἀντικειμένου δίκης.

Οἱ διάδικοι εὐλόγως ἀμφέβαλλον, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου τούτου, περὶ τὴν ἔκβασιν τῆς προκειμένης δίκης, καὶ δέον ὅπως συμψηφισθῇ ἐν ὅλῳ ἀμφοτέρωθεν ἡ δικαστικὴ δαπάνη ἀμφοτέρων τῶν βαθμῶν.

ΣΧΕΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΑΡΧΑΙ ΑΣΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΕΠΙ ΣΧΕΣΕΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

Παράνομος άπόλυσις κοινοτικοῦ ἰατροῦ καὶ ὑπερημερία ἐργοδότου

Σύνδεσις προσωπικοῦ κοινοτικῶν ἰατρείων διὰ σχέσεως δημοσίου δικαίου.—Δεδικασμένον ἐξ ἀκυρωτικῆς ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας.—Ὑποχρέωσις Δημοσίου πρὸς καταβολὴν μισθοῦ τοῦ ἀκύρως ἀπολυθέντος ἰατροῦ.—Ἐφαρμογὴ ἀρχῶν ἀστικοῦ δικαίου περὶ ὑπερημερίας τοῦ μισθωτοῦ ἐργασίας ἐπὶ σχέσεων δημοσίου δικαίου.—Ἔννοια μισθοῦ κατ' ἄρθρον 653 Ἀστικοῦ Κώδικος.—Παραγραφὴ μισθῶν κατ' ἄρθρον 28 τοῦ ἀπὸ 26.6/10.7.1944 Διατάγματος περὶ Κώδικος τῶν νόμων περὶ δικῶν τοῦ Δημοσίου.—Διακοπὴ παραγραφῆς, κατ' ἄρθρον 269 Ἀστικοῦ Κώδικος, διὰ τῆς ὑποβολῆς τῆς περὶ τὴν ἀξίωσιν διαφορᾶς ἐνώπιον Διοικητικοῦ Δικαστηρίου.—Ἔνστασις συμψηφισμοῦ κερδηθέντων ἀλλαχοῦ κατ' ἄρθρον 656 Α.Κ.—Προϋποθέσεις ὑπερημερίας ἐργοδότου κατ' ἄρθρον 349 Α.Κ.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως ὑπῆρξε σχέσις ἰατροῦ Κοινοτικοῦ Ἰατρείου κατὰ τὸν νόμον 3487/1955, ἡ ὁποία, ὡς δέχεται τὸ Πρωτοδικεῖον, εἶναι σχέσις δημοσίου δικαίου. (Ἴδετε καὶ Α.Π. 594/1963, εἰσηγητὴς *Κ. Παπαϊωάννου*, ΕΕΔ 22, 1389).

Ἡ ἀπόλυσίς του ἠκυρώθη ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας καὶ ἐκ τούτου προέκυψεν ἡ ὑποχρέωσις καταβολῆς μισθῶν, ὡς ἐν ὑπερημερίᾳ τελοῦντος τοῦ νομικοῦ προσώπου δημοσίου δικαίου κατ' ἄρθρον 656 Α.Κ., τὸ ὁποῖον ἐφαρμόζεται ἐν προκειμένῳ ὑπὸ τοῦ Πρωτοδικείου. (Ἴδετε περὶ τοῦ ὅτι καὶ ἐπὶ τῆς δημοσιοϋπαλληλικῆς σχέσεως καὶ ἐν γένει ἐπὶ τοῦ δημοσίου δικαίου δύναται νὰ γίνῃ ἐφαρμογὴ ἀρχῶν τοῦ ἀστικοῦ δικαίου, ἐφ' ὅσον δὲν ἀντίκεινται εἰς τοὺς σκοποὺς τῆς δημοσίας ὑπηρεσίας καὶ Α.Π. 410/1951, εἰσηγητὴς *Β. Κυριακόπουλος*, ΕΕΔ 10, 1208, Α.Π. 55/1963, εἰσηγητὴς *Θ. Σταυρόπουλος*, ΕΕΔ 22, 409, αἱ ὁποῖαι ἐφήρμοσαν ἐπὶ σχέσεων τοῦ Κράτους πρὸς τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους τὰς περὶ ὑπερημερίας τοῦ ἐργοδότου ἀρχὰς τοῦ ἀστικοῦ δικαίου, *Τούση - Σταυροπούλου*, Ἐργατ. Δίκαιον, σελ. 108, σημ. ϐ, σελ. 113, πρβλ. *Ἠλ. Κυριακοπούλου*, Ἑλληνικὸν Διοικητικὸν Δίκαιον, Α' Εἰσαγωγή, ἐκδ. 1961, σελ. 21 ἑπ., *Ι. Καποδίστριαν*, ΕρμΑΚ Εἰσαγ. ἄρθρα 648 - 680, ἀριθ. 67, τὸν αὐτόν, ΕρμΑΚ ὑπ' ἄρθρον 656, ἀριθ. 9 ἑπ., ἔνθα καὶ ἀνάπτυξις τῶν ἐν γένει γνωμῶν).

Τὸ Πρωτοδικεῖον, μεταξὺ τῶν ἄλλων, ἀπησχολήθη καὶ μὲ ζήτημα παραγραφῆς τῆς ἀξιώσεως κατ' ἐφαρμογὴν καὶ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 269 Ἀστικοῦ Κώδικος περὶ διακοπῆς τῆς παραγραφῆς ἐκ τῆς ὑποβολῆς τῆς περὶ τὴν ἀξίωσιν διαφορᾶς ἐνώπιον Διοικητικοῦ Δικαστηρίου. (Ἴδετε καὶ Α.Π. 281/1965, εἰσηγητὴς *Εὐαγ. Μαλλούχος*, ΕΕΔ 24, 1051, ἔνθα εἰς σημείωσίν μας καὶ λοιπαί).

Ὡς πρὸς τὴν ἐπικουρικὴν βάσιν τῆς ἀγωγῆς περὶ καταβολῆς ἀποζημιώσεως νόμου 2112/1920 πρέπει νὰ σημειωθοῦν τὰ ἑξῆς: Κατὰ τὴν ἰσχύουσαν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 4 § 5 τοῦ ν.δ. 4111/1960 (ΕΕΔ 19, 1288) ἡ ἀποζημίωσις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν.δ. 3623/1954, ὡς συνεπληρώθη μεταγενεστέρως (ἄρθρον 17 § 4 νόμου 3796/1957), εἶναι ἴση μὲ τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ ἄρθρου 94 τοῦ ν.δ. 3026/1954 «περὶ Κώδικος τῶν Δικηγόρων», ὡς νῦν ἰσχύει τοῦτο.

Ἔπρεπε δηλαδὴ ἡ ἀποζημίωσις νὰ ἐξευρίσκηται διὰ παραπομπῆς εἰς τὸν νόμον 2112/1920, ἡ ἐκ τοῦ ὁποίου ἀποζημίωσις κατὰ τὰ νομολογηθέντα (Α.Π. 599/1960, εἰσηγητὴς *Κ. Σοῦρλος*, ΕΕΔ 20, 110) ὀφείλετο ἀσχέτως ἂν ἡ σύμβασις ἦτο ἀορίστου ἢ ὡρισμένου χρόνου.

Πρωτοδικείου Δράμας 26/1968

Πρόεδρος ὁ κ. **Στ. Παπαγγέλης**

Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. **Κ. Ἀνδρουτσόπουλος**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Πρ. Προκοπίου, Σ. Γενίτσαρης

Τὰ κοινοτικὰ ἰατρεῖα, περὶ ὧν ὁ νόμος 3487/1955 «περὶ κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως τῶν ἀγροτῶν», ἀποτελοῦσι Δημοσίας Ὑπηρεσίας, πληροῦσας διαρκεῖς ἀνάγκας, τὸ δὲ προσλαμβανόμενον εἰς τὰς παρ' ἑκάστῳ τούτων προβλεπομένας ὀργανικὰς θέσεις προσωπικόν, ἔστω καὶ ἐπὶ συμβάσει ὡρισμένης διαρκείας, ὡς προβλέπεται εἰς τὰ ἄρθρα 11 καὶ 14 τοῦ νόμου τούτου, ἀποτελεῖ μόνιμον προσωπικὸν κατὰ τὸν χρόνον διαρκείας τῆς συμβάσεως καὶ ἡ συνδέουσα τοῦτο πρὸς τὰς ἐν λόγῳ Ὑπηρεσίας σχέσις διέπεται ὑπὸ τῶν κανόνων τοῦ δημοσίου δικαίου, μὲ μόνον ἐξαίρεσιν εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ τὰς ἀποδοχὰς καὶ τὴν συμφωνηθεῖσαν διάρκειαν τῆς ὑπηρεσί-

ας, ἅτινα διέπονται ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ἐνοχικοῦ δικαίου. (Οὕτω Σ.τ.Ε. 932/1966, 648/1961 καὶ 1782/1957). Ἐπὶ τῶν ἰατρῶν τῶν κοινοτικῶν ἰατρείων, ὅθεν, κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ χρόνου τῆς συμβάσεως, δυνάμει τῆς ὁποίας προσελήφθη εἰς τὰς παρ' αὐτοῖς ὀργανικὰς θέσεις, ἐφαρμόζονται αἱ περὶ πειθαρχικῆς διαδικασίας διατάξεις τοῦ Ὑπαλληλικοῦ Κώδικος (ν. 1811/1951), συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 175 αὐτοῦ, ὅπερ ὁρίζει, ὅτι εἰς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος κεφαλαίου (περὶ πειθαρχικῆς διαδικασίας, ἄρθρα 149 - 174) ὑπάγονται καὶ οἱ ἐπὶ συμβάσει ἢ θητείᾳ εἰς τακτικὰς θέσεις διοριζόμενοι ὑπάλληλοι. Εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν βάσει τῶν περὶ πειθαρχικῆς διαδικασίας τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω Κώδικος διατάξεων ἐπιβληθῇ εἰς ἰατρὸν κοινοτικοῦ ἰατρείου ἡ πειθαρχικὴ ποινὴ τῆς ὁριστικῆς ἀπολύσεως, ἥτις ἠκυρώθη μεταγενεστέρως δι' ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ἀποτελούσης κατ' ἄρθρον 50 τοῦ νόμου 3713/1928 δεδικασμένον διὰ τὰ πολιτικὰ δικαστήρια, ἐνώπιον τῶν ὁποίων γεννᾶται ὡς προδικαστικὸν τὸ ζήτημα τοῦτο (οὕτως ἀντὶ πολλῶν Α.Π. 275/1967, ΝοΒ 15, σ. 1042, Α.Π. 663/1961, ΝοΒ 10, σ. 418, Α.Π. 228/1960 καὶ 3/1960, ἐν ΝοΒ 8, σ. 974 καὶ 323), ὀφίσταται ὑποχρέωσις τοῦ Δημοσίου πρὸς καταβολὴν μισθοῦ εἰς τὸν μετ' αὐτοῦ δι' ὑπηρεσιακῆς σχέσεως δημοσίου δικαίου συνδεόμενον ὑπάλληλον (ἰατρόν), ἥτις ὑποχρέωσις, προκειμένης συμβάσεως ὡρισμένου χρόνου, ἐξακολουθεῖ καθ' ὅλην τὴν συμφωνηθεῖσαν διάρκειαν ἰσχύος τῆς συμβάσεως. Ἡ τοιαύτη πρὸς καταβολὴν μισθοῦ τοῦ ἀκύρως ἀπολυθέντος δημοσίου ὑπαλλήλου ὑποχρέωσις τοῦ Δημοσίου γίνεται γενικῶς παρ' ἡμῖν δεκτή, ἀμφισβητουμένης μόνον τῆς νομικῆς θεμελιώσεως τῆς τοιαύτης ὑποχρεώσεως. Οὕτω κατὰ τὴν ἐν τῇ νομολογίᾳ ἰδίᾳ κρατοῦσαν ἄποψιν ἐπὶ τῆς δημοσίου δικαίου ὑπηρεσιακῆς σχέσεως ἐφαρμόζονται εὐθέως αἱ περὶ ὑπερημερίας τοῦ μισθωτοῦ ἐργασίας διατάξεις τοῦ ἀστικοῦ δικαίου, ἐφ' ὅσον δὲν ἀντίκεινται εἰς τοὺς σκοποὺς τῆς δημοσίας ὑπηρεσίας (βλ. Α.Π. 55/1963, ΕΕΔ 22, 409, Α.Π. 391/1956, ΝοΒ 4, 1037, Α.Π. 405/1954, ΝοΒ 2, 919, Α.Π. 26/1955, Ν.Δ. ΙΒ', 709, Α.Π. 48/1953, Ν.Δ. 9, 322, Α.Π. 410/1951, Ν.Δ. 7, 633, Γνμδ. Νομ. Συμβ. Κράτους 240/1960, ΕΕΔ 19, 423 ἑπ.). Ἀντιθέτως, κατ' ἄλλην ἄποψιν (ὑπὲρ ἧς *Καποδίστριας*, ἐν Ἑρμ.ΑΚ ὑπ' ἄρθρ. 656, ἀριθ. 9, Εἰσαγ. ὑπ' ἄρθρα 648 - 680, ἀριθ. 67, ὁ αὐτός, ἐν Ν.Δ. τόμ. 3 (1947), σ. 117, 118), ὁ ὑπάλληλος δικαιοῦται νὰ ζητήσῃ τὴν καταβολὴν μισθοῦ οὐχὶ ἕνεκα τῆς ὑπερημερίας τοῦ Δημοσίου ὡς ἐργοδότου, ἀλλ' ἀπ' εὐθείας ἐκ τοῦ νόμου, δυνάμει τοῦ ὁποίου διωρίσθη ἐφ' ὡρισμένῳ μισθῷ εἰς ὡρισμένην θέσιν, ἐξ ἧς δύναται νὰ ἀπομακρυνθῇ (ὁριστικῶς ἢ προσωρινῶς) μόνον ἐὰν συντρέχουν αἱ νόμιμοι προϋποθέσεις καὶ ἐτηρήθησαν αἱ νόμιμοι διατυπώσεις. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθές, ὅτι μεταξὺ συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου καὶ τοιαύτης δημοσίου δικαίου, συνδεούσης τὸν ὑπάλληλον πρὸς τὸ Κράτος, ὑφίσταται διαφορά, ἐγκειμένη, μεταξὺ ἄλλων, εἰς τὸ ὅτι ἐπὶ τῆς τελευταίας ταύτης ἡ πρὸς παροχὴν ἐργασίας ὑποχρέωσις τοῦ ὑπαλλήλου ἐρείδεται οὐχὶ ἐπὶ ἰδιωτικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἀλλ' ἐπὶ τῆς δημοσίου δικαίου σχέσεως πίστεως καὶ παροχῆς ὑπηρεσιῶν αὐτοῦ (βλ. Hueck - Nipperdey, Lehrbuch des Arbeitsrechts, ἔκδ. 7η § 9, V 2, σελ. 50 ἑπ). Ἐκ τῆς φύσεως, ὅμως, τῆς δημοσίου δικαίου ὑπαλληλικῆς σχέσεως δὲν παρακωλύεται, ὅπως ἔχωσιν ἐπ' αὐτῆς ἐφαρμογὴν οὐχὶ εὐθεῖαν, ἀλλ' ἀνάλογον, αἱ περὶ μισθώσεως ὑπηρεσιῶν διατάξεις τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος καὶ δὴ τόσον ὑπέρ, ὅσον καὶ εἰς βάρος τοῦ ὑπαλλήλου. (Οὕτω καὶ Planck-Gunkel, ἐν Planck's Kommentar zum BGB, ἔκδ. 4η, Εἰσαγωγὴ ὑπὸ §§ 611 ἑπ., ἀριθ. VI, 4, σ. 950, *Φραγκίστας*, ἐν Ἑρμ.ΑΚ, Γεν. Εἰσαγωγὴ Ἐνοχικοῦ Δικαίου, ἀριθ. 3), ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν, ἀφ' ἑνὸς μέν, ὡς γίνεται καὶ ὑπὸ τῆς παρ' ἡμῖν κρατούσης νομολογίας δεκτόν, ὅτι αἱ τοιαῦται διατάξεις δὲν ἀντίκεινται πρὸς τοὺς σκοποὺς τῆς Δημοσίας Ὑπηρεσίας, ἀφ' ἑτέρου δὲ ὅτι διὰ τῶν τοιούτων διατάξεων τίθενται γενικαὶ νομικαὶ ἀρχαὶ ὡς πρὸς τὴν σύμβασιν ἐργασίας, ἀπορρέουσαι ἐκ τῆς διεπούσης τὴν ὅλην ἔννομον τάξιν ἀρχῆς τῆς καλῆς πίστεως. (Οὕτω *Τυήσης - Σταυρόπουλος*, Ἐργατικὸν Δίκαιον § 22, Ι, σ. 108, Α.Π. 410/1951, ἐν Θέμ. ΞΒ', σ. 815, πρβλ. Hueck - Nipperdey, αὐτόθι § 9, V, 2 σ. 50, σημ. 5, Reichsgerichtsräte Kommentar zum BGB, ἔκδ. 10, § 618, Anm. 1 b, σ. 345). Τοιαύτην γενικὴν ἀρχὴν τοῦ ἐνοχικοῦ δικαίου εἰσάγει καὶ ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 656 Α.Κ (*Καποδίστριας*, ἐν Ἑρμ.ΑΚ, Εἰσαγ. ἄρθρα 349 - 360, ἀριθ. 19.

Τούσης - Σταυρόπουλος, αὐτόθι § 22, σ. 108, σημ. 6), ἐκ τῆς ὁποίας προκύπτει, ὅτι ὁ ἐργοδότης, ὅστις αὐθαιρέτως ἀποποιεῖται τὰς ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ προσφερομένας αὐτῷ συμπεφωνημένας ὑπηρεσίας, τῆς τοιαύτης ἀρνήσεως ἐμφαινομένης καὶ ἐκ τῆς αὐθαιρέτου καὶ ἀκύρου ἀπολύσεως τοῦ ἐργαζομένου, ὑποχρεοῦται νὰ καταβάλῃ αὐτῷ τοὺς κεκανονισμένους μισθούς. Προκειμένης εἰδικώτερον ἀπολύσεως ἰατροῦ Κοινοτικοῦ Ἰατρείου, ἀκυρωθείσης δι' ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ὁ παρανόμως ἀπολυθεὶς δικαιοῦται τῶν ἀποδοχῶν του ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς παρανόμου ἀπολύσεως καὶ κατ' ἄρθρον 50 ἐδ. 4 νόμου 3713/1928, ἀνεξαρτήτως τῆς ἐπιδόσεως ἢ μὴ τῆς τοιαύτης ἀποφάσεως εἰς τὸ Δημόσιον (ὅλ. Α.Π. 405/1954, ΝοΒ 2, 919).

Ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ κατ' ἄρθρον 653 Ἀστικοῦ Κώδικος μισθοῦ ἢ τοῦ ἀντ' αὐτοῦ χρησιμοποιουμένου ὅρου τῶν ἀποδοχῶν περιλαμβάνεται πᾶσα κυρία ἢ πρόσθετος ἀντιπαροχὴ τοῦ ἐργοδότου, καταβαλλομένη κατὰ συμφωνίαν ἢ κατὰ τὸν νόμον εἰς τὸν μισθωτὸν σταθερῶς καὶ μονίμως ὡς τακτικὸν ἀντάλλαγμα τῆς παρ' αὐτοῦ προσφερομένης ὑπηρεσίας (πρβλ. *Καποδίστριαν*, ἐν ΕρμΑΚ ὑπ' ἄρθρον 653, ἀριθ. 1, 2 ἐπ., *Τούσην - Σταυρόπουλον*, Ἐργατικὸν Δίκαιον § 49 VII, σημ. 43, σ. 377, Α.Π. 571/1961, ΕΕΔ 20, 1456, Α.Π. 11/1961, ΕΕΔ 20, 209, Α.Π. 3/1961, ΕΕΔ 20, 207). Ὡς μισθός, ὅθεν, θεωρεῖται καὶ πᾶσα πρόσθετος χρηματικὴ ἀντιπαροχή, παρεχομένη τακτικῶς καὶ καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς ἐργασίας, οἷα ἡ καταβαλλομένη διὰ τὴν παρὰ τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων ἐπιτρεπτῶς παρεχομένην πρὸς τὸ Δημόσιον κατὰ Κυριακὰς καὶ ἐξαιρετέας ἑορτὰς ἐργασίαν, περιλαμβανομένης καὶ τῆς ὑπερωριακῆς κατὰ τὰς ἡμέρας ταύτας παρεχομένης τοιαύτης ἢ διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τῶν ὑπ' αὐτῶν πραγματοποιουμένων δαπανῶν ἐξόδων ἄνευ ἀποδόσεως λογαριασμοῦ καὶ ἀσχέτως τῆς πραγματοποιήσεως ἢ μὴ τοιούτων ἐξόδων ὑπὸ τοῦ ὑπαλλήλου, παρεχομένων καὶ τούτων ὡς ἀντάλλαγμα τῆς ἐργασίας του.

Ἐν προκειμένῳ, δι' ἁπλῆς κλήσεως πρὸς συζήτησιν φέρεται ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τούτου ἡ ἐνώπιον τοῦ ἐπὶ τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν Πρωτοδίκου Δράμας εἰσαχθεῖσα πρὸς ἐκδίκασιν ἀγωγὴ τοῦ ἐνάγοντος, ἥτις ὑπὸ τοῦ δικάσαντος ἐκρίθη ὡς ἀναρμοδίως εἰσαχθεῖσα καὶ παρεπέμφθη πρὸς ἐκδίκασιν ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τούτου. Διὰ τῆς ἀγωγῆς ταύτης ἐκτίθεται ὅτι δυνάμει τῆς μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ Νομαρχιακοῦ Συμβουλίου Ὑγείας καὶ Ἀσφαλίσεως Νομοῦ Σερρῶν καταρτισθείσης τὴν 14ην Αὐγούστου 1962 προσελήφθη ὡς ἰατρὸς διὰ τὸ Κοινοτικὸν Ἰατρεῖον Ἀλιστράτης διὰ τὸ μέχρι τῆς 14ης Αὐγούστου 1965 χρονικὸν διάστημα ἐπὶ μηνιαίῳ μισθῷ 4.500 δραχμῶν, πλέον ὁδοιπορικῶν ἐξόδων καὶ ἀμοιβῆς δι' ἐργασίαν κατὰ Κυριακὰς καὶ ἑορτὰς ἐκ δραχμῶν 1.300 ἐν συνόλῳ μηνιαίως, καταβαλλομένων αὐτῷ παγίως καὶ ἄνευ ἀποδόσεως λογαριασμοῦ. Ὅτι πρὸ τῆς λήξεως τοῦ χρόνου τῆς συμβάσεως ταύτης ἐπεβλήθη αὐτῷ ἡ πειθαρχικὴ ποινὴ τῆς ὁριστικῆς ἀπολύσεως δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 41 ἀπὸ 24 Αὐγούστου 1964 ἀποφάσεως τοῦ Νομαρχιακοῦ Συμβουλίου Ὑγείας καὶ Ἀσφαλίσεως Νομοῦ Σερρῶν, ἥτις ἠκυρώθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 932/1966 ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας. Διώκεται δὲ διὰ τῆς ἀγωγῆς κατὰ τὴν κυρίαν αὐτῆς βάσιν ὅπως ὑποχρεωθῇ τὸ ἐναγόμενον Ἑλληνικὸν Δημόσιον εἰς καταβολὴν μισθῶν ὑπερημερίας διὰ τὸ μέχρι λήξεως τῆς ὡρισμένου χρόνου συμβάσεως ἐργασίας (14.8.1965) χρονικὸν διάστημα, κατὰ τὴν ἐπικουρικὴν δὲ αὐτῆς βάσιν ἡ καταβολὴ ἀποζημιώσεως συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 2112/1920, ἐφαρμοζομένας ἐπὶ ἀπολυομένων τῆς θέσεως τῶν ἰατρῶν κατ' ἄρθρον 4 § 2 ν.δ. 3623/1956. Οὕτως ἔχουσα ἡ ἀγωγὴ αὕτη, διὰ τὴν συζήτησιν τῆς ὁποίας κατεβλήθησαν τὰ νόμιμα τέλη συζητήσεως, ὡς καὶ τὸ προσῆκον ἐπὶ τῆς ἀξίας τοῦ δι' αὐτῆς αἰτουμένου ποσοῦ δικαστικὸν ἔνσημον (ὅλ. ἀντιστοίχως ὑπ' ἀριθ. 2335 καὶ 3461 διπλότυπον καὶ τριπλότυπον εἰσπράξεως δημοσίων ἐσόδων), εἶναι νόμῳ βάσιμος μόνον ὡς πρὸς τὴν κυρίαν αὐτῆς βάσιν, ἐρειδομένη ἐπὶ τῶν ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει ἀναφερομένων διατάξεων, πλὴν τῆς περὶ κηρύξεως τῆς παρούσης προσωρινῶς ἐκτελεστῆς αἰτήσεως, ἥτις δέον νὰ ἀπορριφθῇ ὡς μὴ νόμιμον, καθ' ὅσον προσωρινὴ ἐκτέλεσις δὲν δύναται νὰ διαταχθῇ κατὰ τοῦ Δημοσίου (187 ἐδ. α' Πολ. Δικονομίας). Ἀντιθέτως ἡ ἀγωγὴ εἶναι ἀπορριπτέα ὡς μὴ νόμιμος κατὰ τὴν ἐπικουρικὴν αὐτῆς βάσιν, καθ' ὅσον ἐν ὑπάρξει συμβάσεως ὡρισμένου χρόνου, ὡς ἐν προκειμένῳ, δὲν τυγχάνουσιν ἐφαρμογῆς αἱ διατάξεις τοῦ νόμου 2112/1920.

Κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ν.

ΧΛ'/1877 (άρθρον 28 τοῦ ἀπὸ 26.6/10.7. 1944 ν. δ/τος περὶ Κώδικος τῶν νόμων περὶ δικῶν τοῦ Δημοσίου), διατηρηθείσαν ἤδη ἐν ἰσχύϊ καὶ μετὰ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ Α.Κ. δυνάμει τοῦ ἄρθρου 17 § 2 τοῦ Εἰσ. Ν. αὐτοῦ αἱ ἀγωγαὶ τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων καὶ ὑπηρετῶν κατὰ τοῦ Δημοσίου ἕνεκεν ἀπολύσεως, καθυστερήσεως μισθῶν καὶ ἄλλων ἀποδοχῶν παραγράφονται μετὰ μίαν διετίαν, ἀφ' ἧς τὸ πρῶτον ἐγεννήθη τὸ πρὸς ἀγωγὴν δικαίωμα, πλὴν ἂν ἀνεγνωρίσθη ὑπὸ τοῦ Δημοσίου, ὁπότε παραγράφονται μετὰ πενταετίαν ἀπὸ τῆς ἀναγνωρίσεως κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 69 καὶ 70 τοῦ νόμου περὶ δημοσίου λογιστικοῦ.

Ἐκ τῆς διατάξεως ταύτης σαφῶς συνάγεται, ὅτι διὰ τὴν ὑπὸ ταύτης καθοριζομένην διετῆ παραγραφὴν τῶν κατὰ τοῦ Δημοσίου ἀξιώσεων τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων καὶ ὑπηρετῶν δὲν καθορίζεται ἰδιος τρόπος διακοπῆς τῆς παραγραφῆς, ὡς ὁρίζεται τοιοῦτος διὰ τὴν ἐν περιπτώσει ἀναγνωρίσεως τοῦ χρέους πενταετῆ τοιαύτην ἐν ἄρθρῳ 70 τοῦ περὶ δημοσίου λογιστικοῦ νόμου καὶ συνεπῶς ὡς πρὸς τὸν τρόπον διακοπῆς τῆς παραγραφῆς ἐχουσιν ἐφαρμογὴν αἱ διατάξεις τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, μεταξὺ δὲ τούτων καὶ ἡ τοῦ ἄρθρου 269 (βλ. Α.Π. 162/1967, ΝοΒ 15, σ. 1028, Α.Π. 583/1961, ΝοΒ 10 σ. 273, Α.Π. 497/1954, ΝοΒ 2 σ. 1036, Α.Π. 452/1953, ΝοΒ 1, σ. 782, Α.Π. 305/1953, ΝοΒ 1, σ. 523, Α.Π. 50/1953, ΝοΒ 1 σ. 40, πρβλ. *Τοῦ αὐτ.* Γενικαὶ Ἀρχαὶ § 160, σημ. 1 σ. 770, 771).

Ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 269 Ἀστικοῦ Κώδικος, ὁριζούσης ὅτι ἡ παραγραφὴ διακόπτεται διὰ τῆς ὑποβολῆς τῆς περὶ τὴν ἀξίωσιν διαφορᾶς ἐνώπιον Διοικητικῆς Ἀρχῆς ἢ Διοικητικοῦ Δικαστηρίου, σαφῶς συνάγεται, ὅτι τὴν παραγραφὴν τῆς περὶ καταβολῆς καθυστερουμένων μισθῶν ἀξιώσεως τοῦ ἀπολυθέντος δημοσίου ὑπαλλήλου διακόπτει καὶ ἡ αἴτησις ἀκυρώσεως τῆς περὶ ἀπολύσεως αὐτοῦ πράξεως τῆς διοικήσεως πρὸς τὸ ἀσκοῦν τοιαύτην δικαιοδοσίαν Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας, ἐφ' ὅσον ἡ τοιαύτη ἀκύρωσις ἀποτελεῖ τὴν κυρίαν βάσιν τῆς ἀξιώσεως (βλ. Α.Π. 50/1953, Α.Π. 305/1953, ΝοΒ 1, σ. 40 καὶ 523).

Ἐν προκειμένῳ τὸ ἐναγόμενον προβάλλει τὴν ἔνστασιν παραγραφῆς τῆς ἐπιδίκου ἀξιώσεως, καθ' ὅσον ἀπὸ τῆς κατὰ τὴν 31 Αὐγούστου 1964 λαβούσαν χώραν καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας τοῦ ἐνάγοντος καὶ μέχρις ἐγέρσεως τῆς παρούσης ἀγωγῆς παρῆλθε διάστημα μεῖζον τῆς διετίας. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθές, ὅτι ἐκ τῆς ἐν κεκυρωμένῳ ἀντιγράφῳ προσαγομένης καὶ εἰς τὸν ἐνάγοντα κοινοποιηθείσης ὑπ' ἀριθ. 42/31.8.1964 ἀποφάσεως τοῦ Νομαρχιακοῦ Συμβουλίου Ἀσφαλίσεως Ὑγείας Ἀγροτῶν τοῦ Νομοῦ Σερρῶν ἀποδεικνύεται ἡ καταγγελία τῆς μετὰ τοῦ Δημοσίου καταρτισθείσης συμβάσεως ἐργασίας τοῦ ἐνάγοντος. Ἐκ τῆς ὁμοίως, ὅμως, ἐν κεκυρωμένῳ ἀντιγράφῳ προσαγομένης ὑπ' ἀριθ. 932/1966 ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, δι' ἧς ἠκυρώθη ἡ ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος προσβληθεῖσα ὡς ἄνω ἀπόφασις τοῦ Νομαρχιακοῦ Συμβουλίου Ὑγείας καὶ Ἀσφαλίσεως ἀποδεικνύεται, ὅτι διεκόπη ὁ ἀπὸ τῆς τελευταίας ταύτης ἀποφάσεως ἀρξάμενος χρόνος διετοῦς παραγραφῆς τῆς ἐνδίκου ἀξιώσεως. Κατ' ἀκολουθίαν τούτων καὶ ἐφ' ὅσον ἡ παραγραφὴ τῆς περὶ καταβολῆς καθυστερουμένων μισθῶν ἐνδίκου ἀξιώσεως διεκόπη διὰ τῆς ἐμπροθέσμως ἀσκηθείσης προσφυγῆς τοῦ ἐνάγοντος, ἕπεται, ὅτι εἶναι ἀπορριπτέα ὡς οὐσίᾳ ἀβάσιμος ἡ περὶ παραγραφῆς τῆς ἀξιώσεως ταύτης ἔνστασις τοῦ ἐναγομένου κατὰ τὴν βασίμως προβαλλομένην ἀντένστασιν τοῦ ἐνάγοντος.

Τὸ ἐναγόμενον προβάλλει τὴν ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 656 ἐδ. 2 Ἀστικοῦ Κώδικος ἐρειδομένην ἔνστασιν καταλογισμοῦ τῆς ἐπελθούσης εἰς τὸν ἐνάγοντα ὠφελείας διὰ τῆς ἀλλαχοῦ διαθέσεως τοῦ τμήματος τῶν ἐργατικῶν δυνάμεών του, ὅπερ ἔδει νὰ ἔθετεν εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ ἐνάγοντος κατὰ τὸ μετὰ τὴν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως χρονικὸν διάστημα. Ἡ τοιαύτη ὅμως ἔνστασις πάσχει ἀοριστίαν, ἐξεταζομένη αὐτεπαγγέλτως ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου, ἐκ τοῦ λόγου δὲ τούτου εἶναι ἀπορριπτέα, ἐφ' ὅσον οὐδόλως ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου ἀναφέρεται τὸ καταλογιζόμενον ποσόν, καθ' ὃ ὠφελήθη ὁ ἐνάγων ἐκ τῆς ἀλλαχοῦ παροχῆς τῆς ἐργασίας του.

Κατὰ τὸν γενικὸν ὑπὸ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 349 § 2 Ἀστικοῦ Κώδικος καθιερούμενον κανόνα ἡ ὑπερημερία τοῦ ἐργοδότου ὡς δανειστοῦ προϋποθέτει πραγματικὴν προσφορὰν τῆς παροχῆς ὑπὸ τοῦ ὀφειλέτου (ἐκμισθωτοῦ τῆς ἐργασίας). Μόνον ὅταν ὁ ἐργοδότης ἐδήλωσεν, ὅτι δὲν θὰ ἀποδεχθῇ τὰς ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ προσφερομένας ὑπηρεσίας ἀρκεῖ ἡ διὰ λόγου γενομένη προσφορὰ τῆς παροχῆς τῆς ἐργασίας (350 Α.Κ.). Ἐπὶ ἀγωγῆς ἐκ τῆς συμβάσεως, δι' ἧς διώ-

κεται ἡ κατ' ἄρθρον 656 Ἀστικοῦ Κώδικος καταβολὴ εἰς τὸν μισθωτὸν τῶν μισθῶν ὑπερημερίας, στοιχεῖα ἀνήκοντα εἰς τὴν βάσιν τῆς ἀγωγῆς καὶ ἀποδεικτέα ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος εἶναι ἡ σύμβασις ἐργασίας, τὸ ὕψος τοῦ κατὰ τοὺς ὅρους ταύτης ἢ δυνάμει διατάξεως τοῦ νόμου ἢ ἑτέρας πρὸς τοῦτον ἐξομοιουμένης πράξεως ὀφειλομένου μισθοῦ, ἡ προσφορὰ τῆς ἐργασίας (οὕτω *Καποδίστριας*, ἐν Ἑρμ.ΑΚ, ὑπ' ἄρθρον 656, ἀριθ. 104) καὶ ἡ μὴ ἀποδοχὴ ταύτης παρὰ τοῦ ἐργοδότου (οὕτω Α.Π. 93/1963, ΕΕΔ 22, σ. 406, Α.Π. 171/1961, ΕΕΔ 20, σ. 535, *Ἀγαλλόπουλος*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σ. 208 ἑπ., πρβλ. *Τούσην - Σταυρόπουλον*, αὐτόθι § 29,1 σημ. 5 σ. 173). Ἐάν, ὅμως, εἰδικώτερον ἡ περὶ καταβολῆς μισθῶν ὑπερημερίας ἀγωγὴ ἐρείδεται, ὡς ἐν προκειμένῳ, ἐπὶ τῆς αὐθαιρέτως καὶ διὰ καταγγελίας ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου γενομένης ἀπολύσεως τοῦ μισθωτοῦ, κατὰ τοῦ κύρους τῆς ὁποίας ἤγειρεν ὁ τελευταῖος ἀμφισβήτησιν, δὲν ἀπαιτεῖται ἡ ἐν τῇ ἀγωγῇ μνεία τῆς παρὰ τοῦ ἐργοδότου ἀποποιήσεως τῶν ὑπὸ τοῦ ἐργαζομένου παρεχομένων συμφωνηθεισῶν ὑπηρεσιῶν, τῆς περὶ ἀποποιήσεως δηλώσεως ἐμπεριεχομένης εἰς τὴν ἀκύρως γενομένην ἀπόλυσιν (ὅρα Α.Π. 203/1964, ΝοΒ 12 σελ. 669, Α.Π. 323/1956, ΝοΒ 4 σ. 958, Α.Π. 405/1954, ΝοΒ 2 σ. 919, *Καυκᾶν*, Ἐνοχικὸν Δίκαιον, ὑπ' ἄρθρον 656 § 2, *Καποδίστριαν*, ἐν Ἑρμ.ΑΚ, ὑπ' ἄρθρον 656, ἀριθ. 21, *Τούσην - Σταυρόπουλον*, αὐτόθι § 29,1 σημ. 5, σ. 173). Ὁμοίως, ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ, δὲν ἀπαιτεῖται ἡ ἐν τῇ ἀγωγῇ μνεία τῆς ρηματικῶς γενομένης προσφορᾶς τῆς παροχῆς ὑπὸ τοῦ ἐργαζομένου, καθ' ὅσον ἐν περιπτώσει καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ἀρκεῖ διὰ τὴν ὑπερημερίαν αὐτοῦ ὡς δανειστοῦ ἡ διαμφισβήτησις τοῦ ἐγκύρου ταύτης (καταγγελίας) ὑπὸ τοῦ καθ' οἱονδήποτε τρόπον εἰς ταύτην ἐναντιουμένου μισθωτοῦ, ἥτις, καθιστῶσα γνωστὴν εἰς τὸν ἐργοδότην τὴν ἐμμονὴν τοῦ μισθωτοῦ εἰς τὴν σύμβασιν ἐργασίας, ὑποκαθιστᾷ, καθιστῶσα ματαίαν, τὴν διὰ λόγου γενομένην προσφορὰν τῆς ἐργασίας, ἀποβλέπουσαν, ὁμοίως, εἰς τὸ νὰ ἐνημερωθῇ ὁ ἐργοδότης περὶ τῆς (λόγῳ τῆς ἀκυρότητος) ὑφισταμένης ὑποχρεώσεώς του πρὸς καταβολὴν τοῦ μισθοῦ διὰ μὴ παρασχεθείσας ὑπηρεσίας. (Οὕτω Α.Π. 323/1956, ΝοΒ 4, σ. 959, ἀπόφασις Ἐργατ. Πρωτοδικείου Hannover 20.12.1951 ἐν Arbeitsrechtliche Praxis (A.P.) 1952 Nr. 147, Ἐργατ. Πρωτοδικείου Stuttgart 2.7.1951 ἐν Betrieb τόμ. 1951 σ. 800, Ἐργατ. Πρωτοδικείου Frankfurt M 21.9.1948 ἐν Recht der Arbeit, τόμ. 1949 σ. 35, Hueck - Nipperdey, Lehrbuch des Arbeitsrechts, ἔκδ. 7η (1963) § 34, III, 2 σ. 218, πρβλ. *Καυκᾶν*, ἔνθ' ἀνωτ., ὑπ' ἄρθρον 656 § 2, σημ. 2).

Ἐν προκειμένῳ, ἅπαντα τὰ συνιστῶντα τὴν βάσιν τῆς ἐνδίκου ἀγωγῆς περιστατικὰ ἀποδεικνύονται προαποδεικτικῶς. Οὕτω ἡ ἐπικαλουμένη σύμβασις ἐργασίας δημοσίου δικαίου, τὸ ὕψος τοῦ συμφωνηθέντος εἰς ἀντάλλαγμα τῶν ὑπ' αὐτοῦ παρεχομένων ὑπηρεσιῶν μηνιαίως μισθοῦ, ἀποτελουμένου 1) ἐκ δραχμῶν 4.500, 2) ἐκ τῆς τακτικῶς καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς συμβάσεως καὶ ἄνευ ἀποδόσεως λογαριασμοῦ παρεχομένης παγίας ἀμοιβῆς εἰς δραχμὰς 650 δι' ὁδοιπορικὰ ἔξοδα ἀσχέτως τῆς πραγματοποιήσεως ἢ μὴ τοιούτων ἐξόδων ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος καὶ 3) ἐκ παγίου ἐπιδόματος δραχμῶν 680 δι' ἐργασίαν (νόμιμον) κατὰ Κυριακὰς καὶ ἐξαιρετέας ἑορτὰς ἀνεξαρτήτως τῆς πραγματοποιήσεως ἢ μὴ τοιαύτης, ἀποδεικνύεται ἐκ τῆς ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος ἐπικαλουμένης καὶ ἐν κεκυρωμένῳ ἀντιγράφῳ προσαγομένης ἀπὸ 14 Αὐγούστου 1962 ἐγγράφου συμβάσεως ἐργασίας, φερούσης τὴν μὴ ἀμφισβητουμένην ὑπογραφὴν τοῦ ἐνάγοντος καὶ τοῦ Νομάρχου Σερρῶν. Ἡ παρὰ τοῦ ἐναγομένου κατὰ τὴν 31.8.1964 γενομένη καταγγελία τῆς συμβάσεως τοῦ ἐνάγοντος, εἰς τὴν ὁποίαν ἐμπεριέχεται ἡ παρὰ τοῦ ἐναγομένου ἀποποίησις τῶν ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος παρεχομένων ὑπηρεσιῶν, ἀποδεικνύεται ἐκ τῆς ἐν κεκυρωμένῳ ἀντιγράφῳ προσαγομένης ὑπ' ἀριθ. 42/31.8.1964 ἀποφάσεως τοῦ Νομαρχιακοῦ Συμβουλίου Ὑγείας καὶ Ἀσφαλίσεως τοῦ Νομοῦ Σερρῶν. Τέλος ἡ ἐναντίωσις τοῦ ἐνάγοντος καὶ ἡ ὑπ' αὐτοῦ διαμφισβήτησις τοῦ κύρους τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεώς του, ἥτις ὑποκαθιστᾷ τὴν ρηματικὴν προσφορὰν τῆς παροχῆς τῆς ἐργασίας του, ἀποδεικνύεται ἐκ τῆς ὑπ' αὐτοῦ ἀσκηθείσης ἀπὸ 31 Ὀκτωβρίου 1964 προσφυγῆς κατὰ τοῦ ἐναγομένου καὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 42/31.8.1964 πράξεως τοῦ ὡς ἄνω Νομαρχιακοῦ Συμβουλίου τοῦ Νομοῦ Σερρῶν, δι' ἧς κατηγγέλθη ἡ σύμβασις ἐργασίας τοῦ ἐνάγοντος κατ' ἀκολουθίαν τῆς ἐπιβληθείσης αὐτῷ πειθαρχικῆς ποινῆς τῆς ὁριστικῆς ἀπολύσεως διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 41/24.8.1964 ἀποφάσεως τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω Νομαρχιακοῦ

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Ι. ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

1. Ἀποδοχαὶ ἠλεκτροτεχνιτῶν Δημοσίας Ἐπιχειρήσεως Ἠλεκτρισμοῦ

Ρύθμισις ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 25/1961 διαιτητικῆς ἀποφάσεως περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ἠλεκτροτεχνιτῶν τῆς Δ.Ε.Η. καὶ ἐπιχειρήσεων παραγωγῆς καὶ διανομῆς ἠλεκτρισμοῦ τῆς χώρας κατ' ἐλάχιστον ὅριον τοῦ συνόλου τῶν καταβλητέων εἰς τοὺς ἠλεκτροτεχνίτας ἀποδοχῶν.— Σύγκρισις οὕτω τῶν ἐν συνόλῳ ἀποδοχῶν πρὸς τὸ σύνολον τοῦ κατὰ τοὺς προϊσχύσαντας ὁρισμοὺς ἢ τὰς συμβατικὰς ῥήτρας καταβαλλομένου μισθοῦ μετὰ τῶν ἐπιδομάτων.

Ἀρείου Πάγου 121/1968, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ν. Χαραλάμπης**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Στ. Σταυρόπουλος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Μ. Βρανᾶς, Κ. Μπαλντᾶς

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 25/1961 ἀπόφασις τοῦ Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ἠλεκτροτεχνιτῶν τῆς Δ.Ε.Η καὶ ἐπιχειρήσεων παραγωγῆς καὶ διανομῆς ἠλεκτρισμοῦ ἁπάσης τῆς Χώρας, ὡς προκύπτει σαφῶς ἐκ τῶν διατάξεων τῶν παραγράφων 1 καὶ 2 αὐτῆς, ρυθμίζει κατ' ἐλάχιστον ὅριον τὸ σύνολον τῶν καταβλητέων εἰς τοὺς ὡς ἄνω ἠλεκτροτεχνίτας ἀποδοχῶν, καθ' ὅσον εἰς τὴν παράγραφον 1 προβλέπει κλιμάκωσιν τοῦ διὰ ταύτης καθοριζομένου βασικοῦ μισθοῦ, οὕτως ὥστε νὰ δαίνῃ οὗτος αὐξανόμενος μετὰ συμπλήρωσιν ὡρισμένου χρόνου ὑπηρεσίας (βλ. παράγραφον 1 Λα καὶ δ), διὰ δὲ τῆς παραγράφου 2 στοιχ. α' καὶ δ' χορηγεῖται ἐπίδομα οἰκογενειακῶν βαρῶν καὶ πολυετοῦς ὑπηρεσίας ὑπὸ τὰς ἐν αὐτῇ ἀναφερομένας προϋποθέσεις. Διὰ τῆς ρυθμίσεως δηλονότι ταύτης δὲν ἐπεδιώχθη μόνον ὁ καθορισμὸς τοῦ βασικοῦ μισθοῦ, ἀλλ' ἐνεσωματώθησαν εἰς τοῦτον καὶ αἱ ἀριθεῖσαι ἀναγκαῖαι προσαυξήσεις λόγῳ πάσης φύσεως προϋπηρεσίας καὶ οἰκογενειακῶν ὑποχρεώσεων (τῶν ἐγγάμων ἀρρένων), μὴ ὑπάρχοντος ὡς πρὸς ταύτας ἢ ἄλλας προσθέτους παροχὰς κενοῦ τινος, χρῄζοντος συμπληρώσεως ἐξ ἄλλων κανονιστικῶν ἢ συμβατικῶν διατάξεων, οὐδὲ γενομένης παραπομπῆς ἢ ἐπιφυλάξεως. Ἑπομένως διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῶν ὀφειλομένων ἀποδοχῶν μετὰ τὴν δημοσίευσιν τῆς μνησθείσης διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἐπιβάλλεται σύγκρισις τῶν ἐν αὐτῇ ὡς εἴρηται ὁριζομένων ἐν συνόλῳ ἀποδοχῶν πρὸς τὸ σύνολον τοῦ κατὰ τοὺς προϊσχύσαντας ὁρισμοὺς ἢ τὰς συμβατικὰς ῥήτρας καταβαλλομένου μισθοῦ μετὰ τῶν ἐπιδομάτων, καὶ οὐχὶ διαγωρισμὸς τῶν ἐπὶ μέρους ἐπιδομάτων καὶ ἰδιαιτέρα παραβολὴ μεταξὺ τούτων, οὔτε εἰδικώτερον λῆψις ὑπ' ὄψιν ἐπιδόματος τριετιῶν, μὴ προβλεπομένου ὑπὸ τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ὡς περιλαμβανθέντος εἰς τὸν βασικὸν μισθὸν τῆς παραγράφου 1 Λ αὐτῆς. Ὅθεν κρίναν τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον, ὡς δείκνυται ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος, παρέχων ὑπηρεσίας ἠλεκτροτεχνίτου ἀρχικῶς εἰς τὴν Ἠλεκτρικὴν Ἐκμετάλλευσιν Κερκύρας, εἶτα δὲ εἰς τὴν ἀναιρεσίβλητον Δ.Ε.Η. καὶ διατηρηθεὶς μετὰ τὴν παρὰ τῆς τελευταίας ἐξαγορὰν τῆς πρώτης ἐκμεταλλεύσεως, χωρὶς καὶ νὰ

Συμβουλίου, ἐφ' ἧς προσφυγῆς ἐξεδόθη ἡ ἐπικαλουμένη καὶ ἐν κεκυρωμένῳ ἀντιγράφῳ προσαγομένη ὑπ' ἀριθ. 932/1966 ἀπόφασις τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, δι' ἧς ἠκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 41/24.8.1964 ἀπόφασις τοῦ Νομαρχιακοῦ Συμβουλίου Ὑγείας καὶ Ἀσφαλίσεως τοῦ Νομοῦ Σερρῶν.

Κατ' ἀκολουθίαν πάντων τῶν ἀνωτέρω δέον ὅπως, δεκτῆς καθισταμένης τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς, ὡς καὶ κατ' οὐσίαν βασίμου, ὑποχρεωθῇ τὸ ἐναγόμενον νὰ καταβάλῃ εἰς τὸν ἐνάγοντα δραχμὰς (4.500 + 650 + 680) = 5.830 μηνιαίως διὰ τὸ μέχρι καὶ τῆς λήξεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας του (14.8.1965) χρονικὸν διάστημα 11 μηνῶν καὶ 14 ἡμερῶν, ἤτοι ἐν συνόλῳ δραχμὰς 66.885 + τῷ νομίμῳ τόκῳ ἀπὸ τῆς 15.8.1965, ὡς αἰτεῖται διὰ τῆς ἀγωγῆς, δοθέντος ὅτι ἀπὸ τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας (349, 350 Α.Κ.), ἐν ὄψει τῆς ἀμφισβητήσεως τοῦ κύρους τῆς καταγγελίας ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος, περιέστη τὸ ἐναγόμενον εἰς ὑπερημερίαν δανειστοῦ (οὕτω Α.Π. 323/1956, ΝοΒ 4 σ. 959, πρβλ. Α.Π. 405/1954, ΝοΒ 2 σ. 919). Μετὰ ταῦτα δέον νὰ καταδικασθῇ τὸ ἐναγόμενον Δημόσιον, ὡς ἡττώμενον, εἰς τὴν δικαστικὴν δαπάνην τοῦ ἐνάγοντος, μειωμένην συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 22 τοῦ ν. 3693/1957.

ἐνταχθῇ εἰς τὴν Δ.Ε.Η., δικαιοῦται, πλὴν τῶν ὑπὸ τῆς ρηθείσης διαιτητικῆς ἀποφάσεως προβλεπομένων ἀμοιβῶν καὶ ἐπιδομάτων, καὶ τῆς προσαυξήσεως δι' εὐδόκιμον παραμονὴν ἐπὶ τρεῖς τριετίας εἰς τὸν αὐτὸν βαθμόν, ἥτις προσαύξησις εἶχε παρασχεθῇ διὰ τοῦ ἄρθρου 19 τοῦ ἐπέχοντος ἰσχὺν νόμου ἀπὸ 15.8.1936 β.δ. περὶ Ἐσωτερικοῦ Κανονισμοῦ τοῦ προσωπικοῦ τῆς Ἐκμεταλλεύσεως Κερκύρας, ἐπὶ τῇ αἰτίᾳ ὅτι, ὡς ἐδέχθη ἀναλέγκτως, κατὰ μὲν τὸν ὃν ὅρον τῆς διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 3897/1960 συμβολαίου καταρτισθείσης ὡς εἴρηται ἐξαγορᾶς τῆς Ἐκμεταλλεύσεως ἠλεκτρικῶν ἐγκαταστάσεων Κερκύρας ὑπὸ τῆς ἀναιρεσειούσης, αὕτη ἀνέλαβε τὴν ὑποχρέωσιν νὰ διατηρήσῃ ἀπὸ τῆς 1.3.1960 τὸ τέως προσωπικὸν ὑπὸ τὰς αὐτὰς μέχρι τοῦ 1960 ἀποδοχάς, κατὰ δὲ τὸν ἀπὸ 15.7.1957 Κανονισμὸν καταστάσεως προσωπικοῦ τῆς Δ.Ε.Η., συνιστῶντα σύμβασιν (ἄρθρον 6 § 3 καὶ 23 ἀ.ν. 1672/1951, ἄρθρον 3 τοῦ ν.δ. 3785/1957) «τὸ διατηρηθὲν προσωπικόν, θεωρούμενον μέχρι τῆς ἐντάξεώς του εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς Δ.Ε.Η. ὡς προσωρινὸν λαμβάνει τὰς αὐτάς, ὡς καὶ παρὰ τῇ ἐπιχειρήσει ἡ ἐκμεταλλεύσει, ἐξ ἧς προέρχεται, ἀποδοχὰς καὶ ἐπιδόματα ἐν γένει, μὴ ἐφαρμοζομένων τῶν διατάξεων τοῦ ἀπὸ 15.7.1957 Κανονισμοῦ τῆς ἀναιρεσειούσης, εἰς τὸ πόρισμα δὲ τοῦτο καὶ τὴν παραδοχὴν τῆς ὑπὸ δίκην ἀγωγῆς, διακούσης τὴν ἐπιδίκασιν ἐπιδόματος τριετιῶν, κατέληξε τὸ δικαστήριον, χωρὶς νὰ προβῇ εἰς σύγκρισιν τοῦ συνόλου τῶν κατὰ τὴν ὡς ἄνω ὑπ' ἀριθ. 25/1961 διαιτητικὴν ἀπόφασιν ἀποδοχῶν τοῦ ἀναιρεσιβλήτου πρὸς τὸν βάσει τῆς ρηθείσης διατάξεως τοῦ ἀπὸ 15.8.1936 β.δ. καὶ τῆς ἀπὸ 15.7.1957 συμβατικῆς ρυθμίσεως καταβαλλόμενον μισθόν, παρεβίασεν ἐκ πλαγίου τὰς διαληφθείσας διατάξεις οὐσιαστικοῦ περιεχομένου καὶ οὕτω κατέστησεν ἀνέλεγκτον τὸν ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου ἐλεγχον περὶ τῆς ὀρθῆς ἐφαρμογῆς τούτων, δι' ὃ ἀναιρετέα ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις του κατὰ τὸ ἄρθρον 807 ἐδ. 19 Πολ. Δικονομίας καὶ τὸν βάσιμον σχετικῶν 3ον λόγον ἀναιρέσεως (*).

2. Κατώτατα ἡμερομίσθια μηχανοτεχνιτῶν συνεργείων αὐτοκινήτων

Καθορισμὸς κατωτάτων ἡμερομισθίων μηχανοτεχνιτῶν, ἤτοι ἐφαρμοστῶν, τορνευτῶν κλπ. βιομηχανικῶν ἐργοστασίων καὶ ἐργαστηρίων αὐτοτελῶν καὶ μὴ σιδηροβιομηχανίας.—Ὑπαγωγὴ καὶ τῶν ἐκ τῶν ἄνω εἰδικοτήτων ἐργαζομένων εἰς συνεργεῖα ἐπισκευῆς καὶ κατασκευῆς αὐτοκινήτων.

Ἀρείου Πάγου 724/1967, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ν. Χαραλάμπης**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Κ. Παπαϊωάννου**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Α. Κορδώνης, Β. Ραγκάκος, Πάρεδρος Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους, Ν. Τριανταφύλλου, δικαστικὸς ἀντιπρόσωπος Δημοσίου

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 18/1957 ἀπόφασις τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς, κηρυχθεῖσα ὑποχρεωτικὴ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 32199/6537/1958 ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 20 καὶ 175, τεῦχος Β'), αἱ ὑπ' ἀριθ. 5 καὶ 6 τοῦ 1960 ὁμοιαι, κηρυχθεῖσαι ὑποχρεωτικαὶ διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 22461/4443/1960 καὶ 31470/7899/1960 ἀποφάσεων τοῦ αὐτοῦ Ὑπουργοῦ (Φ.Ε.Κ. Β' 132 καὶ 240/1960), ἡ ἀπὸ 3.4.1961 συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας κηρυχθεῖσα ὑποχρεωτικὴ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 46808/8723/1961 ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. Β' 143/1961 καὶ 231/1961) καὶ ἡ ἀπὸ 3.8.1962 ὁμοία, κηρυχθεῖσα ὑποχρεωτικὴ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 98165/6316/1962 ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. Β' 800/1962 καὶ 481/1962) «περὶ τῶν ἐργατοτεχνιτῶν βιομηχανικῶν ἐργοστασίων καὶ ἐργαστηρίων αὐτοτελῶν καὶ μὴ σιδηροβιομηχανίας» περιλαμβάνουσι πανομοιοτύπους διατάξεις, καθ' ἃς εἰς τὰ διὰ τῆς παραγράφου Α' αὐτῶν καθοριζόμενα κατώτατα ἡμερομίσθια «τῶν μηχανοτεχνιτῶν, ἤτοι ἐφαρμοστῶν, τορνευτῶν κλπ. ὑπάγονται καὶ οἱ «ἐκ τῶν ἄνω εἰδικοτήτων ἐργαζόμενοι εἰς συνεργεῖα ἐπισκευῆς καὶ κατασκευῆς αὐτοκινήτων», ἐξ οὗ παρέπεται, ὅτι αὗται θεωροῦσι τὰ μὲν συνεργεῖα ταῦτα ὡς ἐργοστάσια ἢ ἐργαστήρια αὐτοτελῆ καὶ μὴ σιδηροβιομηχανίας, τοὺς δὲ ἐργαζομένους εἰς αὐτὰ ἐργατοτεχνίτας ὡς ἐμπιπτοντας εἰς μίαν τῶν παρὰ τῆς παραγράφου Α' αὐτῶν προβλεπομένων εἰδικοτήτων ἀναλόγως τοῦ εἴδους τῆς ἐργασίας αὐτῶν, ἀσχέτως πρὸς τὸν ἐὰν αὕτη ἀφορᾷ ἐπεξεργασίαν ἢ μορφοποίησιν μετάλλων. Τοιαύτη προϋπόθεσις δὲν τίθεται οὔτε δι' αὐτούς, οὔτε διὰ τὰς λοιπὰς εἰδικότητας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν σιδηροβιομηχανίας, ἂν καὶ διὰ τὰς πλείστας ἐξ αὐτῶν ἐξυπακούεται ἐκ τῆς φύσεως τῆς παρεχομένης ἐργασίας. Τοῦτο ἐπιβεβαιοῦται καὶ ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι αἱ ἐν λόγῳ συλλογικαὶ συμβάσεις καὶ διαιτητικαὶ ἀπο-

(*) Ἀνηρέθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 26412/1966 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ὡς ἐφετείου.

άσεις ρυθμίζουσι τὰ κατώτατα ἡμερομίσθια ὀλλῶν εἰδικοτήτων, ἡ φύσις τῶν ὁποίων, ὡς τῶν ἐλαιοχρωματιστῶν κλπ. ἀποκλείει τὴν ἐπεξεργασίαν ἢ μορφοποίησιν μετάλλου.

Ἐξ ἄλλου ἡ ἀποσυναρτολόγησις καὶ συναρμολόγησις τῶν διαφόρων ἐξαρτημάτων οἱασδήποτε μηχανῆς καὶ ἐπομένως καὶ τῆς τοιαύτης τοῦ αὐτοκινήτου, ἄνευ εἰδικωτέρας ἀπασχολήσεως εἰς τοιαύτην ἐπεξεργασίαν ἢ μορφοποίησιν μετάλλου ὄχι μόνον ἀπαιτεῖ κατὰ ἣν κοινὴν πεῖραν καὶ λογικὴν ἰδιάζουσαν ἔχνην καὶ ἐμπειρίαν, ἀλλὰ καὶ ἀνταποκρίνεται ὑπὸ τὸν κρατοῦντα ἐν τῇ συγχρόνῳ οἰκονομίᾳ καταμερισμὸν τῶν ἔργων εἰς μίαν μεσαίαν κατηγορίαν ἀντιστοίχου εἰδικότητος, μὴ πρόδηλες τῆς ὁποίας εἰς τὰς ρηθείσας συλλογικὰς συμβάσεις καὶ διαιτητικὰς ἀποφάσεις, εἰς ἃς ἐλήφθη πρόνοια ἀκόμη καὶ διὰ τοὺς ἀνειδικεύτους ἐργάτας σιδηροβιομηχανίας. δὲν ἐπιδέχεται ἄλλην λογικὴν ἐξήγησιν ἀπὸ ἐκείνην τῆς συνταυτίσεως αὐτῆς πρὸς τὴν τοιαύτην τοῦ μηχανοτεχνίτου τῆς Α' παραγράφου καὶ δὴ τοῦ ἐφαρμοστοῦ. Ὅθεν δεξάμενον τὸ δικάσαν ὡς ἐφετεῖον Πρωτοδικεῖον ἀναλέγκτως, ὅτι ὁ ἐνάγων - ἀναιρεσείων προσελήφθη ὡς τεχνίτης ὀχημάτων καὶ ὡς τοιοῦτος ἠσχολεῖτο «εἰς τὴν τοποθέτησιν καὶ ἀντικατάστασιν διαφόρων ἐξαρτημάτων εἰς τὰς μηχανὰς αὐτοκινήτων, ἅτινα ἐξαρτήματα κατασκευάζουν ἢ ἐπισκευάζουν ἕτεροι τεχνῖται εἰς τὸ μηχανουργεῖον ἢ εἶναι καινούργια» καὶ μετὰ τοῦτο κρῖναν ὅτι δὲν εἶναι οὗτος μηχανοτεχνίτης - ἐφαρμοστής, ὡς μὴ ἐπεξεργαζόμενος μέταλλον, καὶ ἀπορρίψαν ἐν συνεχείᾳ τὴν ἔφεσιν τοῦ ἀναιρεσείοντος καὶ τῆς διοικούσης ἀποφανθείσης καὶ ἀπορριψάσης τὴν οἰκείαν ἀγωγὴν ἀποφάσεως τοῦ Ἐργατοδίκου, ψευδῶς ἡρμήνευσε καὶ ἐσφαλμένως ἐφήρμοσε τὰς ὡς εἴρηται οὐσιαστικὰς διατάξεις, ἐφ' ᾧ καὶ δέον νὰ ἀναιρεθῇ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις κατὰ τὸ ἐδ. 17 τοῦ ἄρθρου 807 Πολ. Δικονομίας καὶ τὸν σχετικὸν λόγον ἀναιρέσεως. (*)

Ι. ΤΡΑΠΕΖΑΙ

Προαγωγαὶ ὑπαλλήλων κατὰ Ὀργανισμὸν Ἀγροτικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος

***Ἐνέργεια προαγωγῆς ὑπαλλήλων, ἀνηκόντων εἰς τὴν Διεύθυνσιν Δικαστικοῦ τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος κατὰ τὸν ἰσχύν νόμου ἐπέχοντα Ὀργανισμὸν αὐτῆς. — Κανὼν ἄρθρου 202 Πολιτικῆς Δικονομίας ὅτι τὰς ἰδίας αὐτοῦ πράξεις οὐδεὶς δύναται νὰ προσβάλῃ ὡς μὴ οὔσας καὶ κανὼν ἄρθρου 811 § 3 Πολιτικῆς δικονομίας ὅτι οὐδεὶς δύναται νὰ δημιουργήσῃ λόγον ἀναιρέσεως ἐκ τῶν ἰδίων πράξεων. — Ἀναφορὰ τούτων εἰς δικονομικὰς ἀκυρότητας καὶ ὄχι εἰς τὰς κατὰ τὸ Ἀστικὸν Δίκαιον τοιαύτας, αἵτινες κατὰ κανόνα εἶναι ἀπόλυτοι καὶ ἐπέρχονται αὐτοδικαίως, ἐξεταζόμεναι καὶ ἐξ ἐπαγγέλματος. — Ἰσχυρισμὸς περὶ παραβιάσεως καλῆς πίστεως καὶ τῆς ἀρχῆς τῆς ἴσης μεταχειρίσεως ἀπορριπτέος, τῆς τυχὸν παρὰ τὸν Νόμον ἀπονομῆς βαθμῶν καὶ προαυξήσεων εἰς ἄλλους ὑπαλλήλους μὴ δικαιολογούσης ἀνάλογον αἰτίωσιν.*

Ἀρείου Πάγου 599/1967, Τμ. Β'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ν. Χαραλάμπης**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Κ. Παπαϊωάννου**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Α. Καλαμπαλίκης, Ι. Η. Γιανάκης

Κατὰ τὰς συνδεδυασμένας διατάξεις τῶν παραγράφων 2, 3, 6 (ἐδ. α' περίπτωσις δ καὶ 6) καὶ 9 τοῦ διὰ τοῦ ἀναγκ. νόμου 2584/1940 κυρωθέντος καὶ διὰ τοῦτο ἰσχύν νόμου ἐπέχοντος ὀργανισμοῦ τῆς ἐναγομένης Ἀγροτικῆς Τραπέζης, ὡς ἡ 2α καὶ 3η διεμορφώθησαν διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 340/1944 (Φ.Ε.Κ. 203, τεῦχος Α') καὶ 29 καὶ 30 τοῦ 1952 (Φ.Ε.Κ. 257 καὶ 268/1952, τεῦχος Α') ἡ προαγωγὴ ὑπαλλήλων, ἀνηκόντων, ὡς ὁ ἐνάγων, εἰς τὴν Διεύθυνσιν Δικαστικοῦ, ἐνεργεῖται ὑπὸ τοῦ Διοικητοῦ μετὰ γνώμην τοῦ Ὑπηρεσιακοῦ Συμβουλίου ἀπὸ μὲν τοῦ βαθμοῦ τοῦ λογιστοῦ Β' μέχρι καὶ τοῦ βαθμοῦ τοῦ ἀρχιλογιστοῦ, συμπεριλαμβανομένου, «μετὰ διετῆ εὐδόκιμον ἐν ἑκάστῳ βαθμῷ ὑπηρεσίαν, ἀνεξαρτήτως ὑπάρξεως κενῆς θέσεως», ἀπὸ δὲ τοῦ τελευταίου τούτου βαθμοῦ εἰς τὸν τοιοῦτον τοῦ τιμηματάρχου Γ' πάντοτε κατ' ἀπόλυτον ἐκλογὴν μετὰ τριετῆ ὑπηρεσίαν καὶ μόνον πρὸς πλήρωσιν ὀργανικῶν θέσεων», τῆς ἀρχαιότητος αὐτῶν ἐν τῷ νέῳ βαθμῷ λογιζομένης «ἀπὸ 1ης Μαΐου διὰ τοὺς προαγομένους βάσει τῶν πινάκων τοῦ μηνὸς Ἀπριλίου καὶ ἀπὸ 1ης Νοεμβρίου διὰ τοὺς προαγομένους βάσει τῶν πινάκων τοῦ μηνὸς Ὀκτωβρίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους». Διὰ τοὺς προαχθέντας πρὸ τῶν γενομένων διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 29 καὶ 30 τοῦ 1952 τροποποιήσεων τοῦ ἐν λόγῳ ὀργανισμοῦ ἡ ἀρχαιότης ἐν τῷ νέῳ βαθμῷ ἤρχετο «ἀπὸ τῆς ἐπομένης τῆς ἡμερομηνίας, καθ' ἣν ἕκαστος ὑπάλληλος

(*) Ἀνηρέθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 19324/1965 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ὡς ἐφετείου.

συνεπλήρωσεν ἐν τῷ προγενεστέρῳ βαθμῷ τὸν ἀπαιτούμενον χρόνον ὑπηρεσίας, ὑπὸ τὴν αὐτονόητον προϋπόθεσιν ὅτι κατὰ τὴν συμπλήρωσιν ταύτην θὰ ἦτο νομικῶς δυνατὴ ἡ προαγωγή του, ὑφισταμένων ὅλων τῶν δι' αὐτὴν ἀπαιτουμένων τυπικῶν προϋποθέσεων καὶ ἑπομένως προκειμένου διὰ προαγωγὴν εἰς θέσιν τιμηματάρχου Γ' καὶ τῆς τοιαύτης τῆς ὑπάρξεως κενῆς ὀργανικῆς θέσεως. Τῆς ἀρχαιότητος δὲ καθοριζομένης σαφῶς ὑπὸ τῶν διατάξεων τούτων, οὔτε ὁ Διοικητής, οὔτε ἄλλο ὄργανον τῆς Τραπέζης εἶχεν ἁρμοδιότητα νὰ ἀποφανθῇ περὶ αὐτῆς καὶ μάλιστα καθ' ὑπέρβασιν τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου διαγραφομένων ὁρίων. Ἐπὶ πλέον ὁ ἐν ἄρθρῳ 202 ἐδ. τελευταίῳ τῆς Πολ. Δικονομίας τεθεὶς κανὼν ὅτι «τὰς ἰδίας αὐτοῦ πράξεις οὐδεὶς δύναται νὰ προσβάλῃ ὡς μὴ οὔσας», καθὼς καὶ ὁ τοῦ ἄρθρου 811 § 3 αὐτῆς, ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νόμου 3810/1957, καθ' ὃν «οὐδεὶς δύναται νὰ δημιουργήσῃ λόγον ἀναιρέσεως ἐκ τῶν ἰδίων πράξεων» ἀναφέρονται εἰς δικονομικὰς ἀκυρότητας καὶ δὲν ἀφορῶσι τὰς κατὰ τὸ Ἀστικὸν Δίκαιον τοιαύτας, αἵτινες κατὰ κανόνα εἶναι ἀπόλυτοι καὶ ἐπέρχονται αὐτοδικαίως, ἐξεταζόμεναι καὶ ἐξ ἐπαγγέλματος.

Ἐξ ἄλλου τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς διωκούσης τὴν ἀναγνώρισιν τοῦ δικαιώματος, ὅπερ εἶχεν ὁ ἐνάγων, ὅπως προαχθῇ ἀναδρομικῶς εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ τιμηματάρχου Γ' ἀπὸ 1.5.1948, Β' ἀπὸ 1.5.1950 καὶ Α' ἀπὸ 1.5.1952, καθοριζομένων ἀναλόγως καὶ τῶν χρονολογικῶν ἐνάρξεων τῶν ὀφειλομένων αὐτῷ προαυξήσεων λόγῳ εὐδοκίμου παραμονῆς ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ, οὗτος ὤφειλε κατὰ τὸ ἄρθρον 533 ἐδ. 3 τῆς Πολ. Δικονομίας νὰ περιλάβῃ εἰς τὴν ἀγωγὴν ταύτην καὶ ἀμφισβητούμενα νὰ ἀποδείξῃ κατὰ τὰ ἄρθρα 244 καὶ 248 τῆς Πολ. Δικονομίας τὰ περιστατικὰ ἐκεῖνα, ἅτινα κατὰ τὸν ὀργανισμὸν τῆς Τραπέζης ἐδικαιολόγουν τὴν ἀναδρομικὴν προαγωγήν του ἀπὸ τῆς προτεινομένης χρονολογίας λόγῳ τῆς συνδρομῆς τῶν ἀπαιτουμένων κατὰ τὰ ἀνωτέρω τυπικῶν καὶ οὐσιαστικῶν προϋποθέσεων. Ἡ ἐναγομένη Τράπεζα ἠδύνατο ἀνταποδεικτικῶς καὶ ἄνευ παρεμπιπτούσης περὶ ἀποδείξεως ἀποφάσεως νὰ ἐπικαλεσθῇ κατὰ τὴν μετ' ἀπόδειξιν συζήτησιν ὅλα τὰ στοιχεῖα ἐκεῖνα, ἅτινα καὶ ὁ δικαστὴς τῆς οὐσίας δύναται αὐτεπαγγέλτως νὰ συναγάγῃ ἐκ τῶν διεξαχθεισῶν ἀποδείξεων πρὸς ἀπόκρουσιν τῶν παραγωγικῶν τοῦ ἐπιδίκου δικαιώματος γεγονότων ἢ ἐνίσχυσιν τῆς τροποποιημένης ἀρνήσεως αὐτῶν, συμφώνως πρὸς τὰ ἄρθρα 272 καὶ 276 τῆς Πολ. Δικονομίας, τῆς λήψεως αὐτῶν ὑπ' ὄψιν μὴ ἰδρυούσης τὸν ὑπὸ τοῦ ἐδ. 7 τοῦ ἄρθρου 807 τῆς Πολ. Δικονομίας προβλεπόμενον λόγον ἀναιρέσεως. Ὡς ἐκ τούτου δὲν ἀποτελοῦσι πράγματα ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἐδαφίου τούτου τὰ λογικῶς συναγόμενα μὲ τὴν βάσιν τῆς ἀγωγῆς γεγονότα, ὅτι α) ὁ Διοικητὴς τῆς ἐναγομένης Τραπέζης ἀκύρως καθώρισε τὴν ἀρχαιότητα τοῦ ἐνάγοντος κατὰ διάφορον τοῦ ὑπὸ τοῦ ὀργανισμοῦ αὐτῆς διαγραφόμενον τρόπον καὶ β) ὅτι δὲν ὑπῆρχον ὀργανικαὶ θέσεις τιμηματάρχου Γ' τὰ ἔτη 1949 - 1952.

Ἐν προκειμένῳ τὸ δικάσαν ὡς ἐφετεῖον Πρωτοδικεῖον ἐδέχθη ἀνελέγκτως, ὡς ἐκ τῆς ἀναιρεσιβαλλομένης δείκνυται, ὅτι α) ἡ προαγωγὴ τοῦ ἐνάγοντος εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ ἀρχιλογιστοῦ ἐγένετο τὴν 5.3.1948 μὲ ἀρχαιότητα ἀπὸ 1.5.1947, ὑπὸ τὴν σαφῆ ἔννοιαν ὅτι ἔκτοτε συνεπλήρωσε τὸν πρὸς προαγωγὴν ἀπαιτούμενον χρόνον, μὴ λαμβανομένης ὑπ' ὄψιν ὡς ἀκύρου τῆς κατὰ παράβασιν τῶν προμνημονευθεισῶν διατάξεων τοῦ ὀργανισμοῦ τῆς Τραπέζης ἄλλως ρυθμισάσης τὴν ἀρχαιότητα ταύτην καὶ β) κατὰ τὰ ἔτη 1949, 1950, 1951 καὶ 1952 «δὲν ὑπῆρχον κεναὶ ὀργανικαὶ θέσεις πρὸς πλήρωσιν» εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ τιμηματάρχου Γ'. Ὅθεν κρίναν μετὰ ταῦτα, ὅτι ὁ ἀναιρεσείων ἔδει νὰ προαχθῇ εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ τιμηματάρχου Γ' ἀπὸ 1.5.1950, τιμηματάρχου Β' ἀπὸ 1.5.1952 καὶ τιμηματάρχου Α' ἀπὸ 1.5.1955 καὶ νὰ τύχῃ προαυξήσεων λόγῳ εὐδοκίμου παραμονῆς ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ τοῦ τιμηματάρχου Α' πρώτης ἀπὸ 1.5.1958, δευτέρας ἀπὸ 1.5.1961 καὶ τρίτης ἀπὸ 1.5.1964, τοῦτο μὲν οὐδαμῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε εἰς βάρος τοῦ ἀναιρεσείοντος τὰς προμνημονευθείσας οὐσιαστικὰς διατάξεις, τοῦτο δὲ μετὰ πληρότητος καὶ σαφηνείας ἠτιολόγησε τὴν περὶ τούτου κρίσιν καὶ οὐδόλως ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν πράγματα μὴ προταθέντα καὶ ἀσκοῦντα οὐσιώδη ἐπιρροὴν εἰς τὴν ἔκβασιν τῆς δίκης, οἱ δὲ περὶ τοῦ ἐναντίου 1ος, 2ος καὶ 3ος κατὰ τὸ πρῶτον σκέλος αὐτοῦ τοῦ ἀναιρετηρίου λόγοι εἶναι ἀβάσιμοι καὶ ἀπορριπτέοι.

Ἡ περιεχομένη εἰς τὸ δεύτερον σκέλος τοῦ τρίτου λόγου τοῦ ἀναιρετηρίου αἰτίασις περὶ παραβιάσεως τῆς καλῆς πίστεως καὶ τῆς ἀρχῆς τῆς ἴσης μεταχειρίσεως, ὡς μὴ ἀνεγομένων ἀμφοτέρων τούτων κατὰ τὸν ἀναιρε-

σείοντα νὰ ἐπικαλῆται ὁ ἀντίδικος ὡς παράνομα ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα ἐφαρμόζει γενικῶς καὶ ἀδιαταράκτως προκειμένου περὶ τῶν λοιπῶν ὑπαλλήλων, εἶναι, ἀσχέτως πρὸς τὴν ἀοριστίαν αὐτῆς, ἀβάσιμος, καθ' ὅσον ἡ τυχὸν παρὰ τὸν νόμον, ὡς ἐν προκειμένῳ ἀπονομὴ βαθμῶν καὶ προσαυξήσεων εἰς ἄλλους ὑπαλλήλους, οὐδαμῶς δικαιολογεῖ ἀνάλογον ἀξίωσιν αὐτοῦ. (*)

III. ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΝ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΜΑΙΕΥΤΗΡΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

Μετακίνησις ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Διευθυντοῦ

Δικαίωμα τοῦ Διοικητικοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Δημοσίου Μαιευτηρίου Ἀθηνῶν μετακινήσεως τοῦ βοηθητικοῦ προσωπικοῦ κατὰ τὰς ἀνάγκας τῆς Ὑπηρεσίας, αἰτουμένου μετὰ ταῦτα τὴν ἔγκρισιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, μετακινουμένου τοῦ βοηθητικοῦ προσωπικοῦ ἄχι μόνον ἀπὸ θέσεως εἰς θέσιν τῆς αὐτῆς κατηγορίας, ἀλλὰ καὶ εἰς θέσιν ἑτέρας κατηγορίας.— Τί περιλαμβάνει τὸ βοηθητικὸν προσωπικόν.— Ἐπαναφορὰ τῶν πραγμάτων εἰς τὴν πρὸ τῆς ἐκτελέσεως κατάστασιν, ἀναιρεθείσης τῆς ἀποφάσεως.— Τόκοι ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς συζητήσεως, καθ' ἣν ὑπεβλήθη ἡ περὶ ἐπαναφορᾶς τῶν πραγμάτων αἴτησις.

Ἀρείου Πάγου 141/1968, Τμ. Γ'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Θ. Καμπέρης**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Κ Παυλίδης**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Κ. Παγαλάκης, Ι. Πάλλης

Καὶ τὸ Τμῆμα τοῦτο σύμφωνον ἔχει τὴν γνώμην πρὸς τὴν διὰ τῆς ἀναιρετικῆς ἀποφάσεως (**) ἐξενεχθεῖσαν, καθ' ἣν ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 2 § 1 ἐδ. δ' τοῦ δυνάμει τῆς διὰ τοῦ ἄρθρου 24 τοῦ ν.δ. 2592/1953, ὡς ἡ παράγραφος 3 αὐτοῦ ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ν.δ. 3097/1954, παρασχεθείσης νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως ἐκδοθέντος δ.δ. τῆς 18/21 Ἰουνίου 1955 «περὶ ἀναμορφώσεως τοῦ ὀργανισμοῦ τοῦ Δημοσίου Μαιευτηρίου Ἀθηνῶν», καθ' ἣν ὁ ἀσκῶν τὴν διεύθυνσιν τοῦ Ἱδρύματος Διοικητικὸς Διευθυντὴς αὐτοῦ μετακινεῖ τὸ βοηθητικὸν προσωπικὸν κατὰ τὰς ἀνάγκας τῆς Ὑπηρεσίας, αἰτούμενος μετὰ ταῦτα τὴν ἔγκρισιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου εἰς τὴν πρώτην αὐτοῦ συνεδρίασιν, μὴ ποιουμένης διακρισίν τινα μεταξὺ θέσεων τῆς αὐτῆς ἢ διαφόρου κατηγορίας, σαφῶς προκύπτει, ὅτι ὁ Διοικητικὸς Διευθυντὴς τοῦ ἀναιρεσείοντος Ἱδρύματος, ὢν ὑπεύθυνος διὰ τὴν εὐρυθμον λειτουργίαν ἁπασῶν τῶν Ὑπηρεσιῶν αὐτοῦ, πλὴν τῆς ἰατρικῆς, κατὰ τὸ ἐδάφ. α' τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω διατάγματος, δικαιοῦται νὰ μετακινῇ τὸ βοηθητικὸν προσωπικὸν αὐτοῦ κατὰ τὰς ἀνάγκας τῆς Ὑπηρεσίας, οὐ μόνον ἀπὸ θέσεως εἰς θέσιν τῆς αὐτῆς κατηγορίας, ἀλλὰ καὶ εἰς θέσιν ἑτέρας κατηγορίας, αἰτούμενος μετὰ ταῦτα τὴν ἔγκρισιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου αὐτοῦ.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 9 § VI τοῦ προμνησθέντος ἀπὸ 18/21 Ἰουνίου 1925 δ.δ., ὡς τοῦτο ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ δ.δ. τῆς 27 Φεβρουαρίου /2 Μαρτίου 1959 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ ὀργανισμοῦ τοῦ Μαιευτηρίου «Ἀλεξάνδρα», τὸ βοηθητικὸν προσωπικὸν αὐτοῦ περιλαμβάνει 18 κατηγορίας, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ τὴν ὑπ' ἀριθ. 9 τοιαύτην, περιλαμβάνουσαν 18 θέσεις τραπεζοκόμων ἐπὶ μισθῷ ἀντιστοιχοῦντι πρὸς τὰς ἀποδοχὰς μονίμου διοικητικοῦ ὑπαλλήλου βαθμοῦ 13ου ἕως καὶ 10ου, καὶ τὴν ὑπ' ἀριθ. 10 κατηγορίαν, περιλαμβάνουσαν 66 θέσεις καθαριστριῶν - πλυντριῶν, ἐπὶ μισθῷ ἀντιστοιχοῦντι ἐπίσης πρὸς τὰς ἀποδοχὰς μονίμου διοικητικοῦ ὑπαλλήλου βαθμοῦ 13ου ἕως 10ου.

Ἐν προκειμένῳ ἡ ἐφεσίβλητος - ἐνάγουσα, ὑπηρετοῦσα παρὰ τῷ ἐκκαλοῦντι - ἐναγομένῳ ὡς τραπεζοκόμος, διὰ τῆς ἀπὸ 26 Ἰανουαρίου 1966 ἡμιερησίας διαταγῆς τοῦ Διοικητικοῦ Διευθυντοῦ αὐτοῦ, προσαγομένης ἐν κεκυρωμένῳ ἀποσπάσματι καὶ ἐπικαλουμένης ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου, μετεκινήθη ἐκ τῆς πτέρυγος Κ. Λούρου, ἔνθα ἐξετέλει καθήκοντα τραπεζοκόμου, εἰς τὴν καθαριότητα, δι' ἐκτέλεσιν ὑπηρεσίας καθαριστρίας. Ἡ τοιαύτη μετακίνησις τῆς ἐναγούσης εἰς θέσιν διαφόρου κατηγορίας τοῦ βοηθητικοῦ προσωπικοῦ, ἐγκριθεῖσα διὰ τῆς ἐπίσης ἐπικαλουμένης καὶ προσαγομένης ἐν κεκυρωμένῳ ἀποσπάσματι ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου ἀπὸ 31 Ἰανουαρίου 1966 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ αὐτοῦ Συμβουλίου, εἶναι νόμιμος, κατὰ τὰ ἐν τῇ πρώτῃ αἰτιολογίᾳ ἐκτιθέμενα, δὲν ἀποτελεῖ δὲ ὑποδιαιρεσμόν, ὡς ἀβασίμως ἐν τῇ ἀγωγῇ ὑποστηρίζεται. Τὰ ἐναντία ὀθὲν ἀποφηνάμενον τὸ δικάσαν Εἰρηνοδικεῖον καὶ δεχθὲν τὴν ὑπὸ κρίσιν ἀ-

(*) Ἐπεκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 968/1967 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ὡς ἐφετείου.

(**) Α.Π. 642/1967, Τμ. Β', ΕΕΔ 27, 175.

γωγήν, ἀντικείμενον ἔχουσαν τὴν καταψήφισιν τοῦ ἐναγομένου εἰς τὴν καταβολὴν τῶν ἀποδοχῶν τῆς ἐναγούσης ἀπὸ 1 Φεβρουαρίου μέχρι 30 Ἀπριλίου 1966 χρονικοῦ διαστήματος, ὡς μὴ ἀποδεχθέντος τὰς προσενεχθείσας ὑπηρεσίας της εἰς θέσιν τραπεζοκόμου, παρὰ τὴν κατὰ τὰ ἀνωτέρω μετακίνησίν της εἰς θέσιν καθαριστρίας, ἔσφαλε καὶ μεταρρυθμιστέαν κατέστησε τὴν ἐκκαλουμένην ἀπόφασίν του, κατὰ τοὺς βασίμους περὶ τούτου δεύτερον καὶ τρίτον λόγους ἐφέσεως, ἐπὶ τῷ τέλει νὰ ἀπορριφθῇ ἡ ἀγωγὴ ὡς ἀβάσιμος.

Κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 832 § 2 τῆς Πολ. Δικονομίας, ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 23 τοῦ νόμου 3810/1957, ἐφαρμοζομένην καὶ ἐπὶ τοῦ Τμήματος τῆς παραπομπῆς, κατὰ τὸ ἄρθρον 834 § 4, ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 25 τοῦ αὐτοῦ νόμου, ἐὰν ἀποδεικνύεται προαποδεικτικῶς ἡ ἐκουσία ἢ ἀναγκαστικὴ ἐκτέλεσις τῆς ἀναιρεθείσης ἀποφάσεως, ὁ Ἄρειος Πάγος, ὑποβαλλομένης αἰτήσεως διὰ τῶν προτάσεων ἢ δι' αὐτοτελοῦς δικογράφου, διατάσσει τὴν ἐπαναφορὰν τῶν πραγμάτων εἰς τὴν πρὸ τῆς ἐκτελέσεως κατάστασιν. Ὅθεν ἐν προκειμένῳ, ἐφ' ὅσον τὸ ἀναιρεσεῖον καὶ ἐκκαλοῦν αἰτεῖται διὰ τῶν προτάσεών του νὰ διαταχθῇ ἡ ἐπαναφορὰ τῶν πραγμάτων εἰς τὴν πρὸ τῆς ἐκτελέσεως τῆς ἀναιρεθείσης ὑπ' ἀριθ. 7967/1967 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν κατάστασιν, ἐπὶ τῷ τέλει νὰ ὑποχρεωθῇ ἡ ἀναιρεσίβλητος καὶ ἐφεσίβλητος νὰ τῷ καταβάλῃ τὸ εἰς ἐκτέλεσιν τῆς εἰρημένης ἀποφάσεως καταβληθὲν εἰς αὐτὴν ποσὸν δραχμῶν 6.628, τῆς καταβολῆς τούτου ἀποδεικνυομένης ἐκ τῶν ἐπικαλουμένων καὶ νομίμως προσαγομένων ἐνταλμάτων πληρωμῆς καὶ ἐξοφλητικῶν ἀποδείξεων, δέον ἡ αἴτησις αὕτη νὰ γίνῃ δεκτὴ ἐν μέρει καὶ ὑποχρεωθῇ ἡ ἀναιρεσίβλητος καὶ πληρώσῃ τῷ ἀναιρεσείοντι τὸ διαληφθὲν ποσὸν τῶν δραχμῶν 6.628 ἐντόκως οὐχὶ ἀπὸ τῆς καταβολῆς, ὡς αἰτεῖται τοῦτο, ἀλλ' ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς συζητήσεως (21 Φεβρουαρίου 1968), καθ' ἣν ὑπεβλήθη ἡ περὶ ἐπαναφορᾶς τῶν πραγμάτων αἴτησις.

IV. ΔΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

Δεδικασμένον κατ' ἄρθρον 274 Πολιτικῆς Δικονομίας

Ἀπόρριψις, κατ' ἄρθρον 274 Πολιτικῆς Δικονομίας, τοῦ δεδικασμένου ἐξ ὁριστικῆς καὶ τελεσιδίκου ἀποφάσεως, ἀποφηναμένης κατ' οὐσίαν ἐπὶ τῆς αὐτῆς διαφορᾶς μεταξὺ τῶν αὐτῶν διαδίκων, μὴ γεννωμένου ἐκ δικαστικῆς ἀποφάσεως, ἀπορριψάσης ἀγωγὴν διὰ τυπικοὺς λόγους.

Ἀρείου Πάγου 541/1967, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ν. Χαραλάμπης**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Λ. Κανελλάκος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Π. Καρωτάκης, Θ. Παρασκευάς

Τὸ δεδικασμένον ἀπορρέει κατ' ἄρθρον 274 Πολ. Δικονομίας ἐξ ὁριστικῆς καὶ τελεσιδίκου ἀποφάσεως, ἀποφηναμένης κατ' οὐσίαν ἐπὶ τῆς αὐτῆς διαφορᾶς μεταξὺ τῶν αὐτῶν διαδίκων, δὲν γεννᾶται δὲ ἐκ δικαστικῆς ἀποφάσεως, ἀπορριψάσης ἀγωγὴν διὰ τυπικοὺς λόγους. Ὅθεν, ἐν προκειμένῳ, τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον, δεξάμενον διὰ τῆς ἀναιρεσιβαλλομένης ἀποφάσεώς του, ὡς ἐξ αὐτῆς προκύπτει, ὅτι ἐκ τῆς ὑπ' ἀριθ. 26/1945 ἀποφάσεως τοῦ παρὰ τῷ Πρωτοδικείῳ Κορίνθου δικαστοῦ ἐπὶ τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν, καταστάσης τελεσιδίκου διὰ παραιτήσεως τῆς ἀναιρεσειούσης ἀπὸ παντὸς ἐνδίκου κατ' αὐτῆς μέσου καὶ ἀπορριψάσης τὸ εὐθέως ἐπὶ τῆς συμβάσεως ἐργασίας θεμελιούμενον αἴτημα καταβολῆς ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου δραχμῶν 153.500 διὰ τὰς παρ' ἐκείνης, ὡς οἰκοσίτου ὑπηρετρίας του, ἐκτὸς τῆς οἰκίας του παρασχεθείσας ὑπηρεσίας της, παρῃγθη δεδικασμένον ἐν τῇ παρούσῃ δίκῃ, ἐν ᾗ ζητεῖται ὑπὸ τῆς ἐναγούσης ἐπὶ τῇ βάσει τῆς αὐτῆς ὡς ἄνω ἐννόμου σχέσεως τὸ ἐν λόγῳ ποσὸν διὰ τὰς ἰδίας ὑπηρεσίας, χωρὶς νὰ καθορίζῃ, ὅτι ἡ τοιαύτη ἀξίωσις ἀπερρίφθη κατ' οὐσίαν ὑπὸ τῆς προγενεστέρας ἐκείνης ἀποφάσεως καὶ ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ταύτῃ ἀπορρίψαν τὴν ἔνδικον ἀγωγὴν κατὰ παράβασιν τῆς διαληφθείσης διατάξεως τοῦ ἄρθρου 274 Πολ. Δικονομίας ἐδέξατο, ὅτι ὑπάρχει δεδικασμένον καὶ ἀναιρετέαν τὴν ἀπόφασίν του κατέστησε κατὰ τὸ ἄρθρον 807 ἐδάφιον 13 Πολ. Δικονομίας καὶ τὸν πρῶτον πρόσθετον λόγον ἀναιρέσεως (*).

(*) Ἀνηρέθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 100/1967 ἀπόφασις τοῦ ἐπὶ τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν Πρωτοδίκου Κορίνθου.

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ

ΔΙΕΞΑΓΩΓΗ ΦΟΡΤΟΕΚΦΟΡΤΩΤΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΕΙΣ ΛΙΜΕΝΑΣ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Συνταγματική ή θέσπισις περιορισμών άσκήσεως τοῦ ἐπαγγέλματος

Ἀπαγόρευσις διά τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ κωδικοποιηθέντος Νόμου 5167/1932 ἐργασίας φορτοεκφορτώσεως ἐμπορευμάτων εἰς τούς διαφόρους λιμένας τοῦ Κράτους εἰς ἐργάτας, μή ἐφωδιασμένους δι' ἀδείας ἀσκήσεως τοῦ ἐπαγγέλματος τοῦ φορτοεκφορτωτοῦ.— Τίνες νοοῦνται φορτοεκφορτωταί.—Συνταγματικαί αἱ διατάξεις αὗται, μή ἀντιτιθέμεναι εἰς τά ἄρθρα 3 καί 4 τοῦ ἰσχύοντος Συντάγματος, τούτων μή ἀποκλειόντων τήν ὑπό τῆς Νομοθετικῆς Ἐξουσίας κατά τήν ρύθμισιν τῶν γενικωτέρων ὅρων τῆς ἐργασίας θέσπισιν περιορισμῶν ὡς πρός τήν ἄσκησιν ὡρισμένου ἐπαγγέλματος, ἐφ' ὅσον οὗτοι τίθενται ἐξ ἀντικειμένου, δικαιολογούμεναι ἐκ λόγων γενικωτέρου δημοσίου ἤ κοινωνικοῦ συμφέροντος.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 553/1968, Ὁλομελείας

Πρόεδρεύων ὁ Σύμβουλος κ. **Γ. Μαραγκόπουλος**
Εἰσηγητής ὁ Πάρεδρος κ. **Κ. Χοϊδᾶς**
Δικηγόρος ὁ κ. Μ. Παπακωνσταντίνου

Διά τῆς ὑπό κρίσιν αἰτήσεως διώκεται παραδεκτῶς καί κατά τούς νομίμους τύπους ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 70979/7628 ἀπό 8 Αὐγούστου 1966 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Ἐργασίας καί Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας, διά τῆς ὁποίας ἐνεκρίθη ἀπόφασις τῆς Ἐπιτροπῆς Ρυθμίσεως Φορτοεκφορτώσεων Λιμένος Χαλκίδος περί καθορισμοῦ τιμολογίου φορτώσεως ὕδατος διά σωληνώσεως εἰς ὅρμον Ἁγίου Στεφάνου.

Διά μέν τοῦ ἄρθρου 2 § 1 τοῦ ν. 1473/1950 ἀνετέθη εἰς τάς Ἐπιτροπάς Ρυθμίσεως Φορτοεκφορτώσεων Λιμένων ἡ ἐπεξεργασία καί κατάρτισις γενικῶν καί εἰδικῶν κανονισμῶν ἐργασίας καί ὁ καθορισμός τῶν πάσης φύσεως δικαιωμάτων ἤ ἀμοιβῶν τῶν εἰσπραττομένων παρ' οἱουδήποτε νομικοῦ ἤ φυσικοῦ προσώπου κατά τάς φορτοεκφορτώσεις εἰς τούς λιμένας καί ἐπιβαρυνόντων τά φορτία καί πλοῖα, διά δέ τοῦ ἄρθρου 37 § 1 τοῦ ν. 3239/1955 παρεσχέθη εἰς τούς Ὑπουργούς Ἐργασίας καί Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας ἡ ἁρμοδιότης τῆς ἐγκρίσεως, διά κοινῶν ἀποφάσεών των, τῶν ὡς ἄνω κανονισμῶν καί τιμολογίων. Ἐπί τῶν διατάξεων τούτων εὑρίσκει ἔρεισμα ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, τά δέ περί παραβάσεως τῶν διατάξεων τούτων προβαλλόμενα εἶναι ἀπορριπτέα ὡς ἀβάσιμα.

Αἱ ἐν τῷ ὅρμῳ Ἁγίου Στεφάνου φορτοεκφορτώσεις ὑπάγονται εἰς τάς ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει διατάξεις, ἐφ' ὅσον διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 17760/1346 ἀπό 12 Ἰουνίου 1962 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Ἐργασίας καί Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας ἔχει ἐγκριθῇ κανονισμός καί τιμολόγιον φορτοεκφορτώσεων λιμένος Χαλκίδος καί παραπλησίων ὅρμων Ἁγίου Στεφάνου, Μικροῦ Βαθέος καί Λευκαντί-, ἡ δέ χερσαία διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 29122 ἀπό 18 Μαΐου 1937 ἀποφάσεως τοῦ ἐπί τῶν Συγκοινωνιῶν Ὑπουργοῦ. Κατά συνέπειαν αἱ περί τοῦ ἐναντίου προβαλλόμεναι διά τοῦ δικογράφου τῶν προσθέτων λόγων ἀκυρώσεως αἰτιάσεις εἰσίν ἀπορριπτέαι, ὡς ἀβάσιμοι.

Ἐν ἄρθρῳ 1 τοῦ κωδικοποιηθέντος νόμου 5167/1932 (ἄρθρον 1 π.δ. 4.3.1932, 64) ὁρίζονται τά ἑξῆς: «1. Εἰς τάς φορτοεκφορτώσεις ἐμπορευμάτων εἰς τούς διαφόρους λιμένας τοῦ Κράτους ἀπαγορεύεται ἡ ἐργασία εἰς ἐργάτας μή ἐφωδιασμένους δι' ἀδείας ἀσκήσεως τοῦ ἐπαγγέλματος τοῦ φορτοεκφορτωτοῦ. 2. Ὡς φορτοεκφορτωταί νοοῦνται τά πρόσωπα τά ἐπί μισθῷ ἤ ἡμερομισθίῳ ἤ ἐπ' ἀμοιβῇ κατά μονάδα ἐργασίας προσλαμβανόμενα... πρός διενέργειαν α) μεταφορᾶς, φορτώσεως ἤ παραδόσεως ἐμπορευμάτων καί διαφόρων ἄλλων εἰδῶν, ἐκ τῶν προκυμαιῶν καί τῶν ἐπ' αὐτῶν ἀποθηκῶν, ἐργοστασίων ἤ καταστημάτων εἰς φορτηγίδας ἤ πλοῖα, β) ...».

Αἱ διατάξεις τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου τούτου δέν ἀντίκεινται πρός τά ἐν ἄρθροις 3 καί 4 τοῦ Συντάγματος ὁριζόμενα, διότι ταῦτα δέν ἀποκλείουν τήν ὑπό τῆς νομοθετικῆς ἐξουσίας ἐν τῇ ρυθμίσει τῶν γενικωτέρων ὅρων τῆς ἐργασίας θέσπισιν περιορισμῶν ὡς πρός τήν ἄσκησιν ὡρισμένου ἐπαγγέλματος, ἐφ'

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ

ΑΣΦΑΛΙΣΙΣ ΕΙΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ

Ἀσφάλισις εἰς τὸ Ἵδρυμα Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων

1. Δικαίωμα προαιρετικῆς παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. ἀσφαλίσεως — Προϋποθέσεις αὐτῆς. — Ἔννοια σχετικῶν διατάξεων. — Παροχὴ εὐχερείας εἰς τοὺς διακόπτοντας τὴν κατὰ Νόμον ἀσφαλιστέαν ἐργασίαν των νὰ συνεχίσωσι προαιρετικῶς τὴν ἀσφάλισίν των, δυνάμενοι νὰ ζητήσωσιν, ὅπως αὕτη ἀνατρέξῃ εἰς τὸν χρόνον τῆς διακοπῆς τῆς ὑποχρεωτικῆς τοιαύτης καὶ ὄχι εἰς τὸν χρόνον ὑποβολῆς τῆς σχετικῆς δηλώσεως.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 1150/1968, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Γ. Χαρμπούρης**
Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. **Ν. Παναγιωτάτος**
Δικηγόρος ὁ κ. Δ. Βλάχος

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἐμπροθέσμως ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 298/1967 ἀποφάσεως τῆς παρὰ τῷ Ἱδρύματι Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων Δευτεροβαθμίου Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων, καθ' ὃ μέρος δι' αὐτῆς ἐκρίθη, ὅτι ὁ αἰτῶν δικαιοῦται νὰ συνεχίσῃ προαιρετικῶς τὴν παρὰ τῷ ἄνω Ἱδρύματι ἀσφάλισίν του ἀπὸ τῆς 7ης Μαΐου 1966, χρόνου ὑποβολῆς τῆς σχετικῆς δηλώσεώς του, καὶ οὐχί, ὡς οὗτος ἠξίου καὶ ἐδίχθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1243/81/1966 ἀποφάσεως της ἡ παρὰ τῷ Ὑποκαταστήματι Θεσσαλονίκης Τοπικὴ Διοικητικὴ Ἐπιτροπή, ἀναδρομικῶς ἀπὸ τῆς 1ης Ἰανουαρίου 1955, χρόνου διακοπῆς τῆς ὑποχρεωτικῆς ἀσφαλίσεώς του.

Ὁ ἀ.ν. 1846/1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων» ἐν ἄρθρῳ 41 § 1, 2 καὶ 3, ὡς ἡ παράγραφος 1 ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 16 τοῦ ἀπὸ 1ης Ἰουλίου 1965 ἰσχύοντος νόμου 4476 «περὶ προσθέτου παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. ἀσφαλίσεως κλπ.», ὁρίζει: «1. Πρόσωπον, διατελέσαν ἠσφαλισμένον παρὰ τῷ Ι.Κ.Α., δικαιοῦται νὰ συνεχίσῃ (προαιρετικῶς) τὴν ἀσφάλισίν του εἰς ἕνα ἢ πλείονας κλάδους αὐτοῦ α) ἐὰν ἐντὸς τῶν ἀμέσως πρὸ τῆς τελευταίας ἡμέρας ἐργασίας του ἐν τῇ ἀσφαλίσει τοῦ Ἱδρύματος πέντε ἐτῶν ἔχῃ πραγματοποιήσει εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοὐλάχιστον 500 ἡμέρας ἐργασίας καὶ ὑποβάλῃ ἐγγράφως δήλωσιν ἐντὸς προθεσμίας 12 μηνῶν ἀπὸ τῆς τελευταίας ἀσφαλίστου του εἰς τὸ Ι.Κ.Α., β) ἐὰν ἔχῃ πραγματοποιήσει ἀπαιτουμένου 3.000 ἡμέρας ἐργασίας εἰς τὴν ἀσφάλισιν, ἀνεξαρτήτως τοῦ χρόνου ὑποβολῆς τῆς κατὰ τὰ ἀνωτέρω δηλώσεώς του. 2) Ὁ οὕτω συνεχίζων τὴν ἀσφάλισιν ὑποχρεοῦται νὰ καταβάλῃ κατὰ μῆνα ὁλόκληρον τὸ ποσὸν τῆς εἰσφορᾶς ἠσφαλισμένου καὶ ἐργοδότου τῆς ἀσφαλι-

---

δσον οἱ περιορισμοὶ τίθενται ἐξ ἀντικειμένου, δικαιολογούμενοι ἐκ λόγων γενικωτέρου δημοσίου ἢ κοινωνικοῦ συμφέροντος (Σ.τ.Ε. 1026/1950) (*) καὶ δέον ὅπως ἀπορριφθῶσι τὰ προβαλλόμενα ἀντίθετα.

Λί ὡς ἄνω παρατιθέμεναι διατάξεις τῆς παραγράφου 2 ἐπιτρέπουν τὸν χαρακτηρισμὸν ὡς φορτοεκφορτωτικῆς ἐργασίας, ἐμπιπτούσης εἰς τοὺς νομίμους περιορισμούς, τῆς ἐργασίας συνδέσεως τοῦ πλοίου διὰ σωλῆνος μετὰ τοῦ ἐπὶ τῆς προκυμαίας κρουνοῦ, διότι, παρὰ τὴν χρῆσιν τοῦ μηχανικοῦ μέσου σωλῆνος, ἀπαιτεῖται προσφορὰ ἐργασίας, αὕτη δέ, ἐφ' ὅσον πρόκειται περὶ ὕδατος, ὅπερ ἐμπορεύεται ὁ αἰτῶν, συντελεῖ εἰς τὴν κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ νόμου φόρτωσιν ἢ παράδοσιν τοῦ ἐμπορεύματος ἐκ τῆς προκυμαίας εἰς τὸ πλοῖον. Ἀπορριπτέοι τυγχάνουσι συνεπῶς οἱ λόγοι ἀκυρώσεως, δι' ὧν ὁ αἰτῶν προβάλλει, ὅτι ἡ εἰδικὴ αὕτη ἐργασία ἐπὶ τῆς προκυμαίας δὲν ἐμπίπτει εἰς τὸν νόμον.

Ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις παρίσταται νομίμως ἠτιολογημένη, ὡς τοῦτο προκύπτει ἐκ τοῦ ἐγκριθέντος διὰ ταύτης ὑπ' ἀριθ. 484/1966 πρακτικοῦ τῆς Ἐπιτροπῆς Ρυθμίσεως Φορτοεκφορτώσεων Λιμένος Χαλκίδος, ἐν τῷ ὁποίῳ περιλαμβάνεται ἔκθεσις τοῦ πραγματικοῦ καὶ λεπτομερὴς ἀπαρίθμησις τῶν λόγων, οἵτινες κατέστησαν ἀναγκαίαν τὴν ἔκδοσιν τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως. Δέον συνεπῶς νὰ ἀπορριφθῶσιν, ὡς ἀβάσιμα, τὰ περὶ τοῦ ἐναντίου προβαλλόμενα.

Κατὰ ταῦτα ἡ ὑπὸ κρίσιν αἰτησις εἶναι ἀπορριπτέα ἐν τῷ συνόλῳ αὐτῆς.

(*) ΕΕΔ 10, 86.

στικής κλάσεως, εἰς τὴν ὁποίαν ἐκήγετο κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς διακοπῆς τῆς ἐργασίας ἢ εἰς μίαν τῶν δύο ἀμέσως κατωτέρων αὐτῆς ἀσφαλιστικῶν κλάσεων...». Προαιρετικὴ συνέχισις τῆς ἀσφαλίσεως δὲν χωρεῖ, ἐὰν ὁ ἠσφαλισμένος κατὰ τὴν ὑποβολὴν τῆς περὶ συνεχίσεως τῆς ἀσφαλίσεως δηλώσεως εἶναι ἀνάπηρος κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ παρόντος νόμου ἢ συνεπλήρωσε τὸ ἐν ἄρθρῳ 28 § 5 ὅριον ἡλικίας. 4...».

Ἡ ἔννοια τῶν προδιαληφθεισῶν διατάξεων, προκύπτουσα ἐκ τῆς λεκτικῆς αὐτῶν διατυπώσεως καὶ τοῦ ἐπ' αὐτῶν ἐπιδιωκομένου ἰδιαιτέρου σκοποῦ παροχῆς ἐγχειρείας εἰς τοὺς διακόπτοντας τὴν κατὰ νόμον ἀσφαλιστέαν ἐργασίαν των νὰ συνεχίσουν προαιρετικῶς τὴν ἀσφάλισίν των, εἶναι ὅτι οὗτοι δύνανται νὰ ζητήσουν, ὅπως αὕτη ἀναδράμῃ εἰς τὸν χρόνον τῆς διακοπῆς τῆς ὑποχρεωτικῆς ταυτήτης. Τὴν περὶ συνεχίσεως δὲ προαιρετικῶς τῆς ἀσφαλίσεώς των σχετικὴν δήλωσιν δύνανται νὰ ὑποβάλουσιν οἱ μὲν πραγματοποιήσαντες εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ἱδρύματος 3.000 ἡμέρας ἐργασίας ὁποτεδήποτε, οἱ δὲ πραγματοποιήσαντες εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ἱδρύματος πεντακοσίας τοὐλάχιστον ἡμέρας ἐργασίας ἐντὸς τῆς ἀμέσως πρὸ τῆς τελευταίας ἡμέρας ἐργασίας των πενταετίας ἐντὸς 12 μηνῶν ἀπὸ τῆς διακοπῆς τῆς ἐργασίας των, ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν, ὅμως, ὅτι δὲν ἔχει, ἐν τῷ μεταξύ, ἐπαληθεύσει ὁ κίνδυνος τῆς ἀναπηρίας ἢ τῆς συμπληρώσεως τοῦ ὁρίου ἡλικίας.

Ἡ ρηθεῖσα Ἐπιτροπὴ διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς της ἔκρινεν ὅτι ὁ αὐτῶν, ἔχων πραγματοποιήσει παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. πλέον τῶν 3.000 ἡμερῶν ἐργασίας, δικαιοῦται νὰ συνεχίσῃ προαιρετικῶς τὴν παρὰ τῷ Ἱδρύματι ἀσφάλισίν του ἀπὸ τῆς 7ης Μαΐου 1966, χρόνου ὑποβολῆς τῆς σχετικῆς δηλώσεώς του, καὶ οὐχὶ ἀπὸ τῆς 1ης Ἰανουαρίου 1965, χρόνου διακοπῆς τῆς ἐργασίας του, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι κατὰ τὰς προδιαληφθείσας διατάξεις τοῦ ἄρθρου 16 τοῦ νόμου 4476/1965 ἡ συνέχισις προαιρετικῶς τῆς ἀσφαλίσεως ἄρχεται ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς σχετικῆς δηλώσεως καὶ οὐχὶ ἀπὸ τῆς διακοπῆς τῆς ἐργασίας. Ἡ αἰτιολογία, ὅμως, αὕτη, κατὰ τὰ ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει, παρίσταται μὴ νόμιμος καὶ ἐκ τοῦ λόγου τούτου, βασίμως προβαλλομένου, ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις καθίσταται, κατὰ τὸ μέρος τοῦτο, ἀκυροτέα.

Κατὰ ταῦτα δέον ὅπως γίνῃ δεκτὴ ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις καὶ ἀκυρωθῇ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις.

2. Παροχὴ παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. συντάξεως λόγῳ ἀναπηρίας ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος ὄχι μόνον εἰς τὴν περίπτωσιν, κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ ἐκ τοῦ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος βλάβη ἐπέφερεν, αὐτὴ καθ' ἑαυτήν, τὴν ἀναπηρίαν τοῦ ἠσφαλισμένου εἰς ποσοστόν, δικαιολογοῦν τὴν χορήγησιν συντάξεως, ἀλλὰ καὶ ὅταν ἡ ἐκ τοῦ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος βλάβη ἐπέφερε τὸ αὐτὸ ἀποτέλεσμα λόγῳ τῆς προηγουμένης γενικωτέρας καταστάσεως τῆς ὑγείας τοῦ ἠσφαλισμένου.— Δικαίωμα συντάξεως λόγῳ ἀναπηρίας ἐκ κοινῆς νόσου καὶ ὄχι ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 613/1968, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Γ. Χαρμπούρης**
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. **Χ. Φατσοῦρος**
Δικηγόρος ὁ κ. Στ. Σπετσάκης

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐμπροθέσμως ἀσκηθείσης αἰτήσεως ὁ αἰτῶν, συνταξιοῦχος τοῦ Ι.Κ.Α., διώκει τὴν ἀκύρωσιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 881/18.2.1967 ἀποφάσεως τοῦ Διενθυντοῦ τοῦ ἐν Πειραιεῖ Ὑποκαταστήματος τοῦ Ι.Κ.Α., καθ' ὃ μέρος διὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης ἀπενεμήθη εἰς αὐτὸν διὰ τὸ ἀπὸ 1.10.1962 καὶ ἐφεξῆς χρονικὸν διάστημα σύνταξις λόγῳ ἀναπηρίας ἐκ κοινῆς νόσου καὶ οὐχί, ὡς οὗτος εἶχε ζητήσει, ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος. Ὡς συμπροσβαλλομένη δέον νὰ θεωρηθῇ καὶ ἡ ὑπ' ἀριθ. 505/13.11.1967 ἀπόφασις τῆς Τοπικῆς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Ὑποκαταστήματος τοῦ Ι.Κ.Α. Πειραιῶς, δι' ἧς ἀπερρίφθη προσφυγὴ τοῦ αἰτοῦντος κατὰ τῆς ἀνωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Διενθυντοῦ τοῦ Ὑποκαταστήματος τούτου.

Τὸ ἄρθρον 28 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 εἰς μὲν τὴν παράγραφον 1 ἀπαιτεῖ διὰ τὴν θεμελίωσιν τοῦ δικαιώματος συντάξεως λόγῳ ἀναπηρίας ὁρισμένας χρονικὰς προϋποθέσεις συμμετοχῆς εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ἱδρύματος, εἰς δὲ τὴν παράγραφον 2 ὁρίζει, ὅτι «ὁ ἠσφαλισμένος θεωρεῖται ἀνάπηρος, κατὰ τὴν ἔννοιαν τῆς διατάξεως τῆς προηγουμένης παραγράφου, ἐὰν λόγῳ παθήσεως ἢ βλάβης ἢ ἐξασθενήσεως σωματικῆς ἢ πνευματικῆς, ἐξαιρέτως τοὐλάχιστον κατ' ἰατρικὴν πρόβλεψιν διαρκείας, δὲν δύναται νὰ κερδίζῃ δι' ἐργασίας, ἀνταποκρινομένης εἰς τὰς δυνάμεις, τὴν δεξιότητα, τὴν μόρφωσιν καὶ τὴν συνήθη αὐτοῦ ἐπαγγελματικὴν ἀπασχόλησιν, πλέον τοῦ τρίτου ἐκείνου, ὅπερ συνήθως κερδίζει ἐν τῇ αὐτῇ περιφερείᾳ καὶ ἐπαγγελματικῇ κατηγορίᾳ σωματικῶς καὶ πνευματικῶς ὑγιὴς ἄνθρωπος τῆς αὐτῆς μορφώσεως».

Ἐξ ἄλλου, εἰς τὸ ἄρθρον 34 τοῦ αὐτοῦ ἀναγκαστικοῦ νόμου ὁρίζεται, ὅτι «διὰ τὴν χορήγησιν

των παροχών της ασφαλίσεως δέν απαιτείται ή συμπλήρωσις του καθοριζομένου έν άρθροις 28, 31, 32 καί 35 ημερών εργασίας, έάν το γεγονός το θεμελιούν το εις παροχάς δικαίωμα οφείλεται εις δίαυον συμβάν επελθόν κατά την εκτέλεσιν της εργασίας ή εξ αφορμής αυτής ή εις επαγγελματικήν ασθένειαν...».

Έκ του συνδυασμού των εν τη ηγουμένη σκέψει παρατεθεισών διατάξεων προκύπτει, ότι ο ησφαλισμένος εις το Ι.Κ.Α. δικαιούται συντάξεως λόγω αναπηρίας εξ εργατικού ατυχήματος ού μόνον εις την περίπτωσιν, καθ' ην ή εκ του εργατικού ατυχήματος προκληθείσα βλάβη επέφερεν αυτή καθ' εαυτήν την αναπηρίαν του ησφαλισμένου εις ποσοστόν, δικαιολογούν την χορήγησιν συντάξεως, αλλά καί όταν ή εκ του εργατικού ατυχήματος βλάβη επέφερε το αυτό αποτέλεσμα λόγω της προηγουμένης γενικωτέρας καταστάσεως της υγείας του ησφαλισμένου, εκ της οποίας όμως ούτος ουδόλως εκωλύετο εις την εργασίαν του μέχρι του εργατικού ατυχήματος (Σ.τ.Ε. 1412/1960, 2154/1961, 1389/1963, 641/1966, 3000/1966 κ.ά.). (*) Αντιθέτως, εκ των αυτών ως ανωτέρω διατάξεων συνάγεται, ότι ο ασφαλισμένος εις το Ι.Κ.Α. δικαιούται συντάξεως λόγω αναπηρίας εκ κοινής νόσου καί ουχί εξ εργατικού ατυχήματος, όσάκις, υποστάς εργατικόν ατύχημα, κατέστη μέν εκ τούτου ανάπηρος, ουχί όμως εις βαθμόν καθιστώντα αυτόν ανίκανον προς εργασίαν, βραδύτερον δε εξ άλλης αιτίας, οφειλομένης εις νοσηράν κατάστασιν του οργανισμού αυτού, μη δυναμένης να χαρακτηρισθή ως απότοκου του εργατικού ατυχήματος ή γενικώτερον μη δυναμένης να συναρτισθή προς αυτό, κατέστη όριστικώς ανίκανος προς εργασίαν. Ούτος, όσάκις εις την αναπηρίαν του ησφαλισμένου μετέχει καί εργατικόν ατύχημα καί κοινή νόσος, το ασφαλιστικόν όργανον, εν συνεπεία προς τα ανωτέρω, προκειμένου να απονείμη εις αυτόν σύνταξιν αναπηρίας εξ εργατικού ατυχήματος ή εκ κοινής νόσου, οφείλει να κρίνη ητιολογημένως καί ανεξαρτήτως του ποσοστού, καθ' ο εκατέρα των ειρημένων αιτιών μετέχει εις την όλικήν αναπηρίαν, εκ ποίας αιτίας επήλθεν ή ανικανότης προς εργασίαν του ησφαλισμένου.

Εν προκειμένω εις τον αιτούντα εχορηγήθη διά της υπ' αριθ. 1045/22.2.1960 αποφάσεως του Διευθυντού του Υποκαταστήματος Ι.Κ.Α. Πειραιώς σύνταξις λόγω αναπηρίας εξ εργατικού ατυχήματος, προκληθέντος συνεπεία κατάγματος του Ο Π, μετά παραμορφώσεων καί αποτόκων λειτουργικών διαταραχών, επισυμβάντος εν τη εργασία του την 8ην Μαρτίου 1959, από 8.9.1959 έως 30.9.1960, ότε αύτη μετετράπη διά της υπ' αριθ. 4677/27.9.1960 αποφάσεως του αυτού ως άνω Διευθυντού εις επίδομα αναπροσαρμογής λόγω αναπηρίας εξ εργατικού ατυχήματος από 1.10.1960 έως 31.7.1961. Μετά ταύτα, καί προκειμένου να απονεμηθή εις τον αιτούντα σύνταξις λόγω αναπηρίας, παρεπέμφθη ούτος εις την Πρωτοβάθμιον Υγειονομικήν Επιτροπήν του Υποκαταστήματος Ι.Κ.Α. Πειραιώς, ίνα αποφανθή επί της από 11.7.1961 καταστάσεως της υγείας του, ή Επιτροπή δε αύτη διά της υπ' αριθ. 174/1967 γνωματεύσεώς της απεφάνθη, ότι ο αιτών είναι ανάπηρος εις ποσοστόν 67% διά πάθησιν ορθοπεδικήν καί εργατικόν ατύχημα (κάταγμα του Θ.Π καί εκφυλιστικήν σπονδυλοαρθροπάθειαν), του εργατικού ατυχήματος συμμετέχοντος εις την συνολικήν αναπηρίαν κατά 20%. Επί τη βάσει της γνωματεύσεως ταύτης εξεδόθη ή προσβαλλομένη υπ' αριθ. 881/18.2.1967 απόφασις του Διευθυντού του Υποκαταστήματος Ι.Κ.Α. Πειραιώς, ήτις διά μέν το από 1.8.1961 έως 1.10.1962 χρονικόν διάστημα εχορήγησεν εις τον αιτούντα επίδομα αναπροσαρμογής εξ εργατικού ατυχήματος, διά δε τον από 1.10.1962 καί εφ' αόριστον εφεξής χρόνον απένειμεν εις αυτόν σύνταξιν λόγω αναπηρίας εκ κοινής νόσου. Αίτησις θεραπείας, άσκηθείσα υπό του αιτούντος κατά της αποφάσεως ταύτης, απερρίφθη διά της συμπροσβαλλομένης αποφάσεως υπ' αριθ. 505/13.11.1967 της Τοπικής Διοικητικής Επιτροπής του αυτού ως άνω Υποκαταστήματος, δεχομένης ως ορθάς τας σκέψεις της προδιαληφθείσης αποφάσεως του ειρημένου Διευθυντού. Αλλ' αί αποφάσεις αύται, μη περιέχουσαι ειδικήν αιτιολογίαν επί των προκαλεσάντων την ανικανότητα του αιτούντος προς εργασίαν λόγων, εάν τούτέστιν αύτη οφείλεται εις την διαπιστωθείσαν νόσον αυτού ή εις το επισυμβάν παλαιότερον εργατικόν ατύχημα, ως απαιτείται υπό των παρατεθεισών ανωτέρω διατάξεων, άλλ' αρκεσθείσαι εις απλήν παράθεσιν των ποσοστών, καθ' ά μετέχουν εις την συνολικήν αναπηρίαν του αιτούντος ή τε κοινή νόσος καί το εργατικόν ατύχημα, δέν είναι νομίμως ητιολογημέναι, τούτο δε τω λόγω βασίμως προβαλλομένω, είναι αύται ακυρωτέαι.

3. Ποσόν χορηγουμένης παρά του Ι.Κ.Α. μηνιαίας συντάξεως λόγω γήρατος καί αναπηρίας, κατ' άρθρον 29 Α.Ν. 1846/1951, ως αντικατεστάθη υπό του άρθρου 6 § 1 Ν.Δ. 4104/1960.—Υπολογισμός του ποσού συντάξεως λόγω αναπηρίας, οφειλομένης εί

(*) ΕΕΔ 26, 396.

ἐργατικὸν ἀτύχημα, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ τεκμαρτοῦ ἡμερομισθίου καὶ τῶν πραγματοποιηθεισῶν ἡμερῶν ἐργασίας, ἀνερχομένου κατ' ἐλάχιστον ὅριον εἰς τὰ 60 ο/ο τοῦ 25πλασίου τοῦ εἰς ἣν ἀνήκει ὁ δικαιοῦχος ἀσφαλιστικὴν κλάσιν τεκμαρτοῦ ἡμερομισθίου, προστιθεμένου εἰς τὸ οὕτω ἐξευρισκόμενον ποσὸν συντάξεως τοῦ δικαιούχου τοῦ ἐπιδόματος συζύγου.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 709/1963, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Γ. Χαρμπούρης**
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. **Β Ρώτης**
Δικηγόρος ὁ κ. Ἐμμ. Καμενόπουλος

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 10542 τῆς 7.6.1967 ἀποφάσεως τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Ὑποκαταστήματος Συντάξεων τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων Ἀθηνῶν, χορηγούσης εἰς τὸν αἰτοῦντα, ἡσφαλισμένον τοῦ Ἱδρύματος, σύνταξιν ἀναπηρίας λόγῳ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος καθ' ὃ μέρος δὲν προσηυξήθη τὸ δικαιούμενον παρ' αὐτοῦ ποσὸν συντάξεως ἐκ δραχμῶν 2.250 κατὰ δραχμὰς 287 δι' ἐπίδομα συζύγου.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 29 τοῦ ἀ.ν. 1846 τοῦ 1951, ὡς τοῦτο ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 6 § 1 τοῦ ν.δ. 4104 τοῦ 1960 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῆς νομοθεσίας περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων κλπ.», Φ.Ε.Κ. 147, «τὸ ποσὸν τῆς ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. χορηγουμένης μηνιαίας συντάξεως λόγῳ γήρατος καὶ ἀναπηρίας ἀποτελεῖται: α) ἐκ βασικοῦ ποσοῦ, ὁριζομένου εἰς ποσοστὸν, κατὰ τὸν κατωτέρω πίνακα Α' τοῦ τεκμαρτοῦ ἡμερομισθίου τῆς μισθολογικῆς κλάσεως, εἰς ἣν ἀνήκει ὁ ἡσφαλισμένος κατὰ τὸ ἄρθρον 37 τοῦ παρόντος, πολλαπλασιαζομένου ἐπὶ 25... 6) ἐκ προσαυξήσεων, ὑπολογιζομένων ἀνὰ 300 ἡμέρας ἐργασίας πέραν τῶν 3.000 ὁριζομένων εἰς τὸ ἐν τῷ κατωτέρω πίνακι Β' ποσοστὰ ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω τεκμαρτοῦ ἡμερομισθίου, πολλαπλασιαζομένου ἐπὶ 25 (§ 1). Ἐὰν πρόκειται περὶ ἀναπηρίας, ὀφειλομένης εἰς ἐργατικὸν ἀτύχημα, τὸ ποσὸν τῆς ἀποτιμητέας κατὰ τὰς ἀνωτέρω διατάξεις συντάξεως δὲν δύναται νὰ εἶναι κατώτερον τοῦ 60% τοῦ γινομένου τοῦ τεκμαρτοῦ ἡμερομισθίου τῆς ἀσφαλιστικῆς κλάσεως, εἰς ἣν ἀνήκει ὁ ἡσφαλισμένος κατὰ τὸ ἄρθρον 37 τοῦ παρόντος ἐπὶ 25, ὅπερ ποσὸν ὅμως δὲν δύναται νὰ ὑπερβαίνῃ τὸ 25πλάσιον τοῦ τεκμαρτοῦ ἡμερομισθίου τῆς Χ ἀσφαλιστικῆς κλάσεως (§ 2). Τὸ ποσὸν τῆς συντάξεως λόγῳ ἀναπηρίας ἢ γήρατος προσαυξάνεται κατὰ 50%, ὑπολογιζόμενον ἐπὶ τοῦ τμήματος συντάξεως μέχρι δραχμῶν 574, ἐφ' ὅσον ὁ συνταξιοῦχος εἶναι ἔγγαμος, ἡ δὲ σύζυγός του δὲν ἀσκεῖ ἐπάγγελμά τι ἢ δὲν εἶναι συνταξιοῦχος... (§ 3)».

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει διατάξεων προκύπτει, καθ' ἃ ἐκρίθη ἤδη ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1521 τοῦ 1966 ἀποφάσεως τοῦ δικαστηρίου τούτου, ὅτι, προκειμένου περὶ συντάξεως λόγῳ ἀναπηρίας, ὀφειλομένης εἰς ἐργατικὸν ἀτύχημα, τὸ ποσὸν αὐτῆς, ὑπολογιζόμενον ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ τεκμαρτοῦ ἡμερομισθίου καὶ τῶν πραγματοποιηθεισῶν ἡμερῶν ἐργασίας, ἀνέρχεται, κατ' ἐλάχιστον ὅριον, εἰς τὰ 60% τοῦ 25πλασίου τοῦ εἰς ἣν ἀνήκει ὁ δικαιοῦχος ἀσφαλιστικὴν κλάσιν τεκμαρτοῦ ἡμερομισθίου, εἰς τὸ οὕτω δὲ ἐξασφαλιζόμενον, ἐν πάσῃ περιπτώσει, ποσὸν συντάξεως τοῦ δικαιούχου προστίθεται, περαιτέρω, τὸ ἐκ δραχμῶν 287 ἐπίδομα τῆς συζύγου.

Ἐν προκειμένῳ εἰς τὴν προσβαλλομένην πρᾶξιν τὸ ὡς εἴρηται ἐπίδομα συνυπελογίσθη κατὰ τὴν ἐξεύρεσιν τοῦ βασικοῦ ποσοῦ τῆς συντάξεως, ἵνα κριθῇ, ἐὰν αὐτὴ ὑπερέβαινεν ἢ οὔ τὸ ὡς ἄνω ἐλάχιστον ὅριον ποσοῦ συντάξεως τῶν δικαιούχων τῆς ἐν λόγῳ κατηγορίας καὶ δὲν προσετέθη εἰς τὸ ἐκ δραχμῶν 2.250 καθορισθὲν ὑπὸ ταύτης ὡς δικαιούμενον παρὰ τοῦ αἰτοῦντος ἐλάχιστον ὅριον ποσοῦ συντάξεως. Οὕτως ἔχουσα ἡ προσβαλλομένη πρᾶξις παρεβίασε τὸν νόμον, συμφώνως πρὸς τὰ ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει, καὶ δέον νὰ ἀκυρωθῇ ὡς πρὸς τὸ κεφάλαιον αὐτῆς, τὸ ἀφορῶν εἰς τὴν μὴ προσθήκην τοῦ ὡς ἄνω ἐπιδόματος εἰς τὸ ποσὸν τῆς συντάξεως τοῦ αἰτοῦντος, κατὰ τὰ βασίμως ὑποστηριζόμενα ὑπ' αὐτοῦ, δεκτῆς καθισταμένης τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΜΕΓΕΘΟΣ ΑΔΕΙΑΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΚΑΤ' ΕΤΟΣ ΜΕΤ' ΑΠΟΔΟΧΩΝ

Ὑπὸ τῆς Συντάξεως

Ὁ ἀριθμὸς ἡμερῶν ἀδείας τῶν μισθωτῶν κατ' ἔτος μετ' ἀποδοχῶν κατὰ τὸν ἀ.ν. 539/1945, ὡς ἐτροποποιήθη, ρυθμίζεται ἀναλόγως τῆς νομικῆς μορφῆς τῆς ἐπιχειρήσεως καὶ ἀναλόγως τῆς ἰδιότητος τοῦ μισθωτοῦ ὡς ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου ἢ ἐργάτου, τεχνίτου, ὑπηρέτου.

Ἡ ἀρχικὴ διάταξις τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ἀ.ν. 539/1945 (ΕΕΔ 19, 807) περιελάμβανεν εἰς τὴν ηὐξημένην ἄδειαν τὰς ἐπιχειρήσεις δημοσίου χαρακτῆρος, κοινῆς ὠφελείας ἢ τὰς λειτουργούσας ὑπὸ μορφὴν Ἀνωνύμου Ἑταιρείας ἢ Ἐρυκτίου ἢ Ὀργανισμοῦ.

Διὰ τοῦ ἄρθρου 1 § 1 τοῦ ν.δ. 1547/1966 (ΕΕΔ 25, 1223) διευρύνθη ὁ κύκλος τῶν ἐργοδοτῶν, οἱ ὁποῖοι ὑπόκεινται εἰς τὴν ηὐξημένην ἄδειαν τῶν μισθωτῶν, ὅσον ἀφορᾷ μόνον τοὺς ἔχοντας τὴν ἰδιότητα τοῦ ὑπαλλήλου, διὰ τῆς προσθήκης καὶ τῶν ἐπιχειρήσεων, αἱ ὁποῖαι λειτουργοῦν ὑπὸ τὴν μορφὴν περιωρισμένης εὐθύνης καὶ γενικῶς τῶν ἐπιχειρήσεων, εἰς τὰς ὁποίας ὁ ἀριθμὸς τῶν μισθωτῶν κατὰ τὴν ἔναρξιν τοῦ ἡμερολογιακοῦ ἔτους τῆς ἀδείας ὑπερβαίνει τοὺς πεντήκοντα (50). Ταῦτα ἰσχύουν ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1967.

Οἱ ὑπάλληλοι τῆς περιπτώσεως ταύτης δικαιοῦνται κατ' ἐλάχιστον ὅριον, μετὰ συμπλήρωσιν πάντως τοῦ ἑνὸς ἔτους ὑπηρεσίας ὡς βασικοῦ χρόνου, ἀδείας ἐκ 12 ἀλλεπαλλήλων ἐργασίμων ἡμερῶν, ὑπολογιζομένης κατὰ τὰ λοιπὰ τῆς ἀδείας κατὰ τὸν εἰς τὸ ἄρθρον 2 τοῦ ἀ.ν. 539/1945 τρόπον. (Ἴδετε ΕΕΔ 19, 807, ἔνθα καταχωρίζεται καὶ σχετικὸς πίναξ).

Διὰ τοὺς μισθωτούς, τοὺς ὑπὸ τὴν ἰδιότητα τοῦ ὑπαλλήλου ἀπασχολουμένους εἰς τὰς λοιπὰς ὑποκειμένας ἐπιχειρήσεις (ἀτομικάς, ὑπὸ μορφὴν ὁμορρύθμου ἢ ἑτερορρύθμου ἑταιρείας κλπ.), ὁ ἀριθμὸς τῶν ἡμερῶν ἀδείας κατ' ἐλάχιστον ὅριον ἐπιτρέπεται εἰς ὀκτώ.

Ὅσον ἀφορᾷ εἰς τοὺς μισθωτούς, οἱ ὁποῖοι ἀπασχολοῦνται ὑπὸ τὴν ἰδιότητα τοῦ τεχνίτου, τοῦ ἐργάτου, τοῦ μαθητευομένου ἢ τοῦ ὑπηρέτου ἡ ἄδεια κατ' ἐλάχιστον ὅριον διὰ τὰς πρώτας ἐπιχειρήσεις ἀνέρχεται εἰς 8 ἡμέρας καὶ διὰ τὰς λοιπὰς εἰς 6, ὑπολογιζομένης κατὰ τὰ λοιπὰ τῆς ἀδείας κατὰ τὸν μνημονευθέντα πίνακα (ΕΕΔ 19, 807).

Κατὰ τὴν διάταξιν ὅμως τῆς παραγράφου 5 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ἀ.ν. 539/1945 εἰς πᾶσαν περίπτωσιν μισθωτοί, ἡλικίας κατωτέρας τῶν 18 ἐτῶν, ἢ ἐκτελοῦντες κατὰ κανόνα ἔργα ἐπιβλαβῆ διὰ τὴν ὑγείαν των ἢ ἰδιαιτέρως κοπιώδη (στοιχειοθέτης ἢ ἀνάτηξις μετάλλων εἰς τὴν τυπογραφίαν, κυρία ἀπασχόλησις εἰς πλυντήρια ἢ βαφεῖα, εἰς τὴν ὑαλουργίαν καὶ εἰς τὴν βιενέργειαν χορτοαλφορτώσεων) δικαιοῦνται κατ' ἔτος ἀδείας μετ' ἀποδοχῶν, περιλαμβανούσης οὐχὶ ὀλιγωτέρας τῶν 12 ἀλλεπαλλήλων ἐργασίμων ἡμερῶν. (Ἴδετε σχετικὰ διατάγματα ἐν ΕΕΔ 19, 808).

Ἐπιφυλάσσεται ἐπίσης ἡ περίπτωσις ἀφορμογῆς τῶν τυχὸν εὐμενεστέρων ὅρων χορηγήσεως ἀδείων εἰς μισθωτούς, οἱ ὁποῖοι περιέχονται εἰς συλλογικὰς συμβάσεις, κανονισμοὺς ἢ ἄλλας διατάξεις, καὶ οἱ ὁποῖοι δὲν θίγονται (ἄρθρον 2 § 7 ἀ.ν. 539/1945).

Ὁ ἀ.ν. 539/1945 περὶ ἀδείων ἀναφέρεται εἰς τοὺς ὑπὸ τὴν ἰδιότητα τοῦ ὑπαλλήλου ἀπασχολουμένους μισθωτοὺς καὶ ρυθμίζει ἰδιαιτέρως ὡς τοιούτους τὸ δικαίωμα ἀδείας των, χωρὶς νὰ παρέχῃ καὶ τὴν ἔννοιαν τοῦ ὑπαλλήλου.

Ἀλλ' ἡ ἔννοια αὐτή, ἡ ὁποία καὶ εἶναι ἔννοια νομική, παρέχεται ἐκ τοῦ γενικοῦ νόμου περὶ διακρίσεως τῶν μισθωτῶν ὡς ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων, ἤτοι ἐκ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 2655/1953 (ΕΕΔ 12, 1212), κατὰ τὸ ὁποῖον ἰδιωτικὸς ὑπάλληλος θεωρεῖται πᾶν πρόσωπον, κατὰ κύριον ἐπάγγελμα ἀσχολούμενον ἐπὶ ἀντιμισθίᾳ, ἀναξαρτήτως τρόπου πληρωμῆς, εἰς ὑπηρεσίαν ἰδιωτικοῦ καταστήματος, γραφείου ἢ ἐν γένει ἐπιχειρήσεως ἢ οἱασδήποτε ἐργασίας καὶ παρέχον ἐργασίαν ἀποκλειστικῶς ἢ κατὰ κύριον χαρακτῆρα μὴ σωματικήν. Δὲν θεωροῦνται ἰδιωτικοὶ ὑπάλληλοι οἱ ὑπηρέται πάσης κατηγορίας, καθὼς καὶ πᾶν ἐν γένει πρόσωπον, τὸ ὁποῖον χρησιμοποιεῖται ἐν τῇ παραγωγῇ ἀμέσως ὡς βιομηχανικός, βιοτεχνικός, μεταλλευτικὸς ἢ γεωργικὸς ἐργάτης ἢ ὁπωσδήποτε ἡ μαθητευόμενος τῶν ἐν λόγῳ κατηγοριῶν ἢ παρέχει ὑπηρεσίας ἐν γένει ὑπηρεσίας.

Τὰ διακριτικὰ αὐτὰ γνωρίσματα λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν καὶ διὰ τὸ δικαίωμα ἀδείας. (Ὅρα Α.Π. 64/1967, ΕΕΔ 26, 500, ἔνθα εἰς σημειώσεις μακρὰ καὶ λοιπαί).

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΑΙ ΠΡΑΞΕΙΣ

ΚΓ' ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

Περί λήψεως μέτρων τινών πρὸς ἀντιμετώπισιν ἐκτάκτων κοινωνικῶν ἀναγκῶν.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 98 τῆς 6 Μαΐου 1968)

Τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον

Λαβὸν ὑπ' ὄψιν: α) Τὴν ὑπὸ στοιχεῖον Α' 1967 Συντακτικὴν Πρᾶξιν «περὶ ἀσκήσεως τῆς Νομοθετικῆς καὶ Συντακτικῆς ἐξουσίας». β) Τὴν ἀνάγκην ἀντιμετωπίσεως ἐκτάκτων κοινωνικῶν ἀναγκῶν, ἰδίᾳ δὲ τῆς ἀνεργίας, ἀποφασίζει:

Ἄρθρον 1

1) Ἐπὶ μίαν πενταετίαν ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης δύναται διὰ κοινῆς ἀποφάσεως τοῦ Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως, τοῦ Ὑπουργοῦ Συντονισμοῦ καὶ τοῦ ἁρμοδίου κατὰ περίπτωσιν Ὑπουργοῦ, δημοσιευομένης διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, νὰ τίθενται ἐν λειτουργίᾳ ἀξιόλογοι κατὰ τὴν κρίσιν των βιομηχανικαὶ ἢ ἐμπορικαὶ ἐπιχειρήσεις, αἵτινες, δι' οἱονδήποτε λόγον, ἔπαυσαν λειτουργοῦσαι.

2) Ἐν τῇ κατὰ τῇ προηγουμένῃ παραγράφῳ ἐννοίᾳ τῆς ἐπιχειρήσεως περιλαμβάνονται καὶ ἅπαντα τὰ ὁπωσδήποτε σχετιζόμενα πρὸς τὴν λειτουργίαν των δικαιώματα τῆς πνευματικῆς ἰδιοκτησίας, ἰδίᾳ δὲ τὰ σήματα, οἱ διακριτικοὶ τίτλοι, τὰ διπλώματα εὑρεσιτεχνίας, τὰ βιομηχανικὰ σχέδια, ὡς καὶ πᾶν ἐν γένει στοιχεῖον δηλωτικὸν τῆς προελεύσεως τοῦ προϊόντος ἢ τοῦ ἐμπορεύματος τῆς ἐπιχειρήσεως.

3) Ἐξαιροῦνται τῆς ἐφαρμογῆς τῆς παρούσης ἐπιχειρήσεις ἱδρυθεῖσαι διὰ κεφαλαίων εἰσαχθέντων ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ν.δ. 2687/1953.

Ἄρθρον 2

1) Ἡ κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον ἐπιβαλλομένη λειτουργία τῆς ἐπιχειρήσεως, λογιζομένη ὡς μίσθωσις πράγματος, δύναται διὰ τῆς κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον ἀποφάσεως, ν' ἀνατεθῇ ἐφ' ὁρισμένον χρόνον, μὴ δυνάμενον νὰ ὑπερβῇ τὴν πενταετίαν, εἰς οἱονδήποτε πρόσωπον, φυσικὸν ἢ νομικόν, παρέχον πλήρη τὰ ἐχέγγυα ἐκ τῆς κατὰ τὸν προορισμὸν της κανονικῆς ἐκμεταλλεύσεως, εἴτε ν' ἀναλαμβάνηται ἀπ' εὐθείας ὑπὸ τοῦ Κράτους.

2) Νόμος ὁρίζει τὰ τῆς ἐφαρμογῆς τῆς παρούσης, ἐν οἷς καὶ περὶ τοῦ καταβλητέου μισθώματος.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς της εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 4 Μαΐου 1968

—

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΟΙ ΝΟΜΟΙ

400/1968 ΑΝΑΓΚ. ΝΟΜΟΣ

Περὶ τρόπου ἐφαρμογῆς τῶν διατάξεων ΚΓ' Συντακτικῆς Πράξεως.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 106 τῆς 14 Μαΐου 1968)

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

1) Διὰ τὴν ἐπιβαλλομένην κατὰ τὰς διατάξεις τῆς ΚΓ' Συντακτικῆς Πράξεως ἀναγκαστικὴν μίσθωσιν τῶν βιομηχανικῶν ἢ ἐμπορικῶν ἐπιχειρήσεων καταβάλλεται ὑπὸ τοῦ ἀναγκαστικοῦ μισθωτοῦ εἰς τὸν ἰδιοκτήτην ἢ ἐπικαρπωτὴν μηνιαῖον μίσθωμα, καθοριζόμενον ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῶν Πρωτοδικῶν τοῦ τόπου ἔνθα κεῖται αὕτη, δικάζοντος κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ ν. ΒΧΗ' «περὶ ἐξώσεως δυστροπούντων μισθωτῶν». Ἡ κατὰ τὴν διαδικασίαν ταύτην ἐκδιδομένη ἀπόφασις εἶναι ὁριστική, μὴ ἐπιτρεπομένης τῆς εἰσαγωγῆς τῆς ὑποθέσεως εἰς τὴν τακτικὴν διαδικασίαν.

2) Τὸ κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον μίσθωμα προσδιορίζεται ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ εἰς ὁμοειδεῖς ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ ἐπιχειρήσεις συμβατικῶς καταβαλλομένου, μὴ δυνάμενον ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει νὰ ὑπερβῇ τὸ 4% κατ' ἔτος, ὑπολογιζόμενον ἐπὶ τῆς τρεχούσης ἀξίας τῶν χρησιμοποιουμένων πραγμάτων καὶ δικαιωμάτων τῆς ἐπιχειρήσεως.

Ἄρθρον 2

Ἡ κατὰ τὰς διατάξεις τῆς ΚΓ' Συντακτικῆς Πράξεως ἐπιβαλλομένη λειτουργία τῶν ἐπιχειρήσεων δύναται νὰ ἀρθῇ καὶ πρὸ τῆς παρελεύσεως τῆς ὁριοθείσης διαρκείας της, δι' ἀποφάσεως τῶν ἐπιβαλόντων ταύτην ὀργάνων, ἐφ' ὅσον κατὰ τὴν κρίσιν των α) δὲν φαίνεται ἐν ὄψει καὶ τῶν συνθηκῶν λειτουργίας των ἐπιτυγχανόμενος ὁ σκοπός, δι' ὃν ἐπεβλήθη αὕτη, ἢ ἐ-

πετεύχθη πράγματι οὕτος καὶ β) ἐὰν ὁ μέχρι τῆς ἐπιβολῆς τῆς ἀναγκαστικῆς μισθώσεως δικαιούμενος ἐξ οἱασδήποτε αἰτίας εἰς τὴν ἐκμετάλλευσιν τῆς ἐπιχειρήσεως, διατηρῶν καὶ μετέπειτα τὸ δικαίωμά του τοῦτο, ἐν ἀπωλείᾳ του δὲ ὁ ἰδιοκτήτης της, ἔχοντες τὴν σοβαρὰν πρόθεσιν καὶ τὴν οἰκονομικὴν δυνατότητα, ἤθελον αἰτήσηται ὅπως ἀναλάβωσιν οἱ ἴδιοι τὴν λειτουργίαν της. Ἐν τῇ τελευταίᾳ ταύτῃ ὑπὸ στοιχεῖον β' περιπτώσει ἡ ἄρσις τῆς ἀναγκαστικῆς μισθώσεως δὲν χωρεῖ πρὸ τῆς παρελεύσεως διετίας ἀπὸ τῆς ἐπιβολῆς της.

Ἄρθρον 3

1) Ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως τῆς κατ' ἄρθρον 1 τῆς ΚΓ' Συντακτικῆς Πράξεως ἀποφάσεως, δι' ἧς τίθεται ὑποχρεωτικῶς εἰς λειτουργίαν ἐμπορικὴ ἢ βιομηχανικὴ ἐπιχείρησις καὶ δ' ὅσον χρόνον διαρκεῖ ἡ λειτουργία αὕτη, ἀναστέλλεται ἡ ἐνάσκησις παντὸς ἐν γένει δικαιώματος, δι' οὗ παρέχεται εἰς οἱονδήποτε ἡ ἐξουσία τῆς ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει χρήσεως καὶ ἐν γένει ἐκμεταλλεύσεως τῆς ἐπιχειρήσεως.

2) Ὁ ἀναγκαστικὸς μισθωτὴς τῆς ἐπιχειρήσεως ὑποκαθιστᾷ τὸν ἰδιοκτήτην ἢ ἐκμεταλλευτὴν αὐτῆς εἰς τὰς προϊσταμένας τῆς ἀναγκαστικῆς μισθώσεως πάσης φύσεως σχέσεις ἢ καὶ δικαιώματα τὰ σχετιζόμενα μὲ τὴν λειτουργίαν τῆς ἐπιχειρήσεως, ἐφ' ὅσον ταῦτα κατὰ τὴν κρίσιν του εἶναι ἀναγκαῖα πρὸς ἐξακολούθησιν τῆς λειτουργίας της.

Ἄρθρον 4

Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐπιβαλλομένης βάσει τῶν διατάξεων τῆς ΚΓ' Συντακτικῆς Πράξεως ἀναγκαστικῆς μισθώσεως τῶν ἐπιχειρήσεων δὲν ἐπιτρέπεται ἡ λῆψις οἱουδήποτε ἀναγκαστικοῦ μέτρου ἐπὶ πάντων τῶν περιουσιακῶν στοιχείων αὐτῶν, τῶν σχετιζομένων μὲ τὴν λειτουργίαν των. Τυχὸν δ' ἐκποίησις μεταβίβασίς των δὲν αἴρει τὴν ἀναγκαστικὴν των ἐκμίσθωσιν.

Ἄρθρον 5

1) Ἡ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 1 τῆς ΚΓ' Συντακτικῆς Πράξεως ἀπόφασις, δι' ἧς ἐπιβάλλεται ἡ λειτουργία ἐπιχειρήσεώς τινος, ἀποτελεῖ τίτλον ἐκτελεστὸν κατὰ παντός, ἐφ' οἱασδήποτε αἰτίᾳ, κατόχου αὐτῆς, τῆς τοιαύτης ἐκτελέσεως δυναμένης νὰ συντελεσθῇ καὶ διοικητικῶς διὰ τῆς Ἀστυνομικῆς Ἀρχῆς ἐντολῇ τοῦ ἁρμοδίου κατὰ περίπτωσιν Ὑπουργοῦ.

2) Διὰ τῆς ἀποφάσεως περὶ θέσεως ἐν λειτουργίᾳ τῆς ἐπιχειρήσεως ὁρίζεται καὶ τριμελὴς ἐξ εἰδικῶν Ἐπιτροπή, ἧτις παρουσίᾳ καὶ τοῦ Εἰρηνοδίκου τῆς Περιφερείας, ἔνθα αὕτη κεῖται, προβαίνει εἰς τὴν κατάληψίν της, ἀπογραφὴν τῶν περιουσιακῶν της στοιχείων, περιγραφὴν τῆς καταστάσεώς των καὶ ἀποτίμησιν τῆς τρεχούσης ἀξίας των, συνταχθησομένης περὶ αὐτῶν ἐκθέσεως. Κατὰ τὴν διενέργειαν τῆς καταλήψεως καὶ ἀπογραφῆς δικαιοῦνται νὰ παρίστανται, ἐκφέροντες καὶ τὰς παρατηρήσεις των, αἵτινες ὑποχρεωτικῶς καταχωρίζονται εἰς τὴν ἔκθεσιν, ὁ ἰδιοκτήτης καὶ ὁ ἐκμεταλλευτὴς τῆς ἐπιχειρήσεως ἢ ἀντιπρόσωπός των, καλούμενοι πρὸς τοῦτο μερίμνῃ τῆς Ἐπιτροπῆς πρὸ εἴκοσι τεσσάρων τοὐλάχιστον ὡρῶν. Ἐὰν οὗτοι κατοικῶσιν ἢ διαμένωσιν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ ἢ εἶναι ἀγνώστου διαμονῆς ἢ πρόσκλησις δὲν νὰ κοινοποιηθῇ πρὸ δέκα τοὐλάχιστον ἡμερῶν εἰς τὸν Εἰσαγγελέα τῶν Πρωτοδικῶν τῆς τελευταίας ἐν Ἑλλάδι γνωστῆς κατοικίας των, καὶ ἐν ἀγνοίᾳ ἢ ἀνυπαρξίᾳ ταύτης εἰς τὸν Εἰσαγγελέα Πρωτοδικῶν τῆς Πρωτευούσης, ἐν πάσῃ δὲ περιπτώσει καὶ εἰς τὸν Δήμαρχον τοῦ τόπου, ἔνθα εὑρηται ἡ ἐπιχείρησις. Ἡ κοινοποίησις τῆς προσκλήσεως ἀντὶ ἐπιδόσεως δύναται κατὰ τὴν κρίσιν τῆς Ἐπιτροπῆς νὰ συντελεσθῇ καὶ διὰ δημοσιεύσεώς της δὶς εἰς ἡμερησίαν ἐφημερίδα ἐκδιδομένην ἐν τῷ τόπῳ, ἔνθα εὑρηται ἡ ἐπιχείρησις, καὶ ἐν μὴ ἐκδίδωσι τοιαύτης ἐν τῇ πρωτευούσῃ τοῦ οἰκείου Νομοῦ διὰ δημοσιεύσεως εἰς ἐφημερίδα τῆς πρωτευούσης. Ἐν μὴ ἐμφανίσει τούτων, καίπερ ἐμπροθέσμως εἰδοποιουμένων, ἡ κατάληψις τῆς ἐπιχειρήσεως καὶ ἡ ἀπογραφὴ τῶν περιουσιακῶν της στοιχείων συντελεῖται καὶ ἄνευ τῆς παρουσίας των.

3) Ἡ κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον τριμελὴς Ἐπιτροπὴ προβαίνει εἰς παράδοσιν τῆς ἐπιχειρήσεως εἰς τὸν ἀναγκαστικὸν μισθωτήν. Τὰ μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς ταύτης, ἐφ' ὅσον δὲν εἶναι δημόσιοι ὑπάλληλοι, δικαιοῦνται ἀμοιβῆς, καθοριζομένης κατὰ περίπτωσιν ἀναλόγως τῆς διαρκείας καὶ τῆς σοβαρότητος τῆς ἀπασχολήσεώς των διὰ κοινῆς ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Οἰκονομικῶν καὶ τοῦ κατὰ περίπτωσιν ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ.

4) Ἐφ' ὅσον ἀναγκαστικὸς μισθωτὴς τῆς ἐπιχειρήσεως ἤθελεν ὁρισθῇ τὸ Δημόσιον, τὰ διατιθέμενα παρ' αὐτοῦ διὰ τὴν λειτουργίαν της ἀναγκαῖα κεφάλαια, τὰ ὄργανα διαχειρίσεώς της ἢ εἰς ταῦτα καταβλητέα ἀποζημίωσις, ἐὰν οὗτοι δὲν εἶναι δημόσιοι ὑπάλληλοι, ὁ τρόπος ἀποδόσεως λογαριασμοῦ, ὡς καὶ πᾶσα ἄλλη ἀναγκαία λεπτομέρεια, ἀναφερομένη εἰς τὴν ὀργάνωσιν καὶ λειτουργίαν τῆς ἐπιχειρήσεως, καθορίζονται διὰ κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας καὶ τοῦ κατὰ περ-

στουσιν άρμοδίου Υπουργού, εκδιδομένων κατ' επιχείρησιν.

Άρθρον 6

Αί επί της ΚΓ' Συντακτικής Πράξεως και των διατάξεων του παρόντος θεσπιζόμεναι αναγκαστικαί μισθώσεις επιχειρήσεων διέπονται καθ' ό μέρος δεν προβλέπουσι περί αυτών τα νομοθετήματα ταύτα υπό των περί μισθώσεως πράγματος ορισμών του Αστικού Κώδικος.

Άρθρον 7

Η ισχύς του παρόντος άρχεται από της δημοσιεύσεώς του εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 9 Μαΐου 1968

—

392/1968 ΑΝΑΓΚ. ΝΟΜΟΣ

Περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως της διεπούσης τους Σιδηροδρόμους Ελληνικού Κράτους Νομοθεσίας.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 93 της 2 Μαΐου 1968)

Προτάσει του Ημετέρου Υπουργικού Συμβουλίου, αποφασίσαμεν και διατάσσομεν:

Άρθρον 1

1) Οι Σιδηρόδρομοι Ελληνικού Κράτους (Σ.Ε.Κ.) αποτελούσι Νομικόν Πρόσωπον Δημοσίου Δικαίου, εδρεύον εν Αθήναις και τελούν επί την εποπτείαν του Κράτους, ασκουμένην υπό του Υπουργείου Συγκοινωνιών.

2) Ο Υπουργός των Συγκοινωνιών, ασκών την εποπτείαν επί των Σ.Ε.Κ., παρέχει εκάστοτε προς το Διοικητικόν Συμβούλιον αυτών τας αναγκαίας κατευθύνσεις και οδηγίας διά την εντός των ορίων της Κυβερνητικής Πολιτικής πραγματοποίησιν των σκοπών αυτών.

3) Αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου, αφορώσαι εις:

α) Την έγκρισιν προϋπολογισμού, ως και πάσαν επί τούτου μεταβολήν.

β) Την έγκρισιν ισολογισμού.

γ) Την σύναψιν δανείων πάσης φύσεως, εκτελούνται μετά προηγουμένην κοινήν έγκρισιν των Υπουργών Οικονομικών και Συγκοινωνιών.

4) Αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου, αφορώσαι εις:

α) Την εκποίησιν ακινήτων και τροχαίου υλικού.

β) Ζητήματα, αφορώντα την ασφάλειαν της κυκλοφορίας.

γ) Τον καθορισμόν τιμολογίων και τακτικών δρομολογίων.

δ) Την προμήθειαν ή εκτέλεσιν έργων διά διαγωνισμού, εις την κατακύρωσιν αυτών, ως και εις την προμήθειαν ή εκτέλεσιν έργων αξίας ανωτέρας των πεντακοσίων χιλιάδων (500.000) δραχμών, άνευ διαγωνισμού.

ε) Γνωμοδοτήσεις επί πάσης φύσεως κανονισμών εκτελούνται μετά προηγουμένην έγκρισιν του Υπουργού των Συγκοινωνιών.

Διά κοινής αποφάσεως των Υπουργών Οικονομικών και Συγκοινωνιών ορίζονται οι έλεγκται, κατά τας διατάξεις του άρθρου 15 του ν.δ. της 4/4 Σεπτεμβρίου 1935 «περί Διοικήσεως των Σ.Ε.Κ. κλπ.».

Άρθρον 2

Οι Σ.Ε.Κ. διοικούνται υπό του Διοικητικού Συμβουλίου και του Διοικητού αυτών.

Άρθρον 3

1) Το Διοικητικόν Συμβούλιον των Σ.Ε.Κ. απαρτίζεται εκ του Διοικητού αυτών ως Προέδρου, του Υποδιοικητού και πέντε μελών επιλεγομένων μετά των αναπληρωτών αυτών μεταξύ προσώπων κεκτημένων πείραν και ικανότητα ή ειδικάς γνώσεις περί την οργάνωσιν των Σιδηροδρόμων ή ιδιωτικών επιχειρήσεων ή κρατικών υπηρεσιών. Εις τα πέντε μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου περιλαμβάνεται πάντοτε εις εν ενεργεία ανώτατος ή ανώτερος αξιωματικός του Στρατού Ξηράς, κατά προτίμησιν του Μηχανικού, προτεινόμενος μετά του αναπληρωτού του επό του Γενικού Επιτελείου Στρατού. Τον Πρόεδρον, ελλείποντα, απόντα ή κωλυόμενον, αναπληροί ο Υποδιοικητής.

2) Του Διοικητικού Συμβουλίου μετέχουσι, καλούμενοι ως εισηγηταί άνευ ψήφου, οι Γενικοί Διευθυντοί, αναπληρούμενοι εν ελλείψει, κωλύματι ή απουσία τούτων, εις το έργον τούτο υπό των νομίμων αναπληρωτών των.

3) Των συνεδριάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου μετέχει άνευ ψήφου Κυβερνητικός Επίτροπος, οριζόμενος μετά του αναπληρωτού αυτού δ' αποφάσεως του Υπουργού Συγκοινωνιών εκ των ανωτάτων ή ανωτέρων υπαλλήλων της Γενικής Διευθύνσεως Μεταφορών του Υπουργείου Συγκοινωνιών. Ο Κυβερνητικός Επίτροπος κατατοπίζει το Διοικητικόν Συμβούλιον επί των απόψεων του Υπουργού Συγκοινωνιών και ενημερώνει τον Υπουργόν Συγκοινωνιών επί των αποφάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου.

4) Των συνεδριάσεων του Διοικητικού Συμ-

βουλίου μετέχει ωσαύτως, άνευ ψήφου, ὁ παρὰ τοῖς Σ.Ε.Κ. ἀντιπρόσωπος τοῦ Ὑπουργοῦ Οἰκονομικῶν ἢ ὁ νόμιμος ἀναπληρωτὴς αὐτοῦ, ἀσκῶν τὰς ἐν ἄρθρῳ 2 παράγραφος 9 τοῦ ν.δ. 4246/1962 «περὶ ἐναποθέσεως τῶν Σιδηροδρομικῶν Δικτύων τοῦ Κράτους κλπ.» καθοριζομένας ἁρμοδιότητας.

5) Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον εὑρίσκεται ἐν ἀπαρτίᾳ παρόντων τεσσάρων τοὐλάχιστον μελῶν, ἐν οἷς ὁ Πρόεδρος, ἀποφαίζει δὲ κατὰ πλειοψηφίαν τῶν παρόντων μελῶν, ἐν ἰσοψηφίᾳ νικώσης τῆς ψήφου τοῦ Προέδρου.

Ἄρθρον 4

1) Συνιστῶνται παρὰ τοῖς Σ.Ε.Κ. θέσεις Διοικητοῦ καὶ Ὑποδιοικητοῦ.

2) Ὁ Διοικητὴς καὶ ὁ Ὑποδιοικητὴς τῶν Σ.Ε.Κ. διορίζονται ἐπὶ δετεῖ θητείᾳ, δυναμένῃ νὰ ἀνανεοῦται ἑκάστοτε διὰ βασιλικοῦ διατάγματος, ἐκδιδομένου προτάσει τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ, Οἰκονομικῶν καὶ Συγκοινωνιῶν, ἐπιλεγόμενοι μεταξὺ προσώπων, κεκτημένων πτυχίου Ἀνωτάτης Σχολῆς ἢ ἀποφοίτων Ἑλληνικῶν Στρατιωτικῶν Σχολῶν καὶ ἐχόντων ἐπίσης πεῖραν καὶ ἱκανότητα ἢ εἰδικὰς γνώσεις εἰς θέματα ὀργανώσεως καὶ λειτουργίας Μεγάλων Στρατιωτικῶν Μονάδων, Ὀργανισμῶν καὶ Ἐπιχειρήσεων.

Ἐπὶ δετεῖ θητείᾳ, δυναμένῃ ν' ἀνανεοῦται ἑκάστοτε, διορίζονται καὶ τὰ λοιπὰ μέλη τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῶν Σ.Ε.Κ., ἐπίσης διὰ βασιλικοῦ διατάγματος, ἐκδιδομένου προτάσει τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ, Οἰκονομικῶν καὶ Συγκοινωνιῶν. Τὸ ὑπὸ τοῦ Γενικοῦ Ἐπιτελείου Στρατοῦ προτεινόμενον μέλος, ὡς καὶ ὁ ἀναπληρωτὴς αὐτοῦ, δύνανται ν' ἀντικαθίστανται ὁποτεδήποτε κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ διορισμοῦ των.

3) Ὁ Διοικητὴς καὶ ὁ Ὑποδιοικητὴς πρὸ τῆς ἀναλήψεως ὑπ' αὐτῶν ὑπηρεσίας δίδουσιν ἐνώπιον τοῦ Ὑπουργοῦ Συγκοινωνιῶν τὸν ὅρκον τοῦ δημοσίου ὑπαλλήλου.

4) Αἱ ἀποδοχαὶ τοῦ Διοικητικοῦ καὶ Ὑποδιοικητοῦ καὶ αἱ ἀπολαμβάνουσι τῶν μελῶν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου καθορίζονται διὰ κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ, Οἰκονομικῶν καὶ Συγκοινωνιῶν.

5) Τὰ εἰς ἀντικατάστασιν, δι' οἱονδήποτε λόγον, ἐξερχομένων πρὸ τῆς λήξεως τῆς θητείας αὐτῶν μελῶν, διοριζόμενα μέλη τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου θεωροῦνται ὡς ἐπὶ θητείᾳ, ληγούσῃ κατὰ τὸν χρόνον λήξεως τῆς θητείας τῶν προκατόχων των.

Ἄρθρον 5

1) Δὲν διορίζονται Διοικητής, Ὑποδιοικητής, ὡς καὶ μέλη τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, πρόσωπα ἁνίκανα κατὰ τὰς ἰσχυούσας διατάξεις ν' ἀναλάβουν δημόσιον λειτούργημα.

2) Τὰ καθήκοντα τοῦ Διοικητοῦ, Ὑποδιοικητοῦ καὶ τοῦ μέλους τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου εἶναι ἀσυμβίβαστα πρὸς τὴν ἰδιότητα τοῦ προμηθευτοῦ ἢ ἐργολάβου τῶν Σ.Ε.Κ. ἢ τοῦ δημοσίου ὑπαλλήλου, ὅστις, λόγῳ τῆς θέσεώς του, ἀσκεῖ ἔλεγχον τεχνικόν, οἰκονομικὸν ἢ διοικητικὸν ἐπὶ τῶν Σ.Ε.Κ., ὡς καὶ προσώπου τὰ συμφέροντα τοῦ ὁποίου σχετίζονται ὁπωσδήποτε μὲ τὴν ἐκμετάλλευσιν, ἐκτέλεσιν ἔργων ἢ προμηθειῶν τῶν Σ.Ε.Κ.

Ἐπίσης ἀσυμβίβαστα εἶναι τὰ καθήκοντα τοῦ μέλους τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου πρὸς τὴν ἰδιότητα τοῦ ὑπαλλήλου τῶν Σ.Ε.Κ.

3) Ὁ Διοικητής, ὁ Ὑποδιοικητὴς καὶ τὰ μέλη τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἀπαλλάσσονται τῶν καθηκόντων των ἐν περιπτώσει συνδρομῶν μετὰ τὸν διορισμόν των τινὸς τῶν ἀνωτέρω ἀσυμβιβάστων.

Ἡ προσέλευσις εἰς τὰς συνεδριάσεις καὶ ἡ τακτικὴ ἐκπλήρωσις τῶν ἐκ τοῦ παρόντος καθηκόντων ἀποτελεῖ ὑπηρεσιακὸν καθῆκον δι' ἅπαντα τὰ μέλη τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου.

4) Τὰ μέλη τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἀπαλλάσσονται τῶν καθηκόντων των, ἐὰν ἀπουσιάζουν ἄνευ ἀποχρώντος λόγου τῶν συνεδριάσεων τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἐπὶ τέσσαρας συνεχεῖς συνεδριάσεις ἢ ἐπὶ ὀκτὼ συνεδριάσεις ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ ἔτους.

5) Ὁ Διοικητής, ὁ Ὑποδιοικητὴς καὶ τὰ μέλη τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἔχουν ἐν τῇ ἀσκήσει τῶν καθηκόντων των τὰς αὐτὰς καὶ ποινικὰς εὐθύνας δημοσίου ὑπαλλήλου. Οὗτοι ἀπαλλάσσονται τῶν καθηκόντων των, προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ Συγκοινωνιῶν, ἰδίᾳ λόγῳ σοβαρᾶς παραβάσεως τῶν διεπόντων τὴν λειτουργίαν τῶν Σ.Ε.Κ. νόμων καὶ κανονισμῶν, ὡς καὶ λόγῳ ζημίας, ἐπελθούσης εἰς τοὺς Σ.Ε.Κ. ἐκ παραμελήσεως τῶν καθηκόντων των.

6) Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς θητείας αὐτῶν ὁ Διοικητὴς καὶ ὁ Ὑποδιοικητὴς δὲν δύνανται νὰ ἔχουν ἑτέραν ἐπαγγελματικὴν ἀπασχόλησιν. Ἐν ἐστέρᾳ συνδρομῇ τοιαύτης ἐπαγγελματικῆς ἀπασχολήσεως ἀπαλλάσσονται τῶν καθηκόντων των.

7) Ἡ ἐκ τῶν καθηκόντων αὐτῶν ἀπαλλαγὴ τοῦ Διοικητοῦ, Ὑποδιοικητοῦ καὶ τῶν μελῶν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου διά τινα τῶν ἐν παραγράφοις 1, 2, 3, 4, 5 καὶ 6 τοῦ παρόντος ἄρθρου λόγων ἐνεργεῖται κατὰ τὴν ἐν ἄρθρῳ 4 παράγραφον 1 τοῦ παρόντος προβλεπομένην διαδικασίαν

τοῦ διορισμοῦ αὐτῶν.

Ἄρθρον 6

Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τῶν Σ.Ε.Κ. ἔχει τὰς ἀκολούθους ἁρμοδιότητας:

α) Ἐγκρίνει τὸν προϋπολογισμὸν καὶ ἀποφαίνεται ἐπὶ πάσης ἀναγκαίας μεταβολῆς αὐτοῦ.

β) Ἐγκρίνει τὸν ἰσολογισμὸν καὶ τὴν συνοδεύουσαν αὐτὸν ἔκθεσιν.

γ) Ἐγκρίνει τὰς γενικὰ τιμολόγια μεταφορᾶς ἐπιβατῶν, ἀποσκευῶν καὶ ἐμπορευμάτων.

δ) Ἀποφασίζει τὴν διὰ διαγωνισμοῦ προμήθειαν ἢ ἐκτέλεσιν ἔργων ἀξίας μεγαλυτέρας τοῦ ποσοῦ τοῦ ἑνὸς ἑκατομμυρίου (1.000.000) δραχμῶν καὶ ἐγκρίνει τὴν κατακύρωσιν αὐτῶν.

ε) Ἐγκρίνει τὴν προμήθειαν ἢ ἐκτέλεσιν ἔργων ἄνευ διαγωνισμοῦ.

στ) Ἀποφασίζει περὶ ἐκποιήσεως ἀκινήτων, μὴ σχετιζομένων πρὸς τὴν λειτουργίαν τοῦ Δικτύου, ὡς καὶ περὶ ἀγορᾶς, ἐκμισθώσεως καὶ μισθώσεως ἀκινήτων.

ζ) Ἀποφασίζει περὶ ἐκποιήσεως ἀχρήστου ὑλικοῦ ἀξίας μεγαλυτέρας τῶν ἑκατὸν χιλιάδων (100.000) δραχμῶν.

η) Ἀποφασίζει περὶ μὴ ἀσκήσεως τακτικῶν καὶ ἐκτάκτων ἐνδίκων μέσων ἢ παραιτήσεως ἀπὸ ἀσκηθέντα τοιαῦτα περὶ συμβιβασμοῦ διὰ καταργήσεως δικῶν ἢ μή, ἄρσεως κατασχέσεως, ὑποθήκης ἢ προσημειώσεως, ὡς καὶ περὶ παραιτήσεως ἀπὸ ἀγωγῆς ἢ δίκης, ἐφ' ὅσον κρίνει τοῦτο συμφέρον.

θ) Γνωματεύει διὰ τὴν κατασκευὴν νέων κτιρίων, σιδηροδρομικῶν γραμμῶν, ὡς καὶ διὰ τὴν κατάργησιν τῶν τυχὸν κρινομένων ὡς ἀντιοικονομικῶν. Ἡ γνωμάτευσις αὕτη τελεῖ ὑπὸ τὴν ἔγκρισιν τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ, Οἰκονομικῶν καὶ Συγκοινωνιῶν διὰ κοινῆς ἀποφάσεως τούτων.

ι) Γνωματεύει ἐπὶ τῶν πάσης φύσεως κανονισμῶν προσωπικοῦ καὶ Ὑπηρεσιῶν, τεχνικῆς, ἐμπορικῆς, λογιστικῆς, οἰκονομικῆς, κινήσεως κλπ.

ια) Ἀποφασίζει τὴν σύναψιν τῶν πάσης φύσεως δανείων.

ιβ) Γνωματεύει ἐπὶ παντὸς ζητήματος, τεθέντος αὐτῷ ὑπὸ τοῦ Διοικητοῦ.

Ἄρθρον 7

1) Ὁ Διοικητὴς εἶναι ἀνώτατον διοικητικὸν ὄργανον τῶν Σ.Ε.Κ. καὶ τὸ ἐκτελεστικὸν τοιοῦτον τῶν σχετικῶν νόμων, κανονισμῶν καὶ ἀποφάσεων τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ἀσκῶν τὴν ὅλην διοίκησιν τῶν Σ.Ε.Κ., ἔχει δὲ δικαίωμα νὰ ἀποφασίζῃ ἐπὶ παντὸς ζητήματος, ὅπερ, κατὰ τὸν παρόντα νόμον ἢ κατ' ἄλλας διατάξεις τῆς κειμένης νομοθεσίας, δὲν ὑπήχθη αὐτὸς εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ἰδίᾳ:

α) Προσλαμβάνει, προάγει, τοποθετεῖ, μετατίθει, ἀποσπᾷ, ἀσκεῖ τὴν πειθαρχικὴν ἐξουσίαν καὶ ἀπολύει τὸ προσωπικόν, τηρῶν πάντοτε τοὺς ὀργανισμοὺς τοῦ Δικτύου καὶ τοὺς κανονισμοὺς τοῦ προσωπικοῦ, ὡς καὶ τὰς σχετικὰς ἰσχυούσας διατάξεις.

β) Ἀντιπροσωπεύει διοικητικῶς τοὺς Σ.Ε.Κ. ἐναντι πάσης Ἀρχῆς.

γ) Ἐκπροσωπεῖ τοὺς Σ.Ε.Κ., ἐξωδίκως καὶ δικαστικῶς, παρέχων τὴν σχετικὴν πληρεξουσιότητα καὶ ἀσκῶν τὰ κατὰ νόμον ἔνδικα μέσα. Δύναται νὰ ἐξουσιοδοτῇ τοὺς Διευθυντὰς Περιφερειῶν, ὅπως ἐκπροσωποῦν τὸ Δίκτυον ἐξωδίκως ἢ δικαστικῶς, δίδοντες τοὺς παρὰ τῶν Δικαστηρίων ἐπιβαλλομένους ὅρκους διὰ πάσας τὰς ὑποθέσεις τῆς Περιφερείας των.

δ) Ἐκτελεῖ τὰς ἀποφάσεις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου.

ε) Συνεννοεῖται μετὰ τῶν ξένων Δικτύων πρὸς ἐκτέλεσιν ὑφισταμένων διεθνῶν συμβάσεων καὶ διὰ τὴν ἐπωφελῆ ἐν γένει συνεργασίαν τῶν Σ.Ε.Κ. μετ' αὐτῶν.

στ) Ἐγκρίνει εἰδικὰ τιμολόγια μεταφορᾶς ἐπιβατῶν, ἀποσκευῶν καὶ ἐμπορευμάτων, ὡς καὶ εἰδικὰς ἐκπτώσεις ἐπὶ μαζικῶν μεταφορῶν.

ζ) Ἐγκρίνει συμφωνίας μετ' ἄλλων μεταφορικῶν ἐπιχειρήσεων περὶ τῶν ἁμοιβαίων συγκοινωνιῶν ἢ ρυθμίσεως σχέσεων ἀνταγωνισμοῦ.

η) Ἐγκρίνει τὴν κατακύρωσιν διαγωνισμῶν προμηθειῶν ἢ ἐκτελέσεως ἔργων ἀξίας μέχρι ποσοῦ ἑνὸς ἑκατομμυρίου (1.000.000) δραχμῶν.

θ) Ἐγκρίνει τὴν προμήθειαν ἢ ἐκτέλεσιν ἔργων ἄνευ διαγωνισμοῦ μέχρι ποσοῦ διακοσίων χιλιάδων (200.000) δραχμῶν.

ι) Καθορίζει τὰ τακτικὰ καὶ ἔκτακτα δρομολόγια τῶν ἁμαξοστοιχιῶν.

ια) Ἐντέλλεται τὰς κατὰ τὰς ἰσχυούσας διατάξεις εἰσπράξεις καὶ πληρωμάς.

ιβ) Προτείνει εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Συγκοινωνιῶν τὴν εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν ἀποστολὴν προσωπικοῦ, χάριν εἰδικῶν μελετῶν, συμμετοχῆς εἰς συνέδρια, παρακολουθήσεως κατασκευῶν, ἐκπαιδεύσεως κλπ.

ιγ) Ἀποφασίζει περὶ ἐκποιήσεως ἀχρήστου ὑλικοῦ ἀξίας μέχρι ποσοῦ ἑκατὸν χιλιάδων (100.000)

δραχμών.

ιδ) Κινεῖ τοὺς διαφόρους παρὰ Τραπέζαις λογαριασμοὺς διὰ τῆς ὑπογραφῆς του καὶ τῆς ὑπογραφῆς τοῦ Διευθυντοῦ Οἰκονομικῶν Ὑπηρεσιῶν ἢ τοῦ νομίμου ἀναπληρωτοῦ του. Εἰδικῶς δι' ἀποφάσεώς του νὰ ἐξουσιοδοτῇ δύο ὑπαλλήλους, μετ' ἰσαρίθμων ἀναπληρωτῶν, διὰ τὴν κίνησίν των.

ιε) Δύναται, ὁσάκις κρίνει τοῦτο σκόπιμον, νὰ παραπέμπῃ εἰς τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον πᾶν θέμα τῆς ἁρμοδιότητος αὐτοῦ πρὸς λῆψιν ἀποφάσεως ἢ νὰ ζητῇ τὴν γνώμην αὐτοῦ.

ιστ) Δύναται, δι' ἀποφάσεών του, νὰ ἐκχωρῇ μέρος τῶν ἁρμοδιοτήτων του εἰς ἀνώτερον προσωπικὸν τοῦ Δικτύου, ἐκτὸς ἐκείνων, δι' ἃς προβλέπεται προηγουμένη Ὑπουργικὴ ἔγκρισις κατὰ τὸ ἄρθρον 1 § 3 τοῦ παρόντος.

2) Ὁ Ὑποδιοικητὴς ἀσκεῖ τὰς δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητοῦ καθοριζομένας ἁρμοδιότητας καὶ ἀναπληροῖ τὸν Διοικητὴν ἐλλείποντα, ἀπόντα ἢ κωλυόμενον.

Ἄρθρον 8

1) Αἱ διὰ τῶν διατάξεων τῶν παραγράφων 5 καὶ 7 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ν.δ. 4246/1962 συσταθεῖσα μία θέσις Γενικοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Δικτύου καὶ δύο θέσεις Ἀναπληρωτῶν Γενικῶν Διευθυντῶν καταργοῦνται.

2) Τὸ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου συγκροτούμενον Διοικητικὸν Συμβούλιον διορίζεται καὶ ἀναλαμβάνει καθήκοντα ἐντὸς τριάκοντα (30) ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἰσχύος τούτου. Ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἀναλήψεως τῶν καθηκόντων τῶν μελῶν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ὡς ἀνωτέρω ὁρίζεται, θεωρεῖται λήξασα ἡ θητεία τῶν μέχρι τοῦδε μελῶν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ καὶ τῶν Ἀναπληρωτῶν Γενικῶν Διευθυντῶν τῶν Σ.Ε.Κ., οἱ δὲ ἤδη κατέχοντες τὰς ἐν λόγῳ θέσεις, καταργουμένας διὰ τοῦ παρόντος, θεωροῦνται ὡς αὐτοδικαίως ἀπολυθέντες, μὴ ἀπαιτουμένης τῆς ἐκδόσεως διοικητικῆς ἢ ἄλλης τινὸς περὶ ἀπολύσεως πράξεως.

3) Ὅπου ἐν τῇ κειμένῃ νομοθεσίᾳ τῶν Σ.Ε.Κ. ἀναφέρεται «Γενικὸς Διευθυντὴς» καὶ «Ἀναπληρωταὶ Γενικοὶ Διευθυνταί» νοοῦνται ἐφεξῆς ὁ «Διοικητὴς» καὶ «Ὑποδιοικητής», ἀντιστοίχως.

4) Συνιστῶνται διὰ τοῦ παρόντος δύο ταχτικαὶ θέσεις Γενικῶν Διευθυντῶν τῶν Σ.Ε.Κ., μία διὰ τὸν κλάδον Διοικητικοῦ καὶ Οἰκονομικοῦ καὶ ἑτέρα διὰ τὸν κλάδον Τεχνικοῦ καὶ Ἐκμεταλλεύσεως.

Κατὰ τὴν πρώτην ἐφαρμογὴν τοῦ παρόντος αἱ θέσεις αὗται πληροῦνται διὰ προαγωγῆς ἐκ τῶν ὑπηρετούντων Διευθυντῶν μετὰ γνώμην τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῶν Σ.Ε.Κ., δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Συγκοινωνιῶν, δημοσιευομένης διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Κατὰ τὴν πρώτην ἐφαρμογὴν τῆς παρούσης παραγράφου μεταξὺ τῶν ὑποψηφίων διὰ τὴν κατάληψιν τῶν θέσεων τούτων περιλαμβάνεται καὶ ὁ κατέχων τὴν ἑτέραν τῶν καταργουμένων θέσεων τοῦ Ἀναπληρωτοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ, προερχόμενος ἐκ τῆς ἱεραρχίας τοῦ Δικτύου. Ἐν περιπτώσει προαγωγῆς τούτου ἡ ὑπαλληλικὴ σχέσις θεωρεῖται μὴ διακοπεῖσα.

Ἄρθρον 9

Καταργοῦνται αἱ διατάξεις:

α) Τῶν ἄρθρων 3, 4, 7 καὶ 8 τοῦ ν.δ. τῆς 4/4 Σεπτεμβρίου 1955 «περὶ Διοικήσεως τῶν Σ.Ε.Κ. κλπ.».

β) Τῶν παραγράφων 1 - 8 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ν.δ. 4246/1962 «περὶ ἐνοποιήσεως τῶν Σιδηροδρομικῶν Δικτύων τοῦ Κράτους κλπ.», ὡς καὶ πᾶσα διάταξις τῆς κειμένης νομοθεσίας, ἀντικειμένη εἰς τὸν παρόντα νόμον.

Ἄρθρον 10

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 25 Ἀπριλίου 1968

—

ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

253/1968 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ μειώσεως τῶν ἐργοδοτικῶν εἰσφορῶν τῶν καταβαλλομένων ὑπὲρ τοῦ Ι.Κ.Α. ἐπὶ τῶν μισθῶν καὶ τῶν ἡμερομισθίων τῶν δαπανωμένων διὰ τὴν παραγωγὴν λευκολίθου, καυστικῆς καὶ διπύρου μαγνησίας ἐξαγομένων εἰς ἀλλοδαπήν.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 74 τῆς 8 Ἀπριλίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 2861/1954 «περὶ μέτρων ἐνισχύσεως τῆς ἐξαγωγῆς βιομηχανικῶν καὶ ἄλλων ἐγχωρίων προϊόντων». 2) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν.δ. 4231/1962 «περὶ μέτρων ἀφορώντων εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ ἐξαγωγικοῦ ἐμπορίου», δι' ὧν ἐπαναφέρονται ἐν ἰσχύϊ αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 2861/1954. 3) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 19 τοῦ

ν.δ. 1029/1959 «περί ἀργούντων μεταλλείων καὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως διατάξεων τοῦ Μεταλλευτικοῦ Κώδικος καὶ Ὑπηρεσίας Μεταλλείων». 4) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 211/1968 γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, προτάσει τῶν Ἡμετέρων ἐπὶ τοῦ Συντονισμοῦ, Οἰκονομικῶν, Ἐμπορίου, Βιομηχανίας καὶ Ἐργασίας Ὑπουργῶν, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον μόνον

Ἐπὶ περιπτώσεων ἐξαγωγῆς ὠμοῦ λευκολίθου, καυστικῆς καὶ διπύρου μαγνησίας ἡ ὑπὲρ τοῦ Ι.Κ.Α. καταβαλλομένη ἐργοδοτικὴ εἰσφορὰ ἐπὶ τῶν μισθῶν καὶ τῶν ἡμερομισθίων τῶν δαπανωμένων διὰ τὴν παραγωγὴν των μειοῦται, καθοριζομένη ἴση πρὸς τὸ ποσὸν τῆς ὑπὸ τῶν μισθωτῶν καταβαλλομένης τοιαύτης.

Εἰς τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος διατάγματος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 5 Ἀπριλίου 1968

—

343/1968 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ ἐπεκτάσεως τῆς νομοθεσίας τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑπαλλήλων Φαρμακευτικῶν Ἐργασιῶν εἰς ἅπασαν τὴν Δωδεκάνησον.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 111 τῆς 17 Μαΐου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν : 1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 15 τοῦ ἀπὸ 9 Μαΐου 1947/15 Μαΐου 1947 ν.δ. «περὶ προσωρινῆς διοικήσεως στρατιωτικῶς κατεχομένων καὶ προσαρτωμένων χωρῶν». 2) Τὴν διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 2557/23.3.1965 καὶ 15384/13.12.1967 ἀναφορῶν τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑπαλλήλων Φαρμακευτικῶν Ἐργασιῶν ὑποβληθεῖσαν τῷ Ὑπουργείῳ Ἐργασίας πρότασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου αὐτοῦ περὶ ἐπεκτάσεως τῆς νομοθεσίας τοῦ Ταμείου εἰς ἅπασαν τὴν Δωδεκάνησον καὶ 3) τὴν ὑπ' ἀριθ. 195/1968 γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον 1

Ἐπεκτείνεται ἐφ' ὁλοκλήρου τῆς Δωδεκανήσου ἅπασα ἡ νομοθεσία ἡ διέπουσα τὸ Ταμεῖον Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑπαλλήλων Φαρμακευτικῶν Ἐργασιῶν.

Ἄρθρον 2

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἄρχεται ἀπὸ τῆς πρώτης τοῦ μηνὸς τοῦ μεθεπομένου τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Εἰς τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργὸν ἀνατίθεται ἡ δημοσίευσις καὶ ἐκτέλεσις τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 15 Μαΐου 1968

—

ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

31497/2942 1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας

Περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 2 Ἀπριλίου 1968 συμφωνητικοῦ παρατάσεως καὶ τροποποιήσεως τῆς ἀπὸ 1.4.1965 συλλογικῆς συμβάσεως πληρωμάτων μεσογειακῶν ἐπιβατηγῶν καὶ τουριστικῶν πλοίων.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 239 τῆς 15 Μαΐου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὸ ὑπογραφὲν τὴν 20ὴν Μαρτίου 1967 συμφωνητικὸν μεταξὺ ἀφ' ἑνὸς τῶν νομίμων ἐκπροσώπων τῆς Πανελληνίου Ἀκτοπλοϊκῆς Ἑνώσεως καὶ ἀφ' ἑτέρου τῶν νομίμων ἐκπροσώπων τῆς Πανελληνίου Ναυτικῆς Ὁμοσπονδίας (Π.Ν.Ο.) καὶ τῶν εἰς ταύτην ὑπαγομένων ἐπαγγελματικῶν σωματείων τῶν ναυτικῶν, ἤτοι: α) Πανελληνίου Ἑνώσεως Πλοιάρχων πάσης τάξεως Ε.Ν. β) Πανελληνίου Συνδέσμου Ἀξιωματικῶν Ἀσυρμάτου Θ.Α.Σ. γ) Πανελληνίου Ἑνώσεως Μηχανικῶν Μ.Ε.Κ. Ε.Ν. δ) Πανελληνίου Συνδέσμου Οἰκονομικῶν Ἀξιωματικῶν. ε) Πανελληνίου Ἑνώσεως Φροντιστῶν Ε.Ν. στ) Πανελληνίου Ἑνώσεως Θερμαστῶν «Ὁ Στέφενσον». ζ) Πανελληνίου Ἑνώσεως Ναυτομαγείρων «Ὁ Ἅγιος Σπυρίδων». η) Πανελληνίου Ἑνώσεως Προσωπικοῦ Τροφοδοσίας Ε.Ν. θ) Πανελληνίου Ἑνώσεως Θαλαμηπόλων Ε.Ν. 2) Τὸ ὑπ' ἀριθ. 201 τῆς 18 Μαΐου 1967 ἔγγραφον τῆς Πανελληνίου Ἑνώσεως Ναυτῶν Ε.Ν., δι' οὗ αὕτη ἐδήλωσεν, ὅτι προσχωρεῖ εἰς τὸ ὑπογραφὲν τὴν 20 Μαρτίου 1967 ὡς ἄνω συμφωνητικόν. 3) Τὸ γεγονὸς ὅτι τὴν 18ην Νοεμβρίου 1967 ἔλαβε χώραν ὑποτίμησις τῆς λίρας Ἀγγλίας, πρᾶγμα ὅπερ ἐπέδρασε δυσμενῶς ἐπὶ τῶν μισθῶν τῶν ναυτικῶν, δεδομένου ὅτι οὗτοι ἐκφράζονται εἰς τὸ ὡς ἄνω νόμισμα. 4) Τὸ ὑπογραφὲν τὴν 2αν Ἀπριλίου 1968 συμφωνητικὸν μεταξὺ ἀφ' ἑνὸς τῶν πρὸς τοῦτο ἐξουσιοδοτημένων προέδρου καὶ γενικοῦ γραμματέως τῆς Πανελληνίου Ἀκτοπλοϊκῆς Ἑνώσεως καὶ ἀφ' ἑτέρου τῶν νομίμων ἐκπροσώπων τῆς Πανελληνίου Ναυτικῆς Ὁμοσπονδίας (Π.Ν.Ο.) καὶ τῶν εἰς τὴν δύναμιν ταύτης ὑπαγομένων ἐπαγγελματικῶν σωματείων τῶν

ναυτικών, ήτοι : α) Πανελληνίου Ένώσεως Πλοιάρχων πάσης τάξεως Ε.Ν. β) Πανελληνίου Συνδέσμου Αξιωματικών Ασυρμάτων Θ.Α.Ξ. γ) Πανελληνίου Ένώσεως Μηχανικών Μ.Ε.Κ. Ε.Ν. δ) Πανελληνίου Συνδέσμου Οικονομικών Αξιωματικών. ε) Πανελληνίου Ένώσεως Φροντιστών Ε.Ν. στ) Πανελληνίου Ένώσεως Ναυτών Ε.Ν. ζ) Πανελληνίου Ένώσεως Θερμαστών «Ο Στέφενσον». η) Πανελληνίου Ένώσεως Ναυτομαγείρων «Ο Άγιος Σπυρίδων». θ) Πανελληνίου Ενώσεως Προσωπικού Τροφοδοσίας Ε.Ν. ι) Πανελληνίου Ένώσεως Θαλαμηπόλων Ε.Ν. Ιδόντες τάς διατάξεις τού άρθρου 5 τού ά.ν. 3276/1944 «περί συλλογικών συμβάσεων έν τή ναυτική έργασία», ώς τούτο έτροποποιήθη καί ισχύει σήμερον, αποφασίζομεν:

1) Κυρούμεν τό ύπογραφέν τήν 2αν Απριλίου 1968 μεταξύ τών νομίμων εκπροσώπων τών ανωτέρω αναφερομένων επαγγελματικών Ενώσεων εργατών καί ναυτικών σημαντηρικών παρατάσεως μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1970 καί τροποποιήσεως τής από 1ης Απριλίου 1965 συλλογικής συμβάσεως έργασίας πληρωμάτων τών μεσογειακών επιβατηγών καί τουριστικών πλοίων, ώς αύτη συνεπληρώθη διά τών από 14 Αυγούστου 1965 καί 20 Μαρτίου 1967 συμφωνητικών.

2) Η παρούσα μετά τού κειμένου τού συμφωνητικού δημοσιευθήτω διά τής Εφημερίδος τής Κυβερνήσεως.

Έν Πειραιεί τή 18 Απριλίου 1968

Συμφωνητικόν

Έν Πειραιεί σήμερον τήν 2αν Απριλίου 1968 οί ύπογεγραμμένοι αφ' ενός μέν οί κ.κ. Ν. Καβουνίδης καί Γ. Δρακόπουλος, πρόεδρος καί γενικός γραμματεύς αντιστοίχως τής Πανελληνίου Ακταπλοϊκής Ένώσεως, εκπροσωπούντες νομίμως έν προκειμένω τήν έν λόγω Ακταπλοϊκήν Ένωσιν, αφ' ετέρου δέ οί:

1) Γεράσιμος Τσαγανέας, πρόεδρος Πανελληνίου Ένώσεως Πλοιάρχων πάσης τάξεως Ε.Ν.

2) Ηλίας Κρομπάς, πρόεδρος Πανελληνίου Συνδέσμου Αξιωματικών Ασυρμάτων Θ.Α.Ξ.

3) Πόθος Καλαποθάκης, πρόεδρος Πανελληνίου Ένώσεως Μηχανικών Μ.Ε.Κ. Ε.Ν.

4) Κωνσταντίνος Μακρής, πρόεδρος Πανελληνίου Συνδέσμου Οικονομικών Αξιωματικών Ε.Ν.

5) Σωτήριος Καββαδίας, πρόεδρος Πανελληνίου Ένώσεως Φροντιστών Ε.Ν.

6) Γεώργιος Παπανικολάτος, πρόεδρος Πανελληνίου Ένώσεως Ναυτών Ε.Ν.

7) Κωνσταντίνος Διακοράντος, πρόεδρος Πανελληνίου Ένώσεως Θερμαστών Θαλάσσης «Ο Στέφενσον».

8) Σπυρ. Ραυτόπουλος, εκπρόσωπος Πανελληνίου Ένώσεως Ναυτομαγείρων «Ο Άγιος Σπυρίδων».

9) Αρσένιος Δουρεντζάτος, πρόεδρος Πανελληνίου Ένώσεως Θαλαμηπόλων Ε.Ν.

10) Δημήτριος Βελισσαράτος, πρόεδρος Πανελληνίου Ένώσεως Προσωπικού Τροφοδοσίας Ε.Ν. πάσης τάξεως.

11) Κωνσταντίνος Χατζηθεοδώρου, γενικός γραμματεύς τής Πανελληνίου Ναυτικής Ομοσπονδίας, εκπροσωπούντες έν προκειμένω νομίμως τήν Πανελλήνιον Ναυτικήν Ομοσπονδίαν (Π.Ν.Ο.) καί τάς εις ταύτην υπαγομένας κλαδικάς επαγγελματικάς οργανώσεις, ώς αύται ανωτέρω αναφέρονται, καί ειδικώς εξουσιοδοτημένοι, συνελθόντες σήμερον έν Πειραιεί, άπησαν κοινή απάντων συμφωνία όπως τροποποιηθώσι τά κάτωθι άρθρα τής ισχυούσης από 1ης Απριλίου 1965 συλλογικής συμβάσεως έργασίας, τής αφορώσης τά τουριστικά καί μεσογειακά πλοία, ώς αύτη συνεπληρώθη καί τροποποιήθη διά τών από 14.8.1965 καί 20.3.1967 δύο υπογραφέντων συμφωνητικών μας.

Άρθρον 1

Τό Κεφάλαιον Α' τής από 1.4.1965 συλλογικής συμβάσεως έργασίας, τής αφορώσης τά τουριστικά καί μεσογειακά πλοία, αντικαθίσταται ώς έξής:

Κεφάλαιον Α'
Μισθός καί τροφοδοσία

Καθορίζομεν ώς κατωτέρω τό μισθολόγιον τών πληρωμάτων τών επιβατηγών πλοίων:

α) Τών εκτελούντων γενικώς πλούς προς Μεσογειακούς λιμένας.

β) Τών εκτελούντων τουριστικούς πλούς μεταξύ λιμένων εσωτερικού καί εξωτερικού.

Βαθμός	Μηνιαίος μισθός εις Δ.Α.
α) Αξιωματικοί	
Πλοίαρχος	122.12.00
Υποπλοίαρχος	103.07.00
Ανθυποπλοίαρχος	88.09.00
Μηχανικός Α' Μ.Ε.Κ.	111.16.00
Μηχανικός Β' Μ.Ε.Κ.	103.07.00
Μηχανικός Γ' Μ.Ε.Κ.	88.09.00
Αξιωματικός ασυρμάτων Α'	103.07.00

Βαθμός	Μηνιαίος μισθός εἰς Δ.Α.
Ἀξιωματικὸς ἀσυρμάτου Β'	88.09.00
Οἰκονομικὸς ἀξιωματικὸς Α'	103.07.00
Οἰκονομικὸς ἀξιωματικὸς Β'	88.09.00
Φροντιστὴς	103.07.00
Ἰατρὸς	103.07.00
Δόκιμος πλοίαρχος μὲ ὑπηρεσίαν μέχρις ἑνὸς ἔτους	28.13.00
Δόκιμος πλοίαρχος μὲ ὑπηρεσίαν ἄνω τοῦ ἔτους	35.15.00
Δόκιμος ἀξιωματικὸς ἀσυρμάτου	35.15.00
Δόκιμος οἰκονομικὸς ἀξιωματικὸς	35.15.00

6) Κατώτερον πλήρωμα καταστρώματος:

Ναύκληρος	60.14.00
Ὑποναύκληρος	57.02.00
Ξυλουργὸς	57.17.00
Ναύτης	55.00.00
Ναυτόπαις	27.05.00

γ) Κατώτερον πλήρωμα μηχανῆς

Μηχανοδηγὸς Μ.Ε.Κ. Α'	76.07.00
Μηχανοδηγὸς Μ.Ε.Κ. Β'	65.00.00
Ἀρχιθερμαστὴς	62.17.00
Λιπαντὴς	59.12.00
Θερμαστὴς	57.02.00
Ὑδραυλικὸς	63.11.00

δ) Κατώτερον πλήρωμα γεν. ὑπηρεσιῶν :

Βοηθὸς φροντιστοῦ	55.00.00
Λογιστὴς τροφοδοσίας	55.00.00
Μεταφορεῖς	27.05.00

Β' Κατώτερον πλήρωμα:

Ἀρχιμάγειρος Α'	120.16.00
Ἀρχιμάγειρος Β'	105.11.00
Μάγειρος Α'	87.01.00
Μάγειρος Β'	71.15.00
Μάγειρος Γ'	64.05.00
Ἀρτοποιὸς	71.15.00
Ζαχαροπλάστης	87.01.00
Σμαγεῖς	87.01.00
Χειροκαθαριστὴς	28.13.00
Ἀρχιθαλαμηπόλος	60.14.00
Θαλαμηπόλος (ἀνὴρ ἢ γυνή)	53.19.00
Ἐπίκουρος (ἀνὴρ ἢ γυνή)	27.05.00

Ἄρθρον 2

Τὸ ἄρθρον 2ον τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἀντικαθίσταται ὡς ἑξῆς:

Ἄρθρον 2

Τροφοδοσία

Τὸ ἡμερήσιον ἀντίτιμον τροφῆς τοῦ ναυτικοῦ ἐκτὸς τοῦ πλοίου, εἰς ἃς περιπτώσεις δικαιοῦται οὗτος τοιοῦτον, καθορίζεται εἰς σελλίνια δέκα καὶ ἓξ πέννας (10/6) διὰ τοὺς ἀξιωματικοὺς καὶ εἰς σελλίνια ἑννέα καὶ τέσσαρας πέννας (9/4) διὰ τὸ κατώτερον πλήρωμα.

Ἄρθρον 3

Ἡ παράγραφος 2 τοῦ ἄρθρου 15 τοῦ Κεφαλαίου Γ' τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἀντικαθίσταται ὡς ἑξῆς:

2) Διὰ τὴν πρόσθετον ταύτην ἐργασίαν ὁ ἐκτελέσας αὐτὴν ναυτικὸς δικαιοῦται εἰς πρόσθετον ἀμοιβὴν (ὑπερωρίαν), ἡ ὁποία ὁρίζεται διὰ μὲν τοὺς ἀξιωματικοὺς καὶ τοὺς ναυτικοὺς τοὺς ἔχοντας βασικὸν μισθὸν 58.00 Δ.Α. καὶ ἄνω εἰς σελλίνια τέσσαρα καὶ ὀκτὼ πέννας (4/8) καθ' ὥραν, διὰ τοὺς ἐκ τοῦ κατωτέρου πληρώματος καὶ τοὺς ἔχοντας βασικὸν μισθὸν κάτω τῶν 58.00 Δ.Α. εἰς σελλίνια τρία καὶ ἓξ πέννας (3/6) καὶ διὰ τοὺς δοκίμους ἀξιωματικοὺς καὶ μαθητευομένους ναυτικοὺς εἰς σελλίνια δύο καὶ τέσσαρας πέννας (2/4) καθ' ὥραν.

Ἄρθρον 4

Αἱ παράγραφοι 1, 2 καὶ 4 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ Κεφαλαίου Ε' τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἀντικαθίστανται ὡς ἑξῆς:

1) Διὰ τὴν παραλαβὴν τῶν τροφίμων καὶ ὑλικῶν τοῦ πλοίου, ἐφ' ὅσον ταῦτα δὲν παραδίδονται ὑπὸ τοῦ προμηθευτοῦ καὶ δὲν τοποθετοῦνται ὑπ' αὐτοῦ εἰς τὰς ἀποθήκας τοῦ πλοίου, ὑποχρεοῦνται τὰ ὑπὸ τοῦ πλοιάρχου ὁριζόμενα ἑκάστοτε μέλη τοῦ πληρώματος, ὅπως παραλάβουν ταῦτα διὰ βαρούλκου ἐκ τῆς πλευρᾶς τοῦ πλοίου (σόκο παλάγκο), μεταφέρουν καὶ τοποθετήσουν ταῦτα εἰς τὰς ἀποθήκας τοῦ πλοίου. Διὰ τὴν ἐργασίαν ταύτην ὀφείλεται ἀμοιβὴ ἐκ Δ.Α. 3.10.0 κατὰ τόννον μεταφερομένων τροφίμων διὰ τὴν παραλαβὴν των ἐντὸς τῶν ἐργασίμων ὡρῶν καὶ Δ.Α. 5.16.8 διὰ τὴν παραλαβὴν των ἐκτὸς τῶν ἐργασίμων ὡρῶν. Τὸ ποσὸν τοῦτο κατανέμεται ἐξ ἴσου εἰς πάντας τοὺς συμμετασχόντας εἰς τὴν ἐν λόγῳ ἐργασίαν ναυτικούς.

Διὰ τρόφιμα μεταφερόμενα ἔνδον ἐν πλῷ καὶ ἐν ὅρμῳ ἀπὸ ἀποθήκης εἰς ἀποθήκην ἢ ἀπὸ οἱουδήποτε μέρους τοῦ πλοίου πρὸς ἀποθήκην καὶ τὰ ψυγεῖα τούτου ἀνεξαρτήτως ὡρῶν ἐργασίας θὰ καταβάλλεται ἰδιαιτέρα ἀμοιβὴ ἐκ Δ.Α. 3.10.0 κατὰ τόννον μεταφερομένων τροφίμων, τῆς ἀμοιβῆς ταύτης κατανεμομένης ἐξ ἴσου μεταξὺ

τῶν λαβόντων μέρος εἰς τὴν μεταφορὰν ἀνδρῶν τοῦ πληρώματος.

3) Διὰ τὸν καθαρισμὸν κυττῶν ἢ ψυκτικῶν χώρων καθορίζεται ὡς ἀμοιβὴ διὰ τὴν ἐργασίαν ταύτην διὰ μὲν φορτία ἢ κατεψυγμένα τοιαῦτα Δ.Α. 9.6.8. κατὰ κυκλικὸν ταξίδιον, διὰ δὲ τὰ ὑγρὰ φορτία ἰδιαιτέρα συμφωνία.

"Αρθρον 5

Εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν λάβῃ χώραν αὔξησις τοῦ εἰς δραχμὰς ἰσοτίμου τοῦ συναλλάγματος τοῦ περιεχομένου εἰς τοὺς ναυτικοὺς ἐκ τῆς ἐργασίας αὐτῶν καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὅρων τῆς ἀπὸ 1.4. 1965 συλλογικῆς συμβάσεως, ὡς αὕτη ἔχει συμπληρωθῇ καὶ τροποποιηθῇ διὰ τῶν ἀπὸ 14.8.1965, 3.9.1966 καὶ 20.3.1967 συμφωνητικῶν καὶ τοῦ παρόντος λόγῳ ὑποτιμήσεως τοῦ ἐθνικοῦ νομίσματος ἢ λόγῳ ρυθμοδοτήσεως τοῦ ναυτεργατικοῦ συναλλάγματος ἢ ἄλλου τινὸς μέτρου, τότε αἱ διὰ τοῦ παρόντος καθοριζόμεναι ἀποδοχαὶ μεταβάλλονται αὐτοδικαίως καὶ αὐτομάτως ἀπὸ τῆς ἐπομένης τῆς χρονολογίας ἐφαρμογῆς τῆς νέας ἰσοτιμίας τῆς δραχμῆς κατὰ ποσοστὸν τοιοῦτον, ὥστε νὰ μὴ αὐξάνεται τὸ εἰς δραχμὰς εἰσόδημα τῶν ναυτικῶν.

"Αρθρον 6

Ἡ ἰσχὺς τῆς ἀπὸ 1.4.1965 συλλογικῆς συμβάσεως, ὡς καὶ τῶν συμπληρούντων καὶ τροποποιούντων ταύτην ἀπὸ 14.8.1965 (περὶ οὗ κατωτέρω) 7.9.1966 καὶ 20.3.1967 συμφωνητικῶν, ἅτινα θεωροῦνται ὡς ἐνσωματωθέντα μετ' αὐτῆς καὶ ὡς ἀποτελοῦντα ἓν ἐναίον κείμενον, παρατείνονται διὰ τοὺς παρόντας μέχρι 31.12.1970, δυνάμενα νὰ καταγγελθῶσι μόνον ὅλα ὁμοῦ παρ' ἀμφοτέρων τῶν συμβαλλομένων τὸ πολὺ ἓξ (6) μῆνας πρὸ τῆς ἀνωτέρω λήξεώς των. Θέλουσιν ὅμως ἰσχύει τρεῖς μῆνας μετὰ τὴν καταγγελίαν των.

"Αρθρον 7

Συμβάσεις ναυτικῆς ἐργασίας, συνομολογηθεῖσαι πρὸ τῆς 13ης Νοεμβρίου 1967 καὶ μὴ λυθεῖσαι μέχρι 16.12.1967, θὰ διέπονται ὑπὸ τῶν ὅρων τοῦ παρόντος.

"Αρθρον 8

Τὸ διὰ τοῦ ἀπὸ 14 Αὐγούστου 1965 ὑπογραφέντος συμφωνητικοῦ μεταξὺ τῆς Πανελληνίου Ἀκτοπλοϊκῆς Ἑνώσεως καὶ τῶν ἐν αὐτῷ ἀναφερομένων ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων ναυτικῶν ἀντικατασταθὲν ἄρθρον 30 τῆς ἀπὸ 1 Ἀπριλίου 1965 συναφθείσης μεταξὺ τῶν αὐτῶν ὀργανώσεων συλλογικῆς συμβάσεως ἑρμηνεύεται καὶ τροποποιεῖται ὡς κατωτέρω:

α) Τὸ ἐννεάμηνον ἐπανδρώσεως τοῦ πλοίου δέον νὰ συμπληροῦται ἐντὸς δωδεκαμήνου χρονικοῦ διαστήματος, ἀρχομένου ἀπὸ τῆς ἀρχικῆς ἐκκινήσεως τοῦ πλοίου ἢ τῆς πρὸ τῆς ἡμερομηνίας ταύτης ἡμερομηνίας ναυτολογήσεως ναυτικῶν καὶ ὡς πρὸς αὐτοὺς καὶ μόνον καὶ λήγοντος τὴν ἀντίστοιχον ἡμερομηνίαν τοῦ ἑπομένου ἔτους. Πρὸς διαπίστωσιν τῆς ἡμέρας ἐκκινήσεως τοῦ πλοίου ἕκαστος πλοιοκτήτης ἢ ἐφοπλιστὴς ὑποχρεοῦται, ὅπως καταθέσῃ περὶ τούτου ἔγγραφον ὑπεύθυνον δήλωσιν πρὸς τὸ Τμῆμα Ναυτολογίας τῆς Λιμενικῆς Ἀρχῆς κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἐκκινήσεως τοῦ πλοίου. Εἰς περίπτωσιν μὴ καταθέσεως τῆς ἀνωτέρω ἐγγράφου δηλώσεως θὰ θεωρῆται αὐτοδικαίως ὡς ἡμερομηνία ἀρχικῆς ἐκκινήσεως τοῦ πλοίου καὶ ἐνάρξεως τοῦ ἔτους ἡ ἀμέσως μετὰ τὴν 1ην Ἰανουαρίου ἑκάστου ἔτους ἡμέρα τοῦ πρώτου ἀπάπλου τοῦ πλοίου δι' ἐκτέλεσιν χρονοζιέρας.

Ἐνδιάμεσοι διακοπαὶ τῶν πλόων τοῦ πλοίου ἐντὸς τῆς ἀνωτέρω χρονικῆς ἐτησίας περιόδου δὲν παρέχουν δικαίωμα ἐπιδοτήσεως τοῦ πληρώματος ὑπὸ τὰς προϋποθέσεις τοῦ ἑπομένου ἐδαφίου 6'.

β) Εἰς περίπτωσιν μὴ ἐπανεκκινήσεως τοῦ πλοίου μετὰ διακοπὴν τῶν πλόων του ἢ μὴ συμπληρώσεως ἐννεαμήνου ἀπασχολήσεως αὐτοῦ ἀπὸ τῆς ἀρχικῆς ἐκκινήσεώς του, τὸ κατὰ τὴν διακοπὴν τῶν πλόων ἀπολυθὲν πλήρωμα τοῦ πλοίου κατὰ τὴν πρώτην περίπτωσιν καὶ οἱ ναυτολογημένοι ἐπ' αὐτοῦ κατὰ τὴν δευτέραν περίπτωσιν δικαιοῦνται τοῦ ἐπιδόματος ἀργίας μέχρι τῆς συμπληρώσεως πλήρους ἐννεαμήνου ἀπὸ τῆς ἀρχικῆς ἐκκινήσεως τοῦ πλοίου, εἴτε τριμήνου κατ' ἀνώτατον ὅριον (ἀναλόγως τῆς περιπτώσεως) κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ ἀπὸ 14.8.1965 συμφωνητικοῦ.

γ) Κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα διατηρήσεως τῶν ναυτικῶν εἰς τὸ ναυτολόγιον ἀργίας αἱ ὑπὸ τοῦ Ν.Α.Τ. καὶ λοιπῶν Ἀσφαλιστικῶν Ταμείων Ἐμπορικοῦ Ναυτικοῦ εἰσφοραὶ βαρύνουσι τὸν ἐργοδότην καὶ τὸν ἐργαζόμενον, ὑπολογιζόμεναι ἐπὶ τοῦ εἰδικοῦ μισθοῦ ἀνεργίας.

δ) Πλέον τοῦ μισθοῦ ἀνεργίας θὰ καταβάλλεται παρὰ τῶν πλοιοκτητῶν εἰς τοὺς ναυτικοὺς τοῦ πληρώματος ἀργίας καὶ πρόσθετον ποσοστὸν 7,1/2% ἐπ' αὐτοῦ.

ε) Τὸ παρὸν ἀναφέρεται εἰς ἐννεάμηνον κατ' ἔτος ἀπασχόλησιν τοῦ πλοίου καὶ οὐχὶ εἰς τοὺς κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἐννεαμήνου ὑπηρετήσαντας ἐνδιαμέσους ναυτικούς.

"Αρθρον 9

Ἡ παράγραφος α) τοῦ ἄρθρου 3 τῆς ἀπὸ

4.1965 συλλογικής συμβάσεως τροποποιείται ὡς ἑξῆς:

α) Ὁ μισθὸς ἀσθενείας διὰ τὴν περίπτωσιν νοσηλείας τοῦ ναυτικοῦ ἐντὸς νοσοκομείου ἢ κλινικῆς καθορίζεται ὡς κάτωθι:

Βαθμὸς	Δ.Α.
1. Ὕπαρχος	63.02.00
2. Ὑποπλοίαρχος	53.04.00
3. Ἀνθυποπλοίαρχος	45.10.00
4. Μηχανικὸς Α' Μ.Ε.Κ.	72.19.00
5. Μηχανικὸς Β' Μ.Ε.Κ.	53.04.00
6. Μηχανικὸς Γ' Μ.Ε.Κ.	45.10.00
7. Ἀξ)κὸς ἀσυρμάτου Α'	53.04.00
8. Ἀξ)κὸς ἀσυρμάτου Β'	45.10.00
9. Οἰκονομικὸς ἀξ)κὸς Α'	53.04.00
10. Οἰκονομικὸς ἀξ)κὸς Β'	45.10.00
11. Φροντιστὴς	53.04.00
12. Ἰατρὸς	53.04.00
13. Δόκ. πλοίαρχος μὲ ὑπηρεσίαν μέχρις 1 ἔτους	14.15.00
14. Δόκ. πλοίαρχος μὲ ὑπηρεσίαν ἄνω τοῦ ἔτους	18.08.00
15 Δόκ. ἀξ)κὸς ἀσυρμάτου	18.08.00
16. Δοκ. οἰκονομικὸς ἀξ)κὸς	18.08.00
17. Ναύκληρος	31.05.00
18. Ὑποναύκληρος	29.08.00
19. Ξυλουργὸς	29.16.00
20. Ναύτης	28.06.00
21. Ναυτόπαις	14.01.00
22. Μηχανοδηγὸς Μ.Ε.Κ. Α'	39.06.00
23. Μηχανοδηγὸς Μ.Ε.Κ. Β'	33.09.00
24. Ἀρχιθερμαστὴς	32.07.00
25. Λιπαντὴς	30.14.00
26. Θερμαστὴς	29.08.00
27. Τδραυλικὸς	32.14.00
28. Βοηθὸς φροντιστοῦ	28.06.00
29. Λογιστὴς τροφοδοσίας	28.06.00
30. Μεταφορεὺς	14.01.00
31. Ἀρχιμάγειρος Α'	62.03.00
32. Ἀρχιμάγειρος Β'	54.06.00
33. Μάγειρος Α'	44.16.00
34. Μάγειρος Β'	36.19.00
35. Μάγειρος Γ'	33.01.00
36. Ἀρτοποιὸς	36.18.00
37. Ζαχαροπλάστης	44.16.00
38. Σφαγεὺς	44.16.00
39. Χυτροκαθαριστὴς	14.15.00
40. Ἀρχιθαλαμηπόλος	31.05.00
41. Θαλαμηπόλος	27.16.00
42. Ἐπίκουρος	14.01.00

Ἄρθρον 10

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἄρχεται ἀπὸ τῆς 16ης Δεκεμβρίου 1967 καὶ λήγει τὴν 31ην Δεκεμβρίου 1970. Τὸ παρὸν δὲ συμφωνητικὸν δὲν δύναται νὰ καταγγελθῇ χεχωρισμένως, ἀλλὰ ὁμοῦ μετὰ τῆς ἀπὸ 1ης Ἀπριλίου 1965 ὑφισταμένης συλλογικῆς συμβάσεως καὶ τῶν ἐνσωματωμένων μετ' αὐτὴν ἀπὸ 14.8.1965, 7.6.1966 καὶ 20.5.1967 συμφωνητικῶν, μεθ' ὧν ἀποτελεῖ ἑνιαῖον κείμενον.

Τὸ παρὸν συνετάγη εἰς τριπλοῦν, ἐξ ὧν ἀνὰ ἓν ἀντίτυπον ἔλαβον τὰ συμβληθέντα μέρη καὶ τὸ τρίτον θέλει κατατεθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας πρὸς ἔγκρισιν.

Οἱ συμβαλλόμενοι

(Ἕπονται ὑπογραφαί)

—

60232/3282/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ καθορισμοῦ ὡραρίου ἐργασίας ἐμπορικῶν καταστημάτων περιοχῆς πολεοδομικοῦ συγκροτήματος Ἀθηνῶν θερινῆς περιόδου.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 239 τῆς 15 Μαΐου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ π. δ)τος τῆς 8/13.4.1932 «περὶ κωδικοποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν διατάξεων τῶν νόμων περὶ χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας εἰς τὰ καταστήματα κλπ.», 2) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 6 παράγραφος 2 ἐδάφ. δ' τοῦ ν.δ. 3789/1957 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐνίων διατάξεων τῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας», 3) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 4020/1959 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐνίων διατάξεων ἐργατικῶν τινων νόμων», 4) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 94948/6409/1965 ἡμετέραν ἀπόφασιν «περὶ καθορισμοῦ ὡρῶν λειτουργίας ἐμπορικῶν καταστημάτων καὶ ἐργασίας τοῦ πάσης φύσεως προσωπικοῦ αὐτῶν», 5) Γνώμας τῶν οἰκείων Ἀστυνομικῶν Ἀρχῶν καὶ τοιαύτας τῶν οἰκείων ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων ἐργοδοτῶν καὶ μισθωτῶν ἐπὶ τῶν ὡρῶν ἐνάρξεως καὶ λήξεως τῆς λειτουργίας τῶν ἐμπορικῶν καταστημάτων πολεοδομικοῦ συγκροτήματος Ἀθηνῶν, ἀποφασίζομεν:

1) Καθορίζομεν τὰς ὥρας ἀνοίγματος, μεσημβρινῆς διακοπῆς καὶ κλεισίματος τῶν ἐμπορικῶν καταστημάτων, ἤτοι:

Τῶν καταστημάτων πωλήσεως ἀνδρικῶν, γυναικείων καὶ παιδικῶν εἰδῶν ἀμφιέσεως, ὑφασμάτων, ἑτοίμων ἐνδυμάτων, εἰδῶν πολυτελείας, γουναρικῶν, παικῶν, ψιλικῶν, ἀθλητικῶν εἰδῶν, ταπήτων, πίλων, χειροτεχνημάτων καὶ κομψοτεχνημάτων, βαπτιστικῶν, ὑλικῶν ραπτῶν, ραπτομηχανῶν, παιγνιδίων, εἰδῶν καπνιστοῦ καὶ πρατηρίων χονδρικῆς ἢ λιανικῆς πωλήσεως σιγαρέττων (πλὴν περιπτέρων), καταστημάτων, ὑποκα-

ταστημάτων καὶ ἀντιπροσωπειῶν ἐν γένει καπνοβιομηχανιῶν, ἀδαμαντοπωλείων, χρυσοχοείων, κοσμηματοπωλείων ἐν γένει καὶ ὡρολογοποιείων, ὀπτικῶν καὶ φωτογραφικῶν εἰδῶν, χρωματοπωλείων, ἀρωματοπωλείων, μυροπωλείων, καλλυντικῶν εἰδῶν, αὐτοκινήτων, χημικῶν ἐν γένει προϊόντων, χειρουργικῶν εἰδῶν νοσοκομείου, ὀδοντιατρικῆς καὶ ὑγιονομικοῦ ὑλικοῦ ἐν γένει, ἐλαστικῶν ποδηλάτων, μοτοποδηλάτων, παιδικῶν ἁμαξῶν καὶ εἰδῶν ἐν γένει αὐτοκινήτων (πλὴν πρατηρίων βενζίνης), καταστημάτων πωλήσεως καυσίμου ὕλης (ὑγραερίου), σιδηρικῶν, παλαιῶν σιδήρων, σιδήρων - μετάλλων - τσιμέντων καὶ οἰκοδομησίμων ὑλῶν, μανδρῶν οἰκοδομησίμων ὑλῶν, ἁλιευτικῶν, εἰδῶν καὶ σκευῶν οἰκιακῆς χρήσεως κιγκαλερίας, εἰδῶν κυνηγίου, ἁλιείας καὶ ναυτιλίας, ἠλεκτρικῶν εἰδῶν καὶ εἰδῶν φωτισμοῦ, εἰδῶν κρυστάλλων, κατεργασμένων καὶ ἀκατεργάστων μετάλλων, μηχανῶν, μηχανημάτων, ἐργαλείων ἐν γένει, κλινῶν καὶ εἰδῶν κλινοστρωμνῆς, δερμάτων, δερματίνων εἰδῶν καὶ προϊόντων ὑποδηματοποιίας, εἰδῶν ταξιδίου, βιομηχανικῶν εἰδῶν, καθρεπτῶν, κορνιζῶν, χάρτου, γραφικῆς ὕλης καὶ εἰδῶν ἐκ χάρτου, γραμματοσήμων, εἰκόνων, σημαιῶν, ἀντικειμένων τέχνης καὶ εἰδῶν λαϊκῆς τέχνης, ἁλοπινάκων καὶ κρυστάλλων, βιβλίων, εἰδῶν βιβλιοδετικῆς, γραφομηχανῶν, ἀριθμομηχανῶν, εἰδῶν ἐπιπλοποιίας, ὑδραυλικῶν εἰδῶν, καλοριφέρ, εἰδῶν ὑγιεινῆς καὶ εἰδῶν διακοσμήσεως, ξυλεμπορικῶν καταστημάτων, ραδιοφώνων, γραμμοφώνων, μουσικῶν ὀργάνων καὶ ὀργάνων ἐφαρμογῆς ἠλεκτρισμοῦ τῆς περιοχῆς πολεοδομικοῦ συγκροτήματος Ἀθηνῶν, εἰς ὃ περιλαμβάνονται οἱ Δῆμοι καὶ Κοινότητες: Ἀθηναίων, Πειραιῶς, Νικαίας, Περιστερίου, Κερατσινίου, Αἰγάλεω, Καλλιθέας, Ν. Ἰωνίας, Βύρωνος, Νέας Σμύρνης, Νέων Λιοσίων, Κορυδαλλοῦ, Ἡλιουπόλεως, Ζωγράφου, Χαλανδρίου, Χαϊδαρίου, Δάφνης, Καισαριανῆς, Παλαιοῦ Φαλήρου, Ἁγίου Δημητρίου, Ἀμαρουσίου, Μοσχάτου, Ἁγ. Ἀναργύρων, Νέας Φιλαδελφείας, Ταύρου, Περάματος, Κηφισιᾶς, Λοφαπετσώνας, Γαλατσίου, Ἁγίας Βαρβάρας, Χολαργοῦ, Γλυφάδας, Ἡρακλείου, Τμηττοῦ, Ἁγίας Παρασκευῆς, Ἁγίου Ἰωάννου Ρέντη, Πετρουπόλεως, Καλαμακίου, Μεταμορφώσεως (Κουκουβαούνων), Νέου Ψυχικοῦ, Ψυχικοῦ, Νέας Χαλκηδόνος, Νέας Ἐρυθραίας, Νέου Φαλήρου, Ἑλληνικοῦ, Ἀργυρουπόλεως, Βούλας, Πεύκης (Μαγκουφάνας), Μελισσίων, Καματεροῦ, Φιλοθέης, Βριλησσίων, Πεντέλης, Νέας Πεντέλης, Βουλιαγμένης, Ἀνω Λιοσίων καὶ Ἐκάλης διὰ τὸ χρονικὸν διάστημα:

Ἀπὸ 16.5 — 30.6 καὶ 1.9—15.10:

Ἀπὸ 8.15' π.μ. — 1.45' μ.μ. καὶ 5—8 μ.μ., Σάββατον ἀπὸ 8.15' π.μ. - 1.45' μ.μ.

Ἀπὸ 1.7—31.8:

Ἀπὸ 8.15' π.μ.—1.45' μ.μ. καὶ 5—8.30' μ.μ., Τετάρτην καὶ Σάββατον ἀπὸ 8.15' π.μ. - 2.15' μ.μ.

2) Δερματοπωλείων:

α) Περιοχῆς Ἀθηνῶν:

Ἀπὸ 16.5 - 15.10:

Ἀπὸ 7 π.μ. - 3.15' μ.μ., Σάββατον ἀπὸ 7 π.μ. 1.45' μ.μ.

β) Περιοχῆς Πειραιῶς:

Ἀπὸ 1.5 - 30.9:

Ἀπὸ 7 π.μ. - 3.15' μ.μ., Σάββατον ἀπὸ 7 π.μ. - 1.45' μ.μ.

3) Καταστημάτων χονδρικῆς ἀποκλειστικῶς πωλήσεως νημάτων τοῦ Δήμου Ἀθηναίων:

Ἀπὸ 1.6. - 30.9:

Ἀπὸ 7.30' π.μ. - 2.30' μ.μ.

4) Καταστημάτων πωλήσεως ἠλεκτρικῶν εἰδῶν καὶ ἐγκαταστάσεων:

α) Περιοχῆς Ἀθηνῶν:

Ἀπὸ 1.7 - 15.9:

Ἀπὸ 7.30' π.μ. - 2.30' μ.μ.

β) Περιοχῆς Πειραιῶς καὶ πέριξ Δήμων καὶ Κοινοτήτων:

Ἀπὸ 1.7 - 15.9:

Ἀπὸ 7.30' π.μ. - 3.30' μ.μ.

5) Καταστημάτων ἁλοπινάκων περιοχῆς Ἀθηνῶν - Πειραιῶς:

Ἀπὸ 16.6 - 31.8:

Ἀπὸ 7 π.μ. - 3 μ.μ., Σάββατον ἀπὸ 7 π.μ. 1.45' μ.μ.

6) Χρωματοπωλείων:

α) Περιοχῆς Ἀθηνῶν:

Ἀπὸ 16.5 - 30.9:

Ἀπὸ 7 π.μ. - 3.15' μ.μ., Σάββατον ἀπὸ 7 π.μ. - 1.45' μ.μ.

β) Περιοχῆς Πειραιῶς καὶ πέριξ Δήμων καὶ Κοινοτήτων:

Ἀπὸ 1.6 - 30.9:

Ἀπὸ 7 π.μ. - 3 μ.μ., Σάββατον ἀπὸ 7.30' π.μ. - 2 μ.μ.

7) Ξυλεμπορικῶν καταστημάτων καὶ ἀποθηκῶν ξυλείας τέως Διοικήσεως Πρωτευούσης:

Ἀπὸ 16.6 - 15.9:

Ἀπὸ 7.30' π.μ. - 2.30' μ.μ., Σάββατον ἀπὸ 7.30' π.μ. - 1.30' μ.μ.

Ἀπὸ 16.9 - 31.5:

Ἀπὸ 8 π.μ. - 4 μ.μ., Σάββατον ἀπὸ 8 π.μ. - 1.30' μ.μ.

στήματα κλπ.». 2) Τάς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 6 § 2 ἐδάφ. δ' τοῦ ν.δ. 3789/1957 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐνίων διατάξεων τῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας». 3) Τάς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 4020/1959 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐνίων διατάξεων ἐργατικῶν τινων νόμων». 4) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 94348/6409/1965 ἡμετέραν ἀπόφασιν «περὶ καθορισμοῦ ὡρῶν λειτουργίας ἐμπορικῶν καταστημάτων καὶ ἐργασίας τοῦ πάσης φύσεως προσωπικοῦ αὐτῶν». 5) Γνώμας τῶν οἰκείων Ἀστυνομικῶν Ἀρχῶν καὶ τὰς τοιαύτας τῶν οἰκείων ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων ἐργοδοτῶν καὶ μισθωτῶν ἐπὶ τῶν ὡρῶν ἐνάρξεως καὶ λήξεως τῆς λειτουργίας τῶν ἐμπορικῶν καταστημάτων πολεοδομικοῦ συγκροτήματος Ἀθηνῶν, ἀποφασίζομεν:

Τροποποιοῦντες τὰς παραγράφους 8, 17 καὶ 18 τῆς ὑπ' ἀριθ. 60232/3282/1968 ἡμετέρας ἀποφάσεως «περὶ καθορισμοῦ ὡραρίου ἐργασίας ἐμπορικῶν καταστημάτων περιοχῆς πολεοδομικοῦ συγκροτήματος Ἀθηνῶν θερινῆς περιόδου», καθορίζομεν ὡς ἀκολούθως τὰς ὥρας λειτουργίας τῶν κάτωθι κατηγοριῶν καταστημάτων:

1) Καταστημάτων σιδήρων - μετάλλων - τσιμέντων καὶ οἰκοδομησίμων ὑλῶν περιοχῆς Ἀθηνῶν:

Ἀπὸ 16.5 - 30.9:

Ἀπὸ 7 π.μ. - 3.15' μ.μ.

Σάββατον ἀπὸ 7 π.μ. - 1.45' μ.μ.

2) Καταστημάτων ὀδοντιατρικῶν εἰδῶν τῆς περιοχῆς Ἀθηνῶν - Πειραιῶς.

Ἀπὸ 1.6 - 30.9:

Ἀπὸ 7.30' π.μ. - 3 μ.μ.

Ἀπὸ 1.10 - 31.5:

Ἀπὸ 8 π.μ. - 4 μ.μ.

3) Καταστημάτων σιδηρικῶν οἰκοδομῶν καὶ ἐπίπλων, ἐργαλείων, εἰδῶν κιγκαλερίας καὶ μηχανημάτων ἐν γένει τοῦ Δήμου Ἀθηναίων καὶ τῶν πέραξ Δήμων καὶ Κοινοτήτων, ὡς καὶ τῶν νοτίων καὶ βορείων προαστίων καὶ τῶν καταστημάτων εἰδῶν κιγκαλερίας καὶ μπαχαρικῶν περιοχῆς Πειραιῶς.

Ἀπὸ 16.5 - 30.9:

Ἀπὸ 7 π.μ. - 3.15' μ.μ.

Σάββατον ἀπὸ 7 μ.μ. - 1.45' μ.μ.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 15 Μαΐου 1968

—

37203/2830/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ καθορισμοῦ ὡρῶν ἀνοίγματος καὶ κλεισίματος τῶν παντοπωλείων καὶ λοιπῶν τινων καταστημάτων ἐμπορίας τροφίμων τῶν Δήμων καὶ Κοινοτήτων Πειραιῶς.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 238 τῆς 15 Μαΐου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τάς διατάξεις τῶν ἄρθρων 5 καὶ 13 παράγραφος 3 τοῦ ἀπὸ 8/13.4.1932 π. δ/τος «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν διατάξεων τῶν νόμων περὶ χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας εἰς τὰ καταστήματα κλπ.», ὡς συνεπληρώθη διὰ τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ν.δ. 3789/1957 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐνίων διατάξεων τῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας».

2) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 4020/1959 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐνίων διατάξεων ἐργατικῶν τινων νόμων».

3) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 69796/3895/1967 ἡμετέραν ἀπόφασιν «περὶ καθορισμοῦ ὡρῶν λειτουργίας τῶν παντοπωλείων, ἰδεοδιμοπωλείων, οἰνοπαντοπωλείων, τυροπωλείων, καφεκοπτείων καὶ λοιπῶν καταστημάτων ἐμπορίας τροφίμων καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ αὐτῶν».

4) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 50/1967 αἴτησιν τοῦ Συνδέσμου Παντοπωλοϋπαλλήλων Πειραιῶς «Ἡ Ἀνάστασις».

5) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 192/1968 γνώμην τοῦ Ἐμπορικοῦ Συλλόγου Ἐδεσδιμοπωλῶν Πειραιῶς.

6) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 4/1968 γνώμην τοῦ Συνδέσμου Οἰνοπανταπωλῶν Πειραιῶς.

7) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 490/1968 γνώμην τῆς Ὁμοσπονδίας Ἰδιωτικῶν Ὑπαλλήλων Ἑλλάδος.

8) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 80/34/457α/1968 γνώμην τῆς Διοικήσεως Χωροφυλακῆς Πειραιῶς, ἀποφασίζομεν:

Καθορίζομεν τὰς ὥρας ἀνοίγματος καὶ κλεισίματος τῶν κάτωθι καταστημάτων τροφίμων:

1) Παντοπωλείων, ἰδεοδιμοπωλείων, οἰνοπαντοπωλείων, τυροπωλείων καὶ καφεκοπτείων.

2) Ὀπωροπωλείων καὶ λαχανοπωλείων, ἐφ' ὅσον πωλοῦν καὶ εἴδη παντοπωλείου.

3) Ἀμιγῶν ὀπωροπωλείων καὶ λαχανοπωλείων.

4) Ἀλλαντοπωλείων καὶ ζυθοαλλαντοπωλείων ἐξαιρέσει τῶν ζυθοαλλαντοπωλείων, εἰς τὰ ὁποῖα τὸ ἐπικρατέστερον εἶδος εἶναι ἡ διάθεσις ζύθου καὶ ποτῶν.

5) Καταστημάτων ξηρῶν καρπῶν καὶ ζαχαροειδῶν προϊόντων, ἐφ' ὅσον πωλοῦν καὶ εἴδη παντοπωλείου.

6) Καταστημάτων πωλήσεως τροφίμων δι' αὐτοεξυπηρετήσεως (Σίλφ - Σέρβις) ἐξαι-

Από 1.4 - 15.6:

Από 7.30' π.μ. - 3.30' μ.μ., Σάββατον από 7.30' π.μ. - 1.30' μ.μ.

8) Καταστημάτων σιδήρων - μετάλλων - τσιμέντων καὶ οἰκοδομησίμων ὑλῶν περιοχῆς Ἀθηνῶν :

Από 1.6 - 30.9:

Από 7 π.μ. - 3 μ.μ., Σάββατον από 7 π.μ. - 1.30' μ.μ.

9) Καταστημάτων οἰκοδομησίμων ὑλῶν περιοχῆς Πειραιῶς:

Από 1.6 - 30.9:

Από 7 π.μ. - 3 μ.μ., Σάββατον 7.30' π.μ. - 2 μ.μ.

10) Μανδρῶν οἰκοδομησίμων ὑλῶν περιοχῆς Ἀθηνῶν καὶ πέριξ Δήμων καὶ Κοινοτήτων:

Από 1.5 - 30.9:

Από 7 π.μ. - 1.30' μ.μ. καὶ 4 - 6 μ.μ., Σάββατον από 7 π.μ. - 12.30' μ.μ.

Από 1.10. - 30.4:

Από 7.30' π.μ. - 1 μ.μ. καὶ 2.30' - 5.30' μ.μ., Σάββατον από 7.30' π.μ. - 1 μ.μ.

11) Καταστημάτων ἀκατεργάστων σιδήρων καὶ μετάλλων περιοχῆς Πειραιῶς:

Από 1.5 - 30.9:

Από 8 π.μ. - 3 μ.μ., Σάββατον από 8 π.μ. - 2 μ.μ.

Από 1.10 - 30.4:

Από 8 π.μ. - 3.45' μ.μ. μὲ διακοπὴν 15' διὰ μεσημβρινὸν γεῦμα τῶν ἐργαζομένων, Σάββατον από 8 π.μ. - 2 μ.μ. συνεχῶς.

12) Καταστημάτων σιδηρικῶν, βιομηχανικῶν καὶ ναυτιλιακῶν εἰδῶν περιοχῆς Πειραιῶς καὶ πέριξ Δήμων καὶ Κοινοτήτων:

Από 1.6 - 30.9:

Από 7 π.μ. - 3 μ.μ., Σάββατον από 7.30' π.μ. - 2 μ.μ.

13) Καταστημάτων παλαιῶν σιδήρων περιοχῆς Πειραιῶς:

Καθ' ὅλον τὸ ἔτος:

Από 8 π.μ. - 12 μ. καὶ 1 - 5.30' μ.μ., Σάββατον από 8 π.μ. - 1.30' μ.μ.

14) Καταστημάτων χονδρικῆς πωλήσεως χάρτου - χαρτῶν περιτυλίξεως καὶ χαρτοσακκουλῶν περιοχῆς Πειραιῶς:

Από 1.6 - 30.9:

Από 7 π.μ. - 3 μ.μ.

15) Καταστημάτων πωλήσεως μηχανημάτων καὶ ὑλικῶν ὑποδηματοποιίας τοῦ Δήμου Ἀθηναίων :

Από 16.5 - 30.9:

Από 8 π.μ. - 3 μ.μ.

Από 1.10 - 15.5:

Από 8 π.μ. - 3 μ.μ., Δευτέραν καὶ Πέμπτην από 8 π.μ. - 3 μ.μ. καὶ 5.30' μ.μ. - 7.30' μ.μ.

16) Καταστημάτων χονδρικῆς πωλήσεως ραπτομηχανῶν καὶ ἀνταλλακτικῶν αὐτῶν καὶ καταστημάτων πωλήσεως ἀνταλλακτικῶν καὶ ἐργαλείων χρυσοχοΐας καὶ ὡρολογοποιΐας περιοχῆς Δήμου Ἀθηναίων:

Από 15.6 - 15.9:

Από 7 π.μ. - 3 μ.μ., Σάββατον από 7 π.μ. - 1.45' μ.μ.

17) Καταστημάτων ὀδοντιατρικῶν εἰδῶν τῆς περιοχῆς Ἀθηνῶν - Πειραιῶς:

Από 1.6 - 30.9:

Από 7.30' π.μ. - 2.30' μ.μ.

18) Καταστημάτων σιδηρικῶν καὶ εἰδῶν κυγκαλερίας περιοχῆς Δήμου Ἀθηναίων:

Από 1.6 - 30.9:

Από 7 π.μ. - 3 μ.μ., Σάββατον από 7 π.μ. - 1.30' μ.μ.

19) Καταστημάτων χαρτεμπορίου τῆς περιοχῆς τοῦ Δήμου Ἀθηναίων:

Από 15.6 - 31.8 :

Από 7 π.μ. - 3 μ.μ., Σάββατον από 7 π.μ. - 1.45' μ.μ.

20) Ἡ ὑπ' ἀριθ. 47811/4039/1966 ἀπόφασις περὶ καθορισμοῦ ὡρῶν λειτουργίας ὁμίλων καταστημάτων πωλήσεως εἰδῶν λαϊκῆς τέχνης περιοχῆς Ἀθηνῶν(*) κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 1ης Ἀπριλίου μέχρι καὶ τῆς 31ης Ὀκτωβρίου, ὡς καὶ ὑπ' ἀριθ. 146701/8283/1968 ὁμοία (**) παραμένουν ἐν ἰσχύι.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 11 Μαΐου 1968

—

64340/3407/1968 Ἀπόφασις Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ τροποποιήσεως τῶν παραγράφων 8, 17 καὶ 18 τῆς ὑπ' ἀριθ. 60232/3282/1968 ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας περὶ καθορισμοῦ ὡραρίου ἐργασίας ἐμπορικῶν καταστημάτων περιοχῆς πολεοδομικοῦ συγκροτήματος Ἀθηνῶν θερινῆς περιόδου (***).

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 240 τῆς 17 Μαΐου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν 1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ π.δ. τῆς 8/13.4.1932 «περὶ κωδικοποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν διατάξεων τῶν νόμων περὶ χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας εἰς τὰ κατα-

(*) ΕΕΔ 25, 835.

(**) ΕΕΔ 27, 315.

(***) Ἴδετε ἀμέσως ἀνωτέρω.

φέσει τῶν τοιούτων τύπου ἐστιατορίων.

7) Καταστημάτων καὶ πρατηρίων ποτῶν, ἐφ' ὅσον πωλοῦν καὶ ἄλλα εἴδη παντοπωλείου, πλὴν τῶν ποτῶν.

8) Καταστημάτων τυποποιημένων καὶ κατεψυγμένων προϊόντων.

9) Πρατηρίων πωλήσεως γάλακτος (ΕΒΓΑ, ΑΣΠΡΟ, ΑΣΤΤ κλπ.) ἐφ' ὅσον πωλοῦν καὶ εἴδη παντοπωλείου ὡς ἀκολούθως:

Τῆς περιοχῆς τῶν Δήμων καὶ Κοινοτήτων Πειραιῶς, Νικαίας, Κερατσινίου, Κορυδαλλοῦ, Μοσχάτου, Δραπετσώνας, Νέου Φαλήρου, Ἁγίου Ἰωάννου Ρέντη, Περάματος.

Ἀπὸ 1.10 - 30.4:

Καθ' ἑκάστην ἀπὸ 8 π.μ. - 1.30' μ.μ. καὶ 4.45' - 7.30' μ.μ., Τετάρτην ἀπὸ 8 π.μ. - 1.30' μ.μ.

Σάββατον καὶ παραμονὰς ἑξαιρεσίμων ἑορτῶν ἀπὸ 8 π.μ. - 2 μ.μ. καὶ 4.45' - 8.15' μ.μ.

Ἀπὸ 1.5 - 30.6 καὶ 1 - 30.9:

Καθ' ἑκάστην ἀπὸ 8 π.μ. - 1.30' μ.μ. καὶ 4.45' - 7.30' μ.μ., Τετάρτην ἀπὸ 8 π.μ. - 1.30' μ.μ.

Σάββατον καὶ παραμονὰς ἑξαιρεσίμων ἑορτῶν ἀπὸ 7.45' π.μ. - 2 μ.μ. καὶ 5.30' - 8.30' μ.μ.

Ἀπὸ 1.7 - 31.8:

Ἑκάστην Τρίτην, Πέμπτην καὶ Παρασκευὴν ἀπὸ 7.30' π.μ. - 1.30' μ.μ. καὶ 5.30' - 8 μ.μ.

Δευτέραν καὶ Τετάρτην ἀπὸ 7.30' π.μ. - 2 μ.μ.

Σάββατον καὶ παραμονὰς ἑξαιρεσίμων ἑορτῶν ἀπὸ 7.30' π.μ. - 1.30' μ.μ. καὶ 5.30' - 9 μ.μ.

Διὰ τὸ ἀπὸ 20 - 31.12 χρονικὸν διάστημα δι' ἅπαντα τὰ ὡς ἄνω καταστήματα τῆς περιοχῆς τοῦ Δήμου Πειραιῶς καὶ πέριξ Δήμων καὶ Κοινοτήτων αἱ ὧραι λειτουργίας τούτων ὁρίζονται ὡς ἀκολούθως:

Καθ' ἑκάστην ἀπὸ 8 π.μ. - 2 μ.μ. καὶ 4 - 8 μ.μ., ἐξαιρέσει τῆς παραμονῆς τῶν Χριστουγέννων καὶ τοῦ Νέου Ἔτους, καθ' ἃς τὰ ὡς ἄνω καταστήματα παραμένουν ἀνοικτὰ συνεχῶς ἀπὸ 8 π.μ. - 10 μ.μ. μὲ δίωρον μεσημβρινὴν διακοπὴν διὰ τὸ προσωπικὸν μεταξὺ 2.30' - 4.30' μ.μ. ὥρας.

Κατὰ τὴν Μεγάλην Ἑβδομάδα:

Καθ' ἑκάστην ἀπὸ 7.30' π.μ. - 2 μ.μ. καὶ 4.30' - 8 μ.μ.

Μεγάλην Παρασκευὴν ἀνοικτὰ ἀπὸ 1 μ.μ. - 8 μ.μ. καὶ

Μεγάλο Σάββατον ἀπὸ 7.30' π.μ. - 10 μ.μ. συνεχῶς μὲ δίωρον μεσημβρινὴν διακοπὴν διὰ τὸ προσωπικὸν μεταξὺ 2.30' - 4.30' μ.μ. ὥρας.

Ἡ παράγραφος IV τῆς ὑπ' ἀριθ. 92707/5211/1968 ἀποφάσεως «περὶ καθορισμοῦ ὡρῶν ἀνοίγματος καὶ κλεισίματος τῶν παντοπωλείων καὶ λοιπῶν τινων καταστημάτων ἐμπορίας τροφίμων τοῦ πολεοδομικοῦ συγκροτήματος Ἀθηνῶν», ὡς καὶ ἡ ὑπ' ἀριθ. 177758/6605/1967 ἀπόφασις «περὶ τροποποιήσεως τῆς παραγράφου IV τῆς ὑπ' ἀριθ. 92707/5211/1967 ἀποφάσεως «περὶ καθορισμοῦ ὡρῶν ἀνοίγματος καὶ κλεισίματος τῶν παντοπωλείων καὶ λοιπῶν τινων καταστημάτων ἐμπορίας τροφίμων τοῦ πολεοδομικοῦ συγκροτήματος Ἀθηνῶν» καταργοῦνται.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 18 Ἀπριλίου 1968

—

47958/2565/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ καθορισμοῦ ὡραρίου ἐργασίας καταστημάτων χονδρικῆς πωλήσεως χημικῶν προϊόντων περιοχῆς Ἀθηνῶν.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 238 τῆς 15 Μαΐου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ π. δ)τος τῆς 8/15.4.1932 «περὶ κωδικοποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν διατάξεων τῶν νόμων περὶ χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας εἰς τὰ καταστήματα κλπ.». 2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 94948/6409/1965 ἡμετέραν ἀπόφασιν «περὶ καθορισμοῦ ὡρῶν λειτουργίας ἐμπορικῶν καταστημάτων καὶ ἐργασίας τοῦ πάσης φύσεως προσωπικοῦ αὐτῶν». 3) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 243/1968 αἴτησιν τῆς Πανελληνίου Ἑνώσεως Εἰσαγωγέων καὶ Ἐμπόρων Χημικῶν Προϊόντων. 4) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 14349/1968 σύμφωνον γνώμην τοῦ Ἐμπορικοῦ Συλλόγου Ἀθηνῶν. 5) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 536/1968 ὁμοίαν τῆς Ὁμοσπονδίας Ἰδιωτικῶν Ὑπαλλήλων Ἑλλάδος. 6) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 144155/Φ71/8.1968 ὁμοίαν τῆς Ἀστυνομικῆς Διευθύνσεως Ἀθηνῶν, ἀποφασίζομεν:

Καθορίζομεν τὰς ὥρας ἀνοίγματος, μεσημβρινῆς διακοπῆς καὶ κλεισίματος τῶν καταστημάτων χονδρικῆς πωλήσεως χημικῶν προϊόντων περιοχῆς Ἀθηνῶν ὡς ἀκολούθως:

Ἀπὸ 1.10 - 31.5:

Καθ' ἑκάστην ἀπὸ 08.00' - 16.00' καὶ

Ἀπὸ 1.6 - 30.9:

Καθ' ἑκάστην ἀπὸ 07.30' - 15.00'.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 18 Ἀπριλίου 1968

—

41924/6765/1968 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί επεκτάσεως της ασφαλίσεως ανεργίας εις το προσωπικόν Σταθμών Ελέγχου Ε/W και Ε/S του Γ.Ε.Α. και εις τους δημοτικούς και κοινοτικούς εισπράκτορας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 239 της 15 Μαΐου 1968)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις του άρθρου 11 § 3 του ν.δ. 2961/1954 «περί συστάσεως Οργανισμού Απασχολήσεως και Ασφαλίσεως Ανεργίας» και 2) την υπ' αριθ. 7079/23.3.1968 αναφοράν του Ο.Α.Α.Α., δι' ης εισεβλήθη ημίν προς έγκρισιν απόσπασμα πρακτικού της υπ' αριθ. 1084/15.2.1968 συνεδριάσεως του Διοικητικού Συμβουλίου αυτού, καθ' ην απεφασίσθη η επέκτασις της ασφαλίσεως ανεργίας εις τα εν περιλήψει διαλαμβανόμενα πρόσωπα, αποφασίζομεν:

Εγκρίνομεν την υπ' αριθ. 11008 απόφασιν του Διοικητικού Συμβουλίου του Ο.Α.Α.Α., την ληφθείσαν κατά την από 15.2.1968 συνεδρίασιν αυτού περί επεκτάσεως της ασφαλίσεως ανεργίας εις το προσωπικόν των Σταθμών ελέγχου Ε/W και Ε/S του Γενικού Επιτελείου Αεροπορίας, ως και εις τους δημοτικούς και κοινοτικούς εισπράκτορας, τους υπηρετούντας εις Δημόσια Ταμεία και Εφορίας, κειμένας εκτός ασφαλιστικής περιοχής, από της υπαγωγής των αντιστοίχως εις την ασφάλισιν του Ι.Κ.Α.

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 15 Απριλίου 1968

—

63117/2630/1968 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί παρατάσεως ισχύος της υπ' αριθ. 3/1966 αποφάσεως του Π.Δ.Δ.Δ. Χανίων «περί των όρων αμοιβής των εργατοτεχνιτών Β. Ναυστάθμου Κρήτης».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 240 της 17 Μαΐου 1968)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 4 του νόμου 3239/1955. 2) Την καταπεσθείσαν ημίν έγγραφον δήλωσιν καταγγελίας της εν θέματι διαιτητικής αποφάσεως και 3) Σχετικήν γνωμοδότησιν του Εθνικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Κοινωνικής Πολιτικής, ληφθείσαν κατά την συνεδρίασιν αυτού της 10.5.1968, αποφασίζομεν:

Ανατείνομεν επί δώδεκα χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρις 20.8.1968, την επέλευσιν των εννόμων αποτελεσμάτων εκ της καταγγελίας της υπ' αριθ 3/1966 αποφάσεως του Π.Δ.Δ.Δ. Χανίων περί των όρων αμοιβής των εργατοτεχνιτών Β. Ναυστάθμου Κρήτης» (πράξις καταθέσεως Ειρηνοδικείου Αθηνών 113/21.12.1966)(*).

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 13 Μαΐου 1968

—

90104/699/1968 Απόφ. Υπουργού Οικονομικών

Περί του επιδόματος επί ταις εορταίς του Πάσχα 1968 των δημοσίων υπαλλήλων και των υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 191 της 10 Απριλίου 1968)

Έχοντες υπ' όψιν τας διατάξεις του άρθρου 9 του ά.ν. 1502/1950, του άρθρου 6 του ά.ν. 1537/1950, του άρθρου 5 του ά.ν. 1538/1950, του άρθρου 74 του νόμου 1811/1951, του άρθρου 8 του ν.δ. 2195/1952, του άρθρου 4 του ν.δ. 4516/1966, του άρθρου 1 του ά.ν. 177/1967, του άρθρου 2 του ά.ν. 178/1967 και της παραγράφου 1 του άρθρου 7 του ά.ν. 274/1968, εν συνδυασμώ προς το άρθρον 10 τούτου, καθορίζομεν ως ακολούθους τους όρους και προϋποθέσεις καταβολής του υπό των διατάξεων τούτων προβλεπομένου επιδόματος επ ταις εορταίς του Πάσχα 1968.

Άρθρον 1

1) Το επί ταις εορταίς του Πάσχα 1968 επίδομα θα καταβληθή:

α) Εις τους δημοσίους πολιτικούς υπαλλήλους.

β) Εις τους στρατιωτικούς εν γένει.

γ) Εις το προσωπικόν των σιδηροδρομικών δικτύων του Κράτους.

δ) Εις τους υπαλλήλους και στρατιωτικούς των εν τοις προηγουμένοις παραγράφοις Υπηρεσιών τους αποσπάσθητε απομακρυνθέντας της υπηρεσίας μετά την 15ην Δεκεμβρίου 1967 και μέχρι και της ημέρας καταβολής του επιδόματος εορτών Πάσχα.

ε) Εις τους δικαιούχους των αποδοχών τριμήνου του άρθρου 6 του ν.δ. 2500/1953, ών αι αποδοχαί τριμήνου έληξαν μετά την 15ην Δεκεμβρίου 1967, ως και εις τους δικαιούχους αποδοχών τριμήνου υπαλλήλους των Ν.Π.Δ.Δ. κλπ., περί ών η περίπτωσις η' της παρούσης παραγράφου, ών αι αποδοχαί τριμήνου έληξαν, επίσης, μετά την 15ην Δεκεμβρίου 1967.

στ) Εις τους υπηρετούντας εν τη αλλοδαπή λιμενικούς αξιωματικούς (προξενικούς λιμενάρχας), κατά τα εν άρθρω 6 § 2 της παρούσης ειδικώτερον οριζόμενα.

ζ) Εις τους εν αλλοδαπή επί ειδική αποστολή και εις τους μετεκπαιδευομένους πολιτικούς δη-

(*) ΕΕΔ 26, 200.

μοσίους ὑπαλλήλους καὶ στρατιωτικούς, κατὰ τὰ ἐν ἄρθρῳ 6 § 2 τῆς παρούσης εἰδικώτερον ὁριζόμενα.

η) Εἰς τοὺς τακτικοὺς καὶ ἐπὶ συμβάσει ἢ θητείᾳ ὑπαλλήλους τῶν Ν.Π.Δ.Δ., αὐτοδιοικουμένων Ὀργανισμῶν καὶ Ὀργανισμῶν Τοπικῆς Αὐτοδιοικήσεως, ὡς καὶ τοὺς νομικοὺς συμβούλους τῶν ἀνωτέρω Ν.Π.Δ.Δ. κλπ., τοὺς λαμβάνοντας μισθὸν τῆς κλίμακος τῆς δημοσίας διοικητικῆς ἱεραρχίας.

Τὸ ἐν λόγῳ ἐπίδομα θὰ καταβληθῇ καὶ εἰς τὰ Μέλη τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, συμφώνως πρὸς τὴν παράγραφον 2 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 177/1967 καὶ τὰ εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 287194/2817/Γ.Π.Δ. 41/28.11.1967 ἐγκύκλιον ἡμῶν, δι' ἧς ἐκοινοποιήθη ὁ ὡς ἄνω ἀν. νόμος, εἰδικώτερον διαλαμβανόμενα, ὡς καὶ εἰς τοὺς Γενικοὺς Γραμματεῖς Ὑπουργείων, συμφώνως πρὸς τὴν ἰδίαν ὡς ἄνω ἐγκύκλιον ἡμῶν.

2) Εἰς τὸ ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου προσωπικὸν τῶν Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν καὶ τῶν Ν.Π.Δ.Δ., εἰς τὸ ἡμερομίσθιον ἐργατικὸν προσωπικὸν τοῦ συνεργείου τοῦ Β. Ναυτικοῦ, τὸ διεπόμενον ὑπὸ τοῦ νόμου 6321/1934, ὡς καὶ εἰς τοὺς ἐπὶ ὡρομισθίῳ ἀμειβομένους μαθητούς, θὰ καταβληθῇ ἐπίδομα ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τοῦ Πάσχα 1968 κατὰ τὰ ὁριζόμενα ὑπὸ τῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Ἐργασίας καὶ Οἰκονομικῶν, τῆς διεπούσης τοὺς μισθωτοὺς τῆς χώρας(*), καὶ ἐπὶ τῇ συνδρομῇ τῶν ἐν αὐτῇ ὅρων καὶ προϋποθέσεων.

Βάσει τῆς αὐτῆς ὡς ἄνω κοινῆς ἀποφάσεως θὰ τύχουσι τοῦ ἐπιδόματος καὶ οἱ ἐπὶ ποσοστοῖς ἀμειβόμενοι εἰς βάρος Ν.Π.Δ.Δ., ὡς καὶ οἱ νομικοὶ σύμβουλοι τούτων οἱ μὴ λαμβάνοντες μισθὸν τῆς κλίμακος τῆς δημοσίας διοικητικῆς ἱεραρχίας.

3) Τὰ ἐν ἐνεργείᾳ τακτικὰ μέλη τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν, τὰ λαμβάνοντα ἔξοδα παραστάσεως ἴσα πρὸς τὰς ἑκάστοτε μηνιαίας ἀποδοχὰς τοῦ τακτικοῦ καθηγητοῦ Πανεπιστημίου, θὰ τύχουσι τοῦ ἐπιδόματος ἑορτῶν Πάσχα τοῦ τακτικοῦ καθηγητοῦ. Εἰς τοὺς ἐκ τούτων δικαιουμένους ἐπιδόματος ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς ἐκ μιᾶς τῶν ἐν ἄρθρῳ 7 τῆς παρούσης πηγῶν θὰ καταβληθῇ ἡ τυχὸν ἐπὶ πλέον διαφορά.

4) Εἰς τοὺς ἐφημερίους θὰ καταβληθῇ ἐπίδομα ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τοῦ Πάσχα 1968 κατὰ τὰ ἐν ταῖς ὑπ' ἀριθ. 57/1963 καὶ 281/1966, ὡς ἡ τελευταία ἐτροποποιήθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 37/1967 ὁμοίας, Πράξεσι τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ὁριζόμενα (Σχετικαὶ ἐγκύκλιοι ἡμῶν ὑπ' ἀριθ. 90662/R/56/5.4.1963, 307721/R.179/13.12.1963, 98366/R.73/18.4.1964 καὶ 73493/R.15/30.3.1967).

(*) Ἴδετε ΕΕΔ 27, 521.

Ἄρθρον 2

Τοῦ ὡς ἄνω ἐπιδόματος δὲν δικαιοῦνται:

1) Οἱ ἐν τῷ ἐξωτερικῷ ὑπηρετοῦντες, οἱ μισθοδοτούμενοι μὲ ἀποδοχὰς ἀλλοδαπῆς.

2) Οἱ διορισθέντες ἀπὸ τῆς 16ης Ἀπριλίου 1968.

Ἄρθρον 3

Τὸ ἐν ἄρθρῳ 1 ἐπίδομα ὁρίζεται:

α) Διὰ τοὺς τακτικοὺς καὶ ἐπὶ συμβάσει δημοσίους ὑπαλλήλους καὶ τοὺς στρατιωτικοὺς ἐν γένει εἰς τὸν βασικὸν μισθὸν ἑνὸς δεκαπενθημέρου μετὰ τῶν προσαυξήσεων τοῦ μισθοῦ, λόγῳ εὐδοκίμου παραμονῆς ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ τοῦ ἄρθρου 6 τῆς ὑπ' ἀριθ. 1020/1958 Πράξεως Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ὡς ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη μεταγενεστέρως, ἄνευ οὐδενὸς ἑτέρου ἐπιδόματος (ὡς εἶναι π.χ. ἡ προσαύξησις πολυετίας, τὸ ἐπίδομα ἀκριβείας, τὰ εἰδικὰ ἐπιδόματα τῶν δικαστικῶν, τῶν ἐκπαιδευτικῶν, τῶν τεχνικῶν κλπ., τὰ προσωρινὰ ν.δ. 4548/1966, τὸ προσωρινὸν προσωπικὸν ἐπίδομα τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ ἀ.ν. 274/1968 κλπ.).

Εἰδικῶς διὰ τοὺς ὑπαλλήλους τῶν Ν.Π.Δ.Δ. κλπ., περὶ ὧν ἡ περίπτωσις η' τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 1 τῆς παρούσης, μετὰ τοῦ ὡς ἄνω ἐπιδόματος ἑορτῶν (δώρου) θὰ παρασχεθῇ καὶ τὸ ὑπ' αὐτοῦ ἀναλογοῦν ἐπίδομα συνταξιοδοτικῆς εἰσφορᾶς, ὑπὸ τοὺς ὁρισμοὺς τῶν διατάξεων τῆς ὑπ' ἀριθ. 1031/1958 Πράξεως Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, κυρωθείσης διὰ τοῦ ἄρθρου 36 τοῦ ν.δ. 4242/1962, καὶ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν.δ. 4518/1966, συμφώνως καὶ πρὸς τὰς παρασχεθείσας ὁδηγίας διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 40851/Γ.Α.Π. 12/19.3.1964 ἐγκυκλίου ἡμῶν πρὸς ἅπαντα τὰ Ὑπουργεῖα.

Διὰ τοὺς εἰς ἀλλοδαπὴν ἐν ἐκπαιδευτικῇ ἀδείᾳ τελοῦντας τὸ ἐπίδομα δὲν ὑπολογίζεται ἐπὶ τῶν διπλασίων ἀποδοχῶν.

β) Διὰ τοὺς στρατιωτικοὺς τῶν πολεμικῶν καταστάσεων καὶ τοὺς ἀστυνομικοὺς τῆς μονίμου διαθεσιμότητος εἰς τὸν βασικὸν μισθὸν ἑνὸς 15θημέρου μετὰ τῶν προσαυξήσεων λόγῳ εὐδοκίμου παραμονῆς ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ (τριετίαι) καὶ τῶν ἐπιδομάτων ἀναπηρίας.

γ) Εἰς τοὺς ἡμερομισθίους τῶν Κέντρων Κοινωνικῆς Προνοίας καὶ τοὺς ἐκτάκτους δημοσίους ὑπαλλήλους τοὺς μισθολογικῶς ἐξομοιουμένους πρὸς ἕνα τῶν βαθμῶν τῆς διοικητικῆς ἱεραρχίας, ὡς καὶ τοὺς ἐκτάκτους ὑπαλλήλους τῶν Ν.Π.Δ.Δ., αὐτοδιοικουμένων Ὀργανισμῶν καὶ Ὀργανισμῶν Τοπικῆς Αὐτοδιοικήσεως ἐπὶ σχέσει δημοσίου δικαίου, εἰς τὸ σύνολον τῶν ἀποδοχῶν ἑνὸς 15θη-

μέρον άνευ τοῦ ἐπιδόματος ἀκριβείας, κοινωνικοῦ ἐπιδόματος καὶ τοῦ τυχὸν καταβαλλομένου αὐτοῖς παγίου ὑπερωριακοῦ ἐπιδόματος τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 208/1965 δ.δ., ὅπερ, ἄλλωστε, ἤδη ἀποτελεῖ εἰς τινας περιπτώσεις προσωρινὸν ἐπίδομα, συμφώνως τῷ ν.δ. 4548/1966 καὶ τῇ σχετικῇ ὑπ' ἀριθ. 40096/ἔντ. 3 τῆς 18.2.1967 ἐγκυκλίῳ ἡμῶν, μὴ ὑπολογιζόμενον εἰς τὸ δῶρον.

δ) Διὰ τοὺς ἡμερομισθίους δημοσίους ὑπαλλήλους, ὡς καὶ τοὺς ἡμερομισθίους τῶν Ν.Π.Δ.Δ. κλπ. ἐπὶ σχέσει δημοσίου δικαίου, εἰς 13 ἡμερομίσθια, ἄνευ τοῦ ἐπιδόματος ἀκριβείας καὶ τοῦ τυχὸν καταβαλλομένου αὐτοῖς παγίου ὑπερωριακοῦ ἐπιδόματος τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 208/1965 δ.δ., ὅπερ, ἄλλωστε, ἤδη ἀποτελεῖ εἰς τινας περιπτώσεις προσωρινὸν ἐπίδομα συμφώνως τῷ ν.δ. 4548/1966.

ε) Εἰς τοὺς ὁδηγοὺς αὐτοκινήτων τοὺς μισθοδοτουμένους κατὰ τὰς διατάξεις τῆς ὑπ' ἀριθ. 325213/1956 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, ὡς αὕτη νῦν ἰσχύει, εἰς τὸν βασικὸν μισθὸν μετὰ τοῦ ἐπιδόματος οἰκογενειακῶν βαρῶν.

στ) Εἰς τοὺς διορισθέντας δυνάμει τοῦ ν.δ. 4193/1961 εἰς τακτικὰς θέσεις τέως ἐκτάκτους ὑπαλλήλους, ἐφ' ὅσον οὗτοι πρὸ τῆς μονιμοποιήσεώς των συνεδέοντο μετὰ τοῦ Δημοσίου μὲ σχέσιν ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου καὶ ἐξακολουθοῦν μισθοδοτούμενοι, δυνάμει τῆς παραγράφου 5 τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ αὐτοῦ νόμου, μὲ τὰς ἀποδοχάς, ἃς ἐλάμβανον ὡς ἔκτακτοι, θὰ καταβληθῇ ὡς ἐπίδομα τὸ ποσόν, ὅπερ κατεβλήθη αὐτοῖς βάσει τῶν σχετικῶν ἀποφάσεων τῶν Ὑπουργῶν Ἐργασίας καὶ Οἰκονομικῶν τῶν διεπουσῶν τοὺς μισθωτοὺς τῆς χώρας κατὰ τὰς ἑορτὰς τοῦ Πάσχα τοῦ ἀμέσως προηγουμένου τῆς μονιμοποιήσεώς των ἐτους.

Ἐπίσης, εἰς τοὺς ἐκ τῶν ὑπαλλήλων τῆς ὡς ἄνω κατηγορίας, τοὺς πρὸ τῆς μονιμοποιήσεώς των συνδεομένους μετὰ τοῦ Δημοσίου μὲ σχέσιν ἐργασίας δημοσίου δικαίου, θὰ καταβληθῇ ὡς ἐπίδομα τὸ ποσόν, ὅπερ κατεβλήθη αὐτοῖς βάσει τῶν σχετικῶν ἀποφάσεων ἡμῶν κατὰ τὰς ἑορτὰς Πάσχα τοῦ ἀμέσως προηγουμένου τῆς μονιμοποιήσεώς των ἔτους.

Τὰ ἀνωτέρω ὑπὸ στοιχεῖον στ' ὁριζόμενα ἔχουσιν ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ τῶν διορισθέντων δυνάμει τοῦ ν.δ. 4193/1961 εἰς τακτικὰς θέσεις τέως ἐκτάκτων ὑπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ.

Τέλος, οἱ τέως πρόσκαιροι ἢ ἐπὶ συμβάσει τεχνικοὶ τῶν Ὑπηρεσιῶν δημοσίων ἔργων, οἱ διορισθέντες δυνάμει τῶν διατάξεων τοῦ ν.δ. 4193/1961, περὶ ὧν ἡ ὑπ' ἀριθ. 275807 Roneo 166 τῆς 27.11.1963 ἐγκύκλιός μας, δὲν θὰ λάβωσιν ἐπίδομα ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς, δοθέντος, ὅτι οὗτοι καὶ ὡς συμβατικοὶ δὲν ἐλάμβανον ἐπίδομα ἑορτῶν, διότι τοῦτο εἶχεν ἐνσωματωθῇ εἰς τὸν συμβατικὸν μισθόν των, ὃν διετήρησαν καὶ μετὰ τὴν μονιμοποίησίν των.

Ἄρθρον 4

Εἰς τοὺς ἐφέδρους ὁπλίτας, ἐξαιρέσει τῶν μισθοδοτουμένων μὲ μισθὸν μονίμου, δι' οὓς ἔχουσιν ἐφαρμογὴν αἱ διατάξεις τοῦ προηγουμένου ἄρθρου, τοὺς στρατευσίμους ὁπλίτας, τοὺς μισθητευομένους ὁπλίτας τοῦ Β.Ν., τοὺς ναυτόπαιδας καὶ τοὺς δοκίμους χωροφύλακας καὶ ἀστυφύλακας τοὺς ὑπηρετοῦντας τὴν 16ην Ἀπριλίου 1968, θὰ καταβληθῇ τὴν αὐτὴν ἡμερομηνίαν ὡς ἐπίδομα ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς ὁ μισθὸς ἑνὸς δεκαπενθημέρου.

Εἰς τοὺς ἄνδρας τῶν Τ.Ε.Α., τοὺς χρησιμοποιουμένους διὰ τὴν φρούρησιν ἀποθηκῶν, εἰς οὓς καταβάλλεται, δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. Φ.33577/2/702640 τοῦ 1955 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Ἀμύνης καὶ ἡμῶν, ὡς αὕτη ἐτροποποιήθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 91464/1525/12.9.1966 ὁμοίας ἀποφάσεως ἡμῶν, ἀποζημίωσις ἐκ δραχμῶν 50 δι' ἑκάστην ἡμέραν ὑπηρεσίας, θὰ καταβληθῇ τὴν 16ην Ἀπριλίου ἐ.ἔ. ἐπίδομα ἴσον πρὸς τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 50 δι' ἕκαστον δεκαήμερον ὑπηρεσίας φρουρήσεως πραγματοποιηθείσης ἐντὸς τοῦ χρονικοῦ διαστήματος ἀπὸ τῆς 16ης Δεκεμβρίου 1967 μέχρι καὶ τῆς 15ης Ἀπριλίου 1968.

Τὰ ἄρθρα 5 καὶ 6 τῆς παρούσης δὲν ἔχουσιν ἐφαρμογὴν διὰ τοὺς ἐν τῷ παρόντι ἄρθρῳ ἀναφερομένους.

Ἄρθρον 5

Εἰς τὰς οἰκογενείας τὰς λαμβανούσας ἐπίδομα στρατεύσεως κατὰ τὴν 16ην Ἀπριλίου 1968 θὰ καταβληθῇ κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμερομηνίαν, ὡς δῶρον ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς, ποσὸν ἴσον πρὸς τὸ καταβαλλόμενον αὐταῖς ἐπίδομα ἑνὸς 15θημέρου. Ἤτοι δικαιοῦνται τοῦ ἐπιδόματος τούτου αἱ οἰκογένειαι τῶν ὑπηρετούντων, ὡς καὶ αἱ οἰκογένειαι τῶν ἀπολυθέντων ἀπὸ τῆς 16ης Μαρτίου 1968, αἵτινες ἐπιδοτοῦνται ἐπὶ ἕνα μῆνα ἀπὸ τῆς ἀπολύσεως τοῦ προστάτου των.

Ἄρθρον 6

1) Εἰς τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους καὶ στρατιωτικούς, ὡς καὶ τοὺς ὑπαλλήλους Ν.Π.Δ.Δ., οἵτινες δι' οἱονδήποτε λόγον δὲν ἐμισθοδοτήθησαν ὁλόκληρον τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 16 Δεκεμβρίου 1967 μέχρι καὶ 15 Ἀπριλίου 1968 (στράτευσις, ἀπουσία ἄνευ ἀδείας κλπ.), εἰς τοὺς διορισθέντας μετὰ τὴν 16 Δεκεμβρίου 1967, εἰς τοὺς ἀπολυθέντας μετὰ τὴν χρονολογίαν ταύτην, ὡς καὶ εἰς τοὺς δικαιούχους ἀποδοχῶν τριμήνου, ὧν

αί αποδοχαί τριμήνου έληξαν μετά την χρονολογίαν ταύτην, το επίδομα της παρούσης καταβάλλεται μετ' έκπτωσιν του ενός ογδόου (1/8) του ημερησίου αυτών μισθού και των προσαυξήσεων τριετιών δι' εκάστην ημέραν, καθ' ην ούτοι κατά το ως άνω χρονικόν διάστημα δεν εμισθοδοτήθησαν.

Οίκοθεν νοείται, ότι διά την εφαρμογήν των ανωτέρω επί των υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ., διά τον υπολογισμόν της εκπτώσεως του 1/8 θά ληφθή υπ' όψιν πέραν του βασικού μισθού και των προσαυξήσεων τριετιών και το επίδομα συνταξιοδοτικής εισφοράς.

2) Εις τους υπηρετούντας εν τη αλλοδαπή λιμενικούς αξιωματικούς (προξενικούς λιμενάρχας) και επανερχομένους εν Ελλάδι εντός του χρονικού διαστήματος από 16 Δεκεμβρίου 1967 μέχρι 15 Απριλίου 1968, εις πάντας τους πολιτικούς δημοσίους υπαλλήλους και στρατιωτικούς τους υπηρετούντας κατά το αυτό χρονικόν διάστημα εις το εξωτερικόν (Ν.Α.Τ.Ο. , Διεθνείς Οργανισμούς, επί ειδική αποστολή, ως και εις τους μετεκπαιδευομένους εις την αλλοδαπήν πολιτικούς υπαλλήλους και στρατιωτικούς, θά καταβληθή το επίδομα της παρούσης μετ' έκπτωσιν του ενός ογδόου (1/8) του ημερησίου βασικού μισθού και των προσαυξήσεων τριετιών (αποδοχών εσωτερικού) δι' εκάστην ημέραν, καθ' ην ούτοι εντός του ανωτέρω χρονικού διαστήματος, ως υπηρετούντες εν τη αλλοδαπή, εμισθοδοτήθησαν με αποδοχάς εσωτερικού και ημερησίαν αποζημίωσιν εξωτερικού ή μόνον με αποζημίωσιν αλλοδαπής.

3) Εις τους εκ των μετεκπαιδευομένων συμπληρώσαντας εις την αλλοδαπήν, κατά το από 16.12.1967 μέχρι 15.4.1968 χρονικόν διάστημα, συνεχή εκπαίδευσιν ελάσσονα του τριμήνου, το επίδομα της παρούσης θά καταβληθή εις ακέραιον.

4) Διά τους προαχθέντας ή τυχόντας προσαυξήσεων τριετιών μετά την 16.12.1967 το επίδομα της παρούσης υπολογίζεται επί των αποδοχών της 16ης Απριλίου 1968.

5) Εις τους υπαλλήλους και στρατιωτικούς τους μισθοδοτουμένους κατά την 16.4.1968 με μειωμένας αποδοχάς λόγω στρατεύσεως, αργίας, διαθεσιμότητος ή άλλης τινός αιτίας, ως και τους αποβιβασθέντας, το επί ταις εορταίς επίδομα ορίζεται εις το εν ογδόον (1/8) των καταβληθεισών αυτοίς εν συνόλω αποδοχών (μισθού και επιδομάτων ειδικών, προκειμένου δε περί υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. και του επιδόματος συνταξιοδοτικής εισφοράς) εντός του χρονικού διαστήματος από 16.12.1967 μέχρι 15.4.1968.

6) Οι εκ των δημοσίων υπαλλήλων και των υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. έφεδροι αξιωματικοί, οί προτιμήσαντες τον μισθόν του αξιωματικού, θά τύχωσι παρά της μισθοδοτούσης ταύτους στρατιωτικής διαχειρίσεως ολοκλήρου του επιδόματος, έστω και άν ήρξαντο μισθοδοτούμενοι ως αξιωματικοί μετά την 16 Δεκεμβρίου 1967. Το αυτό ισχύει και διά τους εφέδρους υπαξιωματικούς, στρατευθέντας δημοσίους υπαλλήλους και υπαλλήλους Ν.Π.Δ.Δ. τους μισθοδοτουμένους με μισθόν μονίμου υπαξιωματικού.

7) Οί εκ των τάξεων του στρατού απολυθέντες έφεδροι αξιωματικοί, οίτινες προ της στρατεύσεως κατείχον δημοσιοϋπαλληλικήν θέσιν ή θέσιν παρά Ν.Π.Δ.Δ., θά τύχωσιν ολοκλήρου του επιδόματος παρά της πολιτικής των θέσεως, έστω και άν ήρξαντο μισθοδοτούμενοι παρ' αυτής μετά την 16.12.1967.

8) Οί απολυθέντες προ της 15.4.1968, δυνάμει των Θ' και Ι' του έτους 1967 Συνταχτικών Πράξεων, οίτινες προ της απολύσεώς των έτέλουν εις κατάστασιν διαθεσιμότητος, θά δικαιωθώσι τμήματος του επιδόματος, ίσου προς το 1/8 των καταβληθεισών αυτοίς εν συνόλω αποδοχών (βασικού μισθού και τριετιών) εντός του χρονικού διαστήματος από 16.12.1967 μέχρι της ημερομηνίας της απολύσεώς των.

Άρθρον 7

Υπάλληλοι ή στρατιωτικοί, λαμβάνοντες και σύνταξιν εκ του Δημοσίου Ταμείου ή έτέρου Ταμείου ή κατέχοντες οιανδήποτε έμμισθον θέσιν παρά τω Δημοσίω ή Νομικώ Προσώπω Δημοσίου ή ιδιωτικού Δικαίου, δικαιούνται, κατ' επιλογήν των, του επί ταις εορταίς επιδόματος εκ μιάς μόνον πηγής.

Εξαιρετικώς, προκειμένου περί υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ., οίτινες λαμβάνουν και σύνταξιν εκ του Δημοσίου Ταμείου, ούτοι θά τύχωσι του δώρου εκ του παρ' ώ μισθοδοτούνται Νομικού Προσώπου Δημοσίου Δικαίου, μή παρεχομένης εν τη συγκεκριμένη ταύτη περιπτώσει εις τον υπάλληλον της ευχερείας επιλογής της πηγής απολήψεως του δώρου εορτών. Εν περιπτώσει, όμως, καθ' ην το δώρον, όπερ καταβάλλεται εκ του Νομικού Προσώπου, είναι μικρότερον του παρεχομένου εκ της συντάξεως υπό του Δημοσίου, ο υπάλληλος θά εισπράξη παρά του Δημοσίου μόνον την διαφοράν.

Άρθρον 8

1) Τα επί ταις εορταίς του Πάσχα επιδόματα υπόκεινται:

α) εις την φορολογίαν του εισοδήματος,

6) εἰς τὴν ὑπὲρ τοῦ Ο.Γ.Α. εἰσφοράν,

γ) εἰς τὴν συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 4 τῆς ὑπ' ἀριθ. 127/1961 Πράξεως Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ὑπὲρ τοῦ Ταμείου Προνοίας Δημοσίων Ὑπαλλήλων κρατηθεῖσαν τὴν προβλεπομένην ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ ν.δ. 2195/1952, ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη, καὶ ἀπαλλάσσεται πάσης ἑτέρας ὑπὲρ τοῦ Δημοσίου ἢ τρίτων κρατήσεως καὶ τέλους χαρτοσήμου.

Τὸ ἐπίδομα τοῦτο δὲν ὑπόκειται εἰς τὴν κράτησιν τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ἀ.ν. 665/1962 «περὶ νοσοκομειακῆς κλπ. περιθάλψεως κλπ.».

Κατ' ἐξαίρεσιν, τὸ ἐπίδομα τὸ ἀνῆκον εἰς τοὺς ἐκτάκτους καὶ ἐπὶ συμβάσει ὑπόκειται εἰς τὰς ὑπὲρ τοῦ Ι.Κ.Α. εἰσφορὰς ἢ τὰς εἰσφορὰς ὑπὲρ ἑτέρων ἀντιστοίχων πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. Ταμείων κυρίας ἢ ἐπικουρικῆς ἀσφαλίσεως.

2) Τὸ ἐπίδομα τοῦ προσωπικοῦ τῶν σιδηροδρομικῶν δικτύων τοῦ Κράτους ὑπόκειται εἰς ἅπασας τὰς ὑπὲρ τῶν Ἀσφαλιστικῶν Ταμείων τοῦ προσωπικοῦ τούτων κρατήσεις καὶ εἰσφοράς.

3) Εἰδικῶς, προκειμένου περὶ τῶν ὑπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ., τὸ ἐπίδομα, ἀπαλλασσομένων ἐκ τῶν τελῶν χαρτοσήμου, πέραν τῶν ὡς ἄνω ὑπὸ στοιχεῖα α' καὶ 6' τῆς παραγράφου 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου κρατήσεων, ὑπόκειται:

α) Εἰς τὰς ὑπὲρ τοῦ Ι.Κ.Α. εἰσφορὰς καὶ τὰς ὑπὲρ τοῦ ἀντιστοίχου Ταμείου κυρίας ἢ ἐπικουρικῆς ἀσφαλίσεως ταυτας, καὶ

β) Εἰς τὰς τυχὸν ἐξ εἰδικῶν διατάξεων ἐπιβαλλομένας ὑπὲρ ὡρισμένων Ταμείων ἢ λογαριασμοῦ εἰσφορὰς.

Ἄρθρον 9

1) Τὸ ἐπίδομα τῆς παρούσης θὰ καταβληθῇ τὴν 16 τοῦ μηνὸς Ἀπριλίου 1968 ὁμοῦ μετὰ τῶν ἀποδοχῶν τοῦ δευτέρου 15θημέρου τοῦ μηνὸς τούτου.

2) Τὴν αὐτὴν ὡς ἄνω ἡμερομηνίαν θὰ καταβληθῇ τὸ ἐν λόγῳ ἐπίδομα καὶ εἰς τοὺς ἐφημερίους.

Ἄρθρον 10

Τὸ ἐπίδομα θὰ ἐνταλθῇ καθ' ὃν καὶ αἱ ἀποδοχαὶ τρόπον. Δοθέντος ὅτι τὰ ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς δῶρα συντίθενται ἐκ τοῦ βασικοῦ μισθοῦ καὶ τῆς προσαυξήσεως λόγῳ εἰδοκάμου παραμονῆς ἐν τῇ αὐτῇ βαθμῷ (τριετίαι), ὡς καὶ τῶν τυχὸν ἀναπηρικῶν ἐπιδομάτων τῶν στρατιωτικῶν τῶν πολεμικῶν καταστάσεων, εἰς τὰς σχετικὰς καταστάσεις πληρωμῆς θὰ γίνῃ ἀνάλυσις τοῦ ποσοῦ τοῦ δώρου καὶ τὰ ποσὰ τοῦ τε βασικοῦ μισθοῦ καὶ τῶν ἐπιδομάτων τῶν ὑπολογιζομένων διὰ τὸ δῶρον τοῦ Πάσχα θὰ βαρύνουσι τὰς ἐγγεγραμμένας πιστώσεις εἰς τὸν προϋπολογισμὸν διὰ τὸν βασικὸν μισθὸν καὶ τὰ ἐπιδόματα ταῦτα καὶ ὑπὸ τοὺς οἰκείους δι' ἕκαστον τούτων κωδικοὺς ἀριθμούς.

Ἐπίσης, τὰ ποσὰ τῶν εἰσφορῶν ὑπὲρ Ι.Κ.Α. ἢ ἄλλων Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν θὰ βαρύνωσι τὰς ἐγγεγραμμένας εἰς τὸν προϋπολογισμὸν πιστώσεις διὰ τὰς εἰσφορὰς ταύτας καὶ ὑπὸ τοὺς οἰκείους δι' ἑκάστην τῶν εἰσφορῶν τούτων κωδικοὺς ἀριθμούς.

Ἄρθρον 11

1) Τὸ ὑπὸ τῆς παρούσης προβλεπόμενον ἐπίδομα τῶν ὑπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ., αὐτοδιοικουμένων Ὀργανισμῶν καὶ Ὀργανισμῶν Τοπικῆς Αὐτοδιοικήσεως θὰ καταβληθῇ, ἐφ' ὅσον ὑπάρχει παρ' αὐτοῖς ἡ πρὸς τοῦτο οἰκονομικὴ ἐνχέρεια.

2) Διὰ τὴν καταβολὴν τοῦ ἐν λόγῳ ἐπιδόματος εἰς τοὺς ὑπαλλήλους Ν.Π.Δ.Δ. παρέχομεν τὴν κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ ἀ.ν. 281/1936 ἀπαιτουμένην ἔγκρισιν ἡμῶν πρὸς διάθεσιν καὶ ἀνάληψιν τῶν ἀπαιτουμένων πρὸς τοῦτο πιστώσεων - πρὸ ἐγκρίσεων τῶν προϋπολογισμῶν τούτων - ἢ πρὸς τροποποίησιν τῶν τυχὸν ἐγκεκριμένων τοιούτων.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 5 Ἀπριλίου 1968

—

49647/2002/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 5 1967 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν φορτοεκφορτωτῶν τῆς Α.Ε.Ε.Χ.Π. καὶ Λιπασμάτων.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 191 τῆς 10 Ἀπριλίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν. 3239/1955, 2) Τὴν κοινοποιηθεῖσαν ἡμῖν ἔγγραφον δήλωσιν καταγγελίας τῆς ἐν θέματι διωτητικῆς ἀποφάσεως καὶ 3) Σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Καινονικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 10.4.1968, ἀποφασίζομεν:

Ἀνιστέλλομεν ἐπὶ ἓμηνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρι 10.7.1968, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 5/1967 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν φορτοεκφορτωτῶν τῆς Α.Ε.Ε.Χ.Π. καὶ Λιπασμάτων, ἐγκριθείσης μετὰ τροποποιήσεως διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 44177/1967 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 300, τεῦ-

χος Β' της 9.5.1967) (*).

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 10 Απριλίου 1968

—

61343/2572/1968 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί κηρύξεως εκτελεστής της υπ' αριθ. 4/1968 αποφάσεως του Δ.Δ Α.Δ. Πειραιώς περί των όρων αμοιβής των μακαρονοτεχνιτών άπάσης της χώρας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 237 της 15 Μαΐου 1968)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 20 του ν. 3239/1955, ως ετροποποιήθησαν υπό του ν.δ. 3755/1957, 2) την υπ' αριθ. 4/1968 απόφασιν του Δ.Δ.Δ.Δ Πειραιώς περί των όρων αμοιβής των μακαρονοτεχνιτών άπάσης της χώρας, αποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν εκτελεστήν την υπ' αριθ. 4/1968 απόφασιν του Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιώς περί των όρων αμοιβής των μακαρονοτεχνιτών άπάσης της χώρας, εκδοθείσαν εις επίλυσιν διενέξεως μεταξύ της Πανελληνίου Ομοσπονδίας Μυλεργατοπαλλήλων και Μακαρονοτεχνιτών αφ' ενός και του Πανελληνίου Συνδέσμου Βιομηχάνων Ζυμαρικών αφ' ετέρου, ης το διατακτικόν έχει ως ακολούθως:

1) Τα κατώτατα όρια των ημερομισθίων των εργαζομένων εις τα νέου ή παλαιού τύπου εργοστάσια ζυμαρικών άπάσης της χώρας καθορίζονται ως έξης:

	Δραχμαί
Α) Αρχιτεχνίτης, όπου χρησιμοποιείται τοιούτος	150
Β) Ζυμωτής, όπου χρησιμοποιείται τοιούτος	141
Γ) Πιεστής, όπου χρησιμοποιείται τοιούτος	127
Δ) Ειδικός χειριστής, όπου χρησιμοποιείται τοιούτος	142
Ε) α) Βοηθός μέχρι συμπληρώσεως τού 18ου έτους της ηλικίας του	95
β) Βοηθός μετά την συμπλήρωσιν τού 18ου έτους της ηλικίας του	125

2) Αι ως άνω ειδικότητες, αρχιτεχνίτης, ειδικός χειριστής, ζυμωτής, πιεστής, βοηθός, αφορούν τους απασχολουμένους εις την παραγωγικήν διαδικασίαν, ήτις άρχεται άπό της τροφοδοσίας της πρώτης ύλης εις το μπουράτο και περαιούται διά της εξόδου του γινομένου προϊόντος εκ των ξηραντηρίων και της μεταφοράς αυτού μέχρι της αποθηκεύσεως.

3) Επί των ανωτέρω ημερομισθίων των εκ των ως άνω μακαρονοτεχνιτών των απασχολουμένων: α) Εντός των θαλάμων αυτομάτου παρασκευής ζυμαρικών, β) με την τοποθέτησιν, ανακίνησιν και την εξαγωγήν εκ των ξηραντηρίων των έτοίμων πλέον ζυμαρικών, γ) με την μεταφοράν του υλικού εις τους ή εκ των προμνησθέντας χώρους (μεταφορείς) χορηγείται επίδομα ειδικών συνθηκών εργασίας εκ ποσοστού 10%.

4) Ομοίως εις τον απασχολούμενον εις τον τυχόν υπάρχοντα εν τω εργοστασίω σφυρόμυλον εργάτην, άνδρα ή γυναίκα, καταβάλλεται ημερομισθίου δοθηθού δραχμών 127.

5) Συσκευάστριαι: Νοούνται ως συσκευάστριαι πάσαι αί γυναίκες, αίτινες απασχολούνται εις την εργασίαν συσκευασίας ζυμαρικών (ζύγισμα, περιτύλιγμα και επικόλλησιν ετικεττών), α) μέχρι της συμπληρώσεως του 16ου έτους δραχμαί 60, β) μετά την συμπλήρωσιν του 16ου δραχμαί 70, γ) μετά την συμπλήρωσιν τριετούς εργασίας εν μακαρονοποιείω δραχμαί 75, δ) μετά την συμπλήρωσιν εξαετούς εργασίας εν μακαρονοποιείοις δραχμαί 80.

6) Θήλεις, απασχολούμεναι εις τινα των ανωτέρω υπό στοιχεία Α, Β, Γ, Δ, Ε ειδικοτήτων δικαιούνται του εις την ειδικότητα ταύτην αντιστοιχούντος ημερομισθίου.

7) Χορηγούνται 2 παντελόνια, 2 υποκάμισα εις τους άρρενας και μία μπλούζα εις τας θήλεις, ως και εν ζεύγος πεδίλων πετσίνων εις τε τους άρρενας και τας θήλεις, πάντα ανήκοντα κατά κυριότητα εις τους εργοδότας και άτινα χρησιμοποιούνται μόνον κατά τας ώρας της εργασίας και αντικαθίστανται άπαξ του έτους.

8) Αί τυχόν καταβαλλόμεναι ανώτερα αποδοχαί δέν δύνανται να μειωθώσιν.

9) Η επίσημος εορτή του σωματείου των μακαρονοτεχνιτών (Αγίου Φανουρίου) ή άλλη τις (εορτή των κατά τόπους σωματείων) δέν αποτελεί άργίαν. Εν τούτοις το βασικόν ημερομίσθιον, άνευ ουδεμιάς δηλονότι προσαυξήσεως, καταβάλλεται εις όσους εκ των μακαρονοτεχνιτών της Πανελληνίου Ενώσεως Μακαρονοτεχνιτών και των κατά τόπους σωματείων μετάσχουν της γενομένης την πρώτην μετά την εορτήν του Αγίου Φανουρίου ή της άλλης εορτής των κατά τόπους σωματείων Κυριακής άρτοκλασίας και εορτής. Τό αυτό ισχύει διά τας τοπικάς εορτάς των επαρχιακών πόλεων, απαλλασσομένων της υποχρεώσεως της τοιαύτης συμμετοχής των κατά

(*) ΕΕΔ 26, 706.

τὴν Κυριακὴν ἐργαζομένων.

10) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ τῆς 26ης Δεκεμβρίου 1967.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 14 Μαΐου 1968

—

56264/2308/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ δημοσιεύσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως τῆς ἀπὸ 8.4.1968 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας προσωπικοῦ Γεωργικῶν Συνεταιριστικῶν Ὀργανώσεων.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 223 τῆς 3 Μαΐου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τοῦ ν. 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν καὶ συνεπληρώθησαν μεταγενεστέρως ἰδίως τοῦ ν.δ. 3755/1957, ἀποφαινόμεθα:

Ὅπως δημοσιευθῇ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως (τεῦχ. Β') ἡ ἐν θέματι συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας, κατατεθεῖσα ἡμῖν τὴν 15.4.1968, συνταχθέντος πρὸς τοῦτο τοῦ ὑπ' ἀριθ. 914/1968 πρακτικοῦ καταθέσεως, ἥτις ἔχει ὡς ἀκολούθως:

Ἐθνικὴ Ὁμοιοεπαγγελματικὴ
Συλλογικὴ Σύμβασις Ἐργασίας Προσωπικοῦ
Γεωργικῶν Συνεταριστικῶν Ὀργανώσεων

Ἐν Ἀθήναις σήμερον τὴν ὀγδόην (8) Ἀπριλίου 1968, οἱ κατωθι ὑπογεγραμμένοι ἀφ' ἑνὸς Δημήτριος Μαυρομμάτης, πρόεδρος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Πανελληνίου Συνομοσπονδίας Ἑνώσεων Γεωργικῶν Συνεταρισμῶν, καὶ Χαρίλαος Καρνωτάκης, γενικὸς διευθυντὴς αὐτῆς, ὡς ἐκπρόσωποι τῆς ἐν Ἀθήναις ἑδρευούσης Πανελληνίου Συνομοσπονδίας Ἑνώσεων Γεωργικῶν Συνεταρισμῶν (Π.Α.Σ.Ε.Γ.Ε.Σ.) καὶ ἀφ' ἑτέρου οἱ Φρίξος Δασκαλάκης, πρόεδρος, καὶ Γεώργιος Ἰνιωτάκης, γενικὸς γραμματεὺς τῆς ἐν Ἀθήναις ἑδρευούσης Ὁμοσπονδίας Συνεταριστικῶν Ὑπαλλήλων Γεωργικῶν Ὀργανώσεων Ἑλλάδος (Ο.Σ.Υ.Γ.Ο.), ὡς ἐκπρόσωποι αὐτῆς, ἅπαντες δεόντως ἐξουσιοδοτημένοι παρὰ τῶν Διοικητικῶν Συμβουλίων τῶν ἐκπροσωπουμένων παρ' ἑκατέρας πλευρᾶς Ὀργανώσεων, ἀπεφάσισαν τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, δι' ἧς ἐπαναφέρεται ἐν ἰσχύϊ ἡ καταγγελθεῖσα ἀπὸ 19.10.1965 ἐθνικὴ δημοσιοεπαγγελματικὴ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας προσωπικοῦ Γεωργικῶν Συνεταριστικῶν Ὀργανώσεων κατὰ τοὺς βασικοὺς αὐτῆς ὅρους καὶ συμπληροῦται κατὰ τὰς ἐν τέλει τῆς παρούσης διατάξεις.

Ι) Τὰ συμβαλλόμενα μέρη ἐπιθυμοῦντα, ὅπως ὁ χρόνος τῆς ἰσχύος τῆς ὑπογραφείσης μεταξύ των, ἀπὸ 19.10.1965 ἐθνικῆς ὁμοιοεπαγγελματικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τῶν Γεωργικῶν Συνεταριστικῶν Ὀργανώσεων, περὶ ἧς ἡ ὑπ' ἀριθ. 143/16.11.1965 πρᾶξις καταθέσεως τοῦ Γραμματέως τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν, ἧς ἡ ἰσχὺς ἐξικνεῖτο μέχρι 30 Σεπτεμβρίου 1968, ἤτις κατηγγέλθη προώρως παρὰ τῆς δευτέρας τῶν συμβαλλομένων (Ο.Σ.Υ.Γ.Ο.) διὰ τῆς ἀπὸ 3 Δεκεμβρίου 1966 ἐγγράφου δηλώσεώς της, κοινοποιηθείσης διὰ δικαστικοῦ κλητῆρος τὴν 5 Δεκεμβρίου 1966 εἰς τὴν πρώτην τῶν συμβαλλομένων (Π.Α.Σ.Ε.Γ.Ε.Σ.) καὶ τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας, ἐξαντληθῇ ἐξ ὁλοκλήρου, ἵνα παρασχεθῇ αὐτοῖς εὔλογος χρόνος διὰ τὴν κατάρτισιν καὶ ὑπογραφὴν νέας συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τῶν Γεωργικῶν Συνεταριστικῶν Ὀργανώσεων, ἐπαναφέρουν ἐν ἰσχύϊ ἁπάσας τὰς διατάξεις τῶν κεφαλαίων Α, Β καὶ Γ' τῆς συλλογικῆς ταύτης συμβάσεως, αἵτινες ἐπαναλαμβανόμεναι κατωτέρω ἀποτελοῦν καὶ ὅρους τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως.

ΙΙ. Ἐπαναφερόμεναι ἐν ἰσχύϊ διατάξεις τῆς ἀπὸ 19.10.1965 συλλογικῆς συμβάσεως:

Α', 1) Εἰς τὴν παροῦσαν συλλογικὴν σύμβασιν ὑπάγεται τὸ μόνιμον προσωπικὸν τῶν Ἑνώσεων Γεωργικῶν Συνεταρισμῶν, τῶν Κεντρικῶν Ἑνώσεων καὶ τῶν Κοινοπραξιῶν τῶν Γεωργικῶν Συνεταριστικῶν Ὀργανώσεων ἀνὰ πᾶσαν τὴν χώραν, τὸ διεπόμενον ὑπὸ τοῦ ν. 1859/1944 καὶ τοῦ εἰς ἐκτέλεσιν τούτου ἐκδοθέντος ἀπὸ 23.7.1946 ν.δ., ὡς ταῦτα ἐτροποποιήθη διὰ τῶν ἀπὸ 18/8-2.9.1953 καὶ ὑπ' ἀριθ. 282/1961 ν. δ)των, τὸ ἐντεταγμένον καὶ ἐνταχθησόμενον εἰς ὀργανικὰς θέσεις καὶ ἀντιστοίχους βαθμοὺς προβλεπομένους ὑπὸ τοῦ Κανονισμοῦ Ἐσωτερικῆς Ὑπηρεσίας καὶ Καταστάσεως Προσωπικοῦ ἑκάστης Ὀργανώσεως ἢ ὑπὸ Ὀργανισμῶν ἢ Κανονισμῶν Κοινοπραξιῶν Γεωργικῶν Συνεταριστικῶν Ὀργανώσεων.

2) Οἱ μηνιαῖοι κατὰ βαθμοὺς βασικοὶ μισθοὶ τοῦ μονίμου προσωπικοῦ τῶν Ἑνώσεων Γεωργικῶν Συνεταρισμῶν, τῶν Κεντρικῶν Ἑνώσεων Γεωργικῶν Συνεταρισμῶν καὶ τῶν Κοινοπραξιῶν τῶν Γεωργικῶν Συνεταριστικῶν Ὀργανώσεων καθορίζονται ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης εἰς σημερινὰς δραχμὰς ὡς ἕπεται.

Ὑπαλλήλων προσωπικὸν
α) Κύριον Προσωπικόν

	Δραχμαί
Διευθυντὴς	4.400
Τμηματάρχης Α'	4.050

		Δραχμαί
Τμηματάρχης	Β'	3.700
»	Γ'	3.400
»	Δ'	3.150
Λογιστής	Α'	2.900
»	Β'	2.650
»	Γ'	2.400
Ὑπολογιστής		2.200
Βοηθός		2.000
Δόκιμος		1.800

β) Βοηθητικόν προσωπικόν

	Δραχμαί
Ἀποθηκ. ἢ εἰσπράκτωρ ἢ δακτ)φος Α'	2.400
» » » Β'	2.200
» » » Γ'	2.000
» » » Δ'	1.800

Ὑπηρετικόν προσωπικόν

	Δραχμαί
Ἀρχικλητὴρ ἢ ἀρχιφύλαξ	2.300
Κλητὴρ ἢ φύλαξ Α'	2.100
» » » Β'	1.900
» » » Γ'	1.650

3) Ἐξαιρετικῶς εἰς τὴν παροῦσαν συλλογικὴν σύμβασιν ὑπάγεται καὶ τὸ κατὰ τὰς ἀνωτέρω διατάξεις μόνιμον προσωπικὸν τῶν Πρωτοβαθμίων Γεωργικῶν Συνεταιριστικῶν Ὀργανώσεων, ὑπὸ τὴν βασικὴν προϋπόθεσιν, ὅτι τὸ προσωπικὸν τοῦτο καλύπτει ὀργανικὰς ἀνάγκας τῆς συνεταιριστικῆς ὀργανώσεως (Πρωτοβαθμίου) κατὰ πλήρη ἀπασχόλησιν καὶ εἶναι ἐντεταγμένον εἰς ὀργανικὰς θέσεις προβλεπομένας ὑπὸ Κανονισμοῦ Ἐσωτερικῆς Ὑπηρεσίας αὐτῆς, νομίμως ἐγκεκριμένου κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 23.7.1946 β.δ., ὡς τοῦτο τροποποιηθὲν ἰσχύει σήμερον. Διὰ τὸ προσωπικὸν τοῦτο οἱ ὡς ἄνω κατὰ βαθμὸν βασικοὶ μισθοὶ ἰσχύουν μειωμένοι κατὰ δέκα τοῖς ἑκατὸν (10%).

4) Τῆς παρούσης συμβάσεως ἐξαιρεῖται τὸ προσωπικὸν τῶν Πρωτοβαθμίων Γεωργικῶν Συνεταιριστικῶν Ὀργανώσεων τὸ μὴ πληροῦν τὰς προϋποθέσεις τῆς προηγουμένης παραγράφου, ὡς καὶ τὸ μὴ ἐντεταγμένον εἰσέτι μόνιμον καὶ μὴ προσωπικὸν οἱασδήποτε κατηγορίας τῶν παντὸς βαθμοῦ Γεωργικῶν Συνεταιριστικῶν Ὀργανώσεων τῆς χώρας.

Β'. Ἐπὶ τῶν ὡς ἄνω βασικῶν μισθῶν ὑπολογίζονται καὶ χορηγοῦνται ὑποχρεωτικῶς αἱ ἀκόλουθοι προσαυξήσεις καὶ ἐπιδόματα.

1) Εἰς τὰς περιπτώσεις παραμονῆς εἰς τὸν αὐτὸν βαθμόν, εἴτε ἐλλείψει προσόντων πρὸς προαγωγήν, εἴτε ἐλλείψει κενῆς ὀργανικῆς θέσεως, παρέχεται συμφώνως πρὸς τὸ 6. διάταγμα τῆς 23.7.1946, ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη διὰ τῶν ἀπὸ 18.8.1953 καὶ 282/1961 β. διαταγμάτων μετὰ τριετῆ εὐδόκιμον ὑπηρεσίαν εἰς τὸν αὐτὸν βαθμόν, τοῦ εὐδοκίμου κρινομένου δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς οἰκείας Συνεταιριστικῆς Ὀργανώσεως, προσαύξησις ἴση πρὸς τὸ 10% καὶ μέχρι πέντε διαδοχικῶν προσαυξήσεων.

2) Χορηγεῖται ἐπίδομα οἰκογενειακῶν βαρῶν, καθοριζόμενον εἰς 10% διὰ τὴν σύζυγον καὶ 5% ἀνὰ ἓν καὶ μέχρι τριῶν τέκνων. Τὸ ἐπίδομα τῆς συζύγου διακόπτεται ἐν περιπτώσει χηρείας ἢ διαζεύξεως, ἀπαγγελλομένης δι' ἀμετακλήτου δικαστικῆς ἀποφάσεως. Τὸ ἐπίδομα τέκνων διακόπτεται ἐπὶ τῇ συμπληρώσει τοῦ 18ου ἔτους τῆς ἡλικίας διὰ τὰ ἄρρενα καὶ τοῦ 21ου διὰ τὰ θήλεα ἢ καὶ ἐνωρίτερον, ἐφ' ὅσον ἤθελον ἀναλάβει ἐργασίαν ἢ ἔλθουν εἰς γάμον. Τοῦ ἐπιδόματος τέκνων δικαιοῦται καὶ τὸ θῆλυ προσωπικόν, ἐφ' ὅσον βαρύνεται ἡ μήτηρ μὲ τὴν συντήρησιν αὐτῶν.

3) Παρέχεται προσαύξησις ἐκ 5% εἰς τοὺς συμπληροῦντας 10ετῆ ὑπηρεσίαν, 10% εἰς τοὺς συμπληροῦντας 15ετῆ ὑπηρεσίαν, 15% εἰς τοὺς συμπληροῦντας 20ετῆ ὑπηρεσίαν καὶ 20% εἰς τοὺς συμπληροῦντας 25ετῆ ὑπηρεσίαν. Εἰς τὴν ἐν λόγῳ ὑπηρεσίαν, ἥτις δέον νὰ εἶναι εὐδόκιμος, συνυπολογίζεται καὶ ἡ προϋπηρεσία εἰς οἱανδήποτε Γεωργικὴν Συνεταιριστικὴν Ὀργάνωσιν, ὡς καὶ εἰς Ὀργανισμοὺς ἢ Ὑπηρεσίας γεωργικοῦ σκοποῦ.

Γ'. Μετ' ἀπόφασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς οἰκείας Γεωργικῆς Συνεταιριστικῆς Ὀργανώσεως δύνανται νὰ παρέχεται εἰδικὸν ἐπίδομα θέσεως εἰς τοὺς ἀσκοῦντας καθήκοντα Διευθυντοῦ Γεωργικῆς Συνεταιριστικῆς Ὀργανώσεως, Ὑποδιευθυντοῦ, Προϊσταμένου Ὑπηρεσίας, Τμήματος, ἐργοστασίου ἢ εἰδικοῦ τομέως ἐργασιῶν αὐτῆς. Τὸ ὕψος τοῦ ἐπιδόματος τούτου καθορίζεται ὑπὸ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως.

2) Ὡσαύτως, μετ' ἀπόφασιν τοῦ Διοικητικοῦ των Συμβουλίου αἱ ὑπαγόμεναι εἰς τὴν παροῦσαν συλλογικὴν σύμβασιν Γεωργικαὶ Συνεταιριστικαὶ Ὀργανώσεις δύνανται νὰ χορηγοῦν εἰς τὸ ὑπὸ τῆς παρούσης διεπόμενον προσωπικὸν αὐτῶν εἰδικὰ ἐπιδόματα, ἀναλόγως τῶν περιπτώσεων (ἀκριβείας ζωῆς, πόλεως, ἐπιδόσεως, εἰδικότητος κλπ.).

3) Εἰς τοὺς ὑπαλλήλους, ὧν ἡ ὑπαλληλικὴ σχέσις λύεται λόγῳ καταργήσεως θέσεως, καταβάλλεται ἡ ὑπὸ τοῦ νόμου 2112 προβλεπομένη ἀποζημίωσις.

4) Τὸ προσωπικὸν τῶν Γεωργικῶν Συνεταιριστικῶν Ὀργανώσεων δικαιοῦται κατ' ἔτος κανο-

νικῆς ἀδείας μετ' ἀποδοχῶν ἴσης πρὸς τὰ καθοριζόμενα χρονικὰ ὅρια ὑπὸ τῆς παραγράφου 1 ἐδάφ. α' καὶ 6' τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ Ἀ.ν. 539/1945 ἐφαρμοζομένης ἀναλόγως.

5) Εἰς τὸ προσωπικὸν τῶν Γεωργικῶν Συνεταιριστικῶν Ὀργανώσεων καταβάλλεται οἰκονομικὴ ἐνίσχυσις ἴση μὲ τὸ ἥμισυ τῶν μηνιαίων ἀποδοχῶν αὐτῶν ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τοῦ Πάσχα καὶ ἑνὸς μηνὸς ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τῶν Χριστουγέννων καὶ Νέου Ἔτους.

III. Τυχὸν καταβαλλόμεναι ἀποδοχαὶ ἀνώτεραι τῶν ὑπὸ τῆς ἐπαναφερομένης ἐν ἰσχύϊ ὡς ἄνω συλλογικῆς συμβάσεως καθοριζομένων δὲν δύνανται νὰ μειωθῶσιν.

IV. α) Εἰς ἅπαν τὸ προσωπικὸν τῶν Γεωργικῶν Συνεταιριστικῶν Ὀργανώσεων, τὸ διεπόμενον ὑπὸ τῆς παρούσης, ὡς τοῦτο καθορίζεται εἰς τὸ Κεφ. Α' τῆς ἐπαναφερομένης ἐν ἰσχύει ἀπὸ 19.10.1965 συλλογικῆς συμβάσεως, ἐπιφυλασσομένων τῶν κατωτέρω ὑπὸ στοιχεῖον γ' περιπτώσεων, ἐφ' ὅσον τοῦτο ἔχει συμπληρωμένον χρόνον ὑπηρεσίας παρὰ τῇ Ὀργανώσει, εἰς ἣν ὑπηρετεῖ, ἑνὸς ἔτους μέχρι τῆς 31.3.1967, χορηγεῖται ἐφ' ἅπαξ ἔκτακτος οἰκονομικὴ ἐνίσχυσις, λόγῳ μεσολαβήσεως μακροῦ χρόνου ἀπὸ τῆς καταγγελίας τῆς ἐπαναφερομένης ἐν ἰσχύϊ συλλογικῆς συμβάσεως, ἴση πρὸς τὰς ἀποδοχὰς ἑνὸς μηνός, ὡς αὗται καθορίζονται διὰ τῆς συλλογικῆς ταύτης συμβάσεως (βασικὸς μισθὸς σὺν ὑποχρεωτικῶς χορηγούμενα ἐπιδόματα οἰκογενειακῶν βαρῶν καὶ προσαυξήσεις πολυετοῦς ὑπηρεσίας καὶ παραμονῆς ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ) συμπεριλαμβανομένου εἰς αὐτὰς καὶ τοῦ ἐπιδόματος θέσεως, μὴ συνυπολογιζομένων τυχὸν οἰκειοθελῶς χορηγηθείσης ἐν τῷ μεταξὺ αὐξήσεως ἐπὶ τῶν ἀποδοχῶν τούτων ἢ ἄλλης φύσεως καὶ μορφῆς ἐπιδομάτων.

Ἡ ἐφ' ἅπαξ, ὡς ἄνω, οἰκονομικὴ ἐνίσχυσις, ἐφ' ὅσον δὲν ὑπάρχει οἰκονομικὴ εὐχέρεια τῶν Ὀργανώσεων, δύναται νὰ καταβληθῇ εἰς τέσσαρας δόσεις, καθοριζομένας ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἑκάστης Ὀργανώσεως, αἵτινες πάντως δέον νὰ καταβληθῶσιν ἐντὸς τοῦ χρόνου τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης, τῆς πρώτης τούτων οὐχὶ ἐνωρίτερον τῆς 1ης Μαΐου 1968.

β) Πᾶσα αὔξησις ἢ οἰκονομικὴ ἐνίσχυσις, καθ' οἱονδήποτε τρόπον χορηγηθεῖσα, ὡς καὶ πᾶσα διαφορὰ ἀποδοχῶν καταβληθεῖσα δι' ὑπουργικῶν ἀποφάσεων ἢ κατ' ἐφαρμογὴν γενικῶν ἢ ἄλλων ἐθνικῶν ὁμοιοεπαγγελματικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἢ ὁμοίας ἐφαρμογῆς διαιτητικῶν ἀποφάσεων, πλέον τῶν διὰ τῆς ἐπαναφερομένης ἐν ἰσχύϊ ἀπὸ 19.10.1965 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας καθοριζομένων ἀποδοχῶν, μετὰ τὴν 1ην Ἀπριλίου 1967 καὶ μέχρι τῆς ὑπογραφῆς τῆς παρούσης, δύναται νὰ συμψηφίζεται μὲ τὴν προηγουμένην ὡς ἄνω ἐφ' ἅπαξ οἰκονομικὴν ἐνίσχυσιν.

γ) Τῆς κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἐφ' ἅπαξ καταβολῆς δὲν δικαιοῦνται οἱ ἐκ τῶν ὑπαλλήλων, δι' οὓς βάσει τῶν Ἀ.ν. 51/1967 καὶ 105/1967 ἐχουν ληφθῆ ἀποφάσεις παρὰ τῶν Διοικητικῶν Συμβουλίων τῶν Γεωργικῶν Συνεταιριστικῶν Ὀργανώσεων ἢ θέλουν ληφθῆ τοιαῦται ἀποφάσεις μέχρι 30 Ἀπριλίου 1968, δι' ὧν οὗτοι ἐκρίθησαν μὴ ἐπανιδιοριστέοι εἰς τὴν ἣν κατεῖχον πρὸ τῆς ἰσχύος τῶν ὡς ἄνω Ἀ.ν. θέσιν των.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ τῆς 1ης Ἀπριλίου 1968 καὶ λήγει τὴν 30ὴν Σεπτεμβρίου 1968.

Οἱ συμβαλλόμενοι

(Ἕπονται ὑπογραφαί)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 2 Μαΐου 1968

—

52938/2165/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ κηρύξεως ὑποχρεωτικῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 1/1968 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Α.Δ. Ἀθηνῶν, ἀφορώσης εἰς τοὺς ὅρους ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ὁδηγῶν ἀνελκυστήρων Δ.Π.Π

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 223 τῆς 3 Μαΐου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 3239/1955, 2) Γνωμοδότησιν τοῦ κατ' ἄρθρον 28 τοῦ νόμου 3239/1955 Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 10.4.1968 καὶ ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 91/16.4.1968 ἐγγράφου του καὶ 3) τὴν ὑπ' ἀριθ. 1/1968 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Α.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ὁδηγῶν ἀνελκυστήρων τῆς περιοχῆς Ἀθηνῶν - Πειραιῶς καὶ Περιχώρων», ἀποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν ὑποχρεωτικὴν καθ' ὅλας αὐτῆς τὰς διατάξεις διὰ πάντας τοὺς ἐργοδότας καὶ μισθωτοὺς τοῦ ἐπαγγέλματος, ὅπερ ἀφορᾷ αὕτη, τὴν ὑπ' ἀριθ. 1/1968 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Α.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ὁδηγῶν ἀνελκυστήρων περιοχῆς Ἀθηνῶν, Πειραιῶς, Περιχώρων, κατατεθεῖσαν εἰς τὸ Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 9/23.2.1968

πρακτικού καταθέσεως (*).

Η ισχύς της παρούσης άρχεται από της δημοσιεύσεώς της εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 23 Απριλίου 1968

—

8755/697/1968 Απόφ. Υπουργού Εμπορικής Ναυτιλίας

Περί κυρώσεως συμφωνητικού παρατάσεως της από 17.12.1966 συλλογικής συμβάσεως εργασίας των παρά τη Διώρυγι Κορίνθου απασχολουμένων ναυτικών.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 96 της 27 Φεβρουαρίου 1968)

Έχοντες υπ' όψιν: Το υπογραφέν την 22 Ιανουαρίου 1968 πρακτικόν μεταξύ των νομίμως εξουσιοδοτημένων εκπροσώπων αφ' ενός μεν της εν Αθήναις εδρευούσης Ανωνύμου Εταιρείας «Νέα Ανώνυμος Εταιρεία της Διώρυγος Κορίνθου», αφ' ετέρου δε των εκπροσωπούντων το σύνολον των παρά τη Ναυτική Υπηρεσία της Εταιρείας της Διώρυγος της Κορίνθου απασχολουμένων ναυτικών.

Ιδόντες:

Τας διατάξεις του άρθρου 5 του Α.Ν. 3276/1944 «περί συλλογικών συμβάσεων εν τη ναυτική εργασία», ως τούτο τροποποιηθή και ισχύει σήμερον, αποφασίζομεν:

1) Κυρούμεν το υπογραφέν την 22αν Ιανουαρίου 1968 πρακτικόν μεταξύ των εκπροσώπων της ανωτέρω αναφερομένης Εταιρείας και των εργαζομένων παρά τη Ναυτική Υπηρεσία αυτής, δι' ού συνεφωνήθη η παράτασις μέχρι 31 Μαρτίου 1968 της ληξάσης την 31ην Δεκεμβρίου 1967 συλλογικής συμβάσεως εργασίας των παρά τη ανωτέρω Υπηρεσία απασχολουμένων, της υπογραφείσης την 17ην Δεκεμβρίου 1966, των λοιπών όρων παραμενόντων ως έχουσιν.

2) Η παρούσα μετά του συνημμένου πρακτικού δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Πειραιεί τη 14 Φεβρουαρίου 1968

—

Πρακτικόν

Παρατάσεως συλλογικής συμβάσεως των παρά τη Ναυτική Υπηρεσία της Διώρυγος της Κορίνθου απασχολουμένων

Εν Ισθμία σήμερον την 22αν του μηνός Ιανουαρίου του έτους 1968 οι κάτωθι υπογεγραμμένοι αφ' ενός ο Μιχαήλ Μάρκου Μαυρομμάτης, ενεργών κατ' εντολήν, διά λογαριασμόν και ως εκπρόσωπος, νομίμως προς τούτο εξουσιοδοτηθείς παρά του Διοικητικού Συμβουλίου της εν Αθήναις (Ιπποκράτους αριθ. 88) εδρευούσης Ανωνύμου Εταιρείας υπό την επωνυμίαν «Νέα Ανώνυμος Εταιρεία της Διώρυγος Κορίνθου», και αφ' ετέρου οι : α) Βασίλειος Κυριάκου Ζορόμος, β) Νικόλαος Ιακώβου Λοβορόρες και γ) Δημήτριος Σταύρου Στέφας, νομίμως εκπροσωπούντες το σύνολον των παρά τη Ναυτική Υπηρεσία της Εταιρείας της Διώρυγος Κορίνθου υπηρετούντων, καθ' ο εκλεγέντες δημοσίως και παμψηφεί ως τριμελής Επιτροπή, εκπρόσωπος αυτών, υπό του συνόλου των παρά τη ανωτέρω Υπηρεσία της ειρημένης και όδε αντισυμβαλλομένης Εταιρείας υπηρετούντων, δυνάμει του εν προτοτύπω προσαρτωμένου τη παρούση από 21.1.1968 πρακτικού, συνελθόντες εις το εν Ισθμία Γραφείον της μνησθείσης Εταιρείας, αφεφισάμεν την παράτασιν ως έχει της ισχύος της υπογραφείσης την 17ην Δεκεμβρίου 1966 συλλογικής συμβάσεως εργασίας των παρά τη Ναυτική Υπηρεσία της Διώρυγος Κορίνθου απασχολουμένων, κυρωθείσης διά της υπ' αριθ. 8574/673/2.2.1967 αποφάσεως ΤΕΝ/ΑΝΕ 2ον και ληξάσης την 17ην Δεκεμβρίου 1967, έως την 31ην Μαρτίου 1968.

Εις πίστωσιν συνετάγη το παρόν πρακτικόν εις 5 πρωτότυπα, όπερ αναγνωσθέν και βεβαιωθέν υπογράφη παρά των συμβαλλομένων μερών, ων έκαστον έλαβεν ανά εν πρωτότυπον, των λοιπών κατατεθησομένου φροντίδι της εργοδότιδος, τη εντολή και των συμβαλλομένων εργαζομένων, εις το Υπουργείον Εμπορικής Ναυτιλίας διά την νόμιμον έγκρισιν και την δημοσίευσιν.

(Έπονται υπογραφαί)

(*) ΕΕΔ 27, 386.

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

Ἡ νέα Πολιτικὴ Δικονομία

Δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Δικαιοσύνης (54321/1968, Ε.Κ. τ. Β' φ. 234 τῆς 11 Μαΐου ἐ.ἔ.) συνεστήθη Ἐπιτροπὴ ἐκ τῶν 1) Θεοδώρου Καμπέρη, Ἀντιπροέδρου τοῦ Ἀρείου Πάγου, ὡς Προέδρου, 2) Ἀνδρέου Κανελλάκου, Ἀρεοπαγίτου, 3) Γεωργίου Ράμμου, Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, 4) Χαρ. Φραγκίστα, Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, 5) Γεωργίου Οἰκονομοπούλου, 6) Θεοδώρου Λιβαθηνοῦ, Δικηγόρων παρ' Ἀρείῳ Πάγῳ, 7) Ἐμμανουὴλ Μιχελάκη, Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, 8) Γεωργίου Μητσοπούλου, Ὑφηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, Δικηγόρου παρ' Ἀρείῳ Πάγῳ, ὡς μελῶν, καὶ Ἰωάννου Δροσοπούλου, Τμηματάρχου τοῦ Ὑπουργείου Δικαιοσύνης, ὡς γραμματέως, ἵνα κύτη ὑποβάλῃ εἰς τὸν Ὑπουργὸν τὰς κατὰ τὴν κρίσιν της ἐπενεκτέας τροποποιήσεις εἰς τὸν διὰ τοῦ ἀ.ν. 44/1967 εἰσαχθέντα Κώδικα Πολιτικῆς Δικονομίας, ἰδίᾳ δὲ ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὸν ὑπὸ τούτου προβλεπόμενον θεσμὸν τοῦ Εἰσηγητοῦ Δικαστοῦ, ἐν ὄψει τῶν διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τούτου ὁριστημένων προϋποθέσεων, πρὸς τὸν σκοπὸν ὅπως καταστῇ δυνατὴ ἡ εὐχερὴς καὶ ἀπρόσκοπτος ἔναρξις ἰσχύος τοῦ Κώδικος τούτου ἀπὸ τῆς ἐν αὐτῷ ὁριζομένης προθεσμίας (15.9.1968).

Πάντως ἐδηλώθη ὑπὸ τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως εἰς τὸν καθημερινὸν Τύπον, ὅτι ἡ νέα Πολιτικὴ Δικονομία θὰ ἐφαρμοσθῇ ὁπωσδήποτε ἀπὸ τῆς ὡς ἄνω χρονολογίας καὶ ὅτι ὑπὸ τὸ πνεῦμα τοῦτο ἐξεδόθη ἡ ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ Δικαιοσύνης.

Ἐλάχιστα ὅρια μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων

Κατὰ τὸν ἰσχύοντα νόμον περὶ συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας τὰ ἐλάχιστα ὅρια ἀμοιβῆς διὰ πάντα ἐργαζόμενον καθορίζονται διὰ τῶν λεγομένων ἐθνικῶν γενικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, πρὸς τὰς ὁποίας ἐξομοιοῦνται, κατὰ τὸν νόμον, καὶ αἱ ὁμοίου περιεχομένου διαιτητικαὶ ἀποφάσεις.

Τὸ ἄρθρον 21 § 2 τοῦ νόμου 3239/1955 εἶναι σαφές: Ἀντικειμένου, ὁρίζεται εἰς αὐτό, τῶν λοιπῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας καὶ τῶν ὁμοίας ἐφαρμογῆς διαιτητικῶν ἀποφάσεων εἶναι ὁ καθορισμὸς κατὰ εἰδικὰς κατηγορίας μισθωτῶν τῆς ἀμοιβῆς τῆς ἐργασίας καὶ τῶν εἰδικῶν ὅρων καὶ συνθηκῶν αὐτῆς, ἀπαγορευομένου, ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος, τοῦ καθορισμοῦ ὅρων καὶ συνθηκῶν ἐργασίας περιλαμβανομένων εἰς γενικὰς ἐθνικὰς συλλογικὰς συμβάσεις ἐργασίας ἢ ὁμοίας ἐφαρμογῆς ἀποφάσεις διαιτησίας, οἱ ὅροι τῶν ὁποίων κατισχύουν τῶν τυχὸν ἀντιθέτων ὅρων τῶν λοιπῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας καὶ ἀποφάσεων διαιτησίας. (Ἴδετε ἐκτενέστερον εἰς ΕΕΔ 27, 613).

Τὰ ἐλάχιστα ὅρια ἡμερομισθίων διὰ τοὺς ἐργατοτεχνίτας ὁρίζονται ἤδη διὰ τῆς ἀπὸ 14 Φεβρουαρίου 1967 ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας (ΕΕΕΔ 26, 325) καὶ τὰ ἐλάχιστα ὅρια μισθῶν διὰ τοὺς ἰδιωτικοὺς ὑπαλλήλους ἐν γένει διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1/1968 διαιτητικῆς ἀποφάσεως (ΕΕΔ 27, 261).

Πρέπει, ἑπομένως, νὰ εἶναι παράνομος πᾶσα ρύθμισις μισθῶν ἢ ἡμερομισθίων ὑπὸ ἄλλης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ διαιτητικῆς ἀποφάσεως εἰς ὅρια κατώτερα ἐκείνων, τὰ ὁποῖα καθορίζονται ὑπὸ τῶν ἀνωτέρω ἐθνικῶν γενικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας.

Ταῦτα εἰς ἀπάντησιν «ἀποροῦντος ἀναγνώστου».

Δικαστικαὶ εἰδήσεις

Ἐξεδόθη προσφάτως ἀπόφασις τῆς Ὁλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου (210/1968), μετὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 737/1967 ἀπόφασιν τοῦ Β' Τμήματος (ΕΕΔ 27, 210), διὰ τῆς ὁποίας ἐγένετο δεκτόν, ὅτι ἡ κρίσις τοῦ Δικαστηρίου τῆς οὐσίας περὶ τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 3 § 5 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 προσηκούσης ἢ μὴ χρησιμοποιήσεως τοῦ ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντος μισθωτοῦ, ἀναλόγως τῶν σωματικῶν αὐτοῦ ἱκανοτήτων, γραμματικῶν ἢ τεχνικῶν γνώσεων καὶ τῶν λοιπῶν προσόντων αὐτοῦ, εἰς τὴν ὁποίαν προέβη ὁ ἐργοδότης, μὴ συναρτωμένη πρὸς ὑπαγωγὴν τοῦ ἐκ τῆς ἀνελέγκτου ἐκτιμήσεως τῶν πραγματικῶν στοιχείων, ἤτοι τῶν σωματικῶν ἱκανοτήτων, γραμματικῶν ἢ τεχνικῶν γνώσεων καὶ λοιπῶν προσόντων τοῦ τοποθετηθέντος, πορίσματος εἰς ἀφηρημένην τινὰ νομικὴν ἔννοιαν, ὥστε νὰ δύναται νὰ θεμελιωθῇ ἐσφαλμένη τοῦ νόμου ἐφαρμογή, δὲν ὑπόκειται εἰς τὸν ἔλεγχον τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἐπιφυλασσομένων πάντως τῶν ὁρισμῶν τοῦ ἄρθρου 281 Ἀστικοῦ Κώδικος.

Τὸ πλῆρες κείμενον τῆς ἀποφάσεως τῆς Ὁλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου θὰ δημοσιευθῇ εἰς τὰ ἑπόμενα τεύχος.

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Διεύθυνσις
ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Σύνταξις
ΤΑΣΟΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Τόμος 27ος - Τεύχος 12ον (642)

Ἀθῆναι, 15 Ἰουνίου 1968

ΑΣΚΗΣΙΣ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΑΠΕΡΓΙΑΣ

Ὑπὸ τοῦ κ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΑΝ. ΤΡΙΜΗ, Δικηγόρου, τ. Διευθυντοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας

I

Ὁ Ἄρειος Πάγος ἐν Ὁλομελείᾳ (526/1967, ΕΕΔ 26, 1438) ἔθεσε τὰ πλαίσια, ἐντὸς τῶν ὁποίων δύναται νὰ ἀσκῆται τὸ δικαίωμα τῆς ἀπεργίας τῶν μισθωτῶν καὶ κατ' ἀντιδιαστολὴν τῆς ἀνταπεργίας τῶν ἐργοδοτῶν. Ἡ ὡς εἴρηται ἀπόφασις, βασιζομένη εἰς τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 1, 2 § 4, 18 §§ 2 ἕως 4 τοῦ νόμου 3239/1955, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰ ἄρθρα 5, 8, 17 τοῦ νόμου 2151/1920, ἐδέχθη, «ὅτι τὸ δικαίωμα τῆς ἀπεργίας ἀνήκει εἰς ἀνεγνωρισμένα ἐπαγγελματικὰ σωματεῖα» καὶ ὅτι «μεμονωμένα ἄτομα ἢ ἀνοργάνωτοι ὁμάδες ἐργαζομένων, μὴ ἔχουσαι δικαιοπρακτικὴν ἱκανότητα πρὸς σύναψιν συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ μὴ δυνάμεναι, ὡς ἐκ τούτου, νὰ ἐξασφαλίσουν τὴν τήρησίν της, ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐκ ταύτης ἀπορρέουσαν ὑποχρέωσιν εἰρήνης, δὲν δικαιοῦνται νὰ ἀναστέλλουν τὴν διὰ τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀναληφθεῖσαν ὑποχρέωσιν πρὸς παροχὴν ἐργασίας, τῆς μονομεροῦς ταύτης ἀναστολῆς λόγῳ ἀπεργίας δικαιολογουμένης μόνον εἰς ἐξαιρετικὰς περιπτώσεις, ἀφοῦ, πλὴν τῶν λοιπῶν συνεπειῶν, ἐπέρχεται καὶ οἰκονομικὴ ζημία εἰς τοὺς διαφωνοῦντας, ὡς πρὸς τὴν κήρυξιν ἀπεργίας (ὡς ἐκ τῆς στερήσεως τοῦ μισθοῦ των κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς διακοπῆς τῆς ἐργασίας), οἵτινες δυνατὸν νὰ ἀποτελοῦν τὴν πλειονότητα τῶν εἰς τινα ἐπιχείρησιν ἀπασχολουμένων. Ρητέον δὲ ὅτι ἡ ἀρχικῶς ἀδέσποτος ἀπεργία νομιμοποιεῖται, ἂν ἐγκρίνῃ ταύτην ἐκ τῶν ὑστέρων ἡ οἰκεία ὀργάνωσις, ἀναλαβοῦσα τὴν περαιτέρω διεξαγωγὴν τοῦ ἀγῶνος μετ' ἀπόφασιν τῆς γενικῆς συνελεύσεως» (*).

Προγενεστέρως ὁ Ἄρειος Πάγος (495/1966, ΕΕΔ 25, 1374) εἶχεν ἀποφανθῆ, ὅτι τὸ δικαίωμα τῆς ἀπεργίας ἀνήκει οὐχὶ εἰς μεμονωμένα ἄτομα ἢ εἰς ἀνοργανώτους ὁμάδας ἐργαζομένων, ἀλλ' εἰς ἀνεγνωρισμένα ἐπαγγελματικὰ σωματεῖα καὶ ὅτι ἡ ἑρμηνεία αὕτη δὲν ἀντίκειται εἰς τὸ ἄρθρον 11 τοῦ Συντάγματος, διότι «τοῦτο προστατεύει μόνον τὴν θετικὴν ἐλευθερίαν τοῦ συνέρχεσθαι καὶ οὐχὶ τὴν ἀρνητικήν, ἤτοι μόνον τὸ δικαίωμα τοῦ συνέρχεσθαι καὶ οὐχὶ ἐκεῖνο τοῦ μὴ συνέρχεσθαι».

II

Μὴ ὑπαρχούσης παρ' ἡμῖν νομικῆς διατάξεως, ρυθμιζούσης τὴν ἀπεργίαν, ἐγεννήθη τὸ θέμα εἰς τὴν θεωρίαν καὶ τὴν νομολογίαν, ἂν ἡ ἀπεργία ἀποτελῇ δικαίωμα τῶν μισθωτῶν, ἀπορρέον ἐκ τῆς ἀτομικῆς αὐτῶν ἐλευθερίας, ὅπως διαθέτωσι κατὰ βούλησιν τὰς σωματικὰς ἢ πνευματικὰς δυνάμεις των καὶ εἶναι ἀνεκτὴ ἁπλῶς ὑπὸ τοῦ δικαίου (*Α. Σβῶλος - Γ. Βλάχος*, Τὸ Σύνταγμα τῆς Ἑλλάδος, τόμ. Α', σελ. 351) ἢ ἂν, πέραν τούτου, ἀποτελῇ κατὰ κυριολεξίαν «δικαίωμα», ὁπότε καὶ ἡ ἄσκησις αὐτοῦ δὲν συνεπάγεται ἐπιζημίους συνεπείας, ὡς πρὸς τὴν σύμβασιν ἐργασίας, ἀτομικῆς ἢ συλλογικῆς (*Ι. Καποδίστριας*, ΕΕΔ 8, 227, *Α. Σακελλαρόπουλος*, ΝοΒ 2, 358, *Α. Σβώλου - Γ. Βλάχου*, ὡς ἄνω, τόμ. Β', σελ. 298, *Θ. Βλαχόπουλος*, ΕΕΔ 10, 50, ἔνθα γαλλικὴ θεωρία καὶ

(*) Σημ. ΕΕΔ: Ἴδετε καὶ τὴν κατωτέρω, σελ. 729, Α.Π. 272/1968, Β' Τμήματος.

νομολογία. Ίδε ωσαύτως Πρωτοδίκου Αθηνών (3008/1950, ΕΕΔ 10, 72, Πρωτοδικείου Αθηνών 6958/1951, ΕΕΔ 10, 979, και *Γρ. Κοσιμάτην*, Αί συλλογικαί διαφοραί εργασίας, σελ. 36). Νομολογία και θεωρία συμφωνούν, ότι ή απεργία αποτελεί κατά κυριολεξίαν δικαίωμα, προστατευόμενον υπό του άρθρου 11 του Συντάγματος (Α.Π. 526/1967, Α.Π. 495/1966, ΕΕΔ 27, 111, ένθα παραπομπή εις νομολογίαν και θεωρίαν. Ή προγενεστέρα νομολογία εδέχετο, ότι ή απεργία, μη αποτελούσα δικαίωμα, λύει την σύμβασιν εργασίας (Α.Π. 163/1930, Δικαστ. Β', σελ. 116).

Διαφωνία, και μάλιστα όξεία, προέκυψεν, αν ή συνταγματική προστασία της απεργίας επεκτείνεται και επί των μη επαγγελματικώς οργανωμένων μισθωτών.

Ή νομολογία εδέχθη προσφάτως, ότι το άρθρον 11 του Συντάγματος προστατεύει μόνον την θετικήν συνδικαλιστικήν ελευθερίαν και ουχί την αρνητικήν (Α.Π. 495/1966, ένθ' άνωτ.). Ή 526/1967 απόφασις της Ολομελείας, ενώ κατ' αρχήν δέχεται, ότι ή συνταγματική προστασία της απεργίας περιορίζεται μόνον μεταξύ των οργανωμένων επαγγελματικώς μισθωτών - θετική συνδικαλιστική ελευθερία - προχωρεί περαιτέρω εις την προστασίαν της αρνητικής συνδικαλιστικής ελευθερίας, δηλαδή της απεργίας των ανοργανώτων μισθωτών, υπό την προϋπόθεσιν ότι ή απεργία εγκρίνεται εκ των ύστερων υπό της οικείας επαγγελματικής οργανώσεως. Την άποψιν αυτήν εύρισκει ως ορθήν ο *Κ. Καυκάς*, ΕΕΔ 27, σελ. 147.

Προσφάτως υπεστηρίχθη (*Αντ. Φλώρος*, ΕΕΔ 27, 408), ότι αί ως άνω αρεσπαγιτικαί αποφάσεις είναι αντίθετοι προς το άρθρον 11 του Συντάγματος, όπερ προστατεύει και την αρνητικήν ελευθερίαν. Συγκεκριμένως υπεστηρίχθη, ότι το δικαίωμα της απεργίας είναι απεριόριστον και δεν εξαρτάται εκ της συμμετοχής των μισθωτών εις επαγγελματικά σωματεία, διότι το άρθρον 11 του Συντάγματος προστατεύει ού μόνον το θετικόν δικαίωμα του συνεταιρίζεσθαι, εν ω περιέχεται το δικαίωμα της απεργίας ως το σημαντικώτερον μέσον ασκήσεως της συνδικαλιστικής ελευθερίας, αλλά και το αρνητικόν δικαίωμα του συνεταιρίζεσθαι, συνιστάμενον εις τον μη εξαναγκασμόν των μισθωτών όπως συμμετέχωσιν εις ωρισμένην επαγγελματικήν οργάνωσιν. (Σύμφωνοι οί *Κ. Καυκάς*, ΕΕΔ 26, 145, *Α. Άμπατζής*, ΕΕΔ 25, 218 και 1559, *Κ. Δημάκης*, ΕΕΔ 14, 510, *Χρ. Αγαλλόπουλος*, Εισαγωγή εις το Εργατικόν Δίκαιον, σελ. 32. Αντίθετοι *Ι. Καποδίστριας*, ΕΕΔ 26, 210, *Ίδιος*, Ή συλλογική σύμβασις εργασίας κλπ. §§ 10 και 104, *Α. Λιτζερόπουλος*, ΕΕΔ 12, 641. *Ο Χρ. Αγαλλόπουλος*, Εργατικόν Δίκαιον, σελ. 98, καίτοι δέχεται την προστασίαν της αρνητικής συνδικαλιστικής ελευθερίας, εν τούτοις υποστηρίζει, ότι ή απεργία είναι νόμιμος, όταν κηρύσσεται υπό επαγγελματικού σωματείου). Και αν είσέτι γίνη δεκτή ή υπό της θεωρίας υποστηριζομένη άποψις περί προστασίας της αρνητικής συνδικαλιστικής ελευθερίας (*Α. Σβώλου - Γ. Βλάχου*, ως άνω, σελ. 222, ένθα παραπομπή εις ξένην θεωρίαν και νομολογίαν, *Αντ. Φλώρος*, ένθ' άνωτ., *Χρ. Αγαλλόπουλος*, Εισαγωγή εις το Εργατικόν Δίκαιον, σελ. 32, ένθα παραπομπή εις θεωρίαν), νομίζομεν, ότι ή τοιαύτη προστασία εξικνείται μέχρι του σημείου, ώστε να θεωρήται ως αντισυνταγματική ή διάταξις νόμου, επιβάλλουσα την υποχρέωσιν εγγραφής του εργαζομένου εις τινα συνδικαλιστικήν οργάνωσιν. Το δικαίωμα του μισθωτού να μη μετέχη παντάπασιν εις επαγγελματικόν σωματείον (αρνητική συνδικαλιστική ελευθερία) δεν πρέπει να συμπλέκεται με την μη νομιμότητα της απεργίας υπό μεμονωμένων ατόμων ή ανοργανώτων ομάδων εργαζομένων. Διότι ή προστασία της αρνητικής συνδικαλιστικής ελευθερίας συνυφαίνεται με την ατομικήν ελευθερίαν, άρθρον 4 του Συντάγματος, το οποίον προστατεύει την ελευθερίαν της εργασίας, υπό την έννοιαν, ότι το δίκαιον έγγυάται εις πάν άτομον, όπως διαθέτη κατά βούλησιν, επί μισθώ και άνευ περιορισμού οιουδήποτε άλλου δικαιώματός του, την προς εργασίαν σωματικήν ή πνευματικήν αυτού δύναμιν και ικανότητα (*Α. Σβώλου - Γ. Βλάχου*, ένθ' άνωτ., τόμ. Α', 351, J. Rivero - J. Savatier, Droit du Travail, σελ. 193 επ.). Και το δικαίωμα τούτο είναι απόλυτον, ενώ το δικαίωμα του συνεταιρίζεσθαι (άρθρον 11 του Συντάγματος) προϋποθέτει την τήρησιν των νόμων του Κράτους, οίτινες όμως ουδέποτε δύνανται να υπάγωσι το δικαίωμα τούτο εις προηγουμένην της κυβερνήσεως έγκρισιν. Επειδή ή απεργία χαρακτηρίζεται ως δυναμική εκδήλωσις των μισθωτών και ως έσχατον μέσον ικανοποιήσεως των επαγ-

τοι δὲν κατέστη ἐσωτερικὸν δίκαιον, ὡς μὴ κυρωθεῖσα εἰσέτι, ἐν τούτοις ἐπηρέασε τὴν ἰσχύουσαν παρ' ἡμῖν νομοθεσίαν περὶ συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, ὑποχρεώνει τὰ Κράτη, ὅπως λαμβάνουν πᾶν πρακτικὸν καὶ δυνατὸν μέτρον, δι' οὗ νὰ ἐξασφαλίζεται εἰς τὰς συνδικαλιστικὰς ὀργανώσεις, τὰς ἀντιπροσωπευούσας τοὺς ἐνδιαφερομένους μισθωτούς, τὸ δικαίωμα τῆς συνάψεως συλλογικῶν συμβάσεων μετὰ ἐργοδοτῶν ἢ ἐργοδοτικῶν ὀργανώσεων (ἄρθρον 3). Ἐκ παραλλήλου διὰ τῆς αὐτῆς ὡς ἄνω διεθνοῦς συμβάσεως (ἄρθρα 5, 6 καὶ 7) ἀναγνωρίζεται ὁ θεσμὸς τῆς συνδιαλλαγῆς καὶ τῆς διαιτησίας πρὸς δίκαιον διακανονισμὸν τῶν διενέξεων, αἵτινες ἀνακύπτουν μεταξὺ ἐργοδοτῶν καὶ μισθωτῶν ἐν τῷ καθορισμῷ τῶν ὅρων ἐργασίας (ἄρθρα 5, 6 καὶ 7). Καὶ ὁ θεσμὸς τῆς διαιτησίας, ὅστις ἀναγνωρίζεται ὑπὸ τοῦ ἑλληνικοῦ δικαίου καὶ οὗ ἕνεκεν ἀναστέλλεται τὸ δικαίωμα τῆς ἀπεργίας, δι' ὡρισμένον βεβαίως χρόνον (ἄρθρον 18 § 2 νόμου 3239/1955), δὲν ἀντίκειται εἰς τὸ Σύνταγμα. (*Α. Σβώλου - Γ. Βλάχου*, ἔνθ' ἀνωτ., σελ. 302 *Χρ. Ἀγαλλοπούλου*, Εἰσαγωγὴ εἰς τὸ Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 35 καὶ αὐτόθι σημ. 51, ἔνθα παραπομπὴ εἰς θεωρίαν).

Ἡ ἐπιβολὴ κυρώσεων διὰ τοὺς συνδικαλισμένους μισθωτοὺς ἐν περιπτώσει ἀπεργίας καὶ ἡ ἀπαλλαγὴ ἐκ τούτων τῶν ἀνοργανώτων ἀντιστρατεύεται πρὸς τὸν σκοπὸν καὶ τὸ νόημα τοῦ συλλογικοῦ δικαίου, ἐνῷ παραλλήλως ὑπονομεύει τὸν ἐλεύθερον δημοκρατικὸν συνδικαλισμόν, ὅστις προστατεύεται ἀπὸ τὸ Σύνταγμα, τὰς διεθνεῖς συμβάσεις καὶ τὸ ἐσωτερικὸν δίκαιον.

Βασικὴ ἐπιδίωξις τοῦ ἐλευθέρου δημοκρατικοῦ συνδικαλισμοῦ, οὗ ἡ ἀποστολὴ ἐν γενικαῖς γραμμαῖς ἐξετέθη ἀνωτέρω, εἶναι ἡ ὅσον τὸ δυνατὸν εὐρυτέρα συμμετοχὴ τῶν ἀποχειροβιώτων μισθωτῶν εἰς τὰς ἐπαγγελματικὰς ὀργανώσεις, ὧν ἡ ἰσχὺς προσδιορίζει καὶ τὸ μέτρον τῆς προστασίας τῶν συμφερόντων τῆς ἐργατικῆς τάξεως. Ἡ μείζων προστασία τῶν ἀνοργανώτων, ἔναντι τῶν ὠργανωμένων, ἐξασθενίζει τὴν δύναμιν τῆς ἐργατικῆς τάξεως πρὸς ἱκανοποίησιν τῶν ὑλικῶν καὶ ἠθικῶν ἐπιδιώξεών της.

Ὁ θεσμὸς τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, συνδυαζόμενος μὲ τὴν διαιτητικὴν ἐπίλυσιν τῶν συλλογικῶν διαφορῶν, συνυπάρχει καὶ συμπορεύεται μὲ τὸν ἐλεύθερον δημοκρατικὸν συνδικαλισμόν. Τὸ συλλογικὸν δίκαιον εἶναι καρπὸς τῶν ἀγώνων τῆς ὠργανωμένης εἰς συνδικάτα ἐργατικῆς τάξεως. Τὸ δικαίωμα τῆς συνάψεως συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας καὶ τῆς ἐπιλύσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἀνήκει, κατὰ τὸν νόμον 3239/1955, μόνον εἰς τὰς ἐπαγγελματικὰς ὀργανώσεις τῶν μισθωτῶν (ὁ ἀ.ν. τῆς 16/18 Νοεμβρίου 1935 περὶ συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας προεῖδεπε τὴν σύναψιν συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ μεταξὺ μεμονωμένων ἐργοδοτῶν καὶ ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων τῶν μισθωτῶν).

Αἱ ὁμοίας φύσεως διαιτητικαὶ ἀποφάσεις, κατὰ τὸ ἄρθρον 19 τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 10 § 8 τοῦ ν.δ. 3755/1957, ἐξομοιοῦνται, ἀπὸ ἀπόψεως νομικῶν ἀποτελεσμάτων, μὲ τὰς συλλογικὰς συμβάσεις ἐργασίας.

IV

Εἰς τὰ πλαίσια τῶν ἀνωτέρω σκέψεων νομίζομεν, ὅτι εὑρίσκει πλήρη δικαιολογίαν τὸ σκεπτικὸν τῶν ὡς ἄνω δύο ἀναφερομένων ἀρεοπαγιτικῶν ἀποφάσεων καὶ ἡ ἄποψις τῆς θεωρίας ὅτι νόμιμος, ἀπὸ ἀπόψεως ἀστικῶν συνεπειῶν, θεωρεῖται ἡ ἀπεργία, ὅταν ἀσκῆται ὑπὸ μισθωτῶν, ἀνηκόντων εἰς ἐπαγγελματικὰς ὀργανώσεις. Ὁ σχολιαστὴς τῶν ὡς ἄνω ἀποφάσεων ὑποστηρίζει (*Ἀντ. Φλῶρος*, ΕΕΔ 27, 413), ὅτι αἱ διατάξεις τοῦ νόμου 3239/1955 δὲν θίγουν «πρωτῶς τὸ δικαίωμα τῆς ἀπεργίας, ἐκτὸς εἰς τὴν περίπτωσιν τῶν παραγράφων 2 - 4 τοῦ ἄρθρου 18. Διότι δὲν πρέπει νὰ συγχέεται ἡ ἀπεργία πρὸς τὴν συλλογικὴν διαφοράν καὶ νὰ ταυτίζωνται οἱ σκοποὶ τῆς ἀπεργίας ἐντοπιζόμενοι εἰς τὸ ἔδαφος τῶν συλλογικῶν διαφορῶν». Καὶ ἐπιλέγει: «Δὲν εἶναι δυνατὸν κατὰ ταῦτα νὰ ἀγθῇ τις εἰς τὸ συμπέρασμα, ὅτι ἐκ τοῦ νόμου 3239 ἀναγνωρίζεται δικαίωμα ἀπεργίας μόνον εἰς ἀναγνωρισμένα σωματεῖα», ἀφοῦ διὰ τοῦ νόμου 3239/1955 τὸ δικαίωμα τῆς ἀπεργίας δὲν ἐξωθελίσθη, διότι τοῦτο θὰ ἀπετέλει παραβίασιν τῆς συνταγματικῆς ἐλευθερίας». Καὶ μόνον αἱ παράγραφοι 2 - 4 τοῦ ἄρθρου 18 τοῦ νόμου 3239/1955 εἶναι ἐπαρκεῖς, διὰ νὰ θεμελιώσουν τὸ σκεπτικὸν τῶν δύο ὡς ἄνω μνημονευομένων ἀρεοπαγιτικῶν ἀποφάσεων. Διὰ τῆς ὡς ἄνω παραγράφου 2 ὁρίζεται σαφῶς, ὅτι ἀπαγορεύεται, ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς διαδικασίας πρὸς ἐπίλυσιν τῆς ἀναφυείσης διενέξεως μεταξὺ τῶν ἐνδιαφερομένων συνδικαλιστικῶν ὀργανώσεων,

γελματικών συμφερόντων τῆς ἐργατικῆς τάξεως, ἐξ ἧς δύνανται νὰ προκληθοῦν οἰκονομικαὶ καὶ κοινωνικαὶ διαταραχαί, μὲ ἀποτέλεσμα τὴν ζημίαν τοῦ κοινωνικοῦ συμφέροντος, διὰ τοῦτο ὁ νομοθέτης ἔθεσεν ὡρισμένους περιορισμούς, ὧν ἡ συνταγματικότης οὐδέποτε ἠμφισβητήθη (*Α. Σβώλου - Γ. Βλάχου*, ἔνθ' ἀνωτ., τόμ. Β', σελ. 304, *Ν. Μπουρόπουλος*, Ἐπιθ. Δημοσ. Διοικητικοῦ Δικαίου 10, σελ. 127, *Γ. Μαντζούφας*, Γενικαὶ Ἀρχαὶ Ἐργατικοῦ Δικαίου, σελ. 68).

Εὑρίσκομεν ὡς ὀρθοτέραν τὴν ἄποψιν ὅτι ἡ ἀπεργία, ὡς δικαίωμα, ἀνήκει μόνον εἰς τοὺς ὠργανωμένους εἰς ἐπαγγελματικὰς ὀργανώσεις μισθωτούς. Τοῦτο, ὀρθῶς ὑποστηρίζεται, ὅτι προκύπτει σαφῶς ἐκ τῶν ἄρθρων 5, 8, 17 τοῦ νόμου 2151/1920, ἰδίως ὅμως ἐκ τῶν ἄρθρων 1, 2 § 4 καὶ 18 §§ 2 ἕως 4 τοῦ νόμου 3239/1955 (*Ι. Καποδίστριας*, ΕΕΔ 26, 210, ἴδε καὶ *Τούση - Σταυροπούλου*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 240 καὶ 236 σημ. 3). Καὶ τοῦτο διότι ἡ τοιαύτη τοποθέτησις ἐναρμονίζεται πλήρως πρὸς τὰς μεταπολεμικῶς κρατησάσας ἀντιλήψεις, ὡς πρὸς τὴν ἀποστολὴν τοῦ ἐλευθέρου δημοκρατικοῦ συνδικαλισμοῦ, ὡς παράγοντος ἐπηρεασμοῦ καὶ διαμορφώσεως τῆς οἰκονομικῆς καὶ κοινωνικῆς πολιτικῆς καὶ γενικώτερον τῆς καθ' ὅλου ἐθνικῆς ζωῆς εἰς τὰς πολλαπλᾶς της ἐκδηλώσεις. (Πρόσφατοι ἐκδηλώσεις τῶν γερμανικῶν συνδικάτων, ὅπως τεθῇ ἐκτὸς νόμου τὸ Ἐθνικοδημοκρατικὸν κόμμα, κινητοποίησις φορτοεκφορτωτῶν Λονδίνου διὰ τὸ φυλετικὸν ζήτημα).

ΙΙΙ

Ἡ ἀναγνώρισις ὑπὸ τοῦ Κράτους τοῦ δικαιώματος θεσπίσεως κανόνων δικαίου ὑπὸ ἐξουσιαστικῶν ὀργανισμῶν, ὅπως εἶναι αἱ συνδικαλιστικαὶ ὀργανώσεις τῶν μισθωτῶν καὶ τῶν ἐργοδοτῶν, ἀποτελεῖ ἱστορικὸν σταθμὸν εἰς τὴν πορείαν τῶν κοινωνικῶν ἐξελίξεων, διότι προσδιορίζει τὸ μέτρον καὶ τὴν ἔκτασιν τοῦ μετασχηματισμοῦ τῶν ἀντιλήψεων, ὡς πρὸς τὴν θέσιν τῶν ἐργαζομένων εἰς τὰ πλαίσια τοῦ κοινωνικοῦ συνόλου. Διὰ τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἡ ρύθμισις τῶν ὅρων ἐργασίας πραγματοποιεῖται αὐτονόμως ὑπὸ ὀργάνων τῆς κοινωνικῆς αὐτοδιοικήσεως, εἰς τὰ ὁποῖα συμμετέχουν μόνον ἐκπρόσωποι τῶν ὠργανωμένων ἐργοδοτικῶν καὶ ἐργατικῶν ὀργανώσεων. Αἱ συνδικαλιστικαὶ ὀργανώσεις, ἀναγνωριζόμεναι ὡς αὐτόνομοι κοινωνικαὶ δυνάμεις καὶ ὡς φορεῖς δημοσίας ἐξουσίας, ἐξελίσσονται εἰς πρωτογενεῖς παράγοντας δημιουργίας κανόνων δικαίου, δι' ὧν ρυθμίζονται οἱ ὅροι ἐργασίας ἐξ ἀντικειμένου. Αἱ ἐπαγγελματικαὶ ὀργανώσεις τῶν μισθωτῶν, κινούμεναι εἰς τὰ πλαίσια τοῦ ἐλευθέρου δημοκρατικοῦ συνδικαλισμοῦ, ἰδίᾳ μετὰ τὸν δεύτερον παγκόσμιον πόλεμον, ἀπὸ ὄργανα ταξικῶν ἀγώνων ἐξελίχθησαν εἰς πρώτης σημασίας δύναμιν εἰς τὴν διαμόρφωσιν ὄχι μόνον τῶν ὅρων τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἀλλὰ καὶ τοῦ καθόλου ἐθνικοῦ βίου. Τὰς ἀντιλήψεις αὐτὰς ἀποδίδει πλήρως ἡ Διακήρυξις τῆς Γενικῆς Συνδιασκέψεως τῆς Διεθνοῦς Ὀργανώσεως Ἐργασίας τῆς Φιλαδελφείας (10 Μαΐου 1944), ἥτις, κυρωθεῖσα διὰ τοῦ ν.δ. 399/1947, ἀποτελεῖ ἐσωτερικὸν δίκαιον. Εἰς τὴν παράγραφον ΙΙΙ μεταξὺ ἄλλων ἀναφέρεται: Ἡ Συνδιάσκεψις ἀναγνωρίζει τὴν ἐπίσημον ὑποχρέωσιν τῆς Διεθνοῦς Ὀργανώσεως νὰ προαγάγῃ εἰς τὰ διάφορα ἔθνη τοῦ κόσμου τὴν ἐφαρμογὴν προγραμμάτων ἱκανῶν νὰ ἐπιτύχουν τὴν πραγματικὴν ἀναγνώρισιν τοῦ δικαιώματος τῶν συλλογικῶν διαπραγματεύσεων, τὴν σύμπραξιν ἐργοδοτῶν καὶ ἐργαζομένων διὰ τὴν συνεχῆ βελτίωσιν τῆς ὀργανώσεως τῆς παραγωγῆς, καθὼς καὶ τὴν συνεργασίαν ἐργοδοτῶν καὶ ἐργαζομένων διὰ τὴν κατάρτισιν καὶ ἐφαρμογὴν κοινωνικῶν καὶ οἰκονομικῶν μέτρων.

Περαιτέρω διὰ τῆς ὡς ἄνω ἱστορικῆς Διακηρύξεως καθιεροῦται ἡ ἀρχὴ τῆς τριμεροῦς συνεργασίας εἰς τὸν ἀγῶνα κατὰ τῆς ἀνάγκης. Οὕτω μεταξὺ τῶν θεμελιωδῶν ἀρχῶν τῆς Διεθνοῦς Ὀργανώσεως Ἐργασίας περιλαμβάνεται καὶ ἡ ἀρχή, καθ' ἣν ὁ ἀγὼν κατὰ τῆς ἀνάγκης δέον νὰ διεξάγεται μετ' ἀκαμάτου σθένους εἰς ἕκαστον ἔθνος καὶ διὰ συνεχοῦς συλλογικῆς διεθνοῦς προσπαθείας, εἰς τὴν ὁποίαν οἱ ἀντιπρόσωποι τῶν ἐργαζομένων καὶ τῶν ἐργοδοτῶν, συνεργαζόμενοι ἰσοτίμως μετὰ τῶν ἀντιπροσώπων τῶν κυβερνήσεων, συμμετέχουν εἰς ἐλευθέρας συζητήσεις καὶ εἰς ἀποφάσεις δημοκρατικοῦ χαρακτῆρος πρὸς προαγωγὴν τοῦ κοινοῦ ἀγαθοῦ (παράγρ. 1 ἐδάφ. δ'). Ἐπίσης ἡ ὑπ' ἀριθ. 84 διεθνὴς σύμβασις περὶ τοῦ δικαιώματος τοῦ συνεταιρίζεσθαι καὶ τῆς ρυθμίσεως τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν εἰς τὰ μὴ μητροπολιτικὰ ἐδάφη (Ἐκδόσεις Ὑπουργείου Ἐργασίας, Διεθνεῖς Συμβάσεις Ἐργασίας, σελ. 530), ἥτις, καὶ-

έπι 45 ήμέρας καὶ ἐν περιπτώσει ἐφέσεως κατὰ τῆς πρωτοβαθμίου διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἐπὶ 60 ἡμέρας, ἡ ἀπεργία καὶ τὸ λόκ-δουτ. Καὶ ἡ ἀπαγόρευσις αὕτη ἀσφαλῶς δὲν ἀντίκειται εἰς τὸ ἄρθρον 11 τοῦ Συντάγματος.

Ἡ κατὰ παράβασιν τῆς ἀνωτέρω διατάξεως κήρυξις ἀπεργίας συνεπάγεται λύσιν τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ὑπαιτιότητι τῶν μισθωτῶν, ὅπερ σημαίνει ἀζήμιον λύσιν τῆς συμβάσεως ἐργασίας. Ἡ ἀστικὴ αὐτὴ κύρωσις ἀναφέρεται εἰς τοὺς μισθωτούς, οἵτινες ἀνήκουν εἰς τὰς ἐπαγγελματικὰς ὀργανώσεις, αἵτινες εἶναι ἐκ τοῦ νόμου ἐξουσιοδοτημέναι πρὸς ὑπογραφὴν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἢ ἐκ τῆς διαφωνίας των ἐπὶ τῶν ὅρων ἐργασίας προέκυψεν ἡ διένεξις, ἡ ἐπίλυσις τῆς ὁποίας ἄγεται ἐνώπιον τοῦ διαιτητικοῦ διοικητικοῦ δικαστηρίου. Τοῦτο προκύπτει ἀναμφισβητήτως ἐκ τοῦ αἰτιολογικοῦ τῆς ἀπαγορεύσεως τῆς ἀπεργίας, συνισταμένου εἰς τὴν ἀποφυγὴν «τῶν ἐνδιαφερομένων πρὸς ἐκδικασμὸν εὐνοϊκῆς ὑπὲρ αὐτῶν λύσεως ἐπὶ τῆς ἐκδηλωθείσης διενέξεως». Καὶ ἐνδιαφερόμενοι ἐν προκειμένῳ εἶναι οἱ ὠργανωμένοι εἰς ἐπαγγελματικὰς ὀργανώσεις μισθωτοί, ἀφοῦ ἐκ τῶν ἀνοργανώτων δὲν δύναται νὰ προκύψῃ διένεξις, διότι οὗτοι, ἀμέσως καὶ ἀμέσως, στεροῦνται δικαιοπρακτικῆς ἱκανότητος ὑπογραφῆς συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας. Ἐὰν υἱοθετηθῇ ἡ ἄποψις ὅτι εἰς πᾶσαν περίπτωσιν ἡ ἀπεργία τῶν ἀνοργανώτων μισθωτῶν εἶναι νόμιμος, διότι θεμελιοῦται ἐπὶ τῆς ἀρνητικῆς ἐλευθερίας τοῦ συνεταιρίζεσθαι, τότε θὰ ἀχθῶμεν εἰς τὸ ἑξῆς παράλογον συμπέρασμα: Ἡ ἀπεργία τῶν ὠργανωμένων εἰς ἐπαγγελματικὰ σωματεῖα μισθωτῶν νὰ εἶναι παράνομος, συνεπαγομένη τὴν αὐτοδικαίαν λύσιν τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἐνῷ τῶν ἀνοργανώτων μισθωτῶν νὰ εἶναι νόμιμος, ἀποκλείουσα τὴν ἀζήμιον λύσιν τῶν ἀτομικῶν συμβάσεων. Αἱ ἐθνικαὶ καὶ ὁμοιοεπαγγελματικαὶ γενικαὶ συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας καὶ διαιτητικαὶ ἀποφάσεις, δεσμεύουσι, χωρὶς νὰ ἀπαιτῆται ἡ συνδρομὴ τῶν προϋποθέσεων τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 3239/1955, τὸ σύνολον τῶν μισθωτῶν καὶ ἐργοδοτῶν, ἀνεξαρτήτως ἂν οὗτοι ἀνήκουν εἰς τὰς ὑπογραψάσας τὴν συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας ἀντιστοίχους ἐπαγγελματικὰς ὀργανώσεις (Α.Π. 257/1965, Ὁλομ., ΕΕΔ 24, 790, Α.Π. 526/1965, ΕΕΔ 25, 6, Α.Π. 287/1965, ΕΕΔ 24, 793, Α.Π. 790/1964, ΕΕΔ 24, 343, Α.Π. 172/1967, Ὁλομ., ΕΕΔ 26, 549, σχόλ. ὑπὸ *Κ. Δημάκη*, Α.Π. 726/1967, ΕΕΔ 27, 211). Ἐπίσης αἱ τοπικαὶ ὁμοιοεπαγγελματικαὶ συλλογικαὶ συμβάσεις, ὡς καὶ εἰδικαὶ καὶ ὁμοίας φύσεως διαιτητικαὶ ἀποφάσεις, ὑπὸ τὰς προϋποθέσεις τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 3239/1955, δεσμεύουσι καὶ τοὺς ἀνοργανώτους ἐργοδότας καὶ μισθωτούς.

Ἡ ἰσχὺς τῶν ὠργανωμένων μισθωτῶν, ἐκδηλουμένη ὑπὸ τῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεών των, προστατεύει καὶ κατοχυρώνει τὰ συμφέροντα καὶ τῶν ἀνοργανώτων, ἀφοῦ ἅπασαι αἱ ἀτομικαὶ συμβάσεις ἐργασίας, ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος, δέον ἀπαραιτήτως νὰ περιέχουν τοὺς ὅρους τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἢ τῶν ὁμοίας φύσεως διαιτητικῶν ἀποφάσεων (ἄρθρον 3 § 1 νόμου 3239/1955). Ἡ ἐκδοχὴ τῆς νομιμότητος τῆς ἀπεργίας τῶν ἀνοργανώτων μισθωτῶν καὶ τῆς θεωρήσεως ὡς παρανόμου τῶν ὠργανωμένων ἀναιρεῖ τὴν ὁλότητα τοῦ δικαίου τῶν συλλογικῶν συμβάσεων, διότι θέτει εἰς πλεονεκτικὴν θέσιν τοὺς μὴ συμπράξαντας εἰς τὴν κατάρτισιν τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἢ τῆς ἐπιλύσεως τῆς συλλογικῆς συμβάσεως διαφοράς, ἔναντι τῶν συνδικαλισμένων μισθωτῶν, οἵτινες εἶναι καὶ οἱ κύριοι - ἀποκλειστικοὶ παράγοντες - τῆς διαμορφώσεως τῶν ἐξ ἀντικειμένου ὅρων ἐργασίας. Ἡ ἐκδοχὴ δὲ αὐτὴ εὑρίσκει δικαιολογητικὴν βάσιν δι' ὅσους δέχονται, ὅτι οἱ μισθωτοὶ διὰ τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας «σύρονται εἰς συνθηκολόγησιν μὲ τὸν ταξικὸν ἐχθρὸν» καὶ πιστεύουν ὅτι πρέπει νὰ ἀποφεύγεται κάθε δέσμευσις τῶν μισθωτῶν, νὰ μένῃ ἐλεύθερος ὁ δρόμος πάντοτε διὰ τὴν μαχητικὴν κινητοποίησιν τοῦ προλεταριάτου.

V

Ἀντικειμενικὴ καὶ ἐπισταμένη θεώρησις τῶν διατάξεων τοῦ νόμου 3239/1955, νομίζομεν, ὅτι μᾶς ὁδηγεῖ εἰς τὸ ἀσφαλὲς συμπέρασμα τοῦ σκεπτικοῦ τῶν δύο ὡς ἄνω ἀναφερομένων ἀρεοπαγιτικῶν ἀποφάσεων. Τὸ ἄρθρον 21 τοῦ νόμου 3239/1955 καθορίζει τὸ περιεχόμενον τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας καὶ τῶν ὁμοίας φύσεως διαιτητικῶν ἀποφάσεων. Διὰ τῆς γενικῆς ἐθνικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας (παράγρ. 1) ρυθμίζονται οἱ γενικοὶ ὅροι καὶ συνθῆκαι ἐργασίας, ὡς καὶ τὰ κατώτατα ὅρια ἀποδοχῶν, ἐνῷ ἀντικείμενον τῶν λοιπῶν συλλογι-

κών συμβάσεων έργασίας καὶ τῶν ὁμοίας ἐφαρμογῆς διαιτητικῶν ἀποφάσεων εἶναι ὁ καθορισμὸς κατὰ εἰδικὰς κατηγορίας μισθωτῶν τῆς ἀμοιβῆς τῆς ἐργασίας καὶ τῶν εἰδικῶν ὅρων καὶ συνθηκῶν αὐτῆς. Ἡ ἀπεργία εἶναι σχεδιασμένη ὁμαδικὴ ἀποχὴ ἐκ τῆς ἐργασίας ἑνὸς μεγάλου ἀριθμοῦ μισθωτῶν ὡρισμένου κλάδου ἢ ὡρισμένης ἐπιχειρήσεως, ἐπὶ σκοπῷ ἀλλαγῆς τῶν ὑφισταμένων ὅρων καὶ συνθηκῶν ἐργασίας, ἄνευ λύσεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας παρὰ τῶν καθέκαστα μισθωτῶν, οἵτινες λαμβάνουν μέρος εἰς τὴν ἀπεργίαν (Hueck - Nipperdey, Lehrbuch des Arbeitsrechts II § 47. Nikisch, Arbeitsrecht II § 48, Kaskel - Dersh, Arbeitsrecht § 57, Schnorr von Garolsfeld, Arbeitsrecht § 8 BI, *Ι. Καποδίστρια*, ΕΕΔ 8, 222, *Κ. Καυκᾶ*, Ἐνοχ. Δίκ., ὑπ' ἄρθρον 669 § 4α, σελ. 707, *Τούσης - Σταυρόπουλος*, ὡς ἄνω, σελ. 233, *Θ. Βλαχόπουλος*, ὡς ἄνω. Ἴδε καὶ Ἰταλ. Ἀκυρ. 584/1952 καὶ 1628/1952, ΝοΒ 1, σελ. 94 καὶ 95).

Οὕτως ἡ ἀπεργία ἐμφανίζεται οὐχὶ ὡς ἀτομική, ἀλλὰ ὡς συλλογικὴ διαφορά, ἤτοι ὡς διαφορὰ μεταξὺ μισθωτῶν καὶ ἐργοδοτῶν, ὡς πρὸς τὴν ἀμοιβὴν ἢ τοὺς λοιποὺς ὅρους ἐργασίας ἢ καὶ δι' ἀμφότερα. Κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ νόμου 3239/1955, τοῦ ὁποίου ἡ συνταγματικότης οὐδέποτε ἠμφισβητήθη, αἱ συλλογικαὶ διαφοραὶ ἐπιλύονται ἀπ' εὐθείας ὑπὸ τῶν ἐνδιαφερομένων ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων διὰ καταρτίσεως συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ ἐν περιπτώσει διαφωνίας δι' ὑποχρεωτικῆς διαιτησίας.

Συνεπῶς ἡ ἀπεργία, ἐπιδιώκουσα διὰ δυναμικῶν μέσων τὸν καθορισμὸν τῆς ἀμοιβῆς καὶ τῶν λοιπῶν ὅρων καὶ συνθηκῶν ἐργασίας εἰς ὡρισμένην ἐπαγγελματικὴν κατηγορίαν ἢ εἰς ὡρισμένην ἐπιχείρησιν (εἶναι ἐφικτὴ ἡ κατάρτισις συλλογικῆς συμβάσεως μεταξὺ τῶν οἰκείων ὀργανώσεων πρὸς ρύθμισιν τῶν ὅρων ἐργασίας ὡρισμένης ἐπιχειρήσεως) ἀποτελεῖ δικαίωμα, συμφώνως πρὸς τὴν ἰσχύουσαν νομοθεσίαν, μόνον τῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων (*Ι. Καποδίστρια*, ΕΕΔ 26, 210).

Ὁ περιορισμὸς δὲ τῆς ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματος τῆς ἀπεργίας μόνον ὑπὸ τῶν συνδικαλιστικῶν ὀργανώσεων, ὡς ἐλέχθη ἀνωτέρω, δὲν προσκρούει εἰς τὸ ἄρθρον 11 τοῦ Συντάγματος. Ἡ δὲ νομιμότης τῆς ἀπεργίας ὑπὸ τῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς συνδρομῆς τῶν προϋποθέσεων τῶν ἄρθρων 5 καὶ 8 τοῦ νόμου 2151/1920. Διὰ τῆς ἀπεργίας δὲν ἐπιδιώκεται ἡ καθ' ἕκαστον ρύθμισις τῶν ἀτομικῶν συμβάσεων ἐργασίας, ἀλλὰ ὁ καθορισμὸς κατὰ ὁμοιόμορφον καὶ καθολικὸν τρόπον τῶν ὅρων καὶ συνθηκῶν ἐργασίας τοῦ συνόλου τῶν ἐργαζομένων εἰς τὴν ἐπιχείρησιν μισθωτῶν (αἴτημα τῆς ἀπεργίας εἶναι ἡ αὔξησις τῶν ἡμερομισθίων καὶ μισθῶν δι' ὅλους τοὺς ἐργαζομένους κατὰ 20% καὶ οὐχὶ κατὰ μισθωτὸν κλιμάκωσις τῆς αὐξήσεως). Συνεπῶς ἡ ἀπεργία ὑπὸ ἀνοργανώτων μισθωτῶν μὲ αἴτημα, ὅπερ ἔχει τὴν μορφὴν τῆς ρυθμίσεως τῆς ἀμοιβῆς καὶ τῶν λοιπῶν ὅρων μιᾶς ἐπιχειρήσεως ἢ ὡρισμένης ἐπαγγελματικῆς κατηγορίας μισθωτῶν, κεῖται πέραν τῶν ὁρίων τοῦ νόμου καὶ συνεπῶς αὐτὴ συνεπάγεται τὴν λύσιν τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὑπαιτιότητι τῶν ἀπεργούντων. Ἡ ἀντιθέτως ὑποστηριζομένη ἐκδοχὴ μᾶς ἄγει εἰς τὰ ἑξῆς παράλογα συμπεράσματα: Ἰσχυούσης ὁμοιοεπαγγελματικῆς ἐθνικῆς συλλογικῆς συμβάσεως, δι' ἧς ρυθμίζονται ἡ ἀμοιβὴ καὶ οἱ λοιποὶ ὅροι ἐργασίας, π.χ. τῶν κλωστοϋφαντουργῶν, οἱ ἀνοργάνωτοι ἐργάται κλωστοϋφαντουργίας τοῦ Χ ἐργοστασίου Πατρῶν, ἄνευ συγκαταθέσεως τῆς οἰκείας ἐπαγγελματικῆς ὀργανώσεως, κηρύσσουν ἀπεργίαν μὲ αἴτημα τὴν αὔξησιν τῶν ἡμερομισθίων κατὰ 10%. Εἰς τὴν ἀπεργίαν δὲν συμμετέχουν οἱ ἐπαγγελματικῶς ὠργανωμένοι κλωστοϋφαντουργοί, οἱ ὁποῖοι ἀποτελοῦν καὶ τὴν πλειοψηφίαν, πρὸς ἀποφυγὴν τῶν συνεπειῶν τῶν παραγράφων 3 καὶ 4 τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νόμου 3239/1955 (ἡ ἀπεργία διὰ τοὺς ὠργανωμένους θὰ εἶναι παράνομος, ἐφ' ὅσον δὲν συντρέχουν αἱ προϋποθέσεις τῶν ἄρθρων 5 καὶ 8 τοῦ νόμου 2151/1920). Ἡ παῦσις τῆς ἐργασίας ὑπὸ τῶν ἀνοργανώτων φέρει ὅλα τὰ χαρακτηριστικὰ γνωρίσματα τῆς ἀπεργίας, διότι ὁ ἀριθμὸς εἶναι μεγάλος, ἀνεξαρτήτως τοῦ ὅτι δὲν καλύπτει τὴν πλειοψηφίαν (ἐπὶ 1500 ἐργαζομένων οἱ 700 εἶναι ἀνοργάνωτοι, οἱ δὲ 800 εἶναι μέλη τῶν ἐπαγγελματικῶν σωματείων). Ἐὰν δεχθῶμεν ὡς νόμιμον τὴν ἀπεργίαν τῶν ἀνοργανώτων μισθωτῶν καὶ ὡς ἐκ τούτου ὡς μὴ συνεπαγομένην τὴν λύσιν τῆς συμβάσεως ἐργασίας, διότι τὸ δικαίωμα τῆς ἀπεργίας τούτων προστατεύεται ἀπὸ τὸ ἄρθρον 11 τοῦ Συντάγματος, θὰ ἔδει νὰ ἀχθῶμεν εἰς τὸ συμπέρασμα τῆς ἀκινησίας τῆς ἐπιχειρήσεως, ἀφοῦ ὁ ἐργοδότης δὲν ἔχει τὸ δικαιω-

μα νὰ προσλάβῃ ἑτέρους μισθωτούς, εἰς ἀντικατάστασιν τῶν ἀπεργησάντων, χωρὶς προηγουμένως νὰ καταγγείλῃ τὴν σύμβασιν ἐργασίας, ἥτις θὰ συνεπάγεται, ἀδικαιολογήτως, ὑπερμέτρους οἰκονομικὰς ἐπιβαρύνσεις. Δὲν νομίζομεν, ὅτι θὰ εἶναι δυνατὸν νὰ ὑποστηριχθῇ ἀσφαλῶς, ὅτι ἡ προστασία τῆς ἀρνητικῆς συνδικαλιστικῆς ἐλευθερίας δύναται νὰ φθάσῃ μέχρι τοῦ ὁρίου τῆς ἐπιβολῆς τῆς μειοψηφίας ἐπὶ τῆς πλειοψηφίας, τ.ἔ. εἰς ἀρχὴν ἀντιστρατευομένην πρὸς τὰς ἀρχὰς τῆς δημοκρατίας δυτικοῦ τύπου, ἢ τοῦ ἀφανισμοῦ μιᾶς ἐπιχειρήσεως, ἥτις ἀποτελεῖ πηγὴν εἰσοδήματος διὰ τοὺς 800 συνδικαλισμένους μισθωτούς.

Ἐκτὸς ὅμως τούτου, ὑπὸ τὰ ἄνω πραγματικὰ περιστατικά, διὰ τῆς θεωρήσεως τῆς ἀπεργίας ὡς νομίμου, προσβάλλονται αἱ θεμελιώδεις ἔννοιαι τοῦ ἐλευθέρου δημοκρατικοῦ συνδικαλισμοῦ, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἔχει στηρίξει τὰς ἐλπίδας ἡ ἐργατικὴ τάξις διὰ τὴν αὔξανομένην ὑσημέραι θελτίωσιν τῆς ὑλικῆς καὶ ἠθικῆς θέσεως καὶ ἀνατρέπονται βασικοὶ διεθνεῖς νόμοι, τινὲς τῶν ὁποίων ἀποτελοῦν καὶ ἐσωτερικὸν δίκαιον (ἴδε ἀνωτέρω), δι' ὧν αἱ συνδικαλιστικαὶ ὀργανώσεις ἀνάγονται εἰς πρώτην δύναμιν διαμορφώσεως τῆς κοινωνικῆς ζωῆς εἰς τὰ πλαίσια τῆς Δημοκρατίας, ἐρειδομένης ἐπὶ τῆς ἀτομικῆς ἐλευθερίας.

Βεβαίως ἡ εἰς ὡρισμένην ἐπιχείρησιν κήρυξις ἀπεργίας ὑπὸ τῆς ἐπαγγελματικῆς ὀργανώσεως, συντρεχουσῶν τῶν προϋποθέσεων τῶν ἄρθρων 5 καὶ 8 τοῦ νόμου 2151/1920, ἔστω καὶ μετὰ τὴν κήρυξιν τῆς ἀπεργίας, ὅπως δέχεται ἡ ἀπόφασις τῆς Ὀλομελείας τοῦ Α.Π. (256/1967), εἶναι νόμιμος. Καὶ τοῦτο διότι διὰ τῶν μεμονωμένων κατ' ἐπιχείρησιν ἀπεργιῶν διευκολύνεται ἡ τακτικὴ τῶν συνδικαλιστικῶν ὀργανώσεων, ὅπως ἐπιτύχουν εὐνοϊκωτέρους ὅρους ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας κατὰ τὴν κατάρτισιν νέας συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἀφοῦ ἤδη αἱ καθ' ἑκάστον ἐπιχειρήσεις χορηγοῦν παροχὰς πέραν ἐκείνων, αἵτινες προβλέπονται ὑπὸ τῆς ἰσχυούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἢ τῆς ὁμοίας φύσεως διαιτητικῆς ἀποφάσεως.

VI

Ἡ ἀπεργία καὶ ἡ ἀνταπεργία, ἀποτελοῦσαι μέσα ἀσκήσεως πιέσεως ἐπὶ τῶν ἀντιπάλων, ἅπτονται ἀμέσως τοῦ κοινωνικοῦ συμφέροντος, λόγῳ τῶν γενικωτέρων οἰκονομικῶν των ἐπιπτώσεων καὶ τῶν διαταραχῶν, αἵτινες προκαλοῦνται εἰς τὴν κοινωνικὴν εἰρήνην. Ἐκ τοῦ λόγου δὲ τούτου αἱ νομικαὶ τῆς ἀπεργίας ἐπιπτώσεις ἐξετάζονται πάντοτε εἰς τὸ πλαίσιον τοῦ καλῶς νοουμένου κοινωνικοῦ συμφέροντος (J. Rivero - J. Savatier, ὡς ἄνω, σελ. 191).

Μὲ τὰς σημειωθείσας μετὰ τοὺς δύο παγκοσμίους πολέμους ἐξελίξεις περὶ τῆς ἐννοίας τοῦ Κράτους καὶ συγκεκριμένως τῆς ὑποκαταστάσεως τοῦ «Κράτους - χωροφύλακος» ὑπὸ τοῦ «Κράτους - προνοίας» καὶ τῆς συνειδητοποιήσεως τῆς ἀνάγκης διασφαλίσεως τῆς κοινωνικῆς τάξεως καὶ τῆς ἁρμονικῆς συνεργασίας τῶν ἐχουσῶν ἀντίθετα συμφέροντα κοινωνικῶν ὁμάδων, ἡ ἀπεργία καὶ ἀνταπεργία, ὡς μορφὴ μαχητικῆς ἐκδηλώσεως καὶ ὡς μέσον ἐπιβολῆς ἐπὶ τοῦ ἀντιπάλου, εἶναι ἀνεπιθύμητος (*Δ. Καλομοίρη*, Ἡ συνταγματικὴ προστασία τῆς ἀπεργίας, σελ. 7, ἔνθα παραπομπὴ εἰς ξένην νομολογίαν καὶ θεωρίαν). Ἐκ τῆς αἰτίας δὲ ταύτης παρεσχέθη ὑπὸ τῆς Πολιτείας νομικὴ αὐτονομία εἰς τὰς ἐπαγγελματικὰς ὀργανώσεις τῶν μισθωτῶν καὶ τῶν ἐργοδοτῶν θεσπίσεως κανόνων οὐσιαστικοῦ δικαίου, δι' ὧν ρυθμίζονται ἡ ἀμοιβὴ καὶ οἱ λοιποὶ ὅροι ἐργασίας, ἐξ ὧν ἐπήγασε τὸ δίκαιον τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας.

Ὑπὸ τὸ κράτος τῶν ἀνωτέρω ἀντιλήψεων καθιερώθη καὶ παρ' ἡμῖν ὁ θεσμὸς τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας (νόμος 3239/1955), ὅστις, καίτοι ἔχει ὡρισμένα μειονεκτήματα, τὸ σημαντικώτερον τῶν ὁποίων εἶναι ἡ ὑπέρμετρος παρέμβασις τῆς Διοικήσεως ὡς πρὸς τὴν ἔγκρισιν τῶν συλλογικῶν συμβάσεων καὶ τῶν ἀποφάσεων τῶν διαιτητικῶν δικαστηρίων (ἄρθρον 20 νόμου 3239/1955), ἐν τούτοις δὲν ὑφίσταται θεμελιωδῶς τοῦ γενικοῦ διεθνοῦς προσανατολισμοῦ ὡς πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς ἀπεργίας, ὡς μέσου μαχητικοῦ ἀγῶνος.

Ὡς ἐλέχθη καὶ ἀνωτέρω, διὰ τοῦ νόμου 3239/1955 παρεχωρήθη αὐτονομία καὶ μόνον εἰς τὰς συνδικαλιστικὰς ὀργανώσεις, ὅπως θεσπίζουν κανόνας ἰδιωτικοῦ δικαίου, ρυθμίζοντας γενικῶς τοὺς ὅρους ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας. Εἰς ἀντάλλαγμα ὅμως τῆς ἰδιορρύθμου αὐτῆς νομοθετικῆς ἐξουσίας, ἣν κέκτηνται αἱ ἐπαγγελματικαὶ ὀργανώσεις, τ.ἔ. θεσπίσεως κανονιστικῶν ὅρων διὰ τὴν ἀμοιβὴν καὶ τοὺς λοιποὺς ὅρους ἐργασίας, εἰτι-

νες ἀποτελοῦν καὶ τὸ περιεχόμενον τῶν ἀτομικῶν ὅρων τῆς ἀτομικῆς συμβάσεως ἐργασίας τῶν καθ' ἕκαστον μισθωτῶν καὶ δὴ ἀνεξαρτήτως τῆς συμμετοχῆς των ἢ μὴ εἰς αὐτὰς (ἄρθρον 3 § 1 νόμου 3239/1955) αὐταὶ (αἱ ἐπαγγελματικαὶ ὀργανώσεις) ἀναλαμβάνουν, ἄνευ ἰδιαιτέρας συμφωνίας, δύο βασικὰς ὑποχρεώσεις, ἀπορρεούσας ἀμέσως ἐκ τῆς φύσεως, τῆς γενεσιουργοῦ αἰτίας καὶ τοῦ ἐπιδιωκομένου ὑπὸ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως σκοποῦ. Τὴν ὑποχρέωσιν ἐκπληρώσεως καὶ τὴν ὑποχρέωσιν εἰρήνης. (*Π. Βερροιόπουλος*, ΕΕΔ 14, σελ. 457, ἔνθα παραπομπὴ εἰς ἡμεδαπὴν καὶ ἀλλοδαπὴν θεωρίαν, ἴδε ὡσαύτως **Bobrowski - Gaul**, Das Arbeitsrecht, ἐκδ. 1965, σελ. 491, ἔνθα παραπομπὴ εἰς γερμανικὴν θεωρίαν καὶ νομολογίαν). Ἡ ὑποχρέωσις τῆς ἐκπληρώσεως τῶν ὅρων τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἢ τῆς ὁμοίας φύσεως διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἀπορρέει ἐκ τῶν παραγράφων 2 - 4 τοῦ νόμου 3239/1955, ἰδίᾳ δὲ ἐκ τῆς παραγράφου 3, δι' ἧς παρέχεται ἐξουσιοδότησις εἰς τὰς ἐπαγγελματικὰς ὀργανώσεις, ὅπως εἰς τοὺς παραβάτας ἐπιβάλλουν ποινὰς προστίμου καὶ διαγραφῆς ἐκ τῆς ὀργανώσεως ἄνευ τῶν περιορισμῶν τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ νόμου 2151/1920.

Ἡ ἑτέρα περὶ εἰρήνης ὑποχρέωσις ἐκδηλοῦται διὰ τῆς ἀποχῆς ἀπὸ συλλογικοὺς ἀγῶνας (ἀπεργία - ἀνταπεργία), σκοποῦντας τὴν ἀθέτησιν (μερικῶς ἢ ὁλικῶς) τῆς ἐπελθούσης συμφωνίας εἰρήνης (πλείονα ἴδε *Π. Βερροιόπουλον*, ὡς ἄνω). Καὶ ἡ ὑποχρέωσις αὐτὴ ἐκφράζεται διὰ τῆς ἰσχύος τῶν ὅρων τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἐπὶ ὡρισμένον ἢ ἀόριστον χρόνον, ἀπαγορευομένης τῆς καταγγελίας πρὸ τῆς παρελεύσεως ἑξαμήνου τοὐλάχιστον, ἀφ' ἧς αὕτη ἐτέθη εἰς ἐφαρμογήν (παράγρ. 2 ἄρθρου 4 νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 10 § 2 τοῦ ν.δ. 3755/1957).

Ἡ ἀρχὴ τῆς ἀναλήψεως εὐθύνης ὑπὸ τῶν συνδικαλιστικῶν ὀργανώσεων πρὸς τήρησιν τῆς εἰρήνης, τοὐλάχιστον ἐπὶ ἓξ μῆνας ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἢ τῆς ὁμοίας φύσεως διαιτητικῆς ἀποφάσεως, κάμπτεται οὐσιαστικῶς ὑπὸ τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 15 τοῦ νόμου 3239/1955, καθ' ἣν ἡ συλλογικὴ σύμβασις καταγγέλλεται ὁποτεδήποτε, ἂν διαπιστοῦται, ὅτι ἀπὸ τῆς ὑπογραφῆς της «ἐπῆλθεν οὐσιώδης μεταβολὴ τῶν συνθηκῶν καὶ προϋποθέσεων», ὑφ' ἃς κατηρτίσθη αὕτη.

Ἡ ἐνοχικὴ ὑποχρέωσις τῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων περὶ τηρήσεως τῆς εἰρήνης, δηλαδὴ μὴ κηρύξεως ἀπεργίας κατὰ τὸν χρόνον ἰσχύος τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἢ τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἔρχεται εἰς κραυγαλέαν ἀντίθεσιν πρὸς τὴν ὑποστηριζομένην ἄποψιν περὶ νομιμότητος τῆς ἀπεργίας ὑπὸ τῶν ἀνοργανώτων μισθωτῶν. Αἱ ἐπαγγελματικαὶ ὀργανώσεις, παραβαίνουσαι τὴν συμφωνίαν εἰρήνης τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἢ τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ὑπόκεινται εἰς ἀστικὰς κυρώσεις, περὶ ὧν προβλέπει τὸ ἄρθρον 3 § 4 τοῦ νόμου 3239/1955. Εἰς τὰς αὐτὰς ἀστικὰς κυρώσεις ὑπόκεινται καὶ τὰ ἀνήκοντα εἰς τὰς ἐπαγγελματικὰς ὀργανώσεις πρόσωπα. Οἱ ἀνοργάνωτοι μισθωτοί, οἵτινες ἄνευ ὑλικῶν καὶ ἠθικῶν θυσιῶν ἐξασφαλίζουν τὸ κατώτατον ὅριον προστασίας τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἢ τῶν διαιτητικῶν ἀποφάσεων, εἰς ποίας κυρώσεις ὑπόκεινται ἐν περιπτώσει προσβολῆς τῆς εἰρήνης διὰ τῆς κηρύξεως ἀπεργίας;

Ἐφ' ὅσον ἡ ἔννομος τάξις λαμβάνῃ μέτρα ἀποφυγῆς τῶν ἀπεργιῶν, λόγῳ τῶν προκαλουμένων ἐξ αὐτῶν κοινωνικῶν ἀναστατώσεων, ἐξ ὧν θλάπτεται τὸ γενικώτερον κοινωνικὸν συμφέρον, καὶ θέτει ἔστω καὶ ἐμμέσως περιορισμοὺς εἰς τὸ δικαίωμα τῆς ἀπεργίας τῶν συνδικαλισμένων μισθωτῶν, πῶς εἶναι δυνατὸν νὰ ὑποστηριχθῇ, ὅτι τὸ δικαίωμα τῆς ἀπεργίας τῶν ἀνοργανώτων εἶναι ἀσύδοτον;

Συνεπῶς ἡ ἀντίληψις περὶ νομιμότητος τῆς ἀπεργίας τῶν ἀνοργανώτων μισθωτῶν ὑπερακοντίζει τοὺς σκοποὺς τοῦ νόμου 3239/1955, τοῦ ὁποίου ἡ συνταγματικότης δὲν ἠμφισβητήθη, ἐπὶ πλέον δὲ ὑπονομεύει τὸν ἐλεύθερον δημοκρατικὸν συνδικαλισμόν, εἰς τὸ θεριοκήπιον τοῦ ὁποίου ἐκαλλιεργήθησαν αἱ νέαι περὶ τοῦ Κράτους - προνοίας ἀντιλήψεις.

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΑΠΕΡΓΙΑ

ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΣΩΜΑΤΕΙΩΝ ΠΡΟΣ ΑΠΕΡΓΙΑΝ

Συνέπεια έκ της κηρύξεως παρανόμου άπεργίας

Δικαίωμα άπεργίας.—Ανήκει τοῦτο εἰς ἀνεγνωρισμένα ἐπαγγελματικά σωματεῖα καὶ ὄχι εἰς μεμονωμένα ἄτομα ἢ ἀνοργανώτους ὁμάδας ἐργαζομένων, μὴ ἐχούσας δικαιοπρακτικὴν ἱκανότητα πρὸς σύναψιν συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας.— Νομιμοποίησις τῆς ἀρχικῶς μὴ ὠργανωμένης ἀπεργίας.—Συνέπειαι ἐκ τῆς κηρύξεως παρανόμου ἀπεργίας.—Κρίσις τοῦ Δικαστοῦ, ὑποκειμένη εἰς τὸν ἔλεγχον τοῦ Ἀρείου Πάγου, περὶ σιωπηρᾶς ἐκ μέρους μιᾶς τῶν συμβάσεως ἐργασίας.

Ὁ Ἄρειος Πάγος (Τμ. Β') ἀπησχολήθη καὶ πάλιν διὰ τῆς κατωτέρω νεωτέρας ἀποφάσεως του ἐπὶ τοῦ ζητήματος ἂν τὸ δικαίωμα τῆς ἀπεργίας ἀνήκῃ κατὰ νόμον μόνον εἰς ὠργανωμένα ἐπαγγελματικὰ σωματεῖα καὶ ὄχι καὶ εἰς μεμονωμένα ἄτομα ἢ ἀνοργανώτους ὁμάδας ἐργαζομένων καὶ ἠκολούθησε τὴν γνώμην τῆς προηγηθείσης ὑπ' ἀριθ. 526/1967 (εἰσηγητὴς Στ. Σταυρόπουλος, ΕΕΔ 26, 1138) ἀποφάσεως τῆς Ὁλομελείας αὐτοῦ, τόσον ὡς πρὸς τὸ ὅτι τὸ δικαίωμα τῆς ἀπεργίας ἀνήκει εἰς ὠργανωμένα ἐπαγγελματικὰ σωματεῖα, ὅσον καὶ ὡς πρὸς τὰς συνεπείας ἐκ τῆς παρανόμου κηρύξεως ἀπεργίας, ἐπὶ τῆς συμβάσεως ἐργασίας. (Σημειοῦται ἐπὶ τοῦ πρώτου ζητήματος πρὸς τὴν γνώμην τῆς ἀποφάσεως καὶ ὁ *Ι. Καποδίστριας*, ΕΕΔ 26, 209 ἑπ., ὁ αὐτός, ΕΕΔ 27, 657 ἑπ., *Γ. Τρίμη*, ἀνωτέρω, σελ. 721, ἀντίθετοι *Κ. Καυκᾶς*, ΕΕΔ 26, 145, *Ἀντ. Φλῶρος*, ΕΕΔ 27, 393 ἑπ. καὶ οἱ ὑπὸ τούτου ἀναφερόμενοι).

Ἐπεκυρώθη ὑπὸ τῆς παρατεθειμένης ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου ἡ ὑπ' ἀριθ. 5353/1965 ἀπόφασις τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης (εἰσηγητὴς *Αἰμ. Παπαγεωργίου*, ΕΕΔ 25, 235).

Ἀρείου Πάγου 272/1968, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ν. Χαραλάμπης**

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Στ. Σταυρόπουλος**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ἀλ. Σακελλαρόπουλος, Ι. Καποδίστριας

Ἐκ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 1, 2 § 1, 18 § 2 ἕως 4 τοῦ ν. 3239/1955 περὶ τρόπου ρυθμίσεως συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας καὶ τῶν ἄρθρων 5, 8, 17 τοῦ ν. 2151/1920 περὶ ἐπαγγελματικῶν σωματείων σαφῶς συνάγεται, ὅτι τὸ δικαίωμα τῆς ἀπεργίας ἀνήκει εἰς ἀνεγνωρισμένα ἐπαγγελματικὰ σωματεῖα, παρέχοντα τὴν ἐγγύησιν ὅτι ἡ ἀπόφασις περὶ ἀπεργίας θὰ ληφθῇ λελογισμένως καὶ μετὰ τὴν ἐξάντλησιν τῶν ἠπιωτέρων μέσων καὶ ὅτι κατὰ ταύτην δὲν θὰ παραβιασθοῦν οἱ πρὸς τὸ συμφέρον τοῦ κοινωνικοῦ συνόλου καὶ τῆς ἐθνικῆς οἰκονομίας καθιερωμένοι ἀγωνιστικοὶ κανόνες, ἀσκεῖται δὲ τοῦτο παρὰ τῶν ἐργατικῶν σωματείων ὑπὸ τὰς ἀναφερομένας εἰδικῶς εἰς τὸν ν. 2151/1920 προϋποθέσεις. Μεμονωμένα ἄτομα ἢ ἀνοργάνωτοι ὁμάδες ἐργαζομένων, μὴ ἔχουσαι δικαιοπρακτικὴν ἱκανότητα πρὸς σύναψιν συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, δὲν δύνανται νὰ κηρύξουν ἀπεργίαν καὶ ἀναστείλουν τὴν διὰ τῆς συμβάσεως ἀναληφθεῖσαν ὑποχρέωσιν πρὸς παροχὴν ἐργασίας, τῆς μονομεροῦς ταύτης ἀναστολῆς δικαιολογουμένης μόνον εἰς ἐξαιρετικὰς περιπτώσεις, ρητέον δὲ ὅτι ἡ ἀρχικῶς μὴ ὠργανωμένη ἀπεργία νομιμοποιεῖται μόνον ἂν ἐγκρίνῃ ταύτην ἐκ τῶν ὑστέρων ἡ οἰκεία ὀργάνωσις, ἀναλαμβάνουσα τὴν περαιτέρω διεξαγωγὴν τοῦ ἀγῶνος, μετ' ἀπόφασιν τῆς γενικῆς συνελεύσεως (ὁλ. Α.Π. Ὀλ. 526/1967).

Ἐξ ἄλλου, κατὰ τὴν σαφῆ ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 5 § 3 τοῦ ν. 2112, ὡς συνεπληρώθη διὰ τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ν. 4558/1930 καὶ τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ὁ.δ. τῆς 16/18.7.1920, ναὶ μὲν ἡ ἀποχὴ τοῦ ἐργαζομένου ἕνεκα παρανόμου ἀπεργίας δὲν συνιστᾷ καθ' ἑαυτὴν παραίτησιν, ἐκ τῆς τοιαύτης ὅμως διακοπῆς τῆς ἐρ-

γασίας δύναται, ἐκτιμωμένων κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς καλῆς πίστεως, τῶν συνθηκῶν, ὑφ' ἃς ἡ ἀποχὴ ἔλαβε χώραν, τῶν κινήτρων, τῆς διαρκείας καὶ τῶν συντρεχόντων λοιπῶν περιστατικῶν, νὰ συναχθῇ ὑπὸ τοῦ δικαστοῦ, κατ' ἐφαρμογὴν τῶν ἄρθρων 200, 288 Α.Κ. ἐπὶ συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, διεπομένης ὑπὸ τοῦ ν. 2112/1920, τοῦ ἁ.ν. τῆς 16.7.1920 καὶ τοῦ ν. 3198/1955, καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐκ μέρους τοῦ ἐργαζομένου (παραίτησις), ἡ περὶ τούτου δὲ κρίσις τοῦ δικαστηρίου τῆς οὐσίας ὑπόκειται εἰς τὸν ἔλεγχον τοῦ Ἀρείου Πάγου.

Ἐν προκειμένῳ τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον, ἐν τῇ ἐρεύνῃ, εἰς ἣν προέβη, περὶ τῶν συνεπειῶν τῆς ἐκ τῆς ἐργασίας ἀποχῆς τοῦ ἀναιρεσείοντος, ἐδέχθη ἀνελέγκτως, ὡς ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως δείκνυται, ὅτι προέκυψεν ἐκ τῶν ἀποδείξεων α) ὅτι ὁ ἀναιρεσείων εἰργάζετο εἰς τὴν ἐφημερίδα τῶν ἀναιρεσιβλήτων ἐπὶ συμβάσει ἐργασίας ἀορίστου χρόνου ὡς λινοτύπης, ἔχων ἀντιμισθίαν ἡμερησίως διὰ πεντάωρον ἀπασχόλησιν ἐκ δραχμῶν 150, ἃς ἐλάμβανε καὶ κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ ἑορτάς, ὅτε οὐδεμίαν παρεῖχεν ἐργασίαν, ἐπίσης δὲ ἀπεκέρδαινε διὰ τὴν πέραν τοῦ πενταώρου καὶ μέχρις 8 ὡρῶν ἡμερησίαν τακτικὴν ἐργασίαν 30 δραχμὰς καθ' ὥραν, β) ὅτι τὴν 26 Ἰανουαρίου 1965 τὸ συνδικᾶτον Τύπου Θεσσαλονίκης, εἰς ὃ ἀνῆκεν ὡς μέλος καὶ ὁ ἀναιρεσείων, διετύπωσε πρὸς τὰς αὐτόθι ἐκδιδομένας ἐφημερίδας ἀξίωσιν περὶ αὐξήσεως τοῦ βασικοῦ ἡμερομισθίου τῶν λινοτυπῶν κατὰ 10%, ματαιωθεισῶν δὲ τῶν γενομένων διαπραγματεύσεων ἀπεφασίσθη κατὰ Μάρτιον 1965 ὑπὸ τῶν διοικούντων τὴν ἐπαγγελματικὴν ὀργάνωσιν (καὶ οὐχὶ τῆς γενικῆς συνελεύσεως) ἡ ἔναρξις ἀπεργιακοῦ ἀγῶνος κατὰ τῆς ἐφημερίδος τῶν ἀναιρεσιβλήτων «Ἑλληνικὸς Βορρᾶς», καίτοι αὕτη κατέβαλε μείζονα μισθὸν ἐν σχέσει πρὸς τὴν ἑτέραν ἐφημερίδα «Μακεδονία», ἐκ τοῦ λόγου ὅτι ἡ πρώτη ἦτο ἀσθενεστέρα οἰκονομικῶς καὶ ἡ πολιτικὴ καὶ ἰδεολογικὴ τοποθέτησίς της ἀντίθετος πρὸς τὴν τῶν διοικούντων τὸ συνδικᾶτον, γ) ὅτι τὴν 8.10 μ.μ. τῆς 12 Μαρτίου 1965 ἐξεδηλώθη στάσις ἐργασίας, ἧτις ἔμελλε νὰ εἶναι διώρου διαρκείας, ἀποφασισθεῖσα μόνον ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, εἰς ἣν μετέσχον 12 ἐκ τῶν ὑπηρετούντων εἰς τὴν ἐφημερίδα 23 τυπογράφων, εἰδοποιηθείσης τῆς διευθύνσεως τῆς ἐπιχειρήσεως 10 μόλις λεπτὰ πρὸ τῆς κηρύξεως τῆς διακοπῆς τῆς ἐργασίας, οἱ δὲ μετασχόντες, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ὁ ἀναιρεσείων, κατέλαβον τὰς πρὸ τῶν μηχανημάτων θέσεις των καὶ ἠρνοῦντο νὰ ἐπιτρέψουν τὴν ὑπὸ ἑτέρων τυπογράφων ἀναπλήρωσίν των, ἐπὶ τῷ σκοπῷ παρεμποδίσεως τῆς ἐκτυπώσεως τοῦ φύλλου τῆς ἐφημερίδος τῆς ἑπομένης ἡμέρας καὶ μάλιστα δὲν ὑπήκουσαν εἰς τὴν ἐπεμβᾶσαν Ἀστυνομικὴν Ἀρχήν, εἰ μὴ ὅτε ὁ Εἰσαγγελεὺς ἔδωσεν ἐντολὴν ὀπαδὸν ἀπομακρύνσεως τῶν ἀπεργῶν, δ) ὅτι κατόπιν τῶν ἀνωτέρω περιστατικῶν οἱ ἀναιρεσίβλητοι κατήγγειλαν ἐγκύρως τὴν μετὰ 5 ἐκ τῶν ἀπεργησάντων σύμβασιν, ἡ δὲ ὀργάνωσις ἠξίωσε τὴν ἐπαναπρόσληψιν, τοῦ αἰτήματος περὶ αὐξήσεως τῶν ἀποδοχῶν περιελθόντος εἰς δευτέραν μοῖραν, ε) ὅτι τοῦ αἰτήματος τούτου μὴ ἱκανοποιηθέντος ἐπραγματοποιήθη τὴν 26 Μαρτίου 1965 νέα εἰκοσιτετράωρος ἀπεργία, ἀποφασισθεῖσα ὑπὸ τῆς διοικήσεως τοῦ σωματείου, εἰς ἣν ἔλαβον μέρος 5 λινοτύποι καὶ ὁ ἀναιρεσείων, ἀκολούθως δὲ τὴν 1 Ἀπριλίου 1965 τρίτη 48ωρος ἀπεργία, χωρὶς ἐπίσης νὰ συγκληθῇ ἡ συνέλευσις τοῦ σωματείου, ἐπὶ τῇ προθέσει νὰ μὴ ἐκδοθῇ ἐγκαίρως ἡ ἐφημερὶς τὴν 2, 3 καὶ 4 Ἀπριλίου, μὲ αἴτημα καὶ πάλιν τὴν ἐπαναπρόσληψιν τῶν ἀπολυθέντων, στ) ὅτι δευτέραν ἡμέραν τῆς ἀπεργίας ταύτης ἐπεδόθη εἰς τὸν ἀναιρεσείοντα πρόσκλησις τῶν ἀναιρεσιβλήτων ὅπως ἐπαναλάβῃ τὴν ἐργασίαν του ἐντὸς 6 ὡρῶν, εἰς ἣν ὁ ἀναιρεσείων ἀπήντησεν, ὅτι θὰ ἐπανέλθῃ μετὰ τὴν λῆξιν τῆς ἀπεργίας, εἶτα δὲ ἀπεκρούσθησαν αἱ ὑπηρεσίαι του, προσφερθεῖσαι τὴν ἑπομένην. Κατ' ἀκολουθίαν τῶν βεβαιωθέντων τούτων περιστατικῶν τὸ δικαστήριον τῆς οὐσίας ἐδέχθη ὡς βάσιμον τὸν ἰσχυρισμὸν τῶν ἀναιρεσιβλήτων περὶ καταχρηστικῆς ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματος τῆς ἀπεργίας, μολονότι ἡ περὶ τούτου ἔρευνα προϋποθέτει νόμιμον ἀπεργίαν, ἀκολούθως δὲ ἠχθη εἰς τὸ πόρισμα ὅτι βάσει τῶν ἀρχῶν τῆς καλῆς πίστεως καὶ τῶν χρηστῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν, ὅτι ἐλύθη ἡ μεταξὺ τῶν διαδίκων σύμβασις διὰ σιωπηρᾶς καταγγελίας ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσείοντος. Οὕτω, ἐφ' ὅσον, καθ' ἃ δέχεται ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, διὰ τὴν ἐκδηλωθεῖσαν τρὶς ἐν συνεχείᾳ ἀποχὴν τοῦ ἀναιρεσείοντος καὶ τῶν ὡς ἄνω ἐργατῶν Τύπου δὲν ἔλαβεν ἀπόφασιν ἡ συ-

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΑΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΣΙΣ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΩΣ ΤΟΠΟΘΕΤΟΥΜΕΝΩΝ ΠΟΛΕΜΙΣΤΩΝ

Έννοια άρθρου 3 § 5 ά.ν. 1836/1951

Χρησιμοποιήσις των αναγκαστικώς τοποθετουμένων πολεμιστών του Α.Ν. 1836/1951 υπό του εργοδότου αναλόγως των σωματικών αυτών ικανοτήτων κλπ., της κρίσεως του Δικαστηρίου της ουσίας περί της προσηκούσης ή μη χρησιμοποιήσεως μη υποκειμένης εις τον έλεγχον του Αρείου Πάγου, επιφυλασσομένων πάντως των ορισμών του άρθρου 281 Αστικού Κώδικος.

Έρχεται ή κατωτέρω απόφασις της Ολομελείας του Αρείου Πάγου μετά την υπ' αριθ. 737/1967 απόφασιν του Β' Πολιτικού Τμήματος (εισηγητής *Κων. Κλαμαρής*, ΕΕΔ 27, 210), υπό της οποίας παρεπέμφθη εις την Ολομέλειαν του Αρείου Πάγου το ζήτημα αν ή κατά το άρθρον 371 Αστικού Κώδικος χαρακτηριζομένη δικαία κρίσις του Δικαστηρίου ως προς την θέσιν, ή οποία πρέπει να ανατεθή, κατ' άρθρον 3 § 5 του ά.ν. 1846/1951, εις τον αναγκαστικώς τοποθετούμενον πολεμιστήν, αναλόγως της σωματικής αυτού ικανότητος ή των γραμματικών ή τεχνικών γνώσεών του, υπόκειται εις τον έλεγχον του Αρείου Πάγου.

Η Ολομέλεια του Αρείου Πάγου ασχολήθη μετά την έρευναν της εννοίας της συγκεκριμένης διατάξεως του ά.ν. 1836/1951 και ούτω δεν ήρθησαν διά της αποφάσεως της αι αντιθέσεις γνωμών εν τη νομολογία των Τμημάτων του Αρείου Πάγου επί του ζητήματος αν ή κρίσις του δικαστηρίου γενικώς κατ' άρθρον 371 Αστικού Κώδικος υπόκειται εις τον έλεγχον του Αρείου Πάγου. (Βλ. σημειώσεις μας εν ΕΕΔ 27, 210).

Αρείου Πάγου 210/1968, Ολομελείας

Πρόεδρος ο κ. **Στ. Μαυρομιχάλης**
Εισηγητής ο Αρεοπαγίτης κ. **Κ. Παυλίδης**
Δικηγόροι οι κ.κ. Ν. Τουσσής, Αντ. Μανουσίδης

Κατά το άρθρον 3 § 5 του ά.ν. 1836/1951 οι τοποθετούμενοι υπό του Κεντρικού ή των Τοπικών Συμβουλίων πολεμισταί, οι υπό του νόμου τούτου προστατευόμενοι, χρησιμοποιούνται υπό των εργοδοτών, αναλόγως των σωματικών αυτών ικανοτήτων, γραμματικών ή τεχνικών γνώσεων και λοιπών προσόντων αυτών, εις το κεντρικόν κατάστημα της επιχειρήσεως ή τα υποκαταστήματα αυτής, τα κείμενα εις την περιφέρειαν του Κεντρικού ή Τοπικού Συμβουλίου, παρ' ού τοποθετούνται. Η κρίσις του δικαστηρίου της ουσίας περί της προσηκούσης ή μη χρησιμοποιήσεως του αναγκαστικώς τοποθετηθέντος μισθωτού, εις ην προέβη ο εργοδότης, σχηματιζομένη εκ της εκτιμήσεως ορισμένων πραγματικών στοιχείων, ήτοι των σωματικών ικανοτήτων, γραμματικών ή τεχνικών γνώσεων και λοιπών προσόντων του τοποθετηθέντος, και μη συναρτωμένη προς υπαγωγήν του εκ της ανελέγκτου εκτιμήσεως τούτων πορίσματος εις αφηρημένην τινά νομικήν έννοιαν, ώστε να δύναται να θεμελιωθή εσφαλμένη του νόμου εφαρμογή, δεν υπόκειται εις τον έλεγχον του Αρείου Πάγου, επιφυλασσομένων πάντως των ορισμών

νέλευσις της οργανώσεώς των, ούδε υιοθέτησεν εκ των ύστερων την λαβούσαν χώραν απεργίαν, αύτη τυγχάνει μη νόμιμος, και εσφαλμένως, ως είρηται, το Πρωτοδικείον εχώρησεν εις την εξέτασιν του ισχυρισμού περί καταχρηστικής ασκήσεως του δικαιώματος απεργίας (αφού αύτη υπήρξε παράνομος), κατ' ορθήν όμως περαιτέρω ερμηνείαν και εφαρμογήν των διαληφθεισών διατάξεων του ν. 2112 και των άρθρων 200, 288 Α.Κ. έκρινεν, ότι ή υπό τας εκτεθείσας περιστάσεις αποχή του αναιρεσείοντος εκ της εργασίας συνιστά σιωπηράν εκ μέρους του καταγγελίαν της συμβάσεως εργασίας και ώς εκ τούτου οι αναιρεσείοντες, αποκρούσαντες τας τεθείσας εις την διάθεσίν των μετά την λήξιν της ως άνω απεργίας υπηρεσίας του αναιρεσείοντος, δεν κατέστησαν υπερήμεροι, δι' ο απέρριψε την υπό δίκην αγωγήν του, διώκουσαν πληρωμήν αποδοχών υπερημερίας. Επομένως οι τα εναντία υποστηρίζοντες 1ος και 2ος λόγοι αναιρέσεως είνε αβάσιμοι και απορριπτέοι.

ΥΠΕΡΩΡΙΑΙ

ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΙΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΔΙΑ ΠΑΡΑΝΟΜΟΥΣ ΥΠΕΡΩΡΙΑΣ

Παραίτησις άπὸ τῶν ἐν ἄρθρῳ 8 § 2 Ν.Δ. 4020/1959 ἀξιώσεων

Ἀπόδοσις, κατ' ἄρθρον 904 Ἀστικοῦ Κώδικος, ὑπὸ ἐργοδότου εἰς μισθωτὸν τῆς ὠφελείας τοῦ πρώτου, ἐπὶ παροχῆς παρανόμου ὑπερωριακῆς ἐργασίας.—Εἰς τί συνίσταται ἡ ὠφέλεια.—Κυριαρχικὴ κρίσις τοῦ Δικαστηρίου τῆς οὐσίας.—Ἀνίσχυρος ἡ παραίτησις μισθωτοῦ ἀπὸ τῶν ἐν ἄρθρῳ 8 § 2 Ν.Δ. 4020/1959 ἀποζημιώσεων.— Ἰσχυρισμὸς ἐργοδότου περὶ καταχρηστικῆς ἀσκήσεως δικαιώματος μισθωτοῦ.

Ἐπικυρώθη ὑπὸ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου ἡ ὑπ' ἀριθ. 20300/1967 ἀπόφασις τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν.

τοῦ ἄρθρου 281 τοῦ Α.Κ. Ὅθεν ὁ ἕκτος λόγος ἀναιρέσεως, κατὰ πρῶτον σκέλος αὐτοῦ, καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ συναπτόμενοι πρῶτος, δεύτερος, τρίτος κατὰ τὸ πρῶτον σκέλος λόγοι, περιέχοντες τὴν αἰτίασιν ὅτι ἐσφαλμένως ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ἔκρινεν, ὅτι ἡ ἀναιρεσίδικος συννόμως ἤσκησε τὸ δικαίωμά της περὶ τὴν τοποθέτησιν τοῦ ἀναιρεσείοντος εἰς τὴν θέσιν τοῦ εἰσπράκτορος λεωφορείων, ὑπολειπομένων τῶν προσόντων του, ἐνῷ ἔδει νὰ χρησιμοποιήσῃ τοῦτον εἰς θέσιν ἐλεγκτοῦ, οὖσαν ἀνάλογον τῶν προσόντων του, εἶναι ἀπορριπτέοι ὡς ἀπαράδεκτοι, καθ' ὃ πλήττοντες τὴν περὶ πραγμάτων κρίσιν τοῦ δικαστηρίου τῆς οὐσίας.

Ἐκ τῆς βεβαιώσεως τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος Πρωτοδικείου ὅτι τοῦτο, ἵνα ἀχθῇ εἰς ἀπόρριψιν ὡς ἀβασίμου τῆς ἀγωγῆς τοῦ ἀναιρεσείοντος, κατὰ μεταρρύθμισιν τῆς ἐκκληθείσης ἀποφάσεως τοῦ ἐπὶ τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν Πρωτοδίκου, ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν καὶ ἐξετίμησε τὰς καταθέσεις τῶν ἐνώπιον τούτου ἐξετασθέντων ἐκατέρωθεν μαρτύρων, καθίσταται ἀδιστάκτως βέβαιον, ὅτι ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν καὶ ἐξετίμησε καὶ τὴν ἐν τῷ πέμπτῳ λόγῳ ἀναιρέσεως μνημονευομένην κατάθεσιν τοῦ μάρτυρος Π.Ν. καὶ ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου 4ος λόγος οὗτος ἀναιρέσεως εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος.

Ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ὡς ἐξ αὐτῆς δείκνυται, δὲν περιέχει παντάπασιν ἀντιφατικὰς αἰτιολογίας ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς προσηκούσης ἀπασχολήσεως τοῦ ἀναιρεσείοντος εἰς τὴν ἐπιχείρησιν τῆς ἀναιρεσιδίκου, καὶ ἑπομένως ὁ ἐκ τοῦ ἄρθρου 807 § 19 Πολ. Δικονομίας 4ος λόγος τοῦ ἀναιρετηρίου εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος.

Ἐπρόκειτο περὶ παροχῆς ὑπὸ μισθωτοῦ παρανόμου ὑπερωριακῆς ἐργασίας (ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς), αἱ ἐκ τῆς ὁποίας ἀξιώσεις καθορίζονται ἐν ἄρθρῳ 8 ν.δ. 4020/1959 (ΕΕΔ 18, 1273), ἐπαναλαμβάνονται δὲ καὶ ὑπὸ τῆς νεωτέρας ταύτης ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου τὰ δεκτὰ καὶ διὰ προηγουμένων ἀποφάσεων του γενόμενα (Α.Π. 457/1964, εἰσηγητὴς *Μιχ. Ζαφειρόπουλος*, ΕΕΔ 23, 850, Α.Π. 386/1967, εἰσηγητὴς *Δ. Κοκόρης*, ΕΕΔ 26, 891, Α.Π. 24/1968, εἰσηγητὴς *Α. Κανελλάκος*, ΕΕΔ 27, 348), ὅτι δηλαδή, εἶναι ἄκυρος ἡ παραίτησις τοῦ μισθωτοῦ ἀπὸ τῶν εἰς τὴν ἀνωτέρω διάταξιν ἀξιώσεων αὐτοῦ.

Ἐνδιαφέρον εἶναι, ὅτι ἡ ἐν λόγῳ ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις, ἀναλύουσα εἰς τί συνίσταται ἡ κατ' ἄρθρον 904 Ἀστικοῦ Κώδικος ἀποδοτέα εἰς τὸν μισθωτὸν ὠφέλεια (ἄρθρον 8 ν.δ. 4020/1959) (βλέπε καὶ δημοσ. Α.Π. 36/1968, εἰσηγητὴς *Κ. Παπαϊωάννου*, ΕΕΔ 27, 345), δέχεται, ὅτι εἶναι δυνατὴ ἡ ἀποτίμησις τῆς ὠφελείας τοῦ ἐργοδότου καὶ βάσει τοῦ καταβαλλομένου (ὑπὲρ τὰ νόμιμα ὅρια) μισθοῦ ἢ ἡμερομισθίου. Οὕτω ἀποφεύγεται τὸ παράλογον νὰ παρέχῃ ὁ δι' ὑπερτέρου τοῦ νομίμου μισθοῦ ἀμειβόμενος μισθωτός, λόγῳ δεκαίου τῆς ποσοτικῆς καὶ ποιοτικῆς ἐργασίας του, ἐργασίαν ὑπὲρ τὰ νόμιμα χρονικὰ ὅρια καὶ νὰ ἀποδίδεται εἰς τοῦτον ὠφέλεια τοῦ ἐργοδότου βάσει τοῦ νομίμου (μικροτέρου τοῦ καταβαλλομένου) μισθοῦ, ἐνῷ ὑπῆρξε ποιοτικῶς καὶ ποσοτικῶς ἡ αὐτὴ ἐργασία τρόπῳ τινὶ κανονικῶς ἐντὸς τοῦ νομίμου χρόνου παρεχομένη.

Ἀρείου Πάγου 271/1968, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ν. Χαραλάμπης**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Στ. Σταυρόπουλος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Τρίμης, Ι. Καποδίστριας, Γ. Παπαθανασίου, Κ. Δημάκης.

Ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 904 Α.Κ.

σαφῶς συνάγεται, ὅτι ἐπὶ παρανόμως παρασχεθείσης ὑπερωριακῆς ἐργασίας ἀποδίδεται εἰς τὸν μισθωτὸν ἡ ὠφέλεια, ἣν ὁ ἐργοδότης ἀπεκόμισε, καὶ ἥτις συνίσταται εἰς τὴν ἀμοιβήν, τὴν ὁποίαν θὰ κατέβαλλεν εἰς ἕτερον μισθωτὸν δυνάμει ἐγκύρου συμβάσεως ἐργασίας ὑπὸ τὰς αὐτὰς κατὰ τὰ λοιπὰ περιστάσεις. Αἱ περιστάσεις αὗται ἀφοροῦν τὴν ποσοτικὴν καὶ ποιοτικὴν ἀπόδοσιν τοῦ ἀκύρως ἐργασθέντος, ὡς καὶ τὸ μισθολογικὸν καθεστὼς τῆς ἐπιχειρήσεως, οὕτως ὥστε, ἂν καταβάλλωνται εἰς τὸ προσωπικὸν μισθοὶ μείζονες τῶν κατωτάτων ὁρίων τοῦ νόμου, ὁ ἀποδοτέος πλουτισμός, ἕνεκα παρανόμων ὑπερωριῶν, ὑπολογίζεται βάσει τῶν πράγματι καταβαλλομένων μισθῶν. Ἡ ἐκτίμησις δὲ ἐν ἑκάστῃ συγκεκριμένῃ περιπτώσει περὶ τῆς ὑπάρξεως ἢ μὴ εἰδικῶν συνθηκῶν, ἐξ ὧν προσδιορίζεται τὸ μέγεθος τῆς ὠφελείας τοῦ ἐργοδότου, ἀνήκει εἰς τὴν κυριαρχικὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου τῆς οὐσίας. Ὅθεν ὁ πρῶτος λόγος ἀναιρέσεως, ὑποστηρίζων ὅτι τὸ ποσόν, ὅπερ ὁ ἐργοδότης θὰ κατέβαλλεν εἰς ἕτερον μισθωτὸν δι' ἐκτελεσθεῖσαν ὑπερωριακὴν ἐργασίαν, ἀνέργειται εἰς τὸ ὑπὸ τῆς αἰκείας συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ὁριζόμενον ἐλάχιστον ὅριον ἀμοιβῆς καὶ δὲν δύναται νὰ ὑπερβαίνῃ τοῦτο, ὡς καὶ ὅτι τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον ἐσφαλμένως ἐστάθμισε τὰς ὡς εἴρηται εἰδικὰς συνθήκας παροχῆς τῆς ἐργασίας, εἶναι ἀπορριπτέος τὸ μὲν ὡς ἀδάσιμος, τὸ δὲ ὡς ἀπαράδεκτος.

Προεβλήθη ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου διὰ τῆς ὑπὸ δίκην ἀγωγῆς του, ὡς ἐκ ταύτης δείκνυται, ὅτι ὁ ἐργοδότης θὰ κατέβαλλεν εἰς ἕτερον μισθωτὸν βάσει ἐγκύρου συμβάσεως ἐργασίας οὐχὶ τὸν τεθεσπισμένον νομίμως μισθόν, ἀλλὰ τὸν χορηγούμενον μείζονα τοιοῦτον, ὃν καὶ ἐζήτησεν, οὕτω δὲ ἐπεκαλέσθη ἐμμέσως διὰ ταύτης τὴν συνδρομὴν περιστάσεων, δικαιολογουσῶν τὴν ὑπέρβασιν τῶν νομίμων ἀποδοχῶν, εἰς ἣν προέβαινεν ἡ ἐπιχείρησις σταθερῶς, διεσαφήνισε δὲ τὰς περιστάσεις ταύτας διὰ τῶν προτάσεών του. Ὁ ἐναντίος ὅθεν λόγος ἀναιρέσεως 16' εἶναι ἀπορριπτέος ὡς μὴ βάσιμος.

Ὡς δείκνυται ἐκ τῆς πέμπτης αἰτιολογίας τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ἐδέχθη αὕτη, μετ' ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων, ὅτι ἡ ἀπόδοσις τοῦ ἀναιρεσιβλήτου κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ὑπεραπασχολήσεώς του δὲν ἦτο μειωμένη. Τοῦ ζητήματος δὲ τούτου συναπτομένου πρὸς τὴν ἔκτασιν τῆς ὠφελείας τοῦ ἐργοδότου, ἡ ἐκτίμησις τοῦ δικαστηρίου τῆς οὐσίας δὲν ὑπόκειται εἰς τὸν ἔλεγχον τοῦ Ἀρείου Πάγου. Ἑπομένως ὁ ἐναντίος δεύτερος λόγος ἀναιρέσεως, ἀποδίδων εἰς τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν, ὅτι ἔδει νὰ ὑπολογισθῇ πλουτισμὸς ἐλάσσων κατὰ 30% τοὐλάχιστον, ὡς ἐκ τοῦ ὅτι ἡ ἀπόδοσις παντὸς ὑπερωριακῶς ἐργαζομένου καὶ εἰδικῶς τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ἐνεφάνισε μείωσιν, εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀπαράδεκτος.

Κατὰ τὴν σαφῆ ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν. 4020/1959 εἶναι ἀνίσχυρος πᾶσα συμφωνία, εἴτε προγενεστέρα, εἴτε μεταγενεστέρα τῆς παροχῆς τῆς ὑπερωριακῆς ἐργασίας, δι' ἧς περιορίζεται ἢ ἀποκλείεται τὸ δικαίωμα τοῦ μισθωτοῦ νὰ λάβῃ τὰς ἀμοιβὰς καὶ ἀποζημιώσεις τὰς ἀναφερομένας ἐν τῇ διατάξει ταύτῃ, μεταξὺ τῶν ὁποίων καταλέγεται καὶ ἡ ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἀποζημίωσις (ὅλ. παράγραφον 2 ἄρθρου 8). Ὅθεν οἱ τρίτος καὶ τέταρτος λόγοι ἀναιρέσεως, καθ' οὓς ἐγκύρως ὁ ἀναιρεσίβλητος ἐδήλωσεν εἰς τὰς παρὰ τούτου ὑπογραφείσας ἐξοφλητικὰς ἀποδείξεις ὅτι ἱκανοποιηθεὶς ἐντελῶς οὐδεμίαν ἔχει ἑτέραν ἀπαίτησιν καὶ οὕτω ἔλαβε χώραν σύμβασις ἀφέσεως χρέους, ἣν ἀπέκρουσεν ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, τυγχάνουν ἀδάσιμοι καὶ ἀπορριπτέοι.

Ὁ πέμπτος λόγος ἀναιρέσεως, δι' οὗ προβάλλεται, ὅτι καταχρηστικῶς ἠσκήθη τὸ δικαίωμα τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, ἐπιδιώξαντος διὰ τῆς ἀγωγῆς του διαφορὰν ἀποζημιώσεως διὰ παράνομον ὑπερωριακὴν ἐργασίαν, ὡς καὶ διαφορὰν κατὰ 75% προσαυξήσεως ἐπὶ τῆς ἀποζημιώσεως ταύτης, συμφώνως πρὸς τὸν διαληφθέντα ν. 4020/1959, εἶναι ὅλως ἀόριστος, ἐφ' ὅσον δὲν ἐκτίθενται περιστατικὰ ἀντιφατικῆς συμπεριφορᾶς τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, ἣν προέβαλε καὶ ἐξ ἧς ἐπείσθη, ὅτι δὲν θὰ ἤγειρεν ἐκεῖνος τὴν ἀξίωσιν ταύτην, μὴ ἀρκούσης τῆς παρόδου τοῦ μέχρι τῆς ἀγωγῆς χρόνου ἢ τῆς μὴ ἐπιφυλάξεως ἐν τῇ δηλώσει, ἥτις περιέχεται εἰς τὰς ὡς ἄνω ἐξοφλητικὰς ἀποδείξεις.

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΠΡΟΣΩΠΟΥ ΕΡΓΟΔΟΤΟΥ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΜΙΣΘΩΤΟΥ

Έννοια διατάξεως άρθρου 6 Νόμου 2112/1920

Ὑπεισέλευσις τοῦ καθ' οἱονδήποτε τρόπον διαδεχομένου ἢ ὑποκαθιστῶντος ὡρισμένον ἐργοδότην εἰς τὴν παρ' αὐτοῦ ἀσκουμένην ἐπιχείρησιν εἰς τὰς ἐκ τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὑποχρεώσεις τοῦ τελευταίου ἔναντι τῶν ὑπαλλήλων, μὴ ἐπηρεαζομένης τῆς ἐφαρμογῆς τῶν ὑπὲρ αὐτῶν ὁρισμῶν τοῦ Νόμου, ἀρκεῖ νὰ ὑφίσταται τὸ στοιχεῖον τῆς ταυτότητος τῆς συνεχιζομένης ἐπιχειρήσεως, πρὸς ἣν συνδέεται ὁ μισθωτός.

Αντικείμενον έρεύνης υπό της κατωτέρω αποφάσεως του Αρείου Πάγου, υπό της οποίας επεκυρώθη ή υπ' αρθ. 149/1967 απόφασις του επί των εργατικών διαφορών Πρωτοδίκου Σύρου, υπήρξε ποία ή έννοια της διατάξεως του άρθρου 6 § 1 του νόμου 2112/1920, κατά την οποίαν ή μεταβολή του προσώπου του εργοδότου, οπωσδήποτε επερχομένη, ούδαμώς επηρεάζει την εφαρμογήν των υπέρ του υπαλλήλου διατάξεων αυτού. (Όμοια και ή διάταξις του άρθρου 9 § 1 Β.Δ. 16/18 Ιουλίου 1920 περί επεκτάσεως του νόμου 2112/1920 και επί των τεχνιτών, εργατών και υπηρετών).

Και ή νεωτέρα αύτη αρεοπαγιτική απόφασις θρμήνευσε την διάταξιν υπό την έννοιαν της υπαρξήσης προστασίας των μισθωτών, άρκει νά συνεχίζεται και υπό τον νέον φορέα της ή αυτή επιχείρησις. (Ίδετε διά το θέμα και Α.Π. 193/1965, εισηγητής *Κ. Παπαϊωάννου*, ΕΕΔ 21, 1197, ένθα εις σημειώσεις μας και λοιπαί, Α.Π. 612/1966, εισηγητής *Μιχ. Ζαφειρόπουλος*, ΕΕΔ 26, 97).

Ούτω ο νέος φορεύς της επιχειρήσεως υπεισέρχεται εις τα δικαιώματα και υποχρεώσεις του προκατόχου αυτού, αποκοπτομένου του δεσμού του μισθωτού μετά του προηγουμένου εργοδότου διά της γενομένης μεταβολής του προσώπου αυτού (Α.Π. 30/1953, εισηγητής *Στ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 12, 234).

Εύθύνονται όμως και ο παλαιός εργοδότης και ο νέος έναντι του μισθωτού διά τας εκ της εκτελέσεως της συμβάσεως εργασίας μέχρι της διαδοχής απαιτήσεις του, εφ' όσον συντρέχουν τα στοιχεία του άρθρου 479 Αστικού Κώδικος. (Ίδετε περί του τελευταίου τούτου Α.Π. 140/1968, εισηγητής *Κ. Ζαχαρής*, ΕΕΔ 27, 551, ένθα εις σημειώσεις μας και λοιπαί).

Άρείου Πάγου 218/1968, Τμ. Β'

Προεδρεύων ο Αντιπρόεδρος κ. **Ν. Χαραλάμπης**
Εισηγητής ο Άρεοπαγίτης κ. **Στ. Σταυρόπουλος**
Δικηγόροι οι κ.κ. Α. Δρακάκης, Ηλ. Παρασκευάς

Κατά την σαφή έννοιαν της διατάξεως του άρθρου 6 § 1 του ν. 2112/1920 ο καθ' οἱονδήποτε τρόπον διαδεχόμενος ή υποκαθιστών ωρισμένον εργοδότην εις την παρ' αύτου άσκουμένην επιχείρησιν υπεισέρχεται εις τας εκ της συμβάσεως εργασίας υποχρεώσεις του τελευταίου έναντι των υπαλλήλων, μη επηρεαζομένης της εφαρμογής των υπέρ αυτών ορισμών του διαληφθέντος νόμου, αρκεί να υφίσταται το στοιχείον της ταυτότητος της συνεχιζομένης επιχειρήσεως, προς ην συνδέεται ο μισθωτός, έστω υπό διάφορον τίτλον ή μορφήν, είτε κατά συγχώνευσιν ή άλλον μετασχηματισμόν και αδιαφόρως αν αύτη περιήλθεν εις τον τελευταίον εργοδότην διά μιας ή πλειόνων πράξεων, διά παρενθέτων προσώπων ή μετά προσωρινήν διακοπήν της λειτουργίας της επιχειρήσεως, ήτοι εφ' όσον συνεχίζεται ή αύτη επιχείρησις.

Εν προκειμένω, καθ' ά δείκνυται εκ της δ' αιτιολογίας της προσβαλλομένης αποφάσεως, ο επί των εργατικών διαφορών Πρωτοδίκης εδέχθη, μετ' ανέλεγκτον εκτίμησιν των αποδείξεων, ότι ή αναιρεσίβλητος, προσληφθείσα κατά το 1946 παρά της Α.Ε. «Βαμβακουργεία Σύρου», συνήψε συμβάσεως εργασίας αορίστου χρόνου, απησχολήθη ως δοκιμος λογιστού εις το αυτόθι εργοστάσιον της μέχρι της 19.5.1967, ότε διεκόπη ή λειτουργία της επιχειρήσεως, άτε εκπλει-

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΜΕΤ' ΑΞΙΟΠΟΙΝΟΝ ΠΡΑΞΙΝ ΜΙΣΘΩΤΟΥ

Αποκλειστική προθεσμία άγωγής κατ' άρθρον 6 Νόμου 3198/1955

Χορος καταγγελίας συμβάσεως εργασίας κατ' άρθρον 5 § 3 Νόμου 3198/1955.— Καταγγελία συμβάσεως μεθ' υποβολήν κατά μισθωτού μηνύσεως δι' αξιόποινον πράξιν.—Έννοια διατάξεως άρθρου 7 Νόμου 3198/1955.—Απαλλαγή μισθωτού της κατηγορίας και συνέπειαι.—Αποκλειστική προθεσμία άγωγής κατ' άρθρον 6 Νόμου 3198/1955.—Παραπομπή του ζητήματος εις την Ολομέλειαν του Αρείου Πάγου.

Έρχεται ή κατωτέρω απόφασις του Γ' Πολιτικού Τμήματος του Αρείου Πάγου μετά την αναιρετικήν υπ' αριθ. 23/1968 απόφασιν του Β' Τμήματος (εισηγητής *Κ. Παυλίδης*, ΕΕΔ 27, 350). Το Γ' Πολιτικόν Τμήμα του Αρείου Πάγου, διαφωνήσαν προς την γνώμην του Β' Τμήματος, ως προς το αν ή υπό της εν τη αποφάσει εκτιθεμένης περιστάσεως καταγγελία της συμβάσεως εργασίας μισθωτού υπέκειτο εις την αποκλειστικήν προθεσμίαν κοινοποιήσεως της αγωγής του άρθρου 6 του νόμου 3198/1955, οπότε υπήρξεν ή γνώμη της αναιρετικής αποφάσεως (ίδετε επί ταύτης σημείωσίν μας εν ΕΕΔ 27, 349 επ.), παρέπεμψε την υπόθεσιν εις την Ολομέλειαν του Αρείου Πάγου προς άρσιν της διαφωνίας.

Ως προς το άρθρον 7 του νόμου 3198/1955 (ΕΕΔ 22, 63 επ., ένθα κωδικοποίησις των ισχυουσών διατάξεων), κατά το οποίον αι διατάξεις του νόμου τούτου δεν εφαρμόζονται επί μισθωτών, απολυομένων συνεπεία υποβολής κατ' αυτών μηνύσεως κλπ., εάν όμως επακολουθήσῃ απαλλαγή του μισθωτού διά βουλεύματος ή δικαστικής αποφάσεως αι διατάξεις του εν λόγω νόμου έχουσιν εφαρμογήν και επ' αυτών από της εις την εργοδότην κοινοποιήσεως υπό του ενδιαφερομένου του απαλλακτικού βουλεύματος ή της αποφάσεως, όμοιως προς την Α.Π. 300/1961 (εισηγητής *Γ. Βαρσάμου*, ΕΕΔ 20, 789) ερμηνεύθη υπό της κατωτέρω αποφάσεως ή διάταξις. (Ίδετε και συμφώνους σημείωσίν μας εν ΕΕΔ 14, 712, ΕΕΔ 16, 283, *Χ. Αγγελοπούλου*, Εργατικόν Δίκαιον, σελ. 359).

Αρείου Πάγου 255/1968, Τμ. Γ'

Προεδρεύων ο Αντιπρόεδρος κ. **Θ. Καμπέρης**
Εισηγητής ο Αρεοπαγίτης κ. **Κ. Ψιλόπουλος**
Δικηγόροι οι κ.κ. Δ. Κοριαζής - Γουδέλης, Χ. Παγουλάτος

Κατά μεν τα άρθρα 1 και 5 § 3 ν. 3198/1955 ή καταγγελία της εργασιακής σχέσεως θεωρείται έγκυρος, εφ' όσον γίνῃ εγγράφως και καταβληθῇ ή οφειλομένη αποζημίωσις. Κατά δε το άρθρον 7 του ιδίου νόμου αι διατάξεις αυτού δεν εφαρμόζονται επί μισθωτών, απολυομένων συνεπεία υποβολής κατ' αυτών μηνύσεως, συμφώνως προς τα υπό της παραγράφου 1 άρθρου 5 του ν. 2112/1920 οριζόμενα, εάν όμως ακολουθήσῃ

τηριασθέντος του εργοστασίου εν τω μεταξύ και περιελθόντος εις την υπερθεματίστριαν Εθνικήν Τράπεζαν. Ακολούθως από της 1.8.1967 ή αναιρεσείουσα Εταιρεία «Νηματουργική», ήτις απέκτησε παρά της ως άνω Εθνικής Τραπέζης την κυριότητα του κινήτου της επιχειρήσεως και έλαβε την χρῆσιν των μηχανημάτων του εργοστασίου παρά της Εταιρείας «Κλωστήρια Αττικής», εις ην είχε ταύτα μεταβιβάσει ή ειρημένη τράπεζα, έθεσεν εις λειτουργίαν το εργοστάσιον, αποκρούσασα εν τούτοις τας από της αυτής ημερομηνίας προσφερθείσας υπηρεσίας της αναιρεσιβλήτου. Ως δε εκτίθεται εν τη αποφάσει περαιτέρω, περιῆλθεν ή επιχείρησις αύτη ολοκληρωτικώς ως οικονομική μονάς εις την αναιρεσείουσαν, ήτις απέκτησε ημιμαθηματικώς το ακίνητον της τέως εργοδότιδος κατά κυριότητα και τα εν αυτώ μηχανήματα κατά χρῆσιν, μολονότι ο κύκλος των εργασιών είναι ήδη ελάσσων του προ αυτού της πρώτης Εταιρείας και ότι από της 1.8.1967 το εργοστάσιον έτέθη εις λειτουργίαν «σταδιακώς». Υπό τα δεδομένα ταῦτα και ορθήν ερμηνείαν και εφαρμογήν της άνω διατάξεως του άρθρου 6 § 1 του ν. 2112 έκρινε διά σαφών και πλήρων αιτιολογιών ή προσβαλλομένη, ότι συντρέχουν οι όροι της εν τη διατάξει ταύτη διαδοχῆς εν αυτή επιχειρήσει και είτα επεδίκασε, κατά παραδοχήν εν μέρει της υπό δίκην αγωγής, μισθούς υπερημερίας. Όθεν οι εναντίοι λόγοι αναιρέσεως εκ του άρθρου 807 επ. 17 και 19 Πολ. Δικονομίας τυγχάνουσι βάσιμοι και απορριπτέοι.

ση ἀπαλλαγή τοῦ μισθωτοῦ διά δουλεύματος ἤ δικαστικῆς ἀποφάσεως αἱ διατάξεις τοῦ νόμου τούτου ἔχουσιν ἐφαρμογήν καί ἐπ' αὐτοῦ ἀπό τῆς εἰς τόν ἐργοδότην κοινοποιήσεως ὑπό τοῦ ἐνδιαφερομένου τοῦ ἀπαλλακτικοῦ δουλεύματος ἤ τῆς ἀποφάσεως.

Ἐξ ἄλλου, κατά μέν τό ἄρθρον 5 § 1 ν. 2112/1920, ὡς ἐτροποποιήθη, δύναται ὁ ἐργοδότης νά καταγγείλῃ τήν σύμβασιν ἐργασίας ἄνευ τηρήσεως προθεσμίας τινός, ἐάν ἐναντίον τοῦ ἐργαζομένου ὑπεβλήθη μήνυσις δι' ἀξιόποινον πρᾶξιν, διαπραχθεῖσαν ἐν τῇ ἐξασκήσει τῆς ὑπηρεσίας ἤ ἀπηγγέλθη κατ' αὐτοῦ κατηγορία δι' ἀδίκημα, φέρον χαρακτῆρα τοὐλάχιστον πλημμελήματος, κατά δέ τάς παραγράφους 1 καί 2 ἄρθρου 6 ν. 3198/1955 πᾶσα ἀξίωσις μισθωτοῦ, πηγάζουσα ἐξ ἀκύρου καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας, εἶναι ἀπαράδεκτος, ἐφ' ὅσον ἡ σχετική ἀγωγή δέν ἐκοινοποιήθη ἐντός τριμήνου ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας ἀπό τῆς λύσεως τῆς σχέσεως ἐργασίας, πᾶσα δέ τοιαύτη περί καταβολῆς ἤ συμπληρώσεως τῆς κατά τόν ν. 2112/1920, ὡς ἐτροποποιήθη, ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως εἶναι ἀπαράδεκτος, ἐφ' ὅσον ἡ σχετική ἀγωγή δέν ἐκοινοποιήθη ἐντός ἑξαμήνου, ἀφ' ἧς κατέστη ἀπαιτητή.

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν παρατεθεισῶν διατάξεων σαφῶς συνάγεται, ὅτι ἐν καταγγελίᾳ ὑπό τοῦ ἐργοδότου τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως, λόγῳ διαπράξεως ὑπό τοῦ μισθωτοῦ ἐν τῇ ἐξασκήσει τῆς ἐργασίας ἀξιοποίνου πράξεως, καταμηνυθείσης ἀρμοδίως πρό ταύτης, συντελουμένη δέ διά τῆς ἐγγράφου πρός τοῦτο δηλώσεως τοῦ ἐργοδότου, ἀποτελούσης μονομερῆ ἀναιτιώδη κατά κανόνα δικαιοπραξίαν, παράγουσαν νομικήν ἐνέργειαν, ἀπό τῆς κοινοποιήσεώς της πρός τόν καθ' οὗ αὕτη ἀπευθύνεται μισθωτόν, ὁ ἐργοδότης δέν ὑπέχει μέν ὑποχρέωσιν ἀμέσου ἅμα τῇ καταγγελίᾳ καταβολῆς εἰς τόν μισθωτόν τῆς κατά τόν ν. 2112/1920, ὡς ἐτροποποιήθη, ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως, εὐθύνεται ὅμως, κοινοποιηθείσης αὐτῷ ὑπό τοῦ μισθωτοῦ τῆς ἐπί τῆς καταμηνυθείσης πράξεως ἐκδοθείσης τελεσιδίκου ἀπαλλακτικῆς ἀποφάσεως τοῦ ἀρμοδίου συμβουλίου ἤ τοῦ δικαστηρίου, εἰς καταβολήν ἀμέσως τῆς ἧς ἐκεῖνος δικαιοῦται ἀποζημιώσεως, οὖσης κατά πάντα ἐγκύρου τῆς τοιαύτης καταγγελίας, ἐφ' ὅσον ὁ ἐργοδότης, συμμορφούμενος πρός τάς διατάξεις τοῦ νόμου 3198/1955, καταβάλῃ ἀμέσως ταύτην, δικαιουμένου τοῦ μισθωτοῦ, ὑπερημέρου καταστάντος τοῦ ἐργοδότου ἐν τῇ καταβολῇ ταύτης, νά προσβάλῃ τότε ὡς ἄκυρον ἐκ τοῦ λόγου τούτου τήν ἔκτακτον ὡς ἄνω καταγγελίαν, ὁπότε, ἀναβιούσης τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως, δικαιοῦται κατ' ἐπιλογήν του, ἄν δέν προτιμᾷ τήν λῆψιν τῆς ὀφειλομένης ἐκ τοῦ νόμου ἀποζημιώσεως, νά ἀξιώσῃ μισθούς ὑπερημερίας, ἀπό τοῦ χρόνου τούτου, ἐκτός τυχόν ἄλλης ἀξιώσεως ἀποζημιώσεώς του διά τόν προγενέστερον χρόνον βάσει ἄρθρου 914 Α.Κ., ἐγείρων ὅμως τήν περί τῶν ἄνω ἀξιώσεων του ἀγωγήν ἐντός τῆς ἀνωτέρω τριμήνου ἤ ἑξαμήνου ἀντιστοίχως ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας, ἀρχομένης ἀπό τῆς ὡς προεξετέθη κοινοποιήσεως τῆς ἐπί τῆς μηνύσεως ἐκδοθείσης ἀπαλλακτικῆς ἀποφάσεως τοῦ ἀρμοδίου συμβουλίου ἤ τοῦ δικαστηρίου, ἀφ' ἧς, λόγῳ τῆς ὑπερημερίας τοῦ ἐργοδότου πρός καταβολήν τῆς κατά νόμον ἀποζημιώσεως, καθίσταται ἄκυρος ἡ καταγγελία καί ἀναβιοῖ ἡ ἐργασιακή σχέσις, ἐχουσῶν ἐφαρμογήν, τοῦ νόμου μή διακρίνοντος, καί ἐν τῇ τοιαύτῃ περιπτώσει τῶν περί ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας πρός ἔγερσιν τῆς σχετικῆς ἀγωγῆς δι' ἀξιώσεις ἐξ ἀκύρου καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας ὡς ἄνω διατάξεων, ἀδιακρίτως τοῦ λόγου ἀκυρότητος ἀρχικῆς ἤ ἐπιγενομένης τῆς καταγγελίας, τοῦθ' ὅπερ καί ἐκ τοῦ σκοποῦ τοῦ νόμου, ἐγκαιμένου εἰς τήν ταχυτέραν ἐπίλυσιν τῶν ἐπί τῆς ἀνωτέρω καταγγελίας ἀναφυομένων διαφορῶν, ἐξάγεται. Οὐδέ θεωρεῖται, κατά τήν ἔννοιαν τῶν προμνησθεισῶν διατάξεων, ἄκυρος, πολλῷ δέ μᾶλλον ἀνύπαρκτος καί ἄνευ ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἡ νομοτύπως ὑπό τοῦ ἐργοδότου γενομένη καταγγελία τῆς σχέσεως ἐργασίας ἐκ τοῦ λόγου ὅτι ἡ ἐπί τῆς καταμηνυθείσης πράξεως, ἥτις ἀπετέλεσε τήν αἰτίαν τῆς καταγγελίας, ἀσκηθεῖσα ποινική ἀγωγή, ἐκηρύχθη ἀπαράδεκτος, ὡς μή ὑποβληθείσης ἐγκλήσεως ὑπό τοῦ πρός ταύτην δικαιουμένου προσώπου, ἀφοῦ, κατά τό σήμερον γράμμα τῆς ὡς ἄνω διατάξεως ἄρθρου 7 νόμου 3198/1955, ὁ ἐργοδότης καί ἐν ἀπαλλαγῇ ἔτι τοῦ μισθωτοῦ ἀπό τῆς δι' ἣν κατεμηνύθη πράξεως, ἥτις ἀπετέλεσε τήν αἰτίαν τῆς καταγγελίας, ὑποχρεοῦται εἰς καταβολήν τῆς ἀποζημιώσεως νόμου 2112/1920, θεωρουμένης ἐν καταβολῇ ταύτης ἐγκύρου τῆς καταγγελίας, πολλῷ δέ μᾶλλον ὅταν δέν ὑπεβλήθη κἄν ὑπ' αὐτοῦ ἔγκλησις ἐπί τῇ πρά-ξει, δι' ἣν ἡ καταγγελία, ἡ ἀκυρότης τῆς

ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΟΡΙΣΜΕΝΟΥ ΧΡΟΝΟΥ ΥΠΟ ΔΙΑΛΥΤΙΚΗΝ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΕΡΓΟΔΟΤΟΥ ΑΙΡΕΣΙΝ

Έφαρμογή Νόμου 2112/1920 επί ὑπαλλήλου τοῦ Δημοσίου

Χαρακτηρισμός συμβάσεως ὡς ὡρισμένου χρόνου.—Θεώρησις συμβάσεως ὡς ἀορίστου χρόνου, ὅταν ἔχῃ μέν καθορισθῇ διά ταύτης ἀνώτατον χρονικόν ὅριον διαρκείας αὐτῆς, ἀλλά συνάμα ἔχῃ ἀναγνωρισθῇ εἰς τόν ἐργοδότην τό δικαίωμα νά ἀπολύῃ τόν μισθωτόν καί πρό τῆς παρόδου τοῦ χρόνου, ὡς τελούσης ὑπό διαλυτικήν ἐξουσιαστικήν ὑπέρ τοῦ ἐργοδότου αἵρεσιν.—Πρόσληψις ὑπό τοιαύτην αἵρεσιν ὑπαλλήλου τοῦ Δημοσίου.— Ἐφαρμογή ἐπί καταγγελίας συμβάσεως τοῦ Νόμου 2112/1920.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος κατά τήν ἐργατικήν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ὑπήρξε καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας μισθωτοῦ τοῦ Δημοσίου, διά τήν ὁποίαν ἐζητήθη ὑπό τούτου ἡ κατάβολή τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112/1920 κατ' ἐφαρμογήν τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 24 τοῦ νόμου 4464/1965 περί τροποποιήσεως διατάξεών τινων τοῦ Ὑπαλληλικοῦ Κώδικος (ΕΕΔ 24, 688). (Ἴδετε περί τούτου Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης 2215/1968, εἰσηγητής *Ν. Ζήκας*, ΕΕΔ 27, 622).

Διά νά ἔχῃ δμως ἐφαρμογήν ὁ νόμος 2112/1920 ἔπρεπε νά θεωρηθῇ ἡ ἐν προκειμένῳ σύμβασις ἐργασίας ὡς τοιαύτη ἀορίστου χρόνου, τήν ὁποίαν καί ἐθεώρησε τό Πρωτοδικεῖον, ἐφ' ὅσον ναί μέν συνωμολογήθη, ὅτι ὡρισμένον χρόνον, ἀλλ' ὑπό διαλυτικήν πρό τοῦ πέρατος τούτου ἐξουσιαστικήν ὑπέρ τοῦ ἐργοδότου αἵρεσιν, ὁπότε χαρακτηρίζεται ἡ σύμβασις ἐργασίας ὡς ἀορίστου χρόνου κατά τά σταθερῶς ἐπί τούτου νομολογούμενα, τά ὁποῖα ἠκολούθησε καί τό Πρωτοδικεῖον. (Ἴδετε ἐκ τῶν τελευταίων τήν Α.Π. 103/1967, εἰσηγητής *Κ. Κονιαβίτης*, ΕΕΔ 26, 903, Α.Π. 461/1966, εἰσηγητής *Κων. Κλαμαρῆς*, ΕΕΔ 25, 1398, ἔνθα εἰς σημειώσεις μας καί λοιπαί).

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 21736/1967

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. **Ν. Μελᾶς**

Εἰσηγητής ὁ Πρωτοδίκης κ. **Εὐάγγ. Καλλίτσης**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Παπασωτηρίου, δικαστικός ἀντιπρόσωπος τοῦ Δημοσίου, Ι. Τσαλάνος

Κατά τά ἄρθρα 648 καί 669 Α.Κ. σύμβασις ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου εἶναι ἐκείνη, ἐν τῇ ὁποίᾳ ἔχει συμφωνηθῇ ρητῶς ἡ σιω-

---

ὁποίας ἀνακύπτει μόνον ἐν μὴ ἐμπροθέσμῳ κατά τ' ἀνωτέρω καταβολῇ τῆς ἀποζημιώσεως (βλ. Α.Π. 300/1961, 531/1938), ὁποκειμένη τότε δι' ἀγωγῆς εἰς προσβολήν, ἐντός δμως τῶν ὡς ἄνω ἀνατρεπτικῶν προθεσμιῶν, εἴτε αἱ ἐντεῦθεν ἀξιώσεις κατάγονται ὑπό τήν μορφήν τῆς ἀναγνωρίσεως τῆς ἀκυρότητος, εἴτε τῆς ἐπιδιώξεως τῶν λόγῳ ταύτης μισθῶν ὑπερημερίας ἢ τῆς ἐκ τοῦ νόμου 2112 ἀποζημιώσεως. Τοιαύτην ἔχον τό Τμῆμα τοῦτο γνώμην εὑρίσκεται ἐν διαφωνίᾳ πρός τήν ἐξενεχθεῖσαν ὑπό τοῦ Β' Τμήματος γνώμην, καθ' ἣν ἐάν ἡ ἀποτελέσασα τήν αἰτίαν τῆς νομίμως γενομένης καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας ἀξιόποινος πρᾶξις διώκεται κατ' ἔγκλησιν, κηρυχθείσης ὑπό τοῦ ἁρμοδίου δικαστηρίου ἀπαραδέκτου τῆς ποινικῆς διώξεως, ἐλλείφει ἐγκύρου ἐγκλήσεως, ἡ γενομένη καταγγελία τῆς συμβάσεως οὐδέν ἐπάγεται ἔννομον ἀποτέλεσμα καί οὐδεμίαν ἔχουσιν ἐφαρμογήν αἱ διατάξεις τῶν παραγράφων 1 καί 2 ἄρθρου 6 νόμου 3198/1955, αἱ ὁρίζουσαι, ὡς προεξετέθη, ἀπαράδεκτον τῆς ἀγωγῆς τοῦ μισθωτοῦ διά τάς ἐξ ἀκύρου καταγγελίας πηγαζούσας ἀξιώσεις του ἐν μὴ κοινοποιήσει ταύτης ἐντός τῶν ὁριζομένων ἐν αὐταῖς ἀνατρεπτικῶν προθεσμιῶν, δι' ὃ καί ἡ ὑπόθεσις δέον νά ἀναπεμφθῇ, κατά τό ἄρθρον 834 § 2 τῆς Πολ. Δικονομίας, ὡς ἀντικατεστάθη δι' ἄρθρου 25 νόμου 3810/1957, εἰς τήν Ὁλομέλειαν τοῦ Ἀρείου Πάγου πρός ἄρσιν τῆς διαφωνίας, οὔσης κατά τήν ἔννοιαν τῆς μνησθείσης διατάξεως ἐπιτρεπτῆς καί ὅταν ἡ ἀναίρεσις ἐγένετο διά τόν ἐν ἐδαφίῳ 11 τοῦ ἄρθρου 807 Πολ. Δικονομίας λόγον, ἐφ' ὅσον ἡ παραδοχή τοῦ λόγου τούτου ἔχει ὡς ἀναγκαίαν προυπόθεσιν τήν λύσιν νομικοῦ ζητήματος, ἀναφερομένου εἰς τήν ἑρμηνείαν καί ἐφαρμογήν οὐσιαστικοῦ νόμου, ὡς ἐν προκειμένῳ, ἤτοι τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 1, 5 § 3 καί ἄρθρου 7 νόμου 3198/1955 καί 5 νόμου 2112, καί ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς λύσεως τοῦ νομικοῦ τούτου ζητήματος.

πηρῶς ὡρισμένον χρονικὸν διάστημα διαρκείας καὶ λήξεως. Ὅταν ὅμως ἔχῃ μὲν καθορισθῆ διὰ τῆς συμβάσεως ἀνώτατον χρονικὸν ὅριον διαρκείας αὐτῆς, ἀλλὰ συνάμα ἔχει ἀναγνωρισθῆ εἰς τὸν ἐργοδότην τὸ δικαίωμα νὰ ἀπολύῃ τὸν μισθωτὸν καὶ πρὸ τῆς παρόδου τοῦ εἰρημένου χρόνου, τότε ἡ τοιαύτη σύμβασις, ὡς τελοῦσα καὶ ὑπὸ τὴν διαλυτικὴν ἐξουσιαστικὴν ὑπὲρ τοῦ ἐργοδότου αἵρεσιν καὶ οὕτω ἐξαρτωμένη ἐκ μέλλοντος καὶ ἀβεβαίου γεγονότος, ἤτοι ἐκ τῆς ἐξόδου τῆς αἱρέσεως ταύτης, εἶναι κατὰ τὴν ἔννοιαν τῶν εἰρημένων ἄρθρων ἀορίστου χρόνου (Α.Π. 103/1967, ΕΕΔ 26, 604, Α.Π. 306/1966, Α.Π. 461/1966, ΕΕΔ 25, 918 καὶ 1398, καὶ Α.Π. 652/1963, ΕΕΔ 22, 1494).

Ἐξ ἄλλου, κατὰ τὸ ἄρθρον 24 § 7 τοῦ νόμου 4464/1965, αἱ κείμεναι διατάξεις τοῦ νόμου 2112/1920 περὶ καταβολῆς ἀποζημιώσεως λόγῳ λύσεως τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως ἰσχύουν ἐφεξῆς, ἤτοι ἀπὸ τῆς 29.4. 1965 (ἄρθρον 33 ὡς ἄνω νόμου 4464) καὶ διὰ τοὺς ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου μισθωτοὺς τοὺς προσφέροντας ὑπηρεσίας εἰς τὸ Δημόσιον.

Ἐν προκειμένῳ, καθ' ἃ συνομολογεῖται, ἀλλὰ καὶ βεβαιοῦται ἐκ τῶν ἐκατέρωθεν προσαγομένων ἐγγράφων, ὁ ἐνάγων ἐφεσίβλητος προσελήφθη ὡς πολιτικὸς μηχανικὸς τὴν 1.7.1964 παρὰ τοῦ ἐναγομένου ἐκκαλοῦντος (Δημοσίου) ἐπὶ συμβάσει ἐξηρτημένης ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου καὶ ὡρισμένου χρόνου, ἤτοι μέχρι τῆς 31.12.1964, ἐγγράφως συναφθείσης, ἀντὶ μηνιαίου μισθοῦ ἐκ δραχμῶν 10.000. Αὕτη δι' ἐπακολουθησασῶν ἀλλεπαλλήλων ἐπὶ μέρους συμβάσεων ὡρισμένου χρόνου παρετάθη μέχρι τῆς 28. 2.1966 (ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς, ὡς καὶ πρότερον ὅρους, ἀλλ' ἐπὶ μηνιαίῳ μισθῷ ἐκ δραχμῶν 9.000), ὅτε τὸ ἐκκαλοῦν, μὴ στέργον εἰς περαιτέρω παράτασιν ταύτης, ἀπέλυσε τοῦτον ἄνευ καταβολῆς αὐτῷ τῆς κατὰ τὸν ρηθέντα νόμον 2112 ἀποζημιώσεως. Εἰς ἁπάσας τὰς ὡς ἄνω συμβάσεις περιελήφθη καὶ ὁ ἀκόλουθος ὅρος ὅτι «τὸ χρονικὸν τοῦτο διάστημα δύναται νὰ συντμηθῆ μονομερῶς ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Δημοσίων Ἔργων δι' ἀποφάσεώς του, ἐφ' ὅσον συντρέχει πρὸς τοῦτο ὑπηρεσιακὸς λόγος. Ἐν περιπτώσει καταγγελίας τῆς παρούσης συμβάσεως πρὸ τῆς λήξεως τοῦ χρόνου, δι' ὃν συνωμολογήθη, ὁ ἀντισυμβαλλόμενος (ἐνάγων) οὐδὲν δικαίωμα ἀποζημιώσεως ἔχει, ἐφ' ὅσον εἰδοποιηθῆ ἐγγράφως περὶ τούτου τοὐλάχιστον πρὸ 15 πλήρων ἡμερῶν...». Ὑπὸ τὰ ὡς ἄνω ὅμως πραγματικὰ περιστατικὰ συνέστη σύμβασις ἐργασίας, τελοῦσα ὑπὸ διαλυτικὴν ὑπὲρ τοῦ ἐργοδότου ἐναγομένου ἐξουσιαστικὴν αἵρεσιν (συνιστᾷ ὁ διαληφθεὶς ὅρος) καὶ συνεπῶς ἐξαρτωμένη ἐκ μέλλοντος καὶ ἀβεβαίου γεγονότος, ἤτοι ἐκ τῆς ἐξόδου τῆς αἱρέσεως ταύτης, ὡς τοιαύτη δὲ συνῳδὰ τοῖς προρρηθεῖσι καθίσταται ἐξ ὑπαρχῆς ἀορίστου χρόνου, καίπερ συνομολογηθείσης ὡρισμένης χρονικῆς διαρκείας, μὴ ἀπαγορευομένη ἐκ τοῦ νόμου (Α.Π. 603/1960 καὶ Α.Π. 32/1961, ΕΕΔ 20, 104 καὶ 336). Ἐντεῦθεν παρέπεται, ὅτι ἡ τυχὸν μὴ πλήρωσις τῆς αἱρέσεως (ἤτοι ματαίωσις ταύτης) ἐντὸς τῆς ὡς ἄνω χρονικῆς διαρκείας (διὰ τῆς μὴ καταγγελίας δηλονότι τῆς συμβάσεως ἐκ μέρους τοῦ ἐναγομένου, ὡς ἐν προκειμένῳ συνέβη) οὐδεμίαν κατὰ νόμον ἀσκεῖ ἐπιρροὴν καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν διαληφθεῖσαν μετάπτωσιν τῆς ἐπιδίκου συμβάσεως ἀπὸ ὡρισμένου χρόνου εἰς ἀορίστου χρόνου τοιαύτην, ἀφοῦ, ὡς εἴρηται, διὰ μόνης τῆς προσθήκης τῆς διαληφθείσης αἱρέσεως αὕτη (σύμβασις) ἐξ ὑπαρχῆς προσλαμβάνει τὸν χαρακτῆρα ἐργασιακῆς συμβάσεως ἀορίστου χρόνου, ὡς τοιαύτη δὲ ἐμπίπτει εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ προδιαληφθέντος νόμου 2112 προβλεπομένην ρύθμισιν.

Ἐξ ἄλλου ὁ διὰ τοῦ μοναδικοῦ λόγου τοῦ ἐφετηρίου προβαλλόμενος ἰσχυρισμὸς τοῦ ἐκκαλοῦντος ὅτι ἡ προσθήκη τοῦ ὡς εἴρηται ὅρου «σκοπὸν εἶχε μόνον τὴν ρύθμισιν τῶν συνεπειῶν τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως τοῦ ἄρθρου 672 Α.Κ., οὐχὶ δὲ τὴν μεταπροπὴν ταύτης εἰς ἀορίστου χρόνου», οὕτωσι διατυπούμενος, ἐλέγχεται ἀπορριπτέος προεχόντως ὡς πάντῃ ἀσαφὴς καὶ ἀόριστος, ἐντεῦθεν δὲ ἀνεπίδεκτος δικαστικῆς ἐκτιμήσεως κατὰ τὴν βάσιμον πρότασιν τοῦ ἐφεσιβλήτου, ἀφοῦ δὲν ἀναφέρονται σαφῶς καὶ ὡρισμένως αἱ ἐπικαλούμεναι, ὡς ἄνω, συνέπειαι, εἰς τὴν εἰδικωτέραν ρύθμισιν τῶν ὁποίων ἀπέβλεψεν, ὡς διατείνεται, τὸ ἐκκαλοῦν (πρβλ. καὶ Α.Π. 672/1958, ΕΕΔ 18, 498). Καὶ ταῦτα δὲ ἀνεξαρτήτως τοῦ ὅτι οὐδόλως ἐν πάσῃ περιπτώσει ἐκ τοῦ ὡς ἄνω ὅρου προκύπτει κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου τοιοῦτος σκοπός, τοσοῦτῳ δὲ μᾶλλον καθ' ὅσον, ἐάν τοῦτο ἐσκοπεῖτο, θὰ ὡρίζετο ρητῶς (πρβλ. καὶ Α.Π. 103/1967, ἔνθ' ἀνωτ.). Καὶ εἶναι μὲν ἀληθές, ὅτι διὰ

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΕΡΓΑΤΩΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Κατάρτισις συμβάσεως άνευ έγγράφου καὶ νόμιμοι συνέπειαι

Ακυρότης συμβάσεως έργασίας μετά τοῦ Δημοσίου, μὴ καταρτισθείσης έγγράφως.—Δικαίωμα ὅμως ἀποζημιώσεως Νόμου 2112/1920 καὶ ἐπὶ ἀκύρων συμβάσεων έργασίας.—Ἐφαρμογὴ ἐπὶ ἐργατῶν τοῦ Δημοσίου τοῦ Β.Δ. 16/18 Ἰουλίου 1920 περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ Νόμου 2112/1920, κατ' ἄρθρον 24 Νόμου 4464/1965.

Ἐκδοθείσης τῆς κατωτέρω δικαστικῆς ἀποφάσεως ὑπῆρξε σχέσις έργασίας μετὰ τοῦ Δημοσίου, ἡ ὁποία ὅμως δὲν κατηρτίσθη ἐγγράφως καὶ κατὰ τὰ νομολογηθέντα (ἴδετε σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 21, 118, ἔνθα παραπομπαί, Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 254/1966, εἰσηγητὴς *Θ. Μέκκαλης*, ΕΕΔ 25, 422) ὑπῆρξεν ἄκυρος.

Ἐξ ἄλλου ὅμως, ὡς ἔχει ἐπίσης νομολογηθῆ (Α.Π. 1962, Ὁλομέλειας, εἰσηγητὴς *Ν. Χαραλάμπης*, ΕΕΔ 21, 453 καὶ ἄλλαι τῶν Τμημάτων τοῦ Ἀρείου Πάγου), καὶ ἐπὶ ἀκύρων συμβάσεων έργασίας κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ νόμου 3198/1955 ἐφαρμόζεται ὁ νόμος 2112/1920 περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας σχέσεως έργασίας ἤ, προκειμένου περὶ έργατῶν, τεχνιτῶν καὶ ὑπηρετῶν, τὸ ἀπὸ 16 Ἰουλίου 1920 Β.Δ. περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ νόμου 2112/1920.

Ἐν δύναται μόνον νὰ τεθῆ ζήτημα ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας λόγῳ μὴ καταβολῆς τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112/1920, κατ' ἄρθρον 5 § 3 νόμου 3198/1955 (Α.Π. 192/1962, Ὁλομελείας, ἔνθ' ἀνωτ.).

Προκειμένου πάντως περὶ τοῦ Δημοσίου κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 48 τοῦ νόμου 2698/1953 (ΕΕΔ 12, 1276) ἡ μὴ καταβολὴ τῆς ἀνωτέρω ἀποζημιώσεως καὶ ἐπὶ ἐγκύρων ἀκόμη συμβάσεων έργασίας δὲν συνεπάγεται ἀκυρότητα τῆς καταγγελίας.

Ἐνδιαφέρον εἶναι, ὅτι ὁ Ἐργατικὸς Δικαστὴς δέχεται, ὅτι κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 24 τοῦ νόμου 4464/1965 περὶ τροποποιήσεως διατάξεων τινων τοῦ Ἐπαλληλικοῦ Κώδικος (ΕΕΔ 24, 688) ἐπὶ καταγγελίας συμβάσεως έργασίας έργατῶν τοῦ Δημοσίου ἐφαρμόζεται τὸ Β.Δ. 16/18 Ἰουλίου 1920 περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ νόμου 2112/1920 κλπ., ἀποψις, ἡ ὁποία ἐκράτησεν ἤδη ἐν τῇ νομολογίᾳ τῶν Δικαστηρίων. (Ἴδετε καὶ σύμφωνον Πρωτοδικεῖον Θεσσαλονίκης 2215/1968, εἰσηγητὴς *Ν. Ζήκας*, ΕΕΔ 27,

---

συμφωνίας μεταξὺ τῶν ἐνδιαφερομένων μερῶν δύναται νὰ διευρυνθῇ τὸ ἐκ τοῦ ἄρθρου 672 Α.Κ. πηγάζον δικαίωμα ἐκτάκτου καταγγελίας τῆς συμβάσεως, νὰ προστεθῶσι, ἐπιλανότι, εἰς τοὺς ἀντικειμενικῶς θεωρουμένους ὡς σπουδαίους λόγους καὶ ἄλλοι, τινες ἐξ ἀρχῆς ὑπὸ τῶν συμβαλλομένων θεωροῦνται ὡς σπουδαῖοι λόγοι, ἐφ' ὅσον ὅμως δὲν ἀντίκεινται οὗτοι εἰς τὰ χρηστὰ ἤθη (*Καυκᾶς*, Ἐνοχ. Γ', ὑπ' ἄρθρον 672, σ. 660 - 662, καὶ *Καποδίστριας*, ἐν Θέμ. ΞΒ', 2). ἡ τοιαύτη ὅμως συμφωνία δέον νὰ προσδιορίζηται σαφῶς καὶ ὡρισμένως κατὰ τὰ συγκροτοῦντα ταύτην στοιχεῖα, καθορισμένων τοὐτέστιν ἐπακριβῶς τῶν ἐπὶ μέρους ὑποστατικῶν, ἅτινα τὰ μέρη θεωροῦσιν ἐν πάσῃ περιπτώσει ὡς σπουδαίους λόγους λύσεως τῆς συμβάσεως πρὸ τοῦ συμφωνηθέντος χρόνου λήξεως ταύτης. Κατὰ συνέπειαν καὶ περαιτέρω ἰσχυρισμὸς τοῦ ἐκκαλοῦντος ὅτι διὰ τοῦ ἐπιμάχου ὡς ἄνω ὅρου προσδιωρίσθη ἐκ προοιμίου ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου (ἐκκαλοῦντος) ὡς σπουδαῖος λόγος πρὸς λύσιν τῆς ἐπιδίκου συμβάσεως διὰ καταγγελίας κατὰ τὸ ἄρθρον 672 Α.Κ., πρὸ τοῦ χρόνου λήξεως ταύτης, ὁ ὑπηρεσιακὸς τοιοῦτος, ἐλέγχεται ὡσαύτως ἀπορριπτέος ὡς ἀόριστος καὶ ἀνεπίδεκτος δικαστικῆς ἐκτιμήσεως, ἄτε μὴ καθοριζομένων τῶν γεγονότων ἐκείνων, ἅτινα συνιστῶσι τὸν ἐπικαλούμενον ὡς σπουδαῖον λόγον ὑπηρεσιακὸν τοιοῦτον, οἷον ἄλλως τε δὲν ἐπικαλεῖται τοῦτο σαφῶς καὶ ὡρισμένως ἐν προκειμένῳ. Ταῦτα συνεπῶς εἰπὼν καὶ ὁ δικάσας Πρωτοδίκης καὶ ἀκολούθως ἐπιδικάσας τῷ ἐνάγοντι τὴν κατὰ νόμον 2112/1920 ζητηθεῖσαν ὑπ' αὐτοῦ ἀποζημίωσιν λόγῳ ἀτάκτου ἀπολύσεώς του (ὡς πρὸς τὸ ὕψος τῆς ὁποίας δὲν προβάλλεται εἰδική τις αἰτίασις) οὐδαμῶς ἔσφαλεν, ἀπορριπτομένης ὡς ἀβασίμου τῆς ἐνδίκου ἐφέσεως.

ΑΠΟΧΗ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΕΚ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΧΥΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ

Περίπτωσις συλλήψεως ὑπὸ τῆς Ἀστυνομικῆς Ἀρχῆς καὶ ἐκτοπίσεως

Ἔλλειψις δικαιώματος μισθοῦ, κατ' ἄρθρα 657, 658 Ἀστικοῦ Κώδικος, ἐπὶ ὑπαιτίου κωλύματος παροχῆς ὑπηρεσιῶν.—Κρίσις τοῦ Δικαστοῦ κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς καλῆς πίστεως περὶ σιωπηρᾶς ἐκ μέρους μισθωτοῦ καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας διὰ τῆς ἀποχῆς αὐτοῦ ἐκ τῆς ἐργασίας μετὰ σύλληψιν ὑπὸ τῆς Ἀστυνομικῆς Ἀρχῆς καὶ ἐκτόπισιν αὐτοῦ.

Τὸ θέμα τῆς κατωτέρω δικαστικῆς ἀποφάσεως εἶναι ὅμοιον πρὸς τὸ τῆς Πρωτοδίκου Πατρῶν 159/1967 (Πρωτοδίκης *Π. Ζιάννης*, ΕΕΔ 26, 1316), σύλληψις δηλαδὴ μισθωτοῦ ὑπὸ τῆς Ἀστυνομικῆς Ἀρχῆς, ἐκτόπισις αὐτοῦ, ἐπάνοδος μετά τινα χρόνον καὶ τύχη τῆς σχέσεως ἐργασίας του.

Ὁ Ἐργατικὸς Δικαστὴς ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀποδειχθέντων πραγματικῶν περιστατικῶν ἔκρινεν, ὅτι ἡ προκειμένη σύμβασις ἐργασίας θεωρεῖται λυθεῖσα ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ κατ' ἐφαρμογὴν πάντοτε τοῦ ἄρθρου 5 § 3 τοῦ νόμου 2112/1920, ὡς ἡρμηνεύθη ὑπὸ τῶν Δικαστηρίων. (Ἴδετε σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 26, 698, 1315 ἐπ., Γνωμοδότησιν ὑπ' ἀριθ. 782/1967 Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους, εἰσηγητὴς *Ἀθ. Τομαρᾶς*, ΕΕΔ 26, 1113).

Ὑποχρεώσεως διὰ τὸ ἐκ τῶν ἄρθρων 657, 658 Ἀστικοῦ Κώδικος δικαίωμα μισθοῦ, λόγῳ κωλύματος διὰ παροχὴν ὑπηρεσιῶν ἐξ ὑποκειμένου λόγου, ἀπαιτεῖται πάντως νὰ ἀποδείξῃ ὁ μισθωτός, ὅτι τὸ κώλυμα δὲν προήρχετο ἐξ ὑπαιτιότητός του, διότι μόνον ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ταύτην θεμελιοῦται τὸ κατὰ τὰς ἀνωτέρω διατάξεις δικαίωμα μισθοῦ. (Ἴδετε *Ι. Καποδίστριαν*, ΕρμΑΚ, ὑπ' ἄρθρον 657, ἀριθ. 41, *Τούση - Σταυροπούλου*, Ἐργατ. Δίκαιον, σελ. 210, Α.Π. 58/1964, εἰσηγητὴς *Στ. Σταυρόπουλος*, ΕΕΔ 23, 339, Α.Π. 342/1964, εἰσηγητὴς *Α. Κωστήρης*, ΕΕΔ 23, 725).

Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 1798/1968

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν

Πρωτοδίκης ὁ κ. **Ἀθαν. Μανέτας**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Γεωργᾶτος, Γ. Ζαράτκας

Ἐν τῇ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῇ ἐκτίθεται ὑπὸ

622, σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 25, 1222).

Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 1420/1968

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν

Πρωτοδίκης ὁ κ. **Γ. Κασούκας**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Λ. Κουλουβάρης, Κ. Κόρτιος, δικαστικὸς ἀντιπρόσωπος τοῦ Δημοσίου

Ἐβεβαιώθη, ὅτι ὁ ἐνάγων προσελήφθη παρὰ τοῦ ἐναγομένου Ἑλληνικοῦ Δημοσίου (Διαχείρισις Ὑλικοῦ Ἀστυνομικῆς Διευθύνσεως Ἀθηνῶν) τὴν 1.1.1953 διὰ συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου καὶ ἰδιωτικοῦ δικαίου καὶ εἰργάσθη ἔκτοτε ὡς ἐργάτης εἰς τὴν ἐνταῦθα ἀποθήκην ὑλικοῦ τῆς Ἀστυνομίας Πόλεων μέχρι τῆς 28.8.1967, ὅτε ἀπελύθη, τῆς ἐργασίας του συνισταμένης εἰδικώτερον εἰς τὴν κατασκευὴν δεμάτων τῶν κοπτομένων καὶ διανεμομένων εἰς τοὺς ἀστυνομικοὺς διὰ στολὰς κλπ. ὑφασμάτων καὶ εἰς τὴν μεταφορὰν διαφόρων εἰδῶν ὑλικοῦ ἐκ τῆς ἀποθήκης εἰς τὰ Ἀστυνομικὰ Τμήματα καὶ ἀντιθέτως, ἀπασχολούμενος καθ' ἑκάστην ἀπὸ τῆς 8.30' π.μ. μέχρι τῆς 1.30' μ.μ., μὴ βεβαιωθέντος τοῦ ἰσχυρισμοῦ τοῦ ἐναγομένου ὅτι καθ' ἑκάστην συνήπτετο νέα καὶ αὐτοτελὴς σύμβασις τετραώρου ἢ πενταώρου διαρκείας. Μὴ τηρηθέντος ὅμως τοῦ ἐγγράφου τύπου (ἄρθρα 34, 39, 40 τοῦ νόμου ΣΙΒ' «περὶ Δημοσίου Λογιστικοῦ» καὶ ἄρθρον 6 τοῦ ἀπὸ 15.10.1852 ἐκτελ. διατάγματος) ἡ προκειμένη σύμβασις τυγχάνει ἄκυρος (Α.Π. 27/1958, ΕΕΔ 17, 88, Πρωτ. Ἀθηνῶν 254/1966, ΕΕΔ 25, 422). Οὐχ ἧττον ὅμως καὶ ἐπὶ ἀκύρων συμβάσεων ἀναγνωρίζεται δικαίωμα ἀποζημιώσεως λόγῳ καταγγελίας τῆς συμβάσεως κατὰ τὸν νόμον 2112/1920 (Α.Π. 192/1962, Ὁλομ., ΕΕΔ 21, 453). Ἐφαρμοζομένου ἤδη καὶ ἐπὶ τῶν μισθωτῶν τοῦ Δημοσίου τοῦ νόμου 2112 καὶ κατὰ τὴν ὀρθοτέραν γνώμην καὶ τοῦ βασιλικοῦ διατάγματος τῆς 16/18 Ἰουλίου 1920 δυνάμει τοῦ ἄρθρου 24 § 7 τοῦ νόμου 4464/1965, ὁ ἐνάγων δικαιοῦται ἀποζημιώσεως λόγῳ καταγγελίας τῆς συμβάσεως, ἰσουμένης πρὸς τὰς ἀποδοχὰς του 52 ἐργασίμων ἡμερῶν, ἤτοι δραχμῶν 3.640 (70 X 52), καθ' ὃ ποσὸν δέον νὰ γίνῃ δεκτὴ ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴ ὡς ἐν μέρει οὐσίᾳ βάσιμος.

τοῦ ἐνάγοντος, ὅτι οὗτος, ἐργαζόμενος παρὰ τῇ ἐναγομένῃ καὶ τῇ προκατόχῳ αὐτῆς δυνάμει συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου ὡς θερμαστὴς ἀπὸ τῆς 12.8.1955, κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 26.6. ἕως 8.11.1967 ἐκωλύθη νὰ ἐργασθῇ ἕνεκα σπουδαίου λόγου, μὴ ὀφειλομένου εἰς ὑπαιτιότητά του, ἤτοι λόγῳ προληπτικῆς συλλήψεώς του καὶ κρατήσεώς του ὑπὸ τῶν ἁρμοδίων Ἀρχῶν ἀσφαλείας, καὶ ὅτι κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 9.11.1967 ἕως 31.1.1968 ἡ ἐναγομένη δὲν ἀπεδέχθη τὴν προσηκόντως προσφερομένην ἐργασίαν του. Διώκεται δὲ δια τῆς ἀγωγῆς, ὅπως ὑποχρεωθῇ ἡ ἐναγομένη καὶ καταβάλῃ εἰς τὸν ἐνάγοντα τὰ ἐν αὐτῇ ποσὰ α) διὰ μισθὸν του τοῦ χρονικοῦ διαστήματος, καθ' ὃ ἐκωλύθη νὰ ἐργασθῇ, περιορισθέντα κατὰ τὴν συζήτησιν εἰς τοιοῦτον ἑνὸς μηνός, καὶ β) διὰ μισθοὺς του τοῦ ἑτέρου χρονικοῦ διαστήματος ἀπὸ 9.11.1967 ἕως 31.1.1968, καθ' ὃ ἡ ἐναγομένη κατέστη ὑπερήμερος περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῆς ἐργασίας του.

Ἐβεβαιώθησαν, κατὰ τὴν ἐκ τῶν ἐνόντων κρίσιν ἡμῶν, τὰ ἀκόλουθα πραγματικὰ περιστατικά: Ὁ ἐνάγων, προσληφθεὶς τὴν 12.8.1955 δυνάμει συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου παρὰ τῆς προκατόχου τῆς ἐναγομένης Ἑνώσεως Συνεταιρισμῶν Ἀγελαδοτρόφων Ἀθηνῶν - Βοιωτίας «Ἄστυ» καὶ ἐργαζόμενος παρ' αὐτῇ καὶ ἐν συνεχείᾳ παρὰ τῇ ἐναγομένῃ κοινοπραξίᾳ ὡς θερμαστὴς τοῦ παρὰ τῷ Ρούφ Ἀθηνῶν ἐργοστασίου παστεριώσεως γάλακτος, ἐνῷ ἀπὸ τῆς 26.5.1967 εἶχε λάβει παρὰ τῆς ἐναγομένης ἐργοδότιδός του τὴν ἐξ 26 ἡμερῶν κανονικὴν ἄδειάν του τοῦ ἔτους 1967, κατὰ τὰς τελευταίας ἡμέρας τοῦ μηνὸς Μαΐου 1967 συνελήφθη ὑπὸ τῶν ἁρμοδίων Ἀρχῶν ἀσφαλείας καὶ ἐξετοπίσθη ὡς ἐπικίνδυνος διὰ τὴν δημοσίαν ἀσφάλειαν εἰς τὴν νῆσον Γυάρον, ἔνθα παρέμεινεν ἐν ἐκτοπίσει μέχρι τῶν ἀρχῶν τοῦ μηνὸς Νοεμβρίου 1967, ὅτε, μετ' ὑποβολὴν δηλώσεως νομιμοφροσύνης, ἀφέθη ἐλεύθερος. Ἐκ τῶν ἀποδεικτικῶν στοιχείων δὲν ἐβεβαιώθη τὸ τὴν βάσιν τῆς ἀγωγῆς ἀποτελοῦν περιστατικόν, ὅτι ἡ σύλληψις καὶ ἐκτόπισις τοῦ ἐνάγοντος καὶ τὸ ἐξ αὐτῶν κώλυμα ὅπως ἐργασθῇ δὲν ὀφείλεται εἰς ὑπαιτιότητά του. Ἀντιθέτως ἐκ τοῦ ὅτι οὗτος συνελήφθη ὡς ἐπικίνδυνος διὰ τὴν δημοσίαν ἀσφάλειαν, γεγονὸς ὀφειλόμενον εἰς προγενεστέραν τῆς συλλήψεώς του συμπεριφορὰν αὐτοῦ, ὡς καὶ ἐκ τοῦ ὅτι ἡ παράτασις τῆς ἐκτοπίσεώς του ὀφείλεται εἰς τὸ περιστατικὸν τῆς μὴ ὑποβολῆς ὑπ' αὐτοῦ δηλώσεως νομιμοφροσύνης, προκύπτει ὅτι τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος κώλυμα τοῦ ἐνάγοντος ὅπως ἐργασθῇ ὀφείλεται εἰς τὴν ἰδίαν αὐτοῦ ὑπαίτιον συμπεριφοράν, τὸ βάρος τῆς ὁποίας δὲν ἔχει ὑποχρέωσιν νὰ φέρῃ ἡ ἐναγομένη. Ἑπομένως, μὴ ὑφισταμένου ἀνυπαιτίου διὰ τὸν ἐνάγοντα κωλύματος, κατ' ἄρθρον 657 Α.Κ., οὗτος δὲν δικαιοῦται μισθοῦ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς συλλήψεως καὶ ἐκτοπίσεώς του καὶ συνεπῶς τὸ περὶ τούτου κεφάλαιον τῆς ἀγωγῆς εἶναι ἀβάσιμον. Περαιτέρω ἐβεβαιώθη, ὅτι ὁ ἐνάγων, μετὰ τὴν ἐπιστροφήν του ἐκ τῆς ἐκτοπίσεως καὶ καθ' ὅλον τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 9.11.1967 ἕως 31.1.1968, προσεφέρετο, ὅπως παράσχῃ τὴν συμφωνηθεῖσαν ἐργασίαν του πρὸς τὴν ἐναγομένην, πλὴν ὅμως ἡ ἐναγομένη δὲν ἀπεδέχετο αὐτήν, θεωρήσασα τὴν ἐργασιακὴν σύμβασιν ὡς καταγγελθεῖσαν ὑπ' αὐτοῦ οἱωσπηρῶς διὰ τῆς κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἀποχῆς ἐκ τῆς ἐργασίας του. Ὁ ἐνάγων διὰ τῆς μὴ ὑπογραφῆς δηλώσεως νομιμοφροσύνης ἐπὶ ὁλόκληρον πεντάμηνον, κατόπιν τῆς ὁποίας θὰ ἀπελύετο καὶ θὰ ἠδύνατο νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν ἐργασίαν του, ἐξεδήλωσεν ἀδιαφορίαν διὰ τὴν τύχην τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως. Ἐκτὸς τούτου οὐδαμόθεν ἐβεβαιώθη, ὅτι οὗτος κατέστησε γνωστὸν εἰς τὴν ἐναγομένην τὸν λόγον τῆς ἀπουσίας του ἐκ τῆς ἐργασίας. Ὑπὸ τὰ δεδομένα ταῦτα καὶ τὰ λοιπὰ ἀνωτέρω περιστατικὰ ἡ ἀποχὴ τοῦ ἐνάγοντος ἐκ τῆς ἐργασίας του συνιστᾷ, κατὰ τὴν διέπουσαν τὰς συναλλαγὰς καλὴν πίστιν, σιωπηρὰν ἐκ μέρους αὐτοῦ καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας, δι' αὐτῆς δὲ ἐλύθη ἡ σύμβασις αὕτη καὶ ἀπὸ ταύτης καὶ ἐφεξῆς δὲν ὀφείλονται εἰς τὸν ἐνάγοντα μισθοὶ καὶ δὴ οἱ αἰτούμενοι τοιοῦτοι ὑπερημερίας.

Κατ' ἀκολουθίαν πάντων τούτων δέον ὅπως ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴ ἀπορριφθῇ ὡς ἀβάσιμος.

ΣΥΛΛΟΓΙΚΑΙ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΚΥΡΩΣΙΣ ΝΑΥΤΙΚΩΝ ΣΥΛΛΟΓΙΚΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ἐπέκτασις ἰσχύος εἰς μέλη μὴ συμβληθεισῶν ὀργανώσεων

Χαρακτὴρ ὡς κανονιστικῆς πράξεως τῆς ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ περὶ κυρώσεως συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, διὰ τῆς ὁποίας ἅμα ἐπεκτείνεται ἡ ἰσχὺς τῆς συλλογικῆς συμβάσεως εἰς τὰ μέλη μὴ συμβληθεισῶν ἐν αὐτῇ ὀργανώσεων ἢ εἰς ἄλλα ἐν γένει πρόσωπα, ἤτοι τρίτους, μὴ δεσμευομένους ἐκ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως.— Ἀναγκαία ἡ δημοσίευσις αὐτῆς εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.—Συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας τῶν εἰς ρυμουλκὰ λιμένων ἐργαζομένων πληρωμάτων.—Ἔλλειψις ἀναδρομικῆς ἰσχύος, μὴ ὑφισταμένης νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως.—Ἀκυρότης συμβάσεως καὶ ἀξίωσις ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ.

Ἔρχεται ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ Γ' Πολιτικοῦ Τμήματος τοῦ Ἀρείου Πάγου μετὰ τὴν ἀναιρετικὴν ὑπ' ἀριθ. 286/1963 ἀπόφασιν τοῦ Β' Τμήματος (εἰσηγητὴς *Ε. Χονδρογιάννης*, ΕΕΔ 22, 1120).

Τὸ θέμα τῆς ἀποφάσεως ταύτης, ἡ ὁποία συνεφώνησε μετὰ τῆς ἀναιρετικῆς, ἀπετέλεσεν ἀντικείμενον ἐρεύνης, μὲ ὁμοίαν λύσιν, καὶ ἄλλων ἀποφάσεων τοῦ Ἀρείου Πάγου. (Ἴδετε Α.Π. 596/1961, εἰσηγητὴς *Ἀντ. Φλῶρος*, ΕΕΔ 21, 20, Α.Π. 312/1962, εἰσηγητὴς *Στ. Σταυρόπουλος*, ΕΕΔ 21, 968).

Τὰ αὐτὰ ἰσχύει καὶ διὰ τὴν κατὰ τὸν νόμον 3239/1955 περὶ ρυθμίσεως συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας ἐν τῇ ξηρᾷ ἐκδιδομένων ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἢ καὶ τούτου καὶ τοῦ Ὑπουργοῦ Συντονισμοῦ περὶ κυρώσεως συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ τῆς πρὸς ταύτην ἐξομοιουμένης διαιτητικῆς ἀποφάσεως (Σ.Ε. 2950/1967, εἰσηγητὴς *Τ. Δημητρακάκης*, ΕΕΔ 27, 205, ἔνθα καὶ λοιπαὶ εἰς σημειώσεις μας), καὶ κατ' ἐφαρμογὴν τῆς γενικῆς ἀρχῆς ὅτι ἡ κανονιστικὴ πρᾶξις χρήζει δημοσιεύσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, στερουμένη ἄλλως νομίμου ὑποστάσεως. (Ἴδετε *Ἠλ. Κυριακοπούλου*, Ἑλληνικὸν Διοικητικὸν Δίκαιον Α', Εἰσαγωγή, ἔκδ. δευτέρα, σελ. 67, νομολογίαν τοῦ Ἀρείου Πάγου εἰς σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 27, 205).

Ἀρείου Πάγου 219/1968, Τμ. Γ'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Θ. Καμπέρης**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Ἀντ. Φλῶρος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Β. Βασιλείου, Ἀλ. Σακελλαροπούλος

Καὶ τὸ Τμῆμα τοῦτο σύμφωνον ἔχει τὴν γνώμην πρὸς τὴν ὑπὸ τῆς ἀναιρετικῆς ἀποφάσεως ἐξενεχθεῖσαν, ὅτι ἡ περὶ κυρώσεως συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ὑπουργικὴ ἀπόφασις, δι' ἧς ἅμα ἐπεκτείνεται ἡ ἰσχὺς τῆς συλλογικῆς συμβάσεως εἰς τὰ μέλη μὴ συμβληθεισῶν ἐν αὐτῇ ὀργανώσεων ἢ εἰς ἄλλα ἐν γένει πρόσωπα, ἤτοι τρίτους, μὴ δεσμευομένους ἐκ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως, δὲν ἔχει χαρακτῆρα ἀτομικῆς διοικητικῆς πράξεως, ἀλλὰ κανονιστικῆς τοιαύτης, ὡς πρὸς τοὺς τρίτους, διότι, ὡς πρὸς τούτους τίθησι, κατ' ἐξουσιοδότησιν τοῦ νόμου, κανόνα δικαίου, ἤτοι τὰς κανονιστικὰς διατάξεις τῆς μεταξὺ ἄλλων συναφθείσης συλλογικῆς συμβάσεως, μὴ ἐχούσης ἔναντι τρίτων ἰσχύν, εἰμὴ διὰ νόμου, ἢ κατ' ἐξουσιοδότησιν τούτου θεσπίζηται ἡ ἔναντι τούτων ἰσχὺς αὐτῆς. Τοιοῦτον δὲ χαρακτῆρα ἔχουσα ἡ περὶ ἐπεκτάσεως τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ὑπουργικὴ ἀπόφασις χρῄζει δημοσιεύσεως διὰ καταχωρήσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως (ὃ) για 1/13 Φεβρουαρίου 1833, ἄρθρον 1 ἀστ. νόμου 1856, ὡς ἐτροποποιήθη, ἄρθρον 103 ΕἰσΝΑΚ), ἐὰν διὰ νόμου ὁρίζεται ἄλλος πρόσφορος τρόπος γνωστοποιήσεως καὶ ὅτι κατ' ἀκολουθίαν αἱ δυνάμει τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ἀ.ν. 3276/1944 περὶ συλλογικῶν συμβάσεων ἐν τῇ ναυτικῇ ἐργασίᾳ, ἐκδοθέντος ἐν Μέσῃ Ἀνατολῇ καὶ ἀναδημοσιευθέντος κατ' ἄρθρον 8 τῆς ὑπ' ἀριθ. 21/1945 Συντακτικῆς Πράξεως, ὑπ' ἀριθ. 33054/1589 τοῦ 1954 καὶ 44930/2030 τοῦ 1956 ἀποφάσεις τοῦ Ὑπουργοῦ Ναυτιλίας, δι' ὧν ἐπεκυρώθησαν αἱ ἀπὸ 7.12.1954 καὶ 1.7.1956 συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας τῶν εἰς ρυμουλκὰ λιμένων ἐργαζομένων πληρωμάτων, συναφθεῖσαι μεταξὺ ἀφ' ἑνὸς τῶν ἐκπροσω-

πων της Ενώσεως Ιδιοκτητών Ρυμουλκών και των οίκων «Ν.Ε.Β. και Α.Μ. και Υίοί» και αφ' ετέρου των εκπροσώπων της Ενώσεως Πληρωμάτων Ρυμουλκών Πειραιώς και του Εργατικού Κέντρου Πειραιώς, έδει να δημοσιευθώσιν εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ίνα αι κυρωθείσαι συλλογικαί αύται συμβάσεις εργασίας έχωσιν εφαρμογήν και επί εργαζομένων εις άλλους, εκτός της περιοχής Πειραιώς, λιμένας επί ρυμουλκών.

Αι ως άνω υπουργικαί αποφάσεις δεν εδημοσιεύθησαν εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, κατ' ακολουθίαν δε των ανωτέρω αί δι' αύτων κυρωθείσαι και ανωτέρω αναφερόμεναι συλλογικαί συμβάσεις δεν έχουν ισχύν έναντι μη συμβληθέντων, οίον και το εκκαλούν Λιμενικόν Ταμείον Βόλου, μη δεσμεύουσαι τους ιδιοκτήτας ρυμουλκών ετέρων λιμένων, πλην του Πειραιώς, και τα πληρώματα των πλοίων τούτων. Η διά νεωτέρας δε υπουργικής αποφάσεως υπ' αριθ. 7882/286, δημοσιευθείσης εις το υπ' αριθ. 53 της 14.2.1962 φύλλον της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως και δη άνευ του περιεχομένου της συλλογικής συμβάσεως, κύρωσις της δευτέρας των ως άνω συλλογικών συμβάσεων δεν συνεπάγεται αναδρομικήν επέκτασιν, διότι η διοικητική πράξις, ως και ο νόμος, ορίζει περί του μέλλοντος και δεν έχει αναδρομικήν δύναμιν, δεν δύναται δε να προσδίδη εις εαυτήν αναδρομικήν ισχύν, άνευ νομοθετικής προς τούτο εξουσιοδοτήσεως, ήτις, επί του προκειμένου, δεν συνάγεται εκ του νόμου 3276/1944, διότι, ορίζων ότι αί κυρούμεναι συλλογικαί συμβάσεις δεσμεύουσι «κατά την εν αύταις χρονικήν διάρκειαν» και οιασδήποτε τυχόν άλλας υφισταμένας εργοδοτικάς ή εργατικάς οργανώσεις κλπ., ουδόλως παρέχει εξουσιοδότησιν αναδρομικής επεκτάσεως των περί ων προβλέπει συλλογικών συμβάσεων, αλλά προσδιορίζει την δια και από της επεκτάσεως χρονικήν διάρκειαν της δεσμεύσεως των τρίτων, μη εξικνουμένην πέραν της λήξεως της χρονικής διαρκείας της επεκτεινομένης συλλογικής συμβάσεως.

Εξ άλλου, η εφαρμογή της εν λόγω υπουργικής αποφάσεως, εκδοθείσης μετά την εκκαλουμένην απόφασιν, αποκλείεται εκ του άρθρου 776 § 1 της Πολ. Δικονομίας, εφ' όσον δεν ορίζεται ειδικώς, ότι εφαρμόζεται και επί εκκρεμών εν τω δευτέρω βαθμώ υποθέσεων, τούθ' όπερ ήθελεν είσθαι προφανώς εκτός οιασδήποτε εκ του ν. 3276/1944 εξουσιοδοτήσεως. Όθεν, αντιθέτως αποφανθείς ο Πρωτοδίκης, έσφαλεν, εφ' ω δέον να μεταρρυθμισθή η εκκαλουμένη απόφασις ως προς τα κεφάλαια, τα αφορώντα διαφοράς μισθού και λοιπών αποδοχών μεταξύ των καταβληθέντων και των υπό των ως άνω συλλογικών συμβάσεων οριζομένων, διά χρονικόν διάστημα προγενέστερον της νομίμου επεκτάσεως της συλλογικής συμβάσεως, κατά τον περί τούτου δεύτερον λόγον της εφέσεως του εναγομένου, παρελκούσης της ερεύνης των πρώτου, τρίτου, τετάρτου και πέμπτου λόγων εφέσεως του αυτού εναγομένου, απορριπτομένων δε των πρώτου και δευτέρου λόγων εφέσεως του ενάγοντος, επί τω τέλει όπως απορριφθή η αγωγή ως προς τα ως άνω κεφάλαια. Η δε τυχόν ακυρότης της συμβάσεως, εφ' ης στηρίζεται η αγωγή, λόγω μη τηρήσεως του δι' αύτην οριζομένου τύπου, δεν άσκει επιρροήν ως προς το ποσόν των αποδοχών του εν τη αγωγή χρονικού διαστήματος, διότι και εν τοιαύτη εκδοχή η εκ του αδικαιολογήτου πλουτισμού απαίτησις, επικουρικώς ασκουμένη, δεν δύναται να έχη ως βάσιν τας περί ων πρόκειται συλλογικάς συμβάσεις, εφ' ων στηρίζονται αί αιτούμεναι και εξ εγκύρου έτι συμβάσεως μη πηγάζουσαι, κατά τα ανωτέρω, ως άνω διαφοραί, εξ ού έπεται, ότι η εξ αδικαιολογήτου πλουτισμού, λόγω ακυρότητος της συμβάσεως, απαίτησις δεν δύναται να υπερβαίνη το ποσόν, όπερ υπό των μερών καθωρίσθη και επί μακρόν κατέβαλλεν ο εναγόμενος και ελάμβανεν ο ενάγων ως αντάλλαγμα της εργασίας, κατά τα εν τη αγωγή, όπερ και, μη υπολειπόμενον τεθεσπισμένων κατωτάτων ορίων, ωφείλετο, εν εγκυρότητι της συμβάσεως, αντιπροσωπεύει δε ούτω την εκ της παροχής των υπηρεσιών, λόγω ακυρότητος της συμβάσεως, ζημίαν του μισθωτού, ήτις είναι αποκαταστατέα, κατά τας περί αδικαιολογήτου πλουτισμού αρχάς, μέχρι του ποσού, καθ' ό εκ της παροχής εγένετο πλουσιώτερος ο λαός, ούδε περιεχομένων εν τη αγωγή περιστατικών, θεμελιούντων απαίτησιν εξ αδικαιολογήτου πλουτισμού, μείζονα κατά ποσόν, επί βάσεως διαφόρου της του καθορισμού των αποδοχών διά των ως άνω συλλογικών συμβάσεων.

Εκ των καταθέσεων των εξετασθέντων μαρτύρων και των εκατέρωθεν επικαλουμένων και προσαγομένων εγγράφων, δεδαιού-

ΔΕΣΜΕΥΣΙΣ ΥΠΟ ΕΘΝΙΚΩΝ ΟΜΟΙΟΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΣΥΛΛΟΓΙΚΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

Ὑπογραφὴ ὑπὸ τῶν γενικωτέρας σημασίας ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων

Δέσμευσις ὑπὸ τῶν ἐθνικῶν ὁμοιοεπαγγελματικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας πάντων τῶν ἐργοδοτῶν καὶ μισθωτῶν τῶν εἰς ὃ ἀφορῶσιν αὗται ἐπαγγέλματος ἢ καὶ τῶν συναφῶν πρὸς αὐτὸ κλάδων καὶ ἂν δὲν ἀνήκωσιν οὗτοι εἰς τὰς συμβληθείσας ἐπαγγελματικὰς ὀργανώσεις.—Τίς χαρακτηρίζεται ὡς ἐθνικὴ ὁμοιοεπαγγελματικὴ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας.—Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας ἠλεκτροτεχνιτῶν καταστημάτων κλπ.—Γνωστοποίησις προϋπηρεσίας καὶ οἰκογενειακῆς καταστάσεως μισθωτοῦ.

Ἐπρόκειτο εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, περὶ ἐφαρμογῆς τῆς ἀπὸ 17 Αὐγούστου 1966 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἠλεκτροτεχνιτῶν καταστημάτων κλπ., ἡ ὁποία κατετέθη νομίμως παρὰ τῇ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν, κατ' ἄρθρον 20 νόμου 3239/1955 (ΕΕΔ 25, 1292).

Προκειμένου νὰ κριθῇ ἡ ἔκτασις αὐτῆς κατὰ δεσμευόμενα πρόσωπα τὸ Πρωτοδικεῖον, ἐν ὄψει τῶν δεκτῶν ἐν τῇ νομολογίᾳ γενομένων ὅτι, ἐφ' ὅσον πρόκειται περὶ ἐθνικῆς ὁμοιοεπαγγελματικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ὑπογραφομένης ὑπὸ τῶν γενικωτέρας σημασίας ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων, δεσμεύονται πάντες οἱ ἐργοδόται καὶ μισθωτοὶ τοῦ εἰς ὃ ἀφορῶσιν αὗται ἐπαγγέλματος ἢ καὶ τῶν συναφῶν πρὸς αὐτὸ κλάδων, καὶ ἂν ἔτι δὲν ἀνήκωσιν οὗτοι εἰς τὰς συμβληθείσας γενικωτέρας σημασίας ἐπαγγελματικὰς ὀργανώσεις (Α.Π. 172/1967, Ὁλομελείας, εἰσηγητὴς *Ἐπ. Μαλλούχος*, ΕΕΔ 26, 549), προβαίνει εἰς τὸν χαρακτηρισμὸν τῆς περὶ ἧς ἐπρόκειτο συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, κατατάσσων ταύτην εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν ἐθνικῶν ὁμοιοεπαγγελματικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας.

Σημειοῦται, ὅτι κατὰ τὴν Α.Π. 726/1967 (εἰσηγητὴς *Κ. Παπαϊωάννου*, ΕΕΔ 27, 211) τὸ ἂν πληροῦται ἡ νομικὴ ἔννοια τῆς γενικωτέρας σημασίας (τῶν ὀργανώσεων) κρίνεται εἴτε διοικητικῶς κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ ἄρθρου 23 § 1 τοῦ νόμου 3255/1955, ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 10 § 9 τοῦ νόμου 3755/1957, εἴτε δικαστικῶς ἐν ἐλλείψει σχετικῆς διοικητικῆς ἀποφάσεως, μὴ ἀποκλεισθείσης κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 3 τῆς Πολ. Δικονομίας τῆς δικαιοδοσίας τῶν τακτικῶν δικαστηρίων, ὅπως κατὰ τὴν ἐκδίκασιν τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τῆς Πολ. Δικονομίας ἰδιωτικῶν διαφορῶν ἐξετάζωσι παρεμπιπτόντως καὶ τὰ ἀναγκαῖα πρὸς λύσιν αὐτῶν οἱασδήποτε φύσεως ζητήματα. (Ἴδετε καὶ Α.Π. 135/1967, εἰσηγητὴς *Κων. Κλαμαρῆς*, ΕΕΔ 26, 589, *Ἰ. Καποδίστριας*, ΕΕΔ 26, 1 ἐπ.).

ται ἡ ὑπερωριακὴ ἐργασία τοῦ ἐνάγοντος, κατὰ τὰ ἐν τῇ ἐκκαλουμένῃ ἀποφάσει ἐκτιθέμενα, εἰς ἃ ἀναφέρεται τὸ δικαστήριον. Τὸ διὰ τὴν αἰτίαν δὲ ταύτην ἐπιδικασθὲν ποσὸν ἐκ δραχμῶν 22.145,35 εἶναι μεῖζον τοῦ πράγματι βάσει τοῦ ἡμερομισθίου ὀφειλομένου, ἀνερχόμενον εἰς δραχμὰς 14.000, ἀπὸ τοῦ ὁποίου δὲν προκύπτει σαφὴς παραίτησις τοῦ ἐνάγοντος ἐκ τῶν προσαγομένων ἀποδεικτικῶν μέσων. Ἑπομένως δέον νὰ μεταρρυθμισθῇ ἐν μέρει ἡ ἐκκαλουμένη καὶ ὡς πρὸς τὸ κεφάλαιον τοῦτο, κατὰ τὸν σχετικὸν ἔκτον λόγον ἐφέσεως τοῦ ἐναγομένου, καὶ ἀπορριπτομένων τῶν τετάρτου καὶ πέμπτου λόγων ἐφέσεως τοῦ ἐνάγοντος, ἐπὶ τῷ τέλει ὅπως γίνῃ δεκτὴ ἡ ἀγωγὴ διὰ τὸ ἄνω ποσὸν καὶ συμψηφισθῇ ἡ δικαστικὴ δαπάνη, λόγῳ τῆς ἐν μέρει ἥττης καὶ ἐν μέρει νίκης τῶν διαδίκων.

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 6621/1968

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. **Ν. Μελᾶς**

Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. **Εὐάγγ. Καλλίτσης**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Χ. Καββαδίας, Μ. Παπαβασιλείου

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ἄρθρων 1, 2 §§ 1-3, 5 §§ 1 - 3, 1 §§ 1 καὶ 3, καὶ 23 § 2 τοῦ νόμου 3239/1955 σαφῶς προκύπτει, ὅτι αἱ ἐθνικαὶ ὁμοιοεπαγγελματικαὶ συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας δεσμεύουσιν, ὡς ἐκ τῆς φύσεως καὶ τοῦ χαρακτῆρος αὐτῶν, καὶ ἄνευ τῆς συνδρομῆς ἑτέρου τινὸς στοιχείου ἢ ὅρου ἢ προϋποθέσεως, πάντας τοὺς ἐργοδότας καὶ μισθωτοὺς τοῦ εἰς ὃ ἀφορῶσιν αὗται ἐπαγγέλματος ἢ καὶ τῶν συναφῶν πρὸς αὐτὸ κλάδων καὶ ἂν δὲν ἀνήκωσιν οὗτοι εἰς τὰς συμβληθείσας ἐπαγγελματικὰς ὀργανώσεις. Ὡς ἐθνικὴ δὲ ὁμοιοεπαγγελματικὴ χα-

ρακτηρίζεται ἡ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας, ὅταν εἰς τὴν κατάρτισιν καὶ ὑπογραφὴν αὐτῆς καὶ δὴ δεσμευτικῶς διὰ πάντας τοὺς ἐργοδότας καὶ μισθωτοὺς ὁλοκλήρου τῆς χώρας, ἐν σχέσει μὲ ὡρισμένον ἐπάγγελμα ἢ τοὺς συναφεῖς πρὸς αὐτὸ κλάδους, ἀπέβλεψαν οἱ συμβληθεῖσαι ὀργανώσεις, ὅτε ἔχει αὕτη τὴν εὐρυτέραν ὡς ἄνω ἐφαρμογήν, ἐὰν αἱ ὀργανώσεις αὗται εἶναι γενικωτέρας σημασίας, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ὅτι καλύπτουν, ὡς ἐκ τῆς εὐρύτητος τοῦ ἐπιδιωκομένου σκοποῦ διὰ τοῦ καταστατικοῦ των, πληρέστερον τὰ ἐπαγγελματικὰ συμφέροντα τῶν εἰς οὓς ἡ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας ἀναφέρεται ἐργοδοτῶν καὶ μισθωτῶν, τοὺς ὁποίους θεωροῦνται, ὅτι ἐκπροσωποῦσιν αἱ τοιαῦται γενικωτέρας φύσεως ὀργανώσεις, καίπερ μὴ ἀποτελοῦντας μέλη αὐτῶν καὶ χωρὶς νὰ ἀπαιτῆται διὰ τὴν καὶ ἐπὶ τούτων κατ' ἐπέκτασιν ἐφαρμογὴν των ὅπως συντρέχωσιν αἱ διὰ τὰς τοπικὰς ὁμοιοεπαγγελματικὰς καὶ τὰς εἰδικὰς συλλογικὰς συμβάσεις ὁριζόμεναι ἐν ἄρθρῳ 5 §§ 2 ἕως 3 προϋποθέσεις. Τούτων τεθέντων ἡ κατατεθεῖσα τὴν 14.9.1966 εἰς τὸ ἐνταῦθα Εἰρηνοδικεῖον καὶ κοινοποιηθεῖσα αὐθημερὸν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας ἀπὸ 17.8.1966 συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας «ἠλεκτροτεχνιτῶν καταστημάτων κλπ.», καταρτισθεῖσα καὶ ὑπογραφεῖσα μεταξὺ ἀφ' ἑνὸς μὲν τῶν ἐκπροσώπων τοῦ Ἐμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου Ἀθηνῶν, τῆς Πανελληνίου Ὁμοσπονδίας Σωματείων Ἐργοληπτῶν Ἠλεκτρολόγων, τῆς Ἀνωτάτης Συνομοσπονδίας Βιοτεχνῶν Ἑλλάδος καὶ ἀφ' ἑτέρου τοῦ ἐκπροσώπου τῆς Ὁμοσπονδίας Ἠλεκτροτεχνιτῶν Ἑλλάδος, ὀργανώσεων, δηλονότι, αἵτινες, ὡς ἐκ τοῦ καταστατικοῦ των προκύπτει καὶ τῆς ὅλης ἀποδεικτικῆς διαδικασίας ἐβεβαιώθη, ἐκπροσωποῦσι πάντας τοὺς ἐργοδότας καὶ μισθωτοὺς τοῦ περὶ οὗ πρόκειται ἐπαγγέλματος τοῦ ἠλεκτροτεχνίτου ὁλοκλήρου τῆς χώρας (μολονότι ἐν τῷ οἰκείῳ ἐγγράφῳ τῆς ὡς ἄνω συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας δὲν ἀναφέρεται τοῦτο ρητῶς, τοὐτέστιν ὅτι ἡ κατὰ τόπον ἰσχὺς ἐκτείνεται εἰς ὁλόκληρον τὴν χώραν), μὴ ἀμφισβητηθείσης τῆς τοιαύτης ἀντιπροσωπευτικῆς αὐτῶν ἱκανότητος κατὰ τὴν προβλεπομένην ἐν ἄρθρῳ 23 § 1 τοῦ ὡς ἄνω νόμου 3239/1955 διαδικασίαν, φέρει τὸν χαρακτῆρα, ὡς ἐκ τοῦ ὅλου περιεχομένου της συνάγεται, τῆς ἐθνικῆς ὁμοιοεπαγγελματικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, καθὸ συναφθείσης μεταξὺ τῶν γενικωτέρας σημασίας ὀργανώσεων τούτων καὶ ἀφορώσης τοὺς μισθωτοὺς (ἠλεκτροτεχνίτας ἁπασῶν τῶν εἰδικοτήτων καὶ κατηγοριῶν τοῦ νόμου 6422/1934 καὶ τῶν εἰς ἐκτέλεσιν τούτων ἐκδοθέντων διαταγμάτων) ὁλοκλήρου τῆς χώρας καὶ ὡς τοιαύτη δεσμεύει καὶ τὸν ἐναγόμενον (καὶ ἐὰν ἔτι δὲν μετέχῃ οὗτος εἴς τινα τῶν συμβληθεισῶν ὡς ἄνω ἐργοδοτικῶν ὀργανώσεων) καὶ δὴ ἀνεξαρτήτως τῆς ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου ἀμφισβητουμένης ἐγκυρότητος (πρβλ. Ὁλομελεία; Σ.Ε. 1264/1966, ΕΕΔ 25, 849) τῆς ἐπακολουθησάσης ὑπ' ἀριθ. 107171/1966 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, δι' ἧς ἐκηρύχθη αὐτὴ ὑποχρεωτική, ἀπορριπτομένων τῶν ἐναντίων ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου ὑποστηριζομένων ὡς ἀβασίμων (Α.Π. 790/1964, Α.Π. 300/1965, ΕΕΔ 24, 343 καὶ 795, Α.Π. 526/1965, ΕΕΔ 25, 6, Ὁλομ. Α.Π. 172/1967, ΕΕΔ 26, 549, καὶ Ὁλομ. Α.Π. 257/1966. Ταῦτα, ὅθεν, εἰποῦσα καὶ ἡ ἐκκαλουμένη οὐδαμῶς ἥμαρτεν, ἀπορριπτομένου τοῦ πρώτου λόγου τῆς ἐφέσεως ὡς ἀβασίμου.

Ἡ ρηθεῖσα ἀπὸ 17.8.1966 συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας, σκοποῦσα προδήλως νὰ ἀποτρέψῃ τὰς διενέξεις μεταξὺ τῶν ἐργοδοτῶν καὶ μισθωτῶν, ἐν σχέσει μὲ τὴν γνωστοποίησιν τῆς τυχὸν ὑπαρχούσης προϋπηρεσίας τῶν τελευταίων, καθιέρωσεν ἀποκλειστικῶς εἰδικὸν τρόπον γνωστοποιήσεως ταύτης, δι' ὑποβολῆς δηλονότι εἰς τὸν ἐργοδότην παρὰ τοῦ ἐργαζομένου τῶν οἰκείων πιστοποιητικῶν ἐντὸς ἑνὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς προσλήψεώς του διὰ τὴν παρ' ἐκείνου (ἐργοδότου) καταβολὴν τοῦ ἐπιδόματος πολυετοῦς ὑπηρε-

ΕΡΓΑΤΙΚΑ ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ

ΧΡΗΜΑΤΙΚΗ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΙΣ ΔΙ' ΗΘΙΚΗΝ ΒΛΑΒΗΝ ΕΞ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΑΤΥΧΗΜΑΤΟΣ

Ἁρμόδιον διὰ τὴν ἐκδίκασιν τῆς ἀγωγῆς Δικαστήριον

Ἀξιώσεις ἐκδικαζόμεναι κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν.—Ἀναρμόδιος ὁ κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν Πρωτοδίκης ἐπὶ ἀγωγῆς περὶ χρηματικῆς ἱκανοποιήσεως δι' ἠθικὴν βλάβην ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, στηριζομένης εἰς ἀδικοπραξίαν καὶ μὴ πηγαζούσης ἐκ τῆς σχέσεως ἐργασίας.—Παραπομπὴ τῆς ἀγωγῆς ἐνώπιον τοῦ ἁρμοδίου Πρωτοδικείου, λόγῳ ποσοῦ κατὰ τὴν τακτικὴν διαδικασίαν.

Ὑπεβλήθη ὑπὸ τὴν κρίσιν τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφαρτείου κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, ἀξιώσεις χρηματικῆς ἱκανοποιήσεως δι' ἠθικὴν βλάβην ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, ἡ περὶ τῆς ὁποίας ἀγωγὴ εἰσήχθη πρὸς ἐκδίκασιν κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν.

Τὸ Πρωτοδικεῖον ὅμως, ἐν ὄψει τῆς τελευταίας ἐπὶ τοῦ θέματος Α.Π. 514/1967 (Γ' Τμήματος, εἰσηγητὴς Ἀντ. *Φλῶρος*, ΕΕΔ 26, 1111, ἴδετε πλειότερα ἐν ΕΕΔ 27, 674), ἐξετάσαν αὐτεπαγγέλτως τὴν καθ' ὕλην ἁρμοδιότητα αὐτοῦ, ἐδέχθη, ὅτι ἀναρμοδίως ἡ τοιαύτη ἀντικείμενον ἔχουσα ἀγωγὴ εἰσήχθη πρὸς συζήτησιν κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν.

Εἶναι ἀληθές, ὅτι κατὰ τὴν ἄποψιν τῶν προηγουμένων ἀρεοπαγιτικῶν ἀποφάσεων (ἴδετε ΕΕΔ 27, 674) περὶ τῆς ἁρμοδιότητος καὶ ἐν προκειμένῳ τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαστοῦ ἐξυπηρετοῦντο σπουδαίως οἱ ἐργαζόμενοι - θύματα ἐργατικῶν ἀτυχημάτων, ἀλλὰ τὸ ζήτημα εἶναι, ἂν, ὡς διατυποῦται ἡ δικονομικὴ διάταξις, ἠδύνατο νὰ ἐκδικασθῇ καὶ ἡ ἐν λόγῳ ἀπαίτησις κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν.

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 9646/1968

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν
Πρόεδρος ὁ κ. **Ν. Μελᾶς**
Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. **Δ. Χρονόπουλος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Μοράκης, Θ. Σούλης

Διὰ τῆς ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἀγωγὴ ἐξετίθετο, ὅτι ἡ ὑπὸ τὴν πατρικὴν ἐξουσίαν τοῦ ἐνάγοντος τελοῦσα ἀνήλικος αὐτοῦ θυγάτηρ, ὑπηρετοῦσα ἐπὶ συμβάσει μισθώσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου ὡς βοηθὸς τεχνίτου εἰς τὴν ἐπιχείρησιν βιοτεχνίας πλαστικῶν εἰδῶν τοῦ ἐναγομένου, κατὰ τὴν 17.1.1967 καὶ ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἐργασίας της ὑπέστη ἐργατικὸν ἀτύχημα, κατὰ τὰ ἐν αὐτῇ εἰδικώτερον, ἐξ ὑπαιτιότητος τοῦ ἐναγομένου, καὶ ἐπὶ τούτοις ἐδιώκετο ἡ ἐπιδίκασις χρηματικῆς ἱκα-

σίας, ἄλλως ὁ ἐργοδότης οὐδεμίαν ὑποχρέωσιν ὑπέχει διὰ τὴν καταβολὴν τοῦ τοιούτου ἐπιδόματος διὰ τὸν πρὸ τῆς ὑποβολῆς τοιούτων πιστοποιητικῶν χρόνον καὶ μέχρι τῆς ὑποβολῆς τούτων (ἄρθρον 17 ὡς ἄνω συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας). Ἐν προκειμένῳ ὅμως τοιαύτη ὑποβολὴ πιστοποιητικῶν περὶ τῆς προϋπηρεσίας τοῦ ἐνάγοντος (ὅταν ἄλλως τε ὑποβολὴν δὲν ἐπικαλεῖται οὗτος ἐν τῇ ἀγωγῇ του) οὐδαμῶς ἐβεβαιώθη, ἡ μόνη δὲ προϋπηρεσία του, ἥτις εἶναι κατεχωρημένη εἰς τὴν οἰκείαν «καρτέλλαν» τούτου (ἥτις τηρεῖται δι' ἕκαστον τῶν παρὰ τῷ ἐναγομένῳ ἐργαζομένων) καὶ ἐντεῦθεν ἔχει ἀναγνωρισθῇ, παρὰ τοῦ ἐναγομένου ὡς τοιαύτη, ἀνέρχεται εἰς πέντε ἔτη. Ὡσαύτως δὲν ἐβεβαιώθη ἡ παρὰ τοῦ ἐνάγοντος εἰς τὸν ἐναγόμενον γνωστοποίησις τῆς οἰκογενειακῆς ἐκείνου καταστάσεως ἀναφορικῶς μὲ τὴν ὕπαρξιν τῶν τεσσάρων ἀνηλίκων τέκνων του δι' ἀπόληψιν τοῦ οἰκείου ἐπιδόματος, βάσει τῆς ὡς ἄνω συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας (ἄρθρον 14 ταύτης), οὐδὲ ἄλλως ὅτι ἡ ὕπαρξις τούτων ἦτο γνωστὴ ἀλλοθεν εἰς τὸν ἐναγόμενον (οὔτε τὸ ἐπικαλούμενον πρὸς τοῦτο οἰκεῖον βιβλιάριον ἀσφαλίσεως τοῦ Ι.Κ.Α. προσάγεται, οὐδὲ περὶ τῆς ὑποβολῆς τῶν οἰκείων ληξιαρχικῶν πράξεων γεννήσεως τῶν τέκνων κατατίθεται τι ὑπὸ τῶν μαρτύρων τοῦ ἐνάγοντος (βλ. καὶ Α.Π. 638/1963, ΔΕΝ 20, 4).

νοποιήσεως δι' ἠθικὴν βλάβην ἐκ δραχμῶν 150.000. Κατὰ τῆς δεχθείσης ἐν μέρει (ἤτοι διὰ δραχμὰς 25.000) τὴν ἀγωγὴν ταύτην ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως παραπονοῦνται ἔνθεν μὲν ὁ ἐναγόμενος διὰ τοὺς ἐν τῇ ὑπὸ κρίσιν ἐφέσει λόγους, ἔνθεν δὲ ὁ ἐνάγων διὰ τῆς ἐπὶ ἐκκληθέντος κεφαλαίου παραδεκτῶς καὶ νομίμως ἀσκουμένης διὰ τῶν προτάσεων ἀντεφέσεώς του (ἄρθρον 758 Πολ. Δικονομίας).

Κατὰ τὴν παράγραφον 1 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀπὸ 1/4 Αὐγούστου 1920 β. δ/τος «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν διατάξεων τοῦ νόμου ΓΞΟΔ΄», ὡς ἐτροποποιήθη, «πᾶσα ἰδιωτικὴ ἀξίωσις μισθωτοῦ... κατὰ τοῦ ἐργοδότου..., πηγάζουσα ἐκ τῆς σχέσεως ἐργασίας, δικάζεται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου...». Ἐν προκειμένῳ, ἡ ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἔνδικος ἀγωγή, ὑπὸ τὸ ἐν αὐτῇ καὶ ὡς ἐν τῇ ἠγηθείσῃ αἰτιολογίᾳ περιεχόμενον καὶ αἴτημα, διώκει τὴν ἐκ τοῦ κοινοῦ ἀστικοῦ δικαίου προσήκουσαν ἀξίωσιν (ἄρθρα 298 ἐπ., 914, 932 Α.Κ.), στηριζομένη οὕτω εἰς ἀδικοπραξίαν καὶ μὴ πηγάζουσα ἐπομένως ἐκ τῆς σχέσεως ἐργασίας, οὐδὲ δυναμένη νὰ θεωρηθῇ ὡς ἐκ τῆς σχέσεως ἐργασίας ἐκ τοῦ λόγου, ὅτι κατὰ τὴν διάρκειαν αὐτῆς ἔλαβε χώραν ἡ ἐπικαλουμένη ἀδικοπραξία, ἐξ ἧς γεννᾶται ἡ ἔνδικος περὶ καταβολῆς χρηματικῆς ἱκανοποιήσεως δι' ἠθικὴν βλάβην ἀξίωσις (βλ. Α.Π. 514/1967, ΕΕΔ 26, σελ. 1441). Διὰ τὴν ἐκδίκασιν ὅθεν τῆς προκειμένης ἀξιώσεως δὲν εἶναι ἁρμόδιος ὁ Πρωτοδίκης κατὰ τὴν διαληφθεῖσαν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΞΟΔ΄, ἀλλὰ ἀνακύπτει ἡ γενικὴ ἁρμοδιότης τοῦ Πρωτοδικείου κατὰ τὴν τακτικὴν διαδικασίαν (Α.Π. 514/1967, ἔνθ' ἀνωτ.). Κατ' ἀκολουθίαν ἀναρμοδίως ἐπελήφθη τῆς ἐκδικάσεως τῆς ὑπὸ τὸ ἐκτεθὲν περιεχόμενον καὶ αἴτημα ἐνδίκου ἀγωγῆς ὁ δικάσας Πρωτοδίκης κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΞΟΔ΄, ἐφ' ᾧ καὶ δεδομένου ὅτι ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις πλήττεται διὰ τῆς ἐφέσεως τοῦ ἐναγομένου, ἔστω καὶ ἐξ ἄλλου λόγου, δέον, κατὰ τὴν αὐτεπάγγελτον περὶ τῆς καθ' ὕλην ἁρμοδιότητος ἔρευναν τοῦ Δικαστηρίου (ἄρθρον 25 Πολ. Δικονομίας), ἔπως, δεκτῆς ταύτης καθισταμένης, μεταρρυθμισθῇ ἡ ἐκκαλουμένη καὶ κηρυσσομένου τοῦ Δικαστηρίου καθ' ὕλην ἀναρμοδίου κατὰ τὴν παροῦσαν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΞΟΔ΄ παραπεμφθῇ ἡ ἔνδικος ἀγωγὴ πρὸς ἐκδίκασιν ἐνώπιον τοῦ ἁρμοδίου Πρωτοδικείου κατὰ τὴν τακτικὴν διαδικασίαν, συμφώνως τῇ αὐτῇ διατάξει τοῦ ἄρθρου 25 Πολ. Δικονομίας, τῆς ἀντεφέσεως τοῦ ἐνάγοντος, δι' ἧς ζητεῖται ἡ ὑπὲρ αὐτοῦ μεταρρύθμισις τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως, ἀπορριπτομένης, μετὰ ταῦτα, ὡς ἀλυσιτελοῦς. Ἡ ἑκατέρωθεν δικαστικὴ δαπάνη ἀμφοτέρων τῶν βαθμῶν δέον, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου, νὰ συμψηφισθῇ, λόγῳ εὐλόγου ἀμφιβολίας, ὑφ' ἣν, κατὰ τὴν αὐτὴν κρίσιν, ἠδύναντο νὰ τελῶσιν οἱ διάδικοι περὶ τῆς ἐκβάσεως τῆς δίκης (ἄρθρον 211 § 2, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ ἄρθρον 783 Πολ. Δικονομίας).

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΑΔΕΙΑΙ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

Αποδοχαί καθ' ήμέρας άδείας σερβιτόρων

Περίληψις ερωτήματος (Υπουργείου Εργασίας): Εάν, προκειμένου νά ὑπολογισθοῦν αἱ ἀποδοχαὶ ἀδείας τῶν ἀμειβομένων ἐπὶ ποσοστοῖς εἰς βάρος τῶν πελατῶν τῶν ἐπιχειρήσεων (σερβιτόρων), θέλῃ ληφθῆ ὑπ' ὄψιν τὸ κατώτατον ὅριον ἡμερομισθίου ἐργατοτεχνίτου, ἢν τὸ τεκμαρτὸν ἡμερομίσθιον τοῦ Ι.Κ.Α., περὶ οὗ ὁμιλεῖ τὸ ν.δ. 15/22.11.1949, ὑπολείπεται τούτου.

Νομικοῦ Συμβούλου Κράτους

(Υπουργείου Εργασίας)
Γνωμοδότησις 227/1968
Γνωμοδοτῶν ὁ Νομικὸς Σύμβουλος κ. **Αθ. Τομαρᾶς**

Κατὰ τὴν ἐξουσιοδοτησιν τῆς παραγράφου 3 ἄρθρου 3 ἀ.ν. 539/1945, ὁριζούσης ὅτι διὰ τοὺς μισθωτούς, τοὺς ἀμειβομένους ἐπὶ ποσοστοῖς εἰς βάρος τῶν πελατῶν τῶν ἐπιχειρήσεων, ὁ τρόπος προσδιορισμοῦ καὶ καταβολῆς εἰς αὐτοὺς τῶν ἀποδοχῶν, ὧν δικαιοῦνται κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀδείας, θέλει ὁρισθῆ διὰ διατάγματος, προκαλουμένου ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, μετὰ γνώμην τοῦ Συμβουλίου Ἐργασίας, ἐξεδόθη τὸ ν.δ. 15/22.11.1949, ὁρίσαν, ὅτι οἱ μισθωτοὶ οὗτοι δικαιοῦνται κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἀδείας των ἀποδοχῶν, αἵτινες καταβάλλονται παρὰ τῶν ἐπιχειρήσεων καὶ ἐξευρίσκονται πολλαπλασιαζομένου τοῦ ἑκάστοτε παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. καθοριζομένου τεκμαρτοῦ ἡμερομισθίου ἐπὶ τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐργασίμων ἡμερῶν, αἱ ὁποῖαι περιλαμβάνονται εἰς τὴν χορηγηθεῖσαν αὐτοῖς ἄδειαν.

Ἡ ἀνωτέρω ρύθμισις κατέστη ἀναγκαία ἐκ τῆς ἐλλείψεως διὰ τοὺς ἐπὶ ποσοστοῖς ἀμειβομένους, κατὰ τὰ ἄνω, μισθωτοὺς τῶν προσδιοριστικῶν τοῦ δικαιώματός των λήψεως ἀποδοχῶν κατὰ τὸν χρόνον διαρκείας τῆς ἀδείας στοιχείων τοῦ νόμου, προνοοῦντος περὶ παροχῆς εἰς τοὺς ἀντὶ μισθοῦ (ἄρθρον 1 § 1 ἀ.ν. 539/1945) ἀσχολουμένους εἰς ἐπιχειρήσεις ἢ ἐργασίας μισθοτοὺς τοῦ δικαιώματος ἀπολήψεως τῶν συνήθων ἀποδοχῶν των, ὧν θὰ ἐδικαιοῦντο, ἐὰν ἠσχολοῦντο εἰς τὴν ἐπιχείρησιν ἢ ἐργασίαν κατὰ τὸν ἀντίστοιχον χρόνον ἢ τῶν ἀποδοχῶν τῶν τυχὸν διὰ τὴν περίπτωσιν ταύτην καθορισμένων διὰ συλλογικῆς συμβάσεως (ἄρθρον 3 § 1 ἀ.ν. 539/1945).

Ἀφ' ἧς συνεπῶς διὰ τῶν ἐθνικῶν γενικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας προεβλέφθη, ὅτι τὰ ὑπ' αὐτῶν ὁριζόμενα κατώτατα ὅρια βασικῶν ἡμερομισθίων ἀποτελοῦν κατώτατα ὅρια καὶ διὰ τοὺς ὑπὸ τὴν ἰδιότητα τοῦ ἐργατοτεχνίτου ἀπασχολουμένους εἰς σταθερὸν ἐργοδότην καὶ ἀμειβομένους κατὰ μονάδα ἐργασίας ἢ ἐπὶ ποσοστοῖς ἢ κατ' ἄλλον σύστημα ἀμαιβῆς μισθοτούς, ὑποχρεουμένου τοῦ οἰκείου ἐργοδότου, ὅπως συμπληροῖ ταῦτα κατὰ τὸ τυχὸν ἔλλειπον ποσὸν δι' ἐκαθαρίσεως πραγματοποιουμένης καθ' ὡρισμένα χρονικὰ διαστήματα (βλ. σχετικοὺς ὅρους εἰς τὰς προσφάτους ὑπ' ἀριθ. 10/1964 ἀπόφασιν Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἀπὸ 14.12.1965 ἐθνικὴν γενικὴν συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας καὶ ἀπὸ 14.2.1967 τοιαύτην), ἀπονεῖ ἡ ἀναφορὰ εἰς τὸ καθοριζόμενον διὰ τὴν ἀσφάλισιν εἰς τὸ Ι.Κ.Α. τεκμαρτὸν ἡμερομίσθιον, ἐφ' ὅσον τοῦτο εἶναι κατώτερον τοῦ ἀντιστοίχου κατωτάτου ὁρίου βασικοῦ ἡμερομισθίου τῶν ἐθνικῶν γενικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, ὑποχρεουμένου αὐτοῦ τοῦ ἐργοδότου, ὅπως ἐξασφαλίσῃ εἰς τὸν ἐν ἀδείᾳ μισθωτὸν τῆς ἄνω κατηγορίας ἀποδοχὴν τοῦ διαστήματος τῆς ἀδείας ἴσας πρὸς τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐργασίμων ἡμερῶν ταύτης, ὑπολογιζομένας μὲ τὸ κατώτατον ὅριον τοῦ βασικοῦ ἡμερομισθίου τῆς ἰσχυούσης ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ὡς ἄλλωστε τοῦτο ὀφείλει νὰ ἐξασφαλίζῃ ὁ ἐργοδότης καὶ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐνεργοῦ ἀπασχολήσεως τοῦ μισθωτοῦ, διὰ συμπληρώσεως τῶν ὑπολειπομένων τούτου ποσοστῶν, τῶν εἰσπραττομένων παρὰ τῶν πελατῶν τῆς ἐπιχειρήσεως ἢ ἐργασίας.

Κατὰ ταῦτα εἰς τὸ ἐρώτημα προσήκει καταφατικὴ ἀπάντησις.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΙΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΕΙΣ ΠΛΕΙΟΝΑΣ ΕΡΓΟΔΟΤΑΣ

Ὑπὸ τῆς Συντάξεως

Διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου 2112/1920 περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸν νόμον 3198/1955 (ἴδετε ΕΕΔ 22, 63 ἐπ., ἔνθα κωδικοποίησις τῶν ἰσχυουσῶν διατάξεων), ἀπαιτεῖται νὰ εἶναι τις ἰδιωτικὸς ὑπάλληλος, τὸν ὁριζιὸν τοῦ ὁποίου παρέχει τὸ ἄρθρον 1 τοῦ νόμου 2655/1953 (ΕΕΔ 22, 63), ἤτοι νὰ παρέχῃ ὑπαλληλικὴν ἐργασίαν κατὰ κύριον ἐπάγγελμα.

Τοῦτο συμβαίνει καὶ ὅταν ὁ ἐργαζόμενος ἀπασχολῆται εἰς πλείονας τοῦ ἑνὸς ἐργοδότας, ὁπότε ὑπόκεινται αὐτοτελεῖς συμβάσεις ἐξηρτημένης ἐργασίας, ἕκαστος δὲ τῶν ἐργοδοτῶν, προκειμένου νὰ λύσῃ τὴν μετ' αὐτοῦ σύμβασιν νομοτύπως, ὀφείλει νὰ τηρήσῃ τὸν νόμον 2112/1920, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸν νόμον 3198/1955, νὰ καταγγείλῃ δηλαδὴ ἐγγράφως τὴν σύμβασιν ἐργασίας καὶ νὰ καταβάλῃ ἅμα τῇ καταγγελίᾳ τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ νόμου. (Ἴδετε τὴν Α.Π. 318/1965, ΕΕΔ 24, 803, καθ' ἣν ἡ ἰδιότης τοῦ προσώπου ὡς ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου, ἐφ' ὅσον συγκεντροῖ τὰ ἐν ἄρθρῳ 1 τοῦ ν.δ. 2655/1953 γνωρίσματα, δὲν ἀπηρεάζεται, οὐδὲ τὰ ἐκ τοῦ νόμου 2112/1920, ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη, δικαιώματά του, καὶ δὴ τὸ δικαίωμα τῆς ἀποζημιώσεως λόγῳ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν παρέχει τὰς αὐτῆς φύσεως ὑπηρεσίας πρὸς πλείονας τοῦ ἑνὸς ἐργοδότας, ἀνεξαρτήτως τοῦ εἰς ποῖον ἐξ αὐτῶν ἐργάζεται τὰς περισσοτέρας ὥρας ἢ παρὰ ποίου λαμβάνει τὸν μεγαλύτερον μισθόν, διότι δὲν πρόκειται περὶ διαφόρων ἐπαγγελμάτων, ὥστε νὰ ἀνακύπτῃ ζήτημα ποῖον ἐξ αὐτῶν εἶναι τὸ κύριον, ἀλλὰ περὶ τοῦ ἰδίου ἐπαγγέλματος).

Ἂν, συνεπῶς, ὁ ἐκ τῶν ἐργοδοτῶν καταγγείλῃ τὴν σύμβασιν ἐργασίας ἄνευ ἐγγράφου καὶ ἄνευ καταβολῆς τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112/1920 καθίσταται ἄκυρος ἡ καταγγελία (ἄρθρον 5 § 3 νόμου 3198/1955) καὶ ἐπέρχεται ἡ ὑπερημερία τοῦ ἐργοδότου περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῆς ἐργασίας (ἄρθρον 349 Α.Κ.) καὶ ἐκ ταύτης τὸ δικαίωμα μισθοῦ (ἄρθρον 656 Α.Κ.).

Ἐνδέχεται ὅμως ὁ μισθωτὸς νὰ παρέχῃ ἐργασίαν εἰς τὸν ἕνα ἢ καὶ περισσοτέρους τοῦ ἑνὸς ἐργοδότας του, ἀφοῦ ἐν τῷ μεταξὺ ἔχει ἀπασχοληθῇ ἐπὶ τῶν νόμιμων, εἰς ἑκάστην περίπτωσιν, χρόνων ἐργασίας παρὰ τῷ ἄλλῳ ἢ τοῖς ἄλλοις ἐργοδόταις, ὁπότε θὰ προκύψῃ ἀκυρότης τῆς συμβάσεως ἐργασίας περὶ παροχῆς ἐργασίας πέραν τοῦ νομίμου χρόνου ἐργασίας, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς γενικῆς ἀρχῆς ἀποτελούσης διατάξεως τοῦ ἄρθρου 16 τοῦ π.δ. τῆς 27 Ἰουλίου 1932 περὶ κωδικοποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ ὀκταώρου ἐργασίας διατάξεων (Α.Π. 202/1965, ΕΕΔ 24, 218).

Κατὰ τὴν ἔννοιαν τῆς διατάξεως ταύτης ἐπὶ παροχῇ ὑπηρεσιῶν κυρίως καὶ παρεπομένως παρὰ τοῦ αὐτοῦ μισθωτοῦ εἰς διαφόρους ἐργοδότας εἶναι παράνομος ἡ παρεχομένη παρὰ ἐργῳ καὶ παρεπομένως ἐργασία καὶ ἄκυρος ἡ σύμβασις περὶ τῆς τοιαύτης παρὰ ἔργῳ καὶ παρανόμου παρεχομένης ἐργασίας καὶ ὄχι ἡ κυρίως παρεχομένη τοιαύτη (Α.Π. 442/1964, ΕΕΔ 23, 907).

Ἐφ' ὅσον ὅμως, ὡς ἔχει νομολογηθῇ (Α.Π. 192/1962, Ὁλομελείας, ΕΕΔ 21, 453, καὶ λοιπαὶ τῶν Τμημάτων τοῦ Ἀρείου Πάγου), οἱ νόμοι περὶ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐφαρμόζονται καὶ ἐπὶ ἀκύρων τοιούτων, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ νόμου 3198/1955 (ἡ ὁποία ἐπιβεβαιοῦται ὡς ὀρθὴ καὶ ἐκ τοῦ νόμου 99/1967 περὶ ἐλάχιστου ἡμερησίου ἀπολαβῆς μισθωτῶν), καὶ ὁ ἄκυρος κατὰ τοῦ μισθωτοῦ συμβληθεὶς ἐργοδότης ὑπόκειται εἰς τὴν ὑποχρέωσιν καταβολῆς τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112/1920. Ἡ αὐτὴ καταβολὴ ὅμως τῆς ἀποζημιώσεως ταύτης, κατὰ τὰ νομολογηθέντα (Α.Π. 192/1962, ἔνθ' ἀνωτ.), δὲν ἔχει ὡς συνέπειαν τὴν ἀκυρότητα τῆς καταγγελίας καὶ τὴν ἐντεῦθεν ὑπερημερίαν τοῦ ἐργοδότου καὶ ὑποχρέωσιν καταβολῆς μισθοῦ (ἄρθρον 656 Α.Κ.), διότι, κατὰ τὰ αὐτὰ νομολογηθέντα, τὸ ἄρθρον 656 Α.Κ. ἐφαρμόζεται ἐπὶ ἐγκύρων συμβάσεων ἐργασίας.

*

Ἐγεννήθη τὸ ζήτημα, ἂν ὁ ἀπασχολούμενος εἰς πλείονας τοῦ ἑνὸς ἐργοδότας μισθωτὸς καὶ οὗτος εἰς ἕκαστον δὲν ἀπασχολεῖται κατὰ πλήρες ὡράριον ὅτι-

ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ · ΕΓΓΡΑΦΑ ΑΡΧΩΝ · ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

ΘΕΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΠΡΟΣ ΝΟΜΙΜΟΥΣ ΑΠΟΔΟΧΑΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

Αποδοχαί θυρωρῶν πολυκατοικιῶν καί μεγάρων:

Οἱ ἀπασχολούμενοι ἐν μεγάρῳ θυρωροὶ ὑπάγονται, ἀπό ἀπόψεως καθορισμοῦ τῶν δοων ἀμοιβῆς καί ἐργασίας των, εἰς τάς διατάξεις τῆς ὑπ' ἀριθ. 6/1968 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν (Φ.Ε.Κ. 150, τ. Β' τῆς 22.3.1968) (*), δικαιοῦνται τῶν προβλεπομένων μηνιαίων μισθῶν, οἵτινες καθορίζονται βασικῶς ἀναλόγως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν δωματίων καί ἀριθμοῦ ὀρόφων.

Οἱ ὑπό τῆς προμνησθείσης διαιτητικῆς ἀποφάσεως προβλεπόμενοι μισθοί ὀφείλονται διά τό ὑπό τῆς ὑπ' ἀριθ. 70880/1960 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (**) καθορισθέν διά τούς θυρωροὺς ὡράριον, ἤτοι διά 11.30' ὥρας ἐργασίας ἡμερησίως ἀπό 1ης Ἰουνίου μέχρι τῆς 15ης Ὀκτωβρίου καί 12 ὥρας ἀπό 16ης Ὀκτωβρίου μέχρι 31ης Μαΐου. Δι' ἑλάσσονα ἀπασχόλησιν τῶν 11.30' ἡμερησίως οἱ ὑπό τῆς προαναφερομένης ἀποφάσεως καθοριζόμενοι μισθοί μειοῦνται ἀναλόγως.

Ὁ θυρωρός δικαιοῦται οἰκήσεως εἰς τήν ὑπάρχουσαν ἐν τῇ πολυκατοικίᾳ καί προοριζομένην δι' αὐτόν κατοικίαν, ὡς καί ἀναλόγου φωτισμοῦ, θερμάνσεως, ὕδατος, ἀεριόφωτος καί ἠλεκτρικοῦ ρεύματος Τ3, ἐφ' ὅσον ὑπάρχουν αἱ οἰκεῖαι ἐγκαταστάσεις. Αἱ εἰς εἶδος παροχαί αὗται ἀποτιμῶνται εἰς ποσόν ἴσον πρός τό 1/6 τοῦ 20πλασίου τοῦ ἐκάστοτε ἰσχύοντος γενικοῦ κατωτάτου ὁρίου ἡμερομισθίου τοῦ ἐργατοτεχνίτου ἢ τῆς ἐργατοτεχνίτριας, ἀναλόγως τοῦ φύλου. Ἐφ' ὅσον δι' οἱονδήποτε λόγον δέν παρέχεται εἰς τόν θυρωρόν κατοικία ἐντός τῆς ἐν τῇ ὁποίᾳ ὑπηρετεῖ πολυκατοικίας ἢ μεγάρου, οὗτος ὑποχρεοῦται εἰς 10ωρον μόνον ἐργασίαν ἡμερησίως, ἧς ἡ ἔναρξις καί ἡ λῆξις κανονίζεται ὑπό τοῦ ἐργοδότου καί δέν ἐπιτρέπεται νά παρατείνεται πέραν τῆς 9ης μ.μ. Ἐπίσης προσθέτως τῶν ἀποδοχῶν παρέχεται ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ καί τό ὡς ἄνω ἀντίτιμον τῶν παροχῶν εἰς εἶδος. Τέλος τό ἰσόγειον καί τό ὑπόγειον ὑπολογίζονται ὡς ὀροφοι, διά τήν ἐξεύρεσιν τοῦ ἐπιδόματος ὀρόφων, ἐφ' ὅσον ἐκμισθοῦνται. Ὁ ἡμιδιώροφος δέν συνυπολογίζεται ὡς ὄροφος, καθ' ὅσον δικαιολογητικόν λόγον τῆς παροχῆς τοῦ ἐπιδόματος ὀρόφων τυγχάνει ἡ πρόσθετος ἐργασία τοῦ θυρωροῦ διά τόν καθαρισμόν τῆς κεντρικῆς κλίμακος τῆς πολυκατοικίας, τό ὕψος τῆς ὁποίας δέν μεταβάλλεται οἱωσδῆποτε ἐκ τῆς ὑπάρξεως ἡμιδιωρόφων.

Ἔγγρ. ὑπ' ἀριθ. 58129/1968 Ὑπουργείου Ἐργασίας.

Αποδοχαί ἀδείας, ἐπίδομα ἀδείας καί δῶρα ἐπί ταῖς ἑορταῖς ἐπί θανάτου μισθωτοῦ:

Εἰς περίπτωσιν θανάτου τοῦ μισθωτοῦ πρό τῆς ἀσκήσεως τοῦ εἰς ἄδειαν δικαιώματός του ἢ πρό τοῦ τέλους τοῦ ἔτους, καθ' ὃ κατά τάς διατάξεις τοῦ νόμου 4504/1966 ὁ ἐργοδότης ὤφειλε νά χορηγήσῃ ταύτην, οἱ κληρονόμοι τούτου (μισθωτοῦ) οὐδεμίαν ἀξιοῦν ἐπί τῶν ἀποδοχῶν τῆς ἀδείας καί τοῦ ἐπιδόματος ἀδείας ἔχουν. Διότι:

Τό εἰς ἄδειαν δικαίωμα ἀποτελεῖ προσωποπαγές τοιοῦτον καί κατ' ἀκολουθίαν ἀπόλλυται διά τοῦ θανάτου τοῦ φυσικοῦ προσώπου καί ἐφ' ὅσον ὁ θάνατος ἐπῆλθε πρό τῆς λήξεως τοῦ ἔτους, καθ' ὃ, κατά τάς διατάξεις τοῦ νόμου 4504/1966, ὁ ἐργοδότης ὤφειλε νά χορηγήσῃ τήν ἄδειαν, δέν ἐγεννήθη ὑποχρέωσις αὐτοῦ, λυθείσης δέ διά τοῦ θανάτου τῆς σχέσεως ἐργασίας δέν ὑφίσταται πλέον γενεσιουργός τῆς ὑποχρεώσεως ταύτης αἰτία (*).

Τέλος γνωρίζομεν ὑμῖν, ὅτι, ἐφ' ὅσον ὁ θανών εἰργάσθη καθ' ὅλον τό χρονικόν διάστημα ἀπό 27.12.1967 μέχρι 17.4.1968, ὡς ἐν τῇ αἰτήσει ὑμῶν ἀναφέρεται, συμφώνως τῇ παραγράφῳ 1 τοῦ ἄρθρου 1 τῆς ὑπ' ἀριθ. 17800/1968 καινῆς ὑπουργικῆς ἀποφάσεως (ΦΕΚ Β' 1968) καθορισθείσης τό ἐπίδομα ἀδείας καί τά δῶρα ἑορτῶν τῶν ἐργαζομένων ἐν ἰδιωτικαῖς ἐπιχειρήσεσι, ἔχει οὗτος δικαίωμα εἰς ἐπίδομα ἀδείας καί δῶρα ἑορτῶν ἀναλόγως τοῦ χρόνου ἐργασίας του.

(*) ΕΕΔ 27, 461.
(**) ΕΕΔ 20, 197.

(*) Συμφ. ΕΕΔ: Ἴδετα διά τό θέμα σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 24, 211, ἔνθα παραπομπαί καί εἰς τήν θεωρίαν.

γικῆς ἀποφάσεως «περὶ χορηγήσεως δώρου Πάσχα 1968 εἰς τοὺς ἐπὶ ἀγέλαι ἐργασίας τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου μισθωτούς», οἱ κληρονόμοι αὐτοῦ δικαιοῦνται νὰ ἀπαιτήσωσι παρὰ τοῦ οἰκείου ἐργοδότου τοῦ ἀποβιώσαντος τὸ ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τοῦ Πάσχα 1968 δῶρον τοῦτο, ὅπερ ἀνέρχεται διὰ τοὺς ὑπαλλήλους εἰς ἓξ μηνιαῖον μισθόν.

(Ἔγγρ. ὑπ' ἀριθ. 59781/1968 Ὑπουργείου Ἐργασίας).

Βραβεῖα ἐργασίας:

Τὰ βραβεῖα ἐργασίας ἀποτελοῦν προσθέτον ἀποδοχήν, καταβαλλομένην ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ἀναλόγως πρὸς τὴν ποσότητα ἢ ποιότητα τοῦ ἀποτελέσματος τῆς ἐργασίας, δηλαδὴ πρὸς τόνωσιν τῆς ἀποδόσεως τοῦ μισθωτοῦ. Θεωρήσαμεν εἰς μὲν τὴν πρώτην περίπτωσιν ὡς βραβεῖα ποσοτικὰ πρὸς καλλιτέραν χρησιμοποίησιν τοῦ χρόνου ἐργασίας, εἰς δὲ τὴν δευτέραν περίπτωσιν ὡς ποιοτικὰ τοιαῦτα πρὸς καλλιτέραν ἀπόδοσιν, ὡς συμβαίνει μὲ τὴν ἐν τῇ ἀναφορᾷ ἡμῶν περίπτωσιν.

Ἐπομένως, κατὰ πᾶσαν περίπτωσιν, τὰ βραβεῖα ἐργασίας, εἴτε ὀφείλονται δυνάμει ρητῆς συμφωνίας ἢ συνηθείας τοιαύτης μεταξὺ τῶν συμβαλλομένων, εἴτε καταβάλλονται συμφώνως πρὸς τοὺς ὅρους τῶν οἰκείων συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἢ συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τῶν νόμων, ἀποτελοῦν μέρος τοῦ μισθοῦ, ὀφειλόμενα ἐπὶ τῇ συνδρομῇ τῶν ἀπαιτουμένων διὰ τὴν παροχὴν των προϋποθέσεων. Ἡ δὲ περικοπὴ τούτων κρίνεται συμφώνως πρὸς τὰς περὶ μισθοῦ ἰσχυούσας διατάξεις, παρέχουσα εἰς τοὺς δικαιούχους μισθωτοὺς τὸ δικαίωμα ἐγέρσεως ἀγωγῆς πρὸς διεκδίκησιν τούτων (πρβλ. *Σιμωνέτου*, Δώδεκα μελέται, σ. 381, *Ἀγαλλοπούλου*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 153, *Καποδίστρια*, Μίσθωσις ἐργασίας).

Ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ταύτην καὶ ἐφ' ὅσον τὰ βραβεῖα ἐργασίας δὲν παρεχωρήθησαν ὑπὸ τὸν ὅρον τῆς ἀναλήψεως καὶ τοῦ συμψηφισμοῦ, ἡ ἄρνησις τοῦ ἐργοδότου πρὸς συνέχισιν τῆς παροχῆς τούτων συνιστᾷ μονομερῆ μεταβολὴν τῶν ὅρων τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἐπαγομένην τὰ δι' αὐτὴν προβλεπόμενα ποτιλίσματα.

(Ἔγγρ. ὑπ' ἀριθ. 39506/1590/1968 Ὑπουργείου Ἐργασίας

Ὑπερωριακαὶ ἀπασχολήσεις μισθωτῶν:

Ἐπὶ σχετικοῦ ἐρωτήματος, ἐὰν ἡ ὑπὸ τῶν ἀρμοδίων Ἐπιθεωρήσεων Ἐργασίας χορηγουμένη ἄδεια ὑπερωριακῆς ἐργασίας μισθωτῶν ἐπιχειρήσεων ἢ ἐργασιῶν θὰ ἀναφέρεται εἰς ἄτομα κεχωρισμένως ἢ εἰς ἐπιχειρήσεις ἢ τμήματα ταύτης, γνωζομεν ὑμῖν τὰ ἀκόλουθα:

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ τοῦ π.δ. τῆς 27/6/4.7.1932 «περὶ κωδικοποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ 8ώρου ἐργασίας διατάξεων» πρὸς τὰς τοιαύτας τοῦ ἄρθρου 18 τοῦ π.δ. τῆς 8/13.4.1932 «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν διατάξεων τῶν νόμων περὶ χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας εἰς τὰ καταστήματα κλπ.», ὡς καὶ τῶν τοιούτων τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν.δ. 4020/1959 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐνίων διατάξεων ἐργατικῶν τινων νόμων», σαφῶς προκύπτει, ὅτι ἕκαστος μισθωτὸς δύναται μετ' ἄδειαν τῆς ἀρμοδίας Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας νὰ ἀπασχοληθῇ πέραν τοῦ νομίμου ὡραρίου καὶ ἐπὶ 60 ὥρας ἐτησίως κατ' ἀνώτατον ὅριον.

Ὁμοίως, ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ π.δ. τῆς 27.6/4.7.1932 καθορίζονται αἱ προϋποθέσεις χορηγήσεως τῶν ἐν λόγῳ ἀδειῶν ὑπερωριακῆς ἐργασίας, ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀπασχοληθησομένων μισθωτῶν κλπ.

Σκοπὸς τοῦ νομοθέτου, διὰ τῶν προεκτεθεισῶν διατάξεων, συναγόμενος ἄλλως τε καὶ ἐκ τῶν αἰτίων, ἅτινα κατέστησαν ἀναγκαίαν τὴν ἀποτύπωσιν αὐτῶν ἐν τῷ θετικῷ δικαίῳ, εἶναι ἡ μὴ ἐξάντλησις τοῦ μισθωτοῦ εἰς ἐργασίας πέραν τῶν βιολογικῶς ἀνδεικνυομένων, πρὸς ἀνάκτησιν δυνάμεων, χρονικῶν ὁρίων τοῦ ὀκταώρου.

Λαβὼν δὲ ὑπ' ὄψιν τὸ εἶδος καὶ τὴν φύσιν τῆς ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ ἐκτελουμένης ἐργασίας καθώρισε δι' ἑκάστην κατηγορίαν ἐργαζομένων καὶ τὴν κατ' ἀνώτατον ὅριον ἐπιτρεπτὴν ὑπερεργασίαν, ἥτις δύναται νὰ προσφέρηται ἀκινδύνως παρ' αὐτῶν ἐντὸς ἑκάστου ἡμερολογιακοῦ ἔτους καὶ τὴν προσαύξησιν κατὰ διάφορον τρόπον λόγῳ ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεως.

Συνεπῶς, αἱ ἐπιτρεπόμεναι κατὰ τὰς κειμένας διατάξεις ὑπερωρίαι δέον νὰ ἐξετάζωνται ἐν τῷ προσώπῳ ἑκάστου μισθωτοῦ καὶ νὰ παρέχωνται εἰς ἕκαστον τούτων, ὡς ἀφορῶσαι τὴν ἀντοχὴν καὶ ὑγείαν τοῦ συγκεκριμένου προσώπου.

Κατόπιν τούτων ἀγόμεθα εἰς τὸ συμπέρασμα, ὅτι ἡ ἄδεια ὑπερωρίας ἐν πάσῃ περιπτώσει χορηγεῖται κατ' ἄτομον (ὀνομαστικῶς), εἰς τρόπον ὥστε ἂν μεταγενεστέρως ἤθελεν ὑποβληθῇ ἐκ νέου αἴτησις περὶ χορηγήσεως ἀδείας ὑπερωριακῆς ἐργασίας διὰ τοὺς μισθωτοὺς τῆς αὐτῆς ἐπιχειρήσεως νὰ δύναται ἡ ἀρμοδία Ἐπιθεώρησις Ἐργασίας, βάσει τῶν εἰς χεῖρας της στοιχείων, νὰ διαπιστώσῃ, ἂν οἱ ἐν λόγῳ μισθωτοὶ ἐξήντλησαν ἢ μὴ τὸ ὑπὸ τῶν κειμένων διατάξεων προβλεπόμενον κατ' ἔτος ἀνώτατον ὅριον ὑπερωριακῆς ἐργασίας καὶ χορηγῆσαι ἄδειαν μόνον διὰ τοὺς μὴ συμπληρώσαντας τοῦτο.

Καθ' ἡμᾶς, ἀντίθετος ἐκδοχὴ δὲν δύναται νὰ ὑποστηριχθῇ, δοθέντος ὅτι ὁ νομοθέτης καθώρισε

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΟΙ ΝΟΜΟΙ

435/1968 ΑΝΑΓΚ. ΝΟΜΟΣ

Περί τοῦ καθορισμοῦ ἐλαχίστων ὁρίων μισθῶν καὶ λοιπῶν ὅρων ἐργασίας κατηγοριῶν τινων μισθωτῶν.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 124 τῆς 4 Ἰουνίου 1968)

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον μόνον

1) Διὰ κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας, ἐκδιδομένης μετὰ γνώμην τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς καὶ δημοσιευομένης διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, δύναται νὰ καθορίζωνται ἐλάχιστα ὅρια μισθῶν, ὡς καὶ λοιποὶ ὅροι ἐργασίας, διὰ κατηγορίας μισθωτῶν, διὰ τὰς ὁποίας ἐλλείψει ἀντιστοίχου ὀργανώσεως ἐργοδοτῶν εἶναι ἀνέφικτος ἡ σύναψις συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, καταλαμβανούσης τὰς σχέσεις ἐργασίας τῶν τριῶν πέμπτων τῶν μισθωτῶν τῆς κατηγορίας ταύτης, καὶ ἐφ' ὅσον αἱ σχέσεις ἐργασίας τῶν μισθωτῶν τούτων δὲν καταλαμβάνονται ὑπὸ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἰσχυούσης ὡς γενικῶς ὑποχρεωτικῆς κατὰ τὰς παραγράφους 2 καὶ 3 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ν. 3239/1955.

2) Τὰ κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον καθοριζόμενα ἐλάχιστα ὅρια μισθῶν καὶ λοιποὶ ὅροι ἐργασίας δύνανται νὰ ἀντικαθίστανται διὰ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας οἱασδήποτε ἐκτάσεως ἢ κηρύξεως τοιαύτης γενικῶς ὑποχρεωτικῆς.

3) Ὡς πρὸς τὴν ἰσχύν, ἐνέργειαν καὶ τὰ ἀποτελέσματα τῆς καθοριζούσης ἐλάχιστα ὅρια μισθῶν καὶ λοιπῶν ὅρων ἐργασίας ἀποφάσεως ἰσχύουσιν ἀναλόγως αἱ περὶ συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας διατάξεις τοῦ νόμου.

4) Πᾶσα διάταξις, ἀντικειμένη ἢ ἀναγομένη εἰς θέματα, ρυθμιζόμενα ὑπὸ τοῦ παρόντος, καταργεῖται.

5) Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος νόμου ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 4 Ἰουνίου 1968

—

436/1968 ΑΝΑΓΚ. ΝΟΜΟΣ

Περὶ ὑπερωριακῆς ἐργασίας εἰς βιομηχανίας καὶ ἐπιχειρήσεις κοινῆς ὠφελείας.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 124 τῆς 4 Ἰουνίου 1968)

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον 1

1) Εἰς βιομηχανικὰς ἐπιχειρήσεις ἐπιτρέπεται ὑπέρβασις τοῦ νομίμου ὁρίου ἡμερησίας ἐργασίας, λογιζομένη ὡς ὑπερωρία κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ π.δ. τῆς 27.6 - 4.7.1932, εἰς περίπτωσιν ἐξαιρετικῶς ἐπειγούσης ἐργασίας ἐντελῶς παροδικοῦ χαρακτῆρος. Ὑπέρβασις, κατὰ τὰς ἀνωτέρω διατάξεις, ἐπιτρέπεται ὡσαύτως εἰς ἐπιχειρήσεις κοινῆς ὠφελείας, ἐν περιπτώσει ἐξαιρετικῶς ἐπειγούσης ἀνάγκης ἐξυπηρετήσεως τοῦ κοινοῦ.

2) Ἡ κατὰ τὴν ἀνωτέρω παράγραφον ὑπέρβασις εἰς τὰς περιπτώσεις ἐξαιρετικῶς ἐπειγούσης ἐργασίας καὶ ἐξαιρετικῶς ἐπειγούσης ἀνάγκης ἐξυπηρετήσεως τοῦ κοινοῦ ἐπιτρέπεται ὑπὸ τὸν ὅρον τῆς ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ἢ τοῦ ὑπ' αὐτοῦ προστηθέντος ἀναγγελίας ταύτης εἰς τὸν οἰκεῖον Ἐπιθεωρητὴν Ἐργασίας ἢ ἐλλείψει τούτου εἰς τὴν Ἀστυνομικὴν Ἀρχὴν καὶ εἶναι ἀπεριόριστος διὰ τὴν πρώτην ἡμέραν, διὰ τὰς ἑπομένας ὅμως ἡμέρας ἐπιτρέπεται μόνον κατόπιν ἀδείας, χορηγουμένης κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 9 καὶ 10 τοῦ π.δ. τῆς 27.6 - 4.7.1932 καὶ μὴ δυναμένης νὰ ὑπερβῇ τὰς δύο ὥρας ἐπὶ πλέον τῆς τακτικῆς ἡμερησίας ἐργασίας.

Ἄρθρον 2

Αἱ μέχρι τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος ἐκδοθεῖσαι παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἀποφάσεις περὶ χορηγήσεως ἀδείας ὑπερωριακῆς ἐργασίας λογίζονται ἔγκυροι ἀφ' ἧς ἐξεδόθησαν καὶ ἐφ' ὅσον ἐξεδόθησαν λόγῳ ἐξαιρετικῶς ἐπειγούσης ἐργασίας.

Ἄρθρον 3

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 4 Ἰουνίου 1968

—

ρητῶς τὸ κατ' ἔτος ἐπιτρεπόμενον ἀνώτατον ὅριον ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεως παρ' ἑνὸς ἑκάστου τῶν μισθωτῶν ἐπιχειρήσεων καὶ ἐργασιῶν.

(Ἔγγρ. ὑπ' ἀριθ. 7100/1967 Ὑπουργείου Ἐργασίας).

434/1968 ΑΝΑΓΚ. ΝΟΜΟΣ

Περὶ τῆς τύχης τῆς περιουσίας τῶν διαλυθέντων ἐργατικῶν ἐπαγγελματικῶν σωματείων.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 122 τῆς 30 Μαΐου 1968)

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον 1

1) Ἡ περιουσία ἑκάστου τῶν ὑπὸ τῆς Στρατιωτικῆς Ἀρχῆς, ἐνεργούσης κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου «περὶ καταστάσεως πολιορκίας», διαλυθέντων ἐργατικῶν ἐπαγγελματικῶν σωματείων περιέρχεται κατὰ σειράν: α) Εἰς τὸ ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ ἑδρεῦον κατὰ τὴν ἔναρξιν ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου ἕτερον ἐκ τῆς αὐτῆς ἐπαγγελματικῆς τάξεως, ὁμοίου ἢ, ἐν ἐλλείψει, παρεμφεροῦς σκοποῦ ἐπαγγελματικῶν σωματείων, β) τοιούτου μὴ ὑπάρχοντος, εἰς τὴν εἰς ἣν ὑπήγετο τὸ διαλυθὲν σωματεῖον ἀνωτέρου βαθμοῦ κατὰ σειράν ὁμοεπαγγελματικὴν ἢ τοπικὴν ὀργάνωσιν (Ὁμοσπονδίαν, Ἐργατικὸν Κέντρον), ἢ, ἐὰν εἰς οὐδεμίαν ἀνῆκεν, εἰς τὴν Γενικὴν Συνομοσπονδίαν Ἐργατῶν Ἑλλάδος.

2) Περὶ τῆς συνδρομῆς τῶν ὅρων περιελεύσεως, κατὰ τοὺς ὁρισμοὺς τῆς προηγουμένης παραγράφου, τῆς περιουσίας διαλυθέντος ἐργατικοῦ ἐπαγγελματικοῦ σωματείου εἰς ἕτερον τοιοῦτον οἱουδήποτε βαθμοῦ, ἀποφαίνεται, τῇ αἰτήσει τοῦ ἁρμοδίου κατὰ νόμον Νομάρχου, παντὸς δυναμένου νὰ ἔχῃ ἄμεσον ἢ ἔμμεσον ἢ ἐπαγγελματικὸν συμφέρον ἑτέρου σωματείου ἢ τέλος παντὸς ἔχοντος ἔννομον συμφέρον φυσικοῦ ἢ νομικοῦ προσώπου, τὸ Πρωτοδικεῖον τῆς ἕδρας τοῦ διαλυθέντος σωματείου, δικάζον κατὰ τὴν ἐπ' ἀναφορᾷ διαδικασίαν.

3) Τὸ κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον ἁρμόδιον δικαστήριον ἀποφασίζει καὶ ποῖον ἐκ τῶν τηροῦντων τὰς ἀνωτέρω προϋποθέσεις σωματείων δέον νὰ προκριθῇ ὡς διάδοχον τοῦ διαλυθέντος, ἐξετάζον πρὸς τοῦτο ἰδίᾳ τὴν οἰκονομικὴν κατάστασιν ἑκάστου, τὴν δυνατότητα πραγματοποιήσεως τῶν σκοπῶν τοῦ διαλυθέντος καὶ τὴν ὁμοιότητα τῶν καταστατικῶν σκοπῶν.

4) Ἀπὸ τῆς τελεσιδικίας τῆς ἐκδιδομένης κατὰ τὰ ἄνω ἀποφάσεως οἱ κατέχοντες ἢ ὁπωσδήποτε διαχειριζόμενοι τὴν περιουσίαν τοῦ διαλυθέντος σωματείου ὀφείλουν, ὅπως παραδώσουν τὰ στοιχεῖα ταύτης διὰ πρωτοκόλλου εἰς τὸν νόμιμον ἐκπρόσωπον τοῦ σωματείου, εἰς ὃ ἡ περιουσία περιέρχεται.

5) Τὸ σωματεῖον, εἰς ὃ περιέρχεται ἡ περιουσία τοῦ διαλυθέντος, ὀφείλει νὰ προβῇ εἰς ἐκκαθάρισιν ταύτης, ὡς χωριστῆς ὁμάδος ἄνευ εὐθύνης διὰ τὰς πέραν τοῦ καθαροῦ ἐνεργητικοῦ αὐτῆς ἀπαιτήσεις δι' ἀπογραφῆς, ἐπαληθεύσεως τῶν ὑποχρεώσεων, εἰσπράξεως τῶν ἀπαιτήσεων καὶ ἐκποιήσεως, ἐφ' ὅσον παρίσταται ἀνάγκη, τῶν κινητῶν καὶ ἀκινήτων. Ἐὰν ἐκ τῆς ἐκκαθαρίσεως προκύπτῃ ὅτι τὸ ἐνεργητικὸν δὲν ἐπαρκεῖ πρὸς ἐξόφλησιν τῶν ὑποχρεώσεων, ἐφαρμόζεται τὸ ἄρθρον 1920 Ἀστικοῦ Κώδικος ἀναλόγως.

Ἄρθρον 2

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος νόμου ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 29 Μαΐου 1968

—

377/1968 ΑΝΑΓΚ. ΝΟΜΟΣ

Περὶ ρυθμίσεως τῶν συντάξεων κατόπιν τοῦ Α.Ν. 274 τοῦ 1968 «περὶ τῶν ἀποδοχῶν τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων, πολιτικῶν καὶ στρατιωτικῶν, ὡς καὶ τῶν ὑπαλλήλων τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου».

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 82 τῆς 17 Ἀπριλίου 1968)

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον 1

Αὔξησις συντάξεων μὴ καθοριζομένων βάσει μισθοῦ ἐνεργείας καὶ ἐπιδομάτων ἀνικανότητος.

1) Αἱ ἐκ τοῦ Δημοσίου Ταμείου καταβαλλόμεναι πάσης φύσεως συντάξεις καὶ βοηθήματα, ἐξαιρέσει τῶν συντάξεων, αἵτινες καθορίζονται ἐπὶ τῇ βάσει μισθοῦ ἐνεργείας βαθμοῦ τινος τῆς πολιτικῆς ἢ στρατιωτικῆς ἱεραρχίας, αὐξάνονται κατὰ ποσοστὸν τριάκοντα πέντε τοῖς ἑκατὸν (35%) ἐπὶ τοῦ ποσοῦ τῆς συντάξεως ἢ βοηθήματος τοῦ διαμορφωθέντος διὰ τῶν μέχρι τῆς 31 Δεκεμβρίου 1965 χορηγηθεισῶν αὐξήσεων.

Τὰ πάσης φύσεως προσωπικὰ καὶ ἀμεταβίβαστα ἐπιδόματα ἀνικανότητος καὶ αἱ προσαυξήσεις αὐ-

των, περιλαμβανομένων καὶ τῶν ἐν ἄρθρῳ 54 τοῦ ἀ.ν. 1854 τοῦ 1951 ἐπιδομάτων, αὐξάνονται κατὰ ποσοστὸν τριάκοντα τοῖς ἑκατὸν (30%) ἐπὶ τοῦ ποσοῦ αὐτῶν τοῦ διαμορφωθέντος διὰ τῶν μέχρι τῆς 31 Δεκεμβρίου 1965 χορηγηθεισῶν αὐξήσεων.

Τὸ ἄθροισμα τῆς αὐξήσεως ταύτης καὶ τοῦ ἐφ' οὗ ὑπελογίσθη αὕτη ποσοῦ ἀποτελεῖ τὴν νέαν σύνταξιν, βοήθημα, ἐπίδομα ἢ προσαύξησιν.

2) Τὰ ἐν ἄρθρῳ 1 τῆς ὑπ' ἀριθ. 74 τοῦ 1961 Πράξεως Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, κυρωθείσης διὰ τοῦ ἄρθρου 37 τοῦ ν.δ. 4242 τοῦ 1962 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως φορολογικῶν καὶ ἄλλων τινῶν διατάξεων», ὡς τὸ ἄρθρον τοῦτο ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τῆς ὑπ' ἀριθ. 141 τοῦ 1961 ὁμοίας, κυρωθείσης καὶ ταύτης διὰ τῆς αὐτῆς διατάξεως, ἀναφερόμενα ποσοστὰ 80, 90, 100, 110, 120 καὶ 150 ὁρίζονται ἀντιστοίχως εἰς 65, 75, 80, 90, 100 καὶ 120 τοῖς ἑκατόν.

3) Τὸ ἐν ἐδαφίῳ 2 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ν.δ. 4605 τοῦ 1966 ὅριον συντάξεως καὶ ἀποδοχῶν πάσης φύσεως τῶν πολιτικῶν καὶ στρατιωτικῶν συνταξιούχων, τῶν προσληφθέντων ἢ προσλαμβανομένων κατὰ τὰ ὁριζόμενα εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 266 τοῦ 1953 Πρᾶξιν τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, κυρωθεῖσαν διὰ τοῦ ἄρθρου 37 τοῦ ν.δ. 4242 τοῦ 1962, ὡς ἐργατοτεχνιτῶν εἰς τὰς Στρατιωτικὰς Ὑπηρεσίας ὁρίζεται ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου 1968 εἰς δραχμὰς πέντε χιλιάδας πεντακοσίας (5.500) μηνιαίως.

4) Προσωπικαὶ συντάξεις, μὴ καθοριζόμεναι βάσει ἀποδοχῶν ἐνεργείας, δὲν αὐξάνονται, ἐφ' ὅσον, μετὰ τὴν κατὰ τὰ ἄρθρα 1 καὶ 7 τοῦ ἀ.ν. 232 τοῦ 1967 «περὶ ρυθμίσεως ἀντικειμένων ἁρμοδιότητος τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Βουλευτῶν καὶ ἄλλων τινῶν θεμάτων συνταξιοδοτήσεως» μείωσιν ὑπερβαίνουσι τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 5.000 μηνιαίως.

Ἡ κατὰ τὸ ἐδάφιον 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου αὔξησις τῶν κατωτέρων τῶν δραχμῶν 5.000 προσωπικῶν συντάξεων ὑπολογίζεται ἐπὶ τοῦ ποσοῦ τῆς συντάξεως τοῦ διαμορφωθέντος μετὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν ἀνωτέρω ἀναφερομένων ἄρθρων 1 καὶ 7 τοῦ ἀ.ν. 232 τοῦ 1967.

Ἄρθρον 2

Συμπλήρωσις διατάξεων ἀναπροσαρμογῆς ἐπιδόματος ἐθδοκίμου - τριετιῶν παλαιῶν συνταξιούχων.

1) Αἱ διατάξεις τοῦ ἐδαφίου 1 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν.δ. 4605 τοῦ 1966 «περὶ αὐξήσεως τῶν συντάξεων τοῦ Δημοσίου, ἀναπροσαρμογῆς αὐτῶν κατόπιν τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ἑνιαίου μισθολογίου καὶ ἄλλων τινῶν συνταξιοδοτικῶν διατάξεων» ἐφαρμόζονται καὶ ἂν ἔτι αἱ μετὰ τὴν ἔξοδον τοῦ ὑπαλλήλου ἢ τοῦ στρατιωτικοῦ ἐκ τῆς ὑπηρεσίας παρασχεθεῖσαι προσαυξήσεις εἶναι ἐλάσσονες τῶν ὃν ἐδικαιοῦτο οὗτος κατὰ τὴν ἔξοδόν του ἐκ τῆς ὑπηρεσίας.

Ὑποθέσεις κριθεῖσαι ἀντιθέτως ἐπανεισάγονται ἐνώπιον τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου πρὸς νέαν κρίσιν, μὴ ἀναζητουμένων εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην τῶν τυχὸν ἐπὶ πλέον καταβληθέντων ποσῶν συντάξεως μέχρι τῆς ἐκτελέσεως τῆς νέας πράξεως τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου.

2) Ἡ ἐφαρμογὴ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν.δ. 4605 τοῦ 1966, ὡς αὗται συμπληροῦνται διὰ τοῦ παρόντος ἄρθρου, ἐνεργεῖται καὶ οἰκοθεν παρὰ τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου.

Ἄρθρον 3

Καθορισμὸς συντάξεως ὑπαλλήλων τῆς Βουλῆς καὶ τέως Λυκειαρχῶν. Αὐθεντικὴ ἑρμηνεία ἄρθρου 3 ν.δ. 4605 τοῦ 1966.

1) Αἱ συντάξεις τῶν ὑπαλλήλων τῆς Βουλῆς εἴτε ἐν ὑπηρεσίᾳ τελούντων, εἴτε ἐξελθόντων τῆς ὑπηρεσίας καὶ τῶν οἰκογενειῶν αὐτῶν κανονίζονται ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἰσχυουσῶν τὴν 31 Δεκεμβρίου 1967 μισθολογικῶν καὶ συνταξιοδοτικῶν διατάξεων, ἐκτὸς ἐὰν ὁ δικαιοῦχος αἰτήσηται τὸν κανονισμὸν τῆς συντάξεως κατὰ τὰς γενικὰς περὶ συντάξεων τῶν δημοσίων πολιτικῶν ὑπαλλήλων διατάξεις, ὅτε ἡ σύνταξίς του κανονίζεται βάσει τῶν διατάξεων τούτων.

Αἱ ἐκ τῶν ἀνωτέρω συντάξεων κανονισθεῖσαι βάσει συνταξίμου μισθοῦ τοῦ βαθμοῦ Τμηματάρχου Β' τάξεως ἢ ἀνωτέρου μειοῦνται ἀπὸ 1 Ἰουνίου 1968 κατὰ 10%.

2) Ἡ σύνταξις τῶν κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἰσχύος τοῦ ν.δ. 4379/1964 «περὶ ὀργανώσεως καὶ διοικήσεως τῆς Γενικῆς (Στοιχειώδους καὶ Μέσης) Ἐκπαιδεύσεως» ἐξελθόντων τῆς ὑπηρεσίας Λυκειαρχῶν καὶ Γυμνασιαρχῶν κανονίζεται βάσει τοῦ συνταξίμου μισθοῦ τοῦ βαθμοῦ Γυμνασιάρχου.

3) Ἡ ἀληθὴς ἔννοια τοῦ ἐδαφίου 1 τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ν.δ. 4605/1966 εἶναι ὅτι αἱ διατάξεις τούτου ἐφαρμόζονται καὶ διὰ τοὺς ἐξελθόντας τῆς ὑπηρεσίας διαρκούσης τῆς σταδιακῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ἑνιαίου μισθολογίου, αἱ συντάξεις τῶν ὁποίων καθορίζονται κατὰ τὸν διὰ τῶν διατά-

ξεων τούτων καθοριζόμενον τρόπον.

Άρθρον 4

Καθορισμός συνταξίμου μισθού επί πολιτικών και στρατιωτικών συντάξεων

1) Το κατά το εδάφιον 3 των άρθρων 9 και 34 του ά.ν. 1854 του 1951 «περί απονομής των πολιτικών και στρατιωτικών συντάξεων», ποσοστόν, βάσει του οποίου κανονίζεται ή σύνταξις του υπαλλήλου ή του στρατιωτικού, ορίζεται:

— εις τα 75% του συνόλου των εν εδαφίω 2 του άρθρου 9 του ά.ν. 1854 του 1951 αναφερομένων απολαυών, προκειμένου περί των δικαστικών λειτουργών και των τούτοις μισθολογικώς εξομοιουμένων.

— εις τα 70% του συνόλου των ως ανωτέρω απολαυών, προκειμένου περί των υπαλλήλων 6ου βαθμού των ειδικών θέσεων της Διοικητικής Ιεραρχίας, των τεχνικών υπαλλήλων και των τούτοις μισθολογικώς εξομοιουμένων πλην των επί 1ου βαθμού των εκπαιδευτικών λειτουργών Ανωτάτης και Μέσης Εκπαιδεύσεως, πλην των τακτικών, έκτακτων, μονίμων ή επί θητεία καθηγητών του Πανεπιστημίου ή άλλων Ανωτάτων Σχολών, ως και του επιστημονικού προσωπικού της Αρχαιολογικής Υπηρεσίας, πλην του Γενικού Εφόρου Αρχαιοτήτων.

— εις τα 65% του συνόλου των εν εδαφίω 2 των άρθρων 9 και 34 του ά.ν. 1854 του 1951 αναφερομένων απολαυών δια τους λοιπούς πολιτικούς υπαλλήλους και τους στρατιωτικούς.

2) Ο συντάξιμος μηνιαίος μισθός, επί τη βάσει του οποίου κανονίζονται αι συντάξεις των οπλιτών των αναφερομένων εις το εδάφιον 6 του άρθρου 34 του ά.ν. 1854 του 1951 και το εδάφιον ε του άρθρου 1 του ν.δ. 3618 του 1956, καθορίζεται κατά τας διατάξεις των εδαφίων 1-4 του άρθρου 34 του ά.ν. 1854 του 1951, ως ταύτα επροποποιήθησαν και συνεπληρώθησαν μεταγενεστέρως και δια του παρόντος, δεν δύναται όμως να είναι κατώτερος των κάτωθι ποσών κατά βαθμόν, εξ ολοκλήρου λαμβανομένων:

Οπλίται εδαφίου 6 του άρθρου 34 του ά.ν. 1854 του 1951.

— Επιλοχίας, κελευστής, επισμηνίας και ο τούτοις αντιστοίχων ή εξομοιούμενος δραχμαί χίλιαι τετρακόσιαι (1.400).

— Λοχίας, επικελευστής α' και 6' τάξεως, σμηνίας και ο τούτοις αντιστοίχων ή εξομοιούμενος δραχμαί χίλιαι διακόσιαι πεντήκοντα (1.250).

— Δεκανείς, δίοπος, υποσμηνίας α' και 6' τάξεως και ο τούτοις αντιστοίχων ή εξομοιούμενος δραχμαί χίλιαι εκατόν πεντήκοντα (1.150).

— Υποδεκανείς, στρατιώτης, ναύτης, σμηνίτης και ο τούτοις αντιστοίχων ή εξομοιούμενος δραχμαί χίλιαι πεντήκοντα (1.050).

— Δόκιμος χωροφύλαξ, πρόκτικτος, μαθητής, τεχνίτης και ο τούτοις αντιστοίχων ή εξομοιούμενος, ως και ο μαθητής Αστυνομικής Σχολής δραχμαί εννακόσιαι (900).

Οπλίται εδαφίου 6 άρθρου 1 ν.δ. 3618 του 1956.

— Δεκανείς, δίοπος, υποσμηνίας α' και 6' τάξεως και ο τούτοις αντιστοίχων ή εξομοιούμενος δραχμαί χίλιαι τετρακόσιαι (1.400).

— Στρατιώτης, ναύτης, σμηνίτης και ο τούτοις αντιστοίχων ή εξομοιούμενος δραχμαί χίλιαι τριακόσιαι (1.300).

— Δόκιμος χωροφύλαξ, πρόκτικτος, μαθητής, τεχνίτης, ναυτόπαις, μαθητής Αστυνομικής Σχολής και ο τούτοις αντιστοίχων ή εξομοιούμενος δραχμαί χίλιαι διακόσιαι (1.200).

3) Διά τον καθορισμόν της προσαυξήσεως λόγω πτητικών ή καταδυτικών έξαμήνων ή τοιούτων αλεξιπτωτιστών λαμβάνονται, αντί του βασικού μισθού ενεργείας του βαθμού σημαιοφόρου ή λοχαγού, τα 80 εκατοστά του μισθού τούτου.

4) Αι διατάξεις του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται και δια τους προ της ισχύος αυτών εξελθόντας της υπηρεσίας.

Άρθρον 5

Κατάργησις επιδόματος ακριβείας. Διατήρησις τυχόν μείζονος παλαιάς συντάξεως.

1) Το μετά των πάσης φύσεως συντάξεων και βοηθημάτων καταβαλλόμενον επίδομα ακριβείας, ενσωματωθέν εις τον βασικόν μισθόν ή τας εν τω παρόντι αναγκ. νόμω αυξήσεις, καταργείται.

2) Η εκ της εφαρμογής των διατάξεων του παρόντος και του ά.ν. 274 του 1968 «περί των αποδοχών των δημοσίων υπαλλήλων κλπ.» σύνταξις εν ουδεμιά περιπτώσει δύναται να είναι μικροτέρα της συντάξεως της προβλεπομένης υπό των μέχρι της 31 Δεκεμβρίου 1967 ισχυουσών συνταξιοδοτικών και μισθοδοτικών διατάξεων μετά του επί ταύτης επιδόματος ακριβείας. Τυχόν επί έλαττον διαφορά εξακολουθεί καταβαλλομένη υπό μορφήν προσωρινού επιδόματος.

Το προσωρινόν τούτο επίδομα μειούται προκειμένου περί συνταξιούχων προερχομένων εκ δι-

καστικών λειτουργών καὶ τῶν τούτοις μισθολογικῶς ἐξομοιουμένων κατὰ τὸ ποσὸν τὸ προκύπτον ἐκ τῆς ἀφαιρέσεως τοῦ ἐπιδόματος ἀκριβείας ἀπὸ τοῦ ἑνὸς δεκάτου τοῦ κατὰ τὴν 31 Δεκεμβρίου 1967 συνταξίμου μισθοῦ τοῦ βαθμοῦ, βάσει τοῦ ὁποίου ἐκανονίσθη ἡ σύνταξις.

Διὰ τοὺς συνταξιούχους τοὺς προερχομένους ἐξ ὑπαλλήλων τῆς Βουλῆς ἰσχύουσι τὰ ἐν ἐδαφίῳ 1 τοῦ ἄρθρου 3 ὁριζόμενα.

3) Ἡ μέχρι τέλους Μαΐου 1968 σύνταξις τῶν εἰς τὰς δύο τελευταίας παραγράφους τοῦ προηγουμένου ἐδαφίου ἀναφερομένων καθορίζεται κατὰ τὰς συνταξιοδοτικὰς καὶ μισθοδοτικὰς διατάξεις τὰς ἰσχυούσας τὴν 31 Δεκεμβρίου 1967.

4) Ἡ ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος καὶ τοῦ ἀ.ν. 274 τοῦ 1968 μηνιαία σύνταξις ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει δύναται, προκειμένου περὶ πολιτικῆς συντάξεως, νὰ εἶναι μεγαλυτέρα τῆς συντάξεως τῆς προβλεπομένης ὑπὸ τῶν μέχρι τῆς 31 Δεκεμβρίου 1967 ἰσχυουσῶν συνταξιοδοτικῶν καὶ μισθολογικῶν διατάξεων μετὰ τοῦ ἐπὶ ταύτης ἐπιδόματος ἀκριβείας, ηὐξημένης κατὰ δραχμὰς ἑξακοσίας (600).

5) Αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος ἄρθρου ἐφαρμόζονται καὶ προκειμένου περὶ δικαιώματος συντάξεως γεννωμένου μετὰ τὴν 1 Ἰανουαρίου 1968.

Ἄρθρον 6

Τρόπος ἀναγνωρίσεως καὶ πληρωμῆς τοῦ νέου ποσοῦ τῆς συντάξεως.

1) Δι' ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν καθορίζεται ὁ τρόπος ἀναγνωρίσεως καὶ πληρωμῆς τοῦ νέου ποσοῦ τῆς συντάξεως ἢ ἐπιδόματος ἢ βοηθήματος τῶν ἤδη συνταξιούχων:

α) Ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ἀ.ν. «περὶ τῶν ἀποδοχῶν τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων, πολιτικῶν καὶ στρατιωτικῶν, ὡς καὶ τῶν ὑπαλλήλων τῶν Ν.Π.Δ. Δικαίου» καὶ τοῦ παρόντος.

β) Ἐκ τῆς διὰ τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω ἀ.ν. καταργήσεως τῆς προσαυξήσεως τοῦ μισθοῦ κατὰ τὴν πέμπτην τριετίαν, καὶ

γ) ἐκ τῆς διὰ τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω ἀ.ν. μετατροπῆς τοῦ ἐπιδόματος ἐδοκίμου παραμονῆς ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ (διαφορὰ ἑπομένου - μεθεπομένου βαθμοῦ) τῶν στρατιωτικῶν εἰς προσαύξησιν τοῦ μισθοῦ αὐτῶν κατὰ 10 ἕως 40%.

2) Διὰ τῶν κατὰ τὸ ἐδάφιον 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν καθορίζονται καὶ αἱ περιπτώσεις, καθ' ἃς ἡ ἀναγνώρισις τοῦ κατὰ τ' ἀνωτέρω νέου ποσοῦ τῆς συντάξεως ἐνεργεῖται διὰ πράξεως τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, ἐκδιδομένης κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ ἀ.ν. 75 τοῦ 1967 «περὶ ἐπιταχύνσεως τῆς διαδικασίας ἀναπροσαρμογῆς τῶν συντάξεων κατόπιν τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν.δ. 4605 τοῦ 1966».

Ἄρθρον 7

Ἐπέκτασις διατάξεων καὶ εἰς μὴ καταβαλλομένας ἐκ τοῦ Δημοσίου Ταμείου συντάξεις.

1) Αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος ἰσχύουσι προκειμένου καὶ περὶ συντάξεων μὴ καταβαλλομένων ἐκ τοῦ Δημοσίου Ταμείου, ἀλλὰ διεπομένων ὑπὸ τῶν αὐτῶν διατάξεων, εἴτε κατὰ παραπομπὴν πρὸς τὰ ἰσχύοντα ἐπὶ συντάξεων τοῦ Δημοσίου, εἴτε δι' ἰδίων νομοθετημάτων ἐπαναλαμβανόντων τὰς σχετικὰς διατάξεις.

2) Ἡ ἐφαρμογὴ τῆς προηγουμένης παραγράφου ἀναστέλλεται προκειμένου περὶ τῶν συντάξεων τῶν καταβαλλομένων ἐκ τῶν Σιδηροδρομικῶν Δικτύων, μέχρι τῆς ἐκδόσεως τοῦ Βασ. διατάγματος περὶ καθορισμοῦ τοῦ μισθολογίου τῶν ὑπαλλήλων τῶν Σιδηροδρόμων τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους τοῦ ἔτους 1968.

Καθορισμὸς ηὐξημένων ποσῶν συντάξεως καὶ ἐπιδομάτων πολεμικῶν συνταξιούχων.

Ἄρθρον 8

Αἱ μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος ἀναγνωριζόμεναι πολεμικαὶ συντάξεις τῶν οἰκογενειῶν τῶν φονευθέντων, ἐξαφανισθέντων ἢ θανόντων στρατιωτικῶν ὁρίζονται ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου 1967 καὶ ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου 1968 ὡς κάτωθι:

Βαθμὸς ἢ Ἰδιότης	Ποσὸν μηνιαίας συντάξεως Ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου 1967	Ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου 1968
Α'. Οἰκογένειαι ἐγγάμων ὁπλιτῶν:		
Στρατιώτου	665	765
Λοχαγέως	742	854
Λοχίου	833	958
Ἐπιλοχίου	1.034	1.190
Προσαύξησις ἀνηλίκου τέκνου	83	95
Προσαύξησις ἐνηλίκου τέκνου	43	50
Β'. Οἰκογένειαι ἀγάμων ὁπλιτῶν:		
Ι. Ὑπὸ προϋποθέσεις ἄρθρου 1 ν.δ. 2200/1952:		

Βαθμός ή Ιδιότης	Ποσόν μηνιαίας συντάξεως Από 1 Ιανουαρίου 1967	Από 1 Ιανουαρίου 1968
Στρατιώτου	529	608
Δεκανέως	646	743
Λοχίου	691	795
Επιλοχίου	742	854
ΙΙ. Άνευ προϋποθέσεων άρθρου 1 ν.δ. 2206/1952:		
Στρατιώτου	445	513
Δεκανέως	543	625
Λοχίου	574	661
Επιλοχίου	620	714
Γ'. Οικογένεια αξιωματικών		
Αντιστρατήγου	1.972	2.269
Υποστρατήγου	1.770	2.037
Συνταγματάρχου	1.635	1.881
Αντισυνταγματάρχου	1.466	1.687
Ταγματάρχου	1.370	1.576
Λοχαγού	1.279	1.471
Υπολοχαγού	1.175	1.352
Ανθυπολοχαγού	1.072	1.233
Ανθυπασπιστού έγγαμου	1.052	1.210
Ανθυπασπιστού άγαμου	963	1.115
Προσαύξησις λόγω τέκνων:		
Αντιστρατήγου - Υποστρατήγου	140	162
Συνταγ/χου - Ταγματάρχου	103	118
Λοχαγού - Ανθ/χαγού	89	102
Ανθυπασπιστού	83	95

Άρθρον 9

1) Αί μετά την δημοσίευσιν τού παρόντος αναπροσαρμοζόμεναι πολεμικαί συντάξεις ανικανότητος των άπλιτων εν γένει ορίζονται από 1 Ιανουαρίου 1967 και από 1 Ιανουαρίου 1968 ως ακολούθως:

Βαθμός ανικανότητος	Ποσοστόν	Ποσόν συντάξεως κατά εκατοστόν ανικανότητος Από 1 Ιανουαρίου 1967	Από 1 Ιανουαρίου 1968
Στρατιώτης	15— 65	26,64	30,65
»	70—100	26,19	30,13
Δεκανεύς	15— 65	27,02	31,09
»	70—100	26,56	30,56
Λοχίας	15— 60	27,42	31,54
»	65—100	27,02	31,09
Επιλοχίας	15— 60	27,93	32,14
»	65—100	27,48	31,61

Η μηνιαία σύνταξις των υποστάντων μείωσιν της προς εργασίαν ικανότητος 10% ορίζεται ως κάτωθι:

Βαθμός	Ποσόν συντάξεως Από 1 Ιανουαρίου 1967	Από 1 Ιανουαρίου 1968
Στρατιώτης	328	378
Δεκανεύς - Λοχίας - Επιλοχίας	367	422

Η προσαύξησις της συντάξεως των οικογενειών των αποβιούντων συνταξιούχων των αναφερομένων εις το προηγούμενον εδάφιον, ως και των αποβιούντων συνταξιούχων πολιτικών υπαλλήλων των αναφερομένων εις το άρθρον 5 του α.ν. 1939 του 1951, λόγω τέκνων, ορίζεται ως ακολούθως:

Κατηγορία τέκνου	Ποσόν μηνιαίας προσαυξήσεως Από 1 Ιανουαρίου 1967	Από 1 Ιανουαρίου 1968
Ανήλικον	63	72
Ενήλικον	31	36

3) Η προσαύξησις της συντάξεως των οικογενειών των αποβιούντων συνταξιούχων αξιωματικών και ανθυπασπιστών, περί ων το άρθρον 5 του α.ν. 1939 του 1951, λόγω τέκνων, ορίζεται εις τα εν τη περιπτώσει Γ' του άρθρου 8 του παρόντος ποσά τοιαύτης προσαυξήσεως.

Άρθρον 10

Η προσαύξησις των κατά τα άρθρα 8 και

9 συντάξεων λόγω καταδυτικών καὶ πτητικών ἐξαμήνων ὁρίζεται ὡς κάτωθι:

Βαθμὸς καὶ κατηγορία	Ποσὸν προσαυξήσεως Ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου 1967	Ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου 1968
Ι. Καταδυτικὰ ἐν εἰρήνῃ:		
Ἀξιωματικοὶ καὶ ἀρχιελευσταὶ	23,93	27,54
Ὑπαξιωματικοὶ	16,81	19,34
Δίοποι - ναῦται	7,74	8,91
ΙΙ. Καταδυτικὰ ἐν πολέμῳ:		
Ἀξιωματικοὶ καὶ ἀρχιελευσταὶ	49,15	56,55
Ὑπαξιωματικοὶ	31,65	36,45
Δίοποι - ναῦται	16,80	19,30
ΙΙΙ. Πτητικὰ ἀνεξαρτήτως βαθμοῦ καὶ περιόδου	31,00	35,70

Ἄρθρον 11

Τὰ κατὰ τὰς κειμένας διατάξεις χορηγούμενα προσωπικὰ καὶ ἀμεταβίβαστα ἐπιδόματα τῶν πολεμικῶν συνταξιούχων ὁρίζονται ὡς κάτωθι:

Ποσοστὸν ἀνικανότητος ἢ κατηγορία ἐπιδόματος	Ποσὸν ἐπιδόματος Ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου 1967	Ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου 1968
30—35	116	128
40—45	199	221
50—65	296	328
70—80	387	429
85—95	477	529
Ἐπίδομα παραπληγικοῦ	1.735	1.922
» φυματικοῦ	199	221
» νόσου	96	106
Ἀνικανότης 100%:		
Στρατιώτου	984	1.090
Δεκανέως	1.049	1.162
Λοχίου	1.097	1.215
Ἐπιλοχίου	1.122	1.244
Ἀνθυπασπιστοῦ	810	898
Ἀνθυπολοχαγοῦ	948	1.050
Ὑπολοχαγοῦ	1.133	1.255
Λοχαγοῦ	1.271	1.409
Ταγματάρχου	1.548	1.716
Ἀνικανότης 100+10 ἕως 95%:		
Στρατιώτου	1.115	1.236
Δεκανέως	1.193	1.322
Λοχίου	1.244	1.379
Ἐπιλοχίου	1.277	1.415
Ἀνθυπασπιστοῦ	922	1.021
Ἀνθυπολοχαγοῦ	1.077	1.193
Ὑπολοχαγοῦ	1.290	1.430
Λοχαγοῦ	1.445	1.601
Ταγματάρχου	1.761	1.951
Ἀνικανότης 100+100%:		
Στρατιώτου	1.316	1.458
Δεκανέως	1.412	1.565
Λοχίου	1.464	1.622
Ἐπιλοχίου	1.503	1.665
Ἀνθυπασπιστοῦ	1.090	1.207
Ἀνθυπολοχαγοῦ	1.277	1.415
Ὑπολοχαγοῦ	1.523	1.687
Λοχαγοῦ	1.709	1.894
Ταγματάρχου	2.078	2.302

2) Ἡ κατὰ τὴν τελευταίαν παράγραφον τοῦ ἑδαφίου 1 τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ἀ.ν. 1959 τοῦ 1951 προσαύξησις τοῦ ἐπιδόματος ἀνικανότητος, ὡς αὕτη διεμορφώθη διὰ τῶν μεταγενεστέρων διατάξεων, ὁρίζεται ὡς ἀκολούθως:

Κατηγορία	Ποσοστὸν προσαυξήσεως Ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου 1967	Ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου 1968
Τυφλοὶ - ἠκρωτηριασμένοι κατὰ τὰ δύο ἄνω ἄκρα ἢ κατὰ τὰ δύο κάτω ἄκρα τοῦ ἑνὸς ἀπὸ τοῦ μηροῦ καὶ τοῦ ἑτέρου ἀπὸ τοῦ μηροῦ ἢ τῆς κνήμης	2.933	3.250
Παραπληγικοὶ	1.735	1.922
Λοιποὶ δικαιοῦχοι	774	858

3) Τὸ εἰδικὸν προσωπικὸν καὶ ἀμεταβίβαστο

επίδομα, περὶ οὗ τὸ ἐδάφιον 2 τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ν.δ. 4605 τοῦ 1966, ὁρίζεται ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου 1967 εἰς δραχμὰς 2.053 καὶ ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου 1968 εἰς δραχμὰς 2.275.

Ἄρθρον 12

1) Αἱ μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος ἀναγνωριζόμεναι κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ ἀ.ν. 1512 τοῦ 1950 συντάξεις τῶν πολιτῶν ἐκ τοῦ ἀμάχου πληθυσμοῦ ὁρίζονται ὡς κάτωθι:

Ποσοστὸν ἀνικανότητος	Ποσὸν συντάξεως: Ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου 1967	Ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου 1968
25—30	244	280
35—40	276	318
45—50	348	400
55	380	437
60	420	483
65	451	519
70	490	564
75	523	602
80	560	645
85	594	684
90	632	727
95	665	765
100	704	810

2) Τὰ εἰς τοὺς περὶ ὧν τὸ προηγούμενον ἐδάφιον καταβαλλόμενα ἐπιδόματα ἀνικανότητος ὁρίζονται ὡς κάτωθι:

Ποσοστὸν ἀνικανότητος	Ποσὸν ἐπιδόματος: Ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου 1967	Ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου 1968
30 - 35	90	100
40 - 45	147	163
50 - 65	219	243
70 - 80	296	328
85 - 95	367	406
100	780	864
100+10 ἕως 95	883	978
100+100	1.038	1.150

Ἡ ἐπαύξησις τοῦ ἀνωτέρω ἐπιδόματος ὁρίζεται διὰ μὲν τοὺς τυφλούς, τοὺς ἠκρωτηριασμένους κατὰ τὰ δύο ἄνω ἄκρα καὶ τοὺς ἀκρωτηριασμένους κατὰ τὰ δύο κάτω ἄκρα τοῦ ἑνὸς ἀπὸ τοῦ ὕψους τοῦ μηροῦ καὶ τοῦ ἑτέρου ἀπὸ τοῦ ὕψους τοῦ μηροῦ ἢ τῆς κνήμης εἰς δραχμὰς 1.056 ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου 1967 καὶ εἰς δραχμὰς 1.170 ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου 1968, τῶν δὲ λοιπῶν δικαιούχων εἰς δραχμὰς 258 ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου 1967 καὶ εἰς δραχμὰς 286 ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου 1968.

3) Τὰ εἰς τὰς οἰκογενείας τῶν πολιτῶν ἐκ τοῦ ἀμάχου πληθυσμοῦ χορηγούμενα κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀ.ν. 1512 τοῦ 1950 ἐφάπαξ βοηθήματα ὁρίζονται ὡς ἀκολούθως:

Κατηγορία	Ποσὸν βοηθήματος: Ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου 1967	Ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου 1968
Οἰκογένειαι ἀγάμων:	186	214
Οἰκογένειαι ἐγγάμων:		
εἷς δικαιοῦχος	232	267
δύο δικαιοῦχοι	251	288
τρεῖς δικαιοῦχοι	271	311
τέσσαρες δικαιοῦχοι	289	333

Ἄρθρον 13

Καθορισμὸς ἐπιδομάτων ἀνικανότητος πολιτικῶν καὶ στρατιωτικῶν συνταξιούχων.

1) Τὰ ἐν τῇ πρώτῃ παραγράφῳ τοῦ ἐδαφίου 1 τοῦ ἄρθρου 54 τοῦ ἀ.ν. 1854 τοῦ 1951 προσωπικὰ καὶ ἀμεταβίβαστα ἐπιδόματα ἀνικανότητος, τὰ ἀναγνωριζόμενα μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος, ὁρίζονται εἰς τὰ κάτωθι ποσά:

Ποσοστὸν ἀνικανότητος	Ποσὸν μηνιαίου ἐπιδόματος: Ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου 1967	Ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου 1968
25 - 45	199	221
50 - 55	238	263
60 - 65	296	328
70 - 75	400	443
80 - 95	496	549
100	632	700

2) Τὸ μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος ἀναγνωριζόμενον κατὰ τὰς περὶ τούτου διατάξεις προσωπικὸν καὶ ἀμεταβίβαστον ἐπίδομα παραπληγικοῦ τῶν πολιτικῶν καὶ στρατιωτικῶν συνταξιούχων ὁρίζεται ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου 1967 εἰς δραχμὰς 1.735 καὶ ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου 1968 εἰς δραχμὰς 1.922.

3) Τὰ μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος ἀ-

ναγνωριζόμενα πρόσθετα επιδόματα ανικανότητος των πολιτικών και στρατιωτικών συνταξιούχων ορίζονται εις τα κάτωθι ποσά:

Κατηγορία	Ποσόν μηνιαίου επιδόματος Από 1 Ιανουαρίου 1967	Από 1 Ιανουαρίου 1968
Δικαιούχοι εδαφίου 3 άρθρ. 7 ν.δ. 4605/1966	2.053	2.375
Λοιποί δικαιούχοι	1.161	1.287

Άρθρον 14

Απαιτήσεις εννοίας όρων εκτάκτου δημοσίας προθυμερησίας προσμετρουμένης εις την συντάξιμον υπηρεσίαν.

1) Εις την περίπτωσιν δ' του εδαφίου 1 του άρθρου 12 του ά.ν. 1854 του 1951, ως αύτη ισχύει ήδη, περιλαμβάνεται και η προγενεστέρα υπηρεσία ή παρασχεθείσα υφ' οιανδήποτε ιδιότητα και σχέσιν εκτάκτου επί συμβάσει, επί μηνιαίω μισθώ ή ημερομισθίω, προσκαίρου ή κατ' αποκοπήν κατά πλήρες ωράριον εργαζομένου υπαλλήλου ή υπηρέτου, αμειβομένου εξ ειδικών (εθνικών) κονδυλίων του προϋπολογισμού, ως και εκ των προβλεπομένων υπό του άρθρου 10 του ν.δ. 2421 του 1953 ή άλλων παρομοίων του Υπουργείου Εθνικής Αμύνης.

2) Η ισχύς του παρόντος άρθρου ανατρέχει από της ισχύος του ά.ν. 1854 του 1951, η δε βάσει τούτου αναγνωριζομένη σύνταξις ή αύξησις της συντάξεως των μέχρι της δημοσιεύσεως του παρόντος ά.ν. εξελθόντων της υπηρεσίας ορίζεται πληρωτέα από της πρώτης του μηνός της χρονολογίας εκδόσεως της σχετικής πράξεως ή αποφάσεως του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Άρθρον 15

Η ισχύς του παρόντος άρχεται, όπου δεν ορίζεται άλλως, από 1 Ιανουαρίου 1968.

Εν Αθήναις τη 17η Απριλίου 1968

—

398/1968 ΑΝΑΓΚ. ΝΟΜΟΣ

Περί Πολιτικής Σχεδιάσεως Εκτάκτου Ανάγκης.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 102 της 10 Μαΐου 1968)

Προτάσει του Ημετέρου Υπουργικού Συμβουλίου, αποφασίσαμεν και διατάσσομεν:

Κεφάλαιον Α'

Άρθρον 1

Γενική διάταξις

1) Προς διασφάλισιν της Εθνικής Αμύνης και επιτυχή διεξαγωγήν πολέμου επιτάσσεται η από της ειρηνικής περιόδου γενική προς πόλεμον ετοιμότης του Έθνους, σκοπούσα εις την εν πολέμω επιτυχή χρησιμοποίησιν απασών των δυνάμεων και πόρων της χώρας.

2) Η ετοιμότης αύτη συνίσταται εις την οργάνωσιν, προπαρασκευήν και κινητοποίησιν προς πόλεμον, τόσον των Ενόπλων Δυνάμεων (Στρατού - Ναυτικού - Αεροπορίας), κατά τα ειδικώτερον υπό της κειμένης νομοθεσίας προβλεπόμενα, όσον και απασών των λοιπών Δυνάμεων και πόρων της χώρας (Πολιτικών Δυνάμεων), συντελείται δε κατά τας διατάξεις του παρόντος νόμου.

Άρθρον 2

Έννοια όρων του παρόντος νόμου

1) Ως Πολιτικαί Δυνάμεις (Π.Δ.) κατά τον παρόντα νόμον νοούνται αι Κρατικαί Αρχαί και Υπηρεσίαι, τα Σώματα Ασφαλείας, το Λιμενικόν Σώμα, τα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, οι κοινωφελείς Οργανισμοί, αι επιχειρήσεις πάσης φύσεως δημόσιαι και ιδιωτικαί και γενικώτερον άπαν το μη ένοπλον δυναμικόν της χώρας, έμψυχον και άψυχον.

2) Ως Πολιτική Σχεδίασις Εκτάκτου Ανάγκης (Π.Σ.Ε.Α.), νοείται η οργάνωσις, προπαρασκευή και κινητοποίησις των Πολιτικών Δυνάμεων προς επιβίωσιν εν πολέμω και συμβολήν αυτών εις την Εθνικήν Άμυναν. Αύτη συντελείται κατά τον παρόντα νόμον.

3) Ως Πολιτική Κινητοποίησις (Π.Κ.) νοείται η οργανωμένη μετάπτωσις των Πολιτικών Δυνάμεων εκ της καταστάσεως ειρήνης εις πολεμικήν τοιαύτην, ίνα αύται ανταποκριθώσιν εις την Εθνικήν Άμυναν.

Διακρίνεται δε αύτη εις γενικήν και μερικήν.

Εις τον όρον Πολιτική Κινητοποίησις περιλαμβάνονται ιδία η πολιτική επιστράτευσις του προσωπικού, αι επετάξεις, αι ναυλώσεις, αι εκμισθώσεις των μέσων και της εργασίας και η επιβολή δεσμεύσεων και περιορισμών επί των πάσης φύσεως αγαθών.

4) Ως Πολιτική Άμυνα (Π.Α.) νοείται η υποχρεωτική διά την Εθνικήν Άμυναν οργάνωσις, κινητοποίησις και καθοδήγησις των Πολιτικών Δυ-

νόμων της χώρας πρός άντιμετώπισιν τών πάσης φύσεως έχθρικών προσβολών, λοιπών δραστηριοτήτων καί καταστροφών εις τόν πολιτικόν ίδιαν τομέα. Τά της πολιτικής άμύνης διέπονται ύπό ειδικών νόμων.

Άρθρον 3

Όργανα

1) Άρμόδιον όργανον πρός λήψιν αποφάσεων έπί τών έν τοίς προηγουμένοις άρθροις θεμάτων καθίσταται τό Άνώτατον Συμβούλιον Έθνικής Άμύνης (Α.Σ.Ε.Α.).

Δι' αποφάσεων τοῦ Α.Σ.Ε.Α. ρυθμίζονται ωσαύτως καί θέματα άναγόμενα εις την άρμοδιότητα πλειόνων Υπουργείων.

2) Διά την παροχήν περαιτέρω κατευθύνσεων καί συντονισμόν τών ένεργειών τών Υπουργείων έπί τών αποφάσεων τοῦ Α.Σ.Ε.Α. άρμόδιον καθίσταται τό Υπουργείον Έθνικής Άμύνης (Υ.Ε.Θ.Α.). Τό Υπουργείον Έθνικής Άμύνης διά τοῦ Γενικοῦ Επιτελείου Έθνικής Άμύνης κατευθύνει καί συντονίζει τά λοιπά Υπουργεία εις ό,τι αφορᾶ την συμβολήν των εις την Έθνικήν Άμυναν. Πρός τοῦτο δύναται νά συγκροτῆ μικτάς επιτελικάς επιτροπάς έξ ανωτάτων ή ανωτέρων υπαλλήλων, ώς καί άξιωματικών, διά:

α) Την μελέτην καί εισήγησιν έπί γενικών θεμάτων άρμοδιότητος πλειόνων Υπουργείων πρός αποτελεσματικωτέραν συμβολήν των εις την Έθνικήν Άμυναν.

β) Τόν έκ τοῦ σύνεγγυς έλεγχον τών Νομαρχιών καί λοιπών περιφερειακών Κρατικών Υπηρεσιών εις ό,τι αφορᾶ την προπαρασκευήν καί πραγματοποίησιν της συμβολής των εις την Έθνικήν Άμυναν.

3) Αί αποφάσεις τοῦ Α.Σ.Ε.Α. καί αί έπί τῆ βάσει τούτων εκδιδόμενα πράξεις τοῦ Υ.ΕΘ.Α./Γ.Ε.ΕΘ.Α. εκτελοῦνται μερίμνη τών άρμοδίων Υπουργείων.

Άρθρον 4

Υποχρεώσεις

1) Άπαντα τά Υπουργεία υποχρεοῦνται νά ένσωματώσουν τάς έν καιρῷ ειρήνης ένεργείας των πρός τάς άνάγκας της Έθνικής Άμύνης, προκειμένου ίδιᾳ περί σημαντικών παραγωγικών έργων βιομηχανικών, έγγειοβελτιωτικών, συγκοινωνιακών καί λιμενικών. Πρός εκτέλεσιν τοιούτων έργων συνεπαγομένων κατά την κρίσιν τοῦ Υ.ΕΘ.Α. επιπτώσεις έπί της Έθνικής Άμύνης άπαιτεῖται προηγουμένως γνωμάτευσις τοῦ Υπουργοῦ τούτου.

2) Πρός εκπλήρωσιν τών έν τῆ προηγουμένη παραγράφω υποχρεώσεων έκαστον Πολιτικόν Υπουργεῖον άπό τοῦ καιροῦ της ειρήνης:

α) Καταρτίζει καί τηρεῖ (άναπροσαρμοζόμενα έκάστοτε) σχέδια οργανώσεως, κινητοποιήσεως καί δράσεως έν καιρῷ πολέμου τών υπηρεσιών του καί τών υπ' αὐτοῦ εποπτευομένων νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, οργανισμών κοινῆς ωφελείας, επιχειρήσεων καί γενικώτερον τοῦ δυναμικοῦ της άρμοδιότητός του.

β) Καταρτίζει σχέδια καί λαμβάνει μέτρα έξασφαλίσεως τών άναγκαιούντων μέσων, ύλικών, εφοδίων καί πιστώσεων.

γ) Μεριμνᾶ διά την σχετικήν εκπαίδευσιν όλων τών υπαλλήλων του καί γενικῶς τοῦ προσωπικοῦ τών υπηρεσιών του καί τών υπ' αὐτοῦ εποπτευομένων νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, κοινωφελῶν οργανισμών καί επιχειρήσεων.

δ) Κοινοποιεῖ τά έν τοίς προηγουμένοις εδαφίοις σχέδια ή αποσπάσματα αὐτῶν εις τάς περιφερειακάς του υπηρεσίας μέσῳ τών οικείων Νομαρχιών, ίνα βάσει τούτων καταρτισθῶσιν υπ' αὐτῶν τά τοπικά σχέδια.

3) Έκαστον Υπουργεῖον πρός εκπλήρωσιν τών έν ταίς προηγουμέναις παραγράφοις υποχρεώσεών του δύναται νά συγκροτῆ μικτάς επιτελικάς επιτροπάς ή όμάδας έργασίας έξ υπαλλήλων τών άρμοδίων Υπουργείων, υποδεικνυομένων ύπό τούτων διά την μελέτην, εισήγησιν καί σχεδίασιν τών έπί μέρους θεμάτων, ών ή επίλυσις έχει άνάγκην της συνδρομής πλειόνων Υπουργείων.

4) Άπαντα τά Υπουργεία υποβάλλουσιν εις τό Α.Σ.Ε.Α. διά τοῦ Υ.ΕΘ.Α.:

α) Κατ' έτος καί μέχρι της 15 Ιουλίου ή καί εκτάκτως, εφ' όσον ήθελε ζητηθῆ, έκθεσις έπί της προόδου της Πολιτικής Σχεδιάσεως Έκτάκτου Άνάγκης.

β) Προτάσεις τών λητέων μέτρων διά την προώθησιν ταύτης, εφ' όσον άπαιτεῖται σύμπραξις πλειόνων Υπουργείων.

Άρθρον 5

Επιτροπαί έξ Υπουργῶν

1) Δι' αποφάσεως τοῦ Προέδρου Κυβερνήσεως, προκαλουμένης ύπό τοῦ Υ.ΕΘ.Α./Γ.Ε.ΕΘ.Α., δύνανται άπό τοῦ καιροῦ της ειρήνης νά συγκροτῶνται επιτροπαί έξ Υπουργῶν, συναφοῦς άρμοδιότητος Υπουργείων, πρός επίλυσιν τών άναφυομένων προβλημάτων εις τόν έν γένει άνεφοδιασμόν της χώρας, τάς μεταφοράς καί την υγειονομικήν περίθαλψιν. Αί αποφάσεις τών έν λόγῳ

ἐξ Ὑπουργῶν ἐπιτροπῶν εἶναι ὑποχρεωτικαὶ δι' ἅπαντα τὰ Ὑπουργεῖα καὶ ἁπάσας τὰς Ἀρχάς, μετὰ προηγουμένην ἔγκρισιν ὑπὸ τοῦ Α.Σ.Ε.Α. Ὡς Γραμματεία τῆς ἐξ Ὑπουργῶν ἐπιτροπῆς θὰ χρησιμοποιῆται ἡ ἀρμοδία Διεύθυνσις Γ.Ε.ΕΘ.Α.

2) Αἱ εἰς μεταφοράς, προμηθείας καὶ ὑγειονομικὴν περίθαλψιν πάσης φύσεως ἀνάγκαι τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων θεραπεύονται κατ' ἀπόλυτον προτεραιότητα.

Ἄρθρον 6

Συντονιστής

1) Παρ' ἑκάστῳ Ὑπουργείῳ εἷς ἀνώτατος ὑπάλληλος, ὁριζόμενος ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ, εἶναι ὑπεύθυνος «συντονιστὴς» ἁπασῶν τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ Ὑπουργείου διὰ τὴν Πολιτικὴν Σχεδίασιν Ἐκτάκτου Ἀνάγκης καὶ τὴν σχετικὴν ἐκπαίδευσιν τοῦ προσωπικοῦ.

Πρὸς τοῦτο παρ' ἑκάστῳ Ὑπουργείῳ συνιστᾶται καὶ λειτουργεῖ, ἐξαρτωμένη ἀπὸ τὸν ἀνωτέρω συντονιστήν, Διεύθυνσις Πολιτικῆς Σχεδιάσεως Ἐκτάκτου Ἀνάγκης, ἐπανδρουμένη διὰ τοῦ καταλλήλου προσωπικοῦ, ἄνευ αὐξήσεως τῶν ὀργανικῶν θέσεων. Κατὰ τὴν ἐπάνδρωσιν τῶν Διευθύνσεων τούτων προτιμῶνται οἱ ἀπόφοιτοι τῆς Σχολῆς Ἐθνικῆς Ἀμύνης.

2) Τὰ τῆς ὀργανώσεως καὶ λειτουργίας τῶν ὡς ἄνω συνιστωμένων Διευθύνσεων ρυθμίζονται διὰ Βασιλικῶν διαταγμάτων, ἐκδιδομένων προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Ἀμύνης καὶ τοῦ ἁρμοδίου κατὰ περίπτωσιν Ὑπουργοῦ.

Ἄρθρον 7

Περιφερειακὰ ὄργανα

1) Εἰς ἕκαστον Νομὸν τοῦ Κράτους ὁ Νομάρχης εἶναι ὑπεύθυνος διὰ τὴν ἀπὸ τοῦ καιροῦ τῆς εἰρήνης Πολιτικὴν Σχεδίασιν Ἐκτάκτου Ἀνάγκης ἐπὶ τῇ βάσει τῶν σχεδίων καὶ ὁδηγιῶν τῶν ἁρμοδίων Ὑπουργείων. Πρὸς τοῦτο διὰ τῶν ἁρμοδίων περιφερειακῶν ὑπηρεσιῶν τῶν Ὑπουργείων:

α) Καταρτίζει καὶ τηρεῖ (ἀναπροσαρμοζόμενα ἑκάστοτε) τοπικὰ σχέδια ὀργανώσεως, κινητοποιήσεως καὶ δράσεως διὰ τὴν ἱκανοποίησιν τῶν ἀναγκῶν τῆς Ἐθνικῆς Ἀμύνης ὅλων τῶν ἐν τῷ Νομῷ κρατικῶν ὑπηρεσιῶν (πλὴν Ἐνόπλων Δυνάμεων), νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, κοινωφελῶν ὀργανισμῶν, ἐπιχειρήσεων δημοσίων καὶ ἰδιωτικῶν, ὡς καὶ τοῦ λοιποῦ μὴ ἐνόπλου δυναμικοῦ, μεριμνῶν καὶ διὰ τὴν δέουσαν ἐκπαίδευσιν τοῦ προσωπικοῦ τούτων.

β) Σχεδιάζει καὶ λαμβάνει μέτρα ἐξασφαλίσεως τῶν ἀναγκαιούντων μέσων, ὑλικῶν καὶ ἐφοδίων, αἰτούμενος καὶ τὰς ἀπαιτουμένας πιστώσεις.

γ) Ἐλέγχει τὴν ἑτοιμότητα τῆς ἐφαρμογῆς τῶν σχεδίων καὶ μέτρων Πολιτικῆς Σχεδιάσεως Ἐκτάκτου Ἀνάγκης.

δ) Διατιστοῖ, ἐὰν τὰ σχέδια καὶ μέτρα Π.Σ.Ε.Α. τοῦ Νομοῦ τελοῦν ἐν ἁρμονίᾳ πρὸς τὰ σχέδια καὶ μέτρα τῶν κατὰ τόπους Ἐνόπλων Δυνάμεων. Εἰδικῶς διὰ τὴν περιφέρειαν τέως Διοικήσεως Πρωτευούσης τὴν σχεδίασιν ἐνεργοῦν ἀπ' εὐθείας τὰ Ὑπουργεῖα, τῶν Νομαρχῶν περιοριζομένων εἰς τὴν ἐκτὸς τῆς τέως Διοικήσεως Πρωτευούσης περιοχήν.

2) Παρ' ἑκάστῃ Νομαρχίᾳ συνιστᾶται καὶ λειτουργεῖ Τμῆμα Πολιτικῆς Σχεδιάσεως Ἐκτάκτου Ἀνάγκης. Ἔργον τοῦ τμήματος τούτου εἶναι ἡ συντονισμὸς τῶν ἐνεργειῶν ἁπασῶν τῶν περιφερειακῶν ὑπηρεσιῶν πρὸς ἐπίτευξιν τῶν σκοπῶν τῆς Π.Σ.Ε.Α.

3) Πρὸς κάλυψιν τῶν ἀναγκῶν εἰς ὑπαλλήλους τοῦ Ὑπουργείου Ἐσωτερικῶν, λόγῳ τῆς ἐπανδρώσεως τῶν τμημάτων Π.Σ.Ε.Α. τῶν Νομαρχιῶν, συνιστῶνται δυνάμει τοῦ παρόντος 53 θέσεις διοικητικοῦ προσωπικοῦ. Αἱ ἀνωτέρω θέσεις πληροῦνται δι' ἀποστράτων ἀξιωματικῶν τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων, κατὰ προτίμησιν ἀποφοίτων Σχολῆς Ἐθνικῆς Ἀμύνης ἢ Ἀνωτέρας Σχολῆς Πολέμου, ἀνακαλουμένων εἰς τὴν ἐνέργειαν κατὰ τὰς ἰσχυούσας διατάξεις ἢ προσλαμβανομένων ἐπὶ συμβάσει σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, διαρκείας μέχρι τριῶν ἐτῶν, δυναμένη νὰ ἀνανεωθῇ. Οἱ οὕτω ἐπὶ συμβάσει προσλαμβανόμενοι δικαιοῦνται, πλέον τῆς καταβαλλομένης εἰς αὐτοὺς συντάξεως, καὶ μηνιαίας ἀποζημιώσεως, μὴ δυναμένης νὰ ὑπερβῇ τῶν βασικῶν μισθῶν διοικητικοῦ ὑπαλλήλου 4ου βαθμοῦ. Ἡ πρόσληψις ἐνεργεῖται διὰ κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Ἐθνικῆς Ἀμύνης καὶ Ἐσωτερικῶν.

4) Ὁ Νομάρχης δύναται νὰ συγκροτῇ μικτὰς ἐπιτροπὰς καὶ ὁμάδας ἐργασίας ἐξ ὑπαλλήλων τῶν ἁρμοδίων περιφερειακῶν ὑπηρεσιῶν διὰ τὴν μελέτην, εἰσήγησιν καὶ σχεδίασιν ἐπὶ διαφόρων θεμάτων καὶ μέτρων Πολιτικῆς Σχεδιάσεως Ἐκτάκτου Ἀνάγκης.

5) Διὰ κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Ἐθνικῆς Ἀμύνης καὶ Ἐσωτερικῶν δύναται νὰ καθορισθῇ πᾶσα ἀναγκαία λεπτομέρεια διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἄρθρον 8

Στρατιωτικαὶ Ἀρχαὶ

1) Αἱ περιφερειακαὶ Ἀρχαὶ τῶν Ἐνόπλων

Δυνάμεων (Σώματα Στρατοῦ, Μεραρχίαι καὶ Στρατιωτικαὶ Διοικήσεις ἢ ἰσοδύναμοι Διοικήσεις τῶν λοιπῶν κλάδων Ε.Δ.) ἀντιπροσωπεύονται παρὰ ταῖς ἐν τῇ ζώνῃ εὐθύνης των Νομαρχίαις δι' ἀξιωματικῶν, πρὸς συντονισμὸν πάντων τῶν ζητημάτων Π.Σ.Ε.Α. τῶν ἐνδιαφερόντων ἀμέσως ἢ ἐμμέσως τὴν στρατιωτικὴν κινητοποίησιν καὶ ἄμυναν τῆς περιοχῆς, ἀλληλογραφοῦν δὲ ἀπ' εὐθείας μετὰ τῶν Νομαρχῶν ἐφ' ἅπαντων τῶν θεμάτων, ἅτινα κατὰ τὴν κρίσιν των δυσχεραίνουν τὴν στρατιωτικὴν ἄμυναν καὶ ἐξαιτοῦνται τὴν ἀναστολήν, ἐπίσπευσιν ἢ τροποποίησιν αὐτῶν.

2) Ἐν περιπτώσει διαφωνίας μεταξὺ Νομάρχου καὶ τοπικοῦ Στρατιωτικοῦ Διοικητοῦ, αὕτη ἐπιλύεται ὁριστικῶς ἀπὸ κοινοῦ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Ἀμύνης καὶ τοῦ ἁρμοδίου καθ' ὕλην Ὑπουργοῦ. Μέχρις ἐπιλύσεως ὅμως τῆς προκυψάσης διαφωνίας ἐφαρμόζονται αἱ ὑποδείξεις τῶν Στρατιωτικῶν Διοικητῶν, ἐφ' ὅσον οἱ Διοικηταὶ οὗτοι χαρακτηρίσουσι τὴν ἐφαρμογὴν των ὡς μὴ ἐπιδεχομένην ἀναβολήν.

Ἄρθρον 9

Προγραμματισμὸς καὶ δαπάναι.

1) Ἡ Πολιτικὴ Σχεδίασις Ἐκτάκτου Ἀνάγκης καὶ ἡ ἀπαιτουμένη πρὸς τοῦτο οἰκονομικὴ ὑποστήριξις προγραμματίζεται ὑπὸ τοῦ Α.Σ.Ε.Α. τῇ εἰσηγήσει τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Ἀμύνης, βάσει προτάσεων τῶν ἐνδιαφερομένων Ὑπουργείων.

2) Αἱ ἀναγκαιοῦσαι πιστώσεις ἐγγράφονται εἰς τὸν ἐτήσιον προϋπολογισμὸν τῶν Ὑπουργείων.

Ἄρθρον 10

Τὰ μέλη τῶν ὑπὸ τῶν ἄρθρων 3 § 2, 4 § 3, 5 § 1 καὶ 7 § 3 τοῦ παρόντος προβλεπομένων ἐπιτροπῶν καὶ ὁμάδων ἐργασίας προσφέρουσι τὰς ὑπηρεσίας των ἄνευ οὐδεμιᾶς ἀμοιβῆς ὑπὸ τύπον ἀποζημιώσεως ἢ ἐξόδων κινήσεως.

Ἄρθρον 11

1) Τὰ σχέδια τῶν Ὑπουργείων, περὶ ὧν τὸ ἄρθρον 4 τοῦ παρόντος καὶ τῶν Νομαρχιῶν, περὶ ὧν τὸ ἄρθρον 7 τοῦ παρόντος, καταρτίζονται μὲ βάσιν τὸ ὑπάρχον δυναμικόν.

Πρὸς τοῦτο κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως δύναται νὰ διατάσσηται ἐν καιρῷ εἰρήνης περιοδικῶς οἱαδήποτε ἀπογραφή, ἰδίᾳ προσώπων, κτηνῶν, ὀχημάτων, μηχανημάτων, ὑλικῶν, πρώτων ὑλῶν ἢ ἀντικειμένων, βιομηχανικῶν προϊόντων, ἀκινήτων, ἐργαλείων ἐγκαταστάσεων ἢ ἐπιχειρήσεων καὶ ὀργανισμῶν πάσης φύσεως.

2) Τὰ σχέδια, ὑπογραφόμενα ὑπὸ τῶν ἁρμοδίων Ὑπουργῶν, ἔχουσιν ἰσχὺν ὑπουργικῶν ἀποφάσεων, χωρὶς νὰ ἀπαιτῆται ἡ δημοσίευσις τούτων εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Κεφάλαιον Β'

Κήρυξις καὶ μέτρα Πολιτικῆς Κινητοποιήσεως— Καθήκοντα φυσικῶν καὶ νομικῶν προσώπων.

Ἄρθρον 12

Κήρυξις Π. Κ.

1) Ἡ Πολιτικὴ Κινητοποίησις (Π.Κ.), γενικὴ ἢ μερική, κηρύσσεται δι' ἀποφάσεως τοῦ Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως ἐν περιπτώσει στρατιωτικῆς κινητοποιήσεως ἢ καὶ ἀνεξαρτήτως ταύτης, ἐφ' ὅσον κρίνεται τοῦτο ἐπιβεβλημένον.

2) Ἡ ἐφαρμογὴ μέτρων τινῶν τῆς Π.Κ. δύναται νὰ διατάσσηται ὑπὸ τῶν ἁρμοδίων Ὑπουργῶν μετὰ προηγουμένην ἔγκρισιν τοῦ Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως καὶ πρὸ τῆς ὡς ἄνω κηρύξεως τῆς Π. Κ.

3) Ἡ κατὰ τὸν παρόντα νόμον Πολιτικὴ Κινητοποίησις κηρύσσεται ὁμοίως πρὸς τὸν σκοπὸν ἀντιμετωπίσεως ἀνωμαλιῶν πάσης φύσεως, δυναμένων νὰ παρακωλύσωσιν ἢ διαταράξωσι τὴν οἰκονομικὴν ἢ κοινωνικὴν ζωὴν τῆς χώρας.

Ἄρθρον 13

Συνέπειαι Π. Κ.

1) Κηρυχθείσης τῆς Π.Κ. ἡ Κυβέρνησις καὶ ἅπασαι αἱ κρατικαὶ Ἀρχαὶ καὶ Ὑπηρεσίαι δύνανται νὰ χωρισθῶσιν εἰς κλιμάκια, νὰ ἀναδιαρθρῶνται, νὰ ἐνισχύωνται εἰς προσωπικὸν καὶ ὑλικὸν καὶ νὰ ἀλλάσσουν ἕδραν καὶ ἐδαφικὴν δικαιοδοσίαν, κατ' ἐφαρμογὴν τῶν ἐν ἰσχύϊ σχεδίων.

2) Κηρυχθείσης τῆς Π. Κ. ἅπαντες οἱ Ἕλληνες πολῖται ἀμφοτέρων τῶν φύλων ὑποχρεοῦνται νὰ συμβάλλωσιν εἰς τὴν ἱκανοποίησιν τῶν ἀναγκῶν τῆς Ἐθνικῆς Ἀμύνης, ὑποκείμενοι εἰς πειθαρχίαν ἐν πολέμῳ. Ἡ συμβολὴ των αὕτη λαμβάνεται ὑπὸ εὐρυτάτην ἔννοιαν καὶ δύναται νὰ περιλάβῃ προσωπικὴν συμμετοχὴν εἰς ὑπηρεσίας ἢ ἐργασίας, ἀφορώσας ἰδίᾳ εἰς:

α) Τὴν ἐπισιτιστικήν, στεγαστικὴν καὶ ὑγειονομικὴν περίθαλψιν τῶν οἰκογενειῶν τῶν ἐφέδρων, τῶν προσφύγων, τῶν ἐκκενουμένων ἢ ἀραιουμένων ἢ πληττομένων ἐκ πολεμικῶν ἐνεργειῶν ἢ θεομηνιῶν περιοχῶν.

β) Τὴν παροχὴν ὑπηρεσιῶν καὶ ἐργασίας διὰ τὴν πολιτικὴν ἄμυναν καὶ τὴν ἐν γένει ἀποκατάστασιν τῶν ἐκ τῶν πολεμικῶν ἐνεργειῶν ζημιῶν.

γ) Τὴν λειτουργίαν τῶν Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν.

δ) Τὰς γεωργικὰς ἐν γένει ἐργασίας, τὰς

βιομηχανικάς, μεταλλευτικάς καὶ πάσης φύσεως ἐπιχειρήσεις, ὑπηρεσίας δημοσίας ἀσφαλείας καὶ ἐν γένει πάσης φύσεως ὑπηρεσίας.

3) Τὰ νομικὰ πρόσωπα δημοσίου καὶ ἰδιωτικοῦ δικαίου ὑποχρεοῦνται, ὅπως διὰ τῆς ὀργανώσεως των συμβάλωσιν ἀναλόγως πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν ἀνωτέρω σκοπῶν.

4) Οἱ ὅροι τῆς ὑποχρεωτικῆς συμβολῆς εἰς τὴν ἱκανοποίησιν τῶν ἀναγκῶν τῆς Ἐθνικῆς Ἀμύνης, ὡς καὶ αἱ ὑπηρεσίαι ἢ ἐργασίαι, τὰς ὁποίας ὑποχρεοῦνται νὰ προσφέρωσι τὰ φυσικὰ καὶ νομικὰ πρόσωπα, καθορίζονται δι' ἀποφάσεων τοῦ Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως, δυναμένου νὰ ἐξουσιοδοτῇ πρὸς ἔκδοσιν παρομοίων ἀποφάσεων τοὺς ὑφισταμένους Ὑπουργοὺς ἢ τοὺς Νομάρχας.

5) Οἱ Ὑπουργοὶ καὶ οἱ Νομάρχαι λαμβάνουν ἀπὸ τοῦ καιροῦ τῆς εἰρήνης πάντα τὰ ἀπαιτούμενα προπαρασκευαστικὰ μέτρα διὰ τὴν ὡς ἀνωτέρω χρησιμοποίησιν τῶν φυσικῶν ἢ νομικῶν προσώπων.

6) Διὰ τὴν ὑπὸ τοῦ παρόντος ἄρθρου ἐπιβαλλομένην προσωπικὴν ἐργασίαν δὲν ὀφείλεται ἀποζημίωσις, ἐκτὸς ἐὰν ἡ ἐργασία αὕτη ἐπάγεται τὴν ἐπὶ τοσοῦτον ἀπασχόλησιν τοῦ ἐργαζομένου, ὥστε νὰ ἀποστερῆται οὗτος τῶν δυνατοτήτων τῆς διαβιώσεώς του. Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ἡ ἀποζημίωσις καταβάλλεται ὑπὸ τοῦ ἐπιτάσσοντος τὴν ἐργασίαν ὀργάνου ἐντὸς ὁρίων καθοριζομένων διὰ κοινῶν ἀποφάσεων τῶν ἁρμοδίων Ὑπουργῶν καὶ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν.

Ἄρθρον 14

Κηρυχθείσης τῆς Π. Κ. ἐπιτρέπεται, ὅπως δι' ἀποφάσεων τῶν ἁρμοδίων Ὑπουργῶν, ἐγκρίσει τοῦ Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως:

α) Ἐπιβάλλονται ἔλεγχος ἐπὶ τῶν πάσης φύσεως εἰσαγωγῶν καὶ ἐξαγωγῶν οἱουδήποτε εἴδους ἐμπορίας, περιορισμοὶ καὶ δεσμεύσεις εἰς τὴν κατοχήν, κυκλοφορίαν, χρησιμοποίησιν καὶ καθ' οἱονδήποτε τρόπον κατανάλωσιν τῶν πάσης φύσεως ἀγαθῶν.

β) Ρυθμίζονται γενικῶς, κατὰ τρόπον ἐξυπηρετοῦντα τὰς ἀνάγκας τῆς Ἐθνικῆς Ἀμύνης, ἡ ἐκμετάλλευσις τῶν μὴ δημοσίων δασῶν, ἡ παραγωγὴ γεωργικῶν, βιομηχανικῶν καὶ πάσης φύσεως προϊόντων, ὡς καὶ ἡ ἐγκατάστασις μεταλλευομένων ποιμνίων εἰς βοσκάς, ἰδιοκτησίας φυσικῶν ἢ νομικῶν προσώπων.

γ) Ὑποχρεοῦνται αἱ βιομηχανικαί, ἐμπορικαὶ καὶ πάσης φύσεως ἰδιωτικαὶ ἐπιχειρήσεις, ἰδρύματα καὶ κοινωφελεῖς ὀργανισμοὶ νὰ θέσωσιν εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ Κράτους τὸ προσωπικόν, τὰς ἐγκαταστάσεις των, τὸ ὑλικόν, τὰς πρώτας ὕλας ἢ τὰ προϊόντα των καὶ νὰ ἐκτελῶσιν οἱασδήποτε ὑπηρεσίας καὶ ἐργασίας διὰ τὴν ἱκανοποίησιν τῶν ἀναγκῶν τῆς Ἐθνικῆς Ἀμύνης.

δ) Ὑποχρεοῦνται οἱ ἰδιοκτῆται, βιομήχανοι, παραγωγοί, ἔμποροι, θεματοφύλακες καὶ γενικῶς οἱ καθ' οἱονδήποτε τρόπον κάτοχοι πρώτων ὑλῶν καὶ πάσης φύσεως ὑλικῶν καὶ ἐφοδίων νὰ ὑποβάλλουσιν εἰς τὰς ἁρμοδίας Ἀρχὰς δηλώσεις περὶ τῶν κατεχομένων ἢ παραγομένων εἰδῶν.

ε) Χαρακτηρίζονται ὡς αὐτοδικαίως δεσμευμένα ὅσα ἐκ τῶν ἐν τῷ προηγουμένῳ ἐδαφίῳ εἰδῶν κρίνονται ἀναγκαῖα διὰ τὰς Ἐνόπλους Δυνάμεις καὶ τὴν ζωὴν τοῦ Ἔθνους καὶ ἀναστέλληται τὸ δικαίωμα τῆς ἐλευθέρας διαθέσεώς των. Οἱ κάτοχοι ὀφείλουν νὰ διαφυλάττουν τὰ εἴδη ἐν καλῇ καταστάσει, στερούμενοι τοῦ δικαιώματος τῆς μεταφορᾶς, μεταποιήσεως ἢ τῆς καθ' οἱονδήποτε τρόπον μεταβιβάσεως τῆς κυριότητος.

Τὰ οὕτω δεσμευόμενα εἴδη διατίθενται ὑποχρεωτικῶς διὰ τὰς ἀνάγκας τῆς χώρας ὑπὸ τῶν ἁρμοδίων Ἀρχῶν.

Οἱ δικαιοῦχοι ἀποζημιοῦνται μὲ τὴν ἀγοραίαν ἀξίαν τῶν οὕτω διατιθεμένων προϊόντων των, οὐδεμιᾶς ἄλλης ἀξιώσεως των ἀναγνωριζομένης.

στ) Διατάσσηται ἡ ὑποχρεωτικὴ συγκέντρωσις ὡρισμένων γεωργικῶν, δασικῶν καὶ κτηνοτροφικῶν προϊόντων, ἀνατιθεμένης ταύτης εἰς τοὺς ἐν ἐδαφίῳ γ' τῆς παρούσης παραγράφου ὀργανισμούς. Οἱ παραγωγοὶ καὶ κάτοχοι τῶν τοιούτων προϊόντων ὀφείλουσι νὰ παραδίδωσι τὰ παρ' αὐτῶν κατεχόμενα προϊόντα εἰς τὰ πρὸς τοῦτο ὁριοθησόμενα ὄργανα, πλὴν τῶν ἀναγκαίων διὰ τὰς ἰδίας ἀνάγκας ποσοτήτων, διὰ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως καθοριζομένων. Διὰ τὰ παραδιδόμενα προϊόντα καταβάλλεται ἡ ἐν τῷ ἐδαφίῳ ε' ἀποζημίωσις.

ζ) Ἐνεργῆται ἡ κατὰ παρέκκλισιν τῆς ἰσχυούσης νομοθεσίας ἀπ' εὐθείας ἐκμετάλλευσις δημοσίων, ὡς καὶ ἐπιτασσομένων ἰδιωτικῶν δασῶν ὑπὸ τῶν πολιτικῶν ἢ στρατιωτικῶν Ἀρχῶν καὶ διατίθενται τὰ προϊόντα των διὰ τὴν ἱκανοποίησιν τῶν ἀναγκῶν τῆς Ἐθνικῆς Ἀμύνης.

η) Ἀντὶ ἐπιτάξεως, συνάπτηται εἰς ὡρισμένας ρητῶς καθοριζομένας ἐν τῇ ἀποφάσει περιπτώσεις σύμβασις μισθώσεως πραγμάτων ἢ ἐργασίας, ἐὰν τὸ τοιοῦτον κρίνηται σκόπιμον.

θ) Τεθῶσιν ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν ἑνὸς καὶ μόνου Ὑπουργοῦ αἱ διάφοροι ὑπηρεσίαι καὶ ἐπιχειρήσεις μεταφορῶν καὶ ἐπικοινωνιῶν. Ἐξαιροῦνται ἐκ τῶν ἀνωτέρω ὑπηρεσιῶν ἢ ἐπιχειρήσεων τὰ μέσα, ἅτινα χρησιμοποιοῦνται ἢ προορί-

ζονται διά τάς έπικοινωνίας Ένόπλων Δυνάμεων, άτινα ύπάγονται καί έν καιρῷ εἰρήνης ὑπό τήν άποκλειστικήν άρμοδιότητα τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Ἀμύνης.

Ἐν τῇ ζώνῃ ἐπιχειρήσεων οἱ διοικηταί Ἐνόπλων Δυνάμεων ἔχουσι δικαιοδοσίαν ἐφ' ὅλων τῶν μέσων μεταφορῶν καί ἐπικοινωνιῶν ἐπί ἑλληνικοῦ ἢ μή ἐδάφους καί διαθέτουσι ταῦτα μεριμνῶντες διά τήν κατά τό δυνατόν ἐξυπηρέτησιν καί τῶν ἀναγκῶν τοῦ ἐν τῇ ζώνῃ ταύτῃ πληθυσμοῦ.

ο) Ἀναστέλληται ἡ ἰσχύς διατάξεων τῶν ἐργατικῶν καί ναυτεργατικῶν νόμων, ἐπιβάλλονται διατιμήσεις ἐπί τῶν τιμῶν τῶν προϊόντων καί τῶν ἡμερομισθίων, καθορίζονται τά κόμιστρα τῶν μεταφορικῶν μέσων, λαμβάνονται μέτρα ἀποσκοποῦντα εἰς τήν τροποποίησιν καί προσαρμογήν τῶν περί συγκοινωνιῶν καί μεταφορῶν διατάξεων πρός τάς ἐκ τῆς πολιτικῆς κινητοποιήσεως δημιουργουμένας συνθήκας καί γενικῶς ἐπιβάλλονται παντός εἴδους ρυθμίσεις χάριν τῶν ἀναγκῶν τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων καί τοῦ πληθυσμοῦ.

Ἄρθρον 15

Κηρυχθείσης τῆς Π.Κ. καί κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου:

α) Δύνανται νά ἐπιφυλαχθῇ εἰς τό Κράτος τό ἀποκλειστικόν δικαίωμα τῆς προμηθείας ἐκ τοῦ ἐσωτερικοῦ ἢ ἐξωτερικοῦ ὡρισμένων προϊόντων, πρώτων ὑλῶν καί ὑλικῶν καί τῆς διαθέσεως τούτων διά τάς ἀνάγκας τῆς χώρας.

β) Δύνανται νά ἐξουσιοδοτῶνται οἱ ἁρμόδιοι Ὑπουργοί, ὅπως ἀναθέτωσιν εἰς καταλλήλους ὀργανισμούς δημοσίου καί ἰδιωτικοῦ δικαίου, διά λογαριασμόν τοῦ Δημοσίου, τήν διαχείρισιν ὡρισμένων κατηγοριῶν προϊόντων, ὑλῶν, τροφίμων καί λοιπῶν ὑλικῶν ἐν γένει, τήν μέριμναν παραλαβῆς, πληρωμῆς, ἀσφαλίσεως καί διαθέσεώς των κατά τάς ὑποδείξεις τῶν οἰκείων κρατικῶν Ἀρχῶν. Πρός τοῦτο ἐπιτρέπεται σύναψις συμβάσεων μεταξύ τῶν ἁρμοδίων Ὑπουργῶν καί τῶν ἀνωτέρω ὀργανισμῶν, προσυπογραφομένων ὑπό τοῦ Ὑπουργοῦ Οἰκονομικῶν. Ἅπασαι αἱ δαπάναι ἐκ τῆς ἐν γένει διαχειρίσεως τῶν ἀνωτέρω εἰδῶν βαρύνουσι τήν τιμήν διαθέσεως καί οὐχί τό Δημόσιον.

Ἄρθρον 16

Μετά τήν κήρυξιν τῆς Πολιτικῆς Κινητοποιήσεως:

α) Ἐπιτρέπεται, ὅπως δι' ἀποφάσεως τῶν ἁρμοδίων Ὑπουργῶν καί τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν διατάσσωνται ἐπιτάξεις πρός ἱκανοποίησιν τῶν ἀναγκῶν Ἐθνικῆς Ἀμύνης καί χρησιμοποίησιν γενικῶς τῶν ἐπιταχθέντων διά τήν δημοσίαν καί κοινωνικήν ἀνάγκην. Αἱ ἐπιτάξεις λαμβάνονται ὑπό εὐρυτάτην ἔννοιαν καί περιλαμβάνουσι γενικῶς τήν χρῆσιν τῶν μή ἀναλωσίμων κινητῶν, τῶν ἀκινήτων, τῶν βιομηχανικῶν καί ἐμπορικῶν ἐπιχειρήσεων, τῶν ἐγκαταστάσεων ἐν γένει μετά τοῦ προσωπικοῦ αὐτῶν ἢ μή, τῶν ἀδειῶν ἐκμεταλλεύσεως, ὡς καί τήν κτῆσιν τῆς κυριότητος τῶν ἀναλωσίμων κινητῶν.

Δι' ἀποφάσεων τῶν ἁρμοδίων Ὑπουργῶν καί τοῦ Ὑπουργοῦ Οἰκονομικῶν καθορίζονται αἱ λεπτομέρειαι τῆς ἐφαρμογῆς τῶν ἀνωτέρω.

β) Τά τῶν στρατιωτικῶν ἐπιτάξεων ἐξακολουθοῦν νά διέπωνται ὑπό τοῦ Κώδικος «περί στρατιωτικῶν καί ναυτικῶν εἰσφορῶν καί ναυλώσεων», ὡς οὗτος ἑκάστοτε ἰσχύει.

γ) Αἱ παρά τῶν στρατιωτικῶν, ναυτικῶν καί ἀεροπορικῶν Ἀρχῶν, ὡς καί παρά τοῦ Ὑπουργείου Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας ἐνεργούμεναι ἐπιτάξεις εἶναι ἐπικρατέστεραι πάσης ἄλλης ἐπιτάξεως ἐκτελουμένης παρ' οἱασδήποτε ἄλλης Ἀρχῆς δικαιουμένης νά ἐκτελέσῃ παρομοίας ἐπιτάξεις.

Ἄρθρον 17

Αἱ εἰς προσωπικόν καί εἰς πᾶσης φύσεως μέσα καί ἐφόδια ἀνάγκαι τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων ἱκανοποιοῦνται κατ' ἀπόλυτον προτεραιότητα.

Κεφάλαιον Γ'

Εἰδική ἐκπαίδευσις

Ἄρθρον 18

1) Δι' ἀποφάσεων τοῦ Προέδρου Κυβερνήσεως ἢ τῶν ἁρμοδίων Ὑπουργῶν ἐπιτρέπεται, ὅπως:

α) Καλῶνται περιοδικῶς φυσικά πρόσωπα ἀνεξαρτήτως φύλου, περιλαμβανομένων καί τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων, ἵνα κατά τήν εἰρηνικήν περίοδον συμμετέχωσιν εἰς ἐκπαιδευτικάς συγκεντρώσεις, σειράν μαθημάτων ἢ ἀσκήσεων, αἱ ὁποῖαι ἀπαιτοῦνται διά τήν Πολιτικήν Σχεδίασιν Ἐκτάκτου Ἀνάγκης.

β) Διατάσσωνται ἀσκήσεις Π.Σ.Ε.Α. τοῦ προσωπικοῦ τῶν πολιτικῶν ὑπηρεσιῶν, νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, κοινωφελῶν ὀργανισμῶν καί δημοσίων ἐπιχειρήσεων ἐπί σκοπῷ ἐκπαιδεύσεως αὐτοῦ καί ἐλέγχου τῶν ἰσχυσάντων σχεδίων καί προπαρασκευῆς τῶν ἐπιτυθέντων ὀργάνων καί ὑπηρεσιῶν.

2) Διά τῶν ἰδίων ἀποφάσεων καθορίζονται οἱ ὅροι τῆς συμμετοχῆς, τά ἀντικείμενα καί ἡ

διάρκεια ἐκπαιδεύσεως. Οὐδεμία πρόσθετος ἀποζημίωσις παρέχεται εἰς δημοσίους ὑπαλλήλους, ὑπαλλήλους νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, κοινωφελῶν ἱδρυμάτων, Τραπεζῶν καὶ δημοσίων ἐπιχειρήσεων, κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐκπαιδεύσεώς των εἰς θέματα Π.Σ.Ε.Α.

3) Πάντες οἱ δικαστικοὶ λειτουργοί, οἱ δημόσιοι ὑπάλληλοι καὶ οἱ ὑπάλληλοι ὀργανισμῶν δημοσίου δικαίου ὀφείλουν νὰ προσφέρουν τὰς ὑπηρεσίας των εἰς τὴν Π.Σ.Ε.Α., ἀσχέτως διοικητικῆς ἰσαγωγῆς πρὸς τοὺς ἐκδίδοντας τὰς σχετικὰς ἀποφάσεις Ὑπουργούς.

4) Οἱ ὁριζόμενοι εἰς τὰς ὑπηρεσίας Π.Σ.Ε.Α. ὑπάλληλοι τῶν Ὑπουργείων καὶ τῶν Νομαρχιῶν ἐφίστανται περιοδικῶς εἰδικὴν ἐκπαίδευσιν μερίμνῃ Υ.ΕΘ.Α.

Κεφάλαιον Δ'

Ποινικαὶ καὶ πειθαρχικαὶ διατάξεις

Ἄρθρον 19

1) Πᾶς καλούμενος ὑπὸ τῶν στρατιωτικῶν ἢ πολιτικῶν Ἀρχῶν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 18 τοῦ παρόντος, ἵνα προσφέρῃ τὰς ὑπηρεσίας των, καὶ ἀρνούμενος ἢ παραλείπων νὰ ἐκτελέσῃ τὰς ὑποχρεώσεις του τιμωρεῖται διὰ τῆς ποινῆς τῆς προσκαίρου καθείρξεως. Διὰ τῆς αὐτῆς ποινῆς τιμωρεῖται καὶ πᾶς μὴ συμμορφούμενος πρὸς τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 14 καὶ 15 τοῦ παρόντος νόμου.

2) Ἡ μὴ συμμόρφωσις ἢ πλημμελὴς ἐκτέλεσις τῶν ἐν ἄρθρῳ 3, 4, 5, 6 καὶ 7 τοῦ παρόντος ὁριζομένων ὑπὸ δημοσίων, δημοτικῶν, κοινοτικῶν ἢ ὑπαλλήλων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου συνιστᾷ βαρὺ πειθαρχικὸν παράπτωμα.

4) Πᾶς ὅστις ἀρνεῖται ἢ παραλείπει τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ὑπὸ τῶν ἄρθρων 11 καὶ 18 τοῦ παρόντος διαγραφομένων ὑποχρεώσεων τιμωρεῖται διὰ τῆς ποινῆς τῆς φυλακίσεως καὶ ἐν ἰσοτροπῇ διὰ φυλακίσεως τοὐλάχιστον ἑνὸς (1) ἔτους καὶ χρηματικῆς ποινῆς, ἐφ' ὅσον δι' ἄλλης τινὸς διατάξεως δὲν προβλέπεται βαρυτέρα ποινή.

4) Ἀναστολὴ ἐκτελέσεως ἢ μετατροπὴ ποινῆς ἐπιβληθείσης δυνάμει τοῦ παρόντος νόμου δὲν ἐπιτρέπεται.

5) Τὰ κατὰ τὸν παρόντα νόμον ἀδικήματα διώκονται ἐξ ἐπαγγέλματος, ἡ εἰσαγωγὴ εἰς δίκην γίνεται δι' ἀπ' εὐθείας κλήσεως, καθ' ἣς δὲν ἐπιτρέπεται προσφυγή, τηρεῖται δὲ ἡ προβλεπομένη διαδικασία ὑπὸ τοῦ Κώδικος Ποινικῆς Δικονομίας «περὶ ἐκδικάσεως τῶν ἐπ' αὐτοφώρῳ καταλαμβανομένων πλημμελημάτων».

6) Ἀρμόδια δικαστήρια πρὸς ἐκδίκασιν τῶν παραβάσεων, περὶ ὧν προβλέπει τὸ παρὸν ἄρθρον, εἰς ἃς περιπτώσεις ἐτέθη ἐν ἐφαρμογῇ ὁ νόμος ΔΞΘ' «περὶ καταστάσεως πολιορκίας» εἶναι τὰ στρατοδικεῖα ἢ ναυτοδικεῖα ἢ ἀεροδικεῖα οἱοσδήποτε καὶ ἐὰν εἶναι ὁ παραβάτης.

7) Ὁ ἀσκῶν ὅμως τὴν ποινικὴν δίωξιν ἀρμόδιος Στρατιωτικὸς Διοικητὴς δύναται νὰ μεταβιβάζῃ ἁπάσας ἢ τινας τῶν ἀνωτέρω παραβάσεων, κατὰ τὴν κρίσιν του, εἰς τὰ κοινὰ ποινικὰ ἢ ἀγορανομικὰ δικαστήρια πρὸς ἐκδίκασιν, καθιστάμενα αὐτοῦ ἁρμόδια.

Ἄρθρον 20

Ἀκροτελεύτιοι διατάξεις

Ἐπιτρέπεται, ὅπως ἀποφάσεις προβλεπόμενοι ὑπὸ τοῦ παρόντος νόμου μὴ δημοσιεύονται διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως ἢ μὴ ἀνακοινῶνται διὰ δημοσίας καθ' οἱονδήποτε τρόπον ἀνακοινώσεως, ἐφ' ὅσον ἡ δημοσίευσις ἤθελεν εἶναι ἐπιβλαβὴς εἰς τὴν Ἐθνικὴν Ἄμυναν κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Υ.ΕΘ.Α.

Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει θὰ ἐπιδίδονται αὐταὶ εἰς τοὺς ὑποχρέους, πρὸς συμμόρφωσιν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος, δι' ὀργάνων τοῦ Δημοσίου ἢ ὀργανισμῶν δημοσίου δικαίου.

Ἄρθρον 21

1) Ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου καταργοῦνται:

α) Ὁ ἀ.ν. 1984/1939 «περὶ ὀργανώσεως τῆς πολιτικῆς καὶ οἰκονομικῆς ἐπιστρατεύσεως τῆς χώρας».

β) Ὁ ἀ.ν. 1986/1939 «περὶ ρυθμίσεως ζητημάτων τῆς πολιτικῆς καὶ οἰκονομικῆς ἐπιστρατεύσεως τῆς χώρας».

γ) Ὁ ἀ.ν. 450/1945 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ ἀ.ν. 1984/1939 «περὶ ὀργανώσεως τῆς πολιτικῆς καὶ οἰκονομικῆς ἐπιστρατεύσεως τῆς χώρας» καὶ τοῦ ἀ.ν. 1986/1939 «περὶ ρυθμίσεως ζητημάτων τῆς πολιτικῆς καὶ οἰκονομικῆς ἐπιστρατεύσεως τῆς χώρας».

δ) Τὸ ν.δ. 379/1947 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1984/1939 ἀ.ν. περὶ ὀργανώσεως τῆς πολιτικῆς καὶ οἰκονομικῆς ἐπιστρατεύσεως τῆς χώρας».

ε) Ὁ ὑπ' ἀριθ. 3111/1955 νόμος «περὶ ἀντικαταστάσεως καὶ τροποποιήσεως διατάξεων τινων τοῦ ἀ.ν. 1984/1939 «περὶ ὀργανώσεως τῆς πολιτικῆς καὶ οἰκονομικῆς ἐπιστρατεύσεως τῆς χώρας», ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώ-

θη διά τοῦ ὑπ' ἀριθ. 379/1947 ν.δ.».

στ) Ἡ παράγραφος 2 (16) τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ν.δ. 2387/1953.

ζ) Ἐπίσης καὶ πᾶσα διάταξις ἀντικειμένη εἰς τὸν παρόντα νόμον.

Ἄρθρον 22

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος νόμου ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 4 Μαΐου 1968

—

ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

369/1968 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ μερικῆς ἄρσεως τῆς ἀναστολῆς ἄρθρων τοῦ Συντάγματος

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 122 τῆς 30 Μαΐου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν : α) Τὸ ἄρθρον 4 τῆς Συντακτικῆς Πράξεως Β'/1967 «περὶ κηρύξεως τῆς χώρας εἰς κατάστασιν πολιορκίας καὶ ἀναστολῆς τῆς ἰσχύος διατάξεων τοῦ Συντάγματος», ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰ ἄρθρα 1, 2 (ὡς ταῦτα ἀντικατεστάθησαν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 8 ν.δ. 4234/1962 «περὶ ρυθμίσεως θεμάτων ἀφορώντων τὴν ἀσφάλειαν τῆς χώρας») καὶ 12 § 1 τοῦ ν.δ. ΑΞΘ'/1912 «περὶ καταστάσεως πολιορκίας», β) Τὴν ἀπὸ μακροῦ ἐλευθέραν καὶ ἄνευ κινδύνων ἐν τοῖς πράγμασιν ἄσκησιν τὸ μὲν τοῦ δικαιώματος τοῦ συνέρχεσθαι ὑπὸ τῶν ἀνηκόντων εἰς ἀναγνωρισμένας ἐπαγγελματικὰς ὀργανώσεις πολιτῶν, τὸ δὲ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ Συντάγματος δικαίωμα τοῦ συνεταιρίζεσθαι καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν ὑπ' αὐτοῦ προστατευομένην συνδικαλιστικὴν ἐλευθερίαν, γ) Τὴν ἀποδρομὴν τῆς ἀνάγκης τῆς περαιτέρω διατηρήσεως τῆς ἀναστολῆς τῆς ἰσχύος τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ Συντάγματος καθ' ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὸ προστατευόμενον ὑπ' αὐτοῦ δικαίωμα τοῦ συνέρχεσθαι τῶν ἀνηκόντων εἰς ἀναγνωρισμένας ἐπαγγελματικὰς ὀργανώσεις πολιτῶν καὶ τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ Συντάγματος καθ' ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν ὑπ' αὐτοῦ προστατευομένην συνδικαλιστικὴν ἐλευθερίαν καὶ δ) τὴν ὑπ' ἀριθ. 301/1968 γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἐπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον 1

1) Ἐπαναφέρεται ἐν ἰσχύϊ τὸ ἄρθρον 10 τοῦ Συντάγματος «περὶ προστασίας τοῦ δικαιώματος τοῦ συνέρχεσθαι» καθ' ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν ἄσκησιν τούτου ὑπὸ τῶν μελῶν τῶν ἀναγνωρισμένων ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων καὶ πρὸς ἐπιδίωξιν τῶν σκοπῶν τούτων.

2) Ἐπαναφέρεται ἐν ἰσχύϊ τὸ ἄρθρον 11 τοῦ Συντάγματος «περὶ προστασίας τοῦ δικαιώματος τοῦ συνεταιρίζεσθαι» καθ' ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν διὰ τῆς ἀσκήσεως τούτου ἱκανοποίησιν ἐπαγγελματικῶν ἐπιδιώξεων.

Ἄρθρον 2

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 29 Μαΐου 1968

—

354/1968 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως διατάξεών τινων τοῦ Κανονισμοῦ Παροχῶν τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑπαλλήλων Κρεοπωλῶν.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 116 τῆς 23 Μαΐου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 9 τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ν. 4504/1966 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως διατάξεών τινων τῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας καὶ περὶ ἑτέρων τινῶν διατάξεων», 2) Γνώμην τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑπαλλήλων Κρεοπωλῶν, ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 8818/5009/1965 ἀναφορᾶς τοῦ Ταμείου, 3) Γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, διατυπωθεῖσαν κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 37/28.4.1966 συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς ΙΑ' περιόδου, 4) Γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ὑπ' ἀριθ. 353/1967, προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργοῦ, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Εἰς τὸν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 56523/1955 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 21 τ. Β' τῆς 12.2.1955) ἐγκριθέντα Κανονισμὸν Παροχῶν τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑπαλλήλων Κρεοπωλῶν, ὡς ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη μεταγενεστέρως, ἐπέρχονται αἱ κάτωθι τροποποιήσεις καὶ συμπληρώσεις:

Ἄρθρον 1

Τὸ ἄρθρον 2 τροποποιεῖται ὡς ἀκολούθως:

Ἄρθρον 2

Σύνταξις λόγῳ γήρατος

«1) Ὁ ἠσφαλισμένος παρὰ τῷ Ταμείῳ δικαιοῦται συντάξεως λόγῳ γήρατος, ἐὰν κατὰ τὴν ὑποβολὴν τῆς αἰτήσεως ἔχῃ συμπληρώσει τὸ 65ον

έτος τῆς ἡλικίας του ἢ ἡ ἠσφαλισμένη τὸ 60ὸν καὶ ἐπραγματοποίησεν ἐν τῇ ἀσφαλίσει τοῦ Ταμείου ἀπὸ τῆς ἱδρύσεώς του τὸν ὑπὸ τῶν οἰκείων διατάξεων τῆς ἑκάστοτε διεπούσης τὸ Ι.Κ.Α. νομοθεσίας προβλεπόμενον διὰ τὰ ἄνω ὅρια ἡλικίας ἀριθμὸν ἡμερῶν ἐργασίας.

2) Ἐὰν ὁ ἠσφαλισμένος συνεπλήρωσε τὸν κατὰ τὴν παράγραφον 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου ἀριθμὸν ἡμερῶν ἐργασίας, ἐξ ὧν ἀνὰ 100 τοὐλάχιστον καθ' ἕκαστον τῶν πέντε ἡμερολογιακῶν ἐτῶν τῶν ἀμέσως προηγουμένων τοῦ ἔτους, καθ' ὃ ὑποβάλλεται ἡ αἴτησις περὶ ἀπονομῆς συντάξεως, δικαιοῦται συντάξεως λόγῳ γήρατος, ἡλαττωμένης κατὰ 1/200 τῆς πλήρους μηνιαίας συντάξεως δι' ἕκαστον μῆνα ἐλλείποντα κατὰ τὸν χρόνον ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως, ἐκ τῶν κατὰ τὴν παράγραφον 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου ὁριζομένων ὁρίων ἡλικίας, ἐφ' ὅσον συνεπλήρωσε τὸ 60ὸν ἔτος τῆς ἡλικίας ἢ προκειμένου περὶ ἠσφαλισμένης τὸ 55ον».

Ἄρθρον 2

Αἱ παράγραφοι 2 καὶ 3 τοῦ ἄρθρου 3 τροποποιοῦνται ὡς ἀκολούθως:

«2) Ὡς πνευματικὴ ἢ σωματικὴ ἀνικανότης, παρέχουσα δικαίωμα εἰς σύνταξιν λόγῳ ἀναπηρίας κατὰ τὴν ἔννοιαν τῆς προηγουμένης παραγράφου νοεῖται ἡ μέλλουσα νὰ διαρκέσῃ, κατὰ τὰς περὶ Ι.Κ.Α. διατάξεις καὶ τὴν σχετικὴν γνωμάτευσιν τῆς οἰκείας Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς, τοὐλάχιστον ἐπὶ ἓν ἐξάμηνον.

3) Ἡ σύνταξις ἀναπηρίας ἀπονέμεται δι' ὅσον χρόνον ἀπονέμεται τοιαύτη καὶ παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α.

Ἐν τῇ περιπτώσει, καθ' ἣν χορηγηθῇ παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. ἐν συνεχείᾳ ἐπίδομα ἀναπροσαρμογῆς, καταβάλλεται παρὰ τοῦ Ταμείου τὸ ἥμισυ τοῦ κατὰ τὰς ἰσχυούσας διατάξεις καθορισθέντος ποσοῦ συντάξεως καὶ δι' ὅσον χρόνον καταβάλλεται τοῦτο παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α.

Ἡ σύνταξις λόγῳ ἀναπηρίας μετατρέπεται αἰτήσει τοῦ συνταξιούχου εἰς σύνταξιν λόγῳ γήρατος ἀπὸ τῆς 1ης τοῦ ἑπομένου τῆς ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως μηνός, ἐφ' ὅσον ἔχει συμπληρώσει αὐτὸς τὸ ὅριον ἡλικίας, βάσει τοῦ ὁποίου θὰ ἐδικαιοῦτο πλήρους συντάξεως λόγῳ γήρατος».

Ἄρθρον 3

Ἡ παράγραφος 1 τοῦ ἄρθρου 5 τροποποιεῖται ὡς κάτωθι:

«1. α) Διὰ τὰς πρώτας 1500 ἡμέρας ἐργασίας παρέχεται βασικὸν ποσὸν ἴσον πρὸς εἴκοσι τοῖς ἑκατὸν (20%) τῶν συνταξίμων ἀποδοχῶν. Εἰς τὸ βασικὸν τοῦτο ποσὸν συντάξεως προστίθενται αα) τρία ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν (3%) τοῦ βασικοῦ ὡς ἄνω ποσοῦ ἀνὰ 300 ἡμέρας ἐργασίας καὶ μέχρι συμπληρώσεως 7.500 ἡμερῶν ἐργασίας. 66) Τέσσαρα τοῖς ἑκατὸν (4%) διὰ τὸ πέραν τῶν 7.500 ἡμερῶν ἐργασίας. Τὸ ἀνωτέρω ποσὸν μειοῦται εἰς τὸ ἥμισυ, ἐφ' ὅσον, εἰς περιπτώσεις ἀναπηρίας, χορηγεῖται παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. ἐπίδομα ἀναπροσαρμογῆς καὶ δι' ὅσον χρόνον καταβάλλεται τοῦτο παρὰ τοῦ Ἱδρύματος».

Ἄρθρον 4

Τὸ ἄρθρον 8 τροποποιεῖται ὡς κάτωθι:

Ἄρθρον 8

Ἔναρξις καὶ λήξις συνταξιοδοτικοῦ δικαιώματος.

«1) Ἡ καταβολὴ τῶν συντάξεων ἄρχεται ἀπὸ τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν ὑπεβλήθη ὑπὸ τοῦ ἠσφαλισμένου ἡ αἴτησις περὶ ἀπονομῆς συντάξεως.

Κατ' ἐξαίρεσιν ἡ καταβολὴ τῆς συντάξεως ἄρχεται α) ἐν περιπτώσει ἀναπηρίας ἀφ' ἧς μετὰ τὴν συνδρομὴν τῶν ἐν παραγράφῳ 1 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ παρόντος προϋποθέσεων ὁ ἠσφαλισμένος διέκοψε τὴν ἄσκησιν τοῦ ἐπαγγέλματος, 6) ἐν περιπτώσει θανάτου ἠσφαλισμένου ἢ συνταξιούχου ἀπὸ τῆς πρώτης τοῦ ἑπομένου μηνὸς ἐκείνου, καθ' ὃν ἐπῆλθεν ὁ θάνατος. Εἰς ἀμφοτέρας τὰς περιπτώσεις ταύτας ἡ καταβολὴ τῆς συντάξεως δὲν δύναται νὰ ἀνατρέξῃ εἰς χρόνον ἀπώτερον τοῦ δωδεκαμήνου ἀπὸ τῆς ἡμέρας ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως περὶ ἀπονομῆς συντάξεως.

2) Τὸ δικαίωμα εἰς σύνταξιν λήγει εἰς τὸ τέλος τοῦ μηνός, καθ' ὃν ἐπῆλθεν ὁ θάνατος τοῦ συνταξιούχου, ἢ ὁ ἀνάπηρος ἐκρίθη ἱκανὸς παρὰ τῆς ἁρμοδίας Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς.

Ἐπὶ χήρας εἰς τὸ τέλος τοῦ μηνός, καθ' ὃ συνῆψε νέον γάμον.

Ἐν περιπτώσει συνάψεως νέου γάμου παρὰ τῆς συνταξιοδοτουμένης χήρας καταβάλλεται εἰς αὐτὴν ἐφ' ἅπαξ βοήθημα ἴσον πρὸς 12 μηνιαίας συντάξεις αὐτῆς.

3) Προκειμένου περὶ τέκνων, ἐγγόνων ἢ προγόνων, εἰς τὸ τέλος τοῦ μηνὸς τοῦ θανάτου τέ ἢ τοῦ μηνός, καθ' ὃν τὰ τέκνα, ἐγγονοὶ ἢ πρόγονοι συνεπλήρωσαν τὸ 18ον ἔτος τῆς ἡλικίας τους προκειμένου δὲ περὶ θηλέων τὸ 21ον ἢ καὶ πρ αὐτοῦ εἰς τὰς ἀκολούθους δύο περιπτώσεις:

α) Διὰ τῆς συνάψεως γάμου.

6) Διὰ τῆς ἀναλήψεως βιοποριστικῆς ἐργασίας, ἀποφερούσης εἰσόδημα πενταπλάσιον τοὐλάχιστον τοῦ ποσοῦ τῆς συντάξεως, ἧς δικαιοῦται καστος τούτων.

4) Τὸ ἀνωτέρω ὅριον τοῦ 18ου ἔτους, προκειμένου δὲ περὶ θηλέων τοῦ 21ου, δὲν ἰσχύει προκειμένου περὶ τέκνου, ἐγγόνου ἢ προγόνου ἀνικάνου πρὸς πᾶσαν βιοποριστικὴν ἐργασίαν, τ

ανακαιότητος ταύτης διαπιστουμένης παρά τῆς ἁρμοδίας Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Ι.Κ.Α. κατά τάς διατάξεις τοῦ παρόντος».

Ἄρθρον 5

Ἡ παράγραφος 1 τοῦ ἄρθρου 10 τροποποιεῖται ὡς κάτωθι:

«1) Ἡ διαπιστωθεῖσα ἀναπηρία τοῦ ἠσφαλισμένου τοῦ Ταμείου ὑπό τῶν Ὑγειονομικῶν Ἐπιτροπῶν τοῦ Ι.Κ.Α. διά τήν ἀπονομήν παρ' αὐτοῦ συντάξεως λόγῳ ἀναπηρίας λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν καί διά τήν ἀπονομήν συντάξεων λόγῳ ἀναπηρίας παρά τοῦ Ταμείου.

2) Ἡ διαπίστωσις τῆς ἀναπηρίας τῶν δικαιοδόχων θανόντων τῶν ἠσφαλισμένων ἤ συνταξιούχων τοῦ Ταμείου, τῶν μή δικαιουμένων συντάξεως ἐκ τοῦ Ι.Κ.Α., ἐνεργεῖται ὑπό τῆς αἰκείας Πρωτοβαθμίου Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Ι.Κ.Α.

Κατά τῆς γνωματεύσεως τῆς Πρωτοβαθμίου Ἐπιτροπῆς ἐπιτρέπεται προσφυγή ὑπό τοῦ αἰτουμένου τήν ἀπονομήν τῆς συντάξεως ἐνώπιον τῶν Δευτεροβαθμίων Ὑγειονομικῶν Ἐπιτροπῶν τοῦ Ι.Κ.Α., ἐφαρμοζομένων ἀναλόγως τῶν οἰκείων διατάξεων τῆς νομοθεσίας τοῦ Ι.Κ.Α. ὡς πρός τήν ἀκολουθητέαν διαδικασίαν τῆς προθεσμίας ὑποβολῆς τῆς προσφυγῆς κλπ.».

Ἄρθρον 6

Ἡ παράγραφος 1 τοῦ ἄρθρου 16 τροποποιεῖται ὡς ἀκολούθως:

«Ἐν περιπτώσει σοβαρᾶς αὐξομειώσεως τῶν ἀποδοχῶν τῶν ἠσφαλισμένων διά συλλογικῶν συμβάσεων αἱ παρά τοῦ Ταμείου καταβαλλόμεναι παροχαί δύνανται νά ἀναπροσαρμόζωνται μετά παρέλευσιν ἑξαμήνου καί ἐφ' ὅσον ἡ οἰκονομική κατάστασις τοῦ Ταμείου ἐπιτρέπει τοῦτο, κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ἐγκρινομένης ὑπό τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας».

Ἄρθρον 7

Τό ἄρθρον 18 τροποποιεῖται ὡς κάτωθι:

«Εἰς τούς ἐπιμελουμένους τῆς κηδείας τῶν ἀποβιούντων α) ἠσφαλισμένων τοῦ Ταμείου, τῶν ἐχόντων τάς προϋποθέσεις τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ παρόντος καί β) συνταξιούχων τοῦ Ταμείου καταβάλλεται διά μέν τούς ἠσφαλισμένους ποσόν ἴσον πρός τάς ἀποδοχάς ἑνός μηνός, διά δέ τούς συνταξιούχους ποσόν ἴσον πρός τάς συντάξεις δύο μηνῶν.

Ἀποδοχαί νοοῦνται αἱ ὑποκείμεναι εἰς ἀσφαλιστικάς κρατήσεις τοῦ τελευταίου πρό τοῦ θανάτου μηνός.

Τό καταβαλλόμενον ποσόν δέν δύναται εἰς πᾶσαν περίπτωσιν νά εἶναι ἀνώτερον τῶν 1500 δραχμῶν».

Ἄρθρον 8

Τό ἄρθρον 20 τροποποιεῖται ὡς κάτωθι:

«Ἐξαιρετικῶς εἰς τούς ἀπό 2.10.1956 ἐπαχθέντας εἰς τήν ἀσφάλισιν τοῦ Ταμείου καί συμπληροῦντας τό 65ον ἔτος τῆς ἡλικίας των σφαγεῖς βοοειδῶν, σφαγεῖς λευκῶν κρεάτων καί ὀκροκαθαριστάς, τούς πραγματοποιήσαντας ἐν τῇ ἐνεργῷ ἀσφαλίσει 2000 ἡμέρας ἐργασίας τοὐλάχιστον, χορηγεῖται σύνταξις, ὑπολογιζομένη κατά τά ἐν ἄρθρῳ 5 ὁριζόμενα, ἐφ' ὅσον οἱ ἀνωτέρω ἤ τά μέλη τῆς οἰκογενείας των, ἐν περιπτώσει θανάτου, ἀναγνωρίσουν καί προϋπηρεσίαν 2500 τοὐλάχιστον ἡμερῶν ἐργασίας διά σύνταξιν γήρατος καί 1500 ταυτῶν διά σύνταξιν ἀναπηρίας καί θανάτου.

Ὁ ἀνωτέρω συνολικός ἀριθμός προσαυξάνεται ἀπό 1.1.1967 κατά 175 κατ' ἔτος μέχρι τοῦ ἀριθμοῦ 4050.

Ἡ οὕτω ἀναγνωριζομένη προϋπηρεσία ἐξαγοράζεται δι' ἀτομικῆς εἰσφορᾶς τοῦ ἠσφαλισμένου ἴσης πρός ἓξ τοῖς ἑκατόν ἐπί τοῦ μισθοῦ, ἐφ' οὗ ὑπολογίζονται αἱ τακτικαί εἰσφοραί κατά χρόνον τῆς ἐξαγορᾶς.

Ἡ ἐξαγορά διενεργεῖται δι' ἐφ' ἅπαξ καταβολῆς ἤ εἰς δόσεις, ὧν ὁ ἀριθμός δέν δύναται νά ὑπερβῇ τάς 60.

Ἄρθρον 9

Ἡ ἰσχύς τοῦ παρόντος ἄρχεται ἀπό τῆς 1ης τοῦ ἑπομένου μηνός ἐκείνου τῆς δημοσιεύσεώς του εἰς τήν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Εἰς τόν αὐτόν ἐπί τῆς Ἐργασίας Ὑπουργόν ἀνατίθεμεν τήν δημοσίευσιν καί ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 15 Μαΐου 1968

—

355/1968 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί τροποποιήσεως τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 18 τοῦ ἀπό 4.5.1955 β.δ. «περί ὀργανώσεως λειτουργίας τοῦ κλάδου ἀσθενείας τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἐμπορικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος» (Φ.Ε.Κ. 146)8.6.1955, τ. Α').

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 116 τῆς 23 Μαΐου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τάς διατάξεις τῆς πα-

ραγράφου 7 τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ν.δ. 3088/1954 «περὶ τροποποιήσεως τῆς περὶ διοικήσεως τοῦ Ι.Κ.Α. νομοθεσίας καὶ θεσπίσεως ἀσφαλιστικῶν τινων διατάξεων». 2) Γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, διατυπωθεῖσαν κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 21/2.2.1968 συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς ΙΕ' περιόδου. 3) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 170/1968 γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργοῦ, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον μόνον

Ἡ παράγραφος 2 τοῦ ἄρθρου 18 τοῦ ἀπὸ 4.5.1955 ἒ.δ. «περὶ ὀργανώσεως λειτουργίας τοῦ Κλάδου Ἀσθενείας τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἐμπορικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος» τροποποιεῖται ὡς κάτωθι:

2) Ἡ νοσοκομειακὴ περίθαλψις παρέχεται εἰς τὰ ὑπὸ τοῦ Ταμείου ἐγκεκριμένα Θεραπευτήρια, τῆς ἐπιλογῆς μεταξὺ τούτων ἀνηκούσης εἰς τὸν ἀσθενῆ.

Ὁ ἀσθενὴς δικαιοῦται νὰ νοσηλευθῇ καὶ εἰς μὴ ἐγκεκριμένον ὑπὸ τοῦ Ταμείου Θεραπευτήριον, ἐν οὐδεμιᾷ ὅμως περιπτώσει τὸ Ταμεῖον βαρύνεται μὲ δαπάνην ἀνωτέραν τῆς ἣν θὰ κατέβαλλεν, ἂν ἐνοσηλεύετο οὗτος εἰς τὴν Α' θέσιν τοῦ Θεραπευτηρίου «Εὐαγγελισμός», ἐφ' ὅσον ἠρει τὸν βαθμὸν τοῦ διευθυντοῦ, ὑποδιευθυντοῦ Α' καὶ ὑποδιευθυντοῦ Β', εἰς τὴν Βα θέσιν, ἐφ' ὅσον ἀνήκει εἰς τὸ κύριον προσωπικὸν τῆς Τραπέζης ἢ ἐξομοιοῦται πρὸς αὐτὸ ἢ ἀνήκει εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν διεκπεραιωτῶν, εἰσπρακτόρων καὶ ἀρχικλητήρων, καὶ Β6 θέσιν, ἐφ' ὅσον ἀνήκει εἰς τὸ ὡς ὑπηρετικὸν χαρακτηριζόμενον προσωπικόν.

Εἰς ἃς περιπτώσεις δὲν λειτουργεῖ ἀντίστοιχος διὰ τὴν πάθησιν τοῦ ἀσθενοῦς κλινικὴ εἰς τὸ Θεραπευτήριον «Εὐαγγελισμός» τὰ νοσήλεια καθορίζονται ἀναλόγως πρὸς τὰ ἰσχύοντα τιμολόγια τῶν εἰδικῶν νοσηλευτικῶν ἱδρυμάτων τοῦ Δημοσίου.

Εἰς τὸν αὐτὸν ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 7 Μαΐου 1968

—

356/1968 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ μειώσεως τῆς καταβαλλομένης εἰς τὸ Ι.Κ.Α. εἰσφορᾶς ἐπαγγελματικοῦ κινδύνου ὑπὸ τῶν ἐπιχειρήσεων: α) Ἀντωνίου Βακιάνη, β) Ο.Ε. Μισιριὰν καὶ Υἱός, γ) Ἀριστείδου Βακαλαθανασίου, δ) Αἰμ. Ζηρίνη καὶ ε) Νικολάου Πετρίδη.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 116 τῆς 23 Μαΐου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ν.δ. 4104/1960, ὡς καὶ τὰς τοιαύτας τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 473/1961 δ. διατάγματος. 2) Τὰς ἀπὸ 27.2.1968 γνωμοδοτήσεις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ι.Κ.Α., διατυπωθείσας κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 10/27.2.1968 συνεδρίασιν αὐτοῦ. 3) Τὴν σύμφωνον γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, διατυπωθεῖσαν κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 29/11.4.1968 συνεδρίασιν αὐτοῦ, τῆς ΙΕ' Περιόδου, προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργοῦ, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἡ καταβαλλομένη εἰς τὸ Ἵδρυμα Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, σημφώνως τῷ ἄρθρῳ 3 ν.δ. 4104/1960, εἰσφορὰ ἐπαγγελματικοῦ κινδύνου, ὑπὸ τῶν ἐπιχειρήσεων:

α) Ἀντωνίου Βακιάνη, ἐδρευούσης ἐν Ξάνθῃ.

β) Ο.Ε. Μισιριὰν καὶ Τίος (Ὑποκαταστήματος Καβάλας).

γ) Ἀριστείδου Βακαλαθανασίου, ἐδρευούσης ἐν Ξάνθῃ.

δ) Αἰμ. Ζηρίνη, ἐδρευούσης ἐν Ξάνθῃ, καὶ

ε) Νικολάου Πετρίδη (Ὑποκαταστήματος Ξάνθης) μειοῦται ἀπὸ 1% εἰς 0,5% ἐπ' ἀόριστον καὶ μέχρις ἄρσεως τῶν νομίμων προϋποθέσεων.

Εἰς τὸν αὐτὸν ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 15 Μαΐου 1968

—

357/1968 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ προσθήκης παραγράφου 4 εἰς τὸ ἄρθρον 24 τοῦ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 47442/5046/1947 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 18/15.2.1947, τεῦχος Β') ἐγκριθέντος προσωρινοῦ Κανονισμοῦ Λειτουργίας τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑπαλλήλων Κουρείων καὶ Κομμωτηρίων.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 116 τῆς 23 Μαΐου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 4 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν.δ. 4577/1966. 2) Γνώμην τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑπαλλήλων Κουρείων καὶ Κομμωτηρίων, ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διὰ

της ὑπ' ἀριθ. 1066/1966 ἀναφορᾶς τοῦ Ταμείου, 3) Γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, διατυπωθεῖσαν κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 64/15.12.1966 συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς ΙΔ' Περιόδου, 4) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 550/1967 γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργοῦ, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον μόνον

1) Εἰς τὸ ἄρθρον 24 τοῦ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 17442/5046/1947 ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 18, τεῦχος Β' τῆς 15.2.1947) ἐγκριθέντος προσφόρου Κανονισμοῦ Λειτουργίας τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑπαλλήλων Κουρείων καὶ Κομμωτηρίων προστίθενται παράγραφοι 4, 5 καὶ 6, ἔχουσαι ὡς ἀκολούθως:

«4) Ἡμέραι ἐργασίας πραγματοποιηθεῖσαι παρ' ἠσφαλισμένων εἰς περίοδον προγενεστέραν τῆς 5ετίας ἀπὸ τῆς παρ' αὐτοῦ ὑποβολῆς τῆς περὶ ἀναγνωρίσεως τούτων αἰτήσεως ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει ἀναγνωρίζονται ὑπὸ τοῦ Ταμείου.

5) Ὁ καθ' οἱονδήποτε τρόπον ἀποχωρῶν ἢ ἀπολυόμενος ἀπὸ τῆς ἐργασίας του ἠσφαλισμένος ὑποχρεοῦται, ὅπως ἐντὸς ἑνὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς ἀποχωρήσεως ἢ ἀπολύσεως δηλώσῃ εἰς τὸ Ταμεῖον τὰς τυχὸν παρ' αὐτοῦ πραγματοποιηθείσας ἡμέρας ἐργασίας παρὰ τῷ τελευταίῳ ἐργοδότῃ, διὰ τὰς ὁποίας δὲν κατεβλήθησαν εἰς τὸ Ταμεῖον ἀσφαλιστικαὶ εἰσφοραί.

Ἀπολυθέντες ἢ ἀποχωρήσαντες πρὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος δέον ὅπως ὑποβάλουν τὴν κατὰ τὰ ἀνωτέρω δήλωσιν ἐντὸς 6 μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος.

Ἐπὶ παραλείψεως δηλώσεως τῶν ὡς ἄνω ἡμερῶν ἐργασίας εἰς τὸ Ταμεῖον ἐντὸς τῆς ὑπὸ τοῦ προηγουμένου ἐδαφίου τασσομένης προθεσμίας αὐτῶν δὲν ἀναγνωρίζονται παρ' αὐτοῦ.

6) Κατ' ἐξαίρεσιν τῶν διατάξεων τῶν προηγουμένων παραγράφων 4 καὶ 5 ἀναγνωρίζονται ὑπὸ τοῦ Ταμείου ἄνευ τῶν περιορισμῶν τῶν προβλεπομένων ὑπὸ τῶν διατάξεων τούτων ἡμέραι ἐργασίας ἀσφαλισμένης παρ' αὐτοῦ πραγματοποιηθεῖσαι ἀπὸ τῆς ἱδρύσεως τοῦ Ταμείου μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος, ἐφ' ὅσον σχετικὴ περὶ ἀναγνωρίσεως αἴτησις ὑποβληθῇ ἐντὸς ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας ἑνὸς ἔτους ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος».

Εἰς τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 15 Μαΐου 1968

—

ΥΠΟΤΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

45619/1855/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 1/1968 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ ἐργατοτεχνικοῦ καὶ ὑπαλληλικοῦ προσωπικοῦ τοῦ Β. Ναυστάθμου Σαλαμῖνος.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 169 τῆς 4 Ἀπριλίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957, 2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 1/1968 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ ἐργατοτεχνικοῦ καὶ ὑπαλληλικοῦ προσωπικοῦ τοῦ Β. Ναυστάθμου Σαλαμῖνος, δι' ἧς μετερρυθμίσθη ἐν μέρει κατόπιν ἐφέσεων ἡ ὑπ' ἀριθ. 10/1967 ἀπόφασις τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς, ἀποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν ἐκτελεστὴν τὴν ὑπ' ἀριθ. 1/1968 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ ἐργατοτεχνικοῦ καὶ ὑπαλληλικοῦ προσωπικοῦ τοῦ Β. Ναυστάθμου Σαλαμῖνος, ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τοῦ Συνδέσμου Ἐργατοτεχνικοῦ καὶ Ὑπαλληλικοῦ Προσωπικοῦ Β. Ναυστάθμου Σαλαμῖνος ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τῶν Ὑπουργείων: 1) Ἐθνικῆς Ἀμύνης (Γ.Ε.Ν.) καὶ 2) Οἰκονομικῶν, ἧς τὸ διατακτικὸν ἔχει ὡς ἀκολούθως:

1) Τὰ κατώτατα ὅρια βασικῶν ἡμερομισθίων τοῦ κατωτέρω ἀναφερομένου προσωπικοῦ, ὅπερ ἀπασχολεῖται εἰς τὰ Συνεργεῖα Β. Ναυστάθμου Σαλαμῖνος καὶ περιοχῆς Ἀθηνῶν-Πειραιῶς καὶ τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Β. Ναυτικοῦ, τοῦ προσλαμβανομένου βάσει τοῦ ἄρθρου 31 τοῦ νόμου 6321/1934, ὡς τοῦτο συνεπληρώθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ν.δ. 2015/1953, ὡς καὶ ἐν γένει παντὸς τοῦ μὲ σχέσιν ἰδιωτικοῦ δικαίου συνδεομένου μετὰ τοῦ Δημοσίου προσωπικοῦ τοῦ Β. Ναυτικοῦ, πλὴν περιοχῆς Κρήτης, καθορίζονται ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης ὡς ἑξῆς:

α) Τεχνικὸν προσωπικὸν ἐν γένει

	Δραχμαὶ	
	Ἄρρενες	Θήλεις
Κατὰ τὴν πρόσληψιν	90	75
Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν ἑτοῦς προϋπηρεσίας	97	80
Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν ἑτοῦς		

	Δραχμαί Άρρενες	Θήλεις
προϋπηρεσίας		
Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 9ετοῦς προϋπηρεσίας	111	90
Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 12ετοῦς προϋπηρεσίας	120	100
Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 15ετοῦς προϋπηρεσίας	130	110
Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 18ετοῦς προϋπηρεσίας	140	117
Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 20ετοῦς προϋπηρεσίας	150	125
Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 25ετοῦς προϋπηρεσίας	160	135
Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 30ετοῦς προϋπηρεσίας	170	142
Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 35ετοῦς προϋπηρεσίας	180	150

Διὰ τοὺς μαθητευομένους ἀμφοτέρων τῶν φύλων καθορίζεται ἡμερομίσθιον κατὰ τὴν πρώτην δραχμαὶ 45, μετὰ παρέλευσιν διετίας δραχμαὶ 50.

Μαθητευόμενοι νοοῦνται: α) Οἱ μὴ συμπληρώσαντες τὸ 19ον ἔτος τῆς ἡλικίας των, ἄνευ προϋπηρεσίας, ἢ τὸ 18ον ἔτος τῆς ἡλικίας των καὶ ἑνὸς (1) ἔτους προϋπηρεσίαν παρ' οἱῳδήποτε ἐργοδότῃ οἱ ἄρρενες καὶ β) αἱ μὴ συμπληρώσασαι τὸ 17ον ἔτος τῆς ἡλικίας των, ἄνευ προϋπηρεσίας, ἢ τὸ 16ον ἔτος τῆς ἡλικίας των καὶ ἑνὸς (1) ἔτους προϋπηρεσίαν παρ' οἱῳδήποτε ἐργοδότῃ αἱ θήλεις.

Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τῶν ὡς ἄνω προϋποθέσεων ἡλικίας καὶ προϋπηρεσίας δικαιοῦνται ἀντιστοίχως κατωτάτου ὁρίου ἡμερομισθίου ἐκ δραχμῶν 90 καὶ 75.

β) Ἐργατικῶν προσωπικῶν

	Δραχμαί Άρρενες	Θήλεις
Κατὰ τὴν πρόσληψιν	90	75
Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 4ετοῦς προϋπηρεσίας	95	80
Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 8ετοῦς προϋπηρεσίας	100	85
Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 12ετοῦς προϋπηρεσίας	105	90
Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 17ετοῦς προϋπηρεσίας	110	95

γ) Πλοτά μέσα 24ώρου ἀπασχολήσεως (Ρυμουλκά)

	Δραχμαί
Κυβερνῆται	95
Μηχανικοί	95
Θερμασταί	90
Ναῦται	80

2) Τὸ λαμβανόμενον ἐπίδομα λόγῳ ἀσθενείας κλπ. κατὰ τὰς σχετικὰς διατάξεις τοῦ Α.Κ. (ἄρθρα 657 καὶ 658) λαμβάνουν ἐκ τῶν περὶ ὧν πρόκειται μισθωτῶν καὶ οἱ πρὸ τῆς ἰσχύος τῶν διατάξεων τούτων προσληφθέντες.

3) Οἱ ἐκ τῶν περὶ ὧν ἡ παροῦσα ἔγγαμοι μισθωτοὶ λαμβάνουσι ἐπίδομα γάμου (σύζυγον) ἐκ δραχμῶν 200 μηνιαίως διὰ τὴν μὴ ἐργαζομένην καὶ μὴ συνταξιοδοτουμένην σύζυγον, ἐφ' ὅσον ἡ συντήρησις τῆς συζύγου βαρύνει τὸν σύζυγον καὶ ὁ γάμος δὲν ἐλύθη διὰ θανάτου ἢ διαζυγίου.

4) Εἰς ἅπαν τὸ περὶ οὗ πρόκειται προσωπικὸν παρέχεται, ὡς μέχρι σήμερον, τὸ προβλεπόμενον ὑπὸ τοῦ νόμου 6321/1934 ἀντίτιμον τροφῆς ἐκ δραχμῶν 8,80 ἡμερησίως.

5) Αἱ ἐκάστοτε ἰσχύουσαι διὰ τὰς βιομηχανικὰς ἐπιχειρήσεις ἐθνικαὶ ὁμοιοεπαγγελματικαὶ συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας ἢ ὁμοίας ἐκτάσεως διαιτητικαὶ ἀποφάσεις καὶ ἐφ' ὅσον δὲν περιέχουν ἐν αὐταῖς ἐξαίρεσιν τοῦ Δημοσίου, ὡς καὶ αἱ τοιαῦται περὶ χημικῶν κλπ. ἐπιστημονικοῦ προσωπικοῦ, ἐπαλλήλικοῦ καὶ ὑπηρετικοῦ προσωπικοῦ Γραφείων Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν καὶ ἐπιχειρήσεων καὶ προσωπικοῦ ἐπιχειρήσεων πετρελαιοειδῶν ἔχουσιν ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ τῶν ὁμοίων κατηγοριῶν μισθωτῶν τῶν ἀπασχολουμένων εἰς τὰ Συνεργεῖα τοῦ Βασιλικοῦ Ναυστάθμου Σαλαμῖνος καὶ λοιπάς, περὶ ὧν ἡ παροῦσα, Ὑπηρεσίας τοῦ Βασιλικοῦ Ναυτικοῦ, ἐπὶ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι αἱ ὑπὸ τῶν ὡς εἴρηται ἐθνικῶν ὁμοιοεπαγγελματικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας καὶ διαιτητικῶν ἀποφάσεων καθοριζόμεναι ἑκάστοτε ἀποδοχαὶ (βασικοὶ μισθοὶ ἢ ἡμερομίσθια μετὰ τῶν τακτικῶν ἐπιδομάτων καὶ προσαυξήσεων) δὲν ὑπολείπονται τῶν διὰ τῆς παρούσης καθοριζομένων διὰ τὸ ἐργατοτεχνικὸν προσωπικὸν ἀποδοχῶν ἐν τῷ συνόλῳ των λαμβανομένων. Διὰ τὴν τοιαύτην σύγκρισιν ὡς ἡμερομίσθιον τῶν ἐπὶ μηνιαίοις ἀποδοχαῖς ἀμειβομένων βάσει τῶν ὡς εἴρηται ἐθνικῶν ὁμοιοεπαγγελματικῶν συλλογικῶν συμβάσεων καὶ διαιτητικῶν ἀποφάσεων λογίζεται τὸ 1/25 αὐτῶν.

6) Εἰς τὸ ἡμερομίσθιον ἐργατοτεχνικοῦ καὶ λοιποῦ προσωπικοῦ χορηγεῖται λόγῳ τῶν εἰδικῶν

καὶ δυσμενῶν συνθηκῶν μεταφορᾶς ἡμερήσιον ἐπίδομα κατὰ τὰς κάτωθι διακρίσεις:

α) Ἐπίδομα δραχμῶν ὀκτὼ (8) ἡμερησίως διὰ τοὺς κατοικοῦντας ἐκτὸς τῆς νήσου Σαλαμῖνος καὶ ἐργαζομένους εἰς Ὑπηρεσίας τοῦ Β.Ν. ἱδρυούσας ἐπὶ αὐτῆς ταύτης τῆς νήσου. Τὸ αὐτὸ ἐπίδομα χορηγεῖται καὶ εἰς τοὺς κατοικοῦντας ἐν Σαλαμῖνι καὶ ἐργαζομένους εἰς Ὑπηρεσίας Α.Δ.Β.Ν.Σ. ἐν Πειραιεῖ, ὡς καὶ εἰς τοὺς κατοικοῦντας ἐν Ἀθήναις καὶ Πειραιεῖ καὶ ἐργαζομένους εἰς τὴν περιοχὴν Ἀμφιάλης καὶ Σκαραμαγκᾶ.

β) Ἐπίδομα δραχμῶν τεσσάρων (4) ἡμερησίως διὰ τοὺς κατοικοῦντας ἐν Σαλαμῖνι καὶ ἐργαζομένους εἰς Ὑπηρεσίας Α.Δ.Β.Ν.Σ. ἱδρυούσας ἐπὶ τῆς νήσου ἢ εἰς τὴν περιοχὴν Ἀμφιάλης καὶ Σκαραμαγκᾶ.

γ) Τὸ ἀνωτέρω ἐπίδομα χορηγεῖται εἰς τοὺς ὡς ἄνω δικαιούχους ἀνεξαρτήτως κατηγορίας ἢ εἰδικότητος καὶ ὑφιστάμενον λαμβανομένων ἡμερομισθίων ἢ μισθοῦ καὶ καταβάλλεται μόνον διὰ τὰς ἡμέρας, καθ' ἃς εἰργάσθησαν.

7) Εἰς τοὺς ἀπασχολουμένους εἰς τὰς κάτωθι ἐργασίας χορηγεῖται ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς, ἐπικινδύνου ἢ βαρείας ἐργασίας ὡς ἑξῆς:

Α) Ἐκ ποσοστοῦ 15% ἐπὶ τῶν ὡς ἄνω καθοριζομένων κατωτάτων ὁρίων βασικῶν ἡμερομισθίων εἰς τοὺς: 1) Τεχνίτας ἠλεκτρονικῶν συσκευῶν καὶ μηχανῶν, 2) ἠλεκτροτεχνίτας ὑψηλῆς τάσεως, 3) τεχνίτας ἐλέγχου μετάλλου, 4) τεχνίτας πυρομαχικῶν.

Β) Ἐκ ποσοστοῦ 10% εἰς τοὺς ἐργάτας καὶ τεχνίτας τῶν κάτωθι κατηγοριῶν:

1) Χυτηρίου, 2) ὀξυγονακολλήσεως, 3) ἠλεκτροσυγκολλήσεως, 4) θερμικῶν κατεργασιῶν, 5) σφυροκοπανιστῶν, 6) ὑφαλοκοπανιστῶν, 7) χρωματουργείου, 8) παρασκευαστηρίου πυρομαχικῶν, (πλὴν τῶν τεχνιτῶν πυρομαχικῶν), 9) παρασκευαστηρίου χρωμάτων, 10) πυριτιδαποθηκῶν (πλὴν τῶν τεχνιτῶν πυρομαχικῶν), 11) ἀποθηκῶν πετρελαιοειδῶν, 12) χαλκουργείου, 13) καθαρισμοῦ ἐξαρτημάτων καὶ ψυγείων μηχανῶν δι' ὀξέων, 14) ἠλεκτρονικῶν καὶ συσσωρευτῶν (πλὴν τῶν τεχνιτῶν ἠλεκτρονικῶν συσκευῶν καὶ μηχανημάτων καὶ τῶν τεχνιτῶν ἐλέγχου μετάλλου), 15) Στοιχειοθετηρίου, πιεστηρίου, λινοτυπείου, φωτοτυπείου, φωτογραφείου κλπ., 16) γαλβανιστῶν, 17) τεχνιτῶν ἐπενδύσεως λεβήτων δι' ἐπιβοάμβακος, 18) ἀποθηκῶν ραδιενεργῶν ὑλικῶν, 19) τυπογράφων, 20) σιδηρουργῶν - καμινάδων, 21) δεξαμενιστῶν, 22) λεμβουργῶν ἀσχολουμένων εἰς τὴν ρετστοποίησιν τῆς πίσσης, 23) ἀρτεργατῶν, 24) τῶν ἀπασχολουμένων μὲ τὸν καθαρισμὸν λεπτῶν ὀργάνων καὶ μηχανημάτων διὰ φεκασμοῦ πετρελαίου καὶ 25) τοῦ προσωπικοῦ τοῦ χημείου τοῦ χειριζομένου ὀξέα ἢ ἄλλα ὑλικὰ ἀναδίδοντα δηλητηριώδεις ἀνθυμιάσεις.

8) Ἡ παράγραφος 8 τῆς ὑπ' ἀριθ. 12/1966 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Α.Δ.Α. Πειραιῶς (Φ.Ε.Κ. 663 τ. Β' 14.11.1966)(*), διατηρουμένη ἐν ἰσχύϊ μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως ἢ τῆς νομίμου καταθέσεως αὐτῆς εἰς τὸ Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν, ἀντικαθίσταται ἀπὸ τῆς ἡμερομηνίας ταύτης ὡς ἀκολούθως:

«Οἱ περὶ ὧν ἡ παροῦσα μισθωτοί, μὴ ἀπασχολούμενοι, καίτοι προσφερόμενοι, ἐκ λόγων ἀνεξαρτήτων τῆς θελήσεώς των, κατὰ τὰς λοιπὰς (πέραν τῶν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ν.δ. 3755/1957 προβλεπομένων) ἑορτὰς - ἀργίας τῶν Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν (Β. Ναυτικοῦ), δικαιοῦνται τοῦ ἡμερομισθίων των».

9) Εἰς τοὺς ἐργατοτεχνίτας τοῦ Β. Ναυτικοῦ μετὰ τρίμηνον ἀπὸ τῆς προσλήψεώς των δαπάνῃ τοῦ Β. Ναυτικοῦ χορηγεῖται ἅπαξ κατ' ἔτος καὶ ἐφ' ὅσον φθαρῇ ἢ ἐκτάκτως ἐν περιπτώσει ἠτιολογημένης καταστροφῆς μία ἐνδυμασία ἐργασίας (φόρμα), ἀνήκουσα εἰς τὸ Δημόσιον. Ἡ ἐν λόγῳ ἐνδυμασία ἐργασίας (φόρμα) ἐπιστρέφεται εἰς τὴν Ὑπηρεσίαν ἐν περιπτώσει ἀπομακρύνσεως τοῦ ἐργατοτεχνίτου, ὡς ἐπίσης καὶ κατὰ τὴν ἀντικατάστασίν της λόγῳ φθορᾶς.

10) Διὰ τὴν μισθολογικὴν κατάταξιν τοῦ εἰς τὴν Ὑπηρεσίαν τοῦ Β. Ναυτικοῦ καὶ εἰς τὴν παροῦσαν ὑπαγομένου προσωπικοῦ λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ἡ προϋπηρεσία αὐτοῦ ἡ διανυθεῖσα εἰς τὸ Β. Ναυτικόν. Ὁμοίως δύναται νὰ συνυπολογισθῇ καὶ πᾶσα ἐκτὸς τοῦ Β. Ναυτικοῦ ὁμοειδὴς ὑπηρεσία. Ἡ τοιαύτη προϋπηρεσία ἐκτὸς τοῦ Β. Ναυτικοῦ ἀποδεικνύεται διὰ πιστοποιητικοῦ τοῦ οἰκείου ἐργοδότου, τεθεωρημένου διὰ τὸ ἀκριβὲς τοῦ περιεχομένου παρὰ τῆς ἁρμοδίας Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας ἢ ἐκ τοῦ βιβλιαρίου τοῦ Ι.Κ.Α., ἐφ' ὅσον προκύπτει ἐξ αὐτοῦ ἡ τε χρονικὴ διάρκεια καὶ ἡ εἰδικότης ἀπασχολήσεως. Τὰ ὡς ἄνω πιστοποιητικὰ κλπ. ὑποβάλλονται παρὰ τοῦ ἐνδιαφερομένου, μετὰ δὲ τὸν ἔλεγχον καὶ τὴν ἔγκρισίν των παρὰ τῆς ἁρμοδίας Ναυτικῆς Ὑπηρεσίας ἡ τοιαύτη προϋπηρεσία καταχωρεῖται εἰς τὰ μητρῶα ἡμερομισθίων καὶ ὑπολογίζεται ἀπὸ τῆς ἡμερομηνίας ἐγκρίσεως ταύτης.

11) Τυχὸν καταβαλλόμεναι ἀποδοχαὶ ἀνώτεραι τῶν ὑπὸ τῆς παρούσης καθοριζομένων δὲν δύνανται νὰ μειωθῶσιν.

(*) ΕΕΔ 25, 1492.

12) Οἱ περὶ ὧν ἡ παροῦσα μισθωτοὶ ἀπασχολούμενοι εἰς ἐργασίαν ἐκτὸς τῶν ὁρίων τῆς τέως Διοικήσεως Πρωτευούσης καὶ διὰ τὴν λοιπὴν περιοχὴν (πλὴν Κρήτης) ἐκτὸς τῆς ἕδρας των, ἐφ' ὅσον διανυκτερεύουν, δικαιοῦνται ἐπιδόματος ἐκτὸς ἕδρας ἴσου πρὸς τὰς ἡμερησίας ἀποδοχὰς των 100 ο/ο δι' ἑκάστην ἡμέραν ἐκτὸς ἕδρας, τοῦ ἡμίσεος δὲ τῶν ἡμερησίων ἀποδοχῶν των (50%), ἐφ' ὅσον παρέχεται αὐτοῖς κατάλυμα πρὸς διαμονήν, καὶ 25%, ἐφ' ὅσον παρέχεται αὐτοῖς κατάλυμα πρὸς διαμονὴν καὶ τροφήν.

13) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης, ὑπὸ τὰς ἀνωτέρω διακρίσεις, ἄρχεται ἀπὸ 1.11.1967.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 4 Ἀπριλίου 1968

—

45621/1857/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 9/1968 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν χειριστῶν ἐκσκαπτικῶν καὶ ἀνυψωτικῶν μηχανημάτων μεταλλείων ἁπάσης τῆς χώρας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 169 τῆς 4 Ἀπριλίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957. 2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 9/1968 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν χειριστῶν ἐκσκαπτικῶν καὶ ἀνυψωτικῶν μηχανημάτων μεταλλείων ἁπάσης τῆς χώρας, δι' ἧς μετερρυθμίσθη ἐν μέρει, κατόπιν ἐφέσεων, ἡ ὑπ' ἀριθ. 18/1967 ἀπόφασις τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἀποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν ἐκτελεστὴν τὴν ὑπ' ἀριθ. 9/1968 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν χειριστῶν ἐκσκαπτικῶν καὶ ἀνυψωτικῶν μηχανημάτων μεταλλείων ἁπάσης τῆς χώρας, ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τῆς Πανελλαδικῆς Ὁμοσπονδίας Χειριστῶν Μηχανοδηγῶν, Γεωτρυπανιστῶν καὶ Συντηρητῶν Μηχανημάτων Τεχνικῶν καὶ Γεωργικῶν Ἔργων ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τῶν: 1) Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων, 2) Συνδέσμου Μεταλλευτικῶν Ἐπιχειρήσεων καὶ 3) Ἑνώσεως Ἑλλήνων Λιγνιτοπαραγωγῶν, ἧς τὸ διατακτικὸν ἔχει ὡς ἀκολούθως:

1) Τὰ κατώτατα ὅρια ἀποδοχῶν τῶν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ν.δ. τῆς 4/5.10.1951 «περὶ ἐπιβλέψεως τῆς λειτουργίας χειρισμοῦ καὶ συντηρήσεως μηχανημάτων ἐκτελέσεως τεχνικῶν ἔργων», ὡς ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη μεταγενεστέρως, πτυχιούχων, εἰδικότητος Α', τῶν εἰς τὰ καθ' ἅπασαν τὴν χώραν μεταλλεῖα καὶ λιγνιτωρυχεῖα ἀπασχολουμένων χειριστῶν ἐκσκαπτικῶν καὶ ἀνυψωτικῶν μηχανημάτων, τῶν χειριστῶν ἠλεκτροκινήτων γερανῶν καὶ τῶν ἄνω τῶν 50 ἵππων ἠλεκτροκινήτων βαρούλκων ἀνελκύσεως μεταλλεύματος καὶ ἐργατῶν ἐκ τῶν καθέτων φρεάτων τῶν μεταλλείων καὶ λιγνιτωρυχείων καὶ τῶν ἰσχίνος 100 ἵππων καὶ ἄνω ἠλεκτροκινήτων καὶ ἀεροκινήτων βαρούλκων πλαγίας ἀνελκύσεως μεταλλεύματος καὶ ἐργατῶν, ὡς καὶ τῶν πτυχιούχων γεωτρυπανιστῶν καὶ τῶν βοηθῶν τῶν ἀνωτέρω κατηγοριῶν, καθορίζονται ὡς ἀκολούθως: α) Διὰ τοὺς πτυχιούχους χειριστὰς καὶ γεωτρυπανιστάς, μηνιαῖος βασικὸς μισθὸς ἀπὸ 1.2.1967 μέχρις 29.2.1968 δραχμαὶ 4.125 καὶ ἀπὸ 1.3.1968 καὶ ἑξῆς δραχμαὶ 4.200. β) Οἱ ἀνωτέρω βασικοὶ μηνιαῖοι μισθοὶ προσαυξάνονται δι' ἐπιδόματος πολυετοῦς ὑπηρεσίας ἐκ ποσοστοῦ 5% ἐπὶ τῇ συμπληρώσει ἑκάστης τριετοῦς ὑπηρεσίας χειριστοῦ παρ' οἱῳδήποτε ἐργοδότῃ καὶ μέχρι συμπληρώσεως δύο τριετιῶν. Ἐξ αὐτῶν ἡ μὲν πρώτη τριετία καταβάλλεται ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης, ἡ δὲ δευτέρα ἀπὸ 1.3.1968. Ἡ προϋπηρεσία παρ' ἑτέρῳ ἐργοδότῃ ἀποδεικνύεται διὰ σχετικοῦ πιστοποιητικοῦ, ἐκδιδομένου παρὰ τοῦ ἀπασχολήσαντος τὸν μισθωτὸν ἐργοδότου. γ) Διὰ τοὺς βοηθοὺς γεωτρυπανιστῶν καὶ χειριστῶν τῶν ἀνωτέρω εἰδικοτήτων, ἡμερομίσθιον ἀπὸ 1.2.1967 μέχρις 29.2.1968 δραχμαὶ 100 καὶ ἀπὸ 1.3.1968 καὶ ἑξῆς δραχμαὶ 102.

2) Κατὰ τὰ λοιπὰ ἐξακολουθοῦν ἰσχύουσαι αἱ μὴ ἀντικείμεναι τῇ παρούσῃ διατάξεις τῆς ἀπὸ 18.3.1966 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας τῶν χειριστῶν ἐκσκαπτικῶν καὶ ἀνυψωτικῶν μηχανημάτων μεταλλείων, δημοσιευθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 39269/1966 ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως (Φ.Ε.Κ. 269 τ. Β' τῆς 5.5.1966).(*)

3) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ὑπὸ τὰς ἀνωτέρω διακρίσεις ἄρχεται ἀπὸ τῆς 1ης Φεβρουαρίου 1967. Αἱ ἐκ τῆς ἀναδρομικότητος τῆς ἰσχύος ταύτης προκύπτουσαι μισθολογικαὶ διαφοραὶ δύνανται νὰ ἐξοφληθοῦν εἰς τέσσαρας (4) ἰσοπόσους μηνιαίας δόσεις, τῆς πρώτης ἐκ τούτων καταβληθησομένης ἅμα τῇ δημοσιεύσει τῆς παρούσης διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 4 Ἀπριλίου 1968

—

(*) ΕΕΔ 25, 615.

45642/1840/1968 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί παρατάσεως ισχύος της ύπ' αριθ. 15/1967 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών, αφορώσης τους όρους αμοιβής των επιστημόνων φαρμακοποιών άπασης της χώρας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 169 της 4 Απριλίου 1968)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 4 του νόμου 3239/1955. 2) Την κοινοποιηθείσαν ημίν έγγραφον δήλωσιν καταγγελίας της εν θέματι διαιτητικής αποφάσεως και 3) σχετικήν γνωμοδότησιν του Εθνικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Κοινωνικής Πολιτικής, ληφθείσαν κατά την συνεδρίασιν αυτού της 2.4.1968, αποφασίζομεν:

Αναστέλλομεν επί 3μηνον χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρι 4.7.1968, την επέλευσιν των εννόμων αποτελεσμάτων εκ της καταγγελίας της υπ' αριθ. 15/1967 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής των επιστημόνων φαρμακοποιών άπασης της χώρας», κηρυχθείσης εκτελεστής διά της υπ' αριθ. 28195/1967 αποφάσεως του Υπουργού Εργασίας (Φ.Ε.Κ. 193, τεύχος Β' της 20.3.1967).(*)

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 3 Απριλίου 1968

—

45641/1841/1968 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί παρατάσεως ισχύος της υπ' αριθ. 11/1957 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης, αφορώσης τους όρους αμοιβής και εργασίας των εφαπλωματεργατών Θεσσαλονίκης.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 169 της 4 Απριλίου 1968)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 4 του νόμου 3239/1955. 2) Την κοινοποιηθείσαν ημίν έγγραφον δήλωσιν καταγγελίας της εν θέματι διαιτητικής αποφάσεως και 3) σχετικήν γνωμοδότησιν του Εθνικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Κοινωνικής Πολιτικής, ληφθείσαν κατά την συνεδρίασιν αυτού της 2.4.1968, αποφασίζομεν:

Αναστέλλομεν επί 3μηνον χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρις 6.7.1968, την επέλευσιν των εννόμων αποτελεσμάτων εκ της καταγγελίας της υπ' αριθ. 11/1957 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης «περί των όρων αμοιβής και εργασίας των εφαπλωματεργατών Θεσσαλονίκης», εγκριθείσης μετά τροποποιήσεως δια της υπ' αριθ. 35972/1957 κοινής αποφάσεως των Υπουργών Συντονισμού και Εργασίας (Φ.Ε.Κ. 157, τεύχος Β' της 4.6.1957). (*)

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 3 Απριλίου 1968

—

45622/1858/1968 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί κηρύξεως εκτελεστής της υπ' αριθ. 10/1968 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής και εργασίας των ραπτεργατών και ραπτεργατριών Αθηνών - Προαστίων».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 177 της 5 Απριλίου 1968)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 20 του νόμου 3239/1955, ως ετροποποιήθησαν υπό του ν.δ. 3755/1957. 2) Την υπ' αριθ. 10/1968 απόφασιν του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών περί των όρων αμοιβής και εργασίας των ραπτεργατών και ραπτεργατριών Αθηνών - Προαστίων, δι' ής μετερρυθμίσθη εν μέρει κατόπιν εφέσεως η υπ' αριθ. 5/1967 απόφασις του Π.Δ.Δ.Δ. Αθηνών, αποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν εκτελεστήν την υπ' αριθ. 10/1968 απόφασιν του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών, «περί των όρων αμοιβής και εργασίας των ραπτεργατών και ραπτεργατριών Αθηνών - Προαστίων», εκδοθείσαν εις επίλυσιν διενέξεως μεταξύ των: 1) Εμπορικού Συλλόγου Αθηνών, 2) Συλλόγου Εμπορορραπτών Αθηνών, 3) Συνδέσμου Εμπορορραπτών και Ραπτών Καταστηματαρχών Αθηνών, 4) Σωματείου Ραπτών ετοίμων ενδυμάτων «Η Αγία Σοφία» και 5) Ενώσεως Εμπόρων ετοίμων και επί παραγγελία ενδυμάτων νεοτερισμών αφ' ενός και αφ' ετέρου των: 1) Σωματείου Ραπτών παντελονάδων Αθηνών, 2) Ενώσεως ημερομισθίων Ραπτεργατών και Ραπτεργατριών Αθηνών - Προαστίων και 3) Ενώσεως Ραπτεργατών κατ' αποκοπήν εργαζομένων καλφάδων φορεμάτων, γελεκάδων Αθηνών και Προαστίων, ής το διατακτικόν έχει ως ακολούθως:

Τα κατώτατα όρια αμοιβής των εν τη περιοχή Αθηνών - Προαστίων απασχολουμένων ραπτεργατών και ραπτεργατριών καθορίζονται ως ακολούθως:

Α'. Αμοιβή κατ' αποκοπήν (καλφαλίκι)

Η κατ' αποκοπήν αμοιβή των εργαζομένων εις ραφεία, εμπορορραφεία και εμπορικά κατα-

(*) ΕΕΔ 26, 456.

(*) ΕΕΔ 16, 852.

στήματα διατηρούντα τμῆμα ραφείου, ἅπινα κατασκευάζουσιν ἀνδρικῆς ἐνδυμασίας, ὁρίζεται ἀναλόγως τῶν ὑπὸ τοῦ καταστήματος εἰσπραττομένων ραπτικῶν, ὡς ἕπεται:

α) Ἐνδυμασιῶν ἐπὶ παραγγελίᾳ.

1) Περίοδος ἀπὸ 19.10.1966 μέχρις 29.2.1968

	Δραχμαί			
Ἐπὶ ραπτικῶν μέχρι	750	751 —1000	1001 —1200	1200 καὶ ἄνω
Σακκάκια ἐν γένει	224	252	302	392
Παλτὰ ἐν γένει	314	336	381	459
Φράκα	—	—	739	784
Σμόκιν	—	—	482	504
Παντελόνια σμόκιν	—	—	146	146
Παντελόνια ἁπλᾶ	84	90	112	134
Γιλέκο σταυρωτὸ	67	73	84	106
Γιλέκο ἁπλὸ	56	62	79	90

2) Περίοδος ἀπὸ 1.3.1968 καὶ ἐντεῦθεν:

	Δραχμαί			
Ἐπὶ ραπτικῶν μέχρι	750	751 —1000	1001 —1200	1200 καὶ ἄνω
Σακκάκια ἐν γένει	230	270	320	420
Παλτὰ ἐν γένει	330	360	410	500
Φράκα	—	—	800	850
Σμόκιν	—	—	530	550
Παντελόνια σμόκιν	—	—	160	170
Παντελόνια ἁπλᾶ	85	95	115	140
Γιλέκο σταυρωτὸ	67	73	84	106
Γιλέκο ἁπλὸ	56	62	79	90

Προκειμένου περὶ ραπτεργατῶν ἀπασχολουμένων εἰς ἴδια αὐτῶν ἐργαστήρια (ἐκτὸς καταστήματος) αἱ ἀνωτέρω τιμαὶ καλφαλικίων αὐξάνονται κατὰ ποσοστὸν 5%.

β) Ἐτοίμων ἐνδυμάτων
(ἀπὸ 19.10.1966 καὶ ἐντεῦθεν)

	Ἑτοιμοπαραγγελία παραγωγῆς μὲ πρόβαν	Δραχμαί
Σακκάκια ἐν γένει	207	123
Παλτὰ ἐν γένει	269	269
Γιλέκο σταυρωτὸ	59	50
Γιλέκο ἁπλὸ	50	45
Παντελόνια μάλλινα	67	45
Παντελόνια μαλλοτσελβὸν	45	28
Παντελόνια τσελβὸλ	39	23
Παντελόνια δρίλλια	25	11

Β'. Ἀμοιβὴ ἐπὶ ἡμερομισθίῳ.

1) Τὰ κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων τῶν ἐργαζομένων εἰς τὰ ἀνωτέρω καταστήματα ἐργατοτεχνιτῶν ὁρίζονται ὡς ἀκολούθως:

	Ἀπὸ 19.10.1966 μέχρις 29.2.1968	Ἀπὸ 1.3.1968 καὶ ἐφεξῆς
	Δραχμαί	
Τεχνίται γενικῶς	112	—
Τεχνίται γενικῶς ραφείων	—	120
Τεχνίται γενικῶς ἑτοίμων ἐνδυμάτων	—	115
Βοηθὸς Α' ἄνδρας	94	95
Βοηθὸς Α' γυναῖκα	83	85
Βοηθὸς Β' ἄνδρας	84	90
Βοηθὸς Β' γυναῖκα	67	75
Μηχανικὸς Α' ἑτοίμων ἐνδυμάτων	123	125
Μηχανικὸς Β' ἑτοίμων ἐνδυμάτων	103	105
Μηχανικὸς Γ' ἑτοίμων ἐνδυμάτων	90	90
Ρέγουλα	123	125
Μανικάς, παγκαδόρος, σιδερωτὴς Α'	112	115
Σιδερωτὴς Β'	94	95
Βοηθὸς χειρὸς Α' (Γυναῖκα)	76	78
Βοηθὸς χειρὸς Β' (Γυναῖκα)	65	75

2) Ὡς κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων τῶν περὶ ὧν ἡ παροῦσα μαθητευομένων, ὡς καὶ τῶν ἀνειδικεύτων ἐργατοτεχνιτῶν ἀμφοτέρων τῶν φύλων, ὁρίζονται τὰ ὑπὸ τῶν ἐθνικῶν γενικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας προβλεπόμενα.

Γ'. Πρόσθετοι ὅροι καὶ διευκρινίσεις.

1) Τεχνίτης θεωρεῖται ὁ ραπτεργάτης, ὁ ὁποῖος ἀποπερατώνει τὸ τεμάχιον τῆς εἰδικότητός του (σακκάκι, παλτό, παντελόνι, γιλέκο). Βοηθὸς Α' νοεῖται ὁ ραπτεργάτης ἢ ραπτεργάτρια, οἱ δυνάμενοι νὰ ἀποπερατώνουν τὰ ἐνδύματα εἰς 6' πρόβαν. Βοηθὸς Β' νοεῖται ὁ ραπτεργάτης ἢ ραπτεργάτρια, ποὺ ἀποπερατώνει ὅλας τὰς βοηθητικὰς ἐργασίας (τσέπες, μανίκια, φοδαρίσματα, καβαδοῦρες κλπ.).

2) Τυχὸν καταβαλλόμεναι ἀποδοχαὶ ἢ ἰσχύοντες εὐνοϊκώτεροι ὅροι ἐργασίας δὲν δύνανται νὰ

μειωθῶσιν ἢ νὰ μεταβληθῶσιν.

3) Κατὰ τὰ λοιπὰ ἰσχύουν αἱ κείμεναι διατάξεις.

4) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ὑπὸ τὰς ἀνωτέρω διακρίσεις ἄρχεται ἀπὸ τῆς 19ης Ὀκτωβρίου 1966. Αἱ ἐκ τῆς ἀναδρομικότητος τῆς ἰσχύος ταύτης προκύπτουσαι μισθολογικαὶ διαφοραὶ δύνανται νὰ ἐξοφληθοῦν εἰς τέσσαρας (4) ἰσοπόσους μηνιαίας δόσεις, τῆς πρώτης ἐκ τούτων καταβληθησομένης ἅμα τῇ δημοσιεύσει τῆς παρούσης διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 5 Ἀπριλίου 1968

—

45620 1856/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ ἐγκρίσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 9/1967 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης, ἐπικυρωθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1/1968 ὁμοίας τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης, περὶ χορηγήσεως ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας εἰς τὸ προσωπικὸν καθαριότητος τοῦ Δήμου Θεσσαλονίκης, Ἀριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, Ἰδιωτικῶν Κλινικῶν, Τραπεζῶν καὶ τῶν ἰδιωτικῶν ἐν γένει ἐπιχειρήσεων Θεσσαλονίκης.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 177 τῆς 5 Ἀπριλίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957, 2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 9/1967 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης, ἐπικυρωθεῖσαν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1/1968 ὁμοίας τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης, περὶ χορηγήσεως ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας εἰς τὸ προσωπικὸν καθαριότητος τοῦ Δήμου Θεσσαλονίκης, Ἀριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, Ἰδιωτικῶν Κλινικῶν, Τραπεζῶν καὶ τῶν ἰδιωτικῶν ἐν γένει ἐπιχειρήσεων Θεσσαλονίκης, ἀποφασίζομεν:

Ἐγκρίνομεν τὴν ὑπ' ἀριθ. 9/1967 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης, ἐπικυρωθεῖσαν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1/1968 ὁμοίας τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης, περὶ χορηγήσεως ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας εἰς τὸ προσωπικὸν καθαριότητος τοῦ Δήμου Θεσσαλονίκης, Ἀριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, Ἰδιωτικῶν Κλινικῶν, Τραπεζῶν κλπ., ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξύ: 1) Τοῦ Συνδέσμου Προσωπικοῦ Καθαριότητος Τραπεζῶν καὶ λοιπῶν Ὀργανισμῶν Θεσσαλονίκης καὶ Ὑπηρετριῶν ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου: 1) Τοῦ Δήμου Θεσσαλονίκης, 2) τοῦ Ἀριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, 3) τῆς Ἑνώσεως Ἰδιωτικῶν Κλινικῶν Θεσσαλονίκης καὶ 4) τοῦ Ἐμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου Θεσσαλονίκης, ἧς τὸ διατακτικὸν ἔχει ὡς ἀκολούθως:

Εἰς τὰς καθαριστρίας καὶ τοὺς καθαριστὰς τοῦ Δήμου Θεσσαλονίκης, τοῦ Ἀριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, τῶν Ἰδιωτικῶν Κλινικῶν, τῶν Τραπεζῶν καὶ τῶν Ἰδιωτικῶν ἐν γένει Ἐπιχειρήσεων Θεσσαλονίκης θὰ καταβάλληται ὑπὸ τῶν ἐργοδοτῶν των ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας ἐκ 10% ἐπὶ τοῦ ἑκάστοτε βασικοῦ νομίμου ἡμερομισθίου ἢ ὡρομισθίου των.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἐκτείνεται εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ Εἰρηνοδικείου Θεσσαλονίκης, ἄρχεται δὲ ἀπὸ τῆς 9 Ἰουλίου 1967.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 5 Ἀπριλίου 1968

—

46807/1897/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως τῆς ἰσχύος τῆς ἀπὸ 14.2.1967 ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας περὶ αὐξήσεως τῶν γενικῶν κατωτάτων ὁρίων ἡμερομισθίων.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 177 τῆς 5 Ἀπριλίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 3239/1955, 2) Τὴν κοινοποιηθεῖσαν ἡμῖν ἔγγραφον δήλωσιν καταγγελίας τῆς ἐν θέματι συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, 3) Σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 2.4.1968, ἀποφαινόμεθα:

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ τετράμηνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρις 20.8.1968, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων τῆς καταγγελίας τῆς ἀπὸ 14.2.1967 ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας περὶ αὐξήσεως τῶν γενικῶν κατωτάτων ὁρίων ἡμερομισθίων, δημοσιευθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 18180/1967 ἀποφάσεως ἡμῶν (Φ.Ε.Κ. 137, τεῦχος Β' τῆς 22.2.1967).(*)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 5 Ἀπριλίου 1968

—

(*) ΕΕΔ 26, 325.

46808/1896/1968 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί περαιτέρω παρατάσεως της ισχύος της από 18.11.1966 συλλογικής συμβάσεως εργασίας τεχνιτών παρασκευαστών κλπ.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 177 της 5 Απριλίου 1968)

Έχοντες υπ' όψιν : 1) Τας διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 4 του νόμου 3239/1955. 2) Σχετικήν γνωμοδότησιν του Εθνικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Κοινωνικής Πολιτικής, ληφθείσαν κατά την συνεδρίασιν αυτού της 2.4.1968. 3) Την υπ' αριθ. 119/2/1968 απόφασιν ημών, αποφασίζομεν:

Αναστέλλομεν επί τρίμηνον είσετι χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρι 5.7.1968, την επέλευσιν των εννόμων αποτελεσμάτων της καταγγελίας της από 18.11.1966 συλλογικής συμβάσεως εργασίας τεχνιτών παρασκευαστών κλπ. εργαζομένων εις τα επιστημονικά εργαστήρια βιοχημείας, μικροβιολογίας, παθολογοανατομίας κλπ., τα λειτουργούντα εντός των νοσοκομείων και νοσηλευτικών ιδρυμάτων, ως και εις τα αυτοτελή ιδρύματα ερευνών κλπ. Αθηνών και Προαστίων (πραξις καταθέσεως Ειρηνοδικείου Αθηνών 6/31.1.1967).(*)

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 5 Απριλίου 1968

—

42984/1733/1968 Απόφ. Υπουργών Συντονισμού και Εργασίας

Περί εγκρίσεως μετά τροποποιήσεως της από 8.3.1968 συλλογικής συμβάσεως εργασίας ηλεκτροτεχνιτών εργαζομένων εις ηλεκτρολογικά καταστήματα, ηλεκτροτεχνουργεία, ατμόπλοια, οικοδομάς, ανελκυστήρας, ηλεκτρομηχανουργεία κλπ. άπασης της χώρας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 160 της 1 Απριλίου 1968)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Την από 8.3.1968 συλλογικήν σύμβασιν εργασίας ηλεκτροτεχνιτών εργαζομένων εις ηλεκτρολογικά καταστήματα, ηλεκτροτεχνουργεία, ατμόπλοια, οικοδομάς, ανελκυστήρας, ηλεκτρομηχανουργεία κλπ. άπασης της χώρας. 2) Την υπ' αυτής διαφωνίαν του Υπουργείου Εργασίας, διατυπωθείσαν διά του υπ' αριθ. 41850/1669/1968 εγγράφου. 3) Την επί της διαφωνίας ταύτης γνωμοδότησιν του κατ' άρθρον 9 § 2 εδάφ. 6' του ν.δ. 3755/1957 Τμήματος Αμοιβής και Όρων Εργασίας του Εθνικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Κοινωνικής Πολιτικής, ληφθείσαν κατά την συνεδρίασιν αυτού της 28.3.1968, ην και αποδεχόμεθα, και 4) το γεγονός ότι διά του όρου 18 της εν λόγω συλλογικής συμβάσεως εργασίας καθιερούται υποχρεωτική εισφορά των υπ' αυτής καλυπτομένων μισθωτών υπέρ των συνδικαλιστικών των οργανώσεων, κατ' αντίθεσιν προς την επί του θέματος νομολογίαν, ενώ δύναται νά συγχωρηθή διά συλλογικής συμβάσεως ή συνομολογήσεως μόνον όρου θεσπίζοντος ενοχικήν υποχρέωσιν προς δικαιόλυσιν της εισπράξεως της συνδικαλιστικής εισφοράς των γραπτώς εξουσιοδοτούντων τον εργοδότην μισθωτών, διά τας επιθυμούσας τούτο οργανώσεις των, δι' ό και δέον νά τροποποιηθή ή εν λόγω συλλογική σύμβασις, ως εν τω διατακτικώ, αποφασίζομεν:

Εγκρίνομεν την εν θέματι συλλογικήν σύμβασιν εργασίας, κατατεθείσαν ημίν την 12.3.1968, συνταχθέντος προς τούτο του υπ' αριθ. 909/1968 πρακτικού καταθέσεως και της οποίας το κείμενον, τροποποιούμενον παρ' ημών κατά τα ανωτέρω, έχει ως ακολούθως:

Συλλογική σύμβασις εργασίας

Εν Αθήναις σήμερον την 8ην Μαρτίου 1968 οι υπογεγραμμένοι αφ' ενός: 1) Γεώργιος Κολιμπάδης, εκπρόσωπος του Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου Αθηνών, 2) Δημήτριος Παπαγιαννόπουλος, πρόεδρος της Πανελληνίου Ομοσπονδίας Σωματείων Εργοληπτών Ηλεκτρολόγων και 3) Γεώργιος Παππάς, γενικός γραμματεύς της Ομοσπονδίας Ηλεκτροτεχνιτών Ελλάδος (Ο.Η.Ε.), άπαντες δεόντως εξουσιοδοτημένοι διά την υπογραφήν της παρούσης συλλογικής συμβάσεως εργασίας, συνομολογήσαν και συνεδέχθησαν τα εξής:

Από της ισχύος της παρούσης τα κατώτατα ωρία μισθών και ημερομισθίων των εις τα ηλεκτρολογικά καταστήματα, ηλεκτροτεχνουργεία, ατμόπλοια, οικοδομάς, ανελκυστήρας, ηλεκτρομηχανουργεία κλπ. εργαζομένων μαθητών, βοηθών, ηλεκτροτεχνιτών, αρχιτεχνιτών, εργοδηγών και πτυχιούχων επιβλέψεως όλων ανεξαρτήτως των ειδικοτήτων και κατηγοριών του νόμου 6422/1934 και των εις εκτέλεσιν τούτου διαταγμάτων καθορίζονται ως ακολούθως:

1) Μαθητευόμενοι :

	Δραχμαί
1ον έτος μαθητείας, ημερομίσθιον	43
2ον έτος μαθητείας, ημερομίσθιον	50
2) Βοηθοί (κάτοχοι άδειας):	
1ον έτον βοηθού, ημερομίσθιον	77
2ον έτος βοηθού, ημερομίσθιον	85
3ον έτος βοηθού, ημερομίσθιον	95
4ον έτος βοηθού, ημερομίσθιον	105

(*) ΕΕΔ 26, 652.

3) Ἠλεκτροτεχνίται:

	Δραχμαί
Κάτοχοι ἀδείας, ἡμερομίσθιον	150

4) Ἀρχιτεχνίται:

Κάτοχοι ἀδείας καὶ θέσεως, ἡμερομίσθιον	200

5) Ἐργοδηγοί:

Κάτοχοι ἀδείας καὶ θέσεως, ἡμερομίσθιον	220

6) Πτυχιοῦχοι ἐπιβλέψεως:

Κάτοχοι ἀδείας καὶ θέσεως, ἡμερομίσθιον	250

7) Προσωρινῶς ἀπασχολούμενοι:

Τὰ ἀνωτέρω ἡμερομίσθια τῶν τεχνιτῶν, ἀρχιτεχνιτῶν, ἐργοδηγῶν καὶ πτυχιούχων ἐπιβλέψεως ἀφορῶν τοὺς ἀπασχολουμένους ἐπ' εὐκαιρίᾳ ἐκτελέσεως ἔργου.

8) Ἐργασίαι ἁτμοπλοίων:

Οἱ ἐργαζόμενοι εἰς παντὸς εἴδους ἐργασίας ἁτμοπλοίων θὰ λαμβάνωσι τὰ καθοριζόμενα ὑπὸ τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἡμερομίσθια κατὰ 15% προσηυξημένα.

9) Μονίμως ἀπασχολούμενοι:

Εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν οἱ ἠλεκτροτεχνίται, ἀρχιτεχνίται, ἐργοδηγοὶ καὶ πτυχιοῦχοι ἐπιβλέψεως ἐργάζονται μονίμως θὰ λαμβάνωσι τοὺς κατωτέρω μισθούς, μετὰ τῶν ἐπιδομάτων πολυετίας (δετῶν) καὶ οἰκογενειακῶν βαρῶν (διὰ τὴν σύζυγον καὶ τέκνα).

10) Ἠλεκτροτεχνίται:

1) Ἀπὸ τῆς ἀποκτήσεως ἀδείας ἠλεκτροτεχνίτου καὶ μέχρι 5 ἐτῶν, μισθὸς δραχμαὶ 3.400.

2) Ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως 5 ἐτῶν καὶ ἄνω, δραχμαὶ 3.750.

11) Ἀρχιτεχνίται:

Οἱ κεκτημένοι ἄδειαν ἀρχιτεχνίτου καὶ θέσεως, μισθὸς δραχμαὶ 4.500.

12) Ἐργοδηγοί:

Οἱ κεκτημένοι ἄδειαν ἐργοδηγοῦ καὶ θέσεως, μισθὸς δραχμαὶ 5.000.

13) Πτυχιοῦχοι ἐπιβλέψεως:

Οἱ κεκτημένοι πτυχίον ἐπιβλέψεως καὶ θέσεως, μισθὸς δραχμαὶ 5.800.

14) Τὰ ὡς ἄνω κατώτατα ὅρια βασικῶν μισθῶν τῶν ἠλεκτροτεχνιτῶν - ἀρχιτεχνιτῶν - ἐργοδηγῶν καὶ πτυχιούχων ἐπιβλέψεως προσαυξάνονται διὰ τῶν ἀκολούθων ἐπιδομάτων:

α) Δι' ἐπιδόματος πολυετοῦς ὑπηρεσίας ἐκ 5% δι' ἑκάστην πενταετίαν πραγματικῆς ὑπηρεσίας, διανυθεῖσαν ἀπὸ τῆς εἰσόδου εἰς τὸν ἠλεκτροτεχνικὸν κλάδον καὶ μέχρις ἓξ (6) πενταετιῶν.

β) Ἐπὶ τῶν ὡς ἄνω ηὐξημένων διὰ τοῦ ἐπιδόματος πολυετοῦς ὑπηρεσίας βασικῶν μισθῶν ὑπολογίζεται ἐπίδομα οἰκογενειακῶν βαρῶν ἐκ 10% διὰ τὴν σύζυγον καὶ 5% δι' ἕκαστον καὶ μέχρι τριῶν (3) τέκνων, ἐφ' ὅσον τὰ μὲν ἐκ τούτων ἄρρενα εἶναι ἡλικίας κάτω τῶν 18 ἐτῶν καὶ δὲν ἐργάζονται, τὰ δὲ θήλεα κάτω τῶν 20 ἐτῶν, ἄγαμα καὶ δὲν ἐργάζονται. Εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν τὰ τέκνα, ἄρρενα ἢ θήλεα, σπουδάζουν παρατείνεται ἡ ἐπιδότησίς των ἐπὶ μίαν εἰσέτι τριετίαν.

15) Ἔνδυμα ἐργασίας:

Εἰς τὸ ἀπασχολούμενον ἠλεκτροτεχνικὸν προσωπικόν, ἤτοι ἀπὸ τοῦ βοηθοῦ καὶ ἄνω, χορηγεῖται κατ' ἔτος διὰ τὰς ἀνάγκας τῆς ἐργασίας μία φορμὰ καὶ ἓν ζεῦγος ὑποδημάτων ἐκ βακέττας μὲ καττίμματα ἐξ ἐλαστικοῦ, ἅτινα παραμένουν εἰς τὴν κυριότητα τοῦ ἐργοδότου.

16) Ἐργαλεῖα προσωπικοῦ:

Τὸ ἠλεκτροτεχνικὸν προσωπικὸν ὑποχρεοῦται, ὅπως φέρῃ μετ' αὐτοῦ μόνον τὰ ἀτομικὰ ἐργαλεῖα τσέπης, ἤτοι : μέτρον, πένσα, κατσαβίδια, σουγιά, δοκιμαστικόν.

17) Προϋπηρεσία:

Ἡ προϋπηρεσία τῶν μαθητευομένων, βοηθῶν, ἠλεκτροτεχνιτῶν, ἀρχιτεχνιτῶν, ἐργοδηγῶν καὶ πτυχιούχων ἐπιβλέψεως ἀποδεικνύεται διὰ πιστοποιητικῶν τῶν ἀπασχολησάντων ἐργοδοτῶν, τεθεωρημένων παρὰ τῆς ἐργοδοτικῆς ὀργανώσεως, εἰς ἣν οὗτοι ἀνήκουν, ἐν ἐλλείψει δὲ τοιαύτης παρὰ τοῦ οἰκείου Ἐπιμελητηρίου.

Τὰ τοιαῦτα πιστοποιητικὰ δέον νὰ ὑποβάλωσιν οἱ διὰ τῆς παρούσης κατονομαζόμενοι μαθηταὶ εἰς τοὺς ἐργοδότας των ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς προσλήψεως των, διὰ τὴν παρ' αὐτῶν καταβολὴν τοῦ ἐπιδόματος πολυετοῦς ὑπηρεσίας, ἄλλως οἱ ἐργοδόται οὐδεμίαν ὑπέχουν ὑποχρέωσιν διὰ τὴν καταβολὴν τοῦ τοιούτου ἐπιδόματος, διὰ τὸν πρὸ τῆς ὑποβολῆς τοιούτων πιστοποιητικῶν χρόνον, μέχρι τῆς ὑποβολῆς τῶν τοιούτων πιστοποιητικῶν προϋπηρεσίας.

18) Συνδικαλιστικὴ εἰσφορά:

Αἱ συμβαλλόμεναι ἐργοδοτικαὶ ὀργανώσεις θέλουσι διευκολύνει τὴν ὑπὸ τῶν ὑποκειμένων εἰς τὴν παροῦσαν ἐργοδοτῶν εἰσπραξιν καὶ ἐν συνεχείᾳ ἀπόδοσιν τῆς ὑπὲρ τῶν σωματείων τῶν μισθωτῶν εἰσφορᾶς, ὑπὸ τὸν ὅρον ὅτι οἱ ὑποκείμενοι μισθωτοὶ θέλουσιν ἐξουσιοδοτήσει γραπτῶς τὸν ἐργοδότην διὰ τὴν σύνταξιν ἰδιαιτέρας στήλης εἰς τὰς μισθοδοτικὰς καταστάσεις, περιεχούσης τοὺς ἐξουσιοδοτοῦντας καὶ τὴν πρὸς τὰ σωματεῖα αὐτῶν εἰς δραχμὰς ὑποχρέωσιν εἰσφορᾶς των, ἣν οὗτοι θὰ καταβάλλωσιν εἰς τὸν ἐργοδότην ἅμα τῇ παραλαβῇ τοῦ μισθοῦ των καὶ ἐφ' ὅσον οὗτος (ἐργοδότης) ἔχει τὴν πρὸς εἰσπραξιν αὐτῆς ἐξουσιοδότησιν τῶν δικαιούχων σωματείων.

Παραπλεύρως τῆς ἰδιαιτέρας ταύτης στήλης θὰ ὑπογράφῃ ὁ καταβάλλων τὴν εἰσφορὰν του μισθωτός.

19) Ἀνώτερα ἀποδοχαί :

Οἱ ἤδη καταβαλλόμενοι μισθοὶ καὶ ἡμερομίσθια μετὰ τῶν πάσης φύσεως προσαυξήσεων καὶ ἐπιδομάτων δὲν δύνανται νὰ μειωθῶσιν, ἐφ' ὅσον εἶναι ἀνώτεροι τῶν διὰ τῆς παρούσης καθοριζομένων.

Ἡ παροῦσα σύμβασις καταργεῖ πᾶσαν προγενεστέραν καὶ ὑπογράφεται εἰς τόσα πρωτότυπα, ὅσα καὶ τὰ συμβαλλόμενα μέρη, καὶ ἓν ἐπὶ πλέον πρὸς κατάθεσιν εἰς τὴν Διεύθυνσιν Ἐργασίας τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας.

Ἰσχύει δὲ ἀπὸ τῆς 1 Ἰανουαρίου 1968, πλὴν τῶν ἐργαζομένων εἰς ἠλεκτρολογικὰ καταστήματα, ἠλεκτρομηχανουργεῖα καὶ οἰκοδομάς, δι' οὓς ἰσχύει ἀπὸ 1 Μαρτίου 1968 ἕως τῆς 31 Δεκεμβρίου 1969, μὴ ἐπιτρεπομένης τῆς καταγγελίας ταύτης παρ' ἀμφοτέρων τῶν συμβαλλομένων, ἐφ' ὅσον ὁ τιμάριθμος ζωῆς δὲν θέλει μεταβληθῇ οὐσιαστικῶς.

Οἱ συμβαλλόμενοι

(Ἕπονται ὑπογραφαί)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως. (*)

Ἐν Ἀθήναις τῇ 30 Μαρτίου 1968

—

48257/Ι. 1025/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ ἀντικαταστάσεως τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 106 τοῦ Κανονισμοῦ Ἀσφαλίσεως τοῦ Ι.Κ.Α.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 212 τῆς 30 Ἀπριλίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 2 καὶ 16 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951, ὡς ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως. 2) Τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 1 καὶ 5 τοῦ ν.δ. 3710/1957. 3) Πρότασιν τοῦ Διοικητοῦ τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων καὶ τὰς ὑπ' ἀριθ. 14/19.3.1968 καὶ 15/26.3.1968 γνωμοδοτήσεις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου αὐτοῦ, ἰσοβληθείσας ἡμῖν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 54794/4.4.1968 ἀναφορᾶς τοῦ Ἱδρύματος, ἀποφασίζομεν:

Ἡ παράγραφος 3 τοῦ ἄρθρου 106 τοῦ Κανονισμοῦ Ἀσφαλίσεως τοῦ Ι.Κ.Α. (**) ἀντικαθίσταται ὡς κατωθι:

«Ἠσφαλισμένοι, περὶ ὧν ὁ παρὼν Κανονισμός, ἀπασχοληθέντες πρὸ τῆς τὸ πρῶτον ὑπαγωγῆς των εἰς τὰς περὶ βαρέων καὶ ἀνθυγιεινῶν ἐπαγγελμάτων διατάξεις, εἰς εἰδικότητας καὶ κατηγορίας ἐκ τῶν ἐν τῇ παραγράφῳ 1 τοῦ ἄρθρου 104 ἀναφερομένων, ὑποχρεοῦνται, ὅπως ἐντὸς ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας, ληγούσης τὴν 31.12.1968, ὑποβάλουν εἰς τὸ Ι.Κ.Α. δήλωσιν περὶ τοῦ χρόνου τῆς ἀπασχολήσεώς των ταύτης, τοῦ ἐργοδότου καὶ τῆς εἰδικότητος καὶ κατηγορίας, εἰς ἃς ἀπησχολήθησαν».

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 18 Ἀπριλίου 1968

—

ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΚΑΠ.

13/1968 Ἀπόφ. Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν

Περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἐν Ἑλλάδι Ἀσφαλιστικῶν ἐν γένει Ἐπιχειρήσεων (*).

....

Διὰ ταῦτα

Μεταρρυθμίζει ἐν μέρει τὴν ὑπ' ἀριθ. 17/1967 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Δ.Α. Ἀθηνῶν, ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τῶν 1) Συλλόγου Ὑπαλλήλων Ἀσφαλιστικῶν Ἐπιχειρήσεων καὶ 2) Συλλόγου Ὑπαλλήλων Ἀνωνύμων Ἀσφαλιστικῶν Ἑταιρειῶν ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου 1) Ἑνώσεως τῶν ἐν Ἑλλάδι ἐργαζομένων Ἀσφαλιστικῶν Ἑταιρειῶν καὶ 2) Συνδέσμου Ἐκπροσώπων Ἀσφαλιστικῶν Ἑταιρειῶν, ὡς ἀκολούθως:

1) Εἰς τὰς διατάξεις τῆς παρούσης ὑπάγεται τὸ προσωπικὸν ἁπασῶν τῶν ἡμεδαπῶν Ἀσφαλιστικῶν Ἑταιρειῶν καὶ ἀλλοδαπῶν τοιούτων τῶν ἐργαζομένων νομίμως ἐν Ἑλλάδι, καθὼς καὶ τὸ προσωπικὸν τῶν νομίμων ἀντιπροσώπων ἢ γενικῶν πρακτόρων ἡμεδαπῶν καὶ ἀλλοδαπῶν Ἀσφαλιστικῶν Ἐπιχειρήσεων.

Ὡς Ἀσφαλιστικαὶ Ἑταιρεῖαι ἢ Ἐπιχειρήσεις νοοῦνται, διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς παρούσης, πάντα τὰ Ἱδρύματα τὰ λειτουργοῦντα αὐτοτελῶς ἢ ὡς παραρτήματα ἑτέρων Ἐπιχειρήσεων, ἀπασχολούμενα μὲ ἀσφαλιστικὰς ἐργασίας, ἤτοι αἱ Ἀσφαλιστικαὶ Ἑταιρεῖαι παντὸς κλάδου, ἐκπροσω-

(*) Σημ. ΕΕΔ: Ἐκηρύχθη ὑποχρεωτικὴ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 63468/2676/1968 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἡ ὁποία θὰ δημοσιευθῇ εἰς τὸ ἑπόμενον.

(**) ΕΕΔ 25, 365.

(*) Κατετέθη παρὰ τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν, κατ' ἄρθρον 20 νόμου 3239/1955, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 28 τῆς 14.5.1968 πράξεως καταθέσεως, καὶ ἐκοινοποιήθη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας.

πομεσιτών Λάϋδς, Ἐπιχειρήσεων ἀσφαλιστικῶν ἐργασιῶν, Ἀσφαλιστικῶν Γραφείων, Γενικῶν Πρακτορείων Ἀσφαλιστικῶν ἡμεδαπῶν ἢ ξένων Ἑταιρειῶν, ὡς καὶ τὰ ὑποκαταστήματα πάντων τῶν ἀνωτέρω. Δὲν ὑπάγονται εἰς τὴν παροῦσαν οἱ ἐπαρχιακοὶ πράκτορες, μεσῖται παραγωγοὶ καὶ οἱ πρὸς τούτους ἐξομοιούμενοι.

Ὡς ἀσφαλιστικοὶ ὑπάλληλοι ὑπαγόμενοι εἰς τὰς διατάξεις τῆς παρούσης θεωροῦνται οἱ ἀνήκοντες εἰς τὸ κυρίως ὑπαλληλικὸν προσωπικὸν (ἤτοι λογισταί, ταμίαι, γραφεῖς κλπ.) τῶν ὡς ἄνω ἐπιχειρήσεων.

Ὡς εἰσπράκτορες νοοῦνται ἅπαντες οἱ ἀπασχολούμενοι κυρίως εἰς τὰς ἐξωτερικὰς ὑπηρεσίας, ἤτοι εἰς εἰσπράξεις παρὰ Τραπεζῶν, πληρωμὰς φόρων, ἀνανεώσεις ἀσφαλιστηρίων συμβολαίων καὶ λοιπὰς συναφεῖς ἐργασίας.

Εἰς τὸ ὑπηρετικὸν προσωπικὸν ὑπάγονται οἱ κλητῆρες, θυρωροί, φύλακες, τηλεφωνηταὶ καὶ τηλεφωνήτριαι (ἐξαιροῦνται αἱ καθαρίστριαι).

Διὰ τὰς Ἐπιχειρήσεις ἢ Γραφεῖα ἐκεῖνα, ἅτινα ἀπασχολοῦνται καὶ εἰς ἄλλας ἐκτὸς ἀσφαλιστικῶν ἐργασίας, ὑπάλληλοι ἀσφαλιστικοί, ὑπαγόμενοι εἰς τὴν παροῦσαν, θεωροῦνται μόνον ἐκεῖνοι, οἵτινες ἀπασχολοῦνται ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν ἐργασίαν τοῦ ἀσφαλιστικοῦ κλάδου τῶν Ἐπιχειρήσεων ἢ Γραφείων τούτων, τῶν λοιπῶν διεπομένων ἀπὸ τῶν οἰκείων συλλογικῶν συμβάσεων.

II. Τὰ κατώτατα ὅρια βασικῶν μηνιαίων μισθῶν τῶν ἀσφαλιστικῶν ὑπαλλήλων κατὰ εἰδικότητα, κατὰ φῦλον καὶ ἀναλόγως τῶν ἐτῶν ὑπηρεσίας παρὰ τῇ αὐτῇ ἢ παρ' ἄλλαις Ἀσφαλιστικαῖς Ἐπιχειρήσεσι καθορίζονται ὡς ἀκολούθως:

Περίοδος ἀπὸ 1.1.1967 μέχρι 31.1.1968

1) Κατὰ τὴν πρόσληψιν διὰ τοὺς ἔχοντας ἡλικίαν κάτω τῶν 20 ἐτῶν:

	Δραχμαί
Ἄρρενες ὑπάλληλοι	1.700
Θήλεις ὑπάλληλοι	1.600
Εἰσπράκτορες ἄρρενες	1.600
Ὑπηρετικὸν προσωπικὸν	1.500

2) Διὰ τοὺς ἔχοντας ἡλικίαν 20 ἐτῶν συμπεπληρωμένων καὶ ἄνω:

α) Κατὰ τὸ 1ον καὶ 2ον ἔτος ὑπηρεσίας:

	Δραχμαί
Ἄρρενες ὑπάλληλοι	1.900
Θήλεις ὑπάλληλοι	1.800
Εἰσπράκτορες ἄρρενες	1.800
Ὑπηρετικὸν προσωπικὸν	1.750

β) Κατὰ τὸ 3ον, 4ον καὶ 5ον ἔτος ὑπηρεσίας:

	Δραχμαί
Ἄρρενες ὑπάλληλοι	2.400
Θήλεις ὑπάλληλοι	2.100
Εἰσπράκτορες ἄρρενες	2.100
Ὑπηρετικὸν προσωπικὸν	1.850

γ) Κατὰ τὸ 6ον, 7ον καὶ 8ον ἔτος ὑπηρεσίας

	Δραχμαί
Ἄρρενες ὑπάλληλοι	2.800
Θήλεις ὑπάλληλοι	2.400
Εἰσπράκτορες ἄρρενες	2.400
Ὑπηρετικὸν προσωπικὸν	1.950

δ) Κατὰ τὸ 9ον, 10ον καὶ 11ον ἔτος ὑπηρεσίας :

	Δραχμαί
Ἄρρενες ὑπάλληλοι	3.200
Θήλεις ὑπάλληλοι	2.700
Εἰσπράκτορες ἄρρενες	2.700
Ὑπηρετικὸν προσωπικὸν	2.100

ε) Κατὰ τὸ 12ον, 13ον καὶ 14ον ἔτος ὑπηρεσίας :

	Δραχμαί
Ἄρρενες ὑπάλληλοι	3.400
Θήλεις ὑπάλληλοι	2.950
Εἰσπράκτορες ἄρρενες	2.850
Ὑπηρετικὸν προσωπικὸν	2.200

στ) Κατὰ τὸ 15ον, 16ον καὶ 17ον ἔτος ὑπηρεσίας:

	Δραχμαί
Ἄρρενες ὑπάλληλοι	3.700
Θήλεις ὑπάλληλοι	3.200
Εἰσπράκτορες ἄρρενες	3.150
Ὑπηρετικὸν προσωπικὸν	2.300

ζ) Κατὰ τὸν 18ον, 19ον καὶ 20ὸν ἔτος ὑπηρεσίας:

	Δραχμαί
Ἄρρενες ὑπάλληλοι	4.000
Θήλεις ὑπάλληλοι	3.450
Εἰσπράκτορες ἄρρενες	3.350
Ὑπηρετικὸν προσωπικὸν	2.400

η) Δι' ὑπηρεσίαν ἄνω τῶν 20 ἐτῶν:

	Δραχμαί
Ἄρρενες ὑπάλληλοι	4.300
Θήλεις ὑπάλληλοι	3.600
Εἰσπράκτορες ἄρρενες	3.450
Ὑπηρετικὸν προσωπικὸν	2.500

θ) Διὰ πᾶν ἔτος ὑπηρεσίας πλέον τῶν 20 ἐτῶν οἱ μισθοὶ τοῦ τελευταίου κλιμακίου προσαυ-

ξάνονται μηνιαίως ὡς ἀκολούθως:

	Δραχμαί
Ἄρρενες ὑπάλληλοι	80
Θήλεις ὑπάλληλοι	60
Εἰσπράκτορες ἄρρενες	60
Ὑπηρετικὸν προσωπικόν	45

Περίοδος ἀπὸ 1.2.1968 καὶ ἐφεξῆς :

1) Κατὰ τὴν πρόσληψιν διὰ τοὺς ἔχοντας ἡλικίαν κάτω τῶν 20 ἐτῶν:

	Δραχμαί
Ἄρρενες ὑπάλληλοι	1.900
Θήλεις ὑπάλληλοι	1.700
Εἰσπράκτορες ἄρρενες	1.800
Ὑπηρετικὸν προσωπικόν	1.500

2) Διὰ τοὺς ἔχοντας ἡλικίας 20 ἐτῶν συμπεπληρωμένων καὶ ἄνω:

α) Κατὰ τὸ 1ον καὶ 2ον ἔτος ὑπηρεσίας:

	Δραχμαί
Ἄρρενες ὑπάλληλοι	2.250
Θήλεις ὑπάλληλοι	1.900
Εἰσπράκτορες ἄρρενες	2.250
Ὑπηρετικὸν προσωπικόν	2.250

β) Κατὰ τὸ 3ον καὶ 4ον ἔτος ὑπηρεσίας :

	Δραχμαί
Ἄρρενες ὑπάλληλοι	2.500
Θήλεις ὑπάλληλοι	2.200
Εἰσπράκτορες ἄρρενες	2.300
Ὑπηρετικὸν προσωπικόν	2.300

γ) Κατὰ τὸ 5ον καὶ 6ον ἔτος ὑπηρεσίας:

	Δραχμαί
Ἄρρενες ὑπάλληλοι	2.800
Θήλεις ὑπάλληλοι	2.450
Εἰσπράκτορες ἄρρενες	2.400
Ὑπηρετικὸν προσωπικόν	2.350

δ) Κατὰ τὸ 7ον καὶ 8ον ἔτος ὑπηρεσίας:

	Δραχμαί
Ἄρρενες ὑπάλληλοι	3.100
Θήλεις ὑπάλληλοι	2.600
Εἰσπράκτορες ἄρρενες	2.500
Ὑπηρετικὸν προσωπικόν	2.400

ε) Κατὰ τὸ 9ον καὶ 10ον ἔτος ὑπηρεσίας:

	Δραχμαί
Ἄρρενες ὑπάλληλοι	3.300
Θήλεις ὑπάλληλοι	2.800
Εἰσπράκτορες ἄρρενες	2.700
Ὑπηρετικὸν προσωπικόν	2.450

στ) Κατὰ τὸ 11ον καὶ 12ον ἔτος ὑπηρεσίας:

	Δραχμαί
Ἄρρενες ὑπάλληλοι	3.500
Θήλεις ὑπάλληλοι	3.000
Εἰσπράκτορες ἄρρενες	2.800
Ὑπηρετικὸν προσωπικόν	2.500

ζ) Κατὰ τὸ 13ον καὶ 14ον ἔτος ὑπηρεσίας:

	Δραχμαί
Ἄρρενες ὑπάλληλοι	3.700
Θήλεις ὑπάλληλοι	3.200
Εἰσπράκτορες ἄρρενες	2.900
Ὑπηρετικὸν προσωπικόν	2.550

η) Κατὰ τὸ 15ον καὶ 16ον ἔτος ὑπηρεσίας:

	Δραχμαί
Ἄρρενες ὑπάλληλοι	3.900
Θήλεις ὑπάλληλοι	3.500
Εἰσπράκτορες ἄρρενες	3.150
Ὑπηρετικὸν προσωπικόν	2.600

θ) Κατὰ τὸ 17ον καὶ 18ον ἔτος ὑπηρεσίας:

	Δραχμαί
Ἄρρενες ὑπάλληλοι	4.100
Θήλεις ὑπάλληλοι	3.700
Εἰσπράκτορες ἄρρενες	3.350
Ὑπηρετικὸν προσωπικόν	2.650

ι) Κατὰ τὸ 19ον καὶ 20ὸν ἔτος ὑπηρεσίας:

	Δραχμαί
Ἄρρενες ὑπάλληλοι	4.300
Θήλεις ὑπάλληλοι	3.900
Εἰσπράκτορες ἄρρενες	3.450
Ὑπηρετικὸν προσωπικόν	2.700

ια) Διὰ πᾶν ἔτος ὑπηρεσίας πλέον τῶν 20 ἐτῶν οἱ μισθοὶ τοῦ τελευταίου κλιμακίου προσαυξάνονται μηνιαίως ὡς ἀκολούθως:

	Δραχμαί
Ἄρρενες ὑπάλληλοι	100
Θήλεις ὑπάλληλοι	80
Εἰσπράκτορες ἄρρενες	75
Ὑπηρετικὸν προσωπικόν	45

III. Οἱ ὡς ἄνω βασικοὶ μισθοὶ προσαυξάνονται: α) Δι' οἰκογενειακοῦ ἐπιδόματος ἐκ δραχμῶν 200 μηνιαίως διὰ τὴν μὴ ἐργαζομένην καὶ μὴ συνταξιοδοτουμένην σύζυγον καὶ ἀνὰ δραχμὰς 100 δι' ἕκαστον καὶ μέχρι τριῶν τέκνων μὴ συμπληρωσάντων τὸ 20ὸν ἔτος τῆς ἡλικίας των καὶ μὴ ἐργαζομένων. Τὸ ἐπίδομα τοῦτο καθορίζεται ἀπὸ 1.2.1968 καὶ ἐφεξῆς ὑπὸ τὰς αὐτὰς ὡς ἀνωτέρω προϋποθέσεις εἰς ποσοστὸν 10% διὰ τὴν σύζυγον καὶ 5% δι' ἕκαστον καὶ μέχρι τριῶν τέκνων. Τὸ ἐκ 10% ἐπίδομα συζύγου δὲν δύναται νὰ εἶναι κα-

τούτων των 200 δραχμών, το δε εκ 5% επίδομα τέκνων δεν δύναται να είναι κατώτερον του εκ του Διανεμητικού Λογαριασμού Οικογενειακών Επιδομάτων Μισθωτών (Δ.Λ. Ο.Ε.Μ.) παρεχομένου εκάστοτε επιδόματος, της επί πλέον διαφοράς συμπληρουμένης υπό του ακεί ου εργοδότου, ουδέ μικρότερον των 100 δραχμών μηνιαίως δι' έκαστον και μέχρι τριών τέκνων. Του ανωτέρω επιδόματος δικαιούνται και αι θήλεις εργαζόμεναι, εφ' όσον διατελούσιν εν χηρεία ή διαζεύξει και συντηρούσι τέκνα μη συμπληρώσαντα το 20ον έτος της ηλικίας των και μη εργαζόμενα. 6) Δι' επιδόματος θέσεως Τμηματάρχου εκ ποσοστού 10%, υπολογιζομένων επί των υπό των παραγρ. Ι και ΙΙ της παρούσης καθοριζομένων βασικών μηνιαίων μισθών. Του επιδόματος θέσεως δικαιούνται οι κατέχοντες θέσιν Τμηματάρχου, άλλ' εις μόνον καθ' έκαστον κλάδον ασφαλίσεως, ως και ο κατέχων την θέσιν Τμηματάρχου του Λογιστηρίου.

IV. Ο κατά τα ανωτέρω, κατά έτη υπηρεσίας, καθορισμός του μηνιαίου μισθού του υπαλληλικού (τεχνικών ή μη κλάδων) και υπηρετικού προσωπικού (πλην καθαριστριών) γίνεται επί τη βάσει της υπηρεσίας και της πραγματικής εργασίας παρά τη εις ην υπηρετεί επιχειρήσει, προσαυξανόμενος και κατά την παρ' οιαδήποτε άλλη Ασφαλιστική Εταιρεία, Επιχειρήσει ή Γραφείω Ασφαλιστικώ, ως καθορίζονται ταύτα εν τη παραγράφω Ι της παρούσης, πραγματικήν προϋπηρεσίαν εις όμοιόμορφα καθήκοντα αναδρομικώς μέχρι του πρώτου διορισμού αυτού ως ασφαλιστικού υπαλλήλου. Η προϋπηρεσία νεοπροσλαμβανομένων υπαλλήλων στηρίζεται αποκλειστικώς εις την υπεύθυνον αυτών έγγραφον κατά την πρόσληψιν δήλωσιν, συνοδευομένην υπό των απαραιτήτων πιστοποιητικών αυτής.

Εν περιπτώσει μετατάξεως του υπηρετικού προσωπικού εις το υπαλληλικόν των τεχνικών ή μη κλάδων τοιούτον ο χρόνος υπηρεσίας αυτού ως υπαλλήλου θέλει υπολογισθή από της ημέρας, καθ' ην ανέλαβε πραγματικώς υπηρεσίαν υπαλλήλου.

Προκειμένου περί μετατάξεως υπαλλήλου των τεχνικών ή μη κλάδων εις το υπηρετικόν προσωπικόν, ο χρόνος υπηρεσίας αυτού θέλει υπολογισθή από του χρόνου του πρώτου διορισμού αυτού ως ασφαλιστικού υπαλλήλου.

Ο ως άνω υπολογισμός των ετών προϋπηρεσίας λογίζεται μόνον δια τον καθορισμόν του μισθού. Πάντως, δια τον ανωτέρω υπολογισμόν των ετών προϋπηρεσίας, δεν θα λογίζηται ο διανυθείς χρόνος μεταξύ απολύσεως και επαναδιορισμού χρόνος εκτός υπηρεσίας. Εάν ως προϋπηρεσία παρ' άλλη τινί Ασφαλιστική Επιχειρήσει ή Γραφείω Ασφαλιστικώ, ως ταύτα καθορίζονται εν παραγράφω Ι της παρούσης, θα λογίζηται και ο δια τας εν τη αμεσότητι λειτουργούσας τοιαύτας ξένας Ασφαλιστικάς Εταιρείας χρόνος, ως και η προϋπηρεσία παρ' υποκαταστήματι εν τη αλλοδαπή εν Ελλάδι εδρευουσών Ασφαλιστικών Εταιρειών, Επιχειρήσεων ή Γραφείων Ασφαλιστικών, ως επίσης και ο τοιούτος χρόνος, προκειμένου περί προϋπηρεσίας παρ' υποκαταστήματι λειτουργούντι εν τη αμεσότητι ξένης λειτουργούσης εν τη αλλοδαπή Ασφαλιστικής Επιχειρήσεως και υπηρετούντες σήμερον παρ' υποκαταστήματι, λειτουργούντι εν τη αμεσότητι της εν λόγω Ασφαλιστικής Επιχειρήσεως.

V. Υπάλληλοι, ανεξαρτήτως φύλου, ταξιδεύοντες εκτός της συνήθους έδρας αυτών, δι' εργασίαν του Γραφείου λαμβάνουν πλην των οδοιπορικών των εξόδων και κατ' ελάχιστον όριον ημερησίαν αποζημίωσιν ίσην προς το 1/25 του μισθού αυτών, ηυξημένων κατά 25%, και εφ' όσον απομακρύνονται πέραν των 40 χιλιομέτρων εκτός της έδρας των.

VI. Της παρούσης εξαιρούνται εκείνοι του υπαλληλικού και υπηρετικού προσωπικού, οίτινες απασχολούνται μέχρι 3½ ή 4 ωρών ημερησίως αναλόγως της τώρου ή ωρών εργασίας. Διά τους υπαλλήλους τούτους ισχύουν κατ' αναλογίαν πάσαι αι ανωτέρω διατάξεις όσον αφορά τας απολαβάς αυτών δια τον χρόνον της απασχολήσεως των.

VII. Αποδοχαί καταβαλλόμεναι ανώτεραι των υπό της παρούσης καθοριζομένων δεν μειούνται.

VIII. Η ισχύς της παρούσης υπό τας ανωτέρω διακρίσεις άρχεται από της 1ης Ιανουαρίου 1967. Αι εκ της αναδρομικότητος της ισχύος ταύτης προκύπτουσαι μισθολογικαί διαφοραί δύνανται να εξοφληθούν εις τέσσαρας (4) ισοπόσους μηνιαίας δόσεις, της πρώτης εκ τούτων καταβληθησομένης άμα τη δημοσιεύσει της παρούσης διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως ή της νομίμου καταθέσεως αυτής εις το Ειρηνοδικείον Αθηνών.

Εκρίθη απαραίτητος και εγένετο.

Εν Αθήναις τη 5 Απριλίου 1968

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

Άδειαι μισθωτών

Υπό της Συντάξεως

Έχουν επίκαιρον ενδιαφέρον αι κατωτέρω σημειώσεις, πληροφοριακαί περί του δικαιώματος κατ' έτος αδείας των μισθωτών.

Νόμοι σχετικοί προς το δικαίωμα τούτο είναι:

α) Ο ά.ν. 539/1945 και τα εις εκτέλεσιν τούτου εκδοθέντα δ. διατάγματα, ο νόμος 2081/1952 «περί κυρώσεως της υπ' αριθ. 52 Διεθνούς Συμβάσεως περί κανονικών κατ' έτος αδειών μετ' αποδοχών» (ΕΕΔ 19, 806, ένθα κωδικοποίησις των διατάξεων των ανωτέρω νόμων).

β) Ο νόμος 3755/1957 (άρθρον 3) (ΕΕΔ 19, 810), διά του οποίου ενομοθετήθη, ότι εργοδότης, αρνούμενος την χορήγησιν εις μισθωτόν αυτού της νομίμου κατ' έτος αδείας του, υποχρεούται, όπως άμα τη λήξει του έτους, καθ' ο δικαιούται αδείας ο μισθωτός, και μετά προηγουμένην διαπίστωσιν της παραλείψεως ταύτης υπό οργάνου του Υπουργείου Εργασίας, καταβάλλη εις αυτόν τας αντιστοίχους αποδοχάς των ημερών αδείας, ηλίγμένας κατά 100%.

γ) Ο νόμος 4504/1966 (άρθρον 3 § 15) (ΕΕΔ 25, 439), διά του οποίου ωρίσθη, ότι ή αίτησις του μισθωτού ασκεί μόνον εις τον προσδιορισμόν των χρονικών ορίων, εντός των οποίων εφίσταται υποχρέωσις διά την χορήγησιν της άδειας και δεν αποτελεί τυπικήν προϋπόθεσιν διά την υπό του μισθωτού άσκησιν του εις άδειαν μετ' αποδοχών δικαιώματος αυτού, του εργοδότου υποχρεουμένου όπως πρό της λήξεως του ημερολογιακού έτους παράσχη την άδειαν, έστω και αν δεν εζητήθη αύτη υπό του μισθωτού.

Ωρίσθη έπίσης διά του αυτού νόμου (§ 16) ή καταβολή «επιδόματος αδείας», το οποίον καταβάλλεται όμου μετά των αποδοχών της αδείας, και το δικαίωμα του μισθωτού έπί τω επιδόματος τούτου εις περίπτωσιν καταγγελίας συμβάσεως εργασίας.

δ) Το ν.δ. 4547/1966 (άρθρον 1) (ΕΕΔ 25, 1223), διά του οποίου αντικατεστάθη ή υπό στοιχείον α' περίπτωσις της παραγράφου 1 του άρθρου 2 του ά.ν. 539/1945 από 1ης Ιανουαρίου 1967 ως ακολούθως: α) Διά τους μισθωτούς τους υπό την ιδιότητα του υπαλλήλου απασχολουμένους εις οποιεσδήποτε επιχειρήσεις δημοσίου χαρακτήρος, κοινής ωφελείας ή τας λειτουργούσας υπό μορφήν ανωνύμου ή περιωρισμένης εθνόνης εταιρείας ή ιδρύματος ή οργανισμού ή επιχειρήσεως, εις τας οποίας ο αριθμός των μισθωτών κατά την έναρξιν του ημερολογιακού έτους της αδείας υπερβαίνει τους πεντήκοντα (50), εις δώδεκα αλλεπαλλήλους εργασίμους ημέρας.

Διά της αυτής διατάξεως (άρθρον 1 § 2 ν.δ. 4547/1966 εκ της παραγράφου 3 του άρθρου 3 του ά.ν. 539/1945 απηλείφθη ή εν τέλει φράσις «πλην της τυχόν παρεχομένης κατοικίας», υπό την έννοιαν δηλαδή ότι εις τας αποδοχάς αδείας συνυπολογίζεται και το αντίτιμον της παρεχομένης κατοικίας.

Ωρίσθη έπίσης (παράγρ. 3), ότι αι αποδοχαί μετά του επιδόματος αδείας προκαταβάλλονται εις τον μισθωτόν κατά την έναρξιν της αδείας.

Κατά το άρθρον 2 § 5 ά.ν. 539/1945 οι ανήλικοι μισθωτοί, άρρενες και θήλεις, άγοντες ηλικίαν κατωτέραν των 18 ετών, οπουδήποτε και αν εργάζωνται, δικαιούνται άδειας κατ' ελάχιστον όριον 12 εργασίμων ημερών.

Κατά την αυτήν διάταξιν της αυτής άδειας (κατ' ελάχιστον όριον) δικαιούνται άπαντες οι απασχολούμενοι εις έργα επιβλαβή διά την υγείαν ή ιδιαιτέρως κοπιώδη (στοιχειοθέτησις ή ανάτυξις μετάλλου εις τα τυπογραφεία, κυρία απασχόλησις εις πλυντήρια ή βαφεία, εις τα θαλουργεία και τας φορτοεκφορτώσεις παντός είδους).

Της αυτής άδειας (κατ' ελάχιστον όριον) δικαιούνται και μισθωτοί διαφόρων κατηγοριών, διά τους οποίους εξεδόθησαν είδικά δ. διατάγματα (ΕΕΔ 20, 806, έπ.).

Κατά την διάταξιν του άρθρου 2 § 7 του ά.ν. 539/1945 τυχόν ευνοϊκώτεροι όροι χορηγήσεως αδειών εις μισθωτούς, περιεχόμενοι εις συλλογικάς συμβάσεις εργασίας, κανονισμούς ή άλλας διατάξεις δεν θίγονται υπό του νόμου τούτου.

Επί τη βάσει των ανωτέρω εκτεθέντων το μέγεθος της άδειας των μισθωτών καθορίζεται ως δεικνύει ο κατωτέρω πίναξ:

Έτη υπηρεσίας εις την αυτήν επιχείρησιν	Υπαλλήλικών προσωπικόν	Εργατοτεχνικόν, μαθητευόμενον ή υπηρετικόν προσωπικόν	Υπαλλήλικόν προσωπικόν	Εργατοτεχνικόν, μαθητευόμενον ή υπηρετικόν προσωπικόν
	Έπιχειρήσεις δημοσίου χαρακτήρος, κοινής ωφελείας ή λειτουργούσαι υπό μορφήν ανωνύμου ή περιωρισμένης εθνόνης εταιρείας ή ιδρύματος ή οργανισμού ή επιχειρήσεις με αριθμόν μισθωτών υπέρ τους 50		Έπιχειρήσεις λειτουργούσαι υπό μορφήν ομορρύθμου εταιρείας, ετερορρύθμου, άτομικαί κλπ.	
1	12	8	8	6
1 ½	13	9	9	7
2	14	10	10	8
2 ½	15	11	11	9
3	16	12	12	10
3 ½	17	13	13	11
4	18	14	14	12
4 ½	19	15	15	12
5	20	16	16	12
5 ½	21	16	17	12
6	22	16	18	12
6 ½	23	16	18	12
7	24	16	18	12
7 ½	25	16	18	12
8 και άνω	26	16	18	12

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Διεύθυνσις
ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Σύνταξις
ΤΑΣΟΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Τόμος 27ος - Τεύχος 13ον (643)

Ἀθῆναι, 1 Ἰουλίου 1968

ΑΙ ΕΡΓΑΤΙΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΑΙ

Κατὰ τὸν Νέον Κώδικα Πολιτικῆς Δικονομίας

Ὑπὸ τοῦ κ. ΧΡΙΣΤ. ΜΥΡΙΑΝΘΗ, Δικηγόρου

(*) Ὁ νέος Κώδιξ τῆς Πολ. Δικονομίας, ὅστις ἐψηφίσθη διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 44 ἀναγκαστικοῦ νόμου τῆς 21/26 Ἰουνίου 1967 καὶ τοῦ ὁποίου ἡ ἰσχὺς ἄρχεται ἀπὸ τῆς 16ης Σεπτεμβρίου 1968, εἰς τὸ Κεφάλαιον Β' τοῦ τετάρτου βιβλίου περὶ εἰδικῶν διαδικασιῶν διὰ τῶν ἄρθρων 691 μέχρι καὶ τοῦ ἄρθρου 720 θεσπίζει τὴν διαδικασίαν, κατὰ τὴν ὁποίαν θὰ λύωνται ἅπασαι αἱ ἐργατικαὶ διαφοραί, ταυτοχρόνως δὲ διὰ τοῦ ἄρθρου 37 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ Νόμου τοῦ Κώδικος τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας καταργεῖται (ἐννοεῖται ἀπὸ τῆς 16ης Σεπτεμβρίου 1968, ἡμερομηνίας ἐφαρμογῆς τοῦ Κώδικος) τὸ ὁ.δ. τῆς 1/1 Αὐγούστου 1920 «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν διατάξεων τοῦ νόμου ΓΘΟΔ' περὶ ἐκδικάσεως τῶν μεταξὺ ἐργατῶν καὶ ἐργοδοτῶν διαφορῶν κλπ.», ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη, ὡς ἐπίσης πᾶσαι αἱ διατάξεις, αἱ ὁποῖαι ἀναφέρονται εἰς τὴν ἐκδίκασιν τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν. Αἱ τυχὸν ἐκκρεμεῖς δίκαι κατὰ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ Κώδικος τῆς Πολ. Δικονομίας μέχρις ἀμετακλήτου ἀποφάσεως θὰ δικάζωνται κατὰ τὰς καταργουμένας διατάξεις.

Συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 691 κατὰ τὴν εἰδικὴν διαδικασίαν, τὴν θεσπιζομένην διὰ τῶν ἄρθρων 692 ἕως 720, θὰ δικάζωνται 1) αἱ διαφοραὶ ἐκ παροχῆς ἐξηρτημένης ἐργασίας ἢ καὶ ἐξ οἱασδήποτε ἄλλης αἰτίας ἐξ ἀφορμῆς αὐτῆς μεταξὺ ἐργαζομένων ἢ τῶν διαδόχων τῶν ἢ τῶν κατὰ νόμον δικαιουμένων ἐκ τῆς παροχῆς τῆς ἐργασίας των καὶ τῶν ἐργοδοτῶν ἢ τῶν διαδόχων αὐτῶν, 2) αἱ διαφοραὶ ἐκ παροχῆς ἐξηρτημένης ἐργασίας ἢ καὶ ἐξ οἱασδήποτε ἄλλης αἰτίας ἐξ ἀφορμῆς αὐτῆς μεταξὺ τῶν ἀπὸ κοινοῦ ἐργαζομένων παρὰ τῷ αὐτῷ ἐργοδότῃ, 3) αἱ διαφοραὶ ἐκ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ ἐκ διατάξεων ἐξομοιουμένων πρὸς διατάξεις συλλογικῆς συμβάσεως μεταξὺ τῶν ὑπαγομένων εἰς αὐτὰς ἢ μεταξὺ αὐτῶν καὶ τρίτων, 4) αἱ διαφοραὶ μεταξὺ ἐπαγγελματιῶν ἢ βιοτεχνῶν πρὸς ἀλλήλους ἢ μεταξὺ αὐτῶν καὶ τῶν πελατῶν αὐτῶν ἐκ τῆς παροχῆς ἐργασίας ἢ εἰδῶν ὑπ' αὐτῶν κατασκευασθέντων καὶ 5) αἱ διαφοραὶ μεταξὺ Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως καὶ τῶν εἰς αὐτοὺς ἠσφαλισμένων ἢ τῶν διαδόχων αὐτῶν ἢ τῶν κατὰ νόμον δικαιουμένων ἐκ τῆς σχέσεως ἀσφαλίσεως.

Διὰ τοῦ ἄρθρου τούτου ἐπεκτείνεται ὁ κύκλος τῶν διαφορῶν, αἵτινες ὑπόκεινται πλέον εἰς τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν. Συμφώνως τῷ ὑπὸ κατάργησιν νόμῳ (ἄρθρῳ 1 τοῦ νόμου ΓΘΟΔ') ὑπήγετο εἰς τὴν διαδικασίαν ἐπιλύσεως ἐργατικῶν διαφορῶν μόνον «πᾶσα ἰδιωτικὴ ἀξίωσις μισθωτοῦ ἢ ἐν περιπτώσει θανάτου αὐτοῦ τῶν κατὰ νόμον δικαιουμένων προσώπων κατὰ τοῦ ἐργοδότου ἢ τοῦ διαδόχου αὐτοῦ, πηγάζουσα ἐκ σχέσεως ἐργασίας».

Ἤδη διὰ τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 691 τοῦ Κώδικος ὑπάγονται εἰς τὴν διαδικασίαν αὐτὴν πλὴν τῶν ὡς ἄνω καὶ αἱ διαφοραὶ ἐξ οἱασδήποτε ἄλλης αἰτίας ἐξ ἀφορμῆς τῆς ἐξηρτημένης ἐργασίας.

(*) Διάλεξις, γενομένη εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ Δικηγορικοῦ Συλλόγου Ἀθηνῶν τὴν 9ην Μαΐου ἐ. ἔ.

Διὰ τῆς προσθήκης ταύτης εὐρύνεται ὁ κύκλος τῶν διαφορῶν, μὴ περιοριζομένης πλέον τῆς ἀριθμοδιότητος εἰς τὴν διεκδίκησιν τῶν καθαρῶς ὀφειλομένων ἀπαιτήσεων ἐκ τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως, ἀλλ' ἐπεκτείνεται ἡ ἀριθμοδιότης καὶ εἰς ἄλλας διαφοράς, ὀφειλομένας εἰς οἱανδήποτε ἄλλην αἰτίαν, ἥτις προεκύψεν ἐκ τῆς ἐξηρτημένης ἐργασίας. Ἐν ἡ περιπτώσει π.χ. ἐν τῇ ἐξασκήσει τῶν καθηκόντων τοῦ μισθωτοῦ καὶ ἐξ ἀφορμῆς αὐτῆς ἤθελε προκύψει ζημία τις εἰς αὐτὸν ἢ εἰς τὸν ἐργοδότην, ὡς π.χ. ἡ καταστροφὴ ἀντικειμένου τινὸς ἀνήκοντος εἰς ἑκάτερον, τότε διὰ τὴν διεκδίκησιν τῆς ζημίας ὑπὸ ἑνὸς ἑκάστου τῶν συμβαλλομένων ἀριθμοδία διαδικασία θὰ εἶναι ἡ θεσπιζομένη τοιαύτη τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν.

Διευρύνεται ἐπίσης ὁ κύκλος τῶν δυναμένων κατὰ τὴν διαδικασίαν αὐτὴν διὰ τὴν διεκδίκησιν τῶν ὡς ἄνω ἀπαιτήσεων διὰ τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 691. Ἐνῷ διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ καταργουμένου νόμου ἠδύναντο νὰ προσφύγωσι κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν ἐν περιπτώσει θανάτου τοῦ μισθωτοῦ τὰ κατὰ νόμον δικαιούμενα πρόσωπα, κατὰ τὴν νέαν διάταξιν δύνανται νὰ προσφεύγωσι καὶ οἱ διάδοχοι αὐτῶν, ὡς καὶ οἱ κατὰ νόμον δικαιούμενοι ἐκ τῆς παροχῆς ἐργασίας τοῦ ἐργαζομένου. Δὲν περιορίζεται ἑπομένως εἰς τοὺς κληρονόμους τοῦ θανόντος μισθωτοῦ, ἀλλὰ δίδεται τὸ δικαίωμα τοῦτο καὶ εἰς τοὺς διαδόχους του καὶ εἰς τοὺς κατὰ νόμον δικαιουμένους ἐκ τῆς παροχῆς τῆς ἐργασίας τῶν ἐργαζομένων. Ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῶν κατὰ νόμον δικαιουμένων ἐκ τῆς παροχῆς τῆς ἐργασίας τῶν ἐργαζομένων συμπεριλαμβάνονται ὄχι μόνον οἱ θανάτῳ αὐτοῦ δικαιούμενοι, ἀλλὰ ἐπίσης καὶ οἱ ἐν ζωῇ τούτου δικαιούμενοι, ὡς π.χ. εἰς περίπτωσιν ὑπάρξεως ἀπαιτήσεως τῆς συζύγου ἢ τῶν τέκνων τοῦ ἐργαζομένου διὰ διατροφὴν των ἐν ἡ περιπτώσει δὲν ἤθελε διεκδικήσει τὴν καταβολὴν τῶν μισθῶν ὁ νόμιμα ὑπόχρεως εἰς διατροφήν, ὁπότε δύνανται οἱ δικαιούμενοι διατροφῆς νὰ στραφῶσι κατὰ τοῦ ἐργοδότου διὰ τὴν διεκδίκησιν τῶν ὀφειλομένων μισθῶν εἰς τὸν μισθωτόν, ὑπόχρεων διὰ τὴν διατροφὴν αὐτῶν.

Διὰ τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 691 καθορίζεται ἐπίσης ἡ ἐργατικὴ διαδικασία διὰ τὴν ἐπίλυσιν τῶν τυχὸν ὑφισταμένων διαφορῶν μεταξὺ τῶν ἀπὸ κοινοῦ ἐργαζομένων παρὰ τῷ αὐτῷ ἐργοδότῃ, αἵτινες διαφοραὶ ὀφείλονται εἰς τὴν παροχὴν παρὰ τούτων ἐξηρτημένης ἐργασίας ἢ εἰς οἱανδήποτε ἄλλην αἰτίαν ἐξ ἀφορμῆς τῆς παροχῆς ὑπ' αὐτῶν ἐξηρτημένης ἐργασίας. Καὶ διὰ τῆς παραγράφου ταύτης διευρύνεται ἡ διαδικασία τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν, πολὺ ὀρθῶς δὲ ὑπάγονται εἰς τὴν διαδικασίαν αὐτὴν καὶ αἱ μεταξὺ τῶν συναδέλφων παρὰ τῇ αὐτῇ ἐπιχειρήσει μισθωτῶν ὑφιστάμεναι τυχὸν διαφοραί, ἔχουσαι σχέσιν μὲ τὴν παρασχεθεῖσαν ἢ παρεχομένην ἐργασίαν.

Διὰ τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 691 ὁρίζεται, ὅτι εἰς τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν ὑπάγονται αἱ διαφοραὶ ἐκ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ ἐκ διατάξεων ἐξομοιουμένων πρὸς διατάξεις συλλογικῆς συμβάσεως (ἐννοοῦνται αἱ διαιτητικαὶ ἀποφάσεις) μεταξὺ τῶν ὑπαγομένων εἰς αὐτὰς ἢ μεταξὺ αὐτῶν καὶ τρίτων. Βεβαίως αἱ διαφοραὶ αὗται λόγῳ τῆς γενικῆς διατυπώσεως τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου ΓΦΟΔ', ὅπερ καθορίζει ποῖαι διαφοραὶ ὑπάγονται εἰς τὴν δι' αὐτοῦ προβλεπομένην ἐργατικὴν διαδικασίαν, ὡς ἐπίσης καὶ τοῦ ἄρθρου 27 τοῦ νόμου 3239/1955 «περὶ τρόπου ρυθμίσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας κλπ.», ὑπήγοντο καὶ ὑπὸ τοῦ ὑπὸ κατάργησιν συστήματος εἰς τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν.

Διὰ τῆς παραγράφου 4 τοῦ ἄρθρου 691 ὑπάγονται εἰς τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν αἱ διαφοραὶ μεταξὺ ἐπαγγελματιῶν ἢ βιοτεχνῶν, ὡς ἐπίσης καὶ αἱ διαφοραὶ μεταξὺ τούτων καὶ τῶν πελατῶν των ἐκ τῆς παροχῆς ὑπὸ τούτων εἰς τοὺς ἐπαγγελματίας ἢ βιοτέχνας ἐργασίας ἢ εἰδῶν ὑπὸ τούτων κατασκευασθέντων.

Διὰ τῆς παραγράφου ταύτης διευρύνεται ἔτι περισσότερον ὁ κύκλος τῶν διαφορῶν τῶν ὑποκειμένων εἰς τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, ἐπεκτεινόμενος καὶ εἰς τὰς περιπτώσεις συμβάσεως ἐκτελέσεως ἔργου. Ὅταν ἐπαγγελματίας τις ἢ βιοτέχνης ἢ τρίτος τις πελάτης τούτων ἀναλαμβάνῃ τὴν κατασκευὴν ἑνὸς ἀντικειμένου τοῦ εἴδους ἐμπορίου τοῦ βιοτέχνου ἢ ἐπαγγελματίου ἢ προσφέρῃ τὴν ἐργασίαν του δι' ἐξυπηρέτησιν τῆς ἐπιχειρήσεως τούτων, τότε διὰ τὴν διεκδίκησιν τυχὸν ἀπαιτήσεώς του ἐκ τῆς αἰτίας ταύτης θὰ προσφύγῃ εἰς τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν.

Τέλος διὰ τῆς παραγράφου 5 τοῦ ἄρθρου 691 ἐπεκτείνεται ἡ θεσπιζομένη ἐργατικὴ διαδικασία καὶ εἰς τὰς περιπτώσεις, καθ' ἃς ὑφίστανται διαφοραὶ μεταξὺ τῶν ἠσφαλισμένων εἰς Ὀργανισμοὺς Κοινωνικῆς Ἀσφαλί-

σεως ἢ τῶν διαδόχων αὐτῶν ἢ τῶν κατὰ νόμον δικαιουμένων ἐκ τῆς σχέσεως ἀσφαλίσεως καὶ τῶν Ὀργανισμῶν Ἀσφαλίσεως, ἀφορῶσαι τὴν σχέσιν ἀσφαλίσεως.

Ἐκ τῆς ἀνωτέρω ἀναλύσεως τοῦ ἄρθρου 691 βλέπομεν, ὅτι ὁ Νομοθέτης διὰ τῆς νέας Πολιτικῆς Δικονομίας ἐπεξέτεινεν εἰς μεγάλον βαθμὸν τὸν κύκλον τῶν περιπτώσεων, εἰς τὰς ὁποίας ἐχορήγησε τὴν ἰδιαιτέραν δικονομικὴν μεταχείρισιν τῆς ἐργατικῆς διαδικασίας, ἐν ἀντιθέσει μὲ τὸ ἰσχῦον μέχρι σήμερον παλαιὸν καθεστώς, κατὰ τὸ ὁποῖον ἔδει εἰς τὰς περιπτώσεις αὐτὰς νὰ προσφύγωσιν οἱ διάδικοι πρὸς ἀπονομὴν δικαιοσύνης εἰς τὰς κοινὰς περὶ διαφορῶν ἐν γένει διατάξεις. Ἰδιαιτέρως δέον νὰ τονισθῇ τὸ γεγονός, ὅτι ὑπῆχθησαν ὑπὸ τὴν διαδικασίαν αὐτὴν αἱ τυχὸν ὑφιστάμεναι διαφοραὶ μεταξὺ τῶν ἠσφαλισμένων εἰς Ὀργανισμοὺς Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως ἐκ τῆς σχέσεως ἀσφαλίσεως καὶ τῶν Ὀργανισμῶν τούτων. Κατὰ τὸ μέχρι τοῦ νέου Κώδικος τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας ἰσχῦον δίκαιον οἱ ἠσφαλισμένοι δὲν ἐτύγχανον ἰδιαιτέρας δικονομικῆς μεταχειρίσεως, ὑποχρεούμενοι νὰ ἀναζητοῦν τὴν ἀπονομὴν δικαιοσύνης κατὰ τὰς κοινὰς περὶ διαφορῶν διατάξεις. Χαρακτηριστικὸν εἶναι ὅτι καὶ εἰς τὴν προκειμένην περίπτωσιν ὁμιλεῖ ὁ νομοθέτης διὰ τοὺς ἠσφαλισμένους καὶ περὶ τῶν διαδόχων αὐτῶν ἢ τῶν κατὰ νόμον δικαιουμένων ἐκ τῆς σχέσεως ἀσφαλίσεως.

Πρὸς πληρεστέραν κατανόησιν τοῦ περιεχομένου τοῦ ἄρθρου τούτου νομίζομεν, ὅτι εἶναι χρήσιμον νὰ ἀναφέρωμεν τὸ σχετικὸν περὶ τούτου μέρος τῆς ἐκθέσεως τοῦ Εἰσηγητοῦ εἰς τὴν ἁρμοδίαν Ἐπιτροπὴν δικηγόρου κ. *Γεωργίου Οἰκονομοπούλου*. Οὗτος προέτεινεν, ὅπως κατὰ τὴν διαδικασίαν τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν ἐκδικάζωνται α) πᾶσαι αἱ διαφοραὶ ἐκ συμβάσεως ἐργασίας ἢ ἐξ ἀφορμῆς αὐτῆς μεταξὺ ἐργοδοτῶν καὶ ἐργαζομένων, ἤτοι προσώπων ἐξαρτωμένων συνεπείᾳ τῆς παρεχομένης ὑπ' αὐτῶν ἐργασίας ἐπὶ ἀντιμισθίᾳ ὁπωσδήποτε ἐκ τῶν ἐργοδοτῶν καὶ ἰδίᾳ ἐργατῶν, ὑπαλλήλων, ὑπηρετῶν κλπ., ἀδιαφόρως ἂν αἱ διαφοραὶ προέρχωνται ἐξ αὐτῆς ταύτης τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ ἐκ προκαταρκτικῶν συνεννοήσεων πρὸς συνομολόγησιν αὐτῆς ἢ ἐξ ἀδικήματος ἢ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἢ οἱασδήποτε ἄλλης αἰτίας, ἐχούσης σχέσιν μὲ τὴν σύμβασιν ἐργασίας, ἢ ἐκ παραβάσεως διατάξεων νόμων, ἀφορωσῶν τὴν προστασίαν τῆς ἐργασίας, ἢ διατάξεων συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ ἄλλων διατάξεων, ἐξομοιουμένων πρὸς διατάξεις συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας. Κατὰ τὴν διαδικασίαν αὐτὴν πρέπει νὰ δικάζωνται πᾶσαι αἱ διαφοραὶ ἐξ ἀφορμῆς τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἀδιαφόρως τοῦ εἴδους τῆς παρεχομένης ἐργασίας, β) πᾶσαι αἱ διαφοραὶ τῶν ἐργαζομένων ἀπὸ κοινοῦ ἐπ' ἀντιμισθίᾳ καὶ ἐξαρτωμένων ὁπωσδήποτε ἐκ τοῦ αὐτοῦ ἐργοδότου μεταξὺ αὐτῶν, ὁσάκις πρόκειται περὶ διαφορῶν ἀναφυομένων ἐξ ἀφορμῆς τῆς ἐργασίας των, καὶ γ) πᾶσαι αἱ διαφοραὶ μεταξὺ ἐπαγγελματιῶν ἢ βιοτεχνῶν καὶ τῶν πωλητῶν ἢ ἐντολοδόχων αὐτῶν, αἱ ὁποῖαι προέρχονται ἐκ τῆς παρεχομένης ὑπ' αὐτῶν ἐργασίας ἰδιοσκευασμάτων ἢ εἰδῶν τοῦ καταστήματος τούτων. Οὕτω, προσθέτει ὁ Εἰσηγητής, κατὰ τὴν διαδικασίαν αὐτὴν θὰ δικάζωνται πᾶσαι αἱ διαφοραὶ αἱ ὁπωσδήποτε σχέσιν ἔχουσαι μὲ τὴν σύμβασιν ἐργασίας, ἤτοι περὶ πληρωμῆς μισθῶν ἢ ἡμερομισθίων ἢ ἄλλων οἱωνδήποτε ἀποδοχῶν, ἀνεξαρτήτως τοῦ χαρακτηρισμοῦ αὐτῶν (ὡς π.χ. φιλοδωρημάτων, προσθέτων ἀποδοχῶν κλπ.) ἢ ἀποζημιώσεων καὶ ἀδιαφόρως ἂν ὀφείλωνται εἰς χρήματα ἢ εἰς εἶδος (π.χ. παροχὴ ἱματισμοῦ). Βεβαίως, τονίζει ὁ Εἰσηγητής, κατὰ τὴν διαδικασίαν αὐτὴν δὲν δικάζονται αἱ διαφοραὶ τῶν δημοσίων ἢ δημοτικῶν ὑπαλλήλων ἢ ὑπηρετῶν μετὰ τοῦ Κράτους ἢ νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, καθ' ὅσον αὗται, ὡς ἐκ τοῦ χαρακτῆρος τῆς δημοσιοϋπαλληλικῆς σχέσεως, δὲν εἶναι σκόπιμον νὰ δικάζωνται κατὰ τὴν διαδικασίαν αὐτήν. Τὸ τοιοῦτον ὅμως δὲν ἰσχύει διὰ τοὺς συνδεομένους μετὰ τῶν ὡς ἄνω ἐργοδοτῶν διὰ σχέσεως ἰδιωτικοῦ δικαίου, ὁπότε ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ αἱ τυχὸν ὑπάρχουσαι μεταξὺ αὐτῶν διαφοραὶ θὰ ὑπάγωνται εἰς τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν.

Διὰ τοῦ ἄρθρου 692 καθορίζεται, ὅτι αἱ ὑπὸ τοῦ ἀνωτέρω ἄρθρου προβλεπόμεναι διαφοραὶ δύνανται νὰ εἰσαχθῶσιν ἐπὶ πλέον τοῦ δικαστηρίου τοῦ τόπου τοῦ ἐναγομένου, ὅπερ εἶναι τὸ ἐν γένει καθιερωμένον ὡς ἁρμόδιον εἰς πάσας ἐν γένει τὰς δίκας καὶ ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τοῦ τόπου, ὅπου ὁ μισθωτὸς παρέχει τὴν ἐργασίαν του, ἢ ἐν περιπτώσει λύσεως τῆς σχέσεως τῆς ἐργασίας εἰς τὸν τόπον, ὅπου παρέσχε τὴν ἐργασίαν του εἰς τὸν ἀμέσως πρὸ τῆς λύσεως χρόνον. Ἡ διάταξις αὕτη περιορίζει ἐν μέρει τὴν δικαιοδοσίαν εἰς τὰς ἐργατικὰς διαφοράς, ἐν συγκρίσει μὲ τὸ σήμε-

ρον ὑπάρχον καθεστώς, κατὰ τὸ ὁποῖον συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 1 τοῦ νόμου ΓΞΟΔ' ἀρμόδιον εἶναι καὶ τὸ δικαστήριον τοῦ τόπου, ὅπου ἔδει νὰ παρασχεθοῦν αἱ ὑπηρεσίαι τοῦ μισθωτοῦ, ἔστω καὶ ἂν δὲν παρεσχέθησαν. Νομίζομεν, ὅτι κακῶς ἐγένετο ὁ περιορισμὸς οὗτος, καθ' ὅσον οὕτω φέρει εἰς δύσκολον θέσιν καὶ εἰς ἥσσονα δυνατότητα διεκδικήσεως τῶν δικαιωμάτων του τὸν ἐργαζόμενον, ὅστις, φερ' εἰπεῖν, συνεφώνησε νὰ παράσχῃ τὰς ἐργασίας του εἰς ἐργοδότην εἰς τόπους, ὅπου εἶχε ἀποφασίσει οὗτος νὰ ἐπεκτείνῃ ἢ νὰ δημιουργήσῃ ἐργασίαν, μετέπειτα δὲ μετενόησεν, ὅστις ἐργαζόμενος εἶναι κάτοικος τοῦ τόπου, ὅπου θὰ ἐξετελεῖτο ἡ ἐργασία. Οὗτος λόγῳ οἰκονομικῆς ἀδυναμίας του ἀσφαλῶς δὲν θὰ δύναται νὰ μεταβῇ εἰς τὴν κατοικίαν τοῦ ἐναγομένου, διὰ νὰ διεκδικήσῃ τὰ δικαιώματά του, ὅπως οὔτε ἐπίσης θὰ εἶναι δυνατὸν εἰς αὐτὸν νὰ προσκομίσῃ ἐκεῖ τοὺς μάρτυράς του, δι' ὧν θὰ ἀποδείξῃ τὴν ἀξίωσίν του.

Οὐσιώδης καινοτομία, ἡ ὁποία εἰσάγεται διὰ τοῦ νέου Κώδικος, εἶναι ὅτι ἀρμόδια δικαστήρια δι' ἁπάσας τὰς διαφορὰς τὰς προβλεπομένας, ὡς ἀνωτέρω ἀναπτύσσεται, ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 691 εἶναι δι' ἐκείνας, τῶν ὁποίων ἡ ἀπαίτησις ἀνέρχεται μέχρι τοῦ ποσοῦ τῶν δραχμῶν 10.000, τὰ Εἰρηνοδικεῖα, δι' ἁπάσας δὲ τὰς ἄλλας τὰς ἄνω τοῦ ποσοῦ τῶν δραχμῶν 10.000 ἀπεριορίστως τὰ Μονομελῆ Πρωτοδικεῖα, τὰ ὁποῖα καθιεροῦνται διὰ τοῦ νέου Κώδικος (ἄρθρα 14 καὶ 16 τοῦ νέου Κώδικος). Κατὰ τὸ ἄρθρον 64 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ Νόμου τοῦ Κώδικος τὸ μὲν Εἰρηνοδικεῖον συγκροτεῖται ἐκ τοῦ Εἰρηνοδίκου καὶ τοῦ γραμματέως, τὸ δὲ Μονομελὲς Πρωτοδικεῖον συγκροτεῖται ἐκ τοῦ Προέδρου Πρωτοδικῶν ἢ τοῦ ὑπ' αὐτοῦ ὁριζομένου Πρωτοδίκου καὶ ἐκ τοῦ γραμματέως.

Συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 694 κατὰ τὴν ἐνώπιον τοῦ Μονομελοῦς Πρωτοδικείου διαδικασίαν ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις αἱ ρυθμίζουσαι τὴν διαδικασίαν ἐνώπιον τῶν Εἰρηνοδικείων.

Κατ' αὐτὴν διὰ τῶν ἄρθρων 209 μέχρι καὶ 215 προβλέπεται ἀπόπειρα συμβιβασμοῦ, περὶ τῆς ὁποίας ἀσχολούμεθα κατωτέρω. Ἡ ἀγωγὴ ἐπίσης δυνάμει τοῦ ἄρθρου 216 δύναται νὰ ἀσκηθῇ καὶ προφορικῶς, συντασσομένης πρὸς τοῦτο ἐκθέσεως. Κατὰ τὴν ἐνώπιον τοῦ Εἰρηνοδικείου διαδικασίαν πᾶσαι ἐν γένει αἱ διαδικαστικαὶ πράξεις τῶν διαδίκων, περιλαμβανομένων καὶ τῶν ἐκτὸς τοῦ ἀκροατηρίου, δύνανται νὰ γίνουν προφορικῶς ἐνώπιον τῆς γραμματείας τοῦ Εἰρηνοδικείου, συνταχθησομένης πρὸς τοῦτο ἐκθέσεως, τοῦ γραμματέως ὑποχρεουμένου νὰ καθοδηγῇ τὸν διάδικον πρὸς τοῦτο (ἄρθρον 219).

Πρὸ τοῦ προσδιορισμοῦ δικασίμου τῆς ἀγωγῆς ὁ δικαστὴς ὀφείλει νὰ ἐξετάσῃ ἐὰν ἡ ἀγωγὴ ἔχῃ τυπικὰς ἢ οὐσιαστικὰς ἐλλείψεις καὶ νὰ προκαλέσῃ τὴν διόρθωσιν ἢ συμπλήρωσιν αὐτῶν, καλουμένου πρὸς τοῦτο τοῦ ἐνάγοντος ἢ τοῦ πληρεξουσίου του, ταχθείσης ἅμα προθεσμίας διὰ τὴν ἐμφάνισιν καὶ τὴν διόρθωσιν ἢ συμπλήρωσιν τῶν ἐλλείψεων (ἄρθρον 231).

Ἡ ἐπίδοσις τῆς ἀγωγῆς δέον νὰ γίνεται τοὐλάχιστον πρὸ 15 ἡμερῶν, ἐὰν δὲ ὁ καλούμενος εἶναι ἀγνώστου διαμονῆς ἢ κάτοικος ἀλλοδαπῆς πρὸ ἑξήκοντα ἡμερῶν.

Ἡ γραμματεία τοῦ Εἰρηνοδικείου ἐπιμελεῖται τῆς κλητεύσεως τῶν διαδίκων ἀμέσως μετὰ τὸν ὁρισμὸν τῆς δικασίμου δι' ἐπιδόσεως ἐγγράφου, τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ περιλαμβάνῃ α) τὰ ὀνοματεπώνυμα τῶν καλουμένων διαδίκων, β) τὸν Εἰρηνοδίκην, ἐνώπιον τοῦ ὁποίου πρόκειται νὰ διεξαχθῇ ἡ συζήτησις, ὡς καὶ τὴν ἡμέραν, τὴν ὥραν καὶ τὸν τόπον τῆς συζητήσεως, γ) σύντομον μνείαν τοῦ ἀντικειμένου τῆς συζητήσεως καὶ δ) ἡμερομηνίαν καὶ ὑπογραφὴν τοῦ συντάσσοντος τὴν κλῆσιν ὑπαλλήλου (ἄρθρον 235).

Οἱ ἐνδιαφερόμενοι δύνανται νὰ προσέρχωνται αὐθορμήτως ἐνώπιον τοῦ Εἰρηνοδικείου πρὸς λύσιν πάσης μεταξὺ αὐτῶν διαφορᾶς ἐπιδεκτικῆς συμβιβασμοῦ. Ὁ ἐνάγων ἐκθέτει προφορικῶς τὴν ἀγωγήν του, ἡ ὁποία ἀναγράφεται εἰς τὰ πρακτικὰ καὶ ἀμέσως μετὰ ταῦτα ἄρχεται ἡ ἐπ' ἀκροατηρίου συζήτησις (ἄρθρον 236).

Κατὰ τὴν ἐνώπιον τοῦ Εἰρηνοδικείου διαδικασίαν ἡ πρόσθετος παρέμβασις δύναται νὰ ἀσκηθῇ καὶ προφορικῶς κατὰ τὴν δικάσιμον. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ὁ Εἰρηνοδίκης δύναται νὰ ἀναβάλῃ τὴν συζήτησιν εἰς μεταγενεστέραν δικάσιμον, ἀμέσως ὁριζομένην, ἐὰν κρίνῃ ὅτι τοῦτο εἶναι ἀναγκαῖον διὰ τὴν ὑπεράσπισιν τῶν διαδίκων.

Ὁ Εἰρηνοδίκης, ὡς καὶ ὁ δικαστὴς τοῦ Μονομελοῦς Πρωτοδικείου, δύναται καὶ πρὸ τῆς ὁρισθείσης δικασίμου αὐτεπαγγέλτως ἢ κατ' αἴτησιν τινὸς τῶν διαδίκων ὑποβαλλομένην διὰ τῆς ἀγωγῆς ἢ καὶ αὐτοτελῶς α) νὰ καλέσῃ ἐγγράφως τοὺς διαδίκους ἢ τοὺς νομίμους ἀντιπροσώπους των, ὅπως ἐμφανι-

σθῶν αὐτοπροσώπως κατὰ τὴν συζήτησιν πρὸς ὑποβολὴν ἐρωτήσεων καὶ παροχὴν διασαφήσεων περὶ τῆς ὑποθέσεως, δ) νὰ ζητήσῃ ἐγγράφως παρὰ Δημοσίας Ἀρχῆς τὴν προσαγωγὴν ἢ ἀποστολὴν ἐγγράφου, εὑρισκομένου εἰς τὴν κατοχήν της, καὶ γ) νὰ διατάξῃ τὴν κατὰ τὴν συζήτησιν προσαγωγὴν ἐγγράφων ἢ ἄλλων ἀποδεικτικῶν στοιχείων (ἄρθρον 240).

Ὁ Εἰρηνοδίκης ὀφείλει κατὰ τὴν ἐνώπιον αὐτοῦ διαδικασίαν νὰ καθοδηγῇ, ὁσάκις ὑπάρχῃ ἀνάγκη, τοὺς ἄνευ δικηγόρου ἢ δικολάβου παρισταμένους διαδίκους εἰς τὴν ἐνέργειαν τῶν διαδικαστικῶν πράξεων καὶ νὰ ἐφιστᾷ τὴν προσοχὴν αὐτῶν ἐπὶ τῶν συνεπειῶν ἐκ τῆς παρελεύσεως τῶν προθεσμιῶν, ἰδίᾳ τῶν ἀφορωσῶν τὴν ἄσκησιν τῶν ἐνδίκων μέσων (ἄρθρον 260). Ἐὰν οἱ διάδικοι παρίστανται ἄνευ δικηγόρου ἢ δικολάβου, ὁ Εἰρηνοδίκης ὑποχρεοῦται νὰ ὑποδεικνύῃ ἐν τῇ ἀποφάσει τὰ τακτικὰ ἔνδικα μέσα, τὰ ὁποῖα δύνανται νὰ ἀσκήσουν κατὰ τῆς ἀποφάσεως. Ἡ παράβασις τῆς ὑποχρεώσεως ταύτης δὲν ἀποτελεῖ λόγον προσβολῆς τῆς ἀποφάσεως δι' ἐνδίκου μέσου (ἄρθρον 327).

Ἅπαντα τὰ ὡς ἄνω ἐφαρμόζονται, ὡς ἀνωτέρω εἴπομεν, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 694 καὶ κατὰ τὴν ἐνώπιον τοῦ Μονομελοῦς Πρωτοδικείου διαδικασίαν τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν.

Ἔφεσις ἐπιτρέπεται καθ' ὅλων τῶν ἐκδιδομένων ἀποφάσεων, τόσον τοῦ Εἰρηνοδικείου, πλὴν τῶν ἀφορωσῶν ἀπαιτήσεις μικροτέρας τῶν τεσσάρων χιλιάδων δραχμῶν, αἵτινες δὲν ὑπόκεινται εἰς ἔφεσιν (ἄρθρα 483 καὶ 530), ὅσον καὶ τῶν Μονομελῶν Πρωτοδικείων, ἀριόδια δὲ δικαστήρια εἶναι διὰ μὲν τὰς ἐφέσεις κατὰ τῶν ἀποφάσεων τοῦ Εἰρηνοδικείου τὰ Πολυμελῆ Πρωτοδικεῖα, διὰ δὲ τὰς ἐφέσεις κατὰ τῶν ἀποφάσεων τῶν Μονομελῶν Πρωτοδικείων τὰ Ἐφετεῖα. Ἐπιτρέπεται εἰς ὅλας τὰς περιπτώσεις ἡ προσφυγὴ εἰς τὸν Ἄρειον Πάγον διὰ τῆς ἀσκήσεως ἀναιρέσεως διὰ τοὺς λόγους τοὺς προβλεπομένους ὑπὸ τοῦ Κώδικος γενικῶς δι' ὅλας τὰς περιπτώσεις ἀσκήσεως τοῦ ἐνδίκου μέσου τῆς ἀναιρέσεως. Κατὰ τὸν νέον Κώδικα τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας (ἄρθρον 578) δέον νὰ σημειωθῇ, ὅτι συγχωρεῖται ἀναίρεσις ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου κατ' ἀποφάσεων τοῦ Εἰρηνοδικείου, ὡς καὶ κατὰ τῶν ἀποφάσεων τῶν Πρωτοδικείων, τῶν ἐκδιδομένων ἐπὶ ἐφέσεων κατ' ἀποφάσεων τῶν Εἰρηνοδικείων, μόνον 1) ὁσάκις παρεδιάσθη κανὼν οὐσιαστικοῦ δικαίου, 2) ἐὰν τὸ δικαστήριον δὲν συνετέθη προσηκόντως ἢ ἐδίκασεν Εἰρηνοδίκης, τοῦ ὁποίου ἐγένετο δεκτὴ ἡ ἐξαίρεσις, 3) ἐὰν τὸ δικαστήριον ὑπερέβη τὴν δικαιοδοσίαν τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων ἢ δὲν ἦτο καθ' ὕλην ἁρμόδιον καὶ 4) ἐὰν παρανόμως ἀπεκλείσθη ἡ δημοσιότης τῆς διαδικασίας. Ἦτοι οἱ λόγοι ἀναιρέσεως περιορίζονται εἰς τὸ ἐλάχιστον. Ἂν καὶ ἴσως θὰ ἐπερίττευεν ἡ ἀπαρίθμησις τῶν λόγων ἀναιρέσεως, οἱ ὁποῖοι προβλέπονται ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 577 τοῦ νέου Κώδικος κατὰ τῶν ἀποφάσεων τῶν μονομελῶν δικαστηρίων, πολυμελῶν καὶ τοῦ Ἐφετείου, ἐν τούτοις ἀναφέρομεν αὐτούς, διὰ νὰ γίνῃ ἡ ἀπαιτουμένη σύγκρισις μεταξὺ αὐτῶν καὶ τῶν λόγων ἀναιρέσεως τῶν προβλεπομένων διὰ τὰς ἀποφάσεις τῶν Εἰρηνοδικείων. Οὗτοι εἶναι οἱ ἑξῆς: 1) Ἐὰν παρεδιάσθη κανὼν οὐσιαστικοῦ δικαίου, περιλαμβανομένων καὶ τῶν ἑρμηνευτικῶν κανόνων τῶν δικαιοπραξιῶν, ἀδιαφόρως ἂν πρόκειται περὶ νόμου ἢ ἐθίμου ἡμεδαποῦ ἢ ἀλλοδαποῦ ἐσωτερικοῦ ἢ διεθνοῦς δικαίου, 2) ἐὰν τὸ δικαστήριον δὲν συνετέθη προσηκόντως, 3) ἐὰν τὸ δικαστήριον ἀπέρριψε τὴν αἴτησιν περὶ ἐξαιρέσεως δικαστοῦ, 4) ἐὰν τὸ δικαστήριον ὑπερέβη τὴν δικαιοδοσίαν τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων, 5) ἐὰν τὸ δικαστήριον ἐπὶ ἀριοδιότητος καθ' ὕλην ἐσφαλμένως ἐκήρυξεν ἑαυτὸ ἁρμόδιον ἢ ἀναρμόδιον, 6) ἐὰν παρὰ τὸν νόμιον καὶ ἰδίᾳ παρὰ τὰς περὶ ἐπιβόσεως διατάξεις ὁ διάδικος ἐδικάσθη ἐρήμην, 7) ἐὰν παρανόμως ἀπεκλείσθη ἡ δημοσιότης τῆς διαδικασίας, 8) ἐὰν τὸ δικαστήριον παρὰ τὸν νόμιον ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν πράγματα μὴ προταθέντα ἢ δὲν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν πράγματα προταθέντα καὶ ἔχοντα οὐσιώδη ἐπιρροὴν εἰς τὴν ἔκβασιν τῆς δίκης, 9) ἐὰν τὸ δικαστήριον ἐπεδίκασε μὴ αἰτηθέν ἢ πλέον τοῦ αἰτηθέντος ἢ ἀφῆκεν αἴτησιν ἀδίκαστον, 10) ἐὰν τὸ δικαστήριον παρὰ τὸν νόμιον ἐδέχθη πράγματα ἔχοντα οὐσιώδη ἐπιρροὴν εἰς τὴν ἔκβασιν τῆς δίκης ὡς ἀληθῆ ἄνευ ἀποδείξεως ἢ δὲν διέταξε περὶ αὐτῶν ἀπόδειξιν, 11) ἐὰν τὸ δικαστήριον ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν ἀποδεικτικὰ μέσα, μὴ ἐπιτρεπόμενα ὑπὸ τοῦ νόμου ἢ παρὰ τὸν νόμιον ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν ἀποδείξεις μὴ προσαχθείσας ἢ δὲν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν ἐπικληθέντα καὶ προσαχθέντα ἀποδεικτικὰ μέσα, 12) ἐὰν τὸ δικαστήριον παρέβη τοὺς ὁρισμοὺς τοῦ νόμου ἐν σχέσει πρὸς τὴν δύναμιν τῶν ἀποδεικτικῶν μέσων,

13) ἐὰν τὸ δικαστήριον ἐσφαλμένως ἐφήρμοσε τοὺς ὁρισμοὺς τοῦ νόμου περὶ βάρους ἀποδείξεως καὶ συνεπείᾳ τούτου ἀπέρριψεν ὡς ἀναπόδεικτον ἰσχυρισμὸν τοῦ διαδίκου, εἰς τὸν ὁποῖον ἐπεβλήθη τὸ βάρος τῆς ἀποδείξεως, 14) ἐὰν τὸ δικαστήριον παρὰ τὸν νόμον ἐκήρυξεν ἢ δὲν ἐκήρυξεν ἀκυρότητα, ἔκπτωσιν ἀπὸ δικαιώματος ἢ ἀπαράδεκτον, 15) ἐὰν παρὰ τὸν νόμον ἀνεκλήθη ἀπόφασις ὁριστική, 16) ἐὰν τὸ δικαστήριον κατὰ παράβασιν τοῦ νόμου ἐδέχθη, ὅτι ὑπάρχει ἢ ὅτι δὲν ὑπάρχει δεδικασμένον ἢ ὅτι ὑπάρχει δεδικασμένον ἐπὶ τῇ βάσει ἀποφάσεως ἐξαφανισθείσης συνεπείᾳ ἐνδίκου μέσου ἢ ἀναγνωρισθείσης ὡς ἀνυπάρκτου, 17) ἐὰν ἡ αὐτὴ ἀπόφασις περιέχῃ ἀντιφατικὰς διατάξεις, 18) ἐὰν τὸ δικαστήριον τῆς παραπομπῆς δὲν συνεμορφώθη πρὸς τὴν ἀναιρετικὴν ἀπόφασιν, 19) ἐὰν ἡ ἀπόφασις στερῆται νομίμου βάσεως καὶ ἰδίᾳ ἐὰν στερῆται παντελῶς αἰτιολογιῶν ἢ ἔχῃ ἀντιφατικὰς ἢ ἀνεπαρκεῖς αἰτιολογίας ἐπὶ ζητήματος ἀσκούντος οὐσιώδη ἐπιρροὴν εἰς τὴν ἔκβασιν τῆς δίκης καὶ 20) ἐὰν παρεμόρφωσε τὸ περιεχόμενον ἀποδεικτικοῦ μέσου, δεχθὲν πόρισμα καταδήλως διάφορον τοῦ ἐξ αὐτοῦ προκύπτοντος ὡς πρὸς τὴν ὕπαρξιν ἢ ἀνυπαρξίαν πραγματικῶν γεγονότων.

Ἑπομένως, ὅσον ἀφορᾷ τὰς εἰς τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν ὑπαγομένας διαφοράς, δι' ἃς λόγῳ ποσοῦ εἶναι ἀριθδια τὰ Εἰρηνοδικεῖα, ἡ ἀναίρεσις ἐπιτρέπεται μόνον διὰ τοὺς ἀνωτέρω ἀναφερομένους λόγους, δι' οὓς ἐπιτρέπεται ἡ ἀναίρεσις κατὰ τῶν εἰρηνοδικειακῶν ἀποφάσεων. Ἐπὶ ὅλων τῶν ἄλλων διαφορῶν, ὧν ἀντικείμενον εἶναι ἀξίας ἄνω τῶν 10.000 δραχμῶν, ἐπιτρέπεται ἡ ἀναίρεσις δι' ὅλους τοὺς λόγους, δι' οὓς ἐπιτρέπεται αὕτη γενικῶς ἐπὶ οἱασδήποτε ἀποφάσεως καὶ διαφορᾶς (ἄρθρον 577) καὶ τὰς ὁποίας ἀναφέρομεν ἀνωτέρω.

Διὰ τῶν ὡς ἄνω διατάξεων βλέπομεν, ὅτι διὰ τὴν ἐκδίκασιν τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν πλέον θὰ ἀσχολοῦνται καὶ τὰ Ἐφετεῖα, τὰ ὁποῖα μὲ τὸ ἰσχὺον σύστημα δὲν ἐπελαμβάνοντο τῶν ὑποθέσεων τούτων καὶ οὕτω ὅλων τῶν βαθμῶν τὰ δικαστήρια θ' ἀσχολοῦνται μὲ τὴν ἐκδίκασιν ἐργατικῶν διαφορῶν. Δὲν νομίζομεν, ὅτι ἦτο ὀρθὴ ἡ παρεμβολὴ τῶν Εἰρηνοδικείων εἰς τὴν ἐκδίκασιν τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν καὶ ὁ περιορισμὸς κατὰ συνέπειαν τῶν λόγων ἀναιρέσεως ὅσον ἀφορᾷ τὰς εἰρηνοδικειακὰς ἀποφάσεις. Θὰ ἤθέλομεν νὰ τονίσωμεν ἐπὶ τοῦ προκειμένου τὸ δύσκολον καὶ ἀντιοικονομικὸν καὶ ἀσύμφορον τοῦ μέτρου τούτου, κατὰ τὸ ὁποῖον οἱ διάδικοι, ὁσάκις πρόκειται νὰ προσφύγωσιν εἰς ἔφεσιν, θὰ εἶναι ὑποχρεωμένοι νὰ μεταβαίνουν εἰς τὴν ἕδραν τοῦ Ἐφετείου, εἰς ὃ ὑπάγονται τὰ Πρωτοδικεῖα, εἰς ἃ ἐξεδικάσθησαν πρωτοδίκως αἱ ὑποθέσεις των διὰ τὴν ἐκδίκασιν τῆς ἐφέσεως, ἔχοντες ἀνάγκην πλὴν τῶν ἄλλων ἐξόδων, εἰς ἃ θὰ ὑποβληθοῦν, νὰ χρησιμοποιήσουν καὶ δικηγόρους, δυναμένους νὰ παραστῶσι παρὰ τῷ Ἐφετείῳ, εἰς ὃ θὰ προσφύγωσιν. Τὸ τοιοῦτον πλείστας ὅσας δυσκολίας θὰ δημιουργήσῃ μὲ ἀποτέλεσμα ἴσως πολλὰς φορὰς ἢ ἐγκαταλείψεως τοῦ ἀγῶνος ἢ ἀποδοχῆς συμβιβασμοῦ μὴ συμφέροντος.

Ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου θέλομεν ἐπανέλθει ἀργότερον καὶ θὰ ἐκθέσωμεν τὰς ἀπόψεις μας πληρέστερον.

Ἡ προθεσμία ἀσκήσεως ἐφέσεως εἶναι ἡ γενικῶς ἰσχύουσα τοιαύτη δι' ἐφέσεις τῶν τριάκοντα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τῆς ἀποφάσεως (ἄρθρον 536), ἐνῶ δυνάμει τοῦ ἰσχύοντος νόμου καὶ ὑπὸ κατάργησιν τοιούτου ΓΞΟΔ' (ἄρθρον 160) εἶναι ἡ τῶν ἑκτὼ ἡμερῶν. Ἄνευ οὐδενὸς λόγου αὐξάνεται ἡ προθεσμία αὕτη, γεγονός, ὅπερ εἶναι εἰς βάρος τῶν ἐργαζομένων καὶ ἀσφαλῶς συντείνει εἰς τὴν διαιώνισιν τῆς διευθετήσεως τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν, πρᾶγμα, ὅπερ ἀσφαλῶς δὲν θὰ ἤθελεν ὁ νομοθέτης.

Συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 712 τοῦ νέου Κώδικος «ἐὰν κατὰ τὴν ἐπ' ἀκροατηρίου συζήτησιν δὲν ἐμφανισθῇ ἢ ἐμφανισθῇ καὶ δὲν μετάσχῃ προσηκόντως αὐτῆς τὶς τῶν διαδίκων ἡ διαδικασία προχωρεῖ, ὡς ἐὰν ἦσαν πάντες οἱ διάδικοι παρόντες». Ἀνακοπὴ κατὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης ἐπιτρέπεται ὑπὸ τὰς προϋποθέσεις τοῦ ἄρθρου 518 τὰς προβλεπομένας γενικῶς διὰ τὴν ἄσκησιν τοῦ ἐνδίκου μέσου τῆς ἀνακοπῆς καθ' οἱασδήποτε ἐρήμην ἀποφάσεως. Κατὰ τὸ ἄρθρον τοῦτο εἰς ἀνακοπὴν ἐρημοδικίας ὑπόκεινται 1) αἱ ἐρήμην τινὸς τῶν διαδίκων ἐκδιδόμεναι ἀποφάσεις, ἐὰν ὁ διάδικος δὲν ἐκλητεύθη παντάπασιν ἢ δὲν ἐκλητεύθη προσηκόντως ἢ ἐμπροθέσμως καὶ 2) αἱ κατὰ τὴν πρώτην συζήτησιν εἰς ἕκαστον βαθμὸν δικαιοδοσίας ἐρήμην τινὸς τῶν διαδίκων ἐκδιδόμεναι ἀποφάσεις, ἐὰν ὁ διάδικος δὲν ἠδυνήθη νὰ παραστῇ λόγῳ ἀνωτέρας βίας ἢ δόλου τοῦ ἀντιδίκου του. Δικαίωμα ἀνακοπῆς ἐρημοδι-

κίας, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 519, ἔχουν ὁ ἐρήμην δικασθείς, ὁ ἐναγόμενος, ὁ ἐκκαλῶν, ὁ ἐφεσίβλητος ἢ κυρίως παρεμβάς, οἱ καθολικοὶ διάδοχοι, ὡς καὶ οἱ μετὰ τὴν ἄσκησιν τῆς ἀγωγῆς εἰδικοὶ διάδοχοι αὐτῶν. Ἡ προθεσμία τῆς ἀνακοπῆς εἶναι δεκαπενθήμερος, ἀρχομένη ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τῆς ἀποφάσεως (ἄρθρον 520).

Κατὰ τὸ ἄρθρον 713 ἐὰν τὸ Δικαστήριον κρίνῃ παραδεκτὸν καὶ βάσιμον τὴν ἀνακοπὴν τῆς ἐρημοδικίας, ἤτοι ἐὰν συντρέχουν αἱ ἀνωτέρω ἀναφερόμεναι προϋποθέσεις ἀσκήσεως τοῦ ἐνδίκου μέσου τῆς ἀνακοπῆς, τότε προβαίνει ἀμέσως εἰς τὴν ἔρευναν τῆς οὐσίας τῆς ὑποθέσεως.

Καὶ εἰς τὸ θέμα τῆς ἀνακοπῆς ἐπέρχεται τροποποίησις τῆς ἤδη ἰσχυούσης νομοθεσίας. Συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 15 τοῦ νόμου ΓΞΟΔ' ἀνακοπὴ κατὰ τῶν ἐρήμην ἐκδιδομένων ἀποφάσεων δὲν συγχωρεῖται, εἰ μὴ μόνον ἐν περιπτώσει ἀκύρου ἐρημοδικίας, ἥτις ἀνακοπὴ δέον νὰ κατατίθηται ἐντὸς ὀκταημέρου ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τῆς ἀποφάσεως. Ἤτοι ἀφ' ἑνὸς μὲν ἡ προθεσμία εἶναι μικροτέρα τῆς σήμερον θεσπιζομένης, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἀνακοπὴ ἐπιτρέπεται μόνον εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς ἀκύρου κοινοποιήσεως καὶ οὐχὶ εἰς τὴν περίπτωσιν, κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ διάδικος δὲν ἠδυνήθη νὰ παραστῇ λόγῳ ἀνωτέρας βίας ἢ δόλου τοῦ ἀντιδίκου του. Καὶ διὰ τῆς τροποποιήσεως ταύτης ἐπιμηκύνεται ἡ ὅλη διαδικασία καὶ δημιουργοῦνται πλεῖσται ὅσαι περιπτώσεις στρεψοδικίας εἰς βάρος τοῦ ἐργαζομένου, μὲ ἀποτέλεσμα τὴν δυσχέρανσιν τῆς διεκδικήσεως ὑπὸ τῶν ἐργαζομένων τῶν δικαιωμάτων αὐτῶν δικαστικῶς καὶ τὸν ἐξαναγκασμόν των εἰς ὑποχωρήσεις καὶ συμβιβασμοὺς μὴ συμφέροντας εἰς αὐτούς.

Διὰ τοῦ ἄρθρου 714 τοῦ νέου Κώδικος ὁρίζεται, ὅτι οἱ πρόσθετοι λόγοι ἐφέσεως καὶ ἡ ἀντέφεσις ἐπὶ τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν ἀσκοῦνται διὰ τῶν προτάσεων τῶν διαδίκων. Τοῦτο δὲ κατ' ἐξαίρεσιν τοῦ γενικοῦ κανόνος, τὸν ὁποῖον εἰσάγει ὁ νέος Κῶδιξ, κατὰ τὸν ὁποῖον οἱ πρόσθετοι λόγοι ἐφέσεως ἀσκοῦνται δι' ἰδίου δικογράφου καταθεμένου παρὰ τῇ γραμματείᾳ τοῦ Δευτεροβαθμίου Δικαστηρίου (ἄρθρον 358), ἡ δὲ ἀντέφεσις ἐπίσης ἀσκεῖται μόνον δι' ἰδίου δικογράφου, κατατεθεμένου παρὰ τῇ γραμματείᾳ τοῦ Δευτεροβαθμίου Δικαστηρίου, κοινοποιουμένων ἀμφοτέρων εἰς τὸν ἀντίδικον ὀκτὼ ἡμέρας πρὸ συζητήσεως τῆς ἐφέσεως (ἄρθρον 541). Νομίζομεν, ὅτι οὐχὶ ὀρθῶς καθωρίσθη, ὅτι εἰς τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν ἐπιτρέπεται ἡ ἄσκησις τῶν προσθέτων λόγων ἐφέσεως καὶ τῆς ἀντεφέσεως διὰ τῶν προτάσεων. Ναὶ μὲν τὸ ἀντίθετον προϋποθέτει ἐπὶ πλέον οἰκονομικὴν ἐπιβάρυνσιν καὶ ἀπασχόλησιν, ἀλλὰ τὸ ὅτι θέλει ἀποφευχθῆ τὸ καθ' ἡμᾶς ἀνεπίτρεπτον τῆς κατὰ τὴν τελευταίαν στιγμὴν τῆς συζητήσεως τῆς ἐφέσεως προσθήκης νέων λόγων ἐφέσεως ἢ ἀσκήσεως ἀντεφέσεως, γεγονός, ὅπερ καταλαμβάνει τὸν ἀντίδικον ἀπροετοίμαστον διὰ τὴν ἀπόκρουσιν αὐτῶν καὶ γεγονός, ὅπερ σχεδὸν οἱ πλεῖστοι τῶν διαδίκων χρησιμοποιοῦν εἰς βάρος τοῦ ἀντιδίκου των, εἶναι ἀρκετόν, διὰ νὰ μᾶς πείσῃ, ὅτι καὶ ἐπὶ τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν δέον ἀπαραιτήτως νὰ ἰσχύσῃ τὸ διὰ τοῦ νέου Κώδικος θεσπισθὲν τῆς δι' ἰδίου δικογράφου ἀσκήσεως τούτων.

Ἐπὶ τῆς ὑπὸ κατάργησιν διαδικασίας οἱ πρόσθετοι λόγοι ἐφέσεως καὶ ἡ ἀντέφεσις ἐπὶ τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν ἀσκοῦνται ἐπίσης διὰ τῶν προτάσεων, ὅστις τρόπος ἀσκήσεως ἰσχύει γενικῶς ἐπὶ ὅλων τῶν περιπτώσεων καὶ ὅστις, ὡς ἄνω ἀναφέρεται, τροποποιεῖται λίαν ὀρθῶς διὰ τοῦ νέου Κώδικος.

Διὰ τοῦ ἄρθρου 715 ὁρίζεται, ὅτι τὰ ἄρθρα 708 ἕως 714 ἐφαρμόζονται καὶ ἐπὶ ἀναψηλαφήσεως. Διὰ τῆς μνείας ταύτης συνάγεται, ὅτι ἰσχύει καὶ εἰς τὰς ἐργατικὰς διαφορὰς συμφώνως μὲ τὸν νέον Κώδικα καὶ τὸ ἔνδικον μέσον τῆς ἀναψηλαφήσεως. Ὁ ἤδη ἰσχύων νόμος ΓΞΟΔ' εἰς τὸ κεφάλαιον περὶ ἐνδίκων μέσων οὐδόλως ἀναφέρει τὴν ἀναψηλάφησιν, μνημονεύων μόνον τὴν ἀνακοπήν, ἔφεσιν καὶ ἀναίρεσιν. Παρ' ὅλον ὅμως τοῦτο καὶ δεδομένου ὅτι διὰ τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου τούτου καθορίζεται, ὅτι κατὰ τὰ λοιπὰ ἰσχύουσιν αἱ κοιναὶ δικονομικαὶ διατάξεις, ἐφ' ὅσον δὲν προσκρούουσιν εἰς τὸν παρόντα νόμον (τὸν νόμον ΓΞΟΔ') καὶ ἐφ' ὅσον δύνανται νὰ συναρμολογηθῶσι πρὸς τὴν ὅλην οἰκονομίαν καὶ τὸ πνεῦμα τῆς προκειμένης διαδικασίας «ὑπεστηρίχθη, ὅτι ἰσχύει καὶ κατὰ τὴν παροῦσαν διαδικασίαν τὸ ἔνδικον μέσον τῆς ἀναψηλαφήσεως (ἐπαναλήψεως δίκης). Ἀνεξαρτήτως ὅμως τούτου τὸ ν.δ. 331/1941, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ν.δ. 664/1941, ἐπέτρεψε τὴν ἀναψηλάφησιν κατὰ τῶν τελεσιδίκων ἀποφάσεων, αἵτινες ἀμέσως ἢ ἐμμέσως συνεδέοντο πρὸς τὴν σύμβασιν ἐργασίας, ἐὰν ἦτο ἀμφίβολος ἡ κρίσις τοῦ δικάσαντος δικαστηρίου, ἐπιβάλλοντος δικαστικὸν ὅρκον ἢ ἐπακτὸν τοιοῦτον ἢ ἐὰν δὲν ἐλήφθησαν ὑπ'

ὄψιν αἱ προσαχθεῖσαι ἀποδείξεις, αἱ ἀσκοῦσαι οὐσιώδη ἐπιρροὴν εἰς τὴν ἔκβασιν τῆς δίκης καὶ ὑφιστάμεναι κατὰ τὸν χρόνον τῆς προεκδοθείσης ἀποφάσεως. Κατὰ τὴν διάταξιν ταύτην τὸ δικαστήριον, δικάζον τὴν ἀναψηλάφησιν, κρίνει ἐξ ὑπαρχῆς τὴν ἐπίδικον ἀξίωσιν. Ὁ νόμος οὗτος καθώρισε προθεσμίαν ἀσκήσεως τῆς ἀναψηλαφήσεως ἐξάμηνον ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τούτου εἰς τὴν Ἐφημερίδα Κυβερνήσεως. Ἐν συνεχείᾳ καθώρισε, ὅτι κατὰ τὰ λοιπὰ ἐφαρμόζονται τὰ ἄρθρα 785 μέχρι 804 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας περὶ ἐπαναλήψεως τῆς δίκης. Διὰ τῶν ἀνωνομοθετημάτων ἐδόθη τὸ δικαίωμα τῆς ἀναψηλαφήσεως διὰ τὰς μέχρι τότε ἐκδοθείσας τελεσιδίκους ἀποφάσεις διὰ τοὺς λόγους τοὺς ἀνωτέρω ἐκτιθεμένους καὶ προβλεφθέντας διὰ τῶν νομοθετημάτων τούτων ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι θὰ ἠσκεῖτο ἡ αἴτησις ἀναψηλαφήσεως ἐντὸς ἐξαμήνου. Ἀφ' ἑτέρου ἐκ τῶν νομοθετημάτων τούτων δὲν συνάγεται, ὅτι ἰσχύει τὸ ἔνδικον μέσον τῆς ἀναψηλαφήσεως καὶ ἐπὶ τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν ἐν γένει, ἐφαρμοζομένων τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 785 μέχρι 804 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας (ad hoc ἡ ὑπ' ἀριθ. 2004/1962 ἀπόφασις Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν).

Συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 562 τοῦ Κώδικος ἡ ἀναψηλάφησις συγχωρεῖται 1) ἐὰν εἰς τὴν αὐτὴν ὑπόθεσιν ἐξεδόθησαν μεταξὺ τῶν αὐτῶν διαδίκων, ὑπὸ τὴν αὐτὴν ἰδιότητα παρισταμένων, ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ ἢ διαφόρων δικαστηρίων ἀντιφάσκουσαι πρὸς ἀλλήλας ἀποφάσεις, 2) ἐὰν διάδικος δὲν ἐξεπροσωπήθη νομίμως εἰς τὴν δίκην, ἐφ' ὅσον μεταγενεστέρως δὲν ἐνεκρίθη ρητῶς ἢ σιωπηρῶς ἡ διεξαγωγὴ τῆς δίκης, 3) ἐὰν τὸ αὐτὸ πρόσωπον παρέστη ὡς διάδικος ἰδίῳ ὀνόματι ἢ ἐξεπροσώπησε διαδίκους ὑπὸ πλείονας ἰδιότητας ἔχοντας ἀντίθετα συμφέροντα ἐν τῇ δίκῃ, 4) ἐὰν παρέστη τις ὡς πληρεξούσιος διαδίκου ἄνευ πληρεξουσιότητος, ἐφ' ὅσον μεταγενεστέρως δὲν ἐνεκρίθη ἡ διεξαγωγὴ τῆς δίκης, 5) ἐὰν ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις εἶναι πλαστή, εἴτε διότι ἀναγράφει ψευδῶς, ὅτι τὸ δικαστήριον συνεκροτήθη ὑπὸ τοῦ κατὰ νόμον ἀναγκαίου ἀριθμοῦ δικαστῶν, εἴτε διότι, ὡς προκύπτει ἐν τοῦ πρακτικοῦ τῆς διασκέψεως, δὲν ἐξεδόθη διὰ τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου ἀπαιτουμένης πλειονοψηφίας ἢ δὲν φέρει τὰς ὑπογραφὰς τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου ὁριζομένων προσώπων καὶ δὲν εἶναι δυνατὴ ἡ ὑπὸ τούτων ὑπογραφὴ αὐτῆς, 6) ἐὰν ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις στηρίζεται ἐπὶ ψευδοῦς καταθέσεως μάρτυρος ἢ διαδίκου, ἐπὶ ψευδοῦς ἐκθέσεως ἢ καταθέσεως πραγματογνώμονος, ἐπὶ ψευδοῦς ὅρκου διαδίκου ἢ ἐπὶ πλαστῶν ἐγγράφων, ἐφ' ὅσον τὸ ψεῦδος ἢ ἡ πλαστότης ἀνεγνωρίσθησαν δι' ἀποφάσεως ποινικοῦ δικαστηρίου, προκειμένου δὲ περὶ καταθέσεως διαδίκου καὶ διὰ δικαστικῆς ὁμολογίας αὐτοῦ. Ἐὰν ἡ ἄσκησις τῆς ποινικῆς ἀγωγῆς ἢ ἡ πρόοδος τῆς ποινικῆς διαδικασίας εἶναι ἀδύνατος, ἡ ἀναγνώρισις δύναται νὰ γίνῃ δι' ἀποφάσεως τοῦ δικάζοντος τὴν ἀναψηλάφησιν δικαστηρίου ἢ οἱουδήποτε ἄλλου ἀρμοδίου δικαστηρίου, 7) ἐὰν ὁ αἰτούμενος τὴν ἀναψηλάφησιν διάδικος ἀνεῦρεν ἢ ἔλαβεν εἰς τὴν κατοχήν του μετὰ τὴν ἔκδοσιν τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως νέα κρίσιμα ἔγγραφα, τὰ ὁποῖα δὲν ἠδύνατο νὰ προσαγάγῃ ἐγκαίρως ἐξ ἀνωτέρας βίας ἢ τὰ ὁποῖα κατεκρατήθησαν ὑπὸ τοῦ ἀντιδίκου ἢ τρίτου, εὑρισκομένου ἐν συνεννοήσει μετὰ τοῦ ἀντιδίκου καὶ τῶν ὁποίων τὴν ὕπαρξιν, ὡς καὶ τὴν παρὰ τοῦ ἀντιδίκου ἢ τρίτου κατοχήν, ἠγνόει διαρκούσης τῆς δίκης, 8) ἐὰν ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις στηρίζεται ἐπὶ ἀποφάσεως πολιτικοῦ, ποινικοῦ ἢ διοικητικοῦ δικαστηρίου, ἡ ὁποία ἀνετράπη τελεσιδίκως μετὰ τὴν τελευταίαν συζήτησιν, ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, 9) ἐὰν διάδικος ἐκλήτευσεν εἰς τὴν δίκην τὸν ἀντίδικον αὐτοῦ ὡς ἀγνώστου διαμονῆς, καίτοι ἐγνώριζε τὴν διαμονήν του.

Ὁ νέος Κῶδιξ ἐπεκτείνει τοὺς λόγους ἀναψηλαφήσεως τοὺς προβλεπομένους ὑπὸ τοῦ ἰσχύοντος καὶ ἤδη ὑπὸ κατάργησιν ἄρθρου 785 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας. Κατὰ τοῦτο ἡ ἐπανάληψις τῆς διαδικασίας ἐπιτρέπεται 1) ἐὰν ἐν τῇ ἀποφάσει ἀπεφασίσθη πλέον τοῦ ζητηθέντος, ἐπεδικάσθη μὴ ζητηθὲν ἢ δὲν ἔγινε παντάπασιν ἀπόφασις περὶ τινος τῶν γενομένων αἰτήσεων, 2) ἐὰν ἐν τῇ αὐτῇ ἀποφάσει ὑπάρχουν ἀντιφάσκουσαι διατάξεις, 3) ἐὰν ὑπάρχουν ἐν τῇ αὐτῇ δίκῃ μεταξὺ τῶν αὐτῶν διαδίκων παρὰ τοῦ αὐτοῦ δικαστηρίου ἀντιφάσκουσαι ἀποφάσεις, 4) ἐὰν ἀνήλικες, τὸ Κράτος, δημόσια καταστήματα καὶ ἄλλοι ὑπὸ ἐπιμέλειαν διατελοῦντες δὲν εἶχον παντάπασιν ἀντιπρόσωπον ἢ δὲν εἶχον τὸν προσήκοντα, 5) ὅταν ἡ ἀπόφασις ἐπιστηρίζεται εἰς τὴν μαρτυρίαν δωροδοκηθέντων μαρτύρων ἢ πλαστῶν ἢ νενοθευμένων ἐγγράφων, ἐὰν τὸ δικαστήριον ἀνεγνώρισεν ἢ ἀπεφήνατο τὴν ψευδομαρτυρίαν ἢ τὴν πλα-

στογραφίαν. Εάν ή ποινική άγωγή άπεσβέσθη, ή άναγνώρισις τής πλαστογραφίας ή ψευδομαρτυρίας γίνεται παρεμπιπτόντως ύπό τού δικάζοντος τήν άναψηλάφησιν πολιτικού δικαστηρίου, 6) όταν εύρεθώσι μετά τήν άπόφασιν νέα κρίσιμα έγγραφα έπισγεθέντα παρά τού άντιδίκου, έάν ή έπίσχεσις άπεδείχθη έγγράφως ή ένόρκως ή διά δικαστικής όμολογίας καί 7) έάν ό είσαγγελεύς δέν ήκούσθη είς τάς παρά τών νόμων προσδιορισμένας περιπτώσεις καί ή άπόφασις έγινε κατ' έκείνου τού διαδίκου, ύπέρ τού όποίου έπρόκειτο νά άγορεύση ό Είσαγγελεύς».

Συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 716 τού νέου Κώδικος, έάν γίνη δεκτή ή αίτησις έπαναφοράς τών πραγμάτων είς τήν προτέραν κατάστασιν (διά τού ένδίκου μέσου τής άναψηλαφήσεως), τότε τό δικαστήριον προβαίνει είς τήν έρευναν τής ούσίας τής ύποθέσεως.

Δικαίωμα άναψηλαφήσεως έχουν (έφ' όσον ήττήθησαν έν όλω ή έν μέρει κατά τήν δίκην, κατά τήν όποίαν έξεδόθη ή προσβαλλομένη άπόφασις) ό ένάγων, ό έναγόμενος, ό έκκαλών, ό έφεσίβλητος, ό άναιρεσείων, ό άναιρεσίβλητος, οί κυρίως καί προσθέτως παρεμβάντες, οί καθολικοί διάδοχοι, οί μετά τήν άσκησιν τής άγωγής είδικοί διάδοχοι αύτών, ώς καί οί Είσαγγελείς, έάν ήσαν διάδικοι. Άναψηλάφησιν δικαιούται νά άσκήση καί ό νικήσας διάδικος, έφ' όσον έχει έννομον συμφέρον.

Συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 693 οί διάδικοι τών περί ών ό λόγος ύποκειμένων είς τήν έργατικήν διαδικασίαν διαφορών τών έν τῷ ἄρθρῳ 691 άναφερομένων καί άνωτέρω μνημονευθεισών δύνανται νά παρίστανται ένώπιον τού Μονομελούς Πρωτοδικείου καί τού Ειρηνοδικείου, δηλαδή κατά τήν συζήτησιν είς τόν πρώτον βαθμόν αύτοπροσώπως ή μετά ή διά πληρεξουσίου δικηγόρου ή οί μέν έργαζόμενοι δι' έτέρου έργαζομένου άσκούντος τό αύτό έπάγγελμα, οί δέ έργοδόται δι' ύπαλλήλων αύτών. Ή πληρεξουσιότης δύναται νά δοθή καί δι' ίδιωτικού έγγράφου ή διά σημειώματος κάτωθι τού κοινοποιηθέντος δικογράφου τής άγωγής ή κλήσεως πρός συζήτησιν. Τά αύτά ίσχύουν καί ύπό τό σήμερον ίσχύον σύστημα μέ τήν έξής διαφοράν, ότι, ένῶ, κατά τά σήμερον, ό διάδικος έργάτης δύναται νά έκπροσωπηθῆ παρ' οίουδήποτε έργάτου, διά τού είσαγομένου νέου Κώδικος ό έργαζόμενος δύναται νά έκπροσωπηθῆ δι' έτέρου έργαζομένου, άσκούντος τό αύτό έπάγγελμα, πράγμα άσφαλῶς πολύ όρθότερον άπό πάσης άπόψεως, δεδομένου ότι ό συνάδελφος έργαζόμενος δύναται ώς γνώστης τών συνθηκών, ύφ' άς προσφέρεται τό είδος έργασίας τού έργαζομένου, κατά πολύ καλλίτερον νά έκπροσωπήση καί νά ύποστηρίξη τά συμφέροντα τού έργαζομένου διαδίκου. Έπίσης ύπό τό σημερινόν καθεστώς ό διάδικος ήδύνατο νά παραστῆ, ώς άνωτέρω όρίζεται, αύτοπροσώπως μόνον όσάκις είσήγετο ή άγωγή ένώπιον τού Είρηνοδίκου είς ήν περίπτωσιν ή κατοικία τού έναγομένου ή ό τόπος, όπου παρεσχέθη ή έδει νά παρασχεθῆ ή έργασία, έκειντο έκτός έδρας Πρωτοδικείου καί ούχί όσάκις ήγείρετο ή άγωγή ένώπιον τού Πρωτοδίκου. Άρχικῶς προεβλέπετο ύπό τού νόμου ΓΞΟΔ' ή αύτοπροσώπως έμφάνισις τού διαδίκου, πλήν όμως διά τού ν.δ. 3026/1954 «περί τού Κώδικος περί Δικηγόρων» δέν έπιτρέπεται ή άνευ δικηγόρου παράστασις τού διαδίκου, όσάκις πρόκειται περί άγωγής συζητουμένης ένώπιον τού Πρωτοδικείου. Ήδη διά τής νέας ώς άνω άναφέρεται διατάξεως δίδεται είς τούς διαδίκους τό δικαίωμα τής αύτοπροσώπου παραστάσεώς των ένώπιον τού Μονομελούς Πρωτοδικείου καί τού Είρηνοδικείου ή τής δι' έτέρου έργαζομένου ή ύπαλλήλου αύτών, ώς άνωτέρω άναφέρεται, παραστάσεώς των, πλήν βεβαίως καί τού δικαιώματος των παραστάσεώς των διά πληρεξουσίου δικηγόρου. Τό τοιούτον νομίζομεν, άνεξαρτήτως τού ότι θίγει τό έπάγγελμα τών δικηγόρων, γεγονός όπερ δέν έπηρεάζει τήν κρίσιν μας είς τήν προκειμένην περίπτωσιν, δέν είναι όρθόν, δεδομένου, ότι όπωσδήποτε ή παρουσία τού δικηγόρου συντείνει άναμφισβητήτως καί είς τήν περιφρούρησιν τών δικαιωμάτων τών διαδίκων καί είς τήν άρτιωτέραν άπονομήν καί έφαρμογήν τών διατάξεων τού Έργατικού Δικαίου. Τό δύσκολον καί πολύπλοκον, ώς έπίσης καί τό ίδιόμορφον τού Δικαίου τούτου, άπαιτεῖ όπωσδήποτε τήν παρουσίαν τού νομικού, όστις άλλως τε θά θεμελιώση καί τάς βάσεις τής ύποθέσεως, έπί τών όποίων θά στηριχθῆ καί ή τυχόν άσκηθησομένη έφεσις καί άναίρεσις έπί τής ύποθέσεως ταύτης.

Διά τού ἄρθρου 708 τού νέου Κώδικος είσάγεται μία νέα διάταξις είς τά τής έργατικής διαδικασίας, ή όποία πραγματικῶς θέλει έξυπηρετήσει τούς έργαζομένους.

Διά ταύτης καθορίζεται σαφῶς, ότι κατά τήν έργατικήν διαδικασίαν τών ἄρθρων

692 ἕως 720 δύνανται νὰ ἐναγάγουν ἢ νὰ ἐναχθοῦν ἀπὸ κοινοῦ πλείονες ἐργαζόμενοι καὶ ὅταν τὰ δικαιώματα ἢ αἱ ὑποχρεώσεις αὐτῶν προέρχωνται μόνον ἐκ τῆς αὐτῆς νομικῆς αἰτίας. Ἐὰν π.χ. ἀμφισβητηθῇ δικαίωμά τι ἐργαζομένων εἰς τὴν αὐτὴν ἐπιχείρησιν, στηριζόμενον εἰς συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας ἢ ἀπόφασιν Διαιτητικῶν Δικαστηρίων ἢ εἰς νόμιον ἢ εἰς μεταξὺ αὐτῶν καὶ τοῦ ἐργοδότου των ἔγγραφον ἢ ἄγραφον συμφωνίαν, τὸ ὁποῖον ἀφορᾷ ὅλους καὶ ἐκ τοῦ ὁποίου γεννῶνται ἀπαιτήσεις τούτων κατὰ τοῦ ἐργοδότου των, δύνανται ἅπαντες δι' ἑνὸς δικογράφου ἀγωγῆς ἀπὸ κοινοῦ ἐνεργοῦντες νὰ διεκδικήσουν τὰ δικαιώματα αὐτῶν. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ ὅσάκις ὁ ἐργοδότης ἔχει ἀπαίτησίν τινα κατὰ τῶν εἰς αὐτὸν ἐργαζομένων τῆς αὐτῆς φύσεως δι' ὅλους, ὁπότε δύναται διὰ μιᾶς ἀγωγῆς ἐγειρομένης κατ' αὐτῶν νὰ διεκδικήσῃ τὴν ἀπαίτησίν του.

Ὁ ἰσχύων ἤδη νόμος ΓΘΟΔ' δὲν περιεῖχε τοιαύτην διάταξιν, τὰ δὲ δικαστήρια κατέληξαν μᾶλλον εἰς τὴν γνώμην, ὅτι τοιοῦτόν τι δικαίωμα δὲν ἐδίδετο εἰς τοὺς διαδίκους, ἅτε μὴ συντρεχόντων τῶν στοιχείων τῆς ὁμοδικίας τῶν προβλεπομένων ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 70 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας. Τὴν γνώμην ταύτην ὑπεστήριξε καὶ ὁ καθηγητὴς κ. *Γεώργιος Ράμμος* διὰ μελέτης αὐτοῦ δημοσιευθείσης εἰς τὴν «Ἐπιθεώρησιν Ἐργατικοῦ Δικαίου», τόμος 18, σελ. 1229, εἰς τὴν ὁποίαν λέγει, ὅτι αἱ προϋποθέσεις, ὑφ' ἃς ἐπιτρέπεται ἡ ὁμοδικία συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 70 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας, δὲν δύνανται νὰ θεωρηθῶσιν, ὅτι ἀνάγονται εἰς τοὺς διαδικαστικοὺς τύπους, περὶ τῶν ὁποίων ὁμιλεῖ τὸ ἄρθρον 12 τοῦ νόμου ΓΘΟΔ' καὶ ἀπὸ τοὺς ὁποίους λέγει ὁ νόμος οὗτος, ὅτι δὲν δεσμεύεται ὁ δικάζων κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν. Διὰ τοῦ ὅρου «διαδικαστικοὶ τύποι» ἐννοοῦνται αἱ διατυπώσεις, καθ' ἃς δέον νὰ ἐνεργῶνται αἱ διάφοροι διαδικαστικαὶ πράξεις. Αἱ προϋποθέσεις ὅμως τῆς ὁμοδικίας δὲν συνιστοῦν τοιαύτας διατυπώσεις, ἀλλὰ τοὺς ὅρους, ὑπὸ τοὺς ὁποίους δύναται νὰ ἐνεργηθῇ ἡ διαδικαστικὴ πρᾶξις τῆς ἐγέρσεως τῆς ἀγωγῆς, ἡ πρώτη πρᾶξις τῆς δίκης, ἡ ἀποτελοῦσα τὴν προδικασίαν αὐτῆς καὶ θεμελιοῦσα τὴν ἔννομον σχέσιν τῆς δίκης. Ἔκτοτε ὁ κ. καθηγητὴς εἰσηγήθη τὴν διὰ νομοθετικῆς ὁδοῦ χορήγησιν ἀδείας ἀσκήσεως ὑπὸ πλειόνων μισθωτῶν διὰ μιᾶς ἀγωγῆς τῶν δικαιωμάτων αὐτῶν. Ἤδη ὅμως διὰ τῆς σαφοῦς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 708 τοῦ νέου Κώδικος δὲν γεννᾶται πλέον οὐδὲν ζήτημα. Ἡ διάταξις αὕτη θὰ συντείνῃ εἰς τὴν διὰ μιᾶς δίκης ἐξομάλυνσιν καὶ ἱκανοποίησιν τῶν δικαιωμάτων τῶν μισθωτῶν, ὁσάκις ταῦτα ἐμφανίζονται ὡς πηγάζοντα ἐκ τῆς αὐτῆς νομικῆς αἰτίας πρὸς τὸ γενικώτερον συμφέρον τόσον τῶν μισθωτῶν, ὅσον καὶ τοῦ ἐργοδότου, ἰδίᾳ λόγῳ τῆς σημαντικῆς οἰκονομίας χρόνου καὶ δαπάνης, ἡ ὁποία θὰ προκύψῃ. Ἀλλὰ ἐπίσης θὰ συντείνῃ καὶ εἰς τὴν δημιουργίαν κλίματος εὐνοϊκοῦ εἰς τὰς σχέσεις ἐργοδότου καὶ ἐργαζομένου, καθ' ὅσον διὰ τοῦ τρόπου τούτου καὶ διὰ μιᾶς ἐνεργείας θὰ καταπαύῃ ἡ ὑπάρχουσα διένεξις μεταξὺ αὐτῶν, ἥτις θὰ διηωνίζετο τοὐναντίον διὰ σειρᾶς πολλῶν δικῶν.

Μεγάλης σημασίας ἀρχή, ἐξυπηρετοῦσα τὴν ἐργατικὴν τάξιν, εἰσάγεται διὰ τοῦ ἄρθρου 709 τοῦ νέου Κώδικος. Κατὰ τὸ ἄρθρον τοῦτο ἀνεγνωρισμένα σωματεῖα ἐργαζομένων ἢ ἐργοδοτῶν, ἀνεγνωρισμέναι ἑνώσεις αὐτῶν ἢ ἐπιμελητήρια δικαιοῦνται 1) νὰ ἀσκοῦν τὰ ἐκ συλλογικῆς συμφάσεως ἢ ἄλλων διατάξεων, ἐξομοιουμένων πρὸς διατάξεις συλλογικῆς συμβάσεως, δικαιώματα ὑπὲρ τῶν μελῶν αὐτῶν, πλὴν ἂν ταῦτα ἀντιτίθενται ρητῶς, δικαιούμενα πάντως νὰ παρέμβουν, 2) νὰ παρέμβουν ὑπὲρ τινος τῶν διαδίκων, ἐφ' ὅσον οὗτος εἶναι μέλος αὐτῶν ἢ μέλος τινὸς τῶν ἀποτελουσῶν τὴν ἕνωσιν ὀργανώσεων καὶ 3) νὰ παρέμβουν εἰς πᾶσαν δίκην ἀφορῶσαν τὴν ἑρμηνείαν ἢ ἐφαρμογὴν συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, τῆς ὁποίας μετέχουν, ἢ διατάξεως, ἐξομοιουμένης πρὸς διατάξεις τοιαύτης συλλογικῆς συμβάσεως πρὸς προστασίαν τοῦ συλλογικοῦ συμφέροντος, τὸ ὁποῖον παρουσιάζει ἡ ἔκβασις τῆς δίκης.

Πρὸς κατανόησιν τῆς προόδου, ἡ ὁποία γίνεται διὰ τῆς διατάξεως ταύτης καὶ πρὶν ἢ ἀναλύσωμεν τὸ περιεχόμενον αὐτῆς, σημειοῦμεν τί ἰσχύει σήμερον ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἰσχύοντος συστήματος. Ὁ νόμος ΓΘΟΔ' οὐδεμίαν διάταξιν περιέχει, ὅπως ἐπίσης καὶ ὁ ἰσχύων Κῶδιξ τῆς Πολ. Δικονομίας, ἡ ὁποία νὰ δίδῃ τὸ δικαίωμα εἰς τὰς ἐργατικὰς ὀργανώσεις νὰ ἐπιλαμβάνωνται τῶν ἀτομικῶν ὑποθέσεων τῶν μισθωτῶν καὶ ἀναλαμβάνουν αὐτὰς ἢ ἔστω κἂν καὶ νὰ παρεμβαίνουν ὑπὲρ αὐτῶν. Ἡ μόνη σχετικὴ διάταξις, ἡ ὁποία ὑφίσταται, εἶναι ἡ τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νόμου 3239/1955. Κατὰ τὴν διάταξιν αὐτὴν εἰς περίπτωσιν ὑπάρξεως ἀτομικῆς συμβάσεως ἐρ-

γασίας, ἀντικειμένης πρὸς τοὺς ὅρους ὑπαρχούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ ἀποφάσεως Διαιτητικῶν Δικαστηρίων, οἵτινες ὅροι καταλαμβάνουσιν αὐτοδικαίως οἱανδήποτε συναφῆ ἀτομικὴν σύμβασιν ἐργασίας, τότε παρέχεται τὸ δικαίωμα εἰς τὴν ὑπογράψασαν τὴν συλλογικὴν σύμβασιν ἢ τὴν λαβοῦσαν μέρος εἰς τὴν διαιτησίαν ἐπαγγελματικὴν ὀργάνωσιν νὰ ζητήσῃ παρὰ τοῦ παραβάτου ἐργοδότου ἀποζημίωσιν διὰ πᾶσαν ζημίαν αὐτῆς λόγῳ προσβολῆς τῶν ἐπαγγελματικῶν της συμφερόντων, ὅπως ἐπίσης καὶ τὴν ὑπὲρ αὐτῆς ἐπιδίωξιν τῶν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὅρων τῆς συλλογικῆς συμβάσεως δυναμένων νὰ ζητηθῶσιν ὑπὸ τοῦ ἀτομικῶς συμβεβλημένου ὠφελειῶν, μέχρις οὗ οὗτος, προσεπικαλούμενος ὑποχρεωτικῶς εἰς τὴν δίκην, παρέμβῃ κυρίως εἰς αὐτήν, ἀναγνωρίζων ὅτι ἡ ὀργάνωσις ἐνήργησεν ὡς ἀντιπρόσωπος αὐτοῦ, συνεχίζων ἰδίῳ ὀνόματι τὴν δίκην. Εἰς τὴν περίπτωσιν, κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ ἀτομικῶς συμβληθεὶς καὶ διεκδικῶν ἀποζημίωσιν συνεχίσῃ τὴν δίκην ἰδίῳ ὀνόματι, ἡ ἐπαγγελματικὴ ὀργάνωσις δύναται νὰ ἐξακολουθήσῃ μετέχουσα τῆς δίκης πρὸς τὸν σκοπὸν ἀφ' ἑνὸς μὲν προσθέτου ὑποστηρίξεως τῶν δικαιωμάτων τοῦ ἀτομικῶς συμβεβλημένου, ἀφ' ἑτέρου δὲ προστασίας τοῦ ἐκ τῆς τηρήσεως τῶν ὅρων τῆς συλλογικῆς συμβάσεως πηγάζοντος ἐπαγγελματικοῦ συμφέροντος τῆς ἐπαγγελματικῆς ὀργανώσεως. Εἰς περίπτωσιν ἐγέρσεως ἀγωγῆς ἐπὶ τῇ βάσει συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἐκ μέρους εἴτε ἀτόμων, εἴτε ἐπαγγελματικῆς ὀργανώσεως, αἱ λοιπαὶ ἐν τῇ συλλογικῇ συμβάσει μετέχουσαι ἐπαγγελματικαὶ ὀργανώσεις δύνανται πάντοτε νὰ παρεμβαίνουν εἰς τὴν δίκην κατὰ λόγον τοῦ συλλογικοῦ συμφέροντος, τὸ ὁποῖον δύναται νὰ παρουσιάζῃ δι' ἑκάστην ἐξ αὐτῶν ἡ ἔκβασις αὐτῆς.

Συμφώνως τῇ διατάξει ταύτῃ μόνον ἡ ἐπαγγελματικὴ ὀργάνωσις τῶν μισθωτῶν, ἡ ὑπογράψασα συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας, δύναται νὰ προσφύγῃ δικαστικῶς κατὰ τοῦ παραβάτου τῶν ὅρων τῆς συμβάσεως ἐργοδότου διὰ λογαριασμὸν τοῦ ἀδικουμένου μισθωτοῦ καὶ μόνον διὰ τὴν παράβασιν τῶν διατάξεων τῆς συλλογικῆς συμβάσεως καὶ οὐχὶ γενικώτερον δι' οἱανδήποτε ἄλλην διεκδίκησιν ἄλλων δικαιωμάτων του πηγαζόντων ἐκ τῆς ὑφισταμένης μεταξὺ τούτου καὶ τοῦ ἐργοδότου του ἐργασιακῆς σχέσεως διὰ τὴν ἱκανοποίησιν τοῦ ἀδικουμένου, τοῦτο δὲ ὑπὸ τὴν αὐστηρὰν προϋπόθεσιν ὅτι θέλει προσεπικαλέσει τὸν ἐνδιαφερόμενον μισθωτὸν νὰ παρέμβῃ κυρίως εἰς τὴν δίκην καὶ ἀναγνωρίσῃ, ὅτι καλῶς ἐνήργησεν ἡ ὀργάνωσις ἐπ' ὀνόματί του, ὁπότε πλέον ὑποχρεωτικῶς συνεχίζει τὴν δίκην ὁ μισθωτὸς ἐπ' ὀνόματί του, τῆς ἐπαγγελματικῆς πλέον ὀργανώσεως δυναμένης νὰ ἐξακολουθήσῃ νὰ μετέχῃ τῆς δίκης, πρὸς τὸν σκοπὸν ἀφ' ἑνὸς μὲν νὰ ὑποστηρίξῃ καὶ αὐτὴ τὰ δικαιώματα τοῦ μισθωτοῦ, ἀφ' ἑτέρου δὲ νὰ προστατεύσῃ τὸ ἐκ τῆς τηρήσεως τῶν ὅρων τῆς συμβάσεως προκύπτον ἐπαγγελματικὸν συμφέρον αὐτῆς. Παρόμοιον δικαίωμα δὲν δίδεται εἰς τὰς ἐπαγγελματικὰς ὀργανώσεις τοῦ ἐργοδότου.

Ἤδη διὰ τῆς νέας διατάξεως τοῦ ἄρθρου 709 τοῦ νέου Κώδικος εὐρύνονται κατὰ πολὺ τὰ δικαιώματα τῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων, τὰ ὁποῖα ἐπεκτείνονται καὶ εἰς τὰς ἐκπροσωπούσας τοὺς ἐργοδότας, τοῦτο δὲ πρὸς τὸ συμφέρον καὶ τῶν μελῶν τῶν ὀργανώσεων, ἀλλὰ καὶ πρὸς πληρεστέραν καὶ ὀρθοτέραν ἐφαρμογὴν καὶ ἑρμηνείαν τῶν ἐργατικῶν διατάξεων.

Ἐκ τοῦ νέου ἄρθρου τοῦ Κώδικος συνάγονται τὰ ἀκόλουθα: Τὰ ἀναγνωρισμένα ἐπαγγελματικὰ σωματεῖα τῶν ἐργαζομένων καὶ τῶν ἐργοδοτῶν, ἤτοι τὰ πρωτοβάθμια τοιαῦτα, ὡς ἐπίσης καὶ αἱ ἀναγνωρισμέναι ἑνώσεις αὐτῶν, ἤτοι αἱ Ὁμοσπονδίαι, αἱ Συνομοσπονδίαι (καὶ τῶν Ἐργατικῶν Κέντρων συμπεριλαμβανομένων) καὶ τὰ Ἐπιμελητήρια δικαιοῦνται νὰ ἀσκοῦν τὰ δικαιώματα τῶν μελῶν αὐτῶν τὰ πηγάζοντα ἐκ συλλογικῶν συμβάσεων ἢ ἄλλων διατάξεων ἐξομοιουμένων πρὸς διατάξεις συλλογικῶν συμβάσεων, ἤτοι τῶν διαιτητικῶν ἀποφάσεων, ἐκτὸς ἂν ταῦτα, τὰ μέλη αὐτῶν, ἀντιτίθενται ρητῶς, δικαιουμένων ὅμως πάντως τῶν ὡς ἄνω ὀργανώσεων νὰ παρέμβουν. Ἡ διάταξις ὁμιλεῖ μόνον διὰ τὴν περίπτωσιν τῆς ρητῆς ἀντιθέσεως τῶν ἐργαζομένων ἢ τῶν ἐργοδοτῶν διὰ τὴν ὑπὸ τῶν οἰκείων αὐτῶν ὀργανώσεων διεκδίκησιν τῶν δικαιωμάτων των, ἣν καὶ μνημονεύει, καὶ καθ' ἣν διάταξιν δέον νὰ ἐκδηλοῦται αὕτη ρητῶς, μὴ ἀναφέρουσα ἐν σχέσει μὲ τὸ δικαίωμα τῶν ὀργανώσεων διὰ τὴν διεκδίκησιν τῶν δικαιωμάτων τῶν μελῶν αὐτῶν, ὅτι δέον νὰ ἐκδηλοῦται δι' ὡρισμένου τύπου ἡ συναίνεσις τούτων πρὸς τοῦτο, τοῦ τοιούτου θεωρουμένου ὡς ὑπάρχοντος μέχρι τῆς ἐκδηλώσεως τῆς ἀντιθέσεως τούτων ρητῶς ὡς λέγει ὁ νόμος. Ἤτοι ὑπὸ τὸ νέον καθεστὼς δύναν-

ται αί όργανώσεις νά προχωροῦν εἰς τήν δικαστικήν διεκδίκησιν τῶν ἀτομικῶν ἀπαιτήσεων τῶν μελῶν αὐτῶν καί νά συνεχίσωσι τήν δίκην μόναι αὐταί, μή ἀπαιτουμένης πλέον τῆς ἀναλήψεως καί συνεχίσεως τῆς δίκης ὑπό τοῦ ἐνδιαφερομένου. Δέν ἀπαιτεῖται ἐπίσης ἡ ὑπό τούτων προσεπίκλησις τοῦ ἀμέσως ἐνδιαφερομένου, ὅπως παραστῇ εἰς τήν δίκην, ὅστις μόνος ἐνδιαφερόμενος δικαιοῦται νά ἀντιστῇ ρητῶς διά τήν τοιαύτην ἐνέργειαν τῶν ὀργανώσεων, ὁπότε δικαιοῦνται ὁπωσδήποτε αἱ ὀργανώσεις νά παρέμβουν κατά τήν ἐκδίκασιν τῆς ὑποθέσεως. Δικαιοῦνται ἐπίσης αἱ ὀργανώσεις αὐταί νά παρεμβαίνουν ὑπέρ τινος τῶν διαδίκων, ἐφ' ὅσον οὗτος εἶναι μέλος αὐτῶν ἢ μέλος τῶν ἀποτελουσῶν τήν ἕνωσιν ὀργανώσεων, ὡς ἐπίσης δικαιοῦνται αἱ ὀργανώσεις αὐταί νά παρέμβουν εἰς πᾶσαν δίκην ἀφορῶσαν τήν ἑρμηνείαν ἢ ἐφαρμογήν συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, τῆς ὁποίας μετέχουν, ἢ διατάξεως, ἐξομοιουμένης πρός διατάξεις τοιαύτης συλλογικῆς συμβάσεως, ἢ τοι διαιτητικῆς ἀποφάσεως, πρός προστασίαν τοῦ συλλογικοῦ συμφέροντος, τό ὁποῖον παρουσιάζει ἡ ἔκβασις τῆς δίκης.

Ἅπασαι αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου τούτου, ὡς ἐτονίσαμεν ἀνωτέρω, εἶναι λίαν ἐνδιαφέρουσαι καί λίαν ὠφέλιμοι διά τήν ἐργαζομένην τάξιν, ἀλλά καί διά τήν ἐργοδοτικήν τοιαύτην, ἰδιαιτέρως ὅμως χρήσιμος εἶναι ἡ τελευταία διάταξις, ἡ δίδουσα τό δικαίωμα τῆς παρεμβάσεως εἰς πᾶσαν δίκην ἀφορῶσαν τήν ἑρμηνείαν ἢ ἐφαρμογήν συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας. Ἐκεῖνο, τό ὁποῖον παρατηροῦμεν, εἶναι, ὅτι δέν θά ἔπρεπε νά περιορισθῇ τό δικαίωμα τῆς παρεμβάσεως μόνον εἰς τήν περίπτωσιν τῆς ἑρμηνείας ἢ ἐφαρμογῆς διατάξεων συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἢ διαιτητικῶν ἀποφάσεων μόνον, ἀλλά θά ἔπρεπε νά δοθῇ τό δικαίωμα τοῦτο δι' οἱανδήποτε περίπτωσιν ἑρμηνείας ἢ ἐφαρμογῆς ἐν γένει οἱασδήποτε μορφῆς νομικῆς ἐργατικῶν διατάξεων, μή ἐξαιρουμένων καί τῶν δικαιωμάτων τῶν προερχομένων ἐκ συμβάσεως ἐργασίας μεταξύ ἐργοδότου καί μισθωτῶν.

Ἕτερα παρατήρησις εἶναι, ὅτι δέν θά ἔπρεπε διά τάς ἑνώσεις τῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων ἢ τά ἐπιμελητήρια νά ἀπαιτῆται ὡς προϋπόθεσις τοῦ δικαιώματος τῆς παρεμβάσεως αὐτῶν εἰς τάς δίκας ὑπέρ τῆς ὀρθῆς ἑρμηνείας καί ἐφαρμογῆς διατάξεων συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἢ διαιτητικῶν ἀποφάσεων ἡ συμμετοχή τούτων εἰς τήν κατάρτισιν τῶν συμβάσεων ἢ εἰς διαιτησίαν, ἀλλ' ἀνεξαρτήτως τούτου πρέπει νά ἔχουν τό δικαίωμα τοῦτο, δεδομένου ὅτι εἰς πλείστας ὅσας περιπτώσεις συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἢ διαιτητικῶν ἀποφάσεων δέν μετέχουν αἱ Ἑνώσεις ἢ τά Ἐπιμελητήρια, καταρτιζομένων τούτων ὑπό τῶν πρωτοβαθμίων ἢ τυχόν δευτεροβαθμίων ὀργανώσεων. Διά τοῦ περιορισμοῦ τούτου δέν θά εἶναι δυνατή ἡ παρέμβασις εἰς τάς δίκας ταύτας, τάς τόσον ἐνδιαφερούσας ἀπό ἀπόψεως ἐφαρμογῆς Ἐργατικοῦ Δικαίου, τῶν ἀνωτάτων συνδικαλιστικῶν καί ἐργοδοτικῶν ὀργανώσεων, αἵτινες θά ἦσαν εἰς πολύ καλλιτέραν θέσιν νά συμβάλλουν εἰς τήν ὀρθήν ἑρμηνείαν καί ἐφαρμογήν τοῦ Δικαίου διά τῶν παρεμβάσεών των.

Λαμβανομένου λοιπόν ὑπ' ὄψιν τῆς σοβαρότητος ἅμα τῆς ὀργανώσεως καί συστάσεως καί λειτουργίας τῶν ἀνωτάτων ἑνώσεων τῶν ἐπαγγελματικῶν καί ἐργοδοτικῶν ὀργανώσεων καί τῶν ἐπιμελητηρίων δέον νά ἐπιτραπῇ εἰς αὐτά ἡ παρέμβασις, ἀνεξαρτήτως συμμετοχῆς των ἢ μή εἰς τήν κατάρτισιν τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας καί εἰς τάς διαιτησίας.

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν τριῶν περιπτώσεων, τάς ὁποίας ἀνωτέρω ἀνεφέρομεν, τάς προβλεπομένας ὑπό τοῦ ἄρθρου 709 ἀσκήσεως τῶν δικαιωμάτων τῶν μισθωτῶν ὑπό τῶν ὀργανώσεων καί ἐκ τῆς διατυπώσεως αὐτῶν, εἶναι ἐνδεχόμενον νά ὑποστηριχθῇ ἐν τῇ ἑρμηνείᾳ τοῦ ἄρθρου τούτου, ὅτι καί διά τήν περίπτωσιν τῆς ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματος ὑπό τῶν ὀργανώσεων διά λογαριασμόν ἑνός μέλους αὐτῶν, ὡς ἐπίσης καί διά τήν περίπτωσιν τῆς παρεμβάσεως ὑπέρ τινος τῶν διαδίκων, ἀπαραίτητος προϋπόθεσις εἶναι ἡ συμμετοχή τῶν ὀργανώσεων τούτων εἰς τήν σύναψιν συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, τῆς ὁποίας ζητεῖται ἡ ἑρμηνεία. Τό τοιοῦτον δέν νομίζομεν, ὅτι εὐσταθεῖ, δεδομένου ὅτι εἰς τάς δύο αὐτάς περιπτώσεις, αἵτινες διατυποῦνται κεχωρισμένως ἑκάστη, δέν ἀπαιτεῖται τοιοῦτόν τι. Πάντως νομίζομεν, ὅτι ὅσα ὑπεστηρίξαμεν ἀνωτέρω διά τήν περίπτωσιν τῆς παρεμβάσεως ὑπέρ τῆς ὀρθῆς ἑρμηνείας καί ἐφαρμογῆς τῶν διατάξεων τῶν συλλογικῶν συμβάσεων καί διαιτητικῶν ἀποφάσεων δέον νά ἰσχύσουν καί διά τάς περιπτώσεις αὐτάς. Ἤτοι δέον νά ἐπιτρέπεται ἡ ἄσκησις τῶν δικαιωμάτων τούτων ὑπό τῶν ὀργανώσεων ὄχι μόνον ὅσάκις πρόκειται περί διεκδικήσε-

ως δικαιώματος, πηγάζοντος έκ συλλογικής συμβάσεως έργασίας, άλλά γενικώτερον καί εἰς τάς περιπτώσεις ἑρμηνείας ἤ ἐφαρμογῆς ἐν γένει οἱασδήποτε μορφῆς νομικῆς ἐργατικῶν διατάξεων, μή ἐξαιρουμένων καί τῶν δικαιωμάτων τῶν πηγαζόντων ἐκ συμβάσεως ἐργασίας μεταξύ ἐργοδότου καί μισθωτοῦ.

Διά τῶν ἄρθρων 710 καί 711 τοῦ νέου Κώδικος καθορίζεται ὁ τρόπος τῆς διαδικασίας, ἐφ' ὅσον ἄγεται ἐνώπιον αὐτῶν ἡ διαφορά.

Κατά τό ἄρθρον 710 ἡ ἐπ' ἀκροατηρίου συζήτησις πρέπει, κατά τό δυνατόν, νά τερματίζεται εἰς μίαν δικάσιμον. Οἱ διάδικοι μέχρι πέρατος τῆς ἐπ' ἀκροατηρίου συζητήσεως δέον νά προσάγουν πάντα τά ἀποδεικτικά μέσα αὐτῶν. Τό δικαστήριον ὀφείλει τό ταχύτερον νά ἐκδώσῃ τήν ἀπόφασίν του.

Κατά τό ἄρθρον 711 τό δικαστήριον δύναται νά λάβῃ ὑπ' ὄψιν αὐτοῦ καί μή πληροῦντα τούς ὅρους τοῦ νόμου ἀποδεικτικά μέσα. Ἐάν παρίσταται ἀνάγκη αὐτοψίας, τό δικαστήριον ἐνεργεῖ αὐτήν, ὁρίζον κατά τήν συζήτησιν ἐπ' ἀκροατηρίου διά προφορικῆς ἀνακοινώσεώς του, ἡ ὁποία θά καταχωρίζεται εἰς τά πρακτικά, τόν τόπον καί τόν χρόνον τῆς διεξαγωγῆς αὐτῆς, χωρίς νά εἶναι ἀπαραίτητον νά προσκαλῶνται οἱ διάδικοι νά ἐμφανισθῶσι κατά τήν διενέργειαν αὐτῆς. Τό πόρισμα τῆς αὐτοψίας θά καταχωρίζεται εἰς τήν ἀπόφασιν.

Ἐάν παρίσταται ἀνάγκη πραγματογνωμοσύνης τό δικαστήριον ὁρίζει κατά τήν ἐπ' ἀκροατηρίου συζήτησιν διά προφορικῆς του ἀνακοινώσεως, καταχωριζομένης εἰς τά πρακτικά, τούς πραγματογνώμονας, τό θέμα, τόν χρόνον, ὡς ἐπίσης καί τόν τρόπον τῆς διεξαγωγῆς αὐτῆς. Ὁ χρόνος τῆς διεξαγωγῆς οὐδέποτε εἶναι δυνατόν νά εἶναι μεγαλύτερος τῶν ὀκτώ ἡμερῶν. Οἱ πραγματογνώμονες δύνανται νά ἐκθέσουν τό πόρισμα αὐτῶν καί προφορικῶς εἰς τήν γραμματείαν τοῦ δικαστηρίου, συνταχθησομένου πρός τοῦτο σχετικοῦ πρακτικοῦ.

Δέν ἀπαιτεῖται πρόσκλησις τῶν διαδίκων ὅπως παραστοῦν κατά τήν σύνταξιν αὐτοῦ, οὔτε ἐπίσης ἡ ἀνάγνωσις τούτου εἰς αὐτούς, ἐάν παρίστανται. Ἐπαχθεῖς ὅρκος ἐπιβάλλεται μόνον ἐάν κατά τήν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου εἶναι ἀναγκαία ἡ ἐπιβολή αὐτοῦ πρός μόρφωσιν τῆς πεποιθήσεώς του, ἐάν δέ ὁ ὁμόσων εἶναι παρών, δίδεται κατά τήν αὐτήν ἐπ' ἀκροατηρίου συζήτησιν.

Διά τῶν ἄρθρων 714 καί 715 τοῦ νέου Κώδικος καθορίζεται, ὅτι ἅπαντα τά προλεπόμενα διά τῶν ἄρθρων 708 ἕως 713, τά ὁποῖα ἐξετέθησαν προηγουμένως, ἐφαρμόζονται καί εἰς περίπτωσιν ἀσκήσεως ἐφέσεως καί ἀναψηλαφήσεως.

Ὁ ἤδη ἰσχύων νόμος ΓΘΟΔ' διά τοῦ ἄρθρου 12 αὐτοῦ ἐθέσπιζε τό ἀδέσμευτον τοῦ δικαστοῦ κατά τήν ἐκδίκασιν τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν. Τό ἄρθρον τοῦτο ἀνέφερεν, ὅτι ὁ Πρωτοδίκης καταβάλλει πᾶσαν προσπάθειαν, ὅπως ἡ ὑπόθεσις περατωθῇ κατά τό δυνατόν ἐν μιᾷ καί τῇ αὐτῇ συνεδριάσει, μή δεσμευόμενος ὑπό διαδικαστικῶν τύπων, ἀλλ' ἀκολουθῶν ἑκάστοτε τήν ὁδόν, διά τῆς ὁποίας νομίζει, ὅτι ἀσφαλέστερον, ταχύτερον καί ὀλιγοδαπανώτερον δυνατόν νά φθάσῃ εἰς τήν ἀνεύρεσιν τῆς ἀληθείας. Ἐν συνεχείᾳ ἐν τῷ ἄρθρῳ τούτῳ ἀναφέρονται τά διδόμενα δικαιώματα εἰς τόν δικαστήν νά ἐπιτύχῃ τά ὡς ἄνω, ἅτινα συνίστανται εἰς τό νά ἐπιτρέπῃ μάρτυρας ἀνεξαρτήτως τοῦ ὕψους τῆς ἀπαιτήσεως, νά δέχεται ἀποδεικτικά μέσα μή ὑποδειχθέντα κατά τήν κατάθεσιν τῆς ἀγωγῆς καί νά ἐκτιμᾷ ἐλευθέρως τήν τυχόν σύνθετον δικαστικήν ὁμολογίαν ἑνός ἐκ τῶν διαδίκων, τήν παράλειψιν τῆς αὐτοπροσώπου ἐμφανίσεως τοῦ διαδίκου, καίτοι εἰδικῶς προσκληθῇ οὗτος νά ἐμφανισθῇ, τήν παράλειψιν τῆς ἐξηγήσεως ἐπί τῶν πραγματικῶν ἰσχυρισμῶν τοῦ ἀντιδίκου, τήν παράλειψιν τῆς ἀπαντήσεως ἐπί ἐρωτήματος τεθέντος εἰς τόν διάδικον ὑπό τοῦ δικαστοῦ ἤ τῇ ἀδείᾳ τοῦ δικαστοῦ ὑπό τοῦ ἀντιδίκου, τήν παράλειψιν τῆς προσαγωγῆς μάρτυρός τινος ὑποδειχθέντος προηγουμένως, τήν μαρτυρίαν μάρτυρος ἐξαιρετέου κατά τόν νόμον, τήν παράλειψιν τῆς προσκομίσεως ἐγγράφου τινός ἤ ἀντικειμένου αὐτοψίας, χρησίμου πρός ἀνεύρεσιν τῆς ἀληθείας, τήν ἔκθεσιν τῆς αὐτοψίας ἤ τῆς πραγματογνωμοσύνης, τήν παράλειψιν τῆς δόσεως τοῦ τυχόν ἐπιδληθέντος δικαστικοῦ ὅρκου, ὡς καί τόν τυχόν δοθέντα δικαστικόν ὅρκον. Ὅρκον ἐπαγόμενον ὑπό τοῦ διαδίκου, ὅστις δέν παρίσταται αὐτοπροσώπως, δέν ὑποχρεοῦται ὁ δικαστής νά ἐπιβάλῃ.

Ἐκ τῆς ἀντιπαραβολῆς τῶν ὡς ἄνω διατάξεων τοῦ νέου Κώδικος καί τῶν τοῦ ἰσχύοντος νόμου ΓΘΟΔ' ἐν σχέσει μέ τήν ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων διαδικασίαν βλέπει τις, ὅτι ἐπί τῇ βάσει τοῦ ὑπό κατάργησιν νόμου δίδεται περισσοτέρα ἐλευθερία εἰς τόν δικα-

στήν νά κρίνη κατά τήν κρίσιν του, μή δεσμευόμενον ὑπό ὡρισμένων δικονομικῶν διατάξεων. Δίδεται π.χ. εἰς αὐτόν τό δικαίωμα νά ἐκτιμᾷ ἐλευθέρως ὁμολογίαν τοῦ διαδίκου ἤ τήν ἔκθεσιν αὐτοψίας ἤ πραγματογνωμοσύνης, ἐπίσης τόν δοθέντα τυχόν ὅρκον ὑπό τῶν διαδίκων, πρᾶγμα τό ὁποῖον δέν συμβαίνει μέ τόν νέον Κώδικα, συμφώνως μέ τάς διατάξεις τοῦ ὁποίου δεσμεύεται ὁ δικαστής καί ἀπό ὁρθησόμενον ὅρκον καί ἀπό τήν αὐτοψίαν καί τήν πραγματογνωμοσύνην. Βεβαίως καί δυνάμει τοῦ νέου Κώδικος, ὡς ἄνω ἐξετέθη, δίδεται ἐλευθερία εἰς τόν δικαστήν κατά τήν ἐκδίκασιν τῆς ὑποθέσεως πρός μόρφωσιν γνώμης, ἰδία διά τῆς διατάξεως, κατ' ἣν τό δικαστήριον δύναται νά λάβη ὑπ' ὄψιν καί μή πληροῦντα τούς ὅρους τοῦ νόμου ἀποδεικτικά μέσα, πλήν ὅμως δέν φθάνει τόν βαθμόν ἐλευθερίας, ὃν ἔχει δυνάμει τοῦ ἰσχύοντος νόμου.

Ἐάν πρόκειται περί διαφορᾶς ὑποκειμένης εἰς τήν διαδικασίαν τοῦ Εἰρηνοδικείου λόγῳ ποσοῦ, ἤτοι ἀντικειμένου μέχρι τοῦ ποσοῦ τῶν δραχμῶν 10.000, ὁ Εἰρηνοδίκης, κατόπιν αἰτήσεως τοῦ ἐναγομένου, ἡ ὁποία δέον νά ὑποβληθῇ κατά τήν πρώτην συζήτησιν τῆς ὑποθέσεως ἐπ' ἀκροατηρίου, δικαιοῦται νά παραπέμψῃ τήν ἐκδίκασιν αὐτῆς εἰς τό Μονομελές Πρωτοδικεῖον τῆς περιφερείας του, ἐάν ἐκκρεμῇ ἐνώπιον τοῦ Μονομελοῦς Πρωτοδικείου ἀγωγή αὐτοῦ κατά τοῦ ἐνάγοντος δι' ἀπαίτησιν ὑπαγομένην εἰς τήν ἐν λόγῳ διαδικασίαν περί ἐργατικῶν διαφορῶν, ἐπιδεκτικήν συμψηφισμοῦ μετά τῆς παρεμπιπτούσης.

Ἀ π ό π ε ι ρ α σ υ μ β ι β α σ μ ο ῦ. — Σ υ μ β ι β α σ μ ό ς. Συμφώνως τῷ ἰσχύοντι νόμῳ ΓΨΟΔ', ἄρθρῳ 10 αὐτοῦ, ὁ ἔχων ἀπαίτησιν ἐργατικῆς φύσεως κατά τοῦ ἐργοδότου του δύναται νά προσέρχεται μετά τοῦτου καί αὐθορμήτως ἐνώπιον τοῦ Πρωτοδίκου καί ὑποβάλλῃ ὑπό τήν κρίσιν του τήν μεταξύ αὐτῶν διαφοράν. Ὁ Πρωτοδίκης προσπαθεῖ νά συμβιβάσῃ αὐτούς, ἂν δέ δέν ἐπιτύχῃ τοῦτο συντάσσει τότε περιληπτικήν ἔκθεσιν περί τῆς ἀξιώσεως τοῦ ἐνάγοντος, περιέχουσαν τά ὑπό τοῦ νόμου τούτου προβλεπόμενα ἀπαραίτητα στοιχεῖα ἀγωγῆς καί περί τῶν ἀντιρρήσεων τοῦ ἐναγομένου. Ἂν ἡ ὑπόθεσις ἤθελε κριθῇ ὥριμος πρός ἐκδίκασιν προχωρεῖ ὁ Πρωτοδίκης εἰς τήν συζήτησιν αὐτῆς κατά τήν προβλεπομένην ὑπό τοῦ νόμου τούτου διαδικασίαν καί ἐκδίδεται παραχρῆμα ὁριστική ἀπόφασις, ἄλλως ὁ Πρωτοδίκης ὁρίζει παραχρῆμα καί ἐπί παρουσίᾳ τῶν διαδίκων τήν δικάσιμον καί προβαίνει εἰς τάς ὑπό τοῦ νόμου προβλεπομένας διατυπώσεις εἰς περίπτωσιν ἐγέρσεως ἀγωγῆς. Ἐπίσης συμφώνως πρός τό ἄρθρον 11 τοῦ νόμου ΓΨΟΔ' κατά τήν ὁρισθεῖσαν ἡμέραν συζητήσεως τῆς ἀγωγῆς καί ἐμφανισθέντων ἀμφοτέρων τῶν διαδίκων αὐτοπροσώπως ἤ διά πληρεξουσίου ὁ Πρωτοδίκης προσπαθεῖ πρῶτον νά συμβιβάσῃ αὐτούς, ἐάν δέ δέν κατορθώσῃ τοῦτο, συζητεῖ μετά τῶν διαδίκων τήν ὑπόθεσιν, δικαιούμενος καί ὀφείλων νά συμβουλεύσῃ αὐτούς, ὡς λέγει ὁ νόμος, ὅπως πληρέστερον καί δικανικώτερον διατυπώσι τούς ἰσχυρισμούς αὐτῶν. Βλέπομεν οὕτω, ὅτι καί ἐπί τῇ βάσει τοῦ ἰσχύοντος καί ὑπό κατάργησιν καθεστῶτος προεβλέπετο τό στάδιον ἀποπείρας συμβιβασμοῦ.

Διά τοῦ νέου Κώδικος προβλέπεται ἀφ' ἑνός μέν ἡ ἔδρυσις ἐπιτροπῶν συμβιβασμοῦ, ἀφ' ἑτέρου δέ προβλέπεται καί διάφορος διαδικασία συμβιβασμοῦ, καθιστωμένης ταύτης ὑποχρεωτικῆς μέ ἐλαχίστας ἐξαιρέσεις.

Συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 695 συνιστῶνται εἰς τά Μονομελῆ Πρωτοδικεῖα καί τά Εἰρηνοδικεῖα ἐπιτροπαί συμβιβασμοῦ ἐπί τῶν ὑποθέσεων τῶν ὑπαγομένων εἰς τήν ἐργατικήν διαδικασίαν. Αἱ ἐπιτροπαί αὗται ἀποτελοῦνται ἐκ τοῦ Πρωτοδίκου ἤ Εἰρηνοδίκου ὡς προέδρου, ἑνός ἐκπροσώπου τῶν ἐργαζομένων, ἑνός ἐκπροσώπου τῶν ἐργοδοτῶν καί ἐξ ἑνός ὑπαλλήλου τῆς γραμματείας τοῦ δικαστηρίου ὡς γραμματέως. Ἐν ἐλλείψει γραμματέως ἐκτελεῖ χρέη γραμματέως ἓν ἐκ τῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς, ὁριζόμενον ὑπό τοῦ προέδρου.

Μέλη τῶν ἐπιτροπῶν συμβιβασμοῦ δύνανται νά εἶναι μόνον πολῖται Ἕλληνες, ἄρρενες ἤ θήλεις, συμπληρώσαντες τό εἰκοστόν πέμπτον ἔτος τῆς ἡλικίας των, ἀπό τριετίας τουλάχιστον μέλη τῶν ἐν τῇ ἕδρᾳ τοῦ Μονομελοῦς Πρωτοδικείου ἤ Εἰρηνοδικείου ἀναγνωρισμένων ἐπαγγελματικῶν σωματείων ἤ ἀναγνωρισμένων ἑνώσεων αὐτῶν ἤ ἄλλων ἀναγνωρισμένων ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων ἐργαζομένων ἤ ἐργοδοτῶν καί πράγματι ἀσκοῦντες τό ἐπάγγελμα.

Δέν δύνανται νά εἶναι μέλη ἐπιτροπῶν συμβιβασμοῦ, α) οἱ μή ἀπολαύοντες τῶν πολιτικῶν των δικαιωμάτων, ὅπως καί οἱ καταδικασθέντες ἕνεκα κακουργήματος ἤ πλημμελήματος καί στερηθέντες τῶν πολιτικῶν των δικαιωμάτων κατά τά ἄρθρα 59 ἕως 63 τοῦ Ποινικοῦ Κώδικος, β) οἱ διά παράβασιν τῶν

διατάξεων περί προστασίας τῆς ἐργασίας καταδικασθέντες εἰς βαθμὸν ἢτι πλημμελήματος, γ) οἱ διὰ βουλεύματος παραπεμφθέντες ἐπί τινι τῶν ὑπὸ στοιχεῖα α' καὶ β' τῆς παρούσης παραγράφου ἀναγραφομένων πράξεων, δ) οἱ ἐστερημένοι τῆς ἐλευθέρας διαθέσεως τῆς περιουσίας των, ε) οἱ ἐστερημένοι τῆς ὁράσεως ἢ τῆς ἀκοῆς, στ) οἱ μὴ ἔχοντες ἀπολυτήριον στοιχειώδους ἐκπαιδεύσεως καὶ ζ) οἱ μὴ κατοικοῦντες ἐν τῇ ἕδρᾳ τοῦ Μονομελοῦς Πρωτοδικείου ἢ Εἰρηνοδικείου. Διὰ βασιλικῶν διαταγμάτων, ἐκδιδομένων τῇ προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης, ὁρίζονται τὰ τῆς συγκροτήσεως καὶ τῆς λειτουργίας τῶν ἐπιτροπῶν συμβιβασμοῦ. Ἐπὶ τῆς διατάξεως ταύτης θὰ ἐπανέλθωμεν κατωτέρω.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 698 ἡ προσέλευσις τῶν διορισθέντων τακτικῶν καὶ ἀναπληρωματικῶν μελῶν κατὰ τὰς συνεδριάσεις τῶν ἐπιτροπῶν συμβιβασμοῦ εἶναι ὑποχρεωτική. Τὰ ἀπουσιάζοντα ἄνευ δεδικαιολογημένης αἰτίας τακτικὰ καὶ ἀναπληρωματικὰ μέλη τιμωροῦνται ὑπὸ τοῦ Πρωτοδίκου ἢ τοῦ Εἰρηνοδίκου διὰ χρηματικῆς ποινῆς ἑκατὸν ἕως χιλίων δραχμῶν.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 699 τὰ μέλη τῆς ἐπιτροπῆς συμβιβασμοῦ δύνανται νὰ προτείνουν τὴν ἐξαίρεσιν των ἢ νὰ ἐξαιρεθοῦν παρὰ τῶν διαδίκων διά τινα τῶν ἐν ἄρθρῳ 53 λόγων. Οἱ λόγοι οὗτοι εἶναι οἱ ἑξῆς: 1) Ἐὰν εἶναι διάδικοι ἢ εὑρίσκωνται πρὸς ἕνα τῶν διαδίκων εἰς σχέσιν συνδικαιούχου, συνοφειλέτου, ὑπογρέου πρὸς ἀποζημίωσιν ἢ ἐὰν ἔχουν ἄμεσον ἢ ἔμμεσον συμφέρον εἰς τὴν δίκην. 2) Ἐὰν εἶναι μετά τινος διαδίκου κατ' εὐθεῖαν γραμμὴν συγγενεῖς ἐξ αἵματος ἢ ἀγχιστείας ἢ συνδεδεμένοι δι' υἱοθεσίας, ἐὰν εἶναι συγγενεῖς ἐκ πλαγίου μέχρι τετάρτου βαθμοῦ ἐξ αἵματος ἢ μέχρι δευτέρου ἐξ ἀγχιστείας, ἐὰν εἶναι ἢ ὑπῆρξαν σύζυγοι ἢ μνηστῆρες. 3) Ἐὰν εἶναι κατ' εὐθεῖαν γραμμὴν συγγενεῖς ἐξ αἵματος ἢ ἀγχιστείας ἢ συνδεδεμένοι δι' υἱοθεσίας ἢ εἶναι συγγενεῖς μέχρι δευτέρου βαθμοῦ ἐκ πλαγίου ἐξ αἵματος ἢ ἐξ ἀγχιστείας προσώπου, τὸ ὁποῖον εἴτε διὰ παρεχομένας ὑπηρεσίας, εἴτε ἐξ οἱουδήποτε λόγου λαμβάνει μισθὸν ἢ ἄλλης χρηματικῆς ἀξίας χορηγίαν παρὰ φυσικοῦ ἢ νομικοῦ προσώπου ἢ ἑταιρείας οἱασδήποτε μορφῆς, ἐχόντων ἰδιωτικὸν συμφέρον ἄμεσον ἢ ἔμμεσον εἰς τὴν ἔκβασιν τῆς δίκης. 4) Ἐὰν κατὰ τὴν αὐτὴν ὑπόθεσιν ἐξητάσθησαν ὡς μάρτυρες ἢ παρέστησαν ὡς δικηγόροι ἢ ἐν γένει ὡς πληρεξούσιοι ἢ παρέστησαν ἢ δύνανται νὰ παραστοῦν ὡς νόμιμοι ἀντιπρόσωποι τινὸς τῶν διαδίκων. 5) Ἐὰν διεξήγαγον τὴν ὑπόθεσιν, ἐκ τῆς ὁποίας προῆλθεν ἡ διαφορά, ἢ ἐὰν εἰς τὴν δίκην ἐνήργησαν ὡς πραγματογνώμονες ἢ σύμβουλοι ἢ διαιτηταὶ ἢ συνέταξαν τὸ προσβαλλόμενον ἔγγραφον ἢ ἔλαβον μέρος εἰς σύνθεσιν τοῦ ἐκδόντος τὴν ἀπόφασιν δικαστηρίου, κατὰ τῆς ὁποίας ἠσκήθη ἔφεσις ἢ ἀναίρεσις καὶ 6) ἐὰν διήγειρον ἢ διεγείρουν ὑπόνοιαν προσωποληψίας καὶ ἰδίᾳ ἐὰν ἔχουν πρός τινα τῶν διαδίκων ἰδιαιτέραν φιλίαν, ἰδιαιτέρας σχέσεις καθηκόντων ἢ ἐξαρτήσεως, ἔριν ἢ ἔγθραν.

Ὁ πρόεδρος ἐπιτροπῆς συμβιβασμοῦ ἀποφασίζει ἀνεκκλήτως, ἐὰν συντρέχῃ περίπτωσις ἐξαιρέσεως.

Συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 700 τοῦ νέου Κώδικος ἅπασαι αἱ ἀγωγαί, αἱ ἀφορῶσαι τὰς ὑπαγομένας εἰς τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν διαφοράς, πρὸ τῆς ὑποβολῆς αὐτῶν εἰς τὸν Πρωτοδίκην ἢ τὸν Εἰρηνοδίκην, διὰ νὰ ὁρίσῃ δικάσιμον, εἰσάγονται ἀμελλητὶ ἐπιμελείᾳ τῆς γραμματείας τοῦ δικαστηρίου ἐνώπιον τῆς ἁρμοδίας ἐπιτροπῆς συμβιβασμοῦ, καλοῦνται δὲ οἱ διάδικοι, διὰ νὰ παραστοῦν ἐνώπιον τῆς ἁρμοδίας ἐπιτροπῆς συμβιβασμοῦ δύο τοὐλάχιστον ἡμέρας πρὸ τῆς συνεδριάσεως τῆς ἐπιτροπῆς.

Ἐξαιρετικῶς ἐπιτρέπεται νὰ ὁρισθῇ δικάσιμος αὐτῶν ἄνευ ὑποχρεώσεως εἰσαγωγῆς τῶν ἀγωγῶν ἐνώπιον τῆς ἐπιτροπῆς συμβιβασμοῦ εἰς τὰς ἑξῆς περιπτώσεις: 1) Ἐὰν παρὰ τῷ δικαστηρίῳ δὲν λειτουργῇ ἐπιτροπὴ συμβιβασμοῦ. 2) Ἐὰν ἐξηρέθησαν πάντα τὰ μέλη τῆς ἐπιτροπῆς συμβιβασμοῦ. 3) Ἐὰν ὁ ἐναγόμενος δὲν εἶναι κάτοικος τῆς περιφερείας τοῦ Μονομελοῦς Πρωτοδικείου ἢ τοῦ Εἰρηνοδικείου ἢ εἶναι ἀγνώστου διαμονῆς. 4) Ἐὰν τῇ αἰτήσει τινὸς τῶν διαδίκων ἤθελε κριθῇ παρὰ τοῦ Πρωτοδίκου ἢ τοῦ Εἰρηνοδίκου ἡ ἐκδίκασις τῆς ὑποθέσεως κατεπείγουσα. 5) Ἐὰν προηγήθη διαδικασία ἐνώπιον συμβιβαστικῆς ἐπιτροπῆς (περὶ αὐτῆς θὰ ὁμιλήσωμεν εὐθύς) καὶ 6) ἐὰν οἱ ἐνδιαφερόμενοι προσέλθουν αὐθορμήτως διὰ τὴν λύσιν τῆς διαφορᾶς.

Συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 701 ὁ προτιθέμενος ν' ἀσκήσῃ ἀγωγὴν δικαιοῦται πρὸ τῆς καταθέσεως αὐτῆς νὰ ζητήσῃ τὴν ἐνέργειαν ἀποπείρας συμβιβασμοῦ παρὰ τῆς ἐπιτροπῆς συμβιβασμοῦ τοῦ κατὰ τόπον καὶ καθ' ὕλην ἁρμοδίου δικαστηρίου. Πρὸς τοῦτο δέον

νὰ ὑποβάλῃ οὗτος σχετικὴν αἴτησιν εἰς τὴν γραμματείαν τοῦ Δικαστηρίου, εἰς τὴν ὁποίαν πρέπει ν' ἀναγράφῃ συνοπτικῶς τὸ ἀντικείμενον τῆς διαφορᾶς. Φροντίδι τῆς γραμματείας τοῦ Δικαστηρίου καλοῦνται οἱ διάδικοι ἐνώπιον τῆς ἐπιτροπῆς ἐντὸς ὀκτὼ ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως. Ἐὰν δὲν ἐμφανισθῇ ὁ ὑποβαλὼν τὴν αἴτησιν, θεωρεῖται αὕτη ὡς μηδέποτε ὑποβληθεῖσα καὶ καταδικάζεται οὗτος εἰς τὰ δικαστικὰ ἔξοδα. Ἐὰν δὲν ἐμφανισθῇ τις τῶν κληθέντων, γίνεται περὶ τούτου μνεία εἰς τὰ πρακτικὰ καὶ ἡ συμβιβαστικὴ ἐπέμβασις τοῦ Εἰρηνοδίκου ἢ Πρωτοδίκου θεωρεῖται ἀποτυχοῦσα.

Ἡ ὑποβολὴ τῆς αἰτήσεως πρὸς συμβιβαστικὴν ἐπέμβασιν τοῦ Εἰρηνοδίκου ἢ Πρωτοδίκου ἔχει πάσας τὰς συνεπείας τῆς ἀσκήσεως τῆς ἀγωγῆς, ἐφ' ὅσον αὕτη ἀσκηθῇ ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς ἀποτυχίας τῆς συμβιβαστικῆς ἐπεμβάσεως, ὡς π.χ. τῆς τηρήσεως τῶν προβλεπομένων προθεσμιῶν ὑπὸ τοῦ νόμου πρὸς ἄσκησιν τῶν δικαιωμάτων τοῦ μισθωτοῦ, τῆς διακοπῆς τῆς παραγραφῆς ἢ τῆς ἐνάρξεως καταβολῆς τόκων ἐπὶ τῆς ἀπαιτήσεως, θεωρουμένης τῆς ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως ὡς ὀχλήσεως πρὸς διεκδίκησιν τοῦ δικαιώματος τοῦ μισθωτοῦ. Ἡ ἐκκαθάρισις τῶν ἐξόδων γίνεται ὑπὸ τοῦ προέδρου τῆς ἐπιτροπῆς.

Οἱ διάδικοι παρίστανται ἐνώπιον τῆς ἐπιτροπῆς συμβιβασμοῦ αὐτοπροσώπως, δύνανται ὅμως νὰ παραστοῦν καὶ διὰ πληρεξουσίου, ἔχοντος τὸ δικαίωμα νὰ συνομολογῇ καὶ συμβιβασμόν. Πληρεξούσιος δύναται νὰ εἶναι ἡ δικηγόρος ἢ διὰ τὸν ἐργαζόμενον ἕτερος ἐργαζόμενος, ἀσκῶν τὸ αὐτὸ κατ' εἶδος ἐπάγγελμα, διὰ δὲ τὸν ἐργοδότην καὶ ὑπάλληλος αὐτοῦ, τῆς πληρεξουσιότητος δοθείσης καὶ δι' ἰδιωτικοῦ ἐγγράφου ἢ διὰ σημειώματος κάτωθι τῆς κοινοποιηθείσης κλήσεως.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 703 τοῦ Κώδικος αἱ συνεδριάσεις τῶν ἐπιτροπῶν συμβιβασμοῦ δὲν εἶναι δημόσιαι, ἐπιτρέπεται ὅμως ἡ προσέλευσις κατ' αὐτὰς τῶν διαδίκων, τῶν νομίμων ἀντιπροσώπων αὐτῶν καὶ τῶν πληρεξουσίων των, ὅπως καὶ παντὸς ἄλλου, εἰς τὸν ὁποῖον ὁ πρόεδρος τῆς ἐπιτροπῆς ἤθελε ἐπιτρέψει τοῦτο. Τὰ πρακτικὰ τῆς συζητήσεως κρατοῦνται συνοπτικῶς. Ἐὰν τυχὸν κατὰ τὴν διεξαγωγὴν τῆς διαδικασίας διαταγῇ τοῦ διευθύνοντος τὴν ἐπιτροπὴν συμβιβασμοῦ, ἡ ὁποία ἀφορᾷ τὴν διευκρίνισιν τῆς ὑποθέσεως, ἢ τυχὸν ἐρώτησις, ὑποβληθεῖσα παρ' αὐτοῦ ἢ ἄλλου μέλους τῆς ἐπιτροπῆς, ἀποκρούεται ὑπό τινος ἐκ τῶν προσφευγόντων πρὸς συμβιβασμόν, ὡς μὴ ἐπιτρεπομένη, ἢ ἀπαγορεύεται ἐρώτησίς τις, τότε ἀποφαίνεται ἐπὶ τῶν θεμάτων τούτων καὶ τῶν ἀντιρρήσεων ἡ ἐπιτροπὴ συμβιβασμοῦ.

Ὁ πρόεδρος τῆς ἐπιτροπῆς συμβιβασμοῦ ὀφείλει νὰ φροντίζῃ δι' ὑποβολῆς ἐρωτήσεων ἢ κατ' ἄλλον τρόπον, ὅπως τὰ μετέχοντα τῆς συζητήσεως πρόσωπα ἐκφράζωνται σαφῶς περὶ ὅλων τῶν πραγματικῶν γεγονότων, ὑποβάλλουν τὰς ἀναγκαίας προτάσεις καὶ αἰτήσεις, συμπληροῦν τοὺς ἀτελεῖς καὶ ἀορίστους ὑποβληθέντας ἰσχυρισμούς, καθορίζουν τὰ ἀποδεικτικὰ μέσα καὶ ἐν γένει παρέχουν τὰς ἀναγκαίας διασαφήσεις διὰ τὴν ἐξακρίβωσιν τῆς ἀληθείας τῶν προβλεπομένων ἰσχυρισμῶν. Ἐπίσης ὀφείλει ὁ πρόεδρος νὰ ἐφιστᾷ τὴν προσοχὴν τῶν διαδίκων καὶ προσφευγόντων διὰ συμβιβασμὸν ἐπὶ τῶν αὐτεπαγγέλτως λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν πραγματικῶν γεγονότων ἢ ἐρευνωμένων ζητημάτων. Κατὰ τὴν ἐνώπιον τῆς ἐπιτροπῆς συμβιβασμοῦ διαδικασίαν πάντα τὰ ἀποδεικτικὰ ἔγγραφα, ὅπως καὶ αἱ προτάσεις, κατατίθενται κατὰ τὴν ἐπ' ἀκροατηρίου συζήτησιν. Κατόπιν αἰτήσεως ἑνὸς ἐκ τῶν διαδίκων δύναται νὰ παρασχεθῇ προθεσμία μέχρι τριῶν ἡμερῶν μετὰ τὴν συζήτησιν πρὸς κατάθεσιν αὐτῶν εἰς τὴν γραμματείαν τῆς ἐπιτροπῆς συμβιβασμοῦ. Τὰ πρακτικὰ τῆς διαδικασίας ἀποτελοῦν πλήρη ἀπόδειξιν ὡς πρὸς τὴν συζήτησιν καὶ τὸ περιεχόμενον αὐτῆς. Ἐὰν κατὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ πρακτικοῦ διατυπωθῇ ἐκ μέρους τῶν διαδίκων, τῶν νομίμων ἀντιπροσώπων ἢ τῶν πληρεξουσίων αὐτῶν ἀντίρρησις, στρεφομένη περὶ τὴν ἀκρίβειαν τῆς διατυπώσεως τῶν ἀναγνωρίσεων, συμβιβασμῶν, παραιτήσεων, ὁμολογιῶν ἢ ἄλλων δηλώσεων, τὰ πρακτικὰ ἐκτιμῶνται κατὰ τὸ μέρος αὐτὸ ἐλευθέρως ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς συμβιβασμοῦ. Ἡ τήρησις τῶν διὰ τὴν προφορικὴν συζήτησιν ὁριζομένων διατυπώσεων δύναται νὰ ἀποδειχθῇ μόνον διὰ τῶν πρακτικῶν.

Ἡ ἐπιτροπὴ συμβιβασμοῦ προσπαθεῖ νὰ συμβιβάσῃ τοὺς διαδίκους. Λύτη ἐξετάζει μετὰ τῶν ἐνδιαφερομένων ἐλόκληρον τὴν διαφοράν, χωρὶς νὰ δεσμεύεται ἀπὸ τὸ ἰσχὺον δικονομικὸν καὶ οὐσιαστικὸν δίκαιον, ἐκτιμᾷ ἐλευθέρως τὰ διάφορα πραγματικὰ περιστατικὰ καὶ προσπαθεῖ νὰ ἐξεύρῃ τρόπον συμβιβασμοῦ. Δικαιοῦται ἰδίᾳ νὰ διατάσσῃ αὐτο-

ψίαν, πραγματογνωμοσύνην, τὴν προσαγωγὴν οἱουδήποτε ἐγγράφου, τὴν προσωπικὴν ἐμφάνισιν τῶν διαδίκων, δύναται δὲ νὰ ἐξετάζῃ μάρτυρας καὶ ἀνωμοτὶ καὶ ἐν γένει νὰ ἐνεργῇ πᾶσαν πρᾶξιν πρὸς διευκρίνισιν τῆς διαφορᾶς. Ὁ συμβιβασμὸς δύναται νὰ ἀφορᾷ ὁλόκληρον τὴν διαφορὰν ἢ καὶ μέρος αὐτῆς.

Ἡ ἐπιτροπὴ δικαιοῦται ἅπαξ μόνον νὰ ἀναβάλῃ τὴν συζήτησιν ἐπὶ τοῦ συμβιβασμοῦ ἢ νὰ ὁρίζῃ ἄλλην ἡμέραν καὶ ὥραν διὰ τὴν συμβιβαστικὴν ἐπέμβασιν αὐτῆς, ἂν θεωρηθῇ, ὅτι εἶναι οὕτω δυνατὸν νὰ ἐπιτευχθῇ ὁ συμβιβασμός. Ἐὰν ἀμφισβητοῦνται ὡρισμένα πραγματικὰ περιστατικά, ὁ συμβιβασμὸς δύναται νὰ ἐξαρτηθῇ, ἐφ' ὅσον συμφωνοῦν εἰς τοῦτο πάντες οἱ ἐνδιαφερόμενοι, ἐκ τῆς δόσεως ὅρκου παρά τινος ἐξ αὐτῶν. Ὁ ὅρκος πρέπει νὰ δίδεται κατὰ τὴν αὐτὴν συνεδρίασιν, ἐὰν δὲ τοῦτο δὲν εἶναι δυνατόν, ὁρίζεται ἀμέσως ὑπὸ τοῦ προέδρου δικάσιμος, κατὰ τὴν ὁποίαν πρέπει νὰ δοθῇ ὁ ὅρκος. Ἐὰν δὲν δοθῇ ὁ ὅρκος, ὁ συμβιβασμὸς θεωρεῖται ἀποτυχὼν καὶ ὁ μὴ δώσας τὸν ὅρκον καταδικάζεται εἰς τὰ δικαστικὰ ἔξοδα.

Περὶ τῶν ἐνεργειῶν τῆς ἐπιτροπῆς πρὸς συμβιβασμὸν γίνεται ἐν συντομίᾳ μνεία εἰς τὰ πρακτικά.

Ἐὰν ἡ ἀπόπειρα τοῦ συμβιβασμοῦ ἢ ἡ συμβιβαστικὴ ἐπέμβασις ἀποτύχουν, γίνεται περὶ τούτου μνεία εἰς τὰ πρακτικὰ καὶ σημειοῦται παρὰ τοῦ προέδρου τῆς ἐπιτροπῆς ὁ λόγος τῆς ἀποτυχίας. Ἐὰν ἐπιτευχθῇ συμβιβασμός, ἀναγράφονται λεπτομερῶς ἐν τῷ πρακτικῷ πάντες οἱ ὅροι, ὑπὸ τοὺς ὁποίους ἐγένετο οὗτος. Ὁ λαμβάνων χώραν κατὰ τὴν διαδικασίαν αὐτὴν συμβιβασμὸς ἔχει πάντα τὰ ἀποτελέσματα τοῦ δικαστικοῦ συμβιβασμοῦ.

Ὁ πρόεδρος τῆς ἐπιτροπῆς συμβιβασμοῦ ὑποχρεοῦται νὰ ἐπεξηγῇ εἰς τοὺς ἐνδιαφερομένους, ἰδίᾳ εἰς τοὺς ἐργαζομένους, τὰς συνεπείας τοῦ προτεινομένου συμβιβασμοῦ.

Ἐὰν κατὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς ἐπιτροπῆς συμβιβασμοῦ προσέλθῃ μόνον τὸ ἐκ τῶν ἐργαζομένων ἢ μόνον τὸ ἐκ τῶν ἐργοδοτῶν μέλος τῆς ἐπιτροπῆς, ἡ ἐπιτροπὴ συνεδριάζει, ἀποτελουμένη ἀπὸ τὸν πρόεδρον καὶ τὸ προσελθὸν μέλος αὐτῆς. Ἐὰν δὲν προσέλθουν πάντα τὰ τακτικὰ καὶ ἀναπληρωματικὰ μέλη, ὁ πρόεδρος τῆς ἐπιτροπῆς ἐνεργεῖ μόνος τὴν ἀπόπειραν συμβιβασμοῦ.

Ἐὰν κατὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς ἐπιτροπῆς συμβιβασμοῦ δὲν ἐμφανισθῇ ὁ ἐνάγων, τὸ γεγονὸς τοῦτο βεβαιοῦται εἰς τὰ πρακτικὰ καὶ ἡ ἀγωγὴ θεωρεῖται ἀνακληθεῖσα. Ἐπίσης, ἐὰν δὲν ἐμφανισθῇ ὁ ἐναγόμενος, βεβαιοῦται τοῦτο εἰς τὰ πρακτικὰ καὶ ἡ ἀπόπειρα τοῦ συμβιβασμοῦ θεωρεῖται ματαιωθεῖσα. Ὁ μὴ ἐμφανισθεὶς καταδικάζεται εἰς τὰ ἔξοδα, ἐκκαθαριζόμενα ὑπὸ τοῦ προέδρου τῆς ἐπιτροπῆς.

Ὁ Πρωτοδίκης ἢ ὁ Εἰρηνοδίκης δὲν ὑποχρεοῦται νὰ ἀποπειραθῇ συμβιβασμὸν τῶν διαδίκων κατὰ τὴν πρώτην ἐπ' ἀκροατηρίου συζήτησιν, ἐὰν ἡ ἀγωγὴ εἰσήχθη ἐνώπιον ἐπιτροπῆς συμβιβασμοῦ.

Συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 717 τοῦ Κώδικος κατόπιν συμφωνίας τῶν διαδίκων ἅπασαι αἱ διαφοραί, αἱ ὑπαγόμεναι εἰς τὴν προκειμένην διαδικασίαν, κατόπιν συμφωνίας τῶν διαδίκων δύνανται νὰ ὑπαχθοῦν πρὸς ἐκδίκασιν κατὰ τὸν πρῶτον βαθμὸν δικαιοδοσίας εἰς τὰς ἁρμοδίας ἐπιτροπὰς συμβιβασμοῦ. Ἡ συμφωνία αὕτη πρέπει νὰ συνομολογῆται ἐγγράφως ἢ προφορικῶς καὶ νὰ προτείνεται κατὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς ἐπιτροπῆς συμβιβασμοῦ, καταχωρίζεται δὲ εἰς τὰ πρακτικά.

Ἐὰν λάβῃ χώραν τοιαύτη συμφωνία, τότε ἡ ἐπιτροπὴ συμβιβασμοῦ συζητεῖ ἐπὶ τῆς διενέξεως καὶ ἀποφασίζει κατὰ τὴν συνεδρίασιν πρὸς ἀπόπειραν συμβιβασμοῦ ἢ ἀναβάλλει τὴν συζήτησιν δι' ὡρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν. Ἡ συζήτησις ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει γίνεται ἐνώπιον τῆς ἐπιτροπῆς δημοσίᾳ, ὁπότε ἐφαρμόζονται ἅπαντα τὰ ἀνωτέρω λεχθέντα, ἅτινα ἐφαρμόζονται, ὁσάκις εἰσάγεται ἡ διαφορὰ ἐνώπιον τοῦ Μονομελοῦς Πρωτοδικείου. Ἡ ψηφοφορία κατὰ τὴν διάσκεψιν γίνεται ψηφίζοντος πρώτου τοῦ ἐκ τῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς ἐκπροσώπου τῶν ἐργαζομένων, κατόπιν τοῦ ἐκ τῶν μελῶν αὐτῆς ἐκπροσώπου τῶν ἐργοδοτῶν καὶ τελευταίως τοῦ προέδρου. Ἐπελθούσης ἰσοψηφίας ἐπικρατεῖ ἡ ψῆφος τοῦ προέδρου.

Αἱ ἀποφάσεις τῶν ἐπιτροπῶν τοῦ συμβιβασμοῦ ἔχουν τὴν ἰσχὺν καὶ τὰ ἀποτελέσματα τῶν ἀποφάσεων τοῦ δικαστηρίου, παρὰ τῷ ὁποίῳ λειτουργεῖ ἡ ἐπιτροπή, ὑπόκεινται δὲ εἰς τὰ αὐτὰ ἔνδικα μέσα, ὅπως καὶ αἱ ἀποφάσεις, ὅπως ἐπίσης καὶ εἰς αἴτησιν ἐπαναφορᾶς τῶν πραγμάτων εἰς τὴν προτέραν κατάστασιν καὶ εἰς τριτανακοπήν.

***

Διὰ τῶν ὡς ἄνω δι' ὀλίγων προσεπαθή-

σαμεν νά δώσωμεν μίαν εἰκόνα περὶ τοῦ διὰ τοῦ νέου Κώδικος εἰσαγομένου θεσμοῦ τῶν ἐπιτροπῶν συμιβιβασμοῦ, ὅστις δὲν ὑφίσταται μέχρι σήμερον καὶ περὶ τῆς ἐν γένει διαδικασίας, ἡ ὁποία θὰ τηρῆται ἐνώπιον αὐτῶν. Ὅπως εἴδομεν, εἶναι ἐν γένει, δύναταί τις νὰ εἴπῃ, ὑποχρεωτικὴ ἡ διαδικασία τοῦ συμιβιβασμοῦ, ἄνευ δὲ τῆς τηρήσεως ταύτης δὲν εἶναι δυνατὴ ἡ ἔγερσις ἀγωγῆς.

Συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 697 τοῦ νέου Κώδικος διὰ βασιλικῶν διαταγμάτων, ἐκδιδομένων τῇ προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ Δικαιοσύνης, ὁρίζονται τὰ τῆς συγκροτήσεως καὶ τῆς λειτουργίας τῶν ἐπιτροπῶν συμιβιβασμοῦ. Καίτοι ὅμως, ὡς ἀνωτέρω ἀνεφέρομεν, καθωρίζοντο πλήρως καὶ ἐν πάσῃ λεπτομερείᾳ τὰ τῆς συνθέσεως καὶ λειτουργίας τῶν ἐπιτροπῶν αὐτῶν καὶ ἐν γένει τὰ τοῦ θεσμοῦ τούτου, ὁ νομοθέτης τοῦ νέου Κώδικος εἰς τὸ ἀκροτελεύτιον ἄρθρον τοῦ Εἰσαγωγικοῦ Νόμου τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, διὰ τοῦ ὁποίου ὁρίζεται, ὅτι ἡ ἰσχὺς τοῦ Κώδικος καὶ τοῦ Εἰσαγωγικοῦ Νόμου ἄρχεται ἀπὸ τῆς 16ης Σεπτεμβρίου 1968, ἐξαιρεῖ τὸ ἄρθρον 697 τοῦ Κώδικος, τὸ ὁποῖον προβλέπει τὰ τῆς συγκροτήσεως καὶ λειτουργίας τῶν ἐπιτροπῶν συμιβιβασμοῦ καὶ ἡ ἰσχὺς τοῦ ὁποίου, ὡς λέγει ὁ νόμος, θέλει ὁρισθῆ μετὰ τριετίαν ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ νέου Κώδικος, ἤτοι ἀπὸ τῆς 16ης Σεπτεμβρίου 1968, διὰ βασιλικοῦ διατάγματος, ἐκδιδομένου τῇ προτάσει τῶν Ὑπουργῶν Δικαιοσύνης καὶ Ἐργασίας. Ἑπομένως μέχρι τῆς ἐκδόσεως τοῦ διατάγματος τούτου, ὅπερ, ὡς ἀνεφέρομεν, θὰ ἐκδοθῇ μετὰ τὴν πάροδον τῆς τριετίας, ἤτοι μετὰ τὴν 16ην Σεπτεμβρίου 1971, ἅπασα ἡ προβλεπομένη διὰ τοῦ νέου Κώδικος διαδικασία συμιβιβασμοῦ τίθεται ὑπὸ ἀναστολήν. Τὸ μόνον, τὸ ὁποῖον ἐν σχέσει μὲ τὸν συμιβιβασμὸν θὰ λαμβάνῃ χώραν, εἶναι, δεδομένου ὅτι συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 694 τοῦ νέου Κώδικος κατὰ τὴν ἐνώπιον τοῦ Μονομελοῦς Πρωτοδικείου διαδικασίαν ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις, αἱ ρυθμίζουσαι τὴν διαδικασίαν τῶν Εἰρηνοδικείων, ἡ ὑποχρέωσις, τὴν ὁποίαν θὰ ἔχῃ ὁ Εἰρηνοδίκης ἢ τὸ Μονομελὲς Πρωτοδικεῖον κατὰ τὴν ἐκδίκασιν τῶν ὑποθέσεων συμφώνως τοῖς ἄρθροις 209 - 215 τοῦ νέου Κώδικος, νὰ προσπαθῇ κατὰ τὴν πρώτην ἐπ' ἀκροατηρίου συζήτησιν τῆς διαφορᾶς νὰ συμιβιάσῃ τοὺς διαδίκους καὶ τὸ δικαίωμα τοῦ ἐνάγοντος ἐὰν θελήσῃ πρὸ τῆς καταθέσεως τῆς ἀγωγῆς νὰ ζητήσῃ τὴν συμιβιαστικὴν τοῦ κατὰ τόπον ἁρμοδίου δικαστοῦ πρὸς ἐκδίκασιν τῆς ἀγωγῆς. Ἡ συζήτησις ἐπὶ τῆς ἀγωγῆς θὰ προχωρῇ μόνον ἐὰν ἀποτύχῃ ἡ ἀπόπειρα πρὸς συμιβιβασμόν. Ἡ παράλειψις ταύτης δὲν ἐπιφέρει ἀπαράδεκτον ἢ ἀκυρότητα. Ὁ Εἰρηνοδίκης ἢ Πρωτοδίκης δύναται νὰ ζητήσῃ τὴν ἐνέργειαν τῆς ἀποπείρας πρὸς συμιβιβασμὸν παρὰ δικαστοῦ ἄλλης περιφερείας, ἐὰν κρίνῃ, ὅτι τοῦτο ἐπιβάλλεται πρὸς ἐπιτυχίαν τοῦ συμιβιβασμοῦ.

Διὰ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ θεσμοῦ τῶν ἐπιτροπῶν συμιβιβασμοῦ θὰ ἠδύνατο ἀσφαλῶς νὰ εἴπῃ τις πολλά, ἰδίως δὲ νὰ ἐκφράσῃ πλείστας ὅσας ἐπιφυλάξεις ὅσον ἀφορᾷ τὴν σκοπιμότητα, χρησιμότητα καὶ τὸ ἐφαρμόσιμον τούτου. Νομίζομεν, ὅτι τὸ ὅλον θέμα χρήζει ἰδιαιτέρας μελέτης, ἰδίᾳ ἐν συνδυασμῷ μὲ τὸ ἐπιβαλλόμενον ἢ μὴ τῆς εἰσαγωγῆς παρ' ἡμῖν καὶ τῶν Ἐργατικῶν Δικαστηρίων. Νομίζομεν, ὅτι, ὡς ὡρίσθη ἡ διαδικασία τῆς λειτουργίας τῆς ἐπιτροπῆς συμιβιβασμοῦ, καὶ αἱ θεσπιζόμεναι πολλαὶ διατυπώσεις, πρὸ παντὸς δὲ τὸ ἀπαραίτητον διὰ τὴν ἔγερσιν τῆς ἀγωγῆς ἐνώπιον τοῦ ἁρμοδίου δικαστηρίου τῆς διελεύσεως τῆς ὑποθέσεως διὰ τοῦ σταδίου τῆς προσφυγῆς εἰς τὰς ἐπιτροπὰς συμιβιβασμοῦ, τὸ ὁποῖον στάδιον ἀρκετὸν χρονικὸν διάστημα θ' ἀπορροφήσῃ, δὲν εἶναι ὁ ἐνδεικνυόμενος τρόπος ἐπιλύσεως τῶν ὑποθέσεων συμιβιβαστικῶς καὶ θὰ ἔπρεπε τὸ ὅλον θέμα νὰ μελετηθῇ ἰδιαιτέρως.

Λίαν χαρακτηριστικὸν εἶναι ὅτι ἡ περὶ τῆς σκοπιμότητος τῶν ἐπιτροπῶν τούτων ἀντίληψις μεταξὺ τῶν μελῶν τῆς Συντακτικῆς Ἐπιτροπῆς δὲν ὑπῆρξεν ἡ αὐτή. Ὁ πρόεδρος κ. *Ι. Σακκέτας* ἔκρινεν αὐτὴν ὡς «δυσεφάρμοστον καὶ πολυτελῆ, ἔν τινι δὲ μέτρῳ καὶ ἐπικίνδυνον λόγῳ τῶν προσωπικῶν προστριβῶν, τὰς ὁποίας κατ' ἀνάγκην θὰ δημιουργήσῃ», ἀρνούμενος δὲ νὰ δεχθῇ τὴν πρότασιν περὶ ἐπιτροπῶν συμιβιβασμοῦ ἐξέφρασε τὴν γνώμην, ὅτι τὴν ἀπόπειραν τοῦ συμιβιβασμοῦ δύναται ἐπιτυχέστερον νὰ ἐνεργήσῃ αὐτὸς ὁ δικάζων δικαστής. Ἐπίσης ὁ καθηγητὴς κ. *Γεώργιος Ράμος* εἶπεν, ὅτι «πράγματι θὰ ὑπάρξῃ δυσχέρεια ἐφαρμογῆς καὶ λειτουργίας τοῦ θεσμοῦ, ἀπὸ θεωρητικῆς δὲ ἀπόψεως ἔχει ἀμφιβολίας ὡς πρὸς τὴν σκοπιμότητα τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ περὶ οὗ πρόκειται θεσμοῦ, ὡς ἀποδεικνύει ἡ πεῖρα τῶν τελευταίων ἐτῶν». Ἐπίσης ὁ ἐκ τῶν μελῶν τῆς ἀναθεωρητικῆς ἐπιτροπῆς δικηγόρος κ. *Ἀλ. Βαμβέτσος* ἐξέφρασε τὴν γνώμην, ὅτι τὰ ὡς ἄνω ἄρθρα

περί ἐπιτροπῶν συμιδιβασμοῦ ἀποτελοῦν περιττὴν πολυτέλειαν καὶ τροχοπέδην, ἐν ὄψει τῶν ἄρθρων 209 ἕως 215, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ ἄρθρον 694 § 1 τοῦ νέου Κώδικος, περὶ ὧν ὠμιλήσαμεν ἀνωτέρω.

Καὶ πρότερον συγκεκριμένως κατὰ τὸ ἔτος 1952 ὑπὸ τοῦ τότε Ὑπουργοῦ Ἐργασίας εἶχε συνταγῇ καὶ κατατεθῇ νομοσχέδιον «περὶ διαιτησίας διαφορῶν ἐργασίας». Κατὰ τὸ νομοσχέδιον τοῦτο πρὸ πάσης προσφυγῆς εἰς τὴν δικαστικὴν ἐπίλυσιν διαφορῶν μεταξὺ μισθωτῶν ἢ τῶν διαδόχων των ἀφ' ἑνὸς καὶ ἐργοδοτῶν ἢ τῶν διαδόχων των ἀφ' ἑτέρου ἐκ παροχῆς ἐξηρτημένης ἐργασίας ὑπεχρεοῦντο οἱ διάδικοι, ἐπὶ ποινῇ ἀπαραδέκτου τῆς προσφυγῆς των, νὰ ἀπευθύνωνται ἐνώπιον τῶν ἱδρυομένων διὰ τοῦ σχεδίου τούτου νόμου ἐπιτροπῶν διαιτησίας, ἀπαρτιζομένων ἐξ ἑνὸς δικηγόρου, ἑνὸς μισθωτοῦ καὶ ἑνὸς ἐργοδότου.

Αἱ ἐπιτροπαὶ αὗται θὰ ἱδρύοντο διὰ πράξεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας παρ' ἑκάστῃ Ἐπιθεωρήσει Ἐργασίας, τὴν μέριμναν δὲ διὰ τὴν ὀργάνωσιν τῶν ἐπιτροπῶν τούτων καὶ τὴν ἀποπεῖραν καὶ τὸν ἔλεγχον θὰ εἶχεν ἡ παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ Ἐργασίας Ὑπηρεσία Ἐπιλύσεως Ἐργατικῶν Διαφορῶν. Χρέη εἰσηγητοῦ εἰς τὰς ἐπιτροπὰς θὰ ἐξετέλει ὁ ἁρμόδιος Ἐπιθεωρητὴς Ἐργασίας καὶ γραμματεὺς ὁ ἀπάλληλος τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας. Ἐν ἀδυναμίᾳ ἐπιλύσεως τῆς διαφορᾶς διαιτητικῶς θὰ συνετάσσετο σχετικὸν πρακτικόν, ἐκτιθεμένων ἐν αὐτῷ συνοπτικῶς τῶν ἐκατέρωθεν ἀπόψεων καὶ τῶν σημείων, εἰς ἃ ὑφίστατο διάστασις, μετὰ ψηφίας τῶν τυχὸν σημείων, εἰς ἃ ἡ συμφωνία τῶν ἱερῶν ἦτο πλήρης. Τὸ νομοσχέδιον τοῦτο συνήντησε δριμεῖαν ἀντίδρασιν σχεδὸν παρ' ὁλοκλήρου τοῦ νομικοῦ κόσμου καὶ τῶν ἀσχολουμένων περὶ τὸ Ἐργατικὸν Δίκαιον, ἀρχῆς γενομένης παρὰ τοῦ νομικοῦ περιοδικοῦ «Ἐπιθεώρησις Ἐργατικοῦ Δικαίου», διὰ τὸ ὁποῖον περιοδικὸν παρεμπιπτόντως δέον νὰ ὁμολογήσωμεν, ὅτι προσέφερε καὶ προσφέρει πλεῖστα ὅσα εἰς τὰ τῆς ἐφαρμογῆς καὶ ἐν γένει ἀνάπτυξιν τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου εἰς τὴν Χώραν. Τὸ περιοδικὸν τοῦτο ἐξέφρασεν εὐθὺς ἀπέσως τοὺς φόβους του ὅτι τὸ εἰσηγούμενον ὑπὸ τοῦ νομοσχεδίου τούτου θὰ ἀπετέλει μίαν τολμηρὰν καινοτομίαν, ἐκ τῆς ὁποίας ἔλαθε νὰ προέκυπτεν εἰς τὴν ὀρθὴν τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου ἐφαρμογήν, ὅπερ ὡς πολυσύνθετον ταυτόν καθίσταται καὶ διὰ τοὺς τακτικοὺς δικαστὰς δυσερμήνευτον.

Διὰ νὰ εἶναι δυνατὴ ἡ λογικὴ διαιτητικὴ ἐπίλυσις τῶν διαφορῶν, ἐτόνισε τὸ περιοδικὸν τοῦτο, προϋποτίθεται ὅτι οἱ διαιτηταὶ θὰ γνωρίζουν τὸ Δίκαιον, πρᾶγμα, ὅπερ δὲν ἠδύνατο νὰ συμβῇ μὲ τὰ μέλη τῆς προβλεπομένης ἐπιτροπῆς διαιτησίας, πλὴν βεβαίως τῶν δικηγόρων, οἱ ὁποῖοι θὰ μετεῖχον εἰς αὐτάς. Σοβαραὶ ἐπικρίσεις ἐπίσης διετυπώθησαν ὑπὸ τῶν Δικηγορικῶν Συλλόγων Πειραιῶς, Θεσσαλονίκης, Πατρῶν καὶ Καρδίτσης, ὁ δὲ Δικηγορικὸς Σύλλογος Ἀθηνῶν εἰς συνεδρίασίν του, εἰς τὴν ὁποίαν συμμετεῖχον καὶ ἐκπρόσωποι τῶν Δικηγορικῶν Συλλόγων Πειραιῶς καὶ Θεσσαλονίκης ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ τότε Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἀπεφάσισε νὰ συσταθῇ εἰδικὴ ἐπιτροπή, ἵνα μελετήσῃ τὸ ζήτημα.

Κατὰ τὴν σύσκεψιν αὐτὴν οἱ ἐκπρόσωποι τῶν Δικηγορικῶν Συλλόγων Πειραιῶς καὶ Θεσσαλονίκης ἐτάχθησαν κατὰ τοῦ νομοσχεδίου. Νομίζω, ὅτι ἡ συσταθεῖσα ἐπιτροπὴ δὲν κατέληξεν εἰς συμπέρασμά τι, τελικῶς δὲ τὸ νομοσχέδιον τοῦτο ἐγκατελείφθη.

Παραθέτομεν μέρος ἐκ τοῦ ὑποβληθέντος ὑπομνήματος παρὰ τοῦ Δικηγορικοῦ Συλλόγου Πειραιῶς πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας ἐν σχέσει μὲ τὸ ἀνωτέρω ὑποβληθὲν νομοσχέδιον, καθ' ὅσον νομίζομεν καὶ ὑποστηρίζομεν, ὅτι ἅπαντα τὰ τότε λεχθέντα ἰσχύουν καὶ σήμερον εἰς μεγαλύτερον μάλιστα βαθμόν.

Ὁ Σύλλογος οὗτος εἶπε τὰ ἑξῆς: «Τὸ πρῶτιστον καὶ κύριον εἰς τὰς διαφορὰς ἐργασίας εἶναι ἡ ταχεῖα ἐπίλυσις αὐτῶν, ἵνα μὴ ὁ οἰκονομικῶς ἀσθενέστερος, ἀτενίζων μετὰ δέους τὴν ἀποτελμάτωσιν τῆς ὑποθέσεώς του, συνεπείᾳ δαιδαλώδους διαδικασίας, ἀναγκάζεται νὰ παραδίδῃ τὸ δίκαιόν του. Προσεκτικὴ παρατήρησις τοῦ κειμένου τοῦ ὑπ' ὄψιν σχεδίου νόμου πείθει, ὅτι διὰ τούτου ὄχι μόνον δὲν συντομεύεται ἡ διαδικασία τῆς ἐπιλύσεως τῶν διαφορῶν ἐργασίας καὶ δὲν περιορίζεται ἡ ταλαιπωρία τοῦ μισθωτοῦ, πρὸς ἱκανοποίησιν τοῦ δικαίου του, ἀλλ' ἀντιθέτως καὶ ἡ διαδικασία καθίσταται πολυπλοκωτέρα καὶ ἡ ταλαιπωρία τοῦ μισθωτοῦ σημαντικῶς ἐπαυξάνεται. Ὅτι τὸ πρᾶγμα οὕτως ἔχει προκύπτει ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι τὸ σχέδιον νόμου ὑπαγορεύει τὸν μισθωτόν, ἐπὶ ποινῇ ἀπαραδέκτου τῆς εἰς τὰ τακτικὰ δικαστήρια προσφυγῆς του, νὰ ἀπευθύνεται εἰς ἐπιτροπὴν διαιτησίας, ἥτις ἐπιχειρεῖ συμβιβαστικὴν ἐπίλυσιν τῆς διαφορᾶς καὶ ἐν περι-

πτώσει τῆς μὴ ἐμφανίσεως τοῦ καθ' οὗ ἡ αἴτησις ἢ ἐν ἀποτυχίᾳ τῆς συμιβιβαστικῆς ἐπιλύσεως τότε καὶ μόνον διανοίγεται ἡ ὁδὸς πρὸς δικαστικὴν ἐπιδίωξιν τοῦ δικαιώματος. Εἶναι ὅθεν φανερόν, ὅτι ἐπιμηκύνεται τὸ χρονικὸν διάστημα τῆς ἀναγνωρίσεως τοῦ δικαιώματος τοῦ μισθωτοῦ ἐπὶ χρόνον ἴσον πρὸς ἐκεῖνον, ὅστις θὰ ἀπαιτηθῇ, διὰ νὰ ἐπιληφθῇ ἡ ἐπιτροπὴ διαιτησίας τῆς διαφορᾶς. Τὸ χρονικὸν δὲ διάστημα τοῦτο δὲν φαίνεται νὰ εἶναι μικρόν, ἀφοῦ ἐν Ἀθήναις εἰσήχθησαν τὸ παρελθὸν ἔτος 9749 ὑποθέσεις διαφορῶν ἐργασίας (πρόκειται περὶ τοῦ ἔτους 1951). Ἤδη κατὰ τὸ ἔτος 1967 εἰσήχθησαν πρὸς ἐκδίκασιν ἐνώπιον τοῦ Πρωτοδίκου 10571 ὑποθέσεις, αἵτινες, ψηφιζομένου τοῦ νόμου, θὰ πρέπει νὰ διέλθουν προηγουμένως τὸ στάδιον τῆς ἰδρυομένης νέας διαδικασίας, ἥτις ἐπαυξάνει ἀσφαλῶς καὶ τὴν διαδικαστικὴν ταλαιπωρίαν. Ταῦτα δὲ πάντα, ἀσχέτως τοῦ γεγονότος ὅτι αἱ προσπάθειαι τῆς συμιβιβαστικῆς λύσεως τῆς διαφορᾶς δέον νὰ ἐκκινοῦν ἀπὸ τὸ θάσιμον ἢ μὴ τῆς ἀπαιτήσεως τοῦ μισθωτοῦ. Διὰ τὴν τοιαύτην ὅμως κρίσιν προϋποτίθεται γνῶσις τῶν νομικῶν κανόνων, ἐφ' ὧν ἐδράζεται ἡ προσβαλλομένη ἀπαίτησις καὶ ἡ ὀρθὴ τούτων ἑρμηνεία, πρᾶγμα ἐφικτὸν διὰ τὸν πρόεδρον τῆς ἐπιτροπῆς δικηγόρον, ἀνέφικτον δὲ διὰ τὰ λοιπὰ ἄμοιρα νομικῶν γνώσεων μέλη τῆς ἐπιτροπῆς».

Ὁ Δικηγορικὸς Σύλλογος Πατρῶν εἰς τὰ ὡς ἄνω ἐπιχειρήματα τοῦ Δικηγορικοῦ Συλλόγου Πειραιῶς προσέθεσε, μεταξὺ ἄλλων, καὶ τὰ ἑξῆς: «Ἡ ὑποχρέωσις ὅπως, πρὸ πάσης προσφυγῆς εἰς τὴν δικαστικὴν ἐπίλυσιν τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν, ἐπιδιώκηται ἐπίλυσις διαιτητικῶς τούτων, δημιουργεῖ ματαίαν ἀπώλειαν χρόνου, ἀπασχόλησιν καὶ δαπάνην διὰ μυριάδας ἀνθρώπων ἐτησίως, ὅσαι εἶναι αἱ πάσης φύσεως διαφοραί. Ἀπώλειαν χρόνου, διότι ὁ ὁρισμὸς δικασίμου θὰ ὁραδύνῃ, μὴ οὔσης δυνατῆς συντόμου ἐκδικάσεως τόσων ὑποθέσεων ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς, ἀσχέτως τῶν παρελκύσεων δι' ἀπουσίας δεδικαιολογημένας τῶν μελῶν, μὴ γνωστάς, ὥστε νὰ γίνῃ ἀμέσως ἡ ἀναπλήρωσις, ἐξ ὑποβολῆς ἐνστάσεων ἐξαιρέσεως, αἰτήσεων ἀναβολῆς πρὸς προπαρασκευὴν κλπ. Δαπάνην θ' ἀπαιτήσῃ, διότι ὁπωσδήποτε ὁ ἐνδιαφερόμενος, διὰ νὰ διατυπώσῃ τὸ αἴτημά του συμφώνως πρὸς τὸν νόμον καὶ διὰ νὰ κάμῃ ὁμολογίαν οἱανδήποτε, θὰ προσφύγῃ εἰς δικηγόρον. Εἶναι μάταιαι αἱ ἐνέργειαι αὗται, διότι διὰ τὰς σοβαρὰς καὶ μὴ ἐπιδεκτικὰς συμιβιβασμοῦ διαφορὰς ἀκινδύνως, ἀνευθύνως καὶ σχεδὸν ἀζημίως διὰ τῆς μὴ ἐμφανίσεώς του θὰ ματαιοῦται ὑπὸ τοῦ καθ' οὗ ἡ αἴτησις διαιτησίας, θὰ ἀποφαίνωσι δὲ πρὸς συμιβιβασμὸν ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς αἱ ψευδοδιενέξεις, τὰς ὁποίας ἢ οἱ δικηγόροι συμιβιβάζουσιν ἢ οἱοσδήποτε γείτων ἢ φίλος τοῦ ἑνὸς ἢ καὶ τῶν δύο τῶν ἐχόντων τὴν διαφοράν».

Ἅπασαι αἱ ἀνωτέρω ἐπικρίσεις ἰσχύουν καὶ διὰ τὸ ὑπὸ τοῦ νέου Κώδικος θεσπισθὲν σύστημα συμιβιβασμοῦ, τὸ ὁποῖον πράγματι, τυχὸν ἐφαρμοζόμενον, θὰ ἐδυσχέραινε τὴν ὁλίγην ἀπονομὴν τοῦ Δικαίου εἰς τὰς ἐργατικὰς διαφορὰς καὶ διενέξεις καὶ θὰ ἐπέτεινε μᾶλλον, παρὰ θὰ ἠμείου τὰς ἀντεγκλήσεις μεταξὺ τῶν ἐνδιαφερομένων, μὲ ἀποτέλεσμα τὴν ἐπιμήκυνσιν τῶν δικαστικῶν ἀγώνων μὲ συνεπείας οἰκονομικὰς εἰς βάρος τοῦ ἐργαζομένου καὶ πολλὰς φορὰς ἴσως μὲ ἐγκατάλειψιν τοῦ δικαστικοῦ ἀγῶνος ἐκ μέρους τῶν μισθωτῶν. Ἐφ' ὅσον προβλέπεται ὑποχρέωσις τοῦ δικάζοντος δικαστοῦ, πρὶν ἢ προβῇ εἰς τὴν ἐκδίκασιν τῆς ἀγωγῆς, ν' ἀποπειράται συμιβιβασμὸν τῆς ὑποθέσεως, νομίζομεν, ὅτι τοῦτο εἶναι ἀρκετὸν εἰς τὴν προκειμένην περίπτωσιν, διὰ ν' ἀποφεύγεται ἡ ἐκδίκασις τῆς ὑποθέσεως, ὁσάκις τοῦτο εἶναι πραγματικῶς καὶ νομικῶς ἐφικτόν. Τὸ δικαίωμα λοιπὸν τοῦτο, ὡς ἐπίσης καὶ ἅμα ὑποχρέωσις τοῦ δικάζοντος δικαστοῦ νὰ προβαίνῃ εἰς ἀπόπειραν συμιβιβασμοῦ, ἐν συνδυασμῷ μὲ τὴν εὐχέρειαν τῆς προαιρετικῆς προσφυγῆς ἐνώπιον τῆς εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας ἐδρευούσης ἐπιτροπῆς ἐπιλύσεως ἐργατικῶν διαφορῶν νομίζομεν, ὅτι ἐκπληροῦν τὸν σκοπὸν τοῦ νομοθέτου τῆς ἐπιλύσεως συμιβιβαστικῶς τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν, ἐνῷ τοὐναντίον τὸ εἰσαχθὲν σύστημα δυσχεραίνει ταύτην. Ὀρθῶς ἑπομένως ὁ νομοθέτης ἐν τῷ τελευταίῳ ἄρθρῳ τοῦ Κώδικος ἀνέστειλε τὴν ἰσχὺν τῶν θεσπισθεισῶν διατάξεων ἐπὶ μίαν τριετίαν. Νομίζομεν, ὅτι δέον τὸ ζήτημα τοῦτο νὰ μελετηθῇ ἐν τῷ μεταξὺ καὶ ὁπωσδήποτε νὰ τροποποιηθοῦν αἱ σχετικαὶ διατάξεις, ἂν μὴ καὶ νὰ καταργηθοῦν πλήρως, ἐνισχυομένου τοῦ δικάζοντος δικαστοῦ εἰς τὸ στάδιον τοῦ συμιβιβασμοῦ, τὸν ὁποῖον ἀποπειράται πρὸ τῆς συζητήσεως τῆς ὑποθέσεως.

***

Ἐγένετο πολλάκις καὶ γίνεται ἀκόμη λό

γας περί ίδρύσεως καί έν Έλλάδι τών λεγομένων Έργατικών Δικαστηρίων. Ήδη τό άρθρον 89 τού ίσχύοντος Συντάγματος όμιλεί περί τούτων, όρίζον ότι δύναται διά νόμου νά όρισθῆ, ότι είς τά δικαστήρια, άτινα θέλουσιν έκδικάζει τάς πάσης φύσεως έργατικάς διαφοράς, νά συμμετέχωσι καί λαϊκά μέλη.

Τό ζήτημα τοῦτο είναι λίαν σοβαρόν καί χρήζει ίδιαιτέρας μελέτης, ἀσφαλῶς δέ θά ἔπρεπε διά πολλῶν τις ν' ἀσχοληθῆ περί τούτου, πράγμα ἀδύνατον κατά τήν παροῦσαν ὥραν. Θά ἀρκεσθῶμεν δέ ὀλίγων νά ἐκθέσωμεν μερικά ἐπί τοῦ θέματος τούτου. Ἀσφαλῶς ἡ ὅλη προστατευτική νομοθεσία ὑπέρ τῶν ἐργατῶν δέν θά ἀπέδιδεν, ἐάν δέν ἐλαμβάνοντο ὑπό τῆς πολιτείας τά ἐνδεικνυόμενα μέτρα ἁπλουστεύσεως καί συντομεύσεως τῆς διαδικασίας ἐπιλύσεως τῶν διαφορῶν μεταξύ ἐργατῶν καί ἐργοδοτῶν. Ἐκ παραλλήλου ὅμως πρός τοῦτο συνεζητήθη καί ἡ σύστασις εἰδικῶν δικαστηρίων, τῶν λεγομένων Ἐργατοδικείων, εἰς μερικάς δέ χώρας καθιερώθησαν ταῦτα μέ τάσιν τῆς διαρκοῦς ἐπεκτάσεως τῆς ἁρμοδιότητος αὐτῶν, διά νά περιληφθοῦν εἰς αὐτήν πλήν τῶν κυρίως ἐργατικῶν διαφορῶν καί ὅλαι οἱ ἄλλαι τοιαῦται καί αἱ ἁπλῶς σχετιζόμεναι μέ τήν ἐργασίαν. Τήν ἰδέαν τῆς συστάσεως τοιούτων δικαστηρίων ἐκαλλιέργησε καί ἡ σκέψις, ὅτι οἱ τακτικοί δικασταί δέν εἶναι προσηρμοσμένοι πρός τό κοινωνικόν πνεῦμα τό διέπον τό Ἐργατικόν Δίκαιον καί ὅτι, δεδομένου ὅτι τό Δίκαιον τοῦτο, λόγω τῶν κενῶν, τά ὁποῖα παρουσιάζει, καί τῆς ἀνάγκης προσαρμογῆς του πρός τάς μεταβαλλομένας κοινωνικάς καί οἰκονομικάς συνθήκας, ἐπιτρέπει εὐρύ περιθώριον δικαιοπλαστικῆς ἐργασίας, εἶναι ἀπαραίτητος διά τήν ἐπίλυσιν τῶν διαφορῶν τούτων ἡ σύμπραξις εἰδικῶν προσώπων. Ἕτερος λόγος, ὅστις ὑπεστηρίχθη διά τήν σύστασιν καί λειτουργίαν τῶν δικαστηρίων τούτων, εἶναι ὅτι διά τῆς ὑπάρξεως τοιούτων δικαστηρίων καθίστανται εὐκολώτερα ἡ προσέγγισις τῶν ἀνά τάς διαφόρους χώρας ἐθνικῶν ἐργατικῶν νομοθεσιῶν, διευκολυνομένης οὕτω τῆς προωθήσεως τῆς ὁμοιομόρφου διεθνοῦς ἐργατικῆς νομοθεσίας.

Ἡ ἰδέα τῶν Ἐργατικῶν Δικαστηρίων ἀνάγεται εἰς τούς χρόνους τῆς Γαλλικῆς Ἐπαναστάσεως καί εἰς τήν Ναπολεόντειον νομοθεσίαν, κατά μερικούς δέ εἰς τήν συντεχνιακήν ὀργάνωσιν τοῦ μεσαιωνικοῦ Γερμανικοῦ Κράτους. Εἰς τήν Γερμανίαν εἰσήχθη ὁ θεσμός τῶν Ἐργατικῶν Δικαστηρίων ἀπό τοῦ ἔτους 1926, ὅστις θεσμός συνεπληρώθη διά νεωτέρου νόμου τοῦ 1953. Χαρακτηριστικόν τῆς νομοθεσίας ταύτης εἶναι ὅτι εἰδικά δικαστήρια ὅλων τῶν βαθμῶν ἀσχολοῦνται μέ τήν ἐπίλυσιν τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν καί ὅτι εἰς τήν σύνθεσιν τῶν δικαστηρίων τούτων, συμπεριλαμβανομένου καί τοῦ Εἰδικοῦ Ἐργατικοῦ Ἀκυρωτικοῦ, συμμετέχουν ὡς τακτικά μέλη μετά δικαιώματος ψήφου, πλήν τῶν τακτικῶν δικαστηρίων καί ἀνά εἷς ἤ δύο λαϊκά μέλη προερχόμενα κατά τό ἥμισυ ἐκ τῶν ἐργαζομένων καί κατά τό ἄλλο ἥμισυ ἐκ τῶν ἐργοδοτῶν. Τά δικαστήρια ταῦτα, τά πρωτοβάθμια καί δευτεροβάθμια, ὑπάγονται εἰς τάς περιφερειακάς ἀνωτέρας διοικήσεις, τό δέ Ἐργατικόν Ἀκυρωτικόν εἰς τό Ὑπουργεῖον Ἐργασίας.

Εἰς τήν Γαλλίαν αἱ ἐργατικαί διαφοραί εἰς τόν πρῶτον βαθμόν ἐκδικάζονται οὐχί ἀπό τούς τακτικούς δικαστάς, ἀλλ' ἀπό ἐκπροσώπους διαφόρων ἐπαγγελματικῶν τάξεων, ἐκλεγομένους παρά τῶν ἐργοδοτῶν καί τῶν μισθωτῶν. Οἱ ἀντιπρόσωποι αὐτοί συγκροτοῦν τά λεγόμενα conseils des prud'hommes, τά Ἐργατοδικεῖα. Ὁ θεσμός οὗτος ἐν Γαλλίᾳ καθιερώθη τό πρῶτον τό ἔτος 1806. Τά Ἐργατοδικεῖα ταῦτα συντίθενται ἐξ ἴσου ἀριθμοῦ ἐργοδοτῶν καί ἐργαζομένων, οἱ ὁποῖοι καί ἐκλέγονται παρά τῶν οἰκείων ὀργανώσεων αὐτῶν, οὗτοι δέ μεταξύ αὐτῶν ἐκλέγουν τόν πρόεδρον καί ἀντιπρόεδρον, ἐκ τῶν ὁποίων ὁ εἷς θά εἶναι ἐργοδότης, ὁ δέ ἕτερος μισθωτός.

Εἰς ἕκαστον Ἐργατοδικεῖον ὑπάρχει Γραφεῖον συμφιλιωτικόν καί Γραφεῖον δικαστικόν. Ἀπαραιτήτως πᾶσα διένεξις, εἰσαγομένη πρός ἐπίλυσιν, πρέπει κατά πρῶτον νά διέλθῃ ἐκ τοῦ συμφιλιωτικοῦ Γραφείου καί μόνον εἰς περίπτωσιν ματαιώσεως τοῦ συμβιβασμοῦ θά παραπεμφθῇ εἰς τό δικαστικόν Γραφεῖον πρός ἐκδίκασιν. Τά δικαστήρια ταῦτα εἶναι ἁρμόδια νά ἐπιλύουν, ἀνεξαρτήτως ποσοῦ, τάς διαφοράς, αἱ ὁποῖαι δύνανται νά προκύψουν ἐξ αἰτίας τῆς συμβάσεως μισθώσεως ὑπηρεσιῶν εἰς τό ἐμπόριον, τήν βιομηχανίαν καί τήν γεωργίαν μεταξύ τῶν ἐργοδοτῶν ἤ τῶν ἀντιπροσώπων των καί τῶν ὑπαλλήλων, ἐργατῶν καί μαθητευομένων, ἀνεξαρτήτως φύλου, τάς ὁποίας χρησιμοποιοῦν. Εἰς τήν περίπτωσιν ἀσκήσεως ἐφέσεως κατά τῶν ἀποφάσεων τούτων, ὁσάκις αὗται εἶναι ἐκκληταί λόγῳ ποσοῦ ἤ ἀσκήσεως ἀναιρέ-

σεως, ἡ ὁποία ἐπιτρέπεται εἰς ὅλας τὰς περιπτώσεις διὰ κατάχρησιν ἐξουσίας ἢ διὰ παράβασιν νόμου, ἀρμόδια δικαστήρια εἶναι τὰ Πρωτοδικεῖα καὶ τὸ Ἀκυρωτικὸν Δικαστήριον.

Εἰς τὴν Ἰταλίαν αἱ ἀτομικαὶ ἐργατικαὶ διαφοραὶ ἐκδικάζονται παρὰ τῶν Εἰρηνοδικείων ἢ τῶν Πρωτοδικείων ἀναλόγως τῆς ἀξίας τοῦ ἀντικειμένου τῆς διαφορᾶς. Κατὰ τὴν ἐκδίκασιν ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων τούτων συμμετέχουν ὡς βοηθοὶ τοῦ δικαστηρίου δύο ἐμπειροτέχναι εἰδικοὶ περὶ τὰ ζητήματα ἐργασίας, εἷς τῆς κατηγορίας τῶν ἐργοδοτῶν καὶ εἷς τῆς κατηγορίας τῶν ἐργαζομένων, ἐκ τῆς ἐπαγγελματικῆς εἰδικότητος, εἰς τὴν ὁποίαν ἀνῆκον οἱ διάδικοι. Ἐπὶ ἐργατικῶν διαφορῶν ἢ διαφορῶν ἐκ σχέσεως, ἡ ὁποία εἶναι ἢ δύναται νὰ εἶναι ἀντικείμενον συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ ἄλλων κανόνων δικαίου, οἱ ὁποῖοι ἔχουν τὴν ἰσχὺν ἢ τὰ ἀποτελέσματα τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, δὲν δύναται νὰ γίνῃ συζήτησις ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου, ἐὰν προηγουμένως δὲν ἀναγγελθῇ ἡ διαφορὰ εἰς τὴν ἐπαγγελματικὴν ὀργάνωσιν, εἰς τὴν ὁποίαν ἀνήκει ὁ ἐνάγων καὶ ἐὰν ἀκόμη δὲν εἶναι μέλος αὐτῆς. Ἡ σωματειακὴ ὀργάνωσις ὀφείλει νὰ ἐπιχειρήσῃ συμβιβασμὸν τῆς διαφορᾶς μέσῳ τῆς σωματειακῆς ὀργανώσεως, εἰς τὴν ὁποίαν ἀνήκει ὁ ἐναγόμενος. Ἐὰν ἐπιτευχθῇ συμβιβασμός, συντάσσεται πρακτικόν, τὸ ὁποῖον ὑπογράφεται ὑπὸ τῶν διαδίκων καὶ τῆς γραμματείας τῶν ὀργανώσεων, ὁρίζεται δὲ τρόπος, κατὰ τὸν ὁποῖον καθίσταται τοῦτο ἐκτελεστόν. Ἐὰν δὲν καταστῇ δυνατὸς ὁ συμβιβασμός, τὸ σωματεῖον ὀφείλει νὰ εἰδοποιήσῃ τὸν ἐνάγοντα, ὁπότε τότε δύναται νὰ εἰσαχθῇ πρὸς συζήτησιν ἡ διένεξις ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου (σημειωθήτω, ὅτι ὁ θεσμὸς τῆς παρακολουθήσεως τῆς ἐργατικῆς δίκης παρὰ ἐμπειροτεχνῶν, ἑνὸς ἀντιπροσώπου τῶν ὀργανώσεων τῶν ἐργαζομένων καὶ ἑνὸς ἀντιπροσώπου τῶν ἐργοδοτῶν, ἐπροτάθη ὑπὸ τοῦ εἰσηγητοῦ ἐπὶ τοῦ νέου Κώδικος τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας κ. *Γ. Οἰκονομοπούλου*, ὅστις ἕως δὲν ἐψηφίσθη δεκτός. Νομίζομεν, ὅτι τοῦτο θὰ ἔπρεπε νὰ ἐπαναξετασθῇ.

Παρ' ἡμῖν, καίτοι ὑφίσταται ἡ σχετικὴ εὐχέρεια δυνάμει τοῦ προαναφερθέντος ἄρθρου 89 τοῦ Συντάγματος ἱδρύσεως Ἐργατικῶν Δικαστηρίων, ἐν τούτοις ὁ νομοθέτης οὐδέποτε ἐσκέφθη νὰ προβῇ εἰς τὴν θέσπισιν νόμου ἱδρύοντος ταῦτα. Ἀπὸ τὸ ἔτος 1912 ἰσχύει παρ' ἡμῖν ὁ νόμος ΓΞΟΔ', ὁ προταθεὶς παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ Δικαιοσύνης *Ν. Δημητρακοπούλου*, ὁ ὁποῖος ἐν τῇ εἰσηγητικῇ του ἐκθέσει, ὅτε ὑπέβαλε τὸ σχετικὸν νομοσχέδιον, κατέληγεν εἰς τὸ ὅτι διὰ τῆς ψηφίσεως τούτου ἡ προσδοκωμένη κοινωνικὴ ὠφέλεια ἦτο τοσοῦτον προφανής, ὥστε ἐθεώρει περιττὸν νὰ ἐξάρῃ ταύτην ἰδιαιτέρως, ὁ ὁποῖος νόμος, ὡς ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως καὶ ἰσχύει σήμερον, δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν, ὅτι ἀπολύτως ἐξεπλήρωσε τὴν ὑπὸ τοῦ *Ν. Δημητρακοπούλου* προσδοκωμένην ὠφέλειαν. Ἀσφαλῶς, ὡς ἐξειλίχθη ὁ νόμος οὗτος, καὶ μὲ τὸν δικάζοντα ἑκάστοτε Πρωτοδίκην Ἐργατοδίκην, τὸ Πρωτοδικεῖον - Ἐφετεῖον καὶ τὸν Ἄρειον Πάγον, κατέστη πράγματι ἡ ἐγγύησις, ὅτι τῷ ὄντι ἠδύνατο καὶ δύναται ὁ μισθωτὸς νὰ εὕρῃ τὸ δίκαιόν του καὶ οὕτω νὰ ἀποκατασταθῇ ἡ πλήρης ἁρμονία εἰς τὰς σχέσεις τοῦ ἐργαζομένου καὶ ἐργοδότου καὶ πρὸ παντὸς νὰ ἀποκατασταθῇ ἡ ἀπαιτουμένη κοινωνικὴ ἰσορροπία μεταξὺ τῶν ἀντιμαχομένων συμφερόντων. Πράγματι οἱ ἀσχολούμενοι δικασταὶ κατὰ τὴν διαδικασίαν αὐτήν, ὁ Πρωτοδίκης, οἱ δικασταὶ τῶν Πρωτοδικείων καὶ οἱ Ἀρεοπαγῖται κατέστησαν ἡ καλλιτέρα ἐγγύησις τῆς καλῆς ἀπονομῆς τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου καὶ ἐδικαίωσαν τὰς προσδοκίας ὅλων ὅτι διὰ τῆς ὑπ' αὐτῶν διαμορφουμένης νομολογίας, ἐν συναρτήσει μὲ τὴν μόρφωσιν αὐτῶν καὶ τὰς κοινωνιολογικάς των γνώσεις, θὰ ἀποδώσουν, ὡς καὶ πράγματι ἀπέδωσαν ἐπαξίως καὶ ἐδημιούργησαν καὶ δημιουργοῦν ἔργον ἄξιον πάσης ἐκτιμήσεως κατὰ τὴν ἀπονομὴν τοῦ λεπτοῦ, δυσκόλου καὶ εὐπλάστου Ἐργατικοῦ Δικαίου.

Κατόπιν ὅμως τῶν ἀρίστων ἀποτελεσμάτων τῆς διαδικασίας ταύτης καὶ λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν τοῦ ἐπικινδύνου τῆς συμμετοχῆς κατὰ τὴν ἐκδίκασιν τῶν ὑποθέσεων καὶ λαϊκῶν μελῶν μετὰ δικαιώματος ψήφου ἀσφαλῶς δὲν θὰ ἐτόλμα τις νὰ ὑποστηρίξῃ τόσον εὐκόλως τὴν ἵδρυσιν τῶν Ἐργατικῶν Δικαστηρίων καὶ ἐν Ἑλλάδι τοὐλάχιστον ὑπὸ τὴν μορφήν, ὑφ' ἣν ταῦτα λειτουργοῦν, ὡς ἀνωτέρω ἐξετέθη, ἐν Γαλλίᾳ καὶ Γερμανίᾳ. Ἤδη καὶ εἰς τὰς χώρας ταύτας ἀκούονται ὄχι ὀλίγαι ἐπικρίσεις. Τὸ πολύπλοκον τῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας καὶ δύσκολον αὐτῆς, ἡ πληθώρα τῶν διατάξεων καὶ ἰδίᾳ τὸ ὅτι οἱ ἐκπρόσωποι τῶν τάξεων ἐργοδοτῶν καὶ ἐργατῶν δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἀποκτήσουν τόσον εὐκόλως τὴν συνείδησιν τοῦ δικαστοῦ, ἀλλ'

ἐπηρεάζονται ἐκ τῆς τάξεως, εἰς τὴν ὁποίαν ἀνήκουν, ἔχοντες ὡς γνώμονα οὐχὶ τὸ ὀρθὸν καὶ τὸ δίκαιον, ἀλλὰ τὸ συμφέρον τῆς ἐπαγγελματικῆς των τάξεως, τῶν ἐργαζομένων ἢ τῶν ἐργοδοτῶν, ἀσφαλῶς δὲν ἐπιτρέπει εἰς τὸν νομοθέτην τόσον εὐκόλως νὰ προχωρήσῃ εἰς τὴν θέσπισιν τῶν Ἐργατικῶν Δικαστηρίων. Χαρακτηριστικὸν εἶναι τὸ λεχθὲν ὑπὸ τοῦ καθηγητοῦ τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου κ. *Ι. Καποδίστρια*, εἰς μελέτην του περὶ τῆς Γερμανικῆς Ἐργατικῆς Δικονομίας, ὅτι ἡ παρ' ἡμῖν διαδικασία, συγκρινομένη μὲ τὴν ἐν Γερμανίᾳ ἰσχύουσαν, ὅπου ὑφίστανται Ἐργατικὰ Δικαστήρια, δὲν ἐξέρχεται μειωμένη, καταλήγει δὲ λέγων ὅτι ἐκεῖνο, κατὰ τὸ ὁποῖον ὁ ἰσχύων ἑλληνικὸς νόμος ὑπερτερεῖ ἰδιαιτέρως τοῦ γερμανικοῦ, εἶναι ὅτι, ἀντὶ νὰ ριψοκινδυνεύσῃ τὴν ἔδρυσιν ἀμφιβόλου ποιότητος Ἐργατικῶν Δικαστηρίων μὲ συμμετοχὴν καὶ λαϊκῶν μελῶν ἐκ τῶν ἐργοδοτῶν καὶ τῶν ἐργαζομένων, ὁ ἑλληνικὸς νόμος ἐνέμεινεν ἐμπιστευόμενος τὴν ἐπίλυσιν τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν εἰς τοὺς τακτικοὺς δικαστάς.

Ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον νομίζομεν, ὅτι θὰ ἔπρεπε νὰ ἐπιδιωχθῇ, εἶναι ἡ δημιουργία, ἐὰν εἶναι δυνατόν, σώματος εἰδικῶς ἀσχολουμένων δικαστῶν περὶ τὸ Ἐργατικὸν Δίκαιον, μὲ ἰδιαιτέραν εἰδίκευσιν καὶ μόρφωσιν, πρᾶγμα, τὸ ὁποῖον δὲν εἶναι δυσχερές.

Ὡς ὑποστηρίζει ὁ Ἀντεισαγγελεὺς τοῦ Ἀρείου Πάγου κ. *Α. Τούσης* εἰς τὸ «Ἐργατικὸν Δίκαιον» του «τὸ ἔργον τοῦ δικαστοῦ, δικάζοντος ἐργατικὰς διαφοράς, εἶναι ἐκ τῶν μάλα δυσχερῶν». Πράγματι αἱ διατάξεις τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου μὲ τὴν ἰδιομορφίαν του καὶ τὸ κοινωνικόν του περιεχόμενον εἶναι καὶ πολλαὶ καὶ ποικίλαι, ἀρκεῖται δὲ ἀπὸ αὐτὰς δὲν εἶναι καὶ διατυπωμέναι, ὡς ἔπρεπε νὰ ἦσαν, δημιουργοῦν δὲ ὡς ἐκ τούτου οὐκ ὀλίγας δυσχερείας διὰ τὴν ὀρθὴν ἑρμηνείαν καὶ ἐφαρμογήν αὐτῶν. Ἄλλως τε διὰ τὴν ὀρθὴν ἐφαρμογὴν τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου ἀπαιτεῖται οἱ δικάζοντες νὰ διαθέτουν πλήρη ἐπάρκειαν ἐφ' ὅλων τῶν νεωτέρων ἐκφάνσεων τοῦ συγχρόνου δικαίου, τὰς ὁποίας δημιουργεῖ ἡ σημερινὴ κοινωνικὴ ἐξέλιξις καὶ ἡ δημιουργία νέων θεσμῶν διαμορφωθέντων λόγῳ τῶν νεωτέρων κοινωνικῶν ἀναγκῶν καὶ ἀντιλήψεων, ὡς εἶναι αἱ περὶ ἐργασίας, ἐργάτου καὶ ἐργοδότου ἐν γένει. Ἄρα ἡ δημιουργία, ὡς ἀνωτέρω λέγομεν, εἰδικῶς σώματος δικαστῶν, ἀσχολουμένων μὲ τὸ Ἐργατικὸν Δίκαιον, ἢ καὶ μία ἰδιαιτέρα εἰδίκευσις τῶν δικαστῶν ἢ καὶ ἐπιλογὴ ἐκ τῶν δικαστῶν ἀσχοληθέντων περὶ τὸ Ἐργατικὸν Δίκαιον διὰ τὴν ἐκδίκασιν τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν, θὰ ἀπετέλει μίαν ἐγγύησιν διὰ τὴν ὀρθὴν ἐφαρμογὴν τοῦ δικαίου τούτου.

Ἀνωτέρω ἀνεφέρομεν, ὅτι, κατὰ τὴν γνώμην ἡμῶν, δὲν εἶναι ὀρθὴ ἡ παρεμβολὴ τῶν Εἰρηνοδικείων εἰς τὴν ἐκδίκασιν τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν. Διὰ τὰς διαφορὰς τὰς μέχρι τοῦ ποσοῦ τῶν δραχμῶν 10.000 ἁρμόδια εἶναι τὰ Εἰρηνοδικεῖα.

Κατ' ἀρχὴν διερωτᾶται τις, διατί ἐθεσπίσθη ἡ διάταξις αὕτη καὶ κατηργήθη ἡ τόσον ἐπιτυχοῦσα καὶ σήμερον ἰσχύουσα, κατὰ τὴν ὁποίαν δι' ἁπάσας τὰς ἐργατικὰς διαφοράς, ἀνεξαρτήτως ποσοῦ, ἁρμόδιος εἶναι ὁ Πρωτοδίκης; Ποῖος ὁ ὑπὲρ λόγος καὶ τί ἐπεδιώχθη διὰ τῆς τροποποιήσεως ταύτης; Νομίζομεν οὐδείς. Ἐὰν ἤθελε δεχθῇ τις, ὅτι διευκολύνει τοὺς ἐργαζομένους, ὁσάκις πρόκειται νὰ διεκδικήσουν τὰ δικαιώματά των εἰς τόπον, ὅπου δὲν ἐδρεύει Πρωτοδικεῖον, τὸ τοιοῦτον δὲν εὐσταθεῖ, δεδομένου, ὅτι ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἰσχύοντος νόμου δύνανται εἰς τὰς περιπτώσεις αὐτὰς νὰ προσφύγουν ἐνώπιον τοῦ Εἰρηνοδίκου, θὰ ἠδύναντο δὲ νὰ ἐδίδετο τοιαύτη δυνητικὴ εὐχέρεια εἰς αὐτὰς διὰ τοῦ νέου Κώδικος. Χαρακτηριστικὸν εἶναι ὅτι, παρ' ὅλην τὴν σήμερον ὑπάρχουσαν εὐχέρειαν προσφυγῆς ἐνώπιον τοῦ Εἰρηνοδίκου, εἰς τὰς ἀνωτέρω περιπτώσεις οἱ πλεῖστοι τῶν ἐργαζομένων προσφεύγουν, ὡς ἔχοντες μεγαλυτέραν ἐμπιστοσύνην, ἐνώπιον τοῦ Πρωτοδίκου. Ἐὰν ἤθελε λεχθῇ, ὅτι συντομώτερον θὰ ἐκδικάζεται ἡ ὑπόθεσις ἐνώπιον τοῦ Εἰρηνοδικείου, τὸ τοιοῦτον δὲν εἶναι ὀρθόν, διότι τὸ Εἰρηνοδικεῖον εἶναι πολὺ περισσότερον ἐπιβεβαρημένον μὲ ὑποθέσεις παρὰ τὸ Μονομελὲς Πρωτοδικεῖον. Ἀλλ' ἀνεξαρτήτως τούτου εἶναι ἐνδεχόμενον, μᾶλλον δὲ σύνηθες φαινόμενον, σοβαρώτατα νομικὰ ζητήματα ἐργατικῆς φύσεως νὰ παρίστανται ἀνάγκη λόγῳ ποσοῦ νὰ εἰσάγωνται εἰς τὰ Εἰρηνοδικεῖα.

Καὶ ἐρωτᾶται εἶναι δυνατὸν ὁ Εἰρηνοδίκης λόγῳ τοῦ φόρτου τῆς ἐργασίας του καὶ ἰδίᾳ τοῦ πολυαριθμοῦς τῆς ἁρμοδιότητός του, ἀλλὰ καὶ λόγῳ τοῦ ὅτι ὁπωσδήποτε οὗτος εἶναι κατώτερος δικαστὴς τοῦ Πρωτοδίκου καὶ ὁπωσδήποτε ὑποτίθεται, ὅτι ἡ μόρφωσίς του καὶ ἡ πεῖρα του ἀπὸ πάσης ἀπόψεως εἶναι μικροτέρα τῆς τοῦ Πρωτοδίκου, νὰ δικάσῃ τὰς ὑποθέσεις αὐτὰς καὶ ἀπονείμῃ τὸ δίκαιον, ὅπως θὰ ἔπραττε τοῦτο ὁ Πρωτοδίκης;

Άλλ' άλλο ερώτημα γεννάται: Παρουσιάζεται περίπτωσις ακυρώσεως απολύσεως, ή δε εισαγομένη αγωγή επιδικάσεως μισθού υπερημερίας λόγω ποσού δέον να δικασθή παρά τού Ειρηνοδικείου, όπως επίσης τό αύτό δύναται να συμβή λόγω ποσού εις περιπτώσεις αμφισβητήσεως τυχόν συμβάσεως εργασίας και κατά συνέπειαν τού δικαιώματος τού εργάτου ή τού υπαλλήλου όπως ζητήση επί τή βάσει αύτής μισθόν ή αποζημίωσιν. Έχει αρμοδιότητα τό Ειρηνοδικείον να κρίνη επί τών θεμάτων τούτων, εφ' όσον δέν είναι αρμόδιον διά τήν λύσιν τού ζητήματος αύτού ή θά αναβληθή ή υπόθεσις μέχρι λύσεως τού παρεμπίπτοντος ζητήματος παρά τού Πρωτοδίκου, έκ τού οποίου εξαρτάται ή λύσις τής διαφοράς; Καί, έάν τυχόν ήθελε υποστηριχθή, ότι δύναται τό Ειρηνοδικείον να λύση τό παρεμπίπτον τούτο θέμα, είναι ορθόν τοιούτον σοβαρόν θέμα, τό οποίον έχει συνεπείας πολύ μεγαλυτέρας και σοβαρωτέρας τών όσων έχει ή ενώπιον τού Ειρηνοδικείου εκδικαζομένη αγωγή, να εκδικάζεται παρά τού Ειρηνοδικείου; (Όρα άρθρον 258 νέου Κώδικος).

Άλλά διά τής εισαγωγής ενώπιον τού Ειρηνοδικείου καθιερούνται άνευ λόγου δύο είδη διαδικασίας τόσον εις τόν πρώτον βαθμόν, ή τού Ειρηνοδικείου και ή τού Μονομελούς Πρωτοδικείου, όσον και εις τόν δεύτερον βαθμόν, ή τού Πρωτοδικείου και ή τού Εφετείου. Επίσης, όσάκις ή διαφορά θά άγεται ενώπιον τού Αρείου Πάγου διά μέν τάς ενώπιον τού Ειρηνοδικείου εισαχθείσας διαφοράς οι λόγοι αναιρέσεως είναι περιωρισμένοι, ενώ διά τούς ενώπιον τών Μονομελών Πρωτοδικείων οι λόγοι αναιρέσεως είναι οι γενικώς καθιερωμένοι επί όλων τών περιπτώσεων άσκήσεως τού ενδίκου μέσου αναιρέσεως. Επίσης αί ενώπιον τού Ειρηνοδικείου εισαγόμεναι διαφοραί διά ποσά μέχρι 4.000 δραχμών δέν θά υπόκεινται εις έφεσιν.

Διερωτάται λοιπόν και πάλιν τις, διατί εισήχθη ή καινοτομία αύτή τής παρεμβολής τών Ειρηνοδικείων, ή οποία θά δημιουργήση πλείστας όσας δυσχερείας εις τήν απονομήν τού δικαίου, άλλά πρό παντός θά είναι καταστρεπτική τόσον διά τά συμφέροντα τών εργατών, όσον και διά τά τών εργοδοτών. Πρό παντός θά καταστρέψη τό ένιαίον τής διαδικασίας άπό απόψεως δικαιοδοτούντων οργάνων, τό οποίον πραγματικώς χαρακτηρίζει αύτούς ώς αποτελούντας μέλη πραγματικών Εργατικών Δικαστηρίων, ασχολουμένων ειδικώς επί τών τόσον δυσχερών και πολυπλόκων νομικών προβλημάτων, πρό τών οποίων και ό πλέον έμπειρος και ειδικευμένος τού Εργατικού Δικαίου αισθάνεται συχνάκις φόβον και σκοτοδίνην εις τό να κρίνη τά θέματα ταύτα. Ποίος ό λόγος λοιπόν να εμπλέξωμεν τούς Ειρηνοδίκας εις τόν δαίδαλον αύτόν τού Εργατικού Δικαίου, οί οποίοι άλλως τε Ειρηνοδίκαι είναι γέφυρα διαβάσεως άπό τόν Ειρηνοδικειακόν κλάδον εις τόν ανώτερον δικαστικόν, ούτως ώστε ούτοι, οί Ειρηνοδίκαι, δέν προσθάνουν κάν να αποκτήσουν τήν απαιτουμένην πείραν και ειδίκευσιν, διότι έν τώ μεταξύ θά μεταπηδήσουν εις τήν τάξιν τών Πρωτοδικών, οί οποίοι θά έχουν να ασχοληθούν μέ άπειρα ζητήματα, γεγονός, όπερ θά τούς εμποδίση να αποκτήσουν τήν περί τό Εργατικόν Δίκαιον ειδίκευσιν.

∴

Συμφώνως τώ άρθρω 1039 τού νέου Κώδικος εις περίπτωσιν κατασχέσεως τής κινητής ή τής ακινήτου περιουσίας τού οφειλέτου και εκπλειστηριάσεως αύτής και οφειλής υπό τούτου εργατικών απαιτήσεων τότε αί απαιτήσεις έκ παροχής εξηρτημένης εργασίας, ώς και απαιτήσεις διδασκάλων, εφ' όσον πάσαι αύται προέκυψαν κατά τούς τελευταίους εξ μήνας πρό τής ημέρας τού πλειστηριασμού, κατατάσσονται τρίται κατά σειράν επί τού εκπλειστηριάσματος. Πρώται κατατάσσονται αί απαιτήσεις διά τήν κηδείαν ή τήν νοσηλείαν τού καθ' ού ή εκτέλεσις, τής συζύγου και τών τέκνων αύτού, εφ' όσον προέκυψαν κατά τούς τελευταίους δώδεκα μήνας πρό τής ημέρας τού πλειστηριασμού. Δεύτεραι κατατάσσονται αί απαιτήσεις διά τήν παροχήν τροφίμων πρός συντήρησιν τού καθ' ού ή εκτέλεσις, τής συζύγου και τών τέκνων αύτού, εφ' όσον προέκυψαν κατά τούς τελευταίους εξ μήνας πρό τής ημέρας τού πλειστηριασμού. Έπονται τών απαιτήσεων έκ παροχής εξηρτημένης εργασίας αί απαιτήσεις τού Δημοσίου και τών Δήμων και Κοινοτήτων έκ φόρων προσδιορισθέντων έκ τής άξίας τής προσόδου ή τού είδους τών πλειστηριασθέντων πραγμάτων και αφορώντων τό έτος, καθ' ό έγένετο ό πλειστηριασμός, και τό προηγούμενον τούτου και έν συνεχεία αί απαιτήσεις τών Οργανισμών Κοινωνικής Ασφαλίσεως, εφ' όσον αύται προέκυψαν κατά

τούς τελευταίους ἓξ μῆνας πρὸ τῆς ἡμέρας τοῦ πλειστηριασμοῦ.

Συμφώνως τῷ καταργουμένῳ ἄρθρῳ 940 τῆς Ἠθ. Δικονομίας, ἐὰν δὲν συντρέχῃ τὸ Δημόσιον, ὁπότε προηγεῖται, κατατάσσονται εἰς τὴν τετάρτην κατηγορίαν προνομίων οἱ μισθοὶ τῶν ἐργαζομένων δύο ἐτῶν πρὸ τῆς κατασχέσεως, ὡς ἐπίσης καὶ ἡ ἀποζημίωσις τοῦ νόμου 2112/1920. Ἀπαιτήσεις τοῦ Ι.Κ.Α., κατὰ τὸ ἄρθρον 27 § 6 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951, κατατάσσονται ἄνευ χρονικοῦ περιορισμοῦ εἰς τὴν αὐτὴν τάξιν μετὰ τῶν μισθῶν, ἐν ἀνεπαρκείᾳ δὲ συμμέτρως.

Ἐν τῇ νέᾳ ταύτῃ διατάξει τοῦ Κώδικος, ὡς ἐλέχθη, γίνεται λόγος περὶ ἀπαιτήσεων ἐκ παροχῆς ἐξηρτημένης ἐργασίας, ἀνεξαρτήτως τοῦ κύρους αὐτῆς ἢ μή, τῆς σχέσεως ἐργασίας ὑπὸ τὴν εὐρυτέραν αὐτῆς ἔννοιαν ὑποκαθιστώσης τὴν σύμβασιν τῆς ἐργασίας. Διὰ τῆς φράσεως ταύτης δὲν καλύπτεται μόνον ὁ μισθὸς καὶ τὰ ἐπιδόματα τὰ θεωρούμενα ὡς μισθός, ἀλλὰ καὶ ἡ ἐξ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἀπαίτησις, ὡς καὶ ἐν γένει πᾶσα ἀπαίτησις τοῦ μισθωτοῦ κατὰ τοῦ ἐργοδότου αὐτοῦ, ὑπὸ τὸν ὅρον βεβαίως ὑπάρξεως συναφείας μεταξὺ τῆς ἀπαιτήσεώς του καὶ τῆς παροχῆς ἐξηρτημένης ἐργασίας.

Καινοτομία δυσμενὴς διὰ τοὺς ἐργαζομένους τοῦ νέου Κώδικος εἶναι ὁ περιορισμὸς τῶν προνομίων τῶν ἐργαζομένων εἰς 6 μῆνας μόνον καὶ δὴ ἓξ μῆνας πρὸ τῆς ἡμέρας τοῦ πλειστηριασμοῦ. Ἤτοι θὰ ὑφίσταται προνόμιον δι' ἀπαιτήσεις τῶν ἐργαζομένων, αἱ ὁποῖαι προέκυψαν πρὸ τοῦ πλειστηριασμοῦ, ὅστις πλειστηριασμὸς διενεργεῖται μετὰ παρέλευσιν ἱκανοῦ χρόνου ἀπὸ τῆς κατασχέσεως λόγῳ τῆς ἀπαιτουμένης διαδικασίας καὶ τῶν σχετικῶν προθεσμιῶν καὶ τοῦ δικαιώματος ἀναστολῆς τούτου ἐπὶ ἓξάμηνον. Τὴν δυνατότητα ἐπίσης διεξαγωγῆς τοῦ πλειστηριασμοῦ μετὰ ἓξάμηνον ἀπὸ τῆς κατασχέσεως ἔχει καὶ ὁ ἐπισπεύδων δανειστής.

Ἀλλὰ διὰ τῆς ὡς ἄνω διατάξεως, πλὴν τοῦ ὅτι καταργεῖται τὸ ἤδη ὑπάρχον προνόμιον διὰ τὰς ἐργατικὰς ἀπαιτήσεις τῶν δύο ἐτῶν πρὸ τῆς κατασχέσεως, ἡ θεσπιζομένη προστασία διὰ τοὺς ἓξ μῆνας πρὸ τοῦ πλειστηριασμοῦ καταντᾷ, δύναταί νὰ εἰπῇ τις, σκιώδης, διότι πλὴν τοῦ ὅτι δίδεται δικαίωμα εἰς τοὺς ἐπισπεύδοντας τρίτους καὶ εἰς τὸν ὀφειλέτην διὰ τῆς ἀναστολῆς καὶ τοῦ καθορισμοῦ χρόνου μακροτέρου διὰ τὸν πλειστηριασμὸν νὰ φαλκιδεύσῃ τὸ προνόμιον τοῦ ἐργαζομένου, σπανίως θὰ ὑπάρξῃ περίπτωσις συνεχίσεως παροχῆς ὑπηρεσίας εἰς ἐργοδότην μετὰ τὴν ἐκδηλωθεῖσαν ἀδυναμίαν του καταβολῆς τῶν μισθῶν καὶ ἐν γένει οἰκονομικὴν δυσχέρειαν, ἴδια μετὰ ἀπὸ τὴν κατάσχεσιν τῆς περιουσίας, τῶν ἐργαζομένων εἴτε ἀπολυομένων, εἴτε ἀποχωρούντων ἐκουσίως διὰ τὴν ἐξεύρεσιν ἄλλης ἐργασίας, πιεζομένων ἐκ τῶν βιοτικῶν ἀναγκῶν αὐτῶν καὶ τῆς ἀντιμετωπίσεως τούτων. Ἐλάχιστα θὰ εἶναι αἱ περιπτώσεις, αἱ καλυπτόμεναι ὑπὸ τοῦ προνομίου τούτου, ἐνῷ ἐν τῷ μεταξὺ αἱ ἀπαιτήσεις τούτου, αἱ πρὸ τῆς κατασχέσεως τῆς περιουσίας, θὰ εἶναι ἀκάλυπτοι ἀπὸ ἀπόψεως προνομίου.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 2 Μαΐου 1968

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΩΡΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΠΑΡΟΧΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΕΠΙ ΠΛΕΟΝ ΤΗΣ ΣΥΜΠΕΦΩΝΗΜΕΝΗΣ Ή ΣΥΝΗΘΟΥΣ

Καθορισμός μικροτέρας διαρκείας έργασίας δι' έθίμου

Ὑπαρξις έθίμου περί μικροτέρας διαρκείας έργασίας, νοουμένου τοῦ ὑπό τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος ἀναγνωριζομένου, ἀπαιτουμένης ὡς στοιχείων αὐτοῦ ὄχι μόνον μακρᾶς καὶ ὁμοιομόρφου ἀσκήσεως, ἀλλὰ καὶ κοινῆς συνειδήσεως.— Ἀναγκαία ἡ πρότασις καὶ ἀπόδειξις αὐτοῦ.—Ἔννοια ἄρθρου 659 Ἀστικοῦ Κώδικος περὶ παροχῆς ἐργασίας ἐπὶ πλέον τῆς συμπεφωνημένης ἢ τῆς συνήθους.— Καταβολὴ εἰδισμένου μισθοῦ κατ' ἄρθρον 653 Ἀστικοῦ Κώδικος.—Ἔννοια εἰδισμένου μισθοῦ.

Κατὰ τὸν ὑπὸ τοῦ Ἐργατικοῦ Νομοθέτου καθορισμὸν τοῦ ἀνωτάτου χρονικοῦ ὁρίου ἀπασχολήσεως τῶν μισθωτῶν παραφυλάσσεται πάντοτε ἡ περίπτωσις, κατὰ τὴν ὁποίαν δι' ἔθίμου καθορίζονται ὀλιγώτεραι ὧραι ἐργασίας. (Ἴδετε τὴν ἐπικαλουμένην ὑπὸ τῆς κατωτέρω ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως διάταξιν τοῦ ἄρθρου 18 τοῦ π.δ. 8.4.1932 περὶ κωδικοποιήσεως τῶν διατάξεων τῶν νόμων περὶ χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας εἰς τὰ καταστήματα, ἄρθρων 2 τοῦ νόμου 2256/1920 περὶ κυρώσεως τῆς συμβάσεως τῆς Διεθνοῦς Συνδιασκέψεως Ἐργασίας τῆς Οὰσιγκτῶνος καὶ λοιπῶν νόμων καὶ διαταγμάτων περὶ ὡρῶν ἐργασίας).

Αἱ διατάξεις αὗται, ὡς ἔχει νομολογηθῆ (Α.Π. 522/1957, εἰσηγητὴς *Στ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 16, 1274), δέχεται δὲ τοῦτο καὶ ἡ νεωτέρα αὕτη ἀπόφασις τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἰσχύουν καὶ μετὰ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ ὁποίου συγχωρεῖται ἡ συνέχισις τῆς ἀσκήσεως τοιούτου ἔθίμου, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 38 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ Νόμου, καθ' ὃ διατηροῦνται οἱ νόμοι καὶ τὰ διατάγματα περὶ χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας. (Ἴδετε καὶ σημείωσιν μας ἐν ΕΕΔ 16, 1273).

Ἀλλὰ τὸ δι' ἔθίμου ὡράριον ἐργασίας νοεῖται διαμορφωθὲν διὰ μακρᾶς καὶ ὁμοιομόρφου ἐφαρμογῆς, καταστὰν συνείδησις δικαίου μεταξὺ τοῦ προσωπικοῦ καὶ τῶν ἑκάστοτε ἐργοδοτῶν (ad hoc Α.Π. 522/1957, ἔνθ' ἀνωτ.), δικονομικῶς δὲ ἐξομοιοῦται πρὸς πραγματικὸν περιστατικόν, τὸ ὁποῖον προτείνεται καὶ ἀποδεικνύεται, ὡς δέχεται καὶ ἡ κατωτέρω ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις. (Ἴδετε καὶ Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης 4091/1960, εἰσηγητὴς *Χ. Χριστοφορίδης*, ΕΕΔ 20, 171).

Ἐρμηνεύεται ὑπὸ τῆς παρατιθεμένης ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου, ὑπὸ τῆς ὁποίας ἀνεγνώσθη ἐν μέρει ἡ ὑπ' ἀριθ. 22465/1967 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ὡς ἐφετείου, κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, τὸ ἄρθρον 659 Ἀστικοῦ Κώδικος.

Ὡς ἐσημειώσαμεν ἐξ ἀφορμῆς τῆς Α.Π. 662/1967 (εἰσηγητὴς *Κ. Ζαχαρῆς*, ΕΕΔ 27, 150 ἐπ.), προκύπτει ἐκ τῶν προπαρασκευαστικῶν ἐργασιῶν ποία ἡ ἀληθὴς ἔννοια τῆς ἀνωτέρω διατάξεως.

Ἐξ ἄλλου, ἡ παροχὴ τῆς ἐργασίας πρέπει νὰ εἶναι ἐκτακτος, διότι αὐτὴν ἀντιμετωπίζει ἡ διάταξις (*Ι. Καποδίστριας*, Ἐρμ.ΑΚ, ὑπ' ἄρθρον 659, ἀριθ. 11 ἐπ., *Κ. Καυκᾶς*, Ἐνοχικόν, Εἰδικὸν ὑπ' ἄρθρον 659, *Χ. Ἀγαλλόπουλος*, Ἐργ. Δίκαιον, σελ. 89 ἐπ., σημείωσίς μας ἐν ΕΕΔ 13, 1310).

Τοῦτο δέχεται καὶ ἡ κατωτέρω ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις, προσθέτουσα, ὅτι ἐφ' ὅσον δὲν πρόκειται περὶ παροχῆς ἐκτάκτου ἐργασίας, ἐπὶ τῆς ὁποίας ἐφαρμόζεται τὸ ἄρθρον 659 Ἀστικοῦ Κώδικος, ἐν ἐλλείψει συμφωνίας καταβάλλεται, κατ' ἄρθρον 653 Α.Κ., ὁ εἰθισμένος μισθός. (Περὶ τοῦ ὁποίου εἰθισμένου μισθοῦ ἴδετε καὶ Α.Π. 77/1968, εἰσηγητὴς *Κ. Παυλίδης*, ΕΕΔ 27, 170, ἔνθα εἰς σημειώσεις μας καὶ λοιπαὶ παραπομπαί).

Ἀρείου Πάγου 296/1968, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ν. Χαραλάμπης**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Κ. Παπαϊωάννου**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Κ. Φιλιππίδης, Ε. Καπαγιάννης

Ὁρίζον τὸ ἄρθρον 18 § 1 τοῦ διατηρη-

θέντος ἐν ἰσχύϊ καὶ μετὰ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ Α.Κ. δυνάμει τοῦ ἄρθρου 38 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ αὐτοῦ Νόμου 2783/1941 π.δ. τῆς 8/13 Ἀπριλίου 1932 «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν διατάξεων τῶν νόμων περὶ χρονικῶν ὁρίων εἰς τὰ καταστήματα κλπ.», ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 7 § 3 τοῦ ἀ.ν. 547/1937, ὅτι «ἰσχύει τὸ ἔθιμον», ὅπου δι' αὐτοῦ «καθιερώθη μικροτέρας διαρκείας ἐργασία» τῆς παρ' αὐτοῦ καθοριζομένης, ἐννοεῖ ὡς τοιοῦτον τὸ καὶ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ Α.Κ. ἀναγνωριζόμενον, ὑπὸ τὴν ἐν τῇ ἐπιστήμῃ παραδεδεγμένην ἔννοιαν αὐτοῦ, καθ' ἣν ἀπαιτεῖται ὡς στοιχεῖον αὐτοῦ οὐ μόνον μακρὰ καὶ ὁμοιόμορφος ἄσκησις, ἀλλὰ καὶ κοινὴ συνείδησις ἢ θέλησις, εἴτε τῶν πολιτῶν ὁλοκλήρου τοῦ Κράτους ἢ τμήματος αὐτοῦ, εἴτε τῶν ἀνηκόντων εἰς μίαν τάξιν ἢ ἓν ἐπάγγελμα προσώπων περὶ τῆς ἀναγκαιότητος τοῦ ἐφαρμοζομένου ὡς κανόνος δικαίου.

Ἐν προκειμένῳ, ὁ ἀναιρεσείων ἐν μὲν τῇ ἀγωγῇ του ἀρκεῖται νὰ μνημονεύσῃ, ὅτι «τὸ ὡράριον ἐργασίας τοῦ ἐν Ἀθήναις ἐργαζομένου ὑπαλληλικοῦ προσωπικοῦ τῆς ἐναγομένης ἦτο ἀρχῆθεν καὶ ἐξακολουθεῖ νὰ εἶναι», οἷον διαλαμβάνεται ἐν αὐτῇ, ἐν δὲ ταῖς προτάσεσιν αὐτοῦ ἐνώπιον τοῦ δικάσαντος ὡς ἐφετείου Πρωτοδικείου ἐπαναλαμβάνει ὅτι καὶ πρωτοδίκως ὑπεστήριξεν, ὅτι δηλαδὴ «τὸ ὑπὸ τῆς ἐναγομένης εἰθισμένον καὶ ἀπὸ τῆς συστάσεώς της (1937) μέχρι καὶ σήμερον ἐθιμικῶς καὶ παγίως ἐφαρμοζόμενον ὡράριον ἐργασίας τοῦ ὑπαλληλικοῦ προσωπικοῦ της εἶναι τὸ ἐν τῇ ἀγωγῇ ἀναφερόμενον». Τὰ περιστατικὰ ὅμως ταῦτα δὲν ἀνταποκρίνονται εἰς τὴν προεκτεθεῖσαν ἔννοιαν τοῦ ἐθίμου, ὅπερ κατὰ τὸ ἄρθρον 245 § 3 δέον νὰ προτείνηται καὶ ἐν ἀμφισβητήσει νὰ ἀποδεικνύηται παρὰ τοῦ στηρίζοντος εἰς αὐτὸ τὴν ἀγωγήν, ἐνστασιν ἢ ἀντένστασιν διαδίκου, καθ' ὅσον τὴν ἀπαιτουμένην κοινὴν συνείδησιν ἠθέλησεν, ἐξ ἧς κυρίως τὸ ἔθιμον ἀντλεῖ τὸ κῦρος καὶ τὴν ἰσχύν του, οὔτε τὴν ἐπικαλεῖται παντάπασιν ὁ ἀναιρεσείων ὡς στοιχεῖον τῆς ἀγωγῆς του κατὰ τὰ ἄρθρα 158, 533 ἐδ. 3 τῆς Πολ. Δικονομίας καὶ ἄρθρον 5 τοῦ ἐ.δ. τῆς 1/4 Αὐγούστου 1920 περὶ κωδικοποιήσεως τῶν διατάξεων τοῦ νόμου ΓΞΟΔ'/1912, οὔτε καὶ τὴν συνιστᾷ ἡ μεμονωμένη παρὰ μιᾶς μόνον ἐπιχειρήσεως ἐφαρμογὴ τοῦ περὶ οὗ πρόκειται ὡραρίου, ὅταν μάλιστα αὕτη ἐμφανίζηται, ὡς ἐν προκειμένῳ, ὡς προϊὸν ἁπλῆς προαιρέσεως καὶ οὐχὶ ὡς ἀποτέλεσμα συνειδητῆς νομικῆς ἀνάγκης. Ὅθεν, τὸ ἐν τῷ πρώτῳ λόγῳ τοῦ ἀναιρετηρίου περιεχόμενον παράπονον, ὅτι δὲν ἐλήφθη ὑπ' ὄψιν ὁ προαναφερθεὶς ἰσχυρισμὸς τοῦ ἀναιρεσείοντος περὶ τοῦ ἐν λόγῳ ἐθίμου εἶναι ἀπορριπτέον ὡς ἀπαράδεκτον, ἅτε τοῦ ἰσχυρισμοῦ τούτου ὄντος ἀορίστου καὶ ἀλυσιτελοῦς καὶ διὰ τοῦτο μὴ ἐμπίπτοντος εἰς τὴν ἔννοιαν τῶν πραγματικῶν τοῦ ἐδαφίου 7 τοῦ ἄρθρου 807 τῆς Πολ. Δικονομίας.

Τὸ ἄρθρον 659 τοῦ Α.Κ., παρέχον συμπληρωματικὴν ἀμοιβὴν «κανονιζομένην ἀναλόγως τοῦ συμφωνηθέντος μισθοῦ καὶ τῶν εἰδικῶν περιστάσεων» εἰς τὸν ἐκμισθωτὴν διὰ τὴν παρασχεθεῖσαν ἐντὸς τῶν νομίμων χρονικῶν ὁρίων «ἐπὶ πλέον τῆς συμφωνηθείσης ἢ τῆς συνήθους» ἐργασίαν, προϋποθέτει ὕπαρξιν ἐκτάκτου ἀνάγκης, πρὸς ἣν δὲν συμβιβάζεται ἡ διαρκὴς παροχὴ τῶν προσθέτων ὑπηρεσιῶν, ὡς ἐξυπακούουσα θεραπείαν μονίμων καὶ τακτικῶν ἀναγκῶν τοῦ ἐργοδότου. Διὰ τὴν κάλυψιν τῶν τελευταίων δέον νὰ προσλαμβάνηται νέον προσωπικὸν ἢ νὰ συμφωνῆται μετὰ τοῦ ὑπάρχοντος κατὰ τὰ ἄρθρα 648 καὶ 649 ρητῶς ἢ σιωπηρῶς ἰδιαίτερος πρόσθετος μισθός. Ἐν ἐλλείψει συμφωνίας περὶ αὐτοῦ ὀφείλεται κατὰ τὸ ἄρθρον 653 τοῦ Α.Κ. «ὁ εἰθισμένος» τοιοῦτος, οἷος θεωρεῖται ὁ καταβαλλόμενος εἰς ἄλλους ἐκμισθωτὰς τοῦ αὐτοῦ φύλου καὶ ἡλικίας, παρέχοντας ἐργασίαν τοῦ αὐτοῦ εἴδους, ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ καὶ ὑπὸ τὰς αὐτὰς συνθήκας.

Ἐν προκειμένῳ ὁ ἀναιρεσείων, ἐκθέτων ἐν τῇ ἀγωγῇ του, ὅτι ἐπὶ δεκαετίαν παρεῖχε τακτικῶς καὶ μονίμως εἰς τὴν ἀναιρεσίβλητον Ἑταιρείαν τὴν ἐν αὐτῇ διαλαμβάνο-

μένην πρόσθετον, ἀλλὰ καὶ διαρκῆ καθ' ἑκάστην Παρασκευὴν ἐργασίαν πέραν τοῦ συμπεφωνημένου ὡραρίου ἐργασίας καὶ ἐν μέρει πέραν τῶν νομίμων χρονικῶν ὁρίων, ζητεῖ ἐκτὸς τῆς προσαυξήσεως τοῦ 75% τοῦ ἄρθρου 8 § 2 τοῦ ν.δ. 4020/1959 καὶ τὸν μισθόν, ὃν θὰ κατέβαλλεν ἡ ἀναιρεσίβλητος «εἰς ἕτερον μισθωτόν, ἔχοντα τὰ αὐτὰ ἐπαγγελματικὰ προσόντα καὶ ἱκανότητας πρὸς τὸν ἐνάγοντα, ὃν θὰ προσελάμβανε δυνάμει ἐγκύρου συμβάσεως ἐργασίας διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς αὐτῆς ἐργασίας». Τὰ περιστατικὰ ὅμως ταῦτα περιέχουσι τὰ διὰ τὸν ὀφειλόμενον «εἰθισμένον» μισθὸν κατὰ τὰ ἄρθρα 649 καὶ 653 τοῦ Α.Κ. στοιχεῖα καὶ δικαιολογοῦσι πλήρως κατὰ τὰ ἄρθρα 533 ἐδάφιον 3 τῆς Πολ. Δικονομίας καὶ 5 τοῦ περὶ ἐργατικῶν διαφορῶν κώδικος (ἐ.δ. 1/4 Λυγούστου 1920) τὸ περὶ αὐτοῦ ἀγωγικὸν αἴτημα, ἀσχέτως πρὸς τὸ ἐὰν τοῦτο θεμελιώνηται ἐσφαλμένως ἐπὶ τῶν ἀρχῶν τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, ἅτε τοῦ δικαστηρίου ὑποχρεουμένου, ὅπως ἐξετάσῃ οἰκοθεν ἂν τὰ προταινόμενα γεγονότα θεμελιοῦσι καὶ κατὰ ποίαν νομικὴν διάταξιν τὴν ἐπίδικον ἀξίωσιν, τοῦ προσήκοντος νομικοῦ χαρακτηρισμοῦ αὐτῶν ἀποτελοῦντος ἀποκλειστικὸν αὐτοῦ ἔργον.

Ἐξ ἄλλου, τὸ Ἐφετεῖον, ὡς ἐκ τοῦ μεταδικαστικοῦ τῆς ἐφέσεως ἀποτελέσματος κατὰ τὸ ἄρθρον 762 τῆς Πολ. Δικονομίας, ἐξετάζει τὴν ὅλην ὑπόθεσιν κατὰ τὸ ἐκκληθὲν κεφάλαιον, δυνάμενον ὑπὸ τὸν αὐτονόητον περιορισμὸν τῆς τηρήσεως τοῦ ἄρθρου 779 τῆς Πολ. Δικονομίας περὶ μὴ χειροτερεύσεως τῆς θέσεως τοῦ ἐκκαλοῦντος νὰ ἐρευνήσῃ αὐτεπαγγέλτως τὸ νόμῳ βάσιμον τῆς ἀγωγῆς ὡς πρὸς τὸ κεφάλαιον τοῦτο, συμφώνως πρὸς τὰ ἄρθρα 68, 158 καὶ 533 ἐδάφιον 3 τῆς Πολ. Δικονομίας, καὶ μάλιστα νὰ τὴν ἀπορρίψῃ ἄνευ εἰδικοῦ λόγου ἐφέσεως. Ὅθεν, ἀπορρίψαν τὸ δικάσαν ὡς ἐφετεῖον Πρωτοδικεῖον τὴν ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴν κατὰ μεταρρύθμισιν τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως ὡς πρὸς τὸ περὶ εἰθισμένου μισθοῦ αἴτημα αὐτῆς κατὰ τὰ ἀνωτέρω, δι' ἔλλειψιν τῶν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 659 τοῦ Α.Κ. ἀπαιτουμένων στοιχείων, παραδεκτῶς μὲν ἐξήτασε τὸ νόμῳ βάσιμον αὐτῆς καὶ ἄνευ εἰδικοῦ παραπόνου, ψευδῶς ὅμως ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰ ἄρθρα 648, 649, 653 καὶ 659 τοῦ Α.Κ. καὶ διὰ τοῦτο ἐκήρυξε παρὰ τὸν νόμον ἄκυρον κατὰ τοῦτο τὴν ἀγωγὴν καὶ ἐπὶ πλέον δὲν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὰ δι' αὐτῆς προταθέντα ὡς ἄνω πράγματα, ἅτινα ἔχουσι κατὰ νόμον οὐσιώδη ἐπιρροὴν εἰς τὴν ἔκβασιν τῆς προκειμένης δίκης, ἐφ' ᾧ καὶ δέον νὰ ἀναιρεθῇ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις κατὰ τὰ ἐδάφια 7, 11 καὶ 17 τοῦ ἄρθρου 807 τῆς Πολ. Δικονομίας, συμφώνως πρὸς τὸν ὑπ' ἀριθ. 16' λόγον τοῦ ἀναιρετηρίου καὶ τοὺς ὑπὸ τοῦ Εἰσηγητοῦ ἐν σχέσει μὲ τὰ ἐδάφια 11 καὶ 17 προταθέντα κατὰ τὸ ἄρθρον 811 § 4 τῆς Πολ. Δικονομίας, ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νόμου 3810/1957.

Τὸ δικάσαν ὡς ἐφετεῖον Πρωτοδικεῖον δέχεται, μεταξὺ ἄλλων, ἐν τῇ ἀναιρεσιβαλλομένῃ ἀποφάσει, ὡς ἐξ αὐτῆς δείκνυται, ὅτι «ὁ ἐνάγων καθ' ἑκάστην Παρασκευὴν κατὰ μὲν τὴν χρονικὴν περίοδον ἀπὸ 1/7 μέχρι 15/9 ἀπησχολεῖτο συνολικῶς ἐπὶ 10 ὥρας, ἐξ ὧν ἐπὶ ½ τοιαύτην πέραν τοῦ συμβατικοῦ ὡραρίου καὶ 2 ὥρας πέραν τοῦ νομίμου τοιούτου, κατὰ δὲ τὴν χρονικὴν περίοδον ἀπὸ 15/9 μέχρι 30/6 ἑκάστου ἔτους ἀπησχολεῖτο ἐπὶ 9 ½ ὥρας, ἐξ ὧν ἐπὶ ἡμίσειαν ὥραν πέραν τοῦ συμβατικοῦ ὡραρίου του καὶ ἐπὶ μίαν ὥραν πέραν τοῦ νομίμου τοιούτου». Οὕτω ὑποπίπτει εἰς προφανῆ ἀντίφασιν. Ἐπὶ πλέον ἐκθέτει περιστατικά, τὰ ὁποῖα δὲν δικαιολογοῦσιν ἐπαρκῶς τὰ συμπεράσματα αὐτοῦ ὡς πρὸς τὰς ὑπολογισθείσας δι' ἑκάστην χρονικὴν περίοδον ὥρας τῆς παρανόμου ὑπερωριακῆς ἐργασίας τοῦ ἐνάγοντος, οὔτε ὡς πρὸς τὸ ἀντιστοιχοῦν εἰς ἑκάστην ὡρομίσθιον, ὅπερ ἐν πολλοῖς δὲν συμφωνεῖ οὐδὲ μὲ τὸ ὄγδοον τοῦ ἑνὸς εἰκοστοῦ πέμπτου τοῦ ἑκάστοτε μηνιαίου μισθοῦ αὐτοῦ, ἂν καὶ δὲν διευκρινίζεται διατί ὁ ὑπολογισμὸς οὗτος ἀνταποκρίνεται εἰς τὸν κατὰ τὸ ἄρθρον 904 τοῦ Α.Κ. ἐπιδικασθέντα ἀδικαιολόγητον πλουτισμόν. Ἐν

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΑΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΙΣ ΠΟΛΕΜΙΣΤΩΝ ΕΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Ἰδιότης, ὑφ' ἣν τοποθετοῦνται ὑπὸ τῶν Συμβουλίων

Ἀναγκαστικὴ πρόσληψις πολεμιστῶν κατ' ἄρθρον 3 Α.Ν. 1836/1951 καὶ χρησιμοποίησις ὑπὸ τῶν ἐργοδοτῶν ἀναλόγως τῶν προσόντων αὐτῶν, ἱκανοτήτων, γραμματικῶν ἢ τεχνικῶν γνώσεων καὶ λοιπῶν προσόντων αὐτῶν. – Τοποθέτησις ὅμως μόνον ὑπὸ τὴν ἰδιότητα ὑπαλλήλου, ἐργατοτεχνίτου ἢ ὑπηρέτου καὶ ὄχι εἰς ὡρισμένην εἰδικότητα ἢ θέσιν, μὴ περιλαμβανομένων εἰς τὴν ἔννοιαν τοῦ ὑπαλλήλου τῶν ἀσκούντων τὸ ἰατρικὸν ἐπάγγελμα, ἐφ' ὅσον ἡ τοποθέτησις των γίνεται ὑπὸ τὴν ἰδιότητά των ταύτην.

Κατὰ τὰ παγίως ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας νομολογηθέντα, πρὸς τὰ ὁποῖα εἶναι σύμφωνος καὶ ἡ νομολογία τοῦ Ἀρείου Πάγου (Σ.Ε. 1840/1952, εἰσηγητὴς *Κ. Καραπάνος*, ΕΕΔ 13, 1208, Σ.Ε. 1218/1964, εἰσηγητὴς *Κ. Δάρας*, ΕΕΔ 23, 731, Σ.Ε. 267/ 1967, εἰσηγητὴς *Θ. Παπαδάκης*, ΕΕΔ 26, 536, Σ.Ε. 3077/1967, εἰσηγητὴς *Γ. Παναγιούλας*, ΕΕΔ 27, 209, οὕτω καὶ αἱ Α.Π. 256/1953, εἰσηγητὴς *Στ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 11, 671, Α.Π. 654/1953, εἰσηγητὴς *Ν. Χαραλάμπης*, ΕΕΔ 13, 256), ἡ ἔννοια τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 εἶναι, ὅτι τὰ Συμβούλια τοῦ νόμου τούτου δὲν ἔχουν ἐξουσίαν νὰ τοποθετήσουν πολεμιστὴν εἰς εἰδικὴν θέσιν, ἀλλὰ τοποθετοῦνται οὗτος ὑπὸ μίαν τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου προβλεπομένων ἰδιοτήτων, ἤτοι ὡς ὑπάλληλος, ἐργατοτεχνίτης ἢ ὑπηρέτης, χρησιμοποιεῖται δὲ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ἀναλόγως τῶν σωματικῶν αὐτοῦ ἱκανοτήτων, γραμματικῶν ἢ τεχνικῶν γνώσεων καὶ προσόντων αὐτοῦ. (Ἴδετε ὡς πρὸς τὰ τελευταῖον Α.Π. 210/1968, Ὁλομελείας, εἰσηγητὴς *Κ. Παυλίδης*, ΕΕΔ 27, 731).

Ἐξ ἄλλου, ἡ εἰδικὴ τοποθέτησις πολεμιστῶν ἐπιστημόνων εὑρίσκει ἔρεισμα εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 3 § 3 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, ἀλλὰ μόνον εἰς Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, Κοινωφελῆ Ἱδρύματα καὶ Τραπέζας.

Εἰς περίπτωσιν ὅμως τῆς ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ἐπρόκειτο περὶ τῆς Δημοσίας Ἐπιχειρήσεως Ἠλεκτρισμοῦ, ἡ ὁποία ἀποτελεῖ νομικὸν πρόσωπον ἰδιωτικοῦ δικαίου (Α.Π. 306/1966, εἰσηγητὴς *Κ. Παυλίδης*, ΕΕΔ 25, 917).

Οὕτως ἠκυρώθη ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας διὰ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως του ἡ γενομένη τοποθέτησις πολεμιστοῦ ὄχι ὡς ὑπαλλήλου, ἀλλ' εἰς θέσιν ὀφθαλμιάτρου. (Πρβλ. καὶ ἄρθρον 3 ἀ.ν. 771/1937 περὶ προστασίας ἐφέδρων παλαιῶν πολεμιστῶν, κατὰ τὸ ὁποῖον οἱ ἰατροὶ καὶ δικηγόροι δὲν δύνανται νὰ τοποθετηθῶσιν εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις καὶ τοὺς Ὀργανισμοὺς ὡς τοιοῦτοι, ἀλλὰ μόνον ὡς ὑπάλληλοι).

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 1380/1968, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Γ. Χαρμπούρης**
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. **Β. Ρώτης**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Χ. Γαβαλᾶς, Π. Λουμιώτης

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ὑπὸ τῆς Δημοσίας Ἐπιχειρήσεως Ἠλεκτρισμοῦ ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 318 τῆς 29.12.1966 πράξεως τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ, διὰ τῆς ὁποίας ἐτοποθετήθη παρ' αὐτῇ ὡς ὑπάλληλος ὁ Λ.Φ., ὀφθαλμίατρος.

Εἰς τὴν δίκην παρεμβαίνει, μετ' ἐννόμου συμφέροντος, ὁ τοποθετηθεὶς πρὸς ὑποστήριξιν τοῦ κύρους τῆς προσβαλλομένης πράξεως.

Συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ἀ.ν. 1836 τοῦ 1951 «περὶ τροποποιήσεως καὶ κωδικοποιήσεως τῆς νομοθεσίας περὶ προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν

τοιαύτη περιπτώσει ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις λόγῳ ἀντιφατικῶν καὶ ἀνεπαρκῶν αἰτιολογιῶν ἐπὶ ζητήματος ἀσκοῦντος οὐσιώδη ἐπιρροὴν εἰς τὴν ἔκβασιν τῆς προκειμένης δίκης στερεῖται νομίμου βάσεως καὶ καθιστᾷ ἀνέφικτον τὸν ἀκυρωτικὸν ἔλεγχον, δι' ὃ καὶ εἶναι ἀναιρετέα κατὰ τὸ ἐδάφιον 19 τοῦ ἄρθρου 807 τῆς Πολ. Δικονομίας, ὡς συνεπληρώθη διὰ τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 3810/1957, συμφώνως πρὸς τὸν 2ον λόγον τοῦ ἀναιρετηρίου.

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΙΣ ΠΟΛΕΜΙΣΤΩΝ ΕΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΜΕ ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ

Κατανομή ὑπὸ τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου καὶ κρίσις αὐτοῦ

Ὑπολογισμὸς τοῦ ἀριθμοῦ τῶν προσληπτέων πολεμιστῶν ἐπὶ ἐπιχειρήσεων, διατηρουσῶν Ὑποκαταστήματα ἢ Ὑπηρεσίας εἰς πλείονας νομούς, ὄχι τῆς δυνάμεως ἑκάστης περιφερειακῆς Ὑπηρεσίας αὐτοτελῶς, ἀλλὰ τοῦ συνόλου τοῦ προσωπικοῦ τῆς ἐπιχειρήσεως.— Ἐνέργεια τῆς κατανομῆς ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἕδρας κατὰ διακριτικὴν εὐχέρειαν, ἐλεγχομένην μόνον δι' ὑπέρβασιν τῶν ἀκραίων ὁρίων αὐτῆς.

Ὑπομνησθὲν ὑπὸ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 περὶ ἀναγκαστικῆς τοποθετήσεως πολεμιστῶν εἰς Ὑποκαταστήματα ἢ Περιφερειακὰς Ὑπηρεσίας ἐπιχειρήσεων καὶ τὰ ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας δεκτὰ γενόμενα εἶναι σύμφωνα πρὸς τὰ παγίως ὑπὸ τούτου νομολογηθέντα, ὅτι δηλαδὴ ἀπαραίτητος προϋπόθεσις διὰ τὴν τοποθέτησιν προστατευομένων ὑπὸ τοῦ ἀνωτέρω νόμου προσώπων εἰς Ὑποκαταστήματα ἢ Περιφερειακὰς Ὑπηρεσίας εἶναι ὁ ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἕδρας τοῦ ὑπογρέου καθορισμὸς ἀφ' ἑνὸς τοῦ συνόλου τῶν ὑπὸ τούτου προσληπτέων καὶ ἀφ' ἑτέρου τοῦ ἀριθμοῦ τῶν προσληπτέων εἰς ἕκαστον Ὑποκατάστημα ἢ Περιφερειακὴν Ὑπηρεσίαν καὶ μάλιστα κεχωρισμένως κατὰ φῦλον καὶ ἐπαγγελματικὴν ἰδιότητα κατὰ τὰς διακρίσεις τοῦ νόμου, ἤτοι ὡς ὑπαλλήλων, ἐργατοτεχνιτῶν καὶ ὑπηρετῶν. (Ἴδετε ἐκ τῶν τελευταίων τὴν Σ.Ε.

τάξεων τοῦ στρατοῦ κλπ.», ὡς αὗται ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 4 § 1 τοῦ ν.δ. 2657 τοῦ 1953, αἱ ἐν αὐτῷ ἐπιχειρήσεις καὶ ἐκμεταλλεύσεις ὑποχρεοῦνται, ἀνεξαρτήτως τῆς ὑπάρξεως ἢ μὴ κενῶν θέσεων εἰς τὸ παρ' αὐταῖς ἀπασχολούμενον προσωπικόν, ὅπως προσλαμβάνωσι προστατευομένους ὑπὸ τοῦ νόμου τούτου πολεμιστάς, κατὰ ποσοστὸν 7% τοῦ προσωπικοῦ τούτου, ἤτοι τῶν ὑπηρετούντων ὑπαλλήλων, ἐργατοτεχνιτῶν καὶ ὑπηρετῶν, πρὸς τὸν ἀριθμὸν τῶν ὁποίων δέον νὰ εἶναι ἀνάλογος καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν τοποθετουμένων εἰς ἑκάστην κατηγορίαν ἐξ αὐτῶν (§§ 1 καὶ 2). Οἱ τοποθετούμενοι χρησιμοποιοῦνται ὑπὸ τῶν ἐργοδοτῶν ἀναλόγως τῶν σωματικῶν αὐτῶν ἱκανοτήτων, γραμματικῶν ἢ τεχνικῶν γνώσεων καὶ λοιπῶν προσόντων αὐτῶν (§ 5).

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν διατάξεων τούτων συνάγεται, ὅτι τοποθέτησις προστατευομένου νοεῖται μόνον ὑπὸ μίαν τῶν τριῶν ὡς ἄνω μνημονευομένων ἰδιοτήτων καὶ δὴ οὐχὶ εἰς ὡρισμένην εἰδικότητα ἢ θέσιν, ὑφισταμένην παρὰ τῷ ἐργοδότῃ, καὶ ὅτι εἰς τὴν ἔννοιαν τοῦ ὑπαλλήλου δὲν περιλαμβάνονται οἱ ἀσκοῦντες τὸ ἰατρικὸν ἐπάγγελμα, ἐφ' ὅσον ἡ τοποθέτησίς των γίνεται ὑπὸ τὴν ἰδιότητά των ταύτην.

Ἐν τῇ προσβαλλομένῃ πράξει καὶ μὲν φέρεται ὁ παρεμβαίνων τοποθετούμενος παρὰ τῇ Δ.Ε.Η., ὡς ὑπάλληλος, προστίθεται ὅμως εἰς τὸ γνωστοποιοῦν ταύτην ἔγγραφον τῆς Ὑπηρεσίας (ὑπ' ἀριθ. 121953/4774 τῆς 30.12.1966), ὅτι ἡ τοποθέτησις αὐτοῦ παρὰ τῆς ὑποχρέου ἐπιχειρήσεως δέον νὰ γίνῃ «εἰς θέσιν ἀνάλογον μὲ τὰ προσόντα του», οὗτος δέ, ἀσκῶν τὸ ἐπάγγελμα τοῦ ἰατροῦ μὲ τὴν εἰδικότητα τοῦ ὀφθαλμιάτρου, ἐζήτησε παρὰ τοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων τὴν τοποθέτησίν του εἰς θέσιν ἀνάλογον τῶν τυπικῶν καὶ οὐσιαστικῶν του προσόντων. Ἐκ τῶν στοιχείων, ὅθεν, τοῦ φακέλου προκύπτει, ὅτι τοποθέτησις τοῦ παρεμβαίνοντος δὲν ἐγένετο εἰς θέσιν ὑπαλλήλου διοικητικοῦ, ἀλλ' ἐνηργήθη πρὸς χρησιμοποίησιν αὐτοῦ ὑπὸ τῆς ἐναγομένης ἐπιχειρήσεως ὑπὸ τὴν συγκεκριμένην ἰδιότητα τοῦ ἰατροῦ ὀφθαλμολόγου, τοιαύτη δὲ τοποθέτησις, κατὰ τὰ ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει, δὲν εὑρίσκει ἔρεισμα εἰς τὰς κειμένας διατάξεις, ἀκυρουμένης ὡς παρανόμου τῆς προσβαλλομένης πράξεως κατὰ τὸν βασίμως προβαλλόμενον σχετικὸν λόγον ἀκυρώσεως διὰ τοῦ δικογράφου προσθέτων λόγων καὶ ἀπορριπτομένης τῆς ἀσκηθείσης παρεμβάσεως.

2925/1966, εἰσηγητὴς **Δ. Καλλιβωκᾶς**, ΕΕΔ 26, 358, ἔνθα εἰς σημειώσεις μας καὶ λοιπαί). Προστίθεται εἰς τὴν νεωτέραν ταύτην ἀπόφασιν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ὅτι τὸ Συμβούλιον τῆς ἕδρας ἐνεργεῖ τὴν κατανομὴν κατὰ διακριτικὴν εὐχέρειαν, ἡ ὁποία ἐλέγχεται μόνον ὅτι ὑπέρβασιν τῶν ἀκραίων ὁρίων αὐτῆς.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 1128/1968, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Γ. Χαρμπούρης**
Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. **Π. Δεδόπουλος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Χ. Γαβαλᾶς, Ι. Κωτσόβελος

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως ἀσκηθείσης κατὰ νόμον ἀτελῶς καὶ ἄνευ καταβολῆς παραβόλου (ἄρθρον 35 ε.δ. 28.1.1951) διώκεται ὑπὸ τῆς αἰτούσης Δημοσίας Ἐπιχειρήσεως Ἠλεκτρισμοῦ (Δ.Ε.Η.) ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 208 τῆς 26 Μαρτίου 1966 ἀποφάσεως τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ, διὰ τῆς ὁποίας καθωρίσθη ὁ συνολικὸς ἀριθμὸς προσληπτέου ὑπὸ τῆς Ἐπιχειρήσεως ταύτης προσωπικοῦ κατ' ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, ἐπὶ πλέον τῶν μέχρι τοῦδε ὑπὸ ταύτης προσληφθέντων καὶ κατανεμηθέντων οὕτος κατὰ Νομαρχιακὰς Περιφερείας, εἰς ἃς ἡ αἰτοῦσα διατηρεῖ Ὑπηρεσίας.

Εἰς τὴν δίκην παρεμβαίνουν, παραδεκτῶς διὰ κοινοῦ δικογράφου, οἱ Α.Σ. καὶ Ε.Κ., ὑπὲρ τοῦ κύρους τῆς προσβαλλομένης πράξεως, ὡς τοποθετηθέντες ἐπὶ τῇ βάσει ταύτης εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς αἰτούσης καὶ ἔχοντες πρόδηλον ἔννομον συμφέρον.

Διὰ τοῦ πρώτου λόγου ἀκυρώσεως προβάλλεται, ὅτι διὰ τῆς προσβαλλομένης πράξεως δὲν καθωρίσθη τὸ σύνολον τῶν προσληπτέων ὑπὸ τῆς αἰτούσης πολεμιστῶν, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὑποβληθέντων ὑπ' αὐτῆς στοιχείων περὶ τοῦ ἀπασχολουμένου παρ' αὐτῇ προσωπικοῦ καθ' ἅπασαν τὴν χώραν, κατὰ κατηγορίας καὶ κατὰ φύλον, ἀλλὰ μόνον ἐγένετο κατανομὴ τοῦ ποσοστοῦ τῶν προσληπτέων πολεμιστῶν εἰς τὰς Περιφερειακὰς Ὑπηρεσίας τῆς αἰτούσης. Ὁ λόγος οὗτος ἀκυρώσεως ἐρείδεται ἐπὶ πεπλανημένης προϋποθέσεως, καθ' ὅσον ἐν τῇ προσβαλλομένῃ ἀποφάσει ἀφ' ἑνὸς ἀναγράφεται τὸ σύνολον τοῦ ὑπηρετοῦντος παρὰ τῇ αἰτούσῃ προσωπικοῦ κατὰ κατηγορίας καὶ κατὰ φύλον, ὡς καὶ τῶν εἰς ταύτην τοποθετηθέντων ἤδη πολεμιστῶν, ἀφ' ἑτέρου ὑπολογίζεται ὁ συνολικὸς ἀριθμὸς τῶν προσληπτέων πολεμιστῶν εἰς 209, κατανέμεται δὲ οὗτος κατὰ κατηγορίας καὶ κατὰ φῦλον, τέλος δὲ τὸ οὕτως ἐξευρισκόμενον ὡς προσληπτέον προσωπικὸν κατανέμεται παραιτέρω εἰς τὰς ἐν αὐτῇ ἀναφερομένας Περιφερειακὰς κατὰ νομοὺς Ὑπηρεσίας τῆς αἰτούσης. Συνεπῶς ὁ ἐπὶ τῆς ἀντιθέτου ἐκβοχῆς ἐρειδόμενος λόγος οὗτος ἀκυρώσεως τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως τυγχάνει ἀπορριπτέος.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 «περὶ προστασίας τῶν ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ», ὡς τοῦτο μεταγενεστέρως ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ν.δ. 2657/1953, αἱ ἐν αὐτῷ ἐπιχειρήσεις ἢ ἐκμεταλλεύσεις, αἱ ἀπασχολοῦσαι προσωπικὸν πέραν τῶν 15, ὑποχρεοῦνται εἰς τὴν πρόσληψιν πολεμιστῶν «κατὰ ποσοστὸν 7% τοῦ παρ' ἑκάστης τούτων ἀπασχολουμένου προσωπικοῦ, ἀνεξαρτήτως τῆς ὑπάρξεως ἢ μὴ κενῶν θέσεων» (§ 1), «ὁ ἀριθμὸς τῶν τοποθετουμένων ὡς ὑπαλλήλων, ἐργατοτεχνιτῶν καὶ ὑπηρετῶν... δέον νὰ εἶναι ἀνάλογος πρὸς τὸν ἀριθμὸν τῶν ὑπηρετούντων παρ' αὐτοῖς ὑπαλλήλων, ἐργατοτεχνιτῶν καὶ ὑπηρετῶν» (§ 2).

Ἐξ ἑτέρου, ἐν ἄρθρῳ 6 τοῦ ὡς ἄνω νομοθετήματος, ὁρίζεται, ὅτι προκειμένου περὶ ὑποχρέων, ἐχόντων «Ὑποκαταστήματα ἢ Ὑπηρεσίας εἰς πλείονας τῆς μιᾶς Περιφερείας, τὸ Συμβούλιον τῆς ἕδρας αὐτῶν καθορίζει τὸ σύνολον τῶν προσληπτέων, ὡς καὶ τὸ ἀναλογοῦν εἰς ἕκαστον Ὑποκατάστημα ἢ Περιφερειακὴν Ὑπηρεσίαν ποσοστόν, διὰ τὴν τοποθέτησιν τοῦ ὁποίου ἁρμόδια εἶναι περαιτέρω τὰ οἰκεῖα Τοπικὰ Συμβούλια».

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ὡς ἄνω διατάξεων προκύπτει, ὅτι πρὸς ὑπολογισμὸν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν προσληπτέων ἐπὶ ἐπιχειρήσεων, διατηρουσῶν Ὑπηρεσίας εἰς πλείονας νομούς, δέον νὰ ὑπολογισθῇ οὐχὶ ἡ δύναμις ἑκάστης Περιφερειακῆς Ὑπηρεσίας αὐτοτελῶς, ἀλλὰ τὸ σύνολον τοῦ προσωπικοῦ τῆς Ἐπιχειρήσεως καὶ νὰ καθορισθῇ ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῆς ἕδρας αὐτῶν ἀφ' ἑνὸς τὸ σύνολον τῶν προσληπτέων ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀναλογίας τοῦ νόμου καὶ τῆς κατηγορίας καὶ διαχειρίσεως αὐτοῦ καὶ ἀφ' ἑτέρου ὁ ἀριθμὸς τῶν προσληπτέων εἰς ἑκάστην Περιφερειακὴν Ὑπηρεσίαν κατὰ φῦλον καὶ κατηγορίαν, ἵνα τὸ Τοπικὸν Συμβούλιον προβῇ εἰς τὴν τοποθέτησιν ἐντὸς τοῦ ἀριθμοῦ τούτου. Κατὰ τὴν τοιαύτην κατανομὴν τὸ Συμβούλιον τῆς ἕδρας ἐνεργεῖ κατὰ διακριτικὴν εὐχέρειαν, ἐλεγχομένην μόνον ὅτι ὑπέρβασιν τῶν ἀκραί-

ΑΝΑΚΛΗΣΙΣ ΠΡΑΞΕΩΣ ΠΕΡΙ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΕΩΣ ΠΟΛΕΜΙΣΤΟΥ

Ἐπανατοποθέτησις μετὰ ταύτην εἰς νέαν ἐπιχείρησιν

Ἀπαράδεκτος προσβολὴ πράξεως τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τοῦ στρατοῦ, συγχωνευθείσης ταύτης εἰς τὴν ἐπὶ προσφυγῆς κατ' αὐτῆς ἐκδοθεῖσαν ἀπόφασιν τοῦ Δευτεροβαθμίου Συμβουλίου.—Ἀσυγχώρητος ἐκ νέου τοποθέτησις πολεμιστοῦ εἰς ἑτέραν ἐπιχείρησιν, ἔχοντος ἤδη τοποθετηθῆ εἰς ἐπιχείρησιν, ἐξ ἧς ἀπεχώρησε κατόπιν ἀνακλήσεως τῆς πράξεως τοποθετήσεως, εἰμὴ μόνον ἐξαιρετικῶς καὶ εἰς τὰς περιπτώσεις, αἱ ὁποῖαι προβλέπονται ὑπὸ τοῦ Νόμου, ὡς καὶ εἰς πᾶσαν ἑτέραν περίπτωσιν, καθ' ἣν ἤθελε κριθῆ δι' εἰδικῶς ἠτιολογημένης ἀποφάσεως τοῦ ἁρμοδίου Συμβουλίου ὅτι συνέτρεχεν ἀπολύτως δεδικαιολογημένος λόγος ἀνακλήσεως τῆς ὀρχικῆς τοποθετήσεως τοῦ πολεμιστοῦ καὶ ἐπανατοποθετήσεως αὐτοῦ εἰς νέαν θέσιν.

Ἐπανέρχεται τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας καὶ διὰ τῆς νεωτέρας αὐτῆς ἀποφάσεως τὸν εἰς τὰ παρ' αὐτοῦ νομολογηθέντα (Σ.Ε. 597/1968, εἰσηγητὴς *Π. Δεδάπουλος*, ΕΕΔ 27, 545, ἔνθα σημειώσεις μας) ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς ἀνακλήσεως διοικητικῆς πράξεως περὶ ἀναγκαστικῆς τοποθετήσεως πολεμιστοῦ τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 καὶ ἐπανατοποθετήσεως τούτου εἰς ἄλλην ἐπιχείρησιν. (Πρβλ. καὶ Α.Π. 51/1968, εἰσηγητὴς *Στ. Σταυράπουλος*, ΕΕΔ 27, 417).

Οὕτως ἐμφανίζεται διαφορὰ γνωμῶν μεταξὺ τῶν δύο Ἀνωτάτων Δικαστηρίων τῆς χώρας ἐπὶ ἑνὸς ἀκόμη ἐκ τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 προκύπτοντος ζητήματος, τὸ ὁποῖον ἔχει σημασίαν διὰ τὸ κῦρος τῆς διοικητικῆς πράξεως περὶ τοποθετήσεως πολεμιστοῦ, τοῦ ὁποίου ἀνεκλήθη ἡ παρ' ἄλλῃ ἐπιχειρήσει τοποθέτησις.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 1252/1968, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Γ. Χαρμπούρης**
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. **Χ. Φατοῦρος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Λ. Βασιλακόπουλος, Π. Κλάρας

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐμπροθέσμως ἀσκηθείσης αἰτήσεως ἡ Ἀνώνυμος Ἑταιρεία ... διώκει τὴν ἀκύρωσιν: α) Τῆς ὑπ' ἀριθ. 203/15.3.1966 ἀποφάσεως τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ, δι' ἧς ἐτοποθετήθη παρ' αὐτῇ ἀναγκαστικῶς ὅπλ. τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 ὁ Χ.Δ., ὡς ὑπάλληλος, β) τῆς ἀπὸ 19.4.1966 ἀποφάσεως τοῦ Δευτεροβαθμίου Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ, δι' ἧς ἀπερρίφθη προσφυγὴ αὐτῆς κατὰ τῆς ἀνωτέρω ἀποφάσεως καὶ γ) τῆς ὑπ' ἀριθ. 192/12.2.1966 ἀποφάσεως τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ, δι' ἧς ἀνεκλήθη προγενεστέρα τοποθέτησις τοῦ ἀνωτέρω προστατευομένου πολεμιστοῦ ἐκ τῆς εἰς ἣν πρότερον εἶχε τοποθετηθῆ ἐπιχειρήσεως ...

Εἰς τὴν διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως ἀνοιγεῖσαν δίκην παρεμβαίνει μετὰ προφανοῦς ἐννόμου συμφέροντος ὁ διὰ τῶν προσβαλλομένων πράξεων τοποθετηθεὶς παρὰ τῇ αἰτούσῃ Χ.Δ., ὑπεραμυνόμενος τοῦ κύρους αὐτῶν.

Ἡ αἰτοῦσα Ἑταιρεία ἔχει προφανὲς συμφέρον, ὅπως οἱ παρ' αὐτῇ ἀναγκαστικῶς τοποθετούμενοι ὑπάγωνται ὄντως εἰς τὴν προστασίαν τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, δι' ὃ καὶ ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις, δι' ἧς ἀμφισβητεῖται ἡ εἰς τὸν νόμον τοῦτον ὑπαγωγὴ τοῦ παρεμβαίνοντος, ἀσκεῖται μετ' ἐννόμου συμφέροντος.

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 203/15.3.1966 πρᾶξις τοῦ Κ.Σ.Π.Α.Σ. ἀπαραδέκτως προσβάλλεται, διότι συνεχωνεύθη εἰς τὴν ἐπὶ προσφυγῆς κατ' ...

ων ὁρίων αὐτῆς, λαμβάνον ὑπ' ὄψιν τὰς ἀνάγκας τῶν προστατευομένων προσώπων, τὴν δραστηριότητα τῶν διαφόρων Ὑπηρεσιῶν τῆς ὑποχρέου ἐπιχειρήσεως καὶ τὴν ἐν γένει δυναμικότητα ταύτης.

Ἐν προκειμένῳ, τὸ Κεντρικὸν Συμβούλιον προστασίας ἀπολυομένων, ὡς τὸ Συμβούλιον τῆς ἕδρας τῆς αἰτούσης, κατ' ὀρθὴν ἐφαρμογὴν τῶν ἀνωτέρω διατάξεων καθώρισε τὸν προσληπτέον ὑπ' αὐτῆς ἀριθμὸν πολεμιστῶν ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ συνολικῶς ὑπὸ ταύτης ἀπασχολουμένου προσωπικοῦ πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ ποσοστοῦ τῶν 7%. Περαιτέρω δὲ τὸ αὐτὸ Συμβούλιον, κατ' ὀρθὴν ἄσκησιν τῆς χορηγηθείσης αὐτῷ διακριτικῆς εὐχερείας, μὴ προκυπτούσης ἐν τούτῳ ὑπερβάσεως τῶν ἀκραίων ὁρίων αὐτῆς, κατένειμε τὸν ἀριθμὸν τοῦτον τῶν προσληπτέων εἰς τὰς διαφόρους Περιφερειακὰς Ὑπηρεσίας κατὰ φύλον καὶ κατηγορίαν, μὴ ἀπαιτουμένης εἰδικωτέρας τινὸς αἰτιολογίας. Κατ' ἀκολουθίαν, οἱ τὰ ἀντίθετα ὑποστηρίζοντες λόγοι ἀκυρώσεως ἐλέγχονται ἀπορριπτέοι ὡς ἀβάσιμοι.

αὐτῆς ἐκδοθεῖσαν ἀπὸ 19.4.1966 ἀπόφασιν τοῦ Δευτεροβαθμίου Συμβουλίου, ἀπολέσασα οὕτω τὸν ἐκτελεστὸν αὐτῆς χαρακτῆρα. Ἀπαραδέκτως ὡσαύτως προσβάλλεται καὶ ἡ ὑπ' ἀριθ. 192/12.2.1966 πρᾶξις τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω Συμβουλίου, δι' ἧς ἀνεκλήθη ἡ προγενεστέρα παρ' ἑτέρᾳ ἐπιχειρήσει τοποθέτησις τοῦ παρεμβαίνοντος, διότι ἡ πρᾶξις αὕτη, καθ' ἑαυτήν, οὐδόλως βλάπτει τὴν αἰτοῦσαν Ἑταιρείαν, ἐφ' ἧς ἐμμέσως μόνον ἀνταναχλᾷ, ἐξ ἀφορμῆς τῆς ἐπακολουθησάσης τοποθετήσεως παρ' αὐτῇ τοῦ εἰρημένου πολεμιστοῦ, ἣν καὶ μόνον κέκτηται ἐν προκειμένῳ ἔννομον συμφέρον, ὅπως προσβάλῃ ἡ αἰτοῦσα. Ὅθεν ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις ἀσκεῖται παραδεκτῶς μόνον καθ' ὃ μέρος στρέφεται κατὰ τῆς ἀπὸ 19.4.1966 ἀποφάσεως τοῦ Δευτεροβαθμίου Συμβουλίου.

Κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 7 §§ 1, 2 καὶ 3 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, ὡς ἀντικατεστάθησαν διὰ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν.δ. 4185/1961, ἀπόλυσις τῶν τοποθετηθέντων πολεμιστῶν καὶ τῶν ἐφεξῆς τοποθετουμένων ἐπιτρέπεται: Α) Αὐτοδικαίως, ἐφ' ὅσον ἤθελε καταδικασθῆ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἄρθρων 59, 60, 61 καὶ 62 τοῦ Ποινικοῦ Κώδικος καὶ Β') κατόπιν ἀποφάσεως τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀ.ν. 244/1936 καὶ 771/1937, α) διὰ παραβάσεις προβλεπομένας ὑπὸ τοῦ νομίμως ἀναγνωρισμένου ὀργανισμοῦ ἢ κανονισμοῦ τῆς ὑπηρεσίας ἢ ἐπιχειρήσεως ἢ ἐκμεταλλεύσεως, δι' ἃς ὁρίζεται ὡς ποινὴ ἡ ἀπόλυσις, β) δι' ἀποδεδειγμένην ἀνεπάρκειαν ἢ ἀκαταλληλότητα, μὴ ὀφειλομένην εἰς τὰ τραύματά του, καὶ ἀνάρμοστον συμπεριφοράν, γ) δι' ἀποδεδειγμένην οἰκονομικὴν ἀνεπάρκειαν τῆς ἐπιχειρήσεως, ἐφ' ὅσον καὶ καθ' ὃ μέτρον ἀπεφάσισε περὶ ταύτης τὸ οἰκεῖον Συμβούλιον, δ) προκειμένου περὶ τεχνικοῦ ἢ ἐργατικοῦ προσωπικοῦ, προσλαμβανομένου εἰς δημόσια ἔργα ἢ ἔργα ἀνασυγκροτήσεως περιωρισμένης διαρκείας, ἡ ἀπόλυσις τῶν ἀκαταλλήλων γίνεται ἄνευ μισολαβήσεως τῶν ἁρμοδίων Ἐπιτροπῶν, ἀλλ' ἐπὶ αἰτιολογημένῃ προτάσει τοῦ ἐπιβλέποντος μηχανικοῦ. Οἱ ἀπολυόμενοι, συμφώνως πρὸς τὰς ἀνωτέρω διατάξεις, οὐδὲν δικαίωμα ἐπανατοποθετήσεως ἔχουσιν, ἐκτὸς τῶν περιπτώσεων γ' καὶ δ'. Ἀφ' ἑτέρου κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω ἀ.ν. 1836/1951 ὁ βάσει τοῦ νόμου τούτου προστατευόμενος ὑποχρεοῦται, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως αὐτῷ τῆς περὶ τοποθετήσεώς του ἀποφάσεως τοῦ οἰκείου Συμβουλίου παρουσιασθῇ εἰς τὸν παρ' ᾧ τοποθετεῖται ἐργοδότην, ἵνα ἀναλάβῃ ὑπηρεσίαν. Εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν ὁ τοποθετηθεὶς δὲν ἤθελε παρουσιασθῇ ἐντὸς τῆς ἀνωτέρω προθεσμίας πρὸς ἀνάληψιν ὑπηρεσίας ἢ δὲν ἤθελεν ἀποδεχθῇ τὴν θέσιν, εἰς ἣν ἐτοποθετήθη, στερεῖται τῆς διὰ τούτων παρεχομένης προστασίας, ἐκτὸς ἐὰν ἀπολύτως δεδικαιολογημένοι λόγοι, κριθέντες παρὰ τοῦ ἁρμοδίου Συμβουλίου τοποθετήσεως τούτου, αἰτιολογοῦν τὴν μὴ ἀνάληψιν ὑπηρεσίας.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω διατάξεων, ἐν συνδυασμῷ πρὸς ἀλλήλας ἑρμηνευομένων, συνάγεται, ὅτι, προκειμένου περὶ προστατευομένων, οἵτινες ὑπὸ τὴν ἰδιότητα ταύτην εἶχον ἤδη τοποθετηθῆ εἰς ἐπιχειρήσεις καὶ ἐξ ὧν ἀκολούθως ἀπεχώρησαν κατόπιν ἀνακλήσεως τῆς πράξεως τοποθετήσεως, ἡ ἐκ νέου τοποθέτησις εἰς ἑτέραν ἐπιχείρησιν δὲν συγχωρεῖται, εἰμὴ μόνον ἐξαιρετικῶς καὶ εἰς τὰς περιπτώσεις τὰς εἰδικῶς ὑπὸ τοῦ νόμου προβλεπομένας. Τοιαῦται δὲ περιπτώσεις ἐπανατοποθετήσεως εἶναι οὐ μόνον αἱ εἰδικῶς μνημονευόμεναι ἐν τοῖς ἐδαφίοις γ' καὶ δ' τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νόμου 1836/1951, ὡς ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν.δ. 4185/1961 (ἀποδεδειγμένη οἰκονομικὴ ἀνεπάρκεια τῆς ἐπιχειρήσεως, διαπιστουμένη ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου Συμβουλίου καὶ ἀκαταλληλότης τοῦ προσληφθέντος εἰς δημόσια ἔργα ἢ ἔργα ἀνασυγκροτήσεως), ἀλλὰ, κατ' ἀνάλογον ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 (ἀνάκλησις λόγῳ δεδικαιολογημένης μὴ ἀναλήψεως ὑπηρεσίας ὑπὸ τοῦ τοποθετηθέντος), καὶ πᾶσα ἑτέρα περίπτωσις, καθ' ἣν ἤθελε κριθῆ δι' εἰδικῶς αἰτιολογημένης ἀποφάσεως τοῦ ἁρμοδίου Συμβουλίου, ὅτι συνέτρε-

ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΜΟΣ

ΑΠΟΛΥΣΙΣ ΕΚΠΡΟΣΩΠΩΝ ΗΣΦΑΛΙΣΜΕΝΩΝ ΕΙΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΥΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ

Νόμιμος σύνθεσις συλλογικών όργάνων Διοικήσεως

Προστασία, ὡς πρὸς τὴν ἀπόλυσιν, ἐκπροσώπων ἡσφαλισμένων εἰς Ὀργανισμοὺς Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως κατ' ἄρθρον 9 Α.Ν. 694/1937.—Σκοπὸς τῆς προστασίας, μὴ ἀντιτιθεμένων τῶν περὶ ταύτης διατάξεων πρὸς τὸ Σύνταγμα.—Παράνομος ἀπόφασις τοῦ ἁρμοδίου πρὸς κρίσιν τῶν λόγων ἀπολύσεως Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως διὰ μὴ νόμιμον σύνθεσιν τούτου, μετασχόντων συνεδριάσεως ἀναπληρωματικῶν μελῶν ἄνευ προηγουμένης κλητεύσεως τῶν τακτικῶν μελῶν.

Ἐπρόκειτο, εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, περὶ τῆς κατὰ τὸν ἀ.ν. 694/1937 εἰδικῆς προστασίας, ὡς πρὸς τὴν ἀπόλυσιν, ἐκπροσώπων ἡσφαλισμένων παρ' Ὀργανισμοῖς Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως (περὶ τῆς ὁποίας ἴδετε ΕΕΔ 19, 512, ἔνθα νομολογία καὶ σημειώσεις μας).

Περὶ τῆς ἀπολύσεως τῶν ἐν λόγῳ προσώπων κρίνει τὸ κατ' ἄρθρον 61 § 1 νόμου 6298/1934 Συμβούλιον Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, ἄνευ ἀ-

ξιον ἀπολύτως δεδικαιολογημένος λόγος ἀνακλήσεως τῆς ἀρχικῆς τοποθετήσεως τοῦ συγκεκριμένου πολεμιστοῦ καὶ ἐπανατοποθετήσεως εἰς νέαν θέσιν. Κατ' ἀκολουθίαν, ὁ λόγος ἀκυρώσεως, καθ' ὃν ἀπεκλείετο, κατὰ νόμον, ἡ ἐκ νέου τοποθέτησις τοῦ παρεμβαίνοντος πολεμιστοῦ, ἐφ' ὅσον οὗτος εἶχε τοποθετηθῆ εἰς ἑτέραν ἐπιχείρησιν, ἐλέγχεται ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος.

Ἀφ' ἑτέρου, κατ' ἀκολουθίαν τῆς περὶ ἧς ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει ἐννοίας τῶν παρατεθειτῶν ἀνωτέρω διατάξεων, προκειμένης κρίσεως ἐπὶ αἰτήσεως νέας τοποθετήσεως πολεμιστοῦ, προστατευομένου ὑπὸ τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, τὸ ἁρμόδιον Συμβούλιον δέον πρωτίστως νὰ ἐρευνᾷ καὶ ἐκθέτῃ τοὺς συγκεκριμένους κατὰ περίπτωσιν λόγους, τοὺς δικαιολογοῦντας τὴν ἀνάκλησιν τῆς ἀρχικῆς τοποθετήσεως καὶ τὴν εἰς νέαν ἐπιχείρησιν τοποθέτησιν τοῦ προστατευομένου, κατὰ τὰ προεκτεθέντα.

Ἐν προκειμένῳ ὁ παρεμβαίνων, προστατευόμενος τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, εἶχε τοποθετηθῆ ὑπὸ τὴν ἰδιότητά του ταύτην διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 229/17.12.1956 πράξεως τοῦ ἁρμοδίου Συμβουλίου παρὰ τῇ Ἑταιρείᾳ «...», παρὰ τῇ ὁποίᾳ εἰργάσθη μέχρι τῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 192/12.2.1966 πράξεως τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω Συμβουλίου ἀνακλήσεως, κατόπιν τῆς ἀπὸ 4.2.1966 αἰτήσεως τοῦ ἰδίου, τῆς τοποθετήσεώς του ταύτης ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι ἡ παρὰ τῇ ἀνωτέρω ἐπιχειρήσει παραμονή αὐτοῦ, ὡς διεπιστώθη ἐκ γενομένης ὑπὸ τῆς Ὑπηρεσίας ἐρεύνης, δὲν ἦτο ἐφικτὴ λόγῳ προστριβῶν του μετὰ τοῦ τεχνικοῦ διευθυντοῦ αὐτῆς. Ἀκολούθως διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 203/15.3.1966 ἀποφάσεως τοῦ αὐτοῦ Συμβουλίου ὁ παρεμβαίνων ἐτοποθετήθη παρὰ τῇ αἰτούσῃ, ἐπὶ προσφυγῆς δὲ τῆς τελευταίας ταύτης κατὰ τῆς νέας τοποθετήσεως ἐξεδόθη ἡ ἤδη προσβαλλομένη ἀπόφασις τοῦ Δευτεροβαθμίου Συμβουλίου, ἥτις, ἐν σχέσει πρὸς τὴν ἀνάκλησιν τῆς προηγουμένης ἀναγκαστικῆς τοποθετήσεως τοῦ παρεμβαίνοντος, ἐπαναλαμβάνει τὴν αὐτὴν ὡς ἀνωτέρω αἰτιολογίαν περὶ προστριβῶν αὐτοῦ μετὰ τοῦ τεχνικοῦ διευθυντοῦ τῆς «...», ὡς ἐκ τῶν ὁποίων κατέστη ἀνέφικτος ἡ παρ' αὐτῇ παραμονή του. Ὑπὸ τὰ δεδομένα ὅμως ταῦτα ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις παρίσταται ἀνεπαρκῶς ἠτιολογημένη, διότι περιορίζεται εἰς γενικὴν καὶ ἀόριστον μνείαν περὶ προστριβῶν τοῦ παρεμβαίνοντος μετὰ τοῦ διευθυντοῦ τῆς παρ' ἧ ἐτοποθετήθη ἐπιχειρήσεως, χωρὶς νὰ παραθέτῃ συγκεκριμένως τὰ στοιχεῖα καὶ περιστατικά, τὰ δικαιολογοῦντα ἐξ ἀντικειμένου τὰς συνθήκας, ὑφ' ἃς κατέστη ἀνέφικτος καὶ ἄνευ ὑπαιτιότητος τοῦ αἰτοῦντος ἡ παραμονὴ τούτου παρὰ τῇ «...». Μὴ ἐρευνηθέντος, ἔθεν, ὑπὸ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ἐὰν ἡ γενομένη ἀνάκλησις τῆς ἀρχικῆς ὡς ἄνω τοποθετήσεως ἐγένετο διὰ λόγους ἐπιτρέποντας, κατὰ τὰ εἰς τὰς ἠγουμένας σκέψεις ἐκτεθέντα, τὴν ἐκ νέου τοποθέτησιν τοῦ παρεμβαίνοντος παρὰ τῇ αἰτούσῃ Ἑταιρείᾳ, ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις εἶναι ἀκυρωτέα ὡς ἀνεπαρκῶς ἠτιολογημένη.

ποτάσεως τοῦ ὁποίου δὲν νομιμοποιεῖται ὁ μισθωτὸς διὰ δικαστικὴν ἐπιδίωξιν τῆς ἐν τῇ διατάξει ἀποζημιώσεως (Α.Π. 579/1949, εἰσηγητὴς *Α. Χαμάρτος*, ΕΕΔ 9, 78).

Ἐξ ἄλλου, αἱ ἀποφάσεις τοῦ ἀνωτέρω Συμβουλίου, συλλογικοῦ ὀργάνου διοικήσεως, ὑπόκεινται εἰς αἴτησιν ἀκυρώσεως ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, χωρὶς, ὡς δέχεται τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας, νὰ ἀντιτίθενται αἱ διατάξεις αὗται πρὸς τὸ Σύνταγμα.

Ἐπομένως ὑπὸ τῆς ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ἀπόφασις τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως διὰ παράνομον, ὡς δέχεται, σύνθεσιν τούτου, κατὰ παράβασιν τῶν γενικῶν ἀρχῶν περὶ νομίμου συνθέσεως συλλογικῶν ὀργάνων διοικήσεως. (Ἴδετε διὰ τὸ θέμα καὶ λοιπὴν νομολογίαν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ἐν ΕΕΔ 26, 694).

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 1357/1963, Ὁλομελείας

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ν. Γρηγορίου**
Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. **Γ. Κοντογιάννης**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Χ. Γαβαλᾶς, Κ. Δημάκης

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν, ἀτελῶς καὶ ἄνευ καταβολῆς παραβόλου, ἀσκουμένης αἰτήσεως (ἄρθρον 35 καὶ 36 ε.δ. 28/28.1.1951) διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς 2/9.12.1966 ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως (Τμῆμα ἄρθρου 61 § 1 ν. 6298/1934), διὰ τῆς ὁποίας ἐκρίθη, κατ' ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 9 ἀ.ν. 694/1937, ὅτι ἡ αἰτοῦσα ἄνευ ἀποχρώντος λόγου καὶ ἄνευ παραπτώματος, δικαιολογοῦντος τοῦτο κατὰ τὴν ἀνωτέρω διάταξιν, κατήγγειλε τὴν σύμβασιν ἐργασίας μετὰ τοῦ ἀνωτέρου τεχνικοῦ ὑπαλλήλου αὐτῆς Σ.Μ., ὁ ὁποῖος καὶ παραδεκτῶς ἤδη παρεμβαίνει, ὑποστηρίζων τὸ κῦρος τῆς προσβαλλομένης πράξεως καὶ τὴν ἀπόρριψιν τῆς αἰτήσεως.

Ἐκ τῶν στοιχείων τοῦ διαδικασθέντος ὑπὸ τῆς Διοικήσεως φακέλου δὲν προκύπτει ἕτερα τις κοινοποίησις τῆς προσβαλλομένης πράξεως εἰς τὴν αἰτοῦσαν, πλὴν τῆς κατὰ τὸ δικόλλιον ἐπιδόσεως προσκλήσεων τοῦ ἐκδόντος τὴν προσβαλλομένην πρᾶξιν ὀργάνου, τὸ ὁποῖον διεδιδάσθη διὰ τοῦ 132131/Σ.Ε. 503 τῆς 2.12.1967 πρὸς τὸ Δικαστήριον τοῦτο ἐγγράφου τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας παραλαβῆς αὐτῆς, ἐκ μέρους τοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν παραστάντος πληρεξουσίου δικηγόρου τῆς αἰτούσης, τὴν 1.2.1967. Κατ' ἀκολουθίαν ἐμπροθέσμως ἠσκήθη τὴν 9.3.1967 ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις.

Κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἐφαρμοσθέντος ἄρθρου 9 ἀ.ν. 694/1937 (196) ἠσφαλισμένοι εἰς Ταμεῖα Συντάξεως καὶ ἐν γένει Ὀργανισμοὺς Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, τυγχάνοντες δὲ μέλη τῶν Διοικητικῶν Συμβουλίων αὐτῶν ἢ Ἐξελεγκτικῶν Ἐπιτροπῶν, ὡς ἐκπρόσωποι τῶν ἐργαζομένων καὶ ἀπολυόμενοι τῆς θέσεώς των ἄνευ ἱκανῶς ἀποχρῶντος λόγου, κρινομένου ὑπὸ τοῦ ὡς κάτωθι ὀργάνου, διὰ καταγγελίας τῆς συμβάσεως, δικαιοῦνται, πλὴν ἄλλων, καὶ τῶν ὑπὸ τῶν διατάξεων τούτων καθοριζομένων οἰκονομικῶν παροχῶν ἐκ μέρους τῶν ἐργοδοτῶν των, τῆς προστασίας δὲ ταύτης ἀκολουθοῦν καὶ οἱ ἀπολυόμενοι ἐντὸς διετίας ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς ὡς ἄνω θητείας των. Τῶν εὐεργετημάτων τούτων δὲν δικαιοῦνται οἱ ἀπολυόμενοι λόγῳ δικαστικῆς καταδίκης κλπ. σοβαρῶν παραπτωμάτων, κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ὑπηρεσίας των, ἱκανῶν νὰ δικαιολογήσουν τὴν ἀπόλυσιν, κατὰ τὴν περὶ τούτου κρίσιν τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 61 § 1 νόμου 6298 Τμήματος τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, ἀποφαίζοντος κατόπιν προσφυγῆς τοῦ ἀπολυθέντος ἢ τοῦ προτιθεμένου νὰ προβῇ εἰς τὴν ἀπόλυσιν ἐργοδότου καὶ μετ' ἀκρόασιν τῶν ἐνδιαφερομένων. Αἱ ἀποφάσεις αὗται εἶναι ὑποχρεωτικαὶ δι' ἀμφότερα τὰ μέρη, ὑποκείμεναι μόνον εἰς αἴτησιν ἀκυρώσεως ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας.

Ἡ εἰδικὴ προστασία, τὴν ὁποίαν αἱ ἀνωτέρω διατάξεις θεσπίζουν ὑπὲρ τῆς κατηγορίας ταύτης τῶν μισθωτῶν, τῶν ἐκπροσωπούντων τοὺς ἐργαζομένους εἰς τὰς διοικήσεις τῶν Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν, δὲν συνιστᾷ εὔνοιαν ἀδικαιολογήτου ὑπὲρ τῶν προσώπων τούτων, ἀντικειμένην εἰς τὰς ἀρχὰς τῆς ἰσότητος, δεδομένου ὅτι διὰ τῆς προστασίας ταύτης καὶ τῆς δημιουργίας οὕτω ὑπὲρ τῶν προσώπων τούτων τῆς δυνατότητος πλέον ἀπεριορίστου ἐπιδόσεως εἰς τὸ ὡς ἄνω ἔργον των ἐπιδιώκεται ἡ ἐξασφάλισις συνθηκῶν ἀρτιωτέρας ἐπιτελέσεως ἐκ μέρους αὐτῶν τούτων τῶν Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν, τῆς γενικωτέρας σημασίας κοινωνικῆς των ἀποστολῆς, ἐπ' ὠφελείᾳ ἐργαζομένων καὶ ἐργοδοτῶν. Δὲν ρυθμίζουν, ἐξ ἑτέρου, αἱ διατάξεις αὗται τὰ ἐκ τῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ τῆς καταγγελίας αὐτῆς ἰδιωτικὰ δίκαια, διὰ τὰ ὁποῖα ἀρμόδια εἶναι τὰ πολιτικὰ δικαστή-

ρια, οὐδὲ δημιουργοῦν ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς των διαφορὰς ἰδιωτικοῦ δικαίου, ἀλλ' ἀντιθέτως, ὡς ἐκ τοῦ προέχοντος ὡς ἄνω γενικωτέρου σκοποῦ των, σχέσιν, δαίνουσαν μὲν παραλλήλως, ἄσχετον ὅμως πρὸς τὴν ἐκ τῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ πέραν τῆς σφαίρας τῶν ἰδιωτικῶν δικαίων, ὥστε δὲν ἀντίκειται εἰς τὰς ἀρχὰς τῆς διακρίσεως τῶν ἐξουσιῶν ἡ ὑπὸ τοῦ νόμου ἀνάθεσις τῆς ρυθμίσεως αὐτῆς, διὰ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν ὡς ἄνω διατάξεων, εἰς διοικητικὰ ὄργανα δι' ἐκτελεστῶν διοικητικῶν πράξεων, ὑποκειμένων εἰς τὸ ἔνδικον μέσον τῆς αἰτήσεως ἀκυρώσεως. Ὅθεν τὰ περὶ ἀντιθέσεως τῶν διατάξεων τούτων πρὸς τὸ Σύνταγμα διὰ τοῦ πρώτου καὶ δευτέρου λόγου προβαλλόμενα εἶναι ἀβάσιμα καὶ ἀπορριπτέα.

Τὸ ἐκδὸν τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν Συμβούλιον ἀρχικῶς συνῆλθε, διὰ νὰ κρίνῃ ἐπὶ τῆς προκειμένης ὑποθέσεως, τὴν 2.8.1966, κατὰ τὴν ὁποίαν, ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ σχετικοῦ πρακτικοῦ, μετέσχε, μεταξὺ τῶν ἄλλων μελῶν, ὁ Π. Πανάρετος, ἀναπληρωτὴς τοῦ κωλυομένου τακτικοῦ μέλους Χρ. Σταμπέλου, καὶ κατὰ τὴν ὁποίαν, πρὸ πάσης συζητήσεως, ἀπεφασίσθη, αἰτήσει τοῦ πληρεξουσίου τοῦ παρεμβαίνοντος καὶ συναινούσης τῆς αἰτούσης, ἡ ἀναβολὴ τῆς συζητήσεως διὰ τὴν 30.9.1966, κατὰ τὴν ὁποίαν συνεζητήθη ἡ ὑπόθεσις, ἐκδοθείσης τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως καὶ κατὰ τὴν ὁποίαν ὅμως συνεδρίασιν τῆς 30.9.1966 δὲν παρέστησαν ἐκ τῶν ἀνωτέρω οὔτε τὸ τακτικόν, ἤτοι ὁ Χρ. Σταμπέλος, οὔτε τὸ ἀναπληρωματικὸν μέλος, ἤτοι ὁ Π. Πανάρετος. Καὶ ἀναφέρεται μὲν εἰς τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν καὶ τὸ σχετικὸν πρακτικόν, ὅτι ἀμφότερα τὰ μέλη ταῦτα ἐκλητεύθησαν ἐμπροθέσμως, ἀλλά, ὡς βεβαιοῦται διὰ τῶν πρὸς τὸ Δικαστήριον τοῦτο διὰ τῶν ἀπὸ 20.10.1967 καὶ 7679/E93/19.1.1968 ἐγγράφων τοῦ προέδρου τοῦ αὐτοῦ Συμβουλίου, πράγματι δὲν ἐγένετο τοιαύτη νεωτέρα πρόσκλησις, διότι κατὰ τὴν ἀρχικὴν συνεδρίασιν τῆς 2.8.1966 εἶχεν ἀποφασισθῇ ἡ ἀναβολὴ τῆς συζητήσεως διὰ τὴν ὡρισμένην δικάσιμον τῆς 30.9.1966. Ἐξ ἄλλου καὶ εἰς τὸ βιβλίον ἐπιδόσεως προσκλήσεων τῶν μελῶν τοῦ Συμβουλίου, τὸ μνημονευθὲν εἰς προηγουμένην σκέψιν τῆς παρούσης, ὑφίσταται σχετικὴ ἐπίδοσις διὰ τὰ μέλη τοῦ Συμβουλίου, εἰδικώτερον δὲ διὰ τὰ ἀνωτέρω μνημονευθέντα, τακτικὸν καὶ ἀναπληρωματικόν, μόνον διὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς 2.8.1966, οὐχὶ δὲ καὶ διὰ τὴν κρίσιμον τῆς 30.9.1966.

Κατ' ἀκολουθίαν τῶν προεκτεθέντων ὁ τέταρτος λόγος ἀκυρώσεως καὶ ὁ προσθέτως προβληθεὶς περὶ κακῆς συνθέσεως τοῦ Συμβουλίου, λόγῳ μὴ κλητεύσεως τοῦ τακτικοῦ μέλους Χρ. Σταμπέλου, κρίνεται βάσιμος. Διότι μόνον ἐπὶ διακοπῆς ἀρξαμένης πράγματι συζητήσεως ἐπὶ συγκεκριμένης ὑποθέσεως, μετὰ συγχρόνου καθορισμοῦ τῆς νέας δικασίμου πρὸς συνέχισιν αὐτῆς, θὰ ἦτο νόμιμος ἡ μὴ νεωτέρα κλήτευσις τοῦ ἀπόντος τακτικοῦ μέλους, δοθέντος ὅτι πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς πληρότητος γνώσεως τῆς ὅλης ὑποθέσεως ἐπὶ μέρους τῶν ἀποφασιζόντων μελῶν ἐπιβάλλεται ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ἡ ὑπὸ τὴν αὐτὴν σύνθεσιν συνέχισις τῆς συνεδριάσεως, ἐν προκειμένῳ ὅμως, ὡς ἐξετέθη, τὸ Συμβούλιον ἀπεφάσισε πρὸ πάσης συζητήσεως τὴν ἀναβολήν, εἰς τακτικὴν μὲν δικάσιμον, πλὴν ἀπόντος τοῦ ὡς ἄνω τακτικοῦ μέλους, ὑπότε ἐπεβάλλετο ἡ κλήτευσις αὐτοῦ, σύμφωνος πρὸς τὴν βασικὴν ἀρχὴν τῆς λειτουργίας τῶν συλλογικῶν διοικητικῶν ὀργάνων, τῆς κλητεύσεως δηλονότι ἁπάντων τῶν μελῶν αὐτῶν, τῆς ἐντεῦθεν ἀκυρότητος μὴ περισωζομένης ἐκ τοῦ ὅτι ὑπὸ τὰ λοιπὰ παραστάντα μέλη τὸ Συμβούλιον ἐτέλει ἐν νομίμῳ ἀπαρτίᾳ (Σ.τ.Ε. 399/1968, 2236/1965, 2858/1964, 78/1963, 93, 467/1962).

Ἀκυρουμένης τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως διὰ τὸν ἀνωτέρω λόγον εἶναι περιττὴ ἡ ἔρευνα τῶν λοιπῶν προβαλλομένων.

ΕΡΓΑΣΙΑΚΑΙ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ

ΣΧΕΣΙΣ "ΠΑΡΑΓΟΓΟΥ„ ΔΙΑ ΔΙΑΘΕΣΙΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΕΡΓΟΔΟΤΟΥ

Ὑπερημερία ἐργοδότου καὶ μισθὸς κατ' ἄρθρον 656 Ἀστικοῦ Κώδικος

Ἐφαρμογὴ ἄρθρου 656 Ἀστικοῦ Κώδικος, ἄνευ ρητοῦ ἀντιθέτου συμβατικοῦ ὅρου, καὶ ἐπὶ τῆς συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας τοῦ λεγομένου παραγωγοῦ (placier).—Ὑποχρέωσις καταβολῆς μισθοῦ καὶ ἂν ὁ ἐργοδότης ἐκ λόγων, ἀναφερομένων εἰς τὸ πρόσωπόν του, τοὐτέστιν ἀδυναμίας καὶ εἰς τυχηρὰ ἀκόμη γεγονότα ὀφειλομένης, μὴ συνιστῶντα ὅμως ἀνωτέραν βίαν, δὲν ἀποδεχθῇ τὴν προσηκόντως καὶ πραγματικῶς προσφερομένην ἐργασίαν.—Ἔννοια ἀνωτέρας βίας.—Φύσις καὶ ἰδιομορφία τῆς συμβάσεως ἐργασίας τοῦ παραγωγοῦ, μὴ ἐξυπακουομένου αὐτονοήτως συμβατικοῦ ὅρου περὶ μὴ δεσμεύσεως τοῦ ἐργοδότου πρὸς ἀποδοχὴν καὶ τῶν πέραν τῶν οἰκονομικῶν δυνατοτήτων τῆς ἐπιχειρήσεως παραγγελιῶν.

Ἐπρόκειτο, εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου, ὑπὸ τῆς ὁποίας ἀνεμρίθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 2518/1967 ἀπόφασις τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν, περὶ συμβάσεως ἐργασίας καλουμένου παραγωγοῦ (placier). (Ἴδε τὰ περὶ τῆς σχέσεως τούτου ἐκ τῶν τελευταίων τὴν Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης 2653/1967, εἰσηγητὴς *Χρ. Χριστοφορίδης*, ΕΕΔ 26, 1255, ἔνθα εἰς σημειώσεις μας καὶ παραπομπαὶ εἰς λοιπὴν νομολογίαν).

Τὸ Ἐφετεῖον, ἀφοῦ εἶχε δεχθῇ, ὅτι ὑπόκειτο εἰς τὴν περίπτωσιν σύμβασις ἐξηρτημένης ἐργασίας, ἐν συναγείᾳ ἐσκέφθη ὡς ἑξῆς:

Εἶναι καταδικτέα ἡ προμήθεια καὶ ὅταν ὁ ἐργοδότης ἀπέκρουσε τὴν παραγγελίαν, χωρὶς νὰ ὑπάρχῃ ἀποχρῶν πρὸς τοῦτο λόγος (πρβλ. καὶ ἄρθρον 207 Α.Κ.), οἷος ὑπόκειται οὐ μόνον ἐν ἀχρεωστησίᾳ τοῦ πελάτου, ἀλλὰ καὶ ὅταν ἡ ἀπόκρουσις ὀφείλεται εἰς μείωσιν τῶν ἐργασιῶν τοῦ ἐργοδότου καὶ γενικῶς εἰς τὸ γεγονὸς, ὅτι ἡ παραγωγὴ ἢ δυναμικότης αὐτοῦ, ἐξικνουμένη μέχρις ὡρισμένου ὅρου, δὲν ἐπαρκεῖ, διὰ νὰ καλύψῃ τὰς διδομένας διὰ τοῦ placier παραγγελίας. Καὶ ναὶ μὲν οἱ παράγοντες οὗτοι καὶ δὴ ἡ μείωσις τῆς παραγωγῆς συνεπείᾳ οἰκονομικῶν δυσχερειῶν τῆς ἐπιχειρήσεως, ἀποτελοῦν κατ' ἀρχὴν λόγους ἀφορῶντας τὸ πρόσωπον τοῦ ἐργοδότου καὶ ὡς τοιοῦτοι δὲν ἀπαλλάσσουν τοῦτον, προσφερομένου τοῦ ἐκμισθωτοῦ τῶν ὑπηρεσιῶν εἰς παροχὴν αὐτῶν, ἀπὸ τῆς πρὸς καταβολὴν τοῦ μισθοῦ ὑποχρεώσεως, αἰρομένης κατ' ἄρθρον 656 Α.Κ. μόνον ἐὰν λόγοι ἀνωτέρας βίας κατέστησαν ἀδύνατον τὴν ἀποδοχὴν τῆς ἐργασίας, πλὴν ἐφαρμοζομένων καὶ ἐπὶ τῆς συμβάσεως ἐργασίας τῶν γενικῶν ἀρχῶν τοῦ ἐνοχικοῦ δικαίου, τῶν διεπουσῶν τὴν ὑπὸ τοῦ ὀφειλέτου ἐκπλήρωσιν τῆς παροχῆς, ὑποχρεουμένου κατ' ἄρθρον 288 Α.Κ. νὰ ἐκπληρώσῃ ταύτην, ὡς ἀπαιτεῖ ἡ καλὴ πίστις, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν καὶ τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν, θὰ ἦτο ἄλως παράλογον νὰ ὑποτεθῇ ὡς ἀνταποκρινόμενον πρὸς τὴν οἰκονομίαν τῆς σχέσεως καὶ τὴν βούλησιν τῶν συμβαλλομένων, ἄνευ εἰδικῆς ἀντιθέτου περὶ τούτου συμφωνίας, ὅτε μόνον καὶ μόνον πρὸς πραγματοποίησιν ἐπιχειρηματικῆς ἀμοιβῆς ἐκ μέρους τοῦ placier ὑφίσταται δέσμευσις τοῦ ἐργοδότου νὰ ἀποδέχηται καὶ τὰς πέραν τῶν δυνατοτήτων τῆς ἐπιχειρήσεώς του καὶ τῆς πορείας τῶν ἐργασιῶν του κειμένας παραγγελίας, εἰς τρόπον ὥστε, τοῦτο μὴ πράττων, νὰ περιέρχεται οὗτος εἰς ὑπαρχρεωρίαν δανειστοῦ καὶ νὰ ὀφείλῃ προμήθειαν καὶ διὰ τὰς ἐκ τῆς πρόσθεν αἰτίας μὴ ἐκτελουμένας παραγγελίας.

Ἀλλωστε, κατὰ τὰς αὐτὰς ἀρχὰς ἑρμηνευομένων τῶν συμβάσεων, ἄρα καὶ τῆς συμβάσεως ἐργασίας (ἄρθρον 200 Α.Κ.), εἰς τὴν φύσιν καὶ τὴν ἰδιομορφίαν τοῦ προκειμένου συναλλάγματος ἔγκειται ὡς αὐτονοήτως ἐξυπακουόμενος ὁ περιορισμός, καθ' ὃν ὁ ὄγκος τῶν παραγγελιῶν δὲν θὰ ὑπερβαίνῃ τὰς παραγωγικὰς ἢ εἰς διαθέσιμα ἐν γένει ἐμπορεύματα δυνατότητας τῆς ἐπιχειρήσεως, ἐφ' ὅσον ὁ φορεὺς ταύτης καὶ ὁ placier, προσφεύγοντες εἰς τὸ συμβατικὸν τοῦτο σχῆμα, ἀποβλέπουν μὲν εἰς ἰδιαίτερα συμφέροντα ἕκαστος, ἀλλὰ πάντως καὶ εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν χρησίμου διὰ τὴν ἐπιχείρησιν ἔργου, ὅπερ δὲν νοεῖται παρὰ μόνον ἐὰν ὑπάρχωσι πρὸς ἱκανοποίησιν τῶν διδομένων παραγγελιῶν διαθέσιμα προϊόντα.

Κατ' ἀκολουθίαν καὶ ἀφοῦ, κατὰ τὰ ἀποδεικνύμενα ἐκ τῶν ὑπὸ τοῦ ἀφεσιβλήτου ἐξεταοθέντων δύο μαρτύρων, τοῦ ἐκκαλοῦντος συνδίκου οὐδένα τοιοῦτον ἐξετάσαντος, ἐν συνδυασμῷ λαμβανομένων καὶ πρὸς ἅπαντα τὰ ἐκατέρωθεν ἐπικαλούμενα καὶ νομίμως προσαγόμενα ἔγγρα-

φα, πρὸς συναγωγὴν τεκμηρίων ἐκτιμώμενα, ὅτι προσελήφθη μὲν ὡς placier ὁ ἐφεσίβλητος ἀπὸ τοῦ ἔτους 1946 πρὸς διάθεσιν τῶν προϊόντων τῆς ἐν τῷ μεταξὺ πτωχευσάσης καὶ ὑπὸ τοῦ συνδίκου ἐκπροσωπουμένης ἐπιχειρήσεως καὶ ὅτι διὰ συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου καὶ ἐπ' ἀμοιβῇ, συνισταμένῃ εἰς προμήθειαν 2,5% διὰ τὰ εἰς τὴν Θεσσαλίαν διατιθέμενα καὶ 3,5% διὰ τὰ εἰς τὴν λοιπὴν χώραν διοχετευόμενα ἐμπορεύματα, ὑπολογιζομένην ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀξίας τῶν διαβιβαζομένων παρ' αὐτοῦ σχετικῶν παραγγελιῶν, πλὴν χωρὶς ὅμως καὶ νὰ συμφωνηθῇ εἰδικῶς, ὅτι οὗτος θὰ ἀπελάμβανεν ὁπωσδήποτε τῆς ἀμοιβῆς ταύτης, ἐφ' ὁσαδήποτε καὶ ἂν ἦσαν αἱ ὡς εἴρηται παραγγελίαι, καὶ ὅταν τοιαύτην ὁ ὄγκος αὐτῶν ὑπερηκόντιζε τὰς παραγωγικὰς δυνατότητας καὶ ἐν γένει τὰ διαθέσιμα προϊόντα τῆς ἐργοδότιδος ἑταιρείας, δέον νὰ θεωρηθῇ, ὅτι κατὰ τὴν βούλησιν τῶν συμβληθέντων, ἐν ἁρμονίᾳ τελοῦσαν πρὸς τὴν φύσιν τῆς συμβάσεως καὶ τοὺς σκοποὺς αὐτῆς, δὲν θὰ ἐδικαιοῦτο οὗτος προμηθείας, παρὰ μόνον διὰ τὰς ἐντὸς τῶν πλαισίων τῶν ἄνω δυνατοτήτων κειμένας παραγγελίας, ἤτοι μόνον δι' ὅσας ἐκ τούτων ἐξετελέσθησαν ἢ καὶ ἠδύναντο νὰ ἐκτελεσθοῦν ἐκ τῆς παραγωγῆς τῆς πτωχῆς καὶ τῶν τυχὸν ὑφισταμένων παρ' αὐτῇ ἀδεσμεύτων ἀποθεμάτων.

Συναπῶς, προκύπτοντος παραιτέρω ἐκ τῶν αὐτῶν ἀποδείξεων, ὅτι τὸ ποσὸν τῶν προμηθειῶν, ὧν ἐδικαιοῦτο ὁ ἐφεσίβλητος διὰ τὸ ἀπὸ 1.1.1962 μέχρι 10.10.1962 χρονικὸν διάστημα, ὑπολογιζομένων ἐπὶ τῇ βάσει τῶν κατὰ τὸ αὐτὸ διάστημα δοθεισῶν παρ' αὐτοῦ καὶ ἐκτελεσθεισῶν παραγγελιῶν, ὑπελείπετο σημαντικῶς ἐκείνου, ὅπερ ὁ ἐκκαλῶν σύνδικος ἀναγνωρίσειν ὡς ὀφειλόμενον, ἤτοι τῶν δραχμῶν 6.000 κατὰ μῆνα, ποσοῦ ὑπερκαλύπτοντος οὐ μόνον τὸν ὄγκον τῶν καθ' ἕκαστον τῶν ὡς εἴρηται μηνῶν ἐκτελεσθεισῶν παραγγελιῶν, ἀλλὰ καὶ ὃν ἦτο εἰς θέσιν νὰ ἐκτελέσῃ ἡ περὶ ἧς πρόκειται ἐπιχείρησις, ἡ παραγωγὴ τῆς ὁποίας, σημαντικῶς μειωθεῖσα ὡς ἐκ τῆς κακῆς πορείας τῶν ἐργασιῶν της, εἶχε κατὰ τὸ πλεῖστον δεσμευθῇ ὑπὸ διαφόρων δανειστῶν της, ἐσφαλμένως τὸ Πρωτοδικεῖον ἔκρινεν, ὅτι, ὀφειλομένης ἀμοιβῆς εἰς τὸν ἐφεσίβλητον καὶ δι' ὅσας παραγγελίας ἔμειναν ἀνεκτέλεστοι λόγῳ τῆς ἀνεπαρκείας τῆς ἐργοδότιδος, ὅπως ἀνταποκριθῇ πρὸς αὐτάς, ἡ ὡς ἄνω ἀπαίτησις διὰ μισθοὺς ἀνῆρχετο εἰς τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 84.000, ὃν ἠξίου ὁ ἐφεσίβλητος μισθωτός, οὐχὶ ὀρθῶς δὲ ἐν συνεχείᾳ, ὑπελόγισε τὸ αὐτὸ δικαστήριον, ἀπολυθέντος ἐκείνου διὰ καταγγελίας, λαβούσης χώραν τὴν 10.10.1962, τὴν ὀφειλομένην αὐτῷ ἐπὶ τῇ αἰτίᾳ ταύτῃ ἀποζημίωσιν τοῦ νόμου 2112, καθὼς καὶ τὴν ὁμοίαν λόγῳ στρατεύσεως τῆς εἰς τὸ ἔτος τοῦτο ἀντιστοιχούσης ἀδείας του, εἰς τὰ ποσὰ τῶν δραχμῶν 100.980 καὶ 6.480 ἀντιστοίχως, δι' ἃ ποσὰ ἅπαντα, δεχθέντα τὰ σχετικὰ πιστώματα, ὡς καλῶς ἔχοντα, καὶ ἀπέρριψε τὰς ἀντιρρήσεις τοῦ ἐκκαλοῦντος συνδίκου, καὶ δέον, κατὰ τὸν βάσιμον ἐν μέρει λόγον τῆς ὑπ' αὐτοῦ ἐφέσεως, δεκτῶν ἐν μέρει γενομένων τῶν ἀντιρρήσεων τούτων, νὰ ἀναγνωρισθῇ ὁ ἐφεσίβλητος ὡς δικαιοῦχος: α) διὰ μισθοὺς τοῦ ἄνω χρονικοῦ διαστήματος ποσοῦ δραχμῶν 24.600, ὃν ἀπομένει μετ' ἀφαίρεσιν τῶν καθ' ὁμολογίαν τοῦ καταβληθεισῶν αὐτῷ 31.400 δραχμῶν ἀπὸ τοῦ συνολικοῦ ποσοῦ τῶν 56.000, τοῦ παριστῶντος τὸ σύνολον τῶν ἀποδοχῶν τοῦ ἄνω διαστήματος (9 Χ 6.000 : 2.000), β) δι' ἀποζημίωσιν τοῦ νόμου 2112 ποσοῦ δραχμῶν 74.250, ὅπερ καὶ ὁ σύνδικος ἀναγνώρισε καὶ γ) δι' ἀποζημίωσιν ὀφειλομένην κατ' ἄρθρον 5 § 5 τοῦ ἀ.ν. 539/1945 λόγῳ ἀπολύσεως του πρὶν ἢ λάβῃ τὴν ἄδειαν τοῦ 1962 καὶ δι' αἰτίαν βαρύνουσαν τὸν ἐργοδότην τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 4.320 (6.000:25Χ18), ἤτοι διὰ τὸ συνολικὸν ἄθροισμα τῶν δραχμῶν 103.170, μεταρρυθμιζομένης ἀναλόγως τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως.

*

Ἑρμηνεύθη ὑπὸ τῆς ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 656 Ἀστικοῦ Κώδικος, ὡς ἔχει σταθερῶς ἑρμηνευθῇ ὑπὸ τῆς θεωρίας καὶ νομολογίας, δηλαδὴ ἡ ὑφισταμένη τυχὸν ἀνωτέρα βία, ἡ ὁποία, ἐν μὴ ἀποδοχῇ τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ μισθωτοῦ, ἀπαλλάσσει τὸν ἐργοδότην τῆς ὑποχρεώσεως καταβολῆς μισθοῦ, κεῖται κατὰ τὴν ὑποκειμενικὴν θεωρίαν. (Ἴδετε ἐκτενῶς *Ι. Καποδίστριαν*, ΕρμΑΚ, ὑπ' ἄρθρον 656, ἀριθ. 54 ἐπ.).

Ἀρείου Πάγου 292/1968, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ κ. **Στ. Μαυρομιχάλης**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Πελ. Δαλιάνης**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Εὐ. Δημητρακόπουλος, Φ. Πολιτόπουλος

Κατὰ τὸ ἄρθρον 656 Α.Κ., ὅπερ, ἄνευ ρητοῦ ἀντιθέτου συμβατικοῦ ὅρου, ἔχει ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ τῆς συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας τοῦ λεγομένου παραγωγοῦ (placier), ἀπασχολουμένου αὐτοπροσώπως καὶ ἀποκλειστικῶς μὲ τὴν διάθεσιν τῶν προϊόντων

τοῦ ἐργοδότου ἀντὶ μισθοῦ, συνισταμένου εἰς ὡρισμένον ποσοστὸν ἐπὶ τῆς ἀξίας τῶν τῇ μερίμνῃ ἢ τῇ μεσολαβήσει του διατεθειμένων πρὸς τρίτους ἐμπορευμάτων, καὶ ἂν ὁ μισθωτὴς ἐκ λόγων ἀναφερομένων εἰς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, τοὐτέστιν ἀδυναμίας καὶ εἰς τυχηρὰ ἀκόμη γεγονότα ὀφειλομένης, μὴ συνιστῶντα ὅμως ἀνωτέραν βίαν, δὲν ἀποδεχθῇ τὴν προσηκόντως καὶ πραγματικῶς προσφερομένην ὑπὸ τοῦ ἐκμισθωτοῦ ἐργασίαν ὑπαχρεοῦται, μὴ λυομένης τῆς συμβάσεως, εἰς τὴν καταβολὴν τοῦ μισθοῦ πρὸς τὸν ἐκμισθωτήν. Ὑφίσταται δὲ ἀνωτέρα βία, ὅταν ἡ ἐνέργεια τοῦ ὑποχρέου παρακωλύεται ἐκ θείου καὶ ἀπροβλέπτου γεγονότος, ὅπερ ἦτο ἀδύνατον νὰ ἀποτραπῇ ἀκόμη καὶ διὰ καταβολῆς ἄκρας ἐπιμελείας. Ἑπομένως δὲν συνιστᾷ ἀνωτέραν βίαν ἡ πρόσκαιρος οἰκονομικὴ δυσχέρεια τοῦ μισθωτοῦ καὶ ἐν γένει ἡ κακὴ πορεία τῶν ἐργασιῶν τῆς ἐπιχειρήσεώς του.

Ἐξ ἄλλου εἰς τὴν φύσιν καὶ τὴν ἰδιομορφίαν τῆς αὐτῆς συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας τοῦ ἀποκαλουμένου παραγωγοῦ, ἑρμηνευομένης κατὰ τὰ ἄρθρα 173, 200 καὶ 288 Α.Κ., ὡς ἀπαιτεῖ ἡ καλὴ πίστις, δὲν ἔγκειται ὡς ἐξυπακουόμενος αὐτονοήτως ὁ συμβατικὸς ὅρος ὅτι δὲν ὑφίσταται δέσμευσις τοῦ ἐργοδότου νὰ ἀποδέχηται καὶ τὰς πέραν τῶν διαμορφωθεισῶν μετὰ τὴν σύναψιν τῆς συμβάσεως, λόγῳ κάμψεως τῶν ἐργασιῶν, οἰκονομικῶν δυνατοτήτων τῆς ἐπιχειρήσεώς του καὶ τῆς πορείας τῶν ἐργασιῶν του, κειμένας καὶ ἐπιτευχθείσας μέσῳ τῆς δραστηριότητος τοῦ ἐκμισθωτοῦ παραγωγοῦ παραγγελίας, ὥστε νὰ ἀποκλείεται ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ προπαρατεθέντος ἄρθρου 656 διὰ τὰς οὕτω μὴ ἐκτελουμένας παρὰ τοῦ ἐργοδότου παραγγελίας.

Ἐν προκειμένῳ τὸ δικάσαν Ἐφετεῖον, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, ἐδέξατο καθ' ἑρμηνείαν μὲν τοῦ ἄρθρου 656 Α.Κ., ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ ἄρθρον 288 Α.Κ., ὅτι ἐπὶ τῆς συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας τοῦ ἀποκαλουμένου παραγωγοῦ δὲν ὑφίσταται, ἐκτὸς εἰδικῆς ἀντιθέτου περὶ τούτου συμφωνίας, δέσμευσις τοῦ ἐργοδότου νὰ ἀποδέχηται καὶ τὰς πέραν τῶν οἰκονομικῶν δυνατοτήτων τῆς ἐπιχειρήσεώς του καὶ τῆς πορείας τῶν ἐργασιῶν του κειμένας καὶ ἐπιτευχθείσας μέσῳ τῆς δραστηριότητος τοῦ παραγωγοῦ παραγγελίας, εἰς τρόπον ὥστε, τοῦτο μὴ πράττων, νὰ περιέρχηται οὗτος εἰς ὑπερημερίαν δανειστοῦ καὶ νὰ ὀφείλῃ προμήθειαν καὶ διὰ τὰς ἐκ τῆς πρόσθεν αἰτίας μὴ ἐκτελουμένας παραγγελίας, ἄλλως τε κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς καλῆς πίστεως ἑρμηνευομένων τῶν συμβάσεων, ἄρα καὶ τῆς συμβάσεως ἐργασίας (ἄρθρον 200 Α.Κ.), εἰς τὴν φύσιν καὶ τὴν ἰδιομορφίαν τοῦ προκειμένου συναλλάγματος ἔγκειται ὡς αὐτονοήτως ἐξυπακουόμενος ὁ περιορισμός, καθ' ὃν ὁ ὄγκος τῶν παραγγελιῶν δὲν θὰ ὑπερβαίνῃ τὰς παραγωγικὰς ἢ εἰς διαθέσιμα ἐν γένει ἐμπορεύματα δυνατότητας τῆς ἐπιχειρήσεως, ἀνελέγκτως δέ, κατ' ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων, ὅτι ἀπεδείχθη πλήρως, ὅτι ὁ ἀναιρεσείων προσελήφθη κατὰ τὸ ἔτος 1946 παρὰ τῆς ὑστέρως πτωχευσάσης καὶ ἐκπροσωπουμένης ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου Ἑταιρείας διὰ συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου πρὸς διάθεσιν τῶν προϊόντων τῆς ἐπιχειρήσεώς της ἐπ' ἀμοιβῇ, συνισταμένῃ εἰς προμήθειαν 2½% διὰ τὰ εἰς τὴν Θεσσαλίαν διατιθέμενα καὶ 3½% διὰ τὰς εἰς τὴν λοιπὴν χώραν διοχετευόμενα ἐμπορεύματα, ὑπολογιζομένων βάσει τῆς ἀξίας τῶν διαθιθαζομένων παρ' αὐτοῦ σχετικῶν παραγγελιῶν, χωρὶς ὅμως καὶ νὰ συμφωνηθῇ εἰδικῶς, ὅτι ὁ αὐτὸς ἀναιρεσείων θὰ ἀπολαμβάνῃ ὁπωσδήποτε τῆς ἀμοιβῆς ταύτης, ὁσαισδήποτε καὶ ἂν εἶναι αἱ ὡς εἴρηται παραγγελίαι, καὶ δὴ ὅταν ὁ ὄγκος τούτων ὑπερβαίνῃ τὰς παραγωγικὰς δυνατότητας καὶ ἐν γένει τὰ διαθέσιμα προϊόντα τῆς αὐτῆς ἐργοδότιδος Ἑταιρείας, ὅτι τὸ ποσὸν τῶν προμηθειῶν, ὧν ἐδικαιοῦτο ὁ ἀναιρεσείων διὰ τὸ ἀπὸ 1.1.1962 μέχρι 10.10.1962 χρονικὸν διάστημα, ὑπολογιζομένων βάσει τῶν κατὰ τὸ αὐτὸ χρονικὸν διάστημα δοθεισῶν παρ' αὐτοῦ καὶ ἐκτελεσθεισῶν παραγγελιῶν, ὑπελείπετο σημαντικῶς ἐκείνου, ὅπερ ὁ ἀναι-

ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

ΑΠΟΔΟΧΗ ΥΠΟ ΕΡΓΟΔΟΤΟΥ ΣΥΜΦΩΝΗΘΕΙΣΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΜΙΣΘΩΤΟΥ

Καταβολή τοῦ συμφωνηθέντος ἢ τοῦ νομίμου μισθοῦ

Ὑποχρέωσις τοῦ ἐργοδότου πρὸς ἀποδοχὴν τῶν προσφερομένων κατὰ τὴν σύμβασιν ἐργασίας ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ ὑπηρεσιῶν, ἐκ τῶν ὁποίων καὶ μόνον δὰ κριθῇ εἴτε ὁ συμφωνηθείς, εἴτε ὁ διὰ συλλογικῆς συμβάσεως, διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἢ ἄλλης κανονιστικῆς διατάξεως νομίμως κατ' ἐλάχιστον ὅριον ὁρισθεὶς μισθός.— Ἀπασχόλησις ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει τοῦ μισθωτοῦ μὲ ἄλλας ἐλάσσονας ἢ ἴσσονας τῶν συμφωνηθεισῶν ἐργασίας.— Συνέπειαι.

Ὁ μισθωτός, παρέχων τὴν συμφωνηθεῖσαν διὰ τῆς συμβάσεως ἐργασίαν, ἀμείβεται μὲ τὰ καθοριζόμενα ὅρια μισθοῦ τῆς προσηκούσης εἰς τὴν περίπτωσιν συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ τῆς πρὸς ταύτην ἐξομοιουμένης διαιτητικῆς ἀποφάσεως (Α.Π. 299/1966, εἰσηγητὴς *Β. Παπασπυράκος*, ΕΕΔ 25, 862, Α.Π. 360/1967, εἰσηγητὴς *Κ. Παπαϊωάννου*, ΕΕΔ 26, 1184, ἔνθα σημειώσεις μας).

Ἐξ ἄλλου, ἡ μεταβολὴ τοῦ εἴδους τῆς ἐργασίας τοῦ μισθωτοῦ καὶ ἡ ἐξ αὐτῆς διαφοροποίησις τοῦ μισθοῦ, ἀναλόγως πρὸς τὸ νέον εἶδος τῆς ἐργασίας αὐτοῦ (ἴδετε σχετικῶς καὶ *Γ. Σχινᾶ*, ΕΕΔ 23, 321), εἶναι δυνατὴ διὰ συμβάσεως μεταξὺ τοῦ μισθωτοῦ καὶ τοῦ ἐργοδότου, εἴτε καὶ μονομερῶς ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου, ὁπότε ἂν ὁ μισθωτὸς ἀποδεχθῇ ταύτην καὶ ἐπὶ τὸ δυσμενέστερον ἔτι διὰ τοῦτον, συνάπτεται σύμβασις καὶ δὲν δύναται νὰ γίνῃ λόγος καὶ περὶ ὁλοπτικῆς μονομεροῦς ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου μεταβολῆς ὅρων τῆς συμβάσεως ἐργασίας κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νόμου 2112/1920. (Ἴδετε Α.Π. 436/1963, Γ' Τμήματος, εἰσηγητὴς *Κ. Ψιλόπουλος*, ΕΕΔ 22, 1045).

Ὡς προκύπτει ὅμως ἐκ τῆς κατωτέρω ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως, τὸ Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν διὰ τῆς ἐπικυρουμένης ὑπ' ἀριθ. 234/ 1968 ἀποφάσεώς του ἐδέχθη, ὅτι ἡ ἐνάγουσα προσελήφθη ὡς πωλήτρια καὶ ὡς τοιαύτη κατὰ κύριον λόγον ἀπησχολήθη, δικαιωθεῖσα οὕτω τῶν διὰ τὸ προσωπικὸν (πωλητὰς) τῶν ἐμπορικῶν καταστημάτων νομίμων μισθῶν.

Ἀρείου Πάγου 297/1968, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ν. Χαραλάμπης**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Κ. Παπαϊωάννου**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ν. Ροδιάδης, Χ. Ἀνδρουτσόπουλος

Τὸ δικάσαν ὡς ἐφετεῖον Πρωτοδικεῖον

ρεσίδλητος ἀνεγνώρισεν ὡς ὀφειλόμενον, ἤτοι τῶν δραχμῶν 6.000 μηνιαίως, ποσοῦ ὑπερκαλύπτοντος οὐ μόνον τὸν ὄγκον τῶν καθ' ἕκαστον τῶν ὡς εἴρηται μηνῶν ἐκτελεσθεισῶν παραγγελιῶν, ἀλλὰ καὶ ὅσον ἦτο εἰς θέσιν νὰ ἐκτελέσῃ ἡ περὶ ἧς πρόκειται ἐπιχείρησις, ἡ παραγωγὴ τῆς ὁποίας σημαντικῶς μειωθεῖσα, ὡς ἐκ τῆς κακῆς πορείας τῶν ἐργασιῶν της, εἶχε κατὰ τὸ πλεῖστον δεσμευθῇ ὑπὸ διαφόρων δανειστῶν της. Μετὰ ταῦτα, ἀποφηνάμενον ὅτι δὲν ὀφείλεται παρὰ τῆς ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσιδλήτου ἐκπροσωπουμένης Ἑταιρείας προμήθεια εἰς τὸν ἀναιρεσείοντα διὰ τὰς κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 1.1.1962 μέχρι καὶ 10.10.1962 γενομένας παρ' αὐτοῦ καὶ μὴ ἐκτελεσθείσας ὑπὸ τῆς αὐτῆς ἐργοδότιδος Ἑταιρείας, ὡς ἐκ τῆς μειώσεως τῆς παραγωγικῆς δραστηριότητός της, συνεπείᾳ τῆς κακῆς πορείας τῶν ἐργασιῶν καὶ δεσμεύσεως τῶν ἀποθεμάτων της παρὰ τῶν δανειστῶν της, παραγγελίας τῶν προϊόντων της καὶ ἀπορρίψαν, κατὰ μεταρρύθμισιν τῆς πρωτοδίκου ὁριστικῆς ἀποφάσεως τὴν τοιοῦτον αἴτημα ἔχουσαν ἀνακοπὴν τοῦ ἀναιρεσείοντος κατὰ τοῦ ἀναιρεσιδλήτου, ψευδῶς ἡρμήνευσε καὶ ἐσφαλμένως ἐφήρμοσε τὰς οὐσιαστικοῦ περιεχομένου διατάξεις τῶν ἄρθρων 656, 173, 200 καὶ 288 Α.Κ. καὶ ἀναιρετέαν κατέστησε τὴν ἀπόφασίν του κατὰ τὸ ἄρθρον 807 ἐδ. 17 τῆς Πολ. Δικονομίας καὶ τοὺς δασίμους περὶ τούτου πρῶτον καὶ δεύτερον λόγους ἀναιρέσεως.

δέχεται ἀνελέγκτως, ὡς ἐκ τῆς ἀναιρεσιβαλλομένης δείκνυται, ὅτι α) ὅτι ἡ ἐνάγουσα προσελήφθη ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου διὰ συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου τὴν 1.4.1962 «ὡς πωλήτρια καὶ ὡς τοιαύτη κατὰ κύριον λόγον ἀπησχολήθη» καθ' ὅλον τὸν κρίσιμον χρόνον, «ὑποδεχομένη τοὺς πελάτας, ἐπιδεικνύουσα εἰς αὐτοὺς τὰ ἐκτιθέμενα εἰς τὴν ἰσόγειον αἴθουσαν τοῦ καταστήματος διάφορα ἐμπορεύματα καὶ παρέχουσα τὰς σχετικὰς πληροφορίας...» καὶ «παρεμπιπτόντως καὶ ὁσάκις ἐδίδοντο ὑπὸ πελατῶν εἰς τὸ κατάστημα παραγγελίαι ραφῆς καλυμμάτων ἐπίπλων ἠσχολεῖτο μὲ τὸ γάζωμα τούτων...», ἐκμαθοῦσα τὴν ἐργασίαν ταύτην, οὖσαν πάρεργον καὶ παρεμπίπτουσαν, κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς παρὰ τοῖς ἐναγομένοις ὑπηρεσίας της», β) «οἱ ἐναγόμενοι ἔπαυσαν κατὰ τὴν 27ην Μαρτίου 1964 νὰ ἀποδέχωνται τὰς προσηκόντως προσφερθείσας ὑπηρεσίας τῆς ἐναγούσης, καταγγείλαντες προφορικῶς ἄνευ ἐπιδόσεως ἐγγράφου καὶ καταβολῆς οἱασδήποτε ἀποζημιώσεως «καὶ μόνον μετὰ πάροδον μηνὸς καὶ ἀφοῦ ἐν τῷ μεταξὺ ἡ ἐνάγουσα προσέφυγεν εἰς τὴν Ἐπιθεώρησιν Ἐργασίας Καλλιθέας, παραπονουμένη διὰ τὴν ἀντικανονικὴν ἀπόλυσίν της, οἱ ἐναγόμενοι ἐπέδωκαν αὐτῇ τὴν ἀπὸ 27.4.1967 ἐξώδικον πρόσκλησίν των, οὖσαν σπουδαίαν..., δι' ἧς προσεκάλουν ταύτην, ὅπως προσέλθῃ καὶ ἀναλάβῃ ὑπηρεσίαν». Κρίναν δὲ μετὰ ταῦτα, ὅτι ὀρθῶς ἐπεδικάσθησαν α) αἱ ζητηθεῖσαι διαφοραὶ ἀποδοχῶν ἀπὸ 12.7.1962 μέχρις 26.3.1967 «μεταξὺ τῶν καταβαλλομένων καὶ τῶν νομίμων τοιούτων ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὑπ' ἀριθ. 3/1961, 12/1963, 21/1965 καὶ 58/1966 ἀποφάσεων τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἐμπορικῶν καταστημάτων ἀπάσης τῆς χώρας ἐκ δραχμῶν ἓν ὅλῳ 11.899» καὶ β) αἱ ἀποδοχαὶ ὑπερημερίας ἑνὸς μηνὸς ἐκ δραχμῶν 2.047 καὶ μετὰ τοῦτο ἀπορρίψαν τοὺς περὶ τοῦ ἐναντίου λόγους ἐφέσεως κατὰ τῆς ὁμοίως ἀποφανθείσης πρωτοδίκου ἀποφάσεως, τὸ μὲν ὀρθῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰ ἄρθρα 648, 649, 653, 656 καὶ 686 τοῦ Α.Κ., καθὼς καὶ τὰς ὑπ' ἀριθ. 3/1961, 12/1963, 21/1965 καὶ 58/1966 ἀποφάσεις τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἐν συνδυασμῷ καὶ πρὸς τὰς σχετικὰς διατάξεις τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς συνεπληρώθη καὶ ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ν.δ. 3755/1957, τὸ δὲ μετὰ πληρότητος καὶ σαφηνείας ἠτιολόγησε τὴν περὶ τούτου κρίσιν του, οἱ δὲ περὶ τοῦ ἐναντίου 2ος καὶ 3ος τοῦ ἀναιρετηρίου λόγοι εἶναι ἀβάσιμοι καὶ ἀπορριπτέοι, οὐσῶν ἀνελέγκτων τῶν τυχὸν ἀνεπαρκῶν ἢ ἐσφαλμένων αἰτιολογιῶν τῶν συνδεομένων μὲ τὸ πῶς καὶ ἐκ ποίων στοιχείων ἤχθη τὸ δικάσαν Πρωτοδικεῖον εἰς τὰ προαναφερθέντα περὶ πραγμάτων συμπεράσματα.

Ὁ ἐργοδότης ὑποχρεοῦται νὰ δεχθῇ τὰς προσφερομένας κατὰ τὴν σύμβασιν ἐργασίας ὑπὸ τοῦ ἐκμισθωτοῦ ὑπηρεσίας, ἀπὸ τὰς ὁποίας καὶ μόνας θὰ κριθῇ εἴτε ὁ συμφωνηθείς, εἴτε ὁ διὰ συλλογικῆς συμβάσεως, διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἢ ἄλλης κανονιστικῆς διατάξεως νομίμως κατ' ἐλάχιστον ὅριον ὁρισθείς μισθός. Μόνη ἡ ἀπασχόλησις ἐν μέρει ἢ ἐν ὅλῳ τοῦ ἐκμισθωτοῦ μὲ ἄλλας ἐλάσσονας ἢ ἴσσονας τῶν συμφωνηθεισῶν ἐργασίας οὐδαμῶς ἐπηρεάζει τὰ ἐκ τῆς συμβάσεως ἢ τοῦ νόμου περὶ μισθοῦ ὡς ἄνω δικαιώματά του, ἐκτὸς ἐὰν ὁ ἐργοδότης ἐπικαλεσθῇ καὶ ἐν ἀμφισβητήσει ἀποδείξῃ τροποποίησιν τῆς ἀρχικῆς συμβάσεως ἢ μὴ προσήκουσαν ἐκπλήρωσιν τῆς συμφωνηθείσης παροχῆς κατὰ τὰ ἄρθρα 330, 335, 337, 340, 343, 374, 378, 383, 384 καὶ 652 τοῦ Α.Κ. Ὅθεν ὁ ἰσχυρισμὸς τῶν ἐναγομένων ὅτι ἡ ἐνάγουσα ἀπησχολήθη ὑπὸ τῶν ἐναγομένων ὡς γαζώτρια καὶ οὐχὶ ὡς πωλήτρια, ἐφ' ὅσον δὲν συνδυάζεται μὲ τροποποίησιν ἢ μὴ προσήκουσαν ἐκπλήρωσιν τῆς συμβάσεως, οὐδεμίαν ἀσκεῖ ἐπιρροὴν ὡς πρὸς τὴν ἔκβασιν τῆς προκειμένης δίκης, ὅτι ὁ καὶ ἡ μὴ λῆψις ὑπ' ὄψιν αὐτοῦ ἢ τῶν συναφῶς πρὸς αὐτὸν προσαχθεισῶν ἀποδείξεων δὲν ἱδρύει τοὺς ὑπὸ τῶν ἐδαφίων 7 καὶ 9 τοῦ ἄρθρου 807 τῆς Πολ. Δικονομίας προβλεπομένους λόγους ἀναιρέσεως, ὁ δὲ περὶ τοῦ ἐναντίου πρῶτος λόγος τοῦ ἀναιρε-

ΣΥΛΛΟΓΙΚΑΙ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΔΕΣΜΕΥΣΙΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΥΠΟ ΕΘΝΙΚΩΝ ΟΜΟΙΟΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΣΥΛΛΟΓΙΚΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

Ἀνεύθυνον τοῦ Δημοσίου καὶ κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ

Δέσμευσις τοῦ Δημοσίου ὑπὸ τῶν ἐθνικῶν ὁμοιοεπαγγελματικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, ἐὰν κατηρτίσθησαν καὶ ὑπεγράφησαν παρουσίᾳ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἢ τοῦ παρ' αὐτοῦ ἐξουσιοδοτημένου ὀργάνου.—Ἡ αὐτὴ λύσις καὶ ἐπὶ διαιτητικῶν ἀποφάσεων.—Ἔλλειψις εὐθύνης τοῦ Δημοσίου, μὴ δεσμευομένου ἐκ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ διαιτητικῆς ἀποφάσεως καὶ κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ πρὸς καταβολὴν τῶν ὑπὸ τῶν μὴ ὑποχρεουσῶν τοῦτο συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἢ διαιτητικῶν ἀποφάσεων καθοριζομένων μισθῶν ἢ ἡμερομισθίων εἰς τοὺς παρ' αὐτοῦ διὰ συμβάσεως ἰδιωτικοῦ δικαίου προσλαμβανομένους μισθωτοὺς τοῦ ἐπαγγέλματος.

Ὁ Ἄρειος Πάγος καὶ διὰ τῆς νεωτέρας κυρίας ἀποφάσεώς του, ὑπὸ τῆς ὁποίας ἐπεκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 12893/1966 ἀπόφασις τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ἀπησχολήθη καὶ πάλιν ἐπὶ τοῦ ζητήματος ὑπὸ ποίας προϋποθέσεις δεσμεύεται τὸ Δημόσιον ἐκ συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας καὶ τῶν πρὸς αὐτὰς ἐξομοιουμένων

τηρίου εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀπαράδεκτος.

Οἱ ἰσχυρισμοὶ τῶν ἐναγομένων ὅτι ἡ ἐνάγουσα α) δὲν προσελήφθη ὡς πωλήτρια καὶ β) δὲν ἀπελύθη τῆς ἐργασίας της, ἀλλὰ ἀπεχώρησεν οἰκειοθελῶς, ἀποτελοῦσιν ἄμεσον ἢ ἔμμεσον ἄρνησιν τῶν θεμελιούντων τὴν ἀγωγὴν περιστατικῶν, ἡ ἀποδοχὴ τῶν ὁποίων ὑπὸ τοῦ δικάσαντος Πρωτοδικείου, κατὰ τὰ προεκτεθέντα, περιέχει κατὰ λογικὴν ἀνάγκην καὶ ἀπόκρουσιν ἐκείνων, ὡς μετ' αὐτῶν στενῶς καὶ ἀρρήκτως συνδεομένων. Ὅθεν, μὴ προκειμένων πραγμάτων κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἐδ. 7 τοῦ ἄρθρου 807 τῆς Πολ. Δικονομίας, εἶναι ἀπορριπτέοι οἱ περὶ μὴ λήψεως αὐτῶν ὑπ' ὄψιν ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου 4ος καὶ 6ος λόγοι τοῦ ἀναιρετηρίου ὡς ἀπαράδεκτοι.

Ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ ἀναιρεσείοντος ὅτι ἡ ἐνάγουσα ἐλάμβανεν ἡμερησίως α) ἀπὸ Ἀπριλίου ἕως Αὐγούστου 1965 ἡμερομίσθιον δραχμῶν 55 καὶ β) ἀπὸ Ἀπριλίου ἕως Αὐγούστου 1966 ἡμερομίσθιον δραχμῶν 70, ἀντὶ τοῦ γερομένου ὡς καταβληθέντος αὐτῇ μηνιαίου μισθοῦ μέχρι μὲν τῆς 31.8.1966 δραχμῶν 1250, ἐφεξῆς δὲ δραχμῶν 1750, ὅπερ ἐπὶ τῶν ὁποίων ὑπελογίσθη ἡ ἐπιδικασθεῖσα μεταξὺ ὀφειλομένων καὶ καταβαλλομένων μισθῶν διαφορά, δὲν προεβλήθη ἐνώπιον τοῦ δικάσαντος ὡς ἐφετείου Πρωτοδικείου. Καθ' ὅσον παραθέτουσι μὲν οὗτοι εἰς τὴν παράγραφον 5 τῶν ὑποβληθεισῶν κατὰ τὴν συζήτησιν, ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, προτάσεων αὐτῶν ἐξ ἀντιγραφῆς τὰς παραγράφους I καὶ II τοῦ πρωτοδίκου σημειώματός των, εἰς ἃς πλὴν ἄλλων περιλαμβάνεται καὶ ὁ ἰσχυρισμὸς οὗτος, πλὴν ἡ τοιαύτη ἐπίκλησις τῶν παραγράφων τούτων ἐγένετο ῥητῶς «πρὸς ἀνάπτυξιν τοῦ πρώτου λόγου ἐφέσεως» αὐτῶν, ὅστις ἔπληττε τὴν πρωτόδικον μόνον ὡς πρὸς τὸ ὅτι ἐδέχθη, «ὅτι ἡ ἐνάγουσα προσέφερε τὰς ὑπηρεσίας κατὰ κύριον λόγον ὡς πωλήτρια, ἔλως δὲ δευτερευόντως ὡς ἐργάτρια ραφῆς καλυμμάτων, ἐνῷ ἔδει νὰ δεχθῇ, ὅτι ὁσάκις ἀπησχολεῖτο παρὰ τοῖς ἐγκαλοῦσιν ἀπησχολεῖτο ἀποκλειστικῶς ὡς ἐργάτρια ραφῆς καλυμμάτων». Δι' ὃ καὶ δὲν πληροῖ τὴν ἀπαίτησιν τῆς παραγράφου 6 τοῦ ἄρθρου 559 τῆς Πολ. Δικονομίας, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 206/1914 καὶ 5 τοῦ ν.δ. 3081/1954, περὶ ἐπαναφορᾶς τῶν προτάσεων προηγουμένων συζητήσεων διὰ παραπομπῆς «εἰς συγκεκριμένα μέρη ἢ ἰσχυρισμοὺς» αὐτῶν. Ὅθεν ὁ δος λόγος τοῦ ἀναιρετηρίου, στηριζόμενος ἐπὶ τοιούτου μὴ προταθέντος νομίμως ἐνώπιον τοῦ δικάσαντος Πρωτοδικείου ἰσχυρισμοῦ εἶναι ἀπορριπτέος, ὡς ἀπαράδεκτος, κατὰ τὸ ἐδ. 2 τοῦ ἄρθρου 811 τῆς Πολ. Δικονομίας, ὡς ἀντικατεστάθη δι' ἄρθρου 7 νόμου 3810/1957.

νων κατὰ τῶν νόμων διαιτητικῶν ἀποφάσεων. Ἐπαναλαμβάνονται τὰ ὑπὸ τῆς Ὀλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου (172/1967, εἰσηγητὴς *Εὐστ. Μαλλούχος*, ΕΕΔ 26, 549) δεκτὰ γενόμενα.

Ἐπρόκειτο περὶ παροχῆς ἐργασίας εἰς τὸ Δημόσιον ὑπὸ ἠλεκτροτεχνίτου, ὡς ἰσχυρίσθη ἐν τῇ ἀγωγῇ του, καὶ ἐζητήθη ὑπὸ τούτου νὰ τῷ ἐπιδικασθῇ ἡ διαφορὰ μεταξὺ τῶν καταβληθεισῶν ὑπὸ τοῦ Δημοσίου διὰ κανονικὴν ἐργασίαν του ἀποδοχῶν ὡς ἀνειδικεύτου ἐργάτου καὶ ἐκείνων βάσει τῶν περὶ ἀμοιβῆς τῶν ἠλεκτροτεχνιτῶν διαιτητικῶν ἀποφάσεων, ὡς ἐπίσης καὶ δι' ἐργασίαν κατὰ Κυριακάς, ἀποζημίωσιν δι' ὑπερωριακὴν ἐργασίαν, ταῦτα δὲ κατὰ τὰς περὶ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἀρχάς.

Τὸ Πρωτοδικεῖον διὰ τῆς ἀποφάσεώς του ἐδέχθη ἐν μέρει τὴν ἀγωγὴν δι' ἀποδοχὰς τοῦ ἐν λόγῳ μισθωτοῦ κλπ., ἀφ' ἧς αὐτὸς ἀπέκτησεν ἄδειαν ἠλεκτροτεχνίτου, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ, ὅτι αἱ περὶ ἠλεκτροτεχνιτῶν διαιτητικαὶ ἀποφάσεις ἀναφέρονται εἰς τοὺς κεκτημένους τὴν ἄδειαν ἠλεκτροτεχνίτου.

Ἀρείου Πάγου 251/1968, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ν. Χαραλάμπης**

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Καν. Κλαμαρῆς**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Κ. Μπαλντᾶς, Β. Γεγκάκος, Πάρεδρος Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους

Προκειμένου περὶ Δημοσίου, τὸ ὁποῖον, ὡς ἐκ τῆς φύσεως καὶ τῆς ἰδιότητός του, δὲν δύναται νὰ ἐκπροσωπῆται ὑπό τινος, ἔστω καὶ γενικωτέρας σημασίας ὀργανώσεως, αἱ ἐθνικαὶ ὁμοιοεπαγγελματικαὶ συλλογικαὶ συμβάσεις ὑποχρεοῦσιν αὐτό, ὁσάκις τοῦτο κατὰ τὸ ἄρθρον 1 § 3 τοῦ νόμου 3239/1955 θεωρεῖται ἐργοδότης, ἐὰν κατηρτίσθησαν καὶ ὑπεγράφησαν παρουσίᾳ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἢ τοῦ παρ' αὐτοῦ εἰδικῶς διὰ τὴν περίπτωσιν ταύτην ἐξουσιοδοτημένου ὀργάνου (Ὀλομ. Α.Π. 171 καὶ 172/1967). Ἡ αὐτὴ δὲ προσήκει λύσις προκειμένου καὶ περὶ ἀποφάσεων τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 10 τοῦ ὡς ἄνω νόμου Διοικητικῶν Διαιτητικῶν Δικαστηρίων, ἐκδοθεισῶν εἰς ἐπίλυσιν συλλογικῶν διενέξεων μεταξὺ τῶν γενικωτέρας σημασίας ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων τῶν ἐργοδοτῶν - μὴ ἐκπροσωπουσῶν, ὡς ἐρρήθη, τὸ Δημόσιον, ὅταν τοῦτο θεωρεῖται ἐργοδότης - καὶ τῶν μισθωτῶν καὶ κατόπιν ἀποτυχίας τῶν μεταξὺ τούτων διεξαχθεισῶν διαπραγματεύσεων πρὸς ἐπίλυσιν τῆς συλλογικῆς διαφορᾶς καὶ σύναψιν συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἀφοῦ τὸ μέν, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 9, 10 καὶ ἐπομ. τοῦ ὡς ἄνω νόμου 3239/1955, ἡ ἐνώπιον τῶν ὡς εἴρηται δικαστηρίων διαδικασία δὲν ἀποτελεῖ εἰμὴ τμῆμα τῆς ὅλης διαδικασίας πρὸς ἐπίλυσιν τῶν μεταξὺ τῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων ἐργοδοτῶν καὶ μισθωτῶν ἀναφυεισῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας, τὸ δέ, κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 19 § 2 τοῦ αὐτοῦ νόμου, ἡ διαιτητικὴ ἀπόφασις, ἐφ' ὅσον ἐκηρύχθη ἐκτελεστὴ δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἐπέχει θέσιν συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ διέπεται ὑπὸ τῶν περὶ ταύτης διατάξεων τοῦ νόμου τούτου, πλὴν δὲ τούτων, προκύπτει τοῦτο σαφῶς καὶ ἐκ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 21 § 4 τοῦ ὡς ἄνω νόμου 3239/1955, 14 § 2 τοῦ ν.δ. 3789/1957 καὶ 9 § 1 τοῦ ν.δ. 2020/1959 (Α.Π. 171 καὶ 172/1967 ἐν Ὀλομελείᾳ), διὰ τῆς πρώτης τῶν ὁποίων ὁρίζεται, ὅτι «συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας ἢ ἀποφάσεις διαιτησίας, ἀφορῶσαι ἐν γένει τοὺς ὅρους καὶ συνθήκας ἐργασίας καὶ τὴν ἀμοιβὴν τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἐπιχειρήσεων καὶ ἐκμεταλλεύσεων κοινῆς ὠφελείας, δὲν εἶναι ἰσχυραὶ καὶ δὲν τίθενται εἰς ἐφαρμογήν, ἐὰν κατὰ τὰς διαπραγματεύσεις ἢ τὴν διαδικασίαν ἐνώπιον τῶν ὀργάνων διαιτησίας δὲν ἤθελε προσεπικληθῆ νὰ παραστῇ, διὰ νὰ ἀναπτύξῃ τὰς ἀπόψεις του, ἐκπρόσωπος τοῦ ἐποπτεύοντος τὴν ἐπιχείρησιν ἢ ἐκμετάλλευσιν κοινῆς ὠφελείας Ὑπουργείου», διὰ δὲ τῶν λοιπῶν ἐπεξετάθη ἡ ἰσχὺς διαιτητικῶν ἀποφάσεων, ἐπεχουσῶν θέσιν ἐθνικῶν ὁμοιοεπαγγελματικῶν συλλογικῶν συμβάσεων, ἐπὶ ἐργοδοτῶν νομικῶν προσώπων, μὴ δυναμένων νὰ ἐκπροσωπηθῶσιν ὑπὸ τῶν ἐν διενέξει γενικωτέρας σημασίας ὀργανώσεων, αἵτινες, ἐὰν ἄλλως ἦτο ἡ ἔννοια τοῦ νόμου, θὰ ἐδεσμεύοντο ἄνευ τῆς εἰδικῆς ταύτης νομοθετικῆς ρυθμίσεως. Ἀφοῦ δὲ τὸ Δημόσιον δὲν ὑποχρεοῦται, κατὰ τ' ἀνωτέρω, ἐκ τῶν ὡς εἴρηται συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἢ διαιτητικῶν ἀποφάσεων, δὲν εὐθύνεται οὐδὲ κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ πρὸς καταβολὴν τῶν ὑπὸ τῶν μὴ ὑποχρεουσῶν αὐτὸ συλλογικῶν τούτων συμβάσεων ἐργασίας ἢ διαιτητικῶν ἀποφάσεων καθοριζομένων μισθῶν ἢ ἡμερομισθίων εἰς τοὺς παρ' αὐτοῦ διὰ συμβάσεως ἰδιωτικοῦ δικαίου προσλαμβανομένους μισθωτοὺς τοῦ ἐπαγγέλματος, ὅπερ ἀφορῶσιν αἱ ὡς εἴρηται συλλογικαὶ συμβάσεις ἢ διαιτητικαὶ ἀποφάσεις, διότι τοῦτο ἐκ τῆς μὴ

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Ι. ΝΑΥΤΙΚΟΙ

Καταγγελία συμβάσεως ναυτολογήσεως πλοιάρχου καὶ μισθὸς ἐπὶ ναυαγίου τοῦ πλοίου

Πρόβλεψις ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 38 τοῦ διὰ τοῦ Νόμου 3816/1958 κυρωθέντος Κώδικος Ἰδιωτικοῦ Ναυτικοῦ Δικαίου τῆς ἄνευ ἀποζημιώσεως καὶ ἄνευ προθεσμίας καταγγελίας τῆς συμβάσεως ναυτολογήσεως τοῦ πλοιάρχου.—Ἐφαρμογὴ ὅμως κατὰ τὰ λοιπὰ ἀναλόγως τῶν διατάξεων περὶ πληρώματος, ἐφ' ὅσον προσαρμόζονται εἰς τὴν φύσιν τοῦ λειτουργήματος τοῦ πλοιάρχου.—Ἰσχὺς ἄρα καὶ διὰ τοῦτο τοῦ ἄρθρου 62 περὶ πληρώματος ἐν περιπτώσει ναυαγίου.—Παροχὴ εἰς τὸν πλοίαρχον εἰδικῆς ἀποζημιώσεως κατὰ τὴν ἀπὸ 1.9.1957 συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας.—Ἰσχυρισμὸς ἐνάγοντος ὅτι ἐξ αἰτίας τοῦ ναυαγίου δὲν τῷ ἐπετράπη ὑπὸ τῶν Ἑλληνικῶν Λιμενικῶν Ἀρχῶν νὰ ἐκμισθώσῃ τὰς ὑπηρεσίας του ἀλλαχοῦ.—Δυνατὴ ἡ συνδρομὴ ἀθροιστικῶς τῶν ἐκ τῶν ἄρθρων 62, 68 καὶ 76 τοῦ Κώδικος Ἰδιωτικοῦ Ναυτικοῦ Δικαίου ἀπαιτήσεων.—Παραπομπὴ ὅμως τοῦ ζητήματος εἰς τὴν Ὁλομέλειαν τοῦ Ἀρείου Πάγου.

Ἀρείου Πάγου 194/1968, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ν. Χαραλάμπης** Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Κ. Παπαϊωάννου**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ἀγγ. Καλλιέρος, Β. Νομικός

Προβλέπει μὲν τὸ ἄρθρον 38 τοῦ διὰ τοῦ τοῦ νόμου 3816/1958 κυρωθέντος Κώδικος Ἰδιωτικοῦ Ναυτικοῦ Δικαίου τὴν ἄνευ ἀποζημιώσεως καὶ ἄνευ προθεσμίας καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ναυτολογήσεως τοῦ πλοιάρχου, πλὴν τὸ ἄρθρον 52 αὐτοῦ, ἐνταχθὲν εἰς τὸν ἴδιον περὶ αὐτοῦ τίτλον τρίτον, ὁρίζει, ὅτι «κατὰ τὰ λοιπὰ ἐφαρμόζονται ἀναλόγως αἱ διατάξεις περὶ πληρώματος, ἐφ' ὅσον προσαρμόζονται εἰς τὴν φύσιν τοῦ λειτουργήματος τοῦ πλοιάρχου», ἐξ οὗ παρέπεται, ὅτι ἰσχύει καὶ διὰ τοῦτον τὸ ἄρθρον 62 τοῦ τίτλου τετάρτου περὶ πληρώματος, καθ' ὃ «ὁ ναυτικός, ναυαγήσαντος τοῦ πλοίου, δικαιοῦται εἰς μισθὸν δι' ἃς ἡμέρας εἰργάσθη, συντρέχων πρὸς διάσωσιν αὐτοῦ, τῶν ἐπιβαινόντων ἢ τοῦ φορτίου, ἐπιπροσθέτως δὲ καὶ εἰς τὸν μισθὸν τὸ πολὺ δύο μηνῶν, ἐφ' ὅσον δὲν ἐξεμισθώσε τὰς ὑπηρεσίας του ἀλλαχοῦ».

Ἐξ ἄλλου τὸ ἄρθρον 2 § 2 τῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 56720/1962 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας (Φ.Ε.Κ. 502/28.12.1962, τεῦχος Β') κυρωθείσης ἀπὸ 1.9.1957 συλλογικῆς συμβάσεως «περὶ εἰδικῶν ἀμοιβῶν καὶ λοιπῶν ὅρων ἐργασίας τῶν πλοιάρχων τῶν φορτηγῶν πλοίων κάτω τῶν 4500 τόννων», ὁρίζει ὅτι «ἐν περιπτώσει ναυαγίου, ἀσχέτως τῶν ἄλλων ἀποζημιώσεων, τῶν ὁποίων δικαιοῦται συμφώνως πρὸς τοὺς κειμένους νόμους, παρέχεται εἰς τὸν πλοίαρχον καὶ εἰδικὴ ἀποζημίωσις ἐκ λιρῶν Ἀγγλίας 80».

Ἐν προκειμένῳ δέχεται ἀνελέγκτως τὸ δικάσαν ὡς ἐφετεῖον Πρωτοδικεῖον, ὅτι εἰς τὸ περὶ οὗ πρόκειται φορτηγὸν πλοῖον τῆς ἐναγομένης Ἑταιρείας, χωρητικότητος 4099 τόννων, οὗτινος πλοίαρχος ἦτο ὁ ἐνάγων, κατὰ τὴν 20 Σεπτεμβρίου 1966 εἰς τὸν λιμένα Arzew τῆς Ἀλγερίας, «μετὰ τὸ πέρας καταβολῆς τῶν ὑπ' ἐκείνων καθοριζομένων διὰ τοὺς λοιποὺς μισθωτοὺς τοῦ αὐτοῦ ἐπαγγέλματος μισθῶν ἢ ἡμερομισθίων δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς καταστὰν ἀδικαιολογήτως πλουσιώτερον. Συνεπῶς ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴ τοῦ ἀναιρεσείοντος, διώκουσα, ὡς ἐξ αὐτῆς προκύπτει, ὅπως ὑποχρεωθῇ τὸ ἀναιρεσίβλητον Δημόσιον εἰς καταβολὴν τῷ ἀναιρεσείοντι μισθοῦ κατ' ἐφαρμογὴν τῶν ἐν αὐτῇ ἀναφερομένων συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας καὶ τῶν θέσιν τοιούτων ἐπεχουσῶν διαιτητικῶν ἀποφάσεων, μὴ καταρτισθεισῶν καὶ ὑπογραφεισῶν παρουσίᾳ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἢ τοῦ παρ' αὐτοῦ εἰδικῶς ἐξουσιοδοτηθέντος ὀργάνου, στερεῖται ἐννόμου ἐρείσματος. Ὅθεν ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, εἰ καὶ ἐπὶ διαφόρῳ αἰτιολογίᾳ, ὡς ἐξ αὐτῆς προκύπτει, ἀπορρίψασα τὴν ἀγωγὴν ταύτην τοῦ ἀναιρεσείοντος, ὀρθῶς ἔχει ὡς πρὸς τὸ διατακτικόν της, οἱ δὲ περὶ τοῦ ἐναντίου λόγοι ἀναιρέσεως τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως εἶναι ἀπορριπτέοι συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 831 Πολ. Δικονομίας, ὡς τοῦτο ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 22 τοῦ νόμου 3810/1957.

τῆς φορτώσεως καὶ κατὰ τὸν χρόνον προετοιμασίας τοῦ πλοίου πρὸς ἀπόπλουν ἐξερράγη ὑπαιτιότητι τοῦ Α' μηχανικοῦ εἰς τὸ μηχανοστάσιόν του πυρκαϊά, ἐξαπλωθεῖσα ἄνευ ὑπαιτιότητος τοῦ ἐνάγοντος ἐφ' ὁλοκλήρου τοῦ σκάφους, συνεπείᾳ τῆς ὁποίας, μετ' ἀκάρπους προσπαθείας τοῦ τελευταίου, τοῦ πληρώματος καὶ τῶν τοπικῶν πυροσβεστικῶν μονάδων, κατόπιν διαταγῆς τοῦ λιμενάρχου, ἐρυμουλκήθη ἔξωθι τοῦ λιμένος, ἔνθα καὶ μετὰ τριήμερον καὶ ἀλλεπαλλήλους ἐκρήξεις τῶν καυσίμων του ἐβυθίσθη», λυθείσης τῆς συμβάσεως ναυτολογήσεως τοῦ ἐνάγοντος «αὐτοδικαίως ἀπὸ τῆς ἀπωλείας τοῦ πλοίου». Κρίναν δὲ μετὰ ταῦτα, ὅτι ὁ ἐνάγων δικαιοῦται τῶν μισθῶν 2 ἡμερῶν, καθ' ἃς εἰργάσθη πρὸς διάσωσιν τοῦ πλοίου, καθὼς καὶ τῆς εἰδικῆς ἀποζημιώσεως τῶν 80 λιρῶν Ἀγγλίας, καὶ ἐν συνεχείᾳ ἀπορρίψαν τοὺς περὶ τοῦ ἐναντίου λόγους ἐφέσεως κατὰ τῆς ὁμοίως ὡς πρὸς τοῦτο ἀποφανθείσης πρωτοδίκου ἀποφάσεως, ὀρθῶς ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς προπαρατεθείσας οὐσιαστικὰς διατάξεις καὶ οὐδεμίαν ἄλλην παρεβίασεν, οἱ δὲ περὶ τοῦ ἐναντίου 1ος, 3ος καὶ 2ος, καθ' ὃ μέρος ὁ τελευταῖος πλήττει κατὰ τοῦτο τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν, εἶναι ἀπορριπτέοι ὡς ἀβάσιμοι.

Βεβαιοῦν τὸ δικάσαν Πρωτοδικεῖον, ὅτι ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν του «πάντα ἄνευ οὐδεμιᾶς ἀπολύτου ἐξαιρέσεως τὰ ὑπὸ τῶν διαδίκων ἐπικαλούμενα καὶ προσκομιζόμενα ἔγγραφα, ἐν οἷς καὶ καταθέσεις μαρτύρων ἐνώπιον συμβολαιογράφων ἐξετασθέντων», καθιστᾷ ἀδιστάκτως δέβαιον, ὅτι συνεξετίμησε μετ' αὐτῶν καὶ τὴν ἐν τῷ τετάρτῳ λόγῳ τοῦ ἀναιρετηρίου μνημονευομένην «ἀνακοίνωσιν δίκης μετὰ προσεπικλήσεως εἰς ἀναγκαστικὴν παρέμβασιν» τῆς ἐναγομένης, ὁ δὲ περὶ τοῦ ἐναντίου λόγος οὗτος τοῦ ἀναιρετηρίου τῆς ἐναγομένης εἶναι ἀβάσιμος καὶ ἀπορριπτέος.

Ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ ἐνάγοντος ὅτι «ἐξ αἰτίας τοῦ ναυαγίου δὲν τῷ ἐπετράπη ὑπὸ τῶν Ἑλληνικῶν Λιμενικῶν Ἀρχῶν νὰ ἐκμισθώσῃ τὰς ὑπηρεσίας του ἀλλαχοῦ μέχρι τῆς 1.12. 1966» οὐδεμίαν ἀσκεῖ ἐπιρροὴν ὡς πρὸς τὴν ἔκβασιν τῆς προκειμένης δίκης, καθ' ὅσον οὐδαμῶς ἀποτελεῖ στοιχεῖον τῶν ἐκ τῶν ἄρθρων 62, 75 καὶ 76 ἀπαιτήσεων αὐτοῦ. Ὅθεν ἡ μὴ λῆψις ὑπ' ὄψιν αὐτοῦ καὶ τοῦ πρὸς ἀπόδειξιν τούτου προσαχθέντος ἐγγράφου δὲν ἱδρύει τοὺς ὑπὸ τῶν ἐδαφίων 7 καὶ 9 τοῦ ἄρθρου 807 τῆς Πολ. Δικονομίας προβλεπομένους λόγους, ὁ δὲ περὶ τοῦ ἐναντίου δεύτερος λόγος τοῦ ἀναιρετηρίου τοῦ ἐνάγοντος εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀπαράδεκτος.

Ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ἀντιπαραβολῆς τοῦ ὡς εἴρηται ἄρθρου 62 πρὸς τὰ ἄρθρα 68, 75 καὶ 76 τοῦ ἰδίου Κώδικος, ἐξ ὧν τὸ πρῶτον προβλέπει τὴν λύσιν πάσης συμβάσεως ναυτολογήσεως λόγῳ ἀπωλείας τοῦ πλοίου, τὰ δὲ λοιπὰ ὁμιλοῦσι περὶ τῆς παρεχομένης εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην ἀποζημιώσεως εἰς τὸν ναυτικόν, τὸ ἄρθρον 62 ὁμιλοῦν κατὰ νομικὴν ἀκριβολογίαν περὶ μισθοῦ, ὅστις προσήκει εἰς ἐνεργὸν σύμβασιν ἐργασίας, ἀναφέρεται εἰς τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν λόγῳ θαλασσίου συμβεβηκότος δὲν ἐπῆλθεν ἀμέσως ναυάγιον τοῦ πλοίου, ἐπιφέρουσα τὴν λύσιν τῆς συμβάσεως ναυτολογήσεως, ἀλλὰ μετὰ χρόνον, οἷον λόγῳ γενομένης προσαράξεως, δι' ἣν καταβάλλονται προσπάθειαι πρὸς διάσωσιν τοῦ πλοίου, τὰ ἄρθρα 75 καὶ 76 παρέχουσιν «ἀποζημίωσιν» εἰς τὸν ναυτικὸν μετὰ τὴν ἀπώλειαν τοῦ πλοίου, ὁπωσδήποτε ἐπελθοῦσαν καὶ ἐπομένως τοῦ νόμου μὴ διακρίνοντος καὶ συνεπείᾳ ναυαγίου, ὡς τοῦτο τονίζεται καὶ ἐν τῇ εἰσηγητικῇ ἐκθέσει τοῦ νόμου. Ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ταύτην αἱ ἀπαιτήσεις ἐκ τῶν ἄρθρων 62, 68, 75 καὶ 76 δύνανται νὰ συντρέξουν ἀθροιστικῶς, οὐχὶ δὲ καὶ ὅταν τὸ ναυάγιον τοῦ πλοίου ἐπῆλθε τὴν αὐτὴν ἡμέραν, καθ' ἣν ἐξεδηλώθη τὸ προκαλέσαν τοῦτο θαλάσσιον συμβεβηκός, διότι ἡ ὑπὲρ τοῦ ναυτικοῦ ἀναγνώρισις δύο ἀπαιτήσεων τῆς μὲν λόγῳ μισθοῦ, τῆς δὲ λόγῳ ἀποζημιώσεως διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν, ὑπερακοντίζει τὴν σκοπουμένην διὰ τῶν διατάξεων τούτων προστασίαν τοῦ ναυτικοῦ κατὰ τῆς ἀνεργίας καὶ ἐπομένως ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ὀφεί-

λεται μόνον ἡ ἐκ τῶν ἄρθρων 68, 75 καὶ 76 ἀποζημίωσις. Οὕτω κρίναν καὶ τὸ δικάσαν ὡς ἐφετεῖον Πρωτοδικεῖον, ὀρθῶς ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς προπαρατεθείσας διατάξεις, οἱ δὲ περὶ τοῦ ἐναντίου 1ος τοῦ ἀναιρετηρίου τοῦ ἐνάγοντος καὶ 2ος τοῦ ἀναιρετηρίου τῆς ἐναγομένης, ὡς διεμορφώθη κατὰ τὸ ἐδ. 4 τοῦ ἄρθρου 811 τῆς Πολ. Δικονομίας, ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νόμου 3810/1957, παρὰ τοῦ Εἰσηγητοῦ, ἔδει ν' ἀπορριφθῶσιν ὡς ἀβάσιμοι. Πλὴν τῆς ἀποφάσεως, ληφθείσης διὰ πλειοψηφίας μιᾶς ψήφου, ἡ ἐκδίκασις τῶν λόγων τούτων δέον νὰ παραπεμφθῇ εἰς τὴν Ὁλομέλειαν τοῦ Ἀρείου Πάγου συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 3 § 3 τοῦ νόμου αὐτοῦ.

II. ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ

Διαβάθμισις μαιῶν Νοσηλευτικῶν Ἱδρυμάτων

Διατάξεις τοῦ Ν.Δ. 2593/1953 «περὶ ἀσκήσεως τοῦ μαιευτικοῦ ἐπαγγέλματος καὶ περὶ ἐκπαιδεύσεως τῶν μαιῶν».—Ἀναφορὰ τῶν ἐν αὐταῖς ὅρων «ἱδρύματα», «νοσηλευτικὰ ἱδρύματα» εἰδικῶς καὶ περιοριστικῶς εἰς τὰ ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 108 καὶ ἐπ. Ἀστικοῦ Κώδικος ἢ ἀντιστοίχων διατάξεων τοῦ προϊσχύσαντος Δικαίου «ἱδρύματα» καὶ ὄχι καὶ εἰς τὰ λοιπὰ τῶν νοσηλευτικῶν ἱδρυμάτων νομικὰ πρόσωπα ἰδιωτικοῦ δικαίου ἢ συντηρούμενα ὑπὸ σωματείων ἢ ἄλλων ὀργανώσεων ἰδιωτικῆς πρωτοβουλίας.—«Μαιευτήριον Ἀσύλουτοῦ Παιδιοῦ Θεσσαλονίκης».

Ἀρείου Πάγου 196/1968, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ν. Χαραλάμπης**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Πελ. Δαλιάνης**
Δικηγόροι οἱ κ. κ. Ἀλ. Σακελλαρόπουλος, Ἠλ. Παρασκευᾶς

Ἐκ τῶν διατάξεων τῶν παραγράφων 1-3 τοῦ ἄρθρου 18 τοῦ ν.δ. 2593/1953 «περὶ ἀσκήσεως τοῦ μαιευτικοῦ ἐπαγγέλματος καὶ περὶ ἐκπαιδεύσεως τῶν μαιῶν», ὁριζουσῶν τῆς πρώτης «τὸ νοσηλευτικὸν προσωπικὸν τῶν δημοσίων, δημοτικῶν καὶ δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ δικαίου μαιευτικῶν καὶ γυναικολογικῶν ἱδρυμάτων καὶ τὸ νοσηλευτικὸν προσωπικὸν τῶν ἰδιωτικῶν μαιευτικῶν κλινικῶν καὶ τῶν μαιευτικῶν τμημάτων τῶν ἰδιωτικῶν κλινικῶν δέον νὰ ἀπαρτίζεται ὑποχρεωτικῶς ἐκ διπλωματούχων μαιῶν», τῆς δευτέρας «εἰς ἅπαντα τὰ ἱδρύματα δημόσια, δημοτικὰ καὶ ταιαῦτα νομικῶν προσώπων δημοσίου καὶ ἰδιωτικοῦ δικαίου, εἰς ἃ λειτουργοῦσι συμβουλευτικοὶ σταθμοὶ καὶ ἰατρεῖα ἐπιτόκων, ἀναλόγως τῆς κινήσεως αὐτῶν, δέον νὰ θεσπίζωνται διὰ τοῦ ἐσωτερικοῦ αὐτῶν ὀργανισμοῦ, τροποποιουμένου ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος ν.δ., ἀνάλογοι θέσεις μαιῶν κατὰ τὰ διὰ δ.δ. προτάσει τῶν Ὑπουργῶν Κοινωνικῆς Προνοίας καὶ Οἰκονομικῶν ἐκδιδομένων ὁριζόμενα. Καὶ τέλος τρίτης «αἱ εἰς τὰ ἀνωτέρω ἱδρύματα τῶν παραγράφων 1 καὶ 2 ὑπηρετοῦσαι ἤδη μαῖαι διαβαθμίζονται ἐντὸς ἓξ μηνῶν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος», καὶ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 11 §§ 1-7 τοῦ ν.δ. 3097/1954 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2592/1953 ν.δ. περὶ ὀργανώσεως τῆς ἰατρικῆς ἀντιλήψεως» ἐχουσῶν κατὰ τὴν παράγραφον 8 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου 11 ἀνάλογον ἐφαρμογὴν καὶ διὰ τὰς μαίας, ἰδίᾳ δὲ τῆς ἐκ τούτων παραγράφου 7, καθ' ἣν «αἱ περὶ ἀδελφῶν νοσοκόμων διατάξεις τοῦ παρόντος ἄρθρου ἔχουσιν ἀνάλογον ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ τῶν ἀδελφῶν νοσοκόμων τῶν λοιπῶν νοσηλευτικῶν ἱδρυμάτων, τῶν ὑπαγομένων εἰς τὸν ἔλεγχον ἢ τὴν ἐποπτείαν τοῦ Ὑπουργείου Κοινωνικῆς Προνοίας κατὰ τὸ ἄρθρον 20 τοῦ ἀ.ν. 965/1937, αἱ διοικήσεις τῶν ὁποίων ὑποχρεοῦνται ἐντὸς ἑξαμήνου ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος, ὅπως προβῶσιν εἰς τὴν τακτοποίησιν καὶ διαβάθμισιν τοῦ νοσηλευτικοῦ αὐτοῦ προσωπικοῦ», σαφῶς συνάγεται, ὅτι οἱ ἐν αὐταῖς ὅροι «ἱδρύματα» «νοσηλευτικὰ ἱδρύματα» ἀφορῶσιν εἰδικῶς καὶ περιοριστικῶς τὰ ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 108 καὶ ἑπομένων τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος ἢ ἀντιστοίχων διατάξεων τοῦ προϊσχύσαντος δικαίου «ἱδρύματα», οὐχὶ δὲ καὶ τὰ λοιπὰ τῶν νοσηλευτικῶν ἱδρυμάτων νομικὰ πρόσωπα ἰδιωτικοῦ δικαίου ἢ συντη-

ρούμενα ὑπὸ σωματείων ἢ ἄλλων ὀργανώσεων ἰδιωτικῆς πρωτοβουλίας.

Ἐν προκειμένῳ τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον ἐδέξατο ἀνελέγκτως, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, ὡς βεβαιωθέντα τὰ ἑξῆς: Τὸ ἀναιρεσίβλητον «Μαιευτήριον Ἀσύλου τοῦ Παιδιοῦ», παρὰ τοῦ ὁποίου προσελήφθη ἡ ἀναιρεσείουσα διπλωματοῦχος μαῖα διὰ συμβάσεως ἐργασίας καὶ παρέχει εἰς αὐτὸ τὰς ὑπηρεσίας της, δὲν εἶναι ἵδρυμα κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 108 καὶ ἑπομένων Ἀστικοῦ Κώδικος ἢ ἐφ' ὅσον συνεστήθη πρὸ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος τοιοῦτον κατὰ τὰς ἀντιστοίχους διατάξεις τοῦ προϊσχύοντος δικαίου, ἀλλὰ νομικὸν πρόσωπον ἰδιωτικοῦ δικαίου, συντηρούμενον ὑπὸ τοῦ ἐνταῦθα εἰδικῶς ἀνεγνωρισμένου κατὰ τὸν ἀ.ν. 2189/1940 ὡς φιλανθρωπικοῦ παρὰ τοῦ Ὑπουργείου Κοινωνικῆς Προνοίας σωματείου «Ἀσύλου τοῦ Παιδιοῦ», οὗτε δὲ καὶ ἐξεδόθη β.δ. περὶ ὑπαγωγῆς τούτου εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ν.δ. 2592/1953 κατ' ἄρθρον 7 § 2 αὐτοῦ, ὥστε νὰ ἔχουσι καὶ ἐπ' αὐτοῦ ἐφαρμογὴν αἱ προρρηθεῖσαι διατάξεις περὶ καταρτίσεως Κανονισμοῦ καὶ διαβαθμίσεως τῶν ὑπηρετουσῶν εἰς αὐτὸ μαιῶν, ἐν αἷς καὶ ἡ ἀναιρεσείουσα. Μετὰ ταῦτα, ἀποφηνάμενον ὅτι ἐπὶ τῶν εἰς τὸ ἐν Θεσσαλονίκῃ ἑδρεῦον ἀναιρεσίβλητον «Μαιευτήριον Ἀσύλου τοῦ Παιδιοῦ» ὑπηρετουσῶν μαιῶν δὲν ἐφαρμόζονται αἱ προπαρατεθεῖσαι διατάξεις καί, κατ' ἐπικύρωσιν τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως, ἀπορρῖψαν τὴν ἀγωγὴν τῆς ἀναιρεσειούσης κατὰ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, ἀντικείμενον ἔχουσαν τὴν καταβολὴν αὐτῇ ἀποζημιώσεως διὰ τὴν ζημίαν, ἣν αὕτη ὑπέστη ἐκ τῆς κατὰ παράβασιν τῶν προρρηθεισῶν διατάξεων παραλείψεως τῶν ὀργάνων τοῦ αὐτοῦ ἀναιρεσιβλήτου, ὅπως συντάξωσιν ὀργανισμὸν καὶ προβῶσιν εἰς τὴν διαβάθμισιν αὐτῆς βάσει τῶν τυπικῶν καὶ οὐσιαστικῶν αὐτῆς προσόντων, τὸ μὲν ὀρθῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς προπαρατεθείσας διατάξεις καὶ οὐδεμίαν ἄλλην παρεδίασε, τὰ δὲ διέλαβεν ἐν τῇ ἀποφάσει του ἐπαρκεῖς καὶ πλήρεις αἰτιολογίας, ὥστε νὰ καθίσταται ἐφικτὸς ὁ ἔλεγχος παρὰ τοῦ Ἀρείου Πάγου τῆς ὀρθῆς ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου, ἐφ' ᾧ καὶ οἱ περὶ τοῦ ἐναντίου ἐκ τοῦ ἄρθρου 807 ἐδ. 17 καὶ 19 τῆς Πολ. Δικονομίας λόγοι ἀναιρέσεως εἶναι ἀπορριπτέοι ὡς ἀβάσιμοι. (*)

III. ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

Ἀποδοχαὶ λογιστῶν καὶ βοηθῶν λογιστῶν

Ἐφαρμογὴ ὑπ' ἀριθ. 14/1966 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας λογιστῶν καὶ βοηθῶν λογιστῶν ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων.—Ἀπόδειξις προϋπηρεσίας.— Ἔννοια διατάξεων ὑπ' ἀριθ. 25/1960, 37/1963 καὶ 17/1966 διαιτητικῶν ἀποφάσεων, κατὰ τὰς ὁποίας τυχὸν καταβαλλόμεναι ἀποδοχαὶ ἀνώτεραι τῶν ὑπὸ τούτων καθοριζομένων δὲν δύνανται νὰ μειωθοῦν.

Ἀρείου Πάγου 155/1968, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ν. Χαραλάμπης** Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Κ. Παπαϊωάννου** Δικηγόροι οἱ κ.κ. Εὐ. Δημητρακόπουλος, Β. Τρίχος

Ἡ παράγραφος ΓΙΙ τῆς ὑπ' ἀριθ. 14/1966 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας λογιστῶν καὶ βοηθῶν λογιστῶν ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων κλπ», ὁρίζουσα ὅπως ἡ προϋπηρεσία αὐτῶν ὡς τοιούτων «παρ' οἱῳδήποτε ἐργοδότῃ φυσικῷ ἢ νομικῷ προσώπῳ ἢ καὶ ἐν ἰδίῳ λογιστικῷ Γραφείῳ ἐπισήμως λειτουργήσαντι ἄσκησις τοῦ ἐπαγγέλματος (λογιστοῦ καὶ βοηθοῦ λογιστοῦ ὡς ἐνιαίου λογιζομένου) ἀποδεικνύηται διὰ βεβαιώσεως τοῦ ἐργοδότου ἢ κατὰ περίπτωσιν τοῦ ἁρμοδίου οἰκονομικοῦ ἐφόρου», καθορίζει περιοριστικῶς τὰ ἐπιτρεπόμενα πρὸς ἀπόδειξιν τῆς προϋπηρεσίας ταύτης ἀποδεικτικὰ μέσα καὶ δὲν ἀποκλείει τὴν ἀνταπόδειξιν, ἥτις καὶ ἐπὶ τῆς τακτικῆς διαδικασίας εἶναι κατὰ κανόνα δεκτή, ἐξαιρέσει τῆς περιπτώσεως, καθ' ἣν κατὰ τὸ ἄρθρον 273 τῆς Πολ. Δικονομίας παράγεται ἀμάχητον τεκμήριον καὶ περὶ ἧς δὲν πρόκειται ἐνταῦθα.

(*) Ἐπεκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 3721/1965 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης.

Όπωσδήποτε ή ἐν λόγῳ διάταξις δὲν ἀποστερεῖ τὸν δικαστὴν τῆς οὐσίας τῆς κατὰ τὰ ἄρθρα 256 καὶ 810 § 1 τῆς Πολ. Δικονομίας, ὡς τὸ τελευταῖον ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ νόμου 3810/1957, ἀνηκούσης αὐτῷ ἐξουσίας ὅπως ἐκτιμᾷ ἀνελέγκτως τὸ περιεχόμενον τῶν ἐν λόγῳ βεβαιώσεων, κρίναν ἂν συνάγωνται ἐξ αὐτῶν τὰ ἀπαιτούμενα ὑπὸ τῆς ὡς εἴρηται διαιτητικῆς ἀποφάσεως καὶ διὰ τῶν παραγράφων ΙΙ καὶ ΙΙΙ αὐτῆς πρὸς συγκρότησιν τῆς νομικῆς ἐννοίας τοῦ λογιστοῦ καὶ τοῦ βοηθοῦ αὐτοῦ περιστατικά, μὴ ὄντος δεσμευτικοῦ τοῦ περὶ τούτου ἐσφαλμένου νομικοῦ χαρακτηρισμοῦ τῶν διαδίκων, οὐδὲ κατὰ μείζονα λόγον τοῦ τρίτου ἐργοδότου. Ὅθεν, δεξάμενον τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον ἀνελέγκτως, ὅτι «ἐξ οὐδενὸς τῶν ὡς ἄνω ἀποδεικτικῶν στοιχείων ἐβεβαιώθη, ὅτι ὁ ἐφεσίβλητος (ἐνάγων) καθ' ὃν χρόνον πρὸ τῆς προσλήψεώς του παρὰ τῇ ἐκκαλούσῃ (ἐναγομένῃ) καὶ δὴ ἐπὶ ἐνεαετίαν εἰργάζετο παρὰ τῇ Ἐμπορικῇ Τραπέζῃ τῆς Ἑλλάδος, ἐξετέλει ἐργασίαν λογιστοῦ ἢ βοηθοῦ λογιστοῦ ὑπὸ τὴν ἐν ταῖς ὡς ἄνω διαιτητικαῖς ἀποφάσεσιν ἔννοιαν καὶ εἰδικώτερον οὐδὲ καὶ ἐκ τοῦ ἐπικαλουμένου καὶ προσαγομένου παρ' αὐτοῦ ὑπ' ἀριθ. 1952 ἀπὸ 13.9.1948 πιστοποιητικοῦ τῆς Ἐμπορικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος, ἐν τῷ ὁποίῳ ἀναγράφεται ἀορίστως, ὅτι οὗτος ἐξετέλει παρ' αὐτῇ ἐργασίαν λογιστικήν, χωρὶς ν' ἀναφέρηται τίνα συγκεκριμένην ὑπηρεσίαν ἐξετέλει...» καὶ μετὰ τοῦτο ἀπορρίψαν τὴν ἀγωγήν, κατὰ μεταρρύθμισιν τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως ὡς πρὸς τὸ αἰτημα αὐτῆς περὶ συνυπολογισμοῦ τῆς ρηθείσης προϋπηρεσίας, τὸ μὲν ὀρθῶς ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὴν προπαρατεθεῖσαν οὐσιαστικὴν διάταξιν ἐν σχέσει μὲ τὰς ἀπαιτουμένας οὐσιαστικὰς προϋποθέσεις τοῦ συνυπολογισμοῦ τῆς προϋπηρεσίας καὶ μετὰ πληρότητος καὶ σαφηνείας ἠτιολόγησε τὴν περὶ τούτου κρίσιν του, τὸ δὲ ὀρθῶς ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν ἀποδεικτικὰ μέσα, μὴ ἐπιτρεπόμενα ὑπὸ τοῦ νόμου, ὁ δὲ τρίτος λόγος τοῦ ἀναιρετηρίου εἶναι καὶ ὡς πρὸς τὰς τρεῖς περὶ τοῦ ἐναντίου αἰτιάσεις αὐτοῦ ἀβάσιμος καὶ ἀπορριπτέος.

Ἡ παράγραφος 10 τῶν ὑπ' ἀριθ. 25/1960, 37/1963 καὶ 17/1966 διαιτητικῶν ἀποφάσεων τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ὁρίζουσα, ὅτι «τυχὸν καταβαλλόμεναι ἀποδοχαὶ ἀνώτεραι τῶν ὑπὸ τῆς παρούσης καθοριζομένων δὲν δύνανται νὰ μειωθοῦν» προϋποθέτει, ὅτι προκειμένου νὰ κριθῇ, ἐὰν αἱ καταβαλλόμεναι ἀποδοχαὶ εἶναι ἀνώτεραι τῶν κατὰ τὰς συλλογικὰς συμβάσεις ἢ διαιτητικὰς ἀποφάσεις καταβλητέων, γίνεται σύγκρισις τοῦ ὁλικοῦ ποσοῦ ἀμφοτέρων, περιλαμβανομένων καὶ τῶν πάσης φύσεως ἐπιδομάτων καὶ προσαυξήσεων ἑκατέρας τῶν περιπτώσεων. Ὅθεν, οὕτω κρίναν καὶ τὸ δικάσαν ὡς ἐφετεῖον Πρωτοδικεῖον καὶ ἀπορρίψαν, κατὰ μεταρρύθμισιν τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως, τὴν ἀγωγὴν ὡς πρὸς τὰ καταβαλλόμενα βάσει τοῦ ἰσχύοντος Κανονισμοῦ καὶ τῶν ἀποφάσεων τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς ἀναιρεσιβλήτου ἐπιδόματα γάμου καὶ πολυετίας, δι' ὃν χρόνον τὸ σύνολον τῶν κατὰ τὰς μνησθείσας διαιτητικὰς ἀποφάσεις καταβλητέων ἀποδοχῶν ἐκάλυπτε καὶ ταῦτα καὶ τὸ δι' αὐτῶν συγκροτούμενον συνολικὸν ποσὸν τῶν καταβαλλομένων πρὸ τῶν ἀποφάσεων τούτων ἀποδοχῶν, ὀρθῶς ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὴν προπαρατεθεῖσαν οὐσιαστικὴν διάταξιν, ὁ δὲ 2ος περὶ τοῦ ἐναντίου λόγος τοῦ ἀναιρετηρίου εἶναι ἀβάσιμος καὶ ἀπορριπτέος (*).

(*) Ἐπεκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 172/1967 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Τριπόλεως, ὡς ἐφετείου.

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΕΟΡΤΑΙ ΕΞ ΕΘΙΜΟΥ

Διατήρησις τούτου μετά τό Β.Δ. 748/1966

Περίληψις ερωτήματος (Υπουργείου Εργασίας): α) Έάν τά κατά περιφερείας έξ έθίμου, συνηθείας ή σιωπηράς συμφωνίας μεταξύ των ένδιαφερομένων καθιερωθέντα είδικά έορτολόγια των μυλεργατών έξακολουθούν ισχύοντα καί μετά τήν δημοσίευσιν τοῦ Β.Δ. 748/1966. β) Έάν οί κατά τόπους κοινδρόμοι, άπασχολοῦντες τό προσωπικόν των κατά τάς οὕτω καθιερωθείσας άργίας, λόγῳ συσσωρεύσεως έργασίας, ὑποχρεοῦνται εἰς τήν καταβολήν τῆς ὑπό των κειμένων διατάξεων τῆς έργατικῆς νομοθεσίας προβλεπομένης προσαυξήσεως έπί τοῦ ἡμερομισθίου διά τούς μισθωτούς, τούς άπασχολουμένους κατά Κυριακάς καί νόμῳ έξαιρετίμους ἡμέρας ἤ εἰς τήν καταβολήν εἰς διπλοῦν τοῦ ἡμερομισθίου.

Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, Τμ. Β'

Γνωμοδότησις 214/1968

Προεδρεύων ὁ Άντιπρόεδρος κ. **Κ. Ρουμπάνης**

Εἰσηγητής ὁ Νομικός Σύμβουλος κ. **Άθ. Τομαρᾶς**

Λοιπά μέλη: Οἱ κ.κ. *Κ. Κωνσταντινίδης, Α. Γιαννουλάτος, Π. Κορδογιαννόπουλος*, Νομικοί Σύμβουλοι, *Ι. Ματαράγκας, Κ. Διαλεκτος*, Πάρεδροι

Έπί τοῦ πρόσθεν ἐρωτήματος τό Νομικόν Συμβούλιον ἐγνωμοδότησεν ὡς ἀκολούθως:

Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 4 § 3 νόμου 4504/1966 ὥρισεν, ὅτι διά Β.Δ. κτλ. δύναται νά κωδικοποιηθοῦν, τροποποιηθοῦν, συμπληρωθοῦν ἤ καταργηθοῦν αἱ κείμενα διατάξεις νόμων καί βασιλικῶν διαταγμάτων α) περί χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας καί λειτουργίας καταστημάτων, γραφείων κτλ. καί β) περί ἑβδομαδιαίας καί Κυριακῆς ἀναπαύσεως καί ἡμερῶν ἀργίας, αἱ ἀναφερόμενα εἰς τά πλαίσια (ἔννοια, συνέπειαι, καθ' ὑποκείμενα καί κατά τόπον ἔκτασις, μετά τῶν τυχόν ἐξαιρέσεων), τάς προϋποθέσεις, τήν διαδικασίαν καί τάς συνεπείας ἐπεκτάσεως ἤ ἐξαιρέσεως.

Τό ἐκδοθέν, κατά τήν ἄνω ἐξουσιοδότησιν, Β.Δ. 748/1966 περί κωδικοποιήσεως κ.τ.λ. τῶν διατάξεων τῆς κειμένης νομοθεσίας περί ἑβδομαδιαίας καί Κυριακῆς ἀναπαύσεως καί ἡμερῶν ἀργίας ἐν ἄρθρῳ 4 αὐτοῦ, ἀφοῦ ὁρίζει τάς ἡμέρας ὑποχρεωτικῆς καί προαιρετικῆς, κατά τήν κρίσιν τοῦ ἐργοδότου, ἀργίας, περιέχει διάταξιν, καθ' ἣν καθορισμένα μέχρι τῆς ἐνάρξεως ἰσχύος αὐτοῦ πλείονες ἡμέραι ἀργίας, διά δ/των, ὑπουργικῶν ἀποφάσεων, συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, ὀργανισμῶν προσωπικοῦ ἤ ἐσωτερικῶν κανονισμῶν ἐργασίας δέν θίγονται ὑπό τῶν διατάξεων των, δύνανται ὅμως κατά τήν θεσπιζομένην ὑπ' αὐτοῦ διαδικασίαν νά περιορίζονται εἰς πέντε (παράγραφος 6).

Ὑπό τῶν ἄνω διατάξεων δέν ἐθίγησαν τά εἰδικά ἑορτολόγια κατά περιφερείας τῶν μυλεργατῶν ἁπάσης τῆς χώρας, τά τηρούμενα, κατά τό ἐν τῷ ἐρωτήματι, βάσει εἴτε συνηθειῶν καί ἐθίμων, εἴτε κατόπιν προφορικῶν συμφωνιῶν τῶν ἐνδιαφερομένων, γενομένων πρό ἱκανοῦ χρόνου (1927), περί ὧν γενικῶς καί πρός ἐπιβεβαίωσιν τῆς ἐξακολουθήσεως τῆς ἰσχύος των ὡμίλησεν ἡ κηρυχθεῖσα διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 63850/1956 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἐκτελεστή ὑπ' ἀριθ. 17/1956 ἀπόφασις τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περί τῶν ὅρων ὡμοιδῆς καί ἐργασίας τῶν μυλεργατῶν ἁπάσης τῆς χώρας. Ἡ ἐξουσιοδότησις πρός ἔκδοσιν τοῦ ἄνω δ/τος ἀνεφέρετο εἰς τήν κωδικοποίησιν, μετά τροποποιήσεων κ.τ.λ., τῶν κειμένων διατάξεων νόμων καί βασ. διαταγμάτων καί συνεπῶς τό εἰς ἐκτέλεσιν τῆς ἐξουσιοδοτικῆς διατάξεως ἐκδοθέν Β.Δ. 748/1966, ἐν τῷ καθορισμῷ τῶν διατηρουμένων διατάξεων, τῶν ὁριζουσῶν πλείονας ἡμέρας ἀργίας, δέν ἔχει τήν ἔννοιαν τοῦ ἀποκλεισμοῦ ἐφαρμογῆς τῆς περί διατηρήσεως αὐτοῦ, ὅσαι αἱ πλείονες ἡμέραι ἀργίας ἐφαρμόζονται δι' ἑτέρων κανόνων δικαίου προϋπαρχόντων, οἷον τά ἔθιμα (ἄρθρον 1 Α.Κ.), ἤ δευτερογενῶν, οἷον αἱ συνήθειαι γενικῶς, τά συναλλακτικά ἤθη καί αἱ συμβατικαί συνήθειαι, πηγαί καί αὗται οὖσαι τοῦ δικαίου (βλ. *Μπαλλῆ*, Γεν. Ἀρχαί § 4), ἔχουσαι σημασίαν καί εἰς τό Ἐργατικόν Δίκαιον (βλ. *Τσάτση - Σταυροπούλου*, Ἐργατικόν Δίκαιον, σελ. 21).

Κατά ταῦτα, τά εἰδικά ἑορτολόγια τῶν μυλεργατῶν τῆς χώρας, τά ἐξ ἔθίμου, συνηθείας ἤ σιωπηρᾶς συμβατικῆς συμφωνίας ἐφαρμοζόμενα μέχρι τοῦδε, ἐξακολουθοῦν ἰσχύοντα καί μετά τήν ἔναρξιν ἰσχύος τοῦ Β.Δ. 748/1966, ἡ δέ παρεχομένη κατά τάς οὕτω καθιερωμένας ἡμέρας ἀργίας ἐργασία ὑπό τῶν μυλεργατῶν, ἐκ δεδικαιολογημένης αἰτίας, ἀμείβεται κατά τά διά τῆς συμφωνίας τῶν μερῶν παγίως καί εὐνοϊκότερον ἔναντι τῶν διατάξεων τῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας καθιερωμένα.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΙΑΚΡΙΣΙΣ ΙΔΙΩΤΙΚΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΑΠΟ ΤΩΝ ΕΡΓΑΤΩΝ

Ὑπό τῆς Συντάξεως

Ἡ ἐργατική νομοθεσία διακρίνει τούς ἰδιωτικούς ὑπαλλήλους ἀπό τούς ἐργάτας, ταχυτάς ἤ ὑπηρέτας (Ἴδετε διά τό θέμα καί *Τρ. Μήτσου*, Ὁ διαχωρισμός τῶν ἐργαζομένων εἰς κατηγορίας, ΕΕΔ 26, 337 ἐπ.), περιέχουσα διά τούς πρώτους εἰς πολλά εὐνοϊκωτέρας διατάξεις, θέτουσα τόν ὁρισμόν τοῦ ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου (ἄρθρον 1 τοῦ ν.δ. 2655/1953, ΕΕΔ 12, 1212) ὡς ἑξῆς: Ὁ ἰδιωτικός ὑπάλληλος θεωρεῖται πᾶν πρόσωπον, κατά κύριον ἐπάγγελμα ἀσχολούμενον ἐπ' ἀντιμισθίᾳ, ἀνεξαρτήτως τρόπου πληρωμῆς, εἰς ὑπηρεσίαν ἰδιωτικοῦ καταστήματος, ἐργαστείου ἤ ἐν γένει ἐπιχειρήσεως ἤ οἱασδήποτε ἐργασίας καί παρέχον ἐργασίαν ἀποκλειστικῶς ἤ κατά κύριον χαρακτῆρα μή σωματικήν (Ἴδετε διά τό θέμα καί Α.Π. 626/1967, ΕΕΔ 27, 80, ἔνθα εἰς σχετικάς μας καί λοιπάς παραπομπάς).

Πέραν τούτου ὑπάρχουν καί εἰδικαί νομοθετικαί διατάξεις, διά τῶν ὁποίων χαρακτηρίζονται μισθωτοί κατηγοριῶν τινων ὡς ἰδιωτικοί ὑπάλληλοι, ὡς ἐπίσης καί ὅροι συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας εὐνοϊκώτεροι εἰς τό θέμα τῶν τοῦ νόμου, οἱ ὁποῖοι εἶναι ἰσχυροί. (Ἴδετε Σ.Ε. 1541/1961, ΕΕΔ 20, 1042, Σ.Ε. 129/1964, ΕΕΔ 23, 389).

Διατάξεις, αἱ ὁποῖαι διαχωρίζουν τήν νομικήν θέσιν τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων ἀπό ἐκείνης τῶν ταχυτῶν, ἐργατῶν καί ὑπηρετῶν καί καθιστοῦν ταύτην εὐνοϊκωτέραν εἶναι:

α) Αἱ τοῦ νόμου 2112/1920, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπό τοῦ νόμου 4558/1930, ἐν συνδυασμῷ πρός τόν νόμον 3198/1955 περί καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας (ΕΕΔ 22, 63 ἐπ., ἔνθα κωδικοποίησις τῶν ἰσχυουσῶν διατάξεων), αἱ ὁποῖαι προβλέπουν διά τούς ἰδιωτικούς ὑπαλλήλους μακροτέρας προθεσμίας προειδοποιήσεως διά τήν ἀπόλυσίν των καί δικαίωμα μεγαλυτέρας ἀποζημιώσεως ἐκείνης τῶν ταχυτῶν, ἐργατῶν καί ὑπηρετῶν, διά τούς ὁποίους ἰσχύει τό κατ' ἐπέκτασιν τοῦ νόμου 2112/1920 ἐ.δ. τῆς 16/18 Ἰουλίου 1920 (ΕΕΔ 22, 63 ἐπ.).

β) Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν.δ. 3789/1957 (ΕΕΔ 22, 64 ἐπ.), κατά τήν ὁποίαν ἰδιωτικοί ὑπάλληλοι ἐν γένει, ὑπαγόμενοι εἰς τήν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α. διά τήν χορήγησιν συντάξεως, συμπληρώσαντες ἤ συμπληροῦντες τάς πρός χορήγησιν πλήρους συντάξεως προϋποθέσεις, δύνανται νά ἀποχωρήσουν τῆς ἐργασίας, λαμβάνοντες οἱ μέν ἐπικουρικῶς ἠσφαλισμένοι τά 40%, οἱ δέ μή ἠσφαλισμένοι ἐπικουρικῶς τά 50% τῆς ὑπό τοῦ νόμου 2112/1920, ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη καί συνεπληρώθη μεταγενεστέρως, ὁριζομένης ἀποζημιώσεως. (Ἴδετε περί τοῦ θέματος σχετικῶς μας ἐν ΕΕΔ 26, 129, ἔνθα καί παραπομπαί εἰς νομολογίαν).

γ) Αἱ διατάξεις τοῦ ἀ.ν. 539/1945 περί ἀδείων μισθωτῶν (ΕΕΔ 19, 806 ἐπ., ἔνθα κωδικοποίησις τῶν ἰσχυουσῶν διατάξεων, ἐν συνδυασμῷ πρός τό νεώτερον ν.δ. 4547/1966, ἄρθρον 1, ΕΕΔ 25, 1223), διά τῶν ὁποίων παρέχεται μακροτέρα ἄδεια μετ' ἀποδοχῶν εἰς τούς ἰδιωτικούς ὑπαλλήλους ἐκείνης τῶν ταχυτῶν, ἐργατῶν καί ὑπηρετῶν. (Ἴδετε ΕΕΔ 27, 784, ἔνθα σχετικός πίναξ ἀδειῶν μισθωτῶν).

δ) Αἱ διατάξεις συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, αἱ ὁποῖαι καθορίζουν μισθόν τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων, ἡ διάκρισις τῶν ὁποίων κατ' ἄρθρον 1 τοῦ ἀ.ν. 866/1937 γίνεται βάσει τῶν γενικῶν περί ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων κριτηρίων.

Ἰδιαιτέρως ἐπίσης ρυθμίζεται τό θέμα τοῦ ἀκατασχέτου τοῦ μισθοῦ τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων κατά τόν νόμον 4694/1930, ὁ ὁποῖος διετηρήθη ἐν ἰσχύϊ καί μετά τήν εἰσαγωγήν τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, κατά τά ἄρθρα 27 καί 37 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ τοῦ Κώδικος Νόμου, κατά τόν ὁποῖον νόμον 4694/1930 ἀπαγορεύεται ἡ κατάσχεσις τῶν μισθῶν καί πάσης ἐν γένει ἀντιμισθίας ἤ συντάξεως τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων, ἐπιτρεπομένης τῆς κατασχέσεως μόνον ἐπί τοῦ ¼ αὐτῶν δι' ἀπαιτήσιν διατροφῆς συζύγου, κατιόντων ἤ ἀνιόντων. (Ἴδετε Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 13940/1967, ΕΕΔ 26, 1199, Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης 541/1966, ΕΕΔ 26, 687).

Ἡ κατάσχεσις οὕτω διά τήν ἀνωτέρω αἰτίαν περιορίζεται μόνον ἐπί τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων, τούτων νοουμένων κατά τήν ἐν ἄρθρῳ 1 τοῦ ν.δ. 2655/1953, ἔνθ' ἀνωτ., ἔννοιαν.

Ἡ ἔννοια τοῦ ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου εἶναι ἔννοια νομική (Α.Π. 292/1962, ΕΕΔ 21, 921), ἀ-

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΟΙ ΝΟΜΟΙ

448/1968 ΑΝΑΓΚ. ΝΟΜΟΣ

Περί χορηγήσεως άδείας έργασίας εις άλλοδαπούς έν έπειγούση άνάγκη.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 130 της 14 Ιουνίου 1968)

Προτάσει του Ημετέρου Υπουργικού Συμβουλίου, άπεφασίσαμεν και διατάσσομεν:

Άρθρον 1

1) Επιτρέπεται ή άνευ προηγουμένης άδείας απασχόλησις αλλοδαπών τεχνικών εις Βιομηχανίας ή μεταλλεία και ή εκ των ύστερων χορήγησις άδειας εργασίας:

α) Εάν ή απασχόλησις είναι επείγουσα και θέλει διαρκέσει επί βραχύ χρονικόν διάστημα, μη άνωτερον των τριών μηνών, προς επιδιόρθωσιν βλαβών μηχανημάτων, συσκευών ή εγκαταστάσεων, και

β) Εάν ο απασχολούμενος αλλοδαπός τεχνίτης διαθέτη τεχνικάς ή επιστημονικάς γνώσεις, τών οποίων στερούνται ημεδαποί άνεργοι, εκτός εάν ιδρύεται εγγύησις του εξ ού εκτήθησαν τα μηχανήματα κλπ. αλλοδαπού οίκου περί της εγκαταστάσεως, συντηρήσεως ή καλής λειτουργίας έτών.

2) Ο εργοδότης ή οι νόμιμοι αυτού εκπρόσωποι ή οι υπ' αυτών προστηθέντες υποχρεούνται, όπως εντός 48 ωρών αναγγείλουν την έναρξιν της απασχολήσεως του αλλοδαπού εις την κατά τόπον αρμοδίαν Επιθεώρησιν Εργασίας οι εν ελλείψει ή αδυναμία ταύτης εις την Αστυνομικήν Αρχήν, υποχρεουμένην να διαβιβάση την αναγγελίαν αμελλητί εις την αρμοδίαν Υπηρεσίαν του Υπουργείου Εργασίας. Εντός του αυτού χρονικού διαστήματος οι εν τω προηγουμένω εδαφίω και ο αλλοδαπός υποχρεούνται, όπως εποβλεφθώσιν εις την οικείαν Αστυνομικήν Αρχήν δηλώσιν αφίξεώς του επί τω τέλει χορηγήσεως εις αυτόν της κατά νόμον άδειας παραμονής.

Άρθρον 2

Η κατά το προηγούμενον άρθρον άδεια χορηγείται υπό της αρμοδίας Υπηρεσίας του Υπουργείου Εργασίας μετά γνώμην του Υπουργείου Βιομηχανίας και σύμφωνον γνώμην του Υπουργείου Δημοσίας Τάξεως.

Άρθρον 3

Εργοδόται ή οι υπ' αυτών προστηθέντες, παραβαίνοντες τας διατάξεις του παρόντος, τιμωρούνται διά φυλακίσεως μέχρις ενός έτους ή χρηματικής ποινής και εν υποτροπή δι' αμφοτέρων των ποινών.

Άρθρον 4

Η ισχύς του παρόντος αναγκαστικού νόμου άρχεται από της δημοσιεύσεώς του εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 12 Ιουνίου 1968

455/1968 ΑΝΑΓΚ. ΝΟΜΟΣ

Περί θεμάτων τινών αφορώντων εις το άλλοδαπόν προσωπικόν των Οργανώσεων του ν.δ. 1286/1949.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 136 της 20 Ιουνίου 1968)

Προτάσει του Ημετέρου Υπουργικού Συμβουλίου, άπεφασίσαμεν και διατάσσομεν:

Άρθρον μόνον

1) Διά δ. διαταγμάτων, εκδιδομένων προτάσει του Υπουργού Εργασίας, δύναται να εξαιρώνται, εν όλω ή εν μέρει, της νομοθεσίας της αφορώσης εις την Κοινωνικήν Ασφάλισιν ή τους Οργανισμούς Κοινωνικής Πολιτικής (Ι.Κ.Α., Ταμεία κυρίας ή Επικουρικής Ασφαλίσεως, Οργανισμόν Απασχολήσεως και Ασφαλίσεως Ανεργίας, Αυτόνομον Οργανισμόν Εργατικής Κατοικίας, Εργατικήν Εστίαν κλπ.), οι αλλοδαποί οι απασχολούμενοι υπό οργανώσεως ή οργανώσεων εκ των προβλεπομένων υπό του ν.δ. 1286/1949 περί φορολογικών απαλλαγών και άλλων διευκολύνσεων του Αμερικανικού Συμβουλίου Εθελοντικών Οργανώσεων.

Η κατά το προηγούμενον εδάφιον εξαίρεσις δύναται να παρέχηται, εφ' όσον τα ανωτέρω πρόσωπα καλύπτονται διά τους ασφαλιστικούς κινδύνους ασθενείας - μητρότητος - αναπηρίας - γήρατος - θανάτου, υπό ισχυούσαν εν τη χώρα, εις την οποίαν ανήκουν, συστήματος Κοινωνικής

...σει δηλαδή εις τον Άρειον Πάγον ο έλεγχος του... των Δικαστηρίων της ουσίας, θέσει των αποδιδομένων πραγματικών περιστατικών, δοθέντος χαρακτηρισμού του μισθωτού ως ιδιωτικού υπαλλήλου.

'Ασφαλείας ἢ ὑπὸ ἀσφαλιστικῶν ἑταιρειῶν, παρεχουσῶν ἰδιωτικὴν ἀσφάλισιν, συμφώνως πρὸς τὴν νομοθεσίαν τῆς χώρας, ἧς τυγχάνουν ὑπήκοοι.

'Η περὶ ἧς ἡ παροῦσα παράγραφος ἐξαίρεσις δύναται νὰ τελῇ ὑπὸ τὸν ὅρον τῆς ἀμοιβαιότητος.

2) Β. διατάγματα, ἐκδιδόμενα βάσει τοῦ παρόντος, δύνανται νὰ ἔχουν ἀναδρομικὴν ἰσχύν, ἐφ' ὅσον ἐκδοθοῦν ἐντὸς ἑξαμήνου ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος. Τυχὸν καταβληθεῖσαι εἰσφοραί, μέχρι τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος, δὲν ἐπιστρέφονται.

3) Πρόσωπα ἐξαιρούμενα τῆς ἀσφαλίσεως τοῦ Ι.Κ.Α. βάσει 6. διατάγματος, ἐκδοθησομένου κατ' ἐξουσιοδότησιν τοῦ παρόντος ἀναγκαστικοῦ νόμου, τῇ αἰτήσει των, νὰ ὑπάγωνται προαιρετικῶς εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α., κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀ.ν. 1846/1951, ὡς ἰσχύει νῦν, καὶ τοῦ Κανονισμοῦ, περὶ οὗ ἡ παράγραφος 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951.

'Εν 'Αθήναις τῇ 20 'Ιουνίου 1968

—

457/1968 ΑΝΑΓΚ. ΝΟΜΟΣ

Περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐνίων διατάξεων τῆς 'Ασφαλιστικῆς Νομοθεσίας.

(Ε. Κ. τ. Α' φ. 136 τῆς 20 'Ιουνίου 1968)

Προτάσει τοῦ 'Ημετέρου 'Υπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

"Αρθρον 1

"Οπου ἐκ τῶν κειμένων διατάξεων παρέχεται ἐξουσιοδότησις θεσπίσεως, συμπληρώσεως, τροποποιήσεως καὶ καταργήσεως καταστατικῶν καὶ ὀργανωτικῶν διατάξεων τῶν 'Οργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς ἁρμοδιότητος τοῦ 'Υπουργείου 'Εργασίας, διὰ 6. διαταγμάτων ἢ ἀποφάσεων τοῦ 'Υπουργοῦ 'Εργασίας, ἐκδιδομένων κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ ἄρθρου 59 τοῦ ἀ.ν. τῆς 11.11.1935 «περὶ 'Οργανισμοῦ τοῦ 'Υπουργείου 'Εργασίας», ὡς οὗτος ἰσχύει, ἡ τοιαύτη διαδικασία ἀπαιτεῖται ὅπου θεσπίζεται, ἡ καταργεῖται ὁλόκληρον τὸ κείμενον τοῦ Καταστατικοῦ ἢ Κανονισμοῦ, εἰς πᾶσαν δὲ ἄλλην περίπτωσιν ἀρκεῖ ἡ προηγουμένη γνώμη τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ οἰκείου 'Οργανισμοῦ καὶ τοῦ παρὰ τῷ 'Υπουργείῳ 'Εργασίας Συμβουλίου Κοινωνικῆς 'Ασφαλίσεως.

'Η ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἄρθρου ἀνατρέχει εἰς τὸν χρόνον ἰσχύος τοῦ ἀνωτέρω ἀ.ν. τῆς 11.11.1935.

"Αρθρον 2

Ποσὰ καταβληθέντα πρὸς τὸ Ταμεῖον 'Ασφαλίσεως Χρηματιστῶν, Μεσιτῶν, 'Αντικρυστῶν καὶ 'Υπαλλήλων τοῦ Χρηματιστηρίου 'Αξιῶν 'Αθηνῶν, κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἐδ. δ' τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ἀπὸ 20/26.6.1935 ν.δ., ἀναγόμενα εἰς περιόδους ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου 2275/1952, κυρώσαντος τὴν ὑπ' ἀριθ. 1348/1951 Πρᾶξιν τοῦ 'Υπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ ἐφεξῆς, δὲν ἀναζητοῦνται ὑπὸ τῶν καταβαλόντων ταῦτα.

Πᾶσα ἐκ τῆς αἰτίας ταύτης ἀξίωσις ἀποσβέννυται.

"Αρθρον 3

'Η ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του, ἐφ' ὅσον ἐκ τῶν ἐπὶ μέρους διατάξεων δὲν προκύπτει ἕτερος χρόνος ἐνάρξεως ἰσχύος αὐτῶν.

'Εν 'Αθήναις τῇ 20 'Ιουνίου 1968

—

ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

412/1968 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ ἐπεκτάσεως τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. 65 1967 ἐπὶ 'Οργανισμῶν τινων 'Ιδιωτικοῦ Δικαίου.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 134 τῆς 20 'Ιουνίου 1968)

"Εχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 5 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ἀ.ν. 65/1967 «περὶ τροποποιήσεως, συμπληρώσεως καὶ κωδικοποιήσεως εἰς ἓνιαῖον κείμενον τῶν διατάξεων τῶν ἀ.ν. 4/1967 καὶ 19/1967 «περὶ ἀποκαταστάσεως εὐρυθμίας εἰς τὴν λειτουργίαν τῶν Δημοσίων 'Υπηρεσιῶν, Ν.Π.Δ.Δ. κλπ.». 2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 284/1968 γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου τῆς 'Επικρατείας προτάσει τῶν 'Ημετέρων ἐπὶ τοῦ Συντονισμοῦ καὶ 'Εργασίας 'Υπουργῶν, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

"Αρθρον μόνον

Αἱ διατάξεις τοῦ ἀ.ν. 65/1967 «περὶ τροποποιήσεως, συμπληρώσεως καὶ κωδικοποιήσεως εἰς ἓνιαῖον κείμενον τῶν διατάξεων τῶν ἀ.ν. 4/1967 καὶ 19/1967 «περὶ ἀποκαταστάσεως εὐρυθμίας εἰς τὴν λειτουργίαν τῶν Δημοσίων 'Υπηρεσιῶν, Ν.Π.Δ.Δ. κλπ»(*) ἐπεκτείνονται καὶ ἐπὶ τῶν κάτωθι 'Οργανισμῶν 'Ιδιωτικοῦ Δικαίου.

1) Μετοχικοῦ Ταμείου 'Υπαλλήλων τῆς Τραπέζης τῆς 'Ελλάδος, συσταθέντος διὰ τῶν ἀπὸ 28 Φεβρουαρίου 1948 καὶ 15 'Ιουνίου 1951 συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας μεταξὺ τῆς Τραπέζης τῆς 'Ελλάδος καὶ τῶν Συλλόγων τῶν 'Υ

(*) ΕΕΔ 26, 964.

παλλήλων και Κλητήρων της Τραπέζης της Ελλάδος.

2) Ταμείου Επικουρικής Ασφαλίσεως Προσωπικού Εμπορικής Τραπέζης της Ελλάδος, συσταθέντος διά της από 25 Δεκεμβρίου 1948 συλλογικής συμβάσεως εργασίας μεταξύ της Εμπορικής Τραπέζης της Ελλάδος και του Συλλόγου των Υπαλλήλων της Εμπορικής Τραπέζης της Ελλάδος.

3) Επικουρικού Ταμείου Προνοίας και Περιθάλψεως Προσωπικού τέως Ελληνικής Ηλεκτρικής Εταιρείας, συσταθέντος διά της από 27 Σεπτεμβρίου 1952 συλλογικής συμβάσεως εργασίας μεταξύ εκπροσώπων της Ελληνικής Ηλεκτρικής Εταιρείας και εκπροσώπων του Συλλόγου Προσωπικού Επιχειρήσεων Ελληνικής Ηλεκτρικής Εταιρείας Κέντρου και Επαρχιών, κηρυχθείσης εκτελεστής διά της υπ' αριθ. 48625/4505/5.9.1952 αποφάσεως του Υπουργού Εργασίας.

4) Ταμείου Αυτασφαλείας του Προσωπικού της Τραπέζης της Ελλάδος και Κτηματικής, προελθόντος εκ του διά βάσει των διατάξεων του άρθρου 1 του ν.δ. 2626/1953 αναδιοργανωθέντος Κοινού Ταμείου Αυτασφαλείας του Προσωπικού της Εθνικής Τραπέζης της Ελλάδος, της Τραπέζης της Ελλάδος και της Εθνικής Κτηματικής Τραπέζης της Ελλάδος.

Εις τον επί της Εργασίας Υπουργόν ανατίθημεν την δημοσίευσιν και εκτέλεσιν του παρόντος.

Εν Αθήναις τη 7 Ιουνίου 1968

—

413/1968 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί απαλείψεως του δευτέρου εδαφίου της παραγράφου 10 του άρθρου 3 του β.δ. της 11.5.1954 περί Τ.Δ.Ε. του Ι.Κ.Α.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 134 της 20 Ιουνίου 1968)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις του άρθρου 3 παράγραφος 4 του ν.δ. 2698/1953 «περί διοικήσεως του Ιδρύματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων, μεταρρυθμίσεως της περί αυτού νομοθεσίας, ως και άλλων τινών διατάξεων» και 2) την υπ' αριθ. 268/1968 γνωμοδότησιν του Συμβουλίου της Επικρατείας, προτάσει του Ημετέρου επί της Εργασίας Υπουργού, αποφασίσαμεν και διατάσσομεν:

Άρθρον μόνον

Το δεύτερον εδάφιον της παραγράφου 10 του άρθρου 3 του β. διτος της 11.5.1954 «περί Τοπικών Διοικητικών Επιτροπών του Ι.Κ.Α.» απαλείφεται.

Εις τον αυτόν επί της Εργασίας Υπουργόν ανατίθεμεν την δημοσίευσιν και εκτέλεσιν του παρόντος διατάγματος.

Εν Αθήναις τη 4 Ιουνίου 1968

—

ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

31276/1462/1968 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί καθορισμού ωρών εργασίας καταστημάτων πωλήσεως ξηρών καρπών χονδρικής πωλήσεως Δήμου Αθηναίων.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 153 της 23 Μαρτίου 1968)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις του άρθρου 5 του π.δ. της 8/13.4.1932 «περί κωδικοποιήσεως και συμπληρώσεως των διατάξεων των νόμων περί χρονικών ορίων εργασίας εις τα καταστήματα κλπ.». 2) Τας διατάξεις του άρθρου 1 του ν.δ. 4020/1959 «περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως ενίων διατάξεων εργατικών τινων νόμων». 3) Την από 29.1.1968 αίτησιν καταστηματαρχών χονδρικής πωλήσεως ξηρών καρπών Δήμου Αθηναίων. 4) Την υπ' αριθ. 3289/5.3.1968 γνώμην του Εργατοϋπαλληλικού Κέντρου Αθηνών. 5) Την υπ' αριθ. 139192 Φ. 71/19.1968 γνώμην της Αστυνομικής Διευθύνσεως Αθηνών, αποφασίζομεν:

Καθορίζομεν τας ώρας ανοίγματος, μεσημβρινής διακοπής και κλεισίματος των καταστημάτων χονδρικής πωλήσεως ξηρών καρπών Δήμου Αθηναίων ως ακολούθως:

Καθ' όλον το έτος:

Καθ' εκάστην από 8 π.μ. έως 1.30' μ.μ. και 3.30' έως 6.30' μ.μ.

Εκάστην Τετάρτην από 8 π.μ. έως 1.30 μ.μ.

Εις περίπτωσιν συμπληρώσεως της κατά τα ανωτέρω μεταμεσημβρινής αναπαύσεως προς ημέραν τελέσεως εμποροπανηγύρεως, εβδομαδιαίας αγοράς ή παραμονής επισήμου τοπικής εορτής, το κλείσιμον των ως άνω καταστημάτων μετατίθεται εις την επομένην εργάσιμον ημέραν.

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 12 Μαρτίου 1968

—

30187/1420/1968 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί εξαιρέσεως της κατά Κυριακήν και νόμω εξαιρεσίμους εορτάς αργίας αναπαύσεως του εργατοτεχνικού και υπηρετικού προσωπικού της 142 Πτέρυγος Αεροπορικού Ελέγχου της Ε.Β.Α.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 153 της 23 Μαρτίου 1968)

Έχοντες υπ' όψιν: α) Τας διατάξεις του εδαφίου 6' της παραγράφου 1 του άρθρου 9 του υπ' αριθ. 748/1966 ν.δ. «περί κωδικοποιήσεως, καταργήσεως, τροποποιήσεως και συμπληρώσεως διατάξεων της κειμένης νομοθεσίας περί εβδομαδιαίας και Κυριακής αναπαύσεως και ημερών αργίας». β) Τους εν τω υπ' αριθ. Φ. ΓΕΑ/Τ. 4135/4/ΠΟΑ/205957/22.2.1968 εγγράφω του Γενικού Επιτελείου Αεροπορίας επικαλουμένους λόγους, αποφασίζομεν:

Εξαιρούμεν της καθ' ημέραν Κυριακήν και κατά τας νόμω εξαιρεσίμους εορτάς αργίας, αναπαύσεως το επί σχέσει εργασίας ιδιωτικού δικαίου εργατοτεχνικόν και υπηρετικόν προσωπικόν της 142 Πτέρυγος Αεροπορικού Ελέγχου της Ελληνικής Βασιλικής Αεροπορίας.

Εις το κατά τα ανωτέρω κατά Κυριακήν απασχολούμενον προσωπικόν χορηγείται αναπληρωματική εβδομαδιαία ανάπαυσις κατάλληλον ημέραν της εβδομάδος, ως και η υπό των κειμένων διατάξεων οριζομένη προσαύξησις εξ 75%.

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 12 Μαρτίου 1968

—

33909/3175/1968 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί συμπληρώσεως της υπ' αριθ. 65303/8597/28.6.1967 αποφάσεως του Υπουργού Εργασίας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 153 της 23 Μαρτίου 1968)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις των άρθρων 3 και 5 του ν.δ. 2656/1957 περί οργανώσεως και ελέγχου αγοράς εργασίας. 2) Την υπ' αριθ. 65303/8597/28.6.1967 απόφασιν ημών περί της διαδικασίας τοποθετήσεως των ανέργων εις εργασίας. 3) Την υπ' αριθ. 544/11.9.1967, 1515/15.9.1967, 7981/19.9.1967 και 144/17.10.1967 αναφοράς των Εργατοϋπαλλήλικού Κέντρου Λεβαδείας - Λοκρίδος, Ομοσπονδίας Κλωστοϋφαντουργών Ελλάδος, Γ.Σ.Ε.Ε. και Σωματείου Κιβωτοποιών Καπνοτών και Συνοματοειδών Κιάτου αντιστοίχως και 4) τας υπ' αριθ. 1638/6.10.1967 και 3430/6.11.1967 προτάσεις των Γραφείων Εύρέσεως Εργασίας Λεβαδείας και Κιάτου αντιστοίχως, αποφασίζομεν:

Συμπληρούντες την υπ' αριθ. 65303/8597/28.6.1967 ημετέραν απόφασιν περί της διαδικασίας τοποθετήσεως των ανέργων εις εργασίας(*), επεκτείνομεν τους περιορισμούς της παραγράφου 6 αυτής εις τους εκκοκιστάς βάμβακος περιφερείας Λεβαδείας και καθοτοποιούς εσπεριδοειδών Κιάτου.

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 11 Μαρτίου 1968

—

56265/2309/1968 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί κηρύξεως εκτελεστής της υπ' αριθ. 12/1968 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών περί των όρων αμοιβής και εργασίας των αρτεργατών άπάσης της χώρας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 212 της 30 Απριλίου 1968)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 20 του ν. 3239/1955, ως ετροποποιήθησαν υπό του ν.δ. 3755/1957. 2) Την υπ' αριθ. 12/1968 απόφασιν του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής και εργασίας των αρτεργατών άπάσης της χώρας», αποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν εκτελεστήν την υπ' αριθ. 12/1968 απόφασιν του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών περί των όρων αμοιβής και εργασίας των αρτεργατών άπάσης της χώρας, εκδοθείσαν εις επίλυσιν διενέξεως μεταξύ των: 1) Υπουργείου Οικονομικών, 2) Υπουργείου Εθνικής Αμύνης, 3) Υπουργείου Εμπορίου και 4) Ομοσπονδίας Αρτοποιών Ελλάδος αφ' ενός και αφ' ετέρου της Πανελληνίου Ομοσπονδίας Αρτεργατών, ως ακολούθως:

1) Τα κατώτατα όρια ημερομισθίων των αρτεργατών άπάσης της χώρας, συμπεριλαμβανομένων και των εις τα στρατιωτικά αρτοπωλεία εργαζομένων, καθορίζονται ως ακολούθως:

	Δραχμαί
α) Διά την Α' κατηγορίαν αρτεργατών (κλιβανιστές - μαζοπαίδ)	138
β) Διά την Β' κατηγορίαν αρτεργατών (κυλινδρισταί - πλάσται)	129
γ) Διά την Γ' κατηγορίαν αρτεργατών (τους μη συμπληρώσαντας τό 20ον έτος της ηλικίας και δύο τοιούλάχιστον ετών υπηρεσίας)	111

2) Εις τα υπό της προηγουμένης παραγράφου καθοριζόμενα κατώτατα όρια ημερομισθίων συμπεριλαμβάνονται, συγχωνευόμενα διά της παρούσης, α) το δυνάμει της υπ' αριθ. 33/1966 απο-

(*) ΕΕΔ 26, 908.

φάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν (Φ.Ε.Κ. 158, τεῦχος Β' τῆς 27.7.1966) χορηγηθὲν ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας, 6) τὸ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 2 τῆς ὑπ' ἀριθ. 10/1967 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν (Φ.Ε.Κ. 181, τεῦχος Β' τῆς 14.3. 1567) προβλεπόμενον ἐπίδομα ἐργασίας ἐπὶ ἀρτοσκευασμάτων καὶ γ) τὰ ἐπὶ τῶν ψηστικῶν εἰσπραττόμενα μέχρι τοῦδε ὑπὸ τῶν κλιβανέων δικαιώματα, ἐφ' ὅσον ἡ ἔγνησις φαγητῶν πραγματοποιεῖται ἐντὸς τοῦ νομίμου ὡραρίου κατὰ τὰς ἐργασίμους ἡμέρας.

3) Καθ' ἑκαστον Σάββατον καὶ τὰς παραμονὰς τῶν ἐξαιρεσίμων ἡμερῶν, καθ' ἃς οἱ ἀρτοποιοὶ ὑποχρεοῦνται εἰς παρασκευὴν καὶ διανομὴν ἄρτου δύο ἢ πλειόνων ἡμερῶν, ὡς καὶ κατὰ τὸ ἀπὸ 22 Δεκεμβρίου μέχρι καὶ τῆς 7ης Ἰανουαρίου καὶ ἀπὸ τῆς Μεγάλης Τρίτης μέχρι τοῦ Μεγάλου Σαββάτου χρονικὸν διάστημα, ἐπιτρέπεται ἡ πέραν τῆς 8ώρου ἐργασίας ὑπερωριακὴ ἀπασχόλησις τῶν ἀρτεργατῶν ἄνευ εἰδικῆς ἀδείας τῆς ὁμοδίας Ἀρχῆς. Ἡ τοιαύτη ὑπερωριακὴ ἀπασχόλησις ἑνὸς ἑκάστου τῶν ἀρτεργατῶν ἀναγράφεται εἰς τὰς ὑπὸ τῆς ὁμοδίας Ἀρχῆς θεωρουμένας καταστάσεις ὡρῶν ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ ταῦ ἀρτοποιείου.

Διὰ τὴν ὡς ἄνω ὑπερωριακὴν ἀπασχόλησιν οἱ ἀρτεργάται δικαιοῦνται ἐπὶ τοῦ ἀναλογοῦντος ὡρομισθίου προσαυξήσεως 25% διὰ τὰς μέχρις 60 ὥρας ἐτησίως, 50% διὰ τὰς πέραν τῶν 60 ὡρῶν καὶ μέχρις 120 ὡρῶν ἐτησίως καὶ 75% διὰ τὰς πέραν τῶν 120 ὡρῶν ἐτησίως.

4) Αἱ κείμεναι διατάξεις περὶ παροχῆς προσαυξήσεως λόγῳ νυκτερινῆς ἐργασίας καὶ τοιαύτης κατὰ Κυριακὰς καὶ ἑορτὰς δὲν ἔχουσιν ἐφαρμογὴν ἐν προκειμένῳ.

5) Οἱ ἐργαζόμενοι ἀρτεργάται δικαιοῦνται παροχῶν εἰς εἶδος, ἤτοι:

α) 1.280 γραμμάρια ἄρτου λευκοῦ ἡμερησίως.

β) Δύο (2) μπαλοῦζες καὶ ἕνα (1) σκοῦφον λευκοῦ χρώματος ἐτησίως.

6) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ τῆς 8ης Αὐγούστου 1967.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 30 Ἀπριλίου 1968

—

58442 2411/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ δημοσιεύσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως τῆς ἀπὸ 8.4.1968 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν χαρτοποιΐας καὶ χαρτονοποιΐας Ἀθηνῶν - Πειραιῶς.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 223 τῆς 3 Μαΐου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τοῦ ν. 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν καὶ συνεπληρώθησαν μεταγενεστέρως ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957, ἀποφασίζομεν:

Ὅπως δημοσιευθῇ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως (τεῦχος Β') ἡ ἐν θέματι συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας, κατατεθεῖσα ἡμῖν τὴν 13.4.1968, συνταχθέντος πρὸς τοῦτο τοῦ ὑπ' ἀριθ. 913/1968 πρακτικοῦ καταθέσεως, ἧτις ἔχει ὡς ἀκολούθως:

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας
Χαρτοποιΐας καὶ Χαρτονοποιΐας
Ἀθηνῶν - Πειραιῶς

Ἐν Ἀθήναις σήμερον τὴν 8ην Ἀπριλίου 1968 οἱ κάτωθι ὑπογεγραμμένοι ἀφ' ἑνὸς Νικόλαος Γρηγοριάδης, γενικὸς γραμματεὺς τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων, καὶ ἀφ' ἑτέρου: α) Ἰωάννης Πιτυλάκης, ἀντιπρόεδρος τοῦ Ἐργατικοῦ Κέντρου Ἀθηνῶν, καὶ β) Σταῦρος Πουλίτσης, ἀντιπρόεδρος τοῦ Σωματείου Ἐργατῶν, Ἐργατριῶν καὶ Συνταξιούχων Βιομηχανίας Χάρτου Ἀθηνῶν - Πειραιῶς, ἅπαντες δεόντως ἐξουσιοδοτημένοι διὰ τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, συνωμολόγησαν τὰ ἑξῆς:

1) Ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης τὰ κατωτάτα ὅρια μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων τῶν ἐργατοτεχνιτῶν χαρτοποιΐας καὶ χαρτονοποιΐας Ἀθηνῶν - Πειραιῶς καθορίζονται ὡς κατωτέρω:

Α'. Χαρτοποιΐας

1) Νεοπροσλαμβανόμενοι, μὴ ἔχοντες τὰς προϋποθέσεις ἡλικίας καὶ ὑπηρεσίας τῶν ἐθνικῶν γενικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας:

α) Ἄνδρες, ἡμερομίσθιον δραχμαὶ 70.

β) Γυναῖκες, ἡμερομίσθιον δραχμαὶ 60.

2) Οἱ αὐτοί: α) ἄρρενες, ἔχοντες συμπληρώσει τὸ 18ον ἔτος τῆς ἡλικίας καὶ ἑνὸς ἔτους ὑπηρεσίαν παρ' οἱῳδήποτε ἐργοδότῃ ἢ τὸ 19ον ἔτος τῆς ἡλικίας των ἀσχέτως προϋπηρεσίας, ἡμερομίσθιον δραχμαὶ 90.

Θήλεις ἔχουσαι συμπληρώσει τὸ 18ον ἔτος τῆς ἡλικίας καὶ ἑνὸς ἔτους προϋπηρεσίαν παρ' οἱῳδήποτε ἐργοδότῃ ἢ τὸ 17ον ἔτος τῆς ἡλικίας ἀσχέτως προϋπηρεσίας, ἡμερομίσθιον δραχμαὶ 75.

3) Οἱ ἔχοντες τὰς ἀνωτέρω προϋποθέσεις ἡλικίας καὶ ὑπηρεσίας μετὰ τὴν συμπλήρωσιν ἑνὸς

έτους ὑπηρεσίαν εἰς τὸν κλάδον τῆς χαρτοποιίας :

α) Ἄνδρες, ἡμερομίσθιον δραχμαὶ 94.

β) Γυναῖκες, ἡμερομίσθιον δραχμαὶ 79.

4) α) Γυναῖκες εἰδικευμένα, ἡμερομίσθιον δραχμαὶ 80.

β) Γυναῖκες ἐλέγκτριαι (κοντρόλ), ἡμερομίσθιον δραχμαὶ 86.

γ) Γυναῖκες ἀρχιεργάτριαι, ἡμερομίσθιον δραχμαὶ 96.

5) Ὁδηγοὶ χαρτοποιητικῶν μηχανῶν, μισθὸς κατὰ τὴν πρόσληψιν δραχμαὶ 4.000. Μετὰ ἓξ (6) ἔτη ὑπηρεσίας ὁδηγοῦ παρ' οἱῳδήποτε ἐργοδότῃ δραχμαὶ 4.600.

6) Ὁδηγοὶ βοηθητικῶν μηχανῶν (καλλάνδρας, κρισσάρας, περιτυλικτικῶν μηχανῶν καὶ κοπτικῶν μηχανῶν) ἐφ' ὅσον ἔχουν 2 ἐτῶν προϋπηρεσίαν, ἡμερομίσθιον δραχμαὶ 125.

7) Ἀρχιτεχνῖται ἀλλανδικῶν δεξαμενῶν, ἡμερομίσθιον δραχμαὶ 130.

8) Ἀρχιεργάται ἀλέσεως, ἡμερομίσθιον δραχμαὶ 146.

9) Βοηθοὶ τῶν ἀνωτέρω ἔχοντες 3ετῆ τοὐλάχιστον ὑπηρεσίαν εἰς τὸν κλάδον, ἡμερομίσθιον δραχμαὶ 106.

10) Μυλωθροὶ ρετσινάδες, χειρισταὶ βραστήρων, ἡμερομίσθιον δραχμαὶ 126.

11) Φορτοεκφορτωταὶ μεταφορῶν αὐλῆς, ἐφ' ὅσον δὲν χρησιμοποιοῦνται τεχνικὰ μέσα :

α) Κατὰ τὴν πρόσληψιν, ἡμερομίσθιον δραχμαὶ 95.

β) Μετὰ 2ετῆ ὑπηρεσίαν, ἡμερομίσθιον δραχμαὶ 106.

12) Φορτοεκφορτωταὶ μεταφορῶν αὐλῆς, ἐφ' ὅσον χρησιμοποιοῦνται τεχνικὰ μέσα:

α) Κατὰ τὴν πρόσληψιν, ἡμερομίσθιον δραχμαὶ 90.

β) Μετὰ 2ετῆ ὑπηρεσίαν, ἡμερομίσθιον δραχμαὶ 105.

Β'. Χαρτονοποιΐας:

1) Ὁδηγοὶ χαρτονοποιητικῆς μηχανῆς, ἡμερομίσθιον δραχμαὶ 130.

2) Ὁδηγοὶ ἀλλανδικῶν δεξαμενῶν, ἡμερομίσθιον δραχμαὶ 130.

Τῶν ἀνωτέρω ἡμερομισθίων δικαιοῦνται οἱ ἔχοντες τὰς εἰδικότητας ταύτας ἐνὸς τοὐλάχιστον ἔτους εὐδόκιμον ὑπηρεσίαν.

3) Ἀνειδίκευτοι ἐργάται :

α) Κατὰ τὴν πρόσληψιν :

αα) Ἄνδρες, ἡμερομίσθιον δραχμαὶ 90.

ββ) Γυναῖκες, ἡμερομίσθιον δραχμαὶ 79.

β) Μετὰ πάροδον ἔτους ἀπὸ τῆς προσλήψεως :

αα) Ἄνδρες, ἡμερομίσθιον δραχμαὶ 100.

ββ) Γυναῖκες, ἡμερομίσθιον δραχμαὶ 84.

ΙΙ. Εἰς τοὺς ὁδηγοὺς χαρτονοποιητικῶν καὶ χαρτοποιητικῶν μηχανῶν καὶ ἀλλανδικῶν δεξαμενῶν χορηγοῦνται ἐτησίως ἓν ζεῦγος ἀρβυλῶν καὶ μία φόρμα ἀνήκοντα κατὰ κυριότητα εἰς τὸν ἐργοδότην.

ΙΙΙ. Οἱ μέχρι σήμερον καταβαλλόμενοι μισθοὶ καὶ ἡμερομίσθια, ἐφ' ὅσον εἶναι ἀνώτερα τῶν ὑπὸ τῆς παρούσης καθοριζομένων, δὲν δύνανται νὰ μειωθοῦν.

ΙV. Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ 1.4.1968 καὶ δὲν δύναται νὰ καταγγελθῇ πρὸ τῆς παρόδου ἔτους ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς της εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως ἢ τῆς καταθέσεώς της εἰς τὸν Εἰρηνοδικεῖον.

V. Ἡ παροῦσα συνετάγη εἰς τόσα πρωτότυπα, ὅσα καὶ τὰ συμβαλλόμενα μέρη, καὶ δύο ἐπὶ πλέον πρὸς κατάθεσιν κατὰ νόμον εἰς τὴν Διεύθυνσιν Ἀμοιβῆς Ἐργασίας τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας.

Οἱ συμβαλλόμενοι

(Ἔπονται ὑπογραφαί)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 3 Μαΐου 1968

—

67962/3708/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ τροποποιήσεως τῆς παραγράφου XI τῆς ὑπ' ἀριθ. 124413/7027/1967 ἀποφάσεως «περὶ καθορισμοῦ ὡρῶν ἀνοίγματος καὶ κλεισίματος τῶν κρεοπωλείων, ἀμιγῶν πτηνοπωλείων καὶ ἐν γένει καταστημάτων ἢ πρατηρίων πωλήσεως κρέατος, ὡς καὶ τῶν ἐντὸς μικτῶν καταστημάτων αὐτοτελῶς λειτουργούντων τοιούτων τμημάτων τοῦ πολεοδομικοῦ συγκροτήματος Ἀθηνῶν».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 271 τῆς 4 Ἰουνίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τοῦ π. διατάγματος τῆς 7/13 Μαρτίου 1934 «περὶ κανονισμοῦ τῶν ὡρῶν ἐργασίας κρεοπωλείων Ἀθηνῶν κλπ.». 2) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 4020/1959 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐνίων διατάξεων ἐργατικῶν τινων νόμων». 3) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου

3 τοῦ ἄρθρου 13 τοῦ π. διατάγματος τῆς 8/13.4.1932 «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν διατάξεων τῶν νόμων περὶ χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας εἰς τὰ καταστήματα κλπ.», ὡς συνεπληρώθη διὰ τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ν.δ. 3789/1957. 4) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 104772/5981/1967 ἡμετέραν ἀπόφασιν «περὶ καθορισμοῦ ὡρῶν ἑβδομαδιαίας ἐργασίας τῶν κρεοπωλείων, πτηνοπωλείων καὶ ἐν γένει καταστημάτων ἢ πρατηρίων πωλήσεως κρέατος καὶ τοῦ προσωπικοῦ αὐτῶν ἀπάσης τῆς χώρας». 5) Γνώμας τῶν οἰκείων Ἀστυνομικῶν Ἀρχῶν καὶ τοιαύτας τῶν οἰκείων ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων ἐργοδοτῶν καὶ μισθωτῶν ἐπὶ τῶν ὡρῶν ἐνάρξεως καὶ λήξεως τῆς λειτουργίας τῶν κρεοπωλείων, ἀποφασίζομεν:

Τροποποιοῦντες τὴν παράγραφον XI τῆς ὑπ' ἀριθ. 124413/7027/1967 ἡμετέρας ἀποφάσεως «περὶ καθορισμοῦ ὡρῶν ἀνοίγματος καὶ κλεισίματος τῶν κρεοπωλείων, ἀμιγῶν πτηνοπωλείων καὶ ἐν γένει καταστημάτων ἢ πρατηρίων πωλήσεως κρέατος, ὡς καὶ τῶν ἐντὸς μικτῶν καταστημάτων αὐτοτελῶς λειτουργούντων τοιούτων τμημάτων τοῦ πολεοδομικοῦ συγκροτήματος Ἀθηνῶν», καθορίζομεν τὰς ὥρας ἐργασίας τῶν κρεοπωλείων Κεντρικῆς Ἀγορᾶς Πειραιῶς ὡς ἀκολούθως:

Χειμερινὴ περίοδος (1.10 - 31.3):

Δευτέραν, Τρίτην, Τετάρτην ἀπὸ 7.30 π.μ.— 1.30 μ.μ.

Πέμπτην, Παρασκευὴν ἀπὸ 7.30 π.μ. - 1.30 μ.μ. καὶ 4.30 - 7.30 μ.μ.

Ἕκαστον Σάββατον καὶ τὰς παραμονὰς τῶν ἐν παραγράφῳ IV τῆς ὑπ' ἀριθ. 124413/7027/1967 ἀποφάσεως ἐξαιρεσίμων ἑορτῶν ἀπὸ 6.30 π.μ. - 2 μ.μ καὶ 4 - 8.30 μ.μ.

Θερινὴ περίοδος (1.4 - 30.9):

Δευτέραν, Τρίτην, Τετάρτην ἀπὸ 6.30 - 1 μ.μ.

Πέμπτην, Παρασκευὴν ἀπὸ 6.30 - 1 μ.μ. καὶ 5.30 - 8 μ.μ.

Σάββατον καὶ τὰς παραμονὰς τῶν ἐν παραγράφῳ IV τῆς ὑπ' ἀριθ. 124413/7027/1967 ἀποφάσεως ἐξαιρεσίμων ἑορτῶν ἀπὸ 6.30 - 1.30 μ.μ. καὶ 5.30 - 9 μ.μ.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 28 Μαΐου 1968

—

60148/2492/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ δημοσιεύσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως τῆς ἀπὸ 17.4.1968 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας προσωπικοῦ τῆς Τραπέζης Ἀμέρικαν Ἔξπρές.

(Ε.Κ. τ. Β' ἀ. 230 τῆς 7 Μαΐου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν καὶ συνεπληρώθησαν μεταγενεστέρως ὑπὸ τοῦ νόμου 3755/1957, ἀποφασίζομεν:

Ὅπως δημοσιευθῇ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως (τεῦχος Β') ἡ ἐν θέματι συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας, κατατεθεῖσα ἡμῖν τὴν 17.4.1968, συνταχθέντος πρὸς τοῦτο τοῦ ὑπ' ἀριθ. 916/1968 πρακτικοῦ καταθέσεως, ἧτις ἔχει ὡς ἀκολούθως:

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας

Ἐν Ἀθήναις σήμερον τὴν 17ην τοῦ μηνὸς Ἀπριλίου τοῦ χιλιοστοῦ ἐννεακοσιοστοῦ ἑξηκοστοῦ ὀγδόου (1968) ἔτους, ἡμέραν Τετάρτην καὶ ὥραν 9 π.μ. ἐν τῷ ἐν Ἀθήναις καὶ ἐπὶ τῆς Πλατείας Συντάγματος καταστήματι τῆς ἀνωνύμου τραπεζιτικῆς ἑταιρείας ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Ἀμέρικαν Ἔξπρὲς Ἰντερνάσιονὰλ Μπάνκινγκ Κορπορέϊσον» συνῆλθον ἀφ' ἑνὸς ὁ μὲν Κωνσταντῖνος Σπυρίδωνος Καψάσκης, ἀντιπρόεδρος διὰ τὴν Ἑλλάδα καὶ γενικὸς πληρεξούσιος καὶ ἀντίκλητος τῆς ἐν Χάρτφορδ τῆς Κοννεκτικούτης τῶν Η.Π.Α. ἑδρευούσης ἀνωνύμου τραπεζιτικῆς ἑταιρείας ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Ἀμέρικαν Ἔξπρὲς Ἰντερνάσιονὰλ Μπάνκινγκ Κορπορέϊσον», δεόντως ἐγκατεστημένης καὶ λειτουργούσης ἐν Ἑλλάδι, νομίμως δὲ ἐκπροσωπῶν αὐτὴν ἐν προκειμένῳ δυνάμει τοῦ ἀπὸ 20 Δεκεμβρίου 1967 πληρεξουσίου της, ἐν συνδυασμῷ καὶ μὲ τὴν 25 Ἰανουαρίου 1968 τροποποίησιν πληρεξουσίου, νομίμως κατατεθειμένων (πληρεξουσίου καὶ τροποποιήσεως αὐτοῦ) παρὰ τῷ συμβολαιογράφῳ Ἀθηνῶν Χρήστῳ Κουτσιμπῷ δυνάμει τῶν ὑπ' ἀριθ. 25217 τῆς 30.12.1967 καὶ 25825 τῆς 15.2.1968 πράξεων αὐτοῦ ἀντιστοίχως, καὶ ἀφ' ἑτέρου οἱ 1) Εὐάγγελος Γεωργιάδης καὶ 2) Ἰωάννης Αἰγερόπουλος, ὡς ἐκπρόσωποι τοῦ Συλλόγου Ὑπαλλήλων τῆς Τραπέζης Ἀμέρικαν Ἔξπρές, νομίμως ἐξουσιοδοτημένοι κατόπιν τῆς ἀπὸ 10ης Ἀπριλίου 1968 ἀποφάσεως τῆς ἐκτάκτου γενικῆς συνελεύσεως τῶν μελῶν τοῦ ἐν λόγῳ σωματείου, ἐν συνδυασμῷ καὶ πρὸς τὴν ἀπὸ 12.4.1968 ἀπόφασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ ὡς εἴρηται σωματείου, οἵτινες ἀπὸ κοινοῦ συνωμολόγησαν καὶ

συναπεδέχθησαν, ἕκαστος ὑπὸ τὴν ἄνω ἰδιότητά του, τὴν ὑπογραφὴν τῆς ἀκολούθου συλλογικῆς συμβάσεως, δι' ἧς θεσπίζεται ὀργανισμός, διέπων τὰς σχέσεις τῆς ὡς εἴρηται τραπεζιτικῆς ἑταιρείας μεθ' ἅπαντος τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἐν Ἑλλάδι καταστημάτων αὐτῆς, ἔχων ὡς ἀκολούθως:

Ἄρθρον 1

Σκοπός

Ὁ παρὼν Ὀργανισμὸς ρυθμίζει τὰ τοῦ προσωπικοῦ τῆς Τραπέζης καθ' ἃ σημεῖα ταῦτα δὲν ρυθμίζονται ἄλλως ὑπὸ τῶν κειμένων νόμων καὶ σχετικῶν διατάξεων, αἵτινες οἰκοθεν νοεῖται, ὅτι εἶναι ἐπικρατέστεραι, πλὴν ἂν διὰ τοῦ παρόντος παρέχεται μεῖζον προστασία εἰς τὸ προσωπικόν. Ἡ ρύθμισις παντὸς θέματος, μὴ περιλαμβανομένου ἐν τῷ παρόντι, ἐναπόκειται εἰς τὴν κρίσιν τῆς Γενικῆς Διευθύνσεως τῆς Τραπέζης, ὑποκειμένης μόνον εἰς τοὺς ὑπὸ τοῦ νόμου τασσομένους περιορισμούς.

Ἄρθρον 2

Βαθμολογικὴ καὶ μισθολογικὴ διαβάθμισις προσωπικοῦ

Τὸ προσωπικὸν τῆς Τραπέζης κατανέμεται ἀναλόγως τῆς παρ' ἑκάστου ἐκτελουμένης ἐργασίας εἰς κύριον προσωπικὸν καὶ βοηθητικὸν προσωπικόν, προάγεται δὲ κατὰ τὴν εἰς τοὺς ἑπομένους πίνακας διαβάθμισιν. Ἔναντι ἑκάστου βαθμοῦ τῆς βαθμολογικῆς ταύτης κλιμακώσεως ἀναγράφεται ὁ ἀντιστοιχῶν εἰς αὐτὸν καὶ ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1968 ἰσχύων βασικὸς μισθός.

1) Ἄρρεν κύριον προσωπικόν.

Βαθμοί:	Μισθοί:
Λόγιμος λογιστὴς	2.500
Ὑπολογιστὴς Β'	3.200
Ὑπολογιστὴς Α'	3.600
Λογιστὴς Β'	4.200
Λογιστὴς Α'	4.900
Ὑποτμηματάρχης	5.500
Τμηματάρχης Β'	6.200
Τμηματάρχης Α'	7.000
Ὑποδιευθυντὴς Β'	7.800
Ὑποδιευθυντὴς Α'	8.800
Διευθυντὴς	10.000

2) Θῆλυ κύριον προσωπικόν

Βαθμοί:	Μισθοί:
Λόγιμος δακτυλογράφος Β'	2.250
Λόγιμος δακτυλογράφος Α'	2.500
Δακτυλογράφος Β'	3.200
Δακτυλογράφος Α'	3.600
Γραμματεὺς Β'	4.200
Γραμματεὺς Α'	4.900

Ἡ περαιτέρω βαθμολογικὴ ἐξέλιξις τοῦ θήλεος προσωπικοῦ ἀκολουθεῖ τὴν ὡς ἄνω κλίμακα καὶ προϋποθέσεις διὰ τὴν προαγωγὴν τοῦ ἄρρενος προσωπικοῦ ἀπὸ τοῦ βαθμοῦ τοῦ Ὑποτμηματάρχου καὶ ἄνω.

3) Βοηθητικὸν προσωπικὸν (κλητῆρες, νυκτοφύλακες καὶ λοιπὸν βοηθητικὸν προσωπικόν, πλὴν καθαριστριῶν).

Βαθμοί:	Μισθοί:
Κλητὴρ Γ'	2.250
Κλητὴρ Β'	2.500
Κλητὴρ Α'	2.950

Οἰκοθεν νοεῖται, ὅτι ἡ ὡς ἄνω βαθμολογικὴ διαβάθμισις τοῦ προσωπικοῦ οὐδεμίαν συνάρτησιν δύναται νὰ ἔχῃ μετὰ τῶν ὑπηρεσιακῶν καθηκόντων ἑκάστου ὑπαλλήλου. Εἰδικώτερον ἡ προαγωγὴ ὑπαλλήλου τινὸς εἰς βαθμόν τινα οὐδεμίαν δημιουργεῖ διὰ τὴν Τράπεζαν ὑποχρέωσιν ἀναθέσεως αὐτῷ ἀναλόγων καθηκόντων. Ἡ τοποθέτησις τοῦ προσωπικοῦ καὶ ἡ εἰς ἕκαστον ὑπάλληλον ἀνάθεσις ὑπηρεσιακῶν καθηκόντων γίνονται ὑπὸ τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ, κατὰ τὴν ἐλευθέραν κρίσιν του, ἐντὸς τῶν ὁρίων τοῦ ὑπ' αὐτοῦ ἀσκουμένου διευθυντικοῦ δικαιώματος τῆς Τραπέζης.

Ἄρθρον 3

Ὀργανικαὶ θέσεις

1) Αἱ ὀργανικαὶ θέσεις ἀπὸ τοῦ βαθμοῦ τοῦ Ὑποτμηματάρχου καὶ ἄνω καθορίζονται συναλλικῶς κατὰ βαθμοὺς (ἐπὶ τῇ βάσει ἀναλογίας ἓξ (6) ὀργανικῶν θέσεων τακτικοῦ προσωπικοῦ, ἐξαιρέσει τῶν ἐκτάκτων, κλητήρων καὶ καθαριστριῶν, μία (1) ὀργανικὴ θέσις τῶν ἀκολούθων βαθμῶν) ὡς ἔπεται:

Διευθυνταὶ	3
Ὑποδιευθυνταὶ Α'	4
Ὑποδιευθυνταὶ Β'	5
Τμηματάρχαι Α'	7
Τμηματάρχαι Β'	8
Ὑποτμηματάρχαι	16
	43

2) Κατὰ τὴν αὐτὴν ἀναλογίαν, 1 πρὸς 6, θὰ μεταβάλλονται ἑκάστοτε αἱ ὀργανικαὶ θέσεις, μεθ' ἑκάστην μεταβολὴν τοῦ ὁλικοῦ ἀριθμοῦ τοῦ τακτικοῦ προσωπικοῦ κατὰ 24 ὑπαλλήλους (μὴ συμ-

περιλαμβανομένων των έκτάκτων, κλητήρων και καθαριστριών ή κατόπιν αποφάσεως της Γενικής Διευθύνσεως της Τραπέζης.

Άρθρον 4

Ατομικοί φάκελοι προσωπικού

1) Έκάστου υπαλλήλου τηρείται ατομικός φάκελος, εν τω οποίω αναγράφονται πάντα τα στοιχεία και περιλαμβάνονται πάντα τα έγγραφα τα αφορώντα εις τα προσόντα, την ηλικίαν, την οικογενειακήν κατάστασιν, τον διορισμόν, την μισθοδοσίαν, τας προαγωγάς, τας πειθαρχικάς ποινάς, τας άδειας, τας εκθέσεις ποιότητος, την απόλυσιν και εν γένει πάντα τα αφορώντα εις την σχέσιν εργασίας του υπαλλήλου.

Πας προσλαμβανόμενος δέον να προσάγη μεταξύ άλλων τα κάτωθι πιστοποιητικά:

1) Πιστοποιητικόν γεννήσεως.

2) Πιστοποιητικόν ποινικού μητρώου.

3) Πιστοποιητικόν στρατολογικής καταστάσεως.

Η εν τω ατομικώ φακέλλω εγγραφή της χρονολογίας γεννήσεως γίνεται κατά την πρόσληψιν εις την υπηρεσίαν της Τραπέζης, συμφώνως προς τα νόμιμα πιστοποιητικά, άτινα υποχρεούνται οι ενδιαφερόμενοι να προσαγάγουσιν. Εν περιπτώσει προσαγωγής μεταγενεστέρως πιστοποιητικών διαφόρου ηλικίας η Τράπεζα διατηρεί κατά την απόλυτον αυτής κρίσιν ανεξέλεγκτον δικαίωμα να καταχωρίση εν τω ατομικώ φακέλλω ως έτος γεννήσεως το δηλωθέν υπό του υπαλλήλου, είτε το εκ των πιστοποιητικών εμφαινόμενον. Εν περιπτώσει μη προσαγωγής αντιγράφου ληξιαρχικής πράξεως γεννήσεως συνταχθείσης κατά τον Ελληνικόν νόμον, η Τράπεζα υποδεικνύει κατ' απόλυτον αυτής εκλογήν ποία πιστοποιητικά δέον να προσαγάγη ο υπάλληλος, εμφαίνοντα την ηλικίαν των. Εν αμφισβητήσει ο Γενικός Διευθυντής κρίνει ανεξελέγκτως ποία η εξ αυτών αποδεικνυομένη ή πιθανολογουμένη ηλικία. Εν πάση παντός περιπτώσει εάν ο υπάλληλος προσάγη πιστοποιητικόν της ομοσπονδίας υπηρεσίας του Ι.Κ.Α., αναγνωρίζον τελεσιδίκως την ηλικίαν αυτού, το εν λόγω πιστοποιητικόν είναι υποχρεωτικόν διά την Τράπεζαν.

2) Κατά μήνα Σεπτέμβριον εκάστου έτους υποβάλλεται έκθεσις ποιότητος ενός εκάστου των υπαλλήλων μετά κρίσεων επί των γνώσεων, της ειδικότητος, της επιμελείας, της ευσυνειδησίας και επαρκείας εν τη εκτελέσει της υπηρεσίας, του ήθους εν γένει, ως και της συμπεριφοράς των προς τους συναδέλφους αυτού και το κοινόν.

Αι εκθέσεις αύται συντάσσονται υπό των κάτωθι:

α) Δι' άπαντας τους υπαλλήλους υπό των αμέσως προϊσταμένων αυτών. Επί των εκθέσεων διατυπούσιν απαραιτήτως την γνώμην αυτών, κρίνοντες εις δεύτερον βαθμόν, οι κατά περίπτωσιν αρμόδιοι Διευθυνταί των Καταστημάτων.

β) Διά τους προϊσταμένους των Τμημάτων υπό των προϊσταμένων αυτών Διευθυντών.

Άρθρον 5

Αποδοχαί προσωπικού

1) Τηρουμένων των διατάξεων του νόμου περί κατωτάτων ορίων μισθών και των διατάξεων του παρόντος Οργανισμού ο εις έκαστον βαθμόν αντιστοιχών μισθός καθορίζεται βάσει συλλογικών συμβάσεων ή αποφάσεων του Υπουργείου ή αποφάσεων της Γενικής Διευθύνσεως της Τραπέζης. Ο κανονικώς και αντελλιπώς εργαζόμενος υπάλληλος δικαιούται της εισπράξεως της αντιμισθίας αυτού ανά δεκαπενθήμερον προκαταβολικώς. Εν περιπτώσει, καθ' ην ο υπάλληλος δεν θα εδικαιούτο της προκαταβληθείσης αυτώ αντιμισθίας, υποχρεούται εις την άμεσον επιστροφήν του προκαταβληθέντος αυτώ ποσού.

2) Αι αποδοχαί του προσωπικού αποτελούνται:

α) Από τον βασικόν μισθόν. Τοιούτος είναι ο μισθός εκκινήσεως του βαθμού, προστιθεμένων εις αυτόν μόνον των υπό του παρόντος Οργανισμού προβλεπομένων, μιας ή πλειόνων προσαυξήσεων, λόγω τριετούς παραμονής εις τον αυτόν βαθμόν, όσάκις υπάρχει τοιαύτη περίπτωσις, κατά τα εν παραγράφω 7 του παρόντος άρθρου προβλεπόμενα, αίτινες προσαυξήσεις, προστιθέμεναι εις τον αρχικόν μισθόν εκκινήσεως, δημιουργούν νέον βασικόν, εφ' ού υπολογίζονται τα λοιπά επιδόματα (πολυετούς υπηρεσίας και οικογενειακά).

β) Από τα πάσης φύσεως επιδόματα και προσαυξήσεις, ως εν τω παρόντι Οργανισμώ καθορίζονται.

3) Άρρενες υπάλληλοι έγγαμοι λαμβάνουσιν οικογενειακόν επίδομα διά την σύζυγον και διά τα τέκνα αυτών 4 εν όλω. Το επίδομα τούτο καθορίζεται εις 10% επί του βασικού μισθού, προσηυξημένου διά του επιδόματος 3ετιών, εφ' όσον υπάρχουν, διά την σύζυγον και ανά 5% επί του βασικού μισθού, προσηυξημένου επίσης διά του επιδόματος 3ετιών, εφ' όσον υπάρχουν, δι' έκαστον και μέχρι τεσσάρων (4) εν όλω τέκνων.

4) Άρρενες ή θήλεις υπάλληλοι, διατελούντες εν χηρεία ή εν διαζεύξει, λαμβάνουσιν οικο-

γεννικῶν ἐπίδομα διὰ τὰ τέκνα αὐτῶν μέχρι τεσσάρων ἐν ὅλῳ. Τὸ ἐπίδομα ὁρίζεται εἰς 10% διὰ τὸ πρῶτον καὶ εἰς 5% διὰ τὰ ἑπόμενα μέχρι τεσσάρων ἐν ὅλῳ τέκνα, ὑπολογιζόμενον ἐπὶ τοῦ βασικοῦ μισθοῦ προσηυξημένου διὰ τοῦ ἐπιδόματος 3ετιῶν, ἐφ' ὅσον ὑπάρχουν.

5) Ἀπαραίτητοι προϋποθέσεις διὰ τὴν χορήγησιν ἐπιδόματος τέκνων, περὶ οὗ αἱ παράγραφοι 3 καὶ 4 τοῦ παρόντος ἄρθρου, εἶναι:

α) Ἡ ἡλικία τῶν τέκνων νὰ μὴ εἶναι ἀνωτέρα τῶν 20 ἐτῶν διὰ τὰ ἄρρενα καὶ τῶν 21 ἐτῶν διὰ τὰ θήλεα, νὰ εἶναι ταῦτα ἄγαμα καὶ νὰ μὴ ἐργάζωνται. Προκειμένου περὶ ὑπαλλήλων ἐν διαζεύξει ἀπαιτεῖται ὅπως, σὺν ταῖς ἀνωτέρω προϋποθέσεσιν, ἔχῃ ἀνατεθῇ αὐτοῖς διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως ἡ διατροφὴ τῶν τέκνων αὐτῶν.

β) Εἰδικώτερον προκειμένου περὶ τέκνων φοιτώντων εἰς Ἀνωτάτας Σχολὰς τὸ δικαίωμα ἐπιδόματος παρατείνεται μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 25ου ἔτους τῆς ἡλικίας αὐτῶν.

6) Ὁ ὑπάλληλος δικαιοῦται ἐπιδόματος πολυτέκνου ὑπηρεσίας, ὁριζομένου ὡς ἀκολούθως:

α) 10% ἐπὶ τοῦ βασικοῦ μισθοῦ αὐτοῦ, ηὐξημένου κατὰ τὰς προσαυξήσεις 3ετιῶν, ἐφ' ὅσον ὑπάρχουν, ἅμα τῇ συμπληρώσει δεκαετοῦς πραγματικῆς ὑπηρεσίας.

β) 15 ο/ο ἐπὶ τοῦ βασικοῦ μισθοῦ αὐτοῦ ὡς ἀνωτέρω ἅμα τῇ συμπληρώσει δεκαπενταετοῦς πραγματικῆς ὑπηρεσίας.

γ) 20% ἐπὶ τοῦ βασικοῦ μισθοῦ αὐτοῦ ὡς ἀνωτέρω ἅμα τῇ συμπληρώσει εἰκοσαετοῦς πραγματικῆς ὑπηρεσίας.

δ) 25% ἐπὶ τοῦ βασικοῦ μισθοῦ αὐτοῦ ὡς ἀνωτέρω ἅμα τῇ συμπληρώσει εἰκοσιπενταετοῦς πραγματικῆς ὑπηρεσίας.

7) Ὑπάλληλοι ἀπὸ τοῦ βαθμοῦ τοῦ λογιστοῦ Α' καὶ γραμματέως Α' καὶ ἄνω, μὴ προαγόμενοι, ὡς καὶ κλητῆρες Α', ἐφ' ὅσον ἡ ὑπηρεσία των εἶναι εὐδόκιμος, λαμβάνουσι τὰς κάτωθι προσαυξήσεις, λόγῳ παραμονῆς των εἰς τὸν αὐτὸν βαθμόν:

α) Ἅμα τῇ συμπληρώσει μιᾶς τριετίας προσαύξησις 15%.

β) Ἐπὶ τῇ συμπληρώσει δευτέρας τριετίας συμπληρωματικὴ προσαύξησις 15%.

γ) Ἐπὶ τῇ συμπληρώσει τρίτης τριετίας συμπληρωματικὴ προσαύξησις 10%.

δ) Ἐπὶ τῇ συμπληρώσει τετάρτης τριετίας συμπληρωματικὴ προσαύξησις 10%.

Ἅπασαι αἱ προσαυξήσεις νοοῦνται ἐπὶ τοῦ βασικοῦ μισθοῦ ἐκκινήσεως, χορηγοῦνται δὲ ἄνευ διαδικασίας τινὸς ἐπὶ τῇ συμπληρώσει τοῦ ἀπαιτουμένου χρόνου παραμονῆς εἰς τὸν αὐτὸν βαθμόν, ἐξαιρέσει τῶν περιπτώσεων, καθ' ἃς ὁ ὑπάλληλος ἐκρίθη στάσιμος ἢ μὴ προακτέος κατὰ τὴν διαδικασίαν τῶν ἄρθρων 10 ἢ 11 τοῦ παρόντος, ὁπότε ὁ σχετικὸς χρόνος δὲν συνυπολογίζεται.

8) Ὁ ὑπολογισμὸς τοῦ χρόνου πραγματικῆς ὑπηρεσίας τοῦ ὑπαλλήλου ἐν τῇ Τραπέζῃ ἄρχεται ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς προσλήψεως αὐτοῦ, ὁ δὲ χρόνος παραμονῆς εἰς τὸν αὐτὸν βαθμὸν ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς τελευταίας προαγωγῆς αὐτοῦ.

Ἄρθρον 6

Προσλήψεις

1) Ἡ πρόσληψις εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς Τραπέζης γίνεται ἐπὶ βαθμῷ δοκίμου λογιστοῦ, δοκίμου δακτυλογράφου Β' καὶ κλητῆρος Γ'.

2) Οἱ προσλαμβανόμενοι εἰς τοὺς ἀνωτέρω βαθμοὺς δέον νὰ μὴ ἔχουν συμπληρώσει τὸ 30ὸν ἔτος τῆς ἡλικίας των.

3) Κατ' ἐξαίρεσιν δύναται ἡ Γενικὴ Διεύθυνσις νὰ προβαίνῃ εἰς προσλήψεις ὑπαλλήλων, δι' ὡρισμένον ἢ ἀόριστον χρόνον, ἐπὶ βαθμῷ ἀνωτέρῳ τῶν ἐν τῇ πρώτῃ παραγράφῳ τοῦ παρόντος ὁριζομένων, ὑπὸ τὸν ὅρον ὅτι ὁ ἀριθμὸς τῶν οὕτω προσληφθέντων κατὰ τοὺς προηγουμένους 60 μῆνας ὑπαλλήλων δὲν θὰ δύναται ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν νὰ ὑπερβαίνῃ τὸ 8% τοῦ συνόλου τῶν εἰς τὸ κύριον προσωπικὸν ὑπαγομένων ὑπαλλήλων.

4) Πᾶν προσλαμβανόμενον μέλος τοῦ προσωπικοῦ θεωρεῖται κατὰ τὸ πρῶτον ἔτος τῆς ὑπηρεσίας του παρὰ τῇ Τραπέζῃ ὡς ἔκτακτον προσωπικὸν καὶ τελοῦν ὑπὸ δοκιμὴν καὶ δύναται ν' ἀπολυθῇ ἀνὰ πάντα χρόνον διὰ καταγγελίας τῆς συμβάσεως του ἐργασίας κατὰ τὴν ἀπόλυτον καὶ ἀνέλεγκτον κρίσιν τῆς Γενικῆς Διευθύνσεως τῆς Τραπέζης κατὰ τὰ ὑπὸ τῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας προβλεπόμενα. Τὸ ἐν λόγῳ ἔκτακτον προσωπικὸν μετὰ τὴν παρέλευσιν τοῦ πρώτου ἔτους ὑπηρεσίας του ἐντάσσεται εἰς τὸ κανονικὸν προσωπικὸν καὶ εἰς τὴν κατὰ τὸ ἄρθρον 2 ἱεραρχίαν τῆς Τραπέζης.

5) Διὰ τὰς ἀνάγκας καθαριότητος προσλαμβάνονται καθαρίστριαι ἡλικίας οὐχὶ μείζονος τῶν 45 ἐτῶν καὶ μὲ ἀντιμισθίαν ἀνάλογον πρὸς τὸ ἑκάστοτε δι' αὐτὰς ἰσχύοντα νόμιμα ὅρια ἡμερομισθίων (ἀνειδικεύτου ἐργατρίας) καὶ πρὸς τὴν διάρκειαν τῆς ἡμερησίας ἀπασχολήσεως αὐτῶν.

Εἰς τὰς καθαριστρίας καταβάλλεται, ἐφ' ὅσον ἡ ὑπηρεσία των εἶναι εὐδόκιμος, ἐπίδομα ἐκ:

α) 20% ἐπὶ τοῦ μηνιαίου μισθοῦ των ἐπὶ τῇ συμπληρώσει τριετοῦς ἐν τῇ Τραπέζῃ ὑπηρεσίας.

β) Ἑτέρου 15% μετὰ παρέλευσιν τριῶν (3) πλήρων ἐτῶν ἀπὸ τῆς χορηγήσεως τοῦ ἀνωτέρω 20%.

γ) Ἑτέρου 10% μετὰ παρέλευσιν τριῶν (3) ἐπίσης πλήρων ἐτῶν ἀπὸ τῆς χορηγήσεως τοῦ ἀνωτέρω 15% καὶ

δ) Ἑτέρου 10% μετὰ παρέλευσιν ἐπίσης τριῶν (3) πλήρων ἐτῶν ἀπὸ τῆς χορηγήσεως τῆς ἀνωτέρω ἐκ 10% προσαυξήσεως.

"Αρθρον 7

Προαγωγαί

1) Αἱ προαγωγαὶ διακρίνονται εἰς τοιαύτας κατ' ἀρχαιότητα καὶ κατ' ἐκλογήν.

2) α) Πρὸς προαγωγὴν κατ' ἀρχαιότητα εἰς τοὺς ἀκολούθους βαθμοὺς ἀπαιτεῖται παραμονή: 2 ἐτῶν εἰς τὸν βαθμὸν δοκίμου λογιστοῦ, δοκίμου δακτυλογράφου Β', δοκίμου δακτυλογράφου Α' καὶ κλητῆρος Γ', 3 ἐτῶν εἰς τὸν βαθμὸν ὑπολογιστοῦ Β' καὶ Α', δακτυλογράφου Β' καὶ Α' καὶ κλητῆρος Β', 4 ἐτῶν εἰς τὸν βαθμὸν λογιστοῦ Β' καὶ γραμματέως Β'.

β) Ἡ κατ' ἀρχαιότητα προαγωγὴ εἰς τοὺς ἀνωτέρω βαθμούς, μέχρι καὶ τοῦ λογιστοῦ Α', γραμματέως Α' καὶ κλητῆρος Α' ἐνεργεῖται ἄνευ τηρήσεως οἱασδήποτε διαδικασίας, ἐφ' ὅσον ὁ ὑπάλληλος κατὰ τὴν 31ην Δεκεμβρίου θὰ ἔχῃ συμπληρώσει ἐν τῷ ὃν φέρει βαθμῷ πραγματικὴν ὑπηρεσίαν, ὡς ὁρίζεται ἐν τῇ ἀμέσως προηγουμένῃ παραγράφῳ τοῦ παρόντος ἄρθρου καὶ ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι δὲν θὰ ἔχῃ εἰδοποιηθῇ αὐτὸς ἐγγράφως ὑπὸ τῆς Γενικῆς Διευθύνσεως τῆς Τραπέζης τὸ ἀργότερον μέχρι τῆς 30ῆς Ἰανίου τοῦ ἰδίου ἔτους ὅτι παρεπέμφθη εἰς τὸ Συμβούλιον Κρίσεως τοῦ προσωπικοῦ μὲ τὸ ἐρώτημα τῆς μὴ προαγωγῆς.

γ) Διὰ τὴν κατ' ἐκλογὴν προαγωγὴν εἰς ἕνα τῶν ἀμέσως ἀνωτέρω ἀναφερομένων βαθμῶν ἀπαιτεῖται, ὅπως ὁ ὑπάλληλος ἔχῃ συμπληρώσει ἑνὸς ἔτους πραγματικὴν ὑπηρεσίαν εἰς τὸν εἰς ὃν φέρει βαθμόν, ἐὰν πρόκειται διὰ προαγωγὴν μέχρι τοῦ βαθμοῦ τοῦ λογιστοῦ Β', γραμματέως Β' καὶ κλητῆρος Α', καὶ δύο ἐτῶν ὑπηρεσίαν διὰ προαγωγὴν εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ λογιστοῦ Α' καὶ γραμματέως Α'.

δ) Ἀπὸ τοῦ βαθμοῦ τοῦ λογιστοῦ Α' καὶ γραμματέως Α' καὶ ἄνω αἱ προαγωγαὶ ἐνεργοῦνται μόνον κατ' ἐκλογὴν κατὰ τὴν ἀπόλυτον κρίσιν τῆς Γενικῆς Διευθύνσεως τῆς Τραπέζης, ἐπὶ τῇ βάσει ἰδιαζόντων προσόντων, ἐπαγγελματικῆς καὶ ὑπηρεσιακῆς ἱκανότητος, γενικωτέρας μορφώσεως, εἰδικῆς ἐμπειρίας κλπ. Δικαίωμα κρίσεως πρὸς προαγωγὴν θὰ ἔχουν οἱ συμπληρώσαντες διετίαν τοὐλάχιστον ἐν τῷ ὃν φέρουν βαθμῷ.

ε) Εἰδικῶς, προκειμένου περὶ τοῦ βαθμοῦ τοῦ ὑποτμηματάρχου, κατὰ τὴν συμπλήρωσιν κενῶν ὀργανικῶν θέσεων, τὸ 25%, λαμβανόμενον ἀθροιστικῶς, συμπληροῦται κατ' ἀρχαιότητα, ἐφ' ὅσον οἱ δικαιούμενοι ταιαύτης κατ' ἀρχαιότητα προαγωγῆς ἔχουν συμπληρώσει τετραετῆ πραγματικὴν ὑπηρεσίαν ἐν τῷ βαθμῷ τοῦ λογιστοῦ Α' καὶ γραμματέως Α' καὶ δὲν ἔχουν κριθῇ στάσιμοι ἢ μὴ προακτέα κατὰ τὴν περίοδον τῆς τετραετίας ταύτης.

στ) Αἱ κατ' ἀρχαιότητα προαγωγαὶ μέχρι καὶ τοῦ βαθμοῦ τοῦ λογιστοῦ Α', γραμματέως Α' καὶ κλητήρων ἀνακοινοῦνται ὑπὸ τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ. Αἱ ἀπὸ τοῦ λογιστοῦ Α' καὶ γραμματέως Α' καὶ ἄνω, ὡς καὶ πᾶσαι αἱ κατ' ἐκλογὴν προαγωγαὶ ἐνεργοῦνται κατὰ τὴν ἀπόλυτον καὶ ἐλευθέραν ὡς εἴρηται κρίσιν τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ.

ζ) Αἱ προαγωγαὶ τοῦ προσωπικοῦ, αἵ τε κατ' ἀρχαιότητα καὶ κατ' ἐκλογήν, ἐνεργοῦνται, ὡς ἀνωτέρω ἐξετέθη, ὑπὸ τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ ἅπαξ τοῦ ἔτους, κατὰ μῆνα Δεκέμβριον, τιθέντα δὲ ἐν ἰσχύϊ ἀπὸ τῆς 1ης Ἰανουαρίου τοῦ ἑπομένου ἔτους, ἀφ' ἧς ἄρχονται καὶ τὰ ἐκ τούτων οἰκονομικὰ ὠφελήματα.

η) Ὁ χρόνος στρατεύσεως τοῦ ὑπαλλήλου, μετὰ τὴν πρόσληψίν του εἰς τὴν Τράπεζαν, λογίζεται ὡς χρόνος πραγματικῆς ὑπηρεσίας.

θ) Διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τοῦ χρόνου πραγματικῆς ὑπηρεσίας δὲν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ὁ χρόνος ὁ διανυθεὶς παρὰ τοῦ ὑπαλλήλου ἐν διαθεσιμότητι ἢ ἐν ἀδείᾳ ἄνευ ἀποδοχῶν, ἀνεξαρτήτως διαρκείας.

ι) Ὡς χρόνος πραγματικῆς ὑπηρεσίας λογίζεται, πλὴν τῆς κανονικῆς ἀδείας, καὶ ὁ χρόνος ὁ διανυόμενος παρ' ὑπαλλήλου ἐν ἀσθενείᾳ ἢ ἀναρρωτικῇ ἀδείᾳ μέχρι τεσσάρων μηνῶν ἐν συνόλῳ δι' ὑπαλλήλους ἔχοντας μέχρι 10 ἐτῶν πραγματικὴν ὑπηρεσίαν παρὰ τῇ Τραπέζῃ καὶ μέχρις ἓξ μηνῶν κατ' ἀνώτατον ὅριον διὰ τοὺς ἔχοντας συμπληρώσει 10ετῆ ὑπηρεσίαν.

ια) Ὁ χρόνος στασιμότητος καὶ παραμονῆς ἐν διαθεσιμότητι τοῦ ὑπαλλήλου ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει ὑπολογίζεται, οὔτε προσμετρεῖται, προκειμένου ὁ ὑπάλληλος νὰ κριθῇ πρὸς προαγωγὴν εἴτε κατ' ἀρχαιότητα, εἴτε κατ' ἐκλογήν.

8) Αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος Ὀργανισμοῦ, ὡς πρὸς τὸν χρόνον προαγωγῆς, προσαυξήσεις μισθοῦ, λόγους παραμονῆς ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ, οἰκογενειακὰ καὶ ἄλλα ἐπιδόματα, δὲν θὰ ἔχουν ἀναδρομικὴν ἰσχύν.

Ἄρθρον 8

Μεταθέσεις

1) Ἡ Τράπεζα δικαιοῦται νὰ μεταθέτῃ, κατὰ τὴν ἀπόλυτον κρίσιν της, πάντα ὑπάλληλον ἀπὸ ὑπηρεσίας εἰς ὑπηρεσίαν καὶ ἀπὸ τόπου εἰς τόπον, ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπικρατείας.

2) Ὁ μετατιθέμενος ἀπὸ τόπου εἰς τόπον ὑπάλληλος ὑποχρεοῦται, ὅπως μεταβῇ εἰς τὴν θέσιν, εἰς ἣν μετετέθη, ἐντὸς 30 τὸ βραδύτερον ἡμερῶν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως αὐτῷ τῆς σχετικῆς ἀποφάσεως. Μετὰ τὴν παρέλευσιν ἀπράκτου τοῦ 30ημέρου ὁ ὑπάλληλος θεωρεῖται ὡς ἀδικαιολογήτως ἀπέχων τῶν καθηκόντων του καὶ παύει μισθοδοτούμενος.

3) Ὁ μετατιθέμενος ὑπάλληλος δικαιοῦται ὁδοιπορικῶν ἐξόδων αὐτοῦ καὶ τῆς οἰκογενείας του, ὡς καὶ ἐξόδων μεταφορᾶς οἰκοσκευῆς, ἐφ' ὅσον ἡ μετάθεσις δὲν ἐγένετο τῇ αἰτήσει του.

4) Ἐφ' ὅσον συντρέχων εἰδικοὶ λόγοι καὶ συνθῆκαι θὰ καταβάλλεται εἰς τοὺς μετανοστεύοντας ἀπὸ πόλεως εἰς πόλιν ὑπαλλήλους ἐπίδομα στεγάσεως, καθοριζόμενον ἑκάστοτε ἀναλόγως τῶν κρατουσῶν συνθηκῶν ὑπὸ τῆς Γενικῆς Διευθύνσεως.

Κατ' ἐξαίρεσιν μεταθέσεις ἀπὸ Γραφείου εἰς Γραφεῖον τοῦ κατὰ τὴν ἔναρξιν τοῦ παρόντος ὑπηρετοῦντος προσωπικοῦ δὲν δύνανται νὰ γίνουν εἰμὴ μόνον αἰτήσει τοῦ ἐνδιαφερομένου, ἐξαιρουμένης τῆς μεταθέσεως ἐντὸς τῆς περιοχῆς τῆς τέως Διοικήσεως Πρωτευούσης.

Ἄρθρον 9

Προσαρμογὴ μισθῶν

Ὑπάλληλοι προαγόμενοι καὶ λαμβάνοντες ἐνδεχομένως εἰς τὸν πρὸ τῆς προαγωγῆς των βαθμὸν συνολικὸν ποσὸν - ἐκ μισθοῦ καὶ προσαυξήσεως λόγῳ παραμονῆς ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ - ἀνώτερον τοῦ μισθοῦ τοῦ βαθμοῦ εἰς ὃν προάγονται, ἐξακολουθοῦν λαμβάνοντες τὴν προσαύξησιν ταύτην μειουμένην κατὰ τὴν διαφορὰν μεταξὺ τοῦ πρὸ τῆς προαγωγῆς τῶν μισθοῦ καὶ τοῦ μετὰ ταύτην τοιούτου. Ἡ ἐν λόγῳ προσαύξησις θὰ συμψηφίζεται μέχρι πλήρους ἐξαντλήσεώς της πρὸς πᾶσαν μελλοντικὴν αὔξησιν μισθοῦ, ἣν ἤθελε δικαιωθῇ ἐξ οἱουδήποτε λόγου ὁ ὑπάλληλος, ἐξαιρέσει τῶν οἰκογενειακῶν ἐπιδομάτων.

Ἄρθρον 10

Στασιμότης

1) Πρότασει τοῦ Πρωτοβαθμίου Συμβουλίου Κρίσεως Προσωπικοῦ ὑπάλληλος δύναται νὰ κηρυχθῇ στάσιμος κατόπιν ἀποφάσεως τῆς Γενικῆς Διευθύνσεως τῆς Τραπέζης, ἐὰν κατὰ τὴν ἀμέσως προηγουμένην τῆς παραπομπῆς του εἰς τὸ Συμβούλιον Κρίσεως 12μηνον χρονικὴν περίοδον ἐπεβλήθη εἰς τοῦτον δὶς τοὐλάχιστον ἡ ποινὴ τῆς ἐγγράφου ἐπιπλήξεως, ἢ ἐὰν οὗτος ὑπέπεσεν εἰς παράπτωμα, δι' ὃ τοῦ ἐπεβλήθη ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου Κρίσεως τοῦ Προσωπικοῦ ποινὴ προστίμου τοῦ ¼ τοῦ ἡμερησίου μισθοῦ του.

2) Ἐν τῇ περὶ στασιμότητος ἀποφάσει καθορίζεται καὶ ἡ χρονικὴ περίοδος ἰσχύος αὐτῆς. Ἡ ἐν λόγῳ περίοδος δὲν προσμετρεῖται εἰς τὸν πρὸς προαγωγὴν ἀπαιτούμενον χρόνον.

3) Ὑπάλληλοι κηρυχθέντες στάσιμοι οὐδεμιᾶς προσαυξήσεως τῶν ἀποδοχῶν αὐτῶν δι' οἱανδήποτε αἰτίαν δικαιοῦνται, ἐφ' ὅσον χρόνον διαρκεῖ ἡ στασιμότης, πλὴν τοῦ ἐπιδόματος πολυετοῦς ὑπηρεσίας καὶ οἰκογενειακῶν βαρῶν.

4) Ἡ περὶ στασιμότητος ἀπόφασις, περιλαμβάνουσα τοὺς λόγους, δι' οὓς ὁ ὑπάλληλος κρίνεται στάσιμος, ἀνακοινοῦται ἐγγράφως πρὸς τὸν ἐνδιαφερόμενον, ὅστις ὑπογράφει εἰδικὴν ἀπόδειξιν ὅτι ἔλαβε γνῶσιν αὐτῆς.

5) Οἱ δὶς ἐντὸς τριετίας χαρακτηριζόμενοι ὡς στάσιμοι παραπέμπονται διὰ πράξεως τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ εἰς τὸ Πρωτοβάθμιον Συμβούλιον Κρίσεως Προσωπικοῦ, ὅπερ ἀποφαίνεται περὶ διατηρήσεως ἢ μὴ αὐτῶν ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ.

Ἄρθρον 11

Ὑπάλληλοι μὴ προακτέοι

1) Ὑπάλληλος, ὅστις ἀπουσίασε λόγῳ ἀσθενείας πέραν τοῦ 4μήνου, ἐὰν ἔχῃ ὑπηρεσίαν μέχρι 10 ἐτῶν, ἢ πέραν τοῦ 6μήνου, ἐὰν ἔχῃ συμπληρώσει 10ετῆ ὑπηρεσίαν, ἢ ἔλαβεν ἄδειαν ἄνευ ἀποδοχῶν πέραν τοῦ δεκαμήνου, δύναται νὰ κηρυχθῇ μὴ προακτέος κατόπιν ἀποφάσεως τῆς Γενικῆς Διευθύνσεως.

2) Ὑπάλληλος, ὅστις ἐπεδείξατο κατὰ τὸ διάστημα, δι' ὃ κρίνεται, ἀνεπάρκειαν, ἀκαταλληλότητα ἢ ἔλλειψιν ἐνδιαφέροντος, διαπιστωμένην ἐπὶ τῇ βάσει στοιχείων τοῦ ἀτομικοῦ του φακέλου, δύναται νὰ κηρυχθῇ, προτάσει τοῦ Πρωτοβαθμίου Συμβουλίου Κρίσεως Προσωπικοῦ, μὴ προακτέος κατόπιν ἀποφάσεως τῆς Γενικῆς Διευθύνσεως.

3) Ὑπάλληλοι κηρυχθέντες μὴ προακτέοι οὗ-

δημιάς προσαυξήσεως των αποδοχών αύτών δι' οιανδήποτε αιτίαν δικαιούνται δι' όσον χρόνον διαρκεί αύτη, πλην του επιδόματος πολυετούς υπηρεσίας και οικογενειακών βαρών.

4) Η περί μη προαγωγής απόφασις, περιλαμβάνουσα τους λόγους, δι' ους επιβλήθη αύτη, ανακοινούται εγγράφως εις τον υπάλληλον, όστις δύναται ειδικήν απόδειξιν ότι έλαβε γνώσιν αύτής.

Άρθρον 12

Λύσις υπαλληλικής σχέσεως

Η μετά του προσωπικού της Τραπέζης σύμβασις εργασίας λύεται:

1) Διά του θανάτου του υπαλλήλου.

2) Διά της καταγγελίας της συμβάσεως εργασίας κατά τα υπό της εργατικής νομοθεσίας οριζόμενα.

3) Αυτοδικαίως επί τη συμπληρώσει του 65ου έτους της ηλικίας του άρρενος και του 60ού έτους της ηλικίας του θήλεος προσωπικού.

Η Τράπεζα καταβάλλει, κατά περίπτωσιν, εις τον αποχωρούντα υπάλληλον και την υπό του Ν. 2112/1920 προβλεπομένην αποζημίωσιν, τόσον εν τη περιπτώσει καταγγελίας της συμβάσεως εργασίας, όσον και εν τη περιπτώσει αποχωρήσεως εκ της υπηρεσίας λόγω συνταξιοδοτήσεως κατά τον Ι.Κ.Α.

Εις περίπτωσιν ιδρύσεως Ταμείου Επικουρήσεως Ασφαλίσεως του Προσωπικού της Τραπέζης, εις ο θα συνεισφέρη και η Τράπεζα και άνευ της συστάσεως του εν λόγω Ταμείου ή ως εκ αποζημιώσεως εν περιπτώσει αποχωρήσεως του υπαλλήλου κατά τα εν παραγράφω 3 ανωτέρω οριζόμενα θα μειούται εις το ήμισυ.

Οι συμπληρούντες το ως άνω όριον ηλικίας αποχωρούσιν αυτοδικαίως από το τέλος του μηνός, καθ' ον συνεπλήρωσαν τούτο.

Δια πράξεως ουχ ήττον της Γενικής Διευθύνσεως δύναται να παραταθή η εν τη ενεργώ υπηρεσία παραμονή υπαλλήλων από του βαθμού του Τμηματάρχου Β' τάξεως και άνω, καταλαμβανομένων υπό του ως άνω ορίου ηλικίας, εφ' άπαξ ή κατ' επανάληψιν, αλλά δια χρόνον εν συνόλω ουχί μεγαλύτερον των τριών ετών.

Οι ούτω διατηρούμενοι εν υπηρεσία παραμένουν εκτός του δια του παρόντος Οργανισμού προβλεπομένου αριθμού οργανικών θέσεων.

Η συμπλήρωσις του ορίου ηλικίας βεβαιούται εκ του ατομικού φακέλου των υπαλλήλων και επί τη βάσει της εν αυτώ αναγραφομένης χρονολογίας γεννήσεως αυτών ή δια νομίμως εκδεδομένου πιστοποιητικού της αρμοδίας Αρχής, προσαχθέντος κατά τον χρόνον της προαλλήψεως, αποκλειομένης πάσης μεταγενεστέρας διορθώσεως αυτού, εξαιρέσει της περιπτώσεως, καθ' ην αύτη αναγνωρίσθη υπό της αρμοδίας υπηρεσίας του Ι.Κ.Α. κατά τα εν τω ανωτέρω 3ω όρω διαλαμβανόμενα.

4) Κατά τας περιστάσεις λόγω αδικαιολογήτου ή αθεμίτου απουσίας υπαλλήλου πέραν των 5 ημερών.

5) Κατά τας περιστάσεις λόγω αποχής του υπαλλήλου εκ της υπηρεσίας του εξ οιουδήποτε λόγου έστω και ασθενείας, υπερβαινούσης τα κατά τον νόμον περί καταγγελίας της συμβάσεως και τον παρόντα Οργανισμόν (άρθρον 7, παράγραφος 6) οριζόμενα όρια απουσίας.

6) Λόγω καταδίκης κατά τα υπό του άρθρου 5 του Ν. 2112/1920, ως ούτος ετροποποιήθη, οριζόμενα, ως και λόγω της κατά τα άρθρα 18 - 20 του παρόντος Οργανισμού επιβληθησομένης ποινής οριστικής παύσεως.

Άρθρον 13

Άδειαι

1) Αι υπό του νόμου καθοριζόμεναι άδειαι αναπαύσεως του προσωπικού είναι υποχρεωτικαί.

2) Η χρονική διάρκεια κανονικών αδειών των κλητήρων ορίζεται κατ' εξαίρεσιν ίση προς την των λοιπών υπαλλήλων.

3) Προς κατάρτισιν του ετησίου προγράμματος των αδειών οι προϊστάμενοι Υπηρεσιών δέον όπως κατά τον Φεβρουάριον εκάστου έτους ζητώσι παρά των υπαλλήλων την υποβολήν αιτήσεως περί χορηγήσεως αδείας, εν ή θα καθορίζηται και ο χρόνος, καθ' ον ο υπάλληλος επιθυμεί όπως λάβη άδειαν. Υπάλληλοι, λαβόντες κατά το προηγούμενον έτος την άδειάν των κατά την χειμερινήν περίοδον, δικαιούνται όπως το επόμενον έτος λάβουν ταύτην κατά την θερινήν περίοδον. Οι προϊστάμενοι επί τη βάσει των υποβληθεισών αιτήσεων, αναλόγως των αναγκών της Υπηρεσίας και εντός των ορίων του νόμου, καθορίζουσι τη εγκρίσει και του αρμοδίου Διευθυντού την σειράν, κατά την οποίαν οι υπάλληλοι θα λάβωσιν άδειαν. Εις τους αποφεύγοντας να καθορίσωσιν εντός του Φεβρουαρίου εκάστου έτους των χρόνον, καθ' ον επιθυμούν την χορήγησιν της αδείας των υπαλλήλους, η Τράπεζα δικαιούται να προσδιορίση αυτή τον χρόνον τούτον κατά τας ανάγκας της.

Εις όλως εξαιρετικάς περιπτώσεις ο υπάλλη-

λος δύναται νὰ αἰτῆται τὴν μετάθεσιν τοῦ χρόνου λήψεως τῆς κανονικῆς αὐτοῦ ἀδείας, τῆς ἐγκρίσεως τῆς τοιαύτης αἰτήσεως ὑποκειμένης εἰς τὴν κρίσιν τῆς Διευθύνσεως, ἐφ' ὅσον διὰ ταύτης δὲν διαταράσσεται ἡ εὐρυθμος λειτουργία τῆς Ὑπηρεσίας.

Τμηματικὴ χρῆσις ἀδείας δὲν ἐπιτρέπεται, ἐκτὸς ἐὰν δὲν διαταράσσεται ἡ εὐρυθμος λειτουργία τῆς Τραπέζης, αἰτεῖται δὲ ταύτην ὁ ὑπάλληλος. Ἐπίσης εἰς τοὺς σπουδαστὰς Ἀνωτάτων Σχολῶν θὰ χορηγῆται ὁ διὰ τὰς ἐξετάσεις αὐτῶν ἀπαιτούμενος χρόνος ἀδείας, ἐκτὸς ἐὰν ἔχουν ἤδη λάβει τὴν κανονικὴν των τοιαύτην, πρὸς τὴν ὁποίαν ἀπαραιτήτως συμψηφίζεται.

4) Ὑπάλληλος, αἰτῶν ἀναρρωτικὴν ἄδειαν διὰ λόγους ὑγείας, ὑποχρεοῦται νὰ ὑποβληθῇ εἰς ἐξέτασιν παρ' ἰατροῦ ὑποδεικνυομένου ὑπὸ τῆς Τραπέζης, πλὴν ἐὰν αὕτη χορηγῆται ὑπὸ τῆς ἀρμοδίας ἰατρικῆς ὑπηρεσίας τοῦ Ι.Κ.Α. Ἡ ἀναρρωτικὴ ἄδεια δὲν συνυπολογίζεται εἰς τὴν κανονικήν.

5) Ἄδειαι μετ' ἀποδοχῶν πέραν τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου καὶ τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος Ὀργανισμοῦ ὁριζομένων ὁρίων δὲν ἐπιτρέπονται, ἐκτὸς ἐὰν συντρέχουν σπουδαῖοι, κατὰ τὴν ἀνέλεγκτον κρίσιν τῆς Γενικῆς Διευθύνσεως, λόγοι. Αἱ οὕτως ὑπὸ τῆς Γενικῆς Διευθύνσεως ἐγκρινόμεναι ἄδειαι δὲν δύνανται νὰ ὑπερβαίνουσι τὸ τρίμηνον.

6) Ἄδειαι κυήσεως καὶ θηλασμοῦ χορηγοῦνται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου.

Ἄρθρον 14

Καθήκοντα καὶ ὑποχρεώσεις τοῦ προσωπικοῦ

1) Οἱ ὑπάλληλοι ὀφείλουσι νὰ ἐπιδεικνύωσι πᾶσαν ἐπιμέλειαν ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ὑπηρεσίας αὐτῶν καὶ νὰ προασπίζωσι καὶ προάγωσι παντοιοτρόπως τὰ συμφέροντα τῆς Τραπέζης, ἐργαζόμενοι κατὰ τὸν πλέον ἀποδοτικὸν καὶ ἐπιμελῆ τρόπον διὰ τὴν προαγωγὴν καὶ ἐπέκτασιν τῶν ἐργασιῶν τῆς Τραπέζης, εὐθυνόμενοι δὲ διὰ πᾶσαν ἐκ πράξεως ἢ παραλείψεως αὐτῶν προσγεγραμμένην τῇ Τραπέζῃ ζημίαν. Ἐπίσης ὀφείλουσι νὰ ἀφιερώνωσιν ἁπάσας τὰς γνώσεις, ὡς καὶ τὴν πεῖραν αὐτῶν εἰς τὴν εὐόδωσιν τῶν ἐργασιῶν τῆς Τραπέζης.

2) Οἱ ὑπάλληλοι ὀφείλουσιν ἰδίᾳ νὰ συμμορφοῦνται ἐπακριβῶς πρὸς τὰς ἐντολὰς καὶ ὁδηγίας τῆς Τραπέζης καὶ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ.

3) Οἱ ὑπάλληλοι ὀφείλουσι νὰ ἐκτελοῦν τὰ καθήκοντα τῆς ὑπηρεσίας, εἰς ἣν τοποθετοῦνται ὑπὸ τῆς Τραπέζης, ἀνεξαρτήτως τοῦ βαθμοῦ ὃν φέρουν, λαμβανομένης προνοίας, ὥστε, κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ὑπηρεσίας, νὰ μὴ διασαλεύεται, κατὰ τὸ δυνατόν, ἡ ἱεραρχία.

4) Ὁσάκις ὑπάλληλος φρονεῖ, ὅτι διαταγὴ δοθεῖσα παρὰ τοῦ προϊσταμένου του ἀντιστρατεύεται πρὸς τὰς ἰσχυούσας διατάξεις ἢ τοὺς Κανονισμοὺς τῆς Τραπέζης ἢ εἶναι ἀντίθετος πρὸς τὴν φύσιν τῆς ὑποθέσεως, εἰς ἣν ἀφορᾷ, ἢ ἐπιζημίως εἰς τὴν Τράπεζαν, ὀφείλει νὰ ἀνακοινώσῃ τὰς ἐπιφυλάξεις του ταύτας εἰς τὸν προϊστάμενόν του. Ἐὰν οὗτος ἐμμένῃ εἰς τὴν διαταγήν, ὁ ὑπάλληλος ὑποχρεοῦται νὰ ἐκτελέσῃ ταύτην, δικαιούμενος μόνον, εἰς σοβαρὰς δὲ περιπτώσεις καὶ ὑποχρεούμενος, νὰ ἀναφερθῇ εἴτε εἰς τὸν ἀμέσως ἀνώτερον τοῦ προϊσταμένου του, εἴτε εἰς τὸν ἀρμόδιον Διευθυντήν.

5) Ἀπαγορεύεται εἰς τὸν ὑπάλληλον ἐξ ἀφορμῆς τῆς ἐκτελέσεως τῆς ὑπηρεσίας του νὰ ἐξασφαλίζῃ ὑπὲρ ἑαυτοῦ ἢ τῶν οἰκείων του πλεονεκτήματα ἢ ἄλλας ὠφελείας.

6) Ἀπαγορεύεται ἡ χρησιμοποίησις τρίτων προσώπων καὶ πλαγίων ἐν γένει μέσων πρὸς ἐπίτευξιν ὑπηρεσιακῆς εὐνοίας ἢ πρὸς πρόκλησιν ἐνεργείας ἢ ματαίωσιν ἀρμοδίου ληφθείσης ἀποφάσεως.

7) Οἱ προϊστάμενοι ὀφείλουσι νὰ μεριμνῶσιν, ὅπως οἱ ὑφιστάμενοι αὐτῶν λαμβάνωσι γνῶσιν πάσης ἰσχυούσης καὶ ἐκδιδομένης ἑκάστοτε γενικῆς ἢ εἰδικῆς διαταγῆς, ἐγκυκλίου ἢ ὁδηγίας, ἀφορώσης εἰς αὐτοὺς ἢ τὴν ὑπηρεσίαν των νὰ ἐφορεύωσι τὴν αὐστηρὰν ἐκτέλεσιν τῶν διαταγῶν τούτων καὶ τὴν παρὰ τῶν ὑφισταμένων των εὐσυνείδητον ἐκτέλεσιν τῶν καθηκόντων αὐτῶν καὶ νὰ παρέχωσιν εἰς αὐτοὺς πᾶσαν ἀναγκαίαν ὁδηγίαν καὶ ἐπεξήγησιν.

Ὡσαύτως ὑποχρεοῦνται μετὰ παρρησίας, ἀμεροληψίας καὶ εὐθυκρισίας νὰ παρέχωσιν εἰς τὴν Γενικὴν Διεύθυνσιν, τὸν ἀρμόδιον Διευθυντὴν καὶ ἐν γένει εἰς τὰ ἀρμόδια ὑπηρεσιακὰ ὄργανα τὴν γνώμην των ἐπὶ τῆς ἐργατικότητος, ἱκανοτήτων καὶ συμπεριφορᾶς τῶν ὑφισταμένων των, νὰ ἀναφέρωσι δὲ ἀρμοδίως πᾶσαν πρᾶξιν ἢ παράλειψιν, εἴτε ἀντιβαίνουσαν εἰς τὴν προβλεπομένην τάξιν διεξαγωγῆς τῆς ὑπηρεσίας, εἴτε δυναμένην νὰ δημιουργήσῃ ὁπωσδήποτε ὀφειλὰς ἀνωμαλιῶν ἢ παραπόνων.

8) Πάντες οἱ ὑπάλληλοι ὀφείλουσι νὰ μεριμνῶσιν, ὅπως λαμβάνωσι γνῶσιν τῶν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν αὐτῶν ἀναφερομένων διατάξεων καὶ ὁδηγιῶν καὶ ἰδίᾳ τῶν σχετικῶν διατάξεων τῆς Νομισματικῆς Ἐπιτροπῆς.

9) Οἱ ὑπάλληλοι ὀφείλουσι νὰ ἐπιδεικνύωσιν ἄκραν προθυμίαν καὶ συμπεριφορὰν ἄμεμπτον κατὰ τὴν μετὰ τοῦ Κοινοῦ καὶ πρὸς ἀλλήλους ἐπικοινωνίαν, κατὰ τρόπον ἐξυπηρετοῦντα τόσον τοὺς μετὰ τῆς Τραπέζης συναλλασσομένους, ὅσον καὶ τὰ συμφέροντα τῆς Τραπέζης.

10) Οἱ προϊστάμενοι καὶ οἱ ὑφιστάμενοι ὀφείλουσι νὰ ἐπιδεικνύωσι πρὸς ἀλλήλους τὸν πρέποντα σεβασμόν.

11) Οἱ ὑπάλληλοι ὀφείλουσι νὰ προσέρχωνται ἀκριβῶς τὴν ὥραν ἐνάρξεως τῆς ἡμερησίας ἐργασίας των καὶ νὰ παραμένουν διαρκῶς εἰς τὸ Κατάστημα τῆς Τραπέζης καθ' ὅλας τὰς ἐργασίμους ὥρας μέχρι πέρατος τῆς ἡμερησίας ἐργασίας των.

12) Οἱ ὑπάλληλοι ὑποχρεοῦνται νὰ τηρῶσι τὴν ὀφειλομένην ἐχεμύθειαν ἐπὶ τῶν συναλλαγῶν καὶ ἐργασιῶν τῆς Τραπέζης, ὡς ἐπίσης καὶ ἐπὶ πάντων τῶν ὑπὸ τῆς Τραπέζης λαμβανομένων μέτρων πρὸς ἐξασφάλισιν τῶν ἐν ταῖς συναλλαγαῖς συμφερόντων αὐτῆς, τῆς περιουσίας της ἢ τῶν εἰς αὐτὴν ἐμπεπιστευμένων ἀξιῶν. Ὑπάλληλοι παραβαίνοντες τὴν ὑποχρέωσιν τῆς ἐχεμυθείας λογίζονται - ἐκτὸς ἂν διάταξις νόμου ἀντιτίθεται εἰς τὴν τήρησιν τῆς ὑποχρεώσεως ταύτης - ἔνοχοι πειθαρχικοῦ παραπτώματος, ἐνδεχομένως δὲ ὑπόχρεοι ἐπανορθώσεως πάσης ἐκ τῆς παραβάσεως προσγενομένης εἰς τὴν Τράπεζαν ζημίας.

13) Ὁ ὑπάλληλος ὀφείλει ν' ἀνακοινοῖ εἰς τὴν Διεύθυνσιν τοῦ εἰς ὃ ὑπηρετεῖ Καταστήματος τῆς Τραπέζης τὸν γάμον του καὶ πᾶσαν μεταβολὴν ἐπερχομένην εἰς τὴν προσωπικήν ἢ τὴν οἰκογενειακήν του κατάστασιν. Ἡ παράλειψις τῆς ἀνακοινώσεως ταύτης συνεπάγεται - διὰ τὸν χρόνον, καθ' ὃν διήρκεσεν ἡ παράλειψις - τὴν ἀπώλειαν τῶν ὑπὲρ τοῦ ὑπαλλήλου ἢ τῶν οἰκείων αὐτοῦ ἐκ τῆς μεταβολῆς τῆς καταστάσεως ἀπορρεόντων τυχὸν δικαιωμάτων.

Ὡσαύτως ὁ ὑπάλληλος ὀφείλει ν' ἀνακοινοῖ τὴν ἑκάστοτε διεύθυνσιν τῆς κατοικίας του.

14) Ἀπαγορεύονται ἀπολύτως ἡ ἐκδήλωσις πολιτικῶν φρονημάτων καὶ αἱ πολιτικαὶ συζητήσεις ἐν γένει ἐντὸς τῆς Τραπέζης, ὡς καὶ ἡ ἐκτὸς τῆς ὑπηρεσίας ἐνεργὸς ἀνάμιξις εἰς πολιτικὰς ὀργανώσεις καὶ κομματικὰς διενέξεις.

15) Ἀπαγορεύεται εἰς τοὺς ὑπαλλήλους ἡ δημοσιογραφία ἐπὶ θεμάτων πολιτικῆς φύσεως, ὡς καὶ τοιούτων ἀφορώντων ἀμέσως ἢ ἐμμέσως τὴν Τράπεζαν.

16) Ἀπαγορεύεται εἰς τοὺς ὑπαλλήλους νὰ ἀναλαμβάνωσιν ὑποχρεώσεις - εἴτε ἀπ' εὐθείας, εἴτε ὡς ἔγγυηταί - δυσαναλόγους πρὸς τὰ ἴδια αὐτῶν εἰσοδήματα ἢ τὴν ἰδίαν περιουσίαν των.

17) Ὑπάλληλοι, περιελθόντες εἰς δυσχερειαν ἐκπληρώσεως ὑποχρεώσεων, μὴ ὀφειλομένην εἰς ἀναίτια ἀτυχήματα, καλοῦνται ὑπὸ τῆς Διευθύνσεως, ὅπως ἐντὸς ταχθησομένης εὐλόγου κατὰ τὰς περιστάσεις προθεσμίας παράσχωσιν ἀπόδειξιν ὅτι ἐξεπλήρωσαν ταύτας.

18) Ἡ ἐκ συστήματος συμμετοχὴ εἰς τυχηρὰ παίγνια ἐπὶ χρήμασιν ἀπαγορεύεται ἀπολύτως, ὡς καὶ ἡ κερδοσκοπία ἐν Χρηματιστηρίοις.

19) Οἱ ὑπάλληλοι δὲν δικαιοῦνται ν' ἀσκῶσιν ἐπιχειρήσεις δι' ἰδίων λογαριασμῶν ἢ νὰ ἀναμιγνύωνται γενικῶς εἰς ἐπιχειρήσεις καὶ νὰ ἀναλαμβάνωσιν ἢ νὰ ἀναμιγνύωνται εἰς προσθέτους ἐργασίας ἀτομικὰς ἢ διὰ λογαριασμῶν τρίτων, ὡς ἐπίσης νὰ συμμετέχωσιν εἰς Διοικητικὰ Συμβούλια Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν ἄνευ ἐγγράφου ἐγκρίσεως τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ.

Κατὰ τὴν χορήγησιν ἢ μὴ τῆς σχετικῆς ἐγκρίσεως λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν κατὰ πόσον ἡ ἐπιχείρησις ἢ ἡ πρόσθετος ὡς ἄνω ἐργασία:

α) Ἀντιτίθεται πρὸς τὰ συμφέροντα τῆς Τραπέζης ἢ εἶναι ἀσυμβίβαστος πρὸς τὴν ἀξιοπρέπειαν τοῦ ὑπαλλήλου καὶ τὴν ἐν τῇ Τραπέζῃ θέσιν των.

β) Ὡς ἐκ τῆς φύσεως τοῦ ἔργου δύναται νὰ τεθῇ ἐν ἀμφιβόλῳ ἡ εὐσυνείδητος ἐκτέλεσις ὑπὸ τοῦ ὑπαλλήλου τῆς ἀνατεθειμένης αὐτῷ ὑπηρεσίας.

Ἄρθρον 15

Ἀπουσία

Ὑπάλληλος ἀδικαιολογήτως μὴ προσερχόμενος εἰς τὴν ὑπηρεσίαν αὐτοῦ ἐπὶ μίαν ἐργάσιμον ἡμέραν στερεῖται τῶν ἀποδοχῶν αὐτοῦ τῶν ἀντιστοιχουσῶν εἰς τὴν ἡμέραν τῆς ἀπουσίας.

Ἀδικαιολόγητος ἀπουσία ἐκ τῆς ὑπηρεσίας, παρατεινομένη πέραν τῶν τριῶν (3) ἡμερῶν, δύναται νὰ θεωρηθῇ κατὰ τὰς περιστάσεις ὡς λύουσα τὴν σύμβασιν ἐργασίας ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ.

Ἡ βραδύτης προσελεύσεως εἰς τὴν ὑπηρεσίαν, μὴ ἐπαρκῶς δικαιολογουμένη, συνιστᾷ πειθαρχικὸν παράπτωμα, ἐμπίπτον εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 18 τοῦ παρόντος Ὀργανισμοῦ.

Εἰδικώτερον, ἡ διαπιστουμένη κατὰ σύστημα ἀδικαιολόγητος ἀπουσία τοῦ ὑπαλλήλου, ἔστω καὶ ἂν δὲν ὑπερβαίνῃ τὰς τρεῖς ἡμέρας, ἀποτελεῖ σοβαρώτατον πειθαρχικὸν παράπτωμα.

Άρθρον 16

Ώρα ἐργασίας

Αἱ ὧραι ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ καθορίζονται ἑκάστοτε διὰ πράξεως τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ ἐντὸς τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου καθοριζομένων ὁρίων.

Άρθρον 17

Ὑπηρεσιακαὶ στολαί

Διὰ πράξεως τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ δύναται νὰ ὁρίζεται, ὅτι ἅπαν τὸ βοηθητικὸν προσωπικὸν ἢ καὶ μέρος αὐτοῦ, ὡς καὶ τὸ θῆλυ προσωπικὸν τῆς Τραπέζης, κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ὑπηρεσίας των, ὑποχρεοῦται νὰ φέρῃ εἰδικὴν στολήν, καθοριζομένην ὁμοῦ μετὰ τῶν λοιπῶν λεπτομερειῶν διὰ τῆς αὐτῆς πράξεως. Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ αἱ στολαὶ θὰ παρέχονται δι' ἐξόδων τῆς Τραπέζης, τὸ δὲ προσωπικὸν θὰ ὑποχρεοῦται νὰ φέρῃ ταύτας καθ' ὅλας τὰς ὥρας ἐκτελέσεως τῆς ὑπηρεσίας των.

Άρθρον 18

Πειθαρχικὰ παραπτώματα

Πᾶσα ἐν γένει πρᾶξις ἢ παράλειψις ὑπαλλήλου, δυναμένη νὰ παραβλάψῃ τὰ συμφέροντα τῆς Τραπέζης, νὰ μειώσῃ τὸ κῦρος αὐτῆς ἢ τὴν ὑπαλληλικὴν ὑπόληψιν ἢ νὰ κλονίσῃ τὴν πειθαρχίαν, ἀποτελεῖ πειθαρχικὸν παράπτωμα. Εἰδικώτερον, ἐνδεικτικῶς, τοιαῦτα πειθαρχικὰ παραπτώματα ἀποτελοῦν:

α) Πᾶσα παράβασις καθήκοντος τοῦ ὑπαλλήλου ἢ παράλειψις ἢ παραμέλησις ἐκτελέσεως ὀφειλομένης ὑπηρεσίας καὶ ἐν γένει πᾶσα ἐνέργεια ἢ παράλειψις τοῦ ὑπαλλήλου, ἀντιτιθεμένη πρὸς τὸν κατὰ νόμον, ἔθιμον ἢ τραπεζιτικὴν συνήθειαν καθιερωμένον τρόπον ἐπιτελέσεως τῆς ὑπηρεσίας.

β) Ἡ ἀδικαιολογήτως μὴ ἔγκαιρος προσέλευσις ἢ ἄνευ ἀδείας ἔξοδος ἐκ τῆς Τραπέζης, ἡ ἐκτέλεσις ἐν τῇ Τραπέζῃ ὑπηρεσίας ξένης πρὸς τὰ ἀνατιθέμενα ἑκάστῳ καθήκοντα καὶ ἡ πρὸ τῶν κεκανονισμένων ὡρῶν ἀναχώρησις ἐκ τῆς ὑπηρεσίας.

γ) Πᾶσα παράβασις διατάξεων τοῦ Ὀργανισμοῦ καὶ τῶν ἡμερησίων καὶ ἐγκυκλίων διαταγῶν τῆς Γενικῆς Διευθύνσεως τῆς Τραπέζης.

δ) Ἡ τρὶς ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ ἔτους ἐπιβληθεῖσα ὑπὸ τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ ἢ τῶν Διευθυντῶν καὶ Ὑποδιευθυντῶν, καὶ ἄνευ δικαιώματος προσφυγῆς τοῦ ὑπαλλήλου, προφορικὴ παρατήρησις δι' ἐλαφρὰν ἀμέλειαν περὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ὑπηρεσίας.

ε) Πᾶσα πρᾶξις τοῦ ὑπαλλήλου ὀφειλομένη εἰς κουφότητα ἢ ἀμέλειαν.

στ) Πᾶσα πρᾶξις ἀπαγορευομένη ὑπὸ τῶν νόμων τῶν ρυθμιζόντων τὰς τραπεζικὰς ἐργασίας.

ζ) Ἡ ἐντὸς τῆς Τραπέζης διαγωγὴ τοῦ ὑπαλλήλου, ἡ μὴ συνάδουσα πρὸς τὴν ὑπαλληλικὴν αὐτοῦ ἰδιότητα.

Άρθρον 19

Πειθαρχικαὶ ποιναί

1) Αἱ πειθαρχικαὶ ποιναὶ εἶναι:

α) Προφορικὴ παρατήρησις ἢ ἐπίπληξις.

β) Ἔγγραφος ἐπίπληξις.

γ) Πρόστιμον μέχρι τοῦ ¼ τῶν ἀποδοχῶν μιᾶς ἡμέρας.

δ) Προσωρινὴ ἀπόλυσις μέχρι 3 μηνῶν μετὰ στερήσεως ἀποδοχῶν τοῦ τιμωρουμένου ὑπαλλήλου, καταταξομένου ἀκολούθως τελευταίου εἰς τὴν σειρὰν ἀρχαιότητος μεταξὺ τῶν ὁμοιοβάθμων του.

ε) Ὁριστικὴ ἀπόλυσις.

2) Αἱ πειθαρχικαὶ ποιναὶ ἐπιβάλλονται ὑπὸ τοῦ Πρωτοβαθμίου Συμβουλίου Κρίσεως Προσωπικοῦ μετὰ κλῆσιν τοῦ ὑπαλλήλου εἰς ἀπολογίαν πρὸ τριῶν (3) τοὐλάχιστον ἡμερῶν. Ἡ κλῆσις ἐπιδίδεται εἰς χεῖρας τοῦ ὑπαλλήλου ἢ εἰς τὴν κατοικίαν αὐτοῦ δι' ἐγγράφου ἀποδείξεως. Ἡ ἀπολογία ὑποβάλλεται ἐγγράφως.

3) Ὁ ὑπάλληλος δικαιοῦται νὰ λάβῃ γνῶσιν τῶν στοιχείων τῶν ἀποδιδομένων αὐτῷ παραβάσεων πρὸ τῆς ἀπολογίας του καὶ νὰ παραστῇ αὐτοπροσώπως κατὰ τὴν ἐνώπιον τῶν Συμβουλίων Προσωπικοῦ συζήτησιν πρὸς ἀνάπτυξιν τῆς ἀπολογίας του.

4) Κατ' ἐξαίρεσιν ἡ ποινὴ τῆς προφορικῆς ἢ ἐγγράφου ἐπιπλήξεως καὶ τοῦ προστίμου μέχρι τοῦ ¼ τοῦ ἡμερησίου μισθοῦ δύνανται νὰ ἐπιβληθοῦν καὶ ὑπὸ τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ ἄνευ κλήσεως εἰς ἀπολογίαν τοῦ ὑπαλλήλου. Ὁμοίως ἡ ποινὴ τῆς προφορικῆς ἐπιπλήξεως δύναται νὰ ἐπιβληθῇ ἄνευ διαδικασίας τινὸς ὑπὸ τῶν Διευθυντῶν καὶ Ὑποδιευθυντῶν τῶν Καταστημάτων τῆς Τραπέζης.

5) Κατὰ τῶν πειθαρχικῶν ποινῶν τῶν ἐπιβαλλομένων ὑπὸ τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ ἢ τοῦ Πρωτοβαθμίου Συμβουλίου ἐπιτρέπεται προσφυγὴ εἰς τὸν ἐλεγχθέντα πειθαρχικῶς ὑπάλληλον, ἀσκουμένη τὸ βραδύτερον ἐντὸς 30 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς εἰς αὐτὸν ἐπιδόσεως τῆς σχετικῆς ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου ἢ τῆς πράξεως τοῦ Γενι-

κοῦ Διευθυντοῦ.

Κατά τῶν πειθαρχικῶν ποινῶν τῶν ἐπιβαλλομένων ὑπό τῶν Διευθυντῶν καί Ὑποδιευθυντῶν τῶν Καταστημάτων τῆς Τραπέζης ἡ κατά τά ἀνωτέρω προσφυγή ἀσκεῖται ἐντός 20ημέρου ἀπό τῆς ἐπιδόσεως τῆς πράξεως εἰς τόν ἐλεγχθέντα πειθαρχικῶς ὑπάλληλον ἐνώπιον τοῦ Πρωτοβαθμίου Συμβουλίου.

6) Τά τυχόν ἐπιβαλλόμενα κατά τούς ὅρους τοῦ παρόντος πρόστιμα κατατίθενται ἐπ' ὀνόματι τῆς Ἐργατικῆς Ἑστίας συμφώνως τῷ νόμῳ.

Ἄρθρον 20

Ὑπηρεσιακά Συμβούλια

Παρά τῇ Τραπέζῃ λειτουργοῦν δύο Συμβούλια προσωπικοῦ, ἓν Πρωτοβάθμιον καί ἓν Δευτεροβάθμιον.

Τό Πρωτοβάθμιον Συμβούλιον Κρίσεως Προσωπικοῦ εἶναι τριμελές καί ἀπαρτίζεται ἐκ δύο ὑπαλλήλων, ἐχόντων τοὐλάχιστον βαθμόν Τμηματάρχου Α', ὁριζομένων κατά μῆνα Μάρτιον ὑπό τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ ὁμοῦ μετά τῶν ἀναπληρωτῶν των καί ἐξ ἑνός ὑπαλλήλου τῆς Τραπέζης ἔχοντος 10ετῆ τοὐλάχιστον ὑπηρεσίαν παρ' αὐτῇ, ἐκλεγομένου ὑπό τῶν μελῶν τοῦ Συλλόγου τῶν ὑπαλλήλων τῆς Τραπέζης ὁμοῦ μετά τοῦ ἀναπληρωτοῦ του.

Τό Δευτεροβάθμιον Συμβούλιον Κρίσεως Προσωπικοῦ ἀπαρτίζεται :

α) Ἐκ τοῦ Διευθυντοῦ Καταστήματος Ἀθηνῶν, ἀναπληρουμένου ἐν τυχόντι κωλύματι αὐτοῦ ὑπό τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Καταστήματος Πειραιῶς.

β) Ἐξ ἑνός Ὑποδιευθυντοῦ, ὁριζομένου μετά τοῦ ἀναπληρωτοῦ του ὑπό τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ.

γ) Ἐκ δύο ὑπαλλήλων τῆς Τραπέζης, ἐχόντων τοὐλάχιστον δεκαετῆ ὑπηρεσίαν παρά τῇ Τραπέζῃ, ἐκλεγομένων ὁμοῦ μετά τῶν ἀναπληρωτῶν των ὑπό τῶν μελῶν τοῦ Συλλόγου τῶν ὑπαλλήλων τῆς Τραπέζης, καί

δ) Ἑνός ὑπαλλήλου τῆς Τραπέζης, ἔχοντος τοὐλάχιστον βαθμόν Ὑποτμηματάρχου ἢ δεκαεξαετῆ ὑπηρεσίαν παρά τῇ Τραπέζῃ, ὁριζομένου ἀπό κοινοῦ ὑπό τῆς Γενικῆς Διευθύνσεως τῆς Τραπέζης καί τῆς Διοικήσεως τοῦ Συλλόγου τοῦ προσωπικοῦ αὐτῆς.

Ἡ θητεία τῶν μελῶν ἀμφοτέρων τῶν Συμβουλίων εἶναι διετής, ἀρχομένη ἀπό τῆς 1ης τοῦ ἀμέσως ἑπομένου τῆς ἐκλογῆς των μηνός Ἰουνίου. Μέλη τοῦ Πρωτοβαθμίου Συμβουλίου δέν δύνανται νά εἶναι συγχρόνως μέλη καί τοῦ Δευτεροβαθμίου Συμβουλίου κατά τήν αὐτήν περίοδον.

Ὡς Εἰσηγητής καί Γραμματεύς εἰς ἀμφότερα τά ὡς ἄνω Συμβούλια δύναται νά παρίσταται ἄνευ ψήφου καί ὑπάλληλος, ὁριζόμενος ἑκάστοτε ὑπό τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ.

Τό Πρωτοβάθμιον Συμβούλιον προσωπικοῦ συγκαλεῖται ὑπό τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ ὁσάκις παρίσταται ἀνάγκη καί συνέρχεται εἰς συνεχεῖς συνεδριάσεις μέχρις ἐξαντλήσεως τοῦ ἔργου του.

Τό Δευτεροβάθμιον Συμβούλιον συνέρχεται ἐντός μηνός ἀπό τῆς λήξεως τῶν ἐργασιῶν τοῦ Πρωτοβαθμίου καί ἐφ' ὅσον παρίσταται πρός τοῦτο ἀνάγκη.

Ἐντός πενθημέρου ἀπό τῆς λήξεως τῶν ἐργασιῶν τοῦ Πρωτοβαθμίου Συμβουλίου κοινοποιοῦνται πρός τούς ἐνδιαφερομένους ἐγγράφως καί ἐπ' ἀποδείξει αἱ ἀποφάσεις αὐτοῦ, αἵτινες δέον νά εἶναι δεόντως ἠτιολογημέναι.

Ἐντός 30 ἡμερῶν ἀπό τῆς κοινοποιήσεως τῆς ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοβαθμίου Συμβουλίου ὁ ἐνδιαφερόμενος δύναται νά προσβάλῃ αὐτήν ἐνώπιον τοῦ Δευτεροβαθμίου Συμβουλίου.

Αἱ ἀποφάσεις ἀμφοτέρων τῶν Συμβουλίων Προσωπικοῦ, ἐξαιρέσει ἐκείνων, δι' ἃς ἐπιβάλλονται πειθαρχικαί ποιναί, εἶναι συμβουλευτικαί διά τόν Γενικόν Διευθυντήν καί ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει δημιουργοῦν οἱανδήποτε δέσμευσιν δι' αὐτόν.

Αἱ πειθαρχικαί ἀποφάσεις τῶν Συμβουλίων λαμβάνονται κατά πλειοψηφίαν, αἱ δέ ἐπιβαλλόμεναι ποιναί εἶναι ἀνάλογοι πρός τήν σοβαρότητα τῆς παραβάσεως.

Ἄρθρον 21

1) Αἱ ἐργασίαι τῆς Τραπέζης κατευθύνονται καί παρακολουθοῦνται ὑπό τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ, διεξάγονται δέ συμφώνως πρός τάς ἑκάστοτε ἐκδιδομένας ὑπό τῆς Γενικῆς Διευθύνσεως Τραπέζης ἐντολάς καί ὁδηγίας διά τῶν παρ' αὐτῆς ὁριζομένων ὀργάνων.

Διά πράξεως τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ ρυθμίζονται αἱ ἁρμοδιότητες, δικαιοδοσία καί σύνθεσις τῶν Διευθύνσεων καί Ὑποδιευθύνσεων τῶν Καταστημάτων, ὡς ἐπίσης καθορίζονται ἑκάστοτε τά Τμήματα καί αἱ Ὑπηρεσίαι τῆς Τραπέζης ἢ ἕτεραι ὑπηρεσιακαί μονάδες, ὡς καί ἡ σύνθεσις αὐτῶν.

2) Ἡ τοποθέτησις τῶν Διευθυντῶν, Ὑποδιευθυντῶν, προϊσταμένων Τμημάτων, ὡς καί ἡ τυχόν χορήγησις αὐτοῖς δικαιώματος ὑπογραφῆς καί ἡ ἀνάκλησις τῶν τοποθετήσεων αὐτῶν καί τυχόν παρασχεθέντος δικαιώματος ὑπογραφῆς γίνεται

άσχέτως βαθμοῦ καὶ ἀρχαιότητος διὰ πράξεως τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ κατὰ τὴν ἀπόλυτον κρίσιν αὐτοῦ.

3) Ἡ παροχὴ δικαιώματος ὑπογραφῆς, ἀποσκοποῦσα ἁπλῶς καὶ μόνον εἰς τὴν ἐξυπηρέτησιν τῶν ὑπηρεσιακῶν ἀναγκῶν τῆς Τραπέζης, δὲν συνεπάγεται δικαίωμα διατηρήσεως αὐτῆς, οὐδὲ παρακολουθεῖ τὸν βαθμὸν ἑκάστου, δύναται δὲ νὰ ἀνακληθῇ ὁποτεδήποτε, χωρὶς τοῦτο νὰ δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ὑποβιβασμὸς ἢ μείωσις.

4) Οἱ ἀσκοῦντες καθήκοντα Διευθυντῶν καὶ Ὑποδιευθυντῶν τῶν Καταστημάτων τῆς Τραπέζης, διεξάγοντες καὶ διευθύνοντες ἐντεῦθεν ὑπευθύνως τὰς ἐν Ἑλλάδι ἐργασίας αὐτῆς, ὑπὸ τὴν παρακολούθησιν τοῦ ἐν Ἑλλάδι Γενικοῦ Διευθυντοῦ αὐτῆς, χαρακτηρίζονται ὡς πρόσωπα ἐμπιστοσύνης κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 2269/1920. Εἰς τὰς ἀποδοχὰς αὐτῶν περιλαμβάνεται καὶ πᾶσα πρόσθετος ἀμοιβὴ αὐτῶν, λόγῳ ἐνδεχομένης ἐκτάκτου ἐργασίας των καὶ δὴ ὡς ἐκ τῆς τυχὸν ἀπασχολήσεώς των ὑπερωριακῶς ἢ κατὰ τὰς Κυριακὰς ἢ ἄλλας ἐξαιρεσίμους ἑορτὰς ἢ εἰς νυκτερινὰς ὥρας κλπ. Ἐξ ἄλλου λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν ὅτι αἱ ἀποδοχαὶ αὐτῶν δὲν ὑπάγονται εἰς τὰς περὶ ἐλαχίστων ὁρίων διατάξεις τοῦ νόμου θὰ καθορίζωνται ἑκάστοτε ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὅλως ἰδιαζόντων προσόντων καὶ τῆς ἀποδόσεως ἑκάστου, ἐκτιμωμένων κατὰ τὴν ἀπόλυτον καὶ ἀνέλεγκτον κρίσιν τῆς Κεντρικῆς Διοικήσεως τῆς Τραπέζης.

5) Ὁ παρὼν Ὀργανισμὸς δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν :

α) Ἐπὶ τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ.

β) Ἐπὶ τῶν παρεχόντων τῇ Τραπέζῃ νομικὰς ὑπηρεσίας δικηγόρων, καὶ

γ) Ἐπὶ τοῦ ἐκτάκτου προσωπικοῦ, ὡς καὶ τοῦ τυχὸν ἐπὶ συμβάσει προσληφθησομένου τοιούτου.

Ἐπὶ τῶν ἐν λόγῳ περιπτώσεων θὰ ἐφαρμόζονται τὰ συναφῶς συμφωνηθέντα καὶ αἱ σχετικαὶ διατάξεις τοῦ νόμου.

Ἄρθρον 22

Μεταβατικαὶ διατάξεις

1) Ἡ ἔνταξις τοῦ κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος Ὀργανισμοῦ ὑπηρετοῦντος προσωπικοῦ μέχρι μὲν τοῦ βαθμοῦ τοῦ λογιστοῦ Α' καὶ γραμματέως Α' διὰ τὸ κύριον προσωπικόν, ὡς καὶ ὅπαντος ἐν γένει τοῦ προσωπικοῦ τοῦ βοηθητικοῦ κλάδου, γενήσεται ὑπὸ τριμελοῦς Ἐπιτροπῆς, συγκειμένης ὑπὸ δύο Ὑποδιευθυντῶν, ὁρισθησομένων ὑπὸ τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ, ὁμοῦ μετὰ τῶν ἀναπληρωτῶν των, καὶ ἑνὸς μέλους τοῦ προσωπικοῦ, ἔχοντος 10ετῆ τοὐλάχιστον ὑπηρεσίαν παρὰ τῇ Τραπέζῃ, ἐκλεγησομένου ὑπὸ τῶν μελῶν τοῦ Συλλόγου τοῦ προσωπικοῦ τῆς Τραπέζης ὁμοῦ μετὰ τοῦ ἀναπληρωτοῦ του.

2) Κατὰ τὴν ἔνταξιν τοῦ προσωπικοῦ ἡ ὡς ἄνω Ἐπιτροπὴ θὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν της τὸ ἔτη τραπεζικῆς προϋπηρεσίας ἑκάστου μέλους τοῦ προσωπικοῦ, τὸν εἰς αὐτὸν καταβαλλόμενον μισθόν, ὡς καὶ τὰ ἐν γένει προσόντα αὐτοῦ, γενικὰ καὶ ἠθικά, ἐν συνδυασμῷ μὲ τὰ ἤδη ἐκτελούμενα ὑπ' αὐτοῦ καθήκοντα, τῆς Ἐπιτροπῆς δικαιουμένης ἐλευθέρως, ὅπως ἐν ἑκάστῃ περιπτώσει προκρίνῃ ἡ ἐπιρρίψῃ τὸ βάρος τῆς κρίσεως αὐτῆς εἰς τινα ἢ τινας τῶν ἐν λόγῳ ἀρχῶν.

Ἐν ἑκάστῃ περιπτώσει ἡ ἐν λόγῳ Ἐπιτροπὴ ὑποχρεοῦται, ὅπως καθορίζῃ τὴν χρονικὴν ἀφετηρίαν (valeur) τοῦ βαθμοῦ, εἰς ὃν ἐντάσσεται ἕκαστον μέλος τοῦ προσωπικοῦ, ὥστε ἐπὶ τῇ βάσει ταύτης νὰ ὑπολογισθῶσιν αἱ τυχὸν προσαυξήσεις, ἃς τυχὸν θὰ δικαιοῦται ὁ ἐντασσόμενος καὶ ἡ μελλοντικὴ ἐξέλιξις αὐτοῦ κατὰ τὰ ἀνωτέρω διαλαμβανόμενα.

3) Εἰς ἣν περίπτωσιν μέλος τοῦ προσωπικοῦ δι' οἱονδήποτε λόγον δὲν ἤθελε θεωρήσει δεδικαιολογημένην τὴν ὑπὸ τῆς ὡς ἄνω Ἐπιτροπῆς ἔνταξιν αὐτοῦ, δύναται νὰ προσφύγῃ ἐντὸς προθεσμίας δέκα (10) ἡμερῶν ἀπὸ τῆς εἰς αὐτὸν κοινοποιήσεως τῆς ἐντάξεώς του ἐνώπιον Δευτεροβαθμίου Ἐπιτροπῆς, συγκειμένης ἐκ τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Καταστήματος Ἀθηνῶν, τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Καταστήματος Πειραιῶς καὶ ἑνὸς ὑπαλλήλου, ἔχοντος 10ετῆ τοὐλάχιστον ὑπηρεσίαν παρὰ τῇ Τραπέζῃ, ἐκλεγησομένου ὑπὸ τῶν μελῶν τοῦ Συλλόγου τοῦ προσωπικοῦ τῆς Τραπέζης ὁμοῦ μετὰ τοῦ ἀναπληρωτοῦ του.

Ἡ ἀπόφασις τῆς ὡς εἴρηται Δευτεροβαθμίου Ἐπιτροπῆς θὰ εἶναι ὁριστικὴ καὶ ἀμετάκλητος καὶ ὑποχρεωτικὴ διὰ τὸν προσφεύγοντα, ὅστις δὲν θὰ δύναται νὰ προσβάλῃ αὐτὴν δι' οἱονδήποτε λόγον καὶ αἰτίαν.

Αἱ ἀποφάσεις τῶν ὡς ἄνω Συμβουλίων λαμβάνονται κατὰ πλειοψηφίαν.

4) Ἡ ἔνταξις τοῦ προσωπικοῦ ἀπὸ τοῦ βαθμοῦ τοῦ Ὑποτμηματάρχου, συμπεριλαμβανομένου, καὶ ἄνω, γενήσεται ὑπὸ τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν κατὰ τὴν ἀπόλυτον καὶ ἐλευθέραν κρίσιν του ἀπαιτουμένων ἐν ἑκάστῃ περιπτώσει ἰδιαζόντων προσόντων, ἐν γένει ἐπαγγελματικῆς καὶ ὑπηρεσιακῆς ἱκανότητος, γενικωτέρας μορφώσεως, γνώσεως τῆς Ἀγγλικῆς γλώσσης, εἰδικῆς ἐμπειρίας, ἐτῶν τραπεζικῆς προϋπηρεσίας καὶ ἤδη ἐκτελουμένων ὑπὸ τοῦ ὑπαλλήλου καθη-

κόντων, τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ δικαιουμένου ἐν προκειμένῳ ὅπως κατὰ τὴν ἀπόλυτον καὶ ἐλευθέραν κρίσιν του ἐπιλέξῃ ἐν ἑκάστῃ περιπτώσει ἢ ἐπιρρίψῃ τὸ βάρος τῆς κρίσεως αὐτοῦ εἰς τι ἢ τινα τῶν ἐν λόγῳ κριτηρίων.

Ἐν προκειμένῳ (τὸ συντομώτερον δυνατὸν) ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως εἰς τὴν Τράπεζαν τῆς νομίμου ἐγκρίσεως τοῦ παρόντος Ὀργανισμοῦ ὁ Γενικὸς Διευθυντὴς ἐποχρεοῦται, ὅπως προβῇ εἰς τὴν ἔνταξιν τοῦ προσωπικοῦ ἀπὸ τοῦ βαθμοῦ τοῦ Ὑποτμηματάρχου καὶ ἄνω, ἀμέσως δὲ ἐν συνεχείᾳ ὀφείλει νὰ διορίσῃ καὶ τὰ δύο μέλη τῶν ἄνω Ἐπιτροπῶν μετὰ τῶν ἀναπληρωτῶν των διὰ τὴν ἔνταξιν καὶ τοῦ λοιποῦ προσωπικοῦ τῆς Τραπέζης.

5) Καθ' ἣν περίπτωσιν ὁ ἤδη καταβαλλόμενος εἰς μέλος τοῦ προσωπικοῦ μισθὸς τυγχάνῃ ἀνώτερος ἐκείνου, ὃν δικαιοῦται κατὰ τὰ ἐν τῷ παρόντι προβλεπόμενα δυνάμει τῆς γενησομένης ἐντάξεως αὐτοῦ, θὰ ἐξακολουθήσῃ καταβαλλόμενος ὁ ηὐξημένος ἐκεῖνος μισθός. Πᾶν ὅμως τὸ ἐπὶ πλέον καταβαλλόμενον ποσὸν θὰ δικαιοῦται ἡ Τράπεζα νὰ συμψηφίσῃ μέχρι πλήρους ἐξαντλήσεως αὐτοῦ πρὸς πᾶσαν μελλοντικὴν αὔξησιν, ἣν ἤθελε δικαιωθῇ ἐξ οἱουδήποτε λόγου ὁ ὑπάλληλος καὶ δὴ αὐξήσεως λόγῳ προαγωγῆς, πολυετιῶν ἢ τριετιῶν ἢ γενικῆς ὑποχρεωτικῆς ἀναπροσαρμογῆς μισθῶν.

6) Ἀπὸ οὐδενὸς ἐκ τοῦ ὑπηρετοῦντος προσωπικοῦ εἶναι δυνατὸν νὰ προβληθῇ οἱαδήποτε ἀξίωσις πρὸς καταβολήν, βάσει τοῦ παρόντος, ἀναδρομικῶν ἐπιδομάτων, προσαυξήσεων καὶ οἱασδήποτε ἐν γένει χρηματικῆς παροχῆς προβλεπομένης ὑπὸ τοῦ παρόντος Ὀργανισμοῦ, διὰ τὸν πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος του χρόνον.

7) Ἐντὸς ἑξαμήνου ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ παρόντος Ὀργανισμοῦ ἅπαν τὸ προσωπικὸν ὑποχρεοῦται, ὅπως προσαγάγῃ τὰ ἐν τῷ ἀνωτέρω 4 ἄρθρῳ ἀναφερόμενα πιστοποιητικὰ πρὸς τακτοποίησιν τοῦ ἀτομικοῦ του φακέλλου, ἡ δὲ Γενικὴ Διεύθυνσις δύναται νὰ γνωρίσῃ εἰς ἕκαστον ἐντὸς τῆς αὐτῆς προθεσμίας κατὰ πόσον τὰ προσαχθέντα πιστοποιητικὰ ἐκρίθησαν ἐπαρκῆ.

8) Οἱ ὡς ἄνω καθοριζόμενοι νέοι μισθοὶ θὰ ἰσχύσουν ἀπὸ τῆς 1ης Ἰανουαρίου 1968 μετὰ τὴν ἔνταξιν ἅπαντος τοῦ προσωπικοῦ κατὰ τὰ ἀνωτέρω.

9) Ἡ ἰσχὺς τῶν λοιπῶν διατάξεων τοῦ παρόντος Ὀργανισμοῦ ἄρχεται δέκα (10) ἡμέρας μετὰ τὴν γνωστοποίησιν αὐτοῦ εἰς τὸ προσωπικὸν τῆς Τραπέζης.

10) Αἱ ἐκ τοῦ θήλεος προσωπικοῦ συμπληροῦσαι τὸ ἀπὸ τῆς ἀνωτέρω παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ παρόντος Ὀργανισμοῦ προβλεπόμενον ὅριον ἡλικίας ἐντὸς τοῦ τρέχοντος ἔτους θὰ ἀποχωρήσουν αὐτοδικαίως τὴν 31ην Δεκεμβρίου 1968.

11) Ἡ Γενικὴ Διεύθυνσις διατηρεῖ τὸ δικαίωμα ὅπως παρατείνῃ, ἐφ' ἅπαξ ἢ κατ' ἐπανάληψιν, τὴν ἐν τῇ ἐνεργῷ ὑπηρεσίᾳ παραμονὴν τοῦ θήλεος προσωπικοῦ.

Ἡ παροῦσα συλλογικὴ σύμβασις συντάγη εἰς τρία (3) πρωτότυπα, ἤτοι ἀνὰ ἓν δι' ἑκάτερον τῶν συμβαλλομένων μερῶν, τοῦ τρίτου χρησιμοποιηθησομένου διὰ τὴν κατὰ νόμον κατάθεσιν αὐτῆς παρὰ τῇ Διευθύνσει Ἐργασίας τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας.

Οἱ συμβαλλόμενοι

(Ἕπονται ὑπογραφαί)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 7 Μαΐου 1968

—

73687/3243/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας

Περὶ ἐγκρίσεως μετὰ τροποποιήσεως τῆς ἀπὸ 15.5.1968 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐργατῶν καὶ ὑπαλλήλων Δήμου Παλαιοῦ Φαλήρου.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 276 τῆς 6 Ἰουνίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὴν ἀπὸ 15.5.1968 συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ἐργατῶν καὶ ὑπαλλήλων Δήμου Παλαιοῦ Φαλήρου, τὴν ἐπ' αὐτῆς διαφωνίαν τοῦ Ὑπουργείου Συντονισμοῦ, διατυπωθεῖσαν διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 29908/1291/1968 ἐγγράφου. 2) Τὴν ἐπὶ τῆς διαφωνίας ταύτης γνωμοδότησιν τοῦ κατ' ἄρθρον 9 § 2 ἐδάφ. Β' τοῦ ν.δ. 3755/1957 Τμήματος ἀμοιβῆς καὶ ὅρων ἐργασίας τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 4.6.1968, ἣν καὶ ἀποδεχόμεθα, καὶ 3) τὸ γεγονὸς ὅτι ἀπὸ τῆς ρηθείσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας καθορίζεται τὸ ἡμερομίσθιον τῶν ὑπομηχανικῶν εἰς δραχμὰς 275, ἤτοι εἰς ἐπίπεδα ἀνώτερα τῶν ἰσχυόντων διὰ συναφεῖς εἰδικότητας, κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὴν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ἀκολουθουμένην πολιτικὴν τῆς συμμέτρου βελτιώσεως τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν μισθωτῶν, καὶ δέον τῷ λόγῳ τούτῳ, τροποποιουμένης κατὰ τὸ σημεῖον τοῦτο τῆς ἐν λόγῳ συλλογικῆς συμβάσεως, νὰ ὁρισθῇ τὸ ἡμερομίσθιον τῶν ὑπομηχανικῶν εἰς

δραχμὰς 250, ποσόν, ὅπερ ἤδη καταβάλλεται εἰς τούτους, ἀποφασίζομεν:

Ἐγκρίνομεν τὴν ἀπὸ 15.5.1968 συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας τῶν ἐργατῶν καὶ ὑπαλλήλων τοῦ Δήμου Παλαιοῦ Φαλήρου, κατατεθεῖσαν ἡμῖν τὴν 17.5.1968, συνταχθέντος πρὸς τοῦτο τοῦ ὑπ' ἀριθ. 918/1968 πρακτικοῦ καταθέσεως, καὶ τῆς ὁποίας τὸ κείμενον, τροποποιούμενον παρ' ἡμῶν κατὰ τὰ ἀνωτέρω, ἔχει ὡς ἀκολούθως:

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας

Ἐν Παλαιῷ Φαλήρῳ σήμερον τὴν 15 Μαΐου τοῦ ἔτους 1967, ἡμέραν Τετάρτην, καὶ ἐν τῷ Δημ. Καταστήματι οἱ ὑπογεγραμμένοι: 1) Νικόλαος Ψαρράκης, Δήμαρχος Παλαιοῦ Φαλήρου, ἐκπροσωπῶν ἐν προκειμένῳ ὡς ἐκ τῆς ἰδιότητός του ταύτης νόμῳ τὸν Δῆμον Παλαιοῦ Φαλήρου καὶ εἰς ἐκτέλεσιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 134/1968 ἀποφάσεως τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου, ἐγκριθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 31027/11.5.1968 ἀποφάσεως τῆς Νομαρχίας Ἀττικῆς, 2) Φίλιππος Γραμμένος, ἐκπροσωπῶν ἐν προκειμένῳ τὸ ἐν Παλαιῷ Φαλήρῳ ἑδρεῦον σωματεῖον ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Ἐθνικὴ Πανεργατικὴ Ἕνωσις Παλαιοῦ Φαλήρου», δυνάμει εἰδικῆς ἐξουσιοδοτήσεως, παρασχεθείσης αὐτῷ διὰ τοῦ ἀπὸ 15.4.1968 πρακτικοῦ γενικῆς συνελεύσεως τῶν ἐνδιαφερομένων διὰ τὴν παροῦσαν συλλογικὴν σύμβασιν καὶ ἐργαζομένων εἰς τὸν Δῆμον ἐπὶ συμβάσει ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου, ὡς καὶ διὰ τοῦ ἀπὸ 15.4.1968 τοιούτου τῆς Διοικήσεως τοῦ ὡς ἄνω σωματείου, συνεφώνησαν τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ ὁμοφώνως ἀποδέχονται τοὺς κάτωθι ὅρους:

Ἄρθρον 1

Ἀπὸ τῆς 1 Μαΐου 1968 καθορίζονται ὡς ἀκολούθως τὰ κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων τῶν ἐν ἄρθρῳ 2 τῆς παρούσης συμβάσεως, περιλαμβανομένων καὶ συνδεομένων μετὰ τοῦ Δήμου διὰ σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου.

Ἄρθρον 2

Τὰ ὑποχρεωτικῶς καταβαλλόμενα κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων κατ' εἰδικότητα ὁρίζονται ὡς ἀκολούθως:

1) Ἐργατῶν συνεργείων καθαριότητος ὁδῶν, πλατειῶν καὶ ἀποκομιδῆς ἀπορριμμάτων, δραχμαὶ 100.

2) Ἐργατῶν συνεργείων καθαριστριῶν δημοτικῶν ἀποχωρητηρίων, δραχμαὶ 85.

3) Ἐργατῶν συνεργείου νεκροταφείου, δραχμαὶ 100.

4) Ἐργατῶν συνεργείου κηπουρῶν (κήπων), δραχμαὶ 110.

5) Κλητήρων, δραχμαὶ 100.

6) Γραφέων - δακτυλογράφων, δραχμαὶ 110.

7) Ὁδηγῶν αὐτοκινήτων, δραχμαὶ 110.

Τὸ ἡμερομίσθιον τῶν δραχμῶν 110 διὰ τοὺς ὁδηγοὺς αὐτοκινήτων εἶναι τὸ 1/25 τοῦ μισθοῦ τῶν δραχμῶν 2.500, προσηυξημένον κατὰ 10%.

8) Ὑπομηχανικοῦ, δραχμαὶ 250.

9) Ἱεροφύλακος, μηνιαῖος μισθὸς δραχμαὶ 1.650.

10) Νεωκόρου, μηνιαῖος μισθὸς δραχμαὶ 1.350.

11) Καθαριστρίας γραφείων, ὡρομίσθιον δραχμαὶ 17.

Εἰς ἅπαντας τοὺς ἐργαζομένους ἐπὶ ἡμερομισθίῳ ἐν τῷ Δήμῳ χορηγεῖται ἐπίδομα πολυετοῦς ὑπηρεσίας ὡς ἀκολούθως:

1) Εἰς τοὺς ὁδηγοὺς αὐτοκινήτων δι' ἑκάστην τριετίαν παρὰ τῷ αὐτῷ ἢ ἑτέρῳ ἐργοδότῃ ἀπὸ τῆς ἀποκτήσεως τοῦ διπλώματος ὁδηγοῦ αὐτοκινήτου καὶ μέχρι συμπληρώσεως τριῶν τριετιῶν ἐπίδομα, ὁριζόμενον εἰς ποσοστὸν 5% ἐπὶ τοῦ μισθοῦ τῶν δραχμῶν 2.500 δι' ἑκάστην τριετίαν.

2) Εἰς τοὺς ἐργατοτεχνίτας, κλητῆρας, γραφεῖς - δακτυλογράφους, ὑπομηχανικόν, καθαριστριαν γραφείων, ἱεροφύλακα - νεωκόρον, δι' ἑκάστην πενταετίαν πραγματικῆς ὑπηρεσίας τούτων διανυθείσης ἐν τῷ Δήμῳ Παλαιοῦ Φαλήρου καὶ μέχρι συμπληρώσεως 3 πενταετιῶν ἐπίδομα, ὁριζόμενον εἰς 5% ἐπὶ τοῦ καταβαλλομένου μισθοῦ, ὡρομισθίου καὶ ἡμερομισθίου καὶ μέχρι συμπληρώσεως 3 πενταετιῶν.

Ἄρθρον 3

Εἰς τοὺς ἐργαζομένους γενικῶς εἰς τὴν καθαριότητα τῆς πόλεως Παλαιοῦ Φαλήρου καὶ τῶν συνοικιῶν, τῆς ἀποκομιδῆς ἀπορριμμάτων, εἰς τοὺς ὁδηγούς, καθαριστρίας δημοτικῶν ἀποχωρητηρίων, ἐργαζομένους εἰς τὸ δημοτικὸν νεκροταφεῖον χορηγεῖται ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας, ὁριζόμενον εἰς 12% ἐπὶ τοῦ παρεχομένου ἡμερομισθίου.

Ἄρθρον 4

Εἰς τοὺς ἐργαζομένους τὰς Κυριακὰς καὶ λοιπὰς ἡμεραργίας θὰ καταβάλληται τὸ ἡμερομίσθιον προσηυξημένον κατὰ 75%.

Ἄρθρον 5

Χορηγεῖται ἐπίδομα οἰκογενειακῶν βαρῶν ἐκ δραχμῶν 150 μηνιαίως εἰς τοὺς ἐγγάμους ἀνεξαρτήτως ἀριθμοῦ τέκνων.

Ἡ πιστοποίησις τοῦ γάμου ἀποδεικνύεται διὰ

τῆς κατὰ νόμον ληξιαρχικῆς πράξεως.

Ἄρθρον 6

Πᾶσα γενικὴ ἢ εἰδικὴ αὔξησις μετὰ τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως θὰ συμψηφίζεται μετ' αὐτῆς.

Ἄρθρον 7

Ἡ παροῦσα συλλογικὴ σύμβασις δὲν δύναται νὰ ἔχῃ μείζονα δύναμιν τῶν ἀτομικῶν συλλογικῶν συμβάσεων, ἐκτὸς ἐὰν περιέχῃ ὅρους εὐνοϊκωτέρους αὐτῶν διὰ τοὺς ἐν τῷ Δήμῳ Παλαιοῦ Φαλήρου ἐργαζομένους.

Ἄρθρον 8

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ τῆς 1 Μαΐου 1968 καὶ εἶναι ἀορίστου χρόνου.

Ἡ παροῦσα, ἀναγνωσθεῖσα καὶ βεβαιωθεῖσα, ὑπογράφεται παρὰ τῶν συμβαλλομένων, ἐγένετο δὲ εἰς τριπλοῦν.

Ἐγένετο, ἀπεφασίσθη καὶ ὑπογράφεται ὡς ἔπεται.

Οἱ συμβαλλόμενοι

(Ἕπονται ὑπογραφαί)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 5 Ἰουνίου 1968

—

ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

16/1968 Ἀπόφ. Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν

Περὶ ἑρμηνείας τῆς ὑπ' ἀριθ. 61/1966 ἀποφάσεως διὰ τὴν προϋπηρεσίαν προσωπικοῦ κινήσεως ἀστικῶν λεωφορείων περιοχῆς Α.Π.Π. (*).

....

Διὰ ταῦτα

Ἐπιλέγον τὴν ἀνακύψασαν διένεξιν, ἀποφαίνεται ὡς ἀκολούθως:

«Ἡ ἀληθὴς ἔννοια τῶν διατάξεων τῆς παραγράφου 2 ἐδαφ. α' τῆς ὑπ' ἀριθ. 61/1966 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τοῦ προσωπικοῦ κινήσεως τῶν ἀστικῶν λεωφορείων αὐτοκινήτων περιοχῆς Α.Π.Π. (συμπεριλαμβανομένης καὶ τῆς Α.Ε. Α.Σ.Π.Α.)»(**) εἶναι, ὅτι ὑπὸ τὸν ὅρον ὑπηρεσία ἢ προϋπηρεσία ἐν τῷ κλάδῳ θεωρεῖται ἡ ἐν συνόλῳ διανυθεῖσα τοιαύτη εἰς οἱανδήποτε εἰδικότητα τοῦ προσωπικοῦ κινήσεως, ἤτοι σταθμάρχου, ἐλεγκτοῦ, εἰσπράκτορος καὶ ὁδηγοῦ».

Ἐκρίθη, ἀπεφασίσθη καὶ ἐγένετο.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 15 Ἀπριλίου 1968

—

17/1968 Ἀπόφ. Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν

Περὶ ἑρμηνείας τῆς ὑπ' ἀριθ. 50/1966 ἀποφάσεως διὰ τὴν προϋπηρεσίαν τοῦ προσωπικοῦ κινήσεως ἀστικῶν λεωφορείων ἁπάσης τῆς χώρας, πλὴν Α.Π.Π., Θεσσαλονίκης καὶ Πατρῶν (*).

....

Διὰ ταῦτα

Ἐπιλέγον τὴν ἀνακύψασαν διένεξιν, ἀποφαίνεται ὡς ἀκολούθως:

«Ἡ ἀληθὴς ἔννοια τῶν διατάξεων τῆς παραγράφου 2 ἐδαφ. α' τῆς ὑπ' ἀριθ. 50/1966 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τοῦ προσωπικοῦ κινήσεως τῶν ἀστικῶν λεωφορείων ἁπάσης τῆς χώρας, πλὴν Ἀθηνῶν, Πειραιῶς, Θεσσαλονίκης καὶ Πατρῶν» (**), εἶναι, ὅτι ὑπὸ τὸν ὅρον ὑπηρεσία ἢ προϋπηρεσία ἐν τῷ κλάδῳ θεωρεῖται ἡ ἐν συνόλῳ διανυθεῖσα τοιαύτη εἰς οἱανδήποτε εἰδικότητα τοῦ προσωπικοῦ κινήσεως, ἤτοι σταθμάρχου, ἐλεγκτοῦ, εἰσπράκτορος καὶ ὁδηγοῦ».

Ἐκρίθη, ἀπεφασίσθη καὶ ἐγένετο.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 15 Ἀπριλίου 1968

—

18/1968 Ἀπόφ. Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν

Περὶ ἑρμηνείας τῆς ὑπ' ἀριθ. 61/1966 ἀποφάσεως διὰ τὴν προϋπηρεσίαν τοῦ προσωπικοῦ κινήσεως ὑπεραστικῶν λεωφορείων ἁπάσης τῆς χώρας (***).

....

Διὰ ταῦτα

Ἐπιλέγον τὴν ἀνακύψασαν διένεξιν, ἀποφαίνεται ὡς ἀκολούθως:

«Ἡ ἀληθὴς ἔννοια τῶν διατάξεων τῆς παρα-

(*) Κατετέθη παρὰ τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν, κατ' ἄρθρον 20 νόμου 3239/1955, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 37 τῆς 1.6.1968 πράξεως καταθέσεως.

(**) ΕΕΔ 26, 193.

(*) Κατετέθη παρὰ τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν, κατ' ἄρθρον 20 νόμου 3239/1955, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 38 τῆς 1.6.1968 πράξεως καταθέσεως.

(**) ΕΕΔ 25, 1476.

(***) Κατετέθη παρὰ τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν, κατ' ἄρθρον 20 νόμου 3239/1955, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 39 τῆς 1.6.1968 πράξεως καταθέσεως.

ΧΡΟΝΙΚΑ

† ARTHUR NIKISCH

Τήν 20ήν Ἰουνίου ἐ.ἔ. ἀπεβίωσεν ἐν Κιέλῳ ὁ ἐμέτιμος τακτικὸς καθηγητὴς τῆς Νομικῆς Σχολῆς τοῦ ἐκεῖ Πανεπιστημίου **Arthur Nikisch**, εἰς ἡλικίαν 80 ἐτῶν. Οὗτος εἶναι γνωστὸς καὶ πέραν τῶν συνόρων τῆς πατρίδος του, κυρίως ἐκ τῶν ἐργασιῶν του εἰς τὸ Ἐργατικὸν Δίκαιον. Τὴν ἐπιστημονικήν καὶ ἀκαδημαϊκήν του σταδιοδρομίαν ἤρξατο εἰς Δρέσδην. Προηγουμένως εἶχε διατελέσει ἀνώτατος διοικητικὸς ὑπάλληλος (Κυβερνητικὸς Σύμβουλος) καὶ νομικὸς σύμβουλος ἐπιχειρήσεων.

Μετὰ τὴν Δρέσδην σταθμοὶ τῆς ἐπιστημονικῆς του ζωῆς ὑπῆρξαν τὸ Κίελον καὶ τὸ Στρασβοῦργον, ἐν συνεχείᾳ δὲ πάλιν ἡ Δρέσδη καὶ τὸ Κίελον. Συνέγραψε τὸ τρίτομον «Ἐργατικὸν Δίκαιον», τὸ ὁποῖον ἀναγνωρίσθη γενικῶς ὡς μεγάλης ἐπιστ.

γράφου 2 ἐδαφ. α' τῆς ὑπ' ἀριθ. 51/1966 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Α.Δ.Α. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τοῦ προσωπικοῦ κινήσεως ὑπεραστικῶν λεωφορείων ἁπάσης τῆς χώρας»(*) εἶναι ὅτι ὑπὸ τὸν ὅρον ὑπηρεσία ἢ προϋπηρεσία ἐν τῷ κλάδῳ θεωρεῖται ἡ ἐν συνόλῳ διανυθεῖσα τοιαύτη εἰς οἱανδήποτε εἰδικότητα τοῦ προσωπικοῦ κινήσεως, ἤτοι σταθμάρχου, ἐλεγκτοῦ, εἰσπράκτορος καὶ ὁδηγοῦ.

Ἐκρίθη, ἀπεφασίσθη καὶ ἐγένετο.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 15 Ἀπριλίου 1968

—

Διορθώσεις ἡμαρτημένων

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας προσωπικοῦ Γεωργικῶν Συνεταιριστικῶν Ὀργανώσεων.

Εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 56264/2308/2.5.1968 ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας περὶ δημοσιεύσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως τῆς ἀπὸ 8.4.1968 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας προσωπικοῦ Γεωργικῶν Συνεταιριστικῶν Ὀργανώσεων, τὴν δημοσιευθεῖσαν εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 223 τῆς 3 Μαΐου 1968 Φ.Ε.Κ. τεῦχος Β'(**), ἐπιφέρεται ἡ ἀκόλουθος διόρθωσις:

Εἰς τὸ τέλος τῆς περιπτώσεως α' τῆς παραγράφου IV ἀπαλείφεται ἡ ἐκ τυπογραφικῆς ἀβλεψίας τεθεῖσα ἐσφαλμένως σειρὰ «θληθεῖσα δι' ὑπουργικῶν ἀποφάσεων ἢ κατ' ἐφαρμογὴν γέ-» καὶ ἀντ' αὐτῆς τίθεται ἡ παραλειφθεῖσα τοιαύτη σκαταβληθῆ εἰς τέσσαρας δόσεις καθοριζομένας ὑπὸ τοῦ Δισ-».

(Ἐκ τοῦ Ἐθνικοῦ Τυπογραφείου)

(*) ΕΕΔ 25, 1477.

(**) ΕΕΔ 27, 716.

μονικῆς ἀξίας. Τούτου ὁ πρῶτος τόμος τὸ 1958 μεταφράσθη εἰς τὴν ἑλληνικὴν καὶ προσημιώσθη εἰς τὰ παρ' ἡμῖν κρατοῦντα ὑπὸ τῶν Δημοσθ. Κουσουλᾶ καὶ τοῦ ὑποφαινομένου.

Ἀλλ' ἡ ἐπιστημονικὴ του δράσις δὲν περιωρίσθη μόνον εἰς τὴν συφαίραν τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου. Τὸ 1950 παρουσίασε τὸ ἔργον του «Σύστημα Πολιτικῆς Οἰκονομίας», ἀφοῦ προηγουμένως τὸ ἔτος 1935 εἶχε δημοσιεύσει τὴν μονογραφίαν του «Τὸ ἀντικείμενον τῆς διαφορᾶς».

Ἡ ἐπιστήμη τοῦ Ἐργατικοῦ πολλὰ ὀφείλει εἰς τὸν ἀποβιώσαντα καθηγητήν. Οὗτος ὑπῆρξεν ἐκ τῶν κυριωτέρων θεμελιωτῶν τῆς νέας Γερμανικῆς Σχολῆς (**Siebert-Maus κ.ἄ.**), τῆς ὁποίας ἐπηρεάσθη τὴν χειραφέτησιν τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου ἐκ τῶν ἀστικολογικῶν ἀντιλήψεων, τῆς ὁποίας ἱδρυτὴς δέον νὰ θεωρηθῇ ὁ **Potthoff** μὲ τὸ δημοσιευθὲν τὸ 1922 ἔργον του «Εἶναι ἡ σχέσις ἐργασίας ἐναγωγὴ σχέσις;».

Τὰ ἔργα του παρουσιάζουν τὸν θρίαμβον ἐπιστήμονα, ὁ ὁποῖος δὲν ἀρκεῖται εἰς ἁπλῆν συλλογὴν καὶ παράθεσιν τῶν ὑποστηριζομένων ἐν τῇ θεωρίᾳ καὶ τῇ δικαστικῇ πράξει, ἀλλ' ἔχει ἐπ' αὐτῶν δημιουργικὸν κριτικὸν ἔλεγχον.

Τὸ τρίτομον Ἐργατικὸν του Δίκαιον ὑπῆρξε καταστάλαγμα τῆς μακρᾶς του ἐνασχολήσεως εἰς τὴν ἐπιστήμην τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου καὶ διακρίνεται διὰ τὴν συστηματικήν του ἑνότητα καὶ τὴν ἀντιμετώπισιν τῶν ἐπὶ μέρους προβλημάτων ἐπὶ τῇ βάσει κατευθυντηρίου γραμμῆς, ἀποσκοπούσης ἐκ τῆς παρ' αὐτοῦ ἀκολουθουμένης γενικῆς θεωρίας τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου.

Ἐνθυμούμεθα μετὰ συγκινήσεως τὴν χαράν, τὴν ὁποίαν ἠσθάνθη ὁ ἀείμνηστος Νομοδιδάσκαλος, ὅταν τῷ ἀνεκοινώσαμεν, ὅτι τὸ ἔργον του πρόκειται νὰ μεταφρασθῇ εἰς τὴν ἑλληνικήν.

«Χαίρω ἰδιαιτέρως - μᾶς ἔγραφεν - διότι τὸ Ἐργατικόν μου Δίκαιον ἔτυχε παρ' ὑμῖν σοβαρᾶς ὑποδοχῆς καὶ γενικῆς ἐπιδοκιμασίας. Δοκιμάζω πάντοτε εὐχάριστον ἔκπληξιν διὰ τὸ ἐνδιαφέρον καὶ τὴν ἐνημερότητα τοῦ Ἐξωτερικοῦ διὰ τὰς ἐν Γερμανίᾳ δημοσιευομένας ἐπιστημονικὰς ἐργασίας. Εἶναι καλὸς οἰωνός, ὅτι αἱ πνευματικαὶ προσπάθειαι συνδέουν πέραν τῶν ἐθνικῶν συνόρων τοὺς ἀνθρώπους, παρὰ τὰς δυσκολίας τῆς συγχρόνου ἐποχῆς. Μὲ πραγματικὴν συγκίνησιν ἔλαβον γνῶσιν τῆς προθέσεώς σας, ὅπως μεταφράσητε τὸ Ἐργατικόν μου Δίκαιον εἰς τὴν ἑλληνικὴν γλῶσσαν καὶ οὕτω καταστήσητε τοῦτο προσιτὸν εἰς εὐρύτερον κύκλον. Διὰ μίαν τοιαύτην ἀπόφασιν ἀπαιτεῖται εἰλικρινὴς ἰδεαλισμὸς καὶ πνεῦμα ἀνιδιοτελείας, διότι ἐκ τῆς ἐκδόσεως δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἀναμένηται κέρδος. Ὅταν πραγματοποιηθῇ ἡ ἀπόφασις, θὰ εἶμαι πολὺ ὑπερήφανος, ὅτι τὸ ἔργον μου εἶναι τὸ πρῶτον, τὸ ὁποῖον μεταφράζεται εἰς τὴν ἑλληνικὴν γλῶσσαν μετὰ τὸν δεύτερον παγκόσμιον πόλεμον».

Ἐὰν αἱ ἐπιστημονικαὶ προσπάθειαι συνδέουν τοὺς ἀνθρώπους πέραν τῶν ἐθνικῶν συνόρων, ὡς ἐπίστευεν ὁ ἀείμνηστος καθηγητής, καὶ ἡ θλῖψις διὰ τὴν ἀπώλειαν τῶν πνευματικῶν ἀνθρώπων δὲν γνωρίζει ἐθνικὰ ὅρια.

Βασ. Π. Βασιλείου
Δικηγόρος

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Διεύθυνσις
ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Σύνταξις
ΤΑΣΟΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Τόμος 27ος - Τεῦχος 14ον (644)

Ἀθῆναι, 15 Ἰουλίου 1968

ΤΙΝΑ ΠΕΡΙ ΕΡΓΟΛΑΒΙΑΣ ΔΙΚΗΣ

Ὑπὸ τοῦ κ. ΙΠΥΡΟΥ Δ. Λ'ΜΟΥΡΗ

Ἐργολαβία δίκης, κατὰ τὰ ὑπὸ τῆς θεωρίας καὶ τῆς νομολογίας παραδεδεγμένα, ὑπάρχει, ὁσάκις ἀναδέχεταί τις τὴν διεξαγωγὴν δίκης ἐφ' ὡρισμένῃ ἀμοιβῇ, ἀγωνιζόμενος ἐπὶ ἰδίῳ κινδύνῳ καὶ ἐξαρτῶν τὴν ὠφέλειαν αὐτοῦ ἐκ τῆς αἰσίας ἐκβάσεως τῆς δίκης ταύτης (πρόλ. καὶ Ἐφετείου Ναυπλίου 81/1896, Θέμ. Ζ', 541 καὶ Α.Π. 17/1909, Θέμ. Κ', 72). «Τοῦτέστι ἐργολαβῆσαι τὸ εἰπεῖν, ἀναδέχομαι τὴν δίκην εἰς τοσάδε νομίσματα, ὡς ἐὰν ἀποβῇ, καὶ ἀγωνίζομαι αὐτὴν ἰδίῳ κινδύνῳ» (Σχόλ. ἐν ν. 20 Κ. 4. 35 ἐν Βασιλ. 14.1.82).

Περὶ τοιαύτης ἐργολαβίας δίκης προβλέπουσιν αἱ διατάξεις τῶν παραγράφων 3, 4 καὶ 5 τοῦ ἄρθρου 92 τοῦ διὰ τοῦ ν.δ. 3026/1954 κυρωθέντος Κώδικος τῶν Δικηγόρων.

Αἱ διατάξεις αὗται ἐδημιούργησαν ἐν τῇ ἑρμηνείᾳ των μίαν ἀντίθεσιν ἀπόψεων ὡς πρὸς τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν αὐτῶν, ἐκδηλωθεῖσαν κυρίως μεταξὺ τῶν ἀποφάσεων α) Α.Π. 64/1938 καὶ Προέδρων Ἐφετῶν Ναυπλίου 345/1953 καὶ Ἀθηνῶν 330/1958, ἀφ' ἑνός, καὶ β) Α.Π. 336/1954 καὶ Προέδρου Πρωτοδικῶν Ἀθηνῶν 489/1958, ἀφ' ἑτέρου.

Ἡ ἀντίθεσις αὕτη συνίσταται εἰς τὴν διαγνωσμίαν περὶ τοῦ ποίου δέον νὰ εἶναι τὸ περιεχόμενον τῆς περὶ ἐργολαβίας δίκης συμφωνίας, ὡς πρὸς τὸν ὑπόχρεων εἰς καταβολὴν τῶν τῆς δίκης δαπανημάτων, διὰ νὰ εἶναι ἔγκυρος καὶ ἰσχυρὰ ἡ συμφωνία αὕτη.

Κατὰ τὴν μίαν τῶν ἀπόψεων τούτων, ὑποστηριζομένην ὑπὸ τῶν Α.Π. 336/1954 (Ε. Κολοκούρης) καὶ Προέδρου Πρωτοδικῶν Ἀθηνῶν 489/1958 (Στυλ. Διαμαντάκος), διὰ νὰ εἶναι ἔγκυρος ἡ μεταξὺ τοῦ Δικηγόρου καὶ τοῦ ἐντολέως αὐτοῦ συναπτομένη συμφωνία περὶ δικαιώματος ἀπολήψεως ποσοστοῦ μέχρις 20% ἐκ τοῦ ἀντικειμένου τῆς δίκης λόγῳ ἀμοιβῆς τοῦ Δικηγόρου, θὰ πρέπει ἀναγκαίως ὁ Δικηγόρος νὰ ἀναλάβῃ τὴν ὑποχρέωσιν, ὅπως καταβάλῃ ἐξ ἰδίων του χρημάτων καθ' ὁλοκληρίαν τὰ πρὸς διεξαγωγὴν τῆς περὶ ἧς πρόκειται δίκης ἀπαιτούμενα ἔξοδα, μὴ οὔσης ἐγκύρου τῆς συμφωνίας ταύτης ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει, δηλαδὴ ὅταν τὰ ἔξοδα ταῦτα ὑπεχρεώθη νὰ καταβάλῃ (ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει) ὁ ἐντολεύς.

Ἡ ἑτέρα γνώμη Α.Π. 64/1938 (Γ. Ἀντωνακάκης), Προέδρου Ἐφετῶν Ναυπλίου 345/1953 (Κ. Γρίβας) καὶ Προέδρου Ἐφετῶν Ἀθηνῶν 330/1958 (Π. Δαλιάνης) ὑποστηρίζει ἀντιθέτως, ὅτι ἡ πληρωμὴ τῶν δικαστικῶν ἐξόδων εἶναι πάντῃ ἄσχετος πρὸς τὴν περὶ ἐργολαβίας δίκης συμφωνίαν, ἡ ὁποία ἀφορᾷ ἀποκλειστικῶς τὴν ἀμοιβὴν τοῦ Δικηγόρου.

Ἡ δευτέρα τῶν ἀπόψεων τούτων εἶναι, φρονῶ, ἡ ὀρθοτέρα, διὰ τοὺς ἑξῆς λόγους:

Ὡς σαφῶς προκύπτει ἐκ τῆς γραμματικῆς διατυπώσεως τῶν ὡς ἄνω διατάξεων, εἰς ἁπάσας γίνεται λόγος μόνον περὶ τῆς ἀμοιβῆς, ἣν κατ' ἀνώτατον ὅριον δύναται νὰ ἀπαιτήσῃ ὁ Δικηγόρος ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ὑπ' αὐτῶν προβλεπομένης εἰδικῆς συμφωνίας. Περὶ τῶν δαπανημάτων τῆς περὶ ἧς πρόκειται δίκης οὐδεμία μνεία γίνεται ἐν αὐταῖς.

Ἡ γραμματικὴ, συνεπῶς, ἑρμηνεία τῶν διατάξεων τούτων ἄγει εἰς τὴν κρίσιν, ὅτι τὸ ἔγκυρον ἢ μὴ τῆς ἤν αὗται ἀφορῶσι συμφωνίας δὲν ἐξαρτᾶται παντάπασιν ἐκ τοῦ γεγονότος, ὅτι ὁ Δικηγόρος ἔχει ἢ οὔ ἀναλά-

δει τὴν ὑποχρέωσιν πληρωμῆς τῶν δαπανημάτων τῆς δίκης, τῆς περὶ τούτων συμφωνίας οὖσης πάντη ἀσχέτου πρὸς τὴν περὶ ἧς πρόκειται σύμβασιν.

Ἀλλὰ καὶ ἐκ τῆς λογικῆς τῶν νομοθετικῶν τούτων ὁρισμῶν ἑρμηνείας δὲν ἄγεταί τις εἰς ἀντίθετον κρίσιν. Διότι οὔτε ἐκ τοῦ ἱστορικοῦ, οὔτε ἐκ τοῦ ἐπιστημονικοῦ αὐτῶν στοιχείου, τοιαύτη τις κρίσις εἶναι δυνατὸν νὰ εὐσταθήσῃ.

Ἐκ τοῦ ἱστορικοῦ στοιχείου ἔχομεν τὰ ἑξῆς δεδομένα : Αἱ ρηθεῖσαι διατάξεις ἔλκουσι τὴν καταγωγὴν ἐκ τῶν ἀντιστοίχων πρὸς αὐτὰς διατάξεων τῶν παραγράφων 2 καὶ 3 τοῦ ἄρθρου 83 τοῦ προϊσχύσαντος Κώδικος περὶ Δικηγόρων (ν.δ. τῆς 5/20 Μαΐου 1926, κυρωθὲν ὑπὸ ὁμοίου ἀπὸ 13 Νοεμβρίου 1927 καὶ τοῦ νόμου 4627 τῆς 3 Μαΐου 1930), ὡς τὸ ἄρθρον τοῦτο συνεπληρώθη, ἀντικατεστάθη καὶ ἐτροποποιήθη ἀλληλοδιαδόχως ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 4984/1931, τοῦ ἄρθρου 45 τοῦ ἀ.ν. 1017/1937 καὶ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 878/1941, κυρωθέντος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 170/1946 Πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου.

Εἰς ἁπάσας τὰς διατάξεις ταύτας ἡ ὑπ' αὐτῶν προβλεπομένη συμφωνία ἀφορᾷ ἀποκλειστικῶς τὴν ἀμοιβὴν τοῦ Δικηγόρου, οὐδεμιᾶς συναρτήσεως ἢ ἐξαρτήσεως τῆς ἀμοιβῆς ταύτης ὑφισταμένης ἐκ τῆς δικαστικῆς δαπάνης τῆς ἀναληφθείσης δίκης.

Εἰς τὸ ἀμέσως προγενέστερον τῶν τελευταίων ὡς ἄνω διατάξεων Δίκαιον καὶ δὴ εἰς τὸν νόμον ΓΨΟΓ''/1912, ὡς καὶ εἰς τὸ παλαιότερον τούτου διάταγμα τῆς 8 Μαΐου 1835, δὲν προεβλέπετο ποσοστιαία ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τῆς δίκης ἀμοιβὴ τοῦ Δικηγόρου.

Ἀκόμη δὲ παλαιότερον καὶ δὴ διὰ τοῦ ἄρθρου 145 τοῦ Ὀργανισμοῦ τῶν Δικαστηρίων (καταργηθέντος διὰ τοῦ ρηθέντος νόμου ΓΨΟΓ''/1912) ἀπηγορεύετο καὶ αὐτὴ ἀκόμη ἡ περὶ ἀμοιβῆς τῶν Δικηγόρων συμφωνία, γενομένη πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς δίκης ἢ κατὰ τὴν διάρκειαν αὐτῆς, ἐπιτρεπομένη μόνον μετὰ τὸ πέρας τῆς δίκης, θεσπιζομένων διὰ τῆς διατάξεως ταύτης τῶν ἑξῆς:

«Δὲν δύνανται οἱ δικηγόροι νὰ συμφωνῶσι πρὸς ὀλάβην τῶν διαδίκων περὶ ἀντιμισθίας δοτέας αὐτοῖς ἐκτὸς τοῦ νομίμου τέλους ἢ δικαιώματος. Τοιαύτη συμφωνία εἶναι ἄκυρος. Τὸ ληφθὲν ἐπιστρέφεται μετὰ τόκου καὶ ὁ παραβάτης δικηγόρος παύεται πρὸς καιρὸν τοῦ ἐπαγγέλματός του. Μὲ παρομοίαν ποινὴν τιμωροῦνται καὶ ὅσοι πρὸ τῆς ἀποπερατώσεως τῆς συζητήσεως ἠνάγκασαν τὸν πελάτην των νὰ δώσῃ ἢ νὰ ὑποσχεθῇ ἀντιμισθίαν».

Ἦτο τότε ἡ ἐποχή, καθ' ἣν αἱ ἠθικαὶ ἀξίαι δὲν εἶχον καταλυθῇ, ἡ ἠθικὴ ὑποχρέωσις ἀνήγετο ὑπεράνω καὶ αὐτοῦ τοῦ νόμου καὶ ὁ ἐντολεὺς τοῦ Δικηγόρου οὐδὲ διενοεῖτο κἂν, ὅτι θὰ ἠδύνατο νὰ ἀρνηθῇ τὴν πληρωμὴν τῆς ὀφειλομένης εἰς τὸν νομικὸν παραστάτην του ἀμοιβῆς. Ἡ ἀνωτέρω διάταξις τοῦ ἄρθρου 145 τοῦ Ὀργανισμοῦ τῶν Δικαστηρίων, ἀφορῶσα ἀποκλειστικῶς τοὺς Δικηγόρους, ἦτο συνεπὴς πρὸς τὴν φύσιν τῆς συνδεούσης τὸν Δικηγόρον πρὸς τὸν πελάτην αὐτοῦ ἐννόμου σχέσεως, ἥτις ἀναντιρρήτως φέρει τὴν νομικὴν μορφὴν τῆς συμβάσεως ἐντολῆς. Ἴσχυε δὲ παραλλήλως πρὸς τὰς ἀφορώσας πάντας τοὺς κατ' ἐντολήν, ἐξ ἐπαγγέλματος, ὑπερασπιζομένους παρὰ Δικαστηρίοις ἀλλότρια δικαιώματα διατάξεις τοῦ ν. 1 §§ 4, 5, 11 καὶ 12, Π. (50.13), ἐν Βασιλ. 54.14.1, καθ' ἃς:

«Οἱ δὲ φιλόσοφοι τοῖς παιδευταῖς οὐ συναριθμοῦνται, τὸ μὲν γὰρ πρᾶγμά ἐστιν ἱερόν, καταφρονεῖν δὲ χρημάτων ὀφείλουσιν. οὔτε δὲ τοῖς ἐξηγηταῖς τῶν νόμων δικάζει περὶ μισθῶν, διὰ τὸ μὴ ὀφείλειν τὴν τοιαύτην σπουδὴν ἀποτιμᾶσθαι χρήμασιν. ἐν ἀρχῇ δὲ τοὺς μισθοὺς αὐτῶν δεῖ παρέχεσθαι· εἰσὶ γάρ τινα εὐπρεπῶς διδόμενα, οὐκ εὐπρεπῶς δὲ ἀπαιτούμενα. Τὰ συνηγορικὰ δίδοται πρὸς τὸ μέτρον τῆς δίκης καὶ τὴν εὐγλωττίαν καὶ τὴν συνήθειαν τοῦ φόρου καὶ τοῦ δικαστηρίου, ὥστε μέντοι μὴ παρεξιέναι τὸ ἐπιτεταγμένον πρόσον, ὁ δὲ περισσὸν δοὺς ἀναλαμβάνει. Συνηγορῆσαί ἐστι καὶ τὸ οἱαδήποτε χρήσασθαι σπουδῇ πρὸς τὸ λέγειν τὰ δέοντα· καὶ συνήγορός ἐστιν ὁ τῆς δίκης χάριν παραγινόμενος, οὐ μὴν ὁ τρωκτιζων. Ἐλπίδι τοῦ μέλλοντος κέρδους οὐ δεῖ τῆς δίκης ἠρτημένης συμφωνεῖν ἢ λαμβάνειν ἀσφάλειαν τὸν συνήγορον· μετὰ μέντοι τὸ πέρας τῆς δίκης δίδοται ἀσφάλεια καὶ συμφωνεῖται ὑπὲρ συνηγορικοῦ καὶ νικητικοῦ οὐ πλέον ἐφ' ἑκάστῃ δίκῃ τῶν 100 νομισμάτων, συναριθμουμένων τοῖς μέλλουσι δίδοσθαι καὶ τῶν ἤδη δοθέντων».

Ἐκ τῆς ἐννοίας καὶ τοῦ πνεύματος τῶν

ανωτέρω νομοθετικών ορισμών του Βυζαντινορρωμαϊκού Δικαίου συνάγονται τα εξής:

α) Ότι ο διάδικος δύναται αυτοπροαιρέτως τω συνηγόρω αυτού, είτε διαρκούσης της δίκης, είτε μετά το πέρας αυτής, ισχύει και αν άκυρη τούτο υπερβαίνη το νόμιμον όριον.

β) Ότι ο διάδικος υποσχεθή αυτοπροαιρέτως δεν ισχύει υπεράνω του νομίμου ορίου, εκτός εάν η υπόσχεσις δεν βλάπτη τον διάδικον ή γίνη μετά το τέλος της δίκης (Α.Π. 11/1854).

γ) Συμφωνία περί αντιμισθίας του συνηγόρου, συναφθείσα προ της ενάρξεως της δίκης ή κατά την διάρκειαν αυτής, είναι άκυρος και ως εκ τούτου ουδεμία υποχρέωσις του εντολέως εκ τοιαύτης συμφωνίας δύναται να δημιουργηθή (πρβλ. Α.Π. Όλομ. 90/1900 εν Θέμ. Αγγελ., τ. 12ος, σελ. 258, Α.Π. 279/1900, 329/1901 και 551/1902, Εφετείου Πατρών 117/1900, Εφετείου Αθηνών 551/1902) και

δ) Κατά μείζονα λόγον δεν ήτο επιτρεπτή, υπό τοιούτον νομοθετικόν καθεστώς, ή σύναψις συμφωνίας περί εργολαβίας δίκης, υφ' οιανδήποτε μορφήν.

Τοιαύτη εργολαβία απηγορεύετο ρητώς εις πάντας και ουχί μόνον εις τους δικηγόρους, ως αντικειμένη εις τα χρηστά ήθη, τω λόγω δε τούτω και δεν παρείχεν αυτη τω εργολάβω δικαιώματα και αγωγήν προς εκτέλεσιν αυτής (πρβλ. Εφετείου Πατρών 469/1894).

Κατά ν. 6 § 7 Π. (17.1), εν Βασιλ. 14.1.6:

«Εάν τις την επί τοις κεκριμένοις εκπλήρωσιν υπέλθη υπέρ ετέρου, συμφωνήσας εξ αποτελέσματος της δίκης δήλον ποσόν λαβείν επ' ονόματι ετέρου, ουκ έχει απαίτησιν· αλλά και συνηγορίας εργεται· δοκεί γαρ αγοραστής είναι της δίκης ήγουν εργολάβος. ει δε ο επί δόσει παρεμβαλών συνεφώνησεν οικείω κινδύνω ομολογήσαι, ούκ έχει την περί εντολής ήτοι προτροπής αγωγήν εφ' οις κατεκρίθη· ει δε μη συνεφωνήθη τοιούτο, έχει ταύτην αγωγήν».

Κατά τον ν. 20 Κ.4.35, εν Βασιλ. 14.1.82:

«Ο μεν εργολαβήσας την αλλοτρίαν δίκην, κακώς απαιτεί πληρωθήναι τα υποσχεθέντα επί ταύτη τη αιτία· ου γαρ έχει την περί εντολής αγωγήν· ο μέντοι κατά εντολήν υπέρ τινος δικασάμενος δύναται τα γενόμενα δαπανήματα λαβείν».

Κατά δε τον ν. 53 Π. (2.14), εν Βασιλ. 11.1.52:

«Καλώς τις χορηγεί τω δικαζομένω δαπάνας, εφ' ω μετά νομίμου τόκου λαβείν αυτάς, ου μην τα ήμισυ των από της δίκης ανανομένων».

Εις τας δύο τελευταίας των ανωτέρω διατάξεων γίνεται λόγος περί των δικαστικών εξόδων. Αλλ' εις αμφοτέρας η των δαπανημάτων τούτων απαίτησις εκ μέρους των καταβαλόντων αυτά ρητήν προϋπόθεσιν έχει την ανυπαρξίαν συμφωνίας περί εργολαβίας δίκης μεταξύ τούτων και των διαδίκων.

Εκτός των ανωτέρω διατάξεων, εις τους εργολάβους των δικών υπάγονται και όσοι αγοράζουσιν απαίτησίν τινα ή αγωγήν και εξαρτώσι την από της αγορασίας ταύτης ωφέλειαν ή ζημίαν εκ της εκβάσεως της προς πραγματοποίησιν της αγορασθείσης απαιτήσεως εγειρομένης δίκης (ν. 15 Κ. (2.13), εν Βασιλ. 8.2.89:

«Μηδείς την ετέρου δίκην αγοραζέτω· προίκα μέντοι γινέσθω εντολεύς, ει βούλεται· και μη χρήματα δούς την αγωγήν εντελλέσθω» (πρβλ. και Α.Π. 116/1863).

Επίσης και οι συμφωνούντες, όπως αμειφθώσιν εκ του κέρδους της δίκης, την διεξαγωγήν της οποίας αναλαμβάνουσι συμβαλλόμενοι μετά του δικαιούχου της απαιτήσεως υπό τύπον δωρεάς, ως και οι προς ους αντί ωρισμένου τιμήματος γίνεται η εκχώρησις της δίκης μετά των αποτελεσμάτων αυτής (Εφετείου Ναυπλίου 375/1894).

Εκ των ανωτέρω ιστορικών στοιχείων προκύπτει, ότι η εργολαβία δίκης, ούσα άλλοτε εντελώς απηγορευμένη υφ' οιανδήποτε μορφήν, επετράπη το πρώτον δια των αντιστοίχων προς τας σχολιαζομένας ως άνω δια-

τάξεις νομοθετικών ὁρισμῶν τῶν παραγράφων 2 καὶ 3 τοῦ ἄρθρου 83 τοῦ προϊσχύσαντος Κώδικος περὶ Δικηγόρων, χωρὶς εἰς τὰς διατάξεις ταύτας νὰ τεθῇ ὡς ἀναγκαία προϋπόθεσις τοῦ κύρους τῆς περὶ αὐτῆς συμφωνίας ἡ ὑποχρέωσις τοῦ ἐντολοδόχου Δικηγόρου εἰς πληρωμὴν ἐξ ἰδίων αὐτοῦ χρημάτων τῶν ἐξόδων τῆς ἀναληφθείσης δίκης.

Ἡ καθιέρωσις ἄλλως τε μιᾶς τοιαύτης προϋποθέσεως διὰ τὸ κῦρος μιᾶς συμφωνίας, εἰς τὴν ἀνοχὴν τῆς ὁποίας ὁ Νομοθέτης, προσδίδων ἄλλοτε αὐτῇ τὸ στίγμα τῆς ἀνηθικότητος, μὲ πολλήν, προφανῶς, περίσκεψιν ἤχθη, θὰ ἦτο μακρὰν τῆς βουλήσεως αὐτοῦ, ἐπιτρέψαντος μόνον τὴν ἀμοιβήν του νὰ διακινδυνεύσῃ ὁ ἐντολοδόχος Δικηγόρος, οὐχὶ δὲ καὶ τὰ ἔξοδα τῆς δίκης ν' ἀναλάβῃ, μεταβαλλόμενος οὕτωσὶ εἰς ἀγοραστὴν τῆς δίκης ταύτης, ἡ ἱερότης τῆς ὁποίας θὰ ἦτο ἀνεπίτρεπτον εἰς μίαν τοιαύτην δοκιμασίαν νὰ ὑποβάλλετο.

Ἡ ἐν τῇ παραγράφῳ 5 τοῦ ἄρθρου 92 θετικὴ πρότασις «τότε μόνον ἰσχύει», καθιεροῦσα τὴν προϋπόθεσιν τοῦ κανόνος τούτου, οὐδαμῶς ἀναφέρεται εἰς τὴν ἀνωτέρω προυπόθεσιν, ἀλλ' ἐξαρτᾷ τὸ κῦρος τῆς συμβάσεως ἐκ τοῦ γεγονότος, ὅτι ὁ Δικηγόρος ἀνέλαβε τὴν ὑποχρέωσιν νὰ διεξαγάγῃ τὴν δίκην μέχρι τελεσιδικίας, χωρὶς ἐν ἀποτυχίᾳ νὰ λάβῃ «ἀμοιβήν τινα», οὔτε αὐτός, οὔτε ὁ κατὰ τὸν αὐτὸν ἢ ἄλλον βαθμὸν πληρεξούσιος ἢ ὑποκατάστατος αὐτοῦ. Νὰ μὴ λάβῃ ἀμοιβήν, λέγει ὁ νόμος, καὶ οὐχὶ νὰ καταβάλῃ τὰ δικαστικὰ ἔξοδα. Διὰ τὰ ἔξοδα ταῦτα οὐδεὶς λόγος γίνεται ἐν τῇ διατάξει καὶ συνεπῶς ἡ συμφωνία περὶ πληρωμῆς τούτων ὑπὸ τοῦ Δικηγόρου, μὴ, βεβαίως, ἀπαγορευομένη, δὲν ἀποτελεῖ ἀναγκαῖον ὅρον τῆς συμβάσεως, ἥτις δύναται νὰ ὑπάρξῃ καὶ ἄνευ αὐτῆς. Ἡ ὕπαρξις τοιαύτης συμφωνίας ἀποτελεῖ, ἀναμφιβόλως, ἐν σοβαρὸν ἀποδεικτικὸν στοιχεῖον διὰ τὸν χαρακτηρισμὸν τῆς συμβάσεως ὡς ἐργολαβίας δίκης, ἐὰν ἐκ τῶν λοιπῶν αὐτῆς στοιχείων δὲν προκύπτῃ σαφῶς τοιαύτη τῶν συναλλαξαμένων βούλησις. Ἡ ἀνυπαρξία ὅμως τοιούτου ὅρου ἐν τῇ συμβάσει δὲν δύναται νὰ ἀγάγῃ εἰς κρίσιν περὶ ἀκυρότητος αὐτῆς, ὡς πρὸς τὸν τρόπον τῆς ἀμοιβῆς τοῦ δικηγόρου καὶ τὸ ποσὸν αὐτῆς. Ὅπως δὲν δύναται νὰ ὑποστηριχθῇ, ὅτι, ὑπαρχούσης ἐργολαβίας δίκης, ὁ Δικηγόρος ὑποχρεοῦται, ὁπωσδήποτε, ἔστω καὶ ἂν δὲν συνεφωνήθη ρητῶς, εἰς τὴν πληρωμὴν τῶν διὰ τὴν διεξαγωγὴν τῆς δίκης ταύτης ἀπαιτουμένων ἐξόδων.

Τὰ ἔξοδα τῆς δίκης κατὰ τὸν νόμιον βαρύνουσι τὸν ἐντολέα, ὅστις καὶ ἀναλαμβάνει ταῦτα, ἐπιδικαζόμενα αὐτῷ διὰ τῆς καταψηφιστικῆς ἀποφάσεως. Ἐκτός, ἂν ὑπάρχῃ ἀντίθετος περὶ τούτων συμφωνία αὐτοῦ μετὰ τοῦ ἐργολάβου τῆς δίκης Δικηγόρου, ἥτις καὶ θὰ πρέπει νὰ εἶναι ρητή.

ΙΔΙΩΤΙΚΟΙ ΥΠΑΛΛΗΛΟΙ

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΥΠΑΛΛΗΛΙΚΗΣ ΙΔΙΟΤΗΤΟΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥ

Έννοια διατάξεως άρθρου 1 Ν.Δ. 2655/1953

Κριτήριον τής διακρίσεως τοῦ ὑπαλλήλου ἀπό τοῦ ἐργάτου ἡ παρεχομένη ὑπό τούτου κατά κύριον χαρακτῆρα ἐργασία πνευματική ἤ σωματική, προέχοντος διά μέν τήν ἰδιότητα τοῦ ὑπαλλήλου τοῦ πνευματικοῦ, διά δέ τήν τοῦ ἐργάτου τοῦ σωματικοῦ στοιχείου.— Νομική ἔννοια ἡ τοῦ ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου, ὑποκειμένη εἰς τόν ἔλεγχον τοῦ Ἀρείου Πάγου.— Περίπτωσις ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου.

Θέμα τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου, ὑπό τῆς ὁποίας ἐπεκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 955/1967 ἀπόφασις τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος κατά τήν ἐργατικήν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Πατρῶν, ὑπῆρξεν ὁ χαρακτηρισμός μισθωτοῦ ὡς ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου, ὑπό τά δεδομένα ὑπό τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 2655/1953 (ΕΕΔ 12, 1212). (Ἴδετε ἐπί τοῦ θέματος καί ΕΕΔ 26, 500, ΕΕΔ 26, 1184, ἔνθα νομολογία τοῦ Ἀρείου Πάγου καί σημειώσεις μας, Α.Π. 626/1967, εἰσηγητής *Εὐστ. Μαλλούχος*, ΕΕΔ 27, 80, σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 27, 834).

Ἐνδέχεται ὁ μισθωτός νά παρέχῃ κατά τόν ἐργάσιμον χρόνον ἐν τινι μέτρῳ καί σωματικήν ἐργασίαν, ὁπότε ἐξετάζεται ποία ἡ κυρία ἀπασχόλησις αὐτοῦ, ἂν δηλαδή κατά κυρίαν ἀπασχόλησιν παρέχῃ ἐργασίαν κατά κύριον χαρακτῆρα μή σωματικήν, ὁπότε χαρακτηρίζεται ὡς ἰδιωτικός ὑπάλληλος, ὡς ἐνδέχεται ὁ μισθωτός νά καταβάλλῃ ἐν τινι μέτρῳ πνευματικήν ἐργασίαν, ἡ ὁποία σκοπεῖ νά καταστήσῃ εὐχερεστέραν τήν κατά τό πλεῖστον παρεχομένην κυρίως σωματικήν ἐργασίαν, ὁπότε ὅλη μεταβάλλεται ὁ κύριος χαρακτήρ τῆς ἐργασίας ὡς σωματικῆς (Α.Π. 389/1950, εἰσηγητής *Ε. Καρασπάθης*, ΕΕΔ 9, 643, πρβλ. καί Α.Π. 240/1965, εἰσηγητής *Α. Ροζάκης*, ΕΕΔ 24, 1044).

Ἀρείου Πάγου 245/1968, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ν. Χαραλάμπης**
Εἰσηγητής ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Κ. Μαρμαρᾶς**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ε. Δημητρακόπουλος, Κ. Δημάκης

Κατά τό ἄρθρον 1 τοῦ ν.δ. 2655/1953 «περί τροποποιήσεως καί συμπληρώσεως τοῦ ν. 2112/1920 περί καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας», δι' οὗ ἀντικατεστάθη τό ἄρθρον 10 τοῦ νόμου 1234/1918 «περί τῆς θέσεως τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων ἐν περιπτώσει ἐπιστρατεύσεως», ὡς ἐτροποποιήθη ὑπό τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νόμου 4558/1930, «ἰδιωτικός ὑπάλληλος θεωρεῖται πᾶν πρόσωπον, κατά κύριον ἐπάγγελμα ἀσχολούμενον ἐπ' ἀντιμισθίᾳ, ἀνεξαρτήτως τρόπου πληρωμῆς, εἰς ὑπηρεσίαν ἰδιωτικοῦ καταστήματος, Γραφείου ἤ ἐν γένει ἐπιχειρήσεως ἤ οἱασδήποτε ἐργασίας καί παρέχον ἐργασίαν ἀποκλειστικῶς ἤ κατά κύριον χαρακτῆρα μή σωματικήν. Δέν θεωροῦνται ἰδιωτικοί ὑπάλληλοι οἱ ὑπηρέται πάσης κατηγορίας, καθώς καί πᾶν ἐν γένει πρόσωπον, τό ὁποῖον χρησιμοποιεῖται ἐν τῇ παραγωγῇ ἀμέσως ὡς βιομηχανικός, βιοτεχνικός, μεταλλευτικός ἤ γεωργικός ἐργάτης, ἤ ὡς βοηθός ἤ μαθητευόμενος τῶν ἐν λόγῳ κατηγοριῶν ἤ παρέχει ὑπηρετικάς ἐν γένει ὑπηρεσίας».

Κατά τήν ἔννοιαν τῆς διατάξεως ταύτης κριτήριον τῆς διακρίσεως τοῦ ὑπαλλήλου ἀπό τοῦ ἐργάτου εἶναι ἡ παρεχομένη ὑπό τούτων κατά κύριον χαρακτῆρα ἐργασία πνευματική ἤ σωματική, προέχοντος διά μέν τήν ἰδιότητα τοῦ ὑπαλλήλου τοῦ πνευματικοῦ, διά δέ τήν τοῦ ἐργάτου τοῦ σωματικοῦ στοιχείου. Ἡ ἐκ τοῦ ἄρθρου δέ τούτου προκύπτουσα ἔννοια τοῦ ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου ἤ ἐργάτου εἶναι νομική καί ὡς τοιαύτη ὑπόκειται εἰς τόν ἔλεγχον τοῦ Ἀρείου Πάγου, βάσει τῶν ἀνελέγκτως ὑπό τοῦ δικαστοῦ τῆς οὐσίας γενομένων δεκτῶν γεγονότων καί τοῦ ἐξ αὐτῶν συναγομένου ὡς προέχοντος χαρακτῆρος τῆς παρεχομένης ἐργασίας, ὡς πνευματικῆς ἤ σωματικῆς, ἀνεξαρτήτως τοῦ ὑπό τοῦ ἐργοδότου διδομένου χαρακτηρισμοῦ.

Ὡς προκύπτει ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος Πρωτοδικείου κατά τήν διαδικασίαν τοῦ ν. ΓΨΟΔ', τοῦτο, κατ' ἀνέλεγκτον ἐκτίμησιν τῶν παρά τῶν διαδίκων ἐπικληθεισῶν καί προσαχθεισῶν ἀποδείξεων, ἐδέξατο, ὅτι ὁ ἐνάγων - ἀναιρεσίβλητος ἀπό τοῦ ἔτους 1953 καί ἐντεῦθεν προσέφερε τάς ὑπηρεσίας του εἰς τήν ἐναγομένην «ἀποκλειστικῶς ἐν τῷ θυρωρείῳ

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΠΑΡΑΙΤΗΣΙΣ

ΠΑΡΑΙΤΗΣΙΣ ΤΟΥ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥ ΑΠΟ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ ΑΥΤΟΥ

Δικαίωμα ἐλαχίστων ὁρίων ἀποδοχῶν καὶ ἀξιώσεις ἐξ ὑπερωριῶν

Ἄκυρος ἡ παραίτησις τοῦ ἐργαζομένου καὶ μετὰ τὴν λῆξιν τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀπὸ τοῦ δικαιώματος ἀπολήψεως τῶν νομίμως καθοριζομένων ἐλαχίστων ὁρίων ἀποδοχῶν του καὶ τῆς ἀμοιβῆς ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεώς.

Ἔρχεται ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τῆς Ὁλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου (ὑπὸ τῆς ὁποίας ἐπεκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 3821/1967 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης, ὡς ἐφετείου κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν) μετὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 666/1967 ἀπόφασιν τοῦ Β' Πολιτικοῦ Τμήματος τοῦ Ἀρείου Πάγου (εἰσηγητὴς **Κ. Ζαχαρῆς**, ΕΕΔ 27, 153), ἡ ὁποία παρέπεμψεν εἰς τὴν Ὁλομέλειαν τὸ ζήτημα περὶ τοῦ ἂν εἶναι νόμιμος ἡ μετὰ τὴν λύσιν τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως γενομένη παραίτησις τοῦ ἐργαζομένου ἀπὸ ἀπαιτήσεώς του ἐξ ἀμοιβῆς παρασχεθείσης ἐργασίας, ὡς ἀποτελοῦν ζήτημα γενικωτέρου ἐνδιαφέροντος.

Ἡ Ὁλομέλεια τοῦ Ἀρείου Πάγου ἀπεφάνθη, ὅτι εἶναι ἄκυρος ἡ παραίτησις τοῦ ἐργαζομένου **καὶ μετὰ τὴν λῆξιν τῆς συμβάσεως ἐργασίας** ἀπὸ τοῦ δικαιώματος ἀπολήψεως τῶν νομίμως καθοριζομένων ἐλαχίστων ὁρίων ἀποδοχῶν του καὶ τῆς ἀμοιβῆς ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεώς του, ὅπλων ἀντικειμένων εἶχον ἡ ἐπικυρωθεῖσα ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης.

Τὰ δεκτὰ ἐπὶ τοῦ θέματος γενόμενα εἶναι σύμφωνα πρὸς τὰ ἐν τῇ θεωρίᾳ ὑποστηριζόμενα καὶ ὑπὸ τῆς νομολογίας τῶν Δικαστηρίων δεκτὰ γενόμενα. (Ἴδετε περὶ τούτου σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 27, 152 πρὸ τῆς ἀνωτέρω ὑπ' ἀριθ. 666/1967 ἀποφάσεως τοῦ Β' Πολιτικοῦ Τμήματος τοῦ Ἀρείου Πάγου).

Εἰδικῶς ὡς πρὸς τὴν ὑπερωριακὴν ἀπασχόλησιν ἔχει γίνει δεκτὸν διὰ σειρᾶς ἀποφάσεων τῶν Τμημάτων τοῦ Ἀρείου Πάγου (271/1968, Τμ. Β', εἰσηγητὴς **Στ. Σταυρόπουλος**, ΕΕΔ 27, 732, ἔνθα αἱ σημειώσεις μας καὶ λοιπαί), ὅτι κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν.δ. 4020/1959 εἶναι ἄκυρος ἡ παραίτησις τοῦ ἐργαζομένου ἀπὸ τῶν ἐν αὐτῇ ἀπαιτήσεων.

Ἀρείου Πάγου 348/1968, Ὁλομελείας

Πρόεδρος ὁ κ. **Θ. Καμπέρης**

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Κ. Ζαχαρῆς**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Εὐστ. Στεφανόπουλος, Ν. Γαλεάδης

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 3, 174 καὶ 679 Α.Κ., 8 νόμου 2112/1920, ὡς ἠρμηνεύθη αὐθεντικῶς διὰ τοῦ ἄρθρου 11 ἀ.ν. 547/1937, 4 ἀ.ν. 1843/1939, 27 ἀ.ν. 28/31.10.1935, 5 § 1 ἀ.ν. 539/1945, 14 νόμου 551/1915, 3 νόμου 3239/1955, 8 § 4 νόμου 4020/1959 σαφῶς προκύπτει, ὅτι παραίτησις, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν συμβάσεως ἀφέσεως χρέους (ἄρθρον 454 Α.Κ.), γενομένη ὑπὸ τοῦ ἐργαζομένου καὶ μετὰ τὴν λῆξιν τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἀπὸ τοῦ δικαιώματος ἀπολήψεως τῶν νομίμως καθοριζομένων ἐλαχίστων ὁρίων ἀποδοχῶν του καὶ τῆς ἀμοιβῆς ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεώς του, εἶναι ἄκυρος. Ὅθεν τὸ ἐκδὸν τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν δικαστήριον, κρίναν ὅτι αὐτῆς ἄκυρον τὴν μετὰ τὴν διὰ καταγγελίας ἐπελθοῦσαν λύσιν τῆς συμβάσεως ἐργασίας γενομένην τὴν 24.1.1966 παραίτησιν τῆς ἐναγούσης ἀναιρεσιβλήτου ἀπὸ τοῦ δικαιώματος καταβολῆς αὐτῇ τῶν καθυστερουμένων ἐλαχίστων ὁρίων ἀποδοχῶν της ὡς λογιστρίας, ὡς καὶ τῆς ἀμοιβῆς παρασχεθείσης ὑπερωριακῆς ἐργασίας της, καὶ ἀπορρίψαν, ὅτ' ἐπικυρώσεως τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως, προβληθεῖσαν σχετικὴν ἔνστασιν τῆς ἐναγομένης ἀναιρεσειούσης, ὀρθῶς τὰς διατάξεις τῶν προπαρατεθέντων ἄρθρων ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσεν, οἱ δὲ ἀντίθετοι τελευταῖοι λόγοι ἀναιρέσεως, μοναδικὸς κατὰ τὸ ὅ' σκέλος του τοῦ κυρίου δικογράφου καὶ 3ος τοῦ δικογράφου τῶν προσθέτων, εἶναι ἀβάσιμοι καὶ ἀπορριπτέοι.

ΣΥΛΛΟΓΙΚΑΙ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΔΕΣΜΕΥΣΙΣ ΥΠΟ ΣΥΛΛΟΓΙΚΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ

Κήρυξις αὐτῶν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ὡς γενικῶς ὑποχρεωτικῶν

Δέσμευσις ὑπὸ συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἢ διαιτητικῶν ἀποφάσεων, ἐφ' ὅσον κηρυχθῶσι δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας γενικῶς ὑποχρεωτικοί, τοῦ συνόλου τῶν ἐργοδοτῶν καὶ τῶν μισθωτῶν τοῦ ἐπαγγέλματος ἢ τῶν ἐπαγγελμάτων, ἅτινα ἀφορῶσι καὶ διὰ τὴν περιφέρειαν, δι' ἣν ἰσχύουσιν.—Ἐφαρμογὴ καὶ ἐπὶ τοῦ Νομικοῦ Προσώπου Ἐλευθέρας Ζώνης καὶ Λιμένος Θεσσαλονίκης.—Συμψηφισμὸς δικαστικῶν ἐξόδων εἰς δίκας μετὰ τοῦ Δημοσίου κατὰ τὸ ἄρθρον 31 § 2 ἐδάφιον δ' τοῦ Β.Δ. τῆς 7/20 Ἰουνίου 1957.—Περιορισμὸς ἐφαρμογῆς εἰς δίκας προσώπων, τῶν ὁποίων ἡ Νομικὴ Ὑπηρεσία διεξάγεται διὰ τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους.

Ἐπεκυρώθη ὑπὸ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου ἡ ὑπ' ἀριθ. 5908/1967 ἀπόφασις τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης.

Ἐπανέρχεται καὶ ἡ νεωτέρα αὕτη ἀπόφασις τοῦ Ἀρείου Πάγου εἰς τὰ ὑπὸ τούτου νομολογηθέντα ὡς πρὸς τὰς προϋποθέσεις δεσμεύσεως ὑπὸ τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας καὶ διαιτητικῶν ἀποφάσεων, ἐφ' ὅσον κατηρτίσθησαν ἢ ὑπεγράφησαν ἐνώπιον τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἢ τοῦ ὑπὸ τούτου ἐξουσιοδοτημένου εἰδικῶς ὀργάνου ἢ ἐκηρύχθησαν ὑποχρεωτικαὶ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (ἄρθρον 5 §§ 2 καὶ 3 νόμου 3239/1955), καὶ τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου. (Ἴδετε Α.Π. 468/1960, Ὁλομελείας, εἰσηγητὴς *Θ. Καμπέρης*, ΕΕΔ 19, 1381, Α.Π. 172/1967, Ὁλομελείας, εἰσηγητὴς *Εὐστ. Μαλλοῦχος*, ΕΕΔ 26, 547, Α.Π. 696/1967, εἰσηγητὴς *Κ. Μαρμαρᾶς*, ΕΕΔ 27, 156, Α.Π. 251/1968, εἰσηγητὴς *Κ. Κλαμαρῆς*, ΕΕΔ 27, 827).

Ὡς πρὸς τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 22 τοῦ νόμου γενομένων πραγματικῶν περιστατικῶν ἀρκούντως καλυπτόντων τὴν ἔννοιαν τοῦ ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου, ὡς προέχοντος τοῦ πνευματικοῦ στοιχείου, τοῦ δὲ τόπου, ἔνθα παρείχετο ἡ ἐργασία (θυρωρεῖον), μὴ ἀσκοῦντος ἐπιρροὴν ἐπὶ τοῦ χαρακτῆρος αὐτῆς ὡς τοιαύτης τῶν Γραφείων τῆς ἀναιρεσειούσης (ἄρθρον 1 τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1959 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν καὶ ὑπ' ἀριθ. 16929/3371/1959 ἀπόφασις Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας).

Ἡ ἐπὶ μακρὸν ἀδράνεια τοῦ δικαιούχου πρὸς ἄσκησιν τοῦ δικαιώματός του, αὐτὴ καθ' ἑαυτήν, δὲν θεμελιοῖ ἔνστασιν καταχρηστικῆς ἀσκήσεως αὐτοῦ, κατ' ἄρθρον 281 Α.Κ., ἄνευ τῆς συνδρομῆς καὶ ἑτέρων περιστατικῶν, περιαγόντων τὴν ἄσκησιν τοῦ δικαιώματος εἰς ἀντίθεσιν πρὸς τὴν καλὴν πίστιν ἢ τὰ χρηστὰ ἤθη ἢ τὸν κοινωνικὸν ἢ οἰκονομικὸν σκοπὸν τοῦ δικαιώματος, οὐδὲ ἡ ἐντεῦθεν δημιουργηθεῖσα πεποίθησις περὶ τῆς μὴ ἀσκήσεως αὐτοῦ μόνη δύναται νὰ θεωρηθῇ ἱκανὴ καὶ ἐπαρκὴς πρὸς τοῦτο, ὥστε νὰ καταστῇ καταχρηστικὴ ἡ ἄσκησις του. Ἐξ ἄλλου, ἡ μὴ ἐναντίωσις τοῦ μισθωτοῦ εἰς τὸν δοθέντα ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ἐσφαλμένον νομικὸν χαρακτηρισμόν του, ὡς ἐργάτου, ἔτι δὲ καὶ ἡ ἀποδοχὴ τοῦ τοιούτου χαρακτηρισμοῦ δὲν ἐμποδίζει τὴν ἄσκησιν τῶν ἐκ τῆς ἰδιότητος τοῦ ὑπαλλήλου ἀπορρεόντων δικαιωμάτων. Ὅθεν, κατ' ὀρθὴν ἑρμηνείαν καὶ ἐφαρμογὴν τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ., τὸ ἐκδὸν τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν δικαστήριον, μετ' ἐκτίμησιν τῶν ἐκατέρωθεν προσκομιζομένων καὶ ἐπικαλουμένων ἐγγράφων, ὡς βεβαίως, ἀπέρριψεν οὐχὶ ὡς ἀπαράδεκτον, ἀλλ' ὡς ἀβάσιμον τὸν ἰσχυρισμὸν τῆς ἀναιρεσειούσης, καθ' ὃν ἡ μετὰ 14 ἔτη, καθ' ἃ ὁ ἀναιρεσίβλητος ἀπεδέχετο τὸν χαρακτηρισμόν του ὡς θυρωροῦ (ἐργάτου), χωρὶς ποτὲ νὰ διατυπώσῃ διαμαρτυρίαν ἢ ἀντίρρησιν, ὡς τὴν μὴ νομίμως ἀποδιδομένην αὐτῷ ἰδιότητα ἢ τὴν βάσει ταύτης μισθοδοσίαν του, δημιουργήσας οὕτω τὴν πεποίθησιν παρὰ τῇ ἀναιρεσειούσῃ ὅτι δὲν ἤθελεν ἐπιδιώξει τὴν ἀναγνώρισιν τῆς ἰδιότητός του ὡς ὑπαλλήλου, οἱ δὲ ἀντίθετοι λόγοι ἀναιρέσεως τοῦ δικογράφου τῶν προσθέτων περὶ ἀνεπαρκοῦς αἰτιολογίας, μὴ λήψεως ὑπ' ὄψιν ἐπικληθέντων ἐγγράφων καὶ κηρύξεως παρὰ τὸν νόμον ἀπαραδέκτου, εἶναι ἀπορριπτέοι ὡς ἀβάσιμοι.

τῆς κυρίας εἰσόδου τοῦ ἐργοστασίου», ἐστεγασμένῳ εἰς κεχωρισμένον, παρὰ τὴν θύραν καὶ εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ διαδρόμου τῆς εἰσόδου χῶρον, δωμάτιον, ἐκ τῆς τοιαύτης δὲ θέσεως ἀσκεῖ τὸν ἐν γένει ἔλεγχον τῶν εἰσερχομένων καὶ ἐξερχομένων εἰς τὸ ἐργοστάσιον προϊόντων, ἔχων τὴν εὐθύνην τῆς παρακολουθήσεως πάντων τούτων, τῆς παραλαβῆς τῶν εἰσερχομένων καὶ τῆς ἀποστολῆς τῶν ἐξερχομένων, τηρῶν ἅμα τὰ συναφῆ πρὸς τὴν ὑπηρεσίαν του ταύτην βιβλία καὶ ἐκτελῶν τὴν ἀνάλογον γραφικὴν καὶ λογιστικὴν ἐργασίαν». Περαιτέρω προσδιορίζονται εἰδικώτερον αἱ παρεχόμεναι ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ἐργασίαι, ὅταν ὑπηρετῇ εἰς τὴν πρωϊνὴν φυλακήν καὶ δὴ «α) παραλαμβάνει ἀπὸ τὰ 4 - 5 τμήματα τοῦ ἐργοστασίου τὰ βιβλία ἡμερησίας παραγωγῆς ἑκάστου τμήματος καὶ τὴν πρὸς ἀποστολὴν παραγωγὴν εἰς κεκλεισμένους σάκκους, β) ἐπὶ τῇ βάσει τῶν βιβλίων καὶ τῶν ἐνδείξεων τῶν σάκκων καταρτίζει συγκεντρωτικὴν κατάστασιν, ἀφορῶσαν τὴν ὑπ' αὐτοῦ συνολικῶς παραληφθεῖσαν παραγωγήν, ἣν καὶ καταχωρεῖ εἰς παρ' αὐτοῦ τηρουμένου βιβλίον, ἐκτελῶν ὑπὸ ἰδίαν του εὐθύνην καὶ τὰς διαφόρους ἀριθμητικὰς πράξεις, ὡς καὶ τοὺς ἀναγκαιοῦντας λογαριασμοὺς τῶν εἰσερχομένων καὶ ἐξερχομένων ἐμπορευμάτων, γ) εἶναι ὑπεύθυνος διὰ τὴν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν σημειώσεων τοῦ διευθυντοῦ ἐπὶ τοῦ ὡς ἄνω βιβλίου, ἐν σχέσει μὲ τὸν προορισμὸν ἑκάστου εἴδους καὶ ποσότητος τῆς ἡμερησίας παραγωγῆς, δ) τηρεῖ βιβλίον ἐξαγομένων προϊόντων, βάσει τοῦ ὁποίου τὸ λογιστήριον τῆς ἐπιχειρήσεως ἐκδίδει τὰ κατὰ νόμον ἀπαιτούμενα δελτία ἐξαγωγῆς, ἀναγράφοντα τὸ εἶδος, ποσότητας καὶ βάρος τῶν πρὸς ἐξαγωγὴν ἐκ τοῦ ἐργοστασίου προϊόντων, συμφώνως πρὸς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 10 § 1 - 2 «Κώδικος φορολογικῶν στοιχείων», ε) τηρεῖ βιβλίον παραγωγῆς ὑποπροϊόντων, βάσει τοῦ ὁποίου τὸ λογιστήριον τῆς ἐπιχειρήσεως ἐκδίδει τὰ κατὰ τὸ ρηθὲν ἄρθρον 10 § 2 Κ.Φ.Σ. ἀπαιτούμενα δελτία παραγωγῆς, συνυπογραφόμενα καὶ ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, ἔχων τὴν σχετικὴν ἐκ τοῦ φορολογικοῦ νόμου εὐθύνην, στ) τηρεῖ βιβλίον παντοίων εἰσαγομένων εἰς τὸ ἐργοστάσιον εἰδῶν (πλὴν τῶν πρώτων ὑλῶν), βάσει τοῦ ὁποίου ἐκδίδονται καὶ τὰ παρ' αὐτοῦ συνυπογραφόμενα ὡς νόμιμα πρὸς τοῦτο ὑποχρέου σχετικὰ δελτία εἰσαγωγῆς, ζ) ἀναγράφει ἀνὰ 15θήμερον ἐπὶ τῶν σχετικῶν καρτῶν παρουσίας τοῦ προσωπικοῦ τοῦ ἐργοστασίου, ἀριθμοῦντος 600 - 650 μισθωτούς, τὸ ὀνοματεπώνυμον καὶ ἀριθμὸν ἑκάστου καὶ χρονολογίαν. Περαιτέρω ἐδέξατο ἡ προσβαλλομένη, ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος οὐδόλως παρέχει οἱανδήποτε χειρωνακτικὴν ἐργασίαν, ἐποπτεύων ἁπλῶς κατὰ τὴν ζύγισιν καὶ φόρτωσιν τῶν προϊόντων τῆς ἀναιρεσειούσης ἐπιχειρήσεως, κλείων καὶ ἀνοίγων τὴν θύραν, ὡς ἔχων τὴν εὐθύνην τῆς γενικῆς παρακολουθήσεως τῆς εἰσόδου καὶ ἐξόδου τῶν προϊόντων τοῦ ἐργοστασίου, ἐνεργῶν ἐνδεχομένως καὶ σωματικὴν ἔρευναν ἐπὶ τοῦ ἐξερχομένου ἄρρενος προσωπικοῦ, κατὰ δὲ τὰς ἑσπερινὰς ὥρας καὶ κατὰ τὴν ἑσπερινὴν αὐτοῦ φυλακὴν παραμένει ἐνίοτε εἰς ἐργασιακὴν ἑτοιμότητα, μηδόλως ἀποκλειομένης τῆς ἀπασχολήσεως αὐτοῦ εἰς τὰς προμνησθείσας ἐργασίας καὶ ἄλλας συναφεῖς γραφικὰς τοιαύτας, προσθέτει δὲ ἐν τέλει, ὅτι ναὶ μὲν ἡ χρονικὴ διάρκεια τῆς καθ' ἑκάστην ἀπασχολήσεως τοῦ ἀναιρεσιβλήτου εἰς τὰς οὕτως ἀπαριθμουμένας ἐργασίας δὲν καλύπτει ὁλόκληρον τὸ ὡράριον τῆς ἀπασχολήσεώς του, καλύπτει ὅμως σημαντικὸν μέρος αὐτοῦ, κατὰ πᾶσαν δὲ περίπτωσιν αἱ ἐργασίαι αὗται εἶναι αἱ σπουδαιότεραι καὶ σοβαρώτεραι, καθιστῶσαι τὴν ὅλην ὑπ' αὐτοῦ παρεχομένην ἐργασίαν κατὰ κύριον χαρακτῆρα μὴ σωματικήν. Οὕτω κρίναν καὶ χαρακτηρίσαν τὸ ἐκδὸν τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον τὸν ἀναιρεσίβλητον ὡς ὑπάλληλον καὶ οὐχὶ ὡς ἐργάτην, ὀρθῶς ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὴν προπαρατεθεῖσαν οὐσιαστικὴν διάταξιν, ἣν οὐδ' ἐκ πλαγίου παρεβίασε, διαλαβὸν ἐπαρκεῖς καὶ σαφεῖς αἰτιολογίας, ἀπορριπτέου δέ, ὡς ἀβασίμου, οὗ ἐναντίου 1ος καὶ 2ος τοῦ ἀναιρετηρίου, ὡς καὶ 1ος τοῦ δικογράφου τῶν προσθέτων λόγοι ἀναιρέσεως.

Ἐξ ἄλλου, δεχθὲν ἀνελέγκτως τὸ ἐκδὸν τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν Πρωτοδικεῖον, ὅτι αἱ προμνησθεῖσαι ἐργασίαι τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ἦσαν «αἱ σπουδαιότεραι καὶ σοβαρώτεραι», ἐκάλυπτον δὲ «σημαντικὸν μέρος» τοῦ ὡραρίου του καὶ ὅτι καὶ κατὰ τὴν ἑσπερινὴν φυλακὴν παρέμενεν ἐνίοτε εἰς ἐργασιακὴν ἑτοιμότητα, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ὅτι δὲν ἔπαυσε νὰ ἀσχολῆται μὲ τὰς αὐτάς, ὡς καὶ ἄλλας συναφεῖς γραφικὰς ἐργασίας, κατ' ἀποκλεισμὸν οἱασδήποτε χειρωνακτικῆς ἐργασίας, δὲν συνέτρεχε λόγος, ὅπως ἀσχοληθῇ εἰδικώτερον μὲ τὴν ἀκριβῆ χρονικὴν διάρκειαν ἑκάστης μεμονωμένης ἐργασίας, τῶν δεκτῶν

3693/1957 περί των δικαστικών εξόδων εις δίκας μετά τού Δημοσίου, περί τού οποίου απησχολήθη ή αρεοπαγιτική απόφασις, όμοια υπέρρα και ή άποψις τού Πρωτοδικείου Αθηνών (13873/1966, εισηγητής Αθ. Πούλος, ΕΕΔ 25, 1189).

Πάντως και εν εφαρμογή της διατάξεως έχει νομολογηθή (Α.Π. 150/1967, εισηγητής Δ. Μαργάλλος, ΕΕΔ 26, 691), ότι δεν θίγονται τα κατοχύντα, όσον αφορά εις τον καθορισμόν της αμοιβής, την οποίαν δικαιούνται να απαιτήσωσιν οι δικηγόροι από τους εντολείς αύτών κατά τον νόμον 3026/1954 περί Δικηγορικού Κώδικος.

Αρείου Πάγου 304/1968, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ν. Χαραλάμπης**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Εὐστ. Μαλλούχος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Σ. Καλογιάννης, Β. Βασιλείου

Ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 5 §§ 2 καὶ 3 τοῦ νόμου 3239/1955 περὶ τρόπου ρυθμίσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας συνάγεται σαφῶς, ὅτι αἱ συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας, ἐπομένως καὶ αἱ ἐπέχουσαι θέσιν τοιούτων συμβάσεων, κατ' ἄρθρον 19 § 2 τοῦ ἰδίου νόμου, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 10 § 8 τοῦ ν.δ. 3755/1957, διαιτητικαὶ ἀποφάσεις, ἐφ' ὅσον κηρυχθῶσιν ὑποχρεωτικαὶ διὰ πάντας τοὺς ἐργοδότας καὶ μισθωτοὺς τῆς περιφερείας ὅπου ἰσχύουσιν δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἢ τῶν παρ' αὐτοῦ εἰδικῶς διὰ τὴν περίπτωσιν ταύτην ἐξουσιοδοτημένων ὀργάνων, δεσμεύουσι τὸ σύνολον τῶν ἐργοδοτῶν καὶ τῶν μισθωτῶν τοῦ ἐπαγγέλματος ἢ τῶν ἐπαγγελμάτων, ἅτινα ἀφορῶσι καὶ διὰ τὴν περιφέρειαν, δι' ἣν ἰσχύουσιν. Ὅθεν, ἡ ἀπὸ 25.12.1959 συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν χειριστῶν ἀνυψωτικῶν κλπ. μηχανημάτων τεχνικῶν ἔργων ἀπάσης τῆς χώρας (ἐξαιρουμένων τῶν διομηχανικῶν καὶ μεταλλευτικῶν ἐπιχειρήσεων καὶ ἐργασιῶν, ὡς καὶ τῶν ὑπαγομένων εἰς εἰδικωτέρας συλλογικὰς συμβάσεις ἐργασίας) καὶ ἡ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 63564/1961 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἐγκριθεῖσα ὑπ' ἀριθ. 7/1961 ἀπόφασις τοῦ ΔΔΔΔ. Πειραιῶς περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἰδίων μισθωτῶν ἀπάσης τῆς χώρας, αἵτινες, διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 8987/1961 ἀποφάσεως τοῦ ἰδίου Ὑπουργοῦ ἡ πρώτη καὶ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 90802/1962 ὁμοίας ἀποφάσεως ἡ δευτέρα, ἐκηρύχθησαν ὑποχρεωτικαὶ δι' ἅπαντας ἐν γένει τοὺς ἐργοδότας καὶ μισθωτοὺς τοῦ ἐπαγγέλματος, ὅπερ ἀφορῶσιν αὗται, ὡς καὶ ἡ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ.89934/1964 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἐγκριθεῖσα ἀπὸ 14.9.1964 ἐθνικὴ ὁμοιοεπαγγελματικὴ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας τῶν ἀνωτέρω μισθωτῶν ἀπάσης τῆς χώρας, ἥτις ὑπεγράφη ἐν τῷ Ὑπουργείῳ Ἐργασίας, παρουσίᾳ τοῦ ἐπὶ τούτῳ ἐξουσιοδοτημένου διευθυντοῦ τοῦ Ὑπουργείου, δεσμεύουσι, συμφώνως τοῖς ἀνωτέρω διατάξεσι, πάντας τοὺς ἐργοδότας καὶ μισθωτοὺς τοῦ ἐπαγγέλματος, ὅπερ ἀφορῶσιν, ἀπάσης τῆς χώρας. Ὅθεν, δεξάμενον τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, ὡς ἐκ ταύτης δείκνυται, ὅτι αἱ διατάξεις τῶν ἀνωτέρω συλλογικῶν συμβάσεων καὶ διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἔχουσιν ἐφαρμογὴν ἐπὶ τοῦ ἀναιρεσείοντος νομικοῦ προσώπου (Ἐλευθέρας Ζώνης καὶ Λιμένος Θεσσαλονίκης), μὴ περιλαμβανομένου μεταξὺ τῶν ἐν αὐταῖς ἐξαιρουμένων ἐργοδοτῶν, καὶ ἀκολούθως, ἐπιδικάσαν εἰς τὸν ἀναιρεσίβλητον, κάτοχον πτυχίου χειριστοῦ προωθητῆρος, ἀποδοχὰς κατ' ἐφαρμογὴν αὐτῶν διὰ παρασχεθείσας ὑπηρεσίας χειριστοῦ προωθητῆρος εἰς ἐκτελούμενα ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσείοντος τεχνικὰ ἔργα, ὀρθῶς τὰς διαληφθείσας διατάξεις ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε καὶ ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου πρῶτος λόγος ἀναιρέσεως εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος.

Ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ ἀναιρεσείοντος, ὅτι κατέβαλεν εἰς τὸν ἀναιρεσίβλητον διὰ τὰς παρασχεθείσας ὑπηρεσίας του ἐν συνόλῳ δραχμὰς 212.724.95, ἀπεκρούσθη ὑπὸ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, δεχθείσης, μετ' ἀνέλεγκτον ἐκτίμησιν τῶν προσαχθεισῶν ἀποδείξεων, ὅτι οὗτος κατέβαλε μόνον τὸ ἐν αὐτῇ μικρότερον χρηματικὸν ποσόν. Ὅθεν, ὁ δεύτερος λόγος ἀναιρέσεως, ἀποδίδων εἰς τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν τὴν αἰτίασιν, ὅτι δὲν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὸν ἀνωτέρω οὐσιώδη ἐπιρροὴν εἰς τὴν ἔκβασιν τῆς δίκης ἀσκοῦντα ἰσχυρισμόν του, εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος.

Κατὰ τὴν παράγραφον 2 ἐδάφιον δ' τοῦ ἄρθρου 31 τοῦ ὁ.δ. τῆς 7/20 Ἰουνίου 1957 «περὶ κωδικοποιήσεως εἰς ἐνιαῖον κείμενον τῶν περὶ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους διατάξεων» εἰς τὰς δίκας μετὰ τοῦ Δημοσίου τὰ δικαστικὰ ἔξοδα συμψηφίζονται ὅλα, ὅταν ἕκαστος διάδικος ἐν μέρει νικήσῃ καὶ ἐν μέρει ἡττηθῇ, κατὰ δὲ τὴν παράγραφον 3

ΕΡΓΑΤΙΚΑ ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ

ΕΝΝΟΙΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΑΤΥΧΗΜΑΤΟΣ ΔΙ' ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΙΝ ΥΠΟ ΕΡΓΟΔΟΤΟΥ

Περίπτωσις φόνου ύπαλλήλου παρά ιεραρχικώς ύφισταμένου του

Έννοια άρθρου 1 του διά του Β.Δ. 24 Ιουνίου 1920 κωδικοποιηθέντος Νόμου 551/1915 περί εργατικών ατυχημάτων, διατηρηθέντος εν ισχύι και μετά την εισαγωγήν του Αστικού Κώδικος.—Υπορξις εργατικού ατυχήματος, όταν ο υπάλληλος ή εργάτης υπέστη βλάβην του σώματος ή της υγείας αύτου ή έθανεν εκ βιαίας και αιφνιδίας επενεργείας περιστατικού, όπερ είναι συμφυές προς την εργασίαν και επήλθε κατά την εκτέλεσιν αύτης ή συνάπτεται προς ταύτην.—Τοιούτον περιστατικόν και ο φόνος του υπαλλήλου παρά ιεραρχικώς ύφισταμένου του, διαπραχθείς εκ βιαίας αντιδράσεως τούτου εις δοθείσαν εντολήν του φονευθέντος προς εκτέλεσιν της εργασίας.—Έννοια διατάξεως περί συμψηφισμού δικαστικών εξόδων εις δίκας μετά του Δημοσίου.

Περίπτωσις της κατωτέρω αποφάσεως του Αρείου Πάγου, υπό της οποίας επεκυρώθη ή υπ' αριθ. 2446/1967 απόφασις του Πρωτοδικείου Πειραιώς, υπήρξεν εργατικόν ατύχημα εις εργάτην θαλάσσης, επί των οποίων έχει εφαρμογήν ο νόμος 551/1915 περί εργατικών ατυχημάτων. (Ίδετε άρθρον 17 του ανωτέρω νόμου, ως εκωδικοποιήθη διά του από 26.7.1920 Β.Δ., του ιδίου άρθρου αι διατάξεις αύτου εφαρμόζονται και εις δίκας, εν αις διάδικος είναι Υπουργός ή Νομάρχης ή πρόσωπον, του οποίου ή Νομική Υπηρεσία διεξάγεται διά του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους. Της Νομικής Υπηρεσίας του αναιρεσείοντος μη διεξαγομένης διά του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, κατ' ορθήν ερμηνείαν και εφαρμογήν της ανωτέρω διατάξεως, δεν συνεψηφίσθη διά της προσβαλλομένης αποφάσεως εξ όλοκλήρου ή δικαστική δαπάνη, καίτοι το αναιρεσείον απολαύει κατά το άρθρον 10 ν.δ. 2551/1953, εν συνδυασμώ προς το άρθρον 3 ά.ν. 1559/1950, άπαντων των προνομίων, απαλλαγών και ατελειών, ών απολαύει το Δημόσιον εις όλας τας δημοσίας και ιδιωτικάς σχέσεις και συναλλαγάς αύτου, διότι δεν πρόκειται περί προνομίου ή απαλλαγής, αλλά διατάξεως, αναφερομένης εις την υπό του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους δικαστικήν υπεράσπισιν, και ο περί του εναντίου μοναδικός λόγος του δικογράφου των προσθέτων είναι απορριπτέος ως αβάσιμος.

Χ. Αγαλλοπούλου, Ναυτεργατικόν Δίκαιον, σ. 123, Α.Π. 72/1960, εισηγητής *Αντ. Φλώρος*, ΕΕΔ 19, 335, Α.Π. 153/1968, εισηγητής *Κ. Παπαϊωάννου*, ΕΕΔ 27, 598 και άλλαι).

Εφ' όσον κατά τον ανωτέρω νόμον ως εργατικόν ατύχημα θεωρείται πάν βίαιον συμβάν κατά την εκτέλεσιν της εργασίας ή εξ αφορμής αύτης, εθεωρήθη υπό της αρεοπαγιτικής αποφάσεως ως τοιούτον και το εν αύτη αναφερόμενον. (Ίδετε και *Χ. Αγαλλοπούλου*, Κοινωνικαί Ασφαλίσεις, έκδ. 1955, σελ. 257 επ., Γνωμοδότησιν Νομικού Συμβουλίου Κράτους 3397/10537/1942, εισηγητής *Α. Χατζηδάκης*, ΕΕΔ 1, 521, Σφάλμα τρίτου ως αιτία εργατικού ατυχήματος).

Άρειου Πάγου 303/1968, Τμ. Β'

Προεδρεύων ο Αντιπρόεδρος κ. **Ν. Χαραλάμπης**
Εισηγητής ο Αρεοπαγίτης κ. **Λ. Κανελλάκος**
Δικηγόροι οι κ.κ. Ι. Μοναστηριώτης, Κ. Μακρίδης

Κατά την έννοιαν του άρθρου 1 του διά του Β.Δ. της 24 Ιουνίου 1920 κωδικοποιημένου νόμου 551/1915 «περί ευθύνης προς αποζημίωσιν των εξ ατυχήματος εν τη εργασία παθόντων εργατών και υπαλλήλων», οστινος αι διατάξεις, ως ετροποποιήθησαν, διετηρήθησαν εν ισχύι και μετά την έναρξιν της ισχύος του Αστικού Κώδικος, συμφώνως τω άρθρω 38 του Εισ.Ν.Α.Κ., εργατικόν ατύχημα υφίσταται, όταν ο υπάλληλος ή εργάτης υπέστη βλάβην του σώματος ή της υγείας αύτου ή έθανεν εκ βιαίας και αιφνιδίας επενεργείας περιστατικού, όπερ εί-

ΥΠΕΡΩΡΙΑΙ

ΠΑΡΟΧΗ ΠΑΡΑΝΟΜΟΥ ΥΠΕΡΩΡΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΑΝΕΥ ΑΔΕΙΑΣ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ

Παραίτησις άπὸ τῶν δι' αὐτὴν ἀξιώσεων

Ἄκυρος πᾶσα παραίτησις τοῦ ἐργαζομένου ἀπὸ δικαιωμάτων, ἀναγνωριζομένων εἰς αὐτόν, ἀμέσως ἢ ἐμμέσως, ὑπὸ διατάξεων δημοσίας τάξεως, οἵα καὶ ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 8 § 2 τοῦ Ν.Δ. 4020/1959 περὶ τῶν δικαιωμάτων τῶν ἐργαζομένων ἐκ παρασχεθείσης παρανόμου ὑπερωριακῆς ἐργασίας.—Ἐπὶ μακρὸν μὴ ἄσκησις τοῦ δικαιώματος ὑπὸ τὴν ἔννοιαν καταχρηστικῆς ἀσκήσεως τούτου.—Ὑπερωριακὴ ἐργασία προσωπικοῦ λεωφορείων αὐτοκινήτων.

Ἔρχεται ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ Γ' Πολιτικοῦ Τμήματος τοῦ Ἀρείου Πάγου μετὰ τὴν ἀναιρετικὴν ὑπ' ἀριθ. 24/1968 ἀπόφασιν τοῦ Β' Πολιτικοῦ Τμήματος (εἰσηγητὴς Α. *Κανελλάκος*, ΕΕΔ 27, 348).

Σύμφωνος εἶναι ἡ γνώμη καὶ τῆς ἀποφάσεως ταύτης πρὸς ἐκείνην τῆς ἀποφάσεως τοῦ Β' Τμήματος ὡς πρὸς τὴν ἀκυρότητα τῆς παραιτήσεως τοῦ μισθωτοῦ ἀπὸ τῶν ἐν ἄρθρῳ 8 τοῦ ν.δ. 4020/1959 (ΕΕΔ 18, 1271) ἀπαιτήσεων αὐτοῦ ἐκ παροχῆς παρανόμου ὑπερωριακῆς ἐργασίας, αἱ ὁποῖαι συνίστανται εἰς ἀπόδοσιν ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου εἰς τὸν μισθωτὸν τῆς ὠφελείας του κατὰ τὰς περὶ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἀρχάς (Ἴδετε περὶ τῆς ἀπαιτήσεως ταύτης Α.Π. 271/1968, εἰσηγητὴς **Στ. Σταυρόπουλος**, ΕΕΔ 27, 732) καὶ ἀποζημίωσιν ἐξ 75% ἐπὶ τοῦ καταβαλλομένου ὡρομισθίου.

Τὴν ἀκυρότητα τῆς παραιτήσεως τοῦ ἐργαζομένου ἐδέχθη καὶ ἡ ἀνωτέρω, σελ. **861**, δημοσιευομένη ὑπ' ἀριθ. 348/1968 ἀπόφασις τῆς Ὁλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου (εἰσηγητὴς *Κ. Ζαχαρῆς*).

Ἀρείου Πάγου 322/1968, Τμ. Γ'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Θ. Καμπέρης**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Κ. Ψιλόπουλος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Β. Βασιλείου, Σ. Βαλασιάδης

Κατὰ τὴν ἐκ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 8 νόμου 2112, ὡς αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη δι' ἄρθρου 11 τοῦ ἀ.ν. 547/1937, 4 ἀ.ν. 1843/1939, 27 ἀ.ν. 28/31.10.1935, 4 ἀ.ν. 539/1945, συναγομένην ἀρχὴν τοῦ ἐργατικοῦ δικαίου, ἐν ἀμφιβολίᾳ καὶ ἐφ' ὅσον ἐκ ρητῆς διατάξεως δὲν προκύπτει τὸ ἀντίθετον, δὲν συγχωρεῖται καὶ εἶναι ἄκυρος πᾶσα παραίτησις τοῦ ἐργαζομένου ἀπὸ δικαιωμάτων, ἀναγνωριζομένων εἰς αὐτόν, ἀμέσως ἢ ἐμμέσως, ὑπὸ διατάξεων δημοσίας τάξεως (ἄρθρον 3 καὶ 174 Α.Κ.), οἵα καὶ ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 8 § 2 τοῦ ν.δ. 4020/1959 περὶ τῶν δικαιωμάτων τοῦ ἐργαζομένου ἐκ παρασχεθείσης παρανόμου ὑπερωριακῆς ἐργασίας, ὡς ἀποσκοποῦσα εἰς τὴν περιστολὴν τῆς ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεως τόσον διὰ τὴν προστασίαν τῆς ὑγείας τούτων, ὡς ἐκ τῆς ὑπερμέτρου ἐπὶ ὀλάδην ταύτης καταπονήσεώς των, ὅσον καὶ πρὸς δικαιοτέραν κατανομὴν τῆς ἐργασίας μεταξὺ περισσοτέρων κατὰ τὸ δυνατὸν προσώπων καὶ περιστολὴν ἐντεῦθεν τῆς ἀνεργίας. Εἶναι, ἔθεν, ἄκυρος ἡ παραίτησις τοῦ ἐργαζομένου τόσον ἀπὸ τοῦ δικαιώματός του πρὸς λῆψιν τῆς ἐκ τῆς παρανόμου ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεώς του ὠφελείας τοῦ ἐργοδότου κατὰ τὰς περὶ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ διατάξεις, εἰς ἃς ἡ διαληφθεῖσα διάταξις ἀφορᾷ, ὅσον καὶ τῆς ὑπὸ τῆς ἰδίας καθοριζομένης προσθέτου ἀποζημιώσεως, ἴσης πρὸς τὸ 75% τοῦ καταβαλλομένου ὡρομισθίου, ὡς τοῦτο προκύπτει ἔτι καὶ ἐκ τῆς παραγράφου 4 τοῦ ἰδίου ἄρθρου περὶ ἀκυρότητος τῶν ἐν αὐτῇ συμφωνιῶν, ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῆς ὁποίας περιλαμβάνεται καὶ ἡ παραίτησις ἀπὸ τῶν διαληφθέντων δικαιωμάτων. Σύμφωνον μετὰ ταῦτα τὸ Τμῆμα τοῦτο ἔχον γνώμην πρὸς τὴν διὰ τῆς ἀναιρετικῆς ἀποφάσεως ἐξενεχθεῖσαν τοιαύτην ἐπὶ τοῦ νομικοῦ τούτου ζητήματος, δι' ὃ ἡ ἀναίρεσις καὶ ἡ εἰς αὐτὸ παραπομπή, δέον, ἐπανερχομένων, μετὰ τὴν ἀναίρεσιν, τῶν διαδίκων κατὰ τὸ ἄρθρον 834 § 1 Πολ. Δικονομίας, ὡς ἀντικατεστάθη δι' ἄρθρου 25 νόμου 3810/1957, εἰς τὴν πρὸ τῆς ἀναιρεθείσης ἀποφάσεως κατάστασιν, νὰ χωρήσῃ κατὰ τὸ ἄρθρον 832 τῆς ἰδίας εἰς τὴν ἔρευναν τῆς ἐμπροθέσμως καὶ νομοτύπως ἀσκηθείσης ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος ἐφέσεως κατὰ τῆς ἀπορριπτικῆς ὁριστικῆς ἀποφάσεως τοῦ ἐπὶ τῶν

ναι συμφυὲς πρὸς τὴν ἐργασίαν καὶ ἐπῆλθε κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν αὐτῆς ἢ συνάπτεται πρὸς ταύτην, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν, ὅτι συνετέλεσεν αὕτη ἔν τινι μέτρῳ εἰς τὴν ἐπέλευσιν αὐτοῦ. Τοιοῦτον περιστατικὸν εἶναι καὶ ὁ φόνος τοῦ ὑπαλλήλου παρὰ ἱεραρχικῶς ὑφισταμένου του, διαπραχθεὶς ἐκ διαίας ἀντιδράσεως τούτου εἰς δοθεῖσαν ἐντολὴν παρὰ τοῦ φονευθέντος πρὸς ἐκτέλεσιν ὑπηρεσίας.

Ἐν προκειμένῳ, τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον, καθ' ἃ δείκνυται ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, ἐδέχθη, μετ' ἀνέλεγκτον ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων, ὅτι ὁ σύζυγος καὶ πατὴρ τῶν ἀναιρεσιβλήτων, ὑπηρετῶν ὡς πρῶτος μηχανικὸς εἰς πλοῖον τῆς ἀναιρεσειούσης Ἑταιρείας, καὶ ἐνῷ κατὰ τὸν πλοῦν εἰργάζετο εἰς τὴν ἐπισκευὴν ἀτμολέβητος, ἔδωσεν ἐντολὴν εἰς τὸν ἀρχιθερμαστὴν Α.Β. νὰ θέσῃ εἰς λειτουργίαν τὸ καλοριφέρ, προκειμένου νὰ χρησιμοποιήσῃ τὸ λουτρὸν μετὰ τὸ ἐπερχόμενον τέλος τῆς ἐργασίας. Ὁ Α.Β. ὅμως, εἴτε διότι ἐχολώθη, εἴτε διότι εἶχε προηγουμένας ἀφορμάς, ὠργίσθη καὶ μετὰ πάροδον ἐλαχίστων λεπτῶν, συναντήσας τὸν σύζυγον καὶ πατέρα τῶν ἀναιρεσιβλήτων εἰς τὸ κατάστρωμα, τὸν ὤθρισε καὶ δι' αἰχμηρᾶς μαχαίρας ἔπληξεν αὐτὸν θανασίμως εἰς τὴν καρδίαν, θανόντα ἐπὶ τοῦ καταστρώματος μετὰ πάροδον ἐλαχίστων λεπτῶν. Δεχθὲν δὲ περαιτέρω τὸ Πρωτοδικεῖον, ὅτι ὑπὸ τὰ περιστατικὰ ταῦτα ὁ ἐπελθὼν εἰς τὸν σύζυγον καὶ πατέρα τῶν ἀναιρεσιβλήτων θάνατος συνιστᾷ ἐργατικὸν ἀτύχημα κατὰ τὴν ἔννοιαν τῆς ἀναφερθείσης διατάξεως, καθ' ὅσον ἐπῆλθε κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας καὶ ἐκ περιστατικοῦ, συναπτομένου πρὸς ταύτην, ὀρθῶς τὴν ἐν λόγῳ διάταξιν ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσεν, ἀπορριπτέος δὲ ὡς ἀβάσιμος τυγχάνει ὁ τὰ ἐναντία ὑποστηρίζων πρῶτος λόγος ἀναιρέσεως.

Ἐν τῇ τρίτῃ αἰτιολογίᾳ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του τὸ Πρωτοδικεῖον, ἀναφέρον τὰ ἀποδεικτικὰ μέσα, ἐφ' ὧν ἐβάσισε τὴν κρίσιν του περὶ τοῦ μεγέθους τῶν μηνιαίων ἐκ συμπεφωνημένου μισθοῦ, τακτικῆς ἀμοιβῆς δι' ὑπερωριακὴν ἐργασίαν καὶ ἀντιτίμου τροφῆς ἀποδοχῶν τοῦ θανόντος, βάσει τῶν ὁποίων ὑπολογίζεται ἡ ἐκ τοῦ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος ἀποζημίωσις, δεβαιοῖ, ὅτι καταστάσεις μισθοδοσίας, μαρτυροῦσαι λῆψιν μισθοῦ ἐλάσσονος τοῦ παρ' αὐτοῦ καθορισθέντος καὶ ὧν ἐγένετο ἐπίκλησις παρὰ τῆς ἀναιρεσειούσης, δὲν προσεκομίσθησαν καὶ δὴ ἐν νομίμῳ σημάνσει. Συνεπῶς, σύδόλως ἐσφάλη, ὡς μὴ λαβὸν ὑπ' ὄψιν ἀποδείξεις νομίμως προσαχθείσας, ὁ δὲ δεύτερος λόγος ἀναιρέσεως, δι' οὗ ὑποστηρίζεται, ὅτι αἱ ὡς ἄνω μισθοδοτικαὶ καταστάσεις προσήχθησαν νομίμως χαρτοσεσημασμέναι καὶ ὅτι τὸ δικαστήριον τῆς οὐσίας, ἐλέγχεται, ὡς μὴ λαβὸν ὑπ' ὄψιν, ὅτι παρεβιάσθησαν κανόνες δικαίου ἐκ τῆς μὴ λήψεως ὑπ' ὄψιν τῆς ἐξ αὐτῶν προκυπτούσης ὁμολογίας τοῦ θανόντος περὶ τοῦ μεγέθους τῶν ἀποδοχῶν του, εἶναι ἀπορριπτέος προεχόντως ὡς ἀβάσιμος.

Ὡς δείκνυται ἐκ τῆς αὐτῆς ὡς ἄνω αἰτιολογίας τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, αὕτη ἀπέρριψε τὴν ἔνστασιν τῆς ἀναιρεσειούσης περὶ συμψηφισμοῦ πρὸς τὴν ἐνδικον ἀπαίτησιν τῆς ἰδίας αὐτῆς ἀπαιτήσεως ἐκ δραχμῶν 99.148 κατὰ τῶν ἀναιρεσιβλήτων διὰ δαπάνας ταριχεύσεως, μεταφορᾶς εἰς Ἑλλάδα καὶ κηδείας τοῦ νεκροῦ, διὰ δύο λόγους, ἤτοι πρῶτον, διότι εἰς τὰς δαπάνας ταύτας ἡ ἀναιρεσείουσα προέβη ἐξ ἐλευθεριότητος καὶ δεύτερον, διότι δὲν προσκομίζονται ἐν νομίμῳ σημάνσει ἀποδείξεις καταβολῆς τῶν δαπανῶν τούτων. Ὁ τρίτος καὶ τελευταῖος λόγος ἀναιρέσεως εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀπαράδεκτος, καθ' ὅσον ἀμφισβητεῖ τὴν περὶ πραγμάτων κρίσιν τοῦ δικαστηρίου τῆς οὐσίας ἐν σχέσει μὲ τὴν πρώτην τῶν ὡς ἄνω αἰτιολογιῶν. Ταύτης δὲ ἀρκούσης, πρὸς αὐτοτελῆ στήριξιν τοῦ διατακτικοῦ, εἶναι μάταιον νὰ ἐξετασθῇ, δι' ὃ καὶ ἀπορριπτέος ἀποβαίνει ὡς ἀλυσιτελὴς ὁ αὐτὸς λόγος ἀναιρέσεως, καθ' ὅσον δι' αὐτοῦ πλήττεται ἡ δευτέρα τῶν ἀνωτέρω αἰτιολογιῶν.

έργατικῶν διαφορῶν Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν, καταδληθέντος καὶ τοῦ νομίμου προστίμου, ὡς ἐκ τῆς ἀναιρεθείσης ἀποφάσεως τοῦτο ἐξάγεται.

Ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ἐφ' ἧς ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἐκθέσεως ἐργατικῆς διαφορᾶς, ὡς αὕτη ἀπεσαφηνίσθη καὶ παραδεκτῶς συνεπληρώθη κατὰ τὴν πρώτην συζήτησιν, αὕτη περιέχει πάντα τὰ κατὰ νόμον πρὸς νομικὴν θεμελίωσιν στοιχεῖα, διαλαμβανομένου σαφῶς ἐν αὐτῇ ὅτι ὁ ἐκκαλῶν ἐνάγων εἰργάσθη παρὰ τῷ ἐφεσιβλήτῳ ἐναγομένῳ Κ.Τ.Ε.Α. ὡς εἰσπράκτωρ τοῦ εἰς τοῦτο ἐντεταγμένου λεωφορείου ἀπὸ Ἰουνίου 1964 ἕως ἀγωγῆς δυνάμει συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ἀορίστου χρόνου, ἀπασχοληθεὶς πέραν τῆς νομίμου ὀκταώρου ἐργασίας καὶ εἰδικώτερον ἐπὶ ἡμίσειαν καὶ πλέον ὥραν ἡμερησίως εἰς τὰς ἐν αὐτῇ διαλαμβανομένας ἐργασίας, ἐξ ἧς κατέστη τὸ ἐφεσίβλητον ἐναγόμενον πλουσιώτερον κατὰ τὸ αἰτούμενον ποσόν. Οὕτως ἔχουσα ἡ ἀγωγὴ εἶναι πλήρως ὡρισμένη καὶ ὁ περὶ τοῦ ἀντιθέτου ἰσχυρισμὸς τοῦ ἐφεσιβλήτου εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος.

Ἡ ἐπὶ μακρὸν μὴ ἄσκησις τοῦ δικαιώματος καθ' ἑαυτὴν καὶ ἄνευ συνδρομῆς καὶ ἑτέρων περιστατικῶν δὲν καθιστᾷ καταχρηστικὴν τὴν ἄσκησιν τούτου. Κατ' ἀκολουθίαν ἡ περὶ καταχρηστικῆς ἀσκήσεως τῆς ἐπιδίκου ἀξιώσεως ἔνστασις τοῦ ἐναγομένου ὡς παρελθόντος πλέον τοῦ ἔτους ἀπὸ τῆς γενέσεως τῆς ἀξιώσεως ἕως τῆς ἐγέρσεως τῆς ἀγωγῆς καὶ ἐπὶ πλέον, διότι εἰς τὰς κατὰ μῆνα ἐξοφλητικὰς ἀποδείξεις τῆς μισθοδοσίας του ὁ ἐνάγων ἐδήλου ἐγγράφως παραίτησιν ἀπὸ οἱασδήποτε ἄλλης ἀξιώσεώς του, οἷα καὶ ἡ ἐπίδικος, ἐκ τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως ἀπορρεούσης, οὖσαν δὲ ἄκυρον, κατὰ τὰ ἐν πρώτῃ σκέψει ἐκτεθέντα, εἶναι, καὶ ἀληθῶν τούτων ὑπολαμβανομένων, ἀπορριπτέα ὡς ἀβάσιμος, τῶν ἐπικαλουμένων περιστατικῶν μὴ καθιστώντων καταχρηστικὴν τὴν ἄσκησιν ταύτης καὶ ὀρθῶς σιγῇ ὡς τοιαύτη ἀπερρίφθη ὑπὸ τῆς ἐκκαλουμένης.

Ἐκ τῶν καταθέσεων τῶν ἐνώπιον τοῦ Ἐργατοδίκου ἐξετασθέντων μαρτύρων, πασῶν τῶν ἐπικαλουμένων καὶ προσαγομένων ἐνόρκων ἐνώπιον τῶν συμβολαιογράφων Χαλκίδος Ν.Κ. καὶ Κ.Σ. βεβαιώσεων, πάντων τῶν ἐπικαλουμένων καὶ νομίμως προσαγομένων ἐγγράφων πρὸς συναγωγὴν δικαστικῶν τεκμηρίων ἐπαρκῶς ἐβεβαιώθη 1) ὅτι ὁ ἐκκαλῶν ἐνάγων πλέον τῆς νομίμου ὀκταώρου ἐντὸς τοῦ ἐν τῇ ἀγωγῇ χρονικοῦ διαστήματος ἡμερησίας ἐργασίας του ὡς εἰσπράκτορος τοῦ ἐν αὐτῇ λεωφορείου αὐτοκινήτου ἀπησχολεῖτο καὶ ἐπὶ 15 λεπτὰ ἀνὰ διήμερον πρὸς παράδοσιν εἰς τὸ ἐν Χαλκίδι Γραφεῖον τοῦ ἐναγομένου Κ.Τ.Ε.Α., ἔνθα ὑπηρέτει, τῶν εἰσπράξεων τῶν δύο ἡμερῶν ἐκ τῆς κινήσεως τοῦ λεωφορείου, τὴν παραλαβὴν εἰσιτηρίων καὶ σχετικῶν καταστάσεων. Πέραν τῆς ἐργασίας ταύτης οὐδεμία ἑτέρα ὑπερωριακὴ ἀπασχόλησις τοῦ ἐνάγοντος ἐβεβαιώθη. Τὰ ἀνωτέρω περιστατικὰ ἐπαρκῶς βεβαιοῦνται ἰδίᾳ ἐκ τῶν σαφῶν καὶ μετὰ λόγου γνώσεως καταθέσεων ἰδίᾳ τῶν συναδέλφων τοῦ ἐνάγοντος Ε.Α. καὶ Χ.Ν., αἱ καταθέσεις τῶν ὁποίων ἐνισχύονται ἐκ τῶν λοιπῶν καταθέσεων καὶ δὴ τῶν τοῦ Ι.Σ., σταθμάρχου Κ.Τ.Ε.Α. καὶ Ν.Τ., ἐλεγκτοῦ. Εἰς ἀλλοίαν κρίσιν δὲν ἄγει ἡ κατάθεσις τοῦ μάρτυρος Ι.Μ., Ἐπιθεωρητοῦ Ἐργασίας Χαλκίδος, διότι ἀφ' ἑνὸς εἰς τὰ ὑπ' ἀριθ. 1533 καὶ 1166 τῆς 16 Ἰουνίου 1966 ἐγγραφά του πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας καὶ τὴν Ἕνωσιν Ὑπαλλήλων Προσωπικοῦ Αὐτοκινήτων Εὐβοίας οὐδὲν οὕτος συγκεκριμένως περὶ τῆς ὑπερωριακῆς ἐργασίας τοῦ ἐνάγοντος διαλαμβάνει, ἀρκούμενος εἰς διαπίστωσιν ὅτι ἡ ἐργασία ἐνίων ὁδηγῶν καὶ εἰσπρακτόρων ἦτο ἀνωτέρα τῆς κανονικῆς, συνίστατο δὲ ἡ τοιαύτη ὑπηρεσία των εἰς τὴν ἐπιθεώρησιν καὶ παράδοσιν τοῦ αὐτοκινήτου καὶ παραλαβὴν τούτου ἀπὸ τοῦ χώρου, ἔνθα ἐστάθμευεν, τουτέστι δι' ὑπηρεσίας ἁρμοδιότητος ὁδηγοῦ καὶ οὐχὶ εἰσπράκτορος, ὡς ἐν προκειμένῳ, ἀφ' ἑτέρου δέ, διότι, ὡς ἐν τέλει τοῦ 1533 ἐγγράφου του πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐρ-

ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

ΠΑΡΟΧΗ ΕΠΙΔΟΜΑΤΩΝ ΠΟΛΥΕΤΙΑΣ ΔΙΑ ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΗΣ ΑΠΟΦΑΣΕΩΣ

'Αποδοχαί προσωπικοῦ 'Ελληνικῶν 'Ηλεκτρικῶν Σιδηροδρόμων

Χορήγησις, κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 12/1961 διαιτητικὴν ἀπόφασιν, εἰς τὸ προσωπικὸν τῆς Α.Ε. 'Ηλεκτρικοὶ Σιδηρόδρομοι παχίου ἐπιδόματος δι' ἑκάστην συμπεπληρωμένην τριετίαν ὑπηρεσίας.—Θεώρησις ὡς ὑπηρεσίας πάσης παρὰ τοῖς Ε.Η.Σ. διανυθείσης ὑπηρεσίας, ὁποτεδήποτε, ἀδιαφόρως ἂν ἡ παροχὴ τῆς ἐργασίας ἐχώρησε συνεχῶς ἢ διακεκομμένως βάσει μιᾶς ἢ πλειόνων διαδοχικῶν συμβάσεων καὶ τυχὸν λύσεως τινὸς τούτων διὰ καταγγελίας καὶ καταβολῆς τῆς κατὰ τὸν Νόμον 2112/1920 ἀποζημιώσεως.

Ἔρχεται ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τῆς 'Ολομελείας τοῦ 'Αρείου Πάγου μετὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 50/1968 ἀπόφασιν τοῦ Β' Πολιτικοῦ Τμήματος (εἰσηγητὴς **Στ. Σταυρόπουλος**, ΕΕΔ 27, 422), ἀπὸ τῆς ὁποίας παρεπέμφθη ἡ ὑπόθεσις πρὸς συζήτησιν ἐνώπιον τῆς 'Ολομελείας, διὰ τῆς ἀποφάσεως τῆς ὁποίας ἐπεκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 4218/1967 ἀπόφασις τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν Πρωτοδικείου 'Αθηνῶν. (Ἴδετα καὶ συμφώνους πρὸς τὴν ἀπόφασιν τῆς 'Ολομελείας τοῦ 'Αρείου Πάγου σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 27, 421).

'Αρείου Πάγου 346/1968, 'Ολομελείας

Πρόεδρος ὁ κ. **Θ. Καμπέρης**

Εἰσηγητὴς ὁ 'Αρεοπαγίτης κ. **Κ. Ψιλόπουλος**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ν. Μασσούρης, 'Αντ. Κορδέσης

Κατὰ τὴν διάταξιν τῆς παραγράφου 1 τῆς ὑπ' ἀριθ. 12/1961 ἀποφάσεως τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικα-

---

γασίας ἀναφέρει, εἶναι ζήτημα πραγματικὸν καὶ κατὰ περίπτωσιν, ἂν προσεφέρθη καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ὑπερωριακὴ ἐργασία, ἥτις ἐν προκειμένῳ παρεσχέθη, ὡς ἐβεβαιώθη, μόνον ἐπὶ 15λεπτον ἀνὰ διήμερον πλέον ἐπὶ ὀκταώρου κανονικῆς τοιαύτης, πρὸς κατάθεσιν τῶν εἰσπράξεων ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος εἰσπράκτορος, οὐχὶ δὲ καὶ ἐπὶ ἕτερον 15λεπτον, ὡς ἰσχυρίζεται οὗτος πέραν τοῦ ὀκταώρου διὰ παράδοσιν καὶ καθαριότητα τοῦ αὐτοκινήτου, ἤτοι δι' ἐργασίας ἐκτελουμένας παρ' ἄλλων καὶ οὐχὶ ὑπ' αὐτοῦ, μὴ ὑποχρεουμένου πρὸς τοῦτο ἐκ τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως. Κατὰ ταῦτα, ὀρθῶς μὲν ἡ ἐκκαλουμένη ἔκρινεν ἀβάσιμον τὴν ἀγωγήν, ὡς πρὸς τὸ αἴτημα ἀμοιβῆς δι' ὑπερωριακὴν 15λεπτον ἐργασίαν ἡμερησίως, ἀναφερομένην εἰς παράδοσιν καὶ καθαριότητα τοῦ λεωφορείου αὐτοκινήτου, ἔσφαλεν ὅμως ἀπορρίψασα τὴν ἀγωγὴν ὡς ἀναπόδεικτον κατὰ τὸ ἕτερον σκέλος, τὸ ἀναφερόμενον εἰς ἀμοιβὴν διὰ 15λεπτον ἀνὰ διήμερον ὑπερωριακὴν ἐργασίαν πρὸς κατάθεσιν τῶν εἰσπράξεων καὶ δέον ὡς πρὸς τοῦτο νὰ μεταρρυθμισθῇ ἐν μέρει κατὰ τὸν βάσιμον περὶ τούτου λόγον ἐφέσεως, δεκτῆς ἐν τούτῳ καθεσταμένης τῆς ἀγωγῆς, καθοριζομένου τοῦ ὀφειλομένου διὰ τὴν ὑπερωριακὴν ἐργασίαν τοῦ 15λέπτου ἀνὰ διήμερον ποσοῦ, διὰ τὸν κρίσιμον ἐν τῇ ἀγωγῇ χρόνον ἀπὸ Ἰουνίου 1964 ἕως τέλους Ἰανουαρίου 1966 εἰς δραχμὰς 625, ὅσον δηλαδὴ τὸ πολλαπλάσιον τῶν 62/2 ὡρῶν ὑπερωριακῆς ἐργασίας τοῦ κρισίμου χρονικοῦ διαστήματος ἐπὶ 8, ὅσον τουτέστι τὸ ὡρομίσθιον, ἐπὶ μισθοῦ 1600 μηνιαίως, ἂς ἐλάμβανε κατὰ τὴν ἰσχύουσαν ὑπ' ἀριθ. 61083/7788/8.7.1964 κοινὴν ἀπόφασιν τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας, ὁ ἐνάγων, προσαυξημένων κατὰ 25% κατὰ τὸ ἄρθρον 6 τοῦ νόμου 2269/1920, εἰς ὃ παραπέμπει τὸ ἄρθρον 8 § 1 ἐδάφιον δ' νόμου 4020/1959, καθ' ὅσον αἱ διὰ τοῦ ἄρθρου 3 δ.δ. 582/1960 καὶ ἄρθρου 4 δ.δ. 481/1965, ἐκδοθέντων εἰς ἐκτέλεσιν τῶν νόμων 3221/1955 καὶ 3787/1957, θεσπιζόμεναι ὑπερωρίαι δὲν ὑπερβαίνουσι τὰς 60 ὥρας ἐτησίως, οὔτε τὴν μίαν ὥραν ἡμερησίως, ὥστε νὰ ἔχῃ ἐφαρμογὴν ἡ περὶ μείζονος προσαυξήσεως διάταξις τοῦ ἄρθρου 8 § 1 νόμου 4020/1959.

ΙΕΡΟΨΑΛΤΑΙ

ΣΧΕΣΙΣ ΙΕΡΟΨΑΛΤΩΝ ΜΕΤΑ ΤΩΝ ΝΑΩΝ, ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

Δικαίωμα τῶν διά τακτικοὺς ὑπαλλήλους ἐπιδομάτων πολυετίας

Τακτικοί ὑπάλληλοι τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ, Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου, οἱ ἱεροψάλται αὐτοῦ, συνδεόμενοι μετ' αὐτοῦ διά σχέσεως δημοσίου δικαίου.— Δικαίωμα τοῦ παρεχομένου εἰς πάντας ἀνεξαιρέτως τούς τακτικούς ὑπαλλήλους ἐπιδόματος πολυετίας, ἀσχέτως τοῦ τρόπου καί τοῦ χρόνου ἐργασίας αὐτῶν, ὁ ὁποῖος ἐπηρεάζει μόνον τό μέγεθος τοῦ μισθοῦ των καί τοῦ ἐπιδόματος.

Ἀντικείμενον ἐρεύνης τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου, ὑπό τῆς ὁποίας ἐπεκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 155/1967 ἀπόφασις τοῦ Ἐφετείου Θεσσαλονίκης, ὑπῆρξεν ἡ σχέσις ἱεροψάλτου ἱεροῦ Ναοῦ.

Δέχεται ἡ ἀρεοπαγιτική ἀπόφασις, ὅτι οὗτος εἶναι τακτικός ὑπάλληλος τοῦ Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου (ἱεροῦ Ναοῦ) καί συνδέεται μετά ταῦτα διά σχέσεως δημοσίου δικαίου. (Ἴδετε καί Α.Π. 480/1966, εἰσηγητής *Κων. Κλαμαρῆς*, ΕΕΔ 25, 1510, Α.Π. 347/1967, εἰσηγητής *Δ. Μαργέλλος*, ΕΕΔ 26, 1341).

Ἀρείου Πάγου 232/1968, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ν. Χαραλάμπης**
Εἰσηγητής ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Κ. Παπαϊωάννου**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ἀθ. Σταυρόπουλος, Γ. Ἀναγνωστόπουλος

Ὡς προκύπτει ἐκ τῶν συνδεδυασμένων ἄρθρων 2 καί 64 § 4 τοῦ ἀ.ν. 2200/1940 «περί ἱερῶν ναῶν καί ἐφημερίων», ἐξ ὧν τό πρῶτον ὁρίζει, ὅτι «οἱ ἐνοριακοί ναοί ἀποτελοῦσι νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου» καί τό δεύτερον, ὅτι «οἱ ἱεροψάλται καί οἱ νεωκόροι, ὡς ἀποτελοῦντες τόν κατώτερον κλῆρον τῆς Ἑλλάδος, δέν ὑπάγονται εἰς τάς περί συλλογικῶν συμβάσεων κειμένας διατάξεις», καθώς καί τοῦ ἄρθρου 11 § 1 τοῦ ἀ.ν. 1538/1950 «περί ρυθμίσεως τῶν ἀποδοχῶν τῶν ὑπαλλήλων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου», καθ' ὅ, ἐκτός ἄλλων, καί οἱ ἱεροψάλται ἐξαιροῦνται τῆς δι' αὐτοῦ καθιερουμένης ἀπαγορεύσεως, ὅπως κατέχωσι δευτέραν ἔμμισθον θέσιν ἤ εἶναι μισθωτοί καθ' οἱονδήποτε τρόπον τοῦ Δημοσίου ἤ ἑτέρου νομικοῦ προσώπου δημοσίου δικαίου, οἱ τελευταῖοι οὗτοι εἶναι τακτικοί ὑπάλληλοι νομικοῦ προσώπου δημοσίου δικαίου, συνδεόμενοι μετ' αὐτοῦ διά σχέσεως δημοσίου δικαίου. Ὡς ἐκ τούτου ὑπάγονται εἰς τάς διατάξεις τῶν ὑπ' ἀριθ. 145/1954, 1530/1954 καί 1327/1957 Πράξεων τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, αἵτινες ἐκυρώθησαν διά τοῦ ν.δ. 4242/1962, καί ἐπομένως δικαιοῦνται τοῦ παρ' αὐτῶν εἰς πάντας ἀνεξαιρέτως τούς τακτικούς ὑπαλλήλους παρεχομένου ἐπιδόματος πολυετίας ὑπό τάς ἐν αὐταῖς διακρίσεις, ἀσχέτως τοῦ τρόπου καί τοῦ χρόνου ἐργασίας αὐτῶν, ὁ ὁποῖος ἐπηρεάζει μόνον τό μέγεθος τοῦ μισθοῦ των καί τοῦ ἐξ αὐτῶν προσδιοριζομένου ὡς ἄνω ἐπιδόματος. Τό ἄρθρον 25 § 1 τοῦ κατ' ἐξουσιοδότησιν τοῦ ἄρθρου 2 § 2 τοῦ νόμου 3273/1955 ἐκδοθέντος ν.δ. τῆς 23/24 Δεκεμβρίου 1955 «περί ἐφαρμογῆς τοῦ Ὑπαλληλικοῦ Κώδικος ἐπί τῶν ὑπαλλήλων τῶν νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου», διαλαμβάνον, ὅτι «ὅσον ἀφορᾷ εἰδικῶς τούς ὑπαλλήλους τῶν ἱερῶν ναῶν καί μονῶν τά ὑπό τῶν ἄρθρων 7 - 13, 16, 20 - 43 §§ 3 - 5, 50 - 54, 56, 60 - 175, 183 - 216, 218 - 224 καί 226 τοῦ Κώδικος ρυθμιζόμενα θέματα ἐξακολουθοῦν διεπόμενα ὑπό τῶν προϊσχυουσῶν διατάξεων», δέν δικαιολογεῖ διάφορον λύσιν, ἀφοῦ ἡ περί τοῦ ὡς εἴρηται ἐπιδόματος ἀξίωσις στηρίζεται εἰς τόν ἀ.ν. 1538/1950, ὡς ἐτροποποιήθη διά τῶν προαναφερθεισῶν Πράξεων τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, καί οὐχί εἰς τάς μή ἰσχυούσας ἐν προκειμένῳ διατάξεις τοῦ Ὑπαλληλικοῦ Κώδικος, αἱ ὁποῖαι δέν θίγουσι τό κῦρος καί τήν ἰσχύν αὐτῶν. Ὅθεν, οὕτω κρίναν καί τό δικάσαν Ἐφετεῖον καί μετά ταῦτα ἀπορρίψαν τόν ἀντίθετον λόγον ἀντεφέσεως τοῦ ἀναιρεσείοντος ναοῦ, ὀρθῶς ἠρμήνευσε καί ἐφήρμοσε τάς ἐν λόγῳ οὐσιαστικάς διατάξεις, οἱ δέ περί τοῦ ἐναντίου 1ος καί 2ος λόγοι τοῦ ἀναιρετηρίου εἶναι ἀβάσιμοι καί ἀπορριπτέοι.

στηρίου Άθηνών, κατατεθείσης ἀριμοδίως καὶ ἐμπροθέσμως, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 77/24.6.1961 πράξεως καταθέσεως τοῦ Γραμματέως Εἰρηνοδικείου Άθηνών, εἰς τὸ προσωπικὸν τῆς Α.Ε. Ἑλληνικοὶ Ἠλεκτρικοὶ Σιδηρόδρομοι χορηγεῖται, πέραν τῶν καταβαλλομένων προσαυξήσεων κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἐσωτερικοῦ κανονισμοῦ ἢ ἄλλων διατάξεων, πρόσθετον πάγιον ἐπίδομα δι' ἑκάστην συμπεπληρωμένην τριετίαν ὑπηρεσίας καὶ μέχρι πέντε τριετιῶν ἐκ δραχμῶν 20. Ὡς ὑπηρεσία διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς ἀποφάσεως ταύτης θεωρεῖται πᾶσα παρὰ τοῖς Ε.Η.Σ. διανυθεῖσα ὑπηρεσία.

Ἐκ τῆς ἀδιαστίκτου διατυπώσεως τῆς παρατεθείσης διατάξεως, μὴ ποιουμένης διάκρισίν τινα, ἀλλὰ καὶ τοῦ δικαιολογητικοῦ λόγου ταύτης, ἐγκειμένου εἰς τὴν οἰκονομικὴν ἐνίσχυσιν πάντων τῶν εἰς τοὺς διαφόρους κλάδους τῆς ἰδίας ἐπιχειρήσεως ὑπηρετούντων μισθωτῶν, ἀναλόγως δὲ τῆς ἐν συνόλῳ ὑπηρεσίας ἑκάστου, σαφῶς συνάγεται, ὅτι διὰ τὴν χορήγησιν τοῦ ὡς ἄνω ἐπιδόματος, περιλαμβανομένου ἐν γενικότητι εἰς τὴν κατηγορίαν ἐπιδομάτων πολυετοῦς ὑπηρεσίας καὶ τὸν καθορισμὸν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν τριετιῶν, λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν καὶ ὑπολογίζεται καὶ ὁ χρόνος προγενεστέρας παρ' οἱῳδήποτε κλάδῳ τῶν Ε.Η.Σ. καὶ ὁποτεδήποτε ὑπηρεσίας τῶν μισθωτῶν, ἀδιαφόρως δὲ ἂν ἡ παροχὴ τῆς ἐργασίας ἐχώρησε συνεχῶς ἢ διακεκομμένως βάσει μιᾶς ἢ πλειόνων διαδοχικῶν συμβάσεων καὶ τυχὸν λύσεως τινὸς τούτων, διὰ καταγγελίας καὶ καταβολῆς τῆς κατὰ νόμον 2112 ἀποζημιώσεως.

Ὡς προκύπτει ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον ἐδέξατο, κατ' ἀνέλεγκτον τῶν ἀποδείξεων ἐκτίμησιν, ὅτι ἡ ἀναιρεσείουσα προσελήφθη τὴν 11.6.1955 ὡς εἰσπράκτορα τῶν λεωφορείων της τὸν ἀναιρεσίβλητον δυνάμει συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, ὅστις προσέφερε τὰς ὑπηρεσίας του παρ' αὐτῇ ὡς εἰσπράκτωρ μέχρι τῆς 10.10.1961, ὅτε καταγγέλθη ἡ τοιαύτη σύμβασις, καταβληθείσης τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου 2112/1920 προβλεπομένης ἀποζημιώσεως, ὅτι ἀπὸ τῆς ἐπομένης τῆς ὡς εἴρηται καταγγελίας, ἤτοι ἀπὸ τῆς 11.10.1961, προσέλαβε διὰ νέας συμβάσεως ἐργασίας τοῦτον ὡς δόκιμον ὁδηγὸν τῶν ἠλεκτροκινήτων ὀχημάτων της, ὑφ' ἣν τελικῶς ἰδιότητα καὶ ἐνετάγη εἰς τὸ μόνιμον προσωπικόν της, εἰς ὃ ἀνήκει, καὶ ἔκτοτε ὑπηρετεῖ παρ' αὐτῇ. Κρῖναν δὲ ἀκολούθως, ὅτι διὰ τὴν παροχὴν τοῦ ὡς ἄνω ἐπιδόματος τριετιῶν καὶ καθορισμὸν τοῦ ἀριθμοῦ αὐτῶν δέον νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν, οὐ μόνον ὁ ἀπὸ τῆς συνάψεως τῆς προαναφερθείσης δευτέρας συμβάσεως (11.10.1961) διαρρεύσας χρόνος, ἀλλὰ καὶ ὁ ἀπὸ τῆς ἀρχικῆς προσλήψεως διὰ τὰς ἀνάγκας τῶν λεωφορείων της καὶ ἐφεξῆς διανυθεὶς προγενέστερος τοιοῦτος, καὶ ἐν συνεχείᾳ τῆς τοιαύτης σκέψεώς του δεξάμενον, κατ' ἐπικύρωσιν τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως τὴν ἐφ' ἧς αὕτη ἀγωγήν, διώκουσαν καταβολὴν τοῦ ὡς ἄνω ἐπιδόματος τριετιῶν ἐν συνυπολογισμῷ καὶ τῆς ὑπηρεσίας του προγενεστέρου χρόνου παρ' αὐτῇ ὡς εἰσπράκτορος λεωφορείων της, διακοπείσης διὰ τῆς ὑπὸ τῆς ἀναιρεσειούσης καταγγελίας τῆς ἀορίστου χρόνου συμβάσεως ἐργασίας, ὀρθῶς τὴν προμνησθεῖσαν οὐσιαστικοῦ δικαίου διάταξιν ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε καὶ ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου μοναδικὸς λόγος ἀναιρέσεως, παραπεμφθεὶς εἰς τὴν Ὁλομέλειαν δι' ἀποφάσεως τοῦ Β' Τμήματος, ληφθείσης διὰ πλειοψηφίας μιᾶς ψήφου, εἶναι ἀβάσιμος καὶ ἀπορριπτέος.

πικρατείας. Περίπτωσις, καθ' ἣν ἡ μὲν ἀναγκαστικὴ σχέσις θὰ ἰδρύεται ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τῆς νέας περὶ τοποθετήσεως πράξεως, ἡ δὲ ὕπαρξις τῶν πραγματικῶν προϋποθέσεων διὰ τὴν κατάρτισιν τῆς ἀναγκαστικῆς σχέσεως θὰ ἐρευνᾶται κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐκδόσεως τῆς ἀκυρωθείσης ἀρχικῆς πράξεως δὲν εἶναι νοητή.

ε) Διὰ τῆς ἀναδρομικῆς ἰσχύος τῆς νέας πράξεως περὶ τοποθετήσεως τοῦ πολεμιστοῦ, εἰς ποῖον ἐπιβάλλεται τὸ βάρος; Εἰς τὸν ἐργοδότην, ὅτις καλεῖται νὰ καταβάλῃ μισθοὺς διὰ τὸν χρόνον, καθ' ὃν νομίμως δὲν ἀπεδέχετο τὰς ὑπηρεσίας τοῦ μισθωτοῦ λόγῳ τῆς ἀκυρότητος τῆς ἀρχικῆς περὶ τοποθετήσεως πράξεως ἢ εἰς τὸν μισθωτόν, ὅστις στερεῖται τῶν ἀποδοχῶν του ἄνευ οἱασδήποτε ὑπαιτιότητός του λόγῳ ἐπίσης τῆς ἀκυρότητος τῆς περὶ τοποθετήσεως του πράξεως; Ποῖος ἐκ τῶν δύο θὰ προκριθῇ, ὅτι πρέπει νὰ ὑποστῇ τὴν ζημίαν καὶ ἐπὶ τίνι βάσει τίνων κριτηρίων;

Πρὸς ἀποφυγὴν τοῦ δημιουργουμένου ἀδιεξόδου, φρονοῦμεν, ὅτι ἡ ὀρθοτέρα λύσις εἶναι ἡ ἀκολουθηθεῖσα μέχρι σήμερον διὰ τῶν προγενεστέρων ἀποφάσεων τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ ἡ τῶν Α.Π. 650/1955, ΕΕΔ 15, 11, Α.Π. 10/1953, ΕΕΔ 12, 188, Α.Π. 648/1950, ΕΕΔ 10, 256.

Κατ' αὐτὰς τὸ πρόβλημα θέλει ἀντιμετωπισθῇ ὑπὸ τὸ πρίσμα τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 656 Α.Κ.

Ἡ ἀναγκαστικὴ σχέσις ἐργασίας δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ἀρχομένη, εἰμὴ ἀπὸ τοῦ χρόνου τῆς διαπιστώσεως τῆς ὑπάρξεως τῶν πραγματικῶν προϋποθέσεων τοποθετήσεως τοῦ πολεμιστοῦ ἀπὸ τῆς ἀρχικῆς περὶ τοποθετήσεως του διοικητικῆς πράξεως καὶ συνεπῶς ἡ κατὰ συμμόρφωσιν πρὸς τὴν ἀκυρωτικὴν ἀπόφασιν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ἐκδοθεῖσα νέα πρᾶξις δὲν νὰ ἔχῃ ἀναδρομικὴν ἰσχύν.

Ἐν τῷ μεταξὺ ὅμως μετὰ τὴν ἀκύρωσιν τῆς ἀρχικῆς ταύτης πράξεως ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας διέρρευσε χρόνος, καθ' ὃν ὁ ἐργοδότης δὲν κατέστη δυνατὸν νὰ ἀποδεχθῇ τὰς ὑπηρεσίας τοῦ μισθωτοῦ λόγῳ τῆς ἀκυρότητος τῆς πράξεως. Εὐθύνεται οὗτος διὰ τὴν καταβολὴν τῶν ἀποδοχῶν τοῦ μισθωτοῦ κατὰ τὸν χρόνον τοῦτον; Τὴν λύσιν δίδει τὸ ἄρθρον 656 Α.Κ., τὸ ὁποῖον ὁρίζει, ὅτι τοιαύτη εὐθύνη διὰ τὸν ἐργοδότην ὑπάρχει, ὅταν ἡ ἀδυναμία τῆς μὴ ἀποδοχῆς τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ μισθωτοῦ ὀφείλεται εἰς λόγους ἀφορῶντας αὐτὸν καὶ μὴ συνιστῶντας ἀνωτέραν βίαν.

Ποῖος φέρει τὸν κίνδυνον τῆς συναφείας τῆς ἀκυρότητος τῆς διοικητικῆς πράξεως περὶ τοποθετήσεως τοῦ μισθωτοῦ καὶ τῆς μετὰ τὴν ἀκύρωσιν ταύτης ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ἐκδόσεως νέας πράξεως, ἥτις ἡ ἰσχὺς ἀνατρέχει εἰς τὸν χρόνον ἰσχύος τῆς ἀκυρωθείσης;

Ἐπὶ αὐτῆς τῆς βάσεως φρονοῦμεν, ὅτι δέον νὰ ἀντιμετωπισθῇ τὸ ὅλον πρόβλημα.

Τέλος, εἶναι ἄλλο ζήτημα, ἐὰν συντρέχουσῶν τῶν προϋποθέσεων τοῦ ἄρθρου 105 ΕἰσΝΑΚ, ὁ ζημιωθεὶς ἔχῃ ἀξίωσιν κατὰ τοῦ Δημοσίου πρὸς ἀποκατάστασιν τῆς τυχὸν προσγενομένης αὐτῷ ζημίας ἐκ παρανόμων πράξεων τῶν ὀργάνων τοῦ Δημοσίου κατὰ τὴν ἄσκησιν τῆς ἀνατεθειμένης αὐτοῖς δημοσίας ἐξουσίας.

Ἐπὶ τῆς ἀναδρομικότητος ἢ μὴ τῆς νέας περὶ τοποθετήσεως τοῦ πολεμιστοῦ πράξεως ἠκολούθησε καὶ ἡ Ὁλομέλεια τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, μετὰ παραπομπὴν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 242/1968 ἀποφάσεως τοῦ Α' Τμήματος (εἰσηγητὴς *Α. Τυβουλάρης*, ΕΕΔ 27, 342), κατόπιν τῆς ἀναφύσεως διαφωνίας μεταξὺ τῶν μελῶν αὐτοῦ καὶ λόγῳ τῆς σπουδαιότητος τοῦ ζητήματος, ἢ ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἀπόφασις ἀναμένεται μετ' εὐλόγου ἐνδιαφέροντος(*).

Ἀρείου Πάγου 350/1968, Ὁλομελείας

Πρόεδρος ὁ κ. **Θ. Καμπέρης**

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Στ. Σταυρόπουλος**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ἀλλέξ. Βαμβέτσος, Β. Βασιλείου

Ναὶ μὲν ἐκ τοῦ ἄρθρου 50 § 4 ἐδ. α' τοῦ νόμου 3713 περὶ Συμβουλίου Ἐπικρατείας συνάγεται ἡ ἀρχὴ ὅτι, ἀκυρουμένης ὑπὸ τούτου διοικητικῆς πράξεως διὰ τυπικοὺς λόγους, οἷον δι' ἔλλειψιν νομίμου αἰτιολογίας, ἡ ἐκδιδομένη νέα πρᾶξις, ἐφ' ὅσον ἔχει τὸ αὐτὸ πρὸς τὴν ἀκυρωθεῖσαν περιεχόμενον καὶ ἐγένετο ἐντὸς εὐλόγου χρόνου καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν αὐτῶν πραγματικῶν περιστατικῶν καὶ νομικῶν διατάξεων, κέκτηται κατ' ἐξαίρεσιν ἰσχὺν ἀνατρέχουσαν εἰς τὸν χρόνον τῆς ἐκδόσεως τῆς ἀρχικῆς πράξεως, ἀλλ' ὅμως ἡ ἀρχὴ αὕτη δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν ὁσάκις συνεπείᾳ τῆς ἀναδρομῆς ἐπιβάλλεται βάρος εἰς τὸν μὴ εὐθυνόμενον διὰ τὸ ἐλάττωμα τῆς ἀκυρωθείσης πράξεως διοικούμενον. Τοιαύτη δὲ περίπτωσις συντρέχει, ὅταν ἐπιγκολούθησε μὲν τῆς ἀκυρώσεως ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῆς

(*) ***Σημ. ΕΕΔ.***: Εἶχον ἤδη στοιχειοθετηθῇ αἱ ἀνωτέρω σημειώσεις, ὅτε ἐξεδόθη ἡ ἀναμενομένη ἀπόφασις τῆς Ὁλομελείας τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας (ὑπ' ἀριθ. 2165/1968), ἡ ὁποία ἐτάχθη ὑπὲρ τῆς ἀπόψεως περὶ ἀναδρομικῆς ἰσχύος τῆς κατὰ συμμόρφωσιν πρὸς τὴν ἀκυρωτικὴν ἀπόφασιν ἐκδιδομένης νέας πράξεως τοποθετήσεως τοῦ πολεμιστοῦ.

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΑΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΑΚΥΡΩΣΙΣ ΥΠΟ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ ΠΡΑΞΕΩΣ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΕΩΣ ΠΟΛΕΜΙΣΤΟΥ

Έκδοσις νέας ήτιολογημένης πράξεως και χρόνος ισχύος ταύτης

Ακύρωσις ύπό τού Συμβουλίου Επικρατείας διοικητικής πράξεως διά τυπικούς λόγους, ήτοι δι' έλλειψιν νομίμου αιτιολογίας.—Έκδοσις νέας πράξεως, κατ' άρθρον 50 § 4 Νόμου 3713/1928.—Αρχή αναδρομικής ισχύος της νέας πράξεως.—Ανεφάρμοστος ζημιώσεις επιβάλλεται βάρος είς τον μή εύθυνόμενον διοικούμενον.— Ακύρωσις πράξεως περί τοποθετήσεως πολεμιστού και έκδοσις νέας.

Έρχεται ή κατωτέρω απόφασις της Ολομελείας τού Αρείου Πάγου μετά την υπ' αριθ. 139/1968 απόφασιν τού Β' Πολιτικού Τμήματος (εισηγητής Στ. Σταυρόπουλος, ΕΕΔ 27, 547), διά της οποίας παρεπέμφθη προς λύσιν ενώπιον της Ολομελείας τού Αρείου Πάγου το ζήτημα, περί τού οποίου ή απόφασις της Ολομελείας.

Η απόφασις της Ολομελείας τού Αρείου Πάγου, απομακρυνομένη της δοθείσης λύσεως υπό των Α.Π. 128/1954, ΕΕΔ 13, 475, Α.Π. 136/1955, ΕΕΔ 14, 373, Α.Π. 371/1955, ΕΕΔ 14, 987 και παγίας νομολογίας τού Συμβουλίου Επικρατείας (βλ. Σ.Ε. 1803/1966, ΕΕΔ 26, 216 και αυτόθι παραπομπάς), δέχεται, ότι ή εκ τού άρθρου 50 § 4 εδ. α' τού νόμου 3713 περί Συμβουλίου της Επικρατείας επιβαλλομένη υποχρέωσις προς την Διοίκησιν προς συμμόρφωσιν διά θετικής ενεργείας προς την ακυρωτικήν απόφασιν τού Συμβουλίου της Επικρατείας και αποκατάστασιν των πραγμάτων συναπάγεται μεν την έκδοσιν νέας πράξεως, έχούσης αναδρομικήν ισχύν, ήτοι ανατρέχουσαν εις τον χρόνον εκδόσεως της αρχικής πράξεως, άλλ' όμως ή αρχή αύτη δεν έχει εφαρμογήν, οσάκις συνεπεία της αναδρομής επιβάλλεται βάρος είς τον μή εύθυνόμενον διά το ελάττωμα της ακυρωθείσης πράξεως διοικούμενον, οίον επιβάλλεται εις τον εργοδότην, υποχρεούμενον να καταβάλη αποζοχάς εις τον αναγκαστικώς τοποθετηθέντα μισθωτόν, εάν τοιούτος ή περί τοποθετήσεως διοικητική πράξις ηκυρώθη παρά τού Συμβουλίου της Επικρατείας, δι' έλλειψιν αιτιολογίας, διά τυπικόν λόγον, και διά χρόνον, καθ' ον ο εργοδότης ούτος λόγω της ακυρότητος της περί τοποθετήσεως πράξεως δεν είχε καταστή υπερήμερος περί την αποδοχήν των υπηρεσιών αύτού.

Συμφώνως προς την αιτιολογίαν ταύτην θά έδει να θεωρηθή ως άκυρος ή νέα πράξις κατά το περί αναδρομικής ισχύος μέρος αύτης, καίτοι τούτο δεν λέγεται ευθέως εν τη αποφάσει ταύτη της Ολομελείας.

Η άποψις αύτη της αποφάσεως, καίτοι εκ πρώτης όψεως φαίνεται εκκινούσα από την αντίληψιν, ότι δεν είναι δρθόν να υφίσταται ζημίαν ο μή εύθυνόμενος διά την μή αποδοχήν των υπηρεσιών τού μισθωτού, γεννά εν τούτοις ωρισμένα ερωτήματα και δή:

α) Κατά ποίον χρόνον θεωρείται ιδρυομένη ή αναγκαστική σχέσις εργασίας μετά την επελθούσαν άκύρωσιν της αρχικής περί τοποθετήσεως του πολεμιστού διοικητικής πράξεως και την έκδοσιν νέας τοιαύτης, κατά συμμόρφωσιν προς την ακυρωτικήν απόφασιν τού Συμβουλίου της Επικρατείας; Συμφώνως προς την αντίληψιν ταύτην της αποφάσεως της Ολομελείας, θά έδει να δεχθώμεν, ότι ή αναγκαστική σχέσις εργασίας, άπαξ ή δημιουργηθείσα ταύτην διοικητική πράξις δεν δύναται να έχη αναδρομικήν ισχύν, άρχεται από τού χρόνου εκδόσεως της νέας περί τοποθετήσεως τού πολεμιστού πράξεως. Εν τοιαύτη όμως περιπτώσει θά πρέπει ούτος να υποβάλη μετά την ακυρωτικήν απόφασιν τού Συμβουλίου της Επικρατείας νέαν αίτησιν, εάν δεν έχη παρέλθει ή νόμιμος προθεσμία, και νέα δικαιολογητικά αφορώντα τον τής μεταγενεστέρας τούτον χρόνον της τοποθετήσεως του, καθ' ον θά πρέπει να αρνηθή και ή συνδρομή των στοιχείων της απορίας και ανεργίας του κατ' άρθρον 1 § 1 ν.δ. 2857/1953, ως και ο αριθμός των υπηρετούντων παρά τη επιχειρήσει, επί τη βάσει τού οποίου υπολογίζεται το ποσοστόν των προσληπτέων πολεμιστών κατ' άρθρον 3 α.ν. 1836/1951, ως και των λοιπών προϋποθέσεων.

Αλλά τότε θά πρόκειται περί νέας τοποθετήσεως τού πολεμιστού και ούχι περί αποκαταστάσεως των πραγμάτων εις την προτέραν των θέσιν, διά της εκδόσεως ετέρας νομίμου διοικητικής πράξεως κατά συμμόρφωσιν της Διοικήσεως προς την ακυρωτικήν απόφασιν τού Συμβουλίου της Ε-

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΠΡΟΣΒΟΛΗ ΑΠΟΛΥΣΕΩΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΩΣ ΚΑΤΑΧΡΗΣΤΙΚΗΣ

Παραπομπή της ὑποθέσεως εἰς τὴν Ὁλομέλειαν τοῦ Ἀρείου Πάγου

Κρίσις τοῦ Δικαστηρίου τῆς οὐσίας περὶ καταχρηστικῆς ἐκ μέρους ἐργοδότου ἀσκήσεως δικαιώματος καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας.—Πραγματικὰ περιστατικὰ καὶ ἀκυρωτικὸς ἔλεγχος ὡς πρὸς τὴν ὀρθὴν ἑρμηνείαν καὶ ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 281 Ἀστικοῦ Κώδικος.—Παραπομπὴ τῆς ὑποθέσεως εἰς τὴν Ὁλομέλειαν τοῦ Ἀρείου Πάγου.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου ὑπῆρξε καταχρηστική, κατὰ τὴν κρίσιν τῆς προσβληθείσης δι' αἰτήσεως ἀναιρέσεως ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας μισθωτοῦ. (Ἴδετε παρατηρήσεις εἰς Α.Π. 231/1968, εἰσηγητὴς **Κ. Παπαϊωάννου**, ΕΕΔ 27, 672, Α.Π. 156/1968, εἰσηγητὴς **Στ. Σταυρόπουλος**, ΕΕΔ 27, 673). Παρεπέμφθη, ὅμως, ἡ ὑπόθεσις εἰς τὴν Ὁλομέλειαν τοῦ Ἀρείου Πάγου διὰ τὸν ἐν τῇ ἀρεοπαγιτικῇ ἀποφάσει λόγον.

Ἐπικρατείας, λόγῳ ἐλλείψεως αἰτιολογίας, τῆς περὶ ὑποχρεώσεως νομικοῦ προσώπου νὰ προσλάβῃ ἀπολυθέντα ἐκ τοῦ στρατοῦ πράξεως τοῦ Ὑπουργοῦ κατὰ τὸν ἀ.ν. 1836/1951, νέα πράξις, δι' ἧς συνεμορφώθη οὗτος πρὸς τὸ περιεχόμενον τῆς ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας καὶ κατέστησεν ὑπόγρεον τὸ αὐτὸ νομικὸν πρόσωπον, ὅπερ δὲν εἶχεν ἀποδεχθῆ τὰς προσενεχθείσας ὑπηρεσίας τοῦ στρατευθέντος, εἰς πρόσληψιν τούτου, ἀφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ἀρχικὴ πρᾶξις, πλὴν δὲν εἶχε καταστῆ ὑπερήμερον τὸ νομικὸν πρόσωπον, νομίμως ἀποκρούσαν τὴν προσφορὰν τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ τοποθετηθέντος ὀφείλει πράξεως, ἥτις ἠκυρώθη δι' ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, δι' ὃ τὰ ἀποτελέσματα τῆς νέας πράξεως ἰσχύουν ἀπὸ τῆς χρονολογίας τῆς δευτέρας τοποθετήσεως, μὴ οὔσης δυνατῆς τῆς ἐπιβολῆς βάρους διὰ τὸ προγενέστερον χρονικὸν διάστημα. Ὅθεν ἀντιθέτως πρὸς ταῦτα κρίναν τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον ὅτι αἱ συνέπειαι τῆς ρηθείσης νέας πράξεως ἀνατρέχουν εἰς τὸν χρόνον τῆς ἀρχικῆς προσλήψεως, ἐγκυροποιηθείσης τῆς ὑπερημερίας τοῦ ἀναιρεσείοντος, ὡς ἐκ τῆς ἐκδόσεως διοικητικῆς πράξεως μετ' ὑναδρομικῆς δυνάμεως, ἐσφαλμένως ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὴν διαληφθεῖσαν διάταξιν καὶ ἀνωτέρω κατέστησε τὴν ἀπόφασίν του κατὰ τὸ ἄρθρον 807 ἐδ. 17 Πολ. Δικονομίας καὶ κατὰ τοὺς βασίμους 1ον, 2ον καὶ 3ον λόγους ἀναιρέσεως.

Ἀρείου Πάγου 230/1968, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ν. Χαραλάμπης**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Κ. Παπαϊωάννου**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Καποδίστριας, Κ. Δημάκης

Διαλαμβάνουσα ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή, ὡς ἐξ αὐτῆς δείκνυται, ὅτι ἡ ἀπόλυσις τοῦ ἐνάγοντος - -ἀναιρεσιβλήτου «ἀποτελεῖ ἐφαρμογὴν σχεδίου κατατρομοκρατήσεως τοῦ προσωπικοῦ, τὸ ὁποῖον ἡ ἐναγομένη προσπαθεῖ νὰ τὸ διατηρῇ ὑπὸ τὸν ἄμεσον φόβον καὶ τὸ ἄγχος ὅτι τὴν ἐπομένην ἡμέραν ἢ τὸ ἀπόγευμα τῆς ἰδίας ἡμέρας δὲν θὰ γνωρίζῃ, ἐὰν θὰ ἔχῃ θέσιν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν της ἢ θὰ προΐσταται τοῦ τμήματός του» καὶ ὅτι ὁ ἐπιδιωκόμενος διὰ τῆς γενομένης ἀπολύσεως σκοπὸς «συνίσταται εἰς τὴν δημιουργίαν αἰσθήματος φόβου, ἄγχους καὶ ἀνησυχίας διὰ τὴν ἐργασίαν ἑνὸς ἑκάστου, ἀνεξαρτήτως τῶν προσγενομένων θυσιῶν ἐκ μέρους τοῦ ἐργαζομένου, δι' ὃν λόγον ἐπελέγη πρὸς ἀπόλυσιν ὁ ἐνάγων ἐκ τῶν ἀρίστων μισθωτῶν τῆς ἐπιχειρήσεως, ἵνα οὕτω ἐπιτευχθῇ ὁ ἐκφοβισμὸς τῶν τακτικῶν ὑπαλλήλων διὰ τῆς ἀσφαλείας τοῦ διὰ τὴν ὑπηρεσιακὴν τύχην ἑκάστου, ὡς καὶ διὰ τὴν διατήρησιν ἢ μὴ ἐν τῇ σχέσει ἐργασίας, περιέχει σιωπηρῶς καὶ τὸν διὰ τῶν πρωτοδίκων προτάσεων τοῦ ἐνάγοντος κατὰ παραδεκτὴν βελτίωσιν αὐτῆς συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 158 § 1 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας προστεθέντα ἐπεξηγηματικὸν ἰσχυρισμὸν αὐτοῦ, ὅτι «ἡ ἀπόλυσις αὕτη ἀποτελεῖ συνέχειαν ἀπολύσεων ἑτέρων ἀρίστων ὑπαλλήλων κατὰ τὴν περίοδον ταύτην, δέδει προφανῶς σχεδίου τείνοντος νὰ καταστήσῃ διὰ τοῦ αἰσθήματος τῆς ἀσφαλείας καὶ τῆς φοβίας συνθήκας τοιαύτας εἰς τοὺς ἐργαζομένους, ὥστε οὗτοι οὐδεμίαν σκέψιν νὰ ποιοῦνται δι' ἱκανοποίησιν νομίμων καὶ δικαίων ἐκ τῆς ἐργασίας ἀξιώσεών των». Ὅθεν ὁ πρῶτος λό-

γος τοῦ ἀναιρετηρίου, δι' οὗ πλήττεται ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ὡς λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὰ συναφῶς γενόμενα δεκτὰ παρ' αὐτῆς ἄνευ προτάσεως, εἶναι ἀβάσιμος καὶ ἀπορριπτέος.

Τὸ δικάσαν ὡς ἐφετεῖον Πρωτοδικεῖον δέχεται ἀνελέγκτως, ὡς ἐκ τῆς ἀναιρεσιβαλλομένης δείκνυται, ὅτι α) «τὰ τυχὸν ἀσήμαντα σφάλματα τοῦ ἐνάγοντος ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ὑπηρεσίας του, ἅτινα κατὰ τὰ προεκτεθέντα (ἐὰν ἔλαβον χώραν) τυγχάνουσι δεδικαιολογημένα, δὲν ἀπετέλεσαν πραγματικὸν λόγον ἄρσεως τῆς πρὸς τὸν ἐνάγοντα ἐμπιστοσύνης τῆς ἐναγομένης ἐπιχειρήσεως, ὁδηγήσαντα αὐτὴν εἰς τὴν καταγγελίαν τῆς μετ' αὐτοῦ συμβάσεως ἐργασίας. Εἶναι δὲ λίαν πιθανόν, ὅτι ὁ γενόμενος ὑπὸ τοῦ λογιστοῦ Κ. διαχειριστικὸς ἔλεγχος τοῦ ἐνάγοντος δὲν ἐπεδίωκε πράγματι ἐξακρίβωσιν τῆς ἀληθείας τῆς γενομένης ὑπὸ ἐργατῶν τινων καταγγελίας πρὸς τὴν ἐναγομένην ἑταιρείαν περὶ διαχειριστικῶν ἀνωμαλιῶν, ἀλλ' ἐσκόπει τὴν σύνταξιν μιᾶς ἀνακριβοῦς ἐκθέσεως ἐλέγχου πρὸς προσαγωγήν της εἰς τὸ δικαστήριον διὰ τὴν περίπτωσιν δικαστικοῦ ἀγῶνος μετὰ τὴν ἐπικειμένην ἀπόλυσιν τοῦ ἐνάγοντος», β) «ὁ ἐνάγων ἦτο ἐκ τῶν καλυτέρων ὑπαλλήλων τῆς ἐναγομένης, εἰργάσθη ἐπὶ μακρὸν (ἐπὶ 13 ἔτη) ἀόκνως, ἐντίμως καὶ ἐξαντλητικῶς, ἐπιδείξας παραδειγματικὸν ζῆλον καὶ ἀφοσίωσιν πρὸς τὴν ἐναγομένην καὶ οὐδέποτε ἠλέγχθη πειθαρχικῶς, ἀλλ' ἀντιθέτως ἐδέχετο ἐπαίνους διὰ τὴν ἀρίστην ὑπερεσιακὴν ἀπόδοσίν του καὶ τὴν ἀκατάβλητον ἐργατικότητά του» καὶ γ) «ἡ ἐναγομένη ὄχι μόνον δὲν εἶχε λόγον τινά, ἐγκείμενον ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ ἐνάγοντος, ἢ λόγον οἰκονομικὸν παρ' αὐτῆς, ὅπως προβῇ εἰς τὴν γενομένην παρ' αὐτῆς καταγγελίαν τῆς μετὰ τοῦ ἐνάγοντος συμβάσεως ἐργασίας, ἀλλὰ περαιτέρω προέβη εἰς τὴν καταγγελίαν ταύτην πρὸς ἐκφοβισμὸν τῶν λοιπῶν ἐργαζομένων παρ' αὐτῇ, ἐπὶ τῷ τέλει, ὅπως διὰ τῆς δημιουργίας εἰς αὐτοὺς συναισθήματος ἀβεβαιότητος ὡς πρὸς τὴν διατήρησίν των ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ τῆς ἐναγομένης ἀποκλεισθῇ πᾶσα σκέψις καὶ πᾶσα δυνατότης συνδικαλιστικῆς δράσεως πρὸς ἐπιδίωξιν ἱκανοποιήσεως τῶν ἐργατικῶν αἰτημάτων, ἐκτελοῦσα οὕτω σχέδιον κατατρομοκρατήσεως τοῦ προσωπικοῦ διὰ τῆς ἀπολύσεως τῶν ἀρίστων ὑπαλλήλων αὐτῆς», ἀπολυθέντων ἀπὸ 1.4.1967 ἕως 20.4.1967 πέντε, οἱ ὁποῖοι «ἦσαν ἄριστοι ὑπάλληλοι, οὐδέποτε εἶχον τιμωρηθῇ, οὐδὲ κἂν παρατηρηθῇ ἀπὸ τὴν ἐπιχείρησιν». Κρίναν δὲ ἐν συνεχείᾳ τὸ δικάσαν Πρωτοδικεῖον ὅτι, ὑπὸ τῶν γενομένων ὡς ἄνω δεκτῶν περιστατικῶν, ἡ προαναφερθεῖσα καταγγελία εἶναι ἄκυρος, ὡς γενομένη κατὰ προφανῆ ὑπέρβασιν τῶν ὑπὸ τῆς καλῆς πίστεως, τῶν χρηστῶν ἠθῶν καὶ τοῦ κοινωνικοῦ καὶ οἰκονομικοῦ σκοποῦ τοῦ δικαιώματος ἐπιβαλλομένων ὁρίων καὶ διὰ τοῦτο ἀπορρίψαν τὴν ἔφεσιν κατὰ τῆς ὁμοίως ἀποφανθείσης καὶ ἐπιδικασάσης τοὺς ζητηθέντας διὰ τῆς ἀγωγῆς μισθοὺς ὑπερημερίας, ἐστέρησε τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν τῆς νομίμου βάσεως, καθ' ὅσον δὲν περιέλαβεν ἐν αὐτῇ ἐπαρκεῖς αἰτιολογίας ἐπὶ ζητήματος ἀσκοῦντος οὐσιώδη ἐπιρροὴν εἰς τὴν ἔκβασιν τῆς δίκης, ἤτοι παρέλειψε νὰ μνημονεύσῃ τοὺς ἀπολυθέντας ἐκτὸς τοῦ ἐνάγοντος ἄλλους ἀρίστους ὑπαλλήλους καὶ νὰ ἐξηγήσῃ, ἂν ὑφίστατο καὶ ποία συνδικαλιστικὴ δρᾶσις πρὸς ἐπιδίωξιν ἱκανοποιήσεως ἐργατικῶν αἰτημάτων καὶ πῶς θὰ ἀπετρέπετο αὕτη διὰ τῆς ἀπολύσεως τοῦ ἐνάγοντος καὶ ἄλλων ἀρίστων ὑπαλλήλων καὶ διατί δι' αὐτῆς θὰ ἐπήρχετο ἐκφοβισμὸς καὶ κατατρομοκράτησις τῶν λοιπῶν ἐργαζομένων, καθὼς καὶ ποῖον ἦτο τὸ σχέδιον κατατρομοκρατήσεως, εἰς ἐκτέλεσιν τοῦ ὁποίου ἀπελύθη ὁ ἐνάγων, καὶ οὕτω κατέστησεν ἀνέφικτον τὸν ἀκυρωτικὸν ἔλεγχον ὡς πρὸς τὴν ὀρθὴν ἑρμηνείαν καὶ ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ., δι' ὃ καὶ θὰ ἔπρεπε νὰ ἀναιρεθῇ αὕτη κατὰ τὸ προστεθὲν διὰ τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 3810/1957 ἐδάφιον 19 τοῦ ἄρθρου 807 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας, ἐν συνδυασμῷ καὶ πρὸς τὸ ἐδάφιον 17 αὐτοῦ, συμφώνως πρὸς τοὺς ὑπ' ἀριθ. 2, 3, 4 καὶ 5 σχετικοὺς λόγους τοῦ ἀναιρετηρίου. Πλὴν τῆς ἀποφάσεως, ληφθείσης διὰ πλειοψηφίας μιᾶς ψήφου, ἡ ὑπόθεσις δέον νὰ παραπεμφθῇ πρὸς ἐκδίκασιν τῶν λόγων τούτων εἰς τὴν Ὁλομέλειαν, συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 3 § 3 τοῦ νόμου 3810/1957.

τοῦ αὐτοῦ ἔτους. Ἐπὶ ταύτης ἐξεδόθη ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, ἥτις τὴν ἐδέχθη ἐν ὅλῳ ὡς πρὸς τὸ πρῶτον αἴτημά της καὶ ἐν μέρει κατὰ τὰ λοιπά. Κατ' αὐτῆς δὲ παραπονοῦνται ἀμφότεροι οἱ διάδικοι διὰ τοὺς κατωτέρω ἐρευνωμένους λόγους ἐφέσεών των.

Κατ' ἄρθρον 6 § 2 τοῦ νόμου 2112/1920, προστεθὲν διὰ τοῦ ἄρθρου 4 νόμου 4558/1930, ὑπάλληλος, ἀπολυόμενος ἕνεκα διακοπῆς ἐργασίας, λόγῳ πυρκαϊᾶς ἢ ἄλλου περιστατικοῦ ἀνωτέρας βίας, καθ' ὧν τυγχάνει ἠσφαλισμένος ὁ ἐργοδότης, δικαιοῦται εἰς τὰ 2/3 τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 3 ἐδ. α' ἀποζημιώσεως.

Ἐκ τῆς διατάξεως ταύτης, περιοριζούσης τὴν πρὸς ἀποζημίωσιν ὑποχρέωσιν τοῦ ἐργοδότου εἰς τὰ 2/3 αὐτῆς, εἰς ἣν περίπτωσιν εἶναι οὗτοι ἠσφαλισμένοι ἔναντι τοῦ περιστατικοῦ ἀνωτέρας βίας, ἕπεται, κατ' ἀντιδιαστολήν, ὅτι ἐὰν ὁ ἐργοδότης ἀναγκάζεται νὰ διακόψῃ τὴν ἐργασίαν λόγῳ περιστατικοῦ ἀνωτέρας βίας, καθ' οὗ δὲν εἶναι ἠσφαλισμένος, οὐδεμίαν ὀφείλει ἀποζημίωσιν, προφαίνων ἀμέσως εἰς τὴν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως καὶ παραλείπων τὴν προειδοποίησιν (*Τούση - Σταυροπούλου*, Ἐργατικὸν Δίκαιον § 52, σελ. 411 ἑπ., *Καποδίστριας*, ἐν ΕρμΑΚ, Εἰσαγ. ἄρθρων 669 - 678, ἀριθ. 18 καὶ ἐν ΕΕΔ 26, 1498 ἑπ., Α.Π. 505/1950, ΕΕΔ 9, 1069, Α.Π. 151/1951, ΕΕΔ 10, 551, Α.Π. 444/1954, Θέμ. ΞΕ' 760). Περὶ τῆς ἐπιρροῆς τῆς ἀνωτέρας βίας ἐπὶ τῆς συμβάσεως ἐργασίας προνοεῖ εἰδικῶς τὸ ἄρθρον 656 Α.Κ., δι' οὗ καθιεροῦται ὁ κανὼν ὅτι ἐὰν ὁ ἐργοδότης κωλύεται προσωρινῶς ἢ ὁριστικῶς νὰ δεχθῇ τὴν παροχήν, ἕνεκα λόγου ὀφειλομένου εἰς ἀνωτέραν βίαν, οὗτος δὲν θεωρεῖται ὑπερήμερος περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῆς προσφερομένης ἐργασίας, ἔστω καὶ ἂν τὸ ἐξ ἀνωτέρας βίας περιστατικὸν ἀνάγεται εἰς τὴν σφαῖραν τῶν σχέσεων αὐτοῦ τοῦ ἐργοδότου, κατ' ἀκολουθίαν δὲ ἀπαλλάσσεται τῆς ὑποχρεώσεως πληρωμῆς μισθοῦ πρὸς τὸν προσφέροντα τὴν ἐργασίαν του ἐργάτην ἢ ὑπάλληλον.

Κατὰ τὴν ἐν τῇ θεωρίᾳ καὶ τὴν ἐν τῇ νομολογίᾳ κρατοῦσαν ἀποψιν ἀνωτέρα βία πρὸς ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 656 Α.Κ. ὑφίσταται, ὅσάκις ἡ ἀποδοχὴ τῆς ἐργασίας ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου παρακωλύεται ἐκ τυχηροῦ καὶ ἀπροβλέπτου γεγονότος, τὸ ὁποῖον ἦτο ἀδύνατον νὰ ἀποτραπῇ ἀκόμη καὶ διὰ μέτρων ἄκρας ἐπιμελείας καὶ συνέσεως (*Μπαλῆ*, Γεν. Ἀρχαί, § 179, *Τούση*, Γεν. Ἀρχαὶ σ. 852, Α.Π. 637/1950, ΕΕΔ 10, 219, Α.Π. 17/1954, 314/1954 καὶ 444/1954, ΕΕΔ 13, σελ. 236, 638 καὶ 689, Α.Π. 505/1950, ΕΕΝ ΙΖ', 730). Ὑπὸ τὴν ἔννοιαν δὲ ταύτην δέον νὰ ἀναζητηθῇ τὸ περιστατικὸν ἀνωτέρας βίας καὶ ὅταν πρόκειται περὶ τῆς μνησθείσης διατάξεως τοῦ ἄρθρου 6 § 2 ἐδ. 8 νόμου 2112/1920, ἥτις δύναται νὰ τύχῃ ἐφαρμογῆς μόνον ὅταν ἐξ ἀνωτέρας βίας καθίσταται διὰ τὸν ἐργοδότην ὁριστικῶς καὶ διαρκῶς ἀδύνατος ἡ περαιτέρω ἀποδοχὴ τῆς προσφερομένης ἐργασίας (*Καποδίστριας*, ἔνθ' ἀνωτ., Α.Π. 505/1950, ΕΕΝ ΙΖ', σελ. 730). Εἰδικώτερον πρὸς ἐφαρμογὴν ταύτης δέον ἕνεκα περιστατικοῦ ἀνωτέρας βίας, οἷον θεωρεῖται καὶ ἡ διαταγὴ τῆς Ἀρχῆς, νὰ ἐπῆλθεν ὁλικὴ καὶ διαρκὴς ἀδυναμία τοῦ ἐργοδότου πρὸς ἀποδοχὴν τῆς ἐργασίας, τουτέστι νὰ καθίσταται εἰς τὸν ἐργοδότην ἀδύνατος ἡ ἀποδοχή, εἴτε διότι ἐξέλιπε τὸ ἀντικείμενον τῆς ἐργασίας, εἴτε διότι ἀνετράπησαν αἱ ἀντικειμενικαὶ προϋποθέσεις αὐτῆς. Πρέπει δηλαδὴ ἐν τῇ συγκεκριμένῃ περιπτώσει νὰ καθίσταται, ἕνεκα τοῦ περιστατικοῦ ἀνωτέρας βίας, συνολικῶς καὶ ἀπολύτως ἀδύνατος ἡ συνέχισις τῆς ἐπιχειρήσεως, τουτέστι νὰ διακόπτεται τελείως ἡ λειτουργία ταύτης καὶ οὐχὶ ἁπλῶς ὡρισμένου κλάδου της, διότι ἡ ἐπιχείρησις νοεῖται ὁλόκληρος ὡς οἰκονομικὴ μονάς (*Καποδίστριας*, ἔνθ' ἀνωτ., *Τούση - Σταυροπούλου*, Ἐργατικὸν Δίκαιον § 52, σημ. 1, σελ. 411).

Ἐν προκειμένῳ, ἐκ τῶν ἐπικαλουμένων καὶ προσαγομένων ἐγγράφων, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν ὑπ' ἀριθ. 36847, 6851 καὶ 6758/1967 πράξεων τῶν συμβολαιογράφων Ἀθηνῶν Δ. Λ. καὶ Δ. Π., καὶ τῆς ἐν γένει διαδικασίας βεβαιοῦται, κατὰ τὴν ἐκ τῶν ἐνόντων κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου, ὅτι ὁ ἐνάγων, προσληφθεὶς τὴν 1.1.1927 παρὰ τῆς ἐναγομένης, ἀσκούσης ἐνταῦθα ἐκδοτικὴν ἐπιχείρησιν, διὰ συμβάσεως μισθώσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, παρέσχεν ἔκτοτε τὰς ὑπηρεσίας του εἰς τὴν ἐκδιδομένην ὑπ' αὐτῆς ἡμερησίαν ἐφημερίδα «Καθημερινὴ» ὡς συντάκτης ρεπόρτερ, ἀντὶ μηνιαίου μισθοῦ, ἀνερχομένου τὴν 1.4.1967 εἰς δραχμὰς 7.739, συνεχῶς μέχρι τῆς 2.5.1967, καθ' ἣν ἡ ἐναγομένη, ἰσχυριζομένη, ὅτι ἡ ἐπιβληθεῖσα ὑπὸ τῆς ἐγκατασταθείσης ἐν τῇ χώρᾳ τὴν 21.4.1967 Κυβερνήσεως λογοκρισία ἐπὶ τοῦ

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΜΕΤΑ ΔΙΑΚΟΠΗΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΣ

Έννοια περιστατικοῦ ἀνωτέρας βίας δι' ἀπαλλαγὴν ἀποζημιώσεως

Διακοπὴ τῆς ἐργασίας λόγῳ περιστατικοῦ ἀνωτέρας βίας, καθ' οὗ ὁ ἐργοδότης δὲν εἶναι ἀσφαλισμένος.—Ἔλλειψις ὑποχρεώσεως πρὸς ἀποζημίωσιν τοῦ ἀπολυομένου ὑπαλλήλου.—Ἔννοια ἀνωτέρας βίας.—Τοιοῦτον περιστατικὸν δὲν συνιστᾷ ἡ ἀναστολὴ τῆς ἰσχύος τοῦ ἄρθρου 14 τοῦ Συντάγματος καὶ ἡ ἐπιβολὴ λογοκρισίας εἰς τὸν Τύπον.—Καταβολὴ ἀποζημιώσεως εἰς τοὺς ἀπολυομένους ὑπαλλήλους κατ' ἄρθρον 2 Νόμου 3198/1955 κατὰ δόσεις.—Ἀποζημίωσις μισθωτοῦ κατ' ἄρθρον 5 § 5 Α.Ν. 539/1945 δι' ὀφειλομένην καὶ μὴ ληφθεῖσαν ἔνεκεν ἀπολύσεως ἄδειαν.—Ἄδεια συντακτῶν ἐφημερίδων.

Σύμφωνα εἶναι τὰ δεκτὰ ὑπὸ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, γενόμενα πρὸς τὰ τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως (Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 6304/1967, Πρωτοδίκης *Πρ. Ἀσημιάδης*, ΕΕΔ 26, 1450, τὴν ὁποίαν ὡς πρὸς τοῦτο ἐπεκύρωσεν), ἐπὶ τῆς ἐννοίας τοῦ ἄρθρου 6 § 2 τοῦ νόμου 2112/1920, προστεθέντος διὰ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 4558/1930, περὶ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐξ ἀνωτέρας βίας. (Οὕτω καὶ ἡ προηγηθεῖσα ὑπ' ἀριθ. 1352/1967 ἀπόφασις τοῦ αὐτοῦ Πρωτοδικείου, ὡς ἐφετείου, εἰσηγητὴς *Δ. Χρονόπουλος*, ΕΕΔ 27, 218, ἔνθα σημειώσεις μας).

Κατὰ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ νόμου 3198/1955 περὶ καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας (ΕΕΔ 22, 63 ἐπ., ἔνθα κωδικοποίησις τῶν ἰσχουσῶν διατάξεων) ἡ κατὰ τὸν νόμον 2112/1920, ὡς ἐτροποποιήθη, ἀποζημίωσις τῶν ὑπαλλήλων, τῶν ἀπολυθέντων ἄνευ τηρήσεως τῶν περὶ προειδοποιήσεως διατάξεων τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ προεισαγμένου νόμου, ἐξ' ὅσον δὲν ὑπερβαίνει τὰς ἀποδοχὰς ἓξ μηνῶν δι' ἕκαστον, καταβάλλεται ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς λύσεως τῆς σχέσεως ἐργασίας.

Ἐὰν ἡ ἀποζημίωσις εἶναι μεγαλυτέρα τῶν ἀποδοχῶν ἓξ μηνῶν, ὁ ἐργοδότης ὑποχρεοῦται ὡσαύτως νὰ καταβάλῃ κατὰ τὴν ἀπόλυσιν τὸ μέχρι τῶν ἀποδοχῶν ἓξ μηνῶν μέρος ταύτης, τὸ δὲ ὑπόλοιπον ἐπὶ πλέον ποσὸν εἰς τριμηνιαίας δόσεις, ἑκάστη τῶν ὁποίων δὲν δύναται νὰ εἶναι κατωτέρα τῶν ἀποδοχῶν τριῶν μηνῶν, ἐκτὸς ἂν πρὸς ἐξόφλησιν τοῦ συνόλου τῆς ἀποζημιώσεως ὑπολείπηται μικρότερον ποσόν. Ἡ πρώτη τῶν δόσεων εἶναι καταβλητέα τὴν ἐπομένην τῆς συμπληρώσεως τριμήνου ἀπὸ τῆς ἀπολύσεως.

Προκύπτει σαφῶς ἐκ τῆς διατάξεως, ὅτι τὸ δικαίωμα τῆς ἀποζημιώσεως εἶναι κεκτημένον ἤδη ἀπὸ τῆς ἀπολύσεως, διατάλλονται δὲ ὑπὸ προθεσμίαν αἱ μερικαὶ καταβολαί, οὕτω δὲ εἶναι ἐπιδικαστέαι ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου. (Ἴδετε καὶ Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 904/1958, εἰσηγητὴς *Σ. Ποταμιάνος*, ΕΕΔ 17, 303, Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 1097/1958, εἰσηγητὴς *Κ. Παρασκευόπουλος*, ΕΕΔ 17, 416).

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 10809/1968

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν
Πρόεδρος ὁ κ. **Ν. Μελᾶς**
Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. **Ι. Πρεμέτης**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Α. Ἀμπατζῆς, Γ. Ρωμανός

Αἱ ὑπὸ κρίσιν ἀπὸ 24.11.1967 καὶ 26.11.1967 ἀντίθετοι ἐφέσεις κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 634/1967 ἀποφάσεως τοῦ κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΈΟΔ' δικάσαντος Πρωτοδικείου τοῦ Δικαστηρίου τούτου, ἐμπροθέσμως, ἐφ' ὅσον δὲν γίνεται ἐπίκλησις ἐπιδόσεως τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως εἰς τοὺς ἐκκαλοῦντας, καὶ νομοτύπως ἀσκηθεῖσαι, τύποις δεκταὶ καθίστανται, μετὰ τὴν καταβολὴν τῶν νομίμων προστίμων καὶ τῶν τελῶν συζητήσεως.

Ὁ ἐκκαλῶν ἐν τῇ πρώτῃ τῶν ἐφέσεων καὶ ἐφεσίβλητος ἐν τῇ δευτέρᾳ τούτων ἰσχυρίσθη διὰ τῆς ἀπὸ 30.8.1967 ἀγωγῆς του, ὅτι προσληφθεὶς τὴν 1.1.1927 ὑπὸ τῆς ἐφεσιβλήτου ἐν τῇ πρώτῃ τῶν ἐφέσεων καὶ ἐκκαλούσης ἐν τῇ δευτέρᾳ τούτων διὰ συμβάσεως μισθώσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, ὡς συντάκτης - ρεπόρτερ τῶν ἐκδιδομένων ὑπ' αὐτῆς ἡμερησίων ἐφημερίδων «Καθημερινὴ» καὶ «Μεσημβρινὴ» προσέφερεν εἰς ταύτην τὴν συμφωνηθεῖσαν ἐργασίαν του μέχρι τῆς 2.5.1967, καθ' ἣν ἀπελύθη ἄνευ προειδοποιήσεως καὶ δι' ἀφορμὴν βαρύνουσαν τὴν ἐναγομένην. Ἠτήσατο δὲ δι' αὐτῆς τὴν καταβολὴν ἀποζημιώσεως τὸ μὲν διὰ τὴν ἀπροειδοποίητον καταγγελίαν τῆς ἐργασιακῆς του συμβάσεως, τὸ δὲ διὰ τὴν ἀπόλυσίν του, πρὶν ἢ λάβῃ τὴν ὀφειλομένην αὐτῷ ἄδειαν τοῦ ἔτους 1967, ὡς καὶ τὸ ἐπίδομα ἀδείας

νῶν, τελεῖ ὑπὸ τὴν ἐν ἄρθρῳ 2 τοῦ νόμου 3198/1955 διαλαμβανομένην ἀναβλητικὴν προθεσμίαν καὶ δὲν καθίσταται ἐξ ὁλοκλήρου ληξιπρόθεσμος καὶ ἀπαιτητὴ ἅμα τῇ ἀπολύσει καὶ πρὸ τῶν κατὰ τὰς ἄνω διατάξεις προθεσμιῶν, λόγῳ τοῦ νομικοῦ τούτου κωλύματος, ἐκτὸς ἐὰν ὁ ὀφειλέτης ἐργοδότης, καθ' ὃ ἔχει δικαίωμα, ἄτε τῆς προθεσμίας πρὸς καταβολὴν ὑπὲρ αὐτοῦ ταχθείσης, ἀπευθύνῃ εἰς τὸν μισθωτὸν δήλωσιν παραιτήσεως αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ δικαιώματος ὅπως καταβάλῃ τὰς μὴ ἀπαιτητὰς δόσεις τῆς ὑπ' ἐκείνου ἀξιουμένης τυχὸν ἐπὶ πλέον ἀποζημιώσεως εἰς τὸν ὑπὸ τοῦ νόμου ὁριζόμενον χρόνον (Α.Π. 211/1965, ΕΕΔ 24, 672, Α.Π. 716/1964, ΕΕΔ 24, 14). Ὑπὸ τοιαύτην δὲ ἔννοιαν, ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ συνόλου τοῦ περιεχομένου της, ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ὑπεχρέωσε διὰ τοῦ διατακτικοῦ της τὴν ἐναγομένην εἰς τὴν καταβολὴν εἰς τὸν ἐνάγοντα τοῦ ποσοῦ τῆς ὡς ἄνω δικαιουμένης ὑπ' αὐτοῦ ἀποζημιώσεως διὰ τὴν καταγγελίαν τῆς ἐνδίκου ἐργασιακῆς συμβάσεως, καίτοι ἐκ παραδρομῆς προφανῶς ὑποχρεοῖ ταύτην εἰς τὴν καταβολὴν νομίμων τόκων ἐφ' ὁλοκλήρου τοῦ ποσοῦ τούτου ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τῆς ἀγωγῆς, χωρὶς νὰ πλήττεται ἐν τῷ σημείῳ αὐτῆς τούτῳ διὰ λόγου ἐφέσεως. Συναφῶς δέον νὰ σημειωθῇ ὅτι, ὡς ἐκ τῆς ρηθείσης διατάξεως τοῦ ἄρθρου 2 ν. 3198/1955 σαφῶς προκύπτει, ἡ δι' αὐτῆς ὁριζομένη τμηματικὴ καταβολὴ τῆς καταβλητέας τῷ μισθωτῷ ἀποζημιώσεως λόγῳ ἀπροειδοποιήτου καταγγελίας τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως, μετὰ τὴν καταβολὴν ἀμέσως ἅμα τῇ ἀπολύσει μέρους αὐτῆς μέχρι τῶν ἀποδοχῶν ἓξ μηνῶν, ἐὰν ἡ ἀποζημίωσις εἶναι μείζων τούτων, προϋπόθεσιν ἔχει ὅτι μέχρι τῆς ἐκδόσεως τῆς ἐπὶ τῆς διαφορᾶς τελειωτικῆς ἀποφάσεως δὲν ἔχει συμπληρωθῇ τὸ χρονικὸν διάστημα διὰ τὴν κατὰ τριμηνιαίας δόσεις καταβολὴν τῆς ὑπολοίπου ἀποζημιώσεως (Α.Π. 574/1961, ΕΕΔ 20, 1506), ἐξ οὗ ἕπεται, ὅτι ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἡ τμηματικὴ καταβολὴ τῆς καταβλητέας εἰς τὸν ἐνάγοντα ἀποζημιώσεως θέλει χωρήσει δι' ἃς τριμηνιαίας δόσεις ὑφίσταται κατὰ τὴν ἐνώπιον τοῦ Δικαστηρίου τούτου συζήτησιν τῆς ὑποθέσεως χρονικὸν περιθώριον, ἐφ' ὅσον δὲν γεννᾶται ζήτημα καταβολῆς τόκων ἀπὸ τῆς ἑπομένης τῆς συμπληρώσεως ἑκάστης τριμηνιαίας λόγῳ τῆς προμνησθείσης διατάξεως τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως.

Ἐντεῦθεν τὸ αἴτημα τῆς ἐναγομένης, ὅπως διὰ τῆς ἐκδοθησομένης ἀποφάσεως, ἐν περιπτώσει ἀπορρίψεως τῆς ἐφέσεώς της, διαταχθῇ ἡ παρ' αὐτῆς καταβολὴ τοῦ ποσοῦ τῆς ἀποζημιώσεως διὰ τὴν καταγγελίαν τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως τοῦ ἐνάγοντος, συμφώνως πρὸς τὴν ὡς ἄνω διάταξιν τοῦ ἄρθρου 2 νόμου 3198/1955, ἀνεξαρτήτως τοῦ ἀπαραδέκτου τούτου, προεχόντως διότι προβάλλεται διὰ τῆς προσθήκης εἰς τὰς προτάσεις ἐντὸς τῆς παρασχεθείσης εἰς αὐτὴν προθεσμίας τῶν δύο πλήρων ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐπ' ἀκροατηρίῳ συζητήσεως πρὸς ἀνάπτυξιν καὶ ἀντίκρουσιν τῶν προτάσεων, ὡς δείκνυται ἐκ τῆς εἰς τὰς προτάσεις της ὑπογραφῆς τοῦ Γραμματέως, παρὰ τὴν ρυθμίζουσαν τὴν δικονομικὴν τάξιν, ἐκ λόγων ἀποβλεπόντων προφανῶς εἰς τὸ δημόσιον συμφέρον, διάταξιν τῶν παραγράφων 1 καὶ 3 ἄρθρου 559 Πολ. Δικονομίας, ὡς ἰσχύει μετὰ τὸ ν.δ. 3081/1954, τυγχάνει ἄνευ ἀντικειμένου.

Ὑπὸ τὰ ὡς ἄνω βεβαιωθέντα πραγματικὰ περιστατικὰ ὁ ἐνάγων, ἀπολυθεὶς πρὶν ἢ λάβῃ τὴν ὀφειλομένην αὐτῷ ἐτησίαν ἄδειαν, δι' ἀφορμὴν βαρύνουσαν τὴν ἐναγομένην, ἤτοι διὰ λόγον ἀναφερόμενον εἰς τὴν σφαῖραν τῆς δράσεως ταύτης καὶ ὀφειλόμενον εἰς ὑπαιτιότητα αὐτῆς καὶ οὐχὶ ἕνεκα περιστατικοῦ ἀνωτέρας βίας, δικαιοῦται, κατ' ἄρθρον 5 § 5 ἀ.ν. 539/1945, ἀποζημιώσεως ἴσης πρὸς τὰς ἀποδοχάς, ἃς θὰ ἐλάμβανεν, ἂν ἤθελε τύχει τῆς ἀδείας του, ἤτις, λαμβανομένης ὑπ' ὄψιν τῆς ἰδιότητός του ὡς ὑπαλλήλου καὶ τοῦ ρηθέντος χρόνου ὑπηρεσίας του, ἀνέρχεται, κατ' ἄρθρον 2 § 1 καὶ 2 καὶ 3 § 1 ἀ.ν. 539/1945, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὴν ὑπ' ἀριθ. 34/1964 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, κηρυχθεῖσαν ὑποχρεωτικὴν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 50608/1965 ὑ.ἀ., ὡς ἡρμηνεύθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 14/1966 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 30665/3826/1966 ὑ.ἀ., δι' ἧς ὁρίζεται, ὅτι εἰς τοὺς συντάκτας ἀνήκει ἐτησίως ἡ προσήκουσα εἰς τοὺς ὑπαλλήλους Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν ἐτησία κανονικὴ μετ' ὑποδοχῶν ἄδεια καὶ ὅτι ὑπὸ τὸν ὅρον συντάκται καλύπτονται καὶ οἱ ἐξ αὐτῶν χαρακτηριζόμενοι ὡς ρεπόρτερς, εἰς δραχμὰς (7.739: 25 = 309,56 Χ 26) 8.048,56. Ἐπίσης δικαιοῦται ὁ ἐνάγων κατ' ἄρθρον 3 § 16 νόμου 4504/1965 ἐπιδόματος ἀδείας ἔτους 1967 ἐκ δραχμῶν 3.869,50, ἤτοι δικαιοῦται ἐν συνόλῳ ἀποζημιώσεως διὰ τὴν

Τύπου, ἀνέτρεψε τὰς πραγματικὰς συνθήκας, αἵτινες ἀπετέλουν ἀπαραίτητον προϋπόθεσιν τῆς ἐκδόσεως τῶν ἐντύπων της καὶ κατέστησε ἀδύνατον τὴν συνέχισιν ταύτης, κατήγγειλεν ἐγγράφως τὴν ἐργασιακήν του σύμβασιν ἄνευ προειδοποιήσεως, μὴ καταβαλοῦσα αὐτῷ τὴν προβλεπομένην διὰ τὴν ἄνευ τηρήσεως τῶν περὶ προμηνύσεως διατάξεων καταγγελίαν νόμιμον ἀποζημίωσιν, οὔτε τὴν δικαιουμένην ὑπ' αὐτοῦ ἀποζημίωσιν διὰ τὴν μὴ λῆψιν τῆς ἀδείας τοῦ ἔτους 1967 καὶ τοῦ ἐπιδόματος ἀδείας του τοῦ αὐτοῦ ἔτους. Εἶναι ἀληθές, ὅτι διὰ τοῦ ἐκδοθέντος, μετὰ τὴν ἐγκατάστασιν τῆς ὡς ἄνω Κυβερνήσεως, ὑπ' ἀριθ. 280/21.4.1967 Β.Δ., κυρωθέντος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. Β' Συντακτικῆς Πράξεως τῆς 3/6.5.1967, ἀνεστάλη ἡ ἰσχὺς τοῦ ἄρθρου 14 τοῦ ἰσχύοντος Συντάγματος καὶ ἐτέθη εἰς ἐφαρμογὴν ὁ νόμος ΔΞΘ'/1912, ὡς οὗτος μεταγενεστέρως ἐτροποποιήθη, καὶ διὰ τῆς ἐκδοθείσης κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον ὑπ' ἀριθ. 19603/Γ/29.4.1967 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως συνεστήθη παρὰ τῇ Γενικῇ Διευθύνσει Τύπου 'Υπηρεσία 'Ελέγχου Τύπου, σκοπὸν ἔχουσα τὴν πρόληψιν τῆς δημοσιεύσεως εἰς ἐφημερίδας καὶ γενικῶς εἰς ἔντυπα πάσης γενικῶς πληροφορίας ἢ παντὸς σχολίου ἢ εἰκόνων ἢ γελοιογραφιῶν, δι' ὧν θὰ ἐπιδιώκεται ἡ δυσφήμησις καθ' οἱονδήποτε τρόπον τῆς γενικῆς πολιτικῆς τῆς 'Εθνικῆς Κυβερνήσεως καὶ ἡ δολιοφθορὰ τῆς ἐσωτερικῆς καὶ ἐξωτερικῆς ἀσφαλείας τῆς χώρας. Δι' αὐτῶν ὅμως, ὡς καὶ τῶν συνημμένων εἰς τὴν δευτέραν τούτων γενικῶν ὁδηγιῶν, δι' ὧν ἀπηγορεύθη πᾶν δημοσίευμα, θίγον ἢ ἐπικρίνον ἀμέσως ἢ ἐμμέσως ἢ καθ' οἱονδήποτε τρόπον τὰ ἐν αὐταῖς πρόσωπα ἢ ἀναφερόμενον εἰς τὸ παρελθὸν καὶ δυνάμενον νὰ ἀναζωπυρώσῃ πάθη καὶ διαιωνίσῃ τὸν διχασμὸν ἢ τεῖνον καθ' οἱονδήποτε τρόπον εἰς τὴν δυσφήμησιν ἢ μείωσιν ἄλλων καθεστώτων ἢ ἀρχηγῶν Κρατῶν ἢ τυγχάνον ἀριστερᾶς ἀποκλίσεως, καὶ πᾶσα ἀνακοίνωσις ἢ εἴδησις ἢ σχόλιον τοῦ χρησιμοποιουμένου ὑπὸ τοῦ Κομμουνιστικοῦ Κόμματος 'Ελλάδος ραδιοσταθμοῦ, καὶ ἐπεβλήθη ὑποχρεωτικῶς ἡ δημοσίευσις τῶν λόγων τοῦ Βασιλέως, τῶν ἀνακοινώσεων τῆς Αὐλῆς καὶ τῶν λόγων καὶ δηλώσεων ἢ ἀνακοινώσεων τοῦ Προέδρου καὶ τῶν μελῶν τῆς Κυβερνήσεως, δὲν διεκόπη τελείως ἡ λειτουργία τῆς ἐκδοτικῆς ἐπιχειρήσεως τῆς ἐναγομένης, παρ' ἧς ἐκδίδονται, πλὴν τῆς ρηθείσης ἐφημερίδος, ἡ καθημερινὴ ἐπίσης ἐφημερὶς «Μεσημβρινὴ» καὶ τὸ εἰκονογραφημένον περιοδικὸν «Εἰκόνες», οὔτε κατέστη ἀδύνατος ἡ συνέχισις αὐτῆς ἢ τῆς ἐκδόσεως τῆς ὡς εἴρηται ἐφημερίδος, εἰς ἣν ἀπησχολεῖτο ὁ ἐνάγων. 'Επίσης δὲν κατέστη διὰ τῶν ρηθέντων μέτρων ὁλικῶς καὶ διαρκῶς ἀδύνατος ἡ ἀποδοχὴ παρὰ τῆς ἐναγομένης τῆς ἐργασίας τοῦ ἐνάγοντος, μὴ ἐκλιπάντος τοῦ ἀντικειμένου τῆς ἐργασίας του, οὐδὲ ἀνατραπέντων τῶν ἀντικειμενικῶν προϋποθέσεων τῆς παροχῆς ταύτης, λαμβανομένης μάλιστα ὑπ' ὄψιν τῆς δεξιᾶς ἀποκλίσεως τῆς ὡς ἄνω ἐφημερίδος τῆς ἐναγομένης καὶ τοῦ γεγονότος τῆς συνεχίσεως τῆς κυκλοφορίας καὶ μετὰ τὴν κυβερνητικὴν μεταβολὴν τῆς 21.4.1967 τῶν πλείστων τῶν πρὸ ταύτης ἐκδιδομένων δεξιᾶς καὶ κεντρώας ἀποκλίσεως ἐφημερίδων. 'Εντεῦθεν τὰ ὡς ἄνω μέτρα δὲν ἀποτελοῦν περιστατικὸν ἀνωτέρας βίας ὑπὸ τὴν ρηθεῖσαν ἔννοιαν καὶ δὲν ἀπαλλάσσουν τὴν ἐναγομένην τῆς καταβολῆς τῆς ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως διὰ τὴν ἀπροειδοποίητον καταγγελίαν τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως τοῦ ἐνάγοντος, οὕτω δὲ ἀποφανθεῖσα καὶ ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις δὲν ἔσφαλε καὶ ὁ περὶ τοῦ ἀντιθέτου λόγος ἐφέσεως τῆς ἐναγομένης δέον νὰ ἀπορριφθῇ ὡς ἀβάσιμος.

Κατ' ἄρθρον 2 νόμου 3198/1955 ἐὰν ἡ ἀποζημίωσις τοῦ μισθωτοῦ τοῦ ἀπολυομένου ἄνευ τηρήσεως τῶν περὶ προμηνύσεως διατάξεων τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου τούτου δὲν ὑπερβαίνῃ τὰς ἀποδοχὰς ἓξ μηνῶν, καταβάλλεται ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς λύσεως τῆς σχέσεως ἐργασίας, ἐὰν δὲ ἡ ἀποζημίωσις αὕτη εἶναι μεγαλυτέρα τῶν ἀποδοχῶν ἓξ μηνῶν ὁ ἐργοδότης ὑποχρεοῦται ὡσαύτως νὰ καταβάλῃ κατὰ τὴν ἀπόλυσιν τὸ μέχρι τῶν ἀποδοχῶν ἓξ μηνῶν μέρος αὐτῆς, τὸ δὲ ὑπόλοιπον ἐπὶ πλέον ποσὸν εἰς τριμηνιαίας δόσεις, ἑκάστη τῶν ὁποίων δὲν δύναται νὰ εἶναι κατωτέρα τῶν ἀποδοχῶν τριῶν μηνῶν, ἐκτὸς ἂν πρὸς ἐξόφλησιν τοῦ συνόλου τῆς ἀποζημιώσεως ὑπολείπεται μικρότερον ποσόν. Ἡ πρώτη τῶν δόσεων εἶναι καταβλητέα τὴν ἐπομένην τῆς συμπληρώσεως τριμήνου ἀπὸ τῆς ἀπολύσεως. 'Εκ τῆς διατάξεως ταύτης σαφῶς συνάγεται, ὅτι ἡ ἐκ τοῦ νόμου 2112/1920 ἀξίωσις ἀποζημιώσεως λόγῳ καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας τοῦ ὑπαλλήλου γεννᾶται μὲν ἅμα τῇ ἀπολύσει, ἡ ἐκτέλεσις ὅμως τῆς παροχῆς, ὁσάκις αὕτη ὑπερβαίνει τὰς ἀποδοχὰς ἓξ μη-

Καυκάν, Ἐνοχικόν, Εἰδικόν, Ἡ Ἔκδοσις, ὑπ' ἄριθμον 662).

Ἡ περίπτωσις συνεπῶς τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφαπτόμενος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, ἐνέπιπτεν εἰς τὰς ἀνωτέρω διατάξεις καὶ ὁ μισθωτὸς δὲν ἠδύνατο νὰ θεωρηθῇ, ὅτι διὰ τῆς ἀρνήσεώς του νὰ ἐργασθῇ εἰς τὸ ἐλαττωματικὸν αὐτοκίνητον παρέβη τὰς συμβατικάς του ὑποχρεώσεις καὶ περισσότερον νὰ θεωρηθῇ ὡς σιωπηρῶς καταγγέλλων τὴν σύμβασιν ἐργασίας, ὡς φαίνεται, ὅτι ὑπεστήριξεν ὁ ἐργοδότης.

Ἀλλὰ καὶ ἂν ἤθελε θεωρηθῇ, ὅτι ὁ μισθωτὸς ἀπαιτίως παρέβη τὰς συμβατικάς του ὑποχρεώσεις διὰ τῆς ἀρνήσεως ἐκτελέσεως τῆς ἐργασίας του δὲν ἠδύνατο νὰ συναχθῇ ἐκ μόνης τῆς μὴ ἐκτελέσεως ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ τῆς ὑποχρεώσεώς του σιωπηρὰ ἐκ μέρους αὐτοῦ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας. (Ἴδετε *Ι. Καποδίστριαν*, Ἑρμ.ΑΚ, Εἰσαγωγή, ἄρθρ. 669 - 678, ἀριθ. 63, *Τούση - Σταυροπούλου*, Ἐργατ. Δίκαιον, σελ. 345, σημ. 33, *Χ. Ἀγαλλοπούλου*, Ἐργατ. Δίκαιον, σελ. 357).

Ὑπὸ τοιαύτας περιστάσεις ἐγένετο ἐν προκειμένῳ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου, ὡς δέχεται τὸ Πρωτοδικεῖον, καὶ διότι δὲν ἐγένετο ἐγγράφως καὶ δὲν κατεβλήθη εἰς τὸν μισθωτὸν ἡ κατὰ τὸν νόμον 2112/1920 ἀποζημίωσις ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας κατέστη ἄκυρος (ἄρθρον 5 § 3 νόμου 3198/1955).

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 5780/1968

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν
Πρόεδρος ὁ κ. **Ν. Μελᾶς**
Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. **Δ. Χρονόπουλος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Ψητός, Λ. Ζουπάνος

Ὁ ἐνάγων ὁδηγός, κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ὑπηρεσίας του, ἐπανειλημμένως διεμαρτυρήθη εἰς τὸν ἐκπρόσωπον τῆς ἐναγομένης διὰ τὴν ἀποκατάστασιν τῶν ἐλλείψεων καὶ ἐλαττωμάτων κατὰ τὸ σύστημα πεδήσεως τοῦ αὐτοκινήτου, ἀλλ' αἱ διαμαρτυρίαι του ἀπέβησαν ἄκαρποι. Τὰς διαμαρτυρίας του ἐπανέλαβεν ὁ ἐνάγων πρὸς τὸν εἰρημένον ἐκπρόσωπον τῆς Ἑταιρείας καὶ κατὰ τὴν 16ην Δεκεμβρίου 1966, καθ' ἣν καὶ ἠρνήθη νὰ ἐργασθῇ ὡς ὁδηγὸς εἰς τὸ περὶ οὗ πρόκειται αὐτοκίνητον, ἐπικαλούμενος τὴν μὴ ἀποκατάστασιν τῶν ἐλαττωμάτων καὶ ἐλλείψεων αὐτοῦ, ὡς ἐκ τῶν ὁποίων (ἰδίᾳ τῆς ἐλλείψεως θυρῶν καὶ παραθύρων) καθίστατο περαιτέρω ἐπισφαλὴς ἡ ὑγεία του, λόγῳ τοῦ ὑπερβολικοῦ ψύχους τῆς ἡμέρας ἐκείνης καὶ ἐδήλωσεν, ὅτι μέχρις ἐπισκευῆς τοῦ αὐτοκινήτου εἶναι διατεθειμένος νὰ ἐργασθῇ ὡς βοηθὸς εἰς τὸ ἕτερον φορτηγὸν αὐτοκίνητον ἢ εἰς ἄλλην ἐργασίαν ἐν τῷ λατομείῳ. Ὁ εἰρημένος ὅμως ἐκπρόσωπος τῆς Ἑταιρείας δὲν ἀπεδέχθη τοῦτο καὶ διέταξε τὸν ἐνάγοντα, ὅπως συνεχίσῃ ἐργαζόμενος εἰς τὸ αὐτὸ αὐτοκίνητον, εἰς τὴν ἐμμονὴν δὲ τοῦ τελευταίου ὅτι δὲν δύναται νὰ ἐργασθῇ ἐφεξῆς εἰς τοῦτο λόγῳ ἀκαταλληλότητός του, ἐδήλωσε πρὸς αὐτὸν (ἐνάγοντα), ὅτι ἀπὸ τῆς ἑπομένης δὲν δύναται νὰ ἀναλάβῃ ἐργασίαν ἐν τῷ λατομείῳ καὶ ὅτι θεωρεῖ τὴν σύμβασιν λυθεῖσαν ἐκ μέρους του. Τὸ ὅτι οὕτως ἔχουν τὰ πράγματα καὶ οὐχὶ ὅτι ὁ ἐνάγων ἀπεχώρησεν οἰκείᾳ βουλήσει ἐκ τῆς ὑπηρεσίας, ὡς ἀβασίμως ἰσχυρίζεται ἡ ἐναγομένη καὶ ἐσφαλμένως ἐδέχθη ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, προκύπτει ἐκ τοῦ συνόλου τῶν ἐν ὄψει ἀποδεικτικῶν στοιχείων καὶ ἰδίᾳ ἐκ τῶν εἰς ἄμεσον ἀντίληψιν ἐπερειδομένων καταθέσεων τῶν μαρτύρων αὐτοῦ, ὑπηρετούντων παρὰ τῇ ἐναγομένῃ καὶ κατ' αὐτὴν τὴν ἐξέτασίν των, ὡς καὶ ἐκ τῆς προσαγομένης ὧδε παρὰ τοῦ ἐνάγοντος ὑπ' ἀριθ. 3831/5.1.1967 βεβαιώσεως τῆς Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας Βοτανικοῦ, εἰς ἣν οὗτος κατέφυγε τὴν 19.12.1966, παραπονούμενος δι' ἄκυρον ἀπόλυσιν, περιεχούσης τῆς βεβαιώσεως ταύτης τὰς ἐνώπιον τοῦ ἁρμοδίου ὑπαλλήλου τῆς ἐν λόγῳ Δημοσίας Ὑπηρεσίας γενομένας δηλώσεις τόσον τοῦ ἰδίου, ὅσον καὶ τοῦ ἐκπροσώπου τῆς ἐναγομένης, δηλώσαντος τότε οὐχὶ ὅτι ὁ ἐνάγων ἀπεχώρησε τῆς ἐργασίας οἰκείᾳ βουλήσει, ὡς ἤδη ἡ παρ' αὐτοῦ ἐκπροσωπουμένη ἐναγομένη Ἑταιρεία ἰσχυρίζεται καὶ ἐσφαλμένως ἐδέχθη ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, ἀλλ' ὅτι «κατόπιν τῆς ἀρνήσεως αὐτοῦ νὰ ἐκτελέσῃ κατὰ τὴν 16.12.1966 διαταχθεῖσαν ἐργασίαν θεωρεῖ λυθεῖσαν τὴν σχέσιν ἐργασίας ὑπαιτιότητί του». Τὰ ἀνωτέρω ὅμως δεκτὰ γενόμενα ὡς βεβαιωθέντα πραγματικὰ περιστατικὰ δὲν συνιστοῦν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐκ μέρους τοῦ ἐνάγοντος, ἀλλὰ τοιαύτην ἐκ μέρους τῆς ἐναγομένης (πρβλ. ἀναλόγως Α.Π. 640/1963, ΕΕΔ 22, σελ. 1495), διότι ἡ ἄρνησις τοῦ ἐκκαλοῦντος ἐνάγοντος ὅπως συνεχίσῃ ἐργαζόμενος εἰς τὸ περὶ οὗ πρόκειται αὐτοκίνητον ἦτο ἀπολύτως εὔλογος, δεδικαιολογημένη καὶ ἐν παντὶ ἀνυπαίτιος, μὴ ὀφειλομένη εἰς δόλον ἢ ἀμελει-

ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΚΥΡΟΥΣ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Άρνησις έκτελέσεως έργασίας ώς σιωπηρά καταγγελία συμβάσεως

Παροχή έργασίας όδηγοῦ αὐτοκινήτου εἰς λατομεῖον.—Διαμαρτυρίαι τούτου πρὸς τὸν ἐργοδότην διὰ τὴν ἐλαττωματικὴν κατάστασιν τοῦ αὐτοκινήτου, ἐκ τῆς ὁποίας καθίστατο ἐπισφαλὴς ἡ ὑγεία του.—Ἀποχὴ ἐκ τῆς ἐργασίας τοῦ ὁδηγοῦ μετ' ἄρνησιν τοῦ ἐργοδότου πρὸς διόρθωσιν τῶν ἐλαττωμάτων καὶ ἐλλείψεων τοῦ αὐτοκινήτου.—Ἰσχυρισμὸς ἐργοδότου περὶ καταγγελίας συμβάσεως ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ.— Προϋποθέσεις κύρους καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας κατ' ἄρθρον 5 § 3 Νόμου 3198/1955.— Ἐνέργεια τῆς καταγγελίας ἐγγράφως καὶ καταβολὴ ἀποζημιώσεως Νόμου 2112/1920, ἄλλως ἀκυρότης τῆς καταγγελίας.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 662 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος ὁ ἐργοδότης ὀφείλει νὰ διαρρυθμίζῃ τὰ τῆς ἐργασίας, ὡς καὶ τοῦ χώρου αὐτῆς καὶ τῆς διαμονῆς, τὰ τῶν ἐγκαταστάσεων καὶ μηχανημάτων ἢ ἐργαλείων κατὰ τρόπον ὥστε νὰ προστατεύηται ἡ ζωὴ καὶ ἡ ὑγεία τῶν μισθωτῶν.

Ἂν ὁ ἐργοδότης δὲν λαμβάνῃ τὰ ἐξασφαλιστικὰ ταῦτα μέτρα διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας θεωρεῖται μὴ προσφέρων εἰς τὴν ἀπαιτουμένην κατ' ἄρθρον 351 Ἀστικοῦ Κώδικος, τὸ ὁποῖον ἐφαρμόζεται καὶ ἐπὶ τῆς συμβάσεως ἐργασίας, σύμπραξιν καὶ καθίσταται οὕτω ὑπερήμερος περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῆς ἐργασίας, ὀφειλῶν, κατ' ἄρθρον 656 Ἀστικοῦ Κώδικος, τὸν μισθὸν τοῦ μισθωτοῦ. (Ἴδετε *Κ. Τριανταφυλλόπουλον*, εἰς Εἰσηγητικὴν Ἔκθεσιν Προσχεδίου Συμβάσεως Ἐργασίας 1913, ΕΕΔ 1, 904, *Ι. Καποδίστριαν*, ΚεφΑΚ, ὑπ' ἄρθρον 662, ἀριθ. 39, ἔνθα καὶ λοιπαὶ παραπομπαί, *Τούση - Σταυρακούλου*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 171, *Κ.*

μὴ λῆψιν τῆς ἀδείας του καὶ τοῦ ἐπιδόματος ἀδείας του ἐκ δραχμῶν (8.048,56 + 3.869, 50) = 11.918.

Ἐντεῦθεν ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, ἐπιδικάσασα ἐκ τῆς αἰτίας ταύτης εἰς τὸν ἐνάγοντα μόνον δραχμὰς 9.431, ἐσφαλε καὶ δέον, δεκτοῦ γινομένου τοῦ πρώτου λόγου ἐφέσεως τοῦ ἐνάγοντος ὡς νόμῳ καὶ οὐσίᾳ βασίμου, νὰ μεταρρυθμισθῇ, ἐπὶ τῷ τέλει νὰ γίνῃ δεκτὴ ἡ ἐφ' ἧς ἔκρινεν ἀγωγή, ὡς πρὸς τὸ ἐν λόγῳ αἰτημά της κατὰ τὸ αἰτούμενον δι' αὐτῆς ποσὸν τῶν δραχμῶν 11.608.

Κατὰ τὴν ὀρθὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 780 Πολ. Δικονομίας καὶ τὴν ἐξ ἀναλογίας ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 834 Πολ. Δικονομίας ἡ ἀπόφασις τοῦ Ἐφετείου, ἡ μεταρρυθμίζουσα τὴν πρωτόδικον ἀπόφασιν, ἐξαφανίζει αὐτήν, ἐπανερχομένων τῶν διαδίκων εἰς ἣν κατάστασιν ἦσαν πρὸ ταύτης (*Οἰκονομίδου - Λιβιάδᾶ*, § 251, σημ. 8, στοιχ. γ'). Ἐντεῦθεν ἐν προκειμένῳ, μεταρρυθμιζομένης τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως ὡς πρὸς τὸ ἓν ἐκ τῶν κυρίων ἀντικειμένων τῆς δίκης, κατὰ τὰ ἐν τῇ ἠγηθείσῃ σκέψει ἐκτεθέντα, ἐξαφανίζεται μετ' αὐτῆς καὶ ἡ διάταξίς της περὶ καταδίκης τῆς ἐναγομένης εἰς μέρος τῆς δικαστικῆς δαπάνης τοῦ ἐνάγοντος τοῦ πρώτου βαθμοῦ δικαιοδοσίας καὶ συμψηφισμοῦ ταύτης κατὰ τὸ λοιπὸν αὐτῆς μέρος καὶ συνεπῶς ὁ δεύτερος λόγος ἐφέσεως τοῦ ἐνάγοντος, πλήττων τὴν ἐξαφανισθεῖσαν ταύτην διάταξιν τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως, κρίνεται ἀπορριπτέος ὡς ἄνευ ἀντικειμένου.

Μετὰ ταῦτα καὶ μὴ ὑφισταμένου ἑτέρου λόγου ἐφέσεως ὡς βασίμου τινὸς ἰσχυρισμοῦ πρὸς ἐξέτασιν, δέον νὰ γίνῃ δεκτὴ ἐν μέρει ἡ ἔφεσις τοῦ ἐνάγοντος, ἀπορριπτομένη κατὰ τὰ λοιπά, νὰ διαταχθῇ ἡ ἀπόδοσις τοῦ κατατεθέντος ὑπ' αὐτοῦ προστίμου καὶ ἀπορριφθῇ ἡ ἔφεσις τῆς ἐναγομένης, νὰ διαταχθῇ ἡ κατάπτωσις τοῦ κατατεθέντος ὑπ' αὐτῆς προστίμου ὑπὲρ τοῦ Δημοσίου, νὰ μεταρρυθμισθῇ ἐν τῷ συνόλῳ της ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, ἐπὶ τῷ τέλει ὅπως γίνῃ τελικῶς δεκτὴ ἡ ἐφ' ἧς ἔκρινεν ἀγωγὴ διὰ ποσὸν δραχμῶν 228.304 καὶ νὰ καταδικασθῇ ἡ ἐναγομένη, ὡς κατὰ τὸ πλεῖστον ἡττηθεῖσα, εἰς μέρος τῆς δικαστικῆς δαπάνης τοῦ ἐνάγοντος ἀμφοτέρων τῶν βαθμῶν δικαιοδοσίας, συμψηφιζομένης ταύτης κατὰ τὸ λοιπὸν αὐτῆς μέρος μεταξὺ τῶν διαδίκων κατ' ἐφαρμογὴν τῶν ἄρθρων 209 § 1, 211 § 1 καὶ 783 Πολ. Δικονομίας, ὡς ἐκ τῆς εὐλόγου ἀμφιβολίας τῆς ἐναγομένης περὶ τὴν ἔκβασιν τῆς δίκης.

νης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου, διατηροῦντος ἐνταῦθα ἐργαστήριον ζαχαροπλαστικῆς, ὡς ἐργάτρια τοῦ ἐργαστηρίου τούτου, ἔναντι τῶν διὰ τὴν ἰδιότητά της ταύτην προβλεπομένων νομίμων ἀποδοχῶν, παρασχοῦσα ἔκτοτε τὰς ὑπηρεσίας της συνεχῶς καὶ ἀδιαλείπτως μέχρι τῆς 28ης Δεκεμβρίου 1967, ὅτε ἠναγκάσθη νὰ ἀποχωρήσῃ κατόπιν προσβολῆς τῆς προσωπικότητός της ἐκ μέρους τοῦ ἐναγομένου, ὅστις ἐντὸς τοῦ ἐργαστηρίου του προέβη εἰς ἀσέμνους κατ' αὐτῆς χειρονομίας, καταστήσας ἠθικῶς ἀδύνατον τὴν περαιτέρω ἐν αὐτῷ παραμονήν της. Τὸ τελευταῖον δὲ τοῦτο περιστατικόν, ὅπερ μετὰ κατηγορηματικότητος ἐβεβαίωσαν οἱ ἐνώπιον ἡμῶν καὶ συμβολαιογράφου Πειραιῶς ἐξετασθέντες μάρτυρες, κατηγγέλθη ἀπὸ τῆς ἐπομένης ἡμέρας 29ης Δεκεμβρίου 1967 καὶ εἰς τὸν ἁρμόδιον Ἐπόπτην Ἐργασίας, ὅστις ἐκάλεσε τὸν ἐναγόμενον πρὸς παροχὴν ἐξηγήσεων καὶ ἐπίλυσιν τῆς διαφορᾶς, τοῦ τελευταίου ὅμως τούτου, καίτοι λαβόντος γνῶσιν τῆς προσκλήσεως, μὴ προσελθόντος (βλ. ὑπ' ἀριθ. 59/12.1.1968 βεβαίωσιν τοῦ προϊσταμένου τῆς Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας Κερατσινίου). Ἔνδειξιν τοῦ γεγονότος τούτου ἀποτελεῖ ἐπιπροσθέτως καὶ τὸ ὑπ' αὐτῶν τούτων τῶν μαρτύρων τοῦ ἐναγομένου βεβαιούμενον ὅτι ἅμα τῇ ἀποχωρήσει τῆς ἐναγούσης προσῆλθεν εἰς τὸ ἐργαστήριον ἡ μήτηρ αὐτῆς, διαμαρτυρηθεῖσα σχετικῶς.

Ἐκ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 200 καὶ 288 τοῦ Α.Κ., ὡς καὶ ἐκ τοῦ ὅλου πνεύματος τῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας, σαφῶς προκύπτει, ὅτι ὁ ἐργοδότης ὀφείλει νὰ συμπεριφέρηται εὐπρεπῶς πρὸς τὸν μισθωτόν, σεβόμενος τὴν τιμήν, τὴν ὑπόληψιν καὶ τὴν ἐν γένει ὡς ἀτόμου προσωπικότητά του, ὑποχρέωσις, ἥτις ἀποτελεῖ θεμελιωτικὸν παράγοντα τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως. Κατὰ συνέπειαν δὲν εἶναι ἐπιτρεπτὴ συμπεριφορὰ αὐτοῦ ἔναντι τοῦ μισθωτοῦ κατὰ τρόπον ἀντιβαίνοντα πρὸς τὴν ἠθικὴν καὶ προσβάλλοντα τὴν ἀνθρωπίνην ἀξιοπρέπειαν. Ἐκ τούτου ἕπεται, ὅτι, ἐὰν ὁ μισθωτός, συνεπείᾳ τοιαύτης ἀναρμόστου συμπεριφορᾶς τοῦ ἐργοδότου του, ἐξαναγκασθῇ εἰς ἀποχώρησιν ἐκ τῆς ἐργασίας του, οὐχὶ οὗτος, ἀλλ' ὁ ἐργοδότης περιπίπτει εἰς ὑπερημερίαν, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 349 καὶ ἐπ. τοῦ Α.Κ., ὡς καθιστῶν οὕτω ἠθικῶς ἀδύνατον κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς καλῆς πίστεως τὴν παροχὴν τῆς ἐργασίας ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ, οὗ ἕνεκεν ὁ τελευταῖος δικαιοῦται τῶν ἀποδοχῶν του κατὰ τὸ ἄρθρον 656 τοῦ Α.Κ., συνεχιζομένης τῆς οὕτω ἐπελθούσης ὑπερημερίας τοῦ ἐργοδότου, μέχρις οὗ οὗτος διὰ μεταγενεστέρων πράξεών του ἄρῃ τὴν προσβολὴν τῆς ἠθικῆς ὑποστάσεως τοῦ μισθωτοῦ ἢ καταγγείλῃ τὴν σύμβασιν ἐργασίας καὶ δὴ κατὰ τὸ ἄρθρον 5 § 3 τοῦ νόμου 3198/1955 ἐγγράφως, καταβάλλων ἅμα καὶ τὴν προσήκουσαν ἀποζημίωσιν τοῦ ν. 2112/1920 ἢ τοῦ β.δ. τῆς 16/18 Ἰουλίου 1920, ἐφ' ὅσον πρόκειται περὶ συμβάσεως ἀορίστου χρόνου, ὑπαγομένης εἰς τὰς διατάξεις τῶν ἀνωτέρω νομοθετημάτων (*Ι. Καποδίστριας*, Ἡ καλὴ συμπεριφορὰ ὡς συμβατικὴ ὑποχρέωσις, ΝοΒ 7 σελ. 1 ἐπ., Πρωτ. Θεσσαλονίκης 250/1950, ΕΕΔ 9, 550, Πρωτ. Ἀθηνῶν 1671/1950, αὐτόθι, σελ. 551, Πρωτ. Κερκύρας 6/1952, ΕΕΔ 11, 701, Πρωτ. Πειραιῶς 745/1959, ΕΕΔ 18, 424, Πρωτ. Πειραιῶς 940/1962, ΕΕΔ 21, 1223). Ἐν ὄψει τούτων καὶ τῶν κατὰ τὰ ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει βεβαιωθέντων πραγματικῶν περιστατικῶν ἡ ὑπὸ τὰς ἐκτεθείσας συνθήκας ἀποχώρησις ἐκ τῆς ἐργασίας της τῆς ἐναγούσης, ἧς ἡ ἠθικὴ ἀξιοπρέπεια, ἐν ὄψει καὶ τῶν κρατουσῶν ἐν Ἑλλάδι κοινωνικῶν ἀντιλήψεων, ἀναμφισβητήτως ἐδοκιμάσθη ἐκ τῆς ἀναρμόστου πρὸς αὐτὴν συμπεριφορᾶς τοῦ ἐναγομένου, περιέστησε τὸν τελευταῖον τοῦτον εἰς κατάστασιν ὑπερημερίας, συμφώνως πρὸς τὰς προμνησθείσας διατάξεις τοῦ Α.Κ. καὶ κατέστησε αὐτὸν ὑπόχρεον πρὸς πληρωμὴν τῇ ἐναγούσῃ τῶν εἰς τὸ ἀπὸ 28 Δεκεμβρίου 1967 ἕως 28 Μαρτίου 1968 χρονικὸν διάστημα ἀντιστοιχουσῶν ἀποδοχῶν, συμποσουμένων ἐν συνόλῳ εἰς δραχμὰς 5.800 (ἡμερομίσθια 40 Χ 75 δραχμὰς καὶ ἡμερομίσθια 35 Χ 80 δραχμὰς) συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τῆς ὑπ' ἀριθ. 26/1967 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν καὶ βάσει τοῦ βεβαιωθέντος χρόνου ὑπηρεσίας της.

ΥΠΕΡΗΜΕΡΙΑ

ΑΠΡΕΠΗΣ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ ΕΡΓΟΔΟΤΟΥ ΠΡΟΣ ΜΙΣΘΩΤΟΝ

Αποχώρησις μισθωτοῦ ἐκ τῆς ἐργασίας καὶ ὑπερημερία ἐργοδότου

Συμπεριφορὰ τοῦ ἐργοδότου πρὸς τὸν μισθωτόν.—Ἀνεπίτρεπτος ἡ τοιαύτη κατὰ τρόπον ἀντιβαίνοντα πρὸς τὴν ἠθικὴν καὶ προσβάλλοντα τὴν ἀνθρωπίνην ἀξιοπρέπειαν.—Περιέλευσις τοῦ ἐργοδότου εἰς ὑπερημερίαν, κατ' ἄρθρον 349 ἐπ. Ἀστικοῦ Κώδικος, ἐπὶ ἐξαναγκασμοῦ μισθωτοῦ εἰς ἀποχώρησιν ἐκ τῆς ἐργασίας, ὡς καθιστῶντος τοῦ ἐργοδότου ἠθικῶς ἀδύνατον κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς καλῆς πίστεως τὴν παροχὴν τῆς ἐργασίας ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ.—Δικαίωμα τοῦ μισθωτοῦ ἐπὶ τοῦ μισθοῦ του κατ' ἄρθρον 656 Ἀστικοῦ Κώδικος.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω δικαστικῆς ἀποφάσεως ὑπῆρξεν ἀπρεπὴς συμπεριφορὰ ἐργοδότου πρὸς μισθωτόν, ἐκ τῆς ὁποίας ἐξηναγκάσθη αὐτὴ εἰς ἀποχὴν ἐκ τῆς ἐργασίας καὶ ἐκ τούτου ἠρεθίσθησαν ὑπὸ τῆς ἀποφάσεως πολλαὶ ἐπαλθοῦσαι νόμιμοι συνέπειαι.

Ἡ ἀπόφασις, ἐν ἀριθμίᾳ πρὸς τὰ ἐπὶ τοῦ θέματος ὑποστηριζόμενα ὑπὸ τῆς θεωρίας καὶ γενόμενα καὶ ὑπὸ τῆς νομολογίας δεκτὰ (βλ. ἐκτὸς τῶν ἐν τῇ ἀποφάσει παραπομπῶν καὶ Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 10194/1966 (εἰσηγητὴς *Β. Κόκκινος*, ΕΕΔ 25, 1187, ἔνθα σημειώσεις μας καὶ λοιπαὶ παραπομπαί), δέχεται, ὅτι ὁ ἐργοδότης καθίσταται ὑπερήμερος περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῆς ἐργασίας καὶ ὀφείλει τὸν μισθὸν (ἄρθρον 656 Α.Κ.), καθιστῶν ἠθικῶς ἀδύνατον τὴν παροχὴν τῆς ἐργασίας.

Ἡ ὀρθὴ βεβαίως βάσει τῶν γενικῶν ἀρχῶν τοῦ Δικαίου ἐν προκειμένῳ λύσις δὲν φαίνεται νὰ συντελῇ καὶ εἰς τὴν ἀποκατάστασιν τῆς ἐπιβαλλομένης ἐκ τῆς φύσεως τῆς σχέσεως συνεργασίας τοῦ ἐργοδότου μετὰ τοῦ μισθωτοῦ, ἀνθ' ἑξ ἄλλου, ἡ διέξοδος τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐπὶ τῇ καταβολῇ ἀποζημιώσεως (ἡ ὁποία δὲν ὀφείλεται εἰς τὰς περιπτώσεις, κατὰ τὰς ὁποίας ὁ μισθωτὸς δὲν ἔχει συμπεπληρωμένην δέκαιν ὑπηρεσίαν), δύναται νὰ δημιουργήσῃ, ὡς ἐκ τῶν περιστάσεων, ὑπὸ τὰς ὁποίας ἐγένετο, θέμα καταχρηστικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου, ὁπότε, ἀκυρουμένης τῆς καταγγελίας, θὰ προκύψῃ πάλιν θέμα ἐλλείψεως δυνατότητος συνεργασίας διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς συμβάσεως.

Θὰ ἦτο λοιπόν, νομίζομεν, ἀπὸ νομοθετικῆς ἀπόψεως πλέον σκόπιμος ἡ καθιέρωσις δικαιώματος τοῦ μισθωτοῦ πρὸς καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας, καταδικαζομένου τοῦ ἐργοδότου εἰς εἰδικὴν βαρεῖαν ἀποζημίωσιν.

ἂν αὐτοῦ, δεδομένου, ὅτι, ὑπὸ τὰ βεβαιωθέντα, τὸ ἐν λόγῳ αὐτοκίνητον, ὡς ἐκ τῶν ἐκτεθεισῶν ἐλλείψεων καὶ τοῦ ἐλαττώματος αὐτοῦ κατὰ τὸ σύστημα πεδήσεως, ὧν τινων ἡ ἐναγομένη παρὰ τὰς ἐπανειλημμένας διαμαρτυρίας του παρημέλει τὴν ἀποκατάστασιν, ἐξέθετεν εἰς κίνδυνον τὴν ὑγείαν τοῦ ὁδηγοῦ τούτου ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἐργασίας του, οὗ μὴν ἀλλὰ καὶ ἠδύνατο νὰ προξενήσῃ ἀτύχημα καὶ εἰς τοὺς λοιποὺς ἐν τῷ χώρῳ τοῦ λατομείου κυκλοφοροῦντας μισθωτοὺς τῆς ἐναγομένης. Ἡ τοιαύτη ὅμως, κατὰ τὰ ἀνωτέρω δεκτὰ γενόμενα, καταγγελία τῆς ἀορίστου ἐν προκειμένῳ χρόνου συμβάσεως ἐργασίας ἐκ μέρους τῆς ἐναγομένης δὲν εἶναι ἔγκυρος, διότι δὲν ἐτηρήθησαν αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 3198/1955, ἤτοι δὲν ἐγένετο ἐγγράφως, οὐδὲ κατεβλήθη ἡ κατὰ νόμον ἀποζημίωσις καὶ ἕνεκα τούτου ἡ σύμβασις θεωρεῖται συνεχιζομένη, ἡ δὲ καταγγείλασα ἀκύρως τὴν σύμβασιν ἐναγομένη ὑποχρεοῦται κατὰ τὸ ἄρθρον 656, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰ ἄρθρα 349 καὶ 350 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, εἰς τὴν καταβολὴν τῶν ἀποδοχῶν τοῦ ἐνάγοντος ἀπὸ τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως καὶ μέχρι τῆς 31.1.1967, ὡς αἰτεῖται διὰ τῆς ἀγωγῆς, λόγῳ ὑπερημερίας περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν αὐτοῦ (πρβλ. Α.Π. 640/1963, ΕΕΔ 22 σελ. 1495).

Πρωτοδίκου Πειραιῶς 941/1968

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν

Πρωτοδίκης ὁ κ. **Ἀπόστ. Μουστακόπουλος**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ἀθ. Παντούλας, Χρ. Σωτηριάδης

Ἐβεβαιώθη, κατὰ τὴν ἐκ τῶν ἐνόντων σχηματισθεῖσαν κρίσιν ἡμῶν, ὅτι ἡ ἐνάγουσα, ἔχουσα συμπεπληρωμένον τὸ 17ον ἔτος τῆς ἡλικίας της, προσελήφθη τὴν 15ην Φεβρουαρίου 1967 διὰ συμβάσεως ἐξηρτημέ-

Παροχή έργασίας ηλεκτροτεχνίτου εις Δημοσίαν Επιχείρησιν Ηλεκτρισμού.— Προσαύξησις βασικών αποδοχών λόγω πολυετίας.

Αρείου Πάγου 5/1968, Τμ. Γ'

Προεδρεύων ὁ Αντιπρόεδρος κ. **Θ. Καμπέρης**
Εἰσηγητὴς ὁ Αρεοπαγίτης κ. **Α. Κοζύρης**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Μπλάτσιος, Ε. Δημητρακόπουλος

(*) Ὡς συνάγεται ἐκ τοῦ περιεχομένου τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς ἐνώπιον τοῦ ἐπὶ τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν Πρωτοδίκου Τριπόλεως, ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, διὰ ταύτης ὁ ἐφεσίβλητος ἐνάγων, ὑπηρετῶν ὡς ἠλεκτροτεχνίτης παρὰ τῇ ἐναγομένῃ Δ.Ε.Η., συνάψει συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, ἰσχυριζόμενος ὅτι, καίτοι δικαιοῦται τῶν ἀναφερομένων ἀποδοχῶν του, ἐν αἷς καὶ συμβατικὴ προσαύξησις ἰδιαιτέρου ἐπιδόματος ἐκ 10% ἐπὶ τοῦ ἑκάστοτε βασικοῦ μισθοῦ του, χορηγηθέντος αὐτῷ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 290 τῆς 19.7.1952 ἐγκυκλίου ἐπιστολῆς τῆς Ε.Η.Ε. ἀναδρομικῶς ἀπὸ 1.1.1949 καὶ δι' ἑκάστην τριετίαν ὑπηρεσίας του, ἐν τούτοις ἡ ἐργοδότις του ἐναγομένη τῷ κατέβαλε μικροτέρας, ἠτήσατο τὴν πλήρωσιν τῆς ἐντεῦθεν προκυπτούσης διαφορᾶς διὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 1.1.1961 ἕως 31.12.1965 ἐκ δραχμῶν 41.020. Ἐγένετο δὲ δεκτὴ ἐν μέρει ἡ ἀγωγὴ αὕτη, ὡς κατ' οὐσίαν βάσιμος, διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως καὶ διὰ τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 35.650.

Ἐκ τοῦ ἄρθρου 274 Πολ. Δικονομίας, ὁρίζοντος, ὅτι «τελεσιδικία ὑπάρχει τότε μόνον, ὅταν περὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου, ὡς ἐκ τοῦ αὐτοῦ πραγματικοῦ γεγονότος, μεταξὺ τῶν αὐτῶν διαδίκων καὶ τὴν αὐτὴν ἰδιότητα πρόκειται νὰ ζητηθῇ τὸ αὐτὸ δίκαιον εἰς νέαν δίκην», σαφῶς προκύπτει, ὅτι οὐσιῶδες στοιχεῖον τῆς ὑπάρξεως τοῦ δεδικασμένου εἶναι ἡ ταυτότης τοῦ ἀντικειμένου τῆς διαφορᾶς, ὅταν ἐν τῇ ὑστέρᾳ δίκῃ γεννᾶται ὡς κύριον ἢ προκριματικὸν ζήτημα τὸ διὰ τῆς προηγουμένης ἀποφάσεως λυθὲν τοιοῦτον. Ὁ δὲ περὶ δεδικασμένου ἰσχυρισμὸς παραδεκτῶς προτείνεται καὶ πρὸς ἀπολογίαν κατὰ τῆς ἐφέσεως.

Ἐν προκειμένῳ, ὡς δείκνυται ἐκ τῆς ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος ἐπικαλουμένης καὶ προσαγομένης ὑπ' ἀριθ. 12/1957 ἀποφάσεως τοῦ Ἐργατοδίκου Τριπόλεως, οὗτος (ἐνάγων) διὰ τῆς ἀπὸ 26.10.1957 ἑτέρας ἀγωγῆς του, κατὰ τῆς ἀρχικῆς ἐργοδότιδός του Ἠλεκτρικῆς Ἑταιρείας Ἀθηνῶν, ἣν Ἑταιρείαν ὑποκατέστησεν ἀπὸ τοῦ ἔτους 1959 ἡ νῦν ἐναγομένη Δ.Ε.Η., ἰσχυρίσθη, ὅτι, ὅτε τὴν 1.1.1955 οὗτος συνεπλήρωσε δευτέραν τριετίαν ὑπηρεσίας παρὰ τῇ Ε.Η.Ε., αὕτη δὲν τῷ ἐχορήγησε τὴν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 290/1952 ἐγκυκλίου τοῦ διοικητικοῦ αὐτῆς συμβουλίου καθιερωθεῖσαν αὔξησιν ἀποδοχῶν, λόγῳ πολυετίας, διὰ τὴν λήξασαν τριετίαν, κατὰ τὴν 31.12.1954, καὶ διὰ τὸ ἀπὸ 1.1.1955 ἕως 31.12.1956 χρονικὸν διάστημα, ἐν δραχμαῖς δὲ 175 μηνιαίως. Ἡ ἀγωγὴ δὲ αὕτη, ἥτις ἀφεώρα τὸ ἄνω καὶ μόνον θέμα καὶ ἐφ' οὗ καὶ μόνον ἔκρινεν ἡ ἀνωτέρω ὑπ' ἀριθ. 12 ἀπόφασις, ὡς ἐξ αὐτῆς σαφῶς προκύπτει, ἐγένετο δεκτὴ καὶ κατ' οὐσίαν, χωρὶς οὐδόλως νὰ κριθῇ ὑπὸ τῆς ἀποφάσεως ταύτης, ὅτι ὁ ἐνάγων δικαιοῦται λαμβάνειν, βάσει τῆς ὡς ἄνω ἐγκυκλίου καὶ τῶν ὅρων αὐτῆς, ἐπίδομα ἐκ 10% ἐπὶ τῶν ἑκάστοτε βασικῶν αὐτοῦ ἀποδοχῶν, δι' ἑκάστην παρὰ τῇ ἐναγομένῃ Ε.Η.Ε. ἀπὸ τῆς 1.1.1949 συμπληρουμένην τριετίαν, λόγῳ πολυετίας, ὡς ἤδη οὗτος τὸ πρῶτον, διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς του, διατείνεται. Ἑπομένως, ἀφοῦ τὸ ἐν τῇ προκειμένῃ δίκῃ ζητούμενον ἀντικείμενον, ὡς ἀνωτέρω ἐξετέθη, εἶναι διάφορον τοῦ διὰ τῆς προτέρας ἀγωγῆς αἰτηθέντος, ἐλλείπει οὐσιαστικὴ προϋπόθεσις τῆς τελεσιδικίας, ἤτοι ἡ τοιαύτη τῆς ταυτότητος τῆς διαφορᾶς, δι' ὃ καὶ ὁ περὶ δεδικασμένου, νῦν τὸ πρῶτον παραδεκτῶς προβαλλόμενος ὑπὸ τοῦ ἐφεσιβλήτου ἐνάγοντος ἰσχυρισμός, ὡς ἀβάσιμος, εἶναι ἀπορριπτέος.

Ἐκ τῶν καταθέσεων τῶν ὑπ' ἀμφοτέρων τῶν διαδίκων ἐξετασθέντων μαρτύρων, περιεχομένων ἐν τῷ ταυταρίθμῳ τῇ ἐκκαλουμένῃ ἀποφάσει πρακτικῷ καὶ πάντων τῶν προσαγομένων καὶ ἐπικαλουμένων ἐγγράφων, τὰ κάτωθι συνάγονται πραγματικὰ περιστατικά: Ὁ ἐνάγων προσελήφθη κατὰ τὸ ἔτος 1937 ὡς ἐργάτης δικτύου εἰς τὸ ἐν Τριπόλει Ὑποκατάστημα τῆς Ἑλληνικῆς Ἠλεκτοτεχνικῆς Ἑταιρίας. Ἀκολούθως κατὰ τὸ ἔτος 1946, ἀποκτήσας οὗτος πτυχίον ἠλεκτροτεχνίτου ΣΤ' εἰδικότητος, ἐξηκολούθησε παρέχων τὰς ὑπηρεσίας του τῇ ἰδίᾳ Ἑταιρείᾳ ὡς ἠλεκτροτεχνίτης. Κατὰ τὸ ἔτος 1959, ἡ Ε.Η.Ε., ἔχουσα ἐλλείψει καταμετρητοῦ εἰσπράκτορος, ἀπέσυρε τὸν ἐνάγοντα ἐκ τῆς ἐργασίας τοῦ ἠλεκτροτεχνίτου καὶ προσωρι-

(*) Μετὰ τὴν Α.Π. 178/1967, Β' Τμήματος.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Ι. ΚΩΔΙΞ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΝΑΥΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

Έννοια πλοίου καὶ πλωτοῦ ναυπηγήματος

Ἔννοια πλοίου κατ' ἄρθρον 1 ἐδάφιον α' Νόμου 3816/1958 περὶ Κώδικος Ἰδιωτικοῦ Ναυτικοῦ Δικαίου: Πᾶν σκάφος, χωρητικότητος καθαρᾶς τοὐλάχιστον δέκα κόρων, προωρισμένον ὅπως κινῆται αὐτοδυνάμως ἐν θαλάσσῃ.—Ἐφαρμογὴ διατάξεων τοῦ ἀνωτέρω Νόμου ἀναλόγως καὶ ἐπὶ παντὸς ἄλλου πλωτοῦ ναυπηγήματος.—Ἔννοια πλωτῶν ναυπηγημάτων.—Ἐφαρμογὴ ἐπὶ τούτων καὶ τοῦ ἄρθρου 289 τοῦ Κώδικος περὶ ἐτησίας παραγραφῆς τῶν ἀξιώσεων τοῦ πλοιάρχου καὶ τοῦ πληρώματος διὰ τὴν καταβολὴν μισθῶν καὶ λοιπῶν παροχῶν, πηγαζουσῶν ἐκ τῆς συμβάσεως ναυτολογήσεως.—Χαρακτὴρ ἐργασίας κυβερνήτου ποταμοπλοίου (ρυμουλκοῦ) ὡς ναυτικῆς ἐργασίας, μὴ διεπομένης ὑπὸ τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας πληρωμάτων ποταμοπλοίων.

Ἀρείου Πάγου 161/1968, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ν. Χαραλάμπης** Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Στ. Σταυρόπουλος** Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ε. Βερνίκος, Μ. Σαμπατακάκης

Κατὰ μὲν τὸ ἄρθρον 1 ἐδ. α' τοῦ νόμου 3816/1958 (περὶ κυρώσεως τοῦ Κώδικος Ἰδιωτικοῦ Ναυτικοῦ Δικαίου) πλοῖον εἶναι πᾶν σκάφος, χωρητικότητος καθαρᾶς τοὐλάχιστον δέκα κόρων, προωρισμένον ὅπως κινῆται αὐτοδυνάμως ἐν θαλάσσῃ, κατὰ δὲ τὸ αὐτὸ ἄρθρον 1 ἐδ. 6' αἱ διατάξεις τῶν τίτλων 3, 4, 6, 7, 12, 13 καὶ 14 τοῦ νόμου τούτου ἐφαρμόζονται ἀναλόγως καὶ ἐπὶ παντὸς ἄλλου πλωτοῦ ναυπηγήματος.

Ἐκ τῶν διατάξεων τούτων σαφῶς συνάγεται, ὅτι ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῶν ἀναφερομένων ἐν τῷ παρατεθέντι ἐδ. 6' τοῦ ἄρθρου 1 πλωτῶν ναυπηγημάτων περιλαμβάνονται πάντα τὰ σκάφη, ἀπὸ τῶν ὁποίων ἐλλείπει ἡ ἑτέρα τῶν προϋποθέσεων τῶν ἀπαιτουμένων κατὰ τὸ ἐδ. α' τοῦ ἄρθρου 1 διὰ τὴν ὕπαρξιν τῆς ἰδιότητος τοῦ πλοίου, εἴτε δηλονότι ἡ ἄνω τῶν δέκα κόρων χωρητικότης, εἴτε ἡ ἱκανότης πρὸς αὐτοδύναμον πλεῦσιν, οὕτω δὲ ὑπάγονται εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν πλωτῶν ναυπηγημάτων καὶ τὰ ποταμόπλοια (σλέπια), προωρισμένα διὰ τὴν μεταφορὰν φορτίου ὑγρῶν καυσίμων, καίτοι στεροῦνται κινητηρίου δυνάμεως. Ἐπὶ τῶν σκαφῶν δὲ τούτων τυγχάνουν ἐφαρμοστέαι αἱ διατάξεις τῶν προμνησθέντων τίτλων τοῦ Κ.Ι.Ν.Δ., προσέτι δὲ καὶ τὸ ἄρθρον 289 τοῦ Κώδικος περὶ ἐτησίας παραγραφῆς τῶν ἀξιώσεων τοῦ πλοιάρχου καὶ τοῦ πληρώματος διὰ τὴν καταβολὴν μισθῶν καὶ λοιπῶν παροχῶν, πηγαζουσῶν ἐκ τῆς συμβάσεως ναυτολογήσεως, καθ' ὅσον δὲν γίνεται μὲν ἐν ἄρθρῳ 1 ἐδ. 6' ρητὴ παραπομπὴ εἰς τὸν ὑπ' ἀριθ. 15 τίτλον (ἄρθρον 289 ἐπ.), ἀλλ' ἡ ἐφαρμογὴ τῶν ἀφορώντων τὴν παραγραφὴν ὁρισμῶν, ὡς παρεπομένων τοιούτων, συνδέεται μὲ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν ἐξ ὧν ἀπορρέουν αἱ ἀξιώσεις διατάξεων (τοῦ ρηθέντος 15ου τίτλου ρυθμίζοντος οὕτω θέματα παραγραφῆς ὁλοκλήρου τοῦ Κώδικος, πρβλ. προϊσχύσαν ἄρθρον 518 Ἐμπορικοῦ Νόμου). Ὅθεν, τῆς ἀπασχολήσεως τοῦ κυβερνήτου ποταμοπλοίου (σλεπίου) ἐχούσης τὸν χαρακτῆρα ναυτικῆς ἐργασίας, αὕτη δὲν διέπεται ὡς πρὸς τὸν μισθὸν καὶ τοὺς ὅρους παροχῆς ταύτης ὑπὸ τῶν ἀπὸ 5.8.1955, 16.4.1957 κλπ. συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας πληρωμάτων ποταμοπλοίων, ἀλλὰ ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ Κ.Ι.Ν.Δ., κατ' ἀναλογίαν ἐφαρμοζομένων. Κατ' ἐσφαλμένην ὡς ἐκ τούτου ἑρμηνείαν καὶ ἐφαρμογὴν τῶν ὡς ἄνω διατάξεων οὐσιαστικοῦ περιεχομένου ἔκρινεν ἀντιθέτως ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, δι-χθεῖσα τὴν ὑπὸ δίκην ἀγωγὴν τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, κυβερνήτου ρυμουλκουμένου ποταμοπλοίου, διώκουσαν πληρωμὴν διαφορᾶς μεταξὺ καταβληθεισῶν ἀποδοχῶν καὶ ἐλαχίστων νομίμων μισθῶν, ἀμοιβῆς δι' ὑπερωριακὴν ἐργασίαν κλπ. βάσει τῶν μνησθεισῶν ἀπὸ 5.8.1955, 16.4.1957, 21.9.1960 κλπ. συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας καὶ εἶναι οὕτω ἀναιρετέα κατ' ἄρθρον 807 ἐδ. 17 Πολ. Δικονομίας καὶ τὸν βάσιμον 3ον λόγον τοῦ ἀναιρετηρίου (*).

ΙΙ. ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ

1. Ἀποδοχαὶ ἠλεκτροτεχνιτῶν

Δεδικασμένον κατ' ἄρθρον 274 Πολ. Δικ.—

(*) Ἀνηρέθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 3155/1967 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Πειραιῶς ὡς ἐφετείου.

κλίου. Ἐξ ὅλων τούτων εἶναι σαφές, ὅτι τὸ καθιερούμενον ἰδιότυπον σύστημα προσαυξήσεως τῶν βασικῶν μισθῶν λόγῳ πολυετίας, ἐπὶ συμπληρωθείσης ἑκάστοτε τριετίας, οὐδόλως καὶ κατ' οὐδεμίαν περίπτωσιν ἀποτελεῖ παροχὴν ἐπιδόματος ἐκ 10% ἐπὶ τοῦ ἑκάστοτε βασικοῦ μισθοῦ τοῦ μισθωτοῦ, ὡς διατείνεται ὁ ἐνάγων, ἀλλά, ὡς ἐρρήθη, συνιστᾷ μίαν προσαύξησιν τῶν κατὰ τὸ τέλος ἑκάστης τριετίας βασικῶν ἀποδοχῶν τοῦ μισθωτοῦ, ἰσχύουσαν διὰ τὴν προσεχῆ τριετίαν, ἐνσωματουμένων δὲ ἐν τῷ βασικῷ μισθῷ, μέρος δὲ τούτου ἀποτελοῦσιν. Κατὰ τὸ ἐπίδικον δὲ διάστημα, ἤτοι τὸ ἀρχόμενον, κατὰ τὰ ἐν τῇ ἀγωγῇ ἱστορούμενα, ἀπὸ 1.1.1961, ὁ ἐνάγων ὡς ἠλεκτροτεχνίτης ΣΤ' εἰδικότητος, μὴ ἐντεταγμένος εἰς τὸ προσωπικὸν τῆς ἐναγομένης, κατὰ τὸν κανονισμόν της, ἐδικαιοῦτο τῶν ἑπομένων γενικῶς ἀποδοχῶν, ἐκτὸς τοῦ ἀνυπάρκτου, ὡς ἐρρήθη, αὐτοτελοῦς ἐπιδόματος τριετιῶν. Ἤτοι 1) Κατὰ τὴν χρονικὴν περίοδον ἀπὸ 1.1.1961 ἕως τῆς 31.5.1962, δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 25/1961 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ἠλεκτροτεχνιτῶν τῆς Δ.Ε.Η. καὶ ἐπιχειρήσεων παραγωγῆς καὶ διανομῆς ἠλεκτρισμοῦ ἁπάσης τῆς χώρας» διὰ βασικὸν μηνιαῖον μισθὸν δραχμὰς 2.100, δι' ἐπίδομα πολυετίας πενταετιῶν ἐξ 20% δραχμὰς 420 καὶ δι' ἐπίδομα οἰκογενειακῶν βαρῶν ἐξ 20%, ἤτοι 10% διὰ τὴν σύζυγον καὶ ἀνὰ 5% δι' ἕκαστον τῶν δύο ἀνηλίκων τέκνων του, δραχμὰς 504, ἐν συνόλῳ δραχμὰς 3.024 μηνιαίως. Ἕνεκεν ὅμως τῆς κατὰ τὴν 1.1.1961 συμπληρώσεως ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος καὶ 4ης τριετίας ὑπηρεσίας καὶ τῆς συνεπείᾳ ταύτης προσαυξήσεως τοῦ μισθοῦ του, ὑφ' οὓς ὅρους ἔθετο ἡ ὑπ' ἀριθ. 290/1952 ἐγκύκλιος τῆς Ε.Η.Ε., αἱ καταβλητέαι εἰς τὸν ἐνάγοντα ἀποδοχαὶ διαμορφοῦνται ὡς ἀκολούθως: Τὸ ἐκ δραχμῶν 2.520 ἄθροισμα τοῦ βασικοῦ μισθοῦ καὶ ἐπιδόματος πολυετίας, βάσει τῆς ὡς ἄνω διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ἥτινος ἡ ἐφαρμογὴ συνέπεσε μὲ τὴν ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος συμπλήρωσιν τῆς ἄνω τριετίας καὶ δὲν ἐπηκολούθησεν αὐτῆς, ἀναγόμενον κατὰ τὸ προεκτεθὲν μισθολογικὸν σύστημα τῆς Ε.Η.Ε. εἰς προπολεμικὰς δραχμάς, ἀντιστοιχεῖ εἰς δραχμὰς μεταπολεμικὰς 2.739, αἵτινες καὶ ἀποτελοῦν τὰς βασικὰς συμβατικὰς ἀποδοχὰς τοῦ ἐνάγοντος καὶ ἐφ' ὧν εἶναι περαιτέρω ὑπολογιστέον τὸ ἐξ 20% οἰκογενειακὸν ἐπίδομα ἐκ δραχμῶν 548. Ταῦτας δὲ (2.739 + 548 = 3.287 Χ 17), ἀνερχομένας συνολικῶς εἰς τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 55.879, ἐδικαιοῦτο νὰ λάβῃ ὁ ἐνάγων κατὰ τὴν ὡς εἴρηται περίοδον καὶ πλέον τούτων διὰ δῶρα Πάσχα 1961, Χριστουγέννων 1961 καὶ Πάσχα 1962, ὑπολογιστέα δυνάμει τῶν προβλεπουσῶν ταῦτα ὑπ' ἀριθ. 23000/1961, 88000/1961 καὶ 31421/1962 ἀποφάσεων τῶν Ὑπουργῶν Ἐργασίας καὶ Οἰκονομικῶν ἀντιστοίχως, βάσει τῶν κατωτάτων νομίμων ὁρίων βασικῶν μισθῶν, προσαυξηθέντων διὰ τῶν ἐπιδομάτων οἰκογενειακῶν βαρῶν καὶ πολυετίας, δραχμὰς 1512 αὐτ. 3.024 καὶ 1.512 ἀντιστοίχως, ἤτοι κατὰ τὸ ἐν ἀρχῇ διάστημα ὁ ἐνάγων ἐδικαιοῦτο συνολικῶν ἀποδοχῶν ἐκ δραχμῶν 61.927. 2) Κατὰ τὴν περίοδον ἀπὸ 1.6.1962 ἕως 31.1.1963, καθ' ἣν δυνάμει τῆς ἀπὸ 4.12.1962 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἠλεκτροτεχνιτῶν Δ.Ε.Η., ἰσχυούσης ἀπὸ 1.6.1962, ηὐξήθη κατὰ 10% ὁ διὰ τῆς ἄνω διαιτητικῆς ἀποφάσεως χορηγούμενος τῷ ἐνάγοντι βασικὸς μισθός, ἀνελθὼν εἰς τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 2.310, οὗτος ἐδικαιοῦτο διὰ βασικὸν μισθὸν 2.310, δι' ἐπίδομα πολυετίας ἐξ 20% δραχμὰς 462 καὶ δι' ἐπίδομα οἰκογενειακῶν βαρῶν ἐξ 20% δραχμὰς 555, συνολικῶς δὲ ποσὸν δραχμῶν 3.327 μηνιαίως, ὅπερ καὶ ἔδει νὰ λάβῃ ὡς ἀνώτερον τῶν ἄνω λόγῳ τῆς 4ης τριετίας διαμορφωθεισῶν συμβατικῶν ἀποδοχῶν του. Πέραν δὲ αὐτῶν διὰ δῶρον Χριστουγέννων (ὑπ' ἀριθ. 96000/1962 ἀπόφασις Ὑπουργῶν Ἐργασίας καὶ Οἰκονομικῶν) δραχμὰς 3.327 καὶ συνολικῶς κατὰ τὴν ἄνω περίοδον δραχμὰς 3.327 Χ 8 = 26.616 δραχμὰς + 3.327 δώρων Χριστουγέννων δραχμὰς 29.943. 3) Διὰ τὸ ἀπὸ 1.2.1963 μέχρι 30.6.1963 διάστημα δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 41/1963 ἀποφάσεως τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου τῆς ἐναγομένης, καθ' ἃ ἡ ἰδία συνομολογεῖ, ἐγίνετο γενικὴ ἀναπροσαρμογὴ τῶν ἀποδοχῶν τοῦ προσωπικοῦ της, συνεπείᾳ τῆς ὁποίας ὁ ἐνάγων ἐδικαιοῦτο διὰ βασικὸν μισθὸν καὶ ἐπίδομα πολυετίας δραχμὰς 3.200, εἰς ἃς εἶναι προσθετέον καὶ τὸ οἰκογενειακὸν ἐπίδομα ἐκ δραχμῶν 640, ἤτοι ἐν συνόλῳ ἐδικαιοῦτο ὁ ἐνάγων δραχμὰς 3.840 Χ 5 μῆνας = δραχμὰς 19.200 + 1663.50 διὰ δῶρον Πάσχα (ὑπ' ἀριθ. 30300/1963 ἀπόφασις Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας), ἤτοι ἐν

νῶς ἀνέθηκεν εἰς τοῦτον τὸ ἔργον τοῦ καταμετρητοῦ μέχρις ἐξευρέσεως τοῦ τελευταίου, ὃν ἔπαυσεν ὅμως νὰ θεωρῇ τοῦτον ὡς ἠλεκτροτεχνίτην καὶ νὰ καταβάλλῃ αὐτῷ τὸν εἰς τὴν εἰδικότητά του ταύτην ἀνήκοντα ἀνώτερον μισθόν. Κατὰ τὸ ἔτος 1959 ἡ ἐναγομένη Δ.Ε.Η. ἐξηγόρασε τὰς ἐν Τριπόλει ἠλεκτρικὰς τῆς Ε.Η.Ε. ἐγκαταστάσεις, διὰ δὲ σχετικοῦ ὅρου τῆς δικαιοπραξίας ἀνέλαβε ρητῶς τὴν ὑποχρέωσιν, ὅπως διατηρήσῃ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν της καὶ ὑπὸ τὰς ἰδίας ἀποδοχὰς τὸ ὑπηρετοῦν προσωπικὸν τῆς δικαιοπαρόχου της Ε.Η.Ε. Μεταξὺ δὲ οὕτω διατηρηθέντων ἦτο καὶ ὁ ἐνάγων, ὃν, καίτοι ἐκτελοῦντα προσωρινῶς ὑπηρεσίαν εἰσπράκτορος, ὑπὸ τὴν αὐτὴν δὲ ἰδιότητα ἐξηκολούθησε νὰ ἀπασχολῇ αὐτὸν ἡ ἐναγομένη, αὕτη, ἐν τούτοις ἐθεώρει τοῦτον ὡς ἠλεκτροτεχνίτην ΣΤ΄ εἰδικότητος καὶ κατέβαλλεν αὐτῷ συνεχῶς τὰς ἀποδοχὰς οὐχὶ τοῦ εἰσπράκτορος μετρητοῦ, ἀλλὰ τὰς ἀντιστοίχους ἀνωτέρας τοιαύτας τοῦ ἠλεκτροτεχνίτου. Καὶ εἰς τὴν συνημμένην εἰς τὸ πολυτήριον συμβόλαιον κατάστασιν τῆς Ε.Η.Ε., τὴν παραδοθεῖσαν εἰς τὴν νῦν ἐναγομένην, ὁ ἐνάγων ἀναφέρεται ὡς κατέχων θέσιν ἠλεκτροτεχνίτου ΣΤ΄ εἰδικότητος. Δὲν γεννᾶται δὲ ἀμφιβολία καὶ εἶναι βέβαιον, ὅτι ὁ ἐνάγων οὐδέποτε συνεφώνησεν εἰς μεταβολὴν τῆς εἰδικότητός του, ὡς ἠλεκτροτεχνίτης, ἣν οὐδὲ μονομερῶς ἠδύνατο νὰ μεταβάλῃ ἡ ἐργοδότης αὐτοῦ, μειοῦσα οὕτω διὰ παροχῆς κατωτέρου μισθοῦ τὰς ὑλικὰς αὐτοῦ ἀποδοχάς, τὰς συμπεφωνημένας διὰ τῆς συμβάσεως ἢ διὰ τυχὸν συλλογικῆς συμβάσεως ὀφειλομένας αὐτῷ. Περαιτέρω βεβαιοῦται, ὅτι κατὰ τὸ ἔτος 1952 ἡ ἀρχικὴ ἐργοδότις τοῦ ἐνάγοντος Ε.Η.Ε. διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 290/1952 ἐγκυκλίου ἐπιστολῆς της προέβη εἰς τὴν καθιέρωσιν καὶ διὰ τὸ τεχνικὸν αὐτῆς προσωπικόν, εἰς ὃ καὶ ὁ ἐνάγων ἀνῆκεν, ἰδιότυπον μισθολογικὸν σύστημα προσαυξήσεως τῶν βασικῶν ἀποδοχῶν τούτου λόγῳ πολυετίας ἀνὰ ἑκάστην τριετίαν, καὶ ἀπεριορίστως ἀριθμοῦ τριετιῶν, κυμαινομένης ἀπὸ 10% διὰ τοὺς ἀνωτάτους μισθοὺς μέχρις 25% διὰ τοὺς κατωτάτους. Συμφώνως δὲ πρὸς τὸ σύστημα τοῦτο τῶν προσαυξήσεων, ὅπερ γενόμενον δεκτὸν ὑπὸ τῶν ἐργαζομένων παρὰ τῇ Ε.Η.Ε., παρ' ἧς καὶ ἐπροτάθη, ἐνσωματώθη καὶ ἀπετέλεσεν ὅρον τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως, ἡ προσαύξησις ὑπολογίζεται ἐπὶ τῶν πλασματικῶν βασικῶν ἀποδοχῶν ἑκάστου μισθωτοῦ, τὰ δὲ διάφορα ἐπιδόματα τὰ χορηγούμενα πέραν τοῦ βασικοῦ μισθοῦ, ὡς εἶναι τὰ τοιαῦτα πενταετιῶν, οἰκογενειακῶν βαρῶν κλπ., παραμένουσιν ἀμετάβλητα καὶ ὡς ἔχουσι ταῦτα καθορισθῇ δι' ἕνα ἕκαστον τῶν δικαιουμένων. Εἰδικώτερον, ὡς σαφῶς προκύπτει ἐκ τῆς μνησθείσης ἐγκυκλίου, πρὸς ἀνεύρεσιν τοῦ νέου, μετὰ τὴν ἐν λόγῳ προσαύξησιν ἑκάστης τριετίας, βασικοῦ μισθοῦ, λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν ὁ καταβαλλόμενος τὴν ἡμερομηνίαν, καθ' ἣν οὗτος συνεπλήρωνε τὴν τριετῆ ὑπηρεσίαν του παρὰ τῇ Ε.Η.Ε., βασικὸς μισθός, συμβατικὸς ἢ τοιοῦτος βάσει ὑποχρεωτικῆς νομίμου ρυθμίσεως, ὡς καὶ τὰ παρεχόμενα ἐπιδόματα, πλὴν ἐκείνων τῶν οἰκογενειακῶν βαρῶν, καὶ τὸ ἄθροισμα τῶν τοιούτων ἀποδοχῶν ἀνάγεται εἰς προπολεμικὰς ἀποδοχάς, βάσει τῶν πινάκων ἀντιστοιχίας προπολεμικῶν πρὸς μεταπολεμικὰς ἀποδοχὰς τῆς ἀπὸ 4.4.1947 καὶ τῶν συμπληρωματικῶν δύο ἀπὸ 1.12.1947 ὁμοίων συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, ὡς οἱ τοιοῦτοι πίνακες ἐτροποποιήθησαν μεταγενεστέρως διὰ τῶν γενομένων νομίμων αὐξήσεων κατὰ 30% καὶ 100 δραχμάς, διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 29488/1949 καὶ 2750 ἀποφάσεων τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν, Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας. Ἐπὶ τῶν οὕτω δὲ ἀνευρισκομένων προπολεμικῶν ἀποδοχῶν ἐχορηγεῖτο μία αὔξησις ὡρισμένου προπολεμικοῦ ποσοῦ, ἥτις ἐποικίλλεν ἀναλόγως τοῦ ὕψους τοῦ διδομένου προπολεμικοῦ μισθοῦ, αἱ οὕτω δὲ διαμορφούμεναι προπολεμικαὶ ἀποδοχαὶ ἀνήγοντο ἀκολούθως εἰς μεταπολεμικὰς ἀποδοχάς, βάσει τῆς ἀντιστοιχίας τοῦ πίνακος τῶν ὡς εἴρηται ἐθνικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας τοῦ ἔτους 1947, καὶ τὸ ἀνευρισκόμενον ποσὸν ἀπετέλει πλέον τὰς βασικὰς ἀποδοχὰς τοῦ μισθωτοῦ τὰς καταβλητέας κατὰ τὴν συμπληρουμένην ἑκάστοτε τριετίαν ὑπηρεσίας, τῆς ἀρχομένης ἀπὸ τῆς 1.1.1952, ἢ τὴν μεταγενεστέραν ταύτης ἡμερομηνίαν. Ἐὰν ὅμως μετὰ τὴν 1.1.1952 καὶ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς σχετικῆς τριετίας ἐδημοσιεύετο οἱοσδήποτε ἕτερος κανὼν δικαίου, δυνάμει τοῦ ὁποίου προσδιωρίζοντο κατώτατα ὅρια βασικῶν ἀποδοχῶν τοῦ μισθωτοῦ, ὧν τὸ σύνολον ὑπερέβαινε τὰς ὡς ἄνω προσδιορισθείσας βασικὰς ἀποδοχὰς τοῦ μισθωτοῦ, διοἱονδήποτε λόγον, ἔπαυον καταβαλλόμεναι αἱ ἐν λόγῳ, βάσει τῆς ἐγκυκλίου, ἀποδοχαί, καὶ ὁ μισθωτὸς θὰ ἐλάμβανε μόνον τὰς ἀνωτέρας νομίμους τοιαύτας, ρητῶς τούτου ὁριζομένου ἐν τῇ παραγράφῳ 4 τῆς σχετικῆς ὑπ' ἀριθ. 290 ἐγκυ-

μου 3810/1957, ἡ ἐκτίμησις πραγματικῶν γεγονότων, εἰς ἃ ἀνάγεται καὶ τὸ περιεχόμενον ἐγγράφων «ἐὰν προσβάλλωντα δι' αὐτῆς κανόνες δικαίου, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν ἑρμηνευτικῶν, ὑπόκειται εἰς τὸν ἔλεγχον τοῦ Ἀρείου Πάγου». Τοιοῦτοι εἶναι καὶ οἱ διὰ τῶν ἄρθρων 173 καὶ 200 τοῦ Α.Κ. καθιερωθέντες γενικοὶ ἑρμηνευτικοὶ κανόνες, καθ' οὓς πᾶσα δήλωσις δικαιοπρακτικῆς βουλήσεως ἑρμηνεύεται ὡς ἀπαιτεῖ ἡ καλὴ πίστις, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν, ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν βεβαίως ὅτι κατὰ τὴν ἀνέλεγκτον περὶ πραγμάτων κρίσιν τοῦ δικαστοῦ τῆς οὐσίας, προκύπτει κενὸν ἢ ἀμφιβολία ὡς πρὸς τὸ περιεχόμενον τῆς δηλωθείσης βουλήσεως ἐκ τοῦ γράμματος τῆς δηλώσεως, ὁπότε καὶ ἀνακύπτει ἡ ἀνάγκη τῆς ἑρμηνείας. Τοῦτο ἐξυπακούεται ἀλαλήτως, ὅταν ἡ ἀληθὴς βούλησις ἀναζητῆται εἰς τὴν δήλωσιν ἄνευ προσηλώσεως εἰς τὰς λέξεις καὶ πέραν τῆς ἐκ τοῦ γράμματος προκυπτούσης σημασίας αὐτῶν. Δικαιοπρακτικὴν δὲ βούλησιν ἐκφράζουσι καὶ αἱ ἐπὶ συμβάσεως ἀπαιτούμεναι δηλώσεις τῶν ἀντισυμβαλλομένων, αἵτινες κατευθύνονται εἰς τὴν σύναψιν αὐτῆς, ὑπὸ τὸν τύπον εἴτε τῆς προτάσεως τοῦ ἄρθρου 185 τοῦ Α.Κ., εἴτε τῆς ἀποδοχῆς τοῦ ἄρθρου 189 αὐτοῦ, δι' ὃ καὶ ἑρμηνεύονται ὡς ἄνω.

Ἐξ ἄλλου, διὰ νὰ καταστῇ ἐφικτὸς ὁ ἀκυρωτικὸς ἔλεγχος ὡς πρὸς τὴν ὀρθὴν ἐφαρμογὴν τῶν ἑρμηνευτικῶν τούτων κανόνων, εἰς ἃς περιπτώσεις ἐπιβάλλεται τοῦτο κατὰ τὰ ἀνωτέρω, δέον ὁ δικαστὴς τῆς οὐσίας νὰ ἐκθέτῃ μετὰ πληρότητος καὶ σαφηνείας ἐν τῇ ἀποφάσει του ὅλα τὰ διαπιστωθέντα ἀνελέγκτως καὶ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἀναγκαῖα περιστατικὰ καὶ ἰδίᾳ τὴν διατύπωσιν τῆς ἑρμηνευτέας δηλώσεως, τὸ γλωσσικὸν ἰδίωμα τοῦ δηλώσαντος καὶ τὰς ὡς πρὸς τοῦτο κρατούσας τοπικὰς συνηθείας, τὰς προηγηθείσας διαπραγματεύσεις, τὰς ἐπακολουθησάσας ἐνεργείας τῶν ἐνδιαφερομένων κλπ., τῶν ὡς πρὸς τοῦτο ἐλλείψεων ἐπαγομένων τὴν ἀναίρεσιν αὐτῆς δι' ἔλλειψιν νομίμου βάσεως, συμφώνως πρὸς τὸν ὑπὸ τοῦ ἐδ. 19 τοῦ ἄρθρου 807 Πολ. Δικονομίας, ὡς συνεπληρώθη διὰ τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 3810/1957, προβλεπόμενον λόγον ἀναιρέσεως, τὸν καὶ παρὰ τοῦ Εἰσηγητοῦ εἰς αὐτεπάγγελτον ἐξέτασιν προτεινόμενον κατὰ τὸ ἄρθρον 811 § 4 τῆς Πολ. Δικονομίας, ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νόμου 3810/1957.

Τὸ δικάσαν ὡς ἐφετεῖον Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν δέχεται, ὡς ἐκ τῆς ἀναιρεσιβαλλομένης δείκνυται, ὅτι «ἡ Ε.Η.Ε. διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 250/1950 καὶ 290/1952 ἐγκυκλίων της, γνωστοποιηθεισῶν εἰς ἅπαν τὸ προσωπικόν της καὶ γενομένων δεκτῶν ὑπ' αὐτοῦ, ἐχορήγησεν εἰς τοῦτο αὔξησιν τῶν ἀποδοχῶν του, ἀνερχομένην εἰς ποσοστὸν 10% ἐπὶ τοῦ ἑκάστοτε βασικοῦ μισθοῦ δι' ἑκάστην τριετίαν ἀπασχολήσεώς του ὑπ' αὐτῆς, ἀρχομένην ἀπὸ 1.1.1949 διὰ τὸ πρὸ ταύτης προσληφθὲν προσωπικόν, ἀνεξαρτήτως ἀριθμοῦ τριετιῶν καὶ ἀσχέτως πρὸς πᾶν ἕτερον ἐπίδομα, συμβατικὸν ἢ νόμιμον, ἤδη χορηγούμενον ἢ μέλλον νὰ χορηγηθῇ». Ὅτι τοιαύτη εἶναι ἡ ἔννοια τῶν ὡς ἄνω ἐγκυκλίων προκύπτει ἐκ τῆς διατυπώσεως τούτων, ἐν συνδυασμῷ καὶ πρὸς τὸ λοιπὸν ἀποδεικτικὸν ὑλικόν, καὶ προσεπιβεβαιοῦται εἰδικώτερον, πλὴν ἄλλων, καὶ «ἐκ τῶν ἐν συνεχείᾳ μνημονευομένων ἐγγράφων τῆς τε Ε.Η.Ε. καὶ τῆς ὑποκαταστησάσης ταύτην Δ.Ε.Η. Οὕτω καθίσταται βέβαιον, ὅτι τὸ δικάσαν Πρωτοδικεῖον, προσφεύγον πρὸς ἀναζήτησιν τῆς ἀληθοῦς ἐννοίας τῶν ὡς εἴρηται ἐγκυκλίων, αἵτινες ἀπετέλεσαν τὴν πρότασιν, ἥτις διὰ τῆς ἀποδοχῆς ἐξειλίχθη εἰς σύμβασιν, διέπουσαν τὰς σχέσεις τῶν διαδίκων, εἰς τὸ ἀποδεικτικὸν ὑλικὸν καὶ εἰς ἄλλα στοιχεῖα ἐκτὸς αὐτῶν κείμενα, ἀναγνωρίζει σαφῶς τὸ ἀσαφὲς καὶ ἀμφίβολον τοῦ γράμματος αὐτῶν, ἐξ οὗ δῆλον, ὅτι ἔδει νὰ ἐφαρμόσῃ ἐν τῇ γενομένῃ ἑρμηνείᾳ τοὺς μνησθέντας γενικοὺς ἑρμηνευτικοὺς κανόνας καὶ ἐπὶ πλέον νὰ περιλάβῃ εἰς τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασίν του τὰ ἀναγκαῖα διὰ τὸν ἔλεγχον τῆς ἐφαρμογῆς ταύτης στοιχεῖα. Ὅθεν, παραλεῖψαν, ἐκτὸς τῶν ἄλλων, νὰ παραθέσῃ τὴν σχετικὴν περικοπὴν τῶν ἑρμηνευθεισῶν παρ' αὐτοῦ ἐγκυκλίων καὶ νὰ διαλάβῃ τι ἐν σχέσει πρὸς τὰ προηγηθέντα αὐτῶν, ἐστέρησε τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασίν του νομίμου βάσεως δι' ἔλλειψιν ἐπαρκῶν αἰτιολογιῶν ἐπὶ τοῦ οὐσιώδους τούτου ζητήματος, ἐφ' ᾧ καὶ δέον νὰ ἀναιρεθῇ αὕτη κατὰ τὸ ἄρθρον 807 ἐδ. 19 τῆς Πολ. Δικονομίας, ὡς συνεπληρώθη διὰ τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 3810/1957, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ ἐδ. 17 αὐτοῦ καὶ τὸ ἄρθρον 810 § 1, ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ νόμου 3810/1957, συμφώνως πρὸς τὸν 1ον λόγον τοῦ ἀναιρετηρίου καὶ τὸν παρὰ τοῦ Εἰσηγητοῦ

ὅλῳ δραχμὰς 20.863,50. 4) Διὰ τὸ ἀπὸ 1.7.1963 μέχρι 31.12.1963 διάστημα. Κατὰ τοῦτο ὁ ἐνάγων δικαιοῦται δι' οἰκογενειακὸν ἐπίδομα μόνον 15% ἕνεκεν τῆς ἐν τῷ μεταξὺ ἀπὸ 1.7.1963 ἐνηλικιώσεως ἑνὸς τῶν δύο τέκνων του, γεννηθέντος τὴν 2.7.1942. Οὕτω ἐπὶ τοῦ βασικοῦ μισθοῦ σὺν ἐπιδόματι πολυετίας ἐκ δραχμῶν 3.200 τὸ οἰκογενειακὸν ἐπίδομα τοῦ ἐνάγοντος ἀνέρχεται εἰς δραχμὰς 480. Βάσει δὲ τούτων ὁ ἐνάγων ἐδικαιοῦτο νὰ λάβῃ κατὰ τὸ ἐν λόγῳ διάστημα δραχμὰς 3.680 Χ 6 μῆνας = δραχμὰς 22.080 + 3.188 διὰ δῶρον Χριστουγέννων (ὑπ' ἀριθ. 100300/1963 ἀπόφασις Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας), ἤτοι συνολικῶς δραχμὰς 25.268. 5) Ἀπὸ 1.1.1964 ἕως 30.4.1964. Κατὰ τὴν 1.4.1964 ὁ ἐνάγων συνεπλήρωσε καὶ πέμπτην τριετίαν ὑπηρεσίας, συνεπείᾳ δὲ τῆς ἐκ ταύτης νέας προσαυξήσεως τοῦ μισθοῦ του αἱ καταβλητέαι αὐτῷ ἀποδοχαί, διαμορφούμεναι κατὰ τὸ μνησθὲν ὡς ἄνω σύστημα, ἀνέρχονται εἰς δραχμὰς 3.508 σὺν τῷ οἰκογενειακῷ ἐπιδόματι ἐκ 15% ἐκ δραχμῶν 526, ἤτοι μηνιαίως δραχμὰς 4.034, ἅς, ὡς ἀνωτέρας τῶν νομίμων τοιούτων, ἔδει νὰ λαμβάνῃ ὁ ἐνάγων. Ἤτοι ἐδικαιοῦτο οὗτος δραχμὰς 4.034 Χ6 μῆνας δραχμὰς 24.204 + 1.594 διὰ δῶρον Πάσχα 1964 (ὑπ' ἀριθ. 32500/1964 ἀπόφασις Ὑπουργοῦ Ἐργασίας), δραχμὰς 25.798 συνολικῶς, καὶ 6) ἀπὸ 1.7.1964 ἕως 31.12.1965. Κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο, δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 7/1965 Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἐχούσης ἐφαρμογὴν ἀπὸ 1.7.1964, ηὐξήθη ὁ διὰ τῆς ἄνω συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας τοῦ 1962 καθιερούμενος βασικὸς μισθὸς τοῦ ἐνάγοντος ἐκ δραχμῶν 2.310 κατὰ 15%, ἀνελθὼν εἰς δραχμὰς 2.656,50. Προστιθεμένου εἰς τοῦτον καὶ τοῦ ἐξ 20% ἐπιδόματος πολυετίας ἐκ δραχμῶν 531 τὸ σύνολον ἐκ δραχμῶν 3.188 ὑπολείπεται τοῦ καταβλητέου τῷ ἐνάγοντι ὡς ἄνω συμβιβαστικοῦ βασικοῦ μισθοῦ, μετὰ τοῦ ἐπιδόματος πολυετίας, ἐκ δραχμῶν 3.508, δι' ὃ καὶ δικαιοῦται οὗτος, κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο, τοῦ συμβατικοῦ ὡς ἀνωτέρω μισθοῦ. Συνεπῶς ὁ ἐνάγων δικαιοῦται κατὰ τὴν τελευταίαν ταύτην περίοδον δραχμὰς 4.034 Χ 18 δραχμὰς = 72.612, δι' ἐπίδομα ἀδείας 1964, καθιερωθὲν ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 33182/1993/1964 ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, τὸ ἥμισυ ἑνὸς 15θημέρου, ἤτοι δραχμὰς 1009, διὰ δῶρον Χριστουγέννων 1964 δραχμὰς 3666 (ὑπ' ἀριθ. 116220/4764/1964 ἀπόφασις Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας), διὰ δῶρον Πάσχα 1965 δραχμὰς 1.833 (ὑπ' ἀριθ. 39700/2772/1965 ἀπόφασις Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας), δι' ἐπίδομα ἀδείας 1965, ἤτοι ἀποδοχὰς ἑνὸς ἑξαημέρου δραχμὰς 2.017, καὶ διὰ δῶρον Χριστουγέννων 1965 δραχμὰς 3.666 (ὑπ' ἀριθ. 116100/1965 ἀπόφασις Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας). Ἐν συνόλῳ δὲ ὁ ἐνάγων ἐδικαιοῦτο λαμβάνειν κατὰ τὸ ἐν λόγῳ τελευταῖον διάστημα τῆς ὑπηρεσίας του δραχμὰς 84.803 συνολικῶς. Κατὰ πάντα ταῦτα αἱ ἀποδοχαὶ τοῦ ἐνάγοντος τοῦ ἐπιδίκου διαστήματος ἀνέρχονται εἰς δραχμὰς 248.602,50. Ἐκ τούτων δὲ ἡ ἐναγομένη ὀφείλει εἰσέτι τῷ ἐνάγοντι δραχμὰς 4.641, ὡς καὶ ἡ ἰδία ἐν ταῖς προτάσεσιν αὐτῆς συνομολογεῖ, δι' ὃ ποσὸν καὶ δέον νὰ γίνῃ ἐν μέρει δεκτὴ ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή, ἀναλόγως μεταρρυθμιζομένης τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως κατὰ τὸν ὁδηγοῦντα περὶ τούτου α' λόγον ἐφέσεως τῆς ἐναγομένης.

2. Προσαύξησις ἀποδοχῶν προσωπικοῦ δι' ἐγκυκλίων Ἑλληνικῆς Ἠλεκτρικῆς Ἑταιρείας

1. Ὑπαγωγὴ εἰς τὸν ἔλεγχον τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ τῶν διὰ τῶν ἄρθρων 173 καὶ 200 Ἀστικοῦ Κώδικος καθιερωθέντων γενικῶν ἑρμηνευτικῶν κανόνων, ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι, κατὰ τὴν ἀνέλεγκτον περὶ πραγμάτων κρίσιν τοῦ δικαστοῦ τῆς οὐσίας, προκύπτει κενὸν ἢ ἀμφιβολία ὡς πρὸς τὸ περιεχόμενον τῆς δηλωθείσης βουλήσεως ἐκ τοῦ γράμματος τῆς δηλώσεως, ὁπότε ἀνακύπτει καὶ ἡ ἀνάγκη τῆς ἑρμηνείας.— Ἀναγκαία διὰ τὸν ἀκυρωτικὸν ἔλεγχον ἡ ὑπὸ τοῦ Δικαστοῦ τῆς οὐσίας ἔκθεσις ἐν τῇ ἀποφάσει του ὅλων τῶν διαπιστωθέντων ἀνελέγκτως περιστατικῶν.— Ἀναίρεσις ἄλλως ἀποφάσεως ἐλλείψει νομίμου βάσεως.— Περιεχόμενον ἐγκυκλίων Ἑλληνικῆς Ἠλεκτρικῆς Ἑταιρείας περὶ αὐξήσεως ἀποδοχῶν προσωπικοῦ.

Ἀρείου Πάγου 195/1968, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ν. Χαραλάμπης**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Κ. Παπαϊωάννου**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Μπλάτσιος, Ε. Δημητρακόπουλος

Κατὰ τὸ δεύτερον ἐδάφιον τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 810 τῆς Πολ. Δικονομίας, ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ νό-

προτεινόμενον (*).

2. *Προϋπόθεσις ἐφαρμογῆς ἄρθρων 173 καὶ 200 Ἀστικοῦ Κώδικος ἡ ὕπαρξις ἐν τῇ ἐρμηνευομένῃ συμβάσει ἢ δικαιοπραξίᾳ κενοῦ ἢ ἀμφιβολίας περὶ τῆς ἐννοίας αὐτῶν κατὰ τὴν ἀνεξέλεγκτον περὶ τούτου κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου τῆς οὐσίας.—Ἔκθεσις ὑπὸ τοῦ Δικαστοῦ τῆς οὐσίας ἐν τῇ ἀποφάσει του ὅλων τῶν διαπιστωθέντων ἀνελέγκτως περιστατικῶν, ἀναιρουμένης ἄλλως τῆς ἀποφάσεως ἐλλείψει νομίμου βάσεως.—Ἐκτίμησις ὑπὸ τοῦ Πρωτοδικείου περιεχομένου ἐγκυκλίων Ἑλληνικῆς Ἠλεκτρικῆς Ἑταιρείας περὶ προσαυξήσεως μισθοῦ προσωπικοῦ.—Στέρησις ἀποφάσεώς του νομίμου βάσεως δι' ἔλλειψιν ἐπαρκῶν αἰτιολογιῶν.—Παραπομπὴ ὅμως τῆς ὑποθέσεως εἰς τὴν Ὁλομέλειαν τοῦ Ἀρείου Πάγου.*

Ἀρείου Πάγου 259/1968, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ν. Χαραλάμπης**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Λ. Κανελλάκος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Μπλάτσιος, Ε. Δημητρακόπουλος

Ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ ὑπὸ τῶν ἄρθρων 173 καὶ 200 Α.Κ. τιθεμένου κανόνος, ὅτι αἱ συμβάσεις καὶ ἐν γένει δηλώσεις δικαιοπρακτικῆς βουλήσεως δέον νὰ ἑρμηνεύωνται ὡς ἀπαιτεῖ ἡ καλὴ πίστις, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν, προϋποθέτει τὴν ὕπαρξιν ἐν τῇ ἑρμηνευομένῃ συμβάσει ἢ δικαιοπραξίᾳ κενοῦ ἢ ἀμφιβολίας περὶ τῆς ἐννοίας αὐτῶν, κατὰ τὴν ἀνεξέλεγκτον περὶ τούτου κρίσιν τοῦ δικαστηρίου τῆς οὐσίας. Τοῦτο ἐξυπακούεται, ὅταν ἡ ἀληθὴς βούλησις ἀναζητεῖται εἰς τὴν δήλωσιν ἄνευ προσηλώσεως εἰς τὰς λέξεις καὶ πέραν τῆς ἐκ τοῦ γράμματος προκυπτούσης σημασίας αὐτῶν. Δικαιοπρακτικὴν δὲ βούλησιν ἐκφράζουσι καὶ αἱ ἐπὶ συμβάσεως ἀπαιτούμεναι δηλώσεις τῶν ἀντισυμβαλλομένων, αἵτινες κατευθύνονται εἰς τὴν σύναψιν αὐτῆς ὑπὸ τὸν τύπον εἴτε τῆς προτάσεως τοῦ ἄρθρου 185 τοῦ Α.Κ., εἴτε τῆς ἀποδοχῆς τοῦ ἄρθρου 189 αὐτοῦ, δι' ἃ καὶ ἑρμηνεύονται ὡς ἄνω.

Ἐξ ἄλλου, διὰ νὰ καταστῇ ἐφικτὸς ὁ ἀκυρωτικὸς ἔλεγχος ὡς πρὸς τὴν ὀρθὴν ἐφαρμογὴν τῶν ἑρμηνευτικῶν κανόνων τούτων εἰς ἃς περιπτώσεις ἐπιβάλλεται αὕτη κατὰ τὰ ἀνωτέρω, δέον ὁ δικαστὴς τῆς οὐσίας νὰ ἐκθέτῃ μετὰ πληρότητος καὶ σαφηνείας ἐν τῇ ἀποφάσει του ὅλα τὰ διαπιστωθέντα ἀνελέγκτως καὶ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἀναγκαῖα περιστατικά, ἰδίᾳ τὴν διατύπωσιν τῆς ἑρμηνευτέας δηλώσεως, τὸ γλωσσικὸν ἰδίωμα τοῦ δηλώσαντος καὶ τὰς πρὸς τοῦτο κρατούσας τοπικὰς συνηθείας, τὰς προηγηθείσας διαπραγματεύσεις, τὰς ἐπακολουθησάσας ἐνεργείας τῶν ἐνδιαφερομένων κλπ., τῶν πρὸς τοῦτο ἐλλείψεων ἐπαγομένων τὴν ἀναίρεσιν αὐτῆς δι' ἔλλειψιν νομίμου βάσεως, συμφώνως πρὸς τὸν ὑπὸ τοῦ ἐδαφ. 19 τοῦ ἄρθρου 807 Πολ. Δικονομίας, ὡς συνεπληρώθη δι' ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 3810/1957, προβλεπόμενον λόγον ἀναιρέσεως.

Τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν δέχεται, ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ συνόλου τῶν προσαχθεισῶν ἀποδείξεων, καθ' ἃ ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως δείκνυται, ὅτι δι' ἀποφάσεων τῆς ἧν διεδέχθη ἡ ἀναιρεσείουσα Ἠλεκτρικῆς Ἑταιρείας Ἀθηνῶν, γνωστοποιηθεισῶν διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 230/1950 καὶ 290/1952 ἐγκυκλίων ἐκείνης καὶ γενομένων ἀποδεκτῶν ὑπὸ τοῦ προσωπικοῦ της, ἐγοργγήθη προσαύξησις πρὸς 10% διὰ τοὺς ἀνωτέρους καὶ πρὸς 25% διὰ τοὺς κατωτέρους βαθμοὺς ἐπὶ τοῦ ἑκάστοτε νομίμου βασικοῦ μηνιαίου μεταπολεμικοῦ μισθοῦ, δι' ἑκάστην τριετίαν, ἀρχομένου τοῦ ὑπολογισμοῦ ἀπὸ 1.1.1943 διὰ τὸ ὑπαλληλικὸν καὶ ἀπὸ 1.1.1949 διὰ τὸ λοιπὸν προσωπικόν, ἀνεξαρτήτως ἀριθμοῦ τριετιῶν καὶ ἀσχέτως πρὸς πᾶν ἕτερον ἐπίδομα, καταβαλλόμενον ὑπὸ τῆς Ε.Η.Ε. ἢ ὁριζόμενον ἢ ὁρισθησόμενον ὑπὸ τοῦ νόμου. Οὕτω καθίσταται βέβαιον, ὅτι τὸ Πρωτοδικεῖον, προσφυγὸν πρὸς ἀναζήτησιν τῆς ἀληθοῦς ἐννοίας τῶν ὡς εἴρηται ἐγκυκλίων, αἵτινες ἀπετέλεσαν τὴν πρότασιν, ἥτις διὰ τῆς ἀποδοχῆς ἐξειλίχθη εἰς σύμβασιν, διέπουσαν τὰς σχέσεις τῶν διαδίκων, καὶ εἰς ἀποδεικτικὰ στοιχεῖα ἄλλα, πλὴν τῶν ἐγκυκλίων, ἀναγνωρίζει σαφῶς τὸ ἀσαφὲς καὶ ἀμφίβολον τοῦ γράμματος αὐτῶν, ἐξ οὗ δῆλον καθίσταται, ὅτι ἔδει νὰ ἐφαρμόσῃ ἐν τῇ γενομένῃ ἑρμηνείᾳ τοὺς μνησθέντας γενικοὺς ἑρμηνευτικοὺς κανόνας καὶ ἐπὶ πλέον νὰ περιλάβῃ εἰς τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασίν του τὰ ἀναγκαῖα διὰ τὸν ἔλεγχον τῆς ἐφαρμογῆς τούτων στοιχεῖα. Ὅθεν, παραλείψαν, ἐκτὸς ἄλλων, νὰ παραθέσῃ τὴν σχετι-

(*) Ἀνηρέθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 10739/1967 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετεῖον.

Ἴδετε καὶ Α.Π. 598/1966, ΕΕΔ 26, 123, Α.Π. 824/1967, ΕΕΔ 26, 1139, Α.Π. 722/1967, ΕΕΔ 27, 307 καὶ τὴν ἀμέσως κατωτέρω παρατιθεμένην.

κὴν περικοπὴν τῶν ἐρμηνευθεισῶν παρ' αὐτοῦ ἐγκυκλίων καὶ νὰ διαλάβῃ τι ἐν σχέσει πρὸς τὰ προηγηθέντα αὐτῶν, ἐστέρησε τὴν ἀπόφασίν του νομίμου βάσεως δι' ἔλλειψιν ἐπαρκῶν αἰτιολογιῶν καὶ ἀναιρετέαν ταύτην κατέστησε κατ' ἄρθρον 807 ἐδ. 19 Πολ. Δικονομίας, ὡς συνεπληρώθη δι' ἄρθρου 5 ν. 3810/1957, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ ἐδ. 17 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου καὶ τὸ ἄρθρον 810 § 1 Πολ. Δικονομίας, ὡς ἀντικατεστάθη δι' ἄρθρου 6 ν. 3810/1957, συμφώνως τῷ μοναδικῷ λόγῳ τοῦ ἀναιρετηρίου, ἐν τῷ ὁποίῳ προσάπτοντι ἀπ' εὐθείας παράβασιν τῶν ὡς ἄνω ἄρθρων τοῦ Α.Κ., ἐμπεριέχεται καὶ ὁ ἐκ τοῦ ρηθέντος ἐδ. 19 τοῦ ἄρθρου 807. Τῆς ἀποφάσεως ὅμως ταύτης ληφθείσης διὰ πλειοψηφίας μιᾶς ψήφου, δέον ἡ ὑπόθεσις νὰ παραπεμφθῇ εἰς τὴν Ὁλομέλειαν τοῦ δικαστηρίου, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 3 § 3 τοῦ ὡς ἄνω νόμου 3810/1957.

III. ΤΡΑΠΕΖΙΚΟΙ ΥΠΑΛΛΗΛΟΙ

Ἐπιβολὴ ὁριστικῆς ἀπολύσεως προσωπικοῦ Ἀγροτικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος ὡς πειθαρχικῆς ποινῆς

Πειθαρχικαὶ παραβάσεις ὑπαλλήλων κατ' ἄρθρον 67 τοῦ διὰ τοῦ Νόμου 2584/1940 κυρωθέντος καὶ ἐπέχοντος ἰσχὺν Νόμου Ὀργανισμοῦ τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος.— Μεταξὺ τῶν πειθαρχικῶν ποινῶν καὶ ἡ ὁριστικὴ ἀπόλυσις.— Ἐπιβολὴ ὑπὸ τοῦ Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου τῆς Τραπέζης πειθαρχικῆς ποινῆς ὁριστικῆς ἀπολύσεως, δι' ἀδικαιολόγητον καὶ αὐθαίρετον ἀπουσίαν ὑπαλλήλου, τῶν Πειθαρχικῶν Συμβουλίων μὴ ποιησαμένων κακὴν χρῆσιν τῆς διακριτικῆς αὐτῶν ἐξουσίας καὶ τῆς λύσεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας μὴ ἀποτελούσης καταχρηστικὴν ἄσκησιν δικαιώματος.

Ἀρείου Πάγου 21/1968, Τμ. Γ'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Θ. Καμπέρης**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Σ. Λογαρᾶς**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Π. Κωνσταντόπουλος, Στ. Γιαννακόπουλος

(*). Κατὰ μὲν τὸ ἄρθρον 67 τοῦ διὰ τοῦ νόμου 2584/1940 κυρωθέντος καὶ διὰ τοῦτο θέσιν νόμου ἐπέχοντος Ὀργανισμοῦ Ἀγροτικῆς Τραπέζης Ἑλλάδος πειθαρχικαὶ παραβάσεις εἶναι καὶ ἡ ἀναξιοπρεπὴς διαγωγὴ καὶ ἐν γένει πᾶσα πρᾶξις ἢ παράλειψις τοῦ ὑπαλλήλου, δυναμένη νὰ παραβλάψῃ τὰ συμφέροντα τῆς Τραπέζης, νὰ κλονίσῃ τὴν πειθαρχίαν ἢ νὰ μειώσῃ τὸ κῦρος τῆς Τραπέζης ἢ τὴν ὑπαλληλικὴν ὑπόληψιν, ὡς καὶ ἡ ὑπέρβασις ἀδείας, κατὰ δὲ τὸ ἑπόμενον ἄρθρον 68 μεταξὺ τῶν πειθαρχικῶν ποινῶν συγκαταλέγεται καὶ ἡ ὁριστικὴ ἀπόλυσις.

Ἐξ ἄλλου ἐκ τῶν παραγράφων 1, 2 καὶ 3 τοῦ ἄρθρου 58 τοῦ ὡς ἄνω Ὀργανισμοῦ, σαφῶς καθίσταται, ὅτι, διὰ νὰ τύχῃ ὁ ὑπάλληλος ἀναρρωτικῆς ἀδείας μέχρις ἓξ μηνῶν, ὅταν, ὡς ἡ ἐνάγουσα - ἐκκαλοῦσα, δὲν συνεπλήρωσε τριετίαν, δέον νὰ εὑρίσκεται ἐν ἀδυναμίᾳ πρὸς ἐκτέλεσιν ὑπηρεσίας λόγῳ ἀσθενείας, προσηκόντως θεραπευομένης ὑπὸ τῶν ὁριζομένων ἰατρῶν, πιστοποιούντων ἐνόρκως τὴν ἀνάγκην τῆς παροχῆς τῆς ἀδείας. Ἐκ τῶν καταθέσεων τῶν ἐνώπιον τοῦ πρωτοδικαληφθέντος ἐπὶ τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν δικαστοῦ ἐξετασθέντων μαρτύρων ἀποδείξεως καὶ ἀνταποδείξεως καὶ τῶν ἐπικαλουμένων καὶ προσαγομένων ἐγγράφων προκύπτουσι τὰ ἑξῆς: Ἡ ἐνάγουσα προσελήφθη εἰδικῶς (βασικὴ προϋπόθεσις συμμετοχῆς εἰς τὸν διενεργηθέντα τοπικὸν διαγωνισμὸν ἦτο αἱ ὑποψήφιαι νὰ κατάγωνται καὶ κατοικῶσιν ἐν τῇ ἕδρᾳ τοῦ πρακτορείου), ὡς δακτυλογράφος τοῦ πρακτορείου Λιθωρικίου. Ἀφ' ἧς ἡ ἐνάγουσα ἐμνηστεύθη, ἤτοι ἀπὸ τοῦ 1959, ἐπεδίωξε τὴν ἀπόσπασίν της εἰς Ἀθήνας, ἔνθα κατοικεῖ καὶ κατοικεῖ ὁ τότε μνηστὴρ καὶ ἀπὸ τοῦ ἔτους 1960 ἤδη σύζυγός της. Τὸ ἔτος 1961 ἡ ἐνάγουσα ἀπουσίασεν ἐκ τῆς ὑπηρεσίας της, λόγῳ ἀσθενείας ἀπὸ τῆς 12 μέχρι τῆς 22 Ἀπριλίου, ἐν συνεχείᾳ δὲ ἔλαβε τριακονθήμερον ἀναρρωτικὴν ἄδειαν, μετὰ τὴν λῆξιν τῆς ὁποίας δὲν ἀνέλαβεν ὑπηρεσίαν, ἀλλὰ θεωρηθεῖσα ὡς ἀσθενὴς διὰ τὸ μέχρι 5 Ἰουνίου 1961 χρονικὸν διάστημα, ἔλαβε νέαν ἀναρρωτικὴν ἄδειαν ἀπὸ 6 μέχρι 20 Ἰουνίου. Οἱ ἰατροὶ τῆς ἐναγομένης, οἵτινες εἶχον γνωματεύσει περὶ τῆς ἀνάγκης τῆς τελευταίας ἀναρρωτικῆς ἀδείας, ἐν τῇ γνωματεύσει των περιέλαβον σύστασιν, ὅπως ἡ ἐνάγουσα ἀποσπασθῇ ἐπὶ 3 - 4 μῆνας εἰς Ὑποκατάστημα πλησίον τῶν Ἀθηνῶν, ἵνα τύχῃ ἰατρικῆς παρακολουθήσεως. Τὴν 19ην Ἰουνίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους ἡ ἐνάγουσα ὑποβάλλει νέαν αἴτησιν χορηγήσεως ἀναρρωτικῆς ἀδείας, ἐφ' ἧς οἱ ἰατροί, εἰς οὓς παρεπέμφθη ὑπὸ τῆς ἐναγομένης, δὲν ἐβεβαίωσαν, ὅτι αὕτη εὑρίσκεται ἐν ἀδυναμίᾳ

(*) Μετὰ τὴν Α.Π. 629/1966, Β' Τμήματος, ΕΕΔ 26, 157.

κίας ἀποχωροῦν προσωπικὸν παρέχεται μέχρις ἐνάρξεως λειτουργίας Ταμείου Συντάξεων ἐφ' ἅπαξ ποσόν, ἴσον πρὸς τὴν κατὰ τὸν νόμον περὶ καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας προβλεπομένην ἀποζημίωσιν.

Ἐξ ἄλλου, κατὰ τὸ ἄρθρον 3 § 1 τοῦ νόμου 2112/1920 «περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων», ἡ κατ' αὐτὸ καταβλητέα ἀποζημίωσις εἰς τὸν ἄνευ προηγουμένης καταγγελίας τῆς ὑπαλληλικῆς συμβάσεως ἀπολυόμενον ὑπάλληλον εἶναι ἴση πρὸς τὸ σύνολον τῶν τακτικῶν αὐτοῦ ἀποδοχῶν, ἃς θὰ ἐλάμβανε κατὰ τὸν χρόνον, πρὸ τοῦ ὁποίου ἔδει νὰ γίνῃ ἡ καταγγελία, πλὴν ἂν ἐκ συμβάσεως ἢ ἔθιμου ὀφείλεται μεγαλυτέρα ἀποζημίωσις.

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν διατάξεων τούτων σαφῶς προκύπτει, ὅτι ὑπάλληλος τῆς ἀναιρεσειούσης, καταστὰς ἕνεκα σωματικῆς ἢ πνευματικῆς νόσου διαρκῶς ἀνίκανος πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς ἀνατεθειμένης αὐτῷ ὑπηρεσίας, δικαιοῦται νὰ αἰτήσηται τὴν ἐκ τῆς ὑπηρεσίας ἀπόλυσίν του, ἐπὶ καταβολῇ αὐτῷ διπλασίας τῆς κατὰ τὸν ἄνω νόμον 2112/1920 παρεχομένης ἀποζημιώσεως, ὑπολογιζομένης βάσει τοῦ συνόλου τῶν τακτικῶν αὐτοῦ ἀποδοχῶν, ἃς οὗτος θὰ ἐλάμβανε κατὰ τὸν χρόνον, καθ' ὃν, διαπιστωθείσης, διὰ πρακτικοῦ τῆς ἐν τῷ ὡς ἄνω ἄρθρῳ 9 § 1 ἐδ. 6' τοῦ ρηθέντος βασιλικοῦ διατάγματος ἀναφερομένης Ἐπιτροπῆς, τῆς πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς ἀνατεθειμένης αὐτῷ ἐργασίας ἀνικανότητός του, ἔδει νὰ γίνῃ ἡ ἐκ τῆς ὑπηρεσίας ἐπὶ τῷ λόγῳ τούτῳ ἀπόλυσίς του. Ἑπομένως, καὶ ἡ κατὰ τὰ ἄρθρα 297, 298 καὶ 914 Α.Κ. καταβλητέα αὐτῷ ἀποζημίωσις, καθ' ἣν περίπτωσιν οὗτος λόγῳ παρανομίας τῶν ἁρμοδίων ὀργάνων τῆς ἀναιρεσειούσης δὲν ἀπελύθη τῆς ὑπηρεσίας, ἂν καὶ κατέστη σωματικῶς ἢ πνευματικῶς ἀνίκανος πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς ἀνατεθειμένης αὐτῷ ὑπηρεσίας, δέον νὰ ὑπολογισθῇ, βάσει τῶν ὡς εἴρηται ἀποδοχῶν αὐτοῦ, κατὰ τὸν χρόνον, καθ' ὃν ἔδει νὰ γίνῃ ἡ ἐκ τῆς ὑπηρεσίας ἀπόλυσίς του.

Ἐν προκειμένῳ, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον διὰ σαφῶν καὶ πλήρων καὶ οὐχὶ ἀνεπαρκῶν ἢ ἀντιφατικῶν αἰτιολογιῶν, κατ' ἀνέλεγκτον δὲ ἐκτίμησιν τῶν παρὰ τῶν διαδίκων προσκομισθεισῶν ἀποδείξεων, ἔκρινεν ὡς προκύψαν ἐξ αὐτῶν: 1) Ὅτι κατὰ Μάρτιον 1964 ἡ ἐνάγουσα, ἤδη ἀναιρεσείουσα, ἀσθενήσασα, ὑπεβλήθη εἰς ἐξέτασιν παρὰ τῆς Πρωτοβαθμίου Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς Ι.Κ.Α. Ἀθηνῶν, ἥτις διὰ γνωματεύσεώς της ἔκρινεν αὐτὴν ἀνάπηρον λόγῳ σπονδυλοαρθρίτιδος, παχυπλευρίτιδος κλπ. εἰς ἀθμιὸν 45%. 2) Ὅτι τὴν ἀπόφασιν ταύτην τῆς Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς ἡ ἤδη ἀναιρεσείουσα κατέστησε γνωστὴν εἰς τὴν ἤδη ἀναιρεσίβλητον καὶ ἠτήσατο τὴν παραπομπήν της εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ Κανονισμοῦ της, ὅπερ ὅμως ἡ ἀναιρεσίβλητος ἀπέφυγε νὰ πράξῃ, χορηγήσασα τῇ ἤδη ἀναιρεσειούσῃ ἐν συνεχείᾳ ἀναρρωτικὰς ἀδείας μὲ πλήρεις ἀποδοχάς. 3) Ὅτι συνεπείᾳ ἐπιδεινώσεως τῆς ὑγείας της ἡ ἤδη ἀναιρεσείουσα ἠτήσατο καὶ αὖθις τὴν παραπομπήν της εἰς τὴν ὡς εἴρηται Ἐπιτροπὴν διὰ τῆς ἀπὸ 20 Ὀκτωβρίου 1964 αἰτήσεώς της, ἡ ἀναιρεσίβλητος ὅμως ἀντὶ τούτου ἐνέκρινε μόνον τὴν δαπάνας της εἰσαγωγὴν εἰς νοσοκομεῖον, ὅπου ὑπέστη ἐγχείρησιν ριζικῆς μαστεκτομῆς. 4) Ὅτι ἀκολούθως ἡ ἀναιρεσείουσα ὑπεβλήθη ἐκ νέου εἰς ἐξέτασιν ὑπὸ τῆς Δευτεροβαθμίου Ἐπιτροπῆς τοῦ Ι.Κ.Α., ἥτις διὰ γνωματεύσεώς της ἔκρινεν ταύτην ἀπολύτως ἀνίκανον πρὸς ἐργασίαν κατὰ ποσοστὸν 67%. 5) Ὅτι καὶ τὴν δευτέραν ταύτην ἀπόφασιν ἡ ἀναιρεσείουσα ὑπέβαλεν εἰς τὴν ἀναιρεσίβλητον, αἰτουμένη τὴν παραπομπήν της εἰς τὴν ἁρμοδίαν ὡς ἄνω Ἐπιτροπήν, ὅπερ ἡ ἀναιρεσίβλητος παρέλειψε νὰ πράξῃ, χορηγήσασα τῇ ἀναιρεσειούσῃ διαδοχικῶς ἀναρρωτικὰς ἀδείας μετὰ πλήρων ἀποδοχῶν, μέχρις ἐπελεύσεως τοῦ χρόνου καταλήψεώς της ὑπὸ τοῦ ὁρίου ἡλικίας καὶ ἀποχωρήσεώς της τὴν 31ην Δεκεμβρίου 1965. Κατ' ἐκτίμησιν δὲ τῶν οὕτως ἀνελέγκτως δεκτῶν γενομένων πραγματικῶν γεγονότων, μὴ ὑποκειμένην εἰς τὸν ἔλεγχον τοῦ Ἀρείου Πάγου, ὡς μὴ προσβάλλουσαν κανόνα τινὰ τοῦ δικαίου (ἄρθρον 810 § 1 τῆς Πολ. Δικονομίας, ὡς ἀντικατασταθὴ ὑπ' ἄρθρου 6 τοῦ νόμου 3810/1957), ἔκρινε περαιτέρω τὸ δικάσαν Πρωτοδικεῖον, ὅτι ἡ ἤδη ἀναιρεσείουσα θὰ ἔδει ν' ἀπολυθῇ παρὰ τῆς ἀναιρεσιβλήτου τῆς ὑπηρεσίας της ὡς καταστᾶσα ἕνεκα σωματικῆς νόσου ἀνίκανος πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς ἀνατεθειμένης αὐτῇ ὑπηρεσίας τὴν 31ην Δεκεμβρίου 1964. Ταῦτα δεχθὲν τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον καὶ ἀκολούθως προσδιορίσαν τὴν κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 9 § 1 ἐδ. 6' τοῦ ὡς εἴρηται Κανονισμοῦ καταβλητέαν τῇ ἀν-

πρὸς ἐκτέλεσιν ὑπηρεσίας, ἀλλ' ἁπλῶς μόνον συνέστησαν τὴν ἀπόσπασιν αὐτῆς εἰς Ὑποκατάστημα, ἐδρεῦον εἰς πόλιν, διαθέτουσαν ἐπιστημονικὰ μέσα, ἵνα ἡ αἰτοῦσα ὑποβληθῇ εἰς κατάλληλον νευροψυχικὴν θεραπείαν. Συνεπείᾳ τῆς τοιαύτης γνωματεύσεως τῶν ἰατρῶν ἡ ἐναγομένη δὲν ἐχορήγησεν εἰς τὴν ἐνάγουσαν νέαν ἄδειαν, ἥτις παρὰ ταῦτα δὲν ἐνεφανίσθη εἰς τὴν Λιθωρικὴν θέσιν της πρὸς ἀνάληψιν ὑπηρεσίας. Τὴν 8ην Ἰουλίου, συνεχιζομένης τῆς ἀδικαιολογήτου καὶ αὐθαιρέτου ἀπουσίας τῆς ἐναγούσης, ἐκοινοποιήθη αὐτῇ κλῆσις εἰς ἀπολογίαν, ἣν ὑπέβαλε τὴν 14ην τοῦ αὐτοῦ μηνός. Εἰς ἐρώτησιν τοῦ προέδρου τοῦ Πρωτοβαθμίου Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου, ἐνώπιον τοῦ ὁποίου ἐνεφανίσθη, ἂν θὰ ἐδέχετο νὰ μετατεθῇ εἰς Θεσσαλονίκην, ἐδήλωσεν, ὅτι μόνον εἰς Ἀθήνας ἐδέχετο νὰ μετατεθῇ, ὡς εἶχε δηλώσει εἰς προγενέστερον χρόνον, ὅτε εἶχε κληθῇ ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου ὑπαλλήλου τῆς ἐναγομένης, ὅπως ὑποβάλῃ αἴτησιν ἀποσπάσεώς της εἰς Θεσσαλονίκην ἢ Πάτρας. Ἀκολούθως τὸ Πειθαρχικὸν Συμβούλιον, δεχθέν, ὅτι ἡ ἀπουσία τῆς ἐναγούσης, ἦτο ἀδικαιολόγητος καὶ αὐθαίρετος, κατὰ παράβασιν τῶν ἐκ τοῦ Ὀργανισμοῦ τῆς Τραπέζης ὑποχρεώσεών της, ἐγνωμοδότησεν, ὅπως ἐπιβληθῇ εἰς ταύτην ἡ πειθαρχικὴ ποινὴ τῆς ὁριστικῆς ἀπολύσεως. Ἡ ὑπὸ τῆς ἐναγούσης ἀσκηθεῖσα ἔφεσις ἐνώπιον τοῦ Δευτεροβαθμίου Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου ἀπερρίφθη καὶ οὕτως ἡ πειθαρχικὴ ποινὴ τῆς ὁριστικῆς ἀπολύσεως κατέστη ὁριστικὴ καὶ ἀμετάκλητος, ἐκ τούτου δὲ ἡ ὑπαλληλικὴ σχέσις τῆς ἐναγούσης πρὸς τὴν ἐναγομένην ἐλύθη, κοινοποιηθέντος αὐτῇ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1302/19.7.1962 ἐγγράφου τοῦ Διευθυντοῦ Ἀγροτικῆς Τραπέζης Ἑλλάδος τὴν 21 Ἰουλίου 1962. Κατὰ ταῦτα ὁ δικάσας Πρωτοδίκης Ἀθηνῶν, ἀποφανθείς, ὅτι τὰ Πειθαρχικὰ Συμβούλια τῆς ἐναγομένης, ἐπιβαλόντα εἰς τὴν ἐνάγουσαν τὴν πειθαρχικὴν ποινὴν τῆς ὁριστικῆς ἀπολύσεως, οὐδόλως ἐποιήσαντο κακὴν χρῆσιν τῆς διακριτικῆς αὐτῶν ἐξουσίας καὶ ἡ ἐπακολουθήσασα λύσις τῆς συμβάσεως ἐργασίας δὲν ἀποτελεῖ καταχρηστικὴν ἄσκησιν δικαιώματος κατὰ προφανῆ ὑπέρβασιν τῶν ὁρίων τῶν ἐπιβαλλομένων ὑπὸ τῆς καλῆς πίστεως, διότι ἡ ἐναγομένη δὲν ἠρνήθη νὰ ἀποσπάσῃ τὴν ἐνάγουσαν εἰς Θεσσαλονίκην ἢ Πάτρας, ἔνθα θὰ ἠδύνατο νὰ ὑποβληθῇ εἰς τὴν νευροψυχικὴν θεραπείαν διὰ τὴν νόσον, ἐξ ἧς ἔπασχε (κροταφικὴ μυοτονία), ὀρθῶς μετὰ ταῦτα ἀπέρριψε τὴν ἀγωγήν, διότ' ἧς ἡ ἐνάγουσα ἐζήτει τὴν ἀναγνώρισιν ὡς ἀκύρου τῆς ἀπολύσεως καὶ καταβολὴν ἀποδοχῶν. Ὅθεν, οἱ τὰ ἐναντία ὑποστηρίζοντες λόγοι ἐφέσεως εἶναι ὡς ἀβάσιμοι ἀπορριπτέοι.

IV. ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΝ ΑΝΩΝΥΜΟΥ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΥΔΑΤΩΝ

Ἀπόλυσις δι' ἀνικανότητα πρὸς ἐργασίαν καὶ ἀποζημίωσις

Ἀπόλυσις προσωπικοῦ Ἀνωνύμου Ἑταιρείας Ὑδάτων Πόλεων Ἀθηνῶν, Πειραιῶς, Περιχώρων καὶ ἕνεκα σωματικῆς ἢ πνευματικῆς νόσου, καθιστώσης τὸν ὑπάλληλον διαρκῶς ἀνίκανον πρὸς ἐκτέλεσιν ἐργασίας.—Διαπίστωσις ἀνικανότητος.—Ἀποζημίωσις ἀπολυομένων — Ὑπολογισμὸς αὐτῆς κατὰ Νόμον 2112/1920.

Ἀρείου Πάγου 197/1968, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ν. Χαραλάμπης**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Καν. Κλαμαρῆς**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Κ. Δημάκης, Σπ. Γκαβόλος

Κατὰ τὸ ἄρθρον 9 § 1 ἐδ. 6' τοῦ διὰ τοῦ ὁ.δ. τῆς 30 Ἰανουαρίου / 18 Φεβρουαρίου 1946, ἐκδοθέντος εἰς ἐκτέλεσιν τῶν διατάξεων τοῦ νόμου 3752/1929, κυρωθέντος Κανονισμοῦ τῆς ἀναιρεσιβλήτου, τὸ προσωπικὸν αὐτῆς ἀπολύεται ὑπὸ τῆς Διευθύνσεως, πλὴν ἄλλων λόγων, καὶ ἕνεκα σωματικῆς ἢ πνευματικῆς νόσου, καθιστώσης τὸν ὑπάλληλον διαρκῶς ἀνίκανον πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς ἀνατεθειμένης αὐτῷ ἐργασίας, ὁριζομένου περαιτέρω, τὸ μὲν ὅτι ἡ ἀνικανότης αὕτη δέον νὰ διαπιστοῦται διὰ πρακτικοῦ τῆς ἐν τῷ ἄρθρῳ τούτῳ ἀναφερομένης Ἐπιτροπῆς, τὸ δὲ ὅτι τὸ οὕτω, λόγῳ σωματικῆς ἢ πνευματικῆς νόσου, ἀπολυόμενον προσωπικόν, λαμβάνει διπλασίαν τὴν κατὰ τὸν νόμον περὶ καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας παρεχομένην ἀποζημίωσιν, περιοριζομένην μόνον εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ ὡς ἄνω νόμου προβλεπομένην ἅμα τῇ ἐνάρξει λειτουργίας Ταμείου Συντάξεων Προσωπικοῦ. Κατὰ δὲ τὴν παράγραφον 2 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω ἄρθρου, τὸ προσωπικὸν τῆς Ἑταιρείας ἀποχωρεῖ ὑποχρεωτικῶς τῆς ὑπηρεσίας, ἅμα τῇ συμπληρώσει τοῦ ὀδόου ἔτους τῆς ἡλικίας διὰ τὸ ἄρρεν προσωπικὸν καὶ τοῦ ὀδόου ἔτους τῆς ἡλικίας διὰ τὸ θῆλυ προσωπικόν, εἰς τὸ οὕτω δὲ λόγῳ ὁρίου ἡλι-

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΑΔΕΙΑΙ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

Αποζημιώσεις επί καταγγελίας σχέσεως εργασίας

Περίληψις ερωτήματος (Υπουργείου Εργασίας): Εάν δικαιούνται των αποδοχών των υπό των παραγράφων 4 και 5 του άρθρου 5 του ά.ν. 539/1945 οριζομένων ημερών άδειας οι απολυόμενοι δυνάμει των Συντακτικών Πράξεων Θ' και Ι' του 1967 μισθωτοί, συνδεόμενοι διά σχέσεως ιδιωτικού δικαίου μετά του εργοδότου.

Νομικού Συμβουλίου Κράτους, Τμ. Β'

Γνωμοδότησις 589/1968

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Κ. Ρουμπάνης**

Εἰσηγητὴς ὁ Νομικὸς Σύμβουλος κ. **Ἀθαν. Τομαρᾶς**

Λοιπὰ μέλη: Οἱ κ.κ. *Κ. Κωνσταντινίδης, Ἐφρ. Μέλλιος, Π. Μακρυγιάννης*, Νομικοὶ Σύμβουλοι, *Ι. Ματαράγκας, Τ. Ντόκας*, Πάρεδροι.

Ἐπὶ τοῦ πρόσθεν ἐρωτήματος τὸ Νομικὸν Συμβούλιον ἐγνωμοδότησεν ὡς ἀκολούθως:

Διὰ τὴν περίπτωσιν ἐφαρμογῆς τῆς παραγράφου 4 ἄρθρου 5 ἀ.ν. 539/1945 ἀπαιτεῖται, ὅπως ἡ ἀπόλυσις τοῦ μισθωτοῦ ἐπέρχεται ἄνευ πταίσματος τοῦ ἰδίου, διὰ νὰ δικαιωθῇ οὗτος τῆς ὁριζομένης ἐν τῇ διατάξει παροχῆς. Ἐπίσης διὰ τὴν περίπτωσιν ἐφαρμογῆς τῆς παραγράφου 5 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ αὐτοῦ νόμου ἀπαιτεῖ ὁ νόμος, ὅπως ἡ ἀπόλυσις γίνεται δι' ἀφορμὴν βαρύνουσαν τὸν ἐργοδότην.

Ἡ ἐπερχομένη κατὰ τὰς Συντακτικὰς Πράξεις Θ' καὶ Ι' τοῦ 1967 ἀπόλυσις τῶν μισθωτῶν δὲν εἶναι ἄνευ πταίσματος αὐτῶν, οὔτε γίνεται δι' ἀφορμὴν βαρύνουσαν τὸν ἐργοδότην.

Εἰδικώτερον, καθόσον ἀφορᾷ εἰς τὴν ἀπόλυσιν λόγῳ νομιμοφροσύνης, ἡ εἰκεῖα Συντακτικὴ Πρᾶξις Θ'/1967 ἐπήνεγκεν ὡρισμένας τροποποιήσεις εἰς τὴν περὶ τοῦ ἀπαιτουμένου ὑποχρεωτικῶς προσόντος τῆς νομιμοφροσύνης τῶν ὑπαλλήλων, ὑπηρετῶν καὶ ἐργατῶν ἰσχύουσαν νομοθεσίαν καὶ ἐθέσπισε τὴν ἐκ νέου, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν νέων ὁρισμῶν, κρίσιν τῶν ἐλεγχομένων προσώπων. Ἡ μετὰ τὸν τοιοῦτον ἔλεγχον ἐπερχομένη ἀπόλυσις δὲν εἶναι ἄνευ πταίσματος τοῦ ἀπολυομένου, οὔτε γίνεται δι' ἀφορμὴν βαρύνουσαν τὸν ὑποχρεωτικῶς ἐνεργοῦντα τὴν ἀπόλυσιν ἐργοδότην (Α.Π. 425/1960, Α.Ε.Ν. 16, 805) (*).

Καθόσον ἀφορᾷ εἰς τὴν ἀπόλυσιν πρὸς ἐξυγίανσιν τῶν διαφόρων Ὑπηρεσιῶν κλπ. κατὰ τοὺς ὅρους τῆς Συντακτικῆς Πράξεως Ι'/1967 δέον νὰ σημειωθῇ, ὅτι ἀπολυόμενον προσωπικόν, ἐκ τῆς κατηγορίας τῶν δικαιουμένων κοινῶς εἰς τὰς παροχὰς τοῦ ά.ν. 539/1945, εἶναι τόσον τὸ ὑπηρετοῦν εἰς Νομαρχιακὰ Πρόσωπα Ἰδιωτικοῦ Δικαίου ἐκ τῶν ἐν παραγράφῳ 1 ἄρθρου 1 τῆς Συντακτικῆς Πράξεως ὁριζομένων καὶ τελοῦν κατὰ κανόνα ὑπὸ καθεστὼς κανονιστικῶν τῆς ἐργασίας των, ὅσον καὶ τὸ ἐπὶ συμβάσει προσωπικὸν τῶν Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν, οὗτινος ἡ σχέσις ρυθμίζεται ὑπὸ τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου, περὶ οὗ προβλέπει ἡ παράγραφος 3 ἄρθρου 1 τῆς Σ.Π.. Ἡ τελευταία αὕτη διάταξις, ἡ παρέχουσα εὐχέρειαν εἰς τὸν ἁρμόδιον Ὑπουργόν, ὅπως διαλύσῃ τὴν ὑφισταμένην, ὡρισμένου ἢ ἀορίστου χρόνου, σύμβασιν ἀζημίως, ὅταν γίνῃ ἐντὸς τῆς ταασομένης προθεσμίας, δὲν λειτουργεῖ ἀσχέτως πρὸς τὸ λοιπὸν περιεχόμενον τῶν διατάξεων τῆς Συντακτικῆς Πράξεως, ἀλλ' ἀπὸ ἀπόψεως ἐπιδιωκομένου σκοποῦ καὶ προϋποθέσεων ἐφαρμογῆς συνάπτεται πρὸς αὐτό, δι' ὃ καὶ αἰτιολογεῖται ἡ ἀποστέρησις τῶν δικαιωμάτων τῶν οὕτως ἀπολυομένων μισθωτῶν ἐκ τῶν δι' ἀποζημιώσεις πέραν τῶν ρητῶς ὁριζομένων ἀπαιτήσεών των κατὰ τὰς κοινὰς διατάξεις. Οὕτω συνεπῶς καὶ ἐνταῦθα εἰς πάσας τὰς περιπτώσεις ἀπολύσεως ἰδιωτικοῦ προσωπικοῦ αὕτη ἐπέρχεται οὐχὶ ἄνευ πταίσματος τοῦ ἀπολυομένου καὶ δι' ἀφορμὴν μὴ βαρύνουσαν τὸν ἐργοδότην, ἀλλὰ τὸν ἀπολυόμενον.

Κατὰ ταῦτα εἰς τὸ ἐρώτημα πρόσκειται ἀρνητικὴ ἀπάντησις.

(*) ΕΕΔ 19, 1312.

αἱρεσειούσῃ παρὰ τῆς ἀναιρεσιβλήτου ἀποζημίωσιν βάσει τοῦ συνόλου τῶν κατὰ τὴν χρονολογίαν ταύτην (31 Δεκεμβρίου 1965) ἀποδοχῶν αὐτῆς, τὸ μὲν ὀρθῶς τὰς διαληφθείσας διατάξεις ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε, τὸ δὲ σαφεῖς καὶ ἐπαρκεῖς, οὐχὶ δὲ ἀντιφατικάς, διέλαβεν ἐν τῇ ἀποφάσει του αἰτιολογίας, οἱ δὲ περὶ τοῦ ἐναντίου 1ος καὶ 2ος λόγοι ἀναιρέσεως τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, ὡς ἀβάσιμοι, εἶναι ἀπορριπτέοι (*).

(*) Ἐπεκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 13724/1967 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΠΑΡΟΧΗ ΑΔΕΙΑΣ ΕΙΣ ΑΛΛΕΠΑΛΛΗΛΟΥΣ ΕΡΓΑΣΙΜΟΥΣ ΗΜΕΡΑΣ

Ὑπὸ τῆς Συντάξεως

Κατὰ τὸν ἀ.ν. 539/1945 περὶ χορηγήσεως κατ' ἔτος εἰς τοὺς μισθωτοὺς ἀδείων μετ' ἀποδοχῶν (ἄρθρον 2) ἡ κατὰ τοῦτον ἄδεια παρέχεται εἰς ἀλλεπαλλήλους ἐργασίμους ἡμέρας, μὴ περιλαμβανομένων εἰς τὴν ἄδειαν τῶν ἐπισήμων ἢ τῶν κατ' ἔθιμον ἀργιῶν ἡμερῶν.

Εἶναι προφανὲς ἡ θέλησις τοῦ Νομοθέτου νὰ ἔχῃ ὁ μισθωτὸς ἐν συνεχεῖ χρονικὸν διάστημα ἀδείας, κριθὲν ὡς ἀπαραίτητον διὰ τὴν ἀναπλήρωσιν τῶν ἐν τῇ ἐργασίᾳ καταναλωθεισῶν δυνάμεών του (Ἴδετε Εἰσηγητικὴν Ἔκθεσιν ἐν ΕΕΔ 5, 334), πρὸς τὸν ὁποῖον χρόνον συνέδεσε καὶ τὴν κατ' ἄρθρον 5 § 6 τοῦ νόμου (539/1945) ἀπαγόρευσιν ἀπολύσεως τοῦ μισθωτοῦ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου.

Ἂν ἡ ἄδεια χορηγηθῇ ὄχι εἰς ἀλλεπαλλήλους ἐργασίμους ἡμέρας, ὡς ὁρίζει ὁ νόμος, ἀλλ' ἐναλλάξ, δὲν πρόκειται περὶ τῆς ἀδείας τοῦ νόμου τούτου καὶ συνεπῶς δὲν ἔχει, εἰς τὴν περίπτωσιν, ἐφαρμογὴν καὶ ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 5 § 6 αὐτοῦ, κατὰ τὴν ὁποίαν ἀπαγορεύεται εἰς τὸν ἐργοδότην ἡ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἀδείας ἀπόλυσις τοῦ μισθωτοῦ. (Ἴδετε Α.Π. 319/1949, ΕΕΔ 8, 637, τῆς ὁποίας περίπτωσις ὑπῆρξε παροχὴ εἰς μισθωτὸν ἀδείας 26 ἡμερῶν ὄχι εἰς ἀλλεπαλλήλους ἐργασίμους ἡμέρας, ἀλλ' ἐναλλὰξ καθ' ἑκάστην Δευτέραν, Πέμπτην καὶ Σάββατον ἑκάστης ἑβδομάδος, συμφώνως τῇ αἰτήσει τοῦ μισθωτοῦ, ἴδετε προσέτι καὶ τὴν Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 5070/1957, ΕΕΔ 16, 607, τῆς ὁποίας περίπτωσις ὑπῆρξε παροχὴ τῆς ἀδείας καὶ κατ' αἴτησιν τοῦ μισθωτοῦ, συνισταμένης εἰς ἀποχὴν ἀπὸ τῆς ἐργασίας κατὰ τὰ ἀπογεύματα τοῦ ἀπὸ 20 Ἰουνίου μέχρι τέλους Σεπτεμβρίου ἑκάστου ἔτους χρονικοῦ διαστήματος).

Συνέπεια τῆς συμφωνίας περὶ τῆς κατὰ τὸν ἀνωτέρω τρόπον παροχῆς τῆς ἀδείας εἶναι ἡ ἀκυρότης αὐτῆς (*Χ. Ἀγαλλοπούλου*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 248, παραπέμποντα καὶ εἰς τοὺς **Rivero et Savatier**, **Droit du Travail**, 1950, σελ. 360, οὕτω καὶ *Κ. Καυκᾶς*, Ἐνοχ. Εἰδικόν, τόμος Α', ἐκδ. τετάρτη, σελ. 688, παραπέμπων εἰς τὰ ἐν Γαλλίᾳ ὑπὸ ταυτόσημον διάταξιν τοῦ σχετικοῦ νόμου).

∴

Κατὰ τὸ ἄρθρον 5 § 1 τοῦ ἀ.ν. 539/1945 «πᾶσα συμφωνία μεταξὺ ἐργοδότου καὶ μισθωτοῦ, περιλαμβάνουσα τὴν ἐγκατάλειψιν τοῦ εἰς ἄδειαν δικαιώματος τοῦ μισθωτοῦ ἢ τὴν παραίτησιν τούτου ἀπὸ τοῦ ἐν λόγῳ δικαιώματος καὶ ἐὰν προβλέπῃ τὴν καταβολὴν εἰς αὐτὸν ἐπιγιγνομένης ἀποζημιώσεως θεωρεῖται ἀνύπαρκτος».

Ἡ διάταξις αὕτη (Ἴδετε ὁμοίως καὶ ἄρθρον 679 Α.Κ., κατὰ τὸ ὁποῖον παραίτησις τοῦ μισθωτοῦ ἀπὸ τοῦ δικαιώματος ἀδείας εἶναι ἄκυρος) καλύπτει πᾶσαν συμφωνίαν τοῦ ἐν αὐτῇ περιεχομένου ὄχι μόνον κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς σχέσεως ἐργασίας, ἀλλὰ καὶ μετὰ τὴν λῆξιν αὐτῆς. (Ἐπίκαιρος ἡ Α.Π. 348/1968, Ὁλομελείας, ἀνωτέρω, σελ. 861, ἡ ὁποία ἐπικαλεῖται καὶ τὴν περὶ ἧς ὁ λόγος διάταξιν τοῦ ἄρθρου 5 § 1 τοῦ ἀ.ν. 539/1945. Ἴδετε καὶ *Β. Βασιλείου*, ΕΕΔ 25, 1036 ἐπ., ὅστις ἀναφέρεται καὶ εἰς τὸν **Nipperdey**, χαρακτηρίσασα τὴν ἀναγνώρισιν τοῦ ἐπιτρεπτοῦ τῆς ἀφέσεως χρέους ἐκ γεγεννημένων ἀξιώσεων τοῦ μισθωτοῦ ὡς τὴν νομιμοποίησιν ἑνὸς λαθραίου τρόπου καταστρατηγήσεως τοῦ νόμου).

Ἡ ἀκυρότης πλήττει καὶ τὴν παραίτησιν τοῦ μισθωτοῦ ἀπὸ τοῦ δικαιώματός του καταβολῆς τῆς κατ' ἄρθρον 3 τοῦ νόμου 3755/1957 ἀποζημιώσεως, ὡς ἀστικῆς κυρώσεως, λόγῳ τῆς ἀρνήσεως ἐργοδότου πρὸς χορήγησιν τῆς δικαιουμένης κατὰ τὴν διαταξιν ταύτην ἀδείας (περὶ τῆς ὁποίας ἴδετε Α.Π. 414/1964, ΕΕΔ 23, 779, Α.Π. 318/1965, ΕΕΔ 25, 10, Α.Π. 632/1966, ΕΕΔ 26, 164).

Τοῦτο ἀποτελεῖ καὶ ἀρχὴν τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου, ἡ ὁποία ἐφαρμόζεται γενικῶς ἐπὶ ἀποζημιώσεων μισθωτῶν ὡς ἀστικῶν κυρώσεων διὰ τὴν παράβασιν τῶν ἐργατικῶν νόμων. (Οὕτω καὶ διὰ τὴν κατὰ 75% προσαύξησιν τοῦ ὡρομισθίου τῶν ἐργαζομένων ἐν περιπτώσει παρανόμων ὑπερωριῶν, Α.Π. 271/1968, ΕΕΔ 27, 732, ἔνθα εἰς σημειώσεις μας καὶ λοιπαί).

Εἰς τὴν ἀποζημίωσιν ταύτην ἐξαντλεῖται ἡ ὑ-

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

271/1968 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως καλλιτεχνῶν Ἑλλάδος.

(Ε.Κ. τ. Α΄ φ. 77 τῆς 11 Ἀπριλίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψην τὸ ἄρθρον 9 τοῦ ν.δ. 4393/1966 καὶ τὴν ὑπ' ἀριθ. 118/1968 γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, προτάσει τῶν Ἡμετέρων ἐπὶ τῆς Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ τῶν Θρησκευμάτων καὶ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργῶν, ἀποφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον 1

Σύστασις Εἰδικοῦ Λογαριασμοῦ

Συνιστᾶται παρὰ τῷ Καλλιτεχνικῷ Ἐπαγγελματικῷ Ἐπιμελητηρίῳ Ἑλλάδος Εἰδικὸς Λογαριασμὸς ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Εἰδικὸς Λογαριασμὸς Ἀσφαλίσεως Καλλιτεχνῶν Ἑλλάδος (Μουσουργῶν, Ζωγράφων, Γλυπτῶν, Χαρακτῶν καὶ Διακοσμητῶν)».

Ἄρθρον 2

Σκοπός

1) Σκοπὸς τοῦ Εἰδικοῦ Λογαριασμοῦ εἶναι ἡ κάλυψις τῶν περὶ ὧν τὸ παρὸν διάταγμα προσώπων κατὰ τῶν κινδύνων γήρατος, ἀναπηρίας, ἀσθενείας καὶ θανάτου διά:

α) Τῆς χορηγήσεως περιοδικῆς εἰς τὰ κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ παρόντος ὑπαγόμενα εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Εἰδικοῦ Λογαριασμοῦ πρόσωπα ἐν περιπτώσει γήρατος, ἀναπηρίας ἢ ἀσθενείας, ἐν περιπτώσει δὲ θανάτου αὐτῶν καὶ εἰς τὰ μέλη τῆς οἰκογενείας των.

β) Ἡ ἐξασφάλισις ἰατροφαρμακευτικῆς καὶ νοσοκομειακῆς περιθάλψεως εἰς τὰ κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ παρόντος ὑπαγόμενα εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Εἰδικοῦ Λογαριασμοῦ πρόσωπα.

2) Ἡ παροχὴ τῆς ὡς ἄνω ἰατροφαρμακευτικῆς καὶ νοσοκομειακῆς περιθάλψεως τελεῖ ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν, ὅτι αὕτη δὲν καλύπτεται παρ' ἑτέρου ἀσφαλιστικοῦ φορέως.

3) Διὰ κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων καὶ Ἐργασίας καθορίζονται αἱ προϋποθέσεις καὶ ὁ τρόπος παροχῆς τῆς περιοδικῆς παροχῆς, ὡς καὶ τῆς νοσοκομειακῆς καὶ ἰατροφαρμακευτικῆς περιθάλψεως.

Ἄρθρον 3

Ὑπαγόμενα εἰς τὴν ἀσφάλισιν πρόσωπα

1) Εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ διὰ τοῦ παρόντος συνιστωμένου Εἰδικοῦ Λογαριασμοῦ ὑπάγονται ὑποχρεωτικῶς οἱ ἐν ἄρθρῳ 1 τοῦ παρόντος, Ἑλληνικῆς ὑπηκοότητος ἢ Ἑλληνικῆς ὁμογενείας τοῦ ἐξωτερικοῦ, μουσουργοὶ καὶ καλλιτέχναι εἰκαστικῶν τεχνῶν κατὰ τὰ ἐν τῇ ἑπομένῃ παραγράφῳ ὁριζόμενα.

2) Ὡς μουσουργοὶ διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ παρόντος νοοῦνται οἱ πληροῦντες ἁπάσας τὰς προϋποθέσεις ἑνὸς τῶν ἑπομένων στοιχείων Ι ἢ ΙΙ.

Ι. α) Δεκαετῆ τοὐλάχιστον συνεχῆ θητείαν εἰς τὴν σοβαρὰν μουσικὴν δημιουργίαν, λογιζομένην ἀφ' ἧς τὸ πρῶτον ὁ μουσουργὸς ἐνεφανίσθη εἰς αὐτὴν δι' αὐτοτελοῦς πρωτοτύπου συνθέσεώς του σοβαρᾶς μουσικῆς, ἐκτελεσθείσης παρ' ἀνεγνωρισμένου μουσικοῦ συγκροτήματος, ἢ παρ' ἀνεγνωρισμένων καλλιτεχνῶν (solistes) εἰς συναυλίας ἢ recitals.

β) Σύνθεσιν ἓξ (6) τοὐλάχιστον ἔργων σοβαρᾶς μουσικῆς (συμφωνιῶν, εἰσαγωγῶν, μουσικῆς δωματίου, μουσικῶν θεατρικῶν ἔργων, σκηνικῆς μουσικῆς, ἔργων διὰ χορῳδίαν, ἐντέχνων ἀσμάτων κ.ἄ.).

γ) Ἐκτέλεσιν παρ' ἀνεγνωρισμένων μουσικῶν συγκροτημάτων ἓξ (6) τοὐλάχιστον συνθέσεων σοβαρᾶς μουσικῆς τῶν ὡς ἄνω εἰδῶν καὶ

δ) Δημιουργικὴν διὰ τοῦ ἔργου ἢ τῆς δράσεώς του συμβολὴν εἰς τὴν προαγωγὴν τῆς σοβαρᾶς ἐν γένει μουσικῆς καὶ ἰδίᾳ τῆς Ἑλληνικῆς.

ΙΙ. α) Δεκαετῆ τοὐλάχιστον συνεχῆ θητείαν εἰς τὴν μουσικὴν σύνθεσιν, λογιζομένην ἀφ' ἧς τὸ πρῶτον ὁ μουσουργὸς ἐνεφανίσθη διὰ πρωτοτύπου αὐτοτελοῦς συνθέσεώς του.

β) Σύνθεσιν δέκα (10) τοὐλάχιστον μου-

παγάσεως τοῦ ἐργοδότου διὰ τὴν μὴ χορήγησιν τῆς ἀδείας μετὰ τὴν ἀνωτέρω διάταξιν, πρὸ τῆς ὁποίας ἀνεζητεῖτο ἡ ἀποζημίωσις τοῦ μισθωτοῦ εἰς τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 335 καὶ 297 Ἀστικοῦ Κώδικος. (Ἴδετε διὰ τὸ θέμα καὶ *Κ. Καυκᾶ*, Ἐνοχικόν, Εἰδικόν, ἔκδ. τετάρτη, σελ. 690, *Ν. Ἀγαλλοπούλου*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 255).

Παρεμίνουν ὅμως καὶ αἱ ποιναὶ κατὰ τοῦ ἐργολήπτου κυρώσεις (Ἴδετε πρακτικὰ συζητήσεων ἐν τῇ Βουλῇ, ΕΕΔ 17, 1183).

σικών τεμαχίων διεθνώς ἀναγνωρισθέντων καὶ

γ) Συμβολὴν εἰς τὴν καλλιέργειαν τῆς Ἑλληνικῆς μουσικῆς, ὡς καὶ εἰς τὴν διεθνῆ ἀναγνώρισιν αὐτῆς.

3) Ὡς καλλιτέχναι εἰκαστικῶν τεχνῶν διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ παρόντος νοοῦνται οἱ πληροῦντες τὰς κάτωθι προϋποθέσεις:

α) Ἐπαγγελματίαι καλλιτέχναι (ζωγράφοι, γλύπται, χαράκται, διακοσμηταί), πτυχιοῦχοι τῆς Ἀνωτάτης Σχολῆς Καλῶν Τεχνῶν ἢ ἰσοτίμου πρὸς αὐτὴν καλλιτεχνικῆς Σχολῆς τῆς ἡμεδαπῆς ἢ ἀλλοδαπῆς, λαβόντες μέρος εἰς μίαν (1) τοὐλάχιστον Πανελλήνιον Καλλιτεχνικὴν Ἔκθεσιν.

β) Ἐπαγγελματίαι ὁμοίως καλλιτέχναι, στερούμενοι τοῦ ὡς ἄνω τίτλου σπουδῶν, λαβόντες ὅμως μέρος εἰς πέντε (5) τοὐλάχιστον ἐπισήμους καλλιτεχνικὰς ἐκθέσεις, μετὰ κριτικῆς Ἐπιτροπῆς, ἐν τῷ ἐσωτερικῷ ἢ ἐξωτερικῷ, ἐξ ὧν αἱ τρεῖς (3) πανελλήνιοι.

γ) Ἐπαγγελματίαι ἁγιογράφοι, ἐμφανίζοντες πλουσίαν ἁγιογραφικὴν ἐργασίαν ἐπὶ δέκα τοὐλάχιστον ἔτη, βεβαιουμένην ὑπὸ τῆς οἰκείας Ἱερᾶς Συνόδου, κατόπιν ἰτιολογημένης κρίσεως καὶ προτάσεως τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου τῆς περιοχῆς, εἰς ἣν οὗτοι εἰργάσθησαν.

4) Περὶ τῆς συνδρομῆς τῶν ἐν παραγράφοις 2 καὶ 3 τοῦ παρόντος ἄρθρου προϋποθέσεων ὑπαγωγῆς εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Εἰδικοῦ Λογαριασμοῦ ἀποφαίνεται ἰτιολογημένως ἡμελὴς Ἐπιτροπή, συγκροτουμένη ὡς ἀκολούθως:

α) Ἐκ δύο ἀκαδημαϊκῶν τῆς τάξεως τῶν γραμμάτων καὶ τῶν καλῶν τεχνῶν, ὁ ἀρχαιότερος τῶν ὁποίων προεδρεύει τῆς Ἐπιτροπῆς, καὶ

β) Ἐκ τριῶν δοκίμων μουσουργῶν, ἐχόντων 20ετῆ τοὐλάχιστον θητείαν εἰς τὴν σοβαρὰν μουσικὴν κατὰ τὰ ἐν στοιχείῳ Ι τῆς παραγράφου 2 τοῦ παρόντος ἄρθρου ὁριζόμενα, ὡς καὶ ἅπαντα τὰ λοιπὰ ἐν αὐτῷ προσόντα, ἐφ' ὅσον πρόκειται περὶ κρίσεως μουσουργοῦ, ἢ ἐξ ἰσαρίθμων δοκίμων καλλιτεχνῶν τῶν εἰκαστικῶν τεχνῶν, κεκτημένων τὰ προσόντα τῆς περιπτώσεως α' τῆς παραγράφου 3 τοῦ παρόντος ἄρθρου, ἐφ' ὅσον πρόκειται περὶ κρίσεως καλλιτέχνου τῶν εἰκαστικῶν τεχνῶν.

5) Τὰ μέλη τῶν Ἐπιτροπῶν, μετὰ τῶν ἀναπληρωτῶν των, διορίζονται ἐπὶ 3ετεῖ θητείᾳ διὰ κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων, Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας. Οἱ γραμματεῖς ὁρίζονται ἐξ ὑπαλλήλων τοῦ Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ. Αἱ Ἐπιτροπαὶ ἀποφαίζουν παρόντων τεσσάρων (4) τοὐλάχιστον μελῶν αὐτῶν.

6) Διὰ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως περὶ ἐπαγωγῆς εἰς τὴν ἀσφάλισιν ὁρίζεται ἐπίσης ἰτιολογημένως καὶ ὁ χρόνος ἐνάρξεως τῆς ἀπασχολήσεως εἰς τὴν μουσικὴν δημιουργίαν ἢ τὰς εἰκαστικὰς τέχνας τοῦ ἀσφαλιζομένου διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 5 § 2 τοῦ παρόντος.

7) Ἡ ὑπαγωγὴ εἰς τὴν ἀσφάλισιν ἀρχεται ἀπὸ τῆς 1ης τοῦ ἑπομένου τῆς λήψεως τῆς ἐν παραγράφοις 4 καὶ 5 τοῦ παρόντος ἄρθρου ἀποφάσεως μηνός.

Ἄρθρον 4

Διοίκησις

1) Ὁ Εἰδικὸς Λογαριασμὸς ἔχει πλήρη διοικητικήν, οἰκονομικὴν καὶ λογιστικὴν αὐτοτέλειαν ἔναντι τοῦ Καλλιτεχνικοῦ Ἐπαγγελματικοῦ Ἐπιμελητηρίου (Κ.Ε.Ε.). Ἡ μεταφορὰ κεφαλαίων τοῦ Εἰδικοῦ Λογαριασμοῦ πρὸς τὸ ὡς ἄνω Ἐπιμελητήριον καὶ ἀντιστρόφως ἀπαγορεύεται ἀπολύτως.

2) Ὁ Εἰδικὸς Λογαριασμὸς διοικεῖται ὑπὸ 3μελοῦς Διοικούσης Ἐπιτροπῆς, ἀποτελουμένης:

α) Ἐξ ἑνὸς ἀνωτάτου ἢ ἀνωτέρου ὑπαλλήλου ἑκατέρου τῶν Ὑπουργείων Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων καὶ Ἐργασίας καὶ

β) Ἐξ ἑνὸς ἡσφαλισμένου. Οὗτοι ὁρίζονται μετὰ τῶν ἀναπληρωτῶν των ἐπὶ τριετεῖ θητείᾳ διὰ κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων καὶ Ἐργασίας.

Τῆς Ἐπιτροπῆς προεδρεύει ὁ ἀνώτερος κατὰ βαθμὸν καὶ εἰς περίπτωσιν ὁμοιοβάθμων ὁ ἀρχαιότερος ἐξ αὐτῶν.

Ἡ Ἐπιτροπὴ εὑρίσκεται ἐν ἀπαρτίᾳ παρόντων ἁπάντων τῶν μελῶν αὐτῆς.

3) Ἡ πάσης φύσεως ὑπηρεσία τοῦ Εἰδικοῦ Λογαριασμοῦ διεξάγεται παρὰ τῶν ὑπαλλήλων τοῦ Κ.Ε.Ε. καὶ ὑπὸ τριῶν ἑτέρων κατ' ἀνώτατον ὅριον, ὑπαλλήλων, προσλαμβανομένων δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων, κατόπιν προτάσεως τῆς Διοικούσης τὸν Εἰδικὸν Λογαριασμὸν Ἐπιτροπῆς, ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου καὶ μηνιαίας ἀποδοχῆς, ἀντιστοιχούσης εἰς τὰς ἑκάστοτε καθοριζομένας τῶν βαθμῶν 8ου - 4ου τῶν ὑπαλλήλων τῶν Ν.Π. Δ.Δ. Ἡ δαπάνη μισθοδοσίας τῶν ὡς ἄνω τριῶν ὑπαλλήλων βαρύνει τὸν Εἰδικὸν Λογαριασμόν.

4) Διὰ κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων, Ἐργασίας καὶ Οἰκονομικῶν θέλουσι καθορισθῆ τὰ τῆς διοικήσεως, διαχειρίσεως καὶ ἐλέγχου τοῦ Εἰδικοῦ

Λογαριασμού, τὰ τῆς ἐνδεχομένης ἀποζημιώσεως τοῦ Κ.Ε.Ε. διὰ τὴν ἀπασχόλησιν τῶν ὑπηρεσιῶν του, ὡς καὶ πᾶσα ἑτέρα λεπτομέρεια ἀναγκαία διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ παρόντος.

Ἄρθρον 5

Συντάξιμος χρόνος

1) Ὁ συντάξιμος χρόνος, ὁ παρέχων δικαίωμα τῆς παροχῆς διακρίνεται εἰς τὸν χρόνον τῆς πραγματικῆς ἀσφαλίσεως παρὰ τῷ Εἰδικῷ Λογαριασμῷ καὶ εἰς τὸν ἐξ ἀναγνωρίσεως.

2) α) Χρόνος πραγματικῆς ἀσφαλίσεως εἶναι ὁ μετὰ τὴν σύστασιν Εἰδικοῦ Λογαριασμοῦ χρόνος, ἀφ' οὗ ὁ μουσουργὸς ἢ καλλιτέχνης εἰκαστικῶν τεχνῶν ὑπήχθη εἰς τὴν ἀσφάλισιν αὐτοῦ κατὰ τὰ ἐν παραγράφῳ 7 τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ παρόντος ὁριζόμενα καὶ κατέβαλε τὰς ἃς ὑπέχει ἀσφαλιστικὰς εἰσφοράς.

β) Συντάξιμος χρόνος ἐξ ἀναγνωρίσεως εἶναι ὁ χρόνος τῆς πρὸ τῆς ὡς ἄνω ὑπαγωγῆς εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Εἰδικοῦ Λογαριασμοῦ ἀπασχολήσεως τοῦ ἠσφαλισμένου εἰς τὴν μουσικὴν σύνθεσιν ἢ τὰς εἰκαστικὰς τέχνας, ὁ καθοριζόμενος κατὰ τὴν ὑπαγωγήν του εἰς τὴν ἀσφάλισιν, συμφώνως ταῖς παραγράφοις 4 καὶ 6 τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ παρόντος.

Ὁ χρόνος οὗτος ἀναγνωρίζεται ὡς συντάξιμος δι' ἀποφάσεως τῆς Διοικούσης Ἐπιτροπῆς, κατόπιν αἰτήσεως τοῦ ἠσφαλισμένου, καὶ ἐξαγοράζεται διὰ τῆς προσθέτου καταβολῆς ὑπὸ τούτου ποσοῦ, ἴσου πρὸς τὰς ἀναλογούσας εἰς τὸν ἀναγνωρισθέντα χρόνον μηνιαίας εἰσφοράς, ὡς αὗται καθορίζανται συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 9 § 1 περίπτ. 6' τοῦ ν.δ. 4593/1966 καὶ ἰσχύουσαι ἑκάστοτε ἐν τῷ χρόνῳ τῆς καταβολῆς.

Ἡ ἐξόφλησις τῆς ὡς ἄνω προσθέτου εἰσφορᾶς δέον νὰ ὁλοκληρούται ἐντὸς χρονικοῦ διαστήματος οὐχὶ μεγαλυτέρου τοῦ ἀναγνωρισθέντος χρόνου, εἰς περίπτωσιν δὲ συνταξιοδοτήσεως πρὸ τοῦ χρόνου τῆς ἐξοφλήσεως τὸ ἀπομένον ὑπόλοιπον παρακρατεῖται μηνιαίως ἐκ τῆς ἀπονεμηθησομένης συντάξεως κατὰ δόσεις, ὧν ὁ ἀριθμός, ὁριζόμενος δι' ἀποφάσεως τῆς Διοικούσης Ἐπιτροπῆς, δὲν δύναται νὰ εἶναι ἀνώτερος τῶν ἑξήκοντα.

Ἄρθρον 6

Παροχαί

1) Αἱ ὑπὸ τοῦ Εἰδικοῦ Λογαριασμοῦ παρεχόμεναι συντάξεις διακρίνονται εἰς:

α) Συντάξεις λόγῳ γήρατος.

β) Συντάξεις λόγῳ ἀναπηρίας.

γ) Συντάξεις λόγῳ θανάτου.

2) Συντάξεως λόγῳ γήρατος δικαιοῦται ὁ ἠσφαλισμένος ὁ συμπληρώσας τὸ 62ον ἔτος τῆς ἡλικίας του καὶ εἴκοσι πέντε (25) ἔτη συντάξιμα, ἐξ ὧν δέκα πέντε (15) τοὐλάχιστον ἐν τῇ πραγματικῇ ἀσφαλίσει.

3) Συντάξεως λόγῳ ἀναπηρίας δικαιοῦται ὁ ἠσφαλισμένος, ὁ λόγῳ νόσου σωματικῆς ἢ πνευματικῆς ἢ ἐξ οἱουδήποτε ἀτυχήματος ἢ βαίου συμβάντος, καθιστάμενος ὁλικῶς ἀνίκανος πρὸς συνέχισιν τῆς καλλιτεχνικῆς του ἐπιδόσεως, μετὰ τὴν συμπλήρωσιν δέκα (10) συνταξίμων ἐτῶν, ἐξ ὧν πέντε (5) τοὐλάχιστον πραγματικῆς ἀσφαλίσεως παρὰ τῷ Εἰδικῷ Λογαριασμῷ. Περὶ τῆς τοιαύτης ἀνικανότητος ἀποφαίνεται ἡ Πρωτοβάθμιος καὶ ἐν ἀμφισβητήσει Δευτεροβάθμιος Ὑγειονομικὴ Ἐπιτροπὴ τοῦ Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων.

4) Συντάξεως λόγῳ θανάτου δικαιοῦνται τὰ μέλη οἰκογενείας θανόντος συνταξιούχου ἢ ἠσφαλισμένου, θανόντος μετὰ τὴν συμπλήρωσιν δέκα πέντε (15) ἐτῶν, ἐξ ὧν πέντε (5) τοὐλάχιστον πραγματικῆς ἀσφαλίσεως.

Ὡς μέλη τῆς οἰκογενείας θεωροῦνται:

α) Ἡ σύζυγος ἢ ὁ ἄπορος καὶ ἀνίκανος πρὸς πᾶσαν ἐργασίαν σύζυγος.

β) Τὰ τέκνα μέχρι τοῦ γάμου των ἢ μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 18ου ἔτους τῆς ἡλικίας των προκειμένου περὶ ἀρρένων, καὶ τοῦ 25ου προκειμένου περὶ θηλέων.

5) Μέχρι συμπληρώσεως ἀπὸ τῆς συστάσεως τοῦ Εἰδικοῦ Λογαριασμοῦ χρόνου ἴσου πρὸς τὰ ἐν ταῖς προηγουμέναις παραγράφοις τοῦ παρόντος ἄρθρου ἀναφερόμενα ἔτη πραγματικῆς ἀσφαλίσεως, τὰ κατ' αὐτὰς ἀπαιτούμενα πρὸς θεμελίωσιν τοῦ δικαιώματος συντάξεως ἔτη πραγματικῆς ἀσφαλίσεως θὰ ὦσιν ἴσα πρὸς τὰ διανυθέντα μέχρι τοῦ χρόνου ἀπονομῆς τῆς συντάξεως ἔτη λειτουργίας τοῦ Εἰδικοῦ Λογαριασμοῦ.

Ἄρθρον 7

Ποσὸν συντάξεως

1) Τὸ ποσὸν τῆς ὑπὸ τοῦ Εἰδικοῦ Λογαριασμοῦ παρεχομένης συντάξεως ἀποτελεῖται ἐκ βασικοῦ ποσοῦ καὶ ἐκ προσαυξήσεως ἀναλόγως τῶν συνταξίμων καὶ τῶν ἐν πραγματικῇ ἀσφαλίσει ἐτῶν.

α) Τὸ βασικὸν ποσὸν τῆς μηνιαίας συντάξεως ὁρίζεται εἰς δραχμὰς τρεῖς χιλιάδας (3.000), δυνάμενον νὰ τροποποιῆται ἑκάστοτε, ἀναλόγως τῶν οἰκονομικῶν δυνατοτήτων τοῦ Εἰδικοῦ Λογαριασμοῦ, διὰ κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν

Εθνικής Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων, Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας, ἐκδιδομένης μετὰ γνώμην τῆς Διοικούσης τὸν Εἰδικὸν Λογαριασμὸν Ἐπικουρικῆς, Αἱ προσαυξήσεις τοῦ ὡς ἄνω βασικοῦ ποσοῦ ὁρίζονται ὡς ἀκολούθως:

α) Εἰς 4% ἐπὶ τοῦ ἑκάστοτε βασικοῦ ποσοῦ συντάξεως δι' ἕκαστον ἔτος πραγματικῆς ἀσφαλίσεως παρὰ τῷ Εἰδικῷ Λογαριασμῷ. Ἐν πάσῃ περιπτώσει ἡ προσαύξησις αὕτη δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὸ ἥμισυ τῆς βασικῆς συντάξεως.

β) Εἰς 2% ἐπὶ τοῦ ἑκάστοτε βασικοῦ ποσοῦ συντάξεως δι' ἕκαστον ἀναγνωρισθὲν καὶ ἐξαγορισθὲν συντάξιμον ἔτος, πέραν τῶν ἐτῶν τῆς ὡς ἄνω πραγματικῆς ἀσφαλίσεως. Καὶ ἡ προσαύξησις αὕτη δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὸ 25% τοῦ ἑκάστοτε βασικοῦ ποσοῦ συντάξεως.

2) Τὸ ποσὸν τῆς συντάξεως, ἧς δικαιοῦται ἕκαστον μέλος τῆς οἰκογενείας θανόντος ἠσφαλισμένου ἢ συνταξιούχου, ὁρίζεται εἰς τὰ κάτωθι ποσοστὰ τῆς συντάξεως, τὴν ὁποίαν ἐλάμβανεν ὁ θανὼν συνταξιοῦχος ἢ ἐδικαιοῦτο νὰ λάβῃ κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ θανάτου του ὁ ἠσφαλισμένος.

α) Ἡ χήρα ἢ ὁ ἐν χηρείᾳ σύζυγος τὰ 60%.

β) Ἕκαστον δικαιούμενον τέκνον τὰ 20%.

Τὸ ποσοστὸν τοῦτο διπλασιάζεται εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν τὸ τέκνον εἶναι ὀρφανὸν ἐξ ἀμφοτέρων τῶν γονέων.

3) Τὸ σύνολον τῶν συντάξεων ἁπάντων τῶν ἀνωτέρω ὁμοῦ ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει δύναται νὰ ὑπερβαίνῃ τὸ ποσὸν τῆς συντάξεως τοῦ θανόντος. Ἐν περιπτώσει ὑπερβάσεως τὰ ἀνωτέρω ποσοστὰ μειοῦνται ἀναλόγως.

4) Κατὰ τὴν πρώτην ἐφαρμογὴν τοῦ παρόντος αἱ χῆραι ἀποβιωσάντων διακεκριμένων μουσουργῶν ἢ καλλιτεχνῶν εἰκαστικῶν τεχνῶν, πληρούντων τὰς οὐσιαστικὰς προϋποθέσεις τῶν παραγράφων 2 καὶ 3 τοῦ ἄρθρου 3, ὡς καὶ τὴν χρονικὴν τοιαύτην τῆς παραγράφου 4 τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ παρόντος, δύνανται νὰ ὑπαχθῶσιν εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Εἰδικοῦ Λογαριασμοῦ, ἐφαρμοζομένων ἀναλόγως τῶν διατάξεων τῶν παραγράφων 4 - 7 καὶ 5 ἀντιστοίχως τῶν αὐτῶν ὡς ἄνω ἄρθρων, ὡς καὶ τῆς περ. δ' τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ παρόντος.

5) Ἡ ἀνωτέρω σύνταξις ὁρίζεται εἰς τὰ 60% ἐκείνης, ἣν θὰ ἐλάμβανεν ὁ θανὼν ἀναλόγως τῶν ἐτῶν τῆς ἀπασχολήσεώς του εἰς τὴν σύνθεσιν ἢ τὴν ζωγραφικὴν ἢ τὴν γλυπτικὴν ἢ τὴν χαρακτικὴν ἢ τὴν διακοσμητικὴν ἢ τὴν ἁγιογραφίαν, δὲν δύναται ὅμως νὰ εἶναι ἐλάσσων τοῦ ποσοῦ τῆς βασικῆς μηναίας τοιαύτης.

Ἄρθρον 8

Διὰ κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων καὶ Ἐργασίας θέλουν καθορισθῆ τὰ τῆς εἰσπράξεως τῶν εἰσφορῶν ἐν γένει, τὰ τῆς ἀποδείξεως τῆς ἡλικίας, τὰ τῆς ἀπονομῆς τῶν συντάξεων, τὰ τῆς ἐκπτώσεως ἐκ τοῦ δικαιώματος ἐπὶ τῆς συντάξεως, τὰ τῆς ἀναστολῆς, ἐνάρξεως καὶ λήξεως αὐτοῦ, ὡς καὶ πᾶσα ἄλλη λεπτομέρεια, ἀναγκαία διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ παρόντος καὶ ἐν γένει διὰ τὴν λειτουργίαν τοῦ Εἰδικοῦ Λογαριασμοῦ.

Εἰς τὸν αὐτὸν ἐπὶ τῆς Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος διατάγματος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 5 Ἀπριλίου 1968

—

385/1968 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως διατάξεών τινων τοῦ ὑπ' ἀριθ. 571/1963 β. διατάγματος «περὶ συστάσεως Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἀεροπορικῶν Ἐπιχειρήσεων».

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 126 τῆς 4 Ἰουνίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου πέμπτου τοῦ ν.δ. 4262/1962 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῆς ἀπὸ 30.7./1956 συμβάσεως περὶ Ἀεροπορικῶν Συγκοινωνιῶν καὶ κυρώσεως τῶν ὑπ' ἀριθ.: α) 136/20.10.1959, β) 148/5.11.1959, γ) 166/18.12.1959 καὶ δ) 52/4.4.1960 πράξεων τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ ἄλλων τινῶν διατάξεων». 2) Γνώμην τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἀεροπορικῶν Ἐπιχειρήσεων, ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 387/1965, 630/1965, 664/1965, 723/169/1967, 2690/210/1967 καὶ 2730/219/1967 ἀναφορῶν τοῦ Ταμείου. 3) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 120/1968 γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, προτάσει τῶν Ἡμετέρων ἐπὶ τῆς Ἐργασίας καὶ Συγκοινωνιῶν Ὑπουργῶν, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 571/1963 β.δ. «περὶ συστάσεως Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἀεροπορικῶν Ἐπιχειρήσεων» ἐπέρχονται αἱ κάτωθι τροποποιήσεις καὶ προσθῆκαι:

Ἄρθρον 1

1) Τὸ ἐδάφιον δ' τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 19 ἀντικαθίσταται ὡς ἀκολούθως:

«δ) Ἐφ' ἅπαξ εἰσφορὰ ἐκ δραχμῶν χιλίων (1.000) τῶν ἐγγάμων ἠσφαλισμένων, καταβαλλο-

μένη εἰς δέκα πέντε (15) ἰσοπόσους μηνιαίους δόσεις, τῆς πρώτης τούτων καταβλητέας ἅμα τῇ ὑποβολῇ τῆς περὶ ἀναγνωρίσεως τοῦ γάμου αἰτήσεως.

Ἡ αἴτησις δέον νὰ ὑποβληθῇ εἰς τὸ Ταμεῖον ἐντὸς τριμήνου προθεσμίας ἀπὸ τῆς τελέσεως τοῦ γάμου διὰ τοὺς ἤδη ἀγάμους ἠσφαλισμένους ἢ ἀπὸ τῆς ἐγγραφῆς εἰς τὸ Ταμεῖον διὰ τοὺς τελέσαντας γάμον πρὸ ταύτης ἢ ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος διὰ τοὺς ἤδη ἐγγάμους ἠσφαλισμένους.

Ἐκπρόθεσμος ὑποβολὴ τῆς αἰτήσεως συνεπάγεται τὴν καταβολὴν τῆς ἀνωτέρω ἐφ' ἅπαξ εἰσφορᾶς ἐντόκως πρὸς 6% ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς προθεσμίας μέχρι τῆς ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως.

Πᾶσαι αἱ μέχρι τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος ὑποβληθεῖσαι αἰτήσεις θεωροῦνται ἐμπρόθεσμοι».

2) Ἐν τέλει τοῦ ἄρθρου 19 προστίθεται παράγραφος 5, ἔχουσα οὕτω:

«5) Τὰ δῶρα λόγῳ ἑορτῶν Χριστουγέννων καὶ Πάσχα, ὡς καὶ τὸ ἐπίδομα ἀδείας, ὑπάγονται εἰς εἰσφορὰν ἀτελῶς, μέχρι τοῦ ποσοῦ πάντως τῶν τεσσαρτῶν μηνιαίων ἀποδοχῶν τῆς ἀνωτάτης, κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον τοῦ παρόντος ἄρθρου, μισθολογικῆς κλάσεως».

Ἄρθρον 2

Αἱ παράγραφοι 1 καὶ 2 τοῦ ἄρθρου 23 τροποποιοῦνται ὡς ἀκολούθως:

«1) Εἰς τὸν ἠσφαλισμένον τοῦ Ταμείου, τὸν ἔχοντα πλέον τῶν πέντε (5) ἐτῶν πραγματικὴν ἐν ἀσφαλίσει ὑπηρεσίαν ἢ τὸν συνταξιοῦχον τοῦ Ταμείου, δύναται νὰ χορηγῆται προσωπικὸν δάνειον μόνον εἰς ἐξαιρετικὰς περιπτώσεις, δικαιολογουμένας ἔντεκνον ἐκτάκτων ἢ σοβαρῶν καὶ ἀπροβλέπτων ἀναγκῶν αὐτοῦ κατὰ τὰς ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου ἰσχυούσας διατάξεις καὶ ἀποφάσεις τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας καὶ τῆς Νομισματικῆς Ἐπιτροπῆς.

«2) Τὸ ποσὸν τοῦ χορηγητέου δανείου διὰ μὲν τὸν ἠσφαλισμένον τοῦ Ταμείου δὲν δύναται νὰ εἶναι ἀνώτερον τοῦ ποσοῦ τῶν τριῶν μισθῶν, οὐδὲ τῶν μέχρι τῆς ἡμέρας τῆς ὑποβολῆς τῆς περὶ δανείου αἰτήσεως καταβληθεισῶν ἀτομικῶν του εἰσφορῶν, διὰ δὲ τὸν συνταξιοῦχον δὲν δύναται νὰ εἶναι ἀνώτερον τῶν τριῶν μηνιαίων συντάξεων».

Ἄρθρον 3

Αἱ παράγραφοι 2 καὶ 3 τοῦ ἄρθρου 24 τροποποιοῦνται ὡς ἀκολούθως:

«2) Προκειμένου περὶ τῶν κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος ὑπηρετούντων, ἡ ἐν ἐδαφίοις α', β', γ', ε' καὶ στ' προβλεπομένη προϋπόθεσις τῆς πενταετοῦς πραγματικῆς ἐν ἀσφαλίσει ὑπηρεσίας ὁρίζεται εἰς τριετῆ τοιαύτην, ἐξαιρέσει τῶν κατὰ τὴν πρώτην τριετίαν ἀπὸ τῆς συστάσεως τοῦ Ταμείου ὑποχρεωτικῶς ἐξερχομένων τῆς ὑπηρεσίας λόγῳ ὁρίου ἡλικίας ἢ λόγῳ ἀνικανότητος πρὸς ἐργασίαν ἢ λόγῳ συνταξιοδοτήσεως ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. λόγῳ γήρατος, δι' οὓς ἀρκεῖ ἑνὸς ἔτους πραγματικὴ ἐν ἀσφαλίσει ὑπηρεσία καὶ διὰ τοὺς ὁποίους ἐπιτρέπεται ἡ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 29 ἐξαγορὰ προϋπηρεσίας μετὰ τὴν συμπλήρωσιν ἑνὸς ἔτους πραγματικῆς ἀσφαλίσεως παρὰ τῷ Ταμείῳ.

Κατ' ἐξαίρεσιν, προκειμένου περὶ τῶν ἀπὸ τῆς συστάσεως τοῦ Ταμείου ἀποβιωσάντων ἠσφαλισμένων δὲν ἀπαιτοῦνται αἱ ἀνωτέρω προϋποθέσεις πραγματικῆς ἀσφαλίσεως ἐν τῷ Ταμείῳ.

«3) Περὶ τῆς φύσεως τῆς ἀναπηρίας, τῆς αἰτίας, διαρκείας καὶ τῆς ἐκτάσεως ταύτης καὶ γενικῶς περὶ τῆς διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ παρόντος ἀνικανότητος πρὸς ἐργασίαν ἀποφαίνεται πρακτικὸν μὲν περὶ τῶν ἠσφαλισμένων τῶν παρεχόντων τὰς ὑπηρεσίας των ὡς ἰατρομένων ἡ Ἀνωτάτη Ὑγειονομικὴ Ἐπιτροπὴ τῆς Ἀεροπορίας, προκειμένου δὲ περὶ τῶν λοιπῶν ἠσφαλισμένων ἡ κατὰ τόπους Πρωτοβάθμιος Ὑγειονομικὴ Ἐπιτροπὴ τοῦ Ι.Κ.Α.

Κατὰ τῶν ἀποφάσεων τῆς Ἀνωτάτης Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Ἀεροπορίας ἐπιτρέπεται ἡ ἄσκησις προσφυγῆς παρὰ τοῦ ἐνδιαφερομένου ἢ τοῦ Ταμείου ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τῆς ἀποφάσεως εἰς τὸν προσφεύγοντα ἢ τὸ Ταμεῖον ἐνώπιον τῆς Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς, ἀπαρτιζομένης ἐκ δύο καθηγητῶν τῆς Ἰατρικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν καὶ ἑνὸς ἰατροῦ κύρους, ὑποδεικνυομένου ὑπὸ τοῦ Ἰατρικοῦ Συλλόγου Ἀθηνῶν, ἧς ἡ γνωμάτευσις εἶναι ὑποχρεωτική.

Ἡ προσφυγὴ ὑποβάλλεται εἰς τὴν εἰδικὴν Ὑγειονομικὴν Ἐπιτροπὴν ὑπὸ τοῦ Ταμείου.

Τὰ μέλη τῆς ὡς ἄνω Εἰδικῆς Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς, ὡς καὶ ὁ γραμματεύς, διορίζονται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας.

Κατὰ τῶν ἀποφάσεων τῶν Πρωτοβαθμίων Ὑγειονομικῶν Ἐπιτροπῶν τοῦ Ι.Κ.Α. ἐπιτρέπεται ἡ ἄσκησις προσφυγῆς παρὰ τοῦ ἐνδιαφερομένου ἢ τοῦ Ταμείου ἐνώπιον τῶν Δευτεροβαθμίων Ὑγειονομικῶν Ἐπιτροπῶν τοῦ Ι.Κ.Α., ἐφαρμοζομένων ἀναλόγως τῶν οἰκείων διατάξεων τῆς νομοθεσίας τοῦ Ι.Κ.Α. ὡς πρὸς τὴν ἀκολουθητέαν διαδικασίαν, τὰς προθεσμίας ὑποβολῆς τῶν προσφυγῶν κλπ.

Αἱ γενόμεναι δεκτὰὶ ἐξετάσεως τῶν ἠσφαλι-

σμένων, προπαρασκευῆς τῆς γνωματεύσεως τῶν Ἐπιτροπῶν (παρακλινικαὶ ἐξετάσεις κλπ.), ὡς καὶ αἱ ἀποζημιώσεις τῶν μελῶν τῶν Ὑγειονομικῶν Ἐπιτροπῶν, βαρύνουν ἐξ ὁλοκλήρου τὸ Ταμεῖον.

Ἡ σύνταξις ἀναπηρίας ἀπονέμεται πάντοτε προσωρινῶς καὶ δι' ὅσον χρονικὸν διάστημα καθορίσθη τελεσιδίκως ἡ διάρκεια τῆς ἀναπηρίας ὑπὸ τῶν ὡς ἄνω Ὑγειονομικῶν Ἐπιτροπῶν, ἀναπροσαρμόζεται δὲ ἑκάστοτε διὰ τόσον χρονικὸν διάστημα, ὅσον ἤθελον ὁρίσει αἱ Ἐπιτροπαί, ἐφ' ὅσον ἡ ἀναπηρία ἐξακολουθεῖ ὑφισταμένη καὶ μέχρις ὁριστικῆς ἰάσεως αὐτῆς ἡ ἀπονομὴς συντάξεως κατὰ τὰς λοιπὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 24 § 1 ἐδάφ. α', β', ε' καὶ στ'.

Τὸ Ταμεῖον δύναται νὰ ζητήσῃ ἀπὸτελέσποτε νέαν ἰατρικὴν ἐξέτασιν τοῦ λόγῳ ἀναπηρίας συνταξιούχου του, ἐνεργουμένην παρὰ τῶν αὐτῶν ὡς ἄνω Ὑγειονομικῶν Ἐπιτροπῶν, ἂν ὁποσδήποτε ἤθελε νομίσει, ὅτι ἐξέλιπεν ὁ λόγος, δι' ὃν ἐχορηγήθη ἡ σύνταξις, ὁπότε δύναται νὰ ἀναθεωρήσῃ τὴν περὶ συνταξιοδοτήσεως ἀπόφασίν του».

Ἄρθρον 4

Εἰς τὸ ἄρθρον 26 προστίθεται παράγραφος 3α, ἔχουσα ὡς ἀκολούθως:

«3α) Τὸ Τὸ ποσὸν τῆς μηνιαίας συντάξεως λόγῳ ἀναπηρίας ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος ὁρίζεται ἴσον πρὸς τόσον ποσοστὸν τοῦ μέσου ὅρου τῶν τεκμαρτῶν ἀποδοχῶν τῶν ἀσφαλιστικῶν κλάσεων, εἰς ἃς ἐπήγετο ὁ ἀσφαλισμένος κατὰ τοὺς τελευταίους πρὸ τῆς ἐπελεύσεως τοῦ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος δώδεκα (12) μῆνας ἀπασχολήσεώς του, ὅσον ἤθελε καθορισθῆ ὡς ποσοστὸν ἀναπηρίας του ὑπὸ τῆς ἁρμοδίας Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς, μὴ δυνάμενον πάντως νὰ ὑπερβῇ τὸ 80% τῶν ὡς ἄνω ἀποδοχῶν».

Ἄρθρον 5

1) Τὸ τέταρτον ἐδάφιον τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 29 τροποποιεῖται ὡς ἀκολούθως:

«Τὸ δικαίωμα πρὸς ἀναγνώρισιν τῆς ἀνω προϋπηρεσίας δέον ν' ἀσκηθῇ ὑπὸ τοῦ ἀσφαλισμένου ἢ ἐν περιπτώσει θανάτου παρὰ τῶν νομίμων διαδόχων αὐτοῦ δι' αἰτήσεως ὑποβλητέας ἐντὸς ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας δύο ἐτῶν, ἀρχομένης ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς συμπληρώσεως πεντηκοστοῦ πραγματικῆς ἀσφαλίστου παρὰ τῷ Ταμείῳ ἢ προκειμένου περὶ τῶν ἤδη ἀσφαλισμένων ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως τριετοῦς πραγματικῆς ἀσφαλίσεως παρὰ τῷ Ταμείῳ».

2) Τὸ ἕκτον ἐδάφιον τῆς αὐτῆς παραγράφου τροποποιεῖται ὡς ἀκολούθως:

«Ἡ ἀναγνώρισις ἐνεργεῖται ἐπὶ τῇ καταβολῇ δι' ἕκαστον ἀναγνωριζόμενον μῆνα προϋπηρεσίας εἰσφορᾶς ἴσης πρὸς τὴν ἑκάστοτε ἰσχύουσαν εἰσφορὰν ἐργοδότου καὶ ἠσφαλισμένου ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἑκάστοτε ὑποκειμένων εἰς εἰσφορὰς ἀποδοχῶν τοῦ ἠσφαλισμένου. Τὸ ποσὸν τῆς ἐξαγορᾶς δύναται νὰ καταβληθῇ εἴτε ἐφ' ἅπαξ, εἴτε διὰ δόσεων, ἂν ὁ ἀριθμὸς δὲν δύναται νὰ εἶναι ἀνώτερος τῶν μηνῶν τῆς ἀναγνωριζομένης προϋπηρεσίας».

Ἄρθρον 6

Τὸ ἐδάφιον 6' τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 35 τροποποιεῖται ὡς ἀκολούθως:

«6') Προκειμένου περὶ ἐγγάμων, ἐκτὸς ὅταν δήλωσιν περὶ τελέσεως τοῦ γάμου καὶ ταυτὴν περὶ οἰκογενειακῆς των καταστάσεως».

Εἰς τὸ Ἡμέτερον ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος, οὗτινος ἡ ἰσχὺς ἄρχεται ἀπὸ τῆς πρώτης τοῦ μεθεπομένου τῆς δημοσιεύσεώς του μηνός.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 15 Μαΐου 1968

—

ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

81644/4408/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ τροποποιήσεως τῆς παραγράφου XI τῆς ὑπ' ἀριθ. 124413/7027/1967 ἀποφάσεως «περὶ καθορισμοῦ ὡρῶν ἀνοίγματος καὶ κλεισίματος τῶν κρεοπωλείων, ἀμιγῶν πτηνοπωλείων καὶ ἐν γένει καταστημάτων ἢ πρατηρίων πωλήσεως κρέατος, ὡς καὶ τῶν ἐντὸς μικτῶν καταστημάτων αὐτοτελῶς λειτουργούντων τοιούτων τμημάτων τοῦ πολεοδομικοῦ συγκροτήματος Ἀθηνῶν».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 503 τῆς 28 Ἰουνίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὰς διατάξεις τοῦ π. δ)τος τῆς 7/13 Μαρτίου 1934 «περὶ κανονισμοῦ τῶν ὡρῶν ἐργασίας κρεοπωλείων κλπ». 2) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν. δ/τος 4020/1959 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐνίων διατάξεων ἐργατικῶν τινων νόμων». 3) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 13 τοῦ π. δ)τος τῆς 8/13.4.1932 «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν διατάξεων τῶν νόμων περὶ χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας εἰς τὰ

καταστήματα κλπ.», ὡς συνεπληρώθη διὰ τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ν.δ. 3789/1957. 4) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 104772/5981/1967 ἡμετέραν ἀπόφασιν «περὶ καθορισμοῦ ὡρῶν ἑβδομαδιαίας ἐργασίας τῶν κρεοπωλείων, πτηνοπωλείων καὶ ἐν γένει καταστημάτων ἢ πρατηρίων πωλήσεως κρέατος καὶ τοῦ προσωπικοῦ αὐτῶν ἀπὸ τῆς χορήσεως». 5) Γνώμας τῶν οἰκείων Ἀστυνομικῶν Ἀρχῶν καὶ τοιαύτας τῶν οἰκείων ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων ἐργοδοτῶν καὶ μισθωτῶν ἐπὶ τῶν ὡρῶν ἐνάρξεως καὶ λήξεως τῆς λειτουργίας τῶν κρεοπωλείων, ἀποφασίζομεν :

Τροποποιοῦντες τὴν παράγραφον XI τῆς ὑπ' ἀριθ. 124413/7027/1967 ἡμετέρας ἀποφάσεως «περὶ καθορισμοῦ ὡρῶν ἀνοίγματος καὶ κλεισίματος τῶν κρεοπωλείων, ἀμνῶν πτηνοπωλείων καὶ ἐν γένει καταστημάτων ἢ πρατηρίων πωλήσεως κρέατος, ὡς καὶ τῶν ἐντὸς μικτῶν καταστημάτων αὐτοτελῶς λειτουργούντων τοιούτων τμημάτων τοῦ πολεοδομικοῦ συγκροτήματος Ἀθηνῶν, καθορίζομεν τὰς ὥρας ἐργασίας τῶν κρεοπωλείων Κεντρικῆς Ἀγορᾶς Πειραιῶς ὡς ἀκολούθως :

Χειμερινὴ περίοδος (1.10 - 31.5) :

Δευτέραν, Τρίτην, Τετάρτην καὶ Πέμπτην ἀπὸ 7 π.μ. - 1.30 μ.μ.

Παρασκευὴ ἀπὸ 7 π.μ. - 1.30 μ.μ. καὶ 4.30 μ.μ. - 7 μ.μ.

Σάββατον καὶ τὰς παραμονὰς τῶν ἐν παραγράφῳ IV τῆς ὑπ' ἀριθ. 124413/7027/1967 ἀποφάσεως ἑξαιρεσίμων ἑορτῶν ἀπὸ 7 π.μ. - 8 μ.μ.

Θερινὴ περίοδος (1.4 - 30.9) :

Δευτέραν, Τρίτην, Τετάρτην καὶ Πέμπτην ἀπὸ 7 π.μ. - 1.30 μ.μ.

Παρασκευὴν ἀπὸ 7 π.μ. - 1.30 μ.μ. καὶ ἀπὸ 6.30 μ.μ. - 7.30 μ.μ.

Σάββατον καὶ τὰς παραμονὰς τῶν ἐν παραγράφῳ IV τῆς ὑπ' ἀριθ. 124413/7027/1967 ἀποφάσεως ἑξαιρεσίμων ἑορτῶν ἀπὸ 7 π.μ. - 8.30 μ.μ.

Κατὰ τὰ λοιπὰ παραμένει ἐν ἰσχύϊ ἡ ὑπ' ἀριθ. 124413/7027/1967 ἡμετέρα ἀπόφασις «περὶ καθορισμοῦ ὡρῶν ἀνοίγματος καὶ κλεισίματος τῶν κρεοπωλείων, ἀμνῶν πτηνοπωλείων καὶ ἐν γένει καταστημάτων ἢ πρατηρίων πωλήσεως κρέατος, ὡς καὶ τῶν ἐντὸς μικτῶν καταστημάτων αὐτοτελῶς λειτουργούντων τοιούτων τμημάτων τοῦ πολεοδομικοῦ συγκροτήματος Ἀθηνῶν».

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 67962/3708/1968 ἡμετέρα ἀπόφασις «περὶ τροποποιήσεως τῆς παραγράφου XI τῆς ὑπ' ἀριθ. 124413/7027/1967 ἀποφάσεως «περὶ καθορισμοῦ ὡρῶν ἀνοίγματος καὶ κλεισίματος τῶν κρεοπωλείων, ἀμνῶν πτηνοπωλείων καὶ ἐν γένει καταστημάτων ἢ πρατηρίων πωλήσεως κρέατος, ὡς καὶ τῶν ἐντὸς μικτῶν καταστημάτων αὐτοτελῶς λειτουργούντων τοιούτων τμημάτων τοῦ πολεοδομικοῦ συγκροτήματος Ἀθηνῶν» καταργεῖται.

Ἡ παροῦσα, ἧς ἡ ἰσχὺς ἄρχεται ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως, δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 22 Ἰουνίου 1968

—

81716/4410/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ τροποποιήσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 60232/3282/1968 ἀποφάσεως «περὶ καθορισμοῦ ὡραρίου ἐργασίας ἐμπορικῶν καταστημάτων περιοχῆς πολεοδομικοῦ συγκροτήματος Ἀθηνῶν Θερινῆς περιόδου».

(Ε.Κ. τ. Β' σ. 503 τῆς 28 Ἰουνίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ π.δ/τος τῆς 8/13.4.1932 «περὶ κωδικοποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν διατάξεων τῶν νόμων «περὶ χρονικῶν ὡρῶν ἐργασίας εἰς τὰ καταστήματα κλπ». 2) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 4020/1959 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐνίων διατάξεων ἐργατικῶν τινων νόμων». 3) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 94948/6409/1965 ἡμετέραν ἀπόφασιν «περὶ καθορισμοῦ ὡρῶν λειτουργίας ἐμπορικῶν καταστημάτων καὶ ἐργασίας τοῦ πάσης φύσεως προσωπικοῦ αὐτῶν». 4) Γνώμας τῶν οἰκείων Ἀστυνομικῶν Ἀρχῶν καὶ τὰς τοιαύτας τῶν οἰκείων ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων καὶ μισθωτῶν, διατυπωθείσας εἰς τὸ ἀπὸ 1.6.1968 πρακτικόν, ἐπὶ τῶν ὡρῶν ἐνάρξεως καὶ λήξεως τῆς λειτουργίας τῶν ἐμπορικῶν καταστημάτων πολεοδομικοῦ συγκροτήματος Ἀθηνῶν. 5) Τὸ ὑπ' ἀριθ. Φ.85/26590/1968 ἔγγραφον Ὑπουργείου Συγκοινωνιῶν, ἀποφασίζομεν:

Τροποποιοῦντες τὴν ὑπ' ἀριθ. 60232/3282/1968 ἡμετέραν ἀπόφασιν «περὶ καθορισμοῦ ὡραρίου ἐργασίας ἐμπορικῶν καταστημάτων περιοχῆς πολεοδομικοῦ συγκροτήματος Ἀθηνῶν θερινῆς περιόδου», καθορίζομεν τὰς ὥρας ἀνοίγματος, μεσημβρινῆς διακοπῆς καὶ κλεισίματος τῶν ἐμπορικῶν καταστημάτων πολεοδομικοῦ συγκροτήματος Ἀ-

θηνῶν διά τό χρονικόν διάστημα ἀπό 24.6 - 21.9:

Καθ' ἑκάστην ἀπό 8 π.μ. - 1.45' μ.μ. καί 5 - 8 μ.μ.

Τετάρτην καί Σάββατον ἀπό 8 π.μ. - 2.30' μ.μ.

Κατά τά λοιπά παραμένει ἐν ἰσχύϊ ἡ ὑπ' ἀριθ. 60232/3282/1968 ἡμετέρα ἀπόφασις «περί καθορισμοῦ ὡραρίου ἐργασίας ἐμπορικῶν καταστημάτων περιοχῆς πολεοδομικοῦ συγκροτήματος Ἀθηνῶν θερινῆς περιόδου», ὡς αὕτη τροποποιήθη καί συνεπληρώθη διά τῶν ὑπ' ἀριθ. 64340/3407/1968 καί 75592/4144/1968 ἡμετέρων ἀποφάσεων.

Ἡ παροῦσα, ἧς ἡ ἰσχύς ἄρχεται ἀπό τῆς κοινοποιήσεώς της, δημοσιευθήτω διά τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 12 Ἰουνίου 1968

—

63468/2676/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περί κηρύξεως ὑποχρεωτικῆς τῆς ἀπό 8.3.1968 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἠλεκτροτεχνιτῶν ἐργαζομένων εἰς ἠλεκτρολογικά καταστήματα κλπ. ἁπάσης τῆς χώρας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 265 τῆς 31 Μαΐου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τάς διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 3239/1955. 2) Γνωμοδότησιν τοῦ κατ' ἄρθρον 28 τοῦ νόμου 3239/1955 Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατά τήν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 10.5.1968 καί 3) τήν ἐν θέματι συλλογικήν σύμβασιν ἐργασίας, ἀποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν ὑποχρεωτικήν καθ' ὅλας αὐτῆς τάς διατάξεις διά πάντας τούς ἐργοδότας καί μισθωτούς τοῦ ἐπαγγέλματος, ὅπερ ἀφορᾷ αὕτη, τήν ἀπό 8.3.1968 συλλογικήν σύμβασιν ἐργασίας ἠλεκτροτεχνιτῶν ἐργαζομένων εἰς ἠλεκτρολογικά καταστήματα, ἠλεκτροτεχνουργεῖα, ἀτμόπλοια, οἰκοδομάς, ἀνελκυστῆρας, ἠλεκτρομηχανουργεῖα, κλπ. ἁπάσης τῆς χώρας (Φ.Ε.Κ. 160, τεῦχος Β' τῆς 1.4.1968), πλήν τῶν διεπομένων ὑπό τῶν κατωτέρω συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἢ διαιτητικῶν ἀποφάσεων: α) τῆς ἀπό 15.7.1966 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἠλεκτροτεχνιτῶν βιομηχανίας ἁπάσης τῆς χώρας, β) τῆς ἀπό 20.7.1966 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας τοῦ ἠλεκτροτεχνικοῦ προσωπικοῦ, ἀπασχολουμένου εἰς Ἠλεκτρικάς Ἐπιχειρήσεις παραγωγῆς καί διανομῆς ἠλεκτρικῆς ἐνεργείας, μή ἐξαγορασθείσας ὑπό τῆς Δ.Ε.Η., καί γ) τῆς ὑπ' ἀριθ. 9/1967 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν ἠλεκτροτεχνιτῶν Δ.Ε.Η.

Ἡ ἰσχύς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπό τῆς δημοσιεύσεώς της εἰς τήν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διά τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 25 Μαΐου 1968

—

69036/2994/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περί παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 1/1967 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς «περί τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καί ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν σιδηροβιομηχανίας ἁπάσης τῆς χώρας».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 265 τῆς 31 Μαΐου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τάς διατάξεις τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 3239/1955. 2) Τήν κοινοποιηθεῖσαν ἡμῖν ἔγγραφον δήλωσιν καταγγελίας τῆς ἐν θέματι συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας καί 3) σχετικήν γνωμοδότησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατά τήν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 17.5.1968, ἀποφασίζομεν:

Ἀναστέλλομεν ἐπί δώδεκα χρονικόν διάστημα, ἤτοι μέχρι 5.9.1968, τήν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 1/1967 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς περί τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καί ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν σιδηροβιομηχανίας ἁπάσης τῆς χώρας. (Πρᾶξις καταθέσεως Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν 17/21.3.1967)(*).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διά τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 25 Μαΐου 1968

—

(*) ΕΕΔ 26, 519.

72993/3201/1968 Απόφ. Υπουργών Συντονισμού και Εργασίας

Περί εγκρίσεως μετά τροποποιήσεως της υπ' αριθ. 24/1968 αποφάσεως του Π.Δ.Δ.Δ. Αθηνών περί των όρων αμοιβής και εργασίας των υπαλλήλων ιχθυοπωλείων και εργατοτεχνιτών θαλάμων ψυγείων ιχθύων Αθηνών, Πειραιώς, Περιχώρων.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 274 της 5 Ιουνίου 1968)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 20 του νόμου 3239/1955, ως ετροποποιήθησαν υπό του ν.δ. 3755/1957, 2) Την υπ' αριθ. 24/1968 απόφασιν του Π.Δ.Δ.Δ. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής και εργασίας των υπαλλήλων ιχθυοπωλείων και εργατοτεχνιτών θαλάμων ψυγείων ιχθύων Α.Π.Π. 3) Την δια του υπ' αριθ. 72993/3201 εγγράφου του Υπουργείου Εργασίας διατυπωθείσαν επ' αυτής διαφωνίαν. 4) Σχετικήν γνωμοδότησιν του κατά το άρθρον 9 § 2 εδάφ. 6' του ν. δ. 3755/1957 Τμήματος Αμοιβής και Όρων Εργασίας του Εθνικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Κοινωνικής Πολιτικής, ληφθείσαν κατά την συνεδρίασιν αυτής της 4.6.1968, ην και αποδεχόμεθα, και 5) το γεγονός ότι δια της εν μνεία διατυπωθείσης αποφάσεως δεν προβλέπεται περαιτέρω αύξησις του τελευταίου μισθολογικού κλιμακίου δια τους εις την Κεντρικήν Ιχθαγοράν Αθηνών - Πειραιώς απασχολουμένους και έχοντας υπηρεσίαν άνω των 20 ετών, ενώ τοιαύτη προβλεψις γίνεται δια τους εις την λοιπήν περιοχήν Αθηνών - Πειραιώς - Προαστίων εργαζομένους ομοίας κατηγορίας μισθωτούς, πράγμα όπερ αντίκειται εις την υπό της Κυβερνήσεως ακολουθουμένην κοινωνικήν και οικονομικήν πολιτικήν, ήτις συνίσταται εις την ίσην μεταχείρισιν, εξ απόψεως παρεχομένης αμοιβής , εις τους υπό τας αυτάς συνθήκας απασχολουμένους και την αυτήν εργασίαν παρέχοντας μισθωτούς, δέον όπως τοις λόγοις τούτοις τροποποιηθή η ως είρηται διατητική απόφασις κατά τα εν τω διατακτικώ της παρούσης ορίζόμενα, αποφασίζομεν:

Εγκρίνομεν μετά τροποποιήσεως την υπ' αριθ. 24/1968 απόφασιν του Π.Δ.Δ.Δ. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής των εργαζομένων εις τα ιχθυοπωλεία Αθηνών - Πειραιώς - Προαστίων, καθώς και εις τους θαλάμους ψυγείων ιχθύων», εκδοθείσαν εις επίλυσιν διενέξεως μεταξύ των: 1) Ενώσεως Υπαλλήλων Ιχθυοπωλείων και Εργατοϋπαλλήλων Θαλάμων Ψυγείων Α.Π.Π. «Ο Άγιος Νικόλαος» και 2) Συλλόγου Υπαλλήλων και Διανοπωλητών Ιχθυοπωλών Αθηνών «Ο Άγιος Νικόλαος» αφ' ενός και αφ' ετέρου των: 1) Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου Αθηνών, 2) Σωματείου Πρατηριούχων Καταστηματαρχών «Ο Άγιος Νικόλαος», 3) Σωματείου Ιχθυοπωλών Ιχθυεμπόρων Αθηνών και 4) Συνδέσμου Ιχθυεμπόρων Πειραιώς, ης το διατακτικόν, τροποποιούμενον παρ' ημών κατά τ' ανωτέρω, διαμορφούται ως ακολούθως:

1) Τα κατωτάτα όρια μισθών και ημερομισθίων των εργαζομένων εις τα ιχθυοπωλεία Αθηνών - Πειραιώς - Προαστίων, ως και εις τους θαλάμους ψυγείων ιχθύων, καθορίζονται ως κατωτέρω:

	Υπάλληλοι ιχθυοπωλείων πλην Κεντρικής Ιχθαγοράς Αθηνών - Πειραιώς	Κεντρική Ιχθαγορά Αθηνών - Πειραιώς
	Δραχμαί	Δραχμαί
α) Άγοντες το 14ον και 15ον έτος της ηλικίας	1.250	1.375
β) Άγοντες το 16ον και 17ον έτος της ηλικίας	1.450	1.375
γ) Άγοντες το 18ον και 19ον έτος της ηλικίας	1.750	1.925
δ) Μετά την συμπλήρωσιν του 19ου έτους της ηλικίας ή μισθοδοσία καθορίζεται αναλόγως της παρά τω αυτώ ή έτερω εργοδότη ομοιδούς υπηρεσίας, υπολογιζομένης όμως από της συμπληρώσεως του 19ου έτους της ηλικίας, ως ακολούθως:		
Κατά το 1ον και 2ον έτος υπηρ.	2.080	2.200
Κατά το 3ον και 4ον έτος υπηρ.	2.200	2.420
Κατά το 5ον και 6ον έτος υπηρ.	2.350	2.585
Κατά το 7ον και 8ον έτος υπηρ.	2.450	2.695
Κατά το 9ον και 10ον έτος υπηρ.	2.580	2.838
Κατά το 11ον και 12ον έτος υπηρ.	2.750	3.025
Κατά το 13ον και 14ον έτος υπηρ.	2.920	3.212
Κατά το 15ον και 16ον έτος υπηρ.	3.100	3.410
Κατά το 17ον και 18ον έτος υπηρ.	3.250	3.575
Κατά το 19ον και 20ον έτος υπηρ.	3.400	3.740
Εις τους εργαζομένους εις ψυγεία ημερομίσθιον		100

Δι' έκαστον έτος υπηρεσίας επί πλέον των 20

ετῶν συμπληρουμένων τὰ ὡς ἄνω τελευταῖα κλιμάκια βασικῶν μισθῶν τῶν δραχμῶν 3.400 καὶ δραχμῶν 3.740 αὐξάνονται κατὰ 80 δραχμὰς μέχρι συμπληρώσεως βασικοῦ μισθοῦ δραχμῶν 4.200 καὶ δραχμῶν 4.540 ἀντιστοίχως.

2) Οἱ ὡς ἄνω βασικοὶ μισθοὶ προσαυξάνονται δι' ἐπιδόματος γάμου ἐκ ποσοστοῦ 10% διὰ τὴν μὴ ἐργαζομένην ἢ μὴ συνταξιοδοτουμένην σύζυγον.

3) Τυχὸν εὐνοϊκώτεροι ὅροι ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας μὴ ἀντικείμενοι εἰς τὰς διατάξεις τῆς παρούσης ἐξακολουθοῦν νὰ ἰσχύουν.

4) Χορηγεῖται κατ' ἔτος ἓν ζεῦγος ἐλαστικῶν ὑποδημάτων καὶ μία μαλοῦζα.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ τῆς 18ης Ἰουλίου 1967.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 5 Ἰουνίου 1968

—

72725/3187/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 20/1968 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἀφορώσης εἰς τὴν ἑρμηνείαν τῆς ὑπ' ἀριθ. 34/1966 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ἐργατοϋπαλλήλων τῶν Ὑπηρεσιῶν καὶ Ἱδρυμάτων τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας, τῶν συνδεομένων μετ' αὐτοῦ διὰ σχέσεως ἐργασίας τοῦ Ἰδιωτικοῦ Δικαίου.

(Ε.Κ. τ. Β' ἡ. 274 τῆς 5 Ἰουνίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957. 2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 20/1968 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἀφορῶσαν εἰς τὴν ἑρμηνείαν τῆς ὑπ' ἀριθ. 34/1966 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.ΔΔ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ἐργατοϋπαλλήλων τῶν Ὑπηρεσιῶν καὶ Ἱδρυμάτων τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας, τῶν συνδεομένων μετ' αὐτοῦ διὰ σχέσεως ἐργασίας τοῦ Ἰδιωτικοῦ Δικαίου», ἀποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν ἐκτελεστὴν τὴν ὑπ' ἀριθ. 20/1968 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἀφορῶσαν εἰς τὴν ἑρμηνείαν τῆς ὑπ' ἀριθ. 34/1966 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ἐργατοϋπαλλήλων τῶν Ὑπηρεσιῶν καὶ Ἱδρυμάτων τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας, τῶν συνδεομένων μετ' αὐτοῦ διὰ σχέσεως ἐργασίας τοῦ Ἰδιωτικοῦ Δικαίου», ἧς τὸ διατακτικὸν ἔχει ὡς ἑξῆς:

Ἐπαλθὸν τὴν ἀνακύψασαν διένεξιν, ἀποφαίνεται ὡς ἀκολούθως:

«Ἡ ἀληθὴς ἔννοια τῶν διατάξεων τοῦ ἐδαφίου 6' τῆς παραγράφου Β' τοῦ ἄρθρου 1 τῆς ὑπ' ἀριθ. 34/1966 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ἐργατοϋπαλλήλων τῶν Ὑπηρεσιῶν καὶ Ἱδρυμάτων τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας, τῶν συνδεομένων μετ' αὐτοῦ διὰ σχέσεως ἐργασίας Ἰδιωτικοῦ Δικαίου», εἶναι ὅτι ὑπὸ τὸν ὅρον «ἐπερματοτεχνίται» θεωροῦνται οἱ ἀπασχολούμενοι εἰς τὰ ἐργαστήρια μὲ τὴν ἐπεξεργασίαν καὶ ἐμφιάλωσιν τοῦ σπέρματος πρὸς ἀποστολήν του εἰς τὴν ἤπαθρον.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 5 Ἰουνίου 1968

—

83489/3868/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 3/1968 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ἐπιστημόνων χημικῶν ἁπάσης τῆς χώρας», ἐπικυρωθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 8/1968 ὁμοίας τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς.

(Ε.Κ. τ. Β' ἡ. 307 τῆς 1 Ἰουλίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν. διατάγματος 3755/1957. 2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 3/1968 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς, ἐπικυρωθεῖσαν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 8/1968 ὁμοίας τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ἐπιστημόνων χημικῶν ἁπάσης τῆς χώρας, ἀποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν ἐκτελεστὴν τὴν ὑπ' ἀριθ. 3/1968 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς, ἐπικυρωθεῖσαν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 8/1968 ὁμοίας τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς, περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ἐπιστημόνων χημικῶν ἁπάσης τῆς χώρας, ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τῶν: 1) Ἑνώσεως Ἑλλήνων Χημικῶν καὶ 2) Πανελληνίου Συλλόγου Χημικῶν Βιομηχανίας, ἧς τὸ διατακτικὸν ἔχει ὡς ἀκολούθως:

1) Τὰ κατώτατα ὅρια τῶν βασικῶν μηνιαίων μισθῶν τῶν ἐπιστημόνων χημικῶν, τῶν ἀπασχολουμένων δυνάμει σχέσεως ἐργασίας τοῦ Ἰδιω-

τικοῦ Δικαίου, καθ' ἅπασαν τὴν χώραν, καθορίζονται ὡς ἑξῆς:

		Δραχμαί
α)	Κατὰ τὴν πρόσληψιν	4.600
β)	Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 2 ἐτῶν ὑπηρ.	5.300
γ)	Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 3 ἐτῶν ὑπηρ.	5.600
δ)	Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 5 ἐτῶν ὑπηρ.	6.300
ε)	Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 8 ἐτῶν ὑπηρ.	6.800
στ)	Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 10 ἐτῶν ὑπηρ.	7.250
ζ)	Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 15 ἐτῶν ὑπηρ.	7.800
η)	Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 20 ἐτῶν ὑπηρ.	8.450
θ)	Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 25 ἐτῶν ὑπηρ.	9.100
ι)	Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 30 ἐτῶν ὑπηρ.	9.700

2) Ὡς ὑπηρεσία νοεῖται ἡ πρὸ ὁποιδήποτε ἐργοδότῃ, ἀνεξαρτήτως ἐὰν ἐπρόκειτο περὶ ἰδιωτικοῦ ἢ νομικοῦ προσώπου, ἢ καὶ ἐνὶ ἰδίῳ χημικῷ ἐργαστηρίῳ ἐπισήμως λειτουργήσαντι ἄσκησις τοῦ ἐπαγγέλματος τοῦ χημικοῦ, ἀποδεικνυομένη διὰ βεβαιώσεως τοῦ ἐργοδότου, θεωρημένης δὲ ὁπωσδήποτε ὑπὸ τῆς Ἑνώσεως Ἑλλήνων Χημικῶν.

3) Τὸ ἐν παραγράφῳ 1 τῆς παρούσης κατώτατα ὅρια βασικῶν μηνιαίων μισθῶν προσαυξάνονται δι' ἐπιδόματος οἰκογενειακῶν βαρῶν ἐκ ποσοστοῦ 10% διὰ τὴν σύζυγον καὶ 5% δι' ἕκαστον τέκνον καὶ μέχρι τριῶν, ἐφ' ὅσον τὰ ἐκ τούτων ὄντα εἶναι ἡλικίας κάτω τῶν 18 ἐτῶν καὶ δὲν ἐργάζονται, τὰ δὲ θήλεα κάτω τῶν 20 ἐτῶν ἄγαμα καὶ δὲν ἐργάζονται, διὰ τέκνα δὲ ἀμφοτέρων τῶν φύλων ἡλικίας μέχρις 23 ἐτῶν συμπληρουμένων, ἐφ' ὅσον σπουδάζουν καὶ δὲν ἐργάζονται.

4) Εἰς τοὺς χημικοὺς τοὺς ἔχοντας ἔναντι τοῦ ἐργοδότου τὴν γενικὴν εὐθύνην ἁπάντων τῶν τμημάτων τῆς παραγωγῆς τῶν προϊόντων ἀσχέτως τοῦ διδομένου εἰς αὐτοὺς τίτλου τοῦ Διευθυντοῦ παραγωγῆς ἢ τοῦ τεχνικοῦ Διευθυντοῦ χορηγεῖται ἐπίδομα ἐπιθυμότητος ἐκ ποσοστοῦ 10% ἐπὶ τῶν κατωτάτων ὁρίων βασικῶν μισθῶν.

Εἰς τὰ βιομηχανικὰ συγκροτήματα, ἅτινα παρέχουν διάφορα προϊόντα, τὸ ἀνωτέρω ἐπίδομα παρέχεται εἰς τὸν χημικὸν τὸν διευθύνοντα τὰ ἀντίστοιχα τμήματα παραγωγῆς ἑκάστου προϊόντος.

5) Χημικοὶ ἐπιστήμονες, ἀπασχολούμενοι εἰς ἐπιχειρήσεις, εἰς τὸ προσωπικὸν τῶν ὁποίων χορηγεῖται ἐποχρεωτικῶς ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας, δικαιοῦνται τοῦ εἰς τὸ ἐν λόγῳ προσωπικὸν παρεχομένου ἐπιδόματος, ἀσχέτως τοῦ χρόνου ἀπασχολήσεώς των εἰς τοὺς ἀντιστοίχους χώρους. Τὸ ἐπίδομα τοῦτο, ἐφ' ὅσον ὁρίζεται εἰς ποσοστόν, ὑπολογίζεται ἐπὶ τῶν ὡς ἄνω κατωτάτων ὁρίων βασικῶν μισθῶν.

6) Χημικοὶ ὑπηρετοῦντες ἢ ἐντασσόμενοι εἰς θέσεις, προβλεπομένας ὑπὸ ἐσωτερικῶν κανονισμῶν, δικαιοῦνται τῶν κατ' ἐφαρμογὴν τῶν ὡς ἄνω κανονισμῶν ἢ ὀργανισμῶν ἑκάστοτε καθοριζομένων βασικῶν μισθῶν μετὰ τῶν ἐπ' αὐτῶν προβλεπομένων πάσης φύσεως προσαυξήσεων καὶ ἐπιδομάτων, τὸ σύνολον τῶν ὁποίων, ἐν πάσῃ περιπτώσει, δὲν δύναται νὰ ὑπολείπεται ἑκάστοτε τῶν διὰ τῆς παρούσης καθοριζομένων ἐλαχίστων ὁρίων ἀποδοχῶν. Ὁποσαδήποτε αἱ ὑπὸ τῶν ὀργανισμῶν ἢ κανονισμῶν τούτων προβλεπόμεναι τυχὸν προσαυξήσεις ἢ ἐπιδόματα χορηγοῦνται μόνον ἐπὶ τῶν ὑπὸ τῶν ὀργανισμῶν ἢ κανονισμῶν προβλεπομένων βασικῶν μισθῶν.

7) Οἱ χημικοὶ δικαιοῦνται ἐτησίου 20ημέρου κανονικῆς ἀδείας μετὰ πλήρων ἀποδοχῶν, ἐκτὸς ἐὰν ὑπὸ τοῦ ἀ.ν. 539/1945 προβλέπεται, ἀναλόγως τῶν ἐτῶν ὑπηρεσίας των, μεγαλυτέρας διαρκείας τοιαύτη.

8) Εἰς τοὺς ἐκτὸς ἕδρας ἀποστελλομένους χημικοὺς χορηγοῦνται αἱ ὑπὸ τῆς παραγράφου IV τῆς ὑπ' ἀριθ. 43739/1951 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 138 τ. Β' τῆς 3.8.1951) (*) προβλεπόμενα παροχαὶ ὑπὸ τοὺς ἐν αὐτῇ ὅρους καὶ προϋποθέσεις.

9) Τυχὸν καταβαλλόμενα ἀποδοχαὶ ἀνώτερα τῶν ὑπὸ τῆς παρούσης καθοριζομένων δὲν δύνανται νὰ μειωθῶσιν.

10) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ τῆς 10ης Ἰανουαρίου 1968.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 29 Ἰουνίου 1968

—

72717/3188/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας

Περὶ ἐγκρίσεως μετὰ τροποποιήσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 25/1968 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν τεχνιτῶν παρασκευαστῶν τῶν ἐργαζομένων εἰς τὰ ἐπιστημονικὰ ἐργαστήρια βιοχημείας, μικροβιολογίας κλπ.».

(Φ.Ε.Κ. τ. Β' φ. 276 τῆς 6 Ἰουνίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957, 2)

(*) ΕΕΔ 10, 874.

Την ὑπ' ἀριθ. 25/1968 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν τεχνιτῶν παρασκευαστῶν, τῶν ἐργαζομένων εἰς τὰ ἐπιστημονικὰ ἐργαστήρια βιοχημείας, μικροβιολογίας κλπ. 3) Τὴν διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 74072/3251/1968 ἐγγράφου τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας διατυπωθεῖσαν διαφωνίαν. 4) Σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 9 § 2 ἐδάφ. Β' τοῦ ν.δ. 3755/1957 Τμήματος Ἀμοιβῆς καὶ Ὅρων Ἐργασίας τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτῆς τῆς 6.6.1968, ἣν καὶ ἀποδεχόμεθα, καὶ 5) τὸ γεγονὸς ὅτι ἐπειδὴ διὰ τῆς ἐπὸ τῆς ἐν λόγῳ διαιτητικῆς ἀποφάσεως προβλεπομένης κλιμακώσεως τῶν μισθῶν διὰ τοὺς ἔχοντας ὑπηρεσίαν ἄνω τῶν 20 ἐτῶν οὐδεμία παρέχεται αὔξησις ἐπὶ τῶν νῦν ἰσχυόντων μισθῶν δικαιολογεῖται ἡ κατὰ τὸ σημεῖον τοῦτο τροποποίησις τῆς προκειμένης διαιτητικῆς ἀποφάσεως κατὰ τὰ ἐν τῷ διατακτικῷ τῆς παρούσης ὁριζόμενα, ἀποφασίζομεν:

Ἐγκρίνομεν μετὰ τροποποιήσεως τὴν ὑπ' ἀριθ. 25/1968 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν τεχνιτῶν παρασκευαστῶν τῶν ἐργαζομένων εἰς τὰ ἐπιστημονικὰ ἐργαστήρια βιοχημείας, μικροβιολογίας κλπ., ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τοῦ Συνδέσμου Τεχνιτῶν Ἐργαστηρίων Βιοχημείας καὶ Μικροβιολογίας Ἀθηνῶν- Πειραιῶς ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τοῦ Ἐμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου Ἀθηνῶν, ἧς τὸ διατακτικὸν ἔχει ὡς ἀκολούθως:

1) Τὰ κατώτατα ὅρια μισθωτῶν, τεχνιτῶν ἀπασχολουμένων ὡς παρασκευαστῶν ἢ παρασκευαστριῶν, συντηρητῶν πειραματοζώων, συσκευαστριῶν κλπ. ἐπιστημονικῶν ἐργαστηρίων, βιοχημείας, μικροβιολογίας, παθολογίας, ἀνατομίας, κυτταρολογίας, αἱματολογίας καὶ ἐνδοκρινολογίας, τῶν λειτουργούντων τόσον ἐντὸς τῶν Νοσηλευτικῶν Ἱδρυμάτων, Νοσοκομείων καὶ Κλινικῶν, ὅσον καὶ αὐτοτελῶς ὡς Ἱδρύματα Ἐρευνῶν, καθὼς καὶ ἀπασχολουμένων εἰς ἰδιωτικὰ τοιαῦτα περιοχῆς Ἀθηνῶν καὶ Προαστίων ἐκτὸς βιομηχανίας καθορίζονται ὡς ἑξῆς:

Α' Ἄρρενες

	Δραχμαί
Μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 20οῦ ἔτους τῆς ἡλικίας των	1.800
Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 20οῦ ἔτους τῆς ἡλικίας των:	
Κατὰ τὸ 1ον καὶ 2ον ἔτος	2.150
Κατὰ τὸ 3ον καὶ 4ον ἔτος	2.360
Κατὰ τὸ 5ον καὶ 6ον ἔτος	2.550
Κατὰ τὸ 7ον καὶ 8ον ἔτος	2.700
Κατὰ τὸ 9ον καὶ 10ον ἔτος	2.850
Κατὰ τὸ 11ον καὶ 12ον ἔτος	3.000
Κατὰ τὸ 13ον καὶ 14ον ἔτος	3.150
Κατὰ τὸ 15ον καὶ 16ον ἔτος	3.300
Κατὰ τὸ 17ον καὶ 18ον ἔτος	3.450
Κατὰ τὸ 19ον καὶ 20ὸν ἔτος	3.500

Β' Θήλεις

Μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 18ου ἔτους τῆς ἡλικίας των	1.600
Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 18ου ἔτους τῆς ἡλικίας των:	
Κατὰ τὸ 1ον καὶ 2ον ἔτος	1.850
Κατὰ τὸ 3ον καὶ 4ον ἔτος	2.050
Κατὰ τὸ 5ον καὶ 6ον ἔτος	2.250
Κατὰ τὸ 7ον καὶ 8ον ἔτος	2.400
Κατὰ τὸ 9ον καὶ 10ον ἔτος	2.550
Κατὰ τὸ 11ον καὶ 12ον ἔτος	2.700
Κατὰ τὸ 13ον καὶ 14ον ἔτος	2.850
Κατὰ τὸ 15ον καὶ 16ον ἔτος	3.000
Κατὰ τὸ 17ον καὶ 18ον ἔτος	3.150
Κατὰ τὸ 19ον καὶ 20ὸν ἔτος	3.300

Δι' ἕκαστον, ἐπὶ πλέον τῶν 20 ἐτῶν, συμπληρωμένων ἔτος ὑπηρεσίας, τὰ ὡς ἄνω τελευταῖα κλιμάκια βασικῶν μισθῶν τῶν δραχμῶν 3.500 καὶ δραχμῶν 3.300 προσαυξάνονται διὰ μὲν τοὺς ἄρρενας κατὰ 165 δραχμὰς μέχρι συμπληρώσεως βασικοῦ μισθοῦ 5.100 δραχμῶν, διὰ δὲ τὰς θήλεις κατὰ δραχμὰς 110 μέχρι συμπληρώσεως βασικοῦ μισθοῦ 4.700 δραχμῶν.

2) Τυχὸν καταβαλλόμενα ἀποδοχαί, ἀνώτερα τῶν ὑπὸ τῆς παρούσης καθοριζομένων, ὡς ἐπίσης ὑφιστάμενα εὐνοϊκώτεραι διατάξεις, κατισχύουν τῆς παρούσης.

3) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ τῆς 2ας Ἰανουαρίου 1968.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 6 Ἰουνίου 1968

—

81682/3733/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας

Περὶ ἐγκρίσεως μετὰ τροποποιήσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 21/1968 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τοῦ διὰ σχέσεως ἐργασίας Ἰδιωτικοῦ Δικαίου συνδεομένου προσωπικοῦ τῶν Κεντρικῶν καὶ Περιφερειακῶν Ὑπηρεσιῶν τῆς Γενικῆς Διευ-

Θύνσεως Δαοῶν τεῦ Ὑπουργείου Γεωργίας»

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 299 τῆς 25 Ἰουνίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957. 2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 21/1968 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τοῦ διὰ σχέσεως ἐργασίας Ἰδιωτικοῦ Δικαίου συνδεομένου προσωπικοῦ τῶν Κεντρικῶν καὶ Περιφερειακῶν Ὑπηρεσιῶν τῆς Γενικῆς Διευθύνσεως Δασῶν τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας». 3) Τὴν διὰ τοῦ ὑπ'ἀριθ.32685/1448/177/20.6.1968 ἐγγράφου τοῦ Ὑπουργείου Συντονισμοῦ διατυπωθεῖσαν ἐπ' αὐτῆς διαφωνίαν. 4) Σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 9 § 2 ἐδάφ. 6' τοῦ ν.δ. 3755/1957 Τμήματος Ἀμοιβῆς καὶ Ὅρων Ἐργασίας τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 21.6.1968, ἣν καὶ ἀποδεχόμεθα, καὶ 5) τὸ γεγονὸς ὅτι: α) ἐκ τῆς ὑπὸ κρίσιν διατητικῆς ἀποφάσεως γενομένης ρυθμίσεως τῶν ἀποδοχῶν καὶ λοιπῶν ὅρων ἐργασίας τῶν εἰς ταύτην ὑπαγομένων μισθωτῶν δημιουργεῖται ἀνωμαλομορφία καὶ ἀνισότης καθ' ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὸ ἐφαρμοζόμενον σύστημα ἀμοιβῶν τοῦ ἐν γένει προσωπικοῦ τοῦ ἐπὶ σχέσει ἐργασίας τοῦ Ἰδιωτικοῦ Δικαίου τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὴν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ἀκολουθουμένην κοινωνικὴν πολιτικὴν περὶ ἴσης μεταχειρίσεως τῶν ὑπὸ τὰ αὐτὰ προσόντα καὶ τὰς αὐτὰς συνθήκας ἐργασίας ἀπασχολουμένων, καὶ 6) ἐν ὄψει τῆς ὑπὸ τοῦ ἀνωτέρω Ὑπουργείου ἐπικειμένης καταρτίσεως ἑνιαίας συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας καλυπτούσης τὸ σύνολον τοῦ προσωπικοῦ σχέσεως ἐργασίας Ἰδιωτικοῦ Δικαίου τῶν Ὑπηρεσιῶν, Ἱδρυμάτων καὶ Σταθμῶν τοῦ ἐν λόγῳ Ὑπουργείου κρίνεται ἀναγκαία ἡ τροποποίησις τῆς ὑπ' ἀριθ. 21/1968 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, κατὰ τὰ εἰδικώτερον ἐν τῷ διατακτικῷ τῆς παρούσης ὁριζόμενα, ἀποφασίζομεν:

Ι. Τὰ κατώτατα ὅρια βασικῶν μηνιαίων μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων τοῦ διὰ σχέσεως ἐργασίας Ἰδιωτικοῦ Δικαίου συνδεομένου προσωπικοῦ τῶν Κεντρικῶν καὶ Περιφερειακῶν Ὑπηρεσιῶν τῆς Γενικῆς Διευθύνσεως Δασῶν τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας, πλὴν τῶν κατηγοριῶν αὐτοῦ τῶν διεπομένων ὑπὸ εὐνοϊκοτέρων συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἢ ἀποφάσεων διαιτησίας δεσμευουσῶν καὶ τὸ Δημόσιον, καθὼς καὶ τὰ Ν.Π.Δ.Δ., ὡς ταῦτα καθορίσθησαν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 7/1966 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ ἐπὶ σχέσει ἐργασίας Ἰδιωτικοῦ δικαίου προσωπικοῦ Δασικῶν Ὑπηρεσιῶν τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας, κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 25894/1966 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 158, τ. Β' τῆς 16.3.1966) αὐξάνονται διὰ μὲν τὴν περίοδον ἀπὸ 5.5.1967 μέχρι 30.4.1968 κατὰ ποσοστὸν 5%, διὰ δὲ τὴν περίοδον ἀπὸ 1.5.1968 καὶ ἐφεξῆς κατὰ ποσοστὸν 10%.

ΙΙ. Τὰ ὑπὸ τῆς προηγουμένης παραγράφου καθοριζόμενα ἡμερομίσθια μετὰ τῶν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 3 τῆς ὑπ' ἀριθ. 7/1966 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν προβλεπομένων ἐπιδομάτων δὲν δύνανται ἐν τῷ συνόλῳ των νὰ ὑπολείπωνται τοῦ ἰσχύοντος ἑκάστοτε γενικοῦ κατωτάτου ὁρίου ἡμερομισθίου τῶν ἐργατοτεχνίτου.

ΙΙΙ. Κατὰ τὰ λοιπὰ ἐξακολουθοῦν ἰσχύουσαι αἱ διατάξεις τῆς ἀνωτέρω ὑπ' ἀριθ. 7/1966 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν(*).

ΙV. Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ὑπὸ τὰς ἀνωτέρω διακρίσεις ἄρχεται ἀπὸ τῆς 5ης Μαΐου 1967.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 25 Ἰουνίου 1968

—

15664/636/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 9/1967 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν τῶν ἐργοστασίων κατασκευῆς προϊόντων ἐκ τσιμέντου τῆς εἰρηνοδικειακῆς περιφερείας Θεσσαλονίκης.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 64 τῆς 10 Φεβρουαρίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957. 2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 9/1967 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν τῶν ἐργοστασίων κατασκευῆς προϊόντων ἐκ τσιμέντου τῆς εἰρηνοδικειακῆς περιφερείας Θεσσαλονίκης», ἀποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν ἐκτελεστὴν τὴν ὑπ' ἀριθ. 9/1967 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν τῶν ἐργοστασίων κατασκευῆς προϊόντων ἐκ τσιμέντου τῆς εἰρηνοδικειακῆς περιφερείας Θεσσαλονίκης, ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τοῦ Σωματείου Ἐργατοτεχνιτῶν Βιομηχανι-

(*) ΕΕΔ 25, 513.

κών Προϊόντων Τσιμέντων Θεσσαλονίκης άφ' ενός και των 1) Συνδέσμων Βιομηχάνων Μακεδονίας - Θράκης και 2) Βιοτεχνικού Επιμελητηρίου Θεσσαλονίκης, άφ' ετέρου, ής το διατακτικόν έχει ως ακολούθως:

Α' Όροι αμοιβής

Τα εις πλήρες νόμιμον ώράριον αντιστοιχούν ημερομίσθιον καθορίζεται ως κάτωθι:

α) Χειρισταί μηχανών, μπετονιέρας, χειρισταί μηχανημάτων κατασκευής τσιμεντοσωλήνων και πλακών και χειρισταί πρέσσας δραχμαί 110.

β) Βοηθοί των άνω χειριστών και ανειδίκευτοι εργάται δραχμαί 95.

Β' Λοιποί όροι

α) Έκαστος εργοδότης υποχρεούται να χορηγή κατ' έτος εις άπαν το απασχολούμενον προσωπικόν εν ζεύγος αρβυλών, μίαν φόρμαν εργασίας, εν ζεύγος χειροκτίων και μίαν ποδιάν εξ ελαστικού.

β) Τυχόν καταβαλλόμεναι αποδοχαί ανώτεραι των υπό της παρούσης καθοριζομένων δεν δύνανται να μειωθώσιν, ως επίσης όροι εργασίας ευνοϊκώτεροι υπέρ των εργαζομένων δεν δύνανται να μεταβληθώσιν.

Η ισχύς της παρούσης άρχεται από της 10.4.1967.

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 9 Φεβρουαρίου 1968

—

17011/691/1968 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί περαιτέρω παρατάσεως ισχύος της συλλογικής συμβάσεως εργασίας του επί σχέσει εργασίας ιδιωτικού δικαίου προσωπικού γεωτρυπάνων, του υπηρετούντος παρά τη Υ.Ε.Β. του Υπουργείου Γεωργίας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 64 της 10 Φεβρουαρίου 1968)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 4 του νόμου 3239/1955. 2) Σχετικήν γνωμοδότησιν του Εθνικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Κοινωνικής Πολιτικής, ληφθείσαν κατά την συνεδρίασιν αυτού της 2.2.1968. 3) Την υπ' αριθ. 127946/6848/1967 απόφασιν ημών, αποφασίζομεν:

Αναστέλλομεν επί τρίμηνον είσετι χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρι 17.5.1968, την επέλευσιν των εννόμων αποτελεσμάτων της καταγγελίας της από 10.8.1966 συλλογικής συμβάσεως εργασίας περί των όρων αμοιβής του επί σχέσει εργασίας ιδιωτικού δικαίου προσωπικού γεωτρυπάνων, του υπηρετούντος παρά τη Υ.Ε.Β. του Υπουργείου Γεωργίας (πράξις καταθέσεως Εισηνοδικείου Αθηνών 74/2.9.1966).

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 6 Φεβρουαρίου 1968

—

83944/3861/1968 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί δημοσιεύσεως εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της από 15.5.1968 συλλογικής συμβάσεως εργασίας εργατών αγγειοπλαστικής άπάσης της χώρας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 302 της 27 Ιουνίου 1968)

Έχοντες υπ' όψιν τας διατάξεις του νόμου 3239/1955, ως τροποποιήθησαν και συνεπληρώθησαν μεταγενεστέρως υπό του ν.δ. 3755/1957, αποφασίζομεν, όπως δημοσιευθή εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (τεύχος Β') η εν θέματι συλλογική σύμβασις εργασίας, κατατεθείσα ημίν την 7.6.1968, συνταχθέντος προς τούτο του υπ' αριθ. 924/1968 πρακτικού καταθέσεως, ής έχει ως ακολούθως:

Συλλογική σύμβασις
εργασίας εργατών αγγειοπλαστικής άπάσης της χώρας

Εν Αθήναις σήμερον την 15 Μαΐου 1968 εν τω Υπουργείω Εργασίας, οι κάτωθι υπογεγραμμένοι αφ' ενός Ιωάννης Φραγκουλάκης, ως εκπρόσωπος της Ανωτάτης Συνομοσπονδίας Βιοτεχνών Ελλάδος, και αφ' ετέρου Γεώργιος Σημάνας, Αντώνιος Μαυρογόνατος, ως εκπρόσωποι της Ομοσπονδίας Εργατών Κεραμοποιών, Πλινθοποιών και Αγγειοπλαστών Ελλάδος, αμφότεροι δεόντως εξουσιοδοτημένοι διά την υπογραφήν της παρούσης συλλογικής συμβάσεως εργασίας, συνεμολόγησαν τα εξής:

1) Από της ισχύος της παρούσης τα κατώτατα όρια ημερομισθίων των εργατοτεχνιτών αγγειοπλαστικής τροχού και φόρμας άπάσης της χώρας καθορίζονται ως ακολούθως:

2) Ημερομίσθια εργατοτεχνιτών τροχού.

α) Διά τους τεχνίτας πρώτης κατηγορίας, τους έχοντας ειδικότητα κατασκευής όλων των ειδών αγγειοπλαστικής από κονιπαρά μέχρι πιθάρια, κα-

θορίζεται κατώτατον ημερομίσθιον δραχμαί 116.

6) Διά τους τεχνίτας δευτέρας κατηγορίας, τους έχοντας την ειδικότητα κατασκευής όλων των ενδιαμέσων ειδών αγγειοπλαστικής από κυμπαρά μέχρι μισόστομνι, καθορίζεται κατώτατον ημερομίσθιον δραχμαί 111.

γ) Διά τους λασπάδες και σουρωτάς καθορίζεται κατώτατον ημερομίσθιον δραχμαί 108.

Ούτοι υποχρεούνται να παρασκευάζουσιν έκαστος λάσπην επαρκούσαν δι' εργασίαν τεχνίτου τροχού 2½ ημερομισθίων, εφ' όσον δεν σουρώνουν ταύτην και 2 ημερών, όταν σουρώνουν ταύτην.

3) Ημερομίσθια εργατοτεχνιτών φόρμας.

α) Διά τους τεχνίτας πρώτης κατηγορίας, τους έχοντας ειδικότητα κατασκευής όλων των ειδών αγγειοπλαστικής από σοληνάκια μέχρι καλούπια, καθορίζεται κατώτατον ημερομίσθιον δραχμαί 112.

β) Διά τους τεχνίτας δευτέρας κατηγορίας, τους έχοντας ειδικότητα κατασκευής μόνον σωλήνων, καθορίζεται κατώτατον ημερομίσθιον δραχμαί 108.

γ) Διά τους λασπάδες και σουρωτάς καθορίζεται κατώτατον ημερομίσθιον δραχμαί 108.

Ούτοι υποχρεούνται, όπως κατασκευάζωσιν έκαστος λάσπην ικανήν να επαρκέση δι' εργασίαν τεχνίτου φόρμας τριών (3) ημερομισθίων, εφ' όσον δεν σουρώνουν ταύτην και δύο (2) ημερών εφ' όσον σουρώνουν ταύτην, τα ανωτέρω ισχύουν και διά τους λασπάδες τριβείον.

δ) Εφ' όσον εις τας εργασίας φόρμας απασχολούμενοι μαθητευόμενοι κάτω των 18 ετών καθίστανται ικανοί προ της παρελεύσεως του έτους μαθητείας των και παράγουσιν ημερησίως όλόκληρον την καθορισθείσαν ανωτέρω ποσότητα εκάστου είδους, ούτοι εν τη περιπτώσει ταύτη αμείβονται με το διά τον τεχνίτην φόρμας δευτέρας κατηγορίας καθορισθέν ημερομίσθιον.

ε) Διά τους ψήστας γενικώς καθορίζεται κατώτατον ημερομίσθιον δραχμαί 113.

4) Ημερομίσθια εργατοτεχνιτών πρεσσών.

α) Διά τους απασχολουμένους εις τας πρέσσας σωλήνων ως κάτωθι καθορίζεται κατώτατον ημερομίσθιον δραχμαί 112.

β) Διά τον τροφοδότην (ταΐστην) καθορίζεται κατώτατον ημερομίσθιον δραχμαί 108.

γ) Διά τους απασχολουμένους με την εκ των πρεσσών παραλαβήν και την κατάλληλον τοποθέτησιν των σωλήνων καθορίζεται κατώτατον ημερομίσθιον δραχμαί 108.

δ) Διά τους μεταφορείς πηλού (λάσπης) καθορίζεται κατώτατον ημερομίσθιον δραχμαί 112.

ε) Διά τους ανειδικεύτους εργάτας, τους απασχολουμένους εις τας πρέσσας καθορίζεται κατώτατον ημερομίσθιον δραχμαί 100.

Διευκρινίζεται, ότι τα ανωτέρω ημερομίσθια ισχύουσι δι' άπαντας τους εργαζομένους ανεξαρτήτως ηλικίας και φύλου.

5) Ημερομίσθια ανειδικεύτων εργατών τροχού και φόρμας:

α) Διά τους εργάτας, τους απασχολουμένους εις εξωτερικάς εργασίας εκ των αναφερομένων εν τη παρούση κατηγοριών ειδών αγγειοπλαστικής, καθορίζεται κατώτατον ημερομίσθιον δραχμαί 92.

β) Διά τους μαθητευομένους (ως τοιούτοι λογίζονται οι διά πρώτην φοράν εργαζόμενοι εις αγγειοπλαστεία και εφ' όσον άγουσιν ηλικίαν κάτω του 18ου έτους) καθορίζεται κατώτατον ημερομίσθιον δραχμαί 53.

Μετά την παρέλευσιν όμως ενός (1) έτους μαθητείας των εν τω κλάδω και μέχρι συμπληρώσεως του 18ου έτους της ηλικίας των θα λαμβάνουν ούτοι κατώτατον ημερομίσθιον δραχμάς 75.

Από της συμπληρώσεως δε του 18ου έτους ούτοι θα αμείβωνται με ημερομίσθιον δραχμών 92.

Εις ην όμως περίπτωσιν τινές εκ τούτων απέκτησαν τεχνικήν κατάρτισιν θα αμείβωνται με το αντίστοιχον τεχνικών ημερομίσθιον.

γ) Διά τας ανειδικεύτους εργατρίας, τας απασχολουμένας διά πρώτην φοράν εις τας εργασίας αγγειοπλαστικής και εφ' όσον είναι κάτω του 17ου έτους, καθορίζεται κατώτατον ημερομίσθιον δραχμών 65, από της συμπληρώσεως δε του 17ου έτους θα λαμβάνωσιν ημερομίσθιον δραχμών 77.

6) Βάσεις παραγωγής.

1) Από της ισχύος της παρούσης καθορίζονται βάσεις παραγωγής των τεχνιτών τροχού και φόρμας διά την 8ωρον εργασίαν και δι' έκαστον είδος προϊόντων ως ακολούθως:

α) Είδη τροχού

Πιθάρια:

Νο	4	τεμάχια	6
Νο	3	τεμάχια	10
Νο	2½	τεμάχια	12
Νο	1½	τεμάχια	17
Νο	1	τεμάχια	22

Πινάτες:

Νο	80	τεμάχια	26
Νο	60	τεμάχια	40
Νο	40	τεμάχια	60
Νο	30	τεμάχια	70
Νο	20	τεμάχια	90
Νο	15	τεμάχια	100

Βάζα συνήθη:

Νο	8	τεμάχια	40
Νο	6	τεμάχια	50
Νο	4	τεμάχια	70

Τάσια:

Νο	40	τεμάχια	70
Νο	30	τεμάχια	100
Νο	20	τεμάχια	140
Νο	10	τεμάχια	170
Νο	7	τεμάχια	200
Νο	5	τεμάχια	220

Βαρελάκια:

Νο	9 όκ.	τεμάχια	30
Νο	6 όκ.	τεμάχια	35
Νο	4 όκ.	τεμάχια	45
Νο	3 όκ.	τεμάχια	90
Νο	2 όκ.	τεμάχια	120
Νο	1 όκ.	τεμάχια	170
Νο	½ όκ.	τεμάχια	200
Νο	¼ όκ.	τεμάχια	230

Λεκάνια:

Νο	1	τεμάχια	24
Νο	80	τεμάχια	33
Νο	60	τεμάχια	44
Νο	40	τεμάχια	70
Νο	30	τεμάχια	90

Πινάκια:

Νο	30	τεμάχια	100
Νο	20	τεμάχια	120
Νο	10	τεμάχια	150
Νο	5	τεμάχια	170

Πιάτα:

Νο	10	τεμάχια	170
Νο	5	τεμάχια	250
Νο	1	τεμάχια	20
Νο	80	τεμάχια	28
Νο	60	τεμάχια	42
Νο	40	τεμάχια	60
Νο	30	τεμάχια	75
Νο	20	τεμάχια	95
Νο	10	τεμάχια	120
Νο	7	τεμάχια	150
Νο	5	τεμάχια	190
Νο	4	τεμάχια	240
Νο	3	τεμάχια	330
Νο	3	τεμάχια	55
Νο	2	τεμάχια	65
Νο	1	τεμάχια	75
Νο	½	τεμάχια	85

Βάζα με καπάκια:

Νο	8	τεμάχια	30
Νο	6	τεμάχια	35
Νο	4	τεμάχια	45
Νο	3	τεμάχια	55
Νο	2	τεμάχια	65
Νο	1	τεμάχια	85
Νο	½	τεμάχια	85
Νο	¼	τεμάχια	120

Κανάτες διαφόρων είδών:

Νο	2	τεμάχια	70
Νο	1	τεμάχια	100
Νο	½	τεμάχια	130
Νο	¼	τεμάχια	150

Γλάστρες:

Νο	1½	τεμάχια	16

Κιούπια:

Νο	20	τεμάχια	50
Νο	18	τεμάχια	60
Νο	16	τεμάχια	70
Νο	14	τεμάχια	80
Νο	12	τεμάχια	80
Νο	10	τεμάχια	85

Στάμνια:

Στάμνια Α'	τεμάχια	35
Μισόσταμνα	τεμάχια	53
Κανάτια πλουμ.	τεμάχια	80
Μποτσάρικα Νο 3	τεμάχια	80
Τεσσάρια με 2 χέρια	τεμάχια	85
Τεσσάρια με 1 χέρι	τεμάχια	90
Πεντάρια με 1 χέρι	τεμάχια	115

Κανάτες χάτρινες:

Νο	2	τεμάχια	70
Νο	1	τεμάχια	100
Νο	½	τεμάχια	120
Νο	¼	τεμάχια	140

Τσουκαλάκια μπογιάς:

Βεδούρια:

Νο	1	τεμάχια	70
Νο	¾	τεμάχια	80
Νο	½	τεμάχια	100

Βάζα φαρδειά:

Νο	8	τεμάχια	45
Νο	6	τεμάχια	55
Νο	4	τεμάχια	70
Νο	3	τεμάχια	90
Νο	2	τεμάχια	120
Νο	1	τεμάχια	150

Οὐρανοδοχεῖα:

Νο	60	τεμάχια	35
Νο	40	τεμάχια	70
Νο	30	τεμάχια	100
Νο	20	τεμάχια	140
Νο	15	τεμάχια	150

Τσουκαλάκια γιαούρτης:

Μᾶς	ὀκᾶς	τεμάχια	160
¾	ὀκᾶς	τεμάχια	180
½	ὀκᾶς	τεμάχια	220
¼	ὀκᾶς	τεμάχια	240
80	δραμίων	τεμάχια	260

Τσουκαλάκια μαγειρικῆς:

Νο	4 - 8	τεμάχια	15
Νο	10 - 20	τεμάχια	10

Τεχνῖται ἀπασχολούμενοι ἀπό τό Νο 20 μέχρι κατσαρόλες τῶν 4 θά ὑπάγονται εἰς τήν κατηγορίαν τοῦ τροχοῦ.

Κασπό κοινά:

Νο	60	τεμάχια	45
Νο	40	τεμάχια	50
Νο	30	τεμάχια	60
Νο	20	τεμάχια	70
Νο	10	τεμάχια	90
Νο	7	τεμάχια	120
Νο	5	τεμάχια	160
Νο	2	τεμάχια	100
Νο	1	τεμάχια	120
Νο	½	τεμάχια	150

Ἀνθοδοχεῖα φαγεντιανά:

Νο	Α'	τεμάχια	70
Νο	Β'	τεμάχια	80
Νο	Γ'	τεμάχια	110
Φλυτζάνια μικρά		τεμάχια	320
Πιατέλλες τεμάχια			100
Κομπαράδες μεγάλ. τεμάχια			230
Κομπαράδες μικροί τεμάχια			300
Ἀγγεῖα Νο 30 τεμάχια			100
Ἀγγεῖα Νο 20 τεμάχια			120
Ἀγγεῖα παιδικά τεμάχια			170

Ποσσάδες:

Νο	60	τεμάχια	44
Νο	40	τεμάχια	64
Νο	30	τεμάχια	74
Νο	20	τεμάχια	84
Νο	15	τεμάχια	100

Β' Εἴδη φόρμας:

Σωλῆνες:

Νο	20	τεμάχια	25
Νο	18	τεμάχια	30
Νο	16	τεμάχια	35
Νο	12	τεμάχια	40
Νο	10	τεμάχια	45
Νο	8-5	τεμάχια	50

Λεκάνες ἀποχωρητηρίου μετά σιφώνων:

Λεκάνες ἀμπατάνιστες τεμάχια	8
Λεκάνες μπατανισμένες τεμάχια	7
Λεκάνες σκέτες τεμάχια	10
Λεκάνες μέ κόφτρα τεμάχια	7

Διά τά κασπό τά ραβδωτά ἡ παραγωγή θά χωρίζεται μειωμένη κατά 10 τεμάχια ἐκ τῶν συνήθων.

Κεσέδες τεμάχια	200
Ποτηράκια τεμάχια	250
Λιθανιστήρια, Ἁλατιέρες τεμάχια	250
Φλυτζάνια μεγάλα τεμάχια	260
Σιφώνια διάφορα ἀμπατάνιστα τεμάχια	25
Σιφώνια διάφορα μπατανισμένα τεμάχια	23
Σιφώνια τούρκικα τῶν 12 τεμάχια	16
Λεκάνες τούρκικες σκέτες μεγάλες, μικρές τεμάχια	3
Μηχανικά τεμάχια	3
Καζανάκια διάφορα τεμάχια	8
Κάγκελλα ἀγκινάρες τεμάχια	12
Κάγκελλα ριζωτά τεμάχια	15
Γλάστρες διάφορες τεμάχια	5
Λεονταράκια τεμάχια	3
Φιόρα τεμάχια	70
Φιόρα Ἑρμῆς τεμάχια	70
Ἄγιοι τεμάχια	3
Φόρμες ἀπό Νο 10-20 τεμάχια	3
Φόρμες ἀπό Νο 5-8 τεμάχια	4
Μεγάφωνα Νο 20 τεμάχια	3
Μεγάφωνα Νο 25 τεμάχια	4
Μεγάφωνα Νο 20 τεμάχια	6
Λεκάνες σύνθετοι τεμάχια	3
Νιπτῆρες Α' τεμάχια	3
Νιπτῆρες Β' τεμάχια	4
Οὐρητήρια τεμάχια	5

7) Πρόσθετοι ὅροι.

α) Ἡ ὡς ἄνω καθοριζομένη παραγωγή ἰσχύει

καθ' άπασαν την χώραν, πλην των περιφερειών εκείνων, εις ας έχει καθιερωθή εξ ειδικών λόγων διά κοινής συμφωνίας μεταξύ εργοδοτών και εργατών άλλοία βάσις παραγωγής μικροτέρας της παρούσης, εις τας εν λόγω περιοχάς εξακολουθεί ισχύουσα ή βάσις αύτη.

6) Τα ημερομίσθια των τεχνιτών τροχού και φόρμας, ως και των λαπάδων, θα καταβάλλονται επί τη βάσει της ως άνω καθοριζομένης παραγωγής δι' έκαστον είδος προϊόντος, πέραν δε της βάσεως αύτης θα καταβάλληται ανάλογος αμοιβή.

γ) Ο χρόνος μαθητείας των ανωτέρω ρηθέντων μαθητευομένων εμφαίνεται διά πιστοποιητικού, όπερ υποχρεούται ο εργοδότης να χορηγή εις πρώτην ζήτησιν του ενδιαφερομένου.

δ) Αι διατάξεις της υπ' αριθ. 57644/1951 αποφάσεως Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας περί χορηγήσεως επιδόματος ανθυγιεινής εργασίας διατηρούνται εν ισχύι.

ε) Αι διατάξεις της υπ' αριθ. 68294/1956 αποφάσεως Υπουργών Συντονισμού και Εργασίας περί παροχής μιας φόρμας και ενός ζεύγους ειδικών υποδημάτων εις άπαντας τους εργαζομένους εις τας αγγειοπλαστικάς εργασίας διατηρούνται εν ισχύι.

στ) Τυχόν καταβαλλόμενα ανώτερα των υπό της παρούσης καθοριζομένων αποδοχά δεν θίγονται, ως και ευμενέστεροι όροι εξακολουθούν ισχύοντες.

Κατά τα λοιπά ισχύουν αι κείμενα διατάξεις.

Η ισχύς της παρούσης άρχεται από 1ης Μαΐου 1968.

Οι συμβαλλόμενοι

(Έπονται υπογραφαί)

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 27 Ιουνίου 1968

—

ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΚΛΠ.

5/1968 Απόφ. Δευτεροβαθμίου Διοικητικού Διαιτητικού Δικαστηρίου Πειραιώς

Περί των όρων αμοιβής του εργατοτεχνικού προσωπικού των βαφείων, καθαριστηρίων, σιδηρωτηρίων, πλυντηρίων, τυποβαφείων, φινιριστηρίων κλπ. περιοχής Αθηνών, Πειραιώς, Περιχώρων (*).

Διά ταύτα

Μεταρρυθμίζει εν μέρει την υπ' αριθ. 4/1968 απόφασιν του Π.Δ.Α.Δ. Πειραιώς, εκδοθείσαν εις επίλυσιν διενέξεως μεταξύ του Συνδέσμου Εργατοτεχνιτών Βαφέων, Τυποβαφέων, Φινιριστών Καθαριστών, Σιδηρωτών, Πλυντών Α.Π.Π. «Η Αγία Τριάς» αφ' ενός και αφ' ετέρου των: 1) Συνδέσμου Ελλήνων Βιομηχάνων. 2) Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου Αθηνών. 3) Ομοσπονδίας Βιοτεχνικών Σωματείων Αθηνών. 4) Ανωτάτης Συνομοσπονδίας Βιοτεχνών Ελλάδος. 5) Σωματείου Εργοστασιαρχών και Καταστηματαρχών Βαφείων - Στεγνοκαθαριστηρίων Α.Π.Π. «Η Ίρις». 6) Συνδέσμου Βιομηχάνων και Βιοτεχνών, ανεξαρτήτων Βαφείων, Τυποβαφείων και Φινιριστηρίων. 7) Ενώσεως Καταστηματαρχών Ηλεκτρικών Πλυντηρίων και 8) Σωματείου Μηχανικών Πλυντηρίων Αθηνών - Πειραιώς αφ' ετέρου ως ακολούθως:

1) Τα κατώτατα όρια βασικών ημερομισθίων του εργατοτεχνικού προσωπικού των α) βαφείων, καθαριστηρίων, σιδηρωτηρίων, μηχανικών πλυντηρίων, ηλεκτρικών πλυντηρίων, λευκαντηρίων Αθηνών - Πειραιώς και Προαστίων, ως και β) βαφείων, τυποβαφείων, φινιριστηρίων, πλυντηρίων, λευκαντηρίων και σιδηρωτηρίων, λειτουργούντων είτε αυτοτελώς, είτε ως τμήματα (εντός ή εκτός των εγκαταστάσεων) των εργοστασίων κλωστοϋφαντουργίας και ασχολουμένων με την επεξεργασίαν πρώτων ύλών ή προϊόντων κλωστοϋφαντουργίας Αθηνών - Πειραιώς και Προαστίων καθορίζονται ως ακολούθως:

Α' Άνδρες

	Δραχμαί
Εργάται ηλικίας 18 ετών συμπεπληρωμένων	90
Μετά 6μηνον υπηρεσίαν εν τω κλάδω	95
Μετά 2ετή υπηρεσίαν εν τω κλάδω	100
Μετά 4ετή υπηρεσίαν εν τω κλάδω	105
Μετά 6ετή υπηρεσίαν εν τω κλάδω	110
Μετά 9ετή υπηρεσίαν εν τω κλάδω	115

(*) Κατετέθη παρά τω Γραμματεί του Ειρηνοδικείου Αθηνών, κατ' άρθρον 20 νόμου 3239/1955, συνταχθείσης της υπ' αριθ. 44 της 14.6.1968 πράξεως καταθέσεως, και εκοινοποιήθη εις το Υπουργείον Εργασίας.

Β' Γυναίκες

	Δραχμαί
Έργάτρια ήλικίας 16 έτών συμπεπληρωμένων	75
Μετά 6μηνον ύπηρεσίαν έν τῷ κλάδῳ	78
Μετά 2ετῆ ύπηρεσίαν έν τῷ κλάδῳ	82
Μετά 4ετῆ ύπηρεσίαν έν τῷ κλάδῳ	85
Μετά 6ετῆ ύπηρεσίαν έν τῷ κλάδῳ	90
Μετά 9ετῆ ύπηρεσίαν έν τῷ κλάδῳ	95

2) Κατά τά λοιπά έξακολουθοῦν ισχύουσαι αἱ μή άντικείμεναι τῇ παρούσῃ διατάξεις τῶν άρθρων 2 καί 3 τῆς ὑπ' άριθ. 33/1964 άποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. 'Αθηνῶν «περί τῶν ὅρων άμοιβῆς καί έργασίας τῶν έργατοτεχνιτῶν βαφείων, καθαριστηρίων, σιδηρωτηρίων κ.τ.λ. περιοχῆς Δ.Π.Π.», κηρυχθείσης έκτελεστῆς διά τῆς ὑπ' άριθ. 93410/1964 άποφάσεως Ὑπουργοῦ Έργασίας (Φ.Ε.Κ. 446 τ. Β' τῆς 15.10.1964) (*).

3) Ἡ ισχύς τῆς παρούσης άρχεται άπό τῆς 12ης Όκτωβρίου 1967.

Έκρίθη, άπεφασίσθη καί έγένετο.

Έν Άθήναις τῇ 23 Μαΐου 1968

—

6/1968 Άπόφ. Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Πειραιώς

Περί τῶν ὅρων άμοιβῆς τοῦ έργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ τῶν βαφείων, καθαριστηρίων, σιδηρωτηρίων, πλυντηρίων, τυποβαφείων, φινιριστηρίων κλπ. άπάσης τῆς χώρας (**).

Διά ταῦτα

Μεταρρυθμίζει έν μέρει τήν ὑπ' άριθ. 7/1968 άπόφασιν τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς, έκδοθεῖσαν εἰς έπίλυσιν διενέξεως μεταξύ τῆς Όμοσπονδίας Έργατοτεχνιτῶν Βαφέων Ἑλλάδος ἀφ' ἑνός καί τῶν 1) Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων καί 2) Ἀνωτάτης Συνομοσπονδίας Βιοτεχνῶν Ἑλλάδος, ὡς άκολούθως:

1) Τά κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων τῶν έργατοτεχνιτῶν καί έργατοτεχνιτριῶν τῶν έργαζομένων καθ' άπασαν τήν χώραν (πλήν τῶν καλυπτομένων ὑπό τῆς άπό 10.7.1967 συλλογικῆς συμβάσεως έργασίας τῶν έργαζομένων εἰς βαφεῖα κ.λ.π. Θεσσαλονίκης (Φ.Ε.Κ. 581 τ. Β' τῆς 19.9.1967 εἰς : α) Βαφεῖα, καθαριστήρια, μηχανικά πλυντήρια, ἠλεκτρικά πλυντήρια, λευκαντήρια καί β) βαφεῖα, τυποβαφεῖα, φινιριστήρια, λευκαντήρια, πλυντήρια καί σιδηρωτήρια, λειτουργοῦντα εἴτε αὐτοτελῶς, εἴτε ὡς τμήματα, ἐντός ἢ ἐκτός τῶν ἐγκαταστάσεων τῶν ἐργοστασίων κλωστοϋφαντουργίας τῶν άπασχολουμένων μέ τήν έπεξεργασίαν πρώτων ὑλῶν ἢ προϊόντων κλωστοϋφαντουργίας άπάσης τῆς χώρας καθορίζονται ὡς άκολούθως:

Α' Άνδρες

	Άθηνῶν Περιχώρων Πειραιῶς Δραχμαί	Λοιπῆς Χώρας Δραχμαί
Έργάτης ήλικίας 18 έτῶν συμπεπληρωμένων	90	90
Μετά 6μηνον ύπηρεσίαν έν τῷ κλάδῳ	95	92
Μετά 2ετῆ ύπηρεσίαν έν τῷ κλάδῳ	100	95
Μετά 4ετῆ ύπηρεσίαν έν τῷ κλάδῳ	105	98
Μετά 6ετῆ ύπηρεσίαν έν τῷ κλάδῳ	110	102
Μετά 9ετῆ ύπηρεσίαν έν τῷ κλάδῳ	115	110

Β' Γυναίκες

Έργάτρια ήλικίας 16 έτῶν συμπεπληρωμένων	75	75
Μετά 6μηνον ύπηρεσίαν έν τῷ κλάδῳ	78	77
Μετά 2ετῆ ύπηρεσίαν έν τῷ κλάδῳ	82	79
Μετά 4ετῆ ύπηρεσίαν έν τῷ κλάδῳ	85	81
Μετά 6ετῆ ύπηρεσίαν έν τῷ κλάδῳ	90	85
Μετά 9ετῆ ύπηρεσίαν έν τῷ κλάδῳ	95	90

(*) ΕΕΔ 23, 1342.

(**) Κατετέθη παρά τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Άθηνῶν κατ' άρθρον 20 νόμου 3239/1955, συνταχθείσης τῆς ὑπ' άριθ. 48 τῆς 19.6.1968 πράξεως καταθέσεως, καί ἐκοινοποιήθη εἰς τό Ὑπουργεῖον Έργασίας.

2) Αί διατάξεις τῆς ὑπ' ἀριθ. 16/1967 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. 'Αθηνῶν «περὶ ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν βαφείων, τυπογραφείων, πλαντηρίων κ.λ.π. Α.Π.Π.» (πρᾶξις καταθέσεως Εἰρηνοδικείου 'Αθηνῶν 25/1.4.1967) (*) ἔχουσαν ἐφαρμογήν, ὑπὸ τὰς ἐν αὐτῇ προϋποθέσεις καὶ περιορισμούς, καὶ ἐπὶ τῶν ὑποκειμένων τῇ παρούσῃ μισθωτῶν.

3) Κατὰ τὰ λοιπὰ ἰσχύουσαν αἱ μὴ ἀντικείμεναι τῇ παρούσῃ διατάξεις τῶν ἄρθρων 2 καὶ 3 τῆς ὑπ' ἀριθ. 33/1964 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. 'Αθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν βαφείων, καθαριστηρίων, σιδηρουργείων κ.λ.π. περιοχῆς Α.Π.Π.», κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 93410/1964 ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 446 τ. Β' τῆς 15.10.1964).

4) Τυχὸν καταβαλλόμενα ἀποδοχαί, ἀνώτερα τῶν ὑπὸ τῆς παρούσης καθοριζομένων, δὲν δύνανται νὰ μειωθῶσιν.

5) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ τῆς 13ης Ἰανουαρίου 1968.

Ἐκρίθη, ἀπεφασίσθη καὶ ἐγένετο.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 24 Μαΐου 1968

—

6/1968 Ἀπόφ. Πρωτοβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Πειραιῶς (ἐπικυρωθεῖσα διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 7/1968 ὁμοίας τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς).

Περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ἐργατοτεχνιτῶν προσωπικοῦ κονσερβοποιίας ἁπάσης τῆς χώρας (**).

Διὰ ταῦτα

Ἐπιλύον τὴν μεταξὺ τῆς Πανελληνίου Ὁμοσπονδίας Ἐργατῶν Ἐπισιτισμοῦ καὶ Τραλλήλων Τουριστικῶν Ἐπαγγελμάτων ἀφ' ἑνὸς καὶ τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων ὑφισταμένην διένξιν.

Ἀποφαίνεται ὡς ἀκολούθως:

Τὰ κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων τοῦ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ κονσερβοποιίας ἁπάσης τῆς χώρας καθορίζονται κατὰ κατηγορίας, ὡς κατωτέρω:

	Ἀπὸ 16.4.1967 μέχρι 30.6.1967 Δραχμαί	Ἀπὸ 1.7.1967 καὶ ἑξῆς Δραχμαί
1) Κεναδόροι, βακουμτζῆδες, ἀποστειρωταί	110	110
2) Τεχνῖται κλειστικῶν, παρασκευασταὶ μαρμελάδας ἄνευ μηχανικῶν μέσων	100	100
3) Μεταφορεῖς, ἀπασχολούμενοι εἰς τὴν μεταφορὰν τῶν πρὸς κονσερβοποίησιν προϊόντων διὰ μηχανημάτων clark	95	95
4) Ἀρχιεργάται ἁλιπάστων	120	120
5) Ἐργάτριαι παστώματος ἰχθύων:		
α) Ἄμα τῇ προσλήψει	75	80
β) Μετὰ ἑξάμηνον ἀπασχόλησιν	80	85
γ) Βοηθοί, μεταφορεῖς διὰ χειρός, πλύνται προϊόντων κλπ. ἀνειδίκευτοι ἐργάται:		
α) Ἄμα τῇ προσλήψει	85	90
β) Μετὰ ἑξάμηνον ἀπασχόλησιν	90	95
7) Περισυλλέκτριαι ἰχθύων κλπ. ἀνειδίκευτοι ἐργάτριαι:		
α) Ἄμα τῇ προσλήψει	70	75
β) Μετὰ ἑξάμηνον ἀπασχόλησιν	75	80

Ὡς ἀπασχόλησις κατὰ τὰς παραγράφους 5, 6 καὶ 7 τῆς παρούσης νοεῖται ἡ παρὰ τῷ αὐτῷ ἢ ἑτέρῳ ἐργοδότῃ προϋπηρεσία εἰς μίαν τῶν ὡς ἄνω ἀναφερομένων ἐργασιῶν.

8) Εἰς τοὺς περὶ ὧν ἡ παρούσα μισθωτοὺς χορηγοῦνται διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας των τὰ κάτωθι εἴδη:

α) Εἰς μὲν τοὺς ἄνδρας μία φόρμα καὶ εἷς σκοῦφος, εἰς δὲ τὰς γυναῖκας μία ρόμπα καὶ εἷς σκοῦφος.

β) Ὁμοίως εἰς τοὺς ἄνδρας καὶ γυναῖκας, ἐφ' ὅσον ἐργάζονται εἰς ἐπιχειρήσεις ἁλιπάστων, ἓν ζεῦγος ἐλαστικῶν ὑποδημάτων καὶ μία ποδιά. Τὰ ἀνωτέρω εἴδη ἀνήκουν εἰς τὴν κυριότητα τοῦ ἐργοδότου, ἀντικαθίστανται δὲ ἅμα τῇ φθορᾷ των.

9) Τυχὸν καταβαλλόμενα ἀποδοχαὶ ἀνώτεραι τῶν ὑπὸ τῆς παρούσης καθοριζομένων δὲν δύνανται νὰ μειωθῶσιν.

10) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ὑπὸ τὰς ἀνωτέρω

(*) ΕΕΔ 26, 589.

(**) Κατετέθη παρὰ τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου 'Αθηνῶν κατ' ἄρθρον 20 νόμου 3239/1955, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 46 τῆς 15.6.1968 πράξεως καταθέσεως, καὶ ἐκοινοποιήθη εἰς τὸ Υπουργεῖον Ἐργασίας.

διακρίσεις άρχεται από της 16ης Απριλίου 1967.

Εκρίθη απεφασίσθη και εγένετο.

Εν Πειραιεί τη 24 Φεβρουαρίου 1968

—

24/1968 Απόφ. Δευτεροβαθμίου Διοικητικού Διαιτητικού Δικαστηρίου Αθηνών

Περί των όρων αμοιβής των περιελιγκτών απάσης της χώρας (*).

....

Διά ταύτα

Μεταρρυθμίζει εν μέρει την υπ' αριθ. 38/1967 απόφασιν του Π.Δ.Δ. Αθηνών, εκδοθείσαν εις επίλυσιν διενέξεως μεταξύ του Συνδέσμου Ελλήνων Βιομηχάνων αφ' ενός και αφ' ετέρου της Ομοσπονδίας Ηλεκτροτεχνιτών Ελλάδος, ως ακολούθως:

1) Τα κατώτατα όρια μισθών και ημερομισθίων των περιελιγκτών απάσης της χώρας καθορίζονται κατά χρονικά διαστήματα, ως κάτωθι:

Α' Μαθητευόμενοι:

	Από 18.5.1967 μέχρι 30.4.1968 Δραχμαί	Από 1.5.1968 και εφεξής Δραχμαί
Κατά το 1ον έτος μαθητείας	43	43
Κατά το 2ον έτος μαθητείας	50	50

Β' Βοηθοί

Κατά το 1ον έτος	70	70
Κατά το 2ον έτος	75	78
Κατά το 3ον έτος	90	92
Κατά το 4ον έτος	95	98

Οι εκ των ανωτέρω μαθητευομένων και βοηθών συμπληρώσαντες το 18ον έτος της ηλικίας των και ενός έτους προϋπηρεσίαν ή το 19ον έτος της ηλικίας των ανεξαρτήτως χρόνου προϋπηρεσίας δικαιούνται ημερομισθίου δραχμών 50.

Γ' Τεχνίται περιελιγκταί:

	Δραχμαί	Δραχμαί
α) Από της συμπληρώσεως 2 ετών μαθητείας και 4 ετών ως βοηθού ο εργαζόμενος θεωρείται τεχνίτης και δικαιούται μέχρι συμπληρώσεως υπηρεσίας 5 ετών ως τεχνίτης μηνιαίου μισθού	2.450	2.500
β) Ο έχων υπηρεσίαν τεχνίτου από 5 - 7 έτη	2.600	2.650
γ) Ο έχων υπηρεσίαν τεχνίτου από 7 ετών και άνω	2.900	2.950
δ) Αρχιτεχνίτης	3.000	3.100
ε) Εργοδηγός	3.400	3.500
στ) Πτυχιούχος επιβλέψεως κάτοχος άδειας και θέσεως	—	3.800

2) Τα κατώτατα όρια βασικών μηνιαίων μισθών των τεχνιτών περιελιγκτών, αρχιτεχνιτών, εργοδηγών και πτυχιούχων επιβλέψεως προσαυξάνονται διά των εξής επιδομάτων.

α) Πολυετούς υπηρεσίας εκ 5% δι' εκάστην πενταετίαν πραγματικής υπηρεσίας, διανυθείσης από της εισόδου εις τον κλάδον και μέχρι πέντε (5) πενταετιών.

Εις τον χρόνον τούτον δεν συνυπολογίζονται τα έτη μαθητείας.

β) Οικογενειακών βαρών εκ 10% διά την μη εργαζομένην, ουδέ συνταξιοδοτουμένην σύζυγον.

Τούτο θέλει υπολογίζεται επί των ως άνω βασικών μισθών, αυξημένων διά του επιδόματος πολυετούς υπηρεσίας.

3) Εις τους εκ των ανωτέρω εργαζομένους εις ανθυγιεινούς χώρους, ήτοι εις όξεα, φορτοεκφορτώσεις μπαταριών, τήξεις μολύβδου, υπογείους στοάς μεταλλείων κλπ. θα χορηγούνται ημερησίως αποκλειστικώς εις είδος 500 γραμμάρια γά-

(*) Κατετέθη παρά τη Γραμματεί του Ειρηνοδικείου Αθηνών, κατ' άρθρον 20 νόμου 3239/1955, συνταχθείσης της υπ' αριθ. 49 της 22.6.1968 πράξεως καταθέσεως, και εκοινοποιήθη εις το Υπουργείον Εργασίας.

λικτος, απαγορευομένης της καταβολής του αντιτίμου τούτου.

4) Περιλιγκταί, δικαιούμενοι επιδόματος ανθυγιεινής εργασίας εξ άλλων διατάξεων, εξακολουθούν λαμβάνοντες τούτο, υπό τους όρους και προϋποθέσεις τους οριζομένους υπό των προβλεπουσών τα των παροχών του επιδόματος διατάξεων.

5) Εις τους περιλιγκτάς χορηγείται κατ' έτος και διά τας ανάγκας της εργασίας μία φορά, παραμένουσα εις την κυριότητα του εργοδότου.

6) Η προϋπηρεσία των ανωτέρω αποδεικνύεται διά πιστοποιητικών των απασχολησάντων εργοδοτών, τεθεωρημένων παρά της εργοδοτικής οργανώσεως, εις ην ανήκουν, εν ελλείψει δε ταύτης παρά του οικείου Επιμελητηρίου.

7) Τυχόν καταβαλλόμενα αποδοχαί ανώτερα των υπό της παρούσης καθοριζομένων δεν δύνανται να μειωθούν.

8) Η ισχύς της παρούσης υπό τας ανωτέρω διακρίσεις άρχεται από της 18ης Μαΐου 1967. Αι εκ της αναδρομικότητος της ισχύος ταύτης προκύπτουσαι μισθολογικαί διαφοραί δύνανται να εξοφληθούν εις τέσσαρας (4) ισοπόσους μηνιαίας δόσεις, της πρώτης εκ τούτων καταβληθησομένης όμα τη δημοσιεύσει της παρούσης διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως ή της νομίμου καταθέσεως αυτής εις το Ειρηνοδικείον Αθηνών.

Εγράφη, απηγγάσθη και εγένετο.

Εν Αθήναις τη 23 Μαΐου 1968

—

ΣΥΛΛΟΓΙΚΑΙ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ

Συλλογική σύμβασις εργασίας

Ραπτεργατών Εταιρείας «Φον Μπάουμ Ε.Π.Ε. Θεσσαλονίκης»(*).

Εν Θεσσαλονίκη σήμερον την 29ην Απριλίου 1968 και ώραν 12 μ. εις τα ενταύθα Γραφεία του Συνδέσμου Βιομηχάνων Μακεδονίας - Θράκης, μεταξύ αφ' ενός μεν του Μάνφρεντ Φον Μπάουμ (Manfred von Baum), εξουσιοδοτημένου εκπροσώπου του Συνδέσμου Βιομηχάνων Μακεδονίας - Θράκης, και αφ' ετέρου των Σπυρ. Πασάλογλου, αντιπροέδρου του ενταύθα Εργατικού Κέντρου, και Στυλ. Παπαδοπούλου, προέδρου του Σωματείου Εργατών και Εργατριών Ανδρικών και Γυναικείων Ετοίμων Ενδυμάτων και Εσωρούχων, εξουσιοδοτημένων απάντων νομίμως, συνεφωνήθη και κατηρτίσθη συμφώνως τω άρθρω 7 του νόμου 3239/1955 ή κατωθι συλλογική σύμβασις εργασίας:

I. Έκτασις εφαρμογής

1) Η παρούσα συλλογική σύμβασις εργασίας θέλει εφαρμοσθή αποκλειστικώς διά τα ημερομίσθια της εντός της Ελευθέρας Ζώνης Θεσσαλονίκης εγκατεστημένης Εταιρείας «Φον Μπάουμ - Ελλάς Ε.Π.Ε.», ήτις διατηρεί βιομηχανίαν προς παραγωγήν γυναικείων και παιδικών ετοίμων ενδυμάτων, ως και εσωρούχων και συναφών προϊόντων.

2) Τα συμβαλλόμενα μέρη συνεφώνησαν ρητώς, ότι οιδεμία έτερα συλλογική σύμβασις εργασίας τυγχάνει ή θα τυγχάνη εφαρμογής, προκειμένου περί του προσωπικού της Εταιρείας «Φον Μπάουμ - Ελλάς Ε.Π.Ε.». Ούτοι παραμένουν ρητώς από ενδεχομένης ενεστώσης ή μελλοντικής διατάξεως ετέρας κλαδικής συλλογικής συμβάσεως εργασίας, εννοούσης εν των συμβαλλομένων μερών. Ενδεχομένης ενεστώσης κλαδικής συλλογικής σύμβασις εργασίας θεωρείται έναντι της παρούσης ειδικής συλλογικής συμβάσεως ως γενική, μη επηρεάζουσα ταύτην.

II. Όροι αμοιβής

	Ημερομίσθια επί δώρου εργασίας Αμοιβαί από 1.5.1968 Εργαζόμενοι μέχρις 6 μηνών Δραχμαί	Εργαζόμενοι άνω των 6 μηνών Δραχμαί
1) Επί κεφαλής τοιλάγιστον τριών ομάδων ή μικροτέρων τμημάτων (με ειδικά καθήκοντα)	100	117
2) α) Επί κεφαλής ομάδος	90	105
β) Ελεγκταί εις την αθουσαν ραπτομηχανών.	90	95
3) Κόπται ή κόπτριαι, ικανοί προς αυτοδύναμον μεταβολήν μεγέθους και καθορισμόν του απαιτουμένου υφάσματος (ήτοι ικανοί προς δημιουργίαν πατρόν)	95	110
4) α) Κόπται ή κόπτριαι εργαζόμενοι κατά κυρίαν απασχόλησιν βάσει πατρόν, ή-		

(*) Κατετέθη παρά τω Γραμματεί του Ειρηνοδικείου Αθηνών, κατ' άρθρον 20 νόμου 3239/1955, συνταχθείσης της υπ' αριθ. 35 της 30.5.1968 πράξεως καταθέσεως, και εκοινοποιήθη εις το Υπουργείον Εργασίας.

	Δραχμαί	
τοι ὥστε προκαθορισμένου δι' ὅλα τὰ μεγέθη καὶ πλάτη τοῦ ὑφάσματος σχεδίου	84	91
6) Βοηθοὶ κοπτῶν ἢ κοπτριῶν, ἤτοι πρόσωπα, ἅτινα ὑποβοηθοῦν τοὺς ἀνωτέρω κοπτρίας, δυνάμενα νὰ τοὺς ὑποκαταστήσουν	84	87
5) Ἐργαζόμενοι εἰς τὴν τακθέτησιν ὑφάσματος πρὸς κοπήν, ὡς καὶ ἀπασχολούμενοι μὲ τὸν ἀποχωρισμὸν τοῦ ὑφάσματος ἀπὸ τὸ τάπι ἢ τὸν διαχωρισμὸν τοῦ ἀπλωθέντος ὑφάσματος	85	86
4) Ἐπεξεργαζόμενοι εἰς ραπτομηχανὰς τμήματα ἐνδυμάτων, ὡς καὶ ἐργαζόμενοι εἰς διαχειρεῖς ἐργασίας καὶ εἰς εἰδικὰς μηχανὰς νερβίου καὶ κορδονέτου	84	88
7) Ἐργασίαι χειρὸς καὶ σημαδεύτριαι	85	85
8) Σιδηρούτριαι καὶ σιδηρούτριαι δι' ἄτμοῦ, ἐργαζόμενοι μὲ ἐλαφρὸν σίδερον ἢ μὲ σίδηρον ἄτμοῦ	84	91
9) α) Ἐργάτριαι ἄνευ εἰδήνης διὰ τὴν ποιότητα	84	84
β) Ἐργάτριαι μὲ εἰδικὴν ἐντολὴν ὑπευθυνότητος διὰ τὴν ποιότητα	87	87
10) Ἐργαζόμεναι εἰς σφράγισιν, ἐπικόλλησιν ἐτικετῶν, ταξινόμησιν καὶ συσκευασίαν	84	84
1) Καθαρίστριαι	84	84
2) Συσκευασταί, ἐργάται μεταφορᾶς καὶ ἐργάται ἀποθήκης	100	100
3) Μαθητευόμενοι κάτω τῶν 17 ἐτῶν. Ὡς μαθητευόμενα θεωροῦνται ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ παρόντος ἅπασαι αἱ ἀσχολούμεναι σοβαρῶς εἰς τὴν ἐκμάθησιν τοῦ ἐπαγγέλματος ραπτρίας μιᾶς μηχανῆς	58	58

14) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 17ου ἔτους τῆς ἡλικίας λαμβάνουν τὸ ἡμερομίσθιον τῆς πρώτης κατηγορίας τοῦ εἴδους τῆς ἀπασχολήσεώς των.

Ἀπὸ τῆς 1.5.1968 τὰ ἡμερομίσθια τὰ διαλαμβανόμενα εἰς τὴν παροῦσαν σύμβασιν αὐξάνονται κατὰ μίαν (1) δραχμήν.

Σημ. : Ἐν συνεχείᾳ ἐπαναλαμβάνονται αἱ διατάξεις τοῦ ΙΙΙ Κεφ. τῆς προγενεστέρας συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας(*). Διάρκεια ἰσχύος ὁρίζεται ἀπὸ 1ης Μαΐου 1968 μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1969.

Τὰ συμβαλλόμενα μέρη

Διορθώσεις ἡμαρτημένων

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 134 τῆς 20 Ἰουνίου 1968)

Εἰς τὸν ἐπ' ἀριθ. 373 Α.ν. «περὶ ἀπογραφῆς καὶ ἐκπαιδεύσεως ἐν τῷ Ἐμπορικῷ Ναυτικῷ, περὶ αὐθεντικῆς ἑρμηνείας ἄρθρων τινῶν τοῦ Κώδικος Ἰδιωτικοῦ Ναυτικοῦ Δικαίου καὶ ἄλλων τινῶν διατάξεων», δημοσιευθέντα εἰς τὸ ἐπ' ἀριθ. 79 Α' Φ.Ε.Κ.(**) ἐπιφέρονται αἱ κάτωθι διορθώσεις:

α) Ἡ ἐν τῷ στίχῳ 4ῳ τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 5 ἐσφαλμένη φράσις «ἐπὶ ξένην σημαίαν τοιούτων, ἀλλὰ συμπεριλαμβανομένων μετὰ τοῦ Ναυτικοῦ Ἀπομαχικοῦ Ταμείου», διορθοῦται εἰς τὸ ὀρθὸν «ἐπὶ ξένην σημαίαν τοιούτων, ἀλλὰ συμβεβλημένων μετὰ τοῦ Ναυτικοῦ Ἀπομαχικοῦ Ταμείου».

β) Ἡ ἐν τῷ στίχῳ 2ῳ τῆς παραγράφου 1 ἐδάφιον γ' τοῦ ἄρθρου 6 ἐσφαλμένη φράσις «ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ παρόντος νόμου καὶ εἰς βάρος τούτων δαπάνας» διορθοῦται εἰς τὸ ὀρθὸν «ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ παρόντος νόμου καὶ αἱ εἰς βάρος τούτων δαπάναι».

γ) Ἡ ἐν τῷ στίχῳ 2ῳ καὶ 3ῳ τοῦ ἄρθρου 9 ἐσφαλμένη φράσις «ἐν γένει τῶν ἐπ' αὐτῶν ὑπηρετούντων πληρωμάτων» διορθοῦται εἰς τὸ ὀρθὸν «ἐν γένει τῶν ἐπ' αὐτῶν ὑπηρετούντων Ἑλληνικῶν πληρωμάτων».

δ) Ἡ ἐν τῷ τελευταίῳ στίχῳ τοῦ ἄρθρου 10 ἐσφαλμένη φράσις «τοῦ ν.δ. 2689/1953 (Φ.Ε.Κ. Α')» διορθοῦται εἰς τὸ ὀρθὸν «τοῦ ν.δ. 2689/1953 (Φ.Ε.Κ. 47 Α')».

ε) Ἡ ἐν τῷ στίχῳ 1ῳ τῆς παραγράφου 5 τοῦ

(*) ΕΕΔ 24, 1329.

(**) ΕΕΔ 27, 579.

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

Καθορισμός μισθών

Υπό της Συντάξεως

Δέν έχομεν μέχρις ὥρας διοικητικῶν καθορισμῶν ἀποδοχῶν κατὰ χρῆσιν τῆς ἐξουσιοδοτήσεως τοῦ προσφάτου ἀ.ν. 435/1968 «περὶ τοῦ καθορισμοῦ ἐλαχίστων ὁρίων μισθῶν καὶ λοιπῶν ὅρων ἐργασίας κατηγοριῶν τινων μισθωτῶν» (ΕΚΔ 27, 752).

Ἂν κρίνωμεν ὅμως ἀπὸ τὰ ἐρωτήματα, τὰ ὁποῖα ἀπευθύνονται καὶ εἰς ἡμᾶς, εἶναι ζωηρὸν τὸ ἐνδιαφέρον περὶ τῆς ἀληθοῦς ἐννοίας του.

Ὁ νέος οὗτος νόμος, ὡς φαίνεται ἐκ τοῦ περιεχομένου του, παρεμβάλλει εἰς τὰς περιπτώσεις αὐτοῦ τῶν διοικητικῶν καθορισμῶν ἀποδοχῶν, ὄχι διὰ νὰ περιορίσῃ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου περὶ συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, ἀλλὰ νὰ καθυποβάλλῃ ὑπὸ τὴν προστασίαν του τὰς περιπτώσεις κατηγοριῶν μισθωτῶν, τὰς ὁποίας δὲν ἠδύνατο νὰ καλύψῃ ἡ προστασία τοῦ πρώτου νόμου. Ὑπὸ τὸ πνεῦμα τοῦτο ἐγένοντο εἰς τὸν καθημερινὸν Τύπον καὶ σημειώσεις τοῦ εἰσηγηθέντος τὴν ψήφισιν τοῦ νόμου Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, κατὰ τὰς ὁποίας ἐπιδιώκεται ἡ ρύθμισις σχέσεων ἐργοδοτῶν καὶ ἐργαζομένων εἰς περιπτώσεις, ὅπου δὲν ὑφίσταται ἐργοδοτικὴ ὀργάνωσις καὶ εἶναι ἀδύνατος ἡ σύναψις συλλογικῆς συμβάσεως. Εἰς τὰς περιπτώσεις αὐτὰς τὰ ἐλάχιστα ὅρια μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων θὰ καθορίζωνται διὰ κοινῶν ἀποφάσεων τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας, ἀναφέρας τὰς περιπτώσεις τῶν ἀποκλειστικῶν ἀξιελῶν νοσοκομείων, ὁδηγῶν ἰδιωτικῶν αὐτοκινήτων, κηπουρῶν, οἰκιακῶν βοηθῶν κ.ἄ. (Ἐφημερὶς «Βῆμα» τῆς 6 Ἰουνίου ἐ. ἔ.).

Καθὼς εἶναι γνωστὸν ἐκ τῆς νομολογίας τῶν Δικαστηρίων, καθ' ἑρμηνείαν τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 5 §§ 2 καὶ 3 τοῦ νόμου 3239/1955, ἐφ' ὅσον ἡ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας ὑπογραφῇ, παρουσίᾳ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἢ τοῦ πρὸς τοῦτο ἐξουσιοδοτημένου ὀργάνου, ἢ κηρυχθῇ γενικῶς ὑποχρεωτικὴ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ (τοῦτο δὲ καὶ διὰ τὴν ὁπόφασιν διαιτησίας), δεσμεύει τὸ σύνολον τῶν ἐργοδοτῶν καὶ μισθωτῶν τοῦ ἐπαγγέλματος.

Ἀλλά, διὰ νὰ κηρυχθῇ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας γενικῶς ὑποχρεωτική, ἀπαιτεῖται νὰ δεσμεύωνται ἐξ αὐτῆς ἐργοδόται, οἱ ὁποῖοι χρησιμοποιοῦν τὰ τρία πέμπτα τῶν ἐν τῇ περιφερείᾳ, ὅπου ἰσχύει ἡ συλλογικὴ αὐτὴ σύμβασις ἐργασίας, ἀπασχολουμένων εἰς τὸ ἐπάγγελμα μισθωτῶν, ὡς τὸ ἔχει νομολογηθῇ ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ἐπὶ ποινῇ ἄλλως ἀκυρότητος τῆς ἀποφάσεώς του, πρέπει ὁ Ὑπουργὸς τῆς Ἐργασίας νὰ ἐρευνᾷ ἑκάστοτε τὸ στοιχεῖον τοῦτο, ἤτοι ἂν οἱ ἐργοδόται χρησιμοποιοῦν τὸ ποσοστὸν αὐτὸ τῶν μισθωτῶν.

Ἂν, ἐπομένως, κατὰ τὸν νέον νόμον, ἐλλείπῃ ἀντίστοιχος ὀργάνωσις ἐργοδοτῶν διὰ κατηγορίας μισθωτῶν, διὰ τὰς ὁποίας εἶναι ἀνέφικτος ἡ σύναψις συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, καταλαμβανούσης τὰς σχέσεις ἐργασίας τῶν τριῶν πέμπτων τῶν μισθωτῶν τῆς κατηγορίας ταύτης, δύνανται οἱ ἐργοδοτούμενοι ὑπὸ τοῦ νόμου Ὑπουργοὶ νὰ καθορίζουν ἀποδοχὰς τῶν ἐν λόγῳ μισθωτῶν.

Καλύπτονται - λέγει ὁ νόμος - ὑπὸ τούτου αἱ σχέσεις ἐργασίας τῶν μισθωτῶν, αἱ ὁποῖαι δὲν καταλαμβάνονται ὑπὸ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἰσχυούσης ὡς γενικῶς ὑποχρεωτικῆς κατὰ τὰς παραγράφους 2 καὶ 3 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 3239/1955.

Πρέπει, κατὰ τὴν διάταξιν, νὰ ἐννοοῦνται κατηγορίαι ἐργαζομένων, αἱ ὁποῖαι δὲν ἀναφέρονται εἰς τὰς κατηγορίας ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι καλύπτονται διὰ τῆς κηρυχθείσης νομίμως γενικῶς ὑποχρεωτικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἢ ἐκείνης, ἡ ὁποία ὑπεγράφη παρουσίᾳ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἀφοῦ διὰ τὰς κατηγορίας μισθωτῶν περὶ τῶν ὁποίων ἡ κηρυχθεῖσα γενικῶς ὑποχρεωτικὴ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας ἢ διαιτητικὴ ἀπόφασις, κατὰ τὰ γνωστὰ νομολογιακὰ δεδομένα, δεσμεύεται πᾶς ἐργοδότης, ἀκόμη καὶ τὸ Δημόσιον καὶ τὰ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, ὁ ὁποῖος χρησιμοποιεῖ μισθωτοὺς τοῦ ἐπαγγέλματος τῶν ἐν λόγῳ συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἢ διαιτητικῶν ἀποφάσεων.

Αὐτὴ εἶναι, καθ' ἡμᾶς, ἡ ἔννοια τοῦ νέου νόμου, ὁ ὁποῖος, πρέπει νὰ τὸ εἴπωμεν, θὰ ἠδύνατο νὰ διατυπωθῇ ὑπὸ ἁπλουστέραν μορφήν, ἤτις θὰ διεγράκλυνε περισσότερον τὴν ἀληθῆ ἔννοιάν του.

Παραράματα

Εἰς τὴν σελίδα 792 (Αἱ ἐργατικαὶ διαφοραὶ ὑπὸ *Χ. Μεριάνθη*) καὶ εἰς τὸ τέλος τῆς πρώτης παραγράφου εἰς τὴν τελευταίαν πρότασιν: «Ἀφ' ἑτέρου ἐκ τῶν νομοθετημάτων τούτων δὲν συνάγεται.....», παρεισέφρυσα λόγῳ τυπογραφικοῦ λάθους τὸ «δέν».

Τὸ ὀρθὸν εἶναι τὸ ἑξῆς: «Ἀφ' ἑτέρου ἐκ τῶν νομοθετημάτων τούτων συνάγεται, ὅτι.....».

ἄρθρου 11 ὑπὸ τίτλον «Τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον» ἐσφαλμένη φράσις «Εἰς τὴν παράγραφον 1 τοῦ ἄρθρων 4 τοῦ Κ.Ν. 721/1948 διορθοῦται εἰς τὸ ὀρθὸν «Εἰς τὴν παράγραφον 1 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ Κ.Ν. 721/1948».

στ) Ἡ ἐν τῷ στίχῳ 3 τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 12 ἐσφαλμένη φράσις «καὶ προσθήκας ἕτερων τινῶν διατάξεων» διορθοῦται εἰς τὸ ὀρθὸν «καὶ προσθήκης ἑτέρων τινῶν διατάξεων».

ζ) Ἡ ἐν τῷ στίχῳ 9ῳ τοῦ ἄρθρου 14 ἐδάφ. γ' ἐσφαλμένη φράσις «ἢ οἰκοπέδων δυνάμεων νὰ καταστῶσι προσοδοφόρα δι' ἀνοικοδομήσεως» διορθοῦται εἰς τὸ ὀρθὸν «ἢ οἰκοπέδων δυναμένων νὰ καταστῶσι προσοδοφόρα δι' ἀνοικοδομήσεως».

η) Ἡ ἐν τῷ στίχῳ 6ῳ τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 20 ἐσφαλμένη φράσις «ναυτολογημένοι ἐπὶ τοῦ ἑῆ' οὗ ἐπεβιβάσθησαν» διορθοῦται εἰς τὸ ὀρθὸν «ναυτολογημένοι ἐπὶ τοῦ ἑῆ' οὗ ἐπεβιβάσθησαν» καὶ

θ) Ἡ ἐν τῷ στίχῳ 2ῳ τοῦ ἄρθρου 23 ἐσφαλμένη φράσις «κωδικοποιηθέντος νόμου 6392/1964» διορθοῦται εἰς τὸ ὀρθὸν «κωδικοποιηθέντος νόμου 6392/1934».

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Διεύθυνσις
ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Σύνταξις
ΤΑΣΟΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Τόμος 27ος • Τεύχος 15ον (645)

Ἀθῆναι, 1 Αὐγούστου 1968

ΠΑΡΟΧΗ ΗΜΕΡΟΜΙΣΘΙΟΥ ΚΑΤ' ΕΞΑΙΡΕΣΙΜΟΥΣ ΗΜΕΡΑΣ

[Γνωμοδότησις ὑπ' ἀριθ. 735/1968 Ὁλομελείας Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους]

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀντιπρόεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου κ. Κ. Γ. ΠΑΠΑΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΣ

Περίληψις ἐρωτήματος (Ὑπουργεῖον Ἐθνικῆς Ἀμύνης): Ἐὰν οἱ ἡμερομίσθιοι μισθωτοὶ τοῦ Δημοσίου (Γ.Ε.Σ., Γ.Ε.Ν., Γ.Ε.Α.) δικαιοῦνται τοῦ ἡμερομισθίου των καθ' ὅλας τὰς ἐξαιρεσίμους ἡμέρας, αἵτινες ἀναφέρονται εἰς τὰς οἰκείας δι' αὐτοὺς διατακτικὰς ἀποφάσεις.

Ἐπὶ τοῦ πρόσθεν ἐρωτήματος ἡ Ὁλομέλεια τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους ἐκ τῶν κ.κ. *Δ. Μαγγιώρου*, Προέδρου, *Κ. Παπαμιχαλοπούλου*, *Κ. Ροτμπάνη*, Ἀντιπροέδρων, *Ε. Σαμαλέα*, *Κ. Κυριαζῆ*, *Κ. Ταγκαράκη*, *Ἀθ. Τομαρᾶ*, *Ἐρρ. Μέλλιον*, *Α. Γιαννουλάτου*, *Πλ. Μακρυγιάννη*, Νομικῶν Συμβούλων, καὶ *Μ. Στασινοπούλου*, *Ε. Κουρτικάκη*, *Χ. Καλογεροπούλου*, *Γ. Ἀντωνοπούλου*, Παρέδρων, ἐγνωμοδότησε, κατὰ πλειοψηφίαν, ὡς ἀκολούθως:

1) Τὸ θέμα ρυθμίζεται γενικῶς ὑπὸ τῶν ἄρθρων 656 καὶ ἑπ. τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, εἰδικῶς δὲ ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957 «περὶ αὐξήσεως ἀναδρομικῶς τῶν ἀποδοχῶν τῶν μισθωτῶν κλπ.» (Φ.Ε.Κ. 182), ὅπερ εἰς τὸ ἄρθρον 2 ὁρίζει τὰ ἑξῆς: «1. Οἱ μισθωτοί, ἀπασχολούμενοι κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ τὰς κατωτέρω ἀναφερομένας ἑορτάς, δικαιοῦνται τῆς ὑπὸ τῶν ὑπ' ἀριθ. 8900/1946 καὶ 25825/1951 ἀποφάσεων τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας προβλεπομένης προσαυξήσεως ἐξ 75% κατὰ τὰ ὑπὸ τῶν ἐν λόγῳ ἀποφάσεων, ὡς αὗται ἰσχύουσι σήμερον, ὁριζόμενα. 2) Ὡς ἐξαιρέσιμοι ἑορταί, καθ' ἃς παρέχεται κατὰ τὰ ἀνωτέρω προσαύξησις, νοοῦνται: α) ἡ τῆς Γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ, β) ἡ τῆς 25ης Μαρτίου, γ) ἡ τῆς Δευτέρας τοῦ Πάσχα, δ) ἡ τῆς 1ης Μαΐου καὶ ε) ἡ τῆς 28ης Ὀκτωβρίου. Ἐκ τούτων κατὰ τὴν 1ην Μαΐου καὶ 28ην Ὀκτωβρίου ἡ ἀπασχόλησις τῶν μισθωτῶν ἀπόκειται ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν διακριτικὴν ἐξουσίαν τοῦ ἐργοδότου. 3) Εἰς τοὺς ἐπὶ ἡμερομισθίῳ ἀμειβομένους μισθωτούς, τοὺς μὴ ἀπασχοληθέντας ἐκ λόγων μὴ ὀφειλομένων εἰς τούτους κατὰ τὰς ἐν παραγράφῳ 2 ἡμέρας, καταβάλλεται δι' ἑκάστην τούτων ποσὸν ἴσον πρὸς τὸ ἡμερομίσθιον τῶν ἄνευ ἑτέρας προσαυξήσεως. 4) Αἱ διατάξεις τῆς παραγράφου 1 τοῦ παρόντος καὶ τοῦ προηγουμένου ἄρθρου δύνανται νὰ τροποποιηθοῦν κατὰ τὴν ὑπὸ τοῦ ν. 3239/1955, ὡς νῦν τροποποιεῖται, διαγραφομένην διαδικασίαν».

2) Οὕτω τὸ θέμα τοῦτο τῶν ἀμειβομένων ἐξαιρεσίμων ἡμερῶν (ὅπερ εἶναι ἄσχετον μὲ τὸ θέμα τοῦ καθορισμοῦ τῶν ἐξαιρεσίμων ἡμερῶν (βλ. σχετικῶς ΕΕΔ 26, 984 καὶ 1048) ρυθμίζεται ὑπὸ τῶν ἀνω διατάξεων. Ἄρα μόνον κατὰ τὰς ἐξαιρεσίμους ταύτας ἡμέρας τῶν διατάξεων τούτων καὶ ὑπὸ τὰς προϋποθέσεις αὐτῶν (διατάξεων) ὑπάρχει ἐκ τοῦ νόμου ὑποχρέωσις πληρωμῆς τοῦ ἡμερομισθίου εἰς τὸ ἁπλοῦν μέν, ἐὰν δὲν εἰργάσθη ὁ μισθωτὸς ἐκ λόγων μὴ ὀφειλομένων εἰς αὐτόν, προσαυξημένου δὲ κατὰ 75%, ἐὰν εἰργάσθη οὗτος κατὰ τὰς ἡμέρας ταύτας (βλέπε σχετικῶς Γν.Ν.Σ.Κ. 24/1966, ΕΕΔ 25, σελ. 248 καὶ λοιπὴν νομολ. καὶ παρατηρήσεις εἰς λέξιν «ἑορταί» τῶν εὑρετηρίων τῆς ΕΕΔ). Παρὰ ταῦτα, ὅμως, εἰς τὰς ἐν προκειμένῳ οἰκείας διατακτικὰς ἀποφάσεις τοῦ Γ.Ε.Σ., Γ.Ε.Ν. καὶ Γ.Ε.Α. ἐπέ-

θησαν όροι, καθ' ούς, εκτός των άνω εξαιρεσίμων ημερών, εξαιρέσιμοι επίσης είναι και όλαι αί εξαιρέσιμοι ημέραι των Δημοσίων Υπηρεσιών και ότι κατ' αυτάς όλας πληρώνεται ημερομίσθιον και μάλιστα απεριορίστως, ήτοι χωρίς να ερευνάται, εάν όντως εργάσθησαν οί μισθωτοί του κατ' αυτάς, εκ λόγων μη οφειλομένων εις αυτούς. Και ανακύπτει ούτω το θέμα, εάν εγκύρως ετέθησαν οί όροι ούτοι.

3) Ο νόμος 3239/1955 «περί τρόπου ρυθμίσεως των συλλογικών διαφορών εργασίας, συστάσεως Εθνικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Κοινωνικής Πολιτικής και τροποποιήσεως και συμπληρώσεως διατάξεων ένιων εργατικών νόμων», ως έχει σήμερον (όλ. και ν.δ. 3755/1957), εις το άρθρον 1 § 2 ορίζει: «Ως συλλογική διαφορά εργασίας θεωρείται πάσα διένεξις μεταξύ οργανώσεων εργοδοτών και οργανώσεων μισθωτών, αφορώσα εις τους όρους ή τας συνθήκας ή την αμοιβήν της εργασίας». Επιλύεται δε ή συλλογική αύτη διαφορά είτε διά της καταρτίσεως συλλογικής συμβάσεως (άρθρον 2 επ.), είτε διά της υποχρεωτικής διαιτησίας (άρθρον 9 επ.). Αλλά ή καθιέρωσις εξαιρεσίμων ημερών και δη αμειβομένων δεν αποτελεί συλλογικήν διαφοράν, υπό την άνω έννοιαν, διότι δεν αναφέρεται ούτε εις τους όρους, ούτε εις τας συνθήκας, μήτε εις την αμοιβήν της εργασίας. Το θέμα τούτο είναι θέμα νόμου και ρυθμίζεται υπό των εν αρχή διατάξεων (άρθρον 2 ν.δ. 3755/1957), ισχυουσών κατά τα λοιπά των διατάξεων των άρθρων 656 επ. του Αστικού Κώδικος. Εάν απετέλει το θέμα τούτο συλλογικήν διαφοράν κατά την έννοιαν του άνω νόμου 3239/1955, δεν θά ήρχετο ο νεώτερος νομοθέτης να το ρυθμίση ειδικώς διά του ν.δ. 3755/1957, αλλά θά το άφηνε να ρυθμίζεται διά συλλογικών συμβάσεων ή αναγκαστικής διαιτησίας. Το θέμα του καθορισμού των εξαιρεσίμων ημερών (θέμα δημοσίας τάξεως) και το διάφορον τούτου θέμα του καθορισμού αμοιβής των εξαιρεσίμων ημερών δεν αποτελεί επαναλαμβάνομεν, συλλογικήν διαφοράν, αλλ' αποτελεί θέμα, δυνάμενον να ρυθμισθή μόνον διά νόμου και δι' αυτό και ρυθμίζεται διά του ά.δ. 746/1948 και του ν.δ. 3755/1957. Επομένως καθ' υπέρβασιν εξουσίας, αριμοδιότητος και δικαιοδοσίας ετέθησαν οί ως άνω όροι εις τας οικείας διαιτητικάς αποφάσεις και είναι συνεπώς κατά τούτους αί διαιτητικαί αύται αποφάσεις ανυπόστατοι και άκυροι. Ούτω δε αί αριμόδιαι Υπηρεσίαι δεν πρέπει να πληρώνουν αμοιβάς άσει αυτών παρά μόνον διά τας εξαιρεσίμους ημέρας του άρθρου 2 του ν.δ. 3755/1957 και υπό τας εν αυτώ οριζομένας προϋποθέσεις (όλ. Γν.Ν.Σ.Κ. 24/1966). Η αντίθετος εκδοχή οδηγεί εις ανατροπήν των υπό του Αστικού Κώδικος (άρθρον 656 επ.) και του ν.δ. 3755/1957 (άρθρον 2) θεσπιζομένων. Προσέτι δε οδηγεί εις άνισον μεταχείρισιν των εργαζομένων, των πολλών αμειβομένων διά πέντε μόνον εξαιρεσίμους ημέρας (άρθρον 2 ν.δ. 3755/1957, ένω των εν θέματι διά πολύ περισσοτέρων (άρθρον 4 ά. δ. 748/1966). Ρητέον είσέτι α) ότι, όταν διά διαταγής της Αρχής απαγορεύεται ή καθ' ωρισμένην ημέραν εργασία, αποτελεί τούτο γεγονός ανωτέρας βίας, απαλλάσσον τον εργοδότην από της πληρωμής του ημερομισθίου (ΕΕΔ 23, 433 και 25, 840 επ. κλπ.) και β) ότι το Δημόσιον, καθορίζον τας εξαιρεσίμους ημέρας, άσκεί το imberium, ως fiscus δε δύναται να επικαλεσθή ταύτας και την εκ τούτων ανωτέραν βίαν εν τη μη αποδοχή των υπηρεσιών των μισθωτών του.

4) Όθεν επί του ερωτήματος προσήκει ή άνω αναλυτική απάντησις, ήτοι εν περιλήψει: α) ότι τα της αμοιβής των εξαιρεσίμων ημερών καθορίζονται υπό του άρθρου 2 του ν.δ. 3755/1957, β) ότι μόνον δι' αυτάς και υπό τας εν τω νόμω τούτω (άρθρον 2) προϋποθέσεις δύναται να παρέχηται τοιαύτη αμοιβή και γ) ότι ούτως όροι διαιτητικών αποφάσεων, επαυξάνοντες τας εξαιρεσίμους ημέρας και ορίζοντες ότι δι' αυτάς, άνευ περιορισμού τινος, θά παρέχηται το ημερομίσθιον εις τους μισθωτούς, είναι άκυροι, δι' έλλειψιν δικαιοδοσίας του Διοικητικού Δικαστηρίου, και δεν δεσμεύουν ούτοι το Δημόσιον.

5) Ο Αντιπρόεδρος *Κ. Ρουμπάνης* εξήγεγκεν αντιθέτως την γνώμην, ότι οί άνω όροι των διαιτητικών αποφάσεων είναι έγκυροι, διότι το Διαιτητικόν Δικαστήριον είχεν αριμοδιότητα, όπως θέση τούτους, αφού αναφέρονται εις τους όρους, τας συνθήκας και την αμοιβήν εργασίας.

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΕΡΓΑΤΙΚΑ ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ

ΕΡΓΑΤΙΚΑ ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ ΔΙ' ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΑΣ ΠΑΡΟΧΑΣ

Ἐπέλευσις τούτων κατὰ τὴν μετάβασιν ἢ ἐπιστροφὴν ἐκ τοῦ τόπου ἐργασίας

Χορήγησις παροχῶν ἀσφαλίσεως, κατ' ἄρθρον 34 Α.Ν. 1846/1951, ἐπὶ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, προελθόντος ἐκ δίαιου συμβάντος κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας ἢ ἐξ ἀφορμῆς ταύτης, μὴ ἀπαιτουμένης τῆς συμπληρώσεως τῶν καθοριζομένων ἡμερῶν ἐργασίας.—Θεώρησις ὡς ἐργατικοῦ ἀτυχήματος καὶ τοῦ ἐπισυμβάντος κατὰ τὴν μετάβασιν τοῦ ἡσφαλισμένου ἐκ τῆς οἰκίας του εἰς τὸν τόπον τῆς ἐργασίας του ἢ καὶ κατὰ τὴν ἐπιστροφήν του ἐκ ταύτης διὰ τῆς χρησιμοποιήσεως οἱουδήποτε μεταφορικοῦ μέσου.

Ἔχει ἐνδιαφέρον ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, χαρακτηρίζουσα ὡς ἐργατικὸν ἀτύχημα διὰ τὰς παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. παροχὰς τοιοῦτον, ἐπισυμβαίνον εἰς τὸν ἐργάτην καθ' ὁδὸν κατὰ τὴν μετάβασιν αὐτοῦ ἐκ τῆς οἰκίας του εἰς τὸν τόπον τῆς ἐργασίας του ἢ καὶ κατὰ τὴν ἐπιστροφήν του ἐκ ταύτης διὰ οἱουδήποτε μεταφορικοῦ μέσου ἐκ τῶν ἐν τῇ κοινῇ χρήσει τοιούτων, ἀρκεῖ νὰ ὑφίσταται ἐν τῇ συγκεκριμένῃ περιπτώσει αἰτιώδης σύνδεσμος μεταξὺ τῆς ἐργασίας καὶ τοῦ ἀτυχήματος.

Ἡ γνώμη αὕτη τῆς νεωτέρας αὐτῆς ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ἀπηχεῖ τὰ ἐν τῇ νομολογίᾳ τοῦ Συμβουλίου δεκτὰ γενόμενα (οὕτω καὶ ἡ Σ.Ε. 1662/1960, εἰσηγητὴς *Π. Δεδόπουλος*, ΕΕΔ 19, 983), κατὰ τὰ ὁποῖα, ἀντιθέτως πρὸς τὴν νομολογίαν τοῦ Ἀρείου Πάγου ἐπὶ τοῦ νόμου 551/1915 περὶ ἐργατικῶν ἀτυχημάτων (βλ. ΕΕΔ 22, 578), κατὰ τὴν ὁποίαν θεωροῦνται ὡς ἐργατικὰ ἀτυχήματα καὶ τὰ καθ' ὁδὸν ἐπισυμβαίνοντα κατὰ τὴν ἐπάνοδον τοῦ ἐργαζομένου ἐκ τοῦ τόπου τῆς ἐργασίας του εἰς ἐκείνου τῆς κατοικίας του, ἀλλὰ μόνον ὅταν ἡ χρῆσις τοῦ μεταφορικοῦ μέσου ἐγένετο τῇ ὑποδείξει τοῦ ἐργοδότου.

Σημειοῦμεν, ὅτι κατὰ τὴν ἐπὶ τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων» εἰσηγητικὴν ἔκθεσιν (ΕΕΔ 10, 695) διὰ τὸν ὁρισμὸν τοῦ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος ἀκολουθεῖται ὁ κλασσικὸς ὁρισμὸς τοῦ δίαιου γεγονότος, τοῦ ἐπισυμβαίνοντος ἐν τῇ ἐργασίᾳ ἢ ἐξ ἀφορμῆς αὐτῆς, διότι διὰ τῆς ἀρμηνείας ἔχει προσλάβει τὸ προαιῶνιον εἰς ἔκτασιν περιεχόμενον. Διάταξις περὶ χαρακτηρισμοῦ ὡς ἐργατικῶν ἀτυχημάτων τῶν καθ' ὁδὸν καλουμένων ἀτυχημάτων, ἤτοι τῶν ἐπισυμβαινόντων κατὰ τὴν διαδρομὴν πρὸς τὸν τόπον ἢ ἐκ τοῦ τόπου τῆς ἐργασίας ἢ πρὸς ἐκτέλεσιν διαταγῆς ὑπηρεσίας, δὲν περιελήφθη εἰς τὸ νομοσχέδιον, διότι ὁ χαρακτηρισμὸς τῶν ἀτυχημάτων τούτων ὡς ἐργατικῶν ἐκαλύφθη πάντοτε ἀδιάστατος, ἄνευ θετικῆς διατάξεως, ὑπὸ τῆς μέχρι τοῦδε διοικητικῆς πράξεως τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ τῆς νομολογίας. Ἡ διὰ θετικῶν διατάξεων κάλυψις τῶν ἐν λόγῳ ἀτυχημάτων ὑπὸ νεωτέρων ξένων νομοθεσιῶν δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ λόγος πολιτογραφήσεώς των καὶ παρ' ἡμῖν. (Ἐνδιαφέρουσα ἡ ἀπὸ 25.6.1951 ἀπόφασις τοῦ Γαλλικοῦ Ἀκυρωτικοῦ, ΕΕΔ 25, 356 μετὰ σχολίων *Χρ. Βαρδάκα*, ἀναπτύσσοντος τὸ θέμα κατὰ τὸ Γαλλικὸν καὶ τὸ ἡμέτερον Δίκαιον).

Εὔκταῖον θὰ ἦτο, δεδομένου ὅτι τὸ ἐργατικὸν ἀτύχημα, εἴτε διὰ τὰς παροχὰς τοῦ Ι.Κ.Α., εἴτε διὰ τὴν κατὰ νόμον 551/1915 περὶ ἐργατικῶν ἀτυχημάτων ἀποζημίωσιν τοῦ παθόντος παρὰ τοῦ ἐργοδότου του, κρίνεται ὑπὸ τὴν αὐτὴν ἔννοιαν, νὰ συνεπίπτων ἀπολύτως ἡ νομολογία τοῦ Ἀρείου Πάγου πρὸς τὴν πλατυτέραν εἰς περιπτώσεις νομολογίαν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 1889/1968, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Γ. Χαρμπούρης**
Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. **Γ. Μαραγκόπουλος**
Δικηγόρος ὁ κ. Ν. Ἀποστολόπουλος

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν νομοτύπως καὶ ἐμπροθέσμως ἀσκηθείσης αἰτήσεως διώκεται ὑπὸ τοῦ αἰτοῦντος, ἡσφαλισμένου παρὰ τῷ Ἱδρύματι Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, ἡ ἀκύ-

ρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 338/377/3.7.1966 ἀποφάσεως τῆς Δευτεροβαθμίου Ἀσφαλιστικῆς Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων, δι' ἧς, γενομένης δεκτῆς τῆς ὑπὸ τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Ὑποκαταστήματος τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων Κορίνθου ἀσκηθείσης ἐφέσεως κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 64/27/26.7.1966 ἀποφάσεως τῆς παρὰ τῷ εἰρημένῳ Ὑποκαταστήματι Τ.Δ.Ε., ἠκυρώθη ἡ ἀπόφασις αὕτη καὶ ἐκρίθη, ὅτι δὲν δύναται νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς ἐργατικὸν τὸ εἰς τὸν αἰτοῦντα ἐπισυμβὰν τὴν 20.11.1965 ἀτύχημα.

Κατὰ τὴν παράγραφον 1 τοῦ ἄρθρου 34 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων» «διὰ τὴν χορήγησιν τῶν παροχῶν τῆς ἀσφαλίσεως δὲν ἀπαιτεῖται ἡ συμπλήρωσις τῶν καθοριζομένων ἐν ἄρθροις 28, 31, 32 καὶ 35 ἡμερῶν ἐργασίας, ἐὰν τὸ γεγονὸς τὸ θεμελιοῦν τὸ τῆς παροχῆς δικαίωμα ὀφείλεται εἰς ὅλιον συμβάν, ἐπελθὸν κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας ἢ ἐξ ἀφορμῆς αὐτῆς...».

Ἀφ' ἑτέρου, κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 8 § 4 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω νόμου, ἀτύχημα εἶναι τὸ ἐν τῇ ἐργασίᾳ ἢ ἐξ ἀφορμῆς ταύτης ὅλιον συμβάν.

Κατὰ τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τῶν διατάξεων τούτων ὡς ἐργατικὸν ἀτύχημα θεωρεῖται καὶ τὸ ἐπισυμβὰν κατὰ τὴν μετάβασιν τοῦ ἠσφαλισμένου ἐκ τῆς οἰκίας του εἰς τὸν τόπον τῆς ἐργασίας του ἢ καὶ κατὰ τὴν ἐπιστροφήν του ἐκ ταύτης διὰ τῆς χρησιμοποιήσεως οἱουδήποτε μεταφορικοῦ μέσου ἐκ τῶν ἐν τῇ κοινῇ χρήσει τοιούτων, ἀρκεῖ νὰ ὑφίσταται ἐν τῇ συγκεκριμένῃ περιπτώσει αἰτιώδης σύνδεσμος μεταξὺ τῆς ἐργασίας καὶ τοῦ ἀτυχήματος.

Ἐν προκειμένῳ ἐκ τῶν στοιχείων τοῦ φακέλου καὶ εἰδικώτερον τῆς ἀπὸ 24.6.1966 ὑπευθύνου δηλώσεως τοῦ Π.Κ., τῆς ἀπὸ 19.4.1966 ὑπευθύνου δηλώσεως τοῦ Δ.Π., τῆς ἀπὸ 19.4.1966 ὑπευθύνου δηλώσεως τοῦ Κ.Μ., τῆς ἀπὸ 21.4.1966 ὑπευθύνου δηλώσεως τῆς Λ.Ζ. καὶ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 517/18.4.1966 πιστοποιητικοῦ τοῦ Δημάρχου Μεγάρων προκύπτει, ὅτι ὁ αἰτῶν, ἐργαζόμενος ὡς βοηθὸς οἰκοδόμος εἰς Λουτράκιον, διέμενεν εἰς τὴν πόλιν ταύτην ἀπὸ Δευτέρας μέχρι καὶ Παρασκευῆς καθ' ἑκάστην ἑβδομάδα ἀπὸ τοῦ Αὐγούστου 1965 μέχρι καὶ τῆς 20 Νοεμβρίου 1965, ὅτε συνέβη τὸ ἀτύχημα, κατὰ δὲ τὰς ὑπολοίπους ἡμέρας, τουτέστιν ἀπὸ Σαββάτου μέχρι Δευτέρας ἑκάστης ἑβδομάδος, οὗτος διέμενεν εἰς Μέγαρα, ἔνθα καὶ ἡ μόνιμος κατοικία αὐτοῦ καὶ τῶν γονέων του, ἤτοι ὅτι ναὶ μὲν ὁ αἰτῶν διέμενεν ἀπὸ τοῦ Αὐγούστου 1965 μέχρι τῆς 20 Νοεμβρίου 1965 καὶ κατὰ τὰς ἐργασίμους ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος εἰς Λουτράκιον, τόπον τῆς ἐργασίας του, οὗτος ὅμως εἶχε κατὰ τὸν χρόνον ἐπελεύσεως τοῦ ἀτυχήματος ὡς τόπον κυρίας διαμονῆς τὰ Μέγαρα. Κατ' ἀκολουθίαν, συμφώνως πρὸς τὰς παρατεθείσας διατάξεις τοῦ ἀ.ν. 1846/1951, δέον νὰ θεωρηθῇ ὡς λαὸν χώραν κατὰ τὴν μετάβασίν του ἐκ τοῦ τόπου τῆς ἐργασίας εἰς τὸν τόπον διαμονῆς αὐτοῦ τὸ εἰς τὸν αἰτοῦντα ἐπισυμβὰν ἀτύχημα τὴν 20 Νοεμβρίου 1965 κατὰ τὴν μετάβασίν του ἐκ Λουτρακίου εἰς Μέγαρα.

Ἐξ ἑτέρου, ναὶ μὲν ἐν τῇ ἠν ἐπικαλεῖται ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ὑπευθύνῳ δηλώσει τῆς θυγατρὸς τῆς ἐργοδότιδος τοῦ αἰτοῦντος βεβαιοῦται, ὅτι τὸ ὡράριον τῆς ἐργασίας τοῦ αἰτοῦντος κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἐπελεύσεως τοῦ ἀτυχήματος, ἤτοι ἀπὸ τῆς 7ης π.μ. μέχρι τῆς 3ης μ.μ., ἐν τῇ ἀπὸ 21.4.1966 ὅμως ὑπευθύνῳ δηλώσει τῆς ἐργοδότιδος τοῦ αἰτοῦντος Α.Σ. βεβαιοῦται, ὅτι ὁ αἰτῶν εἰργάσθη ἀπὸ τῆς 8ης πρωϊνῆς μέχρι τῆς 4ης μ.μ. κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ ἀτυχήματος, ἐν δὲ τῇ ἀπὸ 19.4.1966 ὑπευθύνῳ δηλώσει τοῦ οἰκοδόμου Κ.Μ. βεβαιοῦται, ὅτι κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν ὁ αἰτῶν διέκοψε τὴν ἐργασίαν του τὴν 5.30' ὥραν μ.μ. Ἐν ὄψει τῶν τελευταίων τούτων δηλώσεων, δι' ὧν ἀμφισβητεῖται ἡ κατάθεσις τῆς θυγατρὸς τῆς ἐργοδότιδος περὶ τῆς λήξεως τῆς ἐργασίας κατὰ τὴν 3ην μ.μ., ὡς καὶ τοῦ γεγονότος ὅτι τὸ μεσολαβῆσαν χρονικὸν διάστημα ἀπὸ τῆς διακοπῆς τῆς ἐργασίας μέχρι τῆς ἐπελεύσεως τοῦ ἀτυχήματος δύναται νὰ δικαιολογηθῇ λόγῳ τῆς ἀπαιτουμένης προπαρασκευῆς τοῦ αἰτοῦντος διὰ τὴν ἀναχώρησίν του εἰς τὸν τόπον τῆς ἐργασίας καὶ τῆς διανυθείσης ἀποστάσεως μέχρι τοῦ σημείου, εἰς ὃ ἔλαβε χώραν τὸ ἀτύχημα (20 περίπου χιλιόμετρα), στερεῖται ἐπαρκοῦς αἰτιολογικοῦ ἐρείσματος ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ἡ ὁποία ἐδέχθη, ὅτι τὸ συμβὰν εἰς τὸν αἰτοῦντα ἀτύχημα δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ἐργατικόν, δεδομένου ὅτι ἔλαβε χώραν μετὰ τρεῖς ὥρας ἀπὸ τῆς διακοπῆς τῆς ἐργασίας καὶ ὅτι οὕτω δὲν ὑφίστατο αἰτιώδης σύνδεσμος μεταξὺ ἐργασίας καὶ ἀτυχήματος.

Διὰ τῆς ἀπὸ 25.5.1966 ἐνστάσεως του κατὰ τῆς ἀποφάσεως τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Ὑποκαταστήματος τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΑΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΟΣ ΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΔΙΚΗΓΟΡΟΥ ΠΟΛΕΜΙΣΤΟΥ ΕΙΣ ΤΡΑΠΕΖΑΝ

Ὀρθὴ ἄσκησις τῆς παρεχομένης εἰς τὸν Ὑπουργὸν ἐξουσιοδοτήσεως

Καθορισμὸς κατ' ἔτος ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, κατ' ἄρθρον 3 § 3 Α.Ν. 1836/1951, τῶν ὑποχρέων εἰς πρόσληψιν ἑνὸς δικηγόρου πολεμιστοῦ.— Ἀναγκαία ἡ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας διαπίστωσις τῆς ἀνάγκης τῶν ὑπηρεσιῶν δικηγόρου ἢ τῆς ἐπαρκείας τῶν παρὰ τοῖς ὑποχρέοις ὑπηρετούντων τυχὸν δικηγόρων, ὡς ἐπίσης καὶ τῶν οἰκονομικῶν δυνατοτήτων ἑκάστου τῶν Νομικῶν τούτων Προσώπων.—Ἄκυρος ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ὡς ἀναιτιολόγητος.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ὑπῆρξαν ἀναγκαστικὸς διορισμὸς δικηγόρου πολεμιστοῦ τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, ὡς ἐτροποποιήθη, εἰς Τράπεζαν.

Δέχεται τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας καὶ τοῦτο εἶναι σύμφωνον πρὸς τὴν παγίαν νομολογίαν του (βλ. ἐκ τῶν τελευταίων τὴν Σ.Ε. 3130/1966, εἰσηγητὴς *Μ. Μαυζουράκης*, ΕΕΔ 26, 193, ἔνθα εἰς σημειώσεις μας καὶ λοιπαί), ὅτι ὁ Ὑπουργὸς τῆς Ἐργασίας, καθορίζων κατ' ἄρθρον 3 § 3 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 τὰ ὑπόχρεα πρὸς πρόσληψιν δικηγόρου Κοινωφελῆ Ἱδρύματα, Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου καὶ Τράπεζας, εἶναι ὑπόχρεως νὰ ἐξετάζῃ τὰς οἰκονομικὰς αὐτῶν δυνατότητας, ὡς καὶ τὴν ἀνάγκην ὑπηρεσιῶν δικηγόρου καὶ τὴν τυχὸν ἐπάρκειαν τῶν παρ' αὐτοῖς ὑπηρετούντων δικηγόρων, αἰτιολογουμένης τῆς σχετικῆς πράξεως τοῦ Ὑπουργοῦ.

Ἄλλως αὕτη τυγχάνει ἀκυρωτέα ὡς ἀναιτιολόγητος ἢ ἐλλιπῶς αἰτιολογημένη.

Εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ἐξητάσθησαν μὲν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ αἱ οἰκονομικαὶ δυνατότητες τῆς Τραπέζης, ἀλλὰ δὲν ἐξητάσθη καὶ ἡ προϋπόθεσις τῆς ὑπάρξεως ἀνάγκης χρησιμοποιήσεως ὑπηρεσιῶν δικηγόρου.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 1903/1968, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Γ. Χαμπούρης**
Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. **Π. Δεδόπουλος**

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 104510/4432 τῆς 28.9.1967 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, καθ' ὃ μέρος διὰ ταύτης περιελήφθη εἰς τοὺς ὑποχρέους νὰ προσλάβουν δικηγόρον πολεμιστὴν Τραπεζιτικοὺς Ὀργανισμοὺς καὶ ἡ αἰτοῦσα Τράπεζα.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 3 § 3 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 «περὶ τροποποιήσεως καὶ κωδικοποιήσεως τῆς νομοθεσίας περὶ προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ κλπ.», τροποποιηθὲν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 4 § 3 τοῦ ν.δ. 2657/1953, τὰ ἐν αὐτῇ μνημονευόμενα πρόσωπα «ὑποχρεοῦνται... εἰς τὴν πρόσληψιν ἑνὸς δικηγόρου ἐκ τῶν προστατευομένων ὑπὸ τοῦ παρόντος νόμου... Ὁ Ὑπουργὸς τῆς Ἐργασίας δι' ἀποφάσεως αὐτοῦ καθορίζει κατ' ἔτος τοὺς ὑποχρέους εἰς πρόσληψιν ἑνὸς δικηγόρου ἐκ τῶν λαβόντων ἐνεργὸν μέρος εἰς τὸν συμμοιρίτοπόλεμον τοὐλάχιστον ἐπὶ 10μηνον». Ὡς δὲ παγίως ἠρμηνεύθη ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου τούτου ἡ ὡς ἄνω διάταξις, κατὰ τὸν καθορισμὸν τῶν ὑποχρέων πρὸς πρόσληψιν πολεμιστοῦ δικηγόρου νομικῶν προσώπων ἢ τῶν ἀπαλλασσομένων τῆς τοιαύτης ὑποχρεώσεως ὁ Ὑπουργὸς ὀφείλει, κατ' ὀρθὴν ἄσκησιν τῆς παρεχομένης αὐτῷ ἐξουσίας, νὰ διαπιστοῖ τὴν ἀνάγκην τῶν ὑπηρεσιῶν δικηγόρου ἢ τὴν ἐπάρκειαν τῶν παρ' αὐτοῖς ὑπηρετούντων τυχὸν δικηγόρων, ὡς

Ἀσφαλίσεων Κορίνθου ὁ αἰτῶν προέβαλεν, ὅτι μετέβαινεν εἰς Μέγαρα τὴν 20.11.1965 καὶ κατ' ἐντολὴν τῶν ἐργοδοτῶν του πρὸς ἀνεύρεσιν ἐργατῶν. Τὸν οὐσιώδη τοῦτον ἰσχυρισμὸν παρὰ τὸν νόμιμον δὲν ἐξήτασεν ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, καθ' ὅσον τὸ γεγονὸς ὅτι ὁ αἰτῶν, κατὰ τοὺς ἰσχυρισμούς του, μετέβαινεν εἰς Μέγαρα, λόγῳ διαμονῆς του ἐν τῇ πόλει ταύτῃ, καθ' ὃν χρόνον ὑπέστη τὸ ἀτύχημα, δὲν ἀποκλείει τὴν ἐκεῖ μετάβασίν του ἐκ παραλλήλου καὶ διὰ τὴν ἐκτέλεσιν ἐντολῆς τῶν ἐργοδοτῶν του πρὸς ἀνεύρεσιν ἐργατῶν. Ὅθεν ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις εἶναι ἀκυρωτέα καὶ διὰ τὸν λόγον τοῦτον, ὡς βασίμως προβάλλεται διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως.

ΙΣΧΥΣ ΑΠΟΦΑΣΕΩΣ ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΕΡΙ ΔΙΟΡΙΣΜΟΥ ΔΙΚΗΓΟΡΟΥ

Αναγκαστικός διορισμός δικηγόρου πολεμιστοῦ εἰς Δῆμον

Ἰσχύς τῆς ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἄρθρου 3 § 3 τοῦ Α.Ν. 1836/1951 ἐκδιδομένης κατ' ἔτος ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας περὶ καθορισμοῦ τῶν ὑποχρέων εἰς πρόσληψιν δικηγόρων Νομικῶν Προσώπων ἀπεριορίστως μέχρι τῆς διὰ νεωτέρας ὁμοίας ἀποφάσεως ἀνακλήσεως ἢ καταργήσεως αὐτῆς, τοῦ Ὑπουργοῦ μὴ ὑποχρεουμένου εἰς ἑκάστην τῶν ἐτησίων ἀποφάσεών του, ὅπως μνημονεύῃ καὶ τὰ διὰ προγενεστέρων ἀποφάσεών του καταστάντα ὑπόχρεα εἰς πρόσληψιν δικηγόρου Νομικὰ Πρόσωπα, διατηροῦντα τὴν ὑποχρέωσίν των μέχρι τῆς διὰ νεωτέρας ἀποφάσεως ἀπαλλαγῆς των.—Δικαιολογητικὰ δικηγόρου πρὸς διορισμόν.—Οἰκειοθελὴς πρόσληψις ἄλλου ἀναπήρου δικηγόρου καὶ ἀναγκαστικὸς διορισμὸς δικηγόρου.

Κατὰ τὰ ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας νομολογηθέντα (Σ.Ε. 166/1961, 167/1961, εἰσηγητὴς *Ν. Γαβαλλᾶς*, ΕΕΔ 20, 364 καὶ ἄλλαι) ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 3 § 3 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, ὡς ἀτροποποιήθη, πρὸς τὰ ἄρθρα 5 καὶ 6 τοῦ αὐτοῦ νόμου προκύπτει, ὅτι ἡ παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἐκδιδομένη κατ' ἔτος ἀπόφασις ἀποτελεῖ τὴν προϋπόθεσιν διὰ τὸν καθορισμὸν ὡρισμένου Ὀργανισμοῦ ἢ Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου ἢ Τραπέζης ὡς ὑποχρέου διὰ τὴν πρόσληψιν δικηγόρου, ἡ δὲ πρᾶξις τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου ἢ τῶν Τοπικῶν τοιούτων περιορίζεται εἰς τὴν τοποθέτησιν τῶν συγκεντρούντων τὰ τυπικὰ προσόντα πολεμιστῶν δικηγόρων εἰς ὡρισμένην θέσιν, περὶ τῆς ὁποίας προβλέπει ἡ προκαθορίσασα ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ.

Οὕτω λόγοι ἀκυρώσεως, στρεφόμενοι κατὰ τῆς πράξεως τοῦ Ὑπουργοῦ, μὴ προσβαλλομένης κατὰ τὴν προσβολὴν τῆς ἀποφάσεως τῶν Συμβουλίων, εἶναι ἀπαράδεκτοι (Σ.Ε. 309/1968, εἰσηγητὴς *Δ. Καλοδούκας*, ΕΕΔ 27, 118), καὶ τοῦτο δέχεται καὶ ἡ κατωτέρω νεωτέρα ἀπόφασις τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας.

Περὶ τῶν δικαιολογητικῶν, τῶν ὑποβαλλομένων ὑπὸ τοῦ δικηγόρου, προβλέπει ἤδη ἡ διάταξις

ἐπίσης καὶ τὰς οἰκονομικὰς δυνατότητας ἑκάστου τῶν νομικῶν τούτων προσώπων.

Ἐν προκειμένῳ διὰ τῆς προσβαλλομένης ὑπουργικῆς ἀποφάσεως συμπεριελήφθη εἰς τὰ ὑπόχρεα πρὸς πρόσληψιν δικηγόρων πρόσωπα ἡ αἰτοῦσα Τράπεζα, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι: «Κατὰ παρασχεθεῖσαν ἡμῖν ἐγκύρους πληροφορίας ἡ ἐν λόγῳ Τράπεζα εἶναι Ὑποκατάστημα ἐν Ἑλλάδι Ἀμερικανικῆς Τραπέζης καὶ ἅπαντες οἱ ὑπηρετοῦντες παρ' αὐτῇ ὑπάλληλοι εἶναι Ἕλληνες. Ἐξ ἄλλου κατὰ τὸ ἔτος 1966 εἶχε μετρητὰ διαθέσιμα κεφάλαια, ἀνερχόμενα εἰς τὸ ποσὸν τῶν 176.000.000 δραχμῶν». Ἡ τοιαύτη, ὅμως, αἰτιολόγησις περιορίζεται εἰς μόνην τὴν διαπίστωσιν τῆς ὑπάρξεως παρὰ τῇ αἰτούσῃ οἰκονομικῆς δυνατότητος πρὸς ἀντιμετώπισιν τῆς ἀπαιτηθησομένης, λόγῳ τῆς προσλήψεως πολεμιστοῦ δικηγόρου, δαπάνης, χωρὶς νὰ συνεπάγεται ἐκ τοῦ σώματος τῆς προσβαλλομένης πράξεως ἢ ἐκ τῶν ὑφισταμένων ἐν τῷ φακέλῳ στοιχείων, ὅτι ὁ Ὑπουργὸς προέβη εἰς ἔρευνάν τινα περὶ τὴν ὕπαρξιν τῆς ἀνάγκης τῆς αἰτούσης, ὅπως χρησιμοποιήσῃ τὰς ὑπηρεσίας δικηγόρου ἢ περὶ τὴν ἐπάρκειαν διὰ τὴν διεξαγωγὴν τῶν νομικῶν ὑποθέσεων τῆς Τραπέζης τῆς ἤδη ὑφισταμένης ὡργανωμένης Νομικῆς Ὑπηρεσίας. Τοῦτο δέ, παρ' ὅλον ὅτι ἡ αἰτοῦσα διὰ τοῦ ἀπὸ 29.4.1967 ἐγγράφου της ἰσχυρίσθη, ὅτι λόγῳ τῆς ἰδιοτυπίας τῆς λειτουργίας τῆς Τραπέζης, ὡς ἀποτελούσης Ὑποκατάστημα ἐν Ἑλλάδι τῆς ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ λειτουργούσης Κεντρικῆς Τραπέζης, τῶν ἐργασιῶν της ἐχουσῶν, κατὰ τὸ πλεῖστον, σχέσιν μὲ τὸ Ὑποκατάστημα τοῦ ἐξωτερικοῦ, δὲν ἔχει ἀνάγκην δικηγόρου, δεδομένου ὅτι ἡ ὅλη Νομικὴ Ὑπηρεσία διεξάγεται ὑπὸ τῶν δικηγόρων τοῦ ἐξωτερικοῦ καὶ δὴ τοῦ ἐν Νέᾳ Ὑόρκῃ Κεντρικοῦ Καταστήματος. Τοὺς οὐσιώδεις τούτους ἰσχυρισμοὺς τῆς αἰτούσης οὐδόλως ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν, οὐδ' ἐξετίμησεν εἰδικῶς, ὡς ὤφειλεν, ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις. Ὑπὸ τὰ δεδομένα ταῦτα ἀκυρωτέα ἀποβαίνει, ὡς ἀναιτιολόγητος, ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ὡς πρὸς τὸ προσβαλλόμενον μέρος αὐτῆς, κατὰ τὸν βάσιμον σχετικὸν λόγον ἀκυρώσεως, παρελκούσης, ὡς ἀλυσιτελοῦς, τῆς ἐρεύνης τῶν λοιπῶν προβαλλομένων λόγων ἀκυρώσεως.

τοῦ ἄρθρου 3 § 2 τοῦ ν.δ. 4547/1966 (ΕΕΔ 25, 1923), τὴν ὁποίαν ἐφαρμόζει ἡ ἀπόφασις τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας. (Ἴδετε καὶ Σ.Ε. 2779/1967, εἰσηγητὴς Χ. Φατούρος, ΕΕΔ 27, σελ. 5).

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 1591/1968, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Γ. Χαρμπούρης**
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. **Χ. Φατοῦρος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Δ. Σιατόπουλος, Β. Μπάκας

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν, ἀτελῶς κατὰ νόμον ἀσκουμένης, αἰτήσεως διώκεται ὑπὸ τοῦ Δήμου Περιστερίου ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 341/29/5.1.1960 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, δι' ἧς κατέστη ὑπόχρεως εἰς πρόσληψιν πολεμιστοῦ δικηγόρου, ὡς καὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 351/18.3.1967 ἀποφάσεως τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ, δι' ἧς διωρίσθη παρ' αὐτῷ ὡς δικηγόρος ὁ Δ.Π., ὅστις παραδεκτῶς παρεμβαίνει εἰς τὴν παροῦσαν δίκην ὑπὲρ τοῦ κύρους τῶν προσβαλλομένων πράξεων.

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 341/29/5.1.1960 ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἀπαραδέκτως προσβάλλεται διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως λόγῳ ἐκπροθέσμου, διότι, ὡς ἐκρίθη καὶ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1015/1966 ἀποφάσεως τοῦ Δικαστηρίου τούτου, ἐκδοθείσης ἐπὶ αἰτήσεως τοῦ αὐτοῦ Δήμου, ἡ ἀπόφασις αὕτη εἶχε κοινοποιηθῆ εἰς αὐτὸν ἀπὸ τοῦ ἔτους 1960.

Προβάλλει ὁ αἰτῶν Δῆμος, ὅτι ἡ παρ' αὐτῷ τοποθέτησις τοῦ παρεμβαίνοντος δὲν εἶναι νόμιμος, δεδομένου ὅτι ἡ ἐπιβάλλουσα εἰς αὐτὸν τὴν ὑποχρέωσιν προσλήψεως δικηγόρου προστατευομένου ὑπὸ τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἐκδοθεῖσα ἐν ἔτει 1960 καὶ εἰς τὸ ἔτος ἐκεῖνο ἀφορῶσα, ἔχει παύσει ἰσχύουσα. Ἀλλ' ὁ λόγος οὗτος ἀκυρώσεως εἶναι ἀπορριπτέος, ὡς ἀβάσιμος, διότι, ὡς παγίως ἔχει κριθῆ ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου τούτου (Σ.τ.Ε. 1557/1959, 167/1961, 125/1963, 23/1965 κ.ἄ.), ἡ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 3 § 3 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 ἐκδιδομένη κατ' ἔτος ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἥτις καθορίζει τὰ ὑπόχρεα εἰς πρόσληψιν δικηγόρου Νομικὰ Πρόσωπα, ἰσχύει ἐφεξῆς ἀπεριορίστως μέχρι τῆς διὰ νεωτέρας ὁμοίας ἀποφάσεως ἀνακλήσεως ἢ καταργήσεως αὐτῆς, τοῦ Ὑπουργοῦ μὴ ὑποχρεουμένου εἰς ἐκάστην τῶν ἐτησίων ἀποφάσεών του, ὅπως μνημονεύῃ καὶ τὰ διὰ προγενεστέρων ἀποφάσεών του καταστάντα ὑπόχρεα εἰς πρόσληψιν δικηγόρου Νομικὰ Πρόσωπα, ἅτινα, ἅπαξ καθορισθέντα ὡς ὑπόχρεα, διατηροῦν τὴν ὑποχρέωσίν των ταύτην μέχρι τῆς διὰ νεωτέρας ἀποφάσεως ἀπαλλαγῆς των κατὰ τὰ ἀνωτέρω.

Προβάλλει περαιτέρω ὁ αἰτῶν Δῆμος, ὅτι ἡ παρ' αὐτῷ τοποθέτησις τοῦ παρεμβαίνοντος εἶναι ἄκυρος, διότι ἡ βεβαίωσις αὐτοῦ ὅτι δὲν ἀποκερδαίνει πλέον τῶν 700 δραχμῶν μηνιαίως εἶναι ψευδής. Ὁ λόγος οὗτος ἀκυρώσεως εἶναι ἀπορριπτέος, ὡς ἀβάσιμος, διότι ἡ ἐπικαλουμένη πρὸς θεμελίωσιν αὐτοῦ διάταξις τοῦ ἄρθρου 4 § 5 τοῦ ν.δ. 2657/1953 ἀντικατεστάθη, ἀφ' ἧς ἴσχυσεν, ὑπὸ τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ν.δ. 4547/1966, ἥτις, προκειμένου περὶ τοποθετήσεως βάσει τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 ἐπιστρατευόντων, ἀπαιτεῖ ἔνορκον βεβαίωσιν τούτων ὅτι δὲν κατέχουν ἔμμισθον θέσιν παρ' οἱῳδήποτε Νομικῷ Προσώπῳ Δημοσίου ἢ Ἰδιωτικοῦ Δικαίου, οἵαν καὶ ὑπέβαλεν ὁ διὰ τῆς προσβαλλομένης πράξεως τοποθετηθεὶς δικηγόρος.

Προβάλλει ἀκολούθως ὁ αἰτῶν Δῆμος, ὅτι ἡ διὰ τῆς προσβαλλομένης πράξεως τοποθέτησις τοῦ παρεμβαίνοντος παρ' αὐτῷ εἶναι ἄκυρος, διότι ἔχει προηγηθῆ καὶ ἑτέρα τοποθέτησις τούτου παρ' αὐτῷ, καθ' ἧς εἶχεν ἀσκήσει αἴτησιν ἀκυρώσεως. Ἀλλά, ὡς ἐξ αὐτῆς τῆς προσβαλλομένης πράξεως προκύπτει, ἡ προγενεστέρα τοποθέτησις τοῦ παρεμβαίνοντος, γενομένη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 288/15.10.1966 ἀποφάσεως τοῦ Κ.Σ.Π.Α.Σ., ἀνεκλήθη ὡς μὴ νόμιμος διὰ τῆς προσβαλλομένης καὶ ἀκολούθως διὰ τῆς ἰδίας ἐπανελήφθη ἡ τοποθέτησις αὐτοῦ παρὰ τῷ αἰτοῦντι Δήμῳ, κηρυχθείσης κατόπιν τούτου καταργηθείσης (διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 75/1968 ἀποφάσεως τοῦ Δικαστηρίου τούτου) τῆς διὰ τῆς κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἐπικαλουμένης αἰτήσεως ἀκυρώσεως ἀνοιγείσης δίκης. Ὅθεν ὀρθῶς θίγεται τὸ κῦρος τῆς προσβαλλομένης πράξεως ἐκ τῆς ἀνωτέρω πλοκῆς τῶν προηγηθέντων τῆς ἐκδόσεως αὐτῆς γεγονότων.

Προβάλλει προσέτι ὁ αἰτῶν Δῆμος, ὅτι ἡ τοποθέτησις τοῦ παρεμβαίνοντος δικηγόρου παρ' αὐτῷ δὲν εἶναι νόμιμος, διότι ἔχει ἤδη προσλάβει οὗτος δικηγόρον ἀνάπηρον τοῦ πολέμου 1941, μὴ ὑπαχθέντα ὅμως εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἀ.ν. 1836/1951. Ἀλλ' ἀνεξαρτήτως τοῦ ὅτι ἡ ὑποχρέωσις τοῦ αἰτοῦντος ὅπως προσλάβῃ ἀναγκαστικῶς, κατὰ τὰς διατάξεις

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΑΠΟΛΥΣΙΣ ΕΡΓΑΤΩΝ ΤΥΠΟΥ ΕΦΗΜΕΡΙΔΩΝ ΑΘΗΝΩΝ ΚΑΙ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Ειδική ρύθμισις δι' άρθρου 1 Νόμου 4046/1960

Παρέκκλισις διά τοῦ ἀνωτέρω Νόμου τῶν διά τούς λοιπούς μισθωτούς ἰσχυόντων ὡς πρός τήν ἀπόλυσιν τῶν ἐργατῶν τύπου καί τυπογράφων τῶν εἰς ἐπιχειρήσεις ἐκδόσεως ἐφημερίδων Ἀθηνῶν καί Θεσσαλονίκης ὑπηρετούντων, μή ἀντιτιθεμένων τῶν διατάξεων τούτων πρός τό ἄρθρον 3 τοῦ Συντάγματος.—Ἐφαρμογή ὅμως ἄρθρου 5 § 3 Νόμου 3198/1955 διά τό κύρος ἀπολύσεως.—Καταβολή ἐλλείποῦς ἀποζημιώσεως καί κύρος καταγγελίας συμβάσεως κατ' ἄρθρον 5 § 3 Νόμου 3198/1955.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος κατά τήν ἐργατικήν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ὑπῆρξε καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας μηχανικοῦ λινοτυπικῶν μηχανῶν ἐφημερίδος, ἐκδιδομένης ἐν Ἀθήναις.

Ἡ καταγγελία τῶν ἐν λόγῳ μισθωτῶν (ἐργατῶν Τύπου καί τυπογράφων τῶν ἐφημερίδων Ἀθηνῶν καί Θεσσαλονίκης) διέπεται εἰδικῶς ὑπό τοῦ νόμου 4046/1960 (ΕΕΔ 19, 549), ὁ ὁποῖος ἀποτελεῖ παρέκκλισιν τῶν γενικῶς διά τούς μισθωτούς ἰσχυόντων, ἀκόμη καί διά τούς στοιχειοθέτας καί λινοτύπας τῶν κοινῶν τυπογραφείων, οἱ ὁποῖοι, κατά τά νομολογηθέντα (Α.Π. 239/1958, εἰσηγητής *Π. Τσαρούχης*, ΕΕΔ 17, 516, Α.Π. 673/1958, εἰσηγητής *Δ. Οἰκονομόπουλος*, ΕΕΔ 17, 1241, Α.Π. 745/1958, εἰσηγητής *Α. Γεωργίου*, ΕΕΔ 17, 1284), χαρακτηρίζονται ὡς ἰδιωτικοί ὑπάλληλοι καί ἰσχύει διά τούτους πλήρως ὁ νόμος 2112/1920 περί ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων, ὡς ἐτροποποιήθη διά τοῦ νόμου 4558/1930.

Ὡς ὅμως δέχεται ἡ κατωτέρω ἀπόφασις, καί τοῦτο τελεῖ ἐν ἁρμονίᾳ πρός τά νομολογηθέντα (Α.Π. 276/1962, εἰσηγητής *Κ. Θανόπουλος*, ΕΕΔ 21, 657, Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης 5367/1965, εἰσηγητής *Δημ. Αἰμ. Παπαγεωργίου*, ΕΕΔ 25, 411), αἱ εἰδικαί αὐταί διατάξεις δέν ἀντιτίθενται εἰς τό ἄρθρον 3 τοῦ Συντάγματος περί ἰσότητος.

Γίνεται δεκτόν καί ὑπό τῆς νεωτέρας ταύτης ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου, ὅτι ἐξακολουθοῦν καί διά τούς ἐν λόγῳ μισθωτούς νά ἰσχύουν αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 5 § 3 τοῦ νόμου 3198/1955, αἱ ὁποῖαι συνδέουν τό κύρος τῆς καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας πρός τήν καταβολήν τῆς ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως. (Οὕτω καί Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης 5367/1965, ἀνωτ., Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 4616/1967, Πρωτοδίκης *Ἀρ. Παπαθανασίου*, ΕΕΔ 26, 1194, σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 22, 337 ἐπ. ἐπί τῆς ἀντιθέτου ἀποφανθείσης Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης 466/1963, εἰσηγητής *Στ. Διαμαντάκος* ΕΕΔ 22, 337, τῆς ὁποίας ἡ ἄποψις δέν ἐκράτησεν).

Ἡ ἄποψις τέλος τῆς ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου, ὅτι, κατά τήν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 5 § 3 τοῦ

τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, δικηγόρον δέν αἴρεται ἐκ τοῦ ὅτι ἔχει ἤδη οὗτος προσλάβει ἕτερον δικηγόρον ἐλευθέρως, μή τοποθετηθέντα κατά τάς διατάξεις τοῦ ἀν. νόμου τούτου, πάντως τό παράπονον τοῦτο ἀπαραδέκτως προβάλλεται ἐνταῦθα κατά τῆς τοποθετήσεως τοῦ παρεμβαίνοντος παρά τῷ αἰτοῦντι, διότι, ὡς ἀναγόμενον εἰς τό κῦρος τῆς κατ' ἀρχήν ὑποχρεώσεως τοῦ αἰτοῦντος Δήμου πρός ἀναγκαστικήν, ὑάσει τῶν εἰρημένων διατάξεων, πρόσληψιν δικηγόρου, ἀφορᾷ εἰς τήν ἐπιβαλοῦσαν τήν ὑποχρέωσιν ταύτην εἰς τόν αἰτοῦντα ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας τοῦ ἔτους 1960, ἤτις, κατά τά ἀνωτέρω ἐκτεθέντα, ἀπαραδέκτως προσβάλλεται διά τῆς ὑπό κρίσιν αἰτήσεως.

Τό προβαλλόμενον τέλος ὑπό τοῦ αἰτοῦντος Δήμου ὅτι ἡ προσβαλλομένη πρᾶξις εἶναι ἀναιτιολόγητος, διότι δέν ἀναφέρει τά στοιχεῖα, ἅτινα ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν, προκειμένου νά ἀποφασίσῃ περί τῆς ὑπαγωγῆς τοῦ παρεμβαίνοντος εἰς τάς διατάξεις τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, ἀνεξαρτήτως τοῦ ὅτι προβάλλεται ἀορίστως, εἶναι ἀπορριπτέον πάντως ὡς ἀβάσιμον, διότι ἐν τῇ προσβαλλομένῃ ἀποφάσει βεβαιοῦται, ὅτι ὁ παρεμβαίνων εἶναι πολεμιστής, ὑπαγόμενος εἰς τόν ἀ.ν. 1836/1951, τοῦτο δέ πράγματι εὑρίσκει ἔρεισμα εἰς τά στοιχεῖα τοῦ ἀτομικοῦ φακέλου αὐτοῦ, ἐξ ὧν προκύπτει ὄντως, ὅτι οὗτος κέκτηται ἅπαντα τά διά τήν ὑπαγωγήν του εἰς τάς διατάξεις τοῦ ρηθέντος ἀν. νόμου προσόντα.

νόμου 3198/1955, δέν ἀπαγγέλλεται ἀκυρότης τῆς καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας ἐπὶ καταβολῇ ἐλλιπούς ἀποζημιώσεως, ὅταν ἡ καταβολὴ τοιαύτης εἶναι δεδικαιολογημένη κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς καλῆς πίστεως, ἀσχέτως τὰ ἐν τῇ νομολογίᾳ κρατοῦντα. (Ἴδετε ἐκ τῶν τελευταίων τὴν Α.Π. 167/1968, εἰσηγητὴς *Κ. Ψιλόπουλος*, ΕΕΔ 27, 605, ἔνθα εἰς σημειώσεις μας καὶ λοιπαὶ παραπομπαί).

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 10279/1968

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. **Ν. Μελᾶς**

Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. **Ν. Παπαγιαννίδης**

Διαιτηταὶ οἱ κ.κ. Α. Λέκκας, Γ. Τρίμης

Κατὰ τὴν παράγραφον 1 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 4046 τῆς 12/19 Ἀπριλίου 1960 «περὶ ρυθμίσεως θεμάτων, ἀφορώντων τοὺς ἐργάτας τύπου καὶ τυπογράφους, ἡ ἀπόλυσις τῶν εἰς ἐπιχειρήσεις ἐκδόσεως ἐφημερίδων Ἀθηνῶν καὶ Θεσσαλονίκης, ὧν ἡ στοιχειοθέτησις ἐνεργεῖται διὰ λινοτυπικῶν μηχανῶν καὶ ἡ ἐκτύπωσις διὰ κυλινδρικῶν πιεστηρίων, ἀπασχολουμένων ἐργατῶν τύπου, ἤτοι ἀρχιεργατῶν, λινοτυπῶν, τυπογράφων, στοιχειοθετῶν, σελιδοποιῶν, διαλυτῶν, ἀρχιπιεστῶν, πιεστῶν, μηχανικῶν λινοτυπικῶν μηχανῶν καὶ πιεστηρίων καὶ βοηθῶν οἱουδήποτε ἐξ αὐτῶν, προσληφθέντων ἐπὶ χρόνῳ μὴ ὡρισμένῳ, διαρκέσαντι ὑπὲρ τοὺς δύο μῆνας, δὲν δύναται νὰ λάβῃ χώραν ἄνευ προηγουμένης ἐγγράφου καταγγελίας τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως, ἐνεργουμένης κατὰ τοὺς κάτωθι ὅρους α)... γ) δι' ὑπηρετήσαντας πλέον τῆς διετίας καὶ μέχρι πέντε ἐτῶν τριάκοντα ἡμέρας πρὸ τῆς ἀπολύσεως, δ) δι' ὑπηρετήσαντος πλέον τῆς πενταετίας καὶ μέχρι δέκα ἐτῶν ἑξήκοντα ἡμέρας πρὸ τῆς ἀπολύσεως, κατὰ τὴν παράγραφον δὲ 2 τοῦ ἰδίου ἄρθρου «ἐργοδότης, παραμελῶν τὴν κατὰ τὰ ἀνωτέρω ὑποχρέωσιν καταγγελίας τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως, ὀφείλει νὰ καταβάλῃ εἰς τὸν ἀπολυόμενον ἐργάτην τύπου ἀποζημίωσιν ἴσην πρὸς τὸ σύνολον τῶν τακτικῶν ἀποδοχῶν».

Αἱ ὡς ἄνω διατάξεις, δι' ὧν τὸ θέμα τῆς προμηνύσεως καὶ τῆς ἀποζημιώσεως διὰ καταγγελίαν τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως, τῆς συνδεούσης τοὺς τυπογράφους (ἐργάτας ἢ ὑπαλλήλους) μὲ τοὺς ἐκδότας τῶν ὡς ἄνω ἐφημερίδων ἐρρυθμίσθη κατὰ παρέκκλισιν τῶν διὰ τοὺς λοιποὺς μισθωτοὺς ἰσχυόντων συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 3198/1955 καὶ 2112/1920, δὲν ἀντίκεινται πρὸς τὴν διὰ τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ἐν ἰσχύϊ Συντάγματος καθιερουμένην ἀρχὴν τῆς ἴσης μεταχειρίσεως τῶν πολιτῶν, καθ' ὅσον διὰ τῆς καθιερώσεως εἰδικοῦ καὶ ἐνιαίου τρόπου ρυθμίσεως, ὅσον ἀφορᾷ τοὺς ὅρους προμηνύσεως καὶ τῆς καταβλητέας ἀποζημιώσεως δι' ἅπαντας τοὺς ὡς ἄνω μισθωτούς, ἐν ὄψει τῆς πλεονεκτικῆς ἐν συγκρίσει μὲ τοὺς λοιποὺς τῶν ἄλλων κλάδων ἐργαζομένους θέσεως τῆς διαμορφουμένης ἐκ τῆς λίαν δι' αὐτοὺς εὐνοϊκῆς σχέσεως μεταξὺ προσφορᾶς καὶ ζητήσεως τῶν ὑπηρεσιῶν των, ἐσκοπήθη ὑπὸ τοῦ Νομοθέτου ἡ διευκόλυνσις τῆς μειώσεως τῶν δαπανῶν ἐκδόσεως τῶν ὡς ἄνω ἐφημερίδων χάριν τῆς ὁμαλῆς καὶ ἀσπροσκόπτου συνεχίσεως ταύτης καὶ τῆς κανονικῆς ἐνημερώσεως τοῦ ἀναγνωστικοῦ κοινοῦ (Α.Π. 276/1962, ΕΕΔ 21, 657, πρβλ. καὶ αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν ἐπὶ τοῦ ἀνωτέρω νόμου). Δέον δὲ νὰ σημειωθῇ, ὅτι ἐκ τῶν προπαρατεθεισῶν διατάξεων τοῦ νόμου 4046/1960 δὲν προκύπτει, ὅτι ὁ Νομοθέτης ἠθέλησε, βαίνων ἔτι περαιτέρω, καὶ τὴν ὡς πρὸς τοὺς ὑπ' αὐτῶν καλυπτομένους μισθωτοὺς κατάργησιν τινὸς τῶν ὅρων τοῦ κύρους τῆς καταγγελίας τῆς μεθ' οἱουδήποτε μισθωτοῦ κατηρτισμένης συμβάσεως ἐργασίας, τῶν τασσομένων ὑπὸ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 5 § 3 τοῦ νόμου 3198/1955, καθ' ἣν ἡ καταγγελία τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως θεωρεῖται ἔγκυρος, ἐφ' ὅσον γίνῃ ἐγγράφως καὶ καταβληθῇ ἡ ὀφειλομένη ἀποζημίωσις, τοιαύτης βουλήσεως τοῦ Νομοθέτου μὴ δυναμένης νὰ συναχθῇ ἐκ τῆς διαληφθείσης διατάξεως τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ὡς ἄνω νόμου 4046/1960, ὡς μὴ ἀντιτιθεμένης πρὸς τὴν προμνησθεῖσαν διάταξιν, ἀλλὰ περιοριζομένης μόνον εἰς τὸν προσδιορισμὸν τῆς εἰς τὰς ὑπ' αὐτῆς καλυπτομένας περιπτώσεις ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως, ἡ καταβολὴ τῆς ὁποίας παραμένει ὅρος τοῦ κύρους τῆς ἄνευ τηρήσεως τῆς καθοριζομένης κατὰ περίπτωσιν προθεσμίας προμηνύσεως γενομένης καταγγελίας. Ἐξ ἄλλου, ἡ μετ' ἔγγραφον καταγγελίαν τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου ἢ ἐργάτου, προσληφθέντος ἐπὶ χρόνῳ μὴ ὡρισμένῳ, γιγνομένη ἐλλιπὴς παρὰ τοῦ ἐργοδότου καταβολὴ τῆς κατὰ τὸν νόμον ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως δὲν ἀναιρεῖ τὸ κῦρος ταύτης, ἐφ' ὅσον ἡ τοιαύτη καταβολὴ γίνεται ἀναιτίως ὅλως, ὡς ἐξ εὐλόγου καὶ

δεδικαιολογημένης ἀμφιβολίας αὐτοῦ περὶ τοῦ ἀκριβοῦς ποσοῦ τῆς καταβλητέας ἀποζημιώσεως, ὁπότε παρέχεται εἰς τὸν ἀπολυόμενον δικαίωμα μόνον συμπληρωματικῆς αὐτῷ καταβολῆς τῆς ἐπὶ πλέον διαφορᾶς, μὴ ἐπερχομένης ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως, διότι ἡ ἀναγνώρισις αὐτῆς ὡς ἀκύρου θὰ ἀντέκειτο εἰς τὴν καλὴν πίστιν, ἥτις, κατ' ἄρθρον 288 Ἀστικοῦ Κώδικος, δέον νὰ λαμβάνηται ὑπ' ὄψιν ἐν τῇ ἐκπληρώσει πάσης παροχῆς (πρβλ. Α.Π. 88/1967, 316/1967, 291/1966, 306/1966, 361/1962, 100/1962).

Ἐβεβαιώθησαν, κατὰ τὴν ἐκ τῶν ἐνόντων κρίσιν τοῦ δικαστηρίου τούτου, τὰ ἑξῆς πραγματικὰ περιστατικά: Δυνάμει συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, ὁ ἐνάγων ὑπὸ τὴν ἰδιότητά του ὡς μηχανικοῦ λινοτυπικῶν μηχανῶν προσελήφθη τὴν 22αν Σεπτεμβρίου 1961 ὑπὸ τοῦ νομίμου ἐκπροσώπου τῆς τότε συσταθείσης καὶ ἐν Ἀθήναις ἐδρευούσης Ἀνωνύμου Ἑταιρείας καὶ ἐν προκειμένῳ πρώτης ἐναγομένης ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «...», τῆς ἀδείας συστάσεώς της καὶ ἐγκρίσεως τοῦ καταστατικοῦ της παρασχεθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 47499/2666 τῆς 22.9.1961 ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐμπορίου, δημοσιευθείσης εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 465/29.9. 1961 φύλλον Ἐφημερίδος Κυβερνήσεως - Δελτίον Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν καὶ Ἑταιρειῶν Περιωρισμένης Εὐθύνης.

Εἰς τὴν ἐπιχείρησιν τῆς ὡς ἄνω πρώτης ἐναγομένης Ἑταιρείας ἀπησχολήθη ὁ ἐνάγων ἀποκλειστικῶς μέχρι καὶ τοῦ πρώτου δεκαπενθημέρου τοῦ μηνὸς Ἰουλίου 1962, ὅτε οὗτος ὑπὸ τὴν ἰδίαν ὡς ἄνω ἰδιότητα, δυνάμει συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, προσελήφθη καὶ ὑπὸ τοῦ νομίμου ἐκπροσώπου τῆς τότε συσταθείσης καὶ ἐν Ἀθήναις ἐδρευούσης δευτέρας ἐναγομένης Ἑταιρείας ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «...», τῆς ἀδείας συστάσεώς της καὶ ἐγκρίσεως τοῦ καταστατικοῦ αὐτῆς παρασχεθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 37989/2118 τῆς 13.4.1962 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐμπορίου, δημοσιευθείσης εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 446 / 20.7.1962 Φ.Ε.Κ. - Δελτίον Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν καὶ Ἑταιρειῶν Περιωρισμένης Εὐθύνης.

Εἰς τὴν ἐπιχείρησιν τῶν ἐναγομένων ἑταιρειῶν, αἵτινες διὰ τῶν ἐκπροσώπων των εἶχον ἀναλάβει τὴν ἐκτέλεσιν διαφόρων τυπογραφικῶν ἐργασιῶν, ὡς καὶ τὴν ἔκδοσιν εἰς τὰς ἰδίας τυπογραφικὰς ἐγκαταστάσεις τῶν ἡμερησίων ἀθηναϊκῶν ἐφημερίδων, ἡ μὲν πρώτη τῆς πρωϊνῆς ἐφημερίδος ὑπὸ τὸν τίτλον «...», ἡ δὲ δευτέρα τῆς ἀπογευματινῆς ἐφημερίδος ὑπὸ τὸν τίτλον «...», ὁ ἐνάγων ἀπησχολήθη ὑπὸ τὴν ρηθεῖσαν ἰδιότητά του ἀπὸ τοῦ ὡς ἄνω χρόνου προσλήψεώς του ὑφ' ἑκάστης ἐξ αὐτῶν μέχρι τῆς 5ης Νοεμβρίου 1966, ὅτε κατηγγέλθη ὑπ' ἀμφοτέρων τῶν ἐναγομένων ἡ συνδέουσα ἑκάστην τούτων μετὰ τοῦ ἐνάγοντος ἐργασιακὴ σύμβασις, κοινοποιηθέντος αὐθημερὸν εἰς τὸν ἐνάγοντα τοῦ σχετικοῦ ἐγγράφου τῆς καταγγελίας ταύτης καὶ προσφερθείσης αὐτῷ δι' ἀποζημιώσίν του τοῦ ποσοῦ τῶν 12.022 δραχμῶν, λόγῳ δὲ τῆς ἀρνήσεως τούτου πρὸς εἰσπραξιν τοῦ ὡς εἴρηται χρηματικοῦ ποσοῦ κατετέθη τοῦτο ἐντὸς εὐλόγου χρόνου καὶ συγκεκριμένως τὴν 8ην Νοεμβρίου 1966 εἰς τὸ Ταμεῖον Παρακαταθηκῶν καὶ Δανείων, ἐκδοθέντων καὶ κοινοποιηθέντων εἰς τὸν ἐνάγοντα τῶν ὑπ' ἀριθ. 16437 καὶ 96438/8.1.1966 γραμματίων παρακαταθήκης δραχμῶν 1125 καὶ 10.897 ἀντιστοίχως.

Ὁ συμφωνηθεὶς καὶ καταβαλλόμενος εἰς τὸν ἐνάγοντα μηνιαῖος μισθὸς αὐτοῦ, βάσει τοῦ ὁποίου ὑπελογίζοντο καὶ τὰ καταβαλλόμενα αὐτῷ δῶρα ἑορτῶν Πάσχα καὶ Χριστουγέννων, ἀνήρχετο ἀπὸ τοῦ ἔτους 1964 εἰς 11.200 δραχμὰς μηνιαίως, ἐξ ὧν προφανῶς δυνάμει ἰδιαιτέρας συμφωνίας μεταξὺ τῶν νομίμων ἐκπροσώπων τῶν ἐναγομένων ἑταιρειῶν καὶ τῇ συναινέσει τοῦ ἐνάγοντος κατέβαλλον εἰς τοῦτον χιλίας (1000) δραχμὰς ἡ πρώτη καὶ δέκα χιλιάδας διακοσίας (10.200) δραχμὰς ἡ δευτέρα ἐξ αὐτῶν. Βάσει τοῦ ὡς ἄνω μηνιαίου μισθοῦ καὶ λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν, ὅτι ἡ συνδέουσα τὸν ἐνάγοντα καὶ τὴν πρώτην ἐναγομένην ἐργασιακὴ σύμβασις, ἀρξαμένη τὴν 22.9.1961, διήρκεσε μέχρι τῆς 5.11.1966, ἤτοι ὑπὲρ τὴν πενταετίαν, ἡ δὲ συνδέουσα αὐτὸν καὶ τὴν δευτέραν ἐναγομένην ὁμοία σύμβασις ἀρξαμένη τὴν 15.7.1962 διήρκεσε μέχρι τοῦ ἀνωτέρω χρόνου, ἤτοι πλέον τῆς δεκαετίας καὶ κάτω τῆς πενταετίας, ἔδει, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 1 §§ γ' καὶ δ' τοῦ νόμου 4046/1960, νὰ καταβληθῶσι δι' ἀποζημίωσίν του 14.232 δραχμαὶ καὶ εἰδικώτερον: α) ὑπὸ τῆς πρώτης ἐναγομένης δραχμαὶ 2.332 (μηνιαῖος μισθὸς 1.000 + 166 δραχμαὶ δι' ἀναλογίαν δώρων καὶ ἐπιδόματος ἀδείας = δραχμαὶ 1.166 Χ 2 μῆνας) καὶ β) ὑπὸ τῆς δευτέρας ἐναγομένης δραχμαὶ

11.900 (μηνιαίος μισθός 10.200 + 1.700 δραχμαί δι' άναλογίαν δώρων έορτῶν καί έπιδόματος άδείας = δραχμαί 11.900 Χ 1 μῆνα).

Ἡ καταβολή μειωμένης ἀποζημιώσεως κατά τό ποσόν τῶν 2.210 δραχμῶν ὀφείλεται, καθ' ἃ ἐβεβαιώθη, εἰς εὔλογον ἀμφιβολίαν τῶν νομίμων ἐκπροσώπων τῶν ἐναγομένων ἑταιρειῶν, ὡς πρός τό ἀκριβές ποσόν τῆς προσηκούσης ἀποζημιώσεως, κυρίως ὡς ἐκ τοῦ ὅτι οὗτοι δεδικαιολογημένως ὑπελάμβανον τό μέν ὅτι ἡ ἀναλογία τῶν δώρων ἑορτῶν καί τοῦ ἐπιδόματος ἀδείας ἔδει νά ὑπολογισθῇ βάσει τοῦ ὑπό τῆς ὑπ' ἀριθ. 13/1965 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περί τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν τυπογράφων ἁπάσης τῆς χώρας» ὁριζομένου ἐξ 121,50 δραχμῶν ἡμερομισθίου διά τήν περίπτωσιν τοῦ ἐνάγοντος, τό δέ ὅτι ἔδει νά ὑπολογισθῇ ἐναίσως δι' ἀμφοτέρας τας ἐναγομένας ὁ διανυθείς χρόνος μετά τήν 15.7.1962, ὅτε, ὡς προεξετέθη, ὁ ἐνάγων συνεδέθη ἐργασιακῶς καί μετά τῆς δευτέρας ἐξ αὐτῶν, ἥτις κατέβαλεν αὐτῷ τά 10/11 περίπου τοῦ ὡς ἄνω μηνιαίου μισθοῦ του. Κατ' ἀκολουθίαν τῆς νομίμως προβαλλομένης ὡς ἄνω εὐλόγου καί δεδικαιολογημένης κατά τήν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου τούτου πλάνης τῶν νομίμων ἐκπροσώπων τῶν ἐναγομένων, ἀποτόκου καί τῆς ἰδιομορφίας τῆς ἐπιδίκου ἐργασιακῆς συμβάσεως, δέν δημιουργεῖται ἀκυρότης τῆς καταγγελίας ταύτης κατ' ἐφαρμογήν καί τῶν ἀρχῶν τῆς καλῆς πίστεως καί τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν, τοῦ ἐνάγοντος ἔχοντος ἀξίωσιν καταβολῆς αὐτῷ τῆς προκυπτούσης ὡς ἄνω διαφορᾶς λόγῳ τῆς καταβολῆς μειωμένης ἀποζημιώσεως. Περαιτέρω, περίπτωσις ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας τῆς ἐπιδίκου συμβάσεως λόγῳ τῆς ὑπό τοῦ ἐκκαλοῦντος - ἐνάγοντος ἐπικαλουμένης καταχρηστικῆς ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματος τῶν νομίμων ἐκπροσώπων τῶν ἐναγομένων δέν ὑφίσταται ἐν προκειμένῳ, διότι, ἐκ τῶν ἀποδεικτικῶν στοιχείων δέν ἐβεβαιώθησαν τά ἐν τῇ ἀγωγῇ τοῦ ἐνάγοντος ἐκτιθέμενα περί ἀπολύσεώς του ἐκ λόγων ἐκδικήσεως καί διά τήν ἐκπλήρωσιν συμβατικῶν ἐναντι ἑτέρου ἐργαζομένου ὑποχρεώσεων τῶν ἐναγομένων. Ταυναντίον ἐκ τῶν ἰδίων ὡς ἄνω στοιχείων ἐβεβαιώθη, ὅτι ἡ ἀπόλυσις τοῦ ἐνάγοντος ὀφείλεται κυρίως εἰς τήν ὑπό τῶν ἐναγομένων διακοπήν κατά μῆνα Ὀκτώβριον 1966 τῆς ἐκδόσεως τῆς ἡμερησίας ἐφημερίδος «...» καί κατά δεύτερον λόγον εἰς τό ὅτι οὗτος κατά τήν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας του ὑπό τήν ὡς ἄνω ἰδιότητα ἤρχετο ἐξ ὑπαιτιότητός του εἰς προστριβάς καί διενέξεις μέ τόν ἀρχιεργάτην καί τούς εἰς τά τυπογραφεῖα τῶν ἐναγομένων ἐργαζομένους ἐργάτας, δι' ὃν λόγον οὗτοι δι' ἐγγράφου των πρός τό σωματεῖον ὑπό τήν ἐπωνυμίαν «Ἕνωσις Ἐργατῶν Τύπου» ἠτήσαντο ὅπως συναινέσῃ τοῦτο διά τοῦ ἐκπροσώπου του διά τήν ἀπομάκρυνσιν τοῦ ἐνάγοντος ἐκ τῶν ὡς ἄνω τυπογραφικῶν ἐγκαταστάσεων. Ἑπομένως, αἱ ἐναγόμεναι, κατ' ἀκολουθίαν τῶν ἀνωτέρω βεβαιωθέντων περιστατικῶν, δέν δύνανται νά θεωρηθῶσιν, ὅτι προέβησαν εἰς τήν καταγγελίαν τῆς ὡς ἄνω συμβάσεως, ἐνεργήσασαι διά τοῦ ἐκπροσώπου των, καθ' ὑπέρβασιν προφανῶς τῶν ἐκ τῆς καλῆς πίστεως ἢ τῶν χρηστῶν ἠθῶν καί τοῦ οἰκονομικοῦ καί κοινωνικοῦ σκοποῦ τοῦ ὡς ἄνω δικαιώματος τῶν ἐπιβαλλομένων ὁρίων. Συνεπῶς, ὁ κατά πρῶτον βαθμόν δικάσας δικαστής, δεχθείς διά τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεώς του ὅτι δέν συντρέχει περίπτωσις ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας τῆς ἐπιδίκου ἐργασιακῆς συμβάσεως καί ἀπορρίψας τήν ὡς ἄνω ἀγωγήν ὡς κατ' οὐσίαν ἀβάσιμον, ἂν καί ἐπί ἑτέρᾳ ἐν μέρει ἐσφαλμένῃ αἰτιολογίᾳ, ὀρθῶς ἐφήρμοσε τόν νόμον καί ἐξετίμησε τας ἐνωπίον του προσαχθείσας ἀποδείξεις, τά ἀντίθετα δέ ὑπό τοῦ ἐκκαλοῦντος - ἐνάγοντος ὑποστηριζόμενα καί διά τῶν ὀκτω λόγων ἐφέσεώς του, δι' ὧν εἰδικώτερον αἰτιᾶται τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως διά τήν ἐφαρμογήν τοῦ νόμου 4046/1960, ὄντος ἀνισχύρου ὡς ἀντισυνταγματικοῦ καί δι' ἐσφαλμένην ἐκτίμησιν τοῦ ἀποδεικτικοῦ ὑλικοῦ, εἶναι ἀπορριπτέα ὡς μή νόμιμα καί κατ' οὐσίαν ἀβάσιμα.

ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΩΣ ΤΩΝ ΑΠΟΛΥΟΜΕΝΩΝ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

Έννοια όρου τοῦ Νόμου «ὑπὸ καθεστὼς πλήρους ἀπασχολήσεως»

Ἀπόλυσις προσωπικοῦ Ἀνωνύμου Ἑλληνικῆς Ἑταιρείας Ὑδάτων ἕνεκεν νόσου.—Καταβλητέα ἀποζημίωσις.—Ὑπολογισμὸς ταύτης, κατ' ἄρθρον 4 § 1 Νόμου 3198/1955, βάσει τῶν ἀποδοχῶν τοῦ μισθωτοῦ, ὑπὸ καθεστὼς πλήρους ἀπασχολήσεως, νοουμένων ὡς τοιούτων ἐκείνων, τὰς ὁποίας θὰ ἐλάμβανε κατὰ τὸν τελευταῖον μῆνα, χωρὶς νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν, ὅτι ἕνεκα νόσου εἰσέπραξε μειωμένας ἀποδοχάς.

Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 3198/1955 (ΕΕΔ 22, 63 ἐπ., ἔνθα κωδικοποίησις τῶν ἰσχυουσῶν διατάξεων) εἶναι σαφής: Ὁ ὑπολογισμὸς τῆς ἀποζημιώσεως τῶν ἀπολυομένων μισθωτῶν γίνεται βάσει τῶν τακτικῶν ἀποδοχῶν τοῦ τελευταίου μηνός (ἐννοεῖται ὁ τῆς καταγγελίας) ὑπὸ καθεστὼς πλήρους ἀπασχολήσεως.

Τοῦτο εἶναι ἐπανάληψις τῆς παλαιᾶς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ ἀ.ν. 118/1945, ἡ ὁποία ἐπέτρεπε μεταβολὴν εἰς τὰ κατὰ τὸν νόμον 2112/1920 ἰσχύοντα, κατὰ τὰ ὁποῖα ἡ ἀποζημίωσις ὑπελογίζετο μὲ βάσιν τὰς ἀποδοχάς, ἃς ἔλαβεν ὁ μισθωτὸς κατὰ τὸν χρόνον, πρὸ τοῦ ὁποίου ἔπρεπε νὰ γίνῃ ἡ προειδοποίησις (καὶ ὄχι τοῦ τελευταίου μηνός) (Α.Π. 823/1938, Θέμ. ΜΘ', 613, Α.Π. 386/1937, Θέμ. ΜΘ', 143).

Εἰς τὴν νομοθετικὴν αὐτὴν ρύθμισιν ἐπανῆλθε τὸ ἄρθρον 5 τοῦ ἀ.ν. 99/1967 περὶ ἐλέγχου δημοσίων ἀπολύσεων (ΕΕΔ 26, 1089), ἀλλ' ἡ διάταξις αὕτη κατηργήθη ἀφ' ἧς ἰσχυσεν, ἐφαρμοζομένων τῶν προϊσχυουσῶν διατάξεων, διὰ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ἀ.ν. 173/1967 (ΕΕΔ 26, 1417), αὖθις δὲ ἡ ἀποζημίωσις τῶν ἀπολυομένων μισθωτῶν ὑπολογίζεται κατὰ τὴν ἐν ἀρχῇ σημειωθεῖσαν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 3198/1955.

Ἐξ ἄλλου, ὁ ὅρος τῆς διατάξεως «ὑπὸ καθεστὼς πλήρους ἀπασχολήσεως», τὸν ὁποῖον ἑρμηνεύει ὁ Ἐργατικὸς Δικαστής, ἔχει πράγματι τὴν ἔννοιαν, ἡ ὁποία ἀποδίδεται ὑπὸ ταύτου εἰς τὴν ἀπόφασίν του. (Ἴδετε σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 23, 814, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 25886/1966, εἰσηγητὴς *Ι. Πρεμέτης*, ΕΕΔ 26, 669). (Ἴδετε εἰδικῶς διὰ τὸ θέμα ἀποζημιώσεως τῶν καθιστημένων ἀνικάνων δι' ἐργασίαν μισθωτῶν τῆς Ἀνωνύμου Ἑλληνικῆς Ἑταιρείας Ὑδάτων Α.Π. 197/1968, εἰσηγητὴς *Κων. Κλωμαρῆς*, ΕΕΔ 27, 893).

Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 2336/1968

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν
Πρωτοδίκης ὁ κ. **Ἀρ. Παπαθανασίου**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Ψῆτος, Δ. Σπινέλλης

Ἐβεβαιώθη, κατὰ τὴν ἐκ τῶν ἐνόντων κρίσιν ἡμῶν, ἡ ἐπικαλουμένη, δυνάμει συμβάσεως ἀορίστου διαρκείας, ἀπασχόλησις τοῦ ἐνάγοντος ὡς ἐκτάκτου βοηθοῦ τεχνίτου Α' κατηγορίας παρὰ τῇ ἐναγομένῃ Ἀνωνύμῳ Ἑλληνικῇ Ἑταιρείᾳ Ὑδάτων ἀπὸ 1.2.1944 ἕως 31.10.1966, ἀντὶ μηνιαίων ἀποδοχῶν, αἱ ὁποῖαι ἀπὸ 1.1.1966 καὶ ἐφεξῆς ἔδει, ὅπως ἀνέλθωσιν εἰς 4.899 (163,30 Χ 30) συμφώνως τῇ ἰσχυούσῃ ἔκτοτε ἀπὸ 18.4.1966 συλλογικῇ συμβάσει ἐργασίας «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τοῦ προσωπικοῦ τοῦ κλάδου ἐκμεταλλεύσεως τοῦ συστήματος ὑδρεύσεως τῆς Ἑλληνικῆς Ἑταιρείας Ὑδάτων Α.Π.Π.», δημοσιευθείσῃ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 42535/4198/1966 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ὡς καὶ ἐν τῷ προσαγομένῳ ἀπὸ 27.3.1968 ἐγγράφῳ τοῦ προϊσταμένου τοῦ τμήματος μισθολογίου τῆς ἐναγομένης ἀναφέρεται. Κατὰ τὴν τελευταίαν ταύτην ἡμερομηνίαν ὁ ἐνάγων ἀπελύθη ἕνεκα νόσου καὶ διὰ τὴν αἰτίαν ταύτην ἔδει, ὅπως δικαιωθῇ εἰς τὸ διπλοῦν τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου 2112 προβλεπομένης ἀποζημιώσεως συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 9 § 1 ἐδ. β' τοῦ διὰ τοῦ β.δ. τῆς 18.1.1946 κυρωθέντος κανονισμοῦ προσωπικοῦ τῆς ἐναγομένης. Ὁ ἰσχυρισμὸς τῆς ἐναγομένης, ὅτι δέον ὅπως μὴ συνυπολογισθῇ ἡ διὰ τῆς ρηθείσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀναπροσαρμογὴ τῶν ἀποδοχῶν του, ἐπὶ τῷ ὅτι πρὸ τῆς ἰσχύος αὐτῆς ἀπεῖχεν οὗτος τῆς ὑπηρεσίας του, συνεπείᾳ νόσου, ἐπιδοτούμενος δι' ἐλάσσονος ἐπιδόματος παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α., δὲν εὐσταθεῖ, διότι ὁ ὑπολογισμὸς τῆς ἀποζημιώσεώς του ἔδει, ὅπως γίνῃ κατὰ τὸ ἐφαρμοστέον καὶ ἐν προκειμένῳ ἄρθρον 4 § 1 νόμου 3198/1955 βάσει τῶν ἀποδοχῶν αὐτοῦ τοῦ τελευταίου μηνὸς ὑπὸ καθεστὼς πλήρους ἀπασχολήσεως, ὡς τοιούτων νοουμένων ἐκείνων, ἃς θὰ ἐλάμβανεν, ἐὰν ἀπησχολεῖτο κατὰ τὸν τελευταῖον μῆνα, χωρὶς νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ὅτι ἕνεκα νόσου εἰσέπραξεν ἠλαττωμένας ἀποδοχάς (Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 25886/1966, ΕΕΔ 26, 669).

ΥΠΕΡΩΡΙΑΙ

ΠΑΡΑΝΟΜΟΣ ΥΠΕΡΩΡΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΚΑΤ' ΑΠΟΚΟΠΗΝ

Ἀπεζημιώσεις διά μή ληφθείσας παροχός είδων κατά διαιτητικήν άπόφασιν

Παροχή, κατά συλλογικήν σύμβασιν έργασίας, γάλακτος καί μιᾶς φόρμας έργασίας εἰς ἐργατοτεχνίτας ἐλαστικοῦ.—Ἀποζημιώσεις μισθωτοῦ διά μή παροχήν τούτων.—Ἀποζημιώσεις καί τῶν κατ' ἀποκοπήν ἤ κατά μονάδα ἐργασίας ἐργαζομένων ἐπί παροχῆς παρανόμου ὑπερωριακῆς ἐργασίας κατ' ἄρθρον 8 Ν.Δ. 4020/1959.—Ἀκυρότης παραιτήσεως μισθωτοῦ ἀπό ταύτης καί ἀκυρότης συμφωνίας, διά τῆς ὁποίας ἡ ἀπεζημίωσις περιλαμβάνεται εἰς ἀνωτέρας τῶν νομίμων ἀποδοχάς.— Γενική ἐξοφλητική ἀπόδειξις.

Κατά τόν ἐπικαλούμενον ὑπό τῆς ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου, ὡς ἐφετεῖον κατά τήν ἐργατικήν διαδικασίαν, ὅρον συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ὑπαχρεοῦτο ὁ ἐργοδότης εἰς παροχήν πρός τόν μισθωτόν αὐτοῦ ποσότητος γάλακτος καθ' ἡμέραν (περί τῆς παροχῆς ταύτης ὑπό τήν ἔννοιαν μισθοῦ ἴδετε Α.Π. 573/1966, εἰσηγητής *Κ. Χανρδάκης*, ΕΕΔ 26, 20, Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 25544/1967, εἰσηγητής *Ἀθαν. Παῦλος*, ΕΕΔ 27, 297).

Ὑπεχρεοῦτο ἐπίσης ὁ ἐργοδότης πρός παροχήν φόρμας ἐργασίας (ἴδετε περί τῶν παροχῶν τοῦ εἴδους τούτου *Ι. Καπαδίστριαν*, ΕρμΑΚ, ὑπ' ἄρθρον 653, ἀριθ. 14), ἐφ' ὅσον δέ οὗτος δέν ἐχορήγησε τάς παροχάς ταύτας ἡ ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου ἀναγνωρίζει εἰς τόν μισθωτόν δικαίωμα ἀποζημιώσεως, τήν ὁποίαν καί ἐπιδικάζει. (Ἴδετε καί Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 10268/1960, εἰσηγητής *Γ. Πανταζόπουλος*, ΕΕΔ 19, 145, ἔνθα εἰς σημειώσεις μας καί λοιπαί).

Ἐπρόκειτο ἀκόμη εἰς τήν περίπτωσιν τῆς ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου περί παροχῆς παρανόμου ὑπερωριακῆς ἐργασίας (ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς) καί προέκυπτε τό ζήτημα, ἄν ἡ κατά τήν προαναφερθεῖσαν τοῦ ἀρμοδίου κατ' ἄρθρον 8 τοῦ ν.δ. 4020/1959 (ΕΕΔ 18, 1271) ἐπιβαλλομένη καί εἰς τήν περίπτωσιν, καταφατικῶς δέ ἀπαντήθη τό Πρωτοδικεῖον. (Ἴδετε συμφώνους σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 21, 1192, ἔνθα παραπομπαί).

Ὡς πρός τήν ἀκυρότητα τῆς παραιτήσεως τοῦ μισθωτοῦ ἀπό τῶν ἐν λόγῳ ἀξιώσεων ἴδετε καί τήν πρόσφατον Α.Π. 348/1968, Ὁλομελείας, εἰσηγητής *Κ. Ζαχαρῆς*, ΕΕΔ 27, 861, ἔνθα σημειώσεις μας.

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 4623/1963

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. **Ν. Μελᾶς**

Εἰσηγητής ὁ Πρωτοδίκης κ. **Ν. Καβαλλιέρος**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Ντελαχάνης, Α. Ἀναγνωστόπουλος

Διά τῆς παραγράφου V τῆς ἀπό 22.1.1966 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν βιομηχανίας ἐλαστικοῦ ὡρίοθη, ὅτι ὁ ἐργοδότης τῶν ὑπαγομένων εἰς ταύτην ἐπιχειρήσεων ὑποχρεοῦται νά παρέχῃ καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἀνά ἥμισυ κιλόν γάλακτος εἰς τούς ἀπασχολουμένους εἰς τά τμήματα κατασκευῆς μιγμάτων, ζυμωτηρίων, ὑδραυλικῶν πρεσσῶν καί εἰς τούς συγκολλητάς. Ἐκ τῆς διατάξεως ταύτης προκύπτει, ὅτι οἱ ἐργατοτεχνῖται ἐλαστικοῦ, ἐργαζόμενοι εἰς χῶρους, ἔνθα ἡ ἐργασία διεξάγεται ὑπό ἀνθυγιεινάς συνθήκας, δικαιοῦνται τῆς ὡς ἄνω ποσότητος γάλακτος, ὁ δέ περί τοιαύτης ὑποχρεώσεως τοῦ ἐργοδότου ὅρος τῆς ἀνωτέρω συλλογικῆς συμβάσεως θεωρεῖται κατά νόμον περιεχόμενος αὐτοδικαίως εἰς τήν καταρτισθεῖσαν μεταξύ τῶν συμβαλλομένων ἀτομικήν σύμβασιν, ἐν παραβάσει τοῦ ὁποίου ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου δικαιοῦται ὁ μισθωτός νά ζητήσῃ ἀποζημίωσιν διά τήν ζημίαν, ἥν ὑπέστη ἐκ τῆς τοιαύτης παραβάσεως, οἵαν ἀποτελεῖ ἐν προκειμένῳ ἡ δαπάνη, εἰς τήν ὁποίαν ὑπεβλήθη οὗτος διά τήν ἐξ ἰδίων ἀγοράν γάλακτος λόγῳ μή χορηγήσεως τοιούτου ἐκ μέρους τοῦ ὑποχρέου ἐργοδότου. Ἐπομένως βεβαιωθέντος ὅτι ὁ ἐναγόμενος δέν ἐχορήγησεν εἰς τόν ἐνάγοντα τήν ἀνωτέρω ποσότητα γάλακτος κατά τό κρισιμον χρονικόν διάστημα ἀπό τῆς 1.1.1966 μέχρι τῆς 15.2.1967, τήν ὁποίαν ἠναγκάσθη οὗτος νά προμηθευθῇ, καταβαλών ἐξ ἰδίων ἀντίτιμον τῆς ἀξίας τῆς ρηθείσης ποσότητος ἐκ 1.314 δραχμῶν (ἀξία γάλακτος 3,90 Χ 337 ἡμέρας), ὀρθῶς ἡ πρωτόδικος ἀπόφασις ἐδέχθη ὡς βάσιμον τό κεφάλαιον τοῦτο τῆς ἐπιδίκου ἀξιώσεως. Ὁ ἰσχυρισμός τοῦ ἐναγομένου ἐργοδότου, ὅτι εἰς τήν συμφωνίαν περί καταβολῆς ηὐξημένων ἀποδοχῶν κατά μονάδα παραγομένης ἐργασίας καί ἐν συνεχείᾳ ἐξ 103 δραχμῶν κατά τήν

διάρκειαν τοῦ χρόνου τούτου ἔναντι τῆς νομίμου ἀμοιβῆς τοῦ ἐνάγοντος ἐξ 92 δραχμῶν, βάσει τῆς προαναφερομένης συλλογικῆς συμβάσεως, περιείχετο καὶ ἡ ἀξία τοῦ γάλακτος, ἀνεξαρτήτως τοῦ ὅτι ἐξ οὐδενὸς στοιχείου ἐβεβαιώθη, δὲν εἶναι νόμιμος, οὔσης ἀκύρου τῆς τοιαύτης συμφωνίας τῶν μερῶν, κατὰ τὴν σαφῆ διάταξιν τοῦ ἄρθρου 25 § 3 νόμου 3239/1955, ὑπὸ τῆς ὁποίας ἀποκλείεται ἡ καταβολὴ εἰς χρῆμα τοῦ ἀντιτίμου τῶν προβλεπομένων παροχῶν εἰς εἶδος, ἐφ' ὅσον αἱ παροχαὶ αὗται ἐπιβάλλονται ἐκ λόγων ὑγιεινῆς ἢ ἀσφαλείας τῶν μισθωτῶν, ὡς ἐν προκειμένῳ συμβαίνει. Περαιτέρω κατὰ τὴν διάταξιν τῆς παραγράφου IV τῆς αὐτῆς ὡς ἄνω συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἕκαστος ἐργοδότης ὑποχρεοῦται νὰ παρέχῃ κατ' ἔτος ἀνὰ μίαν φόρμαν ἐργασίας εἰς τοὺς ἐργάτας τῆς ἐπιχειρήσεώς του. Ὁ ὅρος δὲ οὗτος θεωρεῖται ἐπίσης κατὰ νόμον περιεχόμενος αὐτοδικαίως εἰς τὴν καταρτισθεῖσαν μεταξὺ τῶν διαδίκων ἀτομικὴν σύμβασιν, ἐν παραβάσει τοῦ ὁποίου γεννᾶται ἀξίωσις τοῦ μισθωτοῦ κατὰ τοῦ ἐργοδότου πρὸς ἀποζημίωσιν διὰ πᾶσαν ἐκ ταύτης ζημίαν, εἰς ἣν συμπεριλαμβάνεται καὶ ἡ προκληθεῖσα ἐκ τῆς φθορᾶς τῶν ἐνδυμάτων, ἅτινα ἐχρησιμοποίησεν ὁ μισθωτὸς εἰς τὴν ἐργασίαν του ἀντὶ τῶν ἀνωτέρω χορηγητέων εἰς αὐτὸν εἰδῶν. Συνεπῶς, βεβαιωθέντος, ὅτι ὁ ἐναγόμενος ἐργοδότης δὲν ἐχορήγησεν εἰς τὸν ἐνάγοντα κατὰ τὸ κρίσιμον χρονικὸν διάστημα τῆς παροχῆς τῶν ὑπηρεσιῶν του τὴν φόρμαν ἐργασίας, οὔτε ὅτι εἰς τὸ ηὐξημένον ἡμερομίσθιον συνεφωνήθη νὰ περιλαμβάνεται ἡ ἀξία αὐτῆς, ὡς ἰσχυρίσθη ὁ ἐναγόμενος, κατέστη οὗτος ὑπόχρεως νὰ καταβάλῃ ἀποζημίωσιν διὰ τὴν ἐπελθοῦσαν ἐντεῦθεν φθορὰν τῶν ἐνδυμάτων τοῦ μισθωτοῦ, ἀνερχομένην εἰς 150 δραχμὰς καὶ ὄχι εἰς 200 δραχμάς, ὡς ἐδέχθη ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, ἥτις δέον νὰ μεταρρυθμισθῇ κατὰ τὸ μέρος τοῦτο.

Ἐβεβαιώθη, περαιτέρω, ὅτι κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα τῆς παροχῆς τῶν ὑπηρεσιῶν του ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου μέχρι τῆς 31 Δεκεμβρίου 1966, ὁπότε οὗτος ἠμείβετο κατὰ μονάδα παραγομένου προϊόντος, ὁ ἐνάγων ἐπραγματοποίησεν ὑπερωριακὴν ἀπασχόλησιν μιᾶς ἕως δύο ὡρῶν ἡμερησίως, πέραν τοῦ νομίμου ὀκταώρου, ἄνευ ἀδείας τῆς ἁρμοδίας Ἀρχῆς, ἀνελθοῦσαν εἰς 400 ὥρας ἐν συνόλῳ, μὴ βεβαιωθείσης τῆς πραγματοποιήσεως μεγαλυτέρου ἀριθμοῦ ὡρῶν ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεως, λόγῳ τῆς ἀσαφείας, ἣν ἐμφανίζουν αἱ καταθέσεις τῶν ἐπιμελείᾳ τοῦ ἐξεταθέντων μαρτύρων ἀποδείξεως. Ἡ κρίσις δὲ αὕτη τοῦ Δικαστηρίου ἐνισχύεται καὶ ἐκ τοῦ γεγονότος, ὅτι οὗτος ἀμειβόμενος κατὰ τὸν ἀνωτέρω χρόνον κατὰ μονάδα παρεχομένης ἐργασίας καὶ ὄχι δι' ἡμερομισθίου, δὲν εἶχε συγκεκριμένον ὡράριον ἀπασχολήσεως, ὡς οἱ λοιποὶ ἐργατοτεχνῖται τοῦ ἐργοστασίου, ὥστε νὰ εἶναι ὑποχρεωμένος νὰ ἐργάζεται ἐπὶ ὡρισμένων ἀριθμῶν ὡρῶν ἡμερησίως. Διὰ τὴν τοιαύτην ἐργασίαν του δικαιοῦται ὁ ἐνάγων νὰ λάβῃ τὴν θεσπισθεῖσαν διὰ τοῦ ἄρθρου 8 § 2 ν.δ. 4020/1959 προσαύξησιν ἐξ 75% ἐπὶ τοῦ καταβαλλομένου ὡρομισθίου του, ἥτις παρέχεται ὄχι μόνον εἰς τοὺς ἐπὶ μισθῷ ἢ ἡμερομισθίῳ ἐργαζομένους, ἀλλὰ καὶ εἰς τοὺς ἀμειβομένους κατ' ἀποκοπὴν ἢ κατὰ μονάδα παρεχομένης ἐργασίας, δοθέντος ὅτι ὁ σκοπούμενος διὰ τῆς ἀνωτέρω διατάξεως λόγος τῆς ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεως τῶν ἐργαζομένων ἀφ' ἑνὸς μὲν διὰ τὴν προστασίαν τῆς ὑγείας των, ἀφ' ἑτέρου δὲ πρὸς διεύρυνσιν τῶν εὐκαιριῶν ἀπασχολήσεως ἀνέργων, συντρέχει καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην (Α.Π. 712/1967, ΕΕΔ 27, 216, Πρωτ. Ἀθηνῶν 22717/1963, ΕΕΔ 23, 221, Γνωμοδότησις Νομ. Συμβουλίου Κράτους 439/1962, ΕΕΔ 21, 810), ἀπορριπτομένων τῶν περὶ τοῦ ἐναντίου ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου ὑποστηριζομένων. Ἐν ὄψει δὲ τοῦ γεγονότος, ὅτι κατὰ τὴν προαναφερομένην σαφῆ διάταξιν τοῦ ν.δ. 4020/1959 ἡ προσαύξησις αὕτη ὑπολογίζεται πάντοτε ἐπὶ τοῦ καταβαλλομένου ὡρομισθίου, παρέπεται, ὅτι διὰ τὴν ἀνεύρεσιν τούτου ἐν προκειμένῳ θὰ ληφθῇ τὸ ποσὸν τῶν 240 δραχμῶν, ὅπερ, ὡς ἐβεβαιώθη, ἀπεκόμιζεν ὁ ἐνάγων ἡμερησίως κατὰ τὴν διάρκειαν ὀκταώρου ἐργασίας του, διαιρουμένου διὰ τοῦ ὡς ἄνω ἀριθμοῦ τῶν νομίμων ὡρῶν τῆς ἀπασχολήσεώς του, ἐξ οὗ προκύπτει ποσὸν 30 δραχμῶν, ἀποτελοῦν τὸ ὡρομίσθιον τοῦ ἐργαζομένου καὶ ποσὸν 22,50 δραχμῶν, ἀποτελοῦν τὴν προσαύξησιν 75% ἐπ' αὐτοῦ (Α.Π. 712/1967, ἔνθ' ἀνωτ.). Ἑπομένως, ὁ ἐνάγων δικαιοῦται ἐκ τῆς ρηθείσης αἰτίας ποσοῦ 9.000 δραχμῶν ἐν συνόλῳ (400 ὧραι Χ 22,50 δραχμάς) καὶ ὄχι 13.500 δραχμῶν, ὡς ἐγένετο δεκτὸν ὑπὸ τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως, ἥτις ὀρθῶς μὲν ἔ

ΙΔΙΩΤΙΚΟΙ ΥΠΑΛΛΗΛΟΙ

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΥΠΑΛΛΗΛΙΚΗΣ ΙΔΙΟΤΗΤΟΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥ

Ἀναγνωριστική ἀγωγή ἐργοδότου κατά μισθωτοῦ

Ὑπαγωγή εἰς τήν ἐργατικήν διαδικασίαν ἀγωγῆς περί δικαστικῆς ἀναγνωρίσεως τῆς ὑπάρξεως ἤ ἀνυπαρξίας τῶν δικαιωμάτων ἤ τῶν ὑποχρεώσεων τοῦ ἐργαζομένου ἐκ τῆς μετά τοῦ ἐργοδότου σχέσεως ἐργασίας.—Ὑπαγωγή ὅμως εἰς τήν αὐτήν διαδικασίαν καί ἀναγνωριστικῆς ἀγωγῆς ἐργοδότου κατά μισθωτοῦ περί ὑπάρξεως ἤ ἀνυπαρξίας τῆς αὐτῆς ἐννόμου σχέσεως.—Διάκρισις τοῦ ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου ἀπό τοῦ ἐργάτου.—Περίπτωσις μισθωτοῦ ὡς ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου.

Ἀντικειμένου ἐρεύνης τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος κατά τήν ἐργατικήν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Κοζάνης ὑπῆρξεν, ἂν ὁ μισθωτός τῆς περιπτώσεως ἐθεωρεῖτο ἰδιωτικός ὑπάλληλος, ὑπό τήν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 2655/1953 (ΕΕΔ 12, 1212), τό ὁποῖον καθορίζει τά στοιχεῖα τοῦ ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου. (Ἴδετε ἐκ τῶν τελευταίων τήν Α.Π. 245/

κρινε τόμιμον τό ἀνωτέρω αἴτημα τῆς ἀγωγῆς, πεπλανημένως ὅμως ὑπελόγισεν εἰς 600 ὥρας τήν ὑπερωριακήν ἐργασίαν τοῦ μισθωτοῦ καί ὡς ἐκ τούτου δέον νά μεταρρυθμισθῇ, κατά μερικήν παραδοχήν τοῦ δευτέρου λόγου ἐφέσεως. Ὁ διατυπούμενος εἰς τόν αὐτόν λόγον ἐφέσεως ἰσχυρισμός τοῦ ἐργοδότου, ὅτι μετά τοῦ ἐνάγοντος συνεφωνήθη κατά τήν κατάρτισιν τῆς συμβάσεως, ὅπως εἰς τήν ηὐξημένην ἀμοιβήν, τήν ὁποίαν θά ἀπεκόμιζεν οὗτος συμπεριλαμβάνεται καί ἡ προσαύξησις ἐκ τῆς ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεως, εἶναι ἀπορριπτέος, διότι, ἀνεξαρτήτως τῆς μή βεβαιώσεως τῆς ἐπικαλουμένης ὡς ἄνω συμφωνίας τῶν μερῶν ἐκ τῶν προσαχθέντων ἀποδεικτικῶν στοιχείων, αὐτη ἐν πάσῃ περιπτώσει στερεῖται νομίμου ἐπιρροῆς, οὖσα ἄκυρος κατά τούς ὑπαγορευθέντας ἐκ λόγων προστασίας τῆς ὑγείας τῶν ἐργαζομένων δημοσίας τάξεως ὁρισμούς τοῦ ἄρθρου 8 §§ 2 καί 4 νόμου 4020/1959, ἐκ τῶν ὁποίων προκύπτει σαφῶς, ὅτι τόσον ἡ παραίτησις ἐκ τῆς ἀνωτέρω ὁριζομένης ἀποζημιώσεως λόγῳ παρανόμου ὑπερωριακῆς ἐργασίας, ὁποτεδήποτε γενομένη, ὅσον καί ἡ συμφωνία, διά τῆς ὁποίας ἡ ἀποζημίωσις αὐτη περιλαμβάνεται εἰς τάς καταβαλλομένας ἀνωτέρας τοῦ νομίμου ὁρίου ἀποδοχάς, εἶναι ἄκυροι (Α.Π. 40/1965, 280/1965, ΕΕΔ 24, σελ. 351, 989, Α.Π. 386/1967, ΕΕΔ 26, 891). Οὐδαμῶς δέ ἰσχυρίζεται οὗτος, ὅτι ὡς ἀμοιβή συνεφωνήθησαν αἱ νόμιμοι ἀποδοχαί τῆς εἰδικότητος τοῦ ἐνάγοντος καί ὅτι συγκεκριμένον ἐπί πλέον ποσόν κατεβάλλετο κατά συμφωνίαν ὑπ' αὐτοῦ πρός κάλυψιν τῶν τυχόν ἐκ παρανόμου ὑπερωριακῆς ἐργασίας ἀπαιτήσεών του, ὅτε καί μόνον, οὕσης ἐγκύρου τῆς συμφωνίας ταύτης, θά συνυπελογίζετο τό διά τήν ρηθεῖσαν αἰτίαν καταβληθέν εἰς κάλυψιν ποσόν. Περαιτέρω, ὁ ἐκκαλῶν - ἐργοδότης προσάγει ἔγγραφον δήλωσιν, φέρουσαν τήν μή ἀμφισβητουμένην ὑπογραφήν τοῦ ἐνάγοντος, καταρτισθεῖσαν τήν ἡμέραν τῆς λύσεως τῆς συμβάσεως (15.2.1967), εἰς τήν ὁποίαν, ἐκτός τῶν ἄλλων, γίγεται μνεία, ὅτι ἔλαβεν οὗτος «ἁπάσας τάς ἐκ τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀπαιτήσεις του κλπ., ἀξίαν τῆς κατ' ἀποκοπήν ἐργασίας, ἅπαντα τά μέχρι σήμερον δεδουλευμένα ἡμερομίσθια, ὑπερωρίας καθημερινάς καί Κυριακάς, ἀνθυγιεινόν ἐπίδομα, γάλα, ἐξαιρεσίμους κατά τόν νόμον ἡμέρας τοῦ ἔτους, ἀξίαν ὡς συντηρητοῦ ἀτμολέβητος, κανονικήν ἄδειαν, ὡς καί ἐπίδομα ἀδείας» καί δηλοῖ, ὅτι παραιτεῖται ρητῶς καί ἀνεπιφυλάκτως παντός ἑτέρου δικαιώματός του, ἐπικαλούμενος, συνεπτυγμένως, πλήν σαφῶς, ὅτι δι' αὐτῆς προκύπτει ἐξόφλησις πάσης ἀπαιτήσεως τοῦ ἐργαζομένου. Ὁ ἰσχυρισμός ὅμως οὗτος εἶναι ἀπορριπτέος, διότι ἐκ τοῦ ρηθέντος περιεχομένου τοῦ ἐγγράφου, ὄντος ἀορίστου καί γενικοῦ, ἄνευ ἀναφορᾶς τοῦ καταβληθέντος χρηματικοῦ ποσοῦ διά τάς κατ' ἰδίαν ἀπαιτήσεις ἢ ἔστω τοῦ συνολικῶς καταβληθέντος ποσοῦ, δέν ἀποδείκνυεται ἐξόφλησις τῶν ἐπιδίκων ἀξιώσεων (σχετικῶς Α.Π. 672/1962, ΕΕΔ 22, 156, Πρωτ. Ἀθηνῶν 21242/1965, 16136/1966, ΕΕΔ 25, σελ. 27, 1201).

1968, εἰσηγητής *Κ. Μαρμαρᾶς*, ΕΕΔ 27, 862, ἔνθα εἰς σημειώσεις μας καὶ λοιπαὶ παραπομπαί).

Τὸ Πρωτοδικεῖον κατέληξεν εἰς τὴν κρίσιν του ἐπὶ ἀναγνωριστικῆς ἀγωγῆς ἐργοδότου κατὰ τοῦ μισθωτοῦ αὐτοῦ, ἡ ὁποία, ὡς ἐδέχθη, παραδεκτῶς ἐκδικάζεται κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν.

Περὶ τοῦ ὅτι καὶ ἡ ἀναγνωριστικὴ ἀγωγὴ μισθωτοῦ κατὰ ἐργοδότου του παραδεκτῶς ἐκδικάζεται κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν ὑπάρχει ὁμοφωνία. (Ἴδετε *Γ. Ράμιον*, ΕΕΔ 6, 289, *Γ. Μητσοπούλου*, Ἡ ἀναγνωριστικὴ ἀγωγὴ § 5, Α.Π. 586/1953, εἰσηγητὴς *Κ. Σοῦρλος*, ΕΕΔ 13, 17, Α.Π. 314/1951, εἰσηγητὴς *Ν. Παλαιολογόπουλος*, ΕΕΔ 13, 636).

Ἀντιθέσεις γνωμῶν ἐν τῇ νομολογίᾳ τῶν Δικαστηρίων ὑπάρχουν περὶ τοῦ ἂν ἀναγνωριστικὴ ἀγωγὴ ἐργοδότου κατὰ μισθωτοῦ ὑπάγεται πρὸς ἐκδίκασιν κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν. (Ἴδετε ΕΕΔ 16, 225, ΕΕΔ 20, 180, ΕΕΔ 24, 1289, ἔνθα νομολογία).

Ἐφ' ὅσον ὅμως πρόκειται περὶ διαφορᾶς, ἡ ὁποία προκύπτει ἐκ τοῦ νόμου 2112/1920, εἰς τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν ὑπάγεται καὶ πᾶσα ἀγωγὴ τοῦ ἐργοδότου κατὰ τοῦ μισθωτοῦ, εἴτε καταφατικὴ, εἴτε ἀναγνωριστική (ἄρθρον 10 νόμου 2112/1920) (Α.Π. 465/1961, εἰσηγητὴς *Ν. Οἰκονομόπουλος*, ΕΕΔ 20, 1875, ἔνθα σημειώσεις μας).

Πρωτοδικεῖον Κοζάνης 114/1968

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. **Σπ. Ματσαηδόνης**

Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. **Σπ. Λιμούρης**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Χρυσοχόος, Χ. Κωτσοβίλας, Μ. Τζιούφας

Κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ κωδικοποιημένου νόμου ΓΞΟΔ'/1912 «περὶ ἐκδικάσεως τῶν μεταξὺ ἐργατῶν καὶ ἐργοδοτῶν διαφορῶν κλπ.» εἰς τὴν ὑπ' αὐτοῦ καθιερουμένην διαδικασίαν ὑπάγεται πᾶσα ἰδιωτικὴ ἀξίωσις μισθωτοῦ ἢ ἐν περιπτώσει θανάτου αὐτοῦ τῶν κατὰ νόμον δικαιουμένων προσώπων, κατὰ τοῦ ἐργοδότου ἢ τοῦ διαδόχου αὐτοῦ, πηγάζουσα ἐκ σχέσεως ἐργασίας. Ἐκ τῆς γραμματικῆς ἑρμηνείας τῆς διατάξεως ταύτης, ἥτις, ὡς καθιεροῦσα ἐξαίρεσιν ἀπὸ τῶν περὶ ἀρμοδιότητος κανόνων τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας, εἶναι στενῶς ἑρμηνευτέα, σαφῶς συνάγεται, ὅτι ἐνώπιον τοῦ κατὰ τὴν ρηθεῖσαν διαδικασίαν δικάζοντος δικαστοῦ εἰσάγονται ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον ἀξιώσεις μισθωτῶν, παρεχόντων ἐξηρτημένην ἐργασίαν, δυνάμει σχέσεως τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου, κατὰ τῶν ἐργοδοτῶν αὐτῶν. Τοιαύτη ἀξίωσις εἶναι ἀναμφιβόλως καὶ ἡ ἐπὶ ἀναγνωρίσει τῆς ὑφισταμένης μεταξὺ τῶν προσώπων τούτων ἐννόμου σχέσεως καὶ τῶν ἐκ ταύτης ἀπορρεόντων δικαιωμάτων καὶ ὑποχρεώσεων, ἡ ἐρειδομένη ἐπὶ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 127 τοῦ Εἰσαγ. Νόμου Ἀστικοῦ Κώδικος (ἀναγνωριστικὴ ἀγωγή). Συνεπῶς καὶ ἡ ἀξίωσις αὕτη ὑπάγεται εἰς τὴν εἰρημένην διαδικασίαν. Καὶ ὅταν μὲν πρόκειται περὶ δικαστικῆς ἀναγνωρίσεως τῆς ὑπάρξεως ἢ ἀνυπαρξίας τῶν δικαιωμάτων ἢ τῶν ὑποχρεώσεων τοῦ ἐργαζομένου ἐκ τῆς συνδεούσης αὐτὸν μετὰ τοῦ ἐργοδότου του σχέσεως ἐργασίας, ἡ ἀξίωσις αὕτη ἀναντιρρήτως ὑπάγεται εἰς τὴν ἐν λόγῳ εἰδικὴν διαδικασίαν (Α.Π. 586/1953, ΕΕΔ 13, 17, Α.Π. 314/1954, ΕΕΔ 13, 636). Ζήτημα ὅμως ἐγεννήθη, ἔν τε τῇ θεωρίᾳ καὶ τῇ νομολογίᾳ (βλ. ἰδίᾳ Πρωτοδικείου Καλαμάτας 38/1965 ἐν ΕΕΔ 24, 1289), ἐὰν ἡ αὐτὴ ἀξίωσις, ὑπὸ τὴν ἀνεστραμμένην ὄψιν της, τῆς ἀναγνωριστικῆς δηλονότι ἀγωγῆς τοῦ ἐργοδότου κατὰ τοῦ μισθωτοῦ περὶ ὑπάρξεως ἢ ἀνυπαρξίας τῆς αὐτῆς ὡς ἄνω ἐννόμου σχέσεως, ὑπάγεται ἢ οὔ εἰς τὴν αὐτὴν διαδικασίαν. Ἐπὶ τοῦ ἐν λόγῳ ζητήματος τὸ δικαστήριον τοῦτο ἄγεται ὑπὲρ τῆς καταφατικῆς ἀπόψεως. Διότι ἅπαντες οἱ λόγοι, οἱ ἐπιβάλλοντες τὴν καθιέρωσιν τῆς εἰδικῆς διαδικασίας τοῦ κωδικοποιημένου νόμου ΓΞΟΔ'/1912, συντρέχουσι καὶ ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ. Εἶναι βεβαίως ἀληθές, ὅτι ὁ νόμος ὁμιλεῖ μόνον περὶ ἀξιώσεων τῶν μισθωτῶν κατὰ τῶν ἐργοδοτῶν αὐτῶν. Ἐν τῇ τοιαύτῃ ὅμως διατυπώσει τοῦ νόμου ὁ νομοθέτης ἔλαβε προφανῶς ὑπ' ὄψιν, ὡς καὶ εἰς πολλὰς ἄλλας περιπτώσεις ὁμοίως ἔπραξε, τὸ συνήθως συμβαῖνον ἐν ταῖς ἐργατικαῖς διαφοραῖς: Ὅτι τουτέστιν εἰς τὰς διαφορὰς ταύτας τὴν ἀμφισβητουμένην ἀξίωσιν ἔχει, κατὰ κανόνα, ὁ παρέχων τὴν ἐργασίαν του μισθωτός, ὅστις λόγῳ τῆς οἰκονομικῆς του ἀδυναμίας, εὑρίσκεται εἰς ἀνικανότητα νὰ ἀντιμετωπίσῃ τὰς δαπάνας ἑνὸς μακροχρονίου, ἐνδεχομένως δικαστικοῦ ἀγῶνος πρὸς δικαστικὴν ἐπιδίωξιν τῆς ἀξιώσεώς του ταύτης ἀπὸ τὸν ἰσχυρότερον αὐτοῦ οἰκονομικῶς ἐργοδότην του καὶ ὡς ἐκ τούτου παρίσταται ἀναγκαία ἰδιαιτέρας ὑπὲρ αὐτοῦ μερίμνης, ἐπὶ τῷ τε

λει ὅπως ἡ ἀξίωσίς του αὐτη κριθῇ κατὰ μίαν σύντομον καὶ ὀλιγοδάπανον διαδικασίαν πρὸς οἰκονομίαν χρόνου καὶ δαπάνης. Ἡ ἀντίθετος περίπτωσις, καθ' ἣν ἡ ἀξίωσις ἐγείρεται ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου, σπανίως ἐν τῇ πράξει ἐμφανίζεται καὶ διὰ τοῦτο δὲν ἐμνημόνευσεν αὐτὴν ὁ νομοθέτης, ὅστις ὅμως καὶ δὲν φαίνεται, ὅτι ἠβουλήθη τὸν ἀποκλεισμόν της ἐκ τῆς ἐργατικῆς διαδικασίας. Διότι διὰ τῆς ὑπαγωγῆς εἰς τὴν αὐτὴν διαδικασίαν καὶ τῶν ἀξιώσεων τοῦ ἐργοδότου κατὰ τοῦ μισθωτοῦ, ὁσάκις αὗται γεννῶνται διαρκούσης τῆς ἰσχύος τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως καὶ ἐν τῇ ἐκτελέσει αὐτῆς, συντελεῖται ἡ πραγματοποίησις τῆς ἀρχῆς τῆς οἰκονομίας τῆς δίκης καὶ τῆς δικαστικῆς ἐνεργείας καὶ ἡ κατ' ἐνιαῖον τρόπον προστασία τῶν συμφερόντων ἁπάντων τῶν ἐνδιαφερομένων, ἀποφευγομένης τῆς διεξαγωγῆς πλειόνων δικῶν καὶ τῆς ἀδικαιολογήτου οἰκονομικῆς ἐπιβαρύνσεως τοῦ ἐργοδότου. Πολλῷ μᾶλλον δὲν δικαιολογεῖται ἡ διάσπασις τοῦ ἐνιαίου τῆς ἁρμοδιότητος καὶ τῆς διαδικασίας, ὅταν πρόκειται περὶ τῆς αὐτῆς ἀκριβῶς διαφορᾶς, δι' ἑκάστην τῶν δύο ἀντιθέτων ὄψεων αὐτῆς, ὥστε, ὁσάκις μὲν ἡ δικαστικὴ προστασία ἐπιδιώκεται ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ, ἡ διαφορὰ νὰ ὑπάγηται εἰς τὴν ἐξαιρετικὴν ἁρμοδιότητα τοῦ Ἐργατοδίκου, ὁσάκις δέ, ὑπὸ τὴν ἀντίθετον αὐτῆς ὄψιν, ἡ δικαστικὴ προστασία ἐπιδιώκεται ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου, ἡ αὐτὴ διαφορὰ νὰ ὑπάγηται εἰς τὴν τακτικὴν διαδικασίαν. Θὰ ἀπέβαινεν εἰς ἄνισον μεταχείρισιν τῶν διαδίκων, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ εἰς ἀρνησιδικίαν, ἡ περίπτωσις, καθ' ἣν, ἀσκουμένης, κατὰ τὴν ἐνώπιον τοῦ Ἐργατοδίκου διαδικασίαν, ἀρνητικῆς ἀναγνωριστικῆς ἀνταγωγῆς ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου κατὰ τοῦ ἐναγαγόντος αὐτὸν ἐπὶ ἀναγνωρίσει τῆς συνδεούσης αὐτοὺς ἐννόμου σχέσεως μισθωτοῦ, θὰ ἐξεδικάζετο κατὰ τὴν διαδικασίαν ταύτην μόνον ἡ ἀγωγή, παραπεμπομένης τῆς ἀνταγωγῆς τοῦ ἐργοδότου εἰς τὴν τακτικὴν διαδικασίαν ὡς ἀναρμοδίως (κατὰ τὴν ἄρχουσαν γνώμην) εἰσαχθείσης ἐνώπιον τοῦ Ἐργατοδίκου. Καὶ θὰ διεσπᾶτο οὕτω ἡ ἁρμοδιότης καὶ ἡ διαδικασία ἐπὶ τῶν δύο τούτων, ἀντιθέτου μὲν ὄψεως, ἀλλὰ τὴν αὐτὴν ἀκριβῶς διαφορὰν συνιστωσῶν ἀξιώσεων, ἐπὶ ζημίᾳ τοῦ μισθωτοῦ, ὅστις θὰ ὑπεχρεοῦτο νὰ ἀκολουθήσῃ τὸν ἐργοδότην του εἰς τὴν τακτικὴν διαδικασίαν. Ἐπὶ πλέον θὰ ἐδημιουργεῖτο καὶ ὁ κίνδυνος ἐκδόσεως ἀντιφατικῶν ἀποφάσεων. Ἀλλὰ τὰ ἀποτελέσματα ταῦτα δὲν ἐκείντο, ἀναμφιβόλως, ἐν τῇ βουλήσει τοῦ νομοθέτου, ὅστις εἰς τὴν ἀποτροπὴν τούτων ἀκριβῶς ἀπέβλεψεν. Δι' ἃ καὶ ἐν παρομοίᾳ περιπτώσει ἐγένετο δεκτόν, ὅτι κατὰ τὴν ἔκτακτον ταύτην διαδικασίαν παραδεκτῶς εἰσάγονται αἱ πρὸς συμψηφισμὸν προτεινόμεναι ἀνεκκαθάριστοι ἀνταπαιτήσεις τοῦ ἐργοδότου κατὰ τοῦ ἐναγαγόντος αὐτὸν μισθωτοῦ (ὁρᾶτε *Γ. Ράμπου*, Συμψηφισμὸς ἀνταπαιτήσεως ἐργοδότου κατ' ἀγωγῆς μισθωτοῦ, κρινομένης κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, ΕΕΔ 15, 353 ἐπ., Πρωτ. Ἀθηνῶν 16041/1955, ΕΕΔ 15, 366 καὶ *Σύνταξιν* ΕΕΔ 22, 47). Ἡ ἀντίθετος πρὸς τὰ ἀνωτέρω γνώμη (βλ. Πρωτ. Καλαμάτας 38/1965, ἐν ΕΕΔ 24, 1289), στηριζουσα τὴν ὀρθότητα τῶν ἀπόψεών της εἰς τὸ ὑπ' αὐτῆς συναγόμενον κατ' ἀντιδιαστολὴν συμπέρασμα ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι, ὁπόταν ὁ νομοθέτης ἠθέλησε νὰ ὑπαγάγῃ εἰς τὴν καθ' ὕλην ἁρμοδιότητα τοῦ Ἐργατοδίκου καὶ ἄλλας διαφοράς, πέραν τῶν ἐκ τῶν ἀξιώσεων τῶν μισθωτῶν πηγαζουσῶν, ἄνευ διακρίσεως προσώπων τῶν διαδίκων, ρητῶς καθώρισε τοῦτο διὰ τῆς θεσμοθετήσεως εἰδικῶν διατάξεων, οἷα ἡ τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ν. 2112/1920, δὲν εὐσταθεῖ. Διότι τοιοῦτο συμπέρασμα ἐκ τῶν εἰδικῶν τούτων διατάξεων οὐδαμῶς δύναται νὰ συναχθῇ, τὸ μὲν λόγῳ τῆς πληθώρας αὐτῶν, τὸ δὲ λόγῳ τοῦ ὅτι πολλαὶ ἐξ αὐτῶν ὑπάγουν εἰς τὴν ἔκτακτον ταύτην διαδικασίαν διαφοράς, αἵτινες ἀφορῶσι πρόσωπα, μὴ συνδεόμενα δι' ἐργασιακῆς συμβάσεως. Κατ' ἀκολουθίαν τῶν ἀνωτέρω ἁρμοδίως καθ' ὕλην εἰσήχθη ἡ ἐνδικος ἀναγνωριστικὴ ἀγωγὴ τῆς ἐκκαλούσης ἐργοδοτίδος ἑταιρείας κατὰ τοῦ ἐφεσιβλήτου μισθωτοῦ αὐτῆς ἐνώπιον τοῦ κατὰ τὴν εἰδικὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΞΟΔ΄/1912 δικάζοντος Πρωτοδίκου Κοζάνης καὶ συνεπῶς ἁρμοδίως φέρεται πρὸς ἀνζήτησιν ἡ κατὰ τῆς ἐπὶ τῆς ἀγωγῆς ταύτης ἐκδοθείσης ἀποφάσεως τοῦ ρηθέντος Πρωτοδίκου ἀσκηθεῖσα ὑπὸ κρίσιν ἔφεσις ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τούτου, ὅπερ, δικάζον ὡς ἐφετεῖον κατὰ τὴν αὐτὴν διαδικασίαν, ἐξετάζει προεχόντως τὴν ἑαυτοῦ ἁρμοδιότητα, ἥτις, ὡς ἀφορῶσα τὴν δημοσίαν τάξιν, εἶναι καὶ ἐξ ἐπαγγέλματος ἐξεταστέα κατὰ πᾶσαν τῆς δίκης στάσιν (*Γ. Ράμπου*, Στοιχεῖα Πολ. Δικονομίας, Ἔκδ. Ε΄, τόμος Α΄, σελ. 79, *Οἰκονομίδου - Λιβιάδᾶ - Γιδοπούλου* § 44 σημ. 8 - 12, Α.Π. 482/

1962, ΕΕΔ 21, 1300).

Κατά την σαφή διάταξιν του άρθρου 10 του κωδικοποιηθέντος νόμου 3514 (άρθρον 10 νόμου 1234/1918), ως έτροποποιήθη διά του άρθρου 7 του νόμου 4558/1930 και άντικατεστάθη διά του άρθρου 1 του ν.δ. 2655/1953, ιδιωτικός υπάλληλος θεωρείται ο κατά κύριον επάγγελμα, άσχολούμενος επί άντιμισθία, ανεξαρτήτως τρόπου πληρωμής, εις υπηρεσίαν ιδιωτικού καταστήματος. Γραφείου ή εν γένει επιχειρήσεως ή οιασδήποτε εργασίας και παρέχων εργασίαν αποκλειστικώς ή κατά κύριον χαρακτήρα μη σωματικήν. Δεν θεωρούνται ιδιωτικοί υπάλληλοι οι υπηρέται πάσης κατηγορίας, καθώς και πάν εν γένει πρόσωπον, το οποίον χρησιμοποιείται εν τη παραγωγή αμέσως ως βιομηχανικός, βιοτεχνικός, μεταλλευτικός ή γεωργικός εργάτης ή ως βοηθός ή μαθητευόμενος των εν λόγω κατηγοριών ή παρέχει υπηρετικάς εν γένει υπηρεσίας. Εκ των ανωτέρω του νόμου ορισμών προκύπτει σαφώς, ότι διά τον χαρακτηρισμόν τινος ως υπαλλήλου ή εργάτου σκοπείται ή φύσις της εκτελουμένης υπ' αυτού εργασίας και ότι ή ιδιότης του υπαλλήλου προσήκει εις τον άσκούντα εργασίαν προεχόντως πνευματικήν (Α.Π. 395/1966, ΕΕΔ 25, 1252, Α.Π. 632/1966, ΕΕΔ 26, 164, πρβλ. και *Γ. Τρίμη*, Διάκρισις ιδιωτικού υπαλλήλου από εργάτου, εν ΕΕΔ 25, 1433 επ.). Συμπλέκεται όμως εν τοις ορισμοίς τούτοις ή φύσις της υπό των μισθωτών παρεχομένης εργασίας προς τον τόπον της παροχής των υπηρεσιών των. Και είναι δυνατόν να αχθή ο ερμηνευτής αυτών εις εσφαλμένον χαρακτηρισμόν του μισθωτού ως εργάτου εκ του ότι ούτος εργάζεται αμέσως εις την παραγωγήν (εργοστάσιον) ως βιομηχανικός, μεταλλευτικός κλπ. εργάτης, παρ' ότι ούτος άπλως παρακολουθεί και ελέγχει την λειτουργίαν του αυτομάτως λειτουργούντος μηχανήματος (*Γ. Τρίμης*, ένθ' άνωτ.). Αλλά της διατάξεως ταύτης ή έννοια δεν είναι αύτη. Ως άμεσως εν τη παραγωγή χρησιμοποιούμενος ως βιομηχανικός, μεταλλευτικός κλπ. εργάτης, υπαγόμενος κατά την ρηθείσαν διάταξιν εις την κατηγορίαν του εργάτου και ούχι την του υπαλλήλου, νοείται εκείνος, όστις προεχόντως διά της σωματικής αυτού δυνάμεως χρησιμοποιείται εν τω βιομηχανικώ κλπ. εργοστασίω διά την παραγωγήν βιομηχανικών κλπ. προϊόντων, ούχι δε και εκείνος, όστις παρέχει εν αυτώ εργασίαν, εν τη οποία προέχει το πνευματικόν στοιχείον. Η διάταξις αύτη σκοπεί να εξάρη τον κυρίως σωματικόν χαρακτήρα της υπό του μισθωτού παρεχομένης εργασίας, ίνα χαρακτηρίση τούτον ως εργάτην, διευκρινίζουσα παραδειγματικώς, ιδία δε διά της αναφοράς ωρισμένων ασχολιών αυτού, την διαφοράν τούτου από του διά της προηγουμένης παραγράφου ως υπαλλήλου χαρακτηριζομένου μισθωτού.

Εν προκειμένω, εβεβαιώθησαν, κατά την εκ των ένόντων σχηματισθείσαν κρίσιν του δικαστηρίου τούτου, τα εξής πραγματικά περιστατικά: Ο εφεσίβλητος (εναγόμενος) προσελήφθη υπό της εκκαλούσης (εναγούσης) δυνάμει συμβάσεως εξηρτημένης εργασίας ως ανειδίκευτος εργάτης. Μετ' ολιγόχρονον απασχόλησίν του παρ' αυτή εκλήθη εις τας τάξεις του στρατού και μετά την αποστράτευσίν του επαναπροσελήφθη παρ' αυτής δυνάμει παρομοίας συμβάσεως αορίστου χρόνου και απησχολήθη εις διαφόρους εργασίας μέχρι του έτους 1964. Κατά το έτος τούτο επελέγη υπό της διευθύνσεως του εργοστασίου προς ειδικήν εκπαίδευσιν και εξεπαιδεύθη επί πολλούς μήνας (πλέον του εξαμήνου) παρά Γερμανών ειδικών εις τον χειρισμόν της μεταφορικής ταινίας φορτώσεως ή αποθέσεως του εκσκαπτομένου υλικού, ως και του καδοτροχού, του ηλεκτροκινήτου εκσκαφέως του λιγνιτωρυχείου L.M.G. Ιπποδυνάμεως 500 HP. Και μετά το πέρας της εκπαιδεύσεως του ταύτης ετοποθετήθη αρχικώς μεν ως χειριστής του πρώτου των ρηθέντων μηχανημάτων, απασχοληθείς εν τη εργασία ταύτη μέχρι τέλους σχεδόν του έτους 1966, ακολούθως δε ως χειριστής του δευτέρου αυτών (καδοτροχού), απασχολούμενος έκτοτε και μέχρι της εγέρσεως της ενδίκου αγωγής εις τον χειρισμόν τούτου. Εν τη απασχολήσει του ταύτη εξετέλει τας εξής επί μέρους εργασίας: Α) Ως χειριστής της μεταφορικής ταινίας φορτώσεως: Καθήμενος εντός ειδικού θαλαμίσκου, προσηρμοσμένου επί του εκσκαφέως: 1) έθετεν εις κίνησιν, κατόπιν συνεννοήσεως διά φωτεινών ή ηχητικών σημάτων μετά του χειριστού του καδοτροχού, την ταινίαν μεταφοράς, ήτις παραλαμβάνει το υπό του καδοτροχού εκσκαπτόμενον μετάλλευμα (λιγνίτην) και το μεταφέρει εντός του αναμένοντος συρμού, 2) διά μετακινήσεως της ταινίας μεταφοράς κατακορύφως ή οριζοντίως προσδιώριζε τον χώρον, εις ον

κατά τάς περιστάσεις, θά έναπετίθετο τό μετάλλευμα, καί 3) διέκοπτε τήν κίνησιν τῆς ταινίας μεταφορᾶς, ὁσάκις ἐπερατοῦτο ἡ φόρτωσις ἤ παρίστατο πρός τοῦτο ἀνάγκη. Κατά τήν διάρκειαν τῆς λειτουργίας τοῦ μηχανήματος τούτου, ἥτις συνετελεῖτο διά καταλλήλων χειρισμῶν ὡρισμένων διακοπτῶν καί μοχλῶν, παρακολούθει συγχρόνως τούς ἐν τῷ θαλαμίσκῳ ὑπάρχοντας μετρητάς ἐλέγχου τοῦ μηχανήματος (ἀμπερόμετρα, μανόμετρα κλπ.). Β'). Ὡς χειριστής τοῦ καδοτροχοῦ : 1) Μετεκίνει ὁλόκληρον τό ἑκσκαπτικόν μηχάνημα, ὥστε νά προσεγγίσῃ ὁ καδοτροχός εἰς τήν ἑκσκαπτέαν ὕλην, 2) ἔθετεν εἰς κίνησιν τόν καδοτροχόν, μετακινῶν τοῦτον ἀναλόγως τῶν περιστάσεων καί τῶν ἐμφανιζομένων ἀναγκῶν κατά τήν ἐργασίαν, ὁριζοντίως ἤ κατακορύφως, 3) διέκοπτεν, ὁσάκις ἐπεβάλλετο, τήν κίνησιν τοῦ καδοτροχοῦ καί 4) ἐν συνεννοήσει μετά τοῦ κατευθυντοῦ καί τοῦ χειριστοῦ τῆς μεταφορικῆς ταινίας φορτώσεως, συντελουμένη διά φωτεινῶν σημάτων ἤ διά τοῦ ἀσυρμάτου, ὅστις εὑρίσκεται ἐντός τοῦ θαλαμίσκου του, ἐσυντόνιζε τήν ὅλην λειτουργίαν τοῦ ἑκσκαπτικοῦ συγκροτήματος, ἤτοι τήν ἑκσκαφήν, τήν καταλληλον φόρτωσιν τοῦ γαιάνθρακος καί τήν ἐναπόθεσιν τῶν ἀχρήστων ὑλικῶν εἰς τόν ὡρισμένον χῶρον. Πλέον τῶν ἐργασιῶν τούτων ὁ ἐφεσίβλητος, κατόπιν ἐντολῆς τῆς ἐργοδότιδός του, συνέτασσεν εἰδικόν δελτίον τῆς κατα τήν φυλακήν αὐτοῦ ἐργασίας τοῦ ἑκσκαφέως καί τοῦ ἐργατικοῦ προσωπικοῦ του, ἐν ᾧ ἀνέγραφε λεπτομερῶς τόν ἀριθμόν τῶν ἀφικνουμένων συρμῶν φορτώσεως, τόν ἀριθμόν τῶν βαγονίων αὐτῶν, τήν χρονικήν διάρκειαν ἑκάστης φορτώσεως, τῆς ἀποθέσεως τοῦ ὑλικοῦ καί τῆς διευθετήσεως τοῦ δαπέδου, τάς παρατηρουμένας εἰς τό μηχάνημα βλάβας, ὡς καί τάς διακοπάς τῆς ἐργασίας. Συνέτασσεν ἐπίσης κατάστασιν τῶν ὡρῶν ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τοῦ ἑκσκαφέως. Ὑπό τά βεβαιωθέντα ταῦτα πραγματικά περιστατικά ἡ ὑπό τοῦ ἐφεσιβλήτου (ἐναγομένου) κατά τόν κρίσιμον ἐν προκειμένῳ ὡς ἄνω χρόνον ἀπασχολήσεώς του, ὡς χειριστοῦ τῶν ρηθέντων μηχανημάτων, παρασχεθεῖσα εἰς τήν ἐκκαλοῦσαν (ἐνάγουσαν) ἑταιρίαν ἐργασία, εἶναι κατά κύριον χαρακτῆρα μή σωματική καί συνεπῶς ὁ ἐφεσίβλητος οὗτος εἶναι χαρακτηριστέος ὡς ὑπάλληλος. Διότι πᾶσαι αἱ ὑπ' αὐτοῦ ὡς ἄνω ἐκτελούμεναι ἐργασίαι χειρισμοῦ ἑκατέρου τῶν ὡς ἄνω μηχανημάτων ἀπαιτοῦν ἐξιδιασμένην ἐμπειρίαν, εἰδικάς τεχνικάς γνώσεις, ἰδιαιτέραν προσοχήν καί ἀπόλυτον πνευματικήν συγκέντρωσιν, ὥστε νά ἐπιτυγχάνεται συντονισμένη καί ταχεῖα ἐνέργεια τῶν ἀπαιτουμένων ἐπαλλήλων χειρισμῶν, συγχρόνως δέ νά παρακολουθῶνται τά διάφορα ὄργανα ἐλέγχου τοῦ τεραστίου μηχανικοῦ τούτου συγκροτήματος ἀξίας πεντήκοντα περίπου ἑκατομμυρίων (50.000.000) δραχμῶν, ὥστε ἐν περιπτώσει ἀνωμαλίας τινός ἐν τῇ λειτουργίᾳ του νά διακόπτεται ἀμέσως ἡ κινητήριος δύναμις αὐτοῦ πρός ἀποφυγήν σοβαρᾶς βλάβης του, ἀλλά καί δυστυχήματος τῶν ἐπ' αὐτοῦ καί πλησίον αὐτοῦ ἐργαζομένων προσώπων. Ὁ ἰσχυρισμός τῆς ἐκκαλούσης, ὅτι ὁ ἐφεσίβλητος, χειριζόμενος (ὡς αὐτη ἀβασίμως ὑποστηρίζει) ὀλίγους μοχλούς καί ἓν ἠλεκτρικόν κομβίον καί παρακολουθῶν ἐμπειρικῶς δύο μόνον ἀμπερόμετρα, δεικνύοντα τήν κίνησιν τοῦ ἐλαίου καί τήν θερμοκρασίαν τοῦ μηχανήματος, δέν καταβάλλει ἰδιαιτέρας πνευματικάς δυνάμεις, οὐδ' ἀσκεῖ τεχνικήν πρωτοβουλίαν ἤ ὑπευθυνότητά τινα καί ὡς ἐκ τούτου ἐκτελεῖ ἐργασίαν εἰδικευμένου ἐργάτου ἤ τεχνίτου, χαρακτηριστέαν ὡς ἀποκλειστικῶς ἤ κατά κύριον λόγον σωματικήν, εἶναι ἀβάσιμος. Ὕπαρξις εἰδικῆς θεωρητικῆς μορφώσεως διά τήν ἐργασίαν ταύτην δέν ἀπαιτεῖται, ὡς καί ἡ ἐκκαλοῦσα ὁμολογεῖ, ἡ δέ στέρησις εἰδικοῦ πτυχίου χειριστοῦ τῶν ρηθέντων μηχανημάτων, οἷον ἀμφίβολον εἶναι ἂν ἀπαιτῆται ἐν προκειμένῳ, οὐδεμίαν ἔχει σημασίαν διά τόν χαρακτηρισμόν τῆς φύσεως τῆς ἐκτελουμένης ἐν αὐτοῖς ὡς ἄνω ἐργασίας. Ὡς δέ ἐβεβαιώθη, δέν πρόκειται ἁπλῶς περί τέχνης

ΜΑΘΗΤΕΙΑ

ΕΝΝΟΙΑ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΝ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΜΑΘΗΤΕΙΑΣ

Ἀνάλογος ἐφαρμογὴ τῶν περὶ συμβάσεως ἐργασίας διατάξεων

Ὕπαρξις συμβάσεως μαθητείας, ὁσάκις ὁ εἷς τῶν συμβαλλομένων ἀναλαμβάνει πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς ἐπαγγελματικῆς ἐκπαιδεύσεώς του, τὴν ὑποχρέωσιν νὰ παράσχῃ ἐργασίαν εἰς ἕτερον, ὀφείλοντα νὰ διδάξῃ εἰς αὐτὸν συναφὲς πρὸς τὴν ἐργασίαν ἐπάγγελμα ἢ τέχνην.—Ἐφαρμογὴ κατ' ἀναλογίαν τῶν διατάξεων περὶ συμβάσεως ἐργασίας.—Παροχὴ πιστοποιητικοῦ περὶ τοῦ χρόνου διαρκείας τῆς μαθητείας.— Δικαίωμα τοῦ μισθωτοῦ καὶ ἐπὶ ἀκύρου συμβάσεως ἐργασίας.—Χρόνος, ἐντὸς τοῦ ὁποίου δύναται νὰ ζητηθῇ ἡ ἔκδοσις τοῦ πιστοποιητικοῦ.

Ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Τρικάλων, ἐπὶ ἀξιώσεως μαθητευομένου πρὸς χορήγησιν εἰς αὐτὸν πιστοποιητικοῦ περὶ τῆς διαρκείας τοῦ χρόνου μαθητείας του, ἀπασχολήσεως μὲ τὴν σύμβασιν μαθητείας. (Ἰ-

τινός, τῆς ὁποίας ὁ ἐκτελεστὴς γνωρίζει τὴν πρακτικὴν ἐκτέλεσιν, ἀλλὰ περὶ ἐργασίας ἀνωτέρας φύσεως, εἰς τὴν ὁποίαν «προέχει τὸ πνευματικὸν στοιχεῖον καὶ ὄχι τὸ σωματικόν», ὡς ἐπὶ λέξει κατέθεσεν αὐτὸς οὗτος ὁ ὑπὸ τῆς ἐκκαλούσης προταθεὶς μάρτυς μηχανικὸς - ἠλεκτρολόγος Δ.Φ. καὶ ἀμφότεροι οἱ ὑπὸ τοῦ ἐφεσιβλήτου προταθέντες μάρτυρες ἐνόρκως ἐβεβαίωσαν κατὰ τὴν ἐνώπιον τοῦ πρωτοδίκως δικάσαντος δικαστοῦ γενομένην ἐξέτασίν των. Τοῦτ' αὐτὸ ἀπεφάνθη καὶ ἡ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 4 § 2 τοῦ ἀ.ν. 539/1945 προβλεπομένη ἐπιτροπή, χαρακτηρισασα ὡς ὑπάλληλον τὸν χειριστὴν ἐκσκαφέως ὀρυχείου (οἷος ἦτο ὡς προείρηται ὁ ἐφεσίβλητος ἐναγόμενος), ὡς δείκνυται ἐκ τοῦ ἐν πρωτοτύπῳ προσαγομένου ὑπ' ἀριθ. 1 τῆς 7.9. 1966 πρακτικοῦ της. Ἡ ὑπὸ τοῦ εἰδικοῦ ἐπιστήμονος (μηχανολόγου - ἠλεκτρολόγου) ἀσκουμένη ἐπίβλεψις τοῦ ὅλου μηχανικοῦ συγκροτήματος συνίστατο κυρίως εἰς τὴν παροχὴν τῶν ἐνδεδειγμένων ὑποδείξεων εἰς τοὺς τεχνικούς, οἵτινες ἐπεμελοῦντο τῆς συντηρήσεως αὐτοῦ καὶ τῆς διορθώσεως ἐνδεχομένης βλάβης του. Δὲν ἦτο ἄμεσος καὶ συνεχὴς ἐποπτεία καὶ ἔλεγχος τῶν κινήσεων τῶν χειριζομένων αὐτό. Τοῦτ' αὐτὸ ἐβεβαιώθη καὶ ὡς πρὸς τὸν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἱστάμενον κατευθυντὴν (κουμανταδόρον), ὅστις, προβαίνων εἰς τὴν ἐπιλογὴν τῶν ἐξορυσσομένων λιγνιτοφόρων στρωμάτων, καθωδήγει τὸν χειριστὴν τοῦ καδοτροχοῦ εἰς τὴν ἀλλαγὴν τοῦ μετώπου τοῦ ἐκσκαφέως καὶ εἰς τὴν ἰσοπέδωσιν τοῦ δαπέδου, ἐν ᾧ ἐκινεῖτο ὁ ἐκσκαφεύς, πρὸς πλήρη ὁριζοντίωσιν αὐτοῦ καὶ παρεῖχεν εἰς τοῦτον, ὡς καὶ εἰς τὸν χειριστὴν τῆς μεταφορικῆς ταινίας φορτώσεως, κατὰ τὸν χρόνον μετακινήσεως τῶν ὑπ' αὐτῶν χειριζομένων μηχανημάτων, τὰς ἀναγκαίας αὐτοῖς πληροφορίας περὶ τῆς δεούσης κατευθύνσεως τῶν μηχανημάτων τούτων, ἅτινα, λόγῳ τοῦ μεγάλου ὄγκου των, δὲν ἦτο δυνατὸν ἄνευ τῶν τοιούτων πληροφοριῶν νὰ μετακινηθῶσιν ὅπου ἔδει. Ὅθεν, κατ' ὀρθὴν ἐφαρμογὴν τῶν προδιαληφθεισῶν νομοθετικῶν διατάξεων καὶ ὀρθὴν ἐκτίμησιν τοῦ συνόλου τῶν ὑπ' ὄψιν αὐτοῦ τεθέντων ὡς ἄνω ἀποδεικτικῶν στοιχείων, ἔκρινεν ὁ πρωτοδίκως δικάσας δικαστής, ἀπορρίψας ὡς ἀβάσιμον τὴν ἔνδικον ἀγωγὴν καὶ κατὰ παραδοχὴν τῆς ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου ἀσκηθείσης ἀνταγωγῆς, ἀναγνωρίσας διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεώς του ὅτι ἡ ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου παρασχεθεῖσα ὡς ἄνω εἰς τὴν ἐνάγουσαν ἑταιρείαν ἐργασία ἦτο προεχόντως μὴ σωματική, προσβιβάσασα κατὰ νόμον εἰς τοῦτον τὴν ἰδιότητα τοῦ ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου καὶ δέον ὅπως ἀπορριφθῇ καθ' ὁλοκληρίαν ὡς ἀβάσιμος οὐσίᾳ ἡ ὑπ' κρισιν ἔφεσις.

δετα περί ταύτης *Α. Τούση - Στ. Σταυροπούλου*, Ἐργατικόν Δίκαιον, σελ. 79 ἑπ., Πρωτοδικεῖον Θεσσαλονίκης 2943/1967, εἰσηγητὴς *Π. Λαμπίδης*, ΕΕΔ 26, 1189).

Περὶ συμβάσεως μαθητείας προβλέπει καὶ τὸ Β.Δ. 3/6 Ἰουλίου 1952 περὶ ἐκπαιδεύσεως μαθητῶν τεχνιτῶν (ΕΕΔ 11, 714) (περὶ τοῦ ὁποίου βλέπε Α.Π. 660/1966, εἰσηγητὴς *Μιχ. Ζαφειρόπουλος*, ΕΕΔ 25, 563).

Τὸ Πρωτοδικεῖον ἐφαρμόζει ἐν προκειμένῳ κατ' ἀναλογίαν τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ἀπὸ 16/18 Ἰουλίου 1920 Β.Δ. περὶ ὑποχρεώσεως τοῦ ἐργοδότου πρὸς ἔκδοσιν πιστοποιητικοῦ ὑπηρεσίας τοῦ μισθωτοῦ.

Ὡς πρὸς τὴν ὑποχρέωσιν τοῦ ἐργοδότου πρὸς χορήγησιν εἰς τὸν μισθωτὸν πιστοποιητικοῦ ὑπηρεσίας καὶ τὸν χρόνον, ἐντὸς τοῦ ὁποίου δύναται νὰ ζητηθῇ, βλέπε σημείωσιν μας ἐν ΕΕΔ 17, 1139, ἔνθα καὶ παραπομπαὶ εἰς τὴν θεωρίαν, ΕΕΔ 19, 466, ἔνθα νομολογία.

Πρωτοδικείου Τρικάλων 24/1968

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν
Πρόεδρος ὁ κ. **Χ. Κολυβοδιάκος**
Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. **Ἀπόστ. Μπότσος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Α. Παπασωτηρίου, Λ. Ζήσης

Περὶ συμβάσεως μαθητείας πρόκειται, ὁσάκις ὁ εἷς τῶν συμβαλλομένων ἀναλαμβάνει, πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς ἐπαγγελματικῆς ἐκπαιδεύσεώς του, τὴν ὑποχρέωσιν νὰ παράσχῃ ἐργασίαν εἰς ἕτερον, ὀφείλοντα νὰ διδάξῃ εἰς αὐτὸν συναφὲς πρὸς τὴν ἐργασίαν ἐπάγγελμα ἢ τέχνην. Ἐντεῦθεν ὁ μαθητευόμενος ὀφείλει νὰ ἐργασθῇ διὰ τὸν ἐργοδότην, ἡ ἐργασία του ὅμως αὕτη δὲν εἶναι παρὰ ἡ ἀνταμοιβὴ ἐκείνου διὰ τὰς φροντίδας καὶ τὴν διδασκαλίαν, ἣν οὗτος τῷ παρέχει, χωρὶς νὰ ἀπαιτῆται ἀναγκαίως, ὅπως συνομολογηθῇ, ὅτι ὁ μαθητευόμενος θὰ καταβάλῃ καὶ ὡρισμένον ποσόν, ὡς δίδακτρα, εἰς τὸν ἐργοδότην. Ἀλλ' ἡ σύμβασις μαθητείας διατηρεῖ τὸν χαρακτῆρα της καὶ ἐὰν ἤθελε συμφωνηθῇ, ὅτι ὁ ἐργοδότης θὰ παρέχῃ καὶ ἀμοιβὴν εἰς τὸν μαθητευόμενον, ὅταν ἡ ἐργασία τοῦ μαθητευομένου ἐμφανίζῃ δι' αὐτὸν ὡρισμένον ἐνδιαφέρον. Πάντως ἐπὶ τῆς κατὰ τὰ ἄνω συμβάσεως μαθητείας, ἐλλείψει εἰδικῶν διατάξεων, ἐφαρμόζονται κατ' ἀναλογίαν, ἂν δὲν ὡρίσθησαν ὑπὸ τῶν συμβαλλομένων οἱ ὅροι ταύτης, αἱ διατάξεις περὶ συμβάσεως ἐργασίας, ἐφ' ὅσον προσαρμόζονται πρὸς αὐτήν (βλ. *Καινκά*, Ἐνοχικὸν Δίκαιον, ὑπ' ἄρθρα 648 - 649 § 12, *Τούση - Σταυροπούλου*, Ἐργατικὸν Δίκαιον § 17 καὶ σημ. 1 ἑπ. σελ. 79 ἑπ., Πρ. Θεσσαλονίκης 2943/1967, ΕΕΔ 26, σελ. 1189). Ἑπομένως ἐφαρμόζονται ἐπὶ τῆς συμβάσεως μαθητείας καὶ αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ Β. διατάγματος τῆς 16/18 Ἰουλίου 1920 «περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ νόμου 2112 καὶ ἐπὶ τῶν ἐργατῶν, τεχνιτῶν καὶ ὑπηρετῶν», διατηρηθέντος ἐν ἰσχύϊ καὶ μετὰ τὸν Α.Κ., δυνάμει τοῦ ἄρθρου 38 Εἰσ. Ν.Α.Κ., ὡς καὶ αἱ τοιαῦται τοῦ ἄρθρου 678 Α.Κ., σκοπὸς τῶν ὁποίων εἶναι, ἐκτὸς τῶν ἄλλων, νὰ διευκολύνῃ τὸν ἐργαζόμενον διὰ τῆς ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου χορηγήσεως πιστοποιητικοῦ περὶ τοῦ εἴδους καὶ τῆς διαρκείας τῆς ἐργασίας του καὶ εἰς τὴν περαιτέρω ἐπαγγελματικὴν σταδιοδρομίαν του. Εἰδικώτερον ἐκ τῶν διατάξεων τούτων, ἐν συνδυασμῷ καὶ πρὸς τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 200, 281 καὶ 371 Α.Κ., σαφῶς προκύπτει, ὅτι τὸ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ἐκδοθὲν πιστοποιητικὸν ἐργασίας, ἐὰν δὲν συνετάγη κατὰ δικαίαν κρίσιν, ἀλλὰ περιέχει ἀνακριβείας εἰς βάρος τοῦ ἐργαζομένου, οὗτος δικαιοῦται, ἐν ἀρνήσει τοῦ ἐργοδότου πρὸς διόρθωσιν τοῦ πιστοποιητικοῦ, νὰ ζητήσῃ δι' ἀγωγῆς, ὅπως ὑποχρεωθῇ ὁ ἐργοδότης, ἐπὶ ἀπειλῇ χρηματικῆς ποινῆς καὶ προσωπικῆς κρατήσεως (ἄρθρον 882 § 2 Πολ. Δικονομίας), νὰ προβῇ εἰς τὴν διόρθωσιν, δι' ἐκδόσεως νέου πιστοποιητικοῦ (*Καινκά*, Ἐνοχ. Δίκ. ὑπ' ἄρθρον 678, *Τούση - Σταυροπούλου*, Ἐργ. Δίκ. § 58 καὶ σημ. 36 - 37, *Καποδίστρας*, ἐν ΕρμΑΚ, ὑπ' ἄρθρον 678, ἀριθ. 2, 34 - 35, Πρ. Ἀθηνῶν 12087/1960, ΕΕΔ 19, σελ. 1080, Πρ. Ἀθηνῶν 19943/1965, ΕΕΔ 25, σελ. 170).

Ἐν προκειμένῳ διὰ τῆς ἐφ' ἧς ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ἐκθέσεως ἀγωγῆς ἐργατικῆς διαφορᾶς, ὡς διεσαφηνίσθη καὶ παραδεκτῶς ἐβελτιώθη διὰ τῶν προτάσεων τῆς πρωτοδίκου δίκης (προσαγομένων ἐν κεκυρωμένῳ ἀντιγράφῳ), ὁ ἐνάγων (ἐφεσίβλητος) ἐπεκαλέσθη, κατ' ἐκτίμησιν τῶν ἐν αὐτῇ ἀναφερομένων, ὅτι τὴν 4ην Ἰανουαρίου 1962 προσελήφθη ὑπὸ τοῦ ἐν Τρικάλοις ἀσκοῦντος τὸ ἐπάγγελμα τοῦ ἠλεκτρολόγου ἐναγομένου ὡς μαθητευόμενος ἠλεκτροτεχνίτης εἰς ἐσωτερικὰς ἠλεκτρικὰς ἐγκαταστάσεις καὶ ἔκτοτε εἰργάσθη ὡς τοιοῦτος, μάλιστα δὲ μετὰ πάροδον ἑξαμήνου ἀπὸ τῆς προσλήψεώς του, ἐπὶ τῇ καταβολῇ ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου ἀμοιβῆς, μέχρι τῆς κατὰ

τὴν 20ὴν Νοεμβρίου 1965 λύσεως τῆς συμβάσεως μαθητείας καὶ ὅτι τὸ ὑπ' αὐτοῦ αἰτηθὲν καὶ ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου ἐκδοθὲν πιστοποιητικὸν ἐργασίας εἶναι ἀνακριβὲς κατὰ τὴν ἐν αὐτῷ ἀναφερομένην διάρκειαν τῆς μαθητείας του. Ἐπὶ τῇ βάσει τῶν περιστατικῶν τούτων ὁ ἐνάγων ἐπεζήτησεν, ὅπως ὑποχρεωθῇ ὁ ἐναγόμενος καὶ διορθώσῃ τὸ εἰς τοῦτον χορηγηθὲν πιστοποιητικόν, δι' ἐκδόσεως νέου πιστοποιητικοῦ, διαλαμβάνοντος τὴν ἀκριβῆ διάρκειαν τῆς παρὰ τούτῳ μαθητείας του, προκειμένου νὰ χρησιμοποιήσῃ τὸ ἐν λόγῳ πιστοποιητικὸν ὡς δικαιολογητικὸν εἰς τὰς ἐπὶ πτυχίῳ ἐξετάσεις τῶν εἰς ἃς φοιτᾷ ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς πρακτικῆς του ἀσκήσεως ἐν Τρικάλοις Νυκτερινῶν Τεχνικῶν Σχολῶν «Ὁ Νεύτων», ἐπὶ ἀπειλῇ κατὰ τοῦ ἐναγομένου προσωπικῆς κρατήσεως καὶ χρηματικῆς ποινῆς, ἂν ἤθελεν ἀρνηθῇ τὴν χορήγησιν τοῦ αἰτουμένου πιστοποιητικοῦ ἐργασίας. Τοιοῦτον περιεχόμενον ἔχουσα ἡ ἐνδικος ἀγωγὴ εἶναι ἀρκούντως ὡρισμένη καὶ ὡς τοιαύτη εἶναι νόμῳ βάσιμος, ἐρειδομένη ἐπὶ τῶν προπαρατεθεισῶν διατάξεων, ἐν συνδυασμῷ καὶ πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 31 § 2 τῆς ὑπ' ἀριθ. 110661/1948/16.8.1966 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων, ὁρίζοντος ὅτι «οἱ μαθηταὶ τῆς τελευταίας τάξεως τῶν ἑσπερινῶν Τεχνικῶν Σχολῶν, ἀμφοτέρων τῶν βαθμίδων, γίνονται δεκτοὶ εἰς ἀπολυτηρίους ἐξετάσεις ἐφ' ὅλων τῶν μαθημάτων, πλὴν τοῦ μαθήματος τῶν πρακτικῶν ἀσκήσεων, εἰς ἃ ἐξετάζονται μόνον μετὰ τὴν ὑποβολὴν εἰς τὴν οἰκείαν Σχολὴν δικαιολογητικῶν περὶ τῆς πρακτικῆς ἐξασκήσεως των εἰς ἐγκαταστάσεις τοῦ κλάδου τῆς εἰδικότητός των ἢ συναφῶν τοιούτων, ὡς κάτωθι: Α'. Τῶν Κατωτέρων Τεχνικῶν Σχολῶν: α)... β) τοῦ τμήματος ἠλεκτροτεχνιτῶν, ἐπὶ δύο χιλιάδας πεντακοσίας (2.500) ὥρας, γ)... Ἡ ὡς ἄνω πρακτικὴ ἐξάσκησις, ἀποδεικνύεται ἐκ τοῦ βιβλιαρίου ἀσφαλίσεως τοῦ Ι.Κ.Α., ἐν συνδυασμῷ πρὸς ὑπεύθυνον βεβαίωσιν τοῦ ἐργοστασίου ἢ συνεργείου ἢ ἐν ἐλλείψει βιβλιαρίου ἀσφαλίσεως τοῦ Ι.Κ.Α. δι' ὑπευθύνου δηλώσεως τοῦ ἐργοδότου, τεθεωρημένης διὰ τὸ γνήσιον τοῦ περιεχομένου ὑπὸ τοῦ Ἐπόπτου Ἐργασίας ἢ τῆς οἰκείας Ἀστυνομικῆς Ἀρχῆς (Φ.Ε.Κ. 548/1.9.1966 Β') καὶ δι' ἧς ὑπουργικῆς ἀποφάσεως κατηργήθησαν (ἄρθρον 60) αἱ διατάξεις περὶ τρόπου εἰσαγωγῆς, ἐγγραφῆς, μετεγγραφῆς καὶ φοιτήσεως μαθητῶν κλπ. τῶν Δημοσίων καὶ Ἰδιωτικῶν Τεχνικῶν Σχολῶν τῶν ὑπ' ἀριθ. 103880/5835/12.9.1962 (Φ.Ε.Κ. 400 Β') καὶ 113464/4326/17.9.1964 (Φ.Ε.Κ. 452 Β') ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων. Κατ' ἀκολουθίαν τούτων οἱ περὶ τοῦ ἐναντίου λόγοι ἐφέσεως, δι' ὧν ἀποδίδονται ὑπὸ τοῦ ἐκκαλοῦντος (ἐναγομένου) πλημμέλειαι εἰς τὴν ἐκκαλουμένην ἀπόφασιν διὰ τὴν μὴ ἀπόρριψιν τῆς ἐκθέσεως ἀγωγῆς ἐργατικῆς διαφορᾶς ὡς ἀορίστου, κατ' ἄρθρον 533 § 3 Πολ. Δικονομίας, καὶ, περαιτέρω, ὡς μὴ νομίμου, δι' ἔλλειψιν ἐννόμου συμφέροντος, ἀπορριπτέοι κρίνονται ὡς ἀβάσιμοι.

Ἐβεβαιώθησαν, κατὰ τὴν ἐκ τῶν ἐνόντων σχηματισθεῖσαν κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου, τὰ ἀκόλουθα πραγματικὰ περιστατικά: Κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ μηνὸς Ἰανουαρίου 1963 εἰς τὸ τμῆμα ἠλεκτροτεχνιτῶν τῶν ἐν Τρικάλοις Κατωτέρων Νυκτερινῶν Σχολῶν «Ὁ Νεύτων» ἐφοίτα νομίμως καὶ ὁ ἔχων συμπληρωμένον τὸ 13ον ἔτος τῆς ἡλικίας του ἐνάγων. Οὗτος, ἐκ παραλλήλου πρὸς τὴν θεωρητικὴν κατάρτισιν, τὴν ὁποίαν ἐλάμβανεν εἰς τὰς ἀνωτέρω Σχολάς, ἤρξατο κατ' ἐκεῖνον τὸν χρόνον νὰ ἀσκῆται καὶ πρακτικῶς, ὡς ἔδει (κατὰ τὰ ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει ἐκτεθέντα), εἰς τὸν ἐν Τρικάλοις καὶ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Στουρνάρα ἀριθ. 17 διατηροῦντα ἠλεκτρολογικὸν ἐργαστήριον ἐναγόμενον, ὅστις ἐτύγχανεν ἐργολήπτης ἠλεκτρολόγος, κάτοχον τῶν ὑπ' ἀριθ. Α1763 καὶ Γ 935 ἀδειῶν ἐκτελέσεως ἐσωτερικῶν καὶ βιομηχανικῶν ἐγκαταστάσεων. Εἰδικώτερον ὁ ἐναγόμενος, κατόπιν τῆς μετὰ τοῦ νομίμου ἐκπροσώπου τοῦ ἐνάγοντος καταρτισθείσης

συμβάσεως μαθητείας, ἀνέλαβε τὴν ὑποχρέωσιν, ὅπως διδάξῃ ἐν τῇ πράξει τὴν τέχνην τοῦ ἠλεκτροτεχνίτου εἰς τὸν ἐνάγοντα, χωρὶς νὰ λαμβάνῃ δίδακτρα, θὰ ὑπεχρεοῦτο ὅμως ὁ ἐνάγων νὰ προσφέρῃ κατὰ τὰς ἐργασίμους ὥρας τὴν ἐργασίαν του, καθ' ὃν χρόνον ὁ ἐργοδότης του θὰ ἐξετέλει τὰς συμβατικῶς ἀνειλημμένας ὑποχρεώσεις του. Πάντως δὲν πρόκειται περὶ συμβάσεως μαθητείας ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῶν διατάξεων τοῦ β.δ. τῆς 3/6 Ἰουνίου 1952 (Φ.Ε.Κ. Α' 157) «περὶ ἐκπαιδεύσεως μαθητῶν τεχνιτῶν», ἐκδοθέντος «βάσει τῶν ἄρθρων 4 καὶ 5 τοῦ νόμου 1654/1951 «περὶ κυρώσεως τοῦ ἀ.ν. 1542/1950», προεχόντως ἐκ τοῦ λόγου ὅτι ὁ ἐνάγων δὲν εἶχε συμπεπληρωμένον τὸ 14ον ἔτος τῆς ἡλικίας του (γέννησις: 7.11.1949) (πρβλ. Α.Π. 393/1966, ΕΕΔ 25, σελ. 1401, *Καϊκᾶ*, Ἐνοχ. Δίκ. ὑπ' ἄρθρα 648 - 649 § 12). Ἡ ὑπὸ τὸ ἀνωτέρω περιεχόμενον σύμβασις μαθητείας, ὡς τοιαύτη ἄνευ ἀμοιβῆς τινος καταβλητέας ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου εἰς τὸν ἐνάγοντα, διήρκεσε μέχρι τῆς 11 Ἰουνίου 1965, καθ' ὃ χρονικὸν διάστημα ὁ ἐνάγων ἠσκήθη πράγματι εἰς τὴν τέχνην τοῦ ἠλεκτροτεχνίτου εἰς ἐσωτερικὰς ἠλεκτρικὰς ἐγκαταστάσεις ἐπὶ 15 μῆνας. Ἀλλ' ἐν ὄψει τῆς ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος κτηθείσης μέχρις ἐκείνου τοῦ χρόνου πρακτικῆς πείρας ὁ ἐναγόμενος, ἐνδιαφερόμενος διὰ τὴν τοιαύτην ἐργασίαν τοῦ παρ' αὐτῷ μαθητευομένου, προῆλθε μετὰ τοῦτου εἰς συμφωνίαν, καθ' ἣν ὁ ἐνάγων, ἀπὸ τῆς 11ης Ἰουνίου 1965 καὶ ἐφεξῆς, θὰ παρεῖχεν οὐ μόνον τὴν ἣν μέχρι τότε ἐξετέλει ἐργασίαν, ἀλλὰ καὶ τὴν ἣν ἠδύνατο νὰ παράσχῃ τοιαύτην, συνεπείᾳ τῆς τεχνικῆς του μορφώσεως, ἐπὶ τῇ καταβολῇ ἡμερομισθίου ἐκ δραχμῶν 27 καὶ ἐπὶ τῇ ἀσφαλίσει εἰς τὸ Ι.Κ.Α. Διὰ τῆς τοιαύτης συμφωνίας δὲν μετεβλήθη ὁ χαρακτὴρ τῆς συμβάσεως ὡς τοιαύτης μαθητείας, καθ' ὅσον θὰ ἐξηκολούθει ἡ ταῖς ὁδηγίαις τοῦ ἐναγομένου συμπλήρωσις τῶν ἐν τῇ πράξει ἀπαιτουμένων γνώσεων τοῦ ἐνάγοντος ἐπὶ τῆς τέχνης τοῦ ἠλεκτροτεχνίτου εἰς ἐσωτερικὰς ἠλεκτρικὰς ἐγκαταστάσεις. Ἡ κατὰ τὰ ἄνω ἐπὶ ἀμοιβῇ σύμβασις μαθητείας διήρκεσε μέχρι τῆς λύσεως τῆς συμβάσεως ταύτης, ἤτοι μέχρι τῆς 20ῆς Νοεμβρίου 1965, ὅτε ὁ ἐνάγων, πέραν τῆς εἰρημένης 15μήνου πρακτικῆς ἀσκήσεως, ἐμαθήτευσε παρὰ τῷ ἐναγομένῳ καὶ ἐπὶ 5 εἰσέτι μῆνας. Συνεπῶς ὁ ἐνάγων, ὡς μαθητευόμενος ἠλεκτροτεχνίτης, ἠσκήθη πρακτικῶς εἰς τὸν ἐναγόμενον ἀπὸ τῶν ἀρχῶν Ἰανουαρίου 1963 (καὶ οὐχί, ὡς ἀβασίμως διατείνεται ὁ ἐνάγων, ἀπὸ τῆς 4ης Ἰανουαρίου 1962) μέχρι τῆς 20ῆς Νοεμβρίου 1965 ἐπὶ 20 ἐν συνόλῳ μῆνας καὶ ὁπωσδήποτε ὑπὲρ τὰς 2.500 ὥρας. Ἀλλ' ὁ ἐναγόμενος ἰσχυρίζεται, ὅτι ἡ παρ' αὐτῷ πρακτικὴ ἄσκησις τοῦ ἐνάγοντος δὲν ὑπερέβη τοὺς ἓξ μῆνας, ἐπικαλεῖται δὲ πρὸς τοῦτο τὴν ἀπὸ 15 Ἰουνίου 1965 «κάρταν ὑποδείξεως μισθωτοῦ» τοῦ Γραφείου Εὑρέσεως Ἐργασίας Τρικάλων, ἐκδοθεῖσαν τῇ αἰτήσει του (ἐναγομένου). Ἐκ τοῦ ἀνωτέρω ἐγγράφου προκύπτει μὲν ἡ ἀπὸ τῆς 15ης Ἰουνίου 1965 καὶ ἐφεξῆς ἀπασχόλησις τοῦ ἐνάγοντος ὡς μαθητευομένου εἰς τὸν ἐναγόμενον, οὐχὶ ὅμως καὶ τὸ ὅτι δὲν ἀπησχολήθη ὡς μαθητευόμενος ὁ ἐνάγων, κατὰ τὸ πρὸ τῆς ἐκδόσεως αὐτοῦ χρονικὸν διάστημα, ὡς ἀβασίμως ὑποστηρίζει ὁ ἐναγόμενος. Ἐντεῦθεν τὸ εἰς τὸν ἐνάγοντα χορηγηθὲν ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου πιστοποιητικὸν ἐργασίας, ἀναφέρον ὅτι ὁ ἐνάγων «εἰργάσθη ἐν τῷ καταστήματί του ὡς βοηθὸς ἠλεκτροτεχνίτου εἰς ἐσωτερικὰς ἠλεκτρικὰς ἐγκαταστάσεις ἀπὸ 11.6.1965 ἕως 20.11.1965» δὲν εἶναι ἀκριβὲς κατὰ τὸ περιεχόμενον. Ἑπομένως ἡ ἐνδικος ἀγωγή, ἐν ὄψει καὶ τοῦ ὅτι ὁ ἐνάγων δὲν ἐπεράτωσεν εἰσέτι τὴν τελευταίαν τάξιν τοῦ τμήματος ἠλεκτροτεχνιτῶν τῶν Κατωτέρων Νυκτερινῶν Σχολῶν «Ὁ Νεύτων», εἶναι καὶ κατ' οὐσίαν βάσιμος, ἀφοῦ, κατὰ τὰ ἄνω, συντρέχει περίπτωσις διορθώσεως τοῦ ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου χορηγηθέντος εἰς τὸν ἐνάγοντα πιστοποιητικοῦ, δι' ἐκδόσεως νέου τοιούτου, διαλαμβάνοντος ὅτι ὁ ἐνάγων, ὡς μαθητευόμενος ἠλεκτροτεχνίτης εἰς ἐσωτερι-

κὰς ἠλεκτρικὰς ἐγκαταστάσεις, ἠσκήθη πρακτικῶς παρὰ τῷ ἐναγομένῳ ἐπὶ τὸν εἰρημένον χρόνον, ὡς ἐπίσης συντρέχει περίπτωσις ἀπαγγελίας κατὰ τοῦ ἐναγομένου προσωπικῆς κρατήσεως ἑνὸς μηνὸς καὶ χρηματικῆς ποινῆς τριακοσίων δραχμῶν, δι' ἣν περίπτωσιν ὁ ἐναγόμενος δὲν ἤθελε χορηγήσει εἰς τὸν ἐνάγοντα τὸ ἐν λόγῳ πιστοποιητικόν. Οὕτω κρίνασα καὶ ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις καὶ μετὰ ταῦτα δεχθεῖσα, κατὰ τὰ ἄνω, τὴν ἔνδικον ἀγωγήν, ὀρθῶς τὰς ἀποδείξεις ἐξετίμησεν, αἱ δὲ περὶ ἀνυπαρξίας συμφωνίας περὶ ἀμοιβῆς τοῦ ἐνάγοντος μέχρι τῆς 11ης Νοεμβρίου 1965 σκέψεις της ἐχρησιμοποιήθησαν ὡς ἐπιχειρήματα πρὸς ἐπίλυσιν τῆς κρίσεώς της περὶ τοῦ ὅτι καὶ πρὸ τοῦ ἀνωτέρω χρόνου καὶ δὴ ἀπὸ τῶν ἀρχῶν Ἰανουαρίου 1963 ὑπῆρχε σύμβασις μαθητείας.

Ἐξ ἄλλου, ἀνεξαρτήτως τοῦ ὅτι δὲν δύναται νὰ γίνῃ λόγος περὶ ἀκυρότητος τῆς κατὰ τὸν Ἰανουάριον τοῦ ἔτους 1963 καταρτισθείσης συμβάσεως μαθητείας, ἐκ τοῦ λόγου ὅτι ὁ ἐνάγων δὲν εἶχε συμπεπληρωμένον τὸ 14ον ἔτος τῆς ἡλικίας του, ἀφοῦ οὗτος εἶχε περατώσει τὴν στοιχειώδη ἐκπαίδευσιν (ἄρθρον 14 ν. ΛΚΘ/1912, ὡς ἐτροποποιήθη δι' ἄρθρου 2 ν. 2943/1922), διότι δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ ἐγγραφῇ εἰς τὰς Σχολὰς «Ὁ Νεύτων» (ἄρθρον 4 ὑ.ἀ. 103880/5835/12.9.1962 καὶ 110661/1948/16.8.1966, ἐνθ' ἀνωτέρω), θὰ ἦτο δυνατόν, κἂν ἔτι ἦτο ἄκυρος ἡ σύμβασις μαθητείας, νὰ ζητηθῇ ἡ χορήγησις πιστοποιητικοῦ ἐργασίας μὲ τὸ προαναφερθὲν περιεχόμενον (βλ. *Καποδίστριαν*, ἐν ΕρμΑΚ, ὑπ' ἄρθρον 678, ἀριθ. 10, Πρ. Ἀθ. 6130/1961, ΕΕΔ 20, σελ. 1450 ἐπ.). Κατόπιν τούτων οἱ περὶ τοῦ ἀντιθέτου λόγοι τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως, ὡς ἀναπτύσσονται διὰ τῶν προτάσεων, καὶ ὁ μοναδικὸς λόγος τῆς ἀντεφέσεως περὶ ἐσφαλμένης ἐκτιμήσεως τῶν ἀποδείξεων τυγχάνουσιν ἀπορριπτέοι ὡς ἀβάσιμοι.

Κἂν ἔτι δὲν ἤθελε γίνει δεκτὴ ἡ ἄποψις ὅτι τὸ δικαίωμα τοῦ ἐργαζομένου, ὅπως ἀπαιτήσῃ τὴν χορήγησιν πιστοποιητικοῦ ἐργασίας δὲν ὑπόκειται εἰς τὴν 20ετῆ παραγραφήν, ἡ ἔκδοσις τούτου δέον νὰ ζητηθῇ ἐντὸς εὐλόγου χρονικοῦ διαστήματος, κρινομένου κατὰ τὴν καλὴν πίστιν καὶ συναλλακτικὰ ἤθη, ἐφ' ὅσον βεβαίως ὁ ἐργοδότης κατέχει τὰ στοιχεῖα ὑπηρεσίας τοῦ ἐργαζομένου (περὶ τούτων βλ. *Καυκᾶ*, Ἐνοχ. Δίκαιον, ὑπ' ἄρθρον 678, *Α. Τούση - Στ. Σταυροπούλου*, Ἐργ. Δίκαιον § 58, σελ. 445, *Καποδίστριαν*, ἐν ΕρμΑΚ, ὑπ' ἄρθρον 678, ἀριθ. 14, Πρωτ. Ἀθηνῶν 13144/1958, ΕΕΔ 17, 1139). Ἐν προκειμένῳ ἐβεβαιώθησαν καὶ τὰ ἀκόλουθα: Ἡ λύσις τῆς συμβάσεως μαθητείας ἐγένετο τὴν 20ὴν Νοεμβρίου 1965, ἡ δὲ ἔνδικος ἔκθεσις ἀγωγῆς ἐργατικῆς διαφορᾶς συνετάγη τὴν 22αν Ἰουνίου 1967. Προηγουμένως ὁ ἐνάγων ἔλαβεν ἀπὸ τὸν ἐναγόμενον τὸ κατὰ τὴν 17ην Αὐγούστου 1966 χορηγηθὲν εἰς τοῦτον πιστοποιητικὸν ἐργασίας, ἔχον ἀνακριβὲς περιεχόμενον. Αἱ μετὰ ταῦτα γενόμεναι ὀχλήσεις τοῦ ἐναγομένου ἐκ μέρους τοῦ ἐνάγοντος πρὸς διόρθωσιν τοῦ ἐν λόγῳ πιστοποιητικοῦ ἀπέβησαν ἄκαρπαι. Περαιτέρω ὁ ἐναγόμενος κατέχει τὰ στοιχεῖα τῆς παρ' αὐτῷ ἀπασχολήσεως ὡς μαθητευόμενος τοῦ ἐνάγοντος. Ὡσαύτως ἡ εἰς τὰς Νυκτερινὰς Τεχνικὰς Σχολὰς «Ὁ Νεύτων» φοίτησις τοῦ ἐνάγοντος δὲν ἔχει περατωθῇ εἰσέτι. Ὑπὸ τὰ προεκτεθέντα περιστατικά, κρινόμενα κατὰ τὴν καλὴν πίστιν καὶ τὰ συναλλακτικὰ ἤθη, ὁ ἐνάγων, καὶ κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου τούτου, ἤσκησεν ἐντὸς εὐλόγου χρονικοῦ διαστήματος τὸ δικαίωμά του πρὸς χορήγησιν νέου πιστοποιητικοῦ ἐργασίας. Ὅθεν ὁ τὰ ἀντίθετα ὑποστηρίζων λόγος τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος.

ΘΥΡΩΡΟΙ ΠΟΛΥΚΑΤΟΙΚΙΩΝ

ΣΥΜΒΑΣΙΣ ΘΥΡΩΡΩΝ ΠΟΛΥΚΑΤΟΙΚΙΩΝ ΚΑΙ ΜΕΓΑΡΩΝ

Μετά τίνων ὑφίσταται ὁ ἐκ τῆς συμβάσεως ἐργασίας δεσμός

Ὑπαρξις καὶ λειτουργία τῆς συμβάσεως ἐργασίας τοῦ θυρωροῦ πολυκατοικίας μετὰ τοῦ ἰδιοκτήτου αὐτῆς.—Σύνδεσις, ἐπὶ πλειόνων τοῦ ἑνὸς κυρίων τῆς πολυκατοικίας ἢ τοῦ μεγάρου κατ' ὁριζόντιον ἰδιοκτησίαν, δι' αὐτοτελοῦς συμβάσεως ἐργασίας μεθ' ἑνὸς ἑκάστου τούτων.—Ὁρισμὸς διαχειριστοῦ.— Ἀντισυμβαλλόμενος τοῦ θυρωροῦ οὗτος καὶ ὑπαρξις τῶν ἐκ τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀξιώσεων τοῦ θυρωροῦ κατ' ἐκείνου ὑπὸ τὴν τοιαύτην ἰδιότητά του.—Παθητικὴ νομιμοποίησις ἀγωγῆς τοῦ θυρωροῦ.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω δικαστικῆς ἀποφάσεως εἶναι πρόδηλος θυρωροῦ πολυκατοικίας, καταχθεισῶν εἰς δίκην ἀξιώσεων αὐτοῦ ἐκ τῆς συμβάσεως ἐργασίας.

Ὡς ἔχει νομολογηθῆ (Α.Π. 71/1955, εἰσηγητὴς *Π. Τσαρούχης*, ΕΕΔ 14, 253, Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης 4844/1959, εἰσηγητὴς *Π. Κυνηγιανάκης*, ΕΕΔ 19, 324), ἀνεξαρτήτως ἂν συμμετέχουν εἰς τὸ βάρος μισθοδοσίας τοῦ θυρωροῦ καὶ ἐνοικιασταὶ τῆς πολυκατοικίας, ὁ θυρωρὸς τελεῖ ἐν ἐνοχικῷ δεσμῷ μετὰ τοῦ ἰδιοκτήτου τῆς πολυκατοικίας.

Ἐπὶ συνιδιοκτησίας ἔχουν ἐφαρμογὴν τὰ εἰς τὸν νόμον 3741/1929 (ἄρθρον 4) ὁριζόμενα, κατὰ τὰ ὁποῖα γίνεται καὶ ἡ πρόσληψις θυρωροῦ (βλέπε καὶ Α.Π. 114/1967, εἰσηγητὴς *Σ. Λογαρᾶς*, ΕΕΔ 26, 1516, Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης 4844/1959, ἔνθ' ἀνωτ., Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 15966/1963, εἰσηγητὴς *Ι. Δασκαλόπουλος*, ΕΕΔ 22, 1343, ἐπικυρώσασαν τὴν Πρωτοδικὴν Ἀθηνῶν 3692/1963, Πρωτοδίκης *Παρμ. Τσίφρας*, ΕΕΔ 23, 935, Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης 373/1963, Πρωτοδίκης *Χ. Σαρτζετάκης*, ΕΕΔ 22, 1335).

Ὑπὸ τοὺς ὁρισμοὺς τούτους τοῦ ἀνωτέρω νόμου ἐλέγχεται καὶ ἡ παθητικὴ νομιμοποίησις τῆς ἀγωγῆς τοῦ θυρωροῦ διὰ τὰς ἐκ τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀξιώσεις του, αἱ ὁποῖαι ἐκδικάζονται κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν (Α.Π. 111/1967, ἔνθ' ἀνωτ.).

Ταῦτα δέχεται ἡ κατωτέρω δικαστικὴ ἀπόφασις.

Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 2334/1963

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν

Πρωτοδίκης ὁ κ. **Ἀρ. Παπαθανασίου**

Συνηγόροι οἱ κ.κ. Α. Πατριαγάκος, Κ. Ράμμος, Λ. Κονταξῆς.

Ἡ σύμβασις ἐργασίας, δυνάμει τῆς ὁποίας ὁ θυρωρὸς πολυκατοικίας παρέχει τὰς ὑπηρεσίας του, ὑφίσταται καὶ λειτουργεῖ μετὰ τοῦ ἰδιοκτήτου τῆς πολυκατοικίας. Ἐὰν δὲ κύριοι τῆς πολυκατοικίας ἢ τοῦ μεγάρου εἶναι κατ' ὁριζόντιον ἰδιοκτησίαν πλείονες τοῦ ἑνός, πρόδηλον εἶναι, ὅτι μεθ' ἑνὸς ἑκάστου τούτων συνδέεται δι' αὐτοτελοῦς καὶ διακεκριμένης συμβάσεως ἐργασίας ὁ προσληφθεὶς θυρωρός. Διάφορος εἶναι ἡ περίπτωσις, καθ' ἣν, δυνάμει τοῦ μεταξὺ ἁπάντων τῶν συνιδιοκτητῶν καταρτισθέντος καὶ ἰσχύοντος κανονισμοῦ τῆς πολυκατοικίας, κατεστάθη διαχειριστὴς αὐτῆς ἤ, ἐν ἐλλείψει παντὸς κανονισμοῦ, διὰ πλειοψηφίας τῶν συνιδιοκτητῶν ὡρίσθη διαχειριστὴς μὲ δικαιώματα διαχειρίσεως ἐκτεταμένα, συμπεριλαμβανομένων τῶν τῆς ἐκτελέσεως τῶν ἐργασιῶν τῆς συντηρήσεως, τῆς κατανομῆς τῶν δαπανῶν καὶ βαρῶν καὶ τῆς ἐπ' ὀνόματι του ἐπὶ δικαστηρίου παραστάσεως, εἴτε ὡς ἐναγομένου, εἴτε ὡς ἐνάγοντος (ἄρθρον 4 §§ 1 καὶ 2 τοῦ νόμου 3741/1929 «περὶ ἰδιοκτησίας κατ' ὀρόφους»), ὁπότε ἀντισυμβαλλόμενος τοῦ θυρωροῦ καθίσταται ὁ διαχειριστής, κατ' αὐτοῦ δὲ ἐν τῇ τοιαύτῃ ἰδιότητί του ὑφίστανται αἱ ἐκ τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀξιώσεις ἐκείνου (Α.Π. 71/1955, ΝοΒ 3, 378 ἐπ., Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης 4844/1959, ΕΕΔ 19, 324 καὶ σύμφωνος γνώμη *Συντάξεως* ΕΕΔ ἐν τόμῳ 27, σελ. 241). Κατ' ἀκολουθίαν μόνον τὸ ἐπικαλούμενον ἐν προκειμένῳ περιστατικόν, ὅτι ὁ ἐνάγων προσελήφθη κατὰ τὴν 1ην Νοεμβρίου 1964 διὰ συμβάσεως περὶ παροχῆς ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, ὡς θυρωρὸς τῆς ἐν αὐτῇ πολυκατοικίας, ἧς τὸ διαχειριστικὸν συμβούλιον κατὰ τὸ ἔτος 1967, εἰς ὃ ἀναφέρονται αἱ ἔνδικοι ἀξιώσεις, ἀπετελεῖτο ἐκ τῶν ἐναγομένων, χωρὶς περαιτέρω ἐπίκλησιν καὶ τῶν λοιπῶν ὡς ἄνω κρισίμων στοιχείων, δὲν ἀρκεῖ πρὸς θεμελίω-

ΦΟΡΤΟΕΚΦΟΡΤΩΤΑΙ

ΑΓΩΓΗ ΦΟΡΤΟΕΚΦΟΡΤΩΤΟΥ ΚΑΤΑ ΣΩΜΑΤΕΙΟΥ ΦΟΡΤΟΕΚΦΟΡΤΩΤΩΝ

Τίς θεωρεῖται ἐργοδότης τῶν φορτοεκφορτωτῶν

Διαμεσολάβησις ἐπαγγελματικοῦ σωματείου φορτοεκφορτωτῶν διά τῶν ὀργάνων του διά τήν πρόσληψιν ἑκάστοτε φορτοεκφορτωτῶν ὑπό τῶν φορτοπαραλήπτων ἐργοδοτῶν καί εἰσπραξιν τῶν βάσει τιμολογίων τῶν οἰκείων Ἐπιτροπῶν ἀμοιβῶν των.—Ἐργοδότης τούτων ὁ ἑκάστοτε φορτοπαραλήπτης τοῦ ἐμπορεύματος καί ὄχι τό σωματεῖον, μή νομιμοποιουμένης παθητικῶς τῆς ἀγωγῆς κατά τούτου, μή νομιμοποιουμένου καί ἐνεργητικῶς πρός ἐπιδίωξιν τῆς τυχόν ὀφειλομένης φορτοεκφορτωτικῆς ἀμοιβῆς τῶν ἐργατῶν.

Ὡς προκύπτει ἐκ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος κατά τήν ἐργατικήν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ἐνήχθη σωματεῖον φορτοεκφορτωτῶν ὑπό μέλους αὐτοῦ φορτοεκφορτωτοῦ διά πληρωμήν ἀμοιβῆς αὐτοῦ.

Τό Πρωτοδικεῖον ἀπέρριψε τήν ἀγωγήν, σκεφθέν, ὅτι δέν νομιμοποιεῖται ὁ ἐνάγων, στρεφόμενος κατά τοῦ σωματείου, τό ὁποῖον δέν θεωρεῖται ἐργοδότης αὐτοῦ.

Εἶναι ἤδη, κατά τά νομολογιακά δεδομένα, λελυμένον τό ζήτημα τίς θεωρεῖται ἐργοδότης τοῦ κατά τό ν.δ. 1254/1949 φορτοεκφορτωτοῦ, δηλαδή ὅτι θεωρεῖται ἐργοδότης, ὡς δέχεται καί τό Πρωτοδικεῖον, ὁ φορτωτής ἤ παραλήπτης τοῦ ἐμπορεύματος (ἴδετε ΕΕΔ 26, 996 ἐπ., ἔνθα νομολογία καί σημειώσεις μας), ὡς ἐπίσης, ὅτι δέν νομιμοποιεῖται τό σωματεῖον ὡς ἐνάγον ἤ ἐναγόμενον διά τάς ἐκ τοῦ νόμου ἀξιώσεις τῶν μελῶν αὐτοῦ φορτοεκφορτωτῶν. (Ἴδετε ΕΕΔ 26, 1000, ἔνθα νομολογία καί σημειώσεις μας).

Οὔτε ἐκ τοῦ νόμου περί ἐπαγγελματικῶν σωματείων προκύπτει ἀντιθέτως τι. (Ἴδετε σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 21, 449, ἔνθα παραπομπαί εἰς θεωρίαν καί νομολογίαν).

Ἄλλο τό ζήτημα διά τήν εἰσπραξιν τῶν ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν (περί τοῦ ὁποίου ἴδετε *Χ. Ἀγαλλοπούλου*, Κοινωνικαί Ἀσφαλίσεις, σελ. 161 ἐπ., Κανονισμόν ὑπαγωγῆς εἰς τήν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α., ΕΕΔ 25, 46 ἐπ.).

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 4857/1968

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. **Ν. Μελᾶς**

Εἰσηγητής ὁ Πρωτοδίκης κ. **Εὐάγγ. Καλλίτσης**

Συνήγοροι οἱ κ.κ. Γ. Συριμαλάκης, Σ. Σαράφης

Ἐβεβαιώθη, ὅτι ὁ ἐνάγων ἐφεσίβλητος, ἐφωδιασμένος δι' ἐπαγγελματικοῦ βιβλιαρίου φορτοεκφορτωτοῦ ξηρᾶς κατά τάς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 1 § 2 τοῦ ν.δ. 1254/1949, ἀπησχολήθη ὡς ἐλεύθερος ἐργάτης (ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ ἄρθρου 9 § 2 τοῦ ὡς ἄνω ν.δ.) ἀπό τοῦ ἔτους 1962 μέχρι τοῦ μηνός Ἀπριλίου 1966 εἰς τάς φορτοεκφορτωτικάς ἐργασίας τῶν ἐνταῦθα σιδηροδρομικῶν σταθμῶν Σ.Ε.Κ., Σ.Π.Α.Π. καί τῶν ἀποθηκῶν τῶν ἐνταῦθα Τελωνείων. Οὗτος δέν εἰργάζετο καθ' ἑκάστην ἡμέραν (σχετική ἡ ὑπ' ἀριθ. 6603/2.6.1967 βεβαίωσις τοῦ Ὑποκαταστήματος Ι.Κ.Α. Πλατείας Ἀττικῆς), ἀλλ' ὁσάκις ὑπῆρχε πληθώρα ἐργασίας, εἰς ἐνίσχυσιν τῶν λοιπῶν ἐπαγγελματικῶς κατωχυρωμένων φορτοεκφορτωτῶν ξηρᾶς τακτικῶν μελῶν τοῦ ἐναγομένου - ἐκκαλοῦντος ἐπαγγελματικοῦ σωματείου (φορτοεκφορτωτῶν Σ.Ε.Κ., Σ.Π.Α.Π. καί Τελωνείων Ἀθηνῶν). Λόγῳ τῆς φύσεως τῆς φορτοεκφορτωτικῆς ἐργασίας καί τῆς ἰδιομορφίας, ἣν αὕτη παρουσιάζει ἐκ τοῦ γεγονότος, ὅτι οἱ ἐργάται φορτοεκφορτωταί στεροῦνται μονίμου ἐργοδότου, συνδεόμενοι διά σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου μετά τοῦ ἑκάστοτε φορτοπαραλήπτου τοῦ ἐμπορεύματος, οὗτινος τήν φορτοεκφόρτωσιν ἐκτελοῦν οὗτοι, τό ἐναγόμενον σωματεῖον διά τῶν ἁρμοδίων ὀργάνων του διεμεσολάβει ἁπλῶς ὡς ἐκπρόσωπος τῶν φορτοεκφορτωτῶν ξηρᾶς κατά τήν ἐκ μέ-

---

σιν τῆς παθητικῆς νομιμοποιήσεως αὐτοῦ (ἐνάγοντος), ἐν τῇ ἀπευθύνει τῆς ἀγωγῆς κατά τῶν τελευταίων κατά τήν βάσιμον περί τούτου ἔνστασιν αὐτῶν, δι' ἣν λόγον καί δέον ὅπως ἀπορριφθῇ αὕτη (ἀγωγή), παρελκούσης ἐντεῦθεν τῆς ἐρεύνης τῆς διά τῶν προτάσεων ἀσκουμένης ὑπέρ αὐτῶν προσθέτου παρεμβάσεως ὑπό τῶν συνιδιοκτητῶν Μ.Λ. καί Λ.Α. ἀτομικῶς καί ὀφ' ἣν παρίστανται ἰδιότητα, καθ' καθισταμένης ἄνευ ἀντικειμένου.

ρους τῶν διαφόρων ἑκάστοτε φορτοπαραληπτῶν (ἐργοδοτῶν) πρόσληψιν τῶν ἀναγκαιούντων ἐργατῶν (μονίμων καὶ ἐλευθέρων), ἐν οἷς καὶ ὁ ἐνάγων, καὶ τὴν μεταξύ αὐτῶν κατάρτισιν συμβάσεως ἐργασίας, ὡς καὶ τὴν περαιτέρω παρά τῶν εἰρημένων ἐργοδοτῶν εἴσπραξιν τῶν φορτοεκφορτωτικῶν δικαιωμάτων, καθοριζομένων βάσει τιμολογίου τῆς οἰκείας Ἐπιτροπῆς Ρυθμίσεως Φορτοεκφορτώσεων (ἄρθρον 3 § 2 ὡς ἄνω νομοθετικοῦ διατάγματος), ὡς καὶ τὴν μεταξύ τῶν δικαιούχων ἐργατῶν κατανομὴν τούτων (δικαιωμάτων), συμφώνως τῷ προδιαληφθέντι ἄρθρῳ 9 § 2, ἐπιμελουμένου ἅμα τούτου (ἐναγομένου) καὶ διά τὴν εἴσπραξιν καὶ ἀπόδοσιν τῶν ὑπέρ τοῦ Ι.Κ.Α. ἀναλογουσῶν οἰκείων εἰσφορῶν. Καθ' ἃ δέ ἐμφαίνεται ἐκ τῶν ὑπ' ἀριθ. 288, 599 καὶ 600/1967 τριῶν βεβαιώσεων τῆς «Ἐπιτροπῆς Ρυθμίσεως Φορτοεκφορτώσεων Ξηρᾶς Ἀθηνῶν» ὑπό τῆς Ἐπιτροπῆς ταύτης καὶ οὐχὶ τοῦ ἐναγομένου κατεβλήθησαν εἰς τὸν ἐνάγοντα τά οἰκεῖα δῶρα τῶν ἑορτῶν Πάσχα καὶ Χριστουγέννων, ὡς καὶ ἀποδοχαί τῶν ἡμερῶν ἀδείας μετά τοῦ ἀντιστοίχου ἐπιδόματος ἐκ τοῦ παρ' αὐτῇ (Ἐπιτροπῇ) τηρουμένου «Εἰδικοῦ Λογαριασμοῦ». Καί ἀναγράφεται μέν ἐν τοῖς προσαγομένοις ὑπό τοῦ ἐνάγοντος οἰκείοις ἀσφαλιστικοῖς βιβλιαρίοις τοῦ Ι.Κ.Α. τό ἐναγόμενον σωματεῖον ὡς ἐργοδότις ἐκείνου, τοῦτο ὅμως ἐγένετο εἰδικῶς μόνον διά τὴν παρ' αὐτοῦ (ἐναγομένου) ὑπέρ τοῦ Ι.Κ.Α. εἴσπραξιν τῶν οἰκείων ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν κατά τάς ρητάς διατάξεις τῶν ἄρθρων 8 § 5 στοιχ. δ' καὶ 26 § 2 ἀ.ν. 1846/1951 (Α.Π. 760/1958, ΝοΒ 7, 298), ἐνῷ ὡς πρός τὴν παρεχομένην παρά τῶν διαφόρων φορτοεκφορτωτῶν (τακτικῶν καὶ ἐπικούρων) ἐργασίαν φορτοεκφορτώσεως ἐργοδότης ἐτύγχανεν ὁ ἑκάστοτε φορτοπαραλήπτης τοῦ ἐμπορεύματος (Α.Π. 760/1958, ἔνθ' ἀνωτ.).

Ἐξ ἄλλου γίνεται μέν λόγος ἐν τῇ διατάξει τοῦ ὡς εἴρηται ἄρθρου 9 § 2 «περί προσλήψεως ὑπό τοῦ σωματείου τῶν ἐλευθέρων ἐργατῶν...», ἀλλά τοῦτο προδήλως ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῆς μέσῳ αὐτοῦ χάριν τῆς ὁμαλῆς καὶ ἀσφαλοῦς διενεργείας τῶν φορτοεκφορτώσεων προσλήψεως τῶν ὑπό τῶν ἑκάστοτε φορτοπαραληπτῶν, ὡς ἐργοδοτῶν, ἀφοῦ ἐκ τῶν ἐν γένει περί φορτοεκφορτώσεων σχετικῶν διατάξεων ἀποκλείεται ἡ πρόθεσις τοῦ νομοθέτου, ὅπως καταστήσῃ τό σωματεῖον ἐργοδότην, ἐν ὄψει μάλιστα τοῦ ὅτι, κατά τάς διατάξεις τῶν ἄρθρων 20 § 1 ν. 281/1914 «περί σωματείων» καὶ 45 § 1 τοῦ β.δ. 15/20 Μαΐου 1920 «περί ἐπαγγελματικῶν σωματείων», δέν δύνανται τά ἐπαγγελματικά σωματεῖα (ὡς τό ἐναγόμενον) νά ἐξασκῶσιν ἐπάγγελμα ἢ ἐπιτήδευμα ἐπί σκοπῷ κερδοσκοπίας, οὐδέ νομιμοποιοῦνται ἐνεργητικῶς, ὅπως ἐπιδιώξωσι τήν ἐπιδίκασιν τῆς τιχόν ὀφειλομένης φορτοεκφορτωτικῆς ἀμοιβῆς τῶν ὡς εἴρηται ἐργατῶν (Α.Π. 645/1955, ΕΕΔ 15, 30, Α.Π. 232/1960, ΕΕΔ 19, 719, Α.Π. 430/1963, ΕΕΔ 22, 1122 καὶ Α.Π. 655/1964, ΕΕΝ 32, 322). Περαιτέρω ἐκ τῶν ἀποδείξεων οὐδαμῶς ἐβεβαιώθη, ὅτι εἰς τόν ἐνάγοντα κατεβάλλετο ὑπό τοῦ ἐναγομένου πάγιον συμπεφωνημένον ἡμερομίσθιον ἐκ δραχμῶν 100, ὡς ἀβασίμως ὑποστηρίζει οὗτος, ἀλλά τουναντίον προέκυψεν, ὅτι αἱ καταβαλλόμεναι εἰς τοῦτον ἡμερήσιαι ἀποδοχαί ἦσαν κυμαινομένου ὕψους (ἀμφότεροι οἱ ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ πρωτοδίκως ἐξετασθέντες μάρτυρες τῶν διαδίκων καταθέτουσιν, ὅτι ὁ ἐνάγων εἰσέπραττεν ἀπό 80 ἕως 100, 120 ἢ 180 δραχμάς ἡμερησίως καὶ οὐχὶ πάγιον ἡμερομίσθιον, τοῦθ' ὅπερ ἄλλως τε οὐδέ ἐκ τῶν ἐν τοῖς ἀσφαλιστικοῖς βιβλιαρίοις τοῦ ἐνάγοντος προκύπτει) ἀναλόγως τοῦ συνολικοῦ ποσοῦ τῶν ἡμερησίων εἰσπράξεων, ἃς κατένεμε τό ἐναγόμενον μεταξύ τῶν ἀπασχολουμένων ἐργατῶν (μονίμων καὶ ἐλευθέρων). Τυχόν δέ μή κατ' ἰσομοιρίαν κατανομή τῶν ἐν λόγῳ εἰσπράξεων, ὡς ὁ ἐνάγων διατείνεται, δέν ἀποτελεῖ ἀντικείμενον τῆς παρούσης δίκης, ἀφοῦ ἡ ἀγωγή ἐδράζεται ἐπί ἄλλης βάσεως (ἐργασιακῆς) δηλονότι συμβάσεως μεταξύ τῶν διαδίκων. Κατ' ἀκολουθίαν τούτων δέν νομιμοποιεῖται παθητικῶς ὁ ἐνάγων, στρεφόμενος κατά τοῦ ἐναγομένου, διά τήν ἐνάσκησιν τῶν ἐκ τῆς διαληφθείσης ἐργασίας του ἐπιδίκων ἐργασιακῶν ἀξιώσεων, τά ἐναντία δέ δεξαμένη ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις καὶ ἀκολούθως ἐπιδικάσασα τά ἐν αὐτῇ ποσά δι' ἀποδοχάς ὑπερημερίας, νόμιμον προσαύξησιν Κυριακῆς ἐργασίας καὶ ὑπερωριακήν ἐργασίαν τοῦ ἐνάγοντος, οὐχὶ ὀρθῶς τάς προσαχθείσας ἀποδείξεις ἐξετίμησε καὶ δέον νά ἐξαφανισθῇ, ἐπὶ τῷ τέλει ἀπορρίψεως τῆς ἀγωγῆς.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Ι. ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

1. Άμοιβή κατ' άποκοπήν έργαζομένων άρβυλεργατών Άθηνών - Πειραιώς

Καθορισμός άμοιβῆς κατ' ἀποκοπὴν ἐργαζομένων ἀρβυλεργατῶν χειροποιήτων καὶ βοηθῶν αὐτῶν τῆς περιοχῆς Ἀθηνῶν - Πειραιῶς ἐνιαίως καὶ ὁμοιομόρφως διὰ τοὺς ἀρβυλεργάτας καὶ τοὺς βοηθοὺς αὐτῶν, τοὺς ἀπασχολουμένους εἰς ἰδιωτικὰς ἐπιχειρήσεις καὶ εἰς τὸ Κρατικὸν Ἐργοστάσιον.— Ἔννοια τῶν ὑπ' ἀριθ. 13/1964 καὶ 43/1966 διαιτητικῶν ἀποφάσεων.— Συμψηφισμὸς δικαστικῶν ἐξόδων εἰς δίκας μετὰ τοῦ Δημοσίου.

Άρείου Πάγου 270/1968, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ν. Χαραλάμπης** Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Στ. Σταυρόπουλος** Δικηγόροι οἱ κ. Β. Ραγκάκος, Πάρεδρος Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους, Δ. Παπανικολάου, δικαστικὸς ἀντιπρόσωπος Δημοσίου, Ἐμμ. Ἀνδριανάκης.

Ἐκ τῶν διατάξεων τῆς ὑπ' ἀριθ. 13/1964 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς καὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 43/1966 τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν (αἵτινες ἐκηρύχθησαν ἐκτελεσταί), καὶ δὴ τῆς παραγράφου 1 τοῦ Κεφαλ. Δ' περίπτ. Ι, ὁριζουσῶν τὰ κατώτερα ὅρια κατ' ἀποκοπὴν ἀμοιβῆς τῶν ἀρβυλεργατῶν χειροποιήτων καὶ βοηθῶν αὐτῶν τῆς περιοχῆς Ἀθηνῶν - Πειραιῶς διὰ «γαρνίρισμα πλῆρες φοντίων μετὰ περισφυρίων» ἀπὸ 24.10.1964 εἰς δραχμὰς 5,60, ἀπὸ 15.11.1965 εἰς δραχμὰς 6.04 καὶ ἀπὸ 1.7.1966 καὶ ἐφεξῆς εἰς δραχμὰς 6.21, σαφῶς συνάγεται, ὅτι ἡ ἀμοιβὴ αὕτη διὰ τὴν ὡς εἴρηται ἐργασίαν (γαρνίρισμα πλῆρες φοντίων μετὰ περισφυρίων) καθωρίσθη ἐνιαίως καὶ ὁμοιομόρφως τόσον διὰ τοὺς ἀρβυλεργάτας, ὅσον καὶ τοὺς βοηθοὺς αὐτῶν, τοὺς ἀπασχολουμένους εἰς ἰδιωτικὰς ἐπιχειρήσεις καὶ εἰς τὸ Κρατικὸν Ἐργοστάσιον (ὑπ' ἀριθ. 700 τοῦ στρατοῦ). Ἐν ᾗ περιπτώσει ἡ ἀμοιβὴ διὰ τοὺς βοηθοὺς τῶν τεχνιτῶν ἀρβυλῶν τοῦ ρηθέντος (ὑπ' ἀριθ. 700) Στρατιωτικοῦ Ἐργοστασίου, οἵτινες ἐκτελοῦν γαρνίρισμα (φοντίων) μετὰ περισφυρίων, ἦτο διάφορος τῆς ἀμοιβῆς τῶν τεχνιτῶν, θὰ ἀνεγράφετο τοῦτο ρητῶς, ὡς ἐγένετο προκειμένου περὶ τῶν βοηθῶν τῶν τεχνιτῶν τῶν κατασκευαζόντων ἄρβυλα χειροποίητα, οἵτινες λαμβάνουν, συμφώνως πρὸς τὴν διάταξιν τῆς παραγράφου 1 περίπτ. 8 τοῦ Κεφαλ. ΒΙ τῆς ὑπ' ἀριθ. 13/1965 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς, παρὰ τῶν τεχνιτῶν (καλφάδων) ποσοστὸν 40 ἕως 50% ἐκ τοῦ παρεχομένου εἰς τούτους ἀνταλλάγματος τῆς ἐργασίας των.

Περαιτέρω σαφῶς προκύπτει ἐκ τῶν αὐτῶν ὡς ἄνω διατάξεων, ὅτι τῆς ἀπασχολήσεως εἰς «γαρνίρισμα πλῆρες (φοντίων) ἄνευ περισφυρίων» οὔσης ὑποδεεστέρας τῆς ἀπασχολήσεως εἰς γαρνίρισμα μετὰ περισφυρίων, καθ' ὃ ἀπαιτούσης ἐλάσσονα ἐργασίαν ἐναντι τῆς τελευταίας ταύτης, διὰ τὴν ἐξεύρεσιν τῆς ἀμοιβῆς τεχνίτου ἢ βοηθοῦ, παρέχοντος ἐργασίαν μετ' ἄλλων εἰς συνεργεῖα κατασκευῆς ἀρβυλῶν, δέον νὰ γίνῃ διάκρισις μεταξὺ τῶν ὡς εἴρηται δύο κατηγοριῶν, ἤτοι τῶν ἀπασχολουμένων εἰς γαρνίρισμα μετὰ περισφυρίων καὶ εἰς τοιοῦτον ἄνευ περισφυρίων, οὕτως ὥστε ἡ συνολικῶς ὀφειλομένη ἀμοιβὴ τῶν ἐργαζομένων εἰς τὸ γαρνίρισμα μετὰ περισφυρίων κατανέμεται συμμέτρως μεταξὺ τῶν εἰς τὸ εἶδος τοῦτο τῆς ἐργασίας ἀπασχολουμένων, γινομένου ἰδιαιτέρου καθορισμοῦ τῆς ἀμοιβῆς τῶν ἐκτελούντων (τεχνιτῶν ἢ βοηθῶν) γαρνίρισμα ἄνευ περισφυρίων.

Ἐν προκειμένῳ, καθ' ἃ δείκνυται ἐκ τῶν γ' καὶ δ' αἰτιολογιῶν τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον εἰς τὴν αὐτὴν ὡς ἄνω προέβη ἑρμηνείαν τῶν μνησθεισῶν διατάξεων, δεχθὲν περαιτέρω διὰ πλήρων καὶ οὐχὶ ἀντιφατικῶν σκέψεων, ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος, προσληφθεὶς παρὰ τοῦ ἀναιρεσείοντος Δημοσίου διὰ συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, προσέφερε κατὰ τὸ ἀπὸ 1.8.1963 μέχρι 3.8.1966 χρονικὸν διάστημα ἐργασίαν βοηθοῦ ἀρβυλοτεχνίτου εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 700 Στρατιωτικὸν Ἐργοστάσιον ἱματισμοῦ, ἀπησχολεῖτο δὲ εἰς γαρνίρισμα φοντίων μετὰ περισφυρίων, πλῆρες, μετέχων εἰς συνεργεῖον ἐκ 45 τεχνιτῶν, ἐξ ὧν οἱ 5 ἐπεδίδοντο εἰς γαρνίρισμα φοντίων ἄνευ περισφυρίων, δι' ὃ προβλέπεται κατωτέρα ἀμοιβὴ τῆς ὁριζομένης διὰ τὸ γαρνίρισμα μετὰ περισφυρίων, ἀκολούθως δὲ ὑπελόγισε τὴν συνολικὴν ἀμοιβὴν διὰ τὴν ὑπὸ τῶν 40 τεχνιτῶν παρασχε-

θείσαν έργασίαν, καθορίσαν τήν άναλογίαν τοῦ άναιρεσιβλήτου εἰς τό 1/40 τῆς άμοιβῆς τῶν άσχοληθέντων μέ γαρνίρισμα πλήρες (φοντίων) μετά περισφυρίων. Ὅθεν, οἱ ἐναντίοι 1ος καί 2ος λόγοι άναιρέσεως ἐκ τοῦ ἄρθρου 807 ἐδ. 17 καί 19 Πολ. Δικονομίας εἶναι ἀβάσιμοι.

Κατά τήν παράγραφον 2 τοῦ ἄρθρου 22 τοῦ νόμου 3693/1957 περί τροποποιήσεως καί συμπληρώσεως τῶν περί Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους διατάξεων εἰς τάς δίκας μετά τοῦ Δημοσίου, τά δικαστικά ἔξοδα συμψηφίζονται ὅλα α) ὅταν ἀμφότεροι οἱ διάδικοι εἶναι ὑπαίτιοι καί β) ὅταν ἕκαστος διάδικος ἐν μέρει νικήσῃ καί ἐν μέρει ἡττηθῇ. Ἐκ τῆς ὑφῆς καί τοῦ σκοποῦ τῆς διατάξεως ταύτης, ἥς ἡ ἔννοια οὐδόλως ἐπηρεάζεται ἐκ τῆς ρυθμίσεως τοῦ ἐν τῇ παραγράφῳ 1 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου ἰδιαιτέρου θέματος (μείωσις ἀμοιβῆς δικηγόρου ἀποδοτέας εἰς τόν νικῶντα διάδικον ἐπί δίκης μετά τοῦ Δημοσίου), σαφῶς προκύπτει, ὅτι ἐν περιπτώσει ἐπιδικάσεως ποσοῦ ἐλάσσονος τοῦ διά τῆς ἀγωγῆς ζητουμένου, καί ἄν ἐκρίθη ὀβάσιμος ἡ ἀξίωσις, ὅσον ἀφορᾶ ἐν ἤ καί πάντα τά κεφάλαια, θεσπίζεται ἐν δίκῃ οἱαδήποτε μετά τοῦ Δημοσίου συμψηφισμός ἐν ὅλῳ τῶν δικαστικῶν ἐξόδων. Ὅθεν ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ἐπιβαλοῦσα τιμήμα τῆς δικαστικῆς δαπάνης εἰς βάρος τοῦ ἀναιρεσείοντος Δημοσίου, καίτοι ἐδέχθη ἐν μέρει τήν ἀγωγήν τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, διώκουσαν, ὡς εἴρηται, διαφοράς ἀποδοχῶν, ἐσφαλμένως ἠρμήνευσε καί ἐφήρμοσε τήν παρατεθεῖσαν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 22 § 2 τοῦ νόμου 3693/1957 καί εἶναι ἀναιρετέα κατά τό ἄρθρον 807 ἐδ. 17 Πολ. Δικονομίας καί τόν βάσιμον 3ον λόγον ἀναιρέσεως (*).

2. Ἀποδοχαί ἐκτάκτου προσωπικοῦ Σιδηροδρόμων Ἑλληνικοῦ Κράτους

Ρύθμισις ἀποδοχῶν προσωπικοῦ Σ.Ε.Κ., προσλαμβανομένου δι' συμβάσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου πρός ἐκτέλεσιν ἐργασίας, μή δυναμένων νά εἶναι κατώτεραι τῶν ἀποδοχῶν, αἵτινες ἰσχύουν διά τό προσωπικόν τῶν ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων.— Ἔννοια τῶν ἀποδοχῶν τούτων.— Μισθοί πρακτικῶν μηχανικῶν καί μηχανοδηγῶν.

Ἀρείου Πάγου 280/1968, Τμ. Γ'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Θ. Καμπέρης** Εἰσηγητής ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Δ. Μαργέλλος** Δικηγόροι οἱ κ.κ. Μ. Εὐαγγέλου, Α. Τσαρας

Ἐπί τοῦ νομικοῦ ζητήματος καί τό Τμῆμα τοῦτο συμφωνεῖ πρός τήν γνώμην, ἥτις ἐξηνέχθη ὑπό τοῦ ἀναιρετικοῦ Τμήματος (*) διά τῆς δευτέρας αἰτιολογίας τῆς εἰρημένης ἀποφάσεώς του. Κατά τήν σαφῆ ἔννοιαν τοῦ ἐδαφίου δ' τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ Β.Δ. 18.5/18.6. 1954 «περί ρυθμίσεως τῶν ἀποδοχῶν τοῦ προσωπικοῦ τῶν Σιδηροδρόμων Ἑλληνικοῦ Κράτους» (Φ.Ε.Κ. 123) αἱ ἀποδοχαί τοῦ ἐκτάκτου προσωπικοῦ τῶν Σ.Ε.Κ., ὅπερ δέν κατέχει ὀργανικάς θέσεις, προσλαμβάνεται διά συμβάσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου πρός ἐκτέλεσιν ἔργων ὁράσει εἰδικῶν πιστώσεων καί ἐξαιρεῖται τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ἀνωτέρω διατάγματος, καθορίζονται συμβατικῶς, ἀλλά δέν δύνανται νά εἶναι κατώτεραι τῶν ἀποδοχῶν, αἵτινες ἰσχύουσι διά τό προσωπικόν τῶν ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων, τό ἀπασχολούμενον εἰς τήν αὐτήν εἰδικότητα, ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ καί ὑπό τάς αὐτάς συνθήκας. Νοοῦνται δέ, κατά τήν διάταξιν ταύτην, ὡς ἀποδοχαί, αἱ ὀφειλόμεναι εἰς ἀντάλλαγμα τῆς ἐκτελουμένης ἐργασίας παροχαί ἐν τῷ συνόλῳ των, δηλονότι καί αἱ κύριαι καί αἱ πρόσθετοι τοιαῦται. Συνήθως τά τῶν ἀποδοχῶν τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων ρυθμίζονται διά συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας. Τούτου ἕνεκεν ἀναφέρονται ἐν τῷ ἐρμηνευομένῳ ἐδαφίῳ αἱ «ἀνάλογοι συλλογικαί συμβάσεις» καί οὐχί ἐπί τῷ τέλει ὅπως ἀποκλεισθῇ ἡ ἐφαρμογή παντός ἄλλου καθορισμοῦ αὐτῶν, ὅστις ὁρίζεται ὑπό τοῦ νόμου (δι' ἀποφάσεως διαιτητικῆς ἤ ὑπουργικῆς τοιαύτης κλπ.). Ὑπό τήν ἐναντίαν ἐκδοχήν θά ἠδύνατο ὁ ἐργοδότης νά ἐπιτύχῃ τήν μείωσιν τῆς ὅλης ἀντιμισθίας τοῦ ρηθέντος προσωπικοῦ κάτω τοῦ ἐλαχίστου ὁρίου τοῦ προβλεπομένου τόσον διά τούς κατέχοντας ὀργανικάς θέσεις ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ αὐτοῦ, ὅσον καί διά τό ἀντίστοιχον προσωπικόν τῶν ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων. Τέλος ἡ ἰσχύς καί τό κῦρος τῆς ἐφαρμοστέας ρυθμίσεως κρίνεται κατά τάς διατάξεις, τάς διεπούσας τά τῶν ἀποδοχῶν τῶν μισθωτῶν τῶν ἐπιχειρήσεων τούτων καί οὐχί ἐν ὄψει ἐκείνων, αἵτινες ὁ-

(*) Ἀνῃρέθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 18553/1967 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ὡς ἐφετείου.

(*) Α.Π. 49/1968, Τμ. Β', ΕΕΔ 27, 627.

ρώσει τὰς ἀπολαυὰς τοῦ ὑπολοίπου προσωπικοῦ τῶν Σ.Ε.Κ.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 832 § 1 τῆς Πολ. Δικονομίας, ὡς ἀντικατεστάθη τοῦτο ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 23 τοῦ νόμου 3810/1957, ἐὰν ἀναιρεθῇ ἡ ἀπόφασις, οἱ διάδικοι ἐπανέρχονται εἰς τὴν πρὸ τῆς ἀναιρεθείσης ἀποφάσεως κατάστασιν, νομίμως φέρεται ὕδη πρὸς συζήτησιν, ἄνευ προηγουμένης ἐπιδόσεως τῆς ἀναιρετικῆς ἀποφάσεως (Πολ. Δικ., ἄρθρον 834 § 5), ἡ μεταδικασθεῖσα εἰς τὸ Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν διαφορὰ διὰ τῆς ἀπὸ 6 Φεβρουαρίου 1967 ἐφέσεως τοῦ ἐνάγοντος κατὰ τὸ μέρος αὐτῆς, ὅπερ παραμένει ἀδίκαστον μετὰ τὴν ἀναίρεσιν ἐν μέρει τῆς ὑπ' ἀριθ. 12533/1967 ἀποφάσεως τοῦ δικαστηρίου ἐκείνου, τουτέστιν ὡς πρὸς τὰ αἰτήματα τῆς ἐνδίκου ἀγωγῆς περὶ πληρωμῆς εἰς τὸν ἐνάγοντα προσθέτου ἀποζημιώσεως δι' ἐκτέλεσιν ἐργασίας ἐκτὸς ὥρας καὶ ἐπιδόματος πολυετοῦς ὑπηρεσίας.

Διὰ τοῦ καταστάντος ἀμετακλήτου μέρους τῆς εἰρημένης ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ἔχει κριθῇ, ὅτι τὴν 9 Φεβρουαρίου 1960 τὸ ἐναγόμενον προσέλαβε τὸν ἀντίδικόν του εἰς τὰ ὑπ' αὐτοῦ ἐκτελούμενα ἔργα ὡς ἐργοληφθεισῶν παρὰ τοῦ Δημοσίου εἰδικῶν πιστώσεων, διὰ συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου, μὲ ἕδραν τὰς Ἀθήνας καὶ ὑπὸ τὸν ὅρον ὅτι δὲν θὰ εἶχεν ἐπ' αὐτῆς ἐφαρμογὴν τὸ ὁ.δ. τῆς 18.5.1954 περὶ ρυθμίσεως τῶν ἀποδοχῶν τοῦ προσωπικοῦ τῶν Σιδηροδρόμων Ἑλληνικοῦ Κράτους, ὅτι δυνάμει διαδοχικῶν συμβάσεων, ὡρισμένου ἐπίσης χρόνου, διήρκεσεν ἡ ὡς ἄνω ἔννομος σχέσις συνεχῶς μέχρι τῆς 30 Ἰουνίου 1966, ὅτι ὁ ἐνάγων εἰργάσθη ἀπὸ τῆς προσλήψεώς του ὡς εἰδικὸς τεχνίτης καὶ ἀπὸ τῆς 21 Ἰουλίου 1960, ὅτε ἔλαβε τὴν ὑπ' ἀριθ. 5310/1960 Ὑπουργείου Βιομηχανίας ἄδειαν μηχανοδηγοῦ ἐπὶ μηχανῶν ἐσωτερικῆς καύσεως, ὡς χειριστὴς πετρελαιομηχανῆς ἰσχύος 100 καὶ ἀεροσυμπιεστοῦ πετρελαιοκινήτου ἰσχύος 80 ἵππων, ἐξηκολούθησε δὲ νὰ παρέχῃ τὴν αὐτὴν ὑπηρεσίαν καὶ μετὰ τὴν 9 Φεβρουαρίου 1965, καθ' ἣν ἀπέκτησε τὴν ὑπ' ἀριθ. 4854/1965 Ὑπουργείου Βιομηχανίας ἄδειαν πρακτικοῦ μηχανικοῦ κινητηρίων μηχανῶν γ' τάξεως καὶ ὅτι κατὰ τὰς οἰκείας συλλογικὰς συμβάσεις ἐργασίας καὶ διαιτητικὰς ἀποφάσεις ὁ ἐνάγων ἐδικαιοῦτο νὰ λάβῃ μηνιαίως α) δραχμὰς 2.035 ἀπὸ 10.6.1961 μέχρι 10.10.1962, β) δραχμὰς 2.197,80 ἀπὸ 11.10.1962 μέχρις 29.2.1964, γ) δραχμὰς 2.420 ἀπὸ 1.3.1964 μέχρις 9.2.1965, δ) δραχμὰς 2.550 ἀπὸ 10.2.1965 μέχρι 31.10.1965 καὶ ε) δραχμὰς 2.754 ἀπὸ 1.11.1965 μέχρι 30.6.1966. Ἀφ' ἑτέρου ἐκ τῶν καταθέσεων τῶν πρωτοδίκως ἐξετασθέντων μαρτύρων, τῶν ἐκτεθέντων ὑπὸ τῶν διαδίκων καὶ τῶν παρ' αὐτῶν προσκομισθέντων ἐγγράφων ἐβεβαιώθη, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου, ὅτι ὁ ἐνάγων εἶχε προϋπηρεσίαν 14 ἐτῶν, ἀλλ' ἐδήλωσεν αὐτὴν πρὸς τὸν ἐργοδότην καὶ συνάμα κατέθεσε τὰ σχετικὰ πιστοποιητικὰ τὴν 7 Σεπτεμβρίου 1964 καὶ ὅτι ἐπραγματοποίησεν 129 ἡμερομίσθια ἀπὸ 7.9.1964 μέχρις 9.2.1965, 221 ἀπὸ 10.2.1965 μέχρι 31.10.1965, 89 ἀπὸ 1.11.1965 μέχρις 9.2.1966 καὶ 100½ ἀπὸ 10.2.1966 μέχρι 30.6.1966. Ἡ χρονολογία τῆς δηλώσεως ἐκείνης ἀναφέρεται ρητῶς ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 1861/243/4.7.1966 ἐγγράφῳ τοῦ ἐργοδότου καὶ δὲν ἀναιρεῖται ἐκ τινος ἄλλου ἀποδεικτικοῦ στοιχείου.

Κατὰ τὴν παράγραφον 2 τῆς ἀπὸ 18 Ὀκτωβρίου 1958 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας (ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας 67404/1958, Φ.Ε.Κ. Β' 306 καὶ 18045/1959, Φ.Ε.Κ. Β' 91), ἥτις διετηρήθη ἐν ἰσχύϊ καὶ διὰ τῶν μεταγενεστέρων σχετικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἢ διαιτητικῶν ἀποφάσεων, ὡς μὴ ἀντικειμένη εἰς τοὺς ὁρισμοὺς αὐτῶν, οἱ βασικοὶ μισθοὶ τῶν πρακτικῶν μηχανικῶν καὶ μηχανοδηγῶν προσαυξάνονται δι' ἐπιδόματος πολυετοῦς ὑπηρεσίας ἐκ ποσοστοῦ 5% ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως ἑκάστης πενταετίας καὶ μέχρι πέντε πενταετιῶν, ὑπολογίζεται δὲ μόνον ἡ προσαύξησις αὐτὴ ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ὑποβολῆς τῶν πιστοποιούντων τὴν παρ' ἄλλῳ ἐργοδότῃ προϋπηρεσίαν ἐγγράφων, ἐὰν ἤθελε καθυστερήσει ἡ προσαγωγὴ των πέραν τοῦ δωδεκάτου ἀπὸ τοῦ χρόνου τῆς προσλήψεως. Ηὐξήθη ἄρα ἡ μηνιαία ἀντιμισθία τοῦ ἐνάγοντος κατὰ δραχμὰς 363 ἀπὸ 7.9.1964 μέχρις 9.2.1965, κατὰ δραχμὰς 382,50 ἀπὸ 10.2.1965 μέχρι 31.10.1965, κατὰ δραχμὰς 413 ἀπὸ 1.11.1965 μέχρις 9.2.1966 καὶ κατὰ δραχμὰς 550,80 ἀπὸ 10.2.1966 μέχρι 30.6.1966, ἐν ὄψει δὲ τῶν πραγματοποιηθέντων ὑπ' αὐτοῦ ἡμερομισθίων ἡ ἐκ τοῦ ἐπιδόματος πολυετοῦς ὑπηρεσίας ἀπαίτησις του ἀνέρχεται εἰς τὸ ποσὸν 8.983 δραχμῶν. Πρὸ τούτοις ὀφείλονται εἰς τὸν ἐνάγοντα δραχμαὶ 1.243 ἐκ τοῦ ὑπολογισμοῦ τῆς ἀνωτέρω προσαυξήσεως καὶ εἰς τὰς παροχὰς ἐπὶ ταῖς ἑορ-

ὑπηρέτησεν ὁ ἀναιρεσίβλητος ὡς χειριστὴς καὶ ἐπιτηρητὴς ὑποσταθμῶν, δὲν ἦτο δυνατὴ ἡ ἐξεύρεσις καὶ πρόσληψις τεχνιτῶν τῆς εἰδικότητος αὐτοῦ καὶ ὅτι εἷς τοὺς ἐν τῇ ἀγωγῇ κατονομαζομένους μισθωτοὺς τῆς ἀναιρεσειούσης, οἵτινες ὑπὸ τὰς αὐτὰς συνθήκας ὡς ὑπομηχανικοὶ ἢ εἰδικευμένοι ἠλεκτροτεχνῖται, εἶα τελευταία προϋπόθεσις συνέτρεχε καὶ διὰ τὸν ἀναιρεσίβλητον, προσέφερον αὐτῇ τὰς ἰδίας μὲ αὐτὸν ὑπηρεσίας, κατεβάλλετο τὸ ἐπιμίσθιον ἀπομειωκρυσμένων περιοχῶν. Βάσει δὲ τῆς ἀρχῆς τῆς ἴσης μεταχειρίσεως ἐπεδίκασεν εἰς τὸν ἀναιρεσίβλητον τὸ ἐπιμίσθιον τοῦτο. Οὕτως, ἀποφηνάμενον τὸ μὲν ὀρθῶς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 288 Α.Κ., ἐπιβάλλοντος τὴν καλόπιστον ὑπὸ τοῦ ὀφειλέτου ἐκτέλεσιν τῆς παροχῆς, ἐφ' οὗ στηρίζεται ἡ ἀρχὴ τῆς ἴσης μεταχειρίσεως, ἣν καὶ ὁ ἐργοδότης δέον νὰ ἐφαρμόζῃ ἔναντι τῶν ἐν τῇ ἐπιχειρήσει αὐτοῦ ἐργαζομένων (*), ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε, τὸ δὲ πλήρως ἠτιολόγησε τὴν ἀπόφασίν του καὶ οἱ περὶ τοῦ ἐναντίου δεύτερος καὶ τρίτος λόγοι ἀναιρέσεως τοῦ δικογράφου τῶν προσθέτων εἶναι ἀπορριπτέοι ὡς ἀβάσιμοι.

Ὁ ἰσχυρισμὸς τῆς ἀναιρεσειούσης, ὅτι τὸ ἀνωτέρω ἐπιμίσθιον δὲν ἐγορηγεῖτο εἰς τὸ σύνολον ἢ εἰς τὴν μεγίστην πλειονότητα τῶν ἐκτελούντων ὑπὸ τὰς αὐτὰς μὲ τὸν ἀναιρεσίβλητον συνθήκας τὴν ἐργασίαν ἐπιτηρητοῦ ὑποσταθμοῦ, ἀπεκρούσθη ὑπὸ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, δεχθείσης, ὡς εἴρηται, ὅτι τοῦτο ἐχορηγεῖτο εἰς ἅπαντας τοὺς παρέχοντας τὴν ἀνωτέρω ἐργασίαν μισθωτούς, ἐφ' ὅσον ἦτο ἀδύνατος ἡ ἐξεύρεσις καὶ πρόσληψις προσωπικοῦ τῆς εἰδικότητος αὐτῶν ἐπιτοπίως. Ὅθεν, ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου πρῶτος λόγος τοῦ δικογράφου τῶν προσθέτων, ἀποβλέπων αἰτίασιν ἐκ τοῦ ἄρθρου 807 ἐδ. 7 Πολ. Δικονομίας, εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος. Καθ' ὅσον δὲ πλήττει τὴν περὶ τὰ πράγματα ἀνέλεγκτον κρίσιν τοῦ δικάσαντος ἐφετείου, εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀπαράδεκτος, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 810 § 1 Πολ. Δικονομίας, ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 6 νόμου 3810/1957 (*).

(*) Ἴδετε περὶ τῆς ἀρχῆς ἴσης μεταχειρίσεως μισθωτοῦ Α.Π. 610/1966, ΕΕΔ 26, 159, ἔνθα αἱ σχετικαὶ παραπομπαί.

II. ΩΡΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ὧραι ἐργασίας προσωπικοῦ ἐπιχειρήσεων πετρελαιοειδῶν

Ἰσχὺς τῆς βουλήσεως τῶν διοικούντων τὸ νομικὸν πρόσωπον, ὑφ' ὡρισμένους ὅρους δηλουμένης, ὡς βουλήσεως αὐτοῦ τούτου τοῦ νομικοῦ προσώπου, ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐνέργειαν δικαιοπραξιῶν καὶ νομικῶν ἐν γένει πράξεων, ὁριζομένων ἐπὶ πλημμελοῦς διοικήσεως ἐν τῇ συστατικῇ πράξει ἢ τῷ καταστατικῷ τοῦ τρόπου, καθ' ὃν λαμβάνονται αἱ ἀποφάσεις τῆς διοικήσεως ἐντὸς τοῦ κύκλου τῆς ἐξουσίας των.—Ἀμφισβήτησις τοῦ κύρους συμβάσεως μετὰ τρίτου δι' ἔλλειψιν νομίμου ἐκπροσωπήσεως τοῦ νομικοῦ προσώπου.—Ἀναγκαῖον ὁ ἐπικαλούμενος ταύτην νὰ προτείνῃ καὶ ἀποδείξῃ τὴν ἔγκυρον ἐκδήλωσιν τῆς δικαιοπρακτικῆς βουλήσεως. Ὧραι ἐργασίας προσωπικοῦ Γραφείων ἐπιχειρήσεων πετρελαιοειδῶν.

Ἀρείου Πάγου 269/1968, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ν. Χαραλάμπης**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Στ. Σταυρόπουλος**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Π. Ἰωαννίδης, Λ. Μαρούλης

Ὡς προκύπτει ἐκ τῶν ἄρθρων 65, 67, 68, 70 Α.Κ. καὶ 2 § στ' τοῦ νόμου 2190 περὶ Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν, ἡ βούλησις τῶν διοικούντων τὸ νομικὸν πρόσωπον, ὑφ' ὡρισμένους ὅρους δηλουμένη, ἰσχύει ὡς βούλησις αὐτοῦ τούτου τοῦ νομικοῦ προσώπου, ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐνέργειαν δικαιοπραξιῶν καὶ νομικῶν ἐν γένει πράξεων, ἐπὶ πολυμελοῦς δὲ διοικήσεως ὁρίζεται ἐν τῇ συστατικῇ πράξει ἢ τῷ καταστατικῷ ὁ τρόπος, καθ' ὃν λαμβάνονται αἱ ἀποφάσεις τῆς διοικήσεως ἐντὸς τοῦ κύκλου τῆς ἐξουσίας της. Ὡσάκις, ὡς ἐκ τούτου, ἀμφισβητεῖται τὸ κῦρος καταρτισθείσης συμβάσεως μετὰ τρίτου δι' ἔλλειψιν νομίμου ἐκπροσωπήσεως τοῦ νομικοῦ προσώπου, ὀφείλει ὁ ἐπικαλούμενος ταύτην νὰ προτείνῃ καὶ ἀποδείξῃ τὴν ἔγκυρον ἐκδήλωσιν τῆς δικαιοπρακτικῆς βουλήσεως.

Ἐν προκειμένῳ, καθ' ἃ δείκνυται ἐκ τῆς γ' αἰτιολογίας τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον,

(*) Ἐπεκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 14402/1968 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ὡς ἐφετείου.

ται, αίτινες έχορηγήθησαν δυνάμει των ύπ' άριθ. 116220/1964, 39700/1965, 116100/1965 και 31436/1966 αποφάσεων των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας. Εκ των αυτών ως άνω αποδεικτικών στοιχείων βεβαιούται ωσαύτως, ότι ο ένάγων είργάσθη εκτός έδρας επί 363 ήμέρας από 10.6.1961 μέχρι 10.10.1962, επί 422 ήμέρας από 11.10.1962 μέχρις 29.2.1964, επί 142 ήμέρας από 1.3.1964 μέχρις 6.8.1964, επί 121 ήμέρας από 7.9.1964 μέχρις 9.2.1965, επί 203 ήμέρας από 10.2.1965 μέχρι 31.10.1965, επί 75 ήμέρας από 1.11.1965 μέχρις 9.2.1966 και επί 22 ήμέρας από 10.2.1966 μέχρι 30.6.1966, ήτοι εν όλω επί 1348 ήμέρας. Τούτο μαρτυρείται πλήρως εκ του ρηθέντος ύπ' άριθ. 1861/243/1966 έγγράφου, άμα δε έγένετο ήδη αποδεκτόν και διά των προτάσεων του ένάγοντος. Κατά τα προεκτεθέντα, εν συνδυασμώ προς την ύπ' άριθ. 21091/2990/1946 απόφασιν των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας (Φ.Ε.Κ. Β' 142), ήτις εξεδόθη βάσει των ά.ν. 19/1944 και 866/1946, ο ένάγων εδικαιούτο να λάβη διά την εκτός έδρας εργασίαν του πρόσθετον αποζημίωσιν δραχμών 130.367, έναντι των οποίων κατεβλήθησαν 64.696 δραχμαί και οφείλεται το ποσόν των δραχμών 65.671. Όθεν, δέον να γίνωσιν εν μέρει δεκτά τα καταλήγοντα αιτήματα της προκειμένης αγωγής, επί τω τέλει να υπογραφωθή το ενάγόμενον να πληρώση εις τον ένάγοντα 75.897 δραχμάς είσέτι, δηλονότι πέραν του χρηματικού ποσού, όπερ επεδικάσθη αμετακλήτως διά της ύπ' άριθ. 12533/1967 αποφάσεως του Πρωτοδικείου Αθηνών.

3. Παροχή επιμισθίου απομεμακρυσμένων περιοχών ύπό της Δημοσίας Επιχειρήσεως Ηλεκτρισμού

Παροχή επιμισθίου απομεμακρυσμένων περιοχών είς μισθωτούς της ύπό της Δημοσίας Επιχειρήσεως Ηλεκτρισμού.—Μή χορήγησις τούτου είς άλλους κατά παράβασιν της ρηθείσης μεταχειρίσεως, ήν δπαίον ό έργοδότης δέον νά έφαρμόζη έναντι τών έν τή έπιχειρήσει αύτου έργαζομένων.

Αρείου Πάγου 307/1968, Τμ. Β'

Προεδρεύων ο Αντιπρόεδρος κ. **Ν. Χαραλάμπης** Εισηγητής ο Άρεοπαγίτης κ. **Εύστ. Μαλλούχος** Συμφώνουν οι κ.κ. Γ. Μπλάτσιος, Μ. Εύαγγέλου

Ως δείκνυται εκ του δικογράφου της αγωγής, εφ' ής ή προσβαλλομένη κατ' έφεσιν εκδοθείσα απόφασις, ο αναιρεσίβλητος ισχυρίζεται, ότι ή αναιρεσείουσα κατά παράβασιν της επί του άρθρου 288 Α.Κ. ειδομένης αρχής της ίσης μεταχειρίσεως δεν κατέβαλεν εις αυτόν, υπηρετούντα εις τον τεχνικόν κλάδον αυτής ως χειριστήν επιτηρητήν υποσταθμών, το καταβαλλόμενον βάσει της ύπ' άριθ. 72 της 28ης Νοεμβρίου 1956 εγκυκλίου της εις τους εργαζομένους υπό τας αυτάς συνθήκας μισθωτούς επιμίσθιον απομεμακρυσμένων περιοχών. Ούτω ως προς τους όρους και τας προϋποθέσεις, υφ' άς εχορηγείτο το επιμίσθιον τούτο, ο αναιρεσίβλητος αμέσως ανεφέρετο εις την ύπ' άριθ. 72 της 28ης Νοεμβρίου 1956 εγκύκλιον της αναιρεσειούσης. Ως δε δείκνυται εκ των υποβληθεισών προτάσεων του αναιρεσιβλήτου κατά την πρώτην συζήτησιν της υποθέσεως, καθ' ήν εξεδόθη ή εκκληθείσα ύπ' άριθ. 2/1966 πρωτόδικος απόφασις, ο αναιρεσίβλητος εν τέλει των προτάσεων ισχυρίζεται, ότι το ανωτέρω επίδομα κατεβάλλετο κατά την ρηθείσαν εγκύκλιον, διότι δεν υπήρχε δυνατότης εξευρέσεως προσωπικού της ειδικότητος αυτού επιτοπίως. Όθεν, παραδεκτώς κατ' άρθρον 158 § 1 Πολ. Δικονομίας, ο αναιρεσίβλητος διεσαφήνισεν εν τω ακροατηρίω κατά την πρώτην συζήτησιν τους όρους και τας προϋποθέσεις της χορηγήσεως του εν λόγω επιμισθίου, σιωπηρώς περιεχομένους εν τη αγωγή, και ο περί του εναντίου μοναδικός λόγος αναιρέσεως του κυρίου δικογράφου, αποδίδων εις την προσβαλλομένην απόφασιν την αιτίασιν, ότι παρά τον νόμον έλαβεν ύπ' όψιν το πραγματικόν τούτο γεγονός, μή περιεχόμενον εις την ιστορικήν βάσιν της αγωγής, αλλ' απαραδέκτως το πρώτον προταθέν εις τον δεύτερον βαθμόν, είναι απορριπτέος ως αβάσιμος.

Ως δείκνυται εκ της προσβαλλομένης αποφάσεως το δικάσαν δικαστήριον εδέξατο ανελέγκτως, μετ' εκτίμησιν των αποδείξεων, ότι ή αναιρεσείουσα ενέκρινε διά της ανωτέρω εγκυκλίου της την χορήγησιν εις τους μηχανικούς και το λοιπόν προσωπικόν των σταθμών παραγωγής, υποσταθμών και εργοστασίων επιμισθίου απομεμακρυσμένων περιοχών υπό την μοναδικήν προϋπόθεσιν της αδυναμίας εξευρέσεως και προσλήψεως προσωπικού της απαιτουμένης ειδικότητος επιτοπίως, ασχέτως προσόντων και αποδόσεως, ότι εις Δαλαμανάρα Άργους, όσον και εις Σχηματάριον, ήτοι εις τους τόπους, εις ούς

ἐδέχθη, μετ' ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων, ὅτι ἡ ἀναιρεσείουσα διὰ τὴν παρακολούθησιν καὶ ἔλεγχον τῆς λειτουργίας τῶν πρατηρίων πωλήσεως βενζίνης προσέλαβε, διὰ τοῦ γενικοῦ διευθυντοῦ της, ὃν καὶ ὀνομάζει καὶ εἰς τὸν ὁποῖον τὸ Διοικητικὸν της Συμβούλιον εἶχεν ἀναθέσει τὰς τοιαύτας τοποθετήσεις, τὸν ἀναιρεσίβλητον ὡς ὑπάλληλόν της, ἥτοι διαχειριστὴν καὶ ταμίαν (ἀπασχολούμενον μὲ τὴν εἴσπραξιν καὶ ἀπόδοσιν τῶν εἰς τὴν ἀναιρεσείουσαν ἑταιρείαν ὀφειλομένων χρημάτων), τὸ πόρισμα δὲ τοῦτο τοῦ Πρωτοδικείου διατυποῦται ἐν τῇ ἐννοίᾳ, ὅτι εἰς τὴν σύναψιν τῆς ὡς ἄνω συμβάσεως προέβη τὸ εἰρημένον ὄργανον, ἔχον εἰδικὴν ἐξουσιοδότησιν διὰ τὴν πρόσληψιν ὑπαλλήλων τῶν ἐν τοῖς πρατηρίοις Γραφείων, παρασγεθεῖσαν ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου. Ὁ ἐναντίος ὅθεν πρῶτος λόγος ἀναιρέσεως ἐκ τοῦ ἄρθρου 807 ἐδ. 17 καὶ 19 Πολ. Δικονομίας εἶναι μὴ ὁάσιμος.

Διὰ τοῦ ἄρθρου 5 τῆς ἀπὸ 17 Νοεμβρίου 1950 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἥτις προβλέπει εἰδικῶς περὶ τοῦ ὑπαλληλικοῦ καὶ ὑπηρετικοῦ προσωπικοῦ Γραφείων τῶν ἐπιχειρήσεων πετρελαιοειδῶν ὡρίσθησαν αἱ καθ' ἑβδομάδα ὧραι ἐργασίας τούτου εἰς 39 (πλὴν τῶν ἐργαζομένων εἰς τὰ ταμεῖα) καὶ τῶν ἀπασχολουμένων ἐντὸς τῶν Γραφείων (εἴτε κεντρικὰ εἶναι ταῦτα, εἴτε κεῖνται εἰς τοὺς χώρους τῶν ἐγκαταστάσεων) εἰς 42 συνολικῶς. Εἰς τὴν τελευταίαν ταύτην κατηγορίαν ὑπάγονται καὶ οἱ ὑπάλληλοι τῶν Γραφείων τῶν διατηρουμένων εἰς τὰ ὡς ἄνω πρατήρια πωλήσεως βενζίνης καὶ λοιπῶν προϊόντων τῶν ἐπιχειρήσεων πετρελαιοειδῶν, ὡς συνάγεται α) ἐκ τῆς διακρίσεως ὡς πρὸς τὰς ὥρας ἐργασίας μεταξὺ ἀφ' ἑνὸς τῶν ἐργαζομένων εἰς τὰς ἐγκαταστάσεις καὶ ἀφ' ἑτέρου τοῦ προσωπικοῦ Γραφείων, ὅπερ ρητῶς ἐξηρέθη τῆς ἐφαρμογῆς τῶν διατάξεων τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἀπὸ 19 Ὀκτωβρίου 1950, 19 Μαΐου 1954 καὶ 5 Αὐγούστου 1955 (ὅλ. ἄρθρον 1 τούτων) περὶ ρυθμίσεως τῶν ὅρων ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ (τεχνιτῶν, ὑπαλλήλων, ἐργατοτεχνιτῶν καὶ ὑπηρετῶν) τῶν ἐγκαταστάσεων καὶ ἐξωτερικῶν ὑπηρεσιῶν τῶν ὡς εἴρηται ἐπιχειρήσεων πετρελαιοειδῶν, ὁριζουσῶν ἕτερον ὡράριον διὰ τοὺς ἐργαζομένους εἰς τὰς ἐγκαταστάσεις (ἐκτάωρον, ὡς ἐπὶ βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων, ὅλ. Α.Π. Ὁλομ. 392/1967 (*) καὶ β) ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 2 τῆς μνησθείσης ἀπὸ 5 Αὐγούστου 1955 συλλογικῆς συμβάσεως, καθ' ἣν τὸ προσωπικὸν τῶν Γραφείων τῶν ἐγκαταστάσεων, ὅπερ ἐκτελεῖ κατὰ κύριον χαρακτῆρα ὑπηρεσίας Γραφείου, λογίζεται ὡς προσωπικὸν Γραφείου καὶ δὲν ὑπάγεται εἰς τὴν σύμβασιν ταύτην, ἀλλ' εἰς τὴν ἀπὸ 17 Νοεμβρίου 1950 (τὸ ἄρθρον 5 τῆς ὁποίας περὶ τῶν ὡρῶν ἐργασίας ἐμνημονεύθη ἀνωτέρω). Ὅθεν, ἐφ' ὅσον ἡ προσβαλλομένη ἐδέχθη ἀνελέγκτως, ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος ἐξετέλει καθήκοντα ταμίου καὶ διαχειριστοῦ εἰς Γραφεῖον τῶν ἐν αὐτῇ ἀναφερομένων πρατηρίων βενζίνης, τὴν κίνησιν τῶν ὁποίων παρηκολούθει ἡ ἀναιρεσείουσα δι' ὑπαλλήλων καὶ ἐπιθεωρητῶν, ὡς διαθέσασα τὰ πρὸς ἀνέγερσιν τῶν κτισμάτων καὶ τῶν ἐγκαταστάσεων τῶν πρατηριούχων κεφάλαια, ὁάσει τῆς μετὰ τούτων συμφωνίας, κατ' ὀρθὴν ἑρμηνείαν καὶ ἐφαρμογὴν τῶν ρηθεισῶν διατάξεων ἔκρινεν, ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος ὑπογρεοῦται, ὡς ὑπάλληλος, κατὰ τὰ ἐκτεθέντα, τῆς ἀναιρεσειούσης Ἑταιρείας, ἀσκούσης ἐμπορίαν ὑγρῶν καυσίμων καὶ πετρελαιοειδῶν, εἰς ἑπτάωρον ἡμερησίαν ἐργασίαν καὶ ἀκολούθως ἐπεδίκασεν ἀποζημίωσιν δι' ὑπερωριακὴν ἐργασίαν, ὁ δὲ τὰ ἐναντία ὑποστηρίζων δεύτερος λόγος ἀναιρέσεως τυγχάνει ἀβάσιμος (**).

(*) ΕΕΔ 26, 803.

(**) Ἐπεκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 15148/1967 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ὡς ἐφετείου.

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ

ΑΣΦΑΛΙΣΙΣ ΕΙΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ

Ἀσφάλισις εἰς τὸ Ἵδρυμα Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων

1. Μὴ ἀναγκαία, κατ' ἄρθρα 2 § 1 καὶ 34 § 1 Α.Ν. 1846/1951, ἡ συμπλήρωσις τῶν ὑπὸ τοῦ Νόμου ἀπαιτουμένων ἡμερῶν ἐργασίας, ἐὰν τὸ γεγονός, τὸ θεμελιοῦν τὸ εἰς παροχὴν δικαίωμα, ὀφείλεται εἰς βίαιον συμβὰν κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν ἀσφαλιστέας εἰς τὸ Ι.Κ.Α. ἐργασίας ἢ ἐξ ἀφορμῆς αὐτῆς, ἀσφαλιστέας ἐργασίας οὔσης τῆς ἐξηρτημένης ἐναντι ἀμοιβῆς.—Ἀσφάλισις εἰς τὸ Ι.Κ.Α. ἐργατῶν οἰκοδομικῶν ἢ τεχνικῶν ἔργων.— Ἔννοια ὑπ' ἀριθ. 75833/1958 σχετικῆς ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας περὶ εἰσφορῶν πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. δι' οἰκοδομικὰ ἔργα.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 593/1968, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Γ. Χαρμπούρης**
Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. **Χ. Παναγιωτόπουλος**
Δικηγόρος ὁ κ. Στ. Σπετσάκης

Διὰ τῆς παριδεκτῶς καὶ ἐμπροθέσμως προσβαλλομένης ὑπ' ἀριθ. 9942 τῆς 30.5.1967 ἀποφάσεως τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ ἐν Ἀθήναις Ὑποκαταστήματος τοῦ Ι.Κ.Α. ἀπορρίφθη ἡ ἀπὸ 16.5.1965 αἴτησις τῆς αἰτούσης περὶ ἀπονομῆς εἰς αὐτὴν συντάξεως, λόγῳ θανάτου τοῦ ἠσφαλισμένου συζύγου της, ἐπελθόντος τὴν 4.8.1958, ὀφειλομένου δέ, κατὰ τοὺς ἰσχυρισμοὺς τῆς αἰτούσης, εἰς ἐργατικὸν ἀτύχημα.

Κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 2 § 1 καὶ 34 § 1 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 διὰ τὴν ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. χορήγησιν ἀσφαλιστικῆς παροχῆς δὲν ἀπαιτεῖται ἡ συμπλήρωσις τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου ἀπαιτουμένων ἡμερῶν ἐργασίας, ἐὰν τὸ γεγονὸς τὸ θεμελιοῦν τὸ εἰς τὴν παροχὴν δικαίωμα ὀφείλεται εἰς βίαιον συμβάν, ἐπελθὸν κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν ἀσφαλιστέας εἰς τὸ Ι.Κ.Α. ἐργασίας ἢ ἐξ ἀφορμῆς ταυτης ἐργασίας, ἀσφαλιστέα δὲ εἰς τὸ Ι.Κ.Α. ἐργασία εἶναι ἡ ἐξηρτημένη ἐναντι ἀμοιβῆς ἐργασία.

Ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ἐδέχθη, ὅτι ὁ σύζυγος τῆς αἰτούσης ἀπεβίωσε τὴν 4.8.1958 συνεπείᾳ πτώσεώς του, ἥτις προεκάλεσε κάταγμα τῆς λεκάνης μετὰ ῥήξεως τῆς οὐροδόχου κύστεως καὶ ἐπακολούθου περιτονίτιδος, ἀπεβίωσε τοιοῦτον ἐκ βιαίου συμβάντος, τοῦτο ὅμως δὲν ἐπῆλθε κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν ἀσφαλιστέας εἰς τὸ Ἵδρυμα Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων ἐργασίας ἢ ἐξ ἀφορμῆς τοιαύτης ἐργασίας, διότι συνέβη καθ' ὃν χρόνον ὁ θανὼν ἠσχολεῖτο μὲ τὴν κατεδάφισιν τῆς ἰδίας αὐτοῦ οἰκίας ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Ἀνατολῆς 14 (Ν. Ἰωνία) καὶ δὲν παρεῖχε συνεπῶς ἐξηρτημένην ἐργασίαν ἔναντι ἀμοιβῆς. Ἀποκλείσασα οὕτω ἡ ἀπόφασις τὸ ἐργατικὸν ἀτύχημα ἔκρινε περαιτέρω, ὅτι ὁ θανὼν δὲν εἶχε συμπληρώσει τὸν ἀριθμὸν ἡμερῶν ἐργασίας, τὸν ἀπαιτούμενον κατὰ νόμον, ἵνα ἡ σύζυγος αὐτοῦ καὶ ἤδη αἰτοῦσα τύχῃ συντάξεως λόγῳ θανάτου.

Ἡ αἰτοῦσα δὲν ἀμφισβητεῖ τὰ ὑπὸ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως γενόμενα, ὡς ἄνω, δεκτὰ πραγματικὰ περιστατικά, οὔτε ὡς πρὸς τὸ ὅτι ὁ θανὼν σύζυγος αὐτῆς δὲν εἶχε συμπληρώσει τὰς πρὸς συνταξιοδότησίν της ἀπαιτουμένας χρονικὰς προϋποθέσεις, οὔτε ὡς πρὸς τὸ ὅτι, καθ' ὃν χρόνον ἔλαβε χώραν τὸ μνημονευθὲν ἀτύχημα, ὁ σύζυγος αὐτῆς δὲν παρεῖχεν ἐξηρτημένην ἐργασίαν ἔναντι ἀμοιβῆς. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθές, ὅτι τὸ τελευταῖον τοῦτο ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις συνήγαγε κυρίως ἐκ τοῦ λόγου ὅτι ἡ οἰκία, μὲ τὴν κατεδάφισιν τῆς ὁποίας ἠσχολεῖτο ὁ θανὼν κατὰ τὸν χρόνον τοῦ ἀτυχήματος, ἀνῆκεν εἰς αὐτόν, ἐνῷ ἐν τῇ ὑπὸ κρίσιν αἰτήσει ἡ οἰκία αὕτη ἀναφέρεται ὡς «οἰκία μας», ὡς ἀνήκουσα τοιοῦτοτρόπως εἰς τὸν θανόντα καὶ τὴν ἤδη αἰτοῦσαν, τοῦτο ὅμως καὶ μόνον, οὕτως ἀναφερόμενον, δὲν συνιστᾷ οὐσιώδη, οὐδὲ ἄλλως συγκεκριμένων ἰσχυρισμόν, προσηκόντως προβαλλόμενον καὶ δεκτικὸν δικαστικῆς ἐκτιμήσεως.

Ἡ αἰτοῦσα προβάλλει, ὅτι, καίτοι ὁ θανὼν σύζυγος αὐτῆς δὲν παρεῖχε κατὰ τὸν χρόνον τοῦ ἀτυχήματος ἐξηρτημένην ἐργασίαν ἔναντι ἀμοιβῆς, ἐξετέλει οἷκ ἧττον ἐργασίαν ἀσφαλιστέαν εἰς τὸ Ι.Κ.Α., δυνάμει τοῦ ἄρθρου 3 τῆς ὑπ' ἀριθ. 75833/Ι.673/57 τῆς 26.2.1958 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας «περὶ ἐγκρίσεως Κανονισμοῦ περὶ τρόπου ἀσφαλίσεως παρὰ τῷ Ι.Κ.Α.

των απασχολουμένων εις οικοδομικάς ή τεχνικάς εν γένει εργασίας προσώπων» (Φ.Ε.Κ. 72/1958, τεύχος Β').

Η εν τη ηγουμένη σκέψει υπουργική απόφασις εξεδόθη βάσει της εξουσιοδοτήσεως του άρθρου 26 § 2 του ά.ν. 1846/1951, καθ' ην ίδιον σύστημα καταβολής εισφορών δύναται να θεσπισθή διά Κανονισμού διά την ασφάλισιν των εργατών οικοδομικών ή τεχνικών εν γένει εργασιών και των υπεργολάβων. Η εξουσιοδότησις αύτη, αναφερομένη μόνον εις τον τρόπον εισπράξεως των εισφορών διά την ασφάλισιν των εν αυτή μνημονευομένων εργατών, έχει υπ' όψιν εργάτας υπαγομένους κατά νόμον εις την ασφάλισιν του Ιδρύματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων, παρέχοντας τοιούτοιν εξηρτημένην εργασίαν έναντι αμοιβής και δεν επιτρέπει την διά του προβλεπομένου υπ' αυτής Κανονισμού υπαγωγήν εις την ασφάλισιν του Ι.Κ.Α. και άλλων κατηγοριών εργαζομένων, εξαιρέσει των ρητώς εν αυτή μνημονευομένων υπεργολάβων, ή βάσει δε της εξουσιοδοτήσεως ταύτης εκδοθείσα, ως άνω, υπουργική απόφασις συμμορφωθείσα προς την εξουσιοδότησιν και, ορίζουσα, ως εκ του συνόλου των διατάξεων αυτής προκύπτει, τα της καταβολής των εισφορών και τα του τρόπου ασφαλίσεως εν γένει των εν αυτή αναφερομένων προσώπων, δεν υπάγει το πρώτον εις την ασφάλισιν του Ι.Κ.Α. πρόσωπα μη ασφαλιζόμενα εις αυτό κατά νόμον και δη, εξαιρέσει των υπεργολάβων, δεν αναγνωρίζει την παρά τω Ιδρύματι Κοινωνικών Ασφαλίσεων ασφάλισιν προσώπων μη παρεχόντων εξηρτημένην εργασίαν έναντι αμοιβής.

Η ανωτέρω έννοια της μνημονευθείσης υπ' αριθ. 75833/1958 υπουργικής αποφάσεως δεν αναιρείται ούθ' εκ των διατάξεων αυτής, καθ' ας αι εισφοραί διά την ασφάλισιν των εν αυτή αναφερομένων προσώπων προκαταβάλλονται προ πάσης ενάρξεως του έργου, υπολογιζομένης επί τη βάσει της καθ' ορισμένην μέθοδον προϋπολογιζομένης αξίας αυτού, ανεξαρτήτως του εάν το έργον μέλλη να εκτελεσθή δι' εργατών ασφαλιζομένων εις το Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων ή διά προσώπων μη υπαγομένων εις την ασφάλισιν του Ιδρύματος τούτου. Διότι ή προκαταβολή αύτη, προβλεπομένη λόγω του ορισθέντος ιδίου συστήματος καταβολής των εισφορών, δεν επάγεται την εις το Ι.Κ.Α. ασφάλισιν και των μη υπαγομένων εις την ασφάλισιν αυτού προσώπων, δεδομένου ότι αι διά τους τελευταίους τούτους προκαταβληθείσαι τυχόν εισφοραί επιστρέφονται μετά το πέρας του έργου. Τούτο προκύπτει εκ του άρθρου 6 της ρηθείσης υπουργικής αποφάσεως, κατά το οποίον, εάν μετά το πέρας του έργου διαπιστωθή ότι αι προκαταβληθείσαι εισφοραί υπερβαίνουσι τας πράγματι οφειλομένας, αι επί πλέον καταβληθείσαι επιστρέφονται, εφ' όσον αι πράγματι οφειλόμεναι υπολείπονται των προκαταβληθεισών συνεπεία και πλην άλλων αποδεδειγμένης απασχολήσεως εις το έργον προσώπων μη υπαγομένων εις την ασφάλισιν του Ιδρύματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων, κατά ποσοστόν υπερβαίνον τα 25% της συνολικώς υπολογισθείσης δαπάνης δι' εργατικήν αμοιβήν, ή συνεπεία αποδεδειγμένης απασχολήσεως εις το έργον του κυρίου αυτού και των πρώτου βαθμού συγγενών του, αδιαφόρως του ασκουμένου υπ' αυτών επαγγέλματος, εφ' όσον η αξία του έργου δεν υπερβαίνει τας 50.000 δραχμάς ή ανεξαρτήτως της αξίας αυτού, εφ' όσον ο απασχοληθείς κύριος του έργου είναι κατά κύριον επάγγελμα οικοδόμος, ασφαλιζόμενος ως τοιούτος εις το Ι.Κ.Α. (άρθρον 6 § 3 της υπουργικής αποφάσεως).

Κατά ταύτα ο απασχολούμενος εις το οικοδομικόν έργον κύριος αυτού, ων κατά κύριον επάγγελμα οικοδόμος, ασφαλιζόμενος ως τοιούτος εις το Ι.Κ.Α., δεν υπάγεται εις την ασφάλισιν του Ιδρύματος διά την απασχόλησίν του ταύτην, ως μη συνισταμένην εξηρτημένην εργασίαν έναντι αμοιβής, ούδε κατά τον χρόνον, καθ' ον έχουσι τυχόν προκαταβληθή αι αντιστοιχούσαι εις την εργασίαν του ταύτην ασφαλιστικαί εν γένει εισφοραί. Διότι, εκτός του ότι, προκειμένου ειδικώς περί του κατά κύριον επάγγελμα οικοδόμου, του απασχοληθέντος εις το ίδιον αυτού οικοδομικόν έργον, αι προκαταβληθείσαι διά την απασχόλησιν ταύτην ασφαλιστικαί εισφοραί είναι, κατά τα εκτεθέντα, επιστρεπτέαι μετά το πέρας του έργου, και γενικώτερον ή προκαταβολή των εισφορών τούτων, επιβληθείσα απλώς προς διασφάλισιν των σχετικών δικαιωμάτων του Ι.Κ.Α. κατά ενδεχομένων καταστρατηγήσεων, εν ουδεμιά περιπτώσει συνεπάγεται ο θανών σύζυγος της αυτούσης, οικοδόμος κατά κύριον επάγγελμα, ασφαλιζόμενος ως τοιούτος εις το Ι.Κ.Α., δεν εξετέλει κατά την διάρκειαν της κατεδαφίσεως της ιδίας αυτού, κατά την προσβαλλομένην απόφασιν, οικίας εξηρτημένην εργασίαν έναντι αμοιβής και δεν υπήγετο εις την ασφάλισιν του Ι.Κ.Α. ουδέ κατά τας διατάξεις της υπ' αριθ. 75833/1958 υπουργικής αποφάσεως, απορριπτέοι δε είναι οι περί του εναντίου λόγοι ακυρώσεως.

Κατ' ακολουθίαν η υπό κρίσιν αίτησις είναι απορριπτέα.

2. Αναγνώρισις πραγματοποιηθέντων εἰς τὸ παρελθὸν ἡμερομισθίων ἡσφαλισμένων ἢ συνταξιούχων τοῦ Ταμείου Μεταλλευτῶν κατ' ἄρθρον 7 § 7 Ν.Δ. 4104/1960.— Συμμετοχὴ εἰς τὴν δίκην τοῦ Ι.Κ.Α. ὡς κυρίου διαδίκου, δικαζομένου ὡς ὁμοδίκου τῶν ἐργοδοτῶν.

Ἀρείου Πάγου 200/1968, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ν. Χαραλάμπης**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Εὐστ. Μαλλοῦχος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Ματαράγκας, Πάρεδρος Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους, Π. Βαρελᾶς

Κατὰ τὸ ἄρθρον 7 § 7 τοῦ ν.δ. 4104/1960 περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῆς νομοθεσίας περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, προκειμένου περὶ ἡσφαλισμένων ἢ συνταξιούχων τοῦ τέως Ταμείου Μεταλλευτῶν, συγχωνευθέντος τὴν 1 Ἰουνίου 1956 εἰς τὸ Ι.Κ.Α., παρέχεται ἡ δυνατότης, ἵνα γίνῃ ἀναγνώρισις πραγματοποιηθέντων κατὰ τὸ παρελθὸν ἄνευ χρονικοῦ περιορισμοῦ ἡμερομισθίων των εἰς διαφόρους μεταλλευτικὰς ἐπιχειρήσεις εἴτε διοικητικῶς διὰ τοῦ Ι.Κ.Α. βάσει προσκομιζομένων παρὰ τῶν ἐνδιαφερομένων στοιχείων καὶ ἐμμαρτύρων ἀποδείξεων, εἴτε δικαστικῶς κατ' ἐλευθέραν ἐπιλογὴν τοῦ ἰδίου διὰ τῆς προσφυγῆς εἰς τὸν ὁμοδίαιτον ἐργατοδίκην κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν μετὰ προσεπίκλησιν τοῦ Ι.Κ.Α. πρὸς παρέμβασιν καὶ ἐκδόσεως ἀμετακλήτου ἀποφάσεως, ἐπιτρεπομένων ὅλων τῶν ἀποδεικτικῶν πρὸς τοῦτο μέσων.

Ἐκ τῆς διατάξεως ταύτης προκύπτει σαφῶς, ὅτι μεταξὺ τοῦ προσφεύγοντος ἡσφαλισμένου ἢ συνταξιούχου τοῦ τέως Ταμείου Μεταλλευτῶν καὶ τῶν τυχὸν πλειόνων ἐπιχειρήσεων, εἰς ἃς οὗτος εἶχε πραγματοποιήσει τὰ πρὸς ἀναγνώρισιν ἡμερομίσθια, μία διανοίγεται ἐπὶ τῇ προσφυγῇ αὐτοῦ δίκη, ἐν τῇ ὁποίᾳ τὸ Ι.Κ.Α., ὅπερ ἐν παραδοχῇ τῆς προσφυγῆς θὰ φέρῃ τὸ βάρος τῆς συντιξιοδοτήσεως τοῦ προσφεύγοντος, μετέχει τοῦ δικαστικοῦ ἀγῶνος ὡς κύριος διάδικος πρὸς προστασίαν τῶν ἰδίων αὐτοῦ συμφερόντων. Ἐντεῦθεν ἕπεται, ὅτι οἱ καθ' ὧν ἡ προσφυγὴ ἔχουσι πρὸς ἀλλήλους κατὰ τὴν ρηθεῖσαν διάταξιν τῶν δεσμῶν τῆς παθητικῆς ὁμοδικίας, ἀλλὰ καὶ τὸ Ι.Κ.Α., μὴ δεσμευόμενον ὑπὸ τῆς ὁμολογίας τῶν ἐργοδοτῶν, δικάζεται κατὰ τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τῆς διατάξεως ταύτης ὡς ὁμοδίκος τούτων, καλούμενον πρὸς προστασίαν τῶν συμφερόντων του ὑπὸ τοῦ προσφεύγοντος καὶ οὐχὶ ὑπὸ τῶν ἐναγομένων ἐργοδοτῶν. Ἐὰν τὸ Ι.Κ.Α. ἐκλήθη εἰς τὴν δίκην ὡς πρόσθετος διάδικος καὶ οὐχὶ ὡς ἐναγόμενον ἐν ἁπλῇ (οὐχὶ ἀναγκαίᾳ) ὁμοδικίᾳ, δὲν θὰ ἦτο δυνατὴ ἡ δικαστικὴ ἐπιδίωξις τῆς ἀναγνωρίσεως τῶν πραγματοποιηθέντων ἡμερομισθίων εἰς ἣν περίπτωσιν αἱ μεταλλευτικαὶ ἐπιχειρήσεις, εἰς ἃς εἶχεν ἐργασθῇ ὁ ἡσφαλισμένος, εἶχον παύσει ὑφιστάμενα λόγῳ θανάτου ἄνευ διαδοχῆς ἢ διαλύσεως τῶν ἀσκούντων αὐτὰς φυσικῶν ἢ νομικῶν προσώπων, τοῦτο ὅμως ἀποκλείεται ἐκ τοῦ σκοποῦ τοῦ ἀνωτέρω νόμου. Ὅθεν, κατ' ὀρθὴν ἑρμηνείαν καὶ ἐφαρμογὴν τῆς ἀνωτέρω διατάξεως τὸ δικάσαν δικαστήριον ἀπεφήνατο διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, ὡς ἐκ ταύτης δείκνυται, ὅτι ἱρίσταντο αἱ προϋποθέσεις τῆς παθητικῆς ὁμοδικίας μεταξὺ τῶν καθ' ὧν ἡ προσφυγὴ ἐπιχειρήσεων λατομείου, εἰς ἃς εἶχεν ἐργασθῇ ὁ ἀναιρεσίβλητος, ὅσον καὶ τοῦ προσεπικληθέντος ἀναιρεσείοντος Ι.Κ.Α., καὶ ὅτι, συντρεχουσῶν τῶν προϋποθέσεων τῆς ὁμοδικίας, σχέσεως δικονομικῆς μὴ ἐπηρεαζούσης τὰ οὐσιαστικὰ δικαιώματα τῶν ὁμοδίκων, δὲν ἦτο ἀπαράδεκτος ἡ συζήτησις τῆς προσφυγῆς ἐκ τῆς μὴ κλήσεως ἢ παραστάσεως τῶν καθ' ὧν ἡ προσφυγὴ ἐπιχειρήσεων, οἱ δὲ περὶ τοῦ ἐναντίου πρῶτος καὶ δεύτερος λόγοι ἀναιρέσεως εἶναι ἀπορριπτέοι ὡς ἀβάσιμοι(*).

(*) Ἐπεκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 10276/1967 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ὡς ἐφετείου.

87/1967 (Φ.Ε.Κ. 136/7.8.1967 έγκύκλιος 247/1967) είδική πρόσθετος εισφορά έκ 2,50%, έξ ής 1,50% είς βάρος ήσφαλισμένου καί 1% είς βάρος έργοδότου.

ε) Δώρον έορτών έργατοτεχνιτών οίκοδόμων. Διά τών διατάξεων τού νόμου 4321/1963, ώς συνεπληρώθη ύπό τού νόμου 4469/1965, τό Ι.Κ.Α. εισπράττει διά τών Υπηρεσιών του τήν έκ 17% εισφοράν είς βάρος τών έργοδοτών ύπέρ τού Είδικού Λογαριασμού δώρων Έορτών Χριστουγέννων καί Πάσχα άδείας καί έπιδόματος άδείας τών έργατοτεχνιτών άρθρων 35 - 51 τού Κανονισμού Ασφαλίσεως Ι.Κ.Α.

3) Περιπτώσεις είδικών μειώσεων ποσοστού εισφορών.

α) Διά τούς μαθητευομένους (ήλικίας κάτω τών 18 έτών) δέν καταβάλλονται εισφοραί: 1) Ανεργίας 3% (ήσφαλισμένου 1%, έργοδότου 2%) καί 2) στρατεύσεως 1% είς βάρος έργοδότου ή 2% είς βάρος ωσαύτως έργοδότου, έφ' όσον πρόκειται περί άπασχολήσεως τούτων είς βιομηχανικάς έπιχειρήσεις τής τέως Διοικήσεως Πρωτευούσης.

Δι' είδικάς κατηγορίας μαθητευομένων, ήτοι:

1) Μαθητάς τεχνίτας δ.δ. 6.6.1952.

2) Μαθητευομένους τροφίμους Έθνικών Όρφανοτροφείων καί Οίκοτροφείων.

3) Μαθητάς, σπουδαστάς ν.δ. 3971/1959 καί

4) Μαθητάς Κέντρων Επαγγελματικής Μορφώσεως, δέσει διατάξεων νόμων, αί ύπέρ Ι.Κ.Α. εισφοραί υπολογίζονται μειωμέναι κατά τά δι' έκάστην κατηγορίαν ύπό είδικών διατάξεων όριζόμενα.

6) Διά τούς άπασχολουμένους είς βιομηχανικάς καί βιοτεχνικάς έπιχειρήσεις τών έπαρχιών, τάς ύπαγομένας είς τάς διατάξεις τού νόμου 3213/1955, προβλέπεται είδική μείωσις τού ποσοστού εισφορών Ι.Κ.Α. (κλάδων άσθενείας, συντάξεως, επαγγελματικού κινδύνου καί βαρέων έπαγγελμάτων) κατά:

1) 10% διά τήν Ηπειρωτικήν Ελλάδα καί Εύβοιαν, καί

2) 20% διά τάς νήσους, πλήν Εύβοίας.

γ') Διά μισθωτούς ύπαγομένους είς τήν άσφάλισιν τού Ι.Κ.Α. ένός μόνον κλάδου (συντάξεως ή άσθενείας) τό συνολικόν ποσοστόν εισφορών δέον νά μειούται κατά τάς εισφοράς τού κλάδου, δι' ού εξαιρούνται ούτοι τής άσφαλίσεως.

δ') Είδικαί κατηγορίαι μισθωτών εξαιρούνται έκ τής άσφαλίσεως τού κλάδου άνεργίας ή στρατεύσεως (π.χ. άνήλικοι κάτω τών 18 έτών, ύπερβάντες τό 65ον έτος κλπ.), ένώ έτεραι κατηγορίαι βαρύνονται διά ποσοστών διπλασίας εισφοράς κλάδου συντάξεως Ι.Κ.Α. (π.χ. άπασχολούμενοι συνταξιούχοι).

Έκ τών άνωτέρω προκύπτει, ότι δέν καθίσταται εύχερής ή άπαρίθμησις όλων τών πιθανών συνδυασμών τού ισχύοντος ποσοστού εισφορών δι' άπασας τάς κατηγορίας τών άπασχολουμένων μισθωτών, δι' ό καί έσχετιώθησαν μόνον αί βασικαί περιπτώσεις.

Β' Πίνακες υπολογισμού εισφορών

Πρός τόν σκοπόν άπλουστεύσεως τών σχετικών υπολογισμών καί παροχής χρησίμου δοκιμήματος είς τούς έργοδότας καί υπαλλήλους τού Ιδρύματος ή Υπηρεσία ήμών, ώς κατά τό παρελθόν, προέβη είς τήν σύνταξιν πινάκων υπολογισμού εισφορών Ι.Κ.Α., ισχυόντων διά τόν άπό 1.10.1967 καί έξής χρόνον.

Είς τούς έν λόγω πίνακας δίδεται τό καταβλητέον ποσόν εισφορών (κατά μερίδα ήσφαλισμένου, έργοδότου καί σύνολον) δι' άπασχόλησιν άπό μιάς (1) μέχρι τριάκοντα μιάς (31) ήμερών έργασίας καί δι' ήμερομίσθια 1ης μισθολογικής κλάσεως (Τ.Η. δραχμαί 20) μέχρι 14ης μισθολογικής κλάσεως (Τ.Η. δραχμαί 210).

Οί ώς άνω πίνακες άναφέρονται είς τρείς κατηγορίας:

Πίναξ 1ος (άριθμός τυποποιήσεως 2063318/524/1967), ισχύων άπό 1.10.1967.

Ούτος περιέχει υπολογισμόν τών εισφορών διά μικτήν άσφάλισιν διά τό συνολικόν ποσοστόν τών εισφορών, ήτοι:

α') 25,50% (ήσφαλισμένου 9%, έργοδότου 16,50%).

Βασικόν ποσοστόν εισφορών δι' άπασας τάς επιχειρήσεις, πλήν τών βιομηχανικών τής τέως Διοικήσεως Πρωτευούσης (άνευ εισφοράς επαγγελματικού κινδύνου, βαρέων καί άνθυγιεινών επαγγελμάτων).

β') 26,50% (ήσφαλισμένου 9%, έργοδότου 17,50%).

1) Διά τάς αύτάς ώς άνω επιχειρήσεις μέ εισφοράν επαγγελματικού κινδύνου.

2) Διά τάς βιομηχανικάς επιχειρήσεις τής τέως Διοικήσεως Πρωτευούσης (άνευ εισφοράς επαγγελματικού κινδύνου, βαρέων καί άνθυγιεινών επαγγελμάτων).

γ') 27,50% (ήσφαλισμένου 9%, έργοδότου 18,50%).

Διά τάς βιομηχανικάς επιχειρήσεις τής τέως Διοικήσεως Πρωτευούσης, μέ εισφοράν επαγγελμα-

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΘΕΜΑΤΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ

Υπολογισμός εἰσφορῶν πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. βάσει νέου ποσοστοῦ ἀσφαλίστρου ἀπὸ 1.10.1967 καὶ ἑξῆς :

Διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 178/1967 (Φ.Ε.Κ. 190/Α/31.10.1967(*), ἐγκύκλιος Ι.Κ.Α. 330/1967), γενόμενη ἀπὸ 1.10.1967 καὶ ἑξῆς ἡ ὑπὲρ τοῦ κλάδου συντάξεως Ι.Κ.Α. εἰσφορὰ κατὰ 1%, κατανεμομένη κατ' ἰσομοιρίαν 0,50% εἰς βάρος τοῦ ἠσφαλισμένου καὶ 0,50% εἰς βάρος τοῦ ἐργοδότου.

Α' Ποσοστὰ ἀσφαλίστρων

Κατόπιν τῆς ὡς ἄνω αὐξήσεως, τὸ συνολικὸν ποσοστὸν ἀσφαλίστρου, ὅπερ δέον νὰ καταβάλληται εἰς τὸ Ι.Κ.Α., διὰ λογαριασμὸν τούτου, ὡς καὶ τῶν λοιπῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ἦτοι :

α) Ο.Α.Α.Α. (Εἰσφοραὶ Ἀνεργίας, Στρατεύσεως, Διανεμητικοῦ Λογαριασμοῦ Οἰκογενειακῶν Ἐπιδομάτων), καὶ

β) Αὐτονόμου Ὀργανισμοῦ Ἐργατικῆς Κατοικίας, βάσει εἰδικῶν διατάξεων νόμων (ὡς σχετικὴ ὅπ' ἀρ:θ. 204/1964 Ἐγκ. διαταγὴ ἡμῶν) κατὰ μερίδα ἠσφαλισμένου, ἐργοδότου καὶ σύνολον ἔχει ἀναλυτικῶς ὡς κάτωθι:

I. Γενικὸν ποσοστὸν εἰσφορῶν ἀπὸ 1.10.1967 καὶ ἑξῆς

Κλάδοι ἀσφαλίσεως		ἠσφαλ.	ἐργοδοτ.	Σύνολον
Ι.Κ.Α.				
Ἀσθενείας	Παροχαὶ εἰς εἶδος	2,50	5	7,50
	Παροχαὶ εἰς χρήμα	0,75	1,25	2
Συντάξεως		2,75	6,25	9
Ο.Α.Α.Α.				
Ἀνεργίας		1	2	3
Στρατεύσεως		—	1	1
Οἰκογενειακῶν ἐπιδομάτων		1	1	2
Α.Ο.Ε.Κ.		1	—	1
Σύνολον		9	16,50	25,50

2) Περιπτώσεις εἰδικῶν προσαυξήσεων ποσοστοῦ εἰσφορῶν.

α) Διὰ τὰς βιομηχανικὰς ἐπιχειρήσεις τῆς τέως Διοικήσεως Πρωτευούσης τὸ ποσοστὸν εἰσφορᾶς στρατεύσεως τοῦ Ο.Α.Α.Α. ἀνέρχεται εἰς 2% (νόμος 2054/1952), ἦτοι διὰ ταύτας ἰσχύει βασικὸν ποσοστὸν συνολικῆς εἰσφορᾶς ἀπὸ 1.10.1967 καὶ ἑξῆς 26,50% (ἠσφαλισμένου 9%, ἐργοδότου 17,50%).

β) Εἰσφορὰ ἐπαγγελματικοῦ κινδύνου. Αἱ ὑπαγόμεναι εἰς τὰς διατάξεις τοῦ β.δ. 473/1961 κατηγορίαι ἐπιχειρήσεων καταβάλλουν ὡς εἰσφορὰν ἐπαγγελματικοῦ κινδύνου ἀπὸ 1.8.1951 καὶ ἑξῆς πρόσθετον εἰσφορὰν ἐξ 1% διὰ μικτὴν ἀσφάλειαν καὶ 0,50% δι' ἀσφάλισιν ἑνὸς μόνου κλάδου (συντάξεως ἢ ἀσθενείας).

γ) Εἰσφορὰ ἐπικινδύνων καὶ ἀνθυγιεινῶν ἐπαγγελμάτων. Οἱ ἀπασχολούμενοι μισθωτοὶ εἰς ἰδιαζόντως ἐπικινδύνους καὶ ἀνθυγιεινὰς ἐργασίας, ὡς ἐν ἄρθρῳ 104 τοῦ Κανονισμοῦ Ἀσφαλίσεως Ι.Κ.Α. λεπτομερῶς ἀναφέρονται, καταβάλλουν πρόσθετον εἰσφορὰν ἐξ 1,50% (σχετικαὶ ἀποφάσεις Ὑπουργοῦ Ἐργασίας α) 101980/1953/16.12.1963, Φ.Ε.Κ. 567/Β/21.12.1963, Ἐγκ. Ι.Κ.Α. 21 καὶ 27/1963, β) 22737/1999/28.3.1966, Φ.Ε.Κ. 181/Β/28.3.1966, Ἐγκ. Ι.Κ.Α. 85/1966).

δ) Διὰ τοὺς ἠσφαλισμένους τοῦ τέως Τ.Α.Α. Μ.Μ. καταβάλλεται ἐπὶ βάσει τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ἀ.ν.

(*) ΕΕΔ 26, 1418.

τικοῦ κινδύνου.

Πίναξ 2ος (ἀριθμὸς τυποποιήσεως 2003349/524/1967), ἰσχύων ἀπὸ 1.10.1967. Οὗτος περιέχει ὑπολογισμὸν τῶν εἰσφορῶν μικτῆς ἀσφαλίσεως διὰ μισθωτοὺς ὑπαγομένους εἰς ἁρέα καὶ ἀνθυγιεινὰ ἐπαγγέλματα, διὰ συνολικὸν ποσοστόν:

α') 28% (ἠσφαλισμένου 10,50%, ἐργοδότου 17,50%).

1) Διὰ τὰς αὐτὰς ὡς ἄνω ἐπιχειρήσεις μὲ προσαύξησιν εἰσφορᾶς ἐπαγγελματικοῦ κινδύνου.

2) Διὰ τὰς βιομηχανικὰς ἐπιχειρήσεις τῆς τέως Διοικήσεως Πρωτευούσης, ἄνευ εἰσφορᾶς ἐπαγγελματικοῦ κινδύνου.

γ') 29% (ἠσφαλισμένου 10,50%, ἐργοδότου 18,50%).

Διὰ τὰς βιομηχανικὰς ἐπιχειρήσεις τῆς τέως Διοικήσεως Πρωτευούσης, μὲ προσαύξησιν εἰσφορᾶς ἐπαγγελματικοῦ κινδύνου.

Πίναξ 3ος (ἀριθμὸς τυποποιήσεως 2003350/524/1967), ἰσχύων ἀπὸ 1.1.1967.

Οὗτος περιέχει ὑπολογισμὸν τῶν εἰσφορῶν δι' ἀσφάλισιν κλάδου παροχῶν ἀσθενείας, διὰ συνολικὸν ποσοστὸν εἰσφορῶν:

α') 16,50% (ἠσφαλισμένου 6,25%, ἐργοδότου 10,25%).

Δι' ἅπασας τὰς ἐπιχειρήσεις, πλὴν τῶν βιομηχανικῶν τῆς τέως Διοικήσεως Πρωτευούσης, τὰς μὴ ὑποκειμένας εἰς εἰσφορὰν ἐπαγγελματικοῦ κινδύνου.

β') 17% (ἠσφαλισμένου 6,25%, ἐργοδότου 10,75%).

Διὰ τὰς αὐτὰς ὡς ἄνω ἐπιχειρήσεις, ἐφ' ὅσον ὑπόκεινται καὶ εἰς εἰσφορὰν ἐπαγγελματικοῦ κινδύνου.

γ') 17,50% (ἠσφαλισμένου 6,25%, ἐργοδότου 11,25%).

Διὰ τὰς βιομηχανικὰς ἐπιχειρήσεις τῆς τέως Διοικήσεως Πρωτευούσης, τὰς μὴ ὑποκειμένας εἰς εἰσφορὰν ἐπαγγελματικοῦ κινδύνου.

δ') 18 (ἠσφαλισμένου 6,25%, ἐργοδότου 11,75%).

Διὰ τὰς βιομηχανικὰς ὡς ἄνω ἐπιχειρήσεις τῆς τέως Διοικήσεως Πρωτευούσης, ἐφ' ὅσον ὑπόκεινται ἐπὶ πλέον εἰς εἰσφορὰν ἐπαγγελματικοῦ κινδύνου.

Εἰς ἕκαστον τῶν ὡς ἄνω πινάκων, πέραν τῶν βασικῶν ποσοστῶν εἰσφορῶν, περιέχεται ἐπὶ πλέον ὑπολογισμὸς εἰσφορῶν δι' ἓν (1), ἓξ (6) καὶ εἴκοσι πέντε (25) ἡμερομίσθια διὰ τὰς κάτωθι κατηγορίας μισθωτῶν:

α') Δι' ἀπασχολουμένους εἰς βιομηχανικὰς καὶ βιοτεχνικὰς ἐπιχειρήσεις τῶν ἐπαρχιῶν, τὰς ὑπαγομένας εἰς τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 3213/1955.

αα') Ἠπειρωτικῆς Ἑλλάδος καὶ Εὐβοίας μείωσις εἰσφορῶν Ι.Κ.Α. κατὰ 10%.

ββ') Νήσων πλὴν Εὐβοίας μείωσις εἰσφορῶν Ι.Κ.Α. κατὰ 20%.

β') Δι' ὑπαγομένους εἰς τὴν ἀσφάλισιν μόνων τοῦ κλάδου συντάξεως Ι.Κ.Α. καὶ ἀπασχολουμένους εἰς ἐπιχειρήσεις ἐδρευούσας ἐντὸς ἢ ἐκτὸς κέντρου ἀσφαλίσεως.

γ') Διὰ μαθητευομένους (ἡλικίας κάτω τῶν 18 ἐτῶν) καὶ εἰδικὰς κατηγορίας τούτων (μαθηταὶ - τεχνῖται ἐπαγγελματικῶν σχολῶν), δι' οὓς ὑπολογίζονται μειοῦνται εἰσφοραί.

δ') Εἰς τὸν 1ον πίνακα περιέχεται ὡσαύτως ὑπολογισμὸς τῆς ἐκ 2,50% προσθέτου εἰσφορᾶς ἐργοδοτῶν τέως Τ.Α.Α.Μ.Μ. (ἠσφαλισμένου 1,50% καὶ ἐργοδότου 1%).

ε') Εἰς τὸν 2ον πίνακα περιέχεται ὑπολογισμὸς τῆς ἐκ 17% εἰσφορᾶς ἐργοδότου ὑπὲρ τοῦ Εἰδικοῦ Λογαριασμοῦ Ὑφους ἐργατοτεχνιτῶν οἰκοδόμων.

Γ'. Τρόπος διαθέσεως πινάκων

Οἱ πίνακες ὑπολογισμοῦ εἰσφορῶν θὰ διατεθοῦν δωρεὰν ὑπὸ τῶν Ὑποκαταστημάτων Ι.Κ.Α. εἰς τοὺς ἐργοδότας τῆς περιοχῆς των, εἰς οὓς καὶ θὰ χορηγῆται ἀνὰ ἓν ἀντίτυπον τοῦ χρησίμου δι' ἑκάστην ἐπιχείρησιν πίνακος.

Προκειμένου ὅμως περὶ μεγάλων ἐπιχειρήσεων δύνανται νὰ χορηγῶνται πλείονα τοῦ ἑνὸς ἀντίτυπα πινάκων, ἀναλόγως τῶν ἀναγκῶν ἑκάστης.

Δέον νὰ ἀποφεύγηται ἡ χορήγησις πινάκων εἰς ἐπιχειρήσεις, αἵτινες δὲν ἀπασχολοῦν ἤδη προσωπικόν, ὡς καὶ εἰς τὰς μικρὰς οἰκοδομικὰς ἐργασίας.

Ἀνὰ ἓν ἀντίτυπον καὶ ἐκ τῶν τριῶν πινάκων δέον νὰ χορηγηθῇ εἰς ἅπαντας τοὺς διοικητικοὺς ὑπαλλήλους Ι.Κ.Α., μετ' ἀντιτύπου τῆς παρούσης.

Διὰ τὴν διανομὴν τῶν πινάκων (1ου, 2ου καὶ 3ου) συνετάχθη ἤδη σχετικὴ κατάστασις διαθέσεως τούτων κατὰ Ὑποκαταστήματα καὶ Παραρτήματα Ι.Κ.Α., ἐντέλλεται δὲ διὰ τῆς παρούσης ἡ Κεντρικὴ Ἀποθήκη Ι.Κ.Α., εἰς ἣν ἀπεστάλη ἡ κατάστασις, ὅπως ἐπιμεληθῇ διὰ τὴν ταχεῖαν ἀποστολὴν τῶν πινάκων εἰς τοὺς παραλήπτας.

Ἐφιστῶμεν ὅλως ἰδιαιτέρως τὴν προσοχὴν τῶν ἁρμοδίων Ὑπηρεσιῶν τῶν Ὑποκαταστημάτων Ι.Κ.Α. διὰ τὴν ἄμεσον διανομὴν τῶν πινάκων εἰς τοὺς ἐργοδότας τῆς περιοχῆς των, ὡς καὶ εἰς τοὺς ὑπαλλήλους.

(Ἐγκύκλ. Ι.Κ.Α. ὑπ' ἀριθ. 79/1968).

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΠΑΡΟΧΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΥΠΟ ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΩΝ ΤΟΥ Ι.Κ.Α.

Αναστολή καταβολής συντάξεως επί παροχής εξηρτημένης εργασίας

Περίληψις ερωτήματος (Υπουργείου Εργασίας): Εάν, επί περιπτώσεων συνταξιούχων τοῦ Ι.Κ.Α. λόγῳ γήρατος, ἀναλαβόντων καθήκοντα Ὑπουργῶν, θὰ τύχῃ ἐφαρμογῆς ἡ διάταξις τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 12 ν.δ. 4476/1965, δι' ἧς ἀντικατεστάθη τὸ στοιχ. γ' § 7 ἄρθρου 29 ἀ.ν. 1846/1951 καὶ κατ' ἀκολουθίαν νὰ ἀνασταλῇ ἡ καταβολὴ τῆς συντάξεως.

Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους, Τμ. Β'

Γνωμοδότησις 1412/1967

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Κ. Ρουμπάνης*

Εἰσηγητὴς ὁ Νομικὸς Σύμβουλος κ. *Ἀθαν. Τομαρᾶς*

Λοιπὰ μέλη: Οἱ κ.κ. *Κ. Κωνσταντινίδης*, *Ἐρρ. Μέλλιος*, *Α. Γιαννουλάτος*, Νομικοὶ Σύμβουλοι, *Τ. Σταυράπουλος*, *Τ. Ντόκας*, Πάρεδροι.

Ἐπὶ τοῦ πρόσθεν ἐρωτήματος τὸ Νομικὸν Συμβούλιον ἐγνωμοδότησεν ὡς ἀκολούθως:

Ἡ περὶ ἀναστολῆς τῆς καταβολῆς τῆς συντάξεως τοῦ Ι.Κ.Α. διάταξις τοῦ ἄρθρου 29 § 7γ ἀ.ν. 1846/1951, ὡς ἰσχύει μετὰ τὴν διὰ τοῦ ἄρθρου 8 § 1 καὶ ἄρθρου 33 ν.δ. 3083/1954 τροποποίησιν καὶ συμπλήρωσίν της καὶ μετὰ τὴν διὰ τοῦ ἄρθρου 12 § 3 νόμου 4476/1965 ἀντικατάστασίν της, ἐξαρτᾷ τὴν ἀναστολὴν ἐκ τοῦ ἐὰν ὁ λόγῳ γήρατος συνταξιοῦχος ἀποκερδαίνῃ μηνιαίως ἐξ ἐξηρτημένης ἐργασίας ποσὸν ἀνώτερον τοῦ 35πλασίου τοῦ ἐκάστοτε ἰσχύοντος ἡμερομισθίου ἀνειδικεύτου ἐργάτου. Ἐν συνεχείᾳ ὁρίζει ἡ διάταξις, ὅτι ὁ συνταξιοῦχος λόγῳ γήρατος τοῦ Ι.Κ.Α., πρὶν ἢ ἀναλάβῃ οἱανδήποτε ἐργασίαν, ὀφείλει νὰ δηλώσῃ τοῦτο εἰς τὸ Ἵδρυμα καὶ νὰ ζητήσῃ τὴν ἔγγραφον ἔγκρισιν αὐτοῦ, παρέχων πρὸς τοῦτο κατὰ τὴν ὑποβολὴν τῆς δηλώσεως καὶ ἐν συνεχείᾳ διαρκούσης τῆς ἐργασίας πᾶσαν περὶ ταύτης πληροφορίαν καὶ ὅτι ἡ ἀνάληψις ἐργασίας ἄνευ ἐγκρίσεως τοῦ Ἱδρύματος, ὡς καὶ ἡ παράλειψις τῆς παροχῆς τῶν κεκανονισμένων πληροφοριῶν ἢ ἡ παροχὴ ἀνακριβῶν τοιούτων, συνεπάγεται τὴν ἀναζήτησιν τῶν καταβληθεισῶν συντάξεων κατὰ τὸν χρόνον ἀπασχολήσεως τοῦ συνταξιούχου ἀνεξαρτήτως τοῦ ὕψους τῶν ἐξ αὐτοτελοῦς ἐπαγγέλματος ἢ ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀπολαυῶν αὐτοῦ(*).

Ἡ ἄνω διάταξις δὲν δύναται νὰ ἐφαρμοσθῇ ἐπὶ περιπτώσεως συνταξιούχου τοῦ Ι.Κ.Α. λόγῳ γήρατος ἀναλαβόντος καθήκοντα Ὑπουργοῦ εἰς Κυβέρνησιν, διότι ὁ Ὑπουργὸς εἶναι ἴδιον καὶ αὐτοτελὲς ὄργανον τῆς διοικήσεως τοῦ Κράτους, κατέχον τὴν ἀνωτάτην βαθμίδα τῆς διοικητικῆς ἱεραρχίας, καὶ μολονότι παρέχει ἔμμισθον ὑπηρεσίαν εἰς τὸ Κράτος (ἀ.ν. 5/1967 Α' 67) δὲν θεωρεῖται δημόσιος ὑπάλληλος, οὔτε ἔχει προϊσταμένων (βλ. Βεγλερῆν, Ἡ Διοικητικὴ Ὀργάνωσις σελ. 27 ἑπ.), δὲν νοεῖται δὲ παρέχων τὰς ἐκ τοῦ λειτουργήματος του ὑπηρεσίας, ὡς τελῶν ἐν ἐξηρτημένῃ ἐργασίᾳ, ἐξ ἧς δηλαδὴ ἀποκερδαίνει τὰ πρὸς βιοπορισμόν ἀναγκαῖα, ἅτινα, ὑπερβαίνοντα τὸ τεθέμενον ἐν τῷ νόμῳ ὅριον, ἀποτελοῦν στοιχεῖον διὰ τὴν στέρησιν τῆς συντάξεως ἐπὶ τὸν χρόνον τῆς τοιαύτης ἀπασχολήσεως. Ἡ διάταξις ἀναφέρεται σαφῶς εἰς τοὺς παρέχοντας ἐξηρτημένην ἐργασίαν, ἐπιβάλλει δὲ εἰς προηγουμένην ἔγκρισιν τοῦ Ἱδρύματος τὴν ἀνάληψιν τοιαύτης ἐργασίας ὑπὸ τοῦ συνταξιούχου, ὀφείλοντος ὅπως παρέχῃ πᾶσαν σχετικὴν πληροφορίαν, μὲ κύρωσιν ἐν παραλείψει τηρήσεως τῶν ἄνω ὑποχρεώσεων τὴν ἀναζήτησιν τῶν καταβληθέντων. Ἡ τοιαύτη ἔγκρισις καὶ ἡ ὑποχρέωσις παροχῆς πληροφοριῶν εἶναι βεβαίως ἀσυμβίβαστος πρὸς τὸ ἄξίωμα, ὅπερ ἀσκεῖ ὁ Ὑπουργός, ἐνῷ ἀποτελοῦν σύστημα ἐγγυήσεων προσαρμοζόμενον πρὸς τὴν κατάστασιν τῶν τρεπομένων εἰς ἀναζήτησιν βιοποριστικῶν μέσων διὰ παροχῆς ἐξηρτημένης ἐργασίας ἢ αὐτοτελοῦς ἐπαγγέλματος, ὡς ὁρίζεται, ἐξ ἐπηρεασμοῦ ἐκ τοῦ προϊσχύσαντος κειμένου τῆς αὐτῆς διατάξεως, μόνον εἰς τὴν περὶ ἀναζητήσεως τῶν καταβληθέντων νέαν διάταξιν, συνταξιούχων τοῦ Ἱδρύματος.

Κατὰ ταῦτα εἰς τὸ ἐρώτημα προσήκει ἀρνητικὴ ἀπάντησις.

(*) Ἴδετε ἐπὶ τοῦ θέματος σημείωσιν μας ἐν ΕΕΔ 25, 361.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΥΠΟ ΜΙΣΘΩΤΟΥ

Ὑπὸ τῆς Συντάξεως

Κατὰ τὸ ἄρθρον 672 Ἀστικοῦ Κώδικος ἑκάτερον τῶν μερῶν δικαιοῦται κατὰ πᾶσαν περίπτωσιν νὰ καταγγείλῃ τὴν σύμβασιν διὰ σπουδαῖον λόγον ὁποτεδήποτε, ἄνευ τηρήσεως προθεσμίας. Διὰ συμφωνίας δὲν δύναται νὰ ἀποκλεισθῇ τὸ δικαίωμα τοῦτο.

Ἐκ τοῦ ὅτι ὅμως κατ' ἄρθρον 38 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος Νόμου 2783/1941 διετηρήθη ἐν ἰσχύϊ ὁ νόμος 2112/1920 περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων καὶ τὸ κατ' ἐπέκτασιν αὐτοῦ Β.Δ. τῆς 16/18 Ἰουλίου 1920 ἕπεται, ὅτι διὰ τὰς ἀορίστου χρόνου συμβάσεις ἐργασίας, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τῶν ἀνωτέρω νόμων, δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν τὸ ἄρθρον 672 Ἀστικοῦ Κώδικος. (Ἴδετε *Ι. Καποδίστριαν*, Ἐρμ.ΑΚ, ὑπ' ἄρθρον 672, ἀριθ. 11, Α.Π. 443/1954, ΕΕΔ 13, 686, Α.Π. 574/1961, ΕΕΔ 20, 1502, Α.Π. 318/1965, ΕΕΔ 24, 802, Α.Π. 409/1967, ΕΕΔ 26, 932).

Ὁ νόμος 2112/1920 (ἄρθρον 4) ὁρίζει τὰ ἑξῆς: Ὑπάλληλος, προτιθέμενος νὰ λύσῃ τὴν ὑπαλληλικὴν σύμβασιν πρὸς ἐργοδότην, ὀφείλει ὡσαύτως νὰ καταγγείλῃ ταύτην πρὸ χρόνου ἴσου πρὸς τὸ ἥμισυ τοῦ ἐν ἄρθρῳ 1 (ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 4558/1930, ΕΕΔ 22, 63 ἐπ.) διὰ τὸν ἐργοδότην ὡρισμένου. Ὁ χρόνος ὅμως οὗτος ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει θέλει ὑπερβῆ τοὺς 3 μῆνας, οὐδ' ἡ ἀποζημίωσις ἐν περιπτώσει παραβάσεως τῆς ὑποχρεώσεως πρὸς καταγγελίαν τὸ ἀντιστοιχοῦν εἰς τρεῖς μῆνας κατὰ τὸ ἄρθρον 3 ποσόν.

Ἐξ ἄλλου, καὶ τὸ ἄρθρον 7 τοῦ ἀπὸ 16/18 Ἰουλίου 1920 Β.Δ. περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ νόμου 2112/1920 ἐπὶ τῶν ταγιτῶν, ἐργατῶν καὶ ὑπηρετῶν ὁρίζει τὰ ἑξῆς: Ἐργάτης, ταγίτης, ὑπηρέτης καὶ ἐν γένει πρόσωπον, ἀνήκον εἴς τινα τῶν κατηγοριῶν τοῦ ἄρθρου 3, προτιθέμενον νὰ λύσῃ τὴν σύμβασιν ἐργασίας πρὸς τὸν ἐργοδότην, ὀφείλει ὡσαύτως νὰ καταγγείλῃ αὐτὴν συμφώνως τῷ παρόντι διατάγματι. Ἡ προθεσμία τῆς καταγγελίας εἶναι ἴση πρὸς τὴν διὰ τὸν ἐργοδότην ὡς ἄνω ὡρισμένην. Ὁ παραλείπων τὴν ὡς ἄνω προθεσμίαν ὀφείλει νὰ ἀποζημιώσῃ τὸν ἐργοδότην διὰ ποσοῦ ἴσου πρὸς τὸ ἥμισυ τοῦ διὰ τὸν ἐργοδότην ὡρισμένου.

(Ἐξαιρεῖται ἡ περίπτωσις, καθ' ἣν ὁ ἰδιωτικὸς ὑπάλληλος ἀποχωρεῖ μετὰ συμπλήρωσιν τῶν πρὸς συνταξιοδότησιν παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. προϋποθέσεων, ὁπότε λαμβάνει καὶ ἀποζημίωσιν, κατ' ἄρθρον 8 ν.δ. 3789/1957).

Προκειμένου περὶ ἀποζημιώσεως ἐκ τοῦ νόμου 2112/1920 ἢ τοῦ Β.Δ. 16/18 Ἰουλίου 1920, ὀφειλομένης παρὰ τοῦ ἐργοδότου εἰς τὸν μισθωτὸν διὰ τὴν ὑπὸ τοῦ πρώτου ἀπόλυσιν, ὑφίσταται ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 6 § 2 τοῦ νόμου 3198/1955 (ΕΕΔ 22, 67), κατὰ τὴν ὁποίαν πᾶσα ἀξίωσις μισθωτοῦ περὶ καταβολῆς ἢ συμπληρώσεως τῆς κατὰ τὸν νόμον 2112, ὡς ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως, ἢ τὸ Β.Δ. τῆς 16/18 Ἰουλίου 1920 ἀποζημιώσεως, ταγγάνει ἀπαράδεκτος, ἐφ' ὅσον ἡ σχετικὴ ἀγωγὴ δὲν ἐκοινοποιήθη ἐντὸς ἑξαμήνου, ἀφ' ἧς κατέστη ἀπαιτητή.

Τὸ ζήτημα λοιπόν, τὸ ὁποῖον προκύπτει, εἶναι, ἂν ἡ ἀνωτέρω διάταξις δύναται νὰ ἐφαρμοσθῇ καὶ ἐπὶ τῆς κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἀπαιτήσεως τοῦ ἐργοδότου διὰ τὴν ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ παραμέλησιν τῆς προθεσμίας προειδοποιήσεως διὰ τὴν λύσιν τῆς συμβάσεως, καταφατικὴ δὲ ἐπὶ τούτου εἶναι ἡ γνώμη τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν (ὑπ' ἀριθ. 11439/1968 ἀποφάσεις του), διὰ τὴν ταυτότητα τοῦ νομικοῦ λόγου, ὁ ὁποῖος εἶναι ἡ ταχεῖα ἐκκαθάρισις τῶν σχετικῶν ἀπαιτήσεων. (Ἴδετε εἰσηγητικὴν ἔκθεσιν, ΕΕΔ 11, 271).

Δοθέντος ὅτι, κατ' ἄρθρον 664 Ἀστικοῦ Κώδικος, ὁ μισθωτὴς (ἐργοδότης) δὲν δύναται νὰ συμψηφίσῃ ὀφειλόμενον μισθὸν πρὸς ἀπαίτησίν του κατὰ τοῦ ἐκμισθωτοῦ (μισθωτοῦ), ἐφ' ὅσον ὁ μισθὸς οὗτος εἶναι ἀπολύτως ἀναγκαῖος εἰς διατροφὴν τοῦ ἐκμισθωτοῦ καὶ τῆς οἰκογενείας αὐτοῦ, καὶ ὅτι ὁ μισθός, ἐφ' ὅσον δὲν ὑπόκειται εἰς συμψηφισμόν, εἶναι καὶ ἀκατάσχετος, δὲν δύναται κατὰ τὸ μέτρον τοῦτο ὁ μισθὸς νὰ συμψηφισθῇ ἢ κατασχεθῇ πρὸς τὰς ἐκ τῶν ἀνωτέρω διατάξεων περὶ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ ἀποζημιώσεις τοῦ ἐργοδότου.

Δύναται ὅμως νὰ συμψηφισθοῦν αὐταὶ πρὸς τὰ-

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

459/1968 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί επεκτάσεως των διατάξεων του ά.ν. 283/1968 και εις τα Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου α) Ε.Κ.Τ.Ε.Α., β) Κ.Τ.Ε.Α., γ) Κ.Τ.Ε.Υ.Α., δ) Ο.Α.Σ.Θ. και ε) Α.Σ.Π.Α.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 152 της 12 Ιουλίου 1968)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις του άρθρου 4 του ά.ν. 283/1968 περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως των αναγκαστικών νόμων 65/1967, 116/1967 και 246/1967. 2) Την υπ' αριθ. 240/1968 γνωμοδότησιν του Συμβουλίου Επικρατείας, προτάσει των Ημετέρων Υπουργών Προεδρίας, Συντονισμού και Συγκοινωνιών, αποφασίσαμεν και διατάσσομεν:

Άρθρον μόνον

Αι διατάξεις του ά.ν. 283/1968(*) επεκτείνονται και επί των Νομικών Προσώπων Ιδιωτικού Δικαίου α) Ενοποιημένου Κοινού Ταμείου Εισπράξεων Λεωφορείων περιοχής Πρωτευούσης (Ε.Κ.Τ.Ε.Α.), β) Κοινών Ταμείων Εισπράξεων Λεωφορείων (Κ.Τ.Ε.Α.), γ) Κοινών Ταμείων Εισπράξεων Υπεραστικών Λεωφορείων (Κ.Τ.Ε.Υ.Α.), δ) Οργανισμού Αστικών Συγκοινωνιών Θεσσαλονίκης (Ο.Α.Σ.Θ.) και ε) Α.Ε. Αστικαί Συγκοινωνίαι Περιοχής Αθηνών (Α.Σ.Π.Α.).

Εις τον επί των Συγκοινωνιών Υπουργόν ανατίθεμεν την δημοσίευσιν και εκτέλεσιν του παρόντος.

Εν Αθήναις τη 18 Ιουνίου 1968

(*) ΕΕΔ 27, 309.

χον ωρισμένας απαιτήσεως του μισθωτού κατά του εργοδότου περί αποζημιώσεως του εκ παραβάσεως χρονικών ορίων εργασίας (άρθρον 8 § 2 ν.δ. 4020/1959), παραβάσεως των περί αδειών διατάξεων κλπ., αι οποίαι δεν φέρουν τον χαρακτήρα μισθού και δεν απολαμβάνουν αυτόν της εκ του άρθρου 664 Αστικού Κώδικος προστασίας του μισθού. (Ίδετε σημειώσεις μας εν ΕΕΔ 22, 47, *Ι. Καποδίστριαν*, ΕρμΑΚ, υπ' άρθρον 664, αριθ. 5).

Αι εν λόγω απαιτήσεις του εργοδότου εισάγονται προς εκδίκασιν κατά την εργατικήν διαδικασίαν (άρθρον 10 νόμου 2112/1920, Α.Π. 465/1961, ΕΕΔ 20, 1375).

ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

75592/4144/1968 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί τροποποιήσεως των παραγράφων 4, 6, 10 και 14 της υπ' αριθ. 60232/3282/1968 αποφάσεως «περί καθορισμού ωραρίου εργασίας εμπορικών καταστημάτων περιοχής πολεοδομικού συγκροτήματος Αθηνών θερινής περιόδου».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 320 της 6 Ιουλίου 1968)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις του άρθρου 5 του π.δ. της 8/13.4.1932 «περί κωδικοποιήσεως και συμπληρώσεως των διατάξεων των νόμων περί χρονικών ορίων εργασίας εις τα καταστήματα κλπ.». 2) Τας διατάξεις του άρθρου 6 § 2 εδ. δ' του ν.δ. 3789/1957 «περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως ενίων διατάξεων της εργατικής νομοθεσίας». 3) Τας διατάξεις του άρθρου 1 του ν.δ. 4020/1959 «περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως ενίων διατάξεων εργατικών τινων νόμων». 4) Την υπ' αριθ. 94948/6403/1965 ημετέραν απόφασιν «περί καθορισμού ωρών λειτουργίας εμπορικών καταστημάτων και εργασίας του πάσης φύσεως προσωπικού αυτών». 5) Γνώμας των οικείων Αστυνομικών Αρχών και τας τοιαύτας των οικείων επαγγελματικών οργανώσεων εργοδοτών και μισθωτών, επί των ωρών ενάρξεως και λήξεως της λειτουργίας των εμπορικών καταστημάτων πολεοδομικού συγκροτήματος Αθηνών, αποφασίζομεν:

Τροποποιούντες τας παραγράφους 4, 6, 10 και 14 της υπ' αριθ. 60232/3282/1968 ημετέρας αποφάσεως «περί καθορισμού ωραρίου εργασίας εμπορικών καταστημάτων περιοχής πολεοδομικού συγκροτήματος Αθηνών θερινής περιόδου», καθορίζομεν τας ώρας λειτουργίας των κάτωθι κατηγοριών καταστημάτων:

1) Καταστημάτων πωλήσεως ηλεκτρικών ειδών και εγκαταστάσεων περιοχής Πειραιώς και

πέριξ Δήμων καὶ Κοινοτήτων.

Ἀπὸ 17.6 - 30.9.

Καθ' ἑκάστην ἀπὸ 7.30' π.μ. - 2.30' μ.μ.

2) Χρωματοπωλείων περιοχῆς Ἀθηνῶν:

Ἀπὸ 1.7 - 31.8.

Καθ' ἑκάστην ἀπὸ 7 π.μ. - 3.15' μ.μ.

Σάββατον ἀπὸ 7 π.μ. - 1.45' μ.μ.

3) Καταστημάτων οἰκοδομησίμων ὑλῶν περιοχῆς Ἀθηνῶν καὶ πέριξ Δήμων καὶ Κοινοτήτων:

Ἀπὸ 17.6 - 30.9.

Καθ' ἑκάστην ἀπὸ 7 π.μ. - 3 μ.μ.

Σάββατον ἀπὸ 7 π.μ. - 1.30' μ.μ.

4) Καταστημάτων χονδρικῆς πωλήσεως ὑφασμάτων περιοχῆς Ἀθηνῶν.

Ἀπὸ 1 - 31.7.1968.

Καθ' ἑκάστην ἀπὸ 7.30' π.μ. - 2.30' μ.μ.

5) Καταστημάτων πωλήσεως μεταλλικῶν ἐπίπλων περιοχῆς Ἀθηνῶν.

Ἀπὸ 17.6 - 31.8.

Καθ' ἑκάστην ἀπὸ 7 π.μ. - 3 μ.μ.

6) Καταστημάτων χονδρικῆς πωλήσεως χάρτου, χαρτιῶν περιτυλίξεως καὶ χαρτοσακκουλῶν περιοχῆς Πειραιῶς.

Ἀπὸ 17.6 - 31.8.1968.

Καθ' ἑκάστην 7 π.μ. - 3 μ.μ.

Σάββατον ἀπὸ 7 π.μ. - 1.45' μ.μ.

7) Διὰ τὰ καταστήματα χρωμάτων, σιδηρικῶν καὶ ἡλοπωλείων τοῦ Δήμου Νικαίας ἐφαρμόζονται τοῦ λοιποῦ αἱ ὧραι λειτουργίας τῶν ἐμπορικῶν καταστημάτων τοῦ πολεοδομικοῦ συγκροτήματος Ἀθηνῶν.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, κοινοποιηθήσεται δὲ πρὸ τῆς δημοσιεύσεως πρὸς ἐφαρμογήν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 27 Ἰουνίου 1968

—

81737/4440/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ τροποποιήσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 64340/3407/1968 ἀποφάσεως «περὶ τροποποιήσεως τῶν παραγράφων 8, 17 καὶ 18 τῆς ὑπ' ἀριθ. 60232/3282/1968 ἀποφάσεως περὶ καθορισμοῦ ὡραρίου ἐργασίας ἐμπορικῶν καταστημάτων περιοχῆς πολεοδομικοῦ συγκροτήματος 'Αθηνῶν θερινῆς περιόδου».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 320 τῆς 6 Ἰουλίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ π. διατάγματος τῆς 8/13.4.1932 «περὶ κωδικοποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν διατάξεων τῶν νόμων περὶ χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας εἰς τὰ καταστήματα κλπ.». 2) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 6 § 2 ἐδάφιον δ' τοῦ ν.δ. 3783/1957 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐνίων διατάξεων τῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας. 3) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 4020/1959 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐνίων διατάξεων ἐργατικῶν νόμων». 4) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 94948/6409/1965 ἡμετέραν ἀπόφασιν «περὶ καθορισμοῦ ὡρῶν λειτουργίας ἐμπορικῶν καταστημάτων καὶ ἐργασίας τοῦ πάσης φύσεως προσωπικοῦ αὐτῶν». 5) Γνώμας τῶν οἰκείων 'Αστυνομικῶν 'Αρχῶν καὶ τὰς τοιαύτας τῶν οἰκείων ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων ἐργοδοτῶν καὶ μισθωτῶν ἐπὶ τῶν ὡρῶν ἐνάρξεως καὶ λήξεως τῆς λειτουργίας τῶν ἐμπορικῶν καταστημάτων πολεοδομικοῦ συγκροτήματος 'Αθηνῶν, ἀποφασίζομεν :

Τροποποιοῦντες τὴν παράγραφον 3 τῆς ὑπ' ἀριθ. 64340/3407/1968 ἡμετέρας ἀποφάσεως «περὶ τροποποιήσεως τῶν παραγράφων 8, 17 καὶ 18 τῆς ὑπ' ἀριθ. 60232/3282/1968 ἀποφάσεως περὶ καθορισμοῦ ὡραρίου ἐργασίας ἐμπορικῶν καταστημάτων περιοχῆς πολεοδομικοῦ συγκροτήματος 'Αθηνῶν θερινῆς περιόδου», ὁρίζομεν ὅτι τὸ ὑπ' αὐτῆς προβλεπόμενον συνεχὲς ὡράριον ἐργασίας δὲν ἐφαρμόζεται τοῦ λοιποῦ ἐπὶ τῶν καταστημάτων μηχανημάτων ἐν γένει, ἅτινα ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τῆς παρούσης ἀκολουθοῦν τὰς ὥρας λειτουργίας τῶν ἐμπορικῶν καταστημάτων.

Ἡ παροῦσα, ἧς ἡ ἰσχὺς ἄρχεται ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεώς της, δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 27 Ἰουνίου 1968

—

71619/3048/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ συμπληρώσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 20023/19/1954 ἀποφάσεως «περὶ κανονισμοῦ τῶν ὅρων ἐργασίας ἐν τοῖς ἀρτοποιείοις».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 334 τῆς 13 Ἰουλίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 50 τοῦ ν.δ. 2638/1953 «περὶ διοικήσεως τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, μεταρρυθμίσεως τῆς περὶ αὐτοῦ νομοθεσίας, ὡς καὶ ἄλλων τινῶν διατάξεων». 2) Τὸ ὑπ' ἀριθ. 52656/3800/14.4.1968 ἔγγραφον τῆς Γενικῆς Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας. 3) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 315/1968 ἀναφορὰν τῆς Ἐπιθεωρήσεως

Έργασίας Νέου Φαλήρου, ἀποφασίζομεν:

Συμπληροῦντες τὸ ἄρθρον 2 τῆς ὑπ' ἀριθ. 20023/19/1954 ἡμετέρας ἀποφάσεως «περὶ κανονισμοῦ τῶν ὅρων ἐργασίας ἐν τοῖς ἀρτοποιείοις», ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 143400/1967 ὁμοίας(*), προστίθεμεν παράγραφον 16', ἔχουσαν ὡς ἀκολούθως:

α) Πᾶς ἀρτοποιὸς ὑποχρεοῦται, ὅπως τηρῇ «εἰδικὸν βιβλίον ὑπερωριῶν» καὶ ἀναγράφῃ εἰς τὰς οἰκείας στήλας τὰ κάτωθι στοιχεῖα:

Ι) Τὸ ὀνοματεπώνυμον ἑκάστου μισθωτοῦ.

ΙΙ) Τὴν εἰδικότητα ἑκάστου.

ΙΙΙ) Τὰς ὥρας ἐνάρξεως ὑπερωριακῆς ἐργασίας καὶ παραπλεύρως εἰδικὴν στήλην ὑπογραφῆς τοῦ ὑπερωριακῶς ἀπασχολουμένου.

ΙV) Τὰς ὥρας λήξεως τῆς ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεως καὶ παραπλεύρως εἰδικὴν στήλην ὑπογραφῆς τοῦ καθ' ὑπερωρίαν ἀπασχολουμένου.

V) Τὸ σύνολον τῶν ὡρῶν ὑπερωριακῆς ἐργασίας.

VΙ) Τὴν καταβληθεῖσαν ἀντιμισθίαν μετὰ τῆς ὑπὸ τῆς προηγουμένης παραγράφου ὁριζομένης προσαυξήσεως καὶ παραπλεύρως εἰδικὴν στήλην ὑπογραφῆς τοῦ δικαιούχου.

β) Τὸ ὡς ἄνω εἰδικὸν βιβλίον ὑπερωριῶν ἅμα τῇ συμπληρώσει τῶν ὑπ' ἀριθ. Ι, ΙΙ, ΙΙΙ, ΙV, V καὶ VΙ στοιχείων καὶ πρὸ πάσης χρησιμοποιήσεως αὐτοῦ δέον νὰ εἶναι ἠριθμημένον καὶ θεωρημένον παρὰ τῆς ἁρμοδίας Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας ἢ ἐλλείψει ταυτὴς παρὰ τῆς ἁρμοδίας Ἀστυνομικῆς Ἀρχῆς.

γ) Ἐν τῇ θεωρήσει τοῦ βιβλίου θὰ ἀναφέρηται καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν σελίδων αὐτοῦ.

δ) Τὸ εἰδικὸν βιβλίον ὑπερωριῶν θὰ εἶναι πάντοτε εἰς τὴν διάθεσιν τῶν ἁρμοδίων ἐποπτικῶν ὀργάνων πρὸς ἔλεγχον, θὰ χρησιμοποιῆται δὲ ἰδία σελὶς δι' ἑκάστην ἡμέραν, καθ' ἣν, κατὰ τὰς κειμένας διατάξεις, ἐπιτρέπεται ἡ ὑπερωριακὴ ἐργασία τῶν ἐν τοῖς ἀρτοποιείοις ἐργαζομένων.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 27 Ἰουνίου 1968

—

(*) ΕΕΔ 27, 257.

58808/3174/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ καταργήσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 128778/7272/5.12.1967 ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 334 τῆς 13 Ἰουλίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 6 τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 748/1966 ν.δ. 2) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ ν.δ. 3755/1957 «περὶ αὐξήσεως ἀναδρομικῶς τῶν ἀποδοχῶν τῶν μισθωτῶν κλπ.». 3) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 59608/3224/7.6.1967 κοινὴν ἀπόφασιν Ἀντιπροέδρου τῆς Κυβερνήσεως καὶ Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας. 4) Τὸ ὑπ' ἀριθ. 37855/1660/1968 ἔγγραφον τοῦ Ὑπουργείου Βιομηχανίας. 5) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 5822/3.11.1967 γνώμην τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων. 6) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 9117/9.11.1967 γνώμην τῆς Γ.Σ.Ε.Ε. 7) Τὴν ἀπὸ 27.4.1968 γνωμοδότησιν τοῦ Τμήματος Διακονισμοῦ Ἐργασίας τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ἀποφασίζομεν:

Καταργοῦμεν τὴν ὑπ' ἀριθ. 128778/7272/5.12.1967 ἡμετέραν ἀπόφασιν, δι' ἧς ἐπετράπη ἡ κατὰ Κυριακὴν ἐργασία τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων καὶ ἐργασιῶν, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι οὐδεὶς πλέον περιορισμὸς ἐφίσταται εἰς τὴν κατανάλωσιν τοῦ ἠλεκτρικοῦ ρεύματος.

Ἡ παροῦσα, ἧς ἡ ἰσχὺς ἄρχεται ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεώς της, δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 27 Ἰουνίου 1968

—

472/1.10/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ προσθήκης ἐδαφίου εἰς τὸ τέλος τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 119 τοῦ Κανονισμοῦ Ἀσφαλίσεως τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ καταργήσεως τῆς παραγράφου 3 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 91 τῆς 24 Φεβρουαρίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 2 καὶ 16 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951, ὡς ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως. 2) Τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 1 καὶ 5 τοῦ ν.δ. 3710/1957. 3) Πρότασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων καὶ τὰς ὑπ' ἀριθ. 38/19.12.1967 καὶ 39/29.12.1967 συνεδριάσεις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου αὐτοῦ, ἀποβληθείσας ἡμῖν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 412/Φ.Τ.ΑΑ/2.1.1968 ἀναφορᾶς τοῦ

Ἱδρύματος, ἀποφασίζομεν:

Ὅπως ἐν τίλει τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 119 τοῦ Κανονισμοῦ Ἀσφαλίσεως τοῦ Ι.Κ.Α. προστεθῇ ἑδάφιον, ἔχον ὡς κάτωθι:

«Προκειμένης ἀναγνωρίσεως τοῦ ἐν παραγράφῳ 7 τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ν.δ. 4104/1960 ἀναφερομένου χρόνου ἀπασχολήσεως εἰς μεταλλευτικὰς ἐπιχειρήσεις ὁμοίως ἅπας ἀποφασίζῃ περὶ ταύτης εἶναι ὁ Διευθυντὴς τοῦ Ὑποκαταστήματος, ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ ὁποίου (ἢ τοῦ εἰς αὐτὸ ὑπαγομένου Παραρτήματος) κατοικεῖ ὁ αἰτῶν τὴν ἀναγνώρισιν».

«Ἡ παράγραφος 3 τοῦ ἄρθρου 119 τῆς ὑπ' ἀριθ. 55575/1.479/18.11.1965 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως διατάξεων Κανονισμῶν Ι.Κ.Α. περὶ ὑπαγωγῆς εἰς τὴν ἀσφάλισιν καὶ εἰσπράξεως εἰσφορῶν, ὡς καὶ κωδικοποιήσεως τούτων»(*), κατισχύεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 8 Φεβρουαρίου 1968

—

88907/4788/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ καθορισμοῦ ὡραρίου ἐργασίας καταστημάτων χονδρικῆς πωλήσεως ψιλικῶν καὶ ζαχαρωδῶν προϊόντων περιοχῆς Δήμου Ἀθηναίων.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 358 τῆς 17 Ἰουλίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ π.δ. τῆς 8/13.4.1932 «περὶ κωδικοποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν διατάξεων τῶν νόμων περὶ χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας εἰς τὰ καταστήματα κλπ.». 2) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 4020/1959 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐνίων διατάξεων ἐργατικῶν τινων νόμων». 3) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 94348/6403/1965 ἡμετέραν ἀπόφασιν «περὶ καθορισμοῦ ὡρῶν λειτουργίας ἐμπορικῶν καταστημάτων καὶ ἐργασίας τοῦ πάσης φύσεως προσωπικοῦ αὐτῶν». 4) Γνώμην τῆς οἰκείας Ἀστυνομικῆς Ἀρχῆς καὶ ταυτίας τῶν οἰκείων ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων ἐργοδοτῶν καὶ μισθωτῶν ἐπὶ τῶν ὡρῶν λειτουργίας τῶν καταστημάτων χονδρικῆς πωλήσεως ψιλικῶν καὶ ζαχαρωδῶν προϊόντων, ἀποφασίζομεν:

Καθορίζομεν τὰς ὥρας ἀνοίγματος καὶ κλεισίματος τῶν καταστημάτων χονδρικῆς πωλήσεως ψιλικῶν καὶ ζαχαρωδῶν προϊόντων περιοχῆς Δήμου Ἀθηναίων κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 15.7 - 31.8.1968.

Καθ' ἑκάστην ἀπὸ 7 π.μ. - 3 μ.μ.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 12 Ἰουλίου 1968

—

84092/4553/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ κλεισίματος κομμωτηρίων περιοχῆς Δήμου Ἀθηναίων κατὰ τὰς ἀπογευματινὰς ὥρας τοῦ Σαββάτου καὶ διὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 8.7 μέχρι 31.8.1968.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 344 τῆς 18 Ἰουλίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ π.δ. τῆς 8/13.4.1932 «περὶ κωδικοποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν διατάξεων τῶν νόμων περὶ χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας εἰς τὰ καταστήματα κλπ.». 2) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ἀ.ν. 547/1937. 3) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 4020/1959 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐνίων διατάξεων ἐργατικῶν τινων νόμων». 4) Τὴν ὑπ' ἀριθ. Φ.20463/1/5.11.1954 ἡμετέραν ἀπόφασιν «περὶ καθορισμοῦ ὡρῶν ἐργασίας κουρείων - κομμωτηρίων Ἀθηνῶν - Πειραιῶς - Θεσσαλονίκης καὶ τὴν ὑπ' ἀριθ. 23153/1955 ὁμοίαν. 5) Γνώμας τῶν οἰκείων Ἀστυνομικῶν Ἀρχῶν καὶ τὰς ταυτίας τῶν οἰκείων ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων ἐργοδοτῶν καὶ μισθωτῶν ἐπὶ τῶν ὡρῶν ἐνάρξεως καὶ λήξεως τῆς λειτουργίας τῶν κομμωτηρίων περιοχῆς Ἀθηνῶν, ἀποφασίζομεν:

Τροποποιοῦντες τὴν ὑπ' ἀριθ. 96934/6200/2.12.1963 ἡμετέραν ἀπόφασιν «περὶ καθορισμοῦ ὡρῶν ἐργασίας κουρείων - κομμωτηρίων περιοχῆς Ἀθηνῶν καὶ περιξ Δήμων - Κοινοτήτων Συνοικισμῶν καὶ Νατίων Προαστίων καὶ καθ' ὃ μέρος ἀφορᾷ αὐτὴ τὰ ἀμιγῆ κομμωτήρια γυναικείων κομμώσεων περιοχῆς Δήμου Ἀθηναίων, ὁρίζομεν ὅπως ταῦτα (ἀμιγῆ κομμωτήρια γυναικείων κομμώσεων Δήμου Ἀθηναίων) παραμένουν κλειστὰ καὶ κατὰ τὰς μεταμεσημβρινὰς ὥρας ἑκάστου Σαββάτου (πλὴν τῆς Τετάρτης), τῆς ἐργασίας τοῦ Σαββάτου παρατεινομένης μέχρι τῆς 3.00' μ.μ. ὥρας καὶ διὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 8.7. μέχρι 31.8.1968.

Ἡ παροῦσα, ἧς ἡ ἰσχὺς ἄρχεται ἀπὸ τῆς κοι-

(*) ΕΕΔ 25, 366.

γοποιήσεώς της, δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Έν Αθήναις τη 8 Ιουλίου 1968

—

77969/3989/1968 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί συμπληρώσεως της υπ' αριθ. 96994/6200/1963 αποφάσεως Υπουργού Εργασίας «περί καθορισμού ωρών εργασίας κουρείων - κομμωτηρίων περιοχής Αθηνών και πέριξ Δήμων, Κοινοτήτων, Συνοικισμών και Ν. Προαστίων».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 340 της 18 Ιουλίου 1968)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τάς διατάξεις του άρθρου 5 του π.δ. της 8/13.4.1932 «περί κωδικοποιήσεως και συμπληρώσεως των διατάξεων των νόμων περί χρονικών ορίων εργασίας εις τα καταστήματα κλπ.». 2) Τάς διατάξεις του άρθρου 8 του ά.ν. 547/1937. 3) Τάς διατάξεις του άρθρου 1 του ν.δ. 4020/1959 «περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως ενίων διατάξεων εργατικών τινων νόμων». 4) Την υπ' αριθ. 20463/1/5.11.1954 ημετέραν απόφασιν «περί καθορισμού ωρών εργασίας κουρείων - κομμωτηρίων Αθηνών - Πειραιώς - Θεσσαλονίκης» και την υπ' αριθ. 23153/1955 ομοίαν. 5) Την υπ' αριθ. 38651/1960 ημετέραν απόφασιν «περί καθορισμού ωρών εργασίας των ινστιτούτων αισθητικής και του προσωπικού αυτών», αποφασίζομεν:

Συμπληρούντες την υπ' αριθ. 96994/6200/2.12.1963 απόφασιν του Υπουργού Εργασίας περί καθορισμού ωρών εργασίας κουρείων - κομμωτηρίων περιοχής Αθηνών και πέριξ Δήμων - Κοινοτήτων - Συνοικισμών και Νοτίων Προαστίων(*), ορίζομεν, όπως αι διά ταύτης καθοριζόμεναι ώραι λειτουργίας των κουρείων - κομμωτηρίων έχουν εφεξής εφαρμογήν και επί των ινστιτούτων αισθητικής.

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Έν Αθήναις τη 26 Ιουνίου 1968

—

72723/3186/1968 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί δημοσιεύσεως εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της από 9.5.1968 συλλογικής συμβάσεως εργασίας εργατοτεχνιτών μηχανοξυλουργείων και ξυλουργικών εργαστηρίων κατασκευής κουφωμάτων οικοδομών Καλαμάτας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 280 της 7 Ιουνίου 1968)

Έχοντες υπ' όψιν τας διατάξεις του νόμου 3239/1955, ως επροποποιήθησαν και συνεπληρώθησαν μεταγενεστέρως ιδία του ν.δ. 3755/1957, αποφασίζομεν:

Όπως δημοσιευθή εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (τεύχος Β') η εν θέματι συλλογική σύμβασις εργασίας, κατατεθείσα ημίν την 20.5.1968, συνταχθέντος προς τούτο του υπ' αριθ. 921/1968 πρακτικού καταθέσεως, ής έχει ως ακολούθως:

Τοπική συλλογική σύμβασις εργασίας εργατοτεχνιτών μηχανοξυλουργείων και ξυλουργικών εργαστηρίων κατασκευής κουφωμάτων οικοδομών Καλαμάτας

Εν Καλαμάτα σήμερον την 9ην Μαΐου του έτους 1968, ημέραν της εβδομάδος Πέμπτην και ώραν 13.00', οι υπογεγραμμένοι : 1) Γεωργούντζος Ιωάννης, 2) Διαμαντόπουλος Γεώργιος, 3) Μπεχράκης Πέτρος, άπαντες ιδιοκτήται μηχανοξυλουργείων Καλαμάτας, ενεργούντες εν προκειμένω ως εκπρόσωποι του Επαγγελματικού και Βιοτεχνικού Επιμελητηρίου Καλαμάτας, ως και του Σωματείου Εργοστασιαρχών Ξυλουργίας Καλαμάτας «Η Πρόοδος» και 6) Γεώργιος Γεωργαντάκης, Αντώνιος Ξυγκόρος, Κωνσταντίνος Περδικέας, άπαντες νομίμως εξουσιοδοτημένοι υπό της αρμοδίας επαγγελματικής οργανώσεως, συνωμολόγησαν και συνεπεδέχθησαν τα κάτωθι:

Α'. Όροι αμοιβής

1) Διά το 1ον έτος μαθητείας δραχμαί 43
2) Διά το 2ον έτος μαθητείας δραχμαί 45
3) Διά το 3ον έτος μαθητείας δραχμαί 55
4) Διά το 4ον έτος μαθητείας δραχμαί 70

Οι ανωτέρω μαθητευόμενοι μετά την συμπλήρωσιν του 18ου έτους της ηλικίας των και ενός έτους έτους προϋπηρεσίας ή μετά την συμπλήρωσιν του 19ου έτους της ηλικίας και άσχετος προϋπηρεσίας θά λαμβάνουν το ημερομίσθιον το οριζόμενον υπό της εθνικής γενικής συλλογικής συμβάσεως εργασίας.

Β'. Ημερομίσθια βοηθών

Οι βοηθοί τεχνιτών δικαιούνται το κατώτα-

(*) ΕΕΔ 14, 42.

τον ὅριον ἡμερομισθίου τοῦ καθορισθέντος ὑπὸ τῆς ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας.

Γ'. Ἡμερομίσθια τεχνιτῶν

Καθορίζεται τὸ κατώτατον ὅριον ἡμερομισθίου τῶν τεχνιτῶν μηχανοξυλουργείων καὶ ξυλουργικῶν ἐργαστηρίων τῶν συμπληρωσάντων τὸ 19ον ἔτος τῆς ἡλικίας των ὡς κατωτέρω:

1) Κατὰ τὸ 1ον καὶ 2ον ἔτος ὑπηρεσίας, ἡμερομίσθιον δραχμαὶ 98.

2) Κατὰ τὸ 3ον ἕως καὶ 5ον ἔτος ὑπηρεσίας, ἡμερομίσθιον δραχμαὶ 103.

3) Κατὰ τὸ 6ον ἕως καὶ 10ον ἔτος ὑπηρεσίας, ἡμερομίσθιον δραχμαὶ 111.

4) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 10ου ἔτους ὑπηρεσίας, ἡμερομίσθιον δραχμαὶ 117.

Ὡς προϋπηρεσία διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς παρούσης θεωρεῖται ἡ παρ' αὐτῷ ἢ ἑτέρῳ ἐργοδότῃ ὁμοειδὴς τοιαύτη, ἀποδεικνυομένη διὰ πιστοποιητικῶν προϋπηρεσίας τῶν παρ' οἷς εἰργάσθησαν ἐργοδοτῶν ἢ διὰ τοῦ ἀσφαλιστικοῦ βιβλιαρίου τοῦ Ι.Κ.Α.

Δ'. Λοιποὶ ὅροι

Α'. Τυχὸν καταβαλλόμεναι ἀποδοχαὶ ἀνώτεραι τῶν ὑπὸ τῆς παρούσης καθοριζομένων δὲν δύνανται νὰ μειωθῶσιν, ὡς καὶ τυχὸν ἐφαρμοζόμενοι εὐνοϊκώτεροι ὅροι ἐξακολουθοῦν ἰσχύοντες.

Β'. Ἅπαντα τὰ ἀνωτέρω ἐργοστάσια καὶ ἐργαστήρια θὰ παραμένουσι κλειστὰ τὰς μεταμεσημβρινὰς ὥρας ἑκάστου Σαββάτου ὑπὸ τὸν ὅρον ὅτι τὰς ὑπολοίπους ἐργασίμους ἡμέρας θὰ ἐργάζονται ἐπὶ 30' ἐπὶ πλέον τῆς ὀκταώρου ἡμερησίας ἐργασίας πρὸς συμπλήρωσιν τῆς 48ώρου ἑβδομαδιαίας ἐργασίας.

Ἡ παροῦσα ἰσχύει καθ' ἅπασαν τὴν Πρωτοδικειακὴν περιφέρειαν τοῦ Πρωτοδικείου Καλαμάτας.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς της εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, ἡ δὲ διάρκεια αὐτῆς ὁρίζεται μέχρι τῆς 31ης Δεκεμβρίου 1969.

Οἱ συμβαλλόμενοι

(Ἕπονται ὑπογραφαί)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 8 Ἰουνίου 1968

—

72721/3185/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ δημοσιεύσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως τῆς ἀπὸ 15.5.1968 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐργατῶν παραγωγῆς καὶ συσκευασίας ἀμύλου, ἀμυλοσακχάρου καὶ φρουκτολίνης ἁπάσης τῆς χώρας.

(Ε.Κ. τ. Β' σ. 280 τῆς 7 Ἰουνίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν καὶ συνεπληρώθησαν μεταγενεστέρως ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957, ἀποφασίζομεν:

Ὅπως δημοσιευθῇ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως (τεῦχος Β') ἡ ἐν θέματι συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας, κατατεθεῖσα ἡμῖν τὴν 18.5.1968, συνταχθέντος πρὸς τοῦτο τοῦ ὑπ' ἀριθ. 919/1968 πρακτικοῦ καταθέσεως, ἧτις ἔχει ὡς ἀκολούθως:

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας
ἐργατῶν παραγωγῆς καὶ συσκευασίας
ἀμύλου - ἀμυλοσακχάρου - φρουκτολίνης

Ἐν Ἀθήναις, σήμερον τὴν 11ην Μαΐου 1968, οἱ ὑπογεγραμμένοι ἀφ' ἑνὸς Νικ. Γρηγοριάδης, γεν. γραμματεὺς τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων, καὶ ἀφ' ἑτέρου Ἰαν. Παπαδημητρίου, γεν. γραμματεὺς τῆς Ο.Ε.Χ.Β.Ε., ἀμφότεροι δεόντως ἐξουσιοδοτημένοι διὰ τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, λαβόντες ὑπ' ὄψιν:

α) Ὅτι διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 22737/1966 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας «περὶ τροποποιήσεως τῶν ἄρθρων 104 καὶ 106 τοῦ Κανονισμοῦ Ἀσφαλίσεως τοῦ Ι.Κ.Α. ἐχαρακτηρίσθη ὡς ἀνθυγιεινὴ ἡ ἐργασία τῶν περὶ ὧν ἡ παροῦσα καὶ

β) Ὅτι ἡ ὑπ' ἀριθ. 26/1967 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν ἔκρινεν ὅτι ἀντὶ τῆς παροχῆς κεχωρισμένης ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας ἔδει νὰ καθορισθοῦν ηὐξημένα ἡμερομίσθια εἰς τοὺς αὐτῇ ἀφορῶ, καὶ ἐχορήγησε τοιαῦτα, περιλαμβάνοντα τὴν ἀμοιβὴν διὰ τὴν ἀνθυγιεινότητα τῆς ἐργασίας,

γ) Ὅτι ἡ χορηγηθησομένη διὰ τῆς παρούσης αὔξησις δέον νὰ ὑπολογισθῇ ἐπὶ τῶν αὐτῶν καθορισθέντων ἡμερομισθίων,

Συνωμολόγησαν τὰ ἑξῆς:

1) Ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης τὰ κατώτατα ὅρια βασικῶν ἡμερομισθίων τῶν ἐργατοτεχνιτῶν τῶν ἐργοστασίων παραγωγῆς καὶ συσκευα-

σίας άμύλου, άμυλοσακχάρων καὶ φρουκτολίνης άπάσης τῆς χώρας καθορίζονται ὡς ἀκολούθως:

Άνδρες:	Άθηνῶν Πειραιῶς	Λοιπῆς Χώρας
α) Κατὰ τὴν πρόσληψιν καὶ ἐφ' ὅσον συνεπλήρωσαν τὸ 18ον ἔτος τῆς ἡλικίας των καὶ ἑνὸς ἔτους ὑπηρεσίαν παρ' οἱῳδήποτε ἐργοδότῃ ἢ τὸ 19ον ἔτος τῆς ἡλικίας ἄνευ προϋπηρεσίας, ἡμερομίσθιον δραχμαί	95	95
β) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 1 ἔτους ὑπηρεσίαν ἐν τῷ κλάδῳ ἀμύλου - ἀμυλοσακχάρου-φρουκτολίνης, δραχμαί	108	105
γ) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 3 ἐτῶν ὑπηρεσίας ἐν τῷ κλάδῳ ἀμύλου - ἀμυλοσακχάρου - φρουκτολίνης, δραχμαί	116	113
δ) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν ἑπτὰ ἐτῶν ὑπηρεσίας ἐν τῷ κλάδῳ ἀμύλου - ἀμυλοσακχάρου - φρουκτολίνης, δραχμαί	126	121
Γυναῖκες:		
α) Κατὰ τὴν πρόσληψιν, ἐφ' ὅσον συνεπλήρωσαν τὸ 16ον ἔτος τῆς ἡλικίας των καὶ ἑνὸς ἔτους ὑπηρεσίαν παρ' οἱῳδήποτε ἐργοδότῃ ἢ τὸ 17ον ἔτος τῆς ἡλικίας των ἄνευ προϋπηρεσίας, δραχμαί	80	80
β) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν ἑνὸς ἔτους ὑπηρεσίας ἐν τῷ κλάδῳ ἀμύλου - ἀμυλοσακχάρου - φρουκτολίνης, δραχμαί	90	89
γ) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τριῶν ἐτῶν ὑπηρεσίας ἐν τῷ κλάδῳ ἀμύλου - ἀμυλοσακχάρου - φρουκτολίνης, δραχμαί	95	93
δ) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν ἑπτὰ ἐτῶν ὑπηρεσίας ἐν τῷ κλάδῳ ἀμύλου - ἀμυλοσακχάρου - φρουκτολίνης, δραχμαί	99	97

2) Εἰς ἃς περιπτώσεις αἱ βιομηχανικαὶ ἐπιχειρήσεις, ἃς ἀφορᾷ ἡ παροῦσα, ἔχουν πλείονας κλάδους ἢ εἰδικότητας τῶν τοῦ ἀμύλου, ἀμυλοσακχάρου καὶ φρουκτολίνης, ἔστω καὶ συναφεῖς πρὸς αὐτούς, ἡ παροῦσα καλύπτει μόνον τοὺς ἐργαζομένους εἰς τοὺς κλάδους ἀμύλου, ἀμυλοσακχάρου καὶ φρουκτολίνης.

3) Παρέχεται ὁμοίως εἰς μὲν τὸ ἄρρεν προσωπικὸν ἓν ζεῦγος ἀρβυλῶν καὶ μία φόρμα, εἰς δὲ τὸ θῆλυ τοιοῦτον μία μπλούζα, ἅπινα ἀνήκουν κατὰ κυριότητα εἰς τὸν ἐργοδότην.

Καθ' ὅσον ἀφορᾷ τοὺς ἀπασχολουμένους εἰς τμήματα θείου καὶ ὀξέων ἡ φόρμα καὶ ἡ μπλούζα, προκειμένου περὶ ἀνδρῶν ἢ γυναικῶν, ἀντιστοίχως, ἀντικαθίστανται ἀνὰ ἑξάμηνον, ἐφ' ὅσον ἔχουσι φθαρῇ.

4) Τυχὸν καταβαλλόμενα ἀποδοχαὶ ἀνώτεραι τῶν διὰ τῆς παρούσης καθοριζομένων δὲν δύνανται νὰ μειωθοῦν.

5) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ 1.5.1968.

Ἡ παροῦσα συντάγη εἰς τόσα πρωτότυπα ὅσα καὶ τὰ συμβαλλόμενα μέρη καὶ δύο ἐπὶ πλέον πρὸς κατάθεσιν κατὰ νόμον εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας.

Οἱ συμβαλλόμενοι

(Ἕπονται ὑπογραφαί)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 7 Ἰουνίου 1968

—

74746/3304 1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 50/1968 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. 'Αθηνῶν περὶ τῶν ὅρων ὁμοιβῆς τοῦ προσωπικοῦ κινήσεως ἀστικῶν λεωφορείων ἁπάσης τῆς χώρας (πλὴν 'Αθηνῶν, Πειραιῶς, Θεσσαλονίκης, Πατρῶν).

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 280 τῆς 7 Ἰουνίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν : 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 3239/1955, 2) Τὴν κοινοποιηθεῖσαν ἡμῖν ἔγγραφον δήλωσιν καταγγελίας τῆς ἐν θέματι διαιτητικῆς ἀποφάσεως καὶ 3) Σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 4.6.1968, ἀποφασίζομεν:

'Αναστέλλομεν ἐπὶ ἓξ μῆνας χρονικὸν, ἤτοι μέχρις 8.9.1968, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 50/

1966 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τοῦ προσωπικοῦ κινήσεως ἀστικῶν λεωφορείων ἁπάσης τῆς χώρας (πλὴν Ἀθηνῶν - Πειραιῶς - Θεσσαλονίκης - Πατρῶν), ἐγκριθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 102693/1966 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 650, τεῦχος Β' τῆς 8.11.1966) (*),

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 8 Ἰουνίου 1968

—

74744/3302/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 34/1966 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ἀπασχολουμένων ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ἐργατοϋπαλλήλων τῶν Ὑπηρεσιῶν καὶ Ἱδρυμάτων Ὑπουργείου Γεωργίας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 280 τῆς 7 Ἰουνίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 3239/1955. 2) Τὴν κοινοποιηθεῖσαν ἡμῖν ἐγγραφον δήλωσιν καταγγελίας τῆς ἐν θέματι διαιτητικῆς ἀποφάσεως καὶ 3) Σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 4.6. 1968, ἀποφασίζομεν:

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ 2μηνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρις 9.8.1968, τὴν ἰσχύσαν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 34/1966 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ἐργατοϋπαλλήλων τῶν Ὑπηρεσιῶν καὶ Ἱδρυμάτων Ὑπουργείου Γεωργίας, κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 68305/1966 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 448, τεῦχος Β' τῆς 18.7.1966) (**).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 7 Ἰουνίου 1968

—

90307/4209/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 10/1968 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἀπασχολουμένων εἰς τὰ ἐργοστάσια ζυθοποιΐας, παγοποιΐας καὶ ψυγείων ἁπάσης τῆς χώρας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 332 τῆς 12 Ἰουλίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957. 2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 10/1968 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἀπασχολουμένων εἰς τὰ ἐργοστάσια ζυθοποιΐας, παγοποιΐας καὶ ψυγείων ἁπάσης τῆς χώρας», ἀποφασίζομεν :

Κηρύσσομεν ἐκτελεστὴν τὴν ὑπ' ἀριθ. 10/1968 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἀπασχολουμένων εἰς τὰ ἐργοστάσια ζυθοποιΐας, παγοποιΐας καὶ ψυγείων ἁπάσης τῆς χώρας, ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τῆς Πανελληνίου Ὁμοσπονδίας Ἐργατῶν Ἐπισιτισμοῦ καὶ Ὑπαλλήλων Τουριστικῶν Ἐπαγγελμάτων ἀφ' ἑνὸς καὶ τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων ἀφ' ἑτέρου, ἧς τὸ διατακτικὸν ἔχει ὡς ἀκολούθως:

1) Ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης τὰ κατώτατα ὅρια βασικῶν ἡμερομισθίων τῶν εἰς ἅπαντα τὰ ἐργοστάσια ζυθοποιΐας, παγοποιΐας καὶ τὰ ψυγεῖα τῆς χώρας ἀπασχολουμένων ζυθεργατῶν καὶ ἐργατῶν παγοποιΐας καὶ ψυγείων, ἐξαιρέσει τῶν ἐργατῶν ἑτέρων εἰδικοτήτων, οἵτινες ἐπάγονται ἢ ἐπήγοντο κατὰ τὸ παρελθὸν εἰς κλαδικὰς ὁμοιοεπαγγελματικὰς συλλογικὰς συμβάσεις ἐργασίας, καθορίζονται ὡς κατωτέρω:

Α'. Διὰ τὴν Περιφέρειαν τῆς τέως Διοικήσεως Πρωτευούσης, Ἐλευσῖνος, Θεσσαλονίκης, Πατρῶν

Ἄνδρες :

α) Νεοπροσλαμβανόμενοι ἀσχέτως ἡλικίας ἡμερησίως δραχμαὶ 90.

β) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν ἑξαμήνου ἀπασχολήσεως ἐν ἐργοστασίοις ζυθοποιΐας, παγοποιΐας καὶ ψυγείων ἡμερησίως δραχμαὶ 93.

γ) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ ἑνὸς ἔτους ἀπασχολήσεως ἐν ἐργοστασίοις ζυθοποιΐας, παγοποιΐας καὶ ψυγείων ἡμερησίως δραχμαὶ 100.

δ) Ἀρχιεργάται, ὅπου ὁρίζονται τοιοῦτοι, ἡμερησίως δραχμαὶ 110.

ε) Ἀρχιεργάται ζυθοποιΐας, ἡμερησίως δρα-

(*) ΕΕΔ 25, 1476.
(**) ΕΕΔ 25, 958.

χμαί 120.

Γυναῖκες:

α) Νεαροσλαμβανόμεναι, ἀσχέτως ἡλικίας, ἡμερησίως δραχμαί 75.

β) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν ἑξαμήνου ἀπασχολήσεως ἐν ἐργοστασίοις ζυθοποιΐας, παγοποιΐας καὶ ψυγείων, ἡμερησίως δραχμαί 77.

γ) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν ἑνὸς ἔτους ἀπασχολήσεως ἐν ἐργοστασίοις ζυθοποιΐας, παγοποιΐας καὶ ψυγείων ἡμερησίως δραχμαί 80.

Β'. Τὰ ὡς ἄνω κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων μειοῦνται κατὰ ποσοστὸν μὲν 6% διὰ τοὺς ὑπηρετοῦντας εἰς ἐπιχειρήσεις λειτουργούσας εἰς τὰς λοιπὰς πόλεις πληθυσμοῦ ἄνω τῶν 50.000 (πεντήκοντα χιλιάδων) κατοίκων, κατὰ ποσοστὸν δὲ 8% διὰ τοὺς ἀπασχολουμένους εἰς τὰς πόλεις πληθυσμοῦ κάτω τῶν 50.000 κατοίκων. Ἐν οὐδεμιᾷ πάντως περιπτώσει τὰ ἐκ τῆς μειώσεως προκύπτοντα ποσὰ ἡμερομισθίων δύνανται νὰ ὦσι κατώτερα τοῦ γενικῶς ἰσχύοντος κατωτάτου ὁρίου ἡμερομισθίων ἐργατοτεχνιτῶν ἐπὶ τῇ πρὸς τοῦτο ὁριζομένῃ βάσει τῶν ἐθνικῶν γενικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας προϋποθέσει ἡλικίας καὶ προϋπηρεσίας.

2) Εἰς τοὺς ἐκ τῶν ἐργατοτεχνιτῶν, περὶ ὧν ἡ παροῦσα, ἀπασχολουμένους εἰς τὰς κατωτέρω εἰδικότητας τῶν ἀντιστοίχων τμημάτων καὶ μόνον καὶ διὰ τὰς περιόδους, καθ' ἃς ἀπασχολοῦνται εἰς αὐτάς, τῆς τοποθετήσεως των εἰς ταῦτα ἢ τῆς μεταθέσεώς των οὕτως ἐλευθέρας διὰ τὸν ἐργοδότην, παρέχεται εἰδικὸν ἐπίδομα θέσεως ὡς κατωτέρω:

α) Εἰς τοὺς ἐργατοτεχνίτας ζυθοποιΐας τῶν τμημάτων ὑπογείων, ζυμώσεως, φίλτρων, πλύσεως καὶ πληρώσεως βαρελίων, ξηράνσεως μαγιᾶς, ζυθοβραστηρίου καὶ ψυχραντηρίου ἡμερησίως δραχμαὶ 20.

β) Εἰς τοὺς ἐργατοτεχνίτας θαλάμων κατεψύξεως τοὺς ἐργαζομένους ὑπὸ θερμοκρασίαν κάτω τῶν 5° Κ (- 5° Κελσίου) ἡμερησίως δραχμαὶ 20.

γ) Εἰς τοὺς ἐργατοτεχνίτας θαλάμων ἐναποθηκεύσεως τροφίμων ἢ πάγου, τοὺς ἐργαζομένους ὑπὸ θερμοκρασίαν 0° ἕως — 5° βαθμοὺς Κ (0°—5° Κελσίου) ἡμερησίως δραχμαὶ 13.

δ) Εἰς τοὺς ἐργατοτεχνίτας θαλάμων ἐναποθηκεύσεως τροφίμων ἢ πάγου, τοὺς ἐργαζομένους ὑπὸ θερμοκρασίαν 0° ἕως + 5° Κελσίου) ἡμερησίως δραχμαὶ 5.

ε) Εἰς τοὺς ἐργατοτεχνίτας ζυθοποιΐας ἡμερησίως δραχμαὶ 13.

ζ) Εἰς τοὺς χειριστὰς μηχανημάτων ἐμφιαλώσεως ζύθου καὶ πωματισμοῦ φιαλῶν ζύθου ἡμερησίως δραχμαὶ 11.

3) Τὰ ἐν παραγράφῳ 1 καθοριζόμενα κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων προσαυξάνονται δι' ἐπιδόματος πολυετοῦς ὑπηρεσίας ἐκ 5% δι' ἑκάστην πενταετίαν καὶ μέχρι 2 τὸ πολὺ πενταετιῶν, ὡς χρόνον διὰ τὴν προσμέτρησιν ἑκάστης πενταετίας νοουμένου τοῦ τοιούτου πραγματικῆς ὑπηρεσίας, διανυθείσης παρὰ τῷ αὐτῷ ἐργοδότῃ.

Ἐν τῇ ἀνωτέρω ἐννοίᾳ τοῦ χρόνου πραγματικῆς ὑπηρεσίας ὁ χρόνος στρατεύσεως τοῦ μισθωτοῦ λογίζεται ὡς τοιοῦτος, ἐφ' ὅσον πρὸ τῆς στρατεύσεώς του ὁ μισθωτὸς ἀπησχολεῖτο εἰς τὴν Ἐπιχείρησιν καὶ ἅμα τῇ ἀποστρατεύσει του ἀνέλαβεν ὑπηρεσίαν παρὰ τῇ αὐτῇ Ἐπιχειρήσει.

4) Οἱ ἐργαζόμενοι εἰς τὰ τμήματα σιτεύσεως ζύθου, αἰθούσας ζυμώσεως ζύθου καὶ εἰς τοὺς χώρους κατεψύξεως δικαιοῦνται κατ' ἔτος δύο μαλλίνων φανελλῶν, δύο μαλλίνων ζευγῶν καλτσῶν καὶ δύο μαλλίνων περισκελίδων.

5) Οἱ ἐργοδόται ὑποχρεοῦνται, ὅπως ἐφοδιάζουν τοὺς ἐργαζομένους εἰς τὰ τμήματα σιτεύσεως ζύθου καὶ χώρους κατεψύξεως διὰ μιᾶς χονδρῆς ἐνδυμασίας μετὰ ἐλαστικῶν ὑποδημάτων, εἰς δὲ τὰ τμήματα πάγου διὰ μιᾶς ποδιᾶς ἐξ ἐλαστικοῦ, ζεύγους χειροκτίων καὶ ζεύγους ξυλίνων ὑποδημάτων.

Τὰ εἴδη ταῦτα ἀνήκοντα εἰς τὴν κυριότητα τοῦ ἐργοδότου ἀντικαθίστανται, ἐφ' ὅσον φθαρῶσιν.

6) Οἱ ἐν αὐλῇ ἀπασχολούμενοι (ἐκτὸς στέγης) διὰ παραλαβὰς ἢ συσκευασίας φιαλῶν, κατὰ τοὺς χειμερινοὺς μῆνας, ἐφοδιάζονται δι' ἀδιαβρόχου καὶ ἐλαστικῶν ἢ ξυλίνων ὑποδημάτων.

Τὰ εἴδη ταῦτα ἀνήκοντα εἰς τὴν κυριότητα τοῦ ἐργοδότου ἀντικαθίστανται, ἐφ' ὅσον φθαρῶσιν.

7) Τυχὸν καταβαλλόμενα ἀποδοχαί, ἀνώτεραι τῶν ὑπὸ τῆς παρούσης καθοριζομένων, δὲν δύνανται νὰ μειωθῶσιν.

8) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ τῆς 1 Φεβρουαρίου 1968.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 12 Ἰουλίου 1968

—

88167/4095 1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 52/1966 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ κινηματογράφων ἁπάσης τῆς χώρας».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 332 τῆς 12 Ἰουλίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 3239/1955, 2) Τὴν κανονοποιηθεῖσαν ἡμῖν ἔγγραφον δήλωσιν καταγγελίας τῆς ἐν θέματι διαιτητικῆς ἀποφάσεως καὶ 3) σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κανονικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 2.7.1968, ἀποφασίζομεν:

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ 3μηνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρι 17.10.1968, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 52/1966 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ κινηματογράφων ἁπάσης τῆς χώρας» ἡ πρόξις καταθέσεως Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν 101/15.11.1966 (*).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 6 Ἰουλίου 1968

—

90525 4228 1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 42/1967 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἐπικυρωθείσης ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 28/1968 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν τῆς Α.Ε. «Ἠλεκτροχημικὴ Ἑλλάδος».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 337 τῆς 13 Ἰουλίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957, 2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 42/1967 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἐπικυρωθεῖσαν ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 28/1968 ὁμοίας τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν τῆς Α.Ε. «Ἠλεκτροχημικὴ Ἑλλάδος», ἀποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν ἐκτελεστὴν τὴν ὑπ' ἀριθ. 42/1967 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἐπικυρωθεῖσαν ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 28/1968 ὁμοίας τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν τῆς Α.Ε. «Ἠλεκτροχημικὴ Ἑλλάδος», ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων καὶ τῆς Ἀνωτάτης Συνομοσπονδίας Βιοτεχνῶν Ἑλλάδος ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τῆς Ὁμοσπονδίας Ἐργατοϋπαλλήλων Χημικῆς Βιομηχανίας, ἧς τὸ διατακτικὸν ἔχει ὡς ἀκολούθως:

1) Τὰ κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων τῶν ἐν τῷ ἐργοστασίῳ τῆς Α.Ε. «Ἠλεκτροχημικὴ Ἑλλάδος» ἀπασχολουμένων ἐργατοτεχνιτῶν καθορίζονται ὡς ἀκολούθως:

α) Προϊστάμενος τμήματος πύργου χλωρασβέστου καὶ ὑδατώσεως ἀσβέστου, ἡμερομίσθιον δραχμαὶ 105.

β) Προϊστάμενος τμημάτων ὑδροχλωρικοῦ ὀξέος καὶ ἐβαποριτέρ, ἡμερομίσθιον δραχμαὶ 98.

γ) Βοηθοὶ προϊσταμένων ἐβαποριτὲρ καὶ σμίκτα διαφελίων χλωρασβεστίου, ἡμερομίσθιον δραχμαὶ 93.

δ) Τεχνῖται ξυλουργοί, κτίσται, μηχανοξυλουργοὶ καὶ τορναδόροι, ἡμερομίσθιον δραχμαὶ 105.

ε) Βοηθοὶ τεχνιτῶν ξυλουργῶν, κτιστῶν, μηχανουργῶν καὶ τορναδόρων, ἡμερομίσθιον δραχμαὶ 90.

2) Χορηγεῖται εἰς τοὺς ἐργαζομένους τοῦ ἐργοστασίου Ἠλεκτροχημικῆς Ἑλλάδος ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας ἐκ 35% ἐπὶ τῶν ἐκάστοτε ἰσχυόντων ἐλαχίστων ὁρίων μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων, συμψηφιζόμενον πρὸς ἐπὶ πλέον τυχὸν καταβαλλομένην διαφορὰν μισθῶν ἢ ἡμερομισθίων.

3) Εἰς τοὺς ἐν τῷ περὶ οὗ πρόκειται ἐργοστασίῳ ἐργατοτεχνίτας παρέχονται ἐτησίως ἓν ζεῦγος ἀρβυλῶν καὶ δύο φόρμαι.

4) Τυχὸν ὑφιστάμενος εὐνοϊκώτερος ὅρος ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας, προβλεπόμενος διὰ τοὺς μισθωτοὺς ὑπὸ κλαδικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας κλπ., ὑπερισχύει τῆς παρούσης.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ τῆς 3ης Αὐγούστου 1967.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 15 Ἰουλίου 1968

—

(*) ΕΕΔ 25, 1557.

90526/4229/1968 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί κηρύξεως εκτελεστής της υπ' αριθ. 26/1968 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής των εργατοτεχνιτών τυπογράφων άπασης της χώρας, συμπεριλαμβανομένων και των εργαζομένων εις τας ημερησίας εφημερίδας, πλην των απασχολουμένων εις τοιαύτας των Αθηνών.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 337 της 15 Ιουλίου 1968)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 20 του νόμου 3239/1955, ως τροποποιήθησαν υπό του ν.δ. 3755/1957, 2) Την υπ' αριθ. 26/1968 απόφασιν του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών περί των όρων αμοιβής των εργατοτεχνιτών τυπογράφων άπασης της χώρας, ήτις εξεδόθη κατόπιν της αναβιωσάσης διενέξεως, της προκηρύξεως συνεπεία της διά της υπ' αριθ. 2218/1967 αποφάσεως του Συμβουλίου Επικρατείας(*) ακυρώσεως της υπ' αριθ. 13/1965 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών, αποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν εκτελεστήν την υπ' αριθ. 24/1968 απόφασιν του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής των εργατοτεχνιτών τυπογράφων άπασης της χώρας, συμπεριλαμβανομένων και των εργαζομένων εις τας ημερησίας εφημερίδας, πλην των απασχολουμένων εις τοιαύτας των Αθηνών», εκδοθείσαν συνεπεία της αναβιωσάσης διενέξεως, μετά την διά της υπ' αριθ. 2218/1967 αποφάσεως του Συμβουλίου της Επικρατείας ακύρωσιν της υπ' αριθ. 13/1965 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών, εκδοθείσης επί συλλογικής διαφοράς εργασίας μεταξύ της Ομοσπονδίας Μισθωτών Τέπων και Βιομηχανίας Χάρτου αφ' ενός και αφ' ετέρου των 1) Υπουργείου Οικονομικών, 2) Υπουργείου Εθνικής Αμύνης, 3) Συνδέσμου Ελλήνων Βιομηχάνων, 4) Αναστάτης Συνομοσπονδίας Βιοτεχνών Ελλάδος, 5) Ενώσεως Βιοτεχνών Τυπογράφων Αθηνών, 6) Ενώσεως Ιδιοκτητών Τυπογραφείων Πειραιώς και 7) Ενώσεως Ιδιοκτητών Ημερησίων Επαρχιακών Εφημερίδων, ής το διατακτικόν έχει ως ακολούθως:

1) Τα κατώτατα όρια ημερομισθίων των εργατοτεχνιτών τυπογράφων άπασης της χώρας, συμπεριλαμβανομένων και των εργαζομένων εις τας ημερησίας εφημερίδας, πλην των απασχολουμένων εις τοιαύτας των Αθηνών, καθορίζονται από 27.4.1965 ως ακολούθως:

α) Μαθητευόμενοι γενικώς ανεξαρτήτως φύλου:

Κατά το 1ον έτος υπηρεσίας δραχμαί 31.

Κατά το 2ον έτος υπηρεσίας δραχμαί 35,50.

Κατά το 3ον και άνω έτος υπηρεσίας δραχμαί 42.

Θήλεις, συμπληρούσαι το 16ον έτος της ηλικίας και ενός έτους προϋπηρεσίαν ή το 17ον έτος της ηλικίας, άσχετος προϋπηρεσίας, δικαιούνται κατ' ελάχιστον όριον του εκάστοτε ισχύοντος, βάσει των εθνικών γενικών συλλογικών συμβάσεων, κατωτάτου ορίου ημερομισθίου της εργατοτεχνίτριας.

Άρρενες, συμπληρούντες το 18ον έτος της ηλικίας και ενός έτους υπηρεσίαν ή το 19ον έτος της ηλικίας άσχετος υπηρεσίας, δικαιούνται κατ' ελάχιστον όριον του εκάστοτε ισχύοντος, βάσει των εθνικών γενικών συλλογικών συμβάσεων, κατωτάτου ορίου ημερομισθίου του εργατοτεχνίτου.

β) Στοιχισθέται, ανεξαρτήτως φύλου:

Μετά την συμπλήρωσιν του 19ου έτους της ηλικίας και τριών ετών μαθητείας.

Κατά το 1ον, 2ον και 3ον έτος υπηρεσίας δραχμαί 67.80.

Κατά το 4ον, 5ον και 6ον έτος υπηρεσίας δραχμαί 76.80.

Κατά το 7ον, 8ον, 9ον και 10ον έτος υπηρεσίας δραχμαί 83,60.

Κατά το 11ον, 12ον, 13ον και 14ον έτος υπηρεσίας δραχμαί 92.60.

Κατά το 15ον, 16ον, 17ον έτος υπηρεσίας δραχμαί 95.90.

Από του 18ου και άνω έτους υπηρεσίας δραχμαί 98.40.

γ) Μηχανικοί, χειριστάι αυτομάτων πιεστηρίων, δρθίων αυτομάτων επιπέδων πιεστηρίων, χαρτοθέται, ανεξαρτήτως φύλου :

Μετά την συμπλήρωσιν του 19ου έτους ηλικίας και τριών ετών μαθητείας:

1) Πιεσταί :

Κατά το 1ον, 2ον, 3ον, 4ον και 5ον έτος υπηρεσίας δραχμαί 79.10.

Κατά το 6ον, 7ον, 8ον και 9ον έτος υπηρεσίας δραχμαί 90.40.

Κατά το 10ον, 11ον, 12ον, 13ον και 14ον έ

(*) ΕΕΔ 26, 1059.

τος ὑπηρεσίας δραχμαὶ 104.

Κατὰ τὸ 15ον, 16ον καὶ 17ον ἔτος ὑπηρεσίας δραχμαὶ 107,60.

Ἀπὸ τοῦ 18ου καὶ ἄνω ἔτους ὑπηρεσίας δραχμαὶ 110,40.

2) Βοηθοὶ πιεστῶν, χαρτοθέται:

Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 2½ ἐτῶν ὑπηρεσίας δραχμαὶ 76,80.

Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 6 ½ ἐτῶν ὑπηρεσίας δραχμαὶ 86.

Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 14 ἐτῶν ὑπηρεσίας δραχμαὶ 93,60.

Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 17 ἐτῶν ὑπηρεσίας δραχμαὶ 96.

3) Χειρισταὶ αὐτομάτων :

Κατὰ τὸ 1ον, 2ον, 3ον καὶ 4ον ἔτος ὑπηρεσίας δραχμαὶ 73,50.

Κατὰ τὸ 5ον, 6ον, 7ον καὶ 8ον ἔτος ὑπηρεσίας δραχμαὶ 79,10.

Κατὰ τὸ 9ον, 10ον, 11ον, 12ον, 13ον καὶ 14ον ἔτος ὑπηρεσίας δραχμαὶ 90,40.

Κατὰ τὸ 15ον, 16ον καὶ 17ον ἔτος ὑπηρεσίας δραχμαὶ 93,60.

Ἀπὸ τοῦ 18ου ἔτους καὶ ἄνω δραχμαὶ 96.

δ) Ἀρχιεργάται :

Μέχρι τῆς συμπληρώσεως ὑπηρεσίας 14 ἐτῶν δραχμαὶ 113.

Κατὰ τὸ 15ον, 16ον καὶ 17ον ἔτος ὑπηρεσίας δραχμαὶ 117.

Ἀπὸ τοῦ 18ου ἔτους καὶ ἄνω δραχμαὶ 120.

ε) Λινοτύπαι:

Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 19ου ἔτους τῆς ἡλικίας καὶ τριῶν ἐτῶν μαθητείας :

Κατὰ τὸ 4ον ἔτος ὑπηρεσίας δραχμαὶ 90,40.

Κατὰ τὸ 5ον ἔτος ὑπηρεσίας δραχμαὶ 101,70.

Κατὰ τὸ 7ον, 8ον, 9ον, 10ον, 11ον, 12ον, 13ον καὶ 14ον ἔτος ὑπηρεσίας δραχμαὶ 113.

Κατὰ τὸ 15ον, 16ον καὶ 17ον ἔτος ὑπηρεσίας δραχμαὶ 117.

Ἀπὸ τοῦ 18ου ἔτους ὑπηρεσίας καὶ ἄνω δραχμαὶ 120.

ΙΙ. Τὰ ὡς ἄνω καθοριζόμενα κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων ἰσχύουν μειωμένα κατὰ ποσοστὸν 8 % διὰ τοὺς ἀπασχολουμένους εἰς τὰς λοιπάς, πλὴν τῶν πόλεων Ἀθηνῶν, Πειραιῶς καὶ Θεσσαλονίκης, περιφερείας τῆς χώρας.

ΙΙΙ. Διὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 3.4.1964 μέχρις 26.4.1965 τὰ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 96560/1962 ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 452 τ. Β') τῆς 10.12.1962(*) καθορισθέντα κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων αὐξάνονται κατὰ ποσοστὸν 10%.

ΙV. Τὰ ὡς ἄνω καθοριζόμενα κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων τῶν ἐργαζομένων εἰς τὰς λινοτυπικὰς μηχανάς, τῶν στοιχειοθετῶν καὶ διαλυτῶν καὶ τῶν πιεστῶν καὶ χαρτοκοπτῶν προσαυξάνονται δι' ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας ἐκ ποσοστοῦ 10%.

V. Τυχὸν καταβαλλόμεναι ἀποδοχαὶ ἀνώτεραι τῶν διὰ τῆς παρούσης καθοριζομένων δὲν δύνανται νὰ μειωθῶσιν. Ὡσαύτως ἐξακολουθοῦν ἰσχύοντες οἱ τυχὸν ὑφιστάμενοι διὰ τοὺς μισθωτοὺς εὐνοϊκώτεροι τῆς παρούσης ὅροι.

VΙ. Εἰς τοὺς περὶ ὧν ἡ παροῦσα μισθωτοὺς χορηγεῖται κατ' ἔτος μία μπλούζα ἐργασίας, ἀνήκουσα κατὰ κυριότητα εἰς τὸν ἐργοδότην.

VΙΙ. Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης, ὑπὸ τὰς ἀνωτέρω διακρίσεις, ἄρχεται ἀπὸ τῆς 3ης Ἀπριλίου 1964.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 15 Ἰουλίου 1968

—

91413/4245/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν κοπῆς μαρμάρων Α.Π.Π.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 337 τῆς 15 Ἰουλίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 3239/1955, 2) Τὴν κοινοποιηθεῖσαν ἡμῖν ἔγγραφον δήλωσιν καταγγελίας τῆς ἐν θέματι συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, 3) Σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 12.7.1968, ἀποφασίζομεν:

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ τρίμηνον χρονικὸν διάστη-

(*) ΕΕΔ 21, 1534.

μα, ήτοι μέχρι 17.10.1968, την έπέλευσιν των ένώμων άποτελεσμάτων έκ της καταγγελίας της άπό 20.6.1966 συλλογικής συμβάσεως έργασίας έργατοτεχνιτών κοπής μαρμάρων Α.Π.Π.(Φ.Ε.Κ. 448 τεύχος Β' της 18.7.1966)(*).

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Έν Άθήναις τη 15 Ιουλίου 1968

—

91411/4243/1968 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί παρατάσεως ισχύος συλλογικής συμβάσεως έργασίας έργατοτεχνιτών κλωστοϋφαντουργίας άπάσης της χώρας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 337 της 15 Ιουλίου 1968)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 4 του νόμου 3239/1955, 2) Την κοινοποιηθείσαν ημίν έγγραφον δήλωσιν καταγγελίας της έν θέματι συλλογικής συμβάσεως έργασίας και 3) σχετικήν γνωμοδότησιν του Εθνικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Κοινωνικής Πολιτικής, ληφθείσαν κατά την συνεδρίασιν αύτου της 2.7.1968, αποφασίζομεν:

Άναστέλλομεν επί τρίμηνον χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρι 10.10.1968, την επέλευσιν των ένώμων άποτελεσμάτων έκ της καταγγελίας της άπό 15.4.1967 συλλογικής συμβάσεως έργασίας έργατοτεχνιτών κλωστοϋφαντουργίας άπάσης της χώρας (Πράξις καταθέσεως Ειρηνοδικείου Άθηνών 42/8.5.1967 (**).

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Έν Άθήναις τη 15 Ιουλίου 1968

—

92526/4313/1968 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί κηρύξεως εκτελεστής της υπ' αριθ. 27/1968 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Άθηνών «περί των όρων αμοιβής και εργασίας των καπνοτεχνιτών του Εθνικού Οργανισμού Καπνού».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 338 της 17 Ιουλίου 1968)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 20 του νόμου 3239/1955, ως τροποποιηθησαν υπό του ν.δ. 3755/1957, 2) Την υπ' αριθ. 27/1968 άπόφασιν του Δ.Δ.Δ.Δ. Άθηνών «περί των όρων αμοιβής και εργασίας των καπνοτεχνιτών του Εθνικού Οργανισμού Καπνού», αποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν εκτελεστήν την υπ' αριθ. 27/1968 άπόφασιν του Δ.Δ.Δ.Δ. Άθηνών περί των όρων αμοιβής και εργασίας των καπνοτεχνιτών του Εθνικού Οργανισμού Καπνού, εκδοθείσαν εις επίλυσιν διενέξεως μεταξύ των: 1) Υπουργείου Οικονομικών και 2) Εθνικού Οργανισμού Καπνού αφ' ενός και αφ' ετέρου του Συλλόγου Καπνοτεχνιτών Εθνικού Οργανισμού Καπνού, ής το διατακτικόν έχει ως άκολούθως:

1) Τα κατώτατα όρια ημερομισθίων των επί σχέσει εργασίας ιδιωτικού δικαίου υπηρετούντων εις τον Εθνικόν Οργανισμόν Καπνού καπνοτεχνιτών καθορίζονται κατά χρονικάς περιόδους ως άκολούθως:

α) Άπό 19.3.1967 μέχρι 30.6.1967 εις δραχμάς 105.

β) Άπό 1.7.1967 μέχρι 31.5.1968 εις δραχμάς 108 και

γ) Άπό 1.6.1968 και εφεξής εις δραχμάς 115.

2) Αι δυνάμει αποφάσεως του Διοικητικού Συμβουλίου του Εθνικού Οργανισμού Καπνού καθιερωθείσαι προσαυξήσεις των ημερομισθίων των περί ων η παρούσα μισθωτών λόγω πολυετούς υπηρεσίας (τριετίαι) υπολογίζονται επί των υπό της προηγουμένης παραγράφου καθοριζομένων ημερομισθίων.

3) Ως προς τα λοιπά (Έξοδα κινήσεως, ημέρια, καθ' ας καταβάλλεται ημερομίσθιον, υπερωρία κλπ.) εξακολουθούν ισχύοντα τα υπό της Διοικήσεως του Οργανισμού καθιερωθέντα.

4) Η ισχύς της παρούσης υπό τας ανωτέρω διακρίσεις άρχεται άπό της 19ης Μαρτίου 1967.

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Έν Άθήναις τη 17 Ιουλίου 1968

—

83476/3877/1968 Απόφ. Υπουργών Συντονισμού και Εργασίας

Περί εγκρίσεως μετά τροποποιήσεως της υπ' αριθ. 1/1968 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Χανίων «περί των όρων αμοιβής και εργασίας

(*) ΕΕΔ 25, 957.
(**) ΕΕΔ 26, 787.

τῶν ὑπηρετούντων εἰς τὰς Εἰδικὰς 'Αποθήκας Καυσίμων τοῦ Βασιλικοῦ Ναυστάθμου Κρήτης ὑπαλλήλων καὶ ἐργατοτεχνιτῶν».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 312 τῆς 3 Ἰουλίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957, 2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 1/1968 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Χανίων «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ὑπηρετούντων εἰς τὰς Εἰδικὰς 'Αποθήκας Καυσίμων τοῦ Βασιλικοῦ Ναυστάθμου Κρήτης ὑπαλλήλων καὶ ἐργατοτεχνιτῶν», 3) Τὴν διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 83503/3798/1968 ἐγγράφου τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας διατυπωθεῖσαν ἐπ' αὐτῆς διαφωνίαν, 4) Σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 9 § 2 ἐδάφ. Β' τοῦ ν.δ. 3755/1957 Τμήματος Ἀμοιβῆς καὶ Ὅρων Ἐργασίας τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 26. 6.1968, ἣν καὶ ἀποδεχόμεθα, καὶ 5) τὸ γεγονὸς ὅτι αἱ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1/1968 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Χανίων καθοριζόμεναι ἀποδοχαὶ τῶν εἰς ταύτην ὑπαγομένων μισθωτῶν εὑρίσκονται ἐν ἐν πολλοῖς εἰς χαμηλότερα ἐπίπεδα καὶ αὐτῶν ἔτι τῶν καταβαλλομένων αὐτοῖς βασικῶν ἀποδοχῶν. Ἐπειδὴ ἡ τοιαύτη ρύθμισις τυγχάνει ἀντίθετος πρὸς τὴν ἀρχικὴν τῆς μὴ καθ' οἱονδήποτε τρόπον μειώσεως τῶν πρότερον ἰσχυόντων ἢ καταβαλλομένων εἰς τοὺς μισθωτοὺς ἀποδοχῶν, δέον ὅπως τροποποιηθῇ ἡ εἰρημένη διαιτητικὴ ἀπόφασις κατὰ τὰ ἐν τῷ διατακτικῷ τῆς παρούσης εἰδικώτερον ὁριζόμενα, ἀποφασίζομεν:

Ἐγκρίνομεν μετὰ τροποποιήσεως τὴν ὑπ' ἀριθ. 1/1968 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Χανίων «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ὑπηρετούντων εἰς τὰς Εἰδικὰς 'Αποθήκας Καυσίμων τοῦ Βασιλικοῦ Ναυστάθμου Κρήτης ἐργατοτεχνιτῶν καὶ ὑπαλλήλων», ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τοῦ Συνδέσμου Ὑπαλλήλων καὶ Ἐργατοτεχνιτῶν τῶν Εἰδικῶν 'Αποθηκῶν τοῦ Βασιλικοῦ Ναυστάθμου Κρήτης ἀφ' ἑνὸς καὶ τῶν Ὑπουργείων: 1) Οἰκονομικῶν καὶ 2) Ἐθνικῆς 'Αμύνης ἀφ' ἑτέρου, ἧς τὸ διατακτικόν, τροποποιούμενον παρ' ἡμῶν, κατὰ τὰ ἀνωτέρω, διαμορφοῦται ὡς ἀκολούθως:

1) Ἐπὶ τῶν κατὰ τὴν ἔναρξιν ἰσχύος τῆς παρούσης καὶ ἐφεξῆς καταβαλλομένων βασικῶν ἡμερομισθίων εἰς τοὺς ὑπηρετοῦντας εἰς τὰς Εἰδικὰς 'Αποθήκας Καυσίμων τοῦ Βασιλικοῦ Ναυστάθμου Κρήτης ὑπαλλήλους καὶ ἐργατοτεχνίτας χορηγοῦνται τὰ κατωτέρω ἐπιδόματα:

α) Ἐπίδομα οἰκογένειας, ἐφ' ὅσον αὐτὴ δὲν ἐργάζεται καὶ δὲν συνταξιοδοτεῖται, ἐκ δραχμῶν 200 μηνιαίως.

β) Ἐπίδομα τροφῆς, ὁριζόμενον εἰς δραχμὰς 8.80 ἡμερησίως.

γ) Ἐπίδομα μεταφορᾶς ἐκ δραχμῶν 6 ἡμερησίως, ὅπερ καταβάλλεται μόναν διὰ τὰς ἡμέρας, καθ' ἃς ὁ μισθωτὸς ἐργάζεται.

δ) Ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας ἐκ ποσοστοῦ 10%.

ε) Ἐπίδομα πολυετοῦς ὑπηρεσίας, διαγνωθεῖσης παρὰ τῷ Β.Ν. ἢ παρ' ἄλλοις ἐργοδόταις εἰς τὴν αὐτὴν εἰδικότητα, ἐκ ποσοστοῦ 5%, δι' ἑκάστην τριετίαν καὶ μέχρι τριῶν τριετιῶν.

2) Τὰ ἀνωτέρω ὑπὸ στοιχεῖα α', β', γ' καὶ δ' ἐπιδόματα χορηγοῦνται ἀπὸ 5.8.1967 καὶ ἐφεξῆς, τὸ δὲ ὑπὸ στοιχεῖον ε' ἐπίδομα πολυετοῦς ὑπηρεσίας παρέχεται ἀπὸ 10.1.1968 καὶ ἐντεῦθεν.

3) Ὡσαύτως ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως εἰς τοὺς ἐργατοτεχνίτας τοὺς ἀπασχολουμένους εἰς τὰς Εἰδικὰς 'Αποθήκας Καυσίμων τοῦ Βασιλικοῦ Ναυστάθμου Κρήτης χορηγοῦνται: α) Ἄπαξ κατ' ἔτος καὶ ἐφ' ὅσον φθαρῇ ἢ ἐκτάκτως ἐν περιπτώσει ἠτιολογημένης καταστροφῆς μία ἐνδυμασία ἐργασίας (φόρμα), ἀνήκουσα εἰς τὸ Δημόσιον. Ἡ ἐν λόγῳ ἐνδυμασία ἐργασίας (φόρμα) ἐπιστρέφεται εἰς τὴν ὑπηρεσίαν ἐν περιπτώσει ἀπομακρύνσεως τοῦ ἐργατοτεχνίτου, ὡς ἐπίσης καὶ κατὰ τὴν ἀντικατάστασιν της λόγῳ φθορᾶς, β) πεντακόσια (500) γραμμάρια γάλακτος ἡμερησίως, πλὴν τῶν ἐργαζομένων εἰς ὑπηρεσίας γραφείων, γ) εἰς ἐπενδύτης ἀνὰ διετίαν, δ) ἓν ζεῦγος ἐλαστικῶν ὑποδημάτων ἐτησίως καὶ ε) εἰς τοὺς ἐργαζομένους εἰς τὰς ἐργασίας κηπιδώματος κατὰ τὴν διακίνησιν καυσίμων ἓν ἀδιάβροχον, χειρόκτια καὶ ἓν ζεῦγος ἐλαστικῶν περισφυρίων ὑποδημάτων (μπότες).

Τὰ ὡς ἄνω εἴδη θὰ ἀνήκουν κατὰ κυριότητα εἰς τὸν ἐργοδότην χρησιμοποιούμενα ὑπὸ τοῦ προσωπικοῦ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐργασίας.

4) Αἱ ἑκάστοτε ἰσχύουσαι διὰ τὰς βιομηχανικὰς ἐπιχειρήσεις ἐθνικαὶ ὁμοιοεπαγγελματικαὶ συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας ἢ ὁμοίας ἐκτάσεως διαιτητικαὶ ἀποφάσεις καὶ ἐφ' ὅσον δὲν περιέχουν ἐν αὐταῖς ἐξαίρεσιν τοῦ Δημοσίου, ὡς καὶ αἱ τοιαῦται τοῦ προσωπικοῦ ἐπιχειρήσεων πετρελαιοειδῶν ἔχουσιν ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ τῶν ὁμοίων κατηγοριῶν μισθωτῶν τῶν ἀπασχολουμένων εἰς

τὰς Εἰδικὰς Ἀποθήκας Καυσίμων Βασιλικοῦ Ναυτικοῦ Κρήτης, ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι αἱ ὑπὸ τῶν ὡς εἴρηται ἐθνικῶν ὁμοιοεπαγγελματικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας καὶ διαιτητικῶν ἀποφάσεων καθοριζόμεναι ἑκάστοτε ἀποδοχαὶ δὲν ὑπολείπονται τῶν διὰ τῆς παρούσης καθοριζομένων εἰς χρῆμα ἀποδοχῶν, ἐν τῷ συνόλῳ των λαμβανομένων. Διὰ τὴν ταυτὴν σύγκρισιν ὡς ἡμερομίσθιον τῶν ἐπὶ μηνιαίας ἀποδοχῆς ἀμειβομένων, βάσει τῶν ὡς εἴρηται ἐθνικῶν ὁμοιοεπαγγελματικῶν συλλογικῶν συμβάσεων καὶ διαιτητικῶν ἀποφάσεων, λογίζεται τὸ 1/25 αὐτῶν.

Ἀποδοχαὶ καταβαλλόμεναι ἀνώτεραι τῶν ὑπὸ τῆς παρούσης καθοριζομένων δὲν δύνανται νὰ μειωθῶσιν, ὡς ἐπίσης καὶ τυχὸν καταβαλλόμενα ἕτερα παροχαὶ καὶ ἐπιδόματα ἐξακολουθοῦν νὰ καταβάλλονται.

5) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ὑπὸ τὰς ἀνωτέρω διακρίσεις ἄρχεται ἀπὸ τῆς 5 Αὐγούστου 1967.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 3 Ἰουλίου 1968

—

86706/3996/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας

Περὶ ἐγκρίσεως μετὰ τροποποιήσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1968 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Χανίων «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ταξιθετῶν κινηματογράφων Ἡρακλείου Κρήτης».

(Ε.Κ. τ. Β' ἡ. 312 τῆς 3 Ἰουλίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ ν.δ. 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957, 2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 2/1968 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Χανίων «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ταξιθετῶν κινηματογράφων Ἡρακλείου Κρήτης». 3) Τὴν διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθμὸν 83501/3796/1968 ἐγγράφου τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας διατυπωθεῖσαν ἐπ' αὐτῆς διαφωνίαν. 4) Σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 9 § 2 ἐδάφ. Β' τοῦ ν.δ. 3755/1957 Τμήματος Ἀμοιβῆς καὶ Ὅρων Ἐργασίας τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 26.6.1968, ἣν καὶ ἀποδεχόμεθα, καὶ 5) τὸ γεγονὸς ὅτι, ἐπειδὴ τόσον εἰς τὴν προγενεστέραν ρύθμισιν ὑπ' ἀριθ. 2/1963 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Χανίων, ὅσον καὶ εἰς τὴν μεταρρυθμισθεῖσαν ὑπὸ τῆς κρινομένης διαιτητικῆς ἀποφάσεως ὑπ' ἀριθ. 2/1967 ὁμοίαν τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἡρακλείου Κρήτης, ἀφ' ἑνὸς μὲν ρητῶς κατονομάζονται αἱ πρόσθετοι ἐργασίαι, εἰς τὴν παροχὴν τῶν ὁποίων ὑποχρεοῦνται οἱ περὶ ὧν πρόκειται μισθωτοί, πρακτικῷ οὗτοι νὰ τύχωσι τοῦ ἐν αὐταῖς ὁριζομένου μισθοῦ, ἀφ' ἑτέρου δὲ ὁρίζεται, ὅτι οἱ περὶ ὧν ὁ λόγος μισθωτοὶ λαμβάνουν τὸν μισθὸν τοῦτον ἐπὶ πλέον τῶν παρεχομένων αὐτοῖς ἀμοιβῶν ἐκ φιλοδωρημάτων κλπ. καὶ πρὸς ἀποφυγὴν ἀμφισβητήσεων καὶ ἐντεῦθεν διενέξεων μεταξὺ τῶν ἐνδιαφερομένων δέον ὅπως τροποποιηθῇ ἡ ὑπ' ἀριθ. 2/1968 ἀπόφασις τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Χανίων κατὰ τὰ ἐν τῷ διατακτικῷ τῆς παρούσης εἰδικώτερον ὁριζόμενα, ἀποφασίζομεν:

Ἐγκρίνομεν μετὰ τροποποιήσεως ἐν μέρει τὴν ὑπ' ἀριθ. 2/1968 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Χανίων «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ταξιθετῶν κινηματογράφων Ἡρακλείου Κρήτης», ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μετὰ τοῦ Σωματείου Ταξιθετῶν Ἡρακλείου Κρήτης ἀφ' ἑνὸς καὶ τοῦ Παγκρητίου Συλλόγου Κινηματογραφιστῶν ἀφ' ἑτέρου, καὶ ἧς τὸ διατακτικὸν, τροποποιούμενον παρ' ἡμῶν κατὰ τὰ ἀνωτέρω, διαμορφοῦται ὡς ἀκολούθως:

1) Οἱ ταξιθέται κινηματογράφων Ἡρακλείου Κρήτης δικαιοῦνται διὰ τὰς ὑπ' αὐτῶν παρεχομένας προσθέτους ἐργασίας (ἐπικόλλησις προγραμμάτων, παραλαβὴ καὶ παράδοσις ταινιῶν, πότισμα κηπαρίων, ἀνθέων κλπ.) ἐπὶ πλέον τῶν χορηγουμένων αὐτοῖς ἀμοιβῶν ἐκ φιλοδωρημάτων κλπ. καὶ μηνιαίου μισθοῦ, ὅστις ἀνέρχεται διὰ μὲν τὴν χρονικὴν περίοδον ἀπὸ 5.8.1966 μέχρι 14.5.1968 εἰς δραχμὰς 300, διὰ δὲ τὴν ταυτὴν ἀπὸ 15.5.1968 καὶ ἑφεξῆς εἰς δραχμὰς 450.

2) Αἱ ἐκ τῆς ἀναδρομικότητος ἰσχύος τῆς παρούσης προκύπτουσαι μισθολογικαὶ διαφοραὶ δύνανται νὰ ἐξοφληθῶσιν εἰς 4 δημηνιαίας ἰσοπόσους δόσεις, τῆς πρώτης τούτων καταβλητέας μέχρι τέλους Ἰουλίου 1968.

3) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης, ὑπὸ τὰς ἀνωτέρω διακρίσεις, ἄρχεται ἀπὸ τῆς 5 Αὐγούστου 1966.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 3 Ἰουλίου 1968

—

86707/3997/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας

Περὶ ἐγκρίσεως μετὰ τροποποιήσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 3/1968 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Χανίων «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τοῦ ἐκτάκτου ἐργατοτεχνικοῦ καὶ ὑπαλληλικοῦ προσωπι-

κοῦ τοῦ *Δήμου Χανίων*.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 312 τῆς 3 Ἰουλίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957. 2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. ἀπόφασιν 3/1968 τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Χανίων περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ ἐκτάκτου ἐργατοτεχνικοῦ καὶ ὑπαλλήλικοῦ προσωπικοῦ τοῦ Δήμου Χανίων. 3) Τὴν διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 83502/3797/1968 ἐγγράφου τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας διατυπωθεῖσαν ἐπ' αὐτῆς διαφωνίαν. 4) Σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 9 § 2 ἐδάφιον Β' τοῦ ν.δ. 3755/1957 Τμήματος Ἀμοιβῆς καὶ Ὅρων Ἐργασίας τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 26. 6.1968, ἣν καὶ ἀποδεχόμεθα, καὶ 5) τὸ γεγονὸς ὅτι: α) Διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 3/1968 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Χανίων δὲν καθορίζονται κατ' εἰδικότητας ἐργαζομένων κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων διὰ τοὺς εἰς ταύτην ὑπαγομένους μισθωτούς, ἐφ' ὧν ὑπολογίζονται τὰ ἀνωτέρω ἐπιδόματα, οὐδὲ προσδιορίζεται τὸ ὕψος τοῦ ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας, ὅπερ ὅμως δέον ὅπως παρασχεθῇ καὶ εἰς τὰς λοιπὰς εἰδικότητας, περὶ ὧν προβλέπει ἡ ὑπὸ τῆς κρινομένης διατητικῆς ἀποφάσεως μεταρρυθμισθεῖσα ὑπ' ἀριθ. 1/1968 ὁμοία τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Χανίων, 6) ἐξ ἄλλου, προφανῶς ἐκ παραδρομῆς, δὲν ἐπανελήφθησαν εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 3/1968 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Χανίων αἱ διατάξεις τῆς ὑπ' ἀριθ. 1/1968 ὁμοίας τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Χανίων περὶ 1) παροχῆς ἐπιδόματος γάμου, 2) χορηγήσεως φόρμας κλπ. εἰς τοὺς ἐργατοτεχνίτας καὶ βοηθοὺς ὑδραυλικοῦ δικτύου κλπ. καὶ 3) ρυθμίσεως τῶν ἀποδοχῶν τοῦ ὑπαλλήλικοῦ προσωπικοῦ Γραφείων, γ) εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 3/1968 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Χανίων ὁρίζεται ὡς ἡμερομηνία ἐνάρξεως ἰσχύος αὐτῆς ἡ 1η Αὐγούστου 1967, ἐνῷ συμφώνως πρὸς τὴν προστεθεῖσαν ἐν ἄρθρῳ 15 τοῦ νόμου 3239/1955 διάταξιν τῆς παραγράφου 6 τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ν.δ. 3755/1957 ἔδει, ὅπως ὁρισθῇ ὡς ταύτη ἡ 9η Ἰανουαρίου 1968.

Διὰ τοὺς ἀνωτέρω ἐκτεθειμένους λόγους δέον, ὅπως τροποποιηθῇ ἡ ὑπ' ἀριθ. 3/1968 ἀπόφασις τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Χανίων κατὰ τὰ εἰδικώτερον ἐν τῷ διατακτικῷ τῆς παρούσης ὁριζόμενα, ἀποφασίζομεν:

Ἐγκρίνομεν μετὰ τροποποιήσεως τὴν ὑπ' ἀριθ. 3/1968 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Χανίων «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ ἐκτάκτου ἐργατοτεχνικοῦ καὶ ὑπαλλήλικοῦ προσωπικοῦ τοῦ Δήμου Χανίων», ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τῶν: α) Συνδέσμου Ἐκτάκτου Ἐργατοτεχνικοῦ καὶ Ὑπαλλήλικοῦ Προσωπικοῦ τοῦ Δήμου Χανίων καὶ β) Δήμου Χανίων, καὶ ἧς τὸ διατακτικόν, τροποποιούμενον παρ' ἡμῶν, διαμορφοῦται ὡς ἀκολούθως:

Α'. Τὰ κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων τοῦ ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ἐκτάκτου ἐργατοτεχνικοῦ καὶ ὑπαλλήλικοῦ προσωπικοῦ τοῦ Δήμου Χανίων ὁρίζονται ὡς ἀκολούθως:

1. α) Ἐργάται κήπων καὶ δενδροστοιχιῶν, ἐργάται ὑδραυλικοί, σημειωταὶ ὑδρομετρητῶν, ὑδρονομεῖς, φύλακες, ἐργάται ἐκκενώσεως βόθρων καὶ ἐργάται καθαρισμοῦ Δημοτικῶν Σφαγείων, κατὰ τὴν πρόσληψιν ἡμερομίσθιον δραχμαὶ 90.

β) Ἐργοδηγοὶ καὶ τεχνῖται ὑδραυλικοί, κατὰ τὴν πρόσληψιν ἡμερομίσθιον δραχμαὶ 125.

γ) Τεχνῖται κηπουροὶ καὶ κλαδευταὶ δένδρων καὶ βοηθοὶ τεχνιτῶν ὑδραυλικοῦ δικτύου, κατὰ τὴν πρόσληψιν ἡμερομίσθιον δραχμαὶ 100.

2) Τὰ ὡς ἄνω κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων προσαυξάνονται διὰ τῶν ἀκολούθων ἐπιδομάτων:

α) Πολυετοῦς ὑπηρεσίας ἐκ ποσοστοῦ 5% δι' ἑκάστην ἐτησίαν πραγματικὴν ὑπηρεσίαν παρὰ τῷ Δήμῳ ἢ παρ' ἄλλοις ἐργοδόταις προϋπηρεσίας καὶ μέχρι τριῶν ἐτησίων.

β) Γάμου ἐκ δραχμῶν 200 μηναίως διὰ τὴν μὴ ἐργαζομένην καὶ μὴ συνταξιοδοτουμένην σύζυγον. Ἡ ὕπαρξις τοῦ γάμου θὰ ἀποδεικνύεται διὰ τῆς προσαγωγῆς ληξιαρχικῆς πράξεως γάμου.

3) Εἰς τοὺς τεχνίτας ὑδραυλικούς, βοηθοὺς ὑδραυλικοῦ δικτύου, ἐργάτας ὑδραυλικοῦ δικτύου, ἐργάτας ἐκκενώσεως βόθρων καὶ ἐργάτας καθαρισμοῦ Δημοτικῶν Σφαγείων χορηγεῖται ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας ἐκ ποσοστοῦ 12%, ὑπολογιζόμενον ἐπὶ τῶν ὡς ἄνω κατωτάτων ὁρίων ἡμερομισθίων.

4) Εἰς τοὺς ἐργατοτεχνίτας καὶ βοηθοὺς ὑδραυλικοῦ δικτύου, ἐργάτας ἐκκενώσεως βόθρων, ἐργάτας καθαρισμοῦ Δημοτικῶν Σφαγείων παρέχεται κατ' ἔτος μία φόρμα ἐργασίας, ἓν ζεῦγος χειροκτίων, ἓν ζεῦγος γαλοτσῶν, ἅτινα ἀνήκουσιν εἰς τὴν κυριότητα τοῦ Δήμου Χανίων, ἀντικαθισταμένα ἅμα τῇ φθορᾷ των.

5) Ὡς πρὸς τὸν καθορισμὸν τῶν ἀποδοχῶν τοῦ ἐκτάκτου ὑπαλλήλικοῦ προσωπικοῦ Γραφείων τοῦ Δήμου Χανίων ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις

της ὑπ' ἀριθ. 47/1968 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ Γραφείων τῶν Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν καὶ λοιπῶν ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων ἀπάσης τῆς χώρας» (Φ.Ε.Κ. 33 τεῦχος Β' τῆς 18.1.1968).

6) Τυχὸν καταβαλλόμενα ἀνώτερα τῶν διὰ τῆς παρούσης καθοριζομένων ἀποδοχῶν δὲν δύνανται νὰ μειωθῶσιν.

7) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ τῆς 9ης Ἰανουαρίου 1968.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 3 Ἰουλίου 1968

—

69118/3016/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ κηρύξεως ὑποχρεωτικῆς τῆς ἀπὸ 11.7.1966 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας γεωπόνων.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 312 τῆς 3 Ἰουλίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 3239/1955. 2) Γνωμοδότησιν τοῦ κατ' ἄρθρον 28 τοῦ νόμου 3239/1955 Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 17.5.1968, 3) Τὴν ἀπὸ 11.7.1966 συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας γεωπόνων, ἀποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν ὑποχρεωτικὴν καθ' ὅλας αὐτῆς τὰς διατάξεις διὰ πάντας τοὺς ἐργοδότας (πλὴν τῶν τοῦ ἰδιωτικοῦ τομέως) καὶ μισθωτοὺς τοῦ ἐπαγγέλματος, ὅπερ ἀφορᾷ αὕτη, τὴν ἀπὸ 11.7.1966 συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας γεωπόνων (πρᾶξις καταθέσεως Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν 75/8.9.1966 (*).

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς της εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 11 Ἰουλίου 1968

—

(*) ΕΕΔ 25, 1364.

85909/3928/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 15/1967 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἀφορώσης εἰς τοὺς ὅρους ἀμοιβῆς τῶν ἐπιστημόνων φαρμακοποιῶν ἀπάσης τῆς χώρας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 312 τῆς 3 Ἰουλίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 3239/1955. 2) Τὴν κοινοποιηθεῖσαν ἡμῖν ἔγγραφον δήλωσιν καταγγελίας τῆς ἐν θέματι διαιτητικῆς ἀποφάσεως καὶ 3) σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 27.6.1968, ἀποφασίζομεν:

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ 3μηνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρι 4.10.1968, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 15/1967 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ἐπιστημόνων φαρμακοποιῶν ἀπάσης τῆς χώρας, ἐγκριθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 28195/1967 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 193 τεῦχος Β' τῆς 20.3.1967 (*).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 1 Ἰουλίου 1968

—

85910/3929/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 11/1957 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης, ἀφορώσης εἰς τοὺς ὅρους ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐφαπλωματεργατῶν Θεσσαλονίκης.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 312 τῆς 3 Ἰουλίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 3239/1955. 2) Τὴν κοινοποιηθεῖσαν ἡμῖν ἔγγραφον δήλωσιν καταγγελίας τῆς ἐν θέματι διαιτητικῆς ἀποφάσεως. 3) Σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 27.6.1968, ἀποφασίζομεν:

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ 3μηνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρις 6.10.1968, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ.

(*) ΕΕΔ 26, 456.

11/1957 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐφαπλωματεργατῶν Θεσσαλονίκης, ἐγκριθείσης μετὰ τροποποιήσεως διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 35972/1957 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 157 τεῦχος Β' τῆς 4.6. 1957)(*).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 11 Ἰουλίου 1968

—

51843/2131/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ δημοσιεύσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως τῆς ἀπὸ 21.2.1968 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν ἀσβεστοποιείων Νομοῦ Ἡμαθίας.

(Ε.Κ. τ. Β' ἀ. 200 τῆς 18 Ἀπριλίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: Τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν καὶ συνεπληρώθησαν μεταγενεστέρως ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957, ἀποφασίζομεν:

Ὅπως δημοσιευθῇ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως (τεῦχος Β') ἡ ἐν θέματι συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας, κατατεθεῖσα ἡμῖν τὴν 29.3.1968, συνταχθέντος πρὸς τοῦτο τοῦ ὑπ' ἀριθ. 311/1968 πρακτικοῦ καταθέσεως, ἧτις ἔχει ὡς ἀκολούθως:

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας

Ἐν Βεροίᾳ σήμερον τὴν 21ην Φεβρουαρίου 1968, οἱ ὑπογεγραμμένοι ἀφ' ἑνὸς μέν: 1) Ἀχιλλεὺς Μπάκης καὶ 2) Κωνσταντῖνος Πάσχος, ἐνεργοῦντες ἐν προκειμένῳ ὡς ἐκπρόσωποι τοῦ Περιφερειακοῦ Ἐμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου Νομοῦ Ἡμαθίας καὶ τῆς ἐν Βεροίᾳ ἑδρευούσης ἀσβεστοποιίας «Ἄρης» καὶ «Ὄλυμπος» ἀντιστοίχως, καὶ ἀφ' ἑτέρου: 1) Παναγιώτης Γιαννακάκης, πρόεδρος τοῦ Ἐργατοϋπαλληλικοῦ Κέντρου Βεροίας, ἐνεργῶν ὡς ἐκπρόσωπος τοῦ Συνδέσμου Ἐργατοτεχνιτῶν Ἀσβεστοποιείων καὶ Λατομείων Νομοῦ Ἡμαθίας, ἑδρεύοντος ἐν Βεροίᾳ, 2) Ἰωάννης Συμεωνίδης, πρόεδρος καὶ ἐκπρόσωπος τοῦ Συνδέσμου Ἐργατοτεχνιτῶν Ἀσβεστοποιείων καὶ Λατομείων Νομοῦ Ἡμαθίας, ἑδρεύοντος ἐν Βεροίᾳ, καὶ 3) Παναγιώτης Σερμετζίδης, ἐκπρόσωπος τοῦ Συνδέσμου Ἐργατοτεχνιτῶν Ἀσβεστοποιείων καὶ Λατομείων Νομοῦ Ἡμαθίας, ἅπαντες νομίμως καὶ δεόντως ἐξουσιοδοτημένοι διὰ τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας συνομολογησαν τὰ ἑξῆς ὅσον ἀφορᾷ τοὺς ὅρους ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν τοῦ κλάδου των:

Α'. Κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων

1) Θερμασταί (φῆστα), δραχμαὶ 115.

2) Τραβηκταὶ ἀσβέστου καὶ στιβακταὶ ἀσβεστολίθων δραχμαὶ 100.

3) Ἐργάται μεταφορείς, φορτοεκφορτωταὶ ἀσβέστου, σβέστου κλπ. δραχμαὶ 100.

Ὁρίζονται διὰ τοὺς ἄνω μισθωτοὺς τὰ ἀκόλουθα:

Οἱ ἐργοδόται ἀσβεστοποιοὶ Νομοῦ Ἡμαθίας ὑποχρεοῦνται:

α) Εἰς τὴν παροχὴν θερινῆς ἀδείας τοῦ ἀ.ν. 539/1945 μετ' ἀποδοχῶν, περιλαμβανούσης οὐχὶ ὀλιγωτέραν τῶν δώδεκα (12) ἡμερῶν διὰ τοὺς ἔχοντας συμπληρώσει τὸν βασικὸν χρόνον ἐν τῇ ἐργασίᾳ, μὴ δυναμένων τῶν ἡμερῶν ἀδείας νὰ ὑπερβῶσι τὰς δέκα ὀκτὼ (18 ἀλλεπαλλήλους ἡμέρας κατ' ἀνώτατον ὅριον.

β) Εἰς περίπτωσιν μὴ συμπληρώσεως δώδεκα (12) μηνῶν ἐν τῇ ἐργασίᾳ, δι' ἕκαστον μῆνα θέλει ὑπολογισθῇ μία ἡμέρα δι' ὁδείαν θερινήν, μετὰ τοῦ σχετικοῦ ἐπιδόματος ἀδείας

γ) Εἰς τὴν καταβολὴν δώρων ἑορτῶν εἰς τοὺς μισθωτοὺς ἐν ἀναλογίᾳ ἑνὸς (1) ἡμερομισθίου ἀνὰ ὀκτὼ (8) πραγματοποιηθέντα τοιαῦτα διὰ τὰ Χριστούγεννα - Νέον Ἔτος καὶ ἀνὰ ἓξ (6) διὰ τὸ Πάσχα.

δ) Εἰς τὴν χορήγησιν εἰς ἕκαστον μισθωτὸν ἑνὸς (1) ζεύγους ἀρβυλῶν καὶ μιᾶς (1) φόρμας κατ' ἔτος, ὡς καὶ ἑνὸς (1) ἀδιαβρόχου εἰς τοὺς ἐργαζομένους ὑπὸ δυσμενεῖς καιρικὰς συνθήκας.

ε) Εἰς ἐγκατάστασιν εἰς εἰδικοὺς χώρους καταιονητήρων (ντους) διὰ θερμοῦ ὕδατος πρὸς χρῆσιν τούτου ὑπὸ τῶν μισθωτῶν μετὰ τὸ τέλος τῆς ἐργασίας των.

στ) Τυχὸν καταβαλλόμεναι ἀποδοχαὶ ἀνώτεραι τῶν ὑπὸ τῆς παρούσης προβλεπομένων δὲν δύνανται νὰ μειωθῶσιν.

Ἡ παροῦσα συλλογικὴ σύμβασις ἰσχύει ἀπὸ 22.2.1968 καὶ ἐπὶ ἓν ἔτος ἀπὸ τῆς χρονολογίας ταύτης.

Συνομολογεῖται, ὅτι ἡ παροῦσα συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας ἰσχύει δι' ὁλόκληρον τὸν Νομὸν Ἡμαθίας καὶ τὴν περιφέρειαν τοῦ Πρωτοδικεί-

(*) ΕΕΔ 16, 852.

ου Βεροίας, έκτὸς τοῦ Εἰρηνοδικείου Γιαννιτσῶν καὶ τῶν εἰς αὐτὸ ὑπαγομένων κοινοτήτων καὶ χωρίων.

Ἐφ' ᾧ συνετάγη τὸ παρὸν εἰς ἓξ ἀντίτυπα, ἀναγνωσθὲν δὲ καὶ βεβαιωθὲν ὑπογράφεται παρ' ἁπάντων τῶν συμβαλλομένων.

Οἱ συμβαλλόμενοι

(Ἕπονται ὑπογραφαί)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 17 Ἀπριλίου 1968

—

45907/1860/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας

Περὶ ἐγκρίσεως μετὰ τροποποιήσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 3/1967 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης, ἐπικυρωθείσης διὰ τῆς ὑπ' 2/1968 ὁμοίας τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης, περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν συνεργείων τῶν Δήμων Βεροίας καὶ Ναούσης.

(Ε.Κ. τ. Β' τ. 178 τῆς 5 Ἀπριλίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957, 2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 3/1967 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης, ἐπικυρωθεῖσαν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1968 ὁμοίας τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης, περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν συνεργείων τῶν Δήμων Βεροίας καὶ Ναούσης, 3) Τὴν διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 44708/1778/1968 ἐγγράφου τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας διατυπωθεῖσαν διαφωνίαν ἐπ' αὐτῆς, 4) Σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 9 § 2 ἐδάφιον 6' τοῦ ν.δ. 3755/1957 Τμήματος Ἀμοιβῆς καὶ Ὅρων Ἐργασίας τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 3.4.1968, ἣν καὶ ἀποδεχόμεθα, καὶ 5) τὸ γεγονὸς ὅτι τὰ ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 3/1967 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης, ἐπικυρωθείσης καὶ ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1968 ὁμοίας τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης, καθοριζόμενα κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων τῶν περὶ ὧν αὕτη μισθωτῶν εὑρίσκονται ἐν πολλοῖς εἰς ἐπίπεδα μικρότερα καὶ αὐτῶν ἔτι τῶν γενικῶν κατωτάτων ὁρίων ἡμερομισθίων τῶν προβλεπομένων ὑπὸ τῶν ἐθνικῶν γενικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, ἅμα δὲ καὶ τῶν ἰσχυόντων εἰς ἑτέρους Δήμους τῆς χώρας, πρᾶγμα ὅπερ ἀντίκειται εἰς τὴν οἰκονομικὴν καὶ κοινωνικὴν πολιτικὴν τῆς Κυβερνήσεως, συνισταμένην τὸ μὲν εἰς τὴν ἐξασφάλισιν ἑνὸς ἐλαχίστου ὁρίου ἀποδοχῶν τῶν μισθωτῶν τῆς χώρας, τὸ δὲ εἰς τὴν ἴσην μεταχείρισιν τῶν ὑπὸ ὁμοίας ἢ παρεμφερεῖς συνθήκας ἀπασχολουμένων μισθωτῶν, καὶ δέον τοῖς λόγοις τούτοις, ὅπως τὰ ἡμερομίσθια τῶν ἐν λόγῳ ἐργατοτεχνιτῶν αὐξηθῶσι, κατὰ χρονικὰς περιόδους, ὡς ἐν τῷ διατακτικῷ τῆς παρούσης, ἀποφασίζομεν:

Ἐγκρίνομεν μετὰ τροποποιήσεως τὴν ὑπ' ἀριθ. 3/1967 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης, ἐπικυρωθεῖσαν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1968 ὁμοίας τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης, περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν συνεργείων τῶν Δήμων Βεροίας καὶ Ναούσης, ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τοῦ Σωματείου Ὁδοκαθαριστῶν καὶ Ἐργατοτεχνιτῶν Νομοῦ Ἠμαθίας ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τοῦ Δήμου Βεροίας καὶ τοῦ Δήμου Ναούσης, ἧς τὸ διατακτικόν, τροποποιούμενον παρ' ἡμῶν, κατὰ τὰ ἀνωτέρω, διαμορφοῦται ὡς ἀκολούθως:

Α'. Συνεργείων καθαριότητος:

	Ἀπὸ 29.10.1966 μέχρι 31.1.1967	Ἀπὸ 1.2.1967 μέχρι 30.6.1967	Ἀπὸ 1.7.1967 καὶ ἑξῆς
	Δραχμαί		
1) Τεχνῖται	82	90	95
2) Κτίστται	120	120	125
3) Ἐπιστάται	80	88	92
4) Ὁδοκαθαρισταί	80	88	92
5) Ἐργάται ἀποκομιδῆς ἀπορριμμάτων	85	95	100
6) Ἐργάται εἰδικῶν συνεργείων	85	95	100
Β'. Συνεργείων σφαγείων καὶ σταύλων:			
1) Καθαρισταί	85	95	100
Γ'. Συνεργείων νεκροταφείων:			
1) Ἐργάται καθαριότητος νεκροταφείων	82	90	9[illegible]

	Δραχμαί		
2) Βοηθοί ανθοκόμοι	82	90	95
Δ'. Συνεργείων δενδροκηπουρών:			
1) Δασοφύλακες	80	88	92
Ε'. Συνεργείων άδοπωλίας:			
1) Τεχνίται	120	120	125
2) Βοηθοί τεχνιτών	80	88	92
3) Έργάται άσφάλτων μηχανών	80	88	92
ΣΤ'. Συνεργείων μηχανουργείου:			
1) Καθαρίστρια Γραφείων καί συνεργείων, ώρομίσθιον	12	12	14

Λοιποί όροι

α) Εἰς τούς ἐκ τῶν ἀνωτέρω μισθωτῶν ἐγγάμους τοιούτους χορηγεῖται ἐπίδομα συζύγου ἐκ δραχμῶν 150 μηνιαίως.

β) Παρέχεται ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας 12% εἰς τούς ὁδοκαθαριστάς, ἐργάτας ἀποκομιδῆς ἀπορριμμάτων, ἐργάτας εἰδικῶν συνεργείων καθαριότητος, ἐργάτας καθαριότητος σφαγείων, ἐργάτας καθαριότητος δημοτικῶν νεκροταφείων καί ἐργάτας βόθρων καί ὑπονόμων.

γ) Εἰς ἅπαντας τούς ἀνωτέρω οἱ Δήμοι ὑποχρεοῦνται, ὅπως χορηγοῦν μίαν στολήν καί ἕν ζεῦγος ὑποδημάτων, ὡς καί ἕν ζεῦγος χειροκτίων καί ἀδιάβροχα εἰς τούς ἐργαζομένους ἐν ὑπαίθρῳ, εἰς περίπτωσιν δέ φθορᾶς τούτων ἱσοχρεοῦνται εἰς ἄμεσον ἀντικατάστασιν.

δ) Κατά τά λοιπά ἰσχύουν ἅπαντες οἱ νόμοι, ὑπουργικαί ἀποφάσεις κλπ., αἱ διέπουσαι τούς μισθωτούς τούς συνδεομένους διά σχέσεως ἰδιωτικοῦ δικαίου.

ε) Αἱ διά τῶν ἀτομικῶν συμβάσεων τυχόν καταβαλλόμεναι ἀποδοχαί ἀνώτεραι τῶν ὑπό τῆς παρούσης καθοριζομένων δέν δύνανται νά μειωθῶσι, τυχόν δέ ἐφαρμοζόμενοι εὐνοϊκώτεροι ὑπέρ τῶν ἐργαζομένων ἐν γένει ὅροι δέν δύνανται νά μεταβληθῶσιν.

Ἡ παροῦσα ἰσχύει καθ' ἅπασαν τήν Εἰρηνοδικειακήν περιφέρειαν Βεροίας καί Ναούσης.

Ἡ ἰσχύς τῆς παρούσης ὑπό τάς ἀνωτέρω διακρίσεις ἄρχεται ἀπό τῆς 29ης Ὀκτωβρίου 1966.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διά τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 5 Ἀπριλίου 1968

—

86332/4002/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περί δημοσιεύσεως εἰς τήν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως τῆς ἀπό 27.3.1968 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν καθαριότητος κλπ. Δήμου Ἀχαρνῶν Ἀττικῆς.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 526 τῆς 8 Ἰουλίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τάς διατάξεις τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν καί συνεπληρώθησαν μεταγενεστέρως ὑπό τοῦ ν.δ. 3755/1957, ἀποφασίζομεν:

Ὅπως δημοσιευθῇ εἰς τήν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως (τεῦχος Β') ἡ ἐν θέματι συλλογική σύμβασις ἐργασίας, κατατεθεῖσα ἡμῖν τήν 18.6.1968, συνταχθέντος πρός τοῦτο τοῦ ὑπ' ἀριθ. 926/1968 πρακτικοῦ καταθέσεως, ἥτις ἔχει ὡς ἀκολούθως:

Συλλογική σύμβασις ἐργασίας

Ἐν Ἀχαρναῖς σήμερον τήν εἰκοστήν ἕβδομην τοῦ μηνός Μαρτίου τοῦ ἔτους 1968, ἡμέραν Τετάρτην καί ὥραν 12.15' μ.μ. καί ἐν τῷ Δημοτικῷ Καταστήματι τοῦ Δήμου Ἀχαρνῶν ἀφ' ἑνός μέν ὁ Ἀναστάσιος Νίκας, Δήμαρχος Ἀχαρνῶν, ἐξουσιοδοτηθείς διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 302/1967 ἀποφάσεως τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου Ἀχαρνῶν, νομιμοποιηθείσης διά τῆς ταυτότης ὑπ' ἀριθ. 59512/1968 Διαταγῆς Νομαρχίας Ἀττικῆς, καί ἀφ' ἑτέρου ὁ Ἀκύλλας Σπυρίδωνος Τζανουδάκης, πρόεδρος τοῦ ἐπαγγελματικοῦ σωματείου "Τ-παλλήλων καί Ἐργατῶν καθαριότητος Δήμων καί Κοινοτήτων Ἀττικῆς ὑπό τήν ἐπωνυμίαν «Ὁ Πρίαμος», νομίμως ἐξουσιοδοτηθείς διά τοῦ ἀπό 13.2.1968 πρακτικοῦ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ ὡς ἄνω σωματείου διά τήν ὑπογραφήν τῆς παρούσης συμβάσεως, συνεφώνησαν τήν ὑπογραφήν τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως καί ὁμοφώνως ἀποδέχονται τούς κάτωθι ὅρους:

Ἄρθρον 1

Εἰς τούς ἐργαζομένους γενικῶς εἰς τήν ὑπηρεσίαν καθαριότητος τοῦ Δήμου Ἀχαρνῶν (περισυλλογήν καί ἀποκομιδήν ἀπορριμμάτων), ἤτοι ὁδηγούς αὐτοκινήτων καθαριότητος, ἐργάτας καθαριότητος, ὁδοκαθαριστάς κλπ., τούς συνδεομένους μετά τοῦ Δήμου Ἀχαρνῶν διά σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, χορηγεῖται ἐπίδομα

ανθυγιεινής εργασίας, οριζόμενον εἰς ποσοστὸν δώδεκα (12%) ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν ἐπὶ τοῦ καταβαλλομένου ἑκάστοτε ἡμερομισθίου. Εἰς τοὺς ἐπὶ μισθῷ ἀμειβομένους τὸ ἐπίδομα τοῦτο ὑπολογίζεται ἐπὶ τοῦ ἑκάστοτε μηνιαίου βασικοῦ μισθοῦ.

Ἄρθρον 2

Ἕκαστος ἐργατοτεχνίτης καθαριότητος δικαιοῦται ἑνὸς ζεύγους ὑποδημάτων καὶ μιᾶς φόρμας ἐργασίας, χρησιμοποιηθησομένης ὑπ' αὐτοῦ κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας του. Τὰ ἄνω εἴδη ἀμφιέσεως ὑποχρεοῦται, ὅπως παρέχῃ εἰς τοὺς ἀνωτέρω ὁ Δῆμος Ἀχαρνῶν δαπάνῃ του.

Ἄρθρον 3

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἄρχεται ἀπὸ τῆς 1ης Αὐγούστου 1967, συνομολογεῖται δὲ ὡς ἀορίστου χρόνου ταυτάτη.

Ἐφ' ᾧ συνετάγη ἡ παροῦσα εἰς τετραπλοῦν, ἧτις ἀναγνωσθεῖσα καὶ βεβαιωθεῖσα ὑπογράφεται ὡς κατωτέρω. Ἀνὰ ἓν ἀντίγραφον ἔλαβεν ἕκαστος τῶν συμβαλλομένων μερῶν, τὰ δὲ ἕτερα κατατεθήσονται εἰς τὸ Εἰρηνοδικεῖον Ἀχαρνῶν.

Οἱ συμβαλλόμενοι

(Ἕπονται ὑπογραφαί)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 6 Ἰουλίου 1968

—

ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΚΑΙ.

14/1968 Ἀπόφ. Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν

Περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τοῦ προσωπικοῦ τοῦ 202 Κρατικοῦ Ἐργοστασίου Ἀεροπλάνων (Κ.Ε.Α.), ἀνήκοντος εἰς τὸ σωματεῖον «Ὁ Ἴκαρος» (*).

Διὰ ταῦτα

Μεταρρυθμίζει ἐν μέρει τὴν ὑπ' ἀριθ. 23/1967 ἀπόφασιν τοῦ Π.Α.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τῶν: 1) Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν καὶ 2) Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Ἀμύνης ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τοῦ Σωματείου ἰδιωτικοῦ προσωπικοῦ Ἑλληνικῆς Βασιλικῆς Ἀεροπορίας «Ὁ Ἴκαρος», ὡς ἀκολούθως:

1) Εἰς τὰς διατάξεις τῆς παρούσης ὑπάγεται τὸ ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου προσωπικὸν τοῦ 202 Κ.Ε.Α., τὸ προσλαμβανόμενον κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀ.ν. 1846/1939 «περὶ τοῦ ἰδιωτικοῦ ἐν γένει προσωπικοῦ Κ.Ε.Α.», τὸ ἀνῆκον εἰς τὸ σωματεῖον «Ὁ Ἴκαρος».

2) Ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης τὰ κατώτατα ὅρια βασικῶν ἡμερομισθίων τῶν περὶ ὧν πρόκειται μισθωτῶν καθορίζονται ὡς ἀκολούθως:

Α'. Ἡμερομίσθια τεχνικοῦ καὶ βοηθητικοῦ προσωπικοῦ:

	Ἀπὸ 1.4.1967 ἕως 30.6.1967 δραχ.	Ἀπὸ 1.7.1967 καὶ ἑξῆς δραχ.
1) Ὑπεργοδηγὸς Α'	178	185
2) Ὑπεργοδηγὸς Β'	160	165
3) Ἀρχιτεχνίτης Α'	142	150
4) Ἀρχιτεχνίτης Β'	125	130
5) Τεχνίτης Α'	112	115
6) Τεχνίτης Β'	100	105
7) Βοηθὸς Α'	88	96
8) Βοηθὸς Β'	85	90
9) Μαθητευόμενος Α'	45	50
10) Μαθητευόμενος Β'	40	43

Διὰ τοὺς μαθητευομένους τοὺς ἔχοντας συμπεπληρωμένον τὸ 19ον ἔτος τῆς ἡλικίας των ἢ τοὺς ἔχοντας συμπεπληρωμένον τὸ 18ον ἔτος τῆς ἡλικίας των καὶ ἑνὸς ἔτους προϋπηρεσίαν δραχμαὶ 85 καὶ ἀπὸ 1.7.1967 δραχμαὶ 90.

11) Γραφεῖς ἄρρενες Α'	90	95
12) Γραφεῖς ἄρρενες Β'	87	93
13) Γραφεῖς ἄρρενες Γ'	85	90
14) Γραφεῖς θήλεις Α'	86	95
15) Γραφεῖς θήλεις Β'	85	90
16) Γραφεῖς θήλεις Γ'	80	85
17) Δακτυλογράφοι θήλεις Α'	83	86
18) Δακτυλογράφοι θήλεις Β'	76	81
19) Δακτυλογράφοι θήλεις Γ'	70	75
20) Δακτυλογράφοι ἄρρενες	85	90

Β' Ἡμερομίσθια ἐργατῶν:

1) Ἐργάται Α'	112	115
2) Ἐργάται Β'	102	105
3) Ἐργάται Γ'	90	95
4) Ἐργάται Δ'	85	90

5) Τὰ κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἡμερομίσθια τῶν περὶ

(*) Κατετέθη παρὰ τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν, κατ' ἄρθρον 20 νόμου 3239/1955, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 32 τῆς 24.5.1968 πράξεως καταθέσεως.

ών πρόκειται προσαυξάνονται δι' επιδόματος ανθυγιεινής εργασίας εκ ποσοστού 15%, όπερ χορηγείται εις τας κάτωθι ειδικότητας:

Χημικούς, μηχανολόγους, τεχνικούς υπαλλήλους, επιθεωρητάς, επιθεωρητάς υλικού, υλικονόμους (επί τη εν τω στενοτέρω εννοία), σχεδιαστάς - κατασκευαστάς, συνθέτας αεροσκαφών, τεχνίτας αεροκινητήρων, ηλεκτροτεχνίτας (αεροσκαφών - εγκαταστάσεων - επιγείων μέσων - συσσωρευτών), τεχνίτας υδραυλικών συστημάτων αεροσκαφών, τεχνίτας ελίκων, τεχνίτας οργάνων, τεχνίτας όπλουργούς, αεροναυπηγούς, ραδιολόγους, τεχνίτας σωστικών μέσων, τεχνίτας φωτοσκευών, τεχνίτας θερμ. κατεργασιών, συγκολλητάς, τυπογράφους, φωτογράφους, χειριστάς εκτυπωτικών μηχανών, θερμαστάς, πετρελαιομηχανικούς, ηλεκτροσυγκολλητάς, γεν. εφαρμοστάς, ελασματουργούς, τεχνίτας πρεσσών, μηχανουργούς, επιμεταλλωτάς, ξυλουργούς - χρώστας, ψαλτοποιούς (εφ' όσον απασχολούνται εις ανθυγιεινούς χώρους), τεχνίτας κινητήρων και μηχανημάτων εδάφους, τεχνίτας οχημάτων, τεχνίτας ελαστικών, χύτας, σιδηρουργούς, τεχνίτας πλαστικών και υάλου, αντιγραφείς σχεδίων, λιπαντάς, καθαριστάς εξαρτημάτων, επισκευαστάς οργάνων αυτοκινήτων, υδραυλικούς μέσων εδάφους, ηλεκτροτεχνίτας, μηχανοδηγούς - χειριστάς ειδικών μηχανημάτων, φωτοτυπογραφους εξαεριστήρων και αντλιών, δύτας - Δ.Α.Κ., ειδικευμένους εργάτας εργαζομένους εις αντλιοστάσια αγωγού καυσίμων ή εις επισκευήν αγωγού καυσίμων και ειδικευμένους εργάτας ή τεχνίτας ασχολουμένους εν τοις μαγειρείοις και εργάτας ασχολουμένους με συγκομιδήν απορριμμάτων.

4) Τα κατά τα ανωτέρω καθοριζόμενα κατώτατα όρια ημερομισθίων προσαυξάνονται δι' επιδόματος πολυετούς υπηρεσίας εκ ποσοστού 5% δι' εκάστην τριετίαν πραγματικής υπηρεσίας και μέχρι τεσσάρων (4) τριετιών κατ' ανώτατον όριον.

5) Όσοι εκ των περί ων η παρούσα λαμβάνων επίδομα επικινδύνου εργασίας θα εξακολουθήσουν να λαμβάνουν τούτο, αποκλειομένης της λήψεως υπό τούτων και του περί ου η παράγραφος 3 επιδόματος ανθυγιεινής εργασίας.

6) Εις το ημερομίσθιον προσωπικόν το μη δυνάμενον να προαχθή εις τον ανώτερον βαθμόν, ένεκα ελλείψεως κενής θέσεως, χορηγείται επίσης ειδικόν παραμονής, ίσον προς το σύνολον της διαφοράς του ημερομισθίου του κατεχομένου βαθμού και εκείνου του αμέσως ανωτέρου κατωθι:

α) Το ½ της ως άνω διαφοράς, άμα τη συμπληρώσει τού προς προαγωγήν απαιτουμένου χρόνου, και

β) Το έτερον ήμισυ (½) της ως άνω διαφοράς, άμα τη συμπληρώσει τριετούς παραμονής εν τω βαθμώ, πέραν του ως εν περιπτώσει (α) χρόνου.

7) Εις το μη δυνάμενον να εξελιχθή ημερομίσθιον προσωπικόν λόγω εξαντλήσεως της ιεραρχίας της ειδικότητός του χορηγείται επίδομα εξαντλήσεως της ιεραρχίας, ίσον προς 10% επί του κατά τα ανωτέρω ημερομισθίου, άμα τη συμπληρώσει τριετούς ευδοκίμου παραμονής εν τω κατεχομένω βαθμώ.

8) Εις τους εκ των υπεργοδηγών Α', κατέχοντας τον βαθμόν τούτον πέραν της έτους και χρησιμοποιουμένους ως εποπτας συντηρητών καταβάλλεται επί πλέον ως ειδικόν επίδομα εποπτου ποσοστόν 10% επί του κατά τ' ανωτέρω ημερομισθίου των.

9) Οι εκ των περί ων πρόκειται έγγαμοι λαμβάνουν επίδομα οικογενειακών βαρών (συζύγου) εκ δραχμών 180, εφ' όσον η συντήρησις της συζύγου βαρύνει τον σύζυγον.

10) Κατά τα λοιπά εξακολουθούν ισχύουσαι αι μη αντικείμεναι τη παρούση διατάξεις της υπ' αριθ. 5/1966 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Α. Αθηνών, κηρυχθείσης εκτελεστής διά της υπ' αριθ. 28239/1966 αποφάσεως του Υπουργού Εργασίας (Φ.Ε.Κ. 168 τ. Β' της 21.3.1966) (*).

11) Τυχόν καταβαλλόμενα αποδοχαί, ανώτερα των διά της παρούσης καθοριζομένων, δεν μειούνται.

12) Η ισχύς της παρούσης, υπό τας ανωτέρω διακρίσεις, άρχεται από της 1.4.1967.

Εκρίθη, απεφασίσθη και εγένετο.

Εν Αθήναις τη 10η Απριλίου 1968

—

Διορθώσεις ημαρτημένων

Επιφέρεται διόρθωσις ημαρτημένων εις το υπ' αριθ. 126/1968 φύλλον Εφημερίδος Κυβερνήσεως τεύχος Α', εις ο εδημοσιεύθη το υπ' αριθ. 385/1968 Β.Δ. «περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως διατάξεών τινων του υπ' αριθ. 571/1963 Β.Δ. περί συστάσεως Ταμείου Επικουρικής Ασφαλίσεως Προσωπικού Αεροπορικών Επιχειρήσεων» (**).

Εν τη σελίδι 955, στήλη πρώτη, στίχω 28ω εκ των κάτω διορθούται η φράσις εκ της εσφαλμένης «εισφορών ατελώς» εις την ορθήν «εισφορών αυτοτελώς».

(Εκ του Υπουργείου Εργασίας)

(*) ΕΕΔ 25, 569.

(**) ΕΕΔ 27, 900.

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

«Επίδομα άδειας»

Υπὸ τῆς Συντάξεως

Τὸ λεγόμενον «ἐπίδομα ἀδείας» τῶν μισθωτῶν ἐχορηγήθη τὸ πρῶτον διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 10/1964 ἀποφάσεως τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν, ἡ ὁποία ἐκηρύχθη ἐκτελεστὴ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 33182/1933/1964 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (ΕΕΔ 23, 566).

Ἡ σχετικὴ ὅμως διάταξις αὐτῆς ἠκυρώθη ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2465/1965 ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας (ΕΕΔ 24, 1482) διὰ τὸν λόγον ὅτι δὲν παρείχετο ὑπὸ τοῦ νόμου ἐξουσία εἰς τὸ Διαιτητικὸν Δικαστήριον νὰ καθορίσῃ τὸ ἐπίδομα ἀδείας ἐπὶ βάσει τῶν καταβαλλομένων εἰς τοὺς μισθωτοὺς ἀποδοχῶν, δηλαδὴ καὶ τῶν ὑπαρτέρων τῶν νομίμων, ἀλλὰ μόνον ἐπὶ βάσει τῶν κατωτάτων ὡρίων μισθῶν ἢ ἡμερομισθίων.

Μετὰ τὴν ἀκύρωσιν τὸ ἐπίδομα ἀδείας καθιερώθη διὰ τοῦ ἄρθρου 3 § 16 τοῦ νόμου 4504/1966 (ΕΕΔ 25, 439), κυρωθείσῶν συγχρόνως διὰ τοῦ αὐτοῦ νόμου (ἄρθρον 3 § 17) τῶν διατάξεων τῆς ἀνωτάτης διαιτητικῆς ἀποφάσεως διὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 1.1.1964 μέχρι τῆς ἐνάρξεως ἰσχύος τοῦ νόμου τούτου.

Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 3 § 16 τοῦ νόμου 4504/1966 ὁρίζει τὰ ἑξῆς: Οἱ ἐπὶ σχέσει ἐργασίας τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου ἀπασχολούμενοι παρ' οἱῳδήποτε ἐργοδότῃ μισθωτοὶ δικαιοῦνται κατ' ἔτος «ἐπίδομα ἀδείας», ἴσον πρὸς τὸ σύνολον τῶν ἀποδοχῶν των ὑπὸ τοῦ ἀν. 539/1945 ἢ ἄλλων διατάξεων καθοριζομένων ἡμερῶν ἀδείας ἀναπαύσεως μετ' ἀποδοχῶν, ὧν δικαιοῦται ἕκαστος μισθωτός, ὑπὸ τὸν περιορισμὸν ὅτι τὸ ἐπίδομα τοῦτο δὲν δύναται νὰ ὑπερβαίνῃ τὰς ἀποδοχὰς ἑνὸς 15ημέρου διὰ τοὺς ἐπὶ μηνιαίῳ μισθῷ ἀμειβομένους, τῶν 13 δὲ ἐργασίμων ἡμερῶν διὰ τοὺς ἐπὶ ἡμερομισθίῳ ἢ κατὰ μονάδα ἐργασίας ἢ ἐπὶ ποσοστοῖς ἢ κατ' ἄλλον τρόπον ἀμειβομένους μισθωτούς. Τὸ ὡς ἄνω ἐπίδομα καταβάλλεται ὁμοῦ μετὰ τῶν ἀποδοχῶν τῆς ἀδείας ἀναπαύσεως τοῦ μισθωτοῦ.

Περαιτέρω διὰ τοῦ ἄρθρου 1 § 3 τοῦ ν.δ. 4547/1966 (ΕΕΔ 25, 1223) ὡρίσθη, ὅτι αἱ ἀποδοχαὶ μετὰ τοῦ ἐπιδόματος ἀδείας προκαταβάλλονται εἰς τὸν μισθωτὸν κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἀδείας καὶ κατὰ τὸ ἄρθρον 4 § 3 τοῦ νόμου 4476/1965 (ΕΕΔ 24, 746) τὸ ἐπίδομα ἀδείας (ὡς καὶ τὰ ὀφειλόμενα λόγῳ ἑορτῶν Χριστουγέννων καὶ Πάσχα) ὑπόκεινται εἰς εἰσφορὰν πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. αὐτοτελῶς μέχρι τοῦ ποσοῦ πάντως τοῦ τεκμαρτοῦ ἡμερομισθίου τῆς ἀνωτάτης κατὰ τὴν παράγραφον 2 τοῦ ἄρθρου 25 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951, ὡς ἐτροποποιήθη, (ἄρθρον 4 νόμου 4104/1960, ΕΕΔ 19, 1157), μισθολογικῆς κλάσεως. (Αἱ ἀποδοχαὶ ἀδείας ὑπόκεινται, ὡς ὁ κανονικὸς μισθός, εἰς τὰς νομίμους πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. εἰσφοράς).

Τὸ ἐπίδομα ἀδείας, κατὰ τὰ νομολογηθέντα (Α.Π. 526/1966, ΕΕΔ 25, 810), ὑπολογίζεται διὰ τὴν ἐξεύρεσιν τῆς ἀποζημιώσεως τῶν ἀπολυομένων μισθωτῶν, παρὰ δὲ τὸ ὅτι, ὡς καὶ αἱ ἀποδοχαὶ ἀδείας, ἐπιβάλλεται ὑπὸ τοῦ νόμου ἄνευ ὑποχρεώσεως τοῦ μισθωτοῦ πρὸς παροχὴν ἐργασίας, κατὰ παρέκκλισιν τῆς ἀρχῆς, ὅτι ὁ μισθὸς εἶναι ἀντάλλαγμα τῆς παροχῆς ἐργασίας, θεωροῦνται ὡς μισθὸς καὶ ὑπόκεινται εἰς τὴν προστασίαν ἀπὸ συμψηφισμοῦ, κατασχέσεως κλπ. τοῦ ἄρθρου 661 Ἀστικοῦ Κώδικος, ἐφ' ὅσον εἶναι ἀπαραίτητοι πρὸς διατροφὴν τοῦ μισθωτοῦ καὶ τῆς οἰκογενείας του.

Τὰ οἰκοσίτου προσωπικόν, ἐφ' ὅσον δὲν ἔχει ἐκδοθῇ τὸ κατὰ τὸν ἀ.ν. 539/1945 προβλεπόμενον διὰ τὰς ἀδείας τούτου δ.δ., δικαιοῦται, κατὰ τὰ νομολογηθέντα (ΕΕΔ 25, 484), τῆς κατὰ τὰ ἄρθρα 666 καὶ 667 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος ἀδείας, αἱ διατάξεις τῶν ὁποίων, ὡς συμπληρωματικαί, ἐφαρμόζονται εἰς εἰς τὴν περίπτωσιν. Ἐπίδομα ἀδείας δὲν ἐδικαιοῦτο κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 10/1964 διαιτητικὴν ἀπόφασιν (Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 892/1966, ΕΕΔ 25, 481), ἀλλ' ὑποστηρίζεται, ὅτι ὑπὸ τὴν γενικὴν διατύπωσιν τῆς μετέπειτα εἰσαχθείσης διατάξεως τοῦ ἄρθρου 3 § 16 τοῦ νόμου 4504/1966 τὸ ἐν λόγῳ προσωπικὸν δικαιοῦται τοῦ ἐπιδόματος ἀδείας, ἐφ' ὅσον δικαιοῦται ἀδείας κατὰ τὰς ἀνωτέρω διατάξεις τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος. (Ἴδετε σημείωσίν μας ἐν ΕΕΔ 25, 481, Ἐγκυκλ. Ι.Κ.Α., ἐν ΕΕΔ 26, 1088, *Αβ. Κυραλήν*, Ἐπιθεώρησις Ὑπουργείου Ἐργασίας, τεῦχ. 1, σελ. 156).

Τὸ μέγεθος τῆς ἀδείας τῶν μισθωτῶν κατὰ τὸν ἀ.ν. 539/1945 καθορίζεται ὡς ὁ ἐν ΕΕΔ 27, 781 δημοσιευθεὶς πίναξ. Κατὰ τὰς ἡμέρας ταύτας δικαιοῦνται τῶν ἀποδοχῶν των οἱ μισθωτοὶ καὶ ἐπίδομα ἀδείας ἴσον πρὸς τὸ σύνολον τῶν ἀποδοχῶν ἀδείας, ὑπὸ τὸν περιορισμὸν ὅτι τὸ ἐπίδομα τοῦτο δὲν δύναται νὰ ὑπερβαίνῃ τὰς ἀποδοχὰς ἑνὸς 15ημέρου διὰ τοὺς ἐπὶ μηνιαίῳ μισθῷ ἀμειβομένους καὶ τῶν 13 ἐργασίμων ἡμερῶν διὰ τοὺς κατ' ἄλλον τρόπον ἀμειβομένους μισθωτούς.

Ἀρκεῖ, ὅτι ὁ μισθωτὸς ἀμείβεται διὰ μηνιαίου μισθοῦ, ἵνα δικαιοῦται τοῦ διὰ τοὺς ἀμειβομένους διὰ τούτου ἐπιδόματος ἀδείας, ἀδιαφόρως τῆς ἰδιότητός του ὡς ὑπαλλήλου ἢ ἐργάτου (Πρωτοδ. Πειραιῶς 1434/1966, ΕΕΔ 25, 373, Ἐγκυκλ. Ὑπουργείου Ἐργασίας, ΕΕΔ 25, 816).

Παραράματα

Εἰς τὴν δημοσιευθεῖσαν εἰς τὸ προηγούμενον τεῦχος μελέτην τοῦ κ. Σπ. Λιακούρη, ὑπὸ τὸν τίτλον «Τινὰ περὶ ἐργολαβίας ἔργων», παρεισέπεσαν σὰν ἐκ τυπογραφικῆς ἀβλεψίας λάθη τινά, ἡ διόρθωσις τῶν ὁποίων γίνεται ὡς κατωτέρω:

Εἰς τὴν σελ. 857 διορθοῦται τὸ ὄνομα τοῦ συγγραφέως εἰς τὸ ὀρθὸν «Σπυρ. Γ. Λιακούρη, Πρωτοδίκου».

Εἰς τὴν σελ. 859, στίχ. 13, στήλη β', ἀντὶ «ἀνανομιένων» νὰ γραφῇ «ἀνομιένων».

Εἰς τὴν σελ. 860, στίχ. 14, στήλη α', διορθωθῇ ἡ στίξις καὶ τὸ γράμμα «Θ» τῆς λέξεως «θά», ὥστε ἡ φράσις νὰ ἀποκατασταθῇ εἰς τὸ «θὰ ἦχθη», θὰ ἦτο μακράν....

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Διεύθυνσις
ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Σύνταξις
ΤΑΣΟΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Τόμος 27ος - Τεύχος 16ον (646)

Ἀθῆναι, 15 Αὐγούστου 1968

ΑΤΟΜΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΑΠΕΡΓΙΑ

[Συμβολὴ εἰς τὴν μέθοδον ἑρμηνείας τῶν ἀτομικῶν δικαιωμάτων]

Ὑπὸ τοῦ κ. ΜΙΧΑΗΛ Γ. ΚΥΠΡΑΙΟΥ, Δικηγόρου

Περιεχόμενα

I. Εἰσαγωγικαὶ παρατηρήσεις.

II. Αἱ πρόσφατοι ἀπόψεις τῆς νομολογίας καὶ τῆς ἐπιστήμης περὶ τῆς ἀπεργίας.

III. Τὸ οὐσιαστικὸν περιεχόμενον καὶ τὰ ὅρια τῶν ἀτομικῶν δικαιωμάτων.

1. Τὸ οὐσιαστικὸν περιεχόμενον τῶν ἀτομικῶν δικαιωμάτων.

2. Τὰ ὅρια τῶν ἀτομικῶν δικαιωμάτων καὶ ἡ διάκρισις μεταξὺ πολιτικοῦ καὶ νομικοῦ στοιχείου.

IV. Τὸ περιεχόμενον τῆς συνταγματικῆς προστασίας τῆς συνδικαλιστικῆς ἐλευθερίας.

1. Τὰ αἴτια τῆς προστασίας τῆς συνδικαλιστικῆς ἐλευθερίας.

2. Ἡ θετικὴ συνδικαλιστικὴ ἐλευθερία.

3. Ἡ ἀρνητικὴ συνδικαλιστικὴ ἐλευθερία.

4. Ἡ συνταγματικὴ προστασία τῆς συλλογικῆς δράσεως.

5. Τὸ ζήτημα τῆς αὐτονομίας τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας.

6. Ἡ φύσις καὶ τὰ ὅρια τῆς ἀπεργίας.

7. Ἡ δικαιοπρακτικὴ ἱκανότης πρὸς σύναψιν συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ὡς προϋπόθεσις τῆς νομιμότητος τῆς ἀπεργίας.

V. Τὸ συμπέρασμα.

I. Εἰσαγωγικαὶ παρατηρήσεις

Ἡ παρεχομένη ὑπὸ τῶν μισθωτῶν ἐργασία δὲν ἀποτελεῖ ἁπλῶς μόνον ἕνα συντελεστὴν τῆς παραγωγῆς· ὡς ἐπίσης δὲν ἀποτελεῖ μόνον τὸ περιεχόμενον οἱασδήποτε σχέσεως ἐργασίας· διότι συνδέεται ἀρρήκτως πρὸς τὸ π ρ ό σ ω π ο ν καὶ τὴν Ὕ π α ρ ξ ι ν τῶν μισθωτῶν ὡς ἀνθρώπων, δηλαδὴ πρὸς τὴν ζωήν, τὴν ἐλευθερίαν καὶ τὴν τιμὴν τῶν ἀτόμων. Εἰς τὴν αὐγὴν τοῦ λιμπεραλιστικοῦ κράτους, δηλ. τῆς ἀστικῆς κοινωνίας, ὁ ἐργασιακὸς ἀγών, ἰδίως εἰς τὴν ὀξυτέραν μορφὴν τῆς ἀπεργίας, ἐθεωρεῖτο ὅτι προκαλεῖ σοβαρὰς διαταραχὰς εἰς τὸν αὐτοματισμὸν τῆς «φυσικῆς τάξεως» τῆς οἰκονομίας τοῦ laisser faire, laisser aller καὶ διὰ τοῦτο ἀπηγορεύθη ὡς ποινικῶς κολάσιμος πρᾶξις.

Ἡ ραγδαία ἐξέλιξις τῆς τεχνικῆς, ἡ αὐστηρὰ ἐκλογίκευσις τῆς οἰκονομικῆς διαδικασίας, ἡ διομηχανοποίησις τῆς κοινωνίας καὶ ἡ συνδεθεῖσα μετ' αὐτῆς τεραστία αὔξησις τῶν μισθωτῶν κατέστησαν φανερὸν τὸν μεγάλον κίνδυνον, ὁ ὁποῖος ἀπειλεῖ τὴν ζωὴν καὶ τὴν ἐλευθερίαν τοῦ ἀτόμου - φορέως ἐργασίας. Διὰ τοῦτο ἀπὸ τῶν τελευταίων δεκαετηρίδων τοῦ παρελθόντος αἰῶνος ἐσυνειδητοποιήθη εἰς τὰς προηγμένας βιομηχανικὰς χώρας τοῦ δυτικοῦ κόσμου, ὅτι τὸ ἄτομον - φορεὺς ἐργασίας δὲν ἦτο κοινωνικῶς ὀρθὸν νὰ ἐγκαταλειφθῇ ἄνευ κρατικῆς προστασίας εἰς τὸ πεδίον τοῦ ἀνταγωνισμοῦ τῆς ἐλευθέρας οἰκονομίας. Εἰς τὰ ἀτομικὰ δικαιώματα τῆς ζωῆς, τῆς ἐλευθερίας,

τῆς περιουσίας, τοῦ συνεταιρίζεσθαι προστέθη εἰδικώτερον τὸ δικαίωμα τῆς συνδικαλιστικῆς ἐλευθερίας, δηλ. τὸ δικαίωμα τῆς ἐπαγγελματικῆς ἑνώσεως πρὸς βελτίωσιν ἐν γένει τῶν ὅρων ἐργασίας δι' εἰρηνικῶν καὶ ἀγωνιστικῶν μέσων. Οὕτω, ἡ ἀπεργία ἔπαυσε νὰ εἶναι πλέον ποινικῶς καλάσιμος πρᾶξις. Οἱ ἀπεργοὶ δὲν ὑφίστανται δυσμενεῖς ἐννόμους συνεπείας ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον λόγῳ τῆς ἀπεργίας, ἀλλὰ μόνον ἐὰν προσβοῦν καὶ εἰς τὴν τέλεσιν πράξεων τιμωρουμένων ὑπὸ τοῦ ποινικοῦ νόμου ἢ ἀποδοκιμαζομένων ὑπὸ τῆς ἐννόμου τάξεως.

Ἡ ἕνωσις τῶν μισθωτῶν ἢ τῶν ἐργοδοτῶν ἀποτελεῖται ἀπὸ μ ε μ ο ν ω μ έ ν α ἄτομα, τὰ ὁποῖα ὑπὸ τὸ καθεστὼς τῆς ἐλευθέρας οἰκονομίας ἐπιδιώκουν τὴν βελτίωσιν τῶν ὅρων ἐργασίας. Σημειωτέον ὅτι εἰς τὴν χώραν μας οὐδεμία διάταξις νόμου ὁρίζει, ὅτι ἡ ἕνωσις τῶν ἀτόμων τούτων πρέπει νὰ ἔχῃ ἰ δ ί α ν νομικὴν προσωπικότητα, διὰ νὰ δύναται νὰ ἐπιδιώκῃ νομίμως τὴν πραγματοποίησιν τοῦ ἀνωτέρω σκοποῦ της.

Ὁ ἀνταγωνισμὸς εἰς τὴν ἀγορὰν τῆς ἐλευθέρας οἰκονομίας κατὰ βάθος σημαίνει ἀγῶνα καὶ οἱ μετέχοντες ἐργοδόται καὶ μισθωτοὶ εἰς τὸν ἀγῶνα τοῦτον διαφοροποιοῦν ἁπλῶς ἑκάστοτε τὰ χρησιμοποιούμενα μέσα, ἀναλόγως τῆς φάσεως, εἰς τὴν ὁποίαν εὑρίσκεται ὁ ἀγὼν εἰς τὴν ἀγοράν. Διὰ τοῦτο τὰ ἀγωνιστικὰ μέσα ποικίλλουν κατὰ τὸν βαθμὸν τῆς ἐκτάσεως καὶ τῆς ὀξύτητός των· αἱ διαπραγματεύσεις τῶν ἀτομικῶν συμβάσεων ἐργασίας, αἱ συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας, αἱ διαιτητικαὶ ἀποφάσεις, ἡ ἀπεργία ἀποτελοῦν τὴν συνήθη κλίμακα τῶν ἀγωνιστικῶν μέσων. Ἡ προστασία τῆς συνδικαλιστικῆς ἐλευθερίας ἐξασφαλίζει εἰς τὰ ἄτομα τὴν κατὰ τὸν καλλίτερον δυνατὸν τρόπον ἑκάστοτε χρησιμοποίησιν τῶν ἐν λόγῳ μέσων. Εἶναι φανερόν, ὅτι ἡ συνδικαλιστικὴ ἐλευθερία ἄνευ τῆς δυνατότητος πραγματικῆς χρησιμοποιήσεως τῶν ἀνωτέρω μέσων στερεῖται οὐσιαστικοῦ περιεχομένου. Εἰς τὰ ὁλοκληρωτικὰ κράτη κατελύθη ἡ συνδικαλιστικὴ ἐλευθερία, ἄρα καὶ ἡ χρησιμοποίησις τῶν ὡς ἄνω ἀγωνιστικῶν μέσων, διότι εἰς τὴν αὐστηρῶς ὑπὸ τοῦ κράτους ἐλεγχομένην οἰκονομίαν δὲν ὑπάρχει περιθώριον βελτιώσεως τῶν ὅρων ἐργασίας, π.χ. δι' ἀπεργίας ἐκ μέρους τῆς ἐπαγγελματικῆς ἑνώσεως τῶν μισθωτῶν ἢ ἀνταπεργίας ἐκ μέρους τῶν ἐργοδοτῶν.

Ὑπὸ τὴν διαμορφωθεῖσαν πραγματικὴν κατάστασιν εἰς τὴν σύγχρονον βιομηχανικὴν ἀστικὴν κοινωνίαν εἶναι φανερὸν ὅτι τὸ κράτος ἀπεκλείετο νὰ περιορισθῇ εἰς τὸν ρόλον τοῦ θεατοῦ ἢ τοῦ διαιτητοῦ, δηλ. τοῦ «οὐδετέρου» ἢ τοῦ «νυκτοφύλακος κυνός». Τὸ κράτος εἰς τὴν σύγχρονον βιομηχανικὴν ἀστικὴν κοινωνίαν δὲν ἀποτελεῖ στοιχεῖον ἰδιαίτερον καὶ διακεκριμένον ἀπὸ τὴν «κοινωνίαν». Τοῦτο συνέβαινεν εἰς τὴν ἀστικὴν κοινωνίαν τῶν ἀρχῶν τοῦ 19ου αἰῶνος. Ἔκτοτε ἡ τεχνολογία καὶ ἡ βιομηχανοποίησις ἤνωσαν τὸ κράτος καὶ τὴν κοινωνίαν. Διὰ τοῦτο οὔτε τὸ κράτος δύναται νὰ ἀδιαφορήσῃ διὰ τὴν κοινωνίαν, οὔτε ἡ κοινωνία δύναται νὰ ἀδιαφορήσῃ διὰ τὸ κράτος. Κράτος καὶ κοινωνία ἀποτελοῦν ἑ ν ό τ η τ α, ἄνευ τῆς ὁποίας ἐκτίθεται εἰς σοβαρὸν κίνδυνον ἡ ὕπαρξις τοῦ κράτους καὶ τῆς κοινωνίας, ὡς καὶ τοῦ ἔθνους, εἰς τὸ ὁποῖον ἀνήκουν. Ἡ διατήρησις καὶ στερέωσις τῆς ἑνότητος ταύτης προάγει τὸ κοινωνικὸν σύνολον, ἄρα καὶ τὰ ἄτομα.

Τὰ ἀνθρώπινα καὶ τὰ ἀτομικὰ δικαιώματα δὲν στρέφονται πλέον μόνον ἐναντι τοῦ κράτους, ὅπως εἰς τὴν λιμπεραλιστικὴν ἐποχήν, ἀλλὰ καὶ ἐναντι τῶν «κοινωνικῶν δυνάμεων». Π.χ. τὸ ἀτομικὸν δικαίωμα τοῦ συνεταιρίζεσθαι καὶ εἰδικώτερον τὸ συνδικαλιστικὸν δικαίωμα στρέφεται ὄχι μόνον ἐναντι τοῦ κράτους, ἀλλὰ καὶ ἐναντι τῶν «κοινωνικῶν δυνάμεων» τῶν ἐργοδοτῶν.

Τὸ Σύνταγμα προστατεύει τὸ συνδικαλιστικὸν δικαίωμα, ὄχι ὅμως ἀπεριορίστως, ἀλλ' ὑπὸ τὴν ἐπιφύλαξιν τοῦ νόμου. Τοῦτο σημαίνει, ὅτι τὸ κράτος δύναται διὰ νομοθετικῆς πράξεως, σ υ μ φ ώ ν ο υ πρὸς τὸ Σύνταγμα, νὰ ἐπέμβῃ καὶ νὰ «ρυθμίσῃ» τὴν ἄσκησιν τοῦ συνδικαλιστικοῦ δικαιώματος. Ἡ τοιαύτη νομοθετικὴ ἐπέμβασις ἢ ρύθμισις δύναται βεβαίως νὰ περιορίσῃ τὸ ἐν λόγῳ ἀτομικὸν δικαίωμα, ἀλλ' ὄχι νὰ φθάσῃ μέχρις ἀμέσου ἢ ἐμμέσου ἐξαφανίσεως τοῦ δικαιώματος τούτου, διότι τότε θὰ κατέληγεν εἰς κατάργησιν τῆς συνταγματικῆς προστασίας τοῦ δικαιώματος τούτου. Δὲν εἶναι εὔκολον ὅμως νὰ ὁρισθῇ πότε ἡ νομοθετικὴ ἐπέμβασις εἰς τὰ ἀτομικὰ δικαιώματα εἶναι συνταγματικῶς ἐπιτρεπτὴ καὶ πότε ὄχι. Π.χ. διὰ νὰ μείνωμεν εἰς τὸ παράδειγμα τῆς ἀπεργίας, τὴν ὁποίαν τὸ Σύνταγμα ἀναγνωρίζει ὡς περιεχομένην εἰς τὴν συνδικαλιστικὴν ἐλευθερίαν, ὁ νομοθέτης δὲν δύναται ἀ-

περιορίστως καὶ κατὰ τὸ δοκοῦν νὰ παρεμβάλῃ ἐμπόδια εἰς τὴν ἀπεργίαν, τὰ ὁποῖα δὲν δικαιολογοῦνται ἀπορρίπτως ἐκ τῆς ὑπάρξεως συγκεκριμένης ἀπειλῆς ὑπερτέρων ἀξιῶν ἢ ἐννόμων ἀγαθῶν, τοῦ δημοσίου συμφέροντος, τῆς ἀσφαλείας, τῆς τάξεως κλπ. Πότε ὑφίσταται συγκεκριμένη ἀπειλή, ὑπερτέρων ἐννόμων ἀγαθῶν ἀπὸ τὰ ἀγαθὰ τῶν ἀτόμων, τὰ ὁποῖα προασπίζει ἡ ἀπεργία, ἀποτελεῖ θέμα νομοθετικῆς ρυθμίσεως, ὑποκείμενον εἰς δικαστικὸν ἔλεγχον. Εἰς τὴν ρύθμισιν ταύτην ὁ νομοθέτης ὀφείλει κατὰ τὸ Σύνταγμα νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν ἐκτὸς τῶν ἄλλων καὶ ὅτι ἡ ἀπεργία ἀποτελεῖ τὸ ἔσχατον μέσον διὰ τὴν προστασίαν τῆς ὑπάρξεως, τῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς τιμῆς τῶν μισθωτῶν, ὅπως καὶ ἡ ἀνταπεργία διὰ τὴν ἀντίστοιχον προστασίαν τῶν ἐργοδοτῶν. Πρέπει νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν, ὅτι διὰ τῆς ἀπεργίας καὶ ἀνταπεργίας οὐσιαστικῶς πρόκειται περὶ ἀναγνωρίσεως ὑπὸ τοῦ Συντάγματος ἐξουσίας εἰς τὰ ἄτομα πρὸς αὐτοδυνάμου θεάν των, ὅταν ἐκτίθενται εἰς ἄμεσον καὶ σοβαρὸν κίνδυνον ἔννομα ἀγαθά, ὡς ἡ ζωή, ἡ ἐλευθερία, ἡ περιουσία καὶ ἡ τιμή αὐτῶν. Εἶναι αὐτονόητον, ὅτι ἐπιτρέπεται ἡ ἐν λόγῳ αὐτοβοήθεια, ἐφ' ὅσον δι' αὐτῆς δὲν ἐκτίθενται εἰς ἄμεσον, σοβαρὸν καὶ δυσανάλογον κίνδυνον ὑπέρτερα ἀξίαι ἢ ἔννομα ἀγαθά, ὡς εἶναι τὸ δημόσιον συμφέρον, ἡ ἀσφάλεια, ἡ τάξις κλπ. Τὰ ἀτομικὰ δικαιώματα γενικῶς ἀναγνωρίζονται καὶ προστατεύονται ὑπὸ τοῦ Συντάγματος, διότι διὰ τῆς ἱκανοποιήσεώς των προάγεται κυρίως ὄχι μόνον τὸ συμφέρον τῶν ἀτόμων, ἀλλὰ καὶ τοῦ κοινωνικοῦ συνόλου. Ἀλλ' ἡ ἁρμονικὴ καὶ ἰσορροπημένη ἱκανοποίησις τῶν συμφερόντων τοῦ ἀτόμου καὶ τοῦ κοινωνικοῦ συνόλου δὲν ἀποτελεῖ εὐχερὲς ἔργον. Ἡ νομοθεσία, ἡ νομολογία καὶ ἡ ἐπιστήμη εὑρέθησαν πολλάκις εἰς δυσχερῆ θέσιν, προκειμένου νὰ χαράξουν τὰ ὅρια τῆς ἁρμονικῆς ἱκανοποιήσεως τῶν συμφερόντων τούτων. Λέγονται π.χ. περὶ ἐξωτερικῶν ἢ ἐσωτερικῶν κινδύνων, περὶ διαταράξεως τῆς δημοσίας τάξεως καὶ ἀσφαλείας, περὶ καταχρηστικῆς ἀσκήσεως τῶν δικαιωμάτων δὲν ἀρκοῦν πάντοτε, διὰ νὰ καταστήσουν παράνομον τὴν ἀπεργίαν. Εἰς γενικὰς γραμμὰς ἡ κατάστασις ἐμφανίζεται ὡς ἑξῆς: Ἀπὸ τὸ ἓν μέρος εἶναι δυσχερὴς ἡ χάραξις ὁρίων παρὰ τοῦ συνταγματικοῦ νομοθέτου, πέραν τῶν ὁποίων ἡ προστασία τῶν ἀτομικῶν δικαιωμάτων ἐκθέτει εἰς ἄμεσον καὶ σοβαρὸν κίνδυνον τὸ δημόσιον συμφέρον ἢ ὑπερτέρας ἀξίας ἢ ἀγαθά· ἐπίσης δυσχερὴς εἶναι ἡ ὑπὸ τοῦ συντεταγμένου νομοθέτου ἐκτέλεσις τῶν συνταγματικῶν ἐπιταγῶν διὰ τὴν προστασίαν τῶν ἀτομικῶν δικαιωμάτων, ἄνευ δυσανάλογου βλάβης ὑπερτέρων ἀξιῶν, ἀγαθῶν ἢ συμφερόντων τοῦ κοινωνικοῦ συνόλου. Ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος εἶναι ἐξαιρετικῶς δυσχερὴς ὁ δικαστικὸς ἔλεγχος τῆς συνταγματικότητος τῶν νομοθετικῶν πράξεων καὶ τῆς νομιμότητος τῶν διοικητικῶν πράξεων.

Τὸ ἀπολυταρχικὸν κράτος μετεβλήθη εἰς τὴν ἀστικὴν κοινωνίαν εἰς κράτος δικαίου, τὸ ὁποῖον ἔχει ὡς σκοπὸν κυρίως τὴν προστασίαν τῶν ἀτομικῶν δικαιωμάτων ἐναντι τοῦ κράτους. Τὸ κράτος δικαίου εἰς τὴν διοργανικὴν ἀστικὴν κοινωνίαν μὲ τὰς μεγάλας μάζας τῶν ἐργαζομένων μετεβλήθη εἰς κοινωνικὸν κράτος δικαίου, τὸ ὁποῖον ἔχει ὡς σκοπὸν νὰ διατηρήσῃ καὶ νὰ στερεώσῃ τὴν ἑνότητα τοῦ κράτους, τῆς κοινωνίας καὶ τοῦ ἔθνους, ἄνευ τῆς ὁποίας εἶναι ἀνέφικτος ἡ ἱκανοποίησις τῶν ἀτομικῶν δικαιωμάτων. Ἡ δυσχέρεια ὅμως ἐγκειται εἰς τὴν ἐναρμόνισιν τοῦ ἀτομικοῦ καὶ τοῦ κοινωνικοῦ στοιχείου ἢ μὲ ἄλλας λέξεις εἰς τὴν ἁρμονικὴν καὶ ἰσορροπημένην σύνθεσιν τοῦ δικαιοκρατικοῦ καὶ τοῦ κοινωνικοκρατικοῦ στοιχείου. Διὰ νὰ ὑπάρξῃ εἰς τὴν σύγχρονον διομηχανικὴν ἐποχήν, μὲ τὴν διαρκῶς καὶ ἁλματωδῶς τελειοποιουμένην τεχνολογίαν, σύγχρονον κράτος δικαίου, πρέπει τὸ κράτος τοῦτο νὰ εἶναι συγχρόνως καὶ κοινωνικὸν κράτος, δηλ. κράτος μὲ στερεὰν ἑνότητα. Ἡ ἐπίτευξις ὅμως τῆς ἑνότητος ταύτης εἰς μεγάλην κλίμακα προϋποθέτει εὐρὺν κοινωνικοοικονομικὸν ἐκλογικευμένον σχεδιασμόν, ὁ ὁποῖος ὅμως ἀντιμάχεται τὰ ἐκ παραδόσεως ἀτομικὰ δικαιώματα. Τὸ πρόβλημα λοιπὸν εἶναι νὰ διασφαλισθῇ ἡ ἑνότης ἐντὸς τῆς σχεδιασμένης κοινωνικοοικονομικῆς πραγματικότητος καὶ νὰ ἱκανοποιηθοῦν τὰ ἀτομικὰ δικαιώματα διὰ τῆς ἄρσεως τῶν ἀντιθέσεων καὶ διαφορῶν.

Ἐπὶ τοῦ ἀνωτέρω κρισίμου προβλήματος τὰ σύγχρονα Συντάγματα καὶ τῶν πλέον προηγμένων χωρῶν τοῦ δυτικοῦ κόσμου εἰσφέρουν σχετικῶς ὀλίγα. Τὰ Συντάγματα προστατεύουν βασικὰς ἀξίας, ὅπως π.χ. ἡ ζωή, ἡ ἐλευθερία, ἡ περιουσία, ἡ τιμὴ τῶν ἀτό-

μων. Τάς βασικάς ταύτας ἀξίας ἐγγυῶνται αἱ θεμελιώδεις ὀργανωτικαὶ ἀρχαὶ τῆς διακρίσεως τῶν ἐξουσιῶν, τῆς νομιμότητος καὶ τῆς ἀνεξαρτησίας τῆς δικαιοσύνης. Εἰς τὰς ἀνωτέρω βασικὰς ἀξίας προσετέθησαν εἰς τὸ σύγχρονον κράτος τῆς βιομηχανικῆς κοινωνίας καὶ αἱ ἀξίαι τῆς ἀ σ φ α λ ε ί α ς καὶ τῆς π ρ ο ν ο ί α ς διὰ τὴν ὕπαρξιν, τὴν ἀπασχόλησιν, τὴν ἐκπαίδευσιν καὶ τὴν διατήρησιν καὶ βελτίωσιν τῆς πρὸς ἐργασίαν ἱκανότητος τῶν μεγάλων μαζῶν τοῦ πληθυσμοῦ. Ὅπως διευρύνθησαν τὰ ὅρια τῆς δράσεως τοῦ κράτους δικαίου ἀπὸ τὴν ἀστικὴν ἐπανάστασιν, οὕτω διευρύνθησαν καὶ τὰ ὅρια τῆς δράσεως τοῦ κοινωνικοῦ κράτους ἀπὸ τὴν βιομηχανικὴν ἐπανάστασιν.

Τὰ χαρακτηριστικὰ τῆς συγχρόνου βιομηχανικῆς κοινωνίας, ἄρα καὶ τοῦ κοινωνικοῦ κράτους, εἶναι: Τὸ κοινωνικοοικονομικὸν σύστημα μὲ τὴν ἄνευ προηγουμένου εἰς τὴν ἱστορίαν κεφαλαιουχικὴν συγκέντρωσιν, τελειοποίησιν τῆς τεχνολογίας, ἐκλογίκευσιν τῆς κοινωνικοοικονομικῆς διαδικασίας (εἰς τὴν ὁποίαν περιλαμβάνονται καὶ οἱ φορεῖς τῆς ἐργασίας) καὶ τυποποίησιν τῆς ἱκανοποιήσεως τῶν ἀναγκῶν τοῦ πληθυσμοῦ, μὲ τὴν σχεδιασμένην ἐπέμβασιν τοῦ κράτους εἰς ὅλας σχεδὸν τὰς σφαίρας τῆς κοινωνικῆς ζωῆς. Ἡ ἀρχὴ τοῦ laisser faire laisser aller τῆς λιμπεραλιστικῆς ἀστικῆς κοινωνίας ἀποτελεῖ ἁπλῆν ἀνάμνησιν εἰς τὴν σύγχρονον βιομηχανικὴν ἐποχήν. Ἡ σχεδιασμένη κρατικὴ ἐπέμβασις κατέστη ἀναπόφευκτος διὰ τὴν προστασίαν τῶν μεγάλων ἀσθενεστέρων οἰκονομικῶς στρωμάτων τοῦ πληθυσμοῦ, διὰ τὴν ἐπιτάχυνσιν τῆς οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως καὶ διὰ τὴν μεγαλυτέραν δυνατὴν ἱκανοποίησιν τῶν συμφερόντων τοῦ κοινωνικοῦ συνόλου. Οὕτω, ἐνῷ τὸ συμφέρον τῆς λιμπεραλιστικῆς ἀστικῆς κοινωνίας ἀπέκλειε τὴν κρατικὴν ἐπέμβασιν, τὸ συμφέρον τῆς βιομηχανικῆς ἀστικῆς κοινωνίας ἐπιβάλλει τὴν κρατικὴν ἐπέμβασιν. Ἡ κρατικὴ ἐπέμβασις ὅμως ἀπειλεῖ ἀμέσως καὶ σοβαρῶς τὰς ἀξίας τῶν ἐκ παραδόσεως ἀτομικῶν δικαιωμάτων—τῆς ζωῆς, τῆς ἐλευθερίας, τῆς περιουσίας, τῆς τιμῆς—αἱ ὁποῖαι ἐ ξ α κ ο λ ο υ θ ο ῦ ν νὰ ὑπάρχουν καὶ νὰ δίδουν νόημα εἰς τὴν ὕπαρξιν τῶν ἀτόμων. Αἱ ἀξίαι αὐταὶ τῶν ἀτομικῶν δικαιωμάτων ἀπειλοῦνται ἐπίσης καὶ ἀπὸ τὴν σύγκρουσιν πρὸς ἄλλας κοινωνικὰς δυνάμεις καὶ ἀπὸ τὰς δημιουργηθείσας σχέσεις εἰς τὴν βιομηχανικὴν κοινωνίαν.

Τὸ κράτος δικαίου μὲ τὰς βασικὰς ὀργανωτικὰς ἀρχάς τῆς διακρίσεως τῶν ἐξουσιῶν, τῆς νομιμότητος καὶ τῆς δικαστικῆς ἀνεξαρτησίας ἀπεδείχθη ἀνεπαρκὲς διὰ τὴν ἐπίλυσιν τῶν ἀνωτέρω πολυπλόκων ζητημάτων. Ἐνῷ τὸ κράτος δικαίου γνωρίζει μόνον τὸν «νόμον» διὰ τὴν ρύθμισιν τῆς συμβιώσεως καὶ ἀγνοεῖ τὰ «μέτρα», τὰ ὁποῖα «ἀνέχεται» μόνον εἰς ἐξαιρετικὰς καταστάσεις ἢ εἰς καταστάσεις ἀνάγκης, τὸ κοινωνικὸν κράτος θεωρεῖ τὰ «μέτρα» ὡς σύνηθες μέσον, πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς ἐκλογικευμένης κοινωνικοοικονομικῆς κατευθύνσεως καὶ τῆς διατηρήσεως τῆς κοινωνικῆς καὶ ἐθνικῆς ἑνότητος. (Βλ. K o n r a d H u b e r, Massnahme Gezetz und Rechtsgesetz. 1963, σελ. 174 ἑπ.). Ἡ ἑνότης ὅμως εἰς τὴν σύγχρονον βιομηχανικὴν κοινωνίαν ἐπιτυγχάνεται, ὅταν αἴρωνται αἱ διαφοραὶ καὶ αἱ ἀντιθέσεις, χωρὶς ὅμως νὰ μειωθοῦν ὑπερμέτρως αἱ ἐλευθερίαι τοῦ ἀτόμου. Ἤτοι τὸ ἔργον τοῦ κοινωνικοῦ κράτους δικαίου συνίσταται εἰς τὴν ἐπίτευξιν τῆς ἑνότητος, χωρὶς νὰ μειωθοῦν οὐσιωδῶς τὰ ἀτομικὰ δικαιώματα. (Περὶ τῆς ἐννοίας τῆς ἑνότητος (Integration) βλ. πλείονα σχετικῶς R. S m e n d, Verfassung und Verfassungsrecht 1928, σ. 18). Τὰ συγκρουόμενα πολλαπλᾶ ἀτομικὰ καὶ συλλογικὰ συμφέροντα ἱκανοποιοῦνται διὰ τῆς συνεχοῦς καὶ σταθερᾶς διαδικασίας τῆς κρατικῆς ρυθμιστικῆς ἐπεμβάσεως, ὥστε νὰ διατηρῆται ἡ ἑνότης καὶ ἡ συνοχὴ τοῦ κοινωνικοῦ συνόλου, χωρὶς τὰ ἄτομα νὰ στεροῦνται οὐσιωδῶς τὰ ἀτομικὰ δικαιώματά των. (Βλ., σχετικῶς E r n s t H u b e r. Nationalstaat und Verfassungsstaat, 1965, σελ. 260 ἑπ.).

Εἰς τὸ πλαίσιον τοῦτο τῆς κρατικῆς ρυθμιστικῆς ἐπεμβάσεως ἐθεσπίσθη π.χ. τὸ ἄρθρον 20 τοῦ νόμου 3239/1955 «περὶ τρόπου ρυθμίσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν», καθ' ὃ τὸ κράτος δύναται ὄχι μόνον νὰ τροποποιήσῃ τοὺς κανόνας τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἀλλὰ καὶ νὰ ἀρνηθῇ τὴν ἰσχὺν καὶ ἐφαρμογήν των. (Ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τῆς φύσεως τῶν κανόνων τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ὡς κανόνων δικαίου καὶ ὄχι οὐσιαστικοῦ νόμου βλέπετε ἡμετέραν ἐργασίαν: Οὐσιαστικὸς νόμος, συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας καὶ διαιτητικαὶ ἀποφάσεις, εἰς ΕΕΔ 25, σελ. 585 ἑπ.).

Ἡ κρατικὴ ρυθμιστικὴ ἐπέμβασις τοῦ κοινωνικοῦ κράτους δικαίου κατέστη ἀναπόφευ-

κτος, διότι οὐδεὶς πλέον ἀμφιβάλλει, ὅτι ἡ μέριμνα διὰ τὴν ἱκανοποίησιν τῶν βασικῶν ἀναγκῶν τῶν μεγάλων στρωμάτων τοῦ πληθυσμοῦ δὲν δύναται νὰ ἀφεθῇ εἰς τὸν αὐτοματισμὸν τῆς ἐλευθέρας ἀγορᾶς. Τὸ σύγχρονον κράτος, ὅπως περιορίζει τὰ ἀτομικὰ δικαιώματα χάριν τοῦ κοινωνικοῦ συνόλου, οὕτω καθιστᾷ ὑπεύθυνον τὸ κοινωνικὸν σύνολον, χάριν τῆς ἱκανοποιήσεως τῶν βασικῶν ἀναγκῶν τῶν ἀτόμων. Ἡ ἀρχὴ αὕτη τῆς κοινωνικῆς εὐθύνης δὲν ἀποτελεῖ ἁπλῆν ἠθικὴν ἀρχήν, ἀλλὰ καὶ ἀρχὴν δικαίου, ἡ ὁποία εὑρίσκει τὴν ἔκφρασίν της κατὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τῶν συγκεκριμένων ἀντιθέσεων καὶ διαφορῶν τῶν κοινωνικῶν ὁμάδων πρὸς διατήρησιν τῆς κοινωνικῆς ἑνότητος.

Ὅσον καὶ ἂν φαίνεται ἐκ πρώτης ὄψεως ἀντιφατικὴ ἡ συνύπαρξις τοῦ κράτους δικαίου καὶ τοῦ κοινωνικοῦ κράτους, ἡ ἱστορικὴ πεῖρα τῶν προηγμένων δυτικῶν χωρῶν ἀποδεικνύει, ὅτι ἡ κρατικὴ ρυθμιστικὴ ἐπέμβασις ἐπέτυχεν ἀνώτερα ἐπίπεδα εὐημερίας, χωρὶς τὰ ἄτομα νὰ στερηθοῦν αἰσθητῶς τὰ ἀτομικὰ δικαιώματά των. Αἱ ἐκδηλούμεναι κρατικαὶ ἐπεμβάσεις, π.χ. διὰ τοῦ συνταγματικῶς ἐπιτρεπτοῦ τοῦ περιορισμοῦ τῆς προσωπικῆς ἐλευθερίας, τῆς ἐλευθερίας τῶν συμβάσεων, τῆς ἐπαγγελματικῆς ἐλευθερίας, τῆς συνδικαλιστικῆς ἐλευθερίας, τῆς ἐλευθέρας ἐκφράσεως γνώμης καὶ τύπου κλπ. συνετέλεσαν εἰς τὴν οὐσιώδη αὔξησιν καὶ ὄχι εἰς τὴν μείωσιν τῆς εὐημερίας τοῦ κοινωνικοῦ συνόλου, ἄρα καὶ τῶν ἀτόμων.

Ἡ πλήρης, κατ' ἀρχήν, ἀναγνώρισις τῆς συνδικαλιστικῆς ἐλευθερίας — περιλαμβανούσης τὴν ἀπεργίαν καὶ ἀνταπεργίαν—δὲν ἐμποδίζει τὸ σύγχρονον κράτος νὰ λάβῃ τὰ προσήκοντα μέτρα, διὰ νὰ διασφαλίσῃ τὴν κοινωνικὴν εἰρήνην καὶ ἑνότητα, διὰ τῆς ἄρσεως τῶν ἐμφανιζομένων ἑκάστοτε συγκεκριμένων ἀντιθέσεων καὶ διαφορῶν μεταξὺ τῶν διαφόρων κοινωνικῶν ὁμάδων. Ἡ δρᾶσις τοῦ κοινωνικοῦ κράτους δικαίου ἐκδηλοῦται βασικῶς διὰ τῶν κανόνων τοῦ Συντάγματος, διὰ τῶν νόμων, οἱ ὁποῖοι συνάδουν πρὸς τὸ Σύνταγμα, καὶ διὰ τῶν διοικητικῶν πράξεων, αἱ ὁποῖαι ἐκτελοῦν τοὺς κανόνας τοῦ Συντάγματος καὶ τῶν νόμων. Διὰ τῶν ἐκδηλώσεων τούτων τῆς κρατικῆς δράσεως ἀντιμετωπίζονται ζητήματα, τὰ ὁποῖα ἦσαν ἐντελῶς ἄγνωστα εἰς προγενεστέρας ἐποχάς. Ἡ ὀρθὴ λύσις τῶν ζητημάτων τούτων ἐξαρτᾶται κυρίως ἀπὸ τὴν ἔγκαιρον καὶ πλήρη κατανόησιν, ὅτι ἡ σύγχρονος κοινωνικὴ πραγματικότης ἀποτελεῖται ἀπὸ στοιχεῖα τῆς ἀστικῆς καὶ τῆς βιομηχανικῆς κοινωνίας. Διότι ἡ σύγχρονος βιομηχανικὴ κοινωνία ἐξακολουθεῖ νὰ εἶναι καὶ ἀστικὴ κοινωνία. Οὕτω τὸ δικαιοκρατικὸν στοιχεῖον τῆς ἀστικῆς κοινωνίας σ υ ν υ π ά ρ χ ε ι μὲ τὸ κοινωνικὸν στοιχεῖον τῆς βιομηχανικῆς κοινωνίας, παρὰ τὴν ἀντίθεσίν των. Διότι εἰς τὴν πραγματικότητα τὸ μὲν δικαιοκρατικὸν στοιχεῖον συνίσταται εἰς τὸν περιορισμὸν τῆς κρατικῆς ἐπεμβάσεως εἰς τὴν ζωήν, τὴν ἐλευθερίαν, τὴν περιουσίαν τῶν ἀτόμων, τὸ δὲ κοινωνικὸν στοιχεῖον συνίσταται εἰς τὴν οὐσιαστικὴν κρατικὴν ἐπέμβασιν εἰς τὴν ζωήν, τὴν ἐλευθερίαν καὶ τὴν περιουσίαν τῶν ἀτόμων, διὰ νὰ διασφαλισθῇ ἡ ἱκανοποίησις βασικῶν ἀναγκῶν μεγάλων στρωμάτων τοῦ πληθυσμοῦ. Ἡ ἀντίθεσις τοῦ δικαιοκρατικοῦ καὶ κοινωνικοῦ στοιχείου δύναται νὰ ἀρθῇ μόνον μέχρις ὡρισμένου σημείου, ὡς ἀποδεικνύει ἡ πεῖρα τῶν προηγμένων δυτικῶν χωρῶν. Εἰς τὰς χώρας ταύτας ἀπεδείχθη, ὅτι ἡ ἀστικὴ κοινωνία δὲν εἶναι πρακτικῶς ἀσυμβίβαστος πρὸς τὴν βιομηχανικὴν κοινωνίαν. Ἀπεναντίας ἀπεδείχθη, ὅτι αἱ ἐλευθερίαι τῆς ἀστικῆς κοινωνίας συνετέλεσαν εἰς τὴν τεραστίαν προώθησιν τῆς ἐξελίξεως τῆς βιομηχανικῆς κοινωνίας καὶ θὰ ἐξακολουθήσουν νὰ παίζουν τὸν ρόλον τοῦτον, χωρὶς νὰ θυσιάζωνται τὰ δημοκρατικὰ ἰδεώδη, τὰ ὁποῖα ἔχουν ὡς πυρῆνα των τὰ ἀτομικὰ δικαιώματα, δηλ. ὅτι δίδει ἀξίαν εἰς τὴν ἀνθρωπίνην ζωήν. Ἡ ἀστικὴ καὶ ἡ βιομηχανικὴ κοινωνία ναὶ μὲν ἐδημιουργήθησαν ὑπὸ διαφόρους ἱστορικὰς συνθήκας, ἀλλ' εἰς τὴν σύγχρονον πραγματικότητα ὑπάρχουν οὐσιαστικοὶ λόγοι, οἱ ὁποῖοι προσδιορίζουν τὴν συνύπαρξίν των. Ἡ ἀστικὴ καὶ ἡ βιομηχανικὴ κοινωνία συνυπάρχουν ἤδη πρὸ πολλῶν δεκαετηρίδων. Εἰς τὴν κοινωνικὴν ταύτην πραγματικότητα πρέπει νὰ προσαρμοσθοῦν τὰ Συντάγματα καὶ ἡ ἐν γένει κρατικὴ ὀργάνωσις, διὰ νὰ διασωθοῦν αἱ ἀξίαι τῆς ἑνότητος, τῶν ἀτομικῶν δικαιωμάτων καὶ τῆς εὐημερίας τοῦ πληθυσμοῦ. Τὸ κράτος δικαίου πρέπει συγχρόνως νὰ εἶναι καὶ κοινωνικὸν κράτος, τὸ ὁποῖον νὰ ἐγγυᾶται ὄχι μόνον τὴν ἀσφάλειαν τῆς ὑπάρξεως καὶ τῆς ἀπασχολήσεως τοῦ πληθυσμοῦ, ἀλλὰ καὶ τὴν ζωήν, τὴν ἐλευθερίαν καὶ περιουσίαν καὶ τὴν τιμὴν τῶν ἀτόμων. Μία ἀπὸ τὰς σοβαρωτέρας ἐκδηλώσεις τοῦ συγχρόνου κράτους ἀπαντᾶται

εἰς τὴν ἀντιμετώπισιν τοῦ ζητήματος τῆς ἀπεργίας.

Ἡ νομολογία τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ ἡ θεωρία κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ἐπανειλημμένως ἀπησχολήθησαν μὲ τὸ ζήτημα πότε ἡ ἀπεργία εἶναι νόμιμος καὶ πότε ὄχι, μὲ ὅλας τὰς ἐντεῦθεν συνεπείας διὰ τοὺς ἀπεργοὺς μισθωτούς. Τὸ ζήτημα τοῦτο δὲν εἶναι νέον, ἀφοῦ εἰς τὰς προηγμένας χώρας τοῦ δυτικοῦ κόσμου καὶ ὑπὸ διαφόρους συνταγματικὰς διατάξεις ἀπασχολεῖ θεωρίαν καὶ πρᾶξιν ἀπὸ πολλῶν δεκαετηρίδων. Διὰ τοῦτο καὶ ἡ σχετικὴ φιλολογία εἶναι ἀπὸ τὰς πλουσιωτέρας. Ἡ ἀντιμετώπισις τοῦ ζητήματος τούτου ἔχει ὡς κύριον χαρακτηριστικόν της, ὅτι περιωρίσθη περισσότερον τοῦ δέοντος εἰς τὴν χρησιμοποίησιν μόνον ἐννοιοκρατικῶν μεθόδων, ἐν μέρει καταλλήλων διὰ τὴν περιοχὴν τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου, χωρὶς νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ὅτι αἱ ρίζαι τοῦ ζητήματος εὑρίσκοντο εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ δημοσίου καὶ ἰδίως τοῦ συνταγματικοῦ δικαίου. Ἐφ' ὅσον εἶναι ἀναμφίλεκτον, ὅτι ἡ λύσις τοῦ ζητήματος τούτου συνδέεται πρὸς τὰ ἀτομικὰ δικαιώματα, ὡς καὶ πρὸς ἄλλας ἀξίας, αἱ ὁποῖαι ἀποτελοῦν ἑνότητα κανόνων τεθέντων ὑπὸ τοῦ Συντάγματος, εἶναι πρόδηλον ὅτι ἐπιβάλλεται νὰ ἐρευνηθῇ τί εἶναι τὰ ἀτομικὰ δικαιώματα καὶ ποία ἡ σχέσις τούτων πρὸς τὰς λοιπὰς ἀξίας, τὰς ὁποίας ἀνάγει εἰς κανόνας δικαίου τὸ Σύνταγμα. Ἐκ τῆς ἐρεύνης ταύτης θὰ προκύψῃ ποία εἶναι ἡ καταλληλοτέρα μέθοδος ἐρεύνης εἰδικῶς εἰς τὴν περιοχὴν ταύτην—ἡ ἐννοιοκρατικὴ ἢ ἡ τελολογικὴ ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὴν στάθμισιν τῶν ἑκατέρωθεν συμφερόντων — τὴν ὁποίαν ὀφείλει νὰ ἀκολουθήσῃ ὄχι μόνον ὁ ἐφαρμοστὴς τῶν κανόνων δικαίου, ἀλλὰ κυρίως ὁ νομοθέτης. Εἰς τὴν προκειμένην ἐργασίαν θὰ ἐπιμείνωμεν περισσότερον εἰς τὴν ἀναζήτησιν τῆς λύσεως τοῦ ἐν λόγῳ ζητήματος εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ συνταγματικοῦ δικαίου.

II. Αἱ πρόσφατοι ἀπόψεις τῆς νομολογίας καὶ τῆς ἐπιστήμης περὶ τῆς ἀπεργίας

Ὡς ἐλέχθη, τὰ τελευταῖα ἔτη ἡ νομολογία, ἰδίως τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, ἀπησχολήθη ἐπανειλημμένως μὲ τὸ ζήτημα τῆς ἀπεργίας. (Βλ. Α.Π. 670/1953 εἰς ΕΕΔ 13, 62, Σ.τ.Ε. 1310/1963 εἰς ΕΕΔ 22, 793, Ὁλομ. Σ.τ.Ε. 578/1966 εἰς ΕΕΔ 25, 470, Α.Π. 495/1966 εἰς ΕΕΔ 25, 1374, Α.Π. 526/1966 εἰς ΕΕΔ 25, 1504, Α.Π. 68/1967 εἰς ΕΕΔ 26, 425, Ὁλομ. Α.Π. 526/1967 εἰς ΕΕΔ 26, 1438, Α.Π. 272/1968 εἰς ΕΕΔ 27, 729). Εἶναι χρήσιμον νὰ ἐπισημάνωμεν τὰ ζητήματα, τὰ ὁποῖα θίγουν αἱ σπουδαιότεραι τῶν ἀνωτέρω ἀποφάσεων, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰς διατυπωθείσας ἀπόψεις τῆς ἐπιστήμης.

Ἡ Α.Π. 670/1953 ἀπόφασις (ΕΕΔ 13, 62) ἐδέχθη, ὅτι «ἡ προσχώρησις τοῦ ἐργάτου ἢ ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου εἰς κηρυχθεῖσαν ἀπεργίαν, ἀποσκοποῦσαν τὴν βελτίωσιν τῶν ὅρων ἐργασίας, ἀποτελεῖ δικαίωμα αὐτοῦ, δὲν ὑποδηλοῖ δέ, κατ' ἀρχήν, βούλησιν αὐτοῦ πρὸς λύσιν τῆς συμβάσεως ἐργασίας.... ἀλλὰ τοὐναντίον ἐκφράζει τὴν ὑπὸ πλέον ἱκανοποιητικοὺς ὅρους ἐμμονήν του εἰς τὴν ὑφισταμένην σύμβασιν...». Περαιτέρω ἡ ἐν λόγῳ ἀπόφασις ἐδέχθη, ὅτι ἡ ἄσκησις τοῦ δικαιώματος τῆς ἀπεργίας ὑπόκειται εἰς προσβολὴν κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ.

Ἡ Σ.τ.Ε. 1310/1963 ἀπόφασις (ΕΕΔ 22, 793) ἐδέχθη, ὅτι τὸ δικαίωμα τοῦ μὴ συνεταιρίζεσθαι, ἤτοι τὸ δικαίωμα τοῦ προσώπου ὅπως μὴ τυγχάνῃ μέλος οἱασδήποτε ἑνώσεως ἢ σωματείου, στηρίζεται εἰς τὸ ἄρθρον 4 τοῦ Συντάγματος.

Ἡ Σ.τ.Ε. 578/1966 ἀπόφασις τῆς Ὁλομελείας (ΕΕΔ 25, 470) ἐδέχθη, ὅτι αἱ διατάξεις τῶν νόμων 1984/1939, 1939/1939, καὶ 450/1945, δι' ὧν ἐπιτρέπεται ἡ πολιτικὴ κινητοποίησις, «οὐδαμῶς ἀντίκεινται εἰς τὰς περὶ προσωπικῆς ἐλευθερίας καὶ ἐλευθερίας τῆς ἐργασίας ἢ εἰς τὰς περὶ ἐλευθερίας τοῦ συνεταιρίζεσθαι καὶ συνδικαλιστικῆς ἐλευθερίας διατάξεις τῶν ἄρθρων 4 καὶ 11 τοῦ Συντάγματος, καθ' ὅσον διὰ τῶν συνταγματικῶν τούτων διατάξεων οὐδαμῶς ὁ συνταγματικὸς νομοθέτης ἠννόησε νὰ ἀποκλείσῃ εἰς τὴν νομοθετικὴν ἐξουσίαν τὴν εὐχέρειαν θεσπίσεως ἀπαγορεύσεων καὶ περιορισμῶν ὑπαγορευομένων ὑπὸ τῆς ἀνάγκης τῆς προστασίας τοῦ γενικοῦ συμφέροντος καὶ τῆς ἐννόμου τάξεως». Περαιτέρω δὲ ἡ ἰδία ὡς ἀνω ἀπόφασις δέχεται, ὅτι «εἰς οὐδεμίαν διάταξιν τοῦ Συντάγματος ἀντίκειται ἡ ἐπιβάλλουσα τὴν συνέχισιν τῆς ἐργασίας πολιτικὴ κινητοποίησις τῶν ἀπεργούντων ἢ ἡ ἐπίταξις τῶν πρὸς διασφάλισιν τῆς συνεχοῦς λειτουργίας τῶν ὑπηρεσιῶν τούτων ἀναγκαίων ὑλικῶν μέσων. (Βλ. καὶ *Μπουρόπουλον*, εἰς Ἐπιθ. Δημ. Δικ. καὶ Διοικ. Δικ. 1966, σελ. 113)

Ἡ Α.Π. 495/1966 (ΕΕΔ 25, 1374

ἐδέχθη, ὅτι «δὲν ἀντίκειται εἰς τὸ ἄρθρον 11 τοῦ Συντάγματος ἡ ἀναγνώρισις ὑπὸ τοῦ νόμου τοῦ δικαιώματος τῆς ἀπεργίας μόνον εἰς τὰ ἀνεγνωρισμένα ἐπαγγελματικὰ σωματεῖα, διότι τὸ ἄρθρον τοῦτο προστατεύει μόνον τὴν θετικὴν ἐλευθερίαν τοῦ συνεταιρίζεσθαι καὶ ὄχι τὴν ἀρνητικήν, ἤτοι μόνον τὸ δικαίωμα τοῦ συνεταιρίζεσθαι καὶ οὐχὶ ἐκεῖνο τοῦ μὴ συνεταιρίζεσθαι». (Βλ. σχετικὰς παρατηρήσεις *Βασιλείου*, εἰς ΕΕΔ 25, 1375, *Ἀμπατζῆ*, εἰς ΕΕΔ 25, 218 καὶ 1559, *Καυκᾶ*, εἰς ΕΕΔ 26, 145, *Φλώρου*, εἰς ΕΕΔ 27, 393 ἐπ.).

Ἡ Α.Π. 526/1966 ἀπόφασις (ΕΕΔ 25, 1564) ἀπεμακρύνθη τῆς προγενεστέρας ὑπ' ἀριθ. 495/1966 ἀποφάσεως, δεχθεῖσα, ὅτι «ἡ ἀπεργία ὡς πρόσκαιρος καὶ ἐκουσία διακοπὴ τῆς ἐργασίας ὑφ' ὁλοκλήρου ἢ μέρους τοῦ προσωπικοῦ ἐπιχειρήσεώς τινος πρὸς βελτίωσιν τῶν ὅρων ἐργασίας καὶ ὑποστήριξιν τῶν οἰκονομικῶν καὶ ἐπαγγελματικῶν αὐτοῦ συμφερόντων, ἐν οἷς καὶ ἡ ἐπιδίωξις τῆς ἐπαναπροσλήψεως ἀπολυθέντων συναδέλφων τῶν ἀπεργούντων, εἶναι δικαίωμα τοῦ ἐργαζομένου, ὑποκείμενον εἰς τοὺς περιορισμοὺς τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ. (Βλ. καὶ παρατηρήσεις *Βασιλείου*, εἰς ΕΕΔ 25, 1500).

Ἡ Α.Π. 68/1967 ἀπόφασις (ΕΕΔ 26, 425) ἐδέχθη ἐπίσης, ὅτι «ἡ ἀπεργία εἶναι δικαίωμα, ὅπόταν ἔχῃ χαρακτῆρα συλλογικὸν καὶ ἀπὸ συνεννοήσεως, μὴ αἰρόμενον ἐκ τῆς συμμετοχῆς τοῦ συνόλου τῶν μισθωτῶν τοῦ ἐπαγγελματικοῦ κλάδου ἢ τῆς ἐπιχειρήσεως, ἐφ' ὅσον δὲν πρόκειται περὶ ἀτομικῆς πρωτοβουλίας, ἀλλὰ περὶ τοιαύτης ἐκφραζούσης τὴν γνώμην τῶν μισθωτῶν, σκοπεῖ δὲ τὴν προστασίαν τῶν ἐπαγγελματικῶν ἐν εὐρείᾳ ἐννοίᾳ συμφερόντων, μεταξὺ τῶν ὁποίων περιλαμβάνονται οὐ μόνον ἡ διατήρησις τοῦ ἐπιπέδου τῶν ἀποδοχῶν καὶ ἡ βελτίωσις αὐτῶν καὶ τῶν ὅρων ἐν γένει τῆς ἐργασίας, ἀλλὰ καὶ ἡ προστασία τῶν μισθωτῶν καὶ εἰδικώτερον ἡ μὴ ἀπόλυσις ἢ ἐπαναπρόσληψις ἀπολυθέντων μισθωτῶν συνεπείᾳ ἀπεργίας ἢ διὰ λόγον θίγοντα τὴν ἐπαγγελματικὴν θέσιν τῶν μισθωτῶν καὶ συνεπῶς τὸ συλλογικὸν συμφέρον, τοῦθ' ὅπερ, ἐγκείμενον ἐν αὐτῇ τῇ φύσει τοῦ συνδικαλισμοῦ καὶ τῆς ἐργατικῆς ἀλληλεγγύης, οὐδόλως ἀποκλείεται ἐκ μόνου τοῦ λόγου δυνατότητος προσφυγῆς εἰς τὰ δικαστήρια ὑπὸ τοῦ ἀμέσως ἐνδιαφερομένου καὶ τοῦ μὴ ρυθμιστοῦ διὰ συλλογικῆς συμβάσεως, μὴ ταυτιζομένης πρὸς τὸ περιεχόμενον τῆς ἀπεργίας...». Ἐν συνεχείᾳ ἡ ἰδία ὡς ἄνω ἀπόφασις ἐδέχθη, ὅτι «παράνομος εἶναι ἡ πολιτικὴ ἀπεργία, οἵα ὅμως ἐστὶν ἡ ἔχουσα καθαρῶς πολιτικὸν σκοπόν, ἄσχετον πρὸς οἱονδήποτε ἐπαγγελματικὸν συμφέρον, στρεφομένη κατὰ τοῦ κράτους καὶ ἐπιδιώκουσα πρᾶξιν ἢ παράλειψιν τῶν ὀργάνων αὐτοῦ». (Βλ. σχετικὰς παρατηρήσεις *Δημάκη*, εἰς ΕΕΔ 26, 423). Εἶναι φανερόν, ὅτι ἡ ἀνωτέρω ἀπόφασις ἀπεμακρύνθη ἀκόμη περισσότερον τῆς προγενεστέρας ἀποφάσεως τοῦ Α.Π. 495/1966 καὶ ἐπὶ πλέον εἶναι ἡ μόνη, καθ' ὅσον γνωρίζομεν, ἡ ὁποία ἐξήτασε διεξοδικώτερον τὰ ζητήματα ἐξ ἀπόψεως δημοσίου δικαίου.

Τέλος ἡ Α.Π. 526/1967 ἀπόφασις τῆς Ὁλομελείας (ΕΕΔ 26, 1438), ὡς καὶ ἡ μεταγενεστέρα τοῦ Β' Τμήματος 272/1968 (ΕΕΔ 27, 729) ἐδέχθησαν ὅτι «μεμονωμένα ἄτομα ἢ ὁμάδες ἐργαζομένων, μὴ ἔχουσαι δικαιοπρακτικὴν ἱκανότητα πρὸς σύναψιν συλλογικῆς συμβάσεως καὶ μὴ δυνάμεναι ὡς ἐκ τούτου νὰ ἐξασφαλίσουν τὴν τήρησίν της, ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐκ ταύτης ἀπορρέουσαν ὑποχρέωσιν εἰρήνης, δὲν δικαιοῦνται νὰ ἀναστέλλουν τὴν διὰ τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀναληφθεῖσαν ὑπογρέωσιν πρὸς παροχὴν ἐργασίας, τῆς μονομεροῦς ταύτης ἀναστολῆς λόγῳ ἀπεργίας δικαιολογουμένης μόνον εἰς ἐξαιρετικὰς περιπτώσεις, ἀφοῦ, πλὴν τῶν λοιπῶν συνεπειῶν, ἐπέρχεται καὶ οἰκονομικὴ ζημία εἰς τοὺς διαφωνοῦντας ὡς πρὸς τὴν κήρυξιν τῆς ἀπεργίας (ὡς ἐκ τῆς στερήσεως τοῦ μισθοῦ των κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς διακοπῆς τῆς ἐργασίας), οἵτινες δυνατὸν νὰ ἀποτελοῦν τὴν πλειονότητα τῶν εἰς τινα ἐπιχείρησιν ἀπασχολουμένων. Ρητέον δὲ ὅτι ἡ ἀρχικῶς ἀδέσποτος ἀπεργία νομιμοποιεῖται, ἂν ἐγκρίνῃ ταύτην ἐκ τῶν ὑστέρων ἡ οἰκεία ὀργάνωσις, ἀναλαμβάνουσα περαιτέρω τὴν διεξαγωγὴν τοῦ ἀγῶνος μετ' ἀπόφασιν τῆς γενικῆς συνελεύσεως». Διὰ τῆς ἀνωτέρω ἀποφάσεως τῆς Ὁλομελείας τοῦ Α.Π. ἐγένετο δεκτόν, ὅτι ἡ κηρυσσομένη ἀπεργία ὑπὸ ὁμάδος ἢ ἑνώσεως μισθωτῶν, μὴ ἀνεγνωρισμένης, δηλ. μὴ ἐχούσης ἰδίαν νομικὴν προσωπικότητα, ἀποτελεῖ παράνομον ἀπεργίαν.

Ἡ παράνομος ἀπεργία συνιστᾷ αὐθαίρετον ἀποχὴν τῶν μισθωτῶν ἐκ τῆς ἐργασίας των καί, ἐὰν συντρέχουν ἕτερα περιστατικὰ ἀπαιτούμενα ὑπὸ τοῦ νόμου, δύναται νὰ συν-

αχθῇ, ὅτι οἱ μισθωτοὶ οὗτοι καταγγέλλουν τὴν σύμβασιν ἐργασίας ἢ κατὰ τὸ ἄρθρον 5 § 3 τοῦ ν. 2112 παραιτοῦνται. Περαιτέρω ἐκ τῆς παρανόμου ταύτης ἀπεργίας τῶν μισθωτῶν ἐνδέχεται νὰ προκύψῃ εὐθύνη τούτων πρὸς ἀνόρθωσιν ζημίας τοῦ ἐργοδότου βάσει τοῦ ἄρθρου 914 τοῦ Α.Κ.

Ἡ ὡς ἄνω ἀπόφασις τῆς Ὁλομελείας τοῦ Α.Π. ἐπανέλαβε τὴν ἄποψιν τῆς προγενεστέρας ἀποφάσεως τοῦ Α.Π. 495/1966 καὶ συνεπλήρωσε ταύτην, λαβοῦσα προδήλως ὡς ὑπόδειγμα τὴν ἀπὸ 20.12.1963 ἀπόφασιν τοῦ Γερμανικοῦ Ἀκυρωτικοῦ (βλ. ταύτην εἰς ΕΕΔ 25, 298). Ἐν τούτοις αἱ διεξοδικαὶ αἰτιολογίαι τῆς ἐν λόγῳ ἀποφάσεως τοῦ Γερμανικοῦ Ἀκυρωτικοῦ, ὡς καὶ ἡ ἐπίκλησις τοῦ κύρους τοῦ Nipperdey, δὲν ἀρκοῦν, ἵνα πείσουν ὅτι ἡ ὑποστηριζομένη παρ' αὐτῆς ἄποψις ἔχει περισσότερα στηρίγματα εἰς τὰς διατάξεις τῶν ἑλληνικῶν νόμων ἀπὸ τὴν ἀντίθετον ἄποψιν, τὴν ὁποίαν ὑπεστήριξαν συγγραφεῖς ἐπίσης μεγάλου κύρους, ὡς εἶναι οἱ Hueck καὶ Nikisch. Πέραν τούτου ὅμως ἡ ἀνωτέρω ἀπόφασις τῆς Ὁλομελείας τοῦ Α.Π. εἶναι ἀκόμη ὀλιγώτερον πειστική, διότι εἶναι ἀναμφιβόλως περισσότερον ἀσθενῆ τὰ στηρίγματά της εἰς τὰς σχετικὰς διατάξεις τῶν ἑλληνικῶν νόμων, αἱ ὁποῖαι διαφέρουν οὐσιωδῶς ἀπὸ τὰς διατάξεις τῶν γερμανικῶν νόμων. (Βλ. *Κ. Καυκᾶν* εἰς ΕΕΔ 26, 147 καὶ *Ἀντ. Φλῶρον*, ΕΕΔ 27, 410 ἐπ.).

Τὴν ἀνωτέρω ἄποψιν, καθ' ἣν ἡ ἀπεργία εἶναι νόμιμος μόνον ὅταν κηρύσσεται ὑπὸ ἀνεγνωρισμένου ἐπαγγελματικοῦ σωματείου ὑπεστήριξεν ἤδη ὁ *Καποδίστριας* εἰς ΕρμΑΚ, ὑπ' ἄρθρον 652, ἀριθ. 66 καὶ ὑπ' ἄρθρον 680, ἀριθ. 41, καὶ εἰς: Ἡ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας §§ 10 καὶ 104 (βλ. ἐπίσης *Καποδίστριαν*, ΕΕΔ 26, 210), ὁ *Χρ. Ἀγαλλόπουλος*, (βλ. Εἰσαγωγὴ εἰς τὸ Ἐργατικὸν Δίκαιον, 1958, σελ. 36), ὁ *Ἀλ. Λιτζερόπουλος* (βλ. ΕΕΔ 12, 641) καὶ προσφάτως ὁ *Γ. Τρίμης*, (ΕΕΔ 27, 721).

Τὴν ἀντίθετον ἄποψιν ὑπεστήριξαν παρ' ἡμῖν ὁ *Α. Ἀμπατζῆς* (βλ. ΕΕΔ 25, 218), ὁ *Βασιλείου* (βλ. ΕΕΔ 25, 1376), ὁ *Καυκᾶς* (βλ. Ἐνοχικόν, 4η ἔκδ. Α', σ. 713, καὶ ΕΕΔ 26, 145) καὶ ὁ *Φλῶρος* (βλ. ΕΕΔ 27, 393). Ἡ ἐν λόγῳ ἄποψις δέχεται, ὅτι ἡ ἀπεργία εἶναι νόμιμος καὶ ὅταν κηρύσσεται παρ' οἱασδήποτε «ἑνώσεως» μισθωτῶν, ἔστω καὶ ἂν δὲν ἀποτελῇ «ἀνεγνωρισμένον» σωματεῖον.

Ἐν Γερμανίᾳ, ὡς ἐλέχθη, τὴν ἄποψιν, καθ' ἣν ἡ ἀπεργία εἶναι νόμιμος μόνον ὅταν κηρύσσεται παρ' ἀνεγνωρισμένου ἐπαγγελματικοῦ σωματείου, ἔχοντος δικαιοπρακτικὴν ἱκανότητα πρὸς σύναψιν συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ὑπεστήριξε κυρίως ὁ Nipperdey (βλ. Lehrbuch des Arbeitsrechts, 1957, II, σελ. 641 ἐπ.). Πρὸς τὴν ἄποψιν ταύτην τοῦ Nipperdey συνεφώνησε τὸ Γερμανικὸν Ἀκυρωτικὸν διὰ τῆς ἀπὸ 20.12.1963 ἀποφάσεώς του. (Βλ. ΕΕΔ 25, 298).

Τὴν ἀντίθετον ἄποψιν ἐν Γερμανίᾳ ὑπεστήριξαν ἰδίως ὁ Hueck (βλ. Recht der Arbeit, 1956, σελ. 203) καὶ ὁ Nikisch (βλ. Arbeitsrecht, 1959, II, σελ. 119, 128). Κατὰ τὸν Hueck ἡ ἀπεργία δὲν δύναται νὰ περιορισθῇ μόνον εἰς τὰ διαθέτοντα δικαιοπρακτικὴν ἱκανότητα πρὸς σύναψιν συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐπαγγελματικὰ σωματεῖα, διότι σκοπὸς τῆς ἀπεργίας δὲν εἶναι πάντοτε ἡ σύναψις συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας. Οὕτω ἡ ἀπεργία δύναται νὰ ἔχῃ ὡς σκοπὸν τὴν ἐπαναπρόσληψιν ἀπολυθέντων ἢ τὴν διαθλίωσιν «συμπαθείας» ἢ «ἀλληλεγγύης» κλπ. Ἡ ἐν λόγῳ ἄποψις ὑποστηρίζεται ὑπὸ τοῦ Γαλλικοῦ Ἀκυρωτικοῦ διὰ τῶν ἀποφάσεών του τῆς 1.6.1951 καὶ 28.6.1951. (Βλ. Durand - Vitu, Traité de droit de travail, III, ἀριθ. 262, καὶ Lyon - Caen, Manuel de droit de travail, ἀριθ. 125, Brun - Galland, Droit de travail, 1958, 922).

Ὁ Nipperdey ἀντιτάσσει εἰς τὸν Hueck ὅτι ἡ ἄποψίς του εἶναι στενή, διότι κρίσιμον σημασίαν ἔχει ὄχι μόνον ὁ σκοπὸς τοῦ ἐργασιακοῦ ἀγῶνος, ἀλλὰ καὶ τὸ ζήτημα «ποῖος κατὰ τὴν καθόλου κοινωνικὴν τάξιν δικαιοῦται νὰ διεξαγάγῃ ἐργασιακὸν ἀγῶνα». Ὁ Nipperdey στηρίζει τὸ ἐπιχείρημα τοῦτο εἰς διαφόρους διατάξεις νόμων, αἱ ὁποῖαι ἀναφέρονται εἰς «ἐργασιακοὺς ἀγῶνας σωματείων ἐχόντων δικαιοπρακτικὴν ἱκανότητα πρὸς σύναψιν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας» ἢ εἰς «δικαίωμα ἀπεργίας οἰκονομικῶν ἑνώσεων» ἢ εἰς «δικαίωμα ἀπεργίας τῶν ἐπαγγελματικῶν σωμα-

τεί ων». (Βλ. Nipperdey, ἔνθ' ἀνωτ. σ. 643, σημ. 43). Φρονοῦμεν, ὅτι τὸ ἐπιχείρημα τοῦτο τοῦ Nipperdey, στηριζόμενον εἰς διατάξεις νόμων, δὲν εἶναι ἰσχυρότερον τοῦ ἐπιχειρήματος τοῦ Hueck, τὸ ὁποῖον στηρίζεται εἰς τὸ ἄρθρον 9 ΙΙΙ τοῦ Συντάγματος τῆς Βόννης. Τὸ ἐπιχείρημα τοῦ Nipperdey στενεύει τὸ πεδίον ἐφαρμογῆς τοῦ ἄρθρου 9 ΙΙΙ τοῦ Συντάγματος τῆς Βόννης καὶ ὡς ἐκ τούτου εἶναι συνταγματικῶς ἀνεπίτρεπτος ἡ χρησιμοποίησίς του.

Πέραν τούτου ἡ μεταφύτευσις παρ' ἡμῖν τῶν ἐπιχειρημάτων τοῦ Nipperdey εἶναι ἀνεπίτρεπτος, διότι δὲν ὑφίστανται παρ' ἡμῖν αἱ ἀντίστοιχοι συνταγματικαὶ καὶ νομοθετικαὶ προϋποθέσεις. Συγκεκριμένως δύνανται νὰ παρατηρηθοῦν σχετικῶς τὰ ἑξῆς: Πρῶτον, τὰ ἐπαγγελματικὰ σωματεῖα, τὰ ὁποῖα κατὰ τὸν ν. 2151/1920 δύνανται νὰ κηρύξουν νομίμως τὴν ἀπεργίαν, δὲν συμπίπτει νὰ ἔχουν τὴν δικαιοπρακτικὴν ἱκανότητα πρὸς σύναψιν συλλογικῆς συμβάσεως τῆς ἐργασίας κατὰ τὸν ν. 3239/1955. Ἤτοι ἡ κήρυξις τῆς ἀπεργίας παρὰ τῶν ἐπαγγελματικῶν σωματείων τοῦ ν. 2151/1920 δὲν συνεδέθη νομοθετικῶς πρὸς τὴν ὕπαρξιν δικαιοπρακτικῆς ἱκανότητος πρὸς σύναψιν συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἀφοῦ ὁ θεσμὸς τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας εἰσήχθη παρ' ἡμῖν ἀργότερον μετὰ πολλὰ ἔτη. Δεύτερον, κατὰ τὸν ν. 3239/1955 οἱ μισθωτοὶ καὶ οἱ ἐργοδόται δεσμεύονται καὶ ὑπὸ συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, τὰς ὁποίας συνῆψαν ὀργανώσεις, εἰς τὰς ὁποίας δὲν τυγχάνουν μέλη οἱ ἐν λόγῳ μισθωτοὶ ἢ ἐργοδόται. Τρίτον, οἱ μὴ ἀνήκοντες εἰς ἐπαγγελματικὸν σωματεῖον μισθωτοὶ δὲν δύνανται νὰ στερηθοῦν κατὰ τὸ Σύνταγμα τοῦ δικαιώματος τῆς ἀπεργίας ἐκ μόνου τοῦ λόγου ὅτι δὲν τυγχάνουν μέλη «ἀνεγνωρισμένου», ἤτοι ἔχοντος ἰδίαν νομικὴν προσωπικότητα, ἐπαγγελματικοῦ σωματείου. Τὸ Σύνταγμα διὰ τὴν ἄσκησιν τοῦ ἀτομικοῦ δικαιώματος τοῦ συνεταιρίζεσθαι ἀρκεῖται εἰς τὴν ἁπλῆν «ἕνωσιν» προσώπων, χωρὶς νὰ ἐπιβάλλῃ ὅπως ἡ «ἕνωσις» αὕτη ἀποκτήσῃ ἰδίαν νομικὴν προσωπικότητα. Τέταρτον, ὁ ἄμεσος νομοθετικὸς ἐξαναγκασμὸς τῶν μισθωτῶν ὅπως μετέχουν εἰς «ἀνεγνωρισμένου», ἤτοι ἔχοντος ἰδίαν νομικὴν προσωπικότητα, ἐπαγγελματικὸν σωματεῖον, ἀποτελεῖ σπάνιον περιορισμὸν τῆς ἐλευθερίας τοῦ προσώπου, μὴ ἐπιτρεπόμενον ὑπὸ τοῦ Συντάγματος, τὸ ὁποῖον προστατεύει τὴν θετικὴν καὶ τὴν ἀρνητικὴν πλευρὰν τοῦ δικαιώματος τοῦ συνεταιρίζεσθαι, ὡς θὰ ἀποδειχθῇ κατωτέρω. Πέμπτον, οὐδεμία διάταξις νόμου παρ' ἡμῖν συνέδεσε τὸν ἐργασιακὸν ἀγῶνα «ἑνώσεώς» τινος μισθωτῶν πρὸς τὴν δικαιοπρακτικὴν ἱκανότητα πρὸς σύναψιν συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας. Ἕκτον, αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 5, 8 καὶ 17 τοῦ ν. 2151/1920 ρυθμίζουν θέματα ἀφορῶντα τὴν λειτουργίαν τῶν ἐπαγγελματικῶν σωματείων καὶ ὄχι τοὺς ὅρους ἢ τὰς προϋποθέσεις, ὑφ' ἃς δύνανται νομίμως νὰ ἀσκήσουν τὸ δικαίωμα τῆς ἀπεργίας γενικῶς οἱ μισθωτοί, οἱ ὁποῖοι δὲν ἀνήκουν εἰς ἐπαγγελματικὰ σωματεῖα. Ἕβδομον, ὁ ν. 2151/1920, ἐφ' ὅσον ἔχει ὡς σκοπόν, «ἵνα γίνωνται δυσκολώτερον αἱ ἀπεργίαι», ὡς εἶπεν ὁ τότε πρωθυπουργὸς Ἐλευθ. Βενιζέλος (βλ. *Καποδίστριαν*, εἰς ΕΕΔ 1968, σελ. 661) ἀποτελεῖ ἀντισυνταγματικὴν ἐπέμβασιν εἰς τὸ ἀτομικὸν δικαίωμα τοῦ συνεταιρίζεσθαι καὶ ἄρα δὲν δύναται νὰ ἐφαρμοσθῇ. Ἡ ἐπιφύλαξις τοῦ νόμου ὑπὸ τοῦ Συντάγματος δὲν ταυτίζεται πρὸς τὴν ἐπιβολὴν παρὰ τοῦ νομοθέτου ἐμποδίων καὶ περιορισμῶν, δυναμένων νὰ στερήσουν ὁλοσχερῶς τὰ ἄτομα τῆς ἀσκήσεως συγκεκριμένου ἀτομικοῦ δικαιώματος. Ὁ συντακτικὸς νομοθέτης ἐστέργησεν ἀπ' εὐθείας ὁ ἴδιος ὡρισμένας κατηγορίας μισθωτῶν (δημοσίους ὑπαλλήλους κλπ.) τοῦ δικαιώματος τῆς ἀπεργίας, χωρὶς νὰ ἐξουσιοδοτήσῃ τὸν νομοθέτην νὰ στερήσῃ κατὰ τὴν κρίσιν του τοῦ ἐν λόγῳ δικαιώματος τὰς λοιπὰς κατηγορίας μισθωτῶν. Ἡ ἐπιφύλαξις τοῦ νόμου σημαίνει μόνον ρυθμιστικὴν ἐπέμβασιν πρὸς ἄσκησιν καὶ ὄχι ἵνα γίνεται δυσκολωτέρα ἡ ἄσκησις τοῦ δικαιώματος τῆς ἀπεργίας, χωρὶς μάλιστα νὰ ἀναφέρηται ἡ νομοθετικὴ ἐκτίμησις τῆς ὑπερτέρας ἀξίας ἢ τοῦ ἐννόμου ἀγαθοῦ, τὴν ὁποίαν θὰ ἔβλαπτεν εἰς συγκεκριμένην περίπτωσιν ἡ ἄσκησις τῆς ἀπεργίας.

Περαιτέρω καὶ ἡ κατὰ τὸν ν. 2151/1920 ἐξάρτησις τῆς ἀσκήσεως τοῦ ἀτομικοῦ δικαιώματος τῆς ἀπεργίας ἐκ τῆς ἀποφάσεως τῆς πλειοψηφίας τοῦ ἐπαγγελματικοῦ σωματείου ἀποτελεῖ κατ' οὐσίαν στέρησιν τῶν ἀτόμων τῆς ἀσκήσεως παρ' αὐτῶν τοῦ δικαιώματος τούτου, τὸ ὁποῖον ἔχουν δυνάμει τοῦ Συντάγματος. Ἡ

τοιαύτη ὅμως νομοθετική ἐπέμβασις εἶναι συνταγματικῶς ἀνεπίτρεπτος, ὡς ὑπερβαίνουσα τὰ ὅρια τῆς ἐπιφυλάξεως τοῦ νόμου καὶ καταλήγουσα εἰς στέρησιν τῆς ἀσκήσεως τοῦ ἀτομικοῦ δικαιώματος.

Διὰ τοὺς ἀνωτέρω λόγους τὸ ἄρθρον 5 τοῦ ν. 2151/1920, τὸ ὁποῖον ὁρίζει, ὅτι ἡ ψηφοφορία εἰς τὰς γενικὰς συνελεύσεις ἐπὶ ὡρισμένων θεμάτων, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ἡ ἀπεργία, εἶναι ἄκυρος, ἂν δὲν εἶναι μυστική, πρέπει νὰ ἐφαρμοσθῇ μόνον διὰ τὴν νόμιμον λειτουργίαν τῶν ἐπαγγελματικῶν σωματείων καὶ ὄχι νὰ χαρακτηρίζεται ὁπωσδήποτε τούτου πᾶσα ἀπεργία ὡς παράνομος, ἐπειδὴ δὲν ἐκηρύχθη δι' ἀποφάσεως τῆς πλειοψηφίας τῶν μελῶν ἐπαγγελματικοῦ σωματείου, εἰς τὰ ὁποῖα ὅμως δὲν ἀνήκουν οἱ κηρύξαντες ἀπεργίαν μισθωτοί. Οἱ μὴ ἀνήκοντες εἰς «ἀναγνωρισμένον» σωματεῖον μισθωτοὶ δὲν ἐμποδίζονται ὑπὸ διατάξεως νόμου νὰ ἐπιδιώκουν καθ' ὁμάδας σκοπούς, χωρὶς αἱ ἐν λόγῳ ὁμάδες νὰ ἀποτελέσουν νομικὸν πρόσωπον κατὰ τὰ ἄρθρα 61 καὶ 78 Α.Κ.

Ἐπίσης τὸ ἄρθρον 8 τοῦ ν. 2151/1920 δὲν δύναται νὰ στηρίξῃ τὴν ἄποψιν τοῦ Α.Π., διότι ρητῶς ἀναγνωρίζει τὴν περίπτωσιν ἀπεργίας «ὁπωσδήποτε λαβούσης χώραν», δηλ. καὶ ἄνευ ἀποφάσεως τῆς γενικῆς συνελεύσεως τοῦ ἐπαγγελματικοῦ σωματείου. Ἄλλο εἶναι βεβαίως τὸ ζήτημα ὅτι ἡ διοίκησις τοῦ σωματείου ὑποχρεοῦται νὰ θέσῃ τὸ ζήτημα τῆς ὑπὸ τῶν μελῶν του κηρυχθείσης ἀπεργίας ἐνώπιον τῆς γενικῆς συνελεύσεως. Ἐκ τῆς ὑποχρεώσεως ὅμως ταύτης τῆς διοικήσεως τοῦ σωματείου ἀναμφιβόλως δὲν συνάγεται, ὅτι ἀπαγορεύεται ἡ κήρυξις ἀπεργίας ὑπὸ τῶν μελῶν τοῦ σωματείου ἢ ὅτι ἡ ἀπεργία εἶναι νόμιμος μόνον ὅταν κηρύσσεται ὑπὸ ἀνεγνωρισμένου σωματείου καὶ ὄχι ὑπὸ ὁμάδος ἢ ἑνώσεως «μεμονωμένων» ἀτόμων.

Τὸ ἐπιχείρημα τῆς κρατούσης γνώμης, καθ' ὃ «μεμονωμένα ἄτομα ἢ ὁμάδες ἐργαζομένων, μὴ ἔχουσαι δικαιοπρακτικὴν ἱκανότητα πρὸς σύναψιν συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ μὴ δυνάμεναι, ὡς ἐκ τούτου, νὰ ἐξασφαλίσουν τὴν τήρησίν της, ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐκ ταύτης ἀπορρέουσαν ὑποχρέωσιν εἰρήνης, δὲν δικαιοῦνται νὰ ἀναστέλλουν ἀναληφθεῖσαν ὑποχρέωσιν πρὸς παροχὴν ἐργασίας...», δὲν στηρίζεται, καθ' ὅσον γνωρίζομεν, εἰς οὐδεμίαν διάταξιν τοῦ ν. 3239/1955 ἢ ἄλλου νόμου. Ἡ δικαιοπρακτικὴ ἱκανότης πρὸς σύναψιν συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας τῶν ἐπαγγελματικῶν σωματείων τῶν μισθωτῶν καὶ τῶν ἐργοδοτῶν δὲν ἐτέθη παρ' ἡμῖν ὑπὸ διατάξεως νόμου ὡς προϋπόθεσις διὰ τὴν νομιμότητα τοῦ ἐργασιακοῦ ἀγῶνος, ἄρα τῆς ἀπεργίας ἢ ἀνταπεργίας. Ἐν Γερμανίᾳ ἄλλως εἶχον ἀνέκαθεν αἱ σχετικαὶ διατάξεις τοῦ Συντάγματος καὶ τῶν νόμων, ἐφ' ὧν ἐστηρίχθη ὁ Nipperdey καὶ ὑπεστήριξεν, ὅτι ὁ ἐργασιακὸς ἀγών, ἄρα καὶ ἡ ἀπεργία, διὰ νὰ εἶναι νόμιμος, πρέπει νὰ κηρυχθῇ ὑπὸ ἐπαγγελματικῶν σωματείων, ἐχόντων δικαιοπρακτικὴν ἱκανότητα πρὸς σύναψιν συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας. (Βλ. Nipperdey, ἔνθ' ἀν. σελ. 641 ἐπ.). Ἐφ' ὅσον ἐλλείπουν παρ' ἡμῖν αἱ ἀνωτέρω διατάξεις, ἡ κρατοῦσα γνώμη περὶ τῆς νομιμότητος τῆς ἀπεργίας εἶναι ἀβάσιμος.

Τέλος, τὸ ἄρθρον 294 τοῦ Π.Κ. δὲν δύναται νὰ στηρίξῃ τὴν κρατοῦσαν γνώμην. Ἀντιθέτως, παρέχει ἐπιχειρήματα ἐναντίον τῆς γνώμης ταύτης. Πρῶτον, διότι ὑποκείμενον τοῦ ἐγκλήματος δύναται νὰ εἶναι ὁ ἔχων τὴν ἰδιότητα τοῦ μισθωτοῦ, ὁ ὁποῖος ἐκ προθέσεως διὰ τῆς παύσεως τῆς ἐργασίας ἄνευ ἐγκαίρου προειδοποιήσεως τοῦ ἐργοδότου καὶ τῆς Ἀστυνομικῆς Ἀρχῆς γίνεται ὑπαίτιος τῶν ἐν ἄρθροις 292 καὶ 293 τοῦ Π.Κ. πράξεων. Δεύτερον, τὸ ὑποκειμενικὸν στοιχεῖον τῆς προθέσεως ἀναμφιβόλως δὲν ταυτίζεται πρὸς τὴν ἀπόφασιν τῆς γενικῆς συνελεύσεως τοῦ ἐπαγγελματικοῦ σωματείου. Ἂν ὁ μισθωτὸς ἐγκαίρως προειδοποίησε τὸν ἐργοδότην καὶ τὴν Ἀστυνομικὴν Ἀρχήν, ἡ παῦσις τῆς ἐργασίας παρ' αὐτοῦ (ἀπεργία) δὲν εἶναι ποινικῶς κολάσιμος, χωρὶς νὰ ἀσκῇ οὐδεμίαν ἐπιρροήν, ἂν ἡ ἀπεργία ἐκηρύχθη κατόπιν ἀποφάσεως τῆς πλειοψηφίας τῆς γενικῆς συνελεύσεως ἀναγνωρισμένου σωματείου. Τρίτον, ἐκ τῆς παύσεως τῆς ἐργασίας (ἀπεργίας) δέον νὰ παρακωλύωνται αἱ συγκοινωνίαι (ἄρθρον 292 Π.Κ.) ἢ λειτουργία ἄλλων κοινωφελῶν ἱδρυμάτων (ἄρθρον 293 Π.Κ.) καὶ ἐπὶ πλέον νὰ προξενῆται ἐντεῦθεν κατάστασις κοινῆς ἀνάγκης. Ἐὰν δὲν ὑπάρχουν τὰ ἀνωτέρω ὑποκειμενικὰ καὶ ἀντικειμενικὰ στοιχεῖα τῆ

πράξεως, ἡ ἀπεργία δὲν τιμωρεῖται.

III. Τὸ οὐσιαστικὸν περιεχόμενον καὶ τὰ ὅρια τῶν ἀτομικῶν δικαιωμάτων

1. Τὸ οὐσιαστικὸν περιεχόμενον τῶν ἀτομικῶν δικαιωμάτων.

Τὰ ἀτομικὰ δικαιώματα κατὰ τὴν ἐπικρατεστέραν γνώμην εἶναι «ἐλευθερίαι» τοῦ ἀτόμου, δηλ. «ἀνθρώπιναι ἐλευθερίαι», αἱ ὁποῖαι προϋπάρχουν τοῦ κράτους καὶ τῆς κοινωνίας. Αἱ «ἐλευθερίαι» αὗται ἀνήκουν εἰς τὰ ἄτομα διὰ μόνον τὸν λόγον ὅτι ἔχουν ἀνθρωπίνην ὄψιν. (Βλ. Bettermann - Nipperdey - Scheuner, Die Grundrechte III/1, 1958, σελ. 155). Ἤτοι τὰ ἀτομικὰ δικαιώματα δὲν παρέχονται, οὔτε δημιουργοῦνται διὰ τοῦ Συντάγματος, ἀλλ' ἁπλῶς τὸ Σύνταγμα ἀναγνωρίζει, ἐγγυᾶται καὶ προστατεύει τὰ ἀτομικὰ δικαιώματα. Ἡ ἀποψις αὕτη συμφωνεῖ πρὸς τὴν διακήρυξιν τῶν δικαιωμάτων τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ πολίτου, ἡ ὁποία ὁρίζει ὅτι: «Le but de toute association politique est la conservation des droits naturels et imprescriptibles de l' homme».

Ἀλλὰ τὰ ἀτομικὰ δικαιώματα ἢ αἱ «ἐλευθερίαι» τοῦ ἀτόμου δὲν σημαίνουν τίποτε οὐσιαστικῶς ἄνευ τῆς κρατικῆς τάξεως καὶ ἀσφαλείας. Ἕκαστον μεμονωμένον ἄτομον εἶναι ἀνίσχυρον νὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν τάξιν καὶ τὴν ἀσφάλειαν, ἐντὸς τῶν ὁποίων μόνον δύνανται νὰ ὑπάρξουν αἱ «ἐλευθερίαι» τοῦ ἀτόμου. Μόνον διὰ τῆς ἑνώσεως καὶ ὀργανώσεως τῶν ἀτόμων εἰς κράτος εἶναι δυνατὸν νὰ δημιουργηθῇ ἡ ἀσφάλεια καὶ ἡ τάξις, αἱ ὁποῖαι ἐγγυῶνται τὴν ὕπαρξιν τῶν «ἐλευθεριῶν» τοῦ ἀτόμου. Ἀπὸ τῆς ἀπόψεως ταύτης τὸ κράτος εἶναι ὁ προστάτης καὶ ὁ ἐγγυητὴς τῶν πραγματικῶς δυναμένων νὰ ὑπάρξουν ἐλευθεριῶν τοῦ ἀτόμου. Ἡ παρουσία τοῦ κράτους εἰς τὴν κοινωνίαν εἶναι ἀπαραίτητος χάριν τῆς ἐλευθερίας τῶν ἀτόμων. (Βλ. Krüger, Allgemeine Staatslehre 1964, σελ. 316). Κατ' ἀκολουθίαν τὰ ἀτομικὰ δικαιώματα συμπίπτουν πρὸς τὰ ἀνθρώπινα δικαιώματα, καθ' ἃ ἔκτασιν ἀναγνωρίζονται ταῦτα ὑπὸ τοῦ Συντάγματος. Ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ταύτην τὰ ἀτομικὰ δικαιώματα δὲν ἀποκρούουν μόνον τὰς κρατικὰς ἐπεμβάσεις (status negativus) εἰς τὴν λεγομένην ἰδιωτικὴν σφαῖραν τοῦ ἀτόμου, ἀλλὰ καὶ ἐπιβροῦν εἰς τὰς ἀξίας (status activus), π.χ. διὰ τῆς ἐλευθέρας ἐκφράσεως τῆς γνώμης, τοῦ τύπου κλπ., τὰς ὁποίας ἐναρκώνει τὸ κράτος καὶ ἡ κοινωνία.

Ἤδη ἡ φιλελευθέρα ἀντίληψις περὶ κράτους δικαίου ἐθεώρει κατὰ τὸν Triepel τὰ ἀτομικὰ δικαιώματα κυρίως μὲν ὡς περιορισμόν, ἀλλὰ καὶ ὡς τμῆμα τοῦ κράτους. (Βλ. Veröff. d. Ver. D. Srl. 1929, σ. 21). Οὕτω ὅμως παρουσιάζεται ἀπὸ τῆς γαλλικῆς ἐπαναστάσεως τὸ παράδοξον φαινόμενον νὰ διατρέχουν ἅμεσον κίνδυνον αἱ ἐλευθερίαι τοῦ ἀτόμου ἀπὸ τὸ κράτος, τὸ ὁποῖον εἶναι ὁ δημιουργός, ὁ ἐγγυητὴς καὶ ὁ προστάτης των. Ἐπίσης εἶναι παράδοξον, πῶς εἶναι νοητὸν νὰ γίνεται δεκτὸν ἀπὸ τὸ ἓν μέρος, ὅτι ὅλαι αἱ κρατικαὶ ἐξουσίαι πηγάζουν ἀπὸ τὸν λαὸν καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος αἱ ἐν λόγῳ ἐξουσίαι νὰ δημιουργοῦν κίνδυνον διὰ τὰς ἐλευθερίας τῶν ἀτόμων, τὰ ὁποῖα ἀποτελοῦν τὸν λαόν.

Ἀπὸ τῆς ἀπόψεως τῆς ἀποκρούσεως τοῦ κινδύνου τῆς κρατικῆς ἐπεμβάσεως εἰς τὰ ἀτομικὰ δικαιώματα γίνεται δεκτόν, ὅτι τὰ ἐν λόγῳ δικαιώματα συνιστοῦν «ἐλευθερίαν ἀντιστάσεως» ἢ «αὐτόνομον ἐλευθερίαν». (Βλ. M. Duverger, Institutions Politiques et Droit Constitutionnel, 1962, σ. 206 ἑπ., G. Burdeau, Droit Constitutionnel et Institutions Politiques, 1962, σ. 67).

Ἐκτὸς ὅμως τῆς ἀποκρούσεως τῆς κρατικῆς ἐπεμβάσεως τὰ ἀτομικὰ δικαιώματα ἐπιβροῦν εἰς τὴν δημιουργίαν κρατικῆς ἀσφαλείας καὶ τάξεως, ἄνευ τῶν ὁποίων δὲν δύνανται νὰ ὑπάρξουν ταῦτα. Ἡ κρατικὴ ἐγγύησις τῆς ἀσφαλείας καὶ τάξεως ἀποτελεῖ τὴν προϋπόθεσιν διὰ τὴν ἄσκησιν τῶν «ἐλευθεριῶν» τοῦ ἀτόμου, τὰ ὅρια τῶν ὁποίων ἀποτελοῦν αἱ ἀτομικαὶ ἐλευθερίαι τῶν ἄλλων συνανθρώπων. Διότι ὁ ἄνθρωπος δὲν χρησιμοποιεῖ τὴν ἐλευθερίαν του εἰς τὴν κοινωνίαν μόνον διὰ τὴν ὕπαρξίν του, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν ὕπαρξιν τῶν συνανθρώπων, μὲ τοὺς ὁποίους συμβιοῖ. (Βλ. Hamel, Die Bedentung der Grundrechte im Sozialen Rechtsstaat, 1957, σελ. 24). Ἡ παράλειψις μάλιστα τῆς παροχῆς βοηθείας εἰς ἄλλον, τοῦ ὁποίου κινδυνεύει ἡ ζωή, συνιστᾷ ἄδικον πρᾶξιν, τιμωρουμένην ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 307 τοῦ Π.Κ.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω συνάγεται, ὅτι τὸ περιεχόμενον τῶν ἀτομικῶν δικαιωμάτων κα-

θορίζεται ἀπὸ τὰς ἑκάστοτε ἐπικρατούσας εἰς τὴν κοινωνίαν ἀξίας, τὴν δημοσίαν τάξιν καὶ ἀσφάλειαν, τὴν στάθμισιν τῶν ἐννόμων ἀγαθῶν καὶ συμφερόντων, τὰ ὁποῖα περιλαμβάνονται εἰς τὰ συγκρουόμενα ἀτομικὰ δικαιώματα. Οὕτω κατὰ τοὺς R. Smend καὶ E. Kaufmann τὰ ἀτομικὰ δικαιώματα ἀποτελοῦν παράγοντας συμβάλλοντας εἰς τὴν ἐνοποίησιν καὶ ὄχι εἰς τὴν διάσπασιν τῶν κοινωνικῶν δυνάμεων τοῦ Κράτους. (Βλ. VVDSt 1928, σελ. 44).

Τὰ ἀτομικὰ δικαιώματα ἀποτελοῦν ἐπίσης ἐνισχυτικοὺς παράγοντας τοῦ ἐθνικοῦ αἰσθήματος. Οἱ λαοὶ ἀνέκαθεν ἠσθάνοντο ἐντονώτερον τὸν ἐθνικὸν δεσμόν, τὸν ὁποῖον ἐσφυρηλάτησαν αἱ «ἐλευθερίαι», τὰς ὁποίας ἐξησφάλιζον εἰς αὐτοὺς καὶ ἐθεώρησαν ἰδιαιτέραν τιμὴν νὰ ὑπερασπίσουν τὰς «ἐλευθερίας» των, θυσιάζοντες καὶ τὴν ζωήν των. (Πρβλ. Α. Dicey, Law and Public Opinion in England, 1952, σ. 81). Ἡ ὕπαρξις ὑψηλοῦ ἐθνικοῦ αἰσθήματος, τροφοδοτουμένου ἀπὸ τὰς ἀτομικὰς ἐλευθερίας, καθιστᾷ τοὺς πολίτας ἱκανοὺς νὰ ἐνδιαφέρωνται ἐνεργῶς διὰ τὸν χειρισμὸν τῶν ἐθνικῶν ὑποθέσεων, ἀντὶ νὰ περιορίζουν τὸ ἐνδιαφέρον των εἰς ζητήματα, τὰ ὁποῖα ἀφοροῦν μόνον τὸ ἀτομικὸν συμφέρον των. Διὰ τῶν ἀτομικῶν ἐλευθεριῶν δύναται νὰ συνειδητοποιήσουν, ὅτι ὅταν ἐνδιαφέρωνται ἐνεργῶς καὶ παρακολουθοῦν τὸν χειρισμὸν τῶν ἐθνικῶν ὑποθέσεων δημιουργεῖται ἀσφαλεστέρα ἐγγύησις, ὅτι ἡ ὠργανωμένη ὑπὸ τοῦ κράτους προστασία τῶν «ἐλευθεριῶν» δὲν θὰ ἐκφυλισθῇ εἰς κίνδυνον διὰ τὰς «ἐλευθερίας». Διὰ τοῦτο τὸ γνήσιον ἐθνικὸν συμφέρον ὑπαγορεύει, ὅπως τὸ κράτος ὑποχωρῇ πρὸ τῶν «ἐλευθεριῶν», ἐκεῖ ὅπου αἱ «ἐλευθερίαι» συμβάλλουν οὐσιωδῶς εἰς τὴν δημιουργίαν κοινωνικῆς καὶ κρατικῆς ἑνότητος. Ἀπὸ τῆς ἀπόψεως ταύτης ἡ συνδικαλιστικὴ ἐλευθερία, ὡς μία ἀπὸ τὰς μορφὰς τῆς ἐλευθερίας τοῦ συνεταιρίζεσθαι, ὅταν ἀπειλεῖται οὐσιαστικῶς ἀπὸ τὰς «κοινωνικὰς δυνάμεις» εἰς τὴν ἀνταγωνιστικὴν οἰκονομίαν, δέον νὰ τύχῃ εἰδικῆς προστασίας ἔναντι τῶν ἀπειλούντων ταύτην κινδύνων, οἱ ὁποῖοι εἶναι κίνδυνοι καὶ διὰ τὴν κοινωνικὴν ἑνότητα. Τὴν κοινωνικὴν ἑνότητα, τὴν ἑνότητα τῶν ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων ἐκφράζει ἡ ἑνότης τοῦ δικαίου, ἡ ὁποία ἔχει σκοπὸν νὰ διασφαλίσῃ τὴν ὁμαλὴν κοινωνικὴν συμβίωσιν. Οὕτω ἡ προστασία τῆς συνδικαλιστικῆς ἐλευθερίας δὲν ἔχει μόνον κοινωνικοπολιτικὸν περιεχόμενον, ἀλλὰ καὶ συνταγματικοπολιτικὴν σημασίαν, ἐφ' ὅσον ἐπιδιώκει νὰ καταστήσῃ τοὺς ἐργαζομένους ἐλευθέρους καὶ ἀνεξαρτήτους πολίτας τοῦ κράτους. (Βλ. Smend, Bürger und Bourgeois εἰς Staatsrechtliche Abhandlungen, 1955, σελ. 319).

Περαιτέρω, ἐφ' ὅσον τὰ ἀτομικὰ δικαιώματα ἀναφέρονται εἰς συγκεκριμένας ἀξίας, π.χ. τὴν θρησκείαν, τὴν ἐλευθερίαν τοῦ προσώπου, τὴν ἰδιοκτησίαν, τὴν ἐλευθερίαν τῆς γνώμης, τὴν ἐλευθερίαν τοῦ συνεταιρίζεσθαι κλπ. καὶ προσδιορίζεται ἡ σχέσις τῆς κρατικῆς δράσεως πρὸς τὰς ἐν λόγῳ ἀξίας, συνιστοῦν σειρὰν ἀξιολογικῶν ἀποφάσεων, αἱ ὁποῖαι ἐκφράζουν τὸ ἀξιολογικὸν αἴσθημα τῶν πολιτῶν.

Κατὰ τὸν Schmitt τὰ «γνήσια» ἀτομικὰ δικαιώματα ἰσχύουν ἀπολύτως ὡς προκρατικὰ ἢ ὑπερκρατικὰ δικαιώματα, ἤτοι ἔχουν ἀπολιτικὸν χαρακτῆρα καὶ διακρίνονται ἀπὸ τὰ μὴ γνήσια δικαιώματα, τὰ ὁποῖα ἔχουν περιορισμένην ἰσχὺν λόγῳ τοῦ πολιτικοῦ χαρακτῆρός των (Βλ. Verfassungslehre, σελ. 163 ἐπ.). Ἐκτὸς τούτων τὰ ἀτομικὰ δικαιώματα διακρίνονται εἰς δημοκρατικὰ δικαιώματα τοῦ πολίτου, τὰ ὁποῖα ἐπίσης εἶναι ἀτομικὰ δικαιώματα, ἀλλ' ὑπὸ διάφορον ἔννοιαν ἐκείνης τῶν δικαιωμάτων τῆς ἐλευθερίας τοῦ ἀτόμου. Διότι τὰ δημοκρατικὰ δικαιώματα τοῦ πολίτου δὲν προϋποθέτουν τὴν «ἐλευθερίαν» ἑκάστου ἀτόμου ὡς ἐξωκρατικὴν κατάστασιν, ἀλλ' ἀναφέρονται εἰς τὸν «πολίτην» ὁ ὁποῖος ζῇ ἐ ν τ ὸ ς τοῦ κράτους. (Βλ. Verfassungslehre, σελ. 165).

Ἐξ ἄλλου τὰ χαρακτηριζόμενα ὡς σοσιαλιστικὰ δικαιώματα τοῦ ἀτόμου, τὰ ὁποῖα συνδέονται πρὸς κρατικὰς παροχάς, δύνανται νὰ θεωρηθοῦν μᾶλλον ὡς δημοκρατικὰ δικαιώματα παρὰ ὡς περιλαμβανόμενα εἰς τὰς «ἐλευθερίας» τοῦ ἀτόμου ἢ τὰ πολιτικὰ δικαιώματα τοῦ ἀτόμου.

Ἡ ἀναγνώρισις τῶν ἀτομικῶν δικαιωμάτων, δηλ. κατὰ τὸν Schmitt τὰ δικαιοκρατικὰ στοιχεῖα τοῦ Συντάγματος εἰς τὸν ἰδεατὸν τύπον τοῦ φιλελευθέρου ἀστικοῦ κράτους, συνιστοῦν τὰς θεμελιώδεις διατάξεις τοῦ Συντάγματος, αἱ ὁποῖαι δὲν δύνανται νὰ τροποποιηθοῦν ἢ νὰ καταργηθοῦν δι' ἀναθεωρήσεως τοῦ Συντάγματος. Ὁ Schmitt εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην συντάσσεται πρὸς τὴν ἄποψιν τοῦ Duguit, καθ' ἣν τὰ

δικαιώματα ἐλευθερίας τοῦ 1789 δὲν δύνανται νὰ τροποποιηθοῦν δι' ἀναθεωρήσεως τοῦ Συντάγματος. Πρὸς τὴν ἄποψιν ταύτην ὁ Schmitt συνδέει τὴν διάκρισιν μεταξὺ «Συντάγματος» καὶ τῶν θετικῶν μὴ θεμελιωδῶν κανόνων τοῦ Συντάγματος. Διὰ τοῦ «Συντάγματος» ὁ Schmitt ἐννοεῖ τὰς συγκεκριμένας θεμελιώδεις πολιτικὰς «ἀποφάσεις», αἱ ὁποῖαι προσδίδουν τὰ βασικὰ χαρακτηριστικὰ τῆς πολιτικῆς ὑπάρξεως συγκεκριμένου λαοῦ καὶ ἀποτελοῦν τὴν προϋπόθεσιν δι' ὅλας τὰς ἄλλας συνταγματικὰς διατάξεις. Π.χ. ἡ διάταξις «πᾶσα κρατικὴ ἐξουσία πηγάζει ἐκ τοῦ λαοῦ» ἢ αἱ διατάξεις περὶ «γνησίων ἀτομικῶν δικαιωμάτων» δὲν ἀποτελοῦν ἁπλῶς «νόμους ἢ κανόνας δικαίου», ἀλλ' ἀποτελοῦν τὸ «Σύνταγμα», δηλ. τὴν βάσιν, ἐπὶ τῆς ὁποίας στηρίζονται ὅλαι αἱ ἄλλαι συνταγματικαὶ διατάξεις (μὴ θεμελιώδεις) καὶ οἱ κανόνες δικαίου. (Βλ. Verfassungslehre, σελ. 22 ἐπ.). Ἡ περαιτέρω ἀνάλυσις τῶν ἐννοιῶν τούτων ἔχει ἐνδιαφέρον, ἀλλὰ θὰ ὑπερέβαινε τὰ πλαίσια τοῦ παρόντος. Δύναται μόνον νὰ λεχθῇ, ὅτι ἡ θεωρία τοῦ «Συντάγματος» τοῦ Schmitt ἀναφέρεται εἰς τὸν ἰδεατὸν τύπον τοῦ φιλελευθέρου ἀστικοῦ κράτους, ὁ ὁποῖος ἔχει μεθοδολογικὴν χρησιμότητα διὰ τὴν κατάταξιν τῶν Συνταγμάτων, χωρὶς ὅμως νὰ δύναται νὰ ἀποτελέσῃ τὴν ἀποκλειστικὴν μέθοδον ἑρμηνείας συγκεκριμένων διατάξεων ὡρισμένου Συντάγματος. (Βλ. Ule εἰς AöR, NF, 21, 1, σελ. 89).

2. Τὰ ὅρια τῶν ἀτομικῶν δικαιωμάτων καὶ ἡ διάκρισις μεταξὺ πολιτικοῦ καὶ νομικοῦ στοιχείου.

Κατὰ τὴν ἐπικρατεστέραν γνώμην τὸ περιεχόμενον τῶν ἀτομικῶν δικαιωμάτων καθορίζεται ἀπὸ τὰς ἑκάστοτε διατάξεις συγκεκριμένου Συντάγματος καὶ τελεῖ ὑπὸ τὴν ἐπιφύλαξιν τοῦ νόμου (βλ. Anschütz, Die Verfassung des Deutschen Reichs, Kommentar, 1933, σελ. 516, Thoma εἰς Handbuch des Deutschen Staatsrechts, 1932, II, σελ. 609, καὶ εἰς Veröff. d. Verein d D. Staatsrecht, 1928, σελ. 85 ἐπ., Häntzschel εἰς HdBdSt, II, σελ. 639).

Οἱ R. Smend καὶ E. Kaufmann δέχονται ἐπίσης, ὅτι εἰς τὴν ἄσκησιν τῶν ἀτομικῶν δικαιωμάτων ὑπάρχουν πάντοτε ὅρια ἢ περιορισμοί, οἱ ὁποῖοι χαράσσονται βάσει τῶν ἑκάστοτε ἐπικρατουσῶν κοινωνικῶν ἀξιῶν, τῆς δημοσίας ἀσφαλείας καὶ τάξεως καὶ τῆς σταθμίσεως τῶν συγκρουομένων ἐννόμων ἀγαθῶν ἢ συμφερόντων. (Βλ. VvDSt, 1928, σελ. 44).

Ὁ Kelsen ὑποστηρίζει, ὅτι τὸ Σύνταγμα, τὸ ὁποῖον ὁρίζει τὰ ἀτομικὰ δικαιώματα καὶ τὴν κρατικὴν ὀργάνωσιν, θέτει τὰς ἀρχὰς καὶ τὰ ὅρια, ἐντὸς τῶν ὁποίων οἱ μελλοντικοὶ νόμοι δύνανται νὰ καθορίσουν τὸ περιεχόμενον τῶν ἀτομικῶν δικαιωμάτων (ἐπιφύλαξις τοῦ νόμου). Ἤτοι τὸ Σύνταγμα παρέχει ἐξουσιοδότησιν εἰς τὸν νομοθέτην, ὅπως καθορίζῃ ἑκάστοτε τὰ ὅρια τοῦ περιεχομένου τῶν ἀτομικῶν δικαιωμάτων. Ἄνευ τοιαύτης ἐξουσιοδοτήσεως τοῦ Συντάγματος δὲν δύναται ὁ νομοθέτης νὰ περιορίσῃ π.χ. τὰ ἀτομικὰ δικαιώματα τῆς ἐλευθερίας τοῦ προσώπου, τῆς ἰσότητος, τῆς ἰδιοκτησίας κλπ. (Βλ. VVDSt. 1929, σελ. 37).

Ὁ C. Schmitt διακρίνει τὰ ἀτομικὰ δικαιώματα εἰς «γνήσια» καὶ μὴ γνήσια καὶ ὑποστηρίζει, ὅτι τὰ γνήσια ἀτομικὰ δικαιώματα συνιστοῦν τὰς «ἐλευθερίας» τοῦ ἀτόμου ἔναντι τοῦ ἰδεατοῦ τύπου τοῦ φιλελευθέρου ἀστικοῦ κράτους. Κατὰ τὸν Schmitt τὸ φιλελεύθερον ἀστικὸν κράτος στηρίζεται ἐπὶ δύο βάσεων. Ἡ μία βάσις ἀποτελεῖται ἀπὸ τὴν ὀργάνωσιν τοῦ κράτους καὶ ἡ ἄλλη βάσις ἀπὸ τὰ ἀτομικὰ δικαιώματα. Ἡ σχέσις μεταξὺ τῶν δύο τούτων βάσεων κατὰ τὸ Σύνταγμα προσδίδει τὴν φυσιογνωμίαν τοῦ κράτους. (Βλ. Verfassungslehre, 1928, σελ. 164, καὶ HdDSt, 1932, II, σελ. 579 ἐπ.). Τρεῖς δυνατότητες ὑπάρχουν τῆς σχέσεως ταύτης: Ἡ πρώτη εἶναι τὰ ἀτομικὰ δικαιώματα νὰ ἔχουν, κατ' ἀρχήν, ὑπερτέραν ἰσχὺν ἔναντι τῆς κρατικῆς ὀργανώσεως· ἡ δευτέρα εἶναι ἀντιθέτως ἡ κρατικὴ ὀργάνωσις νὰ ἔχῃ, κατ' ἀρχήν, ὑπερτέραν ἰσχὺν ἔναντι τῶν ἀτομικῶν δικαιωμάτων· καὶ ἡ τρίτη δυνατότης εἶναι ὡρισμένα ἐκ τῶν ἀτομικῶν δικαιωμάτων νὰ ἰσχύουν παραλλήλως πρὸς τὴν κρατικὴν ὀργάνωσιν.

Ἡ νομικὴ σημασία τῶν γνησίων ἀτομικῶν δικαιωμάτων ἔγκειται εἰς τὴν ἀναγνώρισιν παρὰ τοῦ φιλελευθέρου ἀστικοῦ κράτους τῆς προϋπάρξεως ἢ παραλλήλου ὑπάρξεως τῶν ἀτομικῶν δικαιωμάτων. Ἡ παρὰ τοῦ ἀστικοῦ κράτους τοιαύτη ἀναγνώρισις συνεπάγεται περαιτέρω, ὅτι ἡ περιοχὴ τῆς ἐλευθερίας τοῦ ἀτόμου εἶναι, κατ' ἀρχήν, ἀπεριόριστος καὶ

ὅτι ἡ ἐπέμβασις τοῦ κράτους εἶναι, κατ' ἀρχήν, περιωρισμένη καὶ ὑπόκειται εἰς ἔλεγχον. (Βλ. M a u n z, Deutsches Staatsrecht, 1964, σελ. 100, E. H u b e r, Wirtschaftsverwaltungsrecht, I, 1953, σελ. 663, D ü r i g εἰς M a u n z - D ü r i g Kommentar, 1960, Art. 2, 1, 81). Εἰς τὴν ἄποψιν τοῦ S m e n d, καθ' ἣν τὸ δικαίωμα τῆς ἐλευθέρας ἐκφράσεως τῆς γνώμης ἰσχύει ἐντὸς τῶν ὁρίων, τὰ ὁποῖα προκύπτουν ἑκάστοτε ἐκ τῆς σταθμίσεως τῶν συγκρουομένων ἢ ἀντιμαχομένων ἀγαθῶν ἢ συμφερόντων, ὁ S c h m i t t ἀντέταξεν, ὅτι τὰ ἀτομικὰ δικαιώματα τῆς ἐλευθερίας τοῦ προσώπου δὲν ἀποτελοῦν δικαίωμα ἢ ἔννομον ἀγαθόν, τὸ ὁποῖον θὰ ἠδύνατο νὰ σταθμισθῇ ἢ νὰ συγκριθῇ πρὸς ἄλλα ἔννομα ἀγαθὰ ἢ συμφέροντα. Διὰ τὰ ἀτομικὰ δικαιώματα δὲν ὑπάρχει τίποτε σπουδαιότερον ἀπὸ τὴν ἐλευθερίαν τοῦ προσώπου καὶ τὸ μόνον ζήτημα, τὸ ὁποῖον μένει, εἶναι νὰ ἀνευρεθῇ τὸ κριτήριον, βάσει τοῦ ὁποίου θὰ ἐνεργηθοῦν αἱ κρατικαὶ ἐπεμβάσεις, δηλ. θὰ προσδιορισθοῦν τὰ ὅρια τοῦ νόμου καὶ τῆς διοικητικῆς πράξεως, ὥστε νὰ δύναται νὰ καθορισθῇ ἡ ἔκτασις των καὶ νὰ ἐλεγχθῇ ἡ συνταγματικότης των. (Βλ. S c h m i t t, Verfassungslehre σελ. 167).

Εἰς τὰς παρατηρήσεις ταύτας ὅμως τοῦ S c h m i t t δύναται νὰ ἀντιταχθῇ, ὅτι δὲν ἀρκεῖ ἁπλῶς ἡ ἀπόκρυσις τοῦ κριτηρίου τῆς σταθμίσεως καὶ ἐκτιμήσεως τῶν συγκρουομένων ἀγαθῶν καὶ συμφερόντων, χωρὶς συγχρόνως νὰ προτείνεται ἕτερον συγκεκριμένον κριτήριον, καταλληλότερον διὰ τὸν προσδιορισμὸν τῶν ὁρίων τῆς ἐπεμβάσεως τοῦ νόμου καὶ τῆς διοικητικῆς πράξεως. (Βλ. E i k e v. H i p p e l, Grenze und Wesensgehalt der Grundrechte, 1965, σ. 27). Διότι εἰς τὰς περιπτώσεις συγκρούσεως ἀτομικῶν δικαιωμάτων, περιεχόντων ἀξίας συμφυεῖς πρὸς τὸ δημόσιον συμφέρον, εἶναι ἀπαραίτητος ἡ ὕπαρξις ἀντικειμενικοῦ κριτηρίου, δυνάμει τοῦ ὁποίου θὰ κριθῇ ποῖον ἐκ τῶν συγκρουομένων δικαιωμάτων εἶναι ὑπέρτερον καὶ ποῖον πρέπει νὰ περιορισθῇ, δοθέντος ὅτι ἡ ἐννοιοκρατικὴ μέθοδος δὲν ἀρκεῖ.

Ἐπίσης ἡ ἄποψις τοῦ S c h m i t t περὶ τοῦ ἀπολύτου χαρακτῆρος τῶν δικαιωμάτων τῆς ἐλευθερίας τοῦ προσώπου δὲν εὑρίσκεται ἐν ἁρμονίᾳ πρὸς τὴν ἐπικρατεστέραν βασικὴν ἄποψίν του, καθ' ἣν διὰ νὰ ἰ σ χ ύ ο υ ν τὰ ἀτομικὰ δικαιώματα ἀπαιτεῖται νὰ «νομιμοποιηθοῦν» διὰ συνταγματικῆς διατάξεως. Οὕτω ὅμως ἡ ἀπόφασις τοῦ γερμανικοῦ λαοῦ περὶ τῶν γνησίων ἀτομικῶν δικαιωμάτων γάνει τὸν ὑπερβατικόν χαρακτῆρα της—ὁ ὁποῖος ἐνθυμίζει τὸν ὑπαρξισμὸν τοῦ K i e r k e g a a r d—καὶ μεταβάλλεται εἰς τὴν διὰ θετικῆς διατάξεως ἔκφρασιν τῆς θελήσεως ἢ ἀποφάσεως τῆς συντακτικῆς ἐξουσίας. Συνεπῶς, ἀντὶ τῶν συντακτικῶν ἀ ξ ι ώ ν περὶ τῶν ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων, ἔχομεν τὴν συντακτικὴν ἀ π ό φ α σ ι ν, ἡ ὁποία ἰσχύει ἀνεξαρτήτως τοῦ ἠθικοῦ περιεχομένου ἢ τῆς ὑπαρξιακῆς ἀξίας της. Τὴν ἄποψιν ταύτην διατυπώνει ὁ S c h m i t t, ὑποστηρίζων, ὅτι «ἡ ἀξία καὶ ἡ δικαιολογία τῆς ὑπάρξεως πάσης πολιτικῆς ἑνότητος δὲν ἔγκειται εἰς τὴν ὀρθότητα ἢ τὴν χρησιμότητα τῶν κανόνων, ἀλλ' εἰς τὴν ὕπαρξίν της». Ὅ,τι ὑπάρχει ὡς πολιτικὴ ὀντότης, ἀπὸ νομικῆς ἀπόψεως ἔχει ἀξίαν, διότι ὑπάρχει. (Βλ. Verfassungslehre, σελ. 22). Ἀλλ' εἶναι πρόδηλον, ὅτι ἐφ' ὅσον ἐγκλείεται τὸ ἠθικὸν στοιχεῖον ἀπὸ τὴν πολιτικὴν καὶ τὸ δημόσιον δίκαιον καὶ προβάλλει μόνον τὸ βουλητικὸν στοιχεῖον τοῦ θετικισμοῦ, δὲν δύναται νὰ γίνῃ λόγος περὶ γνησίων ἀτομικῶν δικαιωμάτων ἀπολύτου ἰσχύος. (Βλ. H a m e l, Die Bedeutung der Grundrechte in sozialen Rechtsstaat, 1957, σελ. 12).

Ὡς ἐλέχθη, ὁ S c h m i t t ὑποστηρίζει, ὅτι ἐκτὸς τῶν γνησίων ὑπάρχουν καὶ μὴ γνήσια ἀτομικὰ δικαιώματα, ὡς εἶναι π.χ. ἡ ἐλευθερία ἐκφράσεως γνώμης, ἡ ἐλευθερία τῆς θρησκείας, ἡ ἐλευθερία τοῦ συνέρχεσθαι καὶ συνεταιρίζεσθαι κλπ. Καὶ τὰ δικαιώματα ταῦτα δύνανται νὰ ἀναγνωρισθοῦν ὡς γνήσια ἀτομικὰ δικαιώματα, ἐφ' ὅσον δὲν ἐξέρχονται τῆς ἀ π ο λ ι τ ι κ ῆ ς περιοχῆς συγκεκριμένης κοινωνικῆς σχέσεως καὶ ἀφορῶν μόνον τὸν ἐλεύθερον ἀνταγωνισμόν, τὴν ἐλευθέραν συζήτησιν καὶ ἀνταλλαγὴν σκέψεων τοῦ ἀτόμου. Ἐφ' ὅσον ὅμως τὰ ἐν λόγῳ ἀτομικὰ δικαιώματα προσλαμβάνουν π ο λ ι τ ι κ ὸ ν χαρακτῆρα—καὶ τοῦτο δύναται νὰ γίνῃ εὐχερῶς, ὅσον καὶ ἀνεπαισθήτως—παύουν πλέον νὰ εἶναι δικαιώματα ἐλευθερίας τοῦ ἀτόμου. Τὰ ἐν λόγῳ δικαιώματα ἀποκτοῦν πολιτικὸν χαρακτῆρα, ὅταν μεταβάλλωνται εἰς «ὄργανα» πολιτικῆς, δηλ. ὅταν χρησιμοποιοῦνται εἰς τὸν «ἀγῶνα», ὁ ὁποῖος ἔχει σκοπὸν νὰ ἐπηρεάσῃ τὴν διανομὴν τῆς «δυνάμεως» μεταξὺ τῶν διαφόρων κοινωνικῶν ὁμάδων καὶ περαιτέρω νὰ προσδιορίσῃ τοὺς

σκοπούς τοῦ κράτους. (Βλ. Max Weber, Wirtschaft und Gesellschaft, 1956 σελ. 823). Εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην τὰ ἐν λόγω δικαιώματα χάνουν τὸν ἀτομικὸν - ἀνθρώπινον χαρακτῆρά των καὶ τὴν ἀπόλυτον προστασίαν των, διότι δὲν ἀνήκουν πλέον μόνον εἰς τὴν σφαῖραν τῆς αὐστηρῶς προσωπικῆς ἐλευθερίας, δοθέντος ὅτι περιέχουν στοιχεῖα κοινωνικοπολιτικῆς δράσεως. Ὅταν π.χ. ἡ ἐλευθερία τοῦ συνεταιρίζεσθαι προσλάβῃ τὴν μορφὴν τοῦ συνδικαλιστικοῦ ἀγῶνος, εἰς τὸν ὁποῖον χρησιμοποιοῦνται τὰ εἰδικὰ μέσα τοῦ κοινωνικοπολιτικοῦ ἀγῶνος, ὅπως τῆς ἀπεργίας καὶ ἀνταπεργίας, εἶναι φανερὸν ὅτι εἶναι ἐνδεχόμενον νὰ εἰσέλθῃ καὶ νὰ κινηθῇ εἰς τὸν χῶρον τῆς πολιτικῆς, ὅτε πλέον προβάλλει ὡς ἀναπόδραστος ἀνάγκη ἡ εἰδικὴ κρατικὴ ρύθμισις. Διότι εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην, δηλ. ὅταν εἶναι βέβαιον, ὅτι ὁ συνδικαλιστικὸς ἀγὼν ὑπὸ τὴν μορφὴν ἀπεργίας ἢ ἀνταπεργίας εἰσέλθῃ εἰς τὴν περιοχὴν τῆς πολιτικῆς ἐξαφανίζεται ἡ βασικὴ προϋπόθεσις τοῦ φιλελευθέρου ἀστικοῦ κράτους καὶ αἱ ρηθεῖσαι «ἐλευθερίαι» δὲν σημαίνουν πλέον τὴν, κατ' ἀρχήν, ἀπεριόριστον δυνατότητα ἐνεργείας τοῦ ἀτόμου, ἀλλὰ τὴν **ἀνεμπόδιστον ἐκμετάλλευσιν** τῆς κοινωνικῆς δυνάμεως διὰ τῶν κοινωνικῶν ὀργανώσεων.

Πέραν τῶν ἀνωτέρω δύναται νὰ λεχθῇ, ὅτι ὅλαι αἱ διατάξεις τοῦ Συντάγματος εἰς τὸ σύγχρονον κράτος ἔχουν **πολιτικὸν** χαρακτῆρα. Ὁ Smend καθώρισε σαφῶς τὸν συνταγματικοῦ δικαίου χαρακτῆρα τῶν ἀτομικῶν δικαιωμάτων, ἐκ τοῦ ὁποίου συνάγεται ἡ σημασία τούτων εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου. (Βλ. Das Recht der freien Meinungsäusserung εἰς VVDSt, 1928, σελ. 45). Τὰ ἀτομικὰ δικαιώματα δὲν ἐπιδιώκουν τοὺς εἰδικοὺς τεχνικοὺς σκοπούς ἑκάστης ἐπὶ μέρους περιοχῆς τοῦ δικαίου—ἰδιωτικοῦ, ἐργατικοῦ, διοικητικοῦ, ποινικοῦ — ἀλλὰ τὸν συστατικὸν τῆς καθόλου ὑπάρξεως τοῦ κράτους συνταγματικὸν σκοπόν. Ὁ Smend ὑποστηρίζει, ὅτι τὸ Σύνταγμα διακρίνεται ἀπὸ τὴν ὑπόλοιπον ἔννομον τάξιν λόγῳ τοῦ πολιτικοῦ χαρακτῆρος τοῦ ἀντικειμένου του. (Βλ. Verfassung und Verfassugsrecht, 1928, σελ. 133 καὶ 161). Πρὸς τὴν ἄποψιν ταύτην συμφωνεῖ ὁ Triepel, ὁ ὁποῖος χαρακτηρίζει τὸ συνταγματικὸν δίκαιον ὡς πολιτικὸν δίκαιον. (Βλ. Wesen und Entwicklung der Staatsgerichtsbarkeit εἰς VVDSt, 1929, σελ. 2). Τοῦτο ὅμως δὲν σημαίνει, ὅτι τὸ «πολιτικὸν» δίκαιον δὲν συνίσταται ἐκ **νομικῶν** κανόνων. Εἰς ὅλην τὴν περιοχὴν τοῦ δικαίου ἀπαντῶμεν ἀξίας ἢ ἀξιολογήσεις, αἱ ὁποῖαι περιέχονται εἰς τοὺς νόμους, ἢ κατά τινα τρόπον δύνανται νὰ διαγνωσθοῦν ἐξ αὐτῶν. Δηλ. πρόκειται περὶ «νομικοποιημένων» ἀξιολογήσεων, ὡς ἐχαρακτήρισε ταύτας ὁ Triepel, αἱ ὁποῖαι εἶναι γνήσιοι κανόνες δικαίου. (Βλ. εἰς VVDSt, 1928, σελ. 90). Καὶ τὰ ἀτομικὰ δικαιώματα δὲν εἶναι τίποτε ἄλλο, παρὰ ἀξίαι ἢ ἀξιολογήσεις, διατυπωθεῖσαι εἰς τὸ Σύνταγμα, τὸ ὁποῖον περιέχει **νομικοὺς** κανόνας ὑπερτέρας μάλιστα ἰσχύος. Ἤτοι τὰ ἀτομικὰ δικαιώματα, ὡς ἔχουν διατυπωθῇ εἰς τὰς διατάξεις τοῦ Συντάγματος, δὲν ἀποτελοῦν κατευθυντηρίους ἀρχάς, ἀλλὰ κανόνας δικαίου ηὐξημένης ἰσχύος.

Διὰ τοῦτο δὲν νομίζομεν ὀρθοτέραν τῆς ἀπόψεως τοῦ Triepel τὴν ἀντίθετον ἄποψιν τοῦ Kelsen, καθ' ἣν μεταξὺ τοῦ «πολιτικοῦ» καὶ τοῦ «νομικοῦ» στοιχείου τοῦ Συντάγματος ὑπάρχει ἀντίθεσις, διότι τὸ «πολιτικὸν» στοιχεῖον ἀνήκει εἰς σφαῖραν οὐσιαστικῶς **ξένην** πρὸς τὸ δίκαιον καὶ πρὸς τὸ Σύνταγμα, στερουμένην τῆς νομικῆς ρυθμίσεως ὡς συμπλέγματος κανόνων δικαίου. (Βλ. VVDSt, 1929 σελ. 119). Διότι εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ «πολιτικοῦ» στοιχείου τοῦ Συντάγματος δὲν ὑπάρχει **κατ' ἀνάγκην** ἀντίθεσις πρὸς τὸ «νομικὸν» στοιχεῖον. Εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην ὁ νομικὸς κανὼν ἔχει ὡς περιεχόμενον πολιτικὰ στοιχεῖα. Ἐκ τούτου ὅμως δὲν παύει νὰ ἀνήκῃ εἰς τὸ δίκαιον, ὡς ὀρθῶς ὑπεστήριξεν ὁ Triepel. (Βλ. ἔνθ' ἀνωτ. σ. 116).

Ἐξ ἄλλου, εἶναι ἀναμφίβολον, ὅτι καὶ ἄλλοι κλάδοι τοῦ δικαίου ἐνδέχεται νὰ περιέχουν «πολιτικὰ» στοιχεῖα, ὅπως π.χ. εἰς τὸ οἰκογενειακὸν δίκαιον περιέχονται κανόνες ἀφορῶντες εἰς τὴν ρύθμισιν ζητημάτων, ὡς εἶναι οἱ λόγοι διαζυγίου, οἱ ὁποῖοι, κατὰ τὰς περιστάσεις, δύνανται νὰ ἀποτελέσουν κατ' ἐξοχὴν «πολιτικὰ» στοιχεῖα. Ἐπίσης εἰς τὸ ποινικὸν δίκαιον τὸ ζήτημα π.χ. τῆς καταργήσεως τῆς ποινῆς τοῦ θανάτου δύναται νὰ ἀποτελέσῃ «πολιτικὸν» στοιχεῖον κλπ. Ἐξ ὅλων τούτων ὅμως δὲν ἕπεται, ὅτι δύναται νὰ ὑποστηριχθῇ, ὅτι τὸ οἰκογενειακὸν ἢ τὸ ποινικὸν δίκαιον παύουν νὰ ἀποτελοῦν κλάδους τοῦ δικαίου, διότι περιέχουν «πολιτικὰ» στοιχεῖα, καὶ ὅτι οἱ ἐξετά-

ζοντες ταῦτα παύουν νὰ εἶναι νομικοί, ὡς ἀβασίμως ὑπεστήριξεν ὁ Kelsen.

Ἀλλ' ἐρωτᾶται περαιτέρω, ἐκ ποίων συγκεκριμένων στοιχείων ἀποτελεῖται ἡ ἔννοια τοῦ «πολιτικοῦ». Ὁ Smend χαρακτηρίζει ὡς «πολιτικὸν» στοιχεῖον ἐκεῖνο, διὰ τοῦ ὁποίου τὸ κράτος καθορίζει καὶ πραγματοποιεῖ τὴν ὕπαρξίν του. Ἤτοι πολιτικὸν στοιχεῖον εἶναι ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον ἐξασφαλίζει τὴν ἑνότητα (Integration) τοῦ κράτους. Ἐπειδὴ τὸ πολιτικὸν στοιχεῖον συνδέεται πρὸς τὴν κρατικὴν ἑνότητα, συνάγεται ὅτι τὸ πολιτικὸν δίκαιον εἶναι ἐνοποιητικὸν δίκαιον. (Βλ. Smend, Verfassung und Verfassungsrecht, σελ. 178).

Ὁ Triepel δέχεται, ὅτι «πολιτικὸν» στοιχεῖον εἶναι πᾶν ὅ,τι ἀναφέρεται εἰς κρατικὸν σκοπὸν (βλ. Festgabe F. Kahl, II, 1923, σελ. 17) καὶ οὕτω στενεύει τὸν ὁρισμὸν τῆς ἐννοίας «πολιτικόν». Ἀκόμη περισσότερον στενεύει τὴν ἔννοιαν τοῦ «πολιτικοῦ» ὁ Schmitt, ὁ ὁποῖος ἀντιτάσσει εἰς τὸ στοιχεῖον τοῦτο τὸ δικαιοκρατικὸν στοιχεῖον. (Βλ. Verfassungslehre, σ. 110, 125, 146, 200). Οὕτω διαχωρίζονται ἀπὸ τὴν ἔννοιαν «πολιτικὸν» ὅλα τὰ λιμπεραλιστικὰ καὶ δικαιοκρατικὰ στοιχεῖα ἑνὸς Συντάγματος. Ὁ Schmitt ἐπεξειργάσθη βαθύτερον τὴν ἔννοιαν τοῦ «πολιτικοῦ» ὑπὸ τὸ σχῆμα «φίλος - ἐχθρὸς» καὶ αἱ ἀπόψεις του εὗρον ζωηρὰν ἀπήχησιν, ἀλλ' ἡ κριτικὴ ἀνάλυσις των θὰ ὑπερέβαινε τὰ πλαίσια τοῦ παρόντος. (Βλ. C. Schmitt, Der Begriff des Politischen, 1927, σελ. 26. Πρβλ. Scheuner εἰς Festgabe für R. Smend, 1964, σελ. 226, Laufer, Das Criterium politischen Handelus 1961). Κατὰ τὸν Triepel ἡ ἄποψις τοῦ Schmitt, τὴν ὁποίαν ὑπεστήριξε καὶ ὁ Heller, περὶ ἀντιθέσεως τοῦ πολιτικοῦ καὶ δικαιοκρατικοῦ στοιχείου, εἶναι αὐθαίρετος, διότι ἡ δικαιοκρατικὴ σκέψις δὲν εἶναι ἀπολιτικὴ σκέψις, ἀλλ' ἓν ἰδιαίτερον εἶδος πολιτικῆς σκέψεως καὶ τὰ ἀστικοδικαιοκρατικὰ συστατικὰ στοιχεῖα ἑνὸς Συντάγματος ἀνήκουν ἐπίσης καὶ εἰς τὸ «πολιτικὸν του σύστημα». (Βλ. VVDSt, 1929, σελ. 7).

Τέλος, κατὰ παρόμοιον τρόπον πρὸς τὸν Schmitt ὁρίζει τὴν ἔννοιαν τοῦ «πολιτικοῦ» ὁ Bilfinger, ὁ ὁποῖος βλέπει τὴν οὐσίαν τοῦ κράτους δικαίου εἰς τὸ γεγονός, ὅτι ὄχι μόνον τὰ ἄτομα, ἀλλὰ καὶ τὸ κράτος ὑπόκειται εἰς δέσμευσιν διὰ κανόνων δικαίου, εἰς αὐτοδέσμευσιν, ἐνῷ τὸ πολιτικὸν κράτος ἀνθίσταται εἰς τὸν κανόνα δικαίου ὡς τοιοῦτον. (Βλ. Betractungen über politisches Recht, εἰς Zs f. ansländ. öff. Recht n. Völkerrecht, I, σελ. 58). Πολιτικὸν κράτος εἶναι τὸ «ζωντανὸν καὶ δυναμικὸν» κράτος καὶ οἱ τιθέμενοι διὰ τῶν ὀργάνων του κανόνες, οἱ ὁποῖοι ἀπορρέουν ἐκ τοῦ γεγονότος τούτου, εἶναι πολιτικὸν δίκαιον.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω συνάγεται, ὅτι ἡ ἔννοια τοῦ «πολιτικοῦ» στοιχείου εἶναι ρευστή, περιέχουσα ἀξιολογήσεις, δυναμένας νὰ περιληφθοῦν εἰς νομικὰς διατάξεις εἰς ὅλους τοὺς κλάδους τοῦ δικαίου, δηλαδὴ νὰ «νομικοποιηθοῦν», νὰ γίνουν νομικαὶ ἀξιολογήσεις. Αἱ ἐν λόγῳ νομικαὶ ἀξιολογήσεις συνιστοῦν τὴν οὐσίαν τῶν κανόνων δικαίου. Ὡς ἐλέχθη ἀνωτέρω, τὰ ζητήματα π. χ. ἐὰν πρέπει νὰ ἀπαγορεύεται ἢ νὰ ἐπιτρέπεται ἀπεριορίστως τὸ διαζύγιον ἢ ἐὰν πρέπει νὰ ἀποκλεισθῇ ἢ ὄχι ἡ ποινὴ τοῦ θανάτου ἀποτελοῦν ζητήματα τοῦ οἰκογενειακοῦ καὶ ποινικοῦ δικαίου, συνδεόμενα πρὸς ἀξιολογήσεις, αἱ ὁποῖαι δύνανται νὰ ἔχουν καὶ μεγάλην πολιτικὴν σημασίαν. Σημειωτέον, ὅτι ἐν προκειμένῳ δὲν πρόκειται περὶ ὑποκειμενικῶν ἀξιολογήσεων, ἀλλὰ περὶ ἀναφορᾶς εἰς ἀντικειμενικῶς ὑφισταμένας ἀξιολογήσεις, αἱ ὁποῖαι περιέχονται εἰς τὸ σύστημα τῶν συνταγματικῶν διατάξεων. (Περὶ τῆς διακρίσεως μεταξὺ τῶν ὑποκειμενικῶν ἀξιολογήσεων καὶ τῆς ἀναφορᾶς εἰς ἀξιολογήσεις βλ. *Μιχ. Γ. Κυπραίου*, Ἡ ἀξιολογικὴ οὐδετερότητα στὶς κοινωνικὲς ἐπιστῆμες, εἰς «Κοινωνιολογικὴ Σκέψη», τόμ. Ι, 1966). Ἐπίσης εἰς τὰ δόγματα π.χ. τοῦ τύπου, τῆς ἐξουσιοδοτήσεως καὶ ἐκ τῶν ἀπεργιῶν ἐνδέχεται νὰ περιέχονται καὶ «πολιτικὰ» στοιχεῖα, τὰ ὁποῖα ἐν τούτοις ὑπόκεινται εἰς τὴν κρίσιν τῶν τακτικῶν δικαστηρίων.

Ἐφ' ὅσον λοιπὸν τὰ ἀτομικὰ δικαιώματα, παρὰ τὴν πολιτικὴν σημασίαν, τὴν ὁποίαν ἐγκλείουν, ἀποτελοῦν κανόνας δικαίου περιεχομένους εἰς τὸ Σύνταγμα, θὰ ἦτο παράλογον καὶ ἀντιφατικὸν νὰ δεχθῶμεν, ὅτι ὁ συντακτικὸς νομοθέτης ἀπὸ τὸ ἓν μέρος ἐγγυᾶται καὶ προστατεύει τὴν ἐλευθερίαν, τὴν ἰσότητα, τὴν περιουσίαν τῶν ἀτόμων καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος ἐπιφυλάσσει εἰς τὸν κοινὸν νομοθέτην τοιαύτην παντοδύναμον ἐξουσίαν, ὥστε δι' ἐπεμβάσεών του νὰ ἐξαφανίζ

ἀμέσως ἢ ἐμμέσως τὰς ἀνωτέρω ἐγγυήσεις καὶ προστασίας τῶν ἀτομικῶν δικαιωμάτων. Διὰ τοῦτο, ὅταν λέγωμεν, ὅτι τὰ ἀτομικὰ δικαιώματα τελοῦν ὑπὸ τὴν ἐπιφύλαξιν τοῦ νόμου, ἐννοοῦμεν νομοθετικὴν ἐπέμβασιν πρὸς ρύθμισιν τῆς ἀσκήσεως τούτων καὶ ὄχι πρὸς ἔμμεσον ἢ ἄμεσον περιορισμὸν τῆς περιεχομένης εἰς τὸ Σύνταγμα ἀποφάσεως τοῦ συνταktικοῦ νομοθέτου. (Βλ. Hensel εἰς HdDSt, II, σελ. 313, Smend εἰς VVDSt, 1928, σελ. 144, Kaufmann εἰς Gesammelte Schriften, I, 1960, σ. 450). Ἡ ἔκτασις τῆς ἐπιφυλάξεως τοῦ νομοθέτου ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς συνταγματικῆς προστασίας καὶ ἐγγυήσεως ὑπερτέρων ἀξιῶν ἢ ἐννόμων ἀγαθῶν ἐν συγκρίσει πρὸς τὰς ἀξίας ἢ τὰ ἔννομα ἀγαθά, τὰ ὁποῖα ἐγκλείονται εἰς συγκεκριμένα ἀτομικὰ δικαιώματα. Διὰ τοῦτο ἡ νομοθετικὴ ἐπέμβασις εἰς τὰ ἀτομικὰ δικαιώματα πρέπει νὰ γίνεται κατόπιν προσεκτικῆς σταθμίσεως, συγκρίσεως καὶ ἐκτιμήσεως τῶν συγκρουομένων ἀξιῶν ἢ ἐννόμων ἀγαθῶν, ὥστε νὰ διακριβωθῇ ποῖαι ἐκ τούτων καὶ κατὰ πόσον εἶναι ὑπέρτεραι ἢ ἔχουν προτεραιότητα ἔναντι ἄλλων ἀξιῶν καὶ ἐννόμων ἀγαθῶν. Καὶ ἡ μέθοδος αὕτη τῆς σταθμίσεως καὶ ἐκτιμήσεως τῶν «ἀντα γωνιζομένων» νομικῶν ἀξιολογήσεων ἢ ἐννόμων ἀγαθῶν ἢ συμφερόντων ἀποτελεῖ γνωστὴν μέθοδον. (Βλ. Triepel, Staatsrecht und Politik, 1927, σελ. 39, Triepel, Reichsaufsicht, 1917, σελ. 66 ἐπ., Heck, Begriffsbildung und Interessenjurisprudenz, 1932, σελ. 149). Κατόπιν τῆς σταθμίσεως ταύτης εἶναι αὐτονόητον, ὅτι ἡ νομοθετικὴ ἐπέμβασις πρέπει νὰ περιορίζηται εἰς τὸ ἐλάχιστον, ὅσον μόνον εἶναι ἀπολύτως ἀναγκαῖον διὰ τὴν προστασίαν τῶν συνταγματικῶς ἀνεγνωρισμένων ὑπερτέρων ἀξιῶν ἀπὸ τὰ ἀτομικὰ δικαιώματα. Ἡ ἐπιβολὴ π.χ. ὑπὸ τοῦ ποινικοῦ νόμου τῆς ποινῆς καθείρξεως εἰς τὸν ἔνοχον ἀνθρωποκτονίας ἐν ὁρασμῷ ψυχῆς ἀποτελεῖ νομοθετικὴν ἐπέμβασιν εἰς τὸ ἀτομικὸν δικαίωμα τῆς ἐλευθερίας τοῦ προσώπου, τὸ ὁποῖον προστατεύεται ἔναντι τῆς φυσικῆς βίας. Ἀλλ' ἡ ἐλευθερία τοῦ προσώπου δὲν εἶναι ἀπεριόριστος, ὅταν τὸ πρόσωπον κηρύσσεται ἔνοχος ἀνθρωποκτονίας· εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην ἡ ἐλευθερία τοῦ προσώπου ὑποχωρεῖ πρὸ τῆς ἀξίας τῆς προστασίας τῆς ζωῆς τῶν ἄλλων ἀτόμων. Ἂν ἐξετάσωμεν βαθύτερον τὰς περιπτώσεις τῆς νομοθετικῆς ἐπιφυλάξεως ἢ ἐπεμβάσεως, θὰ ἴδωμεν ὅτι δὲν πρόκειται περὶ ἐπεμβάσεων ἢ περιορισμῶν τῆς οὐσίας ἢ τοῦ περιεχομένου τῶν ἀτομικῶν δικαιωμάτων, ἀλλὰ περὶ ρυθμίσεως περιπτώσεων τῆς κοινωνικῆς συμβιώσεως, αἱ ὁποῖαι κατόπιν προσεκτικῆς νομικῆς ἀξιολογήσεως κρίνονται ἐπικρατέστεραι ὑπὸ τῶν κειμένων διατάξεων τῆς ἐννόμου τάξεως. Γενικῶς δύναται νὰ λεχθῇ, ὅτι ἡ ῥήτρα περὶ τῆς ἐπιφυλάξεως τοῦ νόμου δὲν σημαίνει, ὅτι ὁ νομοθέτης ἐξουσιοδοτεῖται ὑπὸ τοῦ Συντάγματος νὰ ὁρίζῃ γενικῶς καὶ ἀνελέγκτως οἱασδήποτε ἐπεμβάσεις ἢ περιορισμοὺς εἰς τὰ ἀτομικὰ δικαιώματα. Κατὰ τὸν Schmitt ἡ ἐπιφύλαξις τοῦ νόμου δὲν εἶναι ποτὲ ἐπιφύλαξις ὡς πρὸς τὸ μέτρον ἢ τὸ οὐσιαστικὸν περιεχόμενον, ἀλλὰ πάντοτε ἐπιφύλαξις μιᾶς ἐξαιρέσεως, ἡ ὁποία ὡς τοιαύτη πρέπει νὰ εἶναι, κατ' ἀρχήν, περιωρισμένη καὶ νὰ δύναται τις νὰ ὑπολογίσῃ καὶ νὰ ἐλέγξῃ ταύτην. (Βλ. εἰς HdDSt, σελ. 592). Ὁπωσδήποτε δὲ ὁ νομοθέτης ὀφείλει νὰ προβαίνῃ εἰς τὰς ἐπεμβάσεις του εἰς τὰ ἀτομικὰ δικαιώματα κατόπιν σταθμίσεως τῶν ὑπερτέρων ἢ ἐχουσῶν προτεραιότητα εἰς συγκεκριμένην περίπτωσιν ἀξιῶν ἢ ἐνόμων ἀγαθῶν.

IV. Τὸ περιεχόμενον τῆς συνταγματικῆς προστασίας τῆς συνδικαλιστικῆς ἐλευθερίας

1. Τὰ αἴτια τῆς προστασίας τῆς συνδικαλιστικῆς ἐλευθερίας.

Ἡ συνδικαλιστικὴ ἐλευθερία ἀποτελεῖ μίαν μορφὴν τῆς ἐλευθερίας τοῦ συνεταιρίζεσθαι, τὴν ὁποίαν προστατεύει τὸ Σύνταγμα. Ἡ συνδικαλιστικὴ ἐλευθερία καὶ οἱ μετ' αὐτῆς συνδεόμενοι ἀρρήκτως ἐργασιακοὶ ἀγῶνες ἀπετέλουν κολασίμους ποινικῶς πράξεις ὑπὸ τὸ καθεστὼς τοῦ οἰκονομικοῦ λιμπεραλισμοῦ, διότι προεκάλουν διαταραχὰς εἰς τὸν μηχανισμὸν τοῦ laisser faire laisser aller. Ἡ ἐπακολουθήσασα βιομηχανικὴ ἐπανάστασις διὰ τῆς ἀναπτύξεως τῆς τεχνικῆς καὶ τῶν μεγάλων βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων, αἱ ὁποῖαι ἀπησχόλουν τεράστιον ἀριθμὸν μισθωτῶν, ἐδημιούργησε τὴν ἤδη ὑφισταμένην ὀξύτητα τῶν ἀντιθέσεων μεταξὺ ἐργοδοτῶν καὶ μισθωτῶν. Εἰς τὰ μεγάλα στρώματα τοῦ πληθυσμοῦ τῶν μισθωτῶν ἰσχυροποιήθη τὸ αἴσθημα, ὅτι μόνον διὰ τῆς ἑνώσεως

των κατά ἐπαγγελματικούς κλάδους θά ἠδύναντο νά βελτιώσουν τήν αἰσιόδοξίαν τῆς ἐργασίας των καί τούς ἐν γένει ὅρους αὐτῆς. Οἱ μεμονωμένοι μισθωτοί δέν δύνανται νά διαπραγματευθοῦν ἀποτελεσματικῶς τήν ἀποκατάστασιν κατά τό δυνατόν τῆς διαταραχθείσης ἰσορροπίας μεταξύ παροχῆς καί ἀντιπαροχῆς εἰς τήν σχέσιν ἐργασίας. Λόγῳ τῆς ἀρρήκτου συνδέσεως τῆς παροχῆς τῆς ἐργασίας πρός τό π ρ ό σ ω π ο ν τοῦ μισθωτοῦ, οἱ ἐργοδόται οὐσιαστικῶς δ ε σ μ ε ύ ο υ ν τήν προσωπικότητα τοῦ μισθωτοῦ, ὅταν μάλιστα ἡ παροχή ἐργασίας του συνδυάζεται πρός τάς τεχνικάς καί μηχανικάς ἐγκαταστάσεις τοῦ ἐργοδότου. Αἱ συνθῆκαι ἐργασίας ἀποτελοῦν τό μεγαλύτερον τμῆμα τῆς ὑπάρξεως τῶν μισθωτῶν ὡς ἀτόμων καί μόνον διά τῆς ἑνώσεώς των δύνανται νά ἀποδεσμεύσουν τήν προσωπικότητά των. Διά τῆς ἑνώσεως ταύτης τῶν μισθωτῶν ἐνισχύθη ἡ θέσις των εἰς τήν ἀγοράν τῆς ἐλευθέρας οἰκονομίας καί ἡ ἱκανοποίησις τῶν αἰτημάτων ἀπέβη ἐπ' ὠφελείᾳ ὄχι μόνον τῶν ἐργαζομένων, ἀλλά καί τοῦ κοινωνικοῦ συνόλου. Ἀπό τῆς ἀπόψεως ταύτης ἡ συνδικαλιστική ἐλευθερία συμπληρώνει τήν ἐλευθερίαν ἀναπτύξεως τῆς προσωπικότητος, τήν ἐλευθερίαν ἐκφράσεως γνώμης, τήν ἐλευθερίαν τοῦ συνέρχεσθαι, αἱ ὁποῖαι ἀποτελοῦν ἀπαραιτήτους ἐλευθερίας διά τήν λειτουργίαν τοῦ δημοκρατικοῦ πολιτεύματος.

Εἰς τό γεγονός τοῦτο ὀφείλεται, ὅτι μετά τό τέλος τοῦ πρώτου καί ἰδίως τοῦ δευτέρου παγκοσμίου πολέμου περιελήφθησαν εἰς τά πλεῖστα Συντάγματα τῶν προηγμένων χωρῶν τοῦ δυτικοῦ κόσμου διατάξεις, ἀναγνωρίζουσαι τήν συνδικαλιστικήν ἐλευθερίαν ὡς ἀτομικόν δικαίωμα, στρεφόμενον ὄχι μόνον κατά τοῦ κράτους, ἀλλά κυρίως κατά τῶν κοινωνικῶν δυνάμεων. Πράγματι ἡ συνταγματική ἐγγύησις τῆς συνδικαλιστικῆς ἐλευθερίας δέν ἔχει μόνον κοινωνικοπολιτικήν, ἀλλά κυρίως συνταγματικοπολιτικήν σημασίαν, διότι διά τῆς βελτιώσεως τῆς θέσεως τῶν μισθωτῶν δημιουργοῦνται ἀληθῶς ἐλεύθεροι δημοκρατικοί πολῖται, οἱ ὁποῖοι ἐνισχύουν τήν κρατικήν ἑνότητα καί τονώνουν τό ἐθνικόν αἴσθημα. Ἀπό τῆς ἀπόψεως ταύτης τό ἀτομικόν δικαίωμα τῆς συνδικαλιστικῆς ἐλευθερίας συμβάλλει εἰς τήν ἐνσωμάτωσιν τοῦ κράτους. (Βλ. S m e n d, Bürger und Burgeois εἰς Staatsrechtliche Abhandlungen, 1955. σελ. 319).

2. Ἡ θετική συνδικαλιστική ἐλευθερία.

Ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ Συντάγματος ὅτι «οἱ Ἕλληνες ἔχουσι τό δικαίωμα τοῦ συνεταιρίζεσθαι, τηροῦντες τούς νόμους τοῦ κράτους...», συνάγεται, ὅτι εἰς ἕ κ α σ τ ο ν Ἕλληνα ἀναγνωρίζεται ἡ ἐλευθερία ἤ τό δικαίωμα νά συνεταιρίζεται, δηλ. νά ἱδρύῃ ἤ νά μετέχῃ εἰς «συνεταιρισμούς», εἰς ἐπαγγελματικάς ἑνώσεις, ἐφ' ὅσον τηρεῖ τούς νόμους τοῦ κράτους. Ἡ τοιαύτη γενική ἐπιφύλαξις «ἐφ' ὅσον τηρεῖ τούς νόμους τοῦ κράτους» ἀφορᾷ τήν νομοθετικήν ἐπέμβασιν πρός ρ ύ θ μ ι σ ι ν τῆς ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματος τούτου, ἡ ὁποία συνταγματικῶς δέν δύναται νά φθάσῃ μέχρι τοῦ σημείου νά καταργήσῃ ἀμέσως ἤ ἐμμέσως τήν ἀπόλαυσιν τῆς ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματος τούτου. Διά τῆς γενικῆς ταύτης ἐπιφυλάξεως τοῦ νόμου δύνανται νά ὁρισθοῦν π.χ. αἱ προϋποθέσεις, ὑφ' ἃς ἱδρύεται «συνεταιρισμός» ἤ ἀποκτᾷ οὗτος ἰδίαν νομικήν προσωπικότητα ἤ παράγει ἐνόμους συνεπείας ἡ δρᾶσις του κλπ., χωρίς ὅμως ἐκ τῶν ὁρισμῶν τούτων νά περιορίζεται οὐσιαστικῶς τό περιεχόμενον τοῦ δικαιώματος τούτου. Ἡ ἐπιφύλαξις τοῦ νόμου γίνεται ὄχι διά νά καταπνιγῇ ἤ νά καταστῇ δυσκολωτέρα ἡ ἄσκησις τοῦ δικαιώματος, ἀλλά διά νά προστατευθῇ καί νά ἐνισχυθῇ, διότι θά συντελέσῃ εἰς τήν ἐλευθέραν ἀνάπτυξιν τῆς προσωπικότητος κατά τήν κοινωνικήν συμβίωσιν πρός τό συμφέρον τοῦ κοινωνικοῦ συνόλου. Μόνον ἐν ὑπάρχουν σοβαραί συγκεκριμέναι ὑ π έ ρ τ ε ρ α ι ἀξίαι ἤ ἔννομα ἀγαθά καί συμφέροντα, συνδεόμενα πρός τήν δημοσίαν τάξιν καί ἀσφάλειαν, δύναται ὁ νομοθέτης νά ρυθμίσῃ τήν ἄσκησιν τοῦ ἐν λόγῳ δικαιώματος. Ἂν δέν ὑπάρχουν τοιαῦται σ ο β α ρ α ί καί σ υ γ κ ε κ ρ ι μ έ ν α ι ὑπέρτεραι ἀξίαι, ὁ νομοθέτης δέν ἔχει ἐξουσίαν ἐκ τοῦ Συντάγματος νά περιορίζῃ ἤ νά καθιστᾷ δυσκολωτέραν τήν ἀπόλαυσιν τῆς ἀσκήσεως τοῦ ἀτομικοῦ δικαιώματος τῆς ἐλευθερίας. Διότι θεμελιώδης ἀρχή τοῦ δημοκρατικοῦ κράτους εἶναι ὅτι τό κράτος προσδιορίζεται ὑπό τῆς ἐλευθερίας καί ὄχι ἡ ἐλευθερία ὑπό τοῦ κράτους. (Βλ. H a m e l, Die Bedeutung der Grundrechte im sozialen Rechtsstaat, 1957. σελ. 42). Διά τοῦτο τό Σύνταγμα ὁρίζει περαιτέρω ὅτι οἱ νόμοι τοῦ κράτους «οὐδέποτε δύνανται νά ὑπαγάγωσι τό δικαίωμα τοῦτο εἰς προηγουμένην τῆς κυβερνήσεως ἄδειαν». Ἤτοι ὁ συντακτικός νομοθέτης ἀπηγόρευσε

εἰς τὸν κοινὸν νομοθέτην νὰ ὁρίσῃ εἰς νόμον, ὅτι ἡ ἄσκησις τοῦ δικαιώματος τοῦ συνεταιρίζεσθαι ἐξαρτᾶται ἐκ προηγουμένης ἀδείας τῆς Κυβερνήσεως, δηλ. τῆς διοικήσεως, ἡ ὁποία καθημερινῶς ἀντιμετωπίζει συγκρούσεις ἀξιῶν, συμφερόντων καὶ ἀγαθῶν καὶ εὑρίσκεται πλησιέστερον πρὸς τὴν πραγματικότητα, γνωρίζει περισσότερον τὰ ζητήματά της καὶ ἀντιμετωπίζει τὴν λύσιν των. Ἔχει ὅμως τὸ μειονέκτημα ὅτι δὲν ἔχει τὴν ἀπαιτουμένην **ἀπόστασιν** ἀπὸ τὰ ζητήματα ταῦτα, ὥστε νὰ δύναται νὰ διατηρῇ τὴν **ἀμεροληψίαν** της καὶ νὰ **σταθμίζῃ** ἀκριβῶς, ποῖον ἐκ τούτων ἔχει **ὑπερτέραν** ἀξίαν καὶ ποῖον καὶ κατὰ πόσον πρέπει νὰ ὑποχωρήσῃ, χωρὶς νὰ παραβιασθῇ ὁ συνταγματικὸς κανών. Διότι ἡ διοίκησις ἐκ τῆς φύσεώς της θὰ εἶχε τὴν τάσιν νὰ καθιστᾷ τοὐλάχιστον δυσχερεστέραν τὴν ἄσκησιν τοῦ δικαιώματος τούτου.

Τὸ Σύνταγμα εἰδικῶς μόνον διὰ τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους καὶ τοὺς ὑπαλλήλους νομικῶν προσώπων καὶ ὀργανισμῶν δημοσίου δικαίου ὁρίζει, ὅτι «τὸ δικαίωμα τοῦ συνεταιρίζεσθαι δύναται νὰ ὑποβληθῇ διὰ νόμου εἰς ὡρισμένους περιορισμούς». Ἐκ τῆς συνταγματικῆς ταύτης διατάξεως συνάγεται α) ὅτι διὰ τοὺς λοιποὺς Ἕλληνας μισθωτοὺς τὸ δικαίωμα τοῦ συνεταιρίζεσθαι δὲν δύναται **οὔτε διὰ νόμου νὰ ὑποβληθῇ εἰς περιορισμόν τινα ἀμέσως ἢ ἐμμέσως** καὶ β) ὅτι ἡ διατυπωθεῖσα γενικὴ ἐπιφύλαξις «τηροῦντες τοὺς νόμους τοῦ κράτους» ἀφορᾷ γενικῶς ὅλους τοὺς Ἕλληνας, ἀνεξαρτήτως ἂν εἶναι δημόσιοι ὑπάλληλοι ἢ ὄχι καὶ **δὲν ἔχει σχέσιν πρὸς τὴν θέσιν περιορισμοῦ** τινος τοῦ ἐν λόγῳ ἀτομικοῦ δικαιώματος. Μὲ ἄλλας λέξεις ἐκ τῆς ἀνωτέρω συνταγματικῆς διατάξεως συνάγεται, ὅτι περιεχόμενον τῆς ἐπιφυλάξεως τοῦ νόμου εἶναι ἡ «ρύθμισις» τῆς ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματος καὶ ὄχι ὁ **περιορισμὸς** τούτου, δηλ. τῆς ἀπολαύσεώς του ὑπὸ τοῦ ἀτόμου, ὡς συνέβη π.χ. μὲ τὸν νόμον 2151/1920.

3. Ἡ ἀρνητικὴ συνδικαλιστικὴ ἐλευθερία.

Ἡ κατὰ τὰ ἀνωτέρω συνταγματικὴ ἀναγνώρισις τῆς θετικῆς συνδικαλιστικῆς ἐλευθερίας κατ' ἐννοιολογικὴν καὶ τελολογικὴν ἀναγκαιότητα συνδέεται πρὸς τὴν συνταγματικὴν ἀναγνώρισιν καὶ τῆς **ἀρνητικῆς συνδικαλιστικῆς ἐλευθερίας**. Μὲ ἄλλας λέξεις εἰς ὅλους τοὺς Ἕλληνας ἀναγνωρίζεται ὑπὸ τοῦ Συντάγματος τὸ ἀτομικὸν δικαίωμα, **ὅπως ἀρνηθοῦν** νὰ ἱδρύσουν ἢ νὰ μετάσχουν εἰς οἱονδήποτε συνεταιρισμὸν ἢ ἐπαγγελματικὴν ἕνωσιν ἢ ὀργάνωσιν οἱασδήποτε φύσεως. Ἡ ὑποστηριχθεῖσα ὑπὸ τῶν *Α. Σβώλου* καὶ *Γ. Βλάχου* ἄποψις, καθ' ἣν, «κατὰ τὴν ὀρθοτέραν ὅμως γνώμην, τὰ Συντάγματα δὲν ἐγγυῶνται ἀπεριορίστως καὶ τὴν ἀρνητικὴν ἐλευθερίαν, δὲν προστατεύουν δηλ. (ἀπέναντι ἐπεμβάσεως τοῦ νομοθέτου) τὸ δικαίωμα τοῦ μισθωτοῦ πρὸς ἀποχὴν ἀπὸ τοῦ ἐπαγγελματικοῦ ἢ γένει συνεταιρισμοῦ» (βλ. Τὸ Σύνταγμα τῆς Ἑλλάδος τόμ. Β', 1955, σελ. 288 ἑπ.), στερεῖται πειστικῶν ἐπιχειρημάτων. Διότι οὐδόλως λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ὅτι, ἂν δὲν εἶχον οἱ Ἕλληνες τὸ **ἀρνητικὸν** τοῦτο **ἀτομικὸν δικαίωμα**, θὰ ἠδύνατο ὁ νομοθέτης νὰ **ἐπιβάλῃ** εἰς τούτους τὴν ἵδρυσιν ἢ συμμετοχὴν εἰς **ὡρισμένον** συνεταιρισμὸν ἢ ἐπαγγελματικὴν ὀργάνωσιν, τοῦθ' ὅπερ θὰ κατέληγε καὶ εἰς στέρησιν τοῦ **θετικοῦ** δικαιώματος. Ὡς ἐκ τούτου εἶναι ἀνεπίτρεπτος ἡ τοιαύτη νομοθετικὴ ἐπέμβασις, διότι ἀντιβαίνει εἰς τὴν συνταγματικὴν ἀναγνώρισιν τῆς **θετικῆς** συνδικαλιστικῆς ἐλευθερίας, δοθέντος ὅτι αὕτη **παύει** νὰ εἶναι **ἐλευθέρα** καὶ **ἀνεμπόδιστος**, ἐὰν λείψῃ ἡ προστασία τῆς ἀρνητικῆς συνδικαλιστικῆς ἐλευθερίας. (Βλ. Anschütz, Die Verfassung des Deutschen Reichs, 1933, σελ. 732, Mangold, Das Bonner Grundgesetz, 1953, σελ. 80 ἑπ.).

Ἐὰν ἦτο συνταγματικῶς ἐπιτρεπτὴ ἡ ἐπέμβασις τοῦ νομοθέτου, ὅπως **ἐξαναγκάσῃ** τὸν ἐργοδότην ἢ μισθωτὸν νὰ ἱδρύσῃ ἢ νὰ μετάσχῃ εἰς συνεταιρισμὸν ἢ ἐπαγγελματικὴν ὀργάνωσιν, εἶναι ἀναμφίβολον ὅτι θὰ ἐστερεῖτο πρακτικῆς ἀξίας ἡ συνταγματικὴ προστασία τῆς θετικῆς συνδικαλιστικῆς ἐλευθερίας. Ὡς ἐκ τούτου δὲν ὑπάρχει οὐδεμία ἀμφιβολία, ὅτι ἡ τοιαύτη νομοθετικὴ ἐπέμβασις εἰς τὸ ἀτομικὸν δικαίωμα τοῦ συνεταιρίζεσθαι ὑπερβαίνει τὰ συνταγματικῶς ἐπιτρεπτὰ ὅρια, διότι **στερεῖ** ὡρισμένα ἄτομα τῆς ἐλευθερίας τοῦ συνεταιρίζεσθαι, τὴν ὁποίαν ὅμως ἀκριβῶς τὸ Σύνταγμα ἤθελε νὰ προστατεύσῃ καὶ νὰ ἐγγυηθῇ. Εἰς τὸν νομοθέτην ἐπιφυλάσσεται συνταγματικῶς μόνον ἡ ἐξουσία νὰ ὁρίσῃ γενικῶς π.χ. τὰς προϋ-

ποθέσεις, ὑφ' ἃς ἱδρύεται «συνεταιρισμὸς» ἢ ἀποκτᾷ ἰδίαν νομικὴν προσωπικότητα ἢ παράγει ἐννόμους συνεπείας ἡ δρᾶσίς του κλπ., χωρὶς ὅμως ἐκ τῶν ὁρισμῶν τούτων νὰ περιορίζηται οὐσιαστικῶς τὸ περιεχόμενον τοῦ ἀτομικοῦ δικαιώματος.

Πέραν ὅμως τῶν ἀνωτέρω ὁ ἐν λόγῳ νομοθετικὸς ἐξαναγκασμὸς τῶν ἀτόμων νὰ ἱδρύσουν ἢ νὰ μετάσχουν εἰς ὡρισμένους συνεταιρισμοὺς ἢ ἐπαγγελματικὰς ἑνώσεις, διὰ νὰ δυνηθοῦν νὰ προβοῦν εἰς συλλογικὸν ἀγῶνα πρὸς ἐπιδίωξιν τῆς βελτιώσεως ἐν γένει τῶν ὅρων ἐργασίας, ἀντιβαίνει καὶ εἰς τὴν συνταγματικὴν ἐγγύησιν περὶ τοῦ ἀπαραβιάστου τῆς προσωπικῆς ἐλευθερίας.

4. Ἡ συνταγματικὴ προστασία τῆς συλλογικῆς δράσεως.

Ἐκτὸς τῆς ἀνωτέρω προστασίας τοῦ θετικοῦ καὶ ἀρνητικοῦ ἀτομικοῦ δικαιώματος τοῦ συνεταιρίζεσθαι, τὸ Σύνταγμα προστατεύει καὶ τὴν ἐλευθερίαν τῆς συλλογικῆς δράσεως τῶν «συνεταιρισμῶν», τῶν ἐπαγγελματικῶν ἑνώσεων ἢ ὀργανώσεων πρὸς πραγματοποίησιν τῶν σκοπῶν των. Ἡ τοιαύτη προστασία ἔχει βεβαίως τὰ ὅριά της, τὰ ὁποῖα καθορίζονται ἐπίσης ὑπὸ τοῦ Συντάγματος, τὸ ὁποῖον ὁρίζει, ὅτι «συνεταιρισμὸς δὲν δύναται νὰ διαλυθῇ ἕνεκα παραβάσεως τῶν νόμων, εἰμὴ διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως». Ἐκ τῆς διατάξεως ταύτης τοῦ Συντάγματος συνάγεται, ὅτι ἡ συνδικαλιστικὴ ἢ συλλογικὴ δρᾶσις εἶναι ἐπιτρεπτή, ἐφ' ὅσον δὲν ἀντιβαίνει εἰς ἰσχύοντας νόμους. Ἡ κρίσις ὅμως περὶ τῆς παραβάσεως νόμου τινὸς ἀνατίθεται ὑπὸ τοῦ Συντάγματος εἰς τὴν δικαστικὴν καὶ ὄχι εἰς τὴν ἐκτελεστικὴν ἐξουσίαν. Ἐὰν π.χ. ἐπαγγελματικὴ ὀργάνωσις διὰ τῆς δράσεώς της ἐπιδιώκῃ σκοπὸν ἀντιβαίνοντα πραγματικῶς εἰς τὴν ἔννομον τάξιν, ἡ διοίκησις ναὶ μὲν δύναται νὰ παρεμποδίσῃ τὴν δρᾶσιν ταύτην, δὲν δύναται ὅμως νὰ προβῇ εἰς τὴν διάλυσιν τῆς ἐν λόγῳ ὀργανώσεως, ἐπικαλουμένη τὸ ἄρθρον 105 Α.Κ., ἀλλ' ὀφείλει νὰ προκαλέσῃ τὴν ἔκδοσιν σχετικῆς δικαστικῆς ἀποφάσεως.

Εἰς τὴν ἀνωτέρω ἔννοιαν τῆς προστασίας τῆς συλλογικῆς δράσεως περιλαμβάνεται καὶ ἡ προστασία τῆς δράσεως «μεμονωμένων» ἀτόμων, τὰ ὁποῖα συνδέονται μεταξύ των διὰ κοινοῦ σκοποῦ, τὸν ὁποῖον ἐπιδιώκουν νὰ πραγματοποιήσουν ἐνούμενα διὰ συλλογικῆς δράσεως. Τὰ «μεμονωμένα» ταῦτα ἄτομα ἀποτελοῦν τὸν «συνεταιρισμόν», τὴν ἐπαγγελματικὴν ἕνωσιν ἢ ὀργάνωσιν, ἀδιαφόρως ἂν αὕτη ἔχῃ ἰδίαν νομικὴν προσωπικότητα. Ἡ ἔλλειψις ἰδίας νομικῆς προσωπικότητος τοῦ συνεταιρισμοῦ ἢ τῆς ἐπαγγελματικῆς ἑνώσεως οὐδόλως στερεῖ τὰ μετέχοντα εἰς ταύτην ἄτομα τῆς συνταγματικῆς προστασίας κατὰ τὴν συλλογικὴν δρᾶσίν των πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ σκοποῦ των. Οὔτε τὸ Σύνταγμα, οὔτε νόμος τις, ὥρισεν ὅτι διὰ νὰ προστατευθῇ ὁ συνεταιρισμὸς ἢ ἡ ἐπαγγελματικὴ ἕνωσις πρέπει νὰ ἔχῃ ἰδίαν νομικὴν προσωπικότητα.

Ἡ συνταγματικὴ προστασία τῶν «συνεταιρισμῶν», τῶν ἑνώσεων, ὡς τοιούτων, δηλ. ὡς φαινομένων συλλογικῆς ἢ ὁμαδικῆς δράσεως τῶν ἀτόμων πρὸς ἐπίτευξιν κοινοῦ ἐπαγγελματικοῦ σκοποῦ, ἀποτελεῖ εἰδικὴν περίπτωσιν τοῦ ἀπαραβιάστου τῆς προσωπικῆς ἐλευθερίας τῶν ἀτόμων, ἐφ' ὅσον ἡ δρᾶσίς των αὐτὴ δὲν ἀντίκειται εἰς διάταξίν τινα τῆς ἰσχυρᾶς ἐννόμου τάξεως. Συνεπῶς ἡ συνταγματικὴ προστασία συνεχίζεται καὶ μετὰ τὴν σύστασιν ἢ συμμετοχὴν εἰς συνεταιρισμὸν ἢ ἐπαγγελματικήν τινα ἕνωσιν. Ἐξ ἄλλου ἡ συνταγματικὴ προστασία τῆς συνδικαλιστικῆς ἐλευθερίας θὰ ἐστερεῖτο πρακτικῆς σημασίας, ἐὰν ἐτερματίζετο μετὰ τὴν σύστασιν ἢ συμμετοχὴν τοῦ ἀτόμου εἰς συνεταιρισμὸν ἢ ἕνωσίν των. Ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τῆς ἐπεμβάσεως τοῦ νομοθέτου εἰς τὴν ἐσωτερικὴν λειτουργίαν τοῦ συνεταιρισμοῦ, τῆς ἑνώσεως κλπ., δύναται νὰ λεχθῇ ἐπίσης, ὅτι δὲν ἐπιτρέπεται συνταγματικῶς νὰ ὑπερβαίνῃ ἑκάστοτε ὡρισμένα ὅρια, πέραν τῶν ὁποίων ἡ «ρύθμισις» τῆς κρατικῆς ἐποπτείας ἐπὶ τῆς ἐσωτερικῆς λειτουργίας τοῦ συνεταιρισμοῦ ἰσοδυναμεῖ οὐσιαστικῶς πρὸς παρεμβολὴν σοβαρῶν ἐμποδίων κατὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς συλλογικῆς δράσεως πρὸς ἐπίτευξιν νομίμως τοῦ σκοποῦ. Τὰ τοιαῦτα ἐμπόδια ἀποτελοῦν οὐσιαστικὸν περιορισμὸν τοῦ περιεχομένου τοῦ ἀτομικοῦ δικαιώματος ὁ ὁποῖος ἀπαγορεύεται ὑπὸ τοῦ Συντάγματος. Ἀπὸ τῆς ἀπόψεως ταύτης τὰ παρεμβληθέντα ἐμπόδια εἰς τὴν ἐσωτερικὴν λειτουργίαν τῶν ἐπαγγελματικῶν ἑνώσεων διὰ τοῦ ν. 2151/1920 διὰ τὴν κήρυξιν ἀπεργίας ἀποτελοῦν ἀνεπίτρεπτον συνταγματικῶς περιορισμὸν τοῦ περιεχομένου τοῦ ἀτομικοῦ δικαιώματος, ὡς θὰ ἴδωμεν κατωτέρω, ἔνθα θὰ γίνῃ λόγος περὶ τῆς ἀπεργίας. Τοιοῦτοι πε-

ριορισμοί τῶν ἀτομικῶν δικαιωμάτων εἶναι νοητοὶ μόνον εἰς καταστάσεις ἀνάγκης ἢ ἐνώπιον σοβαρῶν κινδύνων τῆς δημοσίας τάξεως καὶ ἀσφαλείας.

5. Τὸ ζήτημα τῆς αὐτονομίας τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας.

Ὡς ἐλέχθη, διὰ τῆς ἀναπτυσσομένης ὑπὸ τοῦ συνεταιρισμοῦ ἢ τῆς ἐπαγγελματικῆς ὀργανώσεως δράσεως ἐπιδιώκεται ἡ βελτίωσις ἐν γένει τῶν ὅρων ἐργασίας. Μεταξὺ τῶν χρησιμοποιουμένων κατὰ τὴν δρᾶσιν ταύτην μέσων εἶναι αἱ διαπραγματεύσεις καὶ ἡ κατάρτισις συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, διὰ τῆς ὁποίας ὁρίζονται οἱ ἑκάστοτε ἰσχύοντες ὅροι ἐργασίας.

Ἔχει γίνει δεκτόν, ὅτι τὸ κανονιστικὸν τμῆμα τῶν συλλογικῶν συμβάσεων περιέχει κανόνας δικαίου, ἤτοι ἀποτελεῖ οὐσιαστικὸν νόμον. (Βλ. *Ι. Καποδίστριαν*, εἰς ΕρμΑΚ 680, ἀριθ. 35 - 48, *Σούλαν* εἰς ΕρμΑΚ, Εἰσαγ. ἄρθρα 361 - 373, ἀριθ. 17, *Ἀγαλλόπουλον*, Εἰσαγωγὴ εἰς τὸ Ἐργατικὸν Δίκαιον, 1958, σελ. 35, *Καλομοίρην*, εἰς ΕΕΔ 24, 769, Πρόλ. *Μιχ. Γ. Κυπραῖον*, εἰς ΕΕΔ 25, σελ. 585 ἐπ.). Ἡ ὑποστηριχθεῖσα ἄποψις ὅτι ἡ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας, μολονότι εἶναι δικαιοπραξία ἰδιωτικοῦ δικαίου, περιέχει κανόνας δικαίου, τοὺς ὁποίους θέτει κατ' ἐξουσιοδότησιν, εἴτε ὅπως τῆς προστατευούσης τὸ δικαίωμα τοῦ συνεταιρίζεσθαι συνταγματικῆς διατάξεως, εἴτε ὅπως τοῦ διέποντος τὰς συλλογικὰς συμβάσεις ἐργασίας νόμου 3239/1955, εἶναι ἀβάσιμος διὰ τοὺς ἑξῆς λόγους: Πρῶτον, διότι τὸ Σύνταγμα ὁρίζει τὴν νομοθετικὴν ὁδόν, ὡς καὶ τὰ κρατικὰ ὄργανα, τὰ ὁποῖα ὡς δέκται τῆς ἐξουσιοδοτήσεως δύνανται νὰ θέτουν κανόνας δικαίου. Εἰς τὰ ὄργανα ταῦτα τῆς παρεχομένης ἐξουσιοδοτήσεως δὲν ἀνήκουν αἱ ἐπαγγελματικαὶ ὀργανώσεις, αἱ ὁποῖαι συνάπτουν τὰς συλλογικὰς συμβάσεις ἐργασίας. Δεύτερον, ὁ ν. 3239/1955, ὡς καὶ τὸ ἄρθρον 688 Α.Κ., δὲν περιέχουν ἐξουσιοδοτικὴν ῥήτραν, δυνάμει τῆς ὁποίας μεταβιβάζεται εἰς τὰς ἐπαγγελματικὰς ὀργανώσεις ἡ ἐξουσία πρὸς θέσιν κανόνων δικαίου διὰ τῶν συλλογικῶν συμβάσεων. Τρίτον, ἡ συνταγματικὴ διάταξις, ἡ ὁποία ἀναγνωρίζει τὸ δικαίωμα τοῦ συνεταιρίζεσθαι δὲν περιέχει διάταξιν, δυνάμει τῆς ὁποίας μεταβιβάζεται ἡ ἐξουσία εἰς τὰς ἐπαγγελματικὰς ὀργανώσεις πρὸς θέσιν κανόνων δικαίου διὰ τῶν συλλογικῶν συμβάσεων. Οὕτω ἡ λεγομένη «αὐτονομία» τῶν συλλογικῶν συμβάσεων δὲν στηρίζεται εἰς οὐδεμίαν διάταξιν τοῦ Συντάγματος. Ἐὰν αἱ συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας ἀφεώρων μόνον τὴν ῥύθμισιν ἐσωτερικῶν ζητημάτων τῶν συνδικαλιστικῶν ὀργανώσεων, δὲν θὰ ἐτίθετο ζήτημα περὶ τῆς πηγῆς, ἡ ὁποία χορηγεῖ τὴν νομοθετικὴν ἐξουσιοδότησιν. Τὸ κανονιστικὸν τμῆμα ὅμως τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ῥυθμίζει τὸ ὕψος τῶν μισθῶν καὶ τοὺς ἐν γένει ὅρους ἐργασίας καὶ ἄρα ἐπιδρᾷ πολὺ πέραν τοῦ κύκλου τῶν μελῶν τῶν συνδικαλιστικῶν ὀργανώσεων, αἱ ὁποῖαι συνῆψαν τὴν συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας. Διὰ τοῦτο φρονοῦμεν, ὅτι δὲν εἶναι βάσιμος ἡ ὑποστηριχθεῖσα ἄποψις περὶ ἀντισυνταγματικότητος τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ ν. 3239/1955, δι' οὗ παρέχεται εἰς τὴν κυβέρνησιν τὸ δικαίωμα τῆς τροποποιήσεως τοῦ περιεχομένου ἢ καὶ τῆς μὴ ἐγκρίσεως ὁλοκλήρου τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας. (Βλ. *Ἀγαλλοπούλου*, Εἰσαγωγὴ εἰς τὸ Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 35). Διότι τὰ προκύπτοντα ἐκ τοῦ περιεχομένου τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ζητήματα ἀφοροῦν τὸ σύνολον τοῦ πληθυσμοῦ καὶ ὄχι μόνον τὰ μέλη τῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων, αἱ ὁποῖαι συνῆψαν τὰς συλλογικὰς συμβάσεις ἐργασίας. Οὕτω π.χ. ὁ καθορισμὸς διὰ τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας μισθῶν εἰς τοὺς διαφόρους ἐπαγγελματικοὺς κλάδους ἔχει οὐσιώδη ἀντίκτυπον ἐπὶ τοῦ ἐπιπέδου τῶν τιμῶν, ἐπὶ τῆς ἀγοραστικῆς δυνάμεως, ἐπὶ τῆς διανομῆς τοῦ ἐθνικοῦ εἰσοδήματος, ὑπὲρ ἢ εἰς βάρος διαφόρων ὁμάδων τοῦ πληθυσμοῦ· περαιτέρω εἶναι ἀναπόφευκτος ὁ ἀντίκτυπος γενικώτερον ἐπὶ τῆς ἀνταγωνιστικῆς ἱκανότητος τῆς οἰκονομίας, ὄχι μόνον εἰς τὸ ἐσωτερικόν, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ ἐξωτερικόν, ὡς καὶ τῆς διατηρήσεως τῆς νομισματικῆς σταθερότητος. Πάντα τὰ ἀνωτέρω ἀποτελοῦν ζητήματα ἀναγόμενα εἰς τὴν ἁρμοδιότητα καὶ εὐθύνην ἰδίως τοῦ νομοθετικοῦ ὀργάνου, τὸ ὁποῖον συμφώνως πρὸς τὸ Σύνταγμα δὲν ἔχει ἐξουσίαν νὰ μεταβιβάσῃ τὴν ἁρμοδιότητα καὶ εὐθύνην του εἰς ἄλλα ὄργανα καὶ μάλιστα εἰς τὰς ἐπαγγελματικὰς ὀργανώσεις, αἱ ὁποῖαι συνάπτουν συλλογικὰς συμβάσεις ἐργασίας. Ἐὰν ἐγένετο δεκτόν, ὅτι εἰς τὴν αὐτονομίαν τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἀνήκει ἡ ῥύθμισις τῶν σοβαρῶν τούτων ζητημάτων διὰ τὸ δημοκρατικὸν

σύνολον, είναι φανερόν ότι ὁ κοινοβουλευτικὸς νομοθέτης θὰ ἐστερεῖτο τῆς κανονιστικῆς του ἐξουσίας ἐπὶ τῆς λίαν σημαντικῆς περιοχῆς τῆς κοινωνικοοικονομικῆς ζωῆς. (Βλ. Werner Weber, Koalitionsfreiheit und Tarifautonomie als Verfassungsproblem, 1965, σελ. 24). Δὲν εἶναι νοητὴ περαιτέρω ἡ αὐτονομία τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας λόγῳ τῆς εὐθύνης τοῦ νομοθέτου πρὸς προάσπισιν τοῦ δημοσίου συμφέροντος, ὡς καὶ τοῦ συμφέροντος πολλῶν ὁμάδων ἀτόμων εὑρισκομένων ἐκτὸς τῶν συνδικαλιστικῶν ὀργανώσεων, αἱ ὁποῖαι συνῆψαν τὰς συλλογικὰς συμβάσεις ἐργασίας.

Εἶναι φανερὸν ἐκ τῶν ἀνωτέρω, ὅτι εἰς τὴν προκειμένην περίπτωσιν πρόκειται περὶ σταθμίσεως, ἀφ' ἑνὸς τοῦ ἀτομικοῦ δικαιώματος τοῦ συνεταιρίζεσθαι, εἰς τὸ ὁποῖον περιλαμβάνεται ἡ αὐτονομία τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, καὶ ἀφ' ἑτέρου τῶν ἀξιῶν καὶ ἀγαθῶν, τὰ ὁποῖα ἐγκλείονται εἰς τὴν ὑπόλοιπον ἔννομον τάξιν. Εἰς τὴν στάθμισιν ταύτην ὀφείλεται ὁ περιορισμὸς τῆς αὐτονομίας τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας πρὸς πραγματοποίησιν τοῦ κοινωνικοῦ κράτους δικαίου ὑπὸ τῶν δημοκρατικῶς «νομιμοποιουμένων» διὰ τοῦ Συντάγματος κρατικῶν ὀργάνων. Ἡ κρατήσασα ἐν Γερμανίᾳ γνώμη τοῦ Nipperdey περὶ αὐτονομίας τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐστηρίζετο ἐπὶ ρητῶν διατάξεων τοῦ Συντάγματος τῆς Βαϊμάρης. Τοιαῦται διατάξεις οὐδέποτε περιελήφθησαν εἰς τὰ Συντάγματα τῆς χώρας μας, γεγονός, τὸ ὁποῖον δὲν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν ἡ ἀκολουθήσασα παρ' ἡμῖν τὴν γνώμην τοῦ Nipperdey νομολογία καὶ θεωρία. Ὁ γερμανικὸς λαὸς κατὰ τὴν ἐπανάστασιν τοῦ 1918 διὰ τοῦ Συντάγματος τῆς Βαϊμάρης ἀπεφάσισε νὰ ὁρίσῃ ἀπὸ τὸ ἓν μέρος τὰ ἀτομικὰ δικαιώματα καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος τὴν κρατικὴν ὀργάνωσιν εἰς ἕνα ἐνδιάμεσον τύπον μεταξὺ τοῦ δυτικοῦ δημοκρατικοῦ ἀστικοῦ κράτους καὶ τοῦ ἀνατολικοῦ κομμουνισμοῦ, χωρὶς ὅμως τελικῶς νὰ ἐπιτευχθῇ ὀργανικὴ σύνθεσις. (Βλ. σχετικῶς Sontheimer, Antidemokratisches Denken in der Weimarer Republik, 1962, σελ. 81, πρβλ. Schluchter, Entscheidung für den sozialen Rechtsstaat, 1968, σελ. 14). Οὕτω εἰς τὸ ἄρθρον 159 τοῦ Συντάγματος τῆς Βαϊμάρης ὁρίζεται εἰδικῶς τὸ ἀτομικὸν δικαίωμα τῆς συνδικαλιστικῆς ἐλευθερίας καὶ εἰς τὸ ἄρθρον 165 περιέχεται ἡ ἔχουσα διαρρυθμισαν σημασίαν διάταξις, καθ' ἣν οἱ μισθωτοὶ ἀπὸ κοινοῦ μετὰ τῶν ἐργοδοτῶν δύνανται νὰ καθορίσουν τὸ ὕψος τοῦ μισθοῦ, τοὺς λοιποὺς ὅρους ἐργασίας, ὡς καὶ νὰ συμπράττουν εἰς τὴν καθόλου οἰκονομικὴν ἀνάπτυξιν τῶν παραγωγικῶν δυνάμεων. Εἰς τὴν διάταξιν ταύτην τοῦ Συντάγματος στηρίζεται ὁ γερμανικὸς νόμος περὶ συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας καὶ οὕτω ἐξηγοῦνται αἱ ἀπόψεις τῆς γερμανικῆς θεωρίας καὶ νομολογίας περὶ τῆς θέσεως κανόνων δικαίου διὰ τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας. Εἶναι φανερόν, ὅτι οἱ ὁρισμοὶ τοῦ ἄρθρου 165 ἐτέθησαν ὑπὲρ τῆς ἐνισχύσεως τοῦ σοσιαλδημοκρατικοῦ κράτους καὶ ἐναντίον τοῦ φιλελευθέρου ἀστικοῦ κράτους. Περαιτέρω διὰ τῶν διατάξεων τούτων ὡρίσθη ἓν νέον πλαίσιον σχέσεων μεταξὺ μιᾶς κοινωνικῆς ὁμάδος πρὸς ἄλλην κοινωνικὴν ὁμάδα, ὡς καὶ μεταξὺ τῶν κοινωνικῶν τούτων ὁμάδων καὶ τοῦ κράτους, ἐνῷ μέχρι τότε τὰ πλαίσια τοῦ θετικοῦ δικαίου περιελάμβανον μόνον τὴν ρύθμισιν σχέσεων μεταξὺ ἀτόμων ἢ μεταξὺ ἀτόμων καὶ τοῦ κράτους. (Βλ. Schmitt, εἰς HdDSt II, σελ. 590).

Εἰς τὴν πρᾶξιν ὅμως οἱ ὁρισμοὶ τοῦ ἄρθρου 165 ἦλθον εἰς ἀντίθεσιν πρὸς ἄλλας διατάξεις, ὁριζούσας τὰς ὀργανωτικὰς βάσεις τοῦ φιλελευθέρου ἀστικοῦ κράτους. Ἡ δικαστικὴ πρακτικὴ ἐφήρμοσε τὰ ἄρθρα 159 καὶ 165 τοῦ Συντάγματος τῆς Βαϊμάρης ὑπὲρ τοῦ φιλελευθέρου ἀστικοῦ κράτους. Ὁ Heller ἰσχυρίσθη, ὅτι ἀπὸ τὰς ἀντιφατικὰς διατάξεις τοῦ Συντάγματος τῆς Βαϊμάρης δύναται νὰ ὑπάρξῃ χῶρος δι' ἓν φιλελεύθερον ἀστικὸν ἢ σοσιαλιστικὸν κράτος δικαίου καὶ διετύπωσε τὴν ἀτυχῶς ἐπαληθευθεῖσαν πρόγνωσιν περὶ τοῦ ἐπερχομένου διλήμματος μεταξὺ κράτους δικαίου ἢ δικτατορίας. (Βλ. Heller, Rechtsstaat oder Diktatur?, Heft 68, Recht und Staat 1930).

Ἐξ ἄλλου ὁ Hensel διετύπωσε τὴν ἄποψιν ὅτι τὸ Σύνταγμα τῆς Βαϊμάρης ἐτάχθη σαφῶς ὑπὲρ τῆς φιλελευθέρας οἰκονομίας, ὑποκειμένης ὅμως εἰς ὡρισμένους περιορισμούς.

Ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον προκύπτει ἐκ τῶν ἀ-

νωτέρω καὶ ἐνδιαφέρει εἰδικῶς τὴν προκειμένην ἔρευναν, εἶναι ὅτι τὸ Σύνταγμα τῆς Βαϊμάρης διὰ τοῦ ἄρθρου 165 ἐχορήγησεν *εἰδικὴν ἐξουσιοδότησιν* εἰς τὰς ἐπαγγελματικὰς ὀργανώσεις, ὅπως ρυθμίζουν τὸ ὕψος τῶν μισθῶν καὶ τοὺς ὅρους ἐν γένει τῆς ἐργασίας. Εἰς τὴν εἰδικὴν ταύτην ἐξουσιοδότησιν τοῦ Συντάγματος ἐστηρίχθη ἡ μεταγενεστέρα γερμανικὴ θεωρία καὶ νομολογία περὶ τῆς «αὐτονομίας» τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας. Ἐπειδὴ ὅμως τὰ ἡμέτερα Συντάγματα οὐδέποτε ἐχορήγησαν τοιαύτην εἰδικὴν ἐξουσιοδότησιν, αἱ ὑποστηριχθεῖσαι ὡς ἄνω παρ' ἡμῖν ἀπόψεις τῆς θεωρίας καὶ νομολογίας περὶ τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας στεροῦνται συνταγματικοῦ ἐρείσματος.

6. Ἡ φύσις καὶ τὰ ὅρια τῆς ἀπεργίας.

Ἡ συνταγματικὴ προστασία τῆς συνδικαλιστικῆς ἐλευθερίας, ὡς ἐλέχθη, ἔχει ὡς σκοπὸν νὰ ἐξασφαλίσῃ εἰς τὰ ἄτομα τὴν ἀνάπτυξιν τῆς συλλογικῆς δράσεως πρὸς βελτίωσιν ἐν γένει τῶν ὅρων ἐργασίας. Ἓν ἀπὸ τὰ μέσα, τὰ ὁποῖα χρησιμοποιεῖ ἡ συλλογικὴ δρᾶσις τῶν ἀτόμων, εἶναι ἡ ἀπεργία. Ἡ ἀπεργία εἶναι τὸ ἔσχατον, ἀλλὰ καὶ τὸ πλέον δραστικὸν μέσον τῆς συλλογικῆς δράσεως. Δύναται νὰ λεχθῇ, ὅτι ἡ ἀπεργία ἀποτελεῖ τὸ κύριον νεῦρον, τὸ ὁποῖον καθιστᾷ ἐνεργὸν τὴν συλλογικὴν δρᾶσιν. Ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ Συντάγματος, καθ' ἣν «ἡ ἀπεργία εἰς τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους καὶ εἰς τοὺς ὑπαλλήλους νομικῶν προσώπων καὶ ὀργανισμῶν δημοσίου δικαίου ἀπαγορεύεται», συνάγεται ὅτι ἡ ἀπεργία περιλαμβάνεται εἰς τὴν συνταγματικῶς προστατευομένην συνδικαλιστικὴν ἐλευθερίαν τῶν λοιπῶν μισθωτῶν. Ὡς ἐκ τούτου ὁ κοινὸς νομοθέτης δὲν ἔχει ἐκ τοῦ Συντάγματος ἐξουσίαν νὰ ἐπέμβῃ καὶ νὰ περιορίσῃ ἀμέσως ἢ ἐμμέσως τὴν χρησιμοποίησιν τῆς ἀπεργίας. Ἂν τὸ Σύνταγμα ἤθελε τὸν περιορισμὸν τῆς ἀπεργίας τῶν λοιπῶν μισθωτῶν, πλὴν τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων κλπ., θὰ ὥριζε τοῦτο. Ὡς ἐκ τούτου οἱ λοιποὶ μισθωτοὶ προστατεύονται συνταγματικῶς εἰς τὴν ἄσκησιν τοῦ δικαιώματος τῆς ἀπεργίας, ἐφ' ὅσον δὲν παραβιάζουν κανόνα τινὰ τῆς ἐννόμου τάξεως. Ἡ ἄσκησις τοῦ δικαιώματος τῆς ἀπεργίας ἀποτελεῖ εἰδικὴν ἔκφρασιν τῆς ἐλευθέρας ἀναπτύξεως τοῦ προσώπου, δηλ. τοῦ ἀπαραβιάστου τῆς προσωπικῆς ἐλευθερίας, ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς ἐννόμου τάξεως. Ἡ νομοθετικὴ ἐπέμβασις πρὸς περιορισμὸν τῆς ἐλευθερίας τῆς ἀπεργίας εἶναι συνταγματικῶς ἐπιτρεπτή, ἐὰν καὶ καθ' ὅσον ἐπιβάλλεται ἐκ τῆς σταθμίσεως ὑπερτέρων συγκεκριμένων ἀξιῶν ἢ ἐννόμων ἀγαθῶν, ἀπὸ ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα συνιστοῦν τὸ ἀτομικὸν δικαίωμα τοῦ ἀπαραβιάστου τῆς προσωπικῆς ἐλευθερίας, ὡς ἐμφανίζεται διὰ τῆς ἀπεργίας εἰς τὴν συνδικαλιστικὴν ἐλευθερίαν. Δηλ. ἡ νομοθετικὴ ἐπέμβασις πρὸς περιορισμὸν τοῦ δικαιώματος τῆς ἀπεργίας πρέπει νὰ εἶναι ἀπολύτως ἀπαραίτητος, νὰ δικαιολογῆται ἀντικειμενικῶς ἐκ τῆς προστασίας συγκεκριμένων ὑπερτέρων ἀξιῶν καὶ νὰ εἶναι *ἀνάλογος* πρὸς τὸν συγκεκριμένον κίνδυνον, ὁ ὁποῖος ἀπειλεῖ τὰς ἐν λόγῳ ἀξίας. Ὡς ἐκ τούτου ἀναμφιβόλως δὲν δικαιολογεῖται συνταγματικῶς ὁ νομοθετικὸς περιορισμὸς τοῦ δικαιώματος τῆς ἀπεργίας, «ἵνα γίνωνται δυσκολώτερον αἱ ἀπεργίαι». (Βλ. *Καποδίστριαν*, εἰς ΕΕΔ 27, σελ. 661). Ἡ δυσχέρανσις τῆς ἀσκήσεως τῆς ἀπεργίας ἀποτελεῖ περιορισμὸν τοῦ οὐσιαστικοῦ περιεχομένου τοῦ δικαιώματος τῆς ἀπεργίας, ὁ ὁποῖος δὲν περιλαμβάνεται εἰς τὴν συνταγματικῶς ὁριζομένην ἐπιφύλαξιν τοῦ νόμου καὶ ἄρα εἶναι συνταγματικῶς ἀνεπίτρεπτος.

Οἱ μισθωτοί, ἐφ' ὅσον κρίνουν ὅτι αἱ ἀνταλλασσόμεναι παροχαὶ δυνάμει τῆς σχέσεως ἐργασίας εἶναι ἄνισοι, δικαιοῦνται νὰ διακόψουν προσωρινῶς τὴν παροχήν τῆς ἐργασίας των, ἵνα πιέσουν τὸν ἐργοδότην, ὅπως δεχθῇ βελτίωσιν τῶν ὅρων ἐργασίας. Ὁ ἐξαναγκασμὸς τῶν μισθωτῶν νὰ ἐξακολουθοῦν παρέχοντες τὴν ἐργασίαν των, ὑπὸ μεταβληθέντας ἀνίσους ὅρους ἐργασίας, ἀντιβαίνει πρὸς τὸ ἀπαραβίαστον τῆς προσωπικότητός των, λόγῳ τῆς προσωποπαγοῦς φύσεως τῆς σχέσεως ἐργασίας. Οὕτω ὁ ἐργοδότης διὰ τῆς σχέσεως ἐργασίας ἀποκτᾷ ἐξουσίαν νὰ διαθέτῃ τὴν ἐργασίαν τοῦ μισθωτοῦ, ἔναντι ἀνίσως μικροτέρας ἀντιπαροχῆς, δηλ. νὰ ἐξουσιάζῃ τὴν προσωπικότητά του, ὑπὸ ἀνίσως μεταβληθέντας δυσμενῶς ὅρους διὰ τὸν μισθωτόν. Ἀπὸ τῆς ἀπόψεως ταύτης δύναται νὰ λεχθῇ, ὅτι ὁ ἐργοδότης ἀπαλλοτριώνει καὶ δεσμεύει τὴν ὕπαρξιν καὶ τὸ πρόσωπον τοῦ μισθωτοῦ πέραν τοῦ προσήκοντος κατὰ νόμιον μέτρον. Ὑπὸ τὰς συνθήκας ταύτας τῆς ἀνισότητος παροχῆς καὶ ἀντιπαροχῆς εἰς τὴν σχέσιν ἐργασίας, ἡ δέσμευσις τῆς ὑπάρξεως καὶ τοῦ προσώπου τοῦ μισθωτοῦ

στερεῖ μεγάλα στρώματα τοῦ πληθυσμοῦ τῆς προϋποθέσεως διὰ τὴν ἐνεργὸν σύμπραξίν των, ὡς ἀνεξαρτήτων καὶ ἐλευθέρων πολιτῶν εἰς τὴν σφυρηλάτησιν τῆς κρατικῆς καὶ ἐθνικῆς ἑνότητος. Μόνον ὅταν ἀποκατασταθῇ ἰσότης παροχῆς καὶ ἀντιπαροχῆς εἰς τὴν σχέσιν ἐργασίας καὶ ἀποδεσμευθῇ κατὰ τὸ δυνατὸν ἡ ὕπαρξις καὶ τὸ πρόσωπον τῶν μισθωτῶν, θὰ εἶναι δυνατὸν νὰ ὑπάρξουν αἱ προϋποθέσεις διὰ τὴν δημιουργίαν ἐλευθέρων καὶ ἄρα ὑπευθύνων πολιτῶν εἰς τὴν διαδικασίαν τῆς συγχρόνου διομηχανικῆς κοινωνίας. Ἐκ τοῦ λόγου καὶ μόνον ὅτι ἡ ἀπεργία ἀποτελεῖ τὸ δραστικώτερον μέσον τῆς συνδικαλιστικῆς ἐλευθερίας διὰ τὴν βελτίωσιν τῆς θέσεως τῶν μισθωτῶν καὶ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς ἐλευθέρας προσωπικότητος καὶ τῆς ἀξιοπρεπείας τοῦ μισθωτοῦ, δὲν ἔπεται ὅτι δικαιολογεῖται νομοθετικῶς ἡ παρεμβολὴ ἐμποδίων, εἵνα γίνωνται δυσκολώτερον αἱ ἀπεργίαι, πρὸς τὸν γενικὸν ὅσον καὶ ἀφηρημένον σκοπὸν νὰ ἀποφευχθοῦν αἱ ἐκ τῆς ἀπεργίας ἀπειλούμεναι ζημίαι εἰς τὴν οἰκονομίαν. Τοιαῦται ἀόριστοι νομοθετικαὶ ἐκτιμήσεις δὲν ἀποτελοῦν τὴν ἀπαιτουμένην συνταγματικῶς στάθμισιν συγκεκριμένων ὑπερτέρων ἀξιῶν περιεχομένων εἰς τὸ δημόσιον συμφέρον, αἱ ὁποῖαι ἔχουν π ρ ο τ ε ρ α ι ό τ η τ α εἰς τὴν κρατικὴν προστασίαν ἔναντι σ υ γ κ ε κ ρ ι μ έ ν ω ν κινδύνων δημιουργουμένων ἀφεύκτως καὶ εἰς δυσανάλογον ἔκτασιν ἐκ τῆς ἀπεργίας.

Ἀνάλογοι σκέψεις δύνανται νὰ διατυπωθοῦν καὶ διὰ τὴν ἀνταπεργίαν τῶν ἐργοδοτῶν.

Ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος πρέπει ἐπίσης νὰ λεχθῇ, ὅτι, ἐφ' ὅσον τὸ Σύνταγμα ἐγγυᾶται τὴν ἐλευθερίαν τοῦ ἀπεργιακοῦ ἀγῶνος, παρουσιάζεται τὸ παράδοξον φαινόμενον νὰ ἀναγνωρίζεται ἡ νομιμότης τῆς μονομεροῦς μεταβολῆς τῶν κανόνων τῆς ἐννόμου τάξεως, ὡς προκύπτουν ἐξ ὑφισταμένης σχέσεως ἐργασίας καὶ ἐφ' ὅσον δὲν τηρηθῇ ἡ διαδικασία τοῦ ἄρθρου 388 Α.Κ.

Ἀλλ', ἡ τοιαύτη μονομερὴς μεταβολὴ τῶν κανόνων τῆς ἐννόμου τάξεως ἐπιφυλάσσεται μόνον εἰς τὸν νομοθέτην, ὁ ὁποῖος ἔχει ἐκ τοῦ Συντάγματος τὴν ἐξουσίαν νὰ τροποποιῇ ἢ νὰ καταργῇ τούτους. Διὰ τῆς ἀναγνωρίσεως τῆς νομιμότητος τῆς ἀπεργίας ἢ ἀνταπεργίας τὸ κράτος ἐμφανίζεται νὰ παρέχῃ εἰς τὰς «κοινωνικὰς δυνάμεις» τῶν μισθωτῶν καὶ τῶν ἐργοδοτῶν ὁμοίαν ἐξουσίαν πρὸς τὴν ἐξουσίαν, τὴν ὁποίαν παρέχει τὸ Σύνταγμα εἰς τὸν νομοθέτην. Εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην ὅμως αἱ ἐν λόγῳ «κοινωνικαὶ δυνάμεις» παύουν νὰ ἐνεργοῦν ὡς «ἰδιωτικαὶ» δυνάμεις καὶ ἐκτελοῦν δημοσίαν λειτουργίαν.

Τὸ δικαίωμα τῆς ἀπεργίας καὶ ἀνταπεργίας, ὡς ἐλέχθη, ὡς μέσον ἀγῶνος περιλαμβανόμενον εἰς τὴν συνδικαλιστικὴν ἐλευθερίαν, συνίσταται ἐκ τῆς ἀσκήσεως φυσικῆς δίας πρὸς τὸν σκοπὸν νὰ τεθῇ ὁ ἀντίπαλος πρὸ τοῦ διλήμματος νὰ καταρρεύσῃ ἢ νὰ ὑποχωρήσῃ. Ἡ χρησιμοποίησις ὑπὸ τῶν κοινωνικῶν δυνάμεων τῆς φυσικῆς δίας (vis absoluta), ἡ ὁποία ἀνήκει μόνον εἰς τὸ κράτος, εἶναι φανερὸν ὅτι θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ ἐξέθετεν εἰς κίνδυνον τὰ συμφέροντα τοῦ κοινωνικοῦ συνόλου. Ἐφ' ὅσον τὸ κράτος ἔχει ὡς κύριον λόγον ὑπάρξεως τὴν προάσπισιν τῶν συμφερόντων τοῦ συνόλου θὰ ἀντέφασκε πρὸς ἑαυτό, τοὐλάχιστον μέχρις ἑνὸς σημείου, ἐὰν ἀνεγνώριζεν ἀπεριορίστως εἰς τὰς κοινωνικὰς δυνάμεις τὴν φυσικὴν δίαν τῆς ἀπεργίας. Ἐπὶ πλέον ἡ ἀδράνεια τοῦ κράτους ἀποτελεῖ καὶ μαρτυρίαν περὶ τῆς ἀδυναμίας τοῦ κράτους νὰ ἐπιλύσῃ ἢ νὰ βοηθήσῃ εἰς τὴν ἐπίλυσιν τῶν διαφορῶν τῶν «κοινωνικῶν δυνάμεων» καὶ ἀφήνει τὴν λύσιν τούτων εἰς τὴν «αὐτοδοήθειαν» τῶν ἰδίων ἐν διαστάσει εὑρισκομένων κοινωνικῶν δυνάμεων. (Πρβλ. ἀπόψεις γενικώτερον τῶν L e i b h o l z καὶ W i n k l e r εἰς VVDSt, 1966). Ἀλλ' ἡ ἀσκουμένη πίεσις διὰ τῆς ἀπεργίας δὲν στρέφεται μόνον κατὰ τῶν ἐργοδοτῶν, ἀλλ' ἐμμέσως, τοὐλάχιστον, καὶ κατὰ τῆς κρατικῆς ἐξουσίας. Ἐννοεῖται, ὅτι ἡ διὰ τῆς ἀπεργίας ἐνεργουμένη αὐτοδοήθεια, ὅταν ὑπερβῇ, ὑφ' ὡρισμένας συνθήκας, συγκεκριμένον κοινωνικῶς δικαιολογούμενον ὅριον καθίσταται αὐτοδικία. Ἐξ ἄλλου, πρέπει νὰ τονισθῇ ὅτι ὁ καθορισμὸς τῶν ὅρων ἐργασίας ἐν γένει δὲν δύναται νὰ ἀποτελέσῃ ἀντικείμενον μ ό ν ο ν τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας καὶ τῆς ἀπεργίας, διότι ἔχει ἄρρηκτον σχέσιν μὲ τὴν ρύθμισιν οἰκονομικῶν, κοινωνικῶν, ὑγιεινομικῶν κλπ. προβλημάτων, τὰ ὁποῖα ἀνάγονται εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ νομοθέτου. Ἡ μεγάλη ἀδυναμία τοῦ δημοκρατικοῦ κράτους εὑρίσκεται ἀκριβῶς εἰς τὴν χάραξιν τῶν ὁρίων, πέραν τῶν ὁποίων ἡ ἀπεργία εἶναι ἀνεπίτρεπτος, ὡς προσβάλλουσα ἀ ν α μ φ ι β ό λ ω ς ὑ π ε ρ τ έ ρ α ς ἀ ξ ί α ς, ἀπὸ τὰς ἀ-

ξίας, τὰς ὁποίας ἐπιδιώκει αὐτὴ νὰ προστατεύσῃ. Διότι δὲν εἶναι πάντοτε εὐχερὲς νὰ ὁρίσῃ ὁ νομοθέτης τὸ κριτήριον, δυνάμει τοῦ ὁποίου ἔχει ἐξουσίαν νὰ ὁρίσῃ πότε καὶ κατὰ πόσον ἡ ἀπεργία ὑπερβαίνει τὰ συνταγματικῶς ἐπιτρεπόμενα ὅρια, ὡς προσβάλλουσα ὑπερτέρας ἀξίας ἔννομα ἀγαθὰ ἢ συμφέροντα, π.χ. ὡς προξενοῦσα σοβαρὰς καὶ δυσαναλόγους ζημίας εἰς τὸ δημόσιον συμφέρον, εἰς τὴν δημοσίαν τάξιν καὶ ἀσφάλειαν κλπ.

Τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 578/1966 ἀποφάσεώς του (ὅλ. εἰς ΕΕΔ 25, 471 ἐπ.) εἶχε τὴν εὐκαιρίαν νὰ κρίνῃ, ἐὰν καὶ κατὰ πόσον ἦτο συνταγματικῶς ἐπιτρεπτὴ ἡ «ἐπίταξις» τοῦ ἀπεργήσαντος προσωπικοῦ τῆς Δ.Ε.Η., δυνάμει τῶν ἀ.ν. 1984/1939 καὶ 1986/1939, ὡς συνεπληρώθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 ἀ.ν. 450/1945 καὶ ἄρθρου 5 ν. 3111/1954. Διὰ τῆς ἐν λόγῳ ἀποφάσεως ἐγένετο δεκτόν, ὅτι ἡ ἀπειληθεῖσα ἐκ τῆς κηρύξεως ἀπεργίας ἀποχὴ ἀπὸ τῆς ἐργασίας τοῦ τεχνικοῦ προσωπικοῦ τῆς Δ.Ε.Η., πλὴν τῶν μηχανικῶν, θὰ συνεπήγετο ἀναγκαίως ἢ τοὐλάχιστον θὰ προεκάλει σοβαρὰν διαταραχὴν εἰς τὴν παροχὴν τοῦ ἠλεκτρικοῦ ρεύματος, τὸ ὁποῖον ὡς εἶναι κοινῶς γνωστὸν ἀποτελεῖ μέσον καλύψεως πλείστων βασικῶν καὶ ζωτικῆς σημασίας ἀναγκῶν τοῦ πληθυσμοῦ τῆς χώρας. Ὡς ἐκ τούτου ἡ ἐξασφάλισις τῆς παραγωγῆς καὶ διανομῆς τοῦ ἠλεκτρικοῦ ρεύματος συνιστᾷ οὐσιώδη παράγοντα διατηρήσεως ὁμαλοῦ ρυθμοῦ εἰς πλείστας τῶν βιοτικῶν σχέσεων καὶ αὐτῆς τῆς ζωῆς καὶ ὑγείας τῶν πολιτῶν καὶ κατ' ἀκολουθίαν τῶν ἀνωτέρω διατάξεων ὑπάρχει κίνδυνος διαταράξεως τῆς κρατικῆς ἢ κοινωνικῆς ζωῆς τῆς χώρας. Τὸ θεσπισθὲν ὑπὸ τοῦ νομοθέτου μέτρον τῆς «ἐπιτάξεως» πρὸς προστασίαν ἀνωτέρων καὶ γενικωτέρων κοινωνικῶν συμφερόντων δὲν ἀντίκειται εἰς τὰς περὶ προσωπικῆς ἐλευθερίας καὶ ἐλευθερίας τῆς ἐργασίας ἢ εἰς τὰς περὶ ἐλευθερίας τοῦ συνεταιρίζεσθαι καὶ συνδικαλιστικῆς ἐλευθερίας διατάξεις τοῦ Συντάγματος, αἱ ὁποῖαι δὲν ἀποκλείουν τὴν νομοθετικὴν θέσπισιν ἀπαγορεύσεων καὶ περιορισμῶν, ὑπαγορευομένων ὑπὸ τῆς ἀνάγκης προστασίας τοῦ γενικωτέρου συμφέροντος τῆς ἐννόμου τάξεως, εἰδικώτερον δὲ εἰς κοινωνικὰς δραστηριότητας, ἀμφανιζούσας ἰδιαιτέρως ηὐξημένον κοινωνικὸν ἐνδιαφέρον. (Βλ. σχετικῶς καὶ *Ν. Μπουρόπουλου*, Τὸ δικαίωμα τῆς ἀπεργίας καὶ ἡ πολιτικὴ ἐπιστράτευσις εἰς Ἐπιθ. Δημ. Δικ. καὶ Διοικ. Δικ., 1966, σελ. 113 ἐπ., πρβλ. *Φλῶρον*, εἰς ΕΕΔ 27, 408).

Ἡ γενομένη παρὰ τῆς ἀνωτέρω ἀποφάσεως συγκεκριμένη στάθμισις καὶ ἐκτίμησις τῶν συγκρουομένων ἐκατέρωθεν ἀξιῶν, ἐννόμων ἀγαθῶν καὶ συμφερόντων εἶναι καὶ καθ' ἡμᾶς συνταγματικῶς ἐπιτρεπτή. Ἐφ' ὅσον ἀπεδείχθη, ὅτι διὰ τῆς ἀπεργίας ἠπειλοῦντο ἀναμφιβόλως ὑπέρτεραι ἀξίαι ἀναφερόμεναι εἰς τὸ κοινωνικὸν σύνολον καὶ ἠδύναντο νὰ προκαλέσουν δυσαναλόγους μεγάλας θυσίας τούτου, τὸ δικαίωμα τῆς ἀπεργίας ἔπρεπε νὰ ὑποχωρήσῃ. Πέραν τούτου ὅμως τὸ κράτος εἰς τοιαύτας περιπτώσεις «πολιτικῆς ἐπιστρατεύσεως» δὲν δύναται συνταγματικῶς νὰ ἀγνοῇ τὴν ἀνάγκην ἱκανοποιήσεως κατὰ τὸ πρόσηκον μέτρον τῶν αἰτημάτων τῶν πολιτικῶς ἐπιστρατευομένων. Καὶ ἡ κρίσις περὶ τῆς ἱκανοποιήσεως κατὰ τὸ πρόσηκον μέτρον τῶν ἐν λόγῳ αἰτημάτων ἀνήκει εἰς τὴν ἀνεξάρτητον καὶ ἐλευθέραν δικαστικὴν ἐξουσίαν. Οὕτω καὶ αἱ διὰ τῆς ἀπεργίας ἐπιδιωκόμεναι καὶ συνταγματικῶς προστατευόμεναι ἀξίαι θὰ ἐτύγχανον ἱκανοποιήσεως ἐν τῷ μέτρῳ τοῦ ἑκάστοτε ἐφικτοῦ κατὰ δικαστικὴν κρίσιν. Ταῦτα σημαίνουν, ὅτι ὁ νομοθέτης δὲν ἀρκεῖ νὰ ἐκτιμᾷ καὶ νὰ σταθμίζῃ μόνον τὴν ὑπερτέραν ἀξίαν (π.χ. δημόσιον συμφέρον) καὶ νὰ ἱκανοποιῇ ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον ταύτην (π.χ. δι' ἐπιτάξεως τῶν ἀπεργούντων), ἀλλ' ἔχει ταυτοχρόνως καὶ συνταγματικὴν ὑποχρέωσιν νὰ ἱκανοποιήσῃ ἀναλόγως, δηλ. κατὰ τὸ πρόσηκον μέτρον, καὶ τὴν συγκριτικῶς ὑποδεεστέραν ἀξίαν, ἡ ὁποία τυγχάνει ἐπίσης συνταγματικῆς προστασίας, ἐνσάρκωσιν τῆς ὁποίας ἀποτελεῖ ὁ ἀπεργιακὸς ἀγὼν τῶν μισθωτῶν. Τότε μόνον ὁ νομοθέτης καὶ ἡ δικαστικὴ ἐξουσία ἐκτελοῦν πλήρως τὰς συνταγματικὰς ἐπιταγὰς εἰς κράτος δικαίου. (Βλ. Schmitt, Verfassungsrechtliche Aufsätze, 1958, σελ. 452). Ἂν παραλείψῃ τὴν συνταγματικὴν ταύτην ὑποχρέωσιν ὁ νομοθέτης, ἡ δικαστικὴ ἐξουσία ὀφείλει νὰ ὁρίσῃ ταύτην, ἵνα ἀληθῶς καταστῇ συνταγματικῶς ἀρτία ἡ ἀπόφασίς της, διότι ὑποχρεοῦται νὰ ἐκτελῇ καὶ ἄνευ μεσολαβήσεως

τοῦ νόμου τὰς συνταγματικὰς ἐπιταγάς. Ἐπίσης ὁ νομοθέτης δὲν ἔχει ἐκ τοῦ Συντάγματος ἐξουσίαν νὰ ἀπαγορεύσῃ ἀμέσως ἢ ἐμμέσως τὴν ἀπεργίαν καὶ νὰ στερήσῃ ταύτην ἀπὸ ὡρισμένους μισθωτούς, στηριζόμενος εἰς ἀφηρημένας ἐκτιμήσεις ἢ προτιμήσεις του, ἄνευ συγκεκριμένων κριτηρίων, δυναμένων νὰ καθορίσουν τὴν ὑπερτέραν ἑκάστοτε ἐκ τῶν συγκρουομένων ἀξιῶν, ὡς καὶ τὸ προσῆκον μέτρον τῆς ἱκανοποιήσεως τούτων, ἐφ' ὅσον αἱ ἀξίαι αὗται προστατεύονται ὑπὸ τοῦ Συντάγματος. Συγκεκριμένως ἡ ἐξάρτησις τῆς νομιμότητος τῆς ἀπεργίας ἐκ τῆς ἀποφάσεως τῆς πλειοψηφίας τοῦ ἐπαγγελματικοῦ σωματείου, ὡς ὁρίζει ὁ ν. 2151/1920, ἀναμφιβόλως εἶναι καθ' ἡμᾶς ἀνεπίτρεπτος ὡς ἀντισυνταγματική, δοθέντος ὅτι στερεῖ πολλοὺς μισθωτούς, μὴ μετέχοντας εἰς ἐπαγγελματικὸν σωματεῖον ἢ ἀνήκοντας εἰς τὴν μειοψηφίαν τοῦ δικαιώματος τῆς ἀπεργίας, τὸ ὁποῖον ἀποτελεῖ εἰς ὡρισμένας περιστάσεις τὴν οὐσίαν τοῦ περιεχομένου τῆς συνταγματικῶς προστατευομένης συνδικαλιστικῆς ἐλευθερίας ἑκάστου ἀτόμου. Ἡ δοθεῖσα ὑπὸ τοῦ πρωθυπουργοῦ Ἐλευθερίου Βενιζέλου ἀπάντησις εἰς τὸν βουλευτὴν Ἀριστοτέλην Σίδεριν κατὰ τὴν συζήτησιν εἰς τὴν Βουλὴν τοῦ νομοσχεδίου τοῦ ν. 2151/1920, «Ἵνα γίνωνται δυσκολώτερον αἱ ἀπεργίαι» (βλ. *Καποδίστριαν*, εἰς ΕΕΔ 27, 661), εἶναι ἀναμφιβόλως συνταγματικῶς ἀνεπίτρεπτος, διότι προϋποθέτει, ὅτι ἡ ἄσκησις τοῦ ἀτομικοῦ δικαιώματος τῆς ἀπεργίας τῶν μισθωτῶν ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν οἱανδήποτε ἀπόφασιν τῆς πλειοψηφίας τῶν μελῶν τοῦ ἐπαγγελματικοῦ σωματείου, εἰς τὸ ὁποῖον ἐνδέχεται μισθωτοί τινες νὰ μὴ τυγχάνουν κἂν μέλη ἢ νὰ ἀνήκουν εἰς τὴν μειοψηφίαν. Τὸ διὰ τοῦ ν. 2151 ὁριζόμενον κριτήριον εἶναι ἀφηρημένον καὶ ἀόριστον καὶ δὲν γίνεται βάσει τούτου νομοθετικὴ στάθμισις καὶ ἐκτίμησις τῶν συγκρουομένων ἀξιῶν, ἐννόμων ἀγαθῶν καὶ συμφερόντων, ὥστε νὰ δύναται νὰ κριθῇ ποῖα ἐκ τούτων καὶ κατὰ πόσον ἔχουν ὑπὸ συγκεκριμένας συνθήκας συνταγματικῶς προτεραιότητα νὰ τύχουν ἱκανοποιήσεως. Διότι ὁ νομοθέτης, ὁ ὁποῖος προβαίνει εἰς τοιαύτας ἀξιολογήσεις, δὲν ἔχει ἐξουσίαν νὰ προβάλλῃ τὰς οἱασδήποτε ἰδίας ἀξιολογήσεις του, ἀλλὰ ὑποχρεοῦται νὰ ὁρίσῃ τοὺς καταλλήλους κανόνας δικαίου, ἵνα καταστῇ δυνατὴ ἡ πραγματοποίησις τῶν ὑφισταμένων ἀντικειμενικῶς συνταγματικῶν ἀξιολογήσεων. (Βλ. περὶ τοῦ προβλήματος τούτου γενικώτερον H. Kelsen, Reine Rechtslehre, 1960, σελ. 219, Fleiner-Giacometti, Schwelzerisches Bundesstaatsrecht, 1949, σελ. 30, Forsthoff εἰς Festschrift, f. C. Schmitt, 1959, σελ. 35 ἐπ., Peter Schneider, εἰς VVDSt, 1963, σελ. 14 ἐπ.). Μὲ ἄλλας λέξεις ὁ νομοθέτης εἰς τὰς περιπτώσεις ταύτας ἐκτελεῖ τὰς ἐπιταγὰς τοῦ Συντάγματος. Ἀπὸ τῆς ἀνωτέρω ἀπόψεως ὁ ν. 2151/1920 θέτει ἰδίας, δηλ. ὑποκειμενικὰς ἀξιολογήσεις, ἀντιβαινούσας εἰς τὴν ἐνότητα τῶν ἀντικειμενικῶν ἀξιολογήσεων τῶν τιθεμένων διὰ τοῦ Συντάγματος, καὶ ἄρα δὲν ἐπιτρέπεται ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ ἐν λόγῳ νόμου, προκειμένου νὰ κριθῇ δικαστικῶς, ἂν εἶναι νόμιμος συγκεκριμένη ἀπεργία μισθωτῶν ἢ ὄχι.

7. Ἡ δικαιοπρακτικὴ ἱκανότης πρὸς σύναψιν συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ὡς προϋπόθεσις τῆς νομιμότητος τῆς ἀπεργίας.

Ὡς ἐξετέθη ἀνωτέρω, ὁ Ἄρειος Πάγος ἐν Ὀλομελείᾳ (βλ. 526/1967 εἰς ΕΕΔ 26, 1438, ὡς καὶ Β' Τμ. 272/1968 εἰς ΕΕΔ 27, 729) ἐδέχθη, ἀφ' ἑνός μέν, ὅτι τὸ «δικαίωμα τῆς ἀπεργίας ἀνήκει εἰς ἀνεγνωρισμένα ἐπαγγελματικὰ σωματεῖα» καὶ ἀφ' ἑτέρου ὅτι «μεμονωμένα ἄτομα ἢ ἀνοργάνωτοι ὁμάδες ἐργαζομένων, μὴ ἔχουσαι δικαιοπρακτικὴν ἱκανότητα πρὸς σύναψιν συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ μὴ δυνάμεναι ὡς ἐκ τούτου νὰ ἐξασφαλίσουν τὴν τήρησίν της, ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐκ ταύτης ἀπορρέουσαν ὑποχρέωσιν εἰρήνης, δὲν δικαιοῦνται νὰ ἀναστέλλουν τὴν διὰ τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀναληφθεῖσαν ὑποχρέωσιν πρὸς παροχὴν ἐργασίας, τῆς μονομεροῦς ταύτης ἀναστολῆς λόγῳ ἀπεργίας δικαιολογουμένης μόνον εἰς ἐξαιρετικὰς περιπτώσεις, ἀφοῦ, πλὴν τῶν λοιπῶν συνεπειῶν, ἐπέρχεται καὶ οἰκονομικὴ ζημία εἰς τοὺς διαφωνοῦντας, ὡς πρὸς τὴν κήρυξιν τῆς ἀπεργίας, (ὡς ἐκ τῆς στερήσεως τοῦ μισθοῦ των κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς διακοπῆς τῆς ἐργασίας), αἵτινες δυνατὸν νὰ ἀποτελοῦν τὴν πλειονό-

τητα τῶν εἰς τινα ἐπιχείρησιν ἀπασχολουμένων». Ἡ ἀνωτέρω ἀπόφασις τοῦ Ἀρείου Πάγου ἐπικαλεῖται πρὸς στήριξίν της τὰ ἄρθρα 5, 8, 17 τοῦ ν. 2151/1920, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰ ἄρθρα 1, 2 § 4, 18 §§ 2, 3, 4 τοῦ ν. 3239/1955. Ἐφ' ὅσον, κατὰ τὸν Ἄρειον Πάγον, δὲν ὑφίστανται αἱ ἀνωτέρω προϋποθέσεις, ἡ κηρυσσομένη ἀπεργία παρ' ὁμάδος ἐργαζομένων εἶναι παράνομος καὶ συνεπάγεται ὅλας τὰς δυσμενεῖς ἐννόμους συνεπείας διὰ τοὺς μισθωτούς.

Ἡ ἀνωτέρω ἄποψις τοῦ Ἀρείου Πάγου εἶναι ἐσφαλμένη διὰ τοὺς ἀκολούθους λόγους:

Ἡ δικαιοπρακτικὴ ἱκανότης τοῦ ἐπαγγελματικοῦ σωματείου πρὸς σύναψιν συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀποτελεῖ ἓν αὐτοτελῶς διάφορον εἶδος ἀπὸ τὴν γενικὴν δικαιοπρακτικὴν ἱκανότητα τῶν προσώπων τοῦ δικαίου. Ἐν Γερμανίᾳ ἐπαγγελματικὰ σωματεῖα, μὴ ἔχοντα τὴν γενικὴν δικαιοπρακτικὴν ἱκανότητα, διαθέτουν ἐν τούτοις τὴν δικαιοπρακτικὴν ἱκανότητα πρὸς σύναψιν συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας. (Βλ. Nipperdey, ἔνθ' ἀν., σ. 287). Παρ' ἡμῖν ἐπαγγελματικὰ σωματεῖα, μὴ ἔχοντα ἰδίαν νομικὴν προσωπικότητα καὶ ἄρα μὴ ἔχοντα τὴν γενικὴν δικαιοπρακτικὴν ἱκανότητα, δὲν δύνανται νὰ ἔχουν δικαιοπρακτικὴν ἱκανότητα πρὸς σύναψιν συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας. Ἐξ ἄλλου, ἐκ τοῦ ὅτι τὸ Σύνταγμα ἐγγυᾶται καὶ προστατεύει τὴν συνδικαλιστικὴν ἐλευθερίαν, ἄρα καὶ τὴν μὴ ἀντιβαίνουσαν εἰς νόμιον τινὰ ἐλευθέραν δρᾶσιν μεμονωμένων ἀτόμων ἢ ὁμάδων ἢ ἑνώσεων ἀτόμων, δὲν δύναται νὰ συναχθῇ ἐκ τούτου, ὅτι ἀναγνωρίζει δικαιοπρακτικὴν ἱκανότητα πρὸς σύναψιν συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας εἰς τὰ ἐν λόγῳ ἄτομα ἢ τὰς ἑνώσεις ἀτόμων, αἱ ὁποῖαι στεροῦνται ἰδίας νομικῆς προσωπικότητος, ἐφ' ὅσον δὲν ἀποτελοῦν ἀναγνωρισμένον ἐπαγγελματικὸν σωματεῖον. Πέραν τούτου εἶναι ἀναμφίβολον, ὅτι τὸ Σύνταγμα ἐγγυᾶται καὶ προστατεύει τὴν συνδικαλιστικὴν ἐλευθερίαν τῶν ἀτόμων, τὰ ὁποῖα ἱδρύουν ἐλευθέρως ἢ μετέχουν εἰς ἐπαγγελματικὰς ἑνώσεις, ἀδιαφόρως ἂν ἔχουν αὐταὶ ἰδίαν νομικὴν προσωπικότητα. Ἐξ ἄλλου εἶναι ἐπίσης βέβαιον, ὅτι ἐὰν τὰ ἄτομα θεωροῦνται ἐκ τοῦ νόμου ὡς ὑπαγόμενα εἰς ὑφιστάμενον νομικὸν πρόσωπον, π.χ. ἐπιμελητήριον, τότε τὸ ἐν λόγῳ ἐπιμελητήριον δὲν ἀποτελεῖ τὴν «ἕνωσιν» ἢ τὸν «συνεταιρισμὸν» ἀτόμων, ὁ ὁποῖος προστατεύεται συνταγματικῶς. Συνεπῶς δὲν ὑπάρχει ταυτότης μεταξὺ τοῦ ἐν λόγῳ ἐπιμελητηρίου καὶ τῆς προστατευομένης συνδικαλιστικῆς ἐλευθερίας τῶν μισθωτῶν. Παρ' ἡμῖν δὲν ὑφίστανται ἀνάλογοι νομοθετικαὶ προϋποθέσεις πρὸς ἐκείνας, αἱ ὁποῖαι ὑφίστανται ἐν Γερμανίᾳ. Συγκεκριμένως παρατηροῦμεν ἐν συνεχείᾳ τὰ ἑξῆς:

Τὸ ἄρθρον 7 § 3 τοῦ νόμου 3239/1955 ὁρίζει, ὅτι «αἱ ἐθνικαὶ ὁμοιοεπαγγελματικαὶ συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας συνάπτονται καὶ ὑπογράφονται παρὰ τῶν γενικωτέρας σημασίας ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων τῶν ἐργοδοτῶν καὶ τῶν μισθωτῶν». Ἀλλ' οἱ ἐργοδόται καὶ οἱ μισθωτοὶ δὲν τυγχάνουν ἀπ' εὐθείας μέλη τῶν γενικωτέρας σημασίας ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων, ἀλλ' ἁπλῶς ἐνδέχεται μόνον νὰ τυγχάνουν μέλη τῶν κλαδικῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων. Κατὰ τὸ ἄρθρον 21 τοῦ νόμου 3239/1955 οἱ ὅροι τῶν ἐθνικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας κατισχύουν τῶν τυχὸν ἀντιθέτων ὅρων τῶν λοιπῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, αἱ ὁποῖαι συνήφθησαν ὑπὸ τῶν κατὰ εἰδικὰς κατηγορίας μισθωτῶν ἐπαγγελματικῶν σωματείων, μέλη τῶν ὁποίων τυγχάνουν οἱ ἐν λόγῳ μισθωτοί. (Βλ. Πρωτ. Κερκύρας 221/1967, εἰς ΕΕΔ 27, σελ. 614).

Ἐξ ἄλλου, κατὰ τὸ ἄρθρον 5 § 2 τοῦ νόμου 3239/1955, συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας, διὰ τῆς ὁποίας δεσμεύονται ἐργοδόται χρησιμοποιοῦντες τὰ 3/5 τῶν ἐν τῇ περιφερείᾳ, ὅπου ἰσχύει ἡ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας, ἀπασχολουμένων εἰς τὸ ἐπάγγελμα μισθωτῶν, δύναται, ἐφ' ὅσον δὲν συντρέχει περίπτωσις ἐφαρμογῆς τῆς ἑπομένης παραγράφου, νὰ κηρυχθῇ ὑποχρεωτικὴ διὰ πάντας τοὺς ἐργοδότας καὶ μισθωτοὺς τῆς περιφερείας ταύτης, μετὰ γνώμην τοῦ ἐν τῷ ἄρθρῳ 20 Συμβουλίου, δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας. Οὕτω, κηρύσσονται γενικῶς ὑποχρεωτικαὶ καὶ ἐθνικαὶ ὁμοιοεπαγγελματικαὶ συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας, μὲ συνέπειαν, κατὰ τὴν νομολογίαν, νὰ δεσμεύωνται πάντες οἱ ἐργοδόται, οἱ ὁποῖοι χρησιμοποιοῦν μισθωτοὺς τοῦ ἐπαγγέλματος αὐτῶν, ἀκόμη καὶ τὸ Δημόσιον, ὡς καὶ τὰ νομικὰ πρόσωπα καὶ ὀργανισμοὶ δημοσίου δικαίου. (Βλ. ΕΕΔ 27, σελ. 478). Ἐπίσης, κατὰ τὴν νομολογίαν, αἱ ἐθνικαὶ ὁμοιοεπαγγελματικαὶ συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας ὑποχρεοῦσι πάντας τοὺς ἐργοδότας καὶ

μισθωτούς τοῦ εἰς ὃ ἀφορῶσιν αὐταί ἐπαγγέλματος ἢ καὶ τῶν συναφῶν πρὸς αὐτὸ κλάδων καὶ ἂν ἔτι δὲν ἀγνώστων οὗτοι εἰς τὰς συμβληθείσας γενικωτέρας σημασίας ἐπαγγελματικὰς ὀργανώσεις. (Βλ. Α.Π. 172/1967, Ὁλομελείας, εἰς ΕΕΔ 26, 549, καὶ Α.Π. Τμ. Β' 304/1968, εἰς ΕΕΔ 27, 864). Οὕτω δεσμεύονται πάντες οἱ ἐργοδόται, ὡς καὶ τὸ Δημόσιον καὶ τὰ νομικὰ πρόσωπα καὶ οἱ ὀργανισμοὶ δημοσίου δικαίου, οἱ ὁποῖοι βεβαίως ἀποκλείεται νὰ γίνουν μέλη ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων. (Βλ. Πρωτ. Ἀθηνῶν 4007/1968, εἰς ΕΕΔ 27, 478). Πρέπει ἀκόμη νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν, ὅτι κατὰ τὸ ἄρθρον 20 § 2 τοῦ νόμου 3239/1955, «ἐν ᾗ περιπτώσει συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας ἢ ἀπόφασις διαιτησίας ἀντιτίθεται εἰς τὴν γενικὴν ἢ εἰδικὴν οἰκονομικὴν ἢ κοινωνικὴν πολιτικὴν τῆς Κυβερνήσεως οἱ Ὑπουργοὶ Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας, δι' ἠτιολογημένης κοινῆς ἀποφάσεώς των, ἐκδιδομένης μετὰ γνωμοδότησιν τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 28 Συμβουλίου καὶ ἐντὸς 20 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς παρελεύσεως τῆς κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον 15θημέρου προθεσμίας καὶ δημοσιεύσεως διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, δύνανται νὰ τροποποιοῦν ἢ νὰ μὴ ἐγκρίνουν, ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει, τὴν συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας ἢ ἀπόφασιν διαιτησίας». Ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος πρέπει ἐπίσης νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν, ὅτι κατὰ τὸ ἄρθρον 3 § 1 τοῦ νόμου 3239/1955 «ὅροι ἀτομικῶν συμβάσεων ἐργασίας εὐνοϊκώτεροι διὰ τὸν μισθωτὸν τῶν διαλαμβανομένων εἰς συλλογικὰς συμβάσεις ἐργασίας εἶναι ἐπικρατέστεροι». Ἀνάλογον διάταξιν περιέχει καὶ τὸ ἄρθρον 680 Α.Κ. Ἐκ τῶν διατάξεων τούτων συνάγεται, ὅτι δὲν ἀποκλείεται ὁμάς μισθωτῶν διὰ διαπραγματεύσεων ἢ καὶ δι' ἀπεργίας νὰ ἐπιτύχῃ ὅρους ἀτομικῆς συμβάσεως εὐνοϊκωτέρους τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας.

Ἐκ τῶν ἰσχυουσῶν διατάξεων προκύπτει, ὅτι ἡ δικαιοπρακτικὴ ἱκανότης τῶν ἐπαγγελματικῶν σωματείων δὲν ἀποτελεῖ ὅρον διὰ τὴν δέσμευσιν τῶν ἀτόμων ἢ ὁμάδων μισθωτῶν, διότι οὗτοι κατὰ νόμον δεσμεύονται διὰ συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, αἱ ὁποῖαι συνάπτονται ὑπὸ γενικωτέρας σημασίας ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων. Ἀλλ' αἱ γενικωτέρας σημασίας ἐπαγγελματικαὶ ὀργανώσεις, μολονότι ἔχουν ἐκ τοῦ νόμου δικαιοπρακτικὴν ἱκανότητα, δὲν ἔχουν ὅμως ἁπασαι ἱκανότητα νὰ κηρύσσουν καὶ νὰ διεξάγουν ἀπεργιακὸν ἀγῶνα. Διότι ἅπασαι αἱ ἐν λόγῳ ὀργανώσεις τοῦ νόμου 3239/1955 δὲν εἶναι τὰ ἐπαγγελματικὰ σωματεῖα, τὰ ὁποῖα εἶχεν ὑπ' ὄψιν του ὁ νόμος 2151/1920. Τὸ ἔτος 1920, ὅτε ἐψηφίσθη ὁ νόμος 2151, δὲν ὑπῆρχεν ὁ θεσμὸς τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, ὁ ὁποῖος καθιερώθη νομοθετικῶς πολὺ ἀργότερον. Ὁ ἐργασιακὸς ἀγών, ἄρα καὶ ἡ ἀπεργία, σύννηθες εἶναι, ἀλλ' ὄχι καὶ ἀναγκαῖον ἐκ τοῦ νόμου, νὰ διεξάγεται ὑπὸ ἐπαγγελματικῶν σωματείων, τὰ ὁποῖα ἔχουν δικαιοπρακτικὴν ἱκανότητα πρὸς σύναψιν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, δι' ὧν θὰ κατοχυρούνται τὰ ἀποτελέσματα τοῦ ἐργασιακοῦ ἀγῶνος. Ὅταν ὅμως κατὰ νόμον ἄλλα ἐπαγγελματικὰ σωματεῖα δύνανται νὰ κηρύσσουν καὶ νὰ διεξάγουν τὸν ἐργασιακὸν ἀγῶνα καὶ ἄλλα ἔχουν δικαιοπρακτικὴν ἱκανότητα πρὸς σύναψιν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, εἶναι φανερόν, ὅτι ἡ ἐν λόγῳ δικαιοπρακτικὴ ἱκανότης δὲν δύναται κατὰ νόμον νὰ ἀποτελῇ ὅρον διὰ τὴν κήρυξιν νομίμου ἀπεργίας. Καὶ ἀκόμη, ὅταν κατὰ νόμον εἶναι δυνατὸν νὰ ὑπογράφωνται συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας παρ' ἐπαγγελματικῶν σωματείων, εἰς τὰ ὁποῖα δὲν ἀνήκουν ὡς μέλη μισθωτοὶ ἢ ἐργοδόται, ἡ ἀκόμη, τέλος, ὅταν εἶναι κατὰ νόμον δυνατὸν νὰ παραμερίζωνται αἱ συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας καὶ νὰ ἀντικαθίστανται δι' ὑπουργικῶν ἀποφάσεων, εἶναι φανερόν, ὅτι τὸ ἐπιχείρημα περὶ δικαιοπρακτικῆς ἱκανότητος πρὸς σύναψιν συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας χάνει τὴν οὐσιαστικὴν βαρύτητά του καὶ δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ, ὅτι ἀποτελεῖ κατὰ νόμον τὴν ἀπαραίτητον προϋπόθεσιν διὰ τὴν νομιμότητα τῆς ἀπεργίας, διότι τὰ ἀνεγνωρισμένα ἐπαγγελματικὰ σωματεῖα, ἀφ' ἑνὸς δὲν εἶναι τὰ μόνα, οὔτε τὰ ἔχοντα προέχουσαν θέσιν νομικὰ πρόσωπα, τὰ ὁποῖα δύνανται κατὰ νόμον νὰ συνάψουν συλλογικὰς συμβάσεις ἐργασίας καὶ ἀφ' ἑτέρου δὲν ἀνήκουν εἰς ταῦτα ὑποχρεωτικῶς ὡς μέλη οἱ μισθωτοί, τοὺς ὁποίους ἐκπροσωποῦν, καὶ ὡς ἐκ τούτου δὲν δύνανται νὰ δεσμεύσουν τούτους διὰ τῶν ἀποφάσεών των, σχετικῶς τόσον μὲ τοὺς ὅρους τῆς ἀπεργίας, ὅσον καὶ

τῆς παρ' αὐτῶν συναπτομένης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας. Οἱ μισθωτοί, οἱ ὁποῖοι δὲν ἀνήκουν εἰς τοιαῦτα σωματεῖα, δύνανται νὰ κατέλθουν εἰς ἐργασιακὸν ἀγῶνα, τηροῦντες τοὺς κανόνας τῆς ἐννόμου τάξεως, διὰ τὴν βελτίωσιν τῶν ὅρων τῆς ἐργασίας των. Δὲν ὑπάρχει διάταξις νόμου, ἡ ὁποία νὰ ὑποχρεοῖ τοὺς μισθωτούς, ὅπως «συνδικαλισθοῦν», ἤτοι ὅπως γίνουν μέλη εἰς ἐπαγγελματικὰ σωματεῖα, δυνάμενα κατὰ νόμον νὰ κηρύξουν καὶ νὰ διεξάγουν ἐργασιακὸν ἀγῶνα καὶ νὰ συνάπτουν συλλογικὰς συμβάσεις ἐργασίας.

Ἀνεξαρτήτως ὅμως πάντων τῶν ἀνωτέρω ἡ ἄποψις τοῦ Ἀρείου Πάγου εἶναι ἐσφαλμένη καὶ διὰ τοὺς ἑξῆς λόγους: Π ρ ῶ τ ο ν, διότι στερεῖ μεγάλας κατηγορίας μισθωτῶν τοῦ δικαιώματος τῆς ἀπεργίας, παρὰ τὴν συνταγματικὴν ἀναγνώρισιν τοῦ δικαιώματος τούτου. Τὸ Σύνταγμα καθορίζει ρητῶς διὰ ποίας κατηγορίας μισθωτῶν ἀπαγορεύεται ἡ ἀπεργία: «Ἡ ἀπεργία εἰς τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους καὶ εἰς τοὺς ὑπαλλήλους νομικῶν προσώπων καὶ ὀργανισμῶν δημοσίου δικαίου ἀπαγορεύεται». Ἤτοι τὸ Σύνταγμα ἀ π α ρ ι θ μ ε ῖ κ α τ' ἐ ξ α ί ρ ε σ ι ν τὰς κατηγορίας τῶν μισθωτῶν, εἰς τὰς ὁποίας, λόγῳ τῆς ὑφισταμένης εἰδικῆς σχέσεως ἐξουσίας, ναὶ μὲν ἀναγνωρίζει εἰς τούτους τὸ δικαίωμα τοῦ συνεταιρίζεσθαι, ἀλλ' ἀφαιρεῖ ἐξ αὐτοῦ τὴν ἀπεργίαν, δηλ. ἀπαγορεύει τὴν ἄσκησιν τοῦ δικαιώματος τῆς ἀπεργίας. (Βλ. σχετικῶς περὶ τῆς ἀπεργίας τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων, *Τ. Δημητρακάκη*, Ἡ ἀπεργία τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων, εἰς Ἐπιθ. Δημ. Δικ. καὶ Διοικ. Δικ., 1962 - 1963). Ἐκ τῆς γενομένης ὡς ἄνω ρητῆς ἐ ξ α ι ρ έ σ ε ω ς τοῦ δικαιώματος τῆς ἀπεργίας τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων κλπ. συνάγεται, ὅτι τὸ Σύνταγμα ἀναγνωρίζει τὸ δικαίωμα τῆς ἀπεργίας εἰς τοὺς λοιποὺς μισθωτούς, ἐφ' ὅσον οὗτοι βεβαίως δὲν προβαίνουν κατὰ τὴν ἄσκησίν του εἰς παρανόμους ἐνεργείας.

Δ ε ύ τ ε ρ ο ν, ὁ νομοθέτης δὲν ἔχει ἐξουσιοδοτηθῆ ὑπὸ τοῦ Συντάγματος νὰ θέτῃ π ε ρ ι ο ρ ι σ μ ο ύ ς εἰς τὴν ἄσκησιν τοῦ δικαιώματος τῆς ἀπεργίας τῶν μισθωτῶν, πέραν ἀφ' ἑνὸς τῆς τηρήσεως τῶν νόμων, καὶ ἀφ' ἑτέρου τῆς ὑφισταμένης τυχὸν συνταγματικῆς προστασίας ὑ π ε ρ τ έ ρ ω ν ἀξιῶν, ἀπὸ τὰς ἀξίας τὰς ὁποίας ἐπιδιώκει νὰ προστατεύσῃ ἡ ἄσκησις τοῦ δικαιώματος τῆς ἀπεργίας, ἡ ὁποία ἐκφράζει εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην τὴν συνδικαλιστικὴν ἐλευθερίαν εἰς τὸν ἔσχατον ἀγῶνά της πρὸς αὐτοσύνθεσιν τῶν φορέων της. Ὁ νομοθέτης δὲν ἔχει ἐξουσιοδότησιν ἐκ τοῦ Συντάγματος νὰ ἐπέμβῃ καὶ νὰ περιορίσῃ τὸ δικαίωμα τῆς ἀπεργίας, ἁπλῶς καὶ μόνον «ἵνα γίνωνται δυσκολώτερον αἱ ἀπεργίαι», χωρὶς νὰ καθορίζωνται π ο ῖ α ι εἶναι αἱ ἑκάστοτε συγκεκριμέναι ὑ π έ ρ τ ε ρ α ι ἀξίαι, πρὸ τῶν ὁποίων πρέπει νὰ ὑποχωρήσῃ ἡ συνδικαλιστικὴ ἐλευθερία κατὰ τὸ ἀπολύτως ἀναγκαῖον μέτρον. Τοιοῦτον ἔννομον ἀγαθὸν ὑπερτέρας ἀξίας θὰ ὑπῆρχε π.χ., ἂν ἡ ἀπεργία εἶχεν ὡς σκοπὸν ὄχι τὴν βελτίωσιν τῶν ὅρων ἐργασίας, ἀλλὰ τὴν δημιουργίαν ταραχῶν διὰ καθαρῶς πολιτικοὺς σκοπούς. Ἐπίσης, ὅταν ἡ ἄσκησις τοῦ δικαιώματος τῆς ἀπεργίας θὰ ἀπετέλει ἀ ν α μ φ ι β ό λ ω ς σ ο β α ρ ὸ ν κ α ὶ ἀ ν α π ό φ ε υ κ τ ο ν κ ί ν δ υ ν ο ν διὰ τὴν δημοσίαν ἀσφάλειαν καὶ τάξιν κλπ. Ὁ νομοθέτης ἔχει ἐξουσιοδοτηθῆ ὑπὸ τοῦ Συντάγματος νὰ προβαίνῃ μόνον εἰς τὴν στάθμισιν καὶ ἐκτίμησιν τῶν τυχὸν συγκρουομένων ἀξιῶν, ἀγαθῶν ἢ συμφερόντων καὶ ἀναλόγως νὰ «ρυθμίζῃ» τὴν ἄσκησιν τοῦ δικαιώματος τοῦ συνεταιρίζεσθαι, εἰς τὸ ὁποῖον περιέχεται καὶ τὸ δικαίωμα τῆς ἀπεργίας. Ἡ διατύπωσις τῆς συνταγματικῆς διατάξεως «τηροῦντες τοὺς νόμους τοῦ κράτους» δηλοῖ τὴν γοργηγθεῖσαν ἐξουσιοδότησιν εἰς τὸν νομοθέτην, ὅπως ρυθμίζῃ τὴν ἄσκησιν τοῦ ἐν λόγῳ ἀτομικοῦ δικαιώματος. Εἶναι αὐτονόητον, ὅτι ἡ τοιαύτη ρύθμισις τοῦ νομοθέτου δὲν δύναται νὰ καταλήγῃ εἰς ἄμεσον ἢ ἔμμεσον π ε ρ ι ο ρ ι σ μ ὸ ν ἢ κ α τ ά ρ γ η σ ι ν τοῦ δικαιώματος τῆς ἀπεργίας.

Τ ρ ί τ ο ν, ὁ ἐξουσιοδοτηθεὶς ὑπὸ τοῦ Συντάγματος νομοθέτης δὲν ἔχει ἐξουσίαν νὰ μεταβιβάσῃ περαιτέρω τὴν «ρύθμισιν» τῆς ἀσκήσεως τοῦ ἐν λόγῳ ἀ τ ο μ ι κ ο ῦ δικαιώματος εἰς τὴν π λ ε ι ο ψ η φ ί α ν τῶν μελῶν τοῦ ἐπαγγελματικοῦ σωματείου, ὡς ὥρισεν ὁ νόμος 2151/1920. Καὶ πάλιν θὰ ἀναφέρωμεν ἓν ἀπόσπασμα ἐκ τῆς δοθείσης ἀπαντήσεως τοῦ πρωθυπουργοῦ Ἐλευθερίου Βενιζέλου εἰς τὸν βουλευτὴν Ἀριστοτέλην Σίδερίν: «Εἷς τῶν σκοπῶν τοῦ νομοσχεδίου εἶναι αὐτός, διότι εἶναι τάξις ἐργατική, ἡ ὁποία θέλει νὰ διασπείρῃ τὴν ἀπεργίαν καὶ διαταράττει τὴν ὅλην ἐργατικὴν τάξιν καὶ θέλομεν νὰ π ε ρ ι ο ρ ί σ ω -

μεν αὐτὴν καὶ νὰ ἐξαρτήσωμεν ἀπὸ τὴν βεβαιωμένην γνώμην τῶν ἐργατῶν». (Βλ. ΕΕΔ 27, σελ. 661). Ἀλλ' ἡ ἄσκησις τοῦ ἀτομικοῦ δικαιώματος εἶναι ἀνεπίτρεπτον συνταγματικῶς νὰ ἐξαρτᾶται «ἀπὸ τὴν βεβαιωμένην γνώμην» τῆς πλειοψηφίας τῶν μελῶν τοῦ ἐπαγγελματικοῦ σωματείου, ὡς ὁρίζει ὁ νόμος 2151/1920. Διότι ἡ τοιαύτη πλειοψηφία δύναται νὰ στερήσῃ τοῦ δικαιώματος τῆς ἀπεργίας ἄτομα, τὰ ὁποῖα δὲν τυγχάνουν μέλη τοῦ ἐπαγγελματικοῦ σωματείου ἢ τυγχάνουν μέλη, ἀλλ' ἀνήκουν εἰς τὴν μειοψηφίαν. Ἐπίσης διότι ἡ «πλειοψηφία» τῶν μισθωτῶν ὡς μετέχουσα εἰς τὸν ἐργασιακὸν ἀγῶνα «κοινωνικὴ δύναμις» θὰ ἦτο ἡ τελευταία, ἡ ὁποία θὰ ἠδύνατο νὰ σταθμίσῃ καὶ νὰ ἐκτιμήσῃ τὰς συγκρουομένας ἀξίας ἢ τὰ ἔννομα ἀγαθὰ καὶ ἀναλόγως νὰ κρίνῃ ἀμερολήπτως, ἐὰν τὸ ἀτομικὸν δικαίωμα τῆς ἀπεργίας πρέπει νὰ ὑποχωρήσῃ ἢ ὄχι καὶ κατὰ πόσον, ὡς εὑρισκόμενον εἰς σύγκρουσιν πρὸς ἑτέρας ὑπερτέρας ἀξίας ἢ ἔννομα ἀγαθά. Τὸ ἔργον τῆς σταθμίσεως καὶ ἐκτιμήσεως ταύτης ἀνέθεσεν ἡ συντακτικὴ ἐξουσία ἀποκλειστικῶς εἰς τὸν νομοθέτην, ὁ ὁποῖος ἀπαγορεύεται νὰ μεταβιβάσῃ τοῦτο περαιτέρω εἰς τὴν διοίκησιν ἢ τὴν δικαστικὴν ἐξουσίαν, χωρὶς νὰ καθορίσῃ σαφεῖς καὶ εἰδικοὺς κανόνας—πλαίσια. Ὁ νομοθέτης διὰ μείζονα λόγον δὲν ἔχει ἐξουσίαν νὰ μεταβιβάσῃ τὴν ἁρμοδιότητα τῆς ἐν λόγῳ σταθμίσεως καὶ ἐκτιμήσεως τῶν συγκρουομένων ἀξιῶν εἰς τὴν πλειοψηφίαν τῶν μισθωτῶν, δηλ. νὰ ἐξαρτήσῃ τὴν ἄσκησιν τοῦ ἀτομικοῦ δικαιώματος ἐκ τῆς ἀποφάσεως ἢ τῆς «ἀδείας» τῆς πλειοψηφίας τῶν μισθωτῶν.

Τέταρτον, τὸ ἐπιχείρημα περὶ τῆς ὑπάρξεως δικαιοπρακτικῆς ἱκανότητος τῶν ἐπαγγελματικῶν σωματείων πρὸς σύναψιν συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ὡς προϋπόθεσις διὰ τὴν νομιμότητα τῆς ἀπεργίας, στερεῖται νομικῆς σημασίας, διότι αἱ συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας, ὡς ἐλέχθη, κατὰ τὸν νόμον 3239/1955 δύνανται νὰ συναφθοῦν καὶ παρ' ἐπαγγελματικῶν σωματείων ἢ ὀργανώσεων, εἰς τὰς ὁποίας δὲν τυγχάνουν μέλη οἱ μισθωτοὶ ἢ οἱ ἐργοδόται. (Βλ. ἄρθρα 5, 7, 23 τοῦ νόμου 3239/1955).

V. Τὸ συμπέρασμα

Τὸ συμπέρασμα τῆς προκειμένης ἐργασίας δύναται νὰ συνοψισθῇ ὡς ἑξῆς:

1. Ἡ κρατοῦσα γνώμη πλανᾶται, ἀντιμετωπίζουσα τὰ προκύπτοντα ζητήματα ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν ἀτομικῶν δικαιωμάτων εἰς τὴν περιοχὴν τῶν διαφόρων κλάδων τοῦ δικαίου μόνον διὰ τῆς ἐννοιοκρατικῆς μεθόδου—γνησίου τέκνου τοῦ θετικισμοῦ—ἄνευ προσφυγῆς εἰς τελολογικὰς ἐκτιμήσεις καὶ συσχετίσεις· διότι δὲν δύναται νὰ ὁδηγήσῃ εἰς ἰσορροπημένην στάθμισιν καὶ ἐκτίμησιν τῶν συγκρουομένων ἀξιῶν, ἐννόμων ἀγαθῶν ἢ συμφερόντων, τὰ ὁποῖα ἀποτελοῦν τὰς ἀρθρώσεις τῆς κοινωνικῆς καὶ κρατικῆς ἑνότητος.

2. Τὰ ἀτομικὰ δικαιώματα, ὅπως καὶ ὅλοι οἱ ἄλλοι κανόνες τοῦ Συντάγματος, δὲν ἔχουν ὡς σκοπὸν νὰ καταστήσουν προνομιακὴν τὴν ἄσκησιν τῶν δικαιωμάτων τοῦ ἀτόμου εἰς οὐδεμίαν περιοχὴν τοῦ δικαίου, ἀλλὰ νὰ συγκρατοῦν στερεὰς τὰς ἀρθρώσεις, αἱ ὁποῖαι διασφαλίζουν τὴν κοινωνικὴν καὶ κρατικὴν ἑνότητα, ἐντὸς τῆς ὁποίας μόνον δύνανται νὰ ὑπάρξουν τὰ ἀτομικὰ δικαιώματα.

3. Τὰ ἀτομικὰ δικαιώματα ἐγγυῶνται εἰς τὰ πρόσωπα κοινωνικῶς δικαιολογουμένας λειτουργίας τῆς ἐλευθερίας των, διότι διὰ τῆς λειτουργίας ταύτης καθίστανται ἀληθῶς ἐλεύθερος λαός. Ἡ προστασία εἰδικῶς τῆς συνδικαλιστικῆς ἐλευθερίας, ἄρα καὶ τῆς ἀπεργίας, κατὰ τὸ ἑκάστοτε προσῆκον μέτρον, εἶναι ἀναγκαία διὰ τὴν ἐλευθέραν ἀνάπτυξιν τῆς προσωπικότητος καὶ τὴν ἀξιοπρέπειαν τοῦ ἀτόμου καὶ τοῦ πολίτου.

4. Εἰς τὰ ἀτομικὰ δικαιώματα δύνανται νὰ ἐπιβληθοῦν νομοθετικῶς περιορισμοὶ μόνον κατὰ τὸ ἀπολύτως ἀναγκαῖον μέτρον, —μὴ ἀποκλειομένης τῆς ἐπιβαλλομένης ἑκάστοτε παραλλήλου ἱκανοποιήσεως των—τὸ ὁποῖον ὑπαγορεύει ἡ λελογισμένη προστασία συγκρουομένων μετ' αὐτῶν ὑπερτέρων ἀξιῶν, ἐννόμων ἀγαθῶν ἢ συμφερόντων, στηριζομένων εἰς τὸ σύστημα ἀξιολογήσεων περιεχομένων ἀντικειμενικῶς εἰς τοὺς συνταγματικοὺς κανόνας

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΑΣΘΕΝΕΙΑ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

ΜΙΣΘΟΣ ΕΠΙ ΑΝΥΠΑΙΤΙΟΥ ΑΣΘΕΝΕΙΑΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

Ὑποχρέωσις ἐργοδότου δι' ἀσφαλιστικὰς εἰσφοράς

Ἔννοια ἀποδοχῶν μισθωτῶν δι' εἰσφοράς πρὸς τὸ Ι.Κ.Α.—Δὲν ὑπόκειται εἰς ταύτας τὸ κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 35 καὶ 37 τοῦ Α.Ν. 1846/1951 ἐπίδομα ἀσθενείας, καταβαλλόμενον ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α.—Παροχὴ τοῦ ἐργοδότου κατ' ἄρθρον 657 Ἀστικοῦ Κώδικος, ὑποκειμένη εἰς εἰσφοράς, μόνον τὸ μετὰ τὴν ἔκπτωσιν τοῦ ἐπιδόματος ἀσθενείας ὑπόλοιπον τοῦ μισθοῦ.—Πρόσθετον ἀντάλλαγμα παροχῆς ἐργασίας, ὑποκείμενον εἰς εἰσφοράν, τὸ ἐπίδομα ἀδείας τοῦ μισθωτοῦ.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 4 τοῦ νόμου 4476/1965 (ΕΕΔ 24, 746), ἀντικαταστάθείσης τῆς παραγράφου 4 τοῦ ἄρθρου 25 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων», «ὡς ἡμερήσιος μισθὸς διὰ τὴν κατάταξιν τῶν ἠσφαλισμένων εἰς ἀσφαλιστικὰς κλάσεις νοοῦνται αἱ πάσης φύσεως ἀποδοχαὶ τούτων εἰς χρῆμα καὶ εἰς εἶδος, τῶν τελευταίων τούτων ἀποτιμωμένων εἰς χρῆμα δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ι.Κ.Α.

Ὡς ἀποδοχαὶ νοοῦνται αἱ πάσης φύσεως παροχαὶ τοῦ ἐργοδότου πρὸς τὸν ἠσφαλισμένον, πλὴν ὡρισμένων ἐκτάκτων παροχῶν κοινωνικοῦ χαρακτῆρος, ὁρισθησομένων διὰ Κανονισμοῦ.

Τὰ ὕσπρα λόγῳ ἑορτῶν Χριστουγέννων καὶ Πάσχα, ὡς καὶ τὸ ἐπίδομα ἀδείας, ὑπόκεινται εἰς εἰσφορὰν αὐτοτελῶς μέχρι τοῦ ποσοῦ πάντως τοῦ τεκμαρτοῦ ἡμερομισθίου τῆς ἀνωτάτης κατὰ τὴν παράγραφον 2 τοῦ παρόντος ἄρθρου μισθολογικῆς κλάσεως.

Διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 38173/191 τῆς 26.5.1967 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, δι' ἧς ἐνεκρίθη ἡ ἀντικατάστασις τοῦ ἐδαφίου α' τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ Κανονισμοῦ Ἀσφαλίσεως Ι.Κ.Α. (ΕΕΔ 26, 1279), καθορίσθησαν αἱ ἔκτακτοι παροχαὶ κοινωνικοῦ χαρακτῆρος περιοριστικῶς ὡς ἑξῆς: 1) Διὰ ὧρα λόγῳ α) γάμου τοῦ ἠσφαλισμένου ἢ τῶν τέκνων του, β) γεννήσεως τέκνων τοῦ ἠσφαλισμένου καὶ γ) διὰ ἐπιθήματα εἰς οἰκογένειαν θανόντος ἠσφαλισμένου. (Ἴδετε περὶ τούτων Ἐγκύκλ. Ι.Κ.Α. ἐν ΕΕΔ 26, 1279).

Ἐξ ἄλλου, κατὰ τὸ ἄρθρον 657 Α.Κ., ὁ μισθωτὸς διατηρεῖ τὴν ἀξίωσιν αὐτοῦ ἐπὶ τὸν μισθόν, ἐὰν μετὰ δεκαήμερον τοὐλάχιστον παροχὴν ἐργασίας κωλύεται νὰ ἐργασθῇ ἕνεκα σπουδαίου λόγου, μὴ ὀφειλομένου εἰς ὑπαιτιότητα αὐτοῦ. Ὁ δὲ ἐργοδότης δικαιοῦται νὰ ἐκπέσῃ ἐκ τοῦ μισθοῦ τὰ καταβληθέντα εἰς τὸν μισθωτὸν ποσὰ ἐξ αἰτίας τοῦ κωλύματος δυνάμει ὑποχρεωτικῆς ἐκ τοῦ νόμου ἀσφαλίσεως.

Σπουδαῖον κώλυμα παροχῆς ἐργασίας θεωρεῖται καὶ ἡ ἀσθένεια, κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 5 τοῦ προσφάτου ἀ.ν. 178/1967 (ΕΕΔ 26, 1418), ἐν περιπτώσει ἀποχῆς ἐκ τῆς ἐργασίας τοῦ μισθωτοῦ λόγῳ ἀσθενείας διὰ τὸ ἀπὸ τῆς ἀναγγελίας τῆς ἀνικανότητος μέχρι τῆς ἐνάρξεως τῆς ἐπιδοτήσεως ἐκ μέρους τοῦ Ι.Κ.Α. ἢ ἑτέρου Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ χρονικὸν διάστημα (1 ἕως 3 ἡμερῶν) ὁ ἐργοδότης ὑποχρεοῦται εἰς πληρωμὴν μόνον τοῦ ἡμίσεως τοῦ ἡμερομισθίου ἢ τοῦ ἀναλογοῦντος μισθοῦ, ἀποκλειομένης τῆς συμπληρώσεως του ἐκ τοῦ οἰκείου Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ. (Ἴδετε σχετικὰς Ἐγκυκλίους τοῦ Ι.Κ.Α. ἐν ΕΕΔ 27, 48 ἐπ.).

Τὸ ζήτημα, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἀπησχόλήθη ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ Ἀρείου Πάγου, ὑπὸ τῆς ὁποίας ἐπεκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 116/1967 ἀπόφασις τοῦ Ἐφετείου Πατρῶν, ὑπῆρξεν ἐπὶ ποίου ποσοῦ μισθοῦ ὑποχρεοῦται ὁ ἐργοδότης πρὸς καταβολὴν εἰσφορῶν. (Αἱ ἡμέραι ἀσθενείας, καθ' ἃς παρέχεται ὁ μισθὸς ἐκ τοῦ ἄρ-

---

καὶ ἐφ' ὅσον ἡ ἔλλειψις τῆς προστασίας ταύτης ἀναμφιβόλως θὰ ἐπέφερε σοβαρόν, ἀναπόφευκτον, ὅσον καὶ δυσανάλογον ῥῆγμα εἰς τὴν κρατικὴν καὶ κοινωνικὴν ἑνότητα.

5. Οἱ νομοθετικοὶ ὁρισμοὶ περὶ πάντων τῶν ἀνωτέρω ὑπόκεινται—ἐκτὸς τοῦ πολιτικοῦ ἐλέγχου—καὶ εἰς τὸν ἔλεγχον τῆς ἐλευθέρας καὶ ἀνεξαρτήτου δικαστικῆς ἐξουσίας.

θρου 657 Α.Κ., θεωροῦνται ὡς ἡμέραι ἐργασίας ἐν ἀσφαλίσει (Σ.Ε 2665/1963, ΕΕΔ 25, 429, ἔνθα καὶ λοιπαί).

Ὡς πρὸς τὸ «ἐπίδομα ἀδείας», περὶ τοῦ ὁποίου ἀρχικῶς ἡ ὑπ' ἀριθ. 10/1964 διαιτητικὴ ἀπόφασις καὶ ἡ ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 3 § 16 τοῦ νόμου 4504/1966 (ἴδετε σχετικὰς σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 27, 981), σαφὴς εἶναι ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 4 § 3 τοῦ νόμου 4476/1965 (ΕΕΔ 24, 746) περὶ τῆς διὰ ταύτου ὑποχρεώσεως καταβολῆς εἰσφορῶν.

Ἡ ἐν λόγῳ ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις δὲν ἔλαβε θέσιν, διὰ τὸν ἐν αὐτῇ λόγον, καὶ ἐπὶ τοῦ ζητήματος ἂν καὶ τὸ ἐπίδομα ἀδείας, ὁσάκις παρέχεται ἐν καταγγελίᾳ τῆς συμβάσεως ἐργασίας πρὸ τῆς παροχῆς τῆς ἀδείας τοῦ ἀ.ν. 539/1945, ὡμοῦ μετὰ τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112/1920, ὑπόκειται εἰς εἰσφορὰν πρὸς τὸ Ι.Κ.Α.

Ἔχει πάντως ὑποστηριχθῆ, ὅτι καὶ αἱ κατ' ἄρθρον 5 §§ 4 καὶ 5 ἀποζημιώσεις τοῦ μισθωτοῦ διὰ μὴ ληφθείσαν ἕνεκεν τῆς ἀπολύσεως καὶ ὀφειλομένην ἄδειαν ὑπόκεινται εἰς εἰσφοράς. (Οὕτω Γνωμ. Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους, ΕΕΔ 24, 1516, ἀντίθετοι αἱ ἐν ΕΕΔ 24, 1448, 1511 σημειώσεις μας).

Ἀρείου Πάγου 305/1968, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ν. Χαραλάμπης**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Εὐστ. Μαλλούχος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ἀθ. Λέκκας, Ι. Μαντζουράνης

Ἐπὶ τῆς αἰτήσεως τοῦ Ι.Κ.Α.

Κατὰ τὴν παράγραφον 4 τοῦ ἄρθρου 25 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951, ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 4476/1965, ἀποσαφηνίσαντος διὰ τῆς ἀντικαταστάσεως τὴν ἔννοιαν τῆς ἰσχυούσης διατάξεως, ὡς τοῦτο ρητῶς ἀναφέρεται καὶ ἐν τῇ εἰσηγητικῇ ἐκθέσει τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ, ὡς ἡμερήσιος μισθὸς διὰ τὴν κατάταξιν τῶν ἠσφαλισμένων εἰς ἀσφαλιστικὰς κλάσεις, βάσει τῶν ὁποίων γίνεται κατὰ τὴν παράγραφον 2 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου ὁ ὑπολογισμὸς τῆς εἰσφορᾶς τῶν ἠσφαλισμένων, νοοῦνται αἱ πάσης φύσεως ἀποδοχαὶ τούτων εἰς χρῆμα καὶ εἰς εἶδος, τῶν τελευταίων τούτων ἀποτιμωμένων εἰς χρῆμα δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ι.Κ.Α. Ὡς ἀποδοχαὶ νοοῦνται αἱ πάσης φύσεως παροχαὶ τοῦ ἐργοδότου πρὸς τὸν ἠσφαλισμένον, πλὴν ὡρισμένων ἐκτάκτων παροχῶν κοινωνικοῦ χαρακτῆρος, ὁρισθησομένων διὰ Κανονισμοῦ. Τὰ ὧρα λόγῳ ἑορτῶν Χριστουγέννων καὶ Πάσχα, ὡς καὶ τὸ ἐπίδομα ἀδείας, ὑπόκεινται εἰς εἰσφορὰν αὐτοτελῶς μέχρι τοῦ ποσοῦ τοῦ τεκμαρτοῦ ἡμερομισθίου τῆς ἀνωτάτης μισθολογικῆς κλάσεως.

Ἐκ τῶν ὁρισμῶν τούτων σαφῶς συνάγεται, ὅτι τὰ κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 35 καὶ 37 τοῦ νόμου 1846/1951 ἐπίδομα ἀσθενείας εἰς τὸν ἀπέχοντα τῆς ἐργασίας αὐτοῦ ἠσφαλισμένον συνεπείᾳ ἀσθενείας, μὴ ὀφειλομένης εἰς πταῖσμα αὐτοῦ, καταβαλλόμενον ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. λόγῳ τῆς παρ' αὐτοῦ ἀσφαλίσεως τούτου καὶ οὐχὶ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου, δὲν ὑπόκειται εἰς εἰσφορὰν πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. Ἡ τοιαύτη δὲ ἔννοια τῶν ἀνωτέρω διατάξεων οὐδαμῶς ἐπηρεάζεται ἐκ τοῦ ἄρθρου 657 Α.Κ., ὁρίζοντος ἐν παραγράφῳ 1, ὅτι ὁ μισθωτὸς διατηρεῖ τὴν ἀξίωσιν αὐτοῦ ἐπὶ τὸν μισθόν, ἐὰν μετὰ δεκαήμερον τοὐλάχιστον παροχὴν ἐργασίας κωλύεται νὰ ἐργασθῇ ἕνεκα σπουδαίου λόγου, μὴ ὀφειλομένου εἰς ὑπαιτιότητα αὐτοῦ (οἷα ἡ ἀσθένεια), διότι κατὰ τὴν παράγραφον 2 τοῦ ἰδίου ἄρθρου ὁ ἐργοδότης δικαιοῦται νὰ ἐκπέσῃ ἐκ τοῦ μισθοῦ, τὸν ὁποῖον ὀφείλει κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ὡς ἄνω κωλύματος, τὰ καταβληθέντα εἰς τὸν μισθωτὸν ποσὰ ἐξ αἰτίας τοῦ κωλύματος δυνάμει ὑποχρεωτικῆς ἐκ τοῦ νόμου ἀσφαλίσεως, ὡς τὸ ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. καταβαλλόμενον ὡς ἄνω ἐπίδομα ἀσθενείας, ἐξ οὗ ἕπεται, ὅτι παροχὴν τοῦ ἐργοδότου πρὸς τὸν ἠσφαλισμένον, ὑποκειμένην εἰς εἰσφοράν, ἀποτελεῖ μόνον τὸ ὑπόλοιπον τοῦ μισθοῦ μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τοῦ ἐπιδόματος. Οὕτως ἀποφηνάμενον καὶ τὸ δικάσαν δικαστήριον, ὡς ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως του δείκνυται, καὶ ἀκολούθως ἀκυρῶσαν ἐκδοθεῖσαν ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσείοντος Ι.Κ.Α. πρᾶξιν ἐπιβολῆς εἰσφορᾶς ἐπὶ μέρους μισθοῦ, ἀντιστοιχοῦντος εἰς καταβληθὲν ὑπ' αὐτοῦ ἐπίδομα ἀσθενείας, τὸ ὁποῖον ὁ ἐργοδότης εἶχεν ἐκπέσει ἐκ τοῦ καταβληθέντος εἰς τὸν μισθωτὸν μισθοῦ, ὀρθῶς τὰς διαληφθείσας διατάξεις ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε καὶ ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου μοναδικὸς λόγος ἀναιρέσεως εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος.

Ἐπὶ τῆς αἰτήσεως τῆς Α.Ε. «Β.Γ.Μ.»

Τὸ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 10/1964 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 33182/1964 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, καθιερούμενον καὶ παρεχόμενον κατ' ἔτος εἰς πάντας τοὺς ἀπασχολουμένους παρ' οἱουδήποτε ἐργοδότῃ μισθωτοὺς ἐπίδομα ἀδείας, οὗτινος

ΣΥΛΛΟΓΙΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΔΕΣΜΕΥΣΙΣ ΥΠΟ ΤΟΠΙΚΗΣ ΣΥΛΛΟΓΙΚΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ἐμπορικὸν καὶ Βιομηχανικὸν Ἐπιμελητήριον ὡς ἐκπροσωπευτικὴ ὀργάνωσις

Ἔννοια ἄρθρου 23 § 2 Νόμου 3239/1955.—Προϋπόθεσις δεσμεύσεως ἐργοδότου τινός, προκειμένου περὶ τοπικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ἐκδόσεως τῇ συμμετοχῇ τοπικοῦ ἐμπορικοῦ καὶ βιομηχανικοῦ ἐπιμελητηρίου, νὰ μὴ ἀνήκῃ οὗτος εἰς ἄλλην τινὰ ἐργοδοτικὴν ὀργάνωσιν, ἀλλὰ καὶ νὰ μὴ ὑφίσταται ὀργάνωσις ἐργοδοτική, τῆς ὁποίας ὁ ἐργοδότης οὗτος νὰ ἠδύνατο νὰ γίνῃ μέλος κατὰ τὸ καταστατικόν της.—Ἀκύρωσις ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας τῆς ὑπ' ὁριθ. 1.1966 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πατρῶν.

Ἀντικείμενον ἐρεύνης τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου, ὑπὸ τῆς ὁποίας ἀνηρέθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 228/1968 ἀπόφασις τοῦ Πρωτ. Πατρῶν, ὑπῆρξε ποία ἡ ἔννοια τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 23 § 2 τοῦ νόμου 3239/1955 περὶ ρυθμίσεως συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας (ΕΕΔ 17, 207, ἔνθα κωδικοποίησις τῶν ἰσχυουσῶν διατάξεων).

Ἡ διάταξις αὕτη ἔχει ὡς ἑξῆς: «Ἐν ἐλλείψει ἐπαγγελματικῆς ἐργοδοτικῆς τινος ὀργανώσεως ἰδιωτικοῦ δικαίου ἢ μὴ καλύψεως κατὰ τὴν ἐπαγγελματικὴν ὀργάνωσιν ἐργοδότου τινὸς ὑπὸ τοῦ καταστατικοῦ ὀργανώσεως τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου ἢ Ἐπιμελητηρίου γενικῶς ἁρμοδίᾳ ἐκπροσωπευτικὴ ὀργάνωσις θεωρεῖται τὸ κατὰ τόπον ἁρμόδιον Ἐμπορικὸν καὶ Βιομηχανικὸν Ἐπιμελητήριον, ἐπὶ πανελληνίου δὲ ἰσχύος συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας τὸ Ἐμπορικὸν καὶ Βιομηχανικὸν Ἐπιμελητήριον Ἀθηνῶν».

Προηγήθη τῆς κατωτέρω ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως ἡ ὑπ' ἀριθ. 481/1966 (εἰσηγητὴς *Κων. Κλαμαρῆς*, ΕΕΔ 25, 1380), κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ ἔννοια τῆς διατάξεως εἶναι, ὅτι τὰ Ἐπιμελητήρια κέκτηνται γενικὴν ἐκπροσωπευτικὴν ἱκανότητα, ὥστε διὰ τῆς συμμετοχῆς καὶ τούτων νὰ καλύπτωνται καὶ οἱ κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 1 § 3 τοῦ

ὁ μισθωτὸς δικαιοῦται μέρους καὶ εἰς περίπτωσιν καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἄνευ πταίσματος αὐτοῦ πρὸ τῆς ὑπ' αὐτοῦ συμπληρώσεως παρὰ τῷ αὐτῷ ἐργοδότῃ δωδεκαμήνου συνεχοῦς ἀπασχολήσεως ἀπὸ τῆς προσλήψεώς του ἢ ἀφ' ἧς ἔλαβε τὸ ἐπίδομα τοῦ προηγουμένου ἔτους, ἀποτελεῖ, ὡς ἐκ τῆς ἀνωτέρω διαιτητικῆς ἀποφάσεως σαφῶς συνάγεται, πρόσθετον ἀντάλλαγμα διὰ τὴν παρεχομένην πρὸς τὸν ἐργοδότην ἐργασίαν, ἀνάλογον, ἐν περιπτώσει καταγγελίας, πρὸς τὸν χρόνον τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως ἀπὸ τῆς προσλήψεως ἢ τῆς λήψεως τοῦ προηγουμένου ἐπιδόματος μέχρι τῆς καταγγελίας. Ὑπόκειται, ἑπομένως, κατὰ τὰς ρηθείσας διατάξεις, ὡς ἐμπίπτον εἰς τὴν ἔννοιαν τῶν ἀποδοχῶν, εἰς τὰς ὑπὲρ τοῦ Ι.Κ.Α. εἰσφορὰς καὶ μάλιστα αὐτοτελῶς μέχρι τοῦ ποσοῦ τοῦ τεκμαρτοῦ ἡμερομισθίου τῆς ἀνωτάτης κατὰ τὴν παράγραφον 2 τοῦ ἄρθρου 25 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 μισθολογικῆς κλάσεως, ὡς ῥητῶς ἐν αὐτοῖς ὁρίζεται. Οὕτως ἀποφηνάμενον καὶ τὸ δικάσαν δικαστήριον, ὡς ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του δείκνυται, καὶ ἀκολούθως ἀπορρῖψαν τὴν ἐκ τοῦ ἄρθρου 235 Πολ. Δικονομίας ἀνακοπὴν τῆς ἀναιρεσειούσης κατὰ πράξεως ἐπιβολῆς εἰσφορᾶς τοῦ Ι.Κ.Α., ἐπὶ τοιούτου ἐπιδόματος ἀδείας, ὀρθῶς τὰς διαληφθείσας διατάξεις ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε καὶ ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου μοναδικὸς λόγος ἀναιρέσεως τοῦ κυρίου δικογράφου εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος.

Ὁ ἰσχυρισμὸς τῆς ἀναιρεσειούσης ὅτι τὸ ἀνωτέρω ἐπίδομα ἀδείας, ὁσάκις παρέχεται ἐν καταγγελίᾳ τῆς συμβάσεως ἐργασίας πρὸ τῆς παροχῆς τῆς ἀδείας τοῦ ἀ.ν. 539/1945, ὁμοῦ μετὰ τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112/1920 ἢ τοῦ ἁ.δ. τῆς 16/18 Ἰουλίου 1920, ἀποτελεῖ ἀποζημίωσιν, μὴ ὑποκειμένην εἰς εἰσφορὰν πρὸς τὸ Ι.Κ.Α., δὲν εἶναι πραγματικὸς ἰσχυρισμὸς ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ ἐδαφ. 7 τοῦ ἄρθρου 807 Πολ. Δικονομίας, ἀλλ' ἐπιχείρημα νομικὸν πρὸς ὑποστήριξιν τῶν ἀπόψεων αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ ἀνωτέρω νομικοῦ ζητήματος. Ὅθεν ὁ ἐκ τοῦ ἐδαφίου 7 μοναδικὸς λόγος τοῦ δικογράφου τῶν προσθέτων, καθ' ὃν παρὰ τὸν νόμον τὸ δικάσαν δικαστήριον δὲν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὸν ἀνωτέρω ἰσχυρισμὸν (τὴν ὡς ἄνω ὑπὸ τῆς ἀναιρεσειούσης γενομένην ἑρμηνείαν τοῦ νόμου), εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος.

νόμου 3239/1955 έργοδότας επαγγελματικής τινος κατηγορίας, ενδιαφερομένης εν τη συλλογική διαφορά, οι μη έχοντες ίδιαν επαγγελματικήν εργοδοτικήν οργάνωσιν ιδιωτικού δικαίου ή μη καλυπτόμενοι υπό του καταστατικού ιδρυθείσης επαγγελματικής οργανώσεως, είναι δέον να νοώνται και οι μη όντες μέλη ιδρυθείσης οργανώσεως της αυτής επαγγελματικής κατηγορίας.

Σημειώσαμεν (ΕΕΔ 25, 1380 επ.), ότι εν τη έννοια των μη καλυπτομένων υπό του καταστατικού ιδρυθείσης επαγγελματικής οργανώσεως δεν είναι και οι μη όντες μέλη αυτής, ως εδέχθη η ανωτέρω αρεοπαγιτική απόφασις, διότι τότε θα παρεμερίζετο η διάταξις της παραγράφου 3 του άρθρου 5 του νόμου 3239/1955 περί δεσμεύσεως και τούτων, εφ' όσον η συλλογική σύμβασις εργασίας ή διαιτητική απόφασις κηρυχθή υπό του Υπουργού Εργασίας γενικώς υποχρεωτική, όπότε καλύπτει πάντας τους εργοδότας, αδιαφόρως αν δεν είναι μέλη της οργανώσεως. (Ίδετε και Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης 4137/1964, είσηγητής *Δ. Παπαγεωργίου*, ΕΕΔ 24, 458).

Αρείου Πάγου 378/1968, Τμ. Β'

Προεδρεύων ο Αντιπρόεδρος κ. **Αθ. Γεωργίου**
Εισηγητής ο Αρεοπαγίτης κ. **Λ. Κανελλάκος**
Δικηγόροι οι κ.κ. Επ. Παπαηλιού, Κ. Δημάκης

Η σαφής έννοια της διατάξεως του άρθρου 23 § 2 του ν. 3239/1955 «περί τρόπου ρυθμίσεως των συλλογικών διαφορών εργασίας κλπ.», επαναλαμβανομένης και εν άρθρω 1, παράγραφος 4, του εις εκτέλεσιν του νόμου τούτου εκδοθέντος π.δ. της 17/24.8.1955 «περί τρόπου παραστάσεως των εργοδοτών και μισθωτών ενώπιον των κατά τον ν. 3239/1955 διαιτητικών δικαστηρίων», και ορίζουσης ότι, «εν ελλείψει επαγγελματικής ή εργοδοτικής τινος οργανώσεως ιδιωτικού δικαίου ή μη καλύψεως κατά την επαγγελματικήν οργάνωσιν εργοδότου τινός υπό του καταστατικού οργανώσεως ιδιωτικού δικαίου ή επιμελητηρίου γενικώς, αρμοδία εκπροσωπευτική οργάνωσις θεωρείται το κατά τόπον αρμόδιον εμπορικόν και βιομηχανικόν επιμελητήριον, επί πανελληνίου δε εκτάσεως συλλογικής διαφοράς εργασίας το εμπορικόν και βιομηχανικόν επιμελητήριον», είναι, προκειμένου περί τοπικής συλλογικής συμβάσεως ή διαιτητικής αποφάσεως, εκδοθείσης τη συμμετοχή τοπικού εμπορικού και βιομηχανικού επιμελητηρίου, ότι, διά την δέσμευσιν εργοδότου τινός, μη ανήκοντος εις τινα των μετασχουσών της διαφοράς οργανώσεων, πρέπει να μη ανήκη ούτος εις άλλην τινά εργοδοτικήν οργάνωσιν, διότι εν τοιαύτη περιπτώσει εις ταύτην ανήκει η εκπροσώπησις εκείνου, αλλά και να μη ύφισταται οργάνωσις εργοδοτική, της οποίας ο ειρημένος να ηδύνατο να γίνη μέλος κατά το καταστατικόν της. Εν προκειμένω όμως, ως προκύπτει εκ της δευτέρας αιτιολογίας της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το εκδον ταύτην Πρωτοδικείον, ενώ ακολουθεί την ορθήν ταύτην ερμηνείαν της ανωτέρω διατάξεως, ουδόλως δεδαιοί, ότι η αναιρεσείουσα εργοδότις, ήν εθεώρησε δεσμευομένην έναντι του αναιρεσείοντος εκ της υπ' αριθ. 1/1966 αποφάσεως του Δευτεροβαθμίου Διοικητικού Διαιτητικού Δικαστηρίου Πατρών, επιλυσάσης τοπικήν ομοιοεπαγγελματικήν διαφοράν, δεν μετείχεν εις τινα τοπικήν εργοδοτικήν οργάνωσιν, ουδέ ύφίστατο τοιαύτη οργάνωσις, εις ήν να ηδύνατο να μετάσχη εκείνη. Εκ της παραλείψεως δε ταύτης επί ζητήματος, ασκούντος ουσιώδη επιρροήν εις την έκβασιν της δίκης, έλλειπει η νόμιμος βάσις της αποφάσεως και αναιρετέα αύτη τυγχάνει κατά την διάταξιν του δ' άρθρου 5 του ν. 3810/1957 προστεθέντος εδ. 19 του άρθρου 807 Πολ. Δικονομίας, και τον πρώτον λόγον του αναιρετηρίου, περιέχοντα και την αιτίασιν ταύτην, κατ' εκτίμησιν αυτού υπό του δικαστηρίου.

Μη χρηζούσης περαιτέρω διευκρινήσεως της υποθέσεως κατά την κρίσιν του δικαστηρίου, δέον να επιληφθή τούτο της περαιτέρω εκδικάσεως αυτής, συμφώνως τω άρθρω 834 § 1 Πολ. Δικονομίας, ως τούτο αντικατεστάθη δι' άρθρου 25 του ν. 3810/1957. Επανερχομένων δε των διαδίκων εις την προ της αναιρουμένης αποφάσεως κατάστασιν, συνωδά τω άρθρω 832 § 1 Πολ. Δικονομίας, ως τούτο αντικατεστάθη δια του άρθρου 23 του ανωτέρω νόμου, δέον να εξετασθή κατ' ουσίαν ή νομιμοτύπως και εμπροθέσμως ασκηθείσα έφεσις του αναιρεσιβλήτου - ενάγοντος κατά της πρωτοδίκου αποφάσεως, απορριψάσης την αγωγήν.

Εκ των διατάξεων των άρθρων 1, 2, 5, 7, 9, 12 § 2 και 20 § 3, ως τα δύο τελευταία ετροποποιήθησαν υπό του άρθρου 10 του ν.δ. 3755/1957, σαφώς προκύπτει, προ-

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΚΑΤΑΧΡΗΣΤΙΚΗ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ἀπόλυσις μισθωτοῦ διὰ τὴν συνδικαλιστικὴν δρᾶσιν αὐτοῦ

Παραδεκτὴ αἴτησις ἀναιρέσεως κατὰ πρωτοδίκου ἀποφάσεως, κατοστάσης τελεσιδίκου μετὰ τὴν ἀπόρριψιν ἐφέσεως κατ' αὐτῆς ὡς ἀνυποστηρίκτου — Χαρακτὴρ καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας ὡς μονομεροῦς ἀναιτιώδους δικαιοπραξίας, ὑποκειμένης ὅμως εἰς τὴν ἐκ τοῦ ἄρθρου 281 Ἀστικοῦ Κώδικος ἀπαχόρευσιν, ἐπαγομένης τῆς παραβάσεως ἀπολύτων ἀκυρότητα τῆς καταγγελίας μὲ ὑπερημερίαν τοῦ ἐργοδότου καὶ ὑποχρέωσιν καταβολῆς μισθοῦ.—Ἀνάπτυξις συνδικαλιστικῆς δράσεως μισθωτοῦ ὑπὸ τὴν ἔννοιαν καταχρηστικῆς καταγγελίας συμβάσεως.—Συμμετοχὴ εἰς ἀπεργίαν.— Προϋποθέσεις νομίμου ἀπεργίας.—Καταγγελία συμβάσεως κατὰ νόμους περὶ καταγγελίας —Ἀναίρεσις ἀποφάσεως μὲ ἀνεπαρκεῖς αἰτιολογίας.

Ὑπὸ τοὺς ἰσχύοντας περὶ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου νόμους ἡ καταγγελία αὐτῆς εἶναι δικαιοπραξία ἀναιτιώδης (*Γ. Μπαλῆ*, Γενικαὶ Ἀρχαὶ § 24, *Θ. Βλαχόπουλος*, ΕΕΔ 12, 285, *Ι. Καποδίστριας*, Ἑρμ.ΑΚ, ὑπ' ἄρθρον 669, ἀριθ. 52, *Α. Τούση - Στ. Σταυροπούλου*, Ἐργ. Δίκαιον, σελ. 349, Α.Π. 538/1964, εἰσηγητὴς *Ι. Μαργέλλος* ΕΕΔ 33, 913 καὶ ἄλλαι).

Ἐξ ἄλλου, ὅμως ἡ ἄσκησις τοῦ δικαιώματος τούτου ὑπόκειται εἰς τὴν γενικὴς ἐφαρμογῆς ἀπαγόρευσιν, τὴν ὁποίαν θεσπίζει τὸ ἄρθρον 281 Ἀστικοῦ Κώδικος, ἡ παράβασις τοῦ ὁποίου ἐπάγεται τὴν ἀκυρότητα τῆς καταγγελίας, ἡ ὁποία εἶναι ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ προσβλητή καὶ ἐντὸς τῆς ἀποκλειστικῆς προθεσμίας τοῦ ἄρθρου 6 § 1 τοῦ νόμου 3198/1955 (Α.Π. 527/1965, εἰσηγητὴς *Κ. Παυλίδης*, ΕΕΔ 25, 89). Δεκτικὴ δὲ οὕτω παραιτήσεως τοῦ μισθωτοῦ ἀπὸ τῆς προβολῆς τῆς ἀκυρότητος, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν, ὅτι πρόκειται περὶ σχετικῆς ἀκυρότητος. (Ἴδετε ἐκτενέστερον σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 25, 146, Α.Π. 54/1966, εἰσηγητὴς *Δ. Κοκύρης*, ΕΕΔ 25, 333).

Ἡ κατωτέρω ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις δέχεται, ὅτι ἡ παράβασις τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 281 Ἀστικοῦ Κώδικος ἐπάγεται ἀπόλυτον ἀκυρότητα τῆς καταγγελίας. (Ἴδετε οὕτω καὶ Α.Π. 620/1965, εἰσηγητὴς *Μιχ. Ζαφειρόπουλος*, ΕΕΔ 25, 147, ἐφ' ἧς σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 25, 146 ἑπ.).

Ἀνηρέθη ὑπὸ τῆς ἐν λόγῳ ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ διὰ τοὺς ἐν αὐτῇ λόγους ἡ ὑπ' ἀριθ. 4878/1967 ἀπόφασις τοῦ κατὰ τὴν

κειμένου περὶ τῶν τοπικῶν ὁμοιοεπαγγελματικῶν διαιτητικῶν ἀποφάσεων, αἵτινες δὲν ἐκηρύχθησαν ὑποχρεωτικαὶ κατὰ τὰ ἐν ἄρθρῳ 5 § 2 τοῦ ἄνω ν.3239/1955, ὅτι αὗται δεσμεύουσι τὰ μέλη τῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων, αἵτινες μετέσχον εἰς τὴν διαιτητικὴν δίκην, ἐφ' ὅσον ἐκηρύχθησαν ἐκτελεσταὶ δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἢ ἐτροποποιήθησαν δι' ἀποφάσεων τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας ἢ κατετέθησαν εἰς τὸ Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν. Ὡς ὅμως προκύπτει ἐκ τῆς ἤδη ἐκδοθείσης καὶ παρὰ τῆς ἐφεσιβλήτου νομίμως προσαγομένης καὶ ἐπικαλουμένης ὑπ' ἀριθ. 1409/1968 ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ἀποτελούσης δεδικασμένον κατ' ἄρθρον 50 τοῦ διὰ τοῦ π.δ. 92/1961 κωδικοποιηθέντος νόμου 3713 «περὶ Συμβουλίου Ἐπικρατείας» ὡς πρὸς τὸ δι' αὐτῆς κριθὲν διοικητικῆς φύσεως ζήτημα, ἡ ὑπ' ἀριθ. 43836/4396/7.5.1966 ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, δι' ἧς ἐκηρύχθη ἐκτελεστὴ ἡ ὑπ' ἀριθ. 1/1966 τοπικὴ ὁμοιοεπαγγελματικὴ διαιτητικὴ ἀπόφασις καὶ ἐξ ἧς, κατὰ τὴν ἀγωγήν, ἀπορρέει ἡ δεσμευτικότης τῆς διαιτητικῆς ταύτης ἀποφάσεως διὰ τὴν ἐφεσίβλητον, ἠκυρώθη ἐκ τοῦ λόγου ὅτι ἡ διαιτητικὴ ἀπόφασις ἦτο μὴ νόμιμος διὰ μὴ τήρησιν οὐσιώδους τύπου. Ἀρθέντος δὲ οὕτω τοῦ ἐρείσματος τῆς δεσμευτικότητος τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος διαιτητικῆς ἀποφάσεως, εἰς ἣν ὁ ἐκκαλῶν ἐστήριξε τὴν ἀξίωσίν του περὶ καταβολῆς διαφορᾶς ἀποδοχῶν, ἀβασίμως καταδεικνυται ἡ ἀξίωσις αὕτη καὶ ὀρθῶς, εἰ καὶ ἐπὶ ἑτέρᾳ αἰτιολογίᾳ, ἀπερρίφθη ἡ ἀγωγὴ ὑπὸ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως, ἡ δὲ κατ' αὐτῆς ἔφεσις τυγχάνει ἀπορριπτέα κατ' οὐσίαν ἄνευ περαιτέρω ἐρεύνης.

ἐργατικὴν διαδικασίαν Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν.

Ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ἀποφάσεως, ὁ Ἐργατικὸς Δικαστὴς ἐδέχθη, ὅτι ἡ ἀπόλυσις τῆς ἐναγούσης ἐγένετο ἐκ πνεύματος ἐχθρότητος πρὸς αὐτὴν καὶ ἐξ ἐκδικήσεως διὰ τὴν συνδικαλιστικὴν δρᾶσιν της καὶ διότι ἔλαβεν ἐνεργὸν μέρος εἰς τὴν ὀργάνωσιν μετὰ ταῦτα ἐκδηλωθείσης ἀπεργίας τοῦ προσωπικοῦ τῆς ἐπιχειρήσεως...

Κατὰ τὴν ἀρεοπαγιτικὴν ἀπόφασιν ὁ Ἐργατικὸς Δικαστὴς ἔπρεπε νὰ ἐρευνήσῃ, ἂν ἡ ἀπεργία ἦτο νόμιμος (καὶ νόμιμος εἶναι ὑπὸ τὴν γνωστὴν νομολογίαν τοῦ Ἀρείου Πάγου, ὅταν κηρύσσεται δι' ἀποφάσεως γενικῆς συνελεύσεως τοῦ ἐπαγγελματικοῦ σωματείου κλπ.), ὁπότε εἶναι συγχωρητὴ ἡ διατάραξις τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας. (Ἴδετε καὶ Α.Π. 331/1965, εἰσηγητὴς *Ι. Χατζηδάκης*, ΕΕΔ 24, 971).

Ἀρείου Πάγου 380/1968, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ἀθ. Γεωργίου**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Καν. Κλαμαρῆς**
Δικηγόρος ὁ κ. Λ. Ζολώτας

Παραδεκτῶς κατὰ τὸ ἄρθρον 812 § 1 τῆς Πολ. Δικονομίας, ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν. 3810/1957, ἀσκεῖται ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις ἀναιρέσεως κατὰ τῆς τελεσιδίκου καταστάσης προσβαλλομένης πρωτοδίκου ἀποφάσεως, ἀφοῦ ἡ κατ' αὐτῆς ἀσκηθεῖσα ἔφεσις ἀπερρίφθη ὡς ἀνυποστήρικτος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 25216/1967 ἀποφάσεως τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, μὴ ἐξετασθείσης τῆς οὐσίας τῆς ὑποθέσεως καὶ μὴ ἐνσωματωθείσης οὕτως εἰς τὴν ἀπόφασιν τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος Πρωτοδικείου τῆς προσβαλλομένης πρωτοδίκου ἀποφάσεως.

Ἐκ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 669 § 2 Α.Κ., 1, 5 § 1 τοῦ ν. 2112, ὡς τὸ ἄρθρον 1 ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ν. 4558/1930, καὶ τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ν. 3198/1955 προκύπτει μέν, ὅτι ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου ἔχει τὸν χαρακτῆρα μονομεροῦς ἀναιτιώδους δικαιοπραξίας καὶ χωρεῖ ἐλευθέρως, ἐκτὸς ἐὰν περιωρίσθη διὰ συμφωνίας τῶν μερῶν ἢ διὰ διατάξεως νόμου, πλὴν ὅμως αὐτὴ ὑπόκειται πάντως εἰς τὴν ἐν τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ. ἀπαγόρευσιν, ἧς ἡ παράβασις ἐπάγεται ἀπόλυτον ἀκυρότητα τῆς καταγγελίας, λογιζομένης ὡς μὴ γενομένης, συμφώνως πρὸς τὰ ἄρθρα 3, 174 καὶ 180 Α.Κ., ὁπότε ὁ ἐργοδότης, ἀρνούμενος νὰ δεχθῇ τὰς προσφερθείσας ὑπηρεσίας τοῦ ἐκμισθωτοῦ, καθίσταται ὑπερήμερος καὶ ὑποχρεοῦται εἰς τὴν καταβολὴν πρὸς τοῦτον τοῦ μισθοῦ του κατὰ τὰ ἄρθρα 349, 350 καὶ 656 Α.Κ. Ἀλλά, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ., ὁρίζοντος ὅτι ἡ ἄσκησις τοῦ δικαιώματος ἀπαγορεύεται, ἐὰν αὐτὴ ὑπερβαίνῃ προφανῶς τὰ ὅρια τὰ ἐπιβαλλόμενα ἐκ τῆς καλῆς πίστεως ἢ τῶν χρηστῶν ἠθῶν ἢ ἐκ τοῦ κοινωνικοῦ ἢ οἰκονομικοῦ σκοποῦ τοῦ δικαιώματος, ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας, λόγῳ τῆς συνδικαλιστικῆς δράσεως τοῦ μισθωτοῦ, τότε μόνον δύναται νὰ θεωρῆται ὡς ἀντικειμένη προφανῶς εἰς τὴν καλὴν πίστιν καὶ τὸν κοινωνικὸν καὶ οἰκονομικὸν σκοπὸν τοῦ δικαιώματος τῆς καταγγελίας τῆς τοιαύτης συμβάσεως καὶ ὡς οὖσα καταχρηστική, ὅταν ἡ συνδικαλιστικὴ δρᾶσις τοῦ μισθωτοῦ ἀναπτύσσεται πρὸς νόμιμον προστασίαν τῶν ἐπαγγελματικῶν συμφερόντων τῆς τάξεώς του, ἀλλὰ καὶ ἄνευ διαταράξεως τοῦ ρυθμοῦ τῆς παρ' αὐτοῦ ἐκτελουμένης ἐργασίας, ἐκτὸς ἂν ἡ διατάραξις αὕτη εἶναι τὸ ἀποτέλεσμα τῆς συμμετοχῆς τοῦ μισθωτοῦ εἰς νόμιμον ἀπεργίαν, ἥτις τότε μόνον ὑφίσταται, ὅταν αὕτη κηρύσσεται ὑπευθύνως ὑπὸ σωματείων κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 1, 2 § 4, 18 §§ 2-4 τοῦ ν. 3239/1955 «περὶ τρόπου ρυθμίσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας» καὶ 5, 8 καὶ 17 τοῦ ν. 2151/1920 «περὶ ἐπαγγελματικῶν σωματείων» καὶ ὑπὸ τὰς εἰς τὰς διατάξεις ταύτας διαγραφομένας προϋποθέσεις, ἤτοι ὑπάρξεως ἀποφάσεως γενικῆς συνελεύσεως, λήψεως ταύτης διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας κλπ. (Α.Π. 526/1967 ἐν Ὁλομελείᾳ), οὐχὶ δὲ καὶ ὅταν αὕτη κηρύσσεται ὑπὸ μεμονωμένων ἀτόμων ἢ ἀνοργανώτων ὁμάδων ἐργαζομένων.

Ἐξ ἄλλου, κατὰ τὸ ἄρθρον 1 § 1 τοῦ διατάγματος τῆς 16/18 Ἰουλίου 1920 «πε-

ρί ἐπεκτάσεως τοῦ ν. 2112 καὶ ἐπὶ ἐργατῶν, τεχνιτῶν καὶ ὑπηρετῶν» ἡ ἐκ τοῦ ν. 2112 ὑποχρέωσις καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων ἰσχύει ἐφεξῆς καὶ ἐπὶ τῶν πάσης φύσεως ἐργατῶν, τεχνιτῶν καὶ ὑπηρετῶν, καθοριζομένων ἐν μὲν τῷ ἄρθρῳ 3 τοῦ διατάγματος τούτου τῆς προθεσμίας τῆς καταγγελίας, ἐν δὲ τῷ ἄρθρῳ 5 § 1 αὐτοῦ τοῦ ποσοῦ τῆς παρὰ τοῦ ἐργοδότου καταβλητέας ἀποζημιώσεως ἐν περιπτώσει ἀπροειδοποιήτου καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, καὶ κατὰ τὸ ἄρθρον 5 § 3 τοῦ ν. 3198/1955 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας διατάξεων» ἡ καταγγελία τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως θεωρεῖται ἔγκυρος, ἐφ' ὅσον γίνῃ ἐγγράφως καὶ καταβληθῇ ἡ ὀφειλομένη ἀποζημίωσις, ἥτις, προκειμένου περὶ τοιαύτης ὑπερβαινούσης τὰς ἀποδοχὰς ἓξ μηνῶν, εἶναι καταβλητέα εἰς δόσεις, τῆς καθυστερήσεως δόσεώς τινος ἐπαγομένης ἀκυρότητα τῆς καταγγελίας κατὰ τὰ ἐν ἄρθροις 2 καὶ 5 § 3, ἐδ. 6' τοῦ ὡς εἴρηται νόμου εἰδικώτερον ὁριζόμενα.

Ἐν προκειμένῳ, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, ὁ δικάσας Πρωτοδίκης, μετ' ἐκτίμησιν τῶν παρὰ τῶν διαδίκων προσκομισθεισῶν ἀποδείξεων, δέχεται: 1) ὅτι ἡ ἐναγομένη, ἤδη ἀναιρεσείουσα, προέβη εἰς ἀπόλυσιν τῆς ἀναιρεσιβλήτου «ἐκ πνεύματος ἐχθρότητος πρὸς αὐτὴν καὶ ἐξ ἐκδικήσεως διὰ τὴν ἐσχάτως ὑπ' αὐτῆς ἀναπτυχθεῖσαν συνδικαλιστικὴν δρᾶσιν της, εἰδικώτερον δέ, διότι ἡ ἐνάγουσα, ἐκλεγεῖσα ὡς μέλος τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου τοῦ νομίμως συσταθέντος καὶ ἀνεγνωρισμένου Σωματείου Κλωστοϋφαντουργῶν καὶ διορισθεῖσα ὡς μέλος τῆς κατὰ τὴν περίοδον ταύτην συγκροτηθείσης ἀπεργιακῆς ἐπιτροπῆς, ἔλαβεν ἐνεργὸν μέρος εἰς τὴν ὀργάνωσιν τῆς μετὰ ταῦτα ἐκδηλωθείσης ἀπεργίας τοῦ προσωπικοῦ τῆς ἐναγομένης, προβᾶσα, ὁμοῦ μετ' ἄλλων, εἰς νομίμους παραστάσεις καὶ διαμαρτυρίας πρὸς αὐτὴν καὶ τὰς ἀρμοδίας Ἀρχὰς διὰ τὴν εὐνοϊκὴν ἐπίλυσιν τῶν ὑποβληθέντων καὶ ἀπορριφθέντων αἰτημάτων τῶν ἐργαζομένων καὶ 2) ὅτι, ἐν πάσῃ περιπτώσει, ἡ παρὰ τῆς ἐναγομένης καταγγελία τῆς μετὰ τῆς ἐναγούσης ἐργασιακῆς συμβάσεως δὲν εἶναι νομότυπος, ἅτε μὴ τηρηθεισῶν πλήρως καὶ τῶν νομίμων διατυπώσεων». Ταῦτα δεχθεὶς ὁ δικάσας Πρωτοδίκης καὶ ἐπὶ τούτοις κρίνας, ὅτι ἡ παρὰ τῆς ἤδη ἀναιρεσειούσης ἀπόλυσις τῆς ἀναιρεσιβλήτου ἐγένετο κατὰ καταχρηστικήν, κατὰ τὸ ἄρθρον 281 Α.Κ., ἄσκησιν τοῦ δικαιώματος καταγγελίας, ἐν πάσῃ δὲ περιπτώσει, ὅτι ἡ καταγγελία αὕτη στερεῖται κύρους λόγῳ μὴ πλήρους τηρήσεως τῶν νομίμων διατυπώσεων, ἀκολούθως δὲ δεχθεὶς ὡς ὑάσιμον τὴν ἀγωγὴν τῆς ἤδη ἀναιρεσιβλήτου καὶ ἐπιδικάσας αὐτῇ ἀποδοχὰς ὑπερημερίας δι' ἀκυρότητα τῆς γενομένης καταγγελίας τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως, χωρὶς ἅμα νὰ προσδιορίζῃ 1) ἂν ἡ ἐκδηλωθεῖσα ἀπεργία τοῦ προσωπικοῦ τῆς ἀναιρεσειούσης, εἰς τὴν ὀργάνωσιν τῆς ὁποίας, ὡς δέχεται, ἔλαβεν ἐνεργὸν μέρος ἡ ἀναιρεσίβλητος καὶ ἐξ ἧς ἐπόμενον ἦτο νὰ διαταραχθῇ ὁ ρυθμὸς ἐργασίας ἐν τῷ ἐργοστασίῳ τῆς ἀναιρεσειούσης, ἦτο νόμιμος, κηρυχθεῖσα δι' ἀποφάσεως τῆς γενικῆς συνελεύσεως τοῦ Σωματείου Κλωστοϋφαντουργῶν, ληφθείσης διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας, κατὰ τὰ ἀνωτέρω ρηθέντα, καὶ 2) ποῖαι συγκεκριμένως ἐκ τῶν ὑπὸ τῶν ὡς ἄνω διατάξεων ἐπιβαλλομένων ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως διατυπώσεων δὲν ἐτηρήθησαν κατὰ τὴν παρὰ τῆς ἤδη ἀναιρεσειούσης καταγγελίαν τῆς μετὰ τῆς ἀναιρεσιβλήτου συμβάσεώς της, ὥστε ἡ γενομένη καταγγελία νὰ μὴ θεωρῆται ἔγκυρος, ἀνεπαρκεῖς διέλαβεν ἐν τῇ ἀποφάσει του αἰτιολογίας ἐπὶ ζητημάτων ἀσκούντων οὐσιώδη ἐπιρροὴν εἰς τὴν ἔκβασιν τῆς δίκης καὶ κατέστησεν ἀνέφικτον τὸν ἔλεγχον τοῦ Ἀρείου Πάγου ὡς πρὸς τὴν ὀρθὴν ὑπαγωγὴν τῶν γενομένων δεκτῶν πραγματικῶν περιστατικῶν εἰς τὴν ἔννοιαν τοῦ νόμου. Ὅθεν ἡ ἀπόφασις του εἶναι ἀναιρετέα κατὰ τὸ ἄρθρον 807 § 19 τῆς Πολ. Δικονομίας καὶ τοὺς βασίμους λόγους ἀναιρέσεως τοῦ κυρίου δικογράφου καὶ 2ον τοῦ δικογράφου τῶν προσθέτων.

ΑΠΟΛΥΣΙΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΩΝ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ

Ὑπολογισμὸς καὶ τρόπος καταβολῆς ἀποζημιώσεως αὐτῶν

Ἐφαρμογὴ Α.Ν. 31/1967. — Αὐτοδίκαια ἀπόλυσις Διευθυντῶν Γεωργικῶν Συνεταιριστικῶν Ὀργανώσεων.—Λῆψις ὑπὸ τῶν ὁριστικῶς ἀπολυομένων τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ Νόμου 2112/1920.—Ἀνεφάρμοστον διατάξεως ἄρθρου 2 Νόμου 3198/1955 περὶ καταβολῆς τῆς ἀποζημιώσεως εἰς δόσεις.—Παραπομπὴ ὅμως τοῦ ζητήματος εἰς τὴν Ὁλομέλειαν τοῦ Ἀρείου Πάγου.—Ἔλλειψις δυνάμεως ἑρμηνευτικοῦ Νόμου τοῦ Α.Ν. 237/1967 περὶ ὑπολογισμοῦ τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ Νόμου 2112/1920.— Παραπομπὴ εἰς τὴν Ὁλομέλειαν τοῦ Ἀρείου Πάγου.

Ἐξεδόθη ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ Ἀρείου Πάγου ἐπὶ αἰτήσεως ἀναιρέσεως κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 361/1967 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ροδόπης.

Περίπτωσις τῆς ἀποφάσεως ταύτης ὑπῆρξεν ἐφαρμογὴ τοῦ ἀ.ν. 31/1967 περὶ λήξεως τῆς θητείας τῶν μελῶν τῶν Διοικητικῶν καὶ Ἐποπτικῶν Συμβουλίων τῶν ἀνωτέρου βαθμοῦ Γεωργικῶν Συνεταιριστικῶν Ὀργανώσεων κλπ. (ΕΕΔ 26, 836).

Κατὰ τὸ ἄρθρον 5 § 3 τοῦ ἀνωτέρω νόμου οἱ ὁριστικῶς ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἀπολυόμενοι λαμβάνουσι τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ νόμου 2112/1920 περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων, ὡς ἐτροποποιήθη.

Ἐξ ἄλλου, ὅμως κατὰ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ νόμου 3198/1955 (ΕΕΔ 22, 63 ἐπ.) ἡ κατὰ τὸν νόμον 2112/1920, ὡς ἐτροποποιήθη, ἀποζημίωσις τῶν ὑπαλλήλων, τῶν ἀπολυθέντων ἄνευ τηρήσεως τῶν περὶ προμηνύσεως διατάξεων τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ προειρημένου νόμου, ἐφ' ὅσον δὲν ὑπερβαίνει τὰς ἀποδοχὰς ἓξ μηνῶν δι' ἕκαστον, καταβάλλεται ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς λύσεως τῆς σχέσεως ἐργασίας, τὸ δὲ λοιπὸν τμῆμα τῆς ἀποζημιώσεως κατὰ τριμηνιαίας δόσεις. (Ἴδετε διὰ τὸ θέμα Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 10809/1968, εἰσηγητὴς *Ι. Πρεμέτης*, ΕΕΔ 27, 877, ἔνθα σημειώσεις μας).

Προέκυψεν οὕτω τὸ ζήτημα, ἂν ἡ διάταξις εἶχεν ἐφαρμογὴν καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν καί, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ἀποφάσεως, παραπέμφθη ἡ λύσις τοῦ ζητήματος εἰς τὴν Ὁλομέλειαν τοῦ Ἀρείου Πάγου.

Σκέψις πάντως τῆς πλειοψηφίας τῆς ἀποφάσεως ὑπῆρξεν, ὅτι ἐν προκειμένῳ ἡ εἰς τὸν νόμον 2112/1920 παραπομπὴ γίνεται μόνον διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τοῦ ποσοῦ τῆς καταβλητέας ἀποζημιώσεως καὶ δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν οὕτω ἡ ἀνωτέρω διάταξις. (Ὅμοια ὑπῆρξεν ἡ ἄποψις τοῦ Ἀρείου Πάγου ἐπὶ τῶν αὐτῶν περιπτώσεων διὰ τὸ ἀνεφάρμοστον τῆς προθεσμίας ἀγωγῆς τοῦ ἄρθρου 6 § 2 τοῦ νόμου 3198/1955. Ἴδετε ΕΕΔ 24, 858).

Πέραν τοῦ ὅτι πράγματι ἡ διάταξις παραπέμπει εἰς τὸν νόμον 2112/1920 διὰ τὸν καθορισμὸν τῆς καταβλητέας ἀποζημιώσεως, τοῦτο δὲ προκύπτει καὶ ἐκ τοῦ ὅτι ταύτης δικαιοῦνται καὶ οἱ νομικοὶ σύμβουλοι (ἄρθρον 2), ἐνῷ ἡ σχέσις τούτων δὲν εἶναι τοιαύτης ἐξηρτημένης ἐργασίας, ὥστε νὰ δύνανται νὰ ὑπαχθῶν εὐθέως εἰς τὸν νόμον 2112/1920. (Ἴδετε Α.Π. 110/1967, Ὁλομελείας, εἰσηγητὴς *Στ. Σταυρόπουλος*, ΕΕΔ 26, 479), δὲν ἦκιστα εἰς τὴν βούλησιν τοῦ Νομοθέτου νὰ ἐφαρμοσθῇ εἰς τὴν περίπτωσιν ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ἀνωτέρω νόμου 3198/1955, ἡ ὁποία καὶ μὲν παρέχει εἰς τὸν ἐργοδότην τὴν εὐχέρειαν τῆς κατὰ δόσεις καταβολῆς τῆς ἀποζημιώσεως, ἀλλὰ συγχρόνως ἐξασφαλίζει καὶ τὸν μισθωτὸν διὰ τῆς ἀπαγγελίας ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας ἐν περιπτώσει καθυστερήσεως δόσεώς τινος, ὅπερ ὅμως εἶναι ἀπροσδιόριστον εἰς τὴν περίπτωσιν ἐφαρμογῆς τοῦ ἐν λόγῳ νόμου 31/1967.

∴

Ὡς ἔχει νομολογηθῇ (Α.Π. 414/1953, Ὁλομελείας, εἰσηγητὴς *Κ. Σοῦρλος*, ΕΕΔ 12, 821), τὸ ἐκ τοῦ ἄρθρου 26 τοῦ Συντάγματος δικαίωμα τῆς Νομοθετικῆς Ἐξουσίας πρὸς ἔκδοσιν ἑρμηνευτικῶν νόμων ὁρίσταται εἰς τὴν περίπτωσιν μόνον, κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ ἑρμηνευόμενος νόμος εἶναι ἀσαφὴς καὶ λόγῳ τῆς ἀσαφείας προέκυψεν διαφωνία ἐν τῇ νομικῇ ἐπιστήμῃ ἢ ἐν τοῖς Δικαστηρίοις περὶ τῆς ἀληθοῦς ἐννοίας αὐτῆς, τὴν ὕπαρξιν δὲ τῆς προϋποθέσεως ταύτης, ἤτοι τῆς ἀνάγκης τῆς ἑρμηνείας, δικαιοῦνται τὰ Δικαστήρια νὰ ἐλέγξωσιν. (Ἴδετε καὶ ἀγόρευσιν Εἰσαγγελέως Ἀρείου Πάγου *Δ. Κιουσοπούλου*, ΕΕΔ 12, 796, *Κ. Σοῦρλον*, ΝοΒ 1, 321, *Π. Ζήσην*, Νέον Δίκαιον, 9, 160).

Ὑπὸ τὰ γενόμενα ταῦτα δεκτὰ κρίνεται ὁ πε-

ρόμενος ὡς ἑρμηνευτικὸς ἀ.ν. 237/1967.

Ἀρείου Πάγου 320/1968, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ν. Χαραλάμπης**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Εὐστ. Μαλλοῦχος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ν. Κανελλόπουλος, Κ. Κωνσταπάνος, Γ. Μπλάτσιος

Κατὰ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ ἀ.ν. 31/1967 «περὶ λήξεως τῆς θητείας τῶν μελῶν τῶν Διοικητικῶν καὶ Ἐποπτικῶν Συμβουλίων τῶν ἀνωτέρου βαθμοῦ Γεωργικῶν Συνεταιριστικῶν Ὀργανώσεων κλπ.» ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου τούτου αἴρεται ἡ μονιμότης τῶν διευθυντῶν καὶ θεωρεῖται λήξασα ἡ ἐργασιακὴ αὐτῶν σύμβασις προσφορᾶς ἐργασίας (μονίμων καὶ μὴ) τῶν ἐν αὐτῷ Γεωργικῶν Συνεταιριστικῶν Ὀργανώσεων, ἀπολυομένων τῆς ὑπηρεσίας αὐτοδικαίως ὑπὸ τὴν ἐπιφύλαξιν τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 5, κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 5 τοῦ νόμου τούτου οἱ ἀνωτέρω ἀπολυόμενοι διευθυνταὶ δύνανται νὰ ἐπαναδιορισθῶσι μὲ τὸν ἐν ἐκάστῃ τοῦ βαθμὸν καὶ μισθὸν ἐὰν ἤθελον κριθῇ νομιμόφρονες κλπ. δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς οἰκείας ὀργανώσεως, παραμένουν ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ των μέχρι διορισμοῦ νέων ἢ μέχρις ἐκδόσεως τῆς περὶ ἐπαναδιορισμοῦ αὐτῶν ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, λαμβάνοντες ἁπάσας τὰς ἀποδοχάς των καὶ θεωρουμένου τοῦ μέχρι τῆς ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου ἐκδόσεως ἀποφάσεως διανυθέντος χρόνου ὡς χρόνου πραγματικῆς ὑπηρεσίας, οἱ δὲ ὁριστικῶς ἀπολυόμενοι λαμβάνουσι τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ ν. 2112/1920 «περὶ ὑπογρεωτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων», ὡς ἐτροποποιήθη, ἀναγνωριζομένης ὡς προϋπηρεσίας διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου τούτου μόνον τῆς διανυθείσης τοιαύτης παρὰ τῇ ὀργανώσει, ἐξ ἧς ἀπελύθησαν. Ἐπηκολούθησεν ὁ ἀ.ν. 99/1967 «περὶ ἐλέγχου ὁμαδικῶν ἀπολύσεων καὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ ν. 2112/1920», διὰ τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ὁποίου ἀντικατεστάθη τὸ ἄρθρον 3 τοῦ ν. 2112/1920, ὡς εἶχε τροποποιηθῇ καὶ συμπληρωθῇ διὰ τῶν ν. 4558/1930 καὶ 3198/1955, ὡς πρὸς τὸ μέγεθος τῆς κατὰ τὸν ν. 2112 ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως, διὰ τοῦ ἄρθρου ὅμως 2 § 4 τοῦ ἀ.ν. 173/1967 κατηργήθη, ἀφ' ἧς ἴσχυσε, τὸ ἄρθρον 5 τοῦ ἀ.ν. 99/1967 καὶ ρητῶς ὡρίσθη, ὅτι ἐφαρμογὴν ἔχουσιν αἱ προϊσχύουσαι αὐτοῦ διατάξεις, κατὰ δὲ τὴν παράγραφον 2 τοῦ ἰδίου ἄρθρου 2 εἰς ἃς περιπτώσεις ἐργοδότης τυγχάνει τὸ Δημόσιον ἢ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου ἢ Τράπεζαι ἢ Ἐπιχειρήσεις καὶ Ὀργανισμοὶ Κοινῆς Ὠφελείας (Δ.Ε.Η., Ο.Τ.Ε., Ἑταιρία Ὑδάτων κλπ.) ἢ Ἐπιχειρήσεις, ἐπιχορηγούμεναι ὑπὸ τοῦ Κράτους, ἡ ὑπὸ τοῦ ν. 2112, ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη μεταγενεστέρως, ὀφειλομένη ἀποζημίωσις δὲν δύναται νὰ ὑπερβαίνῃ εἰς πᾶσαν περίπτωσιν τὸ ποσὸν τῶν 240.000 δραχμῶν, καταργουμένης πάσης ἀντιθέτου εἰδικῆς διατάξεως νόμου ἢ συμβάσεως οἱασδήποτε μορφῆς ἢ τυχὸν ὑπάρχοντος ἔθίμου.

Ὡς προκύπτει ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον ἐπεδίκασεν εἰς τὸν ἀναιρεσίβλητον διευθυντὴν τῆς ἀναιρεσειούσης Ἑνώσεως Γεωργικῶν Συνεταιρισμῶν, ὁριστικῶς ἀπολυθέντα κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ἀ.ν. 31/1967, ἀποζημίωσιν κατὰ τὸν ν. 2112/1920, ὡς οὗτος ἴσχυε κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀπολύσεως, ὑπερβαίνουσαν τὸ ἀνωτέρω ποσὸν τῶν 240.000 δραχμῶν διὰ δύο ἐπαλλήλων αἰτιολογιῶν, δεχθὲν 1) ὅτι ὁ ἀ.ν. 99/1967 δὲν προσέδωσεν εἰς ἑαυτὸν ὡς πρὸς τὸ μέγεθος τῆς ἀποζημιώσεως ἀναδρομικὴν δύναμιν, εἶχε δὲ ὁ ἀναιρεσίβλητος ὁριστικῶς ἀπολυθῇ πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου τούτου, καταργηθέντος ἤδη ἀφ' ἧς ἴσχυσε διὰ τοῦ ἀ.ν. 173/1967, καὶ 2) ὅτι ἡ ἀναιρεσείουσα Ἕνωσις Γεωργικῶν Συνεταιρισμῶν, νομικὸν πρόσωπον ἰδιωτικοῦ δικαίου ἀποτελοῦσα, δὲν περιλαμβάνεται μεταξὺ τῶν ὡς εἴρηται ἐν ἄρθρῳ 2 τοῦ ἀ.ν. 173/1967 ἐργοδοτῶν, ὡς πρὸς οὓς ἡ κατὰ τὸν ν. 2112 ἀποζημίωσις δὲν δύναται νὰ ὑπερβαίνῃ τὰ

ἀνωτέρω ποσόν. Τῆς δευτέρας ταύτης αἰτιολογίας, καὶ τυχὸν ἐσφαλμένης, στηριζούσης αὐτοτελῶς καὶ ἐπαρκῶς τὸ διατακτικὸν τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, δι' οὐδενὸς δὲ λόγου πληττομένης, εἶναι μάταιον νὰ ἐξετασθῶσι καὶ ἑπομένως εἶναι ἀπορριπτέοι οἱ δύο πρῶτοι λόγοι ἀναιρέσεως, πλήττοντες τὴν πρώτην αἰτιολογίαν.

Ἡ ἀνωτέρω παραπομπὴ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ἀ.ν. 31/1967 εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ν. 2112/1920 γίνεται, ὡς σαφῶς ἐκ τοῦ ἄρθρου τούτου προκύπτει, μόνον διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τοῦ ποσοῦ τῆς καταβλητέας ἀποζημιώσεως. Δὲν γεννᾶται ἑπομένως ἡ πρὸς ἀποζημίωσιν ἀξίωσις ἐκ τοῦ ν. 2112/1920, ὥστε νὰ ἔχῃ ἐφαρμογὴν ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ν. 3198/1955 περὶ καταβολῆς τῆς κατὰ τὸν ν. 2112 ἀποζημιώσεως κατὰ δόσεις, οὕτω δὲ ἀποφηνάμενον καὶ τὸ δικάσαν δικαστήριον, ὡς ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του δείκνυται, ὀρθῶς τὰς διαληφθείσας διατάξεις ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε καὶ ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου τέταρτος λόγος ἀναιρέσεως εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος. Τῆς ἀποφάσεως ὅμως ληφθείσης διὰ πλειοψηφίας μιᾶς ψήφου δέον, κατὰ τὸ ἄρθρον 3 § 3 τοῦ ν. 3810/1957, νὰ παραπεμφθῇ ἡ ἐκδίκασις τοῦ λόγου τούτου εἰς τὴν Ὁλομέλειαν τοῦ Ἀρείου Πάγου.

Ἡ ῥηθεῖσα διάταξις τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ἀ.ν. 31/1967, ἡ ὁρίζουσα ὅτι οἱ ὁριστικῶς ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἀπολυόμενοι λαμβάνουσι τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ ν. 2112/1920, ὡς ἐτροποποιήθη, ἀναγνωριζομένης ὡς προϋπηρεσίας διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου τούτου μόνον τῆς διανυθείσης τοιαύτης παρὰ τῇ ὀργανώσει, ἐξ ἧς ἀπελύθησαν, εἶναι σαφὴς καὶ οὐδεμίαν περὶ τῆς ἐννοίας αὐτῆς ἀμφιβολίαν ἐγκαταλείπει. Οὕτω, μὴ ὑπαρχουσῶν τῶν προϋποθέσεων τῆς ἐκδόσεως κατὰ τὸ ἄρθρον 26 τοῦ Συντάγματος ἑρμηνευτικοῦ νόμου, ὁ μετὰ τὴν δημοσίευσιν τῆς προσβαλλομένης τελεσιδίκου ἀποφάσεως ἐκδοθεὶς ἀ.ν. 237 τῆς 29/29 Δεκεμβρίου 1967, κατὰ τὸ ἄρθρον 4 τοῦ ὁποίου ἡ ἀληθὴς ἔννοια τῆς ἀνωτέρω διατάξεως τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ἀ.ν. 31/1967 εἶναι, ὅτι διὰ τὸν καθορισμὸν τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ ν. 2112/1920, ὡς ἐτροποποιήθη, λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν μόνον ὁ βασικὸς μισθὸς τοῦ κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἀπολύσεως ὑπαλλήλου, δὲν ἔχει δύναμιν ἑρμηνευτικοῦ νόμου, ἀλλ' εἶναι ἁπλοῦς νόμος, θέτων νέον κανόνα δικαίου, μὴ ἀνατρέχων εἰς τὸν χρόνον τοῦ ἑρμηνευομένου τοιούτου. Προκειμένου ὅμως τὸ δικάσαν Τμῆμα νὰ ἀρνηθῇ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου τούτου ὡς ἀντισυνταγματικοῦ, ἐν τῇ κρινομένῃ διαφορᾷ, γεννηθείσῃ ὑπὸ τὸ προϊσχύον δίκαιον, δέον κατὰ τὸ αὐτὸ ἄρθρον 3 § 3 τοῦ ν. 3810/1957 νὰ παραπεμφθῇ πρὸς ἐκδίκασιν εἰς τὴν Ὁλομέλειαν τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ ὁ τρίτος λόγος ἀναιρέσεως, καθ' ὃν ἡ καταβλητέα εἰς τὸν ἀναιρεσίβλητον ἀποζημίωσις ἔδει νὰ ὑπολογισθῇ ἐπὶ τῇ βάσει μόνον τοῦ βασικοῦ μισθοῦ αὐτοῦ κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἀπολύσεως καὶ οὐχὶ βάσει τῶν τακτικῶν ἀποδοχῶν τοῦ τελευταίου μηνὸς ὑπὸ καθεστὼς πλήρους ἀπασχολήσεως, ὡς ὑπὸ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ὑπελογίσθη.

Διὰ ταῦτα

Παραπέμπει εἰς τὴν Ὁλομέλειαν τοῦ Ἀρείου Πάγου τοὺς 3ον καὶ 4ον λόγους τῆς αἰτήσεως περὶ ἀναιρέσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 361/1967 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ροδόπης.

ΣΚΟΠΟΣ ΑΠΟΛΥΣΕΩΣ ΚΑΙ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΙΣ ΑΠΟΛΥΟΜΕΝΩΝ ΚΑΤ' Α.Ν. 31)1967

Έννοια τῶν διατάξεων τοῦ ἀνωτέρω Νόμου

Θέσπισις τῆς αὐτοδικαίας καὶ ἄνευ διατυπώσεώς τινος ἀπολύσεως τῶν ὑπαγομένων εἰς τὸν Α.Ν. 31 1967 μονίμων καὶ μὴ μονίμων ὑπαλλήλων τῶν Γεωργικῶν Συνεταιριστικῶν Ὀργανώσεων, ἵνα καταστῇ δυνατὴ ἡ ἐπάνδρωσις τῶν Ὑπηρεσιῶν αὐτῶν διὰ τῶν παρεχόντων ἐχέγγυα νομιμοφροσύνης καὶ ἱκανότητος ὑπαλλήλων, μὴ σκοπηθείσης τῆς μεταβολῆς τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως αὐτῶν ἀπὸ ὡρισμένου χρόνου εἰς ἀορίστου χρόνου.— Καταβολὴ ἀποζημιώσεως Νόμου 2112/1920.—Ἀναφορὰ εἰς τὸν Νόμον τοῦτον διὰ τὸν καθορισμὸν τῆς ἀποζημιώσεως, παρεχομένης ἀνεξαρτήτως τοῦ χαρακτῆρος τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου, ὑπὸ τῆς ὁποίας ἐπεκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 23/1968 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ξάνθης, ὑπῆρξεν ἐφαρμογὴ τοῦ ἀ.ν. 31/1967 (περὶ τοῦ ὁποίου καὶ ἡ ἀνωτέρω, σ. 1023, Α.Π. 320/1968).

Δέχεται καὶ αὐτὴ ἡ ἀπόφασις τοῦ Ἀρείου Πάγου, ὅτι ὁ Νομοθέτης τοῦ ἀνωτέρω νόμου παρέπεμψεν εἰς τὸν νόμον 2112/1920 διὰ τὴν καταβλητέαν ἀποζημίωσιν, ὡς ἐδέχθη τοῦτο καὶ ἡ ἀνωτέρω Α.Π. 320/1968.

Ἀρείου Πάγου 373/1968, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ἀθαν. Γεωργίου**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Λ. Κανελλάκος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ἀλ. Σκκελλαρόπουλος, Β. Τρίγκας

Κατὰ μὲν τὸ ἄρθρον 2 τοῦ ἀ.ν. 31/1967 «περὶ λήξεως τῆς θητείας τῶν Διοικητικῶν Συμβουλίων τῶν ἀνωτέρου βαθμοῦ Συνεταιριστικῶν Ὀργανώσεων κλπ.» ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος ἀναγκαστικοῦ νόμου αἴρεται ἡ μονιμότης τῶν διευθυντῶν καὶ γενικῶν διευθυντῶν καὶ θεωρεῖται λήξασα ἡ ἐργασιακὴ αὐτῶν σύμβασις προσφορᾶς ἐργασίας (μονίμων καὶ μὴ) τῶν ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ Γεωργικῶν Συνεταιριστικῶν Ὀργανώσεων καὶ τῆς Π.Α.Σ.Ε.Γ.Ε.Σ., καθὼς καὶ τῶν νομικῶν συμβούλων τούτων, ἀπολυομένων τῆς ὑπηρεσίας αὐτοδικαίως ὑπὸ τὴν ἐπιφύλαξιν τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ παρόντος ἀναγκαστικοῦ νόμου διὰ τοὺς διευθυντάς. Κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 5 § 1 τοῦ αὐτοῦ νόμου «οἱ κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ παρόντος ἀναγκαστικοῦ νόμου ἀπολυόμενοι γενικοὶ διευθυνταί, διευθυνταὶ καὶ νομικοὶ σύμβουλοι δύνανται νὰ ἐπαναδιορισθῶσι μὲ τὸν ὃν ἐκέκτηντο βαθμὸν ἢ μισθόν, ἐὰν ἤθελον κριθῇ νομιμόφρονες κατὰ τὰ ὑπὸ τοῦ ἀ.ν. 516/1948, κυρωθέντος διὰ τοῦ ΜΘ' Ψηφίσματος, ὁριζόμενα καὶ ἐφ' ὅσον κρίνονται κατάλληλοι καὶ ἱκανοποιοῦν τὰς ὑπηρεσιακὰς ἀνάγκας, δι' ἀποφάσεως ἠτιολογημένης τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς οἰκείας ὀργανώσεως, ἐκδοθησομένης ἐντὸς τετραμήνου ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος ἀ.ν. προθεσμίας καὶ ἐγκρινομένης ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας ἢ τοῦ οἰκείου Νομάρχου, κατὰ τὰς διακρίσεις τῶν ἄρθρων 3 καὶ 4 τοῦ παρόντος ἀναγκαστικοῦ νόμου, ὡς πρὸς τὴν ἕδραν τῆς ὀργανώσεως ἢ κοινοπραξίας. Οἱ ἐκ τῶν ἀνωτέρω διευθυνταὶ παραμένουσιν ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ των μέχρι διορισμοῦ νέων ἢ μέχρις ἐκδόσεως ὑπὸ τῶν προσωρινῶν Διοικητικῶν Συμβουλίων τῆς περὶ ἐπαναδιορισμοῦ ἀποφάσεως αὐτῶν, λαμβάνοντας ἅπασας τὰς ἀποδοχάς των καὶ θεωρουμένου τοῦ μέχρι τῆς ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου ἐκδόσεως ἀποφάσεως διανυθέντος χρόνου ὡς χρόνου πραγματικῆς ὑπηρεσίας». Διὰ δὲ τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ ἀ.ν. 237/1967 ἡ ὡς ἄνω προθεσμία παρετάθη ἐπὶ τετράμηνον, μὲ δυνατότητα ἰσοχρόνου παρατάσεως δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Γεωργίας.

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ἀνωτέρω διατάξεων προκύπτει, ὅτι δι' αὐτῶν ἐθεσπίσθη ἡ αὐτοδικαία καὶ ἄνευ διατυπώσεώς τινος ἀπόλυσις τῶν ὑπαγομένων εἰς τὰς ἀνωτέρω τρεῖς κατηγορίας, μονίμων καὶ μὴ μονίμων, ὑπαλλήλων τῶν ὡς ἄνω νομικῶν προσώπων ἰδιωτικοῦ δικαίου, ἵνα καταστῇ δυνατὴ ἡ ἐπάνδρωσις τῶν Ὑπηρεσιῶν αὐτῶν διὰ τῶν παρεχόντων ἐχέγγυα νομιμοφροσύνης καὶ ἱκανότητος ὑπαλλήλων. Τὸ μέτρον τοῦτο ἐλήφθη ἐνταῦθα διὰ τοὺς ὑπαγομένους καὶ εἰς τὰς τρεῖς ὡς ἄνω κατηγορίας ὑπαλλήλους, οὐδόλως δέ, εἰδικῶς ὡς πρὸς τοὺς διευθυντάς, διὰ τῶν ἄνω διατάξεων ἐσκοπήθη ἡ μεταβολὴ τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως αὐτῶν ἀπὸ ὡρισμένου χρόνου εἰς ἀορίστου χρόνου τοιαύτην, καθ' ὅσον ἡ μὲν ἄρσις τῆς μονιμότη-

ΑΝΤΙΣΥΜΒΑΤΙΚΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ ΕΡΓΟΔΟΤΟΥ ΩΣ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ

Έννοια «καταστήματος» διά τά νόμιμα χρονικά όρια έργασίας

Έννοια μονομερούς βλαπτικής μεταβολής όρων συμβάσεως έργασίας κατ' άρθρον 7 Νόμου 2112/1920.—Άνεφάρμοστον άρθρων 672, 673 Άστικοῦ Κώδικος έπί συμβάσεων έργασίας άορίστου χρόνου, διεπομένων ύπό τοῦ Νόμου 2112/1920.— Έννοια καταστήματος δι' έφαρμογήν τῶν περί τούτων χρονικῶν ὁρίων έργασίας.—Άποζημιώσεις έπί παρανόμων ὑπερωριῶν κατ' άρθρον 8 § 2 Ν.Δ. 4020/1959.—Άκυρότης συμφωνίας περί καλύψεως τούτων διά τῶν καταβαλλομένων ὑπερτέρων τῶν νομίμων άποδοχῶν.—Καταγγελία συμβάσεως έργασίας ύπό μισθωτοῦ.—Άποκλειστική προθεσμία άγωγῆς έργοδότου κατά τούτου περί άποζημιώσεως.

Ἡ σαφής ἔννοια τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νόμου 2112/1920 περί καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων, ἡ ὁποία διά τήν ταυτότητα τοῦ νομικοῦ λόγου ἐφαρμόζεται καί ἐπί τῶν καλυπτομένων ὑπό τοῦ Ν.Δ. 16/18 Ἰουλίου 1920 περί ἐπεκτάσεως τοῦ νόμου 2112/1920 ἐργατῶν, τεχνιτῶν καί ὑπηρετῶν, εἶναι, ὡς δέχεται καί τό Πρωτοδικεῖον διά τῆς κατωτέρω ἀποφάσεώς του, ὅτι θεωρεῖται (κατά πλάσμα τοῦ νόμου) καταγγελία ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου ἡ μονομερής ὑπ' αὐτοῦ καί βλαπτική διά τόν μισθωτόν μεταβολή ὅρων συμβάσεως ἐργασίας.

Τοιαύτη, ὡς δέχεται τό Πρωτοδικεῖον, δέν συνέτρεξεν ἐν προκειμένῳ.

Ἀφοῦ δέ ἡ μισθωτός κατήγγειλε τήν σύμβασιν ἀπροειδοποιήτως, ὁ ἐργοδότης της προέβαλε κατ' αὐτῆς ἀξίωσιν ἀποζημιώσεώς του κατ' ἄρθρον 4 τοῦ νόμου 2112/1920, ἡ ὁποία παραδεκτῶς προεβλήθη πρός ἐκδίκασιν κατά τήν ἐργατικήν διαδικασίαν (ἄρθρον 10 νόμου 2112/1920, Α.Π. 465/1961, εἰσηγητής *Δ. Οἰκονομόπουλος*, ΕΕΔ 20, 1375).

Διότι ὅμως, κατ' ἄρθρον 6 § 2 τοῦ νόμου 3198/1955, ἰσχύον καί ἐν προκειμένῳ ἐφαρμογήν διά τήν ταυτότητα τοῦ νομικοῦ λόγου, εἶχε παρέλθει ἡ ἑξάμηνος ἀποκλειστική προθεσμία ἀγωγῆς, ἀπερρίφθη ἡ ἀνταγωγή τοῦ ἐργοδότου ὡς τοιαύτη οὐδεμίαν ἀσκεῖ ἐπιρροήν.

Ἐξ ἄλλου, εἰς διάφορον ἑρμηνείαν τῶν παρατεθεισῶν ἀνωτέρω διατάξεων οὐδόλως ἄγει ἡ τοιαύτη τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ἀ.ν. 31/1967, καθ' ἣν εἰς τούς ὁριστικῶς ἀπολυομένους καταβάλλεται ἡ ἀποζημίωσις τοῦ ν. 2112/1920, ὡς ἐτροποποιήθη, ἀναγνωριζομένης ὡς προϋπηρεσίας διά τήν ἐφαρμογήν τοῦ νόμου τούτου μόνον τῆς διανυθείσης τοιαύτης παρά τῇ ὀργανώσει, ἐξ ἧς ἀπελύθησαν, καθ' ὅσον ἡ διάταξις αὕτη, καθ' ἑρμηνείαν τῆς ὁποίας τό ἄρθρον 4 τοῦ ἀ.ν. 237/1967 ὥρισεν, ὅτι πρός ὑπολογισμόν τῆς ἀποζημιώσεως λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν μόνον ὁ βασικός μισθός τοῦ ἀπολυομένου, ἀφορῶσα πάντας τούς ἐν ἄρθρῳ 2 τοῦ νόμου ὑπαλλήλους καί οὐχί μόνον τούς διευθυντάς, ἀναφέρεται εἰς τόν ν. 2112/1920 διά τόν καθορισμόν τοῦ ποσοῦ τῆς ἀποζημιώσεως, παρεχομένης ἀνεξαρτήτως τοῦ χαρακτῆρος τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως. Ἐπομένως ἔθεν ἡ ἀναιρεσιβαλλομένη ἀπόφασις ὅτι ἡ σύμβασις ἐργασίας τοῦ ἀναιρεσείοντος, διευθυντοῦ τῆς ἀναιρεσιβλήτου Ἑνώσεως Γεωργικῶν Συνεταιρισμῶν, οὖσα ὡρισμένου χρόνου κατά τό μέχρι τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ ρηθέντος ἀ.ν. 31/1967 χρονικόν διάστημα, ὡς δέν ἀμφισβητεῖται, δέν μετεβλήθη ἀπό ταύτης εἰς ἀορίστου χρόνου καί ὅτι, ὡς ἐκ τῆς ὑπό τῆς ἀναιρεσιβλήτου μονομεροῦς βλαπτικῆς μεταβολῆς τῶν ὅρων τῆς ἐργασίας μεταγενεστέρως, θεωρηθείσης ὑπ' αὐτοῦ ὡς καταγγελίας, δέν ἐδικαιοῦτο οὗτος τῆς κατά τόν νόμον 2112/1920, ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη, προβλεπομένης ἀποζημιώσεως ἐπί καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, ὀρθῶς τάς ἀνωτέρω διατάξεις ἑρμήνευσε καί ἐφήρμοσεν, ὁ δέ τά ἐναντία ὑποστηρίζων μοναδικός λόγος ἀναιρέσεως ἀπορριπτέος τυγχάνει ὡς ἀβάσιμος.

ἀπαράδεκτος.

Ἐφ' ὅσον, κατὰ τὴν ἐπὶ τῆς διατάξεως εἰσηγητικὴν ἔκθεσιν (ΕΕΔ 14, 274), σκοπὸς αὐτῆς εἶναι ἡ ταχεῖα ἐκκαθάρισις τῶν σχετικῶν ἀπαιτήσεων, δικαιολογεῖται πλήρως ἡ ἐφαρμογὴ τῆς διατάξεως καὶ ἐν προκειμένῳ.

Ἡ σαφὴς ἔννοια τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 8 § 2 τοῦ ν.δ. 1020/1950 (ΕΕΔ 18, 1271), ὡς ἐρμηνεύει ταύτην καὶ τὸ Πρωτοδικεῖον, εἶναι, ὅτι εἶναι ἄκυρος πᾶσα συμφωνία, διὰ τῆς ὁποίας καλύπτονται ὑπὸ τῶν καταβαλλομένων εἰς τοὺς μισθωτοὺς ἀποδοχῶν πέραν τῶν δι' ἑκάστην κατηγορίαν ἰσχυόντων ἑκάστοτε ἐλαχίστων ὁρίων αἱ ἐν τῇ διατάξει καθοριζόμεναι ἀποζημιώσεις. (Ἴδετε καὶ Α.Π. 24/1968, εἰσηγητὴς *Α. Καπελλάκος*, ΕΕΔ 27, 348, ἔνθα σημειώσεις μας).

Περαιτέρω τὸ Πρωτοδικεῖον δέχεται ἐν προκειμένῳ, ὅτι αἱ νόμιμοι ὧραι ἐργασίας ἦσαν ἑπτὰ (7) κατὰ τὴν ἐχούσαν ἐφαρμογὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀ.ν. 547/1937, ἀντιθέτως πρὸς τὰ ὑποστηριχθέντα, ὅτι ἐπρόκειτο περὶ καταστήματος καὶ συνεπῶς ἦσαν ἐφαρμοστέαι, κατὰ τὸν ἐργοδότην, αἱ περὶ τῶν καταστημάτων διατάξεις.

Πράγματι, ἵνα ἐφαρμοσθοῦν αἱ ὧραι ἐργασίας τῶν καταστημάτων (π.δ. 8/13 Ἀπριλίου 1942), πρέπει νὰ πρόκειται περὶ καταστήματος ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 1 τούτου, δηλαδὴ πᾶς τόπος, ἀνοικτὸς ἢ κλειστός, ὅπου συνήθως ἐνεργοῦνται ἀγοραπωλησίαι εἰδῶν, ὑλικῶν ἢ προϊόντων φυσικῶν ἢ βιοτεχνικῶν ἢ βιομηχανικῶν. (Ἴδετε καὶ *Γ. Τρίμη*, Θεμελιώδεις Ἔννοιαι τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου, ἔκδ. 1965, σελ. 113 ἑπ., Σ.Ε. 715/1961, εἰσηγητὴς *Γ. Παπαχατζῆς*, ΕΕΔ 20, 679).

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 11439/1968

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. **Ν. Μελᾶς**

Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. **Στ. Ζωγραφίδης**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Παπασταύρου, Γ. Π. Γιαννακουράς

Διὰ τῆς ἐφ' ἧς ἔκρινεν ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἀγωγῆς, ὡς ἐξ αὐτῆς προκύπτει, ἡ ἐνάγουσα, ἰσχυριζομένη ὅτι ἀπησχολήθη παρὰ τῇ ἐναγομένῃ Ἀνωνύμῳ Ἑταιρείᾳ ἐπὶ συμβάσει ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου ὡς ὑπάλληλος Γραφείου καὶ δὴ στενοδακτυλογράφος ἑλληνικῆς - ἀγγλικῆς καὶ γραμματεὺς διεκπεραιώσεως τῆς μετὰ τῶν διαφόρων οἴκων τοῦ ἐξωτερικοῦ ἀλληλογραφίας ἀπὸ τῆς κατὰ τὴν 1.2.1961 μεταθέσεώς της ἐκ τῆς Ἀνωνύμου Ἑταιρείας «Α», ἡ παρὰ τῇ ὁποίᾳ συναφὴς ὑπηρεσία ἀπὸ τῆς 23.5.1955 ἀνεγνωρίσθη διὰ τῆς αὐτῆς συμβάσεως ὡς ἰδία τῆς ἐναγομένης ὑπηρεσία, μέχρι τῆς 23.9.1966, ὅτε ἠναγκάσθη (ἡ ἐνάγουσα) νὰ καταγγείλῃ τὴν σύμβασιν, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ἡ ἐναγομένη ἠρνεῖτο νὰ καταβάλῃ αὐτῇ (ἐναγούσῃ) ἀποζημίωσιν δι' ἐργασίαν αὐτῆς ἐπὶ μίαν ὥραν καθ' ἑκάστην ἐπὶ πλέον τοῦ νομίμου 7ώρου ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς, ἠτήσατο τὴν καταβολὴν ἐντάκως νομίμως ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τῆς ἀγωγῆς μέχρις ἐξοφλήσεως πλέον τῆς δικαστικῆς δαπάνης: α) δραχμῶν 43.910,30 κατὰ τὸν διὰ τῶν πρωτοδίκως ὑποβληθεισῶν ἐγγράφων προτάσεων αὐτῆς, ὡς ἐξ αὐτῶν δείκνυται, προσαγομένων ἐπίσης ἐν ἀντιγράφῳ, γενόμενον περιορισμὸν τῆς ἀγωγῆς, λόγῳ ἀποζημιώσεως διὰ τὴν ὡς ἄνω ὑπερωριακὴν της ἐργασίαν καὶ β) δραχμῶν 30.928 λόγῳ ἀποζημιώσεως ἐπὶ τῇ ρηθείσῃ ἐκ μέρους αὐτῆς καταγγελίᾳ τῆς συμβάσεως, ὡς ὀφειλομένῃ, κατὰ τὰ ἐν τῇ αὐτῇ ἀγωγῇ καὶ ταῖς μνησθείσαις προτάσεσι τῆς ἐναγούσης ἐκτιθέμενα, «εἰς ἀντισυμβατικὴν συμπεριφορὰν τῆς ἐναγομένης», συνισταμένην «εἰς ἄρνησιν τῆς ἐναγομένης νὰ καταβάλῃ τὴν κατὰ νόμον ἀντιμισθίαν διὰ τὴν καθ' ὑπέρβασιν τοῦ νομίμου ὡραρίου ἐπὶ μίαν ὥραν καθ' ἑκάστην ἀπασχόλησιν τῆς ἐναγούσης ἐν τῷ λογιστηρίῳ καὶ εἰς τὸν ἐξαναγκασμὸν τῆς παροχῆς τῆς τοιαύτης ἐργασίας της, «ὡς ἐπίσης εἰς πρότασιν τῆς ἐναγομένης, ἀποκρουσθεῖσαν ὅμως ὑπὸ τῆς ἐναγούσης, παροχῆς αὐτῇ μικρᾶς αὐξήσεως ὑπὸ τὸν ὅρον ὑπογραφῆς συμβάσεως, δι' ἧς θὰ καθίστατο ἔκπτωτος τῶν (ἐπὶ τῶν ὑπερωριῶν) γεγεννημένων ἀπαιτήσεών της καὶ θὰ εἰργάζετο εἰς τὸ μέλλον ἐπὶ ὀκτάωρον».

Ἐξ ἄλλου, ὡς δείκνυται ἐκ τοῦ προσαγομένου ἀντιγράφου τῶν ὑπὸ τῆς ἐναγομένης ὑποβληθεισῶν κατὰ τὴν αὐτὴν πρωτοβάθμιον δίκην ἐγγράφων προτάσεων, δι' αὐτῶν αὕτη ἤσκησεν ἀνταγωγήν, ἀξιοῦσα, μετ' ἀπόκρουσιν κατὰ τὰ λοιπὰ τῆς ἀγωγῆς, τὴν καταβολὴν αὐτῇ παρὰ τῆς ἐναγούσης δραχμῶν 14.394 λόγῳ ἀποζημιώσεως διὰ τὴν ἀπροειδοποίητον ἐκ μέρους τῆς ἐναγούσης καταγγελίαν τῆς συμβάσεως.

Ἡ ἐκδοθεῖσα ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, ὡς ἐξ αὐτῆς προκύπτει, προσαγομένη ὡσαύτως ἐν κεκυρωμένῳ ἀντιγράφῳ, ἀπέρριψεν ἐξ ὁλοκλήρου τὸ πρῶτον κεφάλαιον τῆς ἀγωγῆς

(ἀποζημιώσεως λόγῳ καταγγελίας τῆς συμβάσεως) καὶ ἐδέχθη τὸ δεύτερον (ἀποζημιώσεως ἐξ ὑπερωριῶν) διὰ δραχμὰς 34.067,60, δεχθεῖσα δὲ ἐν συνεχείᾳ καὶ τὴν ἀνταγωγὴν διὰ δραχμὰς 11.280, ἐπεδίκασε τῇ ἐναγούσῃ τὴν ἐκ δραχμῶν 22.787.60 προκύπτουσαν διαφοράν. Κατὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης παραπονοῦνται ἀμφότεροι αἱ διάδικοι διὰ τῶν ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεων των, αἰτούμεναι διὰ τοὺς ἐν αὐταῖς λόγους, ἡ μὲν ἐνάγουσα τὴν παραδοχὴν ἐν ὅλῳ τῆς ἀγωγῆς της καὶ τὴν ἀπόρριψιν τῆς ἀνταγωγῆς καὶ καθ' ὃ μέρος ἐγένετο ὡς ἄνω δεκτή, ἡ δὲ ἐναγομένη τὴν ἀπόρριψιν ἐν ὅλῳ καὶ τοῦ πρώτου κεφαλαίου τῆς ἀγωγῆς.

Ἐφ' ὅσον, κατὰ τὰ ὡς ἄνω ἱστορούμενα ἐν τῇ ἀγωγῇ περιστατικά, τὴν σύμβασιν κατήγγειλεν οὐχὶ ἡ ἐναγομένη, ἀλλ' ἡ ἐνάγουσα, οὐχὶ νομίμως αὕτη ἀξιοῖ διὰ τὴν αἰτίαν ταύτην ἀποζημίωσιν, ἀφοῦ αἱ μὲν διατάξεις τῶν ἄρθρων 672 καὶ 673 Ἀστικοῦ Κώδικος, αἵτινες προβλέπουσι περὶ ἀποζημιώσεως καὶ τοῦ ἐκμισθωτοῦ τῆς ἐργασίας (ἐργαζομένου), ἐν περιπτώσει καταγγελίας ὑπ' αὐτοῦ τῆς συμβάσεως διὰ σπουδαῖον λόγον, συνιστάμενον ἢ ὀφειλόμενον εἰς ἀθέτησιν τῆς συμβάσεως ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου, δὲν ἔχουσιν ἐφαρμογὴν ἐπὶ τῆς προκειμένης ἀορίστου χρόνου συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας, ἧς ἡ λύσις ὑπάγεται εἰς τὸν ν. 2112/1920 (Θλ. *Καποδίστριαν*, ἐν ΕρμΑΚ, 672, ἀριθ. 11, ἔνθα καὶ λοιπαὶ παραπομπαὶ καὶ ἄρθρον 673, ἀριθ. 4, *Χρ. Ἀγαλλοπούλου*, Ἐργ. Δίκαιον, σελ. 356, σημ. 1), ὅστις παρέχει εἰς τὸν καταγγέλλοντα τὴν σύμβασιν ὑπάλληλον τὴν κατὰ τὰς διατάξεις αὐτοῦ ἀποζημίωσιν μόνον ἐὰν εἰς τοῦτο προέβη ὁ ὑπάλληλος λόγῳ μονομεροῦς καὶ θλαπτικῆς δι' αὐτὸν μεταβολῆς τῶν ὅρων τῆς συμβάσεως ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου, ὅτε, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἰδίου νόμου (ἄρθρον 7), θεωρεῖται, ὅτι ἡ σύμβασις κατηγγέλθη ἐκ μέρους τοῦ τελευταίου, τοιαύτην ὅμως μεταβολήν, παρὰ τὰ ἐναντία ὑπὸ τῆς ἐναγούσης ὑποστηριζόμενα, δὲν συνιστῶσι τὰ ὑπ' αὐτῆς ὡς ἄνω ἐπικαλούμενα περιστατικά, ἀφοῦ ἡ μὲν μὴ πληρωμὴ τῶν φερομένων ὡς πραγματοποιηθεισῶν ὑπὸ τῆς ἐναγούσης παρανόμων ὑπερωριῶν δὲν ἀποτελεῖ εἰμὴ παράβασιν ἁπλῶς ὑποχρεώσεως τῆς ἐναγομένης, ἀπορρεούσης οὐχὶ ἐκ τῆς συμβάσεως, ἀλλ' εὐθέως ἐκ τοῦ νόμου (τῶν ἄρθρων 904 Α.Κ. καὶ 8 § 2 ν.δ. 4020/1959) καὶ δὴ γενομένην ἀπὸ τῆς προσλήψεως τῆς ἐναγούσης, οἱ δὲ ὅροι τῆς προταθείσης νέας συμβάσεως, ἀνεξαρτήτως ὅτι δὲν ἀναφέρονται σαφῶς ὑπὸ τῆς ἐναγούσης, ὥστε νὰ δύναται νὰ διακριβωθῇ, ἂν ὄντως ὑπῆρξαν θλαπτικοὶ δι' αὐτὴν ἐν σχέσει πρὸς τοιούτους τῆς ἀρχικῆς συμβάσεως, ἐν πάσῃ περιπτώσει δὲν φέρονται ὡς ἐφαρμοσθέντες ἐκ μέρους τῆς ἐναγομένης μετὰ τὴν ἄρνησιν τῆς ἐναγούσης νὰ ἀποδεχθῇ αὐτούς.

Ἀκολούθως τούτοις ἔδει τὸ περὶ ἀποζημιώσεως λόγῳ καταγγελίας τῆς συμβάσεως κεφάλαιον τῆς ἀγωγῆς νὰ ἀπορριφθῇ ὡς μὴ νόμιμον, οὕτω δὲ ἀποφανθεῖσα καὶ ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, εἰ καὶ ἐπὶ ἑτέρᾳ αἰτιολογίᾳ, οὐδόλως ἐσφάλη καὶ ὁ περὶ τοῦ ἐναντίον λόγος τῆς ἐφέσεως τῆς ἐναγούσης δέον νὰ ἀπορριφθῇ.

Ἐβεβαιώθη, κατὰ τὴν ἐκ τῶν ἐνόντων κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου τούτου, ὅτι ἡ ἐναγομένη Ἀνώνυμος Ἑταιρεία ἀποτελεῖ θυγάτριον (filiale) τῆς Ἀνωνύμου Ἑταιρείας ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν Ἀνώνυμος Ἑταιρεία Ζυθοποιΐας - Βυνοποιΐας «Α», λειτουργεῖ δὲ διὰ τὴν ἀποκλειστικὴν ἐξυπηρέτησιν τῶν ἀναγκῶν τῆς ἐν λόγῳ μητρὸς της Ἑταιρείας καὶ τῶν λοιπῶν ὑπ' αὐτῆς συσταθεισῶν Ἑταιρειῶν - θυγατέρων, ἐφοδιάζουσα αὐτὰς κατόπιν ἐντύπων ἐντολῶν τῆς πρώτης (μητρὸς) μὲ τὰ ἀναγκαιοῦντα ἀνταλλακτικὰ μηχανημάτων, πρώτας ὕλας (ὡς κριθήν, λυκίσκον κλπ.) καὶ διάφορα ἄλλα ἀπαραίτητα διὰ τὴν συσκευασίαν τῶν ὑπ' αὐτῆς παραγομένων βιομηχανικῶν προϊόντων εἴδη, ὡς φιάλας, πώματα, ἐτικέττας κλπ. (οὕτω καὶ αἱ προσαγόμεναι ὑπ' ἀριθ. 25048 καὶ 25049/1966 ἀποφάσεις τοῦ Δικαστηρίου τούτου) καὶ ὅτι τὴν 1.2.1961, κατόπιν συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, συναφθείσης μεταξὺ τῶν νομίμων ἐκπροσώπων αὐτῆς καὶ τῆς ἐναγούσης, ἥτις μέχρι τότε ὑπηρέτει παρὰ τῇ ἀνωτέρω μητρὶ Ἑταιρείᾳ ὡς στενοδακτυλογράφος ἐπὶ ὁμοίᾳ συμβάσει ἀπὸ τῆς 23.5.1955, προσέλαβε τὴν ἐνάγουσαν ὡς γραμματέα διεκπεραιώσεως τῆς μετὰ τῶν διαφόρων οἴκων τοῦ ἐξωτερικοῦ ἀλληλογραφίας ὡς στενοδακτυλογράφον ἑλληνικῆς καὶ ὡς δακτυλογράφον ἑλληνικῆς καὶ ἀγγλικῆς, ὑπὸ τὴν ἰδιότητά της δὲ ταύτην ἀπησχόλησεν αὐτὴν ἐν τῷ Γραφείῳ της, στεγαζομένης εἰς τὸ αὐτὸ κτίριον, ἔνθα ἐστεγάζετο ἡ ἐπιχείρησις τῆς μητρὸς Ἑταιρείας, ἐπὶ ὀκτὼ ὥρας ἡμερησίως μέχρι τῆς

23.9.1966, ὅτε ἡ ἐνάγουσα κατήγγειλεν, ὡς ἐρρήθη, τὴν σύμβασιν. Ἐφ' ὅσον, ὅθεν, κατὰ τὰ ὡς ἄνω βεβαιωθέντα περιστατικά, ἡ ἐναγομένη Ἀνώνυμος Ἑταιρεία, ἐνεργοῦσα ὡς παραγγελιοδόχος τῆς μητρός της Ἑταιρείας διὰ τὴν διὰ λογαριασμὸν αὐτῆς καὶ τῶν λοιπῶν ὑπ' αὐτῆς συσταθεισῶν θυγατέρων - Ἑταιρειῶν ἀγοράν ἢ προμήθειαν ἀντικειμένων, μὴ παραγομένων ἢ ἐπεξεργαζομένων ὑπὸ τῆς ἰδίας (ἐναγομένης), δὲν ἀσκεῖ βιομηχανικὴν ἐπιχείρησιν, οὔτε ἐξ ἄλλου ἀποτελεῖ, ὡς ἀβασίμως ὑποστηρίζει αὕτη, ἐμπορικὸν κατάστημα κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ π.δ. τῆς 8/13 Ἀπριλίου 1932 «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν διατάξεων τῶν νόμων περὶ χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας εἰς τὰ καταστήματα κλπ», ἀφοῦ, κατὰ τὸ ἄρθρον τοῦτο, ὡς κατάστημα λογίζεται πᾶς τόπος, κλειστὸς ἢ ἀνοικτός, πάντως προσιτὸς εἰς τὸ κοινόν, ὅπου ἐνεργοῦνται μετ' αὐτοῦ ἀγοραπωλησίαι διαφόρων εἰδῶν, φυσικῶν ἢ βιοτεχνικῶν ἢ βιομηχανικῶν (βλ. σχετικῶς Ὁλομ. Α.Π. 77/1966, ΕΕΔ 25, 381), ἤτοι πράξεων, αἵτινες, κατὰ τὰ ἄνω, δὲν ἀποτελοῦν ἀντικείμενον τῆς δραστηριότητος τῆς ἐναγομένης, παρέπεται, ὅτι ἐν προκειμένῳ δὲν ἔχουσιν ἐφαρμογὴν αἱ διατάξεις, αἱ καθορίζουσαι τὰ χρονικὰ ὅρια ἡμερησίως ἐργασίας τῶν ἀπασχολουμένων εἰς τὰς βιομηχανικὰς ἐπιχειρήσεις ἢ τὰ ἐμπορικὰ καταστήματα ὑπαλλήλων, ἀλλ' αἱ τοιαῦται τοῦ ἄρθρου 18 τοῦ εἰρημένου π.δ., ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 7 § 3 τοῦ ἀ.ν. 547/1937, δυνάμει τῶν ὁποίων ἡ ἐνάγουσα ὑπεχρεοῦτο εἰς ἑπτάωρον κατ' ἀνώτατον ὅριον ἡμερησίως ἐργασίαν, πολλῷ μᾶλλον, ἐφ' ὅσον, κατὰ τὰ αὐτὰ βεβαιωθέντα περιστατικά, ἡ ἐργασία αὐτῆς παρείχετο ἐν τοῖς Γραφείοις τῆς ἐναγομένης, ἐν πάσῃ δὲ περιπτώσει ἦτο ἐξ ἀντικειμένου ἐργασία Γραφείου ὡς γραφικὴ καὶ ἀφορῶσα τὴν λειτουργίαν τῆς ἐναγομένης Ἀνωνύμου Ἑταιρείας ὡς τοιαύτης (βλ. σχετικῶς Ὁλομ. Α.Π. 685/1964, ΕΕΔ 24, 23, Ὁλομ. Α.Π. 393/1967, ΕΕΔ 26, 873, *Καποδίστριαν*, ἐν ΕΕΔ 26, 402).

Ἀκολούθως τούτοις ὀρθῶς ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἔκρινεν, ὅτι τὸ νόμιμον ὡράριον ἡμερησίως ἐργασίας τῆς ἐναγούσης ἀνήρχετο εἰς 7 ὥρας καὶ μετὰ ταῦτα ἐπεδίκασε τῇ ἐναγούσῃ διὰ τὴν ἐπὶ πλέον μίαν ὥραν, καθ' ἣν ἀπησχολήθη, ἀποζημίωσιν συμφώνως ταῖς διατάξεσι τῶν ἄρθρων 904 Α.Κ. καὶ 8 § 2 τοῦ ν.δ. 4020/1959, ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου δὲ λόγος ἐφέσεως τῆς ἐναγομένης, ὡς διὰ τῶν προτάσεων αὐτῆς ἐβελτιώθη, καθ' ὃν ἐν προκειμένῳ ἔχουσιν ἐφαρμογὴν αἱ περὶ ὡρῶν ἐργασίας τῶν ἐμπορικῶν καταστημάτων διατάξεις, δυνάμει τῶν ὁποίων ὑπεχρεοῦτο ἡ ἐνάγουσα εἰς ἐργασίαν 8.30 ὡρῶν ἡμερησίως, ἐκτὸς τῶν ἡμερῶν μεταμεσημβρινῆς ἀναπαύσεως, καθ' ἃς τὸ ὡράριον τοῦτο περιορίζεται εἰς 5.30 ὥρας, δέον νὰ ἀπορριφθῇ ὡς ἀβάσιμος.

Κατὰ τὸ μνησθὲν ἄρθρον 8 § 2 τοῦ ν.δ. 4020/1959 μισθωτοί, ἀπασχολούμενοι ἐπὶ πλέον τῶν δι' ἑκάστην κατηγορίαν ἐπιτρεπομένων ἀνωτάτων ὁρίων ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεως ἢ ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς, πέραν τῶν ἐκ τῶν ἀρχῶν τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἀπαιτήσεών των, δικαιοῦνται καὶ ἀποζημιώσεως ἴσης πρὸς 75% τοῦ καταβαλλομένου ὡρομισθίου των. Κατὰ δὲ τὴν διάταξιν τῆς παραγράφου 4 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου πᾶσα συμφωνία, καθ' ἣν αἱ κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἀμοιβαὶ καὶ ἀποζημιώσεις καλύπτονται ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει ὑπὸ τῶν καταβαλλομένων εἰς τοὺς μισθωτοὺς ἀποδοχῶν πέραν τῶν δι' ἑκάστην κατηγορίαν ἰσχυόντων ἑκάστοτε ἐλαχίστων ὁρίων, εἶναι ἄκυρος. Ἐκ τῆς διατυπώσεως τῆς τελευταίας τῶν διατάξεων τούτων, ἀναφερομένης ἀδιαιρέτως εἰς τὰς κατὰ τὴν πρώτην ἐξ αὐτῶν ἀμοιβὰς καὶ ἀποζημιώσεις, προκύπτει, ὅτι αὕτη ἀφορᾷ οὐ μόνον τὴν τὸ πρῶτον νομοθετηθεῖσαν ἀπαίτησιν ἀποζημιώσεως διὰ παράνομον ὑπερωριακὴν ἐργασίαν, ἀλλὰ καὶ τὴν κατ' ἄρθρον 904 Α.Κ. ἀξίωσιν ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ (βλ. Α.Π. 24/1968, ΕΕΔ 27, 348). Ἐκ τοῦ ἐπιδιωχθέντος δὲ διὰ τῆς θεσπίσεως τῆς ἀκυρότητος σκοποῦ, συνισταμένου, κατὰ τὰ

ἐν τῇ Εἰσηγητικῇ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας Ἐκθέσει ἐπὶ τοῦ ἄνω νομοθ. διατάγματος ἐκτιθέμενα, εἰς τὸν καθόλου περιορισμὸν τῆς ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεως πρὸς προστασίαν τῶν ἐργαζομένων ἀπὸ τῆς ὑπερμέτρου καταπονήσεως καὶ τῆς ἐντεῦθεν ἐξαντλήσεώς των ἐπὶ βλάβῃ τῆς ὑγείας αὐτῶν, συνάγεται, ὅτι ἡ ἀκυρότης αὕτη ἔχει τὴν ἔννοιαν, ὅτι ἡ ἐργασιακὴ σύμβασις λογίζεται κατὰ πλάσμα ὡς συνομολογηθεῖσα ἄνευ τῆς περὶ τῶν ὑπερωριῶν συμφωνίας καὶ ὅτι συνεπῶς ὁ ὅλος μισθὸς συνεφωνήθη μόνον διὰ τὴν ἐντὸς τοῦ νομίμου ὡραρίου ἐργασίαν, μὴ δυνάμενος οὕτω νὰ συνυπολογισθῇ, ἐὰν καταβληθῇ, εἰς τὴν ἐκ τῆς ὑπερβάσεως τοῦ ὡραρίου τούτου ἀπαίτησιν ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ τοῦ μισθωτοῦ κατ' ἐφαρμογὴν τῆς θεωρίας τοῦ συμψηφισμοῦ ἢ τῆς τοιαύτης τοῦ καταλοίπου ἐπὶ διασταυρώσεως δύο ἀντιθέτων ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἀπαιτήσεων (πρβλ. Α.Π. 386/1967, ΕΕΔ 26, 892, contra *Καποδίστριας*, ἐν ΕΕΔ 26, 407).

Ὅθεν, ὑπολογίσασα ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις τὴν ἐκ τῶν διατάξεων περὶ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἀπαίτησιν τῆς ἐναγούσης διὰ τὴν ἐπὶ μίαν ὥραν καθ' ἑκάστην ἐργασίαν αὐτῆς ὑπὲρ τὸ νόμιμον 7ωρον, ἀνεξαρτήτως τοῦ καταβαλλομένου εἰς αὐτὴν μισθοῦ, καὶ μετὰ ταῦτα ἀπορρίψασα σιγῇ τὸν ἰσχυρισμὸν τῆς ἐναγομένης ὅτι ὁ ὑπ' αὐτῆς ἀποδοτέος πλουτισμός της ἐκ τῆς ἄνω ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεως τῆς ἐναγούσης συνίσταται εἰς τὸ ἐναπομένον ὑπόλοιπον μετ' ἀφαίρεσιν τοῦ 1/8 τοῦ καταβληθέντος εἰς τὴν δευτέραν ὑπερτέρου τοῦ νομίμου μισθοῦ, ὡς συμφωνηθέντος δι' ὀκτάωρον ἐργασίαν, ὀρθῶς τὸν νόμον ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσεν, ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου δὲ ἐπικουρικῶς προβαλλόμενος λόγος τῆς ἐφέσεως τῆς ἐναγομένης δέον νὰ ἀπορριφθῇ ὡς μὴ νόμιμος, μετὰ ταῦτα δέ, ἐλλείψει ἑτέρου λόγου, αὐτὴ ἡ ἔφεσις ἐν τῷ συνόλῳ της.

Ἀληθῶς, ὁρίζουσα ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 6 § 2 τοῦ νόμου 3198/1955 ὅτι πᾶσα ἀξίωσις μισθωτοῦ περὶ καταβολῆς ἢ συμπληρώσεως τῆς κατὰ τὸν ν. 2112, ὡς ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως, ἢ τὸ β.δ. τῆς 16/18 Ἰουλίου 1920, ἀποζημιώσεως τυγχάνει ἀπαράδεκτος, ἐφ' ὅσον ἡ σχετικὴ ἀγωγὴ δὲν ἐκοινοποιήθη ἐντὸς ἐξαμήνου, ἀφ' ἧς κατέστη ἀπαιτητή, ἔχει ὑπ' ὄψιν, κατὰ τὸ γράμμα αὐτῆς, καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου, διὰ τὴν ταυτότητα ὅμως τοῦ νομικοῦ λόγου καὶ ἐν ὄψει προσέτι τοῦ διέποντος τὴν ἐργατικὴν νομοθεσίαν φιλεργατικοῦ πνεύματος δέον νὰ γίνῃ δεκτόν, ὅτι ἡ ἀληθὴς ἔννοια τῆς διατάξεως ταύτης εἶναι, ὅτι εἰς τὴν ὑπ' αὐτῆς θεσπιζομένην ἑξάμηνον προθεσμίαν ὑπόκειται καὶ ἡ ἀξίωσις τοῦ ἐργοδότου περὶ καταβολῆς τῆς ὑπὸ τοῦ ἰδίου νόμου 2112 (ἄρθρον 4) καὶ τοῦ β.δ. τῆς 16/18 Ἰουλίου 1920 (ἄρθρον 7) προβλεπομένης ἀποζημιώσεως συνεπείᾳ ἀπροειδοποιήτου καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ.

Κατὰ ταῦτα, ἐφ' ὅσον ἀπὸ τῆς 23.9.1966, καθ' ἣν καὶ κατὰ τοὺς ἰσχυρισμοὺς τῆς ἐναγομένης ἡ ἐνάγουσα κατήγγειλε τὴν σύμβασιν μέχρι τῆς 14.4.1967, καθ' ἣν συνεζητήθη ἐν τῷ πρώτῳ βαθμῷ ἡ ὑπόθεσις καὶ ἡ ἐναγομένη ὑπέβαλε τὸ πρῶτον, ὡς καὶ ἡ ἰδία ὁμολογεῖ, τὴν ἐπὶ τοῦ εἰρημένου ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 2112 ἐρειδομένην ἀνταγωγὴν της περὶ ἀποζημιώσεως συνεπείᾳ τῆς καταγγελίας ταύτης διὰ προφορικῆς δηλώσεως, καταχωρηθείσης εἰς τὰ πρακτικὰ (βλ. ταῦτα) καὶ ἐπαναληφθείσης διὰ τῶν ἐγγράφων αὐτῆς προτάσεων τῆς δίκης ἐκείνης, παρῆλθεν ἡ ἐκ τοῦ παρατεθέντος ἄρθρου 6 § 2 νόμου 3198/1955 ἑξάμηνος ἀποσβεστικὴ προθεσμία, ἔδει ἡ ἀνταγωγὴ αὕτη νὰ ἀπορριφθῇ, συμφώνως πρὸς τὸ αὐτὸ ἄρθρον, μὴ πράξασα δὲ τοῦτο ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, ἀλλά, μετὰ παραδοχὴν ἐν μέρει τῆς ἐν λόγῳ ἀνταγωγῆς, ἄνευ ἐρεύνης τῆς παρόδου τῆς ἄνω προθεσμίας, ἣν καὶ αὐτεπαγγέλτως ὤφειλε νὰ ἐνεργήσῃ, ὡς ἐκ τοῦ χαρακτῆρος τῆς προθεσμίας ταύτης ὡς ἀποσβεστικῆς (βλ. *Μπαλῆ*, Γεν. Ἀρχαὶ § 164), συμψηφίσασα τὸ ὑπὲρ τῆς ἐναγομένης ἐπιδικασθὲν ποσὸν

εἰς τὸ ἐπιδικασθὲν τοιοῦτον ὑπὲρ τῆς ἐναγούσης λόγῳ τῆς προεκτεθείσης παρανόμου ὑπερωριακῆς της ἐργασίας, ἔσφαλε περὶ τὴν ὀρθὴν ἑρμηνείαν καὶ ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου κατὰ τὸν βάσιμον περὶ τούτου πρόσθετον λόγον ἐφέσεως τῆς ἐναγούσης καὶ δέον νὰ μεταρρυθμισθῇ ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἐπὶ τῷ τέλει νὰ ἀπορριφθῇ ἡ ἔνδικος ἀνταγωγή.

Ἐκ τῶν ἀποδείξεων ἐβεβαιώθη, ὅτι τὰς χρονικὰς περιόδους α) ἀπὸ 2.2.1961 ἕως 31.7.1962, β) ἀπὸ 1.8.1962 ἕως 31.12.1962, γ) ἀπὸ 1.1.1963 ἕως 28.2.1965 καὶ δ) ἀπὸ 1.3.1965 ἕως 23.9.1966, κατὰ τὰς ὁποίας, ὡς ἐκ τῶν αὐτῶν ἀποδείξεων προέκυψεν, ἐγένετο δὲ δεκτὸν καὶ ὑπὸ τῆς ἐκκαλουμένης, εἰς τὴν ἐνάγουσαν κατεβάλλοντο μηνιαίως ὡς μισθὸς δραχμαὶ 2.300, 2.520, 2.820 καὶ 3.200 ἀντιστοίχως, αὕτη, ἐργαζομένη, ὡς ἐρρήθη, ἐπὶ μίαν ὥραν ἐπὶ πλέον τοῦ νομίμου 7ώρου, ἐπραγματοποίησεν ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς τὰς ἀκολούθους ὥρας παρανόμου ὑπερεργασίας, ἤτοι α) 428 ὥρας κατὰ τὴν πρώτην περίοδον (18 μῆνες Χ 25 ἐργασίμους ἡμέρας = 450 τοιαῦται ἡμέραι μεῖον 22 ἡμέραι ἀπουσίας λόγῳ ἀδείας τοῦ ἡμερολογιακοῦ ἔτους ἀπὸ 23.5.1961 ἕως 2.5.1962 συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 2 § § 1 καὶ 2 περίπτωσις α' τοῦ ἀ.ν. 539/1945, ἐν ὄψει ὅτι, κατὰ τὰ ἑκατέρωθεν συνομολογούμενα, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν αὐτῶν ἀποδείξεων βεβαιωθέντα, συνεφωνήθη, ὅτι ἡ σύμβασις λογίζεται ἀρχομένη ἀπὸ τῆς 23.5.1955, ὅτε τὸ πρῶτον προσελήφθη παρὰ τῆς μνησθείσης μητρὸς Ἑταιρείας = 428 ἡμ. Χ 1 ὥραν = 428 ὧραι), β) 101 ὥρας κατὰ τὴν δευτέραν περίοδον (5 μῆνες Χ 25 ἐργ. ἡμ. = 125 ἐργ. ἡμ. μεῖον 24 ἡμέραι ἀπουσίας λόγῳ ἀδείας τοῦ ἡμερολογιακοῦ ἔτους ἀπὸ 23.5.1962 ἕως 23.5.1963 ὡς ἄνω = 101 ἡμ. Χ 1 ὥραν = 101 ὧραι), γ) 598 ὥρας κατὰ τὴν τρίτην περίοδον (26 μῆνες Χ 25 ἐργ. ἡμ. = 650 ἐργ. ἡμ. μεῖον 25 ἡμέραι ἀπουσίας, ἤτοι 2 Χ 26 ἡμ. λόγῳ ἀδείας τῶν ἡμερολογιακῶν ἐτῶν ἀπὸ 23.5.1963 ἕως 23.5.1964 καὶ ἀπὸ 23.5.1964 ἕως 23.5.1965 ὡς ἄνω = 598 ἡμ. Χ 1 ὥραν = 598 ὧραι) καὶ δ) 442 ὥρας κατὰ τὴν τετάρτην περίοδον (182/3 μῆνες Χ 25 ἐργ. ἡμ. = 468 ἐργ. ἡμ. μεῖον 26 ἡμέραι ἀπουσίας λόγῳ ἀδείας τοῦ ἡμερολογιακοῦ ἔτους ἀπὸ 23.5.1965 ἕως 23.5.1966 ὡς ἄνω = 442 ἡμ. Χ 1 ὥραν = 442 ὧραι), ἡ ὠφέλεια δέ, ἣν ἀπεκόμισεν ἡ ἐναγομένη, ἐκ τῆς ἐν λόγῳ παρανόμου ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεως τῆς ἐναγούσης, ἦτο καθ' ὥραν ἰσόποσος τῷ καταβαλλομένῳ αὐτῇ ὡρομισθίῳ, ἤτοι τῷ 1/7 τοῦ 1/25 (1/175) τοῦ ἑκάστοτε ἄνω μηνιαίου αὐτῆς μισθοῦ, διότι τὸ ὡρομίσθιον τοῦτο θὰ κατέβαλλεν ἡ ἐναγομένη εἰς ἑτέραν ὑπάλληλον δυνάμει ἐγκύρου συμβάσεως ἐργασίας διὰ τὴν παροχὴν τῆς αὐτῆς ἐργασίας ὑπὸ τὰς αὐτὰς συνθήκας. Συνεπῶς ἡ ἐκ τῶν διατάξεων περὶ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἀπαιτήσις τῆς ἐναγούσης ἀνέρχεται εἰς δραχμὰς συνολικῶς 24.798,20 (428 ὧραι Χ 2.300 δραχμαὶ Χ 1/175 + 101 ὧραι Χ 2.520 δραχμαὶ 1/175 + 598 ὧραι Χ 2.820 δραχμαὶ Χ 1/175 + 442 ὧραι Χ 3.200 δραχμαὶ 1/175), ἡ δὲ τοιαύτη ἐκ τοῦ ἄρθρου 8 § 2 ν.δ. 4020/1959 εἰς δραχμὰς συνολικῶς 18.598,60 (75% Χ 24.798,20), ἦτοι ἀμφότεραι εἰς δραχμὰς 43.396,80, κρίνασα δὲ ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ὅτι αἱ ἀπαιτήσεις αὗται τῆς ἐναγούσης ἀνέρχονται ἀντιστοίχως εἰς 19.476,20 καὶ 14.600,40 δραχμάς, ἐν ὅλῳ εἰς δραχμὰς 34.067,60, ἔσφαλεν ἐν μέρει περὶ τὴν ὀρθὴν ἐκτίμησιν τῶν προσαχθεισῶν ἀποδείξεων (δεχθεῖσα βάσει τούτων ὅτι ἡ ἐνάγουσα ἀπησχολήθη ὑπερωριακῶς κατὰ τὰς εἰρημένας περιόδους ἐπὶ 421, 99, 298 καὶ 148 ὥρας ἀντιστοίχως) καὶ δέον, δεκτοῦ καθισταμένου ἐν μέρει τοῦ σχετικοῦ λόγου τῆς ἐφέσεως τῆς ἐναγούσης, νὰ μεταρρυθμισθῇ, ἐπὶ τῷ τέλει νὰ γίνῃ δεκτὸν τὸ περὶ ὑπερωριῶν κεφάλαιον τῆς ἀγωγῆς διὰ δραχμὰς 43.396,80.

ΕΡΓΑΤΙΚΑ ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ

ΕΠΕΛΕΥΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΑΤΥΧΗΜΑΤΟΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΚΤΕΛΕΣΙΝ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Χρηματική ικανοποίησις δι' ήθικήν βλάβην και μισθός διά τό κώλυμα έργασίας

Απαράδεκτος κατά τήν έργατικήν διαδικασίαν άξίωσις μισθωτού πρός χρηματικήν ικανοποίησιν δι' ήθικήν βλάβην λόγω έργατικού ατυχήματος.— Δικαίωμα μισθού ένεκεν κωλύματος διά σπουδαίον λόγον παροχής έργασίας κατ' άρθρα 657, 658 Αστικού Κώδικος.— Έλλειψις του δικαιώματος επί υπαιτιότητος του μισθωτού.

Επανέρχεται τό Πρωτοδικεΐον Αθηνών και διά της νεωτέρας αύτης αποφάσεώς του εις τα παρά ταύτου τελευταίως (μετά την Α.Π. 514/1967, είσηγητής *Αντ. Φλώρος*, ΕΕΔ 27, 674), νομολογηθέντα κατά στροφήν ως πρός ταύτα της νομολογίας, ότι είναι απαράδεκτος κατά την έργατικήν διαδικασίαν ή εκδίκασις αξιώσεως μισθωτού πρός χρηματικήν ικανοποίησιν δι' ήθικήν βλάβην (άρθρον 932 Α.Κ.) συνεπεία έργατικού ατυχήματος. (Ούτω και ή προηγηθείσα Πρωτοδικείου Αθηνών 9646/1968, είσηγητής *Δ. Χρυσόπουλος*, ΕΕΔ 27, 746 και άδημοσίευτοι αποφάσεις του Πρωτοδικείου Αθηνών).

Υπεβλήθη συγχρόνως πρός εκδίκασιν παραδεκτώς κατά την έργατικήν διαδικασίαν ή άσκησις πρός την ανωτέρω αξίωσις του μισθωτού πρός καταβολήν του μισθού του κατ' άρθρα 657, 658 Αστικού Κώδικος λόγω του εκ του ατυχήματος τούτου κωλύματος πρός παροχήν έργασίας διά σπουδαίον λόγον.

Δοθέντος ότι ή εκ των διατάξεων τούτων αξιώσεως του μισθωτού προϋποθέτει ή αδυναμία παροχής των υπηρεσιών να μή όφείληται εις υπαιτιότητα του μισθωτού (*Ι. Καποδίστριας*, ΕρμΑΚ, υπ' άρθρον 657, αριθ. 23, *Τούση - Σταυροπούλου*, Εργατ. Δίκαιον, σελ. 210, σημ. 4, Α.Π. 342/1964, είσηγητής *Α. Κωστήρης*, ΕΕΔ 23, 725), τό Πρωτοδικεΐον ηρεύνησεν εν προκειμένω, άν υπήρξεν ανυπαίτιος αδυναμία του μισθωτού πρός παροχήν έργασίας και δέχεται των πραγματικών περιστατικών απαφάνθη αρνητικώς.

Πέραν όμως της εκ των ανωτέρω διατάξεων αξιώσεως του μισθωτού, δεδομένου ότι, κατά τα δεκτά γενόμενα (*Ι. Καποδίστριας*, ΕρμΑΚ, υπ' άρθρον 657, αριθ. 32, Πρωτοδικείου Αθηνών 1958/1954, είσηγητής *Σ. Παπαδόπουλος*, ΕΕΔ 13, 351), ή εν λόγω αξίωσις του μισθωτού είναι άσκητος πρός την εκ του νόμου 551/1915 περί εργατικών ατυχημάτων, ή οποία όφείλεται ανεξαρτήτως υπαιτιότητος του μισθωτού, εξαιρουμένης μόνον της περιπτώσεως, κατά την οποίαν ο παθών προεκάλεσεν εκ προθέσεως το άτύχημα, υφίσταται λόγω του ατυχήματος και υπό τους όρους του ανωτέρω νόμου αξίωσις του μισθωτού πρός αποζημίωσιν κατά τον νόμον 551/1915 κατά του εργοδότου του, μόνον όμως εις τας περιπτώσεις, κατά τας οποίας ο παθών δέν είναι ησφαλισμένος εις το Ι.Κ.Α. λόγω της εκ του άρθρου 60 § 3 του νόμου 1846/1951 περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (ΕΕΔ 10, 662) ρυθμίσεως, απαλλαγής δηλαδή του εργοδότου της υποχρεώσεως καταβολής της κατά τον νόμον 551/1915 αποζημιώσεως.

Πρωτοδικείου Αθηνών 11008/1968

Διαδικασία εργατικών διαφορών κατ' έφεσιν
Πρόεδρος ο κ. **Ν. Μελάς**
Εισηγητής ο Πρωτοδίκης κ. **Ν. Μπάκας**
Δικηγόροι οι κ.κ. Χ. Ρομελιώτης, Α. Βασιλειάδης

Διά της εφ' ής ή εκκαλουμένη απόφασις αγωγής, ο ενάγων, ισχυριζόμενος, ότι, εργαζόμενος επί συμβάσει εξηρτημένης εργασίας, εις τα υπό της εναγομένης Εταιρείας εκτελούμενα εις θέσιν «Ριτσιώνα» Χαλκίδος τεχνικά έργα, υπέστη την 19.11.1966 κατά την εκτέλεσιν της εργασίας του τραυματισμόν, συνεπεία ατυχήματος, οφειλομένου εις υπαιτιότητα ταύτης και δή εις την μή λήψιν των καταλλήλων μέτρων ασφαλείας, αίτείται την καταψήφισιν αυτής εις πληρωμήν αυτώ χρηματικής ικανοποιήσεως δια την ήν υπέστη εκ του τραυματισμού του ηθικήν βλάβην, και αποδοχών αοθενείας ενός μηνός κατ' άρθρον 658 Α.Κ. Την αγωγήν αυτήν απέρριψεν όλοσχερώς ή εκκαλουμένη απόφασις. Κατ' αυτής παραπονείται ήδη ο ενάγων διά τους εν τη υπό κρίσιν έφέσει του λόγους.

Κατά την παράγραφον 1 του άρθρου 1 του από 1/4 Αυγούστου 1920 Β.Δ. «περί κωδικοποιήσεως των διατάξεων του νόμου

ΓΚΟΔ'», ὡς ἐτροποποιήθη, «πᾶσα ἰδιωτική ἀξίωσις μισθωτοῦ... κατὰ τοῦ ἐργοδότου..., πηγάζουσα ἐκ τῆς σχέσεως ἐργασίας, δικάζεται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου». Ἐπὶ τοῦ προκειμένου, διὰ τοῦ πρώτου κεφαλαίου τῆς ὑπὸ δίκην ἀγωγῆς διώκεται, ὡς προεξετέθη, χρηματικὴ ἱκανοποίησις 20.000 δραχμῶν, λόγῳ ἠθικῆς βλάβης, ἣν ὑπέστη ὁ ἐνάγων ἐκ τοῦ τραυματισμοῦ του, συνεπείᾳ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, ὀφειλομένου εἰς τὴν ὑπαιτιότητα τῆς ἐναγομένης ἐργοδοτρίας του. Ἡ ἀξίωσις ὅμως αὕτη, μὴ δυναμένη νὰ θεωρηθῇ ὡς ἐκ τῆς σχέσεως ἐργασίας πηγάζουσα, ἐκ τοῦ λόγου, ὅτι κατὰ τὴν διάρκειαν ταύτης ἔλαβε χώραν τὸ γενεσιουργὸν αὐτῆς γεγονός, ἀλλὰ θεμελιουμένη εἰς τὰς περὶ ἀδικοπραξίας διατάξεις τοῦ κοινοῦ δικαίου (ἄρθρα 914 καὶ 932 Α.Κ.) εἶναι ἐκδικαστέα κατὰ τὴν ἐνώπιον τοῦ ἁρμοδίου Πρωτοδικείου τακτικὴν διαδικασίαν καὶ οὐχὶ κατὰ τὴν ἐνώπιον τοῦ Πρωτοδίκου διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΚΟΔ' (Α.Π. 514/1967, ΕΕΔ 26, 1440). Ἡ τοιαύτη δὲ ἀπόλυτος καθ' ὕλην ἀναρμοδιότης, ἀφορῶσα τὴν δημοσίαν τάξιν, λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν, κατὰ τὴν ρητὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 25 § 1 Πολ. Δικονομίας, αὐτεπαγγέλτως ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου κατὰ πᾶσαν στάσιν τῆς δίκης (Α.Π. 427/1963, Ἀρχεῖον Νομολογίας 14/656 *Οἰκονομίδου - Λιβαδᾶ*, §§ 29, 75, 76, 95 καὶ 107 *Εὐκλείδου*, §§ 43, 55, *Κιτσικοπούλου*, ὑπ' ἄρθρον 160, ἀριθ. 99, *Ράμμου*, Στοιχεῖα Πολιτικῆς Δικονομίας § 78), κατ' ἔφεσιν δὲ καὶ ἄνευ εἰδικοῦ παραπόνου. Ὅθεν, ἀναρμοδίως καθ' ὕλην ὁ δικάσας Πρωτοδίκης ἔκρινεν ἐπὶ τῆς ὑπὸ δίκην ἀγωγῆς κατὰ τὸ κεφάλαιον τοῦτο, διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεώς του, δι' ὃ καὶ δέον νὰ ἐξαφανισθῇ αὕτη κατὰ τὸ κεφάλαιον αὐτὸ καὶ παραπεμφθῇ, συμφώνως τῇ παραγράφῳ 2 τοῦ ἄρθρου 25 Πολ. Δικονομίας, ἡ ἀγωγὴ αὕτη κατὰ τοῦτο, περιλαμβάνουσα ἅπαντα τὰ κατὰ τὰ ἄρθρα 136 καὶ 533 Πολ. Δικονομίας στοιχεῖα τῆς κατὰ τὴν τακτικὴν διαδικασίαν τοιαύτης, πρὸς ἐκδίκασιν ἐνώπιον τοῦ ἁρμοδίου Πρωτοδικείου κατὰ τὴν ρηθεῖσαν τακτικὴν διαδικασίαν.

Ἐβεβαιώθησαν, κατὰ τὴν ἐκ τῶν ἐνόντων κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου τούτου, τὰ ἑξῆς περιστατικά : Ὁ ἐνάγων προσελήφθη τὴν 1.8.1964 διὰ συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας εἰς τὰ διὰ λογαριασμὸν τοῦ Ν.Α.Τ.Ο. ἐκτελούμενα ἐργολαβικῶς ὑπὸ τῆς ἐναγομένης Ἑταιρείας τεχνικὰ ἔργα εἰς θέσιν «Ριτσώνα» Χαλκίδος καὶ εἰργάσθη ἔκτοτε ἀρχικῶς ὡς ἐργάτης, ἀκολούθως ὡς θαριοκόπος καὶ ἀπὸ τοῦ Ἰουλίου 1966 μέχρι 19.11.1966 ὡς εἰδικευμένος ἐργάτης σπαστῆρος. Ὑπὸ τὴν τελευταίαν αὐτὴν ἰδιότητά του ἠσχολεῖτο κυρίως μὲ τὴν παρακολούθησιν τῶν εἰσερχομένων πρὸς θραῦσιν ἐντὸς τοῦ σπαστῆρος λίθων, εἰς περίπτωσιν δὲ καθ' ἣν ἔφραζεν οὗτος (σπαστὴρ) ὑπὸ λίθου τινὸς μεγάλου μεγέθους, ἐπενέβαινεν ὁ ἐνάγων δι' ἑνὸς χαλυβδίνου μοχλοῦ (λοστοῦ) καὶ διὰ καταλλήλου χειρισμοῦ διηυκόλυνε τὴν εἴσοδον τούτου εἰς τὸν σπαστῆρα. Κατὰ τὴν 9ην πρωϊνὴν ὥραν τῆς 19.11.1966, ἐνῷ ἠσχολεῖτο οὗτος εἰς τὴν ὡς ἄνω ἐργασίαν του, προσπαθῶν νὰ ἀποφράξῃ διὰ τοῦ λοστοῦ τὴν χοάνην τοῦ ἐν λόγῳ σπαστῆρος, ἐνήργησεν ὅλως ἀποτόμως ἀδέξιον χειρισμὸν διὰ τοῦ λοστοῦ, δι' οὗ ἀπροσέκτως ὤθησε καὶ ἤνοιξε τὰς ἀλυσίδας τοῦ φράγματος, μὲ συνέπειαν νὰ ἐκτιναχθῇ εἰς λίθος καὶ νὰ πλήξῃ αὐτὸν εἰς τὴν γνάθον καὶ ὑπογενείδιον χώραν. Κατὰ ταῦτα ὁ τραυματισμὸς αὐτοῦ ὀφείλεται ἀποκλειστικῶς εἰς ὑπαιτιότητα τοῦ ἰδίου καὶ οὐχὶ εἰς παράλειψίν τινα τῆς ἐναγομένης. Ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ ἐνάγοντος, ὅτι διὰ τὸν χειρισμὸν τοῦ μηχανήματος καὶ δὴ διὰ τὰς ὡς ἄνω ὑπ' αὐτοῦ ἐκτελουμένας ἐργασίας ἀπῃτεῖτο εἰδικὸς τεχνίτης, ἐλέγχεται ἀβάσιμος, καθ' ὅσον, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς συνεκτιμήσεως τοῦ ἀποδεικτικοῦ ὑλικοῦ, διὰ τὴν ἐργασίαν ταύτην δὲν ἀπῃτοῦντο εἰδικαὶ τεχνικαὶ γνώσεις. Ὁμοίως ἀβάσιμος ἐλέγχεται καὶ ὁ ἰσχυρισμός του, ὅτι ἔδει ὁ ἐν λόγῳ σπαστὴρ νὰ φέρῃ εἰδικὸν προστατευτικὸν κάλυμμα, διότι, ὡς βεβαιοῦται ἰδίᾳ ὑπὸ τοῦ μάρτυρος τῆς ἐναγούσης, δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ προσαρμοσθῇ τοιοῦτον κάλυμμα ἄνευ παρακωλύσεως λειτουργίας τοῦ περὶ οὗ πρόκειται σπαστῆρος. Κατ' ἀκολουθίαν, ἐφ' ὅσον ὁ τραυματισμός του οὗτος, συνεπείᾳ τοῦ ὁποίου ἐκωλύθη νὰ ἐργασθῇ ὁ ἐνάγων, ὀφείλεται ἀποκλειστικῶς εἰς ὑπαιτιότητα τοῦ ἰδίου, δὲν δικαιοῦται τὰς ὡς αἰτεῖται ἀποδοχὰς ἀσθενείας ἑνὸς μηνὸς ἀπὸ τοῦ τραυματισμοῦ του, συμφώνως τοῖς ἄρθροις 657 καὶ 658 Α.Κ. Ὅθεν τὰ αὐτὰ δεχθεῖσα ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις καὶ ἀπορρίψασα τὴν ἐνδικον ἀγωγήν, κατὰ τὸ κεφάλαιον αὐτό, ὀρθῶς ἔκρινεν, ὁ δὲ τὰ ἀντίθετα ὑποστηρίζων σχετικὸς λόγος τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος.

ΣΥΛΛΟΓΙΚΑΙ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕΤΑ ΝΟΜΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

Δέσμευσις ἐκ τῶν περὶ μισθοῦ προσωπικοῦ Γραφείων διαιτητικῶν ἀποφάσεων

Προκύπτουσα ἐκ τοῦ Νόμου 3239/1955 ἀρχὴ περὶ δεσμευομένων ὑπὸ τῶν εἰδικῶν ὁμοιοεπαγγελματικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας.— Δέσμευσις τοῦ Δημοσίου καὶ Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου μόνον ἐὰν κατηρτίσθησαν καὶ ὑπεγράφησαν παρουσίᾳ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἢ τοῦ παρ' αὐτοῦ ἐξουσιοδοτημένου ὀργάνου ἢ ἐὰν ἐκηρύχθησαν ὑποχρεωτικαὶ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας.— Ἀνεφάρμοστον τῶν ὑπ' ἀριθ. 28/1963 καὶ 43/1965 διαιτητικῶν ἀποφάσεων ἐπὶ ὑπαλλήλου Γραφείου Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου.

Διὰ τῆς ἀγωγῆς, ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ἀπευθυνομένης κατὰ Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου (Ἀσφαλιστικοῦ Ταμείου), ἐζητήθησαν διαφοραὶ μισθοῦ, προερχόμεναι κατ' ἐφαρμογὴν, ὡς ἰσχυρίσθη ἡ ἐνάγουσα μισθωτὸς (ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου), τῶν ἐν τῇ ἀποφάσει τοῦ Πρωτοδικείου ἀναφερομένων διαιτητικῶν ἀποφάσεων περὶ ἀποδοχῶν προσωπικοῦ Γραφείων ἐπιχειρήσεων.

Ὡς δὲ μὴ δέχεται τὸ Πρωτοδικεῖον (καὶ τοῦτο τελεῖ ἐν ἀρμονίᾳ πρὸς τὰ νομολογηθέντα. Ἰδετε τὰς ἐν τῇ ἀποφάσει τοῦ Πρωτοδικείου μνημονευομένας ἀποφάσεις τοῦ Ἀρείου Πάγου, προσθέσατε καὶ Α.Π. 696/1967, εἰσηγητὴς *Κ. Μαρμαρᾶς*, ΕΕΔ 27, 156, Α.Π. 304/1968, εἰσηγητὴς *Εὐαγ. Μαλλούχος*, ΕΕΔ 27, 865, Α.Π. 251/1968, εἰσηγητὴς *Κ. Κλαμαρῆς*, ΕΕΔ 27, 827), θὰ ἐδεσμεύετο τὸ Νομικὸν Πρόσωπον Δημοσίου Δικαίου διὰ καὶ ἀπὸ τῆς κηρύξεως τῶν ἀνωτέρω διαιτητικῶν ἀποφάσεων ὡς ὑποχρεωτικῶν, τοῦθ' ὅπερ δὲν συνέβαινεν.

Αἱ μόναι ἐφαρμοστέαι ἐν προκειμένῳ ἦσαν αἱ περὶ μισθοῦ τῶν ἰδιωτικῶν ἐν γένει ὑπαλλήλων ἐθνικαὶ γενικαὶ συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας καὶ διαιτητικαὶ ἀποφάσεις (ἴδετε σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 27, 308), διὰ τὰς ὁποίας δὲν προέκυπτεν ἐν προκειμένῳ θέμα ἐφαρμογῆς των.

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 12552/1568

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν
Πρόεδρος ὁ κ. **Ν. Μελᾶς**
Εἰσηγητὴς Ἐφ Πρωτοδίκης κ. **Ἀθαν. Ποῦλος**
Δικηγόρος ὁ κ. Γ. Μπούρτζος

Ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ προσαγομένου καὶ ἐπικαλουμένου ἀποδεικτικοῦ ἐπιδόσεως τοῦ παρὰ τῷ Δικαστηρίῳ τούτῳ ἁρμοδίου δικαστικοῦ κλητῆρος, ἀκριβὲς ἀντίγραφον τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως, μετὰ τῆς παρὰ πόδας αὐτῆς πράξεως τοῦ Γραμματέως τοῦ Δικαστηρίου τούτου, ὁριζούσης δικάσιμον αὐτῆς τὴν τοιαύτην τῆς 22ας Μαρτίου 1968, ἐπεδόθη νομίμως καὶ ἐμπροθέσμως εἰς τὸν ἐφεσίβλητον. Ἐφ' ὅσον ὅμως οὗτος (ἐφεσίβλητος) δὲν παρέστη κατὰ τὴν ἐν ἀρχῇ τῆς παρούσης σημειουμένην νόμιμον μετ' ἀναβολὴν συζήτησιν τῆς ἐνδίκου ἐφέσεως, ὅτε αὕτη ἐξεφωνήθη ἐκ τῆς σειρᾶς τοῦ οἰκείου πινακίου, δέον ὅπως δικασθῇ ἐρήμην καὶ ἐρευνηθῇ ἡ ἔφεσις αὐτεπαγγέλτως κατ' οὐσίαν, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 15 τοῦ νόμου ΓΞΟΔ'/1911, ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 4 § 6 τοῦ νόμου 765/1943, διατηρηθέντος ἐν ἰσχύϊ διὰ τοῦ ἄρθρου 6 ν.δ. 8/11 Μαΐου 1946, μὴ τεκμαιρομένης ὁμολογίας τῶν ἰσχυρισμῶν τοῦ ἐκκαλοῦντος ἐκ τῆς ὡς ἄνω ἐρημοδικίας τῆς ἐφεσιβλήτου (βλ. Α.Π. 596/1967, ΕΕΔ 27, 83, 601/1966, ΕΕΔ 26, 122).

Ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ δικογράφου τῆς ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἀγωγῆς, ἡ ἐνάγουσα ἐπικαλουμένη σύμβασιν ἐξηρτημένης ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, δυνάμει τῆς ὁποίας παρέσχεν εἰς τὸ ἐναγόμενον (Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Τυπογράφων καὶ Γραφικῶν Τεχνῶν) ὑπηρεσίας ὑπαλλήλου Γραφείου, ἠτήσατο τὴν ἐπιδίκασιν εἰς αὐτὴν τῶν προκυπτουσῶν διαφορῶν τῶν ἀποδοχῶν της καὶ δώρων ἑορτῶν, ἐκ τοῦ λόγου ὅτι ἠμείβετο δι' ἐλασσόνων τοιούτων καὶ οὐχὶ συμφώνως πρὸς τὰς ὑπ' ἀριθ. 28/1963 καὶ 43/1965 ἀποφάσεις τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, κηρυχθεισῶν ἐκτελεστῶν διὰ τῶν ἀντιστοίχων ὑπ' ἀριθ. 89850/1963 καὶ 3240/1966 ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας. Κατὰ τῆς

ἐν μέρει δεχθείσης τὴν ἄνω ἀγωγὴν ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως τὸ ἐναγόμενον ἤσκησε τὴν ὑπὸ δίκην ἔφεσιν, παραπονούμενον διὰ ψευδῆ ἑρμηνείαν καὶ ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου.

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 5 § 3, 7 §§ 2 καὶ 3 τοῦ νόμου 3239/1955 «περὶ τρόπου ρυθμίσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας προκύπτει, ὅτι αἱ ἐθνικαὶ ὁμοιοεπαγγελματικαὶ συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας καὶ αἱ ταύταις ἐξομοιούμεναι διαιτητικαὶ ἀποφάσεις, κατὰ τὸ ἄρθρον 19 § 2 τοῦ ἄνω νόμου, ὡς ἀντικατεστάθη δι' ἄρθρου 10 § 8 τοῦ ν.δ. 3755/1957, ὑποχρεοῦσι πάντας τοὺς ἐργοδότας καὶ μισθωτοὺς τοῦ εἰς ὃ ἀφορῶσιν ἐπαγγέλματος καὶ ἐὰν ἔτι δὲν ἀνήκωσιν οὗτοι εἰς τὰς συμβληθείσας γενικωτέρας σημασίας ἐπαγγελματικὰς ὀργανώσεις ἢ εἰς τὰς μετασχούσας εἰς τὴν διένεξιν τοιαύτας, ὡς ἐκπροσωπουμένους ὑπὸ τούτων, ἐχουσῶν τὴν ἱκανότητα ἐκπροσωπήσεως τῶν ἐπαγγελματικῶν συμφερόντων αὐτῶν (ἄρθρον 23 § 1 νόμου 3239/1955). Προκειμένου ὅμως περὶ τοῦ Δημοσίου καὶ τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, οἷον τυγχάνει καὶ τὸ ἐναγόμενον Νομικὸν Πρόσωπον, τὰ ὁποῖα, ὡς ἐκ τῆς φύσεως καὶ τῆς ἰδιότητός των, δὲν δύνανται νὰ ἐκπροσωπῶνται ὑπό τινος, ἔστω καὶ γενικωτέρας σημασίας ὀργανώσεως ἐργοδοτικῆς, αἱ ἐθνικαὶ ὁμοιοεπαγγελματικαὶ συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας καὶ αἱ διαιτητικαὶ ἀποφάσεις δεσμεύουσιν αὐτά, ἐὰν κατηρτίσθησαν καὶ ὑπεγράφησαν παρουσίᾳ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἢ τοῦ παρ' αὐτοῦ εἰδικῶς ἐξουσιοδοτημένου ὀργάνου ἢ ἐὰν μετέσχον εἰς τὴν ἀναφυεῖσαν διένεξιν ἢ ἐὰν αὗται (ἐθνικαὶ ὁμοιοεπαγγελματικαὶ συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας καὶ διαιτητικαὶ ἀποφάσεις) ἐκηρύχθησαν ὑποχρεωτικαί (βλ. Ὀλ. Α.Π. 172/1967, ΕΕΔ 26, 549, Α.Π. 91/1962, ΕΕΔ 21, 329). Ἐν προκειμένῳ αἱ ὑπ' ἀριθ. 28/1963 καὶ 43/1965 ἀποφάσεις τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ Γραφείων Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν καὶ λοιπῶν ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων ἁπάσης τῆς χώρας», ἐξ ὧν ἡ μὲν πρώτη ἐκηρύχθη ἐκτελεστὴ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 89850/5636/1963 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, δημοσιευθείσης εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως (Φ.Ε.Κ. 514/1963, τεῦχος Β'), ἡ δὲ δευτέρα, τροποποιηθεῖσα ἐν μέρει, ἐνεκρίθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 3240/284/1966 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας, δημοσιευθείσης εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως (Φ.Ε.Κ. 22/1966, τεῦχος Β'), ὡς ἐκ τοῦ περιεχομένου των προκύπτει, ἀναφέρονται εἰς ἐπίλυσιν ἀναφυείσης διενέξεως μεταξὺ τῶν γενικωτέρας σημασίας ἐργοδοτικῶν καὶ ἐργατικῶν ὀργανώσεων, ἤτοι τῆς Ὁμοσπονδίας Ἰδιωτικῶν Ὑπαλλήλων Ἑλλάδος ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων, Συνδέσμου τῶν ἐν Ἑλλάδι Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν, τῶν Ἐμπορικῶν Συλλόγων Ἀθηνῶν - Πειραιῶς - Θεσσαλονίκης καὶ τῆς Γενικῆς Συνομοσπονδίας Ἐπαγγελματιῶν καὶ Βιοτεχνῶν Ἑλλάδος, εἰς ἣν (διένεξιν) δὲν μετέσχεν οὔτε τὸ Δημόσιον, οὔτε τὸ ἐναγόμενον Νομικὸν Πρόσωπον Δημοσίου Δικαίου, οὐδόλως δὲ ταῦτα ἀντεπροσωπεύθησαν ὑπὸ τῶν ὡς εἴρηται ἐργοδοτικῶν ὀργανώσεων, οὔτε καὶ ἐκηρύχθησαν αὗται (διαιτητικαὶ ἀποφάσεις) ὑποχρεωτικαὶ δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας. Ὡς ἐκ τῶν ἀνωτέρω αἱ ρηθεῖσαι διαιτητικαὶ ἀποφάσεις, φέρουσαι τὸν χαρακτῆρα τῶν ἐθνικῶν ὁμοιοεπαγγελματικῶν τοιούτων, δὲν δεσμεύουσι τὸ ἐναγόμενον Νομικὸν Πρόσωπον Δημοσίου Δικαίου καὶ ἑπομένως ἡ ἐνδικος ἀγωγή, δι' ἧς, κατὰ τὰ προεκτεθέντα, διώκεται ἡ ἐπιδίκασις διαφορῶν ἀποδοχῶν καὶ δώρων ἑορτῶν, κατ' ἐφαρμογὴν τούτων (διαιτητικῶν ἀποφάσεων), εἶναι ἀπορριπτέα ὡς ἀβάσιμος. Ἀντιθέτως κρίνασα ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις καὶ ἐπιδικάσασα εἰς τὴν ἐνάγουσαν μερικῶς τὰς αἰτηθείσας ὡς ἄνω διαφορὰς ἐσφαλε καὶ δέον ὅπως, γινομένου δεκτοῦ καὶ ὡς κατ' οὐσίαν βασίμου τοῦ πρώτου λόγου τῆς ὑπὸ δίκην ἐφέσεως, μεταρρυθμισθῇ ἐπὶ τῷ τέλει ὁλοσχεροῦς ἀπορρίψεως τῆς ἐνδίκου ἀγωγῆς.

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟΣ ΧΡΟΝΟΣ ΙΣΧΥΟΣ ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΗΣ ΑΠΟΦΑΣΕΩΣ

Έπιδίκασις ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου διαφορῶν μισθοῦ ἀπὸ τοῦ χρόνου τούτου

Ἐπίδοσις δικογράφων ἐπὶ ἐμπορικῶν καὶ ἄλλων Ἑταιρειῶν κατ' ἄρθρον 145, ἐδάφιον 4, Πολιτικῆς Δικονομίας.—Καθορισμὸς ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 16/1967 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ Δ.Δ. Ἀθηνῶν ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας εἰς ἐργατοτεχνίτας βαφείων, τυποβαφείων, κλπ.—Δικαίωμα καὶ τῶν ἀπασχολουμένων εἰς φινιριστήρια.—Ὑποχρεωτικὸς χρόνος ἰσχύος διαιτητικῆς ἀποφάσεως κατὰ Νόμον 3239/1955.—Ἐπιδίκασις τοῦ ἀνθυγιεινοῦ ἐπιδόματος ἀπὸ τοῦ χρόνου τούτου.

Κατὰ τὰς σαφεῖς διατάξεις τοῦ νόμου 3239/1955 περὶ συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας ὁρίζεται ὑποχρεωτικῶς ὁ χρόνος ἀναδρομικῆς ἰσχύος διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ὡς ἐν τῇ κατωτέρω ἀποφάσει τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ἀναφέρεται. (Οὕτω καὶ ἡ νομολογία τοῦ Σ.Ε. ἐν ΕΕΔ 26, 659, σύμφωνος καὶ ἡ Α.Π. 668/1962, εἰσηγητὴς *Κ. Θανόπουλος*, ΕΕΔ 22, 214, Α.Π. 394/1963, εἰσηγητὴς *Κ. Ἀναγνωστόπουλος*, ΕΕΔ 22, 856).

Προέκυψεν ὅμως τὸ ζήτημα, ἂν ὁριισθέντος διὰ τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως χρόνου ἰσχύος κατὰ βραχυτέρου τοῦ νομίμου, δύναται τὸ πολιτικὸν δικαστήριον νὰ ἐπιδικάσῃ τὰς ζητουμένας ὑπὸ μισθωτοῦ αὐξήσεις ἀποδοχῶν ἀπὸ τοῦ χρόνου ὑποχρεωτικῆς ἰσχύος τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως.

Μετ' ἀντιθέσεις γνωμῶν ἐν τῇ νομολογίᾳ τῶν Δικαστηρίων (βλ. ΕΕΔ 20, 1044) ἐξεδόθη ἡ Α.Π. 394/1963, ἐνῶ ἀνωτ., δεχθεῖσα, ὅτι τὰ Δικαστήρια ἐφαρμόζουν τὴν διαιτητικὴν ἀπόφασιν ἀπὸ τοῦ κατὰ τὸν νόμον ὑποχρεωτικοῦ χρόνου ἀναδρομικῆς ἰσχύος της.

Αὕτη εἶναι καὶ ἡ ἄποψις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως.

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 13991/1968

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. **Ν. Μελᾶς**

Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. **Ἀθαν. Ποῦλος**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Καμπίτσης, Ἀνδρ. Λαμπρόπουλος

Κατὰ τὸ ἄρθρον 145 ἐδ. 4 τῆς Πολ. Δικονομίας ἡ ἐπίδοσις τῶν δικογράφων ἐπὶ ἐμπορικῶν καὶ ἄλλων Ἑταιρειῶν γίνεται εἰς τὸν διεξάγοντα τὰς ὑποθέσεις αὐτῶν, εἰς τὸν προϊστάμενον, τὸν γραμματέα τοῦ ἐπὶ τῶν βιβλίων ἢ ἄλλου πληρεξουσίου ἢ ἂν καὶ τοιοῦτος δὲν εἶναι διωρισμένος εἰς ἕν τῶν μελῶν τῆς Ἑταιρείας, κατὰ δὲ τὴν παράγραφον 3 τοῦ ἄρθρου 18 τοῦ περὶ Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν νόμου 2190/1920, ἐὰν δὲν ὁριοθῇ εἰς τὸ κατάστημα τῆς Ἑταιρείας πρόσωπόν τι ἐκ τῶν ἀναφερομένων ἐν τῷ ἄνω ἄρθρῳ 145 πᾶν ἔγγραφον πρὸς αὐτὸν ἐπιδίδεται νομίμως, ἐὰν τοιχοκολληθῇ εἰς τὸ μνημονευθὲν κατάστημα, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 143 τῆς Πολ. Δικονομίας.

Ἐν προκειμένῳ ὡς ἕδρα τῆς ἐναγομένης Ἀνωνύμου Ἑταιρείας ὡρίσθη, μετὰ τὴν ἀπὸ 16.12.1962 ἀπόφασιν τῆς γενικῆς συνελεύσεως τῶν μετόχων τῆς ὡς εἵρηται Ἑταιρείας καὶ τὴν ἔγκρισίν της διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 14389/585/14.4.1964 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐμπορίου, δημοσιευθείσης εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 198 τῆς 18.4.1964 Δελτίον Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν καὶ Ἑταιρειῶν περιωρισμένης εὐθύνης, ἡ πόλις τοῦ Πειραιῶς, ἔνθα καὶ τὸ κατάστημα αὐτῆς. Δοθέντος, ὅτι, ὡς ἐβεβαιώθη, ἐκ τῶν ἀποδεικτικῶν στοιχείων, ἐν Νέᾳ Φιλαδελφείᾳ Ἀθηνῶν κεῖται τὸ ἐργοστάσιον τῆς ἐναγομένης Ἀνωνύμου Ἑταιρείας καὶ τὰ ἐξυπηρετοῦντα τοῦτο Γραφεῖα αὐτῆς, οὐχὶ δὲ καὶ τὸ κατάστημα καὶ ἡ ἕδρα αὐτῆς, ἡ ἐκεῖσε γενομένη ἐπίδοσις τῆς ὡς ἄνω ὑπ' ἀριθ. 289/1968 ἀποφάσεως (βλ. ὑπ' ἀριθ. 2423/6.2.1968 ἀποδεικτικὸν ἐπιδόσεως τοῦ ἀρμοδίου δικαστικοῦ κλητῆρος) δὲν εἶναι νόμιμος, ἐντεῦθεν δὲ μὴ ἐπικαλουμένης τῆς ἐναγούσης ἑτέραν νόμιμον ἐπίδοσιν τῆς αὐτῆς ὡς ἄνω ἀποφάσεως πρὸς τὴν ἐναγομένην, ἐμπροθέσμως ἡ τελευταία αὕτη ἤσκησε τὴν ὑπὸ δίκην ἔφεσίν της τὴν 27.2.1968, δι' ὃ, καὶ ἀπορριπτομένων ὡς ἀβασίμων τῶν ἀντιθέτως ὑπὸ τῆς ἐφεσιβλήτου ὑποστηριζομένων, δέον ὅπως τὸ Δικαστήριον χωρήσῃ εἰς τὴν ἔρευναν τῆς ἐνδίκου ἐφέσεως, ἥτις ἠσκήθη ἐμπροθέσμως καὶ νομοτύπως.

Ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ δικογράφου τῆς ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἀγωγῆς, παραδεκτῶς διασαφηνισθείσης καὶ συμπληρωθείσης, κατ' ἄρθρον 158 τῆς Πολ. Δικονομίας, ἡ ἐνάγουσα ἐκτίθησιν, ὅτι τὴν 12.8.1965 προσελήφθη ἐπὶ συμβάσει ἐξηρτη-

μένης ἐργασίας παρὰ τοῦ νομίμου ἐκπροσώπου τῆς ἐναγομένης 'Ανωνύμου 'Εταιρείας, ἐσφαλμένως μάλιστα ἀναγράφουσα ὡς ἐδρεύουσαν ἐν 'Αθήναις, καὶ ὅτι μέχρι τῆς 30.9.1967 ἀπησχολήθη εἰς τὸ τμῆμα φινιριστηρίου τῆς ἐνταῦθα κλωστοϋφαντουργικῆς ἐπιχειρήσεώς της, ὅπερ ἐπικοινωνεῖ μετὰ τῶν αἰθουσῶν βαφείου καὶ πλυντηρίου, ὡς ἐργάτρια, ἠτήσατο δὲ τὴν ἐπιδίκασιν εἰς αὐτὴν τοῦ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 17/1967 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. 'Αθηνῶν ὁρισθέντος ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας ἀπὸ τῆς 27.7.1965, ὅτε νομίμως ἰσχύει αὕτη. Οὕτως ἔχον τὸ κρινόμενον δικόγραφον ἀρκούντως σαφὲς καὶ ὡρισμένον παρίσταται, περιέχον ἐν πληρότητι ἅπαντα τὰ στοιχεῖα, τὰ κατ' ἄρθρον 533 § 3 τῆς Παλ. Δικονομίας ἀπαιτούμενα τῶν ἀξιουμένων δικαιωμάτων τῆς ἐναγούσης, μηδεμίαν ἀκυρότητα πάσχον καὶ δὴ τοιαύτην ἐξ ἀοριστίας, λόγῳ τοῦ ὅτι δὲν ἀναγράφεται ἐν αὐτῷ (ἀγωγικῷ δικογράφῳ), ὅτι τὸ ἄνω φινιριστήριον δὲν εἶναι αὐτοτελές, μὴ συνδεόμενον μετὰ τοῦ βαφείου καὶ πλυντηρίου τοῦ ἐργοστασίου τῆς ἐναγομένης, ὡς ἀβασίμως αὕτη ἰσχυρίζεται καὶ ἧς ὁ οἰκεῖος ἀντίθετος ἰσχυρισμός, ἀποτελῶν τὸν πρῶτον λόγον τῆς ὑπὸ δίκην ἐφέσεως, δέον νὰ ἀπορριφθῇ ὡς νόμῳ καὶ οὐσίᾳ ἀβάσιμος.

'Εβεβαιώθησαν τὰ ἑξῆς περιστατικά: 'Η ἐναγομένη 'Ανώνυμος 'Εταιρεία διὰ τοῦ νομίμου ἐκπροσώπου της τὴν 12.8.1965 προσέλαβε τὴν ἐνάγουσαν ἐπὶ συμβάσει ἐξηρτημένης ἐργασίας, ἵνα ἀπασχοληθῇ εἰς τὸ ἐνταῦθα ἐργοστάσιόν της κλωστοϋφαντουργίας, ἔκτοτε δὲ καὶ καθ' ὅλον τὸν ἐπίδικον χρόνον ἀπησχολήθη εἰς τὸ τμῆμα φινιριστηρίου τοῦ ἄνω ἐργοστασίου τῆς ἐναγομένης, ὅπερ (τμῆμα φινιριστηρίου) δὲν τυγχάνει αὐτοτελὲς καὶ κεχωρισμένον ἐκ τῶν χώρων βαφείου καὶ πλυντηρίου τοῦ ἐργοστασίου αὐτῆς, καθ' ὅσον αἱ ὑφιστάμεναι διαχωριστικαὶ θύραι πάντοτε ἦσαν ἀνοικταὶ κατὰ τὰς ὥρας τῆς ἀπασχολήσεως τῆς ἐναγούσης πρὸς διακίνησιν τοῦ προσωπικοῦ καὶ τῶν ἐμπορευμάτων τῆς ἐναγομένης (βλ. ὑπ' ἀριθ. 1272/1967 ἔγγραφον τοῦ προϊσταμένου τοῦ Γραφείου 'Επιθεωρήσεως 'Εργασίας Νέας 'Ιωνίας, ἔνθα λειτουργεῖ καὶ τὸ ὡς ἄνω ἐργοστάσιον τῆς ἐναγομένης).

'Η ὑπ' ἀριθ. 16/1967 ἀπόφασις τοῦ Δ.Δ. Δ.Δ. 'Αθηνῶν «περὶ ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν βαφείων, τυποβαφείων, πλυντηρίων κλπ. 'Αθηνῶν, Πειραιῶς, Περιχώρων», κατατεθεῖσα παρὰ τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου 'Αθηνῶν, κατ' ἄρθρον 20 τοῦ νόμου 3239/1955, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 25 τῆς 1.4.1967 πράξεως καταθέσεως καὶ κοινοποιηθεῖσα εἰς τὸ 'Υπουργεῖον 'Εργασίας τὴν 3.4.1967, ἐκδοθεῖσα ἐπὶ ἀναφυείσης διενέξεως μεταξὺ τῶν ἐν αὐτῇ ἀναφερομένων ἐργοδοτικῶν καὶ ἐργατικῶν ὀργανώσεων, ὧν τυγχάνουσι μέλη ἀμφότεροι οἱ διάδικοι, καὶ δι' ἧς τοῦ ὑπὸ τῶν ὑπ' ἀριθ. 59626/1950 (Φ.Ε.Κ., τεῦχος Β'/1950) καὶ 26467/1951 (Φ.Ε.Κ., τεῦχος Β', 86/1951) ὑπουργικῶν ἀποφάσεων προβλεπομένου ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας ἐκ ποσοστοῦ 20% δικαιοῦνται καὶ οἱ ἀπασχολούμενοι εἰς ἐν γένει φινιριστήρια, ἐφ' ὅσον ταῦτα εὑρίσκονται εἴτε εἰς τὴν αὐτὴν αἴθουσαν τοῦ βαφείου, εἴτε εἰς παρακειμένας τοιαύτας, αἵτινες δὲν τυγχάνουσιν αὐτοτελεῖς καὶ ὁλοσχερῶς κεχωρισμέναι διὰ τοίχου μέχρις ὀροφῆς ἀπὸ τὴν αἴθουσαν. 'Ως δὲ σαφῶς ἐν ὄρῳ 2 τῆς ἀναφερομένης διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἀναγράφεται, ἡ ἐν τῷ τμήματι βαφείου ὕπαρξις θύρας δὲν μεταβάλλει τὸν χαρακτῆρα τῆς αἰθούσης ὡς αὐτοτελοῦς καὶ κεχωρισμένης ὁλοσχερῶς ἀπὸ τὴν παρακειμένην τοιαύτην. 'Εν ὄψει τῶν βεβαιωθέντων ὡς ἄνω περιστατικῶν, ἐφ' ὅσον ἐβεβαιώθη, ὅτι ἡ ἐνάγουσα καθ' ὅλον τὸν ἐπίδικον χρόνον ἀπησχολήθη εἰς τὸ τμῆμα φινιριστηρίου τοῦ ἐργοστασίου τῆς ἐναγομένης, ὅπερ δὲν τυγχάνει αὐτοτελές, μηδὲ κεχωρισμένον ὁλοσχερῶς ἀπὸ τὰς παρακειμένας αἰθούσας τῶν τμημάτων βαφείου καὶ πλυντηρίου τοῦ αὐτοῦ ἐργοστασίου, καὶ ὅτι αἱ ὑπάρχουσαι θύραι ἦσαν ἀνοικταὶ καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς ἐργασίας τῆς ἐναγούσης, ἐδικαιοῦτο αὕτη τοῦ ἐπιδίκου ἐπιδόματος. Ταῦτα δεχθεῖσα ἐν τοῖς ἄνω ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις καὶ ἐπιδικάσασα εἰς τὴν ἐνάγουσαν τὸ αἰτηθὲν ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας, ὀρθῶς τὰς προσκομισθείσας ἀποδείξεις ἐξετίμησε καὶ τὰς προπαρατεθείσας διατάξεις ἐφήρμοσε καὶ ἡρμήνευσεν, οἱ δὲ πλήττοντες αὐτὴν δεύτερος καὶ τρίτος λόγοι τῆς ὑπὸ δίκην ἐφέσεως ἀπορριπτέοι κρίνονται ὡς νόμῳ καὶ οὐσίᾳ ἀβάσιμοι.

'Ως προκύπτει ἐκ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 11 § 1 καὶ 4, 12 § 1 καὶ 15 τοῦ νόμου 3239/1955 «περὶ τοῦ τρόπου ρυθμίσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν», ὡς αὗται ἐτροποποιήθησαν καὶ συνεπληρώθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957, ἡ ὅλη διαδικασία ἐνώπιον

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Ι. ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ

Διοίκησις τούτων καὶ ἔκφρασις βουλήσεως δι' ἐνέργειαν δικαιοπραξιῶν καὶ νομικῶν ἐν γένει πράξεων

Διοικοῦν ὄργανον Νομικοῦ Προσώπου καὶ βούλησις αὐτοῦ ὡς βούλησις τοῦ Νομικοῦ Προσώπου κατ' ἄρθρα 65, 67, 68, 70 Ἀστικοῦ Κώδικος.—Τρόπος, καθ' ὃν λαμβάνονται αἱ ἀποφάσεις ἐπὶ πολυμελοῦς διοικήσεως.—Ἀναίρεσις ἀποφάσεως, δεχθείσης ἀποδοχὴν ἀποφάσεως, καταστάσης ἀπαραδέκτου τῆς κατ' αὐτῆς ἐφέσεως, χωρὶς νὰ καθορίζῃ ποῖον τὸ διοικοῦν ὄργανον τοῦ Νομικοῦ Προσώπου καὶ πόθεν εἵλκεν ὁ ἐκπρόσωπος τούτου τὴν εἰδικὴν ἐξουσίαν πρὸς ἐνέργειαν πράξεως ἀποδοχῆς.

Ἀρείου Πάγου 157/1968, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ν. Χαραλάμπης** Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Στ. Σταυρόπουλος** Δικηγόροι οἱ κ.κ. Π. Ζολώτας, Δ. Τσάμπρας

Ἐκ τῶν ἄρθρων 65, 67, 68, 70 Α.Κ.

σαφῶς συνάγεται, ὅτι τὸ διοικοῦν ὄργανον τοῦ νομικοῦ προσώπου, οὗτινος ἡ βούλησις, ὡς ὡρισμένους ὅρους δηλουμένη, ἰσχύει ὡς βούλησις αὐτοῦ τούτου τοῦ νομικοῦ προσώπου (ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐνέργειαν δικαιοπραξιῶν καὶ νομικῶν ἐν γένει πράξεων), δύναται νὰ ἀποτελῆται εἴτε ἀπὸ ἕν, εἴτε καὶ ἀπὸ πλείονα μέλη, ἐπὶ πολυμελοῦς δὲ διοικήσεως ὁρίζεται ἐν τῇ συστατικῇ πράξει ἢ τῷ καταστατικῷ ὁ τρόπος, καθ' ὃν λαμβάνονται αἱ ἀποφάσεις τῆς διοικήσεως ἐντὸς τοῦ κύκλου τῆς ἐξουσίας της (βλ. καὶ ἄρθρον 2 § στ' καὶ 18 τοῦ νόμου 2190 «περὶ ἀνωνύμων ἑταιρειῶν») (*).

Ἐν προκειμένῳ, καθ' ἃ δείκνυται ἐκ τῆς τρίτης αἰτιολογίας τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον ἐδέχθη, ὅτι ἡ ἀναιρεσείουσα κατέβαλε διὰ τοῦ νομίμου ἐκπροσώπου της ἀνεπιφυλάκτως τὴν διὰ τῆς ἐκκληθείσης ἀποφάσεως ὑπ' ἀ-

(*) Ἴδετε καὶ Α.Π. 269/1968, ΕΕΔ 27, 952.

τῶν πρωτοβαθμίων καὶ δευτεροβαθμίων διαιτητικῶν διοικητικῶν δικαστηρίων δέον νὰ τερματίζεται ἐντὸς προθεσμίας 38 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας παραπομπῆς τῆς διαφορᾶς εἰς διαιτησίαν. Περαιτέρω διὰ τῆς προστεθείσης διὰ τοῦ νόμου 3755/1957 εἰς τὸ ἄρθρον 15 τοῦ νόμου 3239/1955 παραγράφου 6, καθ' ἣν «ἐν περιπτώσει ἐκδόσεως διαιτητικῆς ἀποφάσεως μετὰ τὴν πάροδον τῶν ἐν τῷ παρόντι ὁριζομένων προθεσμιῶν διαδικασίας ἐνώπιον τῶν ὀργάνων ὑποχρεωτικῆς διαιτησίας ἡ ἡμερομηνία ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος ταύτης δὲν δύναται νὰ μετατεθῇ εἰς χρόνον μεταγενέστερον τῆς ἑπομένης ἀπὸ τῆς παρόδου τῶν προθεσμιῶν τούτων ἡμέρας» ὁ νομοθέτης ἠθέλησεν, ὅπως ὁρίζηται ὡς χρόνος ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τῆς ἐπιλυούσης τὴν συλλογικὴν διαφορὰν ἐργασίας διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἡ ἡμερομηνία, καθ' ἣν ὤφειλε νὰ τερματισθῇ ἡ ὅλη διαδικασία τῆς διαιτησίας, τηρουμένων τῶν ἐν τῷ νόμῳ προθεσμιῶν, ἤτοι εἰς 38 ἡμέρας (βλ. Ὁλ. Σ.Ε. 623/1967, ΕΕΔ 26, 659).

Ἐν προκειμένῳ, καθ' ἃ προκύπτει ἐκ τοῦ νομίμως προσαγομένου ὑπ' ἀριθ. 56742/4127/13.6.1965 ἐγγράφου τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἡ ὑπ' αὐτοῦ παραπομπὴ τῆς διενέξεως, ἐφ' ἧς ἐπελήφθη τὸ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν καὶ τὸ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἐγένετο τὴν 13.3.1965, κατ' ἀκολουθίαν δὲ ὡς χρόνος ἐνάρξεως ἰσχύος τῆς μνημονευομένης ὡς ἄνω ὑπ' ἀριθ. 16/1967 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν δὲν ἠδύνατο νὰ ὁρισθῇ τοιοῦτος πέραν τῆς 27.7.1965, ὅτε εἶχε συμπληρωθῇ ἡ ἄνω προθεσμία τῶν 38 ἡμερῶν, δι' ὃ καὶ ὁ διὰ τῆς ρηθείσης ἀποφάσεως καθορισθεὶς τοιοῦτος ἀπὸ 1.2.1967 δὲν ἰσχύει. Λεκτέον ὅτι ἐν προκειμένῳ δὲν ἐφαρμόζεται ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 20 § 2 τοῦ ν. 3239/1955, καθ' ὃ οἱ Ὑπουργοὶ Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας δι' αἰτιολογημένης ἀποφάσεώς των δύνανται νὰ μεταθέσωσι τὴν ἔναρξιν τῆς ἰσχύος τῶν διαιτητικῶν ἀποφάσεων καὶ πέραν τῆς ὡς ἄνω προθεσμίας (βλ. Ὁλ. Α.Π. 271/1964, ΕΕΔ 23, 529). Ταῦτα δεχθεῖσα ἐν τοῖς ἄνω καὶ ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις καὶ ἐπιδικάσασα εἰς τὴν ἐνάγουσαν τὸ αἰτηθὲν ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας ἀπὸ 27.7.1965 κατ' οὐδὲν ἐσφάλη, ὁ δὲ πλήττων αὐτὴν τέταρτος καὶ τελευταῖος λόγος τῆς ὡς ἄνω ὑπὸ δίκην ἐφέσεως ἀπορριπτέος κρίνεται ὡς ἀβάσιμος.

ριθ. 1209 / 1967 ἐπιδικασθεῖσαν δικαστικὴν δαπάνην ἐκ δραχμῶν 500, κρίναν ἀκολούθως, ὅτι ἡ τοιαύτη πρὸ τῆς ἀσκήσεως τῆς ἐφέσεως ὑπὸ τῆς ἀναιρεσειούσης γενομένη κατάβολὴ τῶν δικαστικῶν ἐξόδων ἐμφαίνει δούλησιν ἀποδοχῆς τῆς ἀποφάσεως ταύτης καὶ ὅτι κατέστη ὡς ἐκ τούτου ἀπαράδεκτος ἡ κατ' αὐτῆς ἔφεσις, χωρὶς νὰ καθορίζῃ ποῖον τὸ διοικοῦν ὄργανον τοῦ νομικοῦ προσώπου τῆς ἀναιρεσειούσης καὶ πόθεν εἵλκεν ὁ ἐκπρόσωπος ταύτης τὴν εἰδικὴν ἐξουσίαν πρὸς ἐνέργειαν πράξεως ἀποδοχῆς. Ἐστήριξεν ὡς ἐκ τούτου τὴν ἀπόφασίν του νομίμου βάσεως, μὴ καθισταμένου ἐφικτοῦ τοῦ ἐλέγχου παρὰ τοῦ Ἀρείου Πάγου περὶ τῆς ὀρθῆς ἢ μὴ ἐφαρμογῆς τῶν ὡς ἄνω διατάξεων τοῦ Α.Κ. καὶ τοῦ νόμου 2190 καὶ δέον αὐτὴ ν' ἀναιρεθῇ κατὰ τὸ ἄρθρον 807 ἐδ. 19 Πολ. Δικονομίας καὶ τὸν βάσιμον δεύτερον λόγον ἀναιρέσεως (*).

II. ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

Ἀποδοχαὶ κυβερνητῶν ρυμουλκῶν Ὀργανισμοῦ Λιμένος Πειραιῶς

Ἀποδοχαὶ κυβερνητῶν ρυμουλκῶν κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 48522/4506/1962 ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας, ἐφαρμοζομένην καὶ ἐπὶ κυβερνητῶν ρυμουλκῶν τοῦ Ο.Λ.Π.—Ὧραι ἡμερησίας ἀπασχολήσεως τοῦ πληρώματος.—Νοητέαι αἱ ἀποδοχαὶ τῶν κυβερνητῶν ρυμουλκῶν δι' ὀκτάωρον ἐργασίαν.

Ἀρείου Πάγου 158/1968, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ν. Χαραλάμπης** Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Στ. Σταυρόπουλος** Δικηγόροι οἱ κ.κ. Φ. Φουτρῆς, Ἐμμ. Ἀνδρικανάκης

Κατὰ μὲν τὸ ἄρθρον 1 τῆς ὑπ' ἀριθ. 48522/4506/1962 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας, ἐκδοθείσης βάσει τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ἀ.ν. 3276/1944 (ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 304/1947) καὶ ἐφαρμοζομένης ἐπὶ κυβερνητῶν τῶν ρυμουλκῶν τοῦ Ο.Λ.Π., συνδεομένων μετ' αὐτοῦ διὰ συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, ὁ μηνιαῖος βασικὸς μισθὸς τοῦ ἀνήκοντος εἰς τὸ πλήρωμα τῶν ὡς ἄνω σκαφῶν καὶ ἐργαζομένου ὡς κυβερνήτου ρυμουλκοῦ ἀνέρχεται εἰς δραχμὰς 3.050, κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 4 § 1 τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως αἱ ὧραι ἡμερησίας ἀπασχολήσεως τοῦ πληρώματος (καὶ τῶν ἐπὶ ἡμερομισθίῳ ἐργαζομένων) ἐπὶ τῶν ρυμουλκῶν, ὁρίζονται εἰς ὀκτὼ ἀπὸ Δευτέρας ἡμέρας μέχρι καὶ τοῦ Σαββάτου καὶ κατὰ τὸ ἄρθρον 4 § 2 αἱ ὧραι αὐταὶ ἐργασίας κατανέμονται μεταξὺ τῆς 6ης ἕως 18ης ὥρας κατὰ τὴν θερινὴν περίοδον καὶ 7ης ἕως 17ης ὥρας κατὰ τὴν χειμερινήν, λογιζομένων ὡς χρόνου προσθέτου ἐργασίας τῶν προκυπτουσῶν ἐκ τῆς κατανομῆς ταύτης «πέραν τοῦ ὀκταώρου δύο ὡρῶν κατὰ τὴν θερινὴν περίοδον καὶ μιᾶς κατὰ τὴν χειμερινήν». (Βλ. καὶ ἄρθρον 5 § 1). Περαιτέρω, ὑπὸ τοῦ κατ' ἐξουσιοδότησιν τοῦ ἄρθρου 1 § 6 ν.δ. 3398/1955 ἐκδοθέντος ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ο.Λ.Π. Κανονισμοῦ προβλέπεται ἡ ὑποχρέωσις διὰ κανονικὴν ἑξάωρον ἡμερησίαν ἐργασίαν καὶ πρόσθετος ἀμοιβὴ δι' ἀπασχόλησιν πέραν τοῦ ἑξαώρου, ἡ διάταξις ὅμως αὐτὴ δὲν ἀφορᾷ τοὺς κυβερνήτας ρυμουλκῶν, ἀλλὰ τοὺς μονίμους, δοκίμους καὶ ἐκτάκτους ἐργάτας, ὡς καὶ τοὺς δοκίμους τεχνίτας, τοὺς προσλαμβανομένους διὰ τὴν λειτουργίαν τῶν συνεργείων, τὴν συντήρησιν φορτοεκφορτωτικῶν μηχανημάτων, πλωτῶν μέσων κλπ. Ἐφ' ὅσον ἑπομένως, ἐχούσης ἐφαρμογὴν ὡς πρὸς τοὺς κυβερνήτας ρυμουλκῶν τοῦ ἀναιρεσείοντος Ο.Λ.Π. τῆς διαληφθείσης ὑπ' ἀριθ. 48522/1962 ἀποφάσεως (καὶ οὐχὶ τοῦ ὡς ἄνω Κανονισμοῦ τοῦ Δ.Σ.), αἱ ἀποδοχαὶ τούτων νοοῦνται δι' ὀκτάωρον ἐργασίαν, δὲν ἀποτελεῖ βάσιν καθορισμοῦ αὐτῶν ὁ τυχὸν καταβληθεὶς ἐν συγκεκριμένῃ περιπτώσει μισθὸς συμφώνως πρὸς τὸν Κανονισμὸν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ο.Λ.Π., ὅστις διαλαμβάνει περὶ ἑξαώρου ἐργασίας, ἀλλὰ εἶναι συνυπολογιστέον πᾶν ποσὸν καταβληθὲν δι' ἀπασχόλησιν πλέον τῶν ἓξ (καὶ μέχρις ὀκτὼ) ὡρῶν).

Ἐν προκειμένῳ, καθ' ἃ ἐμφαίνεται ἐκ τῶν προτάσεων τοῦ ἀναιρεσείοντος τῶν ὑποβληθεισῶν κατὰ τὴν συζήτησιν, ἐφ' ᾗς ἐξεδόθη ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, προέτεινεν οὗτος, ὅτι εἰς τὸν ἀναιρεσίβλητον κυβερνήτην ρυμουλκοῦ κατεβάλλοντο βάσει τοῦ ρηθέντος Κανονισμοῦ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου δι' ἑξάωρον ἀπασχόλησιν ἡμερησίως δραχμαὶ 72 μέχρι τῆς 27.3.1963 καὶ δραχμαὶ 92 διὰ τὸ πέραν τῆς χρονολογίας ταύτης διάστημα, ἐπίσης δὲ διὰ δίωρον πλέον τοῦ ἑξαώρου ἐργασίαν, πραγματοποιουμένην παγίως καὶ σταθερῶς, πρόσθετος ἡμερησία ἀμοιβὴ ἐκ δραχμῶν 22 διὰ τὴν μέχρι τῆς 27.3.1963 χρο-

(*) Ἀνηρέθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 21768/1967 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ὡς ἐφετείου. Ἴδετε καὶ Α.Π. 269/1968, ΕΕΔ 27, 352.

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Ι. ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

Έννοιολογική διαφορά βιοτεχνίας άπὸ βιομηχανίας

Περίληψις ἐρωτήματος (Υπουργείου Ἐργασίας): Ἐὰν ἡ ὑπ' ἀριθ. 40/1967 ἀπόφασις τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν χημικῆς βιομηχανίας ἀπάσης τῆς χώρας δεσμεύῃ καὶ τὰς ὁμοειδεῖς πρὸς τὰς ἐν αὐτῇ ἀναφερομένας βιοτεχνικὰς ἐπιχειρήσεις.

Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους, Τμ. Β'

Γνωμοδότησις 765/1968

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Κ. Ρουμπάνης**
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. **Τ. Ντόκας**
Λοιπὰ μέλη: Οἱ κ.κ. *Π. Σοφιανόπουλος, Κ. Κωνσταντινίδης, Ἀθαν. Τομαρᾶς, Ἐρρ. Μέλλιος, Πλ. Μακρυγιάννης*, Νομικοὶ Σύμβουλοι, *Ι. Ματαράγκας, Κ. Διαλεκτός, Γ. Ἀντωνόπουλος, Εὐθ. Κυριάκης, Γ. Κλεφτοδήμος, Ε. Πετσαλάκης*, Πάρεδροι.

Ἐπὶ τοῦ πρόσθεν ἐρωτήματος τὸ Νομικὸν Συμβούλιον ἐγνωμοδότησεν ὡς ἀκολούθως:

Ἐννοιολογικὸς προσδιορισμὸς τῆς βιοτεχνίας ἐν σχέσει πρὸς τὴν βιομηχανίαν δὲν ἐγένετο νομοθετικῶς μέχρι τοῦδε. Κατὰ τὴν νομολογίαν τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας τὰ κριτήρια τῶν δύο τούτων ἐννοιῶν ἀνάγονται εἰς τὴν σπουδαιότητα τῶν τεχνικῶν ἐγκαταστάσεων, τὴν παραγωγικὴν ἱκανότητα, τὸν ἀριθμὸν τοῦ προσωπικοῦ, τὸ ὕψος τῶν κεφαλαίων καὶ ἐσόδων (Σ.τ.Ε. 2032/1961, 1239/1963). Εἶναι τοιτέστιν κυρίως ἡ «βιοτεχνία» περιορισμένη βιομηχανία, οὕτω ὀνομασθεῖσα αὕτη ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν ἀνεπτυγμένην καὶ σοβαρὰν βιοτεχνίαν, ἥτις ὁρίζεται διὰ τοῦ ὀνόματος «βιομηχανία».

Κατὰ ταῦτα αἱ διατάξεις περὶ ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας μισθωτῶν, ἐργαζομένων εἰς τινα βιομηχανίαν, δέον νὰ θεωρηθῶσιν ἰσχύουσαι καὶ διὰ τοὺς μισθωτοὺς τῆς ἀντιστοίχου βιοτεχνίας, ἐφ' ὅσον διὰ τοὺς τελευταίους τούτους δὲν καθορίσθησαν εἰδικῶς τὰ θέματα ταῦτα τῆς ἐργασίας των.

Ἐξ ἄλλου, αἱ ἐθνικαὶ ὁμοιοεπαγγελματικαὶ συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας, πρὸς ἃς ἐξομοιοῦνται καὶ αἱ διαιτητικαὶ ἀποφάσεις, αἱ ὑπογραφεῖσαι ἐνώπιον τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἢ κηρυχθεῖσαι γενικῶς ὑποχρεωτικαί, οἷα καὶ ἡ ἐν τῷ ἐρωτήματι μνημονευομένη ὑπ' ἀριθ. 40/1967 ἀπόφασις τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν τῆς χημικῆς βιομηχανίας ἀπάσης τῆς χώρας», δεσμεύουσι τὸ σύνολον τῶν ἐργοδοτῶν, οἵτινες ἀπασχολοῦσιν ἐργαζομένους εἰς τὸ ἐπάγγελμα, εἰς ὃ ἀφορῶσιν, ἀνεξαρτήτως τῆς ἰδιότητος ἢ τοῦ χαρακτηρισμοῦ τοῦ ἐργοδότου ὡς βιομηχάνου ἢ βιοτέχνου ἢ ὡς φυσικοῦ ἢ νομικοῦ προσώπου (Α.Π. 91/1962, Τμ. Β', ΕΕΔ 21, 329 καὶ Ὁλομελείας Ν.Σ.Κ. 171/1967).

Κατ' ἀκολουθίαν τῶν ἐκτεθέντων καταφατικὴ προσήκει ἀπάντησις ἐπὶ τοῦ ἐν ἀρχῇ ἀναφερομένου ἐρωτήματος.

ΙΙ. ΑΔΕΙΑΙ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

Χρόνος ἀπασχολήσεως μισθωτοῦ ὡς προϋπόθεσις δικαιώματος ἀδείας κατ' Α.Ν. 539/1945.

Περίληψις ἐρωτήματος (Υπουργείου Ἐργασίας): Ἐάν, οἱ συνδεόμενοι διὰ σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ἰατροὶ τῆς Δ.Ε.Η., ἀπασχολούμενοι ἐπὶ τρεῖς ἕως τέσσαρας ὥρας ἡμερησίως, δικαιοῦνται τῆς ὑπὸ τοῦ ἀ.ν. 539/1945 προβλεπομένης ἐτησίας μετ'

νικὴν περίοδον καὶ ὀκταώρου καὶ 28,60 διὰ τὸν μετέπειτα χρόνον, οὕτως ὥστε δι' ὀκτάωρον ἐργασίαν ἐλάμβανεν οὗτος ὀκταώρου 94 ἡμερησίως κατὰ τὴν πρώτην ὡς ἄνω περίοδον καὶ ὀκταώρου 130,60 κατὰ τὴν δευτέραν τοιαύτην, δι' ὃ πρὸς ἐξεύρεσιν τῆς διαφορᾶς, περὶ ἧς ἡ ὑπὸ δίκην ἀγωγή, μεταξὺ καταβλητέων καὶ καταβληθεισῶν ἀποδοχῶν δέον νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν τὸ σύνολον τοῦ βασικοῦ μισθοῦ τοῦ ἀντιστοιχοῦντος εἰς ὀκτάωρον ἐργασίαν (ἤτοι ἀνεξαρτήτως τοῦ μεγέθους τῶν δι' ἐξάωρον ἀπασχόλησιν προβλεπομένων ὑπὸ τοῦ Κανονισμοῦ ἀποδοχῶν). Ὡς δὲ δείκνυται ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, τὸν τοιοῦτον ἰσχυρισμόν, ἀσκοῦντα οὐσιώδη ἐπιρροὴν εἰς τὴν ἔκβασιν τῆς δίκης, δὲν ἠρεύνησε τὸ δικάσαν Πρωτοδικεῖον, καταστάσης οὕτω ἀναιρετέας τῆς ἀποφάσεώς του κατ' ἄρθρον 807 ἐδ. 7 Πολ. Δικονομίας καὶ συμφώνως πρὸς τὸν βάσιμον μόνον λόγον τοῦ ἀναιρετηρίου (*).

(*) Ἀνηρέθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 3378/1967 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Πειραιῶς ὡς ἐφετείου.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΚΑΤΑ ΠΟΣΟΝ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΩΣ ΝΟΜΟΥ 2112)1920

Ὑπὸ τῆς Συντάξεως

Ἡ κατὰ τὸν νόμον 2112/1920, ὡς ἐτροποποιήθη, ὑπὸ τοῦ νόμου 4558/1930 (ΕΕΔ 22, 63 ἐπ., ἵνα κωδικοποίησις τῶν ἰσχυουσῶν διατάξεων) ἀνωτάτη ἀποζημίωσις τῶν ἀπολυομένων ἄνευ προειδοποιήσεως ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων ἀνέρχεται εἰς ἀποδοχὰς 24 μηνῶν, κατὰ τὴν ἐν ἄρθρῳ 3 τοῦ νόμου τούτου ἔννοιαν (Α.Π. 399/1947, ΕΕΔ 7, 71, Α.Π. 72/1948, ΕΕΔ 7, 233, Α.Π. 142/1948, ΕΕΔ 7, 396).

Ὑφίστανται ὅμως οἱ ἑξῆς περιορισμοί: Κατὰ τὸ ἄρθρον 5 § 1 τοῦ νόμου 3198/1955, προκειμένου περὶ ὑπαλλήλων, αἱ μηνιαῖαι αὐτῶν ἀποδοχαὶ δὲν λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν καθ' ὃ ποσὸν ὑπερβαίνουν τὸ ὀκταπλάσιον τοῦ ἀνειδικεύτου ἐργάτου, πολλαπλασιαζόμενον ἐπὶ τὸν ἀριθμὸν 30.

Τὸ ἡμερομίσθιον τοῦ ἀνειδικεύτου ἐργάτου κατὰ τὴν ἰσχύουσαν ἀπὸ 14.2.1967 ἐθνικὴν συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας (ΕΕΔ 26, 325) εἶναι δραχμαὶ 90, ἑπομένως αἱ λαμβανόμεναι ὑπ' ὄψιν μηνιαῖαι ἀποδοχαὶ τῶν ὑπαλλήλων εἶναι δραχμαὶ 90 Χ 8 = 720 Χ 30 = 21.600, ἔστω καὶ ἂν ὁ ὑπάλληλος ἀμείβεται δι' ἀνωτέρου μισθοῦ, ὡς ἐπιτρέπει τοῦτο ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 25 § 2 τοῦ νόμου 3239/1955 «περὶ τρόπου ρυθμίσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας».

Ἡ ἀνωτέρω διάταξις τοῦ ἄρθρου 5 § 1 τοῦ νόμου 3198/1955 ἰσχύει καὶ ἐφαρμόζεται (Πρωτοδικεῖου Ἀθηνῶν 8555/1960, ΕΕΔ 19, 1068, ἔνθα σχετικαὶ μας).

Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον θέλει ὑπολογισθῇ καὶ τὸ ½ τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112/1920 διὰ τοὺς ἀπολυομένους μετὰ νόμιμον προειδοποίησιν ἰδιωτικοὺς ὑπαλλήλους (ἄρθρον 2 νόμου 3198/1955).

Ἄλλος περιορισμὸς κατὰ ποσὸν τῆς ἀποζημιώσεως ταύτης εἶναι ὁ τοῦ ἄρθρου 2 § 2 τοῦ ἀ.ν. 173/1967 (ΕΕΔ 26, 1417).

Ἡ διάταξις ὁρίζει τὰ ἑξῆς: Εἰς ἃς περιπτώσεις ἐργοδότης τυγχάνει τὸ Δημόσιον ἢ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου ἢ Τράπεζαι ἢ Ἐπιχειρήσεις καὶ Ὀργανισμοὶ Κοινῆς Ὠφελείας (Δ.Ε.Η., Ο.Τ.Ε., Ἑταιρεῖαι Ὕδατων κλπ.) ἢ Ἐπιχειρήσεις ἐπιχορηγούμεναι ὑπὸ τοῦ Κράτους ἢ ὑπὸ τοῦ νόμου 2112, ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη καὶ

ἀποδοχῶν ἀδείας.

Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους, Τμ. Β'

Γνωμοδότησις 694/1968

Πρόεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Κ. Ρουμπάνης**

Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. **Τ. Ντόκας**

Λοιπὰ μέλη: Οἱ κ.κ. *Π. Σοφιανόπουλος, Κ. Κωνσταντινίδης, Ἀθ. Τομαρᾶς, Πλ. Μακρυγιάννης, Π. Κορδογιαννόπουλος*, Νομικοὶ Σύμβουλοι, *Ι. Ματαράγκας, Κ. Διαλεκτός, Γ. Ἀντωνόπουλος, Εὐθ. Κυριάκης, Γ. Κλεφτοδήμος, Ε. Πετσαλάκης*, Πάρεδροι.

Ἐπὶ τοῦ πρόσθεν ἐρωτήματος τὸ Νομικὸν Συμβούλιον ἐγνωμοδότησεν ὡς ἀκολούθως:

Ἐν τῷ ἀ.ν. 539/1945 «περὶ χορηγήσεως κατ' ἔτος εἰς τοὺς μισθωτοὺς ἀδειῶν μετ' ἀποδοχῶν» δὲν ὑφίσταται διάταξις, προβλέπουσα ἐὰν ὁ δικαιούμενος ἀδείας μισθωτὸς δέον νὰ ἀπασχολῆται κατὰ πλήρες ὡράριον ἐργασίας. Ἀπὸ τοῦ ἄρθρου ὅμως 666 τοῦ Α.Κ. παραλλήλως ἰσχύοντος ὁρίζονται τὰ ἑξῆς: «Ὁ μισθωτὴς ἐργασίας, καταναλισκούσης ἐντελῶς ἢ οὐσιωδῶς τὰς παραγωγικὰς δυνάμεις τοῦ ἐκμισθωτοῦ, ὑποχρεοῦται νὰ χορηγῇ κατ' ἔτος εἰς αὐτὸν ἄδειαν τοὐλάχιστον δέκα μὲν συνεχῶν ἡμερῶν, ἐὰν ἡ σχέσις τῆς συμβάσεως ὑφίσταται ἄνευ διακοπῆς ἀπὸ ἐτῶν ἤδη, δέκα πέντε ἡμερῶν, ἐὰν ἡ σχέσις ὑφίσταται ἀπὸ πέντε ἐτῶν, εἴκοσι δὲ ἡμερῶν, ἐὰν ἡ σχέσις ὑφίσταται ἀπὸ δέκα πέντε ἐτῶν. Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἀδείας ὁ ἐκμισθωτὴς δικαιοῦται εἰς τὸν μισθόν».

Οὕτω ὡς προϋπόθεσις τῆς ἐν λόγῳ ἀδείας θεσπίζεται ὑπὸ τοῦ ἀν. νόμου ἡ ἐντελὴς ἢ οὐσιαστικὴ κατανάλωσις τῶν παραγωγικῶν δυνάμεων τοῦ ἐκμισθωτοῦ ἐκ τῆς παρεχομένης ὑπὸ τούτου συνεχοῦς ἐργασίας, ἧς ἐντεῦθεν ἀναγκαία παρίσταται ἡ διακοπὴ πρὸς ἀνανέωσιν τῶν δυνάμεών του καὶ μείζονα τούτου ἀπόδοσιν. Ἡ προϋπόθεσις αὕτη, προκειμένου περὶ ἐκμισθωτῶν ἰατρῶν, δέον νὰ θεωρηθῇ πληρουμένη ἐκ τῆς καθημερινῆς αὐτῶν ἀνὰ τρίωρον ἢ τετράωρον συνεχοῦς ἐργασίας, τοσοῦτον μᾶλλον, καθ' ὅσον κυρία καὶ πλήρης ἐπιστημονικὴ ἀπασχόλησις τούτων παρὰ νομικοῖς προσώποις δὲν προβλέπεται κατὰ κανόνα διὰ μείζονα χρόνον (βλέπετε καὶ ἄρθρον 2 ν.δ. 3623/1956).

Κατ' ἀκολουθίαν τῶν ἐκτεθέντων καταφατικὴ εἶναι ἡ ἀπάντησις ἐπὶ τοῦ ἀνωτέρω ἐρωτήματος.

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

81383/4427/1968 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί καθορισμού ώρων λειτουργίας οπωρολαχανοπωλείων Πατρών.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 354 της 25 Ιουλίου 1968)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις της

συνεπληρώθη μεταγενεστέρως, οφειλομένη αποζημίωσις δεν δύναται να υπερβαίνη, εις πάσαν περίπτωσιν, το ποσόν των 240.000 δραχμών, καταργουμένης πάσης αντιθέτου ειδικής διατάξεως νόμου ή συμβάσεως οιασδήποτε μορφής ή τυχόν υπάρχοντος έθίμου.

Τέλος, κατ' άρθρον 3 του αυτού ά.ν. 173/1967, εις ας περιπτώσεις ειδική διάταξις νόμου ή κανονισμού ή συμβάσεως, αναφερομένης εις Ανωνύμους Εταιρείας ή Κοινοπραξίας Επιχειρήσεις (π.χ. σύμβασις έξαγορας Η.Ε.Α.Π. - Δ.Ε.Η. κλπ.) προβλέπει την καταβολήν εις υπαλλήλους κατά τον χρόνον της απομακρύνσεώς των εκ της εργασίας και έτέρας προσθέτου αποζημιώσεως πέραν της εκ του νόμου 2112 προβλεπομένης, ή αποζημίωσις αύτη δεν δύναται να υπερβαίνη ποσοστόν 15% της υπό της ανωτέρω παραγράφου 2 του άρθρου 2 του παρόντος οριζομένης.

Σημειωτέον, ότι διά του άρθρου 5 του ά.ν. 99/1967 (ΕΕΔ 26, 1090) ωρίζετο διά πάντα εργοδότην, ότι η αποζημίωσις δεν δύναται εις πάσαν περίπτωσιν να υπερβαίνη το ποσόν των 240.000 δραχμών, καταργουμένης πάσης αντιθέτου ειδικής διατάξεως νόμου ή συμβάσεως οιασδήποτε μορφής ή τυχόν υπάρχοντος έθίμου.

Διά του άρθρου όμως 2 του ά.ν. 173/1967 κατηργήθη το άρθρον 5 του ά.ν. 99/1967, αφ' ής Ισχυσε, και ενομοθετήθη ο περιορισμός κατά πασών της αποζημιώσεως εις τους αναφερομένους εις την διάταξιν εργοδότας.

Ο νόμος 2112/1920 (άρθρον 3) καθορίζει την εν αυτή αποζημίωσιν, πλην αν εκ συμβάσεως ή έθίμου οφείλεται μεγαλυτέρα αποζημίωσις. Περιορίζεται λοιπόν μέχρι του ανωτέρω ποσού του ά.ν. 173/1967 ή εφαρμογή της ανωτέρω διατάξεως διά τους αναφερομένους εις τον ά.ν. 173/1967 εργοδότας, ενώ καταλείπεται υπό του νόμου ελευθέρα ή σύμβασις διά τους λοιπούς εργοδότας.

Η αποζημίωσις του νόμου 2112/1920 γεννάται άμα τη απολύσει του μισθωτού, συνεπώς δεν υπάγονται εις τους περιορισμούς του ά.ν. 173/1967 απολύσεις, αι οποίαι εγένοντο πρό της ισχύος τούτου (πρό δηλαδή της 31 Οκτωβρίου 1967).

Δύναται όμως να τεθή διά τους περιορισμούς τούτους ζήτημα, αν συμπορεύωνται προς την αρχήν του άρθρου 3 του Συντάγματος περί Ισότητος, διά την οποίαν εκρίθη, ότι δεν αποκλείει την νομοθέτησιν εξαιρέσεων ή διακρίσεων, εφ' όσον όμως αύται επιβάλλονται εξ αποχρώντων λόγων δημοσίου ή κοινωνικού συμφέροντος. (Ίδετε προχείρως Α.Π. 16/1963, ΕΕΔ 22, 288, και Α.Π. 553/1967, Ολομελείας, ΕΕΔ 27, 3 επ., και τα αυτόθι σημειούμενα).

καταγράφου 1 του άρθρου 2 του ν.δ. 4020/1959 «περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως ενίων διατάξεων εργατικών τινων νόμων». 2) Την από 13.6.1968 γνωμοδοτησιν του Εθνικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Κοινωνικής Πολιτικής, αποφασίζομεν:

1) Καθορίζομεν τας ώρας λειτουργίας των οπωρολαχανοπωλείων πόλεως Πατρών εις 70 ώρας εβδομαδιαίως, του δε υπαλληλικού προσωπικού αυτών εις 48 τοιαύτας.

2) Αι ώραι ανοίγματος και κλεισίματος των ως άνω καταστημάτων καθ' εκάστην καθορισθήσονται δι' αποφάσεως του οικείου Νομάρχου μετά γνώμην των ενδιαφερομένων εργοδοτικών και υπαλληλικών οργανώσεων και της οικείας Αστυνομικής Αρχής, εντός του πλαισίου των υπό της προηγουμένης παραγράφου καθοριζομένων ώρων εβδομαδιαίως.

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 9 Ιουλίου 1968.

—

94356/5187/1968 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί ανακλήσεως της υπ' αριθ. 88907/4788/1968 ημετέρας αποφάσεως «περί καθορισμού ωραρίου εργασίας καταστημάτων χονδρικής πωλήσεως ψιλικών και ζαχαρωδών προϊόντων περιοχής Δήμου Αθηναίων».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 355 της 26 Ιουλίου 1968)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις του άρθρου 5 του π.δ. της 8/15.4.1932 «περί κωδικοποιήσεως των διατάξεων των νόμων περί χρονικών ορίων εργασίας εις τα καταστήματα κλπ.». 2) Τας διατάξεις του άρθρου 1 του ν.δ. 4020/1959 «περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως ενίων διατάξεων εργατικών τινων νόμων». 3) Την υπ' αριθ. 94348/6409/1965 ημετέραν απόφασιν «περί καθορισμού ωρών λειτουργίας εμπορικών καταστημάτων και εργασίας του πάσης φύσεως προσωπικού αυτών». 4) Την από 22.7.1968 αναφοράν ενίων καταστηματαρχών, αποφασίζομεν:

Ανακαλούμεν την υπ' αριθ. 88907/4788/1968 ημετέραν απόφασιν «περί καθορισμού ωραρίου εργασίας καταστημάτων χονδρικής πωλήσεως ψιλικών και ζαχαρωδών προϊόντων περιοχής Δήμου Αθηναίων»(*).

Η παρούσα, ης η εφαρμογή άρχεται από 25.

(*) ΕΕΔ 27, 965.

7.1968, δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως, κοινοποιηθήσεται δε προ της δημοσιεύσεως προς εφαρμογήν.

Εν Αθήναις τη 24 Ιουλίου 1968

—

95901/4496/1968 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί περαιτέρω παρατάσεως ισχύος συλλογικής συμβάσεως εργασίας εργατών κεραμοποιών άπασης της χώρας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 356 της 26 Ιουλίου 1968)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 4 του ν. 3239/1955, 2) Σχετικήν γνωμοδότησιν του Εθνικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Κοινωνικής Πολιτικής, ληφθείσαν κατά την συνεδρίασιν αυτού της 25.7.1968 και 3) την υπ' αριθ. 50110/2034/1968 απόφασιν ημών, αποφασίζομεν:

Ανατείλομεν επί τριμηνον χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρις 26.10.1968, την επέλευσιν των εννόμων αποτελεσμάτων της καταγγελίας της από 11.5.1966 συλλογικής συμβάσεως εργασίας εργατών κεραμοποιών άπασης της χώρας (Φ.Ε.Κ. 538, τεύχος Β' της 2.6.1966).(*)

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 26 Ιουλίου 1968

—

95204/4433/1968 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί δημοσιεύσεως εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της από 17.7.1968 συλλογικής συμβάσεως εργασίας «περί καθορισμού των όρων αμοιβής του προσωπικού του Κλάδου Εκμεταλλεύσεως του Συστήματος Υδρεύσεως της Ανωνύμου Ελληνικής Εταιρείας Υδάτων Α.Π.Ε.», του υπαγομένου εις τας διατάξεις του ισχύοντος Κανονισμού προσωπικού.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 362 της 31 Ιουλίου 1968)

Έχοντες υπ' όψιν τας διατάξεις του ν. 3239/1955, ως ετροποποιήθησαν και συνεπληρώθησαν μεταγενεστέρως ιδίως του ν.δ. 3755/1957, αποφασίζομεν:

Όπως δημοσιευθή εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως η εν θέματι συλλογική σύμβασις εργασίας, κατατεθείσα ημίν την 17.7.1968, συνταχθέντος προς τούτο του υπ' αριθ. 934/1968 πρακτικού καταθέσεως, ής έχει ως ακολούθως:

Ειδική συλλογική σύμβασις εργασίας

Περί καθορισμού των όρων αμοιβής του προσωπικού του κλάδου Εκμεταλλεύσεως του Συστήματος Υδρεύσεως της Ανωνύμου Ελληνικής Εταιρείας Υδάτων Αθηνών, Πειραιώς, Περιχώρων, του υπαγομένου εις τας διατάξεις του ισχύοντος Κανονισμού προσωπικού, του κυρωθέντος δια του ν.δ. της 30.1/18.2.1946 και τροποποιηθέντος δια των ν.δ. 62/1962 και 811/1962.

Εν Αθήναις σήμερον την 17ην Ιουλίου 1968 εν τω καταστήματι του Υπουργείου Εργασίας, επί παρουσία του Διευθυντού προϊσταμένου της παρά τω Υπουργείω Εργασίας Διευθύνσεως Αμοιβής Εργασίας Διευθυντού Γεωργίου Παπανικολάου, ειδικώς εξουσιοδοτημένου κατά τας διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 5 του ν. 3239/1955, δυνάμει της υπ' αριθ. 92300/4302/17.7.1968 αποφάσεως του Υπουργού Εργασίας δια την επί παρουσία αυτού κατάρτισιν και υπογραφήν συλλογικών συμβάσεων εργασίας, παρισταμένου και του εκπροσώπου του εποπτεύοντος Υπουργείου Δημοσίων Έργων Διευθυντού του Υπουργείου τούτου Χαραλάμπους Κατσουλίδη, ειδικώς εξουσιοδοτημένου κατά τας διατάξεις της παραγράφου 4 του άρθρου 21 του ν. 3239/1955, δυνάμει της υπ' αριθ. Δ. 11605/15.7.1968 αποφάσεως του Υπουργού Δημοσίων Έργων, συμφωνούντος προς τους όρους της παρούσης, οι κάτωθι υπογεγραμμένοι αφ' ενός ο Στυλιανός Μανιδάκης, πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου της Ανωνύμου Ελληνικής Εταιρείας Υδάτων των πόλεων Αθηνών, Πειραιώς και Περιχώρων, ως εξουσιοδοτημένος εκπρόσωπος αυτής, δυνάμει του συνημμένου υπ' αριθ. 40470/16.7.1968 εγγράφου αυτής, και αφ' ετέρου οι Παναγιώτης Κοκκουλάς, πρόεδρος, και Παναγιώτης Καλημέρης, γενικός γραμματεύς του Συλλόγου Υπαλλήλων Ελληνικής Εταιρείας Υδάτων, ως εκπροσωπούντες το υπαλληλικόν, υπηρετικόν και εργατοτεχνικόν προσωπικόν του Κλάδου Εκμεταλλεύσεως και Συστήματος της Υδρεύσεως Αθηνών, Πειραιώς, Περιχώρων, δεόντως εξουσιοδοτημένοι, ως προκύπτει εκ του συνημμένου τη παρούση εξουσιοδοτικού εγγράφου υπ' αριθ. 20/17.6.1968, έχοντες δε υπ' όψιν και τας υπ' αριθ. Δ. 11416/28.5.1968, Δ. 11524/11.6.1968 και Δ. 11605/15.7.1968 αποφάσεις του εποπτεύοντος Υπουργείου Δημοσίων Έργων, συνεφώνησαν και συνεπέρασαν την υπογραφήν της παρούσης ειδικής συλ-

(*) ΕΕΔ 25, 1424.

λογικής συμβάσεως καθορισμού των όρων άμοιβής του προσωπικού του Κλάδου Εκμεταλλεύσεως του Συστήματος Τορύσεως Αθηνών, Πειραιώς, Περιχώρων, του υπαγομένου εις τας διατάξεις του ισχύοντος Κανονισμού προσωπικού, του κυρωθέντος υπό του Δ.Δ. της 30.1/18.2.1946 και τροποποιηθέντος υπό των Δ.Δ. 62/1962 και 811/1962, ως εξής:

Άρθρον 1

Α'. Μόνιμον τεχνικών, διοικητικών και οικονομικών υπαλληλικών προσωπικών

Οι κατά την 29 Φεβρουαρίου 1968 οργανικοί μηνιαίοι μισθοί, κατά βαθμόν και κατηγορίαν, του κατά τα άρθρα 10 και 11 του Κανονισμού προσωπικού μονίμου υπαλληλικού προσωπικού (διοικητικού, οικονομικού και τεχνικού) αναπροσαρμοζόμενοι καθορίζονται από 1 Μαρτίου 1968 ως κατωτέρω:

	Δραχμαί
1. Προϊστάμενος Υπηρεσιών Α'	6.967
2. Προϊστάμενος Υπηρεσιών Β'	5.987
3. Τμηματάρχης Α'	5.392
4. Τμηματάρχης Β'	4.629
5. Λογιστής Α' ή εργοδηγός Α'	4.226
6. Λογιστής Β' ή εργοδηγός Β'	3.890
7. Λογιστής Γ' ή εργοδηγός Γ'	3.566
8. Υπολογιστής Α' ή υπεργοδηγός Α'	3.328
9. Υπολογιστής Β' ή υπεργοδηγός Β'	2.981
10. Βοηθός ή επόπτης	2.680
11. Γραφεύς ή επιστάτης	2.533

Β'. Μόνιμον υπηρετικών προσωπικών

Οι κατά την 29 Φεβρουαρίου 1968 οργανικοί μηνιαίοι μισθοί κατά βαθμόν και κατηγορίαν του κατά το άρθρον 18 του Κανονισμού προσωπικού μονίμου υπηρετικού προσωπικού αναπροσαρμοζόμενοι καθορίζονται από 1 Μαρτίου 1968 ως κατωτέρω:

	Δραχμαί
1. Αρχικλητήρ	3.103
2. Κλητήρ Α' ή φύλαξ Α'	2.631
3. Κλητήρ Β' ή φύλαξ Β'	2.374
4. Κλητήρ Γ' ή φύλαξ Γ'	2.302
5. Καθαρίστρια Α'	2.002
6. Καθαρίστρια Β'	1.859

Γ'. Μόνιμον εργατοτεχνικών προσωπικών

Τα κατά την 29 Φεβρουαρίου 1968 οργανικά ημερομίσθια, κατά βαθμόν και κατηγορίαν, του κατά το άρθρον 15 του Κανονισμού προσωπικού μονίμου εργατοτεχνικού προσωπικού αναπροσαρμοζόμενα καθορίζονται από 1 Μαρτίου 1968 ως κατωτέρω:

Κατηγορία Α'	Δραχμαί
1. Αρχιτεχνίτης	134
2. Τεχνίτης Α'	122
3. Τεχνίτης Β'	116
4. Βοηθός τεχνίτης Α'	108
5. Βοηθός τεχνίτης Β'	104
Κατηγορία Β'	
1. Αρχιτεχνίτης συντηρητής υδρομετρητών	114
2. Τεχνίτης συντηρητής υδρομετρητών Α'	108
3. Τεχνίτης συντηρητής υδρομετρητών Β'	106
4. Βοηθός τεχνίτης συντηρητής υδρομετρητών Α'	104
5. Βοηθός τεχνίτης συντηρητής υδρομετρητών Β'	102
Κατηγορία Γ'	
1. Εργάτης ειδικευμένος	102
2. Εργάτης ανειδίκευτος Α'	98
3. Εργάτης ανειδίκευτος Β'	96
Κατηγορία Δ'	
Φύλαξ υπαθρίων έργων	96

Άρθρον 2

Οι επό του άρθρου 1 της παρούσης καθοριζόμενοι οργανικοί μισθοί, ως και τα καθοριζόμενα οργανικά ημερομίσθια, εφαρμόζονται και επί του εκτάκτου προσωπικού επί τη βάσει της ισχυούσης σήμερον μισθολογικής κατατάξεως αυτού.

Άρθρον 3

1) Πάν ποσόν, καταβαλλόμενον υπό μορφήν προσθέτου παροχής πέραν των μισθών ή ημερομισθίων του μονίμου προσωπικού ή πέραν της αντιστοίχου μισθολογικής κατατάξεως του έκτακτου προσωπικού, θα τύχη της ιδίας ποσοστικής αυξήσεως, βάσει της οποίας αναπροσαρμόζονται οι κατά τα άρθρα 1 και 2 της παρούσης διαμορφωθέντες νέοι οργανικοί μισθοί και οργανικά ημερομίσθια του βαθμού ή μισθολογικής κατατάξεως έκάστου εργαζομένου.

2) Της εφαρμογής της διατάξεως της ανωτέρω παραγράφου 1 του παρόντος ρητώς εξαιρούνται τα τυχόν καταβαλλόμενα ποσά δι' επιδόματα θέσεως, άτινα ουδεμίαν προσαύξησιν λαμβάνουν συνεπεία της παρούσης συμβάσεως.

3) Αι προσαυξήσεις πολυετούς υπηρεσίας και ευδοκίμου τριετούς παραμονής εν τω αυτώ βαθμώ υπολογισθήσονται δι' όσους δικαιούνται τούτων επί των νέων ηυξημένων μισθών και ημερομισθίων, ως εν άρθροις 1 και 2 της παρούσης καθορίζονται.

4) Τα οικογενειακά επιδόματα υπολογισθή-

σονται δι' ὅσους δικαιοῦνται τούτων ἐπὶ τῶν νέων ηὐξημένων μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων, ὡς ἐν ἄρθροις 1 καὶ 2 καὶ παράγραφος 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου 3 τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως καθορίζονται.

Ἄρθρον 4

Τὰ μέλη τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἀνωνύμου Ἑλληνικῆς Ἑταιρείας Ὑδάτων Α.Π.Π., τὰ λαμβάνοντα μισθόν, οἱ ἀνώτατοι ὑπάλληλοι αὐτῆς οἱ λαμβάνοντες τὴν 29 Φεβρουαρίου 1968 ὀργανικῶν μισθῶν ἀνωτέρων τῶν δραχμῶν 6.511 μηνιαίως ἢ ἀνήκοντες εἰς μισθολογικὴν κατάταξιν ἀνωτέραν τούτου, ὡς καὶ οἱ ἰατροὶ καὶ δικηγόροι αὐτῆς, δὲν περιλαμβάνονται εἰς τὴν διὰ τῶν ἄρθρων 1 καὶ 2 τῆς παρούσης ὁριζομένην ἀναπροσαρμογὴν ἀποδοχῶν.

Ἄρθρον 5

1) Ἡ παροῦσα εἰδικὴ συλλογικὴ σύμβασις ἀφορᾷ ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον τὸ μόνιμον καὶ ἔκτακτον προσωπικὸν τῆς Ἀνωνύμου Ἑλληνικῆς Ἑταιρείας Ὑδάτων Α.Π.Π., τὸ ἀπασχολούμενον εἰς τὸν κλάδον ἐκμεταλλεύσεως καὶ συντηρήσεως τοῦ δικτύου τῆς ὑδρεύσεως Α.Π.Π., τὸ ὁποῖον ἠδύνατο ἢ ἐδικαιοῦτο νὰ ἐνταχθῇ εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἰσχύοντος Κανονισμοῦ προσωπικοῦ, τοῦ κυρωθέντος ὑπὸ τῶν Β.Δ. τῆς 30/1 - 18.2.1946 καὶ τροποποιηθέντος ὑπὸ τῶν Β.Δ. 62/1962 καὶ 811/1962, καὶ δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν α) ἐπὶ τοῦ προσωπικοῦ τοῦ ἀνήκοντος εἰς τὴν δύναμιν τοῦ Συλλόγου Ἐπιστημονικοῦ Προσωπικοῦ τῆς Ἑλληνικῆς Ἑταιρείας Ὑδάτων καὶ β) ἐπὶ τοῦ προσωπικοῦ τοῦ ἀπασχολουμένου εἰς τὰ ἔργα ἐπεκτάσεως καὶ βελτιώσεως τοῦ δικτύου ὑδρεύσεως Α.Π.Π., ὅπερ διέπεται ὑπὸ εἰδικῆς διὰ τὸ προσωπικὸν τοῦτο συλλογικῆς συμβάσεως.

2) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης εἰδικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἄρχεται ἀπὸ 1 Μαρτίου 1968, ἡ δὲ διάρκεια ἰσχύος αὐτῆς συμφωνεῖται καὶ ὁρίζεται μέχρι καὶ τῆς 31 Δεκεμβρίου 1969, οἱ δὲ δυνάμει τῆς παρούσης καθοριζόμενοι μισθοὶ καὶ ἡμερομίσθια καὶ αἱ χορηγούμεναι αὐξήσεις ἔχουσιν ἐφαρμογὴν ἐν παντὶ ἀπὸ 1 Μαρτίου 1968.

3) Ἡ παροῦσα εἰδικὴ συλλογικὴ σύμβασις κατισχύει πάσης ἑτέρας, εἰδικῆς ἢ κλαδικῆς, καθοριζούσης ἄλλως τὰς ἀμοιβὰς ἢ τοὺς ὅρους ἐργασίας δι' εἰδικότητας ἐργαζομένων περιλαμβανομένας εἰς τὸ περὶ οὗ ἡ παροῦσα προσωπικὸν τῆς Ἀνωνύμου Ἑλληνικῆς Ἑταιρείας Ὑδάτων Α.Π.Π., ὅπερ θὰ διέπεται ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον ὑπὸ μόνης τῆς παρούσης εἰδικῆς συλλογικῆς συμβάσεως.

Οἱ συμβαλλόμενοι

(Ἕπονται ὑπογραφαί)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 24 Ἰουλίου 1968

—

95203/4434/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ δημοσιεύσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως τῆς ἀπὸ 17.7.1968 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας «περὶ καθορισμοῦ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τοῦ προσκαίρου προσωπικοῦ τῆς Ἀνωνύμου Ἑλληνικῆς Ἑταιρείας Ὑδάτων Α.Π.Π.», τοῦ ἀπασχολουμένου εἰς ἔργα ἐπεκτάσεως καὶ βελτιώσεως τοῦ δικτύου τῆς ὑδρεύσεως Α.Π.Π.

(Φ.Ε.Κ. τ. Β' φ. 362 τῆς 31 Ἰουλίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν καὶ συνεπληρώθησαν μεταγενεστέρως ἰδίως τοῦ ν.δ. 3755/1957, ἀποφασίζομεν:

Ὅπως δημοσιευθῇ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως ἡ ἐν θέματι συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας, κατατεθεῖσα ἡμῖν τὴν 17.7.1968, συντεχθέντος πρὸς τοῦτο τοῦ ὑπ' ἀριθ. 933/1968 πρακτικοῦ καταθέσεως, ἧτις ἔχει ὡς ἀκολούθως:

Εἰδικὴ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας

Περὶ καθορισμοῦ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τοῦ προσκαίρου προσωπικοῦ τῆς Ἀνωνύμου Ἑλληνικῆς Ἑταιρείας Ὑδάτων Α.Π.Π., τοῦ ἀπασχολουμένου εἰς τὰ ἔργα ἐπεκτάσεως καὶ βελτιώσεως τοῦ δικτύου τῆς ὑδρεύσεως Α.Π.Π. (Ἔργα τῆς ὑπ' ἀριθ. Δ. 52363/1956 ἀποφάσεως Ὑπουργείου Δημοσίων Ἔργων).

Ἐν Ἀθήναις σήμερον τὴν 17ην Ἰουλίου 1968 ἐν τῷ καταστήματι τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ Διευθυντοῦ Προϊσταμένου τῆς παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ Ἐργασίας Διευθύνσεως Ἀμοιβῆς Ἐργασίας Διευθυντοῦ Γεωργ. Παπανικολάου, εἰδικῶς ἐξουσιοδοτημένου κατὰ τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 3239/1955 δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 52300/4302/17.7.1968 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας διὰ τὴν ἐπὶ παρουσίᾳ αὐτοῦ κατάρτισιν καὶ ὑπογραφὴν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, παρισταμένων καὶ τοῦ ἐκπροσώπου ἐποπτεύοντος Ὑπουργείου Δημοσίων Ἔργων Διευθυντοῦ τοῦ Ὑπουργείου τούτου Χαριλάμπους Κατσαμπλίδη, εἰδικῶς ἐξουσιοδοτημένου κατὰ τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 4 τοῦ ἄρθρου 21 τοῦ νόμου 3239/1955 δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. Δ.11605/15.7.1968 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Δημοσίων Ἔρ-

γων, συμφωνούντος πρὸς τοὺς ὅρους τῆς παρούσης, οἱ κάτωθι ὑπογεγραμμένοι, ἀφ' ἑνὸς Στυλιανὸς Μανιδάκης, πρόεδρος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς ἐνταῦθα ἑδρευούσης Ἀνωνύμου Ἑλληνικῆς Ἑταιρείας Ὑδάτων τῶν Πόλεων Ἀθηνῶν, Πειραιῶς καὶ Περιχώρων, ὡς ἐξουσιοδοτημένος ἐκπρόσωπος αὐτῆς, δυνάμει τοῦ συνημμένου ὑπ' ἀριθ. 40471/16.7.1968 ἐγγράφου αὐτῆς, καὶ ἀφ' ἑτέρου οἱ Βασίλειος Μασούρας, πρόεδρος, καὶ Γεώργιος Ταμούλης, γενικὸς γραμματεὺς τοῦ Συνδέσμου Ἐργατοϋπαλλήλων Προσκαίρως Ἀπασχολουμένων Ε.Ε.Τ., ὡς ἐξουσιοδοτημένοι ἐκπρόσωποι αὐτοῦ, δυνάμει τοῦ ὑπ' ἀριθ. 282/14.6.1968 ἐγγράφου αὐτοῦ, ἅπαντες δεόντως ἐξουσιοδοτημένοι, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν συνημμένων τῇ παρούσῃ ἐξουσιοδοτικῶν ἐγγράφων, ἔχοντες δὲ ὑπ' ὄψιν καὶ τὰς ὑπ' ἀριθ. Α.11416/20.5.1968, Α. 11524/11.6.1968 καὶ Α. 11605/15.7.1968 ἀποφάσεις τοῦ ἐποπτεύοντος Ὑπουργείου Δημοσίων Ἔργων, συνηνέσησαν καὶ συνῆψαν τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης εἰδικῆς συλλογικῆς συμβάσεως καθορισμοῦ τῶν ἀποδοχῶν τοῦ προσκαίρου προσωπικοῦ, τοῦ ἀπασχολουμένου εἰς τὰ ἔργα ἐπεκτάσεως καὶ βελτιώσεως τοῦ δικτύου τῆς ὑδρεύσεως Α.Π.Π. (Ἔργα τῆς ὑπ' ἀριθ. Α.52363/1956 ἀποφάσεως Ὑπουργείου Δημοσίων Ἔργων):

Ἄρθρον 1

Οἱ κατὰ τὴν 29ην Φεβρουαρίου 1968 βασικοὶ κατὰ κατηγορίαν μισθοὶ καὶ βασικὰ κατὰ κατηγορίαν ἡμερομίσθια ἀναπροσαρμοζόμενα καθορίζονται ἀπὸ 1ης Μαρτίου 1968 ὡς κατωτέρω:

I. Ὑπαλληλικῶν προσωπικῶν ἐπὶ μηνιαίᾳ ἀντιμισθίᾳ:

	Νέος μισθὸς ἀπὸ 1.3.1968 Δραχμαί
1. Ἐπιβλέπων ἀρχιεπιστάτης	6.215
2. Ἀρχιεπιστάτης Α'	5.424
3. Ἀρχιεπιστάτης Β'	4.746
4. Ἐπιστάτης Α'	4.407
5. Ἐπιστάτης Β'	4.068
6. Χειριστὴς ἐκσκαπτικῶν καὶ ἀνυψωτικῶν μηχανημάτων Α'	4.746
7. Χειριστὴς ἐκσκαπτικῶν καὶ ἀνυψωτικῶν μηχανημάτων Β'	4.068
8. Χειριστὴς ἐκσκαπτικῶν καὶ ἀνυψωτικῶν μηχανημάτων Γ'	3.616
9. Συντηρητὴς μηχανημάτων	4.068
10. Ἠλεκτροσυγκολλητὴς Α'	4.068
11. Ἠλεκτροσυγκολλητὴς Β'	3.616
12. Ἠλεκτροσυγκολλητὴς Γ'	3.390
13. Σημειωτὴς Α'	3.164
14. Σημειωτὴς Β'	2.938
15. Ἀποθηκάριος	3.164
16. Ἀποθηκάριος - βοηθὸς	2.938

II. Ὑπηρετικῶν προσωπικῶν ἐπὶ μηνιαίᾳ ἀντιμισθίᾳ:

	Νέος μισθὸς ἀπὸ 1.3.1968 Δραχμαί
Φύλαξ	2.486

III. Ἐργατοτεχνικῶν προσωπικῶν ἐπὶ ἡμερομισθίῳ:

	Νέον ἡμερομίσθιον ἀπὸ 1.3.1968 Δραχμαί
1. Ἀρχιτεχνίτης	172
2. Τεχνίτης Α'	158
3. Τεχνίτης Β'	145
4. Τεχνίτης Γ'	136
5. Βοηθὸς τεχνίτης	127
6. Ἐργάτης Α'	120
7. Ἐργάτης Β'	115

Ἄρθρον 2

Ἔτι περαιτέρω συνεφωνήθησαν καὶ τὰ ἑξῆς:

1) Ὅτι ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης εἰδικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἄρχεται ἀπὸ 1ης Μαρτίου 1968, ἡ δὲ διάρκεια αὐτῆς συνομολογεῖται καὶ ὁρίζεται μέχρι καὶ τῆς 31ης Δεκεμβρίου 1969.

2) Ὅτι ἡ παροῦσα εἰδικὴ συλλογικὴ σύμβασις κατισχύει πάσης ἑτέρας εἰδικῆς ἢ κλαδικῆς συμβάσεως, καθοριζούσης ἄλλους τοὺς ἁμεσίας ἢ τοὺς ὅρους ἐργασίας δι' εἰδικότητας περιλαμβανομένας εἰς τὸ ἀνωτέρω προσωπικὸν τῆς Ἀνωνύμου Ἑλληνικῆς Ἑταιρείας Ὑδάτων Α.Π.Π., ὅπερ θὰ διέπεται ἐπὶ μόνης τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως.

Οἱ συμβαλλόμενοι

(Ἕπονται ὑπογραφαί)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 24 Ἰουλίου 1968

—

95921/4497/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ περαιτέρω παρατάσεως ἰσχύος συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ ἐργοστασίου λιπασμάτων Πτολεμαΐδος (Α.Ε. Β.Α.Λ.).

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 360 τῆς 30 Ἰουλίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς πα-

ραγράφων 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 3239/1955, 2) Σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 25.7.1968, καὶ 3) τὴν ὑπ' ἀριθ. 54752/2239/1968 ἀπόφασιν ἡμῶν, ἀποφασίζομεν:

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ τρίμηνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρι 30.10.1968, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐνώμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ἀπὸ 8.10.1966 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ ἐργοστασίου λιπασμάτων Πτολεμαΐδος (Α.Ε.Β.Α.Λ). Πρᾶξις καταθέσεως Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν 100/15.11.1966 (*).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 26 Ἰουλίου 1968

—

ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

31/1968 Ἀπόφ. Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν

Περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν λογιστῶν καὶ βοηθῶν λογιστῶν (**).

Τὸ κατὰ ν. 3239/1955 Δευτεροβάθμιον Διοικητικὸν Διαιτητικὸν Δικαστήριον Ἀθηνῶν,

Συγκείμενον ἐκ τῶν: Ἀριστοτ. Καλύβα, Ἐφέτου, ὡς προέδρου, Ι. Ποτήρη, Τμηματάρχου Ὑπουργείου Ἐργασίας, Κ. Μπέμπη, ἐκπροσώπου τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων, Α. Κομνίτη, ἐκπροσώπου τῶν ἐπαγγελματιῶν, ὡς δευτέρου ἐργοδοτικοῦ ἐκπροσώπου, Φ. Μακρῆ τακτικοῦ ἐργατικοῦ ἐκπροσώπου, καὶ Γ. Φιλιππίδη, δευτέρου ἐργατικοῦ ἐκπροσώπου, ὁρισθέντος ὑπὸ τῆς Ὁμοσπονδίας Ἰδιωτικῶν Ὑπαλλήλων Ἑλλάδος, ὡς μέλους.

Συνεδριάσαν δημοσίᾳ ἐν τῷ Ἐφετείῳ Ἀθηνῶν τὴν 24ην Μαΐου 1968, ἡμέραν Παρασκευήν καὶ ὥραν 10ην π.μ. παρουσίᾳ καὶ τοῦ Γραμματέως Ἰωάν. Ἀναγνώστου, ὑπαλλήλου τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, ἵνα ἀποφανθῇ ἐπὶ ὑποβληθεισῶν ἐφέσεων ὑπὸ τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων, τῶν Ἐμπορικῶν Συλλόγων Ἀθηνῶν, Πειραιῶς καὶ Θεσσαλονίκης καὶ τῆς Ὁμοσπονδίας Ἰδιωτικῶν Ὑπαλλήλων Ἑλλάδος κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 18/1968 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, τῶν τε ἐκκαλούντων καὶ ἐκκαλουμένων παραστάντων διὰ τῶν νομίμων ἐκπροσώπων των.

(*) ΕΕΔ 26, 525.

(**) Κατετέθη παρὰ τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν, κατ' ἄρθρον 20 νόμου 3239/1955, συνταχθείσης τῆς ἀριθ. 63 τῆς 5.8.1968 πράξεως καταθέσεως, καὶ ἐκοινοποιήθη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας τὴν 6.8.1968.

οἱτινες διώρισαν καὶ τοὺς πληρεξουσίους των, ὡς ἐν τοῖς πρακτικοῖς διαλαμβάνεται.

Προκειμένης συζητήσεως

καὶ διαπιστωθέντος ὑπὸ τοῦ προέδρου τῆ νομίμου τῆς συγκροτήσεως τοῦ Δικαστηρίου. Λαβόν γνῶσιν τῶν ἀναγνωσθεισῶν ἐφέσεων καὶ τῶν λοιπῶν ἐν τῷ φακέλῳ ἐγγράφων. Ἀκούσαν τῶν διαδίκων καὶ τῶν πληρεξουσίων των, ἀναπτυξάντων προφορικῶς τὰς ἀπόψεις των καὶ ἀναφερθέντων εἰς τὰ ὑποβληθέντα σημειώματά των, ὧν ἔλαβε γνῶσιν τὸ Δικαστήριον. Λαβόν ὑπ' ὄψιν καὶ τὰς ἀπόψεις τοῦ παραστάντος ἐκπροσώπου τοῦ Ὑπουργείου Συντονισμοῦ.

Ἰδὸν τὰ ἔγγραφα - σκεφθὲν κατὰ νόμον

1) Ἐπειδή, κατὰ τὴν κρατήσασαν ἐν τῷ Δικαστηρίῳ γνώμην, ὀρθῶς ἡ ἐκκαλουμένη ἐξετίμησε τὰς ἀπὸ 1.1.1965, ὅτε παρεσχέθη εἰς τοὺς ἐν διενέξει μισθωτοὺς ἡ τελευταία αὔξησις δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 17/1966 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν μέχρι τῆς ἡμερομηνίας ἐκδόσεως αὐτῆς (2.1.1968), ἐπελθούσας οἰκονομικὰς μεταβολάς, τὴν κατὰ τὴν ἀνωτέρω χρονικὴν περίοδον σημειωθεῖσαν αὔξησιν τοῦ τε Ἐθνικοῦ καὶ κατὰ κεφαλὴν εἰσοδήματος, ὡς καὶ τὰ λοιπὰ ἐν παραγράφῳ 3 τοῦ ἄρθρου 15 τοῦ νόμου 3239/1955 ἀναφερόμενα κριτήρια καὶ κατ' ἀκολουθίαν τούτων ὀρθῶς προέβη εἰς τὸν καθορισμὸν τῶν κατωτάτων ὁρίων ἀποδοχῶν αὐτῶν κατὰ τὸ ἐν αὐτῇ ὕψος. Οὐχ' ἧττον ὅμως τὸ παρὸν Δικαστήριον, λαμβάνον ὑπ' ὄψιν τὸ γεγονὸς ὅτι μετὰ τὴν ἔκδοσιν τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως ἐγένετο ἀναπροσαρμογὴ οὐ μόνον τοῦ μισθολογίου τῶν λοιπῶν ὑπαλλήλων Γραφείων (ὑ.ἀ. 5537/1968, Φ.Ε.Κ. 33 τ. Β΄ τῆς 18.1.1968), ἀλλὰ καὶ τῶν γενικῶς ἰσχυόντων κατωτάτων ὁρίων μισθῶν τῶν ὑπαλλήλων ἐν γένει (ὑ.ἀ. 15665/1968, Φ.Ε.Κ. 56 τ. Β΄, τῆς 7.2.1968) καὶ ὡς ἐκ τούτου ἀνετράπη ἡ ὑφισταμένη ἀπόστασις μεταξὺ τῶν ἀποδοχῶν τῶν ἐν λόγῳ κατηγοριῶν, τὸ ἐπίπεδον τῶν χορηγουμένων εἰς τοὺς ἐν διενέξει μισθωτοὺς ἀποδοχῶν ἐν σχέσει πρὸς τὸ ὑφιστάμενον σήμερον κόστος ζωῆς, τὴν ἐπιτευχθεῖσαν περαιτέρω βελτίωσιν τῶν οἰκονομικῶν συνθηκῶν, ὡς τοῦτο προκύπτει ἐκ τῆς ἐξελίξεως τῶν δεικτῶν βιομηχανικῆς παραγωγῆς καὶ ἀξίας λιανικῶν πωλήσεων, ὅσον καὶ τῆς προϋπολογιζομένης διὰ τὸ τρέχον ἔτος αὐξήσεως τοῦ ἀκαθαρίστου ἐγχωρίου προϊόντος καὶ τοῦ Ἐθνικοῦ εἰσοδήματος, τὴν οἰκονομοτεχνικὴν ἀντοχὴν τῶν ὑποχρέων ἐργοδοτῶν, τὸ γενικώτερον συμφέρον τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας, ὡς καὶ τὰ λοιπὰ ἐν παραγράφῳ 3 τοῦ ἄρθρου 15 τοῦ ν. 3239/1955 ἀναφερόμενα στοιχεῖα, κρίνει, κα-

τὰ τὴν κρατήσασαν ἐν αὐτῷ γνώμην, ὅτι ἐπιβάλλεται, ὅπως χορηγηθῇ καὶ δὴ ἀπὸ 1.6.1968 εἰς τοὺς ἐν διενέξει μισθωτοὺς αἴτησις ἐπὶ τῶν προϊσχυόντων κατωτάτων ὁρίων μισθῶν αὐτῶν κατὰ ποσοστὸν 17%. Ὡσαύτως παρίσταται ἀνάγκη, ὅπως ἀπὸ 1.6.1968 α) τὸ ἐπίδομα γάμου καθορισθῇ ἐπὶ τὰς αὐτὰς προϋποθέσεις, ὡς καὶ διὰ τοὺς λοιποὺς ὑπαλλήλους Γραφείων εἰς ποσοστὸν 10% ἐπὶ τοῦ βασικοῦ μισθοῦ, καθ' ὅσον λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν τοῦ κοινωνικοῦ αὐτοῦ χαρακτῆρος ἡ ἐπαγγελματικὴ διάκρισις τῶν ἐν διενέξει μισθωτῶν δὲν ἀποτελεῖ λόγον δικαιολογοῦντα τὴν κατὰ διάφορον τρόπον ρύθμισιν τοῦ θέματος τούτου καὶ β) προσδιορισθῇ καὶ διὰ τοὺς λογιστὰς ἢ διὰ τοὺς βοηθοὺς λογιστὰς προβλεπομένη ὑπὸ τῆς ἐκκαλουμένης αἴξησις τοῦ τελευταίου μισθολογικοῦ αὐτῶν κλιμακίου, μέχρι συμπληρώσεως ὑπηρεσίας τριακοντα ἐτῶν. Δέον ὅθεν, δεκτῶν καθισταμένων ἐν μέρει τῶν σχετικῶν παραπόνων τῆς ἐκκαλούσης ἐργατικῆς ὀργανώσεως καὶ ἀπορριπτομένων τῶν περὶ τοῦ ἀντιθέτου τοιούτων, νὰ μεταρρυθμισθῇ ἡ ἐκκαλουμένη κατὰ τὰ ἐν τῷ διατακτικῷ.

2) Ἐπειδή, κατὰ τὴν κρατήσασαν ἐν τῷ Δικαστηρίῳ γνώμην, ὀρθῶς ἡ ἐκκαλουμένη ἀπέρριψε τὸ αἴτημα περὶ καθιερώσεως ἐπιδόματος τέκνων, καθ' ὅσον τοιοῦτον ἤδη καταβάλλεται εἰς τοὺς περὶ ὧν πρόκειται μισθωτοὺς ἐκ τοῦ δυνάμει τοῦ ν.δ. 3868/1958 συσταθέντος Διανεμητικοῦ Λογαριασμοῦ Οἰκογενειακῶν Ἐπιδομάτων Μισθωτῶν καὶ δὲν προβλέπεται ἡ παροχὴ ταύτου ἐκ τῶν ἐργοδοτῶν εἰς τοὺς λοιποὺς ὑπαλλήλους Γραφείων. Δέον, ὅθεν, τὰ περὶ τοῦ ἀντιθέτου παράπονα τῆς ἐκκαλούσης ἐργατικῆς ὀργανώσεως νὰ ἀπορριφθοῦν ὡς ἀβάσιμα.

3) Ἐπειδή, κατὰ τὴν κρατήσασαν ἐν τῷ Δικαστηρίῳ γνώμην, ὀρθῶς ἡ ἐκκαλουμένη, εἰ καὶ ἄνευ εἰδικωτέρας αἰτιολογίας, ἀπέρριψε τὸ αἴτημα τῆς ἐκκαλούσης ἐργατικῆς ὀργανώσεως περὶ καθορισμοῦ ἰδιαιτέρου μισθολογίου τῶν κατ' ἀποκοπὴν ἀμειβομένων λογιστῶν καὶ βοηθῶν λογιστῶν, δεδομένου ὅτι τὰ ὑπὸ τῆς παρούσης καθοριζόμενα κατώτατα ὅρια μισθῶν ὀφείλονται διὰ πλήρη ἀπασχόλησιν, μειούμενα ἀναλόγως διὰ τοὺς ἐπὶ ἧσσονα χρόνον ἀπασχολουμένους καὶ συνεπῶς ἀφορῶσι καὶ εἰς τοὺς ἐκ τῶν ἐν διενέξει μισθωτῶν κατὰ τὸ μηνιαῖον σύστημα ἀμειβομένους καὶ ἐπὶ ἐλάσσονα τοῦ νομίμου ὡραρίου ἀπασχολουμένους. Δέον, ὅθεν, τὰ περὶ τοῦ ἀντιθέτου παράπονα τῆς ἐκκαλούσης ἐργατικῆς ὀργανώσεως νὰ ἀπορριφθοῦν ὡς ἀβάσιμα.

4) Ἐπειδή, κατὰ τὴν μείζονα ἐν τῷ Δικαστηρίῳ γνώμην, ὀρθῶς ἡ ἐκκαλουμένη ἐπανέλαβε τὸν διαλαμβανόμενον ἐν τῇ ὑπ' ἀριθ. 17/1966 ἀποφάσει τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν ἐννοιολογικὸν προσδιορισμὸν τῶν ὅρων «λογιστὴς» καὶ «βοηθὸς λογιστής», ὅστις κρίνεται, ἐν ὄψει τῆς διαμορφωθείσης ἐπὶ τοῦ θέματος νομολογίας, ὡς ἐπαρκῶς καλύπτων τὸ σχετικὸν αἴτημα τῆς ἐκκαλούσης ἐργατικῆς ὀργανώσεως, δεδομένου ὅτι διὰ τὸν τοιοῦτον προσδιορισμὸν ἐλήφθη ὡς κριτήριον ἀποκλειστικῶς τὸ ἀντικείμενον τῆς ἀπασχολήσεως καὶ συνεπῶς δὲν δικαιολογεῖται ἡ ὑπαγωγὴ εἰς τὴν παροῦσαν ρύθμισιν μισθωτῶν ἐχόντων μὲν σχέσιν μὲ τὴν λογιστικὴν ὀργάνωσιν τοῦ ἐργοδότου ἢ σχετικὰ τυπικὰ προσόντα (πτυχίον Α.Σ.Ο.Ε.Ε., Α.Β.Σ. κλπ.), ἀλλὰ μὴ ἀπασχολουμένων εἰς τὸ δι' ἑκατέραν περίπτωσιν καθοριζόμενον ἀντικείμενον ἐργασίας (πρβλ. 2αν σκέψιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 17/1966 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν). Τοιαύτη διάκρισις τῶν πτυχιούχων Ἀνωτάτων Σχολῶν παρίσταται δεδικαιολογημένη μόνον προκειμένου περὶ τῶν εἰς τὸ αὐτὸ ἀντικείμενον ἀπασχολουμένων ἔναντι τῶν μὴ πτυχιούχων λογιστῶν καὶ βοηθῶν λογιστῶν, τὸ μὲν διότι οὗτοι διὰ τῶν σπουδῶν ἐπικαθιστοῦσι τὴν προσκτωμένην διὰ τῆς ἀσκήσεως τοῦ λογιστικοῦ ἐπαγγέλματος ἰσόχρονον πεῖραν, τὸ δὲ ἵνα ὑπάρξῃ κίνητρον διὰ τὴν ἐπιστημονικὴν κατάρτισιν τῶν μετεχομένων τὸ λογιστικὸν ἐπάγγελμα. Δέον, ὅθεν, δεκτοῦ καθισταμένου ἐν μέρει τοῦ σχετικοῦ αἰτήματος τῆς ἐκκαλούσης ἐργατικῆς ὀργανώσεως, νὰ μεταρρυθμισθῇ ἡ ἐκκαλουμένη κατὰ τὰ ἐν τῷ διατακτικῷ.

5) Ἐπειδή, κατὰ τὴν κρατήσασαν ἐν τῷ Δικαστηρίῳ γνώμην, ὀρθῶς ἡ ἐκκαλουμένη, εἰ καὶ ἄνευ εἰδικωτέρας αἰτιολογίας, ἀπέρριψε τὰ αἰτήματα τῆς ἐκκαλούσης ἐργατικῆς ὀργανώσεως α) περὶ καθιερώσεως ἐπιδόματος κατὰ τὴν σύνταξιν τοῦ ἰσολογισμοῦ, β) καθιερώσεως ἐπιδόματος θέσεως διὰ τοὺς ἔχοντας τὴν εὐθύνην προϊσταμένου λογιστηρίου, γ) καθιερώσεως ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας διὰ τοὺς χειριστὰς λογιστικῶν μηχανῶν, δ) καθιερώσεως ἐπιδόματος ἐντατικῆς ἐργασίας μετὰ τὴν ἐπάνοδον ἐκ τῆς ἀδείας, διότι: Α) Ὡς πρὸς τὰ ὑπὸ στοιχεῖα α' καὶ β' αἰτήματα: Διὰ τῶν προσδιορισμῶν τοῦ ὑπὸ τῆς παρούσης καθορισθέντος μισθολογίου ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψιν τὸ ἀντικείμενον τῆς ἀπασχολήσεως καὶ ὁ χρόνος ὑπηρεσίας ἐν τῷ ἐπαγγέλματι. Ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ταύτην δὲν θεωρεῖται σκόπιμος ἡ ἀποδοχὴ τῶν διαληφθέντων αἰτημάτων, δεδομένου ὅτι ἡ κατάρτισις τοῦ ἰσολογισμοῦ ἀποτελεῖ ἐργασίαν ἀρρήκτως συνδεδεμένην πρὸς τὸ ἐπάγγελμα τοῦ λογιστοῦ, ὡς

λογιστιά δὲ χαρακτηρίζονται διὰ τῆς παρούσης καὶ οἱ παρακαλουθοῦντες καὶ κατευθύνοντες τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ λογιστικοῦ συστήματος. Ἐξ ἄλλου οἱ περὶ ὧν πρόκειται μισθωτοί, ὡς ἀσκοῦντες καθηκοντα προϋποθέτοντα εἰρείαν πεῖραν, ἔχουν μεγαλυτέραν ὑπηρεσίαν καὶ προϋπηρεσίαν, διακρινόμενοι ἐντεῦθεν μισθολογικῶς. Β) Ὡς πρὸς τὸ στοιχεῖον γ' αἴτημα: Ἐκ τῶν ἐν τῷ φακέλῳ τῆς δικογραφίας στοιχείων δὲν προέκυψεν, ὅτι οἱ περὶ ὧν πρόκειται μισθωτοὶ ἀπασχολοῦνται ὑπὸ συνθήκας δικαιολογούσας τὴν παροχὴν ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας. Γ) Ὡς πρὸς τὸ ὑπὸ στοιχεῖον δ' αἴτημα: Ὁ ἐξ ἀδείας ἐπαντρχόμενος μισθωτός, ἐκ τῶν περὶ ὧν ἡ παροῦσα, ἐποχρεοῦται, ὡς καὶ πρότερον, νὰ προσέρχεται εἰς τὰς ὑπηρεσίας του καὶ ὁ ἐργοδότης νὰ χρησιμοποιῇ ταύτας, ὡς ἀπαιτεῖ ἡ καλὴ πίστις καὶ τὰ συναλλακτικὰ ἤθη. Ἐὰν ἡ χρησιμοποίησις τῶν ὑπηρεσιῶν ἐκτεθῇ πέραν τοῦ νομίμου ἢ συμβατικοῦ ὡραρίου, ἐφίσταται ἀπαίτησις κατὰ τὰς γενικὰς περὶ ὑπερωριακῆς ἐργασίας διατάξεις. Διὰ τὴν παροχὴν ὅμως ἐντὸς τοῦ νομίμου ἢ τοῦ συμβατικοῦ ὡραρίου τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ μισθωτοῦ, καθ' ὃν τρόπον ἀπαιτεῖ ἡ καλὴ πίστις καὶ τὰ συναλλακτικὰ ἤθη, δὲν δικαιολογεῖται ἡ καθιέρωσις ἰδιαιτέρας ἀμοιβῆς διὰ τὴν μετὰ τὴν ἐπάνοδον ἐκ τῆς ἀδείας περίοδον. Λέον, ὅθεν, τὰ περὶ τοῦ ἀντιθέτου παράπονα τῆς ἐκκαλούσης ἐργατικῆς ὀργανώσεως νὰ ἀπορριφθοῦν ὡς ἀβάσιμα.

6) Ἐπειδή, κατὰ τὴν κρατήσασαν ἐν τῷ Δικαστηρίῳ γνώμην, ὀρθῶς ἡ ἐκκαλουμένη, εἰ καὶ σιγῇ, ἀπέρριψε τὸ αἴτημα τῆς ἐκκαλούσης ἐργατικῆς ὀργανώσεως περὶ ἐπαγωγῆς εἰς τὴν παροῦσαν ρύθμισιν ἁπάντων ἀνεξαιρέτως τῶν ἐργοδοτῶν, αἵτινες ἀπασχολοῦσι λογιστὰς καὶ βοηθοὺς λογιστῶν, δεδομένου ὅτι δὲν δικαιολογεῖται ἡ ἐφαρμογὴ τῆς παρούσης ἐπὶ τοῦ Δημοσίου καὶ τῶν Ν.Π.Δ.Δ., ὡς ἐκ τοῦ ἐφαρμοζομένου παρ' αὐτοῖς δημοσίου λογιστικοῦ ἢ ἰδιομόρφου λογιστικοῦ σχεδίου, πολλῷ δὲ μᾶλλον, ἐφ' ὅσον ἡ ὑπὸ κρίσιν διένξις δὲν ἐστράφη ἐναντίον τούτων. Παρίσταται δὲ ἀναγκαία ἡ περὶ ἐξαιρέσεως μνεία ἐν ὄψει τῆς ἐπ' ἀριθ. 172/1967 ἀποφάσεως τῆς Ὁλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου. Ἐξ ἑτέρου, ὡς ἐκ τοῦ ἰδιομόρφου συστήματος βαθμολογικῆς καὶ μισθολογικῆς ἐξελίξεως εἰς τὰς Τραπέζας καὶ τοὺς λοιποὺς ἐν τῇ οἰκείᾳ διατάξει τῆς ἐκκαλουμένης ἀναφερομένους ἐργοδότας, δὲν κρίνεται δεδικαιολογημένη ἡ ἐπ' αὐτῶν ἐφαρμογὴ τῆς παρούσης, ἥτις ἐξαιρεῖ τὴν μισθολογικὴν ἐξέλιξιν ἀποκλειστικῶς ἐκ τοῦ χρόνου ὑπηρεσίας καὶ ἡ ὁποία θὰ εἶχεν ὡς ἀποτέλεσμα τὴν ἀνατροπὴν τῆς διαβαθμίσεως τοῦ προσωπικοῦ τούτων. Λέον, ὅθεν, τὰ περὶ τοῦ ἀντιθέτου παράπονα τῆς ἐκκαλούσης ἐργατικῆς ὀργανώσεως νὰ ἀπορριφθοῦν ὡς ἀβάσιμα.

7) Ἐπειδή, κατὰ τὴν κρατήσασαν ἐν τῷ Δικαστηρίῳ γνώμην, ὀρθῶς ἡ ἐκκαλουμένη, εἰ καὶ σιγῇ, ἀπέρριψε τὸ αἴτημα τῆς ἐκκαλούσης ἐργατικῆς ὀργανώσεως περὶ θεωρήσεως τῶν ὑπὸ τῶν οἰκείων ἐργοδοτῶν ἐκδιδομένων πιστοποιητικῶν προϋπηρεσίας ὑπὸ τῶν κατὰ τόπους ἱδρυσταμένων ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων - μελῶν αὐτῆς - καὶ παροχῆς δυνατότητος ἀποδείξεως τῆς προϋπηρεσίας (ἐν ἀδυναμίᾳ ἐκδόσεως τοῦ οἰκείου πιστοποιητικοῦ) διὰ παντὸς νομίμου μέσου, δεδομένου ὅτι ἡ ἐπιβολὴ ὑποχρεώσεως πρὸς θεώρησιν τῶν πιστοποιητικῶν ὑπὸ τῶν ἐν λόγῳ ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων οὐδόλως θὰ ἠδύνατο νὰ θεωρηθῇ ὡς συντελεστικὴ τῆς γνησιότητος τούτων, ἐνῷ ἐνδεχομένως θὰ ἐδημιούργει δυσχερείας διὰ τοὺς μὴ ἔχοντας τὴν ἰδιότητα τοῦ μέλους αὐτῶν. Ἐξ ἄλλου, ἡ ἤδη ἰσχύουσα διάταξις τῆς ὑπ' ἀριθ. 17/1966 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Α.Δ. Ἀθηνῶν, ἣν ἐπανέλαβεν ἡ ἐκκαλουμένη, οὐδόλως ἀποκλείει, ἐν ἀντικειμενικῇ ἀδυναμίᾳ ἐκδόσεως τοῦ πιστοποιητικοῦ προϋπηρεσίας, τὴν ἀπόδειξιν ταύτης κατ' ἄλλον νόμιμον τρόπον. Λέον, ὅθεν, τὰ περὶ τοῦ ἀντιθέτου παράπονα τῆς ἐκκαλούσης ἐργατικῆς ὀργανώσεως νὰ ἀπορριφθοῦν ὡς ἀβάσιμα.

8) Ἐπειδή, κατὰ τὴν κρατήσασαν ἐν τῷ Δικαστηρίῳ γνώμην, ὀρθῶς ἡ ἐκκαλουμένη, εἰ καὶ σιγῇ, ἀπέρριψε τὸ αἴτημα περὶ καθορισμοῦ τῆς σχέσεως μεταξὺ τῶν διὰ τῆς παρούσης καθοριζομένων ὡρῶν ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας πρὸς τὰς εὐνοϊκωτέρας ρυθμίσεις καὶ οἰκειοθελεῖς αὐξήσεις, δεδομένου ὅτι ἡ σχέσις μεταξὺ τῶν ὑπὸ τῶν συλλογικῶν συμβάσεων καθοριζομένων ὡρῶν καὶ τῶν ὡρῶν τῶν ἀτομικῶν συμβάσεων ἐργασίας καθορίζεται ὑπὸ τοῦ νόμου 3239/1955 καὶ δὲν συντρέχει λόγος ἐξαιρετικῆς ρυθμίσεως, ἡ δὲ σχέσις ἐν συρροῇ συλλογικῶν συμβάσεων διέπεται ὑπὸ τῆς ἀρχῆς τῆς εὐνοϊκωτέρας ρυθμίσεως. Λέον, ὅθεν, τὰ περὶ τοῦ ἀντιθέτου παράπονα τῆς ἐκκαλούσης ἐργατικῆς ὀργανώσεως νὰ ἀπορριφθοῦν ὡς ἀβάσιμα.

9) Ἐπειδή, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου, ἐπιβάλλεται, ὅπως παρασχεθῇ εἰς τοὺς ὑποχρέους ἐργοδότας ἡ δυνατότης καταβολῆς τῶν ἐκ τῆς παρούσης προκυπτουσῶν ἀναδρομικῶν διαφορῶν εἰς τέσσαρας (4) ἰσοπόσους μηνιαίας δόσεις.

Διὰ ταῦτα

Δεχόμενον τύπῳ καὶ ἐν μέρει κατ' οὐσίαν

τὰς ὑποβληθείσας ἐφέσεις. Ἀπορρίπτον τὰ ὡς ἄνω ἐν τῷ σκεπτικῷ ἀπορριπτέα κριθέντα. Μεταρρυθμίζει ἐν μέρει τὴν ὑπ' ἀριθ. 18/1968 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Α.Δ. Ἀθηνῶν, ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τῶν: 1) τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων, 2) τῆς Γενικῆς Συνομοσπονδίας Ἐπαγγελματιῶν καὶ Βιοτεχνῶν Ἑλλάδος, 3) τῆς Πανελληνίου Ἑνώσεως Διπλωματούχων Μηχανικῶν καὶ Ἐργοληπτῶν Δημοσίων Ἔργων, 4) τῆς Πανελληνίου Ἑνώσεως Συνδέσμων Ἐργοληπτῶν Δημοσίων Ἔργων, 5) τοῦ Ξενοδοχειακοῦ Ἐπιμελητηρίου Ἑλλάδος, 6) τοῦ Ἐμπορικοῦ Συλλόγου Ἀθηνῶν, 7) τοῦ Ἐμπορικοῦ Συλλόγου Πειραιῶς, 8) τοῦ Ἐμπορικοῦ Συλλόγου Θεσσαλονίκης, 9) τοῦ Ἐμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου Ἀθηνῶν, 10) τῆς Ἑνώσεως Ἑλλήνων Ἐφοπλιστῶν καὶ Ναυτιλιακῶν Γραφείων καὶ 11) τοῦ Συνδέσμου Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν καὶ Ε.Π.Ε. ἀφ' ἑνός, καὶ ἀφ' ἑτέρου τῆς Ὁμοσπονδίας Ἰδιωτικῶν Ὑπαλλήλων Ἑλλάδος, ὡς ἀκολούθως:

1. Εἰς τὰς διατάξεις τῆς παρούσης ὑπάγονται οἱ ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ἀπασχολούμενοι λογισταὶ καὶ βοηθοὶ λογιστῶν εἰς πᾶσαν ἰδιωτικὴν ἐπιχείρησιν, ἐκμετάλλευσιν, ἵδρυμα ἢ σωματεῖον καθ' ἅπασαν τὴν χώραν, πλὴν τῶν κατωτέρω ἀναφερομένων ἐξαιρέσεων.

2. Λογιστὴς θεωρεῖται: α) ὁ ὑπεύθυνος κατευθύνων καὶ παρακολουθῶν τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ ὅλου λογιστικοῦ συστήματος εἰς ἑκάστην ἰδιωτικὴν ἐπιχείρησιν, ἐκμετάλλευσιν, ἵδρυμα ἢ σωματεῖον, β) ὁ τηρῶν τὰ ὑπὸ τοῦ Ἐμπορικοῦ Νόμου προβλεπόμενα λογιστικὰ βιβλία. Ὡς τοιαῦτα θεωροῦνται καὶ τὰ παριστάνοντα ἀφ' ἡμέρας εἰς ἡμέραν τὰς λαμβανούσας χώραν οἰκονομικὰς ἐν γένει πράξεις παρ' ἑκάστῃ ἐπιχειρήσει, ἐκμεταλλεύσει ἢ ἱδρύματι, ἔστω καὶ κατὰ κατηγορίας τοιούτων (ταμειακῶν, ἤτοι ἡμερολογίων ταμείου, μὴ ταμειακῶν, ἤτοι ἡμερολογίων διαφόρων πράξεων, ἡμερολογίων ἐμπορευμάτων, ἡμερολογίων ἀξιῶν κλπ.), ὡς καὶ εἰς ἃ καταχωροῦνται τὰ ἀπογραφόμενα περιουσιακὰ στοιχεῖα καὶ ἰσολογισμοί. Τήρησιν δὲ τῶν λογιστικῶν βιβλίων τούτων δὲν ἀποτελεῖ ἡ ἁπλῆ, κατ' ἀντιγραφήν, καταχώρισις τῶν ἐγγράφων, ἀλλὰ ἡ ἀνάλυσις τῆς οἰκονομικῆς πράξεως, λογιστικὴ διατύπωσις ταύτης καὶ καταχώρισις τῆς ἀναλόγου ἐγγραφῆς εἰς τὸ οἰκεῖον ἡμερολόγιον. Ὡς λογισταὶ θεωροῦνται καὶ οἱ κοστολόγοι.

3. Ὡς βοηθοὶ λογιστῶν θεωροῦνται οἱ ἀπασχολούμενοι, ὑπὸ τὰς κατευθύνσεις καὶ ὁδηγίας τῶν ὑπευθύνων λογιστῶν, εἰς τὰ λογιστήρια, διὰ τὴν τήρησιν καὶ ἐνημέρωσιν τῶν λογιστικῶν βιβλίων, ὡς καὶ τὴν σύνταξιν καταστάσεων ἢ ἄλλων ἐγγράφων, ἐνεχόντων ἀνάλυσιν καὶ λογιστικὴν διατύπωσιν οἰκονομικῶν πράξεων ἀρρήκτως συνδεομένων μὲ λογιστικὰ βιβλία, εἰς τὰ ὁποῖα κατὰ πλήρη ἀντιγραφὴν ἢ ἐν περιλήψει, κατόπιν ταῦτα καταχωροῦνται, μὴ ἀποκλειομένης καὶ τῆς ἀναθέσεως ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου τῆς ἐκτελέσεως ὑπ' αὐτῶν καὶ ἑτέρων ἐργασιῶν πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ νομίμου ὡραρίου.

4. Τὰ κατώτατα ὅρια μηνιαίων βασικῶν μισθῶν τῶν λογιστῶν ἀμφοτέρων τῶν φύλων καθορίζονται ὡς ἀκολούθως:

	Ἀπὸ 2.1.1968 δραχμαί	Ἀπὸ 1.6.1968 δραχμαί
Κατὰ τὴν πρόσληψιν	2.740	2.785
Μετὰ συμπλήρωσιν 3ετίας	3.190	3.190
» » » 6 »	3.550	3.660
» » » 9 »	4.000	4.140
» » » 12 »	4.400	4.615
» » » 15 »	4.850	5.090
» » » 20 »	5.250	5.565
» » » 25 »	5.750	6.110

Ἀ' ἕκαστον, ἐπὶ πλέον τῶν 25 ἐτῶν συμπληρουμένων, ἔτος ὑπηρεσίας τὸ ὡς ἄνω τελευταῖον κλιμάκιον βασικοῦ μισθοῦ τῶν δραχμῶν 6.110 αὐξάνεται (διὰ τὴν περίοδον ἀπὸ 1.6.1968 καὶ ἐφεξῆς) κατὰ ποσὸν δραχμῶν 105 μέχρι συμπληρώσεως βασικοῦ μισθοῦ δραχμῶν 6.635.

5. Τὰ κατώτατα ὅρια μηνιαίων βασικῶν μισθῶν τῶν βοηθῶν λογιστῶν ἀμφοτέρων τῶν φύλων καθορίζονται ὡς ἀκολούθως:

	Ἀπὸ 2.1.1968 δραχμαί	Ἀπὸ 1.6.1968 δραχμαί
Κατὰ τὴν πρόσληψιν καὶ μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 20οῦ ἔτους τῆς ἡλικίας	2.250	2.250
Κατὰ τὸ 1ον καὶ 2ον ἔτ. ὑπηρ.	2.370	2.370
» » 3ον » 4ον »	2.470	2.470
» » 5ον » 6ον »	2.580	2.680
» » 7ον » 8ον »	2.750	2.860
» » 9ον » 10ον »	2.900	3.050
» » 11ον » 12ον »	3.050	3.225
» » 13ον » 14ον »	3.250	3.440
» » 15ον » 16ον »	3.470	3.625
» » 17ον » 18ον »	3.650	3.810
» » 19ον » 20ὸν »	3.800	3.990

Ἀ' ἕκαστον, ἐπὶ πλέον τῶν 20 ἐτῶν συμπληρουμένων, ἔτος ὑπηρεσίας τὸ ὡς ἄνω τελευ-

ταία κλιμάκια βασικών μισθών των δραχμών 3.800 (διά την περίοδον άπό 2.1.1968 μέχρι 31.5.1968) καί 3.990 (διά την περίοδον άπό 1.6.1968 καί έφεξής) αὐξάνονται κατά ποσόν δραχμών 105, μέχρι συμπληρώσεως βασικοῦ μισθοῦ δραχμών 4.850 καί 5.040 άντιστοίχως.

6. Εἰς τούς ἄρρενας ἐγγάμους λογιστάς καί βοηθούς λογιστάς χορηγεῖται ἐπίδομα γάμου. Τοῦτο ὁρίζεται διά μέν τό χρονικόν διάστημα ἀπό 2.1.1968 μέχρι 31.5.1968 εἰς δραχμάς 200 μηνιαίως, ἀπό δέ 1.6.1968 καί ἐφεξῆς εἰς ποσοστόν 10% ἐπί τῶν ὡς ἄνω καθοριζομένων βασικῶν μηνιαίων μισθῶν. Τό ὡς ἄνω ἐκ ποσοστοῦ 10% ἐπίδομα γάμου παρέχεται διά τήν σύζυγον, ἐφ' ὅσον αὕτη δέν ἐργάζεται ἤ δέν συνταξιοδοτεῖται παρά τοῦ Δημοσίου ἤ παρ' οἱασδήποτε μορφῆς Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ καί παύει χορηγούμενον ἐν περιπτώσει χηρείας ἤ διαζεύξεως.

7. Λογιστοί καί βοηθοί λογισταί, κεκτημένοι ἤ κτώμενοι πτυχίον Ἀνωτάτης Σχολῆς, ἔνθα διδάσκεται ἡ λογιστική, δικαιοῦνται τοῦ βασικοῦ μηνιαίου μισθοῦ τοῦ καθοριζομένου ὑπό τοῦ ἀμέσως ἀνωτέρω κλιμακίου, εἰς ὃ οὗτοι ὑπάγονται, βάσει τοῦ χρόνου πραγματικῆς ὑπηρεσίας καί προϋπηρεσίας των, ὡς αὕτη ὁρίζεται διά τῆς παρούσης.

8. Ὡς προϋπηρεσία τῶν λογιστῶν νοεῖται ἡ παρ' οἱῳδήποτε ἐργοδότῃ φυσικῷ ἤ νομικῷ προσώπῳ ἤ καί ἐν ἰδίῳ λογιστικῷ Γραφείῳ ἐπισήμως λειτουργήσαντι ἄσκησις τοῦ ἐπαγγέλματος (λογιστοῦ καί βοηθοῦ λογιστοῦ ὡς ἐνιαῖον λογιζόμενον), ἀποδεικνύεται δέ διά βεβαιώσεως τοῦ ἐργοδότου ἤ κατά περίπτωσιν τοῦ ἁρμοδίου οἰκονομικοῦ ἐφόρου, προσκομιζομένης ἐντός τριμήνου.

Διά τούς βοηθούς λογιστάς προσμετρεῖται πᾶσα προϋπηρεσία, διανυθεῖσα εἰς συναφῆ καί ὁμότιμα καθήκοντα, ἀποδεικνυομένη δέ διά βεβαιώσεων τῶν παρ' οἷς εἰργάσθησαν οὗτοι ἐργοδοτῶν, προσκομιζομένων ἐντός τριμήνου.

9. Οἱ ἀνωτέρω καθοριζόμενοι βασικοί μισθοί ἰσχύουν δι' ἀπασχόλησιν κατά πλήρες νόμιμον ὡράριον ἡμερησίας ἐργασίας.

10. Ἐξαιροῦνται τῆς παρούσης ρυθμίσεως: α) αἱ Τράπεζαι, β) αἱ ἐπιχειρήσεις, ἐκμεταλλεύσεις καί ἱδρύματα, εἰς ἃ ἐφίσταται κανονισμός βαθμολογικῆς καί μισθολογικῆς ἐξελίξεως, ἐγκριθείς διά νόμου ἤ βασιλικοῦ διατάγματος μέχρι τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης, γ) αἱ ἐπιχειρήσεις, ἐκμεταλλεύσεις καί ἱδρύματα, εἰς τάς ὁποίας ἡ μισθολογική καί βαθμολογική κατάταξις προπολεμικῶς ἐρρυθμίζετο ὑπό ἐσωτερικῶν κανονισμῶν, αἵτινες ἔχουν ἐγκριθῆ ὑπό τῶν Διοικήσεών των ἤ εἶχον λάβει καθ' οἱονδήποτε τρόπον δημοσιότητα, ὡς ἐκ τῆς ὁμοιομόρφου ἐφαρμογῆς των, περί ὧν ἡ ὑπ' ἀριθ. 26531/1948 ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καί Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 115, τεῦχος Β' τῆς 19.7.1948), δ) οἱ Σύλλογοι, Σωματεῖα καί Ἑνώσεις αὐτῶν, πλήν τῶν τηρούντων λογιστικά βιβλία ἀνάλογα πρός τά προβλεπόμενα ὑπό τοῦ Κώδικος Φορολογικῶν Στοιχείων διά τήν Α' κατηγορίαν τηρήσεως λογιστικῶν βιβλίων καί ε) τό Δημόσιον καί τά Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου.

11. Τυχόν καταβαλλόμενα ἀποδοχαί ἀνώτερα τῶν ὑπό τῆς παρούσης καθοριζομένων δέν δύνανται νά μειωθῶσιν.

12. Ἡ ἰσχύς τῆς παρούσης, ὑπό τάς ἀνωτέρω διακρίσεις, ἄρχεται ἀπό τῆς 2ας Ἰανουαρίου 1968. Αἱ ἐκ τῆς ἀναδρομικότητος τῆς ἰσχύος ταύτης προκύπτουσαι μισθολογικαί διαφοραί δύνανται νά ἐξοφληθοῦν εἰς τέσσαρας (4) ἰσοπόσους μηνιαίας δόσεις, τῆς πρώτης ἐκ τούτων καταβληθησομένης ἅμα τῇ δημοσιεύσει τῆς παρούσης διά τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως ἤ τῆς νομίμου καταθέσεως αὐτῆς εἰς τό Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν.

Ἐκρίθη, ἀπεφασίσθη καί ἐγένετο.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 22 Ἰουνίου 1968

—

15/1968 Ἀπόφ. Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν

Περί τῶν ὅρων ἀμοιβῆς ἑνίων κατηγοριῶν μισθωτῶν τοῦ 202 Κ.Ε.Α. ἀνήκοντος εἰς τό σωματεῖον «Ὁ Δαίδαλος» (*).

Διά ταῦτα

Μεταρρυθμίζει ἐν μέρει τήν ὑπ' ἀριθ. 21/1967 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Δ.Α. Ἀθηνῶν, ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξύ τῶν: 1) Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν καί 2) Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Ἀμύνης ἀφ' ἑνός καί ἀφ' ἑτέρου τοῦ Σωματείου Τεχνιτῶν Α)Φ, Ἐργοδηγῶν, Ἐπιθεωρητῶν Παραγωγικῶν Τμημάτων Κ.Ε.Α. «Ὁ Δαίδαλος», ὡς ἀκολούθως.

1) Τεχνῖται, ἐργοδηγοί, ἐπιθεωρηταί παραγωγικῶν τμημάτων τοῦ Κρατικοῦ Ἐργοστασίου Ἀεροπλάνων (Κ.Ε.Α.), μέλη τοῦ Σωματείου Τεχνιτῶν Ἀεροσκαφῶν, Ἐργοδηγῶν Ἐπιθεωρητῶν Παραγωγικῶν Τμημάτων Κρατικοῦ

(*) Κατετέθη παρά τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν κατ' ἄρθρον 20 νόμου 3239/1955, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 34 τῆς 26.5.1968 πράξεως καταθέσεως.

Ἐργοστασίου Ἀεροπλάνων «Ὁ Δαίδαλος» ὑπαγονται ὡς πρὸς τοὺς ὅρους ἀμοιβῆς, ἐργασίας κλπ. εἰς τὰς διατάξεις τῆς ὑπ' ἀριθ. 14/1967 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου προσωπικοῦ τοῦ Κρατικοῦ Ἐργοστασίου Ἀεροπλάνων (Κ.Ε.Α.), τοῦ ἀνήκοντος εἰς τὸ σωματεῖον «Ὁ Ἴκαρος»(*).

2) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ τῆς 1ης Ἀπριλίου 1967.

Ἐκρίθη, ἀπεφασίσθη καὶ ἐγένετο.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 12 Ἀπριλίου 1968

—

5/1968 Ἀπόφ. Πρωτοβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Θεσσαλονίκης

Περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ὑπαλλήλων Γραφείων Ἰχθυόσκαλας Θεσσαλονίκης (**).

Διὰ ταῦτα

Ἀποφαίνεται : Α) Ὅτι οἱ μισθωτοί, οἷς ἀφορᾷ ἡ προκειμένη συλλογικὴ διαφορά, ὑπάγονται εἰς τὴν ἐπέχουσαν θέσιν ἐθνικῆς ὁμοιοεπαγγελματικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 5537/230/1968(***) κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας ἐγκριθεῖσαν καὶ τροποποιηθεῖσαν ἐν μέρει ὑπ' ἀριθ. 47/1967 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ Γραφείων τῶν Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν καὶ λοιπῶν ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων» καὶ Β) Ὅτι δὲν συντρέχει περίπτωσις εἰδικωτέρας ρυθμίσεως τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ὡς ἄνω μισθωτῶν.

Ἐκρίθη, ἀπεφασίσθη καὶ ἐγένετο.

Ἐν Θεσσαλονίκῃ τῇ 13 Μαΐου 1968

—

25/1968 Ἀπόφ. Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν

Περὶ ἑρμηνείας τῆς ὑπ' ἀριθ. 45/1966 ἀποφάσεώς του, ἀφορώσης εἰς τοὺς ὅρους ἀμοιβῆς τῶν εἰς τὰ λιθογραφεῖα ἀπάσης τῆς χώρας ἐργαζομένων (****).

Διὰ ταῦτα

Ἐπιλύον τὴν ἀνακύψασαν διένεξιν, ἀποφαίνεται ὡς ἀκολούθως:

«Ἡ ἀληθὴς ἔννοια τῶν διατάξεων τῆς ὑπ' ἀριθ. 45/1966 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ἐργαζομένων εἰς τὰ λιθογραφεῖα ἀπάσης τῆς χώρας(*) εἶναι ὅτι τὸ ὑπὸ τῆς ἀποφάσεως ταύτης προβλεπόμενον ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας ἐπὶ τῶν δι' αὐτῆς καθοριζομένων κατωτάτων ὁρίων ἡμερομισθίων συμψηφίζεται πρὸς τιχὸν καταβαλλομένας ὑπερτέρας ἀποδοχάς».

Ἐκρίθη, ἀπεφασίσθη καὶ ἐγένετο.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 25 Μαΐου 1968

—

37/1967 Ἀπόφ. Πρωτοβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν (ἐπικυρωθεῖσα διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 23/1968 ὁμοίας τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν).

Περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τοῦ προσωπικοῦ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπηρεσιῶν Καταστημάτων καὶ Ἐργοστασίων ἁρμοδιότητος Γ.Ε.Σ. (**).

Διὰ ταῦτα

Ἐπιλύον τὴν μεταξὺ τῆς Ὁμοσπονδίας Ἐργατοτεχνιτῶν καὶ Ὑπαλλήλων Στρατιωτικῶν Καταστημάτων ἀφ' ἑνὸς καὶ τῶν Ὑπουργείων: 1) Οἰκονομικῶν καὶ 2) Ἐθνικῆς Ἀμύνης ἀφ' ἑτέρου ἐφισταμένην διένεξιν, ἀποφαίνεται ὡς ἀκολούθως :

1) Εἰς τὰς διατάξεις τῆς παρούσης ὑπάγεται ἅπαν τὸ εἰς τὰς Στρατιωτικὰς Ὑπηρεσίας, Καταστήματα, Ἐργοστάσια κλπ. ἁρμοδιότητος Γ.Ε.Σ. ἐργαζόμενον προσωπικόν, περιλαμβανομένου καὶ τοῦ τοιούτου, οὗτινος αἱ ἀποδοχαὶ καὶ λοιποὶ ὅροι ἐργασίας ἔχουσι ρυθμισθῆ δι' ὑπουργικῶν ἀποφάσεων, συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἢ διαιτητικῶν ἀποφάσεων, δεσμευουσῶν τὸ Δημόσιον, ἐφ' ὅσον διὰ τῶν τελευταίων δὲν καθορίζονται εὐνοϊκώτεροι ὅροι ἀποδοχῶν καὶ ἐργασίας.

2) Τὰ κατώτατα ὅρια βασικῶν ἡμερομισθί-

(*) ΕΕΔ 27, 982.

(**) Κατετέθη παρὰ τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν, κατ' ἄρθρον 20 νόμου 3239/1955, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 51 τῆς 1.7.1968 πράξεως καταθέσεως.

(***) ΕΕΔ 27, 197.

(****) Κατετέθη παρὰ τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν, κατ' ἄρθρον 20 νόμου 3239/1955, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 52 τῆς 3.7.1968 πράξεως καταθέσεως, καὶ ἐκοινοποιήθη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας.

(*) ΕΕΔ 25, 1357.

(**) Κατετέθη παρὰ τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν κατ' ἄρθρον 20 νόμου 3239/1955, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 50 τῆς 26.6.1968 πράξεως καταθέσεως, καὶ ἐκοινοποιήθη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας.

ων των κατωτέρω κατηγοριών, εκ των περί ων ή παρούσα μισθωτών, καθορίζονται ως ακολούθως:

Α'. Υπαλληλικών προσωπικών

α) Γραφείς, δακτυλογράφοι, τηλεφωνηταί, αποθηκάριοι, σημειωταί, αρχιφύλακες, εισαγωγείς, εξαγωγείς, εξακριβωταί ύλικών, σχεδιασταί και οι ασχολούμενοι κυρίως με γραφικήν εργασίαν.

	Από 26.5.1967 και εφεξής Άνδρες	Γυναίκες
	Δραχμαί	
Άμα τη προσλήψει ημερομίσθιον	90	75
Μετά την συμπλήρωσιν 3ετούς υπηρεσίας	95	80
Μετά την συμπλήρωσιν 6ετούς υπηρεσίας	100	85
Μετά την συμπλήρωσιν 9ετούς υπηρεσίας	110	95
Μετά την συμπλήρωσιν 12ετούς υπηρεσίας	115	100
Μετά την συμπλήρωσιν 15ετούς υπηρεσίας	125	110

β) Οι βοηθοί αποθηκαρίων θα λαμβάνουν αντιστοίχως τα ανωτέρω ημερομίσθια μειωμένα κατά 5 δραχμάς.

Β'. Εκφωνηταί - Εκφωνήτριαι Ραδιοφωνικών Σταθμών

	Δραχμαί	
Άμα τη προσλήψει ημερομίσθιον	100	100
Από 1— 3 έτη υπηρεσίας	110	110
» 3— 6 » »	120	120
» 6— 9 » »	130	130
» 9—12 » »	140	140

Γ'. Τεχνικών προσωπικών

α) Κόπται και σχεδιασταί υφασμάτων, στρατοπεδίας, δερματίνων και κανναβίνων ειδών και κατασκευής ειδών ιματισμού.

	Δραχμαί	
Άμα τη προσλήψει ημερομίσθιον	100	85
Μετά συμπλήρωσιν 3ετούς υπηρ.	105	90
» » 6ετούς »	110	95
» » 9ετούς »	115	100
» » 12ετούς »	120	105

β) Εργάται και εργάτριαι καπτικής - ραπτικής, δερματίνων - κανναβίνων ειδών, επιδιορθωταί αρβυλών, ειδών στρατοπεδίας, σκηνών εξαρτήσεως, γενικώς ειδών στρατιωτικού ιματισμού, χειρισταί μηχανών κοπής - ραφής, εργάται πλυντηρίων - σιδηροστηρίων, πλεκτικής, ταξινόμοι, διανομείς εργασίας, διαλογείς, συσκευασταί, προσωπικόν γενικών εργασιών των εργοστασίων και συνεργείων ιματισμού, απασχολούμενον με συναφείς εργασίας χειρός (ρεμπατέσματα, σημαδέσματα, ρέγουλες, μικροεπισκευαί, κομβία κλπ.).

	Δραχμαί	
Άμα τη προσλήψει ημερομίσθιον	90	75
Μετά συμπλήρωσιν 3ετούς υπηρ.	95	80
» » 6ετούς »	100	85
» » 9ετούς »	105	90
» » 12ετούς »	110	95

γ) Τεχνίται, ξυλουργοί και μηχανοξυλουργοί (οι απασχολούμενοι εις οιανδήποτε ξυλουργικήν εργασίαν), πυρατεχνουργοί, υδραυλικοί, συντηρηταί κτιρίων, απλουργοί, μηχανοτεχνίται, εφαρμοσταί, τορνευταί, πλανισταί, φορειαδόροι, προετοιμασταί, ερκτιφιαδόροι, τεχνίται άμαξωμάτων, σφυρηλάται, φανοποιοί, διακοσμηταί, καμινευταί, σιδηρουργοί, τεχνίται οχημάτων και άρμάτων μάχης, τεχνίται τσιμοιχών, οξυγονοκολληταί και ηλεκτροσυγκολληταί, χύται μετάλλων, βαφείς μετάλλων και αναμεταλλωταί, πρεσσαδόροι, επινικελωταί, τροχισταί, δουρτσαδόροι, μασγαλατζήδες, λευκοσιδηρουργοί, τεχνίται πυροβόλων, τεχνίται δικύκλων, ηλεκτροτεχνίται όχημάτων (μη έχοντες πτυχίον), ωρολογοποιοί και πετρελαιομηχανικοί κινητήρων, ελαιοχρωματισταί οχημάτων (ντουκαδόροι), τεχνίται ελαστικών, απολιπανταί αυτοκινήτων και εξαρτημάτων οχημάτων γενικώς, ταπητουργοί (ταπετσαρίαι αυτοκινήτων και κατασκευασταί δερματίνων και κανναβίνων ειδών γενικώς, τεχνίται συσσωρευτών και τεχνίται οργάνων ακριβείας και οπτικών, τεχνίται τηλεπικοινωνίας και σιδηρουργοί, χαλκουργοί, λεβητοποιοί, λιπανταί, τεχνίται κατασκευής και επισκευής λεβήτων, ηλεκτροσυγκολληταί, οξυγονοκολληταί (μη άδειοῦχοι), κλινεργάται, πρεσσαδόροι, εργαζόμενοι εις αυτόματα και ημιαυτόματα μηχανήματα, δουρτσαδόροι, καμινευταί, κασσιτερωταί, συγκολληταί και ανεγωμωταί, τεχνίται χωματουργικών μηχανημάτων γενικώς, τεχνίται συντηρηταί ραπτομηχανών, τεχνίται μηχανημάτων και ηλεκτρικών ψυγείων, τεχνίται σωστικών μέσων, σχεδιασταί,

πλαστιγκοπιοί, τεχνίται γραφομηχανημάτων.

	Από 26.5.1967 καὶ ἐφεξῆς Δραχμαί
Ἅμα τῇ προσλήψει ἡμερομίσθιον	95
Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 3ετοῦς ὑπηρ.	100
» » » 6ετοῦς »	105
» » » 9ετοῦς »	110
» » » 12ετοῦς »	115

δ) Οἱ χαρακτηριζόμενοι ὑπὸ τῆς Ὑπηρεσίας ὡς ἀρχιτεχνῖται (ἐπόπται) ἢ ἀρχιτεχνίτραι (ἐπόπτριαι) τῶν ἀνωτέρω κατηγοριῶν καὶ εἰδικοτήτων θὰ λαμβάνουν 125 καὶ 110 δραχμὰς ἀντιστοίχως, ἀνεξαρτήτως ἐτῶν ὑπηρεσίας.

Δ' Φορτοεκφορτωταί

	Δραχμαί
Ἅμα τῇ προσλήψει ἡμερομίσθιον	95
Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 3ετοῦς ὑπηρ.	100
» » » 6ετοῦς »	105
» » » 9ετοῦς »	110
» » » 12ετοῦς »	115

Ε'. Λοιπὸν ἐν γένει ἐργατικὸν προσωπικόν

Ἰσχύουν τὰ ἑκάστοτε κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν, τὰ προβλεπόμενα ὑπὸ τῶν ἐθνικῶν γενικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, προσηυξημένα κατὰ δραχμὰς 5 μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 3ετοῦς ὑπηρεσίας, κατὰ δραχμὰς 10 μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 10ετοῦς ὑπηρεσίας καὶ κατὰ δραχμὰς 15 μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 15ετοῦς ὑπηρεσίας.

3) Τὰ ὡς ἄνω κατώτατα ὅρια βασικῶν ἡμερομισθίων τῶν περὶ ὧν ἡ παροῦσα μισθωτῶν προσαυξάνονται διὰ τῶν ἀκολούθων ἐπιδομάτων:

α) Εἰς τὸ προσωπικὸν ἐν γένει σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου Στρατιωτικῆς Ὑπηρεσίας ἁρμοδιότητος Γ.Ε.Σ., τόσον τὸ διεπόμενον ὑπὸ τῆς παρούσης, ὅσον καὶ τὸ ὑπαγόμενον εἰς τὰς λοιπὰς συλλογικὰς συμβάσεις ἐργασίας ἢ διαιτητικὰς ἀποφάσεις, χορηγεῖται προσαύξησις ἀποδοχῶν ἐκ ποσοστοῦ 4% πρὸς ἀντιμετώπισιν τῆς ὑπὲρ τοῦ Μετοχικοῦ Ταμείου Στρατοῦ ἐνεργουμένης κρατήσεως καὶ ἐφ' ὅσον ἰσχύσασα αὐτή.

β) Δι' ἐπιδόματος σιτίγου ἐκ δραχμῶν 150 μηνιαίως, ὅπερ χορηγεῖται διὰ τὴν μὴ ἐργαζομένην καὶ μὴ συνταξιοδοτουμένην σίτιγον.

γ) Εἰς τὸ προσωπικὸν τὸ ἐργαζόμενον εἰς σιναπόρια καὶ ἐρχόμενον εἰς ἐπαφὴν μὲ τοὺς ἀσθενεῖς ἄμεσος ἢ ἐμμέσως χορηγεῖται ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας ἐκ ποσοστοῦ 10%. Ὁμοίως εἰς τοὺς τεχνίτας συσσωρευτῶν καὶ τεχνίτας ἐλαστικοῦ χορηγεῖται τὸ ὑπὸ τῶν ὑπ' ἀριθ. 17/1961 καὶ 45/1965 ἀποφάσεων τοῦ Δ.Δ.Α.Α. Ἀθηνῶν(*) προβλεπόμενον ἀντιστοίχως ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας, ὑπολογιζόμενον ἐπὶ τῶν διὰ τῆς παρούσης καθοριζομένων κατωτάτων ὁρίων βασικῶν ἡμερομισθίων.

δ) Τὸ καταβαλλόμενον εἰς τὸ προσωπικὸν ἐν γένει σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου τῆς Στρατιωτικῆς Ὑπηρεσίας ἁρμοδιότητος Γ.Ε.Σ., τόσον τὸ διεπόμενον ὑπὸ τῆς παρούσης, ὅσον καὶ τὸ ὑπαγόμενον εἰς τὰς λοιπὰς συλλογικὰς συμβάσεις ἐργασίας ἢ διαιτητικὰς ἀποφάσεις, ἐπίδομα λόγῳ ἀσθενείας κατὰ τὰς σχετικὰς διατάξεις τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος δικαιοῦνται καὶ οἱ πρὸ τῆς ἰσχύος τῶν διατάξεων τούτων προσληφθέντες μισθωτοί. Ἡ ἐν λόγῳ διάταξις ἰσχύει ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως(**).

ε) Εἰς τοὺς ἐκ τῶν ἀνωτέρω μισθωτοὺς (ἄνδρας καὶ γυναῖκας) τοὺς κεκτημένους τὴν ἰδιότητα σχεδιαστοῦ, κόπτου, τεχνίτου, ἀποθηκαρίου, ἐπόπτου (ἀρχιτεχνίτου), ἐποπτρίας (ἀρχιτεχνίτρας) καὶ εἰς τοὺς φορτοεκφορτωτὰς πυρομαχικῶν ἀπασχολουμένους τακτικῶς εἰς τὰς φορτοεκφορτώσεις πυρομαχικῶν καὶ ἐκρηκτικῶν ὑλῶν χορηγεῖται προσαύξησις ἐκ 10% ἐπὶ τῶν κατὰ τὰ ἀνωτέρω καθοριζομένων διὰ τὴν εἰδικότητά των βασικῶν ἡμερομισθίων.

6) Οἱ περὶ ὧν πρόκειται μισθωτοί, μὴ ἀπασχολούμενοι, καίτοι προσφερόμενοι, ἐκ λόγων ἀνεξαρτήτων τῆς θελήσεως αὐτῶν, κατὰ τὰς λοιπὰς (πέραν τῶν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ν. δ)τος 3755/1957 προβλεπομένων) ἑορτὰς - ἀργίας τῶν Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν δικαιοῦνται τοῦ ἡμερομισθίου των(***). Ἡ ἐν λόγῳ διάταξις ἰσχύει ἀπὸ

(*) ΕΕΔ 20, 965, 25, 961.

(**) Σημ. ΕΕΔ: Ἐφ' ὅσον κατατέθη εἰς τὸ Εἰρηνοδικεῖον ἰσχύει ἀπὸ τῆς καταθέσεως κατ' ἄρθρον 20 νόμου 3239/1955.

(***) Σημ. ΕΕΔ: Ἴδετε ὅμως γνωμοδότησιν 735/1968 Ὁλομελείας τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, ΕΕΔ 27, 921.

της δημοσιεύσεως της παρούσης διά της Ἐφημερίδος της Κυβερνήσεως.

7) Διά την ἀποζημίωσιν των διανυκτερευόντων ἐκτός ἕδρας των μαθητῶν ἰσχύουν τα ὑπό της ὑπ' ἀριθ. 21091/1946 κοινῆς ἀποφάσεως των Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καί Ἐργασίας καθοριζόμενα(*).

8) Τυχόν καταβαλλόμενα ἀποδοχαί, ἀνώτεραι των ὑπό της παρούσης καθοριζομένων, ἤ ἰσχύοντες εὐνοϊκώτεροι ὅροι ἐργασίας, δέν δύνανται να μειωθῶσιν ἤ νά μεταβληθῶσιν.

9) Ἡ ἰσχύς της παρούσης, ὑπό τάς ἀνωτέρω διακρίσεις, ἄρχεται ἀπό 26.5.1967.

Ἐγράφη, ἀπεφασίσθη καί ἐγένετο.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 26 Ὀκτωβρίου 1967

—

35/1968 Ἀπόφ. Πρωτοβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν (*ἐπικυρωθεῖσα διά της ὑπ' ἀριθ. 19/1968 ὁμοίας τοῦ Δ.Α.Δ.Α. Ἀθηνῶν*)

Περί τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τοῦ προσωπικοῦ κρεοπωλείων Ἀθηνῶν - Προαστίων (**).

Διά ταῦτα

Ἐπαλέον την μεταξύ τῶν α) Πανελληνίου Ὁμοσπονδίας Ἐργατοϋπαλλήλων Κρέατος καί β) Συλλόγων Ὑπαλλήλων Κρεοπωλείων Ἀθηνῶν - Περιχώρων ἀφ' ἑνός καί τῶν: α) Συνδέσμου Ζυγοπόρων Σφαγείων Ἀθηνῶν, β) Ἑνώσεως Καταστηματαρχῶν Κρεοπωλῶν Κεντρικῆς Ἀγορᾶς Ἀθηνῶν καί γ) Ἑνώσεως Καταστηματαρχῶν Κρεοπωλῶν Συνοικιῶν καί Προαστίων Ἀθηνῶν ἱσταμένην διένεξιν.

Ἀποφαίνεται ὡς ἀκολούθως:

1) Ἀπό της ἰσχύος της παρούσης τά κατώτατα ὅρια βασικῶν μηνιαίων μισθῶν τοῦ προσωπικοῦ των καταστημάτων χονδρικῆς καί λιανικῆς πωλήσεως κρέατος Ἀθηνῶν - Προαστίων καθορίζονται ὡς ἀκολούθως.

α) Ἀπό της συμπληρώσεως τοῦ 14ον ἔτους της ἡλικίας μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 15ου, δραχμαί 1.450.

β) Ἀπό της συμπληρώσεως τοῦ 15ου ἔτους της ἡλικίας μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 17ου, δραχμαί 1.500.

γ) Ἀπό της συμπληρώσεως τοῦ 17ου ἔτους της ἡλικίας μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 19ου δραχμαί 1.650.

δ) Μετά την συμπλήρωσιν τοῦ 19ου ἔτους της ἡλικίας ἡ μισθοδοσία καθορίζεται ἀναλόγως της παρά τῷ αὐτῷ ἤ ἑτέρῳ ἐργοδότῃ ὁμοειδοῦς ὑπηρεσίας, ὑπολογιζομένης ὅμως ἀπό της συμπληρώσεως τοῦ 19ου ἔτους της ἡλικίας ὡς ἀκολούθως:

						Δραχμαί
Κατά τό	1ον			ἔτος ὑπηρ.		1.950
» »	2ον			» »		2.000
» »	3ον	καί	4ον	» »		2.100
» »	5ον	»	6ον	» »		2.250
» »	7ον	»	8ον	» »		2.450
» »	9ον	»	10ον	» »		2.600
» »	11ον	»	12ον	» »		2.750
» »	13ον	»	14ον	» »		2.950
» »	15ον	»	16ον	» »		3.100
» »	17ον	»	18ον	» »		3.250
» »	19ον	»	20ὸν	» »		3.400

Δι' ἑκαστον ἔτος ὑπηρεσίας ἐπί πλέον των 20 ἐτῶν συμπεπληρωμένων τό ὡς ἄνω τελευταῖον κλιμάκιον βασικοῦ μισθοῦ των δραχμῶν 3.400 αὐξάνεται κατά δραχμάς 80 μέχρι συμπληρώσεως βασικοῦ μισθοῦ ἐκ δραχμῶν 4.200.

2) Ἡ κατ' ἔθιμον χορηγουμένη εἰς τό περί οὗ πρόκειται προσωπικόν ποσότης κρέατος θά ἐξακολουθήσῃ παρεχομένη, χωρίς ἡ ἀξία του νά συμψηφίζεται πρός τάς διά της παρούσης καθοριζομένας ἤ τυχόν καταβαλλομένας ὑπερτέρας ἀποδοχάς.

3) Εἰς τό ἀνωτέρω προσωπικόν παρέχονται ὑπό των ἐργοδοτῶν 2 μπλοῦζαι ἀνήκουσαι κατά κυριότητα εἰς τον ἐργοδότην, ἀντικαθιστάμεναι ἅπαξ τῇ ἐτησίᾳ των. Πρός τούτοις καί ὑπό τούς αὐτούς ὅρους παρέχεται εἰς τούς βοηθούς ζεύγος ἁρβυλῶν.

4) Τυχόν καταβαλλόμενα ἀποδοχαί ἀνώτεραι τῶν διά της παρούσης καθοριζομένων δέν δύνανται νά μειωθῶσιν.

5) Ἡ ἰσχύς της παρούσης ἄρχεται ἀπό 26.5.1967.

Ἐγράφη, ἀπεφασίσθη καί ἐγένετο.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 17 Ἰουλίου 1968

(*) ΕΕΔ 12, 446.

(**) Κατετέθη παρά τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν κατ' ἄρθρον 20 νόμου 3239/1955, συνταχθείσης της ὑπ' ἀριθ. 36 της 31.5.1968 πράξεως καταθέσεως, καί ἐκοινοποιήθη εἰς τό Ὑπουργεῖον Ἐργασίας.

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

Ἰδιοτροπίαι Δικαίου

Ὑπὸ τῆς Συντάξεως

Ἡ σκηνὴ εἰς Δικηγορικὸν Γραφεῖον. Παρευρίσκοντο δύο μισθωτοί, ζητοῦντες τὴν βοήθειαν τοῦ δικηγόρου, διὰ νὰ διεκδικήσουν νόμιμα δικαιώματά των. Ὁ ἕνας ἦτο σερβιτόρος (διὰ τὸ πλέον εὐγενὲς «περιποιητής») καφενείου καὶ ὁ ἄλλος ἐμποροϋπάλληλος. Εἶχον καὶ οἱ δύο νὰ λάβουν καθυστερουμένους μισθοὺς καὶ «δῶρα» δι' ἑορτὰς ἀπὸ τοὺς ἐργοδότας των.

Ὁ δικηγόρος ἐζήτησεν ἀπὸ τὸν πρῶτον τὰς ἀναγκαίας πληροφορίας. Ἐστερεῖτο λοιπὸν διπλωματίου ὑγείας καὶ αἱ κατὰ τοῦ ἐργοδότου ἀξιώσεις του ἀνεφέροντο εἰς χρόνον πέραν καὶ τῆς πενταετίας.

Ὁ δικηγόρος τοῦ ἔδωσε τὰς κατηλλήλους συμβουλάς.

—Ἔχε ὅπ' ὄψιν σου, τοῦ εἶπεν, ὅτι ἡ σύμβασίς σου εἶναι ἄκυρος. Τὸ διπλωμάτιον ὑγείας, ποὺ ἐπιβάλλει διὰ τὴν κατηγορίαν σου ὁ νόμος, ἔχει σκοπὸν νὰ διαφυλάξῃ τὴν ὑγείαν τοῦ καταναλωτικοῦ κοινοῦ, μὲ τὸ ὁποῖον ἔρχεσαι εἰς συναλλαγήν, καὶ θὰ ἔπρεπε νὰ εἶναι ἰατρικῶς βεβαιωμένον, ὅτι δὲν πάσχεις ἀπὸ τινα μεταδοτικὴν νόσον. Καὶ ἐπειδή, ὅπως λέγεται εἰς τὰ Νομικά, κάθε σύμβασις, ποὺ ἀντιβαίνει εἰς νόμον δημοσίας τάξεως, εἶναι ἄκυρος, συμβαίνει αὐτὸ καὶ μὲ τὴν ἰδικήν σου σύμβασιν. Ὁπωσδήποτε ὑπάρχει εἰς τὸ Δίκαιον τρόπος νὰ ἀποζημιωθῇς διὰ τὴν ἐργασίαν σου, διότι κανεὶς δὲν ἠμπορεῖ νὰ γίνῃ ἀδίκως πλουσιώτερος εἰς βάρος ἄλλου. Ὁ ἐργοδότης ὠφελήθη τὴν ἐργασίαν σου.

Ὁ μισθωτὸς τῆς περιπτώσεως ἔμεινεν εὐχαριστημένος. Εἶχε μόνον μίαν ἀμφιβολίαν, ἂν ἦτο νομικῶς δυνατὸν νὰ ἱκανοποιηθῇ διὰ τὴν ἐργασίαν του καὶ ἀπὸ τόσον μακρὸν χρόνον, πέραν τῆς πενταετίας.

Ὁ δικηγόρος ἔσπευσε νὰ τὸν καθησυχάσῃ. Δὲν ἰσχύει - τοῦ εἶπε - διὰ τὴν περίπτωσίν σου ἡ ὁρχηχρόνιος παραγραφὴ (μετὰ πέντε ἔτη) τῶν μισθῶν τοῦ ἄρθρου 250, ἐδάφιον 17, τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, ἀλλ' ἡ εἰκοσαετὴς παραγραφὴ τοῦ ἄρθρου 249 αὐτοῦ. Αὐτὸ εἶναι βεβαιωμένον καὶ ἀπὸ τὴν νομολογίαν τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ ἔτσι ἐφαρμόζεται ἀπὸ τὰ δικαστήρια.

Ἦλθεν ἡ σειρὰ τοῦ ἐμποροϋπαλλήλου. Εἶχε καὶ αὐτὸς ζήτημα χρόνου παραγραφῆς τῶν ἀξιώσεών του. Ἀλλά, καθὼς εἶπεν, ἐξηκολούθησε, ἀκούσας τὴν προηγουμένην μὲ τὸν συνάδελφόν του συζήτησιν, μέχρις ὅτου ὁ δικηγόρος τὸν ἐξύγγαγεν ἀπὸ τὴν πλάνην του.

—Ἡ ἰδική σου σύμβασις, τοῦ εἶπεν, εἶναι ἀμιλή. Ἔχει καταρτισθῇ ἐγκύρως, ἐλειτούργησε σύμφωνα μὲ τὸν νόμον, ἀλλ' ἡ παραγραφὴ τῶν ἀξιώσεών σου εἶναι πενταετής. Τὸ ἀντάλλαγμα τῆς ἐργασίας σου εἶναι μισθὸς καὶ κατὰ τὸ ἄρθρον 250, ἐδάφιον 17, Ἀστικοῦ Κώδικος ὑποπίπτει εἰς τὴν ὁραγχρόνιον πενταετῆ παραγραφήν.

—Ὥστε, λοιπόν, παρετήρησεν ὁ μισθωτός, εἶναι κατὰ τὸ Δίκαιον καλλιτέρα ἡ θέσις ἐκείνου, ποὺ εἰργάσθη μὲ παράνομον σύμβασιν ἀπὸ τὴν ἰδικήν μου, ποὺ ὑπῆρξεν ὁμαλὴ καὶ ἔγκυρος;

Ὁ δικηγόρος ἔσπευσε νὰ τὸν πληροφορήσῃ, ὅτι εἰς τὸ σημεῖον αὐτὸ φαίνεται ἡ θέσις τοῦ ἄλλου καλλιτέρα. Αἱ ἀξιώσεις ἐκείνου παραγράφονται μετὰ εἰκοσαετίαν.

Ἐκπλήκτος ὁ μισθωτὸς ἐζήτησεν ἀπὸ τὸν δικηγόρον νὰ πληροφορηθῇ τὴν αἰτίαν. Ἠδυνάτει νὰ ἀντιληφθῇ πῶς, ἄφοῦ καὶ οἱ δύο μισθωτοὶ παρεῖχον ἐργασίαν, τὸ Δίκαιον τοὺς ἐπιφυλάσσει εἰς τὸ σημεῖον αὐτὸ τόσον διάφορον μεταχείρισιν.

—Καὶ ἐγώ, ὡμολόγησεν, εἶπεν, ὁ δικηγόρος, δυσκολεύομαι νὰ τὸ ἀντιληφθῶ. Τί τὰ θέλεις; Ὑπάρχουν ἰδιοτροπίαι τινὲς εἰς τὸ Δίκαιον, τὸ ὁποῖον, ἂς μοῦ ἐπιτραπῇ τὸ λογοπαίγνιον, τὸ ἐφαντάζουν ὡς γεροντοκόραν, τοῦ παλαιοῦ ἀνεκδότου καιροῦ, μὲ ὅλας τὰς ἰδιοτροπίας της. Καὶ, διὰ νὰ ὁμιλήσωμεν μὲ μεγαλυτέραν σοβαρότητα, θὰ ἐπρεπεν εἰς τὴν περίπτωσιν νὰ ὑπῆρχε νόμος, ποὺ νὰ ἔλεγεν, ὅτι, ἐφ' ὅσον μία ἄκυρος σύμβασις ἐργασίας ἐξετελέσθη, ἐξομοιοῦται κατὰ τὰ ἀποτελέσματα, μισθὸν κλπ. πρὸς ἔγκυρον σύμβασιν.

Ἐπίκαιρα

Ἡ σημερινὴ ἑορτὴ τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου ἔχει καθιερωθῇ ὡς ἀργία διὰ τοῦ Ν.Δ. 748/1966. Ἀλλὰ δὲν ὀφείλεται ἡμερομίσθιον εἰς τοὺς μὴ ἐργαζομένους ἡμερομισθίους, οὔτε προσαύξησις ἁμοιβῆς κατὰ 75% εἰς τοὺς ἐργαζομένους νομίμως. (Ἴδετε ἐκτενέστερον ΕΕΔ 26, 1048).

Ἀπὸ ὅσα μᾶς γράφουν

«Ἐργασιακὸν Δίκαιον»

Κύριε Διευθυντά,

Ἀπὸ μακροῦ τυγχάνω ἀναγνώστης τοῦ ἐξαιρέτου περιοδικοῦ σας καὶ ὁμολογῶ, ὅτι ἡ συστηματικὴ καὶ ἐνδελεχὴς παρὰ τούτου ἐξέτασις ἁπάντων τῶν θεμάτων τῶν σχετιζομένων μὲ τὴν ἐργασίαν ἀφ' ἑνὸς μὲν δοηθεῖ ἀποτελεσματικῶς τοὺς ἀλλαχοῦ νομικούς, ἀφ' ἑτέρου δὲ προάγει εἰς διεθνὲς ἐπίπεδον τὴν σχετικὴν ἐπὶ τοῦ ἰδιαιτέρου αὐτοῦ κλάδου ἐπιστημονικὴν ἐναγχόλησιν.

Ὡς μοναδικὴ ἐπιφύλαξις ἂς μοῦ ἐπιτραπῇ νὰ διατυπωθῇ τὸ κατ' ἐμὲ ἀβάσιμον τοῦ ἐπικρατήσαντος ὅρου «Ἐργατικὸν Δίκαιον», ἀντὶ τοῦ ἀρχαιοτέρου «Ἐργασιακὸν Δίκαιον».

Ἡ πρότασίς μου αὐτὴ θὰ ἠδύνατο ἐνδεχομένως νὰ τεθῇ ὅπ' ὄψιν τῶν ἀρμοδίων κ.κ. καθηγητῶν τῆς ἐν Ἀθήναις καὶ Θεσσαλονίκῃ Νομικῆς Σχολῆς, ὡς καὶ εἰδικῶν νομικῶν μας, ὥστε τὰ δημοσιευθησόμενα διὰ τῶν στηλῶν σας σχετικὰ σχόλια νὰ δώσωσι λαβὴ εἰς τὴν ἀποκρυστάλλωσιν τοῦ συμφωνοτέρου πρὸς τὴν φύσιν τῶν ἐρευνωμένων ζητημάτων εἰδικοῦ τούτου κλάδου Δικαίου.

Εὐχαριστῶν διὰ τὴν φιλοξενίαν
Διατελῶ μετὰ τιμῆς
Ι. Α. Σακαλῆς
Σμήναρχος, Γενικὸς Διευθυντὴς
Μετοχικοῦ Ταμείου Βασιλικῆς Ἀεροπορίας(*)

(*) Σημ. ΕΕΔ : Ἡ παρατήρησις τοῦ ἀξιοτίμου ἐπιστέλλοντος, τὸν ὁποῖον εὐχαριστοῦμεν διὰ τοὺς φιλόφρονας διὰ τὸ περιοδικόν μας λόγους, φαίνεται ὀρθή. (Ἴδετε καὶ παρατηρήσεις *Δ. Ροντογάκου*, ΕΕΔ 25, 460).

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Διεύθυνσις
ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Σύνταξις
ΤΑΣΟΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Τόμος 27ος - Τεύχος 17ον (647)

Ἀθῆναι, 1 Σεπτεμβρίου 1968

ΑΔΕΣΠΟΤΟΣ ΚΑΙ ΣΩΜΑΤΕΙΑΚΗ ΑΠΕΡΓΙΑ

[Μετὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 87 Διεθνῆ Σύμβασιν Ἐργασίας]

Ὑπὸ τοῦ κ. Δ. Κ. ΚΑΛΟΜΟΙΡΗ, Δ.Ν., Δικηγόρου

I

1. Ἀπεργία μισθωτῶν, μὴ προερχομένη ἐξ ὠργανωμένης ἐπαγγελματικῆς ἑνώσεως, εἴτε διότι οἱ ἀπεργοῦντες δὲν εἶναι ὠργανωμένοι, εἴτε διότι καίτοι ὠργανωμένοι ἀπήργησαν ἄνευ ἐντολῆς τῆς ἑνώσεως, ἡ ἀποκληθεῖσα «ἀδέσποτος» ἀπεργία (1), εἶναι παράνομος. Ἡ ἄποψις αὕτη εἶναι ἡ ἐπικρατήσασα παρ' ἡμῖν παγίως εἰς τὴν νομολογίαν τοῦ Ἀρείου Πάγου (2), ἐνῶ εἰς τὴν θεωρίαν δὲν ὑφίσταται ὁμοφωνία (3). Ἡ αὐτὴ ἄποψις ἐπεκράτησε καὶ εἰς τὴν νομολογίαν τοῦ Ὁμοσπονδιακοῦ Ἐργατικοῦ Ἀκυρωτικοῦ (4) καὶ τὴν γερμανικὴν ἐπιστήμην (5), ἔνθα ὅμως ὁ-

1) *Καποδίστριας*, ΕΕΔ 25, 298, μεταφράζων τὸν γερμανικὸν ὅρον Wilder Streik (ἄγρια ἀπεργία).

2) Α.Π. 526/1966, ΕΕΔ 25, 1504· 495/1966, ΕΕΔ 25, 1374· 526/1967 (Ὁλ.), ΕΕΔ 26, 1438· 272/1968, ΕΕΔ 27, 729.

3) Ὡς ἐν τῷ κειμένῳ, *Καποδίστριας*, ΕρμΑΚ ἄρθρον 652, σημ. 66· ὁ αὐτός, ΕΕΔ 25, 1· ΕΕΔ 26, 209· ΕΕΔ 27, 657· *Ἀγαλλόπουλος*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 26· *Τρίμης*, ΕΕΔ 27, 721· ἄλλως ὑπὲρ τῆς νομιμότητος τῆς ἀδεσπότου ἀπεργίας *Καυκᾶς*, ΕΕΔ 26, 145· *Φλῶρος*, ΕΕΔ 27, 393· *Ἀμπατζῆς*, ΕΕΔ 25, 218 καὶ 1559· *Βασιλείου*, ΕΕΔ 25, 1376· πρβλ. καὶ *Δημάκην*, ΕΕΔ 26, 420.

3α) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ χειρογράφου, εἰς τὸ ὁποῖον διατυποῦνται αἱ παροῦσαι σκέψεις, ἐδημοσιεύθη λίαν ἐμπεριστατωμένη καὶ ἐνδιαφέρουσα μελέτη τοῦ κ. *Μιχ. Κυπραίου*, Ἀτομικὰ δικαιώματα καὶ ἀπεργία, ΕΕΔ 27, σ. 985 ἐπ. Ὁ συγγραφεὺς εἶχε τὴν εὐγένειαν νὰ μοὶ ἀποστείλῃ τὸ τυπογραφικὸν δοκίμιον, διὰ νὰ ἐνημερωθῶ πλήρως. Εἰς τὸν διακεκριμένον συνάδελφον ἐκφράζω τὰς εὐχαριστίας μου. Ὀφείλω νὰ εἰπω, ὅτι συμφωνῶ ἀπολύτως μὲ τὴν ὅλην ροὴν τῶν σκέψεων τοῦ συγγραφέως. Διαφωνῶ ὅμως ὡς πρὸς τὰ περὶ ἀδεσπότου ἀπεργίας συμπεράσματά του. Ἐκεῖ ἐπιχειρεῖται ἡ θεμελίωσις τῆς νομιμότητος τῆς ἀδεσπότου ἀπεργίας ἐπὶ τῶν ἑξῆς ἐπιχειρημάτων: α) Αἱ ὀργανώσεις τοῦ νόμου 3239/1955 δὲν εἶναι τὰ ἐπαγγελματικὰ σωματεῖα, τὰ ὁποῖα εἶχεν ὑπ' ὄψιν ὁ νόμος 2151/1920, β) ὁ νομοθέτης δὲν ἔχει ἐξουσιοδότησιν νὰ θέτῃ περιορισμοὺς εἰς τὴν ἀπεργίαν, γ) ὁ νομοθέτης δὲν δύναται νὰ μεταβιβάσῃ τὴν ρύθμισιν τῆς ἀσκήσεως τοῦ ἀτομικοῦ δικαιώματος τοῦ ἀπεργεῖν εἰς τὴν γενικὴν συνέλευσιν τῶν σωματείων καὶ δ) κατὰ τὰ ἄρθρα 5, 7 καὶ 23 τοῦ νόμου 3239/1955 συλλογικαὶ συμβάσεις δύνανται νὰ συναφθοῦν καὶ ὑπὸ ὀργανώσεων, εἰς τὰς ὁποίας δὲν τυγχάνουν μέλη οἱ μισθωτοὶ ἢ οἱ ἐργοδόται. Ἡ ἀπάντησις εἰς τὰ ὑπὸ β' καὶ γ' ἐπιχειρήματα δίδεται κατωτέρω. Τὰ ὑπὸ α' καὶ δ' δὲν δύναμαι νὰ ἀποδεχθῶ, ἐπιφυλασσόμενος νὰ ἀπαντήσω, ἐλλείψει χρόνου, ἀπὸ ἄλλης θέσεως.

4) Βλ. BAG, AP Nr. 1, 2, 32 (δημοσιευθεῖσαν καὶ ἐν ΕΕΔ 25, 298)· καὶ 33 zu art. 9 GG, ὡς καὶ BAG AP Nr 3, zu § 1 TVG Friedenspflicht.

5) Βλ. Brox-Rüthers, Arbeitskampfrecht 1965, σ. 129 ἐπ. καὶ τὰς ἐκεῖ ἐν

ποστηρίζεται καὶ τὸ ἀντίθετον (6). Ἐν Βελγίῳ διδάσκεται, ὅτι ἐν ὄψει τοῦ νόμου τῆς 24.5.1921 περὶ τῆς ἐλευθερίας τοῦ συνεταιρίζεσθαι ἡ ἀδέσποτος ἀπεργία θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ θεωρηθῇ παράνομος, ὡς παράβασις σωματειακῆς ὑποχρεώσεως, δύναται ὅμως νὰ ὑποστηριχθῇ, ὅτι ἡ παράβασις αὕτη ἀφορᾷ εἰς τὴν ἐσωτερικὴν σωματειακὴν σχέσιν (7).

Τὸ μονοπώλιον τῆς ἀπεργίας ἀνήκει εἰς τὰς ὠργανωμένας ἑνώσεις τῶν ἐργαζομένων καὶ εἰς τὴν Ἀγγλίαν (8), ἐνῷ εἰς τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας τῆς Ἀμερικῆς αἱ ἀδέσποτοι ἀπεργίαι καθίστανται ὁσημέραι σπανιώτεραι (9). Αἱ Σκανδιναυϊκαὶ Χῶραι προσαρμόζονται περισσότερον πρὸς τὸ ἀγγλοσαξωνικὸν δίκαιον (10). Ἀντιθέτως, ἡ ἀδέσποτος ἀπεργία δὲν διακρίνεται, ὡς πρὸς τὴν νομιμότητα, τῆς ὠργανωμένης τοιαύτης εἰς τὸ γαλλικὸν δίκαιον (11), εἰς δὲ τὸ ἰταλικὸν δίκαιον θεωρεῖται μὲ μικρὰς μόνον ἐξαιρέσεις νόμιμος (12).

II

Αὐτὴ εἶναι συγκριτικῶς ἡ θέσις τῆς ἀδεσπότου ἀπεργίας. Ἐξεταστέον τυγχάνει ποῦ ἐρείδεται τὸ μονοπώλιον τῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων ἐπὶ τῆς ἀπεργίας καὶ ἐπὶ τῇ βάσει ποίων σκέψεων δύναται νὰ δικαιολογηθῇ ἡ ἀδέσποτος ἀπεργία.

Ἡ μονοπωλιακὴ θέσις τῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων ἔναντι τῆς ἀπεργίας ἐδιδάχθη κυρίως καὶ ἐθεμελιώθη θεωρητικῶς εἰς τὴν γερμανικὴν ἐπιστήμην ὑπὸ τοῦ Hans Carl Nipperdey (13), τοῦ ὁποίου τὴν διδασκαλίαν ἀπεδέχθη καὶ τὸ Ὁμοσπονδιακὸν Ἐργατικὸν Ἀκυρωτικόν (14).

Τὸ δικαίωμα τοῦ ἀπεργεῖν ἀνήκει εἰς τὰς ἐπαγγελματικὰς ἑνώσεις τῶν ἐργαζομένων ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀρχῆς τῆς ἱεραρχίας τῆς κοινωνικῆς αὐτοδιοικήσεως. Τὰ τρία μέρη τοῦ συλλογικοῦ ἐργατικοῦ δικαίου, ἤτοι τὸ δίκαιον τῶν ἐπαγγελματικῶν ἑνώσεων, τὸ δίκαιον τῶν συλλογικῶν συμβάσεων καὶ τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας καὶ τὸ δίκαιον τῶν ἐργατικῶν ἀγώνων (15) τελοῦν εἰς στενὸν ἐσωτερικὸν σύνδεσμον. Αἱ ἐπαγγελματικαὶ ὀργανώσεις ἀποτελοῦν τὸν συλλογικὸν πυρῆνα (16) διὰ τὴν πραγμάτωσιν τῶν σκοπῶν τοῦ συλλογικοῦ ἐργατικοῦ δικαίου, τὴν προαγωγὴν καὶ προάσπισιν τῶν ἐπαγγελματικῶν συμφερόντων. Τὰ μέσα πρὸς ἐπιδίωξιν καὶ ἐπίτευξιν τῶν σκοπῶν αὐτῶν, τὸ συλλογικῶς συμβάλλεσθαι καὶ συλλογικῶς ἀγωνίζεσθαι, ἀλληλοεξαρτῶν-

---

ὑποσ. 83 παραπομπὰς εἰς τὴν γερμανικὴν νομολογίαν καὶ βιβλιογραφίαν. Βλ. ἐπίσης Boldt, ἐν Streik und Aussperrung, Eurolibri 30, 1961, σ. 78 ἑπ. (114).

6) Βλ. τὰς ἐν Brox-Rüthers, ἔνθ' ἀνωτ. σ. 130, ὑποσ. 84 παραπομπάς. Βλ. ἐπίσης, Tomandl, Streik und Aussperrung als Mittel des Arbeitskampfes 1965 σ. 142/143.

7) Horion, Zusammenfassender Bericht ἐν Streik und Aussperrung, ἔνθ' ἀνωτ. σ. 13 ἑπ. (41/42)· ὁ αὐτός, Streik und Aussperrung nach Belgischem Recht, ἐν Eurolibri, ἔνθ' ἀνωτ. σ. 149 ἑπ. (156/157)· Sinay, La grève, ἐν Camerlynck, Traité de Droit du Travail, τ. 7 1966, No 55 (σ. 122).

8) Sinay, ἔνθ' ἀνωτ., ἔνθα καὶ παραπομπαί.

9) Sinay, ἔνθ' ἀνωτ.

10) Sinay, ἔνθ' ἀνωτ.

11) Sinay, ἔνθ' ἀνωτ.

12) Sinay, ἔνθ' ἀνωτ.· Mengoni, Streik und Aussperrung, ἔνθ' ἀνωτ. σ. 243 ἑπ. (281/282).

13) Hueck-Nipperdey, Lehrbuch des Arbeitsrechts II⁶, σ. 641 ἑπ.· Nipperdey, Festschrift für Sitzler, σ. 79 ἑπ.

14) Βλ. τὰς ἀνωτ. ἐν ὑποσ. 4 παρατιθεμένας ἀποφάσεις τοῦ Ὁμοσπονδιακοῦ Ἐργατικοῦ Ἀκυρωτικοῦ. Ἡ ἐπίδρασις τῶν ἀντιλήψεων τοῦ Nipperdey ἐπ' αὐτῶν εἶναι μεγίστη. Βλ. καὶ Tomandl, ἔνθ' ἀνωτ. σ. 142 καὶ ἐκεῖ ὑποσ. 144, ὡς καὶ Ramm, Der Arbeitskampf und die Gesellschaftsordnung des Grundgesetzes 1965, σ. 38, ὅστις πρὸς ἀπόδειξιν τῆς ἐπιρροῆς τοῦ Nipperdey ἐπὶ τῆς νομολογίας τοῦ Ὁμοσπονδιακοῦ Ἐργατικοῦ Ἀκυρωτικοῦ παραπέμπει εἰς τὴν γνωστὴν ἀπόφασιν BAG AP Nr 1 zu art. 9 GG, Arbeitskampf.

15) Hueck-Nipperdey, ἔνθ' ἀνωτ. II², σ. 5 ἑπ.· Nikisch, Arbeitsrecht I², σ. 11 ἑπ.· Staudinger-Nipperdey, BGB § 611, Vorbem. 42, 277 ἑπ.· Durand-Vitu, Traité de Droit du Travail III, σ. 1· *Καλομοίρην*, Ἡ συνταγματικὴ προστασία τῆς ἀπεργίας 1966 σ. 5 ἑπ.

16) Meissinger, Das Reliefbild des Arbeitsrechts σ. 50 ἑπ., 65 ἑπ.

ται. Διὰ τοῦ ἀγῶνος ἀγόμεθα εἰς τὴν σύναψιν τῆς συλλογικῆς συμβάσεως. Ὁ ἐργατικὸς ἀγὼν ἐκ τῆς φύσεώς του ἀνήκει εἰς τὸ σύστημα τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας (16α). Δι' αὐτοῦ ἀγόμεθα εἰς τὴν ἐπίλυσιν διαφορῶν μεταξὺ ἱκανῶν πρὸς τὸ συλλογικῶς συμβάλλεσθαι ἑνώσεων, αἱ ὁποῖαι δὲν δύνανται νὰ λυθοῦν κατ' ἄλλον τρόπον (17). Συνεπῶς, μόνον τὰ ἱκανὰ πρὸς τὸ συλλογικῶς συμβάλλεσθαι ὑποκείμενα τοῦ δικαίου δύναται νὰ συνάπτωσι συλλογικὰς συμβάσεις καὶ νὰ εἶναι μέρη τῆς διαιτητικῆς ἐπιλύσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας, θεσμοί, πρὸς τοὺς ὁποίους ὁ συλλογικὸς ἀγὼν τόσον στενῶς συνδέεται, ὥστε μόνον οἱ φορεῖς αὐτῶν - τοῦ συλλογικῶς συμβάλλεσθαι καὶ εἶναι μέρος τῆς συλλογικῆς διαφορᾶς - ἀπολαύουν καὶ τοῦ δικαιώματος τοῦ ἀπεργεῖν (18). Μὴ ἱκανὰ πρὸς σύναψιν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ὑποκείμενα τοῦ δικαίου δὲν δύνανται νὰ ἀγωνίζωνται συλλογικῶς (19). Ὁ δεσμὸς τοῦ ἀπεργεῖν πρὸς τὸ συλλογικῶς συμβάλλεσθαι εἶναι ἱστορικὸς καὶ κοινωνικός. Ἡ ἱστορικῶς δημιουργηθεῖσα ἠθικὴ καὶ κοινωνικὴ τάξις περιέλαβεν εἰς ἑαυτὴν καὶ ἐπέτρεψεν, ἐντὸς τῶν ὑπ' αὐτῆς χαραχθέντων πλαισίων, τὸ συλλογικῶς ἀγωνίζεσθαι εἰς τὰς ἱκανὰς πρὸς τὸ συλλογικῶς συμβάλλεσθαι ἐπαγγελματικὰς ἑνώσεις ὡς μέσον προαγωγῆς καὶ προστασίας τῶν ἐπαγγελματικῶν συμφερόντων τῶν μελῶν των. Ὁ ἐργατικὸς ἀγὼν τότε μόνον εἶναι κοινωνικῶς πρόσφορον μέσον (20) πρὸς προαγωγὴν καὶ προστασίαν τῶν ἐπαγγελματικῶν συμφερόντων τῶν μελῶν τῶν προσφευγουσῶν εἰς αὐτὸν ἐπαγγελματικῶν ἑνώσεων, ὅταν αὗται εἶναι ἱκαναὶ πρὸς τὸ συλλογικῶς συμβάλλεσθαι. Ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει δὲν τυγχάνει κοινωνικῶς πρόσφορος καὶ εἶναι παράνομος (21).

2. Εἰς τὰ ἀνωτέρω οἱ ὑποστηρικταὶ τῆς ἀδεσπότου ἀπεργίας (22) ἀντιτάσσουν τὰ ἑξῆς:

α) Ἡ ἀδέσποτος ἀπεργία δημιουργεῖ μίαν ἐκ τῶν πραγμάτων ἕνωσιν πρὸς προστασίαν καὶ προαγωγὴν ἐπαγγελματικῶν συμφερόντων. Αὕτη προστατεύεται ὑπὸ τῶν περὶ συνδικαλιστικῆς ἐλευθερίας διατάξεων τοῦ Συντάγματος (23), ἐφ' ὅσον αὗται οὐδεμίαν ποιοῦνται διάκρισιν μεταξὺ τῶν ἑνώσεων ἀναλόγως τῆς χρονικῆς διαρκείας αὐτῶν. Πάντως ἀπὸ τῆς πλευρᾶς τοῦ ἐργαζομένου ἡ ἀδέσποτος ἀπεργία δημιουργεῖ παράβασιν τῆς συμβάσεως, ἐφ' ὅσον δὲν προηγηθῇ καταγγελία (24).

β) Ἡ συλλογικὴ σύμβασις καθορίζει κατώτατα ὅρια. Ὁ καθορισμὸς εὐνοϊκωτέρων ὅρων δι' ἀτομικῆς συμβάσεως δὲν ἀποκλείεται. Ἀκριβῶς πρὸς ἐπίτευξιν τῆς εὐνοϊκωτέρας ταύτης ρυθμίσεως εἶναι ἐπιτρεπτὴ ἡ ἀπεργία μιᾶς μὴ ὠργανωμένης ὁμάδος ἐργαζομένων (25).

γ) Ὑποστηρίζεται, τέλος, ὅτι τὸ ἀντι-

16α) Πρβλ. Müller, DRdA 1968, σ. 66 ἑπ.

17) Bertele, Rechtsnatur und Rechtsfolgen der Aussperrung 1960, σ. 18· Hessel, BB 1951, σ. 86 ἑπ.· Hoeninger, RdA 53, σ. 206· Dietz, Festschrift für Herschel σ. 47 ἑπ.· Siebert, SAE 1956, σ. 19· Müller, RdA 51, σ. 219.

18) Nipperdey, ὡς ἀνωτέρω, ἐν ὑποσ. 13.

19) Βλ. τὰς ἐν ὑποσ. 13 παραπομπὰς καὶ Ὁμοσπονδιακὸν Ἐργατικὸν Ἀκυρωτικόν, BAG 28.1.1955, AP Nr 1 zu art 9 GG, Arbeitskampf.

20) Hueck - Nipperdey, ἔνθ' ἀνωτ. ΙΙ, σ. 631 ἑπ.· Nipperdey, Festschrift für Sitzler, σ. 72 ἑπ.· Bulla, RdA 62, σ. 6· Brox, Festschrift für Nipperdey 1965, II, σ. 55 ἑπ. (57) καὶ τὰς ἐκεῖ ἐν ὑποσ. 13 παραπομπάς· Galperin Festschrift für Nipperdey, ἔνθ' ἀνωτ. σ. 197 ἑπ. (199 ἑπ.)· Tomandl, ἔνθ' ἀνωτ. σ. 155 ἑπ.· Brox - Rüthers, ἔνθ' ἀνωτ. σ. 122 ἑπ.· Bernet, Zur Lehre von der «Sozialen Adereiquanz» und der «sozial aderequaten Handlugen» 1966, passim καὶ ἰδιαιτέρως σ. 89 ἑπ.· BAG Nr 1 καὶ 3 zu art. 9 GG, Arbeitskampf

21) Βλ. Hueck - Nipperdey, ἔνθ' ἀνωτ. ΙΙ, σ. 641,· Brox - Rüthers, ἔνθ' ἀνωτ. σ. 122 ἑπ., 161· *Καλομοίρην*, ΕΕΔ 22, σ. 1372 ὑποσ. 66 καὶ τὰς ἐκεῖ παραπομπάς.

22) Βλ. τὰς ἀνωτ. ἐν ὑποσ. 6 παραπομπάς.

23) Ἄρθρον 9.ΙΙΙ τοῦ Θεμελιώδους Νόμου τῆς Βόννης.

24) Ramm, ἔνθ' ἀνωτ., σ. 188· ὁ αὐτός, AcP 160, σ. 351· ὁ αὐτός, Juristenzeitung 1961, σ. 275.

25) Bydlinski, Die Stellung der Rechtsordnung zu Arbeitskämpfen, ἐν Flo-

κείμενον τῆς συλλογικῆς συμβάσεως δὲν καλύπτει τοὺς σκοποὺς τῆς ἀπεργίας, οἵτινες εἶναι εὐρύτεροι, δυνάμενοι νὰ ἀφορῶσι καὶ εἰς ἐπαναπρόσληψιν ἀτομικῶς ἀπολυθέντων ἐργαζομένων (26), (27).

3. Παρ' ἡμῖν ὑπὲρ τῆς ἀδεσπότου ἀπεργίας φέρεται, ὅτι τὸ μονοπώλιον τῶν ἐπαγγελματικῶν σωματείων διὰ τὴν ἄσκησιν τοῦ δικαιώματος τῆς ἀπεργίας ἀντίκειται εἰς τὴν συνταγματικῶς προστατευομένην ἐλευθερίαν τοῦ συνεταιρίζεσθαι ὑπὸ τὴν ἀρνητικήν της μορφήν, διότι πρὸς τὴν ἐπίτευξιν βελτιώσεως τῶν ὅρων ἐργασίας των, δι' ἀπεργίας, οἱ μὴ ὠργανωμένοι μισθωτοὶ θὰ ὑπεχρεοῦντο νὰ ὀργανωθοῦν εἰς σωματεῖα (28). Ἐξ ἄλλου, περιορισμὸς τοῦ δικαιώματος τῆς ἀπεργίας εἰς ὡρισμένους μόνον φορεῖς θὰ ἀπετέλει δι' αὐτοὺς προνόμιον, ὅπερ ἀντίκειται εἰς τὴν συνταγματικὴν ἀρχὴν τῆς ἰσότητος (29). Περαιτέρω ὑποστηρίζεται, ὅτι τὰ ἄρθρα 8 § 5 καὶ 17 τοῦ νόμου 2151/1920, ἐφ' ὧν ἡ νομολογία τοῦ Ἀκυρωτικοῦ θεμελιοῖ τὸ σωματειακὸν μονοπώλιον τῆς ἀπεργίας (30), προβλέπουν μίαν περίπτωσιν, καὶ δὴ τὴν ὑπὸ ἐπαγγελματικοῦ σωματείου κήρυξιν τῆς ἀπεργίας, ἐνῷ ὑφίστανται πλείονες δυνατότητες (31). Ἡ αὐτὴ ἄποψις ἐπικαλεῖται καὶ τὸ ἐπιχείρημα (32) τῆς διὰ τῆς ἀπεργίας δυνατότητος ἐπιδιώξεως εἰς τὰς καθ' ἕκαστον ἀτομικὰς συμβάσεις ὅρων εὐνοϊκωτέρων τῶν τῆς συλλογικῆς συμβάσεως (33).

4. Τὰ ὑπὲρ τῆς ἀδεσπότου ἀπεργίας ἐπιχειρήματα δὲν εὐσταθοῦν.

α) Ἡ ἄποψις περὶ μιᾶς ἐκ τῶν πραγμάτων ἑνώσεως δὲν ἔχει πρακτικὴν ἀξίαν, ἐφ' ὅσον ἀπαιτεῖ προηγουμένην καταγγελίαν τῆς σχέσεως ἐργασίας ἐκ μέρους τῶν ἀπεργῶν. Ἡ νόμιμος ἀπεργία ἔχει τὴν ἔννοιαν, ὅτι προστατεύονται καὶ οἱ ἀπεργοῦντες ἔναντι τοῦ ἐργοδότου των, καθ' ὅσον νομίμως μετέχουν τοῦ ἐργατικοῦ ἀγῶνος. Ἐὰν οὗτοι εἶναι ὑποχρεωμένοι νὰ καταγγείλουν τὴν σχέσιν ἐργασίας, διὰ νὰ προσβάσουν νομιμότητα εἰς τὸν ἀγῶνα των, ἡ προστασία των εἶναι ἀνεπαρκής. Ἐν μὴ καταγγελίᾳ τῆς σχέσεως ἐργασίας, πρόκειται παράβασις τῆς συμβάσεως, ἐπαγομένης ὅλας τὰς συνεπείας, ἃς ἐπισύρει μεθ' ἑαυτῆς ἡ παράνομος ἀπεργία.

β) Ἡ ἄποψις, ἡ ἐρειδομένη ἐπὶ τῆς δυνατότητος θεσπίσεως εὐνοϊκωτέρων ὅρων ἐργασίας ἀπὸ ἐκείνων τῆς συλλογικῆς συμβάσεως, εἶναι ἀσαφής, διότι δὲν θέτει ὅρια εἰς τὸ δικαίωμα τοῦ ἀπεργεῖν. Ὑπ' αὐτὴν τὴν ἔννοιαν καὶ ἀπεργία ἑνὸς μισθωτοῦ διὰ τὴν ἐπιτυχίαν ἀτομικῆς συμβάσεως μὲ ὅρους εὐνοϊκωτέρους τῶν τῆς συλλογικῆς συμβάσεως εἶναι νόμιμος. Ἐρωτᾶται, ὅμως, κατὰ πόσον τοῦτο εἶναι σύμφωνον πρὸς τὴν ἔννοιαν τῆς ἀπεργίας, ὡς αὕτη διεμορφώθη ἐν τῇ ἐπιστήμῃ καὶ τοὺς ὑπ' αὐτῆς ἐπιδιωκομένους σκοπούς. Ἡ ἀπεργία σκοπεῖ τὴν συλλογικὴν προστασίαν καὶ προαγωγὴν τῶν συμφερόντων τῶν ἐργαζομένων. Ἡ σύναψις ὅμως εὐνοϊκωτέρων ἀτομικῶν συμβάσεων ἀφορᾷ ἀποκλειστικῶς εἰς τὰς σχέσεις ἐργοδότου καὶ μισθωτοῦ καὶ κεῖται ἐκτὸς τῆς διὰ τῆς συλλογικῆς δραστηριότητος ἐπιδιωκομένης προστασίας.

γ) Ἐπίσης καὶ ἡ θεωρία περὶ μὴ συμπτώσεως κατ' ἀντικείμενον τῆς συλλογικῆς

---

retta-Strasser, Die Kollektiven Mächte im Arbeitsleben 1963, σ. 79 ἐπ. (83)· Hueck, RdA 56, σ. 205· Nikisch, II², σ. 119.

26) Tomandl, ἔνθ' ἀνωτ., σ. 143. Πρβλ. καὶ Hueck, RdA 56, σ. 205.

27) Οὕτω παρ' ἡμῖν ὁ Α.Π. 526/1966, ΕΕΔ 25, 1504, ἐθεώρησεν ὡς νόμιμον ἀπεργίαν πρὸς ἐπαναπρόσληψιν ἀπολυθέντων.

28) *Βασιλείου*, ΕΕΔ 25, 1376· *Καυκᾶς*, ΕΕΔ 26, 145· *Ἀμπατζῆς*, ΕΕΔ 25, 218.

29) *Βασιλείου*, ἔνθ' ἀνωτ.

30) Βλ. ὅμως κατωτέρω ὑπὸ ΙΙΙ, 3.

31) *Καυκᾶς*, ἔνθ' ἀνωτ.· *Ἀμπατζῆς*, ἔνθ' ἀνωτ.

32) Ἀνωτ. ὑπὸ β, ββ.

33) *Καυκᾶς*, ἔνθ' ἀνωτ. Ἡ ἐπίκλησις τοῦ ἄρθρου 680 Α.Κ. (*Καυκᾶς*, ἔνθ' ἀνωτ.· *Ἀμπατζῆς*, ΕΕΔ 25, 1553) εἶναι ἀστοχος, διότι τοῦ μὴ ὑφισταμένου κενοῦ εἰς τὴν ἰσχύουσαν νομοθεσίαν δὲν εὑρίσκει ἔδαφος ἐφαρμογῆς. *Καποδίστριας*, ΕρμΑΚ ἄρθρων 680, στμ. 6. Ὡσαύτως δὲν εἶναι βάσιμον τὸ ὅτι διὰ τῆς Α.Π. 526/1966, ΕΕΔ 25, 1505, ὁ Ἄρειος Πάγος μετέτρεψε τὴν νομολογίαν του, δεχθεὶς ὡς νόμιμον καὶ τὴν μὴ σωματειακὴν ἀπεργίαν. Ἀντιθέτως ἡ ὡς ἄνω ἀτόφαστις ὁρίσασα ἐν ἀρχῇ, ὅτι ἡ ἀπεργία εἶναι ἡ διακοπὴ τῆς ἐργασίας ὑφ' ὁλοκλήρου τοῦ προσωπικοῦ, δὲν ἀπεφάνθη ὑπὲρ τῆς ἀδεσπότου ἀπεργίας. Ἐξ ἄλλου εἰς τὴν ἐφ' ἧς ἔκρινεν ὑπόθεσιν, ἡ ἀπεργία εἶχε κηρυχθῇ ὑπὸ σωματείου ἐργαζομένων, ὡς κατ' ἐπανάληψιν τονίζει ἡ ἀπόφασις.

συμβάσεως καὶ τῆς ἀπεργίας εἶναι ἀποκρουστέα. Ἡ ἐπαναπρόσληψις ἀπολυθέντων μισθωτῶν, ἣν φέρουν ὡς παράδειγμα οἱ ὑποστηρίκται τῆς ἀπόψεως αὐτῆς, εἶναι δυνατὸν νὰ γίνῃ ἀντικείμενον συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας. Ἡ συλλογικὴ σύμβασις δύναται νὰ περιέχῃ ὅρους ἀφορῶντας εἰς τὴν σύναψιν τῶν ἀτομικῶν συμβάσεων ἐργασίας ([34]). Εἰς τὴν κατηγορίαν αὐτὴν τῶν ὅρων, οἵτινες μάλιστα ἔχουν καὶ κανονιστικὴν ἰσχύν ([35]), περιλαμβάνεται καὶ ἡ ρήτρα τῆς ἐπαναπροσλήψεως ([36]). Ἀντιθέτως ἡ ἀντικρουομένη ἄποψις ἀποκλείει τῆς νομιμότητος τὴν ἀπεργίαν διαμαρτυρίας, δι' ἧς ἐπιδιώκονται εὐρύτεροι σκοποί ([37]), ἐνῷ θὰ ἦτο συνεπεστέρα, ἐὰν ἐδέχετο ταύτην ὡς νόμιμον ([38]).

β) Ἡ γνώμη, καθ' ἣν τὸ σωματειακὸν μονοπώλιον τῆς ἀπεργίας θίγει τὴν συνταγματικῶς προστατευομένην ἀρνητικὴν ἐλευθερίαν τοῦ συνεταιρίζεσθαι, εἶναι ἀντίθετος πρὸς αὐτὸ τοῦτο τὸ γράμμα τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ Συντάγματος. Τοῦτο ὁρίζει, ὅτι οἱ Ἕλληνες ἔχουν τὸ δικαίωμα τοῦ συνεταιρίζεσθαι, τηροῦντες τοὺς νόμους τοῦ κράτους. Ἡ τήρησις τῶν νόμων τοῦ κράτους ἀφορᾷ εἰς τὴν ἐλευθερίαν τοῦ συνεταιρίζεσθαι, τόσον ὑπὸ τὴν θετικήν, ὅσον καὶ ὑπὸ τὴν ἀρνητικήν της μορφήν. Οἱ νόμοι ὅμως τοῦ κράτους, ὡς ἀναπτύσσεται κατωτέρω, ἐπιφυλάσσουν δι' ὡρισμένους λόγους τὸ δικαίωμα τοῦ συλλογικῶς ἀγωνίζεσθαι μόνον εἰς ὠργανωμένας ἐπαγγελματικὰς ἑνώσεις. Τίθεται οὕτω ὑπὸ τῶν νόμων τοῦ κράτους εἰς περιορισμὸς εἰς τὴν ἀρνητικὴν ἐλευθερίαν τοῦ συνεταιρίζεσθαι καὶ συγκεκριμένως ἡ ἀπαγόρευσις εἰς τοὺς μὴ συνεταιρισμένους, ὅπως ἀγωνίζωνται συλλογικῶς διὰ τὴν προάσπισιν καὶ προαγωγὴν τῶν ἐπαγγελματικῶν των συμφερόντων. Ὁ συνταγματικὸς νομοθέτης ἐπιτρέπει εἰς τὸ ἄτομον, ὅπως μὴ πράττῃ τι ἢ ὅπως μὴ συνεταιρίζεται, συγχρόνως ὅμως ἐξουσιοδοτεῖ τὸν κοινὸν νομοθέτην, ὅπως θέτῃ περιορισμοὺς εἰς τοὺς μὴ ποιουμένους χρῆσιν τοῦ δικαιώματος τοῦ συνεταιρίζεσθαι. Εἰς τὸ αὐτὸ ἀποτέλεσμα καταλήγομεν καὶ δι' ἄλλου συλλογισμοῦ. Τὸ συλλογικῶς ἀγωνίζεσθαι ὡς μέσον ἐκδηλώσεως τῆς δραστηριότητος καὶ ἐπιδιώξεως τῶν σκοπῶν τῶν ἐπαγγελματικῶν ἑνώσεων ἀποτελεῖ τὸ οὐσιαστικὸν περιεχόμενον τῆς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 11 § 1 τοῦ Συντάγματος ἐγγυημένης συνδικαλιστικῆς ἐλευθερίας καὶ συμπροστατεύεται μετ' αὐτῆς ([39]). Ἐφ' ὅσον ὅμως ἡ συνδικαλιστικὴ ἐλευθερία παρέχεται, τηρουμένων τῶν νόμων τοῦ κράτους, ἕπεται, ὅτι καὶ τὸ ἐκ ταύτης ἀπορρέον δικαίωμα τοῦ συλλογικῶς ἀγωνίζεσθαι ἐπιτρέπεται ἐντὸς τῶν ὑπὸ τῶν νόμων διαγραφομένων ὁρίων ([40]). Ὁ περιορισμός, τὸν ὁποῖον εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην ἔθεσεν ὁ νομοθέτης, εἶναι ἡ ὑπὸ ὠργανωμένων ἱκανῶν πρὸς τὸ συλλογικῶς συμβάλλεσθαι ἄσκησις τοῦ δικαιώματος τοῦ συλλογικῶς ἀγωνίζεσθαι. Μὴ ὠργανωμέναι καὶ μὴ ἱκαναὶ πρὸς τὸ συλλογικῶς συμβάλλεσθαι ὁμάδες προσώπων δὲν δύνανται νὰ ἀγωνίζωνται συλλογικῶς.

ε) Τὸ ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τῆς ἰσότητος ἐρειδόμενον ἐπιχείρημα παραγνωρίζει, ὅτι ἡ ἰσότης ἔναντι τοῦ νόμου ἐπιτάσσεται ὑπὸ τοῦ συνταγματικοῦ νομοθέτου, προκειμένου περὶ ὑποκειμένων τοῦ δικαίου τελούντων ὑπὸ τὰς αὐτὰς προϋποθέσεις. Αἱ ἄναρχοι ὅμως καὶ ἀδέσποτοι ὁμάδες προσώπων θὰ ἦτο ὑπερβολικὸν νὰ συγκριθοῦν πρὸς τὰς ὠργανωμένας ἐπαγγελματικὰς ἑνώσεις, εἰς τρόπον ὥστε νὰ ἀξιοῦται ἴσης ἐκ μέρους τοῦ νομοθέτου μεταχειρίσεως τῶν πρώτων πρὸς τὰς τελευταίας. Ὁ ἀδέσποτος ἐργατικὸς ἀγὼν εἶναι ἐνέργεια πλειόνων ὑποκειμένων τοῦ δικαίου, ἐνεργούντων ἀτομικῶς. Ἀποτελεῖται ἀπὸ πλείονας ἐπὶ μέρους πράξεις. Ἀντιθέτως ὁ ὑπὸ ὠργανω-

34) Βλ. § 1 TVG 9.4.1949. Παρ' ἡμῖν γίνεται δεκτόν, ὅτι ἡ συλλογικὴ σύμβασις δύναται νὰ περιλαμβάνῃ ρήτρας ἀφορώσας εἰς τὴν σύναψιν ἀτομικῶν συμβάσεων καὶ ἄνευ εἰδικῆς διατάξεως τοῦ νόμου. (*Καλομοίρης*, ΕΕΔ 14, σ. 742).

35) Βλ. Ἀντὶ ἄλλου Hueck - Nipperdey - Stahlhacke, Tarifvertragsgesetz [4], § 1, Anm. 64 καὶ § 4, Anm. 88.

36) Hueck - Nipperdey, ἔνθ' ἀνωτ. II[2], σ. 646. Πρβλ. καὶ Hueck, RdA 56, σ. 205.

37) Hueck, ἔνθ' ἀνωτ.

38) Εἶναι συνεπῶς ἄστοχος ἡ κατὰ τοῦ Nipperdey κριτικὴ τοῦ Tomandl, ἔνθ' ἀνωτ. σ. 143, διότι ὁ Nipperdey δέχεται, ὡς καὶ ὁ Hueck, ὅτι εἶναι νόμιμος ἡ ἀπεργία πρὸς ἐπαναπρόσληψιν ἀτομικῶς ἀπολυθέντων, ἐνῷ ἀποκρούει τὴν ἐπίδειξιν ἰσχύος σκοποῦσαν ἀπεργίαν.

39) Βλ. *Καλομοίρης*, Ἡ συνταγματικὴ προστασία τῆς ἀπεργίας 1966, καὶ τὰς ἐκεῖ ἐν ὑποσ. 40 καὶ 43 παραπομπάς· Floretta, Arbeitsrecht und europäische Menschenrechtskonvention 1967, σ. 17/18. Βλ. ἤδη καὶ *Κυπραῖον*, ΕΕΔ 27, σ. 985 ἑπ.

40) *Καλομοίρης*, ἔνθ' ἀνωτ. σ. 11 ἑπ.

μένης ἐνώσεως διευθυνόμενος ἐργατικὸς ἀγὼν εἶναι πρᾶξις συλλογικὴ καὶ ἀποτελεῖ ἐνιαίαν ἐνέργειαν ἑνὸς ὑποκειμένου τοῦ δικαίου, τῆς ἐπαγγελματικῆς ἑνώσεως.

III

1. Παρ' ἡμῖν τὸ μονοπώλιον τῶν ἐπαγγελματικῶν ἑνώσεων ἐπὶ τῆς ἀπεργίας εὑρίσκει κατὰ τοὺς ὑποστηρικτὰς τῆς ἀπόψεως αὐτῆς νομοθετικὸν ἔρεισμα ἀφ' ἑνὸς εἰς τὰ ἄρθρα 5, 8 καὶ 17 τοῦ νόμου 2151/1920, τὰ ὁποῖα ὁρίζουν, ὅτι προκειμένου περὶ ἀπεργίας ἢ ἀνταπεργίας ἀπαιτεῖται ἀπόφασις τῆς γενικῆς συνελεύσεως τοῦ σωματείου (ἄρθρον 8, 1. II), λαμβανομένη εἰς μυστικὴν ψηφοφορίαν (ἄρθρον 5) καὶ ἀφ' ἑτέρου εἰς τὰ ἄρθρα 1, 2 § 4 καὶ 18 §§ 2 ἕως 4 τοῦ νόμου 3239/1955, ἐξ ὧν δείκνυται ἡ σχέσις καὶ ὁ ἐσωτερικὸς σύνδεσμος τῆς συλλογικῆς συμβάσεως πρὸς τὴν ἀπεργίαν (41).

2. Διὰ τὸν σύνδεσμον τῆς συλλογικῆς συμβάσεως καὶ τοῦ ἐργατικοῦ ἀγῶνος ἐγένετο ἤδη λόγος ἀνωτέρω (42). Ἐκ τῶν ἐκεῖ ἐκτεθέντων προκύπτει, ὅτι, ἐφ' ὅσον ἱκαναὶ πρὸς τὸ συλλογικῶς συμβάλλεσθαι εἶναι μόνον ἐπαγγελματικαὶ ἑνώσεις, μόνον τοιαῦται δύνανται καὶ νὰ ἀπεργοῦν (43). Οἱ ὑποστηρικταὶ τῆς γνώμης αὐτῆς εἶναι τόσον σαφεῖς, ὥστε οἱαδήποτε περαιτέρω ἀνάπτυξις ἐν προκειμένῳ νὰ καθίσταται περιττή.

3.α) Ἐκεῖ ὅπου ἐπῆλθον ὡρισμέναι μεταβολαὶ εἶναι εἰς τὰς διατάξεις περὶ ἐπαγγελματικῶν σωματείων τοῦ νόμου 2151/1920 καὶ τοῦ ν.δ. τῆς 15/20.5.1920. Αἱ πλέον βασικαὶ διατάξεις περὶ ἐργατικῶν ἀγώνων εἶναι τὰ ἄρθρα 5 καὶ 8 τοῦ νόμου 2151/1920, ἅτινα μὲ μικρὰς μόνον τροποποιήσεις ἐπαναλαμβάνονται εἰς τὸ ν.δ. Τὸ ἄρθρον 8 καθορίζει τὸ ὄργανον τοῦ σωματείου, τὸ ὁποῖον κηρύσσει τὴν ἀπεργίαν καὶ τὴν διαδικασίαν τῆς κηρύξεως ἢ ἐγκρίσεως αὐτῆς ἐκ τῶν ὑστέρων. Αἱ διατάξεις αὐτοῦ ἀφοροῦν γενικώτερον τοὺς ἐργατικοὺς ἀγῶνας, καθ' ὅσον ἡ παράγραφος 2 ὁρίζει, ὅτι αἱ διατάξεις τῆς παραγράφου 1 ἐφαρμόζονται καὶ ἐπὶ ἀνταπεργίας. Τὸ ἄρθρον 5 καθορίζει τὸν τρόπον τῆς λήψεως τῆς περὶ ἀπεργίας ἀποφάσεως ὑπὸ τῆς γενικῆς συνελεύσεως τοῦ ἐπαγγελματικοῦ σωματείου.

β) Αἱ διατάξεις ὅμως αὗται ἠλλοιώθησαν σημαντικῶς μετὰ τὴν ὑπὸ τῆς Ἑλλάδος κύρωσιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 87 Διεθνοῦς Συμβάσεως «περὶ συνδικαλιστικῆς ἐλευθερίας καὶ προστασίας τοῦ συνδικαλιστικοῦ δικαιώματος» διὰ τοῦ ν.δ. 4204/1961.

Τὸ ἄρθρον 3 τῆς ὑπ' ἀριθ. 87 Διεθνοῦς Συμβάσεως ὁρίζει ἐν παραγράφῳ 1, ὅτι: «Αἱ ὀργανώσεις ἐργαζομένων καὶ ἐργοδοτῶν δικαιοῦνται νὰ ἐκπονοῦν τὰ καταστατικά καὶ τοὺς διοικητικούς αὐτῶν κανονισμούς καὶ νὰ ἐκλέγουν ἐλευθέρως τοὺς ἀντιπροσώπους των, νὰ ὀργανώνουν τὰ τῆς διαχειρίσεως καὶ δράσεως αὐτῶν καὶ νὰ καταστρώνουν τὸ πρόγραμμα τῶν ἐνεργειῶν των».

Ἡ διάταξις εἶναι σαφής. Ἀφήνει ἀπόλυτον αὐτονομίαν εἰς τὰς ἐπαγγελματικὰς ὀργανώσεις νὰ καθορίζουν τὸ περιεχόμενον τῶν καταστατικῶν των καὶ νὰ ρυθμίζουν τὴν δρᾶσιν των, ὅπερ σημαίνει, ὅτι ἀποκλείεται πᾶσα νομοθετικὴ ἐπέμβασις, θέτουσα ἐκ τῶν ἄνω καταστατικὰς διατάξεις. Αἱ διατάξεις ὅμως τῶν ἄρθρων 5 καὶ 8 τοῦ νόμου 2151/1920 ἀφοροῦν εἰς θέματα δυνάμενα νὰ ρυθμισθοῦν ὑπὸ τοῦ καταστατικοῦ καὶ τὰ ὁποῖα κατὰ τὴν Διεθνῆ Σύμβασιν δέον νὰ ρυθμίζωνται πλέον ὑπὸ τῶν ὀργανώσεων ἐλευθέρως. Συνεπῶς, μετὰ τὴν ὑπὸ τῆς Ἑλλάδος ἐπικύρωσιν τῆς Διεθνοῦς Συμβάσεως ὑπ' ἀριθ. 87, διὰ τῆς ὁποίας αὕτη κατέστη ἐσωτερικὸν δίκαιον (44), τὸ ἑλληνικὸν περὶ ἐπαγγελματικῶν σωματείων δίκαιον δὲν δύναται νὰ περιέχῃ διατάξεις καταστατικάς, αἵτινες δέον νὰ θεσπίζωνται μόνον ὑπὸ τῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων.

Ἡ ἀποψις αὕτη ἐνισχύεται ἔτι περαιτέρω ὑπὸ τοῦ ἄρθρου δευτέρου τοῦ κυρωτικοῦ τῆς ὑπ' ἀρ.θ. 87 Διεθνοῦς Συμβάσεως ν.δ. 4204/1961, καθ' ὃ «Ἡ ἅπασα διάταξις τῆς κειμένης νομοθεσίας, παρέχουσα τυχὸν

41) Βλ. τὰς ἀνωτ. ἐν ὑποσ. 2 καὶ 3 παραπομπάς.

42) Ὑπὸ II, 1.

43) Βλ. καὶ Müller, DRdA 1968, σ. 66 ἐπ.

44) Βλ. Valticos, L' Influence des Conventions Internationales du Travail sur la Législation Hellenique 1955· *Καλομοίρη*, ΕΕΔ 23, σ. 769.

μείζονα πλεονεκτήματα εἰς τὰ δι' αὐτῆς ὑπὸ τοῦ παρόντος νόμου κυρουμένης συμβάσεως προστατευόμενα πρόσωπα, τηρεῖται ἐν ἰσχύϊ κ.λ.π.». Ἕπεται, ὅθεν, ὅτι μετὰ τὸ ν.δ. 4204/1961 καταργοῦνται ἅπασαι αἱ δυσμενέστεραι διὰ τὰς ἐπαγγελματικὰς ὀργανώσεις διατάξεις τῆς κειμένης νομοθεσίας. Εἶναι αὐτονόητον, ὅτι αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 5 καὶ 8 τοῦ ν. 2151/1920 εἶναι δυσμενέστεραι ἐκείνων τοῦ ἄρθρου 1 § 1 τῆς ὑπ' ἀριθ. 87 Διεθνοῦς Συμβάσεως, διότι διὰ τῶν τελευταίων παρέχεται εἰς τὰς ἐπαγγελματικὰς ὀργανώσεις πλήρης ἐλευθερία συντάξεως τοῦ καταστατικοῦ των καὶ ἀσκήσεως τῆς δραστηριότητός των, ἐνῷ αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 5 καὶ 8 τοῦ νόμου 2151/1920 προδιαγράφουν ἐκ τῶν ἄνω τὴν διαδικασίαν λήψεως ἀποφάσεως τῆς γενικῆς συνελεύσεως καὶ τὰς ἀρμοδιότητας αὐτῆς ἐν περιπτώσει ἐργατικοῦ ἀγῶνος. Λόγῳ τῆς ἀντιθέσεώς των ταύτης πρὸς τὸ ἄρθρον 1 τῆς Συμβάσεως, αἱ ἐν λόγῳ διατάξεις τῶν ἄρθρων 5 καὶ 8 τοῦ νόμου 2151/1920 δὲν διετηρήθησαν ἐν ἰσχύϊ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου δευτέρου τοῦ ν.δ. 4204/1961.

Τὸ ἀποτέλεσμα τῆς τοιαύτης καταργήσεως εἶναι, ὅτι μετὰ τὸ ν.δ. 4204/1961 διὰ τὴν προσφυγὴν ἐπαγγελματικῆς ὀργανώσεως εἰς ἐργατικὸν ἀγῶνα δὲν ἀπαιτεῖται οὔτε ἀπόφασις τῆς γενικῆς συνελεύσεως αὐτῆς, οὔτε λῆψις ταύτης εἰς μυστικὴν ψηφοφορίαν. Ὁ τρόπος καὶ ἡ διαδικασία τῆς κηρύξεως ἐργατικοῦ ἀγῶνος ρυθμίζεται πλέον ὑπὸ τῶν καταστατικῶν τῶν ἐπαγγελματικῶν ἑνώσεων ἐλευθέρως.

IV

Ἐκ τῆς καταργήσεως τῆς εἰς τὰ ἄρθρα 5 καὶ 8 τοῦ νόμου 2151/1920 προβλεπομένης διαδικασίας οὐδόλως ἕπεται, ὅτι κατέστη νόμιμος ἡ ἀδέσποτος ἀπεργία.

1. Αἱ διατάξεις τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς κατ' ἐπανάληψιν ἐλέχθη, ἀποκλείουν τὴν νομιμότητα τοῦ ἀδεσπότου ἐργατικοῦ ἀγῶνος.

2. Ὁ νόμος 2151/1920 διαβηλοῖ σαφῶς τὴν βούλησιν τοῦ νομοθέτου, ὅπως ὁ ἐργατικὸς ἀγὼν ἐκπορεύεται καὶ κατευθύνεται ὑπὸ ὡργανωμένων ἐπαγγελματικῶν ἑνώσεων. Διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τῆς ὑπ' ἀριθ. 87 Διεθνοῦς Συμβάσεως καὶ τοῦ ἄρθρου δευτέρου τοῦ ν.δ. 4204/1961 κατηργήθη μόνον ἡ διαδικασία τῆς περὶ προσφυγῆς εἰς ἐργατικὸν ἀγῶνα ἀποφάσεως τοῦ ἐπαγγελματικοῦ σωματείου, ὡς καὶ ὁ καθορισμὸς τοῦ λαμβάνοντος τὴν ἀπόφασιν ὀργάνου καὶ ὁ τρόπος τῆς λήψεως τῆς ἀποφάσεως, διότι πρόκειται περὶ θεμάτων ἀναγομένων βασικῶς εἰς τὰ καταστατικὰ τῶν οἰκείων ὀργανώσεων. Τὰ ἐν λόγῳ θέματα θὰ καθορίζουν εἰς τὸ μέλλον αἱ ὀργανώσεις ἐλευθέρως εἰς τὰ καταστατικά των. Ὁ φορεὺς ὅμως τοῦ δικαιώματος τοῦ συλλογικῶς ἀγωνίζεσθαι οὐδόλως μετεβλήθη ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 87 Διεθνοῦς Συμβάσεως καὶ τοῦ κυρωτικοῦ ταύτης ν.δ. 4204/1961. Αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 5 καὶ 8 τοῦ νόμου 2151/1920 ἔχουν πλέον τὴν ἔννοιαν, ὅτι ἐν περιπτώσει ἐργατικοῦ ἀγῶνος τὸ καταστατικὸν καθορίζει τὰ ὄργανα καὶ τὴν διαδικασίαν πρὸς λῆψιν ἀποφάσεως περὶ αὐτοῦ.

3. Ὡς πρὸς τοὺς φορεῖς τοῦ δικαιώματος τοῦ συλλογικῶς ἀγωνίζεσθαι ἡ βούλησις τοῦ νομοθέτου οὐδόλως μετεστράφη. Αὕτη εἶναι σαφὴς καὶ ἐκτὸς τῶν νομοθετικῶν κειμένων προκύπτει καὶ ἐκ τῶν ἐν τῇ Βουλῇ συζητήσεων ἐπὶ τοῦ νόμου 2151/1920 (45).

Ὁ ἐργατικὸς ἀγὼν εἶναι μέσον ἀναγνωριζόμενον καὶ προστατευόμενον ὑπὸ τῆς ἐννόμου τάξεως πρὸς ἐπιδίωξιν καὶ προστασίαν τῶν ἐπαγγελματικῶν συμφερόντων τῶν ἑνώσεων. Αἱ δυσμενεῖς του ὅμως διὰ τὴν οἰκονομίαν συνέπειαι καὶ αἱ δυνατότητες καταχρήσεώς του δὲν πρέπει νὰ παραγνωρίζωνται. Διὰ τὸν λόγον αὐτὸν ἡ Πολιτεία ἠθέλησεν, ὅπως φορεὶς τοῦ ἐργατικοῦ ἀγῶνος εἶναι ὑπεύθυνοι καὶ ἰσχυραὶ ἐπαγγελματικαὶ ὀργανώσεις καὶ οὐχὶ ἄναρχοι καὶ ἀνεύθυνοι ὁμάδες προσώπων, δρῶσαι ἐπ' εὐκαιρίᾳ ἄνευ ἐσωτερικοῦ τινος νομικοῦ δεσμοῦ τῶν ἀπαρτιζόντων ταύτας προσώπων.

Εἰς τί θὰ ἠδύνατο νὰ ὁδηγήσῃ ἡ ἐλευθέρα δρᾶσις τοιούτων ὁμάδων εἶναι δυνατὸν νὰ φαντασθῶμεν.

Ἡ βούλησις αὕτη τῆς Πολιτείας διαβηλοῦται πλέον ἢ σαφῶς εἰς τὴν εἰσαγωγικὴν

45) Βλ. ταῦτα παρατιθέμενα ὑπὸ τοῦ *Καποδίστρια* ἐν ΕΕΔ 27, σ. 657.

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΔΙΚΗΓΟΡΟΙ

ΣΧΕΣΙΣ ΔΙΚΗΓΟΡΩΝ ΑΝΤΙ ΠΑΓΙΑΣ ΑΜΟΙΒΗΣ

Αξίωσις καταβολῆς τόκων ἐν καθυστερήσει πληρωμῆς τῆς ἀμοιβῆς

Ὑπερημερία ἐργοδότου περὶ τὴν καταβολὴν μισθοῦ, κατ' ἄρθρον 655 Ἀστικοῦ κώδικος, καὶ ὑποχρεώσεως καταβολῆς τόκων ὑπερημερίας, ὑπαρχούσης δηλ. ἡμέρας πρὸς καταβολὴν τοῦ μισθοῦ.—Σχέσις τοῦ παρέχοντος νομικὰς ὑπηρεσίας δικηγόρου ἀντὶ παγίας ἐτησίας ἢ μηνιαίας ἀμοιβῆς καὶ ἐφαρμοστέαι διατάξεις.—Αὐτοτέλεια τόκων καὶ ἀγωγὴ περὶ τούτων.—Ἀξιώσεις δικηγόρου ἐκ τῆς σχέσεως αὐτοῦ μετὰ τοῦ ἐντολέως.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ὑπῆρξε παροχὴ νομικῶν ὑπηρεσιῶν ὑπὸ δικηγόρου εἰς ἐπιχείρησιν ἀντὶ παγίας μηνιαίας ἀμοιβῆς, τὸ μέγεθος τῆς ὁποίας καθορίζεται κατὰ νόμον ὑπὸ τῶν σχετικῶν ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ Δικαιοσύνης κατ' ἐλάχιστον ὅριον (Ἴδετε ΕΕΔ 26, 1404).

Ἀντικείμενον τῆς δίκης ὑπῆρξε καταβολὴ τῶν νομίμων ἐπὶ ὑπερημερίας τόκων ἐκ καθυστερήσεως ἀμοιβῶν του καὶ ἀποζημιώσεως διὰ καταγγελίαν τῆς σχέσεως, τοὺς ὁποίους ἐπιδικάζει τὸ Πρωτοδικεῖον.

Περὶ τῆς σχέσεως τοῦ παρέχοντος ὑπηρεσίας ἀντὶ παγίας ἐτησίας ἢ μηνιαίας ἀμοιβῆς δικηγόρου ἀπησχολήθη τελευταίως καὶ ἡ Ὁλομέλεια τοῦ Ἀρείου Πάγου (Ἴδετε 110/1967 ἀπόφασιν, εἰσηγητοῦς **Στ. Σταυρόπουλος**, ΕΕΔ 26, 479), ἡ ὁποία ἐδέχθη, ὅτι ἡ κατ' ἐξαίρεσιν ἐπιτρεπομένη εἰς τὸν δικηγόρον παροχὴ νομικῶν ὑπηρεσιῶν ἐπὶ παγίᾳ ἐτησίᾳ ἢ μηνιαίᾳ ἀμοιβῇ ρυθμίζεται ὑπὸ τοῦ Κώδικος περὶ Δικηγόρων καὶ συμπληρωματικῶς ὑπὸ τῶν περὶ ἀνεξαρτήτων ὑπηρεσιῶν ὁρισμῶν τοῦ Α.Κ. καὶ τῶν περὶ ἐντολῆς κανόνων αὐτοῦ, ἐφ' ὅσον δὲν ἀντίκειται εἰς τὸν δημόσιον χαρακτῆρα τῆς τοιαύτης σχέσεως, δὲν δύναται δὲ ἡ ρηθεῖσα παροχὴ ὑπηρεσιῶν ὑπὸ τοῦ δικηγόρου νὰ ἀποτελέσῃ ἀντικείμενον συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας. (Ἴδετε καὶ Γνωμοδότησιν Δικηγορικοῦ Συλλόγου Ἀθηνῶν, εἰσηγητὴς *Π. Τσούτης*, ΕΕΔ 27, 203, σημείωσιν μας ἐν ΕΕΔ 26, 1404, ἔνθα παραπομπαί).

Μεταξὺ τῶν ἐφαρμοστέων διατάξεων τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος εἶναι καὶ ἡ τοῦ ἄρθρου 656 αὐτοῦ περὶ χρόνου καταβολῆς τοῦ μισθοῦ, ἀπὸ τῆς καθυστερήσεως τοῦ ὁποίου ὀφείλονται τόκοι. (Ἴδετε καὶ *Ι. Καποδίστριαν*, ΕρμΑΚ ὑπ' ἄρθρον ἔκθεσιν τοῦ νόμου 2151/1920 (46), καθ' ἣν:

«Τὰ ἐπαγγελματικὰ σωματεῖα δὲν εἶναι ἰδεολογικὴ ἕνωσις προσώπων. Εἶναι διαρκὴς συγκέντρωσις ἀτόμων, σκοποῦσα νὰ ἐποστηρίξῃ συμφέροντα ὑλικῆς φύσεως καὶ ἐνέχεται ἐν ἰσχυρᾷ τῇ ἰδέᾳ τοῦ ἀγῶνος ὑπὲρ τῆς προστασίας τῶν συμφερόντων τούτων».

Καὶ περαιτέρω:

«...ἀκριβῶς διὰ τὸν λόγον, ὅτι τοιαῦτα ἑνώσεις ἐκπροσωποῦν οἰκονομικὰ συμφέροντα καὶ ὑποβοηθοῦν ἀγῶνας διὰ τὴν προαγωγὴν καὶ προστασίαν των, ἐνδιαφέρουν αὗται οὐ μόνον τὰ μέλη των, ἀλλὰ καὶ τὸ κοινωνικὸν σύνολον, ἐντὸς τοῦ ὁποίου συμπλέκονται σήμερον τόσον πολὺ τὰ ὑλικὰ συμφέροντα, συμμαχοῦνται ἢ συγκρουόμενα καθ' ἑκάστην, ὥστε ἐξ οὐδένα νὰ εἶναι ἀδιάφορος ὁ τρόπος, καθ' ὃν προστατεύονται τὰ συμφέροντα τοῦ ἄλλου, οὐδὲ νὰ εἶναι τις ἄθικτος ἀπὸ τὴν διεξαγωγὴν τοῦ περὶ αὐτὰ ἀγῶνος. Καὶ τὸ κράτος τέλος, ἐντὸς τοῦ ὁποίου ἁπλοῦται ἡ ἐπαγγελματικὴ δραστηριότης τῶν ἀτόμων, ἔχει δικαιολογημένον ἐνδιαφέρον διὰ τὴν ὑπόστασιν τῶν ὀργανώσεων, αἵτινες ἐξυπηρετοῦν αὐτήν. Ἡ ἐκδήλωσις τῆς δράσεως τῶν ἐπαγγελματικῶν ἑνώσεων θέγει συνηθέστατα τὰ γενικώτερα συμφέροντα τῆς τε κοινωνίας καὶ πολιτείας, ὥστε νὰ ἐνδείκνυται σοβαρὰ ἡ πολιτειακὴ ἐποπτεία ἐπὶ τοῦ προκειμένου παραλλήλως πρὸς τὸ ἐνδιαφέρον, τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ συνηθίσουν νὰ δεικνύουν τὰ μέλη διὰ τὴν δρᾶσιν καὶ τὴν τύχην τῶν ἑνώσεών των».

46) Γενικὴ Κωδικοποίησις Θέμιδος, Θ' σ. 638 ἐπ.

655, άριθ. 19).

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 15510/1968

Πρόεδρος ὁ κ. **Σωτ. Λιβανός**
Εἰσηγητὴς ὁ πρωτοδίκης κ. **Εὐάγγ. Καραμαγκιώλης**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Κ. Μενεξῆς, Μ. Παπακωνσταντίνου

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 655 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, ὁρίζοντος ἐν τῷ πρώτῳ αὐτοῦ ἐδαφίῳ, «ὅτι ὁ μισθός, ἐκτὸς ἐναντίας συμφωνίας ἢ συνηθείας, καταβάλλεται μετὰ τὴν παροχὴν τῆς ἐργασίας, ἐὰν δὲ ὑπολογίζεται καθ' ὡρισμένα διαρκούσης τῆς συμβάσεως διαστήματα καταβάλλεται εἰς τὸ τέλος ἑκάστου αὐτῶν καὶ τῶν ἄρθρων 341 § 1, 345 § 1 καὶ 346 τοῦ τοῦ αὐτοῦ Κώδικος ὁριζόντων, τοῦ μὲν πρώτου, ὅτι «ἐὰν πρὸς ἐκπλήρωσιν τῆς παροχῆς συμφωνηθῇ ὡρισμένη ἡμέρα, ὁ ὀφειλέτης καθίσταται ὑπερήμερος διὰ μόνης τῆς παρελεύσεως τῆς ἡμέρας ταύτης», τοῦ δὲ δευτέρου, ὅτι «ἐπὶ χρηματικῆς ὀφειλῆς ὁ δανειστὴς ἐν περιπτώσει ὑπερημερίας δικαιοῦται νὰ ἀπαιτήσῃ τὸν ὑπὸ τοῦ νόμου ἢ διὰ δικαιοπραξίας ὁριζόμενον τόκον ὑπερημερίας, χωρὶς νὰ ὑποχρεοῦται εἰς ἀπόδειξιν ζημίας» καὶ τοῦ τρίτου, ὅτι «ὁ ὀφειλέτης χρηματικῆς ὀφειλῆς καὶ ἂν δὲν εἶναι ὑπερήμερος χρεωστεῖ νομίμους τόκους ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τῆς ἀγωγῆς περὶ τοῦ ληξιπροθέσμου χρέους», σαφῶς συνάγεται, ὅτι ὁ ἐργοδότης, μὴ καταβάλλων τὸν μισθὸν τοῦ παρ' αὐτῷ ἐργαζομένου μετὰ τὴν παροχὴν τῆς ἐργασίας ταύτου, καθίσταται ὑπερήμερος ἄνευ ὀχλήσεως, καθ' ὅσον ὑπάρχει δήλη ἡμέρα, οἵα εἶναι ἡ τελευταία τοῦ μηνός, ἥτις καθιστᾷ τὸν ὀφειλέτην (μισθωτὴν - ἐργοδότην) ὑπερήμερον διὰ μόνης τῆς παρελεύσεως αὐτῆς καὶ ἄνευ ἑτέρας ὀχλήσεώς του (βλ. Α.Π. 87/1961, ΝοΒ 9, 746) καὶ ἑπομένως ὑποχρεοῦται καὶ εἰς καταβολὴν τόκων ὑπερημερίας πρὸς τὸν ἐκμισθωτὴν (ἐργαζόμενον) ἐπὶ τοῦ ὀφειλομένου μισθοῦ ἀπὸ τῆς τελευταίας ἡμέρας τοῦ μηνός, ὃν ἀφορᾷ οὗτος (βλ. *Καυκᾶ*, Ἐνοχικὸν, ὑπ' ἄρθρον 655 § 5, *Γαζῆν*, ἐν ΕρμΑΚ, Εἰσαγ. 335 - 348, ἀριθ. 54 ἑπ., *Ι. Καποδίστριαν*, ἐν ΕρμΑΚ, ὑπ' ἄρθρον 655, ἀριθ. 17 καὶ 19, *Ζέπον*, Ἐνοχικὸν Εἰδικόν, σελ. 352 ἑπ., Α.Π. 565/1949, Θέμ. ΞΑ', σελ. 202, καὶ Ἐφ. Ἀθηνῶν 302/1958, Ἀρχ. Νομολογίας 1, 275). Ἡ λύσις αὕτη δέον νὰ γίνῃ δεκτὴ καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν, κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ μισθωτὴς - ἐργοδότης ὀφείλει εἰς τὸν ἐπὶ παγίᾳ μηνιαίᾳ ἀντιμισθίᾳ παρέχοντα αὐτῷ τὰς δικηγορικὰς ὑπηρεσίας του δικηγόρον ἀμοιβάς του, διότι καὶ αἱ ἀμοιβαὶ αὗται, ὑπὸ τὴν οἵαν παρίστανται μορφήν, ἤτοι τὴν κατὰ σταθερὸν ἐπίπεδον ὕψους των μηνιαίαν περιοδικότητα, οὐδὲν ἄλλο ἐν τῇ οὐσίᾳ εἶσιν εἰ μὴ μισθὸς καὶ δὴ ρυθμιζόμενος ὑπὸ τῶν ἄρθρων 180 καὶ ἑπομ. τοῦ ν.δ. 3026/1954 «περὶ τοῦ Κώδικος τῶν Δικηγόρων» καὶ τῶν ὑπ' ἀριθ. 128494/1954, 21337/1959, 58798 καὶ 58799/1961 καὶ 76630/1954 ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ Δικαιοσύνης, τοσούτῳ μᾶλλον, καθ' ὅσον ἡ σύμβασις ἐργασίας δικηγόρων γενικῶς ρυθμίζεται ὑπὸ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 63, 92 καὶ 94 τοῦ Κώδικος περὶ Δικηγόρων, συμπληρουμένων ὅμως ὑπὸ τῶν περὶ μισθώσεως ὑπηρεσιῶν, κατὰ πρῶτον λόγον, καὶ ὑπὸ τῶν περὶ ἐντολῆς, κατὰ δεύτερον λόγον, διατάξεων τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος (βλ. *Τούση - Σταυροπούλου*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 24, σημ. 13, *Κ. Δημάκην*, ἐν ΕΕΔ 12, 6 ἑπόμ., *Ι. Καποδίστριαν*, ἐν ΝοΒ 3, 4, Α.Π. 155/1949, Θέμ. Ξ', 295, Α.Π. 562/1951, ΕΕΔ 11, 139 καὶ Α.Π. 658/1952, ΕΕΔ 12, 91), ἐνῷ εἰς τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν ὀφείλεται ἀμοιβὴ εἰς δικηγόρον διὰ τὴν ἐνέργειαν καὶ διεξαγωγὴν ὡρισμένης ὑποθέσεως, ἐρειδομένη ἐπὶ ἄλλων διατάξεων, ἄλλη προσήκει λύσις (Α.Π. 396/1957, ΝοΒ 6, 12 καὶ Ἐφ. Ἀθηνῶν 2869/1959, ΝοΒ 8, 644).

Διὰ τῆς ὑπὸ δίκην ἀγωγῆς ἐκτίθεται, ὅτι ὁ ἐνάγων, δικηγόρος ὤν, ὑπηρετῶν παρὰ τῷ Πρωτοδικείῳ Ἀθηνῶν ἀπὸ τοῦ Ἰουνίου 1938, παρ' Ἀρείῳ Πάγῳ δὲ ἀπὸ τῆς 26.6.1953, ὑπὸ τὴν ἰδιότητά του ταύτην προσέφερεν εἰς τὴν ἐναγομένην, κατόπιν συμβάσεώς του μετ' αὐτῆς, ἐπὶ χρόνῳ μὴ ὡρισμένῳ, τὰς δικηγορικάς του ὑπηρεσίας κατὰ τὸ ἀπὸ 13.9.1963 μέχρι τῆς 28.2.1966 χρονικὸν διάστημα ἐπὶ παγίᾳ μηνιαίᾳ ἀμοιβῇ. Ὅτι, ἐγείραντος τὸν ἀπὸ 9.5.1966 πίνακα δικαιωμάτων καὶ δικηγορικῶν ἀμοιβῶν ἐνώπιον τοῦ Προέδρου τοῦ Δικαστηρίου τούτου, τῷ ἐπεδικάσθησαν τελεσιδίκως διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 981/1966 ἀποφάσεως τοῦ Προέδρου τοῦ Δικαστηρίου τούτου (διαδικασίας πινάκων δικηγορικῆς ἀμοιβῆς), ἐπικυρωθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 196/1966 ἀποφάσεως τοῦ Προέδρου τῶν ἐν Ἀθήναις Ἐφετῶν, α) διαφοραὶ μεταξὺ τῆς ἐκ δραχμῶν 3.000 καταβαλλομέ-

νης αὐτῷ μηνιαίας ἀντιμισθίας καὶ τῆς ἧς οὗτος ἐδικαιοῦτο νομίμου τοιαύτης, ἀνερχόμεναι διὰ τὸ ἀπὸ 23.9.1963 μέχρις 8.8.1964 διάστημα εἰς τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 8.160 καὶ δραχμῶν 751 δι' ἕκαστον μῆνα καὶ διὰ τὸ ἀπὸ 9.8.1964 μέχρι 1.3.1966 χρονικὸν διάστημα εἰς τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 28.118 καὶ δραχμῶν 1.501 δι' ἕκαστον μῆνα, β) δῶρα ἑορτῶν Χριστουγέννων καὶ Πάσχα τοῦ ἀνωτέρω χρονικοῦ διαστήματος ἐκ δραχμῶν ἐν συνόλῳ 16.627 καὶ γ) δραχμαὶ 6.189, λόγῳ διαφορᾶς τῆς ἀποζημιώσεως συνεπείᾳ τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεώς του, γενομένης τὴν 1.3.1966, καὶ ὅτι πάντα τὰ ὡς ἄνω ποσὰ εἰσέπραξε παρὰ τῆς ἐναγομένης τὴν 28.8.1966, διώκεται δὲ ἡ ἐπιδίκασις τῶν τόκων τῶν ὡς ἄνω χρηματικῶν ποσῶν, ἀφ' ἧς ταῦτα ἦσαν καταβλητέα μέχρι τῆς ἡμέρας τῆς ὡς ἄνω ἐξοφλήσεώς των. Ὑπὸ τοιοῦτον περιεχόμενον ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴ, νόμῳ βάσιμος παρίσταται, ὡς ἐρειδομένη ἐπὶ τῶν προμνησθεισῶν διατάξεων ἐν τῇ προηγουμένῃ αἰτιολογίᾳ τῆς παρούσης, ἀνεξαρτήτως ἐὰν εἰσεπράχθη τὸ κεφάλαιον, διότι, ὡς δέχεται ἥ τε νομολογία καὶ θεωρία, εἴτε ἐκ δικαιοπραξίας, εἴτε ἐκ τοῦ νόμου ὀφείλονται τόκοι, ἡ ἐπ' αὐτῶν γεγεννημένη ἀπαίτησις διατηρεῖ τὴν αὐτοτέλειαν της καὶ μετὰ τὴν ἀπόδοσιν τῆς ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου ἀπαιτήσεως, δυναμένη νὰ ἀποτελέσῃ τὴν βάσιν αὐτοτελοῦς ἀγωγῆς (βλ. *Ι. Ἀποστολοπούλου*, «Ὁ Πρόεδρος Πρωτοδικῶν», ἔκδ. ε', σελ. 52, ἀριθ. 57), ἐκτὸς ἐὰν ἐν τῇ συγκεκριμένῃ περιπτώσει προκύπτῃ, ὅτι ὁ δανειστὴς, ἀποδεχόμενος ἢ διώκων μόνον τὸ κεφάλαιον, παρῃτήθη τῶν τόκων (βλ. *Σπηλιόπουλος*, ἐν ΈρμΑΚ, Εἰσαγ. 293 - 296, ἀριθ. 13, *Μπαλῆ*, Ἐνοχ. § 18, *Ζέπου*, Ἐνοχικόν, σελ. 254 - 255, 446, *Φουρκιώτη*, Ἐνοχ. § 83, καὶ Ε.Α. 472/1935, ΕΕΝ Γ', 73), μὴ ἀπαιτουμένης διὰ τὴν διατήρησιν τῆς αὐτοτελείας ταύτης ἐπιφυλάξεώς τινος, ὡς εἶχεν ἐν τῇ θεωρίᾳ ἀναπτυχθῆ (W i n d s c h e i d - *Πολυχρόνης*, § 259, σημ. 10 - 12, § 261 σημ. 8 - 9), ἀφοῦ ὑπὸ τὸ καθεστὼς τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, ἀναγνωρίζοντος σαφῶς τὴν αὐτοτέλειαν τῆς ὑπάρξεως τῶν ὑποχρεώσεων τούτων (βλ. *Σπηλιόπουλον*, ἔνθ' ἀνωτ., καὶ *Μπαλῆν*, ἔνθ. ἀνωτ.), ἡ τοιαύτη ἐπιφύλαξις μόνον ὡς ἑρμηνευτικὸν πόρισμα, ὅτι ὁ δικαιοῦχος δὲν παρῃτήθη τῶν τόκων, δύναται νὰ θεωρηθῇ καὶ οὐχὶ ὡς προϋπόθεσις διὰ τὴν διατήρησιν αὐτῶν, καὶ σαφῶς ὡρισμένη οὖσα, ὡς περιέχουσα ἅπαντα τὰ ἀπαιτούμενα κατὰ τὸν νόμον στοιχεῖα διὰ τὴν θεμελίωσιν τοῦ ἀξιουμένου δικαιώματος, δέον ὅπως ἐξετασθῇ αὕτη περαιτέρω κατ' οὐσίαν, ἐφ' ὅσον κατεβλήθησαν τὰ διὰ τὸ παραδεκτὸν τῆς συζητήσεώς της νόμιμα τέλη τῆς παρούσης, δὲν ὑπόκειται δὲ αὕτη εἰς καταβολὴν τέλους δικαστικοῦ ἐνσήμου, καθ' ὅσον ἡ ἀξία τοῦ ἀντικειμένου αὐτῆς δὲν ὑπερβαίνει τὰς 15.000 δραχμὰς (ἄρθρον 11 τοῦ ν.δ. 4189/1961).

Ἐκ τῶν προαποδεικτικῶς προσαγομένων ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος καὶ ἐπικαλουμένων ὑπ' αὐτοῦ ἐγγράφων καὶ δὴ κεκυρωμένων ἀντιγράφων α) τῆς ὑπ' ἀριθ. 981/1966 ἀποφάσεως τοῦ Προέδρου τοῦ Δικαστηρίου τούτου (διαδικασίας πινάκων δικηγορικῆς ἀμοιβῆς), β) τῆς ὑπ' ἀριθ. 196/1966 ἀποφάσεως τοῦ Προέδρου τοῦ Δικαστηρίου τῶν ἐν Ἀθήναις Ἐφετῶν καὶ γ) τοῦ ὑπ' ἀριθ. 672/25.8.1966 ἀποδεικτικοῦ ταῦ δικαστικοῦ κλητῆρος τοῦ Δικαστηρίου τούτου Η.Μ. περὶ ἐπιδόσεως ἀντιγράφου ἐξ ἀπογράφου ἐκτελεστοῦ μετ' ἐπιταγῆς πρὸς πληρωμὴν τῆς ρηθείσης ὑπ' ἀριθ. 981/1966 προεδρικῆς ἀποφάσεως, τοῦ ἐκ τῶν ὡς ἄνω ἀποφάσεων ἀπορρέοντος δεδικασμένου, τῶν λοιπῶν στοιχείων τῆς δίκης καὶ τῶν ἑκατέρωθεν συνομολογουμένων, ἀπεδείχθησαν πλήρως, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου τούτου, τὰ ἀπαρτίζοντα τὴν βάσιν τῆς ἐνδίκου ἀγωγῆς πραγματικὰ περιστατικά. Ἤτοι, ὅτι ὁ ἐνάγων, δικηγόρος ὢν - ὑπηρετῶν παρὰ τῷ Πρωτοδικείῳ Ἀθηνῶν ἀπὸ τοῦ Ἰουνίου 1938, παρ' Ἀρείῳ Πάγῳ δὲ ἀπὸ τῆς 26.6.1953 - ὑπὸ τὴν ἰδιότητά του ταύτην προσέφερεν εἰς τὴν ἐναγομένην κατόπιν συμβάσεώς του μετ' αὐτῆς, ἐπὶ χρόνον μὴ ὡρισμένον, τὰς δικηγορικάς του ὑπηρεσίας κατὰ τὸ ἀπὸ 13.9.1963 μέχρι τῆς 28.2.1966 χρονικὸν διάστημα ἐπὶ παγίᾳ μηνιαίᾳ ἀντιμισθίᾳ. Ὅτι, ἐγείρας τὸν ἀπὸ 9.5.1966 πίνακα δικαιωμάτων καὶ δικηγορικῶν ἀμοιβῶν ἐνώπιον τοῦ Προέδρου τοῦ Δικαστηρίου τούτου, τῷ ἐπεδικάσθησαν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 981/1966 ἀποφάσεως τοῦ Προέδρου τοῦ Δικαστηρίου τούτου (διαδικασίας πινάκων δικηγορικῆς ἀμοιβῆς) - ἐπικυρωθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 196/1966 ἀποφάσεως τοῦ προέδρου τῶν ἐν Ἀθήναις Ἐφετῶν - τελεσιδίκως α) διαφοραὶ μεταξὺ τῆς ἐκ δραχμῶν 3.000 καταβαλλομένης αὐτῷ μηνιαίας ἀντιμισθίας καὶ τῆς ἧς οὗτος ἐδικαιοῦτο νομίμου τοιαύτης, ἀνερχόμεναι διὰ τὸ ἀπὸ 13.9.1963 μέχρις 8.8.1964 χρονικὸν διάστημα

εἰς τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 8.160 καὶ δραχμῶν 751 δι' ἕκαστον μῆνα καὶ διὰ τὸ ἀπὸ 9.8.1964 μέχρις 1.3.1966 χρονικὸν διάστημα εἰς τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 28.118 καὶ δραχμῶν 1.501 δι' ἕκαστον μῆνα, δῶρα ἑορτῶν τῶν Χριστουγέννων καὶ τοῦ Πάσχα τοῦ ἀνωτέρω χρονικοῦ διαστήματος τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν ἐν συνόλῳ 16.627 καὶ γ) δραχμαὶ 6.189, λόγῳ διαφορᾶς τῆς ἀποζημιώσεως συνεπείᾳ τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεώς του γενομένης τὴν 1.3.1966 καὶ ὅτι πάντα τὰ ὡς ἄνω ποσὰ εἰσέπραξε παρὰ τῆς ἐναγομένης τὴν 28.8.1966. Βάσει τούτων καὶ ἐν ὄψει τοῦ ὅτι α) αἱ περὶ ἐλαχίστου ὁρίου τῆς παγίας δικηγορικῆς ἀμοιβῆς διατάξεις εἶναι δημοσίας τάξεως (βλ. Α.Π. 219/1962, ΝοΒ 10, 802, Α.Π. 331/1967, ΕΕΔ 26, 870, ἄρθρον 5 § 3 τοῦ ν.δ. 4272/1963, *Φ. Ἀγγελῆ*, ἐν ΕΕΔ 22, 676, καὶ *Α. Λιπόβατς*, ἐν ΝοΒ 10, 429), β) ὁ χρόνος τῆς πληρωμῆς τοῦ μισθοῦ εἶναι ὡρισμένος, ἐν δὲ τῇ ὑπὸ κρίσιν περιπτώσει τῆς παγίας μηνιαίας ἀμοιβῆς εἰς τὸ τέλος τοῦ ἑκάστοτε ἡμερολογιακοῦ μηνός, γ) τὰ παρεχόμενα βάσει τοῦ ἀ.ν. 1771/1951 δῶρα ἑορτῶν, ἀποτελοῦντα προσαύξησιν τῶν τακτικῶν ἀποδοχῶν τῶν μισθωτῶν, ἐξομοιούμενα κατὰ πάντα πρὸς ταύτας (Α.Π. Ὁλομ. 32/1962, ΕΕΔ 21, 200, Α.Π. 596/1963, ΕΕΔ 22, 1393 καὶ Α.Π. 361/1962, ΕΕΔ 21, 907), καθορίζονται δι' ἑκάστοτε ὑπουργικῶν ἀποφάσεων, αἵτινες ὁρίζουν καὶ τὸν χρόνον καταβολῆς τῶν αὐτῶν δώρων, εἰς ἃς ἀποφάσεις μνημονεύονται εἰδικῶς καὶ οἱ δικαιούμενοι τῶν τοιούτων δώρων δικηγόροι (Α.Π. 236/1958, ΝοΒ 6, 917), δ) τὸ ποσὸν τῆς καταβαλλομένης εἰς τὸν ἐπὶ παγίᾳ μηνιαίᾳ ἀμοιβῇ παρέχοντα τὰς ὑπηρεσίας του δικηγόρον ἀποζημιώσεως, λόγῳ καταγγελίας τῆς συμβάσεώς του, καθορίζεται ὑπὸ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 94 τοῦ ν.δ. 3026/1954 «περὶ Κώδικος τῶν Δικηγόρων», ἐν συναρτήσει πρὸς τὴν δυνάμει τῶν οἰκείων ὑπουργικῶν ἀποφάσεων καθοριζομένην μηνιαίαν ἀμοιβὴν αὐτοῦ, ε) τοῦ ἀποδειχθέντος περιστατικοῦ, ὅτι ὑπαιτίως ἡ ἐναγομένη δὲν κατέβαλε πρὸς τὸν δικαιοῦχον ἐνάγοντα ἐντὸς τῶν νομίμων προθεσμιῶν τὰς ὡς ἄνω χρηματικὰς ὀφειλάς της ἐκ διαφορῶν μηνιαίων περιοδικῶν ἀμοιβῶν, δώρων ἑορτῶν Χριστουγέννων καὶ Πάσχα καὶ διαφορᾶς ἀποζημιώσεως λόγῳ καταγγελίας τῆς συμβάσεως τοῦ ἐνάγοντος μετ' αὐτῆς, αὕτη (ἡ ἐναγομένη) κατέστη, ἐκ μόνου τοῦ λόγου τῆς παρελεύσεως τῆς νομίμου προθεσμίας πρὸς καταβολὴν τῶν ὡς ἄνω χρηματικῶν ὀφειλῶν της πρὸς τὸν ἐνάγοντα, ὑπερήμερος (Α.Κ. 341, 1) καὶ δὲν ἀπῃτεῖτο ὄχλησις διὰ τὴν ἐν λόγῳ ὑπερημερίαν τῆς ἐναγομένης, ἥτις ὑπερημερία ἐξηκολούθησεν ὑφισταμένη διὰ τὸν μέλλοντα χρόνον καὶ καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς ὑπερημερίας μέχρι τοῦ πέρατος αὐτῆς (βλ. Α.Π. 87/1961, ΝοΒ 9, 746, Α.Π. 193/1964, ΝοΒ 12, 665 καὶ Ε.Α. 302/1958, Ἀρχ. Νομ. 1, 275) καὶ στ) ὅτι ὁ βάσει τοῦ ἄρθρου μόνου § 1 τοῦ β.δ. τῆς 21/21 Αὐγούστου 1946 «περὶ καθορισμοῦ νομίμου ἢ ἐξ ὑπερημερίας κλπ. ὀφειλομένου τόκου» τόκος ὑπερημερίας ἀνέρχεται εἰς 12%, ἕπεται, ὅτι ὁ ἐνάγων δικαιοῦται λαμβάνειν παρὰ τῆς ἐναγομένης διὰ τόκους ὑπερημερίας τῶν ἀνωτέρω μὴ πληρωθεισῶν κατὰ τὰ ρηθέντα ἐμπροθέσμως καὶ μέχρι τῆς δήλης ἡμέρας πληρωμῆς ὀφειλῶν της πρὸς αὐτὸν τὸ συνολικὸν ποσὸν τῶν δραχμῶν 9.320.

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΕΚ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΟΥ ΑΝΩΤΕΡΑΣ ΒΙΑΣ

Άναστολή λειτουργίας έπιχειρήσεως κατά διαταγήν τής Άρχής

Ύπαρξις άνωτέρας βίας ώς λόγου άπαλλαγής έργοδότου ύποχρεώσεως καταβολής άποζημιώσεως έν άπολύσει μισθωτού.— Έννοια άνωτέρας βίας.—Τοιαύτη και έπι παύσεως λειτουργίας τής έπιχειρήσεως, κατόπιν διαταγής τής Άρχής, έκτός άν τούτο όφείληται εις ύπαιτιότητα τού έργοδότου.—Άρσις άδείας λειτουργίας ξενοδοχείου λόγω έλλείψεων αύτού.

Κατά τόν νόμον (άρθρον 6 § 2 νόμου 2112/1920, ώς έτροποποιήθη ύπό τού άρθρου 4 τού ν. 4558/1930 περί καταγγελίας τής συμβάσεως έργασίας), έφ' όσον ή καταγγελία τής συμβάσεως έργασίας έκ μέρους τού έργοδότου συντελείται έκ περιστατικού άνωτέρας βίας δέν όφείλεται ή κατά τόν νόμον τούτον άποζημίωσις, έκτός άν ό έργοδότης είναι ύπαλλαγμένος κατά τού περιστατικού τούτου, ύπότε όφείλει τήν έν τή διατάξει ταύτη άποζημίωσιν. (Ίδετε διά τό θέμα Πρωτοδικείου Άθηνών 10809/1968, είσηγητής *Ι. Πρεμέτης*, ΕΕΔ 27, 877, ένθα εις σημειώσεις μας και λοιπαί παραπομπαί).

Άλλά και ύφισταμένου περιστατικού άνωτέρας βίας, ύπότε άπαλλάσσεται ό έργοδότης τής ύποχρεώσεως καταβολής άποζημιώσεως, άναγκαία προϋπόθεσις τού κύρους τής καταγγελίας κατ' άρθρον 5 § 3 νόμου 3198/1955 είναι νά γίνη ή καταγγελία έγγράφως. (Ίδετε σημειώσεις μας έν ΕΕΔ 26, 769).

Άλλως θεωρείται άκυρος ή καταγγελία και ό έργοδότης περιέρχεται εις ύπερημερίαν περί τήν άποδοχήν τών ύπηρεσιών τού μισθωτού (άρθρα 349, 656 Α.Κ.), άλλο δέ τό ζήτημα, άν κατά τήν έννοιαν τού άρθρου 656 Α.Κ. δέν όφείλη μισθόν.

Άποτελεί άνωτέραν βίαν ή διαταγή τής Άρχής, ήτις έξεδόθη ύπό δημοσίου ύπαλλήλου, ένεργούντος έντός τής σφαίρας τής δικαιοδοσίας και άρμοδιότητος αύτού, ήτοι ήτις τυγχάνει αύτη τύποις και ούσία νόμιμος (Α.Π. 170/1957, είσηγητής *Στ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 16, 376, Α.Π. 10/1958, είσηγητής *Μ. Παντελής*, ΕΕΔ 17, 185, ένθα και λοιπαί).

Εις τήν περίπτωσιν όμως τής κατωτέρω δικαστικής άποφάσεως, ώς δέχεται αύτη, τό έπικληθέν ύπό τού έναγομένου έργοδότου περιστατικόν δέν ήδύνατο νά θεωρηθή ώς τοιούτον άνωτέρας βίας, άλλ' ήνήχθη εις τόν έπαγγελματικόν κίνδυνον τού έργοδότου, ό όποίος ώφειλε νά συμμορφωθή πρός τά ύποδειχθέντα άρμοδίως μέτρα λειτουργίας τής έπιχειρήσεώς του.

Άναταλείσης συνεπώς τής λειτουργίας τής έπιχειρήσεως διά λόγον, ό όποίος άφεώρα εις τόν έργοδότην, ώφείλετο ή κατά νόμον 2112/1920, ώς έτροποποιήθη ύπό τού νόμου 4558/1930, άποζημίωσις, τήν όποίαν, ζητηθείσαν ύπό τού μισθωτού, κατ' έκλεκτικόν αύτού δικαίωμα, έπιδικάζει ή κατωτέρω δικαστική άπόφασις.

Πρωτοδίκου Άθηνών 2959/1968

Διαδικασία έργατικών διαφορών

Πρωτοδίκης ό κ. **Γ. Κασούκας**

Δικηγόροι οί κ.κ. Τάκης Παναγόπουλος, Κ. Πελλάνης

Έβεβαιώθη, ότι ό ένάγων προσελήφθη παρά τού πατρός τού έναγομένου τήν 25.5.1961 διά συμβάσεως έξηρτημένης έργασίας άορίστου χρόνου και είργάσθη ώς νυκτοθυρωρός εις τό ένταύθα ξενοδοχείον «Δ», ό περ έξεμεταλλεύετο ούτος, έξακολουθήσας νά προσφέρη τάς ύπηρεσίας του, ύπό τούς ίδίους όρους, και όταν τήν έκμετάλλευσιν τού ξενοδοχείου άνέλαβεν άπό τού Μαρτίου 1965 ό έναγόμενος, όστις τήν 3.10.1967 κατήγγειλε τήν σύμβασιν έγγράφως μέν, άνευ όμως καταβολής άποζημιώσεως, έπικαλούμενος γεγονός άνωτέρας βίας, ήτοι άναστολήν λειτουργίας τής έπιχειρήσεώς του κατ' έπιταγήν τής Άρχής. Σχετικώς πρός τόν έπικαλούμενον λόγον άνωτέρας βίας έβεβαιώθη, ότι ό έναγόμενος άμα τή άποχωρήσει τού πατρός του (συνταξιοδοτηθέντος) ήτήσατο τήν έπ' όνόματί του έκδοσιν άδείας λειτουργίας τού είρημένου ξενοδοχείου, ή δέ άρμοδία Ύπηρεσία άπήτησε παρ' αύτού τήν συμπλήρωσιν ώρισμένων έλλείψεων τού ξενοδοχείου, ήτοι τήν έγκατάστασιν ύδρεύσεως και άποχετεύσεως έντός τών ύπνοδωματίων, τήν δημιουργίαν νέων κοινοχρήστων

ΠΕΡΙΚΟΠΗ ΥΠΟ ΕΡΓΟΔΟΤΟΥ ΣΥΜΒΑΤΙΚΟΥ ΕΠΙΔΟΜΑΤΟΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

Μονομερής μεταβολή όρων συμβάσεως έργασίας καί συνέπειαι

Αύθαίρετος ύπό έργοδότου περικοπή έπιδόματος παραγωγής. — Δικαιώματα μισθωτού έπί μονομερούς ύπο έργοδότου καί βλαπτικής μεταβολής όρων συμβάσεως έργασίας κατ' άρθρον 7 Νόμου 2112 1920.—Άποδοχή ύπό τού μισθωτού τής μεταβολής τών όρων τής συμβάσεως έργασίας.

Παραλλήλως πρός τόν χρονικόν μισθόν δύναται νά συμφωνηθή πληρωμή ίδιαιτέρας άμοιβής δι' έπιδομάτων παραγωγής, διά τών όποίων έπιδιώκεται ή καλυτέρα ποσοτική ή ποιοτική άπόδοσις έργασίας καί τά όποία άποτελούν μισθόν

ντούς ή λαυτρῶν καί άποχωρητηρίων, τάξασα πρός τόν σκοπόν αύτόν έτησίαν προθεσμίαν. Τάς έλλείψεις όμως ταύτας δέν συνεπλήρωσεν ούτος, δι' ό ό Γενικός Γραμματεύς Τουρισμού διά τής ύπ' άριθ. 55710/64474/10.3. 1966 άποφάσεώς του ήρε τήν άδειαν λειτουργίας τού ξενοδοχείου καί άπηγόρευσε τήν περαιτέρω λειτουργίαν τούτου.

Άνωτέρα βία ύφίσταται όσάκις ή άποδοχή τής έργασίας ύπό τού έργοδότου παρακωλύεται έκ τυχηρού καί άπροβλέπτου γεγονότος, τό όποίον ήτο άδύνατον νά άποτραπή, άκόμη καί διά μέτρων άκρας έπιμελείας καί συνέσεως. Ή παύσις τής έπιχειρήσεως διά διαταγής τής άρμοδίας Άρχής άποτελεί άνωτέραν βίαν, έκτός έάν γίνεται τή αίτήσει τού έργοδότου ή λόγω ύπαιτιότητος αύτού (*Τούση - Σταυροπούλου*, Έργατικόν Δίκαιον § 52, σελ. 413).

Έν προκειμένω ή άπαγόρευσις τής λειτουργίας τού ξενοδοχείου όφείλεται είς ύπαιτιότητα τού έναγομένου, άτε τούτου μή έκπληρώσαντος τάς ύποδειχθείσας αύτή έλλείψεις, μή θεβαιωθέντος τού ίσχυρισμού του ότι τούτο ήτο τεχνικώς άδύνατον (βλ. κατάθεσιν μάρτυρος έναγομένου έπ' άκροατηρίου). Έξ άλλου τό ύπερβολικόν τής δαπάνης αύδεμίαν δύναται νά έχη σημασίαν. Συνεπώς, μή ύφισταμένης περιπτώσεως άνωτέρας βίας, ύπόχρεως καθίσταται ό έναγόμενος είς τήν πληρωμήν τής λόγω καταγγελίας τής συμβάσεως άποζημιώσεως, άνερχομένης έν όφει τού συνυπολογισμού τών δώρων έορτών καί έπιδόματος άδείας είς τό ποσόν τών δραχμών 18.664, όπερ δέν άμφισβητεί ό έναγόμενος, γινομένης δεκτής τής ύπό κρίσιν άγωγής, κηρυσσομένης τής παρούσης προσωρινώς έκτελεστής διά δραχμάς 8.000.

(Α.Π. 154/1955, εισηγητής *Κ. Σούρλος*, ΕΕΔ 14, 405, Α.Π. 278/1964, εισηγητής *Εὐ. Χονδρογιάννης*, ΕΕΔ 23, 583, Α.Π. 312/1964, εισηγητής *Εὐστ. Μαλλούχος*, ΕΕΔ 23, 661, ίδετε καί *Ι. Καποδίστριαν*, ΕρμΑΚ, έπ' άρθρου 653, άριθ. 111, *Χ. Ἀγαλλόπουλον*, Έργατικόν Δίκαιον, σελ. 155, *Γ. Τρίμην*, Περί έργατικού μισθού, σελ. 21).

Ό έργοδότης συνεπώς, ό όποίος περικόπτει τό συμφωνηθέν έπίδομα παραγωγής, μεταβάλλει μονομερώς καί βλαπτικώς όρον συμβάσεως έργασίας, μειουμένων αύτω τών άποδοχών αύτού, καί δικαιούται ό τελευταίος, θεωρών ώς καταγγελθείσαν τήν σύμβασιν, κατ' άρθρον 7 νόμου 2112/1920, τό όποίον έχει άνάλογον έφαρμογήν καί έπί τών έργατών, τεχνιτών καί ύπηρετών, νά άξιώση τά έκ τής διατάξεως ταύτης δικαιώματά του.

Άποδεχόμενος όμως τήν έκτέλεσιν τής συμβάσεως, ώς μεταβλήθη ύπό τού έργοδότου, θεωρείται, ότι άπεδέχθη τήν μεταβολήν.

Τούτο δέχεται καί ή κατωτέρω δικαστική άπόφασις, ήν όμοιως πρός τά έπί τού θέματος νομολογιακώς κρατούντα. (Ίδετε ΕΕΔ 26, 1389, ένθα νομολογία καί σημειώσεις μας).

Πρωτοδίκου Άθηνών 3019/1968

Διαδικασία έργατικών διαφορών

Πρωτοδίκης ό κ. **Ι. Λύκος**

Δικηγόροι οί κ.κ. Π. Κατσαντώνης, Άλ. Χρήστου

Έβεβαιώθη, ότι ό ένάγων προσελήφθη έν έτει 1959 παρά τής έναγομένης διά συμβάσεως έξηρτημένης έργασίας άορίστου χρόνου ώς έργάτης τού παρ' αύτής έκμεταλλευομένου έργοστασίου κατασκευής πλεκτών ύφασμάτων. Είς τόν ένάγοντα άπό τής προσλήψεώς του κατεβάλλοντο συμβατικώς πλέον τών μηνιαίων αύτω άποδοχών καί πεντήκοντα λεπτά (0,50) κατά χιλιόγραμμον έπεξεργαζομένου ύφάσματος ύπό μορφήν έπιδόματος παραγωγής. Τήν 1.2.1967 ή έναγομένη προῆλθεν αύθαιρέτως είς τήν περικοπήν τού άνωτέρω έπιδόματος, τό όποίον έκτοτε δέν έλαβεν ό ένάγων. Έκ τής περικο-

ΠΑΡΑΓΡΑΦΗ

ΠΑΡΑΓΡΑΦΗ ΜΙΣΘΩΝ ΚΑΙ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΩΝ ΕΚ ΠΑΡΑΝΟΜΩΝ ΥΠΕΡΩΡΙΩΝ

Έφαρμογή άρθρων 250 έπ. και 249 Άστικοῦ Κώδικος

Παραγραφή, κατ' άρθρα 250, άριθ. 17, 251 και 253 Άστικοῦ Κώδικος, μετά πενταετίαν άξιώσεων έκ μισθών παντός είδους. — Ύπαγωγή όμως είς την εικοσαετή παραγραφήν άρθρου 249 Άστικοῦ Κώδικος άξιώσεων έξ άδικαιολογήτου πλουτισμοῦ έπι παροχής παρανόμου ύπερωριακής έργασίας και άποζημιώσεως δι' αύτήν κατ' άρθρον 8 § 2 Ν.Δ. 4020/1959.

Κατά τό άρθρον 250 άριθ. 17 Α.Κ. είς πενταετή παραγραφήν ύπόκεινται αί άξιώσεις τών μισθών παντός είδους, κατά δέ τό άρθρον 251 Α.Κ. ή παραγραφή άρχεται άφ' ής έγεννήθη ή άξίωσις και είναι δυνατή ή δικαστική αύτής έπιδίωξις και τέλος κατά τό άρθρον 253 τοῦ αύτοῦ Κώδικος ή παραγραφή τών έν άρθρω 250 άξιώσεων άρχεται άμα τῇ λήξει τοῦ έτους, καθ' ὁ συμπίπτει ἡ εἰς τὸ ἄρθρον 251 ὁριζομένη ἀφετηρία τῆς παραγραφῆς.

Δέν έχει δέ τάς άξιώσεις ταύτας έφαρμογήν ή διάταξις τοῦ ἄρθρου 256 Α.Κ. ἀριθ. 4, ἡ ὁποία ρυθμίζει εἰδικῶς καὶ περιοριστικῶς τὴν ἀναστολὴν τῆς παραγραφῆς τῶν ἀξιώσεων τῶν ὑπηρετῶν κατὰ τῶν κυρίων διαρκούσης τῆς σχέσεως ὑπηρεσίας (Α.Π. 407/1963, εἰσηγητής *Εὐστ. Μαλλοῦχος*, ΕΕΔ 22, 1112, ἔνθα σημειώσεις μας, Α.Π. 442/1964, εἰσηγητής *Π. Δαλιάνης*, ΕΕΔ 23, 906).

Τὰ λεγόμενα «δῶρα καθ' ἑορτὰς Χριστουγέννων καὶ Πάσχα εἶναι καὶ ταῦτα μισθὸς καὶ συνεπῶς, ὡς δέχεται τὸ Πρωτοδικεῖον, ὑπάγονται εἰς τὴν πενταετῆ παραγραφὴν τοῦ ἄρθρου 250 Α.Κ., ἐνῷ αἱ ἀποζημιώσεις ἐκ τοῦ ἄρθρου 8 § 2 τοῦ ν.δ. 1020/1959 ἐπὶ παρανόμων ὑπερωριῶν ὑπάγονται εἰς τὴν εἰκοσαετῆ παραγραφὴν τοῦ ἄρθρου 249 Α.Κ. Ἄλλο τὸ ζήτημα, ὅτι ἀπὸ νομοθετικῆς ἀπόψεως τὸ πρᾶγμα δὲν φαίνεται τόσον δίκαιον.

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 6496/1963

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. **Ν. Μελᾶς**

Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. **Γρ. Φίλιος**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Δ. Παπαδημητρίου, Χ. Καλπούζος

Κατὰ τὰ ἄρθρα 250 § 17, 251 καὶ 253 Α.Κ. αἱ ἀξιώσεις ἐκ μισθῶν παντὸς εἴδους παραγράφονται μετὰ πενταετίαν, ἀρχομένην ἀπὸ τῆς λήξεως τοῦ ἔτους, ἐντὸς τοῦ ὁποίου ἐγεννήθη ἡ ἀξίωσις καὶ ἦτο δυνατὴ ἡ δικαστικὴ αὐτῆς ἐπιδίωξις. Αἱ ἀξιώσεις ὅμως τοῦ ἐργαζομένου, τόσον ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, λόγῳ παροχῆς παρανόμου ὑπερωριακῆς ἐργασίας, ὅσον καὶ ἐκ τῆς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 8 § 2 τοῦ ν.δ. 4020/1959 ὁριζομένης ἀποζημιώσεως, ἴσης πρὸς τὸ 75% τοῦ καταβαλλομένου ὡρομισθίου, μὴ ἀφορῶσαι μισθοὺς ἢ περιοδικὰς παροχάς, δὲν ὑπόκεινται εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 250 Α.Κ. ὁριζομένην πενταετῆ παραγραφήν, ἀλλ' εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 249 Α.Κ. ὁριζομένην γενικὴν εἰκοσαετῆ τοιαύτην. Κατ' ἀκολουθίαν, ἐφ' ὅσον ἐν προκειμένῳ ἡ ἀγωγὴ ἠγέρθη, πρὸς τὴν τήρησιν τῶν ὅρων τῆς συμβάσεως, περιάγων οὕτω τὸν ἐργοδότην ἐν ὑπερημερίᾳ ἐν περιπτώσει ἀρνήσεως αὐτοῦ (Α.Π. 791/1964, ΕΕΔ 24, 201, 89/1967, ΕΕΔ 26, 439). Οὐδὲν ἐκ τούτων πράξας, ἀλλὰ συνεχίσας νὰ παρέχῃ τὰς ὑπηρεσίας του μέχρι τῆς ἐγέρσεως τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς (31.1.1968), ἤτοι ἐπὶ ἓν ἀκριβῶς ἔτος, ἀπεδέχθη σιωπηρῶς τὴν τοιαύτην μεταβολὴν τῶν ὅρων τῆς συμβάσεως ἐργασίας, τροποποιηθείσης οὕτω τῆς ἀρχικῆς συμφωνίας ἀναφορικῶς πρὸς τὸν καταβλητέον μισθὸν καὶ κατὰ συνέπειαν δὲν δικαιοῦται νὰ ἀξιώσῃ τὰ διὰ τῆς ἀγωγῆς αἰτούμενον ἐπίδομα παραγωγῆς. (Πρβλ. Α.Π. 436/1963, ΕΕΔ 22, 1045). Δέον ὅθεν ὅπως ἀπορριφθῇ ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή.

καθ' ἃ βεβαιοῦται, τὸ ἔτος 1967, ἡ ἐνδικος ἀξίωσις τοῦ ἐνάγοντος ἐπὶ τὴν διαφορὰν μεταξὺ τῶν καταβληθέντων αὐτῷ μισθῶν καὶ δώρων ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τῆς χρονικῆς περιόδου μέχρι τέλους τοῦ ἔτους 1961 ὑπέπεσεν εἰς τὴν τοῦ ἄρθρου 250 Α.Κ. πενταετῆ παραγραφήν, ἀποσβεσθεῖσα, δι' ὃ, ὡς πρὸς ταύτην, ἀπορριπτέα εἶναι ἡ ἀγωγή, κατὰ τὴν σχετικὴν βάσιμον ἔνστασιν τῆς ἐναγομένης. Καθ' ὅσον ἀφορᾷ ὅμως τὴν ἀξίωσιν τοῦ ἐνάγοντος ἐπὶ τὴν αἰτουμένην διαφορὰν μεταξὺ τῆς καταβληθείσης καὶ καταβλητέας αὐτῷ ἀποζημιώσεως διὰ τὴν παράνομον ὑπερεργασίαν του, αὕτη, ὑποκειμένη, κατὰ τὰ ἄνω, εἰς τὴν τοῦ ἄρθρου 249 Α.Κ. παραγραφήν, ὁ χρόνος τῆς ὁποίας δὲν παρῆλθεν εἰσέτι, οὐδόλως ἀπεσβέσθη καὶ ἡ ὡς πρὸς ταύτην ὑποβαλλομένη ὑπὸ τῆς ἐναγομένης ἔνστασις παραγραφῆς εἶναι ἀπορριπτέα.

ὁ καθορισμὸς τῆς διαρκείας ταύτης ἐκ τῆς φύσεως τῆς συμβάσεως καὶ ὅτι ἐγένετο ἀκοπίμως πρὸς καταστρατήγησιν τῶν περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας διατάξεων, ταῦτα δὲ νὰ περιέχωνται περιληπτικῶς, ἀλλὰ σαφῶς καὶ ὡρισμένως εἰς τὴν συντασσομένην ἔκθεσιν ἀγωγῆς.

Τὸ Πρωτοδικεῖον, βάσει τῶν πραγματικῶν περιστατικῶν, ἃ κρίνει ἐν προκειμένῳ, ὅτι ἐδικαιολογεῖτο ὁ καθορισμὸς ὡρισμένης χρονικῆς διαρκείας τῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ οὕτω ὁ μισθωτὸς, λήξάσης τῆς συμβάσεως (ἄρθρον 669 Α.Κ.), δὲν ἐδικαιοῦτο ἀποζημιώσεως.

Ἡ ἀποζημίωσις, τῆς ὁποίας θὰ ἐδικαιοῦτο, ἂν συνέβαινεν ἄλλως (ἄρθρον 8 νόμου 2112/1920), προκειμένου περὶ ἐργατείας, θὰ ἦτο ἡ τοῦ Β.Δ. 16/18 Ἰουλίου 1920 περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ νόμου 2112/1920 καὶ ἐπὶ τῶν ἐργατῶν κλπ. (Ἴδετε Πρωτοδικεῖον Θεσσαλονίκης 2215/1968, εἰσηγητὴς *Ν. Ζήκας*, ΕΕΔ 27, 622 καὶ τὰ αὐτόθι σημειούμενα).

Ἐπρόκειτο περὶ ἐργατείας, διότι κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ ἀ.ν. 199/1936 χαρακτηρίζονται ὡς ὑπάλληλοι καὶ ὑπάγονται εἰς τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 2112/1920, ὡς ἐτροποποιήθη, οἱ εἰς ὑγειονομικὰ ἱδρύματα, καταστήματα ἐν γένει, ἤτοι νοσοκομεῖα, ἀνακρωτήρια, κλινικάς, σταθμοὺς δηγθειῶν καὶ ὑγειονομικὰ καταστήματα, μὴ ἔχοντα βιομηχανικὸν χαρακτῆρα, ἐξαιρουμένων τῶν ὑπὸ τοῦ Δημοσίου συντηρουμένων τοιούτων, ἐπιχειροῦντας κατώτεροι ὑγειονομικοί, ἐφ' ὅσον κέκτηνται ἀναγνωρισμένων κατὰ τὰς κειμένας διατάξεις δίπλωμα ἢ πτυχίον νοσοκόμου ἢ ἔχουν τυλάχιστον τριετῆ ὑπηρεσίαν νοσοκόμου εἰς τὰ κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἱδρύματα καὶ καταστήματα καὶ τὰ δημόσια τοιαῦτα.

ΔΗΜΟΣΙΟΝ

ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΜΕΤΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Καθορισμὸς ὡρισμένου χρόνου συμβάσεως καὶ Νόμος 2112/1920

Πρόσληψις νοσοκόμου διὰ τὸ Νοσοκομεῖον Ἀστυνομίας Πόλεων.—Καθορισμὸς ὡρισμένου χρόνου συμβάσεως, ἐπιβαλλομένου ὑπὸ Νόμου, καὶ ὄχι πρὸς καταστρατήγησιν τῶν περὶ καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας διατάξεων τοῦ Νόμου 2112/1920.—Λῆξις αὐτοδικαίως συμβάσεως ὡρισμένου χρόνου παρελθόντος τούτου καὶ ἔλλειψις δικαιώματος ἀποζημιώσεως διὰ καταγγελίαν συμβάσεως ἀορίστου χρονικῆς διαρκείας.

Ἐναγόμενον ἐν προκειμένῳ ὑπῆρξε τὸ Δημόσιον δι' ἐπιδίκασιν ὑπὲρ μισθωτοῦ του, ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου, ἀποζημιώσεως διὰ τὴν, ὡς ἰσχυρίσθη οὗτος, καταγγελίαν συμβάσεως ἐργασίας ὡρισμένου μὲν χρόνου, ἀλλὰ τοῦτου ὁρισθέντος ὑπὸ τοῦ Δημοσίου πρὸς καταστρατήγησιν τῶν περὶ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου διατάξεων τοῦ νόμου 2112/1920 (ἄρθρον 8 νόμου 2112). (Ἴδετε περὶ τῆς διατάξεως ταύτης ἐκ τῶν τελευταίων τὴν Α.Π. 646/1966, εἰσηγητὴς ***Κ. Ψιλόπουλος***, ΕΕΔ 26, 226, ἔνθα σημειώσεις μας καὶ παραπομπαὶ εἰς τὴν νομολογίαν, Α.Π. 628/1967, εἰσηγητὴς *Α. Κανελλάκος*, ΕΕΔ 27, 77).

Κατὰ τὴν Α.Π. 429/1967 (εἰσηγητὴς *Κ. Παπαϊωάννου*, ΕΕΔ 26, 988) ὁ ἀξιῶν ἐκ τῆς ἀνωτέρω διατάξεως δικαιώματα ὀφείλει νὰ ἐπικαλεσθῇ τὰ δικαιολογοῦντα κατὰ νόμον τὴν στηρίζουσαν τὴν ἀγωγήν του ἀκυρότητα τῆς περὶ ὡρισμένης διαρκείας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ρήτρας περιστατικά, ἤτοι ὅτι δὲν δικαιολογεῖται

Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 3414/1968

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν
Πρόεδρος ὁ κ. **Ν. Μελᾶς**
Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. **Ν. Παπαγιαννίδης**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Θ. Θεοδωρόπουλος, Κ. Καΐρτιος, δικαστικὸς ἀντιπρόσωπος Δημοσίου

Ἡ ἐκκαλοῦσα ἐνάγουσα διὰ τῆς ἐφ' ἧς

ἐξεδόθη ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἀγωγῆς της ἰσχυρίζεται, ὅτι κατὰ τὸν ἐν αὐτῇ ἀναφερόμενον χρόνον προσελήφθη ὑπὸ τοῦ νομίμου ἐκπροσώπου τοῦ ἐναγομένου Ἑλληνικοῦ Δημοσίου, δυνάμει συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, ὡς νοσοκόμος εἰς τὸ ἐν Ἀθήναις νοσοκομεῖον τῆς Ἀστυνομίας Πόλεων, ἀπασχοληθεῖσα μέχρι τῆς 30.4.1966, ὅτε ἀπελύθη, χωρὶς νὰ καταβληθῇ αὐτῇ οἱονδήποτε ποσὸν δι' ἀποζημίωσίν της, καὶ ὅτι ἡ ὡς ἄνω ἐργασιακὴ σύμβασις, ἀνανεωθεῖσα μετὰ τὴν λῆξιν τοῦ χρόνου, δι' ὃν συνήφθη, διὰ διαδοχικῶν συμβάσεων ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου πρὸς καταστρατήγησιν τῶν περὶ καταγγελίας συμβάσεων ἐργασίας διατάξεων καὶ διὰ τὴν μὴ καταβολὴν τῆς νομίμου ἀποζημιώσεως, φέρει τὸν χαρακτῆρα τῆς ἀορίστου χρόνου συμβάσεως, ἠτήσατο δὲ κατόπιν τῆς διὰ τῶν προτάσεών της γενομένης παραιτήσεως ἀπὸ τοῦ αἰτήματος περὶ ἀναγνωρίσεως ὡς ἀκύρου τῆς καταγγελίας τῆς ἐπιδίκου συμβάσεως καὶ ἐπιδικάσεως ἀποδοχῶν ὑπερημερίας, ὅπως ὑποχρεωθῇ τὸ ἐναγόμενον καὶ καταβάλῃ αὐτῇ 7.200 δραχμάς, ἐξ ὧν 1.649 δι' ἀποζημίωσιν λόγῳ καταγγελίας τῆς ἐπιδίκου συμβάσεως καὶ τὸ ὑπόλοιπον ποσὸν διὰ προσαύξησιν τῆς ἀμοιβῆς της λόγῳ τῆς ἐν καιρῷ νυκτὸς κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ νόμῳ ἐξαιρετέας ἑορτὰς παρασχεθείσης ἐργασίας, δι' ἐπίδομα ἀδείας ἀναπαύσεως ἔτους 1964 καὶ δι' ἀπόδοσιν τῶν ἐκ τῶν ἀποδοχῶν της γενομένων παρανόμως κρατήσεων δι' εἰσφορὰν ὑπὲρ τοῦ Μ.Τ.Σ. κατὰ τὰ ἐν αὐτῇ (ἀγωγῇ) λεπτομερῶς ἐκτιθέμενα. Διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως ἡ ὡς ἄνω ἀγωγὴ ἀπερρίφθη ὡς κατ' οὐσίαν ἀβάσιμος ὡς πρὸς τὸ πρῶτον κεφάλαιον, ἐπιδικασθέντος διὰ τὰ λοιπὰ κεφάλαια τοῦ ποσοῦ τῶν 4.318 δραχμῶν κατὰ μερικὴν παραδοχὴν τῆς αὐτῆς ἀγωγῆς, διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν δὲ ἐφέσεως ἡ ἐκκαλοῦσα - ἐνάγουσα αἰτιᾶται τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως διὰ κακὴν ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων καὶ αἰτεῖται τὴν κατ' οὐσίαν παραδοχὴν τοῦ ὡς ἄνω αἰτήματός της περὶ ἐπιδικάσεως ἀποζημιώσεως λόγῳ καταγγελίας τῆς ἐπιδίκου συμβάσεως.

Ἐβεβαιώθησαν, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου τούτου, τὰ ἑξῆς πραγματικὰ περιστατικά: Ἡ ἐκκαλοῦσα - ἐνάγουσα προσελήφθη τὸ ἔτος 1947 ὡς νοσοκόμος ὑπὸ τοῦ νομίμου ἐκπροσώπου τοῦ ἐναγομένου ἐφεσιβλήτου Ἑλληνικοῦ Δημοσίου, δυνάμει συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, συμφωνηθέντος, συμφώνως πρὸς τοὺς διαλαμβανομένους εἰς τὸ δι' αὐτὴν συνταγὲν καὶ προσαγόμενον ἔγγραφον ὅρους, ὅτι ἡ ἐνάγουσα ὑπὸ τὴν προεκτεθεῖσαν ἰδιότητα θὰ παράσχῃ τὰς ὑπηρεσίας της εἰς τὸ ἐν Ἀθήναις κείμενον νοσοκομεῖον τῆς Ἀστυνομίας Πόλεων ἐπὶ διετίαν. Ἡ ἐνάγουσα ἀπὸ τῆς προσλήψεώς της ἀπησχολήθη ἐν αὐτῷ καθ' ὅλον τὸν συμφωνηθέντα χρόνον, μετὰ τὴν πάροδον τοῦ ὁποίου ἐπηκολούθησεν ἡ σύναψις μεταξὺ τῶν διαδίκων διαδοχικῶν συμβάσεων ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου, δυνάμει τῶν ὁποίων αὕτη (ἐνάγουσα) ἀπησχολήθη εἰς τὸ προμνησθὲν νοσοκομεῖον ὑπὸ τὴν ὡς εἴρηται ἰδιότητα μέχρι 30.4.1966, ὅτε ἐλύθη αὐτοδικαίως κατ' ἄρθρον 669 Ἀστικοῦ Κώδικος ἡ συνδέουσα τοὺς διαδίκους τελευταία ἐργασιακὴ σύμβασις, λόγῳ λήξεως τοῦ χρόνου, δι' ὃν αὕτη συνήφθη.

Αἱ ὡς ἄνω διαδοχικαὶ συμβάσεις ὡρισμένης χρονικῆς διαρκείας δὲν ἐγένοντο ἀκαπίμως πρὸς καταστρατήγησιν τῶν περὶ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας διατάξεων, ἀλλ' ἐδικαιολογοῦντο πλήρως ἐκ τῶν περιστάσεων.

Τὸ ἀνωτέρω νοσοκομεῖον ἱδρύθη κατὰ τὸ ἔτος 1943 (ἄρθρον 4 νόμου 545/1943) διὰ τὴν ἐξυπηρέτησιν τῶν ἐν ἐνεργείᾳ τελούντων ἀστυνομικῶν καὶ τῶν μελῶν τῶν οἰκογενειῶν αὐτῶν. Πρὸ τῆς προσλήψεως τῆς ἐκκαλούσης - ἐναγούσης ἐμελετᾶτο ἡ καθ' ἑνιαῖον καὶ ὁμοιόμορφον τρόπον παροχὴ νοσοκομειακῆς καὶ ἐν γένει ὑγειονομικῆς περιθάλψεως εἰς τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους, ἡ ὑπαγωγὴ εἰς τὴν περίθαλψιν ταύτην καὶ τῶν ἀστυνομικῶν καὶ ἡ κατάργησις τοῦ ἀνωτέρω νοσοκομείου, δι' ὃν λόγον εἰς ἐκτέλεσιν τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ νόμου 3256/1955, δι' οὗ ὡρίσθη, ὅτι «ὁ ἀριθμός, τὰ ἀπαιτούμενα προσόντα, ἡ ἀντιμισθία καὶ οἱ ὅροι ἐργασίας τοῦ ἐπιστημονικοῦ, νοσηλευτικοῦ καὶ βοηθητικοῦ προσωπικοῦ τοῦ νοσοκομείου τῆς Ἀστυνομίας Πόλεων κανονισθήσονται διὰ Β.Δ. τῇ προτάσει τῶν Ὑπουργῶν Ἐσωτερικῶν καὶ Οἰκονομικῶν, ἐκδιδομένου μετὰ γνώμην τοῦ Ἀρχηγοῦ Ἀστυνομίας Πόλεων», ἐξεδόθη τὸ ἀπὸ 16.10.1956 Β.Δ., ὅπερ καθώρισεν, ἐκτὸς τῶν ἄλλων, ὅτι τὸ ὡς ἄνω προσωπικὸν προσλαμβάνεται διὰ συμβάσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου διαρκείας μέχρι δύο ἐτῶν, δυναμένης νὰ ἀνανεοῦται ἑκάστοτε διὰ χρόνον οὐχὶ μείζονα τῶν δύο ἐτῶν. Διὰ τοῦ ὑπ'

άριθ. 721/1960 β.δ. οἱ συνταξιοῦχοι τῶν Σωμάτων Ἀσφαλείας ὑπήχθησαν εἰς τὴν ὑπὸ τούτου προβλεπομένην νοσοκομειακὴν περίθαλψιν τῶν δημοσίων πολιτικῶν ὑπαλλήλων. Ἔκτοτε καὶ μέχρι τῆς λήξεως τοῦ χρόνου τῆς τελευταίας μετὰ τῆς ἐναγούσης ἐργασιακῆς συμβάσεως, ἤτοι μέχρι τῆς 30.4.1966, τὸ ἐναγόμενον ἐξηκολούθησε νὰ ἀποβλέπῃ εἰς τὴν κατάργησιν τοῦ νοσοκομείου τῆς Ἀστυνομίας Πόλεων καὶ τὴν ὑπαγωγὴν τῶν ἐν ἐνεργείᾳ ἀστυνομικῶν καὶ τῶν μελῶν τῶν οἰκογενειῶν των εἰς τὸ σύστημα περιθάλψεως τῶν δημοσίων πολιτικῶν ὑπαλλήλων. Ἐκ τῶν προεκτεθεισῶν περιστάσεων ἐδικαιολογεῖτο πλήρως, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου, ἡ σύναψις τῶν ἐν τῇ ὡς ἄνω ἀγωγῇ ἀναφερομένων καὶ ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου συνομολογουμένων ἐργασιακῶν συμβάσεων ὡρισμένου χρόνου, διότι τοῦτο δὲν προέβλεπε τὴν διατήρησιν τοῦ νοσοκομείου τῆς Ἀστυνομίας Πόλεων ἐπὶ μακρὸν χρόνον καὶ ὡς ἐκ τούτου δὲν ἦτο ἐπιτρεπτὴ ἡ σύναψις συμβάσεων ἐργασίας ἀορίστου χρόνου διαρκείας, ἀλλ' ἀντιθέτως ἐπεβάλλετο εἰς τὸν νόμιμον ἐκπρόσωπον τοῦ ἐναγομένου δυνάμει καὶ τῆς προμνησθείσης διατάξεως τοῦ β.δ. τῆς 16.10.1956 ἡ σύναψις ἐργασιακῶν συμβάσεων ὡρισμένου χρόνου, μὴ ὑπερβαίνοντος τὴν διετίαν, ἐν ὄψει τῆς παρατεινομένης ἑκάστοτε λειτουργίας τοῦ ὡς ἄνω νοσοκομείου, τούτου καταργηθέντος διὰ τοῦ νόμου 4501/1966, μετὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ ὁποίου καὶ τὴν ἐν συνεχείᾳ ἐκπνοὴν τοῦ χρόνου, δι' ὃν συνήφθη ἡ τελευταία ὡς ἄνω ἐργασιακὴ σύμβασις, διεκόπη ὁριστικῶς ὁ μεταξὺ τῶν διαδίκων ὑφιστάμενος ἐργασιακὸς δεσμός. Ἑπομένως, ληξάσης αὐτοδικαίως κατ' ἄρθρον 669 § 1 Ἀστικοῦ Κώδικος τῆς ἰσχύος τῆς ὡς ἄνω συμβάσεως ὡρισμένου χρόνου, ἡ ἐνάγουσα, ἥτις, κατὰ τὰ ἐκατέρωθεν συνομολογούμενα, δὲν ἐκέκτητο τῆς ὑπαλληλικῆς ἰδιότητος, ὡς παρέχουσα τὰς ὑπηρεσίας τῆς πρακτικῆς νοσοκόμου, χωρὶς νὰ εἶναι ἐφωδιασμένη διὰ πτυχίου νοσοκόμου καὶ μὲ προέχον τὸ σωματικὸν στοιχεῖον ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἀνωτέρω ἐργασίας της, δὲν δικαιοῦται τῆς ὑπὸ τοῦ β.δ. τῆς 16.7.1920 προβλεπομένης καὶ ὑπὸ τῆς ἐκκαλουμένης ἐπιδικασθείσης ἀποζημιώσεως, καθ' ὅσον τὸ δικαίωμα τοῦτο τελεῖ ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὑπάρξεως συμβάσεως ἀορίστου χρόνου καταγγελθείσης ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου (πρβλ. Α.Π. 653/1964, ΕΕΔ 23, 1484), προϋπόθεσις, ἥτις δὲν συντρέχει ἐν τῇ προκειμένῃ περιπτώσει. Διὰ τὸν αὐτὸν δὲ λόγον ἡ ἐνάγουσα δὲν δικαιοῦται καὶ τῆς ὑπ' αὐτῆς αἰτηθείσης καὶ ὑπὸ τῶν ὑπ' ἀριθ. 956/1947, 976/1947 πράξεων Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου κυρωθεισῶν ὑπὸ τοῦ ἀ.ν. 913/1949 προβλεπομένης ἀποζημιώσεως, διότι καὶ αὗται δὲν ἔχουσιν ἐφαρμογὴν ἐπὶ συμβάσεων ἐργασίας ὡρισμένης χρονικῆς διαρκείας (πρβλ. Α.Π. 232/1958, ΕΕΔ 17, 523). Ἑπομένως ὁ κατὰ πρῶτον βαθμὸν δικάσας δικαστὴς, δεχθεὶς τὰ ἀνωτέρω δεκτὰ γενόμενα καὶ ἀπορρίψας τὴν ἀγωγὴν τῆς ἐναγούσης ὡς κατ' οὐσίαν ἀβάσιμον, ὅσον ἀφορᾷ τὸ ἐκκληθὲν κεφάλαιον τῆς ἐπιδικάσεως ἀποζημιώσεως, λόγῳ καταγγελίας τῆς ἐπιδίκου συμβάσεως καὶ ὑπερωριακῆς ἀμοιβῆς, ὀρθῶς ἐξετίμησε τὰς ἐνώπιόν του προσαχθείσας ἀποδείξεις, τὰ ἀντίθετα δὲ ὑπὸ τῆς ἐκκαλούσης - ἐναγούσης ὑποστηριζόμενα διὰ τοῦ μοναδικοῦ λόγου τῆς κρινομένης ἐφέσεώς της εἶναι ἀπορριπτέα ὡς κατ' οὐσίαν ἀβάσιμα. Ὅθεν, ἡ ὑπὸ κρίσιν ἔφεσις, ὡς κατ' οὐσίαν ἀβάσιμος, δέον ὅπως ἀπορριφθῇ.

ΣΥΜΨΗΦΙΣΜΟΣ

ΣΥΜΨΗΦΙΣΜΟΣ ΑΝΤΑΠΑΙΤΗΣΕΩΣ ΕΡΓΟΔΟΤΟΥ ΠΡΟΣ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΙΝ ΚΩΜΟΥ 2112)1920

Ζημίαι ὑπὸ μισθωτοῦ κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς συμβάσεως ἐργασίας

Ἀπαράδεκτος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν ἐκδίκασις ἀξιώσεως μισθωτοῦ χρηματικῆς ἱκανοποιήσεως τούτου δι' ἠθικὴν βλάβην ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος.—Ἀποχὴ μισθωτοῦ ἐκ τῆς ἐργασίας ὡς καταγγελία συμβάσεως ἐκ μέρους τούτου.—Πρόκλησις ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ ζημιῶν εἰς τὸν ἐργοδότην κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς συμβάσεως καὶ ὑποχρέωσις πρὸς ἀποζημίωσιν κατ' ἄρθρον 652 Ἀστικοῦ Κώδικος.—Συμψηφισμὸς ἀπαιτήσεως ἐργοδότου πρὸς ἀποζημίωσιν Νόμου 2112/1920.

Ἐπανέρχεται τὸ Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετεῖον κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, διὰ τῆς νεωτέρας αὐτῆς ἀποφάσεώς του εἰς τὴν παρ' αὐτῷ κρατοῦσαν ἤδη ἄποψιν ὅτι ἀξίωσις μισθωτοῦ πρὸς χρηματικὴν ἱκανοποίησιν δ' ἠθικὴν βλάβην ἐξ ἀδικοπραξίας δὲν ἐκδικάζεται κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν. (Ἴδετε καὶ Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 11008/1968, εἰσηγητὴς *Ν. Μπάκας*, ΕΕΔ 27, 1032 καὶ τὰ αὐτόθι σημειούμενα). (Ἄλλως ἡ νέα Πολιτικὴ Δικονομία, ἄρθρον 691).

Ἐπρόκειτο, ὡς δέχεται τὸ Πρωτοδικεῖον, περὶ καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας μισθωτοῦ (ὁδηγοῦ φορτηγοῦ αὐτοκινήτου) ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου, δικαιουμένου δὲ οὗτος τοῦ μισθωτοῦ ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112/1920 διὰ τὸ κῦρος τῆς καταγγελίας (ἄρθρον 5 § 3 νόμου 3198/1955) προσβλήθη ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ἀνταπαίτησις του πρὸς συμψηφισμὸν ἐξ ἀποζημιώσεώς του διὰ ζημίαν, ἡ ὁποία ἐπροξενήθη ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ ἐξ ἀμελείας του.

Κατὰ τὰ ἐν τῇ θεωρίᾳ καὶ νομολογίᾳ ἐκτὰ γενόμενα ἡ ἀποζημίωσις τοῦ νόμου 2112/1920 ὡς τοιαύτη συμψηφίζεται (ἴδετε ΕΕΔ 26, 488), τῆς ἀνταπαιτήσεως τοῦ ἐργοδότου ἐν προκειμένῳ στηριζομένης εἰς τὸ ἄρθρον 652 Ἀστικοῦ Κώδικος. (Ἴδετε περὶ τούτου σημείωσιν μας ἐν ΕΕΔ 27, 47, ἔνθα παραπομπαὶ εἰς τὴν θεωρίαν καὶ νομολογίαν).

Ἡ ἀνταπαίτησις τοῦ ἐργοδότου κατὰ τοῦ μισθωτοῦ ἐξετάζεται κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, ἔστω καὶ ἂν διὰ κυρίας ἀγωγῆς φερομένη πρὸς κρίσιν θὰ ὑπήγετο εἰς τὴν γενικὴν ἢ τακτικὴν διαδικασίαν (*Γ. Ράμμος*, ΕΕΔ 15, 353. Ἴδετε καὶ νομολογίαν ἐν ΕΕΔ 15, 366 ἐπ.).

Ἐπὶ τῶν ζητημάτων τούτων ἀπησχολήθη τὸ Πρωτοδικεῖον διὰ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεώς του.

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 12573/1968

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. **Ν. Μελᾶς**

Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. **Ἀπ. Μακρυγιάννης**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ἀλ. Βασαρδάνης, Γ. Θεοδωρόπουλος

Ἡ ἀξίωσις τοῦ ἐργαζομένου ἐκ χρηματικῆς ἱκανοποιήσεως λόγῳ ἠθικῆς βλάβης, τὴν ὁποίαν ὑπέστη ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος (κατὰ τὴν παροχὴν τῆς ἐργασίας του, δι' ἣν εἶχε προσληφθῆ παρὰ τοῦ ἐργοδότου του), στηριζομένη εἰς τὴν ἀδικοπραξίαν, ἀκολούθως δὲ μὴ πηγάζουσα ἐκ τῆς σχέσεως ἐργασίας, οὐδὲ δυναμένη νὰ θεωρηθῇ ὡς ἐξ αὐτῆς ἐκ τοῦ λόγου ὅτι κατὰ τὴν διάρκειαν αὐτῆς ἔλαβεν ὕπαρξιν ἡ ἀδικοπραξία, ἐξ ἧς γεννᾶται ἡ πρὸς ἀποζημίωσιν καὶ χρηματικὴν ἱκανοποίησιν ἀξίωσις, δὲν ὑπάγεται εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΞΟΔ' δικάζοντος ἐπὶ ἰδιωτικῶν ἀξιώσεων μισθωτῶν κατὰ τῶν ἐργοδοτῶν των πηγαζουσῶν ἐκ τῆς σχέσεως ἐργασίας Εἰρηνοδικείου ἢ Πρωτοδικείου (ἄρθρον 1 § 1 τοῦ κωδικοποιημένου νόμου ΓΞΟΔ', οὕτω καὶ Α.Π. 514/1967, ἐν ΕΕΔ 26, σελ. 1441). Ἐπομένως ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, ἐρευνήσασα τὴν διὰ τῆς ἐφ' ἧς ἔκρινεν ἀγωγῆς ἀσκηθεῖσαν ἀξίωσιν τοῦ ἐνάγοντος, ἤδη ἐφεσιβλήτου καὶ ἐκκαλοῦντος, κατὰ τῆς ἐναγομένης, ἤδη ἐκκαλούσης, Ἑταιρείας, ἐκ χρηματικῆς ἱκανοποιήσεως διὰ τὴν προβαλλομένην δι' αὐτῆς ἠθικὴν βλάβην, τὴν ὁποίαν ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἐργασίας του, ὡς ὁδηγοῦ φορτηγοῦ αὐτοκινήτου τῆς ἐναγομένης, ἤδη ἐκκαλούσης, προσληφθέντος ὑπ' αὐτῆς κατ' ἀκολουθίαν συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας, ὑπέστη, συνεπείᾳ τῆς ἐξ ἀμελείας τῶν ὑπὸ τῆς ἐκκαλούσης προστη-

θέντων ὑπαλλήλων πρὸς ἄσκησιν τοῦ μηχανικοῦ ἐλέγχου καὶ συντήρησιν καὶ ἐπισκευὴν τῶν αὐτοκινήτων της πλημμελοῦς λειτουργίας τοῦ συστήματος πεδήσεως τοῦ αὐτοκινήτου, ὅπερ ὡδήγει, ἀνατροπῆς τούτου καὶ τοῦ ἐξ αὐτῆς προελθόντος τραυματισμοῦ του, ἅμα δὲ ἐπιδικάσασα τῷ ἐνάγοντι, ἤδη ἐκκαλοῦντι καὶ ἐφεσιβλήτῳ, ταύτην ἐν μέρει, ἐσφαλε καὶ βασίμως ἤδη πλήσσεται διὰ τοῦ πρώτου λόγου τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως τῆς ἐναγομένης, ἤδη ἐκκαλούσης, ὡς οὗτος διευκρινίζεται διὰ τοῦ προβαλλομένου διὰ τῶν προτάσεων προσθέτου τοιούτου. Δι' ὃ δέον, δεκτῆς ὡς πρὸς τοῦτο ταύτης γενομένης, ἀπορριπτομένης δὲ τῆς ἀντιθέτου ἐφέσεως τοῦ ἐνάγοντος ὡς πρὸς τὸν πρῶτον λόγον αὐτῆς, δι' οὗ προβάλλεται τὸ παράπονον, ὅτι ἐσφαλμένως ἐπεδικάσθη μέρος τῆς ἀξιώσεως διὰ τῆς ἐκκαλουμένης, αὕτη νὰ μεταρρυθμισθῇ, ἐπὶ τῷ τέλει ὅπως, κηρυσσομένης τῆς ἀναρμοδιότητος τοῦ εἰς πρῶτον βαθμὸν δικάσαντος Πρωτοδικου καὶ τοῦ Δικαστηρίου, ὅπως δικάσωσιν ἐπὶ τῆς ἀνωτέρω ἀξιώσεως τοῦ ἐνάγοντος, ἤδη ἐκκαλοῦντος, παραπεμφθῇ αὕτη εἰς τὸ ἁρμόδιον κατὰ τὴν τακτικὴν διαδικασίαν δικάζον Δικαστήριον, κατ' ἄρθρον 25 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας.

Βεβαιοῦνται, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου, τὰ ἐξῆς πραγματικὰ περιστατικά: Ὁ ἐνάγων, ἤδη ἐκκαλῶν καὶ ἐφεσίβλητος, κατ' ἀκολουθίαν συμβάσεως μετὰ τῆς ἐναγομένης, ἤδη ἐκκαλούσης, προσελήφθη τὴν 9ην Μαρτίου 1964 ὑπ' αὐτῆς, ἵνα ἐφεξῆς καὶ ἐπὶ χρόνον μὴ ὡρισμένον τῇ παρέχῃ τὴν ἐργασίαν του, ὡς ὁδηγὸς φορτηγοῦ αὐτοκινήτου της, εἰς τὰ ὑπ' αὐτῆς ἐκτελούμενα τεχνικὰ ἐν γένει ἔργα, τὴν ὁποίαν καὶ τῇ παρεῖχεν ἔκτοτε εἰς τὸ ἐργοτάξιον «Κτυπᾶ» Βοιωτίας πράγματι μέχρι τῆς 9ης Ἰανουαρίου 1967, καθ' ἣν τὰ ὅπερ ὡδήγει φορτηγὸν αὐτοκίνητον τῆς ἐναγομένης - ἐκκαλούσης καὶ δι' οὗ ἐξετέλει διαδρομὴν ἀπὸ τῆς κορυφῆς τῆς θέσεως «Κτυπᾶ» Βοιωτίας πρὸς τὰ εἰς αὐτὴν λατομεῖον ταύτης κατ' αὐτὴν ἀνετράπη καὶ (ὁ ἐκκαλῶν) ἐτραυματίσθη, ὑποστὰς ἐγκεφαλικὴν διάσεισιν καὶ τραῦμα θλαστικὸν τῆς δεξιᾶς ἄκρας χειρὸς μετὰ κατάγματος τῆς ἐπιφύσεως δεξιᾶς κερκίδος. Ἐκ τούτου ὁ ἐνάγων, ἤδη ἐφεσίβλητος, κατέστη καὶ ἐκρίθη ὑπὸ τῶν ἰατρῶν τοῦ Ι.Κ.Α. (παρὰ τῷ ὁποίῳ εἶναι ἠσφαλισμένος) ἀνίκανος πρὸς ἐργασίαν ἀπὸ τοῦ τραυματισμοῦ του μέχρι τῆς 10 Μαρτίου 1967. Τὴν 11ην Μαρτίου 1967 μετέβη εἰς τὸ ἀνωτέρω ἐργοτάξιον τῆς ἐναγομένης - ἐκκαλούσης πρὸς παροχὴν αὐτῇ τῆς ὡς ἄνω ἐργασίας του, δι' ἣν εἶχεν ὑπ' αὐτῆς προσληφθῇ καὶ τὴν ὁποίαν ὁ ἐπὶ τούτῳ ὑπὸ τῆς ἐναγομένης, ἤδη ἐκκαλούσης, προσληφθεὶς ὑπάλληλος αὐτῆς - διευθυντὴς τοῦ ἀνωτέρω ἐργοταξίου δὲν ἀπεδέχθη. Ἡ δὲ ἐναγομένη, ἤδη ἐκκαλοῦσα, διὰ τῆς ἀπὸ 11 Μαρτίου 1967, κοινοποιηθείσης εἰς τὸν ἐνάγοντα ἐφεσίβλητον τὴν 14ην Μαρτίου ἰδίου ἔτους, ἐγγράφου δηλώσεώς της τῷ ἐδήλωσεν, ὅτι ἕνεκα τῆς ὑπὲρ τὸν μῆνα ἀπουσίας του ἐκ τῆς ἐργασίας θεωρεῖ ὅτι κατήγγειλεν οὗτος τὴν ἀνωτέρω μετ' αὐτῆς σύμβασιν περὶ τῆς παροχῆς τῆς ἐργασίας του, τὴν ὁποίαν αὕτη, ἐπικουρικῶς, ἀπὸ τῆς δηλώσεώς της καταγγέλλει, συμψηφίζουσα ἅμα τὴν κατὰ τὸν νόμον ἀποζημίωσίν του ἐπὶ τῇ καταγγελίᾳ πρὸς ἀπαίτησίν της κατ' αὐτοῦ ἐκ δραχμῶν 300.000 ἐξ ἀποζημιώσεώς της διὰ τὴν ἐξ ἀποκλειστικῆς του ὑπαιτιότητος πλήρη καταστροφὴν τοῦ ἀνωτέρω ὑπ' αὐτοῦ ὁδηγουμένου καὶ ἀνατραπέντος φορτηγοῦ αὐτοκινήτου της (βλ. ἀνωτέρω δήλωσίν της πρὸς τὸν ἐφεσίβλητον). Ἑκάτερον τῶν διαδίκων μερῶν προβάλλει, ὅτι εἰς ἀποκλειστικὴν ὑπαιτιότητα τοῦ ἄλλου ὀφείλεται ἡ ἀνατροπὴ τοῦ αὐτοκινήτου, μάλιστα δὲ ὁ μὲν ἐνάγων - ἐκκαλῶν εἰς πλημμελῆ συντήρησιν τοῦ αὐτοκινήτου ὑπὸ τῶν ὑπὸ τῆς ἐναγομένης - ἐκκαλούσης πρὸς τοῦτο προστηθέντων ὑπαλλήλων της, ἤτοι εἰς ἀμελῆ, παράνομον καὶ ἀντισυμβατικὴν παράλειψιν τούτων, ὅπως ἀσκήσωσι τὸν προσήκοντα ἔλεγχον τῆς μηχανικῆς καταστάσεως τοῦ αὐτοκινήτου καὶ προβῶσιν εἰς πᾶσαν ἐνδεδειγμένην ἐνέργειαν συντηρήσεως, ἰδίως τοῦ συστήματος πεδήσεως, οὗ ἕνεκα ἐσημειώθη ἀπώλεια τοῦ ἀέρος τοῦ ἀεροφυλακίου τοῦ συστήματος πεδήσεως, ἐξ, αὐτῆς δὲ κατέστη ἀδύνατος ἡ πέδησις τοῦ αὐτοκινήτου, ἡ δὲ ἐναγομένη - ἐκκαλοῦσα εἰς τὴν ἐπιδειχθεῖσαν ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος - ἐφεσιβλήτου κατὰ τὴν ὁδήγησιν τούτου ἀδεξιότητα, ἐπιπολαιότητα καὶ ἀπροσεξίαν, συνισταμένας εἰς τὴν παράλειψίν του ὅπως ἐν τῇ κατηφορικῇ πορείᾳ τούτου εἰς θέσιν «Κτυπᾶ» διατηρῇ διὰ τοῦ κιβωτίου ταχυτήτων τοῦ αὐτοκινήτου συνδεδεμένους τοὺς τροχοὺς αὐτοῦ μετὰ τοῦ κινητῆρος καὶ τὴν ἀνάπτυξιν μεγάλης ταχύτητος, ἄνευ ἀνακοπῆς μάλιστα αὐτῆς δι' ἐγκαίρων πεδήσεων, αἱ ὁποῖαι θὰ καθίστων δυνατὸν τὸν ἔλεγχον

τοῦ αὐτοκινήτου, ἀκολούθως δὲ καὶ τὴν ἀποφυγὴν τῆς ἀνατροπῆς τούτου. Διὰ τῆς ὑποβληθείσης ὑπὸ τῆς ἐναγομένης - ἐκκαλούσης εἰς τὸ Ι.Κ.Α. τὴν 9ην Ἰανουαρίου 1967 «δηλώσεως τοῦ ἀτυχήματος» τοῦτο περιγράφεται ὡς ἑξῆς: Ὡς πρὸς τὰς περιστάσεις, ὑφ' ἃς συνέβη, καὶ τὴν αἰτίαν, ἡ ὁποία τὸ προεκάλεσεν : Ἐνῷ κατήρχετο τὸ αὐτοκίνητον, ὁδηγούμενον ὑπὸ τοῦ (ἐνάγοντος - ἐφεσιβλήτου) ἀπὸ τὴν κορυφὴν πρὸς τὸ λατομεῖον, ἀπώλεσε καθ' ὁδὸν τὸν ἀέρα τῶν φρένων, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ ἀνατραπῇ κατὰ τὴν πορείαν τοῦ αὐτοκινήτου ἀπὸ τῆς κορυφῆς τῆς θέσεως «Κτυπᾶ» πρὸς τὸν πρῶτον ἐλιγμὸν (τῆς ὁδοῦ), προφανῶς ἐξ ἀπωλείας τοῦ ἀέρος τοῦ ἀεροφυλακίου τῶν φρένων οὗτος (ὁ ὁδηγὸς ἐνάγων - ἐφεσίβλητος) ἀπώλεσε τὸν ἔλεγχον τοῦ αὐτοκινήτου, μὲ ἀποτέλεσμα λόγῳ τῆς ἀναπτυχθείσης ταχύτητος νὰ ἐξέλθῃ τοῦ καταστρώματος τῆς ὁδοῦ καὶ νὰ ἀνατραπῇ τοῦτο». Ἐξ αὐτῆς καὶ τῶν λοιπῶν ὡς ἐν ἀρχῇ τῆς παρούσης σκέψεως ἐκατέρωθεν ἐπικαλουμένων ἀποδεικτικῶν στοιχείων προκύπτει βεβαίως, ὅτι ἡ ἀνατροπὴ τοῦ αὐτοκινήτου ὀφείλεται εἰς τὴν κατὰ τὴν δεδομένην στιγμήν, καθ' ἣν ἐχρειάσθη ἡ διὰ τῆς πεδήσεως ἀνακοπὴ τῆς ταχύτητος τούτου, μὴ λειτουργίαν τοῦ συστήματος πεδήσεως αὐτοῦ, ἕνεκα τῆς ἀπωλείας τοῦ ἀέρος τοῦ ἀεροφυλακίου, συνεπείᾳ ἀποκοπῆς τοῦ ἐλαστικοῦ σωλῆνος, δι' οὗ ὑπὸ πίεσιν ὁ ἀὴρ διοχετεύεται εἰς τὸ δεσμεῦον τὸν τροχὸν τύμπανον. Ἀλλὰ δὲν βεβαιοῦται, ὅτι ἡ ἀπώλεια τοῦ ἀέρος τοῦ ἀεροφυλακίου τοῦ συστήματος πεδήσεως τοῦ αὐτοκινήτου ὀφείλεται εἰς πλημμελῆ συντήρησιν τούτου ὑπὸ τῶν πρὸς τοῦτο ὑπὸ τῆς ἐκκαλούσης προστηθέντων ὑπαλλήλων της, οὐδὲν δὲ ἀποκλείει τὴν αἰφνιδίαν διάρρηξιν τοῦ ἀνωτέρω ἐλαστικοῦ σωλῆνος (σωληνάκι). Περαιτέρω ὅμως ἐκ τῶν αὐτῶν ἀποδεικτικῶν στοιχείων βεβαιοῦται, ὅτι τὸ ἀνατραπὲν αὐτοκίνητον ἐξετέλει διαδρομὴν ἐπὶ κατηφορικῆς ὁδοῦ (κλίσις 10% κατὰ τὸν ἐνάγοντα - ἐφεσίβλητον, κατὰ τὴν ἐναγομένην δὲ ἐκκαλοῦσαν 8%), ἐστρωμένης δι' ἀσφαλτοτάπητος καὶ ξηρᾶς. Ὡς δὲ κατέθεσεν ὁ μάρτυς τῆς ἐκκαλούσης , μηχανικός, ὁ μοχλὸς τῶν ταχυτήτων τούτου εὑρέθη, μετὰ τὴν ἀνατροπήν του, εἰς τὸ νεκρὸν σημεῖον, ἐξ οὗ τεκμαίρεται ὅτι ὁ ἐφεσίβλητος - ἐνάγων, ὁδηγὸς αὐτοῦ, ἂν καὶ ὤφειλεν, ὡς ὁδηγῶν τοῦτο ἐπὶ ὁδοῦ κατηφορικῆς, νὰ διατηρῇ διὰ τοῦ κιβωτίου τῶν ταχυτήτων αὐτοῦ συνδεδεμένους τοὺς τροχοὺς τούτου μετὰ τοῦ κινητῆρος του καὶ ἠδύνατο νὰ πράξῃ τοῦτο, ἐφ' ὅσον δὲν προβάλλει κἂν βλάβην τοῦ κιβωτίου (πρβλ. καὶ τὴν κατάθεσιν τοῦ ἐνώπιον τοῦ Πρωτοδίκου ἐξετασθέντος μάρτυρός του), ὥστε εἰς περίπτωσιν αἰφνιδίας βλάβης τοῦ συστήματος τροχοπεδήσεως νὰ δύναται ἡ μὲν ταχύτης τοῦ αὐτοκινήτου νὰ ἀνακόπτεται διὰ τοῦ κινητῆρος, τοῦτο δὲ τελικῶς νὰ ἀκινητήσῃ διὰ τῆς χρήσεως τοῦ χειροφρένου, ἐν τούτοις παρέλειψε νὰ πράξῃ τοῦτο, οὐ μὴν, ἀλλὰ καίτοι ἐπὶ κατηφορικῆς ὁδοῦ ἔβαινεν, εἶχεν ἀναπτύξει μεγάλην ταχύτητα, τὴν ὁποίαν δὲν ἀνέκοπτε δι' ἐγκαίρων πεδήσεων, ὥστε νὰ δύναται νὰ ἐλέγχῃ τοῦτο, ἔτι πρὸς δέ, ἂν καὶ ἐποιήσατο χρῆσιν τοῦ χειροφρένου, ὅταν διεπίστωσεν, ὅτι τὸ ποδόφρενον δὲν ἐλειτούργει, ἐν τούτοις παρέλειψε καὶ τότε νὰ ἐμπλέξῃ διὰ τοῦ κιβωτίου τῶν ταχυτήτων τοὺς τροχοὺς τοῦ αὐτοκινήτου μετὰ τοῦ κινητῆρος του, ἵνα ἀνακόψῃ τὴν ταχύτητα αὐτοῦ καὶ ἀκινητήσῃ τοῦτο διὰ τῆς χρήσεως τοῦ χειροφρένου. Ἐν ὄψει τούτων ὅμως μόνον εἰς τὴν ὡς ἄνω κατὰ τὴν ὁδήγησιν τοῦ αὐτοκινήτου ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος - ἐφεσιβλήτου καὶ ἐξ ἀμελείας του ἐπιδειχθεῖσαν ἀδεξιότητα καὶ ἐπιπολαιότητα περὶ τὴν ὁδήγησιν αὐτοῦ δέον νὰ ἀποδοθῇ ἡ ἀνατροπὴ τούτου, ἐξ ἧς τοῦτο σοβαρῶς ἐβλάβη καὶ ἡ ἐκκαλοῦσα ἐζημιώθη, κατὰ τὴν ἀποκατάστασιν τῶν βλαβῶν, ἡ ὁποία ζημία ὁπωσδήποτε εἶναι μείζων τοῦ ἀξιουμένου ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος ποσοῦ τῆς ἀποζημιώσεως ἐπὶ τῇ καταγγελίᾳ συμβάσεως τῶν δραχμῶν 7.332, ὡς ἐβεβαιώθη ἐκ τῶν ἀποδείξεων. Ἀκολούθως ὁ ἐνάγων - ἐφεσίβλητος, ὑπόχρεως κατ' ἄρθρον 652 τοῦ Α.Κ. νὰ ἐκτελῇ μετ' ἐπιμελείας, ἐν ὄψει τῶν ἱκανοτήτων, τὰς ὁποίας εἶχεν, ὡς κεκτημένος ἄδειαν ἐπαγγελματίου ὁδηγοῦ φορτηγοῦ αὐτοκινήτου, τὴν ἀνατεθεῖσαν αὐτῷ ὡς ἄνω ἐργασίαν, δι' ἣν ὑπὸ τῆς ἐναγομένης - ἐκκαλούσης εἶχε προσληφθῇ, εὐθύνεται, κατὰ τὴν ἰδίαν διάταξιν, εἰς ἀποζημίωσιν αὐτῆς διὰ τὴν κατὰ τὰ ἐκτεθέντα, ἐκ τῆς ἀμελοῦς καὶ ἀδεξίου καὶ ἐπιπολαίας ὁδηγήσεως τοῦ ἀνωτέρω αὐτοκινήτου της, ἡ ὁποία τῷ εἶχεν ἀνατεθῇ, καταστροφὴν τούτου (ἀνόρθωσιν τῆς ἀνωτέρω ζημίας αὐτῆς). Καὶ ναὶ μὲν ἡ ἀνωτέρω ἐκ τῆς ἐργασίας του δίμηνος (ἀπὸ 9 Ἰανουαρίου μέχρις 11 Μαρτίου 1967) ἀπουσία, ὀφειλομένη εἰς τὴν κατὰ τὰ ἐκτεθέντα κατὰ τὸ διάστη-

μα τοῦτο νοσηλείαν του καὶ ἀνικανότητα πρὸς ἐργασίαν συνεπείᾳ τοῦ κατὰ τὰ ἐκτεθέντα τραυματισμοῦ του, δὲν συνιστᾷ, κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς καλῆς πίστεως, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν καὶ τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν, σιωπηρὰν δήλωσιν βουλήσεως αὐτοῦ πρὸς λύσιν τῆς μετὰ τῆς ἐκκαλούσης ὡς ἄνω συμβάσεως περὶ τῆς παροχῆς τῆς ἐργασίας του (ἄρθρον 5 § 3 τοῦ ν. 2112/1920, οὕτω καὶ Α.Π. 542/1963, ἐν ΕΕΔ 22, σελ. 1455). Δοθέντος ὅμως ὅτι ἡ ἐκκαλοῦσα - ἐναγομένη κατήγγειλεν ἐγγράφως, κατὰ τὰ ἐκτεθέντα, τὴν μετ' αὐτοῦ σύμβασιν, εἶχε δὲ κατ' αὐτοῦ τὴν ἀνωτέρω ἀξίωσιν ἐξ ἀποζημιώσεως, ἡ ὁποία ὑπερβαίνει τὸ διὰ τῆς ἐφ' ἧς ἡ ἐκκαλουμένη ἔκρινεν ἀγωγῆς προβαλλόμενον καὶ ἀξιούμενον ποσὸν τῆς ὁριζομένης ὑπὸ τοῦ νόμου (2112/1920) ἀποζημιώσεως του ἐπὶ τῇ καταγγελίᾳ τῆς συμβάσεως (ἐκ δραχμῶν 7.332), τὴν ὁποίαν ἠδύνατο νὰ συμψηφίσῃ πρὸς τὴν ἀνωτέρω κατ' αὐτοῦ καὶ ἀνεκκαθάριστον ἔτι ἀπαίτησίν της ἐξ ἀποζημιώσεως (ἄρθρον 664 τοῦ Α.Κ., *Γ. Ρόμπος*, Συμψηφισμὸς ἀνταπαιτήσεως τοῦ ἐργοδότου κατ' ἀπαιτήσεως μισθωτοῦ, κρινομένης κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, Α.Π. 786/1964, ἐν ΝοΒ 13, σελ. 709), τὴν ὁποίαν καὶ πράγματι ἐπρότεινεν εἰς συμψηφισμὸν τῆς ἐξ ἀποζημιώσεως λόγῳ τῆς καταγγελιας ὡς ἄνω κατ' αὐτῆς ἀπαιτήσεως τοῦ ἐκκαλοῦντος, οὗ ἕνεκα, ἀφ' οὗ χρόνου συνυπῆρξαν, ἀπεσβέσθησαν αἱ ὡς ἄνω ἀμοιβαῖαι (ληξιπρόθεσμοι καὶ ὁμοειδεῖς κατ' ἀντικείμενον) ἀπαιτήσεις, ἡ καταγγελία εἶχε κῦρος καὶ ἐπέφερε τὴν λύσιν τῆς μεταξὺ αὐτῆς καὶ τοῦ ἐφεσιβλήτου ὡς ἄνω συμβάσεως. Ἑπομένως δὲν εἶχεν ὁ ἐνάγων ἤδη ἐφεσίβλητος ἀξίωσιν κατὰ τῆς ἐναγομένης ἤδη ἐκκαλούσης οὔτε ἐκ μισθῶν (ὑπερημερίας) διὰ τὸν μετὰ τὴν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως καὶ τὴν λύσιν αὐτῆς χρόνον ἀπὸ 14 Μαρτίου 1967 καὶ ἐφεξῆς, οὔτε ἐξ ἀποζημιώσεως ἐπὶ τῇ καταγγελίᾳ (ἀποσβεσθείσης τῆς ἐξ αὐτῆς ἀπαιτήσεως κατὰ τὰ ἐκτεθέντα). Ἄλλως δὲ ἡ ἐκκαλουμένη σκεφθεῖσα καὶ δεξαμένη ὅτι εἶχεν ὁ ἐνάγων ἤδη ἐφεσίβλητος ἀξίωσιν ἐκ μισθῶν ὑπερημερίας κατὰ τῆς ἐκκαλούσης ἕνεκα ἀκυρότητος τῆς γενομένης καταγγελίας, λόγῳ τῆς μὴ καταβολῆς τῆς νομίμου ἀποζημιώσεως ἐπ' αὐτῇ, ἐνῷ ἡ ἐκκαλοῦσα - ἐναγομένη δὲν εἶχε κατ' αὐτοῦ ἀπαίτησιν ἐξ ἀποζημιώσεως διὰ τὴν καταστροφὴν τοῦ αὐτοκινήτου της, ὡς προελθοῦσαν ἐκ τῆς ἐξ ἀμελείας τῶν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν της ὑπ' αὐτῆς προστηθέντων ὑπαλλήλων παραλείψεως τοῦ ἐλέγχου καὶ τῆς συντηρήσεως ἐν καλῇ λειτουργίᾳ τοῦ συστήματος πεδήσεως αὐτοῦ, δι' ἣν εὐθύνεται αὕτη, ἔσφαλε καὶ βασίμως ἤδη κατὰ τοῦτο πλήσσεται διὰ τοῦ τρίτου λόγου τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως τῆς ἐκκαλούσης, ἐνῷ ὁ δεύτερος λόγος τῆς αὐτῆς ἐφέσεως, δι' οὗ πλήσσεται ἡ ἐκκαλουμένη, ὡς ἐσφαλμένως δεξαμένη, ὅτι ἡ δίμηνος ἐκ τῆς ἐργασίας, διὰ τοὺς ἀνωτέρω λόγους, ἀπουσία τοῦ ἐνάγοντος - ἐφεσιβλήτου δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς σιωπηρὰ ἐκ μέρους τούτου καταγγελία τῆς συμβάσεως, δὲν εἶναι βάσιμος καὶ δέον νὰ ἀπορριφθῇ. Ἀκολούθως ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις δέον νὰ μεταρρυθμισθῇ, ἐπὶ τῷ τέλει, ὅπως ἡ ἐφ' ἧς αὕτη ἔκρινεν ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴ ἀπορριφθῇ μετὰ τὰ ἐκτεθέντα ὡς ἀβάσιμος κατὰ τὰς δι' αὐτῆς προβαλλομένας ἀξιώσεις ἐκ μισθῶν ὑπερημερίας ἢ ἐξ ἀποζημιώσεως ἐπὶ τῇ καταγγελίᾳ.

ΕΡΓΑΤΙΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΑΙ

ΑΞΙΩΣΕΙΣ ΠΡΟΣ ΕΚΔΙΚΑΣΙΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΡΓΑΤΙΚΗΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΝ

Περίπτωσις παροχῆς ἐργασίας ὑπὸ λογιστοῦ εἰς ἐπιχείρησιν

Ἐνημέρωσις ὑπὸ λογιστοῦ λογιστικῶν βιβλίων ἐπιχειρήσεως, μὴ ὑποκειμένου τοῦ λογιστοῦ εἰς τὰς ἐντολὰς καὶ ὁδηγίας ὡς πρὸς τὸν χρόνον, τόπον καὶ τρόπον παροχῆς τῆς ἐργασίας του.—Ἀπαράδεκτος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν ἡ ἐκδίκασις ἀξιώσεων αὐτοῦ. —Ἀναγκαία πάντως ἡ ὕπαρξις πλήρους ἢ στενῆς ἐξαρτήσεως τοῦ παρέχοντος τὴν ἐργασίαν ἀπὸ τοῦ ἐργοδότου του διὰ τὴν ὑπαγωγὴν τῆς διαφορᾶς πρὸς ἐκδίκασιν κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν.

Κατήχθησαν εἰς δίκην καὶ δι' ἀγωγῆς κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν ἀξιώσεις λογιστοῦ κατὰ τοῦ ἐργοδότου του καὶ προέκυψε τὸ ζήτημα, ἂν ἐπρόκειτο, εἰς τὴν περίπτωσιν, περὶ διαφορᾶς ἐκ σχέσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας, τῆς ὁποίας νὰ ἦτο δυνατὴ ἡ κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν ἐκδίκασις. (Ἴδετε ΕΕΔ 27, 295 ἐπ., 431, ἔνθα νομολογία καὶ σημειώσεις μας).

Ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν, ἄλλως τε, τῆς ὑπάρξεως σχέσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἐφαρμόζονται καὶ καὶ αἱ περὶ ἀποδοχῶν λογιστῶν διατηρηταὶ ἀποφάσεις, ἐκδιδόμεναι δυνάμει τοῦ νόμου 3239/1955 περὶ ρυθμίσεως συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας.

Ὡς δέχεται ἡ κατωτέρω δικαστικὴ ἀπόφασις καὶ ὑπὸ τὰ ἀποδειχθέντα πραγματικὰ περιστατικὰ δὲν ἐπρόκειτο περὶ σχέσεως παροχῆς ἐξηρτημένης ἐργασίας καὶ περὶ μισθωτοῦ ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ νόμου 765/1943 (Α.Π. 175/1963, εἰσηγητὴς Ἀντ. *Φλῶρος*, ΕΕΔ 22, 661), συνεπῶς δὲν ἠδύναντο αἱ ἀξιώσεις τοῦ ἐνάγοντος νὰ ἐκδικασθῶσι κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν. (Ἴδετε ad hoc περὶ λογιστοῦ, μὴ τελοῦντος ὑπὸ τὴν προσωπικὴν ἐξάρτησιν τοῦ ἐργοδότου, Α.Π. 555/1963, εἰσηγητὴς *Εὐστ. Μαλλοῦχος*, ΕΕΔ 22, 1371 καὶ τὰς ἐν τῇ ἀποφάσει τοῦ Πρωτοδίκου ἀναφερομένας).

Τὰ ὑπὸ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως δεκτὰ γενόμενα περὶ τῆς ἀνάγκης ὑπάρξεως πλήρους ἢ στενῆς ἐξαρτήσεως τοῦ μισθωτοῦ ἀπὸ τοῦ ἐργοδότου, τὰς ἀξιώσεις τῶν ὁποίων καλύπτει ἡ ἐργατικὴ διαδικασία, ἔχουν γίνει δεκτὰ καὶ ἐν τῇ νομολογίᾳ τοῦ Ἀρείου Πάγου (Ἴδετε ΕΕΔ 22, 1373 ἐπ., πρβλ. ὅμως αὐτόθι σημειώσεις μας).

Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 2 ο. 1968

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν

Πρωτοδίκης ὁ κ. Γ. Κασούκας

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Δ. Χαρλαύτης, Α. Καμπάσινος

Ἐβεβαιώθη, ὅτι ὁ ἐνάγων, τυγχάνων λογιστὴς καὶ ἐργαζόμενος ὡς διευθυντὴς λογιστηρίου τὰς πρωϊνὰς ὥρας εἰς τὴν Ἀνώνυμον Ἑταιρείαν «Δ», συνεφώνησε τὴν 6.4.1956 μετὰ τοῦ νομίμου ἐκπροσώπου τῆς ἐναγομένης, ὅπως ἐνημερώνῃ τὰ λογιστικὰ της βιβλία ἀντὶ δραχμῶν 3.000 μηνιαίως, κατερχόμενος τρὶς τοὐλάχιστον τῆς ἑβδομάδος εἰς τὰ ἐν Γλυφάδᾳ Γραφεῖα της, ἡ δὲ ἡμέρα, ἡ ὥρα, ὁ τρόπος καὶ ἡ διάρκεια τῆς παροχῆς τῶν ὑπηρεσιῶν αὐτοῦ θὰ γίνεται κατὰ τὴν ἀνέλεγκτον καὶ ἀπόλυτον τούτου κρίσιν, μὴ δικαιουμένου τοῦ ἐργοδότου νὰ καθορίζῃ ταῦτα (βλ. τὴν ἀπὸ 6.4.1966 σύμβασιν παροχῆς ἀνεξαρτήτων ὑπηρεσιῶν). Οὗτος μετέβαινε καθ' ἑκάστην Κυριακὴν εἰς τὰ ἐν Γλυφάδᾳ Γραφεῖα τῆς ἐναγομένης κατὰ τὰς ὥρας 11 μ.μ. - 1.30 μ.μ., ἀσχολούμενος μὲ τὴν ἐνημέρωσιν τῶν λογιστικῶν βιβλίων αὐτῆς, ἅτινα πολλάκις μετέφερε καὶ εἰς τὴν οἰκίαν του πρὸς ἐνημέρωσίν των ἐν αὐτῇ, μὴ ὑποκείμενος εἰς τὰς ἐντολὰς καὶ ὁδηγίας τῆς ἐναγομένης ὡς πρὸς τὸν χρόνον, τόπον καὶ τρόπον παροχῆς τῆς ἐργασίας του, ὡς ἄλλωστε εἶχε συμφωνηθῆ. Ὑπὸ τὰ δεδομένα ταῦτα ὑπόκειται σύμβασις μισθώσεως ἔργου, καθότι οἱ διάδικοι δὲν ἀπέβλεψαν εἰς τὴν ἐργασίαν καθ' ἑαυτήν, ἀλλὰ εἰς τὴν κατὰ μῆνα ἐνημέρωσιν τῶν λογιστικῶν βιβλίων, μὴ ἀναφερομένου ἐν τῇ συμβάσει ὅτι ὁ ἐνάγων προσλαμβάνεται δι' ὡρισμένον ἢ ἀόριστον χρόνον, ἀλλ' ὅτι ἡ ὑποχρέωσίς του ἐξαντλεῖται εἰς τὴν ἐνημέρωσιν τῶν λογιστικῶν βιβλίων (βλ. *Καικά*, Ἐνοχ., ἄρθρα 648 - 649 § 2, Πρωτ. Ἀθηνῶν 10892/1959, ΕΕΔ 19, 338, Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 6751/1961, ΕΕΔ 21, 151). Ὁπωσδήποτε δὲν ὑφίσταται πλήρης ἢ στενὴ ἐξάρτησις τοῦ ἐνάγοντος ἐκ τῆς ἐργοδότιδος ἐναγομένης, ἥτις δέον νὰ ὑφίσταται διὰ τὴν ὑπαγωγὴν τῆς διαφορᾶς εἰς τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΧΟΔ (Α.Π. 555/1963, ΕΕΔ 22, 1374). Μετὰ ταῦτα ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴ δέον νὰ ἀπορριφθῇ.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Ι. ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

1. Αποδοχαί πρακτικών μηχανικών

Δικαίωμα τῶν ἐχόντων πτυχίον πρακτικοῦ μηχανικοῦ, ἀπασχολουμένων δὲ ὑπὸ τὴν εἰδικότητά των ταύτην εἰς ἐπισκευὴν ἑνὸς κινητηρίων μηχανῶν, τῶν κατωτάτων ὁρίων ἀποδοχῶν τῆς εἰδικότητός των καὶ ὅταν τὴν ὡς ἄνω ἐργασίαν ἐκτελοῦσιν ὑπὸ τὴν ὑπεύθυνον ἐπίβλεψιν ἄλλου μηχανικοῦ.

Αρείου Πάγου 221/1968, Τμ. Γ'

Προεδρεύων ὁ Αντιπρόεδρος κ. **Θ. Καμπέρης**
Εἰσηγητὴς ὁ Αρεοπαγίτης κ. **Σ. Λογαρᾶς**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ν. Μπάρκης, Εὐ. Δημητρακόπουλος

Καὶ τὸ Τμῆμα τοῦτο σύμφωνον ἔχει γνώμην πρὸς τὴν διὰ τῆς ἀναιρετικῆς (*) ἐξενεχθεῖσαν ἐπὶ τοῦ νομικοῦ ζητήματος, ἤτοι ὅτι ἐκ τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ἀπὸ 8/8 Μαρτίου 1935 π.δ. «περὶ ἀσκήσεως ἐπαγγέλματος μηχανοδηγῶν καὶ πρακτικῶν μηχανικῶν κινητηρίων μηχανῶν, ὡς καὶ θερμαστῶν» καὶ τῶν ἄρθρων 5 καὶ 6 τοῦ ἀπὸ 30.1/5.2.1937 ε.δ. «περὶ ἐπιβλέψεως τῆς λειτουργίας καὶ συντηρήσεως κινητηρίων μηχανῶν καὶ ἀτμολεβήτων» (ἅτινα διατάγματα ἐξεδόθησαν βάσει τῶν ἄρθρων 3 καὶ 5 τοῦ νόμου 6422/1934), ἐν συνδυασμῷ τόσον πρὸς τὰς διατάξεις τῆς ἀπὸ 18 Οκτωβρίου 1958 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας πρακτικῶν μηχανικῶν καὶ μηχανοδηγῶν ἁπάσης τῆς χώρας, κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς μὲν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 67404/1958 ἀποφάσεως τοῦ Υπουργοῦ Εργασίας, ὑποχρεωτικῆς δὲ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 18045/1959 ἀποφάσεως τοῦ αὐτοῦ Υπουργοῦ, ὅσον καὶ πρὸς τὰς διατάξεις τῶν ὑπ' ἀριθ. 32/1960 καὶ 1/1962 ἀποφάσεων τοῦ Πρωτοβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Αθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἐργασίας καὶ ἀμοιβῆς τῶν πρακτικῶν μηχανικῶν, μηχανοδηγῶν κλπ. ἁπάσης τῆς χώρας», αἵτινες ἐκηρύχθησαν ὑποχρεωτικαὶ διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 8986/1961, 3391/1961 καὶ 14833/830/1964 ἀντιστοίχων ἀποφάσεων τοῦ Υπουργοῦ Εργασίας, σαφῶς προκύπτει, ὅτι οἱ ἔχοντες πτυχίον πρακτικοῦ μηχανικοῦ, ἀπασχολούμενοι δὲ ὑπὸ τὴν εἰδικότητά των ταύτην εἰς ἐπισκευὴν ἐν γένει κινητηρίων μηχανῶν, δικαιοῦνται τῶν κατωτάτων ὁρίων ἀποδοχῶν τῆς εἰδικότητός των καὶ ὅταν τὴν ὡς ἄνω ἐργασίαν ἐκτελοῦσιν ὑπὸ τὴν ὑπεύθυνον ἐπίβλεψιν ἄλλου μηχανικοῦ.

Ἐκ τῶν καταθέσεων τῶν ἐνώπιον τοῦ δικάσαντος τὴν ἀγωγὴν Πρωτοδίκου ἐπὶ τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν ἐξετασθέντων μαρτύρων καὶ τῶν ἐπικαλουμένων καὶ προσαγομένων ἐγγράφων, ἐν οἷς καὶ αἱ ἐνώπιον συμβολαιογράφων ἔνορκοι βεβαιώσεις, προκύπτει, ὅτι α) ὁ ἐνάγων προσελήφθη εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ἐναγομένου ἀπὸ τῆς 15.1.1960 καὶ ἐκ τούτου ἐδικαιοῦτο ἐπιδόματος προϋπηρεσίας, β) ἡ ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος ἐφεσιβλήτου, ἔχοντος ἄδειαν πρακτικοῦ μηχανικοῦ τρίτης τάξεως, παρεχομένη ἐργασία, κατὰ τὸ ἀπὸ 1.6.1964 μέχρι 30.6.1966 χρονικὸν διάστημα, εἰς τὸ συνεργεῖον ἐπισκευῆς κινητήρων ἐσωτερικῆς καύσεως ὁδοποιητικῶν μηχανημάτων κλπ. ἰσχύος ἀπὸ 40 ἕως 200 ἵππων περίπου τοῦ ἐναγομένου - ἐκκαλοῦντος, συνίσταται εἰς τὴν μετ' ἄλλων μηχανοτεχνιτῶν, ὑπὸ τὴν ἄμεσον ἐπίβλεψιν ἐργοδηγοῦ ἀδειούχου πρακτικοῦ μηχανικοῦ Α' τάξεως, ἀφαίρεσιν ἐκ τῶν ὁδοποιητικῶν μηχανημάτων τῆς λόγῳ βλάβης μὴ λειτουργούσης κινητηρίου μηχανῆς των, εἰς τὴν ἀποσυναρμολόγησιν ταύτης, ἀντικατάστασιν βλαβέντων ἢ ἐφθαρμένων στοιχείων δι' ἀνταλλακτικῶν ἢ ἐπισκευῆς τούτων καὶ τὴν ἐπανατοποθέτησιν αὐτῶν, ὥστε τὰ μηχανήματα νὰ δύνανται νὰ λειτουργῶσι κανονικῶς καὶ ἐκτελῶσι τὸ ἔργον, δι' ὃ ἕκαστον προορίζεται, γ) ὁ ἐνάγων ἐλάμβανεν ἡμερομίσθιον κατὰ μὲν τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 1.6.1964 μέχρι 30.9.1964 δραχμὰς 64, ἤτοι 1600 δραχμὰς μηνιαίως, κατὰ δὲ τὸ ἀπὸ 1.10.1964 μέχρι 30.6.1965 δραχμὰς 75, ἤτοι 1.875 μηνιαίως, ἐνῶ συμφώνως πρὸς τὴν ὑπ' ἀριθ. 1/1964 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Αθηνῶν καὶ τὴν ἀπὸ 18.10.1958 συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας ἐδικαιοῦτο εἰς ἀπόληψιν μηνιαίων ἀποδοχῶν 2.677,50, ἤτοι ἐδικαιοῦτο διαφορᾶς ἐκ δραχμῶν 4.310 διὰ τὸν μέχρι 30 Σεπτεμβρίου 1964 χρόνον καὶ δραχμῶν 7.222,50 διὰ τὸν ὑπόλοι-

(*) Α.Π. 588/1967, Τμ. Β', ΕΕΔ 27, 173.

πον χρόνον, ὡς καὶ διὰ διαφορὰν δώρων Χριστουγέννων καὶ Πάσχα τῆς αὐτῆς χρονικῆς περιόδου. Ὅθεν ὁ δικάσας Πρωτοδίκης, δεχθεὶς ἐν μέρει τὴν ἀγωγήν, ὀρθῶς ἐπεδίκασε τῷ ἐνάγοντι ἐν συνόλῳ δραχμὰς 18.503,75, ἀπορριπτέος δὲ ὡς ἀβάσιμος ὁ τὰ ἀντίθετα ὑποστηρίζων λόγος ἐφέσεως.

2. Ἀποδοχαὶ πτυχιούχων πρακτικῶν μηχανικῶν

Νόμοι περὶ ἐγκαταστάσεων κινητηρίων μηχανῶν, ὡς καὶ ἐπιβλέψεως καὶ συντηρήσεως αὐτῶν ὑπὸ πτυχιούχων πρακτικῶν μηχανικῶν.—Ἐπιτρεπτὴ εἰς τοὺς κατόχους ἀδείας πρακτικοῦ μηχανικοῦ συντηρήσεως γ΄ τάξεως ἡ τεχνικὴ ὑπεύθυνος ἐπίβλεψις τῆς λειτουργίας καὶ συντηρήσεως τῶν ἁπλῶν μηχανολογικῶν ἐγκαταστάσεων τρίτης βαθμίδος τῆς ἀντιστοίχου εἰδικότητος, εἰς τὴν ὁποίαν βαθμίδα ὑπάγονται αἱ ἁπλαῖ ἐγκαταστάσεις.—Ὑπαγωγὴ τῶν μηχανικῶν ἐγκαταστάσεων κλωστοϋφαντουργίας εἰς τὴν τρίτην βαθμίδα.—Ἀποδοχαὶ πρακτικῶν μηχανικῶν κατὰ τὴν ἀπὸ 18.10.1958 συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας.—Ἐπικουρικὴ βάσις ἀγωγῆς περὶ πληρωμῆς κατὰ ἰδίας περὶ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ διατάξεις. — Ἀποδοτέα ὠφέλεια.—Οἰκογενειακὰ βάρη καὶ πολυετὴς ὑπηρεσία.—Χρέη ἀρχικῆς ἐργοδοτρίας κατ' ἄρθρον 479 Α.Κ.

Ἀρείου Πάγου 201/1968, Τμ. Γ'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Θ. Καμπέρης**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Δ. Μαργέλλος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Δυοβουνιώτης, Α. Παπανικολάου

Ἐπὶ τοῦ νομικοῦ ζητήματος καὶ τὸ Τμῆμα τοῦτο συμφωνεῖ πρὸς τὴν γνώμην, ἥτις ἐξηνέχθη ὑπὸ τοῦ ἀναιρετικοῦ Τμήματος (*) καὶ ἤγαγεν εἰς τὴν ἀναίρεσιν τῆς ἐν τῇ ἠγουμένῃ αἰτιολογίᾳ ἀναφερομένης ἀποφάσεως. Δυνάμει τοῦ νόμου 6422/1934 (ἄρθρα 3, 5 καὶ 10) ἐξεδόθησαν τὸ π.δ. τῆς 8.3.1935 «περὶ ἀσκήσεως ἐπαγγέλματος μηχανοδηγοῦ καὶ πρακτικοῦ μηχανικοῦ κινητηρίων μηχανῶν, ὡς καὶ θερμαστῶν» καὶ τὸ δ.δ. τῆς 30.1/5.2.1937 (Φ.Ε.Κ. 37), διὰ τῶν ὁποίων ἐρρυθμίσθησαν, σὺν τοῖς ἄλλοις, τὰ τῆς διακρίσεως τῶν ἁπλῶν ἐγκαταστάσεων κινητηρίων μηχανῶν, ὡς καὶ τὰ τῆς ἀσκήσεως ὑπευθύνως τῆς ἐπιβλέψεως καὶ συντηρήσεως αὐτῶν καὶ τῶν ἀτμολεβήτων ὑπὸ πτυχιούχων πρακτικῶν μηχανικῶν. Ἐπῆλθον ὁ ἀν. 878/1946 καὶ τὸ ν.δ. 1150/1949, ἐπὶ τῇ βάσει δὲ τῶν διατάξεων αὐτῶν καὶ τοῦ ρηθέντος νόμου 6422/1934 ἐξεδόθησαν ἐν ἀρχῇ τὸ δ.δ. τῆς 16/17.3.1950 (Φ.Ε.Κ. 82) καὶ εἶτα τὰ τροποποιήσαντα ἢ συμπληρώσαντα αὐτὸ δ.δ. τῆς 24.11/17.12.1953 (Φ.Ε.Κ. 346) καὶ τῆς 2/8.8.1958 (Φ.Ε.Κ. 116). Διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ δ.δ. τῆς 16.3.1950, ὡς ἀντικατέστησεν αὐτὸ τὸ ἄρθρον πρῶτον τοῦ δ.δ. τῆς 24.11.1953, ὅλαι αἱ μηχανολογικαὶ ἐγκαταστάσεις διηρέθησαν εἰς δέκα εἰδικότητας, ἐν τῇ δευτέρᾳ τῶν ὁποίων (ὑπὸ στ. Β') ὑπῆχθησαν αἱ διομηχανικαὶ ἐγκαταστάσεις κλωστοϋφαντουργίας ἢ εἰδῶν ἱματισμοῦ, ὡς καὶ αἱ συναφεῖς τοιαῦται (βαφεῖα, πλυντήρια, φινιριστήρια κλπ.). Πρὸς τούτοις διὰ τῶν ἄρθρων 8 καὶ 10 τοῦ δ.δ. τῆς 16.3.1950, ὡς ἀντικατεστάθησαν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου δευτέρου τοῦ δ.δ. τῆς 24.11.1953, ἐγένετο ὁ χαρακτηρισμὸς τῶν ἁπλῶν μηχανολογικῶν ἐγκαταστάσεων, ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν ὑπεύθυνον τεχνικὴν ἐπίβλεψιν τῆς λειτουργίας καὶ συντηρήσεως αὐτῶν, ὑποδιηρέθησαν αὗται εἰς τρεῖς βαθμίδας καὶ συνάμα καθωρίσθησαν οἱ δικαιούμενοι εἰς τὴν ἄσκησιν τῆς ἐπιβλέψεως καὶ συντηρήσεως των ἀπὸ τεχνικῆς ἀπόψεως. Ἀφ' ἧς δὲ ἐτέθη ἐν ἐφαρμογῇ ἡ νέα ρύθμισις τοῦ θέματος, ἐπιβληθεῖσα ἐκ τῆς μεσολαβησάσης τεχνολογικῆς προόδου, κατηργήθη ὡς ἀντιτιθεμένη πρὸς ταύτην ἡ διὰ τῶν δύο πρώτων διαταγμάτων (1935 καὶ 1937) θεσπισθεῖσα τοιαύτη, ἥτις ἀνεφέρετο περιωρισμένως εἰς τὰς ἐγκαταστάσεις κινητηρίων μηχανῶν, κατὰ γενικὴν τοῦ ἰσχύοντος δικαίου ἀρχὴν καὶ τὴν ρητὴν περὶ τούτου διάταξιν τοῦ ἄρθρου 25 τοῦ δ.δ. τῆς 16.3.1950.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 832 § 1 τῆς Πολ. Δικονομίας, ὡς ἀντικατεστάθη τοῦτο ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 23 τοῦ νόμου 3810/1957, ἐὰν ἀναιρεθῇ ἡ ἀπόφασις, οἱ διάδικοι ἐπανέρχονται εἰς τὴν πρὸ τῆς ἀναιρεθείσης ἀποφάσεως κατάστασιν, νομίμως εἰσάγεται ἤδη πρὸς ἐκδίκασιν ἡ ἀπὸ 10 Μαρτίου 1967 ἔφεσις τοῦ ἐνάγοντος, ἀσκηθεῖσα δὲ αὕτη νομοτύπως καὶ ἐμπροθέσμως δέον νὰ γίνῃ τύποις δεκτὴ καὶ νὰ ἐξετασθῇ κατ' οὐσίαν (κωδ. νόμος ΓΘΟΔ', ἄρθρον 16).

Κατὰ τὰ ἐκτεθέντα ἐν τῇ δευτέρᾳ αἰτιολογίᾳ τῆς παρούσης διὰ τῆς ἰσχυούσης νομοθεσίας ρυθμίζονται τὰ τῆς ὑπευθύνου ἐπιβλέ-

(*) Α.Π. 689/1967, Τμ. Β', ΕΕΔ 27, 232.

ψεως καὶ συντηρήσεως τῶν ἁπλῶν μηχανολογικῶν ἐγκαταστάσεων πάσης φύσεως, ἐν ταυτῷ δὲ καταργήθησαν αἱ πρὸς αὐτὴν ἀντικείμεναι προγενέστεραι διατάξεις. Ἐσφάλη ἄρα ὁ δικάσας Πρωτοδίκης, σκεφθεὶς ἀντιθέτως καὶ ἀπορρίψας τὴν ἔνδικον ἀγωγὴν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὁρισμῶν τοῦ π.δ. τῆς 8.3.1935 καὶ τοῦ ὁ.δ. τῆς 30.1.1937. Ὅθεν δέον νὰ γίνῃ δεκτὸς ὁ πρῶτος τοῦ ἐφετηρίου λόγος, νὰ ἀφανισθῇ ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις καὶ νὰ προσβῇ τὸ δικαστήριον τοῦτο εἰς τὴν περαιτέρω ἐκδίκασιν τῆς ὑποθέσεως.

Κατὰ τὰς συνδεδυασμένας διατάξεις τῶν ἄρθρων 8 καὶ 10 τοῦ ὁ.δ. τῆς 16.3.1950, ὡς αὗται ἀντικατεστάθησαν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου δευτέρου τοῦ ὁ.δ. τῆς 24.11.1953, εἰς τοὺς κατόχους ἀδείας πρακτικοῦ μηχανικοῦ συντηρήσεως γ' τάξεως ἐπιτρέπεται ἡ τεχνικὴ ὑπεύθυνος ἐπίβλεψις τῆς λειτουργίας καὶ συντηρήσεως τῶν ἁπλῶν μηχανολογικῶν ἐγκαταστάσεων τρίτης βαθμίδος τῆς ἀντιστοίχου εἰδικότητος, εἰς ἣν τρίτην βαθμίδα ὑπάγονται αἱ ἁπλαῖ ἐγκαταστάσεις, αἱ μὴ ἀνήκουσαι εἰς τὰς δύο προηγουμένας βαθμίδας καὶ περιλαμβανόμεναι εἰς μίαν τῶν περιπτώσεων, αἵτινες προσδιορίζονται διὰ τοῦ εἰρημένου ἄρθρου 8 ἐπακριβῶς. Αἱ διομηχανικαὶ ἐγκαταστάσεις κλιματοσυντηρήσεως ὑπήχθησαν, ὡς προελέχθη, εἰς τὴν εἰδικότητα Β', ἀνήκουσι δὲ αἱ ἐξ αὐτῶν ἁπλαῖ μηχανολογικαὶ ἐγκαταστάσεις εἰς τὴν τρίτην βαθμίδα, ἐφ' ὅσον ἡ ἀξία των κυμαίνεται μεταξὺ 300 χιλιάδων καὶ 900 χιλιάδων δραχμῶν (νόμος 2824/1954, ἄρθρον 1). Πέραν τούτου ἡ ἀνωτέρω διάταξις, δι' ἧς ρυθμίζονται τὰ τῆς ἐπιβλέψεως τῆς λειτουργίας καὶ συντηρήσεως τῶν μηχανολογικῶν ἐγκαταστάσεων, εἶναι ἀπαγορευτικὴ καὶ ἡ παράβασις της ἐπάγεται τὴν ἀκυρότητα τῆς δικαιοπραξίας (Α.Κ. ἄρθρα 174 καὶ 180), ὥστε προσαπαιτεῖται ὡς στοιχεῖον τοῦ κύρους τῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ τῆς πληρότητος τοῦ δικογράφου τῆς ἐξ αὐτῆς ἐρειδομένης ἀγωγῆς, ὅπως ἐκτὸς τῆς τάξεως τῆς ἀδείας τοῦ προσληφθέντος πρακτικοῦ μηχανικοῦ προσδιορίζωνται καὶ αἱ μηχανολογικαὶ ἐγκαταστάσεις τοῦ ἐργοδότου κατὰ τρόπον, παρέχοντα ὅλα τὰ πραγματικὰ δεδομένα, ἐξ ὧν νὰ δύναται νὰ κριθῇ, ἂν αἱ ἐγκαταστάσεις αὗται εἶναι ἁπλαῖ καὶ εἰς ποίαν βαθμίδα ἀνήκουσιν.

Ἐξ ἑτέρου, κατὰ τὴν σαφῆ ἔννοιαν τῆς ἀπὸ 18 Ὀκτωβρίου 1958 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, τῆς κηρυχθείσης ὑποχρεωτικῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 18045/1959 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. Β' 91), οἱ πρακτικοὶ μηχανικοὶ α', β' ἢ γ' τάξεως λαμβάνουσι τὰς δι' αὐτῆς καθορισθείσας ἀποδοχάς, ἐὰν ἡ ἀπασχόλησίς των ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου προσιδιάζῃ εἰς τὴν ἰδιότητα αὐτῶν ὡς διπλωματούχων πρακτικῶν μηχανικῶν, οἱ χαρακτηριζόμενοι δὲ ἐκ τούτων παρὰ τῆς ἐπιχειρήσεως ὡς ὑπεύθυνοι προϊστάμενοι δικαιοῦνται προσθέτου ἐπιδόματος ἐκ 10% ἐπὶ τοῦ βασικοῦ μισθοῦ (Ὀλ. Α.Π. 516/1966) (*). Τέλος ἐν τῇ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῇ, ἥτις στηρίζεται κατὰ τὴν κυρίαν βάσιν της ἐπὶ συμβατικῆς ἐργασιακῆς σχέσεως, ἐκτίθεται ἁπλῶς, ὅτι ὁ ἐνάγων, κεκτημένος τὴν ὑπ' ἀριθ. 706/1959 ἄδειαν τοῦ Ὑπουργείου Βιομηχανίας, προσελήφθη τὴν 22 Μαΐου 1963 ὑπὸ τῆς Ἀνωνύμου Ἑταιρείας ... διὰ συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου καὶ ἀντὶ τοῦ ἑκάστοτε νομίμου μηνιαίου μισθοῦ ὡς πρακτικὸς μηχανικὸς καὶ συντηρητὴς τῶν μηχανολογικῶν ἐγκαταστάσεων καὶ μηχανημάτων τῆς ἐργοδοτρίας. Δὲν περιέχει ὅμως ὁλονότι τὸ ἐλεγχόμενον δικόγραφον παντάπασι τὰ στοιχεῖα, ἅτινα ἀπῃτοῦντο κατὰ νόμον, ἵνα αἱ ἀνωτέρω μηχανολογικαὶ ἐγκαταστάσεις χαρακτηρισθῶσιν ὡς ἁπλαῖ ἢ μὴ καὶ ἐν καταφατικῇ περιπτώσει ὑπαχθῶσιν εἰς τὴν οἰκείαν βαθμίδα. Κατὰ συνέπειαν ἡ βάσις αὕτη τῆς ἐπιδίκου ἀγωγῆς εἶναι ἀόριστος καὶ δέον νὰ ἀπορριφθῇ (Πολ. Δικονομία 533, ἐδ. 3).

Τὸ εἰσαγωγικὸν τῆς πρωτοκλήτου δίκης δικόγραφον, ὡς ἐδέλτιώθη καὶ συνεπληρώθη κατ' ἄρθρον 158 τῆς Πολ. Δικονομίας, περιλαμβάνει συνεπτυγμένως, πλὴν σαφῶς, καὶ ἄλλην βάσιν, διώκουσαν τὴν πληρωμὴν τῶν αὐτῶν χρηματικῶν ποσῶν ἐπιδοθησητικῶς κατὰ τὰς κειμένας διατάξεις περὶ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ. Κατ' ἀρχὴν ἡ ἐπικουρικὴ αὕτη βάσις τυγχάνει νόμιμος, στηριζομένη εἰς τὰ ἄρθρα 904 καὶ 908 τοῦ Α.Κ. (Ὀλ. Α.Π. 345/1965) (**). Οὐχ ἧττον δὲν ὠφελήθη ἡ ἐργοδότρια τὸ ποσὸν τῶν ἐπιδομάτων οἰκογενειακῶν βαρῶν καὶ πολυετοῦς ὑπηρεσίας, ἐφ' ὅσον δὲν προβάλλεται, ὅτι θὰ προσελάμβανεν αὐτὴ κατ' ἀνάγκην μισθωτόν, ἔχοντα ἀνάλογα πρὸς τὸν ἐνάγοντα οἰκογενειακὰ βάρη καὶ προϋπηρεσίαν. Ὡσαύτως δὲν δύναται νὰ ἐπιδικασθῇ μεῖζον τῆς αἰτουμένης καὶ πρὸς τὴν ἀντιμισθίαν τοῦ πρακτικοῦ μηχανικοῦ

(*) ΕΕΔ 25, 19.

(**) ΕΕΔ 24, 849.

γ' τάξεως ἀντιστοιχούσης ὠφελείας, ἐὰν τυχὸν προκύψῃ ἐκ τῆς ἐκτιμήσεως τοῦ ἀποδεικτικοῦ ὑλικοῦ, ὅτι ἡ ἑβδομὶς τῶν μηχανολογικῶν ἐγκαταστάσεων τῆς ἐναγομένης εἶναι ἀνωτέρα τῆς τρίτης κλπ. Πέραν τούτων δὲν συντρέχουν αἱ προϋποθέσεις τοῦ ἄρθρου 479 Α.Κ. καὶ δὲν εὐθύνεται ἡ ἐναγθεῖσα διὰ τὰ χρέη τῆς ἀρχικῆς ἐργοδοτρίας, ἀφοῦ, κατὰ τοὺς ἰσχυρισμοὺς τοῦ ἐνάγοντος, αἱ ἐν τῇ ἀγωγῇ ἀναφερόμεναι μηχανολογικαὶ ἐγκαταστάσεις περιῆλθον εἰς τὴν ἀντίδικόν του διὰ κατακυρώσεως ἐν ἀναγκαστικῷ πλειστηριασμῷ καὶ οὐχὶ διὰ συμβάσεως καταρτισθείσης μεταξὺ τῆς νῦν καὶ τῆς πρώην ἰδιοκτητρίας. Ὅθεν δέον τὸ δικαστήριον νὰ δεχθῇ τύποις τὴν ἀνωτέρω βάσιν τῆς κρινομένης ἀγωγῆς ἐν μέρει καὶ νὰ προβῇ ἅμα εἰς τὴν ἐξέτασιν αὐτῆς κατ' οὐσίαν.

Ἐκ τῶν μαρτυρικῶν καταθέσεων, τῶν περιεχομένων ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 170/1967 πρακτικῷ τοῦ κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΞΟΔ' δικάσαντος Πρωτοδίκου Πειραιῶς, τῶν ἐκτεθέντων ὑπὸ τῶν διαδίκων καὶ τῶν παρ' αὐτῶν προσκομισθέντων (ἐνόρκων βεβαιώσεων κλπ.) ἐβεβαιώθη, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου, ὅτι ὁ ἐνάγων, προσληφθεὶς εἰς τὸ ἐν Νέῳ Φαλήρῳ λειτουργοῦν ὑφαντουργεῖον καὶ τυποβαφεῖον ὑπὸ τῆς τότε κυρίας τῆς ἐπιχειρήσεως, ἐξηκολούθησε νὰ ἐργάζεται αὐτόθι μέχρι τῆς 15 Δεκεμβρίου 1966, ἤτοι καὶ μετὰ τὴν 24 Ἰανουαρίου 1965, καθ' ἣν ἐγκαταστάθη ἐκεῖ καὶ συνέχισε τὴν ἐπιχείρησιν ἡ ἐναγομένη Ἑταιρεία. Ἡ ἀπασχόλησίς του συνίστατο εἰς τὴν παρακολούθησιν τῆς λειτουργίας, τὴν ἐπιτήρησιν, τὴν συντήρησιν καὶ τὴν ἐπισκευὴν τῶν μηχανῶν τοῦ ὑφαντηρίου, ἀποτελουμένων ἐξ ἐνενήκοντα ἓξ ἀργαλειῶν (ἱστῶν), δύο μασουριστῶν, δύο κολλαριστρίων (στήμονος - ὑφασμάτων) καὶ τεσσάρων διαστρῶν, ὡς ἐπίσης καὶ τῶν μηχανημάτων τοῦ βαφείου. Ἐξετέλει δηλονότι ἐργασίαν, ἥτις προσιδιάζει εἰς τὴν ἰδιότητα τοῦ διπλωματούχου πρακτικοῦ μηχανικοῦ. Ἡ ἀξία τῶν ὡς ἄνω μηχανολογικῶν ἐγκαταστάσεων ἐτύγχανε μείζων τῶν 900.000 δραχμῶν κατὰ πολύ, ἡ δὲ ὠφέλεια τῆς ἐναγομένης ἐκ τῆς ἐργασίας τοῦ ἀντιδίκου της, ἔχοντος ἄδειαν πρακτικοῦ μηχανικοῦ γ' τάξεως διὰ μηχανολογικὰς ἐγκαταστάσεις εἰδικότητος Β' καὶ ἱκανὴν ἐμπειρίαν, καλύπτει τὴν νόμιμον ἀντιμισθίαν τῶν διπλωματούχων πρακτικῶν μηχανικῶν τῆς τάξεως ἐκείνης. Δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 1/1964 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν (ἀπόφασις Ὑπουργοῦ Ἐργασίας 14833/1964), τῆς ὑπ' ἀριθ. 41/1965 τοιαύτης τοῦ αὐτοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου (ἀποφάσεις Ὑπουργοῦ Ἐργασίας 86400 καὶ 94947 τοῦ 1965) καὶ τῆς ἀπὸ 14.5.1966 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας (ἀποφάσεις Ὑπουργοῦ Ἐργασίας 51945 καὶ 72449 τοῦ 1966) αἱ ἀποδοχαὶ τῶν πρακτικῶν μηχανικῶν γ' τάξεως ἀνῆλθον εἰς δραχμὰς 2.555 ἀπὸ τῆς 25 Ὀκτωβρίου 1963, εἰς δραχμὰς 2.626 ἀπὸ τῆς 1 Φεβρουαρίου 1965, εἰς δραχμὰς 2.751 ἀπὸ τῆς 1 Αὐγούστου 1965 καὶ εἰς 3.100 δραχμὰς ἀπὸ τῆς 1 Μαΐου 1966. Ἀφ' ἑτέρου, ὡς καὶ ἐν τῇ ἐπιδίκῳ ἀγωγῇ ἐκτίθεται, ὁ ἐνάγων ἐλάμβανε κατὰ μῆνα παρὰ τῆς ἐναγομένης δραχμὰς 2.075 ἀπὸ τῆς ἐγκαταστάσεως αὐτῆς εἰς τὸ ὑφαντουργεῖον καὶ τυποβαφεῖον μέχρι τῆς 30 Ἀπριλίου 1965, δραχμὰς 2.375 ἀπὸ 1 Μαΐου 1965 μέχρι 30 Σεπτεμβρίου 1965, δραχμὰς 2.575 ἀπὸ 1 Ὀκτωβρίου 1965 μέχρι 31 Ἰουλίου 1966 καὶ δραχμὰς 2.875 ἀπὸ 1 Αὐγούστου 1966 μέχρι 15 Δεκεμβρίου 1966, ἐπὶ τῇ βάσει δὲ τῶν χρηματικῶν τούτων ποσῶν κατεβλήθησαν ὡσαύτως αἱ ἐκ τοῦ ἀ.ν. 539/1945 παροχαὶ καὶ αἱ ἔκτακτοι οἰκογενειακαὶ ἐνισχύσεις ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τῶν ἐτῶν 1965 καὶ 1966 (ἀποφάσεις Ὑπουργοῦ Ἐργασίας 39700 καὶ 116100 τοῦ 1965, 31436 καὶ 116800 τοῦ 1966). Παρέπεται ἐντεῦθεν, ὅτι ἡ μεταξὺ ὀφειλομένων καὶ καταβληθέντων διαφορά, ἣν ὑποχρεοῦται ἡ ἐναγομένη νὰ πληρώσῃ εἰς τὸν ἀντίδικόν της, ἀνέρχεται εἰς 8.176 δραχμάς. Κατὰ συνέπειαν ἐν μέρει καὶ διὰ τὸ ποσὸν τοῦτο δέον νὰ γίνῃ δεκτὴ ἡ ἐπικουρικὴ βάσις τῆς ἐνδίκου ἀγωγῆς.

Ἀμφότεροι οἱ διάδικοι ἡττῶνται καὶ νικῶσιν ἐν μέρει καὶ δέον κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου νὰ συμψηφισθῇ ἡ δικαστικὴ δαπάνη (Πολ. Δικονομία, ἄρθρον 211 ἐδ. 3).

3. Παροχὴ ἐπιδόματος εἰδικῶν συνθηκῶν ἐργασίας εἰς ἀπασχολουμένους ὑπὸ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς γῆς θερμαστάς.

Χορήγησις κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 32/1960 διαιτητικὴν ἀπόφασιν περὶ ἀποδοχῶν πρακτικῶν μηχανικῶν, θερμαστῶν κλπ., τῶν ἀπασχολουμένων εἰς τὰ πάσης φύσεως βιομηχανικὰ ἐργοστάσια καὶ μηχανουργικὰς ἐγκαταστάσεις τῆς χώρας, ἐπιδόματος εἰδικῶν συνθηκῶν ἐργασίας εἰς τοὺς ἐργαζομένους

ὑπὸ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς γῆς.— Ἔννοια διατάξεως.

Ἀρείου Πάγου 211/1968, Ὁλομελείας

Πρόεδρος ὁ κ. **Στ. Μαυρομιχάλης**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Εὐστ. Μαλλούχος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Δημητρακόπουλος, Κ. Καμπίτσης

(*) Ἐκ τῆς διατάξεως τῆς παραγράφου 2 τῆς ὑπ' ἀριθ. 32/1960 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ. Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ αὐξήσεως τῶν ἀποδοχῶν τῶν πρακτικῶν μηχανικῶν, θερμαστῶν κλπ. τῶν ἀπασχολουμένων εἰς τὰ πάσης φύσεως βιομηχανικὰ ἐργοστάσια καὶ μηχανουργικὰς ἐγκαταστάσεις τῆς χώρας», κηρυχθείσης ὑποχρεωτικῆς διὰ πάντας τοὺς ἐργοδότας καὶ μισθωτοὺς τοῦ ἐπαγγέλματος, ὅπερ ἀφορᾷ αὐτή, διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 8986/1961 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ὁριζούσης ὅτι «χορηγεῖται ἐπίδομα εἰδικῶν συνθηκῶν ἐργασίας εἰς τοὺς ἐργαζομένους ὑπὸ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς γῆς ἐκ ποσοστοῦ 10%, σαφῶς προκύπτει, ὅτι τὸ ἐπίδομα τοῦτο, ὅπερ εἶναι ἄσχετον τοῦ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 57620/1951 ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας χορηγηθέντος εἰς τοὺς θερμαστὰς ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας ἐξ 20% ἐπὶ τῶν νομίμων ἀποδοχῶν των, χορηγεῖται εἰς μισθωτοὺς ἐργαζομένους ὑπὸ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς γῆς, λόγῳ τῶν εἰδικῶν συνθηκῶν, ὑφ' ἃς ἐργάζονται. Ἀναφέρεται ἑπομένως ἡ ἀνωτέρω διάταξις εἰς χώρους καλυπτομένους ὑπὸ τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς καὶ οὐχὶ εἰς χώρους, τῶν ὁποίων τὸ δάπεδον εὑρίσκεται χαμηλότερον τοῦ περιξ αὐτῶν ἐδάφους, ἐπαρκῶς δὲ φωτιζομένους καὶ ἀεριζομένους, καθ' ὅσον ἡ ἐντὸς τούτων ἐργασία οὐδὲν τὸ ἰδιάζον εἰς βάρος τῶν ἐργαζομένων παρουσιάζει.

Ὡς δείκνυται ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, καταστάσης τελεσιδίκου διὰ παραιτήσεως ἀπὸ τῆς ἀσκήσεως τοῦ ἐνδίκου μέσου τῆς ἐφέσεως, ὁ κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΞΟΔ' δικάσας Πρωτοδίκης ἐδέξατο ἀναλόγως, μετ' ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων, ὅτι ὁ ἀναιρεσείων εἰργάζετο ὡς θερμαστὴς εἰς τὸ λεβητοστάσιον τοῦ ἐν Μελισσίοις Σισιανογλείου Νοσηλευτικοῦ Ἱδρύματος, «αἱ ἐγκαταστάσεις τοῦ ὁποίου εὑρίσκονται ἐντὸς αὐτοτελοῦς κτιρίου, συγκειμένου ἐκ μιᾶς μεγάλης αἰθούσης, ἐχούσης ἐπιφάνειαν 160 τ.μ. περίπου καὶ ὕψος πέντε μέτρων, φωτιζομένης δὲ καὶ ἀεριζομένης διὰ τεσσάρων μεγάλων παραθύρων καὶ μιᾶς μεγάλης θύρας. Ὅτι τὸ κτίριον τοῦτο δὲν κεῖται ὑπὸ τὴν γῆν, ἀλλὰ γενομένης ἐκβαθύνσεως τοῦ ἐδάφους τὸ μικρότερον μέρος αὐτοῦ, ὕψους ὀλιγώτερον τῶν 2½ μέτρων, εὑρίσκεται χαμηλότερον τῆς ἐπιφανείας τοῦ περὶ αὐτὸ ἐδάφους, ἐνῶ τὸ ἄνω μεγαλύτερον μέρος αὐτοῦ, ὕψους περισσοτέρων τῶν 2½ μέτρων, εὑρίσκεται ὑψηλότερον τῆς ἐν λόγῳ ἐπιφανείας, αἱ δὲ συνθῆκαι τῆς ἐν αὐτῇ ἐργασίας οὐδὲν τὸ ἰδιάζον εἰς βάρος τῶν ἐντὸς αὐτοῦ ἐργαζομένων παρουσιάζει. Ὑπὸ τὰ πραγματικὰ ταῦτα περιστατικὰ ὁ ἀναιρεσείων δὲν εἰργάζετο ὑπὸ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς γῆς ὑπὸ τὴν ρηθεῖσαν ἔννοιαν, οὕτω δὲ ἀποφηνάμενος καὶ ὁ δικάσας πρωτοδίκης καὶ ἀκολούθως ἀπορρίψας τὴν ἔνδικον ἀγωγὴν αὐτοῦ, διώκουσαν τὴν ἐπιδίκασιν τοῦ ὑπὸ τῆς ἀνωτέρω διαιτητικῆς ἀποφάσεως θεσπιζομένου ἐπιδόματος εἰδικῶν συνθηκῶν ἐργασίας εἰς τοὺς ἐργαζομένους ὑπὸ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς γῆς θερμαστάς, ὀρθῶς τὴν διαληφθεῖσαν διάταξιν ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε καὶ ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου μοναδικὸς λόγος ἀναιρέσεως εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος (*).

4. Ἀποδοχαὶ προσωπικοῦ σιδηροδρομικῶν δικτύων.

Καθορισμὸς ἀποδοχῶν προσωπικοῦ σιδηροδρομικῶν δικτύων (Σ.Ε.Κ., Σ.Π.Α.Π. κλπ.), καὶ' ἄρθρον 3 ἐδάφιον 1 Α.Ν. 1545/1950, μόνον διὰ κοινῶν ἀποφάσεων τῶν Ὑπουργῶν Μεταφορῶν, Ἐργασίας καὶ Οἰκονομικῶν.— Ἀναφορὰ τῆς ἐξουσιοδοτήσεως ταύτης εἰς τὸ σύνολον τοῦ προσωπικοῦ τῶν σιδηροδρομικῶν δικτύων, εἰς τὸ ὁποῖον καὶ οἱ μαθηταὶ τεχνῖται.— Ἀποδοχαὶ τούτων.

Ἀρείου Πάγου 224/1968, Τμ. Γ'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Θ. Καμπέρης**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Δ. Μαργέλλος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Α. Τσάρας, Ἀλ. Σακελλαρόπουλος

Ἐπὶ τοῦ νομικοῦ ζητήματος συμφωνεῖ καὶ τὸ Τμῆμα τοῦτο πρὸς τὴν γνώμην, ἥτις ἐξηνέχθη διὰ τῆς ἀποφάσεως τοῦ ἀναιρετικοῦ Τμήματος (**). Κατὰ τὸ ἄρθρον 3 ἐδ. 1 τοῦ

(*) Μετὰ τὴν Α.Π. 501/1967, Τμ. Β', ΕΕΔ 27, 36.

(*) Ἐπεκυρώθη ἡ ἐπ' ἀριθ. 6354/1966 ἀπόφασις τοῦ ἐπὶ τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν.

(**) Α.Π. 660/1966, Τμ. Β', ΕΕΔ 26, 668.

ά.ν. 1545/1950, κυρωθέντος ὑπὸ τοῦ νόμου 2339/1953, αἱ πάσης φύσεως ἀποδοχαί (μισθοί, προσαυξήσεις, ἐπιδόματα κλπ.) τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ σιδηροδρομικῶν δικτύων (Σ.Ε.Κ., Σ.Π.Α.Π. κλπ.) καθορίζονται μόνον διὰ κοινῶν ἀποφάσεων τῶν Ὑπουργῶν Μεταφορῶν, Ἐργασίας καὶ Οἰκονομικῶν. Ἡ ἐκ τῆς διατάξεως ταύτης ἐξουσιοδότησις ἀφορᾷ εἰς τὸ σύνολον τοῦ προσωπικοῦ τῶν σιδηροδρομικῶν δικτύων, ἐν τῷ ὁποίῳ καὶ οἱ μαθηταὶ τεχνῖται περιλαμβάνονται. Ἐγκύρως ἄρα καθωρίσθησαν δυνάμει τῆς ἀνωτέρω διατάξεως αἱ ἀποδοχαὶ τῶν προσλαμβανομένων ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσείοντος τεχνιτῶν μαθητῶν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 46082/27.7.1953/20.1.1954 (Φ.Ε.Κ. Β' 14) κοινῆς ὑπουργικῆς ἀποφάσεως. Ἀφ' ἑτέρου ἡ ἀπόφασις αὕτη εἶναι εἰδικὴ καὶ κατ' ἀκολουθίαν ἐπικρατεστέρα τῶν ὁρισμῶν τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ ν.δ. τῆς 3/6.6.1952 (Φ.Ε.Κ. 157), δι' οὗ ὁρίζονται αἱ ἀποδοχαὶ ὡς πρὸς τοὺς μαθητὰς τεχνίτας ἐν γένει.

Κατὰ τὰ ἐκτεθέντα ἐν τῇ πρώτῃ αἰτιολογίᾳ τῆς παρούσης, ἡ ἀντιμισθία τῶν προσλαμβανομένων ὑπὸ τοῦ ἐκκαλοῦντος μαθητῶν τεχνιτῶν ρυθμίζεται διὰ τῶν εἰδικῶν διατάξεων τῆς ὑπ' ἀριθ. 46082/27.7.1953/20.1.1954 κοινῆς ὑπουργικῆς ἀποφάσεως (*), ἡ ὁποία τυγχάνει ἔγκυρος καὶ ἰσχυρά. Ἀντιθέτως ἄρα σκεφθεὶς ὁ δικάσας Πρωτοδίκης καὶ δεχθεὶς τὴν ἔνδικον ἀγωγὴν βάσει τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ ν.δ. 3/6.6.1952 «περὶ ἐκπαιδεύσεως μαθητῶν τεχνιτῶν» ἐσφάλη. Ὅθεν δέον νὰ γίνῃ δεκτὸς ὁ μόνος τοῦ ἐφετηρίου λόγος, νὰ ἀφανισθῇ ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις καὶ νὰ προβῇ τὸ Δικαστήριον τοῦτο εἰς τὴν περαιτέρω ἐκδίκασιν τῆς διαφοράς.

Ὁ ἐνάγων ἰσχυρίζεται διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς, ὅτι τὴν 11 Νοεμβρίου 1961 προσελήφθη ὑπὸ τοῦ ἀντιδίκου του διὰ συμβάσεως μαθητείας διαρκείας τεσσάρων ἐτῶν ὡς μαθητὴς τεχνίτης, ὅτι εἰργάσθη παρὰ τῇ ἐναγομένῃ ἀπὸ τῆς καταρτίσεως τῆς συμφωνίας μέχρι τέλους τοῦ μηνὸς Σεπτεμβρίου 1965 καὶ ὅτι ἔλαβε τὰς ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 46082/1953 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως προβλεπομένας ἀποδοχάς, ἐνῷ ἐδικαιοῦτο νὰ λάβῃ τὴν ἀντιμισθίαν, ἣν ὁρίζει τὸ ἄρθρον 12 τοῦ ν.δ. τῆς 3/6.6.1952. Αἰτεῖται δὲ διὰ τῆς κυρίας βάσεως αὐτῆς, ὅπως ὑποχρεωθῇ τὸ ἐναγόμενον καὶ τῷ πληρώσῃ τὴν ἐκ δραχμῶν 22.587,50 διαφοράν. Οὐχ ἧττον, ὡς προελέχθη, ἰσχύει ἐν προκειμένῳ ἡ εἰρημένη ὑπουργικὴ ἀπόφασις καὶ οὕτω κατεβλήθησαν εἰς τὸν μισθωτὸν τὰ κατὰ νόμον ὀφειλόμενα πρὸς αὐτὸν ἐξ ὁλοκλήρου. Ἀφ' ἑτέρου, κατὰ τὰ ἐκτιθέμενα ἐν τῇ ἀγωγῇ, τὸ ἐναγόμενον, καταβαλὸν εἰς τὸν ἐνάγοντα τὴν νόμιμον ἀντιμισθίαν, δὲν ὠφελήθη τι ἐπὶ ζημίᾳ τοῦ ἀντιδίκου του, ὥστε εἶναι ἐπίσης νόμῳ ἀβάσιμος καὶ ἡ ἐπικουρικὴ αἴτησις τοῦ ἐνάγοντος, πρὸς θεμελίωσιν τῆς ὁποίας ἐπικαλεῖται οὗτος τὸ ἄρθρον 904 τοῦ Α.Κ. Κατὰ συνέπειαν δέον νὰ ἀπορριφθῶσιν ἀμφότεραι αἱ βάσεις τῆς κρινομένης ἀγωγῆς.

5. Παροχὴ ἐπιδόματος δι' ἀνθυγιεινὴν ἐργασίαν εἰς ἐργαζομένους εἰς ἐργοστάσια παραγωγῆς ἠλεκτρικοῦ ρεύματος Δ.Ε.Η.

Χορήγησις, κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 12/1960 διαιτητικὴν ἀπόφασιν, ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας εἰς τοὺς ἐργαζομένους εἰς τὰ ἐν Ν. Φαλήρῳ καὶ Κερατσινίῳ ἐργοστάσια παραγωγῆς ἠλεκτρικοῦ ρεύματος τῆς ὑπ διεδέχθη ἡ Δ.Ε.Η. Ἠλεκτρικῆς Ἑταιρείας Ἀθηνῶν - Πειραιῶς.— Δικαίωμα ἐπὶ τούτου καὶ τῶν ἐργαζομένων εἰς τὰς ἐνσερίους καὶ ὑπογείους γραμμὰς χαμηλῆς καὶ ὑψηλῆς τάσεως.

Ἀρείου Πάγου 240/1968, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ν. Χαραλάμπης**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Λ. Κανελλάκος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Κ. Ἀνδριανόπουλος, Δ. Παπαδημητρίου

Αἱ ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεις ἀναιρέσεως, ὁμοίου περιεχομένου, ἐκδικασθεῖσαι ἀντιθέτως κατὰ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως, εἶναι συνεκδικαστέαι λόγῳ προφανοῦς συναφείας.

Κατὰ μὲν τὴν παράγραφον 2 τῆς ὑπ' ἀριθ. 12/1960 ἀποφάσεως τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν, νομίμως κατατεθείσης παρὰ τῷ Γραμματεῖ τοῦ οἰκείου Εἰρηνοδικείου καὶ κοινοποιηθείσης εἰς τὸν Ὑπουργὸν Ἐργασίας, ἰσχὺν δὲ συλλογικῆς συμβάσεως ἐχούσης, συμφώνως πρὸς τὰ ἄρθρα 19 καὶ 20 τοῦ νόμου 5239/1955, ὡς ταῦτα ἐτροποποιήθησαν διὰ τῶν ἄρθρων 8 καὶ 10 τοῦ νόμου 3755/1957, προβλέπεται ἡ χορήγησις ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας, ἀνερχομένου εἰς 12% ἐπὶ τῶν βασικῶν μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων, ἀλλὰ μὴ δυναμένου νὰ ὑπερβῇ τὸ ποσὸν τῶν 480 δραχμῶν μηνιαίως, εἰς τοὺς ἐργαζομένους εἰς τὰ ἐν Ν. Φαλήρῳ καὶ Κερατσινίῳ ἐργοστάσια παραγωγῆς ἠλεκτρικοῦ ρεύματος τῆς ὑπ

(*) ΕΕΔ 13, 216.

διεδέχθη ἡ Δ.Ε.Η. Ἠλεκτρικῆς Ἑταιρείας Ἀθηνῶν - Πειραιῶς, πλὴν ὡρισμένων κατηγοριῶν ἐξ τούτων. Κατὰ δὲ τὴν παράγραφον 3 τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως ἡ χορήγησις τοῦ ἐν λόγῳ ἐπιδόματος ἐπεκτείνεται, καὶ εἰς ὡρισμένους μισθωτοὺς ἐκτὸς τῶν ὡς ἄνω ἐργοστασίων ἐργαζομένους, ἐν οἷς, κατὰ τὴν ὑπὸ στοιχεῖον α' διάταξιν τῆς παραγράφου ταύτης, καὶ οἱ ἐργαζόμενοι εἰς τὰς ἐναερίους καὶ ὑπογείους γραμμὰς χαμηλῆς καὶ ὑψηλῆς τάσεως.

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν διατάξεων τούτων σαφῶς προκύπτει, ὅτι τοῦ ἐν λόγῳ ἐπιδόματος, χορηγουμένου εἰς τοὺς ἐργαζομένους εἰς τὰς ἐναερίους καὶ ὑπογείους γραμμὰς χαμηλῆς καὶ ὑψηλῆς τάσεως, λόγῳ τοῦ ἐπικινδύνου τῆς ἐργασίας των, εἰς ἀντιστάθμισιν τῆς ὑφισταμένης ἀναλώσεως ψυχικῶν καὶ σωματικῶν δυνάμεων, δικαιοῦνται οἱ ὁποσδήποτε ἀπασχολούμενοι εἰς τὰς ἐν λόγῳ ἠλεκτροφόρους γραμμὰς διὰ τὴν ἐκτέλεσιν ἐργασιῶν συναφῶν πρὸς τὴν λειτουργίαν τοῦ ἐναερίου ἢ ὑπογείου δικτύου, καίτοι μὴ ἐντεταγμένοι εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῶν ἄνω γραμμῶν, ὡς ὑποκείμενοι εἰς τοὺς αὐτοὺς κινδύνους, ἑπομένως δικαιοῦνται καὶ οἱ ἀνήκοντες εἰς τὴν ὑπηρεσίαν μετρητῶν, ἐφ' ὅσον ἀπασχολοῦνται εἰς τὰς ἐναερίους γραμμάς, εἰς τὴν ρευματοδότησιν, τὸν ἔλεγχον, τὴν σύνδεσιν, τοποθέτησιν ἢ ἀντικατάστασιν μετρητῶν ὑπὸ τάσιν ἐπὶ τῶν στύλων τοῦ δημοτικοῦ φωτισμοῦ. Ἐὰν δὲ ἡ τοιαύτη ἀπασχόλησις των διαρκῇ ἐπὶ οὐσιώδες μέρος τῆς ἡμερησίας ἐργασίας, δικαιοῦνται οὗτοι ὁλοκλήρου τοῦ ἐπιδόματος δι' ἃς ἡμέρας ἐπεξετάθη ἐπὶ τοσοῦτον ἡ διάρκεια τῆς τοιαύτης ἀπασχολήσεώς των.

Ἡ ἀναιρεσιβαλλομένη ἀπόφασις δεχθεῖσα, κατ' ἀνέλεγκτον περὶ πραγμάτων κρίσιν, ὅτι ὁ ἐνάγων, κεκτημένος ἄδειαν ἠλεκτροτεχνίτου καὶ ἐντεταγμένος εἰς τὴν ὑπηρεσίαν μετρητῶν, ἀπησχολεῖτο ἐπὶ τετράμηνον ἡμερησίως εἰς ἐργασίας τοποθετήσεως καὶ ἐπανατοποθετήσεως μετρητῶν εἰς οἰκοδομήματα οὐχὶ ὑπὸ τάσιν, κατὰ τὸ ὑπόλοιπον δὲ μῆνος τετράμηνον ἀνήρχετο καθ' ἡμέραν καὶ κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα 1.1.1960 μέχρι 31.12.1965 εἰς τοὺς στύλους τοῦ δημοτικοῦ φωτισμοῦ καὶ ἀπησχολεῖτο μὲ τὴν ρευματοδότησιν, τὸν ἔλεγχον, τὴν σύνδεσιν, τοποθέτησιν καὶ ἀντικατάστασιν μετρητῶν ὑπὸ τάσιν, τὴν αὐτὴν ἐργασίαν ἐκτελῶν καὶ κατὰ τὸ ἥμισυ τῆς ἀπασχολήσεώς του κατὰ τὰς νύκτας, Κυριακὰς καὶ ὑπερωριακῶς, ἀκολούθως δὲ ἐπιδικάσασα μέρος τοῦ ρηθέντος ἐπιδόματος, ἀντιστοιχοῦν εἰς τὰς ὥρας τῆς τοιαύτης ἐπὶ τῶν ἐναερίων γραμμῶν ἀπασχολήσεώς του, καίτοι αὗται ἐξικνοῦντο μέχρι τοῦ ἡμίσεος, ἤτοι οὐσιώδους μέρους τῆς ὅλης διαρκείας τῆς ἐργασίας του, ψευδῶς τὰς ἀνωτέρω ἰσχύν οὐσιαστικοῦ νόμου ἐπεχούσας διατάξεις ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσεν, ἀναιρετέαν δὲ ἑαυτὴν κατέστησε κατ' ἄρθρον 807 ἐδ. 17 Πολ. Δικονομίας καὶ τὸν βάσιμον περὶ τούτου μοναδικὸν λόγον τῆς αἰτήσεως ἀναιρέσεως τοῦ ἐνάγοντος.

Ἐκ τῶν ἐκτεθέντων παρέπεται, ὅτι ὁ μὲν πρῶτος λόγος ἀναιρέσεως τῆς αἰτήσεως τῆς ἐναγομένης, δι' οὗ ὑποστηρίζεται, ὅτι κατὰ τὴν ἔννοιαν τῶν ἀναφερθεισῶν διατάξεων τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος ἐπίδομα χορηγεῖται περιοριστικῶς εἰς τοὺς ἠλεκτροτεχνίτας τῆς ὑπηρεσίας ἐναερίων καὶ ὑπογείων γραμμῶν χαμηλῆς καὶ ὑψηλῆς τάσεως, εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος. Ὁ δὲ δεύτερος τοιοῦτος, καθ' ὅσον μὲν ἀμφισβητεῖ τὴν ὀρθότητα τῆς γενομένης ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου τῆς οὐσίας ἐκτιμήσεως τῶν ἀποδεικτικῶν στοιχείων, εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀπαράδεκτος, καθ' ὅσον δὲ ἄλλως διὰ μὴ λῆψιν ὑπ' ὄψιν προσαγθείσης ἀποδείξεως, ἤτοι τῆς ἐνόρκου ἐνώπιον συμβολαιογράφου δεσμεύσεως τοῦ Μ.Σ., ἣν ἐν τούτοις καὶ εἰδικῶς μνημονεύει ὡς ἐκτιμηθεῖσαν ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, τυγχάνει ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος (*).

II. ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ἀποζημιώσεις ἀπολυομένου προσωπικοῦ Εἰδικοῦ Ταμείου Μονίμων Ὁδοστρωμάτων

Ἐξομοίωσις τοῦ Εἰδικοῦ Ταμείου Μονίμων Ὁδοστρωμάτων Ἀθηνῶν πρὸς τὸ Δημόσιον, μὴ ἀπαλλασσομένου ὅμως τῆς κατὰ τὸν Νόμον 2112/1920, ὡς ἰσχύει, ἀποζημιώσεως ἀπολυομένων μισθωτῶν αὐτοῦ, συνδεομένων μετ' αὐτοῦ διὰ συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου καὶ μὴ ἐφαρμοζομένων τῶν διὰ τὸ Δημόσιον ἰσχυουσῶν πρὸ τῆς καταργήσεώς των διὰ τοῦ ἄρθρου 24 § 7 τοῦ Νόμου 4464/1965 ὑπ' ἀριθ. 956 καὶ 976/1947 Πράξεων τοῦ Ὑπουρ-

(*) Ἀνηρέθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 20396/1966 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ὡς ἐφετείου.

γικοῦ *Συμβουλίου.*

'Αρείου Πάγου 319/1968, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ 'Αντιπρόεδρος κ. **Ν. Χαραλάμπης**
Εἰσηγητὴς ὁ 'Αρεοπαγίτης κ. **Κ. Παπαϊωάννου**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. 'Ανδρικόπουλος, Πάρεδρος Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους, Θ. Σολίνης

Κατὰ τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 3 § 4 τοῦ ὁ.δ. τῆς 23 Ἰανουαρίου /9 Φεβρουαρίου 1937 «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν περὶ Εἰδικοῦ Ταμείου Μονίμων Ὁδοστρωμάτων 'Αθηνῶν κειμένων διατάξεων» τοῦτο ἐξομοιοῦται πρὸς τὸ Ἑλληνικὸν Δημόσιον καὶ ἀπολαύει πάντων τῶν πλεονεκτημάτων καὶ προνομίων αὐτοῦ ὡς διαδίκου ἢ συμβαλλομένου, κυρίως τῶν φορολογικῶν καὶ δικονομικῶν, ὅτι ὁ καὶ δὲν ἀπαλλάσσεται καὶ τῆς κατὰ τὸν νόμιον 2112/1920, ὡς ἰσχύει τροποποιηθείς μεταγενεστέρως, ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως εἰς τοὺς ἀπολυομένους μισθωτοὺς αὐτοῦ, τοὺς συνδεομένους μετ' αὐτοῦ διὰ συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου ἰδιωτικοῦ δικαίου, μὴ ἐφαρμοζομένων ὡς πρὸς τοῦτο τῶν ἀφορώντων τὸ Δημόσιον καὶ ἰσχυουσῶν πρὸ τῆς καταργήσεώς των διὰ τοῦ ἄρθρου 24 § 7 τοῦ νόμου 4464/1965 ὑπ' ἀριθ. 956 καὶ 976 τοῦ 1947 Πράξεων τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, αἵτινες ἐκυρώθησαν διὰ τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ἀ.ν. 913/1949, ὡς ἠρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου 48 τοῦ ν.δ. 2698/1953.

Ἐξ ἄλλου αἱ διὰ τῶν ἄρθρων 18 § 9 καὶ 19 § 12 τοῦ δυνάμει τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 3273/1955 ἐκδοθέντος ὁ.δ. τῆς 23/24 Δεκεμβρίου 1955 «περὶ ἐφαρμογῆς τοῦ Ὑπαλληλικοῦ Κώδικος ἐπὶ τῶν ὑπαλλήλων Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου» προστεθεῖσαι διὰ τοὺς τελευταίους τούτους εἰς τὰ ἄρθρα 193 καὶ 227 τοῦ Κώδικος τούτου διατάξεις, καθ' ἃς τὰ ἰσχύοντα περὶ ἀποζημιώσεως τῶν ἐκτάκτων δημοσίων ὑπαλλήλων ἐφαρμόζονται καὶ ἐπὶ ἀπολύσεως ἐκτάκτων ὑπαλλήλων Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, καταργουμένου ὡς πρὸς αὐτοὺς τοῦ νόμου 2112/1920, ὡς ἰσχύει, τροποποιηθείς μεταγενεστέρως, ἀφορῶσι μόνον τοὺς ὑπαλλήλους, τοὺς συνδεομένους μετὰ τῶν Ν.Π. Δ.Δ. διὰ σχέσεως δημοσίου δικαίου, ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ἄρθρων τούτων πρὸς τὰ ἄρθρα 63, 192 καὶ 212 τοῦ ὡς εἴρηται Δημοσιοϋπαλληλικοῦ Κώδικος (ν. 1811/1951). Πράγματι τὸ ἄρθρον 63 ἐξαιρεῖ τὸ ἰδιωτικὸν προσωπικὸν ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ Ὑπαλληλικοῦ Κώδικος «πλὴν τῶν περιπτώσεων τῶν ἄρθρων 192 καὶ 212», αἵτινες ὅμως εἶναι ἄσχετοι πρὸς τὸ ἐπίμαχον θέμα τῆς ἀποζημιώσεως κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 2112/1920, ἐκ τοῦ ὅτι, δὲ ἡ παράγραφος 7 τοῦ ἄρθρου 24 τοῦ νόμου 4464/1965 ὥρισεν, ὅτι ἰσχύουσιν ἐφεξῆς οἱ ἐργατικοὶ νόμοι 2112/1920, 3198/1955 κλπ. καὶ διὰ τοὺς μισθωτοὺς ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου τοῦ τε Δημοσίου καὶ τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, οὐδαμῶς συνάγεται ὅτι πρότερον δὲν ἴσχυον οὗτοι, οὐδὲ διὰ τοὺς τελευταίους, τῆς μνείας αὐτῶν γενομένης ὡς ἐκ περισσοῦ. Ὅθεν οὕτω κρίναν καὶ τὸ δικάσαν ὡς ἐφετεῖον Πρωτοδικεῖον καὶ μετὰ τοῦτο ἀπορρίψαν τὴν ἔφεσιν τοῦ ἀναιρεσείοντος Ταμείου κατὰ τῆς ὁμοίως ἀποφανθείσης καὶ δεχθείσης τὴν σχετικὴν ἀγωγὴν τοῦ ἀναιρεσιβλήτου πρωτοδίκου ἀποφάσεως, ὀρθῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς προμνησθείσας οὐσιαστικὰς διατάξεις, ὁ δὲ περὶ τοῦ ἐναντίου μοναδικὸς λόγος τοῦ ἀναιρετηρίου εἶναι ἀβάσιμος καὶ ἀπορριπτέος (*).

II'. ΔΗΜΟΙ

Σχέσεις προσωπικοῦ συνεργείων δήμων

Σύστασις συνεργείων δήμων καὶ πεδήλης προσωπικοῦ. *— Θέσεις ἡμερομισθίων τῶν δήμων, προσληφθέντων πρὸ τοῦ Νόμου 1726/1951 εἰς μὴ ὀργανικὴν θέσιν καὶ συνδεθέντων μετ' αὐτῶν διὰ τῆς μὴ ἀποκλεισμένης ἐκ τῆς προϊσχυούσης Νομοθεσίας συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ἀορίστου χρόνου. — 'Αποζημίωσις μισθωτῶν, κατ' ἄρθρον 5 § 5 Α.Ν. 539/1945, ἀπολυομένων δι' ἀφορμὴν βαρύνουσαν τὸν ἐργοδότην, πρὶν ἢ λάβουν τὴν ὀφειλομένην εἰς αὐτοὺς ἐτησίαν ἄδειαν.*

'Αρείου Πάγου 295/1968, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ 'Αντιπρόεδρος κ. **Ν. Χαραλάμπης**
Εἰσηγητὴς ὁ 'Αρεοπαγίτης κ. **Μιχ. Ζαφειρόπουλος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Χρ. Κατσικόπουλος, Π. Κεφαλληνός

Κατὰ μὲν τὸ ἄρθρον 2 § 1 ἐδ. η' τοῦ νόμου 1726/1951 «περὶ Κώδικος καταστάσεως τῶν δημοτικῶν καὶ κοινοτικῶν ὑπαλλή-

(*) Ἐπικυρωθεῖσα ὑπ' ἀριθ. 24737/1967 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου 'Αθηνῶν ὡς ἐφετείου. Ἴδε ὁμοίως καὶ Α.Π. 232/1962, 'Ολομελείας, ΕΕΔ 26, 744. Α.Π. 667/1966, ΕΕΔ 26, 230.

λων (ήδη άρθρον 2 § 1 εδ. ζ' του δ.δ. 406/1963) εις τας διατάξεις του νόμου τούτου δεν υπάγονται, πλην άλλων, «και οι πάσης φύσεως ημερομίσθιοι των Δήμων», κατά δε την παράγραφον 1 του άρθρου 142 (ήδη άρθρου 183 δ.δ. 406/1963) οι κατά την έναρξιν της ισχύος του νόμου τούτου (9 Απριλίου 1951) υπηρετούντες εις θέσιν τακτικού υπαλλήλου ή υπηρέτου Δήμου ή Δημοτικού Αγαθοεργού Ιδρύματος, εισελθόντες δε εις την υπηρεσίαν διά διορισμού, εντάξεως, μετατάξεως ή τοποθετήσεως κατόπιν αποφάσεως του προς τούτο αρμοδίου κατά νόμον ή κατά τας διατάξεις του οργανισμού της εσωτερικής υπηρεσίας οργάνου κατά παρέκκλισιν των κειμένων διατάξεων, θεωρούνται νομίμως κατέχοντες τας θέσεις, εις ας υπηρετούν.

Εξ άλλου, κατά μεν την παράγραφον 3 του άρθρου 143 του ως άνω νόμου, ως συνεπληρώθη διά της παραγράφου 3 του άρθρου 19 του νόμου 2261/1952 (ήδη άρθρου 185 § 4 δ.δ. 406/1963) απολύονται αυτοδικαίως της υπηρεσίας, μετά την πάροδον της τασσομένης προθεσμίας, οι υπηρετούντες εις τους διά της 2ας παραγράφου του αυτού άρθρου καταργηθέντας ειδικούς ή προσωρινούς Οργανισμούς, περί ων δεν πρόκειται, οι μη ενταχθέντες κατά τους καθοριζομένους υπό της διατάξεως ταύτης όρους· κατά δε την παράγραφον 4 του άρθρου τούτου (ήδη άρθρου 189 § 1 του δ.δ. 406/1963) τα Δημοτικά ή Κοινοτικά Συμβούλια δύνανται δι' αποφάσεως αυτών να συνιστώσι συνεργεία α) διά την εν περιπτώσει εκτάκτου ή προσωρινής ανάγκης εξυπηρέτησιν υπηρεσιών μη συναπτόντων να διεξαχθούν διά του τακτικού προσωπικού του οικείου Οργανισμού και β) διά την εις εργατικόν αποκλειστικώς προσωπικόν εξυπηρέτησιν διαρκούς φύσεως υπηρεσιών, του προσωπικού των συνεργείων προσλαμβανομένου επί ημερομισθίω και συνδεομένου προς τον εργοδότην διά συμβάσεως ιδιωτικού δικαίου. Τα άρθρα 16, 17 και 18 του ως είρηται νόμου 1726/1951 (ήδη 13, 14, 15 δ.δ. 406/1963) αφορώσι τους μετά την έναρξιν της ισχύος του διοριζομένους υπαλλήλους και μάλιστα τους τακτικούς.

Εκ των ανωτέρω έπεται, ότι οι ημερομίσθιοι των Δήμων, οι προσληφθέντες προ του νόμου τούτου εις μη οργανικήν θέσιν και συνδεθέντες μετ' αυτών διά της μη αποκλεισμένης εκ της προϊσχυούσης νομοθεσίας συμβάσεως εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, διετήρησαν την ην είχον θέσιν υπό την υφ' ην προσελήφθησαν νομικήν μορφήν, εκτός εάν, απολυθέντες νομίμως, προσελήφθησαν εκ νέου εις τα τυχόν συσταθέντα κατά την παρεχομένην εις τα Δημοτικά Συμβούλια δυνατότητα συνεργεία.

Εν προκειμένω το ως εφετείον δικάσαν Πρωτοδικείον δέχεται ανελέγκτως, ότι α) ο ενάγων - αναιρεσίβλητος προσελήφθη την 4 Μαΐου 1939 υπό του εναγομένου Δήμου εις μη οργανικήν θέσιν ως ημερομίσθιος και εκτακτος οδηγός φορτηγού αυτοκινήτου απορριμμάτων άνευ δόσεως όρκου υπηρεσίας και άνευ εγγράφου διορισμού και είργάσθη παρ' αυτώ υπό την ιδιότητά του έκτοτε και μέχρι της 1 Μαρτίου 1966, ότε απελύθη υπό του εναγομένου αναιρεσείοντος, β) καθ' όλον το από της προσλήψεώς του ως άνω χρονικόν διάστημα συνεδέετο μετά του Δήμου διά συμβάσεως εργασίας ιδιωτικού δικαίου και αορίστου χρόνου, γ) αδόλως εβεβαιώθη, ότι ο ενάγων από του έτους 1951 και εφεξής προσελαμβάνετο εις τα κατ' έτος υπό του εναγομένου συνιστώμενα κατά την διάταξιν του άρθρου 143 § 4 του νόμου 1726/1951 συνεργεία και δ) ότι ο αναιρεσίβλητος ήτο ησφαλισμένος εις το Ι.Κ.Α. μόνον ως προς τον κλάδον ασθενείας και ουχί προς χορήγησιν συντάξεως, δι' ην υπάγεται κατ' άρθρον 2 § 1 ν.δ. 4197/1961 εις το Ταμείον Συντάξεων Αυτοκινητιστών. Όθεν, απορρίψαν εν συνεχεία το ως εφετείον δικάσαν Πρωτοδικείον την υποστηρίζουσαν α) σύμβασιν ωρισμένου χρόνου δημοσίου δικαίου λύσιν ταύτης λόγω καταλήψεως του αναιρεσιβλήτου υπό του ορίου ηλικίας, ως υπαγομένου διά σύνταξιν εις το Ι.Κ.Α., και ομολογίαν του αναιρεσιβλήτου ότι προσελήφθη βάσει του νόμου 1726/1951 διά συμβάσεως ωρισμένου χρόνου έφεσιν του αναιρεσείοντος - εναγομένου κατά της δεχθείσης την αγωγήν αποφάσεως του Εργατοδίκου, αφ' ενός μεν έλαβεν υπ' όψιν και απέρριψε τους άνω ισχυρισμούς του εκκαλούντος, αφ' ετέρου δε ορθώς ηρμήνευσε και εφήρμοσε τας προδιαληφθείσας διατάξεις, ως και τας διατάξεις του άρθρου 115 του Κώδικος Νομοθεσίας Δήμων και Κοινοτήτων (δ.δ. 17 Αποιλίου/ 31 Ιουλίου 1936, Φ.Ε.Κ. Α' 320) και των άρθρων 648 και 671 του Αστικού Κώδικος, καθώς και τους νόμους 3789/1957, 2112/1920 και 3198/1955, ούδε-

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ

ΑΣΦΑΛΙΣΙΣ ΕΙΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ

Χρόνος στρατιωτικής ὑπηρεσίας ἐφέδρων παλαιῶν πολεμιστῶν ὡς χρόνος ἀσφαλίσεως

Δυνατὸς ὁ συνυπολογισμὸς τοῦ χρόνου στρατεύσεως τῶν ἐφέδρων παλαιῶν πολεμιστῶν, καὶ τὴν περὶ τούτων νομοθεσίαν, ὡς ἐν ἀσφαλίσει τοιαύτης εἰς τοὺς διαφόρους Ἀσφαλιστικοὺς Ὀργανισμούς, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ τὸ Ι.Κ.Α., μόνον εἰς τὰς περιπτώσεις ἀναγκαστικῆς τοποθετήσεως των ὡς ἐργατῶν ἢ ὑπαλλήλων εἰς ὑποχρέους ἐκ τοῦ νόμου ἐπιχειρήσεις.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 1926/1968, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Γ. Χαρμπούρης**
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. **Π. Μακρόπουλος**
Δικηγόρος ὁ κ. Στ. Σπετσάκης

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται νομο-

μίαν δὲ ἄλλην διάταξιν νόμου εὐθέως ἢ ἐκ πλαγίου παρεβίασε, διέλαβε δὲ πρὸς τούτοις πλήρεις, σαφεῖς καὶ μὴ ἀντιφασκούσας ἀλλήλαις αἰτιολογίας ἐπὶ τῶν ἄνω ζητημάτων, οἱ δὲ περὶ τοῦ ἐναντίου 1ος καὶ 3ος τοῦ ἀναιρετηρίου λόγοι εἶναι ἀβάσιμοι καὶ ἀπορριπτέοι.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 5 § 5 τοῦ νόμου 539/1945 «πᾶς μισθωτός, ἀπολυόμενος δι' ἀφορμὴν βαρύνουσαν τὸν ἐργοδότην, πρὶν ἢ λάβῃ τὴν ὀφειλομένην αὐτῷ ἐτησίαν ἄδειαν, δικαιοῦται ἀποζημιώσεως ἴσης πρὸς τὰς ἀποδοχάς, ἃς θὰ ἐλάμβανεν, ἐὰν ἤθελε τύχει τῆς ἀδείας του». Ὅθεν ἐν προκειμένῳ τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον, δεχθὲν ἀνελέγκτως ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος ἀπελύθη ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσείοντος ἀπροειδοποιήτως, ἤτοι δι' ἀφορμὴν βαρύνουσαν τὸν τελευταῖον τοῦτον, ὀρθῶς καὶ τὴν ἄνω διάταξιν ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε καὶ οὐδεμίαν ἄλλην εὐθέως ἢ ἐκ πλαγίου παρεβίασε καὶ εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος καὶ ὁ δεύτερος λόγος τοῦ ἀναιρετηρίου (*).

(*) Ἐπεκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 12221/1967 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ὡς ἐφετείου.

τύπου καὶ ἐμπροθέσμως ἡ ἀκύρωσις της ὑπ' ἀριθ. 379/1967 ἀποφάσεως τῆς Δευτεροβαθμίου Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, δι' ἧς ἀπερρίφθη τελικῶς αἴτησις τοῦ προσφεύγοντος, ἠσφαλισμένου παρὰ τῷ ἐν λόγῳ Ἱδρύματι, ὅπως τύχῃ συντάξεως λογῳ γήρατος.

Κατὰ τὰ παγίως ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου τούτου γενόμενα δεκτὰ αἱ διατάξεις τῆς περὶ προστασίας τῶν ἐφέδρων παλαιῶν πολεμιστῶν νομοθεσίας (ἀ.ν. 28/31 Ὀκτωβρίου 1935, ὡς ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη) δὲν καθιερώσαν αὐτοτελὲς ἀσφαλιστικὸν εὐεργέτημα ὑπὲρ τῶν κατημένων τὴν ἐν λόγῳ ἰδιότητα μισθωτῶν, ὅσχετον πρὸς τὴν ἀναγκαστικήν, κατὰ τὰς αὐτὰς διατάξεις, τοποθέτησίν των. Κατὰ τὴν ἀληθῆ τῶν ἐν λόγῳ διατάξεων ἔννοιαν ἡ δυνατότης τοῦ συνυπολογισμοῦ τοῦ χρόνου στρατεύσεως τῶν ἀνηκόντων εἰς τὴν κατηγορίαν ταύτην ὡς ἐν ἀσφαλίσει τοιούτων εἰς τοὺς διαφόρους Ἀσφαλιστικοὺς Ὀργανισμούς, ἐν οἷς καὶ τὸ Ἵδρυμα Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, περιορίζεται μόνον εἰς τὰς περιπτώσεις ἀναγκαστικῆς, κατὰ τὴν ὡς εἴρηται νομοθεσίαν, τοποθετήσεως των ὡς ἐργατῶν ἢ ὑπαλλήλων εἰς ἐπιχειρήσεις ὑποχρέους πρὸς τοῦτο ἐκ τοῦ νόμου, γενομένης δὲ ἐντὸς τῶν χρονικῶν ὁρίων ἐφαρμογῆς τοῦ μέτρου τούτου. Ἡ ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ταύτην νομοθετικὴ ρύθμισις οὐδόλως, ἀφ' ἑτέρου, ἐθίγη ὑπὸ τῆς ἑρμηνευτικῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 1 § 6 τοῦ ν.δ. 4577/1966 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῆς νομοθεσίας περὶ κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως κλπ.» (Α' 230), καθ' ὅσον, ὡς ἐξ αὐτῆς σαφῶς προκύπτει, ἠθελήθη ἁπλῶς, ὅπως εἰς τοὺς ὑποχρέους πρὸς ἀναγνώρισιν τοῦ χρόνου στρατεύσεως τῶν παλαιῶν πολεμιστῶν ὡς ἐν ἀσφαλίσει διανυθέντος, κατὰ τὰ ἀνωτέρω, περιληφθοῦν καὶ οἱ πάσης φύσεως Εἰδικοὶ Λογαριασμοί, ἐφ' ὅσον θὰ ἐπληροῦντο οἱ ἐν τῇ διατάξει ταύτῃ τιθέμενοι ὅροι. Συνεπῶς ὁ πρῶτος λόγος τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, δι' οὗ ὑποστηρίζεται, ὅτι ἐκ μόνου τοῦ λόγου ὅτι ὁ αἰτῶν ἐκέκτητο τὴν ἰδιότητα τοῦ ἐφέδρου παλαιοῦ πολεμιστοῦ ἔδει, ἀσχέτως τῆς συνδρομῆς ἢ μὴ τῶν ἀνωτέρω εἰδικοτέρων προϋποθέσεων, ἐφ' ἃς τελεῖ ἡ ἀναγνώρισις τοῦ χρόνου στρατεύσεως ὡς συνταξίμου, νὰ συνυπολογι-

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ

[Νομικού Συμβουλίου του Κράτους]

Ι. ΣΥΛΛΟΓΙΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Έγερσις διαδοχικών συλλογικών διαφορών εργασίας.

Περίληψις ερωτήματος: (Υπουργείου Εργασίας): Εάν, εν όψει εγερθείσης ήδη συλλογικής διαφοράς, καθίσταται υποχρεωτική ή κατ' άρθρον 2 § 1 Νόμου 3239/1955 ανάληψις υπό του Υπουργείου Εργασίας μεσολαβητικής προσπαθείας επί νέας συλλογικής διαφοράς μεταξύ των μερών, γενικώτερον δε εάν είναι νόμιμος ή έγερσις διαδοχικών συλλογικών διαφορών (έστω και διαφόρου αντικειμένου έκάστης), εφ' όσον εξακολουθεί ισχυσα ήδη εκκρεμοδικία επί της πρώτης.

Νομικού Συμβουλίου Κράτους, Τμ. Β'

Γνωμοδότησις 502/1968

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Κ. Ρουμπάνης**

Εἰσηγητὴς ὁ Νομικὸς Σύμβουλος κ. **Ἀθαν. Τομαρᾶς**

Λοιπὰ μέλη : Οἱ κ.κ. *Π. Σοφιανόπουλος, Κ. Κωνσταντινίδης, Π. Κορδογιαννόπουλος*, Νομικοὶ Σύμβουλοι, *Ι. Ἀθανασούλας, Τ. Ντάκας*, Πάρεδροι.

Ἐπὶ τοῦ πρόσθεν ἐρωτήματος τὸ Νομικὸν Συμβούλιον ἐγνωμοδότησεν ὡς ἀκολούθως:

Ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 15 νόμου 3239/1955, ὡς τοῦτο ἰσχύει μετὰ τὰς διὰ τοῦ ν.δ. 3755/1957 γενομένας τροποποιήσεις κ.λ.π., προκύπτει, ὅτι τὰ Διοικητικὰ Διαιτητικὰ Δικαστήρια δὲν δύνανται νὰ τροποποιοῦν ὅρους ἰσχυσάντων συλλογικῶν συμβάσεων, μὴ ἀποτελέσαντος ἀντικείμενον τῆς παραπεμφθείσης ἐνώπιον αὐτῶν διενέξεως, ἐκτὸς ἂν συναινέσουν εἰς τοῦτο τὰ ἐν διενέξει μέρη (Σ.Ε. 1397/1967, ΕΕΔ 25, 908). Ἀντικείμενον ὅμως διενέξεως δύναται νὰ ἀποτελέσῃ καὶ ἕτερον ζήτημα, ἐκτὸς τῶν ἐγερθέντων κατὰ τὴν πρώτην κίνησιν τῆς μὴ περατωθείσης διαδικασίας ἐπιλύσεως συλλογικῆς διαφοράς, μετὰ τὴν νόμιμον καταγγελίαν τῆς ἰσχυούσης διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἢ τὴν παρέλευσιν τοῦ συμβατικοῦ χρόνου ἰσχύος συλλογικῆς συμβάσεως, ἀγόσθη εἰς τὸν ἐν τῇ ἀσφαλίσει τοῦ Ι.Κ.Α. διανυθέντα χρόνον καὶ τὸ μεταξὺ τῶν ἐτῶν 1915 καὶ 1922 διάστημα, καθ' ὃ ὑπηρέτησεν οὗτος ὡς ἔφεδρος εἰς τὰς τάξεις τοῦ Στρατοῦ, ἀπορριπτέος τυγχάνει ὡς νόμῳ ἀβάσιμος, τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ὀρθῶς ἐν τούτῳ κρινάσης ὅτι μὴ ἀποδεικνυομένης, ὡς ὑπ' αὐτῆς ἐγένετο δεκτόν, τῆς ἐν ἐπεκαλέσθη ὁ αἰτῶν πρὸς ἀπόδειξιν τῆς συνδρομῆς τῶν ἀνωτέρω προϋποθέσεων ἀπασχολήσεώς του παρὰ τῇ ἐπιχειρήσει ἀδελφῶν ⁂ κατὰ τὰ ἔτη 1936 καὶ 1937, δὲν συνέτρεχε περίπτωσις ἀναγνωρίσεως ὑπὲρ τοῦ εἰρημένου τοῦ ὑπὸ τῶν ἀνωτέρω διατάξεων παρεχομένου εὐεργετήματος.

Ἡ κρίσις τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ὅτι δὲν ἀπεδεικνύετο ἡ ἣν, κατὰ τὰ ἀνωτέρω, ἐπεκαλέσθη ὁ αἰτῶν ἀπασχόλησίς του παρὰ τῇ ἐπιχειρήσει ἀδελφῶν ⁂ ἐστηρίχθη ἐπὶ τοῦ ὅτι οἱ ἐργοδόται οὗτοι ἀνέλαβον τὸ πρῶτον ἐν ἔτει 1960 τὴν προηγουμένως ὑπὸ τοῦ πατρὸς των ἀσκουμένην ἐπιχείρησιν, κατὰ τὸν χρόνον δέ, εἰς ὃν ἀνάγεται ἡ παρὰ τῇ ἐπιχειρήσει ταύτῃ ἀπασχόλησις τοῦ αἰτοῦντος, ἦτοι κατὰ τὰ ἔτη 1936 καὶ 1937, ἦγον οὗτοι ἡλικίαν σχεδὸν νηπιακήν, ἐξ οὗ λόγου αἱ χορηγηθεῖσαι παρ' αὐτῶν σχετικαὶ βεβαιώσεις ἐλογίσθησαν διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ὡς μὴ ἀποδεικνύουσαι τὴν τοιαύτην ἀπασχόλησιν. Ἡ αἰτιολογία, ὅμως αὕτη, καθ' ὅσον δι' αὐτῆς τίθεται ἐν ἀμφιβόλῳ ἡ ἀποδεικτικὴ ἰσχὺς τῶν ἐγένετο ἐπίκλησις παρὰ τοῦ αἰτοῦντος ὡς ἄνω βεβαιώσεων ἐπὶ τῇ βάσει συμπερασμάτων, μὴ ἀναγκαίως συναγομένων ἐκ τῶν μνημονευομένων ἐν τῇ προσβαλλομένῃ ἀποφάσει περιστατικῶν, δεδομένου ὅτι ἡ γνῶσις τῶν χορηγησάντων τὰς ὡς εἴρηται βεβαιώσεις ἐργοδοτῶν περὶ τῆς ἀπασχολήσεως τοῦ αἰτοῦντος παρὰ τῇ ἐπιχειρήσει τοῦ πατρός των κατὰ τὰ ἔτη 1936 καὶ 1937 ἠδύνατο νὰ πηγάζῃ οὐ μόνον ἐξ ἰδίας ἀντιλήψεως αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ ἐξ ἑτέρων στοιχείων, λαμβανομένης ἐπ' ὄψιν τῆς συνεχίσεως ἐν τῷ αὐτῷ οἰκογενειακῷ πλαισίῳ τῆς ἀσκήσεως τῆς περὶ ἧς πρόκειται ἐπιχειρήσεως, στερεῖται ἐπαρκοῦς ἐρείσματος, τῷ λόγῳ δὲ τούτῳ, βασίμως προβαλλομένῳ διὰ τῆς ἐπὶ κρίσιν αἰτήσεως, ἀκυρωτέα ἀποβαίνει ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις.

μενον πρὸς ἐπίλυσιν κατὰ τὴν διαγραφομένην καὶ ἐξ ἀρχῆς τηρουμένην διαδικασίαν, ἤτοι διὰ τῆς ἐν ἀδυναμίᾳ ἐπιτεύξεως συμφωνίας τῶν μερῶν ἐπὶ τοῦ νέου κεφαλαίου ἐνάρξεως τῆς διαμεσολαβητικῆς προσπαθείας τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, πρὸς ὁριστικὸν οὕτω διακανονισμὸν τῶν ἐν γένει ἀνακυφασῶν διαφορῶν, εἰς ὃν σκοπὸν κατατείνει, πρὸς τὸ συμφέρον τῆς κοινωνικῆς γαλήνης, τὸ σύστημα διακανονισμοῦ τοῦ νόμου, μὴ περιέχοντος διατάξεις ἀμέσως ἢ ἐμμέσως ἀποκλειούσας τὴν ὁδὸν νέας διενέξεως, ἀντιμετωπιζομένης κατὰ τὸν διαγραφόμενον ὑπ' αὐτοῦ τρόπον, ἐφ' ὅσον ἐκκρεμεῖ ἡ ἀρχικῶς ἀχθεῖσα εἰς τὴν διατησίαν διένεξις ἐπὶ ὡρισμένων σημείων τοῦ ὅλου ἀντικειμένου τῆς συμβατικῆς ἢ διατητικῆς ρυθμίσεως.

Κατὰ ταῦτα εἰς τὸ ἐρώτημα προσήκει καταφατικὴ ἀπάντησις.

II. ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΑ ΣΩΜΑΤΕΙΑ

Διαχειριστικὸς ἔλεγχος ἐπαγγελματικῆς ἐργατικῆς ὀργανώσεως.

Περίληψις ἐρωτήματος (Ὑπουργεῖον Ἐργασίας): Ἐὰν εἶναι νόμῳ ἐπιτρεπτὴ ἡ διενέργεια διαχειριστικοῦ ἐλέγχου ἐπαγγελματικῆς ἐργατικῆς ὀργανώσεως ὑπὸ Ἐπιθεωρητοῦ δημοσίων ὑπαλλήλων τῇ αἰτήσει τοῦ Νομάρχου ὡς ἐποπτευούσης Ἀρχῆς.

Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους, Τμ. Β'

Γνωμοδότησις 379/1968

Πρόεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Κ. Ρουμπάνης**

Εἰσηγητὴς ὁ Νομικὸς Σύμβουλος κ. **Ἀθαν. Τομαρᾶς**

Λοιπὰ μέλη: Οἱ κ.κ. *Κ. Κωνσταντινίδης, Π. Μακρυγιάννης, Π. Κορδογιαννόπουλος*, Νομικοὶ Σύμβουλοι, *Ι. Ματαράγκας, Δ. Βενιζέλος*, Πάρεδροι.

Ἐπὶ τοῦ πρόσθεν ἐρωτήματος τὸ Νομικὸν Συμβούλιον ἐγνωμοδότησεν ὡς ἀκολούθως:

Κατὰ τὴν διάταξιν τῆς παραγράφου 3 ἄρθρου 1 νόμου 2241/1952 «περὶ ὀργανισμοῦ τῆς Διευθύνσεως Γενικῆς Οἰκονομικῆς Ἐπιθεωρήσεως» εἰς ταύτην ἀνήκει ἡ ἁρμοδιότης διὰ τὴν ἐπ' ὀνόματι τοῦ Ὑπουργοῦ Οἰκονομικῶν α) ἔρευναν τῆς οἰκονομικῆς καταστάσεως καὶ τὴν ἄσκησιν διαχειριστικοῦ ἐλέγχου παντὸς εἴδους κρατικῶν ἐπιχειρήσεων, τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου ἐν γένει, Δήμων καὶ Κοινοτήτων, Αὐτονόμων Ὀργανισμῶν, Εἰδικῶν Ταμείων, ὡς καὶ τῶν ἐλέγχων τῶν ἐπιχειρήσεων, μεθ' ὧν τὸ Δημόσιον συνδέεται διὰ συμβάσεως καὶ καθ' ἃ μέρος ἀφορᾷ τὴν ἐκτέλεσιν ταύτης, β) ἔρευναν τῆς οἰκονομικῆς καταστάσεως καὶ τὴν ἄσκησιν διαχειριστικοῦ ἐλέγχου τῶν παντὸς εἴδους ἀγαθοεργῶν ἢ κοινωφελῶν ἱδρυμάτων, σωματείων, συλλόγων ἢ καὶ ἄλλων ἱδρυμάτων ἰδιωτικοῦ δικαίου, μετ' ἔγγραφον αἴτησιν τῆς ἐποπτευούσης διοικητικῆς Ἀρχῆς, ἢ καὶ ἄνευ ταύτης, ἐφ' ὅσον ἐπιχορηγοῦνται ἐκ τοῦ κρατικοῦ προϋπολογισμοῦ, γ)... δ)...

Ἡ ἄνω διάταξις ἰσχύει δι' ἅπαντα τὰ σωματεῖα καὶ συλλόγους, πλὴν τῶν ἐπαγγελματικῶν, μετὰ τὴν διὰ τοῦ ν.δ. 4204/1961 κύρωσιν καὶ ἐν ἰσχύϊ ἐν Ἑλλάδι θέσιν τῶν διατάξεων τῆς ὑπ' ἀριθ. 87/1948 διεθνοῦς συμβάσεως περὶ συνδικαλιστικῆς ἐλευθερίας καὶ προστασίας τοῦ συνδικαλιστικοῦ δικαιώματος καὶ τὴν διὰ τὴν προσαρμογὴν τῶν διατάξεων τῆς ἐγχωρίου νομοθεσίας πρὸς τὴν ἄνω σύμβασιν ἐπελθοῦσαν διὰ τοῦ ν.δ. 4361/1964 νομοθετικὴν ρύθμισιν, δι' ἧς τὸ μὲν ἐθεσπίσθη ἡ μὴ ἐφαρμογὴ ἐπὶ τῶν ἐπαγγελματικῶν σωματείων τῶν διατάξεων περὶ ἐποπτείας κλπ. τοῦ ν. 281/1914 «περὶ σωματείων», τοῦ ἀ.ν. 1179/1938 περὶ Νομαρχῶν καὶ τοῦ ἀ.δ. 864/1960 περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐσωτερικῶν, ἐν αἷς καὶ αἱ περὶ διαχειριστικοῦ ἐλέγχου ταυτα, τὸ δὲ καταργηθησαν αἱ διατάξεις τοῦ νόμου 2151/1920 καὶ τοῦ ἀ.δ. 15/20.5.1920 περὶ ἐπαγγελματικῶν σωματείων, αἱ ἀναφερόμεναι εἰς τὴν ἐποπτείαν τῆς Ἀρχῆς ἐπὶ τούτων.

Τὰ Ἐργατικὰ Κέντρα ἀποτελοῦν μορφὴν ἑνώσεως ἐπαγγελματικῶν σωματείων, ρυθμιζομένην ὑπὸ τῆς περὶ σωματείων ἐν γένει νομοθεσίας καὶ εἰδικῶς ὑπὸ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 30 καὶ 31 ἀ.δ. 15/20.5.1920, ἄρθρου 16 νόμου 2151/1920 καὶ ἄρθρων 5-11 ν.δ. 4361/1964. Εἰς τὰς ἑνώσεις ταύτας, ἄλλωστε, ἀναφέρεται καὶ ἡ ἄνω μνημονευομένη διεθνὴς σύμβασις, ἐκτείνουσα τὴν προστασίαν καὶ εἰς πάσας τὰς ὑπὸ τῶν ὀργανώσεων τῶν ἐργαζομένων συνισταμένας ἑνώσεις, ὑπὲρ τῶν ὁποίων τίθενται οἱ αὐτοὶ προστατευτικοὶ κανόνες.

Κατὰ ταῦτα εἰς τὸ ἐρώτημα προσήκει ἀρνητικὴ ἀπάντησις. Τὰ δικαιώματα τῆς Στρατιωτικῆς Ἀρχῆς μετὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου ΔΞΘ'/1912 ἐν σχέσει πρὸς τὰ ἐπαγγελματικὰ σωματεῖα προσδιορίζονται ὑπὸ τοῦ νόμου τούτου, ἐν συνδυασμῷ καὶ πρὸς τὴν ἀναστολὴν τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ Συντάγματος (σχετ. Νομικοῦ Συμβου-

λίου Κρήτους 489/1967) (*).

III. ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΟΛΕΜΙΣΤΩΝ

Αναγκαστική τοποθέτησις πολεμιστών τοῦ Α.Ν. 1836/1951 εἰς τὸ Δημόσιον καὶ ἀπόλυσις τούτων.

Παράκλησις ἐρωτήματος: (Υπουργείου Εργασίας): Ἐὰν εἶναι νόμιμος ἡ καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας πολεμιστοῦ, τοποθετηθέντος κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 εἰς τὸ Υπουργεῖον Ἐμπορίου, λόγῳ ἀπολύσεως ὑπὸ τούτου ἅπαντος τοῦ παρ' αὐτῷ ὑπηρετοῦντος ἀκτάκτου προσωπικοῦ ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, ἢ ἔδει τοῦτο νὰ ἀκολουθήσῃ τὴν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ ν.δ. 2657/1953 ὁριζομένην διαδικασίαν.

Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους, Τμ. Β'

Γνωμοδότησις 647/1968

Πρόεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Κ. Ρουμπάνης**

Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. **Τ. Ντόκας**

Λοιπὰ μέλη: Οἱ κ.κ. *Π. Σοφιανόπουλος, Κ. Κωνσταντινίδης, Π. Κορδογιαννόπουλος*, Νομικοὶ Σύμβουλοι, *Ι. Ματαράγκας, Γ. Ἀντωνόπουλος, Ἐμμ. Πετπαλάκης*, Πάρεδροι.

Ἐπὶ τοῦ πρόσθεν ἐρωτήματος τὸ Νομικὸν Συμβούλιον ἐγνωμοδότησεν ὡς ἀκολούθως:

Δυνάμει τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 «περὶ τροποποιήσεως καὶ κωδικοποιήσεως τῆς νομοθεσίας περὶ προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ Στρατοῦ καὶ λαβόντων μέρος εἰς τὸν ἀγῶνα ἐναντίον τῶν συμμοριτῶν» ὁρίσθη, ὅτι «πᾶσα ἐπιχείρησις ἢ ἐκμετάλλευσις ἰδιωτικὴ ἢ δημοσία, οἱασδήποτε μορφῆς ἢ τύπου, ὡς καὶ αἱ ἐπιχειρήσεις ἢ ἐκμεταλλεύσεις κοινῆς ὠφελείας, μὴ ἐπιχορηγούμεναι ὑπὸ τοῦ Δημοσίου, ἔστω καὶ ἂν αὐτὰ ἔχουν τὴν μορφὴν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, ἐφ' ὅσον ἀπασχολοῦν προσωπικὸν πλέον τῶν 15, ὑποχρεοῦνται, ὅπως προσλαμβάνωσι δυνάμει τοῦ παρόντος νόμου πολεμιστὰς ἐκ τῶν τοῦ ἄρθρου 1 § 1 αὐτοῦ κατὰ ποσοστὸν 7% τοῦ παρ' ἑκάστης τούτων ἀπασχολουμένου προσωπικοῦ, ἀνεξαρτήτως τῆς ὑπάρξεως ἢ μὴ κενῶν θέσεων». Ἀκολούθως διὰ τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ἀ.ν. 4185/1961 ἐπήχθη εἰς τὴν κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 ὑποχρέωσιν καὶ τὸ Δημόσιον, ὡς καὶ τὰ Ν.Π.Δ.Δ., ὡς πρὸς τὸ προσωπικὸν τὸ συνδεόμενον μετ' αὐτῶν διὰ σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου».

Ἐξ ἄλλου, διὰ τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ νόμου 2657/1953 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ ἀ.ν. 1836/1951» ἐπετράπη εἰς τὸν Υπουργὸν Ἐργασίας, ὅπως «δι' ἀποφάσεως αὐτοῦ, μετὰ γνώμην τοῦ οἰκείου Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων, μειώνῃ ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει τὸ κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 ποσοστὸν ὑποχρεωτικῆς προσλήψεως πολεμιστῶν, προκειμένου περὶ ὑποχρέων τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ αὐτοῦ νόμου, ἐφ' ὅσον αἱ ἐργασίαι τῶν ὑποχρέων ἔχουν ἀναστολὴν οὐσιαστικῶς ἢ δὲν δύνανται ἐπωφελῶς νὰ λειτουργήσουσιν ἢ προφανῶς ἡ συνέχισις τῶν ἐργασιῶν των ἐπιφέρει ζημίας».

Ὡς καταφαίνεται ἐκ τῶν προαπαριθμουμένων διατάξεων, διὰ τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν. δ. 4185/1961 ἐθεσπίσθη ὑποχρέωσις καὶ εἰς τὸ Δημόσιον, ὅπως προσλαμβάνῃ εἰς τὰς διαφόρους Ὑπηρεσίας του πολεμιστὰς διὰ σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951.

Κατ' ἀκολουθίαν ἡ ὑπὸ τοῦ ἀνωτέρω ἄρθρου 12 τοῦ ν.δ. 2657/1953 ὁριζομένη διαδικασία δέον νὰ τηρηθῇ καὶ ὑπὸ τοῦ Δημοσίου, ἐφ' ὅσον καὶ εἰς τοῦτο ἐθεσπίσθη ὑπὸ τοῦ ὡς ἄνω ρηθέντος ν.δ. 4185/1961 ἡ ὑποχρέωσις τῆς ἐν τῷ ἄρθρῳ 3 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 προσλήψεως πολεμιστῶν.

Ἐντεῦθεν καταφατικὴ προσήκει ἀπάντησις εἰς τὸ ἐρώτημα, ἐὰν διὰ τὴν καταγγελίαν συμβάσεως ἐργασίας πολεμιστοῦ, τοποθετηθέντος εἰς τὸ Δημόσιον κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, δέον νὰ τηρηθῇ καὶ ὑπὸ τούτου ἡ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ ν.δ. 2657/1953 προβλεπομένη διαδικασία.

(*) ΕΕΔ 26, 729.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΑΝΑΔΡΟΜΙΚΩΝ ΑΥΞΗΣΕΩΝ ΜΙΣΘΟΥ ΔΙΑ ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΗΣ ΑΠΟΦΑΣΕΩΣ

Ὑπὸ τῆς Συντάξεως

Κατὰ τὸ ἄρθρον 15 § 6 τοῦ νόμου 3239/1955 περὶ συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας, ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 7 § 2 τοῦ ν.δ. 3755/1957 (ΕΕΔ 17, 204 ἐπ., ἔνθα κωδικοποίησις τῶν ἰσχυουσῶν διατάξεων), ἐν περιπτώσει ἐκδόσεως διαιτητικῆς ἀποφάσεως μετὰ τὴν πάροδον τῶν εἰς τὸν νόμον τοῦτον ὁριζομένων προθεσμιῶν διαδικασίας ἐνώπιον τῶν ὀργάνων ὑποχρεωτικῆς διαιτησίας, ἤτοι, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 11, 12 καὶ 14 τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 7 § 1 τοῦ ν.δ. 3755/1957, μετὰ πάροδον 38 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας παραπομπῆς τῆς διαφορᾶς εἰς διαιτησίαν, ἡ ἡμερομηνία ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος ταύτης δὲν δύναται νὰ μετατεθῇ εἰς χρόνον μεταγενέστερον τῆς ἑπομένης ἀπὸ τῆς παρόδου τῶν προθεσμιῶν τούτων ἡμέρας. (Ἴδετε Σ.Ε. 1048/1965, ΕΕΔ 24, 520, λοιπὴ νομολογία τοῦ Σ.Ε. εἰς ΕΕΔ 26, 659, Α.Π. 668/1962, ΕΕΔ 22, 314, Α.Π. 334/1963, ΕΕΔ 22, 856, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 13991/1968, ΕΕΔ 27, 1036).

Σκοπὸς τῆς διατάξεως ὑπῆρξεν, ἀφοῦ ἀναγνωρίζεται δικαίωμα αὐξημένου μισθοῦ ἀπὸ τοῦ χρόνου τῆς ἐγέρσεως τῆς διενέξεως, νὰ δικαιοῦνται τοῦτου οἱ μισθωτοὶ ἀπὸ τοῦ χρόνου τούτου καὶ ἂν τὰ Διοικητικὰ Διαιτητικὰ Δικαστήρια δὲν κατορθώσουν νὰ ἐκδώσουν τὴν ἀπόφασίν των ἐντὸς τῶν ὁριζομένων ὑπὸ τοῦ νόμου προθεσμιῶν.

Κατὰ τὴν αὐτὴν ὅμως τοῦ νόμου διάταξιν, διὰ τῶν αὐτῶν λόγων, ἀποκλείεται, ὅπως διαταχθῇ ὑπὸ τῶν Διαιτητικῶν Δικαστηρίων ἡ εἰς δόσεις καταβολὴ τῶν συνεπείᾳ τῆς ἐπιβαλλομένης ἀναδρομικῆς ἰσχύος τῆς ἀποφάσεώς των γεννωμένων ἀπαιτήσεων τῶν μισθωτῶν, διότι ἐκεῖνο ἀκριβῶς, τὸ ὁποῖον ἀπαγορεύεται ὑπὸ τῆς διατάξεως ταύτης, εἶναι ἡ πέραν τοῦ ἐν αὐτῇ ὁριζομένου χρόνου ἀναβολὴ τῆς ἰκανοποιήσεως τῶν ἀναγνωρισθεισῶν ὡς πρὸς τὰς αὐξήσεις ἀξιώσεων τῶν μισθωτῶν. (Οὕτω ἡ Σ.Ε. 2507/1964, ΕΕΔ 23, 1348, καὶ λοιπὴ νομολογία τοῦ Σ.Ε. ἐν ΕΕΔ 24, 520).

Συνεπῶς διαιτητικὴ ἀπόφασις, ἡ ὁποία καθορίζει τὴν εἰς δόσεις καταβολὴν τῶν ἀναγνωρισθεισῶν αὐξήσεων μισθῶν ἢ ἡμερομισθίων, εἶναι ὡς πρὸς τοῦτο ἀκυρωτέα κατὰ τὴν νομολογίαν τοῦ Σ.Ε.

Δεδομένου ὅμως ὅτι τὰ Διοικητικὰ Διαιτητικὰ Δικαστήρια εἶναι συλλογικὰ ὄργανα διοικήσεως τὰ κατ' ἰδίαν Δικαστήρια, δικάζοντα ἐπὶ διαφορῶν περὶ ἰδιωτικῶν δικαιωμάτων κατ' ἄρθρον 1 Πολ. Δικονομίας, ὄχι μόνον δικαιοῦνται, ἀλλὰ καὶ ὑποχρεοῦνται νὰ ἐξετάζουν παρεμπιπτόντως τὸ κῦρος καὶ τὴν νομιμότητα τῶν ἀποφάσεων τῶν ἀνωτέρω Διαιτητικῶν Δικαστηρίων (Α.Π. 126/1967, ΕΕΔ 27, 211, Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης 4137/1964, ΕΕΔ 24, 458).

Ὡσάκις, ἑπομένως, ἐξαίρονται ταῦτα πρὸ τοιαύτης διατάξεως (ἄκυρον) διαιτητικῆς ἀποφάσεως, δύνανται νὰ ἐπιδικάσουν ὑπὲρ τοῦ ζητοῦντος ταύτας μισθωτοῦ αὐξήσεις μισθοῦ ἢ ἡμερομισθίου ἀπὸ τοῦ χρόνου ὑποχρεωτικῆς ἰσχύος τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ἡ περὶ τῶν ὁποίων ἀξίωσις καθίσταται ἐξ ὁλοκλήρου ἀπαιτητὴ διὰ τῆς δημοσιεύσεως τῆς περὶ κηρύξεως τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἐκτελεστῆς ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἀναγνωρίζοντα τὸ ἄκυρον τῆς διατάξεως τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως περὶ τῆς εἰς δόσεις καταβολῆς. (Πρβλ. καὶ Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 13991/1968, ΕΕΔ 27, 1036, ἔνθα σημειώσεις μας καὶ παραπομπαὶ εἰς νομολογίαν τοῦ Ἀρείου Πάγου περὶ ἐπιδικάσεως ὑπὸ τῶν Δικαστηρίων τῶν αὐξήσεων μισθοῦ ἀπὸ τοῦ χρόνου ὑποχρεωτικῆς ἀναδρομικῆς ἰσχύος διαιτητικῆς ἀποφάσεως, παρὰ τὴν ἄλλως ἐν αὐτῇ ρύθμισιν).

Τοῦτο ἔχει σημασίαν καὶ διὰ τὸν κατ' ἄρθρον 655 Ἀστικοῦ Κώδικος καὶ ἄρθρου 12 τῆς διὰ τοῦ νόμου 3248/1955 (ΕΕΔ 11, 726) κυρωθείσης παρ' ἡμῖν ὑπ' ἀριθ. 95 Διεθνοῦς Συμβάσεως ἀριστικῶν διακανονισμῶν τῶν ὀφειλομένων εἰς τὸν μισθωτὸν κατὰ τὴν λύσιν τῆς σχέσεως ἐργασίας.

Οὕτω, ἐὰν ἡ λύσις τῆς σχέσεως ἐπέλθῃ μετὰ τὴν δημοσίευσιν τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ἡ ὁποία καθορίζει (ἄκυρος) τὴν εἰς δόσεις καταβολὴν τῶν αὐξήσεων, ὑποχρεοῦται ὁ ἐργοδότης νὰ καταβάλῃ ταύτας, χωρὶς νὰ δύναται νὰ ἰσχυρισθῇ, ὅτι διατελοῦν αὗται, κατὰ τὴν διαιτητικὴν ἀπόφασιν, ὑπὸ προθεσμίαν καὶ δὲν εἶναι ἀπαιτηταὶ κατὰ τὸν χρόνον τῆς λύσεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας.

ΚΩΔΙΞ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Η ΝΕΑ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑ ΕΡΓΑΤΙΚΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ

Ὑπὸ τῆς Συντάξεως

I

Εἰσαγωγικαὶ σημειώσεις

Ἀπὸ 16ης τρεχόντος μηνὸς κατὰ τὸν ἀ.ν. 44/1967 τίθεται ἐν ἰσχύϊ ὁ Κώδιξ Πολιτικῆς Δικονομίας καὶ ὁ Εἰσαγωγικὸς αὐτοῦ Νόμος.

Ὁ Κώδιξ εἰς τὸ Κεφάλαιον Β' αὐτοῦ (ἄρθρα 691 - 720) περιέχει διατάξεις περὶ τῆς διαδικασίας ἐκδικάσεως ἐργατικῶν διαφορῶν, ἐνῷ κατὰ τὸ ἄρθρον 37 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ Νόμου ἀπὸ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ Κώδικος καταργεῖται τὸ Β.Δ. τῆς 1/1 Αὐγούστου 1929 «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν διατάξεων τοῦ νόμου ΓΨΟΔ' περὶ ἐκδικάσεως τῶν μεταξὺ ἐργατῶν καὶ ἐργοδοτῶν διαφορῶν κλπ.», ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη, πᾶσαι αἱ διατάξεις, αἱ ὁποῖαι ἀναφέρονται εἰς ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων αὐτοῦ καὶ ἐν γένει πᾶσαι αἱ διατάξεις, αἱ ὁποῖαι ἀναφέρονται εἰς τὴν ἐκδίκασιν τῶν ἐν ἄρθρῳ 691 τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας διαφορῶν, αἱ κατὰ τὴν εἰσαγωγὴν ὅμως τούτου ἐκκρεμεῖς δίκαι μέχρις ἀμετακλήτου ἀποφάσεως δικάζονται κατὰ τὰς καταργουμένας διατάξεις.

Ἐκ τῶν ἄρθρων 691 - 720 τίθενται ἀμέσως ἀπὸ τῆς 16ης τρεχόντος ἐν ἐφαρμογῇ αἱ διατάξεις τούτων, πλὴν τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 697, ἡ ἰσχὺς τῆς ὁποίας θέλει ὁρισθῇ μετὰ τριετίαν ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ Κώδικος διὰ Β.Δ., ἐκδιδομένου προτάσει τῶν Ὑπουργῶν Δικαιοσύνης καὶ Ἐργασίας. (Ἄρθρον ἀκροτελεύτιον Εἰσαγωγικοῦ Νόμου).

Κατὰ τὸ ἄρθρον 11 τοῦ Κώδικος εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τῶν εἰρηνοδικείων ὑπάγονται πᾶσαι αἱ εἰς χρήματα ἀπαιτηταὶ διαφοραί, ἡ ἀξία τοῦ ἀντικειμένου τῶν ὁποίων δὲν ὑπερβαίνει τὰς 10.000 δραχμάς. Εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τῶν μονομελῶν πρωτοδικείων ὑπάγονται πᾶσαι αἱ εἰς χρήματα ἀπαιτηταὶ διαφοραί, ἡ ἀξία τοῦ ἀντικειμένου τῶν ὁποίων εἶναι ἀνωτέρα μὲν τῶν 10.000 δραχμῶν, δὲν ὑπερβαίνει ὅμως τὰς 40.000 δραχμάς.

Ἀλλά, κατὰ τὸ ἄρθρον 16 τοῦ Κώδικος, εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τῶν μονομελῶν πρωτοδικείων ὑπάγονται καὶ ἂν ἡ ἀξία τοῦ ἀντικειμένου τῆς διαφορᾶς ὑπερβαίνῃ τὰς 40.000 δραχμάς... 2) Αἱ διαφοραὶ ἐκ παροχῆς ἐξηρτημένης ἐργασίας ἢ καὶ ἐξ οἱασδήποτε ἄλλης αἰτίας ἐξ ἀφορμῆς αὐτῆς μεταξὺ ἐργαζομένων ἢ τῶν διαδόχων των ἢ τῶν κατὰ νόμον δικαιουμένων ἐκ τῆς παροχῆς τῆς ἐργασίας των καὶ τῶν ἐργοδοτῶν ἢ τῶν διαδόχων αὐτῶν. 3) Αἱ διαφοραὶ ἐκ παροχῆς ἐξηρτημένης ἐργασίας ἢ καὶ ἐξ οἱασδήποτε ἄλλης αἰτίας ἐξ ἀφορμῆς αὐτῆς μεταξὺ τῶν ἀπὸ κοινοῦ ἐργαζομένων παρὰ τῷ αὐτῷ ἐργοδότῃ. 4) Αἱ διαφοραὶ μεταξὺ ἐπαγγελματιῶν ἢ βιοτεχνῶν πρὸς ἀλλήλους ἢ μεταξὺ αὐτῶν καὶ τῶν πελατῶν αὐτῶν ἐκ τῆς παροχῆς ἐργασίας ἢ εἰδῶν ὑπ' αὐτῶν κατασκευασθέντων. 5) Αἱ διαφοραὶ ἐκ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ ἐκ διατάξεων, ἐξομοιουμένων πρὸς διατάξεις συλλογικῆς συμβάσεως μεταξὺ τῶν ὑπαγομένων εἰς αὐτὰς ἢ μεταξὺ αὐτῶν καὶ τρίτων. 6) Αἱ διαφοραὶ μεταξὺ Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως καὶ τῶν εἰς αὐτοὺς ἠσφαλισμένων ἢ τῶν διαδόχων αὐτῶν ἢ τῶν κατὰ νόμον δικαιουμένων ἐκ τῆς σχέσεως ἀσφαλίσεως.

Αἱ διαφοραὶ αὗται εἶναι αἱ ἐν ἄρθρῳ 691 κατονομαζόμεναι, περὶ τῶν ὁποίων τυγχάνει ἡ εἰδικὴ ἐν αὐτῷ καὶ τοῖς ἑπομένοις διαδικασία.

Ἐκ τῆς ἀντιπαραβολῆς αὐτῶν τῶν ἀνωτέρω διατάξεων προκύπτει, ὅτι ὑπάγονται εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τοῦ εἰρηνοδικείου αἱ ἐργατικαὶ διαφοραὶ μέχρι τοῦ ποσοῦ τῶν δραχμῶν 10.000 (Πρακτικὰ Ἀναθεωρητικῆς Ἐπιτροπῆς, σελ. 495, 548) καὶ πέραν τούτων καὶ ἀσχέτως ποσοῦ εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τῶν μονομελῶν πρωτοδικείων. (Ἴδετε καὶ **Στ. Σταυροπούλου**, Ἑρμηνεία τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, ἐκδ. 1968, σελ. 69, 71 ἑπ.).

Κατ' ἄρθρον 64 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ Νόμου τὸ εἰρηνοδικεῖον συγκροτεῖται ἐκ τοῦ εἰρηνοδίκου καὶ τοῦ γραμματέως, τὸ μονομελὲς πρωτοδικεῖον ἐκ τοῦ προέδρου πρωτοδικῶν ἢ τοῦ ὑπ' αὐτοῦ ὁριζομένου πρωτοδίκου καὶ ἐκ τοῦ γραμματέως, τὸ πολυμελὲς πρωτοδικεῖον ἐκ τριῶν δικαστῶν, συμπεριλαμβανομένου τοῦ προέδρου, καὶ ἐκ τοῦ γραμματέως, καὶ τὸ ἐφετεῖον συγκροτεῖται ἐκ πέντε δικαστῶν, συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ προέδρου, καὶ ἐκ τοῦ γραμματέως.

Κατ' ἄρθρον 18 τοῦ Κώδικος εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τῶν πολυμελῶν πρωτοδικείων ὑπάγονται... 3) Αἱ ἐφέσεις κατὰ τῶν ἀποφάσεων τῶν εἰρηνο-

δικείων τῆς περιφερείας αὐτῶν καὶ κατ' ἄρθρον 19 εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τῶν ἐφετείων ὑπάγονται αἱ ἐφέσεις κατὰ τῶν ἀποφάσεων τῶν πολυμελῶν καὶ μονομελῶν πρωτοδικείων. (Ἴδετε καὶ ἄρθρα 520 ἐπ. Πολ. Δικονομίας).

Ἐξ ἄλλου, κατ' ἄρθρον 20, εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τοῦ Ἀρείου Πάγου ὑπάγονται αἱ ἀναιρέσεις κατ' ἀποφάσεων παντὸς πολιτικοῦ δικαστηρίου διὰ τοὺς ἐν ἄρθρῳ 571 ἐπ. λόγους καὶ ὑπὸ τοὺς ἐν αὐτοῖς περιορισμούς.

II

Αἱ διατάξεις τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας περὶ διαδικασίας ἐργατικῶν διαφορῶν

Κεφάλαιον Η'

Ἐργατικαὶ διαφοραί

Ἄρθρον 691

Κατὰ τὴν εἰδικὴν διαδικασίαν τῶν ἄρθρων 692 ἕως 720 δικάζονται 1) Αἱ διαφοραὶ ἐκ παροχῆς ἐξηρτημένης ἐργασίας ἢ καὶ ἐξ οἱασδήποτε ἄλλης αἰτίας ἐξ ἀφορμῆς αὐτῆς μεταξὺ ἐργαζομένων ἢ τῶν διαδόχων των ἢ τῶν κατὰ νόμον δικαιουμένων ἐκ τῆς παροχῆς τῆς ἐργασίας των καὶ τῶν ἐργοδοτῶν ἢ τῶν διαδόχων αὐτῶν. 2) Αἱ διαφοραὶ ἐκ παροχῆς ἐξηρτημένης ἐργασίας ἢ καὶ ἐξ οἱασδήποτε ἄλλης αἰτίας ἐξ ἀφορμῆς αὐτῆς μεταξὺ τῶν ἀπὸ κοινοῦ ἐργαζομένων παρὰ τῷ αὐτῷ ἐργοδότῃ. 3) Αἱ διαφοραὶ ἐκ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ ἐκ διατάξεων ἐξομοιουμένων πρὸς διατάξεις συλλογικῆς συμβάσεως μεταξὺ τῶν ὑπαγομένων εἰς αὐτὰς ἢ μεταξὺ αὐτῶν καὶ τρίτων. 4) Αἱ διαφοραὶ μεταξὺ ἐπαγγελματιῶν ἢ βιοτεχνῶν πρὸς ἀλλήλους ἢ μεταξὺ αὐτῶν καὶ τῶν πελατῶν αὐτῶν ἐκ τῆς παροχῆς ἐργασίας ἢ εἰδῶν ἐπ' αὐτῶν κατασκευασθέντων. 5) Αἱ διαφοραὶ μεταξὺ Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως καὶ τῶν εἰς αὐτοὺς ἠσφαλισμένων ἢ τῶν διαδόχων αὐτῶν ἢ τῶν κατὰ νόμον δικαιουμένων ἐκ τῆς σχέσεως ἀσφαλίσεως(1).

Ἄρθρον 692

Αἱ ἐν ἄρθρῳ 691 διαφοραὶ δύνανται νὰ εἰσαχθοῦν καὶ εἰς τὸ δικαστήριον τοῦ τόπου, ἔνθα ὁ ἐργαζόμενος παρέχει ἢ, ἐν περιπτώσει λύσεως τῆς σχέσεως, παρέσχε κατὰ τὸν ἀμέσως πρὸ τῆς

---

(1) Ἴδετε περὶ τῶν διὰ τὴν διαδικασίαν ἐργατικῶν διαφορῶν διατάξεων καὶ *Χρ. Μυριάνθη*, ΕΕΔ 27, 785 ἐπ. Εἶναι ἀφυτέρα κατὰ τὸ εἶδος διαφορῶν ἡ νέα διάταξις τῆς καταργουμένης τοῦ ε.δ. 1/1 Αὐγούστου 1920, ὡς ἐτροποποιήθη. Περιλαμβάνεται ἐν αὐτῇ πᾶσα ἀξίωσις τοῦ μισθωτοῦ ἢ τῶν διαδόχων του ἢ τῶν κατὰ νόμον δικαιουμένων ἐκ τῆς παροχῆς ἐξηρτημένης ἐργασίας των, ἀδιαφόρως τοῦ κύρους ἢ μὴ τῆς συμβάσεως, ὡς καὶ κατὰ τὸ προσῆκον δίκαιον, ὀφειλομένη ἐκ μόνου τοῦ γεγονότος τῆς παροχῆς τῆς ἐργασίας (οὕτω καὶ *Στ. Σταυροπούλου*, Ἑρμηνεία τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, τεῦχος Α', ἐκδ. 1968), ἀλλὰ καὶ πᾶσα ἀξίωσις ἐξ ἀφορμῆς τῆς ἐργασίας, ὡς ἐξ ἀδικήματος, ἔχοντος σχέσιν πρὸς τὴν ἐργασίαν, ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, αἱ ὁποῖαι πρότερον δὲν ἠδύναντο νὰ ἐκδικασθῶσι κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν (Α.Π. 401/1961, ΕΕΔ 29, 1277, Α.Π. 514/1967, ΕΕΔ 27, 671). (Ἴδετε καὶ σχετικὴν ἐπὶ τοῦ Προσχεδίου *Γ. Οἰκονομοπούλου*, ΕΕΔ 18, 1069, Πρακτικὰ συνεδριάσεως Συντακτικῆς Ἐπιτροπῆς 1ης Ὀκτωβρίου 1949, εἰς Σχέδιον Πολιτ. Δικονομίας, τόμος πέμπτος, σελ. 450 ἐπ.).

Εἰς τὴν νέαν διαδικασίαν ὑπάγονται 1) αἱ διαφοραὶ ἐκ παροχῆς ἐξηρτημένης ἐργασίας ἢ καὶ αἱ ἐξ οἱασδήποτε ἄλλης αἰτίας ἐξ ἀφορμῆς αὐτῆς μεταξὺ τῶν ἀπὸ κοινοῦ ἐργαζομένων παρὰ τῷ αὐτῷ ἐργοδότῃ.

Ἡ διάταξις ἀφορᾷ διαφορὰς μεταξὺ ἐργατῶν τῆς αὐτῆς ἐπιχειρήσεως, ἐλήφθη δὲ ἐκ τοῦ Γερμανικοῦ Νόμου περὶ ἐργατικῶν δικαστηρίων. (Ἴδετε Πρακτικὰ Συντακτικῆς Ἐπιτροπῆς, τόμος πέμπτος, σελ. 317).

Κατὰ διευκρίνησιν τῆς Ἀναθεωρητικῆς Ἐπιτροπῆς (Πρακτικὰ συνεδριάσεων αὐτῆς, ἐκδ. Ὑπουργείου Δικαιοσύνης 1967, σελ. 336) ἡ διάταξις αὕτη ἀφορᾷ πλείονας ἐργαζομένους, οὐχὶ δὲ πλείονας ἐργοδότας, καὶ διὰ ταύτης ἀποκλείεται ἡ ταχυτέρα καὶ ὁμοιόμορφος λύσις τῶν ἐκ τοῦ αὐτοῦ νομικοῦ ζητήματος διαφορῶν μεταξὺ τοῦ αὐτοῦ ἐργοδότου καὶ πλειόνων ὑπὸ τὰς αὐτὰς συνθήκας ἐργαζομένων. Ἡ διάταξις ἀρκεῖται εἰς ταυτότητα νομικῆς μόνον αἰτίας καὶ οὐχὶ καὶ ἱστορικῆς (κατὰ παρέκκλισιν τῆς ἐν ἄρθρῳ 75 ἀρχῆς).

Δοθέντος ὅτι κατὰ τὸ ἄρθρον 4 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ Νόμου ἀπὸ τῆς εἰσαγωγῆς τῆς νέας Πολιτικῆς Δικονομίας καταργοῦνται πᾶσαι αἱ διατάξεις νόμων, αἱ καθιεροῦσαι εἰδικὰς διαδικασίας ἐνώπιον τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων ἢ εἰδικούς κανόνας δι' ὡρισμένας κατηγορίας ὑποθέσεων, εἰσαγομένων ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων τούτων, πλὴν ἐν εἰς τὸν παρόντα νόμον ὁρίζεται ἄλλως, πρέπει νὰ θεωρηθῇ καταργηθεῖσα καὶ ἡ κατὰ τὸν νόμον 3514/1928, ὡς ἐτροποποιήθη, διαδικασία ἐκδικάσεως τῶν

απολύσεως χρόνον την ἐργασίαν του(2).

Ἄρθρον 693

1) Οἱ διάδικοι δύνανται νὰ παρίστανται ἐνώπιον τοῦ μονομελοῦς πρωτοδικείου καὶ τοῦ εἰρηνοδικείου αὐτοπροσώπως ἢ μετὰ ἢ διὰ πληρεξουσίου δικηγόρου ἢ οἱ μὲν ἐργαζόμενοι δι' ἑτέρου ἐργαζομένου ἀσκοῦντος τὸ αὐτὸ κατ' εἶδος ἐπάγγελμα, οἱ δὲ ἐργοδόται δι' ἀλλήλων αὐτῶν(3).

2) Ἡ πληρεξουσιότης δύναται νὰ δοθῇ καὶ δι' ἰδιωτικοῦ ἐγγράφου ἢ διὰ σημειώσεως αὐτοῦθι τοῦ κοινοποιηθέντος δικογράφου τῆς ἀγωγῆς ἢ κλήσεως πρὸς συζήτησιν.

Ἄρθρον 694

1) Κατὰ τὴν ἐνώπιον τοῦ μονομελοῦς πρωτοδικείου διαδικασίαν ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις αἱ ρυθμίζουσαι τὴν διαδικασίαν ἐνώπιον τῶν εἰρηνοδικείων(4).

2) Ὁ εἰρηνοδίκης κατ' αἴτησιν τοῦ ἐναγομένου, ὑποβαλλομένην κατὰ τὴν πρώτην ἐπ' ἀκροατηρίου συζήτησιν, δικαιοῦται νὰ παραπέμψῃ τὴν ἐκδίκασιν τῆς διαφορᾶς εἰς τὸ μονομελὲς πρωτοδικεῖον τῆς περιφερείας του, ἐὰν ἐκκρεμῇ ἐνώπιον αὐτοῦ ἀγωγὴ τοῦ ἐναγομένου κατὰ τοῦ ἐνάγοντος δι' ἀπαίτησιν ἐκ τῶν ἐν ἄρθρῳ 691 ἀναφερομένων, ἐπιδεικτικὴν συμψηφισμοῦ μετὰ τῆς παραπεμπομένης.

Ἄρθρον 695

1) Εἰς τὰ μονομερῆ πρωτοδικεῖα καὶ εἰρηνοδικεῖα συνιστῶνται ἐπιτροπαὶ συμβιβασμοῦ ἐπὶ τῶν ἐν ἄρθρῳ 691 διαφορῶν.

2) Αἱ ἐπιτροπαὶ συμβιβασμοῦ ἀποτελοῦνται ἐκ τοῦ πρωτοδίκου ἢ εἰρηνοδίκου ὡς προέδρου, ἑνὸς ἐκπροσώπου τῶν ἐργαζομένων, ἑνὸς ἐκπροσώπου τῶν ἐργοδοτῶν καὶ ἐξ ἑνὸς ὑπαλλήλου τῆς γραμματείας τοῦ δικαστηρίου ὡς γραμματέως. Ἐν ἐλλείψει γραμματέως ἐκτελεῖ χρέη γραμματέως ἓν ἐκ τῶν μελῶν τῆς Ἐπιτροπῆς ὁριζόμενον ὑπὸ τοῦ προέδρου.

Ἄρθρον 696

1) Μέλη ἐπιτροπῶν συμβιβασμοῦ δύνανται νὰ εἶναι μόνον πολῖται Ἕλληνες, ἄρρενες ἢ θήλεις, συμπληρώσαντες τὸ εἰκοστὸν πέμπτον ἔτος τῆς ἡλικίας των, ἀπὸ τριετίας τοὐλάχιστον μέλη τῶν ἐν τῇ ἕδρᾳ τοῦ μονομελοῦς πρωτοδικείου ἢ εἰρηνοδικείου ἀνεγνωρισμένων ἐπαγγελματικῶν σωματείων ἢ ἀνεγνωρισμένων ἑνώσεων αὐτῶν ἢ ἄλλων ἀνεγνωρισμένων ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων ἐργαζομένων ἢ ἐργοδοτῶν καὶ πράγματι ἀσκούντες τὸ ἐπάγγελμα.

2) Δὲν δύνανται νὰ εἶναι μέλη ἐπιτροπῶν συμβιβασμοῦ α) οἱ μὴ ἀπολαύοντες τῶν πολιτικῶν των δικαιωμάτων, ὡς καὶ οἱ καταδικασθέντες ἕνεκα κακουργήματος ἢ πλημμελήματος καὶ στερηθέντες τῶν πολιτικῶν των δικαιωμάτων κα-

---

στρατευομένων μισθωτῶν, ὡς καὶ ἡ τοῦ ἄρθρου 16 τοῦ νόμου 551/1915 περὶ ἐργατικῶν ἀτυχημάτων, ἀφοῦ αὗται καλύπτονται ὑπὸ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 691. (Ἴδετε καὶ ἀνωτέρω ἐν ἀρχῇ).

Σημαντικὸν εἶναι, ὅτι εἰς τὴν νέαν διαδικασίαν ὑπάγθησαν καὶ αἱ διαφοραὶ μεταξὺ Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως καὶ τῶν εἰς αὐτοὺς ἠσφαλισμένων ἢ τῶν διαδόχων αὐτῶν ἢ τῶν κατὰ νόμον δικαιουμένων ἐκ τῆς σχέσεως ἀσφαλίσεως. Ἡ διάταξις εἶναι νέα. Κατὰ τὴν συζήτησιν ἐνώπιον τῆς Ἀναθεωρητικῆς Ἐπιτροπῆς (Ἴδετε Πρακτικά, σελ. 460) ὁ ἐκ τῶν μελῶν αὐτῆς *Γ. Οἰκονομόπουλος* εἶπεν, ὅτι ἡ περίπτωσις αὕτη δὲν καθιερώθη ὑπὸ τοῦ ἰσχύοντος Δικαίου, ἀρκεῖ ὅμως, ὅτι πρέπει νὰ καθιερωθῇ ὑπὸ τῆς νέας Πολ. Δικονομίας, ὁ δὲ *Ἐμμ. Μιχελάκης* παρετήρησεν, ὅτι καλύτερον θὰ ἦτο ἡ περίπτωσις αὕτη νὰ προβλεφθῇ ἀπὸ τὴν ἀσφαλιστικὴν δικονομίαν.

Ὁ εἰσηγητὴς *Γ. Οἰκονομόπουλος* (Σχέδιον Πολιτ. Δικονομίας, τόμος πέμπτος, σελ. 156) προέτεινεν, ὅπως κατὰ τὴν διαδικασίαν αὐτὴν δικάζωνται καὶ αἱ διαφοραὶ μεταξὺ τῶν ἐργαζομένων καὶ τῶν Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν. Αἱ διαφοραὶ αὗται ἔχουν ἄμεσον σχέσιν μὲ τὴν σχέσιν παροχῆς ἐργασίας, καὶ σκόπιμον εἶναι νὰ δικάζωνται κατὰ τὴν αὐτὴν διαδικασίαν. Ἐννοεῖται, ὅτι κατὰ τὴν διαδικασίαν αὐτὴν δικάζονται αἱ μεταξὺ ἐργαζομένων καὶ Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν διαφοραί, ἐφ' ὅσον ὑπάγονται εἰς τὰ πολιτικὰ δικαστήρια. Οὕτω π.χ. δὲν θὰ δικάζωνται κατὰ τὴν διαδικασίαν αὐτὴν αἱ διαφοραὶ μεταξὺ τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ ἠσφαλισμένων μετὰ τὴν ἵδρυσιν τῶν διοικητικῶν ἀσφαλιστικῶν δικαστηρίων.

Ἡ διαδικασία εἶναι ὑποχρεωτική. (Ἴδετε Πρακτικὰ Συντακτικῆς Ἐπιτροπῆς, τόμος πέμπτος, σελ. 460 καὶ εἰσήγησιν *Γ. Οἰκονομοπούλου* ἐπὶ τοῦ Προσχεδίου, ΕΕΔ 18, 1968).

(2) Συντρέχουσα εἶναι ἡ κατὰ τόπον ἁρμοδιότης μετὰ τῆς ἐκ τῆς κατοικίας τοῦ ἐναγομένου (ἄρθρον 22 Πολιτ. Δικονομίας), ὡς καὶ κατὰ τὸ προϊσχῦον δίκαιον περὶ ἐργατικῆς διαδικασίας.

(3) Ἀποκλείεται ἡ κατὰ τὴν διάταξιν παράστασις τοῦ διαδίκου ἄνευ πληρεξουσίου δικηγόρου ἐνώπιον τοῦ ἐφετείου καὶ τοῦ πολυμελοῦς πρωτοδικείου ὡς ἐφετείου. (Πρακτικὰ συζητήσεων Συντακτικῆς Ἐπιτροπῆς, τόμος πέμπτος, σελ. 462).

(4) Ἄρθρα 209 καὶ ἑπ. Κῶδιξ Πολιτικῆς Δικονομίας.

τὰ τὰ ἄρθρα 59 ἕως 65 τοῦ Ποινικοῦ Κώδικος, β) οἱ διὰ παράβασιν τῶν διατάξεων περὶ προστασίας τῆς ἐργασίας καταδικασθέντες καὶ εἰς βαθμὸν ἓν πλημμελήματος, γ) οἱ διὰ βουλεύματος παραπεμφθέντες ἐπί τινι τῶν ὑπὸ στοιχεῖα α' καὶ β' τῆς παρούσης παραγράφου ἀναγραφομένων πράξεων, δ) οἱ ἐστερημένοι τῆς ἐλευθέρας διαθέσεως τῆς περιουσίας των, ε) οἱ ἐστερημένοι τῆς ὁράσεως ἢ τῆς ἀκοῆς, στ) οἱ μὴ ἔχοντες ἀπολυτήριον στοιχειώδους ἐκπαιδεύσεως, ζ) οἱ μὴ κατοικοῦντες ἐν τῇ ἕδρᾳ τοῦ μονομελοῦς πρωτοδικείου ἢ εἰρηνοδικείου.

"Αρθρον 697

Διὰ β. δ/των, ἐκδιδομένων τῇ προτάσει τοῦ Υπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης, ὁρίζονται τὰ τῆς συγκροτήσεως καὶ τῆς λειτουργίας τῶν ἐπιτροπῶν συμβιβασμοῦ(5).

"Αρθρον 698

Ἡ προσέλευσις τῶν διορισθέντων τακτικῶν καὶ ἀναπληρωματικῶν μελῶν κατὰ τὰς συνεδριάσεις ἐπιτροπῶν συμβιβασμοῦ εἶναι ὑποχρεωτική. Τὰ ἀπουσιάζοντα ἄνευ δεδικαιολογημένης αἰτίας τακτικὰ καὶ ἀναπληρωματικὰ μέλη τιμωροῦνται ὑπὸ τοῦ πρωτοδίκου ἢ τοῦ εἰρηνοδίκου διὰ χρηματικῆς ποινῆς ἑκατὸν ἕως χιλίων δραχμῶν.

"Αρθρον 699

Τὰ μέλη τῆς ἐπιτροπῆς συμβιβασμοῦ δύνανται νὰ προτείνουν τὴν ἐξαίρεσιν των ἢ νὰ ἐξαιρεθοῦν παρὰ τῶν διαδίκων διά τινα τῶν ἐν ἄρθρῳ 53 λόγων. Ὁ πρόεδρος τῆς ἐπιτροπῆς συμβιβασμοῦ ἀποφασίζει ἀνεκκλήτως, ἐὰν συντρέχῃ περίπτωσις ἐξαιρέσεως.

"Αρθρον 700

1) Αἱ ἀγωγαὶ πρὸ τῆς ὑποβολῆς αὐτῶν εἰς τὸν πρωτοδίκην ἢ εἰρηνοδίκην, διὰ νὰ ὁριστῇ δικάσιμον, εἰσάγονται ἀμελλητὶ ἐπιμελείᾳ τῆς γραμματείας τοῦ δικαστηρίου ἐνώπιον τῆς ἁρμοδίας ἐπιτροπῆς συμβιβασμοῦ, καλουμένων τῶν διαδίκων δύο τοὐλάχιστον ἡμέρας πρὸ τῆς συνεδριάσεως τῆς ἐπιτροπῆς νὰ παραστοῦν κατ' αὐτήν.

2) "Ανευ εἰσαγωγῆς ἐνώπιον ἐπιτροπῆς συμβιβασμοῦ ὁρίζεται δικάσιμος α) ἐὰν παρὰ τῷ δικαστηρίῳ δὲν λειτουργῇ ἐπιτροπὴ συμβιβασμοῦ, β) ἐὰν ἐξηρέθησαν πάντα τὰ μέλη τῆς ἐπιτροπῆς συμβιβασμοῦ, γ) ἐὰν ὁ ἐναγόμενος δὲν εἶναι κάτοικος τῆς περιφερείας τοῦ μονομελοῦς πρωτοδικείου ἢ τοῦ εἰρηνοδικείου ἢ εἶναι ἀγνώστου διαμονῆς, δ) ἐὰν τῇ αἰτήσει τινὸς τῶν διαδίκων ἤθελε κριθῇ παρὰ τοῦ πρωτοδίκου ἢ τοῦ εἰρηνοδίκου ἡ ἐκδίκασις τῆς ὑποθέσεως κατεπείγουσα, ε) ἐὰν προηγήθη διαδικασία ἐνώπιον συμβιβαστικῆς ἐπιτροπῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 701, στ) ἐὰν οἱ ἐνδιαφερόμενοι προσέλθωσιν αὐθορμήτως διὰ τὴν λύσιν τῆς διαφορᾶς κατὰ τὸ ἄρθρον 236.

"Αρθρον 701

1) Ὁ προτιθέμενος νὰ ἀσκήσῃ ἀγωγὴν δικαιοῦται πρὸ τῆς καταθέσεως αὐτῆς νὰ ζητήσῃ τὴν ἐνέργειαν ἀποπείρας συμβιβασμοῦ παρὰ τῆς ἐπιτροπῆς συμβιβασμοῦ τοῦ κατὰ τόπον καὶ καθ' ὕλην ἁρμοδίου δικαστηρίου. Πρὸς τοῦτο ὑποβάλλεται αἴτησις εἰς τὴν γραμματείαν τοῦ δικαστηρίου, εἰς τὴν ὁποίαν πρέπει νὰ ἀναγράφεται συνοπτικῶς τὸ ἀντικείμενον τῆς διαφορᾶς.

2) Ἐπιμελείᾳ τῆς γραμματείας τοῦ δικαστηρίου καλοῦνται οἱ διάδικοι ἐνώπιον τῆς ἐπιτροπῆς ἐντὸς ὀκτὼ ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως.

3) Τὰ ἄρθρα 210 § 3 καὶ 215 ἐφαρμόζονται καὶ ἐν προκειμένῳ, ἡ δὲ ἐκκαθάρισις τῶν ἐξόδων γίνεται ὑπὸ τοῦ προέδρου τῆς ἐπιτροπῆς.

"Αρθρον 702

Οἱ διάδικοι ἐνώπιον τῆς ἐπιτροπῆς συμβιβασμοῦ παρίστανται αὐτοπροσώπως, δύνανται ὅμως νὰ παραστοῦν καὶ διὰ πληρεξουσίου, ἔχοντος τὸ δικαίωμα νὰ συνομολογῇ συμβιβασμόν, ἐφαρμοζομένων τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 693.

"Αρθρον 703

Αἱ συνεδριάσεις τῶν ἐπιτροπῶν συμβιβασμοῦ δὲν εἶναι δημόσιαι, ἐπιτρέπεται ὅμως ἡ κατ' αὐτὰς προσέλευσις τῶν διαδίκων, τῶν νομίμων ἀντιπροσώπων αὐτῶν καὶ τῶν πληρεξουσίων των, ὡς καὶ παντὸς ἄλλου, εἰς τὸν ὁποῖον ὁ πρόεδρος τῆς ἐπιτροπῆς ἤθελεν ἐπιτρέψει τοῦτο. Τὰ πρακτικὰ τῆς συζητήσεως συντάσσονται συνοπτικῶς. Τὰ ἄρθρα 243, 244, 246 καὶ 268 ἐφαρμόζονται καὶ ἐν προκειμένῳ.

"Αρθρον 704

1) Ἡ ἐπιτροπὴ συμβιβασμοῦ προσπαθεῖ νὰ συμβιβάσῃ τοὺς διαδίκους. Τὰ ἄρθρα 211 ἕως 214 ἐφαρμόζονται καὶ ἐν προκειμένῳ.

2) Ὁ πρόεδρος τῆς ἐπιτροπῆς συμβιβασμοῦ ὑποχρεοῦται νὰ ἐπεξηγῇ εἰς τοὺς ἐνδιαφερομένους, ἰδίᾳ εἰς τοὺς ἐργαζομένους, τὰς συνεπείας

(5) Δὲν ἐτέθησαν εἰς ἐφαρμογήν, ὡς σημειοῦται ἀνωτέρω, αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 697 Πολιτ. Δικονομίας (ἀκροτελεύτιον ἄρθρον Εἰσαγωγικοῦ Νόμου).

τοῦ προτεινομένου συμβιβασμοῦ.

Ἄρθρον 705

Ἐὰν κατὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς ἐπιτροπῆς συμβιβασμοῦ προσέλθῃ μόναν τὸ ἐκ τῶν ἐργαζομένων ἢ μόνον τὸ ἐκ τῶν ἐργοδοτῶν μέλος, ἡ ἐπιτροπὴ συνεδριάζει, ἀπατελουμένη ἀπὸ τὸν πρόεδρον καὶ τὸ προσελθὸν μέλος. Ἐὰν δὲν προσέλθουν πάντα τὰ τακτικὰ καὶ ἀναπληρωματικὰ μέλη, ὁ πρόεδρος ἐνεργεῖ μόνος τὴν ἀπόπειραν συμβιβασμοῦ.

Ἄρθρον 706

1) Ἐὰν κατὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 700 ἐπιτροπῆς συμβιβασμοῦ δὲν ἐμφανισθῇ ὁ ἐνάγων, θεβαιοῦται τοῦτο εἰς τὰ πρακτικὰ καὶ ἡ ἀγωγὴ θεωρεῖται ἀνακληθεῖσα. Ἐὰν δὲν ἐμφανισθῇ ὁ ἐναγόμενος, βεβαιοῦται τοῦτο εἰς τὰ πρακτικὰ καὶ ἡ ἀπόπειρα τοῦ συμβιβασμοῦ θεωρεῖται ματαιοθεῖσα.

2) Ὁ μὴ ἐμφανισθεὶς καταδικάζεται εἰς τὰ ἔξοδα, ἐκκαθαριζόμενα ἐπὶ τοῦ προέδρου τῆς ἐπιτροπῆς.

Ἄρθρον 707

Ὁ πρωτοδίκης ἢ ὁ εἰρηνοδίκης δὲν ἐπιχορεῦται νὰ ἀποπειραθῇ συμβιβασμὸν τῶν διαδίκων κατὰ τὴν πρώτην ἐπ' ἀκροατηρίου συζήτησιν, ἐὰν ἡ ἀγωγὴ εἰσήχθη ἐνώπιον ἐπιτροπῆς συμβιβασμοῦ.

Ἄρθρον 708

Κατὰ τὴν διαδικασίαν τῶν ἄρθρων 692 ἕως 720 δύνανται νὰ ἐναγάγουν ἢ νὰ ἐναχθοῦν ἀπὸ κοινοῦ πλείονες ἐργαζόμενοι καὶ ὅταν τὰ δικαιώματα ἢ αἱ ἐπιχορεώσεις αὐτῶν προέρχονται μόνον ἐκ τῆς αὐτῆς νομικῆς αἰτίας.

Ἄρθρον 709

Ἀναγνωρισμένα ἐπαγγελματικὰ σωματεῖα ἐργαζομένων ἢ ἐργοδοτῶν, ἀναγνωρισμένα ἑνώσεις αὐτῶν ἢ ἐπιμελητήρια δικαιοῦνται 1) Νὰ ἀσκοῦν τὰ ἐκ συλλογικῆς συμβάσεως ἢ ἄλλων διατάξεων ἐξομοιουμένων πρὸς διατάξεις συλλογικῆς συμβάσεως δικαιώματα ὑπὲρ τῶν μελῶν αὐτῶν, πλὴν ἂν ταῦτα ἀντιτίθενται ρητῶς, δικαιοῦνται πάντως νὰ παρέμβουν. 2) Νὰ παρέμβουν ὑπὲρ τινος τῶν διαδίκων, ἐφ' ὅσον οὗτος εἶναι μέλος αὐτῶν ἢ μέλος τινὸς τῶν ἀποτελουσῶν τὴν ἕνωσιν ὀργανώσεων. 3) Νὰ παρέμβουν εἰς πᾶσαν δίκην ἀφορῶσαν τὴν ἑρμηνείαν ἢ ἐφαρμογὴν συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, τῆς ὁποίας μετέχουν, ἢ διατάξεως ἐξομοιουμένης πρὸς διατάξεις τοιαύτης συλλογικῆς συμβάσεως πρὸς προστασίαν τοῦ συλλογικοῦ συμφέροντος, τὸ ὁποῖον παρουσιάζει ἡ ἔκβασις τῆς δίκης.

Ἄρθρον 710

1) Ἡ ἐπ' ἀκροατηρίου συζήτησις πρέπει κατὰ τὸ δυνατὸν νὰ τερματίζεται εἰς μίαν δικάσιμον. Οἱ διάδικοι μέχρι πέρατος τῆς ἐπ' ἀκροατηρίου συζητήσεως προσάγουν πάντα τὰ ἀποδεικτικὰ αὐτῶν μέσα.

2) Τὸ δικαστήριον ὀφείλει τὸ ταχύτερον νὰ ἐκδώσῃ τὴν ἀπόφασίν του.

Ἄρθρον 711

1) Τὸ δικαστήριον δύναται νὰ λάβῃ ἐπ' ὄψιν καὶ μὴ πληροῦνται τοὺς ὅρους τοῦ νόμου ἀποδεικτικὰ μέσα.

2) Ἐὰν παρίσταται ἀνάγκη αὐτοψίας, τὸ δικαστήριον ἐνεργεῖ αὐτήν, ὁρίζον κατὰ τὴν συζήτησιν ἐπ' ἀκροατηρίου διὰ προφορικῆς ἀνακοινώσεώς του καταχωριζομένης εἰς τὰ πρακτικὰ τὸν τόπον καὶ τὸν χρόνον τῆς διεξαγωγῆς αὐτῆς, μὴ προσαπαιτουμένης προσκλήσεως τῶν διαδίκων νὰ ἐμφανισθοῦν κατ' αὐτήν. Τὸ πόρισμα τῆς αὐτοψίας καταχωρίζεται εἰς τὴν ἀπόφασιν.

3) Ἐὰν παρίσταται ἀνάγκη πραγματογνωμοσύνης τὸ δικαστήριον ὁρίζει κατὰ τὴν ἐπ' ἀκροατηρίου συζήτησιν διὰ προφορικῆς ἀνακοινώσεώς του, καταχωριζομένης εἰς τὰ πρακτικά, τοὺς πραγματογνώμονας, τὸ θέμα, τὸν χρόνον, ὡς καὶ τὸν τρόπον τῆς διεξαγωγῆς αὐτῆς. Ὁ χρόνος τῆς διεξαγωγῆς οὐδέποτε εἶναι δυνατὸν νὰ εἶναι μεῖζον τῶν ὀκτὼ ἡμερῶν. Οἱ πραγματογνώμονες δύνανται νὰ ἐκθέσουν τὸ πόρισμα αὐτῶν καὶ προφορικῶς εἰς τὴν γραμματείαν τοῦ δικαστηρίου, συνταχθησομένου πρακτικοῦ. Δὲν ἀπαιτεῖται πρόσκλησις τῶν διαδίκων, ὅπως παραστοῦν κατὰ τὴν σύνταξιν αὐτοῦ, οὐδὲ ἡ ἀνάγνωσις τούτου εἰς αὐτούς, ἐὰν παρίστανται.

4) Ἐπιχθὲς ὅρκος ἐπιβάλλεται μόνον ἐὰν κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου εἶναι ἀναγκαία ἡ ἐπιβολὴ αὐτοῦ πρὸς μόρφωσιν τῆς πεποιθήσεώς του, ἐὰν δὲ ὁ ὁμόσων εἶναι παρών, δίδεται κατὰ τὴν αὐτὴν ἐπ' ἀκροατηρίου συζήτησιν(6).

Ἄρθρον 712

Ἐὰν κατὰ τὴν ἐπ' ἀκροατηρίου συζήτησιν

---

(6) Διατυποῦται ἡ διάταξις «... ἐὰν δὲ ὁ ὁμόσων εἶναι παρών, δίδεται κατὰ τὴν ἐπ' ἀκροατηρίου συζήτησιν», ἵνα μὴ ἡ ἐπαγωγὴ τοῦ ὅρκου ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς αὐθαιρέτου στάσεως τοῦ ὁμόσοντος, ὁ ὁποῖος δύναται νὰ ἀπουσιάζῃ ὁσάκις φοβεῖται τὴν

ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ - ΕΓΓΡΑΦΑ ΑΡΧΩΝ - ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

ΘΕΜΑΤΑ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΑΣ ΑΠΟΔΟΧΑΣ ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΩΝ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

Ὁδηγίαι ἐπὶ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ὑπ' ἀριθ. 436/1968 ἀ.ν. περὶ ὑπερωριακῆς ἐργασίας εἰς βιομηχανίας καὶ ἐπιχειρήσεις κοινῆς ὠφελείας:

Ἀνακοινοῦμεν ὑμῖν, ὅτι εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 124

δὲν ἐμφανισθῇ ἢ ἐμφανισθῇ καὶ δὲν μετάσχῃ προσηκόντως αὐτῆς τις τῶν διαδίκων, ἡ διαδικασία προβαίνει ὡς ἐὰν ἦσαν πάντες οἱ διάδικοι παρόντες(7).

Ἄρθρον 713

Τὸ δικαστήριον, ἐὰν κρίνῃ παριδεκτὴν καὶ βάσιμον τὴν ἀνακοπὴν ἐρημοδικίας, προβαίνει ἀμέσως εἰς τὴν ἔρευναν τῆς οὐσίας τῆς ὑποθέσεως.

Ἄρθρον 714

1) Οἱ πρόσθετοι λόγοι ἐφέσεως καὶ ἡ ἀντέφεσις ἀσκοῦνται καὶ διὰ τῶν προτάσεων.

2) Τὰ ἄρθρα 708 ἕως 713 ἐφαρμόζονται καὶ ἐπὶ ἐφέσεως(8).

Ἄρθρον 715

Τὰ ἄρθρα 708 ἕως 714 ἐφαρμόζονται καὶ ἐπὶ ἀναψηλαφήσεως.

Ἄρθρον 716

Ἐὰν γίνῃ δεκτὴ αἴτησις ἐπαναφορᾶς τῶν πραγμάτων εἰς τὴν προτέραν κατάστασιν, τὸ δικαστήριον προβαίνει εἰς τὴν ἔρευναν τῆς οὐσίας τῆς ὑποθέσεως.

Ἄρθρον 717

1) Διὰ συμφωνίας τῶν διαδίκων αἱ ἐν ἄρθρῳ 691 διαφοραὶ δύνανται νὰ ὑπαχθοῦν πρὸς ἐκδίκασιν κατὰ πρῶτον βαθμὸν δικαιοδοσίας εἰς τὰς ὁμοδίους ἐπιτροπὰς συμβιβασμοῦ.

2) Ἡ κατὰ τὴν παράγραφον 1 συμφωνία πρέπει νὰ συνομολογῆται ἐγγράφως ἢ προφορικῶς καὶ νὰ προτείνεται κατὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς ἐπιτροπῆς συμβιβασμοῦ, καταχωρίζεται δὲ εἰς τὰ πρακτικά.

Ἄρθρον 718

Ἐὰν συνεφωνήθη ἡ ἐκδίκασις τῆς διαφορᾶς παρὰ τῆς ἐπιτροπῆς συμβιβασμοῦ, αὕτη συζητεῖ καὶ ἀποφαίζει κατὰ τὴν συνεδρίασιν πρὸς ἀπόπειραν συμβιβασμοῦ ἢ ἀναβάλλει τὴν συζήτησιν δι' ὡρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν.

Ἄρθρον 719

1) Ἡ συζήτησις ἐνώπιον τῆς ἐπιτροπῆς γίνεται δημοσίᾳ.

2) Τὰ ἄρθρα 692 ἕως 694, 698, 699, 701, 708 ἕως 713, 715, 716 ἐφαρμόζονται καὶ ἐν προκειμένῳ.

3) Ἡ ψηφοφορία κατὰ τὴν διάσκεψιν γίνεται ψηφίζοντος πρώτου τοῦ ἐκ τῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς ἐκπροσώπου τῶν ἐργαζομένων, κατόπιν τοῦ ἐκ τῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς ἐκπροσώπου τῶν ἐργοδοτῶν καὶ τελευταίου τοῦ προέδρου. Ἐπελθούσης ἰσοψηφίας ἐπικρατεῖ ἡ ψῆφος τοῦ προέδρου.

Ἄρθρον 720

Αἱ ἀποφάσεις τῶν ἐπιτροπῶν συμβιβασμοῦ ἔχουν τὴν ἰσχὺν καὶ τὰ ἀποτελέσματα τῶν ἀποφάσεων τοῦ δικαστηρίου, παρὰ τῷ ὁποίῳ λειτουργεῖ ἡ ἐπιτροπή, ὑπόκεινται δὲ εἰς τὰ αὐτὰ ἔνδικα μέσα, ὡς καὶ εἰς αἴτησιν ἐπαναφορᾶς τῶν πραγμάτων εἰς τὴν προτέραν κατάστασιν καὶ εἰς τριτανακοπήν.

ἐπαγωγὴν ὅρκου, διὰ νὰ ματαιώσῃ αὐτὴν (Πρακτικὰ Ἀναθεωρητικῆς Ἐπιτροπῆς, σελ. 336).

(7) Ὁμοία περὶ ἐρεύνης κατ' οὐσίαν τῆς διαφορᾶς καὶ ἐν ἀπουσίᾳ διαδίκου προϊσχύουσα διάταξις τῆς ἐργατικῆς διαδικασίας.

(8) Διὰ τὴν ἀνεύρεσιν ὑπὸ τοῦ ἐφετείου καὶ τῆς κατ' οὐσίαν ἀληθείας διατάσσεται ἡ ἐφαρμογὴ τῶν ἄρθρων 708 - 713 καὶ ἐπὶ ἐφέσεως. Κατὰ τῶν ἀποφάσεων τῶν μονομελῶν πρωτοδικείων ἀσκεῖται ἔφεσις ἐνώπιον τῶν ἐφετείων, ἐνῷ κατὰ τὸ προϊσχύον δίκαιον αἱ ἐφέσεις κατὰ τῶν ἀποφάσεων τῶν πρωτοδικῶν ἐξεδικάζοντο ὑπὸ τῶν πρωτοδικείων.

Φ.Ε.Κ. (τ. Α') τῆς 1.6.1968 ἐδημοσιεύθη ὁ ὑπ' ἀριθ. 136/1968 ἀ.ν. «περὶ ὑπερωριακῆς ἐργασίας εἰς βιομηχανίας καὶ ἐπιχειρήσεις κοινῆς ὠφελείας.(*)

Ἐπὶ τούτοις κρίνομεν σκόπιμον νὰ παράσχωμεν τὰς κάτωθι ὁδηγίας διὰ τὴν ἐναίσιον ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου παρ' ὅλων καὶ τῶν ἀρμοδίων Ἀστυνομικῶν Ἀρχῶν:

Ἡ διὰ τοῦ ἄρθρου 1 ἐπιτρεπομένη ὑπέρβασις ἀφορᾷ:

1) Τὰς βιομηχανικὰς ἐπιχειρήσεις καὶ

2) Τὰς ἐπιχειρήσεις κοινῆς ὠφελείας.

Ὡς βιομηχανικαὶ ἐπιχειρήσεις νοοῦνται αἱ τοιαῦται τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 2269 τῆς 24 Ἰουνίου/1 Ἰουλίου 1920 «περὶ κυρώσεως τῆς συμβάσεως τῆς Διεθνοῦς Συνδιασκέψεως Ἐργασίας τῆς Ὀδησσηνοῦ περὶ περιορισμοῦ τῶν ὡρῶν ἐργασίας ἐν ταῖς βιομηχανικαῖς ἐπιχειρήσεσιν εἰς 8 καθ' ἡμέραν καὶ 48 καθ' ἑβδομάδα», ἤτοι: α) Τὰ μεταλλεῖα, λατομεῖα καὶ αἱ πᾶσης φύσεως ἐξορυκτικαὶ βιομηχανίαι. β) Αἱ βιομηχανίαι, ἐν αἷς κατασκευάζονται προϊόντα, μεταβάλλονται, καθαρίζονται, ἐπισκευάζονται, διακοσμοῦνται, ἀποτελειοῦνται, προετοιμάζονται διὰ τὴν πώλησιν, ἢ ἐν αἷς αἱ ὕλαι ὑφίστανται μεταβολήν, περιλαμβανομένης τῆς κατασκευῆς πλοίων, τῶν βιομηχανιῶν ἀποσυνθέσεως ὑλικοῦ καὶ τῆς παραγωγῆς, μετατροπῆς καὶ διαδιβάσεως κινητηρίου ἐν γένει δυνάμεως καὶ τοῦ ἠλεκτρισμοῦ. γ) Ἡ κατασκευή, ἀνοικοδόμησις, συντήρησις, ἐπισκευή, τροποποίησις ἢ κατεδάφισις παντὸς οἰκοδομήματος καὶ κτίσματος, σιδηροδρόμων, τροχιοδρόχων, λιμένων, ὀρυγμάτων, προβλήτων, διωρύγων, ἐγκαταστάσεων ἐσωτερικῆς συγκοινωνίας, δι' ὕδατος, ὁδῶν, σηράγγων, γεφυρῶν, ὑδατοφρυκτῶν, σιλλακτήρων ὑπονόμων καὶ κοινῶν ὀχετῶν, τηλεγραφικῶν καὶ τηλεφωνικῶν ἐγκαταστάσεων, ἀργυταλείων φωταερίου, διανομῆς ὕδατος ἢ ἄλλων οἰκοδομικῶν ἐργασιῶν, ὡς καὶ αἱ προπαρασκευαστικαὶ τῶν ἀνωτέρω ἐργασιῶν ἐργασίαι. δ) Ἡ μεταφορὰ προσώπων καὶ ἐμπορευμάτων δι' ὁδῶν, σιδηροδρόμων ἢ ὕδατος, περιλαμβανομένης καὶ τῆς ἀποθηκεύσεως ἐμπορευμάτων εἰς τὰς λιμεναποθήκας, τοὺς λιμένας, ἀποβάθρας καὶ ἀποθήκας διαμετακομίσεως, ἐξαιρουμένης τῆς διὰ χειρὸς μεταφορᾶς.

Ἡ ἔννοια τῆς βιοτεχνικῆς ἐπιχειρήσεως συμπορεύεται ὡσαύτως πρὸς τὴν τοιαύτην τῆς βιομηχανικῆς ὡς πρὸς τὸ περιεχόμενον καὶ τὴν ἔκτασιν τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ἐρμηνευομένου ἀναγκαστικοῦ νόμου.

Ὡς ἐπιχειρήσεις κοινῆς ὠφελείας νοοῦνται ἐπιχειρήσεις ἀσκούμεναι ὑπὸ παντὸς φυσικοῦ ἢ νομικοῦ προσώπου, εἰς ὃ παραχωρήθη ὑπὸ τοῦ Κράτους, ὑπὸ δημοτικῆς ἢ κοινοτικῆς Ἀρχῆς ἢ ἄλλου Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου, ἀποτελούσης Ἀρχήν, τὸ δικαίωμα πρὸς ἄσκησιν κοινωφελοῦς ὑπηρεσίας (ὡς αἱ συγκοινωνίαι, ὁ ἠλεκτροφωτισμός, ἡ ὑδρευσις, ἡ τηλεφωνικὴ ἐπικοινωνία κλπ.) ἢ πρὸς ἄσκησιν πάσης ἄλλης κοινωνικῆς ἢ οἰκονομικῆς δραστηριότητος ἐνδιαφερούσης τὸ κοινωνικὸν σύνολον, ἥτις λειτουργεῖ κατὰ παραχώρησιν τῶν ἀνωτέρω (Κράτους, Δήμου, Κοινότητος κλπ), χορηγουμένην διὰ νόμου ἢ διατάγματος καὶ εἶναι προωρισμένη, ἐπὶ ἰδίαις δαπάναις καὶ ἰδίῳ κινδύνῳ, νὰ ἐξυπηρετῇ ἀνάγκας τοῦ κοινοῦ αὐρείας ἐκτάσεως, ἃς ἡ Ἀρχὴ δέδωκε νὰ ἐξυπηρετῇ.

Διὰ νὰ τύχῃ ἐφαρμογῆς ἡ διάταξις αὕτη δέον εἰς μὲν τὰς περιπτώσεις βιομηχανιῶν καὶ βιοτεχνιῶν νὰ ὑφίστανται ἐξαιρετικῶς ἐπιβάλλουσαι ἐργασίαι ἐντελῶς παροδικοῦ χαρακτῆρος, εἰς δὲ τὰς περιπτώσεις τῶν ἐπιχειρήσεων κοινῆς ὠφελείας ἐξαιρετικῶς ἐπείγουσα ἀνάγκη ἐξυπηρετήσεως τοῦ κοινοῦ.

Ἐν παραγράφῳ 2 τοῦ ἄρθρου 1 ὁρίζεται, ὅτι εἰς τὰς προμνησθείσας περιπτώσεις, δι' ἑκατέραν κατηγορίαν ἐπιχειρήσεων, ἐπιτρέπεται, ὅπως κατὰ τὴν πρώτην ἡμέραν τῆς ἀντιμετωπίσεως γεγονότων πληρούντων τὰς προϋποθέσεις τοῦ ἀ.ν. ἡ ὑπό τῶν ἐπιχειρήσεων ὑπερωριακὴ ἀπασχόλησις τῶν μισθωτῶν εἶναι ἀπεριόριστος ἄνευ ἑτέρου τύπου καὶ διατυπώσεως, πλὴν τῆς ἀναγγελίας τοῦ γεγονότος καὶ τῆς ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεως εἰς τὴν ἀρμοδίαν Ἐπιθεώρησιν Ἐργασίας ἢ ἐλλείψει τοιαύτης εἰς τὴν οἰκείαν Ἀστυνομικὴν Ἀρχήν.

Ἡ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ἢ τοῦ ὑπὸ τούτου προστηθέντος ἀναγγελία τῆς ἐξαιρετικῶς ἐπειγούσης ἐργασίας, περὶ ἧς ἀνωτέρω, δέον, ἐφ' ὅσον γίνεται τηλεφωνικῶς, νὰ καταχωρῆται εἰς τὸ βιβλίον συμβάντων, ἂν δὲ δι' ἐγγράφου ἀναφορᾶς εἰς τὸ γενικὸν πρωτόκολλον τῆς Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας.

Εἰς ἀμφοτέρας τὰς περιπτώσεις καὶ κατὰ τὸ δυνατὸν ταχύτερον δέον δι' ἐπιτοπίου μεταβάσεως ἐποπτικοῦ ὀργάνου νὰ διαπιστοῦται, ἐὰν τὰ ἐν τῇ ἀναγγελίᾳ διαλαμβανόμενα τυγχάνωσιν ἀληθῆ καὶ ἐάν, κατὰ τὴν κρίσιν ἀγαθοῦ ἀνδρός, συνιστῶσι περίπτωσιν ἐξαιρετικῶς ἐπειγούσης ἀνάγκης ἐντελῶς παροδικοῦ χαρακτῆρος ἢ τοιαύτης ἐξυπηρετήσεως τοῦ κοινοῦ, ἐν τῇ ἐννοίᾳ ὅτι τόσον τὸ ἐξαιρετικὸν, ὅσον καὶ τὸ παροδικὸν, δέον νὰ ἀρεύνηται καὶ νὰ συνεκτιμᾶται καὶ ἐν τῇ προσώπῳ τῶν ἐργαζομένων.

Τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐρεύνης τοῦ ἐπιληφθέντος τῆς περιπτώσεως ὑπαλλήλου δέον νὰ καταχωρῆται ἀντιστοίχως εἰς τὴν δεξιὰν σελίδα τοῦ βιβλίου συμ-

(*) ΕΕΔ 27, 752.

μάτων ή τοῦ πρωτοκόλλου.

Ἀπὸ τῆς ἑπομένης ὅμως ἡμέρας δέον νὰ τηρηθῶσιν αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 9 καὶ 10 τοῦ π.δ. τῆς 27/6 - 4.7.1932 «περὶ κωδικοποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ ὑπερωρίου ἐργασίας διατάξεων».

Ἡ ὑπέρβασις τοῦ νομίμου ὡραρίου κατὰ τὴν πρώτην ἡμέραν, κατὰ ρητὴν διάταξιν τοῦ ἐρμηνευομένου ἀναγκαστικοῦ νόμου, θεωρεῖται ὡς ὑπερωριακὴ ἀπασχόλησις καὶ ἑπομένως ἀμείβεται ὡς τοιαύτη κατὰ τὰς ἰσχυούσας διατάξεις καὶ περιλαμβάνεται εἰς τὰ ἀνώτατα ὅρια ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεως ἐτησίας, ὅσον ἀφορᾷ τὴν προσοχὴν τὴν προβλεπομένην ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν.δ. 4020/1959.

Ὅθεν διὰ τοῦ ἐν λόγῳ ἀναγκαστικοῦ νόμου διηυρύνθησαν αἱ περιπτώσεις αἱ προβλεπόμεναι ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ π.δ. 27/6 - 4.7.1932 πέραν τῶν περιπτώσεων τῆς προσλήψεως ἐπικειμένων ἀτυχημάτων, ὀργανώσεως μέτρων σωτηρίας ἢ ἀντιμετωπίσεως ἐπαλθουσῶν κίνδυνος ζημιῶν εἴτε εἰς τὸ ὑλικόν, εἴτε εἰς τὰς ἐγκαταστάσεις, εἴτε εἰς τὸ κτίριον τοῦ ἐργοστασίου καὶ ἐπεξετάθησαν εἰς περίπτωσιν ἐξαιρετικῆς ἐπειγούσης ἐργασίας ἀντελλομένου ὅμως παρὰ τοῦ κράτους χαρακτῆρος εἰς τὰς βιομηχανίας καὶ βιοτεχνίας, ὡς καὶ εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις κοινῆς ὠφελείας ἐν περιπτώσει ἐξαιρετικῶς ἐπειγούσης ἀνάγκης ἐξυπηρετήσεως τοῦ κοινοῦ, ὅτε ἂς ὁδηγήσατο μέχρι σήμερον νομικὴ σύγχυσις.

(Ἐγκύκλ. ὑπ' ἀριθ. 76470/1968 Ὑπουργείου Ἐργασίας).

"Ἄδειαι ἐργασίας εἰς ἀλλοδαποὺς ἐν ἐπειγούσῃ ἀνάγκῃ.- Ἐφαρμογὴ Α.Ν. 448/1968.

Ὡς γνωστὸν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 4310/1929, ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως, ἀπαγορεύεται ἡ εἴσοδος παντὸς ἀλλοδαποῦ δι' ἀπασχόλησιν εἰς τὴν Ἑλλάδα, ὡς καὶ ἡ παρ' ἀλλοδαποῦ ἐξάσκησις οἱουδήποτε ἐπαγγέλματος ἢ ἡ ἀνάληψις πάσης φύσεως ἐργασίας ἐν Ἑλλάδι, ἐὰν δὲν ἔχῃ ἐξασφαλισθῇ προηγουμένως δι' ἄδειας ἐργασίας, ἐκδιδομένης ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας μετὰ σύμφωνον γνώμην τοῦ Ὑπουργείου Δημοσίας Τάξεως, γνωμοδοτοῦντος διὰ τὰ θέματα τῆς Δημοσίας Ἀσφαλείας.

Ἐπειδὴ ὅμως, παρὰ τὰς ὡς ἄνω διατάξεις, πολλαὶ βιομηχανικαὶ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐπιχειρήσεις διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν ἐπειγουσῶν ἀναγκῶν πρὸς ἀποδιόρθωσιν βλαβῶν, πρὸς ἐγκατάστασιν ἢ συναρμολόγησιν μηχανημάτων κλπ. μετεκάλουν καὶ ἀπασχόλουν τεχνικοὺς ἐπὶ ἐργάσιμον συνήθως χρονικὸν διάστημα, ἄνευ τῆς ἐκ τῶν προτέρων λήψεως τῆς σχετικῆς ἀδείας ἐργασίας καὶ ἡ Ὑπηρεσία ἡμῶν πολλάκις ἐπληροφορεῖτο εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ ἐγκρίνῃ παρὰ τὸν νόμον, ἐκ τῶν ὑστέρων, τὴν ὡς ἄνω ἀπασχόλησιν καὶ τοῦτο ἵνα δυνηθοῦν αἱ ἐπιχειρήσεις κάτοχαι νὰ καταβάλλουν τὴν ἀντιμισθίαν τῶν ἀλλοδαπῶν τούτων εἰς συνάλλαγμα, ἐξεδόθη ὁ ὑπ' ἀριθ. 448/1968 ἀ.ν. (Φ.Ε.Κ. 130/11.6.1968 τ. Α') (*), πρὸς τὸν σκοπόν, ὅπως ἐφ' ἑνὸς μὲν τεθῇ τέρμα εἰς τὴν κατὰ παρέκκλισιν ἐκ τῶν ὑστέρων ἐγκρισιν τῆς ἀπασχολήσεως τῶν ἀλλοδαπῶν τούτων καὶ ἐφ' ἑτέρου διευκολυνθοῦν αἱ ἐπιχειρήσεις εἰς τὴν μετάκλησιν καὶ ἀπασχόλησιν ἀλλοδαπῶν, εἰς ἐξαιρετικὰς περιπτώσεις, ἄνευ τῶν ἐκ τῶν τυπικῶν διαδικασιῶν χορηγήσεως τῆς ἀδείας ἐργασίας καθυστερήσεων καὶ τῶν ἐντεῦθεν δυσμενῶν πολλάκις διὰ τὴν ἐξέλιξιν τῶν ἐργασιῶν των συνεπειῶν.

Κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ὡς ἄνω ἀναγκαστικοῦ νόμου ἐπιτρέπεται ἡ ἄνευ προηγουμένης ἀδείας ἀπασχόλησις ἀλλοδαπῶν τεχνικῶν εἰς βιομηχανίας καὶ μεταλλεῖα καὶ ἡ ἐκ τῶν ὑστέρων χορήγησις ἀδείας ἐργασίας, ἐὰν συντρέχουν αἱ εἰς τὰ ἐδάφια α' καὶ ε' προβλεπόμεναι προϋποθέσεις σωρευτικῶς, ἤτοι: α) ἡ ἀπασχόλησις νὰ εἶναι ἐπείγουσα καὶ διαρκείας ἐξαιρέτου χρονικοῦ διαστήματος οὐχὶ ἀνωτέρου τῶν τριῶν μηνῶν, πρὸς ἐπιδιόρθωσιν βλαβῶν μηχανημάτων, συσκευῶν ἢ ἐγκαταστάσεων κλπ. καὶ β) ὁ ἀλλοδαπὸς τεχνικὸς νὰ διαθέτῃ τεχνικὰς ἢ ἐπιστημονικὰς γνώσεις, τῶν ὁποίων στεροῦνται ἡμεδαποὶ ἄνεργοι. Ἡ διαπίστωσις τῶν προϋποθέσεων τούτων ἀνήκει κατ' ἀρχὴν εἰς τὸν μετακαλοῦντα τὸν ἀλλοδαπὸν ἐπιχειρηματίαν, ὅστις οὕτω φέρει καὶ τὴν σχετικὴν εὐθύνην, ἐν ᾗ περιπτώσει ἐκ τῶν ὑστέρων δὲν ἠθέλου διαπιστωθῇ συντρέχουσαι.

Ἐξ ἄλλου ἡ συνδρομὴ τῆς δευτέρας προϋποθέσεως δὲν ἀπαιτεῖται ὁσάκις ὁρίζεται ἐγγύησις τοῦ οἴκου περὶ τῆς ἐγκαταστάσεως, συντηρήσεως ἢ καλῆς λειτουργίας αὐτῶν.

Παραιτέρω ἐν τῇ παραγράφῳ 2 ὁ ρηθεὶς ἀναγκαστικὸς νόμος διαλαμβάνει τὴν ὑποχρέωσιν τοῦ ἐργοδότου, ὅπως ἐντὸς 48 ὡρῶν ἀναγγέλλῃ τὴν ἔναρξιν ἀπασχολήσεως τοῦ ἀλλοδαποῦ εἰς τὴν κατὰ τόπον ἁρμοδίαν Ἐπιθεώρησιν Ἐργασίας καὶ ἐν ἐλλείψει ἢ ἀδυναμίᾳ ταύτης (κατὰ τὰς ὥρας ἢ ἡμέρας π.χ., καθ' ἃς δὲν λειτουργεῖ ἡ Ἐπιθεώρησις Ἐργασίας) εἰς τὴν Ἀστυνομικὴν Ἀρχήν. Ἡ Ἐπιθεώρησις Ἐργασίας ἢ κατὰ τὰς περιστάσεις ἡ Ἀστυνομικὴ Ἀρχὴ ὑποχρεοῦνται, ὅπως διαβιβάσουν τὴν ἀναγγελίαν ἀμελητὶ εἰς τὴν ὑφ' ἡμᾶς Διεύθυνσιν Ἀπασχολήσεως (Τμῆμα ἀδειῶν ἐργασίας ἀλλοδαπῶν).

Ἐντὸς τῆς αὐτῆς προθεσμίας δέον ἐξ ἄλλου νὰ

(*) ΕΕΔ 27, 835.

καταθεί από του εργοδότου δήλωσις εις την οικείαν Αστυνομικήν Αρχήν περί της αφίξεως του αλλοδαπού, επί τη τέλει χορηγήσεως της κατά νόμον άδείας παραμονής.

Εν τη άρθρω 2 διαλαμβάνεται, ότι η ανωτέρω άδεια χορηγείται υφ' ημών μετά γνώμην του Υπουργείου Βιομηχανίας και σύμφωνον τοιαύτην του Υπουργείου Δημοσίας Τάξεως.

Τέλος κατά το άρθρον 3 του ανωτέρω αναγκαστικού νόμου οι παραβάται των διατάξεων τούτου τιμωρούνται διά φυλακίσεως ή χρηματικής ποινής, εν υποτροπή δε δι' αμφοτέρων των ποινών τούτων.

Διά την εφαρμογήν του υπ' αριθ. 118/1968 αναγκαστικού νόμου παραγγέλλομεν τα κάτωθι:

1) Άνευ καθυστερήσεως μετά την κατά τον αναγκαστικόν τούτον νόμον αναγγελίαν της απασχολήσεως του τεχνικού αλλοδαπού διενεργείτε έρευναν προς διαπίστωσιν της υπάρξεως των προϋποθέσεων, τας οποίας ο νόμος τάσσει εν προκειμένω και περί ων ανωτέρω εγένατο λόγος.

2) Ειδικώτερον δε προς διαπίστωσιν της μή υπάρξεως ημεδαπών ανέργων κεκτημένων τεχνικάς ή επιστημονικάς γνώσεις αναλόγους προς τας του μεταχληθέντος αλλοδαπού θα συνεργάζεσθε μετά των αρμοδίων Γ.Ε.Ε.

Την σχετικήν αναγγελίαν του εργοδότου μετά των απόψεων ημών περί της συνδρομής των νομίμων προϋποθέσεων δέον, όπως υποβάλλητε εν συνεχεία αμελητί ημίν δι' ιδίας αναφοράς διά τα περαιτέρω.

Δέν παραλείπομεν να επιστήσωμεν την προσοχήν ημών επί της υποχρεώσεώς σας, όπως εις περίπτωσιν, καθ' ην υποπίπτει εις την αντίληψίν σας απασχόλησις αλλοδαπού παρ' επιχειρήσεων άνευ της συνδρομής των ανωτέρω προϋποθέσεων επί αναγγελίας, ή οπωσδήποτε απασχόλησις αλλοδαπού, χωρίς καν ν' αναγγελθή αύτη, ή να έχη εφοδιασθή ο αλλοδαπός διά σχετικής άδειας, αναφέρητε ημίν πάραυτα σχετικώς.

(Εγκύκλ. υπ' αριθ. 87201/1968 Υπουργείου Εργασίας).

Δικαίωμα άδειας μισθωτών κατ' Α.Ν. 539/1945 :

Συμφώνως προς τας διατάξεις του άρθρου 1 του α.ν. 539/1945 η χρονική περίοδος χορηγήσεως της άδειας κανονίζεται μεταξύ εργοδότου και μισθωτού, του πρώτου υποχρεουμένου να χορηγήση την αιτηθείσαν άδειαν το πολύ εντός διμήνου από της υπό του μισθωτού διατυπώσεως του σχετικού αιτήματος. Πάντως το ήμισυ τουλάχιστον των κατ' έτος εν ακαστη επιχειρήσει δικαιουμένων αδείας δέον να ικανοποιούνται εντός του από 1ης Μαΐου μέχρι 30ης Σεπτεμβρίου χρονικού διαστήματος.

Ωσαύτως δυνάμει της παραγράφου 15 του άρθρου 3 του νόμου 4344/1966 ο εργοδότης υποχρεούται, όπως πρό της λήξεως του ημερολογιακού έτους, καθ' ο δικαιούται άδειας ο μισθωτός, παράσχη την άδειαν, έστω και εάν δεν αιτηθή αύτη υπό του μισθωτού.

Τέλος διά του άρθρου 1 του ν.δ. 4547/1966 ορίζεται, ότι αι αποδοχαί μετά του επιδόματος άδειας προκαταβάλλονται εις τον μισθωτόν κατά την έναρξιν της άδειας του.

Εν περιπτώσει άρνήσεως του εργοδότου να χορηγήση την αιτηθείσαν άδειαν, ούτος υποχρεούται άμα τη λήξει του ημερολογιακού έτους, καθ' ο δικαιούται άδειας ο μισθωτός, να καταβάλη εις αυτόν τας αντιστοίχους αποδοχάς των ημερών άδείας, χρηματικάς κατά 100%.

Επί τη βάσει όθεν των ανωτέρω θεσπισθέντων επιβεβλημένον, όπως συστήσητε εις τα υφ' ημάς μέλη, ίνα μεριμνήσουν διά την κλιμάκωσιν των αδειών του προσωπικού αυτών, εντός των υπό του νόμου ορισθέντων ορίων, προκαταβάλλοντα άμα εις τους εις άδειαν απερχομένους μισθωτούς τας αποδοχάς τόσον της άδειας, όσον και του επιδόματος άδειας, ίνα ούτοι συμβάλλουν εις την εκπλήρωσιν του υπό του νόμου επιδιωκομένου σκοπού, της ανανεώσεως δηλονότι των πνευματικών και σωματικών δυνάμεων των εργαζομένων επ' ωφελεία της υγείας τούτων και της παραγωγής.

(Εγκύκλ. υπ' αριθ. 88101/1968 Υπουργείου Εργασίας).

Παροχή κατοικίας και ωράριον εργασίας θυρωρών πολυκατοικιών και μεγάρων :

1) Κατά τον όρον 6 της υπ' αριθ. 6/1968 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών περί των όρων αμοιβής και εργασίας των θυρωρών πολυκατοικιών και μεγάρων άπασης της χώρας (Φ.Ε.Κ. 150 τ. Β' της 22.3.1968) (*) ο θυρωρός δικαιούται αδιλήπτως εις την υπάρχουσαν εν τη πολυκατοικία και προοριζομένην δι' αυτόν κατοικίαν, ως και αναλόγου φωτισμού, θερμάνσεως κλπ.

2) Εκ του ως άνω όρου προκύπτουν τα κάτωθι: αι ο θυρωρός έχει δικαίωμα χρήσεως της κατοικίας, ήτις ενυπάρχει εις την πολυκατοικίαν και προορίζεται δι' αυτόν. Οίκοθεν νοείται ότι, κατά τας αρχάς της καλής πίστεως, η παρεχομένη κατοικία πρέπει να εκπληροί τους όρους υγιεινής διαβιώσε-

(*) ΕΕΔ 27, 461.

ως, πρὸς δὲ ἡ εἰς τὴν παροχὴν ταύτης ἐμμονὴ τοῦ ἐργοδότου νὰ μὴ παρίσταται ὡς κατάχρησις δικαιώματος.

δ) Ἐφ' ὅσον εἰς τὸν θυρωρὸν παρέχεται κατοικία, οὗτος, ἀρνούμενος τὴν χρῆσιν αὐτῆς, δὲν δύναται ν' ἀξιώσῃ τὴν καταβολὴν εἰς αὐτὸν τοῦ ἀντιτίμου τῶν παροχῶν εἰς εἶδος, δεδομένου ὅτι ἡ ὑποχρέωσις τοῦ ἐργοδότου ἐξαντλεῖται διὰ τῆς προσφορᾶς τῆς κατοικίας.

Ἐξ ἄλλου ὁ θυρωρός, ἀρνούμενος νὰ χρησιμοποιήσῃ τὴν προσφερομένην κατοικίαν, δὲν δικαιοῦται κατὰ μείζονα λόγον οὐδὲ νὰ ὑποκατασταθῇ ταύτην, ἐκτὸς ἂν ὑπάρχῃ ὡς πρὸς τοῦτο συγκατάθεσις τοῦ ἐργοδότου.

γ) Ἄλλως ἔχει τὸ πρᾶγμα ὅμως, ὅτε ἡ ἐμμονὴ τοῦ ἐργοδότου εἰς τὴν παροχὴν τῆς κατοικίας παρίσταται ὡς κατάχρησις δικαιώματος ἐκ μέρους αὐτοῦ. Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ὁ θυρωρὸς δύναται νὰ ἀποκρούσῃ τὴν προσφερομένην κατοικίαν καὶ νὰ ἀξιώσῃ ἀντ' αὐτῆς τὸ ἀντίτιμον τῶν παροχῶν εἰς εἶδος. Περὶ τούτου ὅμως ἐρμόδια νὰ ἀποφανθοῦν τυγχάνουν τὰ Δικαστήρια.

Τὸ ὡράριον ἐργασίας τῶν θυρωρῶν καθορίζεται ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 70880/1960 ἀποφάσεως τοῦ Υπουργοῦ Ἐργασίας ὡς ἀκολούθως:

1) Ἀπὸ τῆς 1ης Ἰουνίου μέχρι τῆς 15ης Ὀκτωβρίου εἰς 11,30 ὥρας, ἤτοι ἀπὸ 7 π.μ. μέχρι 2 μ.μ. καὶ ἀπὸ 5 μ.μ. μέχρι 9,30 μ.μ.

2) Ἀπὸ 16ης Ὀκτωβρίου μέχρι 31ης Μαΐου εἰς 12 ὥρας, ἤτοι ἀπὸ 7 π.μ. μέχρι 2 μ.μ. καὶ 4 μ.μ. ἕως 9 μ.μ. καὶ

3) Κατὰ τὰς Κυριακὰς καθ' ὅλον τὸ ἔτος ἀπὸ 7 π.μ. ἕως 1 μ.μ.

(Ἐγγρ. ὑπ' ἀριθ. 80414/3660/1968 Υπουργείου Ἐργασίας).

Παροχὴ ἐπιδόματος ὀρόφων:

Συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τῆς ὑπ' ἀριθ. 6/1968 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν ὡς ὀροφοι διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τοῦ ἐπιδόματος ὀρόφων τοῦ θυρωροῦ λογίζονται τὰ ὑπόγεια καὶ ἰσόγεια, ἐφ' ὅσον ἐκμισθοῦνται ὁπωσδήποτε. Κατὰ τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τῆς διατάξεως ταύτης ὡς ἐκμίσθωσις δέον νὰ θεωρηθῇ ἡ κατὰ προορισμὸν των χρῆσις τῶν εἰς τὰ ἰσόγεια καὶ ὑπόγεια χώρων.

Κατ' ἀκολουθίαν, ἐφ' ὅσον εἰς τὸ ὑπόγειον καὶ ἰσόγειον τῆς πολυκατοικίας ὑφίστανται μόνον κοινόχρηστοι χῶροι, πρὸς δὲ τὰ ἐν τῷ ὑπογείῳ καὶ ἰσογείῳ κείμενα καταστήματα καὶ ἀποθῆκαι δὲν ἐξυπηρετοῦνται ὑπὸ τοῦ θυρωροῦ διαθέτοντα ἰδιαιτέραν εἴσοδον, τὸ ὑπόγειον καὶ ἰσόγειον διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τοῦ ἐπιδόματος ὀρόφων δὲν λογίζονται ὡς ὀροφοι.

Τέλος γνωρίζομεν ἡμῖν, ὅτι τὰ ρετιρὲ λογίζεται ὡς ὀροφος, ἐφ' ὅσον κατὰ τὰ προεκτεθέντα ἐκμισθοῦται ὁπωσδήποτε.

Ἐὰν ἐν τούτοις κατὰ τὴν συμφωνίαν τῶν μερῶν (ἤτις ὡς μᾶλλον εὐνοϊκὴ διὰ τὸν θυρωρὸν δὲν ἀπαγορεύεται) διὰ τὸν προσδιορισμὸν τῶν ἀποδοχῶν προσμετροῦνται καὶ τὸ ἰσόγειον καὶ τὸ ὑπόγειον ὡς ὀροφοι, ὁ τοιοῦτος δὲ ὑπολογισμὸς λαμβάνει χώραν ἐπὶ μακρὰν σειρὰν ἐτῶν, ὀφείλομεν, ὅτι ἦρξε διάφορος τρόπος ὑπολογισμοῦ τῶν ἀποδοχῶν τοῦ θυρωροῦ καὶ δὴ ἄνευ συνυπολογισμοῦ τοῦ ὑπογείου καὶ τοῦ ἰσογείου ὡς ὀρόφων, μονομερῶς ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ἐπιχειρούμενος, συνιστᾷ δι' ἀπτικὴν μεταβολὴν τῶν ὅρων τῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ ἐπάγεται τὰ δι' αὐτὴν ὑπὸ τοῦ νόμου προβλεπόμενα ἀποτελέσματα.

Πάντως ὁπωσδήποτε ἀποκλείεται ἡ ἀναζήτησις τῶν καταβληθέντων διὰ τὸ παρελθὸν χρονικὸν διάστημα ποσῶν, δεδομένου ὅτι, καὶ ἂν ἔτι ἡ περὶ καταβολῆς τούτων δικαιοπραξία ὀφείλεται εἰς πλάνην περὶ τὸ ἐφαρμοστέον δίκαιον, αὕτη εἶναι μόνον ἀκυρώσιμος, ἀπαγομένη ἔννομα ἀποτελέσματα, ἐφ' ὅσον δὲν ἐχώρησεν ἀκύρωσις διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως.

(Ἐγγρ. ὑπ' ἀριθ. 76316/3396/1968 Υπουργείου Ἐργασίας).

Ἐργασία θυρωρῶν πολυκατοικιῶν καὶ μεγάρων κατὰ Κυριακὰς καὶ δικαίωμα ἀδείας τούτων:

1) Διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 6/1968 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν ὡρίσθη ἡ Κυριακὴ ὡς ἡμέρα ἀναπαύσεως τῶν θυρωρῶν. Κατ' ἐξαίρεσιν διὰ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως παρεσχέθη δυνατότης ἀπασχολήσεως τούτων κατ' αὐτὴν καὶ παροχῆς ἀναπαύσεως κατ' ἄλλην ἡμέραν κατόπιν συμφωνίας μεταξὺ τοῦ θυρωροῦ καὶ τῆς πλειοψηφίας τῶν ἐνοίκων κατὰ τὰ ὑπὸ τοῦ Κανονισμοῦ τῆς πολυκατοικίας ὁριζόμενα. Ἐντεῦθεν δὲν ἀποκλείεται ἡ ἐφαρμογὴ τῆς παραγράφου 4 τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ Ν.Δ. 748/1966 περὶ παροχῆς συμψηφιστικῶν ἀδειῶν, ἀντὶ τῆς ἑβδομαδιαίας ἀναπαύσεως, ὑπὸ τὸν διὰ τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως ὅμως εἰσαγόμενον ὅρον, ὅτι περὶ τούτου θὰ ὑπάρξῃ συμφωνία μεταξὺ θυρωροῦ καὶ τῆς πλειοψηφίας τῶν ἐνοίκων.

Οἰκόθεν νοεῖται, ὅτι ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ἀπαιτεῖται ἄδεια τῆς ἁρμοδίας Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας.

2) Ὁ θυρωρός, ἀπασχολούμενος κατὰ τὰς Κυ-

ρικάς νομίμως, δικαιούται προσαυξήσεως έξ 75% έπι του 1/25 των κατά την ως άνω διαιτητικήν απόφασιν αποδοχών του. Έάν μέχρι σήμερον καταβάλλεται εις τοῦτον ἡ ἐν λόγῳ προσαύξησις, καίτοι οὗτος δὲν ἀπασχολεῖται κατὰ τὰς Κυριακάς, τὸ οὕτω χορηγούμενον ποσὸν ἀποτελεῖ τμῆμα τῶν κανονικῶν αποδοχῶν καὶ δὲν δύναται εἰς τοῦτο νὰ συμψηφισθῇ ἡ διὰ τὴν ἐξ 75% προσαύξησιν ἀπαίτησίς του, ἥτις θέλει ἀνακύψει, ἐφ' ὅσον οὗτος θὰ ἀπασχολῆται ἐφεξῆς κατὰ τὰς Κυριακάς. Συμψηφισμὸς τῆς μελλούσης ν' ἀνακύψῃ ἀπαιτήσεως πρὸς τὸ ἀπὸ μακροῦ καταβαλλόμενον ποσόν, ὡς ἀνωτέρω, εἶναι δυνατός, ἐφ' ὅσον τοῦτο ἐχορηγήθη παρὰ τοῦ ἐργοδότου ὑπὸ τὴν αἰρεσιν τῆς ἀνακλήσεως ἢ τοῦ συμψηφισμοῦ του ὁποτεδήποτε. Ἄνευ τῆς προϋποθέσεως ταύτης ὁ συμψηφισμὸς θὰ ἀπετέλει μονομερῆ παράβασιν τῶν ὅρων τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἐλαστικὴν διὰ τὸν μισθωτόν, ἀπαγορευομένην τὰ ἀποτελέσματα τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἐκτὸς ἂν ἡ περὶ χορηγήσεως τοῦ ρηθέντος ποσοῦ δικαιοπραξία κατηρτίσθη ἐκ πλάνης περὶ τὸ ἐφαρμοστέον δίκαιον, χωρήσῃ δὲ ἀκύρωσις αὐτῆς διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως.

3) Κατὰ τὴν νομολογίαν ἡ ἐξ 75% προσαύξησις τῶν ἐργασίμων κατὰ τὰς Κυριακὰς δὲν συνυπολογίζεται εἰς τὰς ἀποδοχὰς τῆς ἀδείας καὶ ἐπιδόματα ἀδείας, ἐπειδὴ δὲν περιλαμβάνονται (κατ' ἄρθρον 7 § 3 τοῦ ἀ.ν. 539/1945) εἰς τὸν χρόνον τῆς ἀδείας αἱ Κυριακαὶ καὶ ἐξαιρέσιμοι ἑορταί. Οὐχ ἧττον ὅμως κατ' ἄρθρον 2 § 7 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω νόμου, ταχθέν αἰμινέστεροι ὅροι χορηγήσεως ἀδείων εἰς μισθωτούς, περιεχόμενοι εἰς συλλογικὰς συμβάσεις, δὲν θίγονται ὑπὸ τούτου. Προκειμένου περὶ τῶν θυμωρῶν πολυκατοικιῶν Ἀθηνῶν - Πειραιῶς - Περιχώρων, ὑπὸ τῆς παραγράφου 8 τῆς ἀπὸ 31.12.1938 σχετικῆς συλλογικῆς συμβάσεως, διατηρηθείσης ἐν ἰσχύϊ μέχρι καὶ σήμερον, προβλέπεται, ὅτι ὁ θυμωρός, ἐφ' ὅσον ἔχει τοὐλάχιστον ἑνὸς ἔτους ὑπηρεσίαν πραγματικήν, δικαιοῦται 15θημέρου τοὐλάχιστον συνεχοῦς κατ' ἔτος ἀδείας μετὰ πλήρων ἀποδοχῶν. Ἡ διάταξις αὕτη, ὡς αἰμινεστέρα διὰ τὸν θυμωρόν, κατισχύει τοῦ ἀ.ν. 539/1945. Κατ' ἀκολουθίαν ὁ θυμωρὸς θὰ τύχῃ, διαρκούσης τῆς 15θημέρου ἀδείας του, πλήρων ἀποδοχῶν, ἤτοι πᾶν ὅ,τι θὰ ἐλάμβανεν ἐργαζόμενος κατὰ τὸ αὐτὸ χρονικὸν διάστημα, συνεπῶς δὲ καὶ τῆς ἐξ 75% προσαυξήσεως διὰ τὰς Κυριακάς, ἐφ' ὅσον θὰ ἀπησχολεῖτο κατ' αὐτάς. Τοῦτ' αὐτὸ ἰσχύει καὶ διὰ τὰς ἀποδοχὰς ἐπιδόματος ἀδείας.

(*Ἔγγρ. ὑπ' ἀριθ. 49344/1968 Ὑπουργείου Ἐργασίας*).

Θέματα ἐκ τοῦ ἀ.ν. 539/1945 περὶ ἀδείων μισθωτῶν

1) Κατὰ τὰς συνδεδυασμένας διατάξεις τῶν ἄρθρων 2, 3 καὶ 4 τοῦ ἀ.ν. 539/1945 τὴν ὑπ' αὐτοῦ ὁριζομένην ἄδειαν μετ' ἀποδοχῶν ὑποχρεοῦται ὁ ἐργοδότης νὰ χορηγῇ εἰς τὸν μισθωτὸν ἐντὸς διμήνου ἀπὸ τῆς διατυπώσεως τῆς σχετικῆς αἰτήσεως τούτου καὶ ἐντὸς τοῦ ἰδίου ἡμερολογιακοῦ ἔτους (Πρωτ. Ἀθηνῶν 12389/1965 - Ν.Σ. 564/1952).

Σημειωτέον, ὅτι τὸ τοιοῦτον συνάγεται ἐμμέσως, πλὴν ὅμως σαφῶς, καὶ ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ν.δ. 3755/1957, δυνάμει τοῦ ὁποίου ὁ ζητῶν καὶ μὴ λαβὼν τὴν ἄδειάν του μισθωτὸς δικαιοῦται, ἅμα τῇ λήξει τοῦ ἡμερολογιακοῦ ἔτους, εἰς ὃ ἀναφέρεται ἡ καθυστερηθεῖσα ἄδεια, νὰ ζητήσῃ καὶ νὰ λάβῃ εἰς τὸ διπλάσιον τὰς ἀποδοχὰς τῆς ἀδείας του.

Κατὰ συνέπειαν τῶν ἀνωτέρω δὲν τυγχάνει σύννομος ἡ ὑπὸ τῶν Τραπεζῶν χορήγησις τῶν ἀδειῶν ἀθροιστικῶς ἐντὸς δύο ἡμερολογιακῶν ἐτῶν.

2) Ὡς σαφῶς συνάγεται ἐκ τοῦ συνόλου τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. 539/1945 καὶ δὴ τῶν ἄρθρων 1 καὶ 2 αὐτοῦ, ὁ νόμος οὗτος, ρυθμίζων τὰ τῆς παροχῆς κατ' ἔτος ἀδείας εἰς τοὺς μισθωτούς, οὐδεμίαν διάκρισιν ποιεῖται μεταξὺ μισθωτῶν, συνδεομένων μετὰ τοῦ ἐργοδότου διὰ συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου ἢ ὡρισμένου χρόνου, περιλαμβάνων ἅμα ἀμφοτέρας τὰς περιπτώσεις. Καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν ὡσαύτως, καθ' ἣν οἱ μισθωτοὶ συνδέονται διὰ συνεχῶς καὶ ἀδιαλείπτως ἀνανεουμένων συμβάσεων ὡρισμένου χρόνου, δικαιοῦνται τῆς ἐν λόγῳ ἀδείας, ἐφ' ὅσον πληροῦται ἡ θεμελιώδης προϋπόθεσις τῆς ἐπὶ δωδεκάμηνον συνεχοῦς ἀπασχολήσεως, τοῦ ὡς εἴρηται νόμου ἀποβλέποντος ἀντικειμενικῶς εἰς τὴν πραγμάτωσιν τῶν ὑπ' αὐτοῦ τασσομένων θεμελιωδῶν προϋποθέσεων (Α.Π. 371/1962, Πρωτ. Θεσσαλονίκης 81/1966 καὶ 3154/1962, Πρωτ. Ἀθηνῶν 10090/1963).

Καθ' ἡμᾶς καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν παραμβάλλεται μεταξὺ τῶν συνεχῶς ἀνανεουμένων συμβάσεων ὡρισμένου χρόνου ἐν ἐλάχιστον χρονικὸν διάστημα 1 - 2 ἡμερῶν, ὁ οὕτως ἀπασχολούμενος μισθωτὸς θὰ τύχῃ ἀδείας, καθ' ὅσον, ἐν τῇ προκειμένῃ περιπτώσει, ἐναντία λύσις θὰ ὡδήγει οὐσιαστικῶς εἰς καταστρατήγησιν τῶν διατάξεων τοῦ νόμου.

3) Δυνάμει τῶν διατάξεων τῆς παραγράφου 6 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ἀ.ν. 539/1945 ὁ χρόνος τῆς στρατεύσεως θεωρεῖται ὡς χρόνος ἀπασχολήσεως κατὰ πλάσμα δικαίου.

Ἐπ' αὐτοῦ ἀλλωστε ὁρίσταται καὶ νεωτέρα διάταξις, ἤτοι ἡ τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ νόμου 2054/1952,

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΟΙ ΝΟΜΟΙ

491/1968 ΑΝΑΓΚ. ΝΟΜΟΣ

Περί ἐλέγχου τῆς νομιμεφροσύνης τῶν ὑπὸ τῶν Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν, Ν.Π.Δ.Δ. κλπ. προσλαμβανομένων ἡμερομισθίων ἐργατῶν καὶ τεχνιτῶν.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 177 τῆς 9 Αὐγούστου 1968)

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον μόνον

1) Διὰ τοὺς παρὰ τῶν Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν καὶ λοιπῶν ἐν παραγράφῳ 1 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ Δ.ν. 516/1948 «περὶ ἐλέγχου νομιμεφροσύνης τῶν δημοσίων κλπ. ὑπαλλήλων καὶ ὑπηρετῶν» ἀπαριθμουμένων Ὑπηρεσιῶν, Ὀργανισμῶν κλπ. προσλαμβανομένους ἡμερομισθίους ἐργάτας καὶ τεχνίτας πρὸς κάλυψιν ὑπηρεσιακῶν ἀναγκῶν, διὰ χρονικὸν διάστημα μέχρις ἑξήκοντα ἡμερῶν, δὲν ἀπαιτεῖται ἡ Ἔκδοσις τῆς ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ Δ.ν. 516/1948, ὡς οὗτος, τροποποιηθείς, ἰσχύει, προβλεπομένης ἀποφάσεως τῶν ἁρμοδίων Συμβουλίων Νομιμεφροσύνης.

2) Αἱ παρὰ τῶν Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν καὶ τῶν λοιπῶν ἐν παραγράφῳ 1 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ Δ.ν. 516/1948 γενόμεναι μέχρι τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου πάσης φύσεως προσλήψεις, κατὰ παρέκκλισιν τῶν διατάξεων τοῦ Δ.ν. 516/1948, ὡς οὗτος, τροποποιηθείς, ἰσχύει, νομιμοποιοῦνται.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 8 Αὐγούστου 1968

—

503/1968 ΑΝΑΓΚ. ΝΟΜΟΣ

Περὶ ἐνσωματώσεως θέσεων ὑπαλλήλων Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν καὶ ἄλλων διατάξεων.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 184 τῆς 22 Αὐγούστου 1968)

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον 1

Ἐπὶ μίαν τριετίαν ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως ἰσχύος τοῦ παρόντος ἅπασαι αἱ θέσεις ὑπαλλήλων Κεντρικῶν Ὑπηρεσιῶν Ὑπουργείων καὶ λοιπῶν Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν, ὡς καὶ Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, καὶ αἱ θέσεις Περιφερειακῶν Ὑπηρεσιῶν ἁρμοδιότητος τοῦ ἰδίου Ὑπουργείου ἢ Ὑπηρεσίας ἢ Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου ἐνσωματοῦνται κατὰ κλάδους.

Ἄρθρον 2

Εἰς τὸ ἄρθρον 94 τοῦ νόμου 1811/1951, ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη, προστίθεται παράγραφος 8, ἔχουσα οὕτω:

«Ἐπιτρέπεται ἐπὶ μίαν τριετίαν ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως ἰσχύος τοῦ παρόντος ἡ μετάθεσις πάσης φύσεως ὑπαλλήλων Κεντρικῶν Ὑπηρεσιῶν Ὑπουργείων καὶ λοιπῶν Κεντρικῶν Ὑπηρεσιῶν, ὡς καὶ ὑπαλλήλων Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, εἰς Περιφερειακὰς Ὑπηρεσίας οἱασδήποτε περιοχῆς καὶ ἀνάπαλιν, δι' ὑπηρεσιακὰς ἀνάγκας».

Ἄρθρον 3

Αἱ λεπτομέρειαι ἐφαρμογῆς τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 1 καὶ 2 τοῦ παρόντος ρυθμίζονται διὰ Δ.Δ., ἐκδιδομένων τῇ προτάσει τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ καὶ τοῦ Ὑπουργοῦ Προεδρίας Κυβερ-

---

ὡς αὕτη αὐθεντικῶς ἑρμηνεύθη διὰ τῆς παραγράφου 7 τοῦ ἄρθρου 34 τοῦ ν.Δ. 2961/1954, δι' οὗ ὁρίζεται, ὅτι ἡ ἐν τῷ στρατῷ ὑπηρεσία τῶν μισθωτῶν ἐν γένει λογίζεται ὡς χρόνος πραγματικῆς ἐργασίας παρὰ τῷ παρ' ὃ ὑπηρέτουν πρὸ τῆς στρατεύσεως των ἐργοδότῃ ὡς πρὸς τὰ ἀνήκοντα τοῦ τελευταίου τούτου δικαιώματα τοῦ μισθωτοῦ.

Κατὰ συνέπειαν τῶν ἀνωτέρω οἱ ἀποστρατευόμενοι καὶ ἐπανερχόμενοι εἰς τὴν ὑπηρεσίαν των δικαιοῦνται νὰ ζητήσωσι τὴν ἄδειαν τοῦ ἔτους τῆς ἐπαναπροσλήψεώς των, ἔστω καὶ ἐὰν ἡ ἀποστράτευσίς των πραγματοποιηθῇ κατὰ τὰς τελευταίας ἡμέρας τοῦ ἔτους αὐτοῦ (Πρωτοδίκου Θεσσαλονίκης 54/1955).

Ἑπομένως ὁ ἰσχυρισμὸς τῆς Τραπέζης περὶ μὴ χορηγήσεως ἀδείας εἰς τοὺς λαβόντας κατὰ τὸ ἔτος τῆς ἐπαναπροσλήψεώς των ἄδειαν ἴσην ἢ μεγαλυτέραν τῆς δικαιουμένης ὑπὸ τούτων εἰς τὸν στρατὸν εἶναι νόμῳ ἀβάσιμος καὶ ἀντιστρατεύεται πρὸς ῥητὰς διατάξεις δημοσίας τάξεως.

(Ἔγγρ. ὑπ' ἀριθ. 58804/1968 Ὑπουργείου Ἐργασίας).

νήσεως.

Άρθρον 4

Η ισχύς του παρόντος αναγκαστικού νόμου άρχεται από της δημοσιεύσεώς του εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 17 Αυγούστου 1968

—

504/1968 ΑΝΑΓΚ. ΝΟΜΟΣ

Περί αντικαταστάσεως του άρθρου 28 του β.δ. 8/13 Νοεμβρίου 1918 «περί κώδικος των νόμων περί δικών και δικηγόρων του Δημοσίου και περί Νομικού Συμβουλίου» (άρθρον 2 νόμου ΧΛ/1877).

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 184 της 22 Αυγούστου 1968)

Προτάσει του Ημετέρου Υπουργικού Συμβουλίου, αποφασίσαμεν και διατάσσομεν:

Άρθρον 1

Το άρθρον 28 του β.δ. της 8/13 Νοεμβρίου 1918 «περί κώδικος των νόμων περί δικών και δικηγόρων του Δημοσίου και περί του Νομικού Συμβουλίου» αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«Άρθρον 28

Αι των δημοσίων υπαλλήλων και υπηρετών και των στρατιωτικών εν γένει προσωπικαί αγωγαί κατά του Δημοσίου ένεκεν απολύσεως, καθυστερήσεως μισθών και άλλων αποδοχών ή παραβάσεως των περί προϋβιασμού ή καταστάσεως των αξιωματικών του στρατού της ξηράς, του αέρος και της θαλάσσης νόμων παραγράφονται μετά διετίαν, αφ' ης το πρώτον εγεννήθη το προς αγωγήν δικαίωμα, πλην εάν η απαίτησις αναγνωρισθή παρά του Δημοσίου, οπότε παραγράφονται μετά πενταετίαν από της αναγνωρίσεως, κατά τας διατάξεις των άρθρων 69 και 70 του περί Δημοσίου Λογιστικού νόμου. Τα αυτά ισχύουσιν επί αγωγών προερχομένων εκ των περί καταδώξεως της ληστείας νόμων».

Η ισχύς του παρόντος άρχεται από της δημοσιεύσεώς του εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 17 Αυγούστου 1968

—

ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

533/1968 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί επεκτάσεως της νομοθεσίας του Ταμείου Ασφαλίσεως Εμπόρων εις άπασαν την Δωδεκάνησον.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 177 της 9 Αυγούστου 1968)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις του άρθρου 15 § 3 του από 9/15 Μαΐου 1947 β.δ. «περί προσωρινής διοικήσεως στρατιωτικώς κατεχομένων και προσαρτωμένων χωρών». 2) Την διά της υπ' αριθ. 8121/12.2.1968 αναφοράς του Ταμείου Ασφαλίσεως Εμπόρων υποβληθείσαν τω Υπουργείω Εργασίας πρότασιν του Διοικητικού Συμβουλίου αυτού περί επεκτάσεως της Νομοθεσίας του Ταμείου εις άπασαν την Δωδεκάνησον. 3) Την υπ' αριθ. 321/1968 γνωμοδότησιν του Συμβουλίου Επικρατείας, προτάσει του Ημετέρου Υπουργικού Συμβουλίου, αποφασίσαμεν και διατάσσομεν:

Άρθρον μόνον

1) Από 1ης Ιουλίου 1968 επεκτείνεται εφ' απάντων των Δωδεκανήσων άπασα η διέπουσα το Ταμείον Ασφαλίσεως Εμπόρων νομοθεσία αμφοτέρων των Κλάδων Ασφαλίσεως (Συντάξεως και Ασθενείας).

2) Διά τα δυνάμει των διατάξεων του παρόντος άρθρου υποχρεωτικώς ασφαλιζόμενα εις το Ταμείον Ασφαλίσεως Εμπόρων πρόσωπα και κατ' εξαίρεσιν των εν παραγράφω 4 του άρθρου 3 του β.δ. 47/1964 οριζομένων ο εν τη περιοχή της Δωδεκανήσου χρόνος πραγματικής απασχολήσεως εις επαγγέλματα του άρθρου 1 του β.δ. 47/1964 κατά το από της ενσωματώσεως της εις την Ελληνικήν Επικράτειαν (ήτοι από 28.10.1947) και μέχρι της 30.6.1968 χρονικόν διάστημα δύναται να αναγνωρίζεται, εν όλω ή εν μέρει, λογιζομένως ως χρόνος πραγματικής παρά τω Ταμείω Ασφαλίσεως Εμπόρων ασφαλίσεως δι' αποφάσεως του Διοικητικού Συμβουλίου τη αιτήσει του ησφαλισμένου, υπαλλομένη εντός ανατρεπτικής προθεσμίας ενός έτους από της 1.7.1968.

3) Ο κατά την προηγουμένην παράγραφον αναγνωριζόμενος χρόνος υπολογίζεται υποχρεωτικώς κατά τον διακανονισμόν της συντάξεως, ως διανυθείς εις την Α' ασφαλιστικήν κατηγορίαν και ως τοιούτος εξαγοράζεται διά της καταβολής δι' έκαστον αναγνωριζόμενον μήνα εισφοράς ίσης προς την μηνιαίαν εισφοράν της Α' ασφαλιστικής κατηγορίας, την ισχύουσαν κατά τον χρό-

νου ἐποβολῆς τῆς αἰτήσεως.

Τὸ οὕτω ὑπολογιζόμενον ποσὸν ἐξαγορᾶς δύναται νὰ ἐξοφληθῇ καὶ εἰς μηνιαίας δόσεις, καθοριζομένας διὰ τῆς ἐγκρινούσης τὴν ἀναγνώρισιν ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου οὐχὶ πάντως περισσοτέρας τῶν 36, τῆς πρώτης τούτων καταβλητέας ἐντὸς τοῦ ἑπομένου μηνὸς ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τοῦ σχετικοῦ λογαριασμοῦ.

Κατὰ τὴν ἐξόφλησιν διὰ μηνιαίων δόσεων, ἐν περιπτώσει ἀναπροσαρμογῆς τοῦ ποσοῦ τῆς μηνιαίας εἰσφορᾶς τῆς Α' ἀσφαλιστικῆς κατηγορίας τὸ ποσὸν τῶν μὴ καταβληθεισῶν δόσεων τῶν ἀναγομένων εἰς τὸν μετὰ τὴν ἀναπροσαρμογὴν χρόνον ἀναπροσαρμόζεται ἀναλόγως.

Αἱ καθυστεροῦμεναι δόσεις πέραν τοῦ μηνός, καθ' ἣν τυγχάνουν ἀπαιτηταί, ὑπάγονται εἰς τὰς ἐπιβαρύνσεις τοῦ ἄρθρου 86 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου. Καθυστέρησις καταβολῆς 6 δόσεων, συνεχῶν ἢ οὔ, συνεπάγεται ἀπώλειαν τοῦ δικαιώματος ἀναγνωρίσεως ὁλοκλήρου τοῦ ὑπολοίπου τοῦ ἀναγνωρισθέντος χρόνου.

4. α) Αἱ περὶ παροχῶν διατάξεις τοῦ Κλάδου Συντάξεως τοῦ Ταμείου ἐφαρμόζονται καὶ διὰ τὰ πρόσωπα τοῦ παρόντος ἄρθρου, ἐφ' ὅσον ἡ ἀσφαλιστικὴ αὐτῶν περίπτωσις (διακοπὴ ἐπαγγέλματος λόγῳ γήρατος ἢ θανάτου ἢ ἀναπηρίας) πραγματοποιηθῇ μετὰ παρέλευσιν πενταετίας ἀπὸ τῆς ὑπαγωγῆς των εἰς τὴν ἀσφάλισιν ὑπὸ τὴν ἀπαραίτητον προϋπόθεσιν τῆς ἐξοφλήσεως ὑπὸ τοῦ ἠσφαλισμένου ἢ τῶν δικαιοδόχων του πάσης πρὸς τὸ Ταμεῖον ὀφειλῆς ἐξ εἰσφορῶν ἢ ἄλλης αἰτίας δι' ἀμφοτέρους τοὺς Κλάδους Ἀσφαλίσεως.

Ἐπὶ περιπτώσεων θανάτου ἢ ἀναπηρίας ἐντὸς τῆς κατὰ τὰ ἄνω πενταετίας ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 92α τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου περὶ «ἐφ' ἅπαξ παροχῆς».

β) Ἡ ἐν παραγράφῳ 2 τοῦ ἄρθρου 21 τοῦ προστεθέντος διὰ τοῦ ἀ.ν. 35/1967 μετὰ τὸ ἄρθρον 20 τοῦ ἀ.ν. 56/1961 «περὶ συστάσεως παρὰ τῷ Ταμείῳ Ἀσφαλίσεως Ἐμπόρων Εἰδικοῦ Κλάδου Ὑγειονομικῆς περιθάλψεως» προβλεπομένη ἐφ' ἅπαξ εἰσφορὰ ὑπὲρ τοῦ Ε.Κ.Υ.Π. διὰ τὴν ταυτόχρονον ἔναρξιν παροχῆς νοσοκομειακῆς περιθάλψεως εἰς τοὺς κατὰ τὴν 1.7.1968 ἠσφαλισμένους ἢ ὑπαγομένους εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἐμπόρων τῆς περιφερείας Δωδεκανήσου ὁρίζεται εἰς δραχμὰς 450.

Εἰς τὸν ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 27 Ἰουλίου 1968

—

ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

630/1968 Ἀπόφ. Ἐθνικοῦ Συμβουλίου Οἰκονομικῆς Πολιτικῆς

Περὶ ὑπαγωγῆς εἰς τὴν ρύθμισιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 11/5.6.1967 ἀποφάσεως τοῦ Ε.Σ.Ο.Π. καθυστερουμένων ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 183 τῆς 20 Αὐγούστου 1968)

Λαβὼν ὑπ' ὄψιν:

α) Τὴν ἀνάγκην ἐπιβοηθήσεως Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς ἁρμοδιότητος τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας διὰ τὴν εἰσπραξιν τῶν ἐσόδων των ἐξ ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν. β) Σχετικὴν εἰσήγησιν τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἀποφασίζει:

1) Ὀφειλέται καθυστερουμένων ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν πρὸς Ὀργανισμοὺς Κοινωνικῆς Πολιτικῆς ἁρμοδιότητος τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, περὶ ὧν ἡ ὑπ' ἀριθ. 11/5.6.1967 ἀπόφασις τοῦ Ε.Σ.Ο.Π., μὴ ὑπαχθέντες εἰς τὴν κατὰ τὴν ἐν λόγῳ ἀπόφασιν ρύθμισιν τῆς τμηματικῆς ἐξοφλήσεως τῶν περὶ ὧν αὕτη ὀφειλῶν των ἢ ἀπολέσαντες τὴν τοιαύτην εὐχέρειαν, δύνανται, τῇ αἰτήσει των, ὑποβαλλομένῃ μέχρι 30 Σεπτεμβρίου 1968, νὰ ἐξοφλήσωσιν εἰς 32 ἰσοπόσους μηνιαίας δόσεις, τῆς πρώτης καταβλητέας ἐντὸς τοῦ μηνὸς Ὀκτωβρίου 1968, τὸ ποσόν, ὅπερ ἀντιπροσωπεύουν αἱ κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 11/1967 ἀπόφασιν τοῦ Ε.Σ.Ο.Π. δόσεις, αἱ ἀναγόμεναι εἰς τοὺς μῆνας ἀπὸ 1.10.1968 καὶ ἑξῆς, μετὰ τοῦ ποσοῦ τῶν καθυστερουμένων εἰσφορῶν τῶν ἀναγομένων εἰς τὸ ἀπὸ 1.4.1967 ἕως 30.4.1968 χρονικὸν διάστημα, προσηυξημένων διὰ τοῦ κατὰ τὰς κειμένας διατάξεις προσθέτου τέλους.

2) Ἡ κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον εὐχέρεια παρέχεται ἐπὶ τὸν ὅρον τῆς καταβολῆς τὸ ὁφειλόμενον μέχρι τῆς 30ῆς Σεπτεμβρίου 1968, συμπεριλαμβανομένης:

α) Τῶν κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 11/5.6.1967 ἀπόφασιν Ε.Σ.Ο.Π. καταβλητέων δόσεων, τῶν ἀναγομένων εἰς τοὺς μῆνας μέχρι 30.9.1968, ἄνευ ἐπιβαρύνσεώς τινος.

β) Τῶν τρεχουσῶν εἰσφορῶν τῶν ἀναγομένων εἰς τὸ ἀπὸ 1.5.1968 καὶ ἐντεῦθεν χρονικὸν διάστημα, προσηυξημένων διὰ τοῦ κατὰ τὰς κει-

μένης διατάξεις προσθέτου τέλους καὶ

3) Αἱ διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τῆς ὑπ' ἀριθ. 111/1968 ἀποφάσεως τοῦ Ε.Σ.Ο.Π. ἔχουσιν ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ καθυστερήσεως δόσεως ἐκ τῶν προβλεπομένων ὑπὸ τῆς παραγράφου 1 τῆς παρούσης.

4) Πρακτέον περὶ ὀφειλῶν ἐπιχθησῶν εἰς τὴν ρύθμισιν τῆς Π.Τ.Σ. 83/1967, ὡς καὶ περὶ ὀφειλῶν ἐπιχθησῶν ἢ ἐπιχθησομένων, δυνάμει τῆς παρούσης, εἰς τὴν ρύθμισιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 11/5.6.1967 ἀποφάσεως τοῦ Ε.Σ.Ο.Π., ἐχουσιν ἐφαρμογὴν καὶ αἱ κείμεναι περὶ ἀναστολῶν διατάξεις.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 16 Αὐγούστου 1968

—

97209.4563 1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ δημοσιεύσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως τῆς ἀπὸ 10.7.1968 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας «περὶ καθορισμοῦ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ, ἐξαιρέσει τοῦ νοσηλευτικοῦ τοιούτου».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 360 τῆς 30 Ἰουλίου 1968)

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 239/1934, ὡς ἐτροποποιήθησαν καὶ συνεπληρώθησαν μεταγενεστέρως ἰδίως τοῦ ν.δ. 3755/1957, ἀποφαίζομεν :

Ὅπως δημοσιευθῇ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως (τεῦχος Β') ἡ ἐν θέματι συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας, κατατεθεῖσα ἡμῖν τὴν 10.7.1968, συνταχθέντος πρὸς τοῦτο τοῦ ὑπ' ἀριθ. 920/1968 πρακτικοῦ καταθέσεως, ἧτις ἔχει ὡς ἀκολούθως :

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας

Συμβαλλόμενοι :

Ἑλληνικὸς Ἐρυθρὸς Σταυρός.

Σύλλογος Διοικητικῶν Ὑπαλλήλων Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ.

Σωματεῖον Κατωτέρου Προσωπικοῦ Νοσοκομείων.

Σύλλογος Ἐργατοϋπαλλήλων Σταθμοῦ Πρώτων Βοηθειῶν Ε.Ε.Σ.

Σύνδεσμος Ἐργατῶν καὶ Ὑπαλλήλων Ε.Ε.Σ. Θεσσαλονίκης.

Ἐν Ἀθήναις σήμερον τὴν 10ην Ἰουλίου 1968 μεταξὺ τῶν συμβαλλομένων ἀφ' ἑνὸς τοῦ Κωνσταντίνου Γεωργίου Γεωργακοπούλου, κατοίκου Ψυχικοῦ Ἀθηνῶν, ὁδὸς Ταϋγέτου ἀριθ. 4, προέδρου τοῦ Κεντρικοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ ἐν Ἀθήναις ἑδρεύοντος σωματείου - συλλόγου ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Ἑλληνικὸς Ἐρυθρὸς Σταυρὸς» (Ε.Ε.Σ.), ἐνεργοῦντος ἐξ ὀνόματος καὶ διὰ λογαριασμὸν τοῦ Ε.Ε.Σ. συμφώνως πρὸς τὸ Καταστατικόν του καὶ κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ Κεντρικοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου Ε.Ε.Σ., ληφθείσης κατὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς 3ης Ἰουλίου 1968, καὶ ἀφ' ἑτέρου: 1) τοῦ Γεωργίου Βάλκα, ὑπαλλήλου Ε.Ε.Σ., κατοίκου Ἀθηνῶν, ὁδὸς Πρατίνου ἀριθ. 34, προέδρου τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ ἐν Ἀθήναις, ὁδὸς Ἀλκιβιάδου ἀριθ. 4, ἑδρεύοντος σωματείου ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Σύλλογος Διοικητικῶν Ὑπαλλήλων Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ», ἐνεργοῦντος ἐξ ὀνόματος καὶ διὰ λογαριασμὸν τοῦ συλλόγου τούτου καὶ κατόπιν ἐγκρίσεως τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως αὐτοῦ καὶ σχετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως παρασχεθείσης ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου του, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν ἀπὸ 4ης Φεβρουαρίου 1968 καὶ 11ης Μαρτίου 1968 ἐν ἀντιγράφῳ συνημμένων πρακτικῶν, 2) Τοῦ Κωνσταντίνου Μαυράκη, ὑπαλλήλου Ε.Ε.Σ., κατοίκου Νέου Ψυχικοῦ Ἀθηνῶν, ὁδὸς Μυστικίδου ἀριθ. 16, προέδρου τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ ἐν Ἀθήναις, ὁδὸς Μάρνη ἀριθ. 50, ἑδρεύοντος «Σωματείου τοῦ Κατωτέρου Προσωπικοῦ Νοσοκομείων Ε.Ε.Σ.», ἐνεργοῦντος ἐξ ὀνόματος καὶ διὰ λογαριασμὸν τοῦ σωματείου τούτου καὶ κατόπιν ἐγκρίσεως τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως αὐτοῦ καὶ σχετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως παρασχεθείσης ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου του, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν ἀπὸ 15.2.1968 καὶ 26 Ἰουνίου 1968 ἐν ἀντιγράφῳ συνημμένων πρακτικῶν. 3) Τοῦ Στεφάνου Χρυσοβιτσιάνου, κατοίκου Χαϊδαρίου Ἀθηνῶν, ὁδὸς Καλοκοτρώνη ἀριθ. 20, προέδρου τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ ἐν Ἀθήναις, ἐδὸς Μάρνη ἀριθ. 50, ἑδρεύοντος συλλόγου ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Σύλλογος Ἐργατοϋπαλλήλων Σταθμοῦ Πρώτων Βοηθειῶν Ε.Ε.Σ.», ἐνεργοῦντος ἐξ ὀνόματος καὶ διὰ λογαριασμὸν τοῦ συλλόγου τούτου καὶ κατόπιν ἐγκρίσεως τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως αὐτοῦ καὶ σχετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως παρασχεθείσης ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου του, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν ἀπὸ 1.7.1968 καὶ 5 Ἰουλίου 1968 ἐν ἀντιγράφῳ συνημμένων πρακτικῶν. 4) Τοῦ Γεωργίου Μανούσου, ὑπαλλήλου Ε.Ε.Σ., κατοίκου Θεσσαλονίκης, ὁδὸς Ἀρμενοπούλου ἀριθ. 13, προέδρου τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ ἐν Θεσσαλονίκῃ, ὁδὸς Ναυάρχου Κουντουριώτου ἀριθ. 22, ἑδρεύον-

τος σωματείου ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Σύνδεσμος Ἐργατῶν καὶ Ὑπαλλήλων Ε.Ε.Σ. Θεσσαλονίκης», ἐνεργοῦντος ἐξ ὀνόματος καὶ διὰ λογαριασμὸν τοῦ σωματείου τούτου καὶ κατόπιν ἐγκρίσεως τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως αὐτοῦ καὶ σχετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως, παρασχεθείσης ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου του, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν ἀπὸ 28.6.1968 καὶ 7 Ἰουλίου 1968 ἐν ἀντιγράφῳ συνταγμένων πρακτικῶν, συνεφωνήθησαν καὶ ἐγένοντο ἀποδεκτὰ τὰ ἀκόλουθα:

Οἱ συμβαλλόμενοι καταρτίζουν τὴν παροῦσαν συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας συμφώνως τῷ νόμῳ 3239, εἰς τὰς διατάξεις τῆς ὁποίας ὑπάγεται τὸ σύνολον τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ, ἐξαιρέσει τοῦ νοσηλευτικοῦ ἐν γένει τοιούτου.

Διὰ τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας καθορίζονται οἱ ὧραι ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐν αὐτῇ περιλαμβανομένων μισθωτῶν ὡς ἀκολούθως:

1) Ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης οἱ βασικοὶ μηνιαῖοι μισθοὶ τοῦ ἐν γένει προσωπικοῦ τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ Κέντρου καὶ Ἐπαρχιῶν καθορίζονται κατὰ κλιμάκια ὡς κατωτέρω:

	Δραχμαί
Κλιμάκιον 1ον	5.500
Κλιμάκιον 2ον	5.000
Κλιμάκιον 3ον	4.500
Κλιμάκιον 4ον	3.800
Κλιμάκιον 5ον	3.200
Κλιμάκιον 6ον	2.950
Κλιμάκιον 7ον	2.750
Κλιμάκιον 8ον	2.550
Κλιμάκιον 9ον	2.350
Κλιμάκιον 10ον	2.000
Κλιμάκιον 11ον	1.800

2) Τὰ κλιμάκια 10ον καὶ 11ον ἰσχύουσι διὰ τοὺς: α) Μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 18ου ἔτους τῆς ἡλικίας των προσλαμβανομένους ἐπὶ μισθῷ 11ου κλιμακίου. β) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 18ου ἔτους τῆς ἡλικίας των καὶ μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 20οῦ ἔτους προσλαμβάνονται ἐπὶ μισθῷ 10ου κλιμακίου.

3) Τὸ προσωπικὸν τῶν Γραφείων ἐν γένει, ἐφ' ὅσον κέκτηται ἀπολυτήριον Γυμνασίου ἢ ἰσοτίμου ἀναγνωρισμένης Σχολῆς, οἱ φυσιοθεραπευταί, οἱ διαιτολόγοι, ὡς καὶ οἱ βοηθοὶ ἐργαστηρίων καὶ φαρμακείων προσλαμβάνονται ἐπὶ μισθῷ 9ου κλιμακίου, προαγόμενοι ἀνὰ τριετίαν ἐνδοκίμου ὑπηρεσίας μέχρι τοῦ μισθοῦ τοῦ 6ου κλιμακίου, εἶτα δὲ ἀνὰ τετραετίαν μέχρι τοῦ μισθοῦ τοῦ 4ου κλιμακίου. Οἱ ἤδη ὑπηρετοῦντες θεωροῦνται ὅτι κέκτηνται τὰ ἀνωτέρω προσόντα.

4) Πτυχιοῦχοι Ἀνωτάτων Σχολῶν προσλαμβάνονται ἐπὶ μισθῷ 7ου κλιμακίου, προαγόμενοι ἀνὰ τριετίαν ἐνδοκίμου ὑπηρεσίας μέχρι καὶ τοῦ μισθοῦ τοῦ 4ου κλιμακίου.

Εἰς τοὺς ἀνωτέρους τοῦ 4ου κλιμακίου μισθοὺς προάγονται μετ' ἐνδόκιμον ὑπηρεσίαν μόνον οἱ ἔχοντες πτυχίον Ἀνωτάτης Σχολῆς, Παιδαγωγικῆς Ἀκαδημίας, Σχολῆς νοσοκόμων τριετοῦς φοιτήσεως ἢ προϋπηρεσίαν παρὰ τῷ Δημοσίῳ ἢ Ν.Π.Δ.Δ. ἢ παρ' ἀναγνωρισμένῃ Τραπέζῃ, ἔνθα κατὰ τοὺς διέποντας τὴν προϋπηρεσίαν των νόμους ἢ κανονισμοὺς ἠδύναντο νὰ προαχθῶσι περαιτέρω εἰς βαθμὸν ἀνώτερον τοῦ ἀντιστοιχοῦντος εἰς τὸ κλιμάκιον τοῦτο. Ἅπασαι αἱ προαγωγαὶ αὗται ἐναπόκεινται πάντοτε εἰς τὴν κρίσιν, διὰ μὲν τοῦ 5ου κλιμακίου, τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 9 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ε.Ε.Σ. Ἐκτελεστικῆς Ἐπιτροπῆς, διὰ τὰ ἀνώτερα δὲ κλιμάκια, τῆς τοῦ Κεντρικοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ε.Ε.Σ., μετ' ἀδέσμευτον ἐκτίμησιν τῶν ὑπηρεσιακῶν ἀναγκῶν. Εἰς τοὺς ἐκ τῶν ἀνωτέρω παραμένοντας εἰς τὸ αὐτὸ κλιμάκιον πέραν τῆς τριετίας χορηγεῖται προσαύξησις ἐκ 10% ἐπὶ τοῦ βασικοῦ μισθοῦ των δι' ἑκάστην τριετίαν καὶ μέχρι 4 τριετιῶν. Εἰς περίπτωσιν προαγωγῆς των αἱ πέραν τοῦ νέου βασικοῦ μισθοῦ ἀποδοχαὶ λόγῳ προσαυξήσεως τριετιῶν ἐξακολουθοῦν νὰ καταβάλλωνται. Ὁ ὑπολογισμὸς τῶν τριετιῶν ἄρχεται πάντοτε ἀπὸ τῆς τελευταίας προαγωγῆς, ἡ δὲ προσαύξησις αὕτη οὐδέποτε δύναται νὰ ὑπερβῇ τὸ 40% τοῦ ἑκάστοτε βασικοῦ μισθοῦ.

5) Αἱ δακτυλογράφοι προσλαμβάνονται ἐπὶ μισθῷ 9ου κλιμακίου, προαγόμεναι ἀνὰ τριετίαν ἐνδοκίμου ὑπηρεσίας μέχρι τοῦ μισθοῦ καὶ τοῦ 6ου κλιμακίου καὶ εἶτα ἀνὰ τετραετίαν μέχρι καὶ τοῦ 4ου κλιμακίου.

6) Τηλεφωνηταὶ προσλαμβάνονται οἱ ἔχοντες τοὐλάχιστον ἐνδεικτικὸν τῆς 4ης τάξεως ἑξατάξιου Γυμνασίου ἢ ἰσοτίμου Σχολῆς ἐπὶ μισθῷ 9ου κλιμακίου, προαγόμενοι μέχρι καὶ τοῦ μισθοῦ τοῦ 7ου κλιμακίου ἀνὰ τριετίαν. Οὗτοι δὲν δύνανται νὰ ὑπερβοῦν τὸν μισθὸν τοῦ 6ου κλιμακίου, εἰς ὃν προάγονται μετὰ τετραετίαν ἐνδόκιμου ὑπηρεσίας. Ἀπὸ τοῦ κλιμακίου τούτου καὶ ἐφ' ὅσον κέκτηνται ἀπολυτήριον Γυμνασίου καὶ κρίνεται ἡ ὑπηρεσία αὐτῶν ὡς ἐνδοκιμος δύνανται νὰ προαχθοῦν μετὰ τετραετίαν

μέχρι καὶ τοῦ μισθοῦ τοῦ 5ου κλιμακίου. Δύναται ἐπίσης ἡ Διοίκησις τοῦ Ε.Ε.Σ. διὰ τοὺς ὡς ἄνω ἐκτιμένους ἀπολυτήριον Γυμνασίου νὰ ἀποφασίσῃ τὴν μετάταξιν τούτων εἰς ἄλλην ἀνάλογον ὑπηρεσίαν. Οἱ ἤδη ὑπηρετοῦντες θεωροῦνται ὅτι κέκτηνται τὰ ἀνωτέρω προσόντα.

7) Τὸ βοηθητικὸν προσωπικὸν τῶν Διοικητικῶν Ὑπηρεσιῶν, ἤτοι: Κλητῆρες, ὁδηγοὶ ἀνελκυστῆρος, θεωροί, φύλακες, νυκτοφύλακες κλπ., ἐφ' ὅσον κέκτηνται τοὐλάχιστον ἀπολυτήριον Δημοτικοῦ Σχολείου προσλαμβάνονται ἐπὶ μισθῷ 5ου κλιμακίου, προαγόμενοι ἀνὰ τριετίαν εἰς τὰ ἀνώτερα κλιμάκια μέχρι καὶ τοῦ 7ου.

8) Τραπεζιτοφορεῖς προσλαμβάνονται οἱ ἔχοντες τοὐλάχιστον ἀπολυτήριον Δημοτικοῦ Σχολείου καὶ ἄτυχοι τῆς Σχολῆς Σαμαρειτῶν ἐπὶ μισθῷ 5ου κλιμακίου, προαγόμενοι ἀνὰ τριετίαν εὐδοκίμου ὑπηρεσίας μέχρι τοῦ μισθοῦ τοῦ 7ου κλιμακίου, εἶτα δὲ ἀνὰ τετραετίαν μέχρι τοῦ μισθοῦ καὶ τοῦ 5ου κλιμακίου. Οἱ ἤδη ὑπηρετοῦντες θεωροῦνται, ὅτι κέκτηνται τὰ ἀνωτέρω προσόντα.

9) Εἰς τοὺς ἐξαντλήσαντας τὴν μισθολογικὴν προαγωγὴν των χορηγεῖται προσαύξησις 10% ἐπὶ τοῦ βασικοῦ μισθοῦ των δι' ἑκάστην τριετίαν μέχρι 4 τριετιῶν. Εἰς οὐδεμίαν περίπτωσιν ἡ προσαύξησις αὕτη δύναται νὰ ὑπερβῇ τὸ 40% τοῦ βασικοῦ μισθοῦ.

10) Οἱ ἀνωτέρω βασικοὶ μισθοὶ προσαυξάνονται λόγῳ πολυετοῦς ὑπηρεσίας ὡς ἀκολούθως:

α) 10% ἐπὶ συμπληρώσει 10ετοῦς ὑπηρεσίας
β) 14% ἐπὶ συμπληρώσει 15ετοῦς ὑπηρεσίας
γ) 18% ἐπὶ συμπληρώσει 20ετοῦς ὑπηρεσίας
δ) 22% ἐπὶ συμπληρώσει 25ετοῦς ὑπηρεσίας
ε) 26% ἐπὶ συμπληρώσει 30ετοῦς ὑπηρεσίας

Ἤτοι ἡ πρώτη προσαύξησις (10%) αὐξάνεται κατὰ 4% εἰς ἑκάστην τῶν ἀνωτέρω β' - ε' περιπτώσεων.

11) Ὁδηγοὶ αὐτοκινήτων προσλαμβάνονται ἐπὶ μισθῷ 5ου κλιμακίου, προαγόμενοι ἀνὰ τριετίαν μέχρι καὶ τοῦ 4ου κλιμακίου. Εἰς τοὺς ἐξαντλήσαντας τὴν μισθολογικὴν προαγωγὴν των χορηγεῖται προσαύξησις 10% ἐπὶ τοῦ βασικοῦ μισθοῦ των δι' ἑκάστην τριετίαν μέχρι 4 τριετιῶν.

Εἰς τοὺς ὁδηγοὺς ἀσθενοφόρων αὐτοκινήτων τοὺς χρησιμοποιουμένους διὰ τὴν μεταφορὰν ἀσθενῶν δι' ἁμαξίου χορηγεῖται εἰδικὸν ἐπίδομα ἐκ ποσοστοῦ 12%, ὑπολογιζομένου ἐπὶ τοῦ βασικοῦ μισθοῦ των.

12) Εἰς τοὺς ἄρρενας ἐγγάμους χορηγεῖται ἐπίδομα μηνιαῖος ἐκ 10% διὰ τὴν μὴ ἐργαζομένην καὶ συντηρουμένην σύζυγον ἐπὶ τοῦ βασικοῦ μισθοῦ. Τὸ ἐπίδομα τέκνων χορηγεῖται ἐκ τοῦ λογαριασμοῦ οἰκογενειακῶν ἐπιδομάτων μισθωτῶν.

13) Εἰς τοὺς διοικητικοὺς ὑπαλλήλους τοῦ Ε.Ε.Σ. χορηγοῦνται τὰ ἀκόλουθα ἐπιδόματα:

α) Εἰς τοὺς προϊσταμένους Ὑπηρεσιῶν, Τμημάτων καὶ Γραφείων τοῦ Ε.Ε.Σ. ἐπίδομα θέσεως, καθοριζόμενον δι' ἀποφάσεως τῆς Διοικήσεως τοῦ Ε.Ε.Σ. μέχρι τοῦ ποσοῦ τῶν 500 δραχμῶν μηνιαίως.

β) Εἰς τοὺς προϊσταμένους Διευθύνσεων τοῦ Ε.Ε.Σ. ἐπίδομα θέσεως, καθορισμένον δι' ἀποφάσεως τῆς Διοικήσεως τοῦ Ε.Ε.Σ. ἄνω τοῦ ποσοῦ δραχμῶν 500 καὶ μέχρι τοῦ ποσοῦ τῶν δραχμῶν 1.000.

γ) Εἰς τοὺς ἔχοντας εὐθύνην διαχειρίσεως, ὡς καὶ εἰς οὓς ἀνατίθενται ἔκτακτα ἢ εἰδικὰ καθήκοντα καὶ ἐφ' ὅσον διαρκοῦν αἱ ἁρμοδιότητες αὗται χορηγεῖται ἐπίδομα καθοριζόμενον δι' ἀποφάσεως τῆς Διοικήσεως τοῦ Ε.Ε.Σ. μέχρι τοῦ ποσοῦ τῶν δραχμῶν 800.

14) Δι' ἀποφάσεως τῆς Διοικήσεως τοῦ Ε.Ε.Σ. δύνανται πάντες οἱ ἀνωτέρω μισθωτοὶ μετὰ συμπλήρωσιν τῶν 2/3 τοὐλάχιστον τοῦ ἀπαιτουμένου διὰ τὴν κατ' ἀρχιμωτητα προαγωγὴν χρόνου νὰ προάγωνται εἰς τοὺς μισθοὺς τοῦ ἀνωτέρου κλιμακίου κατ' ἐκλογὴν μέχρις ἐξαντλήσεως τῆς ἀντιστοιχούσης εἰς τὰ προσόντα των κλιμάκια προαγωγῆς. Διὰ τὴν κατ' ἐκλογὴν προαγωγὴν λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν τὰ προσόντα, τὸ ἦθος, ἡ ὑπηρεσιακὴ ἀπόδοσις, τὸ εὐδόκιμον καὶ πρὸς τὴν Πατρίδα καὶ τὸν Ἐρυθρὸν Σταυρὸν ἐκδουλεύσεις τοῦ ὑπαλλήλου.

15) Εἰς τὸ διευθυντικὸν καὶ διακριτικὸν δικαίωμα τῆς Διοικήσεως τοῦ Ε.Ε.Σ. ἀνήκει μεταξὺ τῶν ἄλλων καὶ ἡ λῆψις ἀποφάσεως περὶ διαθεσιμότητος τοῦ προσωπικοῦ, περὶ ἀναστολῆς τῆς μισθολογικῆς προαγωγῆς τῶν κρινομένων σταισίμων διὰ χρονικὸν διάστημα μέχρι δύο ἐτῶν καὶ περὶ ἐπιβολῆς κυρώσεων διὰ πειθαρχικὰ παραπτώματα. Οἱ δὶς κρινόμενοι στάσιμοι ἀπολύονται κατόπιν ἠτιολογημένης ἀποφάσεως.

16) Ἡ παροῦσα συλλογικὴ σύμβασις δὲν περιλαμβάνει τοὺς προϊσταμένους Γενικῶν Διευθύνσεων τοῦ Ε.Ε.Σ. καὶ τοὺς ἐθελοντικῶς παρέχοντας τὰς ὑπηρεσίας των, περὶ ὧν αἱ διατάξεις τῆς παρούσης δὲν δεσμεύουν τὴν Διοίκησιν τοῦ Ε.Ε.Σ. εἰς τὰς ἀποφάσεις της.

17) Οἱ ἀνήκοντες εἰς τὸ τεχνικὸν προσωπικὸν τοῦ Ε.Ε.Σ. ἡμερομίσθιοι, ἤτοι ξυλουργοί,

οἰκοδόμοι, ἐλαιοχρωματισταί, συντηρηταὶ μηχανημάτων, ἠλεκτρολόγοι μηχανικοί, μηχανικοὶ αὐτοκινήτων, τεχνῖται μηχανοστασίου, ὑδραυλικοὶ καὶ βοηθοὶ μαγείρων, προσλαμβάνονται μὲ ἀποδοχὰς ἀντιστοιχούσας εἰς τὸν μισθὸν τοῦ 8ου κλιμακίου, προαγόμενοι ἀνὰ τριετίαν μέχρι τῶν ἀποδοχῶν τῶν ἀντιστοιχουσῶν εἰς τὸν μισθὸν τοῦ 6ου κλιμακίου, εἶτα δὲ ἀνὰ τετραετίαν μέχρι τῶν ἀποδοχῶν τῶν ἀντιστοιχουσῶν εἰς τὸν μισθὸν τοῦ 4ου κλιμακίου.

Οἱ μάγειροι προσλαμβάνονται ἐπὶ συμβάσει, τῶν ἀποδοχῶν αὐτῶν καθοριζομένων καὶ ἐκ τῆς δυνάμεως τοῦ προσωπικοῦ καὶ ἐκ τῶν ἀσθενῶν τοῦ νοσοκομείου ἢ τῆς ὑπηρεσίας, εἰς ἣν τοποθετοῦνται, καὶ πάντως ἐπὶ μισθῷ οὐχὶ κατωτέρῳ τοῦ 5ου κλιμακίου.

18) Ράπτραι, σιδηρώτραι, ἱματιοφύλακες, πλύνται αὐτοκινήτων, καθαρίστραι καὶ ἐπάπτα καθαριότητος, τραπεζοκόμοι, κηπουροί, ὡς καὶ ἕτεροι τεχνῖται, ἀνήκοντες εἰς εἰδικότητας μὴ ἐν τῇ παρούσῃ κατονομαζομένας, καὶ ἀνειδίκευτοι ἐν γένει ἐργατοτεχνῖται προσλαμβάνονται μὲ ἀποδοχὰς ἀντιστοιχούσας εἰς τὸν μισθὸν τοῦ 9ου κλιμακίου, προαγόμενοι ἀνὰ τριετίαν μέχρι καὶ τῶν ἀποδοχῶν τῶν ἀντιστοιχουσῶν εἰς τὸν μισθὸν τοῦ 7ου κλιμακίου.

19) Εἰς τοὺς μὴ προαγομένους εἰς τὸ ἀνώτερον κλιμάκιον, ὡς καὶ εἰς τοὺς ἐξαντλήσαντας τὴν μισθολογικὴν προαγωγήν των, χορηγεῖται προσαύξησις 10% δι' ἑκάστην τριετίαν μέχρι 4 τριετιῶν.

20) Εἰς τοὺς πλύντας αὐτοκινήτων χορηγεῖται ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας ἐκ ποσοστοῦ 10%, ὑπολογιζομένου ἐπὶ τοῦ βασικοῦ ἡμερομισθίου αὐτῶν.

21) Εἰς τοὺς θυρωροὺς τοῦ Τμήματος Βοηθείας τοῦ Ε.Ε.Σ. τοὺς χρησιμοποιουμένους καὶ ὡς τραυματιοφορεῖς χορηγεῖται ἐπίδομα ἐκ 12% τοῦ βασικοῦ μισθοῦ των.

22) Διὰ τὴν ἔνταξιν τοῦ ὑπηρετοῦντος προσωπικοῦ εἰς τὰ ἀνώτερα κλιμάκια, ὡς καὶ διὰ τὴν ἐξέλιξιν τοῦ ἐφεξῆς προσλαμβανομένου, λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ὁ χρόνος συνεχοῦς ὑπηρεσίας παρὰ τῷ Ε.Ε.Σ.

23) Ἡ σχέσις ἐργασίας τοῦ ἐν γένει προσωπικοῦ τοῦ Ε.Ε.Σ. λύεται α) διὰ παραιτήσεως, β) διὰ καταγγελίας, καταβαλλομένης τῆς νομίμου ἀποζημιώσεως καὶ γ) ὅταν πληροῦνται αἱ προϋποθέσεις συνταξιοδοτήσεως, καταβαλλομένης κατὰ τὰς ἐν τῷ νόμῳ διακρίσεις τῆς ἀναλογούσης ἀποζημιώσεως.

24) Ἡ ἀντιστοιχία τῶν ἀνωτέρω κλιμακίων πρὸς τοὺς μέχρι τοῦδε ἰσχύσαντας βαθμούς, οἵτινες ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης καταργοῦνται, εἶναι ἡ ἀκόλουθος:

Κλιμάκιον 1ον Διευθυντὴς Α'
Κλιμάκιον 2ον Διευθυντὴς Β'
Κλιμάκιον 3ον Τμηματάρχης Α'
Κλιμάκιον 4ον Τμηματάρχης Β' ἐργοδηγὸς
Κλιμάκιον 5ον Εἰσηγητὴς ἀρχιτεχνίτης
Κλιμάκιον 6ον Γραμματεὺς Α' τεχνίτης Α'
Κλιμάκιον 7ον Γραμματεὺς Β' τεχνίτης Β'
Κλιμάκιον 8ον Ἀκόλουθος τεχνίτης Γ' ἀρχιληπτὴρ
Κλιμάκιον 9ον Γραφεὺς Α' κλητὴρ Α'
Κλιμάκιον 10ον Γραφεὺς Β' κλητὴρ Β'
Κλιμάκιον 11ον Δόκιμος κλητὴρ Γ'

25) Αἱ προσαυξήσεις διὰ νυκτερινὴν ἐργασίαν καὶ δι' ἐργασίαν κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ ἑορτὰς καὶ ὑπερωριακὴν ἐργασίαν ἐφαρμόζονται ἐπὶ τοῦ συνόλου τῶν ἀποδοχῶν.

26) Τυχὸν καταβαλλόμεναι ἀνώτεραι ἀποδοχαὶ τῶν διὰ τῆς παρούσης προβλεπομένων δὲν μειοῦνται. Οἱ κατέχοντες βαθμὸν ἀντιστοιχοῦντα εἰς κλιμάκιον ἀνώτερον τοῦ διὰ τῆς παρούσης προβλεπομένου παραμένουν εἰς τὸ κλιμάκιον τοῦτο.

27) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ 1ης Ἀπριλίου 1968.

Ἡ παροῦσα συνετάγη εἰς ὀκταπλοῦν καὶ ἐπογράφεται.

Οἱ συμβαλλόμενοι

(Ἕπονται ὑπογραφαί)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 30 Ἰουλίου 1968

—

101146/5522/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ καθορισμοῦ συνεχοῦς ὡραρίου ἐργασίας εἰς τὰ καταστήματα εἰδῶν ὑγιεινῆς καὶ ὑδραυλικῶν τοῦ πολεοδομικοῦ συγκροτήματος Ἀθηνῶν.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 396 τῆς 20 Αὐγούστου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ π.δ. τῆς 8/13.4.1932 περὶ κωδικοποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν διατάξεων τῶν νόμων περὶ χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας εἰς τὰ καταστήματα κλπ.», 2) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 1

του ν.δ. 4020/1959 «περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως ενίων διατάξεων εργατικών τινων νόμων». 3) Την υπ' αριθ. 94948/6409/1965 ημετέραν απόφασιν περί καθορισμού ωρών λειτουργίας εμπορικών καταστημάτων. 4) Την υπ' αριθ. 14391/1968 γνώμην του Εμπορικού Συλλόγου Αθηνών. 5) Την υπ' αριθ. 185/1968 γνώμην του Εμπορικού Συλλόγου Πειραιώς. 6) Τας υποβληθείσας ημίν αιτήσεις και τηλεγραφικάς επικλήσεις του συνόλου σχεδόν των καταστηματαρχών ειδών υγιεινής περί καθιερώσεως συνεχούς ωραρίου λειτουργίας των καταστημάτων των. 7) Τας υποβληθείσας ημίν αναφοράς των οικείων εργατοϋπαλληλικών οργανώσεων, αιτουμένων την καθιέρωσιν συνεχούς ωραρίου λειτουργίας των καταστημάτων ειδών υγιεινής, αποφασίζομεν:

Καθορίζομεν τας ώρας ανοίγματος και κλεισίματος των καταστημάτων ειδών υγιεινής και υδραυλικών του πολεοδομικού συγκροτήματος Αθηνών κατά το χρονικόν διάστημα από 12.8 μέχρι 30.9.1968 ως ακολούθως:

Καθ' εκάστην από 7 π.μ. - 3.15' μ.μ. και έκαστον Σάββατον από 7 μ.μ. - 1.45' μ.μ.

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 8 Αυγούστου 1968

—

94541/4421/1968 Απόφ. Υπουργών Συντονισμού και Εργασίας

Περί εγκρίσεως μετά τροποποιήσεως της από 20.6.1968 συλλογικής συμβάσεως εργασίας περί των ώρων άμοιβής και εργασίας των εργατοτεχνιτών και υπαλλήλων Δήμου Νέας Φιλαδελφείας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 351 της 24 Ιουλίου 1968)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Την από 20.6.1968 συλλογικήν σύμβασιν εργασίας περί των ώρων αμοιβής των εργατοτεχνιτών και υπαλλήλων Δήμου Ν. Φιλαδελφείας. 2) Την επ' αυτής διαφωνίαν του Υπουργείου Συντονισμού, διατυπωθείσαν διά του υπ' αριθ. 39483/1716/16.7.1968 εγγράφου. 3) Την επί της διαφωνίας ταύτης γνωμοδότησιν του κατ' άρθρον 9 § 2 εδάφ. Β' του ν.δ. 3755/1957 Τμήματος Αμοιβής και Όρων Εργασίας του Εθνικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Κοινωνικής Πολιτικής, ληφθείσαν κατά την συνεδρίασιν αυτού της 22.7.1968, ην και αποδεχόμεθα, και 4) Το γεγονός ότι υπό της ρηθείσης συλλογικής συμβάσεως εργασίας καθορίζεται επίδομα άνθυγιεινής εργασίας εκ ποσοστού 16%, ήτοι εις επίπεδον ανώτερον του ισχύοντος διά τους απασχολουμένους εις άλλους Δήμους της χώρας, εις ους το χορηγούμενον τοιούτον επίδομα καθορίζεται εις 12% κατ' αντίθεσιν προς την υπό της Κυβερνήσεως ακολουθουμένην πολιτικήν της σημαίτρου βελτιώσεως των ώρων αμοιβής των μισθωτών, η δε τυχόν υιοθέτησις του ανωτέρω ποσοστού (16%) θέλει δημιουργήσει προηγούμενον επεκτάσεως του και εις τους άλλους Δήμους της χώρας, με συνέπειαν την επιβάρυνσιν των διοικητικών δαπανών αυτών εις βάρος των εκτελουμένων έργων και δέον τω λόγω τούτω, τροποποιουμένης κατά το σημείον τούτο της ρηθείσης συλλογικής συμβάσεως, να ορισθή το εν λόγω επίδομα εις 12%, αποφασίζομεν:

Εγκρίνομεν την εν θέματι συλλογικήν σύμβασιν εργασίας, κατατεθείσαν ημίν την 4.7.1968, συνταχθέντος προς τούτο του υπ' αριθ. 928/1968 πρακτικού καταθέσεως και της οποίας το κείμενον, τροποποιούμενον παρ' ημών κατά τα ανωτέρω, έχει ως ακολούθως:

Συλλογική σύμβασις εργασίας

Εν Νέα Φιλαδελφεία σήμερον την 20ην του μηνός Ιουνίου 1968, ημέραν Πέμπτην και ώραν 10 π.μ., συνελθόντες ενταύθα και εις το Δημ. Κατάστημα αφ' ενός ο Δημοσθένης Μπελεσιώτης, Δήμαρχος Ν. Φιλαδελφείας, κατοικοεδρεύων εν Ν. Φιλαδελφεία Αττικής, ενεργών εν προκειμένω ως νομίμως εκπρόσωπος και διά λογαριασμόν του Δήμου Ν. Φιλαδελφείας, νομίμως εξουσιοδοτηθείς διά της υπ' αριθ. 94/3.4.1968 πράξεως του Δημοτικού Συμβουλίου, εγκριθείσης διά της υπ' αριθ. 26399/13.4.1968 τοιαύτης της Νομαρχίας Αττικής, και αφ' ετέρου ο Παναγιώτης Μυλωνάς, κάτοικος Ν. Φιλαδελφείας, οδός Β. Αλεξάνδρου αριθ. 5, εργάτης Δήμου Νέας Φιλαδελφείας, ενεργών εν προκειμένω ως πρόεδρος διά λογαριασμόν και κατ' εντολήν του νομίμως αναγνωρισθέντος και ιδρυσαμένου διά της υπ' αριθ. 4455/11.5.1964 αποφάσεως του Πρωτοδικείου Αθηνών, κατοχωρηθέντος εις τα οικεία βιβλία ανεγνωρισμένων σωματείων του αυτού Πρωτοδικείου υπ' αύξοντα αριθμόν 10522/1964, επαγγελματικού σωματείου υπό την επωνυμίαν «Σωματείον Εργατοτεχνιτών και Εκτάκτων Υπαλλήλων Δήμου Ν. Φιλαδελφείας», ως εμφαίνεται εκ του επισυναπτομένου τη παρούση υπ' αριθ. 1356/1968/18.5.1968 πιστοποιητικού του γραμματέως των εν Αθήναις Πρωτοδικών, νομίμως εξουσιοδοτηθείς προς σύναψιν και υπογραφήν της παρούσης συλλογικής συμβάσεως εργασίας, δυνάμει της υπ' αριθ. 14/

1968 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, συνομολόγησαν καὶ συνεπεδέχθησαν τὰ κάτωθι, ἐκθέσαντες ὅτι:

Διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 19125/3.3.1965 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, δημοσιευθείσης εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 158/4.3.1965 Φ.Ε.Κ., ἐνεκρίθησαν ὅροι τῆς ὑπὸ χρονολογίαν 15.12.1964 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν καὶ ἐκτάκτων ὑπαλλήλων Δήμου Ν. Φιλαδελφείας. Ἤδη διὰ τῆς παρούσης καὶ ἐν ὄψει τοῦ περιεχομένου τῆς ὑπὸ χρονολογίαν 19.3.1968 αἰτήσεως τοῦ ἐν λόγῳ σωματείου καὶ τῆς ἐπὶ ταύτῃ ληφθείσης συναφοῦς ἀποφάσεως τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου συνεφώνησαν καὶ συνεπεδέχθησαν τὰ ἐν συνεχείᾳ:

Ἄρθρον 1

Εἰς τοὺς ὅρους τῆς παρούσης κλαδικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ὑπάγονται ἅπαντες οἱ ἀπασχολούμενοι εἰς διαφόρους ὑπηρεσίας (συνεργεῖα) τοῦ Δήμου Ν. Φιλαδελφείας καὶ συνδεόμενοι μετ' αὐτοῦ διὰ σχέσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου.

Ἄρθρον 2

Ἀπὸ 1ης Μαρτίου 1968 καὶ ἐφεξῆς τὰ ἰσχύοντα αὐτοτελῶς καταβαλλόμενα κατώτατα ὅρια χρηματικῶν μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων κατὰ ὑπηρεσίαν, εἰς αὐτὰ διαλαμβάνονται ἐν τῇ παρούσῃ, καθορίζονται τὰ κάτωθι:

α)	Γυναικῶν ὑπαλλήλων	εἰς	δραχμὰς 90
β)	Γυναικῶν καθαριστριῶν	εἰς	δραχμὰς 85
γ)	Ἐργατῶν ἐν γένει	εἰς	δραχμὰς 105
δ)	Ἐπιστατῶν	εἰς	δραχμὰς 140
ε)	Ἠλεκτρολόγου	εἰς	δραχμὰς 170
στ)	Ὑπομηχανικοῦ	εἰς	δραχμὰς 220
ζ)	Κλητῆρος	εἰς	δραχμὰς 105

η) Οἱ βασικοὶ μηνιαῖοι μισθοὶ τῶν ὁδηγῶν αὐτοκινήτων τοῦ Δήμου αὐξάνονται κατὰ 8%.

Ἄρθρον 3

Εἰς τοὺς ἐκ τῶν ἀνωτέρω ὑπηρετοῦντας εἰς τὴν καθαριότητα καὶ ἀποκομιδὴν ἀπορριμμάτων ὁδοκαθαριστάς, καθαριστρίας ἀποδεντρίων, ἐργάτας ταφῆς καὶ ἐκταφῆς τοῦ Δημοτικοῦ Νεκροταφείου, ἐπιστάτας καθαριότητος καὶ ὁδηγοὺς αὐτοκινήτων περισυλλογῆς καὶ ἀποκομιδῆς ἀπορριμμάτων χορηγεῖται ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας, ὁριζομένου εἰς ποσοστὸν 12% ἐπὶ τοῦ καταβαλλομένου ἑκάστοτε μισθοῦ ἢ ἡμερομισθίου.

Ἄρθρον 4

Εἰς ἅπαντας τοὺς ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἐγγάμους χορηγεῖται ἐπίδομα γάμου (οἰκογενειακῶν βαρῶν) ἐκ δραχμῶν 220 μηνιαίως ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι δὲν λαμβάνουν τοιοῦτον ἢ παρόμοιον ἐπίδομα ἐξ ἄλλης πηγῆς ἢ αἰτίας.

Ἄρθρον 5

Εἰς ἅπαντας τοὺς ἐργατοτεχνίτας, ἐπιστάτας, ὁδηγοὺς αὐτοκινήτων, καθὼς καὶ εἰς τὸν ἠλεκτρολόγον χορηγοῦνται δύο στολαί, ἓν πηλήκιον καὶ ἓν ζεῦγος ὑποδημάτων ἐτησίως.

Ἄρθρον 6

Πᾶσα προγενεστέρα αὔξησις συγχωνεύεται εἰς τὴν παροῦσαν. Τυχὸν ὑφιστάμενοι ἢ μέλλοντες νὰ ἰσχύσουν εὐνοϊκώτεροι ὅροι ἐργασίας καὶ ἀμοιβῶν ὑπερισχύουσι τῶν διὰ τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας καθοριζομένων.

Ἄρθρον 7

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἀρχομένης ἀπὸ τῆς 1ης Μαρτίου 1968, συνομολογεῖται δι' ὡρισμένον χρόνον.

Ἐφ' ᾧ συνετάγη ἡ παροῦσα εἰς τόσα πρωτότυπα, ὅσα καὶ τὰ συμβαλλόμενα μέρη, πλέον τριῶν, ἐξ ὧν τὰ μὲν δύο πρὸς ὑποβολὴν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας πρὸς ἔγκρισιν, τὸ δὲ τρίτον πρὸς ὑποβολὴν εἰς τὸ ἀρχεῖον τῆς Ἐφημερίδος τῆς Ἐργασίας ἐπαγράφεται ὡς ἕπεται.

Οἱ συμβαλλόμενοι

(Ἕπονται ὑπογραφαί)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 24 Ἰουλίου 1968

—

38974/3452/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας

Περὶ κυρώσεως συμφωνητικοῦ παρατάσεως καὶ τροποποιήσεως τῆς ἀπὸ 17.12.1966 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας τῶν παρὰ τῇ Ναυτικῇ Ὑπηρεσίᾳ Διώρυγος Κορίνθου ἀπασχολουμένων ναυτικῶν.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 357 τῆς 27 Ἰουλίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὴν ὑπογραφεῖσαν τὴν 17 Δεκεμβρίου 1966 συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας τῶν παρὰ τῇ Ναυτικῇ Ὑπηρεσίᾳ τῆς Διώρυγος Κορίνθου ἀπασχολουμένων ναυτικῶν. 2) Τὸ ἀπὸ 28 Ἀπριλίου 1968 συμφωνητικὸν μεταξὺ ἐκπροσώπων ἀφ' ἑνὸς μὲν τῆς ἐν Ἀθήναις ἱδρυνούσης Α.Ε. «Νέα Ἀνώνυμος Ἑταιρεία τῆς Διώρυγος Κορίνθου», ἀφ' ἑτέρου δὲ τοῦ

«Σωματείον Ἐργατοτεχνιτῶν, Ναυτεργατῶν καὶ Ὑπαλλήλων τῆς Διώρυγος Κορίνθου», ἰδόντες τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ἀ.ν. 3276/1944 «περὶ συλλογικῶν συμβάσεων ἐν τῇ ναυτικῇ ἐργασίᾳ», ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη καὶ ἰσχύει σήμερον, ἀποφασίζομεν:

1) Κυροῦμεν τὸ ὑπογραφὲν τὴν 28 Ἀπριλίου 1968 συμφωνητικὸν μεταξὺ τῶν ἐκπροσώπων τῆς ἀνωτέρω ἀναφερομένης Ἑταιρείας καὶ τοῦ σωματείου τῶν ἐργαζομένων παρὰ τῇ Ναυτικῇ Ὑπηρεσίᾳ τῆς Διώρυγος Κορίνθου, δι' οὗ παρατείνεται ἀπὸ 1 Ἀπριλίου 1968 μέχρι 31 Μαρτίου 1969 ἡ ὑπογραφεῖσα τὴν 17 Δεκεμβρίου 1966 καὶ λήξασα κατόπιν παρατάσεως τὴν 31 Μαρτίου 1968 συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας τῶν πληρωμάτων τῶν παρὰ τῇ Ναυτικῇ Ὑπηρεσίᾳ Διώρυγος Κορίνθου ἐργαζομένων ὑπὸ τὰς ἐν αὐτῇ ἀναφερομένας τροποποιήσεις καὶ συμπληρώσεις.

2) Ἡ παροῦσα μετὰ τοῦ συμφωνητικοῦ δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Πειραιεῖ τῇ 18 Μαΐου 1968

Συμφωνητικόν

Ἐν Ἰσθμίᾳ σήμερον τὴν 28 Ἀπριλίου 1968 οἱ ὑπογεγραμμένοι ἀφ' ἑνὸς ὁ Μιχαὴλ Μάρκου Μαυρομμάτης, ἐνεργῶν κατ' ἐντολήν, διὰ λογαριασμὸν καὶ ὡς ἐκπρόσωπος νομίμως πρὸς τοῦτο ἐξουσιοδοτηθεὶς παρὰ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς ἐν Ἀθήναις («Ἱπποκράτους ἀριθ. 88») ἱδρυνθείσης Ἀνωνύμου Ἑταιρείας ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Νέα Ἀνώνυμος Ἑταιρεία τῆς Διώρυγος Κορίνθου», καὶ ἀφ' ἑτέρου οἱ α) Βασίλειος Ἰωάννου Ραΐσσης, β) Νικόλαος Ἰακώβου Λαβόρος καὶ γ) Νικόλαος Ἀντωνίου Ζερβός, πρόεδρος καὶ μέλη τοῦ Σωματείου Ἐργατοτεχνιτῶν Ναυτεργατῶν καὶ Ὑπαλλήλων τῆς Διώρυγος Κορίνθου, συνελθόντες εἰς τὰ ἐν Ἰσθμίᾳ Γραφεῖα τῆς μνησθείσης Ἑταιρείας, ἀπεφασίσαμεν τὴν παράτασιν ἐπὶ ἓν εἰσέτι ἔτος, ἤτοι ἀπὸ 1 Ἀπριλίου 1968 ἕως 31 Μαρτίου 1969, τῆς ὑπογραφείσης τὴν 17 Δεκεμβρίου 1966 καὶ ληξάσης κατόπιν δοθείσης παρατάσεως τὴν 31 Μαρτίου 1968 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας τῶν πληρωμάτων τῶν ὑπὸ τὴν ἰδιοκτησίαν τῆς ὡς ἄνω Ἑταιρείας Ρυμουλκῶν ὑπὸ τὰς κάτωθι τροποποιήσεις καὶ συμπληρώσεις.

1) Αἱ ἐν τῷ ἄρθρῳ 1 τῆς συλλογικῆς συμβάσεως μηνιαῖαι ἀποδοχαὶ τῶν πληρωμάτων ρυμουλκῶν τροποποιοῦνται ὡς ἀκολούθως:

		Δραχμαί
α) Κυβερνήτης Ρ)Κ	Α'	4.400
	Β'	4.100
	Γ'	3.800
β) Μηχανικὸς Ρ)Κ	Α'	5.350
	Β'	4.900
	Γ'	4.500
γ) Βοηθοὶ μηχανῆς (μηχανοδηγοί)	Α'	3.600
	Β'	3.400
	Γ'	2.860
δ) Δόκιμος μηχανικὸς		2.860
ε) Ναύκληρος		3.000
στ) Ναῦτης	Α'	2.970
	Β'	2.800
	Γ'	2.500
ζ) Ναυτόπαις		1.800
η) Θερμαστὴς (λιπαντὴς)		3.400
θ) Ἀθρακεὺς (καθαριστὴς)		2.500

2) Ἡ παράγραφος 4 τῆς συμβάσεως ἀντικαθίσταται ὡς κάτωθι:

«Δεδομένης τῆς φύσεως τῆς λειτουργίας τῆς Διώρυγος Κορίνθου, οὔσης ὑποχρέου νὰ παρέχῃ τὴν δυνατότητα διάπλου της καθ' ὅλον τὸ 24ωρον καὶ καθ' ἁπάσας ἀνεξαιρέτως τὰς ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος, ἀνεξαρτήτως Κυριακῶν ἢ οἱωνδήποτε ἄλλων ἀργιῶν, τὰ πληρώματα τῶν ρυμουλκῶν ὑποχρεοῦνται, ὅπως παρέχουν τὰς ὑπηρεσίας των καθ' ὅλας τὰς ὥρας τοῦ 24ώρου καὶ καθ' ὅλας τὰς ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος καὶ τοῦ ἔτους. Κατὰ δύο (2) Κυριακὰς ἢ μίαν ἑκάστου μηνὸς θὰ καταβάλληται εἰς τὰ πληρώματα τῶν ρυμουλκῶν ἠὐξημένον ἡμερομίσθιον κατὰ ἑβδομήκοντα πέντε τοῖς ἑκατὸν (75%)».

Ἐφ' ᾧ συνετάγη τὸ παρὸν συμφωνητικὸν εἰς τετραπλοῦν καὶ ὑπογράφεται ὡς ἔπεται.

(Ἕπονται ὑπογραφαί)

—

43599/3955/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας

Περὶ κυρώσεως συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας τῶν ἐπὶ ἀκάτων τῆς Διώρυγος τῆς Κορίνθου ἀπασχολουμένων.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 357 τῆς 27 Ἰουλίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὴν ὑπογραφεῖσαν τὴν

την Μαΐου 1968 συλλογικήν σύμβασιν έργασίας των επί ακάτων της Διώρυγος της Κορίνθου απασχολουμένων μεταξύ εκπροσώπων αφ' ενός μεν της εν Αθήναις εδρευούσης «Νέας Ανωνύμου Εταιρίας της Διώρυγος Κορίνθου Α.Ε., αφ' ετέρου δε των: α) Ραΐσση Ιωάννου, β) Λαβοράρου Νικολάου και γ) Ζερβού Νικολάου, προέδρου και μελών του «Σωματείου Εργατοτεχνιτών, Ναυτεργατών και Υπαλλήλων της Διώρυγος Κορίνθου», 2) Την υπ' αριθ. 2182/10.5.1968 αναφοράν Τ/Χ Ισθμίας. Ιδόντες τας διατάξεις του άρθρου 5 του Α.Ν. 3276/1944 «περί συλλογικών συμβάσεων εν τη ναυτική εργασία», ως ταύτα τροποποιήθη και ισχύει σήμερον, αποφασίζομεν:

1) Κυρούμεν την υπογραφείσαν την 6ην Μαΐου 1968 μεταξύ των εκπροσώπων των ανωτέρω αναφερομένων Αν. Εταιρίας και Σωματείου συλλογικήν σύμβασιν έργασίας των παρά ταις άκατους της Διώρυγος της Κορίνθου απασχολουμένων, ης η ισχύς άρχεται από 1ης Μαΐου 1968 και λήγει την 30ην Απριλίου 1969.

2) Η παρούσα μετά του κειμένου της συλλογικής συμβάσεως δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Πειραιεί τη 30 Μαΐου 1968

Συλλογική σύμβασις εργασίας
των παρά ταις άκατους της Εταιρίας Διώρυγος Κορίνθου απασχολουμένων

Εν Ισθμία σήμερον την 6ην Μαΐου 1968 οι υπογεγραμμένοι αφ' ενός ο Μιχαήλ Μάρκου Μαυρομμάτης, ενεργών κατ' εντολήν, διά λογαριασμόν και ως εκπρόσωπος νομίμως προς τούτο εξουσιοδοτηθείς παρά του Διοικητικού Συμβουλίου της εν Αθήναις (Ιπποκράτους αριθ. 88) ιδρευούσης Ανωνύμου Εταιρίας υπό την επωνυμίαν «Νέα Ανώνυμος Εταιρία της Διώρυγος Κορίνθου» και αφ' ετέρου: α) Βασίλειος Ιωάννου Ραΐσσης, β) Νικόλαος Ιακώβου Λαβοράρος και γ) Νικόλαος Αντωνίου Ζερβός, πρόεδρος και μέλη του Σωματείου Εργατοτεχνιτών, Ναυτεργατών και Υπαλλήλων της Διώρυγος Κορίνθου, συνελθόντες εις τα εν Ισθμία Γραφεία της μνησθείσης Εταιρίας και έχοντες υπ' όψιν την πρόθεσιν της Εταιρίας της Διώρυγος Κορίνθου, όπως βελτίωση την οικονομικήν θέσιν των άδε αυτή αντισυμβαλλομένων, με παράλληλον αύξησιν της αποδοτικότητος αυτών, εδραίωσιν της προς αυτήν αφοσιώσεώς των και διασφάλισιν επί ικανόν χρονικόν διάστημα της μεταξύ εργοδότου και μισθωτών ειρήνης, αποφασίσαμεν την υπογραφήν της παρούσης συλλογικής συμβάσεως, δι' ης αι αποδοχαί των εις τας άκατους της Εταιρίας Διώρυγος Κορίνθου υπηρετούντων προσδιορίζονται από 1ης Μαΐου 1968 και εφεξής, δι' έν έτος, ήτοι μέχρι της 30ής Απριλίου 1969, ως ακολούθως:

Άρθρον 1

Αποδοχαί

		Δραχμαί
1) Οι απασχολούμενοι ως χειρονήται ακάτων	Α'	3.900
	Β'	3.500
2) Οι απασχολούμενοι ως μηχανοδηγοί ακάτων	Α'	3.700
	Β'	3.500
3) Οι απασχολούμενοι ως χειρισταί ακάτων:		2.900
4) Οι απασχολούμενοι ως ναύται ακάτων		2.700

Άρθρον 2

Λοιποί όροι

1) Ειδικώς συνομολογείται και εξαίρεται, ότι οι αντισυμβαλλόμενοι μισθωτοί, ως εν αρχή εκπροσωπούνται, γνωρίζουν και αποδέχονται, ότι η εργοδότρια Εταιρία προέρχεται εις την υπογραφήν της παρούσης όλως αυθορμήτως και άνευ οιασδήποτε υφισταμένης σήμερον ή έστω και απώτατα διαφαινομένης υποχρεώσεώς της, αλλ' επί τω αποκλειστικώ σκοπώ όπως το μεν βελτιώση την οικονομικήν θέσιν των μισθωτών της, το δε όπως αύξηση την απόδοσιν (παραγωγικότητα) αυτών και την αφοσίωσίν των προς την υπηρεσίαν, ην εκτελούν, εκ τρίτου δε - και το σπουδαιότερον - όπως διασφαλίση πλήρη και αδιατάρακτον ειρήνην μετά των παρ' αυτή εργαζομένων επί εν τουλάχιστον έτος από σήμερον, αποκλειομένης κατά το έτος αυτό της προβολής οιουδήποτε άλλων αξιώσεων των άδε συμβαλλομένων μισθωτών, ατομικώς ή εν τω συνόλω, καθ' οιονδήποτε τρόπον και αν το σύνολον ή μέρος τούτων θα εκπροσωπήται μεταγενεστέρως, αξιώσεων δε έστω και μη ευθέως οικονομικών.

Ταύτω τω λόγω οι ειρημένοι μισθωτοί, εκπροσωπούμενοι, ως εν αρχή της παρούσης, ως τάξις εργαζομένων, παραιτούνται ρητώς και αναπαλλάκτως από παντός δικαιώματος των προς προβολήν τοιούτων αξιώσεων μέχρι της 30ής Απρι-

λίου 1969.

2) Αἱ δι' ἑκάστην κατηγορίαν προσδιοριζόμεναι ἐν τῷ ἄρθρῳ 1ῳ τῆς παρούσης ἀποδοχαὶ θὰ καταβάλλωνται τῷ μισθωτῷ ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι οὗτος καθ' ὅλον τὸ ἔτος θὰ ἀπασχολῆται εἰς τὴν ἐργασίαν, ἣν ἡ κατηγορία αὕτη ἐξυπακούει.

3) Εἰς τὸν προσδιοριζόμενον ἐν τῷ ἄρθρῳ 1ῳ μηνιαῖον μισθὸν μιᾶς ἑκάστης καὶ ἁπασῶν τῶν κατηγοριῶν περιλαμβάνονται πάντα τὰ ἐφ' οἱανδήποτε ὀνομασίαν ἢ χαρακτηρισμὸν ἐπιδόματα (ὡς λ.χ. γάμου, τέκνων, τροφοδοσίας, πολυετοῦς ὑπηρεσίας κλπ.) ἢ πρόσθετοι ἀμοιβαί, ἐξαιρέσει τῶν ἀμοιβῶν τυχὸν ὑπερωριακῆς ἐργασίας. Ἐπὶ τοῦ ἐν ἄρθρῳ 1ῳ μισθοῦ ὑπολογίζονται πᾶσαι αἱ νόμιμοι ἐπιβαρύνσεις (χαρτόσημον - Ο.Γ.Α. - παρακράτησις προκαταβολῆς φόρου εἰσοδήματος - ἀσφαλιστικαὶ εἰσφοραὶ κλπ), καταλογιζόμεναι μεταξὺ ἐργοδότου καὶ ἐργαζομένου, ὡς ὁ νόμος ὁρίζει.

4) Λεδομένης τῆς φύσεως τῆς λειτουργίας τῆς Διώρυγος Κορίνθου, οὔσης ὑποχρέου νὰ παρέχῃ τὴν δυνατότητα διάπλου της καθ' ὅλον τὸ 24ωρον καὶ καθ' ἁπάσας ἀνεξαιρέτους τὰς ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος, ἀνεξαρτήτως Κυριακῶν ἢ οἱασδήποτε ἄλλων ἀργιῶν, πάντες οἱ εἰς τὴν Ναυτικὴν Ὑπηρεσίαν ὑπηρετοῦντες καὶ ἀμειβόμενοι διὰ τῶν ἀνωτέρω προσδιοριζομένων ἀποδοχῶν εἶναι ὑπόχρεοι, ὅπως παρέχουν τὰς ὑπηρεσίας των καθ' ὅλας τὰς ὥρας τοῦ 24ώρου καὶ καθ' ὅλας τὰς ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος καὶ τοῦ ἔτους. Κατὰ δὲ (2) Κυριακὰς ὅμως ἑκάστου μηνὸς θὰ καταβάλληται εἰς τὰ πληρώματα τῶν ἀκάτων ηὐξημένον ἡμερομίσθιον κατὰ ἑβδομήκοντα πέντε τοῖς ἑκατὸν (75%).

Ἐφ' ᾧ συνετάγη ἡ παροῦσα συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας εἰς τετραπλοῦν καὶ ὑπογράφεται ὡς ἔπεται.

Ἐν Πειραιεῖ τῇ 30 Μαΐου 1968

(Ἕπονται ὑπογραφαί)

—

ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

3/1968 Ἀπόφ. Πρωτοβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Χανίων

Περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς λατόμων Χανίων (*)

Διὰ ταῦτα

Ἐπιλῦον τὴν μεταξὺ τοῦ Σωματείου Λατόμων Νομοῦ Χανίων ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τῶν Συνδέσμου Ἐργοληπτῶν Δημοσίων Ἔργων καὶ Συλλόγου Ἐργοληπτῶν Ἐμπειροτεχνῶν Νομοῦ Χανίων συλλογικὴν διαφοράν:

Ι) Τὰ κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων λατόμων Νομοῦ Χανίων καθορίζονται ὡς ἀκολούθως:

α) Γεμιστῶν ἀδειούχων δραχμαὶ 160.

β) Πιστολαδόρων - ξεσκαρωτῶν ἀδειούχων δραχμαὶ 130.

γ) Βαριοκόπων δραχμαὶ 125.

δ) Λοιπῶν ἐργατῶν δραχμαὶ 100.

ΙΙ) Διὰ τοὺς ἐργαζομένους εἰς ὑπογείους στοὰς τὰ ὡς ἄνω ἡμερομίσθια προσαυξάνονται κατὰ 20%.

ΙΙΙ. Εἰς ἣν περίπτωσιν οἱ ἐργοδόται μεταφέρουν τοὺς ἐργαζομένους ἐκτὸς τῶν ὁρίων τῆς πόλεως Χανίων καὶ εἰς ἀπόστασιν μείζονα τῶν 30 χιλιομέτρων ἀπ' αὐτῆς ὑποχρεοῦνται εἰς καταβολὴν προσαυξήσεως ἐξ 6% ἐπὶ τῶν ὡς ἄνω κατωτάτων βασικῶν ἡμερομισθίων.

ΙV. Κατὰ τὰ λοιπὰ ἰσχύουν αἱ μὴ ἀντικείμεναι τῇ παρούσῃ διατάξεις τῆς ἀπὸ 24.6.1960 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας λατόμων Χανίων (Φ.Ε.Κ. 336 τ. Β' τῆς 25.7.1960) (**).

V. Τυχὸν καταβαλλόμεναι ἀνώτεραι τῶν ἐπὸ τῆς παρούσης καθοριζομένων ἀποδοχαὶ δὲν δύνανται νὰ μειωθῶσιν.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ 8.4.1968.

Ἐκρίθη, ἀπεφασίσθη ἐν Χανίοις τῇ 18 Μαΐου 1968, ἐδημοσιεύθη δὲ δημοσίᾳ καὶ ἐν ἀκροατηρίῳ τὴν 22αν ἰδίου μηνὸς καὶ ἔτους.

—

9/1968 Ἀπόφ. Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Πειραιῶς

Περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν μυ-

(*) Κατετέθη παρὰ τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν, κατ' ἄρθρον 20 νόμου 3239/1955, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 55 τῆς 13.7.1968 πράξεως καταθέσεως, καὶ ἐκοινοποιήθη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας.

(**) ΕΕΔ 19, 934.

λεργατῶν ἁπάσης τῆς χώρας (*).

Διά ταῦτα

Μετορρυθμίζον ἐν μέρει τὴν ὑπ' ἀριθ. 10/1968 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Δ.Α. Πειραιῶς, ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τῆς Πανελληνίου Ὁμοσπονδίας Μυλεργατοϋπαλλήλων καὶ Μακαρονοτεχνιτῶν ἀφ' ἑνὸς καὶ τῶν: 1) Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων, 2) Συνδέσμου Ἀλευροβιομηχάνων Ἑλλάδος, 3) Συνδέσμου Ἑλλήνων Ἀλευροβιομηχάνων, 4) Πανελληνίου Ἑνώσεως Ἀλευροβιομηχάνων, 5) Συνδέσμου Ἀλευροβιομηχάνων Σιταποθηκῶν Περιφερειῶν Μακεδονίας - Θράκης - Θεσσαλίας, 6) Πανελληνίου Συνομοσπονδίας Ἑνώσεως Γεωργικῶν Συνεταιρισμῶν καὶ 7) Πανελληνίου Ὁμοσπονδίας Ἰδιωτικῶν Ἀγροτικῶν Ἀλευρομύλων ἀφ' ἑτέρου ἰσχυσάσης διενέξεως.

Ἀποφαίνεται ὡς ἀκολούθως:

1) Τὰ κατώτατα ὅρια βασικῶν ἡμερομισθίων τῶν μυλεργατῶν τῶν ἀπασχολουμένων εἰς κυλινδρομύλους καὶ πετρομύλους, ἀλέθοντας σιτηρὰ ἐπὶ ἐμπορίᾳ ἢ κατὰ κύριον λόγον ἐπὶ ἀλεστικῷ δικαιώματι, καθορίζονται ὡς ἀκολούθως:

Α'. Διὰ τὴν περίοδον ἀπὸ 29.12.1967 μέχρι 31.5.1968

	Δραχμαί
α) Μυλωνάδες	115
β) Α' Κατηγορία ἐργατῶν	110
γ) Β' Κατηγορία ἐργατῶν	105
δ) Γ' Κατηγορία ἐργατῶν	100
ε) Ἀνειδίκευτοι ἄρρενες	90
στ) Ἀνειδίκευτοι θήλεις	75

Β'. Ἀπὸ τῆς 1ης Ἰουνίου 1968 καὶ ἐφεξῆς:

	Ἐπὶ ἐμπορίᾳ	Ἐπὶ ἀλεστικῷ δικαιώματι
α) Μυλωνάδες (ἤτοι οἱ μετὰ τὸν ἀρχιμυλωνᾶν καὶ ἀρχιμηχανικὸν ἐπεύθυνοι δι' ὅλον τὸν μύλον καὶ δι' ὀκτάωρον ἐργασίαν)	140	120
β) Λιπαντὴς ἢ μηχανοδηγός (ἤτοι οἱ ὑπεύθυνοι μετὰ τὸν μηχανικὸν εἰς τὴν βάρδιαν των διὰ τὴν καλὴν λειτουργίαν τῆς μηχανῆς)	125	115
γ) Ξυλουργοὶ - κτίστια	125	115
δ) Τορναδόροι (ἤτοι οἱ χαράκτα κυλίνδρων, οἱ ἐκτελοῦντες ἐπίσης καὶ πᾶσαν σιδηρουργικὴν ἐργασίαν καὶ ἐπισκευὴν ἐν τῷ μύλῳ)	120	110
ε) Σιταρᾶς (ἤτοι ὁ ἐπὶ κεφαλῆς τῶν ἐργαζομένων εἰς τὰς ἀποθήκας καὶ μηχανήματα καθαρισμοῦ σίτου)	120	110
στ) Ἀρχιμυλεργάτης ἢ χαρμανιστὴς (ἤτοι ὁ ὑπεύθυνος διὰ τὰ χαρμάνια καὶ διὰ τὰς φορτώσεις τῶν παραγώγων τοῦ ἀλεθομένου σίτου)	120	110
ζ) Ἐργατοτεχνικῶν προσωπικῶν (ἤτοι βοηθὸς μυλωνᾶ ἢ κυλινδριστής, θερμιστής, πλανιστέρης, μετρατιέρης, σημιγδαλᾶς καὶ οἱ βοηθοὶ αὐτῶν, βοηθὸς σιταρᾶ, μυλεργάτης, χαρμανιέρης, φορτωτὴς ἀλεύρου καὶ ἐπροϊόντων, σκυβαλᾶς, βοηθοὶ λιπαντῶν καὶ μηχανοδηγῶν καὶ ἐν γένει ἅπαν τὸ ἐργατοτεχνικὸν προσωπικὸν τὸ μὴ εἰθυνόμενον εἰ μὴ μόνον διὰ τὴν ἀτομικὴν ἀπόδοσιν τῆς ἀνατεθείσης αὐτοῖς ἐργασίας)	110	100
η) Ἀνειδίκευτοι ἐργάτριαι πλὴν τῶν ἐκτελουσῶν μίαν τῶν ἀνωτέρω ἐργασιῶν	75	

Αἱ ἐκτελοῦσαι ἐργασίαν ἀντίστοιχον τῶν ἄρρενων ἐργατῶν θήλεις ἐργάτριαι δικαιοῦνται τοῦ διὰ τοὺς ἄρρενας προβλεπομένου ἡμερομισθίου.

2) Τὸ ἐπὸ τῆς ἀπὸ 5.4.1966 συλλογικῆς συμ-

(*) Κατετέθη παρὰ τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν κατ' ἄρθρον 20 νόμου 3239/1955, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 57 τῆς 22.7.1968 πράξεως καταθέσεως, καὶ ἐκοινοποιήθη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας.

βάσεως έργασίας «περί παροχής επιδόματος ανθυγιεινής έργασίας εις προσωπικόν αλευρομύλων» (Φ.Ε.Κ. 238 τ. Β' της 21.4.1966) (*) προβλεπόμενον επίδομα ανθυγιεινής έργασίας εκ ποσοστού 10% χορηγείται εις τους περί ων η παρούσα μισθωτούς, εφ' όσον ούτοι απασχολούνται εις τους κατωτέρω μόνον χώρους εργασίας:

α) Παραλαβής και τροφοδοτήσεως διά σίτου των μηχανημάτων, β) παραγωγής, γ) ενσακκίσεως και φορτώσεως προϊόντων και υποπροϊόντων και δ) καθαρισμού, συντηρήσεως και αποθηκεύσεως κενών σάκκων.

3) Εις τους περί ων η παρούσα μισθωτούς χορηγείται μία φορά εργασίας και εν ζεύγος υποδημάτων εργασίας, ανήκοντα εις την κυριότητα του εργοδότου και ανανεούμενα, εφ' όσον έχουν φθαρή.

4) Αι διατάξεις των παραγράφων 4, 6, 7 και 9 της υπ' αριθ. 76/1966(**) αποφάσεως του Π.Δ.Δ.Δ. Αθηνών εξακολουθούν ισχύουσαι.

5) Μείζονες των υπό της παρούσης προβλεπομένων αποδοχαί δεν μειούνται.

6) Η ισχύς της παρούσης, υπό τας ανωτέρω διακρίσεις, άρχεται από 29.12.1967.

Εκρίθη, απεφασίσθη και εγένετο.

Εν Αθήναις τη 28η Ιουνίου 1968

—

29/1968 Απόφ. Δευτεροβαθμίου Διοικητικού Διαιτητικού Δικαστηρίου Αθηνών

Περί των όρων αμοιβής και εργασίας των χειριστών ηλεκτροκινήτων ανυψωτικών μηχανημάτων απάσης της χώρας (***).

Διά ταύτα

Μεταρρυθμίζει εν μέρει την υπ' αριθ. 2/1968 απόφασιν του Π.Δ.Δ.Δ. Αθηνών, εκδοθείσαν εις επίλυσιν διενέξεως μεταξύ του Συνδέσμου Ελλήνων Βιομηχάνων και του Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου Αθηνών αφ' ενός και αφ' ετέρου της Πανελλαδικής Ομοσπονδίας Χειριστών, Μηχανοδηγών, Γεωτρυπανιστών και Συντηρητών Μηχανημάτων Τεχνικών και Γεωργικών Έργων, ως ακολούθως:

1) Τα κατώτατα όρια αποδοχών των χειριστών ηλεκτροκινήτων ανυψωτικών μηχανημάτων, ως και των βοηθών αυτών, των απασχολουμένων εις βιομηχανικάς επιχειρήσεις και εργοστάσια άπάσης της χώρας, καθορίζονται ως ακολούθως:

	Από 27.6.1967 Δραχμαί	Από 1.6.1968 Δραχμαί
Α'. Χειρισταί εργαζόμενοι επί των ανωτέρω μηχανημάτων δυνάμεως μέχρι 10 ίππων. Από της αποκτήσεως της άδείας της ειδικότητός των:		
α) Μέχρι συμπληρώσεως υπηρεσίας τριών ετών, μηνιαίος βασικός μισθός	2.300	2.460
β) Από της συμπληρώσεως υπηρεσίας τριών ετών μέχρι συμπληρώσεως επτά ετών	2.450	2.630
γ) Από της συμπληρώσεως επτά ετών υπηρεσίας και άνω	2.700	2.985
Β'. Χειρισταί εργαζόμενοι επί μηχανημάτων δυνάμεως από 10 - 20 ίππων. Από της αποκτήσεως της άδείας της ειδικότητός των:		
α) Μέχρι συμπληρώσεως υπηρεσίας τριών ετών, μηνιαίος βασικός μισθός	2.350	2.515
β) Από της συμπληρώσεως υπηρεσίας τριών ετών μέχρι της συμπληρώσεως επτά ετών	2.650	2.925
γ) Από της συμπληρώσεως υπηρεσίας επτά ετών και άνω	2.900	3.220
Γ'. Χειρισταί εργαζόμενοι επί μηχανημάτων δυνάμεως άνω των 20 ίππων. Από της αποκτήσεως της άδείας της ειδικότητός των:		
α) Μέχρι συμπληρώσεως υπηρεσίας τριών ετών, βασικός μηνιαίος μισθός	2.450	2.690
β) Από της συμπληρώσεως υπη-		

(*) ΕΕΔ 25, 632.

(**) ΕΕΔ 26, 76.

(***) Κατετέθη παρά τω Γραμματεί του Ειρηνοδικείου Αθηνών, κατ' άρθρον 20 νόμου 3239/1955, συνταχθείσης της υπ' αριθ. 61 της 31.7.1968 πράξεως καταθέσεως, και εκοινοποιήθη εις το Υπουργείον Εργασίας την 2.8.1968.

		Δραχμαί
ρεσίας τριών ἐτῶν μέχρι συμπληρώσεως ἑπτά ἐτῶν	2.700	2.985
γ) Ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως ἑπτά ἐτῶν ὑπηρεσίας καὶ ἄνω	3.000	3.335
Οἱ ἐκ τῶν ἀνωτέρω (ἔχοντες συμπληρώσει ἑπτὰ ἐτῶν ὑπηρεσίαν καὶ ἄνω) ἐργαζόμενοι ἐπὶ μηχανημάτων δυνάμεως ἄνω τῶν 50 ἵππων		3.600

Α'. Οἱ ἐκ τούτων κάτοχοι θέσεως ἀρχιτεχνίτου ἢ ἐργοδηγοῦ ἀνεξαρτήτως ἂν κέκτηνται ἀδείας ἀνωτέρας τῆς τοῦ χειριστοῦ ἠλεκτροκινήτων γερανῶν Α' εἰδικότητος θὰ λαμβάνουν βασικὸν μηνιαῖον μισθὸν ὁ μὲν ἀρχιχειριστὴς (ἀρχιτεχνίτης) ἀπὸ 27.6.1967 μέχρι 31.5.1968 δραχμὰς 3.000 καὶ ἀπὸ 1.6.1968 καὶ ἑξῆς δραχμὰς 3.335, ὁ δὲ ἀρχιεργοδηγὸς (ἐργοδηγὸς) ἀπὸ 27.6.1967 μέχρι 31.5.1968 δραχμὰς 3.200, καὶ ἀπὸ 1.6.1968 καὶ ἑξῆς δραχμὰς 3.570.

Ε'. Βοηθοὶ χειριστῶν ἠλεκτροκινήτων ἀνυψωτικῶν μηχανημάτων:

Κατὰ τὴν πρόσληψιν μέχρι τριῶν ἐτῶν ὑπηρεσίας, ἡμερομίσθιον δραχμαὶ 90.

Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τριῶν ἐτῶν ὑπηρεσίας καὶ ἄνω, ἡμερομίσθιον δραχμαὶ 95.

2) Οἱ ἐφ' ἅπαξ καθοριζόμενοι βασικοὶ μισθοὶ τῶν χειριστῶν ἠλεκτροκινήτων ἀνυψωτικῶν μηχανημάτων προσαυξάνονται διὰ τῶν κάτωθι ἐπιδομάτων:

α) Ἐπίδομα πολυετοῦς ὑπηρεσίας ἐκ 5% δι' ἑκάστην πενταετίαν πραγματικῆς ὑπηρεσίας διανυθείσης ἀπὸ τῆς εἰσόδου εἰς τὸν κλάδον τῶν χειριστῶν ἠλεκτροκινήτων ἀνυψωτικῶν μηχανημάτων καὶ μέχρι πέντε (5) τὸ πολὺ πενταετιῶν.

β) Ἐπίδομα οἰκογενειακῶν βαρῶν ἐκ 10% διὰ τὴν σύζυγον καὶ 5% δι' ἕκαστον καὶ μέχρι τριῶν τέκνων, ἐφ' ὅσον τὰ μὲν ἐξ αὐτῶν ἄρρενα εἶναι ἡλικίας κάτω τῶν 18 ἐτῶν καὶ δὲν ἐργάζονται, τὰ δὲ θήλεα κάτω τῶν 20 ἐτῶν, ἄγαμα καὶ δὲν ἐργάζονται, ὑπολογιζομένων ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω βασικῶν μηνιαίων μισθῶν, προσηυξημένων κατὰ τὸ ἐπίδομα πολυετοῦς ὑπηρεσίας. Τὸ κατὰ τὰ ἀνωτέρω διὰ τὰ τέκνα προβλεπόμενον ἐπίδομα παρατείνεται ἐπὶ μίαν τριετίαν, ἐφ' ὅσον ταῦτα σπουδάζουν.

3) Ἡ προϋπηρεσία τῶν χειριστῶν καὶ βοηθῶν ἠλεκτροκινήτων ἀνυψωτικῶν μηχανημάτων θὰ ἀποδεικνύεται διὰ πιστοποιητικῶν ἐκδιδομένων παρὰ τῶν ἀπασχολησάντων αὐτοὺς ἐργοδοτῶν, τεθεωρημένων παρὰ τῆς ἐργοδοτικῆς ὀργανώσεως, εἰς ἣν οὗτοι ἀνήκουν, ἐν ἐλλείψει δὲ ταύτης παρὰ τοῦ οἰκείου Ἐπιμελητηρίου.

4) Εἰς τοὺς περὶ ὧν πρόκειται μισθωτοὺς χορηγεῖται διὰ τὰς ἀνάγκας τῆς ἐργασίας μία φόρμα, ἓν ζεῦγος ἐλαστικῶν ὑποδημάτων καὶ ἓν ζεῦγος χειροκτίων, ἀνήκοντα κατὰ κυριότητα εἰς τὸν ἐργοδότην.

5) Τυχὸν καταβαλλόμενα ἀποδοχαί, ἀνώτερα τῶν διὰ τῆς παρούσης καθοριζομένων, δὲν δύνανται νὰ μειωθῶσιν.

6) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης, ὡς πρὸς τὰς ἀνωτέρω διαφοράς, ἄρχεται ἀπὸ τῆς 27ης Ἰουνίου 1967.

Ἐκρίθη, ἀπεφασίσθη καὶ ἐγένετο.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 19 Ἰουνίου 1968

—

30/1968 Ἀπόφ. Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν

Περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν πτυχιούχων χειριστῶν μηχανημάτων ἐκτελέσεως τεχνικῶν ἔργων, ἐργαζομένων εἰς βιομηχανικὰς ἐπιχειρήσεις ἁπάσης τῆς χώρας (*).

Διὰ ταῦτα

Μεταρρυθμίζει ἐν μέρει τὴν ἐπ' ἀριθ. 3/1968 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Α.Δ. Ἀθηνῶν, ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων καὶ τοῦ Ἐμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου Ἀθηνῶν ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τῆς Πανελλαδικῆς Ὁμοσπονδίας Χειριστῶν, Μηχανοδηγῶν, Γεωτρυπανιστῶν καὶ Συντηρητῶν Μηχανημάτων Τεχνικῶν καὶ Γεωργικῶν Ἔργων, ὡς ἀκολούθως:

1) Τὰ κατώτατα ὅρια βασικῶν μηνιαίων μισθῶν τῶν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ β.δ. τῆς 4/5 Ὀκτωβρίου 1951 περὶ ἐπιβλέψεως καὶ λειτουργίας χειρισμοῦ καὶ συντηρήσεως μηχανημάτων ἐκτελέσεως τεχνικῶν ἔργων, ὡς ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη μεταγενεστέρως, πτυχιούχων εἰδικότητος Α' τῶν ἐργαζομένων εἰς τὰς βιομηχανικὰς ἐπιχειρήσεις ἁπάσης τῆς χώρας, ὡς καὶ τὰ κατώτατα ὅρια βασικῶν ἡμερομισθίων τῶν βοηθῶν

(*) Κατετέθη παρὰ τῇ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν, κατ' ἄρθρον 20 νόμου 3239/1955, συνταχθείσης τῆς ἐπ' ἀριθ. 60 τῆς 31.7.1968 πράξεως καταθέσεως, καὶ ἐκοινοποιήθη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας τὴν 2.8.1968.

αὐτῶν, καθορίζονται ὡς ἀκολούθως:

	Ἀπὸ 4.7.1967	Ἀπὸ 1.6.1968
	Δραχμαί	
α) Διὰ τοὺς κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἀτυχοῦντας χειριστὰς μηνιαῖος μισθὸς	3.100	3.335
β) Διὰ τοὺς ἔχοντας τριετῆ ὑπηρεσίαν ἀπὸ τῆς εἰσόδου εἰς τὸν κλάδον ὡς χειριστῶν (ὑπολογιζομένης καὶ τῆς πρὸ τῆς ἀποκτήσεως τοῦ ἀτυχήματος ὑπηρεσίας χειρισμοῦ, οὐχὶ ὅμως καὶ τῆς τοιαύτης ὡς βοηθοῦ) μηνιαῖος μισθὸς	3.600	4.040
γ) Διὰ τοὺς ἔχοντας ἑξαετῆ ὑπηρεσίαν μηνιαῖος μισθὸς	3.800	4.040

δ) Εἰς τοὺς ἐκ τῶν ἀνωτέρω παρέχεται μηνιαῖον ἐπίδομα γάμου α1) ἀπὸ 4.7.1967 μέχρι 31.5.1968 ἐκ δραχμῶν 150, καὶ β1) ἀπὸ 1.6.1968 καὶ ἑξῆς ἐκ ποσοστοῦ 10%, ὑπολογιζομένου ἐπὶ τῶν ὡς ἄνω βασικῶν μηνιαίων μισθῶν καὶ παρεχομένου διὰ τὴν μὴ ἐργαζομένην σύζυγον.

ε) Διὰ τοὺς βοηθοὺς χειριστῶν καὶ ἐφ' ὅσον ἀπασχολοῦνται ὡς τοιοῦτοι ἡμερομίσθιον δραχμὰ 100 ἀπὸ 4.7.1967 καὶ δραχμὰ 101 ἀπὸ 1.6.1968.

2) Εἰς τοὺς περὶ ὧν ἡ παροῦσα μισθωτοὺς χορηγοῦνται ἐτησίως μία φορμὴ καὶ ἓν ζεῦγος ἐλαστικῶν ὑποδημάτων, ἀνήκοντα κατὰ κυριότητα εἰς τὸν ἐργοδότην.

3) Τυχὸν καταβαλλόμενα ἀποδοχαὶ ἀνώτερα τῶν διὰ τῆς παρούσης καθοριζομένων δὲν δύνανται νὰ μειωθῶσιν.

4) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ὑπὸ τὰς ἀνωτέρω διακρίσεις ἄρχεται ἀπὸ τῆς 4ης Ἰουλίου 1967.

Ἐγρίθη, ἀπεφασίσθη καὶ ἐγένετο.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 19ῃ Ἰουνίου 1968

—

1/1968 Ἀπόφ. Πρωτοβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Βόλου

Περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ἐργατοτεχνιτῶν καὶ ἐκτάκτων ὑπαλλήλων τῶν Δήμων Βόλου καὶ Νέας Ἰωνίας Βόλου (*).

Διὰ ταῦτα

Ἐπιλέον τὴν μεταξὺ τῶν ἀφ' ἑνὸς Συλλόγου Ἐργατοτεχνιτῶν καὶ Ἐκτάκτων Ὑπαλλήλων τῶν Δήμων Βόλου καὶ Νέας Ἰωνίας Βόλου καὶ ἀφ' ἑτέρου τῶν Δήμων Βόλου καὶ Νέας Ἰωνίας Βόλου διαφοράν, ἀποφαίνεται ὡς ἀκολούθως:

1) Χορηγεῖται εἰς ἅπαντας τοὺς ἐργατοτεχνίτας καὶ ἐκτάκτους ὑπαλλήλους τῶν Δήμων Βόλου καὶ Νέας Ἰωνίας Βόλου προσαύξησις ἐκ ποσοστοῦ 5% ἐπὶ τῶν καταβαλλομένων σήμερον ἡμερομισθίων καὶ μισθῶν.

2) Εἰς ἅπαντας τοὺς ἀνωτέρω ἐργαζομένους, πλὴν τοῦ συνεργείου ὁδηγῶν αὐτοκινήτων καὶ ἠλεκτρολόγων, χορηγεῖται προσαύξησις ἐπὶ τῶν ἡμερομισθίων 5% διὰ τοὺς ἔχοντας προϋπηρεσίαν ἄνω τῶν πέντε (5) ἐτῶν παρὰ τῷ αὐτῷ Δήμῳ.

3) Εἰς τοὺς ἐγγάμους ἄνευ τέκνων τὸ οἰκογενειακὸν ἐπίδομα καθορίζεται εἰς δραχμὰς 200 μηνιαίως, εἰς δὲ τοὺς ἐγγάμους μετὰ τέκνων εἰς δραχμὰς 250 μηνιαίως.

4) Χορηγεῖται ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας ἐκ 12% ἐπὶ τοῦ βασικοῦ ἡμερομισθίου εἰς τοὺς ἐργαζομένους εἰς τὰ συνεργεῖα καθαριότητος, νεκροταφείου, σφαγείου, ἁμαξοστασίου κινήσεως φορτηγῶν αὐτοκινήτων, ὀχετῶν καὶ ὑπονόμων καὶ ἠλεκτροτεχνιτῶν, ἀνεξαρτήτως ἰδιότητος (ἐπόπτου, τεχνίτου, ἐργάτου, ὁδηγοῦ κλπ.).

5) Χορηγεῖται εἰς ἅπαντας τοὺς ἐργαζομένους εἰς τὰ ἀνωτέρω συνεργεῖα ὑφ' οἱανδήποτε ἰδιότητα κατ' ἔτος μὲν μία στολή, ἓν ζεῦγος ἀρβυλῶν καὶ ἓν ἀδιάβροχον, μηνιαίως δὲ δύο κιλὰ σάπωνος.

6) Καθορίζεται, ὅπως τὸ ὡράριον ἑκάστου Σαββάτου περιορισθῇ κατὰ μίαν ὥραν δι' ἅπαντας τοὺς ἡμερομισθίους ἐργατοτεχνίτας καὶ ἐκτάκτους ὑπαλλήλους τῶν Δήμων Βόλου καὶ Νέας Ἰωνίας Βόλου.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ 1 Μαρτίου 1968.

Ἐγρίθη, ἀπεφασίσθη καὶ ἐγένετο.

Ἐν Βόλῳ τῇ 7 Μαρτίου 1968

—

(*) Κατετέθη παρὰ τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν, κατ' ἄρθρον 20 νόμου 3239/1955, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 23 τῆς 17.4.1968 πράξεως καταθέσεως, καὶ ἐκοινοποιήθη εἰς τὸν Ὑπουργεῖον Ἐργασίας.

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

Μελλοθάνατος...

Ὑπὸ τῆς Συντάξεως

Μετ' ὀλίγον (16 τρέχοντος) ἀποθνήσκει ἡ διαδικασία ἐκδικάσεως τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν τοῦ νόμου ΓΩΟΔ'/1912. Ἔρχεται μετ' αὐτὴν εἰς τὴν ζωὴν τοῦ Δικαίου μία νέα διαδικασία. Ἀλλ' εἶναι χρέος ἐνώπιον τῆς μελλοθανάτου αὐτῆς διαδικασίας, ἡ ὁποία ἔζησε, κατὰ καιροὺς βελτιουμένη, ἄνω τοῦ ἡμίσεος αἰῶνος, νὰ σταθῶμεν μὲ ὀλίγην εὐλάβειαν ἀρμόζει εἰς ἕνα ἱστορικὸν Νόμιον, ὁ ὁποῖος ἐβοήθησε πράγματι μεγάλως τοὺς ἐργαζομένους τῆς χώρας. Δὲν εἶναι μάλιστα ὑπερβολὴ νὰ εἴπωμεν, ὅτι μὲ τὴν τελευταίαν κατὰ χρονολογικὴν σειρὰν ἀπὸ τοῦ ἔτους 1944 τροποποίησίν του, κατὰ τὴν ὁποίαν περιελήφθησαν εἰς τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν πᾶσαι αἱ ἐκ τῆς σχέσεως ἐργασίας ἀξιώσεις τῶν μισθωτῶν, μὲ δικαιοδοτοῦντα ὄργανα τοὺς Πρωτοδίκας εἰς πρῶτον βαθμὸν καὶ τὰ Πρωτοδικεῖα εἰς δεύτερον, ἡ Ἐπιστήμη τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου καὶ ἡ Νομολογία τῶν Δικαστηρίων ἔφθασαν, ἀπὸ ἀποδόσεως ἔργου, εἰς σημεῖον ὥστε νὰ προκαλῇ τὸ Ἐργατικὸν Δίκαιον τὸ πρῶτον διὰ σύγχρονον καὶ κοινωνικὸν Δίκαιον ἐνδιαφέρον.

Εἰς τὴν θέσιν τῆς παλαιᾶς ἐργατικῆς διαδικασίας ὑποκαθίσταται μετ' ὀλίγον (ἀπὸ 16ης τρέχοντος) μία νέα διαδικασία (ἄρθρα 691 - 720 Κώδικος Πολιτ. Δικονομίας). Δικαιοδοτοῦντα ὄργανα εἰς πρῶτον βαθμόν, ἐπὶ διαφορῶν ἀντικειμένου ἄνω τῶν 10.000 δραχμῶν καὶ ἀπεριορίστως πέραν, εἶναι πάλιν οἱ Πρωτοδίκαι ἢ οἱ Πρόεδροι Πρωτοδικῶν καὶ εἰς δεύτερον βαθμὸν τὰ Ἐφετεῖα, ἀντὶ τῶν Πρωτοδικείων τοῦ προϊσχύοντος νόμου, ἐνῷ ἐξ ἄλλου, ὡς σημειοῦμεν ἀνωτέρω, ἀριθ. 1093, ἐπεκτείνονται κατὰ πολὺ τὸ ἀντικείμενον τῶν κατὰ τὴν εἰδικὴν αὐτὴν διαδικασίαν ἐκδικαζομένων διαφορῶν. Διότι ἤδη ἀναγνωρίζεται γενικῶς ἡ ἀνάγκη νὰ ἀπονέμεται εἰς τοὺς ἐργαζομένους ταχεῖα δικαιοσύνη καὶ ἐνώπιον τοῦ μεγαλυτέρου ὄγκου τῶν ὑποθέσεων, αἱ ὁποῖαι θὰ ἐμφανισθοῦν εἰς τὰ Δικαστήρια, πιστεύομεν, ὅτι θὰ λυθοῦν διοικητικῶς τὰ ἀναγκαῖα μέτρα νὰ ἐκπληρωθῇ ὁ μεγάλος καὶ κοινωνικὸς αὐτὸς σκοπός.

Ἐξ ἄλλου, ἀφοῦ καλοῦνται ὑπὸ τοῦ νόμου πάλιν οἱ Πρωτοδίκαι ἢ Πρόεδροι Πρωτοδικῶν νὰ ἐφαρμόζουν τὸ Ἐργατικὸν (καὶ ἀκόμη τὸ Ἀσφαλιστικὸν Δίκαιον), ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἀπὸ ἐτῶν ἤδη ἀσχολοῦνται μὲ τὴν ἐνδιαφέρουσαν πάντοτε νομολογίαν των, περισσότερον ἀκόμη προσεκτικήν, ἀφοῦ αἱ ἀποφάσεις των θὰ ὑποβάλλωνται εἰς τὴν κρίσιν τῶν Ἐφετείων, δικαίως προσδοκᾶται, ὅτι θὰ βελτιωθῇ ἀκόμη περισσότερον ἡ ἐπιστημονικὴ ἐπεξεργασία καὶ ἐφαρμογὴ τοῦ Δικαίου τῶν ἐργαζομένων, πρὸς ὄφελος τοῦ κοινωνικοῦ συνόλου.

Ἐμπλέκονται καὶ τὰ Ἐφετεῖα εἰς τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, τὰ ὁποῖα πρότερον ἐστεροῦντο ἁρμοδιότητος πρὸς ἐκδίκασιν τῶν ἐκ τῆς σχέσεως ἐργασίας διαφορῶν. Ἀκόμη, κατὰ τὸ προϊσχύον Δίκαιον, ἐστεροῦντο ἁρμοδιότητος καὶ διὰ τὰς ἐκ τοῦ νόμου 551/1915 περὶ ἐργατικῶν ἀτυχημάτων ἀξιώσεις, αἱ ὁποῖαι ἐδικάζοντο εἰς δεύτερον βαθμὸν ἀπὸ τὰ Πρωτοδικεῖα.

Ἔχει ὅμως, πρέπει νὰ τὸ εἴπωμεν, καὶ τὴν ἀσθενῆ πλευράν της ἡ νομοθετικὴ αὐτὴ ρύθμισις. Καλοῦνται ἤδη οἱ ἐργαζόμενοι, οἱ ὁποῖοι βεβαίως εἶναι οἰκονομικῶς ἀσθενέστεροι τοῦ ἐργοδότου, νὰ ὁφίστανται τὰς δαπάνας καὶ τὰς ἐν γένει δυσκολίας προσφυγῆς, εἴτε ὡς ἐκκαλοῦντες, εἴτε ὡς ἐφεσίβλητοι, εἰς τὰ ἐκτὸς τῆς ἕδρας τοῦ Πρωτοδικείου ἑδρεύοντα Ἐφετεῖα, ἐνῷ κατὰ τὸ προϊσχύον Δίκαιον μὲ τὴν ἁρμοδιότητα τῶν Πρωτοδικείων εἰς δεύτερον βαθμὸν καθίστατο πλέον εὐχερὴς καὶ ὀλιγότερον δαπανηρὰ ἡ εἰς αὐτὰ προσφυγή.

Θὰ ἠδύνατο λοιπόν, κατ' ἐξαίρεσιν τῆς ἀρχῆς τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, αἱ ἀξιώσεις τῶν ἐργαζομένων νὰ ἐδικάζοντο εἰς δεύτερον βαθμὸν ἀπὸ τὰ Πρωτοδικεῖα, ὡς μέχρι τοῦδε, ἐν ὄψει μάλιστα καὶ τῆς ἀληθείας, ὅτι τὰ Πρωτοδικεῖα, ὡς ἔφεσις, ἀπέδειξαν ἄξιον πολλοῦ λόγου ἔργον, ἀποφάσεις τῶν ὁποίων τιμοῦν τοὺς Δικαστὰς των.

Ὁπωσδήποτε πᾶς κοινωνικὸς ἄνθρωπος αἰσθάνεται διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τῆς νέας αὐτῆς δικονομικῆς προστασίας τῶν ἐργαζομένων τῆς χώρας.

Παράξενα Δικαίου.

Εἰς τὴν νέαν διαδικασίαν ἐργατικῶν διαφορῶν ὑπάγονται, μεταξὺ τῶν ἄλλων, καὶ διαφοραὶ τῶν ἠσφαλισμένων μισθωτῶν μετὰ τῶν Ἀσφαλιστικῶν των Ὀργανισμῶν. Ἀλλ' ἐνῷ διὰ τοὺς εἰς τὸ Ι.Κ.Α. ἠσφαλισμένους ὑπάγει ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 40 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951, κατὰ τὴν ὁποίαν πᾶσαι αἱ πράξεις, διοικητικαὶ καὶ ἐξώδικοι πρὸς ἀναγνώρισιν, δικαστικὴν ἐπιβίωξιν ἢ πραγματοποίησιν τῶν παροχῶν ἀπαλλάσσονται παντὸς τέλους, οὗτοι δὲ οἱ ἠσφαλισμένοι οὗτοι θὰ δύνανται νὰ ἐπιδιώκουν κατὰ τὴν διαδικασίαν ταύτην ἄτελῶς τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν δικαιωμάτων των, οἱ λοιποὶ ἠσφαλισμένοι τῶν ἄλλων Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν θὰ ὑποβάλλωνται εἰς τὰ κοινὰ τέλη χαρτοσήμου.

Μὴ εἴπῃ τις, ὅτι δὲν θὰ εἶναι ἔκδηλος ἡ ἀντίθεσις αὐτὴ πρὸς τὸ κοινὸν περὶ δικαίου συναίσθημα, τὸ ὁποῖον θὰ διακατέχῃ πρώτιστα τὸν Ἐργατικὸν Δικαστήν, ὅταν σημειώνῃ εἰς τὰς ἀποφάσεις του, διὰ μὲν τοὺς παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. ἠσφαλισμένους, ὅτι νομίμως δὲν κατετέθησαν τέλη, διὰ δὲ τοὺς λοιποὺς, ὅτι νομίμως κατετέθησαν.

Εἶναι καὶ τοῦτο ἀπὸ τὰ παράξενα τοῦ Δικαίου, τὰ ὁποῖα μὲ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς ἐργατικῆς δικαιοσύνης ἐπὶ τῶν διαφορῶν τῶν ἠσφαλισμένων θὰ γίνωνται περισσότερον... παράξενα.

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Διεύθυνσις
ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Σύνταξις
ΤΑΣΟΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Τόμος 27ος - Τεύχος 18ον (648)

Ἀθῆναι, 15 Σεπτεμβρίου 1968

Ο ΝΟΜΟΣ ΠΕΡΙ ΕΡΓΑΤΙΚΩΝ ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ

ΑΝΔΡΕΟΥ ΜΙΧΑΛΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

Ἀγόρευσις εἰς τὴν Βουλὴν ἐπὶ τοῦ Σχεδίου Νόμου «περὶ εὐθύνης πρὸς ἀποζημίωσιν τῶν ἐξ ἀτυχήματος παθόντων ἐργατῶν καὶ ὑπαλλήλων» (Νόμου 551/1915)

Ἡ «Ἐπιθεώρησις Ἐργατικοῦ Δικαίου» ἀναδημοσιεύει ἐκ τῆς ἐπιμελείας τοῦ Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Θεσσαλονίκης κ. *Ἠλ. Γ. Κυριακοπούλου* ἐκδοθείσης Συλλογῆς «Λόγοι Κοινοβουλευτικοί *Ἀνδρέου Μιχαλακοπούλου*, τόμος Α΄», τὴν κατὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς Βουλῆς τῆς 20ῆς Νοεμβρίου 1914 ἀγόρευσιν τοῦ ἀειμνήστου πολιτικοῦ ἀνδρός, εἰσηγητοῦ, ὡς Ὑπουργοῦ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας, τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ἐργατικῶν ἀτυχημάτων, μετέπειτα Νόμου 551/1915.

Μᾶς παρακινεῖ εἰς τοῦτο ἡ πολύτιμος ἐπὶ τοῦ ἐνδιαφέροντος αὐτοῦ Νόμου ἀξία τῆς ἀγορεύσεως, συναρπαστικῆς πράγματι καὶ ἱστορικῆς διὰ τὸ ἐπιστημονικὸν ἔδαφος καὶ τὴν ἔκφρασιν τῆς κοινωνικῆς δικαιοσύνης, ἣν καὶ χρησίμου διὰ τὴν κατανόησιν τοῦ πνεύματος τοῦ Νόμου, ἐν ὄψει καὶ τοῦ ὅτι τὰ ἐργατικὰ ἀτυχήματα θὰ ἐνδικάζωνται τοῦ λοιποῦ κατὰ τὴν νέαν ἐργατικὴν διαδικασίαν.

Τὸ νομοσχέδιον, ὑποβληθὲν πρὸ ἑνὸς ὁλοκλήρου ἔτους, πλήρει ἐπαγγελίαν ἐκ τῶν πρώτων, τὰς ὁποίας ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως, ἐλθὼν ἐνταῦθα καὶ ἀναλαβὼν τὴν διοίκησιν τῶν δημοσίων πραγμάτων, ἔδωκεν εἰς τὸν Ἑλληνικὸν λαόν, ἐπαγγελίαν μᾶλλιστα ἰδιαιτέρως τονισθεῖσαν. Καὶ χωρὶς νὰ θέλω νὰ προσθέσω τι εἰς ταύτης τῆς ἐπαγγελίας τὴν ἀπουδαιότητα, θὰ ὑπομνήσω καὶ τῆς ἐμῆς μετριότητος τὴν αὐτὴν ἐπαγγελίαν, γενομένην κατὰ τὴν αὐτὴν ἐπίσης ἐποχήν, ὅτε τὸ πρῶτον ἐζήτουν τὴν ἐμπιστοσύνην τῶν ἐκλογέων μου. Ἀλλὰ νομίζω, ὅτι οἱ λόγοι, οἱ ὁποῖοι ὑπηγόρευσαν τὸ νομοσχέδιον, δὲν εἶναι ἁπλῶς, ἵνα μὴ φαίνεται ἡ Ἑλλὰς καθυστερουσα ἐν τῇ προόδῳ τοῦ πολιτισμοῦ, δὲν εἶναι ἁπλῶς ἵνα ἀποκατασταθῇ τὸ αἴσθημα μιᾶς κοινωνικῆς δικαιοσύνης, διαφόρου, ὡς εἶπον καὶ ὅτε εἰσηγούμην τὸ νομοσχέδιον, τῆς περὶ δικαίου ἀντιλήψεως, ἡ ὁποία ὑπῆρχε πρὸ χιλιάδων ἐτῶν, κατὰ τοὺς Ρωμαϊκοὺς χρόνους, καὶ τὴν ὁποίαν ὀλέπομεν ἀποκρυσταλλωμένην εἰς τὸ Ρωμαϊκὸν Δίκαιον, ἀλλ' εἶναι καὶ λόγοι πρακτικώτεροι· διότι τὰ ἀτυχήματα ταῦτα παρουσιάζουσι δύο σειρὰς φαινομένων· παρουσιάζουσι μίαν σειράν, κατὰ τὴν ὁποίαν οἱ ἐργάται, παθόντες ἐν τῇ ἐργασίᾳ, δὲν ἠδύναντο νὰ ἔχωσι κἂν τὰ πρῶτα ἔξοδα συντηρήσεως καὶ ἐπιπτον θύματα ἀφιλανθρώπων ἐργολήπτων, οἱ ὁποῖοι, ἵνα ἐξαγοράσωσι τὴν ἡσυχίαν των ἀπὸ τῶν κραυγαζόντων ἀτυχῶν ἢ τῶν λοιπῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας, ἔδιδον ἓν μικρὸν ποσόν· ἀλλὰ παρίστατο πολλάκις καὶ τὸ φαινόμενον ἐργατῶν, εἴτινες, θαρραλεώτεροι τῶν ἄλλων ἢ εὑρίσκοντες πρόσωπα νὰ ἀναλάβωσι τὸν ἀγῶνα κατὰ τῶν ἐργοδοτῶν προέβαινον κατ' αὐτῶν εἰς ἐκδικάσεις, ὧν ἀποτέλεσμα ἦτο, ὅτι ἐπλήρωνον οἱ ἐργοδόται ποσά, τὰ ὁποῖα δὲν ἦτο δίκαιον ἴσως νὰ πληρώσωσι, μὲ τὴν διαφορὰν ὅτι τὰ ποσὰ ταῦτα δὲν εἰσήρχοντο εἰς τὰ θυλάκια τοῦ παθόντος, ἀλλὰ κατὰ τὸ πλεῖστον μέρος εἰς τὰ θυλάκια ἐκείνου, ὁ ὁποῖος ἀπεφάσιζε νὰ ὑπερασπίσῃ τὰ δικαιώματα τοῦ παθόντος. Τὸ φαινόμενον τοῦτο ἐν τῇ μικρᾷ μου πείρᾳ παρουσιάσθη ἀρκετὰς φοράς. Ἀλλὰ δὲν παρουσιάσθη μόνον ἐν Ἑλλάδι· παρουσιάσθη καὶ ἀλλαχοῦ· ἐν τῇ Γαλλίᾳ εἶχον κάμει στατιστικὴν ἐπὶ τοῦ πράγματος καὶ εἶχον ἴδει, ὅτι εὑρέθησαν ἐργοδόται, οἱ ὁποῖοι ἐπλήρωσαν καὶ 20 καὶ 25 καὶ 30 χιλιάδων φράγκων ἀποζημιώσιν, διότι εὑρέθησαν ἐργάται ἢ εὑρέθησαν ὑπερασπισταί, οἱ ὁποῖοι ἀνέλαβον τὸν

ἀγῶνα, καὶ εὑρέθησαν ἄλλοι πρόθυμοι νὰ μαρτυρήσωσι κατὰ τὸν συμφέροντα πρὸς τὸν παθόντα τρόπον. Ἀληθῶς τὸ συχνότερον δυνάμενον νὰ συμβῇ εἶναι ὅτι, εὑρισκόμενοι οἱ ἐργάται μιᾶς βιομηχανίας ὑπὸ τὸν φόβον ὅτι εἶναι δυνατὸν ν' ἀποπεμφθῶσιν, ἂν δὲν μαρτυρήσωσιν ὑπὲρ τοῦ ἐργοδότου, μεθ' οὗ ἐξακολουθοῦσι νὰ ἔχωσι τὸν δεσμὸν τὸν ἐκ τῆς ἐργασίας, μαρτυροῦσιν ὑπὲρ τοῦ ἐργοδότου συχνότερον παρὰ ὑπὲρ τοῦ συναδέλφου των ἐργάτου, ὁ ὁποῖος, ἤδη τεθνεὼς ἢ ἠκρωτηριασμένος καὶ κατάκοιτος, δὲν δύναται νὰ ἐλπίζῃ εἰς τὴν συμπάθειαν, οὐδὲ νὰ ζητήσῃ τὴν προστασίαν τῶν συναδέλφων του. Διὰ τοῦτο εἶπον, ὅτι τὸ νομοσχέδιον πλήρει τὸ αἴσθημα τῆς κοινωνικῆς δικαιοσύνης, ἀλλ' ἐπιφέρει καὶ διὰ τὸν ἐργοδότην μίαν τακτοποίησιν καὶ μίαν ἐξομάλυνσιν καὶ ἕνα συμβιβασμὸν διαφόρων περιστάσεων· διορθώνει περιστάσεις, αἱ ὁποῖαι δύνανται νὰ γεννήσωσιν ἀδικήματα, εἴτε κατὰ τοῦ ἑνὸς μέρους, εἴτε κατὰ τοῦ ἄλλου· ἐπὶ πλέον δίδει μίαν σταθεροποίησιν εἰς τοὺς ὑπολογισμοὺς τοῦ ἐργοδότου, ὁ ὁποῖος δύναται νὰ ἔχῃ ὑπ' ὄψιν ὅτι τρέχει κινδύνους ὡρισμένους, κατὰ πόσον πρέπει ν' ἀσφαλισθῇ εἰς ἰδιωτικὰς ἑταιρείας καὶ κατὰ τῆς ἐπελεύσεως τοιούτων ἀτυχιῶν, ἀσφαλίζων τοιουτοτρόπως ἑαυτόν, ἢ νὰ ἐπιβαρύνῃ, κατ' ἀνάγκην, τὸν ἐργάτην μὲ ἓν μέρος τοῦ ἀσφαλίστρου, κατὰ ποσόν, τὸ ὁποῖον θὰ εἶναι ἴσως πεντάλεπτον ἢ δεκάλεπτον καθ' ἡμέραν, ἢ θὰ ρίψῃ τὸ ἀσφάλιστρον εἰς τὰ γενικὰ ἔξοδα τῆς ἐπιχειρήσεως καὶ οὕτω θὰ ἐπιβαρύνῃ ὀλίγον τὸν καταναλωτήν, καθ' ὃν τρόπον ρίπτει εἰς τὰ γενικὰ του ἔξοδα τὸ ἐνοίκιον, τὴν φθορὰν τῶν μηχανῶν καὶ πάντα τὰ ἔξοδα, τὰ λεγόμενα ἐν τῇ βιομηχανικῇ οἰκονομίᾳ ἔξοδα γενικά.

Τὸ πρῶτον αἴσθημα τῆς ἀνθρωπίνης δικαιοσύνης, περὶ τοῦ ὁποίου ὠμίλησα, εἶναι ἀρχαιότατον. Ἤδη ἀπὸ τοῦ 1681 ἡ Ordonnance maritime ἀνεγνώρισε τὸ δικαίωμα εἰς τὸν ναύτην, τὸν παθόντα ἐν τῇ ἐργασίᾳ, ἀνεξαρτήτως ἂν ἐκ πταίσματος αὐτοῦ ἢ ἐκ τύχης ἔπαθε, ν' ἀποζημιώνηται· καὶ εἴδομεν μετοχετευομένην τὴν διάταξιν ταύτην εἰς τὸν γαλλικὸν Ναυτικὸν Κώδικα· ἐκεῖθεν ἐνεπνεύσθη καὶ ὁ Ἕλλην νομοθέτης εἰς τὸν νόμον περὶ Ναυτικοῦ Ἀπομαχικοῦ Ταμείου καὶ εἰς τὸν νόμον τοῦ Ταμείου τῶν μεταλλευτῶν, θεσπίσας ὅτι ὁ παθὼν ἐργάτης δικαιοῦται νὰ ζητήσῃ ἀποζημίωσιν καὶ δὲν ἐξήρεσε τὴν περίστασιν τῆς ἐκ πταίσματος αὐτοῦ προσγενομένης ζημίας. Τρόντι, Κύριοι, ὁ μὲν νόμος τοῦ Ταμείου τῶν μεταλλευτῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 1 λέγει ρητῶς (ἀναγινώσκει) : «Ἐξαιρεῖται ἡ περίπτωσις, καθ' ἣν ἐκ προθέσεως προεκάλεσεν ὁ ἐργάτης τὸ ἐπελθὸν δυστύχημα» καὶ εἶναι εἷς τὰ μεταλλεῖα πολλὰ τὰ ἀτυχήματα καὶ ἡ ἀμέλεια δύναται νὰ ἐπέλθῃ πολλαχῶς· ὁ δὲ νόμος περὶ Ναυτικοῦ Ἀπομαχικοῦ Ταμείου ἐν τῷ ἄρθρῳ 26, ἐξαιρῶν τὰς περιπτώσεις, καθ' ἃς δὲν δικαιοῦται ὁ ἐργάτης νὰ ζητήσῃ ἀποζημίωσιν, δὲν περιλαμβάνει καὶ τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν τὸ δυστύχημα ὀφείλεται εἰς πταῖσμα τοῦ ἐργάτου γενικῶς. Οὕτως ἐξαιρεῖ τὴν κατὰ τὴν ἁλιείαν χρῆσιν ἀπηγορευμένων μέσων, ὡς τῆς δυναμίτιδος κλπ. Ἐπίσης περιλαμβάνει ἄλλας τινὰς περιπτώσεις, μὴ δυναμένας ὅμως ν' ἀναγάγωσιν εἰς γενικὸν κανόνα τὴν ἐξαίρεσιν τῆς περιπτώσεως, καθ' ἣν τὸ ἀτύχημα ἐπῆλθεν ἐκ τῆς ἀμελείας τοῦ πταίσματος τοῦ ἐργάτου. Ἔχομεν λοιπὸν ἐδῶ μίαν νομοθετικὴν ἀρχήν, ἣν ἠκολούθησεν ἡ ἡμετέρα νομοθεσία καὶ κατὰ τὴν ὁποίαν δὲν ἐθεωρήθη σκόπιμον τὸ πταῖσμα τοῦ ἐργάτου νὰ χρησιμεύσῃ ὡς λόγος πλήρους ἀποκλεισμοῦ τῆς ἀποζημιώσεως αὐτοῦ ἢ μᾶλλον τῆς δόσεως ποσοῦ τινος, πρὸς περιθαλψιν, ἀφοῦ ταύτην μᾶλλον τὴν ἔννοιαν ἔχει τὸ κατὰ τὸ νομοσχέδιον διδόμενον καὶ οὐχὶ τῆς πλήρους ἀποζημιώσεως τοῦ Ρωμαϊκοῦ Δικαίου.

Κύριοι, οὕτως ἔχουσι τὰ πράγματα παρ' ἡμῖν καὶ δὲν γνωρίζω ἂν ἐπιτρέπεται νὰ στρέψωμεν ἀλλαχοῦ τὰ ὀλέμματα ἡμῶν, ὅτε ἤδη ἀπεφασίσαμεν πρὸ ἐτῶν νὰ χαράξωμεν αὐτὴν τὴν πολιτικὴν ἐν τῷ ζητήματι τούτῳ. Ἀλλ' ἐπειδὴ ἐγένετο μακρότερος λόγος περὶ τῶν ἐν Γαλλίᾳ ἰσχυόντων καὶ περὶ τῆς ἐκεῖ νομοθετήσεως τῆς περιπτώσεως τοῦ μετριασμοῦ τῆς εὐθύνης, οὐχὶ ἀποκλεισμοῦ, ὅτε ὁ ἐργάτης ἔπαθεν ἐκ πταίσματος ἀδικαιολογήτου, ἀσυγγνώστου, νομίζω ὅτι πρέπει νὰ εἴπω ὀλίγα τινά, διὰ νὰ διασαφηθῇ τελειότερον τὸ θέμα τοῦτο, περὶ οὗ πρόκειται ν' ἀποφανθῇ ἡ Βουλή.

Κύριοι, ἐν Γαλλίᾳ τὸν νόμον αὐτὸν εἰσήγαγον πολὺ μετὰ τὸν νόμον τὸν γερμανικὸν καὶ τὸν αὐστριακόν. Κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ 1878, ὅτε ὁ Βίσμαρκ εἰσήγαγε τὰ νομοσχέδιά του ἐν τῇ Βουλῇ, ὑπεστήριζεν, ἐναντίον τῶν ἀντιδρώντων συντηρητικῶν, ὅτι αὐτὰ θὰ προαγάγωσι τὴν βιομηχανίαν, καὶ δὲν διεψεύσθη εἰς τὰς προρρήσεις του. Ἀλλ' ἡ γαλλικὴ νομοθεσία ἐφάνη ὑστερήσασα τῆς γερμανικῆς· τοῦτο ὀφείλεται εἰς πολλοὺς λόγους, ἰδιαίτα-

τα δὲ εἰς τὴν ἀντίδρασιν τῆς μικρᾶς ἀστικῆς τάξεως· καὶ μολονότι ἐγένοντο πολλαὶ ἀπόπειραι - καὶ ἐξιστόρησέ τινας ὁ ἀξιότιμος Βουλευτὴς Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας κ. Ἀθανασάκης - δὲν κατωρθώθη ὅμως νὰ ψηφισθῇ ὁ σχετικὸς νόμος παρὰ ἐν ἔτει 1897 κατόπιν ἑνὸς compromis, τὸ ὁποῖον ἐγένετο μεταξὺ τῶν ἀντιθέτων μερῶν, ἑνὸς συμβιβασμοῦ, τοῦ ὁποίου ἀποτέλεσμα ὑπῆρξεν ἡ ἐξαίρεσις, διὰ τὴν ἀπασχολοῦσαν ἡμᾶς περίπτωσιν, τοῦ πταίσματος τοῦ ἐργάτου. Ὑπῆρχον δύο θεμελιώδεις ἀρχαὶ ὑπὸ τὴν κρίσιν τῆς γαλλικῆς Βουλῆς· ἡ ἀρχὴ τοῦ γερμανικοῦ καὶ αὐστριακοῦ νόμου, καθ' ἣν τὸ πταῖσμα τοῦ ἐργάτου δὲν πρέπει ν' ἀποκλείῃ ποσῶς τὴν ὑποχρέωσιν τοῦ νὰ δοθῇ σύνταξις εἰς τὸν παθόντα. Ὑπῆρχε καὶ ἡ ἀντίθετος ἀρχή, τὸ ἀντίθετον σύστημα, τὸ ὁποῖον, μέ τινας διαμορφώσεις ἐντεῦθεν ἢ ἐκεῖθεν, ἔλεγεν· ἂν ψήφισατε τὰ πταίσματα εἰς τὸ κοινὸν δίκαιον· ἂν πταίσῃ ὁ ἐργοδότης, ἂς καταφύγῃ ὁ ἐργάτης εἰς τὸ κοινὸν δίκαιον· ἂν πταίσῃ ὁ ἐργάτης, ἂς γίνῃ τὸ ἴδιον ἀπὸ τὸν ἐργοδότην. Συμβιβασμὸς τῶν δύο αὐτῶν ἀρχῶν ἐπῆλθε διὰ τῆς αὐξήσεως καὶ τῆς ἐλαττώσεως, κατὰ τὴν ἔκφρασιν τοῦ γαλλικοῦ νόμου, τοῦ ὀφειλομένου ποσοῦ τῆς ἀποζημιώσεως· ἐδέχθη δηλαδὴ ὁ νόμος, ἂν πταίῃ ὁ ἐργοδότης, ν' αὐξηθῇ τὸ ποσόν, τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ πληρώσῃ· ἂν πταίῃ ὁ ἐργάτης, νὰ ἐλαττωθῇ τὸ ποσόν, τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ λάβῃ. Ὑπῆρξε στατιστική· ἐκεῖ - ἀτυχῶς ἡμεῖς ἐλλιπῆ μόνον στατιστικὴν ἔχομεν, τῆς ὁποίας θὰ σᾶς εἴπω μετ' ὀλίγον τὰ ἀποτελέσματα - ἐξ ἧς ἀπεδείκνυετο ὅτι ἐπὶ τῶν ἀτυχημάτων 50 - 68% προήρχοντο ἐξ αἰτιῶν, τὰς ὁποίας, κατὰ τὴν ὀρθὴν διατύπωσιν τοῦ κ. Ἀθανασάκη, δὲν δύναταί τις νὰ ἐξακριβώσῃ πόθεν προέρχονται, ἂς τὰς ὀνομάσωμεν «ἀτυχήματα» ἐκ τύχης ἢ ἀτυχίας, 15 - 20% περίπου ἦσαν αἱ περιπτώσεις, αἱ ἐπελθοῦσαι ἐκ πταίσματος τοῦ ἐργάτου καὶ 12 - 20% περίπου αἱ ἐκ πταίσματος τοῦ ἐργοδότου. Ἀπεφάσισαν λοιπὸν αὐτὰς τὰς δύο τελευταίας περιπτώσεις νὰ τὰς συμβιβάσωσι καὶ νὰ παραπέμψωσι καὶ τὰς δύο εἰς μίαν ἐπαύξησιν τῆς εὐθύνης ἢ μείωσιν τῶν ἀξιώσεων. Ἀλλ' ὀφείλω νὰ εἴπω τινὰ ἐκ τῆς σχετικῆς συζητήσεως ἐν τῇ γαλλικῇ Βουλῇ. Ἐδόθη ἀφορμὴ ἀκριβῶς ν' ἀναγνώσω, διότι ἐν τῷ νομοσχεδίῳ τούτῳ, ὀφείλω νὰ σᾶς ὁμολογήσω, τὸ ζήτημα, τὸ ὁποῖον μὲ ἀπησχόλησε περισσότερον, τὸ ζήτημα, τὸ ὁποῖον ἐγένετο ἀντικείμενον ζωηρᾶς συζητήσεως καὶ ἐν τῷ Ἀνωτάτῳ Συμβουλίῳ τῆς Ἐργασίας, ἐκ παρατηρήσεως τοῦ κ. Ἀθανασάκη, ὅστις πρῶτος ἔφερε τότε τὴν ἀντίρρησιν ἐν τῷ Ἀνωτάτῳ Συμβουλίῳ τῆς Ἐργασίας, ἦτο ἀκριβῶς πῶς ἔπρεπε νὰ κανονίσωμεν τὴν περίπτωσιν τοῦ πταίσματος τοῦ ἐργάτου. Ἐν τῇ γαλλικῇ Βουλῇ λοιπὸν ἐγένετο μεγάλη συζήτησις περὶ τοῦ ὁρισμοῦ τοῦ πταίσματος τοῦ ἐργάτου καὶ ἀπήντησαν καὶ ἐκεῖ τότε αὐτό, τὸ ὁποῖον εἶπε σήμερον ὁ ἀξιότιμος Βουλευτὴς ἐξ Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας, ὅτι τὸ πταῖσμα εἶναι ἔννοια γνωστὴ καὶ ἑπομένως ἔπρεπε ν' ἀφεθῶσι τὰ δικαστήρια νὰ ἐφαρμόσωσι τὴν ἔννοιαν τὴν γνωστήν. Ἀλλ' εἰς τοῦτο ἀντετάχθη τὸ ἐπιχείρημα, ὅπερ καὶ ἐκ τῶν ὑστέρων καὶ πρότερον εἶχεν ἀντιταχθῇ· εἰς ἐργάτης, ἔλεγον, ζωηρός, φιλότιμος, ὅστις μετὰ μαθηματικῆς ἀκριβείας ἔβαινε εἰς τὴν ἐργασίαν του, ὅστις ἀπεύθυνε νὰ τελειώσῃ αὐτήν, διὰ νὰ ἱκανοποιήσῃ τὸν ἐργοδότην τὸ ταχύτερον, αὐτὸς ὡς θαρραλεώτερος τῶν ἄλλων ἀγωνίζεται καὶ προσπαθεῖ νὰ ἐπιτύχῃ κάτι καλλίτερον, ἀλλὰ συντρίβεται, θὰ ἐλθητε νὰ εἴπητε ὅτι ἐκ πταίσματος ὀφθεὶς ἔπαθε, καὶ θὰ τὸ εἴπητε καθ' ὃν χρόνον εὑρίσκεσθε ἐν ἡρεμίᾳ εἰς τὰ Γραφεῖα σας ἢ εἰς τὴν ἕδραν τοῦ δικαστοῦ καὶ ὄχι ἐν μέσῳ τοῦ περιβάλλοντος, τὸ ὁποῖον μεθύσκει τὸν ἐργάτην; Δυνατὸν νὰ εἶναι πταῖσμα, διότι ὁ ἐργάτης παραβαίνει τὸν κανονισμόν· δυνατὸν νὰ λέγῃ ὁ κανονισμὸς ὅτι δὲν πρέπει νὰ πλησιάσῃ εἰς τὴν μηχανήν, ἂν δὲν ἔχῃ θέσει εἰς τὴν χεῖρα του ἓν προφυλακτήριον, ἀλλ' αὐτός, διὰ νὰ μὴ ἀργοπορήσῃ, πλησιάζει ἀκάλυπτος τὴν μηχανὴν καὶ εἶναι ἓν πταῖσμα, τὸ ὁποῖον ὅμως δὲν δύναται νὰ ὀνομασθῇ πταῖσμα κατὰ τὴν συνήθη ἀντίληψιν. Τὰ ἐπιχειρήματα ταῦτα, εὐρέως ἀναπτυχθέντα, ἠνάγκασαν τοὺς ὑπερασπιστὰς τοῦ θέματος νὰ παρουσιάσωσι τὸ πρῶτον μίαν νέαν θεωρίαν, τὴν θεωρίαν τοῦ πταίσματος τοῦ ἐκ προθέσεως, τοῦ κληθέντος faute inexcusable, ἀλλ' οἱ μᾶλλον ἐντριβεῖς περὶ τὰ τοῦ ζητήματος καὶ τοὺς νόμους ἀπεμάκρυνον τὴν Βουλὴν ἀπὸ τοιούτου τινὸς ὁλισθήματος νομικοῦ, εἰς τὸ ὁποῖον θὰ συνεπλέκοντο ἔννοιαι νομικαὶ τελείως ἀντίθετοι, ἡ πρόθεσις καὶ ἡ ἀμέλεια· τότε ὅμως ἐπῆκειτο κίνδυνος ναυαγίου τῆς ψηφίσεως τοῦ νομοσχεδίου ἐκκρεμοῦντος ἐπὶ ἔτη καί, ἐπειδὴ δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ θέλῃ τοῦτο ἡ Βουλή, εὐθὺς τὸν συμβιβαστὴν προέτειναν νὰ μειώσωσι τὴν ὀφειλομένην ἀποζημίωσιν, ἐὰν ἐναφιλογώρει πταῖσμα ἀσυγγνώστου, «faute inexcusable», ἐκ μέρους τοῦ ἐρ-

γάτου· καὶ ἐπεκράτησεν ἡ διατύπωσις αὕτη. Ἐθεωρήθη, τότε ἐπιτυχής· ἀλλὰ ὅτε ἦλθεν ἡ ὥρα τῆς ἐφαρμογῆς οἱ ἑρμηνευταὶ διηρώτων τί εἶναι τοῦτο τὸ ἀσύγγνωστον πταῖσμα· εἶναι τὸ ἐλαφρὸν πταῖσμα; Ὄχι· βεβαίως· εἶναι τὸ πταῖσμα τὸ βαρύ; Ἐφαίνετο ναί· καὶ ἐν τούτοις, Κύριοι, διὰ νὰ ἴδητε πόσον ἡμεῖς οἱ νομικοὶ δυνάμεθα νὰ ἐξαγάγωμεν ἀπὸ τῶν πλέον ἁπλῶν πραγμάτων στοιχεῖα διάφορα τῶν προσδοκωμένων ὑπεστηρίχθη καὶ ἐγένετο δεκτόν, ὅτι καὶ αὐτὸ τὸ βαρὺ πταῖσμα εἶναι δυνατὸν νὰ μὴ εἶναι πταῖσμα ἀσύγγνωστον· καὶ ἔχουσι σήμερον παραδεχθῆ ἐν τῇ ἑρμηνείᾳ τῆς διατάξεως ἐκείνης ἐν Γαλλίᾳ καὶ ὑπάρχουσι καὶ συναφεῖς νομολογίαι ὅτι εἰσήχθη νέον εἶδος πταίσματος, διὰ τῆς παρενθέσεως τῆς διατάξεως ἐκείνης, τὸ πταῖσμα τὸ ἀδικαιολόγητον, τὸ ἀσύγγνωστον, διάφορον κατ' ἔννοιαν τοῦ βαρέος πταίσματος. Μεταξὺ τῶν ἄλλων, οἵτινες παραδέχονται τὴν τοιαύτην λύσιν, σᾶς ἀναφέρω πρόσωπον λίαν συντηρητικῶν αἰσθημάτων, τὸν καθηγητὴν τοῦ ἐμπορικοῦ καὶ βιομηχανικοῦ Δικαίου ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ τῆς Λυῶνος Paul Pic, ὁ ὁποῖος θεωρεῖται ἐκ τῶν καλλιτέρων σήμερον διδασκάλων τοῦ Ἐμπορικοῦ Δικαίου· αὐτὸς ρητῶς δέχεται, ὅτι ὁ γαλλικὸς νόμος τοῦ 1898 ἔπλασε παρὰ τὴν κατηγορίαν τοῦ βαρέος πταίσματος, τοῦ βαρέος πταίσματος τοῦ ἁπλοῦ, τοῦ συγγνωστοῦ, καὶ τὸ βαρὺ πταῖσμα τὸ ἀσύγγνωστον· καὶ ἐξετάζων ἂν ἔκαμε καλῶς ὁ γαλλικὸς νόμος λέγει ὅτι, ἂν ἐξετάσῃ τις τὴν ἐφαρμογὴν τῆς διατάξεως ταύτης τοῦ νόμου ἕως σήμερον ὑπὸ τῶν διαφόρων δικαστηρίων καὶ θελήσῃ νὰ συνδυάσῃ τὰς ἀντιθέτους λύσεις καὶ ἑρμηνείας, τὰς ὁποίας ἔδωκαν τὰ δικαστήρια ἐπὶ πολλῶν ὁμοίων περιπτώσεων, δύναται νὰ εἴπῃ ἀσφαλῶς ὅτι ὁ Γάλλος νομοθέτης, ἀφορμηθεὶς ἐκ τῆς ἰδέας τοῦ συμβιβασμοῦ τῶν δύο γενικῶν ἀντιθέτων ἀρχῶν, δὲν ἠκολούθησε μὲν κανὲν ἐκ τῶν δύο ἐκείνων συστημάτων, τὰ ὁποῖα ἔχουσι καὶ τὰ πλεονεκτήματά των, ἠκολούθησεν ὅμως τὰ μειονεκτήματα ἀμφοτέρων τῶν συστημάτων. Καὶ λέγει· ποία θὰ εἶναι ἡ αἰτία, ἕνεκα τῆς ὁποίας δὲν θὰ θεωρηθῇ πταῖσμά τι βαρὺ ὡς ἀσύγγνωστον πταῖσμα, ἀλλ' ὡς συγγνωστόν; Ποίας, νομίζετε, αἰτίας τοιαύτας ἐδέχθησαν τὰ γαλλικὰ δικαστήρια; Θὰ σᾶς εἴπω τινὰς καὶ δύναμαι νὰ προσθέσω ὅτι κατήντησε τὸ πρᾶγμα ὀλίγον κωμικὸν ἐν τῇ ἐφαρμογῇ ἐδέχθησαν, Κύριοι, ὅτι εἶναι δυνατὸν νὰ ὑπάρχῃ μὲν βαρὺ πταῖσμα, ἀλλ' ὄχι ἀσύγγνωστον, ὅταν τὸ ἐλατήριον τοῦ πταίσματος εἶναι (ἀναγινώσκει): Ἡ ἄγνοια, ἡ πλάνη, ἡ λήθη, ἡ ἀσυνεσία, ἡ ἀπροσεξία, ἡ ἀπρονοησία, ἡ ἀδεξιότης, ἡ ἐλαφρότης, μία διαταγή, ἡ ἔξις, ἡ ἀνοχή, ὁ πόθος ταχείας περατώσεως τοῦ ἔργου, ἡ ἀπειρία.

Καὶ σᾶς ἐρωτῶ νὰ μοὶ εἴπητε ἐκ τῆς διατάξεως ἐκείνης πλέον τί ἀπομένει, ἵνα ἀπαρτίσῃ τὸ ἀσύγγνωστον πταῖσμα τοῦ ἐργάτου. Ἀλλ' εἶπόν τινες ἤδη μίαν ἀπολαυσίαν περίπτωσιν· καὶ ἡ περίπτωσις αὕτη εἶναι ἐκείνη, τὴν ὁποίαν ἐμνημόνευσεν ὁ ἀξιότιμος ἐκ Φθιώτιδος καὶ Φωκίδος Βουλευτής· εἶναι ἡ περίπτωσις τῆς μέθης· ἰδοὺ ὁ ἐργάτης εἰσῆλθε μεθυσμένος εἰς τὸ ἐργοστάσιον καὶ ἐγένετο ἴσως ἀφορμὴ νὰ καταστραφῇ ὁ ἴδιος ἢ καὶ ἄλλοι πλησίον αὐτοῦ. Δὲν εἶναι βαρὺ πταῖσμα καὶ ἀσύγγνωστον ἡ μέθη; Ἐπιτρέπεται νὰ μεθύσκωνται οἱ ἄνθρωποι; Ἰδοὺ ὅμως ὁποία ὑπῆρξεν ἡ ἐφαρμογὴ τῶν γαλλικῶν δικαστηρίων ἐπὶ τῆς περιπτώσεως τῆς μέθης, διὰ τὴν ὁποίαν κανεὶς ἴσως δὲν θ' ἀμφεσάλλευεν ὅτι ἀποτελεῖ ἀδικαιολόγητον καὶ βαρὺ πταῖσμα. Ναί, λέγει τὸ Πρωτοδικεῖον τοῦ Ἁγίου Στεφάνου τῇ 16ῃ Ἰουνίου 1902, ναί, τὸ τῶν Παρισίων τῇ 3ῃ Ἰουνίου 1902. Ἀλλ' ὄχι, λέγει τὸ ἴδιον Πρωτοδικεῖον τῶν Παρισίων τῇ 5ῃ Νοεμβρίου 1902, ἂν ὁ ἐργοδότης ἠμέλησε ν' ἀπομακρύνῃ τὸν μεθυσμένον ἐργάτην! Ὄχι, λέγει τὸ Δικαστήριον τῆς Ὀρλεάνης τῇ 8ῃ Δεκεμβρίου 1900. Διατί; Διότι ὁ ἐργοδότης εἶναι ἐν πταίσματι καὶ ὁσάκις δὲν εἶχεν ἕνα ἄνθρωπον ἐν τῷ ἐργοστασίῳ ἐπιτηροῦντα ὅπως ἀπομακρύνῃ τοὺς μεθυσθέντας.

Αὗται λοιπὸν εἶναι αἱ περιπτώσεις, Κύριοι, τὰς ὁποίας ἠντλησα ἐκ τῶν μελετῶν μου, θέλων νὰ ἴδω πῶς ἠρμηνεύθη τὸ θέμα τῆς μέθης. Βλέπετε λοιπὸν ἐκ πάντων τούτων, ὅτι ἡ διάταξις αὕτη περὶ τοῦ βαρέος ἀσυγγνώστου πταίσματος δὲν ἠδυνήθη νὰ κατισχύσῃ πολλάκις τοῦ αἰσθήματος τῆς κοινωνικῆς δικαιοσύνης, τὸ ὁποῖον διείπε τὸ πνεῦμα τοῦ δικάζοντος δικαστηρίου· διότι, κατ' ἐμὲ τοὐλάχιστον, ἡ ἀπόφασις τῶν δικαστηρίων, τὴν μίαν φορὰν οὕτως ἀποφαινομένων, τὴν δὲ ἄλλην ἄλλως, κυριώτατον ἐλατήριον εἶχεν οὐχὶ τὴν ἀντικειμενικὴν ἐξέτασιν τοῦ ζητήματος ἂν ὑπῆρχεν ἡ μέθη ἢ ὄχι, ἢ ἂν ἡ μέθη εἶναι ἀσύγγνωστον πταῖσμα ἢ ὄχι, ἀλλ' ἁπλούστατα τὰς περιπτώσεις τὰς ἀτομικὰς ἢ τὰς οἰγενειακάς, αἱ ὁποῖαι περιέβαλλον τὸν παθόντα ἐργάτην· διότι ἡ κοινωνικὴ ἄποψις ἐπιβάλλει εἰς τὰ δικαστήρια πολλάκις νὰ παρορῶσι τὸ ξηρὸν γράμμα τοῦ νόμου καὶ νὰ προσ-

αριθμούνται πρὸς τὰς πραγματικὰς καὶ κοινωνικὰς συνθήκας καὶ περιστάσεις. Δικαίως, λοιπόν, ἐπάγεται ὁ Paul Pic σήμερον, ἐξετάζων τὰ πράγματα, κατὰ λέξιν (ἀναγινώσκει:) : «Ἡ διάκρισις αὕτη, ἡ τόσον δεδικαιολογημένη κατὰ τὸ φαινόμενον, ἀφήνει ἐν τῇ ἐφαρμογῇ σοβαρωτάτας δυσχερείας, ἀνοίγει τὴν πύλην τῆς αὐθαιρεσίας τῶν δικαστηρίων, τὴν ὁποίαν ἀκριβῶς ἡ ἀρχὴ τοῦ risque professionel ἐσκόπει νὰ ἄρῃ» οὐδὲν τρόπον τινὰ δυσκολώτερον τοῦ καθορισμοῦ κριτηρίου ἐπιτρέποντος νὰ ἐξακριβώνωμεν πότε ἀρχίζει καὶ παύει τὸ παίσιμο τοῦ ἐργάτου». Παραθέτει ὁ Pic καὶ τὴν γνώμην τοῦ εἰδικωτάτου περὶ τὰ τοιαῦτα Cheysson, ὅστις ἐν συζητήσει γενομένῃ ἐν τῇ Société d' Économie Sociale εἶπε, κατὰ παράδοξον ληφθεῖσαν ἐκ τῶν φυσικῶν φαινομένων, ὅτι καθ' ὃν τρόπον δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ διακρίνῃ τις καὶ νὰ καθορίσῃ ἐπακριβῶς πότε ἀρχίζει καὶ πότε παύει τὸ λυκαυγὲς καὶ τὸ λυκόφως, κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ ἡ κρίσις περὶ τοῦ παίσιματος τοῦ ἐργάτου δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ εἶναι σταθερά, ἀλλ' ἑκάστοτε ὁρίζεται κατὰ τὴν ἐκτίμησιν τοῦ δικαστηρίου. Ποῖα ὅμως εἶναι τὰ συμπεράσματα ἐκ πασῶν τῶν κρίσεων τούτων; Ὅτι ἀρχίζει πάλιν ἡ ἀσφαλιστὴς περὶ τοῦ ποσοῦ τῆς ἀποζημιώσεως· οὔτε ὁ ἐργάτης γνωρίζει τί θὰ λάβῃ, οὔτε ὁ ἐργοδότης γνωρίζει τί θὰ πληρώσῃ δι' ἑκάστην περίπτωσιν· ἂν λοιπὸν ὁ ἐργοδότης, ὁ ἔχων ὡρισμένον ἀριθμὸν ἐργατῶν, θελήσῃ ν' ἀφαιρέσῃ, ὑποθετέον, ἓν παντάλεπτον καθ' ἡμέραν ἀπὸ ἑκάστου ἐργάτου, καὶ ἄλλο ἓν παντάλεπτον νὰ ρίψῃ εἰς βάρος τοῦ καταναλωτοῦ, ἵνα ἀσφαλίζῃ ἑαυτὸν εἰς ἰδιωτικὰς ἀσφαλείας καί, ὅταν πάθῃ ἐργάτης, λαμβάνῃ τὸ εἰς τὸν παθόντα καταβλητέον ποσὸν παρὰ τῆς Ἀσφαλιστικῆς Ἑταιρείας καὶ τὸ δίδῃ εἰς τὸν ἐργάτην, σήμερον, βεβαίως, μὲ αὐτὰς τὰς ἀβεβαιότητας δὲν θὰ γνωρίζῃ τίνας ἀκριβεῖς ὑπολογισμοὺς νὰ κάμῃ, διότι δὲν θὰ γνωρίζῃ ἂν θὰ πληρώσῃ τι καὶ πόσον θὰ πληρώσῃ, καὶ διατρέχει τὸν κίνδυνον ἢ νὰ ἐπιβαρύνῃ ἀδικαιολογήτως ὑπὲρ τὸ μέτρον τὸν ἐργάτην καὶ τὸν καταναλωτήν, ὅπερ, ἄνευ ἀνάγκης γινόμενον, δὲν εἶναι ποσῶς ὀρθὸν οἰκονομικῶς διὰ καμμίαν ἐπιχείρησιν, ἢ νὰ μείνῃ ἐν τινι μέτρῳ ἀκάλυπτος. Αὐτὸς ὁ Pic μαρτυρεῖ τὴν τοιαύτην περὶ τὴν συνομολόγησιν ἀσφαλειῶν δυσχέρειαν καὶ τὴν μαρτυρίαν αὐτοῦ δύναμαι βεβαίως νὰ ἐπικαλεσθῶ εἰς ἀπάντησιν τοῦ ἐπιχειρήματος τοῦ κ. ἐξ Ἀττικῆς Βουλευτοῦ, φρονοῦντος ὅτι δὲν θὰ δυσχεραίνῃ τὰς ἀσφαλείας ἡ ἀβεβαιότης, ἣν ἀνέπτυξα· ἂν ἡ μαρτυρία τοῦ Pic δὲν εἶναι ἐπαρκής, ὑμεῖς θὰ κρίνητε.

Ἀλλά, Κύριοι, κατὰ τοῦ νομοσχεδίου ἡμῶν, πλὴν ἄλλων, ὑπεβλήθη ἡ ἀντίρρησις ὅτι ἡ διοικητικὴ μας δὲν ἠνδρώθη εἰσέτι καὶ ἀξίζει τὸν κόπον νὰ τὴν συγχωρήσωμεν θανατώνουσαν ἢ ἀκρωτηριάζουσαν. Καὶ ὀφείλω νὰ ὁμολογήσω, ὅτι ὁ φόβος οὗτος τῆς ἐπιβαρύνσεως τῆς διοικητικῆς συνέσχεν ἀρκούντως τὸν λαβόντα τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλῃ τὸ νομοσχέδιον τοῦτο, καὶ διὰ τοῦτο, ἀληθῶς, τὸ ποσὸν τῆς ἀποζημιώσεως, τὸ ὁποῖον κατὰ τὸ νομοσχέδιον θὰ δίδηται εἰς τὸν ἐργάτην ἐν Ἑλλάδι ἐν περιπτώσεσιν ἀτυχημάτων, εἶναι σχεδὸν τὸ ἥμισυ τοῦ ποσοῦ, τὸ ὁποῖον δίδεται εἰς ἄλλα Κράτη. Βεβαίως, σπουδαίως συνετέλεσεν εἰς τοῦτο καὶ ὁ λόγος, ὅτι ἡμεῖς ἐν Ἑλλάδι πολὺ ἀργὰ ἐρχόμεθα ν' ἀναγνωρίσωμεν θεσμόν, ὁ ὁποῖος ἀπὸ μακροῦ ἤδη ἐπικρατεῖ ἀλλαχοῦ καὶ κατὰ συνέπειαν κάμνομεν μετὰ δειλίας τινὸς τὸ πρῶτον ὄβμα· ἀλλ' ἐνόμισα ὅτι δυνάμεθα ν' ἀρκεσθῶμεν εἰς τὴν μικρὰν τοῦ νομοσχεδίου ἀποζημίωσιν πρὸς τὸ παρόν, λαμβάνοντες ὑπ' ὄψιν μάλιστα, ὅτι οἱ ἐργάται δὲν ἐλάμβανον σχεδὸν τίποτε μέχρι σήμερον. Ἂν δέ, ὡς πέποιθα, ἴδωμεν κατόπιν ἐκ τῶν στατιστικῶν πληροφοριῶν ὅτι τὰ ἀποτελέσματα τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ θεσμοῦ εἶναι εὐχάριστα καὶ ὅτι ὁ φόβος τῶν διοικητικῶν μας εἶναι ἀβάσιμος, δυνάμεθα ἐν τῷ μέλλοντι νὰ ἐπιδιώξωμεν αὔξησιν τοῦ ποσοῦ τῆς ἀποζημιώσεως.

Κύριοι, ἐπεκρίθη διὰ τῆς ὀγμοσιογραφίας καὶ διὰ τεύχους εἰδικῶς ἐκδοθέντος τὸ νομοσχέδιον, ὡς δίδον γλίσχρας ἀποζημιώσεις εἰς τοὺς παθόντας ἐργάτας, σχεδὸν τὸ ἥμισυ ἀφ' ὅ,τι δίδουσιν εἰς ἄλλα Κράτη· ἀλλὰ παρεῖδον οἱ ἐπικρίναντες ἀκριβῶς ὅτι ὁ ὑποβαλὼν τὸ νομοσχέδιον, ἐκ τοῦ φόβου τῆς πιέσεως τῆς διοικητικῆς, δὲν εἶχε σκοπὸν νὰ φθάσῃ μέχρι τοῦ σημείου ἐκείνου ὅπου ἔφθασαν ἀλλαχοῦ, ἔνθα ἀπὸ πολλῶν δεκαετηρίδων ἀνεγνώρισαν τὸ σκόπιμον, τὸ δίκαιον, τὸ ἀπολύτως ἐπιβεβλημένον τοῦ θεσμοῦ τοῦ ἐπαγγελματικοῦ κινδύνου.

Τὰ ἅλματα δὲν εἶναι συμφέροντα· θέλομεν νὰ προβαίνωμεν εἰς πρόσοδον, ἀλλὰ ψηλαφῶντες πρῶτον τὸ ἔδαφος. Ἐν τούτοις ὅμως δὲν ἠδυνάμην νὰ δεχθῶ ὅτι ὁ θεσμὸς δὲν ἦτο ἀναγκαῖος καὶ παρ' ἡμῖν· δὲν ἠδυνάμην νὰ παρίδω τόσα θύματα τῆς διοικητικῆς μας·

δὲν δέχομαι ὅτι ἡ βιομηχανία ἡμῶν εἶναι τοσοῦτον εἰς τὰ σπάργανα, ὥστε ν' ἀδιαφορήσωμεν διὰ τὸν μικρὸν ἀριθμὸν τῶν θυμάτων, τὰ ὁποῖα ἔχει. Ἡ ἐπιθεώρησις τῆς ἐργασίας λειτουργεῖ, Κύριοι, ἀπὸ τῆς 1ης Ἰουνίου 1912 καὶ ἔκτοτε μόνον ὑπάρχει κατάλογός τις τῶν θυμάτων τῆς βιομηχανίας ἐν Ἑλλάδι· κατάλογος συνταχθεὶς ἐπὶ τῇ βάσει τῶν περιπτώσεων, αἱ ὁποῖαι ἀνακοινοῦνται, αἱ ὁποῖαι ἐγένοντο γνωσταί, διότι, σημειώσατε, τὰ πλεῖστα ἀτυχήματα δὲν γίνονται γνωστά, ἀποκρυπτόμενα ἐπιμελῶς ἀπὸ τοὺς βιομηχάνους καὶ ἀπὸ τοὺς παθόντας, λαμβάνοντας ποσόν τι μικρόν.

Εἷς Βουλευτής: Ὑπάρχει στατιστικὴ τῶν θυμάτων ἐν Εὐρώπῃ;

Α. Μιχαλακόπουλος: Βεβαίως ὑπάρχει· διότι δὲν εἶναι πρᾶγμα, διὰ τὸ ὁποῖον νὰ μὴ ὑπάρχῃ στατιστική.

Εἷς Βουλευτής: Διότι ηὐξήθησαν τὰ θύματα.

Α. Μιχαλακόπουλος: Βεβαίως, ἀλλὰ πρέπει νὰ κάμῃ τις καὶ ἄλλην τινὰ παρατήρησιν, ὅτι ηὐξήθησαν καταπληκτικῶς οἱ ἀριθμοὶ τῶν ἐργατῶν, οἱ ὁποῖοι ἀσχολοῦνται ἐν τῇ βιομηχανίᾳ. Ἀλλὰ καὶ ἄλλο τι πρέπει νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν διὰ τὴν ἀκριβῆ ἐκτίμησιν τῶν παρατηρήσεων τῆς στατιστικῆς. Ὅσον τελειοποιεῖται ἡ ἐργασία τῆς ἐπιθεωρήσεως τῶν βιομηχανικῶν καταστημάτων, τόσον περισσότεραι γίνονται αἱ περιπτώσεις ἀτυχημάτων, τὰ ὁποῖα γίνονται γνωστὰ εἰς τὰς Ἀρχάς, ἐνῶ προηγουμένως δὲν συνέβαινε τοῦτο. Προσθέσατε ἀκόμη, ὅτι ὅσον περισσότερον ἀναπτύσσεται ὁ ἐργάτης, ὅσον περισσότερον λαμβάνει γνῶσιν τῶν δικαιωμάτων του, ὅσον περισσότερον γίνεται γνωστὴ ἡ προστασία τοῦ νόμου τούτου, τόσον περισσότεραι περιπτώσεις γίνονται γνωσταί. Ἀλλ' ἐγὼ δὲν θὰ θελήσω νὰ στηριχθῶ ἐπὶ τῶν ἀτυχημάτων τῶν ἀποκρυβέντων ἐν Ἑλλάδι. Ταῦτα ἀφήνω εἰς ὑμᾶς νὰ ἐκτιμήσητε πόσα εἶναι· ἐγὼ ἠρώτησα ἐργάτας, οἱ ὁποῖοι συνέπεσε νὰ παρατύχωσιν εἰς ἐργοστάσια, ἐν οἷς ἐγένοντο ἀτυχήματα, καὶ μοὶ εἶπον ὅτι πέντε καὶ ἓξ μένουσι κεκρυμμένα καὶ ἓν μόνον ἀποκαλύπτεται· ἀλλὰ κατ' ἐμὲ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ὑπερβαίνωσι τὰ ἀποκρυπτόμενα τὸ τριπλάσιον ἢ τὸ πολὺ τὸ τετραπλάσιον τῶν δηλουμένων. Ποῖος ὅμως εἶναι ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀτυχημάτων, τὰ ὁποῖα ἀπεκαλύφθησαν; Ἔχομεν ἀπὸ τῆς 1ης Ἰουλίου 1912 μέχρι τῆς 10ης Νοεμβρίου 1914 παθήματα 173, μεταξὺ τῶν ὁποίων 30 θάνατοι, 9 ἀκρωτηριάσεις, 12 τραύματα σοβαρά, 4 ἀπώλειαι ὀφθαλμῶν, 9 τραύματα ὀφθαλμῶν, 19 ἀποκοπαὶ δακτύλων, τραύματα ἄλλα καὶ μία ἀποκοπὴ ρινός. Σημειώσατε, Κύριοι, ὅτι οἱ μῆνες, κατὰ τοὺς ὁποίους συνέβησαν τὰ ἀτυχήματα αὐτά, εἶναι ἐν συνόλῳ 28, κατὰ τὸ διάστημα δὲ αὐτό, λόγῳ τῆς ἀνωμάλου καταστάσεως, οὔτε ὁλόκληρος ὁ ἀριθμὸς τῶν συνήθως ἀπασχολουμένων ἐργατῶν ἀπησχολεῖτο, οὔτε αἱ ἐργασίαι αἱ βιομηχανικαὶ ἦσαν ἐν τῇ ἐντάσει των τῇ συνήθει· τοὺς 28 τούτους μῆνας δὲν ὑποθέτω ὅτι δύνασθε νὰ ὑπολογίσητε εἰς μῆνας τακτικῆς καὶ συνεχοῦς ἐργατικῆς ἀπασχολήσεως· τὸ ἥμισυ μόνον ἀντεπροσώπευεν ἕκαστος μήν. Καταντᾷ λοιπὸν νὰ ἔχωμεν δεδομένα θύματα 100 περίπου κατ' ἔτος, ἀφηνομένων κατὰ μέρος ἐκείνων ὅσα ἀπεκρύβησαν. Μία βιομηχανία, Κύριοι, ἡ ὁποία ἀπεργάζεται ἕνα τοιοῦτον ἀριθμὸν θυμάτων δὲν δύναται, φρονῶ, ν' ἀξιώσῃ ὅτι διὰ τὴν ζωήν αὐτῆς καὶ διὰ τὴν πρόοδον αὐτῆς ἔχει ἀνάγκην τῶν θυμάτων αὐτῶν· λέγεται ὅτι πάλαι ποτὲ ὑπῆρχεν ἔθιμον, κατὰ τὸ ὁποῖον ἔπρεπε νὰ θυσιάζωνται πρὸς τὸν Μινώταυρον ἀθηναῖκαὶ ὑπάρξεις, διὰ νὰ ἐπιτελῆται εἰς κολασιὸς τῆς μοίρας, ἀλλὰ σήμερον δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ γίνῃ αὐτό. Διὰ τοῦτο ἡ πρόνοια, τὴν ὁποίαν λαμβάνομεν, εἶναι πρόνοια ἐπιεβλημένη.

Διὰ τὴν ἀντίρρησιν περὶ ἐλλείψεως ἀσφαλειῶν, τὴν ὁποίαν ἔπεσης ἤκουσα, θὰ εἶχον, Κύριοι, νὰ παρατηρήσω ὅτι δὲν δύναται τις νὰ κατακρίνῃ τὸ νομοσχέδιον ὡς προώρως εἰσαχθέν, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι δὲν προνοεῖ συνάμα περὶ ἀσφαλείας ὑποχρεωτικῆς. Εἶναι ἄλλη ἡ ἀρχὴ τοῦ ἐπαγγελματικοῦ κινδύνου καὶ ἄλλη ἡ ἀρχὴ τῆς ὑποχρεωτικῆς ἀσφαλείας. Διὰ τίνα λόγον γίνεται ἡ ὑποχρεωτικὴ ἀσφάλεια, εἴτε ἀσφάλεια ὑπὸ τοῦ Κράτους, εἴτε ὑπὸ ἰδιωτικῶν καταστημάτων, εἴτε ἄλλως ἀσφάλεια μεταξὺ ἐπαγγελματιῶν τῆς αὐτῆς περιοχῆς, λ.χ. τοῦ Πειραιῶς καὶ τῶν Ἀθηνῶν, ἢ τῆς αὐτῆς κατηγορίας, ἀλλ' ἐν διαφόροις περιοχαῖς; Ἁπλῶς καὶ μόνον διὰ νὰ ἐξασφαλίζηται ἡ εὐθύνη τοῦ ἐργοδότου ὑπὸ τῆς ἀσφαλείας, ἢ διὰ νὰ μοιράζηται ἡ εὐθύνη μεταξὺ πλειόνων; Τοῦτο δύνανται κατὰ πᾶσαν στιγμὴν νὰ πράξωσιν οἱ ἐργοδόται. Ἀλλὰ δὲν ἀνέμενον νὰ μοὶ ἀντετάσσετο ἡ ἔλλειψις ἀσφαλείας ὡς λόγος στρεφόμενος κατὰ τοῦ συμφέροντος τοῦ ἐργοδότου· ἀνέμενον ὅτι

θὰ μᾶς ἀντετάσσετο ὡς λόγος στρεφόμενος κατὰ τοῦ συμφέροντος τοῦ ἐργάτου. Καὶ ἀληθῶς ἐν τούτῳ ὑπάρχει ἔλλειψίς τις ἀσφαλείας τοῦ ἐργάτου· ὁ σκοπὸς τῶν ὑποχρεωτικῶν ἀσφαλειῶν εἶναι ἁπλούστατα νὰ ὑπάρχῃ μία ἐγγύησις ὅτι ὁ ἐργάτης θὰ πληρωθῇ καὶ δὴ θὰ εὑρεθῇ ἐνώπιον ἑνὸς ἀφερεγγύου πρὸς ἀποζημίωσιν. Αὐτὸς μόνον εἶναι ὁ λόγος, περὶ τοῦ ὁποίου καὶ ἡμεῖς πρέπει ὁράδιον, μετά τινα χρόνον ἐφαρμογῆς τοῦ θεσμοῦ, νὰ μεριμνήσωμεν. Δὲν εἶναι ὅμως ἀκριβὲς ὅτι εἰς τὰ ἄλλα Κράτη εἰσήγαγον συγχρόνως τὴν ὑποχρεωτικὴν ἀσφάλειαν. Ἐν Γαλλίᾳ αἴφνης δὲν εἶναι ὑποχρεωτική ἡ ἀσφάλεια· ὅστις θέλει ἐκ τῶν ἐργοδοτῶν ἀσφαλίζεται εἰς τὴν Caisse Nationale, ἀλλ' ἡ Caisse Nationale ἔχει κυρίως τὸν σκοπὸν νὰ προστατεύσῃ τοὺς ἐργάτας, οἱ ὁποῖοι θὰ εὑρίσκοντο ἀπέναντι ἀφερεγγύου ἐργοδότου, μὴ ἀσφαλίσαντος τὸν κίνδυνον τοῦ ἐργάτου. Ἐξηγοῦμαι· ἐκεῖ εἶπον· θὰ ὑπάρχωσιν ἄνθρωποι, οἱ ὁποῖοι δὲν θέλουσι ν' ἀσφαλισθῶσι· δὲν τοὺς ἀναγκάζομεν· ἀλλ' ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι θέλουσι, τοὺς δεχόμεθα μὲ ὅρους εὐνοϊκούς. Ἐκεῖνοι δὲ οἱ ὁποῖοι δὲν θέλουσι ν' ἀσφαλισθῶσι τίθενται εἰς ἄλλην κατηγορίαν· καὶ ἐφ' ὅσον εἶναι δυνατὸν ὁ ἐργάτης, καίπερ, ἔχων τὸ προνόμιον νὰ πληρώνηται ἀπὸ ὅλην τὴν περιουσίαν τοῦ ἐργοδότου, εἶναι δυνατὸν νὰ εὑρεθῇ μίαν ἡμέραν πρὸ ἀφερεγγύου ἐργοδότου ἀκάλυπτος δέχεται· ἡ Caisse Nationale νὰ τὸν ἀποζημιώνῃ. Ἀλλὰ τὸ Κράτος δὲν εἶναι μωρὸν νὰ πληρώσῃ τὴν ἀποζημίωσιν ἐξ ἰδίων του. Τὸ Κράτος ἐπέβαλε προσθέτους τινὰς φόρους εἰς τὸν φόρον τῶν ἐπιτηδευμάτων καὶ εἰς τὸν φόρον τῶν μεταλλείων, ἐκ τούτων δὲ ἔχει ἐτησίαν μίαν πρόσοδον τακτικήν, δι' ἧς ἀντιμετωπίζει τὰς πληρωμάς, τὰς ὁποίας θὰ κάμῃ εἰς ἐργάτας παθόντας καὶ ἔχοντας ἀπέναντι των ἀφερεγγύους ἐργοδότας. Ἀλλαχοῦ ἀληθῶς τὰ Κράτη δίδουσι μεγάλας εἰσφορὰς διὰ τὰς ἀσφαλείας, ὡς εἶπεν ὁ κ. Βουλευτὴς Ἀττικῆς, διὰ τὴν Ἑλβετίαν· μὲ τὴν διαφορὰν ὅτι δὲν σᾶς εἶπεν ὅτι ὁ ἑλβετικὸς νόμος εἶναι νόμος τοῦ 1911. Εὔχομαι καὶ ἡμεῖς νὰ φθάσωμεν πολὺ προσεχῶς εἰς τοιαύτην κοινωνικὴν πρόοδον καὶ τοιαύτην οἰκονομικὴν ἀκμήν, ὥστε νὰ δυνάμεθα νὰ κάμωμεν πάντα ἐκεῖνα τὰ κοινωφελῆ Δημόσια ταμεῖα, τῶν ὁποίων ἐγένετο μνεία σήμερον, καὶ νὰ μεριμνήσωμεν ὄχι μόνον διὰ τοὺς πάσχοντας ἐξ ἀτυχημάτων, ἀλλὰ καὶ δι' ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι ἔπαθον ἐν τῇ ἐργασίᾳ εἴτε ἐξ ἀνικανότητος, εἴτε ἐκ νόσου τυχαίας. Αὐτὸ θὰ εἶναι τὸ κορύφωμα τῆς προνοίας, τὴν ὁποίαν θὰ λάβῃ ἡ Πολιτεία· ἀλλ' ὡς εἶπον προηγουμένως, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ φθάσωμεν εἰς αὐτὴν τὴν ἐντέλειαν ἀμέσως. Ὑπάρχουσι δὲ ἄλλως τε πολλαὶ νομοθεσίαι, αἱ ὁποῖαι δὲν ἔχουσι τὴν ὑποχρεωτικὴν τῶν ἐργοδοτῶν ἀσφάλειαν. Οὔτως οὔτε ὁ ἀγγλικὸς νόμος, οὔτε ὁ δανικός, οὔτε ὁ ρωσικός, οὔτε ὁ γαλλικός, οὔτε ὁ ἱσπανικὸς ἔχουσι τὴν ὑποχρεωτικὴν τῶν ἐργοδοτῶν ἀσφάλειαν. Ἀλλ' ἐγὼ δὲν εἶμαι τῆς ἰδέας, ὅπως καὶ ἐν τῇ αἰτιολογικῇ ἐκθέσει λέγω, ὅτι πρέπει νὰ μὴ προνοήσωμεν ἡμεῖς μετ' ὀλίγον περὶ τοῦ πράγματος· καὶ βεβαίως, εὐθὺς μετὰ τὴν πρώτην ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου, καὶ μετὰ τὰ πρῶτα στατιστικὰ αὐτῆς ἀποτελέσματα, θ' ἀπασχολήσῃ τὴν Κυβέρνησιν ἡ σκέψις αὐτὴ περὶ αὐτοῦ δὲν πρέπει νὰ ὑπάρχῃ ἀμφιβολία. Ἐν τούτοις, δὲν πρέπει ν' ἀντιτάσσηται, ἐπαναλαμβάνω, τὸ ἐπιχείρημα, ὡς ἐπιχείρημα κατὰ τοῦ ἐργοδότου, ἀλλὰ κατὰ τοῦ ἐργάτου, ὁ ὁποῖος εἶναι ἐνδεχόμενον νὰ εὑρεθῇ ἔναντι ἐργοδότου ἀφερεγγύου ἀκάλυπτος μίαν ὡρισμένην στιγμήν. Ὁ ἐργοδότης ὅμως θὰ δύναται νὰ πράξῃ δύο τινά, ἢ μᾶλλον τρία· πρῶτον, ἂν εἶναι μέγας ἐργοδότης, ἄνθρωπος, ὁ ὁποῖος ἔχει μίαν ἐπιχείρησιν ἐκτεταμένην, δὲν θὰ προστρέξῃ ἴσως εἰς ἀσφάλειαν, θὰ κάμῃ ἀντασφάλειαν, τοῦτο δὲ γίνεται, ὡς γνωρίζετε, εἰς τὰς μεγάλας ἐπιχειρήσεις· ὅσοι λ.χ. ἔχουσιν οἰκοδομὰς πολλὰς δὲν ἀσφαλίζονται, διότι ὑπολογίζουσιν ὅτι μὲ τὰ ἀσφάλιστρα, τὰ ὁποῖα θὰ ἐπλήρωνον κατ' ἔτος, εἶναι δυνατὸν νὰ θέσωσι κατὰ μέρος ἓν κεφάλαιον, τὸ ὁποῖον νὰ τοὺς χρησιμεύσῃ ἡμέραν τινὰ νὰ οἰκοδομήσωσιν ἓν τυχὸν καλὸν οἰκοδόμημα.

Οἱ μέτριοι ἐργοδόται δύνανται ν' ἀσφαλισθῶσιν εἰς ἰδιωτικὰς ἀσφαλείας καὶ ὑπάρχουσιν ἐν Ἑλλάδι τοιαῦται ἑταιρεῖαι πρόθυμοι, Κύριοι, ἀλλ' ἐδήλωσαν ἤδη καὶ ξέναι γαλλικαὶ ἑταιρεῖαι, ὅτι θὰ προσέλθωσιν ἀμέσως εἰς τὴν Ἑλλάδα διὰ τὴν ἐνάσκησιν τοῦ εἰδικοῦ τούτου κλάδου ἀσφαλείας· μ' ἐπεσκέφθησαν τοιοῦτοι ἀντιπρόσωποι ἑταιρειῶν, αἱ ὁποῖαι σκοποῦσι νὰ ἔλθωσιν εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ ἀναμένουσι τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ νομοσχεδίου, διὰ ν' ἀναλάβωσι τὰς ἐργασίας των. Ὁ ἐργοδότης θὰ ὑπολογίζῃ δέκα λεπτὰ ἴσως καθ' ἡμέραν ὡς ἀσφάλιστρα, καὶ, ἐὰν συμβῇ κανὲν ἀτύχημα, θὰ λαμβάνῃ τὸ καταβλητέον ποσὸν παρὰ τῆς ἑταιρείας. Ἐπὶ πλέον ὅμως

ἐψηφίσαμεν καὶ τὸν νόμον περὶ σωματείων καὶ πρόκειται ἐντὸς τῆς ἑβδομάδος νὰ ψηφίσωμεν εἰς τελευταίαν ἀνάγνωσιν τὸν νόμον τῶν συνεργατικῶν ἑνώσεων, αἱ ὁποῖαι ἐπιτρέπουσι διὰ τοιαύτας περιπτώσεις καὶ τὴν ἀλληλασφάλειαν μεταξὺ τῶν μικροτέρων ἐργοδοτῶν, περὶ τῶν ὁποίων ὁ ἀξιότιμος ἐκ Θεσσαλονίκης Βουλευτὴς ὡμίλησε καὶ ἀνησύχησεν. Δὲν ὑπάρχει λοιπὸν λόγος νὰ φοβῆται τις ἐξ αὐτῶν. Παράδειγμα δ' εἶναι ὅτι ἡ ἀντίρρησις αὕτη προεβλήθη καὶ εἰς πάντα τὰ ἄλλα Κράτη, ὅτε ἐψηφίζετο τὸ σχετικὸν νομοσχέδιον, καὶ ὅμως μετὰ τὴν ἰσχὺν τοῦ νόμου δὲν ἐπηλήθευσαν οἱ φόβοι καὶ αἱ ἀνησυχίαι.

Ἄλλη παρατήρησις, ἡ ὁποία ἐλέχθη, Κύριοι, ὑπῆρξεν ὅτι ἔπρεπε νὰ ἐξαιρεθῶσιν αἱ ἐργολαβίαι τῶν οἰκοδομῶν καὶ αἱ γεωργικαὶ ἐπιχειρήσεις. Ὅσον ἀφορᾷ, Κύριοι, εἰς τὰς ἐργολαβίας τῶν οἰκοδομῶν δὲν νομίζω ὅτι εἶναι δικαία ἡ ἀξίωσις· οἱ ἐργολάβοι τῶν οἰκοδομῶν δὲν εἶναι ἄνθρωποι, οἱ ὁποῖοι ἀποθνήσκουσι πτωχοὶ εἰς τὸ τέλος τοῦ βίου των· τοὐλάχιστον ἡ μικρὰ πεῖρα, τὴν ὁποίαν ἔχω, συνέπεσε νὰ μὲ διδάξῃ, ὅτι οἱ περισσότεροι ἐξ αὐτῶν εἰς τὸ τέλος γίνονται ὄχι ἐργολάβοι οἰκοδομῶν ξένων οἰκιῶν, ἀλλ' ἰδίων· ἄλλως τε σημειώσατε, ὅτι εἶναι καὶ τὸ μόνον μέσον, δύναταί τις νὰ εἴπῃ, διὰ νὰ ἐξωθήσῃ αὐτοὺς νὰ λαμβάνωσι μέτρα προνοίας ὑπὲρ τῆς ζωῆς τῶν ἐργατῶν· ἁπλούστατα εἰς αὐτοῦ τοῦ εἴδους τοὺς ἐργάτας δὲν ὑπάρχει ὁ φόβος, ὁ ὁποῖος ὑπάρχει εἰς τοὺς ἐργάτας τοὺς ἀπασχολουμένους μὲ μηχανάς, ὁ φόβος δηλαδή, ὅτι ἐξ ὑπερμέτρου ζήλου ἢ ὁρμητικῆς ἐπιμελείας ὁ ἐργάτης εἶναι δυνατὸν νὰ προσβῇ εἰς τὸν χειρισμὸν τοῦ μηχανήματος κατὰ τρόπον ἀτάσθαλον καὶ νὰ πάθῃ· ἐκεῖ οἱ ἐργοδόται δὲν ἔχουσιν ἢ μίαν μόνην μέριμναν· νὰ θέσωσι ξύλινον περίφραγμα πέριξ τῶν διαφόρων ἐκριζωμάτων, τὰ ὁποῖα στήνουσι, καὶ τότε, καὶ ἂν θέλῃ ἀκόμη νὰ πέσῃ ὁ ἐργάτης, δὲν εἶναι σχεδὸν δυνατὸν νὰ πέσῃ· ὅσοι δ' ἐπεσκέφθησαν τὰ ξένα μέρη, διὰ νὰ μεταχειρισθῶ τὴν ῥῆσιν τοῦ κ. Ἀθανασάκη, θὰ ἔγνωσιν ἴδιοι, ὅτι εἰς τὰς ἀνοικοδομήσεις κτιρίων δὲν ὑπάρχει τὸ ἐκρίωμα εἰς τὸ γάος, ἀλλ' εἰς τὰ ἄκρα τῶν γειλέων των καὶ μία σανὶς περιφρακτικὴ κατὰ τρόπον ὥστε νὰ μὴ δύναται νὰ πέσῃ ὁ ἐργάτης...

Εἷς Βουλευτής: Δὲν ἐξεδόθη τὸ διάταγμα ἀκόμη.

Α. Μιχαλακόπουλος: Ὑπάρχει καὶ δι' ἡμᾶς ἕτοιμον τὸ διάταγμα· ἀλλὰ πρέπει τὸ διάταγμα αὐτὸ νὰ διέλθῃ ἐκ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας, διότι ἡ πρόνοια αὕτη δὲν ὑπάγεται νῦν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας, ἀλλ' ὑπάγεται εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Συγκοινωνίας, μετὰ τὸν ψηφισθέντα περὶ τῆς ἱδρύσεώς του νόμον. Παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας εἴχομεν προβῆ ἀπὸ πέρυσιν εἰς τὴν σύνταξιν τοῦ διατάγματος τούτου· διότι ἐβλέπομεν ὅτι εἶναι κρῖμα νὰ χάνωνται καθ' ἡμέραν ἀδίκως ἀνθρώπιναι ὑπάρξεις· ἔκριναν ὅμως καλὸν νὰ σταλῇ τὸ διάταγμα εἰς δύο σωματεῖα, ἓν ἰδιωτικὸν καὶ ἓν δημόσιον, ἵνα τὸ ἐπεξεργασθῶσιν· εἰς τὸ σωματεῖον τοῦ Πολυτεχνικοῦ Συλλόγου, ὅπερ ἐπήνεγκε τεχνικάς τινας παρατηρήσεις, καὶ εἰς τὸ Συμβούλιον τῶν Δημοσίων Ἔργων, τὸ ὁποῖον μετὰ τρεῖς μῆνας μᾶς ἐπέστρεψε τὸ διάταγμα. Ἤδη ὅμως ἔχει ἐκλείψει ἡ ἀρμοδιότης τοῦ Ὑπουργείου τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας καὶ τὸ θέμα ἦλθεν εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας. Μετὰ τὴν παρέκβασιν ταύτην, ἐπαναλαμβάνω, ὅτι ἡ τήρησις ἁπλῶν τινων μέτρων θὰ φέρῃ ὡς ἀποτέλεσμα, ὅτι ἐπὶ τῶν ἐπιχειρήσεων τῶν οἰκοδομῶν δὲν θὰ ὑπάρχωσι τοιαῦτα ἀτυχήματα· δὲν εἶναι ἀνάγκη τὰ μέγαρα τὰ ἀνοικοδομούμενα νὰ ποτίζωνται καὶ μὲ αἷμα ἐργάτου· ὑπάρχει ἴδιόν τι ἀπαιτοῦν διὰ τὴν στερέωσιν τῆς οἰκοδομῆς νὰ ποτίζηται τὸ κτίριον μὲ αἷμα ἀλέκτορος· ὃς μείνωμεν εἰς τὸ ἴδιον τοῦτο.

Ἀλλά, Κύριοι, ἐγένετο λόγος καὶ περὶ τῆς ἀπαλλαγῆς τῶν γεωργικῶν ἐπιχειρήσεων, ἐν αἷς χρησιμοποιοῦνται μηχαναί. Ἀληθῶς εἰς τὰ ξένα μέρη ὄχι τὴν γεωργικὴν ἐπιχείρησιν ἐν γένει, ἀλλὰ τὰ ἀτυχήματα τὰ συμβαίνοντα εἰς τοὺς ἀγρούς, ὅπερ διάφορον, ὑπέβαλον ὁραδύτερον εἰς τὴν ῥύθμισιν, τὴν ὁποίαν ὁ νόμος περὶ ἀτυχημάτων εἶχεν εἰσαγάγει. Ἀλλὰ τονίζω ὄχι τὰ ἀτυχήματα τὰ ἐξ ἐπιχειρήσεων· ἄλλα ἀτυχήματα ἐκ διαφόρων λόγων συμβαίνοντα, λ.χ. ὁ κλαδευτὴς ἐργάτης, κλαδεύων, κόπτει τὸν πόδα του· δὲν ὑπῆρχεν ἀποζημίωσις κατὰ τοὺς ἀρχικοὺς νόμους οὔτε ἐν Γερμανίᾳ, οὔτε ἐν Αὐστρίᾳ, οὔτε ἐν Ἰταλίᾳ· διὰ μεταγενεστέρων νόμων εἶπον ὅτι καὶ ταῦτα ἀκόμη ἀποζημιώνονται. Τὸ δὲ ἡμέτερον νομοσχέδιον ὁμιλεῖ περὶ κυρίου ἐπιχειρήσεως ὡς ὑπευθύνου. Θὰ σᾶς εἴπω δὲ τὴν ἀτομικήν μου γνώμην, τὴν ὁποίαν εἶχον, ὅτε συνέτασσον τὸ νομοσχέδιον, τὴν ὁποίαν ἔχω καὶ σήμερον, τὴν ὁποίαν ἐὰν δεχθῇ καὶ ἡ Βουλὴ δύναται νὰ ὑιοθετήσῃ, ὥστε

νὰ χρησιμεύσῃ ὡς μία ἐρμηνεία ἐπίσημος τῆς ἐννοίας τοῦ νομοσχεδίου. Ὁ ἔχων ἴδιον ἀγρὸν μέγαν καὶ μίαν μηχανὴν θεριστικήν, ἐν τῇ ὁποίᾳ ἐργάζεται εἷς ἐργάτης, ἁπλούστατα καλλιεργεῖ τὸν ἀγρὸν του, κατὰ τὴν ἰδικήν μου δὲ ἀντίληψιν δὲν εἶναι κύριος ἐπιχειρήσεως, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τοῦ νομοσχεδίου. Ἡ ἐκμετάλλευσις τοῦ ἰδίου κτήματος, κατὰ τὴν γνώμην μου, δὲν προσλαμβάνει τὴν ἔννοιαν τῆς κερδοσκοπικῆς ἐπιχειρήσεως διὰ μηχανῶν, οὔτε κέρδος μάλιστα βιομηχανικὸν σκοπεῖται δι' αὐτῆς, ὑφ' ἣν ἐκδοχὴν ἐκρίθη πανταχοῦ ἡ ἐπιχείρησις, ἐκ τῶν ἀτυχημάτων τῆς ὁποίας ἠθελήθη νὰ ληφθῇ διὰ τοὺς ἐργάτας πρόνοια διὰ νόμου, οἷος ὁ παρών. Αὐτὴ εἶναι ἡ ἀτομική μου γνώμη, ἣν ἡ Βουλὴ δύναται νὰ μὴ δεχθῇ δεόντως ἐὰν ὅμως ὁ ἔχων μίαν ἀλωνιστικὴν μηχανὴν δὲν περιορίζηται εἰς τὸ νὰ ἔχῃ ταύτην δι' ἑαυτὸν καὶ διὰ τὸ κτῆμά του, ἀλλὰ τὴν ἐνοικιάζει, γίνεται πλέον ἀληθῶς κύριος ἐπιχειρήσεως διὰ μηχανῆς διεξαγομένης καὶ εἶναι ὑπεύθυνος διὰ πᾶν ἐξ αὐτῆς ἀτύχημα, ἁπλούστατα δὲ δύναται ν' αὐξήσῃ κατὰ τὸ ἐνοίκιον τῆς μηχανῆς ἢ νὰ φροντίσῃ νὰ συνάψῃ ἀσφάλειαν, καὶ τότε δὲν ὑπάρχει φόβος ὅτι ἄνευ ἀποζημιώσεώς τινος θὰ ποτίζωνται οἱ ἀγροὶ μὲ αἷμα ἐργατικόν.

Ε ἷ ς Β ο υ λ ε υ τ ὴ ς : Δέχομαι τὴν θεωρίαν σας, ὅτι τῆς ἐπιχειρήσεως τὸ γνώρισμα εἶναι ὅτι κερδοσκοπεῖ, ἀλλὰ τότε πρέπει νὰ ἐξαιρέσητε τὸν ἐργοδότην οἰκοδομῆς ἰδίας.

Α. Μ ι χ α λ α κ ό π ο υ λ ο ς : Νομίζω ὄχι· διότι αὐτὸ ἀναγράφεται ἐν τῷ ἄρθρῳ 1 ὅτι εἰς ἀποζημίωσιν ὑποχρεοῦνται οἱ «ἐργοδόται οἰκοδομιῶν καὶ ἄλλων ἔργων» ἀρκεῖ νὰ εἶναι ἐργοδότης ἁπλῶς, δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ εἶναι κύριος ἐπιχειρήσεως. Ἐνῷ τοὐναντίον τὸ ἄρθρον 1, ὡς διατυποῦται ὑπ' ἐμοῦ νῦν, ὁμιλεῖ περὶ «κυρίων ἐπιχειρήσεων» διὰ τὰς λοιπὰς περιπτώσεις. Ὥστε ὁ ἐργολάβος οἰκοδομιῶν ἢ ὁ οἰκοδομῶν ἴδιον οἶκον ἐνέχεται, διότι εἶναι ἁπλῶς ἐργοδότης.

Κύριοι, ἐπανέρχομαι εἰς τὸ θέμα, ὁπόθεν ἤρχισα. Ἐπανέρχομαι εἰς τοὺς δισταγμούς, τοὺς ὁποίους ἐξέφρασεν ὁ ἀξιότιμος Βουλευτὴς Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας, ὁ κ. Ἀθανασάκης. Ἐξέθηκα εἰς ὑμᾶς ἤδη, τί ἐγένετο ἀλλαχοῦ, ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ πταίσματος τοῦ ἐργάτου, μὲ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ μικτοῦ συστήματος τῆς μειώσεως τῆς εὐθύνης τοῦ ἐργοδότου· ἐξέθηκα τὰς ἐπικρίσεις, τὰς ὁποίας διαπρεπεῖς διδάσκαλοι ἐξήνεγκον κατὰ τοῦ συστήματος τούτου. Ἀφήνω τὴν Βουλὴν τελείως ἐλευθέραν νὰ κρίνῃ ὡς πρὸς τοῦτο. Εἶναι βεβαίως πάντοτε ἐλευθέρα, ἀλλ' ἐννοῶ ὅτι θέλω νὰ μείνῃ ἀνεπηρέαστος ἀπὸ τῆς ἐμῆς κρίσεως καὶ τῆς ἐμῆς γνώμης ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τοῦτο. Ὑπάρχει ὅμως ἓν ὅριον, τὸ ὁποῖον νομίζω, ὅτι πρέπει νὰ σεβασθῶμεν. Ἡ κοινωνικὴ δικαιοσύνη καὶ ἡ φιλανθρωπία ἐπιβάλλουσι νὰ μὴ φθάσωμεν εἰς κατώτατον ὅριον, ἂν δεχθῶμεν ἐλάττωσιν τῆς εὐθύνης τοῦ ἐργοδότου, πέρα τοῦ ὁποίου θὰ ἦτο δυνατὸν πάλιν νὰ ἴδωμεν ἀδεβαιότητας, διὰ τὴν περίθαλψιν τῶν ἀτυχούντων, νὰ ἴδωμεν πάλιν δίκας, νὰ ἴδωμεν πάλιν διαμέσους, οἱ ὁποῖοι εἰς αὐτὰς τὰς περιστάσεις ἐκβιάζουσι τοὺς ἐργοδότας ἢ ἐκμεταλλεύονται τοὺς ἐργάτας, ὧν παρίστανται φιλάνθρωποι προστάται καὶ ὑπερασπισταί. Τὸ ὅριον τοῦτο μᾶς δίδει μία τῶν νεωτέρων νομοθεσιῶν, ἡ ὁλλανδική, κατὰ τὸν ἐκεῖ κρατοῦντα νόμον, εἰς οὐδεμίαν περίστασιν ἐπιτρέπεται, οὐδ' εἰς αὐτὴν ἔτι τοῦ ἀδικαιολογήτου πταίσματος τοῦ ἐργάτου, νὰ κατέλθῃ ὁ δικαστὴς κάτω τῶν 50% τῆς προσηκούσης ἀποζημιώσεως· πέρα τούτου θὰ ἦτο ἀδικώτατον, ἂν κατηρχόμεθα ἡμεῖς, εἴτινες ἐδέχθημεν ἤδη μόνον τὸ ἥμισυ τοῦ διδομένου κανονικῶς εἰς ἄλλα Κράτη ποσοῦ ἀποζημιώσεως. Θὰ ἦτο ἀδικώτατον, ἂν λάβητε καὶ μίαν ἄλλην διαρρύθμισιν ὑπ' ὄψιν, ἣν ὑπὲρ τῶν ἐργοδοτῶν δέχεται τὸ ἡμέτερον νομοσχέδιον ὅλως πρωτοτύπως, χωρὶς νὰ ὑπάρχῃ ἐν ἄλλῳ τινὶ Κράτει νόμος δεχόμενος ὅτι ἔχει τὸ ἡμέτερον νομοσχέδιον· λάβετε ὑπ' ὄψιν ὅτι, κατὰ τὸ νομοσχέδιον, ἐὰν οἱ ἐτήσιοι μισθοὶ τοῦ ἐργάτου ὑπερβαίνωσι τὰς 6.000 δραχμάς, δὲν πληρώνει ὁ ἐργοδότης, ὅπως ἀλλαχοῦ, ὅλον τὸ ποσόν, λ.χ. 10.000 ἢ 12.000, ἀλλ' εἰς τὸ ποσὸν τῶν 6.000 δραχμῶν προσμετρεῖται μόνον τὸ $\frac{1}{3}$ τῆς πέρα τοῦ ποσοῦ τούτου ὑπερβάσεως· εἶναι καὶ τοῦτο μία μεγίστη μέριμνα, ἣν ἐλάβομεν ὑπὲρ τοῦ ἐργοδότου, ἐλαττοῦντος τὸ μέγιστον, τὸ ἀνώτατον ὅριον τοῦ ποσοῦ τῆς ἀποζημιώσεως. Βλέπετε ὅτι ἀπανταχοῦ τοῦ νομοσχεδίου ἐλάβομεν πρόνοιαν νὰ μὴ πιεσθῇ ὁ ἐργοδότης. Ὅταν ταῦτα λάβητε ὑπ' ὄψιν, δὲν δύνασθε, ὑποθέτω, νὰ μὴ δεχθῆτε ὅτι, ἂν κατέλθωμεν πέρα τῶν 50%, θὰ εἴμεθα ἄδικοι διὰ τὸν ἐργάτην τὸν παθόντα.

Ἐὰν θὰ κατέληγε, Κύριοι, ἡ Βουλὴ νὰ δεχθῇ τοιαύτην τινὰ ρύθμισιν τῆς περιπτώσεως τῆς μειώσεως τῆς εὐθύνης ἀποζημιώσεως,

ἐν πταίσματι τοῦ ἐργάτου, διὰ νὰ μὴ γίνῃ ἡ διατύπωσις δεδιασμένη καὶ ἐσφαλμένη, θὰ προέτεινον νὰ ἐχρησίμευεν ὡς βάσις τῶν σκέψεων τῆς Βουλῆς ἡ ἑξῆς διατύπωσις, ἣν παρεσκεύασα (ἀναγινώσκει): «Ἂν ὁ ὑπόχρεως εἰς ἀποζημίωσιν ἀποδείξῃ ὅτι τὸ ἀτύχημα ἐπῆλθεν ἐξ ἀμελείας τοῦ παθόντος, ὁ δικαστὴς ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ μειώσῃ, κατὰ τὴν κρίσιν του, τὸ ποσὸν τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 3 ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως, ἀλλ' οὐχὶ κατωτέρω τοῦ ἡμίσεως αὐτοῦ. Ἀμέλεια ὑφίσταται μόνον, ἐὰν ὁ παθὼν ἀδικαιολογήτως, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστοῦ, παρέβη διατάξεις ἰσχυόντων νόμων ἢ διαταγμάτων περὶ τῶν ὅρων ἀσφαλείας ἢ κανονισμῶν περὶ αὐτῶν, ἐκδοθέντων ὑπὸ τῆς ἁρμοδίας δημοσίας Ἀρχῆς ἢ ἐκδοθέντων μὲν ὑπὸ τῶν κυρίων τῆς ἐπιχειρήσεως, ἐπικυρωθέντων δὲ ὑπὸ τῆς Ἀρχῆς, ἐφ' ὅσον οἱ κανονισμοὶ εἶναι ἀνηρτημένοι κατὰ τρόπον εὐαναγνώστον εἰς καταφανῆ μέρη τοῦ τόπου τῆς ἐργασίας. Ἡ κατὰ τὸ ἐδάφιον τοῦτο μείωσις δὲν χωρεῖ, ἐὰν συντρέχῃ περίπτωσίς τις ἐκ τῶν ἐν τῇ προηγουμένῃ παραγράφῳ τοῦ παρόντος ἄρθρου ὁριζομένων». Οὕτως ἀποκαθιστῶμεν, Κύριοι, τὴν ἰσότητα εἰς τὰς περιπτώσεις τοῦ ἄρθρου 16, ὅπου ὁρίζεται, ὅτι ἔχει μείζονα εὐθύνην ὁ ἐργοδότης, ἐὰν παραβῇ τὰς διατάξεις περὶ ὅρων ἀσφαλείας. Ἐὰν ἡ Βουλὴ θ' ἀποδεχθῇ τὴν τροποποίησιν ταύτην ἢ ὄχι, εἶναι δικαίωμα αὐτῆς κυριαρχικόν, θὰ παρακαλέσω δὲ μόνον χάριν τῆς ἁρμονίας τῆς νομοθετικῆς νὰ τεθῇ ἐν τῷ ἄρθρῳ 16, ὅπου γίνεται ἐπίσης λόγος περὶ ἐπιτάσεως τῆς εὐθύνης τοῦ ἐργοδότου ἕνεκα πταίσματος αὐτοῦ, ἐκεῖ εἶναι κανονικὸν νὰ γίνῃ λόγος καὶ περὶ μειώσεως τῆς εὐθύνης. Ἂς περατώσωμεν λοιπὸν τὴν συζήτησιν τοῦ ἄρθρου 1 καὶ ἐν τῷ ἄρθρῳ 16 νὰ θέσωμεν τὴν διατυπωθεῖσαν τροπολογίαν ὑπὸ τὴν κρίσιν τῆς Βουλῆς. Κύριοι, νομίζω, ὅτι δυνατὸν οὕτω νὰ μὴ ἱκανοποιοῦνται πλήρως πάντα τὰ αἰσθήματα, τὰ ὁποῖα ἠδύνατό τις νὰ ἔχῃ ἐπὶ τῆς κοινωνικῆς δικαιοσύνης, ἀλλ' ἐπαναλαμβάνω, ὅτι ὀρθὸν εἶναι ν' ἀκολουθήσωμεν μέθοδον, ἡ ὁποία δὲν βαίνει δι' ἁλμάτων, ἀλλὰ διὰ βαθμιαίων μέτρων. Ἐὰν ἴδωμεν ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ νομοσχεδίου ὅτι τὰ βαθμιαῖα μέτρα δὲν φέρουσιν ἀνωμαλίας, τότε δυνάμεθα νὰ σκεφθῶμεν καὶ περὶ γενναιοτέρων. Ἄλλως τε γνωρίζετε, ὅτι δὲν θὰ σταματήσῃ ἡ πρόνοια τῆς Κυβερνήσεως ἐν τῷ σημείῳ τούτῳ· ὅσα περισσότερα μέτρα, ἀνευ ὑλάκης τῆς βιομηχανίας, λαμβάνομεν, τόσον τὸ καλλίτερον θὰ εἶναι διὰ τὴν κοινωνίαν.

Δὲν θέλω ν' ἀναφέρω εἰς ὑμᾶς, Κύριοι, ἐπιχειρήματα ἰδιαίτερα, διὰ νὰ σᾶς πείσω, ὅτι μέτρα οἷον τὸ παρόν, ἅτινα χαρακτηρίζουσί τινες ὡς ἐπαναστατικά, ὡς ἀνώμαλα καὶ ἐξαιρετικά, κατ' ἐμὲ εἶναι μέτρα καθαρῶς συντηρητικά· θέτοντες περιορισμοὺς εἰς τὰς περιστάσεις τῶν ἐκδιαστικῶν ἀποπειρῶν κατὰ τοῦ ἐργοδότου πράττομεν ἔργον συντηρητικόν· ὅτε ἐψηφίσθησαν ἀλλαχοῦ τὰ μέτρα ταῦτα, ἐφοβήθησάν τινες ὅτι θὰ καταστρέψωσι τὴν βιομηχανίαν, ἀλλ' ἀντετάχθη ἐν ἐπιχείρημα, τὸ ὁποῖον δύναται καὶ σήμερον νὰ ἐπαναληφθῇ· λαμβάνοντες μέτρα προνοίας ὑπὲρ τῶν ἐργατικῶν τάξεων δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν, ὅτι λαμβάνομεν μέτρα συντηρήσεως αὐτῆς, μέτρα, δι' ὧν καὶ οἱ ὑπάρχοντες εἰς τὰς ἐργατικὰς τάξεις ὠθοῦνται νὰ μείνωσιν ἐν αὐταῖς καὶ ἄλλοι προσελκύονται νὰ προσέλθωσιν. Σήμερον μαστίζει τὴν χώραν ἡμῶν τὸ ζήτημα τῆς μεταναστεύσεως, ὑπάρχουσι δὲ περὶ αὐτοῦ πολλαὶ γνῶμαι καὶ πολλαὶ ἀντιλήψεις. Ἡ Γερμανία εἶχε μετανάστευσιν μεγάλην καὶ τὴν περιώρισεν εἰς τὸ δέκατον περίπου διὰ τῆς ἀναπτύξεως τῆς βιομηχανίας. Ὑπάρχει τάσις εἰς ἅπαντα τὸν κόσμον ἀστικισμοῦ, ἂς εἴπωμεν οὕτω, τάσις τῶν ἀγροτῶν ἀκατάσχετος νὰ μεταβαίνωσιν ἀπὸ τῶν ἀγρῶν εἰς τὸ ἄστυ· ἂν δὲν εὕρωσιν ἀπασχόλησιν εἰς τὰς πόλεις τῆς πατρίδος των, ἵνα ἐργασθῶσι, τὸ ρεῦμα τῆς φυγῆς ἐκ τῶν ἀγρῶν θὰ τοὺς σύρῃ εἰς ἐκπατρισμόν. Μέτρα ὑπὲρ τῶν ἐργατῶν τῶν πόλεων συγκρατοῦσι πολλοὺς εἰς τὰς βιομηχανικὰς ἐργατικὰς τάξεις καὶ ἂν ἓν παραλλήλῳ ληφθῶσι καὶ ἄλλα μέτρα πρὸς προαγωγὴν τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων ἀσφαλῶς προάγεται ἡ βιομηχανία. Ἀφοῦ δὲ εἰς ἄλλα μέρη τοῦ κόσμου προνοοῦσι περὶ μέτρων κατὰ τῆς παρατηρουμένης μειώσεως τῆς φυσικῆς αὐξήσεως τοῦ πληθυσμοῦ, κατὰ τὴν dépopulation, νομίζω ὅτι εἴμεθα ὑποχρεωμένοι νὰ σκεφθῶμεν τοὐλάχιστον περὶ μέτρων προνοίας ὑπὲρ τοῦ ὑπάρχοντος ἐργατικοῦ πληθυσμοῦ, νὰ σκεφθῶμεν ὅτι τὸ κεφάλαιον τῆς ἀνθρωπίνης ὑπάρξεως εἶναι πρέπον νὰ ζητήσῃ τὴν προστασίαν ἡμῶν, τοὐλάχιστον ὅπως καὶ πᾶν ἄλλο ὑλικὸν κεφάλαιον.

Εἶμαι εὐτυχής, Κύριοι, ὅτι εἰσηγήθην τὸ

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΣΥΛΛΟΓΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ

ΣΥΝΘΕΣΙΣ ΣΥΛΛΟΓΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ

Γενικαί άρχαί περί συνθέσεως καί λειτουργίας τούτων

Διά τήν ὕπαρξιν νομίμου συνθέσεως τῶν συλλογικῶν διοικητικῶν ὀργάνων δέν ἀρκεῖ ἡ παρουσία τῶν συγκροτούντων τήν νόμιμον ἀπαρτίαν μελῶν των, τακτικῶν ἢ ἀναπληρωματικῶν, ἀλλά πρέπει νά προκύπτῃ συνάμα, ὅτι ἡ Διοίκησις κατέστησε δυνατήν τήν παρουσίαν ἁπάντων τῶν μελῶν δι' ἐγκαίρου προσκλήσεως των ὅπως παραστῶσιν εἰς τήν συνεδρίασιν.—Ἀπόδειξις προσκλήσεως.

Εἰς τό Ἐργατικόν καί τό Ἀσφαλιστικόν Δίκαιον ἀπαντῶνται καταστήματα διάφορα συλλογικά ὄργανα διοικήσεως, τά ὁποῖα καλοῦνται ὑπό τοῦ Νόμου νά ἀποφασίζωσιν ἐπί ὡρισμένων θεμάτων, ὡς εἶναι τά ἀπονέμοντα ἀσφαλιστικάς παροχάς, τά Διοικητικά Διαιτητικά Δικαστήρια τοῦ νόμου 3239/1955 περί ρυθμίσεως συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας (περί τῶν τελευταίων τούτων ἴδετε ΕΕΔ 23, 772, ἔνθα νομολογία τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας) καί ἄλλα.

Ἡ νόμιμος σύνθεσις τῶν ὀργάνων τούτων τῆς διοικήσεως ρυθμίζεται κατά τάς γενικάς ἀρχάς τοῦ Διοικητικοῦ Δικαίου, ὡς διαγράφονται καί ὑπό τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, τελούσης ἐν ὁμοιονίᾳ πρός τά ἐκτά γενόμενα ἐν τῇ νομολογίᾳ τοῦ Συμβουλίου. (Ἴδετε ὁμοίως Σ.Ε. 1357/1968, εἰσηγητής *Γ. Κοντογιάννης*, ΕΕΔ 27, 819, λοιπήν νομολογίαν τοῦ Συμβουλίου ἐν ΕΕΔ 26, 691, ΕΕΔ 24, 991, ΕΕΔ 23, 772, ΕΕΔ 21, 673).

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 1920/1968, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Γ. Χαρμπούρης**
Εἰσηγητής ὁ Πάρεδρος κ. **Ν. Παναγιωτάτος**

Διά τῆς ὑπό κρίσιν αἰτήσεως ὁ αἰτῶν διώκει ἐμπροθέσμως τήν ἀκύρωσιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 2511 τῆς 9ης Ἰουνίου 1967 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Συντάξεων Αὐτοκινητιστῶν, δι' ἧς διεγράφη ἐκ τῶν μητρώων τῶν ἠσφαλισμένων τοῦ Ταμείου ἀπό τῆς 15ης Σεπτεμβρίου 1962, ἀφ' ἧς καί ἠσφαλίσθη, λόγῳ μή συνδρομῆς τῶν πρός τοῦτο προϋποθέσεων.

Κατά τάς διεπούσας τήν σύνθεσιν καί λειτουργίαν τῶν συλλογικῶν διοικητικῶν ὀργάνων γενικάς ἀρχάς, ἵνα ὑπάρξῃ νόμιμος σύνθεσις αὐτῶν, δέν ἀρκεῖ ἡ παρουσία τῶν συγκροτούντων τήν νόμιμον ἀπαρτίαν μελῶν των, τακτικῶν ἢ ἀναπληρωματικῶν, ἀλλά δέον νά προκύπτῃ συνάμα, ὅτι ἡ διοίκησις κατέστησε δυνατήν τήν παρουσίαν ἁπάντων τῶν μελῶν τοῦ ὀργάνου δι' ἐγκαίρου προσκλήσεώς των, ὅπως παραστῶσιν εἰς τήν συνεδρίασιν, ἀποδεικνυομένης εἴτε δι' ἀποδεικτικοῦ ἐπιδόσεως τῆς σχετικῆς προσκλήσεως, εἴτε ἐξ ἑτέρων ἐγγράφων, προγενεστέρων ὁμῶς τῆς συνεδριάσεως, ἐπερχομένης, ἄλλως, ἀκυρότητος, ἐφ' ὅσον δέν παρέστησαν ἅπαντα τά μέλη.

Ἐν προκειμένῳ, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν σχετικῶν πρακτικῶν, κατά τήν συνεδρίασιν τοῦ ρηθέντος Διοικητικοῦ Συμβουλίου, καθ' ἣν ἐλήφθη ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, δέν παρέστησαν ἐκ τῶν τακτικῶν μελῶν οἱ Ε.Σ. καί Π.Σ., ἀναπληρωθέντες ὑπό τῶν ἀναπληρωματικῶν Ν.Ν. καί Ε.Κ., καί ὁ Χ.Τ., μή ἀναπληρωθείς, χωρίς νά προκύπτῃ, ὅτι ἐκλήθησαν, ἵνα παραστῶσιν εἰς τήν συνεδρίασιν τά ὡς ἄνω ἀναπληρωθέντα δύο τακτικά μέλη καί ὁ μή παραστάς ἀναπληρωματικός τοῦ τακτικοῦ Χ.Τ. Καί ἐπικαλεῖται μέν τό Ταμεῖον τήν ὑπ' ἀριθ. 1800 τῆς 7ης Ἰουνίου 1963 ἀπόφασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, δι' ἧς τοῦτο ἔχει ὁρίσει ὡς ἡμέρας τακτικῶν συνεδριάσεων ἑκάστην Τρίτην καί Παρασκευήν καί ὥραν

νομοσχέδιον τοῦτο, ὅπερ ψηφιζόμενον θ' ἀποτελέσῃ λαμπράν σελίδα προόδου καί πολιτισμοῦ εἰς τά χρονικά τῆς Ἑλληνικῆς Βουλῆς. (Ἐπιδοκιμασίαι).

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΑΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΟΣ ΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΔΙΚΗΓΟΡΟΥ ΕΙΣ ΤΡΑΠΕΖΑΝ

Άσκησις ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας τῆς νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως

Ἀναγκαστικὸς διορισμὸς δικηγόρων πολεμιστῶν κατ' ἄρθρον 3 Α.Ν. 1836/1951.— Ὑποχρέωσις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας πρὸς διαπίστωσιν ἑκάστοτε τῶν οἰκονομικῶν δυνατοτήτων ἑκάστου ἐκ τῶν ὑποχρέων πρὸς πρόσληψιν δικηγόρων πολεμιστῶν, ὡς καὶ τὴν τυχὸν ἐπάρκειαν τῶν παρ' αὐτοῖς ὑπηρετούντων δικηγόρων, μὴ αἱρομένης τῆς ὑποχρεώσεως ἐκ προηγηθείσης ἐλευθέρας προσλήψεως ἑτέρου δικηγόρου, ἔστω καὶ ἂν οὗτος συγκεντρώνῃ τὰ πρὸς ἀναγκαστικὴν τοποθέτησιν προσόντα.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ὑπῆρξεν ἀναγκαστικὸς διορισμὸς δικηγόρου πολεμιστοῦ τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 εἰς Τράπεζαν κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 3 αὐτοῦ.

Ἐπανέρχεται τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας καὶ διὰ τῆς νεωτέρας αὐτῆς ἀποφάσεώς του εἰς τὰ παγίως ὑπὸ τούτου γενόμενα δεκτά, ὅτι ὁ Ὑπουργὸς τῆς Ἐργασίας, καθορίζων, κατὰ τὴν ἰσχὺ τοῦ νόμου ἐτέθησαν εἰς αὐτὸν ἐξουσιοδότησιν, τὰ ὑπόχρεα διὰ πρόσληψιν δικηγόρου Νομικὰ Πρόσωπα, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ αἱ Τράπεζαι, ὀφείλει νὰ ἐξετάζῃ τὰς οἰκονομικὰς αὐτῶν δυνατότητας, ὡς καὶ τὴν ἀνάγκην ὑπηρεσιῶν δικηγόρου καὶ τὴν τυχὸν ἐπάρκειαν τῶν παρ' αὐτοῖς ὑπηρετούντων. (Οὕτω καὶ ἡ Σ.Ε. 1903/1968, εἰσηγητὴς *Π. Δελόπουλος*, ΕΕΔ 27, 925, ἔνθα εἰς σημείωσιν μας καὶ λοιπαὶ παραπομπαί).

Ἐξ ἄλλου, ἔχει ὑπὸ τοῦ νόμου (ἄρθρον 3 ἀ.ν. **1836/1951**) ἀνατεθῆ εἰς τὸν Ὑπουργὸν Ἐργασίας ἡ δι' ἀποφάσεώς του, ἐπαρκῶς αἰτιολογουμένης, ἐπιβολὴ τῆς ὑποχρεώσεως προσλήψεως δικηγόρου πολεμιστοῦ παρὰ τῶν κατὰ τὴν ἀνωτέρω διάταξιν ὑποχρέων, ὥστε νὰ μὴ ἐνδιαφέρῃ, ἂν οὗτοι ἔχουν οἰκειοθελῶς προσλάβει ἄλλον δικηγόρον πολεμιστήν, ὡς ἰσχυρίσθη ἡ ἐναγομένη Τράπεζα, δοθέντος καὶ ὅτι κατὰ τὸν νόμον 1836/1951, ὡς ἐτροποποιήθη, δὲν παρέχεται δυνατότης προσλήψεως οἰκειοθελῶς ἐν γένει πολεμιστῶν, ἵνα ἀπαλλάσσωνται τῆς ὑποχρεώσεως ἀναγκαστικῆς ὑπὸ τῶν Συμβουλίων πολεμιστῶν τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 τοποθετήσεως.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 1480/1968, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Γ. Χαρμπούρης**
Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. **Ν. Μπουρόπουλος**
Δικηγόρος ὁ κ. Γ. Γεωργιάδης

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἐμπροθέσμως καὶ νομοτύπως ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 104510/4432 τῆς 28 Σεπτεμβρίου 1967 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἐκδοθείσης ἐπὶ τῇ βάσει τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 3 § 3 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, καθ' ὃ μέρος δι' αὐτῆς ἡ αἰτοῦσα ἀνώνυμος τραπεζιτικὴ ἑταιρεία ἐκρίθη ὑπόχρεως εἰς πρόσληψιν ἑνὸς δικηγόρου ἐκ τῶν ἐμπιπτόντων εἰς τὴν προστασίαν τοῦ ἐν λόγῳ νόμου.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 3 § 3 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 τῆς 4/6 Ἰουνίου 1951 «περὶ τροποποιήσεως καὶ κωδικοποιήσεως τῆς νομοθεσίας περὶ προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ κλπ.» (Ε.Κ. 164), ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 4 § 3 τοῦ ν.δ. 2657 τῆς 17/31 Ὀκτωβρίου 1953 (Ε.Κ. 299), ὁρίζεται, ὅτι : «Τὰ κοινωφελῆ ἱδρύματα, αἱ Τράπεζαι καὶ τὰ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου ὑποχρεοῦνται, ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου, εἰς τὴν πρόσληψιν ἑνὸς δικηγόρου ἐκ τῶν προστατευομένων τοῦ νόμου τούτου. Ὁ Ὑπουργὸς τῆς Ἐργασίας δι' ἀπο-

---

6.30 μμ., πρόσκλησις δὲ τῶν μελῶν δὲν ἀπαιτεῖται εἰς ἃς περιπτώσεις τὸ συλλογικὸν διοικητικὸν ὄργανον συνέρχεται εἰς τακτὰς ἡμέρας καὶ ὥρας, ἐν προκειμένῳ ὅμως, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν αὐτῶν πρακτικῶν, ἡ συνεδρίασις ἐγένετο μὲν ἡμέραν Παρασκευήν, ἀλλ' οὐχὶ κατὰ τὴν ὡς ἄνω καθωρισμένην, ἀλλὰ κατ' ἄλλην ὥραν. Ἡ προσβαλλομένη, ἑπομένως, ἀπόφασις ἐλήφθη ὑπὸ Διοικητικοῦ Συμβουλίου μὴ νομίμως συνταθειμένου, ἐκ τοῦ λόγου δὲ τούτου, ὀφείλομένως προσβαλλομένου, καθίσταται αὐτὴ ἀκυρωτέα.

Ἀκυρουμένης τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ἐκ τοῦ ἄνω λόγου παρέλκει ἡ ἔρευνα τῶν λοιπῶν λόγων ἀκυρώσεως ὡς ἀλυσιτελής.

ΑΠΟΛΥΣΙΣ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΩΣ ΤΟΠΟΘΕΤΟΥΜΕΝΩΝ ΠΟΛΕΜΙΣΤΩΝ

Περίπτωσις ἀναγκαστικῆς τοποθετήσεως πολεμιστοῦ εἰς τὸ Δημόσιον

Ἀναγκαστική τοποθέτησις πολεμιστοῦ τοῦ Α.Ν. 1836/1951 εἰς τὸ Δημόσιον δι' ἀόριστον χρόνον.—Δυνατή ἀπόλυσις μόνον διὰ τοὺς περιοριστικῶς εἰς τὸν Νόμον ἀναφερομένους λόγους καὶ κατὰ τὴν ἐν αὐτῷ διαδικασίαν.—Μείωσις ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ποσοστοῦ ὑποχρεωτικῆς προσλήψεως πολεμιστῶν, λυομένης ὑποχρεωτικῶς τῆς σχέσεως ἐργασίας.—Προϋπόθεσις τῆς προστασίας τοῦ πολεμιστοῦ ἡ ὕπαρξις καὶ συνέχισις τῆς λειτουργίας τῆς ἐπιχειρήσεως.—Ἀκυρότης ἀπολύσεως πολεμιστοῦ, μὴ τηρηθεισῶν τῶν νομίμων διατυπώσεων.—Ἔννοια τῶν περὶ καταγγελίας σχέσεως ἐργασίας μισθωτῶν τοῦ Δημοσίου διατάξεων.—Ἀποκλειστικὴ προθεσμία ἀγωγῆς ἐξ ἀκύρου ἀπολύσεως μισθωτοῦ κατ' ἄρθρον 6 § 1 Νόμου 3198/1955.—Ἀναγκαία ἡ ἐμπρόθεσμος κοινοποίησις τῆς πρώτης ἀγωγῆς.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, ὑπῆρξεν ἀπόλυσις ἀναγκαστικῶς εἰς τὸ Δημόσιον τοποθετηθέντος πολεμιστοῦ τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 κατ' ἄρθρον 8 τοῦ ἀ.ν. 1185/1961.

Κριθέντος ὅτι ἡ ἀναγκαστικὴ πρόσληψις τοῦ πιθανοῦ ἐγένετο δι' ἀόριστον χρόνον, ἔπρεπε, ὡς δέχεται τὸ Πρωτοδικεῖον, διὰ τὸ κῦρος τῆς ἀπολύσεως νὰ τηρηθοῦν αἱ νόμιμοι διατυπώσεις. Κατὰ τὸ ἄρθρον 7 § 2 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, ὡς ἐ-

---

φάσεων αὐτοῦ καθορίζει κατ' ἔτος τοὺς ἐκ τῶν ὡς ἄνω ὑποχρέους εἰς πρόσληψιν ἑνὸς δικηγόρου ἐκ τῶν λαβόντων ἐνεργὸν μέρος εἰς τὸν συμμοιρατοπόλεμον τοὐλάχιστον ἐπὶ δεκάμηνον...». Κατὰ τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τῆς διατάξεως ταύτης ἡ ὑποχρέωσις ἀναγκαστικῆς προσλήψεως δικηγόρου δὲν αἴρεται ἐκ προηγηθείσης ἐλευθέρας προσλήψεως ἑτέρου δικηγόρου, μὴ τοποθετηθέντος κατὰ τὴν ἐν λόγῳ διάταξιν, ἔστω καὶ ἂν οὗτος συγκεντρώνῃ τὰ πρὸς ἀναγκαστικὴν τοποθέτησιν προσόντα. Ἀφ' ἑτέρου ὁ Ὑπουργὸς Ἐργασίας, καθορίζων τὰ ὑπόχρεα εἰς πρόσληψιν δικηγόρου νομικὰ πρόσωπα ἢ ἀπαλλάσσων ταῦτα τῆς περαιτέρω ὑποχρεώσεως πρὸς διατήρησιν δικηγόρου, ὀφείλει, κατ' ὀρθὴν ἄσκησιν τῆς παρεχομένης αὐτῷ ἐξουσίας, νὰ διαπιστώνῃ ἑκάστοτε τὰς οἰκονομικὰς δυνατότητας ἑκάστου ἐκ τῶν νομικῶν τούτων προσώπων διὰ τὴν ἐν λόγῳ ὑποχρεωτικὴν πρόσληψιν, ὡς καὶ τὴν τυχὸν ἐπάρκειαν τῶν παρ' αὐτοῖς ὑπηρετούντων δικηγόρων.

Κατ' ἀκολουθίαν τῶν ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει ἐκτεθέντων ὁ ἰσχυρισμὸς τῆς αἰτούσης Τραπέζης ὅτι δὲν εἶναι νόμιμος ἡ ἐπιβολὴ εἰς αὐτὴν ὑποχρεώσεως πρὸς πρόσληψιν δικηγόρου, καθ' ὅσον ὑπηρετεῖ ἤδη παρ' αὐτῇ δικηγόρος, ὅστις προσελήφθη μὲν ἐλευθέρως, συγκεντροῖ ὅμως τὰ πρὸς ἀναγκαστικὴν τοποθέτησιν προσόντα, τυγχάνει ἀπορριπτέος ὡς νόμῳ ἀβάσιμος. Ὁ δὲ ἰσχυρισμὸς τῆς αἰτούσης ὅτι ὁ Ὑπουργὸς Ἐργασίας, προτοῦ νὰ προβῇ εἰς τὴν ἔκδοσιν τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, δὲν ἐνήργησε τὴν ἐπιβαλλομένην ἔρευναν ὡς πρὸς τὰς οἰκονομικὰς δυνατότητας τῆς αἰτούσης καὶ τὴν ἐπάρκειαν τοῦ παρ' αὐτῇ ὑπηρετοῦντος δικηγόρου, ἐπὶ ἐσφαλμένης ἐρείδεται προϋποθέσεως, δεδομένου ὅτι διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 359922/1364 τῆς 11 Ἀπριλίου 1967 ἐγγράφου τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας ἐζητήθησαν παρὰ τῆς αἰτούσης στοιχεῖα σχετικὰ πρὸς τὰς οἰκονομικὰς δυνατότητας καὶ τὰς ἀνάγκας αὐτῆς ἐν σχέσει πρὸς τὴν παροχὴν δικηγορικῶν ὑπηρεσιῶν, εἰς τὸ ἔγγραφον δὲ τοῦτο ἀπήντησεν ἡ αἰτοῦσα δι' ἐγγράφου της ἀπὸ 19 Ἀπριλίου 1967. Τέλος ἡ ἐν τῇ προσβαλλομένῃ ἀποφάσει περιεχομένη εἰδικωτέρα ὡς πρὸς τὴν αἰτοῦσαν αἰτιολογία, καθ' ἣν κατὰ ἐγκύρους πληροφορίας ὁ κύκλος τῶν ἐργασιῶν καὶ τὰ ἀποτελέσματα τῶν οἰκονομικῶν χρήσεων 1965 καὶ 1966 παρουσιάζουν μεγάλην κίνησιν κεφαλαίων, ὅσον καὶ κερδῶν καὶ ἡ ἐν λόγῳ Τράπεζα ἔχει ἀνάγκην τῶν ὑπηρεσιῶν πολεμιστοῦ δικηγόρου, ὡς μεγάλος πιστωτικὸς Ὀργανισμός, κρίνεται ἐπαρκῶς ἐξειδικευμένη, ἐν ὄψει τοῦ γεγονότος ὅτι ἡ αἰτοῦσα, ἐπὶ τοῦ κατὰ τὰ ὡς ἄνω ἀπευθυνθέντος αὐτῇ παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ, πρὸ τῆς ἐκδόσεως τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, σχετικοῦ ἐγγράφου, ἠρκέσθη νὰ ἀπαντήσῃ ἀορίστως, ὅτι ἔχει περιωρισμένων ἀριθμῶν νομικῶν ὑποθέσεων, ἀπασχολοῦσα ἕνα μόνον δικηγόρον, χωρίς, ὡς ὤφειλε, νὰ παράσχῃ εἰδικωτέρας ἐξηγήσεις καὶ συγκεκριμένα στοιχεῖα, ἀναφέρουσα τὸν ἀριθμὸν καὶ τὸ εἶδος τῶν νομικῶν αὐτῆς ὑποθέσεων. Ἀπορριπτέα, ὅθεν, ἀποβαίνει ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις.

τοποτετήθη διά τοῦ ν.δ. 4185/1961 (ΕΕΔ 20, 1231, ἔνθα καὶ κωδικοποίησις τῶν ἰσχουσῶν διατάξεων), διά τὴν ἀπόλυσιν τῶν κατὰ τὸν νόμον τοῦτον τοποθετουμένων πολεμιστῶν, προκειμένου περὶ τοῦ Δημοσίου καὶ τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, ἡ ἀπόφασις τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀ.ν. 211/1936 (ἀρμοδίας διὰ τὰς λοιπὰς περιπτώσεις νὰ ἀποφανθῇ ἐπὶ τῆς ἀπολύσεως τῶν προσώπων τούτων) ἀντικαθίσταται δι' ἀποφάσεως τοῦ ἁρμοδίου πρὸς ἐπιβολὴν πειθαρχικῶν ποινῶν Συμβουλίου (Ἴδετε περὶ τῆς διατάξεως Α.Π. 695/1958, εἰσηγητὴς *Ι. Τροχανῆς*, ΕΕΔ 17, 1222, Α.Π. 172/1959, εἰσηγητὴς *Κ. Σούβλος*, ΕΕΔ 18, 373), ἐνῷ, ἐξ ἄλλου, κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ ν.δ. 2657/1953, δύναται ὁ Ὑπουργὸς τῆς Ἐργασίας δι' ἀποφάσεως αὐτοῦ, μετὰ γνώμην τοῦ οἰκείου Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων, νὰ μειώνῃ, ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει τὸ κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 ποσοστὸν ὑποχρεωτικῆς προσλήψεως πολεμιστῶν, προκειμένου περὶ ὑπαγομένων τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ αὐτοῦ νόμου, ἐφ' ὅσον αἱ ἐργασίαι τούτων ἔργων ἀναστολὴ οὐσιαστικῶς ἢ δὲν δύνανται ἐπιφελῶς νὰ λειτουργήσουν ἢ προφανῶς ἡ συνέχισις τῶν ἐργασιῶν των ἐπιφέρει ζημίας. Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ λύεται ὑποχρεωτικῶς ἡ σχέσις ἐργασίας ἐλλοκλήρου ἢ μέρους τῶν ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντων πολεμιστῶν. (Ἴδετε Σ.Κ. 2590/1967, εἰσηγητὴς *Γ. Παναγιωτόπουλος*, ΕΕΔ 27, 161).

Εἰς τὴν περίπτωσιν ὅμως τοῦ Πρωτοδικείου, ὡς δέχεται τοῦτο, δὲν ἐπεβλήθησαν ταῦτα, συναπτῶς τὸ Δημόσιον, ἀρνηθὲν τὰς ὑπηρεσίας τοῦ μισθωτοῦ, παρέλθοντος εἰς ὑπερημερίαν περὶ τὴν ἀποδοχὴν τούτων καὶ ὀφείλοντος εἰς τὸν μισθωτὸν ὁ μισθὸς (ἄρθρον 656 Α.Κ.).

Παχύνει γίνεται δεκτὸν ἐν τῇ νομολογίᾳ, ὅτι ἐπὶ τῆς ἀποκλειστικῆς προθεσμίας ἀγωγῆς τοῦ ἄρθρου 6 § 1 νόμου 3198/1955 (προσβολῆς ἀπολύσεως ὡς ἄκυρου) δὲν χωρεῖ ἀνάλογος ἐφαρμογὴ τοῦ ἄρθρου 261 Α.Κ., ἀρκεῖ δηλαδὴ ἡ ἐντὸς τῆς προθεσμίας κοινοποίησις τῆς πρώτης ἀγωγῆς, ὡς δέχεται καὶ τὸ Πρωτοδικεῖον, (Ἴδετε Α.Π. 592/1959, εἰσηγητὴς *Κ. Γκαλφινόπουλος*, ΕΕΔ 13, 15, ἔνθα καὶ λοιπαὶ παραπομπαί, Α.Π. 559/1960, εἰσηγητὴς *Α. Κωστήρης*, ΕΕΔ 20, 33, Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 14273/1967, εἰσηγητὴς *Ι. Γριβᾶς*, ΕΕΔ 26, 1260).

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 9375/1968

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. **Ν. Μελᾶς**

Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. **Ν. Καβαλλιέρος**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Δ. Κομιτόπουλος, δικαστικὸς ἀντιπρόσωπος τοῦ Δημοσίου, Ι. Κωτσόβελος

Ἐβεβαιώθησαν τὰ ἀκόλουθα ἐπὶ τῆς προκειμένης διαφορᾶς: Ὁ ἐνάγων, κεκτημένος προσόντα πολεμιστοῦ, προστατευομένου ὑπὸ τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, εἰς τὸν ὁποῖον ὑπάγεται καὶ τὸ Δημόσιον καὶ τὰ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, βάσει τοῦ ἄρθρου 3 § 1 ν.δ. 4185/1961, ἐτοποθετήθη δι' ἀποφάσεως τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ, ληφθείσης κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 21/14.11.1962 συνεδρίασιν αὐτοῦ, ὡς ἐργατοτεχνίτης εἰς τὴν Ὑπηρεσίαν Ἀναστηλώσεων Ἀρχαιοτήτων τοῦ Ὑπουργείου Προεδρίας τῆς Κυβερνήσεως (βλ. ὑπ' ἀριθ. 89866/7564/19.11.1962 ἔγγραφον τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας), παρὰ τῆς ὁποίας προσελήφθη καὶ ἀπησχολήθη ὡς μαρμαρογλύπτης, ἀμειβόμενος δι' ἡμερομισθίου 135 δραχμῶν, κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 20.2.1963 μέχρις 9.3.1966, ὅτε ἀπελύθη ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου, κατόπιν προτάσεως τοῦ ἐπιβλέποντος μηχανικοῦ, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι οὗτος προσελήφθη εἰς ἔργα περιωρισμένης διαρκείας, διὰ τὸ προσωπικὸν τῶν ὁποίων ἀρκεῖ ἡ τήρησις τῆς προβλεπομένης ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 7 § 1 ἐδ. δ' ἀ.ν. 1836/1951, ὡς ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 4 ν.δ. 4185/1961, ὡς ἄνω διατυπώσεως. Ὡς ὅμως προκύπτει ἐκ τῶν προσαγομένων εἰς τὸν φάκελον τῆς δικογραφίας στοιχείων, μεταξὺ τῶν ὁποίων περιλαμβάνονται ἀντίγραφα δικαστικῶν ἀποφάσεων, ἀφορωσῶν τὸν ἐνάγοντα καὶ ἐχουσῶν ὡς ἀντικείμενον ἀξιώσεις διὰ προγενέστερον χρόνον, οὗτος ἐτοποθετήθη ὡς ἐργατοτεχνίτης γενικῶς εἰς τὴν ἀνωτέρω Κρατικὴν Ὑπηρεσίαν Ἀναστηλώσεων Ἀρχαιοτήτων, ἀπαιτοῦσαν ἀπασχόλησιν ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ δι' ἀπεριόριστον χρόνον καὶ ὄχι διὰ περιωρισμένης διαρκείας χρονικὸν διάστημα καὶ συνεπῶς δὲν ὑπῆγετο εἰς τὴν προαναφερομένην ρύθμισιν τοῦ ἄρθρου 7 § 1 ἐδ. δ' ἀ.ν. 1836/1951, ἐπιτρέποντος, ὡς προεξετέθη, τὴν ἀπόλυσιν τοῦ προστατευομένου πολεμιστοῦ διὰ μόνης τῆς ἠτιολογημένης προτάσεως τοῦ ἐπιβλέποντος μηχανικοῦ (σχ. Α.Π. 37/1966, ΕΕΔ 25, 339). Συνέπεια τοῦ γεγονότος τούτου εἶναι, ὅτι ἡ ἀπόλυσις τοῦ ἐνάγοντος ἠδύνατο νὰ πραγματοποιηθῇ μόνον διὰ τοὺς περιοριστικῶς ἀναφερομένους εἰς τὸ ἄρθρον ταῦτα λόγους καὶ κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ ἁρμοδίου πρὸς ἐπιβολὴν πειθαρχικῶν ποινῶν Συμβουλίου, τοῦ ὁποίου ἡ ἀπόφασις, προκειμένου περὶ τοῦ Δημοσίου καὶ τῶν Ν.Π.Δ.Δ., ἀντικαθιστᾷ κατὰ τὴ

διάταξιν τοῦ ἀνωτέρω ἄρθρου, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 4 ν.δ. 4185/1961, τὴν προβλεπομένην διὰ τοὺς λοιποὺς ἐργοδότας ἀπόφασιν τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ἄρθρου 7 ἀ.ν. 244/1936 καὶ 771/1937. Τοιαύτη ὅμως ἀπόφασις δὲν ἐξεδόθη ἐν προκειμένῳ, ὡς τοῦτο συνομολογεῖται καὶ ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου Δημοσίου καὶ ἑπομένως ἡ κατὰ τὸν προαναφερόμενον τρόπον γενομένη ἀπόλυσις τοῦ ἐνάγοντος εἶναι ἄκυρος καὶ λογίζεται ὡς μὴ γενομένη, ἡ δὲ σύμβασις ἐργασίας ἐξακολουθεῖ νὰ ὑφίσταται καὶ μετὰ τὴν ὡς ἄνω ἀπόλυσιν του. Τὰ γεγονότα ταῦτα ἐγένοντο ἄλλωστε δεκτὰ καὶ διὰ τῆς προσβαλλομένης ὑπ' ἀριθ. 5418/1966 ἀποφάσεως τοῦ Ἐργατοδικείου Ἀθηνῶν, ἐκδοθείσης ἐπὶ ἀγωγῆς περὶ ἐπιδικάσεως εἰς τὸν ἐνάγοντα ἀποδοχῶν ὑπερημερίας ἐκ τῆς αὐτῆς αἰτίας, διὰ τὸ προγενέστερον χρονικὸν διάστημα ἀπὸ τῆς 9.3.1966 μέχρι τῆς 9.6.1966, ἥτις κατέστη τελεσίδικος, μὴ προσβληθεῖσα δι' ἐνδίκου μέσου, συμφώνως πρὸς τὸ προσαγόμενον ὑπ' ἀριθ. 15475/28.11.1966 ἐπιδοτήριον τοῦ δικαστικοῦ κλητῆρος Ν.Μ. περὶ ἐπιδόσεως τῆς ἀποφάσεως ταύτης πρὸς τὸν νόμιμον ἐκπρόσωπον τοῦ Δημοσίου καὶ ὑπ' ἀριθ. 1167/13.5.1967 πιστοποιητικὸν τοῦ ἁρμοδίου Γραμματέως, δημιουργηθέντος οὕτω, κατὰ τοὺς ὁρισμοὺς τῶν ἄρθρων 273 καὶ 274 Πολ. Δικονομίας, τοῦ ἐπικαλουμένου δεδικασμένου (Α.Π. 385/1966, ΕΕΔ 25, 1212, Α.Π. 455/1966, ΕΕΔ 26, 1206). Ὀρθῶς, ὅθεν, ἔκρινεν ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις καὶ εἶναι ἀπορριπτέοι οἱ διαλαμβανόμενοι εἰς τὸν πρῶτον λόγον ἐφέσεως ἀντίθετοι ἰσχυρισμοὶ τοῦ ἐναγομένου.

Κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 12 § 1 ν.δ. 2657/1953 ἐν περιπτώσει οὐσιαστικῆς ἀναστολῆς τῶν ἐργασιῶν τῶν ὑποχρέων τοῦ ἄρθρου 3 ἀ.ν. 1836/1951 ἢ μὴ δυνατότητος ἐπωφελοῦς λειτουργίας αὐτῶν ἢ ὅταν ἡ συνέχισις τῶν ἐπιφέρῃ προφανῶς ζημίας, δύναται ὁ Ὑπουργὸς Ἐργασίας δι' ἀποφάσεως αὐτοῦ, μετὰ γνώμην τοῦ οἰκείου Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων, νὰ μειώνῃ ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει τὸ ποσοστὸν ὑποχρεωτικῆς προσλήψεως πολεμιστῶν, ὁπότε λύεται ὑποχρεωτικῶς ἡ σχέσις ἐργασίας ὁλοκλήρου ἢ μέρους τῶν ἀναγκαστικῶς τοποθετουμένων. Κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 7 § 1 ἐδ. γ' ἀ.ν. 1836/1951, ὡς ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 4 ν.δ. 4185/1961, παρέχεται ἡ δυνατότης τῆς ἀπολύσεως τῶν ὡς ἄνω πολεμιστῶν δι' ἀποδεδειγμένην οἰκονομικὴν ἀνεπάρκειαν τῆς ἐπιχειρήσεως, ἐφ' ὅσον ὅμως καὶ καθ' ὁ μέτρον ἀποφάσισε περὶ ταύτης τὸ οἰκεῖον Συμβούλιον, κατ' ἐφαρμογὴν τῶν ἀνωτέρω ὁρισμῶν τοῦ ἄρθρου 12 ν.δ. 2657/1953.

Ἐν προκειμένῳ, διὰ τοῦ αὐτοῦ πρώτου λόγου τῆς ἐφέσεως του τὸ ἐναγόμενον Δημόσιον διατείνεται, ὅτι ἀπὸ τοῦ μηνὸς Ἰουνίου 1966 καὶ ἐφεξῆς, καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τοῦ κρισίμου χρόνου, ἤτοι μετὰ τὴν λῆξιν τοῦ διαστήματος, διὰ τὸ ὁποῖον ὑφίσταται τὸ δεδικασμένον ἐκ τῆς προηγηθείσης ὑπ' ἀριθ. 5418/1966 ἀποφάσεως τοῦ Ἐργατοδικείου Ἀθηνῶν, δὲν ἐχορηγήθη πίστωσις εἰς τὴν Ὑπηρεσίαν Ἀναστηλώσεων καὶ συνεπῶς, ἐφ' ὅσον ὁ ἐνάγων, ὡς τεχνίτης ἐπεξεργασίας μαρμάρων, δὲν ἠδύνατο νὰ ἐργασθῇ ἐλλείψει ἐργασιῶν, νομίμως ἠρνήθη τοῦτο διὰ τῶν ἁρμοδίων ὀργάνων του τὴν παροχὴν τῶν προσενεχθεισῶν ὑπηρεσιῶν του ἄνευ προηγουμένης τηρήσεως τῶν διατυπώσεων τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 καὶ τοῦ ν.δ. 4185/1961, θεωρουμένου ὅτι ταυτοτρόπως ἐδημιουργήθησαν συνθῆκαι ἀνάλογοι πρὸς ἐκείνας τῆς τελείας παύσεως τῆς λειτουργίας τῆς ἐπιχειρήσεως, εἰς ἣν ἐτοποθετήθη, ἐχούσης ὡς ἀποτέλεσμα τὸν τερματισμὸν τῆς προστασίας τοῦ μισθωτοῦ. Ὁ ἰσχυρισμὸς οὗτος δὲν εἶναι βάσιμος, διότι ναὶ μὲν ἀπαραίτητος προϋπόθεσις τῆς προστασίας τοῦ ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντος πολεμιστοῦ εἶναι ἡ ὕπαρξις καὶ ἡ συνέχισις τῆς λειτουργίας τῆς ἐπιχειρήσεως, ἄνευ τῆς ὁποίας δὲν δύναται νὰ νοηθῇ ἡ ὑποχρέωσις πρὸς διατήρησιν προσωπικοῦ καὶ ὅτι ἐν περιπτώσει ὁλικῆς διακοπῆς τῶν ἐργασιῶν καὶ διαλύσεως αὐτῆς ὁ ἐργοδότης δὲν ὑποχρεοῦται νὰ προσφύγῃ εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν τοῦ ἄρθρου 7 ἀ.ν. 244/1936, διὰ νὰ ἀπαλλαγῇ τῶν ὑπηρεσιῶν του (βλ. σχετ. *Τούση - Σταυροπούλου*, Ἐργατ. Δίκαιον, § 45, σημ. 5, Σ.Ε. 127/1962, ΕΕΔ 21, 343), ἀλλὰ ἡ λύσις αὕτη δὲν δύναται νὰ ἐφαρμοσθῇ εἰς τὴν προκειμένην περίπτωσιν, διότι ὁ ἐνάγων δὲν ἐτοποθετήθη ὡς τεχνίτης ἐπεξεργασίας μαρμάρων εἰς συγκεκριμένην ἐργασίαν τῆς Ὑπηρεσίας Ἀναστηλώσεων Ἀρχαιοτήτων, ἥτις, ὡς προβάλλεται, ἐτερματίσθη μὲ συνέπειαν νὰ μὴ δύναται πλέον νὰ προσφέρῃ τὰς ὑπηρεσίας του, ἀλλ' ἐτοποθετήθη γενικῶς ὡς ἐργατοτεχνίτης, δυνάμενος ὡς ἐκ τούτου νὰ χρησιμοποιηθῇ καὶ εἰς ἄλλας ἐργασίας ταύτης. Ἐπομένως, ἐφ' ὅσον δὲν ἐτηρήθη ἡ διαδικα-

σία τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 διά τήν ἀπόλυσίν του, ἀλλ' οὔτε καί ἡ τοιαύτη τῆς προαναφερομένης διατάξεως τοῦ ἄρθρου 12 ν.δ. 2657/1953, ὑπό τήν ἔκδοχήν τῆς μειώσεως τῶν ἐργασιῶν τῆς ἐξακολουθησάσης πάντοτε τήν λειτουργίαν τῆς ὡς ἄνω Κρατικῆς Ὑπηρεσίας, ἡ ἄρνησις τοῦ ἐναγομένου Δημοσίου νά ἀποδεχθῇ τάς προσενεχθείσας ὑπηρεσίας αὐτοῦ κατά τήν διάρκειαν τοῦ ἐπιδίκου χρονικοῦ διαστήματος ἀπό τῆς 9.6.1966 μέχρι τῆς 9.2.1967 κατέστησε τοῦτο ὑπερήμερον, κατά τούς ὁρισμούς τῶν ἄρθρων 349, 350 καί 656 Α.Κ., ὑποκείμενον εἰς τήν καταβολήν τῶν ἀποδοχῶν ὑπερημερίας τοῦ χρόνου τούτου, ἀνερχομένων εἰς τό ὑπό τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως δεκτόν γενόμενον ποσόν τῶν 29.500 δραχμῶν (200 ἡμερομίσθια Χ 135 δραχμάς = 27.000 + 2.500 διά τό δῶρον Χριστουέννων τοῦ 1966), ὡς πρός τόν ὑπολογισμόν τοῦ ὁποίου δέν πλήττεται αὕτη ὑπό τοῦ ἐκκαλοῦντος. Συνεπῶς εἶναι ἀπορριπτέος ἐν τῷ συνόλῳ του ὁ πρῶτος λόγος τῆς ὑπό κρίσιν ἐφέσεως.

Διά τοῦ ἄρθρου 60 § 2 ἀ.ν. 1846/1951, ὡς ἠρμηνεύθη αὐθεντικῶς διά τοῦ ἄρθρου 48 § 2 ν.δ. 2698/1953, θεσπισθέντος πρός τόν σκοπόν τῆς ἀποσοβήσεως σοβαρᾶς οἰκονομικῆς ἐπιβαρύνσεως τοῦ Δημοσίου ἐκ τῆς ἕνεκα διαφόρων λόγων μή τηρήσεως ὑπό τῶν ὀργάνων του τῶν νομίμων διατυπώσεων διά τήν ἀπόλυσιν τοῦ πολυαρίθμου ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ τοῦ συνδεομένου μετ' αὐτοῦ διά σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, ὡρίσθη, ὅτι ἡ παράβασις ἐκ μέρους τοῦ Δημοσίου τῆς ὑποχρεώσεως πρός καταβολήν εἰς τούς ἀπολυομένους μισθωτούς του τοῦ βοηθήματος τοῦ ἄρθρου 10 ἀ.ν. 913/1949 καί τῆς ἐγγράφου εἰδοποιήσεως τοῦ οἰκείου Γραφείου Εὑρέσεως Ἐργασίας συνεπάγεται μόναν τήν πειθαρχικήν εὐθύνην τοῦ ὑποπεσόντος εἰς τήν παράβασιν ὑπαλλήλου καί ὄχι τήν ἀκυρότητα τῆς γενομένης καταγγελίας τῆς συμβάσεως, ἥτις θεωρεῖται ὡς καλῶς γενομένη (Α.Π. 604/1960, ΕΕΔ 20, 97). Ἡ διάταξις αὕτη ἐτροποποιήθη μέν οὐσιωδῶς ὑπό τοῦ ἄρθρου 24 § 7 νόμου 4464/1965, ὁρίσαντος ὅτι αἱ κείμεναι διατάξεις τοῦ νόμου 2112/1920, τοῦ ἄρθρου 8 νόμου 3198/1955, τοῦ νόμου 3789/1957 καί τοῦ ἀ.ν. 539/1945 περί ἀποζημιώσεως λόγῳ λύσεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἰσχύουν ἐφεξῆς καί διά τούς ἐπί σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου μισθωτούς, τούς προσφέροντας ὑπηρεσίας εἰς τό Δημόσιον καί τά Ν.Π.Δ.Δ., ἐξαιρέσει τῶν μισθωτῶν τῶν κεκτημένων τήν ἰδιότητα τοῦ ἐξ ἰδίας ὑπηρεσίας συνταξιούχου τοῦ Δημοσίου καί τῶν Ν.Π.Δ.Δ., χωρίς ὅμως νά μεταβληθῇ ἐντεῦθεν ἡ ἀνωτέρω συνέπεια τῆς ἀκύρου ἀπολύσεως ὡς πρός τό Δημόσιον (σχετ. Πρωτ. Ἀθηνῶν 24002/1967, ἀδημ., ὅλ. καί ΕΕΔ 24, 1000). Ἐκ τούτων ἕπεται, ὅτι ἡ συνέπεια αὕτη ἀφορᾷ τήν περίπτωσιν τῆς μή τηρήσεως τῶν διατυπώσεων τοῦ νόμου 3198/1955, ἤτοι τῆς παραλείψεως τῆς ἐγγράφου καταγγελίας τῆς συμβάσεως καί τῆς καταβολῆς τῆς ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως, ἥτις δέν συντρέχει ἐν προκειμένῳ, μή ἐπεκτεινομένη καί ἐπί τῶν ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντων πολεμιστῶν, διά τήν ἀπόλυσιν τῶν ὁποίων, διαρκοῦντος τοῦ χρόνου τῆς προστασίας των, ἰσχύουν εἰ προεκτεθεῖσαι εἰδικαί προστατευτικαί διατάξεις, ὁρίζουσαι λεπτομερῶς τάς προϋποθέσεις καί τήν διαδικασίαν τῆς ἀπολύσεως αὐτῶν (σχετ. Πρωτ. Θεσσαλονίκης 1250/1965, ΕΕΔ 24, 615). Ἑπομένως ὁ δεύτερος λόγος ἐφέσεως τοῦ ἐναγομένου Δημοσίου, διατεινομένου, ὅτι ἡ ἄρνησις τῆς ἀποδοχῆς τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ ἐνάγοντος κατά τήν διάρκειαν τοῦ κρισίμου χρόνου δέν κατέστησε τοῦτο ὑπερήμερον, ἐπί τῇ βάσει τῶν ἐκτεθέντων ὁρισμῶν τῶν ἄρθρων 60 § 2 ἀ.ν. 1846/1951 καί 48 § 2 ν.δ. 2698/1953, εἶναι ἀπορριπτέος ὡς μή νόμιμος.

Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 6 § 1 νόμου 3198/1955, ὁρίζουσα ὅτι πᾶσα ἀξίωσις τοῦ μισθωτοῦ, πηγάζουσα ἐξ ἀκύρου καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας, τυγχάνει ἀπαράδεκτος, ἐφ' ὅσον ἡ σχετική ἀγωγή δέν ἐκοινοποιήθη ἐντός τριμήνου ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας ἀπό τῆς λύσεως τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως, σκοπεῖ τήν ἄραιν τῆς ἀβεβαιότητος περί τοῦ κύρους τῆς καταγγελίας καί ὡς ἐκ τούτου, ἐγερθείσης ἀπαξ, ἐμπροθέσμως τῆς ἀγωγῆς ταύτης, ἐκλείπει πλέον ὁ σκοπός τοῦ ἐν παραμελήσει τῆς προθεσμίας ἀπαραδέκτου καί δέν ὑφίσταται προθεσμία διά τάς μεταγενεστέρας ἀγωγάς (Α.Π. 559/1960, ΔΕΝ 17, 39, Πρωτ. Ἀθηνῶν 1473/1967, ΕΕΔ 26, 1260). Συνεπῶς διά τήν ὑπό κρίσιν μεταγενεστέραν ἀγωγήν, ἐπιδιώκουσαν ἀποδοχάς ὑπερημερίας μεταγενεστέρου χρόνου τῶν ἐπιδικασθεισῶν τοιούτων διά

ΣΥΛΛΟΓΙΚΑΙ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΔΕΣΜΕΥΣΙΣ ΥΠΟ ΕΙΔΙΚΗΣ ΣΥΛΛΟΓΙΚΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Συλλογικαί συμβάσεις έργασίας προσωπικού Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων

Διάκρισις συλλογικών συμβάσεων έργασίας και διαιτητικών αποφάσεων εις εθνικάς ομοιοεπαγγελματικάς και εις ειδικάς.—Έκτασις δεσμεύσεως υπό των πρώτων.— Δέσμευσις υπό των δευτέρων μόνον των μελών των επαγγελματικών οργανώσεων, εκτός άν κηρυχθούν υπό του Υπουργού Εργασίας γενικώς υποχρεωτικαί, οπότε δεσμεύουν άπαντας τούς εργοδότας και τούς μισθωτούς του επαγγέλματος, εις το οποίον αφορώσιν.

Η διάκρισις των συλλογικών συμβάσεων έργασίας και των προς αυτάς εξομοιουμένων διαιτητικών αποφάσεων γίνεται κατά τα εν άρθρω 7 του νόμου 3239/1955 (ΕΕΔ 17, 207 επ., ένθα κωδικοποίησις των ισχυουσών διατάξεων) οριζόμενα.

Ούτω αι ειδικαί συλλογικαί συμβάσεις έργασίας αφορώσι τούς μισθωτούς μιάς ή πλειόνων επιχειρήσεων και εκμεταλλεύσεων πόλεως ή περιφερείας ή και ολοκλήρου της χώρας και έφ' όσον αύται δεν υπάγονται εις εθνικήν ομοιοεπαγγελματικήν συλλογικήν σύμβασιν έργασίας.

Αι ειδικαί συλλογικαί συμβάσεις έργασίας διαφέρουν των εθνικών ομοιοεπαγγελματικών και κατά τον τρόπον συνάψεως αυτών και κατά την έκτασιν δεσμεύσεως.

Έφ' όσον πρόκειται περί εθνικής ομοιοεπαγγελματικής συλλογικής συμβάσεως έργασίας δεσμεύονται, κατά τα εν τη νομολογία κρατούντα (Α.Π. 172/1967, Ολομελείας, εισηγητής *Εύστ. Μαλλούχος*, ΕΕΔ 26, 549), πάντες οι εργοδόται και μισθωτοί του εις ο άσκούμενον αύτοι επαγγέλματος ή και των συναφών προς αυτό κλάδων και άν δεν ανήκωσιν αύτοι εις τας συμβληθείσας γενικωτέρας σημασίας επαγγελματικάς οργανώσεις.

Η νομική έννοια των γενικωτέρας σημασίας επαγγελματικών οργανώσεων κρίνεται και δικαστικώς (Α.Π. 726/1967, εισηγητής *Κ. Παπαδάκης*, ΕΕΔ 27, 211).

Αι ειδικαί δήμως συλλογικαί συμβάσεις έργασίας, έφ' όσον δεν κηρυχθούν υπό του Υπουργού Εργασίας γενικώς υποχρεωτικαί, κατ' άρθρον 3 § 2 νόμου 3239/1955, δεσμεύουν μόνον τα μέλη των συμβληθεισών οργανώσεων ή των συμπαραγομένων εις την διένεξιν, προκειμένου περί διαιτητικής αποφάσεως.

Ταύτα δέχεται το Πρωτοδικείον διά της κατωτέρω αποφάσεως του.

Πρωτοδικείου Αθηνών 14537/1968

Διαδικασία εργατικών διαφορών κατ' έφεσιν

Πρόεδρος ο κ. **Ν. Μελάς**

Εισηγητής ο Πρωτοδίκης κ. **Στ. Ζωγραφίδης**

Δικηγόροι οι κ.κ. Π. Καντώρος, Χ. Μπότης.

Έκ των διατάξεων των άρθρων 1, 2, 5, της ύπ' άριθ. 5418/1966 τελεσιδίκου αποφάσεως του Εργατοδικείου Αθηνών, δεν υφίσταται η προαναφερομένη τρίμηνος προθεσμία, εφ' όσον ηγέρθη άπαξ έμπροθέσμως η περί ακυρότητος της απολύσεως αγωγή, ως προκύπτει εκ του προσαγομένου κεκυρωμένου αντιγράφου της ανωτέρω αποφάσεως. Κατ' ακολουθίαν ο τρίτος λόγος της έφέσεως, διά του οποίου πλήττεται η πρωτόδικος απόφασις, ότι εσφαλμένως απέρριψε την υποβληθείσαν ένστασιν του εναγομένου περί απαραδέκτου της υπό κρίσιν αγωγής λόγω περιελεύσεως απράκτου της προθεσμίας του άρθρου 6 § 1 νόμου 3198/1955 από της γενομένης κατά την 9.6.1966 νέας απολύσεως του ένάγοντος, μέχρι της εγέρσεως αυτής, είναι μη νόμιμος και απορριπτέος, διότι δεν πρόκειται περί νέας απολύσεως του κατά την ως άνω χρονολογίαν, ως αβασίμως διατείνεται το έκκαλούν Δημόσιον, αφού εν τω μεταξύ δεν απησχόλησε τούτον εις εργασίαν, ούτε έκάλεσεν αυτόν να προσφέρη ταύτην, ώστε να άρθη η επελθούσα ήδη υπερημερία, αλλά περί συνεχίσεως της υφισταμένης υπερημερίας αυτού λόγω άρνήσεως αποδοχής των προσφερομένων υπηρεσιών του μισθωτού κατά τον κρίσιμον χρόνον, ήτις (άρνησις των υπηρεσιών) ήρξατο από της 9.6.1966, οπότε συνετελέσθη η άκυρος απόλυσις. Μετά ταύτα, μη προσβαλλομένης της έκκαλουμένης αποφάσεως δι' έτέρου λόγου, δέον να απορριφθή η έφεσις και καταδικασθή το έκκαλούν εις την δικαστικήν δαπάνην του έφεσιβλήτου του παρόντος βαθμού, περιοριζομένην εις 800 δραχμάς, βάσει του άρθρου 22 νόμου 3693/1957, εν συνδυασμώ προς τα άρθρα 910 και 783 Πολ. Δικονομίας.

7, 9 έπ., 17, 19 § 3 καὶ 20 § 3 τοῦ ν. 3239/1955 «περὶ τρόπου ρυθμίσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας κλπ.», ὡς ἀντικατεστάθησαν ἡ μὲν παράγραφος 2 τοῦ ἄρθρου 19 ὑπὸ τῆς παραγράφου 8, ἡ δὲ τελευταία περίοδος τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 20 ὑπὸ τῆς παραγράφου 9 τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ν.δ. 3755/1957, σαφῶς προκύπτει, ὅτι, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὰς ἐθνικὰς ὁμοιοεπαγγελματικὰς συλλογικὰς συμβάσεις ἐργασίας καὶ τὰς πρὸς αὐτὰς ἐξομοιουμένας ἐθνικὰς ὁμοιεπαγγελματικὰς ἀποφάσεις διαιτησίας (ἄρθρον 19 § 2), αἵτινες, ἀφορῶσαι τοὺς μισθωτοὺς ὡρισμένου ἐπαγγέλματος ἢ καὶ τῶν συναφῶν πρὸς τὸ ἐπάγγελμα αὐτὸ κλάδων ὅλης τῆς χώρας (ἄρθρον 7 § 1 ἐδάφ. δ') καὶ συναπτόμεναι καὶ ὑπογραφόμεναι παρὰ τῶν γενικωτέρας σημασίας ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων τῶν ἐργοδοτῶν καὶ τῶν μισθωτῶν (ἄρθρον 7 § 3), δεσμεύουσιν ἄνευ τῆς συνδρομῆς ἑτέρου ὅρου ἢ προϋποθέσεως, ἀπὸ τῆς κατὰ τὴν παράγραφον 3 τοῦ ἄρθρου 20 ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος αὐτῶν, πάντας τοὺς ἐργοδότας, τοὺς ἀπασχολοῦντας μισθωτοὺς τοῦ εἰς ὃ ἀφορῶσιν ἐπαγγέλματος ἢ τῶν συναφῶν πρὸς αὐτὸ κλάδων ὅλης τῆς χώρας, ἀδιαφόρως ἂν οἱ ἐργοδόται οὗτοι ἀνήκουν ἢ ὄχι εἰς τὰς συμβληθείσας ἐν τῇ καταρτίσει τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ εἰς τὰς συμμετασχούσας εἰς τὴν διαιτητικὴν ἀπόφασιν ὀργανώσεις, ἀρκούσης μόνης τῆς ἐκ νόμου δυνατότητος συμμετοχῆς εἰς τὰς ὀργανώσεις ταύτας καὶ ἑπομένως καὶ τῆς ἐκπροσωπήσεως αὐτῶν ἀπὸ ταύτας (βλ. Α.Π. 726/1967, ΕΕΔ 27, 211), αἱ εἰδικαὶ συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας καὶ διαιτητικαὶ ἀποφάσεις, αἵτινες εἶναι αἱ ἀφορῶσαι τοὺς μισθωτοὺς μιᾶς ἢ πλειόνων ἐπιχειρήσεων καὶ ἐκμεταλλεύσεων πόλεως ἢ περιφερείας ἢ καὶ ὁλοκλήρου τῆς χώρας (ἄρθρον 7 § 1 ἐδάφ. δ), δεσμεύουν μόνον καὶ ἀποκλειστικῶς τοὺς ἐργοδότας, τοὺς ἀνήκοντας εἰς τὰς συμβληθείσας ἐν τῇ συλλογικῇ συμβάσει ἢ τὰς συμμετασχούσας εἰς τὴν διαιτητικὴν ἀπόφασιν ὀργανώσεις καὶ διὰ τὴν περιφέρειαν εἰς ἣν ἀφορῶσιν, ἔστω καὶ ἂν αὗται (ὀργανώσεις) ἐθεωρήθησαν ἢ εἶναι γενικωτέρας σημασίας, ἐκτὸς ἐὰν ἐκηρύχθησαν ὑποχρεωτικαὶ κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 5 § 2 καὶ 19 § 2 τοῦ ἄνω νόμου 3239/1955, ὁπότε δεσμεύουσιν ἅπαντας τοὺς ἐργοδότας καὶ ἐργαζομένους τοῦ ἐπαγγέλματος, εἰς ὃ ἀφορῶσι, καὶ διὰ τὴν περιφέρειαν, εἰς ἣν ἀναφέρονται (βλ. ὑπ' ἀριθ. 7946/1967 ἀπόφασιν τοῦ Δικαστηρίου τούτου ἐν ΕΕΔ 26, 945, ἔνθα καὶ λοιπαὶ παραπομπαί).

Ἐν προκειμένῳ τὸ διὰ τῆς ὑπὸ δίκην ἀγωγῆς αἰτούμενον ἐπίδομα θέσεως τμηματάρχου προβλέπεται ὑπὸ τῆς ἀπὸ 10.2.1961 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας προσωπικοῦ ἀσφαλιστικῶν ἐπιχειρήσεων (κατατεθείσης εἰς τὸ Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν τὴν 28.3.1961, συνταγείσης ὑπ' ἀριθ. 41 οἰκείας πράξεως), ἥτις ὅμως, ὡς ἀποβλέπουσα εἰς τὸ εἶδος τῶν χρησιμοποιουσῶν τοὺς εἰς οὓς αὕτη ἀναφέρεται μισθωτοὺς ἐπιχειρήσεων καὶ οὐχὶ εἰς τὴν φύσιν τῶν παρεχομένων πρὸς αὐτὰς ὑπηρεσιῶν, εἶναι εἰδική (πρβλ. Α.Π. 320/1967, ΕΕΔ 26, 877 καὶ γενικώτερον *Βασιλείου*, ἐν ΕΕΔ 22, 849) καὶ οὐχὶ ἐθνικὴ ὁμοιοεπαγγελματική (οἵαι τυγχάνουσιν ἐν προκειμένῳ μόνον αἱ συλλογικαὶ συμβάσεις καὶ διαιτητικαὶ ἀποφάσεις περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τοῦ προσωπικοῦ Γραφείων Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν καὶ λοιπῶν ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων ἀπάσης τῆς χώρας, ἐν αἷς καὶ ἡ ὑπ' ἀριθ. 43/1965 ἀπόφασις τοῦ Δ.Δ. Δ.Δ. Ἀθηνῶν), πολλῷ μᾶλλον ἐφ' ὅσον αἱ συμβληθεῖσαι ἐπαγγελματικαὶ ὀργανώσεις ("Ενωσις τῶν ἐν Ἑλλάδι Ἐργαζομένων Ἀσφαλιστικῶν Ἑταιρειῶν καὶ Σύλλογος Ὑπαλλήλων Ἀσφαλιστικῶν Ἐπιχειρήσεων) δὲν εἶναι γενικωτέρας σημασίας, ὡς τοῦτο ἰδίᾳ συνάγεται, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τοὐλάχιστον τὴν ἐκ τούτων ἐργοδοτικήν, ἐκ τῆς προηγηθείσης ἀπὸ 27.2.1959 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας τοῦ αὐτοῦ προσωπικοῦ Ἀσφαλιστικῶν Ἐπιχειρήσεων (ΕΕΔ 18,618), εἰς ἣν ὡς τοιαύτη ὀργάνωσις φέρεται ἡ Ὁμοσπονδία σωματείων ὑπὸ τὸν τίτλον Ἑλληνικὴ Ἀσφαλιστικὴ Ὁμοσπονδία, ἐντεῦθεν δὲ δεσμεύει μόνον τὰ μέλη τῶν συμβληθεισῶν ἄνω ὀργανώσεων, τοῦθ' ὅπερ καὶ ρητῶς ἐν αὐτῇ ἀναγράφεται, δοθέντος προσέτι ὅτι ἡ περὶ ἧς πρόκειται ἄνω ἀπὸ 10.2.1961 συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας δὲν ἐκηρύχθη μέχρι τοῦδε γενικῶς ὑποχρεωτική, ἡ ἐπακολουθήσασα δὲ καὶ ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος ἐπίσης ἐπικαλουμένη ὑπ' ἀριθ. 18/1965 ἀπόφασις τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ Ἀσφαλιστικῶν Ἐπιχειρήσεων, (κηρυχθεῖσα ἐκτελεστὴ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 56852/4150/1965 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας), παρεκτὸς ὅτι δὲν προβλέπει περὶ τοῦ ἐπιδίκου ἐπιδόματος θέσεως τμηματάρχου, ἐν πάσῃ περι-

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΠΑΡΑΒΑΣΙΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΤ' ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΗΣΙΝ ΝΟΜΟΥ

Δικαστικός έλεγχος πολιτικών δικαστηρίων

Γενικός Κανονισμός Προσωπικού Α.Ε. Άστικαί Συγκοινωνίαι Περιοχής Άθηνών.– Κατάταξις καί διαβάθμισις ύπό τού Διοικητικού Συμβουλίου αύτής βάσει τών τυπικών καί ούσιαστικών προσόντων τού προσωπικού.—Ύπαγωγή τής κρίσεως είς τόν έλεγχον τών δικαστηρίων άπό άπόψεως νομιμότητος.—Άρμόδιος ό κατά τήν έργατικήν διαδικασίαν Πρωτοδικής, ύποκειμένης ίδιωτικής διαφοράς.—Άρχή ίσης μεταχειρίσεως μισθωτών, θεμελιουμένης έπί τού άρθρου 288 Άστικού Κώδικος.—Στοιχεία άγωγής.

Ἐπρόκειτο, εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὅπως ἐκδοθῇ κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, περὶ ἐφαρμογῆς τοῦ Γενικοῦ Κανονισμοῦ Προσωπικοῦ τῆς Α.Ε. Ἀστικαὶ Συγκοινωνίαι Περιοχῆς Ἀθηνῶν (Α.Σ.Π.Α.), κυρωθέντος ὑπὸ τοῦ Β.Δ. 612/1965 (ΕΕΔ 24, 1194, διόρθ. ἡμικτριμένων ἐν ΕΕΔ 24, 1215).

Κατὰ τὰ ἐν τῇ νομολογίᾳ κρατοῦντα, δάκεις πρόκειται περὶ παραβάσεως Κανονισμῶν, οἱ ὁποῖοι, κατὰ νομοθετικὴν ἐξουσιοδότησιν, ὡς ὁ περὶ οὗ ἐπρόκειτο, ἐκδοθέντες ἐπέχουν ἰσχὺν νόμου, ὁ ὑπὸ τῶν ταχτικῶν δικαστηρίων ἔλεγχος περιορίζεται εἰς τὴν ἀπὸ ἀπόψεως νομιμότητος ἔρευναν τῶν ἀποφάσεων τῶν κριτῶν διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν ταταγμένων ὀργάνων, χωρὶς νὰ δικαιοῦνται εἰς τὰ δικαστήρια νὰ ὑποσκληθοῦν εἰς τὴν οὐσιαστικὴν κρίσιν αὐτῶν. (Ἴδετε Α.Π. 197/1966, εἰσηγητὴς *Ἐφ. Μαλλούχος*, ΕΕΔ 25, 795, σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 25, 973, ἔνθα παραπομπαὶ εἰς θεωρίαν καὶ νομολογίαν, Α.Π. 629/1966, εἰσηγητὴς *Κ. Παπαδάκης*, ΕΕΔ 26, 157, πρβλ. καὶ *Κ. Ι. Δημάκην*, Ὁ δικαστικὸς ἔλεγχος ἀποφάσεων Ὑπηρεσιακῶν Συμβουλίων, ΕΕΔ 19, 1113, *Β. Βασιλείου*, ΕΕΔ 20, 1032, *Στ. Διαμαντάκου*, Ἀστικαὶ Μελέται, ἐκδ. 1968, σελ. 381 ἑξ.).

Οὕτως ἀποφαίνεται καὶ ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν.

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 11577/1968

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. **Ν. Μελᾶς**

Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. **Ἀθ. Ποῦλος**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Γαβουνέλης, Ἀντ. Παπαζάτος

Ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ δικογράφου τῆς ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἀγωγῆς, ὁ ἐνάγων ἐκτίθησιν ἐν αὐτῷ, ὅτι τὴν 9.7.1964 προσελήφθη ὑπὸ τῆς ἐναγομένης ἐπὶ συμβάσει ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου ὡς ἠλεκτροτεχνίτης ὀχημάτων εἰς τὸ ἀμαξοστάσιόν της, ἀντὶ μηνιαίου μισθοῦ ἐκ δραχμῶν 2.200, ὅτι καίτοι, συμφώνως πρὸς τὸν καταρτισθέντα Ἐσωτερικὸν Κανονισμὸν ἐργασίας, δημοσιευθέντα εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, διὰ τοῦ κυρώσαντος τοῦτον ὑπ' ἀριθ. 612/ 1965 Β.Δ., διέποντα τὴν ἐπίδικον σύμβασιν, ἔδει νὰ καταταγῇ εἰς τὴν Β2 κατηγορίαν τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ Κανονισμοῦ τούτου, ὡς κατέχων τὰ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ἄνω Β. Δ/τος προβλεπόμενα προσόντα, ἤτοι ἀπολυτήριον Δημοτικοῦ Σχολείου, πτυχίον εἰδικοῦ ἠλεκτροτεχνίτου αὐτοκινήτου καὶ ὑπερτριετῆ προϋπηρεσίαν εἰς μεγάλον ὀταθμὸν αὐτοκινήτων, ἐν τούτοις ἡ ἐναγο-

---

πτώσει εἶναι διὰ τοὺς αὐτοὺς ὡς ἄνω λόγους ὡσαύτως εἰδική, μὴ κηρυχθεῖσα καὶ αὕτη μέχρι σήμερον γενικῶς ὑποχρεωτική. Τούτοις συνεπῶς ἔδει διὰ τὴν πληρότητα τῆς ὑπὸ δίκην ἀγωγῆς νὰ ἀναφέρεται, ἐὰν οἱ διάδικοι τυγχάνωσι μέλη τῶν εἰρημένων ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων, παραλειπομένου δὲ τούτου (ὅπερ ἄλλωστε καὶ ἐξ οὐδενὸς στοιχείου τῶν ἀποδείξεων συνάγεται), ἡ ἀγωγὴ αὕτη, κατὰ τὸ σχετικὸν κεφάλαιόν της, εἶναι ἀόριστος καὶ ἀπορριπτέα τῷ λόγῳ τούτῳ, δεχθεῖσα δὲ ἐν τούτῳ ταύτην ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις δέον, δεκτῆς καθισταμένης τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως κατὰ τὸ σχετικὸν αἴτημα αὐτῆς, νὰ μεταρρυθμισθῇ, ἐπὶ τῷ τέλει νὰ ἀπορριφθῇ τὸ ἄνω κεφάλαιον τῆς ἀγωγῆς, καίτοι ἐλλείπει καὶ ἐν προκειμένῳ ἰδιαίτερον παράπονον τῆς ἐκκαλούσης ἐναγομένης, ἀρκεῖ, ὡς ἤδη ἐρρήθη, ὅτι διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεώς της αἰτεῖται αὕτη τὴν ἀπόρριψιν καὶ τοῦ ἐν λόγῳ κεφαλαίου τῆς ἀγωγῆς.

μένη «κατά πᾶσαν ἔννοιαν τῆς καλῆς πίστεως καὶ τῶν ἀρχῶν τῆς ἴσης μεταχειρίσεως», δὲν κατέταξε τοῦτον εἰς τὴν ἄνω κατηγορίαν, ἀλλ' εἰς τὴν Β3 τοιαύτην καὶ κατέβαλλεν εἰς αὐτὸν μισθὸν ἀπὸ 10.7.1965 ἕως 10.10.1966, ὅτε οἰκειοθελῶς ἀπεχώρησε τῆς ὑπηρεσίας του, ἐκ δραχμῶν 2.700, ἀντὶ τοῦ τῶν δραχμῶν 3.700, ὃν κατέβαλλεν εἰς ἑτέρους συναδέλφους του, ἔχοντας τὰ αὐτὰ μὲ τοῦτον προσόντα καὶ προϋπηρεσίαν, κατατεταγμένους εἰς τὴν Β2 κατηγορίαν. Ἠτήσατο δὲ τὴν ἐπιδίκασιν εἰς αὐτὸν δραχμῶν 17.851 διὰ διαφοράς ἀποδοχῶν, ἑορτῶν καὶ ὑπολοίπου ἀδείας καὶ ἐπιδόματος ταύτης, βάσει τῶν ἀρχῶν τῆς καλῆς πίστεως καὶ τῆς ἴσης μεταχειρίσεως, ἄλλως βάσει τῶν τοιούτων περὶ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ. Κατὰ τῆς ἀπορριψάσης τὴν ἀγωγὴν ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως παραπονεῖται ὁ ἐνάγων δι' ἐσφαλμένην ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων καὶ ψευδῆ ἑρμηνείαν καὶ ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου.

Ἐβεβαιώθησαν τὰ ἑξῆς περιστατικά : Τὴν 9.7.1964 ὁ ἐνάγων προσελήφθη ὑπὸ τοῦ νομίμου ἐκπροσώπου τῆς ἐναγομένης ἀνωνύμου ἑταιρείας, ἐπὶ συμβάσει ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, ὡς ἠλεκτροτεχνίτης ὀχημάτων εἰς τὸ ἀμαξοστάσιον αὐτῆς ἀντὶ συμφωνηθέντος μισθοῦ ἐκ δραχμῶν 2.200, αὐξηθέντος ἀπὸ 1.11.1964 εἰς δραχμὰς 2.500 καὶ ἀπὸ 1.1.1966 εἰς δραχμὰς 2.700 καὶ ἀπησχολήθη μέχρι τῆς 18.10.1966, ὅτε οἰκειοθελῶς ἀπεχώρησεν (Συνομολογοῦνται τὰ περιστατικὰ ταῦτα παρὰ τῆς ἐναγομένης, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς περιεχομένης ἐν τοῖς πρακτικοῖς συνεδριάσεως τοῦ πρωτοδίκως δικάσαντος ὁμολογίας της). Περαιτέρω ἐβεβαιώθη, ὅτι ὁ ἐνάγων ἐγνωστοποιησεν εἰς τὴν ἐναγομένην διὰ τῆς προσαγωγῆς αὐτῇ πιστοποιητικῶν καὶ βεβαιώσεων α) ὅτι τυγχάνει ἀπόφοιτος τῆς Β' τάξεως ἑξατάξιου Γυμνασίου, β) ὅτι κέκτηται πτυχίον ἠλεκτροτεχνίτου αὐτοκινήτου, χορηγηθὲν αὐτῷ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Συγκοινωνιῶν, βάσει τῶν διατάξεων τοῦ 3100/1954 ν.δ., ὡς πτυχίον ἠλεκτροτεχνίτου τῆς Σχολῆς καὶ γ) ὅτι ὑπηρέτησεν α) ὡς στρατεύσιμος ὑποκελευστὴς Β' ἠλεκτρολόγος εἰς τοὺς Κεντρικοὺς Ἠλεκτροπαραγωγικοὺς Σταθμοὺς τῆς Διευθύνσεως Διοικήσεως τοῦ Βασιλικοῦ Ναυστάθμου Κρήτης ἀπὸ 2.3.1962 ἕως 27.3.1964, παρέχων ὑπηρεσίας συντηρητοῦ καὶ χειριστοῦ ἠλεκτρολόγου εἰς κυρίας ἠλεκτρομηχανάς, πίνακας ἰσχύος χαμηλῆς καὶ ὑφηλῆς τάσεως, ὑποσταθμοὺς διανομῆς, ἠλεκτροπαραγωγοὺς ζευγῶν (φορητὰ μηχανήματα), ἐναέρια δίκτυα καὶ συντηρητὴς ἐγκαταστάσεων κινήσεων καὶ φωτισμοῦ, 2) ἀπὸ 1.5.1955 ἕως 31.3.1959 ὡς μαθητευόμενος ἠλεκτρολόγος εἰς ἓν Ἀθήναις ἠλεκτρολογικὸν ἐργαστήριον αὐτοκινήτων καὶ 3) ἀπὸ 1.1.1960 - 4.10.1961 ἤσκησε τὸ ἐπάγγελμα τοῦ ἠλεκτροτεχνίτου (βλ. ἀπὸ 3.7.1954 ἐνδεικτικὸν τοῦ Β' ὀκταταξίου Γυμνασίου ἀρρένων Χανίων, ὑπ' ἀριθ. 923/1964 πτυχίον τοῦ Ὑπουργείου Συγκοινωνιῶν, ὑπ' ἀριθ. 20033/1964 βεβαίωσιν τῆς Διευθύνσεως Διοικήσεως Βασιλικοῦ Ναυστάθμου Κρήτης, ὑπ' ἀριθ. 3941/1966 πιστοποιητικὸν Α' Οἰκονομικοῦ Ἐφόρου Ἀθηνῶν καὶ ὑπεύθυνον δήλωσιν τοῦ Α.Μ.). Τέλος ἐβεβαιώθη, ὅτι ὁ ρηθεὶς Α.Μ., εἰς ὃν ἀπησχολήθη ὡς μαθητευόμενος ἠλεκτρολόγος ὁ ἐνάγων, δὲν ἐξεμεταλλεύετο ἐργοστάσιον ἢ μεγάλον σταθμὸν αὐτοκινήτων, ἀλλὰ μικρὸν ἠλεκτροτεχνικὸν κατάστημα, εἰς ὃ εἰργάζοντο δύο τεχνῖται.

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 2, 4, 8 καὶ 39 § 3 τοῦ Γενικοῦ Κανονισμοῦ προσωπικοῦ τῆς ἐναγομένης ἀνωνύμου ἑταιρείας Α.Σ.Π.Α., κυρωθέντος διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 612/1965 β.δ. δημοσιευθέντος εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 137 τεῦχος Α' (1965) Φ.Ε.Κ., ἰσχύοντος δὲ ἀπὸ 8.8.1965 καὶ ὃν ἀπεδέχθη ὁ ἐνάγων, σαφῶς προκύπτει, ὅτι ἡ κατάταξις καὶ ἡ διαβάθμισις τοῦ μονίμου προσωπικοῦ τῆς ἐναγομένης γίνεται ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ αὐτῆς Συμβουλίου οὐχὶ κατ' ἐλευθέραν κρίσιν, ἀλλὰ βάσει τῶν τασσομένων τυπικῶν καὶ οὐσιαστικῶν προσόντων κατὰ τὸν χρόνον ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ Κανονισμοῦ καὶ συνεπῶς, ἂν ἡ κρίσις τῶν ὡς εἴρηται ὀργάνων ἐξεδηλώθη κατὰ τρόπον διάφορον τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου τασσομένων προϋποθέσεων, ὑπόκειται εἰς τὸν ἔλεγχον τῶν δικαστηρίων ἀπὸ ἀπόψεως νομιμότητος (βλ. Α.Π. 197/1966, ΕΕΔ 25, 795, 629/1966, ΕΕΔ 26, 157). Ὑφισταμένης ὅθεν ἰδιωτικῆς διαφορᾶς περὶ τῆς νομιμότητος τῆς γενομένης παρὰ τῆς ἐναγομένης κατατάξεως τοῦ ἐνάγοντος, συμφώνως πρὸς τὸν προρρηθέντα Κανονισμόν, ἁρμοδίως ἐπελήφθη ταύτης ὁ πρωτοδίκως δικάσας καὶ τὸ κατ' ἔφεσιν δικάζον δικαστήριον τοῦτο, τὰ δὲ ἀντιθέτως ὑπὸ τῆς ἐφεσιβλήτου - ἐναγομένης ὑποστηριζόμενα ἀπορριπτέα κρίνονται ὡς ἀβάσιμα.

Κατ' ἄρθρον 8 τοῦ ὡς εἴρηται Γενικοῦ Κανονισμοῦ τῆς ἐναγομένης διὰ τὴν κατα-

λησιν τῆς θέσεως τῆς κατηγορίας Β2 τοῦ προσωπικοῦ ἀπαιτεῖται ἀπολυτήριον Δημοτικοῦ Σχολείου καὶ πτυχίον ἀνεγνωρισμένης ὑπὸ τοῦ Κράτους τεχνικῆς Σχολῆς ἢ τῆς Σχολῆς ἐθελοντῶν τοῦ τεχνικοῦ Σώματος τοῦ Στρατοῦ καὶ τριετῆς τοὐλάχιστον τεχνικῆ προϋπηρεσία εἰς ἐργοστάσιον ἢ εἰς μεγάλον σταθμὸν αὐτοκινήτων. Κατὰ τὴν σαφῆ ἔννοιαν τῆς διατάξεως ταύτης ἡ ἄνω προϋπηρεσία δέον νὰ διηνύθη εἰς ἐργοστάσιον ἢ εἰς μεγάλον σταθμὸν αὐτοκινήτων. Ἡ βεβαιωθεῖσα ὡς ἄνω προϋπηρεσία τοῦ ἐνάγοντος ὡς μαθητευομένου ἠλεκτρολόγου εἰς τὸ μικρὸν ἐργαστήριον τοῦ Α.Μ. δὲν ἐμπίπτει εἰς τὴν ἄνω διάταξιν, εἰς ἣν δὲ ὁμοιότητα ὡσαύτως καὶ ἡ ὑπὸ τούτου ἄσκησις τοῦ ἐπαγγέλματος τοῦ ἠλεκτροτεχνίτου εἰς τὸ ἐνταῦθα μικρὸν ἐργαστήριόν του. Ἐξ ἑτέρου καὶ ἡ ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος ἐκτέλεσις ὑπηρεσίας, ὡς κληρωτοῦ εἰς τὸν Βασιλικὸν Ναύσταθμον Κρήτης δὲν πληροῖ τὴν ἀνωτέρω προϋπόθεσιν, ὡς μὴ συνιστῶσα προϋπηρεσίαν εἰς ἐργοστάσιον ἢ εἰς μεγάλον σταθμὸν αὐτοκινήτων. Κρίνοντα ὅθεν τὰ ἁρμόδια ὄργανα τῆς ἐναγομένης ὅτι ὁ ἐνάγων δὲν εἶχε τριετῆ τεχνικὴν ὑπηρεσίαν εἰς ἐργοστάσιον ἢ εἰς μεγάλον σταθμὸν αὐτοκινήτων καὶ μὴ καταταξαντα τοῦτον εἰς τὴν ὑπ' αὐτοῦ ἐπικαλουμένην Β2 κατηγορίαν τοῦ προσωπικοῦ αὐτῆς, οὐδεμίαν διάταξιν τοῦ ρηθέντος Κανονισμοῦ ἢ ἑτέραν τινὰ παρέβησαν, δι' ὃ καὶ ὀρθῶς ὁ πρωτοδίκως δικάσας ἀπέρριψε τὴν ἔνδικον ἀγωγήν, τὴν θεμελιουμένην ἐπὶ τῆς παρανομίας τῶν ἄνω ὀργάνων τῆς ἐναγομένης, καὶ κατ' ἀκολουθίαν ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος κρίνεται ὁ συναφὴς λόγος τῆς ὑπὸ δίκην ἐφέσεως.

Ὑποκειμένης ἀγωγῆς, θεμελιουμένης ἐπὶ τῆς ἐκ τοῦ ἄρθρου 288 Α.Κ. προκυπτούσης ἀρχῆς τῆς ἴσης μεταχειρίσεως (βλ. Ὀλ. Α.Π. 237/1966, ΕΕΔ 25, 808), συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 533 § 3 καὶ 196 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας, διὰ τὴν πληρότητα τοῦ ἀγωγικοῦ δικογράφου ὁ ἐνάγων, ἐπικαλούμενος ἔνταξίν του εἰς ἑτέραν μισθολογικὴν ἢ βαθμολογικὴν κατηγορίαν, ὀφείλει νὰ ἐκθέτῃ ἐν αὐτῷ, πλὴν ἄλλων, τόσον τὰ ἰδικά του προσόντα, ἅτινα δικαιολογοῦν τὴν ἀλλοίαν κατάταξιν ἢ ἔνταξίν του, ὅσον καὶ τὰ τοιαῦτα τῶν λοιπῶν προνομίων του, καὶ δὴ κατονομάζων αὐτοὺς οἵτινες προετιμήθησαν αὐτοῦ, ἵνα οὕτω παρέχεται ἡ δυνατότης συγκρίσεώς του καὶ ἡ διαπίστωσις τῆς ἐπικαλουμένης ἀδικαιολογήτου ἀνισότητος (βλ. σχ. Ὀλ. Α.Π. 79/1966, ΕΕΔ 25,931, 242/1965, ΕΕΔ 24, 1176). Ἐν ἐλλείψει τῶν στοιχείων τούτων ἡ ἀγωγὴ του καθίσταται ἀόριστος ὡς δικόγραφον, τῆς τοιαύτης ἀκυρότητος ἐξεταζομένης ἐξ ἐπαγγέλματος (βλ. Α.Π. 368/1962, ΕΕΔ 21, 841, Πρωτ. Ἀθηνῶν 23688/1967, ἀδημοσίευτον ἐν νομικοῖς περιοδικοῖς).

Ὁ ἐνάγων ἐν τῇ ἐνδίκῳ ἀγωγῇ αἰτεῖται τὴν ἐπιδίκασιν τοῦ ἄνω ποσοῦ ἁπλῶς καὶ μόνον ἐκθέτων ἐν αὐτῇ «ὅτι δικαιοῦται τούτου (ποσοῦ) βάσει τῆς ἀρχῆς τῆς ἴσης μεταχειρίσεως, διότι ἡ ἐναγομένη κατέταξεν εἰς τὴν Β2 κατηγορίαν ἄλλους συναδέλφους του, οἱ ὁποῖοι εἶχον τὰ αὐτὰ μὲ τοῦτον προσόντα ἢ καὶ ὀλιγώτερα». Οὕτως ὅμως ἔχον τὸ κρινόμενον δικόγραφον εἶναι ἀόριστον καὶ ἀπορριπτέον καὶ ὀρθῶς ἀπερρίφθη ὡς τοιοῦτο παρὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως. Καὶ ἐὰν ὅμως ἤθελε κριθῆ, ὅτι ὁ ἐνάγων παραδεκτῶς συμπληροῖ τὰ ἐλλείποντα ὡς ἄνω στοιχεῖα, διὰ τῶν πρωτοδίκως ὑποβληθεισῶν προτάσεών του, ἡ ἔνδικος ἀγωγή, ὡς πρὸς τὴν βάσιν της ἐπὶ τῆς ὡς ἄνω ἀρχῆς τῆς ἴσης μεταχειρίσεως, εἶναι ἀπορριπτέα, ὡς κατ' οὐσίαν ἀβάσιμος, διότι, ὡς ἐβεβαιώθη ἐκ τῶν ἀποδεικτικῶν στοιχείων, ὁ ἐνάγων δὲν εἶχε τὰ αὐτὰ προσόντα διὰ τὴν κατάταξίν του εἰς τὴν ὡς ἄνω Β2 κατηγορίαν, περὶ ἧς προβλέπει τὸ ἄρθρον 8 τοῦ ρηθέντος Κανονισμοῦ τῆς ἐναγομένης, ἐν σχέσει μὲ τὸν μοναδικὸν ὑπ' αὐτοῦ (ἐνάγοντος) κατονομαζόμενον Γ.Σ., καθ' ὅσον ὁ τελευταῖος εἶχεν ὑπερεξαετῆ προϋπηρεσίαν εἰς ἐργοστάσιον ἐπισκευῆς αὐτοκινήτων, οὗτος δὲ ἐστερεῖτο καὶ τοῦ βασικοῦ χρόνου τῆς προϋπηρεσίας, οὐδὲ δύναται νὰ θεμελιώσῃ τὴν ἔνδικαν ἀξίωσίν του ἐκ τοῦ ὅτι ἡ ἐναγομένη συνεμορφώθη εἰς τὸν ὡς ἄνω Κανονισμόν, μὴ παραβιάσασα τοῦτον χάριν αὐτοῦ (ἐνάγοντος). Ὅθεν ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος ἐλέγχεται ὁ συναφὴς λόγος τῆς ὑπὸ δίκην ἐφέσεως. Περίπτωσις ἐξ ἑτέρου ἀποδοχῆς τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς κατὰ τὴν βάσιν τῆς περὶ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ δὲν ὑφίσταται, καθ' ὅσον ἡ ἐναγομένη οὔτε ἀδικοπραξίαν διέπραξεν, οὔτε καὶ παρανόμως ὠφελήθη ἐκ τῆς μὴ κατατάξεως τοῦ ἐνάγοντος εἰς τὴν ὡς ἄνω κατηγορίαν, δοθέντος ὅτι δὲν θὰ κατέβαλλεν εἰς ἕτερον μισθωτόν, ὅστις θὰ κατεῖχε τὰ αὐτὰ μὲ τὸν ἐνάγοντα προσόντα, μισθὸν προσήκοντα εἰς τοιοῦτον τῆς ὡς ἄνω Β2 κατηγορίας.

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΔΙ' ΑΞΙΟΠΟΙΝΟΝ ΠΡΑΞΙΝ ΜΙΣΘΩΤΟΥ

Αποζημίωσις διά μή ληφθείσαν ένεκεν απολύσεως άδειαν

Δυνατή, κατ' άρθρον 5 § 1 Νόμου 2112/1920, καταγγελία συμβάσεως έργασίας άνευ προθεσμίας (και αποζημιώσεως) δι' αξιόποινον πράξιν αύτου έν τη ένασκήσει της υπηρεσίας του ή απαγγελίαν κατ' αύτου κατηγορίας δι' άδικημα έν γένει.— Αναγκαίο όμως υποβολή μηνύσεως κατά του μισθωτού πρό της απολύσεως αύτου.— Έλλειψις δικαιώματος αποζημιώσεως διά μή ληφθείσαν ένεκεν της απολύσεως άδειαν, της απολύσεως, επί καταδίκη του μισθωτού, μή βαρυνούσης τον εργοδότην.

Περίπτωσις της κατωτέρω αποφάσεως του Πρωτοδικείου Αθηνών, ως εφετείου κατά την εργατικήν διαδικασίαν, υπήρξεν απόλυσις μισθωτού άνευ καταβολής της αποζημιώσεως του νόμου 2112/1920, υποβληθείσης κατ' αύτου μηνύσεως δι' αξιόποινον πράξιν, κατ' άρθρον 5 § 1 νόμου 2112/1920, αλλά την επομένην της απολύσεως.

Τό Πρωτοδικείον δέχεται, εν αρμονία προς τα επί του θέματος παγίως νομιλογούμενα, ότι, ίνα ο εργοδότης ηδύνατο να καταγγείλη την σύμβασιν άνευ καταβολής αποζημιώσεως (άρθρον 5 § 1 νόμου 2112/1920, άρθρον 7 νόμου 3198/1955), έπρεπε να γίνη ή υποβολή της μηνύσεως πρό της απολύσεως, αλλά τούτο δέν συνέβη, εν προκειμένω.

Υπήκειτο, συνεπώς, εις την περίπτωσιν άκυρος καταγγελία της συμβάσεως, λόγω μή καταβολής αποζημιώσεως (άρθρον 5 § 3 νόμου 3198/1955), διότι άκυρος ή ακυρότης είναι σχετική (Α.Π. 54/1966, εισηγητής *Α. Κακούρης*, ΕΕΔ 25, 333, ίδετε εκτενέστερον σημειώσεις μας εν ΕΕΔ 26, 1416, ένθα και λοιπαί παραπομπαί), ο μισθωτός εν προκειμένω απεδέχθη την άκυρον απόλυσιν και παρωρίσθη να ζητήση την αποζημίωσιν του νόμου 2112/1920. (Ίδετε ως προς το θέμα σημειώσεις μας εν ΕΕΔ 26, 1416), την οποίαν και επεδίκασε το Πρωτοδικείον.

Τούτο, ως έχουν τα νομοθετικά κείμενα, συνέφερεν εις τον μισθωτόν, διότι, αν ούτος προσέβαλλε την απόλυσίν του ως άκυρον, και μέν θά ανεγνωρίζετο αύτη ως άκυρος, λόγω μή καταβολής της αποζημιώσεως, αλλ' ο εργοδότης ηδύνατο να καταγγείλη πάλιν την σύμβασιν, εφ' όσον δέ ή νέα καταγγελία θά έγίνετο μετά την υποβολήν της μηνύσεως, θά είχον εφαρμογήν αί διατάξεις του άρθρου 7 του νόμου 3198/1955, δέν θά κατέβαλλε δηλαδή αποζημίωσιν, την οποίαν θά ώφειλε να καταβάλη από της κοινοποιήσεως εις τον εργοδότην υπό του μισθωτού απαλλακτικής αποφάσεως επί της μηνύσεως. (Ίδετε Α.Π. 255/1968, εισηγητής *Κ. Ψιλόπουλος*, ΕΕΔ 27, 735).

Ως συνάγεται όμως εκ της αποφάσεως του Πρωτοδικείου, ο μισθωτός ούτος θά εστερείτο της αποζημιώσεως, διότι κατεδικάσθη υπό του ποινικού δικαστηρίου, δι' ον λόγον και εστερήθη της αποζημιώσεως του άρθρου 5 § 5 του ν.δ. 539/1945 δι' οφειλομένην και μή ληφθείσαν ένεκεν της απολύσεως άδειαν, εφ' όσον ή απόλυσις δέν έγένετο δι' αφορμήν βαρύνουσαν τον εργοδότην.

Πρωτοδικείου Αθηνών 2363/1968

Διαδικασία εργατικών διαφορών κατ' έφεσιν.
Πρόεδρος ο κ. **Ν. Μελάς**
Εισηγητής ο Πρωτοδίκης κ. **Γρ. Παπαγεωργίου**
Δικηγόροι οι κ.κ. Γ. Λεοντής, Π. Ανιτσάς

Κατά την διάταξιν του άρθρου 5 νόμου 2112/2920 δύναται ο εργοδότης να καταγγείλη την σύμβασιν άνευ τηρήσεως προθεσμίας τινός, έάν έναντίον του υπαλλήλου υπεβλήθη μήνυσις δι' αξιόποινον πράξιν, διαπραχθείσαν εν τη έξασκήσει της υπηρεσίας του ή απηγγέλθη κατ' αύτου κατηγορία δι' άδικημα έν γένει, φέρον τον χαρακτήρα τουλάχιστον πλημμελήματος, κατά δέ την διάταξιν του άρθρου 7 νόμου 3198/1955 αί διατάξεις του νόμου αύτου, εν αίς και ή του άρθρου 5 § 3, καθ' ην ή καταγγελία της έργασιακής σχέσεως θεωρείται έγκυρος, εφ' όσον γίνη έγγράφως και καταβληθή ή οφειλομένη αποζημίωσις, δέν εφαρμόζονται επί μισθωτών, απολυομένων συνεπεία υποβολής κατ' αύτων μηνύσεως, συμφώνως προς τα υπό της παραγράφου 1 του άρθρου 5 του νόμου 2112 ή της παραγράφου 1 του άρθρου 6 του Ν.Δ. της 16/18 Ιουλίου 1920.

Εκ του συνδυασμού των διατάξεων τούτων σαφώς προκύπτει, ότι απαραίτητος προ-

υπόθεσις τῆς ὑπό τοῦ ἐργοδότου ἄνευ τηρήσεως τῶν περί ὧν ἡ παράγραφος 3 τοῦ ἄρθρου 5 νόμου 3198/1955 διατυπώσεων ἐγκύρου ἀπολύσεως μισθωτοῦ, ἕνεκα διαπράξεως ὑπό τούτου ἐν τῇ ἐνασκήσει τῆς ὑπηρεσίας του ἀξιοποίνου πράξεως, εἶναι, ὅπως ἡ μήνυσις διά τήν ἀξιόποινον πρᾶξιν ἔχῃ ὑποβληθῆ πρό τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας (Α.Π. 471/1954, ΕΕΔ 13, 693, Α.Π. 253/1955, ΕΕΝ ΚΒ/640, 70/1960, ΕΕΔ 19, 321, *Τούση - Σταυροπούλου*, Ἐργατικόν Δίκαιον, σελ. 380 - 381). Ἐφ' ὅσον ὅθεν ἐν προκειμένῳ ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐγένετο τήν 14.7.1966, ἡ δέ μήνυσις ὑπεβλήθη τήν 15.7.1966, ἕπεται, ὅτι ἡ μήνυσις αὕτη οὐδεμίαν ἀσκεῖ ἐπιρροήν ἐπί τοῦ δικαιώματος τοῦ ἐνάγοντος ὅπως ἀξιώσῃ τήν καταβολήν αὐτῷ τῆς ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως. Κρίνασα ἑπομένως ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, ὅτι ἡ ὑπό τῆς ἐναγομένης γενομένη καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἄνευ τηρήσεως προθεσμίας τινός καί καταβολῆς ἀποζημιώσεως εἶναι ἔγκυρος, λόγῳ τῆς ὑπό τοῦ ἐνάγοντος διαπράξεως τῶν ὡς ἄνω ἀδικημάτων κατά τήν 11.7.1966, δι' ἃ ὑπεβλήθη μήνυσις τήν 15.7.1966, καί κατ' ἀκολουθίαν τῆς τοιαύτης κρισεώς της ἀπορρίψασα τό αἴτημα τῆς ἐνδίκου ἀγωγῆς περί ἐπιδικάσεως ἀποζημιώσεως ἐπί τῇ καταγγελίᾳ τῆς συμβάσεως ἐργασιας, ἔσφαλε καί δέον ἐντεῦθεν ὅπως, δεκτοῦ καθισταμένου τοῦ ἐν τῇ ἐφέσει τοῦ ἐνάγοντος πρώτου λόγου κατά τήν ὑπό στοιχεῖον α' αἰτίασίν του, μεταρρυθμισθῇ αὕτη καί ἐπιδικασθῇ τῷ ἐνάγοντι ἡ αἰτηθεῖσα ἀποζημίωσις, ἀνερχομένη βάσει τῶν μή ἀμφισβητηθεισῶν, ἄλλως βεβαιωθεισῶν, ἀποδοχῶν τοῦ ἐνάγοντος κατά τόν τελευταῖον μῆνα ὑπό καθεστώς πλήρους ἀπασχολήσεως, εἰς τό ποσόν τῶν 12.060 δραχμῶν (2.310 νόμιμος μηνιαῖος μισθός μετά μιᾶς τριετίας σύν 1300 δραχμαί καταβαλλόμεναι ὑπό τῆς ἐναγομένης τακτικῶς καί παγίως δι' ἀποζημίωσιν λόγῳ παροχῆς ὑπερωριακῆς ἐργασίας σύν 210 ἀναλογία δώρων Πάσχα καί Χριστουγέννων, σύν 200 δι' ἀναλογίαν ἐπιδόματος ἀδείας - ὡς καί ἐν τῇ ἀγωγῇ - ἴσον 4.020 ἐπί 3 μῆνας κατ' ἄρθρον 1 νόμου 2112/1920 ἴσον 12.060).

Κατά τήν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 5 § 5 τοῦ ἀ.ν. 539/1945 πᾶς μισθωτός, ἀπολυόμενος δι' ἀφορμήν βαρύνουσαν τόν ἐργοδότην, πρίν ἤ λάβῃ τήν ὀφειλομένην αὐτῷ ἐτησίαν ἄδειαν, δικαιοῦται ἀποζημιώσεως, ἴσης πρός τάς ἀποδοχάς, ἃς θά ἐλάμβανεν, ἐάν ἤθελε τύχει τῆς ἀδείας του. Ἐφ' ὅσον ὅθεν ἐν προκειμένῳ βεβαιοῦται, ὅτι ὁ ἐνάγων ἀπελύθη δι' ἄδικον ἐπίθεσιν κατά τοῦ προϊσταμένου μηχανικοῦ καί σοβαρόν τραυματισμόν τούτου, κακήν συμπεριφοράν πρός τά λοιπόν προσωπικόν τοῦ Ἔργου καί ἄρνησιν ὑπηρεσίας, κάθ' ὅσον ἠρνήθη νά ἐκτελέσῃ ἐντολήν τοῦ προϊσταμένου του Κ.Κ., ὃν ὕβρισε καί ἐκτύπησε, δι' ἃς πράξεις, ὑποβληθείσης ἐγκλήσεως ὑπό τοῦ ἐν λόγῳ μηχανικοῦ τήν 15.7.1966, κατεδικάσθη εἰς φυλάκισιν 15 ἡμερῶν ὑπό τοῦ μονομελοῦς ἐν Κορίνθῳ Πλημμελειοδικείου δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 3665/12.12.1966 ἀποφάσεώς του, ἕπεται, ὅτι δέν δικαιοῦται ἀποζημιώσεως διά μή λῆψιν ἀδείας ἔτους ἀπολύσεως, ὡς καί ἐπιδόματος ἀδείας, ἅτε τῆς καταγγελίας τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως γενομένης δι' ἀφορμήν βαρύνουσαν αὐτόν καί οὐχί τήν ἐναγομένην. Οὕτω, ὅθεν κρίνασα καί ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις καί ἀπορρίψασα τό αἴτημα τῆς ἐνδίκου ἀγωγῆς περί ἐπιδικάσεως τοῦ ποσοῦ τῶν 5.075 δραχμῶν δι' ἀποζημίωσιν λόγῳ μή χορηγήσεως ἀδείας ἔτους ἀπολύσεως καί ἐπιδόματος ἀδείας, οὐδόλως ἔσφαλεν, ὁ δέ περί τοῦ ἀντιθέτου πρῶτος ἐν τῇ ἐφέσει τοῦ ἐνάγοντος λόγος, κατά τήν δευτέραν αἰτίασίν του, ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος ἀποβαίνει.

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΙ

ΑΓΩΓΗ ΕΝΩΣΕΩΣ ΣΥΝΤΑΚΤΩΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΩΝ ΔΙ' ΑΞΙΩΣΕΙΣ ΜΕΛΩΝ ΚΑΤ' ΕΡΓΟΔΟΤΟΥ

Έννοια τῆς εἰδικῆς διατάξεως ἄρθρου 9 Ν.Δ. 406/1947

Παροχή δικαιώματος εἰς τὴν Ἕνωσιν Συντακτῶν Ἡμερησίων Ἐφημερίδων Ἀθηνῶν δι' ἐπιδίωξιν ἐπὶ δικαστηρίου τῶν ἀπαιτήσεων μέλους αὐτῆς κατ' ἐργοδότου του ἐκ τῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ ὄχι μόνον διὰ τὴν ἀναγνώρισιν αὐτῶν.—Σκοπὸς τῆς διατάξεως, τελούσης ἐν ἁρμονίᾳ πρὸς τὸ ἄρθρον 3 τοῦ Συντάγματος.—Δυνατὴ ἡ ὑποβολὴ τῆς αἰτήσεως τοῦ μέλους πρὸς τὴν Ἕνωσιν καὶ προφορικῶς.

Εἰς τὸ Δίκαιον δὲν ὑπάρχει γενικὴ διάταξις, διὰ τῆς ὁποίας νὰ νομιμοποιῆται ἐπαγγελματικὸν σωματεῖον, ἐγείρον ἀγωγὴν κατ' ἐργοδότου διὰ δικαιώματα τῶν μελῶν του ἐκ τῆς μεταξὺ αὐτῶν καὶ τῶν ἐργοδοτῶν των ἀτομικῆς συμβάσεως (Ἴδετε *Γ. Ράμμον*, ΕΕΔ 7, 843 ἑπ., *Γ. Μητσόπουλον*, ΕΕΔ 7, 673, 818 ἑπ., νομολογίαν ἐν ΕΕΔ 26, 1061), πλὴν τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νόμου 3239/1955 περὶ συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας, ἡ ὁποία ρυθμίζει τὸ ἐν αὐτῇ θέμα. (Ἴδετε καὶ τὸ ἄρθρον 709 τῆς νέας Πολιτικῆς Δικονομίας).

Κατὰ τὴν εἰδικὴν ὅμως διάταξιν τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ ν.δ. 406/1947 «περὶ ζητημάτων τινῶν τοῦ Τύπου» (ΕΕΔ 6, 605) εἰς τὴν Ἕνωσιν Συντακτῶν Ἡμερησίων Ἐφημερίδων Ἀθηνῶν, παρέχεται τὸ δικαίωμα νὰ παρίσταται ἐπὶ δικαστηρίου ὡς ἐκπρόσωπος μέλους αὐτῆς, ἵνα ἐπιδιώξῃ τὴν δικαστικὴν ἀναγνώρισιν ἀπαιτήσεων αὐτοῦ ἐναντίον ἰδιοκτήτου ἐφημερίδος ἢ περιοδικοῦ, ἀπορρεουσῶν ἐκ τῆς σχετικῆς συμβάσεως ἐργασίας. Ἡ πρὸς τοῦτο αἴτησις ὑποβάλλεται ὑπὸ τοῦ δικαιούχου πρὸς τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τῆς Ἑνώσεως, ὑποχρεούμενον ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς αὐτῆς ἀσκήσῃ τὴν σχετικὴν ἀγωγήν. Κατὰ τὸ μεταξὺ τοῦτο χρονικὸν διάστημα ἀνασταλλεται ἡ παραγραφή.

Ὑποκειμένης ἐν προκειμένῳ τοιαύτης ἀγωγῆς τὸ ὡς ἐφεσιβλητον δικάσαν Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν διὰ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεώς του ἐρμηνεύει τὴν ἀνωτέρω διάταξιν. (Ἴδετε καὶ σημειώσεις Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 9291/1948, εἰσηγητὴς *Γ. Δημητράκοπουλος*, ΕΕΔ 7, 808, Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 6304/1961, Πρωτοδίκης *Ε. Κουρτικάκης*, ΕΕΔ 21, 24).

Περαιτέρω ἡ ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου ἀπησχόλησε μὲ τὸ αὐτὸ θέμα τῆς προηγηθείσης ὑπ' ἀριθ. 10869/1968 ἀποφάσεώς του (εἰσηγητὴς *Ι. Πρεμέτης*, ΕΕΔ 27, 877), δώσασα τὴν αὐτὴν λύσιν.

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 13123/1968

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. **Ν. Μελᾶς**

Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. **Ν. Καβαλλιέρος**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Ρωμανός, Ἀλ. Ἀμπατζῆς

Ἐκ τοῦ ἄρθρου 9 ν.δ. 406/1947 περὶ ζητημάτων τινῶν τοῦ Τύπου εἰς τὴν Ἕνωσιν Συντακτῶν παρέχεται τὸ δικαίωμα νὰ παρίσταται ἐπὶ δικαστηρίου ὡς ἐκπρόσωπος μέλους της, διὰ νὰ ἐπιδιώξῃ τὴν δικαστικὴν ἀναγνώρισιν ἀπαιτήσεως αὐτοῦ ἐναντίον τοῦ ἰδιοκτήτου τῆς ἐφημερίδος ἢ περιοδικοῦ, ἀπορρεούσης ἐκ τῆς μεταξὺ των συμβάσεως, καθορίζεται δὲ περαιτέρω, ὅτι ἡ σχετικὴ πρὸς τοῦτο αἴτησις ὑποβάλλεται ὑπὸ τοῦ δικαιούχου πρὸς τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τῆς Ἑνώσεως, ὑποχρεούμενον νὰ ἐγείρῃ τὴν ἀγωγὴν ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ ταύτης.

Ἐκ τῆς σαφοῦς ἐννοίας τῆς διατάξεως, ἥτις δὲν καθιεροῖ εἰδικὸν δικονομικὸν προνόμιον ὑπὲρ ὡρισμένου ἀτόμου, ἀλλὰ ἔχει ὡς σκοπὸν τὴν προστασίαν εὐρυτέρας κατηγορίας ἐργαζομένων, ἤτοι τῶν δημοσιογράφων, ἐναντίον τῶν οἰκονομικῶς ἰσχυροτέρων ἐργοδοτῶν, πρὸς εὐχερεστέραν ἐπιδίωξιν τῶν κατ' αὐτῶν ἀπαιτήσεών των καὶ ὑπαγορευθείσης ἐπίσης ἐκ τοῦ γεγονότος, ὅτι τινὲς ἐξ αὐτῶν, ἀσκοῦντες τὸ ἔργον των ἐντὸς τῆς ἕδρας τῆς ἐφημερίδος, δυσχερῶς θὰ ἠδύναντο νὰ ἐπιμεληθοῦν αὐτοπροσώπως τῶν συμφερόντων των καὶ ὡς ἐκ τούτου τελούσης ἐν ἁρμονίᾳ πρὸς τὸ ἄρθρον 3 τοῦ Συντάγματος, διὰ τοῦ ὁποίου καθιεροῦται ἡ ἀρχὴ τῆς ἰσότητος τῶν πολιτῶν, παρέχεται ἐκ τοῦ νόμου εἰς τὴν Ἕνωσιν τὸ δικαίωμα ὡς μὴ δικαιοῦχος διάδικος νὰ ἐπιδιώξῃ ἐπὶ δικαστηρίου τὰς ἀπαιτήσεις τοῦ αἰτήσαντος μέλους της ἐκ τῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ ὄχι μόνον τὴν ἀναγνώρι-

ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

ΝΟΜΙΜΟΙ ΑΠΟΔΟΧΑΙ ΘΥΡΩΡΩΝ ΠΟΛΥΚΑΤΟΙΚΙΩΝ ΚΑΙ ΜΕΓΑΡΩΝ

Ειδικαί συλλογικαί συμβάσεις έργασίας καί ήμερομίσθια έθνικών γενικών

Ἀνεφάρμοστον τῶν ἐθνικῶν γενικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἐπὶ θυρωροῦ πολυκατοικίας καὶ τῶν δι' αὐτῶν ὁριζομένων κατωτάτων ὁρίων ἡμερομισθίων, ἐφ' ὅσον τὰ ὑπὸ τῶν εἰδικῶν διαιτητικῶν περὶ τούτων ἀποφάσεων κατώτατα ὅρια μισθοῦ μετὰ τῶν ἐπιδομάτων γάμου καὶ ὀρόφων καὶ τῶν προσθέτων εἰς εἶδος παροχῶν εἶναι ἐν τῷ συνόλῳ των μεγαλύτερα τῶν ὑπὸ τῶν ἐθνικῶν γενικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας καθοριζομένων.—Ἰσχυρισμὸς ἐργοδότου περὶ καταχρηστικῆς ἀσκήσεως δικαιώματος μισθωτοῦ.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω δικαστικῆς ἀποφάσεως ἦπλῆρξε παροχὴ ἐργασίας ὑπὸ θυρωροῦ πολυκατοικίας καὶ προέκυψε ποῖος ἦτο ὁ νόμιμος μισθός του.

Ὡς ἐσημειώσαμεν (ΕΕΔ 26, 1392), κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 21 § 2 τοῦ νόμου 3239/1955 περὶ συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας (ΕΕΔ 17, 207 ἑπ.), οἱ ὅροι τῶν ἐθνικῶν γενικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας κατισχύουν τῶν τυχὸν ἀντιθέτων ὅρων τῶν λοιπῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας καὶ ἀποφάσεων διαιτησίας, τὰ δὲ ὑπὸ τῶν πρώτων καθοριζόμενα ἡμερομίσθια διὰ τοὺς ἐργατοτεχνίτας καὶ μισθοὺς διὰ τοὺς ὑπαλλήλους ἀποτελοῦν τὰ ἐλάχιστα ὅρια ἀμοιβῆς διὰ πάντα ἐργαζόμενον.

Ταῦτα ἐφαρμόζονται καὶ διὰ τοὺς θυρωροὺς πολυκατοικιῶν, οἱ ὁποῖοι ὑπάγονται κατ' ἀρχὴν εἰς τὰς περὶ κατωτάτων ὁρίων ἡμερομισθίων ἐργατοτεχνιτῶν ἐθνικὰς γενικὰς συλλογικὰς συμβάσεις ἐργασίας (οὕτω καὶ ἡ Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 1845/1967, Πρωτοδίκης *Γ. Δημόπουλος*, ΕΕΔ 26, 1393).

Ἀλλά, διὰ νὰ κριθῇ ἂν ὁ περὶ μισθοῦ ὅρος τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ διαιτητικῆς ἀποφάσεως εἶναι ἀντίθετος πρὸς ἐκεῖνον τῆς ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, πρέπει νὰ γίνῃ σύγκρισις τοῦ συνόλου τῶν ἀποδοχῶν, αἱ ὁποῖαι ὁρίζονται ὑπὸ τῆς εἰδικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ διαιτητικῆς ἀποφάσεως καὶ, ἐφ' ὅσον αὗται εἶναι κατώτεραι τῶν ὁριζομένων εἰς τὴν ἐθνικὴν γενικὴν συλλογικὴν σύμβασιν, νὰ ὑποκατάληῃ εἰς τὴν ἀτομικὴν σύμβασιν ὁ εὐνοϊκώτερος ὅρος τῆς ἐθνικῆς. (Πρβλ. καὶ Α.Π. 27/1968, Ὁλομ. οἱων αὐτῶν. Ἡ ὑπὸ τῆς ἐκκαλούσης ὑποστηριζομένη ἀντίθετος ἄποψις, περιορίζουσα τὸ δικαίωμα τῆς Ἑνώσεως εἰς μόνην τὴν ἀναγνώρισιν τῶν ἀπαιτήσεων τοῦ μέλους της ἐναντι τοῦ ἐργοδότου, δὲν εἶναι ὀρθή, διότι ἀντίκειται εἰς τὸν σκοπὸν τοῦ νόμου, ἀφοῦ μετὰ ταῦτα τὸ μέλος θὰ ἦτο ὑπόχρεον νὰ ἐγείρῃ νέαν ἀγωγὴν διὰ τὴν ἐπιδίκασιν τῆς ἀναγνωρισθείσης ἀπαιτήσεως του, ὁπότε θὰ ἀνέκυπτον αἱ αὐταὶ δυσχέρειαι, τὰς ὁποίας ὁ νομοθέτης ἠθέλησε νὰ ἀποφύγῃ (*Γ. Ράμιος*, ἐν ΕΕΔ 7, 849, Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 6304/1961, ΕΕΔ 21, 24, Πρωτ. Ἀθηνῶν 19509/1962 ἀδημ.). Ἐξ ἄλλου, ἐκ τοῦ ὁριζομένου ὑπὸ τῆς ὡς ἄνω διατάξεως, ὅτι πρὸς τοῦτο ὑποβάλλεται αἴτησις ὑπὸ τοῦ δικαιούχου πρὸς τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον, δὲν προκύπτει, ὅτι δι' αὐτοῦ εἰσάγεται ὡς προϋπόθεσις τῆς ἐγέρσεως τῆς ἀγωγῆς ἢ στοιχεῖον νομιμοποιήσεως τῆς Ἑνώσεως ἡ ὕπαρξις προηγουμένης ἐγγράφου αἰτήσεως τοῦ μέλους πρὸς ταύτην, δυναμένης, ἐφ' ὅσον δὲν ὁρίζεται ἄλλως, νὰ διατυπωθῇ ὑπὸ τούτου καὶ προφορικῶς (βλ. ἀνωτέρω ἀποφάσεις). Ἐν πάσῃ ὅμως περιπτώσει ἐκ τῆς προσαγομένης ὑπὸ χρονολογίαν 26.6.1967 ἐξουσιοδοτήσεως τοῦ μέλους τῆς Ἑνώσεως Μ.Π., φερούσης τὴν ὑπογραφήν του, προκύπτει, ὅτι οὗτος πρὸ τῆς ἐγέρσεως τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς ἠτήσατο παρὰ τῆς Ἑνώσεως τὴν δικαστικὴν ἐπιδίωξιν τῆς ἐνδίκου ἀπαιτήσεώς του, παρασχὼν πρὸς ταύτην τὴν σχετικὴν ἐξουσιοδότησιν, ἥτις ἐν συνεχείᾳ ἤγειρε τὴν ἀγωγὴν ἐντὸς τῆς προβλεπομένης ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας. Ἑπομένως, καθ' οἱανδήποτε ἐκδοχήν, ὑφίστατο ἐνεργητικὴ νομιμοποίησις τῆς ἐναγούσης Ἑνώσεως, ὡς ὀρθῶς ἐγένετο δεκτὸν ὑπὸ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως καὶ ὡς ἐκ τούτου εἶναι ἀπορριπτέος ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου λόγος τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως.

ΑΔΕΙΑΙ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

ΧΡΟΝΟΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΕΩΣ ΔΙΑ ΤΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΑΔΕΙΑΣ

Περιπτώσεις μερικῆς κατ' ἔτος καὶ καθ' ἡμέραν ἀπασχολήσεως

I

Σκοπὸς τῆς κατ' Α.Ν. 539/1945 παρεχομένης εἰς τοὺς μισθωτοὺς ἀδείας μετ' ἀποδοχῶν. —"Ἔλλειψις τοῦ δικαιώματος ἀδείας καὶ ἐπιδόματος ἀδείας ἐπὶ μερικῆς κατὰ τὸ ἔτος ἀπασχολήσεως τοῦ μισθωτοῦ.

Κατὰ τὰ νομολογηθέντα (Α.Π. 167/1968, εἰσηγητὴς *Κ. Ψιλόπουλος*, ΕΕΔ 27, 608) ἐκ τοῦ συνόλου τῶν διατάξεων τοῦ νόμου 539/1945, ἐν συνδυασμῷ καὶ πρὸς τὸ ἄρθρον 666 Α.Κ., προκύπτει, ὅτι, ἵνα ὁ μισθωτὸς δικαιοῦται τῆς κατὰ τὸν ἀνωτέρω νόμον ἀδείας, πρέπει ὅπως ἐν τῇ ἐργασίᾳ ἀναλίσκωνται ἀντιστοίχως ἡ τοὐλάχιστον οὐσιωδῶς αἱ σωματικαὶ ἢ πνευματικαὶ αὐτοῦ δυνάμεις, ὡς κατὰ πρόβλεψιν τοῦ νόμου συμβαίνει εἰς τοὺς κατὰ πλήρες ὡράριον ἐργασίας ἀπασχολουμένους. Ἐὰν ὁ μισθωτὸς δὲν ἀπησχολήθη παντάπασιν ἢ εἰργάσθη ἐπὶ ἐλάχιστον χρονικὸν διάστημα ἡμερησίως, δὲν δύναται νὰ ἀξιώσῃ τὴν παροχὴν εἰς αὐτὸν ἀδείας, οὔτε καὶ ἐπιδόματος ἀδείας, τὸ ὁποῖον καταβάλλεται μόνον εἰς τοὺς δικαιουμένους ἀδείας ἀναπαύσεως, μὲ τὰς νομίμους προϋποθέσεις χορηγήσεως τῆς ὁποίας καὶ συνδέεται. (Ἴδετε καὶ λοιπὴν νομολογίαν τῶν δικαστηρίων τῆς οὐσίας ἐν ΕΕΔ 26, 1271, ἔνθα καὶ λοιπαὶ παραπομπαὶ εἰς σημειώσεις μας).

Οὕτω κατὰ τὴν Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 830/1967 (εἰσηγητὴς *Ι. Γρίβας*, ΕΕΔ 26, 554), ἐφ' ὅσον ὁ μισθωτὸς ἀπησχολεῖτο μόνον κατὰ πέντε ὥρας κατὰ μέσον ὅρον καθ' ἑκάστην, δὲν ἐδικαιοῦτο ἀδείας.

Κατὰ τὴν Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 13999/1967 (εἰσηγητὴς *Κ. Παπαϊωάννου*, ΕΕΔ 27, 420 καὶ αὐτόθι σημειούμενα).

Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 2818/1968

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν

Πρωτοδίκης ὁ κ. **Γ. Πάλλας**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ἐδάγγ. Βογιατζῆς, Δ.Α. Γρίβας

Αἱ ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος ἐπικαλούμεναι ἐθνικαὶ γενικαὶ συλλογικαὶ συμβάσεις δὲν δύνανται νὰ τύχωσιν ἐφαρμογῆς ἐπὶ τοῦ ἐνάγοντος θυρωροῦ, διότι τὰ τῆς ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας αὐτοῦ διέπονται ὑπὸ τῶν εἰδικῶν διαιτητικῶν ἀποφάσεων, τὰ δὲ ὑπ' αὐτῶν καθοριζόμενα κατώτατα ὅρια μισθοῦ μετὰ τῶν ἐπιδομάτων γάμου καὶ ὀρόφων καὶ τῶν προσθέτων εἰς εἶδος παροχῶν εἶναι ἐν τῷ συνόλῳ των μεγαλύτερα τῶν ὑπ' ἐκείνων καθοριζομένων κατωτάτων ὁρίων ἡμερομισθίου τοῦ ἀνειδικεύτου ἐργάτου, ὅπερ ἀβασίμως αἰτεῖται οὗτος καὶ αἰτουμένας ἀποδοχάς του, ἀφοῦ πρὸς ἐξεύρεσιν τοῦ μηνιαίου του μισθοῦ πολλαπλασιάζει τὸ ἑκάστοτε νόμιμον ἡμερομίσθιον τοῦ ἀνειδικεύτου ἐργάτου ἐπὶ τριάκοντα (30) καὶ οὐχὶ ἐπὶ εἴκοσι πέντε (25), ὡς θὰ ἔδει, (π.χ. 57 Χ 30, ἀντὶ 57 Χ 25) καὶ προσθέτει εἰς τὸ προκύπτον ἄθροισμα τὰ ἐπιδόματα συζύγου καὶ ὀρόφων, τοῦθ' ὅπερ εἶναι ἀσυμβίβαστον πρὸς τὰς διατάξεις τῶν τε διαιτητικῶν ὡς ἄνω ἀποφάσεων καὶ τῶν παρ' αὐτοῦ ἐπικαλουμένων ἐθνικῶν γενικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, διότι δὲν εἶναι νόμῳ ἐπιτρεπτὸν ὁ θυρωρὸς νὰ δικαιοῦται καὶ τὸ ἡμερομίσθιον τοῦ ἀνειδικεύτου ἐργάτου, τὸ ὑπὸ τῶν τελευταίων τούτων ἐθνικῶν συλλογικῶν συμβάσεων καθοριζόμενον, καὶ τὰ ἐπιδόματα συζύγου καὶ ὀρόφων καὶ τὰς προσθέτους εἰς εἶδος ὡς ἄνω παροχάς, τὰς προβλεπομένας ὑπὸ τῶν ἀνωτέρω διαιτητικῶν ἀποφάσεων, ὡς ἀβασίμως αἰτεῖται ὁ ἐνάγων, ἡ δὲ ὑπ' αὐτοῦ ἐπικαλουμένη ὑπ' ἀριθ. 4845/1967 ἀπόφασις ἡμῶν ἀφορᾷ προφανῶς μισθὸν θυρωροῦ, μὴ λαμβάνοντος σχετικὰ ἐπιδόματα καὶ εἰς εἶδος παροχάς. Τέλος ἡ ἔνστασις τῆς ἐναγομένης περὶ καταχρηστικῆς ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματος τοῦ ἐνάγοντος ἐκ τοῦ λόγου ὅτι οὗτος ἐπὶ μακρὸν χρόνον δὲν ἤσκησε τοῦτο εἶναι ἀπορριπτέα ὡς ἀβάσιμος, διότι μόνη ἡ ἀδράνεια αὐτοῦ διὰ τὴν ἄσκησιν τοῦ δικαιώματός του δὲν καθιστᾷ καταχρηστικὴν τὴν ἄσκησιν τούτου κατὰ τὸ ἄρθρον 281 Α.Κ. (Α.Π. 608/1965 καὶ 72/1966, ΕΕΔ 25, 225 καὶ 479).

γητής Ἀθ. *Πουλος*, ΕΕΔ 26, 1271) (ἐπρόκειτο περὶ καθαριστρίας), ἐφ' ὅσον ὁ μισθωτὸς ἀπησχολεῖτο ἐπὶ τετράωρον ἡμερησίως καὶ δὲν ἀπησχολεῖτο παντάπασιν ἐπὶ δίμηνον καθ' ἕκαστον ἡμερολογιακὸν ἔτος, δὲν ἐδικαιοῦτο καὶ οὔτως ἀδείας, οὔτε καὶ ἐπιδόματος ἀδείας.

Σχετικαὶ πρὸς τὸ θέμα εἶναι καὶ αἱ κατωτέρω παρατιθέμεναι δικαστικαὶ ἀποφάσεις.

Ταῦτα ἔχουν ἐνδιαφέρον ὄχι μόνον διὰ τὴν κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐκτελέσεως τῆς σημβάσεως παροχὴν τῆς ἀδείας, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν κατ' ἄρθρον 5 § 5 ἀ.ν. 539/1945 ἀποζημίωσιν δι' ὀφειλομένην καὶ μὴ ληφθεῖσαν ἕνεκεν τῆς ἀπολύσεως ἄδειαν, ἀφοῦ λόγῳ τῆς ἠλαττωμένης κατὰ χρόνον ἀπασχολήσεως τοῦ μισθωτοῦ δὲν πρέπει νὰ δικαιοῦται ἀδείας καὶ κατὰ συνέπειαν καὶ ἀποζημιώσεως διὰ (μὴ) ὀφειλομένην ἄδειαν.

Ἔχουν ἐπίσης ἐνδιαφέρον καὶ διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112/1920 ἐν περιπτώσει ἀπολύσεως, διότι καὶ μὲν κατὰ τὰ νομολογηθέντα (Α.Π. 326/1966, εἰσηγητὴς *Πελ. Δαλιάνης*, ΕΕΔ 25, 859) συνυπολογίζεται εἰς τὴν ἀποζημίωσιν ταύτην καὶ ἡ ἀναλογία τοῦ ἐπιδόματος ἀδείας, ἀλλ' ἐφ' ὅσον ὁ μισθωτὸς δὲν δικαιοῦται ἀδείας καὶ ἐπιδόματος ἀδείας, δὲν πρακύπτει θέμα συνυπολογισμοῦ καὶ τοῦ ἐπιδόματος ἀδείας.

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 7560/1968

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν
Πρόεδρος ὁ κ. **Ν. Μελᾶς**
Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. **Στ. Ζωγραφίδης**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Β. Βασιλόπουλος, Γ. Λιανός

Δὲν ἐδικαιοῦτο ὁ ἐνάγων ἀδείας ἀναπαύσεως διὰ τὸ ἔτος 1966, ἑπομένως δὲ οὔτε τῆς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 5 § 1 τοῦ ἀ.ν. 539/1945, ὡς συνεπληρώθη διὰ τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ν.δ. 3755/1957, παρεχομένης ἀποζημιώσεως διὰ τὴν περίπτωσιν μὴ χορηγήσεως αὐτουσίας τῆς ἐν λόγῳ ἀδείας, οὔτε τοῦ προυποθέτοντος ταύτην ἐπιδόματος τοῦ ἄρθρου 3 § 16 νόμου 4504/1966, καθόσον ἐκ τοῦ συνόλου τῶν διατάξεων τοῦ πράσθεν ἀ.ν. 539/1945 καὶ ἰδίᾳ τῶν ἄρθρων 1, 2 καὶ 5 αὐτοῦ, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὴν ἐρμηνευτικῶς ληπτέαν ὑπ' ὄψιν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 666 Α.Κ., σαφῶς προκύπτει, ὅτι διὰ τῆς θεσπιζομένης ἀδείας σκοπεῖται ἡ παροχὴ εἰς τὸν μισθωτὸν τῆς δυνατότητος ἀναπληρώσεως τῶν σωματικῶν καὶ πνευματικῶν του δυνάμεων δι' ἀναπαύσεώς του κατὰ τὸ ἐν τῷ νόμῳ καθοριζόμενον χρονικὸν διάστημα, προϋποτιθεμένου, ὅτι αὗται ἀναλίσκονται ἐντελῶς ἢ τοὐλάχιστον οὐσιωδῶς (Βλ. καὶ ὑπ' ἀριθ. 13999/1967 ἀπόφασιν τοῦ Δικαστηρίου τούτου ἐν ΕΕΔ 26, 1271, ἔνθα καὶ λοιπαὶ παραπομπαί), εἰς τοιαύτην δὲ ἀνάλωσιν, ἐντελῆ ἢ οὐσιώδη τῶν σωματικῶν ἢ πνευματικῶν δυνάμεων τοῦ ἐνάγοντος, δὲν ἦγαγε προδήλως ἡ βεβαιωθεῖσα μερικὴ ἀπασχόλησις αὐτοῦ ἐν ἔτει 1966, καλύψασα τὸ ἥμισυ μόλις τοῦ ὅλου χρόνου. Ἀκολούθως ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, ἄλλως ἐν μέρει ἐκτιμήσασα τὰς προσαχθείσας ἀποδείξεις καὶ ἐφαρμόσασα τὸν νόμον καὶ μετὰ ταῦτα μὴ ἀπορρίψασα τὸ περὶ ἀποζημιώσεως καὶ ἐπιδόματος ἀδείας ἔτους 1966 κονδύλιον τῆς ἀγωγῆς, ἐσφαλεν ἐν μέρει κατὰ τοὺς βασίμους ἀντιστοίχως λόγους τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως, ἥτις συνεπῶς δέον νὰ γίνῃ ἐν μέρει δεκτὴ καὶ μεταρρυθμισθῇ ἡ ἐκκαλουμένη.

II

Σκοπὸς τῶν περὶ ἀδείας διατάξεων

Ἀπασχόλησις μισθωτοῦ ἐπὶ ὥρων ἡμερησίως. —Ἔλλειψις τοῦ δικαιώματος ἀδείας καὶ ἐπιδόματος ἀδείας λόγῳ τῆς μερικῆς καθ' ἡμέραν ἀπασχολήσεώς του.

Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 2535/1968

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν
Πρωτοδίκης ὁ κ. **Πρ. Ἀσημιάδης**
Δικηγόρος ὁ κ. Δ. Τζίμας

Διὰ τὴν εἰς τὸν μισθωτὸν χορήγησιν ἀδείας ἀπαιτεῖται συνεχὴς καὶ πραγματικὴ ἐπὶ 12μηνον ἀπασχόλησις αὐτοῦ, ὅστις συνεπείᾳ τῆς ἐν τῇ ἐργασίᾳ καταναλώσεως τῶν παραγωγικῶν του δυνάμεων ἔχει ἀνάγκην ἀναπαύσεως (*Κ. Καυκᾶς*, Ἐνοχ. Δίκ., ὑπ' ὄρθρα 666 - 667 § 5γ', *Καποδίστριας*, ἐν ΕρμΑΚ, ὑπὸ τὰ αὐτὰ ἄρθρα, §§ 1, 3 καὶ 12), περὶ ἧς δὲν δύναται νὰ γίνῃ λόγος ἐπὶ ὑποαπασχολήσεως τοῦ μισθωτοῦ (Α.Π. 460/1963, ΕΕΔ 22, 932, Πρωτ. Ἀθηνῶν 13999/1967, ΕΕΔ 26, 1271). Οὕτως, ἐφ' ὅσον ἡ ἐνάγουσα ἀπησχολεῖτο παρὰ τῇ ἐναγομένῃ ἐπὶ 5ωρον ἡμερησίως, ἰδίᾳ ἀπὸ τῆς 1.7.1966, οὔτε ἀδείας κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο, οὔτε τοῦ μετὰ ταύτης παρεχομένου ἐπιδόματος (Α.Π. 374/1965, ΕΕΔ 24, 855) ἐδικαιοῦτο.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Ι. ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΦΟΡΤΟΕΚΦΟΡΤΩΤΩΝ

Φορτοεκφορτωταί ξηρᾶς καὶ λιμένων

'Ενέργεια φορτοεκφορτώσεων ἐν τῇ ξηρᾷ εἰδῶν, διὰ τὴν ἐξασφάλισιν εὐρυθμίας καὶ διὰ λόγους ἀσφαλείας, παρ' ἐργατῶν, ἐφωδιασμένων διὰ βιβλιαρίων ἐπαγγελματικῆς ταυτότητος φορτοεκφορτωτῶν ξηρᾶς, καὶ τῶν συναφῶν ἐργασιῶν εἰς λιμένας παρὰ φορτοεκφορτωτῶν λιμένος, κεκτημένων βιβλιαρίου ἐπαγγελματικῆς ταυτότητος, μὴ ἐκλειπούσης τῆς ἰδιότητος τῶν φορτοεκφορτωτῶν ξηρᾶς ἐν τῇ περιπτώσει, κατὰ τὴν ὁποίαν χορηγηθῇ εἰς τούτους καὶ ἄδεια φορτοεκφορτωτοῦ λιμένος ἐν ἑτέρᾳ περιοχῇ.

'Αρείου Πάγου 374/1968, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ 'Αντιπρόεδρος κ. **'Αθαν. Γεωργίου** Εἰσηγητὴς ὁ 'Αρεοπαγίτης κ. **Στ. Σταυρόπουλος** Δικηγόροι οἱ κ.κ. Β. Βασιλείου, Δημ. Δόγκας

Ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ ν.δ. 1254/1949 (περὶ συμπληρώσεως ἐνίων διατάξεων τῶν περὶ φορτοεκφορτώσεων νόμων), συνδυαζομένων πρὸς τὰς τῶν ἄρθρων 1, 3 τοῦ νόμου 5167/1932 περὶ ρυθμίσεως τῶν εἰς τοὺς λιμένας φορτοεκφορτωτικῶν ἐργασιῶν, τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νόμου 5944/1933 (ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἀ.ν. 381/1966) καὶ τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νόμου 4504/1966 σαφῶς συνάγεται, ὅτι ναὶ μὲν διὰ τὴν ἐξασφάλισιν εὐρυθμίας καὶ διὰ λόγους ἀσφαλείας αἱ φορτοεκφορτώσεις ἐν τῇ ξηρᾷ εἰδῶν καὶ ἐμπορευμάτων ἐνεργοῦνται παρ' ἐργατῶν ἐφωδιασμένων διὰ βιβλιαρίων ἐπαγγελματικῆς ταυτότητος φορτοεκφορτωτῶν ξηρᾶς, προκειμένου δὲ περὶ συναφῶν ἐργασιῶν εἰς λιμένας φορτώσεων (ἐκ προκυμαιῶν εἰς πλοῖα ἢ ἐκ τούτων εἰς τελωνειακοὺς χώρους κλπ.) αὗται γίνονται παρὰ φορτοεκφορτωτῶν λιμένος, κεκτημένων βιβλιαρίου ἐπαγγελματικῆς ταυτότητος, ἡ ἰδιότης ὅμως τῶν ἐκφορτωτῶν ξηρᾶς δὲν ἐκλείπει ἐν ἡ περιπτώσει χορηγηθῇ εἰς τούτους καὶ ἄδεια φορτοεκφορτωτοῦ λιμένος ἐν ἑτέρᾳ περιοχῇ, δι' ὃ δικαιοῦνται νὰ ἀσκοῦν οὗτοι τὸ ἐπάγγελμα τοῦ ἐργάτου ἐκφορτώσεων ξηρᾶς. Εἰς τὴν ἄποψιν ταύτην δὲν ἀντιτίθεται ἡ διάταξις τῶν παραγράφων 2, 3 τοῦ νόμου 5944/1933 (ὡς ἡ πρώτη τούτων ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 3 § 1 τοῦ ἀ.ν. 381/1966) περὶ ἀπαγορεύσεως κατ' ἀρχὴν συσχετισμοῦ ἢ μεταθέσεως ἐργατῶν ξηρᾶς εἰς θέσεις ἐργατῶν λιμένος, οὔτε ἡ διάταξις τῆς παραγράφου 6 τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νόμου 4504/1966, καθ' ἣν δι' ὑπουργικῆς ἀποφάσεως δύναται νὰ συγχωνεύωνται αἱ εἰς παραλιακὰς πόλεις ὑφιστάμεναι κατηγορίαι φορτοεκφορτωτῶν λιμένος εἰς τοιαύτας ξηρᾶς εἰς ἑνιαίαν κατηγορίαν, ἀφοῦ δὲν ἔχει αὐτὴ τὴν ἔννοιαν, ὅτι μέχρι τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου τούτου ἀπεκλείετο ἡ ἐνέργεια φορτοεκφορτώσεων ξηρᾶς ὑπὸ ἐργατῶν κεκτημένων καὶ βιβλιαρίου ταυτότητος ἐκφορτωτοῦ ἐν ἑτέρῳ λιμένι. Ὅθεν ὁ κατὰ τὴν ἔκκλητον δίκην προβληθεὶς ἰσχυρισμὸς τοῦ ἀναιρεσείοντος συνεταιρισμοῦ, καθ' ὃν οἱ ἀναιρεσίβλητοι, ὡς λαβόντες, πλὴν τῆς ἀδείας φορτοεκφορτωτῶν ξηρᾶς (Μεγάρων) καὶ βιβλιαρίων ἐργάτου ἐκφορτώσεων λιμένος Πάχης, δὲν ἐδικαιοῦντο νὰ ἀσκοῦν τὸ ἐπάγγελμα τοῦ φορτοεκφορτωτοῦ ξηρᾶς, δὲν ἦτο οὐσιώδης, ἐν τοιαύτῃ δὲ περιπτώσει μὴ λαβὸν τοῦτον ὑπ' ὄψιν τὸ ἐκδὸν τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν δικαστήριον καὶ ἐπιδικάσαν ἀκολούθως ἀποζημίωσιν εἰς τοὺς ἀναιρεσιβλήτους διὰ μὴ ἀποδοχὴν τῶν νομίμως προσενεχθεισῶν ὑπηρεσιῶν των καὶ χρησιμοποίησιν ἐργατῶν, μὴ ἐχόντων ἐπαγγελματικὸν βιβλιάριον φορτοεκφορτωτοῦ ξηρᾶς διὰ γενομένας ἐν Μεγάροις φορτοεκφορτώσεις ἐμπορευμάτων του, οὐδεμίαν διάταξιν παρεβίασε καὶ ὁ ἐναντίος πρῶτος λόγος ἀναιρέσεως ἐκ τοῦ ἄρθρου 807 ἐδ. 7 Πολ. Δικονομίας εἶναι ἀβάσιμος καὶ ἀπορριπτέος.

Ὡς δείκνυται ἐκ τῆς δ' αἰτιολογίας τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, τὸ πόρισμα, εἰς ὃ κατέληξεν αὕτη, στηρίζεται εἰς τὰς προσαχθείσας ἀποδείξεις καὶ οὐχὶ εἰς ὁμολογίαν τοῦ ἀναιρεσείοντος, ὅσον ἀφορᾷ τὰς ἐκφορτωθείσας ποσότητας ἐμπορευμάτων (πτηνοτροφῶν), ὡς ἐκ περισσοῦ δὲ ἀναφέρεται, ὅτι δὲν προέβαλεν οὗτος συγκεκριμένην ἀμφισβήτησιν ὡς πρὸς τὰς ποσότητας. Ὅθεν ὁ δεύτερος λόγος ἀναιρέσεως, ὑποστηρίζων ὅτι τὸ δικαστήριον τῆς οὐσίας ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν ἀποδείξεις μὴ προσαχθείσας (ἄρθρον 807 ἐδ. 9 Πολ. Δικονομίας) τυγχάνει ἀβάσιμος καὶ

ὅτι ἡ ὑπουργικὴ ἀπόφασις, ἡ ἐγκρίνουσα τὴν κατ' ἐπίσκεψιν ἢ πρᾶξιν ἀμοιβὴν ἰατρῶν, παρεχόντων τὰς ὑπηρεσίας των εἰς τὰ περὶ ὧν ὁ λόγος νομικὰ πρόσωπα, δύναται καὶ νὰ ἐπακολουθήσῃ τὴν πρόσληψιν ἰατροῦ, εἶναι ἀπορριπτέος προεχόντως ὡς ἀλυσιτελής, καθ' ὅσον ἡ σκέψις αὐτη, ὡς ἐκ περισσοῦ ἐξενεχθεῖσα, ἀφοῦ, καθ' ἃ ἐλέχθη, ἡ προσβαλλομένη ὑπόφασις ὡς ἐγκριτικὴ τοῦ τοιούτου εἴδους ἀμοιβὴν ἐπεκαλέσθη προηγουμένην ὑπουργικὴν ἀπόφασιν, δὲν στηρίζει τὸ διατακτικόν.

Ἐκ τῶν ἐν τῇ ἀγωγῇ τοῦ ἀναιρεσείοντος διαλαμβανομένων ὅτι διὰ τοὺς ἀσθενεῖς τοῦ ὡς ἄνω Ἀσφαλιστικοῦ Ταμείου ἀπησχολεῖτο ἐν τῷ ἰατρείῳ του καὶ ἐν κλινικαῖς καὶ νοσοκομείοις τῆς Θεσσαλονίκης συνολικῶς πλέον τῶν δύο ὡρῶν ἡμερησίως, σαφῶς καὶ κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου τούτου ὁμολογία προκύπτει, ὅτι ἡ ἡμερησία ἀπασχόλησις τοῦ ἀναιρεσείοντος δὲν ἐκάλυπτε πλήρες ὡράριον, κατὰ πολὺ ὑπολειπομένη τοῦ τεταωρου. Τοῦτο δεχθὲν ὡς ὁμολογημένον καὶ τὸ Ἐφετεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀπορφάσεώς του καὶ μὴ διατάξαν περὶ τοῦ πραγματικοῦ τούτου περιστατικοῦ ἀποδείξεως, συνεμερφώθη πρὸς τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 244 καὶ 245 § 1 Πολ. Δικονομίας καὶ οὐδόλως ἐδέχθη πράγματα ὡς ἀληθῆ ἄνευ ἀποδείξεως καὶ ὁ τὰ ἐναντία ὑποστηρίζων τρίτος καὶ τελευταῖος λόγος τοῦ ἀναιρετηρίου εἶναι ἀόριστος καὶ ἀπορριπτέος (*).

IV. ΤΡΑΠΕΖΑΙ

Προαγωγαὶ προσωπικοῦ Ἀγροτικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος

Προαγωγὴ ὑπαλλήλων Ἀγροτικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος κατὰ τὸν ἰσχύν Νόμον ἐπέχοντα Ὀργανισμὸν αὐτῆς.—Προϋποθέσεις.—Ἀπαιτουμένη, κατ' ἄρθρον 53 τοῦ Ὀργανισμοῦ, τριετία διὰ τὴν προσαύξησιν τοῦ μισθοῦ, τῆς συντελέσεως τοῦ χρόνου ταύτης γινομένης δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ἐγκρινομένης ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως καὶ δημοσιευομένης εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

(*) Ἐπεκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 304/1965 ἀπόφασις τοῦ Ἐφετείου Θεσσαλονίκης.

Ἀρείου Πάγου 328/1968, Τμ. Γ'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ν. Χαραλάμπης**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Ἀντ. Φλῶρος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ἀρ. Καλαμπαλίκης, Ι.Π. Γιαννάκης

Καὶ τὸ Τμῆμα τοῦτο σύμφωνον ἔχει τὴν γνώμην πρὸς τὴν ὑπὸ τῆς ἀναιρετικῆς ἀποφάσεως ἐξενεχθεῖσαν ὅτι ἐκ τῶν διατάξεων τῶν παραγράφων 2 καὶ 3, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὴν παράγραφον 6 ἐδ. α' κεφ. 5 καὶ 6, καὶ παραγράφου 9 ἐδάφιον 6' τοῦ ἄρθρου 60 τοῦ διὰ τοῦ ἀ.ν. 2584/1940 κυρωθέντος καὶ ἰσχὺν νόμου ἐπέχοντος Ὀργανισμοῦ τῆς Α.Τ.Ε., ὡς ἐτροποποιήθη, συνάγεται, ὅτι διὰ τὴν προαγωγὴν ὑπαλλήλων, ἀνηκόντων εἰς τὴν Διεύθυνσιν Δικαστικοῦ ἀπὸ τοῦ βαθμοῦ τοῦ ἀρχιλογιστοῦ εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ τμηματάρχου Γ'', ἀπαιτεῖται τριετὴς ὑπηρεσία ἐν τῷ βαθμῷ τοῦ ἀρχιλογ.στοῦ καὶ ἡ ὕπαρξις κενῆς ὀργανικῆς θέσεως τμηματάρχου Γ'' πρὸς πλήρωσιν, ὅτι ἡ ἀναδρομικὴ προαγωγὴ καὶ ἀρχαιότης τοῦ προαγομένου ἀρχιλογιστοῦ εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ τμηματάρχου Γ'' δὲν ἐξικνεῖται πέραν τοῦ χρόνου, καθ' ὃν συνέτρεχαν ἀμφότεραι αἱ προϋποθέσεις αὗται, μὴ λογιζομένη ἐν τῷ νέῳ βαθμῷ ἀπὸ τῆς ἐπομένης τῆς ἡμερομηνίας, καθ' ἣν ὁ ὑπάλληλος συνεπλήρωσεν ἐν τῷ προγενεστέρῳ βαθμῷ τὸν ἀπαιτούμενον χρόνον ὑπηρεσίας, ἀνεξαρτήτως τῆς ὑπάρξεως κενῆς ὀργανικῆς θέσεως, ἥτις τίθεται ὡς ρητὴ προϋπόθεσις προαγωγῆς, ὅτι διὰ τὴν προαγωγὴν τοῦ βαθμοῦ τοῦ τμηματάρχου Γ'' εἰς τοὺς βαθμοὺς τμηματάρχου Β' καὶ Α' ἀπαιτεῖται διετὴς ὑπηρεσία, οὐχὶ δὲ καὶ ἡ ὕπαρξις κενῆς θέσεως, ὅτι ἐπὶ ἀναδρομικῆς προαγωγῆς δι' οἱονδήποτε λόγον ἀπὸ τοῦ βαθμοῦ τοῦ τμηματάρχου Γ'' εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ τμηματάρχου Β' καὶ ἐκ τούτου εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ τμηματάρχου Α', ἡ προαγωγὴ τούτων, ὡς καὶ ἡ ἀρχαιότης αὐτῶν, δὲν ἀναπρέχει εἰς χρόνον προγενέστερον τῆς πρὸς προαγωγὴν διετοῦς ὑπηρεσίας των. Καὶ ὅτι κατὰ τὰς παραγράφους 1, 3 καὶ 4 τοῦ ἄρθρου 53 τοῦ αὐτοῦ ὀργανισμοῦ οἱ ὑπάλληλοι, οἱ ὑπηρετοῦντες εὐδοκίμως ἐπὶ τριετίαν εἰς τὸν αὐτὸν βαθμόν, λαμβάνουν προσαύξησιν, δυναμένην νὰ ἐπαναληφθῇ πεντάκις ἐν συνόλῳ καὶ συνισταμένην εἰς 10 ο/ο ἐπὶ τοῦ μισθοῦ διὰ τοὺς ἀπὸ τοῦ βαθμοῦ τοῦ λογιστοῦ Γ'' καὶ

ἀπορριπτέος (*).

II. ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

Παροχή ἐπιδόματος δι' ἀνθυγιεινήν ἐργασίαν κατά τήν ὑπ' ἀριθ. 12/1960 διαιτητικήν ἀπόφασιν.

Ἐφαρμογή ὑπ' ἀριθ. 12/1960 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. 'Αθηνῶν περί χορηγήσεως ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας ἐκ 12ο/ο ἐπί τῶν βασικῶν μισθῶν καί ἡμερομισθίων εἰς τούς ἐργαζομένους εἰς τά δύο κεντρικά ἐργοστάσια παραγωγῆς ἠλεκτρικοῦ ρεύματος Κερατσινίου καί Νέου Φαλήρου, ἐπεκταθέντος καί εἰς τούς ἐργαζομένους εἰς τάς ὑπογείους καί ἐναερίους γραμμάς χαμηλῆς καί ὑψηλῆς τάσεως.—Παροχή τούτου προκειμένου περί προσώπων, μή ἀνηκόντων εἰς τάς 'Υπηρεσίας ταύτας, ἀλλ' ἐκτάκτως ἀπασχολουμένων εἰς τάς ἐπικινδύνους ταύτας ἐργασίας διά τόν χρόνον μόνον, καθ' ὅν ταῦτα ἀπασχολοῦνται καί ἐκτίθενται εἰς τόν ἐκ τούτων κίνδυνον.

'Αρείου Πάγου 372/1968, Τμ. Γ'

Προεδρεύων ὁ 'Αντιπρόεδρος κ. **Θ. Καμπέρης**
Εἰσηγητής ὁ 'Αρεοπαγίτης κ. **Κ. Παυλίδης**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Δ. Παπαδημητρίου, Κ. 'Ανδρικανόπουλος.

(**) Νόμιμος εἶναι ἡ εἰσαγωγή τῆς ὑποθέσεως διά τῆς ἀπό 1 Μαΐου 1968 κλήσεως πρός συζήτησιν τοῦ ἐκ τῶν διαδίκων Α.Π. κατά τό ἄρθρον 834 § 4 τῆς Πολ. Δικονομίας, ὡς τοῦτο ἀντικατεστάθη διά τοῦ ἄρθρου 25 τοῦ νόμου 3810/1951, οὐδεμίαν δέ ἐπιρροήν ἀσκεῖ ὡς πρός τό παραδεκτόν τῆς συζητήσεως ἡ ἐν τῇ κλήσει προφανῶς ἐκ παραδρομῆς μνεία ὅτι ὁ ἐπισπεύδων τήν συζήτησιν καλεῖ τήν ἀντίδικον του Δ.Ε.Π. πρός συζήτησιν τῆς ἀναιρέσεώς του ἀντί τῆς ἐφέσεώς του καί ἡ ἐκ τοῦ λόγου τούτου ἔνστασις ταύτης περί ἀπαραδέκτου τῆς συζητήσεως δέν εἶναι βάσιμος.

Κατά τήν ἔννοιαν τῆς ἰσχυούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργάσιμος, συμφώνως τοῖς ἄρθροις 19 καί 20 τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ταῦτα ἐτροποποιήθησαν διά τῶν ἄρθρων 8 καί 10 τοῦ ν.δ. 3755/1957, ὑπ' ἀριθ. 12 τοῦ ἔτους 1960 ἀποφάσεως τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου 'Αθηνῶν, νομίμως κατατεθείσης παρά τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου 'Αθηνῶν καί κοινοποιηθείσης εἰς τό Ὑπουργεῖον Ἐργασίας, δι' ἧς τό διά ταύτης χορηγούμενον ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας ἐκ 12% ἐπί τῶν βασικῶν μισθῶν καί ἡμερομισθίων, μή δυνάμενον νά εἶναι ἀνώτερον τῶν 480 δραχμῶν μηνιαίως, εἰς τούς ἐργαζομένους εἰς τά δύο κεντρικά ἐργοστάσια παραγωγῆς ἠλεκτρικοῦ ρεύματος Κερατσινίου καί Νέου Φαλήρου, ἐπεξετάθη, ἐκτός ἄλλων, καί εἰς τούς ἐργαζομένους εἰς τάς ὑπογείους καί ἐναερίους γραμμάς χαμηλῆς καί ὑψηλῆς τάσεως, τοῦτο παρέχεται, προκειμένου περί προσώπων μή ἀνηκόντων εἰς τάς ὑπηρεσίας ταύτας, ἀλλ' ἐκτάκτως ἀπασχολουμένων εἰς τάς ἐπικινδύνους ταύτας ἐργασίας, διά τόν χρόνον μόνον, καθ' ὅν ταῦτα ἀπασχολοῦνται καί ἐκτίθενται εἰς τόν ἐκ τούτων κίνδυνον. Ἡ ἀντίθετος ἐκδοχή, ἡ στηριζομένη εἰς τό ἐπιχείρημα ὅτι ἐν τῇ νεωτέρᾳ ταύτῃ διαιτητικῇ ἀποφάσει δέν ἐπανελήφθη ὁ εἰς τήν προγενεστέραν ὑπ' ἀριθ. 14/1958 ὑπάρχων χρονικός περιορισμός, ἄγει εἰς τό ἄτοπον ὅτι διά τῆς χορηγήσεως τοῦ ἐπιδόματος τούτου ὁλοκλήρου καί εἰς τούς ἐκ περιστάσεως ἔστω καί ἐπί μέρος τοῦ χρόνου τῆς ἡμερησίας ἐργασίας ἀπασχολουμένους ἐπέρχεται πλήρης ἐξίσωσις τούτων, καίτοι ἀνηκόντων εἰς ὑπηρεσίαν, ἧς τό προσωπικόν δέν δικαιοῦται τοῦ ἐπιδόματος, πρός τούς κυρίως μέ τάς ἐπικινδύνους ταύτας ἐργασίας ἀσχολουμένους. Ταυτήν γνώμην ἔχον τό Τμῆμα τοῦτο, διάφορον τῆς ὑπό τοῦ Β' Τμήματος διά τῆς ἀνωτέρω ὑπ' ἀριθ. 240/1968 ἀποφάσεώς του ἐξενεχθείσης, καθ' ἣν τοῦ ἐν λόγῳ ἐπιδόματος δικαιοῦνται οἱ ὁπωσδήποτε ἀπασχολούμενοι εἰς τάς ἐναερίους καί ὑπογείους γραμμάς χαμηλῆς καί ὑψηλῆς τάσεως, καίτοι μή ἐντεταγμένοι εἰς τήν ὑπηρεσίαν τῶν ἄνω γραμμῶν, ὡς ὑποκείμενοι εἰς τούς αὐτούς κινδύνους, ἑπομένως δικαιοῦνται καί οἱ ἀνήκοντες εἰς τήν ὑπηρεσίαν μετρητῶν, ἐφ' ὅσον ἀπασχολοῦνται εἰς τάς ἐναερίους γραμμάς, εἰς τήν ρευματοδότησιν, τόν ἔλεγχον, τήν σύνδεσιν, τοποθέτησιν ἢ ἀντικατάστασιν μετρητῶν ὑπό τάσιν ἐπί τῶν στύλων τοῦ δημοτικοῦ φωτισμοῦ. ἐάν δέ ἡ τοιαύτη ἀπασχόλησις τῶν διαρκῇ ἐπί οὐσιώδες μέρος τῆς ἡμερησίας ἐργασίας δικαιοῦνται οὗτοι ὁλοκλήρου τοῦ ἐπιδόματος δι' ἃς ἡμέρας ἐπεξετάθη ἐπί τοσοῦτον ἡ διάρ-

(*) Ἐπεκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 3552/1968 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου 'Αθηνῶν ὡς ἐφετείου.

(**) Μετά τήν Α.Π. 240/1968, Τμ. Β', ΕΕΔ 27, 1084.

κεια τῆς τοιαύτης ἀπασχολήσεώς των, εὑρίσκεται ἐν διαφωνίᾳ πρὸς τὸ Β' Τμῆμα καὶ δέον συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 834 § 2 τῆς Πολ. Δικονομίας, ὡς τοῦτο ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 25 νόμου 3810/1957, νὰ ἀναπεμφθῇ ἡ ὑπόθεσις εἰς τὴν Ὁλομέλειαν τοῦ δικαστηρίου τούτου πρὸς ἄρσιν τῆς διαφωνίας.

III. ΙΑΤΡΟΙ

Ἀμοιβαὶ ἰατρῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου

Κατώτατα ὅρια ἀμοιβῶν ἰατρῶν κατὰ Ν.Δ. 3623/1956 καὶ 4111/1966.— Ἔννοια διατάξεων.— Δὲν ἀπαγορεύεται ἡ κατ' ἐπίσκεψιν ἀμοιβὴ τῶν εἰς τὰ ἐν ἄρθρῳ 1 τοῦ Ν.Δ. 3623/1956 Νομικὰ Πρόσωπα παρεχόντων ὑπηρεσίας ἰατρῶν, ἀλλ' ἁπλῶς ὁ τρόπος οὗτος ἀμοιβῆς περιορίζεται εἰς τοὺς μὴ ἀπασχολουμένους κατὰ πλήρες ὡράριον ἰατροὺς καὶ τελεῖ ὑπὸ τὴν ἔγκρισιν δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Κοινωνικῆς Προνοίας καὶ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ.— Ἀμοιβὴ ἰατροῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἀρτεργατῶν, Μυλεργατῶν καὶ Μακαρονοτεχνιτῶν.

Ἀρείου Πάγου 377/1968, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ἀθαν. Γεωργίου**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Εὐστ. Μαλλούχος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Θεοχάνους, Π. Σταυρόπουλος

Κατὰ μὲν τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 1 § 4 τοῦ ν.δ. 3623/1956 «περὶ καθορισμοῦ κατωτάτων ὁρίων ἰατρικῆς ἀμοιβῆς κλπ. ὡς κατώτατον ὅριον ἀμοιβῆς κατ' ἰατρικὴν ἐπίσκεψιν, πρᾶξιν ἢ περίπτωσιν ὁρίζεται ἡ μικροτέρα τιμὴ τοῦ κατωτάτου ὁρίου, τοῦ ἀναγραφομένου ἐν τῷ σχετικῷ πίνακι τοῦ ἑκάστοτε ἰσχύοντος ὁ.δ. δυνάμει τοῦ ἄρθρου 29 τοῦ ἀ.ν. 1565/1939 «περὶ Κώδικος ἀσκήσεως ἰατρικοῦ ἐπαγγέλματος». Προκειμένου περὶ παροχῆς ἰατρικῶν ὑπηρεσιῶν πρὸς ἄπορους ἢ ἠσφαλισμένους τὸ κατώτατον τοῦτο ὅριον δύναται νὰ μειοῦται μέχρι τοῦ ἡμίσεως αὐτοῦ, τοῦ ποσοστοῦ ἐκπτώσεως ὁριζομένου ἑκάστοτε διὰ κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Κοινωνικῆς Προνοίας, Οἰκονομικῶν καὶ τοῦ ἀσκοῦντος τὴν ἐποπτείαν τοῦ ἐνδιαφερομένου νομικοῦ προσώπου Ὑπουργοῦ. Κατὰ δὲ τὴν διάταξιν τοῦ δευτέρου ἐδαφίου τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν.δ. 4111/1960 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ Ὑγειονομικῶν Συλλόγων κλπ. διατάξεων», ἐφ' ὅσον αἱ ἀνάγκαι τῶν ἐν ἄρθρῳ 1 τοῦ ν.δ. 3623/1956 ἀναφερομένων νομικῶν προσώπων δὲν ἐπιβάλλουσι τὴν ἀπασχόλησιν τῶν ἰατρῶν καὶ ὀδοντιάτρων κατὰ πλήρες ὡράριον, ἐφαρμόζεται ἡ ἐλευθέρα ἐκλογὴ τῶν ἰατρῶν καὶ ὀδοντιάτρων δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Κοινωνικῆς Προνοίας καὶ τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ, τῆς ἀμοιβῆς τούτων ἐν περιπτώσει ταύτῃ ὁριζομένης κατ' ἐπίσκεψιν ἢ πρᾶξιν.

Ἐκ τῶν διατάξεων τούτων σαφῶς προκύπτει, ὅτι δὲν ἀπαγορεύεται ἡ κατ' ἐπίσκεψιν ἀμοιβὴ τῶν εἰς τὰ ἐν ἄρθρῳ 1 τοῦ ν.δ. 3623/1956 νομικὰ πρόσωπα παρεχόντων ὑπηρεσίας ἰατρῶν, ἀλλ' ἁπλῶς ὁ τρόπος οὗτος ἀμοιβῆς περιορίζεται εἰς τοὺς μὴ ἀπασχολουμένους κατὰ πλήρες ὡράριον ἰατροὺς καὶ τελεῖ ὑπὸ τὴν ἔγκρισιν δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Κοινωνικῆς Προνοίας καὶ τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ, ἡ δὲ ἔκδοσις ἀποφάσεως περὶ περιορισμοῦ τῆς κατ' ἐπίσκεψιν ἢ πρᾶξιν ἀμοιβῆς κάτω τῶν κατωτάτων νομίμων ὁρίων ὑπάγεται τῆς πρώτης τῶν ὡς ἄνω διατάξεων ὑπὸ τῶν ἐν αὐτῇ ἀναφερομένων Ὑπουργῶν ἐπέχει καὶ τὴν ἔγκρισιν τῆς κατ' ἐπίσκεψιν ἢ πρᾶξιν ἀμοιβῆς, μὴ ἀπαιτουμένης τῆς ἐκδόσεως πρὸς τοῦτο ἰδίας ἀποφάσεως. Ὅθεν, δεχθεῖσα ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ὅτι ὁ ἀναιρεσείων, νευρολόγος ψυχίατρος, μὴ ἀπασχολούμενος κατὰ πλήρες ὡράριον πρὸς ἰατρικὴν περίθαλψιν μελῶν τοῦ εἰς τὸ Ι.Κ.Α. συγχωνευθέντος ἤδη Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἀρτεργατῶν, Μυλεργατῶν καὶ Μακαρονοτεχνιτῶν καὶ μὴ ἔχων προσληφθῇ ἐν σχέσει ἐξηρτημένης ἐπὶ μηνιαίῳ μισθῷ ὑπηρεσίας, ἀλλὰ τοιαύτης ἀμοιβῆς κατ' ἐπίσκεψιν, μὲ τὸν περιορισμὸν τῆς μὴ ὑπερβάσεως τῆς τοιαύτης ἀμοιβῆς του ἐν τῷ συνόλῳ μηνιαίως τοῦ μισθοῦ τοῦ τιμηματάρχου Β' τάξεως, ὑπήγετο εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν κατ' ἐπίσκεψιν ἀμειβομένων ἰατρῶν, ἐχούσης ἐκδοθῇ προηγουμένως διὰ τὴν τοιαύτην κατ' ἐπίσκεψιν ἀμοιβὴν ὑπὸ τοῦ ὡς ἄνω Ταμείου τῆς ὑπ' ἀρ. 58678/Ε'1789/30.9.1958 ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν, Κοινωνικῆς Προνοίας καὶ Ἐργασίας, ὀρθῶς τὰς ἀνωτέρω διατάξεις ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσεν, ἀπορριπτέοι δὲ ὡς ἀβάσιμοι τυγχάνουσιν οἱ τὰ ἐναντία ὑποστηρίζοντες λόγοι ἀναιρέσεως πρῶτος καὶ δεύτερος τοιοῦτος, κατὰ τὸ δεύτερον σκέλος αὐτοῦ.

Ὁ δεύτερος λόγος ἀναιρέσεως, κατὰ τὸ πρῶτον αὐτοῦ σκέλος, πλήττων τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν κατὰ τὴν σκέψιν αὐτῆς,

ἄνω ὑπαλλήλους.

Μετὰ ταῦτα, ἐπανερχομένων τῶν διαδίκων εἰς τὴν πρὸ τῆς ἀναιρεθείσης ἀποφάσεως κατάστασιν, εἶναι ἐξεταστέα ἡ ἀπὸ 28.9.1966 ἔφεσις τῆς ἐναγομένης Α.Τ.Ε. καὶ ἡ ἀπὸ 4.8.1966 ἔφεσις τοῦ ἐνάγοντος κατὰ τῆς ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδίκου, νομοτύπως καὶ ἐμπροθέσμως ἀσκηθεῖσαι καὶ κατατεθέντος τοῦ νομίμου προστίμου.

Ἐκ τῶν προσαγομένων καὶ ἐπικαλουμένων ἀποδεικτικῶν μέσων καὶ τῶν ὑπὸ τῶν διαδίκων ἐκτιθεμένων ἀποδεικνύεται, ὅτι ὁ ἐνάγων προήχθη εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ ἀρχιλογιστοῦ τὴν 5.3.1948, λογισθείσης τριετοῦς τῆς ἀρχαιότητος αὐτοῦ ἀπὸ 1.5.1945, ὅτι τὴν 1.5.1948 καὶ κατὰ τὰς μεταγενεστέρας προαγωγικὰς περιόδους τῶν ἐτῶν 1949, 1950, 1951 καὶ 1952 δὲν ἐγένετο κρίσις πρὸς προαγωγὴν εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ τμηματάρχου Γ' ἐλλείψει κενῶν πρὸς πλήρωσιν ὀργανικῶν θέσεων, δὲν ἀναιρεῖται δὲ αὐτὸ ἐκ τοῦ ἐπικαλουμένου ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος γεγονότος προαγωγῶν δύο ἀρχιλογιστῶν τῆς Διευθύνσεως Δικαστικοῦ κατὰ τὰ ἔτη 1949 καὶ 1950, ἀφοῦ, ὡς οὗτοι ἐκτίθησιν, αἱ προαγωγαὶ αὗται ἐγένοντο παρὰ τὸν νόμιον κατ' ἀρχαιότητα καὶ οὐχὶ κατ' ἀπόλυτον ἐκλογήν, ὡς ὁρίζει ὁ ὡς ἄνω ὀργανισμός, μὴ γενομένης τῆς κατὰ τὰς διατάξεις αὐτοῦ διαδικασίας κρίσεως πρὸς πλήρωσιν θέσεων τμηματάρχου Γ', ὥστε νὰ ἔλαβε χώραν παράλειψις κρίσεως τοῦ ἐνάγοντος, καίτοι συντρεχουσῶν ἐν τῷ προσώπῳ αὐτοῦ τῶν ἐν ἰσχυούσῃ σκέψει νομίμων προϋποθέσεων, ἀνεξαρτήτως τοῦ ὅτι δὲν καθορίζει ὁ ἐνάγων, οὔτε προκύπτει κατὰ ποῖον χρόνον ἀκριβῶς καθορισθῇ ἡ ἀρχαιότης αὐτοῦ ἐν τῷ βαθμῷ τοῦ ἀρχιλογιστοῦ ἀπὸ τοῦ 1947 καὶ εἶτα ἀπὸ τοῦ 1945, ἐξ οὗ ἀλυσιτελὴς ὁ ἐπαγόμενος ὅρκος. Ὁ ἐνάγων, κριθείς, μετὰ ταῦτα στάσιμος, κατὰ τὰ ἔτη 1954 καὶ 1958, προήχθη μεταγενεστέρως καὶ δὴ κατὰ τὰ ἔτη 1965 καὶ 1966, πρῶτον μὲν εἰς τμηματάρχην Γ', λαβὼν ἀρχαιότητα ἐν τῷ βαθμῷ τούτῳ ἀπὸ 1.5.1953, εἶτα δὲ εἰς τμηματάρχην Β', λαβὼν ἀρχαιότητα ἀπὸ 1.5.1955 καὶ εἰς τμηματάρχην Α', λαβὼν ἀρχαιότητα ἀπὸ 1.5.1958. Ἡ κρίσις ὅμως περὶ στασιμότητος ἀφορᾷ τὸ ἔτος, διὰ τὸ ὁποῖον ἐγένετο, ἀφοῦ κατὰ τὴν παράγραφον 2 τοῦ ἄρθρου 60 τοῦ Ὀργανισμοῦ οἱ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου τούτου κριθέντες στάσιμοι ὑπόκεινται εἰς νέαν κρίσιν μετὰ παρέλευσιν ἔτους, ἐξ οὗ ἔπεται, ὅτι δὲν εἶναι ἐπιτρεπτὸν καὶ συνεπῶς δὲν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν κρίσις στασιμότητος συλληφθεῖσα γενομένη διὰ πλείονα ἔτη. Ἕνεκα τοῦ λόγου τούτου οὐχὶ νομίμως ἐκρίθη συλληφθεῖσα στασιμος ὁ ἐνάγων διὰ μίαν διετίαν, ἤτοι ἀπὸ 1.5.1955 μέχρι 1.5.1957. Ἀφ' ἑτέρου καὶ ἐν περιπτώσει ἐπανειλημμένων προαγωγῶν θεωρεῖται πληρουμένη ἡ προϋπόθεσις τῆς ἀπαιτουμένης ὑπηρεσίας ἐν ἑκάστῳ βαθμῷ διὰ τοῦ ὁρισμοῦ τῆς ἀρχαιότητος ἀφ' ὡρισμένης χρονολογίας, ἀφ' ἧς θεωρεῖται διανυθεὶς ὁ χρόνος ὑπηρεσίας, ἀφ' οὗ οὕτω ἀποκαθίσταται ἡ ὑπηρεσιακὴ θέσις τοῦ ὑπαλλήλου. Κατὰ ταῦτα καὶ τοὺς λοιποὺς λόγους τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως, εἰς οὓς ἀναφέρεται τὸ δικαστήριον, κατ' ὀρθὴν ἑρμηνείαν καὶ ἐφαρμογὴν τῶν ὡς ἄνω διατάξεων, ὑπὸ τὴν ἐκτεθεῖσαν ἔννοιαν αὐτῶν, κατ' ὀρθὴν ἐκτίμησιν τῶν πραγμάτων, ὁ Πρωτοδίκης ἀπεφήνατο τὸ μὲν ὅτι νομίμως καθορίσθη ἡ ἀρχαιότης τοῦ ἐνάγοντος ἐν τῷ βαθμῷ τοῦ τμηματάρχου Γ' ἀπὸ 1.5.1953, τὸ δὲ ὅτι ἡ ἀρχαιότης αὐτοῦ εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ τμηματάρχου Α' ἔδει νὰ καθορισθῇ ἀπὸ 1.5.1957, ὅτε ἔδει νὰ προαχθῇ εἰς τὸν βαθμὸν τοῦτον. Κατὰ συνέπειαν οἱ σχετικοὶ περὶ τοῦ ἐναντίου λόγοι τῶν ἀντιθέτων ἐφέσεων εἶναι ἀπορριπτέοι, παρελκούσης τῆς ἐρεύνης τῶν περὶ καταχρήσεως δικαιώματος κλπ. ἐν τῇ περὶ στασιμότητος κρίσει ἰσχυρισμῶν, ὡς μὴ ἀσκούντων ἐπιρροὴν ἐπὶ τοῦ προκειμένου, κατὰ τὰ ἀνωτέρω κριθέντα, εἰδικώτερον δὲ ὁ πρῶτος λόγος τῆς ἐφέσεως τῆς ἐναγομένης ὅτι ὁ Πρωτοδίκης ἐσφαλμένως ἔκρινεν, ὅτι ἡ δοθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου ὀργάνου αὐτῆς ἀρχαιότης τοῦ ἐνάγοντος ἐν τῷ βαθμῷ τοῦ τμηματάρχου Γ' ἀπὸ 1.5.1953 ἦτο σύννομος, εἶναι ἀπορριπτέος, ὡς ἄλλων κατὰ ἰδίας αὐτῆς πράξεως, ἥτις καὶ δὲν εἶναι ἀντικείμενον τῆς δίκης ἅτε διὰ τῆς ἀγωγῆς τοῦ ἐνάγοντος διακομισθείσης τῆς ἀναγνωρίσεως, ὅτι ἔδει ἡ ἀρχαιότης αὐτοῦ ἐν τῷ βαθμῷ τοῦ τμηματάρχου Γ' νὰ λογισθῇ ἀπὸ 1.5.1948 καὶ οὐχὶ ἀπὸ 1.5.1953 ὡς καθορισθῇ ὑπὸ τῆς ἐναγομένης.

Ὡς ἐξετέθη, κατὰ τὸ ἄρθρον 53 τοῦ ὀργανισμοῦ, ἀπαιτεῖται τριετία διὰ τὴν προαύξησιν τοῦ μισθοῦ, τῆς συντμήσεως τοῦ χρόνου τούτου εἰς διετίαν γινομένης συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 70 § 4 ἐδ. 2 τοῦ ὀργανισμοῦ ἤτοι δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ἐγκρινομένης ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως καὶ δημοσιευομένης εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως. Ὅθεν, ἀντιθ

τως ἀποφανθείς ὁ Πρωτοδίκης ἔσφαλεν, ἐφ' ᾧ καὶ δέον κατὰ τοῦτο νὰ μεταρρυθμισθῇ ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις κατὰ τὸν σχετικὸν τρίτον λόγον ἐφέσεως τῆς ἐναγομένης καὶ γένηται δεκτὴ ἡ ἀγωγὴ ὡς πρὸς τὸ κεφάλαιον τοῦτο κατὰ τὰ ἐν τῷ διατακτικῷ.

V. ΜΕΤΟΧΙΚΟΝ ΤΑΜΕΙΟΝ ΒΑΣΙΛΙΚΗΣ ΑΕΡΟΠΟΡΙΑΣ

Πρόσληψις ἰδιωτικοῦ προσωπικοῦ

Ἐπιτρεπτὴ ὑπὸ τοῦ Μετοχικοῦ Ταμείου Βασιλικῆς Ἀεροπορίας ἡ πρόσληψις ἐκτάκτου ἰδιωτικοῦ προσωπικοῦ ἐπὶ συμβάσει ὡρισμένης διαρκείας καὶ ἐπὶ ἡμερησίᾳ ἢ μηνιαίᾳ ἀντιμισθίᾳ κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἀεροπορίας, τῇ προτάσει τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου προσλαμβανομένου καὶ ἀποζημιουμένου ὑπὸ τοῦ Ταμείου.—Ἔννοια σχετικῶν διατάξεων.

Ἀρείου Πάγου 381/1968, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ἀθ. Γεωργίου**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Λ. Κανελλάκος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ἀπ. Νικολόπουλος, Ἀρ. Τσάτσος

Κατὰ τὸ ἄρθρον 6 § 3 τοῦ δ.δ. τῆς 10.7.1940, ἐκδοθέντος κατ' ἐξουσιοδότησιν τοῦ ἄρθρου 21 τοῦ ἀ.ν. 1988/1939 «περὶ Μετοχικοῦ Ταμείου Βασιλικῆς Ἀεροπορίας», μὴ ὑπάρχοντος διαθεσίμου στρατιωτικοῦ προσωπικοῦ πρὸς πλήρωσιν τῶν διὰ τῶν ἄνω θέσεων δι' ἀποσπάσεως, ὡς καὶ ἐν περιπτώσει ἀναγκῶν τοῦ Ταμείου λόγῳ ἐπεκτάσεως τῶν ἐργασιῶν του καὶ ἀδυναμίας διαθέσεως στρατιωτικῶν ἐξ ἀποσπάσεως, ἐπιτρέπεται ἡ πρόσληψις ὑπὸ τοῦ Ταμείου ἐκτάκτου ἰδιωτικοῦ προσωπικοῦ ἐπὶ συμβάσει ὡρισμένης διαρκείας καὶ ἐπὶ ἡμερησίᾳ ἢ μηνιαίᾳ ἀντιμισθίᾳ κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἀεροπορίας, τῇ προτάσει τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου, προσλαμβανομένου καὶ ἀποζημιουμένου ὑπὸ τοῦ Ταμείου.

Κατὰ τὴν ἔννοιαν τῆς διατάξεως ταύτης ἐπιτρέπεται ἡ ὑπὸ τοῦ Μ.Τ.Β.Α. πρόσληψις ἰδιωτικοῦ προσωπικοῦ οὐ μόνον ἐπὶ ἡμερομισθίῳ, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ μηνιαίᾳ ἀντιμισθίᾳ, καθοριζομένῃ δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἀεροπορίας, τῇ προτάσει τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου, δι' ὑπαλλήλους δὲ τῆς δευτέρας ταύτης κατηγορίας δὲν ἰσχύει ὁ διὰ τοὺς ἐπὶ ἡμερομισθίῳ προσλαμβανομένους περιορισμός, ὁ προβλεπόμενος ὑπὸ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 12 § 3 ἐδ. δ' τοῦ νόμου 343/1943 «περὶ συμπληρώσεως τῆς περὶ Μ.Τ.Β.Α. νομοθεσίας», καθ' ἣν τὸ ἡμερομίσθιον, τὸ χορηγούμενον εἰς τὸ ἔκτακτον ἰδιωτικὸν προσωπικὸν τοῦ Μ.Τ.Β.Α., τὸ προσλαμβανόμενον κατὰ τὴν ἀναφερθεῖσαν ἀνωτέρω διάταξιν τοῦ Ὀργανισμοῦ, δὲν δύναται νὰ εἶναι ἀνώτερον τῶν κεκανονισμένων διὰ τὸ ἰδιωτικὸν προσωπικὸν τῆς αὐτῆς εἰδικότητος, τὸ ὑπηρετοῦν εἰς τὴν Κεντρικὴν Ἀεροπορικὴν Ὑπηρεσίαν. Ἐξ ἄλλου, περιορισμὸς τοῦ ὕψους τῆς μηνιαίας ἀντιμισθίας τῶν ὡς εἴρηται ὑπαλλήλων δὲν ὑφίσταται διὰ τὸν ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ ἀ.ν. 1538/1950 «περὶ ρυθμίσεως τῶν ἀποδοχῶν τῶν ὑπαλλήλων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου» καὶ ἐντεῦθεν χρόνον, ὡς ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 15 § 4 τοῦ νόμου τούτου, καθ' ἣν τὸ δι' αὐτοῦ ὁριζόμενον μισθολόγιον ἀποτελεῖ τὸ ἀνώτατον ὅριον, μέχρι τοῦ ὁποίου δύνανται νὰ ὁρισθῶσιν ὑπὸ τῆς διοικήσεως τῶν καθ' ἕκαστα Ν.Π.Δ.Δ. αἱ ἀποδοχαὶ τοῦ προσωπικοῦ αὐτῶν, τῆς διοικήσεως δυναμένης νὰ ὁρίζῃ ταύτας καὶ εἰς κατώτερα ἐπίπεδα ἀναλόγως πρὸς τὴν οἰκονομικὴν δυνατότητα τοῦ Ὀργανισμοῦ καὶ τὰς τοπικὰς διοτικὰς συνθήκας, καθ' ὅσον, ὡς σαφῶς συνάγεται ἐκ τοῦ συνόλου τῶν διατάξεων τοῦ ὡς ἄνω νόμου, αὗται, ἐπομένως δὲ καὶ ἡ ὡς ἄνω παρατεθεῖσα, ρυθμίζουσι τὰς ἀποδοχὰς τῶν διὰ σχέσεως δημοσίου δικαίου πρὸς τὰ Ν.Π.Δ.Δ. συνδεομένων ὑπαλλήλων, οὐχὶ δὲ καὶ τὰς τῶν συνδεομένων διὰ συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου. Δεχθεῖσα, σθεν, ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, κατ' ἀνέλεγκτον περὶ πραγμάτων κρίσιν, ὅτι τόσον διὰ τῶν ἀπὸ 30.6.1956 ἀνανεωτικῶν συμβάσεων μεταξὺ τῶν διαδίκων, δι' ὧν ὡς μηνιαῖος μισθὸς τοῦ ἀναιρεσιβλήτου καθωρίσθησαν αἱ ἀποδοχαὶ τοῦ τιμηματάρχου Β' τάξεως τῆς δημοσιοϋπαλληλικῆς ἱεραρχίας, ὅσον καὶ διὰ τῆς ἀπὸ 1.2.1960, δι' ἧς ὡς μηνιαῖος μισθὸς τούτου ὡρίσθησαν αἱ ἀποδοχαὶ τοῦ τιμηματάρχου Α' τάξεως τῆς δημοσιοϋπαλληλικῆς ἱεραρχίας, ὁ μισθὸς τοῦ ἀναιρεσιβλήτου περιελάμβανε τὰς ἐν γένει ἀποδοχὰς τοῦ τιμηματάρχου Β' καὶ μετέπειτα Α' τάξεως, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν πάσης φύσεως ἐπιδομάτων, ἐν οἷς καὶ τὸ τῆς εὐδοκίμου παραμονῆς ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ (ἤδη τριετιῶν), τῆς πολυετίας κλπ., ὅτι δὲ ὁ τοιοῦτος καθορισμὸς τοῦ ὕψους τῶν ἀποδοχῶν δὲν ἀντέκειτο εἰς τὰς ἀνωτέρω παρατεθεί-

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ

Ι. ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΑΙ ΕΣΦΟΡΑΙ

Αἴτησις ἀκυρώσεως ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας

Ἀπαράδεκτος αἴτησις ἀκυρώσεως ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας κατὰ πράξεως ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν, δυναμένης νὰ ἀσκηθῇ ἀνακοπῇ ἐνώπιον τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων, κατ' ἄρθρον 235 Πολιτικῆς Δικονομίας, ἐχόντων τῶν δικαστηρίων τὴν ἐξουσίαν ὅπως ἐξετάσουν ὑπὸ πᾶσαν ἔποψιν τὴν νομιμότητα τῶν πράξεων καὶ ἐξαφανίσουν ἢ μεταρρυθμίσουν ταύτας.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 1487/1968, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Γ. Χαρμπούρης**
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. **Β. Ρώτης**

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 437 τῆς 3.8.1967 ἀποφάσεως τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 7 § 2 ἐδάφ. ζ' τοῦ ν.δ. 3710/1957 (100) Δευτεροβαθμίου παρὰ τῇ Διοικήσει τοῦ Ι.Κ.Α. Ἐπιτροπῆς, διὰ τῆς ὁποίας, ἀπορριφθείσης ἐφέσεως τοῦ δικαιοπαρόχου τοῦ ἤδη αἰτοῦντος κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 146 τοῦ 1960 ἀποφάσεως τῆς Τοπικῆς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ἐν Πάτραις Ὑποκαταστήματος τοῦ Ι.Κ.Α., ἐπεκυρώθησαν αἱ ὑπ' ἀριθ. 4041 καὶ 4042 τοῦ 1959 ἀποφάσεις τοῦ Διευθυντοῦ Ὑποκαταστήματος Πατρῶν, βεβαιούσαι τὰς ὑπὸ τοῦ δικαιοπαρόχου τοῦ αἰτοῦντος ὀφειλομένας εἰς τὸ Ι.Κ.Α. ἐργοδοτικὰς εἰσφορὰς διὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 1.1.1949 μέχρι 10.2.1958, καὶ διετάχθη ἡ καταβολὴ αὐτῶν.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 27 §§ 3 καὶ 4 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων» αἱ ἐκ καθυστερουμένων εἰσφορῶν, προσθέτων τελῶν κλπ. ἀπαιτήσεις τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων εἰσπράττονται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου περὶ εἰσπράξεως δημοσίων ἐσόδων, κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 68 τοῦ ν. 4845/1950 «περὶ εἰσπράξεως δημοσίων ἐσόδων», ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 16 τοῦ νόμου 5230/1931, «ἡ ἐκ τοῦ ἄρθρου 235 τῆς Πολ. Δικονομίας καὶ κατὰ τοὺς ὁρισμοὺς αὐτῆς ἀνακοπὴ περὶ ὑπάρξεως ὀφειλῆς πρὸς τὸ Δημόσιον ἐπιτρέπεται ἐνώπιον τῶν καθ' ὅλην ἁρμοδίων δικαστηρίων, πλὴν τῶν περιπτώσεων, καθ' ἃς ὁ προσδιορισμὸς τῆς πρὸς τὸ Δημόσιον ὀφειλῆς ἔχει ἀνατεθῇ διὰ νόμου εἰς διοικητικὰ δικαστήρια ἢ διοικητικὰς ἐπιτροπάς».

Ἡ προσβαλλομένη πρᾶξις καὶ αἱ δι' αὐτῆς ἐπικυρωθεῖσαι ἀποφάσεις τῆς Τοπικῆς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ἐν Πάτραις Ὑποκαταστήματος τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Ὑποκαταστήματος τούτου ἀποτελοῦν μέρος τῆς διαδικασίας προσδιορισμοῦ τῶν ὑπὸ τοῦ αἰτοῦντος ὀφειλομένων εἰσφορῶν, κατ' ἀκολουθίαν δὲ τούτου, συμφώνως πρὸς τὰς ἐν τῇ ἠ-

σας διατάξεις, ὀρθῶς ταύτας ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε καὶ οὐδεμίαν ἑτέραν διάταξιν νόμου παρεβίασεν, οἱ δὲ πρῶτος καὶ δεύτερος λόγοι ἀναιρέσεως, καθ' ὅσον ὑποστηρίζουσι τὰ ἐναντία, εἶναι ἀπορριπτέοι ὡς ἀβάσιμοι. Οἱ αὐτοὶ λόγοι ἀναιρέσεως, καθ' ὅσον δι' αὐτῶν ὑποστηρίζεται, ὅτι αἱ μεταξὺ τῶν διαδίκων συμβάσεις εἶχον περιεχόμενον διάφορον τοῦ παρὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ἀποδοθέντος ταύταις, εἶναι ἀπορριπτέοι ὡς ἀπαράδεκτοι, καθ' ὃ πλήττοντες κρίσιν περὶ πραγμάτων.

Ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις συνυπελόγισεν εἰς τὰς ἀποδοχὰς τοῦ ἀναιρεσιβλήτου τὸ κατ' ἄρθρον 74 § 2 τοῦ Ὑπαλληλικοῦ Κώδικος (νόμου 1811/1951) ἐπίδομα ἑνὸς 15θημέρου, προσηυξημένον κατὰ τὸ ἐπίδομα εὐδοκίμου παραμονῆς, βάσει τῆς συμβάσεως, ὡς περιλαμβανομένης καὶ τῆς προσαυξήσεως ταύτης εἰς τὰς ἐν γένει ἀποδοχὰς τοῦ τριηλιτάρχου Α' τάξεως, ὧν συμβατικῶς ἐδικαιοῦτο ἐκεῖνος, οὐχὶ δὲ βάσει τοῦ ὁ.δ. 551/1963, ἐκδοθέντος κατὰ νομοθετικὴν ἐξουσιοδότησιν καὶ διὰ τοῦ ὁποίου δὲν προβλέπεται ἡ χορήγησις τοῦ ἐν λόγῳ ἐπιδόματος εἰς τοὺς διὰ σχέσεως ἰδιωτικοῦ δικαίου μετὰ τοῦ Δημοσίου καὶ τῶν Ν.Π.Δ.Δ. συνδεομένους μισθωτούς. Ἑπομένως οὐδόλως παρεβιάσθησαν αἱ διατάξεις τοῦ ρηθέντος ὁ.δ. καὶ ὁ τὰ ἐναντία ὑποστηρίζων τρίτος καὶ τελευταῖος λόγος ἀναιρέσεως εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος (*).

(*) Ἐπεκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 2372/1968 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ὡς ἐφετείου.

γουμένη σκέψει διαταξεις, κατά των ρηθεισών αποφάσεων δύναται, ως και κατά της τελικώς προσδιορισάσης την εκ της ανωτέρω αιτίας οφειλήν του αιτούντος προς το Ι.Κ.Α. πράξεως του προς τούτο αρμοδίου οργάνου αυτού, να ασκηθή το ένδικον μέσον της ανακοπής ενώπιον των πολιτικών δικαστηρίων, έχόντων την εξουσίαν όπως εξετάσουν υπό πάσαν έποψιν την νομιμότητα των προσβαλλομένων πράξεων και εξαφανίσουν ή μεταρρυθμίσουν ταύτας. Συντρεχούσης, όθεν, παραλλήλου προσφυγής ή υπό κρίσιν αίτησις είναι, συμφώνως τω άρθρω 46 § 1 του ν. 3713/1928, ως ετροποποιήθη διά του άρθρου 15 § 1 του ν.δ. 3830/1958, απορριπτέα ως απαράδεκτος (*).

II. ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΑΙ ΠΑΡΟΧΑΙ

Αναζήτησις άχρεωστήτως καταβληθέντων

Αντίθεσις προς τας αρχάς της χρηστής και εύρύθμου διοικήσεως λόγω των απροβλέπτων δυσμενών οικονομικών συνεπειών, τας οποίας θα συνεπήγετο το μέτρον τούτο εις βάρος του λαβόντος τας παροχάς, ή μετά πάροδον ικανού χρόνου, επί περιοδικών ασφαλιστικών παροχών, αναζήτησις των άχρεωστήτως καταβληθέντων, εφ' όσον ή τοιαύτη καταβολή δεν οφείλεται εις δολίαν ενέργειαν του ενδιαφερομένου.

Συμβουλίου της Επικρατείας 1901/1968, Τμ. Α'

Πρόεδρος ο Αντιπρόεδρος κ. **Γ. Χαρμπούρης**
Εισηγητής ο Σύμβουλος κ. **Π. Δεδόπουλος**
Δικηγόρος ο κ. Ι. Ρεμούνδος

Δια της υπό κρίσιν αιτήσεως διώκεται η ακύρωσις της υπ' αριθ. 3069 της 20 Φεβρουαρίου 1967 αποφάσεως του Διευθυντού του Υποκαταστήματος Συντάξεων Ι.Κ.Α. Αθηνών, καθ' ο μέρος δι' αυτής κατελογίσθησαν εις βάρος του αιτούντος τα παρ' αυτού εισπραχθέντα ποσά συντάξεως επί πλέον εκείνων, των οποίων πράγματι εδικαιούτο.

Καθ' ά παγίως εγένετο δεκτόν υπό του Δικαστηρίου τούτου, επί περιοδικών ασφαλιστικών παροχών ή μετά πάροδον ικανού χρόνου αναζητήσεως των αχρεωστήτως καταβληθέντων, εφ' όσον ή τοιαύτη καταβολή δεν οφείλεται εις δολίαν ενέργειαν του ενδιαφερομένου, αντίκειται εις τας αρχάς της χρηστής και εύρύθμου διοικήσεως, λόγω των απροβλέπτων δυσμενών οικονομικών συνεπειών, άς θα συνεπήγετο το μέτρον τούτο εις βάρος του λαβόντος τας παροχάς. Ούτω ή απρόβλεπτος οικονομική επιβάρυνσις του καλοπίστως λαβόντος την ασφαλιστικήν παροχήν απετέλεσε προδήλως τον προέχοντα δικαιολογητικόν λόγον της καθιερώσεως της ως άνω γενικής αρχής του ασφαλιστικού δικαίου. Διότι πράγματι ή αναζήτησις αναδρομικώς των έστω και παρανόμως, πλην καλοπίστως ληφθέντων ποσών συντάξεως εκ μέρους οικονομικώς ασθενών προσώπων, εχόντων ως επί το πλείστον κυρίαν, αν μη μοναδικήν, πηγήν διορισμού την χορηγουμένην σύνταξιν, δεν δύναται να θεωρηθή, ότι αποτελεί ενέργειαν, συναμένην να συμβιβασθή προς τας στοιχειώδεις αρχάς της χρηστής και εύρύθμου διοικήσεως. Υπό την έννοιαν ταύτην, προκειμένου να προβή ή διοίκησις εις την λήψιν του οικονομικώς δυσμενούς μέτρου της αναδρομικής αναζητήσεως των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών συντάξεως, οφείλει προεχόντως να έρευνά ειδικώς εν εκάστη συγκεκριμένη περιπτώσει ού μόνον την ύπαρξιν καλής πίστεως, αλλά και τας οικονομικάς συνθήκας διαβιώσεως και διορισμού, υφ' άς τελεί ο λαβών τας παροχάς, ώστε να δύναται να κριθή, εάν δύναται, άνευ υπερμέτρου οικονομικής επιβαρύνσεως, να ανταποκριθή εις την επιβαλλομένην υποχρέωσιν επιστροφής των αχρεωστήτως ληφθέντων ποσών.

Εν προκειμένω ή προσβαλλομένη απόφασις κατελόγισεν εις βάρος του αιτούντος συνταξιούχου ποσόν δραχμών 7.176, αντιπροσωπεύον παρανόμως εισπραχθέντα ποσά συντάξεως συνεπεία αναθεωρηθείσης αποφάσεως του Διευθυντού Υποκαταστήματος του Ι.Κ.Α. Αθηνών, πλην, καίτοι δέχεται, ότι ο αιτών έτέλει εν καλή πίστει, δεν ηρεύνησε περαιτέρω, ως έδει, κατά τα εν τη ηγουμένη σκέψει εκτεθέντα, εάν ούτος είχε την δυνατότητα, ως εκ των συνθηκών διαβιώσεώς του, να ανταποκριθή εις την απρόβλεπτον ταύτην οικονομικήν επιβάρυνσιν. Κατ' ακολουθίαν, εν τω σημείω τούτω ή προσβαλλομένη απόφασις

(*) Ίδετε και Σ.Ε. 2459/1966, ΕΕΔ 26, 47, με τας σημειώσεις και λοιπαί παραπομπαί.

Ως προς την εκ του άρθρου 235 Πολ. Δικονομίας ανακοπήν ίδετε Α.Π. 84/1958, ΕΕΔ 17, 252, Α.Π. 599/1965, ΕΕΔ 26, 690, Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης 2943/1967, ΕΕΔ 26, 1189.

τυγχάνει ἀκυρωτέα ὡς ἀναιτιολόγητος (*).

III. ΣΥΛΛΟΓΙΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Παράστασις ἐνώπιον τῶν Διοικητικῶν Διαιτητικῶν Δικαστηρίων

Δυνατή, κατ' ἄρθρον 1 τοῦ ἀπὸ 17/24 Αὐγούστου 1955 β.δ., ἡ κατὰ τὴν συζήτησιν ἑκάστης συλλογικῆς διαφορᾶς ἐνώπιον τῶν Δευτεροβαθμίων Διοικητικῶν Δικαστηρίων παράστασις καὶ ὑποστήριξις τῶν ἀπόψεων τῶν ἐκπροσώπων τῶν ἐνδιαφερομένων ἐργοδοτῶν καὶ μισθωτῶν, προσκολουμένων ἐγγράφως ὑπὸ τοῦ Προέδρου τοῦ Δικαστηρίου.—Ἀκυρότης ἄλλως ἀποφάσεως τούτων λόγῳ μὴ τηρήσεως οὐσιώδους τύπου τῆς διαδικασίας.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 1409/1968, Ὁλομελείας

Πρόεδρος ὁ κ. **Μιχ. Στασινόπουλος**
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. **Π. Μακρόπουλος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Β. Βασιλείου, Χ. Μυριάνθης

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται νομιμοτύπως καὶ ἐμπροθέσμως ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 43836/4306/7.5.1966 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. τεῦχος Β' 288/10.5.1966), δι' ἧς ἐκηρύχθη ἐκτελεστὴ ἡ ὑπ' ἀριθ. 1/1966 ἀπόφασις τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Πατρῶν περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν μηχανοξυλουργῶν Πατρῶν.

Παραδεκτῶς παρεμβαίνει εἰς τὴν παροῦσαν δίκην, πρὸς ὑποστήριξιν τοῦ κύρους τῆς προσβαλλομένης πράξεως, τὸ μετασχὸν τῆς ἐπιλυθείσης διὰ ταύτης συλλογικῆς διενέξεως ἐν Πάτραις ἕδρεῦον Σωματεῖον Τεχνιτῶν Οἰκοδομικῆς Ξυλουργικῆς Κατεργασίας Ἐργοστασίων (Μηχανοξυλουργῶν) «Ἡ Ἀλληλεγγύη».

Ὡς ῥητῶς προβλέπεται ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ κατ' ἐξουσιοδότησιν τοῦ ἄρθρου 16 τοῦ νόμου 3239/1955 ἐκδοθέντος ἀπὸ 17/24 Αὐγούστου 1955 β.δ. «περὶ τοῦ τρόπου παραστάσεως τῶν ἐργοδοτῶν καὶ μισθωτῶν ἐνώπιον τῶν κατὰ τὸν νόμον 3239/1955 Διοικητικῶν Διαιτητικῶν Δικαστηρίων Συλλογικῶν Διαφορῶν Ἐργασίας, λειτουργίας, διεξαγωγῆς τῶν συνεδριάσεων τούτων κλπ.», κατὰ τὴν ἐνώπιον τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου 3239/1955 προβλεπομένων Δευτεροβαθμίων Διοικητικῶν Διαιτητικῶν Δικαστηρίων συζήτησιν ἑκάστης συλλογικῆς διαφορᾶς ἐργασίας δύνανται νὰ παρίστανται καὶ νὰ ὑποστηρίζουν τὰς ἀπόψεις των οἱ ἐκπρόσωποι τῶν ἐνδιαφερομένων ἐργοδοτῶν καὶ μισθωτῶν, προσκαλούμενοι ἐγγράφως ὑπὸ τοῦ προέδρου τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ.

Ἐν προκειμένῳ, ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ φακέλου, ἡ ἐκ τῶν αἰτούντων ἐργοδοτικὴ ἐργάνωσις «Ὁμοσπονδία Ἐπαγγελματιῶν καὶ Βιοτεχνῶν Πατρῶν», καίτοι μετασχοῦσα τῆς εἰς ἣν ἀφορᾷ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις συλλογικῆς διενέξεως κατὰ τὸ ἀρχικὸν στάδιον ταύτης, ἀκολούθως δὲ καὶ τῆς διαδικασίας ἐνώπιον τοῦ Πρωτοβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Πατρῶν, κατὰ τῆς ἀποφάσεως τοῦ ὁποίου ἤσκησεν ἔφεσιν, τούτοις οὐδὲ ἐκλήθη, ὡς ἔδει, κατὰ τὰς μνισθείσας διατάξεις τοῦ ἀπὸ 17/24 Αὐγούστου 1955 β.δ., ὅπως παραστῇ καὶ ὑποστηρίξῃ τὰς ἀπόψεις της κατὰ τὴν ἐνώπιον τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Πατρῶν συζήτησιν τῆς ὑποθέσεως, ὡς φέρεται ὡς παρασταθεῖσα κατ' αὐτήν. Οὕτω ἐκδοθεῖσα σχετικῶς ὑπ' ἀριθ. 1/1966 ἀπόφασις τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πατρῶν ἔτυγχανε μὴ νομίμου, λόγῳ μὴ τηρήσεως τοῦ ὡς ἄνω οὐσιώδους τύπου τῆς διαδικασίας, καὶ συνεπῶς κηρύξασα ταύτην ἐκτελεστὴν καὶ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἀκυρωτέα ἀποβαίνει, κατὰ τὸν ὅσον σχετικὸν λόγον τοῦ προσθέτου δικογράφου

(*) Ἴδετε διὰ τὸ θέμα καὶ ΕΕΔ 24, 193, ἔνθα καὶ λοιπὴ νομολογία τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, Γνωμ. Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους, ΕΕΔ 21, 960

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ

ΑΣΦΑΛΙΣΙΣ ΕΙΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ

Γενικαί άρχαί άσφαλίσεως

Ὑποχρεωτικότης ἀσφαλίσεως — "Ιδρυσις τῆς ἀσφαλίσεως ἄνευ ἄλλου τινὸς ἀφ' ἧς συνετρέξαν αἱ πρὸς τοῦτο νόμιμοι προϋποθέσεις.—Ἀναδρομικὴ ἐγγραφὴ εἰς τὰ μητρῶα τῶν ἠσφαλισμένων, παρεπομένης περαιτέρω ὑποχρεώσεως πρὸς ἀναδρομικὴν ἐπίσης τακτοποίησιν τῶν ἐκ τῆς ἀσφαλίσεως ὀφειλῶν του.—Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Συντάξεων Μηχανικῶν καὶ Ἐργοληπτῶν Δημοσίων Ἔργων.

Διὰ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως λύεται ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας διὰ πρώτην φορὰν ἐθίμως τὸ θέμα τῆς ὑποχρεωτικότητος τῆς ἀσφαλιστικῆς σχέσεως μεταξὺ τοῦ ἠσφαλισμένου καὶ τοῦ ἀσφαλιστικοῦ φορέως καὶ εἰς ἣν ἐτί περίπτωσιν, ἐπὶ λίαν μακρῶν χρονικῶν διαστημάτων (23ετία ἐν προκειμένῳ), ἀφ' ἧς συνέτρεξαν αἱ προϋποθέσεις ὑπαγωγῆς εἰς τὴν ἀσφάλισιν (ἀλλὰ πάντως πρὸ τῆς ἐπαληθεύσεως τοῦ ἀσφαλιστικοῦ κινδύνου), δὲν ἐπεβεβαιώθη ὁ ἀσφαλιστικὸς δεσμὸς δι' ἐγγραφῆς εἰς τὰ μητρῶα τῶν ἠσφαλισμένων ἢ καταβολῆς εἰσφορῶν. Ἤδη, διὰ τῆς διδομένης λύσεως, γίνεται σαφὴς διαστολὴ μεταξὺ τῆς ἀνωτέρω περιπτώσεως, καθ' ἣν ἡ ἀμφισβήτησις γεννᾶται πρὸ τῆς πραγματοποιήσεως τοῦ ἀσφαλιστικοῦ κινδύνου καὶ τῆς ἑτέρας περιπτώσεως, καθ' ἣν ἡ ἀνυπαρξία ἐπιβεβαιώσεως τοῦ ἀσφαλιστικοῦ δεσμοῦ ὑπερβαίνει χρονικῶς τὴν χρονολογίαν πραγματοποιήσεως τοῦ ἀσφαλιστικοῦ κινδύνου, ὁπότε, δυνάμει τῆς ἀρχῆς τῆς «τυπικῆς ἀσφαλίσεως», ἥτις ἔχει καθιερωθῆ διὰ παλαιοτέρων ἀποφάσεων τοῦ Σ.τ.Ε., ἀποκλείεται ἡ ἐπιβίωσις ἀσφαλιστικῶν παροχῶν.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 845/1968, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Γ. Χαρμπούρης**
Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. **Δ. Καλοδούκας**
Πάρεδροι οἱ κ.κ. Β. Σημανόπουλος, Μαρ. Μπαμπάκος

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται, τύπος παραδεκτῶς, ἡ ἀκύρωσις τῆς ἐπ' ἀριθ. 68/16.1.1967 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῶν Ταμείων Συντάξεων Μηχανικῶν Ἐργοληπτῶν Δημοσίων Ἔργων (κοινοποιηθείσης διὰ τῆς ἐπ' ἀριθ. 28353/66/2.2.1967 πράξεως τοῦ προέδρου τοῦ εἰρημένου Ταμείου), καθ' ὃ μέρος δι' αὐτῆς ἐνεκρίθη μὲν ἡ ἐγγραφὴ τῆς αἰτούσης ὡς μετόχου τοῦ ἐν λόγῳ Ταμείου, ἀλλ' ἐλαχίσθη ὡς ἀρχομένη αὕτη ἀπὸ τῆς 9ης Νοεμβρίου 1966, ὅτε ὑπέβαλε τὴν περὶ ταύτης αἴτησίν της, οὐχὶ δὲ ὡς ἔδει αὕτη ἀναδρομικῶς ἀπὸ τῆς 10ης Νοεμβρίου 1941, ἀφ' ἧς ἤρξατο ἀποφοιτήσασα τῆς Δημοσίας Σχολῆς Τοπομηχανικῶν Ἀθηνῶν.

Ἡ ἀπόρριψις τοῦ ὡς ἄνω περὶ ἀναδρομικῆς ἐγγραφῆς αἰτήματος τῆς προσφευγούσης αἰτιολογεῖται ἐν τῇ προσβαλλομένῃ ἀποφάσει διὰ τῆς σκέψεως ὅτι μεταξὺ τοῦ χρόνου τῆς ἐκ τῆς Δημοσίας Σχολῆς Τοπομηχανικῶν ἀποφοιτήσεως αὐτῆς μέχρι τοῦ χρόνου, καθ' ὃν ὑπέβαλε τὴν περὶ ἐγγραφῆς ὡς μετόχου τοῦ Ταμείου αἰτησίν της, ἐμεσολάβησε μακρὸν καὶ δὴ πέραν τοῦ εὐλόγου χρονικὸν διάστημα.

Τὰ τῆς συμμετοχῆς εἰς τὸ Ταμεῖον Συντάξεων Μηχανικῶν Ἐργοληπτῶν Δημοσίων Ἔργων διέπονται ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ἀ.ν. 2326/1940, ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως, δι' οὗ ὁρίζεται ὅτι: «Παράγρ. 1. Μετέχουσιν ἀποχρεωτικῶς τοῦ Ταμείου πάντες οἱ δικαιούμενοι νὰ ὦσι μέλη τοῦ Τεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου καὶ ἀφ' ἧς ἤρξαντο αἱ καταβολαὶ τῶν συνδρομῶν αὐτῶν εἰς τοῦτο, ὡς καὶ ἅπαντες οἱ ἐν Ἑλλάδι ἀσκοῦντες τὸ ἐπάγγελμα τοῦ ἐργολάβου δημοσίων Ἔργων, βάσει πτυχίου τοῦ Ὑπουργείου Συγκοινωνίας, οἵτινες ἐγγράφονται ὑποχρεωτικῶς εἰς τὰς ἀνὰ τὸ Κράτος ἐργοληπτικὰς ὀργανώσεις». Παράγραφος 2... Παράγραφος 3... Παράγραφος 4... Παράγραφος 5... Παράγραφος 6. Ὡσαύτως μετέχουσι τοῦ Ταμείου ὑποχρεωτικῶς οἱ πτυχιοῦχοι τῶν προσηρτημένων εἰς τὸ Ἐθνικὸν Μετσόβιον Πολυτεχνεῖον Σχολείων Τοπομηχανικῶν (τῶν ἐργοδηγῶν, γεωμετρῶν καὶ ἐργοδηγῶν μηχανουργῶν), συμπεριλαμβανομένων ἁπάντων τῶν ἀπὸ τῆς συστάσεως τῶν Σχολῶν ταύτων πτυχιούχων ἐργοδηγῶν. Ὁ χρόνος ὑπηρεσίας των ὡς ἄνω ἀπὸ τῆς ἱδρύσεως τοῦ Τα-

μείου (Σεπτέμβριος 1944) καὶ ἐφεξῆς θεωρεῖται αὐτοδικαίως συντάξιμος, ὁ δὲ τοιοῦτος ἀπὸ τῆς λήψεως τοῦ πτυχίου μέχρι τῆς ἱδρύσεως τοῦ Ταμείου προσμετρεῖται μόνον ἐπὶ τῇ αἰτήσει τῶν ἐνδιαφερομένων, ὑποβαλλομένῃ ἐντὸς ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας ἑνὸς ἔτους ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος. Εἰς τοὺς μετόχους τῆς ἄνω κατηγορίας ἐφαρμόζονται ἀναλόγως πᾶσαι αἱ διατάξεις τῆς κειμένης περὶ τοῦ Ταμείου Νομοθεσίας τῆς ἀφορώσης τοὺς μετόχους μέλη τοῦ Τεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου, συμπεριλαμβανομένων τῶν εἰσφορῶν, ὡς καὶ τοῦ ἀνατίμων ἐξαγορᾶς τῆς προϋπηρεσίας των. Περαιτέρω, ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 16 § 2, τελευταίου ἐδαφίου, τοῦ ἰδίου ἀναγκαστικοῦ νόμου ὁρίζεται ὅτι: «Ἐπιφυλασσομένων τῶν ἀνωτέρω διατάξεων ὡς πρὸς τοὺς παθόντας ἐν πολέμῳ καὶ τοὺς στρατευσίμους, καθυστερούμενα μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος ὀφειλαὶ τῶν πάσης φύσεως μετόχων ἐκ μηνιαίων εἰσφορῶν, ὡς καὶ αἱ ἐφεξῆς πληρωτέαι εἰσφοραί, ἐξοφλοῦνται ἐπὶ τῇ ἑκάστοτε κατὰ τὸν χρόνον τῆς πληρωμῆς ἰσχυούσῃ ἁπλῇ καὶ ἀναπροσαρμογὴν εἰσφορᾷ μετὰ τόκων ὑπερημερίας». Ἀφ' ἑτέρου ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ἀπὸ 4.12.1940 Ν.Δ. (451) «περὶ ἐκτελέσεως τοῦ ἀ.ν. 2326/1940 κλπ.» ὁρίζεται ὅτι: «Οἱ μέτοχοι δικαιοῦνται συντάξεως μόνον ἐφ' ὅσον παύσουν ἀσκοῦντες τὸ ἐπάγγελμα αὐτῶν μὴ ἀναμιγνύμενοι οὔτε ἀμέσως, οὔτε ἐμμέσως εἰς οἱανδήποτε ἐργασίαν σχέσιν ἔχουσαν πρὸς αὐτό, εἴτε ὡς ἐλεύθερα ἐπαγγέλματίαι, εἴτε ὡς μισθωτοὶ παρὰ τῷ Δημοσίῳ, Δήμῳ Κοινότητι, Νομικῷ Προσώπῳ Δημοσίου Δικαίου ἢ κοινωφελοῦς σκοποῦ ἢ ἰδιωτικοῦ δικαίου, ὡς καὶ ἁπλῶς ἰδιώτῃ».

Κατὰ τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τῶν ἀνωτέρω διατάξεων, συνδεδυασμένως ἑρμηνευομένων, ἡ συμμετοχὴ εἰς τὸ περὶ οὗ πρόκειται Ταμεῖον τῶν ὑπαγομένων εἰς τὴν παρ' αὐτῷ ἀσφάλισιν (ἐν οἷς καὶ οἱ πτυχιοῦχοι τῶν προσηρτημένων εἰς τὸ Ἐθνικὸν Μετσόβιον Πολυτεχνεῖον Σχολῶν Τοπομηχανικῶν) εἶναι ὑποχρεωτική, ἱδρυομένη, ἄνευ ἄλλου τινός, ἀφ' ἧς συντρέξουσαι αἱ πρὸς τοῦτο νόμιμοι προϋποθέσεις, αἵτινες, προκειμένου περὶ τῶν ἑπομηχανικῶν, συνίστανται εἰς τὴν λῆψιν τοῦ πτυχίου ἐκ τῆς οἰκείας προσηρτημένης εἰς τὸ Ἐθνικὸν Μετσόβιον Πολυτεχνεῖον Σχολῆς, ἐν συνδυασμῷ πρὸς πραγματικὴν ἄσκησιν ἐπαγγέλματος ἑπομηχανικοῦ ἢ τοὐλάχιστον πρὸς διαπιστουμένην σοβαρὰν πρόθεσιν πρὸς ἄσκησιν τούτου (Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 771/1967). Κατ' ἀκολουθίαν δὲ τοῦ ὑποχρεωτικοῦ χαρακτῆρος τῆς περὶ ἧς ἀνωτέρω ἀσφαλίσεως, καταλαμβανούσης αὐτοδικαίως τοὺς ὑπαγομένους εἰς ταύτην, ἡ πάροδος καὶ μακροῦ ἔτι χρόνου, ἀφ' ἧς συνέτρεξαν, ὡς πρὸς συγκεκριμένον πρόσωπον, αἱ κατὰ τὰ προεκτεθέντα ἱδρυτικαὶ τοῦ ἀσφαλιστικοῦ δεσμοῦ προϋποθέσεις, οὐδόλως κωλύει τὴν ἀναδρομικὴν ἐγγραφήν του εἰς τὰ μητρῶα τῶν ἠσφαλισμένων, παρεπομένης βεβαίως περαιτέρω τῆς ὑποχρεώσεως αὐτοῦ πρὸς ἀναδρομικὴν ἐπίσης τακτοποίησιν τῶν ἐκ τῆς ἀσφαλίσεως πρὸς τὸ Ταμεῖον ὀφειλῶν του κατὰ νόμον (Σ.τ.Ε. 2261/1966). Ὅθεν ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, δεχθεῖσα κατ' ἀρχὴν τὴν αἰτοῦσαν, πτυχιοῦχον τῆς Δημοσίας Σχολῆς Τοπομηχανικῶν, ὡς μέτοχον τοῦ εἰρημένου Ταμείου ἀφ' ἧς ὑπέβαλεν αὕτη σχετικὴν αἴτησιν (9.11.1966) καὶ ἀπορρίψασα τὸ περαιτέρω αἴτημα αὐτῆς περὶ ἐγγραφῆς της ἀναδρομικῶς ἀπὸ τῆς λήψεως τοῦ πτυχίου της, οὐχὶ λόγῳ μὴ συνδρομῆς ὡς πρὸς αὐτὴν, διὰ τὸν προηγούμενον χρόνον, τῆς ἑτέρας τῶν ἀπαιτουμένων διὰ τὴν ἱδρυσιν τῆς ἀσφαλιστικῆς σχέσεως προϋποθέσεως (ἤτοι πραγματικῆς ἀσκήσεως ἐπαγγέλματος ἑπομηχανικοῦ ἢ σοβαρᾶς προθέσεως πρὸς ἄσκησιν τούτου), ἀλλ' ἐπὶ μόνῳ τῷ λόγῳ ὅτι παρῆλθεν ἐκτοτε μακρὸν χρονικὸν διάστημα, ἐλέγχεται ὡς παρανόμως ἠτιολογημένη, τοῦτο δὲ τῷ λόγῳ, βασίμως προτεινομένῳ, διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, ἀκυροτέα ἀποβαίνει.

Κατὰ ταῦτα δέον ὅπως ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις γίνῃ δεκτή.

Διὰ ταῦτα

Δέχεται τὴν ὑπὸ κρίσιν αἴτησιν ἀκυρώσεως.

Ἄκυροι, κατὰ τὸ ἐν τῷ αἰτιολογικῷ, τὴν ὑπ' ἀριθ. 68/16.1.1967 (κοινοποίησις ὑπ' ἀριθ. 28353/66/2.2.1967) ἀπόφασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Συντάξεων Μηχανικῶν καὶ Ἐργοληπτῶν Δημοσίων Ἔργων, καθ' ὅ μέρος δι' αὐτῆς δὲν ἐνεκρίθη ἡ ἀναδρομικὴ ἐγγραφὴ τῆς αἰτούσης ὡς μετόχου τοῦ ἐν λόγῳ Ταμείου ἀπὸ τῆς χρονολογίας λήψεως τοῦ πτυχίου της ἐκ τῆς προσηρτημένης εἰς τὸ Ἐθνικὸν Μετσόβιον Πολυτεχνεῖον Σχολῆς Τοπομηχανικῶν.

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΘΕΜΑΤΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ

Ἀσφάλισις εἰς τὸ Ι.Κ.Α. οἰκιακῶν ἐμμίσθων βοηθῶν (οἰκοσίτων ὑπηρετῶν) :

Κοινοποιηθεῖσαν πρὸς ἐφαρμογὴν τὴν ὑπ' ἀριθ. 17529/Ε.268/23.2.1968) ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, δημοσιευθεῖσαν εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 114/8.3.1968 Φ.Ε.Κ. τ. Β', συμφώνως πρὸς τὴν ὁποίαν ἐπεκτείνεται ἀπὸ 1 Μαΐου 1968 ἡ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Κεφ. Ζ' τοῦ Κανονισμοῦ Ἀσφαλίσεως τοῦ Ι.Κ.Α. (ὑπ' ἀριθ. 55575/1.479/18.11.1965 ἀπόφασις Ὑπουργοῦ Ἐργασίας - Φ.Ε.Κ. 816/7.12. 1965 τ. Β') ἀσφάλισις εἰς τοὺς οἰκιακοὺς ἐμμίσθους βοηθοὺς (οἰκοσίτους ὑπηρέτας) τοὺς ἀπασχολουμένους εἰς τὰς πόλεις πρωτευούσας Νομῶν τοῦ Κράτους ἀνεξαρτήτως πληθυσμοῦ, ὡς καὶ εἰς τὰς πόλεις συνολικοῦ πληθυσμοῦ τοὐλάχιστον δέκα πέντε χιλιάδων (15.000) κατοίκων (συμφώνως πρὸς τὴν ἀπογραφὴν τοῦ 1961), ἐφ' ὅσον εἰς τὴν περιοχὴν των ἐφαρμόζεται ἡ ἀσφάλισις τοῦ Ι.Κ.Α.

Τὰ ἀνωτέρω πρόσωπα θὰ ὑπάγωνται εἰς τὴν ἀσφάλισιν τῶν κλάδων παροχῶν ἀσθενείας καὶ μητρότητος εἰς εἶδος καὶ εἰς χρῆμα καὶ τοῦ κλάδου συντάξεων, ὑποχρεουμένα καὶ εἰς καταβολὴν τῶν ὑπὲρ Ο.Ε.Κ. εἰσφορῶν, ἐνῶ ἐξαιροῦνται τῆς ἀσφαλίσεως τῶν κλάδων τοῦ Ο.Α.Δ.Δ.

Ἑπομένως, συμφώνως καὶ πρὸς τὴν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 54/1968 ἐγκυκλίου διαταγῆς μας κοινοποιηθεῖσαν ὑπ' ἀριθ. 9884/Γ.226/8.2.1968 ἀπόφασιν Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 84/21.2.1968 τ. Β') αἱ καταβλητέαι εἰσφοραὶ διὰ τὴν ἀσφάλισιν αὐτῶν θὰ ὑπολογίζωνται: α) διὰ τὰ ἐξ αὐτῶν μὴ συμπληρώσαντα τὸ 21ον ἔτος τῆς ἡλικίας των ἐπὶ τοῦ τεκμαρτοῦ ἡμερομισθίου τῆς Ι' ἀσφαλιστικῆς κλάσεως (ἤτοι κατὰ μῆνα: εἰς βάρος ἐργοδότου δραχμαὶ 63, εἰς βάρος ἠσφαλισμένου δραχμαὶ 35 καὶ συνολικῶς δραχμαὶ 98) καὶ β) διὰ τὰ ἐξ αὐτῶν συμπληρώσαντα τὸ 21ον ἔτος τῆς ἡλικίας των ἐπὶ τοῦ τεκμαρτοῦ ἡμερομισθίου τῆς ΙΙ' ἀσφαλιστικῆς κλάσεως (ἤτοι κατὰ μῆνα εἰς βάρος τοῦ ἐργοδότου δραχμαὶ 78, εἰς βάρος τοῦ ἠσφαλισμένου δραχμαὶ 44 καὶ συνολικῶς δραχμαὶ 122).

Σημειοῦμεν, πάντως, ὅτι ἡ ἀσφάλισις τῶν οἰκιακῶν ἐμμίσθων βοηθῶν (οἰκοσίτων ὑπηρετῶν), τῶν ἀπασχολουμένων εἰς τὰς περιφερείας τῶν Ὑποκαταστημάτων καὶ Παραρτημάτων τοῦ Ι.Κ.Α. τῶν περιοχῶν Ἀθηνῶν, Πειραιῶς καὶ Θεσσαλονίκης καὶ τῶν Ὑποκαταστημάτων πόλεων ἄνω τῶν 40.000 κατοίκων (ἀπογραφῆς 1961) ἔχει ἀρχίσει ἀπὸ 15.2. 1961, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ Κανονισμοῦ «περὶ τρόπου ἀσφαλίσεως εἰς τὸ Ι.Κ.Α. τῶν οἰκιακῶν ἐμμίσθων βοηθῶν (οἰκοσίτων ὑπηρετῶν) καὶ τῶν λοιπῶν κατ' οἶκον τοῦ ἐργοδότου ἀπασχολουμένων προσώπων» (ἀπόφασις Ὑπουργοῦ Ἐργασίας 7265/31.1.1961, Φ.Ε.Κ. 51/1961 τ. Β', Ἐγκ. Ι.Κ.Α. 36 καὶ 162/1961).

Σχετικῶς μὲ τὴν ἀσφάλισιν τῶν ἀνωτέρω προσώπων ἔχουν παρασχεθῆ ὑφ' ἡμῶν ὁδηγίαι διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 56/25.2.1961, 162/18.8.1961, 120/15.6. 1964, 17/20.1.1967, 54/1968 ἐγκυκλίων διαταγῶν μας(*), ὡς καὶ διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. πρωτ. 9912/Φ.Γ. 405/1.2.1965 γενικοῦ ἐγγράφου μας.

Τὰ Ὑποκαταστήματα καὶ Παραρτήματα τοῦ Ι.Κ.Α., εἰς τὴν περιοχὴν τῶν ὁποίων περιλαμβάνονται πόλεις τῆς ἄνω κατηγορίας παρακαλοῦνται, ὅπως μεριμνήσουν διὰ τὴν ταχεῖαν ἐνημέρωσιν τῶν ἐνδιαφερομένων προσώπων (ἐργοδοτῶν καὶ ἠσφαλισμένων) περὶ τῆς ὑποχρεωτικῆς ἀσφαλίσεως τῶν ἀνωτέρω προσώπων, λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν ἄλλωστε ὅτι ἡ ἀσφαλιστικὴ σχέσις τούτων ἄρχεται καὶ λήγει ἑκάστοτε τὴν χρονολογίαν ἀναγγελίας εἰς τὸ Ἵδρυμα τῆς ἐνάρξεως καὶ λήξεως τῆς ἀπασχολήσεως αὐτῶν ἢ τὴν χρονολογίαν, καθ' ἣν τὰ ὄργανα τοῦ Ἱδρύματος λαμβάνουν γνῶσιν τῆς ἐνάρξεως καὶ λήξεως τῆς ἀπασχολήσεως τῶν προσώπων τούτων.

(Ἐγκύκλ. Ι.Κ.Α. ὑπ' ἀριθ. 124/1968).

Ἀσφάλισις εἰς τὸ Ι.Κ.Α. ἀμειβομένων ποδοσφαιριστῶν :

Ἐν σχέσει πρὸς τὸ ἐν περιλήψει θέμα γνωρίζομεν εἰς ὑμᾶς τὰ κάτωθι:

I. Μετὰ τὴν ἰσχὺν τοῦ ὑπ' ἀριθ. 650/1964 Ε.Δ. (Φ.Ε.Κ. 183/24.10.1964) «περὶ συμπληρωματικῶν καταστατικῶν διατάξεων φιλάθλων σωματείων καὶ περὶ τροποποιήσεως διατάξεών τινων τοῦ κανονισμοῦ φιλάθλου ἰδιότητος», δι' οὗ ἐπετράπη ἡ παρ' ἑκάστῳ Ποδοσφαιρικῷ Σωματείῳ οὐσιακὴ ἰδιατέ-

(*) ΕΕΔ 27, 314.

ρου τμήματος ἀμειβομένων ποδοσφαιριστῶν, σαφῶς διακεκριμένου ἀπό τοῦ τμήματος τῶν φιλάθλων ἐρασιτεχνῶν, ἀνέκυψε τὸ θέμα ἐὰν οἱ οὕτως ἀμειβόμενοι ποδοσφαιρισταὶ ὑπάγωνται ἢ μὴ εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α., ἢ, διὰ τὸ σαφέστερον, ἐὰν ἡ συνδέουσα αὐτοὺς μετὰ τῶν σωματείων σχέσις εἶναι τοιαύτη ἐξηρτημένης ἐργασίας ἢ οὔ.

Ι. Τὰ ἐκ τῆς ἐπιστήμης διδάγματα ἐπὶ τῆς ἐννοίας τοῦ ὅρου «ἐξηρτημένη ἐργασία» καὶ αἱ ἐκ τῆς κοινῆς πείρας γνώσεις ἐπὶ τῶν συνθηκῶν καὶ ὅρων ἐν γένει συμπεριφορᾶς καὶ διαβιώσεως τῶν ποδοσφαιριστῶν τούτων, ὑποχρεωμένων ὅπως τηρῶν ἐπακριβῶς τὰς ὁδηγίας τοῦ προπονητοῦ των καὶ τῶν ἐκ τῶν Κανονισμῶν καὶ ἐγγράφων συμβάσεων ὑποχρεώσεών των, ὑποκείμενοι ἐπὶ παραβάσει ἢ ἀθετήσει αὐτῶν εἰς χρηματικὰς καὶ ἄλλας ποινάς, συνηγοροῦν ἀναμφιβόλως ὑπὲρ τῆς ἀπόψεως ὅτι ἡ συνδέουσα τοὺς ἀμειβομένους ποδοσφαιριστὰς μετὰ τῶν σωματείων των (ὁμίλων, ἑνώσεων, συλλόγων κλπ.) σχέσις εἶναι τοιαύτη ἐξηρτημένης ἐργασίας.

ΙΙ. Οὐχ' ἧττον ὅμως ἡ ἄποψις αὕτη ἐκλονίσθη, πρὸς στιγμήν, ἐν ὄψει τῶν διαλαμβανομένων ἐν ἄρθρῳ 21 τοῦ Ἐσωτερικοῦ Κανονισμοῦ μὴ ἐρασιτεχνικοῦ ποδοσφαίρου, ἐκδοθέντος κατ' ἐξουσιοδότησιν τῆς ὑπὸ στοιχ. δ' διατάξεως τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ἐν ἀρχῇ τῆς παρούσης δ.δ., ὁρίζοντος ὅτι: «Ἄρθρον 21. 1) Ὁ ἐπιθυμῶν ν' ἀποκτήσῃ τὴν ἰδιότητα τοῦ ἀμειβομένου ποδοσφαιριστοῦ συνάπτει ἔγγραφον σύμβασιν (συμβόλαιον) μετὰ τοῦ εἰς ὃ κατὰ τοὺς Γενικοὺς Κανονισμοὺς τῆς Ε.Π.Ο. ἀνήκει σωματείου, διὰ τῆς ὁποίας ἀμφότερα τὰ συμβεβλημένα μέρη ἀναλαμβάνουσιν ἀμοιβαίως τὰς ἐν τῇ συμβολαίῳ διαλαμβανομένας ὑποχρεώσεις.

2) Ἡ ἀνωτέρω σύμβασις ἔχει ἰδιόμορφον χαρακτῆρα, δὲν δημιουργεῖ σχέσιν ἐξηρτημένης ἐργασίας, συνάπτεται καὶ ἐκτελεῖται ἐντὸς ἀθλητικῶν πλαισίων, προβλεπομένη καὶ διεπομένη ὑπὸ τῶν Διεθνῶν Κανονισμῶν τῆς Ἀκιβδικῆς Ποδοσφαίρου.

3) Ἡ διατήρησις ὑπὸ τοῦ Σωματείου Ποδοσφαιριστῶν ἐπ' ἀμοιβῇ (συμβάσει) δὲν προσβάλλει εἰς ταῦτα τὸν χαρακτῆρα ἐπιχειρήσεως, ρητῶς ἀπαγορευομένης αὐτοῖς πάσης ἐπιδιώξεως κέρδους».

4) Ἐπὶ τούτου ἠρωτήθη τὸ Ν.Σ.Κ., ὅπερ διὰ τῆς κοινοποιουμένης ὑπ' ἀριθ. 484/1968 γνωμοδοτήσεώς του, ἣν ἀποδεχόμεθα, ἐδέχθη, ὁμοφώνως, ὅτι πρόκειται περὶ ἐξηρτημένης ἐργασίας καὶ ὅτι ἡ ἀνωτέρω ἐν παραγράφῳ 2 τοῦ ἄρθρου 21 τοῦ Ἐσωτερικοῦ Κανονισμοῦ ρήτρα οὐδὲν προσθέτει.

5) Κατόπιν τούτων τὰ Ὑποκαταστήματα καὶ Παρακτήματα, εἰς τὰς περιοχὰς τῶν ὁποίων ἐδρεύουν Ποδοσφαιρικὰ Σωματεῖα διατηροῦντα τμήμα ἀμειβομένων ποδοσφαιριστῶν, δέον ὅπως μεριμνήσουν διὰ τὴν εἰς τὸ Ι.Κ.Α., Ο.Α.Α.Α. καὶ Ο.Ε.Κ. ἀσφάλισιν παντὸς τοιούτου ποδοσφαιριστοῦ, ἐφ' ὅσον δεδαίως συντρέχουν καὶ αἱ λοιπαὶ τοῦ νόμου προϋποθέσεις (θετικαὶ καὶ ἀρνητικαί), ἤτοι:

α) Ἡ ἐργασία αὕτη παρέχεται κατὰ κύριον ἐπάγγελμα.

β) Δὲν ἀσφαλίζονται εἰς ἕτερον Ταμεῖον κυρίας ἀσφαλίσεως λόγῳ παροχῆς καὶ ἑτέρας ἐξηρτημένης ἐργασίας.

γ) Δὲν εἶναι δημόσιοι ὑπάλληλοι, ὁ χρόνος τῶν ὁποίων λογίζεται συντάξιμος παρὰ τῷ Δημοσίῳ.

Ἐπὶ προσώπων ἀσφαλιζομένων εἰς τὸ Ι.Κ.Α. ἐξ ἄλλης ἀπασχολήσεως χωρεῖ πολλαπλῆ ἀσφάλισις κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 30 τοῦ Κανονισμοῦ Ἀσφαλίσεως.

Δεθέντος ὅτι μέχρι σήμερον ὑφίστατο ἀμφιβολία περὶ τὴν ἀσφάλισιν τῶν ἐν λόγῳ ποδοσφαιριστῶν κρίνομεν σκόπιμον τὴν ἀπὸ 1.1.1968 ἐφαρμογὴν τῆς παρούσης ἄνευ προσθέτου τέλους διὰ τὰς μέχρι 30.4.1968 (1/1 - 30.4.1968) εἰσφορᾶς, ἐφ' ὅσον αὗται ἤθελον ἐξοφληθῆ ἐντὸς 30 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐγγράφου γνωστοποιήσεως εἰς τὰ σωματεῖα τῆς τοιαύτης ὑποχρεώσεως, ἥτις γνωστοποίησις δέον ὅπως γίνῃ τὸ ταχύτερον μεριμνῇ τῶν Διευθυντῶν τῶν Ὑποκαταστημάτων τοῦ Ἱδρύματος.

Μέχρι λήψεως νεωτέρων ὁδηγιῶν ἀσφάλισις τῶν περὶ ὧν ἡ παροῦσα προσώπων διὰ τὸ παρελθὸν καὶ δὴ ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ ὑπ' ἀριθ. 650/1964 δ.δ., ἤτοι ἀπὸ 24.10.1964 μέχρι 31.12.1967, εἶναι δυνατὸν νὰ χωρήσῃ, τῇ συνδρομῇ δεδαίως τῶν κατὰ περίπτωσιν προϋποθέσεων, μόνον κατόπιν καταγγελίας τοῦ ἐνδιαφερομένου ἐντὸς τῶν νομίμων προθεσμιῶν ὑποβαλλομένης, ἄνευ προσθέτων τελῶν, ἐφ' ὅσον ἡ πρᾶξις ἐπιβολῆς εἰσφορῶν ἤθελεν ἐξοφληθῆ ἐντὸς 30 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως της.

6) Πρὸς διευκόλυνσιν τοῦ ἐλέγχου ὑμῶν γνωρίζομεν, ὅτι κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ προμνησθέντος δ.δ. καὶ τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ Ἐσωτερικοῦ Κανονισμοῦ τὰ διατηροῦντα τμήμα ἀμειβομένων ποδοσφαιριστῶν σωματεῖα ὑποχρεοῦνται νὰ τηροῦν, μὲν τοὺς ἄλλους, καὶ: α) βιβλίον μητρῴου ἀμειβομένων ποδοσφαιριστῶν, περιλαμβάνον λεπτομερῶς πάντα τὰ στοιχεῖα τὰ ἀφορῶντα εἰς τὴν ἐν γένει κατάστασιν καὶ τὰς πάσης φύσεως πρὸς ἕκαστον ποδοσφαιριστὴν παροχάς, β) κεχωρισμένως βιβλίον μητρῴου φιλάθλων ἐρασιτεχνῶν ποδοσφαιριστῶν καὶ γ) ἰδιαίτερον βιβλίον περὶ τῶν καταβαλλομένων εἰς τοὺς ἀμειβομένους ποδοσφαιριστὰς

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΗΣ ΓΥΝΑΙΚΟΣ ΠΡΟ ΚΑΙ ΜΕΤΑ ΤΟΝ ΤΟΚΕΤΟΝ

Περίληψις ἐρωτήματος (Υπουργείου Εργασίας): Ἐὰν τὸ Ταμεῖον Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Δομικῶν καὶ Ξυλουργικῶν Ἐργασιῶν δύναται νὰ μὴ πιοπράττῃ ἐκ τῆς μισθοδοσίας τῶν ὑπαλλήλων του τὸ ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. καταβαλλόμενον ἐπίδομα κυοφορίας καὶ λοχείας.

Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους, Ὁλομελείας
Γνωμοδότησις 941/1968
Πρόεδρος ὁ κ. **Δ. Μαγγιῶρος**
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. **Τ. Ντόκας**
Λοιπὰ μέλη: Οἱ κ.κ. *Κ. Παπαμιχαλόπουλος*, Ἀντιπρόεδρος, *Κ. Κυριαζῆς*, *Ε. Κουρουσόπουλος*, *Κ. Τσαγκαράκης*, *Κ. Κωνσταντινίδης*, *Ἀθ. Τομαρᾶς*, *Ι. Καραμπελόπουλος*, *Α. Γιαννουλᾶτος*, Νομικοὶ Σύμβουλοι, *Β. Κωτσαρίδης*, *Β. Γκούμας*, Πάρεδροι.

Ἐπὶ τοῦ πρόσθεν ἐρωτήματος τὸ Νομικὸν Συμβούλιον ἐγνωμοδότησεν ὡς ἀκολούθως:

Τὸ Νομικὸν Συμβούλιον διὰ τῆς ἐπ' ἀριθ. 706/1966 γνωμοδοτήσεως τοῦ Τμήματος τῶν διακαπῶν(*) ἔχει ἤδη γνωμοδοτήσει ἐπὶ τοῦ ἐν λόγῳ ἐρωτήματος, γενομένου ἐπὶ τῆς αὐτῆς ὡς ἄνω Ὑπηρεσίας, παρ' ἧς ζητεῖται ἤδη ἐπ' αὐτοῦ προσθέτως καὶ ἡ γνώμη τῆς Ὁλομελείας. Ἡ γνωμοδότησις τοῦ Τμήματος ἔχει ὡς ἑξῆς:

«Ἡ ἀρχικὴ νομοθετικὴ προστασία, ἥτις παρεσχέθη εἰς τὰς ἐργαζομένας καὶ ἐν κυήσει ἢ λοχείᾳ εὑρισκομένας γυναῖκας εἶναι ἡ τῆς τοῦ ἄρθρου 13 τοῦ νόμου ΔΚΘ'/1912 καὶ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ Δ.Δ. τῆς 14/26.8.1913, ἥτις ἐκάλυπτε μόνον τὰς ἐργάτιδας, τὰς ἐργαζομένας εἰς τὰς ἐν ἄρθρῳ 1 τοῦ αὐτοῦ νόμου περιοριστικῶς ἀναφερομένας ἑπτὰ ἐν συνόλῳ ἐργασίας καὶ ἐπιχειρήσεις καὶ ἐξετείνετο μόνον εἰς τὸ νὰ δύνανται αἱ ἐν κυήσει καὶ μετὰ τὸν τοκετὸν ἐργάτιδες νὰ ἀπέχωσιν ἐκ τῶν ἐργασιῶν αὐτῶν ἐπὶ ὀκτὼ ἐν συνόλῳ ἑβδομάδας πρὸ τοῦ τοκετοῦ καὶ μετὰ τὸν τοκετόν, καθ' ἃ διάστημα ἐθεωροῦντο ὡς ἐν ἀδείᾳ διατελοῦσαι, χωρὶς νὰ ἐπιτρέπεται ἡ ὁριστικὴ ἀντικατάστασις αὐτῶν.

Ἐπηκολούθησεν ὁ νόμος 2274 τῆς 24.6/1.7.1920 «περὶ κυρώσεως τῆς Διεθνοῦς Συμβάσεως τῆς Διεθνοῦς Συνδιασκέψεως τῆς Ἐργασίας τῆς Οὐασιγκτῶνος περὶ ἐργασίας τῶν γυναικῶν πρὸ καὶ μετὰ τὸν τοκετόν», καὶ κατὰ τὸ ἄρθρον 3 αὐτοῦ εἰς ὅλας τὰς βιομηχανικὰς ἢ ἐμπορικὰς ἐπιχειρήσεις δημοσίας ἢ ἰδιωτικὰς ἢ εἰς τὰ παραρτήματα αὐτῶν: 1) Δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ἐργάζηται ἡ γυνὴ (πρόσωπον θηλυκοῦ γένους οἱασδήποτε ἡλικίας ἔγγαμον ἢ οὔ) ἐπὶ χρονικὸν διάστημα ἓξ (6) ἑβδομάδων πρὸ καὶ μετὰ τὸν τοκετόν. 2) Δικαιοῦται νὰ διακόψῃ τὴν ἐργασίαν κατόπιν προσαγωγῆς ἰατρικοῦ πιστοποιητικοῦ, ἐμφαίνοντος, ὅτι ὁ τοκετὸς πιθανῶς θὰ λάβῃ χώραν ἐντὸς ἓξ (6) ἑβδομάδων. 3) Δικαιοῦται νὰ λαμβάνῃ καθ' ὅλον τὸ προαναφερθὲν χρονικὸν διάστημα τῆς διακοπῆς τῆς ἐργασίας ἀποζημίωσιν, ἐπαρκοῦσαν πρὸς διατροφὴν αὐτῆς καὶ τοῦ τέκνου της, πληροῦσαν τοὺς ὅρους τῆς ὑγιεινῆς. Ἡ ἀποζημίωσις αὕτη, τῆς ὁποίας τὸ ποσὸν θέλει καθορισθῆ ὑπὸ τῆς ἁρμοδίας Ἀρχῆς

μάλιστα στεροῦνται οἱ ἀμειβόμενοι ποδοσφαιρισταὶ ἐξ ὁρισμοῦ τοῦ νόμου (ἄρθρον 1 τοῦ Δ.Δ. 650/1964).

Εἶναι παγκοσμίως γνωστόν, ὅτι παραλλήλως πρὸς τὸ ἐρασιτεχνικὸν ὑπάρχει καὶ τὸ ἐπαγγελματικὸν ποδόσφαιρον ὡς βιοποριστικὸν ἐπάγγελμα. Εἶναι δὲ ζήτημα ἐρεύνης ἑκάστης συγκεκριμένης περιπτώσεως ἐὰν ἡ ἀπασχόλησις τῶν ποδοσφαιριστῶν εἰς τὸ ποδόσφαιρον γίνεται κατὰ κύριον ἐπάγγελμα. Ἀκριβῶς διότι ἡ σύμβασις εἶναι ἐξηρτημένης ἐργασίας οἱ ποδοσφαιρισταὶ δικαιοῦνται δώρων Χριστουγέννων, Πάσχα, ἐπιδόματος ἀδείας καὶ ἀποζημιώσεως λόγῳ καταγγελίας τῆς συμβάσεως καὶ πᾶσα διαφορὰ σχετικὴ μὲ τὴν σύμβασιν ταύτην ὑπάγεται εἰς τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΞΟΔ'. Ταῦτα εἶναι συνέπειαι καὶ οὐχὶ προϋποθέσεις τοῦ χαρακτηρισμοῦ τῆς συμβάσεως τῆς ἐξηρτημένης ἐργασίας, τὸ δὲ ἀντίθετον ὀφείλεται εἰς πλάνην ἢ παράβασιν τοῦ νόμου.

(*) ΕΕΔ 25, 1243, ἔνθα σημειώσεις μας.

παροχών, μετ' ιδιαιτέρας δι' έκαστον τούτων μερίδος, εις την οποίαν αναγράφονται αι πάσης φύσεως τακτικαί και έκτακτοι, ως και λόγω μεταγραφής, προς αυτούς παροχαί, αποτιμωμένων των εις είδος τοιούτων.

Διά τας πόλεις Αθηνών, Πειραιώς και Θεσσαλονίκης αρμόδιαι υπηρεσίαι διά την αφαρίστησιν της παρούσης καθίστανται τα Υποκαταστήματα ή Παραρτήματα, εις την περιοχήν των οποίων κείνται τα Γραφεία της διοικήσεως του σωματείου.

(Έγκυκλ. Ι.Κ.Α. υπ' αριθ. 126/1968).

Γνωμοδ. 484/1968 Ν.Σ.Κ. Τμ. Β'

Εισηγητής: ***Π. Σοφιανόπουλος***

Περίληψις: 1) Εάν η σύμβασις των αμειβομένων ποδοσφαιριστών μετά των ποδοσφαιρικών συλλόγων είναι εξηρτημένης εργασίας. 2) Εν καταφατική περιπτώσει εάν ο εν παραγράφω 2 του άρθρου 21 του Εσωτερικού Κανονισμού μη ερασιτεχνικού ποδοσφαίρου χαρακτηρισμός της συμβάσεως ταύτης ως μη εξηρτημένης, αλλ' ιδιομόρφου ευρίσκεται εντός της εξουσιοδοτήσεως του Ν.Δ. 650/1964 και 3) Εάν εν πάση περιπτώσει η ρήτρα αύτη αποκλείη την ασφάλισιν των αμειβομένων ποδοσφαιριστών εις το Ι.Κ.Α.

Επί του πρόσθεν ερωτήματος το Νομικόν Συμβούλιον εγνωμοδότησεν ως ακολούθως:

1) Ούτε εις τον Κανονισμόν, ούτε εις το έντυπον συμφωνητικόν, όπερ τίθεται υπ' όψιν μας, αναφέρονται τα δικαιώματα και υποχρεώσεις των συμβαλλομένων εν σχέσει προς τον τρόπον της παροχής των ποδοσφαιριστών, παρά την ρητήν εν τη εντύπω ταύτη συμφωνητικώ μνείαν, ότι ο ποδοσφαιριστής και το σωματείον προήλθον εις την παρούσαν συμφωνίαν επί σκοπώ σαφούς καθορισμού των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων έκάστου μέρους. Ούτε εις τον ως άνω Εσωτερικόν Κανονισμόν αναφέρεται επίσης τι περί των σχετικών υποχρεώσεων του ποδοσφαιριστού, αλλά παραδόξως διά του άρθρου 21 § 1 γίνεται παραπομπή εις «τας εν τη συμβολαίω διαλαμβανομένας υποχρεώσεις», δι' ας ουδέν εκτίθεται. Είναι όμως αναμφισβήτητον κατά την κοινήν πείραν, ότι πληρεστέρα εξάρτησις του αμειβομένου ποδοσφαιριστού από του σωματείου του δεν θα είναι δυνατόν να ανευρεθή εις άλλην σύμβασιν. Πράγματι το σωματείον διά του προπονητού του καθοδηγεί τους ποδοσφαιριστάς, υποχρεουμένους εις πλήρη υπακοήν ού μόνον κατά την τέλεσιν των αγώνων και κατά τας προπονήσεις, αλλά και κατά τον ιδιωτικόν των βίον. Ούτω ο ποδοσφαιριστής υποχρεούται ν' ακολουθή τας οδηγίας του προπονητού εις την δίαιταν εν γένει, εις τον τόπον, τρόπον και χρόνον διατριβής και αναπαύσεως, εις τας κοινωνικάς του σχέσεις εν γένει, του προπονητού δικαιουμένου να επεμβή εις τα τον οικογενειακόν και συζυγικόν βίον άκόμη. Συντρέχοντος δε τοιαύτης εξαρτήσεως είναι αναμφίβολον, ότι πρόκειται περί συμβάσεως εξηρτημένης εργασίας, μηδενός άλλου χαρακτηρισμού δυναμένου κατά το δίκαιον να νοηθή. Τα δε περί ιδιομόρφου χαρακτήρος της συμβάσεως ταύτης κατά το άρθρον 21 § 2 του Κανονισμού έτέθησαν προφανώς προς καταδόλίευσιν της Εργατικής και Κοινωνικής Νομοθεσίας, εν αις και η ασφαλιστική πρόνοια.

Κατά το άρθρον 4 εδ. 1 του Ν.Δ. 650/1964 (183), κυρωθέντος εμμέσως διά του άρθρου 57 του Α.Ν. 127/1967 (148), η Ελληνική Ποδοσφαιρική Ομοσπονδία υποχρεούται να καταρτίση Γενικόν Εσωτερικόν Κανονισμόν, ρυθμίζοντα μεταξύ άλλων τας σχέσεις των αμειβομένων ποδοσφαιριστών προς το σωματείον αύτών, άλλ' ο Κανονισμός ούτος δεν αποτελεί κανόνα δικαίου εξ αντικειμένου, ώστε δι' αυτού να τροποποιηθή ο χαρακτηρισμός της άνω συμβάσεως ως εξηρτημένης. Ο Κανονισμός ούτος απλώς ρυθμίζει τας συμβατικάς σχέσεις των συμβαλλομένων, ο δε τυχόν υπό τούτων χαρακτηρισμός της σχέσεως διάφορος εκείνου, όν ορίζει ο νόμος, είναι άνισχυρος σημασίας. Μηδείς υπολάβη, ότι οι όροι του Κανονισμού αποτελούσι κανόνας δικαίου. Υπό τοιαύτην έννοιαν θα ήσαν άκυροι, διότι εθέσπισαν κατά παράτειρον διά του άνω Ν. Δ/τος εξουσιοδότησιν, μη ως γνωστόν επιτρεπτήν. Επομένως ο χαρακτηρισμός ούτος δεν αποκλείει την ενδεχομένην ασφάλισιν εις το Ι.Κ.Α.

Είναι αυτονόητον, ότι η υπαγωγή εις την ασφάλισιν προϋποθέτει έρευναν έκάστης συγκεκριμένης περιπτώσεως προς διαπίστωσιν της συνδρομής και των λοιπών προς τούτο απαιτουμένων προϋποθέσεων (κύριον επάγγελμα κλπ.), ως και τον μη τυχόν αποκλεισμόν ταύτης εξ άλλων λόγων.

Τα επιχειρήματα, τα οποία εκτίθενται εις το υπ' αριθ. 17315/1967 από 8 Ιανουαρίου 1968 έγγραφον της Γενικής Διευθύνσεως Αθλητισμού προς το Υπουργείον των Οικονομικών προς υποστήριξιν της απόψεως ότι δεν πρόκειται περί εξηρτημένης εργασίας δεν είναι δεδομένως δάσιμα. Το ότι η ενασχόλησις των πάσης φύσεως ποδοσφαιριστών έχει χαρακτηρισθή ως παιδιά ούτε ακριβές είναι, ούτε αποκλείει την διά ταύτης άσκησιν επαγγέλματος.

Η καταβολή αμοιβής αποστερεί παρ' ημίν τοιούτον τον λήπτην της φιλάθλου ιδιότητος, οίας

έκάστης χώρας, θά καταβάλληται ὑπό τοῦ Δημοσίου ἢ θά χορηγῆται ὑπό εἰδικοῦ Ἀσφαλιστικοῦ Ταμείου. 4) Ἐν πάσῃ περιπτώσει ἡ γυνή, ἂν θηλάζῃ τό τέκνον της, ἔχει τό δικαίωμα νά τῇ παρέχονται δύο διακοπαί πρός ἀνάπαυσιν, ἡμισείας ὥρας ἑκάστη, διά τόν θηλασμόν. Ἐφ' ὅσον ἡ Διεθνής αὕτη Σύμβασις ἐπεκυρώθη ὑπό τῆς Ἑλλάδος, αὕτη ὑποχρεοῦται νά ἐφαρμόσῃ τάς διατάξεις ἀπό 1 Ἰουλίου 1922 καί νά λάβῃ τά μέτρα, τά ἀναγκαιοῦντα διά τήν πραγματοποίησιν αὐτῶν. Τοιαῦτα μέτρα ἐλήφθησαν ὑπό τοῦ νόμου 1846/1951 περί Ι.Κ.Α., τοῦ Ἀσφαλιστικοῦ δηλονότι Ὀργανισμοῦ, ὅστις καλύπτει τό μέγιστον μέρος τῶν ἐργαζομένων ἐν τῇ χώρᾳ μας. Καί ἐν μέν τῇ παραγράφῳ 7 τοῦ ἄρθρου 31 προβλέπεται ἡ χορήγησις ἰατροφαρμακευτικῆς περιθάλψεως τοκετοῦ, ἐν δέ τῷ ἄρθρῳ 39 ἐπιδομάτων κυήσεως, τοκετοῦ καί λοχείας. Παρομοίας διατάξεις ἐθέσπισαν καί ἕτερα Ἀσφαλιστικοί Ὀργανισμοί, αἵτινες ἔχουσιν ἰδίαν ἰατροφαρμακευτικήν περίθαλψιν τῶν εἰς αὐτούς ἠσφαλισμένων. Πάντως, ὅμως, αἱ ἀνωτέρω παροχαί εἶναι ἀσφαλιστικοῦ δικαίου καί παρέχονται ὑπό ὡρισμένας προϋποθέσεις, ἄνευ τῶν ὁποίων αὗται δέν χορηγοῦνται ὑπό τοῦ ἀσφαλιστικοῦ φορέως.

Ἑπομένως, ***κατά τήν γνώμην τῆς πλειοψηφίας***, ἀπαρτισθείσης ἐκ τῶν Νομικῶν Συμβούλων *Κ. Τσαγκαράκη*, *Κ. Κωνσταντινίδη* καί *Ι. Καραμπελοκυρλου*, πρός οὓς συνετάχθησαν πάντες οἱ Πάρεδροι, πλήν τοῦ *Κ. Τζώρτζη*, ἡ ὑπό τοκετόν ἡ τεκοῦσα γυνή θά θεωρηθῇ κατά τό χρονικόν διάστημα τῶν ἓξ ἑβδομάδων πρό καί μετά τόν τοκετόν ὡς ἐν ἀδείᾳ διατελοῦσα ἐκ νομίμου κωλύματος, μή ὀφειλομένου εἰς ὑπαιτιότητα τοῦ ἄρθρου 657 Α.Κ., καί συνεπῶς ἔχει τήν ἀξίωσιν ἐπί τῶν μισθῶν παρά τοῦ ἐργοδότου αὐτῆς καί τάς ἐκ τοῦ ἀσφαλιστικοῦ αὐτῆς φορέως παροχάς κυήσεως, τοκετοῦ καί λοχείας, ἐφ' ὅσον ἔχει τάς ὑπό τοῦ νόμου προϋποθέσεις.

Ἀντιθέτως ὁ ἐργοδότης κατά τήν δευτέραν παράγραφον τοῦ ἄρθρου 657 τοῦ Α.Κ. ἔχει δικαίωμα νά ἐκπέσῃ ἐκ τοῦ μισθοῦ αὐτῆς τά ποσά ἐκεῖνα, ἅτινα κατεβλήθησαν εἰς τήν ἐργαζομένην συνεπείᾳ τοῦ κωλύματος τοῦ τοκετοῦ, δυνάμει ὑποχρεωτικῆς ἐκ τοῦ νόμου ἀσφαλίσεως. Δηλονότι ***κατά τήν γνώμην τῆς πλειοψηφίας***, ἡ νόμιμος προστασία τῆς ἐγκύου καί τεκούσης γυναικός ἔγκειται εἰς τό ὅτι αὕτη δέν ἀπολύεται ὑπό τοῦ ἐργοδότου ἐκ τῆς ἐργασίας αὐτῆς, διότι ἡ κύησις, τοκετός καί λοχεία ἐπί 6 ἑβδομάδας θεωρεῖται σπουδαῖον κώλυμα ἄνευ ὑπαιτιότητος αὐτῆς νά ἐργασθῇ καί διατηρεῖ αὐτη τήν ἀξίωσιν ἐπί τόν μισθόν. Διά τήν ὕπαρξιν ἀντιμετώπισιν τῶν διαφόρων προστατικῶν, τοκετικοῦ καί μετατοκετικοῦ διαστήματος ἐλήφθη ἡ πρόνοια ἐξ ἀσφαλιστικοῦ δικαίου, ἵνα τύχῃ εἰδικῶν ἐπιδομάτων, τά ὁποῖα λαμβάνει μόνον ἐφ' ὅσον πληροῖ καί ὡρισμένας προϋποθέσεις, ἄλλως ὄχι. Προστατεύεται ὅμως καί ὁ ἐργοδότης αὐτῆς, ὅστις εἶναι ὑποχρεωμένος νά πληρώσῃ ἐν πάσῃ περιπτώσει τόν ὀφειλόμενον μισθόν ὁλόκληρον μέν, ἐφ' ὅσον ἡ γυνή, μή πληροῦσα τάς τοῦ ἀσφαλιστικοῦ φορέως προϋποθέσεις, δέν τύχῃ ἐπιδομάτων (κυήσεως κλπ.), μειουμένων δέ ἐπί τοσοῦτον εἰς ὃ ποσόν ἀνέρχονται τά ἐκ τοῦ ἀσφαλιστικοῦ φορέως ἐπιδόματα. Θά ἦτο δέ ἀντίθετον τά ἐναντίον καί πρός τάς γενικάς ἀρχάς τῆς ἀσφαλίσεως, καθ' ἃ ὁ ἐργοδότης πρός ἀντιμετώπισιν τῶν δαπανῶν τοῦ ἀσφαλιστικοῦ φορέως ἐπέρ τῶν ἠσφαλισμένων πληρώνει καί τό μέγιστον μέρος τῆς ἀσφαλιστικῆς εἰσφορᾶς. Ἡ γνώμη αὕτη συνεπικουρεῖται ὑπό τῆς παραγράφου 8 τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ 6.δ. τῆς 23/24.12.1955 περί ἐφαρμογῆς τοῦ Ὑπαλληλικοῦ Κώδικος ἐπί τῶν ὑπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ., καθ' ἣν «τά κατ' ἀκολουθίαν ὑποχρεωτικῆς ἐκ τοῦ νόμου ἀσφαλίσεως καταβληθέντα εἰς ὑπάλληλον Ν.Π.Δ.Δ. ἐπιδόματα λόγῳ κυήσεως, λοχείας ἢ ἀσθενείας ἐκπίπτονται ἐκ τῶν κατά τά ἄρθρα 76 καί 79 - 82 ἀποδοχῶν αὐτοῦ». Ἡ τελευταία αὕτη διάταξις δέν ἔχει ἐφαρμογήν εἰς τάς ἄλλας ἐργασίας, πλήν μόνον ἐπί τῶν ὑπαλλήλων τῶν Ν.Π.Δ.Δ. Ὅμως εἶναι νομοθετική ἐκδήλωσις, δυναμένη νά χρησιμεύσῃ ὡς ἑρμηνευτική, εἰς τρόπον ὥστε νά μή ἔχωμεν ἄνισον μεταχείρισιν μεταξύ δύο κατηγοριῶν ἐργαζομένων, ἄλλην δηλαδή διά τούς ἐπί συμβάσει δημοσίου δικαίου καί ἄλλην διά τούς ἐπί συμβάσει ἰδιωτικοῦ δικαίου.

Ὁ ἐκ τῶν παρισταμένων Νομικός Σύμβουλος *Ν. Μπλιάτσος*, μειοψηφῶν, διετύπωσε τήν γνώμην, πρός ἣν συνετάχθη καί ὁ ἐκ τῶν Παρέδρων *Κ. Τζώρτζης*, ὅτι, ἀφοῦ ἐκρίθη (Πρωτ. Πειραιῶς 510/1949, Πρωτ. Θεσσαλονίκης 761/1950, ΕφΑΚ, *Καποδίστριας*, ἐπ' ἄρθρ. 657), ὅτι καί ἡ κυοφορία, ὁ τοκετός καί ἡ λοχεία τῆς ἐργαζομένης γυναικός ἀποτελεῖ σπουδαῖον λόγον, ἵνα, κατά τό ἄρθρον 657 τοῦ Α.Κ., αὕτη ἀποχῇ τῶν ἐργασιῶν αὐτῆς δι' ὅσον χρονικόν διάστημα προβλέπουσιν οἱ εἰδικοί νόμοι ΔΚΘ'/1912 καί ὁ νόμος 2274/1920 περί κυρώσεως τῆς Διεθνοῦς Συμβάσεως κλπ., ἡ ὑπό τοῦ ἄρθρου 3 § γ' τῆς ὑπ' ἀριθ. 3 προειρημένης Διεθνοῦς Συμβάσεως σκοπουμένη παροχή κυήσεως καί λοχείας ἀποτελεῖ ἀποζημίωσιν (ἐπίδομα), παρεχομένην οὐχί ἀποκλειστικῶς πρός τήν γυναῖκα, ἀλλά πρός

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΗ ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ ΑΓΩΓΗΣ ΕΞ ΑΚΥΡΟΥ ΑΠΟΛΥΣΕΩΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥ

Ὑπὸ τῆς Συντάξεως

Κατὰ τὸ ἄρθρον 6 § 1 τοῦ νόμου 3198/1955 πᾶσα ἀξίωσις μισθωτοῦ, πηγάζουσα ἐξ ἀκύρου καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας, τυγχάνει ἀπαράδεκτος, ἐφ' ὅσον ἡ σχετικὴ ἀγωγὴ δὲν ἐκοινοποιήθη ἐντὸς τριμήνου ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας ἀπὸ τῆς λύσεως τῆς σχέσεως ἐργασίας, ἤτοι ἐξ ἄλλου, κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ κατόπιν ἄρθρου 6 § 2 ἡ περὶ τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112/1920 ἀγωγὴ ὑπόκειται εἰς προθεσμίαν ἓξ μηνῶν ἀφ' ἧς κατέστη αὕτη ἀπαιτητή.

Κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 243 § 2 Ἀστικοῦ Κώδικος προθεσμία, προσδιοριζομένη κατὰ μῆνας, λήγει ἅμα ὡς παρέλθῃ ἡ ἡμέρα τοῦ τελευταίου μηνὸς ἡ κατ' ἀριθμὸν ἀντίστοιχος πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐνάρξεως καί, ἐλλείποντος ἀντιστοίχου, ἡ τελευταία ἡμέρα τοῦ μηνός.

Ἀλλὰ διὰ τοῦ ἄρθρου 54 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ τῆς νέας Πολιτικῆς Δικονομίας Νόμου ἡ παράγραφος 2 τοῦ ἄρθρου 243 Α.Κ. ἀντικαθίσταται ὡς ἑξῆς: «Ἐὰν ἡ προθεσμία εἶναι ὡρισμένη κατὰ μῆνα ἑκάστου μηνὸς ὑπολογίζεται εἰς τριάκοντα ἡμέρας». Οὕτω καὶ ἄρθρον 147 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, ἴδετε περὶ τούτων **Στ. Σταυροπούλου**, Ἑρμηνεία τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, τεῦχος Β', σελ. 283 ἐπ.). Ἐπέρχεται ἄρα κατὰ τοῦτο διαφορὰ ὑπολογισμοῦ τῶν ἀνωτέρω προθεσμιῶν, αἱ ὁποῖαι κατὰ τὰ νομολογηθέντα (Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 975/1958, ΕΕΔ 17, 463, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 4812/1964, ΕΕΔ 25, 1040) ἄρχονται ἀπὸ τῆς ἐπιούσης τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν συνέβη τὸ ἀποτελοῦν τὴν ἀφετηρίαν τῆς προθεσμίας γεγονός, ἤτοι τὴν ἀπομένην τῆς λύσεως τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως.

Ἡ ἀποκλειστικὴ αὕτη τρίμηνος προθεσμία ἀγωγῆς, ὡς ἔχει νομολογηθῇ (Α.Π. 8/1961, ΕΕΔ 20, 211, Α.Π. 4/1965, ΕΕΔ 24, 404) ἔχει ἐφαρμογὴν ἐπὶ πάσης ἐξ ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας πηγαζούσης ἀξιώσεως, εἴτε ὡρισμένου χρόνου, εἴτε ἀορίστου εἶναι ἡ σύμβασις ἐργασίας καὶ ἀδιακρίτως ἂν ἡ ἀκυρότης προέρχηται ἐκ τοῦ νόμου 3198/1955 ἢ ἄλλου νόμου, ἀκόμη ἐφαρμόζεται κατ' ἀναλογίαν καὶ ἐπὶ τῆς σχέσεως τοῦ ἀντὶ παγίας περιοδικῆς ἀμοιβῆς δικηγόρου (Α.Π. 110/1967, Ὁλομελείας, ΕΕΔ 26, 479).

Παρατέρω, ἀφοῦ κατ' ἄρθρον 279 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, καθ' ἃς περιπτώσεις ὑπὸ τοῦ νόμου ἢ τῶν μερῶν τάσσεται προθεσμία, ἐντὸς τῆς ὁποίας δέον νὰ ἀσκηθῇ τὸ δικαίωμα (ἀποσβεστικὴ προθεσμία), ἐφαρμόζονται ἀναλόγως αἱ περὶ παραγραφῆς διατάξεις, ἔχει γίνει δεκτόν, ὅτι ἐφαρμόζεται καὶ ἐν προκειμένῳ ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 269 Ἀστικοῦ Κώδικος, καθ' ἣν ἡ παραγραφὴ διακόπτεται διὰ τῆς ὑποβολῆς τῆς διαφορᾶς ἐνώπιον Διοικητικῆς Ἀρχῆς ἢ Διοικητικοῦ Δικαστηρίου (οὕτω ἡ Α.Π. 110/1967, Ὁλομελείας, ΕΕΔ 26, 479, λοιπὴ νομολογία τῶν Τμημάτων τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ τῶν δικαστηρίων τῆς οὐσίας ἐν ΕΕΔ 18, 371).

Ἡ προθεσμία (καὶ ἡ παραγραφὴ) ἄρχεται ἐκ νέου, κατ' ἄρθρον 270 Ἀστικοῦ Κώδικος, ἀπὸ τοῦ πέρατος τῆς διακοπῆς, ἤτοι ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Δικαστηρίου (Α.Π. 305/1953, ΕΕΔ 12, 726, *Γ. Μπαλῆ*,

---

ἐπαύξησιν τῆς διατροφῆς της καὶ διατροφὴν τοῦ τέκνου της. Δηλαδὴ ἡ προσθετος αὕτη παροχὴ ἔχει τὸν χαρακτῆρα ἐνιαίας παροχῆς οὐχὶ χάριν τῆς ἐργαζομένης γυναικός, ὥστε νὰ δύναται νὰ προταθῇ κατ' αὐτῆς ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 657 Α.Κ. καὶ τοῦ ἄρθρου 9 § 8 τοῦ Β.Δ. τῆς 23/24.12.1955.

Ἑπομένως, ***κατὰ τὴν γνώμην τῆς μειοψηφίας***, τὰ χορηγούμενα ἐπιδόματα κινήσεως καὶ λοχείας εἰς τὴν ἐργαζομένην γυναῖκα δὲν δύναται νὰ συμψηφίσῃ εἰς τὸν μισθὸν αὐτῆς ὁ ἐργοδότης καὶ νὰ παρακρατήσῃ ἐξ αὐτοῦ τὸ ποσόν, ὅπερ ἐχορηγήθη εἰς αὐτὴν ἐκ τῆς περιπτώσεως κινήσεως καὶ λοχείας.

Σημειώνομεν πρὸς τὴν πλειοψηφήσασαν ἐν τῇ ὡς ἄνω γνωμοδοτήσει γνώμην γνωμοδοτεῖ ἤδη δημοσίᾳ καὶ ἡ Ὁλομέλεια, ἀναιρομένη εἰς τὰς σκέψεις τῆς πλειοψηφίας.

ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ - ΕΓΓΡΑΦΑ ΑΡΧΩΝ - ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

ΘΕΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΠΡΟΣ ΑΠΟΔΟΧΑΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

Εφαρμογή είδικής συλλογικής συμβάσεως εργασίας επί μή μελών συμβληθειουών όργανώσεων :

Εύθεία έκ των είδικών συλλογικών συμβάσεων έργασίας δέσμευσις του έργοδότου άνακύπτει μόνον ώς πρός τους παρ' αύτώ άπασχολουμένους, τους έχοντας την ίδιότητα μέλους της συμβληθείσης έργατικής όργανώσεως, έκτός έάν ή είδική συλλογική σύμβασις έργασίας έκχρήχθη ύποχρεωτική ή ύπαγράφη ένώπιον του Ύπουργού Έργασίας, δπότε ή δέσμευσις του έργοδότου δρά εις πάντας τους παρ' αύτώ έργαζομένους μισθωτούς. Ταύτα δέ άνεξαρτήτως της τυχόν έν τώ κειμένω της είδικής συλλογικής συμβάσεως έργασίας περιλαμβανομένης διατάξεως, δτι δι' αύτης δεσμεύονται μόνον τα μέλη της έργατικής όργανώσεως, δεδομένου δτι τοιαύτη διάταξις ούδεμίαν έχει έννομον συνέπειαν, ώς πρός τους μή μέλη της όργανώσεως, ούτε δύναται νά θεμελιώση τοιαύτην ύποχρέωσιν, ώς τούτο έσχάτως έκρίθη ύπό του Α.Π. 110/1967, 'Ολομ. Ε.Ε.Δ. 26, 179, ώς δέ έσημειώθη ύπό του Γεν. Άρχ. Ε. Ν. Ρουσσιά, Γενικαί Άρχαί, σ. 157, άριθ. 2).

Έξ άλλου, κατά την παράγραφον 1 του άρθρου 263 Άστικου Κώδικος, τό δποίον έχει έφαρμογήν και έπί άποκλειστικής προθεσμίας (Α.Π. 110/1967, 'Ολομ. Ε.Ε.Δ. 26, 179), πάσα παραγραφή, διακοπείσα διά της έγέρσεως άγωγής, λογίζεται μή διακοπείσα, έάν ο ένάγων παραιτηθή της άγωγής, κατά δέ την παράγραφον 2 του αύτου άρθρου έάν ο δικαιούχος έντός έξ μηνών έπαναλάβη την άγωγήν ή παραγραφή (και ή προθεσμία) λογίζεται διακοπείσα διά της προηγουμένης άγωγής. Όσάκις δμως καθιερούται εις τόν νόμον παραγραφή ή άποσβεστική προθεσμία μικροτέρα των έξ μηνών, ή νέα άγωγή, διά νά έπιφέρη τό άποτέλεσμα, ώστε νά θεωρήται ή παραγραφή ή ή άποσβεστική προθεσμία διακοπείσα διά της πρώτης άγωγής, πρέπει νά έγερθή έντός του χρόνου της παραγραφής της άξιώσεως και ούχι πάντοτε έντός έξ μηνών, διότι προδήλως σκόπιμος του Νομοθέτου δέν είναι νά παράσχη εις τόν ένάγοντα χρόνον πρός έγερσιν της νέας άγωγής μείζονα έκείνου, έντός του δποίου ώφειλε νά έγείρη την πρώτην άγωγήν. (Α.Π. 110/1967, 'Ολομ. Ε.Ε.Δ. 26, 53). Ώς πρός την έφαρμογήν του άρθρου 261 Άστικου Κώδικος, ίδετε άνωτέρω σελ. 1134.

Ώς πρός την έφαρμογήν του άρθρου 261 Άστικου Κώδικος, ίδετε άνωτέρω σελ. 1134.

Ή κατά τόν ρηθέντα νόμον δμως προβλεπομένη δέσμευσις του έργοδότου έκ της είδικής συλλογικής συμβάσεως έργασίας δέν έχει την έννοιαν δτι άπαγορεύεται παραλλήλως εις αύτόν ή έφαρμογή της συλλογικής συμβάσεως έργασίας έπί των μή συνδικαλιστικώς όργανωμένων μισθωτών των έργαζομένων παρ' αύτώ (πράγμα, τό δποίον άλλωστε θά έσήμαινε θρασείαν παρότρυνσιν πρός συνδικαλισμόν κατ' άντίθεσιν πρός την και άρνητικώς προστατευομένην ύπό του Συντάγματος έλευθερίαν του συνεταιρίζεσθαι), ούδέ έπίσης αύτος άπαλλάσσεται έκ της ύποχρεώσεως έφαρμογής της έκ του άρθρου 288 του Α.Κ. άπορρεούσης άρχής της ίσης μεταχειρίσεως των έργαζομένων, ώς και έκ της κατά τό άρθρον 656 του Α.Κ. ύποχρεώσεως καταβολής του είθισμένου μισθού (πρβλ. Ν.Σ.Κ. 910/1966) (*).

(Έγγρ. ύπ' άριθ. 95712/1968 Ύπουργείου Έργασίας).

Άποδοχαί μαίτρ κέντρων πολυτελείας :

α) Ύπό της παραγράφου 3 της ύπ' άριθ. 37/1967 άποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Άθηνών περί των δρων άμοιβής του προσωπικού έστιατορίων κλπ. άπάσης της χώρας (Φ.Ε.Κ. 404 τ. Β' της 20.6.1967) δρίζεται, δτι ο μαίτρ εις περίπτωσιν, καθ' ήν δέν σερβίρει εις μέν τά καταστήματα πολυτελείας και κέντρα διασκεδάσεως θά μετέχη έπί του συνόλου των είσπραττομένων ποσοστών των σερβιτόρων τό πολύ μέ έν και ήμισυ (1½), εις δέ τά καταστήματα Α' κατηγορίας μέ άπλοῦν μερίδιον του διά τους σερβιτόρους πραγματοποιουμένου. Κατ' άκολουθίαν των άνωτέρω, έφ' δσον έργάζεσθε ώς μαίτρ εις τό κέντρον διασκεδάσεως και δέν άπασχολεῖσθε μέ τό σερβίρισμα, ώς έν τή αίτήσει σας άναφέρεται, δικαιοῦσθε νά συμμετέχητε έπί τοῦ συνόλου των είσπραττομένων ποσοστῶν των σερβιτόρων κατά την προμνησθείσαν άναλογίαν.

β) Εις άπαν τό περί ού ή προμνησθείσα δικαστηριακή άπόφασις προσωπικόν παρέχεται πέραν του μισθού ύποχρεωτικώς τροφή μετά άρτου. Αύτη δέον νά είναι έπαρκής και καθαρά, χορηγείται δέ δύο φοράς κατά τόν χρόνον της έργασίας έντός του 24ώρου, ώς έπίσης και εις νυκτερινά κέντρα, έφ'

(*) Ε.Ε.Δ. 26, 53.

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΟΙ ΝΟΜΟΙ

513/1968 ΑΝΑΓΚ. ΝΟΜΟΣ

Περί καταβολής αποζημιώσεως εις τους εκ της υπηρεσίας αποχωρούντας λόγω συνταξιοδοτήσεως υπαλλήλους Ν.Π.Δ.Δ. αρμοδιότητος Υπουργείου Γεωργίας.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 186 της 27 Αυγούστου 1968)

Πρότασει του Ημετέρου Υπουργικού Συμβουλίου, αποφασίσαμεν και διατάσσομεν:

Άρθρον 1

1) Εις τους τακτικούς υπαλλήλους α) του Κεντρικού Ταμείου Γεωργίας, Κτηνοτροφίας και Δασών, β) των περιφερειακών Ταμείων Γεωργίας, Κτηνοτροφίας και Δασών, γ) του Οργανισμού Βάμβακος, δ) του Βασιλικού Ινστιτούτου Γεωπονικών Ερευνών, τους αποχωρούντας της υπηρεσίας λόγω συνταξιοδοτήσεως, καταβάλλεται υπό των περί ων αποχωρούν ούτοι Ν.Π.Δ.Δ. αναλόγως των ετών παρά τοις Νομικοίς τούτοις Προσώποις πάσης κατηγορίας υπηρεσίας των, ως και της εκ των καταστατικών διατάξεων τούτων ή άλλων νόμων αναγνωρισθείσης τοιαύτης παρά τω Δημοσίω και ετέροις Οργανισμοίς, αποζημίωσις ίση προς το ήμισυ της υπό του νόμου 2112/1920 περί αποχωρητικής καταγγελίας της συμβάσεως εργασίας ιδιωτικών υπαλλήλων, ως ούτος εκάστοτε ισχύει.

στον ή εργασία αύτών διαρκεί πέραν των εκατόν (8) ωρών, άλλως άπαξ. Εις περίπτωσιν, καθ' ήν ο οικείος εργοδότης δεν παρέχει τροφήν εις το υπ' αυτού απασχολούμενον προσωπικόν δι' οιονδήποτε λόγον, υποχρεούται να καταβάλλη εις τούτο την αξίαν της τροφής, υπολογιζομένης εκάστοτε εις τιμήν κόστους άγοράς του καταστήματος.

Η προμνησθείσα διαιτητική απόφασις, ούσα εθνική ομοιοεπαγγελματική, υποχρεοί, ως εκ του τοιούτου χαρακτήρος της, πάντας τους εργοδότας τους απασχολούντας μισθωτούς του όπερ αύτη αφορά επαγγέλματος (πρβλ. Α.Π. 526/1965). Κατ' ακολουθίαν ή ως είρηται διαιτητική απόφασις έχει εφαρμογήν επί πάντων των μισθωτών των απασχολουμένων εις τα εν αυτή κατονομαζόμενα καταστήματα, εν οις και τα εν ξενοδοχείοις λειτουργούντα τοιαύτα.

γ) Τέλος γνωρίζομεν ήμίν, ότι ο μισθός δεν δικαιούται της εκ ποσοστού 25% και άνω προσαυξήσεως, αντιστοίχως, δι' εργασίαν κατά τας νυκτερινάς ώρας και τοιαύτην κατά τας Κυριακάς.

(Έγγρ. υπ' αριθ. 97502/1968 Υπουργείου Εργασίας).

Απόληψις δώρων καθ' εορτάς εκ μιάς μόνον πηγής :

Υπό της παραγράφου 7 της υπ' αριθ. 51555/2121/1968 εγκυκλίου του Υπουργείου Εργασίας ορίζεται, ότι οι μόνιμοι δημόσιοι υπάλληλοι και συνταξιούχοι του Δημοσίου, ως και οι τακτικοί υπάλληλοι Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, προσφέροντες τας υπηρεσίας των και προς έτερον εργοδότην δικαιούνται δυνάμει του άρθρου 8 του ν.δ. 2195/1952 δώρου εκ μιάς μόνον πηγής. Κατ' ακολουθίαν των ανωτέρω, εφ' όσον τυγχάνητε τακτικός υπάλληλος του Νομικού Προσώπου, παρ' ω απασχολείσθε, και παραλλήλως απασχολείσθε εις τας Τεχνικάς Σχολάς του Δήμου επί σχέσει εργασίας ιδιωτικού δικαίου, δώρου εορτών έχει να τύχητε, συμφώνως τη προμνησθείση εγκυκλίω, εκ μιάς μόνον πηγής.

Διάφορος όμως τυγχάνει η περίπτωσις, καθ' ήν μισθωτός τις, απασχολούμενος επί σχέσει εργασίας ιδιωτικού δικαίου παρά τω Δημοσίω ή Νομικώ Προσώπω Δημοσίου Δικαίου, παραλλήλως δε και εις ιδιώτην εργοδότην ή εις πλείονας της μιάς Δημοσίας Υπηρεσίας επί σχέσει εργασίας ιδιωτικού δικαίου, οπότε θα τύχη δώρου Χριστουγέννων και Πάσχα εξ εκάστης πηγής (πρβλ. Ν.Σ.Κ. 565/1964 και έγγραφον Γ.Λ.Κ. 139506/1964 και 58266/1964). Διότι διά τα δώρα Χριστουγέννων και Πάσχα του επί συμβάσει εργασίας ιδιωτικού δικαίου προσωπικού του Δημοσίου και Ν.Π.Δ.Δ. προνοεί η παράγραφος 5 του άρθρου 8 του ν.δ. 2195/1952, υπό της οποίας δεν τίθεται περιορισμός ως προς την απόληψιν δώρων εκ πλειόνων της μιάς πηγών, προς δε αι κατ' εξουσιοδότησιν ταύτης εκδοθείσαι αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών παραπέμπουν εις τας περί χορηγήσεως δώρων Χριστουγέννων και Πάσχα κοινάς αποφάσεις των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας, υπό των οποίων όμως δεν τίθεται περιορισμός.

(Έγγρ. υπ' αριθ. 99723/1968 Υπουργείου Εργασίας).

στοτε ισχύει, προβλεπομένης αποζημιώσεως.

2) Τής ως άνω αποζημιώσεως δικαιούνται εν περιπτώσει θανάτου του επαλλήλου, διαρκούσης της επαλληλικής σχέσεως, η χήρα και τα τέκνα αυτού, έκαστος κατά ποσοστόν του κληρονομικού δικαιώματος αυτών, εφ' όσον ο αποθανών εδικαιούτο συνταξιοδοτήσεως.

3) Αι διατάξεις του παρόντος άρθρου ενεργούνται και διά τους από της ενάρξεως ισχύος του επ' αριθ. 4579/1966 ν.δ. «περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως διατάξεων τινων του ν.δ. 1277/1962 κλπ.» και εντεύθεν συνταξιοδοτηθέντας ή αποβιώσαντας επαλλήλους των ανωτέρω Ν.Π.Δ.Δ. κατά τα υπό των προηγουμένων παραγράφων οριζόμενα.

Άρθρον 2

Επί του συνόλου των τακτικών αποδοχών και των πάσης φύσεως αμοιβών και απολαυών των επαλλήλων των Νομικών Προσώπων του προηγουμένου άρθρου επιβάλλεται από της ενάρξεως ισχύος του παρόντος νόμου κράτησις εκ δύο τοις εκατόν (2%) υπέρ των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, εις ά υπηρετούν. Η κράτησις αύτη αποτελεί έσοδον των ενλόγω Νομικών Προσώπων, αναγραφόμενον εις τον προϋπολογισμόν των υπό ιδίον κεφάλαιον και άρθρον διά σχηματισμόν κεφαλαίου αποζημιώσεως εφ' ενός εκάστου Νομικού Προσώπου των εξερχομένων επαλλήλων του κατά τα υπό του προηγουμένου άρθρου οριζόμενα.

Εν περιπτώσει ανεπαρκείας των ούτω σχηματιζομένων κεφαλαίων διά την καταβολήν αποζημιώσεως καταβάλλεται αύτη κατά το υπόλοιπον ποσόν υπό του Νομικού Προσώπου Δημοσίου Δικαίου, παρ' ω υπηρετούν οι επάλληλοι, αναγραφομένης κατ' έτος εν τω προϋπολογισμώ εκάστου Ν.Π.Δ.Δ. σχετικής πιστώσεως.

Άρθρον 3

Αι υπό του άρθρου 1 του από 16 Αυγούστου/5 Σεπτεμβρίου 1959 ν.δ. «περί αυξήσεως και διαρθρώσεως θέσεων προσωπικού του Κεντρικού Ταμείου Γεωργίας, Κτηνοτροφίας και Δασών» προβλεπόμενα θέσεις των Κλάδων Α1 Διοικητικού και Α2 Λογιστικού μετατρέπονται ως κάτωθι:

α) Α1 Κλάδος Διοικητικός:

Δύο θέσεις επί βαθμώ 5ω - 4ω.

Μία θέσις επί βαθμώ 5ω προσαυξανή.

Δύο θέσεις επί βαθμώ 9ω - 6ω.

Η εκ των ως άνω θέσεων προσαυξανή ταυτη καταργείται άμα τη αποχωρήσει του κατέχοντος ταύτην επαλλήλου, αύξανομένων των επί 9ω-6ω βαθμώ θέσεων του Κλάδου τούτου κατά μίαν, ήτοι από δύο εις τρείς.

β) Α2 Κλάδος Λογιστικός:

Τέσσαρες θέσεις επί βαθμώ 5ω - 4ω.

Δύο θέσεις επί βαθμώ 5ω προσαυξανή.

Έξ θέσεις επί βαθμώ 9ω - 6ω.

Αι εκ των ως άνω θέσεων δύο προσαυξανή ταυτα καταργούνται άμα τη αποχωρήσει των κατεχόντων ταύτας επαλλήλων, αύξανομένων των επί 9ω - 6ω βαθμώ θέσεων του Κλάδου τούτου κατά δύο, ήτοι από έξ εις οκτώ.

Άρθρον 4

Η έναρξις ισχύος του παρόντος νόμου άρχεται από της δημοσιεύσεως αυτού, πλην αν άλλως ορίζεται υπό των επί μέρους διατάξεων αυτού.

Εν Αθήναις τη 22 Αυγούστου 1968

—

ΠΡΟΤΥΠΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

91909/Υ.1429/1968 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί αυξήσεως των υπό του Ταμείου Επικουρικής Ασφαλίσεως Προσωπικού Ανωνύμου Ελληνικής Εταιρείας Υδάτων παρεχομένων συντάξεων κατά ποσοστόν δέκα τοις εκατόν (10 ο/ο).

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 382 της 12 Αυγούστου 1968)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις της παραγράφου 4 του άρθρου 1 του ν.δ. 4577/1966 «περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως της νομοθεσίας περί Κοινωνικής Ασφαλίσεως και περί ετέρων τινών διατάξεων». 2) Γνώμην του Διοικητικού Συμβουλίου του Ταμείου Επικουρικής Ασφαλίσεως Προσωπικού Ανωνύμων Ελληνικής Εταιρείας Υδάτων, υποβληθείσαν ημίν διά της υπ' αριθ. 392/Υ.2/13.3.1968 αναφοράς του Ταμείου. 3) Την διαπιστωθείσαν ανάγκην βελτιώσεως των συντάξεων του ανωτέρω Ταμείου, ως και την οικονομικήν κατάστασιν αυτού. 4) Την απόφασιν της Νομισματικής Επιτροπής, την ληφθείσαν κατά την υπ' αριθ. 918/3.5.1955 συνεδρίασιν αυτής, την κοινοποιηθείσαν διά του υπ' αριθ. 14786/16.5.1955 εγγράφου της και 5) Το υπ' αριθ. 34893 ΚΠ/1558/2.7.1968 έγγραφον του Υπουργείου Συντονισμού, αποφαινόμεθα:

1) Από της 1.1.1968 αυξάνονται κατά ποσοστόν 10% αι υπό του Ταμείου Επικουρικής Ασφαλίσεως Προσωπικού Ανωνύμου Ελληνικής Ε-

ταιρείας Υδάτων χορηγούμενα συντάξεις.

2) Της ανωτέρω αυξήσεως, υπολογιζομένης επί του καταβαλλομένου ποσού μηνιαίας συντάξεως, δικαιούνται οι συνταξιοδοτούμενοι κατά την ανωτέρω ημερομηνίαν, ως και οι μεταγενεστέρως συνταξιοδοτούμενοι, ων η έναρξις συνταξιοδοτήσεως ανάγεται εις τον μέχρι της ημερομηνίας ταύτης χρόνον.

3) Αι κατά τα ανωτέρω προσαυξανόμεναι συντάξεις εν ουδεμιά περιπτώσει δύνανται να υπερβούν το 80% των αποδοχών, ας θα ελάμβανεν ο συνταξιούχος, εάν εξηκολούθει εργαζόμενος.

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 1 Αυγούστου 1968

—

83180/4508/1968 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί καθορισμού ωρών ανοίγματος και κλεισίματος των ιχθυοπωλείων πολεοδομικού συγκροτήματος Αθηνών.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 382 της 12 Αυγούστου 1968)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις του άρθρου 5 του π.δ. της 8/13.1.1932 «περί κωδικοποιήσεως των διατάξεων των νόμων περί χρονικών ορίων εργασίας εις τα καταστήματα κλπ.», ως συνεπληρώθη διά της παραγράφου 2 του άρθρου 6 του ν.δ. 3789/1957 «περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως ενίων διατάξεων της εργατικής νομοθεσίας». 2) Τας διατάξεις του άρθρου 1 του ν.δ. 4020/1959 «περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως ενίων διατάξεων εργατικών τινων νόμων. 3) Την υπ' αριθ. 30777/1400/1968 απόφασιν «περί καθορισμού ωρών λειτουργίας των ιχθυοπωλείων και ιχθυοσκαλών και εργασίας του προσωπικού αυτών». 4) Γνώμας των οικείων Αστυνομικών Αρχών και τοιαύτας των οικείων επαγγελματικών οργανώσεων εργοδοτών και μισθωτών επί των ωρών ανοίξεως και λήξεως της λειτουργίας των ιχθυοπωλείων πολεοδομικού συγκροτήματος Αθηνών, αποφασίζομεν:

Καθορίζομεν τας ώρας ανοίγματος, μεσημβρινής διακοπής και κλεισίματος των ιχθυοπωλείων της περιοχής του πολεοδομικού συγκροτήματος Αθηνών ως ακολούθως:

Καταστήματα χονδρικής πωλήσεως ιχθύων.

Από 16.5 - 15.10.

Τρίτην, Τετάρτην και Πέμπτην από 4.15' π.μ. - 1.15' μ.μ.

Δευτέραν, Παρασκευήν και Σάββατον από 4.15' π.μ. - 1.15' μ.μ. και 5.30' - 7.30' μ.μ.

Από 16.10 - 14.5.

Τρίτην, Τετάρτην και Πέμπτην από 4.45' - 1.45' μ.μ. και

Δευτέραν, Παρασκευήν και Σάββατον από 4.45' - 1.15' μ.μ. και 5.30' - 7.30' μ.μ.

Καταστήματα λιανικής πωλήσεως.

Καθ' όλον το Έτος:

Δευτέραν, Τετάρτην και Πέμπτην από 7.30' π.μ. - 2 μ.μ.

Τρίτην, Παρασκευήν 7.30' π.μ. - 2 μ.μ. και 5.30' - 8.30' μ.μ.

Σάββατον θερινής περιόδου (16.5 - 15.10) 7.30' π.μ. - 2 μ.μ. και 5 - 9 μ.μ.

Σάββατον χειμερινής περιόδου (16.10 - 15.5) 7.30' π.μ. - 2 μ.μ. και 4.30' - 8.30 μ.μ.

Εις περίπτωσιν συμπτώσεως της κατά τ' ανωτέρω μεταμεσημβρινής άργίας προς παρασκευήν επισήμου ή τοπικής εορτής το κλείσιμον μετατίθεται εις την επομένην εργάσιμον ημέραν.

Οι ιδιοκτήται των ως άνω καταστημάτων δύνανται ν' ανοίγουν τα καταστήματά των εκάστην πρωίαν κατά ημίσειαν ώραν ενωρίτερον του κεκανονισμένου ωραρίου προϊόντος ανοίγματος τούτων άνευ απασχολήσεως προσωπικού.

Τα υπάλληλικά προσωπικά των ως είρηται καταστημάτων υποχρεούνται εις 48ωρον εβδομαδιαίαν εργασίαν, θεωρουμένης προς τούτο σχετικής καταστάσεως ωρών εργασίας εις την αρμοδίαν Επιθεώρησιν Εργασίας.

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 2 Αυγούστου 1968

—

81693/4437/1968 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί καταργήσεως της υπ' αριθ. 86722/4943/1967 αποφάσεως του Υπουργού Εργασίας

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 415 της 28 Αυγούστου 1968)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις του άρθρου 5 του π.δ. της 8/13.4.1928 «περί κωδικοποιήσεως και συμπληρώσεως των διατάξεων των νόμων περί χρονικών ορίων εργασίας εις τα καταστήματα κλπ.». 2) Τας διατάξεις του άρθρου 8 του ά.ν. 547/1957. 3) Τας διατάξεις του άρθρου 1 του ν.δ. 4020/1959 «περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως ενίων διατάξεων εργατικών

τινων νόμων», 4) Την ὑπ' ἀριθ. Φ.20468/1/5.11.1954 ἡμετέραν ἀπόφασιν «περὶ καθορισμοῦ ὡρῶν ἐργασίας κουρείων - κομμωτηρίων Ἀθηνῶν - Πειραιῶς - Θεσσαλονίκης» καὶ τὴν ὑπ' ἀριθ. 23153/1955 ὁμοίαν. 5) Γνώμας τῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων, ἀποφασίζομεν:

Καταργοῦμεν τὴν ὑπ' ἀριθ. 86722/4943/1967 ἡμετέραν ἀπόφασιν «περὶ τροποποιήσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 96994/6206/2.12.1963 ὁμοίας «περὶ καθορισμοῦ ὡρῶν ἐργασίας κουρείων - κομμωτηρίων περιοχῆς Ἀθηνῶν καὶ πέριξ Δήμων - Κοινοτήτων - Συνοικισμῶν καὶ Νοτίων Προαστίων», δι' ἧς κατεθερώθη εἰς τὰ κομμωτήρια γυναικείων κομμώσεων περιοχῆς Ἀθηνῶν καὶ πέριξ Δήμων καὶ Κοινοτήτων ἀπὸ 1.7 - 31.8 καὶ δευτέρα ἡμιεργία κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ Σαββάτου.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 27 Ἰουνίου 1968

—

101005/4774/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 35/1968 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν ὑγρῶν καὶ ξηρῶν συσσωρευτῶν (μπαταριῶν - ξηρῶν ἠλεκτρικῶν στηλῶν) ἐργαζομένων εἰς τὰ καθ' ἅπασαν τὴν χώραν ἐργοστάσια, ἐργαστήρια καὶ συνεργεῖα κατασκευῆς καὶ ἐπισκευῆς.

(Ε.Κ τ. Β' φ. 378 τῆς 12 Αὐγούστου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957. 2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 35/1968 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν ὑγρῶν καὶ ξηρῶν συσσωρευτῶν (μπαταριῶν - ξηρῶν ἠλεκτρικῶν στηλῶν) ἐργαζομένων εἰς τὰ καθ' ἅπασαν τὴν χώραν ἐργοστάσια, ἐργαστήρια καὶ συνεργεῖα κατασκευῆς καὶ ἐπισκευῆς», ἀποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν ἐκτελεστὴν τὴν ὑπ' ἀριθ. 35/1968 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν ὑγρῶν καὶ ξηρῶν συσσωρευτῶν (μπαταριῶν - ξηρῶν ἠλεκτρικῶν στηλῶν) τῶν ἐργαζομένων εἰς τὰ καθ' ἅπασαν τὴν χώραν ἐργοστάσια, ἐργαστήρια καὶ συνεργεῖα κατασκευῆς καὶ ἐπισκευῆς», ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τῆς Πανελληνίου Ἑνώσεως ἠλεκτροεργατοτεχνιτῶν κατασκευῆς συσσωρευτῶν καὶ ξηρῶν στοιχείων ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων, ὡς ἀκολούθως:

1) Τὰ κατώτατα ὅρια βασικῶν ἡμερομισθίων τῶν εἰς τὰ καθ' ἅπασαν τὴν χώραν ἐργοστάσια, ἐργαστήρια καὶ συνεργεῖα κατασκευῆς καὶ ἐπισκευῆς ὑγρῶν καὶ ξηρῶν συσσωρευτῶν (μπαταριῶν - ξηρῶν ἠλεκτρικῶν στηλῶν) ἀπασχολουμένων ἐργατοτεχνιτῶν καθορίζονται ὡς ἀκολούθως:

Ἐργάται:	Ἀπὸ 10.9.1967 Δραχμαί	Ἀπὸ 1.6.1968 Δραχμαί
α) Κατὰ τὴν πρόσληψιν	90	90
β) Μετὰ ἓξ μῆνας ἀπασχόλησιν	98	100
γ) Μετὰ 3ετῆ ἀπασχόλησιν	102	105
δ) Μετὰ 5ετῆ ἀπασχόλησιν	105	110
ε) Μετὰ 8ετῆ ἀπασχόλησιν	110	120
Ἐργάτριαι:		
α) Κατὰ τὴν πρόσληψιν	75	75
β) Μετὰ ἓξ μῆνας ἀπασχόλησιν	83	85
γ) Μετὰ 3ετῆ ἀπασχόλησιν	86	86
δ) Μετὰ 5ετῆ ἀπασχόλησιν	89	89
ε) Μετὰ 8ετῆ ἀπασχόλησιν	95	100

2) Εἰς τοὺς ἐργαζομένους εἰς ἐργαστήρια μὴ τυπικῆς ἢ μὴ, ἔνθα γίνεται ἀλήθευσις, κατασκευὴ καὶ ἐπισκευὴ συσσωρευτῶν (μπαταριῶν) τεχνίτας, ἐπιθεωρητὰς καὶ μαθητευομένους χορηγοῦνται ἐκ μέρους τῶν ἐργοδοτῶν 650 γραμμάρια γάλακτος ἡμερησίως.

3) Εἰς τοὺς περὶ ὧν ἡ παροῦσα μισθωτοὺς χορηγεῖται κατ' ἔτος μία φορὰ ἢ μὴ χειμερινὸν ἔνδυμασία ἐξ ἐρίου κατὰ τὴν ἐκλογὴν τοῦ ἐργοδότου, χρησιμοποιουμένη ἀποκλειστικῶς κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐργασίας καὶ ἀνήκουσα εἰς τὴν κυριότητα τοῦ ἐργοδότου.

4) Τυχὸν καταβαλλόμεναι ἀποδοχαὶ ἀνώτεραι τῶν ὑπὸ τῆς παρούσης καθοριζομένων δὲν δύνανται νὰ μειωθῶσιν.

5) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ὑπὸ τὰς ἀνωτέρω διακρίσεις ἄρχεται ἀπὸ τῆς 10 Σεπτεμβρίου 1967.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 16 Αὐγούστου 1967

—

101073/4785/1968 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί κηρύξεως εκτελεστής της υπ' αριθ. 11/1968 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιώς «περί των όρων αμοιβής των εργατοτεχνιτών κατεργασίας ξύλου άπάσης της χώρας».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 378 της 12 Αυγούστου 1968)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 20 του νόμου 3239/1955, ως τροποποιήθησαν υπό του ν.δ. 3755/1957. 2) Την υπ' αριθ. 11/1968 απόφασιν του Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιώς περί των όρων αμοιβής των εργατοτεχνιτών κατεργασίας ξύλου άπάσης της χώρας, αποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν εκτελεστήν την υπ' αριθ. 11/1968 απόφασιν του Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιώς περί των όρων αμοιβής των εργατοτεχνιτών κατεργασίας ξύλου άπάσης της χώρας, εκδοθείσαν εις επίλυσιν διενέξεως μεταξύ της Πανελληνίου Ομοσπονδίας Εργατοτεχνιτών Οικοδομών και Ξύλου αφ' ενός και των: 1) Συνδέσμου Ελλήνων Βιομηχάνων και 2) Ανωτάτης Συνομοσπονδίας Βιοτεχνών Ελλάδος, αφ' ετέρου, ως ακολούθως:

1) Τα κατώτατα όρια ημερομισθίων των απασχολουμένων εις την κατεργασίαν ξύλου εργατοτεχνιτών άπάσης της χώρας καθορίζονται ως κατωτέρω:

Α'. Μαθητευόμενοι:

	Δραχμαί
Κατά το 1ον έτος μαθητείας	45
Κατά το 2ον έτος μαθητείας	50
Κατά το 3ον έτος μαθητείας	55
Κατά το 4ον έτος μαθητείας	60

Εις άπάσας τας ανωτέρω περιπτώσεις μετά την συμπλήρωσιν του 18ου έτους της ηλικίας και ενός έτους προϋπηρεσίας παρ' οιφδήποτε εργοδότη ή του 19ου έτους της ηλικίας, ανεξαρτήτως χρόνου προϋπηρεσίας, καταβάλλεται το εκάστοτε ισχύον κατώτατον όριον ημερομισθίου ανειδικεύτου εργάτου.

Β'. Εργατοτεχνίται:

α) Ο έχων συμπληρώσει το 15ον έτος της ηλικίας κατά το 1ον, 2ον και 3ον έτος υπηρεσίας δραχμαί 95.

β) Ο έχων λάβει απασχόλησιν ως μαθητευόμενος ή ο απόφοιτος Σχολής Μαθητείας ή άλλης Τεχνικής Επαγγελματικής Σχολής του κλάδου άσχέτως υπηρεσίας δραχμαί 100.

γ) Κατά το 4ον, 5ον και 6ον έτος υπηρεσίας δραχμαί 110.

δ) Κατά το 7ον, 8ον και 9ον έτος υπηρεσίας δραχμαί 115.

ε) Από του 10ου έτους και άνω υπηρεσίας δραχμαί 130.

2) Τα εν παραγράφω 1 της παρούσης καθοριζόμενα κατώτατα όρια ημερομισθίων ισχύουσι διά τους απασχολουμένους εις τας πόλεις Αθηνών, Πειραιώς, Περιχώρων, Ελευσίνος, Θεσσαλονίκης, Πατρών, Βόλου, Ηρακλείου Κρήτης, Λαρίσης και Καλαμών. Διά τους απασχολουμένους εις την λοιπήν χώραν τα ως άνω ημερομίσθια μειούνται κατά ποσοστόν 5%.

Τα συνεπεία της ως άνω μειώσεως προκύπτοντα ποσά εν ουδεμιά περιπτώσει δύνανται να υπολείπωνται των υπό των ισχυόντων εθνικών γενικών συλλογικών συμβάσεων εργασίας ή δι' άλλης εκτάσεως αποφάσεων διαιτησίας καθοριζομένων γενικών κατωτάτων ορίων ημερομισθίων διά τους μαθητευομένους και εργατοτεχνίτας, εφ' όσον βεβαίως συντρέχουσιν αι υπ' αυτών οριζόμεναι προϋποθέσεις ηλικίας και προϋπηρεσίας.

3) Τυχόν προβλεπόμεναι αποδοχαί δυνάμει συλλογικής συμβάσεως εργασίας και διαιτητικής αποφάσεως ή υπό του οικείου εργοδότου καταβαλλόμεναι, ανώτεραι των υπό της παρούσης καθοριζομένων, δεν δύνανται να μειωθώσιν, ως επίσης και τυχόν εφαρμοζόμενοι ευνοϊκώτεροι όροι εξακολουθούν ισχύοντες.

4) Αι εκ της αναδρομικότητος ισχύος της παρούσης προκύπτουσαι μισθολογικαί διαφοραί δύνανται να εξοφληθώσιν εις τρεις (3) ίσας μηνιαίας δόσεις, εξ ών η πρώτη εντός του μηνός της δημοσιεύσεως της παρούσης.

5) Η ισχύς της παρούσης άρχεται από της 30ής Δεκεμβρίου 1967.

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 10 Αυγούστου 1968

—

101074/4786/1968 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί κηρύξεως εκτελεστής της υπ' αριθ. 33/1968 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών περί των όρων αμοιβής και εργασίας των εργατοτεχνιτών Δήμου Κορινθίων.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 378 της 12 Αυγούστου 1968)

Έχοντες υπ' όψιν : 1) Τας διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 20 του νόμου 3239/1955, ως τροποποιήθησαν υπό του ν.δ. 3755/

1957. 2) Την ὑπ' ἀριθ. 53/1968 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν Δήμου Κορινθίων», ἀποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν ἐκτελεστὴν τὴν ὑπ' ἀριθ. 53/1968 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν Δήμου Κορινθίων», εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τοῦ Δήμου Κορινθίων ἀφ' ἑνὸς καὶ τοῦ Συλλόγου Ἐργατοτεχνιτῶν Δήμου Κορινθίων, ἀφ' ἑτέρου, ὡς ἀκολούθως:

1) Εἰς τὰς διατάξεις τῆς παρούσης ὑπάγονται ἅπαντες οἱ ἀπασχολούμενοι εἰς τὰς διαφόρους ὑπηρεσίας (συνεργεῖα) τοῦ Δήμου Κορινθίων, δυνάμει σχέσεως ἐργασίας τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου (ἀντιδίκεινται ἐργάται, ἐργάται καθαριότητος, σφαγείων, νυκτοφύλακες, ἀντλιοστασίου, κηπουροί, βοηθοὶ μηχανικῶν).

2) Τὰ κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων τῶν ἐν ἄρθρῳ 1 τῆς παρούσης μισθωτῶν καθορίζονται: α) Ἀπὸ 1.1.1968 μέχρι 31.5.1968 εἰς δραχμὰς 100 καὶ β) ἀπὸ 1.6.1968 καὶ ἐφεξῆς εἰς δραχμὰς 105.

3) Εἰς τοὺς περὶ ὧν ἡ παροῦσα μισθωτοὺς χορηγεῖται ἐπίδομα γάμου ἐκ ποσοστοῦ 10%, ὑπολογιζόμενον ἐπὶ τῶν ὡς ἄνω κατωτάτων ὁρίων ἡμερομισθίων.

4) Εἰς τοὺς ἀπασχολουμένους εἰς τὴν καθαριότητα ἐν γένει χορηγεῖται: α) Ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας ἐκ ποσοστοῦ 12%, ὑπολογιζόμενον ἐπὶ τῶν ὡς ἄνω κατωτάτων ὁρίων ἡμερομισθίων, καὶ β) ἅπαξ τοῦ ἔτους μία ἐνδυμασία ὑπηρεσίας (φόρμα), ἓν ζεῦγος ὑποδημάτων (ἀρβυλῶν) καὶ ἓν ζεῦγος χειροκτίων. Τὰ εἴδη ταῦτα θὰ ἀνήκουν κατὰ κυριότητα καὶ νομὴν εἰς τὸν Δῆμον Κορινθίων.

5) Αἱ διὰ τῶν ἀτομικῶν συμβάσεων τυχὸν καταβαλλόμεναι ἀποδοχαὶ ἀνώτεραι τῶν ἐπὸ τῆς παρούσης καθοριζομένων δὲν δύνανται νὰ μειωθῶσιν, ὡς ἐπίσης δὲν δύνανται νὰ μεταβληθῶσι τυχὸν ἐφαρμοζόμεναι εὐνοϊκώτεραι ὑπὲρ τῶν ἐργαζομένων ἐν γένει ὅροι.

6) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἀρχεται ἀπὸ τῆς ἀνωτέρω διακριβώσεως ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1968.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 10 Αὐγούστου 1968

—

101075/4787/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 37/1968 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ὁδηγῶν αὐτοκινήτων Ἑλληνικῆς Βασιλικῆς Ἀεροπορίας (Ε.Β.Α.).

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 378 τῆς 12 Αὐγούστου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν. δ. 3755/1957, 2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 37/1968 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ὁδηγῶν αὐτοκινήτων Ἑλληνικῆς Βασιλικῆς Ἀεροπορίας (Ε.Β.Α.), ἀποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν ἐκτελεστὴν τὴν ὑπ' ἀριθ. 37/1968 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ὁδηγῶν αὐτοκινήτων Ἑλληνικῆς Βασιλικῆς Ἀεροπορίας (Ε.Β.Α.)», ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τοῦ Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν καὶ τοῦ Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Ἀμύνης ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τοῦ Σωματείου Ὁδηγῶν Αὐτοκινήτων Ἑλληνικῆς Ἀεροπορίας, ὡς ἀκολούθως:

1) Τὸ κατώτατον ὅριον βασικοῦ μηνιαίου μισθοῦ τῶν ὁδηγῶν αὐτοκινήτων Ε.Β.Α. (Ἑλληνικῆς Βασιλικῆς Ἀεροπορίας) καθορίζεται διὰ μὲν τὴν περίοδον ἀπὸ 16.6.1967 μέχρι 31.5.1968 εἰς δραχμὰς 2.500, ἀπὸ δὲ τῆς 1ης Ἰουνίου 1968 καὶ ἐφεξῆς εἰς δραχμὰς 2.700.

2) Ὁ ὡς ἄνω βασικὸς μισθὸς προσαυξάνεται δι' ἐπιδόματος πολυετοῦς ὑπηρεσίας ἐκ 5% δι' ἑκάστην τριετίαν πραγματικῆς ὑπηρεσίας ἢ προϋπηρεσίας παρὰ τῷ αὐτῷ ἢ διαφόρῳ ἐργοδότῃ ἀπὸ τῆς ἀποκτήσεως τοῦ διπλώματος τοῦ ὁδηγοῦ αὐτοκινήτου καὶ μέχρι συμπληρώσεως πέντε (5) τριετιῶν. Τὸ ἀνωτέρω ἐπίδομα, προκειμένου περὶ προϋπηρεσίας παρ' ἄλλοις ἐργοδότῃ, ἄρχεται ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῶν σχετικῶν πιστοποιητικῶν προϋπηρεσίας.

3) Ἐπίσης ὁ ἀνωτέρω βασικὸς μισθὸς προσαυξάνεται δι' ἐπιδόματος ἐκ ποσοστοῦ 10% διὰ τὴν σύζυγον, ὑπερ παύει χορηγούμενον ἐν περιπτώσει χηρείας ἢ διαζεύξεως.

4) Εἰς τοὺς ὁδηγοὺς εἰδικῶν ὀχημάτων τῆς Ε.Β.Α., ἤτοι τοὺς κατέχοντας ἐπέκτασιν ἐπὶ τοῦ διπλώματος των δι' ὁδήγησιν ρυμουλκοῦ μετὰ ρυμουλκουμένου, ὁ ὡς ἄνω καθοριζόμενος βασικὸς μισθὸς προσαυξάνεται δι' εἰδικοῦ ἐπιδόματος. Τὸ ἐπίδομα τοῦτο καθορίζεται εἰς ποσοστὸν 15%.

5) Εἰς τοὺς περὶ ὧν ἡ παροῦσα μισθωτοὺς χορηγεῖται ἐτησίως μία φορὰ ἐργασίας, ἀνήκουσα

κατά κυριότητα εἰς τὸν ἐργοδότην.

6) Τυχὸν καταβαλλόμενα ἀποδοχαί, ἀνώτερα τῶν ἐπὸ τῆς παρούσης καθοριζομένων, ἢ ἐφαρμοζόμενα εὐνοϊκώτερα ὅρα δὲν δύνανται νὰ μειωθῶσιν ἢ νὰ μεταβληθῶσιν.

7) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης, ἐπὶ τὰς ἀνωτέρω διακρίσεις, ἄρχεται ἀπὸ τῆς 16 Ἰουνίου 1967.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 10 Αὐγούστου 1968

—

96831/17014/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ καθορισμοῦ ποσοστοῦ προβλεπομένου ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ Α.Ν. 99/1967 περὶ ἐλέγχου ὁμαδικῶν ἀπολύσεων.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 432 τῆς 4 Σεπτεμβρίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ἀ.ν. 99/1967 «περὶ ἐλέγχου ὁμαδικῶν ἀπολύσεων κλπ.», ὡς ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη ὑπὸ τοῦ ἀ.ν. 173/1967 καὶ 2) τὰς ἰσχυσάσας σήμερον συνθήκας ἐν τῇ ἀγορᾷ ἐργασίας, ἀποφασίζομεν:

Καθορίζομεν τὸ ποσοστὸν διὰ τὸ ἀπὸ 15.7.1968 μέχρι 15.1.1969 χρονικὸν διάστημα ἐπὶ τοῦ εἰς τὴν ἀρχὴν ἑκάστου μηνὸς ἀπασχολουμένου ὑπὸ τῶν ἐκμεταλλεύσεων προσωπικοῦ, πέραν τοῦ ὁποίου αἱ διενεργούμεναι ὑπ' αὐτῶν ἀπολύσεις θεωροῦνται ὁμαδικαὶ κατὰ τὴν ἔννοιαν τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 2 § 1 τοῦ ἀνωτέρω ἀ.ν. 99/1967, εἰς 6%.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 29 Ἰουλίου 1968

—

103014/5629/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ καταργήσεως ἀπὸ 19.8.1967 τῆς μεταμεσημβρινῆς ἀργίας τῆς Δευτέρας διὰ τὰ ὁπωροπωλεῖα τοῦ πολεοδομικοῦ συγκροτήματος Ἀθηνῶν.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 418 τῆς 29 Αὐγούστου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ἀπὸ 8/13.4.1932 π.δ. «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν διατάξεων τῶν νόμων περὶ χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας εἰς τὰ καταστήματα κλπ.», 2) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 4020/1959 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐνίων διατάξεων ἐργατικῶν τινων νόμων», 3) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 69796/3895/1967 ἀπόφασιν «περὶ καθορισμοῦ ὡρῶν λειτουργίας τῶν παντοπωλείων, ἐδωδιμοπωλείων, οἰνοπαντοπωλείων, τυροπωλείων, καφεκοπτείων κλπ. καταστημάτων ἐμπορίας τροφίμων καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ αὐτῶν, 4) Τὸ ὑπ' ἀριθ. 178213/8817/25.7.1968 τηλεγραφικὸν σῆμα τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας, 5) Πόρισμα τῆς συγκροτηθείσης ἐν τῷ Ὑπουργείῳ Ἐργασίας συσκέψεως τῶν ἐκπροσώπων τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας, ἐμπόρων Κεντρικῆς Λαχαναγορᾶς Ἀθηνῶν καὶ ἐκπροσώπων τῶν ἐνδιαφερομένων ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων, ἀποφασίζομεν:

Τροποποιοῦντες τὴν ὑπ' ἀριθ. 92707/5211/1967 ἡμετέραν ἀπόφασιν «περὶ καθορισμοῦ ὡρῶν ἀνοίγματος καὶ κλεισίματος τῶν παντοπωλείων κλπ. καταστημάτων τροφίμων κλπ.», ὡς καὶ τὴν ὑπ' ἀριθ. 37203/2830/18.4.1968 ἀπόφασιν, ὁρίζομεν, ὅπως ἀπὸ 19.8.1968 καταργηθῇ ἡ μεταμεσημβρινὴ ἀργία τῆς Δευτέρας διὰ τὰ ὁπωροπωλεῖα τοῦ πολεοδομικοῦ συγκροτήματος Ἀθηνῶν, ἐφαρμοζομένων ἀπὸ τῆς ὡς ἄνω ἡμερομηνίας τοῦ ὑπὸ τῶν προμνησθεισῶν ἀποφάσεων ὁριζομένου ὡραρίου λειτουργίας τούτων διὰ τὸν μῆνα Σεπτέμβριον.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 14 Αὐγούστου 1968

—

97477/4588/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ δημοσιεύσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως τῆς ἀπὸ 24.6.1968 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας «περὶ τῶν ὡρῶν ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν φυλάκων, νυκτοφυλάκων καὶ θυρωρῶν βιομηχανικῶν καὶ βιοτεχνικῶν ἐργοστασίων καὶ ἐπιχειρήσεων τοῦ Εἰρηνοδικείου Θεσσαλονίκης.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 363 τῆς 31 Ἰουλίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τοὺς νόμους 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν καὶ συνεπληρώθησαν μεταγενεστέρως ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957, ἀποφασίζομεν:

Ὅπως δημοσιευθῇ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως (τεῦχος Β') ἡ ἐν θέματι συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας, κατατεθεῖσα ἡμῖν τὴν 11.7.1968, συνταχθέντος πρὸς τοῦτο τοῦ ὑπ' ἀριθ. 931/1968 πρακτικοῦ καταθέσεως, ἧς ἔχει ὡς ἀκολούθως:

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας

Ἐν Θεσσαλονίκῃ, σήμερον τὴν 24ην Ἰουνίου

1968 καὶ ἐν τοῖς Γραφείοις τοῦ Συνδέσμου Βιομηχάνων Μακεδονίας - Θράκης, οἱ ὑπογεγραμμένοι ἀφ' ἑνὸς μὲν 1) Νικόλαος Μ. Ηχυλιδάκης, ἐκπρόσωπος τοῦ προδιληφθέντος Συνδέσμου ἐργοδοτικῆς ὀργανώσεως, εἰς ἣν μετέχουν αἱ πάσης φύσεως βιομηχανικαὶ ἐπιχειρήσεις, καὶ 2) Δημήτριος Καλαϊτζίδης, ἐκπρόσωπος τοῦ Βιοτεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου Θεσσαλονίκης, ἐργοδοτικῆς ἐπαύτου, εἰς ἣν μετέχουν αἱ πάσης φύσεως βιοτεχνικαὶ ἐπιχειρήσεις, καὶ ἀφ' ἑτέρου οἱ 1) Ἰωάννης Μαστρογιάννης, πρόεδρος, καὶ 2) Χρῆστος Μπάμπης, γενικὸς γραμματεὺς τοῦ Σωματείου Φυλάκων Βιομηχανικῶν καὶ Βιοτεχνικῶν Ἐργοστασίων καὶ Ἐπιχειρήσεων «Ὁ Ἄργος» τῆς δυνάμεως τοῦ Ἐργατικοῦ Κέντρου Θεσσαλονίκης, ἅπαντες νομίμως καὶ εἰδικῶς ἐξουσιοδοτημένοι πρὸς τῶν ἀρμοδίων ὀργάνων αὐτῶν, ἦτοι τῶν διοικήσεων τοῦ Συνδέσμου καὶ τοῦ Ἐπιμελητηρίου καὶ τῆς συνελεύσεως τοῦ σωματείου τῶν ἐργατικῶν ἐκπροσώπων πρὸς τὸν σκοπὸν διμερῶν διαπραγματεύσεων καταρτίσεως καὶ ὑπογραφῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, διὰ τῆς ὁποίας καθορίζονται οἱ ὅροι ἀμοιβῆς καὶ λοιπὰ ἐργασίας τῶν φυλάκων βιομηχανικῶν καὶ βιοτεχνικῶν ἐργοστασίων καὶ ἐπιχειρήσεων τῆς εἰρηνοδικειακῆς περιφερείας Θεσσαλονίκης, ὡς ἀκολούθως:

I) Τὸ κατώτατον ὅριον βασικοῦ μισθοῦ τῶν φυλάκων, νυκτοφυλάκων καὶ θυρωρῶν βιομηχανικῶν καὶ βιοτεχνικῶν ἐργοστασίων καὶ ἐπιχειρήσεων τοῦ Εἰρηνοδικείου Θεσσαλονίκης κατὰ τὴν πρόσληψιν καθορίζεται εἰς δραχμὰς 2.400.

Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 5ετοῦς ὑπηρεσίας εἰς δραχμὰς 2.700.

Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 10ετοῦς ὑπηρεσίας εἰς δραχμὰς 2.900.

Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 15ετοῦς ὑπηρεσίας εἰς δραχμὰς 3.000.

Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 20ετοῦς ὑπηρεσίας εἰς δραχμὰς 3.050.

II) Τὰ ὡς ἄνω κατώτατα ὅρια βασικῶν μισθῶν προσαυξάνονται δι' ἐπιδόματος γάμου ἐκ 10% διὰ τὴν σύζυγον. Τὸ ἐπίδομα τοῦτο παύει χορηγούμενον ἐν περιπτώσει ἐργασίας, χηρείας ἢ διαζυγίου.

III) Ἐπὶ τοῦ ἄνω κατωτάτου μηνιαίου βασικοῦ μισθοῦ, ηὐξημένου κατὰ τὸ ἐπίδομα πολυετοῦς ὑπηρεσίας μόνον, ὑπολογίζεται προσαύξησις βάσει τῶν ἐπ' ἀριθ. 8900/1946, 18510/1951 καὶ 27019/1953 ἐπονομικῶν ἀποφάσεων ὡς ἐπίδομα νυκτερινῆς ἐργασίας καὶ τοιαύτης Κυριακῆς καὶ ἑορτῶν.

IV) Οἱ περὶ ὧν ἡ παροῦσα μισθωτοὶ δικαιοῦνται ἑβδομαδιαίας ἀναπαύσεως.

V. Εἰς τοὺς νυκτοφύλακας χορηγεῖται εἷς ἕκαστον ἀνὰ διετίαν ἓν ζεῦγος ἀρβυλῶν ἢ ἐποδημάτων ἐξ ἐλαστικοῦ (μπότες) καὶ ἀνὰ τριετίαν ἓν ἀδιάβροχον, ἀνήκοντα ταῦτα εἰς τὴν περιουσίαν τοῦ ἐργοδότου.

VI) Τυχὸν καταβαλλόμενα ἀποδοχαὶ ἀνώτεραι τῶν ἐπὶ τῆς παρούσης καθοριζομένων δὲν δύνανται νὰ μειωθῶσιν.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ 1ης Ἰουλίου 1968 καὶ λήγει τὴν 30ὴν Ἰουνίου 1969.

Οἱ συμβαλλόμενοι

(Ἕπονται ὑπογραφαί)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 30 Ἰουλίου 1968

—

96035/Ε.1893/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ προσθήκης διατάξεως ἐν τέλει τοῦ ἐδαφίου β' τῆς παραγράφου 6 τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου Συντάξεων Ἐφημεριδοπωλῶν καὶ Ὑπαλλήλων Πρακτορείων.

(Ε.Κ. τ. Β' σ. 563 τῆς 31 Ἰουλίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 4434/1929 περὶ συστάσεως Ταμείων Ἀσφαλίσεως τάξεών τινων ἐργαζομένων (ἐφημεριδοπωλῶν, μυλεργατῶν καὶ ἀρτεργατῶν), ὡς ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη μεταγενεστέρως, 2) Πρότασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Συντάξεων Ἐφημεριδοπωλῶν καὶ Ὑπαλλήλων Πρακτορείων, ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. Σ.239/30.1.1968 ἀναφορᾶς του ὡς ἄνω Ταμείου, 3) Γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, διατυπωθεῖσαν κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 34/6.6.1968 συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς ΙΕ' περιόδου, ἀποφασίζομεν:

Ὅπως ἐν τέλει τοῦ ἐδαφίου 6' τῆς παραγράφου 6 τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου Συντάξεων Ἐφημεριδοπωλῶν καὶ Ὑπαλλήλων Πρακτορείων προστεθῇ διάταξις, ἔχουσα ὡς ἀκολούθως:

«Ἐξαιρετικῶς αἱ ὡς ἄνω εἰσφοραὶ ἀπὸ τοῦ μηνὸς Ἀπριλίου 1968 καὶ ἐφεξῆς μέχρι καὶ τοῦ Μαρτίου 1970 δύνανται νὰ καταβάλλονται ἐντὸς τοῦ μεθεπομένου μηνὸς ἐκείνου, εἰς ὃν ἀνάγονται αὗται».

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημ-

ρίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 26 Ἰουλίου 1968

—

66502/2852/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 3/1968 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης, ἐπικυρωθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 4/1968 ὁμοίας τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης «περὶ ἑρμηνείας τῆς ἀπὸ 23.1.1967 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἀφορώσης τοὺς ὅρους ἀμοιβῆς τοῦ προσωπικοῦ ἀγροκτήματος Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 252 τῆς 23 Μαΐου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ ν.δ. 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ἰσχύουσαι τοῦ ν.δ. 3755/1957, 2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 3/1968 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης, ἐπικυρωθεῖσαν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 4/1968 ὁμοίας τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης «περὶ ἑρμηνείας τῆς ἀπὸ 23.1.1967 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἀφορώσης τοὺς ὅρους ἀμοιβῆς τοῦ προσωπικοῦ ἀγροκτήματος Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης», ἀποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν ἐκτελεστὴν τὴν ὑπ' ἀριθ. 3/1968 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης, ἐπικυρωθεῖσαν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 4/1968 ὁμοίας τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης περὶ ἑρμηνείας τῆς ἀπὸ 23.1.1967 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἀφορώσης τοὺς ὅρους ἀμοιβῆς τοῦ προσωπικοῦ ἀγροκτήματος Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (*), ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τοῦ Ταμείου Διοικήσεως καὶ Διαχειρίσεως τοῦ Ἀγροκτήματος Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης ἀφ' ἑνὸς καὶ τῆς Ἑνώσεως Ἐργατοτεχνιτῶν καὶ Ὑπαλλήλων Ἀγροκτήματος Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης ἀφ' ἑτέρου καὶ ἧς τὸ διατακτικὸν ἔχει ὡς ἀκολούθως:

Κατὰ τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τοῦ ὅρου 5 τῆς ἀπὸ 23.1.1967 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας τοῦ ἐπαλληλικοῦ καὶ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ τοῦ ἀγροκτήματος τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (ἀριθ. πρακτικοῦ καταθέσεως εἰς Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν 67/8.8.1967): 1) Ὡς ἀφετηρία τοῦ ὑπολογισμοῦ τοῦ χρόνου, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὁποίου εἶναι προσδιοριστέον τὸ ἐπίδομα εὐδοκίμου ὑπηρεσίας, λαμβάνεται ὁ χρόνος προσλήψεως τοῦ μισθωτοῦ ὑπὸ τοῦ Ταμείου Διοικήσεως καὶ Διαχειρίσεως τοῦ Ἀγροκτήματος Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης καὶ 2) τὸ εὐδόκιμον τῆς ὑπηρεσίας ἀπόκειται εἰς τὴν δικαίαν κρίσιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Διοικήσεως καὶ Διαχειρίσεως τοῦ Ἀγροκτήματος Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, ὡς νομίμως ἐκπροσωποῦντος τὸ νομικὸν τοῦτο πρόσωπον ὀργάνου.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 23 Μαΐου 1968

(*) ΕΕΔ 26, 1174.

—

67805/2885/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως τῆς ἰσχύος συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν Δήμου Νέας Σμύρνης.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 252 τῆς 23 Μαΐου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 3239/1955, 2) Τὴν κοινοποιηθεῖσαν ἡμῖν ἔγγραφον δήλωσιν καταγγελίας τῆς ἐν θέματι συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ 3) σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 17.5.1968, ἀποφασίζομεν:

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ τρίμηνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρις 23.8.1968, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ἀπὸ 15.6.1966 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν Δήμου Νέας Σμύρνης (Φ.Ε.Κ. 419/Β'/5.7.1966.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 23 Μαΐου 1968

—

99683/4701/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ δημοσιεύσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως τῆς ἀπὸ 27.6.1968 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας «περὶ καθορισμοῦ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν εἰς τὰ ἐργοστάσια συσκευασίας σταφίδος Καλαμάτας ἀπασχολουμένων σταφιδεργατῶν».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 368 τῆς 5 Αὐγούστου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν καὶ συνεπληρώθησαν μεταγενεστέρως ἰσχύσαντος τοῦ ν.δ. 3755/1957, ἐπαφασίζομεν:

Ὅπως δημοσιευθῇ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς

Κυβερνήσεως (τεύχος Β') ή ἐν θέματι συλλογικῆ σύμβασις ἐργασίας, κατατεθεῖσα ἡμῖν τὴν 16.7.1968, συνταχθέντος πρὸς τοῦτο τοῦ ὑπ' ἀριθ. 932/1968 πρακτικοῦ καταθέσεως, ἧτις ἔχει ὡς ἀκολούθως:

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας

Ἐν Καλαμάτᾳ, σήμερον τὴν 27ην Ἰουνίου 1968, ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος Πέμπτην, οἱ ὑπογεγραμμένοι: α) Παναγιώτης Κ. Πετρόπουλος καὶ Χρῆστος Παπαδημητρίου, ἔμποροι σταφιδοεξαγωγεῖς Καλαμάτας, ἐνεργοῦντες ἐν προκειμένῳ ὡς ἐκπρόσωποι τοῦ Ἐμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου Καλαμάτας, καὶ β) Γεώργιος Γεωργαντάκης, πρόεδρος τοῦ Ἐργατοϋπαλληλικοῦ Κέντρου Καλαμάτας, καὶ Ἰωάννης Κατσιφάδος, γενικὸς γραμματεὺς τοῦ Σωματείου Ἐπεξεργασίας Ξηρῶν Καρπῶν Καλαμάτας, ἅπαντες νομίμως ἐξουσιοδοτημένοι, ἀπεφάσισαν τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, δι' ἧς τίθενται κανόνες, ρυθμίζοντες τὰς ἀποδοχὰς καὶ τοὺς ὅρους ἐργασίας τῶν εἰς τὰ ἐργοστάσια συσκευασίας σταφίδος Καλαμάτας ἀπασχολουμένων προσώπων.

1) Ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης τὰ ἡμερομίσθια τῶν σταφιδοσυσκευαστῶν καὶ σταφιδοσυσκευαστριῶν Καλαμάτας καθορίζονται ὡς κατωτέρω:

	Δραχμαί
α) Σταφιδοσυσκευασταὶ (ἄρρενες) ἡμερομίσθιον	100
β) Σταφιδοσυσκευάστριαι (θήλεις) ἡμερομίσθιον	80
γ) Μαθητευόμενοι ἀμφοτέρων τῶν φύλων ἡμερομίσθιον	50

Διευκρινίζεται, ὅτι ὡς μαθητευόμενοι θεωροῦνται: α) ἄρρενες ἔχοντες ἡλικίαν 14 - 18 ἐτῶν μὴ συμπεπληρωμένων καὶ β) θήλεις ἡλικίας 14 - 17 ἐτῶν, ὁμοίως μὴ συμπεπληρωμένων.

2) Περαιτέρω ὁρίζεται, ὅτι οἱ ἀνωτέρω ἐργαζόμενοι θὰ λαμβάνουν παρὰ τῶν παρ' ὧν ἐργάζονται ἐργοδοτῶν δῶρα Χριστουγέννων καὶ Πάσχα, βάσει πάντοτε τῶν ἑκάστοτε κειμένων ἀποφάσεων τῶν ἁρμοδίων Ὑπουργῶν περὶ καταβολῆς δώρου ἑορτῶν εἰς τὸ ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ἀπασχολούμενον προσωπικόν.

3) Ὡσαύτως ὁρίζεται, ὅπως εἰς τὰς περιπτώσεις ἀπασχολήσεως τῶν εἰρημένων μαθητῶν κατὰ τὰς προμεσημβρινὰς ὥρας ἢ μεταμεσημβρινὰς τοιαύτας ἐπὶ χρόνον ἐλάσσονα τοῦ ἡμίσεος τοῦ νομίμου ὡραρίου ἐργασίας θὰ καταβάλλεται ἥμισυ ἡμερομισθίου, εἰς τὰς περιπτώσεις δὲ πλήρους προμεσημβρινῆς ἀπασχολήσεως καὶ μερικῆς μεταμεσημβρινῆς ταυτῆς θὰ καταβάλλεται ὁλόκληρον τὸ ἡμερομίσθιον.

4) Τέλος ὁρίζεται, ὅτι ἀπαγορεύεται ἡ χρησιμοποίησις ἀνηλίκων προσώπων, ἤτοι προσώπων μὴ συμπληρωσάντων τὸ 18ον ἔτος τῆς ἡλικίας των (ἀρρένων καὶ θηλέων) εἰς ἐργασίας κονιάματος, φτιαρίσματος καὶ σακκιάσματος σταφίδος.

Πᾶσα παράβασις οἱουδήποτε τῶν ὅρων τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας συνεπάγεται τὰς συνεπείας τοῦ ἀ.ν. 537/1937.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἄρχεται ἀπὸ τῆς εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως δημοσιεύσεώς της, ἡ δὲ διάρκεια αὐτῆς ὁρίζεται δι' ἓν (1) ἔτος ἀπὸ τῆς ἰσχύος της.

Ἡ παροῦσα συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας συνετάγη εἰς ἑξαπλοῦν, ἐξ ὧν ἓν ἀντίτυπον (εἰς διπλοῦν) θὰ ἀποβληθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας διὰ τὸν ἔλεγχον καὶ τὴν περαιτέρω δημοσίευσιν, ἓν τοιοῦτον εἰς τὴν ἐνταῦθα Ἐπιθεώρησιν Ἐργασίας καὶ ἀνὰ ἓν τοιοῦτον θὰ κοινοποιηθῇ εἰς τὸ Ἐμπορικὸν καὶ Βιομηχανικὸν Ἐπιμελητήριον Καλαμάτας, Ἐργατοϋπαλληλικὸν Κέντρον Καλαμάτας καὶ Σωματεῖον Ἐπεξεργασίας Ξηρῶν Καρπῶν Καλαμάτας.

Οἱ συμβαλλόμενοι

(Ἕπονται ὑπογραφαί)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 5 Αὐγούστου 1968

—

102910/4874/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας

Περὶ ἐγκρίσεως μετὰ τροποποιήσεως τῆς ἀπὸ 29.7.1968 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ἡμερομισθίων ἐργατῶν συνεργείων καθαριότητος Δήμου Μοσχάτου.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 393 τῆς 19 Αὐγούστου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὴν ἀπὸ 29.7.1968 συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ἡμερομισθίων ἐργατῶν συνεργείων καθαριότητος Δήμου Μοσχάτου. 2) Τὴν ὑπ' αὐ-

της διαφοράν τοῦ Ὑπουργείου Συντονισμοῦ, διατυπωθείσαν διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 44561/1928/2.8.1968 ἐγγράφου του.3) Τὴν ἐπὶ τῆς διαφοράς ταύτης γνωμοδότησιν τοῦ κατ' ἄρθρον 9 § 2 ἐδ. Η' τοῦ ν.δ. 3755/1957 Τμήματος Ἀμοιβῆς καὶ Ὅρων Ἐργασίας τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 13.8.1968, ἣν καὶ ἀποδεχόμεθα καὶ 4) τὸ γεγονὸς ὅτι τὸ ἐπίδομα πολυετοῦς ὑπηρεσίας, τὸ χορηγούμενον ὑπὸ ἄλλων Δήμων τῆς χώρας καὶ εἰς τὸν αὐτὸν κλάδον ἐργαζομένων, καθορίζεται μὲν εἰς ποσοστὸν 5%, πλὴν ἡ χορήγησις τούτου περιορίζεται εἰς δέκα ἢ τρεῖς τὸ πολὺ πενταετίας καὶ ὅτι τὸ βασικὸν ἡμερομίσθιον τῶν περὶ ὧν πρόκειται μισθωτῶν ὑπολείπεται τοῦ τοιούτου, ὅπερ ἔχει ἤδη καθορισθῆ διὰ τοὺς ἐργάτας ἑτέρων Δήμων τῆς χώρας, πρᾶγμα ὅπερ ἀντίκειται πρὸς τὴν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ἀκολουθουμένην κοινωνικὴν καὶ οἰκονομικὴν πολιτικήν, συνιστωμένην εἰς τὸν κατὰ τὸ δυνατὸν ὁμοιόμορφον καθορισμὸν τῶν ἀποδοχῶν τῶν ὁμοίας φύσεως παρεχόντων ὑπηρεσίας μισθωτῶν, καὶ δέον τοὺς λόγους τούτους, ὅπως, τροποποιουμένης τῆς ὡς ἄνω συλλογικῆς συμβάσεως, ὁρισθῶσι τὰ ἐν τῷ διατακτικῷ τῆς παρούσης καθοριζόμενα, ἀποφασίζομεν:

Ἐγκρίνομεν τὴν ἐν θέματι συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας, κατατεθεῖσαν ἡμῖν τὴν 30.7.1968, συνταχθέντος πρὸς τοῦτο τοῦ ὑπ' ἀριθ. 936/1968 πρακτικοῦ καταθέσεως καὶ τῆς ὁποίας τὸ κείμενον, τροποποιούμενον, παρ' ἡμῶν κατὰ τὰ ἀνωτέρω, ἔχει ὡς ἀκολούθως:

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας ἡμερομισθίων ἐργατῶν συνεργείων καθαριότητος Δήμου Μοσχάτου

Ἐν Μοσχάτῳ καὶ ἐν τῷ Δημαρχιακῷ Καταστήματι, σήμερον τὴν εἰκοστὴν ἑνάτην Ἰουλίου 1968, ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος Δευτέραν καὶ ὥραν 11ην π.μ., οἱ ὑπογεγραμμένοι Χαράλαμπος Θεοχ. Ζάης ὁ ἐξ ἑνὸς Δήμαρχος Μοσχάτου, ὡς νόμιμος ἐκπρόσωπος τοῦ Δήμου Μοσχάτου, ἐξουσιοδοτηθεὶς πρὸς ὑπογραφὴν τῆς παρούσης συμβάσεως διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 59/1968 ἀποφάσεως τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου, ἐπικυρωθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 24359/124.1968 πράξεως τοῦ Νομάρχου Ἀττικῆς, καὶ οἱ ἐτέρου ὁ Γρηγόριος Μωραΐτης ὑπὸ τὴν ἰδιότητά του ὡς προέδρου τοῦ Σωματείου «Ἕνωσις ἐργατοτεχνιτῶν καθαριότητος Δήμων, Κοινοτήτων, Πρωτοστίων Νομοῦ Ἀττικῆς», νομίμως ἐξουσιοδοτηθεὶς πρὸς ὑπογραφὴν τῆς παρούσης δυνάμει ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ ὡς ἄνω σωματείου, ληφθείσης κατὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς 21ης Ἰανουαρίου 1968, ἀπεφασίσαμεν τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως, δι' ἧς καθορίζονται οἱ ὅροι ἀμοιβῆς τῶν ἐργατοτεχνιτῶν τῶν συνεργείων καθαριότητος (περισυλλογῆς ἀπορριμμάτων κλπ.) τοῦ Δήμου Μοσχάτου.

1) Εἰς τοὺς ὅρους τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ὑπάγονται ἅπαντες οἱ ἡμερομίσθιοι ἐργάται, οἱ συνδεόμενοι μετὰ τοῦ Δήμου διὰ συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου καὶ ἀπασχολούμενοι εἰς τὴν καθαριότητα, περισυλλογὴν καὶ ἀποκομιδὴν οἰκιακῶν καὶ ὑδικῶν ἀπορριμμάτων τῆς πόλεως Μοσχάτου, εἰς τὴν καθαριότητα τῶν ἀγορῶν καὶ ἀποχωρητηρίων, ὡς καὶ εἰς τὴν ἐκτέλεσιν πάσης συναφοῦς πρὸς τὴν καθαριότητα ἐργασίας.

2) Τὸ ἡμερομίσθιον τῶν ἐργατῶν καθαριότητος ὁρίζεται εἰς 100 δραχμάς.

3) Τὸ ὡς ἄνω ἡμερομίσθιον προσαυξάνεται κατὰ ποσοστὸν πέντε ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν (5%) δι' ἑκάστην πενταετίαν προϋπηρεσίας παρὰ τῷ Δήμῳ Μοσχάτου καὶ μέχρι τριῶν (3) πενταετιῶν.

4) Χορηγεῖται εἰς τοὺς ἐργάτας καθαριότητος ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας ἐκ ποσοστοῦ (12%) δώδεκα ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν ἐπὶ τοῦ ἑκάστοτε ἡμερομισθίου, ὡς πρὸς τοῦτο κατὰ τὸ προηγούμενον ὄρθρον δεύτερον προσαυξάνεται λόγῳ προϋπηρεσίας.

5) Χορηγεῖται ἐπίσης εἰς τοὺς ἐγγάμους ἐργάτας καθαριότητος, ἀνεξαρτήτως ἀριθμοῦ τέκνων καὶ ἐφ' ὅσον ὁ γάμος αὐτῶν δὲν ἐλύθη διὰ θανάτου ἢ διαζυγίου, ἐπίδομα οἰκογενειακῶν βαρῶν ἐκ δραχμῶν διακοσίων (200) μηνιαίως, ἤτοι δραχμαὶ (8) δι' ἕκαστον ἡμερομίσθιον.

6) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς της εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἡ παροῦσα συλλογικὴ σύμβασις συνετάγη εἰς τρία πρωτότυπα, ἐξ ὧν ἀνὰ ἓν ἔλαβεν ἕκαστος τῶν συμβαλλομένων μερῶν, τὸ δὲ τρίτον κατατεθῆναι εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 2 τοῦ νόμου 3239/1955.

Οἱ συμβαλλόμενοι

(Ἕπονται ὑπογραφαί)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 13 Αὐγούστου 1968

—

100480/4760/1968 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί κηρύξεως υποχρεωτικής της υπ' αριθ. 8/1968 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιώς «περί των όρων αμοιβής των επιστημόνων χημικών άπασης της χώρας».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 393 της 19 Αυγούστου 1968)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις της παραγράφων 2 του άρθρου 5 του νόμου 3239/1955, 2) Γνωμοδότησιν του κατ' άρθρον 28 του νόμου 3239/1955 Εθνικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Κοινωνικής Πολιτικής, ληφθείσαν κατά την συνεδρίασιν αύτου της 1.8.1968 και υποβληθείσαν ημίν δια του υπ' αριθ. 242/6.8.1968 εγγράφου του, και 3) την υπ' αριθ. 8/1968 απόφασιν του Δ.Δ. Δ.Δ. Πειραιώς «περί των όρων αμοιβής των επιστημόνων χημικών άπασης της χώρας», αποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν υποχρεωτικήν καθ' όλας αύτης τας διατάξεις δια πάντας τους εργοδότας και μισθωτούς του επαγγέλματος, όπερ αφορά αύτη, την υπ' αριθ. 8/1967 απόφασιν του Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιώς «περί των όρων αμοιβής των επιστημόνων χημικών άπασης της χώρας»(*).

Η ισχύς της παρούσης άρχεται από της δημοσιεύσεώς της εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 10 Αυγούστου 1968

—

63469/2677/1968 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί κηρύξεως υποχρεωτικής της υπ' αριθ. 10/1968 αποφάσεως του Π.Δ.Δ.Δ. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής των πρακτικών μηχανικών, μηχανοδηγών και θερμαστών άπασης της χώρας».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 269 της 31 Μαΐου 1968)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 5 του νόμου 3239/1955, 2) Γνωμοδότησιν του κατ' άρθρον 28 του νόμου 3239/1955 Εθνικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Κοινωνικής Πολιτικής, ληφθείσαν κατά την συνεδρίασιν αύτου της 10.5.1968 και υποβληθείσαν ημίν δια του υπ' αριθ. 129/13.5.1968 εγγράφου του και 3) την υπ' αριθ. 10/1968 απόφασιν του Π.Δ.Δ.Δ. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής των πρακτικών μηχανικών, μηχανοδηγών και θερμαστών άπασης της χώρας», αποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν υποχρεωτικήν δια πάντας τους εργοδότας και μισθωτούς του επαγγέλματος, όπερ αφορά αύτη, την υπ' αριθ. 10/1968 απόφασιν του Π.Δ.Δ.Δ. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής των πρακτικών μηχανικών, μηχανοδηγών και θερμαστών άπασης της χώρας» (πράξις καταθέσεως Ειρηνοδικείου Αθηνών 21/2.4.1968)(*).

Η ισχύς της παρούσης άρχεται από της δημοσιεύσεώς της εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Η παρούσα δημοσιευθήτω δια της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 27 Μαΐου 1968

—

71288/1.1698/1968 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί προσθήκης δευτέρου εδαφίου εις την παράγραφον 3 του άρθρου 4 του Κανονισμού Ασφαλίσεως του Ι.Κ.Α.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 427 της 2 Σεπτεμβρίου 1968)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις των άρθρων 2 και 16 του ν.δ. 1846/1951, ως τροποποιηθή μεταγενεστέρως, 2) Τας διατάξεις των άρθρων 1 και 5 του ν.δ. 3710/1957, 3) Πρότασιν του Διοικητού του Ιδρύματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων και τας υπ' αριθ. 1/4.1.1968 και 2/9.1.1968 γνωμοδοτήσεις του Διοικητικού Συμβουλίου αυτού, υποβληθείσας ημίν δια της υπ' αριθ. 65826/Φ.Τ.Α.Α. 28.5.1968 αναφοράς του Ιδρύματος, αποφασίζομεν:

Εις την παράγραφον 3 του άρθρου 4 του Κανονισμού Ασφαλίσεως του Ι.Κ.Α.(**) προστίθεται δεύτερον εδάφιον, έχον ως ακολούθως:

«Εργατοτεχνίται, απασχολούμενοι εκτός ασφαλιστικής περιοχής δια λογαριασμόν του Δημοσίου, υπάγονται εις την ασφάλισιν του Κλάδου ανικηρίας, γήρατος και θανάτου δια την πέραν του δεκαμήνου συνεχιζομένην τοιαύτην απασχόλησίν των».

Η παρούσα δημοσιευθήτω δια της Εφημερί-

(*) ΕΕΔ 27, 906.

(*) ΕΕΔ 27, 587.

(**) ΕΔΔ 23, 47.

δος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 26 Ἰουλίου 1968

—

99685/4700/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ περαιτέρω παρατάσεως ἰσχύος τῆς ἀπὸ 14.2.1967 ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας περὶ αὐξήσεως τῶν γενικῶν κατωτάτων ὁρίων ἡμερομισθίων.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 379 τῆς 12 Αὐγούστου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 3239/1955. 2) Σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 1.8.1968. 3) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 46807/1897/1968 ἀπόφασιν ἡμῶν, ἀποφασίζομεν:

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ τετράμηνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρις 20.12.1968, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων τῆς καταγγελίας τῆς ἀπὸ 14.2.1967 ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας «περὶ αὐξήσεως τῶν γενικῶν κατωτάτων ὁρίων ἡμερομισθίων», δημοσιευθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 18180/1967 ἀποφάσεως ἡμῶν (Φ.Ε.Κ. 137, τεῦχος Β' τῆς 22.2.1967)(*).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 5 Αὐγούστου 1968

—

99684/4699/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ περαιτέρω παρατάσεως ἰσχύος συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν ὑδραυλικῶν καὶ λευκοσιδηρουργῶν Θεσσαλονίκης.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 379 τῆς 12 Αὐγούστου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 3239/1955. 2) Σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 1.8.1968. 3) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 60559/2510/1968 ἀπόφασιν ἡμῶν, ἀποφασίζομεν:

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ τρίμηνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρις 20.11.1968, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων τῆς καταγγελίας τῆς ἀπὸ 7.11.1966 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν ὑδραυλικῶν καὶ λευκοσιδηρουργῶν Θεσσαλονίκης (Φ.Ε.Κ. 5, τεῦχος Β', τῆς 10.1.1967)(*).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 5 Αὐγούστου 1968

—

47767/7786/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ ἐπεκτάσεως τῆς ἀσφαλίσεως ἀνεργίας εἰς τὸ προσωπικὸν Κ.Τ.Ε.Λ. ἀπασχολούμενον ἐκτὸς ἀσφαλιστικῆς περιοχῆς τοῦ Ι.Κ.Α.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 233 τῆς 11 Μαΐου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 11 § 3 τοῦ ν.δ. 2961/1954 «περὶ συστάσεως Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας» καὶ 2) τὴν ὑπ' ἀριθ. 16501/5.4.1968 ἀναφορὰν τοῦ Ο.Α.Α.Α., δι' ἧς ἐπεβλήθη ἡμῖν πρὸς ἔγκρισιν ἀπόσπασμα πρακτικοῦ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1087/14.3.1968 συνεδριάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου αὐτοῦ, καθ' ἣν ἀπεφασίσθη ἡ ἐπέκτασις τῆς ἀσφαλίσεως ἀνεργίας εἰς τὸ προσωπικὸν Κ.Τ.Ε.Λ., ἀπασχολούμενον ἐκτὸς ἀσφαλιστικῆς περιοχῆς Ι.Κ.Α., ἀποφασίζομεν:

Ἐγκρίνομεν τὴν ἀπόφασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ο.Α.Α.Α., τὴν ληφθεῖσαν κατὰ τὴν ἀπὸ 14.3.1968 συνεδρίασιν αὐτοῦ, περὶ ἐπεκτάσεως τῆς ἀσφαλίσεως τοῦ Κλάδου Ἀνεργίας εἰς τὸ ἐκτὸς ἀσφαλιστικῆς περιοχῆς τοῦ Ι.Κ.Α. ἀπασχολούμενον προσωπικὸν τῶν Κ.Τ.Ε.Λ.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 3 Μαΐου 1968

—

(*) ΕΕΔ 26, 325.

(*) ΕΕΔ 26, 196.

99545/5448/1968 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί καθιερώσεως της 14ης Σεπτεμβρίου ως ημέρας ολοκληρωτικής αργίας διά τα φαρμακεία πολεοδομικού συγκροτήματος Αθηνών.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 443 της 9 Σεπτεμβρίου 1968)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις της παραγράφου 4 του άρθρου 4 του υπ' αριθ. 748/1968 ν.δ. «περί κωδικοποιήσεως, καταργήσεως, τροποποιήσεως και συμπληρώσεως των διατάξεων της κειμένης νομοθεσίας περί εβδομαδιαίας και Κυριακής αναπαύσεως και ημερών αργίας». 2) Την υπ' αριθ. 59608/7.6.1968 κοινήν απόφασιν Αντιπροέδρου της Κυβερνήσεως και Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας «περί διατηρήσεως και συνθέσεως Συμβουλίων και Επιτροπών παρά τη Κεντρική Υπηρεσία του Υπουργείου Εργασίας, ως και περί συγχωνεύσεως Λογαριασμών». 3) Την υπ' αριθ. 652/1968 αίτησιν του Συλλόγου Βοηθών Φαρμακείων και Φαρμακοϋπαλλήλων Αθηνών. 4) Την υπ' αριθ. 1345/1968 γνώμην του Φαρμακευτικού Συλλόγου Αττικής. 5) Την υπ' αριθ. 2732/1968 γνώμην του Φαρμακευτικού Συλλόγου Πειραιώς. 6) Την υπ' αριθ. 621/1968 ταυτήν του Συλλόγου Φαρμακοϋπαλλήλων Πειραιώς. 7) Γνώμας Αστυνομικών Διευθύνσεων Αθηνών - Πειραιώς. 8) Την από 1.8.1968 γνωμοδότησιν του Τμήματος Διακανονισμού Εργασίας του Εθνικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Κοινωνικής Πολιτικής, αποφασίζομεν:

Καθιερούται ως ημέρα ολοκληρωτικής αργίας η εορτή της Τρώσεως του Τιμίου Σταυρού (14/9) διά τα φαρμακεία πολεοδομικού συγκροτήματος Αθηνών.

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 7 Αυγούστου 1968

—

108986/5131/1968 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί κηρύξεως εκτελεστής της υπ' αριθ. 6/1968 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης περί χορηγήσεως επιδόματος εις το προσωπικόν του Ο.Α.Σ.Θ. κατ' έτος και κατά την περίοδον της Διεθνούς Εκθέσεως Θεσσαλονίκης.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 431 της 5 Σεπτεμβρίου 1968)

Έχοντες υπ' όψιν τας διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 20 του νόμου 3239/1955, ως ετροποποιήθησαν υπό του ν.δ. 3755/1957, αποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν εκτελεστήν την εν θέματι υπ' αριθ. 6/1968 απόφασιν του Δ.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης, εκδοθείσαν εις επίλυσιν διενέξεως μεταξύ του Οργανισμού Αστικής Συγκοινωνίας Θεσσαλονίκης αφ' ενός και αφ' ετέρου της Ενώσεως Εργατοϋπαλλήλων Οργανισμού Αστικής Συγκοινωνίας Θεσσαλονίκης, ης το διατακτικόν έχει ως ακολούθως:

Αποφασίζει, όπως καθ' εκάστην περίοδον λειτουργίας της Διεθνούς Εκθέσεως Θεσσαλονίκης καταβάλληται εφ' άπαξ πρόσθετος αμοιβή ή είδικόν επίδομα ή εις άπαντας τους μαθητευομένους του Οργανισμού Αστικών Συγκοινωνιών Θεσσαλονίκης (Ο.Α.Σ.Θ.) καθοριζομένη: α) Εις δραχμάς εξακοσίας πεντήκοντα (750) διά το προσωπικόν κανήσεως (εισπράκτορας, οδηγούς, ελεγκτάς, σταθμάρχας, επόπτας), β) εις δραχμάς εξακοσίας πεντήκοντα (650) διά το προσωπικόν συντηρήσεως, πλην των μαθητευομένων, γ) εις δραχμάς τετρακοσίας πεντήκοντα (450) διά το προσωπικόν Γραφείων εσωτερικής υπηρεσίας και δ) εις δραχμάς διακοσίας πεντήκοντα (250) διά τους μαθητευομένους.

Η ισχύς της παρούσης άρχεται από της 10 Δεκεμβρίου 1967.

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 3 Σεπτεμβρίου 1968

—

108555/5114/1968 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί δημοσιεύσεως εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της από 2.8.1968 συλλογικής συμβάσεως εργασίας εργατοτεχνιτών καθαριότητος Κοινότητος Νέου Ψυχικού Αττικής.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 438 της 6 Σεπτεμβρίου 1968)

Έχοντες υπ' όψιν τας διατάξεις του νόμου 3239/1955, ως ετροποποιήθησαν και συνεπληρώθησαν μεταγενεστέρως υπό του ν.δ. 3755/1957, αποφασίζομεν:

Όπως δημοσιευθή εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως η εν θέματι συλλογική σύμβασις εργασίας, κατατεθείσα ημίν την 17.8.1968, συνταχθέντος προς τούτο του υπ' αριθ. 939/1968 πρακτικού καταθέσεως, ής έχει ως ακολούθως:

Συλλογική σύμβασις εργασίας

Εν Νέω Ψυχικώ σήμερον την 2αν Αυγούστου του έτους 1968, ημέραν Παρασκευήν και ώραν 10ην π.μ., συνελθόντες εις τα Γραφεία της Κοινότητος Νέου Ψυχικού αφ' ενός ο Πέτρος Κανελλόπουλος, πρόεδρος της Κοινότητος Νέου Ψυχικού, εξουσιοδοτηθείς διά της υπ' αριθ. 3/1968 αποφάσεως του Κοινοτικού Συμβουλίου Νέου

Ψυχικού, νομιμοποιηθείσης διά της τοιαύτης ἐπ' ἀριθ. 6328/31.1.1968 της Νομαρχίας Ἀττικής, καὶ ἀφ' ἑτέρου ὁ Ἀκύλας Τζινοσάκης, πρόεδρος τοῦ ἀναγνωρισθέντος διά της ἐπ' ἀριθ. 22871/1963 ἀποφάσεως τοῦ ἐντεῦθεν Πρωτοδικείου ἐπὶ τὴν ἐπωνυμίαν «Ὁ Πρίαμος» λειτουργοῦντος ἐπαγγελματικοῦ σωματείου ἐργατοτεχνιτῶν πάσης φύσεως ἰδιωτικοῦ δικαίου Δήμων καὶ Κοινοτήτων Νομοῦ Ἀττικής, νομίμως ἐξουσιοδοτηθείς διά τοῦ ἀπὸ 29.7.1968 πρακτικοῦ της γενικής συνελεύσεως, ὡς καὶ διά της ἀπὸ 2.8.1968 ἐξουσιοδοτήσεως της διοικήσεως τοῦ ὡς ἄνω σωματείου, συνεφώνησαν τὴν ἰσχὺν της παρούσης συλλογικής συμβάσεως καὶ ὁμοφώνως ἀποδέχονται τοὺς κατωθι ὅρους:

Ἄρθρον 1

Εἰς τοὺς ἐργαζομένους συνοδοὺς τοῦ αὐτοκινήτου περισυλλογῆς καὶ ἀποκομιδῆς τῶν ἀπορριμμάτων της Κοινότητος Νέου Ψυχικοῦ, συνδεομένους μετὰ της Κοινότητος Νέου Ψυχικοῦ διὰ σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, χορηγεῖται ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας, ὁριζόμενον εἰς ποσοστὸν 12% (δώδεκα ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν) ἐπὶ τοῦ παρεχομένου ἑκάστοτε ἡμερομισθίου. Εἰς τοὺς ἐπὶ μισθῷ ἀμειβομένους τὸ ἐπίδομα τοῦτο ὑπολογίζεται ἐπὶ τοῦ ἑκάστοτε μηνιαίου βασικοῦ μισθοῦ.

Ἄρθρον 2

Χορηγοῦνται εἰς αὐτοὺς ἐτησίως (2) δύο στολαὶ ἐργασίας, (1) ἓν ζεῦγος ἀρβυλῶν (ἐποδήματα) καὶ ἓν ἀδιάβροχον, ὡς καὶ ἓν πηλήκιον καὶ ἓν μέγος χειροκτίων (γάντια), ἅπαντα καινουργῆ πρὸς χρῆσιν τῆς ἐργασίας των. Λόγῳ ὅπως εἰς τὸ στῆθος της στολῆς καὶ εἰς τὸ μέτωπον τοῦ πηλικίου ἐμφαίνονται τὰ ἀρχικὰ γράμματα της Κοινότητος, εἰς ἣν ἀνήκουν οἱ ἐργατοτεχνῖται. Τὰ γράμματα δέον ὅπως εἶναι μεταλλικά.

Ἄρθρον 3

Ἡ ἰσχὺς της παρούσης συμβάσεως ἄρχεται ἀπὸ σήμερον, συνομολογεῖται δὲ ἀόριστου χρόνου. Αἱ καθ' ἕκαστον ὅμως τυχὸν ἀτομικαὶ συμβάσεις τῶν ὡς ἄνω ἐργατοϋπαλλήλων μετὰ της Κοινότητος Νέου Ψυχικοῦ θὰ ἐξακολουθήσουν νὰ εἶναι ὡρισμένου χρόνου τοιαύτας.

Εἰδικωτέρα διάταξις τῶν ἑκάστοτε Ὑπουργῶν Ἐργασίας θὰ εἶναι ἐπικρατεστέρα της παρούσης συμβάσεως.

Ἡ παροῦσα συνετάγη εἰς τετραπλοῦν καὶ ὑπογράφεται δεόντως.

Οἱ συμβαλλόμενοι

(Ἕπονται ὑπογραφαί)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ της Ἐφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 6 Σεπτεμβρίου 1968

—

ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΚΑΙΙ.

5/1968 Ἀπόφ. Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Θεσσαλονίκης

Περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν δενδροανθοκηπουρῶν Δήμου Θεσσαλονίκης (*).

Διὰ ταῦτα

Μεταρρυθμίζει ἐν μέρει τὴν ἐκκαλουμένην ἐπ' ἀριθ. 2/1968 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης, ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διαφέξεως μεταξὺ τοῦ Δήμου Θεσσαλονίκης ἀφ' ἑνὸς καὶ της Ἑνώσεως Δενδροανθοκηπουρῶν τοῦ Δήμου Θεσσαλονίκης.

Καθορίζει ἐν τῷ συνόλῳ τοὺς ὅρους ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν δενδροανθοκηπουρῶν τοῦ Δήμου Θεσσαλονίκης, ὡς καὶ τῶν φυλάκων πάρκων καὶ δενδροστοιχιῶν ὡς ἀκολούθως:

Γενικοὶ ὅροι

Οἱ εἰς τὸν Δῆμον Θεσσαλονίκης δενδροανθοκηπουροὶ - ἀνθοκόμοι κλπ. κατατάσσονται εἰς 3 εἰδικότητας ἀναλόγως τῶν ἐτῶν ἰσηρεσίας ἐν τῷ ἐπαγγέλματι καὶ τῶν θεωρητικῶν καὶ τῶν ἐκ πείρας αὐτῶν γνώσεων ἐπὶ τῶν μεθόδων καλλιεργείας: α) Βοηθοὺς τεχνιτῶν, β) Τεχνίτας, γ) Ἀρχιτεχνίτας.

Βοηθὸς τεχνίτου θεωρεῖται ὁ ἐπὶ πενταετίαν τοὐλάχιστον ἐκπαιδευθεὶς μαθητευόμενος καὶ ἔχων συμπληρωμένα τὸ 18ον ἔτος της ἡλικίας του καὶ ἑνὸς ἔτους προϋπηρεσίαν ἢ τὸ 19ον ἔτος της ἡλικίας του ἀνεξαρτήτως προϋπηρεσίας.

Τεχνίτης θεωρεῖται ὁ ἐπὶ ἑξαετίαν τοὐλάχιστον διατελέσας βοηθὸς τεχνίτου, ὑπὸ τὴν καθοδήγησιν τεχνίτου, ἀρχιτεχνίτου ἢ γεωπόνου ἢ ὁ ἔχων πτυχίον Μέσης Γεωργικῆς Σχολῆς ἢ Κατωτέρας Γεωργικῆς Σχολῆς ἢ Ἀγροτικοῦ Ὀρφανοτροφείου καὶ διετῆ ἄσκησιν τοῦ ἐπαγγέλματος.

Ἀρχιτεχνίτης θεωρεῖται ὁ ἐπὶ πενταετίαν τοὐλάχιστον διατελέσας τεχνίτης ἢ ὁ κεκτημένος πτυχίον Μέσης Γεωργικῆς Σχολῆς ἢ Κατωτέρας Γεωργικῆς Σχολῆς ἢ τοῦ Ἀγροτικοῦ Ὀρφανοτροφείου καὶ πενταετῆ τοὐλάχιστον ὑπηρεσίαν εἰς τὸ ἐπάγγελμα, εἰς ἀμφοτέρας δὲ τὰς περιπτώσεις ὁ ἔχων νὰ ἐπιδείξῃ ἐργασίας του διαμορφώσεως καὶ συντηρήσεως κήπου, ἐξ ὧν νὰ προκύπτῃ, ὅτι

(*) Κατετέθη παρὰ τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν κατ' ἄρθρον 20 νόμου 3239/1955, συνταχθείσης τῆς ἐπ' ἀριθ. 33 της 27.5.1968 πράξεως καταθέσεως, καὶ ἐκοινοποιήθη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας.

κατέχει πλήρως άπό τεχνικής καί καλλιτεχνικής άπόψεως τήν ανθοκηπουρικήν καί δενδροκομίαν.

Όροι άμοιβής

Α') Τά κατώτατα όρια ήμερομισθίων των δενδροανθοκηπουρών καί των φυλάκων κήπων καί δενδροστοιχιών καθορίζονται κατά κατηγορίας ώς άκολούθως:

1) Δενδροανθοκηπουροί

α) Βοηθοί τεχνιτών:

Μέχρι συμπληρώσεως 3 έτών ύπηρεσίας, δραχμαί 105.

Άπό τής συμπληρώσεως 3 έτών ύπηρεσίας, δραχμαί 115.

β) Τεχνίται:

Μέχρι συμπληρώσεως 3 έτών ύπηρεσίας, δραχμαί 125.

Άπό τής συμπληρώσεως 3 έτών ύπηρεσίας, δραχμαί 135.

γ) Άρχιτεχνίται:

Μέχρι συμπληρώσεως 3 έτών ύπηρεσίας, δραχμαί 140.

Άπό τής συμπληρώσεως 3 έτών ύπηρεσίας, δραχμαί 150.

2) Φύλακες κήπων δενδροστοιχιών

Μέχρι συμπληρώσεως 3 έτών ύπηρεσίας, δραχμαί 105.

Άπό τής συμπληρώσεως 3 έτών ύπηρεσίας, δραχμαί 115.

Β') Είς τούς έκ τών άνω έγγάμους μισθωτούς χορηγείται έπίδομα γάμου έκ δραχμών 300 μηνιαίως.

Λοιποί όροι

Α') Τά άνωτέρω κατώτατα όρια ήμερομισθίων άφείλονται δι' άπασχόλησιν κατά πλήρες ώράριον έργασίας, ώς καί έπί βλαπτον τοιαύτην, έφ' όσον αύτη έξ ύπαιτιότητος τοῦ μισθωτοῦ διήρκεσεν έπί ώσον ταύλάχιστον. Δι' έπί βλαπτον τοῦ ώσου άπασχόλησιν τά άνω κατώτατα ήμερομίσθια μειοῦνται άναλόγως τής έπί βλαπτον διαφοράς ώρων έργασίας άπό τής πλήρους άπασχολήσεως ώσου έργασίας.

Β') Είς τούς έργαζομένους είς τό συνεργεῖον δενδροκομίας τοῦ Δήμου Θεσσαλονίκης μισθωτούς παρέχεται άνά μίαν στολήν καί άνά ἓν ζεύγος ύποδημάτων διά τήν άπρόσκοπτον έργασίαν των. Ἡ ἐν λόγω στολή καί τά ύποδήματα άνήκουν είς τήν κυριότητα τοῦ έργοδότου Δήμου Θεσσαλονίκης.

Γ') Αί διά τῶν άτομικῶν συμβάσεων τυχόν καταβαλλόμενα άποδοχαί άνώτεραι των ύπό τής παρούσης καθοριζομένων δέν δύνανται νά μειωθῶσιν, ώς έπίσης δέν δύνανται νά μεταβληθῶσι τυχόν έφαρμοζόμενοι εὐνοϊκώτεροι όροι έργασίας.

Καθορίζει χρόνον ένάρξεως τής ίσχύος τής παρούσης διαιτητικής άποφάσεως τήν 22αν Σεπτεμβρίου 1967 (άρθρον 15 § 6 νόμου 3239/1955, ώς έτροποποιήθη ύπό τοῦ άρθρου 7 § 2 ν.δ. 3755/1957) καί ίσχύει διά τό ἐν διενέξει ώς άνω έργατοτεχνιτῶν προσωπικόν τοῦ Δήμου Θεσσαλονίκης καί δεσμεύει τόν Δήμον τοῦτον.

Ἐγράφη, άπεφασίσθη καί έγένετο.

Ἐν Άθήναις τῇ 11 Άπριλίου 1968

—

Ἐθνική γενική συλλογική σύμβασις ἐργασίας

Περί αὐξήσεως τῶν γενικῶν κατωτάτων ὁρίων ἡμερομισθίων.

Ἐν Άθήναις σήμερον τήν 12ην Σεπτεμβρίου 1968, παρουσίᾳ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας Ἀποστόλου Βαγιατζῆ, οἱ ὑπογεγραμμένοι ἀφ' ἑνός: 1) Ἰωάννης Μητσός, ἀντιπρόεδρος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων, 2) Γ. Ἀναστασόπουλος, Λ. Κοΐμς καί Μιχ. Κατσαγιάννης, ὡς ἐκπρόσωποι τῶν Ἐμπορικῶν Συλλόγων Ἀθηνῶν, Πειραιῶς καί Θεσσαλονίκης, καί 3) Σπ. Βλιαχάκης, πρόεδρος, καί Κων. Βαγιατζῆς, γεν. γραμματεύς τῆς Γενικῆς Συνομοσπονδίας Ἐπαγγελματιῶν καί Βιοτεχνῶν Ἑλλάδος, καί ἀφ' ἑτέρου: Φώτης Μακρῆς, γενικός γραμματεύς τῆς Γενικῆς Συνομοσπονδίας Ἐργατῶν Ἑλλάδος, ἅπαντες ἐξουσιοδοτημένοι παρά τῶν ὁμοειδῶν ὀργάνων τῶν Ὀργανώσεων, τάς ὁποίας ἐκπροσωποῦμεν, ἀπεφασίσαμεν τήν ὑπογραφήν τῆς παρούσης, διά τῆς ὁποίας συνομολογοῦνται τά ἀκόλουθα:

1) Τά ὑπό τῆς παραγράφου 1 τῆς ἀπό 14 Φεβρουαρίου 1967 ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας(*) καθοριζόμενα καί ἰσχύοντα σήμερον γενικά κατώτατα ὅρια βασικῶν ἡμερομισθίων (ἡμερομισθίων ἀσφαλείας) τῶν παρ' οἱουδήποτε ἐργοδότῃ δυνάμει σχέσεως ἐργασίας τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου ἀπασχολουμένων ἐργατοτεχνιτῶν (ἀρρένων, θηλέων καί μαθητευομένων ἀμφοτέρων τῶν φύλων) καθ' ἅπασαν τήν χώραν αὐξάνονται ἐν συνόλῳ κατά ποσοστόν 15%, ἤτοι:

α) Ἀπό 1ης Ὀκτωβρίου 1968 κατά ποσοστόν 7% καί περαιτέρω.

β) Ἀπό 1ης Μαΐου 1969 κατά τό ὑπόλοιπον ποσοστόν 8%.

2) Κατά τά αὐτά ὡς ἄνω ποσοστά αὐξάνονται καί τά περί ὧν ἡ παράγραφος 2 τῆς ἀπό 14.2.1967 ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων τῶν ἐν αὐτῇ

(*) ΕΕΔ 26, 325.

ΚΩΔΙΞ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΟΔΗΓΙΑΙ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΠΡΟΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΝ

Δημοσιεύομεν κατωτέρω Έγκύκλιον τοῦ Υπουργείου Δικαιοσύνης περὶ παροχῆς ὁδηγιῶν ἐπὶ τῶν ἐν αὐταῖς θεμάτων τῆς νέας Πολιτικῆς Δικονομίας, αἱ ὁποῖαι ἐδόθησαν πρὸς τοὺς κ.κ. Προέδρους Ἐφετῶν καὶ Πρωτοδικῶν καὶ τοὺς Εἰρηνοδίκας τῆς Κρήτης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 90312/1968 Ἐγκυκλίου τοῦ Υπουργείου Δικαιοσύνης.

Ἐγκύκλιος ὑπ' ἀριθ. 1

«Περὶ τῆς διεξαγωγῆς τῆς ἀποδεικτικῆς διαδικασίας κατὰ τὸν νέον Κώδικα Πολιτικῆς Δικονομίας».

Α.

Ὁ Εἰσαγωγικὸς νόμος τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας ὁρίζει ἐν ἄρθρῳ 12, ὅτι ἐπὶ τῶν ἐκκρεμῶν κατὰ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας εἰς τὸν πρῶτον βαθμὸν δικῶν αἱ διαδικαστικαὶ πράξεις ρυθμίζονται ὑπὸ τῶν διατάξεων αὐτοῦ, αἱ δὲ πρὸ τῆς εἰσαγωγῆς αὐτοῦ ἐνεργηθεῖσαι διέπονται ὑπὸ τοῦ προγενεστέρου δικαίου. Κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ κανόνος τούτου, καθιεροῦντος τὴν γενικὴν ἀρχὴν τῆς ρυθμίσεως τῶν διαδικαστικῶν πράξεων ὑπὸ τοῦ δικαίου, τὸ ὁποῖον ἰσχύει κατὰ τὴν ἐπιχείρησιν αὐτῶν, ὁρίζει τὸ ἄρθρον 21 Κ.Ν. Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας ὅτι αἱ διαδικαστικαὶ πράξεις τῆς ἀποδείξεως, αἱ ὁποῖαι μέλλουν εἰς ἐκκρεμεῖς δίκας νὰ ἐπιχειρηθοῦν μετὰ τὴν ἰσχύν τοῦ νέου Κώδικος, θὰ διέπωνται ὑπὸ τῶν διατάξεων αὐτοῦ μὲ μόνην ἐξαίρεσιν ὡς πρὸς τὸν δικαστικὸν ὅρκον, ὁ ὁποῖος, ἐὰν ἐπεβλήθη πρὸ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ νέου Κώδικος, θὰ διέπῃ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ μέχρι τοῦδε δικαίου.

Ἐν σχέσει τῶν ἀνωτέρω, ἐφ' ὅσον πρόκειται περὶ ὑποθέσεων ἐκδικαζομένων ὑπὸ τοῦ Ἐφετείου ἢ τοῦ Εἰρηνοδικείου, θὰ ἀκολουθήσῃ ἡ ἀποδεικτικὴ διαδικασία ἐνώπιον τοῦ αὐτοῦ ἐπὶ τῶν ἀποδείξεων δικαστοῦ, ἐνεργοῦντος ὅμως τοῦ λοιποῦ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νέου Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, ἐὰν δὲ πρόκειται περὶ ὑποθέσεων, ἐκδικαζομένων ὑπὸ τοῦ πολυμελοῦς Πρωτοδικείου, θὰ πρέπει κατ' ἀρχὴν νὰ διακοπῇ ἡ ἐνώπιον τοῦ ἐντεταλμένου δικαστοῦ διεξαγομένη ἀποδεικτικὴ διαδικασία καὶ συνεχισθῇ ἐνώπιον τοῦ κατ' ἄρθρον 296 Νέου Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας εἰσηγητοῦ δικαστοῦ, τὸν ὁποῖον θὰ ὁρίσῃ ὁ Πρόεδρος Πρωτοδικῶν συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 229 § 1 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας. Πράγματι συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 17 Κ.Ν. Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, ἐφαρμόζεται ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 296 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας περὶ τῆς ἐνώπιον τοῦ εἰσηγητοῦ δικαστοῦ διαδικασίας καὶ ἐπὶ τῶν κατὰ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ Νέου Κώδικος ἐκκρεμῶν ἀγωγῶν.

Ἐν τούτοις, ἐπειδὴ ἡ ταυτὴ διακοπὴ τῆς ἀποδεικτικῆς διαδικασίας καὶ ἡ συνέχισις αὐτῆς ἐνώπιον τοῦ ὁριισθησομένου εἰσηγητοῦ δικαστοῦ εἶναι ἐνδεχόμενον νὰ προκαλέσῃ ἀνωμαλίας εἰς τὴν ταχεῖαν καὶ εὐρύθμιον ἀποπεράτωσιν τῶν ἀποδείξεων, τοὐλάχιστον ἐνώπιον τῶν τριῶν μεγάλων Πρωτοδικείων Ἀθηνῶν, Πειραιῶς καὶ Θεσσαλονίκης, λόγῳ τοῦ μεγάλου ἀριθμοῦ ὑποθέσεων, αἱ ὁποῖαι ἐκκρεμοῦν ἐνώπιον αὐτῶν, θὰ ἦδύνατο νὰ γίνῃ ἐντονωτέρα χρῆσις τῆς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 229 § 2 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας παρεχομένης ἐγκρίσεως μὴ παραπομπῆς τῆς ὑποθέσεως εἰς τὴν διαδικασίαν τοῦ εἰσηγητοῦ δικαστοῦ. Κατὰ τὴν διάταξιν ταύτην, συμφωνούντων τοῦ προέδρου καὶ τοῦ εἰσηγητοῦ, δύνανται διὰ πράξεως αὐτῶν νὰ εἰσαχθῇ ἡ ὑπόθεσις ἀπ' εὐθείας εἰς τὸ πολυμελὲς Πρωτοδικεῖον, ἐὰν κατὰ κρίσιν των δὲν εἶναι ἀνάγκη προδήλως ἡ ὑπὸ τοῦ εἰσηγητοῦ προπαρασκευὴ τῆς ὑποθέσεως. Πράγματι, ἐφ' ὅσον εἶναι ἐνδεχόμενον ἡ διακοπὴ τῆς ἀρξαμένης ἀποδεικτικῆς διαδικασίας ἐνώπιον τοῦ ἐντεταλμένου δικαστοῦ νὰ ἐπιβραδύνῃ τὴν διεξαγωγήν, ἀντὶ τῆς σκοπουμένης ὑπὸ τῶν μεταρρυθμίσεων τοῦ νέου Κώδικος ταχύτητος καὶ ἐφ' ὅσον ἔχει γίνει ἤδη ἡ ἔναρξις ἐξετάσεως μαρτύρων, ἐνδέχεται νὰ μὴ ἀποφύγῃ ἀνάγκαιαν ὑπὸ τοῦ εἰσηγητοῦ δικαστοῦ προπαρασκευὴν τῆς ὑποθέσεως, ὥστε νὰ δύνανται νὰ περατωθῇ ἡ ἀπ-

---

ἀναφερομένων μαθητευομένων.

3) Διατηροῦνται ἐν ἰσχύϊ πάντες οἱ λοιποὶ ὅροι τῆς ἀπὸ 14.2.1967 ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας.

4) Ἡ παροῦσα συντάγη εἰς 5 πρωτότυπα, ἐξ ὧν ἀνὰ ἓν ἐλήφθη παρ' ἑκάστου τῶν συμβαλλομένων μερῶν, τὸ δὲ πέμπτον θέλει κατατεθῇ εἰς τὸ Υπουργεῖον Ἐργασίας διὰ τὴν ἐνέργειαν τῶν δεόντων, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 2 § 2 τοῦ νόμου 3239/1955.

δεικτική διαδικασία ενώπιον του ανταλλάσσοντος δικαστού, ο οποίος είχεν ορισθή διά της περί αποδείξεως προδικαστικής αποφάσεως. Εννοείται δμως, ότι εάν δεν έχη αρχίσει είδη ή ενώπιον του ανταλλάσσοντος δικαστού διεξαγωγή της αποδεικτικής διαδικασίας, θά πρέπει νά παραπεμφθή ή έκκρεμής υπόθεσις εις εισηγητήν δικαστήν, και όλως εξαιρετικώς νά γίνη προσφυγή εις την εξαίρεσιν του άρθρου 229 § 2 Κώδικος Πολιτικής Διονομίας, ως λ.χ. εάν εις της φύσεως των αποδεικτέων θεμάτων μόνον προαπόδειξις δι' εγγράφων είναι συγχωρητή ή εάν υπάρχη δικαστική δμολογία.

Β.

Όλως ιδιαιτέρως επιθυμούμεν νά επιστήσωμεν την προσοχήν ημών επί της διαφοράς της κατά λειτουργίαν αρμοδιότητος του εισηγητού δικαστού κατά τον νέον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας εν αντιπαραβολή πρός την κατά λειτουργίαν αρμοδιότητα του ανταλλάσσοντος δικαστού, ενώπιον του οποίου διεξάγεται ή υπό του μέχρι τούδε δικαίου αποδεικτική διαδικασία. Ο ανταλλάσσων δικαστής (πρβλ. Κώδικος Πολιτικής Δικονομίας 110 § 2 και 357 § 2 εδ. γ'), καλούμενος υπό του άρθρου 249 άριθ. 4 της μέχρι τούδε Πολιτικής Δικονομίας ομοίως εισηγητής δικαστής έχει απλή δικαιοδοσίαν, καθόσον αύτη περιορίζεται εις την ανάκρισιν, έχει δε και την διάγνωσιν ή απόφασιν των αναφυομένων ζητημάτων, εξ ού λόγου και πάσαν ένστασιν, προτεινομένην ενώπιον αύτου, καταχωρίζει ούτος εις την έκθεσιν και παραπέμπει πρός έκδίκασιν εις το πολυμελές Πρωτοδικείον (πρβλ. άρθρα 263 και 345 της μέχρι τούδε Πολιτικής Δικονομίας).

Τουναντίον ο κατ' άρθρον 296 Κώδικος Πολιτικής Δικονομίας εισηγητής δικαστής συγκροτεί κατά τό προπαρασκευαστικόν στάδιον αύτό τούτο το δικάζον δικαστήριον και έχει πλήρη δικαιοδοσίαν, ημιπεριλαμβανομένης υπό τους περιορισμούς του άρθρου 296 §§ 4 και 5 Κώδικος Πολιτικής Δικονομίας και κύτης της εξουσίας εκδόσεως της οριστικής αποφάσεως. Κατ' ακολουθίαν, ο εισηγητής δικαστής υπό το νέον δίκαιον έχει την εξουσίαν εκδόσεως ανακλήσεως ή τροποποιήσεως των περί της αποδείξεως προδικαστικών αποφάσεων, όπως επίσης την εξουσίαν παρατάσεως προθεσμίας, εκδικάσεως ενστάσεων περί του κύρους της αποδεικτικής εξωσίας και γενικώς έχει εύτος όλας τας εξουσίας του πρός ο απευθύνεται ή συζητουμένη έως δικαστηρίου μέχρις ού καταστή δυνατόν υπόθεσις ώριμος διά την έκδοσιν οριστικής αποφάσεως, δτε κηρύσσεται περατωμένη ή προπαρασκευαστική διαδικασία συμφώνως πρός το άρθρον 296 § 3 Κώδικος Πολιτικής Δικονομίας.

Δέον νά σημειωθή ότι, εν όψει του εκτεθέντος χαρακτήρος του εισηγητού δικαστού, αποτελεί ή ενώπιον αύτου διεξαγομένη αποδεικτική διαδικασία στάσιν της δίκης, είς τρόπον ώστε νά είναι δυνατή και κατά το στάδιον τούτο ή κυρία ή πρόσθετος παρέμβασις τρίτων προσώπων, ένθ' τοιαύτη δυνατότης δεν όριστατο κατά το μέχρι τούδε δίκαιον εις το στάδιον της εκτός του ακροατηρίου ενώπιον του ανταλλάσσοντος δικαστού διεξαγομένης αποδεικτικής διαδικασίας.

Γ.

Εκ της εκτεθείσης κατανομίας, ότι ο εισηγητής δικαστής συγκροτεί κατά τον Νέον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας το δικάζον δικαστήριον, έπεται παρατήρ, ότι κατά την ενώπιον αύτου αποδεικτικήν διαδικασίαν τηρούνται πρακτικά συζητήσεως κατά τά άρθρα 265 επ., 358 και 427 § 2 Κώδικος Πολιτικής Δικονομίας, ένθ' διά την ενώπιον του ανταλλάσσοντος δικαστού απόδειξιν συντάσσεται έκθεσις, ή οποία πρέπει νά περιέχη τά εν άρθρω 118 Κώδικος Πολιτικής Δικονομίας στοιχεία.

Κατ' ακολουθίαν δεν θά καταχωρίζεται τού λοιπού ή κατάθεσις του μάρτυρος καθ' υπαγόρευσιν των δικηγόρων των διαδίκων, οί οποίοι ούδε θά υπογράφουν τά τηρηθέντα πρακτικά, δικαιούμενοι μόνον νά διατυπώσουν αντιρρήσεις περί της ακριβείας της διατυπώσεως των καταχωριζομένων καταθέσεων και λοιπών δηλώσεων συμφώνως πρός το άρθρον 268 Κώδικος Πολιτικής Δικονομίας.

Δ.

Θεμελιώδης επιδίωξις του νέου Κώδικος Πολιτικής Δικονομίας είναι ή δσον το δυνατόν ταχυτέρα διεξαγωγή της δίκης. Κατ' εφαρμογήν της αρχής ταύτης θά πρέπει νά διεξάγεται ή απόδειξις κατά τον κύριον, καθ' ήν γίνεται ή πρώτη επ' ακροατηρίου συζήτησις. Εύθύς μετά την προφορικήν ανάπτυξιν της υποθέσεως υπό των πληρεξουσίων δικηγόρων θά πρέπει νά καταχωρίζεται εις τά πρακτικά ή περί αποδείξεως προδικαστική απόφασις του εισηγητού δικαστού ή του μονομελούς Πρωτοδικείου ή του Εφετείου, περιέχουσα τά στοιχεία του άρθρου 357 § 2 Κώδικος Πολιτικής Δικονομίας, ήτοι τά θέματα αποδείξεως, τον διάδικον, ο οποίος θά φέρη το βάρος της αποδείξεως, και τά αποδεικτικά μέσα, δι' ών θά διεξαχθή αύτη, μνείαν ότι ή απόδειξις θά διεξαχθή επ' ακροατηρίω ενώπιον του εκδίδοντος την απόφασιν δικαστηρίου και την προθεσμίαν, μή δυναμένη νά υπερβή τούς εξ μήνας.

Κατ' αρχήν, θά πρέπει νά επιδιώκεται ή εξέ-

ταοις ὅλων τῶν μαρτύρων κατὰ τὴν αὐτὴν δικάσιμον τῆς πρώτης ἐπ' ἀκροατηρίῳ συζητήσεως. Ἐφ' ὅσον καθίσταται τοῦτο ἐφικτόν, θὰ ἐπακολουθῇ ἀμέσως κατὰ τὴν αὐτὴν δικάσιμον ἡ μετ' ἀπόδειξιν συζήτησις τῆς ὑποθέσεως, ἄνευ καταθέσεως νέων ἐγγράφων προτάσεων, συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 131 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, μεθ' ὃ τὸ μὲν μονομελὲς Πρωτοδικεῖον ἢ τὸ Εἰρηνοδικεῖον θὰ ἐπιφυλάσσεται πρὸς ἔκδοσιν τῆς ὁριστικῆς ἀποφάσεως, ὁ δὲ εἰσηγητὴς θὰ καταχωρίζῃ εἰς τὰ πρακτικὰ τὴν κατ' ἄρθρον 286 § 3 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας ἀπόφασιν, δι' ἧς θὰ κηρύσσῃ παραιτημένην τὴν ἐνώπιον αὐτοῦ δικαδικασίαν καὶ θὰ παραπέμπῃ τὴν ὑπόθεσιν εἰς τὸ πολυμελὲς Πρωτοδικεῖον πρὸς ἔκδοσιν τῆς ὁριστικῆς ἀποφάσεως. Εἰς τὴν αὐτὴν ἀπόφασιν τοῦ εἰσηγητοῦ δικαστοῦ θὰ περιέχεται καὶ ἡ ἐκτίμησις τῶν διεξαχθεισῶν ἀποδείξεων.

Ἐὰν δὲν εἶναι ἐφικτὴ ἡ κατὰ τὴν αὐτὴν συνεδρίασιν ἐξέτασις ὅλων τῶν μαρτύρων ἢ ἀπαιτῆται καὶ ἡ διεξαγωγὴ ἑτέρων ἀποδείξεων, ὡς αὐτοψίας ἢ πραγματογνωμοσύνης, θὰ ἀναβάλλεται ἡ διαδικασία δι' ἐπομένην δικάσιμον, καταβαλλομένης προσπαθείας, ὅπως περατωθῇ ἡ ἀπόδειξις ἐντὸς τῆς ταχθείσης προθεσμίας, ἤτοι τὸ πολὺ ἐντὸς 15 μηνῶν. Ἐὰν δὲν ἐπαρκῇ καὶ ὁ χρόνος οὗτος, τότε δύναται νὰ γίνῃ παράτασις τῆς προθεσμίας εἴτε ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου, δηλ. τοῦ δικάζοντος τὴν ὑπόθεσιν μονομελοῦς Πρωτοδικείου ἢ Εἰρηνοδικείου ἢ εἰσηγητοῦ δικαστοῦ, εἴτε κοινῇ συμφωνίᾳ τῶν διαδίκων. Ὁ νέος Κῶδιξ καινοτομεῖ εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο κατὰ τὸ ὅτι μόνη ἡ συμφωνία τῶν διαδίκων δὲν ἀρκεῖ διὰ τὴν παράτασιν τῆς προθεσμίας, ἀλλὰ θὰ πρέπει νὰ συναινέσῃ πρὸς τοῦτο καὶ ὁ ἐκδούς τὴν προδικαστικὴν ἀπόφασιν δικαστής, σταθμίζων ἑκάστοτε τὰς περιστάσεις, συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 150 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας.

Ἐὰν δὲν συμφωνῶν οἱ διάδικοι περὶ παρατάσεως τῆς ταχθείσης προθεσμίας ἀποδείξεως, θὰ δύναται νὰ παραταθῇ αὕτη ὑπὸ τοῦ δικάζοντος δικαστοῦ κατόπιν αἰτήσεως τοῦ ἐνδιαφερομένου διαδίκου, ἀλλὰ τὸ πολὺ δὶς καὶ ἐν πάσῃ περιπτώσει ἐφ' ὅσον ἡ αἴτησις περὶ παρατάσεως ἔχει ὑποβληθῇ πρὸ τῆς λήξεως τῆς προθεσμίας, συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 151 §§ 1 καὶ 3 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας. Ἐὰν ἡ ἀπόδειξις διεξάγεται ἐνώπιον ἐντεταλμένου δικαστοῦ, ἀρμόδιος πρὸς παράτασιν τῆς προθεσμίας εἶναι, κατ' ἄρθρον 151 § 2 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, ὁ ἐκδούς τὴν προδικαστικὴν ἀπόφασιν δικαστής. Ἡ παράτασις ἄρχεται, καὶ ἐὰν ἡ χορήγησις αὐτῆς ἐγένετο πρότερον, ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς παρατεινομένης προθεσμίας, ἡ δὲ δικαστικὴ δαπάνη διὰ τὴν χορήγησιν τῆς παρατάσεως βαρύνει πάντοτε τὸν αἰτούμενον κατ' ἄρθρον 151 § 3 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας.

Ἐν προκειμένῳ δὲν πρέπει νὰ παρορᾶται, ὅτι ὁ νέος Κῶδιξ Πολιτικῆς Δικονομίας ἐπροσκύπτησε τὸ ἄρθρον 243 § 2 Α.Κ., καθ' ὃ προθεσμία, προσδιωρισμένη κατὰ μῆνας, λήγει ἅμα ὡς παρέλθῃ ἡ ἡμέρα τοῦ τελευταίου μηνὸς ἡ κατ' ἀριθμὸν ἀντίστοιχος πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἀνάρξεως, καὶ, ἐλλειπούσης ἀντιστοίχου, ἡ τελευταία ἡμέρα τοῦ μηνός. Ἤδη τὸ ἄρθρον 147 § 2 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας ὁρίζει, ὅτι, ἐὰν ἡ προθεσμία εἶναι ὡρισμένη κατὰ μῆνα, ἕκαστος μὴν ὑπολογίζεται εἰς τριάκοντα ἡμέρας.

Ε.

Σημαντικαὶ εἶναι αἱ καινοτομίαι τοῦ νέου δικαίου καὶ ὡς πρὸς τὰ κατ' ἰδίαν ἀποδεικτικὰ μέσα. Οὕτως αὐξάνεται οὐσιωδῶς τὸ ὅριον ἀπαραδέκτου τῆς διὰ μαρτύρων ἀποδείξεως ἀπὸ 500 εἰς 10.000 δραχμὰς τῆς ἀξίας τῆς ἀπιδίκου συμβάσεως ἢ συναλλαγματικῆς πράξεως (Κῶδιξ Πολιτικῆς Δικονομίας 410 § 1). Κατὰ τὴν ἐξέτασιν τῶν μαρτύρων δικαιοῦνται νὰ παρίστανται καὶ νὰ προβάλλουν ἐρωτήσεις ὄχι μόνον οἱ διάδικοι καὶ οἱ δικαστικοὶ πληρεξούσιοι αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ οἱ τεχνικοὶ σύμβουλοι των (Κῶδιξ Πολιτικῆς Δικονομίας 242 § 2). Περὶ τῆς ἐξαιρέσεως τῶν μαρτύρων ἀποφασίζει ἤδη κατ' ἀπόκλισιν ἀπὸ τοῦ μέχρι τοῦδε δικαίου καὶ αὐτὸς ὁ ἐντεταλμένος δικαστής, συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 120 § 3 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας.

ΣΤ.

Νέον ἀποδεικτικὸν μέσον ἀντὶ τοῦ μέχρι τοῦδε δικαίου καθιερώθη διὰ τῆς ἐξετάσεως τῶν διαδίκων (Κῶδιξ Πολιτικῆς Δικονομίας 355, 432 ἐπ.). Αὕτη διεξάγεται κατὰ τὰς περὶ ἐξετάσεως μαρτύρων διατάξεις, εἴτε κατ' αἴτησιν τῶν διαδίκων, εἴτε καὶ αὐτεπαγγέλτως (433). Δέον ὅμως νὰ σημειωθῇ, ὅτι ἡ ἐξέτασις τῶν διαδίκων ἀποτελεῖ ἔσχατον ἀποδεικτικὸν μέσον, εἰς τὸ ὁποῖον δύναται νὰ προσφύγῃ τὸ δικαστήριον κατ' ἄρθρον 432 § 1 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, ἐφ' ὅσον τὰ πραγματικὰ γεγονότα δὲν ἀπεδείχθησαν παντάπασιν ἢ δὲν ἀπεδείχθησαν ἀταλῶς διὰ τῶν ἄλλων ἀποδεικτικῶν μέσων.

Πρὸς τὴν ἐξέτασιν ὅμως τῶν διαδίκων δὲν πρέπει νὰ συγχέεται ἡ κατ' ἄρθρον 254 § 1 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας διατασσομένη αὐτεπαγγέλτως ἐμφάνισις τῶν διαδίκων εἰς τὸ ἀκροατήριον πρὸς ὑποβολὴν ἐρωτήσεων καὶ παροχὴν διευκρινίσεων περὶ τῆς ὑποθέσεως, διότι δι' αὐτῆς ἐπιδιώκεται πλέον ἡ πληρότης τῶν πραγματικῶν ἰσχυρισμῶν τῶν διαδίκων, ὄχι δὲ καὶ ἡ ἀπόδειξις τῆς ἀληθείας τούτων. Οἱ διάδικοι ἐξετάζονται κατ' ἀρχὴν ἀνὰ μίαν κατ' ἄρθρον 434 § 1, ἐκτὸς ἂν τὸ δικαστήριον κρίνῃ σκόπιμον νὰ διατάξῃ, ὅπως ὁ διάδικος ἐξε-

σθῇ ἐνόρκως περὶ πάντων ἢ τινῶν τῶν ἀμφισβητουμένων γεγονότων. Πάντως, καὶ ἂν ἔτι ἤθελεν ἐξετασθῇ ὁ διάδικος ἐνόρκως, ἐκτιμᾶται ἐλευθέρως κατ' ἄρθρον 437 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας ἡ κατάθεσις αὐτοῦ.

Ζ.

Διάφορος τῆς ἐνόρκου ἐξετάσεως τοῦ διαδίκου εἶναι ἡ ἐπιβολὴ δικαστικοῦ ἢ ἐπακτοῦ ὅρκου εἰς τινα τῶν διαδίκων κατ' ἄρθρον 438 ἐπ. Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας. Δέον ὅμως νὰ σημειωθῇ, ὅτι ἤδη ὑπὸ τὸ νέον δίκαιον ὁ δικαστικὸς ὅρκος δύναται νὰ ἐπιβληθῇ μόνον ὡς ἐκτιμητικός (448 § 2 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας), ὄχι δὲ ὡς ἀναπληρωματικὸς ἢ ἀπαλλακτικός. Ὁ δοθεὶς ἐκτιμητικὸς δικαστικὸς ἢ ἐπακτὸς ὅρκος δημιουργεῖ πλήρη ἀπόδειξιν, ἀποκλειομένης τῆς ἀνταποδείξεως (417 § 1 καὶ 448 § 2 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας), κατ' ἀπόκλισιν ὅμως ἀπὸ τοῦ μέχρι τοῦδε δικαίου δὲν δημιουργεῖ ἀμάχητον τεκμήριον, ἐξ οὗ καὶ ἂν καταδικασθῇ ὁ ὁμόσας διάδικος ἐπὶ ψευδορκίᾳ ἀνατρέπεται ἡ ἀποδεικτικὴ δύναμις τοῦ δοθέντος ὅρκου (Κώδιξ Πολιτικῆς Δικονομίας 417 § 1), ἐπαρῴδη δύναται νὰ προβληθῇ καὶ μετὰ τὴν τελευταίαν διὰ τῆς ἀναφηλαφήσεως (Κώδιξ Πολιτικῆς Δικονομίας 562 ἀριθ. 6). Τοιουτοτρόπως - ἄλλως ἡ κατὰ τὸ μέχρι τοῦδε δίκαιον - ἐκτιμᾶται ἤδη κατὰ τὸν νέον Κώδικα (ἄρθρον 417 § 3) ἐλευθέρως ἡ μὴ δήλωσις, ἡ μὴ ἐμπρόθεσμος δήλωσις ἀποζοχῆς ἢ ἀντεπαγωγῆς, ἡ μὴ ἐμπρόθεσμος ὅδωσις, ὡς καὶ ἡ μὴ προσήκουσα ὅδωσις τοῦ ἐπαχθέντος ὅρκου.

Η.

Καὶ ἡ δικαστικὴ ὁμολογία ἀποτελεῖ μὲν κατ' ἄρθρον 368 § 1 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας πλήρη ἀπόδειξιν, κατ' ἀπόκλισιν ὅμως ἀπὸ τοῦ μέχρι τοῦδε δικαίου δὲν δημιουργεῖ αὕτη ἀμάχητον τεκμήριον, εἰς τρόπον ὥστε νὰ δύναται νὰ προσαχθῇ ἀνταπόδειξις ὑπὸ τοῦ ὁμολογήσαντος. Ἄλλωστε κατὰ τὸ νέον δίκαιον (ἄρθρον 370) ἀνακαλεῖται ἡ ὁμολογία ὄχι μόνον ἐν περιπτώσει πλάνης ἢ δηλώσεως ὑπὸ τοῦ δικηγόρου ἐναντίων τῶν δοθεισῶν ὁδηγιῶν, ἀλλ' εἰς πᾶσαν περίπτωσιν, καθ' ἣν εἶν ἀνταποκρίνεται αὕτη πρὸς τὴν ἀλήθειαν, ἐνῷ ἐξ ἄλλου δύναται, κατ' ἄρθρον 100 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, ὁ παρισταμένος διάδικος νὰ προβαίνῃ εἰς ὅμοιον ἀνάκλησιν ὁμολογιῶν τοῦ πληρεξουσίου του δικηγόρου, ἄνευ ἀνάγκης αἰτιολογήσεως.

Σημαντικὴ εἶναι ἡ καινοτομία τοῦ νέου Κώδικος καὶ ὡς πρὸς τὴν τύχην τῆς συνθέτου ὁμολογίας. Κατ' ἄρθρον 369 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, ἐφ' ὅσον μὲν ἔχει αὐτοτελὲς τὸ προστιθέμενον εἰς τὴν ὁμολογίαν ἐπιφελὲς γεγονός, δὲν ἐπηρεάζεται ἡ ἀποδεικτικὴ δύναμις αὐτῆς, ἄλλως ἐκτιμᾶται ἐλευθέρως.

Θ.

Ἐν σχέσει πρὸς τὴν αὐτοψίαν ὁρίζεται (ἄρθρον 378 ἐπ.), ὅτι δύναται νὰ εἶναι ἀντικείμενον αὐτῆς καὶ αὐτὸ τὸ πρᾶγμα, τὸ ὁποῖον, καὶ ἂν ἔτι δὲν εἶναι διάδικος, ὑποχρεοῦται κατ' ἀρχὴν νὰ ἀνεχθῇ τὴν ἐπὶ τοῦ ἰδίου σώματος ἐνέργειαν τῆς αὐτοψίας. Καὶ ναὶ μὲν δὲν δύναται νὰ λημφθοῦν ἐξαναγκαστικὰ μέτρα κατὰ τοῦ ἀρνουμένου, οὐχ ἧττον δύναται νὰ συναχθῇ ἐκ τῆς ἀρνήσεως τοῦ ὑχρέου τεκμήριον ἀποδείξεως τοῦ ἀποδεικτέου θέματος (Κώδιξ Πολιτικῆς Δικονομίας 382), μὴ ἀποκλειομένης καὶ τῆς καταδίκης αὐτοῦ εἰς ἀποζημίωσιν, πληρωμὴν τῶν σχετικῶν δικαστικῶν ἐξόδων καὶ χρηματικὴν ποινήν (Κώδιξ Πολιτικῆς Δικονομίας 383).

Ι.

Κατ' ἀπόκλισιν ἀπὸ τοῦ μέχρι τοῦδε δικαίου ἡ γνησιότης τῶν πραγματογνωμόνων ἐκτιμᾶται πάντοτε ἐλευθέρως συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 401 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας. Ὁ χαρακτὴρ τῶν ἀπαιτουμένων ἰδιαζουσῶν γνώσεων ἐπιστήμης ἢ τέχνης ἔχει μόνον κατὰ τοῦτο σημασίαν ὑπὸ τὸ νέον δίκαιον, ὅτι τὸ δικαστήριον ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ὑποχρεοῦται νὰ δεχθῇ τὴν αἴτησιν περὶ διεξαγωγῆς πραγματογνωμοσύνης (Κώδιξ Πολιτικῆς Δικονομίας 381 § 2).

Ἀξιόλογον καινοτομίαν τοῦ νέου Κώδικος ἀποτελεῖ, ἐπίσης, ὁ εἰσαγόμενος θεσμὸς τῶν τεχνικῶν συμβούλων, τοὺς ὁποίους δύνανται νὰ διορίζουν οἱ διάδικοι, εἰς ἣν περίπτωσιν διετάχθη πραγματογνωμοσύνη (Κώδιξ Πολιτικῆς Δικονομίας 408 ἐπ.). Μετὰ τὴν ὑποβολὴν τῆς γνωμοδοτήσεως καὶ πρὸ τῆς συζητήσεως τῆς οὐσίας τῆς ὑποθέσεως θὰ δύνανται οἱ τεχνικοὶ σύμβουλοι τῶν διαδίκων νὰ ἀναπτύξουν τὰς γνώμας των ἐπὶ τῆς γνωμοδοτήσεως τῶν πραγματογνωμόνων προφορικῶς ἢ ἐγγράφως, ὡς καὶ νὰ ἀποτείνουν ἐρωτήσεις καὶ πρὸς τοὺς πραγματογνώμονας (Κώδιξ Πολιτικῆς Δικονομίας 409 § 3). Διὰ τὴν καλυτέραν ἐπιλογὴν τῶν πραγματογνωμόνων προβλέπεται (ἄρθρον 387 ἐπ. Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας) ἡ τήρησις παρ' ἑκάστῳ δικαστηρίῳ εἰδικοῦ καταλόγου, ἐκ τοῦ ὁποίου θὰ γίνεται ὁ διορισμὸς αὐτῶν. Πάντως, καὶ ἐὰν δὲν διετάχθη πραγματογνωμοσύνη, δύνανται οἱ διάδικοι νὰ προσαγάγουν ἰδιωτικὰς γνωμοδοτήσεις προσώπων, ἐχόντων εἰδικὰς γνώσεις ἐπιστήμης ἢ τέχνης, αἱ ὁποῖαι ἐκτιμῶνται ἐλευθέρως κατ' ἄρθρον 407 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας.

ΙΑ.

Ἐν σχέσει πρὸς τὴν ἀποδεικτικὴν δύναμιν τῶν ἐγγράφων περιέχει ὁ Νέος Κώδιξ (ἄρθρα 455 ἐπ.) ἀναλυτικὴν ρύθμισιν συμφώνως πρὸς τὰ ὑπὸ τὸ

μέχρι τοῦδε δίκαιον κρατήσαντα πορίσματα τῆς ἐπιστήμης. Ἐξ ἑτέρου ὁρίζεται ρητῶς, ὅτι θεωροῦνται ὡς ἰδιωτικὰ ἔγγραφα καὶ αἱ φωτογραφικαὶ καὶ κινηματογραφικαὶ ἀναπαραστάσεις, φωνολῆψίαι, ὡς καὶ πᾶσα ἄλλη μηχανικὴ ἀπεικόνισις (Κώδιξ Πολιτικῆς Δικονομίας 461 ἀριθ. 3). Κατ' ἀκολουθίαν ἰσχύει καὶ ὡς πρὸς τὰ μέσα ταῦτα ἡ κατ' ἄρθρον 245 §§ 1 καὶ 2 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας ὑποχρεωτικὴ προαπόδειξις, ὡς καὶ ἡ κατ' ἄρθρον 240 § 1 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας ἐξουσία τοῦ Εἰρηνοδίκου, τοῦ δικαστοῦ τοῦ μονομελοῦς Πρωτοδικείου, ὡς καὶ τοῦ εἰσηγητοῦ, νὰ διατάξουν αὐτεπαγγέλτως ἢ κατ' αἴτησιν τοῦ ἀντιδίκου τὴν κατὰ τὴν συζήτησιν τῆς ὑποθέσεως προσαγωγὴν ὡρισμένων ἐγγράφων ἢ ἄλλων ἀποδεικτικῶν στοιχείων. Πρὸς τὴν εὐρύτητα τῆς εὐχερείας ταύτης ἔχουν προσαρμοσθῆ καὶ αἱ διατάξεις περὶ ἐπιδείξεως ἐγγράφων. Πράγματι, κατ' ἄρθρον 167 § 2 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, ἂν τὸ ἐπικαλούμενον ἔγγραφον εὑρίσκεται εἰς τὴν κατοχὴν τοῦ ἀντιδίκου ἢ τρίτου, ὑποχρεοῦται οὗτος νὰ προβῆ εἰς ἐπίδειξιν αὐτοῦ ἄνευ τῶν διακρίσεων τοῦ ἄρθρου 902 Α.Κ., ἀρκεῖ νὰ δύναται τὸ ἐν λόγῳ ἔγγραφον νὰ χρησιμεύσῃ πρὸς ἀπόδειξιν, ἐκτὸς ἂν συντρέχῃ ἀντίθετος σπουδαῖος λόγος. Ἡ τοιαύτη πρὸς ἐπίδειξιν ὑποχρέωσις ἰσχύει καὶ ὡς πρὸς τὰς δημοσίας ἀρχάς, αἱ ὁποῖαι τότε μόνον δύνανται νὰ ἀρνηθῶν τὴν ἐπίδειξιν, ὅταν τὸ ἐπικαλούμενον ἔγγραφον ὑφορᾷ ἀπόρρητα τοῦ Κράτους σχετικὰ μὲ τὴν ἀσφάλειαν καὶ τὰς διεθνεῖς σχέσεις αὐτοῦ (Κώδιξ Πολιτικῆς Δικονομίας 469 § 3). Ἡ ἐπίδειξις δύναται κατ' ἄρθρον 468 § 1 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας νὰ ζητηθῇ παρὰ τοῦ ἀντιδίκου μὲν καὶ διὰ τῶν πρακτόρων, παρὰ τρίτου δὲ διὰ παρεμπιπτούσης ἀγωγῆς.

III.

Κατ' ἄρθρον 360 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας δικαιοῦται τὸ δικαστήριον καὶ μετὰ τὴν διεξαγωγὴν τῶν ἀποδείξεων νὰ διατάξῃ νέας ἀποδείξεις. Ἐξ ἄλλου, ἐπὶ ὑποθέσεων τῆς ἀρμοδιότητος τοῦ πολυμελοῦς Πρωτοδικείου, ἂν διατάξῃ τοῦτο νέας ἀποδείξεις ἢ τὴν ἐπανάληψιν ἢ συμπλήρωσιν τῶν ἐνώπιον τοῦ εἰσηγητοῦ δικαστοῦ διεξαχθεισῶν, δύναται ἢ νὰ κρατήσῃ παρ' ἑαυτῷ τὴν ὑπόθεσιν καὶ νὰ προβῇ εἰς τὴν διεξαγωγὴν αὐτῶν ἐπ' ἀκροατηρίῳ ἢ νὰ παραπέμψῃ αὐτὴν εἰς τὸν εἰσηγητὴν πρὸς παρατήρησιν προπαρασκευήν (Κώδιξ Πολιτικῆς Δικονομίας 297 § 4). Ὡς εἰσηγητὴς δὲν νοεῖται ἐν προκειμένῳ ὁ ἐντεταλμένος δικαστής, πρὸς τὸν ὁποῖον τότε μόνον θὰ παραπέμψῃ τὴν ὑπόθεσιν τὸ Δικαστήριον, ὅταν αἱ νέαι ἢ συμπληρωματικαὶ ἀποδείξεις θὰ πρέπει νὰ διεξαχθοῦν ἐκτὸς τῆς ἕδρας τοῦ δικάζοντος δικαστηρίου.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 9 Αὐγούστου 1968

Ἐγκύκλιος ὑπ' ἀριθ. 2

«Περὶ τοῦ τρόπου ἀσκήσεως τῆς ἀγωγῆς».

I. Κατὰ τὸ ἄρθρον 216 § 1 τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας ἡ ἀγωγὴ ἀσκεῖται διὰ τῆς καταθέσεως τοῦ δικογραφήματος αὐτῆς εἰς τὸ δικαστήριον, ἐνώπιον τοῦ ὁποίου ἀπευθύνεται αὕτη. Ἐπὶ ὑποθέσεων τῆς καθ' ὅλην ἁρμοδιότητος τοῦ Εἰρηνοδικείου ἡ ἀγωγὴ δύναται νὰ ἀσκηθῇ καὶ διὰ προφορικῆς δηλώσεως ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος ἢ τοῦ δικαστικοῦ πληρεξουσίου του ἐνώπιον τοῦ Εἰρηνοδίκου, βεβαιουμένης (πιστοποιουμένης) διὰ τῆς συντάξεως καὶ ὑπογραφῆς ἐκθέσεως, ἥτις πρέπει νὰ πληροῖ τοὺς ὅρους τῶν ἄρθρων 118 καὶ 217 τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας.

II. Κατὰ τὴν § 2 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου ἡ ἀγωγὴ θεωρεῖται μὴ ἀσκηθεῖσα, ἐὰν ἐντὸς δύο ἀπὸ τῆς καταθέσεως ἢ συντάξεως τῆς ἐκθέσεως μηνῶν δὲν κοινοποιηθῇ πρὸς τὸν ἀναγόμενον.

Ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν δύο ὡς ἄνω διατάξεων, μεταβάλλεται ὁ κατὰ τὸν μέχρι τοῦδε ἰσχύοντα Κώδικα Πολιτικῆς Δικονομίας καθιερωθεὶς τρόπος ἀσκήσεως τῆς ἀγωγῆς δι' ἐπιδόσεως καὶ δι' ἐγγραφῆς εἰς τὸ πινάκιον. Κατὰ τὸν Κώδικα Πολιτικῆς Δικονομίας ἡ ἀγωγὴ ἀσκεῖται διὰ καταθέσεως ἢ προφορικῆς δηλώσεως προκαιμένου περὶ Εἰρηνοδικείου. Ταῦτα ὅμως ὑπὸ τὴν αἴρεσιν τῆς κοινοποιήσεως ἐντὸς δύο μηνῶν ἀπὸ τῆς καταθέσεως, ἢ τῆς δηλώσεως τοῦ δικογραφήματος αὐτῆς ἢ τῆς περὶ αὐτῆς συνταχθείσης ἐκθέσεως πρὸς τὸν ἀναγόμενον. Ἐνῷ δηλαδή, κατὰ τὸ παλαιὸν δίκαιον, ἡ κατάθεσις τῆς ἀγωγῆς ἀποτελεῖ πρᾶξιν προδικασίας, ἀπαραίτητον διὰ τὴν συζήτησιν, δὲν εἶναι ὅμως πρᾶξις ἀσκήσεως ἢ ἐγέρσεως τῆς ἀγωγῆς. Τὸ ἀντίθετον ἀκριβῶς ἰσχύει ὑπὸ τὸν Κώδικα Πολιτικῆς Δικονομίας. Βασικὴ καί, κατά τινα ἀντίληψιν, μοναδικὴ πρᾶξις ἀσκήσεως ἢ ἐγέρσεως τῆς ἀγωγῆς εἶναι ἡ κατάθεσις τῆς ἀγωγῆς. Συνέπειαι, ἀποφεύγουσαι τῆς ἀσκήσεως ἢ ἐγέρσεως τῆς ἀγωγῆς (π.χ. Α.Κ. 261) δὲν δύνανται νὰ παραχθοῦν ἄνευ τῆς καταθέσεως αὐτῆς, χωρὶς βεβαίως νὰ σημαίνῃ τοῦτο ὅτι ἀρκεῖ μόνη αὕτη.

Ἄλλως ἔχει τὸ πρᾶγμα, ὅταν τὸ οἰκειωτικὸν δίκαιον καὶ ἰδίᾳ εἰδικὴ διάταξις νομοθετήματος τινὸς προσδίδῃ ἐνώσιον συνέπειαν εἰς τὴν ἁπλῆν ἐπίδοσιν ἢ κοινοποίησιν τῆς ἀγωγῆς. Ἐνδείκνυται, συνεπῶς, καὶ οἱ δικαστικοὶ λειτουργοὶ καὶ οἱ δικη-

γόροι νὰ λαμβάνουν ὑπ' ὄψιν τὴν ὡς ἄνω αἵρεσιν, ὡς ἂν τελεῖ ἡ διὰ τῆς καταθέσεως χωροῦσα ἀσκησις τῆς ἀγωγῆς καὶ νὰ φροντίζουν ὥστε νὰ εἶναι δυνατὸν νὰ πληρωθῇ αὕτη ἐντὸς τῆς ὡς ἄνω προθεσμίας (δηλαδὴ ἐντὸς δύο μηνῶν ἀπὸ τῆς καταθέσεως). Συνεπῶς καὶ ὁ προσδιορισμὸς δικασίμου ἐκ μέρους τοῦ δικαστοῦ (εἰσηγητοῦ, προέδρου, εἰρηνοδίκου) διὰ λόγους ἐρεύνης τῆς τυπικῆς πληρότητος τοῦ ἐγγράφου τῆς ἀγωγῆς κλπ. δὲν πρέπει νὰ βραδύνῃ πολὺ καὶ μετ' αὐτὸν ἡ ἐπίδοσις δέον νὰ μὴ παραμελῆται.

Εἶναι ἄλλωστε τόσον ἀρκετὸν τὸ χρονικὸν διάστημα, ὥστε νὰ ἐπιτρέπῃ νὰ τηρηθοῦν πάσαι αἱ σχετικαὶ διατάξεις καὶ διατυπώσεις. Ἐν ἐσχάτῃ ἀνάγκῃ δύναται μετὰ τὴν κατάθεσιν καὶ πρὸ τῆς παρελεύσεως τῆς δυμήνου προθεσμίας, ἔστω καὶ ἐὰν δὲν ἔχῃ γίνει προσδιορισμὸς δικασίμου, πρᾶγμα καὶ φαινόμενον τελείως ἀπίθανον καὶ ὅλως ἀπάνιον καὶ ἐξαιρετικόν, νὰ λάβῃ χώραν ἐπίδοσις τῆς ἀγωγῆς, ὁπότε πληροῦται ἡ ἄνω αἵρεσις. Ἐφιστᾶται ὅμως ἡ προσοχὴ τῶν ἐνδιαφερομένων, ὅτι ἁπλῆ ἐπίδοσις τῆς ἀγωγῆς ἄνευ καταθέσεως αὐτῆς δὲν ἀρκεῖ νὰ ἐπιφέρῃ συνέπειας κατὰ τὸ οὐσιαστικὸν δίκαιον, ἐκτὸς ἐὰν ρηταὶ διατάξεις τοῦ δικαίου τούτου προσδίδουν ὡρισμένας ἐνώδιμους συνεπείας εἰς μόνην τὴν ἐπίδοσιν τῆς ἀγωγῆς.

—

Ἐγκύκλιος ὑπ' ἀριθ. 3

«Διαχρονικὸν Δικονομικὸν Δίκαιον».

I.

Ζητήματά τινα δύνανται νὰ προκαλέσῃ ἡ ἐρμηνεία καὶ ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ Νόμου τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας ὡς πρὸς τὸν συνδυασμὸν τῆς διατάξεως ταύτης πρὸς τὰς τῶν ἄρθρων 296 καὶ 297 τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας.

Ἡ πρώτη τῶν διατάξεων τούτων ὁρίζει, ὅτι αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 229 - 291, 296 καὶ 297 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας ἐφαρμόζονται καὶ ἐπὶ τῶν κατὰ τὴν εἰσαγωγὴν αὐτοῦ ἐκκρεμῶν ἀγωγῶν. Ἐξ ἄλλου, τὰ ἄρθρα 296 καὶ 297 ρυθμίζουν τὰ τῆς διαδικασίας ἐνώπιον τοῦ Εἰσηγητοῦ. Ὁ συνδυασμὸς τῶν δύο τούτων διατάξεων δὲν εἶναι δυσχερής. Τὰ ἄρθρα 296 καὶ 297 τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας θὰ ἐφαρμόζωνται ἐπὶ τῶν ἐκκρεμῶν κατὰ τὴν εἰσαγωγὴν αὐτοῦ ἀγωγῶν ἀναλόγως τοῦ σημείου τῆς διαδικασίας, εἰς ὃ ἔχει φθάσει ἡ διὰ τῆς ὡς ἄνω ἀγωγῆς ἀρξαμένη δίκη. Οὕτως:

α) Ἐὰν δὲν ἔχῃ λάβει χώραν πρώτη συζήτησις ἐπ' ἀκροατηρίῳ ἐπὶ τῆς ἀγωγῆς, θὰ γίνηται δεκτὸν καὶ ἐπὶ τῶν μετὰ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας ἐγειρομένων ἀγωγῶν. Δηλαδὴ ὁ Πρόεδρος τοῦ πολυμελοῦς Πρωτοδικείου κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας θὰ ὁρίσῃ σημειωτέον πρὸς τὸ ἄρθρον 229 ἐδ. 1 αὐτοῦ εἰσηγητὴν ἐπὶ ἑκάστης τῶν ἐκκρεμῶν ἀγωγῶν. Ἐὰν ὁ Εἰσηγητὴς κρίνῃ, ὅτι ἐνδείκνυται ἡ προπαρασκευὴ τῆς ὑποθέσεως κατὰ τὸ ἄρθρον 296, θὰ ὁρίσῃ τὰς αὐτὰς δικασίμους, συμπιπτούσας πρὸς τὰς ἡμέρας καὶ ὥρας, καθ' ἃς ἐν ὄψει τῆς ἐγγραφῆς τῶν κατ' ἰδίαν ὑποθέσεων εἰς τὸ πινάκιον ἐπρόκειτο νὰ συζητηθοῦν αὗται ἐνώπιον τοῦ πολυμελοῦς Πρωτοδικείου. Κατ' αὐτὰς θὰ λάβῃ χώραν ἡ συζήτησις ἑκάστης ὑποθέσεως ἐνώπιον τῶν οἰκείων εἰσηγητῶν. Ἡ περαιτέρω διαδικασία (διεξαγωγὴ ἀποδείξεων κλπ.) θὰ χωρῇ κατ' ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας. Εἶναι ὅμως δυνατὸν κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 229 § 2 τοῦ αὐτοῦ Κώδικος, σημειωνούντων τοῦ Προέδρου καὶ τοῦ Εἰσηγητοῦ ἑκάστης ὑποθέσεως, ἐφ' ὅσον κριθῇ, ὅτι δὲν παρίστανται ἀνάγκη προπαρασκευῆς τῆς ὑποθέσεως, νὰ ἀποφασισθῇ ἡ ἀπ' εὐθείας παραπομπὴ αὐτῆς εἰς τὸ πολυμελὲς Πρωτοδικεῖον. Ἐὰν τοῦτο ἐκδώσῃ μὴ ὁριστικὴν ἀπόφασιν καὶ δὴ περὶ ἀποδείξεων, θὰ ἐφαρμόζωνται ἐπ' αὐτῆς αἱ περὶ διεξαγωγῆς ἀποδείξεων διατάξεις τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας. Ἄλλως, δηλαδὴ ἐν περιπτώσει ἐκδόσεως ὁριστικῆς ἢ ἑτέρας μὴ ὁριστικῆς ἀποφάσεως, αἱ περὶ ἐνδίκων μέσων κλπ. διατάξεις αὐτοῦ.

β) Ἐὰν ἔχῃ χωρήσει πρὸ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας πρώτη συζήτησις ἐνώπιον τοῦ πολυμελοῦς Πρωτοδικείου ἢ θὰ ἔχῃ ἐκδοθῇ ἢ θὰ ἐκδοθῇ μετὰ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας ἀπόφασις (ὁριστικὴ ἢ μὴ ὁριστική), ἡ περαιτέρω διαδικασία καὶ ἡ πορεία τῆς ὑποθέσεως (διεξαγωγὴ ἀποδείξεων, αὐτοπρόσωπος ἐμφάνισις τῶν διαδίκων κλπ.) θὰ ρυθμισθῇ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν διατάξεων τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, ὡς πρὸς δὲ τὸ ἐπιτρεπτὸν τῶν ἐνδίκων μέσων καὶ τῶν δι' αὐτῶν δυναμένων νὰ προβληθοῦν λόγων, ὡς πρὸς τὸν τρόπον τῆς ἀσκήσεως, θὰ ἐφαρμοσθῇ τὸ ἄρθρον 24 τοῦ Εἰσ. Νόμου Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας.

II

Εἶναι αὐτονόητον, ὅτι οὐχὶ ὀρθῶς ἐγένετο προσδιορισμὸς δικασίμου δι' ἐγγραφῆς εἰς τὸ πινάκιον διὰ τὸν μετὰ τὴν 15ην Σεπτεμβρίου 1968 χρόνον καὶ ἐφεξῆς, πολλῷ δὲ μᾶλλον δὲν πρέπει λαμβάνῃ τοῦτο χώραν ἀπὸ τοῦδε καὶ ἐφεξῆς, διότι ἡ ἐγγραφὴ εἰς τὸ πινάκιον ὡς πρᾶξις ἐγέρσεως ἢ ἀσκήσεως τῆς ἀγωγῆς ἢ πρᾶξις προσδιορισμοῦ δικασίμου δὲν προβλέπεται ὑπὸ τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας. Συνεπῶς ἐπὶ τῶν κατατιθεμένων ἀγωγῶν

από τούδε καὶ ἐν τῷ μέλλοντι θὰ ἐφαρμόζωνται πάσαι αἱ σχετικαὶ διατάξεις τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας. Δὲν εἶναι, νομίζομεν, ἀνάγκη νὰ τονισθῇ, ὅτι ὁ προσδιορισμὸς δικασίμου κλπ. κατὰ τὸ οὐσιωμὶκ τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας δέον νὰ χωρῇ διὰ τὸν μετὰ τὴν 15ην Σεπτεμβρίου 1968 χρόνον, διότι πρὸ αὐτοῦ δὲν ἔχει ἀρχίσει ἡ ἰσχὺς τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας.

III.

Ἐὰν ἔχῃ ὁρισθῇ δικάσιμος ἐνώπιον τοῦ πολυμελοῦς Πρωτοδικείου διὰ χρονικὸν σημεῖον πρὸ τῆς 15.9.1968 καὶ ἐκφωνηθείσης τῆς ὑποθέσεως ζητηθῇ καὶ ἀποφασισθῇ ἀναβολὴ διὰ χρόνον μετὰ τὴν 15.9.1968, θὰ ἐφαρμοσθῶν ἀναλόγως τὰ ὑπὸ στοιχ. I ἀνωτέρω ἐκτεθέντα.

IV.

Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ δὲν θὰ εἶναι ἄσκοπον νὰ τονισθῶν καὶ νὰ ἐξηγηθῶν ὡρισμέναι διαφοραὶ μεταξὺ τοῦ μέχρι σήμερον ἰσχύοντος δικαίου καὶ τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας ὡς πρὸς τὴν ἐξωτερικὴν μορφὴν καὶ τὴν πορείαν τῆς διαδικασίας.

Α) Ὡς εἶχε μέχρι σήμερον ἡ διαδικασία, ὁ δικαστὴς ἐλάμβανε γνῶσιν τῆς ὑποθέσεως τὸ ἐνωρίτερον κατὰ τὴν πρώτην ἐπ' ἀκροατηρίῳ συζήτησιν, ἐφ' ὅσον συνέπιπτε νὰ λάβῃ γώραν πραγματικὴ προφορικὴ ἀνάπτυξις, πρᾶγμα σχεδὸν ἄγνωστον διὰ τὰς εἰς πρώτον βαθμὸν δικαζομένας ὑποθέσεις τῆς ἀμφισβητουμένης δικαιοδοσίας ἢ ἄλλης, ἢ κατὰ τὴν μελέτην τῆς ὑποθέσεως, ἐὰν ἦτο μόνος δικάσας δικαστὴς ἢ εἶχεν ὁρισθῇ εἰσηγητὴς ἢ κατὰ τὴν διάσκεψιν ἐπὶ πολυμελοῦς δικαστηρίου. Πρὸ τῶν χρονικῶν τούτων σημείων δὲν ἐνεφανίζετο περίπτωσις γνώσεως τῆς ὑποθέσεως ἢ ἐπιούσης καὶ προβλεπομένης ὑπὸ τοῦ νόμου ἐπαφῆς δικαστῶν, διαδίκων καὶ δικαστικῶν πληρεξουσίων αὐτῶν.

Ἄλλως ἔχει τὸ πρᾶγμα κατὰ τὸν Κώδικα Πολιτικῆς Δικονομίας. Ἐν πρώτοις εἰς πάντα τὰ πρωτοβάθμια δικαστήρια (πολυμελῆ καὶ μονομελῆ) προβλέπεται ὑπὸ τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας ἤδη ἀμέσως ἅμα τῇ καταθέσει τῆς ἀγωγῆς ἢ τῇ συντάξει τῆς περὶ ταύτης ἐκθέσεως ἡ ὑπὸ τοῦ ἀριοδίου δικαστοῦ καὶ ἐπὶ πολυμελῶν Πρωτοδικείων ὑπὸ τοῦ Προέδρου ἢ ἀναπληρωτοῦ μελέτη καὶ πρώτη ἐξέτασις τῆς ἀγωγῆς πρὸς διαπίστωσιν ἂν εἶναι αὕτη ἐπαρκῶς ὡρισμένη ἢ ἀόριστος καὶ δὲν ἔχῃ ἄλλας τυπικὰς ἐλλείψεις. Ἡ μεταβολὴ αὕτη, ἂν γίνῃ ἀντιληπτὴ ἐν ὅλῃ τῇ ἐκτάσει αὐτῆς, δύναται νὰ ὁδηγήσῃ εἰς τὴν δυναμένην νὰ ἀποβῇ πολλαπλῶς ἐνεργητικὴν ἐφαρμογὴν πολλῶν διατάξεων ἀφ' ἑνὸς ἀποτρεπουσῶν τὴν ἀπορριψιν καὶ δι' ἕνιστε πολὺν χρόνον μετὰ τὴν ἔγερσιν ἢ ἄσκησιν πολλῶν ἀγωγῶν διὰ λόγους ἀοριστίας ἢ τυπικῶν ἐλλείψεων, ὡς εἶναι ἡ τοῦ ἄρθρου 231, ἢ διευκολυνουσῶν τὴν πορείαν καὶ τὴν ταχυτέραν διεξαγωγὴν καὶ περάτωσιν τῶν δικῶν, μεταξὺ τῶν ὁποίων δέον νὰ μνημονευθῇ ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 240. Πέραν τούτου ἡ προμελέτη τῆς ὑποθέσεως θὰ διευκολύνῃ τὴν καλυτέραν καὶ ταχυτέραν διεξαγωγὴν τῆς ἐπ' ἀκροατηρίῳ συζητήσεως καὶ τῆς διαδικασίας ἐν γένει καὶ θὰ προλαμβάνῃ παρανοήσεις διὰ τῆς προκλήσεως τῆς διασαφήσεως καὶ διευκρινίσεως δυσνοήτων ἢ συμπεπυκνωμένων ἢ ἀσαφῶν ἐκφράσεων καὶ ἐκθέσεων.

Β) Καὶ κατὰ τὸ νέον δίκαιον (Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας), κατ' ἀρχήν, τὴν πρωτοβουλίαν πρὸς ἔναρξιν καὶ πρόοδον τῆς δίκης ἔχουν οἱ διάδικοι καὶ οἱ πληρεξούσιοι αὐτῶν (Κώδιξ Πολιτικῆς Δικονομίας 109). Ἀλλ' ὁ κανὼν οὗτος ὑπόκειται εἰς πλείονας τῆς μιᾶς ἐξαιρέσεις, αἵτινες ὑπὸ τὸ νέον δίκαιον εἶναι σημαντικὰ τρόπῃ μένα ἔναντι τοῦ προϊσχύοντος δικαίου, συνέχονται δὲ πρὸς τὴν μορφὴν τῆς διαδικασίας. Τοιαύτας ἐξαιρέσεις καθιερῶν π.χ. τὰ ἄρθρα 124 § 2 (περὶ ἐπιδόσεων κατὰ τὴν διαδικασίαν ἐνώπιον τῶν πολυμελῶν Πρωτοδικείων καὶ τῶν Εἰρηνοδικείων), 231 (τὸ ὁποῖον προβλέπει τὴν ὑπὸ τοῦ δικαστοῦ (προέδρου πολυμελοῦς Πρωτοδικείου, εἰσηγητοῦ κλπ.) συμπλήρωσιν ἢ διόρθωσιν τυπικῶν ἢ καὶ οὐσιαστικῶν ἐλλείψεων τῆς ἀγωγῆς), 235 (περὶ ὁρισμοῦ δικασίμου, αὐτεπαγγέλτως κατὰ τὴν ἐνώπιον τῶν Εἰρηνοδικείων διαδικασίαν), 238 (καθ' ὃ ὁ εἰσηγητὴς καλεῖ τὸν ἐναγόμενον, ὅπως ὑποβάλῃ τοὺς κατὰ τῆς ἀγωγῆς ἰσχυρισμούς του), 240, (καθ' ὃ ὁ εἰσηγητής, ὁ δικαστὴς τοῦ μονομελοῦς Πρωτοδικείου καὶ ὁ Εἰρηνοδίκης δύνανται καὶ αὐτεπαγγέλτως νὰ διατάξῃ τὴν αὐτοψίαν ἐμψύχων καὶ ἀψύχων καὶ τοὺς νομίμους ἀντιπροσώπους πρὸς ὑποβολὴν ἐρωτήσεων κλπ.), 244 (ἐφ' ᾧ ἀφιστῶμεν ἰδιαιτέρως τὴν προσοχὴν ὑμῶν, καὶ καθ' ἣν ὁ διευθύνων τὴν συζήτησιν ὀφείλει δι' ὑποβολῆς ἐρωτήσεων κλπ. νὰ προνοῇ, ὅπως οἱ ἑκατέρωθεν ἰσχυρισμοὶ προβάλλωνται εὐκρινῶς καὶ σαφῶς, ὑποβάλλωνται αἱ ἀναγκαῖαι προτάσεις καὶ αἰτήσεις κλπ.) καὶ ἄλλα.

Δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐξαρθῇ καὶ νὰ τονισθῇ ἡ σημασία τῶν διατάξεων τούτων καὶ ἡ εὐεργετικὴ ἐπίδρασις, ἣν δύναται νὰ ἔχῃ ἡ μετὰ πίστεως καὶ ἐνδιαφέροντος ὄχι ἁπλῶς τυπικήν, ἀλλ' οὐσιαστικὴν ἐφαρμογὴ αὐτῶν.

Ἐγκύκλιος ὑπ' ἀριθ. 4

«Διαδικασία ἐνώπιον Πολυμελοῦς Πρωτοδικείου (ἔκδοσις ἀποφάσεως).

I.

Νὰ τονισθῇ, ὅτι εἶναι εὐχῆς ἔργον καὶ θὰ συν-

τελέση τολύ εἰς τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ νέου συστήματος, ἐὰν καταβληθῇ προσπάθεια νὰ τηρηθῇ ἡ ὑπὸ τοῦ νέου Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας ἐπιβαλλομένη μελέτη τῆς ἀγωγῆς καὶ ἐν συνεχείᾳ ὁλοκλήρου τοῦ φακέλου τῆς ὑποθέσεως ὑπὸ τοῦ Προέδρου, καὶ τοῦ Εἰσηγητοῦ ἢ τοῦ ἀρμοδίου Δικαστοῦ (μονομελοῦς Πρωτοδικείου) ἢ τοῦ Εἰρηνοδίκου τούτου πρὸ τοῦ προσδιορισμοῦ τῆς δικασίμου, ὅσον καὶ πρὸ τῆς ἐπ' ἀκροατηρίῳ συζητήσεως. Κατὰ τὴν πρώτην περίπτωσιν ἡ ἀναφερθεῖσα μελέτη θὰ ἀποδείνῃ χρήσιμος, διότι θὰ ἐπιτρέψῃ νὰ ἐφαρμοσθῇ ἐπιτυχὴς ἡ διάταξις περὶ ἀποδείξεων ἐκ μέρους τοῦ δικαστοῦ εἰς τὸν ἀνάγοντα (μᾶλλον εἰς τὸν πληρεξούσιον αὐτοῦ) τὸν ἐνδεχομένων ἀτελειῶν, ἀοριστιῶν, ἀσαφειῶν κλπ. τοῦ ἐγγράφου τῆς ἀγωγῆς, τὰς ὁποίας θὰ δύναται οὗτος νὰ συμπληρώσῃ ἢ νὰ διορθώσῃ. Κατὰ τὴν δευτέραν περίπτωσιν ἡ ὡς ἄνω μελέτη θὰ συντελῇ εἰς τὴν καλλιτέραν καὶ ταχυτέραν διεξαγωγὴν τῆς ἐπ' ἀκροατηρίῳ συζητήσεως καὶ τὴν εὐχερεστέραν διάγνωσιν τῆς ὑποθέσεως καὶ θὰ συντέμνῃ τὴν διάρκειαν τῶν δικῶν.

II.

Ζήτημα, ἀφιέμενον εἰς τὴν κρίσιν τοῦ ἑκάστοτε προεδρεύοντος, εἶναι, ἐὰν ὡς εἰσηγητὴς κατὰ τὴν ἐκδίκασιν τῆς ὑποθέσεως ἐνώπιον τοῦ πολυμελοῦς Πρωτοδικείου θὰ ὁρίζεται ὁ δικαστὴς τοῦ πρώτου σταδίου, ἐνώπιον τοῦ ὁποίου ἔλαβε χώραν τὸ πρῶτον τμῆμα τῆς διαδικασίας (εἰσηγητής) ἢ ἕτερον ἐκ τῶν δύο μελῶν τῆς συνθέσεως τοῦ δικαστηρίου. Ἑκατέρα τῶν δύο λύσεων ἔχει καὶ τὰ πλεονεκτήματα καὶ τὰ μειονεκτήματα αὐτῆς.

Ὁ διορισμὸς τοῦ πρώτου συντελεῖ εἰς τὴν πραγματοποίησιν τῆς ἑνότητος ἐν τῇ κατευθύνσει τῆς διαδικασίας καὶ ἐν πολλοῖς καὶ ἐν τῇ διαμορφώσει τῆς ἀποφάσεως. Ἡ διὰ τῆς διεξαγωγῆς τοῦ πρώτου σταδίου (ἐνώπιον τοῦ εἰσηγητοῦ) τῆς δίκης ἀποκτηθεῖσα γνῶσις θὰ συμπληρώται διὰ τῆς ἐκ νέου μελέτης τῆς ὑποθέσεως μετὰ τὴν ἐνώπιον τοῦ πολυμελοῦς δικαστηρίου συζήτησιν. Κίνδυνος δημιουργίας μονομεροῦς κρίσεως ἢ ἄλλως ἐκ τῶν πραγμάτων ἐπιβολὴ τῶν ἀπόψεων τοῦ ὡς ἄνω (εἰσηγητοῦ) λόγῳ τῆς καλυτέρας γνώσεως τῆς ὑποθέσεως ἔναντι τῶν ἄλλων δικαστῶν, εἶναι τὰ σοβαρώτερα μειονέκτημα τῆς λύσεως ταύτης, οὗτινος ὅμως αἱ περισσότεραι συνέπειαι δύνανται νὰ περιορισθοῦν σημαντικῶς, ἐὰν ὁ πρόεδρος τοῦ πολυμελοῦς δικαστηρίου μελετᾷ τὴν ὑπόθεσιν πρὸ τῆς ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου συζητήσεως καὶ κατατοπίζεται ἐπαρκῶς ἐπὶ τῶν προκυπτόντων ζητημάτων καὶ ἐὰν ὁ τρίτος δικαστὴς (συνήθως δεξιὸς λαγόμενος) ἔχῃ ἤδη κατατοπισθῇ. Ἀντιθέτως ἡ κατ' ἐπιλογὴν τοῦ δευτέρου ἐνδεχομένου ἀνάθεσις τῆς εἰσηγήσεως εἰς ἕνα ἐκ τῶν ἑτέρων δύο δικαστῶν μελῶν τοῦ δικαστηρίου ἀποφεύγει μὲν τὸν σημειωθέντα κίνδυνον ἢ ἐνδεχόμενον οὐχὶ σύκαιρον τῆς διαθετήσεως τῆς πρώτης λύσεως, εἶναι ὅμως δυνατὸν νὰ ὁδηγήσῃ εἰς δραδύτητας, ἀντιθέσεις καὶ ἐξανέμισιν τῶν πλεονεκτημάτων τῶν ἀρχῶν τῆς ἀμεσότητος καὶ τῆς προφορικότητος τῆς διαδικασίας. Ἀληθὴς ὁ νέος οἶτος «εἰσηγητής», τὸ πρῶτον νῦν ἐπιλαμβανόμενος τῆς μελέτης τῆς ὑποθέσεως, θὰ καταπονῆται ἐπὶ τῶν κατ' ἰδίαν θεμάτων καὶ τῶν πτυχῶν αὐτῆς μόνον ἐκ τῶν ἐντύπων διὰ τῆς μετὰ συζήτησιν μελέτης καὶ δὴ μόνον ἐκ τῶν ἐγγράφων, διαδικαστικῶν καὶ ἀποδεικτικῶν. Εἶναι περιττὸν νὰ τονισθῇ καὶ νὰ ἀναπτυχθῇ πόσον μονομερῆς, καὶ κατ' ἀνάγκην ἀτελής, εἶναι ἡ ἐσχηματισμένη ἐντύπωσις.

Ἐγκύκλιος ὑπ' ἀριθ. 5

«Περὶ τῆς ὀρθῆς ἐφαρμογῆς τῶν διατάξεων τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας περὶ ἀποδεικτικῶν μέσων».

Εἶναι γνωστόν, ὅτι ἡ καλῶς διεξαγομένη ἀποδεικτικὴ διαδικασία ἀποτελεῖ τὴν βάσιν διὰ τὴν ἔκδοσιν ὀρθῶν δικαστικῶν ἀποφάσεων. Ἐν ὄψει τούτου κρίνομεν σκόπιμον, ὅπως διατυπώσωμεν ἐν προκειμένῳ τὰς ἀκολούθους σκέψεις ἡμῶν:

I.

Ἐν πρώτοις προνοοῦμεν, ὅτι δέον νὰ τονισθῇ, ὅτι ἐπιβάλλεται νὰ καταβληθῇ προσπάθεια, ὥστε οἱ διάδικοι καὶ οἱ δικαστικοὶ πληρεξούσιοι αὐτῶν νὰ προσάγουν τὰ ἀποδεικτικὰ κατὰ προαπόδειξιν καὶ εἰς ἃς ἐτι περιπτώσεις ἡ προαπόδειξις δὲν εἶναι κατὰ νόμον ὑποχρεωτική. Πρέπει πάντως οὗτοι νὰ ἀντιληφθοῦν πόσον ἔχουν συμφέρον νὰ ἀποφεύγεται ἡ διεξαγωγὴ ματαίων, ἀσκόπων καὶ περιττῶν ἀποδείξεων. Πολὺ θὰ συμβάλλῃ εἰς τοῦτο ἡ παρὰ τῶν δικαστηρίων λελογισμένη καὶ μετ' ἐνδιαφέροντος ἐφαρμογὴ τοῦ ἄρθρου 240 τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας καὶ ἄλλων συναφῶν διατάξεων, αἵτινες παρέχουν εὐρείαν σχετικῶς ἐξουσίαν εἰς τὸν δικαστὴν πρὸς λῆψιν μέτρων διευκολυνόντων τὴν διαπίστωσιν ὡρισμένων πραγμάτων καὶ ἄνευ διατάξεως καὶ διεξαγωγῆς τακτικῆς ἀποδείξεως.

II.

Ἐπὶ διατάξεως ἀποδείξεων οὐ μόνον ὑπὸ τοῦ Εἰσηγητοῦ Δικαστοῦ, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ τοῦ δικαστοῦ τοῦ Μονομελοῦς Πρωτοδικείου καὶ ὑπὸ τοῦ Εἰρηνοδίκου, πολὺ θὰ συμβάλλῃ, καὶ ἀπὸ ἀπόψεως χρόνου καὶ ἀπὸ ἀπόψεως διευκρινίσεως τῶν ἐριστῶν σημείων ἐπὶ τῶν πραγματικῶν ἰσχυρισμῶν, ἡ παρ' αὐτοῦ τούτου τοῦ εἰσηγητοῦ κλπ. τοῦ διατάξαντος τὴν ἀπόδειξιν καὶ διατυπώσαντος τὸ θέμα αὐτῆς διεύθυνσις τῆς διεξαγωγῆς τῶν ἀποδείξεων, οὐ μόνον διὰ μαρτύρων, ἀλλὰ καὶ αὐτοψίας καὶ πραγματογνωμοσύνης κλπ.

Θὰ εἶναι αὐτὴ ἔργον ὁ διευθύνων τὴν διεξα-

γωγήν των αποδείξεων και δικάζων την υπόθεσιν δικαστής να επιμελήται της διατυπώσεως των καταθέσεων των μαρτύρων, των απαντήσεων των πραγματογνωμόνων, του πορίσματος της αυτοψίας κλπ. αυτοπροσώπως και δη άμεσος κατά την στιγμήν της διεξαγωγής προς αποφυγήν εσφαλμένων διατυπώσεων εκ λήθης, συγχύσεως κλπ.

Θα βοηθήση αρκούντως εις την επίτευξιν του σημειωθέντος σκοπού η υπό του εισηγητού διατύπωσις του πορίσματος της διεξαχθείσης αποδείξεως ή η τήρησις σημειώσεων προς σύνταξιν του πορίσματος τούτου και, προκειμένου περί Μονομελούς Πρωτοδικείου και Ειρηνοδικείου, ο συνδυασμός της διεξαγωγής αποδείξεων μετά της παραιτέρω συζητήσεως επί της ουσίας της υποθέσεως.

Θα είναι δηλαδή εύκταιον, όπως καταβάλλεται προσπάθεια εις τα δύο ταύτα δικαστήρια, ίνα η διεξαγωγή αποδείξεων συνδυάζηται κατά κανόνα και συνεκτιμώνται μετά της παραιτέρω συζητήσεως επί της ουσίας της υποθέσεως. Δεν είναι πολύ δύσκολον η διεξαγωγή αποδείξεων εις τα μονομελή Πρωτοδικεία και εις τα Ειρηνοδικεία, εις τας πλείστας τοιαύτας υποθέσεις, να παρατείνεται εις μίαν δικάσιμον.

Είναι ζήτημα προνοίας και υπολογισμού ο καθορισμός πλειόνων εν ανάγκη δικασίμων και ο προσδιορισμός προς διεξαγωγήν αποδείξεων και παραιτέρω συζήτησιν επί της ουσίας τόσων μόνον υποθέσεων, δι' όσας προβλέπεται ή είναι δυνατόν να προβλεφθή, ότι θα επαρκέση ο χρόνος.

Είναι περιττόν να εξαρθή πόσον θα ωφελήση η προσπάθεια αύτη, εάν επιτύχη έστω και εν μέρει. Ο δικαστής (εισηγητής, δικαστής του μονομελούς Πρωτοδικείου, Ειρηνοδίκης) θα έχη νωπάς και προσφάτους τας εντυπώσεις επί της διεξαγωγής των αποδείξεων και θα διευκολύνηται πολύ εις την κατανόησιν της ουσίας της υποθέσεως και εις την έκδοσιν της αποφάσεως.

Αντίρρησις ότι θα πρέπει οι διάδικοι και οι δικαστικοί πληρεξούσιοι αυτών να έχουν χρόνον μετά την διεξαγωγήν των αποδείξεων προς ανάλυσιν και κριτικήν αυτών εάν θα είναι κατ' ουσίαν βάσιμος. Ακριβώς τούτο πρέπει να αποφευχθή, δηλαδή η εξειδικευμένη ανάλυσις των αποδείξεων και η σύνταξις μακροσκελών εξ αυτών προτάσεων. Όσας παρατηρήσεις έχουν δύνανται να τας διατυπώσουν κατά την διεξαγωγήν ή κατά την αμέσως μετά ταύτα επακολουθούσαν παραιτέρω συζήτησιν. Εις τας σπανίας περιπτώσεις των δυσχερών υποθέσεων θα είναι δυνατόν να δίδηται μετά πολλής προσοχής και φειδούς αναβολή της συζητήσεως. Αλλά τούτο πρέπει να αποτελή εξαίρεσιν και δη σπανίαν.

III.

Ο περιορισμός του αριθμού των μαρτύρων εντός εκάστου των όρων του νόμου πρέπει να αποτελή την κατευθυντήριον γραμμήν. Εις ολίγας υποθέσεις θα χρειάζωνται πάραν των 2 - 3 μαρτύρων κατά διάδικον ή ημίσεα διαδίκων.

IV.

Η μελέτη των υποθέσεων πρό της διεξαγωγής των αποδείξεων και η τήρησις σημειώσεων επί των ερίστων και αμφιβόλων σημείων θα αποτελέση σπουδαίον παράγοντα διά την επιτυχίαν της μνημονευθείσης προσπαθείας.

V.

Και πάλιν θα πρέπει να τονισθή η ανάγκη της συχνοτέρας επαφής μεταξύ δικαστών, δικηγόρων και διαδίκων, ή οποία θα διευκολύνη και θα προπαρασκευάζη και την διεξαγωγήν των αποδείξεων και την κατανόησιν πολλών αμφιβόλων και έριστων σημείων της υποθέσεως.

VI.

Θα πρέπει να καταβληθή προσπάθεια να μη έγκαταλείπεται η προφορική συζήτησις και να μεταβάλλεται η διαδικασία εις έγγραφον διαδικασίαν. Τούτο πρέπει να γίνεται και κατά την τακτικήν διαδικασίαν και κατά τας κατ' ίδιαν ειδικάς διαδικασίας.

VII.

Ιδιαιτέρως πρέπει να καταβληθή προσοχή εις την χρήσιν των αποδεικτικών μέσων της εξετάσεως των διαδίκων (ως μαρτύρων κλπ.). Θα εμφανισθούν διάφοροι δυσχέρειαι, αλλ' εις πολλάς περιπτώσεις ή χρήσις των αποδεικτικών μέσων, διά καταλλήλου χειρισμού, δύναται να αποβή αποφασιστική.

(*) Εγκύκλ. υπ' αριθ. 7

«Περί δικονομικών προθεσμιών και επαναφοράς των πραγμάτων εις την προτέραν κατάστασιν».

Εν όψει του ότι διά του νέου Κώδικος Πολιτικής Δικονομίας επήρχοντο σημαντικαί κατά το πλείστον μεταβολαί εν σχέσει προς το μέχρι σήμερον ισχύον δίκαιον περί δικονομικών προθεσμιών, ως και περί του θεσμού της επαναφοράς των πραγμάτων εις την προτέραν κατάστασιν παρακαλούμεν, όπως επιστηθή η προσοχή των διαδίκων και των δικαστικών πληρεξουσίων επί των ακολούθων σημείων:

I.

Εν πρώτοις θα πρέπει να μνημονευθή ή διά του άρθρου 146 εδ. 2 του Κώδικος Πολιτικής Δικονομίας δικτυπωμένη αρχή, καθ' ην αι δι' επιδόσεως

(*) Σημ. ΕΕΔ: Παρελείφθη ή υπ' αριθ. 6 Εγκύκλιος περί της εφαρμογής των περί ποινών τάξεως διατάξεων του Κώδικος Πολιτ. Δικονομίας.

κινούμενα δικονομικαί προθεσμίαι τρέχουν κατά πάντων των διαδίκων και δή και κατά των ανυπερθεμάτων την έπίδοσιν, άνατρέπεται έπομένως εν τη πεδίω του άστικου δικονομικού δικαίου ή παλαιά άρχή, ήτις τελικώς είχε καθιερωθή διά της Πολιτικής Δικονομίας και είχεν έπανελήφθη διά της διά του άρθρου 278/1940 ΕισΝΑΚ γενομένης νέας διατυπώσεως των άρθρων 193 της Πολιτικής Δικονομίας και 189 της Κρητικής Πολιτικής Δικονομίας, δι' ής έκινήθη ή προθεσμία. Έκλείπει κατ' αυτόν τον τρόπον ή άνάγκη της πολλαπλής έπιδόσεως του κύτους διαδικαστικού έγγράφου εις τους διαφόρους διαδίκους, ίνα κινηθή κατά πάντων ή αυτή προθεσμία. Τούτο άποτελεί περιττήν διατύπωσιν, συναπαγομένην άσκόπους έπι πλέον δαπάνας και συναγόμενον καθυστέρησιν της προόδου της δίκης ή της παρόδου των προθεσμιών των ένδίκων μέσων και της άπολαύσεως της τελεσιδικίας και του άμετακλήτου των δικαστικών άποφάσεων.

II.

Ως πρός τον ύπολογισμόν των δικονομικών προθεσμιών ο Κώδιξ Πολιτικής Δικονομίας ένώ ήκολούθησε κατά βάσιν το άντίστοιχον σύστημα του Α.Κ. έν τούτοις ύπάρχουν σημεία τινά, εις ά ούτος άποκλίνει, υιοθετών διάφορον λύσιν. Τά σημεία ταύτα είναι τά άπόμενα:

α) Κατά το άρθρον 147 έδ. 2 Κώδικος Πολιτικής Δικονομίας έάν προθεσμία είναι ωρισμένη κατά μήνα, έκαστος μήν ύπολογίζεται εις τριάκοντα ήμέρας. Διά της διατάξεως ταύτης μεταβάλλονται τά άπό της είσαγωγής του Α.Κ. και έφεξής κατ' έφαρμογήν του άρθρου 243 έδ. 2 αύτου ισχύοντα. Κατά την παλαιοτέραν διάταξιν προθεσμία, προσδιωρισμένη κατά μήνας, λήγει ήμα παρέλθη ή ήμέρα του τελευταίου μηνός, ή κατ' άριθμόν άντίστοιχος πρός την ήμέραν της άνάρξεως και, έλλειπούσης άντιστοίχου, ή τελευταία ήμέρα του μηνός. Ή διάταξις αύτη θά παύση νά ισχύη διά τας δικονομικάς προθεσμίας, έφ' ών κατά το άρθρον 13 έδ. 1 του Είσαγωγικού Νόμου του Κώδικος Πολιτικής Δικονομίας έφαρμόζονται αί περί προθεσμιών διατάξεις του Κώδικος Πολιτικής Δικονομίας. Άλλά και διά τας ύπό του Άστικού Κώδικος διεπομένας προθεσμίας θα ισχύη το αύτό, διότι τροποποιήθη το άρθρον 243 § 2 του Άστικού Κώδικος διά του άρθρου 34 του Είσαγωγικού Νόμου Πολ. Δικονομίας.

β) Ως πρός την διάρκειαν κλπ. των πρό της είσαγωγής του Κώδικος Πολιτικής Δικονομίας άρξαμένων και μήπω ληξάντων προθεσμιών έφαρμόζεται το άρθρον 13 έδ. 2 του αύτου Είσαγωγικού Νόμου Κώδικος Πολιτικής Δικονομίας. Έπανέρχεται δηλαδή διά των ύπολογισμών των δικονομικών προθεσμιών το άρχικόν σύστημα της Πολ. Δικονομίας (άρθρον 193 έδ. 2) και της Κρητικής Πολιτικής Δικονομίας (189 έδ. 2).

γ) Κατά το άρθρον 148 έδ. 3 του Κώδικος Πολιτικής Δικονομίας, έάν κατά την διάρκειαν προθεσμίας έπέλθη διακοπή της δίκης, διακόπτεται ή προθεσμία και άρχεται νέα άπό της έπαναλήψεως της δίκης. Και έν τω σημείω τούτω ύπάρχεται μεταβολή εις το μέχρι τούδε ισχύον δίκαιον. Άληθώς κατά το μέχρι της είσαγωγής του Κώδικος Πολιτικής Δικονομίας δίκαιον ή διαία διακοπή της δίκης άπαιτεί λόγον άναστολής και ούχι διακοπής των δικονομικών προθεσμιών. Μόνον έάν ή διαία διακοπή της δίκης έπήρχετο ώς έκ του θανάτου τινός των διαδίκων, έχώρει διακοπή των δικονομικών προθεσμιών (βλ. *Γ.Θ.Ρόμπον*, Στοιχ. Έλληνικής Πολιτικής Δικονομίας 21 Εκ. έκδ. § 111 σελ. 274 έπ.). Υπό τον Νέον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας πάσα διαία διακοπή της δίκης έξ οιουδήποτε νομίμου λόγου έπερχομένη και ούχι μόνον συνεπεία θανάτου τινός των διαδίκων θά συνεπάγεται διακοπήν των δικονομικών προθεσμιών. Ή θεωρητική, άλλά και δή κυρίως ή πρακτική σημασία της διαφοράς δέν είναι άνάγκη νά τονισθή ιδιαιτέρως, άλλά πάντως ώς άπιτραπή ή ύπόθεσις, ότι δέν πρέπει νά παραρράται αύτη ίδίᾳ ύπό των διαδίκων και των δικαστικών πληρεξουσίων των.

δ) Ούσιώδης είναι ή διά του άρθρου 150 Κώδικος Πολιτικής Δικονομίας έπερχομένη μεταβολή του μέχρι τούδε ισχύοντος δικαίου, καθ' ήν περιορίζεται ούσιωδώς ή έξουσία των διαδίκων πρός παράτασιν διά συμφωνίας των νομίμων ή δικαστικών προθεσμιών, διότι το κύρος και ή ισχύς των συμφωνιών τούτων έξαρτάται έκ της συναινέσεως ή έγκρίσεως του δικαστού (του έκάστοτε καθ' ύλην και κατά τόπον άρμοδίου δικαστού ή και δικαστηρίου Μονομελούς ή Πολυμελούς). Δέν πρέπει έπομένως νά προεξοφλήται, ούτως είπείν, και νά θεωρήται δεδαία ύπό των διαδίκων και των δικαστικών πληρεξουσίων των έκ των προτέρων ή διά συμφωνίας παράτασις των δικονομικών προθεσμιών.

III.

Ίδιαιτέρα πρέπει, νομίζομεν, ότως καταδληθή προσοχή διά την όρθήν έφαρμογήν του διά του Νέου Κώδικος Πολιτικής Δικονομίας καθιερουμένου θεσμού της άπαναφοράς των πραγμάτων εις την προτέραν κατάστασιν. Ούτος είναι μέτρον άναγκαίον και δύναται διά καταλλήλου χειρισμού νά προλάβη ζημίας και έπιπτώσεις, αίτινες άμαυρίζονται ώς προσκρούουσαι εις το περί δικαίου συναίσθημα. Είναι όμως και μέτρον, ούτινος ή μή προσηκούσα έφαρμογή και ίδίᾳ ή έκ κακής έννοουμένης ένίοτε σκέψεως έπισκείας, άνευ περιορισμού και προσηκούσης άρδένης των προϋποθέσεων, χρήσις δύναται νά δημιουργήση έπικίνδυνον μέσον στρεψοδικίας και παρελκύσεως των δικών. Ύπάρχουν πλείονες της μιας προϋποθέσεις, ή διαπίστωσις των οποίων, έάν

ΑΠΟ ΟΣΑ ΜΑΣ ΓΡΑΦΟΥΝ

Περί άπεργίας

Κύριε Διευθυντά,

1. Ίσως κατόπιν τῆς ἐν τῷ ὑμετέρῳ ἐγκρίτῳ περιοδικῷ (27, σελ. 393 ἐπ.) καταχωρισθείσης μελέτης μου «Γενικά περὶ ἀπεργίας», ἰδίᾳ παραγράφου V, ὁ καθηγητὴς κ. *Καποδίστριας* ἐν τῷ ἄρτι παρελθόντι εἰς γνῶσιν μου τεύχει 11ῳ τῆς ΕΕΔ, σελ. 657, λέγει, ὅτι «παραθέτει καὶ ἑρμηνευτικὰ στοιχεῖα πρὸς ἐπίρρωσιν τῆς γνώμης του καὶ ὅτι «ἐκ τῆς μελέτης τῶν στοιχείων τούτων οἱ μὲν ταχθέντες ὑπὲρ τῆς γνώμης, ἣν ἐδέχθη ἡ Ὁλομέλεια τοῦ Ἀρείου Πάγου, θὰ αἰσθανθοῦν ἱκανοποίησιν, ὅτι ὀρθῶς ἡρμήνευσαν τὸν νόμον, οἱ δὲ διαφωνοῦντες θὰ πεισθοῦν, ὅτι, παραβαίνοντες ἴσως ἐπαρκῶν ἑρμηνευτικῶν στοιχείων, ὑπερηκόντισαν τὴν ἀληθῆ βούλησιν τοῦ νομοθέτου».

Ποῖα τὰ νέα ἑρμηνευτικὰ στοιχεῖα; Ἡ ἐν τῇ Βουλῇ συζήτησις ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ ἐπαγγελματικῶν σωματείων» (καταστάντος νόμου 2151/1920).

Ἡ συζήτησις ὅμως αὕτη καὶ δὴ αἱ κατ' αὐτὴν γνώμαι τοῦ ἀρμοδίου Ὑπουργοῦ καὶ τοῦ Πρωθυπουργοῦ, ἃς ὡς καίρια ἑρμηνευτικὰ στοιχεῖα ἐπικαλεῖται ὁ κ. *Καποδίστριας*, εἶναι συνεπτυγμένη ἐπανάληψις, καὶ δὴ ἔν τισι αὐτολεξεί, τῆς ἐπὶ τοῦ ἐν λόγῳ νομοσχεδίου ἐμπεριστατωμένης ἐπιστημονικῶς εἰσηγητικῆς ἐκθέσεως.

Ἀλλὰ τὴν εἰσηγητικὴν ταύτην ἔκθεσιν, ἥτις ἀποτελεῖ τὴν βάσιν τῆς ἐν τῇ Βουλῇ συζητήσεως μνημονεύομεν ὅσον οἷόν τε ἐκτενῶς ἐν τῇ ὡς ἄνω μελέτῃ ἡμῶν. Ἀντλοῦμεν δὲ ἡμεῖς ἐξ αὐτῆς ἐπιχειρήματα ὑπὲρ τῆς γνώμης ἡμῶν, ὅτι αἱ διατάξεις τοῦ νόμου 2151 «σκοποῦσι μόνον νὰ ρυθμίσωσι τὴν λειτουργίαν τῶν ἐπαγγελματικῶν σωματείων, οὐδαμῶς ὅμως νὰ ρυθμίσωσι τὴν ἄσκησιν τοῦ δικαιώματος τῆς ἀπεργίας», μολονότι «ἡ τυπικὴ μορφὴ τοῦ ἐργατικοῦ ἀγῶνος ἐν τῇ πράξει εἶναι ἡ ὑπὸ τῶν ἐπαγγελματικῶν σωματείων ἐνεργουμένη». Καὶ νομίζω ὅτι τὰ ὑπὸ ἄλλων βουλευτῶν καὶ ἰδίᾳ τοῦ *Α. Σίδερη* λεχθέντα, ἐπιβεβαιοῦσι τοῦτο. Κατὰ τὰ ἄλλα δὲν ἐλέχθη τι πλέον ἢ διάφορον τῶν ἐν τῇ Βουλῇ κατὰ τὸ 1914 λεχθέντων, περὶ ὧν ἐπίσης ἐσχολιάσαμεν ἐν τῇ μνημονευθείσῃ μελέτῃ ἡμῶν.

Βεβαίως ὁ κ. Καθηγητὴς δύναται νὰ ἐμμένῃ εἰς τὴν γνώμην του, πολλῆς προσοχῆς ἄξιον. Ἀλλὰ δὲν εὑρίσκεται ἐν τῇ ἀκριβείᾳ λόγων, ὅτι προσθέτει νέα, ἀγνώστα ἑρμηνευτικὰ στοιχεῖα, κατόπιν τῶν ὁποίων «καταδηλοῦται ἀναμφίβολος ἡ ἀληθὴς βούλησις τοῦ Νομοθέτου, ὥστε οὐδὲν ὁπολείπεται πλέον περιθώριον, ἵνα διατυπωθοῦν οἱοσδήποτε ἰσχυρισμοί...».

II. Τὴν γνώμην τοῦ κ. *Καποδίστρια* καὶ τῆς Ὁλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου συμμερίζεται καὶ ὁ κ. *Γ. Τρίμης*, (ΕΕΔ 27 σελ. 721), ὡς καὶ ὁ κ. *Δ. Καλομοίρης*, ΕΕΔ 27, σελ. 1057, μὴ ἀποδεκτῶν ὅμως τὰ ἐκ τοῦ νόμου 2151/1920 ἐρείσματα τῆς ἀντιθέτου γνώμης καὶ συνεπῶς τὸ ὀδυνηδέστερον παρατηρούμενον τῆς ἀπόψεως ταύτης.

Ἡ ἀντίκρουσις τῶν ἐπιχειρημάτων των θὰ ἦτο ἐπανάληψις ἐκείνων, τὰ ὁποῖα ἔχομεν ἐκθέσει ἐν τῇ ἀνωτέρῳ μελέτῃ ἡμῶν.

Θὰ ἔπρεπε ἴσως νὰ προστεθῇ, ὅτι τὸ ἐπιχείρημα ἐκ τῆς πλεονεκτικωτάρχης ἐκ τινων ἀπόψεων θέσεως τῶν «ἀνοργανώτων» ὑπὸ τὴν ἐκδοχήν, πρὸς ἣν ἡμεῖς συντασσόμεθα, εἶναι τῆς ὕδατος ἀξίας ἐπιχείρημα. Διότι, ἂν ἐν τούτῳ ὑπάρχῃ τι τὸ μὴ πρέπον, δύναται πᾶσα ἐνστᾶσα ἄτομος συνάφεια νὰ ἀφθῇ διὰ προσηκούσης νομοθετικῆς διαρρυθμίσεως, οὐχὶ ὅμως νὰ ἀποτελέσῃ δικαιολογίαν καὶ ἔρεισμα κατ' ἀρχὴν ἀρνήσεως τοῦ δικαιώματος ἀπεργίας τῶν «ἀνοργανώτων» (ἴδε πρόσφατον μελέτην *Κυπραίου*, ΕΕΔ 27, σελ. 985).

Ἀθῆναι 6 Σεπτεμβρίου 1968

Μετὰ τιμῆς

Ἀντ. Γ. Φλῶρος

Καλὴ προστασία

Πρέπει νὰ ἐξαρθῇ ἰδιαιτέρως τὸ ὅτι μὲ τὴν νέαν διαδικασίαν τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν διευρύνεται τὸ εἶδος τῶν κατ' αὐτὴν δυναμένων τὰ δικαιοῦν διαφορῶν, ὥστε νὰ περιλαμβάνωνται καὶ αἱ ἀξιοποίησεις ἀξιώσεις τῶν ἐργαζομένων, αἱ ὁποῖαι ἀπέρχονται ἐξ ἀφορμῆς τῆς ἐργασίας.

Ἡ σκέψις μας κατευθύνεται πρὸς τὰ θύματα τῆς ἐργασίας καὶ ἰδιαιτέρως ἐκεῖνα, διὰ τὰ ὁποῖα ὁ ἐργοδότης, ἐφ' ὅσον ὁ μισθωτὸς εἶναι ὑποχρεωμένος εἰς τὸ Ι.Κ.Α., δὲν ἔχει ἀθώνως δι' ἀποζημίωσιν ἄλλην ἢ διὰ τὴν παροχὴν γενικῆς ἱκανοποιήσεως δι' ἠθικὴν βλάβην, κατ' ἄρθρον 932 Ἀστικοῦ Κώδικος, καὶ αἱ ὁποῖαι ἀξιώσεις ὑπάγονται ἤδη εἰς τὴν νέαν ἐργατικὴν διαδικασίαν.

Εἶναι γνωστὴ ἡ νομολογιακὴ ἐξέλιξις ἐπὶ τοῦ ζητήματος ἂν καὶ αἱ ἀξιώσεις αὗται ὑπήγοντο εἰς τὴν παλαιὰν ἐργατικὴν διαδικασίαν (ἴδετε ΕΕΔ 27, 1032). Ἀλλὰ πέραν τοῦ ὅτι ἡ νεωτέρα νομολογία τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἀρνητικὴ ἐπὶ τοῦ ζητήματος, ἠδύνατο νὰ ἔχῃ ὑπὲρ αὐτῆς τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τοῦ παλαιοῦ δικονομικοῦ νόμου, δέδαιον ἦτο ὅτι τὰ θύματα ἐξ ἐργατικῶν ἀτυχημάτων ἔπρεπε νὰ ἔχουν τὴν εὐχέρειαν νὰ ἀξιοῦν τὴν ἱκανοποίησιν τοῦ δικαιώματός των...

Εἶναι συνεπῶς εὐχάριστον, ὅτι δίδεται ἤδη αὐτὰ ἡ ἐνδεδειγμένη δικονομικὴ προστασία.

γίνεται μετὰ τῆς διακρινούσης τὰ ἑλληνικὰ δικαστήρια προσοχῆς καὶ συντηρητικότητος, δύνανται νὰ προλαμβάνῃ πολλὰς καταχρήσεις. Ἡ ἡμεδαπὴ νομολογία, ἐλλειποῦσης μέχρι σήμερον εἰδικῆς διατάξεως, προκειμένου περὶ ἐφαρμογῆς τῶν ὁρισμῶν τοῦ κοινοῦ δικαίου, ἐδεικνύετο συντηρητικὴ καὶ φειδωλὴ εἰς τὴν ἀναγνώρισιν περιστατικῶν ὡς λόγων ἀναστολῆς τῶν δικονομικῶν προθεσμιῶν. Περιπτωσιολογίαν, δυναμένην νὰ δώσῃ στοιχεῖα ἀφετηρίας σκέψεως καὶ ὁδηγίας περαιτέρω κατευθύνσεως, παρέχουν αἱ Νομολογίαι ἀλλοδαπῶν Κρατῶν καὶ περισσότερον εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο ἡ Γερμανική, ἡ Αὐστριακὴ καὶ ἡ Ἑλβετικὴ Νομολογία.

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Διεύθυνσις
ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Σύνταξις
ΤΑΣΟΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Τόμος 27ος - Τεύχος 19ον (649)

Ἀθῆναι, 1 Ὀκτωβρίου 1968

ΤΙΝΑ ΠΕΡΙ ΟΜΑΔΙΚΩΝ ΑΠΟΛΥΣΕΩΝ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

Ὑπὸ τοῦ κ. ΖΗΣΗ Κ. ΑΓΡΑΦΙΩΤΗ, Δικηγόρου

1) Διὰ τοῦ ἀ.ν. 99/1967 «περὶ ἐλέγχου ὁμαδικῶν ἀπολύσεων καὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ νόμου 2112/1920 περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας», ὡς ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη ὑπὸ τοῦ ἀ.ν. 173/1967, ἐτέθησαν ὑπὸ ὡρισμένας προϋποθέσεις περιορισμοὶ εἰς τὸ δικαίωμα τοῦ ἐργοδότου ἐπὶ τὴν πέραν ὡρισμένου ποσοστοῦ τῶν παρ' αὐτῷ ἀπασχολουμένων μισθωτῶν ὁμαδικὴν καταγγελίαν τῶν συμβάσεών των.

2) Ἡ προσπάθεια νομοθετικοῦ ἐλέγχου τῶν ὁμαδικῶν ἀπολύσεων δὲν ἀποτελεῖ νέον τι. Τοῦ ἀν. νόμου 99/1967 προϋπῆρξαν ὁ νόμος 6299/1934, ὁ προσωρινῶς ἐπὶ ἓξάμηνον ἰσχύσας καὶ εἰς τὸν προγραμματισμὸν τῶν ἀπολύσεων ἀναφερόμενος 2222/1952 καὶ τὸ ν.δ. 2511/1953 «περὶ ἐλέγχου ὁμαδικῶν ἀπολύσεων» (ΕΕΔ 12, 910), ὅπερ κατηργήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 15 νόμου 3464/1955.

Ὁ νέος ἀ.ν. 99/1967 ἀκολουθεῖ, ὡς ἄλλωστε καὶ τὸ προηγουμένως ἰσχύσαν ν.δ. 2511/1953, πρὸς ὃ ἐν πολλοῖς ὁμοιάζει, τὸ σύστημα τοῦ ἐκ τῶν ὑστέρων ἐλέγχου τῶν συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις αὐτοῦ ὁμαδικῶν χαρακτηριζομένων ἀπολύσεων, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸν νόμον 2222/1952, ὅστις ὑπῆγαγε τὰς καταγγελίας εἰς προηγουμένην ἄδειαν τοῦ ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργοῦ.

3) Οἱ ὑπὸ τοῦ ἀ.ν. 99/1967 ἐπιβαλλόμενοι περιορισμοὶ ἀναφέρονται εἰς τὴν ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου λύσιν τῆς συμβάσεως. Κατὰ συνέπειαν αἱ ἐκ μέρους τῶν μισθωτῶν καταγγελίαι, ρηταὶ ἢ σιωπηραί, δὲν ἐμπίπτουν εἰς τὰς ὡς ἄνω διατάξεις, ὡς ἐπίσης δὲν ἐμπίπτει καὶ πᾶσα ἑτέρα περίπτωσις, καθ' ἣν ἡ σύμβασις λύεται ἐξ αἰτίας ἀνεξαρτήτου τῆς θελήσεως τοῦ ἐργοδότου, ἐπὶ τούτῳ ὁηλωθείσης (καταγγελίας).

4) Εἰς τὸν ἔλεγχον τῶν ὁμαδικῶν ἀπολύσεων ὑπάγεται, κατὰ τὴν ἔκφρασιν τοῦ νόμου, πᾶσα «ἐκμετάλλευσις», τοῦ ὅρου περιλαμβάνοντος «τὰς Τραπέζας, πᾶσαν ἐπιχείρησιν ἢ ἐργασίαν ἐν γένει τῆς ἰδιωτικῆς οἰκονομίας» (ἄρθρ. 2 § § 1 καὶ 5). Ἡ ἐκμετάλλευσις εἶναι ἔννοια εὐρυτέρα τῆς ἐννοίας τῆς ἐπιχειρήσεως, δὲν ἐξαντλεῖται δὲ διὰ τῶν ἐν τῇ παραγράφῳ 5 τοῦ ἄρθρου 2 ἀναφερομένων Τραπεζῶν, ἐπιχειρήσεων καὶ ἐργασιῶν τῆς ἰδιωτικῆς οἰκονομίας, διότι, πλὴν αὐτῶν, καὶ ἕτεροι ἐργοδόται, ἀπασχολοῦντες μισθωτούς, θεωροῦνται ὡς ἀσκοῦντες ἐκμετάλλευσιν. Προκύπτει κατὰ συνέπειαν, ὅτι διὰ τῆς ἐπεξηγηματικῆς προσθήκης τοῦ ἄρθρου 2 § 5 ἐσκοπήθη ὁ περιορισμὸς τῶν ἐκμεταλλεύσεων, αἵτινες ὑπάγονται εἰς τὸν ἔλεγχον τῶν ὁμαδικῶν ἀπολύσεων καὶ ἡ ἐξαίρεσις κυρίως τοῦ Δημοσίου καὶ τῶν λοιπῶν Ν.Π.Δ.Δ., πλὴν τῶν Τραπεζῶν. (Ὅρα καὶ Σύνταξις ΕΕΔ 26, 1054). Ἑπομένως εἰς τὸν διὰ τῶν ὡς ἄνω νομοθετημάτων καθιερούμενον περιορισμὸν τῶν ὁμαδικῶν ἀπολύσεων ὑπάγονται α) πάντες οἱ ἰδιῶται ἐργοδόται, οἱ ἀσκοῦντες ἐπιχείρησιν ἢ ἐκμετάλλευσιν, καὶ β) αἱ Τράπεζαι, ἔστω καὶ ἐὰν ἀποτελοῦν Ν.Π.Δ.Δ.

Κατ' ἐξαίρεσιν αἱ ἄνω διατάξεις δὲν ἐφαρμόζονται:

α) Ἐπὶ ἀπολύσεων προσωπικοῦ τῶν μεταλλευτικῶν, ἀγροτικῶν, ἁλιευτικῶν καὶ ναυτιλιακῶν ἐκμεταλλεύσεων, ὡς καὶ τῶν ἐπιχειρήσεων τῶν ἀσκουμένων ὑπὸ τῶν συνεταιρισμῶν τοῦ νόμου 602.

β) Ἐπὶ ἐργολάβων δημοσίων ἔργων

(ἀ.ν. 99/1967, ἄρθρον 4) ἢ ἰδιωτικῶν δομικῶν ἔργων.

Τέλος, κατὰ τὸ ἄρθρον 2 § 1 τοῦ ἀ.ν. 99/1967, ὁ ὡς ἄνω ἔλεγχος δὲν ἐφαρμόζεται ἐπὶ ἐκμεταλλεύσεων, ἀπασχολουσῶν κάτω τῶν 50 μισθωτῶν. Εἰς τὸν ἀριθμὸν τοῦτον δὲν ὑπολογίζονται οἱ τελοῦντες ὑπὸ σχέσιν ὡρισμένου χρόνου ἢ ἔργου (ἄρθρον 2 ἀ.ν. 99/1967 § 1 ἐν τέλει), ὡς καὶ οἱ διευθυνταί, διαχειρισταὶ καὶ λοιπὰ διευθύνοντα πρόσωπα.

5) Οἱ περιορισμοὶ ἰσχύουν ἐπὶ ἰδιωτικοῦ δικαίου σχέσεων ἐργασίας καὶ οὐχὶ μόνον ἐπὶ συμβάσεων, ὡς τοῦτο προκύπτει ἐκ τῆς ἐπανειλημμένης ὑπὸ τοῦ νόμου χρησιμοποιήσεως τοῦ ὅρου «σχέσις ἐργασίας». Ἀρκεῖ δηλονότι διὰ τὴν ἐφαρμογὴν αὐτῶν τὸ πραγματικὸν γεγονὸς τῆς παροχῆς ἐργασίας, ἀνεξαρτήτως τῆς ἐγκυρότητος τῆς συμβάσεως. Τοῦτο ἄλλωστε καὶ ρητῶς καθορίζεται καὶ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 3 ἀ.ν. 99/1967.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 4 τοῦ αὐτοῦ ἀ.ν. αἱ ὡς ἄνω διατάξεις δὲν ἐφαρμόζονται ὁμοίως ἐπὶ ἀπολύσεως προσωπικοῦ συνεπείᾳ σχέσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου ἢ ἔργου. Ἡ ἔννοια τῆς διατάξεως δὲν εἶναι ἁπλῶς, ὅτι δὲν ἐφαρμόζονται οἱ ἄνω περιορισμοὶ ἐπὶ λύσεως σχέσεως ὡρισμένου χρόνου ἢ ἔργου, συνεπείᾳ λήξεως τοῦ χρόνου αὐτῆς, διότι τοῦτο θὰ ἦτο περιττὸν ὡς αὐτονόητον, δεδομένου ὅτι οἱ περιορισμοὶ ἀναφέρονται εἰς λῆξιν τῆς συμβάσεως συνεπείᾳ ἐνεργείας τοῦ ἐργοδότου (καταγγελίας), ὅπερ δὲν συμβαίνει ἐνταῦθα, ὅπου ἡ λύσις τῆς συμβάσεως ἐπέρχεται αὐτοδικαίως ἐκ τοῦ νόμου. Ἑπομένως ἡ ἔννοια τῆς διατάξεως εἶναι, ὅτι οἱ περιορισμοὶ δὲν ἰσχύουν ἐπὶ σχέσεων ὡρισμένου χρόνου ἢ ἔργου, ἀκόμη καὶ ὅταν ἡ σύμβασις καταγγέλλεται ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου πρὸ τῆς λήξεως τῆς διαρκείας αὐτῆς, ὅπου τοῦτο ἐπιτρέπεται κατὰ νόμον (ἄρθρον 672 Ἀστικοῦ Κώδικος).

Ἡ λύσις τῆς σχέσεως εἰς τὰς ἀνωτέρω περιπτώσεις, ὡς καὶ εἰς τὰς ὑπὸ παραγράφου 4 ἀναφερομένας ἐξαιρέσεις, δὲν ὑπάγεται εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ὡς ἄνω νόμου καὶ δὲν συνυπολογίζεται εἰς τὸν ἀριθμὸν τῶν ἀπολύσεων διὰ τὴν ἐξεύρεσιν τοῦ κατὰ νόμον ποσοστοῦ.

6) Ἀπολύσεις, πραγματοποιούμεναι ὑπὸ ἐργοδοτῶν, ὑπαγομένων εἰς τοὺς ὑπὸ τοῦ ἀ.ν. 99/1967 ἐπιβαλλομένους περιορισμούς, θεωροῦνται ὁμαδικαί, ὅταν ὑπερβαίνουν καθ' ἕκαστον ἡμερολογιακὸν μῆνα ἐν τῷ συνόλῳ των καὶ ἀνεξαρτήτως τοῦ ἐὰν ἐγένοντο ὁμοῦ ἢ κεχωρισμένως ἐντὸς τοῦ μηνὸς ποσοστὸν ἐπὶ τοῦ εἰς τὴν ἀρχὴν ἑκάστου μηνὸς ἀπασχολουμένου προσωπικοῦ (νοεῖται δεδαίως ποσοστὸν ἐπὶ τοῦ προσωπικοῦ τοῦ ὑπαγομένου ἀπὸ ἀπόψεως σχέσεως ἐργασίας εἰς τοὺς περιορισμούς, μὴ ὑπολογιζομένου π.χ. τοῦ ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου προσωπικοῦ, ἄρθρον 2 § 1 ἐν τέλει, ὅλ. ἀνωτέρω), καθοριζόμενον εἰς τὴν ἀρχὴν ἑκάστου ἐξαμήνου μεταξὺ 2% καὶ 10%, ἀναλόγως τῶν συνθηκῶν τῆς ἀγορᾶς ἐργασίας.

Κατ' ἐξαίρεσιν τῶν ἀνωτέρω ἀναφέρονται περιοριστικῶς ὑπὸ τοῦ νόμου (ἄρθρον 2 § 3) περιπτώσεις τινὲς ἀπολύσεων, αἵτινες μολονότι κατ' ἀρχὴν θὰ ἔδει νὰ συνυπολογισθοῦν εἰς τὸν συνολικὸν ἀριθμὸν τῶν ἀπολύσεων τοῦ μηνός, ἐν τούτοις, λόγῳ συνδρομῆς εἰδικῶν λόγων, οὔτε ὑπόκεινται εἰς τοὺς περιορισμοὺς τοῦ νόμου, οὔτε συνυπολογίζονται διὰ τὴν ἐξεύρεσιν τοῦ ἄνω ποσοστοῦ. Εἶναι δὲ αἱ ὡς ἄνω περιπτώσεις αἱ ἀκόλουθοι:

α) Ἀπόλυσις λόγῳ ἐκτελέσεως παρὰ τοῦ μισθωτοῦ ἀξιοποίνου πράξεως, διαπραχθείσης ἐν τῇ ἐξασκήσει τῆς ὑπηρεσίας ἢ ἀπαγγελίας κατ' αὐτοῦ κατηγορίας δι' ἀδίκημα, φέρον χαρακτῆρα τοὐλάχιστον πλημμελήματος.

β) Ἀπόλυσις λόγῳ διακοπῆς τῆς λειτουργίας τῆς ἐκμεταλλεύσεως λόγῳ πυρκαϊᾶς ἢ ἄλλου περιστατικοῦ ἀνωτέρας βίας.

γ) Ἀπόλυσις λόγῳ ἐκκαθαρίσεως, διαλύσεως ἢ πτωχεύσεως τῆς ἐπιχειρήσεως.

δ) Συμπλήρωσις ὁρίου ἡλικίας, προβλεπομένου ὑπὸ ἐγκεκριμένου Ἐσωτερικοῦ Κανονισμοῦ Ἐπιχειρήσεως ἢ ὑπὸ τοῦ Κανονισμοῦ Συντάξεων τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων ἢ ἑτέρου Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ, παρέχοντος σύνταξιν. Ὁ νόμος δὲν ἐννοεῖ τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν, βάσει τοῦ Κανονισμοῦ, ἐπελθόντος τοῦ ὁρίου ἡλικίας, λύεται αὐτοδικαίως ἡ σύμβασις, διότι τότε εὑρισκόμεθα ἐνώπιον συμβάσεως ὡρισμένου χρόνου, ἐφ' ἧς αἱ ἀνωτέρω διατάξεις δὲν ἔχουσιν ἐφαρμογήν, ἀλλ' ἀναφέρεται εἰς τὰς περιπτώσεις ἐκείνας, καθ' ἃς ἡ ἐπέλευσις τοῦ ὁρίου δὲν λύει αὐτοδικαίως τὴν σύμβασιν, μόνον δὲ καθιστᾷ ἐφεξῆς δυνατὴν τὴν καταγγελίαν ταύτης, ὅτε καὶ πρόκειται σύμβασις

ἀορίστου χρόνου.

Κοινὴ αἰτία ἐξαιρέσεως ἐκ τῶν περιορισμῶν τῶν ἀπολύσεων ἐκείνων, δι' ἃς συντρέχουν αἱ προϋποθέσεις τοῦ ἀνωτέρω ἐδαφίου, εἶναι, ὅτι κατὰ τεκμήριον οἱ ἀπολυόμενοι μισθωτοὶ δὲν ἔχουν ἀνάγκην προστασίας, δεδομένου ὅτι δικαιοῦνται συντάξεως.

ε) Ἀπόλυσις λόγῳ ἐκδήλου παραβάσεως ὑποχρεώσεως ἐξυπηρετήσεως τοῦ κοινοῦ συμφέροντος, νοουμένου ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῆς ὑποχρεώσεως τοῦ σεβασμοῦ τῶν κρατουσῶν ἠθικῶν ἀντιλήψεων, τῶν ἠθικῶν παραδόσεων καὶ τῶν γενικῶν ὑλικῶν συμφερόντων.

στ) Ἀπόλυσις λόγῳ ἀναρμοστου καὶ ἀντιπειθαρχικῆς συμπεριφορᾶς τοῦ μισθωτοῦ πρὸς τὸν ἐργοδότην.

7) Αἱ ὡς ὁμαδικαὶ ὑπὸ τὴν ἀνωτέρω ἔννοιαν χαρακτηριζόμεναι ἀπολύσεις ὑποβάλλονται κατὰ τὸ ἄρθρον 1 ἀ.ν. 99/1967 εἰς ὡρισμένας διατυπώσεις, ἡ τήρησις τῶν ὁποίων εἶναι ἀναγκαία διὰ τὴν ἐγκυρότητα αὐτῶν. Οὕτω, κατὰ τὸ ἄνω ἄρθρον, «ὁμαδικαὶ ἀπολύσεις εἶναι ἄκυροι καὶ αἱ σχετικαὶ καταγγελίαι τῆς σχέσεως ἐργασίας θεωροῦνται ὡς οὐδέποτε γενόμεναι, ἐὰν πρὸ τῆς παρελεύσεως μηνὸς ἀπὸ τῆς ἀναγγελίας αὐτῶν εἰς τὸ οἰκεῖον Γραφεῖον Εὑρέσεως Ἐργασίας δὲν τύχωσι τῆς ἐγκρίσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, χορηγουμένης κατ' αἴτησιν τοῦ ἐνδιαφερομένου ἐργοδότου μετὰ γνώμην τοῦ παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ Ἐργασίας Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ὑποβαλλομένης τῆς αἰτήσεως ἐντὸς ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας 8 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ὡς ἄνω ἀναγγελίας. Παρελθούσης τῆς προθεσμίας ταύτης, χωρὶς νὰ ἀποφανθῇ ὁ Ὑπουργός, αἱ ἀπολύσεις καθίστανται ἔγκυροι. Ὁ Ὑπουργὸς Ἐργασίας δύναται κατὰ τὰς περιστάσεις, μετὰ γνώμην τοῦ ἀνωτέρω Συμβουλίου, ἐντὸς τοῦ ὡς ἄνω μηνὸς νὰ παρατείνῃ τὴν ἀνωτέρω προθεσμίαν μέχρις ἑνὸς εἰσέτι μηνός» (ἀ.ν. 99/1967, ἄρθρον 1 §§ 1 καὶ 2, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ ἀ.ν. 173/1967).

Κατὰ συνέπειαν τῶν ἀνωτέρω:

α) Εἰς περιπτώσεις ὁμαδικῶν ἀπολύσεων ὁ ἐργοδότης ὀφείλει νὰ ζητήσῃ τὴν ἔγκρισιν αὐτῶν παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας. Ἡ περὶ τούτου αἴτησις ὑποβάλλεται ἐντὸς ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας 8 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἀναγγελίας τῶν ἀπολύσεων εἰς τὸ οἰκεῖον Γραφεῖον Εὑρέσεως Ἐργασίας. Ἐπειδὴ δὲ κατὰ νόμον (ἄρθρον 9 νόμου 3198/1955) ἡ ὡς ἄνω ἀναγγελία δέον νὰ λάβῃ χώραν ἐντὸς ὀκταημέρου προθεσμίας ἀπὸ τῆς καταγγελίας, ἡ ὡς ἄνω 8ήμερος ἀπὸ τῆς ἀναγγελίας προθεσμία πρὸς ὑποβολὴν τῆς αἰτήσεως ἐγκρίσεως ἄρχεται τρέχουσα τὸ ἀργότερον ἀπὸ τοῦ τέλους τῆς κατὰ νόμον προθεσμίας πρὸς ἀναγγελίαν τῆς ἀπολύσεως. Ἀντίθετος ἑρμηνεία δὲν εἶναι δυνατή, διότι ὁ νομοθέτης τοῦ ἀ.ν. 99/1967 εἶχεν ἀσφαλῶς ὑπ' ὄψιν τὴν ἀνωτέρω διάταξιν τοῦ νόμου 3198/1955, ἐπιβάλλουσαν, καὶ μάλιστα ἐπὶ ἀπειλῇ τῶν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 2656/1953 «περὶ ὀργανώσεως καὶ ἀγορᾶς ἐργασίας» προβλεπομένων ποινῶν, τὴν ἐντὸς ὡρισμένης προθεσμίας ἀπὸ τῆς καταγγελίας ἀναγγελίαν ταύτης, καὶ δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ καθορίζῃ προθεσμίαν ἀπὸ τῆς ἀναγγελίας, προϋποθέτων καὶ ἀποδεχόμενος παράβασιν τῶν περὶ ταύτης διατάξεων, καὶ διότι ἀντίθετος ἐκδοχὴ θὰ ἦγεν εἰς περιγραφὴν τοῦ νόμου καὶ εἰς οὐσιαστικὸν ἐξοβελισμὸν τῆς προθεσμίας καὶ μάλιστα ἀνατρεπτικῆς, ἐντὸς τῆς ὁποίας ἠθέλησε ὁ νομοθέτης νὰ ὑποβάλλεται ἡ αἴτησις ἐγκρίσεως, ἀφοῦ ἡ ἐναρξις ταύτης θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ μετατίθεται κατὰ τὴν ἀπόλυτον βούλησιν τοῦ ἐργοδότου.

Εἰς περίπτωσιν μὴ ὑποβολῆς παντάπασιν αἰτήσεως ἢ μὴ ὑποβολῆς αὐτῆς ἐντὸς τῆς ὡς ἄνω νομίμου προθεσμίας αἱ σχετικαὶ ἀπολύσεις, κατὰ τὴν ἔκφρασιν τοῦ νόμου, «εἶναι ἄκυροι καὶ αἱ καταγγελίαι θεωροῦνται ὡς μηδέποτε γενόμεναι». Ἐφ' ὅσον ὑποβληθῇ ἐγκαίρως ἡ αἴτησις, ὁ Ὑπουργὸς Ἐργασίας, μετὰ γνώμην τοῦ Ε.Γ.Σ.Κ.Π., ἀποφασίζει ἐντὸς μηνὸς ἢ δύο μηνῶν ἀναλόγως περὶ τῆς ἐγκρίσεως ἢ μὴ τῶν ἀπολύσεων. Εἰς περίπτωσιν ἀποφάσεως, περὶ μὴ ἐγκρίσεως αὐτῶν, λαμβανομένης ἐντὸς τῆς ὡς ἄνω προθεσμίας, αἱ σχετικαὶ καταγγελίαι θεωροῦνται ἄκυροι καὶ μηδέποτε γενόμεναι. Παρελθούσης τῆς ὡς ἄνω προθεσμίας, χωρὶς νὰ ἀποφανθῇ ὁ Ὑπουργός, αἱ ἀπολύσεις καθίστανται ἔγκυροι (ἄρθρον 1 § 1 ἀ.ν. 99/1967).

Καὶ ταῦτα μὲν ἐφ' ὅσον αἱ ἀπολύσεις ἤθελον λάβει χώραν ταυτοχρόνως, ἤτοι ἐὰν ἐπραγματοποιήθη ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ταυτοχρόνως τοιοῦτος ἀριθμὸς ἀπολύσεων, ὥστε νὰ χαρακτηρίζωνται ὁμαδικαί.

Εἴδομεν ὅμως, ὅτι τοῦτο δὲν εἶναι ἀπαραίτητον στοιχεῖον τοῦ χαρακτηρισμοῦ τῶν ἀπολύσεων ὡς ὁμαδικῶν, διότι, ὡς ἐξετέθη ἀνωτέρω, αἱ καθ' ἕκαστον μῆνα γενόμεναι ἀπολύσεις θεωροῦνται, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ νόμου, ὁμαδικαί, ἐφ' ὅσον ὑπερβοῦν συνολικῶς

ἐντὸς τοῦ μηνὸς ὡρισμένον ποσοστόν, ἔστω καὶ ἐὰν ἐγένοντο κεχωρισμένως καὶ κατὰ διάφορα χρονικὰ διαστήματα. Εἰς τὴν περίπτωσιν ὅθεν τῶν κατὰ διάφορα χρονικὰ ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ μηνὸς διαστήματα γενομένων ἀπολύσεων, ἑκάστη τῶν ὁποίων ἢ καὶ μερικαὶ ὁμοῦ λαμβανόμεναι δὲν ὑπερβαίνουν τὸ ποσοστόν, πλήν, ὡς σύνολον ἀριθμούμεναι, πληροῦν τὰς προϋποθέσεις διὰ τὸν χαρακτηρισμὸν των ὡς ὁμαδικῶν, δεχόμεθα τὰ ἀκόλουθα, ἰδίᾳ ὅσον ἀφορᾷ τὸν χρόνον ἐκπληρώσεως τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου διαγραφομένων ὑποχρεώσεων τοῦ ἐργοδότου διὰ τὸ ἔγκυρον αὐτῶν:

Ἡ κατὰ τοῦ ὑποχρέου ἐργοδότου τρέχουσα ὀκταήμερος ἀνατρεπτικὴ προθεσμία, ἐντὸς τῆς ὁποίας οὗτος δέον νὰ ζητήσῃ τὴν ἔγκρισιν τῶν παρ' αὐτοῦ διενεργηθεισῶν ἀπολύσεων παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἄρχεται δι' ἁπάσας, ἀκόμη καὶ τὰς προγενεστέρως ἐντὸς τοῦ μηνὸς διενεργηθείσας ἀπολύσεις, ἀπὸ τῆς ἀναγγελίας τῆς ἀπολύσεως ἐκείνης, δι' ἧς ἐπέρχεται τὸ πρῶτον ἡ ὑπέρβασις τοῦ ἰσχύοντος διὰ τὴν ἐκμετάλλευσιν ποσοστοῦ, καὶ ἐπιφερούσης οὕτω τὸν χαρακτηρισμὸν ἁπασῶν τῶν γενομένων ἐντὸς τοῦ μηνὸς ἀπολύσεων ὡς ὁμαδικῶν. Ἀπὸ τῆς αὐτῆς δὲ ὡς ἄνω ἡμερομηνίας ἄρχεται τρέχουσα καὶ ἡ μηνιαία ἢ δίμηνος διὰ τὸν Ὑπουργὸν προθεσμία, περὶ ἧς ἀνωτέρω.

Ἡ ὡς ἄνω ἑρμηνεία, καίτοι δὲν στηρίζεται ἐπὶ τοῦ γράμματος τοῦ νόμου, μὴ ὁμιλοῦντος εἰδικῶς περὶ τῶν κατὰ διάφορα ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ μηνὸς διαστήματα διενεργουμένων καταγγελιῶν, αἵτινες ὡς σύνολον πληροῦν τὴν ἔννοιαν τῶν ὁμαδικῶν, προκύπτει ἐν τούτοις ἀπὸ τὸ πνεῦμα καὶ τὴν ὅλην δομὴν τοῦ νόμου, ὁμιλοῦντος (εἰς ἄρθρον 1) περὶ ἀναγγελίας καὶ ἐγκρίσεως «τῶν ὁμαδικῶν ἀπολύσεων» (καὶ οὐχὶ ἑκάστης ἐξ αὐτῶν), εἶναι δὲ ἡ μόνη, δι' ἧς καθίσταται δυνατὴ ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 99/1967 εἰς ὡρισμένας ἐκ τῶν περιπτώσεων αὐτῶν.

Ἀντίθετος ἐκδοχή, καθ' ἣν ἡ ὀκταήμερος προθεσμία πρὸς ὑποβολὴν αἰτήσεως ἐγκρίσεως θὰ ἤρχιζεν ἀπὸ τῆς καταγγελίας μιᾶς ἑκάστης τῶν κατὰ διάφορα ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ μηνὸς διαστήματα διενεργηθεισῶν καταγγελιῶν, αἵτινες ὡς σύνολον τελικῶς ὑπερέβησαν τὸ ποσοστόν, χαρακτηριζόμεναι οὕτω ὡς ὁμαδικαί, θὰ ἦτο ἀδύσιμος, καθ' ὅτι α) αἱ προηγούμεναι ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἀπολύσεις, εἴτε κεχωρισμένως, εἴτε ὡς σύνολον λαμβανόμεναι, ἐφ' ὅσον δὲν ἐπιφέρουν ὑπέρβασιν τοῦ ὑπὸ τοῦ νόμου ὁριζομένου ποσοστοῦ, δὲν ἀποτελοῦν εἰσέτι ὁμαδικὰς ἀπολύσεις, διότι ἀκριβῶς ἡ ἔννοια τῶν ὁμαδικῶν ἀπολύσεων, ἔννοια σωρευτική, δημιουργεῖται τὸ πρῶτον δι' ἁπάσας, ὅταν συμπληρωθῇ ὡρισμένος ἀριθμὸς ἀπολύσεων κατὰ μῆνα καὶ κατὰ συνέπειαν οὐδαμῶς ὑπάγονται εἰς τοὺς περιορισμοὺς τοῦ νόμου, οὐδ' ἀπαιτεῖται δι' αὐτὰς ἔγκρισις τοῦ Ὑπουργοῦ, ἀλλὰ διενεργοῦνται κατ' ἀρχὴν ἐλευθέρως.

Εἶναι δὲ ἀδιάφορον τὸ ὅτι ἐνδεχομένως, διὰ τῆς διενεργείας καὶ ἄλλων ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἀπολύσεων, εἶναι δυνατὸν νὰ συμπληρωθῇ τὸ ποσοστὸν καὶ καταστοῦν ἅπασαι «ὁμαδικαί».

Τοῦτο εἶναι μέλλον καὶ ἀόριστον, δὲν εἶναι δὲ βεβαίως δυνατὸν νὰ ἀπαιτηθῇ ἀπὸ τὸν ἐργοδότην, ὅπως, ἐπὶ τῇ ποινῇ αὐστηρᾶς τινος προσθέσῃ εἰς αἴτησιν ἐγκρίσεως ἑκάστης ἐξ αὐτῶν, ἐντὸς τῆς ὀκταημέρου προθεσμίας ἀπὸ τῆς ἀναγγελίας της, διότι τοῦτο ἰσοδυναμεῖ μὲ ὑποχρέωσιν αὐτοῦ νὰ πράττῃ τοῦτο δι' ἁπάσας τὰς ὑπ' αὐτοῦ διενεργουμένας καταγγελίας, ὅπερ σαφῶς δὲν ἠθελήθη ὑπὸ τοῦ νόμου.

β) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ κατὰ μῆνα ποσοστοῦ τῶν ἀπολύσεων πληρούνται αἱ προϋποθέσεις διὰ τὸν χαρακτηρισμὸν αὐτῶν ὡς ὁμαδικῶν καὶ ἅπασαι αἱ ἐντὸς τοῦ μηνὸς ἀπολύσεις (οὐχὶ μόνον αἱ ὑπερβαίνουσαι τὸ ποσοστόν, διότι αὗται μόναι δὲν εἶναι ὁμαδικαί) χαρακτηρίζονται τότε τὸ πρῶτον ὡς τοιαῦται, ὑπαγόμεναι οὕτω εἰς τοὺς περιορισμοὺς τοῦ νόμου καὶ δημιουργοῦσαι τὰς νομίμους διὰ τὸν ἐργοδότην ὑποχρεώσεις, ὡς ἄνω. Ἐὰν κατὰ συνέπειαν ἐγίνετο δεκτόν, ὅτι ἡ κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ ἀ.ν. 99/1967 ὀκταήμερος προθεσμία πρὸς ὑποβολὴν τῆς αἰτήσεως ἐγκρίσεως ἄρχεται ἀπὸ τῆς ἀναγγελίας ἑκάστης ἀπολύσεως, θὰ εὑρισκόμεθα εἰς πλείστας περιπτώσεις πρὸ τοῦ φαινομένου ὅπως, καίτοι καταγγελίαι ἀπέβησαν ὁμαδικαὶ τὸ πρῶτον τότε, ἐν τούτοις, δι' ὡρισμένας τοὐλάχιστον ἐξ αὐτῶν, ἔχει ἤδη παρέλθει τὸ ὀκταήμερον ἀπὸ τῆς ἀναγγελίας, ὥστε νὰ μὴ δύναται νὰ ὑποβάλῃ τὴν αἴτησιν περὶ ἐγκρίσεως αὐτῶν ὁ ἐργοδότης. Τοῦτο σημαίνει, ὅτι αἱ ὡς ἄνω ἀπολύσεις θὰ εἶναι ὁπωσδήποτε ἄκυροι, διότι καὶ ὁ πλέον φιλόνομος ἐργοδότης θὰ εὑρίσκεται εἰς ἀδυναμίαν νὰ ἐκπληρώσῃ τὰς ἐκ τοῦ νόμου ὑπο-

χρεώσεις του, ὅπερ βεβαίως δὲν ἠθελήθη ὑπὸ τοῦ νομοθέτου.

Ἐναργέστερον καταδεικνύεται τοῦτο εἰς τὸ κάτωθι παράδειγμα:

Ἔστω ὅτι διά τινα ἐργοδότην Α' ὁ διά τινα μῆνα ἀριθμὸς ἀπολύσεων, δι' οὗ συμπληροῦται τὸ ἐκ τοῦ νόμου ποσοστὸν καὶ χαρακτηρίζονται αὗται ὡς ὁμαδικαί, εἶναι 10. Τὴν τρίτην ἡμέραν τοῦ μηνὸς οὗτος προβαίνει εἰς ἑπτὰ ἀπολύσεις, τὰς ὁποίας ἀναγγέλλει πρὸς τὸ ἀρμόδιον Γραφεῖον Ἐργασίας ἐντὸς τῆς νομίμου ὀκταημέρου προθεσμίας. Τὸ ποσοστὸν δὲν συνεπληρώθη εἰσέτι, αἱ ὡς ἄνω ἀπολύσεις ἑπομένως δὲν χαρακτηρίζονται ὁμαδικαὶ καὶ κατὰ συνέπειαν οὐδεμία ὑποχρέωσις τηρήσεως τῆς διαδικασίας τοῦ ἀ.ν. 99/1967 δημιουργεῖται διὰ τὸν ἐργοδότην. Ἐν συνεχείᾳ τὴν 27ην ἡμέραν τοῦ μηνὸς οὗτος προβαίνει εἰς ἑτέρας τέσσαρας ἀπολύσεις. Διὰ τῆς ἐνδεκάτης ἐνεργηθείσης ἀπολύσεως ὑπερέβη τὸ ποσοστὸν τοῦ μηνὸς καὶ ἑπομένως ὅλαι αἱ ἀπολύσεις, εἰς ἃς προέβη κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ μηνός, χαρακτηρίζονται ὁμαδικαί. Ὑποχρεοῦται ἑπομένως οὗτος νὰ ζητήσῃ τὴν ἔγκρισιν αὐτῶν ἐντὸς ὀκτὼ ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἀναγγελίας, ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος.

Ἀλλ' ἐὰν ἡ ἔννοια τοῦ νόμου ἦτο ὅτι τὸ ὀκταήμερον δι' ἑκάστην ἀπόλυσιν τρέχει ἀπὸ τῆς ἀναγγελίας της, τότε, καίτοι τὸ πρῶτον αἱ ἀπολύσεις ὡς σύνολον ἀπέβησαν ὁμαδικαὶ τὴν 27ην τοῦ μηνός, διὰ τῆς διενεργείας τῆς 11ης ἀπολύσεως, καὶ ἑπομένως τότε τὸ πρῶτον ὑπῆχθησαν εἰς τὰς ὑποχρεώσεις τοῦ νόμου, διὰ τὰς πρώτας ἑπτὰ ἐξ αὐτῶν εἶναι ἀδύνατον νὰ τηρηθῇ ἡ ὑποχρέωσις τῆς ἐντὸς ὀκταημέρου αἰτήσεως ἐγκρίσεως, διότι ἡ προθεσμία αὕτη ἔληξεν ἤδη τὴν 19ην τοῦ μηνὸς δι' αὐτάς, διότι τότε παρῆλθε τὸ ὀκταήμερον ἀπὸ τῆς ἀναγγελίας αὐτῶν, ἐν πάσῃ δὲ περιπτώσει ἀπὸ τῆς παρόδου τῆς πρὸς ἀναγγελίαν προθεσμίας καὶ ἑπομένως αὗται τυγχάνουσιν ὁπωσδήποτε ἄκυροι.

Κατ' ὀρθὴν συνεπῶς ἑρμηνείαν τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 99/1967 εἰς τὰς ὡς ἄνω περιπτώσεις ἡ ὀκταήμερος προθεσμία, δι' ἁπάσας τὰς ἀπολύσεις, ἄρχεται πάντοτε ἀπὸ τῆς ἀναγγελίας ἐκείνης, δι' ἧς πραγματοποιεῖται ὑπέρβασις τοῦ ποσοστοῦ, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ χαρακτηρίζωνται ἅπασαι ὡς ὁμαδικαί.

Περιττὸν νὰ λεχθῇ, ὅτι, ἐὰν μετ' αὐτὴν ἀκολουθήσουν ἐντὸς τοῦ μηνὸς καὶ ἕτεραι ἀπολύσεις, ἡ δι' αὐτὰς ὀκταήμερος προθεσμία ἄρχεται ἀπὸ τῆς ἀναγγελίας ἑκάστης, διότι δὲν συντρέχει πλέον τὸ προγενέστερον κώλυμα.

8) Εἰς τὰς περιπτώσεις τῶν ὁμαδικῶν ἀπολύσεων δὲν εὑρισκόμεθα ἐνώπιον καταγγελίας ὑπὸ αἵρεσιν, ὡς θὰ ἠδύνατο νὰ νομισθῇ, ἐπειδὴ ἡ ἐνέργεια τῆς καταγγελίας (λύσις τῆς σχέσεως) ἐξαρτᾶται ἐκ γεγονότος μέλλοντος καὶ ἀβεβαίου, ἤτοι τῆς ἐγκρίσεως παρὰ τῷ Ὑπουργῷ Ἐργασίας. Ἡ ὡς ἄνω ἔγκρισις ἀποτελεῖ ἐνταῦθα κατὰ νόμον ἀπαραίτητον στοιχεῖον ἢ προϋπόθεσιν διὰ τὴν τελείωσιν τῆς καταγγελίας. Δὲν πρόκειται ἑπομένως ἐνταῦθα ἀληθὴς αἵρεσις, ἀλλ' αἵρεσις δικαίου (condicio juris).

Πρόκεινται κατὰ συνέπειαν καταγγελίαι ἁπλαῖ, μὲ τὴν διαφορὰν ὅτι ἡ τελείωσις αὐτῶν καὶ ἡ ἐξ αὐτῆς ἐνέργεια (λύσις τῆς σχέσεως) ἐπέρχεται διὰ τῆς ὑπουργικῆς ἐγκρίσεως, εἴτε ρητῶς παρεχομένης ἐντὸς τοῦ μηνιαίου ἢ διμήνου διαστήματος, εἴτε, κατὰ πλάσμα τοῦ νόμου, διὰ τῆς παρόδου ἀπράκτου τῆς προθεσμίας ταύτης.

Διὰ τῆς συνδρομῆς καὶ τοῦ ἀπαραιτήτου τούτου στοιχείου ἐπέρχεται τὸ πρῶτον ἡ λύσις τῆς σχέσεως. Κατὰ συνέπειαν μέχρι τῆς στιγμῆς ἐκείνης ἡ σχέσις ἐξακολουθεῖ λειτουργοῦσα, ὡς καὶ αἱ ἐξ αὐτῆς ἑκατέρωθεν ὑποχρεώσεις. Ὅθεν ὁ μισθωτὸς ἐξακολουθεῖ παρέχων τὴν συμπεφωνημένην ἐργασίαν, ὁ δὲ ἐργοδότης ὀφείλει νὰ ἀποδέχεται ταύτην καὶ νὰ καταβάλλῃ τὸν μισθόν. Παρέχεται μόνον διὰ τοῦ ἄρθρου 3 § 3 τοῦ ἀ.ν. 99/1967 εἰς τὸν Ὑπουργὸν Ἐργασίας ἡ δυνατότης ὅπως, ἐφ' ὅσον ὁ ἐργοδότης δὲν δύναται νὰ ἀπασχολήσῃ πλήρως τοὺς μισθωτοὺς μέχρι τῆς ἐγκρίσεως τῶν ἀπολύσεων ἢ τῆς παρόδου τῆς προθεσμίας, ἐπιτρέψῃ τὴν ἐν τῷ μεταξὺ θέσπισιν ὁμαδικῆς ἐργασίας διὰ μειώσεως τοῦ χρόνου ἐργασίας ἢ τῶν ἡμερῶν ἀπασχολήσεως, δι' ἐφαρμογῆς ἐκ περιτροπῆς ἐργασίας, τοῦ ἐργοδότου δικαιουμένου νὰ μειώσῃ ἀναλόγως τὸ ἡμερομίσθιον ἢ τὰς ἀποδοχὰς τῶν εἰς ὁμαδικὴν ἐργασίαν ἀπασχολουμένων μισθωτῶν.

9) Αὐτονόητον εἶναι, ἀλλὰ καὶ ρητῶς ὑπὸ τοῦ νόμου καθορίζεται, ὅτι ἡ ὑπουργικὴ ἔγκρισις τῶν γενομένων ἀπολύσεων, ἀφορῶσα τὴν κατ' ἀρχὴν δυνατότητα τελειώσεως αὐτῶν, κατ' οὐδὲν θίγει τὰς λοιπὰς περὶ καταγγελίας διατάξεις τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου.

Ἑπομένως οὔτε περιορισμοί, ἐπιβαλλόμε-

νοι τυχὸν ὑπὸ ἑτέρων ἐργατικῶν διατάξεων, αἴρονται, ἀλλὰ καὶ δι' ἑκάστην τῶν διενεργηθεισῶν ἀτομικῶν ἀπολύσεων δέον ὅπως τηρηθῇ ἡ ὑπὸ τῶν Ἐργατικῶν Νόμων τασσομένη ἑκάστοτε διαδικασία καὶ νὰ καταβληθῇ ἡ προσήκουσα ἀποζημίωσις.

Ἡ ἀποζημίωσις αὕτη, συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 1 § 3 τοῦ ἀ.ν. 99/1967 (ἐφ' ὅσον δεδαίως ὀφείλεται κατὰ τὰς κειμένας διατάξεις), καταβάλλεται ἀναλόγως, εἴτε μετὰ τὴν ἔγκρισιν τῶν γενομένων ὁμαδικῶν ἀπολύσεων, εἴτε μετὰ τὴν ἄπρακτον πάροδον τῆς προθεσμίας τοῦ ἄρθρου 1 ἀ.ν. 99/1967. Ἤτοι μετὰ τὴν καθ' οἱονδήποτε τρόπον τελείωσιν καὶ ὁριστικοποίησιν τῆς καταγγελίας. Ὁ ὑπολογισμὸς αὐτῆς γίνεται πάντοτε βάσει τῶν ἀποδοχῶν τοῦ ἐργαζομένου ὑπὸ καθεστὼς πλήρους ἀπασχολήσεως, κατὰ τὸν νόμον 3198/1955, ἔστω καὶ ἂν εἰς ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 3 § 3 κατὰ τὸ μέχρι τῆς ἐγκρίσεως χρονικὸν διάστημα ὁ μισθωτὸς ἀπησχολεῖτο μερικῶς καὶ κατὰ συνέπειαν ἐλάμβανε μειωμένας ἀποδοχάς. Εἰς δὲ τὸν χρόνον ὑπηρεσίας συμπεριλαμβάνεται ὁπωσδήποτε καὶ τὸ μέχρι τῆς ἐγκρίσεως χρονικὸν διάστημα. Σημειωτέον ὅτι ταῦτα ἰσχύουν ἐπὶ ὁμαδικῶν ἀπολύσεων, ἤτοι ὅταν διὰ τῆς συμπληρώσεως τοῦ κατὰ μῆνα ποσοστοῦ χαρακτηρισθοῦν αἱ γενόμεναι κατὰ τὸν μῆνα αὐτὸν ἀπολύσεις ὡς ὁμαδικαί, διότι τότε διὰ τὴν τελείωσιν αὐτῶν ἀπαιτοῦνται αἱ ἀνωτέρω προϋποθέσεις.

Ἑπομένως προγενέστεραι ἐντὸς τοῦ μηνὸς καταγγελίαι, αἵτινες, λόγῳ μὴ συμπληρώσεως τοῦ ποσοστοῦ, δὲν ἐχαρακτηρίζοντο εἰσέτι ὁμαδικαί, λύουν τὴν σύμβασιν ἄνευ ἑτέρου, οὐχὶ ὅμως ὁριστικῶς, διότι, ἅμα τῇ συμπληρώσει τοῦ ποσοστοῦ, ἀπαιτεῖται καὶ ἕτερον στοιχεῖον, ἡ ὑπουργικὴ ἔγκρισις. Ἀναβιοῖ ὅθεν ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης ἡ σχέσις, αἰρομένων ἐκ τοῦ νόμου τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς καταγγελίας. Φυσικὴ συνέπεια τούτου εἶναι, ὅτι μόνον ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης, καθ' ἣν ἀναβιοῖ ἡ σχέσις, λόγῳ συμπληρώσεως τοῦ ποσοστοῦ καὶ κατατάξεως τῆς καταγγελίας μεταξὺ τῶν ὁμαδικῶν, ἄρχεται καὶ ἡ ὑποχρέωσις τοῦ ἐργοδότου πρὸς ἀποδοχὴν τῶν προσφερομένων ὑπηρεσιῶν τοῦ μισθωτοῦ καὶ ἀπασχολήσεως αὐτοῦ, μερικῶς ἔστω, κατὰ νόμον, μέχρι τῆς ὁριστικῆς λύσεως τῆς σχέσεως, διὰ τῆς συνδρομῆς καὶ τοῦ ἑτέρου διὰ τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς καταγγελίας ἀπαιτουμένου στοιχείου, ἤτοι τῆς ὑπουργικῆς ἐγκρίσεως.

10) Εἴδομεν, ὅτι ἐπὶ ὁμαδικῶν ἀπολύσεων ἡ ἀποζημίωσις καταβάλλεται, κατὰ τὸ ἄρθρον 1 § 3 ἀ.ν. 99/1967, εἴτε μετὰ τὴν ἔγκρισιν τῶν γενομένων ὁμαδικῶν ἀπολύσεων, εἴτε μετὰ τὴν ἄπρακτον πάροδον τῆς προθεσμίας τοῦ ἄρθρου 1 ἀ.ν. 99/1967. Αὐτονόητον ὅμως εἶναι, ὅτι ἐπὶ προϋπαρξάσης ἐντὸς τοῦ μηνὸς καταγγελίας, ἥτις μόνον ἀργότερον καὶ ἐκ τῶν ὑστέρων διὰ τῆς ὑπερβάσεως τοῦ ποσοστοῦ ἀπέκτησε τὸν χαρακτῆρα τῆς ὁμαδικῆς, ἡ ἀποζημίωσις καταβάλλεται ἅμα τῇ διενεργείᾳ ταύτης, διότι ἄλλως θὰ ἔπασχεν αὕτη ἀκυρότητα οὐχὶ βάσει τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. 99/1967, ἀλλὰ τῶν κοινῶν περὶ καταγγελίας διατάξεων, τῆς παραγράφου 3 ἄρθρου 1 ἀ.ν. 99/1967 μὴ ἐφαρμοζομένης ἐπ' αὐτῆς, ὡς μὴ οὔσης εἰσέτι ὁμαδικῆς.

11) Ἐὰν νῦν α) δὲν ὑπεβλήθη ἡ πρὸς ἔγκρισιν τῶν ὁμαδικῶν ἀπολύσεων αἴτησις ἐντὸς τῆς ὀκταημέρου ἀπὸ τῆς ἀναγγελίας προθεσμίας (ὑπολογιζομένης ὡς ἄνω) ἢ β) ἀρνηθῇ τὴν ἔγκρισιν αὐτῶν ὁ Ὑπουργὸς Ἐργασίας ἐντὸς τῆς μηνιαίας (ἢ διμήνου) παρεχομένης αὐτῷ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 1 ἀ.ν. 99/1967 προθεσμίας, αἱ ἀπολύσεις αὐταὶ εἶναι, κατὰ τὸ αὐτὸ ἄρθρον, ἄκυροι (θὰ ἐλέγομεν μᾶλλον ἀνύπαρκτοι, διότι δὲν ἐτελειώθησαν κἂν), καὶ θεωροῦνται ὡς οὐδέποτε γενόμεναι. Ὁ ἐργοδότης ἑπομένως ἐκεῖνος, ὅστις ἀρνεῖται τὰς προσηκόντως προσφερομένας ὑπηρεσίας τοῦ μισθωτοῦ, παριέρχεται εἰς ὑπερημερίαν εὐθὺς ἀπὸ τῆς καταγγελίας καὶ ὀφείλει τὰς ἀποδοχάς, κατ' ἄρθρον 656 Α.Κ.

Λύτὰ ὅμως μόνον ἐπὶ ἀπολύσεων, αἵτινες εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ἐχαρακτηρίσθησαν ὁμαδικαί, λόγῳ ὑπερβάσεως τοῦ κατὰ τὸν μῆνα αὐτὸν ἰσχύοντος ποσοστοῦ. Διότι ὁ νόμος ὁμιλεῖ περὶ ἀκυρότητος τῶν ὁμαδικῶν ἀπολύσεων ἢ μὴ τηρήσει τῶν ὑπ' αὐτοῦ ἐπιβαλλομένων διατυπώσεων. Ἑπομένως ἐπὶ τυχὸν ὑπαρξάσων προγενεστέρων ἐντὸς τοῦ μηνὸς καταγγελιῶν, αἵτινες μόνον ἀργότερον καὶ ἐκ τῶν ὑστέρων, διὰ τῆς ὑπερβάσεως τοῦ ποσοστοῦ, ἀπέκτησαν τὸν χαρακτῆρα τῶν ὁμαδικῶν, δὲν δημιουργεῖται ὑπερημερία τοῦ ἐργοδότου εἰς περίπτωσιν μὴ ἀποδοχῆς τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ μισθωτοῦ, εἰ μὴ ἀφ' ἧς στιγμῆς περιελήφθησαν αὗται εἰς τὰς ὁμαδικάς.

Εἰς τὰς περιπτώσεις αὐτὰς ἡ κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἤδη προκαταβληθεῖσα ἀποζημίωσις συμψηφίζεται εἰς τὰς ὀφειλομένας ἀποδοχάς.

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΑΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΑΚΥΡΩΣΙΣ ΠΡΑΞΕΩΣ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΕΩΣ ΠΟΛΕΜΙΣΤΟΥ

Ἀναδρομική ἰσχὺς τῆς νέας διοικητικῆς πράξεως

Ἐπανάληψις ὑπὸ τῆς Διοικήσεως διοικητικῆς πράξεως, μετ' ἀκύρωσιν ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ἀπηλλαγμένης τοῦ δι' ὃ ἡ ἀκύρωσις ἐλαττώματος.— Πρόσδοσις εἰς ταύτην ἀναδρομικῆς ἰσχύος ἄλλοτε μὲν ἐπιβεβλημένη, λόγῳ τῆς φύσεως τῆς πράξεως, ἄλλοτε δὲ ἁπλῶς ἐπιτρεπτή.—Περιπτώσεις.—Ἀναδρομικὴ ἰσχὺς νέας πράξεως περὶ τοποθετήσεως πολεμιστοῦ τοῦ ἀ.ν. 1836/1951. — Ἀναγκαστικὸς διορισμὸς πολεμιστοῦ δικηγόρου εἰς Τράπεζαν.—Ἐξουσία Ὑπουργοῦ Ἐργασίας καὶ ἄσκησις αὐτῆς. — Ἰσχυρισμὸς περὶ μειωμένης ἱκανότητος τοῦ διορισθέντος.

Ἔχει ἐνδιαφέρον ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τῆς Ὁλομελείας τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ἐρχομένη μετὰ παραπομπὴν εἰς αὐτὴν τῆς ὑποθέσεως ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 242/1968 ἀποφάσεως τοῦ Α' Τμήματος τοῦ Συμβουλίου (εἰσηγητὴς *Α. Ταβουλάρης*, ΕΕΔ 27, 342).

Ἡ Ὁλομέλεια τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ἔλυσε τὸ ὑπὸ τὴν κρίσιν αὐτῆς τεθὲν ζήτημα, δεχθεῖσα ὅτι ἡ νέα διοικητικὴ πρᾶξις, ἡ ὁποία ἐκδίδεται πρὸς συμμόρφωσιν τῆς Διοικήσεως πρὸς τὴν ἀκυρώσασαν προηγουμένην ἀπόφασιν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ὡς ἀναιτιολόγητον, ἔχει ἀναδρομικὴν ἰσχύν, ἀνατρέχουσαν δηλαδὴ νομίμως εἰς τὸν χρόνον τῆς πρώτης διοικητικῆς πράξεως, διὰ τὸ νόμιμον τῆς ὁποίας ἐρευνῶνται καὶ αἱ πραγματικαὶ προϋποθέσεις.

Μὲ τὸ αὐτὸ ζήτημα, ἀπὸ ἀπόψεως ἀστικῶν συνεπειῶν, καταδολὴν δηλαδὴ μισθοῦ διὰ τὸν ἐνδιάμεσον χρόνον ἀπησχολήθη καὶ ἡ Ὁλομέλεια τοῦ Ἀρείου Πάγου (Βλέπε Α.Π. 350/1968, εἰσηγητὴς *Στ. Σταυράπουλος*, ΕΕΔ 27, 874), ἐκ-

(ἄρθρον 1 § 3 τοῦ ἀ.ν. 99/1967, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ ἀ.ν. 173/1967).

12) Σημειοῦμεν τέλος, ὅτι, ὡς σαφῶς προκύπτει ἐκ τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νόμου, αὐτὸς τυγχάνει ἐφαρμογῆς καὶ ἐπὶ ἁπλῶν σχέσεων ἐργασίας. Κατὰ συνέπειαν ἡ μὴ τήρησις τῶν ὑπ' αὐτοῦ ἐπιβαλλομένων ὑποχρεώσεων θὰ ἔχῃ καὶ ἐπ' αὐτῶν τὰς ἄνω συνεπείας, ἔστω καὶ ἐὰν τοῦτο ἔρχεται εἰς ἀντίθεσιν πρὸς τὰ μέχρι τοῦδε γενόμενα παραδεκτὰ ὑπὸ τῆς νομολογίας, ὅσον ἀφορᾷ τὴν ὑπερημερίαν τοῦ ἐργοδότου ἐπὶ καταγγελίας ἁπλῶν σχέσεων ἐργασίας.

χθεῖσα ὅτι ναὶ μὲν ἐκ τοῦ ἄρθρου 50 § 4 ἐδ. α' τοῦ νόμου 3713 περὶ Συμβουλίου Ἐπικρατείας συνάγεται ἡ ἀρχή, ὅτι, ἀκυρουμένης ὑπὸ τούτου διοικητικῆς πράξεως διὰ τυπικοὺς λόγους, οἷον δι' ἔλλειψιν νομίμου αἰτιολογίας, ἡ ἐκδοθεῖσα νέα πρᾶξις, ἐφ' ὅσον ἔχει τὸ αὐτὸ πρὸς τὴν ἀκυρωθεῖσαν περιεχόμενον καὶ ἐγένετο ἐντὸς εὐλόγου χρόνου καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν αὐτῶν πραγματικῶν περιστατικῶν καὶ νομικῶν διατάξεων, κέκτηται κατ' ἐξαίρεσιν ἰσχύν, ἀνατρέχουσαν εἰς τὸν χρόνον τῆς ἐκδόσεως τῆς ἀρχικῆς πράξεως, ἀλλ' ὅμως ἡ ἀρχὴ αὐτὴ δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν ὁσάκις συνεπείᾳ τῆς ἀναδρομῆς ἐπιβάλλεται βάρος εἰς τὸν μὴ εὐθυνόμενον διὰ τὸ ἐλάττωμα τῆς ἀκυρωθείσης πράξεως διοικούμενον.

Ἡ Ὁλομέλεια τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ἀντιθέτως ἐκρίνατο περὶ ἐλλείψεως οἱασδήποτε ὑπαιτιότητος τοῦ πολεμιστοῦ.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 2165/1968, Ὁλομελείας

Πρόεδρος ὁ κ. **Μιχ. Στασινόπουλος**
Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. **Δ. Καλοδούκας**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ἀλ. Βαμβέτσος, Β. Βασιλείου

Διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 30322/1230/23.3.1965 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἡ αἰτοῦσα Τράπεζα ὑπεχρεώθη, κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, εἰς πρόσληψιν ἑνὸς πολεμιστοῦ δικηγόρου, ἐπὶ τῇ βάσει δὲ τῆς ἐν λόγῳ ἀποφάσεως ἐξεδόθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 173/29.12.1965 πρᾶξις τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ, δι' ἧς ἐτοποθετήθη παρ' αὐτῇ ὡς

δικηγόρος ὁ Ε.Τ. Ἀκυρωθείσης ὅμως, δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 2728/1966 ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, τῆς ὡς ἄνω ἐπιβαλλούσης τὴν ὑποχρέωσιν προσλήψεως δικηγόρου ὑπ' ἀριθ. 30322/1230/23.3.1965 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, ὡς οὐχὶ νομίμως ἠτιολογημένης, ὁ Ὑπουργὸς Ἐργασίας, ἐπιληφθείς ἐκ νέου τῆς ὑποθέσεως, ἐξέδωκε τὴν ὑπ' ἀριθ. 36992/1367/13.4.1967 ἀπόφασιν του, δυνάμει τῆς ὁποίας ἡ αἰτοῦσα Τράπεζα ἐπανυπήχθη εἰς τὴν ὑποχρέωσιν προσλήψεως ἑνὸς δικηγόρου πολεμιστοῦ καὶ δὴ ἀναδρομικῶς ἀπὸ τῆς 23.5.1965. Ἐπηκολούθησε δὲ ἡ ἔκδοσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 363/24.4.1967 πράξεως τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ, δυνάμει τῆς ὁποίας ὁ εἰρημένος δικηγόρος ἐπανατοποθετήθη, παρὰ τῇ αἰτούσῃ ἀναδρομικῶς καὶ ἀφ' ἧς ἡμερομηνίας εἶχε κοινοποιηθῇ εἰς αὐτὴν τὸ ὑπ' ἀριθ. 123470/4811/31.12.1965 ἔγγραφον τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, δι' οὗ τῇ ἀνεκοινώθη ἡ παρ' αὐτῇ ἀρχικὴ τοποθέτησις τοῦ περὶ οὗ πρόκειται δικηγόρου.

Ὑπὸ τὴν προεκτεθεῖσαν πλοκὴν τῆς ὑποθέσεως αἱ ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεις, ἀσκούμεναι ὑπὸ τῆς αἰτούσης Τραπέζης, δι' ὧν ἀντιστοίχως διώκεται, τύποις παραδεκτῶς, ἡ ἀκύρωσις 1) τῆς ὑπ' ἀριθ. 36992/1367/13.4.1967 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, δι' ἧς ἐπανυπήχθη αὕτη ἀναδρομικῶς εἰς τὴν ὑποχρέωσιν προσλήψεως ἑνὸς πολεμιστοῦ δικηγόρου καὶ 2) τῆς ἐπακολουθησάσης ὑπ' ἀριθ. 363/24.4.1967 πράξεως τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ, δι' ἧς ἐπανατοποθετήθη παρ' αὐτῇ ὁ εἰρημένος δικηγόρος ἀναδρομικῶς, συνεκδικάσθησαν τυγχάνουν, καθ' ὃ ἀσκούμεναι ὑπὸ τοῦ ἰδίου αἰτοῦντος καὶ στρεφόμεναι κατὰ διοικητικῶν πράξεων συναφῶν, ἐναντίον τῶν ὁποίων προτείνονται οἱ αὐτοὶ νομικοὶ καὶ πραγματικοὶ λόγοι.

Τύποις παραδεκτῶς παρεμβαίνει ὑπὲρ τοῦ κύρους τῶν προσβαλλομένων πράξεων ὁ δικηγόρος Ε.Τ., ἔχων προφανὲς ἔννομον συμφέρον, δοθέντος, ὅτι κατ' ἐφαρμογὴν καὶ εἰς ἐκτέλεσιν αὐτῶν ἐτοποθετήθη ἀναγκαστικῶς, ὡς δικηγόρος, παρὰ τῇ αἰτούσῃ Τραπέζῃ.

Τὸ Α' Τμῆμα τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ἐπιληφθὲν ἀρμοδίως τῆς ἐκδικάσεως τῶν ὡς ἄνω αἰτήσεων, ἐν ὄψει τοῦ εἰς ταύτας περιεχομένου λόγου ἀκυρώσεως, δι' οὗ ἀμφισβητεῖται ἡ νομιμότης τῆς ἀναδρομικότητος τῆς διὰ τῶν προσβαλλομένων πράξεων ἐπιβληθείσης εἰς τὴν αἰτοῦσαν ὑποχρεώσεως προσλήψεως πολεμιστοῦ δικηγόρου, ἀνατρεχούσης εἰς τὴν 23.5.1965, ἔκρινεν, ὅτι ἐκ τῆς νομιμότητος, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἀναδρομικότητα, τῆς ρήτρας ταύτης ἐξαρτᾶται ὁ προσδιορισμὸς τοῦ χρονικοῦ σημείου, εἰς ὃ, ἐξ ἀπόψεως πραγματικῶν δεδομένων, ἔδει νὰ ἀναχθῇ ἡ ἐκτίμησις τῆς Διοικήσεως περὶ τῆς συνδρομῆς ἢ μὴ τῶν κατὰ νόμον προϋποθέσεων πρὸς ἐπιβολὴν εἰς τὴν αἰτοῦσαν Τράπεζαν τῆς ρηθείσης ὑποχρεώσεως. Καὶ ἔκρινε μὲν περαιτέρω διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 242/1968 ἀποφάσεώς του τὸ Α' Τμῆμα τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ὅτι ἡ περὶ ἧς πρόκειται ἀναδρομὴ εἶναι νόμιμος, πλήν, λόγῳ τῆς σοβαρότητος καὶ γενικωτέρας σημασίας τοῦ θέματος, παρέπεμψε τοῦτο, καθὼς καὶ τὴν ὅλην ὑπόθεσιν, εἰς τὴν Ὁλομέλειαν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 22 § 4 ἐδ. ε' καὶ 51 § 2 τοῦ κωδικοποιηθέντος νόμου 3713/1929, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὁποίων νομίμως χωρεῖ ἡ παροῦσα ἐκ νέου τῆς ὑποθέσεως ἐκδίκασις.

Ὁσάκις, μετ' ἀκύρωσιν ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας διοικητικῆς πράξεως, ἡ Διοίκησις, ἐπιλαμβανομένη ἐκ νέου τῆς ὑποθέσεως, ἐπαναλαμβάνει ταύτην ἀπηλλαγμένην τοῦ δι' ὃ ἡ ἀκύρωσις ἐλαττώματος, ἡ πρόσοδος εἰς ταύτην ἀναδρομικῆς ἰσχύος ἄλλοτε μὲν εἶναι ἐπιτρεπτή, λόγῳ τῆς φύσεως τῆς πράξεως (ἰδίᾳ πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς μεταξὺ τῶν διοικουμένων ἰσότητος ἢ πρὸς ἀποκατάστασιν τῆς νομιμότητος ἐν τῇ ὑπαλληλικῇ σταδιοδρομίᾳ γενικῶς), ἄλλοτε δὲ εἶναι ἁπλῶς ἐπιτρεπτή, ὡς ὅταν, λόγῳ τῶν συνθηκῶν, ὑφ' ἃς ἀπηγγέλθη ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ἡ ἀκύρωσις τῆς ἀρχικῆς πράξεως, ἡ ἀναδρομὴ ἀποβλέπει εἰς τὴν πραγμάτωσιν τοῦ ἀκυρωτικοῦ ἀποτελέσματος τῆς ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας. Ἐν τῇ προκειμένῃ περιπτώσει, ἀκυρωθείσης ὡς ἀναιτιολογήτου τῆς ὑπ' ἀριθ. 30322/1230/1965 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, δι' ἧς εἶχεν ἐπιβληθῇ εἰς τὴν αἰτοῦσαν Τράπεζαν ἡ ὑποχρέωσις προσλήψεως δικηγόρου - πολεμιστοῦ ἀπὸ τοῦ ἔτους 1965, ἐπελήφθη ἐκ νέου τῆς ὑποθέσεως ἡ Διοίκησις, ἥτις, ἐρευνήσασα ταύτην ἐκ τῆς ἀπόψεως, εἰς ἣν ἀνεφέρετο τὸ δι' ὃ ἡ ἀκύρωσις ἐλάττωμα (ἤτοι τῆς συν-

δρομής ή μή τών νομίμων προϋποθέσεων έπιδολής τής ύποχρεώσεως), διά τής πρώτης τών ώδε προσβαλλομένων πράξεων, έπέβαλεν έκ νέου είς τήν αίτούσαν τήν ίδίαν ύποχρέωσιν άναδρομικώς, άπό τού χρόνου τής έν έτει 1965 άρχικής ύπαγωγής της είς ταύτην, άφ' ής καί είχε λάδει χώραν ή παρ' αύτή τοποθέτησις τού παρεμδαίνοντος ώς δικηγόρου. Ύπό τοιούτους όρους ή έν τή προσβαλλομένη άποφάσει περιληφθείσα ρήτρα περί άναδρομικής ίσχύος ταύτης, άποδλέπουσα είς τήν πληρότητα τής έπαγγελματικής άποκαταστάσεως προσώπου, άνήκοντος είς κατηγορίαν, ύπέρ ής είδική έχει ληφθή νομοθετική μέριμνα πρός έξασφάλισιν συνεχούς έπαγγελματικής άπασχολήσεως, ήτο έπιδεδλημένη. Διότι άνευ ταύτης, ή είς ήν άπέδλεψεν ό νόμος προστασία τών πολεμιστών, ώς άνω, θά έματαιούτο ώς πρός τόν χρόνον τόν προηγούμενον τής μετά τήν μεσολαδήσασαν άκυρωτικήν άπόφασιν τού Συμδουλίου τής Έπικρατείας έκδοθείσης πράξεως περί τοποθετήσεως τού είρημένου πολεμιστού, δστις ούτω άνευ οίασδήποτε ύπαιτιότητός του θά παρέμενε κατά τόν χρόνον τούτον άνευ άπασχολήσεως, έστω καί άν συνέτρεχον έξ ύπαρχής αί νόμιμοι προϋποθέσεις, δάσει τών δποίων έδει νά είχον έκδοθή καί κατά τά προηγούμενα έτη πράξεις τής Διοικήσεως, έπιδάλλουσαι είς τήν οίκείαν έπιγείρησιν τήν ύποχρέωσιν προσλήψεως αύτού. Κατ' άκολουθίαν τών άνωτέρω, νομίμου ούσης τής ρήτρας τών προσδαλλομένων άποφάσεων, δι' ής ή έπανυπαγωγή τής αίτούσης Τραπέζης είς τήν ύποχρέωσιν προσλήψεως δικηγόρου - πολεμιστού ίσχύει άναδρομικώς άπό τής 23.5.1965 καί ή έπανατοποθέτησις παρ' αύτή άναδρομικώς τού παρεμδαίνοντος ίσχύει έπίσης άναδρομικώς άπό τής 23.5.1965, κατά τά προεκτεθέντα, ή έκτίμησις τής Διοικήσεως περί συνδρομής ή μή τών κατά νόμον προϋποθέσεων πρός έπιδολήν τής τοιαύτης ύποχρεώσεως έδει νά άνάγηται είς τά πραγματικά δεδομένα τού χρόνου, είς δν ώρίσθη ή άναδρομή τών προσδαλλομένων άποφάσεων ώς άνω.

Τά τής ύποχρεωτικής προσλήψεως διά τοποθετήσεως δικηγόρων - πολεμιστών είς κοινωφελή ίδρύματα, Τραπέζας κλπ. διέπονται ύπό τών διατάξεων τού άρθρου 3 § 3 τού ά.ν. 1836/1951 (Φ.Ε.Κ. 141), ώς έτροποποιήθη διά τών διατάξεων τού άρθρου 4 § 3 τού ν.δ. 2657/1953 (Φ.Ε.Κ. 299), αίτινες έξακολουθούσι καί νύν ίσχύουσαι, άτε τής ίσχύος των μή περιοριζομένης ύπό προθεσμίας τινός, ούδ' ύφισταμένης οίασδήποτε ένδείξεως έν τώ κειμένω των, δυναμένης νά στηρίξη τήν έκπνοήν των μετά πάροδον ώρισμένου χρόνου άπό τής θεσπίσεώς των. Άντιθέτως, έκ τών έπενεχθεισών μεταγενεστέρων τροποποιήσεων τών ώς άνω διατάξεων (ν.δ. 4185/1961, άρθρον 1 § 4), ίδία δέ έκ τού άρθρου 15 τού νόμου 4260/1962 (Φ.Ε.Κ 186), δρίζοντος, δτι «ή διάταξις τού άρθρου 3 § 3 τού ά.ν. 1836/1951, ώς έτροποποιήθη μεταγενεστέρως, δέν έφαρμόζεται έφεξής έπί τών Νομαρχιακών Ταμείων», σαφώς προκύπτει, δτι ό νομοθέτης θεωρεί τάς περί ών πρόκειται διατάξεις ίσχυούσας καί διά τόν μετά τήν ρητήν κατάργησίν των χρόνον, δσον άφορά τά Νομαρχιακά Ταμεία, δι' ά καί μόνον ήθέλησεν, δπως μή ίσχύσωσιν έφεξής αί έν λόγω διατάξεις, παρ' ών δρίζεται: «Τά κοινωφελή ίδρύματα, αί Τράπεζαι καί τά Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου ύποχρεούνται άπό τής ίσχύος τού παρόντος νόμου είς πρόσληψιν ένός δικηγόρου έκ τών προστατευομένων ύπό τού παρόντος νόμου. Ό Υπουργός Έργασίας δι' άποφάσεως αύτού καθορίζει κατ' έτος τούς έκ τών ώς άνω, είς ούς περιλαμδάνονται καί οί Δήμοι καί αί Κοινότητες, ύποχρέους πρός πρόσληψιν ένός δικηγόρου έκ τών λαδόντων ένεργόν μέρος είς τόν συμμοριτοπόλεμον τοδλάχιστον έπί δεκάμηνον».

Κατά τήν άληθή τών διατάξεων τούτων έννοιαν ή διά τής έκδιδομένης έκάστοτε ύπουργικής άποφάσεως έπιδολή είς κοινωφελή ίδρύματα, Τραπέζας κλπ. ύποχρεώσεως πρός πρόσληψιν ένός δικηγόρου - πολεμιστού, προϋποθέτουσα άντίστοιχον οίκονομικήν δυνατότητα τού είς δν έπιδάλλεται ή ύποχρέωσις καί άνάγκας αύτού είς δικηγορικάς ύπηρεσίας, ούδόλως συνάπτεται πρός προϋποθέσεις άναγομένας είς τόν άριθμόν τών παρ' αύτού άπασχολουμένων ύπαλλήλων, ούδέ προϋποθέτει, δτι λειτουργεί παρ' αύτώ δργανωμένη Νομική Ύπηρεσία, ένθα άπασχολούνται πλείονες δικηγόροι, ώς άδασίμως προτείνει ή αίτούσα Τράπεζα. Τά τής συνδρομής δέ ή μή τών άνωτέρω προϋποθέσεων πρός έπιδολήν τής είρημένης ύποχρεώσεως είς τά Νομικά Πρόσωπα, Τραπέζας κλπ. έρευνᾶ ό Υπουργός Έργασίας, δστις δφείλει, κατ' δρθήν ένάσκησιν τής παρασχεθείσης αύτώ διακριτικής έξουσίας, δπως διαπιστοί, δάσει συγ-

κεκριμένων στοιχείων, ἀφ' ἑνὸς τὰς οἰκονομικὰς δυνατότητας τοῦ εἰς ὃ ἐπιβάλλεται ἡ ὑποχρέωσις πρὸς πρόσληψιν τοῦ τοποθετηθησομένου καὶ ἀφ' ἑτέρου τὴν ἀνάγκην διατηρήσεως ὑπὸ τούτου δικηγόρου, ἐπὶ σκοπῷ παροχῆς τῶν νομικῶν αὐτοῦ ὑπηρεσιῶν, ἢ τὴν ἐπάρκειαν τῶν τυχὸν παρ' αὐτῷ ὑπηρετούντων ἤδη ἐμμίσθων δικηγόρων (Σ.τ.Ε. 23/1965, 3029/1966, 2725/1966 κλπ.). Ἐν τῇ προκειμένῃ περιπτώσει ὁ Ὑπουργὸς Ἐργασίας διὰ τῆς προσβαλλομένης ὑπ' ἀριθ. 36992/1367/13.4.1967 ἀποφάσεώς του, ἀναχθείς, ὡς ἔδει, κατὰ τὰ προεκτεθέντα, εἰς τὰ δεδομένα τοῦ χρόνου τῆς ἀναδρομικῆς ἰσχύος ταύτης (1965), ἔκρινεν, ὡς ρητῶς μνημονεύεται ἐν τῇ αἰτιολογίᾳ ταύτης, ὅτι ἡ αἰτοῦσα Τράπεζα ἠδύνατο πράγματι νὰ φέρῃ τὸ βάρος τῆς μισθοδοσίας δικηγόρου, διότι ἐκ τῶν ἐξαγομένων ἐκ τῶν ἰσολογισμῶν της προκύπτει, ὅτι ἐπραγματοποίησε καθαρὸν κέρδος κατὰ μὲν τὸ ἔτος 1964 ἐκ δραχμῶν 730.964, κατὰ δὲ τὸ ἔτος 1965 ἐκ δραχμῶν 1.648.534. Ἀφ' ἑτέρου, ὅτι ἡ αἰτοῦσα εἶχε κατὰ τὸ ὑπὸ κρίσιν χρονικὸν διάστημα ἀνάγκην νομικῶν καὶ δικηγορικῶν ὑπηρεσιῶν, δοθέντος, ὅτι, λειτουργοῦσα ἐκτοτε ὡς αὐτοτελὴς καὶ ἀνεξάρτητος πιστωτικὸς Ὀργανισμός, χρησιμοποιεῖ δικηγόρους ἀπασχολουμένους παρ' ἑτέρα Τραπέζῃ (Ἐμπορικῇ Α.Ε.). Ἡ αἰτιολογία αὕτη τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, νόμιμος, καθ' ἑαυτήν, οὖσα, καθὸ ἐπιβαλοῦσα ἀναδρομικῶς τὴν ὑποχρέωσιν προσλήψεως δικηγόρου - πολεμιστοῦ μετὰ διαπίστωσιν περὶ τῆς συνδρομῆς τῶν νομίμων, ὡς προεξετέθη, προϋποθέσεων, κατὰ τὸν κρίσιμον χρόνον (1964 - 1965), ἐπαρκῶς εὑρίσκει πραγματικὸν ἔρεισμα εἰς τὰ ἐν τῷ φακέλῳ στοιχεῖα καὶ εἰδικώτερον εἰς τοὺς ἰσολογισμοὺς τῆς αἰτούσης Τραπέζης τῶν ἐτῶν 1964 (Φ.Ε.Κ. 285/8.5.1965, Δελτίον Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν) καὶ 1965 (Φ.Ε.Κ. 238/23.4.1966, Δελτίον Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν), καθὼς καὶ εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 94390/6.2.1967 ἔγγραφον ἀπάντησιν τῆς αἰτούσης ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 8047/1967 ἐγγράφου ἐρωτήματος τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, ἔνθα αὕτη, ἀρνουμένη ἀορίστως, ὅτι ἔχει ὑποθέσεις χρῄζουσας δικηγορικῆς ὑπερασπίσεως, συνομολογεῖ τελικῶς, ὅτι, «ὅταν παρίσταται ἀνάγκη ἐξυπηρετεῖται δικαστικῶς ὑπὸ τῶν δικηγόρων τῆς Ἐμπορικῆς Τραπέζης». Ἡ ἀπάντησις δὲ αὕτη, καίτοι συνταταγμένη εἰς ἐνεστῶτα χρόνον, ἀφορᾷ προφανῶς καὶ τὸ παρωχημένον ἀπὸ τοῦ 1965 διάστημα, εἰς ὃ σαφῶς ἀνεφέρετο τὸ προκαλέσαν ταύτην ὑπουργικὸν ἔγγραφον, τοσούτῳ μᾶλλον καθ' ὅσον οὐδὲν διάφορον περὶ τοῦ παρελθόντος μνημονεύεται ἐν αὐτῇ, ὡς ἔδει, ἐὰν ὑφίστατο πράγματι διαφορὰ μεταξὺ τῶν ἐν ἔτει 1963 καὶ 1967 συνθηκῶν ἐπὶ τοῦ περὶ οὗ πρόκειται θέματος. Ὅθεν, οἱ λόγοι ἀκυρώσεως περὶ παρανόμου καὶ ἀνεπαρκοῦς αἰτιολογίας τῆς πρώτης τῶν προσβαλλομένων ἀποφάσεων ἀπορριπτέοι, ὡς ἀβάσιμοι, ἐλέγχονται.

Ὁ λόγος ἀκυρώσεως, ὅτι διὰ τῆς δευτέρας τῶν προσβαλλομένων ὑπ' ἀριθ. 363/24.4.1967 ἀποφάσεως τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων (ἀ.ν. 1836/1951) κατὰ κακὴν χρῆσιν τῆς διακριτικῆς της ἐξουσίας ἡ Διοίκησις προέβη εἰς τὴν παρὰ τῇ αἰτούσῃ ἀναγκαστικὴν τοποθέτησιν τοῦ παρεμβαίνοντος δικηγόρου, καθ' ὅσον οὗτος, ἀφ' ἑνὸς εἶναι δικηγόρος μειωμένης ἱκανότητος καὶ ἀφ' ἑτέρου κατέστησεν ἀδύνατον τὴν μετ' αὐτῆς συνεργασίαν του λόγῳ τῶν δικαστικῶν ἀγώνων, οὓς ἀπὸ ἐτῶν διεξάγει ἐναντίον της, ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος, ἐλέγχεται. Διότι ἡ μὲν ἐπιστημονικὴ ἱκανότης τοῦ πολεμιστοῦ δικηγόρου οὐδόλως ἐρευνᾶται, νόμῳ, κατὰ τὴν τοποθέτησιν αὐτοῦ, τῆς τυχὸν διὰ τοιοῦτον λόγον βεβαιουμένης ἀριωδίως ἀκαταλληλότητος ἢ ἀνεπαρκείας τοῦ τοποθετηθέντος ἀποτελούσης λόγον ἀπολύσεως ἢ ἀντικαταστάσεως αὐτοῦ κατὰ τὰ εἰδικώτερον ἐν ἄρθρῳ 7 ἀ.ν. 1836/1951, ἄρθρῳ 4 ν.δ. 4185/1961, ἄρθρῳ 10 ν.δ. 2657/1953 ὁριζόμενα (Σ.τ.Ε. 2779/1967), οἱ δὲ δικαστικοὶ ἀγῶνες μεταξὺ τοῦ παρεμβαίνοντος καὶ τῆς αἰτούσης Τραπέζης, οὓς ἐπικαλεῖται αὕτη, ἀφορῶντες τὴν παρ' αὐτῇ ἀναγκαστικὴν τοποθέτησιν τούτου καὶ τὰς ἐκ τῶν ἀντιρρήσεων τῆς αἰτούσης ὅπως ἀποδειχθῇ ταύτην γεννηθείσας διενέξεις, δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ ἀποτελέσωσι κώλυμα ἐπανατοποθετήσεώς του, συντρεχουσῶν τῶν πρὸς τοῦτο νομίμων προϋποθέσεων.

Ἡ αἰτοῦσα διὰ τῆς ἐνώπιον τοῦ Α' Τμήματος τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ἐπ' ἀκροατηρίῳ δηλώσεως τοῦ πληρεξουσίου της δικηγόρου (πρακτικὰ συνεδριάσεως Α' Τμήματος Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 242/1968 ἀποφάσεως) παρητήθη τοῦ 3ου καὶ τοῦ 4ου λόγων ἀκυρώσεως τῆς κατὰ τῆς δευτέρας τῶν προσβαλλομένων πρά-

ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗΣ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΕΩΣ ΠΟΛΕΜΙΣΤΟΥ

Ἀπορία καὶ ἀνεργία αὐτοῦ καὶ ἀπόδειξις τούτων

Προϋποθέσεις τοποθετήσεως πολεμιστοῦ τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 εἰς δέσιν, ἐκτὸς τῶν λοιπῶν, νὰ εἶναι ἄπορος καὶ νὰ εἶναι ἄνεργος.—Ἀπόδειξις ἀπορίας διὰ βεβαιώσεως τοῦ οἰκείου Κέντρου Προνοίας καὶ ὑπευθύνου δηλώσεως τοῦ προστατευομένου.—Ἀπόδειξις τῆς ἀνεργίας διὰ βεβαιώσεως τοῦ οἰκείου Γραφείου Εὑρέσεως Ἐργασίας περὶ ἐγγραφῆς τοῦ αἰτοῦντος εἰς τὰς καταστάσεις τῶν ἀναζητούντων ἐργασίαν, ὡς καὶ ὑπευθύνου δηλώσεως τοῦ προστατευομένου ὅτι εἶναι ἄνεργος.

Κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 1 §§ 1 καὶ 2 τοῦ ν.δ. 2657/1953 (ΕΕΔ 20, 1223, ἔνθα κωδικοποίησις τῶν ἰσχυουσῶν διατάξεων), διὰ νὰ τοποθετηθῇ προστατευόμενος τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 εἰς ἐπιχείρησιν ὡς μισθωτός, πρέπει, ὅπως, ἐκτὸς τῶν λοιπῶν προϋποθέσεων, πληροῖ καὶ τὰς ἑξῆς: α) Νὰ εἶναι ἄπορος καὶ β) νὰ εἶναι ἄνεργος.

Διὰ τὴν ἀπόδειξιν τῆς ἀπορίας ἀπαιτεῖται βεβαίωσις τοῦ οἰκείου Κέντρου Προνοίας καὶ ὑπεύθυνος περὶ τούτου δήλωσις τοῦ προστατευομένου, διὰ τὴν ἀπόδειξιν τῆς ἀνεργίας ἀπαιτεῖται βεβαίωσις τοῦ οἰκείου Γραφείου Εὑρέσεως Ἐργασίας περὶ ἐγγραφῆς τοῦ αἰτοῦντος εἰς τὰς καταστάσεις τῶν ἀναζητούντων ἐργασίαν καὶ περὶ τῆς μὴ ἐξευρέσεως δι' αὐτὸν ἐργασίας ἢ ὑπηρεσίας, ὡς καὶ ὑπεύθυνος δήλωσις τοῦ προστατευομένου ὅτι εἶναι ἄνεργος.

Ἄνευ συνδρομῆς τῶν προϋποθέσεων τούτων ἡ διοικητικὴ πρᾶξις περὶ τοποθετήσεως πολεμιστοῦ εἰς ἐπιχείρησιν κλπ. εἶναι ἄκυρος (Σ.Ε. 669/1952, εἰσηγητὴς *Μ. Σταυρόπουλος*, ΕΕΔ 11, 1292, Σ.Ε. 1871/1953, εἰσηγητὴς *Κ. Καραπάνος*, ΕΕΔ 13, 985, Σ.Ε. 460/1959, εἰσηγητὴς *Ἠρ. Τσικλητήρας*, ΕΕΔ 18, 363, Σ.Ε. 1722/1961, εἰσηγητὴς ὁ αὐτός, ΕΕΔ 20, 1325).

Ἡ συνδρομὴ τῶν ἀνωτέρω προϋποθέσεων κρίνεται καὶ ὑπὸ τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων, ὅποκειμένης ἀγωγῆς τοῦ πολεμιστοῦ κατὰ τοῦ μὴ προσλαβόντος τούτου ἐργοδότου πρὸς καταβολὴν τοῦ μισθοῦ του, τῶν δικαστηρίων ἐλεγχόντων παρεμπιπτόντως τὴν νομιμότητα τῆς διοικητικῆς πράξεως, ἐφ' ὅσον δικάζουν ἐπὶ διαφορᾶς, ἡ ὁποία προέκυψεν ἐξ αὐτῆς. (Ἴδετε σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 25, 431, ἔνθα παραπομπαὶ εἰς νομολογίαν. Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 22061/1966, εἰσηγητὴς *Χρ. Πλουμῆς*, ΕΕΔ 26, 360).

ξεων ἀσκουμένης αἰτήσεως ἀκυρώσεως.

Κατὰ ταῦτα δέον ὅπως αἱ ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεις ἀπορριφθοῦν, γίνουν δὲ δεκταὶ αἱ παρεμβάσεις.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 1939/1968, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Γ. Χαρμπούρης**
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. **Χ. Φατοῦρος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Χ. Γκόλιας, Ν. Τουρτζῆς

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως ἡ Δημοσία Ἐπιχείρησις Ἠλεκτρισμοῦ διώκει ἐμπροθέσμως τὴν ἀκύρωσιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 1/14.12.1966 ἀποφάσεως τοῦ Τοπικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ τοῦ Νομοῦ Κορινθίας, δι' ἧς διορίσθη παρ' αὐτῇ, βάσει τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, ὁ Α.Π., ὡς ὑπάλληλος.

Εἰς τὴν διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως ἀνοιγεῖσαν δίκην παρεμβαίνει μετὰ προφανοῦς ἐννόμου συμφέροντος πρὸς ὑποστήριξιν τοῦ κύρους τῆς προσβαλλομένης πράξεως ὁ δι' αὐτῆς διορισθεὶς Α.Π.

Ἐν ἄρθρῳ 1 §§ 1 - 2 τοῦ ν.δ. 2657/1953 ὁρίζεται, ὅτι «προκειμένου νὰ τοποθετηθῇ προστατευόμενος τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 δέον ὅπως, ἐκτὸς τῶν λοιπῶν προϋποθέσεων, πληροῖ καὶ τὰς ἑξῆς: α) νὰ εἶναι ἄπορος καὶ β) νὰ εἶναι ἄνεργος. Διὰ τὴν ἀπόδειξιν τῆς ἀπορίας ἀπαιτεῖται βεβαίωσις τοῦ οἰκείου Κέντρου Προνοίας καὶ ὑπεύθυνος δήλωσις τοῦ προστατευομένου, διὰ δὲ τὴν ἀπόδειξιν τῆς ἀνεργίας ἀπαιτεῖται βεβαίωσις τοῦ οἰκείου Γραφείου Εὑρέσεως Ἐργασίας περὶ ἐγγραφῆς τοῦ αἰτοῦντος εἰς τὰς καταστάσεις τῶν ἀναζητούντων ἐργασίαν καὶ περὶ τῆς ἐξευρέσεως δι' αὐτὸν ἐργασίας, ὡς καὶ ὑπεύθυνος δήλωσις τοῦ προστατευομένου ὅτι εἶναι ἄνεργος».

Ἐν προκειμένῳ, ὁ αἰτῶν διὰ τῆς ἀπὸ 5 Ἰουλίου 1950 αἰτήσεώς του περὶ τοποθετήσεώς του ἐβάσει τοῦ ρηθέντος ἀν. νόμου ὑπέβαλε τόσον τὴν ὑπ' ἀριθ. 3736/11.8.1950 βεβαίωσιν τοῦ Κέντρου Κοινωνικῆς Προνοίας

Κορίνθου περί τῆς ἀπορίας του καὶ τὴν ἀπὸ 17.8.1966 διαβίωσιν τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας περὶ τῆς ἀνεργίας του, ὅσον καὶ σχετικὴν ὑπεύθυνον δήλωσιν. Μετὰ δὲ τὴν ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ὑπ' ἀριθ. 208/26.3.1966 ἀποφάσεως τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ περὶ καθορισμοῦ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ὑπὸ τῆς Δ.Ε.Π. προσληπτέων ἀναγκαστικῶς βάσει τοῦ ἀ. ν. 1836/1951 δημιουργίαν θέσεως καὶ εἰς τὰς Περιφερειακὰς Ὑπηρεσίας αὐτῆς τοῦ Νομοῦ Κορινθίας ὑπέβαλεν ἐκ νέου ὁ αἰτῶν τὸ ὑπ' ἀριθ. 121/19.9.1966 πιστοποιητικὸν ἀπορίας τοῦ Κέντρου Κοινωνικῆς Προνοίας Κορίνθου καὶ τὸ ἀπὸ 6.9.1966 δελτίον ἀνεργίας τοῦ Γραφείου Εὑρέσεως Ἐργασίας Κορίνθου, ὡς καὶ τὴν ἀπὸ 19.9.1966 ὑπεύθυνον δήλωσιν αὐτοῦ περὶ τοῦ ὅτι εἶναι ἄνεργος καὶ ἄπορος. Καὶ εἶναι βεβαίως ἀληθές, ὅτι ἐν τῷ τελευταίῳ ὡς ἄνω πιστοποιητικῷ ἀπορίας ἀναγράφεται, ὅτι τοῦτο «ἰσχύει μέχρι 15.8.1966», ὡς ἐκ τούτου δὲ θὰ ἠδύνατο νὰ θεωρηθῇ τοῦτο ὡς μὴ παράγον ἐννόμους συνεπείας κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐκδόσεως τῆς προσβαλλομένης πράξεως (14.12.1966). Πλὴν ὅμως, λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν, ὅτι ὁ αἰτῶν μετὰ τὴν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 208/26.3.1966 ἀποφάσεως τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων δημιουργίαν θέσεως παρὰ ταῖς ἐν Κορινθίᾳ Ὑπηρεσίαις τῆς Δ.Ε.Π. ἔσπευσε νὰ ἀνανεώσῃ τὰ περὶ τῆς ἀνεργίας καὶ τῆς ἀπορίας στοιχεῖα τοῦ φακέλου αὐτοῦ καὶ προσῆγαγεν εἰδικῶς πρὸς βεβαίωσιν τῆς ἀπορίας τὸ ρηθὲν ἀπὸ 19.9.1966 πιστοποιητικὸν τῆς ἀρμοδίας Ὑπηρεσίας, ἐκ τοῦ ὁποίου ἀποδεικνύεται κατ' ἀρχὴν ἡ ἰδιότης του αὐτη, συμφώνως πρὸς τὴν προδιαληφθεῖσαν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 2657/1953, καὶ τοῦ ὁποίου ἡ ὡς ἄνω φράσις περὶ τῆς ἰσχύος του μέχρι τῆς 15.8.1966 ἔρχεται εἰς προφανῆ σύγκρουσιν πρὸς τὴν μεταγενεστέραν χρονολογίαν τῆς ἐκδόσεως αὐτοῦ, ἤτις εἶναι ἡ 19.9.1966, εἰς τὴν Διοίκησιν πλέον ἀπέκειτο, ἐφ' ὅσον ἤθελε διαπιστώσει εἰς τὰ προσκομισθέντα ὑπὸ τοῦ αἰτοῦντος στοιχεῖα ἀτέλειας ἢ ἀσαφείας, κλονιζούσας τὸ περιεχόμενον αὐτῶν, ὅπως ἐγκαίρως καλέσῃ αὐτόν, ἵνα συμπληρώσῃ τὰς τυχὸν διαπιστωθείσας ἐλλείψεις. Ἐκ τῆς ἐν προκειμένῳ, ὅθεν, σιωπῆς τῆς Διοικήσεως συνάγεται, ὅτι αὕτη, σταθμίσασα κατ' ἰδίαν οὐσιαστικὴν κρίσιν τὸ περιεχόμενον τοῦ περὶ οὗ πρόκειται πιστοποιητικοῦ ἀνεργίας, ἐν ὄψει τῆς σημειωθείσης ἀνωτέρω ἀνακολουθίας μεταξὺ τῆς χρονολογίας λήξεως τῆς ἰσχύος αὐτοῦ καὶ τῆς χρονολογίας ἐκδόσεως αὐτοῦ, ἐπείσθη περὶ τῆς συνδρομῆς παρὰ τῷ παρεμβαίνοντι καὶ τῆς ἰδιότητος τοῦ ἀπόρου. Κατ' ἀκολουθίαν τὸ προσβαλλόμενον διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, ὅτι κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐκδόσεως τῆς προσβαλλομένης πράξεως δὲν εἶχον ὑποβληθῆ πιστοποιητικὰ περὶ τῆς ἀνεργίας καὶ τῆς ἀπορίας τοῦ παρεμβαίνοντος, εἶναι ἀπορριπτέον ὡς ἐρειδόμενον ἐπὶ ἀνακριβοῦς προϋποθέσεως, ἐὰν δὲ ἤθελεν ἐρμηνευθῆ ὡς ἀναφερόμενον εἰς τὴν σημειωθεῖσαν ἀνωτέρω ἀσάφειαν μεταξὺ τῶν χρονολογιῶν ἐκδόσεως καὶ λήξεως τῆς ἰσχύος τοῦ πιστοποιητικοῦ ἀπορίας, εἶναι ἀπορριπτέον ὡς πλῆκτον τὴν οὐσιαστικὴν ἐκτίμησιν τῆς Διοικήσεως ἐπὶ τοῦ πιστοποιητικοῦ τούτου.

Εἰς μὲν τὴν παράγραφον 1 τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 ὁρίζεται, ὅτι «τὰ Νομαρχιακὰ Συμβούλια... ἔχουν ἀρμοδιότητα τοποθετήσεως πολεμιστῶν τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ παρόντος, ἐφ' ὅσον οὗτοι πρὸ τῆς στρατεύσεώς των ἐτύγχανον κάτοικοι τῆς περιοχῆς αὐτῶν», εἰς δὲ τὴν παράγραφον 4 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου ὁρίζεται, ὅτι «κατ' ἐξαίρεσιν, ἐὰν ὁ ἐφεδρος ἐνωμοτεύθη καὶ ἐγκατεστάθη εἰς τόπον διάφορον ἐκείνου, εἰς τὸν ὁποῖον ἦτο πρότερον ἐγκατεστημένος, δικαιοῦται νὰ τύχῃ προστασίας κατὰ τὸν παρόντα νόμον παρὰ τοῦ Τοπικοῦ Συμβουλίου τοῦ τόπου τῆς νέας του ἐγκαταστάσεως».

Ἐν προκειμένῳ, ὁ παρεμβαίνων, γεννηθεὶς εἰς Ἄσσον Κορινθίας ἐν ἔτει 1924, πρὸ τῆς στρατεύσεώς του κατῴκει ἐν Ἀθήναις καὶ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Μοναστηρίου 50, ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 5/Μ τῆς 9.8.1950 πιστοποιητικοῦ τῆς Ὑποδιευθύνσεως Γενικῆς Ἀσφαλείας Ἀθηνῶν, μετὰ ταῦτα ὅμως, νυμφευθεὶς ἐν ἔτει 1961, ἐγκατεστάθη ἔκτοτε νομίμως μετὰ τῆς οἰκογενείας του εἰς Ἄσσον Κορινθίας. Ἀρμοδίως, ἑπομένως, ἐπελήφθη τῆς τοποθετήσεώς του τὸ Τοπικὸν Συμβούλιον προστασίας ἀπολυομένων τοῦ Νομοῦ Κορινθίας, τὰ δὲ περὶ τοῦ ἀντιθέτου προβαλλόμενα ὑπὸ τῆς αἰτούσης εἶναι ἀπορριπτέα ὡς ἀβάσιμα.

ΔΙΚΗΓΟΡΟΙ

ΑΣΦΑΛΙΣΙΣ ΔΙΚΗΓΟΡΩΝ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

Συντάξιμος προϋπηρεσία κατά Ν.Δ. 3790/1957

Ἀσφάλισις τῶν ἀντὶ παγίας ἀμοιβῆς δικηγόρων Νομικῶν Προσώπων Ἰδιωτικοῦ Δικαίου εἰς τὰ διὰ τὸ προσωπικὸν αὐτῶν ὑφιστάμενα Ταμεῖα κυρίας ἀσφαλίσεως, κατ' ἄρθρον 21 Ν.Δ. 3790/1967.—Καθορισμὸς συνταξίμου προϋπηρεσίας των περιοριστικῶς εἰς τὴν πρὸ τῆς ἰσχύος τοῦ ἀνωτέρω νομοθετικοῦ διατάγματος ὑπὸ τὴν ἰδιότητα τοῦ δικηγόρου διανυθεῖσαν εἰς τὸ αὐτὸ Νομικὸν Πρόσωπον, διὰ τὴν ἀσφάλισιν τοῦ προσωπικοῦ τοῦ ὁποίου ὑφίσταται τὸ Ἀσφαλιστικὸν Ταμεῖον.—Ἔννοια νεωτέρου Ν.Δ. 4272/1962.

Διὰ τοῦ ἄρθρου 21 τοῦ ν.δ. 3790/1957 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως διατάξεών τινων τοῦ Κώδικος περὶ Δικηγόρων» ὡρίσθη, ὅτι δικηγόροι ἢ ἐπὶ συμβάσει δικαστικοὶ σύμβουλοι, παρέχοντες τὰς καθαρῶς νομικὰς ἐργασίας των ἐπὶ ἐτησίᾳ ἢ μηνιαίᾳ ἀμοιβῇ πρὸς Νομικὰ Πρόσωπα Ἰδιωτικοῦ Δικαίου ἢ Τραπέζας, ἀσφαλίζονται ὑποχρεωτικῶς καὶ παρὰ τοῖς τυχὸν ὑφισταμένοις διὰ τὸ προσωπικὸν τούτων Ταμείοις κυρίας ἀσφαλίσεως, τοῦ πρὸ τῆς ἰσχύος τοῦ ἀνωτέρω ν.δ. διαρκέσαντος χρόνου παροχῆς αὐτοῖς τῶν ἐργασιῶν τοῦ δικηγόρου ἢ δικαστικοῦ συμβούλου λογιζομένου ὁλοκλήρου ὡς συντάξιμου. Οἱ κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἀσφαλιζόμενοι καρποῦνται ἀντιστοίχως μὲ ὁλοκλήρους τὰς κατὰ τὸ Καταστατικὸν τοῦ Ταμείου ἔκαστου τὸν ἐργοδότην καὶ ἐργαζομένων κρατήσεις ὅ' ἅπαντα τὸν χρόνον τοῦτον ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ μέσου ὅρου τῶν ὑπ' αὐτῶν ληφθεισῶν ἀποδοχῶν κατὰ τὴν τελευταίαν πρὸ τῆς ὑπαγωγῆς των εἰς τὴν ἀσφάλισιν πενταετίαν ἄνευ ὀδοιμιᾶς προσαυξήσεως.

Διὰ τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ν.δ. 4272/1962 ἐτροποποιήθη ἡ ἀνωτέρω διάταξις, ὁρισθέντος, ὅτι ἡ διὰ ταύτης προβλεπομένη ἀσφάλισις εἶναι μὲν ὑποχρεωτική, ἐκτὸς ἂν οἱ εἰς ταύτην ὑπαγόμενοι δηλώσωσιν, ὅτι δὲν ἐπιθυμοῦσι τὴν παρὰ τοῖς Ταμείοις ἀσφάλισιν ἐντὸς προθεσμίας τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς προσλήψεώς των. Διὰ προστεθείσης δὲ διὰ τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου διατάξεως ὡρίσθη, ὅτι ἡ προθεσμία δηλώσεως τῆς μὴ συμμετοχῆς εἰς τὴν ἀσφάλισιν ἀρχεται διὰ τοὺς κατὰ τὴν ἰσχὺν τοῦ νόμου τούτου ἐργαζομένους δικηγόρους ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ. (Ἴδε περὶ τῆς διατάξεως Σ.Ε. 1406/1964, εἰσηγητὴς *Γ. Χαρπούρης*, ΕΕΔ 23, 925).

Διὰ τοῦ ἄρθρου 1 § 13 τοῦ ν.δ. 4577/1966 ὡρίσθη, ὅτι ἡ διάταξις τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 21 τοῦ ν.δ. 3790/1957 ἔχει ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ τῶν ἐπὶ παγίᾳ περιοδικῇ ἀμοιβῇ δικηγόρων καὶ νομικῶν συμβούλων τῶν ἐργοδοτικῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων, ἂν τὸ σύνηθες ἐμμίσθων προσωπικὸν ὑπερβαίνει τοὺς 20 καὶ ἀσφαλίζεται εἰς τὸ Ι.Κ.Α.

Ὡς ἐκρίθη ὑπὸ τοῦ Σ.Ε. 521/1962 (εἰσηγητὴς *Α. Ταβουλάρης*, ΕΕΔ 21, 671), τὴν ὁποίαν μνημονεύει καὶ ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ Συμβουλίου, ἡ ἔννοια τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 21 τοῦ ν.δ. 3790/1957 εἶναι ὅτι ἡ ὑπὸ τῶν κατὰ τοὺς ὅρους αὐτῆς ἀσφαλιζομένων δικηγόρων ὑπολογιστέα προϋπηρεσία καθορίζεται περιοριστικῶς εἰς τὴν πρὸ τῆς ἰσχύος τοῦ ν.δ. 3790/1957 ὑπὸ τὴν ἰδιότητα τοῦ δικηγόρου παρὰ τῷ ὁποίῳ τὸ Ἀσφαλιστικὸν Ταμεῖον Νομικῶν Προσώπων ἢ Τραπέζης διανυθεῖσαν προϋπηρεσίαν καὶ ὄχι καὶ εἰς πᾶσαν τυχὸν ὑφισταμένην προϋπηρεσίαν, διεξαχθεῖσαν ὑπὸ ἑτέραν ἰδιότητα (ὑπαλλήλικὴν κλπ.) παρὰ τοῦ ἀσφαλισμένου παρὰ τῷ ὡς ἄνω ἢ ἑτέρῳ ἐργοδότῃ.

Τοῦτο δέχεται καὶ ἡ κατωτέρω νεωτέρα ἀπόφασις τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας.

Ἡ γνώμη αὕτη εἶναι, νομίζομεν, ἀναπόδεκτος ἀντιρρήσεων, δεδομένου καὶ ὅτι ἡ διὰ τοῦ ν.δ. 3790/1957 ἀσφάλισις τῶν δικηγόρων εἰς τὰ ἐν αὐτῷ Ταμεῖα συνιστᾷ παρέκκλισιν ἀπὸ τῆς ἐκ τῆς κειμένης νομοθεσίας περὶ κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως γενικῆς ἀρχῆς, ἐφ' ὅσον οἱ δικηγόροι δὲν τελοῦν ἐν ἐργατικῇ σχέσει μετὰ τῶν εἰς οὓς παρέχονται αἱ ὑπηρεσίαι, ὥστε νὰ ὑπαγθῶν εἰς τὰ Ἀσφαλιστικὰ τοῦ προσωπικοῦ των Ταμεῖα. (Ἴδε καὶ Γνωμοδότησιν Ὀλομελείας τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, εἰσηγητὴς *Β. Κουντούρης*, ΕΕΔ 21, 194).

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 1906/1968, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Γ. Χαρπούρης**
Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. **Γ. Κοντογιάννης**
Δικηγόρος ὁ κ. Γ. Γαΐτανος

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται

ἐμπροθέσμως ἡ ἀκύρωσις τῆς ἀπὸ 4.5.1967 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Η.Ε.Α.Π. καὶ Ε.Η.Σ., διὰ τῆς ὁποίας ἀπερρίφθη ἡ ἀπὸ 29.12.1966 αἴτησις τοῦ ἤδη αἰτοῦντος, διὰ τῆς ὁποίας οὗτος, ὡς διατελέσας δικηγόρος τῆς Η.Ε.Α.Π. καὶ λόγῳ τῆς ἰδιότητος ταύτης ἠσφαλισμένος εἰς τὸ Ταμεῖον, ἐπεδίωξε τὴν ἀναγνώρισιν, ὡς συνταξίμου, προϋπηρεσίας του ὡς ὑπαλλήλου παρὰ τῇ Ἑταιρείᾳ «Προμηθεὺς» δυνάμει τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 6 ν.δ. 4272/1962.

Διὰ τοῦ ἄρθρου 21 νόμου 3790/1957 ἐθεσπίσθη ἡ ὑποχρεωτικὴ ἀσφάλισις τῶν ἐπὶ παγίᾳ ἀμοιβῇ δικηγόρων Νομικῶν Προσώπων Ἰδιωτικοῦ Δικαίου κλπ. εἰς τὰ διὰ τὸ προσωπικὸν αὐτῶν ὑφιστάμενα Ταμεῖα κυρίας ἀσφαλίσεως, ὁ δὲ αἰτῶν, ὡς ἠσφαλισμένος, δυνάμει τῶν διατάξεων τούτων, λόγῳ τῆς προεκτεθείσης ἰδιότητός του, εἰς τὸ διάδικον Ταμεῖον, εἶχεν ἀποκρουσθῇ ἐπὶ τῇ ἐπιδιώξει τοῦ αὐτοῦ καὶ ἤδη προβληθέντος αἰτήματος διὰ τῆς ἀπὸ 31.10.1958 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου τούτου, ἡ ὁποία ἐκρίθη νόμιμος διὰ τῆς 521/1962 ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, δεξαμένης, εἰδικώτερον, ὅτι ἡ συντάξιμος προϋπηρεσία τῶν δυνάμει τοῦ προμνησθέντος ἄρθρου 21 ν.δ. 3790/1957 ἀσφαλιζομένων δικηγόρων καθορίζεται, κατὰ τὴν ἔννοιαν τῆς σχετικῆς διατάξεως αὐτοῦ, περιοριστικῶς εἰς τὴν πρὸ τῆς ἰσχύος αὐτοῦ ὑπὸ τὴν ἰδιότητα τοῦ δικηγόρου διανυθεῖσαν εἰς τὸ αὐτὸ Νομικὸν Πρόσωπον, διὰ τὴν ἀσφάλισιν τοῦ προσωπικοῦ τοῦ ὁποίου ὑφίσταται τὸ Ἀσφαλιστικὸν Ταμεῖον.

Αἱ ἀνωτέρω διατάξεις ἐτροποποιήθησαν ἐπὶ τῷ προέχοντι σκοπῷ τοῦ νὰ καταστῇ μὴ ὑποχρεωτικὴ ἡ τοιαύτη ἀσφάλισις τῶν δικηγόρων διὰ τοῦ ἄρθρου 6 ν.δ. 4272/1962, ὁρίσαντος εἰδικώτερον διὰ τὸ ἐν προκειμένῳ ἐνδιαφέρον ζήτημα ὅτι: «Ὁλόκληρος ὁ πρὸ τῆς ἰσχύος τοῦ ν.δ. 3790/1957 διαβραμιὼν χρόνος παροχῆς τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ δικηγόρου ἢ δικαστικοῦ συμβούλου πρὸς τὰ αὐτὰ πρόσωπα ἢ Τραπέζας λογίζεται ὡς συντάξιμος. Οἱ κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἀσφαλιζόμενοι δαρύνονται ἀντιστοίχως μὲ ὁλοκλήρους τὰς κατὰ τὸ Καταστατικὸν τοῦ Ταμείου δαρυνούσας τὸν ἐργοδότην καὶ ἐργαζόμενον κρατήσεις δι' ἅπαντα τὸν χρόνον τοῦτον, ἐπὶ τῇ βάσει κλπ., ἐφαρμοζομένων κατὰ τὰ λοιπὰ τῶν οἰκείων καταστατικῶν».

Ἐκ τῆς τοιαύτης διατυπώσεως τῶν νεωτέρων τούτων διατάξεων, παρομοίας καὶ πρὸς τὴν ἀρχικὴν τοῦ ἄρθρου 21 νόμου 3790/1957, καθόσον ἀφορᾷ εἰς τὴν δυναμένην ὑπὸ τῶν ἠσφαλισμένων δικηγόρων νὰ ἐξαγορασθῇ προϋπηρεσίαν, κατ' οὐδὲν προκύπτει νομοθετικὴ πρόθεσις διαφόρου ρυθμίσεως τοῦ θέματος τούτου, ἡ δὲ διὰ τῶν νεωτέρων διατάξεων γενομένη τὸ πρῶτον προσθήκη περὶ ἐφαρμογῆς κατὰ τὰ λοιπὰ τῶν οἰκείων διατάξεων τῶν καταστατικῶν ἀναφέρεται, ὡς σαφῶς ἐκ τῆς θέσεως αὐτῆς εἰς τὸ ὅλον κείμενον προκύπτει, εἰς τὰς καταστατικὰς διατάξεις, τὰς διεπούσας τὰ θέματα καταβολῆς τῶν ἀντιστοίχων εἰσφορῶν, οὐχὶ δὲ καὶ εἰς τὰς καθοριζούσας τὴν ἐξαγοραστέαν προϋπηρεσίαν ἐκ μέρους τῶν ἄλλων κατηγοριῶν ἠσφαλισμένων, ὡς ἀδασίμως προβάλλεται. Νομίμως ὅθεν διὰ τῆς προσβαλλομένης πράξεως ἀπερρίφθη τὸ προεκτεθὲν αἴτημα τοῦ αἰτοῦντος, ὡς μὴ δυνάμενον νὰ στηριχθῇ οὐδὲ ἐπὶ τῶν νεωτέρων διατάξεων τοῦ ἄρθρου 6 ν.δ. 4272/1962, οἱ δὲ λόγοι τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, θεμελιούμενοι ἅπαντες ἐπὶ τῆς ἐσφαλμένης ἀντιλήψεως ὅτι διάφορος τῆς προεκτεθείσης εἶναι ἡ ἔννοια τῶν διατάξεων τούτων, ἀποκλείπουσα εἰς τὴν ἐκ μέρους τῶν ἠσφαλισμένων δικηγόρων ἐξαγοράν, πλὴν τῆς δικηγορικῆς, καὶ πάσης ἄλλης κατὰ τὸ καταστατικὸν ἐξαγοραστέας προϋπηρεσίας, εἶναι διὰ ταῦτα, προεχόντως, ἀβάσιμοι καὶ ἀπορριπτέοι.

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΩΣ ΑΠΟΛΥΟΜΕΝΩΝ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

Μεταβολή προσώπου τοῦ ἐργοδότου κατ' ἄρθρον 6 § 1 Νόμου 2112/1920

Ἔννοια μεταβολῆς προσώπου ἐργοδότου κατ' ἄρθρον 6 § 1 Νόμου 2112/1920.— Μὴ λῆψις ὑπ' ὄψιν δι' ἀποζημίωσιν Νόμου 2112/1920 ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῶν τακτικῶν ἀποδοχῶν ἀποζημιώσεων μισθωτοῦ διὰ παροχὴν παρανόμως ἐργασίας κατὰ Κυριακὰς καὶ ἐργασίαν ὑπὲρ τὰ νόμιμα χρονικὰ ὅρια ἐργασίας.—Ἀξιώσεις μισθωτοῦ διὰ παράνομον ὑπερωριακὴν ἐργασίαν κατ' ἄρθρον 8 Ν.Δ. 4020/1959.— Παραίτησις ἀπὸ τῶν ἀξιώσεων τούτων καὶ τῶν πρὸ τοῦ Ν.Δ. 4020 ἀξιώσεων ἐξ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ.— Ἀποζημίωσις μισθωτοῦ διὰ διανυκτερεύσεις ἐκτὸς ἕδρας.

Ὑπάκειται, εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφαρτεῖον κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, μεταβολὴ τοῦ προσώπου τοῦ ἐργοδότου, ὁπότε, κατ' ἄρθρον 6 § 1 τοῦ νόμου 2112/1920, δὲν ἐπηρεάζονται τὰ ἐκ τοῦ νόμου τούτου δικαιώματα τοῦ μισθωτοῦ. (Ἴδετε περὶ τῆς ἐννοίας τῆς διατάξεως ἐκ τῶν νεωτέρων τὴν Α.Π. 218/1968, εἰσηγητὴς *Στ. Σταυρόπουλος*, ΕΕΔ 27, 781, ἔνθα εἰς σημειώσεις μας καὶ λοιπαὶ παραπομπαί).

Ἐπράκειτο ἐπίσης περὶ τρόπου ὑπολογισμοῦ τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112/1920 κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 3 αὐτοῦ.

Τὸ Πρωτοδικεῖον θέτεται, ὅτι δὲν ὑπολογίζονται εἰς τὴν ἀποζημίωσιν τὰ δικαιούμενα ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ διὰ παροχὴν παρανόμου ἐργασίας κατὰ Κυριακὰς καὶ ἐργασίας ὑπὲρ τὰ νόμιμα χρονικὰ ὅρια ἐργασίας, ἀφοῦ διὰ ταύτας ὁ μισθωτὸς δὲν ἔχει ἀξιώσιν μισθοῦ (τακτικῶν ἀποδοχῶν κατ' ἄρθρον 3 νόμου 2112/1920), ἀλλ' ἀποζημιώσεως κατὰ τὰς περὶ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἀρχάς. (Ἴδετε καὶ Α.Π. 639/1967, εἰσηγητὴς *Δ. Καναλλάκος*, ΕΕΔ 27, 22, Δ.Π. 11/1961, εἰσηγητὴς *Κ. Θανόπουλος*, ΕΕΔ 20, 209, Α.Π. 434/1963, εἰσηγητὴς *Κ. Ψιλόπουλος*, ΕΕΔ 22, 928, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 25880/1966, εἰσηγητὴς *Ι. Πρεμέτης*, ΕΕΔ 26, 669).

Τοῦτο ἔχει βεβαίως ἔρεισμα τὴν σαφῆ διάταξιν τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νόμου 2112/1920, ἡ ὁποία ἀναφέρεται εἰς τὰς τακτικὰς ἀποδοχὰς τοῦ μισθωτοῦ.

Διότι ὅμως, ὡς ἔχει νομολογηθῆ, ἡ ἀποζημίωσις τοῦ νόμου 2112/1920 ὀφείλεται καὶ εἰς τοὺς ἐν ἀκόρῳ συμβάσει ἐργασίας τελοῦντας μισθωτούς, ὁπότε, κατὰ τὰ νομολογηθέντα (Α.Π. 38/1968, εἰσηγητὴς *Κων. Κλαμαρῆς*, ΕΕΔ 27, 423), γεννᾶται ἀξίωσις εἰς ἀπόδοσιν τῆς ὠφελείας τοῦ ἐργοδότου, κατ' ἄρθρον 904 Α.Κ., παρατηρεῖται τὸ φαινόμενον νὰ ἀρνῆται ἡ νομολογία τῶν δικαστηρίων ὀρθῶς τὸν συνυπολογισμὸν εἰς τὸν νόμον 2112/1920 ἀποζημιώσεως π.χ. δι' ἐργασίαν κατὰ Κυριακάς, ἀνεπίτρεπτον ἐκ τοῦ νόμου, ὡς εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου, καὶ προκειμένου περὶ ἀκόρου ἐξ ὁλοκλήρου συμβάσεως ἐργασίας νὰ ἐπιδικάζῃ ἀποζημίωσιν τοῦ νόμου 2112/1920 ἐπὶ τῇ βάσει ὑπολογισμοῦ, τὸν ὁποῖον ἀποκρούει ἐπὶ ἀκόρου συμβάσεως ἐργασίας.

Ὡς πρὸς τὴν παραίτησιν μισθωτοῦ ἀπὸ τῶν κατ' ἄρθρον 8 νόμου 4020/1959 ἀξιώσεων διὰ παροχὴν παρανόμου ὑπερωριακῆς ἐργασίας ἴδετε καὶ νομολογίαν τοῦ Ἀρείου Πάγου ἐν ΕΕΔ 27, 348.

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 6436/1968

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. **Ν. Μελᾶς**

Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. **Ν. Μπάκας**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Π. Μαυράγκας, Ι. Τριανταφυλλόπουλος

Ἐβεβαιώθησαν κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου τοῦτου τὰ ἑξῆς περιστατικά: Ὁ ἐνάγων ἀρχικῶς καὶ δὴ τὸν Μάρτιον 1954 προσελήφθη καὶ εἰργάζετο ὑπὸ τὸν ἐργοδότην Θ.Μ., πολιτικὸν μηχανικόν, ἐργολάβον δημοσίων ἔργων, εἰς τὰ παρ' αὐτοῦ ἐκτελούμενα δημόσια ἔργα, ὡς ἐπιστάτης - ἀρχηγὸς συνεργείου, ἐπὶ συμβάσει ἐργασίας ἀορίστου χρόνου μέχρι καὶ τοῦ Ἰουνίου 1957, ὅτε ὁ ἐργοδότης του οὗτος συνέπτυξε κοινοπραξίαν μετὰ τῆς ἐναγομένης Ἀ. Ἀνωνύμου Ἑταιρείας, ὑφ' ἧς ἀπερροφήθη ἡ ἐπιχείρησις τούτου, γενομένου μετὰ 4ετίαν καὶ μέλος τῆς Διοικήσεώς της. Ὁ ἐνάγων συνέχισεν ἐργαζόμενος ὑπὸ τὴν οὕτωσι διαδεχθεῖσαν τὸν ἀρχικὸν ἐργοδότην του ἐναγομένην Ἑταιρείαν, χωρὶς προηγουμένως νὰ καταγγελθῇ ὑπὸ τοῦ πρώτου ἡ ἐργασιακὴ σύμβασις καὶ νὰ συναφθῇ μετὰ τῆς διαδόχου του, ἐναγομένης Ἑταιρείας, νέα τοιαύτη, ἀλ-

λά ἐξηκολούθησεν ὑφισταμένη ἡ ἀρχικὴ σύμβασις ἐργασίας του μέχρι τῆς 25ης Ἰουνίου 1966, ὅτε κατηγγέλθη ὑπὸ τῆς ἐναγομένης. Ὑπὸ τὰ δεδομένα αὐτὰ πρόκειται περὶ μεταβολῆς τοῦ προσώπου τοῦ ἀρχικοῦ ἐργοδότου ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 6 § 1 τοῦ νόμου 2112/1920, ἐξ οὗ, ὁρίζοντος ὅτι ἡ μεταβολὴ τοῦ προσώπου τοῦ ἐργοδότου, ὁπωσδήποτε ἐπερχομένη, οὐδαμῶς ἐπηρεάζει τὴν ἐφαρμογὴν τῶν ὑπὲρ τοῦ ὑπαλλήλου διατάξεων τοῦ νόμου τούτου, σαφῶς συνάγεται, ὅτι δὲν εἶναι ἀπαραίτητος ὕπαρξις νομικῆς διαδοχῆς μεταξὺ τοῦ παλαιοῦ καὶ τοῦ νέου ἐργοδότου, ἀρκούσης μόνον τῆς ἑνότητος τῆς ἐπιχειρήσεως ὑπὸ τὸν νέον φορέα ταύτης (Α.Π. 331/1958, ΕΕΔ 17, 630), ὡς συμβαίνει καὶ ἐπὶ συγχωνεύσεως ἐπιχειρήσεων ἢ καθ' οἱονδήποτε τρόπον ἀπορροφήσεως τοιαύτης ὑπὸ ἑτέρας, τοῦθ' ὅπερ ἐγένετο καὶ ἐν προκειμένῳ, τῆς τοῦ ἀρχικοῦ ἐργοδότου ἐπιχειρήσεως συγχωνευθείσης καὶ ἀπορροφηθείσης ὑπὸ τῆς ἐπιχειρήσεως τῆς ἐναγομένης Ἑταιρείας, εἰς ἣν συνέχισεν ὁ ἐνάγων νὰ παρέχῃ τὰς ἂς καὶ ὑπὸ τὸν ἀρχικὸν παρεῖχεν ὡς ἄνω εἴρηται ὑπηρεσίας του μέχρι τῆς προδιαληφθείσης καταγγελίας ὑπὸ τῆς ἐναγομένης τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεώς του. Τὸ ὅτι ἐγένετο πράγματι τοιαύτη διαδοχὴ προκύπτει προδήλως καὶ ἐκ τοῦ περιστατικοῦ ὅτι ἡ ἐναγομένη, ἐν τῇ προσπαθείᾳ της νὰ βεβαιώσῃ τὸν ἰσχυρισμόν της ὅτι εἰς οὐδεμίαν σχέσιν ἐτέλει αὕτη ἐν ἔτει 1957 μετὰ τοῦ Θ.Μ., ὅστις ἁπλῶς τῇ συνέστησε τὸν ἐνάγοντα καὶ ὅτι ὁ εἰρημένος ἐργολάβος ἐξετέλει μέχρι καὶ τοῦ ἔτους 1961 ἴδια ἐργοληπτικὰ ἔργα, προσάγει καὶ ἐπικαλεῖται μισθοδοτικὰς καταστάσεις αὐτοῦ τοῦ πρώτου ἑξαμήνου 1959, ἐξ ὧν ἐμφαίνεται μισθοδοτούμενος παρὰ τούτου ὁ ἐνάγων, καίπερ ὡμολόγησεν, ὅτι τὸν ἐνάγοντα προσέλαβεν ἀπὸ τῆς 1ης Ἰουνίου 1957, ἣν ἡμερομηνίαν προσλήψεως ἀναγράφει καὶ ἐν τῷ καταγγελτηρίῳ ἐγγράφῳ, τοῦθ' ὅπερ καταμαρτυρεῖ τὴν ἐργοληπτικὴν ἑνότητα καὶ συνεργασίαν τοῦ Θ.Μ. καὶ ἐναγομένης, ἐξ ἧς καὶ μόνον παρείχετο εὐχέρεια εἰς αὐτὴν νὰ ἀπασχολῇ τὸν ἐνάγοντα κατὰ βούλησιν εἰς ἔργα ἀναληφθέντα παρ' αὐτῆς εὐθέως, εἴτε παρὰ τοῦ Θ.Μ., ὡς τὰ ἀνωτέρω ἐν Κεφαλληνίᾳ μέχρι περαιώσεώς των. Ἐν πάσῃ δὲ περιπτώσει ὁμολογεῖ καὶ αὕτη ὅτι κατὰ τὸ ἔτος 1961 ἀπερροφήθη ἡ ἐπιχείρησις Θ.Μ. ὑπ' αὐτῆς, γενομένου τούτου καὶ μέλους τῆς Διοικήσεώς της, γεγονός, ὅπερ ἀρκεῖ, ἵνα, κατ' ἐφαρμογὴν τῆς προδιαληφθείσης διατάξεως τοῦ ἄρθρου 6 § 1 νόμου 2112/1920, ὑπολογισθῇ ὑπ' αὐτῆς ὡς διαδόχου ὁ χρόνος προειδοποιήσεως βάσει καὶ τοῦ ἀπὸ τῆς προσλήψεως ὑπὸ τοῦ ἀρχικοῦ ἐργοδότου προδιαδραμόντος χρόνου. Συνεπῶς ἔχων ὁ ἐνάγων συμπληρώσει κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀπολύσεώς του 12ετῆ συνολικὴν ὑπαλληλικὴν ὑπηρεσίαν καὶ οὐχὶ 13ετῆ τοιαύτην, ὡς ἀβασίμως ἰσχυρίζεται οὗτος, δικαιοῦται συμφώνως τοῖς ἄρθροις 1 ἕως 3 νόμου 2112/1920 καὶ ἄρθροις 1 καὶ 5 § 1 νόμου 3198/1955 ἀποζημιώσεως, ἴσης πρὸς τὸν χρόνον προειδοποιήσεως τῶν 8 μηνῶν ἐπὶ τὰς μηνιαίας τακτικὰς ἀποδοχὰς τοῦ τελευταίου μηνὸς ὑπὸ καθεστὼς πλήρους ἀπασχολήσεως. Ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ ἐνάγοντος ὅτι εἰς τὰς ἀποδοχὰς του αὐτὰς εἶναι συνυπολογιστέα καὶ ἡ ἀμοιβὴ διὰ κατ' Κυριακὰς ἐργασίαν του καὶ παράνομον ὑπερωριακὴν τοιαύτην εἶναι μὴ νόμιμος, διότι κατ' ἀμφοτέρας τὰς περιπτώσεις αὐτὰς ἡ ἀπασχόλησις τοῦ ἐνάγοντος, οὖσα μὴ νόμιμος (ἄρθροι 1 π.δ. 8/14 Μαρτίου 1930 καὶ 1, 2 π.δ. 27 Ἰουνίου - 4ης Ἰουλίου 1932), δὲν παρέχει ἀξίωσιν μισθοῦ, ἀλλ' ἀποζημιώσεως ἐκ τοῦ ἄρθρου 904 Α.Κ., ἥτις δὲν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν διὰ τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ νόμου 2112/1920 ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῶν τακτικῶν ἀποδοχῶν (Α.Π. 11/1961, ΕΕΔ 20, 209, Πρωτ. Ἀθηνῶν 13006/1963).

Βεβαιοῦται περαιτέρω, ὅτι ὁ ἐνάγων καθ' ἁπάσας τὰς ἡμέρας τοῦ κρισίμου χρονικοῦ διαστήματος (ἀπὸ 1ης Ἰουνίου 1957 ἕως 25ης Ἰουνίου 1966), ἔτι δὲ καὶ κατὰ τὰς Κυριακάς, εἰργάζετο ἐπὶ δύο (2) ὥρας πέραν τῆς ὑπὸ τῶν ἄρθρων 1 καὶ 2 π.δ. 27 Μαρτίου / 6 Ἀπριλίου 1932 ὁριζομένης ἡμερησίας ἀπασχολήσεως τῶν 8 ὡρῶν, ἄνευ ἀδείας τῆς ἁρμοδίας Ἀρχῆς. Διὰ τὴν τοιαύτην παράνομον ὑπερεργασίαν του καὶ παράνομον κατὰ Κυριακὰς ἀπασχόλησίν του (ἄρθρον 1 π.δ. 8/14 Μαρτίου 1930) δικαιοῦται ὁ ἐνάγων ἀποζημιώσεως ἐκ τῶν περὶ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ διατάξεων, ἐφ' ὧν καὶ θεμελιοῦται ἡ ἔνδικος ἀγωγὴ κατὰ τὰ κεφάλαια ταῦτα, διότι ἐν μὴ ἀπασχολήσει τοῦ ἐνάγοντος κατὰ τὰς ὡς ἄνω ὥρας καὶ ἡμέρας Κυριακῶν ἀσφαλῶς θὰ προσελάμβανεν αὕτη ἕτερον ἐπιστάτην, τῆς αὐτῆς μὲ τὸν ἐνάγοντα ἀποδοτικότητος καὶ πείρας

ΣΥΛΛΟΓΙΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΕΠΙΛΥΣΙΣ ΣΥΛΛΟΓΙΚΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ληπτέα ὑπ' ὄψιν ὑπὸ τῶν Διαιτητικῶν Δικαστηρίων

Ὁρισμοὶ ἄρθρου 15 § 3 Νόμου 3239/1955.—Ἀναγκαία, ἐν ὄψει τῶν ἐν τῇ διατάξει ταύτῃ ἀναφερομένων οὐσιαστικῶν κριτηρίων, ἡ εἰδικὴ αἰτιολόγησις τῶν ἀποφάσεων τῶν Διοικητικῶν Διαιτητικῶν Δικαστηρίων, ὡς καὶ διὰ συγκεκριμένων στοιχείων ἡ παράθεσις τῶν λόγων, οἱ ὁποῖοι ἤγαγον εἰς τὴν σχηματισθεῖσαν κρίσιν.—Ἐπαρκὴς αἰτιολόγησις ὑπ' ἀριθ. 1/1967 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης περὶ τῶν ὅρων ὁμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ο.Α.Σ.Θ.

Προσελήφθη δι' αἰτήσεως ἀορίστου ἡ ὑπ' ἀριθ. 1/1967 ἀπόφασις τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης «περὶ τῶν ὅρων ὁμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ ἐν γένει προσωπικοῦ τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀστικῶν Συγκοινωνιῶν Θεσσαλονίκης» (Ο.Α.Σ.Θ.) καὶ ἡ κηρύξασα ταύτην ἐκτελεστὴν ὑπ' ἀριθ. 19710/1131/1967 ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (ΕΕΔ 26, 392).

Ἔχει νομολογηθῆ διὰ σειρᾶς ἀποφάσεων τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας καὶ ἐν ὄψει τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 15 § 3 τοῦ νόμου 3239/1955 περὶ συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας (ΕΕΔ 17, 207 ἐπ., ἔνθα καὶ κωδικοποίησις τῶν ἐργασιακῶν διατάξεων), ὅτι αἱ ἀποφάσεις τῶν Διοικητικῶν

εἰς ὃν ἀπασχολούμενον ἐπὶ ἐγκύρῳ συμβάσει κατ' ἐργασίμους ἡμέρας θὰ κατέβαλλεν τὸν ὃν ἐλάμβανεν ὁ ἐνάγων μισθόν. Ἡ τοιαύτη δὲ παραίτησις ἀπὸ τῶν ἀξιώσεων αὐτῶν ἐκ τοῦ ἄρθρου 904 Α.Κ. τοῦ μέχρι τῆς ἐνάρξεως τοῦ ἄρθρου 8 § 4 τοῦ ν.δ. 4020/1959 (12 Νοεμβρίου 1959) ὡς ἄνω χρονικοῦ διαστήματος εἶναι κατὰ πάντα ἔγκυρος καὶ συνεπῶς εἶναι ἀπορριπτέα, κατὰ τὴν θάσιμον ἔνστασιν τῆς ἐναγομένης, ἡ ἐνδικος ἀγωγή, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰς ἀξιώσεις ταύτας, δι' ὃ καὶ δέον ὅπως, δεκτοῦ καθισταμένου ἐν μέρει τοῦ σχετικοῦ λόγου τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως τῆς ἐναγομένης, μεταρρυθμισθῇ ἡ ἐπιδικάσασα τοιαύτας ἀξιώσεις τοῦ ἐν λόγῳ διαστήματος ἐκκαλουμένη ἀπόφασις καὶ ἀπορριφθῇ κατὰ τοῦτο ἡ ἔνδικος ἀγωγή, ἀπορριφθῇ δὲ καὶ ὁ σχετικὸς λόγος τῆς ἐφέσεως τοῦ ἐνάγοντος περὶ ἐπιδικάσεως μείζονος τοῦ ἐπιδικασθέντος ποσοῦ διὰ τὰς ἀπαιτήσεις αὐτάς. Διὰ τὸ ἐφεξῆς διάστημα ὁ ἐνάγων δικαιοῦται, ἐκτὸς τῆς κατὰ τὰς διατάξεις περὶ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἀποζημιώσεως διὰ τὴν παράνομον ὑπερεργασίαν του καὶ τὴν κατὰ Κυριακὰς ἀπασχόλησίν του, ἐπὶ πλέον δι' ἑκάστην ὥραν ὑπερεργασίας καὶ ἀποζημιώσεως, ἴσης πρὸς τὰ 75% τοῦ καταβαλλομένου ὡρομισθίου, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 8 § 2 ν.δ. 4020/1959, αἰτεῖται ὅμως οὗτος διὰ τῆς ἐνδίκου ἀγωγῆς του τὴν ἀποζημίωσιν αὐτὴν εἰς ποσοστὸν 70% καὶ ἐπομένως βάσει τοῦ ποσοῦ τούτου εἶναι ὑπολογιστέα αὕτη. Ἡ διὰ τῶν ἐγγράφων προτάσεων βελτίωσις τοῦ ποσοστοῦ αὐτοῦ εἰς 75% ἀποτελεῖ ἀνεπίτρεπτον μεταβολὴν τῆς ἀγωγῆς λόγῳ ἐλλείψεως προδικασίας (βλ. *Κιτσικοπούλου*, ὑπ' ἄρθρον 158 Π.Δ. ἀριθ. 40 ἐπόμ. καὶ αὐτόθι παραπομπάς).

Προϋπόθεσις παροχῆς τῆς ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 21091/2990/1946 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας προβλεπομένης ἀποζημιώσεως εἶναι ἡ ἐκτὸς τοῦ τόπου τῆς ἕδρας τῆς ἐργασίας ἀποστολὴ τοῦ μισθωτοῦ εἰς νέον τοιοῦτον πρὸς πρόσκαιρον παροχὴν ἐργασίας του (Α.Π. 11/1960, ΕΕΔ 19, 147, Α.Π. 71/1966, ΕΕΔ 25, 669) καὶ δὲν παρέχεται εἰς τοὺς προσλαμβανομένους, ὅπως ἀπασχοληθῶσιν ἐξ ὑπαρχῆς εἰς διαφόρους τόπους, εἰς οὓς ἦθελε παραστῇ ἀνάγκη ἐκτελέσεως τῆς δι' ἣν προσελήφθησαν ἐργασίας.

Ἐν προκειμένῳ, ὡς βεβαιοῦται, προσελήφθη ὁ ἐνάγων, ἵνα παράσχῃ ἐξ ὑπαρχῆς τὰς ὑπηρεσίας του οὐχὶ εἰς ἕνα ὡρισμένον τόπον, ἀλλὰ εἰς τὰ τῶν ἄνω περιοχῶν ἔργα καὶ ἐπομένως δὲν δικαιοῦται οὗτος τῆς ἠν αἰτεῖται ὡς ἄνω ἀποζημιώσεως. Τὰ αὐτὰ εἰποῦσα καὶ ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις καὶ ἀπορρίψασα τὸ σχετικὸν κονδύλιον, ὀρθῶς ἔκρινεν, ὁ δὲ περὶ τοῦ ἀντιθέτου σχετικὸς λόγος τῆς κρινομένης ἐφέσεως τοῦ ἐνάγοντος εἶναι ἀβάσιμος καὶ ὡς τοιοῦτος ἀπορριπτέος.

Διαιτητικών Δικαστηρίων πρέπει να είναι ειδικώς ήτιολογημέναι, καθιστάμεναι άλλως άκυροι. (Ίδετε εκ των τελευταίων Σ.Ε. 105/1968, εισηγητής Δ. Ταμαράτος, ΕΕΔ 27, 335, λοιπήν νομολογίαν του Συμβουλίου Επικρατείας εν ΕΕΔ 26, 9 επ.).

Τούτο δέχεται και ή ναυτέρα αύτη άπόφασις του Συμβουλίου της Επικρατείας, διά της οποίας τό Συμβούλιον, προβαίνον εις τον ιεραρχικόν έλεγχον της εν αρχή αποφάσεως του Διοικητικού Διαιτητικού Δικαστηρίου, εύρίσκει ταύτην ήτιολογημένην και συνεπώς έγκυρον.

Συμβουλίου της Επικρατείας 2063/1968, Ολομελείας

Προεδρεύων ο Αντιπρόεδρος κ. **Γ. Χαρμπούρης**
Εισηγητής ο Σύμβουλος κ. **Αθ. Τσούτσος**
Δικηγόροι οι κ.κ. Μ. Παπαναστασίου, Β. Βασιλείου

Διά της υπό κρίσιν αιτήσεως διώκεται ή ακύρωσις α) της υπ' αριθ. 1/1967 αποφάσεως του Δευτεροβαθμίου Διοικητικού Διαιτητικού Δικαστηρίου Θεσσαλονίκης, καθορισάσης τους όρους εργασίας και ιδία τας αμοιβάς του εν γένει προσωπικού του αιτούντος Οργανισμού Αστικών Συγκοινωνιών Θεσσαλονίκης και β) της υπ' αριθ. 19710/1131/1967 αποφάσεως του Υπουργού Εργασίας, δι' ής εκυρώθη εκτελεστή ή ανωτέρω απόφασις του Δ.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης.

Παραδεκτώς παρεμβαίνει εις την δίκην ή Ένωσις Εργατοϋπαλλήλων Αστικής Συγκοινωνίας Θεσσαλονίκης, διώκουσα την απόρριψιν της υπό κρίσιν αιτήσεως, έχουσα προς τούτο έννομον συμφέρον.

Κατά τό άρθρον 15 § 3 του νόμου 3239/1955 «περί τρόπου επιλύσεως των συλλογικών διαφορών εργασίας» ορίζεται, ότι: «Τα διοικητικά διαιτητικά δικαστήρια, πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια, κατά την έρευναν της διαφοράς και την έκδοσιν των αποφάσεων των, προκειμένου ιδία περί καθορισμού αποδοχών, δέον να λαμβάνουν υπ' όψιν και να σταθμίζουν τας κοινωνικάς και οικονομικάς ανάγκας, άς εξυπηρετούν αί υπό κρίσιν επιχειρήσεις και εκμεταλλεύσεις, την οικονομικήν και τεχνικήν αύτων αντοχήν, το επίπεδον των χορηγουμένων αμοιβών και ημερομισθίων εν σχέσει προς το κόστος ζωής, τους όρους, τας συνθήκας και το είδος της παρεχομένης εργασίας και το γενικώτερον συμφέρον της εθνικής οικονομίας». Ούτως αί αποφάσεις των ως άνω οργάνων δέον να είναι ειδικώς ήτιολογημέναι, εν όψει των εν τη διατάξει ταύτη αναφερομένων ουσιαστικών κριτηρίων, ως και διά συγκεκριμένων στοιχείων να παραθέτουν τους λόγους, οί οποίοι ήγαγον εις την σχηματισθείσαν κρίσιν.

Εις την προκειμένην περίπτωσιν εν τη προσβαλλομένη αποφάσει του Δ.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης και τη του Πρωτοβαθμίου Διοικητικού Διαιτητικού Δικαστηρίου υπ' αριθ. 5/1966, εις ήν ρητώς αύτη αναφέρεται, εκτίθεται, ότι ο αιτών Οργανισμός έχει την μονοπωλιακήν εκμετάλλευσιν των αστικών συγκοινωνιών Θεσσαλονίκης, ή επιδατική κίνησις των αυτοκινήτων λεωφορείων του βαίνει από έτους εις έτος αύξανομένη, αύξανομένων αντιστοίχως των εκ των εισιτηρίων ακαθαρίστων εισπράξεών του, ώστε αί εκ του κομίστρου εισπράξεις του ανήλθον το 1960 εις 129.660.000 δραχμάς, το 1961 εις 138.631.436 δραχμάς, το 1962 εις 145.010.450 δραχμάς, το 1963 εις 156.600.000, το 1964 εις 166.690.307 δραχμάς, το 1965 εις 181.306.670 δραχμάς και το 1966 εις 200.000.000 δραχμάς. Ότι το εις τον ισολογισμόν του αιτούντος Οργανισμού έτους 1964 εμφανισθέν έλλειμμα εξ 9.030.000 δραχμών και εις τον ισολογισμόν του έτους 1965 εκ δραχμών 8.272.925 οφείλεται εις εκτάκτους δαπάνας, γενομένας κατά τα ώς άνω έτη και ούχί εις οικονομικήν κακεξίαν του αιτούντος, το έλλειμμα δε τούτο έδει να εχη καλυφθή εξ επιδοθησομης προς τον σκοπόν τούτον αυξήσεως του εισιτηρίου από του Ιουνίου 1965 κατά 10 λεπτά, εξ ής αυξήσεως εισπράττεται ποσόν πλέον των 10.000.000 ετησίως. Ότι από της εκδόσεως των υπ' αριθ. 11, 12 και 13 του 1965 αποφάσεων του Δ.Δ.Δ.Δ., δι' ών καθωρίσθησαν αί αποδοχαί του προσωπικού του αιτούντος, ηυξήθη το κόστος ζωής, ως και το εθνικόν εισόδημα, και συνεπεία τούτου εγένετο αναπροσαρμογή των αποδοχών άλλων κλάδων εργαζομένων, ως και του προσωπικού των Κ.Τ.Ε.Λ. Αθηνών, τοιαύτη δε αναπροσαρμογή, πραγματοποιουμένη λελογισμένως, ώστε να μη επηρεάζη δυσμενώς την νομισματικήν σταθερότητα, υπαγορεύεται εκ της αρχής της κοινωνικής δικαιοσύνης και του γενικωτέρου συμφέροντος της εθνικής οικονομίας. Εξ άλλου, ή καθήλωσις των αποδοχών επί της ευρύθμου λειτουργίας των συγκοινωνιακών μέσων και θέλει αποβή εις βάρος της

ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΜΟΣ

ΣΥΝΘΕΣΙΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΔΙ' ΑΠΟΛΥΣΙΝ ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΣΤΕΛΕΧΩΝ

Έκδοσις άποφάσεως μετά την λήξιν της θητείας μελών αύτης

Σύστασις διά του Α.Ν. 1803/1951 ειδικής Επιτροπής, αποφαινομένης περί απολύσεως συνδικαλιστικών στελεχών.—Σύνθεσις αύτής.—Έτησία ή θητεία των μελών αύτής.—Άκυρότης αποφάσεως Επιτροπής, συντεθείσης παρανόμως εκ μελών, των οποίων ή έτησία θητεία είχε λήξει.

Περίπτωσις της κατωτέρω αποφάσεως της Ολομελείας του Συμβουλίου της Επικρατείας ύπήρξεν απόλυσις συνδικαλιστικού στελέχους εκ των προστατευομένων υπό του ά.ν. 1803/1951 (ΕΕΔ 10, 532), κατόπιν αποφάσεως της συνεστημένης υπό του ανωτέρω νόμου ειδικής Πρωτοδικειακής Επιτροπής.

Ως όμως δέχεται ή απόφασις του Συμβουλίου της Επικρατείας, κατά τον χρόνον εκδόσεως της αποφάσεως της Επιτροπής είχε λήξει ή θητεία των μελών αύτης και συνεπώς άκυρος ύπήρχεν ή σχετική απόφασις της.

Το θέμα ανεφανίσθη εις το παρελθόν και εις άλλην περίπτωσιν, παρανόμου συνθέσεως Συμβουλίου περί προστασίας πολεμιστών του ά.ν. 1836/1951 μετά λήξιν της θητείας μελών αύτου, αί αποφάσεις δε τούτου εκηρύχθησαν απολύτως άκυροι. (Ίδετε Α.Π. 266/1959, εισηγητής *Π. Ταυρούχης*, ΕΕΔ 18, 706, ένθα σημειώσεις μας, *Ήλ. Κυριακοπούλου*, Ελλ. Διοικητικόν Δίκαιον, Γ' 108, νομολογίαν του Συμβουλίου Επικρατείας εις σημειώσεις μας εν ΕΕΔ 17, 316).

Εις την περίπτωσιν της αποφάσεως του Συμβου-

κοινωνικής δικαιοσύνης, ενώ εκ του αποδεικτικού ύλικού της υποθέσεως δεν προκύπτει, τι είναι ανέφικτος ή αποτροπή της αυξήσεως του κομίστρου και εν αύλογη αύξησει των αποδοχών του προσωπικού, διά περικοπής δαπανών και οικονομιών εν γένει εις έτερους τομείς. Επί τη βάσει των διαπιστώσεων και των σκέψεων τούτων εκρίθη, ότι έδει να χορηγηθή αύξησις των αποδοχών του προσωπικού του αιτούντος και δη μεγαλυτέρα εκείνης, ήτις εχορηγήθη διά της αποφάσεως του Πρωτοβαθμίου Διοικητικού Διαιτητικού Δικαστηρίου. Ούτως έχουσα ή αιτιολογία των προσκλαμένων πράξεων, αναφερομένη εις συγκεκριμένα ή κατά κοινήν πείραν γνωστά στοιχεία, σχετικά προς τα υπό του νόμου απαιτούμενα κριτήρια καθορισμού των αποδοχών, και προς την οικονομικήν αντοχήν της επιχειρήσεως του αιτούντος, το ύψος των αμοιβών εν σχέσει προς το κόστος ζωής και τας γενικωτέρας συνθήκας της οικονομίας, λαμβανουσα δε υπ' όψιν ειδικώς τα αμφανιζόμενα ελλείμματα εν τοις ισολογισμοίς του αιτούντος και την εν γένει οικονομικήν κατάστασιν αύτου, τυγχάνει νόμιμος και επαρκώς (δεόντως εξειδικευμένη, τα δε περί του αντιδίκου προβαλλόμενα είναι αβάσιμα και απορριπτέα.

Εκ των στοιχείων του φακέλου και των υπό του αιτούντος προσκομιζομένων εγγράφων ουδόλως προκύπτει, ότι ενεφιλοχωρήσε πλάνη περί τα πράγματα κατά την έκδοσιν των προσβαλλομένων πράξεων, ή δε περί την ουσιαστικήν εκτίμησιν των πραγματικών στοιχείων κρίσις της Διοικήσεως καθ' εαυτήν δεν είναι δυνατόν να ελεγχθή υπό του Δικαστηρίου τούτου επί αιτήσει ακυρώσεως. Συνεπώς τα περί του αντιθέτου διά της υπό κρίσιν αιτήσεως προβαλλόμενα απορριπτέα κρίνονται ως αβάσιμα.

Εκ του καθορισμού διά το προσωπικόν του αιτούντος μισθών και επιδομάτων κατά τι ηύξημένων έναντι των καθοριζομένων διά το προσωπικόν των εν Αθήναις συγκοινωνιών ουδόλως προκύπτει παραβίασις της αρχής της ισότητος και ως εκ τούτου ακυρότητος των προσβαλλομένων πράξεων, εφ' όσον πρόκειται περί ρυθμίσεων σχέσεων τελουσών υπό διαφόρους πραγματικάς συνθήκας, αίτινες δεν αποκλείουν ανομοιομορφίας εν τω διακανονισμώ αύτων και συνεπώς ο περί του εναντίου προβαλλόμενος λόγος ακυρώσεως τυγχάνει αβάσιμος, απορριπτέας ούτω καθισταμένης της υπό κρίσιν αιτήσεως, δεκτής δε της ασκηθείσης παρεμβάσεως.

λίου τῆς Ἐπικρατείας ὑπῆρξε νόσφισις ἐξουσίας, ἥτις ὑφίσταται, ὅταν ἡ πρᾶξις ἐξετελέσθη ὑπὸ προσώπου, ἐστερημένου οἱασδήποτε ἐξουσίας, ὁπότε πρόκειται περὶ ἀνυπάρκτου πράξεως. (Ἴδετε *Ἠλ. Κυριακοπούλου*, Ἐνθ' ἀνωτ., Α.Π. 266/1959, ἔνθ' ἀνωτ.).

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 2068/1968, Ὁλομελείας

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Δ. Καρβελλᾶς**
Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. **Κ. Δάρας**
Δικηγόρος ὁ κ. Μιχ. Βρανᾶς

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν νομοτύπως καὶ ἐμπροθέσμως ἀσκηθείσης αἰτήσεως διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 3/1964 ἀποφάσεως τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ ἀ.ν. 1803/1951 Ἐπιτροπῆς, δι' ἧς αὕτη, ἐπὶ τῇ αἰτήσει τοῦ Δημοσίου, ἀπεφάνθη, ὅτι συνέτρεχε σπουδαῖος λόγος, ὅπως καταγγελθῇ ἡ συνδέουσα τὸν αἰτούντα, προσληφθέντα ὡς τεχνίτην ὑδραυλικῶν συστημάτων εἰς τὸ Κρατικὸν Ἐργοστάσιον Ἀεροπλάνων, μετὰ τοῦ Δημοσίου σύμβασις ἐργασίας.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ ἀ.ν. 1803/1951 «περὶ προστασίας τῶν συνδικαλιστικῶν στελεχῶν» περὶ τῆς συνδρομῆς σπουδαίου λόγου ἐκ τῶν ἀναφερομένων εἰς τὸ ἄρθρον 2 ἀποφαίνεται κατὰ πλειοψηφίαν Ἐπιτροπή, ἀποτελουμένη: α) ἐκ τοῦ προέδρου τοῦ οἰκείου Πρωτοδικείου ἢ τοῦ παρ' αὐτοῦ ὁριζομένου Πρωτοδίκου, ὡς προέδρου, β) ἐξ ἑνὸς ἀντιπροσώπου τῆς Γ.Σ.Ε.Ε. καὶ γ) ἐξ ἑνὸς ἀντιπροσώπου τοῦ οἰκείου Ἐμποροβιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου ἢ ἐλλείψει τοιούτου τοῦ οἰκείου Ἐμπορικοῦ Συλλόγου ἢ ἐλλείψει τοιούτου τῆς οἰκείας Ὁμοσπονδίας Ἐπαγγελματιῶν, ὡς μελῶν. Προκειμένου περὶ Πρωτοδικειακῶν Ἐπιτροπῶν τῶν πόλεων Ἀθηνῶν, Πειραιῶς καὶ Θεσσαλονίκης παρ' ἑκάστῃ Ἐπιτροπῇ ὁρίζεται τὸ δεύτερον ἐργοδοτικὸν μέλος, ὑποδεικνυόμενον ὑπὸ τοῦ Συνδέσμου Βιομηχάνων ἑκατέρας τῶν πόλεων τούτων, ὅπερ μετέχει τῆς Ἐπιτροπῆς ἀντὶ τοῦ ἐκπροσώπου τοῦ Ἐμποροβιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου, ὁσάκις ἐκδικάζεται διαφορὰ μεταξὺ βιομηχανικοῦ ἐργατοτεχνίτου ἢ ὑπαλλήλου καὶ βιομηχάνου. Κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 4 τοῦ αὐτοῦ νόμου τὸ πρῶτον 15ήμερον τοῦ Ἰανουαρίου ἑκάστου ἔτους ὁ πρόεδρος ἑκάστου Πρωτοδικείου ὁρίζει ὡς ἀναπληρωτήν του ἕνα τῶν Πρωτοδικῶν, προσκαλεῖ δὲ τὴν Γ.Σ.Ε.Ε. καὶ τὴν οἰκείαν ὀργάνωσιν, ὅπως ὑποδείξωσιν ἐντὸς τοῦ Ἰανουαρίου ἕνα τακτικὸν καὶ ἕνα ἀναπληρωματικὸν ἀντιπρόσωπον διὰ τὸ ἀρχόμενον ἡμερολογιακὸν ἔτος. Ἐὰν αἱ προλεπόμεναι ὀργανώσεις δὲν ὑποδείξωσιν ἀντιπροσώπους, ὁ Πρόεδρος Πρωτοδικῶν ἐντὸς τοῦ πρώτου 10ημέρου τοῦ Φεβρουαρίου ὁρίζει ἕνα βιομηχάνων ἢ ἔμπορον ἢ ἐπαγγελματοβιοτέχνην καὶ ἕνα ἀναπληρωματικὸν ἐκ τῶν ἐγγεγραμμένων εἰς τοὺς φορολογικοὺς καταλόγους, καθὼς καὶ ἕνα ἐργάτην ἢ ὑπάλληλον καὶ ἕνα ἀναπληρωτήν καὶ δι' ἀποφάσεώς του συγκροτεῖ τὴν Ἐπιτροπὴν τοῦ ἄρθρου 3, ὁρίζων καὶ ἕνα τῶν ὑπαλλήλων τῆς δικαστικῆς γραμματείας ὡς γραμματέα αὐτῆς. Οὕτω ἐκ τῶν διατάξεων τούτων προκύπτει σαφῶς, ὅτι ἡ θητεία τῶν μελῶν τῆς ἐν λόγῳ Ἐπιτροπῆς ὁρίζεται ἐτησία.

Ἐν προκειμένῳ, καθ' ἃ προκύπτει ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως καὶ τῶν σχετικῶν πρακτικῶν, κατὰ τὴν 12.12.1966, καθ' ἣν ἐγένετο συζήτησις ἐπὶ τῆς ὑπὸ τοῦ Δημοσίου ὑποβληθείσης αἰτήσεως, ἡ Ἐπιτροπὴ τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ἀ.ν. 1803/1951 ἐπεφυλάχθη νὰ ἀποφασίσῃ, ἡ δὲ προσβαλλομένη ἀπόφασις ἐξεδόθη (ἐκρίθη, ἀπεφασίσθη καὶ ἐδημοσιεύθη κατὰ τὴν ἐν αὐτῇ διατύπωσιν) ὡς ἐξ αὐτῆς προκύπτει, τὴν 5ην Μαΐου 1967 ὑπὸ τὴν σύνθεσιν τοῦ χρόνου τῆς συζητήσεως, ὅτε ὅμως ἡ θητεία τῶν μετασχόντων εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν μελῶν εἶχεν ἤδη λήξει, καὶ διὰ τὸ ἔτος 1967 ἀφ' ἑνὸς εἶχεν ὁρισθῇ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1514/10.2.1967 ἐγγράφου τοῦ Προέδρου Πρωτοδικῶν Ἀθηνῶν ἕτερος Πρωτοδίκης (ὁ Κωνστ. Στεργιόπουλος), ἀναπληρωτὴς αὐτοῦ, καὶ ἀφ' ἑτέρου εἶχον ὑποδειχθῇ ὑπὸ τῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων ἕτερα μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς (πρβλ. ρηθὲν ὑπ' ἀριθ. 1514/1967 ἔγγραφον Προέδρου Πρωτοδικῶν), Κατ' ἀκολουθίαν ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ὡς ἐκδοθεῖσα παρ' Ἐπιτροπῆς, συντεθείσης ἐκ μελῶν, ὧν ἡ θητεία ὡς ἐτησία εἶχε λήξει καὶ ὡς ἐκ τούτου παρανόμως, τυγχάνει ἀκυρωτέα, κατὰ τὰ ὑπὸ προβαλλόμενα, ὅτ' ὃ καὶ δέον νὰ γίνῃ δεκτὴ ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις, παρελκούσης τῆς ἐξετάσεως τῶν λοιπῶν λόγων.

ΕΞΥΒΡΙΣΙΣ ΕΡΓΟΔΟΤΟΥ ΩΣ ΛΟΓΟΣ ΑΠΟΛΥΣΕΩΣ ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΣΤΕΛΕΧΩΝ

Έννοια διατάξεως άρθρου 2 Α.Ν. 1803/1951

Προστασία ώς πρός την απόλυσιν συνδικαλιστικών στελεχών.—Λόγοι απολύσεως και κρίσις Επιτροπής.—Βαρεία εξύβρισις εργοδότου ώς λόγος απολύσεως κατ' άρθρον 2 Α.Ν. 1803/1951.—Έννοια ώς εργοδότου, προκειμένου περί Ιδρύματος και των κατά τούς κανόνας της προστήσεως ωρισμένων προσώπων, εκπροσωπούντων το νομικόν πρόσωπον του εργοδότου και ενεργούντων εξ ονόματος αύτου εις τον τόπον της εργασίας ή εις τας Διοικητικάς Υπηρεσίας.

Η νομοθεσία περί προστασίας συνδικαλιστικών στελεχών (ά.ν. 1803/1951, ΕΕΔ 10, 532, ν.δ. 4361/1964, άρθρον 12, ΕΕΔ 23, 1129) προστατεύει τα εις αύτην αναφερόμενα συνδικαλιστικά στελέχη (ίδετε περί τούτων σημείωσιν μας εν ΕΕΔ 24, 805) από ελευθέρας ύπό των εργοδοτών απολύσεως, την οποίαν επιτρέπει μόνον διά τους εις το άρθρον 2 του ά.ν. 1803/1951 αναφερομένους λόγους και κατόπιν αποφάσεως αιτικής Επιτροπής. (Ίδετε περί αύτης ανωτέρω, σελ. 1211).

Μεταξύ των λόγων απολύσεως είναι κατ' άρθρον 2 του ά.ν. 1803/1951 ή υπό του συνδικαλιστικού στελέχους βαρεία εξύβρισις του εργοδότου ή των οικείων του, ώς δε ανωμολογήθη υπό του Συμβουλίου της Επικρατείας (Σ.Ε. 1324/1967, εισηγητής *Κ. Χοϊδάς*, ΕΕΔ 26, 1182) ώς εργοδότης, κατά την αληθή έννοιαν της διατάξεως, προκειμένου περί Ανωνύμου Εταιρείας, δεν νοείται μόνον το μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας, αλλά και πας κατά τους κανόνας της προστήσεως ωρισμένος, ίνα εκπροσωπή το νομικόν πρόσωπον της εργοδότριας εις τον τόπον εργασίας ή εις τας Διοικητικάς Υπηρεσίας της Εταιρείας, ενεργών εξ ονόματος και διά λογαριασμόν αυτής. (Ίδετε και σημείωσιν μας εν ΕΕΔ 26, 1182). Τούτο νομολογείται και διά της νεωτέρας αυτής αποφάσεως του Συμβουλίου της Επικρατείας:

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 2059/1968, Ὁλομελείας

Πρόεδρος ὁ κ. **Μιχ. Στασινόπουλος**
Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. **Χ. Παναγιωτόπουλος**
Δικηγόρος ὁ κ. Χρ. Μυριάνθης

Διά της παραδεκτώς και εμπροθέσμως προσβαλλομένης ύπ' αριθ. 5 της 8.4.1967 αποφάσεως της Επιτροπής του άρθρου 3 του ά.ν. 1803/1951 «περί προστασίας των συνδικαλιστικών στελεχών» απερρίφθη ή από 2.3.1967 αίτησις του και νύν αιτούντος Ιδρύματος, διά της οποίας ούτος ήξίωσεν, όπως τω επιτραπή ή καταγγελία της συμβάσεως εργασίας της παρ' αύτω υπηρετούσης καθαριστρίας Θ. Ι., γενικής γραμματέως του διοικητικού συμβουλίου του Σωματείου Βοηθητικού Προσωπικού Νοσηλευτικών Ιδρυμάτων.

Παραδεκτώς και νομίμως παρεμβαίνει υπέρ του κύρους της προσβαλλομένης αποφάσεως, ώς ωφελουμένη εξ αύτης, ή ρηθείσα Θ. Ι.

Τό άρθρον 1 του ά.ν. 1803/1951 «περί προστασίας των συνδικαλιστικών στελεχών» ορίζει, ότι, επιφυλασσομένης της ισχύος των διατάξεων της εργατικής νομοθεσίας και του Αστικού Κώδικος, όσον αφορά την καταγγελίαν της συμβάσεως εργασίας, πρόσωπα, παρέχοντα οπωσδήποτε εξηρτημένην εργασίαν, εφ' όσον τυγχάνουσι πρόεδροι ή γενικοί γραμματείς οιασδήποτε εργατικής επαγγελματικής οργανώσεως παντός βαθμού, απαριθμούσης πλέον των 100 μελών, φυσικών προσώπων, δεν απολύονται διά καταγγελίας της συμβάσεως εργασίας υπό των πάσης φύσεως εργοδοτών κατά την διάρκειαν της θητείας των και εν έτος μετ' αύτην, είμή μόνον διά σπουδαίον λόγον. Εν άρθρω 2 ο αύτος νόμος ορίζει και δη περιοριστικώς (ίδετε Σ.τ.Ε. 2958 - 2959 έτους 1964, 402/1965 κλπ.) τους σπουδαίους λόγους, οίτινες δικαιολογούσι την καταγγελίαν της συμβάσεως εργασίας των ώς άνω μισθωτών, περιλαμβανόντων μεταξύ αύτων τας αίτιας ή την βαρείαν εξύβρισιν ή τας σοβαράς απειλάς κατά του εργοδότου ή των οικείων του, την επίμονον άρνησιν υπηρεσίας ή την απείθειαν εις δεδικαιολογημένας διαταγάς του εργοδότου και την παράβασιν ουσιωδών υποχρεώσεων ή και ελαφρών, διά τας οποίας όμως εγένοντο παρά του εργοδότου επανειλημμέναι υποδείξεις. Επιλέγει δε το αύτο άρθρον εν παραγράφω 2, ότι ώς σπουδαίος λόγος δεν δύναται εν ουδεμιά περιπτώσει να θεωρηθή ή συνδικαλιστική δράσις του εργαζομένου, ίδία εφ' όσον αύτη ασκείται ε-

ξω τοῦ τόπου ἐργασίας καὶ ἐν γένει ἐντὸς τῶν ὁρίων τοῦ νόμου. Τέλος ἐν ἄρθρῳ 3 ὁ νόμος ὁρίζει, ὅτι περὶ τῆς συνδρομῆς σπουδαίου λόγου ἀποφαίνεται κατὰ πλειοψηφίαν εἰδικὴ Ἐπιτροπή, ἀποτελουμένη ἐκ τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ τούτῳ ὁριζομένων προσώπων.

Βάσει τῶν ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει διατάξεων τὸ αἰτοῦν Ἵδρυμα ὑπέβαλε πρὸς τὴν ὑπ' αὐτῶν προβλεπομένην Ἐπιτροπὴν τὴν ἀπὸ 2.5.1967 αἴτησίν του, διὰ τῆς ὁποίας ἐζήτησεν, ὅπως ἐπιτραπῇ ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας τῆς παρεμβαινούσης, παρεχούσης εἰς αὐτὸ ἐξηρτημένην ἐργασίαν καὶ διατελούσης γενικῆς γραμματέως τοῦ Σωματείου Βοηθητικοῦ Προσωπικοῦ Νοσηλευτικῶν Ἱδρυμάτων, ἀριθμοῦντος πλέον τῶν 100 μελῶν, ἐπικαλούμενον ὅτι αὕτη ἐγένετο ἔνοχος βαρείας ἐξυβρίσεως τοῦ Γραμματέως τοῦ Ἱδρύματος καὶ ὅτι, ἀρνηθεῖσα κατὰ τρόπον προκλητικὸν νὰ παραλάβῃ τὰς διὰ τὴν πρᾶξιν της ταύτην ἀπευθυνθείσας πρὸς αὐτὴν κλήσεις πρὸς ἀπολογίαν, ἔχουσα δὲ ἐπὶ πλέον τιμωρηθῇ καὶ εἰς τὸ παρελθὸν διὰ διάφορα πειθαρχικὰ παραπτώματα, ἐξεδήλωσεν ἀπείθειαν πρὸς τὰς διαταγὰς τοῦ ἐργοδότου της καὶ παρεσίασεν οὐσιώδεις ὑπογρεώσεις της πρὸς αὐτόν.

Ἡ βαρεῖα ἐξύβρισις τοῦ Γραμματέως τοῦ Ἱδρύματος, τὴν ὁποίαν τοῦτο ἐπεκαλέσθη διὰ τῆς μνημονευθείσης αἰτήσεώς του, θὰ ἀπετέλει μὲν κατ' ἀρχὴν τὴν κατὰ τὴν ἔννοιαν τῶν προπαρατεθεισῶν διατάξεων βαρεῖαν ἐξύβρισιν τοῦ ἐργοδότου, δεδομένου ὅτι, προκειμένου περὶ Ἱδρύματος, ὡς ἐν τῇ κρινομένῃ περιπτώσει, ὡς ἐργοδότης νοοῦνται καὶ τὰ κατὰ τοὺς κανόνας τῆς προστήσεως ὡρισμένα πρόσωπα, τὰ ἐκπροσωποῦντα τὸ νομικὸν τοῦ ἐργοδότου πρόσωπον καὶ ἐνεργοῦντα ἐξ ὀνόματος αὐτοῦ εἰς τὸν τόπον τῆς ἐργασίας ἢ εἰς τὰς Διοικητικὰς Ὑπηρεσίας (βλ. Σ.τ.Ε. 1324/1967), ἡ προσβαλλομένη ὅμως ἀπόφασις, ἐκτιμήσασα, ὡς ἐξ αὐτῆς προκύπτει, κατ' ἀνέλεγκτον οὐσιαστικὴν κρίσιν, τὰς ἐνώπιον τῆς ἐκδούσης αὐτὴν Ἐπιτροπῆς ἐνόρκους καταθέσεις τῶν ἐξετασθέντων μαρτύρων καὶ τὰ ὑπὸ τῶν πληρεξουσίων τῶν διαδίκων ἀναπτυχθέντα, ὡς καὶ τὰ ἐκατέρωθεν προσαχθέντα ἔγγραφα καὶ ἐνόρκους δεβαιώσεις ἐνώπιον συμβολαιογράφου, ἐδέχθη, ὅτι ἡ παρεμβαίνουσα δὲν ἐξύβρισε τὸν Γραμματέα τοῦ αἰτοῦντος Ἱδρύματος, ἀλλ' ἀντιθέτως ἐξυβρίσθη ὑπ' αὐτοῦ, ὡς ἀναπτύξασα συνδικαλιστικήν τινα δρᾶσιν, μὴ ἀρεστὴν εἰς τὴν Διοίκησιν τοῦ Ἱδρύματος. Περαιτέρω ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις δέχεται, ὅτι ἡ παρεμβαίνουσα ἠρνήθη μέν, ὅπως παραλάβῃ κλήσεις αὐτῆς πρὸ ἀπολογίαν, δὲν ἐβεβαιώθη ὅμως, ὅτι ἡ ἐν γένει συμπεριφορά της δὲν ἦτο ἡ προσήκουσα, λαβοῦσα δὲ ἐπὶ πλέον ὑπ' ὄψιν, ὅτι αἱ κατὰ τὸ παρελθὸν πειθαρχικαὶ ποιναὶ τῆς παρεμβαινούσης ἐπεβλήθησαν δι' ἀσημάντους ἀφορμὰς καὶ ὅτι αὕτη εἶναι λίαν ἐργατικὴ καὶ φιλότιμος εἰς τὴν ὑπηρεσίαν, ἔκρινεν, ὅτι δὲν συντρέχει σπουδαῖος, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ νόμου, λόγος διὰ τὴν καταγγελίαν τῆς μετ' αὐτῆς συμβάσεως ἐργασίας.

Οὕτως ἔχουσα ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ὀρθῶς ἐφήρμοσε τὰς οἰκείας διατάξεις τοῦ νόμου καὶ εἶναι νομίμως καὶ προσηκόντως αἰτιολογημένη, ἀπορριπτέοι δὲ εἶναι, ὡς ἀβάσιμοι, οἱ περὶ τοῦ ἐναντίου προβαλλόμενοι λόγοι ἀκυρώσεως, οἵτινες ἄλλως, ἐφ' ὅσον πλήττουσι τὴν οὐσιαστικὴν κρίσιν τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ἀπαραδέκτως προβάλλονται ἐνώπιον τοῦ Δικαστηρίου τούτου.

Κατ' ἀκολουθίαν ἀπορριπτέα εἶναι ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις, δεκτὴ δὲ ἡ παρέμβασις.

ΕΡΓΑΣΙΑΚΑΙ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ

ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΟ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΕΞΗΡΤΗΜΕΝΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΔΙΑ ΤΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΜΙΣΘΟΥ

Περίπτωσις παροχῆς ὑπηρεσιῶν ἐξ ἠθικῆς ὑποχρεώσεως

Παροχή ἐργασίας ὄχι ὑπό τόν χαρακτῆρα συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας, ἤτοι ὑπάρξεως ἐξαρτήσεως ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου, καθορίζοντος τόν χρόνον καί τήν ποσότητα τῆς ἐργασίας, ἀλλ' ἐξ ἠθικῆς ὑποχρεώσεως.— Ἔλλειψις δικαιώματος μισθοῦ.

Διά τήν ὕπαρξιν ἀξιώσεως πρός καταβολήν μισθοῦ πρέπει νά πρόκειται περί παροχῆς ἐργασίας ἐπί ἀντιπαροχῇ μισθοῦ καί ὄχι διά ἐκπλήρωσιν ἠθικῆς ὑποχρεώσεως ἤ κοινωνικῆς εὐσπλαχνίας. (Ἴδετε *Τούση - Σταυροπούλου*, Ἐργατικόν Δίκαιον, σελ. 85 ἑπ.).

Τοῦτο ἀρευνᾶται εἰς ἑκάστην συγκεκριμένην περίπτωσιν (*Χ. Ἀγαλλοπούλου*, Ἐργατικόν Δίκαιον, σελ. 36).

Ἀλλά καί ἐάν πρόκειται περί ἐργασίας, ἡ ὁποία παρέχεται μόνον ἐπί μισθῷ (ἄρθρον 649 Α.Κ.) ἔργον τοῦ ἀντιδίκου, ὁ ὁποῖος ἐπικαλεῖται τό ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 649 Α.Κ. τεκμήριον (μαχητόν κατά τήν *Κ. Τριανταφυλλόπουλον*, Αἰτιολογικήν Ἔκθεσιν Εἰσηγητοῦ Σχεδίου Μισθώσεως Ἐργασίας, ΕΕΔ 9, 170), εἶναι νά ἀποδείξῃ, ὅτι εἰς τήν συγκεκριμένην περίπτωσιν βουλήσει ἀμφοτέρων τῶν μερῶν ὑπῆρξε νά μή ὀφείληται μισθός διά τάς παρασχεθείσας ὑπηρεσίας (Ἴδετε *Γ. Σιμωνέτου*, Τό τεκμήριον ἀμοιβῆς τοῦ ἐργαζομένου, ΕΕΔ 6, 97 ἑπ.).

Εἰς τήν περίπτωσιν τῆς κατωτέρω δικαστικῆς ἀποφάσεως, ὡς δέχεται αὐτή, δέν ὑπῆρξε μεταξύ τῶν διαδίκων συμφωνία περί παροχῆς ἐργασίας, ἐκ τῆς ὁποίας νά ὀφείληται ὁ ζητηθείς μισθός, ὑπό τάς περιστάσεις, ὑπό τάς ὁποίας παρεσχέθη ἐργασία.

Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 2161/1968

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν

Πρωτοδίκης ὁ κ. **Εὐάγγ. Δασκαλάκης**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Ροβολῆς, Χρ. Ρηγόπουλος

Ἡ ὑπό κρίσιν ἀγωγή, δι' ἧς ὁ ἐνάγων, ἐπικαλούμενος σύμβασιν ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, διώκει καταβήφισιν τῶν ἐναγομένων εἰς τό ἐν αὐτῇ ποσόν δι' ἀξιώσεις, πηγαζούσας ἐκ τῆς ἀνωτέρω σχέσεως, ἁρμοδίως εἰσάγεται ἐνώπιον ἡμῶν κατά τήν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΞΟΔ' καί ἐρευνητέα περαιτέρω.

Ἐβεβαιώθησαν τά κάτωθι: Ὁ ἐνάγων, ἀφιχθείς εἰς Ἀθήνας κατά τό ἔτος 1959, ἐγκατεστάθη εἰς τήν οἰκίαν τῶν ἐναγομένων συζύγων. Οὗτοι, ἀποβλέποντες εἰς τό πρόσωπόν του ὡς γαμβροῦ τῆς πρωτοτόκου θυγατρός των, ἐπεμελοῦντο καί διέτρεφον αὐτόν, στερούμενοι οἰκονομικῶν πόρων ὡς ἐκ τοῦ δυσχεροῦς ἐξευρέσεως ἐργασίας. Ὅτι ἀπό τοῦ ἔτους 1961, ὅτε ὁ ἐκ τῶν ἐναγομένων Δ.Κ. εἰργάζετο, ἀσχολούμενος μέ τήν ραφήν πανταλονίων, κατετόπισε τόν ἐνάγοντα εἰς τήν ἀνωτέρω ἐργασίαν καί οὕτω βοηθῶν τούς ἐναγομένους κατά τάς ἐλευθέρας ὥρας, καθ' ὅσον οὗτος εἰργάζετο κυρίως ὡς οἰκοδόμος, τό μέν ἐξ ἠθικῆς ὑποχρεώσεως ἐναντι τῆς παρεχομένης εἰς αὐτόν, μεταγενεστέρως δέ καί εἰς τόν ἀδελφόν του, στέγης, τροφῆς καί περιποιήσεως, τό δέ ὡς μέλος πλέον τῆς οἰκογενείας, μνηστευθείς πράγματι μετά τῆς ἀνωτέρω θυγατρός τῶν ἐναγομένων κατά τό ἔτος 1963. Περαιτέρω ἐβεβαιώθη, ὅτι κατά τά ἔτη 1962, 1963 καί 1964 ὑπηρέτησεν εἰς τόν στρατόν, ἐπανελθών δέ μετά τήν ἀπόλυσίν του κατά τάς ἀρχάς τοῦ ἔτους 1965 ἐξηκολούθησε παραμένων ἐν τῇ οἰκίᾳ ὑπό τά αὐτά ὡς καί πρότερον καθεστώς ἕως τοῦ Ἰουλίου 1967, ὅτε διελύθη ἡ μνηστεία καί ὁ ἐνάγων ἀπεχώρησεν ἐκ τῆς οἰκίας τῶν ἐναγομένων. Ὑπό τά ἀνωτέρω περιστατικά ἡ μεταξύ τῶν διαδίκων σχέσις δέν ἔχει τόν χαρακτῆρα συμβάσεως ἐργασίας καί δή ἐξηρτημένης τοιαύτης, ὡς ἐλλειπόντων τῶν διά ταύτην ἀπαιτουμένων ἀντικειμενικῶν ὅρων, ἤτοι τῆς ἐξαρτήσεως ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου, καθορίζοντος τόν χρόνον καί τήν ποσότητα τῆς ἐργασίας, ἐφ' ὅσον, κατά τά ἀνωτέρω βεβαιωθέντα, ὁ ἐνάγων παρεῖχεν ἐπ' εὐκαιρίᾳ καί παρέργως βοήθειάν τινα εἰς τούς ἐναγομένους, μέ τούς ὁποίους συνώκει, διατρεφόμενος ἅμα ὑπ' αὐτῶν. Δέον ὅθεν ἡ κρινομένη ἀγωγή, ἔχουσα ὡς βάσιν σύμβασιν ἐξηρτημένης ἐργασίας, νά ἀπορριφθῇ.

ΘΥΡΩΡΟΙ ΠΟΛΥΚΑΤΟΙΚΙΩΝ

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΘΥΡΩΡΟΥ ΠΟΛΥΚΑΤΟΙΚΙΑΣ

Ἐνέργεια αὐτῆς καὶ ὀφειλομένη ἀποζημίωσις

Δικαίωμα θυρωροῦ πολυκατοικίας ἀποζημιώσεως δι' ἀπόλυσιν ἴσης πρὸς τὸ ἥμισυ τῆς ὑπὸ τοῦ Νόμου 2112/1920, ὡς ἐτροποποιήθη, καθοριζομένης.—Πρόσληψις καὶ ἀπόλυσις θυρωροῦ κατὰ τὰ ἐκ τῶν ἄρθρων 788 Ἀστικοῦ Κώδικος καὶ 4 τοῦ νόμου 3741/1929 περὶ τῆς ἰδιοκτησίας κατ' ὀρόφους προκύπτοντα.—Ἀκυρότης ἄλλως καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας.—Καταβολὴ μισθοῦ ἐν ὑπερημερίᾳ τοῦ ἐργοδότου.—Ἐπιδόματα κατ' ὀρόφους, γάμου καὶ παροχὴ ἐργασίας κατὰ Κυριακάς.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω δικαστικῆς ἀποφάσεως ὑπῆρξε καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας θυρωροῦ πολυκατοικίας.

Οἱ θυρωροὶ οὗτοι χαρακτηρίζονται ἐκ τοῦ εἴδους τῆς ἐργασίας των ὡς ὑπηρέται, ἀλλὰ κατὰ ὅρον τῆς ἀπὸ 31 Δεκεμβρίου 1938 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας (ΕΕΔ 18, 147), ὁ ὁποῖος ἰσχύει καὶ ἤδη, ἐφ' ὅσον νεώτεραι διαιτητικαὶ ἀποφάσεις ὁρίζουν, ὅτι αἱ κείμεναι λοιπαὶ διατάξεις ἰσχύουσιν, ἐφ' ὅσον δὲν τροποποιοῦνται, διὰ τὴν περίπτωσιν καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας θυρωροῦ πολυκατοικίας ἔχει συνομολογηθῆ, ὅτι ὁ θυρωρός, ἀπολυόμενος, δικαιοῦται ἀποζημιώσεως ἢ κατὰ τὰς περιστάσεις προειδοποιήσεως ἴσης πρὸς τὸ ἥμισυ τῆς προβλεπομένης διὰ τοὺς ἰδιωτικοὺς ὑπαλλήλους ὑπὸ τοῦ νόμου 2112/1920, ὡς ἐτροποποιήθη (διὰ τοῦ νόμου 4558/1930), ἀναλόγως τοῦ χρόνου τῆς ὑπηρεσίας των. (Ἴδετε καὶ σημείωσιν μας ἐν ΕΕΔ 19, 1271).

Ἐφ' ὅσον συνεπῶς εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως, ἐφαρμοζομένου τοῦ ἀνωτέρω εὐνοϊκωτέρου ἐκείνου τοῦ νόμου ὅρου, ὁ θυρωρὸς ἐδικαιοῦτο, ὡς δέχεται ἡ ἀπόφασις, ἀποζημιώσεως ἐλάσσονος τῆς καταπεσούσης ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου, δὲν προέκυπτε ζήτημα ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας κατ' ἄρθρον 5 § 3 νόμου 3198/1955.

Ἐκηρύχθη ὅμως ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἄκυρος διὰ τὸν ἐν τῇ ἀποφάσει λόγον. (Ἴδετε καὶ τὰς ἐν τῇ ἀποφάσει λοιπὰς παραπομπάς).

Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 4129/1968

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν
Πρωτοδίκης ὁ κ. **Εὐάγγ. Ἀνδριανὸς**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Σ. Πατρινός, Γρ. Χαριφόπουλος

Ἐβεβαιώθησαν, κατὰ τὴν κρίσιν ἡμῶν, τὰ ἑξῆς : Ἡ ἐνάγουσα προσελήφθη ὡς θυρωρὸς τῆς πολυκατοικίας, τῆς ὁποίας τὸ διαχειριστικὸν συμβούλιον προεδρεύεται ὑπὸ τῆς ἐναγομένης, τὴν 15.8.1964 διὰ τρία ἔτη. Ἡ σύμβασις, ληξάσης τῆς τριετίας, μετετράπη εἰς ἀορίστου χρόνου. Τὴν 15.1.1968 τὸ ἐν λόγῳ τριμελὲς διαχειριστικὸν συμβούλιον κατήγγειλεν ἐγγράφως τὴν σύμβασιν, ἀρνηθείσης δὲ τῆς ἐναγούσης νὰ παραλάβῃ τὴν ἀποζημίωσίν της κατέθεσεν εἰς τὸ Ταμεῖον Παρακαταθηκῶν καὶ Δανείων τὸ ποσὸν τῶν 3.390 δραχμῶν ὡς ἀποζημίωσιν τῆς ἐναγούσης διὰ τὴν ἀπόλυσίν της. Κατὰ σχετικὸν ὅρον τῆς ἀπὸ 31.12.1938 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 5374/1939 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ὁ θυρωρὸς δικαιοῦται ἀποζημιώσεως ἥ, κατὰ τὰς περιστάσεις, προειδοποιήσεως, ἴσης πρὸς τὸ ἥμισυ τῆς προβλεπομένης διὰ τοὺς ἰδιωτικοὺς ὑπαλλήλους ὑπὸ τοῦ νόμου 2112/1920. Ὁ ὅρος οὗτος ἰσχύει εἰσέτι, διότι αἱ διαιτητικαὶ ἀποφάσεις 6/1958, 14/1962, 14/1965 καὶ 6/1968 διαλαμβάνουν, ὅτι αἱ λοιπαὶ κείμεναι διατάξεις ἰσχύουν διὰ τοὺς θυρωροὺς, ἐφ' ὅσον δὲν τροποποιοῦνται, ἐφαρμόζεται δέ, καίτοι οἱ θυρωροὶ χαρακτηρίζονται, ὡς ἐκ τοῦ εἴδους τῆς ἐργασίας των, ὡς ὑπηρέται, διότι εἶναι εὐνοϊκώτερος τοῦ νόμου. Ἡ ἐνάγουσα, ἔχουσα συμπληρώσει ἐνιαυσίαν ὑπηρεσίαν, οὐχὶ δὲ καὶ τετραετῆ, ἔδει νὰ λάβῃ ὡς ἀποζημίωσιν τὸ ἥμισυ τῶν προβλεπομένων ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 1 νόμου 2112/1920 ἀποδοχῶν δύο μηνῶν, ἤτοι τοιαύτης ἑνὸς

μηνός, αἱ ὁποῖαι, κατὰ τὴν ἀγωγήν, ἀνῆρχοντο εἰς 2.499 δραχμάς, ἀντὶ τῶν ὁποίων κατετέθησαν ὑπὲρ αὐτῆς 3.390 δραχμαί. Συνεπῶς ἡ καταγγελία δὲν πάσχει ἀκυρότητα ἐκ τῆς αἰτίας ταύτης.

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 788 Α.Κ. καὶ 4 νόμου 3741/1929 περὶ τῆς ἰδιοκτησίας κατ' ὀρόφους προκύπτει, ὅτι διὰ τὴν πρόσληψιν καὶ ἀπόλυσιν ὑπαλλήλων τῆς πολυκατοικίας, οἷος καὶ ὁ θυρωρός, ἥτις εἶναι πρᾶξις διοικήσεως, δύναται νὰ γίνῃ παρὰ πάντων ὁμοῦ τῶν συνιδιοκτητῶν ἢ τῆς διὰ κανονισμοῦ, καταρτιζομένου διὰ κοινῆς συμφωνίας πάντων τῶν συνιδιοκτητῶν, καθωρισμένης πλειοψηφίας τῶν μεριδίων συνιδιοκτησίας ἢ ὑπὸ τοῦ διὰ κανονισμοῦ ἢ διὰ παμψηφίας, ἐν ἐλλείψει κανονισμοῦ, καταστατθέντος διαχειριστοῦ μὲ δικαιώματα προσλήψεως καὶ ἀπολύσεως ὑπαλλήλων (Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 15966/1963, ΕΕΔ 22, 1243, Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης 4844/1959, ΕΕΔ 19, 324, πρβλ. Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 2334/1968, ΕΕΔ 27, 945 καὶ σημειώσεις ΕΕΔ 26, 1392).

Ἐν προκειμένῳ ἰσχυρίζεται ἡ ἐναγομένη, ὅτι ἐκ τοῦ κανονισμοῦ τῆς πολυκατοικίας, εἰς ἣν εἰργάζετο ἡ ἐνάγουσα, καταρτισθέντος διὰ παμψηφίας τῶν συνιδιοκτητῶν διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 36266/15.10.1963 συμβολαίου τοῦ συμβολαιογράφου Ἀθηνῶν Γ.Μ., προκύπτει, ὅτι τὸ διαχειριστικὸν συμβούλιον τῆς πολυκατοικίας ἔχει τὴν ἐξουσίαν ἀπολύσεως τοῦ θυρωροῦ καὶ ὅτι, ἐν πάσῃ περιπτώσει, ἡ ἀπόφασις ἀπολύσεως ἠδύνατο νὰ ληφθῇ δι' ἀπολύτου πλειοψηφίας τῶν μεριδῶν καὶ ὅτι τοιαύτη ἀπόφασις τῆς πλειοψηφίας ἐλήφθη περὶ ἀπολύσεως τῆς ἐναγούσης. Προσκομίζεται ἓν ἔγγραφον δακτυλογραφημένον, φερόμενον ὡς ἀντίγραφον τοῦ ὑπ' ἀριθ. 36266/1963 συμβολαίου τοῦ συμβολαιογράφου Ἀθηνῶν Γ.Μ., πλὴν τὸ ἀντίγραφον τοῦτο παρ' οὐδενὸς εἶναι ἐπικεκυρωμένον, οὔτε προκύπτουν ἐκ τοῦ ἀποδεικτικοῦ ὑλικοῦ ἕτερα στοιχεῖα περὶ τῆς ἰδιότητος τοῦ ἐγγράφου τούτου ὡς ἀκριβοῦς ἀντιγράφου τοῦ ἐν λόγῳ συμβολαίου, οὔτε περὶ τῆς βασιμότητος τῶν ἰσχυρισμῶν τῆς ἐναγομένης ὡς πρὸς τὸ περιεχόμενον τῶν διατάξεων τοῦ κανονισμοῦ τῶν σχετικῶν μὲ τὴν ἀπόλυσιν τοῦ θυρωροῦ, ἡ δὲ ἐνάγουσα ἰσχυρίζεται, ὅτι ὁ κανονισμὸς δὲν ἀναφέρει περὶ ἀπαιτουμένης πλειοψηφίας διὰ τὴν καταγγελίαν συμβάσεως ἐργασίας θυρωροῦ. Ἡ ἐναγομένη ὁμολογεῖ, ὅτι ἡ ἀπόφασις περὶ ἀπολύσεως τῆς ἐναγούσης δὲν ἐλήφθη διὰ παμψηφίας τῶν συνιδιοκτητῶν τῆς πολυκατοικίας. Συνεπῶς, μὴ βεβαιουμένου, ὅτι τὸ διαχειριστικὸν συμβούλιον καὶ ἡ πλειοψηφία τῶν 612 ψήφων, ὑφ' ὧν ἀπεφασίσθη ἡ ἀπόλυσις τῆς ἐναγούσης, εἶχον τὴν ἐκ τοῦ κανονισμοῦ ἐξουσίαν, διὰ νὰ προβοῦν εἰς τὴν ἀπόλυσιν, αὕτη ἀκύρως ἐχώρησεν. Ὁ βασικὸς μισθὸς τῆς ἐναγούσης ἀνῆρχετο, κατὰ τὸν χρόνον, καθ' ὃν ἡ ἐναγομένη τελεῖ ἐν ὑπερημερίᾳ περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν της, ἤτοι ἀπὸ 15.1.1968 καὶ ἐντεῦθεν καὶ κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 6/1968 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἐγκριθεῖσαν μετὰ τροποποιήσεων διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 38846/1568/1968 ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας (ΕΕΔ 27, 461) εἰς 1504 δραχμάς (ἡ ἐνάγουσα δὲν ἀναφέρει πόσα τὰ δωμάτια τῆς πολυκατοικίας, δι' ὃ λαμβάνεται ὡς βάσις ὁ κατώτερος διὰ 16-30 δωμάτια μισθὸς τῶν 1600 δραχμῶν, ἠλαττωμένος κατὰ 6% κατὰ τὸ τελευταῖον ἐδάφιον τῆς παραγράφου 1 τῆς ἀνωτέρω διαιτητικῆς ἀποφάσεως). Ἡ πολυκατοικία εἶναι ἐπταόροφος καὶ συνεπῶς δικαιοῦται ἡ ἐνάγουσα ἐπιδόματος ὀρόφων ἐκ 200 δραχμῶν ὑπὲρ τοὺς τρεῖς ὀρόφους (4 Χ 50 = 200). Ἐπιδόματος γάμου δὲν δικαιοῦται, διότι τοῦτο παρέχεται διὰ «τὴν μὴ ἐργαζομένην σύζυγον», ἤτοι εἰς τοὺς ἄρρενας, εἰς δὲ τὰς θήλεις μόνον ἐφ' ὅσον τελοῦν ἐν χηρείᾳ ἢ διαζεύξει καὶ διατρέφουν ἀνήλικα ἢ ἀνάπηρα μὴ ἐργαζόμενα τέκνα. Ἄλλωστε ἡ ἐνάγουσα δὲν ἰσχυρίζεται, ὅτι ὁ σύζυγός της εἶναι ἀνίκανος πρὸς ἐργασίαν. Ἡ ἐνάγουσα, ἐὰν δὲν ἀπεκρούοντο αἱ ὑπηρεσίαι της, θὰ εἰργάζετο καὶ κατὰ τὰς Κυριακάς, ἐπιτρεπτῶς δὲ (ἄρθρα 2 § 1 καὶ 7 § 4 ἐδ. α' Ε.Δ. 748/1966) καὶ συνεπῶς θὰ ἐλάμβανε προσαύξησιν διὰ τὴν τοιαύτην ἐργασίαν της ἐκ δραχμῶν 204,50 μηνιαίως.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Ι. ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

Παροχή επιδόματος δι' ανθυγιεινήν εργασίαν εις εργατοτεχνίτας χημικής βιομηχανίας.

Εφαρμογή ὑπ' ἀριθ. 1/1966 διαιτητικῆς ἀποφάσεως.—Ἔννοια ἐργατοτεχνιτῶν χημικῶν τμημάτων ἐργοστασίων λιπασμάτων διά τό δικαίωμα τοῦ ἐπιδόματος.

Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης 3359/1968

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. **Ν. Ρουμελιώτης**

Εἰσηγητής ὁ Πρωτοδίκης κ. **Δημ. - Αἰμ. Παπαγεωργίου**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. **Θ.** Τρυγονίδης, Α. Περδικάρης

Διά τῆς ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἀγωγῆς, κατά τό εἰς ὃ ἀφορᾷ ἡ ὑπό κρίσιν ἔφεσις κεφάλαιον αὐτῆς, ἠτήσατο ὁ ἤδη ἐφεσίβλητος, ἐπικαλούμενος παροχήν ὑπ' αὐτοῦ εἰς τήν ἐκκαλοῦσαν ἤδη, ἐναγομένην Ἀνώνυμον Ἑταιρείαν, ἐξηρτημένης ἐργασίας ἐργάτου ἐν τῷ ἐργοστασίῳ της παραγωγῆς ὀργανικῶν λιπασμάτων κατά τό ἀπό τῆς 12ης Μαρτίου 1966 ἕως τῆς 20ῆς Μαρτίου 1967 χρονικόν διάστημα, τήν καταψήφισιν τῆς ἐναγομένης εἰς καταβολήν αὐτῷ τοῦ ποσοῦ τῶν 3.768 δραχμῶν, μετά τῶν νομίμων τόκων, δι' ὀφειλόμενον ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας. Ὑπό τοῦ πρωτοδίκως δικάσαντος ἡ ἀγωγή ἐγένετο δεκτή ἐν μέρει, ἐπιδικασθέντος τῷ ἐνάγοντι τοῦ ποσοῦ τῶν δραχμῶν 3.635,50 μετά τῶν νομίμων τόκων. Προσάπτουσα ἤδη ἡ ἐναγομένη εἰς τήν ἐκκαλουμένην ἀπόφασιν πλημμελείας περί τήν ἑρμηνείαν καί τήν ἐφαρμογήν οὐσιαστικοῦ νόμου καί κακήν ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων, αἰτεῖται διά τῆς ὑπό κρίσιν ἐφέσεως τήν ἐξαφάνισιν αὐτῆς καί τήν ἀπόρριψιν τῆς ἐνδίκου ἀγωγῆς.

Κατά τήν ὑπ' ἀριθ. 4 διάταξιν τῆς διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 16134/1302/1966 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Ε.Κ. τ. Β/107/23.2. 1966) κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς καί ἐπεχούσης θέσιν ἐθνικῆς ὁμοιοεπαγγελματικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας (ἄρθρον 19 § 2 τοῦ νόμου 3239/1955) ὑπ' ἀριθ. 1/1966 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περί τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καί ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν χημικῆς βιομηχανίας ἁπάσης τῆς χώρας εἰς τούς ἐργατοτεχνίτας τῶν χημικῶν τμημάτων τῶν ἐργοστασίων λιπασμάτων χορηγεῖται ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας εἰς ποσοστόν 15% ἐπί τῶν διά τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως καθοριζομένων κατωτάτων νομίμων ἡμερομισθίων των, ἐκ δραχμῶν 75 κατά τό πρῶτον μετά τήν πρόσληψιν αὐτῶν ἑξάμηνον, 80 ἀπό τῆς συμπληρώσεως ἑξαμήνου ἀπασχολήσεως καί 85 ἀπό τῆς συμπληρώσεως διετοῦς ἀπασχολήσεως.

Κατά τήν ἀληθῆ ἔννοιαν τῆς διατάξεως ταύτης, λαμβανομένης ἐν συνδυασμῷ πρός τήν διάταξιν ὑπ' ἀριθ. 1 στοιχ. γ' τῆς διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 109904/9833/1966 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Ε.Κ. τ. Β/687/24. 11.1966) κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς ὑπ' ἀριθ. 63/1966 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοβαθμίου Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν « περί ἑρμηνείας ὅρων τινῶν τῆς ὑπ' ἀριθ. 1/1966 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν», καθ' ἣν ὡς χημικά τμήματα τῶν ἐργοστασίων λιπασμάτων θεωροῦνται τά τμήματα παραγωγῆς καί ἀναμίξεως λιπασμάτων, ἑρμηνευομένης δέ ἐν ὄψει καί τοῦ εἰς τήν παροχήν οἰκονομικοῦ ἀντισταθμίσματος τῆς ὑπό συγκεκριμένας ἀνθυγιεινάς συνθήκας ἀπασχολήσεως ἐγκειμένου σκοποῦ αὐτῆς, ὡς ἐργατοτεχνῖται τῶν χημικῶν τμημάτων τῶν ἐργοστασίων λιπασμάτων νοοῦνται οὐχί μόνον οἱ καί ὑπό τήν τυπικήν ἔποψιν τῆς εἰς τμήματα κατανομῆς καί ἐντάξεως τοῦ προσωπικοῦ τῶν τοιούτων ἐργοστασίων εἰς τά χημικά τμήματα τούτων ὑπαγόμενοι ἐργατοτεχνῖται, ἀλλ' ἐν γένει οἱ ἐργατοτεχνῖται, οἵτινες ἀπασχολοῦνται ἐν τῷ χώρῳ τοῦ ἐργοστασίου λιπασμάτων, ἔνθα λειτουργεῖ τό τμῆμα παραγωγῆς ἢ ἀναμίξεως λιπασμάτων αὐτοῦ καί εἰς ὃν ἐκτείνονται, μετά τῆς αὐτῆς, κατ' οὐσίαν, ἐντάσεως, αἱ ἐκ τῆς λειτουργίας τοῦ τμήματος τούτου προερχόμεναι ἀνθυγιειναί ἐπιδράσεις, ὧν ἡ ἀντιστάθμισις ἐσκοπήθη διά τῆς χορηγήσεως τοῦ ὡς ἄνω ἐπιδόματος, ἔστω καί ἐάν δέν εἶναι ἐντεταγμένοι εἰς τό ρηθέν τμῆμα (πρβλ. σχετ. Α.Π. 498/1965, ΕΕΔ 25, 34). Βεβαιοῦται, ἐν προκειμένῳ, ὅτι

ὁ ἐφεσίβλητος, προσληφθείς τὴν 12ην Μαρτίου 1966 ὑπὸ τῆς ἐκκαλούσης, ἥτις διατήρει παρὰ τὸ 5ον χιλιομετρικὸν σημεῖον τῆς ὁδοῦ Θεσσαλονίκης - Καλοχωρίου ἐργοστάσιον παραγωγῆς ὀργανικῶν λιπασμάτων ἐκ τῶν ἀπορριμμάτων τῆς πόλεως Θεσσαλονίκης, διὰ συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας χρόνου ἀορίστου, ἀπησχολήθη μὲν κατὰ τὸ ἀπὸ τῆς προσλήψεώς του μέχρι τῆς 20ῆς Μαρτίου 1967 χρονικὸν διάστημα κυρίως εἰς τὴν διαλογὴν τῶν ὑπὸ τῶν αὐτοκινήτων καθαριότητος τοῦ Δήμου Θεσσαλονίκης εἰς τὸ ἐργοστάσιον κομιζομένων ἀπορριμμάτων, διὰ τῆς ἐκ τοῦ ὄγκου τούτων ἀφαιρέσεως διὰ χειρὸς τῶν μεταλλικῶν καὶ ἐν γένει μὴ δεκτικῶν μετατροπῆς εἰς λίπασμα ἀντικειμένων, ὡς καὶ εἰς τὴν ἐνσάκκισιν τῶν παραγομένων λιπασμάτων, ἡ τοιαύτη ὅμως ἐν γένει ἀπασχόλησίς του συνετελεῖτο μονίμως ἐν τῷ (ἀνοικτῷ) χώρῳ τοῦ ἐργοστασίου, ἔνθα ἐπραγματοποιεῖτο καὶ ὁ ἐντὸς θερμαινομένων χωνευτήρων (κυλίνδρων ὕψους 10 περίπου μέτρων) τεμαχισμὸς τῶν ἀπορριμμάτων, ἡ τῇ χρησιμοποιήσει χημικῶν οὐσιῶν ἀποσύνθεσις αὐτῶν καὶ ἡ μετατροπὴ των εἰς λίπασμα, ὅστις δὲν ἦτο ἀποκεχωρισμένος κατά τινα τρόπον, διὰ τῆς παρεμβολῆς, ἔστω, ἀποστάσεως οὐσιωδῶς πως μετριαζούσης τὴν ἔντασιν τῶν ἐκ τῆς λειτουργίας τῶν συνιστώντων τὸ χημικὸν τμῆμα τοῦ ἐργοστασίου ὡς ἄνω χωνευτήρων δημιουργουμένων ἀνθυγιεινῶν ἐπιδράσεων ἐκ τοῦ εἰδικωτέρου τόπου διαλογῆς τῶν ἀπορριμμάτων ἢ τοῦ τοιούτου συσκευασίας τῶν λιπασμάτων καὶ εἰς ὃν ἐπεξετείνοντο, μετὰ τῆς αὐτῆς κατ' οὐσίαν ἀρχικῆς ἐντάσεως, ἡ ἐκ τῶν συχνάκις πρὸς ὑποθιβασμὸν τῆς ἐσωτερικῆς θερμοκρασίας τῶν χωνευτήρων εἰς τὸ κανονικὸν ἐπίπεδον τῶν 45ο Κελσίου ἢ καθαρισμὸν τῶν ἐν αὐτοῖς σιδηρῶν λεπίδων τεμαχισμοῦ τῶν ἀπορριμμάτων ἀνοιγομένων θυρίδων των ἐκφεύγουσα καὶ διαχεομένη ἀποπνικτικὴ δυσοσμία καὶ αἱ ἐν γένει ἀνθυγιειναὶ ἐπενέργειαι τῆς λειτουργίας τῶν χωνευτήρων, οὕτως ὥστε νὰ ὑφίσταται οὗτος, ἐν τῇ ἀπασχολήσει του, τὰς ἰδίας, κατ' οὐσίαν, πρὸς τοὺς ἐργάτας τῶν χωνευτήρων (τοῦ χημικοῦ, δηλονότι, τμήματος τοῦ ἐργοστασίου) ἀνθυγιεινὰς συνθήκας, μὴ βελτιουμένας διὰ τῆς εἰς τὴν διαλογὴν τῶν ἀπορριμμάτων ἢ τὴν ἐνσάκκισιν τῶν λιπασμάτων ἀπασχολήσεώς του. Συνέτρεχον, συνεπῶς, καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ ἐφεσιβλήτου οἱ ὅροι ἐφαρμογῆς τῆς μνησθείσης περὶ χορηγήσεως ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας διατάξεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 1/1966 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν καὶ ἐδικαιοῦτο, ὡς ἐκ τούτου, λαμβάνειν οὗτος δι' ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας (περὶ οὗ δὲν ἰσχυρίζεται ἡ ἐκκαλοῦσα ὅτι ἐκαλύπτετο διὰ τῆς καταβολῆς αὐτῷ συμβατικῶν ἀποδοχῶν ὑπερτέρων τῶν κατωτάτων νομίμων τοιούτων, ἀλλ' ἐκτίθησιν ἐν ταῖς ἐγγράφοις προτάσεσί της ὅτι δὲν κατεβάλλετο, πράγματι, τῷ ἐφεσιβλήτῳ) τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 3.655,50 ἐν ὅλῳ. Ὅθεν ἀβασίμως παραπονεῖται ἡ ἐκκαλοῦσα διὰ τὴν ὑπὸ τοῦ πρωτοδίκως δικάσαντος ἐπιδίκασιν τῷ ἀντιδίκῳ της, διὰ τὴν ἄνω αἰτίαν, τοῦ ποσοῦ τῶν δραχμῶν 3.655,50 καὶ δέον, κατ' ἀκολουθίαν, ὅπως ἀπορριφθῇ, καθ' ἅπαντας τοὺς λόγους της, ἡ ὑπὸ κρίσιν ἔφεσις, ὡς ἀβάσιμος.

II. ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΑ

1. Ὧραι ἐργασίας προσωπικοῦ λεωφορείων αὐτοκινήτων

Συγχώνευσις Κ.Τ.Ε.Λ. εἰς ἕτερον δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Συγκοινωνιῶν.— Ὑποκατάστασις τοῦ εἰς ὃ συνεχωνεύθη, ὡς οἱονεὶ καθολικοῦ διαδόχου, εἰς ἅπαντα τὰ δικαιώματα καὶ ὑποχρεώσεις τοῦ συγχωνευθέντος. —Καθορισμὸς ὡρῶν ἐργασίας προσωπικοῦ λεωφορείων αὐτοκινήτων.— Παροχὴ ὑπερωριακῆς ἐργασίας.— Ἀοριστία ἀγωγῆς.

Πρωτοδικείου Βεροίας 765/1968

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. **Κ. Μπλέρης**

Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. **Ἐμμ. Ἀντωνίου**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ἀθ. Ζαρόκας, Δ. Παρδίκης

Διὰ τῆς ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἐκθέσεως ἀγωγῆς, ὡς αὕτη διὰ τῶν προτάσεων περιωρίσθη καὶ διεσαφηνίσθη, ὁ ἐνάγων καὶ ἤδη ἐφεσίβλητος ἰσχυρίσθη, ὅτι τὴν 1ην Αὐγούστου 1961 προσελήφθη νομοτύπως παρὰ τοῦ 25ου Κ.Τ.Ε.Λ. Νομοῦ Ἡμαθίας, ὅπερ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 196360/1967 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Συγκοινωνιῶν συνεχωνεύθη εἰς τὸ ἐκκαλοῦν 5ον Κ.Τ.Ε.Λ. Κοζάνης, ἵνα ἐργασθῇ ὡς εἰσπράκτωρ ὑπεραστικῶν λεωφορείων καὶ ὅτι ὡς τοιοῦτος προσέφερεν ἐκείνῳ τὰς ὑπηρεσίας του μέχρι τῆς 31ης Ὀκτωβρίου 1967, ἐργασθεὶς κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο ἐπὶ μίαν ὥραν καθ' ἑκάστην ἡμέραν πλέον τοῦ νομί-

μου ὀκταώρου του, χωρὶς νὰ λάβῃ πρὸς τοῦτο τόσον τὸ ὡρομίσθιον, ὅσον καὶ τὴν ὑπὸ τοῦ νόμου προβλεπομένην προσαύξησιν τῶν 75%, ἠτήσατο δὲ δι' αὐτῆς (ἀγωγῆς) τὴν καταψήφισιν τοῦ ἐναγομένου (ἐκκαλοῦντος) Κ.Τ.Ε.Λ. εἰς καταβολὴν αὐτῷ τοῦ ποσοῦ τῶν δραχμῶν 26.607, ὅπερ ἀντιστοιχεῖ εἰς τὸ ποσὸν τῆς ὠφελείας του ἐκ τῆς παρασχεθείσης ἐκείνῳ παρανόμου ὑπερωριακῆς ἐργασίας καὶ τῆς ἀποζημιώσεως κατ' ἄρθρον 8 § 2 τοῦ ν.δ. 4020/1959. Ἐπὶ τῆς ἀγωγῆς ταύτης ἐξεδόθη ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, ἥτις ἐδέχθη ταύτην ἐν μέρει, καθ' ἧς παραπονεῖται ἤδη τὸ ἐναγόμενον διὰ τῶν λόγων τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεώς του, ἀναγομένων εἰς ψευδῆ ἑρμηνείαν καὶ ἐσφαλμένην ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου καὶ πλημμελῆ τῶν ἀποδείξεων ἐκτίμησιν.

Νομίμως ὁ ἐφεσίβλητος ἀπηύθυνε τὴν ρηθεῖσαν ἀγωγήν του κατὰ τοῦ ἐκκαλοῦντος 5ου Κ.Τ.Ε.Λ. Κοζάνης, ἅτε τούτου τυγχάναντος οἱονεὶ καθολικοῦ διαδόχου τοῦ διὰ τῆς ὡς εἴρηται ὑπ' ἀριθ. 196360/1967 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Συγκοινωνιῶν παυσαμένου νὰ ὑφίσταται 25ου Κ.Τ.Ε.Λ. Νομοῦ Ἡμαθίας, ὑποκαταστάντος εἰς ἅπαντα τὰ δικαιώματα καὶ τὰς ὑποχρεώσεις αὐτοῦ, διότι, ὡς ἱστορεῖται καὶ δὲν ἀμφισβητεῖται ὑπὸ τῶν διαδίκων, τὸ εἰς ὃ παρέσχε τὰς ὑπηρεσίας του ὡς εἰσπράκτωρ ὁ ἐφεσίβλητος 25ον Κ.Τ.Ε.Λ. Νομοῦ Ἡμαθίας συνεχωνεύθη πρὸς τὸ ἐκκαλοῦν 5ον Κ.Τ.Ε.Λ. Κοζάνης, ἡ τοιαύτη δὲ συγχώνευσις ἐπέφερε καὶ τὴν διάλυσίν του, ἥτις διάλυσις τοῦ νομικοῦ προσώπου ἐξομοιοῦται πρὸς τὸν θάνατον τοῦ φυσικοῦ προσώπου (*Εὐκλ.* Πολ. Δικονομίας § 139 σημ. 2, *Ρέμπος*, ἐν Glasson Γ' § 550 σελ. 260 - 261, καὶ Στοιχ. Πολ. Δικονομίας, ἐκδ. Ε' § 137 σελ. 384 - 386, Ε.Θ. 225/1929, Θέμ. ΜΑ' 70, σχετ. Α.Π. 278/1953, ΝοΒ 1, 463, 144/1933, Θέμ. ΜΑ' 312, Πρ. Κεφ. 16/1953, ΝοΒ 1, 483). Ὅθεν ὁ πρῶτος λόγος τῆς κρινομένης ἐφέσεως, δι' οὗ τὸ ἐκκαλοῦν παραπονεῖται κατὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως, διότι αὕτη κατὰ ψευδῆ ἑρμηνείαν καὶ ἐσφαλμένην ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου ἔκρινεν ἀπορριπτέαν τὴν πρὸς ἀπόκρουσιν τῆς ἐνδίκου ἀγωγῆς προβληθεῖσαν ὑπ' αὐτοῦ ἔνστασιν ἐλλείψεως παθητικῆς νομιμοποιήσεως, τυγχάνει ἀβάσιμος καὶ ὡς τοιοῦτος ἀπορριπτέος.

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 1 § 1 ἐδαφ. α' - γ', 2 - 6 καὶ ἄρθρων 2, 3, 4 καὶ 8 τοῦ μόνου νῦν ἰσχύοντος Β.Δ. τῆς 2/15 Ἰουλίου 1956 «περὶ κανονισμοῦ ὡρῶν ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τῶν λεωφορείων αὐτοκινήτων», ἐκδοθέντος εἰς ἐκτέλεσιν τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ νόμου 3221/1955, ὅπερ ἐπιτρέπει διὰ κανονισμοῦ, ἐγκρινομένου διὰ διατάγματος, τὴν ρύθμισιν ἐκτὸς ἄλλων θεμάτων καὶ τῶν ὡρῶν ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τῶν λεωφορείων, μὴ ἀντικειμένου δὲ εἰς τὸν νόμον 2269/1919, δι' οὗ ἐκυρώθη ἡ περὶ ὡρῶν ἐργασίας σύμβασις τῆς Οὐασιγκτῶνος, ὅστις ἐν ἄρθρῳ 6 ἐπιτρέπει παρεκκλίσεις διὰ κανονισμῶν, ἐκδιδομένων ὑπὸ τῆς ἁρμοδίας Ἀρχῆς, σαφῶς συνάγεται, ὅτι τὸ διάταγμα τοῦτο, συνεπὲς πρὸς τὴν ἣν ἀκολουθεῖ μέθοδον, θέτει ὡς βάσιν, ἵνα ἐξευρεθῇ, ἂν ἐγένετο ὑπέρβασις τῶν κεκανονισμένων ὡρῶν ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τῶν λεωφορείων, τὸ σύνολον τῶν ὡρῶν τῆς κανονικῆς ἐργασίας, ἥτις παρεσχέθη παρὰ τούτου, καθ' ἑκάστην ἡμέραν, ἐπὶ ἑβδομαδιαίαν περίοδον, ὑπολογιζομένην εἰς 48 ὥρας ἢ ἐὰν ἡ περίοδος ἐργασίας μετετράπη εἰς διορίαν, ἤτοι εἰς τὸ μέγιστον ὅριον, καθ' ὃ ἐπιτρέπεται ἐν συνόλῳ νὰ ἐκταθῇ διακεκομμένως ἡ ἐργασία κατὰ τὴν περίοδον ἐργασίας, εἰς τὰ 8/10 ἢ 8/11 ταύτης (Α.Π. 337/1962, ΝοΒ 10, 1110).

Κατὰ ταῦτα πρὸς ἐξεύρεσιν τῆς τυχὸν ὑπερβάσεως τῶν κεκανονισμένων ὡρῶν ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ κινήσεως τῶν λεωφορείων, αἱ ὁποῖαι ἐπὶ μὲν συνεχοῦς παροχῆς ταύτης δὲν δύνανται νὰ ὑπερβαίνουν τὰς 48 ὥρας, ἐπὶ διακεκομμένης δὲ τοιαύτης τὰς 66 ἑβδομαδιαίως, δέον νὰ προσδιορίζηται ἑκάστοτε τὸ σύνολον τῶν καθ' ἑβδομάδα ἢ κατὰ περίοδόν τινα ἐργασίας ὡρῶν ἀπασχολήσεως τοῦ ἀνήκοντος εἰς τὸ ἐν λόγῳ προσωπικὸν μισθωτοῦ, ἵνα περαιτέρω κριθῇ, ἂν καὶ ποῖαι τῶν ὡρῶν τούτων περιλαμβάνωνται εἰς τὴν κανονικὴν συνεχῆ ἐργασίαν τῶν 48 ὡρῶν ἑβδομαδιαίως, ἢ εἰς τὴν κατὰ διορίαν ἐπὶ διακεκομμένης ἐργασίας ἐπιτρεπομένην τοιαύτην τῶν 66 ὡρῶν, καθοριζομένου ἐπὶ τούτῳ τοῦ χρόνου ἐνάρξεως καὶ λήξεως τῆς ἡμερησίας ἐργασίας, καθὼς καὶ τῶν ἐνδιαμέσων διαστημάτων παύσεως καὶ διακοπῆς αὐτῆς, ἐν ὄψει τοῦ εἰς τὸν χρόνον τῆς ἡμερησίας ἐργασίας συνυπολογισμοῦ τῶν μικροτέρων τῆς ὥρας διαλειμμάτων καὶ τοῦ χρόνου τῆς παραδόσεως καὶ παραλαβῆς τοῦ αὐτοκινήτου, ἐν σχέσει πρὸς τὸν ὁδηγὸν αὐ-

τοῦ (Α.Π. 783/1964, ΕΕΔ 24, 156).

Ἐν προκειμένῳ, καθ' ἃ προκύπτει ἐκ τοῦ περιεχομένου τῆς ἐκθέσεως ἀγωγῆς του, ὁ ἐφεσίβλητος (ἐνάγων) ἰσχυρίσθη, ὡς ἐξετέθη ἀνωτέρω, ὅτι καθ' ὅλον τὸ ρηθὲν χρονικὸν διάστημα τῆς ἐργασιακῆς του σχέσεως μετὰ τοῦ 25ου Κ.Τ.Ε.Λ. Ἡμαθίας εἰργάσθη παρ' αὐτῷ ὑπερωριακῶς κατὰ τὰς ἐργασίμους ἡμέρας καὶ ἐξαιρετέας τοιαύτας ἐπὶ μίαν ὥραν καθ' ἑκάστην ἡμέραν, διευκρινήσας ἐν ταῖς προτάσεσιν αὐτοῦ τῆς πρώτης συζητήσεως ὅτι ἡ ὑπερωριακὴ του αὕτη ἐργασία προέκυπτεν ἐκ τοῦ ὅτι τὸ εἰς ὃ προσέφερεν οὗτος τὰς ὑπηρεσίας του λεωφορεῖον, ὅπερ ἦτο ἐντεταγμένον εἰς τὸ ὡς εἴρηται Κ.Τ.Ε.Λ., δὲν εἰργάζετο συνεχῶς ἐπὶ 9ωρον, ἀλλὰ κατὰ διαλείμματα, τουτέστι μὲ δύο διακοπάς, καθ' ἃς τὸ αὐτοκίνητον ἦτο ὑποχρεωμένον νὰ σταθμεύῃ εἰς τὸν συνήθη τόπον σταθμεύσεως κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς νυκτὸς καὶ ὅτι τὸ ρηθὲν Κ.Τ.Ε.Λ. κατὰ τὸν ὑπολογισμὸν τοῦ χρόνου ἐργασίας του δὲν ὑπελόγιζεν εἰς αὐτὸν καὶ τὸν δι' ἑκάστην παραλαβὴν καὶ παράδοσιν τοῦ αὐτοκινήτου ἀπὸ τοῦ τόπου τῆς σταθμεύσεως καὶ μεταφορᾶς αὐτοῦ εἰς τὸ κεντρικὸν σταθμαρχεῖον ἀπαιτουμένων χρόνων τῶν 15 λεπτῶν τῆς ὥρας, ἤτοι 15 λεπτῶν κατὰ τὴν παραλαβὴν καὶ 15 λεπτῶν κατὰ τὴν παράδοσιν, ὅστις ἦτο ἀπαραίτητος διὰ τὴν μετάβασιν τοῦ αὐτοκινήτου ἀπὸ τοῦ χώρου σταθμεύσεως εἰς τὸν χῶρον ἀναχωρήσεως, διὰ τὴν τοποθέτησιν τῶν ἀποσκευῶν τῶν ἐπιβατῶν ἐπὶ τῆς ὀροφῆς τοῦ αὐτοκινήτου καὶ τὴν ἐπιβίβασιν τῶν ἐπιβατῶν καὶ τάνάπαλιν διὰ τὴν κάθοδον αὐτῶν, τὴν παραλαβὴν τῶν ἀποσκευῶν των καὶ τὴν μετάβασιν τοῦ αὐτοκινήτου εἰς τὸν χῶρον σταθμεύσεως. Οὕτω δὲ ὅμως διατυπουμένη καὶ συμπληρουμένη ἡ ἐνδικος ἀγωγὴ τοῦ ἐφεσιβλήτου, ἐφ' ὅσον δὲν προσδιορίζονται ἐν αὐτῇ ὁ χρόνος ἐνάρξεως καὶ λήξεως τῆς ἡμερησίας ἐργασίας τούτου (ἐφεσιβλήτου) κατὰ τὸ ἐπίδικον χρονικὸν διάστημα, ὡς καὶ τῶν ἐνδιαμέσων διαστημάτων παύσεως καὶ διακοπῆς αὐτῆς, ἔτι δὲ καὶ τὸ σύνολον τῶν καθ' ἑβδομάδα ὡρῶν ἀπασχολήσεώς του, ἵνα καταστῇ δυνατὸν νὰ κριθῇ, ἐὰν ἐχώρησεν ὑπέρβασις τῶν κεκανονισμένων ὡρῶν ἐργασίας, αἵτινες εἰς τὴν προκειμένην περίπτωσιν, καθ' ἣν ἡ παρεχομένη ἐργασία ἦτο διακεκομμένη, δὲν δύνανται νὰ ὑπερβοῦν μετὰ τῶν διαλειμμάτων τὰς 66 ὥρας, δι' ἑβδομαδιαίαν περίοδον ἐργασίας, ἦτις ἀορίστου εἰρήσθω ὅτι δὲν συμπληροῦται οὐ μόνον διὰ τῶν προτάσεων τῆς πρώτης συζητήσεως, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν καταθέσεων τῶν ἐξετασθέντων μαρτύρων αὐτοῦ ἢ ἑτέρου τινὸς ἀποδεικτικοῦ στοιχείου, τυγχάνει, ἐν ὅλῃ καὶ τοῦ κατὰ τὴν πρώτην συζήτησιν προβληθέντος ἰσχυρισμοῦ τοῦ ἐκκαλοῦντος, ὅστις ἐπαναλαμβάνεται καὶ διὰ τῶν κατὰ τὴν παροῦσαν συζήτησιν ὑποβληθεισῶν προτάσεων αὐτοῦ, ὡς ἐκ τοῦ ὅλου περιεχομένου τούτων δείκνυται, καθ' ὃν καὶ ἐὰν εἰς τὸν χρόνον τῆς ἡμερησίας ἀπασχολήσεως τοῦ ἐφεσιβλήτου συμπεριληφθῶσι καὶ τὰ ἐπικαλούμενα ὑπ' αὐτοῦ 10 λεπτὰ τῶν διαλειμμάτων καὶ πάλιν τὸ σύνολον τῶν ὡρῶν τῆς ἑβδομαδιαίας ἀπασχολήσεως τούτου δὲν ὑπερβαίνει τὰ προαναφερθέντα ὅρια τῶν 48 ὡρῶν ἐπὶ συνεχοῦς ἐργασίας καὶ 66 ὡρῶν ἐπὶ διακεκομμένης τοιαύτης, ἀόριστος καὶ ἀνεπίδεκτος δικαστικῆς ἐκτιμήσεως, τῆς τοιαύτης ἐλλείψεως ἐξεταζομένης καὶ ἐξ ἐπαγγέλματος ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου, ὡς ὁρῶσης τὴν δημοσίαν τάξιν (Α.Π. 401/1960, ΝοΒ 8, 1283). Κρίνασα ὅθεν ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ὅτι ἡ ἐνδικος ἀγωγὴ τυγχάνει, ὑπὸ τὸ ἐκτεθὲν περιεχόμενόν της, ὡριομένη καὶ ἀκολούθως δεχθεῖσα ταύτην ἐν μέρει καὶ ἐπιδικάσασα εἰς τὸν ἐφεσίβλητον τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 16.008 διὰ πραγματοποιηθεῖσαν ὑπ' αὐτοῦ ὑπόλοιπον ὑπερωριακὴν ἐργασίαν 1334 ὡρῶν, ἐσφαλεν ἐν τῇ ἐφαρμογῇ τῶν ὡς εἴρηται διατάξεων καὶ δέον ὅπως, κατὰ παραδοχὴν τοῦ πέμπτου λόγου τῆς κρινομένης ἐφέσεως, ἀφανισθῇ αὕτη, ἐπὶ τῷ τέλει νὰ ἀπορριφθῇ ἡ ἐνδικος ἀγωγὴ διὰ τὴν αἰτίαν ταύτην, συμψηφισθῇ ὅμως ἐν ὅλῳ ἡ μεταξὺ τῶν διαδίκων δικαστικὴ δαπάνη ἀμφοτέρων τῶν βαθμῶν, καθ' ὅσον οὗτοι εἶχον εὐλόγους ἀμφιβολίας περὶ τῆς ἑρμηνείας τῶν προδιαληφθεισῶν διατάξεων, διατασσομένης ἅμα καὶ τῆς εἰς τὸ ἐκκαλοῦν ἀποδόσεως τοῦ προκαταβληθέντος ὑπ' αὐτοῦ παραβόλου (ἄρθρον 783 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας).

2. Συγχώνευσις Κ.Τ.Ε.Λ. εἰς ἕτερον δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Συγκοινωνιῶν

Ἐφαρμογὴ ἄρθρου 47Θ Ἀστικοῦ Κώδικος.— Ἔννοια τούτου.— Ἐφαρμογὴ κατ' ἀναλογίαν εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς συγχωνεύσεως Κ.Τ.Ε.Λ. εἰς ἕτερον.— Δικαίωμα ἐπιδόματος

διαχειριστικῶν λαθῶν.

Πρωτοδίκου Ἄρτης 11/1968

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν
Πρωτοδίκης ὁ κ. **Κ. Παπαλάκης**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Δ. Κοτζιάς, Ν. Εὐταξίας

Διά τῆς ὑπό κρίσιν ἐκθέσεως ἀγωγῆς ἱστορεῖται, ὅτι ὁ ἐνάγων τήν 1.4.1962 προσελήφθη παρά τοῦ ἐν Ἄρτῃ ἑδρεύοντος 18ου Κοινοῦ Ταμείου Εἰσπράξεων Λεωφορείων (Κ.Τ.Ε.Λ.) ὡς ὑπάλληλος τῶν Γραφείων του, ἦτοι ἐκδότης εἰσιτηρίων τοῦ Κεντρικοῦ Σταθμοῦ, ἐπί συμβάσει ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, καί ὑπό τήν ἰδιότητα ταύτην εἰργάσθη παρ' αὐτῷ μέχρι τῆς 28.2.1965, ὅτε ἀπελύθη. Διώκεται δέ ὅπως ὑποχρεωθῇ τό ἐναγόμενον ἴον Κ.Τ.Ε.Υ.Λ., ὡς διάδοχον συνεπείᾳ συγχωνεύσεως τοῦ 18ου Κ.Τ.Ε.Λ., καί καταβάλῃ τό ποσόν τῶν δραχμῶν 2.200 δι' ὀφειλόμενον ἐπίδομα διαχειριστικῶν λαθῶν κατά τό ἐν αὐτῇ ἀναφερόμενον χρονικόν διάστημα. Τοιοῦτον περιεχόμενον καί αἴτημα ἔχουσα ἡ ἔνδικος ἀγωγή ἁρμοδίως φέρεται ἐνώπιον ἡμῶν κατά τήν διαδικασίαν τοῦ ν. ΓΞΟΔ' καί ἐρευνητέα περαιτέρω καθίσταται ὡς πρός τό νόμῳ καί οὐσίᾳ βάσιμον αὐτῆς.

Πρωτίστως ἀνακύπτει τό ζήτημα, ἐάν τό ἐναγόμενον Κ.Τ.Ε.Υ.Λ., προελθόν βάσει τῆς ὑπ' ἀριθ. 196360/1967 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Συγκοινωνιῶν ἐκ τῆς συγχωνεύσεως τῶν ἐν αὐτῇ ἀναφερομένων Κ.Τ.Ε.Λ., ὑποχρεοῦται νά καταβάλῃ εἰς τόν ἐνάγοντα τάς ὀφειλομένας ὑπό τοῦ ἀρχικοῦ ἐργοδότου του καί συγχωνευθέντος 18ου Κ.Τ.Ε.Λ. Νομοῦ Ἄρτης δεδουλευμένας ἀποδοχάς (ἐπιδόματα). Ἐπί τοῦ ἐγειρομένου τούτου καί παρά τοῦ ἐναγομένου ἀμφισβητουμένου ζητήματος δέον νά λεχθῶσι τά ἀκόλουθα: Κατ' ἀρχήν διά τήν ἀναγνώρισιν τοιαύτης ὑποχρεώσεως εἰς βάρος τοῦ νέου ἐργοδότου οὐδέν νομοθετικόν ἔρεισμα δύναται νά παράσχῃ ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 6 § 1 τοῦ ν. 2112/1920, καθ' ἣν ἐπί ὑφισταμένης συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου ἡ ἀναλλαγή τοῦ προσώπου τοῦ ἐργοδότου καθ' οἱονδήποτε τρόπον ἐπερχομένη, ἤτοι εἴτε διά μεταφορικῆς διαδοχῆς καί ὑπεισελεύσεως ἄλλου εἰς τήν θέσιν αὐτοῦ, εἴτε κατά νομικόν τινα τύπον μεταβολῆς, δέν δύναται νά ἀποστερήσῃ τόν μισθωτόν οὗ μόνον ἀπό τά ἐκ τοῦ ν. 2112 εὐθέως ἀπορρέοντα δικαιώματα, ἀλλά καί ἀπό τά πλεονεκτήματα τοῦ μισθοῦ καί τῶν λοιπῶν ἀποδοχῶν, ἅτινα τοῦ παρεῖχοντο δυνάμει τῆς μετά τοῦ παλαιοῦ ἐργοδότου συναφθείσης συμβάσεως ἐργασίας (Α.Π. 774/1964, ΕΕΔ 24, 152, Α.Π. 158/1965, ΕΕΔ 24, 530).

Κατά τήν ἀληθῆ ἔννοιαν τῆς ὡς ἄνω διατάξεως ἡ μεταβίβασις τῆς ἐπιχειρήσεως καί μετ' αὐτῆς, ἰδίᾳ, ἡ συμμεταβίβασις τῆς ἐννόμου σχέσεως (συμβάσεως ἐργασίας) ὑποκαθιστᾷ τόν νέον ἐργοδότην, ὡς ἐφεξῆς (μετά τήν μεταβίβασιν) φορέα τῶν δικαιωμάτων καί τῶν ὑποχρεώσεων, καί συνεπῶς γεγεννημέναι πρό τῆς μεταβιβάσεως ἐργασιακαί ἀπαιτήσεις τοῦ μισθωτοῦ, π.χ. ἐκ μισθῶν ἢ ἐξ ὑπερωριακῆς ἐργασίας, βαρύνουν ἀποκλειστικῶς τόν τέως ἐργοδότην, καί ἀντιθέτως ἐργασιακαί ἀξιώσεις, γεγεννημέναι μετά τήν μεταβίβασιν, βαρύνουν τόν νέον ἐργοδότην, ὄχι δέ τόν παλαιόν. Ὡσαύτως καί ὁ εἰδικός νόμος 2119/1952 «περί τῶν διά τῶν λεωφορείων αὐτοκινήτων συγκοινωνιῶν», δι' οὗ συνεστήθησαν τά Κοινά Ταμεῖα Εἰσπράξεων Λεωφορείων (Κ.Τ.Ε.Λ.), οὐδεμίαν λύσιν παρέχει εἰς τό προκείμενον ζήτημα τῆς ρυθμίσεως τῶν πρό τῆς συγχωνεύσεως γεγεννημένων ἀπαιτήσεων. Ἐκ τοῦ συνόλου τοῦ νόμου τούτου καί δή τῶν ἄρθρων 5, 7, 9, 10, 11, 13 - 15, 17 - 22 καί 29 αὐτοῦ συνάγεται ἐναργῶς, ὅτι τά Κ.Τ.Ε.Λ. ἀποτελοῦν νομικά πρόσωπα ἰδιωτικοῦ δικαίου, συνιστώμενα δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Συγκοινωνιῶν, σκοποῦν δέ (βλ. καί αἰτιολ. ἔκθεσιν τοῦ νόμου τούτου) τήν τε ὀργάνωσιν τῆς διά λεωφορείων ἐπιβατικῆς συγκοινωνίας καί τήν ἐξυπηρέτησιν τοῦ κοινοῦ, ὡς καί τήν ἐπίτευξιν οἰκονομικοῦ κερδοσκοπικοῦ ἀποτελέσματος, οὐχί δι' ἑαυτά, ἀλλ' ὑπέρ τῶν ἰδιοκτητῶν τῶν εἰς τήν δυναμίν των ἐντεταγμένων αὐτοκινήτων, ἐξ ὧν παρέπεται, ὅτι ταῦτα ἀποτελοῦσιν ἰδιοτύπους συγκοινωνιακάς ἐπιχειρήσεις καί ἑπομένως οὔτε σωματεῖα τοῦ ἄρθρου 78 Α.Κ. εἶναι, διότι ταῦτα εἶναι ἑνώσεις προσώπων, αἵτινες ἐπιδιώκουν σκοπόν μή κερδοσκοπικόν, οὔτε συνεταιρισμοί τοῦ νόμου 602, οἵτινες εἶναι κατ' ἄρθρον 1 αὐτοῦ ἑταιρεῖαι, ἔχουσαι μεταβλητούς συνεταίρους καί κεφάλαιον μεταβλητόν, πρός τόν σκοπόν τῆς προαγωγῆς τῆς ἰδιωτικῆς οἰκονομίας ἑκάστου συνεταίρου (Ὁλομ. Α.Π. 314/1962, ΕΕΔ 21, 731, Α.Π. 485/1964). Οὕτω τά Κ.Τ.Ε.Λ. διέπονται ἀποκλειστικῶς ὑπό τῶν διατάξεων τοῦ νόμου 2119/1952 καί τῶν εἰς ἐκτέλεσιν τούτου ἐκδοθησομένων δ.δ.,

ὡς ρητῶς ἐν ἄρθρῳ 9 § 1 ὁρίζεται, ἐφ' ὅσον δὲ εἶναι νομικὰ πρόσωπα ἰδιωτικοῦ δικαίου ἔχουν ἐφαρμογὴν εὐθέως καὶ αἱ γενικαὶ περὶ τῶν τοιούτων νομικῶν προσώπων διατάξεις καὶ οὐχὶ αἱ εἰδικαὶ ἐπὶ ὡρισμένων νομικῶν προσώπων ἐφαρμοζόμεναι τοιαῦται, ὡς αἱ εἰδικαὶ ἐπὶ συνεταιρισμῶν καὶ ἐπὶ τῶν ἑταιρειῶν. Πρὸς τούτοις δέον νὰ λεχθῇ ὅτι ἐν τῇ κειμένῃ νομοθεσίᾳ δὲν ἔχομεν γενικὰς διατάξεις ρυθμιζούσας τὴν συγχώνευσιν παντὸς τύπου ἐμπορικῶν ἑταιρειῶν ἢ νομικῶν προσώπων. Εἰδικοὶ νόμοι ἢ διατάξεις νόμων προβλέπουν ἢ ρυθμίζουν περιπτώσεις τινὰς συγχωνεύσεως, ὡς ὁ ν. 2190/1920, ὅστις ἁπλῶς προβλέπει τὴν συγχώνευσιν ἀνωνύμου ἑταιρείας, ὁ νόμος 3190/1955 «περὶ ἑταιρειῶν περιωρισμένης εὐθύνης», ὁ ν. 3564/1956 «περὶ ἀνωνύμων τραπεζιτικῶν ἑταιρειῶν», ἐξ ὧν ὅμως, κατὰ τὰ προεκτεθέντα, δὲν δυνάμεθα νὰ ἀρυσθῶμεν λύσιν ἐπὶ τοῦ ἐρευνωμένου θέματος. Παντὸς κρατοῦσα γενικὴ ἀρχὴ ἐπὶ συγχωνεύσεως δύο νομικῶν προσώπων εἴτε δι' ἀπορροφήσεως τοῦ ἑνὸς ὑπὸ τοῦ ἄλλου, εἴτε διὰ τῆς διαλύσεως ἀμφοτέρων καὶ ἱδρύσεως νέου νομικοῦ προσώπου, εἰς ὃ περιέρχονται αἱ περιουσίαι τῶν διαλυθέντων, εἶναι ὅτι τὰ συγχωνευόμενα ἢ τὰ ἀπορροφούμενα νομικὰ πρόσωπα παύουν ὑφιστάμενα ἀπὸ τῆς κατὰ νομότυπον τρόπον γενομένης συγχωνεύσεως (σύμβασις, νόμος κλπ.) καὶ χάνουν τὴν νομικὴν προσωπικότητα αὐτῶν, εἰς τὴν θέσιν των δὲ ὑπεισέρχεται τὸ νέον νομικὸν πρόσωπον ἢ τὸ ἀπορροφῶν τοιοῦτον (*Καρακ.*, Ἐγχειρ. Ἐμπορ. Δικ. § 342 σελ. 411). Τὸ συνιστώμενον νέον νομικὸν πρόσωπον εἶναι ἀναμφιβόλως εἰδικὸν διάδοχον τῶν συγχωνευομένων καὶ οὐχὶ καθολικὸν τούτων διάδοχον, ἐξαιρέσει τῶν περιπτώσεων ἐκείνων, εἰς ἃς εἰδικὸς νόμος προβλέπει τοιοῦτόν τι (ὡς ὁ νόμος 3190/1955, ἄρθρον 55, ἐπὶ συγχωνεύσεων ἑταιρειῶν περιωρισμένης εὐθύνης κλπ.). Ἀποκλειομένης οὕτω τῆς ἐπελεύσεως καθολικῆς διαδοχῆς προκύπτει τὸ πρόβλημα τοῦ καθορισμοῦ τῶν ἀποτελεσμάτων, ἅτινα ἐπάγεται ἡ συγχώνευσις διὰ τοὺς δανειστὰς τοῦ ἢ τῶν συγχωνευθέντων νομικῶν προσώπων. Τὸ πρόβλημα τοῦτο, ὅπερ καὶ εἰς τὴν παροῦσαν ὑπόθεσιν ἐγείρεται, εὑρίσκει τὴν λύσιν του, κατὰ τὴν ἡμετέραν γνώμην, εἰς τὸ ἄρθρον 479 Α.Κ. περὶ μεταβιβάσεως περιουσίας ἢ ἐπιχειρήσεως. Ἐκ τῆς ἐννοίας τῆς διατάξεως ταύτης προκύπτει, ὅτι καθιεροῦται δι' αὐτῆς, περιληφθείσης εἰς τὸ περὶ ἀναδοχῆς χρέους κεφάλαιον τοῦ Α.Κ., σωρευτικὴ ἐκ τοῦ νόμου ἀναδοχὴ χρέους μέχρι τῆς ἀξίας τῶν μεταβιβαζομένων στοιχείων τῆς ἐπιχειρήσεως, εἴτε ὁ ἀποκτῶν ἐτέλει ἐν γνώσει, εἴτε ἐν ἀγνοίᾳ τοῦ χρέους καὶ τοῦτο πρὸς ἀποτροπὴν περιγραφῆς διὰ τοιούτων μεταβιβάσεων τῶν δικαιωμάτων τῶν δανειστῶν, τοῦ νομοθέτου θεωρήσαντος τὰ χρέη τῆς ἐπιχειρήσεως ὡς βάρη συνακολουθοῦντα αὐτήν. Τοιοῦτον χρέος καὶ βάρος, προκειμένου περὶ ἐπιχειρήσεως, εἶναι καὶ ὁ μισθὸς τῶν ἐργατῶν, τεχνιτῶν καὶ ὑπαλλήλων. Ὁ νομοθέτης ἠθέλησε νὰ προστατεύσῃ διὰ τῆς ὡς εἴρηται διατάξεως πάντα δανειστήν, οὗτινος ἡ ἀπαίτησις πηγάζει ἐξ ἐννόμου σχέσεως, συναφθείσης ὑπὸ τοῦ ὀφειλέτου πρὸς ἐπιτυχίαν τοῦ σκοποῦ τῆς ἐπιχειρήσεως καὶ εὐόδωσιν αὐτῆς. Ἡ εὐθύνη δὲ τοῦ νέου κυρίου τῆς ἐπιχειρήσεως πρὸς πληρωμὴν τῶν χρεῶν αὐτῆς δὲν εἶναι παρεπομένη, ἀλλ' αὐτοτελὴς εἰς ὁλόκληρον κυρία ἐνοχή, συντρέχουσα μετὰ τῆς τοιαύτης τοῦ παλαιοῦ ὀφειλέτου. Ἐν τῷ ἀνωτέρῳ δὲ ἄρθρῳ νοεῖται ἡ ἐπιχείρησις ὑπὸ εὐρεῖαν ἔννοιαν (περιλαμβάνουσα πᾶσαν οἰκονομικὴν μονάδα, ἥτις εἰς τὸ ἐργατικὸν δίκαιον καλεῖται «ἐκμετάλλευσις»), ἡ δὲ ἐν αὐτῷ διάταξις ἰσχύει οὐ μόνον ἐπὶ μεταβιβάσεως τῆς ἐν στενῇ ἐννοίᾳ περιουσίας τῆς ἐπιχειρήσεως (ἤτοι τοῦ συνόλου τῶν δικαιωμάτων αὐτῆς, πρβλ. *Μπαλῆ*, Γεν. Ἀρχαὶ § 182), ἀλλὰ καὶ ἐπὶ μεταβιβάσεως αὐτῆς ταύτης τῆς ὀντότητος τῆς ἐπιχειρήσεως, ἤτοι τοῦ συνόλου τῶν δικαιωμάτων, πραγματικῶν καταστάσεων καὶ ἄλλων ἀγαθῶν, ἅτινα ἀπαρτίζουν τὴν ἐπιχείρησιν, εἰς τρόπον ὥστε διὰ τῆς μεταβιβάσεως ταύτης νὰ ἐπέρχεται ὑπεισέλευσις νέου προσώπου εἰς τὴν θέσιν τοῦ μέχρι τοῦδε ἐπιχειρηματίου (*Μιχαηλίδης - Νουάρος*, ἐν ΕρμΑΚ, ὑπ' ἄρθρον 479, ἀριθ. 14α).

Εἶναι βεβαίως ἀληθές, ὅτι ἡ ὑφ' ἡμῶν διοθετουμένη ἄποψις ἐφαρμογῆς τοῦ ἄρθρου 479 καὶ ἐπὶ τῆς προκειμένης ὑποθέσεως ἐμφανίζει ἐκ πρώτης ὄψεως ἑρμηνευτικὰς δυσχερείας, διότι αὕτη εὑρίσκεται εἰς ἀντίθεσιν πρὸς τὴν σαφῆ γραμματικὴν διατύπωσιν τοῦ ἄρθρου τούτου, ἀναφερομένου εἰς τὴν διὰ «συμβάσεως» μεταβίβασιν περιουσίας ἢ ἐπιχειρήσεως. Κατὰ τὴν ἀποκρουομένην ἐν προκειμένῳ ἐκδοχήν, τὴν πηγάζουσαν ἐκ τοῦ γράμματος τοῦ νόμου, ἀπαραίτητος προϋπόθεσις διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς διατάξεως τοῦ

άρθρου 479 Α.Κ. είναι ή σύμβασις μεταξύ παλαιοῦ κτήτορος καί νέου καί συνεπῶς αὐτη δέν δύναται νά ἐφαρμοσθῆ ἐπί ἄλλων περιπτώσεων, καθ' ἃς ἡ ἐπιχείρησις περιῆλθεν ὡς σύνολον εἰς τόν νέον κτήτορα διά πράξεως ἐν ζωῇ, π.χ. πτωχεύσεως (ὅρα Α.Π. 698/1954, ΝοΒ 2, 1260, μή ἐφαρμόσασαν τό ἄρθρον τοῦτο εἰς τήν περίπτωσιν τῆς μεταβιβάσεως λόγῳ πτωχεύσεως), ἀναγκαστικῆς ἐκποιήσεως, ἐπιτάξεως, παραχωρήσεως ὑπό τοῦ Κράτους, συγχωνεύσεως κατ' ἐπιταγήν τοῦ νόμου, τοῦθ' ὅπερ συμβαίνει ἐν τῇ ἐπιδίκῳ διαφορᾷ. Οὕτω *Μπαλῆς*, Ἔνοχ. Β' ἔκδ. § 174, 4, *Καποδίστριας*, ὑπ' ἄρθρον 651, *Ἀγαλλόπουλος*, Ἐργατικόν Δίκαιον, σελ. 275, *Καυκᾶς*, Εἰδ. Ἔνοχ. ὑπ' ἄρθρον 651 σελ. 519, Πρωτ. Θεσσαλονίκης 2540/1960, Ἀρμ. ΙΕ', 73).

Ἡ γνώμη αὐτη, φρονοῦμεν, ὅτι εἶναι ὑπέρ τό δέον αὐστηρά καί ὑπεράγαν λεπτολόγος καί ἀποκρουστέα, διότι τό ἄρθρον 479 καθιεροῖ ἀρχήν γενικωτέρας σημασίας, ἰσχύουσαν εἰς πᾶσαν περίπτωσιν, καθ' ἣν τό ἐνεργητικόν τῆς περιουσίας ἢ τῆς ἐπιχειρήσεως ἑνός φυσικοῦ ἢ νομικοῦ προσώπου περιῆλθεν εἰς ἕτερον δι' εἰδικῆς διαδοχῆς, ἀνεξαρτήτως τοῦ λόγου, ἐφ' οὗ αὐτη στηρίζεται - ἤτοι ἔστω καί ἂν αὐτη ἐπῆλθεν ἐκ τοῦ νόμου ἢ ἐκ δικαστικῆς ἀποφάσεως - καί παρά τήν ἐλλείψιν οἱασδήποτε ἀπολλατριωτικῆς συμβάσεως μεταξύ τοῦ παλαιοῦ καί τοῦ νέου κτήτορος τῆς περιουσίας (*Μιχαηλίδης - Νουάρος*, ΕρμΑΚ, ὑπ' ἄρθρον 479, ἀριθ. 32 ἑπ., *Κίμων Σούρλας*, «Μεταβίβασις περιουσίας ἢ ἐπιχειρήσεως», μελέτη εἰς Ἀρχεῖον Νομολογίας, Ἔτος Δ' σελ. 121, *Καζαβάς*, ἐνθ' ἀνωτ. § 343 σελ. 412, *Σακελλαρόπουλος*, (σχόλια)εἰς ὑπ' ἀριθ. 35/1954 ἀπόφασιν Πρωτ. Κερκύρας ἐν ΝοΒ ἔτ. 2, σελ. 1204). Βεβαίως περί εὐθείας ἐφαρμογῆς τοῦ ἄρθρου 479 δέν δύναται νά γίνῃ λόγος. Μόνον κατ' ἀναλογίαν δύναται ἡ διά τοῦ ρηθέντος ἄρθρου καθιερουμένη ἀρχή νά χρησιμοποιηθῇ καί εἰς τάς μή καλυπτομένας ὑπ' αὐτοῦ περιπτώσεις (ὡς ἐν προκειμένῳ ἐπί συγχωνεύσεως νομικῶν προσώπων κατ' ἐπιταγήν τοῦ νόμου), ἐφ' ὅσον διαπιστοῦται identitas rationis καί δέν προκύπτει in concreto ἀντίθετος νομοθετική βούλησις. Εἰδικώτερον εἰς τήν παροῦσαν περίπτωσιν τῆς συγχωνεύσεως, φρονοῦμεν, ἄνευ ἐνδοιασμοῦ τινος, ὅτι οὐδέν κώλυμα ὑπάρχει διά τήν ἀποδοχήν τῆς ἀναλογικῆς ἐφαρμογῆς τῆς εἰρημένης διατάξεως. Τό συμπέρασμα τοῦτο ἐνισχύεται: α) ἐκ τοῦ ὅτι ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 479 εἶναι ἀναγκαστικοῦ δικαίου, ὡς συνάγεται οὐ μόνον ἐκ τοῦ διωκομένου ὑπ' αὐτῆς σκοποῦ (ἤτοι τῆς προστασίας τῆς πίστεως καί τῆς συναλλακτικῆς εὐθύτητος), ἀλλά καί ἐκ τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου, καθ' ἣ πᾶσα ἀντίθετος συμφωνία μεταξύ τοῦ μεταβιβάζοντος καί τοῦ ἀποκτῶντος πρός βλάβην τῶν δανειστῶν εἶναι ἄκυρος ἐναντι τούτων, β) ἐκ τοῦ ὅτι ὑφίσταται, ἂν ὄχι ταύτισις, τοὐλάχιστον οὐσιώδης ὁμοιότης τῶν ἐν τῇ ὑποθέσει προβαλλόντων συμφερόντων μέ τά ὑπό τοῦ προεκτεθέντος σκοποῦ τῆς ρηθείσης νομικῆς διατάξεως καλυπτόμενα συμφέροντα καί γ) ἐκ τῶν ἀτόπων, εἰς ἃ ὁδηγεῖ ἡ ἀντίθετος ἐκδοχή, ἀποστεροῦσα πάσης προστασίας, ἄνευ ἀποχρώντος λόγου, τούς δανειστάς τῆς μεταβιβασθείσης ἐπιχειρήσεως, δοθέντος ὅτι ἀπό τῆς συγχωνεύσεως, ὡς ἐδέχθημεν ἀνωτέρω, τά συγχωνευόμενα νομικά πρόσωπα χάνουν τήν νομικήν των προσωπικότητα καί οὕτω προβληματική καθίσταται ἡ ἱκανοποίησις τῶν δανειστῶν ἐκ τῶν ὑποκαταστάτων τούτων.

Εἰρήσθω, ὅτι ἡ ἀναλογία («ὅμοιον πρός ὅμοιον») εἶναι ἡ ἐφαρμογή κανόνος δικαίου τεθειμένου δι' ὡρισμένον θέμα καί ἐπί ἑτέρου θέματος, δι' ὃ δέν ὑπάρχει νόμος (*Μπαλῆς* Γεν. Ἀρχαί § 9 σελ. 22), καί ἀποτελεῖ εἶδος τῆς λογικῆς ἑρμηνείας ἀφ' ἑαυτῆς ἐπιβαλλομένη. Ἐπί τοῦ προκειμένου προτιμᾶται ἡ μᾶλλον ἐπιεικής ἄποψις τῆς ἀναλογικῆς ἐφαρμογῆς, διότι ἡ ἑρμηνεία, ἡ προσκεκολλημένη εἰς τό γράμμα τῆς προδιαληφθείσης διατάξεως, ἄγει εἰς ἄτοπα καί παράλογα πορίσματα καί δέν συμβιβάζεται πρός τήν λογικήν τοῦ δικαίου, οὐδέ ἀποδίδει τόν λογισμόν τοῦ σωφρονοῦντος νομοθέτου. Δέν πρέπει νά παροράται, ὅτι ἐν τῇ ἀπονομῇ τῆς δικαιοσύνης ἡ εἰς τούς νόμους διδομένη ἑρμηνεία εἶναι ὀρθή, ἐφ' ὅσον ἐξυπηρετεῖται ὁ κοινωνικός σκοπός τῆς διατάξεως καί ἀποδίδει τό χρήσιμον καί τό ἁρμόζον.

Δι' ἃ καί εἰς τάς περιπτώσεις ταύτας, σημαντικῶς ἐπίκουρον βοήθημα παρέχεται εἰς τόν ἐφαρμόζοντα τάς νομικάς διατάξεις δικαστήν καί αὐτη ἡ ἀναλογική ἑρμηνεία. Κατ' ἀκολουθίαν πάντων τῶν προρρηθέντων νομίμως ὁ ἐνάγων αἰτεῖται διά τῆς ἀγωγῆς του, ὅπως ὑποχρεωθῇ τό ἐναγόμενον Κ.Τ.Ε.Υ. καί καταβάλῃ ὀφειλόμενα ἐπιδόματα διαχειριστικῶν λαθῶν λόγῳ ἐργασίας παραχεθείσης καθ' ὃν χρόνον ἐλειτούργει

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ

ΧΟΡΗΓΗΣΙΣ ΕΙΣ ΑΡΤΕΡΓΑΤΑΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΑΡΙΩΝ

Προϋποθέσεις χορηγήσεως αὐτῶν καὶ ἁρμοδιότης Ἐπιτροπῆς

Ὑποχρέωσις, κατ' ἄρθρον 6 Νόμου 5891/1933, τῶν ἀρτοποιείων, τῶν λειτουργούντων εἰς πόλεις, εἰς τὰς ὁποίας ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις περὶ ἀσφαλίσεως τῶν ἀρτεργατῶν, ὅπως ἀπασχολῶσιν εἰς τὰς ἐργασίας των ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον ἀρτεργάτας, ἐφωδιασμένους δι' ἐπαγγελματικοῦ βιβλιαρίου ἀρτεργάτου.—Ἐφοδιασμὸς ἀρτεργατῶν δι' ἐπαγγελματικοῦ βιβλιαρίου.—Προϋποθέσεις τούτου.—Χορήγησις παρ' εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς.—Ὅριον ἡλικίας.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 1490/1968, Ὁλομελείας

Πρόεδρος ὁ κ. **Μιχ. Στασινόπουλος**
Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. **Ἀντ. Ταβουλάρης**
Δικηγόρος ὁ κ. Ν. Παντίας

Διὰ τῆς αἰτήσεως ταύτης, νομοτύπως ἀσκηθείσης, διώκεται ἡ ἀκύρωσις α) τῆς ὑπ' ἀριθ. 902 τῆς 2ας Ἰουλίου 1957 ἀποφάσεως τῆς Ἐκδικαστικῆς Ἐπιτροπῆς Ἀντιρρήσεων Ἀρτεργατῶν, δι' ἧς, γενομένης δεκτῆς ἐνστάσεως τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἀρτεργατῶν - Μυλεργατῶν καὶ Μακαρονοποιῶν, ἠκυρώθη τὸ ὑπ' ἀριθ. 2483 ἐπαγγελματικὸν βιβλιάριον ἀρτεργάτου τοῦ αἰτοῦντος, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι καθ' ὃν χρόνον ἐχορηγήθη τοῦτο ὁ αἰτῶν «εἶχε συμπληρώσει τὸ καθοριζόμενον ἔτος τῆς ἡλικίας τῶν ἀρτεργατῶν», καὶ β) τῆς ἀπὸ 22 Αὐγούστου 1957 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἀρτεργατῶν - Μυλεργατῶν καὶ Μακαρονοποιῶν, δι' ἧς, κατόπιν τῆς ἀνωτέρω ἀκυρώσεως τοῦ ἐπαγγελματικοῦ βιβλιαρίου τοῦ αἰτοῦντος, ἀπερρίφθη ἡ ἀπὸ 16 Νοεμβρίου 1956 αἴτησις αὐτοῦ περὶ ἀσφαλίσεώς του παρὰ τῷ ἀνωτέρω Ταμείῳ.

Κατόπιν τῆς διὰ τοῦ νόμου 87 τοῦ 1967 ἐπελθούσης συγχωνεύσεως τοῦ ἀνωτέρω Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ πρὸς τὸ Ἵδρυμα Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων διάδικος πρὸς συνέχισιν τῆς παρούσης δίκης κατέστη τὸ τελευταῖον τοῦτο Ἵδρυμα.

Εἶναι μὲν ἀληθές, ὅτι αἱ προσβαλλόμεναι πράξεις ἐξεδόθησαν ἐν ἔτει 1957 καὶ ὅτι ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις κατετέθη εἰς τὸ Δικαστήριον τοῦτο τὴν 12ην Φεβρουαρίου 1964, πλὴν ὅμως ἐξ οὐδενὸς ἐκ τῶν ἐν τῷ φακέλῳ στοιχείων προκύπτει, ὅτι αἱ πράξεις αὗται ἐκοινοποιήθησαν εἰς τὸν αἰτοῦντα ἢ ὅτι εἶχεν οὗτος λάβει πλήρη γνῶσιν αὐτῶν εἰς χρόνον καθιστῶντα ἐκπρόθεσμον τὴν ἄσκησιν τῆς παρούσης αἰτήσεως. Οὐχὶ δὲ ἧσσον ἰσχυρίζεται τὸ Ταμεῖον, ὅτι δέον νὰ γίνῃ δεκτόν, ὅτι ὁ αἰτῶν ἐτέλει ἐν γνώσει τῶν προσβαλλομένων πράξεων τοὐλάχιστον ἀπὸ τῆς 4ης Δεκεμβρίου 1963, καθ' ἣν ὑπέβαλε πρὸς τὸ ἀνωτέρω Ταμεῖον αἴτησιν, ὅπως τῷ χορηγηθῇ ἀντίγραφον τῆς ἑτέρας τῶν προσβαλλομένων πράξεων τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου αὐτοῦ, διότι ἐκ τῆς αἰτήσεως σαφῶς ἀποδεικνύεται, ὅτι οὗτος εἶχεν ἤδη τότε λάβει πλήρη γνῶσιν τοῦ περιεχομένου ἀμφοτέρων τῶν ἀνωτέρω πράξεων, ἀφ' ἧς καὶ μόνον, προκειμένου περὶ ἀτομικῶν πράξεων, ἄρχεται, κατὰ τὰ νενομοθετημένα, ἡ πρὸς ἄσκησιν αἰτήσεως ἀκυρώσεως προθεσμία. Κατ' ἀκολουθίαν ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις ἀσκεῖται ἐμπροθέσμως κατ' ἀμφοτέρων τῶν ἀνωτέρω πράξεων, τυγχάνουσα τύπους δεκτὴ καὶ κατ' οὐσίαν ἐξεταστέα.

Διὰ τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ νόμου 5891 τοῦ

προκάτοχον αὐτοῦ 18ου Κ.Τ.Ε.Λ. Ἄρτης, τὸ ὁποῖον βάσει τῆς ὑπ' ἀριθ. 196360/18.10.1967 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Συγκοινωνιῶν, ἐκδοθείσης κατ' ἐξουσιοδότησιν τοῦ ν. 2119/1952, ἄρθρον 5 ἐδ. 8, συνεχωνεύθη μεθ' ἑτέρων Κ.Τ.Ε.Λ. εἰς ἓν τοιοῦτον, ἤτοι τὸ ἐναγόμενον, ὅπερ οὕτω τυγχάνει νόμιμον διάδοχον τοῦ συγχωνευθέντος ὡς πρὸς τὸ σύνολον τῶν δικαιωμάτων καὶ ὑποχρεώσεων αὐτοῦ. Ὅθεν ἀπορριπτέα κρίνονται τὰ περὶ τοῦ ἀντιθέτου ὑποστηριζόμενα ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου ὡς μὴ νόμιμα.

1933 «περί τροποποιήσεως κλπ. των νόμων περί Ταμείου Ασφαλίσεως Αρτεργατών» ωρίσθη, ότι: «Τα αρτοποιεία τα λειτουργούντα εις πόλεις, εις ας εφαρμόζονται αι διατάξεις περί ασφαλίσεως των αρτεργατών, υποχρεούνται να απασχολώσιν εις τας εργασίας των αποκλειστικώς και μόνον αρτεργάτας εφωδιασμένους δι' επαγγελματικού διπλαρίου αρτεργάτου. Ο αριθμός των εκάστοτε επί τη βάσει των αναγκών της εργασίας χορηγητέων επαγγελματικών διπλαρίων αποφασίζεται παρ' Επιτροπής..., κατά τα ειδικώτερον δια διατάγματος, προκαλουμένου παρά του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας, κανονισθησόμενα. Το άνω διάταγμα θέλει καθορίσει και τας προϋποθέσεις της χορηγήσεως των επαγγελματικών διπλαρίων...». Προς εκτέλεσιν δε της υπό της τελευταίας ταύτης διατάξεως παρεχομένης εξουσιοδοτήσεως εξεδόθη το από 16/21 Νοεμβρίου 1933 π.δ. «περί του εφοδιασμού των αρτεργατών δια διπλαρίων επαγγελματικής ταυτότητος» (Ε.Κ. 359), δια του άρθρου 3 του οποίου ωρίσθη ότι: «Δια να εφοδιασθή τις δι' επαγγελματικού διπλαρίου αρτεργάτου... πρέπει να πληροί τας εξής προϋποθέσεις: α) Να είναι κατά κύριον επάγγελμα αρτεργάτης... β) Να άγη ηλικίαν πλέον των 18 ετών συμπεπληρωμένων...».

Εξ ετέρου δια του άρθρου 2 του ά.ν. 509 του 1945 «περί τροποποιήσεως κλπ. της περί Ταμείου Ασφαλίσεως Αρτεργατών Νομοθεσίας» ωρίσθη, ότι: «Παράγραφος 1. Εις την αρμοδιότητα της κατά την προηγουμένην παράγραφον Επιτροπής (χορηγήσεως επαγγελματικών διπλαρίων αρτεργατών των πόλεων Αθηνών και Πειραιώς) υπάγεται και η χορήγησις, μετά προηγουμένην υγειονομικήν εξέτασιν, προσωρινών σημειωμάτων εργασίας εις ελευθέρους αρτεργάτας, εις περίπτωσιν αριθμητικής ανεπαρκείας των δι' επαγγελματικών διπλαρίων εφωδιασμένων αρτεργατών. Παράγραφος 3. Αι υπό της κειμένης νομοθεσίας προβλεπόμεναι δια τας λοιπάς πόλεις Επιτροπαί χορηγήσεως επαγγελματικών διπλαρίων εις αρτεργάτας καθίστανται αρμόδιαι... δια την χορήγησιν... προσωρινών σημειωμάτων εργασίας εις ελευθέρους αρτεργάτας. Παράγραφος 4. Αι λεπτομέρειαι της εφαρμογής των προηγουμένων παραγράφων θέλουν καθορισθή δι' αποφάσεων του Υπουργού Εργασίας». Εν όψει δε της υπό της διατάξεως ταύτης παρεχομένης εξουσιοδοτήσεως εξεδόθη ή υπ' αριθ. 21670 της 14ης Ιουνίου 1946 απόφασις του Υπουργού Εργασίας «περί καθορισμού προϋποθέσεων χορηγήσεως προσωρινών σημειωμάτων εργασίας αρτεργάτου, ως και επαγγελματικών διπλαρίων αρτεργάτου της περιφερείας τέως Διοικήσεως Πρωτευούσης...» (Ε.Κ. 116 Β'), δι' ής ωρίσθη, ότι: «1. Καθορίζομεν τας προϋποθέσεις χορηγήσεως προσωρινών σημειωμάτων εργασίας αρτεργατών, ως και επαγγελματικών διπλαρίων αρτεργάτου της περιφερείας τέως Διοικήσεως Πρωτευούσης, ως κάτωθι: 1. Η Επιτροπή χορηγήσεως επαγγελματικών διπλαρίων αρτεργατών... υποχρεούται τη αιτήσει του ενδιαφερομένου, όπως χορηγή προσωρινόν σημείωμα αρτεργάτου ή συμπεργάτου, εφ' όσον ούτος πληροί τας κάτωθι προϋποθέσεις: α) Να άγη ηλικίαν πλέον των 18 ετών και ουχί άνωτέραν των 45 ετών, β) να μη πάσχη εξ οιασδήποτε σωματικής ή πνευματικής νόσου συνεπαγομένης ανικανότητα δια την εργασίαν του αρτεργάτου ή συμπεργάτου».

Εκ των διατάξεων τούτων προκύπτει σαφώς, ότι προκειμένης της χορηγήσεως διπλαρίου ασκήσεως του επαγγέλματος του αρτεργάτου αι κείμεναι διατάξεις θέτουσιν απλώς τον κανόνα, ότι δέον ο υποψήφιος να έχη συμπληρώσει το 18ον έτος της ηλικίας του, του περαιτέρω περιορισμού, καθ' ον ο υποψήφιος δέον να μη έχη υπερβή και το 45ον έτος, αφορώντος μόνον εις τους ελευθέρους λεγομένους αρτεργάτας, εις ους ο νόμος επιτρέπει, υπό ωρισμένας προϋποθέσεις, την άσκησιν προσωρινώς του επαγγέλματος τούτου, εφ' όσον έχουσιν εφοδιασθή δια σχετικών σημειωμάτων.

Εκ των εν τη ηγουμένη σκέψει εκτεθειμένων προκύπτει, ότι ή δια της πρώτης των προσβαλλομένων πράξεων αφαίρεσις του επαγγελματικού διπλαρίου του αιτούντος, γενομένη, καθ' ά εέργται, επί τη αιτιολογία ότι καθ' ον χρόνον, ήτοι εν έτει 1949, τω εχορηγήθη το διπλάριον τούτο, είχεν ούτος ήδη συμπληρώσει το καθοριζόμενον όριον ηλικίας των αρτεργατών, ήτοι το 45ον έτος της ηλικίας του, δεν επήλθε νομίμως, του νόμου μη θεσπίζοντος όριον ηλικίας προς τα άνω προκειμένης της χορηγήσεως επαγγελματικών διπλαρίων αρτεργατών, αλλά μόνον δια τους ελευθέρους και προσωρινώς ασχολουμένους εις το επάγγελμα τούτο εργάτας. Συνεπώς ή απόφασις αύτη της Επιτροπής Αντιρ-

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ

ΑΣΦΑΛΙΣΙΣ ΕΙΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ

§ 1. Ἀσφάλισις εἰς τὸ Ἵδρυμα Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων

Ὑπαγωγή, κατ' ἄρθρον 2 Α.Ν. 1846/1951, ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ ὁποίου παρεσχέθη ἡ ἐξηρτημένη ἐργασία, εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α., ἀδιαφόρως τοῦ ἐὰν παρείχετο κατὰ κύριον ἢ κατὰ παρεπόμενον ἐπάγγελμα, καταργηθείσης τῆς ἀντιθέτου διατάξεως τοῦ προϊσχύσαντος Νόμου 6298/1934, καθ' ἣν προϋπόθεσις τῆς ἀσφαλίσεως εἰς τὸ Ι.Κ.Α. ἦτο ἡ κατὰ κυρίαν ἀπασχόλησιν παροχὴ ἐξηρτημένης ἐργασίας.

Διὰ τοῦ κρίνοντος νόμου 6298/1934 περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων ἀπῃτεῖτο νὰ παρέχηται ἡ ἀπασχόλησις τοῦ μισθωτοῦ κατὰ κύριον ἐπάγγελμα, ὡς προϋπόθεσις τῆς ὑποχρεωτικῆς καὶ ὑποχρεωτικῆς εἰς τὸ Ι.Κ.Α. ἀσφαλίσεως.

Διὰ τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων ἀπηλείφθη ἡ προϋπόθεσις τοῦ κυρίου ἐπαγγέλματος, ὡς ὁρίζεν ὁ νόμος 6298/1934, διότι, ὡς ἀνετέθη εἰς τὴν Κυβερνητικὴν Ἐπιτροπὴν (ΕΕΔ 10, 696), ὁ ὅρος οὗτος ἐγέννα πολλὰς ἐρμηνευτικὰς δυσχερείας ἐν τῇ πράξει.

Τέλος, διὰ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 4176/1963 (ΕΕΔ 21, 740) ἐπανῆλθεν ὁ ὅρος οὗτος καὶ, τροποποιηθὲν τὸ ἄρθρον 2 § 1 ἐδάφ. α' τοῦ ἀ.ν. 1846/1951, ἰσχύει ἤδη ὡς ἑξῆς: Τὰ πρόσωπα, τὰ ὁποῖα ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς χώρας παρέχουν κατὰ κύριον ἐπάγγελμα ἐξηρτημένην ἐργασίαν ἐναντι ἀμοιβῆς, ὡς τοιαύτης νοουμένης καὶ τῆς παρεχομένης διὰ λογαριασμὸν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, ἀδιαφόρως νομικῆς φύσεως τῆς σχέσεως (δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ δικαίου). Ἡ ἔννοια τοῦ κυρίου ἐπαγγέλματος δὲν ἀποκλείει τὴν ἀσφάλισιν προσώπων μὲ μισθωτὴν ἀπασχόλησιν, ἐφ' ὅσον δὲν ἔχουν ἄλλην κυρίαν πηγὴν διαπορισμοῦ. (Ἴδετε Πρακτικὰ Συζητήσεων ἐν τῇ Βουλῇ, ΕΕΔ 21, 702 ἐπ.).

Ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ἔχει ὡς ἑξῆς αὐτῆς περίπτωσιν παροχῆς ἐξηρτημένης ἐργασίας πρὸ τῆς τελευταίας ταύτης διατάξεως.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 1892/1968, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Γ. Χαρμπούρης**

Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. **Χ. Παναγιωτόπουλος**

Δικηγόρος ὁ κ. Ἐμμ. Καμενόπουλος

Διὰ τῆς παραδεκτῶς καὶ ἐμπροθέσμως προσβαλλομένης ὑπ' ἀριθ. 838 τῆς 2.5.1967 ἀποφάσεως τῆς παρὰ τῷ Ἱδρύματι Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων ἐκ Εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων ἀπερρίφθη τὸ αἴτημα τῆς ἤδη αἰτούσης περὶ ἀναγνωρίσεως ὡς χρόνου ἀσφαλίσεως αὐτῆς παρὰ τῷ Ἱδρύματι Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων τοῦ χρονικοῦ διαστήματος ἀπὸ 1.7.1953 μέχρις 29.9.1961, καθ' ὃ εἶχεν ἐργασθῇ εἰς τὸ ἐν Σκαραμαγκᾷ ἐξοχικὸν κέντρον τοῦ Π.Γ.

Ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ἠρνήθη τὴν ἀναγνώρισιν ὡς χρόνου ἀσφαλίσεως τῆς αἰτούσης τοῦ ὡς εἴρηται χρονικοῦ διαστήματος δι' ἄλλον μὲν λόγον καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸ τμῆμα αὐτοῦ ἀπὸ 1.7.1953 μέχρις 20.9.1960, δι' ἄλλον δὲ καθ' ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὸ ὑπόλοιπον τμῆμα ἀπὸ 21.9.1960 μέχρις 29.9.1961. Καθ' ἃ δὲ προκύπτει ἐκ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως αὐτῆς, οὐδένα λόγον περιέχουσα ὡς πρὸς τὴν μὴ ἀναγνώρισιν τῆς τελευ-

---

ρήσεων Ἀρτεργατῶν τυγχάνει ἀκυρωτέα, ὡς κατὰ παράβασιν νόμου ἐκδοθεῖσα. Ἀκυρωτέα δέ, ἄνευ ἑτέρου, καθίσταται καὶ ἡ δευτέρα τῶν προσβαλλομένων πράξεων, δι' ἧς ἀπερρίφθη τὸ αἴτημα τοῦ προαφεύγοντος περὶ ἀσφαλίσεώς του εἰς τὸ ἀνωτέρω Ταμεῖον, ἐπὶ τῇ ῥητείσῃ αἰτιολογίᾳ ὅτι εἰς τοῦτο ἀσφαλίζονται μόνον οἱ δι' ἐπαγγελματικοῦ διδλιαρίου ἐγκεκριμένοι ἀρτεργάται, δεθέντος ὅτι ἡ ἀπόφασις αὕτη τοῦ Ταμείου ἐστηρίχθη ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν προηγηθεῖσαν, μὴ νόμιμον, κατὰ τὰ ἀνωτέρω, ἀπόφασιν τῆς Ἐπιτροπῆς Ἀντιρρήσεων. Κατ' ἀκολουθίαν ἀμφότεραι αἱ προσβαλλόμεναι πράξεις τυγχάνουσιν ἀκυρωτέαι, κατὰ τὰ βασίμως προβαλλόμενα διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, ἥτις δέον νὰ γίνῃ δεκτή.

ταίας ταύτης περιόδου από 21.9.1960 μέχρις 29.9.1961, πλήσσει την προσβαλλομένην απόφασιν μόνον καθ' όσον αύτη άφορᾷ εἰς τὴν μὴ ἀναγνώρισιν τῆς χρονικῆς περιόδου ἀπὸ 1.7.1953 μέχρις 20.9.1960.

Ὡς προκύπτει ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, αὕτη ἠρνήθη τὴν ἀναγνώρισιν ὡς χρόνου ἀσφαλίσεως τῆς αἰτούσης τῆς τελευταίας ταύτης περιόδου ἀπὸ 1.7.1953 μέχρις 20.9.1960, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ἡ αἰτοῦσα κατὰ τὴν διάρκειαν αὐτῆς ἀπησχολεῖτο κατὰ κύριον λόγον εἰς ἄλλας μὴ ἀσφαλιστέας εἰς τὸ Ἵδρυμα Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων ἐργασίας, ἡ δὲ κατὰ τὴν αὐτὴν περίοδον ἀπασχόλησίς της εἰς τὸ ἐξοχικὸν κέντρον Π.Γ. ἀπὸ καθεστῶτος ἐξηρτημένης ἐργασίας δὲν ὑπήγετο εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α., διότι ἐγένετο ἐποχιακῶς καὶ παρώρυγος.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951, ἀπὸ τὸ κράτος τοῦ ὁποίου παρεσχέθη ὁλόκληρος ἡ κατὰ τὰ ἄνω ἐξηρτημένη ἐργασία τῆς αἰτούσης εἰς τὸ ἐξοχικὸν κέντρον Π.Γ., ἡ παροχὴ ἐξηρτημένης ἐργασίας ἔναντι ἀμοιβῆς ὑπάγεται εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α., ἀδιαφόρως τοῦ ἐὰν παρέχηται κατὰ κύριον ἢ κατὰ παρεπόμενον ἐπάγγελμα, καταργηθείσης τῆς ἀντιθέτου διατάξεως τοῦ προϊσχύσαντος νόμου 6298/1934, καθ' ἣν προϋπόθεσις τῆς ἀσφαλίσεως εἰς τὸ Ἵδρυμα Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων ἦτο ἡ κατὰ κύριον ἀπασχόλησιν παροχὴ ἐξηρτημένης ἐργασίας. Κατ' ἀκολουθίαν ἡ αἰτιολογία τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, καθ' ἣν ἡ περὶ ἧς πρόκειται ἐξηρτημένη ἐργασία τῆς αἰτούσης δὲν ὑπάγεται εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, ὡς παρασχεθεῖσα ἐποχιακῶς καὶ παρώρυγος, εἶναι παράνομος, ἀκυρωτέα δὲ κατὰ ταῦτα εἶναι ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις κατὰ τὸν βασίμως προβαλλόμενον λόγον ἀκυρώσεως.

§ 2. Ἀσφάλισις τῶν ἐξ Αἰγύπτου προερχομένων Ἑλλήνων ὑπηκόων καὶ ὁμογενῶν

Δυνατὴ ἡ ἀσφάλισις τῶν ἀνωτέρω προσώπων κατὰ ἐν τῇ ὑπ' ἀριθ. 165/1963 Πράξει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, κυρωθείσῃ διὰ τοῦ Ν.Δ. 4377/1964, ὁριζόμενα.— Δικαίωμα καὶ ἀναγνωρίσεως τῆς ἐν Αἰγύπτῳ ὑπηρεσίας των εἰς τὸ ἐπάγγελμα.— Περιέλευσις τοῦ δικαιώματος, ἐν περιπτώσει θανάτου, εἰς τὰ κατὰ τὴν οἰκείαν ἑκάστου Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ νομοθεσίαν λοιπὰ προστατευόμενα πρόσωπα, δικαιούμενα νὰ ἀσκήσωσι τοῦτο κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ Νόμου

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 1587/1968, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Γ. Χαρμπούρης**
Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. **Ἀντ. Ταβουλάρης**

Διὰ τῆς αἰτήσεως ταύτης, νομοτύπως ἀσκηθείσης, διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 1769 τῆς 5 Ἰουλίου 1967 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑπαλλήλων Ἐμπορικῶν Καταστημάτων, δι' ἧς ἀπερρίφθη αἴτησις τῆς προσφευγούσης, χήρας τοῦ ἐξ Αἰγύπτου ὁμογενοῦς Ι.Κ., ἀποβιώσαντος ἐν Ἑλλάδι ἐν ἔτει 1966, περὶ ἀπονομῆς αὐτῇ συντάξεως θανάτου διὰ τῆς ἀναγνωρίσεως ὡς χρόνου ἀσφαλίσεως παρὰ τῷ Ταμείῳ τούτῳ τοῦ χρόνου τῆς ἐν Αἰγύπτῳ ἐπαγγελματικῆς ἀπασχολήσεως τοῦ θανόντος συζύγου της ὡς ἐμπορουπαλλήλου, ἐπὶ τῇ κυρίᾳ αἰτιολογίᾳ, ὅτι «ὁ θανὼν... δὲν εἶχε προέλθει εἰς οἱανδήποτε ἀσφαλιστικὴν σχέσιν ἢ διεπόμενος μετὰ τοῦ Ταμείου πρὸ τῆς ἐπελεύσεως τοῦ ἀσφαλιστικοῦ κινδύνου...».

Ἡ προθεσμία πρὸς προσβολὴν τῆς ἀνωτέρω πράξεως ἐπὶ ἀκυρώσει, κοινοποιηθείσῃ τῇ αἰτούσῃ μετὰ πάντως τὴν 8ην Ἰουλίου 1967 (ὑπ' ἀριθ. 7707 τῆς 8.7.1967 ἔγγραφον τοῦ Ταμείου πρὸς τὴν αἰτοῦσαν), διεκόπη, κατὰ τὰ ἐννοιολογηθέντα, διὰ τῆς ὑπὸ ταύτης ἐντὸς τῆς νομίμου προθεσμίας ἀσκήσεως τῆς ἀπὸ 7 Σεπτεμβρίου ἐνστάσεώς της, ἀρξαμένη ἐκ νέου μετὰ τὴν ἄπρακτον παρέλευσιν μηνὸς ἀπὸ τῆς ἐνστάσεως ταύτης, ἤτοι τὴν 7ην Ὀκτωβρίου 1967. Κατ' ἀκολουθίαν ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις, κατατεθεῖσα εἰς τὸ Δικαστήριον τοῦτο τὴν 30ὴν Ὀκτωβρίου 1967, ἐσκέφθη ἐμπροθέσμως, τυγχάνουσα τέπος δεκτὴ καὶ κατ' οὐσίαν ἐξετιστέα.

Διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τῆς ὑπ' ἀριθ. 165/1963 Πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, κυρωθείσης διὰ τοῦ ν.δ. 4377 τοῦ 1964 περὶ εἰδικῶν μέτρων προστασίας τῶν ἐξ Αἰγύπτου Ἑλλήνων ὑπηκόων καὶ ὁμογενῶν (Ε.Κ. 160 Α'), ὡρίσθη, ὅτι «1. Ἕλληνες ὑπήκοοι, ὡς καὶ ὁμογενεῖς μονίμως ἐγκατεστημένοι τὴν 1ην Ἰανουαρίου 1956... ἐν Αἰγύπτῳ...καὶ ἐγκαταλείψαντες ὁριστικῶς τὴν ἐκεῖ μόνιμον ἐγκατάστασίν των, δικαιοῦνται κατ' ἀρχὴν, ὅπως ἀσκήσωσιν ἐν Ἑλλάδι τὸ ἐπάγγελμα, ὅπερ ἤσκουν εἰς τὴν ὡς ἄνω χώραν...». Ἐν ὄρθρῳ δὲ 5 ὅτι: «1. Τὰ κατὰ τὸ ἄρθρον 1 § 1 τῆς παρούσης Πράξεως πρόσωπα δύνανται νὰ ἀσφαλισθῶσιν εἰς τοὺς οἰκείους ἐν Ἑλλάδι Ἀσφαλιστικοὺς Ὀργανισμοὺς κυρίας καὶ ἐπικουρικῆς ἀσφαλίσεως ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἰσχυουσῶν δι' ἕκαστον τῶν ὡς ἄνω Ὀργανισμῶν διατάξεων, διὰ τὸ ἀ-

σκηθέν παρ' αὐτῶν ἐν τῇ Νοτίῳ Ἐπαρχίᾳ... τῆς Ἡνωμένης Ἀραβικῆς Δημοκρατίας ἐπάγγελμα. 2. Οἱ κατὰ τὴν παράγραφον 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου ἀσφαλιζόμενοι δικαιοῦνται, ὅπως, κατὰ παρέκκλισιν τῶν κειμένων διατάξεων, ἀναγνωρίσωσι καὶ ἐξαγοράσωσι παρὰ τοῖς οἰκείοις Ὀργανισμοῖς ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει τὴν ἐν (Αἰγύπτῳ) πραγματικὴν προϋπηρεσίαν αὐτῶν ἐν τῷ ἀσφαλιστέῳ ἐπαγγέλματι καὶ ἂν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν κειμένων διατάξεων δὲν προβλέπεται ἀναγνώρισις καὶ ἐξαγορὰ προϋπηρεσίας...».

Καθ' ἃ ἐκρίθη ἤδη καὶ διὰ προγενεστέρων ἀποφάσεων τοῦ Δικαστηρίου τούτου (768/1967 κλπ.) τὰ περὶ ὧν αἱ ἀνωτέρω διατάξεις πρόσωπα δικαιοῦνται νὰ ἀσφαλισθῶσιν ἐν Ἑλλάδι διὰ τὸ ἀσκηθὲν ὑπ' αὐτῶν ἐν Αἰγύπτῳ ἐπάγγελμα, ἅμα δὲ νὰ ζητήσωσι τὴν ἀναγνώρισιν κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ νόμου τῆς ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ ὑπηρεσίας των εἰς τὸ ἐπάγγελμα τοῦτο καὶ ἂν ἔτι δὲν ἐπανέλθωσιν ἐν Ἑλλάδι τὴν ἄσκησιν αὐτοῦ, ἐπιτρεπομένης ἐνδεχομένως οὕτω καὶ τῆς συνταξιοδοτήσεως τῶν προσώπων αὐτῶν, ἐφ' ὅσον διὰ μόνης τῆς ἐν Αἰγύπτῳ ἀσφαλιστέας ἐργασίας των πληροῦνται αἱ χρονικαὶ καὶ λοιπαὶ νόμιμοι προϋποθέσεις. Τὸ δικαίωμα δὲ τοῦτο, τοιοῦτον ἔχον περιεχόμενον, ἅπαξ κτηθὲν διὰ τῆς ὑπὸ τοὺς ἀνωτέρω ὅρους τοῦ νόμου ἀφίξεως ἐν Ἑλλάδι τοῦ ἀμέσως προστατευομένου προσώπου, δὲν ἀπόλλυται εἰς περίπτωσιν ἐπακολουθοῦντος θανάτου τοῦ προσώπου αὐτοῦ, ὃν δὲν ἠσκήθη ὑπὸ ταύτην μέχρι τοῦ θανάτου του, ἀλλὰ περιέρχεται εἰς τὰ κατὰ τὴν οἰκείαν ἑκάστου Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ νομοθεσίαν λοιπὰ προστατευόμενα πρόσωπα, δικαιούμενα νὰ ἀσκήσωσι ταῦτα κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ νόμου. Τὸ ἐπιχείρημα δέ, ὅπερ ἀντλεῖ τὸ ἀνωτέρω Ταμεῖον, πρὸς ὑποστήριξιν τῆς ἀντιθέτου ἀπόψεώς της, ἐκ τοῦ ἄρθρου 2 § 7 τοῦ ν.δ. 4377 τοῦ 1966, δὲν εἶναι ἀσφαλές, διότι, ὁρίζουσα ἡ διάταξις αὕτη, ὅτι αἱ ἀνωτέρω συνταξιοδοτικαὶ διατάξεις τοῦ ν.δ. 4377/1964 ἐφαρμόζονται «καὶ εἰς τὰς χήρας, τῶν ὁποίων οἱ σύζυγοι ἀπεβίωσαν ἐν Αἰγύπτῳ μετὰ τὴν 1ην Ἰανουαρίου 1952 κλπ», δηλαδή, ἐπεκτείνουσα τὴν ἐφαρμογὴν τῶν ἀνωτέρω ἐνεργητικῶν διατάξεων τοῦ ν.δ. 4377 καὶ εἰς τὰς χήρας τῶν ἀνωτέρω προσώπων καὶ ἂν ἔτι ἀπεβίωσαν ταῦτα πρὸ τῆς ἀφίξεώς των εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἐνισχύει ἀντιθέτως τὴν ἄποψιν ὅτι πολλῷ μᾶλλον ἡ προστασία αὕτη παρέχεται ὑπὸ τοῦ νόμου, εἰς ἃς περιπτώσεις ὁ θάνατος τοῦ δικαιοῦχου ἐπῆλθεν ἐν Ἑλλάδι. Κατ' ἀκολουθίαν, ἐφ' ὅσον ἐκ τοῦ φακέλλου προκύπτει, ὅτι ὁ σύζυγος τῆς αἰτούσης ἐγκατεστάθη ἐν Ἑλλάδι, προερχόμενος ἐξ Αἰγύπτου, ἔδει ἡ αἰτοῦσα, συντρεχουσῶν ἐνδεχομένως καὶ τῶν λοιπῶν προϋποθέσεων τῶν ἀνωτέρω διατάξεων, νὰ τύχῃ τῆς ὡς εἴρηται ἀσφαλιστικῆς προστασίας, οὐχὶ νομίμως ἀπορριφθέντος τοῦ σχετικοῦ αἰτήματός της διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ἥτις κατ' ἀνάγκην τοῦτον τυγχάνει ἀκυρωτέα, κατὰ τὰ βασίμως προβαλλόμενα διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, δεκτῆς γενομένης.

§ 3. Ἀσφάλισις τῶν ἐκ Τουρκίας ἀπελαθέντων Ἑλλήνων ὑπηκόων

Ρύθμισις τῆς ἀσφαλίσεως ὑπὸ τῶν διατάξεων τῆς διὰ τοῦ Ν.Δ. 4377/1964 κυρωθείσης ὑπ' ἀριθ. 165/1963 Πράξεως Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου.—Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Χρηματιστῶν, Μεσιτῶν, Ἀντικρυστῶν κλπ.—Ἔννοια τῶν σχετικῶν διατάξεων.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 1588/1968, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Γ. Χαρμπούρης**
Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. **Δ. Καλοδούκας**
Δικηγόρος ὁ κ. Ν. Κωνσταντινίδης

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται τύπος παραδεκτῶς ὑπὸ τοῦ αἰτοῦντος, Ἕλληνος ὑπηκόου, ἀπελαθέντος ἐκ Τουρκίας, ἡ ἀκύρωσις τῆς ἀπὸ 11 Ἰουλίου 1967 ἀποφάσεως (συνεδρίασις ὑπ' ἀριθ. 35/1967) τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Χρηματιστῶν - Μεσιτῶν - Ἀντικρυστῶν κλπ., δι' ἧς, μεταρρυθμισθείσης προηγουμένης ἀποφάσεως τοῦ ἰδίου Διοικητικοῦ Συμβουλίου περὶ ἀσφαλίσεως αὐτοῦ εἰς τὸ ρηθὲν Ταμεῖον, ἀναγνωρίσθη ὡς χρόνος ἀσφαλίσεώς του χρονικὸν διάστημα ἑπτὰ μόνον ἐτῶν (ἀντὶ τοῦ ἀρχικῶς ἀναγνωρισθέντος 35 ἐτῶν), κατ' ἀκολουθίαν δὲ τούτου ἀφ' ἑνὸς ἀνεκλήθη ἡ ἀπὸ 3 Αὐγούστου 1965 ἀπόφασις τοῦ εἰρημένου Διοικητικοῦ Συμβουλίου, δι' ἧς εἶχε χορηγηθῇ εἰς τοῦτον σύνταξις γήρατος ἀπὸ τῆς 20.5.1965, καὶ ἀφ' ἑτέρου διετάχθη ἡ μὴ καταβολὴ τῶν ὀφειλομένων αὐτῷ ἐκ τῆς αἰτίας ταύτης καὶ ἡ ἀναζήτησις ὡς ἀχρεωστήτως καταβληθέντος ποσοῦ δραχμῶν 87,000 ὅπερ τῷ κατεβλήθη διὰ συντάξεις ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τῆς ἀνακληθείσης ἀποφάσεως καὶ ἑξῆς.

Τὰ περὶ τῆς ἐν Ἑλλάδι ἀσφαλίσεως τῶν ἐκ Τουρκίας ἀπελαθέντων Ἑλλήνων ὑπηκόων διέποντα ὑπὸ τῶν διατάξεων τῆς διὰ τοῦ ν.δ. 4377/1964 (Φ.Ε.Κ. 174) κυρωθείσης ὑπ' ἀριθ. 165/1963 Πράξεως Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου «περὶ εἰδικῶν

31 Β') ἀσφαλίζονται παρ' αὐτῷ «...οἱ νομίμως διοριζόμενοι..., ὡς καὶ οἱ διοριζόμενοι χρηματισταί, ἀντικρυσταὶ κλπ», πλὴν, προκειμένης ἐφαρμογῆς τῆς ἐν λόγῳ καταστατικῆς διατάξεως διὰ τὴν εἰδικὴν περίπτωσιν, περὶ ἧς τὸ ν.δ. 4378/1964, ὑπερ ἀποβλέπει εἰς τὴν προστασίαν τῶν λόγῳ τῆς ἑλληνικῆς των ἰδιοκτήτου διωχθέντων καὶ τελικῶς ἀπελαθέντων ἐκ Τουρκίας ὁμογενῶν, ἡ ἐν τοῖς πράγμασιν ἀπασχόλησις ἀνεπισήμως εἰς χρηματιστηριακὰς ἐργασίας Ἕλληνος ἰσχυρὸν ἐν Τουρκίᾳ ναυτικοῦ ὀρχικῶς διορισθέντος καὶ διατελέσαντος ἐπί τι διάστημα ἐπισήμως μέλους τοῦ ἐκεῖ Χρηματιστηρίου, ἀπολέσαντος δὲ μεταγενεστέρως τὴν ἐπίσημον τοῦ χρηματιστοῦ ἰδιότητα ἄνευ τινὸς ἐπιπτώσεως τοῦ, ἀλλὰ διὰ μόνον τὸν λόγον τῆς ἑλληνικῆς του ἰδιοκτήτου, θὰ ἔδει νὰ λογισθῇ, ἐφ' ὅσον ἠσκεῖτο κατὰ τρόπον συστηματικόν, ὡς ἀναγνωρίσιμος χρόνος ἀσφαλίσεως, κατὰ τὰς περὶ ἐξαιρέσεως διατάξεις τοῦ προμνησθέντος ν. διότι. Ἐφ' ὅσον, ὅθεν, ἐν προκειμένῃ ἐγένετο δεκτὸν διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ὅτι ὁ αἰτῶν ἐνεγράφη ὡς χρηματιστὴς εἰς τὰ μητρῶα τοῦ Χρηματιστηρίου Ἀξιῶν Κωνσταντινουπόλεως ἀπὸ 27.3.1923, διατελέσας ἐπισήμως ὡς τοιοῦτος μέχρι τοῦ 1930, ὅτε διεγράφη τούτων λόγῳ τῆς ἑλληνικῆς του ἰδιοκτήτου (ὑπ' ἀριθ. 17914/1738/29.8.1966 πιστοποίησις Ἑλληνικοῦ Γενικοῦ Προξενείου Κωνσταντινουπόλεως), περαιτέρω δὲ ὅτι καὶ μετὰ τὴν διαγραφὴν του ταύτην εὕρισκεν αὐτὸς τρόπον νὰ ἀσκῇ χρηματιστηριακὰς ἐργασίας (α) ὑπ' ἀριθ. 18656/25.10./1956 ἔγγραφον Γενικοῦ Προξενείου Κωνσταντινουπόλεως περὶ συνεχίσεως τῆς ἐν τῷ Χρηματιστηρίῳ δραστηριότητος τοῦ αἰτοῦντος καὶ μετὰ τὸ ἔτος 1930, (β) ὑπ' ἀριθ. 7244 / 1738 / 30.6.1965 πιστοποίησις Ἑλληνικοῦ Γενικοῦ Προξενείου περὶ ἀσκήσεως ὑπὸ τοῦ αἰτοῦντος τοῦ ἐπαγγέλματος τοῦ χρηματιστοῦ ἀπὸ τοῦ 1924 μέχρι τῆς 30.6.1964 καὶ πραγματοποιήσεως παρ' αὐτῷ 12.000 ἐργασίμων ἡμερῶν), οὐχὶ νομίμως τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Ταμείου ἠρνήθη νὰ κρίνῃ περὶ τοῦ συστηματικοῦ ἢ μὴ καὶ τῆς διαρκείας τῆς τοιαύτης ἀπασχολήσεως, ἵνα θεωρήσῃ ὡς ἀναγνωριστέον καὶ τὸν μετὰ τὴν ἐν ἔτει 1930 διαγραφὴν τοῦ αἰτοῦντος ἐκ τῶν μητρώων τῶν χρηματιστῶν χρόνον ἀνεπισήμου μέν, πλὴν πραγματικῆς, παρ' αὐτοῦ ἀσκήσεως ἔργων χρηματιστοῦ (ὃν ὁρθῶς ἐπεκαλέσθη οὗτος διὰ τῆς ἀπὸ 22.12.1966 πρὸς τὸ Ταμεῖον αἰτήσεώς του), ἀλλ' ἄνευ ἄλλου τινὸς ἀνεκάλεσε τὴν περὶ ἀσφαλίσεως καὶ συνταξιοδοτήσεως τούτων προηγουμένην ἀπόφασίν του, λόγῳ μὴ συνδρομῆς τῶν ἀπαιτουμένων χρονικῶν προϋποθέσεων, κατὰ τὰ προεκτεθέντα, ἀποκλεισάσων ὅπως τῆς ἀνωτέρω σκέψεως οἱανδήποτε ἔρευναν ἐν σχέσει πρὸς τὴν μετὰ τὴν διαγραφὴν ἐκ τῶν μητρώων τῶν χρηματιστῶν ἀπασχόλησιν τοῦ αἰτοῦντος. Ἀκολουθοῦντα, ὅθεν, τούτῳ τῷ λόγῳ, ἀποβαίνει ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ἐν τῷ συνόλῳ της, περιττῆς ἀποβαινούσης τῆς ἐρεύνης τῶν λοιπῶν λόγων ἀκυρώσεως τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως.

Κατὰ ταῦτα, δέον ὅπως ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις γίνῃ δεκτή.

§ 4. Ἀναγνώρισις πραγματοποιηθέντων εἰς τὸ παρελθὸν ἡμερομισθίων μεταλλευτῶν

Θέσις διὰ τοῦ ἄρθρου 7 Ν.Δ. 4104/1960 τοῦ κανόνος ὅτι ἡμέραι ἐργασίας, πραγματοποιηθεῖσαι παρ' ἠσφαλισμένου εἰς περίοδον προγενεστέραν τῆς πενταετίας ἀπὸ τῆς παρ' αὐτοῦ ὑποβολῆς τῆς περὶ ἀναγνωρίσεως τούτων σχετικῆς αἰτήσεως ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει ἀναγνωρίζονται ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α.—Παροχὴ ὅμως τῆς δυνατότητος εἰς ἠσφαλισμένους ἢ συνταξιούχους τοῦ τέως Ταμείου Μεταλλευτῶν ἀναγνωρίσεως πραγματοποιηθέντων κατὰ τὸ παρελθὸν ἄνευ χρονικοῦ περιορισμοῦ ἡμερομισθίων των εἰς μεταλλευτικὰς ἐπιχειρήσεις.—Ἐπακολουθήσας Νόμος 4476/1965.—Ἔννοια τούτου.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 1643/1968, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Γ. Χαρμπούρης**
Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. **Ἀντ. Ταβουλάρης**
Δικηγόρος ὁ κ. Λ. Πετρόγλου

Διὰ τῆς αἰτήσεως ταύτης, τύποις παραδεκτῶς ἀσκηθείσης, δικάζεται ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 1393 τῆς 19ης Ἰουλίου 1967 ἀποφάσεως τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Ὑποκαταστήματος Συντάξεων Ἀθηνῶν τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, δι' ἧς ἀπερρίφθη ἡ ἀπὸ 13 Ἰουλίου 1965 αἴτησις τῆς προσφευγούσης περὶ ἀπονομῆς αὐτῇ συντάξεως, λόγῳ θανάτου τοῦ συζύγου της, ἐπελθόντος ἐν ἔτει 1943, ἠσφαλισμένου εἰς τὸ Ταμεῖον Μεταλλευτῶν, συγχωνευθὲν εἰς τὸ Ι.Κ.Α.

Τῆς ἐκδόσεως τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως εἶχεν ἤδη προηγηθῇ ἡ ἔκδοσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 1346 τοῦ 1963 ἀποφάσεως τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ ἐν Ἀθήναις Ὑποκαταστήματος τοῦ Ι.Κ.Α., δι' ἧς τὸ ἀνωτέρω αἴτημα τῆς προσφευγούσης ἀπερρίφθη, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι ἐπεβλήθη τὸ πρῶτον τοῦτο κατὰ τὴν 17ην Μαΐου 1961, ἦτοι μετὰ πάροδον πενταετίας ἀπὸ τῆς κατὰ τὴν 1ην Ἰουνίου 1956 γενομένης συγχωνεύσεως τοῦ Ταμείου Με-

μέτρων προστασίας των ἐξ Αἰγύπτου Ἑλλήνων ὑπηκόων», ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰς τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 4378/1964 (174). Ὑπὸ τῶν ἀνωτέρω διατάξεων ὁρίζεται, σὺν ἄλλοις, ὅτι οἱ ἐκ Τουρκίας ἀπελαθέντες Ἕλληνες ὑπήκοοι, συντρεχουσῶν τῶν λοιπῶν ταισσομένων προϋποθέσεων, «δύνανται ν' ἀσφαλισθῶσιν εἰς τοὺς οἰκείους ἐν Ἑλλάδι Ἀσφαλιστικοὺς Ὀργανισμούς... ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἰσχυουσῶν... διατάξεων διὰ τὸ ἀσκηθὲν παρ' αὐτῶν ἐν τῇ Νατίῳ Ἐπαρχίᾳ τῆς Η.Α.Δ. (ἢ ἐν Τουρκίᾳ) ἐπάγγελμα, κατόπιν αἰτήσεώς των, ἐποβαλλομένης εἰς τὸν οἰκεῖον Ὀργανισμόν», δικαιούμενοι περαιτέρω ὅπως «κατὰ παρέκκλισιν τῶν κειμένων διατάξεων ἀναγνωρίσωσι καὶ ἐξαγοράσωσι... ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει τὴν ἐν τῇ Νατίῳ Ἐπαρχίᾳ τῆς Η.Α.Δ. (ἢ Τουρκίᾳ) πραγματικὴν προϋπηρεσίαν αὐτῶν ἐν τῇ ἀσκήσει τοῦ ἐπαγγέλματος καὶ ἂν ἔτι ἐπὶ τῇ βάσει τῶν κειμένων διατάξεων δὲν προβλέπεται ἀναγνώρισις καὶ ἐξαγορὰ προϋπηρεσίας». Ἐν ἄρθρῳ 1 τῆς ὡς ἄνω Πράξεως Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ὁρίζεται ἐπίσης, ὅτι ἡ μόνιμος ἐγκατάστασις, τὸ ἀσκούμενον ἐπάγγελμα ἐν Αἰγύπτῳ ἢ Τουρκίᾳ τῶν περὶ ὧν πρόκειται Ἑλλήνων ὑπηκόων καὶ ὁ χρόνος ἀσκήσεως αὐτοῦ πιστοποιοῦνται διὰ βεβαιώσεως τῆς οἰκείας Ἑλληνικῆς Προξενικῆς Ἀρχῆς.

Ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀνωτέρω διατάξεων ὁ αἰτῶν, ἰσὸ τὴν ἰδιότητα τοῦ Ἕλληνος ὑπηκόου, ἀπελαθέντος ἐκ Κωνσταντινουπόλεως, ἔνθα ἤσκει τὸ ἐπάγγελμα τοῦ χρηματιστοῦ, ἐδικαιώθη δυνάμει τῆς ἀπὸ 3.8.1965 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Χρηματιστῶν, Μεσιτῶν, Ἀντιχρυστῶν κλπ. μηνιαίας συντάξεως λόγῳ γήρατος, μετὰ προηγηθείσαν ἀναγνώρισιν συνταξίμου ὑπηρεσίας του ἐν Τουρκίᾳ 35 ἐτῶν. Ἡ συνταξιοδοτικὴ αὕτη ἀπόφασις ἀνεκλήθη διὰ τῆς ἀπὸ 22.11.1966 ἀποφάσεως τοῦ ἰδίου Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ὡς ἐκδοθεῖσα βάσει ἀνακριβῶν στοιχείων ἐν σχέσει πρὸς τὸν χρόνον τῆς ὑπὸ τοῦ αἰτοῦντος ἀσκήσεως τοῦ ἐπαγγέλματος χρηματιστοῦ. Ἡ ἀνακλητικὴ ὅμως αὕτη τῆς συνταξιοδοτήσεως τοῦ αἰτοῦντος ἀπόφασις ἠκυρώθη, ὡς ἀνεπαρκῶς ἠτιολογημένη, δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 1908/1967 ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, μεθ' ἣν ἐξεδόθη ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ἀνακαλέσασα καὶ αὖθις τὴν ἀρχικὴν περὶ συνταξιοδοτήσεως τοῦ αἰτοῦντος πρᾶξιν, κατὰ τὰ προεκτεθέντα.

Ἡ ἀνάκλησις τῆς περὶ συνταξιοδοτήσεως τοῦ αἰτοῦντος ἀποφάσεως ἐγένετο ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι οὗτος, ἐγγραφεὶς ὡς χρηματιστὴς εἰς τὰ μητρῶα τοῦ Χρηματιστηρίου Ἀξιῶν Κωνσταντινουπόλεως τὸ ἔτος 1923, διεγράφη ἐξ αὐτῶν τὸ ἔτος 1930 καὶ οὐχὶ τὸ ἔτος 1964 (ὡς εἶχε γίνει δεκτὸν κατὰ τὴν ἔκδοσιν τῆς χορηγησάσης τὴν σύνταξιν ἀποφάσεως) καὶ συνεπῶς εἰργάσθη οὗτος ὡς ἐπίσημος χρηματιστὴς ἐπὶ ἑπτὰ μόνον ἔτη, δι' ἃ καὶ μόνον εἶναι ἀσφαλιστέος εἰς τὸ Ταμεῖον, μὴ κεκτημένος οὕτω τὴν κατὰ τὸ ἄρθρον 15 § 1 τοῦ καταστατικοῦ αὐτοῦ ἀπαιτουμένην πρὸς συνταξιοδότησιν χρονικὴν προϋπόθεσιν τῆς 15ετοῦς τοὐλάχιστον πραγματικῆς ἀσφαλίσεως. Εἰς τὴν κρίσιν δὲ ταύτην περὶ τοῦ χρόνου ἀσφαλίσεως τοῦ αἰτοῦντος κατέληξεν ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις κατόπιν ἐκτιμήσεως πάντων τῶν ἐν τῷ φακέλῳ στοιχείων σχετικῶς πρὸς τὴν χρονολογίαν ἐγγραφῆς καὶ διαγραφῆς τούτου ἐκ τῶν μητρώων τοῦ Χρηματιστηρίου Ἀξιῶν Κωνσταντινουπόλεως, ἐν οἷς καὶ τῆς ὑπὸ τοῦ αἰτοῦντος προσαχθείσης βεβαιώσεως (ὑπ' ἀριθ. 245/711/27.7.1966) τῆς Ἐπιτροπείας τοῦ Χρηματιστηρίου Κινητῶν Ἀξιῶν Κωνσταντινουπόλεως, ἐν ᾗ οὗτος φέρεται ἐγγραφεὶς ὡς χρηματιστὴς τὴν 27.3.1923 καὶ διαγραφεὶς ἐν ἔτει 1964, ἥτις, ὅμως, βεβαίωσις, ἐκτιμηθεῖσα εἰδικῶς ὑπὸ τοῦ ἐκδόντος τὴν προσβαλλομένην πρᾶξιν Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰ λοιπὰ καὶ δὴ μεταγενέστερα στοιχεῖα καὶ ἰδίᾳ πρὸς τὸ ἀποσιωπητικὸν ταύτης ὑπ' ἀριθ. Ε.Π. 18656/25.10.1956 ἔγγραφον τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει Γενικοῦ Προξενείου τῆς Ἑλλάδος, ἐκρίθη ὡς ἔχουσα τὴν ἔννοιαν, ὅτι ὁ αἰτῶν δὲν ἤσκει μέχρι τοῦ 1964 ἐπισήμως τὸ ἐπάγγελμα τοῦ χρηματιστοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἀλλὰ μόνον ἀπὸ τοῦ 1923 μέχρι τοῦ 1930, καὶ ὅτι ἔκτοτε, διαγραφεὶς ἐκ τῶν ἐπισήμων μητρώων τῶν χρηματιστῶν, λόγῳ τῆς ἑλληνικῆς ὑπηκοότητός του, ἤσκει «ἀνεπισήμως» χρηματιστηριακὴν ἐργασίαν. Διὰ περαιτέρω δὲ σκέψεως τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ἐγένετο δεκτόν, ὅτι ἡ περὶ ἧς ἀνωτέρω μετὰ τὴν διαγραφὴν ἐκ τῶν μητρώων τοῦ Χρηματιστηρίου ἐργασία ἐκ μέρους μὴ ἐπισήμου χρηματιστοῦ δὲν ὑπάγεται εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ταμείου καὶ ἑπομένως ἡ μετὰ τὸ ἔτος 1930 τοιαύτη ἀπασχόλησις τοῦ αἰτοῦντος ὡς ἄνω, δὲν δύναται νὰ λογισθῇ ὡς ἐξαγορασθεὶς χρόνος ἀσφαλίσεώς του, ὥστε νὰ συμπληρωθῇ ἡ διὰ τὴν χορήγησιν αὐτῷ συντάξεως ὁ παιτουμένη 15ετὶα ἐν ἀσφαλίσει. Ἡ σκέψις ὅμως αὕτη τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ὑπὸ τὴν ἐν προκειμένῳ πλοκὴν τοῦ πραγματικοῦ της ὑποθέσεως, δὲν εἶναι σύμφωνος πρὸς τὴν ἀληθῆ τοῦ νόμου ἔννοιαν. Διότι εἶναι μὲν ἀληθές, ὅτι κατὰ τὸ ἄρθρον 10 § 1 τοῦ καταστατικοῦ τοῦ περὶ οὗ πρόκειται Ταμείου (ἀπόφασις Ὑπουργ. Ἐργασίας 23456 / Σ238 / 16 - 26.4.1956, Φ.Ε.Κ.

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΑΠΟΛΥΣΙΣ Ή ΑΠΟΧΩΡΗΣΙΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΔΙΑ ΣΥΝΤΑΞΙΝ

Περίληψις ερωτήματος (Υπουργείον Εθνικής Αμύνης): Ερωτώνται τά έξής: Έάν α) υποχρεούται ή Υπηρεσία νά απολύη μετά καταβολήν της προβλεπομένης αποζημιώσεως τούς καταλαμβανομένους υπό τού προβλεπομένου υπό τού περί Ι.Κ.Α. νόμου όρίου ήλικίας υπαλλήλους και εργατοτεχνίτας σχέσεως ίδιωτικού δικαίου, β) έάν πρέπει νά καταβάλλη αποζημίωσιν εις τούς καταλαμβανομένους υπό τού όρίου ήλικίας και αποχωρούντας οικειοθελώς έκ της Υπηρεσίας και γ) έάν ή ήλικία τεχνίτου, καθορισθείσα δι' αποφάσεως της Επιτροπής Συντάξεως Ι.Κ.Α., δύναται νά θεωρηθή ως πραγματική τοιαύτη διά τό θέμα τών απολύσεων.

Νομικού Συμβουλίου Κράτους, Τμ. Β' Διακοπών

Γνωμοδότησις 962/1968

Πρόεδρεύων και Εισηγητής ὁ Αντιπρόεδρος κ. ***Κ. Παπαμιχαλόπουλος***

Λοιπά μέλη: Οι κ.κ. *Έρμ. Μέλλιος, Ι. Καραμπελόπουλος*, Νομικοί Σύμβουλοι, *Δ. Βενιζέλος, Κ. Τζώρτζης, Ι. Αθανασούλας, Έμμ. Πετσαλάκης, Τ. Ντόκας*, Πάρεδροι.

Έπί τών ερωτημάτων τούτων τό Ν.Σ.Κ. τή εισηγήσει μας εγνωμοδότησεν ομοφώνως ως κατωτέρω εξηγείται:

1) ***Έπί τού πρώτου ερωτήματος***: Έκ τών διατάξεων τού άρθρου 8 τού νόμου 3198/1955 «περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως τών περί καταγγελίας της σχέσεως εργασίας διατάξεων» (Φ.Ε.Κ. τ. Α' φ. 98), ως τούτο συνεπληρώθη διά της παραγράφου 4 τού άρθρου 8 τού ν.δ. 3789/1957 «περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως ένίων διατάξεων της εργατικής νομοθεσίας» (Φ.Ε.Κ. τ. Α' φ. 250) προκύπτει σαφώς, ότι δέν υποχρεούται ή Υπηρεσία, όπως απολύη τούς καταλαμβανομένους υπό τού όρίου ήλικίας τού προβλεπομένου υπό της περί Ι.Κ.Α. νομοθεσίας μισθωτούς τού Δημοσίου τούς συνδεομένους μετ' αύτού διά σχέσεως ίδιωτικού δικαίου. Η πρώτη διάταξις (άρθρον 8 νόμου 3198/1955) ομιλεί περί «αποχωρούντων της υπηρεσίας μισθωτών τη συγκαταθέσει τού εργοδότου». Και ή δευτέρα (§ 4 άρθρου 8 ν.δ. 3789/1957) ομιλεί περί ιδιωτικών υπαλλήλων και λέγει, ότι αύτοι «συμπληρώσαντες ή συμπληρούντες τάς προς χορήγησιν πλήρους συντάξεως γήρατος προϋποθέσεις δύνανται ν' αποχωρήσωσι της εργασίας ή ν' απομακρύνωνται ταύτης παρά τού εργοδότου των, λαμβάνοντες κλπ.». Εφαρμόζονται δέ αί διατάξεις αύται και έπί τού Δημοσίου (άρθρον 24 § 7 νόμου 4464/1965 (Φ.Ε.Κ. τ. Α' φ. 72). Συνάγεται, επομένως, έκ τών ως άνω διατάξεων σαφώς, ότι ή υποχρέωσις απολύσεως διά τήν υπηρεσίαν δέν υπάρχει.

2) ***Έπί τού δευτέρου ερωτήματος***: Βεβαίως θά πρέπει νά καταβάλληται αποζημίωσις είς τούς αποχωρούντας βάσει τών άνω διατάξεων και υπό τάς προϋποθέσεις αύτών, ή αποζημίωσις δέ αύτη πρέπει νά είναι εκείνη, ή οποία ορίζεται διά τών διατάξεων τούτων. Περί τούτου είναι σαφείς αί διατάξεις αύται και δέν έχουν ανάγκην ερμηνείας. Τούτο μόνον σημειούται και υπογραμμίζεται, ότι διά μέν τούς υπαλλήλους θά πρέπει νά ληφθή ως βάσις καθορισμού της καταβλητέας αποζημιώσεως τό ποσόν, όπερ ορίζει ὁ νόμος 2112/1920, ως τροποποιηθείς διά τών ν. 3198/1955 και 3789/1957 κλπ., ισχύει σήμερον, διά δέ τούς εργατοτεχνίτας θά ληφθή ως βάσις τό ποσόν, όπερ καθορίζει τό ν.δ. της 16/18 Ιουλίου 1920 (βλ. ειδικώτερον έπί τού θέματος ατομικήν γνωμοδότησίν μας 2/1967, έν ΕΕΔ 26, σελ. 378, ήν παρακαλείται ή Διοίκησις, όπως αναγνώση μετά προσοχής και έξ ολοκλήρου).

3) ***Έπί τού τρίτου ερωτήματος***: Έκ τών διατάξεων τού άρθρου 10 τού ά.ν. 1846/1951 «περί κοινωνικών ασφαλίσεων» (Φ.Ε.Κ. τ. Α' φ. 179), ως αντικατεστάθη διά τού άρθρου 4 τού ν.δ. 3083/1954 «περί τροποποιήσεως της περί Διοικήσεως τού Ι.Κ.Α. νομοθεσίας και θεσπίσεως ασφαλιστικών και άλλων τινών διατάξεων» (Φ.Ε.Κ. τ. Α' φ. 247), προκύπτει σαφώς, ότι ή αρμοδιότης τών έν αύταις (διατάξεσι) ειδικών Επιτροπών καθορισμού ηλικίας είναι αποκλειστική (Α.Π. 490/1959, Ν.Δ. 1960, σελ. 237) και συνεπώς υποχρεωτική διά τά συνταξιοδοτικά κλπ. θέματα τού Ι.Κ.Α. Άρα υποχρεωτική πρέπει νά είναι και διά τήν ερωτώσαν Υπηρεσίαν ως πρός

ταλλευτών εἰς τὸ Ι.Κ.Α., ὑποπεσὸν οὗτω εἰς παραγραφήν. Μετὰ τὴν δημοσίευσιν ὅμως τοῦ νόμου 4476/1965 ἡ αὐτοῦσα ὑπέβαλε πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. τὴν ὡς ἄνω ἀπὸ 13 Ἰουλίου 1965 νέαν αἴτησίν της πρὸς συνταξιοδότησιν, ὑποστηρίζουσα ὅτι ἐν ὄψει τῶν ἐπὸ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 19 § 2 τοῦ νόμου τούτου ὁριζομένων ἔδει νὰ γίνῃ δεκτὴ ἡ αἰτησίς του. Ἀλλὰ καὶ ἡ νεωτέρα αὕτη αἴτησις ἀπερρίφθη διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ἐπὸ τῆς διατάξεως ταύτης τοῦ ἄρθρου 19 § 2 τοῦ νόμου 4476 «δὲν καταλαμβάνονται πᾶσαι αἱ περιπτώσεις, καθ' ἃς τὰ μέλη οἰκογενείας ἀνεγνωρίσαν πραγματοποιηθείσας ὑπὸ τοῦ θανόντος μεταλλευτοῦ ἡμέρας ἐργασίας, ἀλλὰ μόνον ἐκείνας, καθ' ἃς αἱ ἡμέραι ἐργασίας ἀνεγνωρίσθησαν κατὰ τὴν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 7 § 7 τοῦ ν.δ. 4104 τοῦ 1960 προβλεπομένην διαδικασίαν καὶ ἐφ' ὅσον διὰ τῶν οὕτω ἀναγνωρισθεισῶν ἡμερῶν ἐργασίας συμπληροῦνται αἱ κατὰ νόμον χρονικαὶ προϋποθέσεις συνταξιοδοτήσεως...».

Διὰ τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ν.δ. 4104 τοῦ 1960 «περὶ τροποποιήσεως κλπ. τῆς Νομοθεσίας περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων» (Ε.Κ. 147 Ι) ἐτέθη ὁ κανών, ὅτι «ἡμέραι ἐργασίας, πραγματοποιηθεῖσαι παρ' ἠσφαλισμένου εἰς περίοδον προγενεστέραν τῆς πενταετίας ἀπὸ τῆς παρ' αὐτοῦ ὑποβολῆς τῆς περὶ ἀναγνωρίσεως τούτων σχετικῆς αἰτήσεως, ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει ἀναγνωρίζονται ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α.». Οὐχ ἧττον διὰ τῆς παραγράφου 7 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου ὡρίσθη παραλλήλως, ὅτι «προκειμένου περὶ ἠσφαλισμένων ἢ συνταξιούχων τοῦ τέως Ταμείου Μεταλλευτῶν, συγχωνευθέντος τὴν 1.6.1956 εἰς τὸ Ι.Κ.Α., παρέχεται ἡ δυνατότης, ἵνα γίνῃ ἀναγνώρισις πραγματοποιηθέντων κατὰ τὸ παρελθὸν ἄνευ χρονικοῦ περιορισμοῦ ἡμερομισθίων των εἰς διαφόρους μεταλλευτικὰς ἐπιχειρήσεις...». Ἐπηκολούθησεν ὅμως ὁ ν. 4476 τοῦ 1965 «περὶ προσθέτου παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. προαιρετικῆς ἀσφαλίσεως κλπ.» (Ε.Κ. 103 Ι), διὰ τοῦ ἄρθρου 19 τοῦ ὁποίου ὡρίσθη, ὅτι «§ 1. Τὸ δικαίωμα τῆς παραγράφου 7 τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ν.δ. 4104/1960 παρασχεθὲν εἰς τοὺς ἠσφαλισμένους καὶ συνταξιούχους τοῦ τέως Ταμείου Μεταλλευτῶν δικαίωμα πρὸς ἀναγνώρισιν πραγματοποιηθεισῶν κατὰ τὸ παρελθὸν ἡμερῶν ἐργασίας... δέον, ἐφ' ὅσον δὲν ἠσκήθη τοῦτο, νὰ ἀσκηθῇ ἐντὸς ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας ἑνὸς ἔτους ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος. § 2. Ἐκπρόθεσμοι αἰτήσεις συνταξιοδοτήσεως μελῶν οἰκογενείας μεταλλευτῶν, ὑποβληθεῖσαι ἢ ὑποβαλλόμεναι ἐντὸς ἑξήκοντα ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος, γίνονται δεκταί, ἐφ' ὅσον συμπληροῦνται αἱ κατὰ νόμον χρονικαὶ προϋποθέσεις διὰ τῆς ἀναγνωρίσεως ἡμερῶν ἐργασίας κατὰ τὸ ἄρθρον 7 § 7 τοῦ ν.δ. 4104/1960...».

Ἐκ τῆς ἀλληλουχίας τῶν ἀνωτέρω διατάξεων προκύπτει σαφῶς, ὅτι διὰ τῆς τελευταίας διατάξεως τοῦ ἄρθρου 19 § 2 τοῦ νόμου 4376 τοῦ 1965 παρεσχέθη μὲν ἡ δυνατότης ἀποδοχῆς ἐκπροθέσμου, ἤτοι μετὰ τὴν πάροδον τοῦ πρὸς παραγραφὴν χρόνου, ὑποβαλλομένων εἰς τὸ Ι.Κ.Α. ὑπὸ ἠσφαλισμένων τοῦ εἰς τὸ Ἵδρυμα τοῦτο συγχωνευθέντος Ταμείου Μεταλλευτῶν αἰτήσεων πρὸς συνταξιοδότησιν κλπ., τοῦτο ὅμως μόνον δι' ἃς περιπτώσεις ἐγένετο ὑπὸ τῶν ἐνδιαφερομένων ἀναγνώρισις ἡμερομισθίων κατὰ τὴν παρατεθεῖσαν ἀνωτέρω εἰδικὴν περὶ τοῦ Ταμείου τούτου διάταξιν τοῦ ἄρθρου 7 § 7 τοῦ νόμου 4104 τοῦ 1960, ἐφ' ᾗς ἀναγνωρίσεως καὶ θεμελιοῦσιν οἱ ἐνδιαφερόμενοι τὸ πρῶτον τὸ πρὸς συνταξιοδότησιν ἢ ἐπαύξησιν τῆς παρεχομένης συντάξεως αἴτημα αὐτῶν. Συνεπῶς, μὴ συντρεχούσης τῆς τελευταίας ταύτης βασικῆς προϋποθέσεως, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ γίνῃ δεκτὴ ἐκπροθέσμως, ὑπὸ τὴν ἀνωτέρω ἔννοιαν, ὑποβαλλομένη αἴτησις, τῆς ὡς εἴρηται διατάξεως τοῦ ἄρθρου 19 § 2 τοῦ νόμου 4476 τοῦ 1965 μὴ σκοπούσης εἰς τὸ νὰ ἐπιτρέπῃ γενικῶς εἰς ἅπαντας τοὺς ἠσφαλισμένους τοῦ συγχωνευθέντος Ταμείου τὴν ἐκπρόθεσμον πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. ὑποβολὴν τοιούτων αἰτήσεων, ὡς φαίνεται ὑποστηρίζουσα ἡ αὐτοῦσα. Κατ' ἀκολουθίαν, ἐφ' ὅσον, ἐν τῇ προκειμένῃ περιπτώσει, ἡ συνδρομὴ τῶν χρονικῶν προϋποθέσεων συνταξιοδοτήσεως τῆς προσφευγούσης εἶχεν, ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ φακέλου, διαπιστωθῇ ἤδη ἀπὸ τοῦ ἔτους 1959 διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 53 τῆς 21.3.1959 ἀποφάσεως τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Ὑποκαταστήματος Στρατωνίου τοῦ Ι.Κ.Α. (βλ. καὶ τὸ ὑπ' ἀριθ. 536061/1953 τῆς 9.2.1968 ἔγγραφον τῆς Διοικήσεως τοῦ Ι.Κ.Α. πρὸς τὴν Δ/νσιν Νομικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Ἱδρύματος τούτου), μὴ γενομένης πρωτοτέρω ἀναγνωρίσεως ταυτοχρόνων προϋποθέσεων κατὰ τὴν ἀνωτέρω διάταξιν τοῦ ἄρθρου 7 § 7 τοῦ νόμου 4104 τοῦ 1960, νομίμως ἀπερρίφθη, μετὰ τὴν ἀρχικὴν ἐν ἔτει 1963 ἀπόρριψιν τοῦ περὶ συνταξιοδοτήσεως αἰτήματος τῆς προσφευγούσης, καὶ αὐθις τὸ αἴτημα τοῦτο διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ἀβασίμως προβαλλομένων πάντων τῶν περὶ τοῦ ἀντιθέτου λόγων τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, ἥτις, κατόπιν τούτου, τυγχάνει ἀπορριπτέα.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΑΝΑΓΓΕΛΙΑ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑΣ ΣΧΕΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ὑπὸ τῆς Συντάξεως

Κατὰ τὸ ἄρθρον 9 τοῦ νόμου 3198/1955 περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας διατάξεων (ΕΕΔ 14, 502) ὁ καταγγέλλων τὴν σχέσιν ἐργασίας ἐργοδότης ὑποχρεοῦται, ὅπως ἐντὸς προθεσμίας 8 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς παραδόσεως τοῦ ἐγγράφου τῆς καταγγελίας εἰς τὸν ἀπολυόμενον ἀναγγείλῃ τὴν ὑπ' αὐτοῦ ἐνεργηθεῖσαν καταγγελίαν εἰς τὴν ἁρμοδίαν Ὑπηρεσίαν τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας, ὡς καὶ εἰς τὸ ἁρμόδιον Γραφεῖον Ἐφέσεως Ἐργασίας, ὅπερ ὑποχρεοῦται νὰ πρωτοκολλήσῃ αὐτὴν αὐθημερόν.

Ταῦτα ἀναφέρονται εἰς συμβάσεις ἐργασίας ἀορίστου χρόνου. Ἀλλά, κατὰ τὴν παράγραφον 3 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου 9 τοῦ ἀνωτέρω νόμου, οἱ ἐργοδόται ὑποχρεοῦνται εἰς ἀναγγελίαν καὶ ὅταν ἡ σχέσις ἐργασίας λύεται οὐχὶ συνεπείᾳ καταγγελίας, ἀλλ' ἐξ ἄλλου λόγου, ἤτοι διὰ τῆς παρόδου τοῦ συμφωνηθέντος χρόνου εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς συμβάσεως διαρκείας ὡρισμένου χρόνου ἢ ἐπειδὴ προκύπτει τοιαύτη διάρκεια ἐκ τοῦ ζηλωθέντος σκοποῦ ἐργασίας ἢ διὰ τῆς ἀποπερατώσεως τοῦ ἔργου εἰς τὴν περίπτωσιν συμβάσεως ὡρισμένου ἔργου.

Δικαιολογητικὸς λόγος τῆς διατάξεως ταύτης εἶναι νὰ πληροφοροῦνται οἱ ἀνωτέρω Ὀργανισμοὶ περὶ τῆς μεταπτώσεως εἰς ἀνεργίαν καὶ τῶν ἐν συμβάσει ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου διατελούντων μισθωτῶν, ἀφοῦ, κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ν.δ. 2961/1954 (ΕΕΔ 13, 913), εἰς τὴν ἀσφάλισιν κατὰ τῆς ἀνεργίας ὑπάγονται τὰ ἐπ' ἀμοιβῇ κατὰ κύριον λόγον ἐξηρτημένην ἐργασίαν παρέχοντα πρόσωπα δυνάμει σχέσεως ἐργα-

---

τὰ θέματα τῆς ἐφαρμογῆς τῶν ἐν ἀρχῇ διατάξεων, τὰ συνδεόμενα μὲ αὐτά (ἄρθρον 8 νόμου 3198/1955 § 4, ἄρθρον 8 νόμου 3789/1957 § 7, ἄρθρον 27 νόμου 4464/1965), διότι τὸ θέμα τῆς καταβληθησομένης ἀποζημιώσεως συνδέεται μὲ τὰ θέματα τῆς ἀσφαλίσεως τοῦ μισθωτοῦ παρὰ τῷ Ι.Κ.Α., ἐξαρτωμένης ἀπολύτως ἐκ τούτων.

4) Ὅθεν, ἐπὶ τῶν ἐρωτημάτων προσήκει ἡ ἄνω ἀναλυτικὴ ἀπάντησις, ἤτοι ἐν περιλήψει: α) Ἐπὶ τοῦ πρώτου: ὅτι ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ νόμου 3198/1955, ὡς τοῦτο συνεπληρώθη ὑπὸ τῆς παραγράφου 4 τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ νόμου 3789/1957, προκύπτει σαφῶς, ὅτι δὲν ὑποχρεοῦται ἡ Ὑπηρεσία, ὅπως ἀπολύῃ τοὺς καταλαμβανομένους ὑπὸ τοῦ ὁρίου ἡλικίας, τοῦ προβλεπομένου ὑπὸ τῆς περὶ Ι.Κ.Α. νομοθεσίας, μισθωτοὺς τοῦ Δημοσίου τοὺς συνδεομένους μετ' αὐτοῦ διὰ σχέσεως ἰδιωτικοῦ δικαίου, β) εἰς τοὺς τυχὸν ὑπάγεσι τῶν διατάξεων τούτων καὶ ὑπὸ τὰς προϋποθέσεις αὐτῶν ἀπομακρυνομένους δέον νὰ καταβάλληται ἡ ἐν αὐταῖς (διατάξεσι) ὁριζομένη ἀποζημίωσις, λαμβανομένης ὡς βάσεως καθορισμοῦ αὐτῆς διά μὲν τοὺς ὑπαλλήλους τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112/1920, ὡς ἰσχύει οὗτος σήμερον (ν. 3198/1955, 3789/1957, 4464/1965), διὰ δὲ τοὺς ἐργατοτεχνίτας τῆς τοῦ 6.δ. τῆς 16/18 Ἰουλίου 1920 (ἄρθρον 27 § 7 ν. 4464/1965, Γνωμοδότησις 2/1967) καὶ γ) τὸ ὑπὸ τῶν Ἐπιτροπῶν τοῦ Ι.Κ.Α. καθοριζόμενον ὅριον ἡλικίας τοῦ μισθωτοῦ ὡς πρὸς τὰ ἀσφαλιστικὰ θέματα δεσμεῖει καὶ τὴν διοίκησιν ἐν τῇ ἐφαρμογῇ τῶν ἄνω διατάξεων (ἄρθρον 8 νόμου 3198/1955, ἄρθρον 8 § 4 νόμου 3789/1957) (*).

(*) Διεσαφηνίσθη ἡ ἀνωτέρω γνωμοδότησις διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 17/1968 ἀτομικῆς γνωμοδοτήσεως τοῦ κ. *Κ. Παπαμιχαλοπούλου* ὡς ἑξῆς:

Ἐὰν ὑπάρχῃ ἐσωτερικὸς κανονισμός, ὅστις ὁρίζει, ὅτι ὁ ὑπάλληλος ἢ ἐργατοτεχνίτης ἀποχωρεῖ τῆς ὑπηρεσίας μετὰ συμπλήρωσιν ὡρισμένου ὁρίου ἡλικίας, εἰς τὸν κανονισμὸν δὲ τοῦτον ὑπέχθη ὁ μισθωτὸς οὗτος καὶ ἀποτελεῖ συνεπῶς οὗτος (κανονισμὸς) μέρος τῆς συμβάσεώς του, τότε πλέον ἔχομεν σύμβασιν ὡρισμένου χρόνου καὶ ἅμα τῇ λήξει τοῦ χρόνου τούτου ὁ μισθωτὸς θὰ πρέπει νὰ ἀποχωρῇ τῆς ὑπηρεσίας, ὡς ἐπελθόντος τοῦ φυσικοῦ πέρατος τῆς συμβάσεώς του. (Βλ. Α.Π. 461/1966, ΕΕΔ 25, σελ. 1398, ἔνθα καὶ παραπομπὴ εἰς λοιπὴν νομολογίαν).

σίας ωρισμένου ἢ ἀορίστου χρόνου...

Πρέπει ὅμως νὰ σημειωθῇ, ὅτι, ἀντιθέτως πρὸς τὸ προϊσχύσαν δίκαιον τοῦ ἀ.ν. 118/1945, ἡ παράλειψις τῆς ἀναγγελίας καταγγελίας σχέσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου δὲν ἔχει ὡς συνέπειαν τὴν ἀκυρότητα τῆς καταγγελίας, ἡ ὁποία, κατὰ τὸ ἄρθρον 5 § 3 τοῦ νόμου 3198/1955, ἀπαγγέλλεται μόνον ὅταν δὲν γίνῃ ἔγγράφως καὶ δὲν καταβληθῇ ἡ ὀφειλομένη ἀποζημίωσις.

Κατὰ τὸ ἄρθρον ὅμως 9 § 1 τοῦ νόμου 3198/1955 κατὰ παντὸς ἐργοδότου, παραβαίνοντος τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου τούτου, ὡς καὶ κατὰ τοῦ ἀναγράφοντος ψευδῆ στοιχεῖα εἰς τὴν καταγγελίαν τῆς σχέσεως ἐργασίας, ἐπιβάλλονται, κατ' ἔγκλησιν τοῦ ἁρμοδίου Γραφείου Εὑρέσεως Ἐργασίας ἢ τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας, αἱ ποιναί, αἱ ὁριζόμεναι εἰς τὴν παράγραφον 1 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ν.δ. 2656/1953 (ΕΕΔ 12, 1212).

Ἐξ ἄλλου, κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 28 τοῦ ν.δ. 2961/1954 (ΕΕΔ 13, 947), ὁ ἐργοδότης καὶ ὁ ἄνεργος, οἵτινες βλάπτουσι τὰ συμφέροντα τοῦ Ταμείου (Ἀνεργίας), εἴτε διότι ἀσχολεῖται ἄνεργος ἐπιδοτούμενος, εἴτε διότι ἄνεργος ἐγγράφει ἐπίδομα ἀνεργίας ἄνευ πραγματικῶν προϋποθέσεων, τιμωρεῖται μὲ τὰς ποινὰς τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ν.δ. 2656/1953.

Ἐναντι τοῦ μισθωτοῦ πάντως ὁ ἐργοδότης, ὁ ὁποῖος παρέλειψε τὴν ἀναγγελίαν καὶ οὕτω ἔζημίωσε τοῦτον, μὴ ἐπιδοτηθέντα παρὰ τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀνεργίας, ὑπόκειται εἰς ἀποζημίωσιν κατ' ἄρθρον 914 Α.Κ., ἡ ὁποία ἰσοῦται πρὸς τὸ ποσὸν τοῦ ἐπιδόματος ἀνεργίας, τοῦ ὁποίου ἐστερήθη. (Ἴδετε Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 19850/1964, ΕΕΔ 23, 1487 καὶ τὰ αὐτόθι σημειούμενα).

Δ

Ὁ νόμος (ἄρθρον 9 § 3 νόμου 3198/1955) ἀναφέρεται εἰς συμβάσεις ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου, αἱ ὁποῖαι παύουν αὐτοδικαίως, λήξαντος τοῦ χρόνου, δι' ὃν συνωμολογήθησαν (ἄρθρον 669 Α.Κ.).

Σύμβασις ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου εἶναι ἐκείνη, ἐν τῇ ὁποίᾳ συνεφωνήθη μεταξὺ ἐργοδότου καὶ μισθωτοῦ ὡρισμένη διάρκεια αὐτῆς (ἡ ὁποία ὅμως νὰ δικαιολογῆται ἐκ τῆς φύσεως τῆς ἐργασίας καὶ νὰ μὴ ἐτέθη πρὸς κατατορπεύγησιν τοῦ νόμου 2112/1920) ἢ προκύπτῃ ἐκ τοῦ δηλωθέντος σκοποῦ τῆς ἐργασίας (Α.Π. 402/1963, ΕΕΔ 22, 1052, Πρωτοδικεῖον Θεσσαλονίκης 2011/1967, ΕΕΔ 26, 1071) ἢ συνάγεται πρὸς ἐκτέλεσιν ὡρισμένου ἔργου.

Ὁ δηλωθεὶς σκοπὸς τῆς ἐργασίας, ὅρος, τὸν ὁποῖον μεταχειρίζεται ἡ ἀνωτέρω διάταξις τοῦ ἄρθρου 9 § 3 τοῦ νόμου 3198/1955 (ὁμοίως καὶ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ ν.δ. τῆς 16/18 Ἰουλίου 1920 περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ νόμου 2112/1920 καὶ ἐπὶ τῶν ἐργατῶν, τεχνιτῶν καὶ ὑπηρετῶν) δὲν ἀπαιτεῖ ρητὴν δήλωσιν, ἐφ' ὅσον ὁ σκοπὸς οὗτος εἶναι εἰς τὸν ἐργάτην κατὰ κοινὴν πεῖραν προφανής. (*Κ. Τριανταφυλλόπουλος*, Εἰσηγητικὴ Ἔκθεσις Προσχεδίου Συμβάσεως Ἐργασίας 1913, ΕΕΔ 1, 906) (*).

(*) Συμπλ.: Διὰ προσφάτου ὅμως ἀριθ. 49 τῆς 28 Αὐγούστου 1968 Ἐγκυκλίου τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας ἀπεστάλη εἰς τὰ ὑποκαταστήματα τοῦ Ὀργανισμοῦ τύπος βεβαιώσεως τοῦ ἐργοδότου περὶ τῆς λήξεως τῶν ἀνωτέρω ὡρισμένου χρόνου συμβάσεων ἐργασίας, τὸ ὁποῖον ἔχει ὡς ἑξῆς:

Βεβαίωσις ἐργοδότου

Ὁ ὑπογεγραμμένος ἐργοδότης ... ...
Εἶδος ἐπιχειρήσεως ... ...
Δ/νσις ἐπιχειρήσεως ... ...
Α.Μ. (ἐὰν ὑπάρχῃ ἀριθμὸς ἐνοχλ. Ι.Κ.Α.) ... ...

Βεβαιῶ καὶ δηλῶ ὑπευθύνως καὶ ἐν γνώσει τῶν συνεπειῶν τοῦ νόμου περὶ ψευδοῦς δηλώσεως, ὅτι ὁ ἀσφαλισμένος... ... ...

(ὄνομα) (ἐπώνυμον) (ὄν. πατρὸς)

ἐτῶν ... Δ/νσις κατοικίας ἀσφαλισμένου ..... ἀπησχολήθη παρ' ἐμοὶ ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου ἢ ἔργου ὑπὸ τὴν εἰδικότητα (*) τοῦ ... ... ἀπὸ ... ... μέχρι... ..., ὅτε ἀπελύθη λόγῳ λήξεως τοῦ συμφωνηθέντος χρόνου ἢ περατώσεως τοῦ ἔργου.

Ὁ ἀνωτέρω ἐλάμβανε παρ' ἐμοῦ ἡμερησίθιον ἀποζημίων ... ...

Ἡ παροῦσα χορηγεῖται, ἵνα χρησιμοποιηθῇ παρὰ τῷ Ὀργανισμῷ Ἀνεργίας.

Ἐν ... ...τῇ ... ...19..

Ὁ βεβαιῶν

(*) Προσδιορίζεται ἀκριβῶς ἡ εἰδικότης τοῦ μισθωτοῦ (π.χ. κλώστης, λειγκοποιὸς κλπ.), δὲν ἀρκεῖ σχλ. ἡ λέξις ἐργάτης ἢ ὑπάλληλος.

ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ - ΕΓΓΡΑΦΑ ΑΡΧΩΝ - ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

ΘΕΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΠΡΟΣ ΑΠΟΔΟΧΑΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

Έκτασις ἐφαρμογῆς ὑπ' ἀριθ. 31/1968 διαιτητικῆς ἀποφάσεως περὶ ὅρων ἐργασίας καὶ ἀμοιβῆς λογιστῶν :

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν παραγράφων 1 καὶ 10 τῆς ὑπ' ἀριθ. 31/1968 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν λογιστῶν καὶ βοηθῶν λογιστῶν προκύπτει, ὅτι αὕτη ἀφορᾷ πάντας τοὺς ἐργοδότας τοὺς χρησιμοποιοῦντας λογιστὰς καὶ βοηθοὺς λογιστῶν, πληροῦντας τὰς ὑπὸ ταύτης ὁριζομένας προϋποθέσεις διὰ τῶν τοιούτων χαρακτηρισμῶν, πλὴν τῶν εἰδικῶς ὑπὸ τῆς παραγράφου 10 προβλεπομένων ἐξαιρέσεων.

Μὴ περιλαμβανομένου τοῦ Ο.Π.Α.Π. μεταξὺ τῶν ἐν λόγῳ ἐξαιρέσεων παρέπεται, ὅτι καὶ οὗτος δεσμεύεται ὑπ' αὐτῆς, δεδομένου, ἀλλωστε, ὅτι εἰς τὴν ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 31/1968 ἀποφάσεως ἐπιλυθεῖσαν διένεξιν μετέσχε καὶ τὸ Ἐμπορικὸν καὶ Βιομηχανικὸν Ἐπιμελητήριον Ἀθηνῶν, ὅπερ κατὰ τὰ γενόμενα δεκτὰ ἀπὸ τὴν Α.Π. 481/1966(*) ἐκπροσωπεῖ κατὰ τὴν σύναψιν τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας τοὺς μὴ ἔχοντας ἰδίαν ἐπαγγελματικὴν ἐργοδοτικὴν ὀργάνωσιν ἰδιωτικοῦ δικαίου ἢ μὴ καλυπτομένους ὑπὸ τοῦ καταστατικοῦ ὑφισταμένης ἐπαγγελματικῆς ὀργανώσεως ἐργοδοτῶν, ὡς ὁ ἀπτελῶν νομικὸν πρόσωπον ἰδιωτικοῦ δικαίου Ο.Π.Α.Π.

(Ἔγγρ. ὑπ' ἀριθ. 97219/1968 Ὑπουργείου Ἐργασίας).

Προϋπηρεσία λογιστῶν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ :

Σημφώνως πρὸς τὴν διάταξιν τοῦ ὅρου VIII τῆς ὑπ' ἀριθ. 31/1968 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν λογιστῶν καὶ βοηθῶν αὐτῶν ἀπάσης τῆς χώρας» (πρᾶξις καταθέσεως Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν 63/5.8.1968) ὡς προϋπηρεσία τῶν λογιστῶν νοεῖται ἡ παρ' οἱῳδήποτε ἐργοδότῃ, φυσικῇ ἢ νομικῇ προσώπῳ ἢ καὶ ἐν ἰδίῳ λογιστικῷ γραφείῳ ἐπισήμως λειτουργήσαντι ἄσκησις τοῦ ἐπαγγέλματος λογιστοῦ καὶ βοηθοῦ λογιστοῦ, ὡς ἐνταῦθα λογιζομένων.

Δικαιολογητικὸς λόγος ἐπαυξήσεως τῶν ἀποδοχῶν τῶν μισθωτῶν ἀναλόγως τῶν ἐτῶν προϋπηρεσίας εἶναι ἡ διὰ τῆς ἀσκήσεως τοῦ ἐπαγγέλματος ἀποκτωμένη ἐμπειρία καὶ καλυτέρα κατάρτισις αὐτοῦ. Τούτου δοθέντος, φρονοῦμεν, ὅτι ἡ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ διανυθεῖσα προϋπηρεσία τοῦ λογιστοῦ δέον, καθ' ἡμᾶς, ὅπως ληφθῇ ὑπ' ὄψιν διὰ τὸν προσδιορισμὸν τῶν ἀποδοχῶν τούτου.

(Ἔγγρ. ὑπ' ἀριθ. 104981/1968 Ὑπουργείου Ἐργασίας).

Ἀποδοχαὶ ἰδιωτικῶν ἐκπαιδευτικῶν ἐν μειωμένῃ ἀπασχολήσει :

1) Ὡς ἐγένετο δεκτὸν διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 405/1964 καὶ 411/1964 (*) ἀποφάσεων τοῦ Α.Π. (Τμ. Β') εἰς ἣν περίπτωσιν ὁ ἰδιωτικὸς ἐκπαιδευτικὸς ἐργάζεται ἔλασσον τοῦ ἀνωτάτου ὁρίου τῶν ὡρῶν ἐργασίας, ἡ ἀντιμισθία αὐτοῦ ἐξευρίσκεται διὰ τῆς διαιρέσεως τοῦ ἀθροίσματος τῶν ἐν γένει ἀποδοχῶν τοῦ ὁμοιοβάθμου δημοσίου ἐκπαιδευτικοῦ (ἀνεξαρτήτως τοῦ ἂν εἶναι διευθυντὴς ἢ ὄχι ὁ ἰδιωτικὸς ἐκπαιδευτικὸς) διὰ τοῦ ἀριθμοῦ 28.

2) Τὸ οὕτω προκύπτον πηλίκον πολλαπλασιάζεται περαιτέρω διὰ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ὡρῶν ἐργασίας τοῦ ἰδιωτικοῦ ἐκπαιδευτικοῦ. Ἐὰν ἡ οὕτω προκύπτουσα μηνιαία ἀντιμισθία θὰ κατέληγε νὰ εἶναι κατωτέρα ἢ τὸ πολὺ ἴση ὄχι μόνον τῶν ἐν δημοσίοις, ἀλλὰ καὶ τῶν ἐν ἰδιωτικοῖς σχολείοις ὁμοιοβάθμων μὴ διευθυντῶν λοιπῶν συναδέλφων τοῦ ἰδιωτικοῦ ἐκπαιδευτικοῦ, παρέχεται τὸ προβλεπόμενον εἰδικὸν ἐπίδομα «διευθύνσεως».

(Ἔγγρ. ὑπ' ἀριθ. 98375/1968 Ὑπουργείου Ἐργασίας).

Ἀποδοχαὶ πλασιέ :

Ἐκ τῶν συνδεδυασμένων διατάξεων τῶν ἄρθρων 1 καὶ 7 τῆς ἀπὸ 16.9.1937 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας «περὶ τῶν ὑπαλλήλων τῶν πάσης φύσεως ἀνωνύμων ἑταιρειῶν, ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων καὶ Γραφείων» προκύπτει, καθ' ἡμᾶς, ὅτι οἱ ὑπὸ ταύτης καθοριζόμενοι ὅροι ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας ἔχουσιν ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ τῶν παραγωγῶν (πλασιέ).

Τούτων δοθέντων καὶ λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν,

(*) ΕΕΔ 25, 1381.

(*) ΕΕΔ 23, 790, 791.

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΑΙ ΠΡΑΞΕΙΣ

ΚΘ' ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

Περί καταργήσεως τοῦ ἄρθρου 5 τῆς Β' Συντακτικῆς Πράξεως τῆς 5/6 Μαΐου 1967 «περί τῆς κηρύξεως τῆς χώρας εἰς κατάστασιν πολιορκίας κλπ.».

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 202 τῆς 13 Σεπτεμβρίου 1968)

Τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον

Λαβὸν ὑπ' ὄψιν: α) Τὴν ὑπὸ στοιχ. Α' Συντακτικὴν Πρᾶξιν «περὶ ἀσκήσεως τῆς Συντακτικῆς καὶ Νομοθετικῆς Ἐξουσίας καὶ τροποποιήσεως τοῦ Συντάγματος», β) Τὴν ἀνάγκην τῆς ἐναρμονίσεως τῶν διατάξεων τῆς Β' Συντακτικῆς Πράξεως τῆς 5/6 Μαΐου 1967 «περὶ τῆς κηρύξεως τῆς χώρας εἰς κατάστασιν πολιορκίας καὶ ἀναστολῆς τῆς ἰσχύος διατάξεων τοῦ Συντάγματος» πρὸς τὸ ὑπὸ ἔγκρισιν ὑπὸ τοῦ λαοῦ διὰ Δημοψηφίσματος τὴν 29ην Σεπτεμβρίου 1968 Σύνταγμα, ἀποφασίζει:

Ἄρθρον μόνον

1) Καταργεῖται τὸ ἄρθρον 5 τῆς Β' Συντακτικῆς Πράξεως τῆς 5/6 Μαΐου 1967 «περὶ τῆς κηρύξεως τῆς χώρας εἰς κατάστασιν πολιορκίας καὶ ἀναστολῆς τῆς ἰσχύος διατάξεων τοῦ Συν-

---

ὅτι καὶ αἱ ματαπολεμικῶς ὑπ' ἀριθ. 14/1956, 2/1959, 28/1963 καὶ 43/1965 κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου 3239/1955 ἐκδοθεῖσαι διαιτητικαὶ ἀποφάσεις, αἵτινες ρυθμίζουν τὰς ἀποδοχὰς τῶν περὶ ὧν πρόκειται μισθωτῶν, περιέλαβον διάταξιν, δι' ἧς ὁρίζεται, ὅτι οἱ ὑποβιβάζοντες μὴ ἀντικείμενοι πρὸς τῆς ρηθείσης (ἀπὸ 16.9.1937) συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐξακολουθοῦν ἰσχύοντες, ἐπειδή, ὅτι οἱ ὅροι ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν παραγωγῶν (πλασιέ) διέπονται ὑπὸ τῆς ἤδη ἰσχυούσης ὁμοίας ὑπ' ἀριθ. 47/1967 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ. τοῦ Δ. Ἀθηνῶν (Φ.Ε.Κ. 33 τ. Β' τῆς 18.1.1968), ἰσχύει τῆς ὁποίας οἱ μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 9ου ἔτους τῆς ἡλικίας των καὶ διατρέχοντες τὸ 10ον καὶ 12ον ἔτος ὑπηρεσίας δικαιοῦνται τῆς ἐξαφλίσεως, κατ' ἐλάχιστον ὅριον, βασικοῦ μηνιαίου μισθοῦ 2.900 δραχμῶν, προσαυξανομένου κατὰ 5%, ἐφ' ὅσον πρόκειται περὶ ἐγγάμων παραγωγῶν πλασιέ).

(Ἔγγρ. ὑπ' ἀριθ. 100712/1968 Ὑπουργείου Ἐργασίας).

τάγματος» (*).

2) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς της εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 10 Σεπτεμβρίου 1968.

—

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΟΙ ΝΟΜΟΙ

531/1968 ΑΝΑΓΚ. ΝΟΜΟΣ

Περὶ τροποποιήσεως τοῦ ν.δ. 4246/1962 «περὶ ἐνοποιήσεως τῶν Σιδηροδρομικῶν Δικτύων τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους», ὡς τοῦτο συνεπληρώθη μεταγενεστέρως (**).

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 199 τῆς 11 Σεπτεμβρίου 1968)

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον 1

1) Αἱ παράγραφοι 1, 3 καὶ 4 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν.δ. 4246/1962 ἀντικαθίστανται ἀντιστοίχως ὡς ἑξῆς:

Ὀργανισμός

«1) Ὁ Ὀργανισμός τῶν Σ.Ε.Κ., δι' οὗ καθορίζεται ἡ βασικὴ ὀργάνωσις τοῦ Δικτύου εἰς κεντρικὰς καὶ περιφερειακὰς Διευθύνσεις, ἡ διάρθρωσις αὐτῶν εἰς Ὑπηρεσίας, ἡ ἀριθμητικὴ αὐτῶν σύνθεσις κατὰ κλάδους, εἰδικότητας καὶ βαθμούς, αἱ ἁρμοδιότητες ἑκάστης τῶν Διευθύνσεων καὶ Ὑπηρεσιῶν καὶ ἡ ὑφιεραρχικὴ καὶ ἱεραρχικὴ μεταξὺ των σχέσις συντάσσεται ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου.

Ὁ Ὀργανισμὸς ἐγκρίνεται διὰ ν.δ., ἐκδιδομένου προτάσει τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ, Οἰκονομικῶν καὶ Συγκοινωνιῶν, δυναμένων νὰ ἐπιφέρουν εἰς αὐτὸν τὴν κρίσιν των ἀναγκαίας τροποποιήσεις, διὰ τὴν ἐξυπηρέτησιν τῶν σκοπῶν τῶν Σ.Ε.Κ.

Οἱ Ὑπουργοὶ Συντονισμοῦ, Οἰκονομικῶν καὶ Συγκοινωνιῶν δύνανται νὰ προκαλέσωσι τὴν κατὰ τὰς διατυπώσεις τοῦ παρόντος ἄρθρου τροπο-

---

(*) ΕΕΔ 26, 633.

(**) ΕΕΔ 21, 1256.

ποίησιν τοῦ Ὀργανισμοῦ τῶν Σ.Ε.Κ.

Ἡ αὐτὴ διαδικασία ἀκολουθεῖται καὶ διὰ πᾶσαν τροποποίησιν, συμπλήρωσιν καὶ ἐν γένει μεταβολὴν τοῦ ἐγκριθησομένου Ὀργανισμοῦ».

«3) Ἡ περαιτέρω διάρθρωσις τῶν Ὑπηρεσιῶν εἰς ἐποδευτέρας μονάδας, αἱ ἐπὶ μέρους ὁμοιότητες καὶ ἡ κατανομὴ εἰς ταύτας τῶν ὀργανικῶν θέσεων καθορίζονται ὑπὸ τοῦ Διοικητοῦ τῶν Σ.Ε.Κ., ὅστις δύναται νὰ μεταφέρῃ ὀργανικὰς θέσεις ἐντὸς τῆς αὐτῆς Ὑπηρεσίας ἢ προσωρινῶς καὶ μεταξὺ ἑτέρων Ὑπηρεσιῶν, ἐφ' ὅσον ταῦτα δὲν συνεπάγεται ἐπαύξησιν δαπάνης. Αἱ ὡς ἄνω πράξεις τοῦ Διοικητοῦ, ἐγκρινομένης ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Συγκοινωνιῶν, δημοσιεύονται εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως».

«4) Αἱ ὀργανικαὶ θέσεις ἅπαντος τοῦ τακτικοῦ προσωπικοῦ ἑκάστου κλάδου λογίζονται ἑνιαῖαι δι' ὁλόκληρον τὸ Δίκτυον, τὸ δὲ κατέχον ταύτας προσωπικὸν ἐγγράφεται εἰς κοινὴν ἐπετηρίδα, συνταξομένην ἐντὸς δύο μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος. Ἡ ἐν τῇ ἐπετηρίδι σειρὰ καθορίζεται ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ χρόνου παραμονῆς εἰς τὸν κατεχόμενον βαθμὸν καὶ διὰ τοὺς προαχθέντας κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμερομηνίαν βάσει περαιτέρω κριτηρίων (ἀρχαιότης εἰς τὸν προηγούμενον βαθμόν, χρόνος ὑπηρεσίας) καὶ οὐσιαστικῶν προσόντων (ἦθος, ἐπαγγελματικὴ κατάρτισις καὶ ἱκανότης, ἀπόδοσις ἐργασίας, φιλεργία). Ἐντὸς 20 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως εἰς τὸ προσωπικὸν τῆς συνταχθησομένης ἐπετηρίδος ἐπιτρέπεται ἔνστασις ὑπὸ τούτων, ὑποβαλλομένη διὰ τῆς ἀμέσου προϊσταμένης Ἀρχῆς. Ἐπὶ τῶν τυχὸν ἐνστάσεων ἀποφαίζει τὸ Συμβούλιον Προσωπικοῦ τὸ ὁριαδύτερον ἐντὸς δύο μηνῶν ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς των, μεθ' ὃ ἡ ἐπετηρὶς αὕτη καθίσταται ὁριστική.

2) Αἱ γενόμεναι προαγωγαὶ τοῦ προσωπικοῦ τῶν Σ.Ε.Κ. μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος, κατ' ἐφαρμογὴν τῶν ἀντικαθισταμένων διατάξεων τοῦ ν.δ. 4246/1962, εἶναι ἰσχυραί.

Ἄρθρον 2

Ἡ παράγραφος 5 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ αὐτοῦ ν.δ. 4246/1962 καταργεῖται.

Ἄρθρον 3

Τὸ ἄρθρον 5 τοῦ ν.δ. 4246/1962 ἀντικαθίσταται ὡς ἑξῆς :

«Ἔνταξις τοῦ προσωπικοῦ εἰς τὰς ὀργανικὰς θέσεις».

1) Ἐντὸς ἑννέα μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ νέου Ὀργανισμοῦ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως τὸ προσωπικὸν ἐντάσσεται εἰς τὰς ὑπ' αὐτοῦ προβλεπομένας ὀργανικὰς θέσεις δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητοῦ, προκειμένου περὶ τοῦ κατωτέρου προσωπικοῦ, μετὰ γνώμην δὲ τοῦ Συμβουλίου Προσωπικοῦ καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν οὐσιαστικῶν κυρίως προσόντων (ἦθους, ἐπιστημονικῆς καταρτίσεως, ἐπαγγελματικῆς ἱκανότητος, ἀποδόσεως ἐργασίας, φιλεργίας), προκειμένου περὶ τοῦ ἀνωτέρου (ἀπὸ τοῦ βαθμοῦ μηχανικοῦ, ἰατροῦ, ἐπιπροϊσταμένου Ὑπηρεσίας, ἐπιθεωρητοῦ ἐκμεταλλεύσεως, ὑπεργοστασιάρχου, ὑπομηχανοστασιάρχου Α' καὶ ἄνω), τῆς ἀποφάσεως ταύτης δημοσιευομένης εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως. Εἰς τὴν ἔννοιαν τῆς ἐντάξεως περιλαμβάνεται καὶ ἡ διὰ μετατάξεως ταυτὴ, ἐνεργουμένη ὑπὸ τοῦ Διοικητοῦ διὰ τὸ κατώτερον προσωπικόν, μετὰ γνώμην δὲ τοῦ Συμβουλίου Προσωπικοῦ διὰ τὸ ἀνώτερον, ἀπὸ τινος εἰδικότητος ἢ κλάδου εἰς ἕτερον ὁμοειδῆ παρέχοντα τὴν αὐτὴν τοὐλάχιστον δυνατότητα ἐξελίξεως καὶ εἰς ἀντίστοιχον πρὸς τὸν ὑπὸ τοῦ μεταταττομένου κατεχόμενον βαθμόν.

2) Διὰ τοὺς ὑπηρετοῦντας εἰς ὀργανικὰς θέσεις ἐκτάκτους ἐπὶ καθωρισμένῳ βαθμῷ, διὰ τοὺς ἔχοντας διάφορον τρόπον ἐξελίξεως χημικοὺς τῶν ἐνσωματωθέντων Δικτύων καὶ διὰ τὸ προσωπικόν, τοῦ ὁποίου καταργεῖται ἡ εἰδικότης ἢ ὁ βαθμός, δύναται νὰ προβλεφθοῦν εἰς τὸ ἐγκριτικὸν τοῦ Ὀργανισμοῦ δ. δίγμα εἰδικαὶ περιπτώσεις ἐντάξεως.

3) Οἱ κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος ὑπηρετοῦντες εἰς ὀργανικὰς θέσεις, μὴ ἐντασσόμενοι δὲ εἰς τὰς ὑπὸ τοῦ νέου Ὀργανισμοῦ προβλεπομένας θέσεις, διατηροῦνται ἐν ὑπηρεσίᾳ, συνιστωμένων ἰσαρίθμων καὶ ἰσοβάθμων προσωρινῶν ὀργανικῶν θέσεων.

Τὸ κατέχον τὰς προσωρινὰς ταύτας θέσεις προσωπικὸν καταλαμβάνει κατὰ τὰ ἐν τῇ παραγράφῳ 1 τοῦ παρόντος ὁρθέντα τὰς ἐκάστοτε κενουμένας μονίμους ὀργανικὰς θέσεις τοῦ αὐτοῦ βαθμοῦ, καταργουμένων αὐτοδικαίως τῶν ἀντιστοίχων προσωρινῶν θέσεων.

Αἱ προσωρινὰὶ αὗται θέσεις καταργοῦνται μὲ τῇ ὑποδήποτε κενώσει αὐτῶν.

4) Μετὰ τὴν ὡς ἄνω ἔνταξιν τοῦ προσωπικοῦ ἡ κατὰ τὰ ἐν παραγράφῳ 4 τοῦ προηγουμένου ὁρθρου συνταχθεῖσα ἐπετηρὶς παύει ἰσχύουσα καὶ συντάσσεται νέα ὁριστικὴ ἐπετηρίς, τὴν ὁποίαν, κατ' ἀρχὴν, ἐγγράφεται τὸ προσωπικὸν τὸ καταλαβὸν τὰς μονίμους ὀργανικὰς

σεις, ἐν συνεχείᾳ δὲ τὸ κατέχον τὰς προσοριακὰς τοιαύτας, μὲ τὴν σειρὰν ἐγγραφῆς των εἰς τὴν ἀρχικὴν ὡς ἄνω ἐπετηρίδα.

5) Ἐφ' ὅσον χρόνον ἀπομένει πλεονάζον προσωπικόν, δὲν πληροῦνται ἰσάριθμοι κεναὶ θέσεις ἐν τῷ εἰσαγωγικῷ βαθμῷ τοῦ οἰκείου κλάδου. Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ τὰ καθήκοντα τοῦ ἐλλείποντος εἰς τοὺς κατωτέρους βαθμοὺς προσωπικοῦ δύνανται νὰ ἀνατίθενται εἰς τὸ τοῦ ἀμέσως ἀνωτέρου βαθμοῦ, τὸ ὁποῖον ὅμως ἐξακολουθεῖ λαμβάνον τὰς ἀποδοχὰς τοῦ κατεχομένου βαθμοῦ, τῆς ὑπηρεσίας ταύτης θεωρουμένης ὡς διανυομένης ἐπίσης εἰς τὸν κατεχόμενον βαθμόν.

6) Τὸ προσωπικὸν τοῦ Δικτύου τοποθετεῖται εἰς τὰς ὑπὸ τοῦ Ὀργανισμοῦ προβλεπομένας ὀργανικὰς θέσεις τῶν Ὑπηρεσιῶν αὐτοῦ, ἀνεξαρτήτως τοῦ ἂν κατέχῃ μόνιμον ἢ προσωρινὴν ὀργανικὴν θέσιν.

Ἄρθρον 4

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 31 Αὐγούστου 1968

—

532/1968 ΑΝΑΓΚ. ΝΟΜΟΣ

Περὶ συμπληρώσεως τοῦ ὑπ' ἀριθ. 4593/1966 ν.δ. «περὶ κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως τῶν λογοτεχνῶν καὶ καλλιτεχνῶν» (*).

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 203 τῆς 13 Σεπτεμβρίου 1968)

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον 1

1) Ἡ κατὰ τὸ ἐπ' ἀριθ. 4593/1966 ν.δ. «περὶ κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως λογοτεχνῶν καὶ καλλιτεχνῶν» σύνταξις δὲν καταβάλλεται, ἐφ' ὅσον δικαιοῦχος εἴτε κέκτηται ἀποθεμελιῶδες ἑτέραν σύνταξιν, εἴτε λόγῳ προσφορᾶς ὑπηρεσιῶν ἢ τῆς ἰδιότητος αὐτοῦ λαμβάνει παρὰ τοῦ Δημοσίου ἢ παρὰ Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου ἢ Ἰδιωτικοῦ τοιούτου, ἔχοντος προνομιοῦχον ὑπὸ τοῦ Κράτους ἢ παραχώρησιν ἢ ἐπιχορήγησιν σύμβασιν μετ' αὐτοῦ, μισθὸν ἢ ἔξοδα παραστάσεως ἢ ἀποζημίωσιν ἢ ἄλλας οἱασδήποτε μορφῆς τακτικὰς ἀποδοχάς, ὧν τὸ κατὰ μῆνα σύνολον εἶναι τοὐλάχιστον ἴσον πρὸς τὸ ἑκάστοτε προσῆκον, συμφώνως ταῖς κειμένας διατάξεσιν, εἰς τακτικὸν ἐν ἐνεργείᾳ δημοσίου διοικητικὸν ὑπάλληλον ἐπὶ 2ῳ βαθμῷ ἀνώτατον ὥριον μηνιαίου βασικοῦ μισθοῦ μετὰ τῶν ἐπιδομάτων πολυετίας καὶ τριετιῶν. Ἐὰν αἱ ἐν λόγῳ πρόσθετοι ἀποδοχαὶ ὑπολείπωνται τοῦ ὁρίου τούτου, ἐκ τῆς κατὰ τὸ ὡς ἄνω ν.δ. ὀφειλομένης συντάξεως καταβάλλεται μόνον τὸ μέχρι συμπληρώσεως αὐτοῦ ἀπαιτούμενον ποσόν.

2) Οἱ ἐμπίπτοντες εἰς τὴν πρώτην περίπτωσιν τῆς προηγουμένης παραγράφου δύνανται, ἐφ' ὅσον ἐπιθυμοῦν τὴν παντελῆ ἀπὸ τῆς ἀσφαλίσεως ἐξαίρεσίν των, νὰ ἀποβάλωσιν ἐνώπιον τῆς κατ' ἄρθρον 3 § 3 τοῦ ν.δ. 4593/1966 «περὶ κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως τῶν λογοτεχνῶν καὶ καλλιτεχνῶν» Ἐπιτροπῆς σχετικὴν αἴτησιν.

3) Διὰ κοινῶν ἀποφάσεων τῶν Ὑπουργῶν Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων καὶ Οἰκονομικῶν δύνανται νὰ καθορίζηται πᾶσα τυχὸν ἀναγκαία λεπτομέρεια ἐφαρμογῆς τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος ἄρθρου.

Ἄρθρον 2

Αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου ἐφαρμόζονται καὶ ἐπὶ τῶν χορηγουμένων ὑπὸ τοῦ διὰ τοῦ ἐπ' ἀριθ. 271/1968 ν.δ. ἱδρυθέντος «Εἰδικοῦ Λογαριασμοῦ Ἀσφαλίσεως Καλλιτεχνῶν Ἑλλάδος» (*) συντάξεων.

Ἄρθρον 3

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἀν. νόμου ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 5 Σεπτεμβρίου 1968

—

529/1968 ΑΝΑΓΚ. ΝΟΜΟΣ

Περὶ ἐφαρμογῆς τῶν διατάξεων τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ν.δ. 3605/1956, τῆς παραγράφου 5 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 3685/1957 καὶ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 3977/1959 ἐπὶ τῶν τακτικῶν ὑπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 196 τῆς 7 Σεπτεμβρίου 1968)

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμ-

(*) ΕΕΔ 26, 230.

(*) ΕΕΔ 27, 897.

βουλίου, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον μόνον

1) Αἱ διατάξεις τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ν.δ. 3605/1956, τῆς παραγράφου 5 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 3685/1957, τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 3977/1959 καὶ τῆς παραγράφου 4 τοῦ παρόντος ἔχουσιν ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ τῶν τακτικῶν ὑπαλλήλων τῶν Ν.Π.Δ.Δ., τῶν διεπομένων ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ἀπὸ 23/31.12.1955 ἐδ. «περὶ ἐφαρμογῆς τοῦ Ὑπαλληλικοῦ Κώδικος ἐπὶ τῶν ὑπαλλήλων τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου».

2) Πραγματοποιηθεῖσαι μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος ἀν. νόμου προαγωγαὶ ἢ μετατάξεις ὑπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ., κατ' ἐφαρμογὴν τῶν ἐν τῇ προηγουμένῃ παραγράφῳ διατάξεων τοῦ ν.δ. 3605/1956, τοῦ νόμου 3685/1957 καὶ τοῦ ν.δ. 3977/1959 θεωροῦνται νομίμως γενόμεναι.

3) Αἱ διατάξεις τοῦ τετάρτου ἐδαφίου τῆς παραγράφου 5 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ν.δ. 3605/1956 ἐφαρμόζονται καὶ ἐπὶ τῶν ἐπὶ βαθμῷ 8ῳ ὑπαλλήλων τῆς Γ' κατηγορίας.

4) Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 31 Αὐγούστου 1968

—

ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

90484/4915/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ ὡρῶν λειτουργίας φαρμακείων πολεοδομικοῦ συγκροτήματος Ἀθηνῶν.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 446 τῆς 10 Σεπτεμβρίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 4.7/17.7.1963 ἐδ. «περὶ κανονισμοῦ χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας ἐν τοῖς φαρμακείοις». 2) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 4020/1959 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐνίων διατάξεων ἐργατικῶν τινων νόμων». 3) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 42292/1959 ἡμετέραν ἀπόφασιν «περὶ κηρύξεως ὑποχρεωτικῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 5/1959 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ φαρμακείων ἁπάσης τῆς χώρας». 4) Γνώμας τῶν οἰκείων Ἀστυνομικῶν Ἀρχῶν καὶ τοιαύτας τῶν οἰκείων ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων ἐργοδοτῶν καὶ μισθωτῶν, ἀποφασίζομεν:

Ὁρίζομεν, ὅπως αἱ ἤδη ἰσχύουσαι ὧραι λειτουργίας διὰ τὰ φαρμακεῖα πολεοδομικοῦ συγκροτήματος Ἀθηνῶν διὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 1.7 – 31.8 παρατείνονται ἐπὶ ἕνα (1) ἐπὶ πλέον μῆνα, ἤτοι μέχρι 30.9.1968.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 9 Αὐγούστου 1968

—

Ε.Π. 10156/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Συγκοινωνιῶν

Περὶ ὑπαγωγῆς προσωπικοῦ Ο.Τ.Ε. εἰς διατάξεις ἀ.ν. 516/1948.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 448 τῆς 11 Σεπτεμβρίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὸ ν.δ. 1049/1949 «περὶ ὀργανώσεως τῶν Τηλεπικοινωνιῶν τῆς Ἑλλάδος» καὶ τὸν ἀ.ν. 301/1968 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν διατάξεων περὶ ὀργανώσεως τῶν Τηλεπικοινωνιῶν τῆς Ἑλλάδος». 2) Τὰς διατάξεις τοῦ ἀ.ν. 516/1948 «περὶ ἐλέγχου νομιμοφροσύνης τῶν δημοσίων κλπ. ὑπαλλήλων καὶ ὑπηρεσιῶν», ὡς ἐκυρώθη καὶ τροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ΜΘ'/1948 Ψηφίσματος. 3) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ν.δ. 4234/1962 «περὶ ρυθμίσεως θεμάτων ἀφορώντων τὴν ἀσφάλειαν τῆς χώρας». 4) Τὸ ὑπ' ἀριθ. 309/4.5.1968 ἐδ. «περὶ μεταβιβάσεως μέρους τῆς δικαιοδοσίας τοῦ Ὑπουργοῦ Συντονισμοῦ εἰς τὸν παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ Συγκοινωνιῶν Γενικὸν Γραμματέα, ἀποφασίζομεν:

Ἐπὶ τοῦ πάσης φύσεως προσωπικοῦ τοῦ Ὀργανισμοῦ Τηλεπικοινωνιῶν Ἑλλάδος (Ο.Τ.Ε. Α.Ε.) ἰσχύουσιν ἐφαρμογὴν αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ν.δ. 4234/1962.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 5 Σεπτεμβρίου 1968

—

97328/17141/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

***Περὶ ἐπεκτάσεως τῆς ἀσφαλίσεως ἀνεργίας ε εἰς τὸ προσωπικὸν τῶν παρὰ τῷ Ὑπου γείῳ Γεωργίας Υ.Ε.Β., Τ.Ο.Ε.Β. κ Γ.Ο.Ε.Β. τὸ ἀπασχολούμενον ἐκτὸς ἀσφ*

λιστικῆς περιοχῆς.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 462 τῆς 16 Σεπτεμβρίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 11 § 3 τοῦ ν.δ. 2961/1954 «περὶ συστάσεως Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας» καὶ 2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 28103/29.7.1968 ἀναφορὰν τοῦ Ο.Α.Α.Α., δι' ἧς ἐκαλέσθη ἡμᾶς πρὸς ἔγκρισιν ἀπόσπασμα πρακτικοῦ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1107/5.7.1968 συνεδριάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου αὐτοῦ, καθ' ἣν ἀπεφασίσθη ἡ ἐπέκτασις τῆς ἀσφαλίσεως ἀνεργίας εἰς τὸ προσωπικὸν τῆς παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ Γεωργίας Υ.Ε.Β., Τ.Ο.Ε.Β. καὶ Γ.Ο.Ε.Β., τὸ ἀπασχολούμενον ἐκτὸς ἀσφαλιστικῆς περιοχῆς, ἀποφασίζομεν :

Ἐγκρίνομεν τὴν ἀπόφασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ο.Α.Α.Α., τὴν ληφθεῖσαν κατὰ τὴν ἀπὸ 5.7.1968 συνεδρίασιν αὐτοῦ, περὶ ἐπεκτάσεως τῆς ἀσφαλίσεως τοῦ Κλάδου Ἀνεργίας εἰς τὸ ἐκτὸς ἀσφαλιστικῆς περιοχῆς τοῦ Ι.Κ.Α. ἀπασχολούμενον προσωπικὸν τῶν παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ Γεωργίας Ὑπηρεσιῶν Ἐγγείων Βελτιώσεων (Υ.Ε.Β.) ἢ Τοπικῶν Ὀργανισμῶν Ἐγγείων Βελτιώσεων (Τ.Ο.Ε.Β.) ἢ Γενικῶν Ὀργανισμῶν Ἐγγείων Βελτιώσεων (Γ.Ο.Ε.Β.) ἀπὸ τῆς ἐναρξεως τούτου εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α., δι' ἅπαντας τοὺς κλάδους, ἤτοι ἀπὸ 28.5.1968.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 14 Αὐγούστου 1968

—

94424/12527/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ ἐπεκτάσεως τῆς ἀσφαλίσεως τοῦ Ι.Κ.Α. εἰς ἐπαγγελματικὰς κατηγορίας μισθωτῶν.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 462 τῆς 16 Σεπτεμβρίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 49508/2479/19.5.1967 ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἐκδοθεῖσαν βάσει τοῦ ἀ.ν. 4/1967 «περὶ ἀποκαταστάσεως εὐρυθμίας εἰς τὴν λειτουργίαν τῶν Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν καὶ Ν.Π.Δ.Δ., Ὀργανισμῶν κλπ.». 2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 106704/18.7.1968 ἀναφορὰν τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, ἀποφασίζομεν:

Ἐγκρίνομεν τὰς κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 31/16.7.1968 συνεδρίασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ι.Κ.Α. ληφθείσας ἀποφάσεις αὐτοῦ, ἐχούσας ὡς ἀκολούθως:

Α) Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Ι.Κ.Α. ἀποφασίζει ὁμοφώνως τὴν ἐπέκτασιν τῆς παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. ἀσφαλίσεως δι' ἅπαντας τοὺς ἐν ἄρθρῳ 1 § 2 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 προβλεπομένους κλάδους εἰς τὰς ἐπαγγελματικὰς κατηγορίας μισθωτῶν τῶν ἀπασχολουμένων εἰς τὰς ἀνὰ τὴν χώραν ἐκτελουμένας ἐργασίας κατασκευῆς, ἐγκαταστάσεως καὶ λειτουργίας Σταθμῶν Ραδιοφωνίας καὶ Τηλεοράσεως τοῦ Ε.Ι.Ρ.

Β) Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Ι.Κ.Α. ἀποφασίζει ὁμοφώνως τὴν διεύρυνσιν τῆς ἀσφαλιστικῆς ὁμοιομορφίας τοῦ εἰς Πύργον Τοπικοῦ Ὑποκαταστήματος τοῦ Ι.Κ.Α. δι' ἐπεκτάσεως τῆς παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. ἀσφαλίσεως διὰ τοὺς ἐν ἄρθρῳ 1 § 2 τοῦ ἀν. νόμου 1846/1951 κλάδους εἰς τὰς ἐπαγγελματικὰς κατηγορίας μισθωτῶν τῶν ἀπασχολουμένων εἰς τὰς ἐργασίας ἐκτελέσεως τοῦ ὁδευτικοῦ ἔργου Ἀλφειοῦ.

Γ) Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Ι.Κ.Α. ἀποφασίζει ὁμοφώνως τὴν ἐπέκτασιν τῆς παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. ἀσφαλίσεως δι' ἅπαντας τοὺς διὰ τοῦ ἄρθρου 1 § 2 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 προβλεπομένους κλάδους εἰς τὰς ἐπαγγελματικὰς κατηγορίας μισθωτῶν τῶν ἀπασχολουμένων εἰς τὰ ἐπὶ τοῦ ὄρους Αἰγάλεω ἐκτελούμενα στρατιωτικὰ ἔργα τοῦ Ν.Α.Τ.Ο. ἀσφαλιστικῆς ὁμοιομορφίας τοῦ Τοπικοῦ Ὑποκαταστήματος Ι.Κ.Α. Αἰγάλεω.

Ὡς ἡμερομηνία ἐνάρξεως ἐφαρμογῆς τῆς ἀσφαλίσεως ὁρίζεται ἡ πρώτη τοῦ μεθεπομένου μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 14 Αὐγούστου 1968

—

10882/444/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ περαιτέρω παρατάσεως ἰσχύος συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας τοῦ ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου παρὰ τῇ Υ.Ε.Β. καὶ Ἰνστιτούτῳ Μηχανολογίας τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας ὑπηρετοῦντος προσωπικοῦ.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 47 τῆς 27 Ἰανουαρίου 1968)

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ ἓν εἴσετι τρίμηνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρι 30.4.1968, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων τῆς καταγγελίας τῆς ἀπὸ 10.8.1966 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας τοῦ ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου παρὰ τῇ Υ.Ε.Β. καὶ Ἰνστιτούτῳ Μηχανολογίας τοῦ Ὑπουρ-

γείου Γεωργίας ὑπηρετοῦντος προσωπικοῦ (πρᾶξις καταθέσεως Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν 73/2.9.1966) (*).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 25 Ἰανουαρίου 1968

—

10883/445/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ περαιτέρω παρατάσεως συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ ἐργοστασίου Λιπασμάτων Πτολεμαΐδος (Α.Ε. Β.Α.Α.)

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 47 τῆς 27 Ἰανουαρίου 1968)

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ τρίμηνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρι 30.4.1968, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων τῆς καταγγελίας τῆς ἀπὸ 8.10.1966 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ ἐργοστασίου λιπασμάτων Πτολεμαΐδος (Α.Ε. Β.Α.Α.) (πρᾶξις καταθέσεως Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν 100/15.11.1966) (**).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 25 Ἰανουαρίου 1968

—

8484/381/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 7/1967 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τοῦ νοσηλευτικοῦ προσωπικοῦ τοῦ Δρομοκαϊτείου Θεραπευτηρίου.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 46 τῆς 26 Ἰανουαρίου 1968)

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ τρίμηνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρις 28.4.1968, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 7/1967 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τοῦ νοσηλευτικοῦ προσωπικοῦ τοῦ Δρομοκαϊτείου Θεραπευτηρίου (πρᾶξις καταθέσεως Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν 13/8.3.1967) (***).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 22 Ἰανουαρίου 1968

—

(*) ΕΕΔ 25, 1299.
(**) ΕΕΔ 26, 525.
(***) ΕΕΔ 26, 648.

8485/382/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 1/1967 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ ἐν γένει προσωπικοῦ τοῦ Ο.Α.Σ. Θεσσαλονίκης»

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 45 τῆς 26 Ἰανουαρίου 1968)

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ τρίμηνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρις 29.4.1968, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 1/1967 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ ἐν γένει προσωπικοῦ τοῦ Ο.Α.Σ. Θεσσαλονίκης», ἐγκριθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 19710/1967 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας. (Φ.Ε.Κ. 150, τεῦχος Β' τῆς 28.2.1967) (*).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 22 Ἰανουαρίου 1968

—

12566/515/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 3/1967 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τοῦ νοσηλευτικοῦ προσωπικοῦ Θεραπευτηρίου «Εὐαγγελισμός».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 49 τῆς 27 Ἰανουαρίου 1968)

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ τρίμηνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρις 28.4.1968, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 3/1967 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τοῦ νοσηλευτικοῦ προσωπικοῦ Θεραπευτηρίου «Εὐαγγελισμός» (πρᾶξις καταθέσεως τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν 10/22.2.1967) (**).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 27 Ἰανουαρίου 1968

—

13084/533/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 58/1966 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ

(*) ΕΕΔ 26, 392.
(**) ΕΕΔ 26, 646.

εμπορικών καταστημάτων άπασης της χώρας».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 53 της 3 Φεβρουαρίου 1968)

Ανασταλλομεν επί τριμηνον χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρι 4.5.1968, την επέλευσιν των ένδικων αποτελεσμάτων εκ της καταγγελίας της υπ' αριθ. 58/1966 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών περί των όρων αμοιβής και εργασίας του προσωπικού εμπορικών καταστημάτων, εγκριθείσης διά της υπ' αριθ. 120332/10564/1966 αποφάσεως του Υπουργού Εργασίας (Φ.Ε.Κ. 783, τεύχος Β' της 30.12.1966) (*).

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 29 Ιανουαρίου 1968

—

13083/534/1968 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί παρατάσεως ισχύος της υπ' αριθ. 1/1967 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Χανίων «περί των όρων αμοιβής και εργασίας των εργαζομένων εις τον Β. Ν. Κρήτης».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 53 της 3 Φεβρουαρίου 1968)

Ανασταλλομεν επί τριμηνον χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρι 4.5.1968, την επέλευσιν των ένδικων αποτελεσμάτων εκ της καταγγελίας της υπ' αριθ. 1/1967 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Χανίων περί των όρων αμοιβής των εργαζομένων εις Β.Ν. Κρήτης, εγκριθείσης διά της υπ' αριθ. 19495/1967 κοινής αποφάσεως των Υπουργών Συντονισμού και Εργασίας (Φ.Ε.Κ. 151, τεύχος Β' της 28.2.1967) (**).

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 29 Ιανουαρίου 1968

—

19820/825/1968 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί παρατάσεως ισχύος της υπ' αριθ. 11/1966 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιώς «περί των όρων αμοιβής των καθ' άπασαν την χώραν εργαζομένων μαθητών εις εργοστάσια κατασκευής ηλεκτρικών λαμπτήρων».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 85 της 21 Φεβρουαρίου 1968)

Ανασταλλομεν επί τριμηνον χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρι 24.5.1968, την επέλευσιν των ένδικων αποτελεσμάτων εκ της καταγγελίας της υπ' αριθ. 11/1966 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιώς «περί των όρων αμοιβής των καθ' άπασαν την χώραν εργαζομένων μισθωτών εις εργοστάσια κατασκευής ηλεκτρικών λαμπτήρων», κηρυχθείσης εκτελεστής διά της υπ' αριθ. 102690/1966 αποφάσεως του Υπουργού Εργασίας (Φ.Ε.Κ. 650, τεύχος Β' της 8.11.1966) (*).

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 12 Φεβρουαρίου 1968

—

30310/1213/1968 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί παρατάσεως ισχύος της υπ' αριθ. 1/1967 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιώς «περί των όρων αμοιβής και εργασίας εργατοτεχνιτών σιδηροβιομηχανίας άπασης της χώρας».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 112 της 7 Μαρτίου 1968)

Ανασταλλομεν επί τριμηνον χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρι 5.6.1968, την επέλευσιν των ένδικων αποτελεσμάτων εκ της καταγγελίας της υπ' αριθ. 1/1967 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιώς «περί των όρων αμοιβής και εργασίας εργατοτεχνιτών σιδηροβιομηχανίας άπασης της χώρας» (πράξις καταθέσεως Ειρηνοδικείου Αθηνών 17/21.3.1967) (**).

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 2 Μαρτίου 1968

—

26302/1079/1968 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί περαιτέρω παρατάσεως ισχύος συλλογικής συμβάσεως εργασίας μακαρονοτεχνιτών άπάσης της χώρας

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 112 της 7 Μαρτίου 1968)

Ανασταλλομεν επί ένα είκοσι δίμηνον χρονι-

(*) ΕΕΔ 26, 155.
(**) ΕΕΔ 26, 397.

(*) ΕΕΔ 25, 1475.
(**) ΕΕΔ 26, 519.

κὸν διάστημα, ἤτοι μέχρις 9.5.1968, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων τῆς καταγγελίας τῆς ἀπὸ 12.9.1966 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας μακαρονοτεχνιτῶν ἁπάσης τῆς χώρας (πρᾶξις καταθέσεως Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν 85/6.10.1966) (*).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 1 Μαρτίου 1968

—

26305/1081/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐργατῶν χαρτοποιΐας Θεσσαλονίκης.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 112 τῆς 7 Μαρτίου 1968)

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ τρίμηνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρι 18.6.1968, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων τῆς καταγγελίας τῆς ἀπὸ 6.7.1966 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργατῶν χαρτοποιΐας Θεσσαλονίκης (πρᾶξις καταθέσεως Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν 77/14.9.1966) (**).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 1 Μαρτίου 1968

—

32252/1289/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 51/1966 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. 'Αθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τοῦ προσωπικοῦ κινήσεως ὑπεραστικῶν λεωφορείων ἁπάσης τῆς χώρας».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 116 τῆς 8 Μαρτίου 1968)

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ τρίμηνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρις 8.6.1968, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 51/1966 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. 'Αθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τοῦ προσωπικοῦ κινήσεως ὑπεραστικῶν λεωφορείων ἁπάσης τῆς χώρας», κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 102691/1966 ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 650, τεῦχος Β' τῆς 8.11.1966) (***).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 7 Μαρτίου 1968

—

32253/1290/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 50/1966 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. 'Αθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τοῦ προσωπικοῦ κινήσεως ἀστικῶν λεωφορείων ἁπάσης τῆς χώρας (πλὴν 'Αθηνῶν, Πειραιῶς, Θεσσαλονίκης, Πατρῶν)».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 116 τῆς 8 Μαρτίου 1968)

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ τρίμηνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρις 8.6.1968, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 50/1966 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. 'Αθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τοῦ προσωπικοῦ κινήσεως ἀστικῶν ἰδιωτικῶν λεωφορείων ἁπάσης τῆς χώρας (πλὴν 'Αθηνῶν, Πειραιῶς, Θεσσαλονίκης, Πατρῶν)», κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 102693/1966 ἀποφάσεως ἡμῶν (Φ.Ε.Κ. 650, τεῦχος Β' τῆς 8.11.1966) (*).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 7 Μαρτίου 1968

—

32254/1291/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 34/1966 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. 'Αθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ἀπασχολουμένων ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ἐργατοϋπαλλήλων τῶν Ὑπηρεσιῶν καὶ Ἱδρυμάτων Ὑπουργείου Γεωργίας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 116 τῆς 8 Μαρτίου 1968)

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ τρίμηνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρις 9.6.1968, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 34/1966 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. 'Αθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ἀπασχολουμένων ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ἐργατοϋπαλλήλων τῶν Ὑπηρεσιῶν καὶ Ἱδρυμάτων Ὑπουργείου Γεωργίας», κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 68305/1966 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 448, τεῦχος Β' τῆς 18.7.1966 (**).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημε-

(*) ΕΕΔ 26, 654.
(**) ΕΕΔ 25, 1366.
(***) ΕΕΔ 25, 1477.

(*) ΕΕΔ 25, 1476.
(**) ΕΕΔ 25, 958.

ρίδος της Κυβερνήσεως.

Έν Άθήναις τῇ 7 Μαρτίου 1968

—

32255/1292/1968 Άπόφ. Ύπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 7/1966 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν καπνοβιομηχανιῶν ἁπάσης τῆς χώρας».

(Ε.Κ. τ. Β' ἡ. 118 τῆς 9 Μαρτίου 1968)

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ τρίμηνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρι 10.6.1968, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐνόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 7/1966 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν καπνοβιομηχανιῶν ἁπάσης τῆς χώρας», ἐγκριθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 57556/1966 ἀποφάσεως ἡμῶν (Φ.Ε.Κ. 386, τεῦχος Β' τῆς 22.6.1966) (*).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 7 Μαρτίου 1968

—

32256/1293/1968 Άπόφ. Ύπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 62/1966 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τοῦ προσωπικοῦ Η.Ε.Μ. (πλὴν τοῦ τοιούτου τῆς Ἐσωτερικῆς Ὑπηρεσίας)».

(Ε.Κ. τ. Β' ἡ. 118 τῆς 9 Μαρτίου 1968)

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ τρίμηνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρι 18.6.1968, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐνόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 62/1966 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τοῦ προσωπικοῦ Η.Ε.Μ. (πλὴν τοῦ τοιούτου τῆς Ἐσωτερικῆς Ὑπηρεσίας)», ἐγκριθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1706/1967 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 17, τεῦχος Β' τῆς 12.1.1967) (**).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 7 Μαρτίου 1968

—

(*) ΕΕΔ 25, 838.

(**) ΕΕΔ 26, 192.

116333/5450/1968 Άπόφ. Ύπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ δημοσιεύσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως τῆς ἀπὸ 12.9.1968 ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας «περὶ αὐξήσεως τῶν γενικῶν κατωτάτων ὁρίων ἡμερομισθίων».

(Ε.Κ. τ. Β' ἡ. 474 τῆς 20 Σεπτεμβρίου 1968) (*)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν καὶ συνεπληρώθησαν μεταγενεστέρως ἰδίως τοῦ ν.δ. 3755/1957, ἀποφαινόμεθα:

Ὅπως δημοσιευθῇ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως (τεῦχος Β') ἡ ἐν θέματι συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας, κατατεθεῖσα ἡμῖν τὴν 12.9.1968, συνταχθέντος πρὸς τοῦτο τοῦ ὑπ' ἀριθ. 942/1968 πρακτικοῦ καταθέσεως, ἥτις ἔχει ὡς ἀκολούθως:

Ἐθνικὴ γενικὴ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας

Περὶ αὐξήσεως τῶν γενικῶν κατωτάτων ὁρίων ἡμερομισθίων.

Ἐν Ἀθήναις σήμερον τὴν 12ην Σεπτεμβρίου 1968, παρουσίᾳ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας Ἀποστόλου Βογιατζῆ, οἱ ὑπογεγραμμένοι ἀφ' ἑνὸς 1) Ἰωάν. Μητσός, ἀντιπρόεδρος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων, 2) Γ. Ἀναστασόπουλος, Δ. Κούμς καὶ Μ. Κατσουγιάννης, ὡς ἐκπρόσωποι τῶν Ἐμπορικῶν Συλλόγων Ἀθηνῶν, Πειραιῶς καὶ Θεσσαλονίκης, καὶ 3) Σπ. Βλαχάκης, πρόεδρος, καὶ Κων. Βογιατζῆς, γενικὸς γραμματεὺς τῆς Γενικῆς Συνομοσπονδίας Ἐπαγγελματιῶν καὶ Βιοτεχνῶν Ἑλλάδος, καὶ ἀφ' ἑτέρου Φώτης Μακρῆς, γενικὸς γραμματεὺς τῆς Γενικῆς Συνομοσπονδίας Ἐργατῶν Ἑλλάδος, ἅπαντες δεόντως ἐξουσιοδοτημένοι παρὰ τῶν ἁρμοδίων ὀργανώσεων, τὰς ὁποίας ἐκπροσωποῦμεν, ἀπεφασίσαμεν τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης, διὰ τῆς ὁποίας συνομολογοῦνται τὰ ἀκόλουθα:

1) Τὰ ὑπὸ τῆς παραγράφου 1 τῆς ἀπὸ 14 Φεβρουαρίου 1967 ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας καθορίζομενα καὶ ἰσχύοντα σήμερον γενικὰ κατώτατα ὅρια βασικῶν ἡμερομισθίων (ἡμερομισθίων ἀσφαλείας) τῶν παρ' οἱῳδήποτε ἐργοδότῃ, δυνάμει σχέσεως ἐργασίας τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου, ἀπασχολουμένων ἐργατοτεχνιτῶν (ἀρρένων, θηλέων καὶ μαθητευομένων ἀμ-

(*) Ἐπαναλαμβάνεται ἡ δημοσίευσις (ΕΕΔ 27, 1181) μετὰ τῆς ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας.

φοτέρων τῶν φύλων) καθ' ὅλην τὴν χώραν, αὐξάνονται ἐν συνόλῳ κατὰ ποσοστὸν 15%, ἤτοι:

α) Ἀπὸ 1ης Ὀκτωβρίου 1968 κατὰ ποσοστὸν 7% καὶ περαιτέρω.

β) Ἀπὸ 1ης Μαΐου 1969 κατὰ τὸ ὑπόλοιπον ποσοστὸν 8%.

2) Κατὰ τὰ αὐτὰ ὡς ἄνω ποσοστὰ αὐξάνονται καὶ τὰ περὶ ὧν ἡ παράγραφος 2 τῆς ἀπὸ 14.2.1967 ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων τῶν ἐν αὐτῇ ἀναφερομένων μαθητευομένων.

3) Διατηροῦνται ἐν ἰσχύϊ πάντες οἱ λοιποὶ ὅροι τῆς ἀπὸ 14.2.1967 ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας.

Ἡ παροῦσα συντάγη εἰς πέντε πρωτότυπα, ἐξ ὧν ἀνὰ ἓν ἐλήφθη παρ' ἑκάστου τῶν συμβαλλομένων μερῶν, τὸ δὲ πέμπτον θέλει κατατεθῇ εἰς εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας διὰ τὴν ἐνέργειαν τῶν δεόντων, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 2, παράγραφος 2, τοῦ νόμου 3239/1955.

Ὁ Ὑπουργὸς Ἐργασίας Οἱ συμβαλλόμενοι

(Ἕπονται ὑπογραφαί)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 1ῃ Σεπτεμβρίου 1968

—

116481/5470/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας

Περὶ ἐγκρίσεως μετὰ τροποποιήσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 14/1968 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἐν Ἑλλάδι Ἑταιρειῶν Ἐμπορίας Πετρελαιοειδῶν.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 476 τῆς 22 Σεπτεμβρίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957. 2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 14/1968 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἐν Ἑλλάδι Ἑταιρειῶν Ἐμπορίας Πετρελαιοειδῶν. 3) Τὴν διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 113902/5328/1968 ἐγγράφου τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας διατυπωθεῖσαν ὑπ' αὐτῆς διαφωνίαν. 4) Σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 9 § 2 ἐδάφ. Β' τοῦ ν.δ. 3755/1957 Τμήματος Ἀμοιβῆς καὶ ὅρων ἐργασίας τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 16.9.1968, ἣν καὶ ἀποδεχόμεθα. 5) Τὸ γεγονὸς ὅτι, ἐνῷ διὰ παλαιοτέρων συλλογικῶν συμβάσεων ἡ χορηγουμένη αὔξησις ἐπὶ τῶν πράγματι καταβαλλομένων ἀποδοχῶν παρίχετο ἀδιακρίτως ὅπως μισθοῦ, ἤδη ἐκ τῆς ὑπὸ κρίσιν ὑπ' ἀριθ. 14/1968 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς (§ 6) ἡ παροχὴ τῆς αὐξήσεως ἐπὶ τῶν πράγματι καταβαλλομένων ἀποδοχῶν περιορίζεται εἰς τοὺς λαμβάνοντας μηνιαίως ἀποδοχὰς μέχρις 6.000 δραχμῶν, πρᾶγμα ὅπερ θέλει προκαλέσει διατάραξιν εἰς τὴν ἤδη ἱδρυσαμένην ἱεράρχησιν τῶν μισθῶν τοῦ εἰς τὰς Ἑταιρείας Ἐμπορίας Πετρελαιοειδῶν ὑπηρετοῦντος προσωπικοῦ, διότι θὰ ἔχῃ ὡς ἀποτέλεσμα ὁ λαμβάνων μισθὸν 6.000 δραχμῶν νὰ λάβῃ αὔξησιν ἐκ δραχμῶν 600, ἐνῷ ὁ λαμβάνων μισθὸν ἐκ δραχμῶν 6.100 οὐδεμίαν αὔξησιν νὰ λάβῃ. Ἐπειδὴ τὸ τοιοῦτον ἀφ' ἑνὸς μὲν δὲν συμβιβάζεται πρὸς τὴν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ἀκολουθουμένην κοινωνικὴν καὶ οἰκονομικὴν πολιτικήν, ἥτις ἀποβλέπει εἰς τὴν διεύρυνσιν ἢ τοὐλάχιστον διαφύλαξιν τοῦ μισθολογικοῦ ἀνεπτύγματος τῶν μισθωτῶν κατὰ τὸν λόγον τῆς τιθεμένης καὶ ἀποδόσεως αὐτῶν, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἡ διὰ τοῦ προειρημένου ἐγγράφου τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας προτεινομένη τροποποίησις τῆς ὑπὸ κρίσιν διατάξεως, καθ' ἣν οἱ λαμβάνοντες μισθὸν ἀνώτερον τῶν 6.000 δραχμῶν καὶ μέχρι 10.000 δραχμῶν θὰ ἐδικαιοῦντο καὶ αὐτοὶ τῆς ἐκ ποσοστοῦ 10% προσαυξήσεως διὰ τὸ μέχρις 6.000 δραχμῶν τμῆμα μισθοῦ των, θὰ εἶχεν ὡς ἀποτέλεσμα ὑπέρμετρον οἰκονομικὴν ἐπιβάρυνσιν τῶν ὑποχρεώσεων ἐπιχειρήσεων, κρίνεται ἐπιβεβλημένη ἡ τροποποίησις τῆς παραγράφου 6 τῆς ὑπὸ κρίσιν διατακτικῆς ἀποφάσεως, ὡς ἐν τῷ διατακτικῷ τῆς παρούσης, ἀποφασίζομεν:

Ἐγκρίνομεν μετὰ τροποποιήσεως τὴν ὑπ' ἀριθ. 14/1968 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἐν Ἑλλάδι Ἑταιρειῶν Ἐμπορίας Πετρελαιοειδῶν, ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τῆς Πανελληνίου Ὁμοσπονδίας Προσωπικοῦ Ἑταιρειῶν Ἐμπορίας Πετρελαιοειδῶν καὶ Διυλιστηρίων Ὁρυκτελαίων Πετρελαίων ἀφ' ἑνὸς καὶ τῶν: 1) Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων καὶ 2) Ἐμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου Ἀθηνῶν ἀφ' ἑτέρου, ἧς τὸ διατακτικόν, τροποποιούμενον παρ' ἡμῶν κατὰ τὰ ἀνωτέρω, διαμορφοῦται ὡς ἀκολούθως:

Ἡ ἀπὸ 5ης Ὀκτωβρίου 1964 συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τῶν πάσης φύσεως Ἐπιχειρήσεων Πετρελαίων - συμπληρωματικὴ καὶ τροποποιητικὴ - κατατεθεῖσα εἰς τὸ Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν (πρᾶξις καταθέσεως ὑπ' ἀριθ. 120/4.11.1964), δημοσιευθεῖσα δὲ διὰ τῆς ὑπ' ἀ-

αριθ. 96934/1964 ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως (Φ.Ε.Κ. 479 τ. Β' τῆς 31.10.1964), συμπληροῦται καὶ τροποποιεῖται ὡς ἕπεται:

1) Εἰς τὰς διατάξεις τῆς παρούσης ὑπάγεται τὸ πάσης φύσεως ἐργατοτεχνικὸν, ὑπηρετικὸν καὶ ὑπαλληλικὸν προσωπικὸν τὸ ἐργαζόμενον ἐν Ἑλλάδι εἰς τὰς πάσης φύσεως ἐγκαταστάσεις, ἀποθήκας καὶ Γραφεῖα, ὡς καὶ τὰς ἐξωτερικὰς ὑπηρεσίας τῶν κατὰ κύριον λόγον μὲ τὴν εἰσαγωγὴν καὶ ἐμπορίαν πετρελαιοειδῶν ἐν γένει προϊόντων ἀπασχολουμένων ἐπιχειρήσεων ἐν Ἑλλάδι καὶ συνδεόμενον μετ' αὐτῶν διὰ συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου. Ἐπίσης εἰς τὰς διατάξεις τῆς παρούσης ὑπάγεται καὶ τὸ προσωπικὸν τῆς Ἀνωνύμου Ἑταιρείας «Ε.Α.Β.Τ.Ν.», τὸ ἐργαζόμενον εἰς τὰς ἐν Περάματι ἐγκαταστάσεις της καὶ ἀπασχολούμενον εἰς τὴν διακίνησιν καὶ ἐμπορίαν πετρελαιοειδῶν.

2) Δὲν ὑπάγονται εἰς τὰς διατάξεις τῆς παρούσης οἱ εἰς τὰς ἐπαρχίας καὶ τὰς πόλεις πράκτορες, ἐμπορικοὶ ἀντιπρόσωποι, παραγγελιοδόχοι πωλήσεως καὶ πρατηριοῦχοι τῶν ἐν λόγῳ ἐπιχειρήσεων, ὡς καὶ τὰ μετ' αὐτῶν συνδεόμενα διὰ συμβάσεως ἐργασίας πρόσωπα.

3) Τὰ κατώτατα ὅρια βασικῶν ἡμερομισθίων τοῦ περὶ οὗ ἡ παροῦσα ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ καθορίζονται ὡς κάτωθι :

	Δραχμαί
α) Διὰ τὴν Α' κατηγορίαν	90
β) Διὰ τὴν Β' κατηγορίαν	104
γ) Διὰ τὴν Γ' κατηγορίαν	137
δ) Διὰ τὴν Δ' κατηγορίαν	150
ε) Διὰ τὴν Ε' κατηγορίαν	170

Τὰ ὡς ἄνω καθοριζόμενα κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων προσαυξάνονται κατὰ δραχμὰς τέσσαρας(4) δι' ἑκάστην δετῆ συμπεπληρωμένην ὑπηρεσίαν καὶ μέχρι συμπληρώσεως πέντε πενταετιῶν. Ὡς ὑπηρεσία νοεῖται ἡ συνολικὴ τοιαύτη παρὰ τῷ αὐτῷ ἐργοδότῃ.

Διευκρινίζεται, ὅτι τὰ ὡς ἄνω κατώτατα ὅρια βασικῶν ἡμερομισθίων δὲν δύνανται νὰ εἶναι κατώτερα τῶν ὑπὸ τῶν ἐθνικῶν γενικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἢ ὁμοίας ἐκτάσεως ἐφαρμογῆς ἀποφάσεων Διαιτησίας καθοριζομένων.

4) Ὁ μηνιαῖος μισθὸς τοῦ εἰς τὸ ἄρθρον 2 τῆς ἀπὸ 5.8.1955 συλλογικῆς συμβάσεως ὑπαγομένου προσωπικοῦ ὁρίζεται ὡς κάτωθι δι' ἑκάστην κατηγορίαν:

Α'. Διὰ τὴν Α' κατηγορίαν (πλὴν καθαριστριῶν) ὡς ἀκολούθως:

α) Διὰ τοὺς ὑπαγομένους τὸ πρῶτον εἰς τὴν κατηγορίαν ταύτην καὶ μέχρι συμπληρώσεως τριετοῦς ὑπηρεσίας δραχμαὶ 2.127.

β) Διὰ τοὺς ἔχοντας ὑπηρεσίαν ἀπὸ 3 ἕως 6 ἐτῶν δραχμαὶ 2.640.

γ) Διὰ τοὺς ἔχοντας ὑπηρεσίαν ἀπὸ 6 ἕως 9 ἐτῶν δραχμαὶ 2.809.

δ) Διὰ τοὺς ἔχοντας ὑπηρεσίαν ἀπὸ 9 ἕως 12 ἐτῶν δραχμαὶ 2.972.

ε) Διὰ τοὺς ἔχοντας ὑπηρεσίαν ἀπὸ 12 ἕως 15 ἐτῶν δραχμαὶ 3.148.

στ) Διὰ τοὺς ἔχοντας ὑπηρεσίαν ἀπὸ 15 ἕως 18 ἐτῶν δραχμαὶ 3.311.

ζ) Διὰ τοὺς ἔχοντας ὑπηρεσίαν ἄνω τῶν 18 ἐτῶν δραχμαὶ 3.480.

Εἰδικῶς διὰ τὰς καθαριστρίας ἰσχύει ἡ κλιμάκωσις ἡ ὁριζομένη ἐν τῷ ἄρθρῳ 5 τῆς παρούσης διὰ τὰς καθαριστρίας τῶν Γραφείων.

Β'. Διὰ τὴν Β' κατηγορίαν ὡς ἀκολούθως:

α) Διὰ τοὺς ὑπαγομένους τὸ πρῶτον εἰς τὴν κατηγορίαν ταύτην καὶ μέχρι συμπληρώσεως τριετοῦς ὑπηρεσίας δραχμαὶ 3.317.

β) Διὰ τοὺς ἔχοντας ὑπηρεσίαν ἀπὸ 3 ἕως 6 ἐτῶν δραχμαὶ 3.343.

γ) Διὰ τοὺς ἔχοντας ὑπηρεσίαν ἀπὸ 6 ἕως 9 ἐτῶν δραχμαὶ 3.713.

δ) Διὰ τοὺς ἔχοντας ὑπηρεσίαν ἀπὸ 9 ἕως 12 ἐτῶν δραχμαὶ 3.882.

ε) Διὰ τοὺς ἔχοντας ὑπηρεσίαν ἀπὸ 12 ἕως 15 ἐτῶν δραχμαὶ 4.051.

στ) Διὰ τοὺς ἔχοντας ὑπηρεσίαν ἀπὸ 15 ἕως 18 ἐτῶν δραχμαὶ 4.221.

ζ) Διὰ τοὺς ἔχοντας ὑπηρεσίαν ἄνω τῶν 18 ἐτῶν δραχμαὶ 4.390.

Γ'. Διὰ τὴν Γ' κατηγορίαν ὡς ἀκολούθως:

α) Διὰ τοὺς ὑπαγομένους τὸ πρῶτον εἰς τὴν κατηγορίαν ταύτην καὶ μέχρι συμπληρώσεως τριετοῦς ὑπηρεσίας δραχμαὶ 3.575.

β) Διὰ τοὺς ἔχοντας ὑπηρεσίαν ἀπὸ 3 ἕως 6 ἐτῶν δραχμαὶ 3.819.

γ) Διὰ τοὺς ἔχοντας ὑπηρεσίαν ἀπὸ 6 ἕως 9 ἐτῶν δραχμαὶ 4.007.

δ) Διὰ τοὺς ἔχοντας ὑπηρεσίαν ἀπὸ 9 ἕως 12 ἐτῶν δραχμαὶ 4.189.

ε) Διὰ τοὺς ἔχοντας ὑπηρεσίαν ἀπὸ 12 ἕως 15 ἐτῶν δραχμαὶ 4.371.

στ) Διὰ τοὺς ἔχοντας ὑπηρεσίαν ἀπὸ 15 ἕως

18 ετών δραχμαί 4.553.

ζ) Διά τούς έχοντας υπηρεσίαν άνω των 18 ετών δραχμαί 4.741.

Δ'. Διά την Δ' κατηγορίαν ως ακολούθως:

α) Διά τούς υπαγομένους το πρώτον εις την κατηγορίαν ταύτην καί μέχρι συμπληρώσεως τριετούς υπηρεσίας δραχμαί 3.951.

β) Διά τούς έχοντας υπηρεσίαν άπό 3 έως 6 ετών δραχμαί 4.227.

γ) Διά τούς έχοντας υπηρεσίαν άπό 6 έως 9 ετών δραχμαί 4.428.

δ) Διά τούς έχοντας υπηρεσίαν άπό 9 έως 12 ετών δραχμαί 4.635.

ε) Διά τούς έχοντας υπηρεσίαν άπό 12 έως 15 ετών δραχμαί 4.841.

στ) Διά τούς έχοντας υπηρεσίαν άπό 15 έως 18 ετών δραχμαί 5.023.

ζ) Διά τούς έχοντας υπηρεσίαν άνω των 18 ετών δραχμαί 5.191.

Ε'. Διά την Ε' κατηγορίαν ως ακολούθως:

α) Διά τούς υπαγομένους το πρώτον εις την κατηγορίαν ταύτην καί μέχρι συμπληρώσεως τριετούς υπηρεσίας δραχμαί 4.007.

β) Διά τούς έχοντας υπηρεσίαν άπό 3 έως 6 ετών δραχμαί 4.290.

γ) Διά τούς έχοντας υπηρεσίαν άπό 6 έως 9 ετών δραχμαί 4.490.

δ) Διά τούς έχοντας υπηρεσίαν άπό 9 έως 12 ετών δραχμαί 4.697.

ε) Διά τούς έχοντας υπηρεσίαν άπό 12 έως 15 ετών δραχμαί 4.892.

στ) Διά τούς έχοντας υπηρεσίαν άπό 15 έως 18 ετών δραχμαί 5.073.

ζ) Διά τούς έχοντας υπηρεσίαν άνω των 18 ετών δραχμαί 5.241.

ΣΤ'. Διά την ΣΤ' κατηγορίαν ως ακολούθως:

α) Διά τούς υπαγομένους το πρώτον εις την κατηγορίαν ταύτην καί μέχρι συμπληρώσεως τριετούς υπηρεσίας δραχμαί 4.070.

β) Διά τούς έχοντας υπηρεσίαν άπό 3 έως 6 ετών δραχμαί 4.359.

γ) Διά τούς έχοντας υπηρεσίαν άπό 6 έως 9 ετών δραχμαί 4.559.

δ) Διά τούς έχοντας υπηρεσίαν άπό 9 έως 12 ετών δραχμαί 4.766.

ε) Διά τούς έχοντας υπηρεσίαν άπό 12 έως 15 ετών δραχμαί 4.961.

στ) Διά τούς έχοντας υπηρεσίαν άπό 15 έως 18 ετών δραχμαί 5.140.

ζ) Διά τούς έχοντας υπηρεσίαν άνω των 18 ετών δραχμαί 5.303.

Ζ'. Διά την Ζ' κατηγορίαν ως ακολούθως:

α) Διά τούς υπαγομένους το πρώτον εις την κατηγορίαν ταύτην καί μέχρι συμπληρώσεως τριετούς υπηρεσίας δραχμαί 4.566.

β) Διά τούς έχοντας υπηρεσίαν άπό 3 έως 6 ετών δραχμαί 4.879.

γ) Διά τούς έχοντας υπηρεσίαν άπό 6 έως 9 ετών δραχμαί 5.084.

δ) Διά τούς έχοντας υπηρεσίαν άπό 9 έως 12 ετών δραχμαί 5.275.

ε) Διά τούς έχοντας υπηρεσίαν άπό 12 έως 15 ετών δραχμαί 5.460.

στ) Διά τούς έχοντας υπηρεσίαν άπό 15 έως 18 ετών δραχμαί 5.650.

ζ) Διά τούς έχοντας υπηρεσίαν άνω των 18 ετών δραχμαί 5.840.

Ως υπηρεσία διά την εφαρμογήν της παρούσης συλλογικής συμβάσεως νοείται ή συνολική υπηρεσία εν τη αυτή ιδιότητι ή κατηγορία καί παρά τω αυτώ εργοδότη.

Εν περιπτώσει γενομένης ή ενεργηθησομένης κατά την διάρκειαν της ισχύος της παραύσης μετατάξεως άπό μιάς ιδιότητος ή κατηγορίας εις έτέραν τοιαύτην ο υπολογισμός του χρόνου υπηρεσίας διά το καταβλητέον ελάχιστον όριον μισθού εις τον μεταταχθέντα ή μετατασσόμενον εις την νέαν (τελευταίαν) ιδιότητα ή κατηγορίαν άρχεται άπό της υπαγωγής του μισθωτού εις την νέαν τοιαύτην ιδιότητα ή κατηγορίαν, ο καταβλητέος όμως μισθός εν ουδεμιά περιπτώσει δύναται νά είναι κατώτερος του όριζομένου διά της παρούσης ως ελαχίστου τοιούτου διά τους μισθωτούς, τους διατελούντας εν τη ιδιότητι ή κατηγορία, εξ ής εγένετο ή θά ενεργηθή ή μετάταξις, τους έχοντας τον αυτόν χρόνον υπηρεσίας, όν διήνυσεν εν τη αυτή ιδιότητι ή κατηγορία ο μετατασσόμενος.

Ο μισθός ούτος θά εξακολουθήση νά καταβάλλεται μέχρις ού το επί τη βάσει του εν τη νέα ιδιότητι ή κατηγορία διανυθέντος χρόνου υπηρεσίας ελάχιστον όριον καταβλητέου μισθού είναι ανώτερον κατά ποσόν, όπότε θά καταβάλληται το τελευταίον τούτο.

5) Τά κατώτατα όρια μηνιαίων μισθών κατά την πρόσληψιν καί κατά τάς διαδοχικάς περιο-

δους τῆς ὑπηρεσίας τοῦ προσωπικοῦ τοῦ ὑπαγομένου εἰς τὴν ἀπὸ 17ης Νοεμβρίου 1950 συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας τοῦ ἐπαλληλικοῦ καὶ ὑπηρετικοῦ Γραφείων, ὡς ἐτροποποιήθη αὕτη μεταγενεστέρως καὶ ἰσχύει σήμερον, ὁρίζονται ὡς κάτωθι:

Α) Ὑπάλληλοι Γραφείων (ἀνεξαρτήτως φύλου).

α) Κατὰ τὴν πρόσληψιν καὶ διαρκοῦντος τοῦ συμπεφωνημένου χρόνου δοκιμῆς αὐτῶν, μὴ δυναμένου τοῦ χρόνου τούτου νὰ ὑπερβῇ τοὺς ἓξ μῆνας δραχμαὶ 2.257.

β) Διὰ τοὺς ἔχοντας συμπληρώσει τὸν ὡς ἄνω χρόνον δοκιμῆς καὶ μέχρι συμπληρώσεως ὑπηρεσίας 5 ἐτῶν δραχμαὶ 2.922.

γ) Διὰ τοὺς ἔχοντας ὑπηρεσίαν ἀπὸ 5 ἐτῶν μέχρι 10 ἐτῶν συμπεπληρωμένην τοιαύτην δραχμαὶ 3.581.

δ) Διὰ τοὺς ἔχοντας ὑπηρεσίαν ἀπὸ 10 ἐτῶν μέχρι 15 ἐτῶν συμπεπληρωμένην τοιαύτην δραχμαὶ 4.239.

ε) Διὰ τοὺς ἔχοντας ὑπηρεσίαν ἀπὸ 15 ἐτῶν μέχρις 20 ἐτῶν συμπεπληρωμένην τοιαύτην δραχμαὶ 4.892.

στ) Διὰ τοὺς ἔχοντας ὑπηρεσίαν ἀπὸ 20 ἐτῶν μέχρις 25 ἐτῶν συμπεπληρωμένην τοιαύτην δραχμαὶ 5.443.

ζ) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 25ετοῦς ὑπηρεσίας δραχμαὶ 5.969.

Β) Δακτυλογράφοι καὶ τηλεφωνηταί (ἀνεξαρτήτως φύλου).

α) Κατὰ τὴν πρόσληψιν καὶ διαρκοῦντος τοῦ συμπεφωνημένου χρόνου δοκιμῆς αὐτῶν, μὴ δυναμένου τοῦ χρόνου τούτου νὰ ὑπερβῇ τοὺς ἓξ μῆνας, δραχμαὶ 2.257.

β) Διὰ τοὺς ἔχοντας συμπληρώσει τὸν ὡς ἄνω χρόνον δοκιμῆς καὶ μέχρι συμπληρώσεως ὑπηρεσίας 5 ἐτῶν δραχμαὶ 2.922.

γ) Διὰ τοὺς ἔχοντας ὑπηρεσίαν 5 ἐτῶν μέχρι 10 ἐτῶν συμπεπληρωμένην τοιαύτην δραχμαὶ 3.217.

δ) Διὰ τοὺς ἔχοντας ὑπηρεσίαν ἀπὸ 10 ἐτῶν μέχρι 15 ἐτῶν συμπεπληρωμένην τοιαύτην δραχμαὶ 3.512.

ε) Διὰ τοὺς ἔχοντας ὑπηρεσίαν ἀπὸ 15 ἐτῶν μέχρις 20 ἐτῶν συμπεπληρωμένην τοιαύτην δραχμαὶ 3.800.

στ) Διὰ τοὺς ἔχοντας ὑπηρεσίαν ἀπὸ 20 ἐτῶν μέχρις 25 ἐτῶν συμπεπληρωμένην τοιαύτην δραχμαὶ 4.095.

ζ) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 25ετοῦς ὑπηρεσίας δραχμαὶ 4.390.

Γ) Βοηθητικὸν προσωπικὸν (πλὴν καθαριστριῶν).

α) Κατὰ τὴν πρόσληψιν καὶ μέχρι συμπληρώσεως 5ετοῦς ὑπηρεσίας, ἡλικίας δὲ 19 τοὐλάχιστον ἐτῶν, δραχμαὶ 2.250.

β) Διὰ τοὺς ἔχοντας ὑπηρεσίαν ἀπὸ 5 ἐτῶν μέχρι 10 ἐτῶν συμπεπληρωμένην τοιαύτην δραχμαὶ 2.402.

γ) Διὰ τοὺς ἔχοντας ὑπηρεσίαν ἀπὸ 10 ἐτῶν μέχρι 15 ἐτῶν συμπεπληρωμένην τοιαύτην δραχμαὶ 2.897.

δ) Διὰ τοὺς ἔχοντας ὑπηρεσίαν ἀπὸ 15 ἐτῶν μέχρι 20 ἐτῶν συμπεπληρωμένην τοιαύτην δραχμαὶ 3.393.

ε) Διὰ τοὺς ἔχοντας ὑπηρεσίαν ἀπὸ 20 ἐτῶν μέχρις 25 ἐτῶν συμπεπληρωμένην τοιαύτην δραχμαὶ 3.888.

στ) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 25ετοῦς ὑπηρεσίας δραχμαὶ 4.390.

Δ) Καθαρίστριαι (ἀπασχολούμεναι κατὰ πλήρες ὡράριον 42 ὡρῶν ἑβδομαδιαίως).

α) Κατὰ τὴν πρόσληψιν καὶ μέχρι συμπληρώσεως 5ετοῦς ὑπηρεσίας δραχμαὶ 1.875.

β) Διὰ τὰς ἐχούσας ὑπηρεσίαν ἀπὸ 5 ἐτῶν μέχρι 10 ἐτῶν συμπεπληρωμένην τοιαύτην δραχμαὶ 2.200.

γ) Διὰ τὰς ἐχούσας ὑπηρεσίαν ἀπὸ 10 ἐτῶν μέχρι 15 ἐτῶν συμπεπληρωμένην τοιαύτην δραχμαὶ 2.350.

δ) Διὰ τὰς ἐχούσας ὑπηρεσίαν ἀπὸ 15 ἐτῶν μέχρις 20 ἐτῶν συμπεπληρωμένην τοιαύτην δραχμαὶ 2.500.

ε) Διὰ τὰς ἐχούσας ὑπηρεσίαν ἀπὸ 20 ἐτῶν μέχρις 25 ἐτῶν συμπεπληρωμένην τοιαύτην δραχμαὶ 2.600.

στ) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 25ετοῦς ὑπηρεσίας δραχμαὶ 2.700.

Ὡς ὑπηρεσία διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως νοεῖται ἡ συνολικὴ ὑπηρεσία ὑπὸ τὴν αὐτὴν ἰδιότητα, κατηγορίαν ἢ εἰδικότητα καὶ παρὰ τῷ αὐτῷ ἐργοδότῃ.

Ἐν περιπτώσει γενομένης ἢ ἐνεργηθησομένης κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης μεταβολῆς καταστάσεως, ἤτοι μετατάξεως ἀπὸ μιᾶς ἰδιότητος, κατηγορίας ἢ εἰδικότητος εἰς ἑτέραν τοιαύτην, ὁ ὑπολογισμὸς τοῦ χρόνου ὑπηρεσίας, διὰ τὸ καταβλητέον ἐλάχιστον ὅριον μισθοῦ εἰς

τὸν μεταταχθέντα ἢ μετατασσόμενον εἰς τὴν νέαν (τελευταίαν) ἰδιότητα, κατηγορίαν ἢ εἰδικότητα, ἄρχεται ἀπὸ τῆς ὑπαγωγῆς τοῦ μισθωτοῦ εἰς τὴν νέαν ταύτην ἰδιότητα, κατηγορίαν ἢ εἰδικότητα. Ὁ καταβλητέος ὅμως μισθὸς ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει δύναται νὰ εἶναι κατώτερος ὁριζομένου διὰ τῆς παρούσης ὡς ἐλαχίστου τοιούτου διὰ τοὺς μισθωτοὺς τοὺς διατελοῦντας ἐν τῇ ἰδιότητι, κατηγορίᾳ ἢ εἰδικότητι, ἐξ ἧς ἐγένετο ἡ θὰ ἐνεργηθῇ ἡ μετάταξις, τοὺς ἔχοντας τὸν αὐτὸν χρόνον ὑπηρεσίας, ὃν διήνυσεν ἐν τῇ αὐτῇ ἰδιότητι, κατηγορίᾳ ἢ εἰδικότητι καὶ ὁ μετατασσόμενος. Ὁ μισθὸς οὗτος θὰ ἐξακολουθήσῃ νὰ καταβάλληται μέχρις οὗ τὸ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἐν τῇ νέᾳ ἰδιότητι, κατηγορίᾳ ἢ εἰδικότητι διανυθέντος χρόνου ὑπηρεσίας ἐλάχιστον ὅριον καταβλητέου μισθοῦ εἶναι ἀνώτερον κατὰ ποσόν, ὁπότε θὰ καταβάλληται τὸ τελευταῖον τοῦτο.

6) Οἱ μέχρι τῶν δραχμῶν 5.000 μισθοί, οἱ καταβαλλόμενοι κατὰ τὴν 1ην Ἰανουαρίου 1968 εἰς τὸ διὰ μηνιαίων ἀποδοχῶν ἀμειβόμενον ἐν γένει προσωπικὸν τὸ ὑπαγόμενον εἰς τὰς διατάξεις τῆς παρούσης αὐξάνονται ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης κατὰ ποσοστὸν 10%. Τῆς αὐξήσεως ταύτης (ἐκ 10%) δικαιοῦνται καὶ οἱ λαμβάνοντες μισθὸν ἀπὸ δραχμὰς 5.001 ἕως 10.000 καὶ διὰ τὸ μέχρι 5.000 δραχμῶν μόνον τμῆμα αὐτοῦ, οἱ δὲ μισθοὶ ἀπὸ δραχμὰς 10.001 ἕως 10.499 αὐξάνονται εἰς δραχμὰς 10.500.

Εἰς τὴν ἐν λόγῳ αὔξησιν συμψηφίζεται πᾶσα τυχὸν αὔξησις ἀποδοχῶν, προερχομένη ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν παραγράφων 4 καὶ 5 τῆς παρούσης, ὡς καὶ πᾶσα αὔξησις ἢ ἑτέρα χρηματικὴ παροχή, χορηγηθεῖσα οἰκειοθελῶς ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα 1.10.1966 μέχρι 31.12.1967.

7) Πάντα τὰ ἐπιδόματα τὰ προβλεπόμενα ὑπὸ τῶν ἄρθρων 6 καὶ 7 τῆς εἰρημένης ἀπὸ 5.10.1964 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐξακολουθοῦν καταβαλλόμενα κατὰ τὸ ἐν τῇ παραγράφῳ 5 τῆς ὑπ' ἀριθ. 53/1965 ἀποφάσεως Δ.Α.Δ.Δ. Ἀθηνῶν (Φ.Ε.Κ. 662 τ. Β' τῆς 14.11.1966) ὁριζόμενον ποσοστόν.

8) Κατὰ τὰ λοιπὰ ἐξακολουθοῦν ἰσχύουσαι αἱ μὴ ἀντικείμεναι τῇ παρούσῃ διατάξεις τῆς εἰρημένης ἀπὸ 5.10.1964 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐξαιρέσει τοῦ ἄρθρου 4 αὐτῆς.

9) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1968.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 21 Σεπτεμβρίου 1968

—

114161/5347/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 13/1968 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Α.Δ. Πειραιῶς «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν χειριστῶν ἐκσκαπτικῶν, ἀνυψωτικῶν καὶ ἰσοπεδωτικῶν μηχανημάτων ἁπάσης τῆς χώρας».

(Φ.Ε.Κ. τ. Β' φ. 466 τῆς 18 Σεπτεμβρίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957, ἀποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν ἐκτελεστὴν τὴν ἐν θέματι ὑπ' ἀριθ. 13/1968 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Α.Δ. Πειραιῶς, ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τῆς Πανελλαδικῆς Ὁμοσπονδίας Χειριστῶν, Μηχανοδηγῶν, Γεωτρυπανιστῶν καὶ Συντηρητῶν Μηχανημάτων Τεχνικῶν καὶ Γεωργικῶν Ἔργων ἀφ' ἑνὸς καὶ τῶν 1) Πανελληνίου Ἑνώσεως Διπλωματούχων Μηχανικῶν Ἐργοληπτῶν Δημοσίων Ἔργων καὶ 2) Πανελληνίου Ἑνώσεως Συνδέσμων Ἐργοληπτῶν Δημοσίων Ἔργων ἀφ' ἑτέρου, ἧς τὸ διατακτικὸν ἔχει ὡς ἀκολούθως:

Ἄρθρον 1

1) Διὰ τοὺς πτυχιούχους μηχανοδηγοὺς ὁδοστρωτήρων, χειριστῶν ἐκσκαπτικῶν, ἀνυψωτικῶν καὶ ἰσοπεδωτικῶν μηχανημάτων ἐκτελέσεως τεχνικῶν ἔργων παντὸς τύπου καὶ συστήματος λειτουργίας καὶ τοὺς γεωτρυπανιστὰς ἁπάσης τῆς χώρας καθορίζονται κατώτατα ὅρια ἀποδοχῶν ἐκ δραχμῶν πέντε χιλιάδων μηνιαίως (5.000).

Ὁ ἀνωτέρω μισθὸς προσαυξάνεται δι' ἐπιδόματος πολυετοῦς ὑπηρεσίας, ὅπερ ὁρίζεται εἰς δραχμὰς 500 ἐπὶ τῇ συμπληρώσει τῆς πρώτης τριετίας ὑπηρεσίας ἀπὸ τῆς κτήσεως τῆς ἀδείας χειριστοῦ καὶ εἰς δραχμὰς 400 (ἤτοι ἐν συνόλῳ δραχμὰς 900) ἐπὶ τῇ συμπληρώσει δευτέρας τριετίας.

Ἐπὶ ἐργασιακῆς σχέσεως διαρκείας μικροτέρας τοῦ μηνὸς καθορίζεται ἡμερομίσθιον ἴσον πρὸς τὸ 1/25 τῶν ἀνωτέρω μισθῶν ἀναλόγως τοῦ χρόνου κτήσεως τοῦ πτυχίου.

2) Διὰ τοὺς βοηθοὺς Α' μηχανοδηγῶν ὁδοστρωτήρων, χειριστῶν καὶ γεωτρυπανιστῶν καθορίζεται κατώτατον ὅριον ἡμερομισθίου δραχμαὶ ἑκατὸν εἴκοσι πέντε (125) καὶ διὰ τοὺς βοηθοὺς Β' δραχμαὶ ἑκατὸν (100). Βοηθὸς Α' θεωρεῖται ὁ ἔχων συμπληρώσει τὸ 21ον ἔτος τῆς ἡλικίας του καὶ προϋπηρεσίαν βοηθοῦ Β' τοὐλάχιστον 400 ἡμερομισθίων.

3) Διὰ τὰς Κυριακὰς καὶ τὰς ἐπὶ τοῦ νόμου

καθοριζομένας ἐξαιρετέας ἡμέρας, ἐφ' ὅσον ἐργασθοῦν οἱ χειρισταὶ κλπ. θὰ λαμβάνουν πέραν τῶν ὡς ἄνω καθοριζομένων ἀποδοχῶν τὸ 1/25 αὐτῶν, προσηυξημένων κατὰ 75%. Ἐπίσης δέον ὅπως καταβάλλονται αἱ ὑπὸ τοῦ νόμου προβλεπόμενα προσαυξήσεις δι' ὑπερωριακὴν ἐργασίαν καὶ νυκτερινήν, ἐφ' ὅσον παρέχεται ταύτη.

4) Ἐν περιπτώσει ἀπολύσεως οἱ ἐργοδόται ὑποχρεοῦνται εἰς ἅμεσον ἐξόφλησιν τῶν ἀπολυομένων καὶ παράδοσιν τοῦ βιβλιαρίου τοῦ Ι.Κ.Α.

Ἄρθρον 2

1) Εἰς τοὺς μηχανοδηγούς, χειριστὰς καὶ γεωτρυπανιστάς, ἐφ' ὅσον ἀποδεδειγμένως ἡ ἐργασία των παρέχεται μακρὰν τοῦ τόπου μονίμου κατοικίας των, παρέχεται ὑποχρεωτικῶς, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ ἐργοδότου, εἴτε κατάλυμα πρὸς διαμονήν των, εἴτε ποσὸν δραχμῶν (400) τετρακοσίων μηνιαίως πρὸς μίσθωσιν καταλύματος ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ.

2) Εἰς ἅπαντας τοὺς χειριστάς, βοηθοὺς, μηχανοδηγοὺς καὶ γεωτρυπανιστὰς χορηγεῖται δωρεὰν καθ' ἑκάστην ἐργάσιμον ἡμέραν μία φιάλη γάλακτος 1/2 χιλιογράμμου ἢ τὸ ἀντίτιμον ταύτης εἰς δραχμὰς ἀνεξαρτήτως ἀριθμοῦ ἀπασχολουμένων ἐν τῷ ἐργοταξίῳ χειριστῶν.

Ἄρθρον 3

Ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει ἐπιτρέπεται νὰ περιέχωνται εἰς τὰς ἀτομικὰς συμβάσεις ἐργασίας ὅροι, ἀντιστρατευόμενοι εἰς τὴν ἰσχύουσαν ἐργατικὴν νομοθεσίαν ἢ δυσμενέστεροι τῶν ἐν τῇ παρούσῃ διαλαμβανομένων, δέον δὲ ὅπως χορηγῆται ἀντίτυπον τῶν συμβάσεων ταύτων εἰς τὸν συμβαλλόμενον χειριστὴν καὶ ἕτερον κατατίθεται εἰς τὴν οἰκείαν Ἐπιθεώρησιν Ἐργασίας.

Ἄρθρον 4

Κατὰ τὴν πληρωμὴν δέον ὅπως οἱ ἐργοδόται ἀποδίδουν τὴν ἀμοιβὴν τῶν χειριστῶν καὶ βοηθῶν ἐντὸς φακέλου μὲ λεπτομερῆ ἀναγραφὴν τῶν ἀποδοχῶν.

Ἄρθρον 5

Κατὰ τὰ λοιπὰ ἐξακολουθοῦν ἰσχύουσαι αἱ διατάξεις τῆς ἀπὸ 28.3.1966 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας χειριστῶν ἑκσκαπτικῶν, ἀνυψωτικῶν καὶ ἰσοπεδωτικῶν μηχανημάτων, μηχανοδηγῶν ὁδοστρωτήρων καὶ γεωτρυπανιστῶν ἁπάσης τῆς χώρας, δημοσιευθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 34479/3337/1966 ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 228 Φ.Ε.Κ., τεύχος Β' τῆς 18.4.1966.

Ἄρθρον 6

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ τῆς 17ης Μαΐου 1968.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 14 Σεπτεμβρίου 1968

—

111676/5235/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ δημοσιεύσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως τῆς ἀπὸ 3.7.1968 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας θαλαμηπόλων θαλασσίων λουτρῶν Κοινότητος Καλαμακίου.

(Φ.Ε.Κ. τ. Β' ἀ. 451 τῆς 12 Σεπτεμβρίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: Τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν καὶ συνεπληρώθησαν μεταγενεστέρως ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957, ἀποφασίζομεν:

Ὅπως δημοσιευθῇ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως (τεῦχος Β') ἡ ἐν θέματι συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας, κατατεθεῖσα ἡμῖν τὴν 23.8.1968, συνταχθέντος πρὸς τοῦτο τοῦ ὑπ' ἀριθ. 340/1968 πρακτικοῦ καταθέσεως, ἧτις ἔχει ὡς ἀκολούθως:

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας θαλαμηπόλων θαλασσίων λουτρῶν Κοινότητος Καλαμακίου

Ἐν Καλαμακίῳ καὶ ἐν τῷ Κοινοτικῷ Καταστήματι σήμερον τὴν 6ην Ἰουλίου 1968 ἔτους, οἱ κάτωθι ὑπογεγραμμένοι, ἀφ' ἑνὸς Ἀνδρέας Μαγίρου, πρόεδρος καὶ κάτοικος Κοινότητος Καλαμακίου, ἐκπροσωπῶν ἐν προκειμένῳ τὴν ἐργοδότιδα Κοινότητα, ἐνεργῶν δὲ δυνάμει τῆς παραχωρηθείσης αὐτῷ εἰδικῆς ἐξουσιοδοτήσεως ὑπὸ τοῦ Κοινοτικοῦ Συμβουλίου διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 42/1968 ἀποφάσεως αὐτοῦ, ἐγκριθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 19177/1968 ἀποφάσεως τῆς Νομαρχίας Ἀττικῆς, δι' ἧς ἐξουσιοδοτεῖται, ὅπως ὑπογράψῃ τὴν ὡς κάτωθι καὶ ἐν τοῖς πρακτικοῖς τοῦ Κοινοτικοῦ Συμβουλίου καταχωρουμένην συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας, καὶ ἀφ' ἑτέρου 1) ὁ Ἰωάννης Γιγτέας, πρόεδρος, κάτοικος Καλαμακίου, καὶ 2) Μαντίκος Στέφανος, ταμίας, κάτοικος Καλαμακίου, ἐκπροσωποῦντες ἐν προκειμένῳ τὸ ἐν Παλαιῷ Φαλήρῳ ἑδρεῦον σωματεῖον ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Σύνδεσμος Θαλασσίων Λουτρῶν Προαστίων Σαρωνικοῦ» καὶ ἐνεργοῦντες δυνάμει εἰδικῆς ἐξουσιοδοτήσεως, παρασχεθείσης αὐτοῖς δι' ἀποφάσεως τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως τῆς 5ης Ἰουλίου 1968 τῶν ἐνδιαφερομένων διὰ τὴν παροῦσαν συλλογικὴν σύμβασιν θηλέων καὶ ἀρρένων μελῶν αὐτοῦ, τῶν ἐργαζομένων ὡς θαλαμηπόλων εἰς τὰ θαλάσσια λουτρὰ τῆς Κοινότητος Καλαμακίου, ληφθείσης συμφώνως πρὸς τοὺς ὅρους τοῦ καταστατικοῦ τοῦ σωματείου, ὡς ἐπεθύνως ἐ-

δήλωσαν οἱ ὧδε ἐκπροσωποῦντες αὐτό, καὶ ἐξ ἑτέρου Ἰωάννης Πυτιλάκης, κάτοικος Ἀθηνῶν, ὡς ἐκπροσωπῶν τὸ Ἐργατοϋπαλληλικὸν Κέντρον Ἀθηνῶν, ἀπεφασίσαμεν τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης τοπικῆς ὁμοιοεπαγγελματικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἀφορώσης ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον τοὺς θαλαμηπόλους τοὺς ἐργαζομένους εἰς τὰ θαλάσσια λουτρὰ τῆς Κοινότητος Καλαμακίου, δι' οὓς ρυθμίζονται αἱ ἀμοιβαί, οἱ ὅροι προσλήψεως καὶ ἐργασίας τῶν χρησιμοποιουμένων ὑπὸ τῆς Κοινότητος ὡς θαλαμηπόλων εἰς τὰς ἐν λειτουργίᾳ θαλασσίας λουτρικὰς ἐγκαταστάσεις αὐτῆς, ὡς ἀκολούθως:

1) Ἡ παροῦσα συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας ἰσχύει διὰ τὴν κατὰ τὴν θερινὴν περίοδον 1968 λειτουργίαν τῶν θαλασσίων λουτρῶν τῆς ἐργοδότιδος Κοινότητος, τῶν κειμένων εἰς θέσεις Πικροδάφνη, Ἅλιμος καὶ Κεντρικὰ τῆς περιφερείας αὐτῆς.

2) Ἡ διάρκεια τῆς παρούσης συμβάσεως, ἀντιστοιχοῦσα πρὸς τὴν ἔναρξιν καὶ λῆξιν τῆς θερινῆς περιόδου διὰ τὴν λειτουργίαν τῶν λουτρῶν, ἀκολουθεῖ τὴν διάρκειαν τοῦ συντηρείου ἐκμεταλλεύσεως τῶν θαλασσίων λουτρῶν τῆς Κοινότητος καὶ διὰ τὴν θερινὴν περίοδον 1968, τοῦ συσταθέντος κατὰ τοὺς κειμένους νόμους διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 42/1968 ἀποφάσεως τοῦ Κοινοτικοῦ Συμβουλίου καὶ ὡς διάρκεια αὕτη ὁρίζεται ἐν τῇ ἀποφάσει ταύτῃ, τοῦ περιεχομένου τῆς ὁποίας δηλοῦσαν ὅτι ἔλαβον πλήρη γνῶσιν οἱ ἐκπροσωποῦντες ὧδε τὸ συμβαλλόμενον σωματεῖον.

Ὁ διὰ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως χαρακτηρισμὸς τῆς συμβάσεως ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τοῦ συντηρείου ὡς ὡρισμένου χρόνου ἰσχύει καὶ διὰ τὴν πρόσληψιν τῶν θαλαμηπόλων. Ἡ ἐργοδότις Κοινότης ὑποχρεοῦται, ὅπως ἐξασφαλίσῃ εἰς τοὺς προσληφθησομένους θαλαμηπόλους τοὐλάχιστον 115 ἡμερομίσθια κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς θερινῆς περιόδου.

3) Ὁ ἀριθμὸς τῶν θαλαμηπόλων τῶν προσληφθησομένων δι' ἑκάστην ἐγκατάστασιν λουτρῶν ὁρίζεται ὑπὸ τῆς ἐργοδότιδος Κοινότητος, συνολικῶς δὲ δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τοὺς τριάκοντα τέσσαρας (34), δικαιουμένης νὰ μεταθέτῃ τούτους κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς προσλήψεως των ἀπὸ ἐγκαταστάσεως εἰς ἐγκατάστασιν. Ἐκ τῶν προσληφθησομένων θαλαμηπόλων ἡ Κοινότης θὰ ἀναθέσῃ εἰς 10 ἐξ αὐτῶν καθήκοντα ἀνωτέρων τιμαλφῶν.

4) Ἅπαν τὸ προσωπικὸν τῶν θαλαμηπόλων, τὸ κατ' ἀριθμὸν ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ ὁριζόμενον, ὑποχρεοῦται ἡ ἐργοδότις Κοινότης νὰ προσλάβῃ κατ' ἐπιλογὴν τῶν ἐκ τῶν θηλέων μελῶν τῆς συμβαλλομένης ὀργανώσεως, τῶν ἐργαζομένων ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον εἰς τὰ θαλάσσια λουτρὰ αὐτῆς καὶ βάσει καταλόγου αὐτῆς, νομίμως τεθεωρημένου καὶ μνημονεύοντος πάντα τὰ στοιχεῖα ἑκάστου μέλους (ὀνοματεπώνυμον, διεύθυνσιν, ἡλικίαν, προσωπικὴν κατάστασιν κλπ.) ἐγχειρισθέντος δὲ ἤδη αὐτῷ ὑπὸ τῆς διοικήσεως τῆς ὀργανώσεως.

5) Αἱ ὧραι ἡμερησίας ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τῶν θαλαμηπόλων ὁρίζονται εἰς ὀκτὼ (8), ἀπὸ τῆς 8ης πρωϊνῆς μέχρι τῆς 6ης ἑσπερινῆς, μὲ διακοπὴν δύο ὡρῶν κατὰ περιτροπήν, μὴ ἐξαιρουμένων Κυριακῶν καὶ ἑορτῶν.

6) Ἡ ἀμοιβὴ τοῦ προσωπικοῦ τῶν θαλαμηπόλων ρητῶς συμφωνεῖται, ὅτι συνίσταται ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον ἐκ τοῦ προϊόντος τῶν φιλοδωρημάτων τῶν ὑπὸ τῶν λουομένων κατ' ἀρέσκειαν αὐτῶν διδομένων εἰς ταύτας, τὰ ὁποῖα συνομολογεῖται ἐκ τῆς μέχρι σήμερον κεκτημένης πείρας ὅτι ἐξασφαλίζουσι κατ' ἐλάχιστον τὸ ἡμερομίσθιον ἀνειδικεύτου ἐργατρίας εἰς ἑκάστην θαλαμηπόλον μετὰ προσαυξήσεως 75% αὐτοῦ διὰ τὴν κατὰ Κυριακὴν ἐργασίαν της. Περὶ τούτου δὲ θὰ ἀναρτηθῶσι πινακίδες εἰς τὰς ἐγκαταστάσεις τῶν λουτρῶν.

7) Ἡ ἐργοδότις Κοινότης βαρύνεται μὲ τὰς κατὰ νόμον εἰσφορὰς τοῦ Ι.Κ.Α. βάσει τεκμαρτοῦ ἡμερομισθίου ὑπὸ τούτου ὁρισθησομένου, ὑποχρεοῦται δὲ εἰς τὴν καταβολὴν ἀναλογίας δώρου Χριστουγέννων, συμφώνως τῇ ἐκδοθησομένῃ ἀποφάσει τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας περὶ τῶν ἐποχιακῶς ἐργαζομένων.

8) Ἡ ἐργοδότις Κοινότης ὠδεμίαν κατὰ ρητὴν συμφωνίαν ἀναλαμβάνει ὑποχρέωσιν νὰ συμπληρώσῃ τὸ ἐλάχιστον ὅριον ἡμερομισθίων, διότι καθίσταται ἀνέφικτος ὁ τρόπος ἐξακριβώσεως τῶν πραγματικῶν εἰσπράξεων ἐκ φιλοδωρημάτων καὶ ὅταν ἱσταται κοινὸν Ταμεῖον καὶ μοιρασμός, δοθέντος ὅτι ὁμολογεῖται ὅτι βάσει τῆς μέχρι σήμερον πείρας τὰ ὡς ἄνω φιλοδωρήματα ἐξασφαλίζουσιν εἰς ἑκάστην θαλαμηπόλον τοὐλάχιστον τὸ ἡμερομίσθιον ἀνειδικεύτου ἐργατρίας μετὰ προσαυξήσεως 75% αὐτοῦ διὰ τὴν κατὰ Κυριακὴν καὶ ἐπισήμων ἀργιῶν ἐργασίαν της.

9) Καθήκοντα θαλαμηπόλων: Ὑποχρεοῦνται νὰ ὑφίστανται εἰς τὰς καθοριζομένας ἑκάστοτε ὑπὸ τοῦ ἐπόπτου ἑκάστης ἐγκαταστάσεως θέσεις τῶν κατὰ τὸ ἐν ἄρθρῳ 5 ὡράριον, νὰ ἐπιλαμβάνωνται πρὸ τῆς ἐνάρξεως λειτουργίας τῶν λου-

τρῶν τῆς καθαριότητος γραφείων, ἀποχωρητηρίων, πλυντηρίων κλπ. κατὰ τὴν ὑπὸ τοῦ ἐπόπτου ὁριζομένην τάξιν, νὰ μὴ ἀπομακρύνονται τῶν θέσεών των, νὰ φέρουσι καθαρὰν μπλούζαν καὶ λευκὰ ὑποδήματα, νὰ ἀποφεύγουσι τὰς μεταξύ των συνομιλίας, νὰ ὦσιν εὐγενεῖς καὶ εὐπροσήγοροι πρὸς τοὺς λουομένους, νὰ τηρῶσι τὸν κανονισμὸν τῶν λουτρῶν καὶ νὰ ὑπακούωσιν εἰς τὰς ὁδηγίας τοῦ ἐπόπτου καὶ τῶν ἐλεγκτῶν καὶ γενικῶς νὰ συμμορφοῦνται μὲ τὸν κανονισμὸν λειτουργίας καὶ καθηκόντων τῶν ἐργαζομένων εἰς τὰ συνεργεῖα θαλασσίων λουτρῶν, ἐγκριθέντα διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 85/1965 ἀποφάσεως τοῦ Κοινοτικοῦ Συμβουλίου Καλαμακίου.

10) Ἡ ἐργοδότις Κοινότης ὑποχρεοῦται, ὅπως χορηγῇ εἰς τὰς λουτροκόμους τοὺς ἀναγκαιοῦντας κάδους καὶ σάρωθρα πρὸς χρῆσιν ἐν τοῖς λουτρικοῖς συγκροτήμασιν.

11) Τὸ προσωπικὸν τῶν θαλαμηπόλων εὑθύνεται εἰς τὴν ἀποζημίωσιν ἀπωλειῶν ἱματισμοῦ κλπ. τοῦ τμήματός των. Αἱ δὲ φύλακες τιμαλφῶν εὑθύνονται διὰ τὴν ἀπώλειαν ταύτην.

12) Τὸ προσωπικὸν τῶν θαλαμηπόλων, πρὸ πάσης ἀναλήψεως ἐργασίας, δέον νὰ εἶναι ἐφοδιασμένον διὰ βιβλιαρίου ὑγείας, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τῆς ὑπ' ἀριθ. 1101/1955 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Κοινωνικῆς Προνοίας.

13) Αἱ ὑπὸ τῶν θαλαμηπόλων παραβάσεις τῶν καθηκόντων αὐτῶν καὶ τὰ παραπτώματα τούτων θὰ ἐπισύρωσι κατ' αὐτῶν ποινάς, αἵτινες θέλουσι καθορισθῇ διὰ κανονισμοῦ τῆς ἐργοδότιδος Κοινότητος, δικαιουμένου τοῦ προέδρου ταύτης ὅπως ἐν περιπτώσει παραβάσεων καταγγείλῃ τὴν σύμβασιν ἐργασίας προώρως, τῆς ἐργοδότιδος Κοινότητος εἰς οἱανδήποτε ὑποκειμένης ὑποχρεώσεως καταβολῆς ἀποζημιώσεως.

14) Τὸ προσωπικὸν τῶν θαλαμηπόλων δικαιοῦται, ἄνευ οὐδεμιᾶς ἀποζημιώσεως, ἑβδομαδιαίας ἀναπαύσεως μιᾶς ἡμέρας κατὰ σειράν, κατὰ πίνακα καταρτισθησόμενον ὑπὸ τῆς ἐργοδότιδος Κοινότητος.

15) Καίπερ ἐκ τοῦ συνόλου τῆς παρούσης συμβάσεως προκύπτει, ἐν τούτοις καὶ διευκρινίζεται σαφῶς, ὅτι ὁ καθορισμὸς τῆς ἀμοιβῆς τῶν θαλαμηπόλων διὰ ψηφοφορήματος ἰσχύει ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον διὰ τοὺς ἐργαζομένους εἰς τὰ θαλάσσια λουτρὰ τῆς ἐργοδότιδος Κοινότητος Καλαμακίου, μέλη τῆς συμβαλλομένης ὀργανώσεως.

16) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης συμβάσεως ὁρίζεται διὰ τὴν θερινὴν περίοδον 1968, ἄρχεται δὲ ἀπὸ τῆς ἑπομένης ἡμέρας τῆς ὑπογραφῆς της καὶ λήγει τὴν 15ην Ὀκτωβρίου 1968, ἐὰν ἐπιτρέψωσι τοῦτο αἱ καιρικαὶ συνθῆκαι, δεσμεύει δὲ αὐτὴ μόνον τὰ ἀντισυμβαλλόμενα μέρη καὶ ἐκ τῶν ἐργαζομένων μόνον τὰ ὀργανικῶς ἐντεταγμένα ἐν τῷ σωματείῳ μέλη.

17) Ἀπαγορεύεται ρητῶς εἰς τοὺς θαλαμηπόλους ὅπως ἀναλαμβάνωσι τὴν φύλαξιν τιμαλφῶν καὶ χρημάτων τῶν λουομένων. Τυχὸν παράβασις τῆς παρούσης διατάξεως παρέχει τὸ δικαίωμα εἰς τὴν ἐργοδότιδα Κοινότητα, ὅπως προβῇ εἰς τὴν ἄμεσον ἀπόλυσιν τῆς ἐπαΐτιου ἄνευ καταβολῆς ἀποζημιώσεώς τινος.

18) Πᾶσα τυχὸν τροποποίησις τῶν ὅρων τῆς παρούσης, ἵνα προηγουμένης ἐγκρίσεως ταύτης ὑπὸ τοῦ Κοινοτικοῦ Συμβουλίου, ἔσται ἀνίσχυρος διὰ τὴν ἐργοδότιδα Κοινότητα κατὰ ρητὴν συμφωνίαν τῶν συμβαλλομένων μερῶν.

Ἡ παροῦσα συλλογικὴ σύμβασις συντάγη εἰς τριπλοῦν, ἐξ ὧν ἀνὰ ἓν ἀντίτυπον ἔλαβεν ἕκαστον τῶν συμβαλλομένων μερῶν, τὸ δὲ τρίτον θὰ κατατεθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας καὶ ὑπογράφεται ὡς ἕπεται.

Οἱ συμβαλλόμενοι

(Ἕπονται ὑπογραφαί)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 11 Σεπτεμβρίου 1968

ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΚΑΙ.

1/1968 Ἀπόφ. Πρωτοβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἄρτης

Περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν καρναγωγέων Πρεβέζης (*).

Διὰ ταύτα

Ἐπὶ τῶν μεταξὺ τῶν Συλλόγων Καρναγωγέων Πρεβέζης «Ὁ Ἅγιος Κωνσταντῖνος» καὶ «Ἡ Ἁγία Παρασκευὴ» ἀφ' ἑνὸς καὶ τῶν Ἐμπορικοῦ Συλλόγου Πρεβέζης, Ἑνώσεως Γεωργικῶν Συνεταιρισμῶν Πρεβέζης, Ὁμοσπονδίας Ἐπαγγελματιῶν καὶ Βιοτεχνῶν Πρεβέζης καὶ Ἀγροτικῆς Τραπέζης ἀφ' ἑτέρου ἱσταμένην διενέξει, καθορίζει τὰ κατώτατα ὅρια ἀμοιβῆς τῶν καρναγωγέων, διὰ τὰς ὑπ' αὐτῶν ἐκτελουμένας

(*) Κατετέθη παρὰ τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν κατ' ἄρθρον 20 νόμου 3239/1955, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 66 τῆς 20.8.1968 πράξεως καταθέσεως.

μετωπώρας, ὡς ἀκολούθως:

1) Φορτία εἰς σάκκους (δημητριακά, ἀποκαΐδι, λιπάσματα), κατὰ τόννον, δραχμαὶ 22.

2) Τσιμέντα εἰς σάκκους, κατὰ τόννον, δραχμαὶ 22.

3) Βαρέλια πλήρη, κατὰ τόννον, δραχμαὶ 30.

4) Βαρέλια κενά, κατὰ τεμάχιον, δραχμαὶ 3,50.

5) Σίδηρα οἰκοδομῶν, κατὰ τόννον, δραχμαὶ 25.

6) Βάμβαξ εἰς δέματα, κατὰ τόννον, δραχμαὶ 24.

7) Στῦλοι Δ.Ε.Η. - Ο.Τ.Ε. μέχρι 5 μέτρων, κατὰ τεμάχιον, δραχμαὶ 2,50.

8) Στῦλοι Δ.Ε.Η. - Ο.Τ.Ε., μέχρι 10 μέτρων, κατὰ τεμάχιον, δραχμαὶ 5.

9) Ξυλεῖα ἐν γένει, κατὰ κυβικὸν μέτρον, δραχμαὶ 14.

10) Τοῦβλα - κέραμοι, κατὰ χιλιάδα, δραχμαὶ 25.

Ἐκρίθη, ἀπεφασίσθη καὶ ἐγένετο.

Ἐν Ἄρτῃ τῇ 21 Ἰουνίου 1968

—

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας

Περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τοῦ ἐργατικοῦ προσωπικοῦ τῆς ἐν Πάτραις ἑδρευούσης Α.Ε. Χαρτοποιΐας Ε. Γ. Λαδοπούλου (*).

Ἐν Πάτραις, σήμερον τὴν 22αν Μαΐου 1968, οἱ ὑπογεγραμμένοι ἀφ' ἑνὸς ὁ Γεώργιος Ηρακτοπούλος, ὡς ἐκπρόσωπος τοῦ Συνδέσμου Βιομηχάνων Πατρῶν, καὶ ἀφ' ἑτέρου οἱ Ζευγράφος Δημήτριος καὶ Μπεζεριανὸς Βασ., πρόεδρος καὶ γραμματεὺς τοῦ Σωματείου τοῦ Ἐργατοτεχνικοῦ Προσωπικοῦ τοῦ ἐργοστασίου «Ὁ Εὐαγγελισμός», ἅπαντες νομίμως ἐξουσιοδοτημένοι διὰ τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης συμβάσεως, συνωμολόγησαν καὶ συνεπεδέχθησαν τὰ ἑξῆς:

1) Ἀπὸ τῆς νομίμου δημοσιεύσεως τῆς παρούσης παύει ἰσχύουσα ἡ ὑπ' ἀριθ. 77270/1966 ἀποφάσεως Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας «περὶ ἐγκρίσεως μετὰ τροποποιήσεως ἐν μέρει τῆς ὑπ' ἀριθ. 3/1966 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πατρῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τοῦ ἐργατικοῦ προσωπικοῦ Χαρτοποιΐας Ε. Γ. Λαδοπούλου Α.Ε. Πατρῶν», δημοσιευθείσης ἐν Φ.Ε.Κ. 529 τ. Β' τῆς 22.8.1966 καὶ οἱ μισθοὶ καὶ ἡμερομίσθια ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ αὐξανόμενοι καὶ ἐνσωματουμένων ἐν αὐτοῖς καὶ τῶν μέχρι σήμερον καταβαλλομένων οἱασδήποτε μορφῆς ἐπιδομάτων, εἴτε προσωρετικῶς, εἴτε μή, καταργουμένης τῆς ἰδιαιτέρως πλέον καταβολῆς καὶ ὀνομασίας τούτων, ὁρίζονται ὡς ἑξῆς:

Α') Χαρτοποιΐας:

1) Νεοπροσλαμβανόμενοι, μὴ ἔχοντες τὰς προϋποθέσεις ἡλικίας καὶ ὑπηρεσίας τῶν ἐθνικῶν γενικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας:

α) Ἄνδρες, ἡμερομίσθιον δραχμαὶ 65.

β) Γυναῖκες, ἡμερομίσθιον δραχμαὶ 55.

2) Οἱ αὐτοί: α) Ἄρρενες, ἔχοντες συμπληρώσει τὸ 18ον ἔτος τῆς ἡλικίας καὶ ἑνὸς ἔτους ὑπηρεσίαν παρ' οἱῳδήποτε ἐργοδότῃ ἢ τὸ 19ον ἔτος τῆς ἡλικίας των, ἀσχέτως προϋπηρεσίας, ἡμερομίσθιον δραχμαὶ 90. β) Θήλεις, ἔχουσαι συμπληρώσει τὸ 16ον ἔτος τῆς ἡλικίας καὶ ἑνὸς ἔτους προϋπηρεσίαν παρ' οἱῳδήποτε ἐργοδότῃ ἢ τὸ 17ον ἔτος τῆς ἡλικίας, ἀσχέτως προϋπηρεσίας, ἡμερομίσθιον δραχμαὶ 75.

3) Οἱ ἔχοντες τὰς ἀνωτέρω προϋποθέσεις ἡλικίας καὶ ὑπηρεσίας μετὰ τὴν συμπλήρωσιν ἑνὸς ἔτους ὑπηρεσίας εἰς τὸν κλάδον τῆς χαρτοποιΐας:

α) Ἄνδρες, ἡμερομίσθιον δραχμαὶ 94.

β) Γυναῖκες, ἡμερομίσθιον δραχμαὶ 79.

γ) Γυναῖκες ἀρχιεργάτριαι ἡμερομίσθιον δραχμαὶ 84.

5. α) Μηχανοδηγοὶ χαρτοποιητικῶν μηχανῶν ἅμα τῇ ἀναλήψει εἰδικότητος μισθὸς δραχμαὶ 4.000. Μετὰ ἑξῆ εὐδοκίμων ὑπηρεσίαν εἰς τὴν ἀνωτέρω εἰδικότητα μισθὸς δραχμαὶ 4.500.

β) Α'. Βοηθοὶ μηχανοδηγῶν ἅμα τῇ ἀναλήψει εἰδικότητος ἡμερομίσθιον δραχμαὶ 102 καὶ μετὰ ἓξῆ εὐδόκιμον ὑπηρεσίαν εἰς τὴν εἰδικότητα ἡμερομίσθιον δραχμαὶ 106.

γ) Πρεσσαδόροι ἅμα τῇ ἀναλήψει εἰδικότητος ἡμερομίσθιον δραχμαὶ 100 καὶ μετὰ ἓξῆ εὐδόκιμον ὑπηρεσίαν εἰς τὴν εἰδικότητα ἡμερομίσθιον δραχμαὶ 104.

ζ) Ὁδηγοὶ ἀλλανδικῶν δεξαμενῶν ἅμα τῇ ἀ

(*) Κατετέθη παρὰ τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν, κατ' ἄρθρον 20 νόμου 3239/1955, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 47 τῆς 18.6.1968 πράξεως καταθέσεως.

ναλήψει ειδικότητος ημερομίσθιον δραχμαί 110 καί μετά 3ετή εύδόκιμον υπηρεσίαν εις την ειδικότητα ημερομίσθιον δραχμαί 118.

8) Βοηθοί άλλαντικών δεξαμενών καί χορτοκοπτικών μηχανών μετά 3ετή εύδόκιμον υπηρεσίαν εις την ειδικότητα ημερομίσθιον δραχμαί 100.

9) Ρετσινάδες ημερομίσθιον δραχμαί 105.

10) Διαλυταί - τάλγ - καολίνης ημερομίσθιον δραχμαί 105.

11) Λιπανταί ύμα τη αναλήψει ειδικότητος ημερομίσθιον δραχμαί 102 καί μετά 3ετή εύδόκιμον υπηρεσίαν εις την ειδικότητα ημερομίσθιον δραχμαί 106.

12) α) Όδηγοί - καλανδρών - κοπτικών - περιτυλικτικών ύμα τη αναλήψει ειδικότητος ημερομίσθιον δραχμαί 110 καί μετά 3ετή εύδόκιμον υπηρεσίαν εις την ειδικότητα ημερομίσθιον δραχμαί 118.

β) Βοηθοί αυτών μετά 3ετή εύδόκιμον υπηρεσίαν εις την ειδικότητα ημερομίσθιον δραχμαί 100.

13) Συσκευασταί - φορτοεκφορτωταί - μεταφορείς αύλης ύμα τη αναλήψει ημερομίσθιον δραχμαί 90 καί μετά 2ετή εύδόκιμον υπηρεσίαν εις την εργασίαν ημερομίσθιον δραχμαί 100.

Β'. Χαρτοβιομηχανίας :

1) α) Τεχνίται: Βιβλιοδέται - γραμμογράφοι - φυλλοποιοί, μηχανικοί τετραδίων - κόπται ύμα τη αναλήψει ειδικότητος ημερομίσθιον δραχμαί 110 καί μετά 3ετή εύδόκιμον υπηρεσίαν εις την ειδικότητα ημερομίσθιον δραχμαί 120.

β) Βοηθοί αυτών ημερομίσθιον δραχμαί 100 καί μετά 3ετή εύδόκιμον υπηρεσίαν ημερομίσθιον δραχμαί 104.

2) Τυχόν καταβαλλόμενα βασικοί μισθοί ή ημερομίσθια ανώτερα των υπό της παρούσης καθοριζομένων δεν δύνανται να μειωθώσιν.

3) Εις έκαστον εργατοτεχνίτην χορηγείται άνα μία φόρμα καί εις έκαστην εργάτριαν ανά μία ποδιά (ρόμπα).

4) Εις τους εργαζομένους εις τό Χρωμό - Λύλην - Φώθ χορηγείται ανά εν ζεύγος υποδημάτων αδιαβρόχων (γαλότσες).

5) Εις τους εργαζομένους εις την αύλην χορηγείται ανά εν αδιάβροχον.

6) Τά υπό τους αριθ. 3, 4 καί 5 χορηγούμενα ήδη αντικαθίστανται εθθύς ως ταύτα φθαρώσι καί δεν δύνανται να χρησιμοποιηθώσι. Ταύτα ανήκουν εις την κυριότητα της επιχειρήσεως καί ο εργαζόμενος δεν δικαιούται να φέρη ταύτα εκτός του τόπου εργασίας.

7) Αί παρούσα χορηγούμεναι αύξήσεις μισθών καί ημερομισθίων τυγχάνουσι συμψηφιστέαι πρός πάσαν τυχόν χορηγηθησομένην τοιαύτην κατά την διάρκειαν της ισχύος της παρούσης είτε δυνάμει επουργικών αποφάσεων, εθνικών γενικών ή δημοσιογραφικών ή ειδικών κλαδικών συλλογικών συμβάσεων ή τοπικών συλλογικών συμβάσεων, είτε αντιστοίχων διαιτητικών αποφάσεων, άπάτε ή τυχόν χορηγηθησομένη αύξησις θά υπολογίζεται ούχί επί των δια της παρούσης συμφωνουμένων αποδοχών, αλλά επί των προβλεπομένων τοιούτων υπό της ως άνω αποφάσεως 77270/1966 Υπουργών Συντονισμού καί Εργασίας.

Αί χορηγούμεναι μέχρι σήμερον πρόσθετοι καί προαιρετικαί παροχαί υφ' οιανδήποτε μορφήν επιδόματος, ως ανωτέρω αναφέρεται, ενσωματώθησαν εις τους ανωτέρω καθορισθέντας μισθούς καί ημερομίσθια, συμπεριλαμβανομένων εις τούτους καί των δοθεισών αύξήσεων διά της παρούσης.

8) Η παρούσα συλλογική σύμβασις άρχεται ισχύουσα από της δημοσιεύσεως εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως ή από της νομίμου καταθέσεως της εις το Ειρηνοδικείον καί θέλει ισχύσει μέχρι της 31ης Μαΐου 1969.

Οί συμβαλλόμενοι

—

Διορθώσεις ημαρτημένων

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 285 της 11 Ιουνίου 1968)

Εις το υπ' αριθ. 238/15.5.1968 φύλλον Εφημερίδος της Κυβερνήσεως (τεύχος Β'), εις ο εδημοσιεύθη ή υπ' αριθ. 37203/2830/18.4.1968 απόφασις του Υπουργού Εργασίας περί καθορισμού ωρών ανοίγματος καί κλεισίματος των παντοπωλείων καί λοιπών τινων καταστημάτων εμπορίας τροφίμων των Δήμων καί Κοινοτήτων Πειραιώς(1), επέρχεται ή ακόλουθος διόρθωσις:

Αντί του εσφαλμένως καταχωρηθέντος:

Από 1.5. - 30.6 καί 1 - 30.9:

Καθ' εκάστην από 8 π.μ. - 1.30' μ.μ. καί 4.45 - 7.30' μ.μ.

Τετάρτην από 8 π.μ. - 1.30' μ.μ.

Σάββατον καί παραμονάς εξαιρέσιμων εορτών: 7.45' π.μ. - 2 μ.μ. καί 5.30' - 8.30' μ.μ.

Τίθεται το ορθόν:

Από 1.5 - 30.6 καί 1 - 30.9:

Καθ' εκάστην από 7.45' π.μ. - 1.30' μ.μ. καί

(1) ΕΕΔ 27, 708.

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

Ἐπίκαιρα

[Δημοψήφισμα καὶ μισθός]

Ὑπὸ τῆς Συντάξεως

Κατὰ τὸ ἄρθρον 657 Ἀστικοῦ Κώδικος ὁ ἐκμισθωτὴς (μισθωτὸς κατὰ τὴν ὁρολογίαν τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου) διατηρεῖ τὴν ἀξίωσιν αὐτοῦ ἐπὶ τῶν μισθῶν, ἂν μετὰ δεκαήμερον τοὐλάχιστον παροχὴν ἐργασίας κωλύεται νὰ ἐργασθῇ ἕνεκα σπουδαίου λόγου, μὴ ὀφειλομένου εἰς ὑπαιτιότητα αὐτοῦ.

Ἐξ ἄλλου, κατ' ἄρθρον 658 Ἀστικοῦ Κώδικος, ὁ χρόνος, δι' ὃν κατὰ τὰ προηγούμενα ἄρθρον, ὑφισταμένου κωλύματος, διατηρεῖται ἡ ἐπὶ τῶν μισθῶν ἀξίωσις, δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὸν μῆνα, ἐὰν τὸ κώλυμα ἐπῆλθεν ἐν τοὐλάχιστον ἔτος μετὰ τὴν ἔναρξιν τῆς σχέσεως, τὸν ἕξιον δὲ μῆνα εἰς πᾶσαν ἄλλην περίπτωσιν.

Σπουδαῖος λόγος, κατὰ τὴν ἔννοιαν τῶν ἀνωτέρω διατάξεων, ἕνεκα τοῦ ὁποίου κωλύεται ὁ μισθωτὸς νὰ ἐργασθῇ, θεωρεῖται καὶ ἡ συμμετοχή του ὡς μέλους ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς ἐν ἐκλογαῖς, ἢ ψηφοφορίᾳ εἰς βουλευτικὰς ἢ δημοτικὰς ἐκλογάς. (Οὕτω **Ι. Καποδίστριας**, ΕρμΑΚ, ὑπ' ἄρθρον 657, ἀριθ. 38, **Τούση - Σταυροπούλου**, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 210, Ἐγκύκλ. Ὑπουργεῖον Ἐργασίας, ἐν ΕΕΔ 22, 1423).

Συνεπῶς καὶ διὰ τὴν συμμετοχὴν τῶν μισθωτῶν εἰς τὸ δημοψήφισμα καὶ ἐφ' ὅσον οὗτοι ἐκλήθησαν ἐκ τούτου νὰ ἐργασθοῦν κατ' ἐργασίμους ἡμέρας, αἱ ὁποῖαι ἀπηντήθησαν διὰ τὴν μετάβασίν των εἰς τὸν τόπον τῆς ψηφοφορίας, ἡ ὁποία εἶναι ὑποχρεωτική, δικαιοῦνται οὗτοι νὰ πληρωθῶσι τὸ ἡμερομίσθιόν των.

Τὸ δικαίωμα τοῦτο ὡρίσθαι, ἐφ' ὅσον ὁ μισθωτὸς κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἔτους δὲν ἐκωλύθη νὰ ἐργασθῇ ἐξ ἄλλου σπουδαίου λόγου καὶ ἀπεμείνατο οὕτω ὑπόλοιπον μισθοῦ διὰ τὸ κώλυμα τῆς ψηφοφορίας. (Ἴδετε ΕΕΔ 19, 459).

Ἀπὸ ὅσα μᾶς γράφουν

Ἐπὶ τῆς νέας Δικονομίας

Κύριε Διευθυντά,

Εἰς ὅσα ἐπικαίρως σημειοῦνται εἰς τὴν ἔγκριτον Ἐπιθεώρησιν Ἐργατικοῦ Δικαίου (σελ. 1093 ἐπόμ. τοῦ τεύχους τῆς 1.9.1968) διὰ τὰς διατάξεις τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, τὰς σχετιζομένας πρὸς τὴν δικαστικὴν ἐπιβίωσιν τῶν δικαιωμάτων τῶν ἀργαζομένων, ἐπιτρέψατε νὰ προστεθοῦν καὶ τὰ κάτωθι:

Διὰ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 4 καὶ 37 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ Νόμου Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας πρέπει νὰ θεωρηθῇ καταργηθεῖσα καὶ ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 13 τοῦ νόμου 551, ὁρίζουσα ὅτι καὶ ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος νόμου ἀπορρέουσαι ἀγωγαὶ ὑπάγονται ἀνεξαρτήτως τοιαύτης εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ Εἰρηνοδίκου τῆς κατοικίας τοῦ ἐναγομένου ἢ τοῦ τόπου, ἔνθα συνάπτη τὸ ἀτύχημα. (Ἴδετε σχετικῶς εἰσήγησιν **Γ. Οἰκονομοπούλου**, εἰς Σχεδίων Πολιτικῆς Δικονομίας, τόμος 1ος, σελ. 322 ἀριθ. 15).

Ὡς πρὸς τὰς περὶ βεβαιώσεως τῶν ἀτυχημάτων διατάξεις τῶν ἄρθρων 10 - 12 τοῦ αὐτοῦ νόμου 551 φρονοῦμεν, ὅτι ἐξακολουθοῦν ἰσχύουσαι, ἀφοῦ δι' αὐτῶν δὲν καθιεροῦται εἰδικὴ διαδικασία ἐκδικάσεως τῶν σχετικῶν ἀξιώσεων. Δέον νὰ σημειωθῇ, ὅτι ἐν τῇ αὐτῇ εἰσηγήσει τοῦ **Γ. Οἰκονομοπούλου** εἶχε περιληφθῇ πρότασις, ὅπως ληφθῇ πρόνοια εἰς τὸν Εἰσαγωγικὸν Νόμον τοῦ νέου Κώδικος καὶ ὁριοθῇ ρητῶς ἡ διατήρησις ἐν ἰσχύϊ τῶν περὶ ὧν πρόκειται διατάξεων τῶν ἄρθρων 10 - 12 νόμου 551 καὶ μετὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἰσχύος τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, ἵνα μὴ τυχὸν θεωρηθῶν καταργηθεῖσαι.

Διὰ τὸν ὑπὸ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 14 τοῦ νόμου 551 ἐπιτρεπόμενον συμβιβασμόν, διὰ τὸ κῦρος τοῦ ὁποίου ἀξιοῦται, σὺν τοῖς ἄλλοις, καὶ ἡ ἐνέργειά του ἐνώπιον τοῦ Εἰρηνοδίκου, ἔχομεν τὴν γνώμην, ὅτι ἐφεξῆς διὰ τὴν πραγματοποίησιν του δέον νὰ ληφθοῦν ὑπ' ὄψιν αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 210 ἐπόμ. Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας. Συνέπεια τούτου εἶναι, ὅτι, ἀντὶ τῆς μέχρι σήμερον συνταχθησομένης ἐκθέσεως περὶ τοῦ συμβιβασμοῦ, δέον νὰ τηρῶνται τὰ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 210 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας προβλεπόμενα πρακτικά.

Τέλος ἐπιτρέψατε νὰ σημειωθῶν καὶ τὰ ἑξῆς εἰς ὅσα ἐν σελ. 1164 (τεύχος 15.9.1968) παρατηροῦνται ἐν σχέσει μὲ τὴν ἀποκλειστικὴν προθεσμίαν τῆς ἀγωγῆς τοῦ ἀκύρως ἀπολυομένου μισθωτοῦ:

Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 6 § 1 τοῦ νόμου 3198/1955 ἀξιοῖ κοινοποίησιν τῆς σχετικῆς ἀγωγῆς ἐντὸς τῆς τριμήνου ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας καὶ κατὰ συνέπειαν δὲν δύναται νὰ ἴσχῃ ἐπ' αὐτῆς ἐφαρμογὴ ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 216 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, καθ' ἣν ἡ ἀγωγὴ ἀσκεῖται διὰ καταθέσεως κλπ., θεωρεῖται δὲ μὴ ἀσκηθεῖσα, ἐὰν ἐντὸς δύο μηνῶν ἀπὸ τῆς καταθέσεως ἡ συντάξασα τὴν περὶ αὐτῆς ἔκθεσις δὲν κοινοποιηθῇ πρὸς τὸν ἐναγόμενον. Συνεπῶς ὁ ἀκύρως ἀπολυθεὶς μισθωτὸς δέον νὰ κοινοποιήσῃ τὴν ἀγωγήν του εἰς τὸν ἐναγόμενον, εἴτε ἔχει ὁρισθῇ περὶ αὐτῆς δικάσιμος, εἴτε ὄχι, ἐντὸς τῆς τριμήνου ἀποκλειστικῆς προθεσμίας τοῦ ἄρθρου 6 § 1 νόμου 3198/1955, μὴ δυνάμενος νὰ ἐφησυχάσῃ μετὰ τὴν ἔντὸς τῆς προθεσμίας ταύτης τυχὸν ἄσκησίν της (κατάθεσις δικογράφου εἰς τὸν γραμματέα ἢ σύνταξις ἐνώπιον του (ἄρθρον 219 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας) τῆς περὶ αὐτῆς ἐκθέσεως. (Ἴδετε σχετικῶς καὶ **Στ. Σταυροπούλου**, Ἐρμην. Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, τεῦχος Β' ὑπ' ἄρθρον 216, σελ. 342, ἀριθ. 4, καὶ **Γ. Ράμμου**, Ὁ θεσμὸς τοῦ εἰσηγητοῦ Δικαστοῦ κατὰ τὸν Νέον Κώδικα Πολιτικῆς Δικονομίας, ἀνατύπωσις ἐκ τῆς ἐπετηρίδος ἐπιστημονικῶν ἐρευνῶν τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, σελ. 181 ἐπόμ.).

Μετὰ τιμῆς

Ἀπόστ. Δ. Μπλάτσιος

Εἰρηνοδίκης

5.30' - 8 μ.μ.

Τετάρτην ἀπὸ 7.45' π.μ. - 1.30' μ.μ.

Σάββατον καὶ παραμονὴς ἐξαιρεσίμων ἑορτῶν ἀπὸ 7.45' π.μ. - 2 μ.μ. καὶ 5.30' - 8.30' μ.μ.

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Διεύθυνσις
ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Σύνταξις
ΤΑΣΟΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Τόμος 27ος - Τεῦχος 20ὸν (650)

Ἀθῆναι, 15 Ὀκτωβρίου 1968

ΤΙΝΑ ΠΕΡΙ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑΣ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΕΠΙ ΜΕΤΑΒΟΛΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΣΩΠΟΥ ΤΟΥ ΕΡΓΟΔΟΤΟΥ

Ὑπὸ τοῦ κ. ΑΝΤ. Γ. ΦΛΩΡΟΥ

Κατὰ τὸ ἄρθρον 6 § 1 τοῦ νόμου 2112/1920 ἡ μεταβολὴ τοῦ προσώπου τοῦ ἐργοδότου, ὁπωσδήποτε ἐπερχομένη, οὐδαμῶς ἐπηρεάζει τὴν ἐφαρμογὴν τῶν ὑπὲρ τοῦ ὑπαλλήλου, ἐργάτου ἢ ὑπηρέτου διατάξεων αὐτοῦ. Ἡ διάταξις αὕτη στηρίζεται ἐπὶ τῆς ἰδέας τῆς οἰκονομικῆς, ἀλλὰ καὶ νομικῆς ταυτότητος τῆς ἐπιχειρήσεως, περιλαμβανούσης, ὡς ἐκ τούτου, οὐ μόνον τὰ ὑλικὰ στοιχεῖα, ἀλλὰ καὶ τὸ προσωπικόν, ὅπερ συνάπτει τὴν σύμβασιν ἐργασίας μετὰ τῆς ἐπιχειρήσεως μᾶλλον ἢ μετὰ τοῦ ἐργοδότου. Ἐκ τούτου συνάγεται, ὅτι ὁ ἐν τῇ ἐπιχειρήσει διάδοχος, ἀνεξαρτήτως τῆς μορφῆς τῆς διαδοχῆς, ἐὰν δὲν πρόκειται περὶ ἐπιχειρήσεως νέας, ἐξ ὁλοκλήρου διακεκριμένης τῆς προηγουμένης, ὑπεισέρχεται εἰς τὴν ἔννομον σχέσιν ἐκ τῆς συμβάσεως ἐργασίας, τῆς συναφθείσης μεταξὺ τοῦ προκατόχου καὶ τῶν ὑπαλλήλων, οὕτως ὥστε, διατηρουμένης πλήρως καὶ αὐτοδικαίως τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως, ἡ ἐν τῇ ἐπιχειρήσει θέσις τοῦ προσωπικοῦ εἶναι οἵα θὰ ἦτο, ἐὰν ἀπ' ἀρχῆς ἡ σύμβασις συνήπτετο μετὰ τοῦ νέου ἐργοδότου, ἰδίᾳ ὡς πρὸς τὴν συνέχειαν τῆς ὑπηρεσίας καὶ τὴν ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ ἀρχαιότητα. Κατὰ συνέπειαν ὁ νέος ἐργοδότης δύναται νὰ καταγγείλῃ τὴν σύμβασιν ὑφ' οὓς ὅρους ὁ προκάτοχος αὐτοῦ.

Αἱ ὑποχρεώσεις ὅμως αἱ γεννηθεῖσαι μετὰ τὴν μεταβίβασιν, αἱ ὁποῖαι ἀπορρέουν ἐκ τῆς ἐκτελέσεως τῆς ἐν ἰσχύι συμβάσεως, βαρύνουν τὸν νέον ἐργοδότην, ὑποκατασταθέντα εἰς τὸν παλαιὸν ἐν τῇ ἐκπληρώσει τῶν συμβατικῶν ὑποχρεώσεων, ὡς καὶ ἐκ τοῦ νόμου ὑποχρεώσεις ἀπέναντι τοῦ μισθωτοῦ, ἐνῷ τὰ χρέη τὰ γεννηθέντα ἐκ τῆς συμβάσεως πρὸ τῆς μεταβολῆς βαρύνουν ἀντιθέτως τὸν παλαιὸν ἐργοδότην· ἐν τούτοις ὁ νέος ἐργοδότης δύναται νὰ καταδικασθῇ ἀλληλεγγύως μετὰ τοῦ παλαιοῦ ἐργοδότου, ἐὰν ἡ καταγγελία ἀπεφασίσθη ἀπὸ συμφώνου μετὰ τούτου, ἐν περιπτώσει δηλαδὴ δολίας συνεννοήσεως μεταξὺ παλαιοῦ καὶ νέου ἐργοδότου ἐπὶ περιγραφῇ τῶν δικαιωμάτων τοῦ μισθωτοῦ, τῶν προσυπτόντων ἐξ ἀπαγορευτικῶν διατάξεων. (Ὅρα Cour de cassation, 29.11. 1961, D. 1962, 295, et s. καὶ αὐτόθι σημείωσιν).

Ἀφ' ἑτέρου, κατὰ τὸ ἄρθρον 8 τοῦ νόμου 2112/1920, ὡς αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου 11 § 1 τοῦ ἀν. 547/1937, οἱαδήποτε σύμβασις, συναπτομένη πρὸ ἢ μετὰ τὴν λύσιν τῆς μισθώσεως καὶ ἀντικειμένη εἰς τὸν νόμον 2112, εἶναι αὐτοδικαίως ἄκυρος, πλὴν ἂν περιέχῃ ἀναγνώρισιν ἢ ἐξόφλησιν εἰδικῶς τῶν ἐκ τοῦ νόμου τούτου ἀξιώσεων τοῦ ὑπαλλήλου ἢ εἶναι μᾶλλον εὐνοϊκὴ διὰ τὸν ὑπάλληλον.

Ἐκ τῶν διατάξεων τούτων δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ἀπηγορευμένον, ὅπως τὰ μέρη ὁρίσωσιν ἐν τῇ συμβάσει ἐργασίας, ὅτι αὕτη λύεται ἐν περιπτώσει ἐκχωρήσεως τῆς ἐπιχειρήσεως, διότι οὕτω ἡ σύμβασις συνάπτεται ὑπὸ προθεσμίαν.

Ἀπεναντίας δέον νὰ θεωρηθῇ ἄκυρος πᾶσα συμφωνία μεταξὺ τοῦ παλαιοῦ καὶ τοῦ νέου ἐργοδότου περὶ μὴ συνεχίσεως τῆς σχέσεως ἐργασίας, τοῦθ' ὅπερ, ἀνεξαρτήτως τῆς ὡς ἄνω διατάξεως τοῦ ἄρθρου 8, ὡς αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη, ἀπορρέει καὶ ἐξ αὐτοῦ τοῦ

χαρακτήρος τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 6 § 1 νόμου 2112 ὡς τοιαύτης δημοσίας τάξεως.

Κατὰ τὸν αὐτὸν δὲ λόγον οἱαδήποτε τροποποίησις τῆς ἔναντι ἀλλήλων νομικῆς θέσεως συγκοινωνῶν ἐπιχειρήσεως καὶ πάσα, ἐν σχέσει πρὸς αὐτήν, μεταξὺ αὐτῶν συμφωνία, δι' ἧς ἐπὶ τὸ δυσμενέστερον ἐπηρεάζονται τὰ ἐκ τοῦ νόμου 2112 δικαιώματα τοῦ ὑπαλλήλου, καὶ ἂν εἰς ταύτην τυχὸν συνήνεσεν οὗτος, εἶναι ἀνίσχυρος, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰ δικαιώματα τούτου ἔναντι τῆς ἐπιχειρήσεως, ἄρα τῶν φορέων αὐτῆς. Διότι ἡ συναίνεσις τοῦ ὑπαλλήλου δὲν εἶναι ἡ παραίτησις αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ἐκ τοῦ νόμου 2112 δικαιωμάτων, οὖσα ἄκυρος, κατὰ τὴν ὡς ἀνωτέρω διάταξιν.

Κατὰ συνέπειαν τούτων, ἐν περιπτώσει ἀτάκτου καταγγελίας τῆς συμβάσεως παρ' οἱουδήποτε τῶν συγκοινωνῶν, κατ' ἀκολουθίαν τῆς διαμορφωθείσης μεταξὺ αὐτῶν σχέσεως ρυθμίσεως τῆς ἐκμεταλλεύσεως τῆς ἐπιχειρήσεως, ὁ ὑπάλληλος ἔχει τὰ ἐκ τοῦ νόμου δικαιώματα καὶ δὴ τὴν περὶ μισθοῦ ὑπερημερίας, λόγῳ ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας, ἀπαίτησιν κατὰ τῆς ἐπιχειρήσεως, ἥτοι τῶν φορέων αὐτῆς, οὐχὶ δὲ δικαιώματα περιωρισμένα, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸ πρόσωπον τοῦ εὐθυνομένου, κατὰ χρόνον, καθ' ὃν ὑπάρχει εὐθύνη ἑκάστου, συμφώνως πρὸς τὴν γενομένην συμφωνίαν, ἢ κατὰ τὴν ἐπελθοῦσαν τροποποίησιν τῆς θέσεως τῶν συγκοινωνῶν, ταῦθ' ὅπερ θὰ ἦγε καὶ εἰς τὸ ἄτοπον ὅτι, καὶ ἐν ἐγκύρῳ καταγγελίᾳ τῆς συμβάσεως ὑπὸ ἑνὸς συγκυρίου, ἐξακολουθεῖ αὕτη ὡς πρὸς τὸν ἕτερον συγκύριον τῆς αὐτῆς ἐνιαίας ἐπιχειρήσεως, ἐνῷ, ἐγκύρου οὔσης τῆς καταγγελίας, ἡ σύμβασις λύεται ὡς πρὸς τὴν ἐπιχείρησιν.

Ἂς ὑποθέσωμεν, πρὸς κατανόησιν, τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν ὁ Α ἀφ' ἑνὸς καὶ ὁ Β ἀφ' ἑτέρου ἐκμεταλλεύονται ἀπὸ κοινοῦ καὶ ὡς συγκύριοι κατὰ τὸ 1/2 ἐξ ἀδιαιρέτου ἕκαστος ἐργοστάσιον, ὑπὸ μορφήν, δηλαδή, ἐνιαίας ἐπιχειρήσεως, ἀλλά, συνεπείᾳ διενέξεων, ἀναφυομένων μεταξὺ αὐτῶν, ρυθμίζεται ἡ διοίκησις, οὕτως ὥστε ἡ ἐκμετάλλευσις τοῦ ἐργοστασίου νὰ γίνηται ἐναλλὰξ καθ' ἕκαστον ἔτος, δι' ἴδιον λογαριασμὸν ἑκάστου, ὅστις θέλει καταβάλλει τὰς ἀποδοχὰς τοῦ προσωπικοῦ καὶ ἐκπληροῖ τὰς λοιπὰς ὡς πρὸς αὐτὸ ὑποχρεώσεις, εἰς τοιαύτην δὲ μεταβολὴν συναινεῖ καὶ τὸ προσωπικόν. Καθ' ὃ ἔτος ὅμως ἡ σειρὰ ἐκμεταλλεύσεως τοῦ ἐργοστασίου ἀνῆκεν εἰς τὸν Β, οὗτος, μὴ θέτων εἰς λειτουργίαν τὸ ἐργοστάσιον, προέρχεται εἰς συμφωνίαν μετὰ τοῦ Α, ἀφορῶσαν ὡρισμένον χρονικὸν διάστημα τῆς περιόδου τῆς ὑπ' αὐτοῦ ἐκμεταλλεύσεως, δι' ἧς ὁ Α ἀνέλαβε τὴν ὑποχρέωσιν, ὅπως κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο ἀπασχολήσῃ τὸ προσωπικὸν τοῦ ἐργοστασίου, τῆς ἀρχήθεν, δηλαδή, ἐνιαίας ἐπιχειρήσεως καὶ καταβάλῃ τὰς ἀποδοχὰς αὐτοῦ, ἐπὶ τῷ τέλει νὰ ἀπαλλαγῇ ὁ Β τῆς περὶ ἀποδοχῶν ὑποχρεώσεως. Οὕτως ἐχόντων τῶν πραγμάτων, ὁ Α ἔπαυσε δεχόμενος τὰς ὑπηρεσίας τοῦ προσωπικοῦ, λήξαντος τοῦ χρόνου, ὃν ἀφεώρα ἡ εἰδικωτέρα ὡς ἄνω συμφωνία, ἐνῷ, ἐξ ἑτέρου, οὔτε ὁ Β ἀποδέχεται αὐτὰς κατὰ τὸ ὑπόλοιπον διάστημα τῆς περιόδου τῆς ὑπ' αὐτοῦ ἐκμεταλλεύσεως τοῦ ἐργοστασίου, χωρὶς νὰ καταβληθῇ ἡ διὰ τὴν καταγγελίαν προαγκοῦσα ἀποζημίωσις.

Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ὁ μισθωτὸς δὲν ἔχει ἀξίωσιν περὶ μισθῶν ὑπερημερίας κατὰ τοῦ Β μόνου, ἐπὶ τῷ λόγῳ, ὅτι ἡ καταγγελία ἔλαβε χώραν κατὰ τὴν περίοδον τῆς ὑπ' αὐτοῦ ἐκμεταλλεύσεως τοῦ ἐργοστασίου, συμφώνως πρὸς τὸν καθορισθέντα τρόπον διοικήσεως, ἀλλὰ κατὰ τῆς ἐπιχειρήσεως, ἀφοῦ δὲν πρόκειται περὶ αὐτοτελῶν συμβάσεων ἐργασίας μετὰ διαφόρων ἐργοδοτῶν διακεκριμένων ἐπιχειρήσεων, ἀλλὰ περὶ τῆς αὐτῆς, ἀρχήθεν ἐνιαίας ὑπαρξάσης καὶ ἐξακολουθούσης ἐπιχειρήσεως, εἰς ἣν ὁ μισθωτὸς παρέχει τὰς ὑπηρεσίας του δυνάμει τῆς ἀρχικῆς συμβάσεως ἐργασίας, οὔτε πρόκειται περὶ μεταβολῆς τοῦ προσώπου τοῦ ἐργοδότου διὰ μεταβιβάσεως τῆς ἐπιχειρήσεως εἰς τὸν Β, ὥστε νὰ εὐθύνεται μόνον οὗτος διὰ τὴν μετὰ τὴν διαδοχὴν ἄτακτον καταγγελίαν τῆς συμβάσεως, ἀλλὰ πρόκειται περὶ τρόπου ρυθμίσεως τῆς χρήσεως τοῦ κοινοῦ ἐργοστασίου καὶ ἀσκήσεως τῆς κοινῆς ἐπιχειρήσεως, οὕτως ὥστε ἡ μεταξὺ τῶν συγκυρίων συμφωνία αὕτη δὲν δύναται νὰ ἐπηρεάσῃ τὴν θέσιν τοῦ προσωπικοῦ τῆς ἐνιαίας ἐπιχειρήσεως ὡς πρὸς τὰ ἐκ τῆς συμβάσεως καὶ τοῦ νόμου δικαιώματα αὐτοῦ. Ἡ συναίνεσις τοῦ προσωπικοῦ εἰς τοιαύτην συμφωνίαν καὶ ἡ πρὸς αὐτὴν συμμόρφωσις αὐτοῦ ἀποτελεῖ περιορισμὸν τῶν ἐκ τοῦ νόμου 2112 δικαιωμάτων, ὡς καθιστάμενης δυσχερεστέρας τῆς ἀσκήσεως αὐτῶν, ἕνεκα τοῦ περιορισμοῦ τῆς εὐθύνης ὡς πρὸς τὸ πρόσωπον, ἤτοι τὸν ἕνα ἢ ἕτερον συγκύριον, ἀναλόγως τοῦ χρόνου, καθ' ὃν ἐγένετο ἡ καταγγελία, κατὰ τὴν περὶ ρυθμί-

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΑΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΑΠΟΛΥΣΙΣ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΩΣ ΤΟΠΟΘΕΤΟΥΜΕΝΩΝ ΠΟΛΕΜΙΣΤΩΝ

Κρίσις άρμοδίας Πρωτοδικειακής Έπιτροπής

Έπιτρεπτή άπόλυσις τών άναγκαστικώς τοποθετηθέντων πολεμιστών κατόπιν άποφάσεως τής Έπιτροπής τού άρθρου 7 τού Α.Ν. 244/1936, μεταξύ τών άλλων, καί δι' άποδεδειγμένην άκαταλληλότητα καί άνάρμοστον συμπεριφοράν.—Άνέλεγκτος ή ούσιαστική έκτίμησις τού άρμοδίου όργάνου.

Ἡ ἀναγκαστική σχέσις ἐργασίας τῶν κατ' ἀ.ν. 1836/1951 προσληφθέντων πολεμιστῶν, ὅσα πρότερον ὡρισμένης χρονικῆς διαρκείας, κατέστη, μετὰ τὸ τελευταῖον κατὰ χρονολογικὴν σειρὰν ν.δ. 4185/1961 (ΕΕΔ 20, 1164) διαρκής, ἄνευ χρονικοῦ περιορισμοῦ, ἐπιτρεπομένης τῆς ἀπολύσεως τούτων κατόπιν ἀποφάσεως τῆς ἐν ἄρθρῳ 7 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 Πρωτοδικειακῆς Ἐπιτροπῆς καὶ διὰ τοὺς εἰς τὴν διάταξιν ταύτην ἀναφερομένους λόγους, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ τὸ ὅτι ὁ ἀναγκαστικῶς τοποθετηθεὶς πολεμιστὴς ἐπεδείξατο ἀνάρμοστον συμπεριφοράν.

Ἡ ἁρμοδία διὰ τὴν ἀπόλυσιν Ἐπιτροπή, ἧτις ἀποφάσεως τῆς ὁποίας ἡ ἀπόλυσις εἶναι ἄκυρος, εἶναι συλλογικὸν ὄργανον διοικήσεως καὶ κατὰ τῆς ἀποφάσεώς της ἐπιτρέπεται αἴτησις ἀκυρώσεως ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας.

Ἡ κρίσις περὶ τοῦ πραγματικοῦ ζητήματος ἂν συντρέχουν ἢ ὄχι οἱ προβαλλόμενοι λόγοι ἀπολύσεως ἀνήκει εἰς τὴν Ἐπιτροπήν, ἡ ὁποία ἀποφαίνεται κατὰ νόμον μετὰ προηγουμένην ἔρευναν καὶ ἐκτίμησιν τῶν πραγματικῶν περιστατικῶν, ἡ δὲ κρίσις αὐτὴ δὲν ὑπόκειται εἰς τὸν κατ' οὐσίαν ἔλεγχον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, εἰμὴ δοάκις ἐνώπιον αὐτοῦ προσκομίζονται στοιχεῖα, ἀποδεικνύοντα ὅτι τὰ ἐφ' ὧν ἐστηρίχθη πραγματικὰ περιστατικὰ εἶναι ἀνύπαρκτα (Σ.Ε. 951/1958), ἢ ἂν ὑπάρχῃ ἀντικειμενικὴ πλάνη περὶ τὰ πράγματα, ἡ ὁποία νὰ συνιστᾷ παράβασιν νόμου ἢ κατάχρησις ἐξουσίας, καταδήλως προκύπτουσα ἐξ αὐτῆς ταύτης τῆς διοικητικῆς πράξεως, εἴτε ἄλλου τινὸς τῶν ἐν τῇ φακέλῳ στοιχείων (Σ.Ε. 200/1943 καὶ ἄλλαι).

Τὸ ἀκατάλληλον ἢ ἡ ἀνάρμοστος συμπεριφορὰ τοῦ πολεμιστοῦ ἀποτελοῦσι νομικὰς ἐννοίας, ὁ καθορισμὸς τοῦ περιεχομένου τῶν ὁποίων ὑπὸ τοῦ διοικητικοῦ ὀργάνου δὲν εἶναι ἀνέλεγκτος.

Τὰ Συμβούλια τῆς Ἐπικρατείας δικαιοῦται, ὅπως ἐλέγξῃ τὴν συμφώνως πρὸς τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τοῦ νόμου ὀρθὴν ἢ μὴ ὑπαγωγὴν εἰς τὸν νομικὸν κανόνα τῆς ὑπὸ τοῦ διοικητικοῦ ὀργάνου γενομένης δεκτῆς πραγματικῆς καταστάσεως (Σ.Ε. 1701/1959, εἰσηγητὴς *Ἠρ. Ἰσκλητήρας*, ΕΕΔ 18, 1239).

Καὶ τοῦ θέματος ἀπησχολήθη ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 2206/1968, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Γ. Χαρμπούρης**
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. **Π. Μακρόπουλος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Α. Νικολάου, Λ. Λαμπρόπουλος

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως ἡ ἐν Ἀθήναις ἐδρεύουσα ὁμόρρυθμος ἑταιρεία ... αἰτεῖται τὴν ἀκύρωσιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 14/28.6.1967 ἀποφάσεως τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 7 τοῦ ἀ.ν. 244/1936 Ἐπιτροπῆς Προστασίας Ἐφέδρων Πολεμιστῶν περιφερείας Πρωτοδικείου

...σεως τοῦ τρόπου ἐκμεταλλεύσεως τοῦ ἐργοστασίου συμφωνίαν. Κατὰ συνέπειαν δὲ εἶναι ἄκυρος, ὡς ἀποτελοῦσα παραίτησιν ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῆς ὡς ἄνω διατάξεως τοῦ ἄρθρου 8.

Ἐὰν, κατόπιν τῆς τοιαύτης συμφωνίας, ἐπρόκειντο δύο αὐτοτελεῖς συμβάσεις ἐργασίας ἢ νομικὴν αὐτοτέλειαν, ὥστε νὰ διακρίνηται καὶ ἀποχωρίζηται ἡ εὐθύνη ἑκάστου συναλλάσσοντος, δὲν θὰ ἦτο νοητόν, ὅπως, παρὰ τοῦτο, εἰς τὸν χρόνον ἐργασίας παρ' ἑκάστου τῶν ἐργοδοτῶν - συγχωρίων συνυπολογίζηται καὶ ὁ παρὰ τῷ ἑτέρῳ χρόνος ὑπηρεσίας.

τοῦ ἄρθρου 3 § 3 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, νὰ γίνῃ ὑποτεθήποτε.

Ταύτα ἔλεγεται καὶ ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ἐν ἁρμονίᾳ πρὸς τὰ ὑπὸ ταύτου νομολογηθέντα. (Ἴδετε καὶ Σ.Ε. 1550/1966, εἰσηγητής *Κ. Δάρας*, ΕΕΔ 25, 1122).

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 2193/1968, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Γ. Χαρμπούρης**
Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. **Χ. Παναγιωτόπουλος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Δουδωνιώτης, Κ. Παπαδαντωνάκης

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται παραδεκτῶς καὶ ἐμπροθέσμως ἡ ἀκύρωσις: 1) Τῆς ὑπ' ἀριθ. 104510/4432 τῆς 28.9.1967 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, διὰ τῆς ὁποίας ἐπεβλήθη ἡ ὑποχρέωσις εἰς ὡρισμένα νομικὰ πρόσωπα, ὅπως προσλάβωσι πολεμιστὴν δικηγόρον καὶ ἀπηλλάγησαν ἄλλα τῆς ὑποχρεώσεως ταύτης, καθ' ὃ μέρος δι' αὐτῆς ἀπηλλάγη τῆς ὑποχρεώσεως διατηρήσεως καὶ προσλήψεως πολεμιστοῦ δικηγόρου ἡ Κοινότης Φιλοθέης καὶ 2) τῆς κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 33 τῆς 27.10.1967 συνεδρίασιν τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ ληφθείσης ἀποφάσεως, καθ' ὃ μέρος δι' αὐτῆς ἀνεκλήθη ἡ τοποθέτησις τοῦ αἰτοῦντος, ὡς πολεμιστοῦ δικηγόρου, εἰς τὴν Κοινότητα Φιλοθέης, ὡς ἀπαλλαγείσαν διὰ τῆς πρώτης τῶν προσβαλλομένων πράξεως τῆς σχετικῆς ὑποχρεώσεως.

Παραδεκτῶς καὶ νομοτύπως παρεμβαίνει ὑπὲρ τοῦ κύρους τῶν προσβαλλομένων πράξεων ἡ δι' αὐτῶν ἀπαλλαγεῖσα τῆς ὑποχρεώσεως πρὸς διατήρησιν τοῦ αἰτοῦντος, ὡς δικηγόρου, Κοινότης Φιλοθέης.

Συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 3 § 3 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 4 § 3 τοῦ ν.δ. 2657/1953, ὁ Ὑπουργὸς Ἐργασίας, καθορίζων τὰ ὑπόχρεα πρὸς πρόσληψιν πολεμιστοῦ δικηγόρου νομικὰ πρόσωπα ἢ ἀπαλλάσσων ὡρισμένα νομικὰ πρόσωπα τῆς ὑποχρεώσεως πρὸς διατήρησιν προσληφθέντος ἤδη ὑπ' αὐτῶν, κατὰ τὰς αὐτὰς διατάξεις, πολεμιστοῦ δικηγόρου, ὀφείλει νὰ ἐξακριβώσῃ ἀφ' ἑνὸς μὲν τὰς οἰκονομικὰς δυνατότητας ἑκάστου νομικοῦ προσώπου πρὸς πρόσληψιν ἢ περαιτέρω διατήρησιν δικηγόρου, ἀφ' ἑτέρου δὲ τὴν ἀνάγκην τοῦ νομικοῦ προσώπου πρὸς πρόσληψιν ἢ διατήρησιν δικηγόρου διὰ τὴν παροχὴν τῶν νομικῶν αὐτοῦ ὑπηρεσιῶν (ἴδε καὶ Σ.τ.Ε. 2725/1966, 3029/1966 κλπ.).

Ἐν προκειμένῳ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἐκδοθεῖσα κατ' ἐπίκλησιν τῶν ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει διατάξεων, ἀπήλλαξε τὴν παρεμβαίνουσαν Κοινότητα τῆς ὑποχρεώσεως πρὸς διατήρησιν πολεμιστοῦ δικηγόρου, λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν, ὡς ἐξ αὐτῆς δείκνυται, τὴν ὑπ' ἀριθ. Ε.Π. τῆς 1.8.1967 ἀναφορὰν τῆς Νομαρχίας Ἀττικῆς, διαβιβασθεῖσαν διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. Ε.Π. 6324/9.8.1967 ἐγγράφου τοῦ Ὑπουργείου Ἐσωτερικῶν, τὸ ὑπ' ἀριθ. 83971/8.9.1967 ἔγγραφον τοῦ αὐτοῦ Ὑπουργείου καὶ τὰ ὑποβληθέντα εἰς τὴν ἁρμοδίαν Ὑπηρεσίαν στοιχεῖα ὑπὸ τῶν ἁρμοδίων Δημοσίων Ἀρχῶν, ὡς καὶ ὑπὸ τῶν ἐνδιαφερομένων νομικῶν προσώπων, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ἡ παρεμβαίνουσα Κοινότης. Καθ' ἃ δὲ προκύπτει ἐκ πάντων τούτων τῶν ληφθέντων ὑπ' ὄψιν στοιχείων καὶ ἰδίᾳ ἐκ τῆς ὑπ' ἀριθ. 120 τῆς 6.2.1967 ἀναφορᾶς τῆς παρεμβαινούσης Κοινότητος πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας καὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 833 τῆς 27.7.1967 ὁμοίας πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐσωτερικῶν, διαβιβασθείσης καὶ ταύτης εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 9643 τῆς 28.7.1967 ἐγγράφου τοῦ Ὑπουργείου Ἐσωτερικῶν, ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν ὑποβληθέντας ὑπὸ τῆς παρεμβαινούσης Κοινότητος ἀπολογιστικοὺς πίνακας τῶν ἐτῶν 1963-1966, ἐξ ὧν προέκυπτον τὰ ἐτήσια ἔσοδα καὶ ἔξοδα αὐτῆς καὶ ἡ ἔλλειψις οἱασδήποτε ἐπιβαρύνσεως ἐκ δικαστικῆς ὑποθέσεως καὶ ἐξετίμησεν ὄντως, ὡς ἀξιοῖ ὁ νόμος, τήν τε οἰκονομικὴν δυνατότητα τῆς παρεμβαινούσης πρὸς διατήρησιν πολεμιστοῦ δικηγόρου καὶ τὰς εἰς νομικὰς ὑπηρεσίας ἀνάγκας αὐτῆς, κρίνασα, κατ' ἀνέλεγκτον οὐσιαστικὴν κρίσιν, ὅτι δὲν συντρέχει οὔτε οἰκονομικὴ δυνατότης, οὔτε ὑπηρεσιακὴ ἀνάγκη πρὸς διατήρησιν πολεμιστοῦ δικηγόρου.

Οὕτως ἔχουσα ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας εἶναι νομίμως καὶ ἐπαρκῶς αἰτιολογημένη, ἀπορριπτέοι δὲ εἶναι οἱ περὶ τοῦ ἐναντίου προβαλλόμενοι λόγοι ἀκυρώσεως. Νομίμου δὲ οὔσης τῆς ὑπουργικῆς ταύτης ἀποφάσεως νόμιμος ἐπίσης εἶναι καὶ ἡ ἐπ' αὐτῆς ἐρειδομένη ἑτέρα τῶν προσβαλλομένων ἀπόφασις τοῦ Κεντρικοῦ Συμβου-

ΑΝΑΚΛΗΣΕΙΣ ΠΡΑΞΕΩΣ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΛΗΨΕΩΣ ΔΙΚΗΓΟΡΟΥ ΠΟΛΕΜΙΣΤΟΥ

Ἐξουσιοδότησις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας κατ' ἄρθρον 3 § 3 Α.Ν. 1836/1951

Ὑποχρέωσις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, καθορίζοντος τὰ ὑπόχρεα πρὸς πρόσληψιν πολεμιστοῦ δικηγόρου Νομικὰ Πρόσωπα ἢ ἀπαλλάσσοντος ὡρισμένα ἐξ αὐτῶν τῆς ὑποχρεώσεως πρὸς διατήρησιν προσληφθέντος ὑπ' αὐτῶν, πρὸς ἐξακρίβωσιν τῶν οἰκονομικῶν δυνατοτήτων ἑκάστου Νομικοῦ Προσώπου πρὸς πρόσληψιν ἢ περαιτέρω διατήρησιν δικηγόρου, ὡς καὶ τὴν ἀνάγκην τοῦ Νομικοῦ Προσώπου πρὸς πρόσληψιν ἢ διατήρησιν δικηγόρου διὰ τὴν παροχὴν τῶν νομικῶν αὐτοῦ ὑπηρεσιῶν.—Ἀνακλητὴ διὰ τὸ μέλλον ἡ πρᾶξις περὶ διορισμοῦ δικηγόρου, ἀνεξαρτήτως τοῦ διαρρεύσαντος χρόνου.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ὑπῆρξεν ἀνάκλησις ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, διοικητικῆς αὐτοῦ πράξεως περὶ προσλήψεως ὑπὸ Κοινότητος ἀναγκαστικῶς δικηγόρου πολεμιστοῦ τοῦ ἀνωτέρω νόμου.

Κατὰ τὴν παγίαν νομολογίαν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας (ἴδετε ἐκ τῶν τελευταίων τὴν Σ.Ε. 1480/1968, εἰσηγητὴς *Ν. Μπουρόπουλος*, ΕΕΔ 27, 1132, ἔνθα εἰς σημειώσεις μας καὶ λοιπαί) ὁ Ὑπουργὸς τῆς Ἐργασίας, καθορίζων διὰ τῆς ἀποφάσεώς του τὰ ὑπόχρεα πρὸς πρόσληψιν πολεμιστοῦ δικηγόρου Νομικὰ Πρόσωπα καὶ Τραπέζας (ἄρθρον 3 ἀ.ν. 1836/1951), ὀφείλει νὰ ἐξετάζῃ τὰς οἰκονομικὰς δυνατότητας καὶ τὴν ἀνάγκην τῶν ὑπηρεσιῶν δικηγόρου, ἡ ἀπόφασις του δὲ πρέπει νὰ εἶναι ἐπαρκῶς αἰτιολογημένη.

Τοῦτο ἰσχύει καὶ ἐπὶ ἀνακλήσεως ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας διορισμοῦ δικηγόρου, ὡς εἶναι ἡ περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας.

Ἡ ἀνάκλησις δύναται, κατὰ τὴν αὐτὴν διάταξιν

Ἀθηνῶν, δι' ἧς ἀπερρίφθη αἴτησις τῆς προσφευγούσης ὅπως τῇ ἐπιτραπῇ ἡ ἀπόλυσις τοῦ παρ' αὐτῇ ἀπασχολουμένου ἐργατοτεχνίτου Α.Κ., προστατευομένου ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. 1836/1951.

Παραδεκτῶς παρεμβαίνει εἰς τὴν παροῦσαν δίκην πρὸς ὑποστήριξιν τοῦ κύρους τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ὁ εἰς ὃν αὕτη ἀφορᾷ Α.Κ.

Ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 7 § 1 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, ὡς ἀντικατεστάθησαν διὰ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν.δ. 4185/1961, ὁρίζεται, ὅτι «ἀπόλυσις τοποθετηθέντων δυνάμει τοῦ νόμου 751/1948, ν.δ. 1196/1949 καὶ τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 καὶ τῶν τοποθετουμένων ἐφεξῆς ἐπιτρέπεται εἰς τὰς ἐξῆς περιπτώσεις καὶ ὑπὸ τὰς κάτωθι προϋποθέσεις Α) ... Β) Κατόπιν ἀποφάσεως τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀ.ν. 244/1936 καὶ 771/1937 α) ... 6) ὅτι ἀποδεδειγμένην ἀνεπάρκειαν ἢ ἀκαταλληλότητα, μὴ ὀφειλομένην πάντως εἰς τὰ τραύματά του, καὶ ἀνάρμοστον συμπεριφοράν, γ) ...».

Ἐν προκειμένῳ διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ἀπερρίφθη αἴτησις τῆς προσφευγούσης ἑταιρείας, ὅπως τῇ ἐπιτραπῇ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀνωτέρω διατάξεων ἡ ἀπόλυσις τοῦ παρεμβαίνοντος, τοποθετηθέντος παρ' αὐτῇ κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, γενομένου δεκτοῦ, μετ' ἐκτίμησιν πάντων τῶν ὑπ' ὄψιν τῆς Ἐπιτροπῆς τεθέντων στοιχείων καὶ τῶν καταθέσεων τῶν ἐνώπιόν της ἐξετασθέντων μαρτύρων, ὅτι αἱ ὧν ἐγένετο ἐπίκλησις παρὰ τῆς αἰτούσης ἐνέργειαι τοῦ παρεμβαίνοντος καὶ διὰ τὸ ὅτι οὗτος ἀπηύθυνε πρὸς συνάδελφόν του ἀπρεπεῖς φράσεις, ἐξ ὧν προεκλήθη ἐπεισόδιον μεταξὺ αὐτῶν, εἶχον τὸν χαρακτῆρα ἀστείσμου, δὲν ἐδείκνυον δὲ πρόθεσιν τοῦ παρεμβαίνοντος, ὅπως θίξῃ τὸν συνάδελφόν του, δι' ὃ ἐκρίθη, ὅτι αὗται δὲν ἐνέπιπτον εἰς τὴν κατὰ τὰς μνησθείσας διατάξεις ἔννοιαν τῆς ἀναρμοστου συμπεριφορᾶς ἥτις θὰ ἐδικαιολόγει τὴν αἰτηθεῖσαν ἀπόλυσιν. Ὑπὸ τὰ ἀνωτέρω, κατ' ἀνέλεγκτον ἐπ' ἀκυρώσει οὐσιαστικὴν ἐκτίμησιν τοῦ ἀρμοδίου ὀργάνου, γενόμενα δεκτὰ ὡς προκύψαντα δεδομένα, ἡ αἰτιολογία τῆς προσβαλλομένης, τυγχάνει νόμιμος καὶ ἐπαρκὴς καὶ συνεπῶς οἱ περὶ τοῦ ἐναντίου λόγοι τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, ἀναγόμενοι κατὰ τὰ λοιπὰ εἰς ἀμφισβήτησιν τῆς ὀρθότητος τῆς ἀνωτέρω οὐσιαστικῆς ἐκτιμήσεως, ἀπορριπτέοι τυγχάνουσιν ὡς μὴ βάσιμοι, ἄρα καὶ ἡ αἴτησις αὕτη ἐν συνόλῳ.

τεθείσα τὴν 30.9.1967, καθ' ὃ μέρος στρέφεται κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 374/26.5.1967 γενικῆς πράξεως τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου προσταισίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ, δι' ἧς καθωρίσθη ὁ ἀριθμὸς τῶν προσληπτέων βάσει τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 ὑπὸ τῆς αἰτούσης διὰ τὸ ἔτος 1966, εἶναι ἀπαράδεκτος, διότι κατὰ τῆς πράξεως ταύτης ἡ αἰτοῦσα εἶχεν ἤδη ἀπὸ τῆς 21.7.1967 ἀσκήσει εὐθέως ἰδίαν, μὲ τοὺς αὐτοὺς λόγους ἀκυρώσεως, αἴτησιν, ἧτις ἀπερρίφθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2264/1968 ἀποφάσεως τοῦ Δικαστηρίου τούτου.

Κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 7 §§ 1, 2 καὶ 3 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, ὡς ἀντικατεστάθησαν διὰ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν.δ. 4185/1961 ἀπόλυσις τῶν τοποθετηθέντων ἐπιτρέπεται: Α) Αὐτοδικαίως, ἐφ' ὅσον ἤθελον καταδικασθῆ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἄρθρων 59, 60, 61 καὶ 62 τοῦ Ποινικοῦ Κώδικος καὶ Β) Κατόπιν ἀποφάσεως τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀ.ν. 244/1936 καὶ 771/1937 α) διὰ παραβάσεις, προβλεπομένας ὑπὸ τοῦ νομίμως ἀνεγνωρισμένου ὀργανισμοῦ ἢ κανονισμοῦ τῆς ὑπηρεσίας ἢ ἐπιχειρήσεως ἢ ἐκμεταλλεύσεως, δι' ἃς ὁρίζεται ὡς ποινὴ ἡ ἀπόλυσις, β) δι' ἀποδεδειγμένην ἀνεπάρκειαν ἢ ἀκαταλληλότητα, μὴ ὀφειλομένην εἰς τὰ τραύματά των, καὶ ἀνάρμοστον συμπεριφοράν, γ) δι' ἀποδεδειγμένην οἰκονομικὴν ἀνεπάρκειαν τῆς ἐπιχειρήσεως, ἐφ' ὅσον καὶ καθ' ὃ μέρος ἀπεφάσισε περὶ ταύτης τὸ οἰκεῖον συμβούλιον, δ) προκειμένου περὶ τεχνικοῦ ἢ ἐργατικοῦ προσωπικοῦ, προσλαμβανομένου εἰς δημόσια ἔργα ἢ ἔργα ἀνασυγκροτήσεως περιωρισμένης διαρκείας, ἡ ἀπόλυσις τῶν ἀκαταλλήλων γίνεται ἄνευ μεσολαβήσεως τῶν ἁρμοδίων ἐπιτροπῶν, ἀλλ' ἐπὶ αἰτιολογημένῃ προτάσει τοῦ ἐπιβλέποντος μηχανικοῦ. Οἱ ἀπολυόμενοι συμφώνως πρὸς τὰς ἀνωτέρω διατάξεις οὐδὲν δικαίωμα ἐπανατοποθετήσεως ἔχουσιν, ἐκτὸς τῶν περιπτώσεων γ' καὶ δ'.

Ἀφ' ἑτέρου, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω ἀ.ν. 1836/1951, ὁ βάσει τοῦ νόμου τούτου προστατευόμενος ὑποχρεοῦται, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως αὐτῷ τῆς περὶ τοποθετήσεώς του ἀποφάσεως τοῦ οἰκείου Συμβουλίου παρουσιασθῇ εἰς τὸν παρ' ᾧ τοποθετεῖται ἐργοδότην, ἵνα ἀναλάβῃ ὑπηρεσίαν. Εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν ὁ τοποθετηθεὶς δὲν ἤθελε παρουσιασθῇ ἐντὸς τῆς ἀνωτέρω προθεσμίας πρὸς ἀνάληψιν ὑπηρεσίας ἢ δὲν ἤθελεν ἀποδεχθῇ τὴν θέσιν, εἰς ἣν ἐτοποθετήθη, στερεῖται τῆς διὰ τούτων παρεχομένης προστασίας, ἐκτὸς ἐὰν ἀπολύτως δεδικαιολογημένοι λόγοι, κριθέντες παρὰ τοῦ ἁρμοδίου συμβουλίου τοποθετήσεως τούτου, αἰτιολογοῦν τὴν μὴ ἀνάληψιν ὑπηρεσίας.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω διατάξεων, ἐν συγδυασμῷ πρὸς ἀλλήλας ἑρμηνευομένων, συνάγεται, ὅτι, προκειμένου περὶ προστατευομένων, οἵτινες ὑπὸ τὴν ἰδιότητα ταύτην εἶχον ἤδη τοποθετηθῇ εἰς ἐπιχειρήσεις καὶ ἐξ ὧν ἀκολούθως ἀπεχώρησαν, κατόπιν ἀνακλήσεως τῆς πράξεως τοποθετήσεως, ἡ ἐκ νέου τοποθέτησις εἰς ἑτέραν ἐπιχείρησιν δὲν συγχωρεῖται, εἰμὴ μόνον ἐξαιρετικῶς καὶ εἰς τὰς περιπτώσεις τὰς εἰδικῶς ὑπὸ τοῦ νόμου προβλεπομένας. Τοιαῦται δὲ περιπτώσεις ἐπανατοποθετήσεως εἶναι οὐ μόνον αἱ εἰδικῶς μνημονευόμεναι ἐν τοῖς ἐδαφίοις γ' καὶ δ' τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νόμου 1836/1951, ὡς ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν.δ. 4185/1961 (ἀποδεδειγμένη οἰκονομικὴ ἀνεπάρκεια τῆς ἐπιχειρήσεως, διαπιστουμένη ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου συμβουλίου, καὶ ἀκαταλληλότης τοῦ προσληφθέντος εἰς δημόσια ἔργα ἢ ἔργα ἀνασυγκροτήσεως), ἀλλὰ κατ' ἀνάλογον ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 (ἀνάκλησις λόγῳ δεδικαιολογημένης μὴ ἀναλήψεως ὑπηρεσίας ὑπὸ τοῦ τοποθετηθέντος) καὶ πᾶσα ἑτέρα περίπτωσις, καθ' ἣν ἤθελε κριθῇ δι' εἰδικῶς αἰτιολογημένης ἀποφάσεως τοῦ ἁρμοδίου συμβουλίου, ὅτι συνέτρεξεν ἀπολύτως δεδικαιολογημένος λόγος ἀνακλήσεως τῆς ἀρχικῆς τοποθετήσεως τοῦ συγκεκριμένου πολεμιστοῦ, μὴ ὀφειλόμενος πάντως εἰς ὑπαιτιότητα ἢ ἐλευθέραν πρωτοβουλίαν τοῦ ἰδίου, καὶ ἐπανατοποθετήσεως αὐτοῦ εἰς νέαν θέσιν. Κατ' ἀκολουθίαν ὁ λόγος ἀκυρώσεως,

ΑΝΑΚΛΗΣΙΣ ΠΡΑΞΕΩΣ ΠΕΡΙ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΕΩΣ ΠΟΛΕΜΙΣΤΟΥ

Ἐπανατοποθέτησις μετὰ ταύτην εἰς νέαν ἐπιχείρησιν

Ἀνεπίτρεπτος ἡ ἐκ νέου τοποθέτησις πολεμιστῶν τοῦ Α.Ν. 1836/1951, οἵτινες ὑπὸ τὴν ἰδιότητά των ταύτην εἶχον ἤδη τοποθετηθῆ εἰς ἐπιχειρήσεις καὶ ἐξ ὧν ἀκολούθως ἀπεχώρησαν, κατόπιν ἀνακλήσεως τῆς πράξεως τοποθετήσεως, εἰς ἑτέραν ἐπιχείρησιν, εἰμὴ μόνον ἐξαιρετικῶς καὶ εἰς τὰς περιπτώσεις, τὰς εἰδικῶς ὑπὸ τοῦ Νόμου προβλεπομένας, ἀλλὰ καὶ εἰς πᾶσαν ἑτέραν περίπτωσιν ὑπάρξεως, δι' εἰδικῆς ἠτιολογημένης ἀποφάσεως τοῦ ἁρμοδίου Συμβουλίου, ἀπολύτως δεδικαιολογημένου λόγου ἀνακλήσεως τῆς ἀρχικῆς τοποθετήσεως τοῦ πολεμιστοῦ.

Τὸ ζήτημα, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἀπησχολήθη ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, δὲν εἶναι νέον.

Ἀπετέλεσεν ἀντικείμενον ἐρεύνης καὶ διὰ προηγουμένων ἀποφάσεών του. (Ἴδετε Σ.Ε. 597/1968, εἰσηγητὴς *Π. Δεδόπουλος*, ΕΕΔ 27, 545, Σ.Ε. 1252/1968, εἰσηγητὴς *Χ. Φατοῦρος*, ΕΕΔ 27, 816), πρὸς τὰ ὁποῖα δὲ γενόμενα ὑπὸ τούτου σημειοῦται καὶ ἡ κατωτέρω νεωτέρα ἀπόφασις τοῦ Συμβουλίου.

Διάφορος, ὡς ἐσημειώσαμεν (ΕΕΔ 27, 545), εἶναι ἡ ἄποψις τοῦ Ἀρείου Πάγου (Α.Π. 51/1968, εἰσηγητὴς *Στ. Σταυρόπουλος*, ΕΕΔ 27, 417), καὶ οὕτω, κατ' ἀποτέλεσμα, ὁ μὴ προσλαμβανόμενος ὑπὸ τῆς παρὰ τῇ ὁποίᾳ ἀποτοποθετήθη ἐπιχειρήσεως πολεμιστὴς τῆς περιπτώσεως κατὰ μὲν τὴν νομολογίαν τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων θεωρεῖται νομίμως τοποθετηθείς καὶ θὰ δικαιοῦται τοῦ μισθοῦ του (ἄρθρον 9 ἀ.ν. 1836/1951) μέχρι τοὐλάχιστον ἀκυρώσεως τῆς διοικητικῆς πράξεως ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας (καὶ ἂν ἀσκηθῇ αἴτησις ἀκυρώσεως), ὁπότε θὰ παράγεται τὸ ἐκ τοῦ ἄρθρου 47 τοῦ νόμου 3713/1928 περὶ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας δεδικασμένον, ὁπομοντικὸν ἔναντι πάντων καὶ διὰ τὰ πολιτικὰ δικαστήρια, ἐνῷ, κατὰ τὴν νομολογίαν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ἡ αὐτὴ πρᾶξις, ἐφ' ὅσον δὲν αἰτιολογεῖται ἐπαρκῶς, εἶναι παράνομος καὶ ἀκυρωτέα.

Ἐν τῷ μεταξὺ καὶ ἂν ἐκδοθῇ παρὰ τοῦ ἁρμοδίου Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τοῦ στρατοῦ, μετὰ τυχὸν ἀκύρωσιν ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας τῆς ἀρχικῆς διοικητικῆς πράξεως διὰ τυπικὸν λόγον, οἷον δι' ἐλλιπῆ αἰτιολογίαν, νέα πρᾶξις, ὁποκαθιστώσα εἰς τὴν θέσιν τῆς ἀρχικῆς, κατὰ τὰ ὑπὸ τῆς Ὀλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου νομολογηθέντα (Α.Π. 350/1968, εἰσηγητὴς *Στ. Σταυρόπουλος*, ΕΕΔ 27, 874), ὁ ἀποκρούσας τὰς ὑπηρεσίας τοῦ μισθωτοῦ ἐργοδότης δὲν ὑπέχει ὑποχρέωσιν πληρωμῆς μισθοῦ ἀναζητικῶς ἀπὸ τῆς ἐμφανίσεως παρ' αὐτῷ τοῦ πολεμιστοῦ πρὸς ἀνάληψιν ὑπηρεσίας, ἀλλ' ἀπὸ τῆς νέας πράξεως. (Πρβλ. Σ.Ε. 2165/1968, Ὀλομελείας, εἰσηγητὴς *Δ. Καλοδούκας*, ΕΕΔ 27, 1199).

λίου προστασίας τῶν ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ, δεδομένου ὅτι αὕτη συνιστᾷ μὲν ἀνάκλησιν τῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 69/20.4.1965 ἀποφάσεως τοῦ ἁρμοδίου Συμβουλίου γενομένης τοποθετήσεως τοῦ αἰτοῦντος παρὰ τῇ παρεμβαινούσῃ Κοινότητι, λαβοῦσαν χώραν μετὰ δύο καὶ ἥμισυ περίπου ἔτη, ἡ τοποθέτησις ὅμως αὕτη, βασιζομένη ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 30322/1230 τῆς 23.3.1965 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, δι' ἧς εἶχεν ἐπιβληθῆ εἰς τὴν παρεμβαίνουσαν Κοινότητα ἡ ὑποχρέωσις προσλήψεως πολεμιστοῦ δικηγόρου, ἦτο κατὰ νόμιον ἀνακλητὴ διὰ τὸ μέλλον μετὰ τὴν νόμιμον, κατὰ τὰ προεκτεθέντα, ἀπαλλαγὴν τῆς Κοινότητος ταύτης ἀπὸ τῆς ἐν λόγῳ ὑποχρεώσεως, ἀνεξαρτήτως τοῦ διαρρεύσαντος χρόνου.

Κατὰ ταῦτα ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις εἶναι ἀπορριπτέα, δεκτὴ δὲ ἡ παρέμβασις.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 2266/1968 Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Γ. Χαρμπούρης**
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. **Χ. Φατοῦρος**
Δικηγόρος ὁ κ. Χ. Γαβαλᾶς

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως ἡ Δημοσία Ἐπιχείρησις Ἠλεκτρισμοῦ διώκει τὴν ἀκύρωσιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 379/1.6.1967 ἀποφάσεως τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ, δι' ἧς ἐτοποθετήθη παρ' αὐτῇ ἀναγκαστικῶς, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, ὁ Χ.Γ., ὡς ὑπάλληλος εἰς τὰς ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ Νομοῦ Ἀττικῆς Ὑπηρεσίας αὐτῆς.

Ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις ἀκυρώσεως, κατὰ

ΥΠΕΡΩΡΙΑΙ

ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΩΡΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΔΙΑ ΣΥΛΛΟΓΙΚΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Παροχή έργασίας πέραν τούτων καὶ άξίωσις μισθωτοῦ

Ἐφαρμογὴ ὀκταώρου ἐργασίας εἰς οἰκοδομικὰς καὶ λοιπὰς τεχνικὰς ἐργασίας, ὅπερ ἀποτελεῖ τὸ ἀνώτατον ὅριον χρονικῆς ἐργασίας τῶν μισθωτῶν, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ὅτι ἀπαγορεύεται μὲν ἡ πέραν τοῦ ὁρίου τούτου καθιέρωσις ἡμερησίας χρονικῆς ἀπασχολήσεως, δὲν ἀποκλείεται ὅμως ἡ δι' ἀτομικῶν ἢ συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἢ διαιτητικῶν ἀποφάσεων καθιέρωσις ἡμερησίας ἐργασίας διαρκείας μικροτέρας τοῦ ἀνωτέρω ὁρίου.—Καθορισμὸς διὰ συλλογικῆς συμβάσεως ὡρῶν ἐργασίας οἰκοδόμων κατὰ Σάββατον εἰς ἑπτά (7).—Παροχὴ ἐργασίας ὑπὲρ ταύτας καὶ ἀξίωσις ἐκ τοῦ ἄρθρου 659 Ἀστικοῦ Κώδικος.

Ἀντικείμενον ἐρεύνης τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, ὑπῆρξεν, ἂν ἐπὶ παραβάσεως τῶν διὰ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας καθοριζομένων χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας ἐννοικιαστῶν τῶν τοῦ νόμου ἐφαρμόζηται ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 8 § 2 τοῦ ν.δ. 4020/1959 (ΕΕΔ 18, 1271) περὶ τῶν ἐν αὐτῇ ἀξιώσεων τῶν μισθωτῶν, οἱ ὁποῖοι ἐργάζονται πέραν τῶν νομίμων χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς.

Ἐπρόκειτο, εἰς τὴν περίπτωσιν, περὶ ἐργασίας εἰς οἰκοδομάς, διὰ τὴν ὁποίαν καθορίζονται ὑπὸ τοῦ νόμου ὀκτὼ (8) ἐργάσιμοι ὧραι, αἱ ὁποῖαι κατὰ Σάββατον, διὰ τῆς ἀναφερομένης εἰς τὴν ἀπόφασιν τοῦ Πρωτοδικείου συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, καθορίζονται εἰς ἑπτὰ (7), ὁ μισθωτὸς δὲ εἰργάσθη πέραν τῶν ἑπτὰ καὶ καθ' ὃν ἀπεκλείετο, κατὰ νόμιον, εἰς πᾶσαν ἄλλην περίπτωσιν, πλὴν τῶν τοῦ γ' καὶ δ' ἐδαφίου τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, ἡ ἐκ νέου τοποθέτησις τοῦ διὰ τῆς προσβαλλομένης πράξεως τοποθετηθέντος πολεμιστοῦ, ἐφ' ὅσον οὗτος εἶχε τοποθετηθῆ ἅπαξ εἰς ἑτέραν ἐπιχείρησιν, ἐλέγχεται ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος.

Ἀφ' ἑτέρου, κατ' ἀκολουθίαν τῆς περὶ ἧς ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει ἐννοίας τῶν παρατεθεισῶν ἀνωτέρω διατάξεων, προκειμένης κρίσεως ἐπὶ αἰτήσεως νέας τοποθετήσεως πολεμιστοῦ, προστατευομένου ὑπὸ τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, τὸ ἁρμόδιον Συμβούλιον δέον πρωτίστως δι' ἠτιολογημένης ἀποφάσεώς του νὰ ἐρευνᾷ καὶ ἐκθέτῃ τοὺς συγκεκριμένους κατὰ περίπτωσιν λόγους, τοὺς δικαιολογοῦντας τὴν ἀνάκλησιν τῆς ἀρχικῆς τοποθετήσεως καὶ τὴν εἰς νέαν ἐπιχείρησιν τοποθέτησιν τοῦ προστατευομένου, κατὰ τὰ προεκτεθέντα.

Ἐν προκειμένῳ, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν στοιχείων τοῦ φακέλου, ὁ διὰ τῆς προσβαλλομένης πράξεως τοποθετηθεὶς πολεμιστὴς εἶχε προηγουμένως τοποθετηθῆ βάσει τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 εἰς τὴν Α.Ε. Ἀστικῶν Συγκοινωνιῶν Ἀθηνῶν (Α.Σ.Π.Α.) διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 51/23.1.1962 πράξεως τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων, ὡς ὑπάλληλος. Διὰ τῆς ἀπὸ 24.10.1963 αἰτήσεώς του ἐγνωστοποίησεν εἰς τὴν «Α.Σ.Π.Α.», ὅτι ἀποχωρεῖ ἐκ τῆς ἐργασίας του, «λόγῳ ἀναχωρήσεώς του εἰς τὸ ἐξωτερικόν». Κατόπιν τούτου τὸ ὡς ἄνω Κεντρικὸν Συμβούλιον διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 159/8.11.1963 πράξεώς του ἀνεκάλεσε τὴν ἀνωτέρω τοποθέτησιν. Μετὰ τὴν ἐκ Γερμανίας ἐπιστροφήν του ὁ εἰρημένος ὑπέβαλε νέαν, ἀπὸ 20.4.1967, αἴτησιν περὶ ἐπανατοποθετήσεώς του, ἐξ ἀφορμῆς τῆς ὁποίας τὸ αὐτὸ ὡς ἄνω Κεντρικὸν Συμβούλιον ἐτοποθέτησεν αὐτὸν διὰ τῆς προσβαλλομένης πράξεως εἰς τὴν αἰτοῦσαν. Οὕτω ἡ πρᾶξις αὕτη στερεῖται παντελῶς αἰτιολογίας, ἐφ' ὅσον δι' αὐτῆς οὐδόλως ἠρευνήθη, ἂν ἡ ἀνάκλησις τῆς ἀρχικῆς τοποθετήσεως ἐγένετο διὰ λόγους ἐπιτρέποντας, κατὰ τὰ ἀνωτέρω, τὴν ἐκ νέου τοποθέτησιν τοῦ εἰρημένου πολεμιστοῦ παρὰ τῇ αἰτούσῃ, τούτῳ δὲ τῷ λόγῳ εἶναι αὐτὴ ἀκυρωτέα.

μέχρι τῶν ὀκτὼ ὡρῶν ὑπερωριακῶς.

Τὸ Πρωτοδικεῖον, ἐν ἁρμονίᾳ πρὸς τὰ ὑπὸ τούτου ὁμολογούμενα (ἴδετε καὶ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 23396/1967, εἰσηγητὴς *Β. Κόκκινος*, ΕΕΔ 27, 429, ἔνθα σημειώσεις μας), δέχεται καὶ διὰ τῆς νεωτέρας αὐτῆς ἀποφάσεως του, ὅτι δὲν εἶχεν ἐφαρμογὴν ἡ ἀνωτέρω διάταξις, ἀλλ' ἡ τοῦ ἄρθρου 659 Ἀστικοῦ Κώδικος (περὶ τῆς ὁποίας ἴδετε Α.Π. 296/1968, εἰσηγητὴς *Κ. Παπαϊωάννου*, ΕΕΔ 27, 810, ἔνθα σημειώσεις μας καὶ λοιπαὶ παραπομπαί). Εἶναι δεδομένον ὡς σύμφωνον πρὸς τὸν νόμον (ἴδετε σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 24, 1382, ἔνθα παραπομπαὶ καὶ εἰς νομολογίαν, Σ.Ε 2137/1966, εἰσηγητὴς *Χ. Παναγιωτόπουλος*, ΕΕΔ 25, 1246), ὅτι διὰ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ τῆς πρὸς ταύτην ἐξομοιωσημένης διαιτητικῆς ἀποφάσεως δύνανται νὰ καθορισθοῦν ὧραι ἐργασίας ὀλιγώτεραι τῶν νομίμων (ὡς δύνανται νὰ καθορισθοῦν δι' ἀτομικῆς συμβάσεως ἐργασίας), τοῦτο δὲ ἐγένετο ἐγκύρως εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου.

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 17055/1968

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. **Ν. Μελᾶς**

Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. **Ἰάκ. Πασχαλίδης**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Τρίμης, Π. Τάγκας

Κατὰ τὸ' ἄρθρον 1 ἐδ. 5 τοῦ π.δ. τῆς 27.6/4.7.1932 ἡ διάρκεια τῆς ἡμερησίας ἀπασχολήσεως τῶν ἐργαζομένων εἰς ἐργασίας οἰκοδομικὰς παντὸς οἰκοδομήματος καὶ κτίσματος καὶ λοιπὰς συναφεῖς τεχνικὰς ἐργασίας ὡρίσθη ὀκτάωρος, ὅπερ ὀκτάωρον ἀποτελεῖ τὸ ἀνώτατον ὅριον χρονικῆς ἐργασίας τῶν μισθωτῶν ὑπὸ τὴν ἔννοιαν, ὅτι ἀπαγορεύεται μὲν ἡ πέραν τοῦ ὁρίου τούτου καθιέρωσις ἡμερησίας χρονικῆς ἀπασχολήσεως, δὲν ἀποκλείεται ὅμως ἡ δι' ἀτομικῶν ἢ συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἢ διαιτητικῶν ἀποφάσεων καθιέρωσις ἡμερησίας ἐργασίας, διαρκείας μικροτέρας τοῦ ἀνωτέρω ὁρίου. Ἑπομένως νομίμως διὰ τῆς ἀπὸ 19.9.1964 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας τῶν χειριστῶν ἑκσκαπτικῶν, ἀνυψωτικῶν μηχανημάτων, μηχανοδηγῶν ὁδοστρωτήρων κλπ. ἁπάσης τῆς χώρας, δημοσιευθείσης εἰς Φ.Ε.Κ. 436 τῆς 6.10.1964, κατόπιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 89934/7217/1964 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἰσχυούσης ἀπὸ 5.10.1964 (ἄρθρον 8 αὐτῆς), ὡρίσθη ἑπτάωρος ἡ ἐργασία τοῦ Σαββάτου τῶν οὗς ἀφορᾷ μισθωτῶν (ἄρθρον 5 αὐτῆς), ἀντὶ τῶν 8 ὡρῶν διὰ τὰς λοιπὰς ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος (πρβλ. Ὁλομελείας Σ.Ε. 2137/1966, ΕΕΔ 25, 1247), συνέπεια δὲ τούτου εἶναι ὅτι ὁ ὑπαγόμενος εἰς τὴν ρύθμισιν ταύτην μισθωτός, ἐργαζόμενος κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ Σαββάτου πέραν τῶν ἑπτὰ (7) ὡρῶν καὶ μέχρις ὀκτὼ ὡρῶν, δικαιοῦται ἀμοιβῆς βάσει τῶν ὅρων τῆς συμβάσεως καὶ τοῦ ἄρθρου 659 Α.Κ. καὶ ὄχι ἀποζημιώσεως κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ.

Ἐν προκειμένῳ, ἐκ προσαγομένων ἀποδεικτικῶν στοιχείων ἐβεβαιώθη, ὅτι ὁ ἐνάγων ἀπησχολήθη ὡς χειριστὴς ἑκσκαπτικοῦ μηχανήματος κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 5.10.1964 ἕως 31.12.1964 ἐπὶ 12 Σάββατα, πραγματοποιήσας ἰσαρίθμους ὥρας ἐργασίας, πέραν τῆς ἑπταώρου τοιαύτης, δικαιούμενος, βάσει τοῦ ἐκ δραχμῶν 25 (200: 8) καταβαλλομένου αὐτῷ ὡρομισθίου, συμπληρωματικῆς ἀμοιβῆς ἐκ δραχμῶν 300 (25 Χ 12) κατ' ἄρθρον 659 Α.Κ., ἀπορριπτομένων τῶν ἐναντίων ὑπὸ τῆς ἐναγομένης ὑποστηριζομένων ὡς ἀβασίμων. Ταῦτα εἰποῦσα καὶ ἡ ἐκκαλουμένη ὀρθῶς τὴν εἰρημένην συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας ἐφήρμοσε καὶ τὰς προσαχθείσας ἀποδείξεις ἐξετίμησε καὶ ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος ὁ τελευταῖος λόγος ἐφέσεως, ἀπορριπτομένης ὡς πρὸς αὐτὸν τῆς ἐφέσεως ταύτης καὶ συμψηφιζομένης τῆς ἐκατέρωθεν δικαστικῆς δαπάνης τοῦ παρόντος βαθμοῦ, λόγῳ εὐλόγου ἀμφιβολίας τῆς ἐναγομένης ὡς πρὸς τὴν ἔκβασιν τῆς προκειμένης δίκης (ἄρθρα 209, 211 § 2, 783 Πολ. Δικονομίας).

ΔΗΜΟΣΙΟΝ

ΚΑΤΑΡΤΙΣΙΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕΤΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Αποζημίωσις Νόμου 2112/1920 και διά μή ληφθείσαν ένεκεν απολύσεως άδειαν

Ανεφάρμοστον άρθρου 671 Αστικού Κώδικος επί συμβάσεως εργασίας ωρισμένου χρόνου, συναπτομένης μετά του Δημοσίου, του Νόμου άξιούντος όπως πάσα σύμβασις μετά του Δημοσίου γίνεται εγγράφως ως συστατικού της συμβάσεως.—Πρόσληψις αρχιτέκτονος εις την Υπηρεσίαν Αρχαιοτήτων και Αναστηλώσεως του Υπουργείου Προεδρίας Κυβερνήσεως.—Αξίωσις καταβολής δι' απόλυσιν αποζημιώσεως Νόμου 2112/1920.— Δικαίωμα αποζημιώσεως δι' οφειλομένην και μή ληφθείσαν ένεκεν απολύσεως άδειαν.— Αίτημα καταβολής τόκων διά καθυστερουμένας αποδοχάς.— Δικαστικά έξοδα εις δίκας μετά του Δημοσίου.

Περίπτωσις της κατωτέρω αποφάσεως του ως έφετείου δικάσαντος κατά την εργατικήν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Αθηνών υπήρξε σύμβασις εργασίας μετά του Δημοσίου, συναφθέντος αύτου του μισθωτού μετά τούτου διά σχέσεως του ιδιωτικού δικαίου. (Ίδετε περί της διακρίσεως της σχέσεως δημοσίου δικαίου από εκείνης του ιδιωτικού δικαίου Πρωτοδικείου Αθηνών 1862/1967, εισηγητής *Ν. Σακελλαροπούλου*, ΕΕΔ 26, 749 και τας εν τη αποφάσει παραπομπάς).

Η σύμβασις όμως αύτη δέν κατηρτίσθη, ως απαιτείται προκειμένου περί του Δημοσίου, εγγράφως και ούτω ύπηρξεν αύτη άκυρος, υφισταμένης ούτω απλής σχέσεως εργασίας, ως δέχεται το Πρωτοδικείον. (Ίδετε διά το θέμα και Πρωτοδικείου Αθηνών 254/1966, εισηγητής *Θ. Μέκκαλης*, ΕΕΔ 25, 422, σημειώσεις μας εν ΕΕΔ 21, 118).

Εζητήθη υπό της μισθωτού η αποζημίωσις του νόμου 2112/1920, ως τροποποιηθή υπό του νόμου 4558/1930, της οποίας δικαιούνται επί συμβάσεως εργασίας ή και επί απλής σχέσεως εργασίας και οι μισθωτοί του Δημοσίου κατ' άρθρον 24 του νόμου 4461/1965 (ΕΕΔ 24, 688), εφ' όσον όμως πρόκειται παροχή υπηρεσιών δι' αόριστον χρόνον.

Το Πρωτοδικείον απέρριψε την αγωγήν κατά το αίτημα τούτο ως αβάσιμον διά τους εις την απόφασίν του λόγους.

Περαιτέρω επεδικάσθη εις την ενάγουσαν ή κατ' άρθρον 5 § 5 του α.ν. 539/1945 περί άδειών μισθωτών οφειλομένη αποζημίωσις μετά του επιδόματος άδείας κατ' άρθρον 3 § 16 νόμου 4504/1966 κατά τα επί άκύρων συμβάσεων εργασίας νομολογηθέντα. (Ίδετε Α.Π. 425/1960, εισηγητής *Ε. Χονδρογιάννης*, ΕΕΔ 19, 1312, *Ι. Καποδίστριαν*, ΕρμΑΚ, υπ' άρθρα 666 - 667, αριθ. 19).

Πρωτοδικείου Αθηνών 15424/1968

Διαδικασία εργατικών διαφορών κατ' έφεσιν

Πρόεδρος ο κ. **Ν. Μελάς**

Εισηγητής ο Πρωτοδίκης κ. **Γρ. Φίλιος**

Δικηγόροι οι κ.κ. Σ. Γιαννακόπουλος, Αρ. Κομισόπουλος, δικαστικός αντιπρόσωπος του Δημοσίου

Αξιούντος του νόμου Σ1Β'/1852 «περί δημοσίου λογιστικού» (άρθρα 34, 39 και 40), όπως πάσα διά λογαριασμόν του Δημοσίου συναπτομένη σύμβασις παρ' αντιπροσώπου αύτου γίνεται εγγράφως, του εγγράφου απαιτουμένου ως συστατικού της συμβάσεως και ούχί μόνον προς απόδειξιν αύτης (Α.Π. 84/1966, ΝοΒ 14, 865, Α.Π. 27/1958, ΕΕΔ 17, 188), έπεται, ότι το άρθρον 671 Α.Κ. δέν εφαρμόζεται επί συμβάσεως εργασίας ωρισμένου χρόνου, συναπτομένης μετά του Δημοσίου, διότι τούτου κατισχύουν αι ειδικαί ως άνω διατάξεις του νόμου Σ1Β' *(Καποδίστριας*, εν ΕρμΑΚ, 671, αριθ. 5). Όθεν, διά την παράτασιν της μετά του Δημοσίου συναφθείσης συμβάσεως εργασίας ωρισμένου χρόνου, απαιτείται ή τήρησις του νομίμου ως άνω τύπου, άνευ του οποίου ή περαιτέρω παροχή εργασίας και ή ανοχή του λαμβάνοντος ταύτην δέν φέρουν εις παράτασιν της συμβάσεως, αλλ' απολήγουν εις την δημιουργίαν απλής σχέσεως εργασίας, προερχομένης εξ άκύρου συμβάσεως. Εκ της σχέσεως δε ταύτης και εφ' όσον εν τω μεταξύ δέν έχώρησεν επικύρωσις (άρθρον 183 Α.Κ.) της άκύρου συμβάσεως εργασίας δύναται να αποστή το Δημόσιον οποτεδήποτε δι' απλής δηλώσεώς του, επί τ

καταβολῇ εἰς τὸν ἀπολυόμενον, συμφώνως πρὸς τὸν νόμον 3198/1955 καὶ τὰ ἄρθρον 24 § 7 τοῦ νόμου 4464/1965, τῆς κατὰ νόμον 2112/1920 ἀποζημιώσεως, προκειμένου περὶ ὑπαλλήλου, ἥτις θὰ ὑπολογισθῇ ἀναλόγως πρὸς τὸν χρόνον, καθ' ὃν διήρκεσεν ἡ ἁπλῆ σχέσις ἐργασίας (Ὀλομελείας, Α.Π. 192/1962, Α.Π. 201/1962, *Ι. Καποδίστριας*, ἐν Ἑρμ.ΑΚ Εἰσαγ. 669 - 678, ἀριθ. 79 - 80).

Ἐξ ἄλλου, κατὰ τὴν διάταξιν τῆς παραγράφου 8 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 4355/1964 περὶ ἁρμοδιοτήτων τοῦ Ὑπουργοῦ Συντονισμοῦ, «δι' ἀποφάσεων τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Οἰκονομικῶν, ἐκδιδομένων μετὰ γνώμην τοῦ ἁρμοδίου ἑκάστοτε Ὑπουργοῦ, δύνανται νὰ διατίθενται ἐκ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐκτελέσεως δημοσίων ἐπενδύσεων πιστώσεις διὰ τὴν μισθοδοσίαν ἐκτάκτου, ἡμερομισθίου ἢ ἐπὶ συμβάσει προσωπικοῦ, δι' ὁδοιπορικὰ ἔξοδα, ἐκτὸς ἕδρας ἀποζημιώσεις καὶ ἀποζημιώσεις λόγῳ ὑπερωριακῆς ἐργασίας τοῦ μονίμου, ἐκτάκτου ἢ ἡμερομισθίου ἢ ἐπὶ συμβάσει προσωπικοῦ, προσλαμβανομένου ἢ ἀσχολουμένου μὲ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων. Διὰ τῶν ἰδίων ἀποφάσεων καθορίζεται ὁ ἀριθμὸς τοῦ προσληφθησομένου προσωπικοῦ, αἱ εἰδικότητες, ἡ μισθοδοσία αὐτοῦ, ὡς καὶ αἱ κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἀποζημιώσεις καὶ λοιπαὶ δαπάναι, ἡ πρόσληψις τοῦ κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἐπὶ ἡμερομισθίῳ ἢ ἐπὶ συμβάσει προσωπικοῦ, ὡς καὶ ἡ πληρωμὴ τῶν ἀποζημιώσεων καὶ λοιπῶν δαπανῶν ἐνεργεῖται ἐντὸς τῶν διὰ τῶν ἀνωτέρω ἀποφάσεων τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Οἰκονομικῶν καθοριζομένων ὅρων ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου, κατὰ περίπτωσιν, Ὑπουργοῦ, μὴ ἀπαιτουμένης οἱασδήποτε ἄλλης τυχὸν ὑπὸ τῆς κειμένης νομοθεσίας προβλεπομένης ἐγκρίσεως».

Ἐκ τῆς τελευταίας ταύτης διατάξεως σαφῶς, πλὴν ἄλλων, προκύπτει, ὅτι ἡ διὰ τῶν πιστώσεων τοῦ προϋπολογισμοῦ δημοσίων ἐπενδύσεων πρόσληψις τοῦ ἐπὶ ἡμερομισθίῳ ἢ ἐπὶ συμβάσει προσωπικοῦ ἐνεργεῖται ἐντὸς τῶν ὅρων τῶν καθοριζομένων ὑπὸ τῶν κατ' ἐξουσιοδότησιν τῆς ἀνωτέρω διατάξεως ἐκδιδομένων ἀποφάσεων τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Οἰκονομικῶν.

Ἐν προκειμένῳ βεβαιοῦται ἐξ ἁπάντων τῶν ἐπικαλουμένων καὶ προσαγομένων ἐγγράφων, τῶν ἐκατέρωθεν διαμειφθομένων ἰσχυρισμῶν καὶ τῆς ὅλης διαδικασίας, κατὰ τὴν ἐκ πάντων τούτων ἐκ τῶν ἐνόντων σχηματισθεῖσαν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου τούτου, ὅτι κατὰ τὸ ἀπὸ 1.7.1965 μέχρι 31.12.1966 χρονικὸν διάστημα ἡ ἐνάγουσα παρέσχε τὰς ὡς ἀρχιτέκτονος ὑπηρεσίας της παρὰ τῇ Γενικῇ Διευθύνσει Ἀρχαιοτήτων καὶ Ἀναστηλώσεως τοῦ Ὑπουργείου Προεδρίας τῆς Κυβερνήσεως εἰς ἐκτέλεσιν δύο ἀλλεπαλλήλων συμβάσεων ἐξηρτημένης ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου καὶ ὡρισμένου χρόνου, ἃς κατήρτισε μετὰ τοῦ κατ' ἄρθρον 1 ἐδ. 2 τοῦ ν.δ. 836/1960 ἐκπροσωποῦντος τὸ Ἑλληνικὸν Δημόσιον Γενικοῦ Διευθυντοῦ τῆς ἀνωτέρω Δημοσίας Ὑπηρεσίας ἐν τῷ πλαισίῳ τῶν κατ' ἐξουσιοδότησιν τῆς παρατιθείσης ἀνωτέρω διατάξεως τοῦ ἄρθρου 1 § 8 τοῦ ν.δ. 4355/1964 ἐκδοθεισῶν συλλογικῶν ἀποφάσεων τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Οἰκονομικῶν. Εἰδικώτερον διὰ τὸ ἀπὸ 1.5.1966 μέχρι 31.12.1966 χρονικὸν διάστημα αὕτη προσελήφθη ἐν τῇ ἄνω Δημοσίᾳ Ὑπηρεσίᾳ διὰ τῆς ἀπὸ 28.6.1966 συμβάσεως, καταρτισθείσης ἐν τῷ πλαισίῳ τῆς ὑπ' ἀριθ. 614/τροποπ. 1/1.6.1966 συλλογικῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Οἰκονομικῶν, δι' ἧς ἐπετράπη ἡ πρόσληψις, βάσει τῆς διὰ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως γενομένης ἐκ τοῦ προϋπολογισμοῦ δημοσίων ἐπενδύσεων τοῦ οἰκονομικοῦ ἔτους 1966 χρηματοδοτήσεως τῶν ἐν τῷ προγράμματι ἐπενδύσεων ἐνταχθέντων ἐν αὐτῇ ἔργων τοῦ Ὑπουργείου Προεδρίας τῆς Κυβερνήσεως, τοῦ ἐν αὐτῇ καθοριζομένου ἐπὶ συμβάσει ἰδιωτικοῦ δικαίου προσωπικοῦ διὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 1.1.1966 μέχρι 31.12.1966. Ληξάσης τὴν 31.12.1966 τῆς ἀνωτέρω συμβάσεως ἐργασίας της, δι' ἧς ἡ πρόσληψίς της ἐγένετο ἀντὶ μηνιαίου μισθοῦ δραχμῶν 7.250 καὶ ἐπὶ τῇ καταβολῇ αὐτῇ δι' ἑκάστην ἡμέραν ὑπηρεσίας της ἐκτὸς περιοχῆς Ἀθηνῶν ἀποζημιώσεως, ἴσης πρὸς τὸ 1/30 τοῦ μισθοῦ της πλέον ἐξόδων κινήσεως, ἐξηκολούθησεν αὕτη παρέχουσα τὰς ὡς ἀρχιτέκτονος ὑπηρεσίας της ἐν τῇ ἄνω ὑπηρεσίᾳ μέχρι τῆς 17ης Μαΐου 1967, ὅτε ἀπελύθη, κατόπιν τοῦ κατ' αὐτὴν κοινοποιηθέντος αὐτῇ ἐγγράφου τοῦ Ὑπουργοῦ Προεδρίας τῆς Κυβερνήσεως, χωρὶς ἐν τῷ μεταξὺ νὰ ἐκδοθῇ συλλογικὴ ἀπόφασις τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Οἰκονομικῶν, καθορίζουσα τοὺς ὅρους προσλήψεως διὰ τὸ ἔτος 1967 τοῦ ἐπὶ συμβάσει ἰδιωτικοῦ δικαίου προσωπικοῦ καὶ χωρήσῃ βάσει ταύτης ἔγκυρος πρόσληψις αὐτῆς διὰ

§ 5 τοῦ ἀ.ν. 539/1945, ἀποζημιώσεως, ἴσης πρὸς τὰς ἀποδοχάς, ἃς θὰ ἐλάμβανεν, ἐὰν ἤθελε τύχει τῆς ἀδείας της, ἤτοι τοιαύτης ἴσης πρὸς τὰς ἀποδοχάς της 20 ἡμερῶν ἐκ δραχμῶν 3.200 (4000:25 = 160 X 20) καὶ περαιτέρω τοῦ ὁμοῦ μετὰ τῶν ἀποδοχῶν ἀδείας καταβαλλομένου ὑπὸ τοῦ νόμου 4504/1966 προβλεπομένου ἐπιδόματος ἐκ τοῦ αὐτοῦ ποσοῦ δραχμῶν 2.400. Ἑπομένως, ἀπορρίψασα ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις τὰς ἀγωγικὰς ἀξιώσεις τῆς ἐναγούσης περὶ καταβολῆς αὐτῇ ἀποζημιώσεως, ἕνεκα τῆς μὴ χορηγηθείσης αὐτῇ, λόγῳ τῆς ἀπολύσεώς της, ἀδείας τοῦ ἔτους 1967, ὡς καὶ τοῦ ἐπιδόματος ἀδείας τοῦ ἰδίου ἔτους, ἐσφαλε καὶ δέον ὅπως, ἐπὶ τῷ σχετικῷ βασίμῳ 2ῳ λόγῳ τῆς ἐφέσεως, μεταρρυθμισθῇ αὕτη κατὰ τοῦτο, ἐπὶ τῷ τέλει παραδοχῆς τῆς ἐνδίκου ἀγωγῆς, κατὰ τὰς ἀνωτέρω ἀξιώσεις τῆς ἐναγούσης, ὡς βασίμου καὶ κατ' οὐσίαν, διὰ τὸ αἰτούμενον ποσὸν τῶν δραχμῶν 4.680.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 351 § 1 Α.Κ. ὁ δανειστὴς καθίσταται ἑαυτὸν ὑπερήμερος, ἐάν, προσκληθεὶς ὑπὸ τοῦ ὀφειλέτου, δὲν προβαίνῃ εἰς τὴν ἀπαιτουμένην πρᾶξιν ἢ σύμπραξιν, ἄνευ τῆς ὁποίας ὁ ὀφειλέτης δὲν δύναται νὰ ἐκπληρώσῃ τὴν παροχήν. Ἡ κατὰ τὴν διάταξιν ταύτην σύμπραξις τοῦ δανειστοῦ, ἄνευ τῆς ὁποίας καθίσταται ἀδύνατος ἡ ἐκπλήρωσις τῆς παροχῆς, εἶναι πᾶσα πρᾶξις αὐτοῦ, ἀπαραίτητος πρὸς ἐκπλήρωσιν τῆς παροχῆς. Τυπικὸν παράδειγμα συμπράξεως εἶναι ἡ ἐπὶ ἀρίμου παροχῆς προσέλευσις τοῦ δανειστοῦ καὶ λῆψις ταύτης (βλ. *Κυπριάτραν*, ἐν ΕρμΑΚ, ὑπ' ἄρθρον 351, ἀριθ. 6).

Ἐν προκειμένῳ, καθ' ἃ βεβαιοῦται ἐκ τοῦ ἐπικαλουμένου καὶ προσαγομένου ἐν ἀντιγράφῳ ὑπ' ἀριθ. 18469/20.7.1967 ἐγγράφου τοῦ διευθυντοῦ τοῦ Διοικητικοῦ τῆς Γενικῆς Διευθύνσεως Ἀρχαιοτήτων καὶ Ἀναστηλώσεως τοῦ Ὑπουργείου Προεδρίας τῆς Κυβερνήσεως, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ ἐπικαλούμενον καὶ προσαγόμενον ἀπὸ 28.7.1967 ἀποδεικτικὸν ἐπιδόσεως εἰς τὴν ἐναγουσαν τοῦ ἀνωτέρω ἐγγράφου, ἡ ἐνάγουσα προσεκλήθη ἁρμοδίως εἰς τὰ Γραφεῖα τῆς ἀνωτέρω Ὑπηρεσίας πρὸς εἰσπραξιν παρὰ τοῦ ὑπαλλήλου, διαχειριστοῦ τῶν ὀφειλομένων αὐτῇ εἰσέτι ἀποδοχῶν της, εἰς ἣν πρόσκλησιν καὶ δὲν ἀνταπεκρίθη αὕτη, περιελθοῦσα οὕτω ἐκ μόνου τοῦ γεγονότος τῆς προσκλήσεώς της, ἵνα παραλάβῃ τὰς ὀφειλομένας αὐτῇ ἀποδοχάς της, ἀπατελούσας ἄρσιμον παροχήν, εἰς ὑπερημερίαν δανειστοῦ, ἐξ οὗ λόγου δὲν ὀφείλονται αὐτῇ ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου τόκοι ὑπερημερίας ἀπὸ τῆς ἐγέρσεως τῆς ἀγωγῆς (ἄρθρον 356 Α.Κ.). Ὀρθῶς, συνεπῶς, ἀπερρίφθη ὑπὸ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως τὸ αἴτημα τῆς ἀγωγῆς περὶ ἐπιδικάσεως τῇ ἐναγούσῃ τοῦ δι' αὐτῆς αἰτουμένου ποσοῦ, ἐντόκως ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τῆς ἀγωγῆς καὶ ὁ τὰ ἀντίθετα ὑποστηρίζων 4ος καὶ τελευταῖος λόγος τῆς ἐφέσεως, κατὰ τὸ πρῶτον σκέλος αὐτοῦ, εἶναι ἀπορριπτέος, ὡς ἀβάσιμος.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 22 § 2 ἐδ. β' τοῦ νόμου 3693/1967 εἰς δίκας μετὰ τοῦ Δημοσίου τὰ δικαστικὰ ἔξοδα συμψηφίζονται ὅλα, ὅταν ἕκαστος διάδικος ἐν μέρει νικήσῃ καὶ ἐν μέρει ἡττηθῇ. Ὅθεν, δεκτῆς ἐν μέρει γενομένης τῆς ἐνδίκου ἀγωγῆς ὑπὸ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως, ὀρθῶς ὑπὸ τῆς τελευταίας συνεψηφίσθη ἐν ὅλῳ ἡ ἑκατέρωθεν δικαστικὴ δαπάνη καὶ ὁ τὰ ἀντίθετα ὑποστηρίζων 4ος λόγος τῆς ἐφέσεως, κατὰ τὸ δεύτερον σκέλος αὐτοῦ, εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος.

τό έτος 1967, εἰμή μόνον αἱ ὑπ' ἀριθ. 5774/ΓΒ' - 1314/56/3.2.1967, 9780/ΓΒ' - 2432/79/27.2.1967 καὶ 16592/ΓΒ' - 4107/142/10.4.1967 κοιναὶ ἀποφάσεις τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ, Οἰκονομικῶν, Προεδρίας τῆς Κυβερνήσεως κλπ., δι' ὧν, χάριν τῆς ἀνάγκης τῆς ἀπροσκόπτου συνεχίσεως τῆς ἐκτελέσεως τοῦ προγράμματος δημοσίων ἐπενδύσεων μέχρι τῆς ἐκδόσεως τῶν οἰκείων συλλογικῶν ἀποφάσεων τοῦ οἰκονομικοῦ ἔτους 1967, ἐνεκρίθη ἡ καταβολὴ τῆς ἀντιμισθίας τῶν μηνῶν Ἰανουαρίου, Φεβρουαρίου καὶ Μαρτίου ἀντιστοίχως εἰς ἅπαντας τοὺς ἐπὶ συμβάσει ἰδιωτικοῦ δικαίου ὑπαλλήλους τούς ἐν ὑπηρεσίᾳ κατὰ τὴν 31.12.1966 καὶ τῶν ὁποίων ἡ ἀντιμισθία κατὰ τὰς ἰσχυούσας κατὰ τὴν αὐτὴν χρονολογίαν οἰκείας συλλογικὰς ἀποφάσεις ἐβάρυνε τὰς πιστώσεις τοῦ προϋπολογισμοῦ δημοσίων ἐπενδύσεων. Κατὰ ταῦτα ἀπὸ 1.1.1967 καὶ μέχρι τῆς ἀπολύσεώς της ἡ ἐνάγουσα παρεῖχε τὰς ὑπηρεσίας της ἐν τῇ ὡς ἄνω Δημοσίᾳ Ὑπηρεσίᾳ οὐχὶ δυνάμει ἐγκύρου συμβάσεως ἐργασίας, ἀλλὰ συνεπείᾳ ἁπλῆς σχέσεως ἐργασίας καὶ δὴ οὐχὶ διαρκοῦς, ἀλλὰ χρονικῶς περιωρισμένης μέχρι τῆς λήξεως τοῦ οἰκονομικοῦ ἔτους 1967, δεδομένου, ὅτι ἡ διά τῶν ὡς εἴρηται συλλογικῶν ἀποφάσεων τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Οἰκονομικῶν ἡ ἐκ τοῦ προϋπολογισμοῦ δημοσίων ἐπενδύσεων χρηματοδότησις τῶν εἰς τὸ πρόγραμμα δημοσίων ἐπενδύσεων ἐνταχθέντων ἔργων τῶν καθ' ἕκαστον Ὑπουργείων ἦτο δυνατὴ καὶ ἐγένετο δι' ἕκαστον οἰκονομικὸν ἔτος. Συνεπῶς, ἐπὶ τῇ ἀπολύσει της, ἡ ἐνάγουσα δὲν ἐδικαιοῦτο τῆς κατὰ νόμον 2112 ἀποζημιώσεως, ἅτε τοῦ πρὸς ταύτην δικαιώματος μὴ παρεχομένου, κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 1 § 2, 5 § 3, 6 § 1, 8 καὶ 9 § 1 τοῦ νόμου 3198/1955, εἰς τοὺς συνεπείᾳ ἁπλῆς ὡρισμένης διαρκείας σχέσεως ἐργασίας παρέχοντας τὴν ἐργασίαν των μισθωτούς (βλ. *Καποδίστριαν*, ἐν ΕρμΑΚ 669 - 678, ἀριθ. 74) καὶ ὀρθῶς ἐντεῦθεν ἀπερρίφθη ἡ σχετικὴ ἀγωγικὴ ἀξίωσις αὐτῆς ὑπὸ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως καὶ ὁ τὰ ἀντίθετα ὑποστηρίζων 1ος λόγος ἐφέσεως εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 2 § 1 τοῦ ἀ.ν. 539/1945 «περὶ χορηγήσεως κατ' ἔτος εἰς τοὺς μισθωτοὺς ἀδειῶν μετ' ἀποδοχῶν» πᾶς μισθωτός, μετὰ συνεχῆ ἀπασχόλησιν εἰς ὑποκειμένην ἐπιχείρησιν ἐπὶ χρονικὸν διάστημα τοὐλάχιστον δώδεκα μηνῶν, δικαιοῦται καθ' ἕκαστον ἡμερολογιακὸν ἔτος ἀδείας μετ' ἀποδοχῶν.

Ἐκ τῆς διατάξεως ταύτης, ἐν συνδυασμῷ καὶ πρὸς τὴν παράγραφον 1 τοῦ ἄρθρου 1, καθ' ἣν αἱ διατάξεις τοῦ νόμου τούτου ἐφαρμόζονται ὑπὲρ τῶν ἀντὶ μισθοῦ ἀπασχολουμένων εἰς τὰς ἐν αὐτῷ ἐπιχειρήσεις, συνάγεται σαφῶς, ὅτι ὁ νόμος οὗτος, ὁρίζων γενικῶς περὶ τοῦ δικαιώματος παντὸς μισθωτοῦ ὅπως μετὰ συνεχῆ ἐπὶ ἓν ἔτος ἀπασχόλησιν εἰς ὑποκειμένην ἐπιχείρησιν λάβῃ ἄδειαν ἀναψυχῆς, ἐφαρμόζεται καὶ ἐπὶ ἁπλῆς σχέσεως ἐργασίας, ἀρκοῦντος, ὅτι ὁ ἐργαζόμενος ἀπησχολήθη συνεχῶς ἐπὶ ἓν ἔτος, εἴτε ἐν ἐγκύρῳ συμβάσει, ἀορίστου ἢ ὡρισμένου χρόνου, εἴτε ἐν ἀκύρῳ τοιαύτῃ (πρβλ. *Καποδίστριαν*, ἐν ΕρμΑΚ 666 - 667, ἀριθ. 20 - 22, *Ἀνδρ. Τούση - Στ. Σταυροπούλου*, Ἐργ. Δίκ., σελ. 303, Α.Π. 425/1960, ΕΕΔ 19,1312, καὶ Α.Π. 374/1965, ΕΕΔ 24, 855).

Ἐξ ἄλλου, κατὰ τὸ ἄρθρον 5 § 5 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω νόμου, πᾶς μισθωτός, ἀπολυόμενος δι' ἀφορμὴν βαρύνουσαν τὸν ἐργοδότην, πρὶν ἢ λάβῃ τὴν ὀφειλομένην αὐτῷ ἐτησίαν ἄδειαν, δικαιοῦται ἀποζημιώσεως, ἴσης πρὸς τὰς ἀποδοχάς, ἃς θὰ ἐλάμβανεν, ἐὰν ἤθελε τύχει τῆς ἀδείας του. Κατ' ἀκολουθίαν, ἐφ' ὅσον ἐν προκειμένῳ ἡ ἀπόλυσις τῆς ἐναγούσης ἐχώρησε, κατὰ τὰ ἄνω, δι' ἀφορμὴν βαρύνουσαν τὸν ἐργοδότην, πρὶν ἢ λάβῃ αὕτη, καθ' ἃ ἐβεβαιώθη ἐκ τῶν ἀποδεικτικῶν στοιχείων, τὴν ὀφειλομένην αὐτῇ ἐτησίαν ἄδειαν, ἐν ὄψει τῆς πενταετοῦς συνεχοῦς ἀπὸ τῆς προσλήψεώς της ὑπηρεσίας αὐτῆς, ἡ ἐνάγουσα δικαιοῦται, κατ' ἐφαρμογὴν προπαρατεθείσης διατάξεως τοῦ ἄρθρου 5

ΕΡΓΑΤΙΚΑ ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ

ΧΡΗΜΑΤΙΚΗ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΙΣ ΔΙ' ΗΘΙΚΗΝ ΒΛΑΒΗΝ ΕΞ ΑΤΥΧΗΜΑΤΟΣ

Άρμόδιον πρὸς ἐκδίκασιν αὐτῆς Δικαστήριον

Ἀγωγὴ παδόντος ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος διὰ χρηματικὴν ἱκανοποίησιν αὐτοῦ δι' ἠθικὴν βλάβην.—Ἀναρμόδιος καθ' ὕλην ὁ κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν Πρωτοδίκης, ἐδραζομένης τῆς ἀξιώσεως ἐπὶ ἀδικοπραξίας καὶ μὴ πηγαζούσης συνεπῶς ἐκ τῆς σχέσεως ἐργασίας.—Αὐτεπαγγέλτως ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου ἔρευνα.

Ἐπανέρχεται τὸ ὡς ἐφεξῆς κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν δικάσαν Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν εἰς τὰ παρ' αὐτοῦ νομολογούμενα ἤδη, μετὰ τὴν Α.Π. 514/1967, Γ' Τμήματος (εἰσηγητὴς ***Ἀντ. Φλῶρος***, ΕΕΔ 26, 1441), ὅτι ἡ ἀξίωσις χρηματικῆς ἱκανοποιήσεως δι' ἠθικὴν βλάβην παθόντος ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος μισθωτοῦ, ὁποία ἡ περίπτωσις τῆς ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου, δὲν ἠδύνατο νὰ ἐκδικασθῇ κατὰ τὴν καταργηθεῖσαν ἤδη διὰ τοῦ Εἰσαγωγικοῦ Νόμου τῆς νέας Πολιτικῆς Δικονομίας ἐργατικὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου Γ'ΦΟΔ'. (Οὕτω καὶ αἱ Πρωτοδικεῖου Ἀθηνῶν 9646/1968, εἰσηγητὴς ***Δ. Χρονόπουλος***, ΕΕΔ 27, 746, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 11008/1968, εἰσηγητὴς ***Ν. Μπάκος***, ΕΕΔ 27, 1032).

Τὸ ζήτημα τοῦτο ἔχει ἀχθῆ ἐνώπιον τῆς Ὁλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου, συζητηθείσης ἤδη σχετικῆς ὑποθέσεως, καὶ ἀναμένεται ἡ ἔκδοσις ἀποφάσεώς της.

Ὑπενθύμισατε κατὰ τὴν νέαν Πολιτικὴν Δικονομίαν (ἄρθρον 691) δὲν προκύπτει ζήτημα, καθ' ὃσον κατ' αὐτὴν ἐκδικάζονται καὶ ἀξιώσεις ἐξ ἀφορμῆς τῆς ἐργασίας, ὡς ἐξ ἀδικήματος, ἔχοντος σχέσιν πρὸς τὴν ἐργασίαν. (Ἴδετε σημείωσίν μας ἐν ΕΕΔ 27, 1091, ἵνα παραπομπὴ καὶ εἰς Πρακτικὰ Συνεδριάσεων τῆς Συντακτικῆς Ἐπιτροπῆς).

Ἔχει ὅμως ἐνδιαφέρον τὸ ζήτημα ὡς πρὸς τὴν καταργηθεῖσαν ἐργατικὴν διαδικασίαν, διότι κατ' ἄρθρον 37 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας Νόμου αἱ κατὰ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ Κώδικος ἐκκρεμεῖς εἶναι μέχρις ἀμετακλήτου ἀποφάσεως δικάζονται κατὰ τὰς καταργουμένας διατάξεις. (Σημ. Συντ.: Αἱ δίκαι... δικάζονται; Μᾶλλον, νομίζομεν, διεξάγονται).

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 17829/1968

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. **Ν. Μελᾶς**

Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. **Εὐάγγ. Καλλίτσης**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Σ. Γραμματᾶς, Ἐμμ. Ἀνδριανάκης

Διὰ τῆς ἐφ' ἧς ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἀγωγῆς ὁ ἐνάγων - ἐκκαλῶν καὶ ἐφεσίβλητος ἱστορεῖ, ὅτι τὴν 8.8.1966 ὑπέστη ἐργατικὸν ἀτύχημα (ἀκρωτηριασμὸν τῶν τριῶν δακτύλων τῆς ἀριστερᾶς χειρός του), διαρκούσης τῆς παρὰ τῷ ἐναγομένῳ - ἐκκαλοῦντι καὶ ἐφεσιβλήτῳ ἐργασίας του, ἐξ ὑπαιτιότητος τοῦ παρὰ τοῦ τελευταίου προστηθέντος συναδέλφου του, ἐντεῦθεν δὲ διώκει οὗτος τὴν ἐπιδίκασιν ποσοῦ δραχμῶν 35.000 διὰ χρηματικὴν αὐτοῦ ἱκανοποίησιν ὡς ἐκ τῆς προσγενομένης αὐτῷ ἠθικῆς βλάβης.

Ὑπὸ τὰ αὐτὰ ὡς ἄνω ἐκτιθέμενα πραγματικὰ περιστατικὰ ἡ ἐπίδικος ἀξίωσις, ἐδραζομένη ἐπὶ ἀδικοπραξίας (914, 922, 929, 932 καὶ 299 Α.Κ.) καὶ μὴ πηγάζουσα συνεπῶς ἐκ τῆς σχέσεως τῆς ἐργασίας, ἀναρμοδίως καθ' ὕλην ἠχθη πρὸς ἐκδίκασιν ἐνώπιον τοῦ δικάσαντος Πρωτοδίκου (Α.Π. 514/1967, ΕΕΔ 26, 1441 καὶ Πρωτ. Ἀθηνῶν 9646/1968, ΕΕΔ 27, 747) καὶ ὡς ἐκ τούτου ἔδει, ὅπως παραπεμφθῇ ἡ ἀγωγὴ εἰς τὸ ἁρμόδιον καθ' ὕλην καὶ κατὰ τὴν τακτικὴν διαδικασίαν δικάζον Πρωτοδικεῖον, συνῳδὰ τῷ ἄρθρῳ 25 Πολ. Δικονομίας, τοῦθ' ὅπερ αὐτεπαγγέλτως ἐρευνᾶται ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου (Α.Π. 407/1967, ΕΕΔ 26, 1149). Ὅθεν ἀναρμοδίως καθ' ὕλην ἐπελήφθη τῆς ἐκδικάσεως τῆς ἀγωγῆς ὁ δικάσας Πρωτοδίκης, ἣν ἀκολούθως καὶ μερικῶς ἐδέξατο οὗτος κατ' οὐσίαν, ἐπιδικάσας εἰς τὸν ἐνάγοντα ποσὸν δραχμῶν 4.000, διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεώς του, καθ' ἃς παραπονοῦνται ἀμφότεροι οἱ διάδικοι διὰ κακὴν ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων καὶ δέον ὅπως, ἐξαφανιζομένης τῆς ἐκκαλουμένης καὶ κηρυσσομένης τῆς ἀναρμοδιότητος αὐτοῦ Ἐργατοδίκου, παραπεμφθῇ αὕτη εἰς τὸ ῥηθὲν ἁρμόδιον Δικαστήριον, διατασσομένης τῆς ἀποδόσεως τῶν οἰκείων παραβόλων εἰς τοὺς διαδίκους καὶ συμψηφιζομένης τῆς δικαστικῆς δαπάνης τούτων ἀμφοτέρων τῶν βαθμῶν,

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΟΡΙΣΜΕΝΟΥ ΧΡΟΝΟΥ ΔΙΑ ΣΠΟΥΔΑΙΟΝ ΛΟΓΟΝ

Περίπτωσις χορευτρίας καλλιτεχνικοῦ συγκροτήματος Θεάτρου

Πρόσληψις ὑπὸ θεατρικοῦ ἐπιχειρηματίου μισθωτοῦ ὡς χορευτρίας καλλιτεχνικοῦ συγκροτήματος διὰ χειμερινὴν περίοδον.—Καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας πρὸ τοῦ πέρατος τοῦ χρόνου αὐτῆς διὰ σπουδαῖον λόγον κατ' ἄρθρον 672 Ἀστικοῦ Κώδικος.—Περίπτωσις ὑπάρξεως σπουδαίου λόγου.—Ἰσχυρισμὸς ἐργοδότου περὶ ἀκυρότητος τῆς συμβάσεως, μὴ καταρτισθείσης ἐγγράφως.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω δικαστικῆς ἀποφάσεως ὑπῆρξε καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας καλλιτέχνιδος ἐν θεάτρῳ, ἡ ὁποία εἶχε συνομολογηθῆ δι' ὡρισμένον χρόνον, ἡ λύσις ἄρα αὐτῆς ἠδύνατο νὰ γίνῃ πρὸ τοῦ ὁρισθέντος χρόνου διαρκείας της διὰ σπουδαῖον λόγον κατ' ἄρθρον 672 Ἀστικοῦ Κώδικος.

Ἡ ἔννοια τοῦ σπουδαίου λόγου ἀποτελεῖ νομικὴν ἔννοιαν, ἐλεγχθεῖσαν ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου (Α.Π. 771/1961, εἰσηγητὴς *Ι. Χατζηδάκης*, ΕΕΔ 24, 150), ἔνθα παραπομπαὶ εἰς θεωρίαν καὶ λοιπὴν νομολογίαν τοῦ Ἀρείου Πάγου).

Κατὰ τὸν ὅρον τοῦ ἀπὸ 29.9.1941 κανονιστικοῦ διατάγματος ἡ μεταξὺ ἐπιχειρηματίου θεάτρου καὶ ἠθοποιοῦ συναπτομένη σύμβασις καταρτίζεται ἐγγράφως, ἀλλ' ὡς ἐφάπαξ δικτύου (οὕτω καὶ ἡ παρατιθεμένη δικαστικὴ ἀπόφασις), τὸ διάταγμα τοῦτο εἶναι ἄκυρον, ὡς μὴ ὑποβληθέν, κατὰ τὸ Σύνταγμα, εἰς ἐπεξεργασίαν ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας. (Ἴδετε καὶ τὴν ἐπικαλουμένην ὑπὸ τῆς ἀποφάσεως ὑπ' ἀριθ. 16728/1967 ἀπόφασιν τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετεῖον, εἰσηγητὴς *Ν. Καβαλλιέρος*, ΕΕΔ 26, 1383).

Σημειωτέον ὅτι, ἂν ἐπίσης ἐν προκειμένῳ προσβάλλετο ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ἡ ἰσχυρισμὸς περὶ τῆς διὰ τὸ κῦρος τῆς συμβάσεως ἀνάγκης ἐγγράφου τύπου, τότε δὲν θὰ ὑπῆρχε περίπτωσις ἐφαρμογῆς τοῦ ἄρθρου 672 Α.Κ., τὸ ὁποῖον προϋποθέτει νὰ ὑφίσταται ἔγκυρος σύμβασις ἐργασίας, ἀλλὰ θὰ ἠδύνατο ὁ ἐργοδότης νὰ ἀποστῇ ἀποτελέσματα τῆς συμβάσεως, μὴ ἀποδεχόμενος τὰς ὑπηρεσίας, ὡς συμβαίνει ἐπὶ ἀκύρων συμβάσεων ἐργασίας.

Ὁ Ἐργατικὸς Δικαστὴς ἐδέχθη, ὅτι ἐν προκειμένῳ πράγματι ὑπῆρξε σπουδαῖος λόγος διὰ τὴν καταγγελίαν τῆς ὡρισμένου χρόνου συμβάσεως ἐργασίας, συναφῶς ἐγκύρως ἐχώρησαν ἡ λύσις αὐτῆς. (Ἴδετε διὰ τὴν περίπτωσιν τῆς ἄνευ σπουδαίου λόγου καταγγελίας καὶ τὰς ἐξ αὐτῆς συναφείας σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 26, 1068, ἔνθα παραπομπαὶ εἰς θεωρίαν καὶ νομολογίαν).

Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 4173/1968

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν
Πρωτοδίκης ὁ κ. **Εὐάγγ. Ἀνδριανός**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ἐμμ. Μαρκέτης, Πρ. Καρρᾶς

Ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή, δι' ἧς διώκεται νὰ ὑποχρεωθῇ ὁ ἐναγόμενος θεατρικὸς ἐπιχειρηματίας νὰ καταβάλῃ εἰς τὴν ἐνάγουσαν, τὴν ὁποίαν προσέλαβε καὶ ἀπησχόλησεν ὡς χορεύτριαν τοῦ θιάσου του, τὰς ἀποδοχάς της τοῦ χρόνου, καθ' ὃν δὲν ἀπεδέχετο τὰς προσηκόντως καὶ δυνάμει τῆς συμβάσεως μισθώσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου προσφερομένας αὐτῷ ὑπηρεσίας της, τὸ καθυστερούμενον μέρος ἀποδοχῶν της καὶ τὸ δῶρον Χριστουγέννων 1967, νομιμοτόκως ἀπὸ τῆς ἀγωγῆς, εἶναι νόμῳ βάσιμος, ἐρειδομένη ἐπὶ τῶν ἄρθρων 293, 346, 349, 350 καὶ 648 ἐπ. Α.Κ. καὶ τῆς ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας 136253/1967, ἁρμοδίως δὲ φερομένη πρὸς συζήτησιν ἐνώπιον ἡμῶν κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΧΟΔ΄ δέον νὰ ἐξετασθῇ κατ' οὐσίαν.

Ἐβεβαιώθησαν, κατὰ τὴν κρίσιν ἡμῶν, τὰ ἑξῆς: Ἡ ἐνάγουσα προσελήφθη ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου θεατρικοῦ ἐπιχειρηματίου ὡς χορεύτρια τοῦ καλλιτεχνικοῦ συγκροτήματος τοῦ ἐνταῦθα θεάτρου «...» διὰ τὴν χειμερινὴν καλλιτεχνικὴν περίοδον 1967 - 1968 δυνάμει συμβάσεως μισθώσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου. Τὴν 3.2.1968 ὁ

ς ἐκ τῆς εὐλόγου ἀμφιβολίας τοῦ ἐνάγον-
ος ἐπὶ τὴν ἔκβασιν τῆς διαφορᾶς, ἀναφορι-
ῶς μὲ τὴν ρηθεῖσαν ἀναρμοδιότητα, ἐν ὄ-
ει τῆς ἀντιθέτου σχετικῆς παλαιοτέρας νο-
ολογίας (783 καὶ 211 § 2 Πολ. Δικονο-
ας. Βλ. καὶ Α.Π. 641/1963, ΕΕΔ 22, 1460).

ἐναγόμενος κατήγγειλε τὴν σύμβασιν καὶ ἔπαυσεν ἀποδεχόμενος τὰς ὑπηρεσίας τῆς ἐναγούσης. Ὁ ἐναγόμενος ἰσχυρίζεται, ὅτι κατήγγειλε τὴν σύμβασιν διὰ σπουδαῖον λόγον (ἄρθρον 672 Α.Κ.), ἤτοι διότι ἡ ἐνάγουσα, παρὰ τὰς παρατηρήσεις τοῦ ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ χορευτικοῦ ὁμίλου τοῦ θιάσου καὶ παρὰ τὸ γεγονὸς ὅτι διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν ἐτιμωρήθη δὶς πειθαρχικῶς διὰ προστίμου, ἐπέμενεν, ὅπως μὴ ἐμφανίζηται ὁμοῦ μετὰ τῶν λοιπῶν μελῶν τοῦ ὁμίλου κατὰ τὸν χαιρετισμὸν τοῦ κοινοῦ, ὅστις, κατὰ τὰ εἰωθότα, λαμβάνει χώραν κατὰ τὸ τέλος τῆς παραστάσεως. Ἐβεβαιώθημεν πράγματι, ὅτι ἡ ἐνάγουσα ἠρνεῖτο νὰ ἐμφανισθῇ κατὰ τὸν χαιρετισμὸν τοῦ κοινοῦ, καίτοι ὑπεῖχε τοιαύτην ὑποχρέωσιν κατὰ τὴν σύμβασιν καὶ κατὰ τὰ κρατοῦντα ἐθιμικῶς εἰς τὰ θέατρα. Τοῦτο ὁμολογεῖ ἐμμέσως καὶ ἡ ἰδία, ἰσχυριζομένη ὅτι ἡ εἰς τινας περιπτώσεις μὴ ἐμφάνισίς της ὠφείλετο εἰς ἀσθένειαν. Ὁ περὶ ἀσθενείας ἰσχυρισμὸς εἶναι ἀβάσιμος, διότι οὐδὲν περὶ τούτου στοιχεῖον προσκομίζεται, τοὐναντίον δὲ ἐβεβαιώθη, ὅτι ἡ ἐνάγουσα, καίτοι συμμετεῖχεν εἰς ὁλόκληρον τὴν κυρίαν ἐμφάνισιν τοῦ χορευτικοῦ ὁμίλου, ἠρνεῖτο νὰ πράξῃ τοῦτο μόνον κατὰ τὴν τελικὴν ἐμφάνισιν τοῦ χαιρετισμοῦ. Ὁ ἐναγόμενος διὰ τοῦ ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ χορευτικοῦ ὁμίλου ἐτιμώρησε τὴν ἐνάγουσαν διὰ τὴν αἰτίαν ταύτην πειθαρχικῶς δὶς διὰ προστίμου 25 καὶ 50 δραχμῶν, παρὰ ταῦτα ὅμως αὕτη ἐπέμεινεν εἰς τὴν ἄρνησίν της. Ὑπὸ τὰς συνθήκας ταύτας τὸ παράπτωμα τῆς ἐναγούσης εἶναι σοβαρὸν καὶ στοιχειοθετεῖ σπουδαῖον λόγον καταγγελίας τῆς συμβάσεως, διότι ἡ συμπεριφορά της ἦτο δυνατὸν νὰ κλονίσῃ τὴν συνοχὴν καὶ τὴν πειθαρχίαν τοῦ ὁμίλου, μέλη τοῦ ὁποίου ἐξέφρασαν παράπονα καὶ ἐξεδήλωσαν τάσεις μιμήσεως τοῦ παραδείγματος τῆς ἐναγούσης. Ἦτο δυνατὸν ἐπίσης νὰ προκαλέσῃ τὴν δυσαρέσκειαν τοῦ κοινοῦ. Συνεπῶς ἐγκύρως ἐχώρησεν ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως, μὴ ἀπαιτουμένης τηρήσεως τῶν διατυπώσεων τῶν νόμων 2112/1920 καὶ 3198/1955, αἵτινες ἐφαρμόζονται μόνον ἐπὶ συμβάσεως ὡρισμένου χρόνου (Α.Π. 70/1960, ΕΕΔ 19, 321, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 19107/1966, ΕΕΔ 26, 37). Ὁ ἐναγόμενος παρεκράτησεν ἐκ τῶν μηνιαίων μισθῶν Δεκεμβρίου 1967 καὶ Ἰανουαρίου 1968 τῆς ἐναγούσης 1200 δραχμὰς (600 μηνιαίως). Ὁ μισθὸς ταύτης εἶχε συμφωνηθῇ ἐκ 3.000 δραχμῶν μηνιαίως, ἀντὶ τοῦ ποσοῦ τούτου δὲ ὁ ἐναγόμενος κατέβαλε δι' ἕκαστον τῶν ἀνωτέρω μηνῶν 2.400 δραχμάς. Ὁ ἐναγόμενος προβάλλει ἔνστασιν ἀκυρότητος τῆς μετὰ τῆς ἐναγούσης συμβάσεως, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι αὕτη δὲν κατηρτίσθη ἐγγράφως, ὡς ἐπιτάσσει ἡ ἀπὸ 20.7.1961 συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας ἠθοποιῶν. Ἰσχυρίζεται περαιτέρω ὁ ἐναγόμενος, ὅτι, ἀκύρου οὔσης τῆς συμβάσεως ταύτης, εἶναι ἄκυρος καὶ ὁ περὶ μισθοῦ ἐκ 3.000 δραχμῶν ὅρος καὶ ὅτι συνεπῶς ὀφείλει μόνον τὸ διὰ τῆς ἀνωτέρω συλλογικῆς συμβάσεως θεσπιζόμενον ἐλάχιστον ἡμερομίσθιον τῶν 90 δραχμῶν. Ὁ ἰσχυρισμὸς οὗτος εἶναι ἀπορριπτέος, διότι ἡ ἀπὸ 20.7.1961 συλλογικὴ σύμβασις ἔπαυσεν ἰσχύουσα, ληξάσης τῆς διετίας, δι' ἣν συνωμολογήθη, τὸ δὲ κανονιστικὸν διάταγμα τῆς 29.9.1941, δι' οὗ ἐπεβάλλετο ἡ ἔγγραφος καὶ εἰς τριπλοῦν κατάρτισις τῆς συμβάσεως μισθώσεως ἐργασίας ἠθοποιοῦ, εἶναι ἄκυρον, ὡς μὴ ὑποβληθὲν πρὸς ἐπεξεργασίαν εἰς τὸ Συμβούλιον Ἐπικρατείας (Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 16728/1967, ΕΕΔ 26, 1383). Ἄλλωστε, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ἀνωτέρω συλλογικῆς συμβάσεως, ἡ σύνταξις τοῦ ἐγγράφου περὶ τῆς συμβάσεως πρέπει νὰ γίνῃ ἐπιμελείᾳ τοῦ ἐργοδότου, ὅστις, παραμελῶν τὴν ὑποχρέωσίν του ταύτην, δὲν δύναται νὰ πρατείνῃ τὴν ἐκ τῆς ὑπαιτίου ταύτης παραλείψεώς του τυχὸν δημιουργουμένην ἀκυρότητα. Πέραν τούτου ἐβεβαιώθη ἐκ τοῦ κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἀποδεικτικοῦ ὑλικοῦ, ὅτι ὁ ἐναγόμενος καὶ εἰς ἑτέραν καλλιτέχνιδα τῶν προσόντων τῆς ἐναγούσης, τὴν ὁποίαν θὰ προσελάμβανεν ἀντὶ ταύτης, θὰ κατέβαλλε τὸν αὐτὸν ἐκ 3.000 δραχμῶν μηνιαῖον μισθόν. Συνεπῶς δέον νὰ ὑποχρεωθῇ νὰ ἀποδώσῃ εἰς τὴν ἐνάγουσαν τὸ παρακρατηθὲν ἐκ 1200 δραχμῶν μέρος τῶν ἀποδοχῶν της.

ΣΥΛΛΟΓΙΚΑΙ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΚΑΤΙΣΧΥΣΙΣ ΕΥΝΟΪΚΩΤΕΡΑΣ ΣΥΛΛΟΓΙΚΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Σχέσις προσλαμβανομένων διά συνεργεία Βασιλικού Ναυτικού

Σύνδεσις των διά τά συνεργεία Βασιλικού Ναυτικού προσλομβανομένων μετά του Δημοσίου πρό του Νόμου 4504/1966 διά σχέσεως δημοσίου δικαίου, μη υπαγομένων αύτω των άξιώσεων αύτών εις την έργατικήν διαδικασίαν.—Όρισμοί άρθρου 4 § 4 Νόμου 4504/1966.—Κατίσχυσις επί συρροής συλλογικών συμβάσεων έργασίας, ρυθμιζουσών συγχρόνως ωρισμένην έργασιακήν σχέσιν, της υπέρ του μισθωτού περιεχούσης ευνοικωτέρας διατάξεις συλλογικής συμβάσεως έργασίας.—Διαιτητικαί αποφάσεις περί αποδοχών μισθωτών συνεργείων Βασιλικού Ναυστάθμου και συλλογικαί συμβάσεις έργασίας ηλεκτροτεχνιτών.

Δι' αποφάσεων του Αρείου Πάγου (461/1964, εισηγητής *Δ. Κοκόρης*, ΕΕΔ 23, 916, λοιπαί εν ΕΕΔ 20, 268) ανωμολογήθη, ότι ή σχέσις των προσλαμβανομένων υπό του Δημοσίου διά τά συνεργεία του Βασ. Ναυτικού δυνάμει των νόμων 6321/1934 και 2015/1952 είναι τοιαύτη δημοσίου δικαίου.

Αντιθέτως, το Συμβούλιον της Επικρατείας (103/1961, εισηγητής *Α. Σταυρόπουλος*, ΕΕΔ 29, 269, 335/1963, εισηγητής *Γ.Δ. Σπυρόπουλος*, ΕΕΔ 22, 428) έχει χαρακτηρίσει την σχέσιν ως τοιαύτην του ιδιωτικού δικαίου και ούτω εξεδόθησαν και διαιτητικαί αποφάσεις (8/1963, ΕΕΔ 22, 1225 και άλλαι), αί οποίαι καθώρισαν αποδοχάς των εν λόγω μισθωτών κατά την διαδικασίαν του νόμου 3239/1955, ο οποίος προβλέπει περί αποδοχών μισθωτών του ιδιωτικού δικαίου.

Εκ της αντιθέσεως ταύτης γνωμών εν τη νομολογία των ανωτάτων δικαστηρίων της χώρας προήρχοντο ανώμαλα δικαίου (περί των οποίων ίδετε σημειώσεις μας εν ΕΕΔ 21, 1024), άντι δε να εξομαλυνθούν υπό του Νομοθέτου περιεπλάκησαν διά το παρελθόν τοιαύτα.

Ούτω διά της διατάξεως του άρθρου 4 § 4 του νόμου 4504/1966 (ΕΕΔ 25, 435) ώρισθη, ότι ή σχέσις έργασίας των κατά τας διατάξεις του νόμου 6321/1934 «περί συνεργείων του κατά θάλασσαν στρατού» προσλαμβανομένων ή υπηρετούντων ήδη εργατοτεχνιτών μετά του Δημοσίου θεωρείται σχέσις έργασίας ιδιωτικού δικαίου και επ' αυτής έχουν εφαρμογήν **από της ισχύος του παρόντος** πάσαι αί κείμεναι διατάξεις της εργατικής εν γένει νομοθεσίας.

Ούτω εμφανίζεται το φαινόμενον να αναγνωρίζεται ή σχέσις των μισθωτών τούτων ως ιδιωτικού δικαίου, εν υπάρξει της οποίας θεωρούνται και ως εγκύρως εκδοθείσαι αί υπό της διατάξεως ταύτης διαιτητικαί αποφάσεις περί μισθού τούτων, και εν τούτοις κατά την διατύπωσιν της διατάξεως από της ισχύος αύτης (11 Μαΐου 1966) εφαρμόζονται πάσαι αί κείμεναι διατάξεις της εργατικής εν γένει νομοθεσίας.

Αναγκάζεται ούτω το Πρωτοδικείον να δεχθή αρμοδιότητά του κατά την εργατικήν διαδικασίαν διά τας αξιώσεις του μισθωτού της περιπτώσεως από της ισχύος της ανωτέρω διατάξεως.

Δ

Προκειμένου εις την περίπτωσιν της αποφάσεως του Πρωτοδικείου ζήτημα ευνοικωτέρας ρυθμίσεως αποδοχών υπό άλλης συλλογικής συμβάσεως έργασίας, ούτω δε ηρώτησε το Πρωτοδικείον, αν πράγματι ώρίσθησαν ευνοικωτέρα ρυθμίσεις (Ίδετε εκτός των εν τη αποφάσει του Πρωτοδικείου παραπομπών και Α.Π. 27/1968, Ολομελείας, εισηγητής *Κ. Παπαϊωάννου*, ΕΕΔ 27, 420).

Πρωτοδικείου Αθηνών 12809/1968

Διαδικασία εργατικών διαφορών κατ' έφεσιν.

Πρόεδρος ο κ. **Ν. Μελάς**

Εισηγητής ο Πρωτοδίκης κ. **Αθαν. Πούλος**

Δικηγόροι οι κ.κ. Ε. Οικονόμου, δικαστικός αντιπρόσωπος του Δημοσίου, Αγ. Αποστόλου

Εκ των διατάξεων των άρθρων 53, 31, 32, 35 και 36 του νόμου 6321/1934 «περί συνεργείων του κατά θάλασσαν στρατού», ως το άρθρον 31 συνεπληρώθη διά του άρθρου 3 του νόμου 2015/1952, δι' ής ορίζεται, ότι το έκτακτον επί ημερομισθίω τεχνικόν προσωπικόν των συνεργείων του κατά θάλασσαν στρατού αποτελείται από ημερομισθίους τεχνίτας και εργάτας, προσλαμβανομένους διά διαταγής του προϊσταμένου εκάστου συνεργείου, του παρεχομένου αύτοις ημερομισθίου καθο-

μένου περί συρροής συλλογικών συμβάσεων έργασίας, ρυθμιζουσών συγχρόνως ωρισμένην έργασιακήν σχέσιν, έφαρμογήν έχει καί κατισχύει ή ύπέρ τοῦ μισθωτοῦ περιέχουσα εὐνοϊκωτέραν διάταξιν συλλογική συμβασις έργασίας (Α.Π. 320/1967, ΕΕΔ 26, 877, Α.Π. 88/1963, ΕΕΔ 22, 663, Α.Π. 78/1966, Ὁλομ., ΕΕΔ 25, 926, *Δ. Καλομοίρης*, ΕΕΔ 16, 1085, Α.Π. 39/1967, ΕΕΔ 26, 742). Ἐν προκειμένῳ ναί μέν κατ' ἄρθρον 5 τῆς ὑπ' ἀριθ. 12/1966 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς περί τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Βασιλικοῦ Ναυστάθμου Σαλαμῖνος καί λοιπῶν Ὑπηρεσιῶν τοῦ Βασιλικοῦ Ναυτικοῦ πλήν Κρήτης, ἐγκριθείσης καί δημοσιευθείσης διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 106061/9488/1966 ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καί Ἐργασίας, αἱ ἐκάστοτε ἰσχύουσαι διά τάς βιομηχανικάς ἐπιχειρήσεις ἐθνικαί ὁμοιοεπαγγελματικαί συλλογικαί συμβάσεις ἐργασίας ἤ ὁμοίας ἐκτάσεως διαιτητικαί ἀποφάσεις καί ἐφ' ὅσον δέν περιέχουν ἐν αὐταῖς ἐξαίρεσιν τοῦ Δημοσίου ἐφαρμογήν ἔχουσι καί ἐπί τῶν ὁμοίων κατηγοριῶν τῶν ἀπασχολουμένων μισθωτῶν εἰς τά συνεργεῖα τοῦ Β. Ναυστάθμου Σαλαμῖνος καί λοιπάς, περί ὧν αὕτη, Ὑπηρεσίας τοῦ Βασιλικοῦ Ναυτικοῦ, ὑπό τήν προϋπόθεσιν ὅμως ὅτι αἱ ὑπό τῶν ὡς εἴρηται ἐθνικῶν ὁμοιοεπαγγελματικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας καί διαιτητικῶν ἀποφάσεων καθοριζόμεναι ἑκάστοτε ἀποδοχαί ἐν τῷ συνόλῳ των λαμβανόμεναι ὑπ' ὄψιν (βασικοί μισθοί ἤ ἡμερομίσθια μετά τῶν τακτικῶν ἐπιδομάτων καί προσαυξήσεων) δέν ὑπολείπονται τῶν διά ταύτης καί λοιπῶν ἐθνικῶν ὁμοιοεπαγγελματικῶν συλλογικῶν συμβάσεων καθοριζομένων διά τό ἐργατοτεχνικόν προσωπικόν ἀποδοχῶν. Κατά ταῦτα εἰς ἣν περίπτωσιν αἱ λοιπαί ἐθνικαί ὁμοιοεπαγγελματικαί συλλογικαί συμβάσεις ἤ ὁμοίας ἐκτάσεως διαιτητικαί ἀποφάσεις καθορίζουσιν, ἐν τῷ συνόλῳ των λαμβανόμεναι, ὑψηλότερα κατώτατα ὅρια ἀποδοχῶν ἐπί τῶν ὡς ἄνω κατηγοριῶν μισθωτῶν τῶν καθοριζομένων τοιούτων ὑπό τῶν ἐκάστοτε ἰσχυουσῶν διά τάς βιομηχανικάς ἐπιχειρήσεις ἐθνικῶν ὁμοιοεπαγγελματικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἤ ὁμοίας ἐκτάσεως διαιτητικῶν ἀποφάσεων ἐφαρμόζονται αὗται ὡς εὐνοϊκώτεραι ὑπέρ τῶν μισθωτῶν. Τά ἀνωτέρω σαφῶς προκύπτουσιν οὐ μόνον ἐκ τῶν μνηθεισῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων τοῦ νόμου 2112/1920, ὡς τοῦτο ἡρμηνεύθη ὑπό τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ νόμου 547/1937, 680 Α.Κ. καί τοῦ ἄρθρου 5 τῆς ὑπ' ἀριθ.12/1966 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ Πειραιῶς, ἐξ οὗ τελευταίου εἶναι πρόδηλον ἡ ἐκ τῆς γενικότητος τῆς διατυπώσεώς του ὅτι ἐφαρμογήν ἔχουσιν ἐπί τῶν ὡς εἴρηται κατηγοριῶν ἀπασχολουμένων εἰς τά συνεργεῖα Β. Ναυσταθμοῦ Σαλαμῖνος καί λοιπάς Ὑπηρεσίας τοῦ Βασιλικοῦ Ναυτικοῦ αἱ περιέχουσαι εὐνοϊκωτέρας διατάξεις ἐθνικαί ὁμοιοεπαγγελματικαί συλλογικαί συμβάσεις ἐργασίας ἤ ὁμοίας ἐκτάσεως διαιτητικαί ἀποφάσεις, ἀλλά καί ἐκ τῶν ἐπικαλουμένων ὑπό τοῦ ἐναγομένου ἀπό 15.7.1965 καί ἀπό 9.10.1965 ἠλεκτροτεχνιτῶν βιομηχανίας, δημοσιευθεισῶν ἀντιστοίχως διά τῶν ὑπ' ἀριθ. 72862/6817/1966 καί 99638/7066/1965 ἀποφάσεων Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἀφορῶσι τόν ἐν προκειμένῳ κρίσιμον χρόνον, ἐν ἄρθρῳ 7 τῆς ὁποίας (πρώτης) ὁρίζεται, ὅτι τυχόν καταβαλλόμεναι ἀποδοχαί ἀνώτεραι τῶν ὑπ' αὐτῆς καθοριζομένων (εἰς χρῆμα ἤ εἰς εἶδος) δέν δύνανται νά μειωθῶσιν. Ἐκ τοῦ περιεχομένου δέ τῶν ὑπό τοῦ ἐναγομένου ἐπικαλουμένων τούτων συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας καί τῶν ὑπό τοῦ ἐνάγοντος ἐπικαλουμένων ἀπό 25.6.1965 καί 17.8.1966 συλλογικῶν συμβάσεων, αἵτινες ἀφορῶσι τό κρίσιμον ἐν προκειμένῳ χρονικόν διάστημα, κηρυχθεισῶν κατ' ἄρθρον 5 § 2 τοῦ νόμου 3239/1955 ὑποχρεωτικῶς ἐκτελεστῶν, τῆς μέν πρώτης διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 88888/6353/1965 ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. τ. Β' 630/24.2.1965), τῆς δέ δευτέρας διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 107171/9542/1966 ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. τ. Β' 687/24.11.1966), ὡς ἐκ τούτου δεσμεύουσι καί τό Δημόσιον, θεωρούμενον ὡς ἐργοδότην κατ' ἄρθρον 1 § 3 τοῦ ἰδίου νόμου (Α.Π. 91/1962, ΕΕΔ 21, 329, Α.Π. 171/1967, Ὁλ., ΕΕΔ 26, 549), προκύπτει, ὅτι αἱ ὡς ἄνω ὑπό τοῦ ἐνάγοντος ἐπικαλούμεναι ἐθνικαί ὁμοιοεπαγγελματικαί συλλογικαί συμβάσεις ἠλεκτροτεχνιτῶν ἐργαζομένων εἰς ἠλεκτρολογικά καταστήματα, ἠλεκτροτεχνουργεῖα κλπ. περιέχουσιν ἐν τῷ συνόλῳ αὐτῶν λαμβανόμεναι εὐνοϊκωτέρας διατάξεις τῶν ὑπό τοῦ ἐναγομένου ἐπικαλουμένων ὡς ἄνω συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας. Κατ' ἀκολουθίαν τούτων ἐφαρμογήν ἔχουσιν ἀπό τῆς κηρύξεως αὐτῶν ὑποχρεωτικῶν αἱ ὡς ἄνω ἀπό 25.6.1965 καί ἀπό 17.8.1966 συλλογικαί συμβάσεις ἐργασίας.

ριζομένου δι' έγγράφου διαταγῆς τοῦ προϊσταμένου τοῦ συνεργείου ἀναλόγως τῆς πείρας, ἐπιμελείας καὶ ἱκανότητος αὐτῶν, παρ' ἑκάστῳ δὲ συνεργείῳ τηρεῖται μητρῷον, ἐν τῷ ὁποίῳ ὑπὸ ἀτομικὴν τοῦ προϊσταμένου εὐθύνην γίνεται ἡ ἐγγραφὴ τῶν ἐκτάκτων τεχνιτῶν καὶ ἐργατῶν, ἡ δὲ ἀπόλυσις τούτων γίνεται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 35 δι' ἀποφάσεως τοῦ οἰκείου προϊσταμένου, ὁποτεδήποτε ἠθελε θεωρηθῆ ἀπαραίτητον ἐκ τῆς πρυόδου τῶν ἐργασιῶν, οἱ οὕτω δὲ προσλαμβανόμενοι δύνανται νὰ χρησιμοποιηθῶσιν ἐξαιρετικῶς καὶ εἰς πᾶσαν ἄλλην ἔκτακτον ἐργασίαν τῶν Ὑπηρεσιῶν τοῦ Βασιλικοῦ Ναυτικοῦ, δι' ἣν ἤθελον κριθῆ κατάλληλοι, ἀποσπώμενοι πρὸς τοῦτο δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Ἀμύνης μετὰ γνωμάτευσιν τοῦ Α/Γ.Ε.Ν., σαφῶς συνάγεται, ὅτι τὰ δυνάμει αὐτῶν προσλαμβανόμενα πρόσωπα συνδέονται διὰ μονομεροῦς δημοσίου δικαίου πράξεως, δικαιοπρακτικῆς φύσεως, ἐπιχειρουμένης κυριαρχικῶς ὑπὸ τοῦ ἐκπροσωποῦντος τὸ Δημόσιον ὀργάνου, ἡ δὲ συγκατάθεσις τῶν οὕτω προσλαμβανομένων, εἴτε προηγουμένη, εἴτε ἐπακολουθοῦσα τοῦ διορισμοῦ, ἀποτελεῖ ἁπλῶς προϋπόθεσιν διὰ τὸ ἔγκυρον αὐτοῦ, ἐπικρατούσης τῆς θελήσεως τοῦ Δημοσίου ἐναντι τῆς θελήσεως τοῦ προσλαμβανομένου, ἐκ λόγων δημοσίου συμφέροντος. Ἐκ τούτων ἕπεται, ὅτι αἱ ἐκ τῆς σχέσεως ταύτης πηγάζουσαι ἀξιώσεις δικάζονται κατὰ τὴν κοινὴν διαδικασίαν τῆς Πολ. Δικονομίας καὶ οὐχὶ κατὰ τὴν εἰδικὴν διαδικασίαν τοῦ κωδ. νόμου ΓΞΟΔ', εἰς ἣν ὑπάγονται μόνον αἱ ἐκ σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου πηγάζουσαι ἀξιώσεις (Α.Π. 461/1964, ΝοΒ 2, 1127).

Ἐν προκειμένῳ ἐβεβαιώθησαν, κατὰ τὴν ἐκ τῶν ἐνόντων κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου, τὰ ἑξῆς πραγματικὰ περιστατικά: Ὁ ἐνάγων προσελήφθη παρὰ τοῦ ἐναγομένου βάσει τῶν προμνησθεισῶν διατάξεων τὴν 1.10.1958 διὰ συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ὡς ἠλεκτροτεχνίτης, ὑφ' ἣν ἰδιότητα ἐργάζεται ἔκτοτε καὶ μέχρι τῆς ἀγωγῆς εἰς διαφόρους ἠλεκτρολογικὰς ἐργασίας εἰς τὰ συνεργεῖα τοῦ Β. Ναυστάθμου Σαλαμῖνος, κυρίως ἐντὸς τῶν πλοίων τοῦ ἐναγομένου. Ὑπὸ τὰ ἐκτεθέντα ὅμως περιστατικὰ ἡ συνδέουσα τοὺς διαδίκους σχέσις εἶναι τοιαύτη δημοσίου δικαίου, κατὰ τὰ προεκτεθέντα, μέχρι τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου 4504/1966, ἤτοι μέχρι τῆς 14.3.1966, ὅτε διὰ τοῦ ἄρθρου 4 § 4 τοῦ νόμου τούτου ὡρίσθη, ὅτι ἡ σχέσις ἐργασίας τῶν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 6321/1934 «περὶ συνεργείων τοῦ κατὰ θάλασσαν στρατοῦ» προσλαμβανομένων ἢ ὑπηρετούντων ἤδη ἐργατοτεχνιτῶν μετὰ τοῦ Δημοσίου θεωρεῖται σχέσις ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου καὶ ἐπ' αὐτῆς ἔχουν ἐφαρμογὴν ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος πᾶσαι αἱ κείμεναι διατάξεις τῆς ἐργατικῆς ἐν γένει νομοθεσίας. Συνεπῶς τοῦτοις αἱ ἐκ τῆς ἐπιδίκου σχέσεως ἐργασίας πηγάζουσαι ἀξιώσεις, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸ πρὸ τῆς 14.3.1966 χρονικὸν διάστημα, ὑπάγονται εἰς τὴν κοινὴν τῆς Πολ. Δικονομίας διαδικασίαν καὶ οὐχὶ εἰς τὴν εἰδικὴν τοῦ νόμου ΓΞΟΔ' διαδικασίαν, εἰς ἣν ὑπάγονται αἱ ἐκ τῆς σχέσεως ταύτης πηγάζουσαι ἀξιώσεις κατὰ τὸ μετὰ ταῦτα χρονικὸν διάστημα. Ὀρθῶς ὅθεν καὶ κατ' ὀρθὴν ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου ὁ κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΞΟΔ' δικάσας Πρωτοδίκης τοῦ Δικαστηρίου τούτου ἀπεφήνατο ἑαυτὸν ἀναρμόδιον πρὸς ἐκδίκασιν τῶν ἐνδίκων ἀξιώσεων, αἵτινες ἀπορρέουσιν ἐκ τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως ταύτης κατὰ τὸ πρὸ τῆς 14.3.1966 χρονικὸν διάστημα καὶ παρέπεμψε πάσας εἰς τὴν τακτικὴν διαδικασίαν, πάντα δὲ τὰ ἐναντία ὑποστηριζόμενα ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος διὰ τῆς ἀσκηθείσης παρ' αὐτοῦ ἀντεφέσεως διὰ τῶν προτάσεών του ἀλέγχονται ἀπορριπτέα ὡς ἀβάσιμα.

Κατὰ τὴν κρατοῦσαν γενικὴν ἐν τῷ ἐργατικῷ δικαίῳ ἀρχήν, συναγομένην ἐκ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 8 τοῦ νόμου 2112/1920, ὡς τοῦτο ἡρμηνεύθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ νόμου 547/1937, 680 Α.Κ., καθ' ἃς εἶναι ἄκυρος οἱαδήποτε σύμβασις ἐργασίας, ἀντικειμένη εἰς τὸν νόμον τοῦτον, ἐκτὸς ἂν εἶναι μᾶλλον εὐνοϊκὴ διὰ τὸν ὑπάλληλον, ἐπιβεβαιουμένην ἐκ τῶν ἄρθρων 3 § 1 καὶ 21 § 2 τοῦ νόμου 3239/1955, προκει-

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Ι. ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

Έφαρμογή ὑπ' ἀριθ. 25/1960, 37/1963, 3/1966 καὶ 17/1966 διαιτητικῶν ἀποφάσεων

Ἔννοια λογιστοῦ καὶ βοηθοῦ λογιστοῦ.— Τηρούμενα λογιστικὰ βιβλία.— Θεώρησις καὶ τῆς συντάξεως δελτίων συμψηφιστικῶν ἐγγραφῶν, ἐφ' ὅσον γίνεται ὑπὸ τοῦ συντάσσοντος ἄνευ ὁδηγιῶν ἢ κατευθύνσεων ἑτέρου προσώπου, ὡς τηρήσεως λογιστικῶν βιβλίων.

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 13417/1968

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. **Ν. Μελᾶς**

Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. **Ἀθ. Ποῦλος**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Δημίδης, Γ. Μπρατόπουλος

Ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ δικογράφου τῆς ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἀγωγῆς, ἡ ἐνάγουσα ἐκτίθησιν, ὅτι τὴν 1.1.1964 προσελήφθη ἐπὶ συμβάσει ἐξηρτημένης ἐργασίας, ἵνα ἀπασχοληθῇ εἰς τὰ ἐνταῦθα Γραφεῖα τῆς ἐφοπλιστικῆς ἐπιχειρήσεως τοῦ ἐναγομένου, εἰργάσθη δὲ μέχρι τῆς 30.9.1965 εἰς τὸ τμῆμα λογιστηρίου τοῦ ἐργοδότου της, ὡς λογίστρια, ἐν συνεχείᾳ δὲ καὶ μέχρι τῆς 31.12.1966, ὅτε οἰκειοθελῶς ἀπεχώρησε τῆς ἐργασίας της, εἰς τὸ τμῆμα ἐλέγχου τοῦ λογιστηρίου τούτου, ἠτήσατο δὲ τὴν ἐπιδίκασιν εἰς αὐτὴν ποσοῦ δραχμῶν 33.095 διὰ διαφορὰς ἀποδοχῶν, δώρων ἑορτῶν καὶ ἐπιδομάτων ἀδείας, ἐκ τοῦ λόγου ὅτι ἠμείβετο διὰ τοιούτων βοηθοῦ λογιστοῦ καὶ οὐχὶ τῶν ὧν ἐδικαιοῦτο ἀποδοχῶν λογιστοῦ. Κατὰ τῆς ἄνω ἀπορριψάσης τὴν ἀγωγὴν ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως παραπονεῖται ἡ ἐνάγουσα δι' ἐσφαλμένην ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων καὶ ψευδῆ ἑρμηνείαν καὶ ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου.

Ἐβεβαιώθησαν τὰ ἑξῆς περιστατικά: Ἡ ἐνάγουσα κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 1.1.1964 μέχρι 31.12.1966 ἀπησχολήθη ἐπὶ συμβάσει ἐξηρτημένης ἐργασίας ὡς ὑπάλληλος εἰς τὸ ἐνταῦθα λογιστήριον τοῦ ἐναγομένου, ἀπασχολουμένου μὲ ἐφοπλιστικὰς ἐπιχειρήσεις, κατεβάλλοντο δὲ εἰς αὐτὴν μηνιαίως ἀποδοχαὶ ἀπὸ 1.1.1964 - 31.5.1964 ἐκ δραχμῶν 2.225, ἀπὸ 1.6.1964 - 31.12.1964 ἐκ δραχμῶν 2.500 καὶ ἀπὸ 1.1.1964 - 31.12.1966 ἐκ δραχμῶν 3.500 (συνομολογοῦνται τὰ περιστατικὰ ταῦτα ὑπὸ τῶν διαδίκων). Ἡ ἐνάγουσα πρὸ τῆς προσλήψεώς της παρὰ τῷ ἐναγομένῳ εἶχεν ὑπηρετήσει ὡς βοηθὸς λογιστοῦ καὶ ὡς λογίστρια εἰς διαφόρους ἐπιχειρήσεις συνολικῶς ἐπὶ 11 ἔτη καὶ 4 μῆνας (βλ. προσαγομένας βεβαιώσεις τῶν ἐργοδοτῶν τῆς ἐναγούσης καὶ ἀσφαλιστικὰ της βιβλιάρια). Αἱ ὑπηρεσίαι, ἃς ἡ ἐνάγουσα παρέσχεν εἰς τὸν ἐναγόμενον κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 1.1.1964 - 31.12.1964, συνίσταντο εἰς τὴν σύνταξιν καταστάσεων, εἰς ἃς κατεχώρει λογαριασμοὺς ἐξόδων καὶ διάφορα τιμολόγια προμηθευτῶν, ὑπὸ τὰς ὁδηγίας καὶ τὴν κατεύθυνσιν τῶν λογιστῶν τοῦ ἐναγομένου. Ἐν συνεχείᾳ ἡ ἐνάγουσα καὶ μέχρι τῆς 30.9.1965, λόγῳ τῆς κτηθείσης πείρας της καὶ τῆς λίαν ἱκανοποιητικῆς ἐργατικότητός της, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ἀπὸ 28.1.1967 βεβαιώσεως τοῦ ἐναγομένου, αὐτὴ ἀπησχολεῖτο εἰς τὴν σύνταξιν τῶν «συμψηφιστικῶν δελτίων», οὐχὶ κατ' ἀντιγραφήν, οὐδὲ ὑπὸ τὰς ὁδηγίας ἢ κατευθύνσεις λογιστοῦ τινος ἢ τῶν προϊσταμένων τοῦ λογιστηρίου τοῦ ἐναγομένου. Ἡ ἐργασία τῆς συντάξεως τῶν συμψηφιστικῶν δελτίων ἐνεῖχε λογιστικὴν ἀνάλυσιν καὶ διατύπωσιν οἰκονομικῶν πράξεων. Τοῦτο συνομολογεῖ ὁ ἐναγόμενος ἐν ταῖς κατατεθείσαις κατὰ τὴν παροῦσαν ἔκκλητον δίκην προτάσεσί του. Τέλος κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 1.10.1965 - 31.12.1966 ἡ ἐνάγουσα ἀπησχολήθη εἰς τὸ τμῆμα ἐλέγχου τοῦ ἄνω λογιστηρίου τοῦ ἐναγομένου, προβαίνουσα εἰς τὸν τυπικὸν καὶ οὐσιαστικὸν ἔλεγχον τῶν διαφόρων λογιστικῶν ἐγγραφῶν καὶ πράξεων, ὡς καὶ εἰς τὴν ἐπαλήθευσιν τῶν ἐγγραφομένων εἰς τὰ ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου τηρούμενα ἐμπορικὰ βιβλία ἀριθμῶν (νουμέρων) καὶ τῶν ἀριθμητικῶν πράξεων.

Ὡς σαφῶς προκύπτει ἐκ τῶν διατάξεων τῶν ὑπ' ἀριθ. 25/1960, 37/1963, 3/1966 καὶ 17/1966 ἀποφάσεων τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν λογιστὴς θεωρεῖται α) ὁ ὑπευθύνως κατευθύνων καὶ παρακολουθῶν τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ ὅλου λογιστικοῦ συστήματος δι' ἑκάστην ἐπιχείρησιν ἢ β) ὁ τηρῶν δι' ἑκάστην ἐπιχείρησιν τὰ ὑπὸ τοῦ Ἐμπορικοῦ Νόμου προβλεπόμενα λογιστικὰ βιβλία, ὡς τοιούτων θεωρουμένων καὶ ἐκείνων, ἅτινα παριστάνουσιν ἀφ' ἡμέρας εἰς ἡμέραν τὰς λαμβανούσας χώ-

ραν οἰκονομικὰς ἐν γένει πράξεις παρ' ἑκάστῃ ἐπιχειρήσει, ἔστω καὶ κατὰ κατηγορίας τοιούτων, ὡς καὶ τὰ εἰς ἃ καταχωροῦνται τὰ ἀπογραφόμενα περιουσιακὰ στοιχεῖα καὶ ἰσολογισμοί, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ὅτι τήρησιν τῶν ἐν λόγῳ λογιστικῶν βιβλίων δὲν ἀποτελεῖ ἡ ἁπλῆ κατ' ἀντιγραφὴν καταχώρησις ἐγγραφῶν, ἀλλὰ δέον ὁ τηρῶν νὰ ἐπιτελῇ καὶ τὰς ἐξῆς εἰδικωτέρας ἐργασίας, ἤτοι ἀνάλυσιν τῆς οἰκονομικῆς πράξεως, λογιστικὴν διατύπωσιν αὐτῆς καὶ καταχώρησιν τῆς ἀναλόγου ἐγγραφῆς εἰς τὸ οἰκεῖον ἡμερολόγιον, ὡς καὶ ὁ συντάσσων κοστολόγιον, βοηθοὶ δὲ λογιστῶν θεωροῦνται οἱ ἀπασχολούμενοι ὑπὸ τὰς κατευθύνσεις καὶ ὁδηγίας τῶν ὑπευθύνων λογιστῶν εἰς τὰ λογιστήρια διὰ τὴν τήρησιν καὶ ἐνημέρωσιν τῶν λογιστικῶν βιλίων, εἰς τὴν ἔννοιαν δὲ τῶν τοιούτων βιβλίων συμπεριλαμβάνεται καὶ ἡ τήρησις τῶν κατὰ τὰ ἄρθρα 5, 7, 8, 9, 11, 12 καὶ 14 τοῦ Β.Δ. τῆς 27.4/5.5.1956 «περὶ τροποποιήσεως, συμπληρώσεως καὶ κωδικοποιήσεως εἰς ἐνιαῖον κείμενον τοῦ ἀπὸ 7.7.1952 Β.Δ.», ὡς ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως προβλεπομένων (βλ. Α.Π. 666/1967, 14 καὶ 125/1968, ΕΕΔ 27, 153, 487 καὶ 549, 479 καὶ 465/1966, ΕΕΔ 25, 1390 καὶ 1392). Ἐν ὄψει τῶν βεβαιωθέντων ὡς ἄνω περιστατικῶν ἡ ἐνάγουσα δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς λογίστρια, ὑπὸ τὴν προεκτεθεῖσαν ἔννοιαν, κατὰ πᾶσαν περίπτωσιν, ὅσον ἀφορᾷ ἐν σχέσει μὲ τὰς προσφερθείσας ὑπηρεσίας της κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 1.1.1964 - 31.12.1964. Ἡ σύνταξις ἑξ ἑτέρου τῶν «δελτίων» συμψηφιστικῶν ἐγγραφῶν, ἐφ' ὅσον γίνεται ὑπὸ τοῦ συντάσσοντος, ἄνευ ὁδηγιῶν ἢ κατευθύνσεων ἑτέρου προσώπου καὶ παριστῶνται ἐν αὐτοῖς, ἀφ' ἡμέρας εἰς ἡμέραν, αἱ λαμβάνουσαι χώραν οἰκονομικαὶ ἐν γένει πράξεις ἑκάστης ἐπιχειρήσεως, ἔστω κατὰ κατηγορίας τοιούτων, λογίζεται ὡς τήρησις λογιστικοῦ βιβλίου, μὴ αἱρομένης ταύτης ἐκ τοῦ ὅτι ἕτερον πρόσωπον, βάσει τῶν τοιούτων δελτίων, προβαίνει, κατ' ἀντιγραφήν, εἰς τὴν καταχώρησιν τούτων εἰς τὸ ἡμερολόγιον, δοθέντος, ὅτι ὁ ἐπιτηδευματίας τῆς 4ης κατηγορίας, εἰς ἣν ὑπάγεται καὶ ὁ ἐναγόμενος, δικαιοῦται ἀντὶ τῆς τηρήσεως ἡμερολογίου διαφόρων πράξεων νὰ καταχωρῇ ἀναλυτικῶς τὰς δι' αὐτὸ (ἡμερολόγιον) προοριζομένας λογιστικὰς ἐγγραφὰς εἰς τὸ συγκεντρωτικὸν ἡμερολόγιον, οἷον χαρακτῆρα φέρουσι τὰ καθ' ἡμέραν συντασσόμενα ὡς ἄνω δελτία συμψηφιστικῶν ἐγγραφῶν (ἄρθρον 7 τοῦ Β.Δ. τῆς 27.4/5.5.1956, Φ.Ε.Κ. Α' 116 (1956) καὶ ὅτι, ἐκδίδων ὁ τοιοῦτος ἐπιχειρηματίας γραμμάτια εἰς διαταγὴν τρίτου ἢ ἀποδεχόμενος συναλλαγματικάς, ὑποχρεοῦται νὰ καταχωρῇ εἰς ἰδιαίτερον χῶρον τοῦ κατὰ τὴν κρίσιν του καταλλήλου βιβλίου (ἄρθρον 15 τοῦ ἄνω Β.Δ.), τῶν ὡς ἄνω συμψηφιστικῶν δελτίων πληρούντων τὴν ἔννοιαν τῆς τοιαύτης καταχωρήσεως καὶ ἐν ὄψει, ὅτι ὁ χαρακτηρισμὸς τινος ὡς λογιστοῦ, κατὰ τὴν ἔννοιαν τῶν προαναφερθεισῶν διαιτητικῶν ἀποφάσεων, δὲν ἐπηρεάζεται ἀπὸ τοῦ ἂν ἐτηροῦντο εἰς τὰ διάφορα βιβλία, κατὰ τὰς ἐπιβαλλομένας ὑπὸ τοῦ Ἐμπορικοῦ Νόμου, τῆς Πολ. Δικονομίας ἢ τοῦ Κώδικος περὶ Φορολογικῶν Στοιχείων διατυπώσεις ἢ ὅτι ἐτηροῦντο τινὰ μόνον τούτων (βλ. Α.Π. 479/1966, ἐνθ' ἀνωτέρω). Δοθέντος, ἐξ ἄλλου, ὑπ' ὄψιν, ὅτι ἡ ἐνάγουσα, κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 1.10.1965 ἕως 31.12.1966, λόγῳ τῆς λίαν ἱκανοποιητικῆς ἀποδόσεώς της, ὡς καὶ ὁ ἐναγόμενος βεβαιοῖ ἐν τῷ χορηγηθέντι αὐτῷ πιστοποιητικῷ ὑπηρεσίας της, καὶ τῆς μακροχρονίου πείρας της, ἀπησχολήθη εἰς τὸ νευραλγικὸν τμῆμα ἐλέγχου τοῦ λογιστηρίου τοῦ ἐναγομένου, εἰς ὃ μάλιστα ἐπὶ ἱκανὸν χρόνον ἦτο καὶ προϊσταμένη καὶ παρεῖχε τὰς ὡς ἄνω ὑπηρεσίας της, συνισταμένας εἰς καθαρὰν λογιστικὴν ἐργασίαν, οὐχὶ διάφορον τοῦ κατὰ τὴν ἔννοιαν τῶν προδιαληφθεισῶν διαιτητικῶν ἀποφάσεων λογιστοῦ, αὐτὴ τόσον κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο, ὅσον καὶ κατὰ τὸ τοιοῦτον ἀπὸ 1.1.1965 - 30.9.1965, καθ' ὃ προέβαινε μόνη, ἄνευ ὁδηγιῶν καὶ κατευθύνσεων ἑτέρου προσώπου, εἰς τὴν σύνταξιν τῶν ὡς ἄνω δελτίων συμψηφιστικῶν ἐγγραφῶν, ἐνεχόντων λογιστικὴν ἀνάλυσιν καὶ διατύπωσιν οἰκονομικῶν πράξεων, εἶναι χαρακτηριστέα, κατὰ τὴν ἔννοιαν τῶν ὡς ἄνω διαιτητικῶν ἀποφάσεων, «ὡς λογιστής». Κρίνασα, ὅθεν, ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, ὅτι ἡ ἐνάγουσα κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 3.1.1964 - 31.12.1964 δὲν παρεῖχεν ὑπηρεσίας λογιστοῦ, εἰς οὐδὲν σφάλμα περιέπεσεν, τουναντίον ὅμως δεχθεῖσα, ὅτι αἱ κατὰ τὸν ὑπόλοιπον χρόνον παρασχεθεῖσαι ὑπηρεσίαι αὐτῆς δὲν τῇ προσδίδουν τὴν ἰδιότητα τοῦ λογιστοῦ, ἔσφαλε καὶ δέον, κατὰ μερικὴν ἀποδοχὴν τῆς ἐνδίκου ἐφέσεως, ὅπως μεταρρυθμισθῇ κατὰ τὰ ἐν τῇ ἐπομένῃ σκέψει καὶ τῷ διατακτικῷ ὁριζόμενα.

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ

ΣΥΛΛΟΓΙΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΕΠΙΛΥΣΙΣ ΣΥΛΛΟΓΙΚΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Σύστημα αποδοχών τοῦ μονίμου προσωπικοῦ τοῦ Ο.Τ.Ε.

Διατήρησις ἐν ἰσχύϊ καὶ μετὰ τὸν Νόμον 3239/1955 περὶ συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας τῆς εἰδικῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 5 § 1 Νόμου 3105/1954 περὶ συστήματος ἀποδοχῶν καὶ ἀμοιβῶν τοῦ μονίμου προσωπικοῦ καὶ τοῦ ὕψους αὐτῶν Ὀργανισμοῦ Τηλεπικοινωνιῶν Ἑλλάδος.—Ἀκύρωσις ὑπ' ἀριθ. 24/1967 διαιτητικῆς ἀποφάσεως.

Προσεβλήθη δι' αἰτήσεως ἀκυρώσεως ἡ ὑπ' ἀριθ. 24/1967 ἀπόφασις τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν περὶ χορηγήσεως ταχτίου μηνιαίου εἰδικοῦ ἐπιδόματος εἰς τοὺς μηχανικοὺς τοῦ Ο.Τ.Ε., μέλη τῆς Πανελληνίου Ἑνώσεως Μηχανικῶν Ο.Τ.Ε. καὶ τῆς κηρυξάσης αὐτὴν ἐκτελεστὴν ὑπ' ἀριθ. 49272/2754/1967 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (ΕΕΔ 26, 1290). (Ἴδετε καὶ Σ.Ε. 1620/1967, κείμενης *Α. Σταυρόπουλος*, ΕΕΔ 26, 866).

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 1607/1968, Ὁλομελείας

Πρόεδρος ὁ κ. **Μιχ. Στασινόπουλος**
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. **Β. Ρώτης**
Δικηγόρος ὁ κ. Δ. Ἀποστολίδης

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἡ ἀκύρωσις α) τῆς ὑπ' ἀριθ. 24 τοῦ 1967 ἀποφάσεως τοῦ Δευτεροβαθμίου Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν, διὰ τῆς ὁποίας ἐχορηγήθη ἀπὸ 21ης Νοεμβρίου 1966 εἰς τοὺς ὑπαλλήλους τοῦ Ὀργανισμοῦ Τηλεπικοινωνιῶν Ἑλλάδος, τοὺς ἀνήκοντας εἰς τὴν δύναμιν τῆς Πανελληνίου Ἑνώσεως Μηχανικῶν Ο.Τ.Ε., ἀσχέτως τῆς ἰδιότητος αὐτῶν ὡς μελῶν ἢ μὴ τοῦ Τεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου τῆς Ἑλλάδος, μηνιαῖον εἰδικὸν ἐπίδομα ἐκ δραχμῶν τριῶν χιλιάδων (3.000) καὶ β) τῆς ὑπ' ἀριθ. 49272/2754 τῆς 18/23.5.1967 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, Φ.Ε.Κ. 333 Β', κηρυξάσης ἐκτελεστὴν τὴν προηγουμένην.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 5 § 1 τοῦ νόμου 3105 τοῦ 1954 περὶ κανονιστικῶν διατάξεων, ἀφορωσῶν τὸ προσωπικὸν τοῦ Ο.Τ.Ε., Φ.Ε.Κ. 313, «τὸ σύστημα τῶν ἀποδοχῶν καὶ ἀμοιβῶν τοῦ μονίμου προσωπικοῦ καὶ τὸ ὕψος αὐτῶν... δύ-

χρεωθῇ τὸ ἐναγόμενον νὰ καταβάλῃ εἰς τὸν ἐνάγοντα τὰς ἀποδοχὰς ταύτας κυρίως δυνάμει τῆς συμβάσεως, ἐπικουρικῶς δέ, ἐὰν ἡ σύμβασις ἤθελε θεωρηθῇ ἄκυρος, δυνάμει τῶν περὶ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ διατάξεων. Ὑπὸ τὰ περιστατικὰ ταῦτα ἡ συνδέουσα τὸν ἐνάγοντα μετὰ τοῦ ἐναγομένου σχέσις εἶναι, κατὰ τὰ προεκτεθέντα, δημοσίου δικαίου, ἐφ' ὅσον, κατὰ τὴν ἀγωγήν, προσέφερεν ὁ ἐνάγων ὑπηρεσίας ἐπιμελητοῦ Πανεπιστημιακῆς Κλινικῆς, ὁ δὲ τοιοῦτος χαρακτὴρ τῆς σχέσεως δὲν ἀλλοιοῦται ἐκ τοῦ ὅτι δὲν ἐδημοσιεύθη εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως βασιλικὸν διάταγμα περὶ ἀνανεώσεως τῆς θητείας τοῦ ἐνάγοντος. Συνεπῶς, δοθέντος, ὅτι, ὡς συνάγεται ἐκ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου ΓΨΟΔ', ὡς ἰσχύει νῦν μετὰ τὴν δι' ἄρθρου 4 νόμου 765/1943 καὶ μόνου νόμου 1968/1944 ἀντικατάστασίν του, εἰς τὴν εἰδικὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου τούτου ὑπάγονται αἱ ἀξιώσεις, αἱ πηγάζουσαι ἐκ σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, οὐχὶ δὲ καὶ αἱ πηγάζουσαι ἐκ σχέσεως δημοσίου δικαίου (Α.Π. 780/1964, ΕΕΔ 24, 274), ἀναρμοδίως εἰσάγεται ἐνώπιον ἡμῶν ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴ καὶ δέον νὰ παραπεμφθῇ εἰς τὸ ἁρμόδιον Δικαστήριον συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 25 Πολ. Δικονομίας.

II. ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑ

Αξιώσεις πρὸς ἐκδίκασιν κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν.

Δημοσίου δικαίου ἢ σχέσις ἐπιμελητοῦ Πανεπιστημιακῆς Κλινικῆς.—Ἀπαράδεκτος εἰσαγωγὴ ἀξιώσεων αὐτοῦ πρὸς ἐκδίκασιν κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, κατὰ τὴν ὁποίαν ἐκδικάζονται ἀξιώσεις ἐκ σχέσεως ἰδιωτικοῦ δικαίου.

Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 4377/1968

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν.
Πρωτοδίκης ὁ κ. **Εὐάγγ. Ἀνδριανός**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ἀπ. Καραλῆς, Χ. Ζαχαριάς

Ὡς συνάγεται ἐκ τοῦ συνόλου τῶν διατάξεων τοῦ νόμου 5343/1932 περὶ Ὀργανισμοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν καὶ δὴ τοῦ ἄρθρου 315, καθ' ὃ τὸ θοηθητικὸν προσωπικὸν τῶν Πανεπιστημιακῶν Κλινικῶν, ἐν αἷς καὶ ἡ τῶν ἀφροδισίων νοσημάτων παρὰ τῷ Νοσοκομείῳ Ἀνδρέου Συγγροῦ (ἄρθρον 313 ἐδ. ια') ἀποτελεῖται, πλὴν ἄλλων, καὶ ἐξ ἐπιμελητῶν, ὧν ὁ ἀριθμὸς ὁρίζεται διὰ διατάγματος τοῦ ἄρθρου 97, καθ' ὃ ἐπιμελητὴς διορίζεται διὰ βασιλικοῦ διατάγματος ἐπὶ θητείᾳ δυναμένῃ νὰ παραταθῇ ἐπίσης δι' ὁμοίου διατάγματος, τοῦ ἄρθρου 99, καθ' ὃ ἡ θέσις τοῦ ἐπιμελητοῦ εἶναι ἀσυμβίβαστος πρὸς πᾶσαν «ἄλλην δημοσίαν» θέσιν, τοῦ ἄρθρου 101, καθ' ὃ οἱ ἐπιμεληταὶ διορίζονται ἐπὶ βαθμῷ ὑπουργικοῦ γραμματέως Α' καὶ προάγονται εἰς ὑπουργικοὺς εἰσηγητάς, ἀνανεωθείσης τῆς θητείας των, τοῦ ἄρθρου 103 § 2, καθ' ὃ οἱ ἐπιμεληταὶ ὑπάγονται εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 82 περὶ ἀμίσθων ἐκτάκτων καθηγητῶν καὶ τοῦ ἄρθρου 329, καθ' ὃ οἱ ἐπιμεληταὶ ὑπέχουν πειθαρχικὰς εὐθύνας, δυνάμενοι νὰ διωχθῶσι πειθαρχικῶς ὑπὸ τοῦ Πανεπιστημίου, σαφῶς συνάγεται, ὅτι οἱ ἐπιμεληταὶ τῶν Πανεπιστημιακῶν Κλινικῶν συνδέονται μετὰ τοῦ Πανεπιστημίου διὰ σχέσεως δημοσίου δικαίου καὶ οὐχὶ διὰ σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, δεδομένου, ὅτι οἱ ἐπιμεληταὶ οὗτοι προσλαμβάνονται διὰ μονομεροῦς δημοσίου δικαίου πράξεως δικαιοπρακτικῆς φύσεως, ἐπιχειρουμένης κυριαρχικῶς ὑπὸ τοῦ ἐκπροσωποῦντος τὸ Δημόσιον ὀργάνου θάσει τῶν διατάξεων τοῦ νόμου, ἤτοι διὰ βασιλικοῦ διατάγματος, εἰς προβλεπομένην ὑπὸ τοῦ νόμου, ἤτοι ὀργανικὴν, θέσιν, μετὰ τήρησιν τῆς νομίμου διαδικασίας καὶ πρὸς πλήρωσιν διαρκῶν καὶ οὐχὶ προσκαίρων ἀναγκῶν, ἐπικρατούσης τῆς θελήσεως τοῦ Δημοσίου Ὀργανισμοῦ ἐν τῇ πράξει τοῦ διορισμοῦ καὶ δὲν προσλαμβάνονται πρὸς κάλυψιν ἐκτάκτων ἢ προσκαίρων ἀναγκῶν, οὐδὲ εἰς θέσιν μὴ προβλεπομένην ὑπὸ τοῦ νόμου ἄνευ τηρήσεως τῆς νομίμου διαδικασίας, οὐδὲ διὰ συμβάσεως, ἐν τῇ ὁποίᾳ ἡ θούλησις ἀμφοτέρων τῶν μερῶν ἔχει ἴσην ἰσχύν. Ἡ τοιαύτη δημοσίου δικαίου σχέσις δὲν μεταπίπτει εἰς ἰδιωτικοῦ δικαίου σχέσιν ἐργασίας ἐν ἀκυρότητι τοῦ διορισμοῦ δι' ἔλλειψιν οὐσιώδους τύπου, ὡς ἡ δημοσίευσις αὐτοῦ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως (πρβλ. Α.Π. 780/1964, ΕΕΔ 24, 274, Α.Π. 7/1963, ΕΕΔ 22, 1196) ἐπὶ τῆς διατηρήσεως τοῦ χαρακτῆρος τῆς σχέσεως ὡς δημοσίου δικαίου καὶ ἐν ἀκυρότητι τοῦ διορισμοῦ.

Ἐν προκειμένῳ ἐκτίθεται ἐν τῇ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῇ, ὅτι ὁ ἐνάγων διωρίσθη ἐν ἔτει 1955 ὡς ἐπιμελητὴς ἰατρὸς τῆς παρὰ τῷ Νοσοκομείῳ Ἀνδρέου Συγγροῦ Πανεπιστημιακῆς Κλινικῆς τῶν ἀφροδισίων καὶ δερματικῶν νόσων ἐπὶ τετραετεῖ θητείᾳ, ὅτι, ἀνανεωθείσης τῆς θητείας του δι' ἑτέραν τετραετίαν, ὑπηρέτησε μέχρι 15.1.1963, ὅτι μετὰ τὴν λῆξιν καὶ τῆς δευτέρας τετραετίας παρέμεινεν εἰς τὴν θέσιν τοῦ ἐπιμελητοῦ καὶ προσέφερε τὰς αὐτάς, ὡς καὶ πρότερον, ὑπηρεσίας ἐντολῇ τῶν ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου προστηθέντων ὀργάνων καὶ ἰδίᾳ τοῦ καθηγητοῦ Π. Φωτεινοῦ συναφθείσης μετὰ τοῦ ἐναγομένου συμβάσεως, ἄλλως δημιουργηθείσης σχέσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, ὅτι ὑπὸ τὰς συνθήκας αὐτὰς εἰργάσθη ἀπὸ 15.1.1963 ἕως 6.4.1964 καὶ ὅτι συνεπείᾳ τούτου δικαιοῦται τὰς κατὰ νόμον ἀποδοχὰς τῆς θέσεως του τοῦ χρονικοῦ τούτου διαστήματος, διώκεται δὲ διὰ τῆς ἀγωγῆς νὰ ὑπο-

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ

ΑΣΦΑΛΙΣΙΣ ΕΙΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ

§ 1. Ἀσφάλισις εἰς τὸ Ἵδρυμα Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων

1. Δικαίωμα ἡσφαλισμένου εἰς τὸ Ι.Κ.Α. συντάξεως λόγῳ ἀναπηρίας κατ' ἄρθρον 28 § 1 Α.Ν. 1846/1951.— Ἔννοια ἀναπήρου.— Διαπίστωσις ἀπὸ ἰατρικῆς ἀπόψεως τῆς φύσεως, τῶν αἰτίων, τῆς ἐκτάσεως καὶ τῆς διαρκείας τῆς παθήσεως ἢ βλάβης ἢ ἐξασθενήσεως τοῦ αἰτοῦντος σύνταξιν ἀναπηρίας ἢ ἐπίδομα ἀσθενείας.—Ἔργον τοῦτο τῶν Ὑγειονομικῶν Ἐπιτροπῶν.— Ἀποφασιστικὴ κρίσις περὶ τοῦ βαθμοῦ τῆς ἐπαγγελματικῆς ἀνικανότητος τοῦ ἁρμοδίου ὀργάνου τοῦ Ι.Κ.Α., ὅπερ ἀποφασίζει περὶ τῆς πραγματοποιήσεως τῶν ἀσφαλιστικῶν παροχῶν.— Ἀνάκλησις διοικητικῶν πράξεων κατὰ τὰς γενικὰς ἀρχὰς τοῦ Διοικητικοῦ Δικαίου ὡς παρανόμων καὶ διὰ πλάνην περὶ τὰ πράγματα.—Ἐξακολούθησις καταβολῆς περιοδικῆς παροχῆς.— Παραπομπὴ τῆς ὑποθέσεως εἰς τὴν Ὁλομέλειαν τοῦ Ἀρείου Πάγου.

Ἀρείου Πάγου 170/1968, Τμ. Γ'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Θ. Καμπέρης**

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Δ. Μαργέλλος**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Κ. Νικολόπουλος, Κ. Δημάκης

(*) Κατὰ τὸ ἄρθρον 28 § 1 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 ὁ παρὰ τῷ Ἱδρύματι ἡσφαλισμένος δικαιοῦται συντάξεως λόγῳ γήρατος ἢ ἀναπηρίας ἐπὶ τὰς ἐν συνεχείᾳ ἀναφερομένας χρονικὰς προϋποθέσεις. Κατὰ δὲ τὴν παράγραφον 2 ἐδ. α' τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου καὶ νόμων ὁ ἡσφαλισμένος θεωρεῖται ἀνάπηρος, ἐὰν λόγῳ παθήσεως ἢ βλάβης ἢ ἐξασθενήσεως σωματικῆς ἢ πνευματικῆς, ἐξαμήνου τοὐλάχιστον κατ' ἰατρικὴν πρόβλεψιν διαρκείας, δὲν δύναται νὰ κερδίζῃ δι' ἐργασίας, ἀνταποκρινομένης εἰς τὰς δυνάμεις, τὰς δεξιότητα, τὴν μόρφωσιν καὶ τὴν συνήθη αὐτοῦ ἐπαγγελματικὴν ἀπασχόλησιν πλέον τοῦ τρίτου ἐκείνου, ὅπερ συνήθως κερδίζει ἐν τῇ αὐτῇ περιφερείᾳ καὶ ἐπαγγελματικῇ κατηγορίᾳ σωματικῶς καὶ πνευματικῶς ὑγιὴς ἄνθρωπος τῆς αὐτῆς μορφώσεως. Δυνάμει τοῦ ἄρθρου 29 τοῦ ἰσχύοντος ἐν προκειμένῳ ἐφαρμογὴν καὶ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 57440/1958 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἐγκριθέντος κανονισμοῦ περὶ ἀσφαλιστικῆς ἁρμοδιότητος καὶ διαδικασίας ἀπονομῆς τῶν παροχῶν τοῦ Ι.Κ.Α. (Φ.Ε.Κ. Β' 33) ἡ ἀπὸ ἰατρικῆς ἀπόψεως διαπίστωσις τῆς φύσεως, τῶν αἰτίων, τῆς ἐκτάσεως καὶ τῆς διαρκείας τῆς σωματικῆς ἢ τῆς πνευματικῆς παθήσεως ἢ βλάβης ἢ ἐξασθενήσεως τοῦ αἰτοῦντος, εἴτε πρεστατόπαυσις, εἴτε παραγώγους, σύνταξις ἀναπηρίας ἢ ἐπίδομα ἀσθενείας εἶναι ἔργον τῶν Ὑγειονομικῶν Ἐπιτροπῶν, αἵτινες ἐρευνῶσι καὶ τὴν ἐπίδρασιν τούτων ἐπὶ τῆς καθόλου ἱκανότητος τοῦ ἡσφαλισμένου πρὸς ἄσκησιν τοῦ συνήθους διοπριστικοῦ ἐπαγγέλματός του, ὡς καὶ τὴν ἀνάκτησιν αὐτῆς. Αἱ διαπιστώσεις ὅμως τῶν Ἐπιτροπῶν ἐκείνων ἀφορῶσι, κατὰ σαφῆ διάταξιν τοῦ ἄρθρου 37 τοῦ εἰρημένου κανονισμοῦ, τὸν χαρακτῆρα ἰατρικῆς ἐγγράφου γνωμοδοτήσεως, ἥτις ὑποβάλλεται εἰς εἰδικῶς ἐξουσιοδοτημένον ὑπάλληλον τοῦ ἀσφαλιστικοῦ ὀργάνου καὶ κοινοποιεῖται μόνον εἰς τὸν ἐνδιαφερόμενον ἐν περιλήψει. Παρέπεται ἐντεῦθεν, ὅτι ἡ ἀποφασιστικὴ κρίσις περὶ τοῦ βαθμοῦ τῆς ἐπαγγελματικῆς τοῦ παθόντος ἡσφαλισμένου ἀνικανότητος, ἐπὶ τοῦ συναιτοῦντος δηλονότι τὴν βάσιν τῆς ἀπονομῆς τῆς συντάξεως ἀναπηρίας στοιχείου, αὐτὴν ὁ καθορισμὸς ἐξαρτᾶται καὶ ἐξ ἄλλων παραγόντων, ἐκτὸς τῶν ἰατρικῶν διαπιστώσεων εὑρισκομένων, ἀνήκει εἰς τὸ ἁρμόδιον ὄργανον τοῦ Ι.Κ.Α., ὅπερ ἀποφασίζει περὶ τῆς πραγματοποιήσεως τῶν ἀσφαλιστικῶν παροχῶν (ἀ.ν. 1846/1951, ἄρθρον 14 § 8, νόμου 4476/1965, ἄρθρον 20 § 3 Κανον. ἄρθρου 4, 16 κλπ.).

Ἀφ' ἑτέρου, κατὰ γενικὴν τοῦ Διοικητικοῦ Δικαίου ἀρχήν, αἱ διοικητικαὶ πράξεις, αἱ τυγχάνουσαι καὶ αἱ ἀποφάσεις τῶν διοικητικῶν ὀργάνων τοῦ ἀποτελοῦντος νομικὸν πρόσωπον δημοσίου δικαίου Ι.Κ.Α., ἀνακαλοῦνται ὡς παράνομοι καὶ διὰ πλάνην περὶ τὰ πράγματα, ἀλλ' ἐντὸς εὐλόγου κατὰ τὴν κρίσιν ἀγαθοῦ ἀνδρὸς χρόνου. Ἡ ἀνατροπὴ τόσον διὰ τὸ παρελθόν, ὅσον καὶ διὰ τὸν ἐφεξῆς χρόνον, μὰς πραγματικῆς κα-

(*) Μετὰ τὴν Α.Π. 545/1967, Β' Τμήματος, ΕΚΔ 27, 39.

νται νὰ μεταβιβάζηται δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ο.Τ.Ε., ὑποκειμένης εἰς τὴν ἔγκρισιν τῶν Ὑπουργῶν Συγκοινωνιῶν καὶ Οἰκονομικῶν», προστίθεται δὲ ὅτι «μεταβολὴ τοῦ ὕψους τῶν ἀποδοχῶν... δύναται νὰ ἐνεργῆται καὶ κατὰ τὴν διαδικασίαν τῶν περὶ συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἰσχυουσῶν διατάξεων». Ἑπομένως διὰ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ διαιτητικῆς ἀποφάσεως δύναται νὰ χωρήσῃ μεταβολὴ μόνον τοῦ ὕψους καὶ οὐχὶ καὶ τοῦ συστήματος τῶν ἀποδοχῶν τοῦ μονίμου προσωπικοῦ τοῦ Ο.Τ.Ε.

Κατὰ τὸν ἐπακολουθήσαντα νόμιον 3239 τοῦ 1955 «περὶ τρόπου ρυθμίσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας κλπ.» (Φ.Ε.Κ. 125) οὐχὶ μόνον τὸ ὕψος, ἀλλὰ καὶ τὸ σύστημα τῶν ἀποδοχῶν τῶν ἐργαζομένων, ὡς ἀναγόμενα εἰς τὴν ἀμοιβὴν τῆς ἐργασίας, δύναται νὰ ἀποτελέσῃ ἀντικείμενον συλλογικῆς διαφορᾶς ἐργασίας. Πλὴν ὅμως, καθ' ἃ ἐκρίθη ἤδη ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1620 τοῦ 1967 ἀποφάσεως τοῦ δικαστηρίου τούτου, ἐν ὄψει τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 42 § 1 τοῦ τελευταίου ὡς ἄνω νόμου (μὴ περιλαμβάνοντος εἰς τὰς καταργητέας διατάξεις καὶ τὴν ἐν τῇ ἡγουμένῃ σκέψει παράγραφον 1 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 3105 τοῦ 1954), ὡς καὶ τοῦ ἄρθρου 7 § 5 αὐτοῦ (προβλέποντος τὰ τοῦ τρόπου συνάψεως εἰδικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, ἀφορωσῶν εἰς τὸ προσωπικὸν ἐπιχειρήσεων, ὡς ὁ Ο.Τ.Ε.) ἢ ἐν τῇ ἡγουμένῃ σκέψει εἰδικὴ διὰ τὸ μόνιμον προσωπικὸν τοῦ Ο.Τ.Ε. διάταξις οὐδόλως ἐθίγη, διατηρηθεῖσα ἐν ἰσχύϊ καὶ μετὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ νόμου 3239 τοῦ 1955. Κατὰ συνέπειαν δὲν ὑφίσταται δικαιοδοσία τῶν διαιτητικῶν ὀργάνων πρὸς ἐπίλυσιν συλλογικῆς διαφορᾶς ἐργασίας, ἀναγομένης εἰς τὸ σύστημα ἀποδοχῶν τοῦ μονίμου προσωπικοῦ τοῦ αἰτοῦντος Ὀργανισμοῦ.

Προκειμένου περὶ τῶν μονίμων μηχανικῶν τοῦ Ο.Τ.Ε. προβλέπεται δι' ἕκαστον βαθμὸν ἴδιος βασικὸς μισθὸς καὶ κατώτατον ὅριον μηνιαίου μισθοῦ. Τὸ τελευταῖον τοῦτο ὁρίζεται δι' ἕκαστον βαθμὸν εἰς ποσὸν ἀνώτερον τοῦ ἀντιστοιχοῦντος εἰς τὸν αὐτὸν βαθμὸν βασικοῦ μισθοῦ καὶ καταβάλλεται ἀνεξαρτήτως τοῦ ἐν αὐτῷ χρόνου ὑπηρεσίας. Ἐκ τοῦ βασικοῦ μισθοῦ ὑπολογίζονται τὰ ἐπιδόματα πολυετίας, οἰκογενειακῶν βαρῶν καὶ μισθολογικῶν βαθμίδων, πλὴν δὲ τοῦ ἐπιδόματος οἰκογενειακῶν βαρῶν, καταβαλλομένου εἰς τὸν δικαιοῦχον πέραν τοῦ κατωτάτου ὁρίου μηνιαίου μισθοῦ, τὰ ἐπιδόματα πολυετίας καὶ μισθολογικῶν βαθμίδων συμψηφίζονται εἰς τὴν διαφορὰν μεταξὺ τοῦ βασικοῦ μισθοῦ καὶ τοῦ κατωτάτου ὁρίου μηνιαίου μισθοῦ καὶ ἑπομένως ὁσάκις ὁ βασικὸς μισθός, προσαυξημένος μὲ τὰ ἐπιδόματα ταῦτα, εἶναι κατώτερος ἢ ἴσος πρὸς τὸ κατώτατον ὅριον μηνιαίου μισθοῦ, εἰς τὸν δικαιοῦχον καταβάλλεται μόνον τὸ κατώτατον ὅριον μηνιαίου μισθοῦ.

Διὰ τῶν προσβαλλομένων πράξεων, ὡς δείκνυται ἐκ τῆς διατυπώσεως τῆς πρώτης ἐξ αὐτῶν, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰ στοιχεῖα τοῦ φακέλου, ἡ ἐν ἑκάστῳ βαθμῷ διαφορὰ μεταξὺ τοῦ βασικοῦ μισθοῦ καὶ τοῦ κατωτάτου ὁρίου μηνιαίου μισθοῦ, ὑπολογισθεῖσα εἰς δραχμὰς τρεῖς χιλιάδας μηνιαίως, καθιερώθη ὡς εἰδικὸν πάγιον ἐπίδομα, καταβαλλόμενον ἐπὶ πλέον τοῦ βασικοῦ μισθοῦ εἰς τὴν ἐν αὐταῖς ἀναφερομένην κατηγορίαν μονίμων μηχανικῶν τοῦ Ο.Τ.Ε. καὶ ὡρίσθη, περαιτέρω, ὅτι τὰ ἐπιδόματα πολυετίας, οἰκογενειακῶν βαρῶν καὶ μισθολογικῶν βαθμίδων, ὑπολογιζόμενα ἐπὶ τοῦ βασικοῦ μισθοῦ ἑκάστου βαθμοῦ, δὲν θὰ συμψηφίζωνται τοῦ λοιποῦ εἰς τὸ ὡς ἄνω εἰδικὸν ἐπίδομα, ἀλλὰ θὰ καταβάλλωνται πέραν αὐτοῦ. Ἡ τοιαύτη, ὅμως, ρύθμισις, καθιεροῦσα νέον εἰδικὸν ἐπίδομα καὶ ἀλλοιοῦσα τὸν χαρακτῆρα τοῦ κατωτάτου ὁρίου μηνιαίου μισθοῦ, δὲν περιορίζεται εἰς ἁπλῆν μεταβολὴν τοῦ ὕψους τῶν ἀποδοχῶν, ἀλλὰ μεταβάλλει καὶ τὸ σύστημα αὐτῶν. Κατ' ἀκολουθίαν τὸ δευτεροβάθμιον διαιτητικὸν ὄργανον καθ' ὑπέρβασιν ἐξουσίας προεῖη εἰς τοιαύτην ρύθμισιν τῶν ἀποδοχῶν, ἀκυροτέας ἀποβαινούσης, κατὰ τὸν βασίμως προβαλλόμενον σχετικὸν λόγον ἀκυρώσεως, τῆς ὑπ' αὐτοῦ ἐκδοθείσης ἀποφάσεως, ὡς καὶ τῆς κηρυξάσης ταύτην ἐκτελεστὴν πράξεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἐργασίας, περιττῆς δὲ οὕτω καθισταμένης τῆς ἐξετάσεως τῶν λοιπῶν λόγων.

ταστάσεως, δημιουργηθείσης καλοπίστως τῇ ἀνοχῇ τῆς Διοικήσεως, διατηρηθείσης ἐπὶ μακρὸν καὶ θεμελιωσάσης δικαιώματα, ἀντίκειται εἰς τὰς ἀρχὰς τῆς καλῆς διοικήσεως. Οὐχ' ἧττον ειδικώτερον αἱ παράνομοι διοικητικαὶ πράξεις, αἵτινες ἔχουσιν ἀντικείμενον περιοδικὴν χρηματικὴν παροχήν, ἀνακαλοῦνται διὰ τὸ μέλλον ἐλευθέρως, χωρὶς τοῦτέστι νὰ ληφθῇ παντάπασιν ὑπ' ὄψιν ὁ διαδραμὼν ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως αὐτῶν χρόνος, ἐξαιρέσει τῆς περιπτώσεως, καθ' ἣν ὁ ὠφεληθεὶς καλοπίστως καὶ ἀποκτήσας δικαιώματα ἐκ τῆς τοιαύτης παρανόμου πράξεως πρόκειται νὰ στερηθῇ διὰ τῆς ἀνακλήσεως αὐτῆς τῶν μέσων τῆς στοιχειώδους ἀντιμετωπίσεως τῶν βιοτικῶν ἀναγκῶν ἑαυτοῦ καὶ τῆς οἰκογενείας του. Ἀνταιδεῖται πρὸς τὸ αἴσθημα τοῦ δικαίου ἡ ἐξοκολούθησις τῆς καταβολῆς μιᾶς περιοδικῆς χρηματικῆς παροχῆς, ἀπονεμηθείσης παρανόμως, ἁπλῶς καὶ μόνον ἕνεκεν τῆς διατηρήσεως τῆς παρανόμου ταύτης καταστάσεως ἐπὶ μακρόν. Τέλος πλάνη περὶ τὰ πράγματα ὑπάρχει ὅσάκις ἡ διοικητικὴ πρᾶξις περιέχει πεπλανημένην αἰτιολογίαν ἢ στηρίζεται ἐπὶ πραγματικῶν περιστατικῶν καὶ προϋποθέσεων, αἵτινες εἶναι ἀντικειμενικῶς ἀνύπαρκτοι καὶ διαπιστοῦται τοῦτο ἄνευ παρεμβολῆς τοῦ στοιχείου τῆς ὑποκειμενικῆς κρίσεως. Δὲν συγχωρεῖται ἄρα ἡ ἀνάκλησις μιᾶς διοικητικῆς πράξεως διὰ τῆς διαφόρου ἐκτιμήσεως τῶν πραγματικῶν περιστατικῶν, ἐφ' ὧν ἐβασίσθη ἡ ἔκδοσις αὐτῆς. Τοιαύτην ὅμως γνώμην ἔχον τὸ Τμῆμα τοῦτο διαφωνεῖ πρὸς ἐκείνην, ἥτις ἐξηνέχθη ὑπὸ τοῦ Β' Τμήματος καὶ ἤγαγεν εἰς ἀναίρεσιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 588/1967 ἀποφάσεως τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν διὰ ψευδῆ ἑρμηνείαν καὶ ἐσφαλμένην ἐφαρμογὴν τῶν διαληφθεισῶν οὐσιαστικῶν διατάξεων, ἀφ' οὗ κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 545/1967 ἀναιρετικὴν ἀπόφασιν ἐσφαλμένος μὲν τὸ δικαστήριον τῆς οὐσίας προσέδωκεν εἰς τὴν γνωμάτευσιν τῆς Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Ι.Κ.Α. χαρακτῆρα συμβουλευτικόν, νομίμως δὲ ἀνεκλήθη ἐντὸς εὐλόγου χρόνου διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2016/1961 πράξεως τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ ἐν Πειραιεῖ Ὑποκαταστήματος τοῦ Ι.Κ.Α. ἡ ὑπ' ἀριθ. 2008/1958 τοιαύτη, δι' ἧς ἀπενεμήθη εἰς τὸν διάδικον Δ.Δ. σύνταξις ἀναπηρίας, ἐπὶ τῇ βάσει γνωμοδοτήσεων Ὑγειονομικῶν Ἐπιτροπῶν, συμφώνως πρὸς τὰς ὁποίας ἡ πραγματικὴ ἀναπηρία τοῦ συνταξιοδοτηθέντος ἠσφαλισμένου ἀνήρχετο κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐκδόσεως τῆς ἀνακληθείσης πράξεως εἰς ποσοστὸν 50% καὶ οὐχὶ 67%. Ὅθεν πρὸς ἄρσιν τῆς διαφωνίας ταύτης δέον νὰ ἀναπεμφθῇ ἡ ὑπόθεσις εἰς τὴν Ὁλομέλειαν τοῦ Ἀρείου Πάγου κατὰ τὸ ἄρθρον 834 § 2 τῆς Πολ. Δικονομίας, ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 25 τοῦ νόμου 3810/1957.

2. Σύνταξις παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. λόγῳ ἀναπηρίας, ὀφειλομένης εἰς ἀτύχημα.— Καθορισμὸς αὐτῆς.— Ὁρισμοὶ διατάξεως ἄρθρου 12 § 7 ἐδάφιον α' Ν.Δ. 4104/1960, ὡς οὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου 10 § 1 Νόμου 4476/1965.

Ἀρείου Πάγου 87/1968, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ν. Χαραλάμπης**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Εὐστ. Μαλλούχος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Κ. Διαλεκτός, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους, Στ. Σπετσάκης

Κατὰ τὸ ἄρθρον 29 § 2 τοῦ νόμου 1846/1951 περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων προκειμένου περὶ ἀναπηρίας, ὀφειλομένης εἰς ἀτύχημα, τὸ ποσὸν τῆς ἀπονεμητέας κατὰ τὴν παράγραφον 1 τοῦ ἄρθρου τούτου βασικῆς συντάξεως μετὰ τῶν προσαυξήσεων λόγῳ οἰκογενειακῶν βαρῶν δὲν δύναται νὰ εἶναι κατώτερον τοῦ 60% τοῦ γινομένου τοῦ τεσσαρακοστοῦ ἡμερομισθίου τῆς ἀσφαλιστικῆς κλάσεως, εἰς ἣν ἀνῆκεν ὁ ἠσφαλισμένος κατὰ τὸ ἄρθρον 37 τοῦ νόμου τούτου, ἐπὶ 25. Κατὰ δὲ τὴν παράγραφον 10 τοῦ ἰδίου ἄρθρου τὸ ποσὸν τῶν ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. καταβαλλομένων βασικῶν συντάξεων λόγῳ ἀναπηρίας προσαυξάνεται κατὰ 50%, ἐφ' ὅσον ὁ ἀνάπηρος εὑρίσκεται διαρκῶς εἰς κατάστασιν ἀπαιτοῦσαν συνεχῆ ἐπίβλεψιν, περιποίησιν καὶ συμπαράστασιν ἑτέρου προσώπου (ἀπόλυτος ἀναπηρία).

Ἐκ τῶν διατάξεων τούτων σαφῶς συνάγεται, ὅτι διὰ τὸν καθορισμὸν τῆς καταβλητέας συντάξεως λόγῳ ἀπολύτου ἀναπηρίας, ὀφειλομένης εἰς ἀτύχημα, ἡ κατὰ τὴν παράγραφον 10 τοῦ ἄρθρου 29 παρεχομένη ὡς ἄνω προσαύξησις 50% ὑπολογίζεται ἐπὶ τῆς κατὰ τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου τούτου προσδιοριζομένης διὰ τὴν ἀναπηρίαν ταύτην βασικῆς συντάξεως καὶ οὐχὶ ἐπὶ τῆς κατὰ τὴν παράγραφον 1 τοῦ ἰδίου ἄρθρου χορηγουμένης βασικῆς συντάξεως λόγῳ ἀναπηρίας, μὴ ὀφειλομένης εἰς ἀτύχημα. Οὕτως ἀποφηνάμενον καὶ τὸ δικάσαν ἐφετεῖον, ὡς ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως του δείκνυται, καὶ ἀκολούθως ὑπολογίσαν τὴν κατὰ τὸ ἄρθρον 29 § 10 προσαύξησιν 50% τῆς βασικῆς συντάξεως τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, ἀπολύτως ἀναπήρου ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῆς ἀνωτέρω διατάξεως συνεπείᾳ ἀτυχήματος, ἐπὶ τῆς κατὰ τὴν παράγραφον 2 τοῦ ἄρθρου τούτου ἐξευρισκομένης βασικῆς συντά

ξους, ὀρθῶς τὰ διαληφθείσας διατάξεις ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε καὶ ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου πρῶτος λόγος ἀναιρέσεως εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος.

Ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 12 § 7 ἐδ. α' τοῦ ν.δ. 4104/1960, ὁριζούσης, ὡς αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου 10 § 1 τοῦ νόμου 4476/1965, ὅτι οὐδεμία σύνταξις μετὰ τῶν πάσης φύσεως προσαυξήσεων, ἀπονεμομένη ἐφεξῆς εἰς ἠσφαλισμένον τοῦ Ι.Κ.Α. βάσει τῶν διατάξεων τοῦ ν.δ. 4104/1960, δύναται νὰ εἶναι μικροτέρα τῆς ἧς θὰ κατεβάλλετο εἰς αὐτόν, ἐὰν τὸ ποσὸν ταύτης ἐπελογίζετο κατὰ τὰς ἰσχυούσας πρὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦτου διατάξεις, ἐπιφυλασσομένης πάντως τῆς ἐφαρμογῆς τῶν περὶ ἀνωτάτων ὁρίων καταβλητέας συντάξεως διατάξεων τοῦ ν.δ. 4104/1960, σαφῶς συνάγεται, ὅτι καὶ μετὰ τὴν ἰσχὺν τοῦ ν.δ. 4104/1960 οὐδεὶς ἠσφαλισμένος κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἰσχύος του εἰς τὸ Ι.Κ.Α. θὰ λαμβάνῃ μικροτέραν σύνταξιν τῆς ἧς θὰ ἐλάμβανεν, ἐὰν ἐφηρμόζετο διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τοῦ τοσοῦ τῆς συντάξεως ἡ πρὸ τούτου ἰσχύουσα νομοθεσία, ἤτοι αἱ διατάξεις τοῦ νόμου 1846/1951 καὶ αἱ πρὸ τοῦ ν.δ. 4104/1960 ἐκδοθεῖσαι ὑπουργικαὶ ἀποφάσεις, αἱ διατάξεις ὅμως τοῦ ν.δ. 4104/1960 περὶ ἀνωτάτων ὁρίων καταβλητέας συντάξεως ἔχουσιν ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ τῶν ἠσφαλισμένων τούτων. Ἑπομένως ἡ διάταξις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ν.δ. 4104/1960, καθ' ἣν αἱ ἀναπηρίας, ὀφειλομένης εἰς ἐργατικὸν ἀτύχημα, τὸ ποσὸν τῆς ἀπονεμητέας συντάξεως δὲν ἠδύνατο νὰ ὑπερβαίνῃ τὸ 25πλάσιον τοῦ τεκμαρτοῦ ἡμερομισθίου τῆς 10ης ἀσφαλιστικῆς κλάσεως, ἐχει ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ τῶν ἐναχθέντων εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α. πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ νομοθετικοῦ τούτου διατάγματος. Ἄλλως κρίνων τὸ δικάσαν ἐφετεῖον καὶ ἀποφηνάμενον ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος, ὃν ἠσφαλισμένος εἰς τὸ Ι.Κ.Α. πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ ν.δ. 4104/1960, δικαιοῦται συντάξεως λόγῳ ἀδύνατου ἀναπηρίας ἐπελθούσης μετὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἰσχύος τοῦ διατάγματος τούτου, ὀφειλομένης εἰς ἐργατικὸν ἀτύχημα, τῆς ὁποίας τὸ ποσὸν δὲν ὑπόκειται εἰς τὸν ἀνωτέρω περιορισμὸν τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ν.δ. 4104/1960, ψευδῶς ἡρμήνευσε καὶ ἐσφαλμένως ἐφήρμοσε τὰς διαληφθείσας οὐσιαστικοῦ δικαίου διατάξεις, ἐφ' ᾧ καὶ ἀναιρετέαν κατὰ τοῦτο κατέστησε τὴν ἀπόφασιν των κατὰ τὸ ἄρθρον 807 ΑΚ. Πολ. Δικονομίας καὶ τὸν ἔχοντα ταυτὴν ἔννοιαν δεύτερον λόγον ἀναιρέσεως (*).

3. Παράτασις ἐπὶ ἓν ἔτος προθεσμίας δηλώσεως ἐργατικοῦ ἀτυχήματος πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. ἐπὶ ἀπολύτου ἀναπηρίας.— Ἁρμοδιότης Ὑγειονομικῶν Ἐπιτροπῶν Ι.Κ.Α. πρὸς διαπίστωσιν τῆς φύσεως, τῶν αἰτίων, τῆς σωματικῆς ἢ πνευματικῆς παθήσεως ἢ βλάβης τοῦ ἠσφαλισμένου.— Ἔννοια ἀπολύτως ἀναπήρου κατ' ἄρθρον 29 § 10 Α.Ν. 1846/1951.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 1479/1968, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Γ. Χαρμπούρης**
Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. **Γ. Μαραγκόπουλος**
Δικηγόρος ὁ κ. Στ. Σπετσάκης

Διὰ τῆς ἐπὶ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 98/13.5.1967 ἀποφάσεως τῆς Δευτεροβαθμίου Ἀσφαλιστικῆς Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων τοῦ Ι.Κ.Α., δι' ἧς ἀπερρίφθη, ὡς ἐκπρόθεσμος, ἡ ὑποβληθεῖσα ὑπὸ τοῦ αἰτοῦντος δήλωσις ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, κριθέντος ὅτι δὲν ὑφίστατο περὶ τῷ αἰτοῦντι ἀπόλυτος ἀναπηρία, ὥστε νὰ δικαιολογῆται παράτασις ἐπὶ ἓν ἔτος τῆς πρὸς δήλωσιν ἐργατικοῦ ἀτυχήματος προθεσμίας.

Ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ἐξεδόθη μετὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 1829/1965 ἀπόφασιν τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, δι' ἧς προηγουμένη (ὑπ' ἀριθ. 4250/1963) ἀπόφασις τῆς αὐτῆς Ἐπιτροπῆς, ἥτις τὸ πρῶτον ἀπέρριψεν ὡς ἐκπρόθεσμον δήλωσιν ἐργατικοῦ ἀτυχήματος τοῦ αἰτοῦντος, ἀκυρώθη ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι δὲν ἠρευνήθη, ἐὰν ἐφίστατο περίπτωσις ἀπολύτου ἀναπηρίας τοῦ αἰτοῦντος, ὁπότε ἡ προθεσμία πρὸς ἀναγγελίαν τοῦ ἀτυχήματος δύναται νὰ παρατείνεται μέχρις ἑνὸς ἔτους ἀπὸ τοῦ ἀτυχήματος.

Διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1829/1965 ἀποφάσεως τοῦ Δικαστηρίου τούτου ἐκρίθη, πλὴν ἄλλων: α) ὅτι ἡ διαπίστωσις τῆς Ἐπιτροπῆς, καθ' ἣν δὲν ἔλαβε χώραν ἀναγγελία τοῦ ἀτυχήματος, κατὰ τὴν ἐπίσκεψιν τοῦ αἰτοῦντος εἰς τὸν ἰατρὸν τοῦ Ι.Κ.Α. Κ.Γ., τὴν ἑπομένην τοῦ ἀτυχήματος, ἐρείδεται εἰς τὰ στοιχεῖα τοῦ φακέλλου, προκύπτοντος ἐξ αὐτῶν ὅτι οὐδὲν ἀνεφέρθη εἰς τὸν ἰατρὸν περὶ τοῦ συμβάντος ἀτυχήματος, β) ὅτι διὰ τὴν νομότυπον δήλωσιν ἀτυχήματος εἰς ἰατρὸν τοῦ Ι.Κ.Α. δέον

(*) Ἀνηρέθη ἐν μέρει ἡ ὑπ' ἀριθ. 1584/1967 ἀπόφασις τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν.

τοῦτο νὰ περιγράφηται τοὐλάχιστον κατὰ τὰ συνιστῶντα αὐτὸ ἐξωτερικὰ στοιχεῖα, μὴ ἀρκούσης τῆς ἁπλῆς μνείας τῶν συμπτωμάτων τῆς παθήσεως, γ) ὅτι ναὶ μὲν διὰ τὴν ὕπαρξιν ἐργατικοῦ ἀτυχήματος δὲν ἀπαιτεῖται, ὅπως αἱ συνέπειαι τούτου ἐκδηλωθῶσιν ἀμέσως, ἀλλὰ δύνανται νὰ ἐπέλθωσι καὶ βραδύτερον διὰ βαθμιαίας ἐξελίξεως, ὁπότε ἡ προθεσμία ἀναγγελίας τοῦ ἀτυχήματος ἄρχεται τρέχουσα, ἀφ' ἧς ἡ ἐπελθοῦσα βλάβη ἐπάγεται ὑποχρεώσεις διὰ τὸν ἀσφαλιστικὸν φορέα, πλὴν εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ αἰτοῦντος δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ἡμερομηνία ἐνάρξεως τῆς προθεσμίας ἡ 1η Μαρτίου 1963 - ὡς οὗτος ἐπεστήριξεν - καθ' ὅσον ἡ ἡμερομηνία αὕτη, μνημονευομένη εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 40/627/25.5.1963 γνωμάτευσιν τῆς Δευτεροβαθμίου Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς δὲν ὑποδηλοῖ, ὅτι ἡ ἀπὸ τῆς ἐπομένης τοῦ ἀτυχήματος ἀρξαμένη ἀνικανότης τοῦ αἰτοῦντος πρὸς ἐργασίαν συνεχίζεται καὶ πέραν τοῦ χρονικοῦ τούτου σημείου, μέχρις οὗ ἐπεδοτεῖτο λόγῳ ἀσθενείας, δ) ὅτι ἐξ οὐδενὸς στοιχείου τοῦ φακέλου προέκυφεν, ὅτι τὸ ἀτύχημα ἦτο κατ' ἀρχὰς ἐλαφρᾶς μορφῆς καὶ ὅτι μεταγενεστέρως ἐπεδεινώθη ἡ ἐκ τούτου προελθεῖσα κατάστασις τοῦ αἰτοῦντος, εἰς σημεῖον ὥστε ἀπὸ τῆς ἐπιδεινώσεως πλέον ταύτης νὰ δημιουργῆται ἡ ἔννοια τοῦ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος καὶ ὅτι, ἐν ὄψει τούτων, ἡ προθεσμία πρὸς ἀναγγελίαν τοῦ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος ἄρχεται ἀπὸ τῆς ἡμερομηνίας, καθ' ἣν τοῦτο ἔλαβε χώραν καὶ οὐχὶ μεταγενεστέρως. Ἐν ὄψει τῶν ἀνωτέρω σκέψεων τῆς ὑπ' ἀριθ. 1829/1965 ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας οἱ προβαλλόμενοι λόγοι ἀκυρώσεως, καθ' ἃ μέρος ἅπτονται αὐτοὶ τῶν κριθέντων διὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης ὡς ἄνω θεμάτων, εἶναι ἀπορριπτέοι, ὡς βάλλοντες κατὰ σημείων κριθέντων ἤδη καὶ καλυπτομένων ὑπὸ τοῦ δεδικασμένου τῆς μνησθείσης ἀποφάσεως.

Ναὶ μὲν κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 28 § 7, 30, 35 καὶ 36 τοῦ Κανονισμοῦ Ἀσφαλιστικῆς Ἀρμοδιότητος τοῦ Ι.Κ.Α. ἁρμοδία πρὸς διαπίστωσιν τῆς φύσεως, τῶν αἰτίων, τῆς σωματικῆς ἢ πνευματικῆς παθήσεως ἢ βλάβης τοῦ ἠσφαλισμένου εἶναι ἡ Πρωτοβάθμιος Ὑγειονομικὴ Ἐπιτροπὴ τοῦ Τοποκαταστήματος τοῦ τόπου τῆς διαμονῆς τοῦ ἐξεταζομένου καὶ ἐν περιπτώσει ἀσθενείας προσφυγῆς ἡ Δευτεροβάθμιος Ὑγειονομικὴ Ἐπιτροπή, εἰς τὴν ἁπαίαν ἐπάγεται τοπικῶς ἡ Πρωτοβάθμιος Ἐπιτροπή, ἀλλ' ἐν προκειμένῳ ὁ αἰτῶν εἶχεν ἤδη ἐξετασθῇ τόσον ὑπὸ τῆς Πρωτοβαθμίου, ὅσον καὶ ὑπὸ τῆς Δευτεροβαθμίου Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς, πρὸ τῆς προσφυγῆς του εἰς τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας καὶ τῆς ἐπὶ ταύτης ἐκδοθείσης ὑπ' ἀριθ. 1829/1965 ἀποφάσεως τοῦ Δικαστηρίου τούτου, δι' ἧς ἠκυρώθη ἡ ἀπόφασις τῆς Δευτεροβαθμίου Ἀσφαλιστικῆς Ἐπιτροπῆς, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι δὲν ἠρευνήθη, ἐὰν ὁ αἰτῶν ἦτο ἀπολύτως ἀνάπηρος, ὁπότε καὶ ἡ προθεσμία ὑποβολῆς δηλώσεως παρατείνεται ἐπὶ ἓν ἔτος ἀπὸ τῆς ἐπελεύσεως τοῦ ἀτυχήματος τῶν Ὑγειονομικῶν Ἐπιτροπῶν. Κατόπιν τούτων δὲν ἐπιχειρεῖτο ἡ Διοίκησις, ἐφ' ὅσον εἶχε ἤδη γίνει χρῆσις ὑπὸ τοῦ ἠσφαλισμένου τῶν δύο βαθμῶν τῆς ρηθείσης δικαιοδοσίας καὶ ἠκολούθησεν ἀπόφασις τοῦ ἁρμοδίου ὀργάνου ἐπὶ τοῦ αἰτήματος συνταξιοδοτήσεως, ὡς καὶ ἀκυρωτικὸς ἔλεγχος τοῦ Σ.τ.Ε. νὰ παραπέμψῃ τὸν ἠσφαλισμένον ἐκ νέου εἰς τὴν Πρωτοβάθμιον Ὑγειονομικὴν Ἐπιτροπήν, ἀρκούσης τῆς ἐξετάσεως τοῦ θέματος ἐκ μέρους τῆς Δευτεροβαθμίου Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς, ἐχούσης ἁρμοδιότητα ὅπως μεταρρυθμίσῃ τὴν ἀπόφασιν τῆς Πρωτοβαθμίου Ἐπιτροπῆς διὰ τὰ ἐνυπάρχοντα τυχὸν ἐν ταύτῃ σφάλματα ἢ συμπληρώσῃ ταύτην διὰ τὰς σημειωθείσας παραλείψεις. Ἀπορριπτέος, συνεπῶς, τυγχάνει ὁ τὰ ἐναντία ὑποστηρίζων λόγος ἀκυρώσεως.

Κατ' ἄρθρον 29 § 10 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων ἀπολύτως ἀνάπηρος εἶναι ὁ εὑρισκόμενος διαρκῶς εἰς κατάστασιν ἀπαιτοῦσαν συνεχῆ ἐπίβλεψιν, περίθαλψιν καὶ συμπαράστασιν ἑτέρου προσώπου.

Ἐν προκειμένῳ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ἔκρινε, στηριχθεῖσα καὶ εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 481/7.5.1966 γνωμάτευσιν τῆς Δευτεροβαθμίου Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς, ὅτι ὁ αἰτῶν κατὰ τὸ κρίσιμον χρονικὸν διάστημα ἀπὸ τῆς ἐπελεύσεως τοῦ ἀτυχήματος μέχρι τῆς ὑπὸ τούτου ὑποβολῆς τῆς δηλώσεως τοῦ ἀτυχήματος (7.5.1962 - 4.3.1963) δὲν ἐτύγχανεν ἀπολύτως ἀνάπηρος, διότι, ὡς βεβαιοῦται ὑπὸ τῆς Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς, ἦτο περιπατητικὸς ἀσθενής, προσερχόμενος τακτικῶς πρὸς ἐξέτασιν καὶ θεραπείαν. Ἡ αἰτιολογία αὕτη εἶναι νόμιμος καὶ ἐπαρκής, δι' ὃ καὶ ὁ τὰ ἐναντία ὑποστηρίζων λόγος ἀκυρώσεως τυγχάνει ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος.

Κατ' ἀκολουθίαν ἀπορριπτέα τυγχάνει ἡ ἐνκρίσιν αἴτησις.

4. Χορήγησις, κατ' ἄρθρον 51 Ν.Δ. 269/1953, δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ι.Κ.Α., μετ' ἔγκρισιν τοῦ Υπουργοῦ Ἐργασίας, συντάξεως εἰς ἠσφαλισμένους, πραγματοποιήσαντας 750 τοὐλάχιστον ἡμέρας ἐργασίας καὶ ἔχοντας συμπλ

ρώσει τό 55ον έτος τῆς ἡλικίας των, ἐφ' ὅσον οὗτοι ἀποδεδειγμένως προσέφερον διακεκριμένας ἐθνικὰς ὑπηρεσίας καὶ διετέλεσαν ἐπί πέντε τοὐλάχιστον ἔτη μέλη τῆς Διοικήσεως τῆς Γενικῆς Συνομοσπονδίας Ἐργατῶν Ἑλλάδος ἢ πρόεδροι ἢ γραμματεῖς ἐργατικῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων.—Ἀρμοδιότης ἤδη τοῦ Διοικητοῦ τοῦ Ι.Κ.Α. —Ἔννοια διακεκριμένων ἐθνικῶν ὑπηρεσιῶν.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 2192/1968, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Γ. Χαρμπούρης**
Εἰσηγητής ὁ Σύμβουλος κ. **Χ. Παναγιωτόπουλος**

Διά τῆς παραδεκτῶς καὶ ἐμπροθέσμως προσβαλλομένης ὑπ' ἀριθ. 150893/16.9.1967 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητοῦ τοῦ Ι.Κ.Α. ἀπερρίφθη ἡ ἀπὸ 1.7.1959 αἴτησις τοῦ αἰτοῦντος περὶ ἀπονομῆς εἰς αὐτὸν συντάξεως, ὡς ἐκ τῆς ἰδιότητός του, ὡς ἐργατικοῦ στελέχους, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 51 τοῦ ν.δ. 2698/1953.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 51 τοῦ ν.δ. 2698/1953 δύναται δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ι.Κ.Α., μετ' ἔγκρισιν τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, νὰ χορηγῆται σύνταξις εἰς ἡσφαλισμένους, πραγματοποιήσαντας 750 τοὐλάχιστον ἡμέρας ἐργασίας καὶ ἔχοντας συμπληρώσει τὸ 55ον ἔτος τῆς ἡλικίας των, ἐφ' ὅσον οὗτοι ἀποδεδειγμένως προσέφερον διακεκριμένας ἐθνικὰς ὑπηρεσίας καὶ διετέλεσαν ἐπὶ πέντε τοὐλάχιστον ἔτη μέλη τῆς διοικήσεως τῆς Γενικῆς Συνομοσπονδίας Ἐργατῶν Ἑλλάδος ἢ πρόεδροι ἢ γραμματεῖς ἐργατικῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων.

Ἡ κατὰ τὴν ἀνωτέρω διάταξιν ἁρμοδιότης τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ι.Κ.Α. ἀνήκει ἤδη ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ ν.δ. 3710/1957 εἰς τὸν Διοικητὴν τοῦ Ι.Κ.Α., διότι, συμφώνως μὲν πρὸς τὸ ἄρθρον 1 § 2 τοῦ ν.δ. ταύτου, ὁ Διοικητὴς τοῦ Ι.Κ.Α. ἔχει δικαίωμα νὰ ἀποφασίζῃ ἐπὶ παντὸς ζητήματος, ὅπερ κατ' ἄλλας διατάξεις τοῦ αὐτοῦ ν.δ. δὲν ἐτηρήθη ρητῶς εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, τὸ δὲ ἄρθρον 5 τοῦ ἰδίου ν.δ., ὁρίζον τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, δὲν περιέλαβεν εἰς αὐτὴν ρητῶς καὶ τὴν ἀπόφασιν περὶ χορηγήσεως τῶν περὶ ὧν πρόκειται συντάξεων (ἴδε Σ.τ.Ε. 1377/1962, 2556/1965). Ἁρμοδίως συνεπῶς ἐν προκειμένῳ ἐξέδοτο τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν ὁ Διοικητὴς τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ ἀπορριπτέος εἶναι ὁ περὶ ἀναρμοδιότητος προβαλλόμενος λόγος ἀκυρώσεως.

Ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ἐφαρμόσασα τὴν προαπαιτεθεῖσαν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 51 τοῦ ν.δ. 2698/1953, ἔκρινεν, ὅτι ὁ αἰτῶν δὲν δικαιοῦται τῆς ὑπ' αὐτῆς προβλεπομένης συντάξεως, ἐπὶ τῷ λόγῳ, ὅτι δὲν προσέφερεν ἀποδεδειγμένως, ὡς ἡ ἐν λόγῳ διάταξις ἀπαιτεῖ, διακεκριμένας ἐθνικὰς ὑπηρεσίας. Τοῦτο δὲ ἐδέχθη ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ἐκτιμήσασα ἐν πρώτοις τὰ ὑπὸ τοῦ αἰτοῦντος προσαχθέντα σχετικὰ στοιχεῖα καὶ κρίνασα, ὅτι ἐξ αὐτῶν δὲν προσδιορίζεται ἐπακριβῶς συγκεκριμένη πρᾶξις τοῦ αἰτοῦντος κατὰ τοιοῦτον τρόπον καὶ ἔκθεσιν πραγμάτων, ὥστε νὰ θεωρηθῇ ὡς διακεκριμένη ἐθνικὴ ὑπηρεσία, ἀλλὰ βεβαιοῦται ἁπλῶς, γενικῶς καὶ ἀορίστως ὡρισμένη δρᾶσις ἢ συμπεριφορὰ τοῦ αἰτοῦντος, ὡς ἡ ἐνταξις αὐτοῦ ἐπὶ κατοχῆς εἰς τὸν Ε.Α.Ε.Σ καὶ ἡ ὑπ' αὐτοῦ προσφορὰ σημαντικῶν ὑπηρεσιῶν, γενικώτερον δὲ καὶ εἰς τὸν συνδικαλιστικὸν τομέα, ἥτις δρᾶσις, κατὰ τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν, δὲν συνιστᾷ διακεκριμένην ὑπηρεσίαν, κατὰ τὴν ἔννοιαν τῆς ἐν προκειμένῳ ἐφαρμοσθείσης διατάξεως.

Ἡ κατὰ τὰ ἀνωτέρω αἰτιολογία τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως εἶναι νόμιμος καὶ πλήρης, δεδομένου, ὅτι ὁ νόμος, ἀξιῶν ἀποδεδειγμένην προσφορὰν διακεκριμένων ἐθνικῶν ὑπηρεσιῶν δὲν ἀρκεῖται εἰς τὴν ἀόριστον βεβαίωσιν τῆς ἐκπληρώσεως τῶν ἐκ τῆς ἰδιότητος ἑκάστου ἀπορρεόντων καθηκόντων καὶ γενικῶν ὑποχρεώσεων, ἀπορριπτέος δὲ εἶναι ὁ περὶ ἀναιτιολογήτου προβαλλόμενος λόγος ἀκυρώσεως.

5. Αἴτησις χήρας στελέχους ἐργατικῆς ὀργανώσεως πρὸς χορήγησιν συντάξεως κατ' ἄρθρον 51 Ν.Δ. 2698/1953.—Ἔννοια τῆς διατάξεως, μὴ ἀρκουμένης εἰς τὴν ἁπλῆν ἐκπλήρωσιν τῶν ἐκ τῆς ἰδιότητος ἑκάστου ἀπορρεόντων καθηκόντων καὶ γενικῶν ὑποχρεώσεων.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 2191/1968, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Γ. Χαρμπούρης**
Εἰσηγητής ὁ Σύμβουλος κ. **Χ. Παναγιωτόπουλος**

Διά τῆς παραδεκτῶς καὶ ἐμπροθέσμως προσβαλλομένης ὑπ' ἀριθ. 158897/Φ.Σ./Ι/45 (390) τῆς 17.10.1967 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητοῦ τοῦ Ι.Κ.Α. ἀπερρίφθη ἡ ἀπὸ 11.9.1967 αἴτησις τῆς καὶ νῦν αἰ-

τούσης περί ἀπονομῆς εἰς αὐτὴν συντάξεως, ὡς χήραν στελέχους ἐργατικῆς ὀργανώσεως, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 51 τοῦ ν.δ. 2698/1953.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 51 τοῦ ν.δ. 2698/1953 δύναται νὰ χορηγῆται σύνταξις εἰς ἠσφαλισμένους, πραγματοποιήσαντας 750 τοὐλάχιστον ἡμέρας ἐργασίας καὶ ἔχοντας συμπληρώσει τὸ 55ον ἔτος τῆς ἡλικίας των, ἐφ' ὅσον οὗτοι ἀποδεδειγμένως προσέφερον διακεκριμένας ἐθνικὰς ὑπηρεσίας καὶ διετέλεσαν ἐπὶ πέντε τοὐλάχιστον ἔτη μέλη τῆς διοικήσεως τῆς Γενικῆς Συνομοσπονδίας Ἐργατῶν Ἑλλάδος ἢ πρόεδροι ἢ γραμματεῖς ἐργατικῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων. Ἡ σύνταξις αὕτη δύναται νὰ χορηγῆται καὶ εἰς τὰ ἄπορα μέλη οἰκογενείας θανόντος ἠσφαλισμένου, πληροῦντος τὰς ἀνωτέρω προϋποθέσεις.

Ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ἐφαρμόσασα τὴν κατὰ τὴν ἠγουμένην σκέψιν διάταξιν, ἀπέρριψε τὴν ἐπ' αὐτῆς ἐρειδομένην αἴτησιν περὶ συνταξιοδοτήσεως τῆς αἰτούσης, ἐπὶ τῷ λόγῳ, ὅτι αὕτη οὐδὲν στοιχεῖον προσεκόμισε πρὸς ἀπόδειξιν τῶν διακεκριμένων ἐθνικῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ θανόντος συζύγου της, ὡς ἐννοεῖ ταύτας ὁ νόμος, δεδομένου, ὅτι ταυτὸν στοιχεῖον δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ἡ βεβαίωσις τοῦ Σωματείου Τεχνιτῶν καὶ Ἐργατῶν Οἰκοδομῶν Κυπαρισσίας, καθ' ἣν ὁ σύζυγος τῆς αἰτούσης, διατελέσας γενικὸς γραμματεὺς τοῦ σωματείου τούτου κατὰ τὰς χρονικὰς περιόδους 1955, 1960, 1963 - 1965, ἐξετέλεσεν ἐθνικὴν συνδικαλιστικὴν δράσιν.

Ἡ κατὰ τὰ ἀνωτέρω αἰτιολογία τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως εἶναι νόμιμος καὶ πλήρης, δεδομένου, ὅτι ὁ νόμος, ἀξιῶν ἀποδεδειγμένην προσφορὰν διακεκριμένων ἐθνικῶν ὑπηρεσιῶν, δὲν ἀρκεῖται εἰς τὴν ἁπλῆν ἐκπλήρωσιν τῶν ἐκ τῆς ἰδιότητος ἑκάστου ἀπορρεόντων καθηκόντων καὶ γενικῶν ὑποχρεώσεων, ἀπορριπτέος δὲ εἶναι ὁ περὶ ἀναιτιολογήτου προσβαλλόμενος λόγος ἀκυρώσεως.

Τὸ γεγονός, ὅτι ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις δὲν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν καὶ τὴν ἐν τῷ φακέλῳ ἀπὸ 25.11.1938 βεβαίωσιν τῆς Β' Διευθύνσεως Ἔργων Φρουρίου Σιδηροκάστρου σύδαλος ἐπηρεάζει τὸ κῦρος αὐτῆς, δεδομένου, ὅτι ἡ βεβαίωσις αὕτη παστοποιεῖ τὴν ὑπὸ τοῦ συζύγου τῆς αἰτούσης πραγματοποίησιν ὡρισμένων ἡμερῶν ἐργασίας καὶ οὐχὶ διακεκριμένην τὴν ἐθνικὴν αὐτοῦ ὑπηρεσίαν, ὡς ἐκ τῆς μὴ ἀποδείξεως τῆς ὁποίας ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ἀπέρριψε τὴν περὶ συνταξιοδοτήσεως αἴτησιν τῆς αἰτούσης.

Κατὰ ταῦτα ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις εἶναι ἀπορριπτέα.

§ 2. Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Συντάξεως καὶ Προνοίας Προσωπικοῦ Γεωργικῶν Συνεταιρικῶν Ὀργανώσεων

1. Ὑπαγωγὴ εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ ἀνωτέρω Ταμείου ὑποχρεωτικῶς καὶ αὐτοδικαίως ἀπὸ τῆς προσλήψεως των πάντων τῶν κατὰ κύριον ἐπάγγελμα παρεχόντων ἐξηρτημένην ἐργασίαν ἐναντι ἀμοιβῆς μισθωτῶν τῶν πάσης φύσεως καὶ παντὸς βαθμοῦ γεωργικῶν συνεταιρικῶν ὀργανώσεων, σωματείων ἢ συνδέσμων αὐτῶν καὶ τῆς Πανελληνίου Συνομοσπονδίας τῶν Ἑνώσεων τῶν Γεωργικῶν Συνεταιρισμῶν.— Σκοπὸς τοῦ περιορισμοῦ εἰς μόνους τοὺς κατὰ κύριον ἐπάγγελμα παρέχοντας ἐξηρτημένην ἐργασίαν ἐναντι ἀμοιβῆς.—Κρίσις περὶ κυρίας ἐπαγγελματικῆς ἀπασχολήσεως.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 1296/1968, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Γ. Χαρμπούρης**
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. **Ν. Παναγιωτᾶτος**
Δικηγόρος ὁ κ. Ν. Ἀντωνόπουλος

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἡμπροθέσμως ἡ ἀκύρωσις τῆς ἀπὸ 5 Μαΐου 1967 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Συντάξεως καὶ Προνοίας Προσωπικοῦ Γεωργικῶν Συνεταιρικῶν Ὀργανώσεων, ληφθείσης κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 2229 συνεδρίασιν αὐτοῦ, καθ' ὃ μέρος δι' αὐτῆς ἐκρίθη, ὅτι δὲν ὑπάγεται ὁ αἰτῶν εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ταμείου διὰ τὴν ὑπηρεσίαν του ὡς ὑπαλλήλου παρὰ τῷ Συνεταιρισμῷ Πωλήσεως Γάλακτος Ἀγελαδοτρόφων Ἀσπροπύργου ἀπὸ 13 Ἰανουαρίου 1949 μέχρι 31ης Μαρτίου 1963.

Τὸ καταστατικὸν τοῦ ὡς ἄνω Ταμείου ἐν ἄρθρῳ 13 § 1 ὁρίζει, ὅτι εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ταμείου ὑπάγονται ὑποχρεωτικῶς καὶ αὐτοδικαίως ἀπὸ τῆς προσλήψεώς των πάντες οἱ κατὰ κύριον ἐπάγγελμα παρέχοντες ἐξηρτημένην ἐργασίαν ἐναντι ἀμοιβῆς ὑπάλληλοι καὶ ὑπηρέται (μισθωτοὶ) τῶν πάσης φύσεως καὶ παντὸς βαθμοῦ γεωργικῶν συνεταιρικῶν ὀργανώσεων, σωματείων ἢ συνδέσμων αὐτῶν καὶ τῆς Πανελληνίου Συνομοσπονδίας τῶν Ἑνώσεων τῶν Γεωργικῶν Συνεταιρισμῶν, ἀσχέτως ὡρῶν καὶ χρονικῆς διαρκείας τῆς συμβάσεως ἐργασίας.

Ὁ περιορισμὸς τῆς ἀσφαλίσεως εἰς μόνους τοὺς κατὰ κύριον ἐπάγγελμα παρέχοντας ἐξηρτημένην ἐργασίαν ἐναντι ἀμοιβῆς ὡς ἄνω ὑπαλ-

λοις ἐγένετο ἐπὶ τῷ προφανεῖ σκοπῷ ὅπως ἀποκλεισθῶσι τῆς ἀσφαλίσεως πρόσωπα, ἀποζῶντα κυρίως ἐξ ἐπαγγελματικῆς δραστηριότητος, μὴ ὑπαγομένης εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ταμείου. Κατ' ἀκολουθίαν, ἵνα κριθῇ διὰ τὴν ὑπαγωγὴν τοῦ ἐργαζομένου εἰς τὴν ἀσφάλισιν, ἂν ἀποτελῇ τὴν κυρίαν αὐτοῦ ἐπαγγελματικὴν ἀπασχόλησιν ἢ ὡς ἐκ τῆς φύσεώς της ὑπαγομένη εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ταμείου ἐργασία, δέον νὰ ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν καὶ συνεκτιμηθῶσι πᾶσαι αἱ ὑπαγόμεναι εἰς τὴν ἀσφάλισιν ἀπασχολήσεις αὐτοῦ, ἀνεξαρτήτως ἂν αὗται παρέχωνται εἰς ἕνα μόνον ἢ πλείονας ἐργοδότας, συγκριθῶσι δὲ αὗται ἐν συνόλῳ πρὸς τὴν τυχὸν ἑτέραν ἐπαγγελματικὴν αὐτοῦ δραστηριότητα, τὴν μὴ ὑπαγομένην, ὡς ἐκ τῆς φύσεώς της, εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ταμείου καὶ συνεπῶς δὲν δύναται νὰ ἀποτελέσῃ ἀντικείμενον ἐρεύνης ποία τῶν ὡς ἐκ τῆς φύσεώς των ὑπαγομένων εἰς τὴν ἀσφάλισιν ἐργασιῶν ἀποτελεῖ τὴν κυρίαν καὶ ποία τὴν δευτερεύουσαν.

Κατὰ τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν «ὁ αἰτῶν δὲν ὑπάγεται εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ ρηθέντος Ταμείου διὰ τὴν πρόσθετον ὑπηρεσίαν του παρὰ τῷ Συνεταιρισμῷ Πωλήσεως Γάλακτος 'Αγελαδοτρόφων 'Ασπροπύργου ἀπὸ 1.1.1949 μέχρι 31.3.1967, καθ' ὅσον κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον παρεῖχεν ὑπηρεσίαν κατὰ κύριον ἐπάγγελμα εἰς ἕτερον ἐργοδότην, τὸν Συνεταιρισμὸν 'Αναπαραγωγῆς 'Αγελαδοτρόφων 'Ασπροπύργου ἀπὸ 1.1.1949 μέχρι 1947-4.10.1951 καὶ τὸν Συνεταιρισμὸν 'Αγελαδοτρόφων 'Ασπροπύργου «ΑΣΠΡΟ» ἀπὸ 4.10.1951 - 31.3.1967 καὶ δὲν δύναται νὰ δικαιολογηθῇ ἡ ταυτόχρονος παροχὴ ὑπηρεσίας κατὰ κύριον ἐπάγγελμα εἰς ἕτερον ἐργοδότην, ὁ παρὰ τῷ ὁποίῳ, ἄλλωστε, χρόνος ὑπηρεσίας δὲν θεμελιοῖ δικαίωμα συνταξιοδοτήσεως καὶ εἰς ἣν περίπτωσιν παρεῖχετο ὑπηρεσία ἀποκλειστικῶς εἰς τοῦτον». Ἡ αἰτιολογία, ὅμως, αὕτη, κατὰ τὰ ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει, παρίσταται μὴ νόμιμος, ἐφ' ὅσον ἀμφότεραι αἱ ἐργασίαι αὗται ὑπάγοντια, ὡς ἐκ τῆς φύσεώς των, εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ταμείου, ἐκ τοῦ λόγου δὲ τούτου, βασίμως προβαλλομένου, ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις καθίσταται κατὰ τὸ μέρος τοῦτο ἀκυρωτέα.

Κατὰ ταῦτα δέον ὅπως γίνῃ δεκτὴ ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις.

2. Συντάξιμος μισθὸς δι' ἀπονομὴν συντάξεως παρὰ τοῦ Ταμείου Συντάξεως καὶ Προνοίας Προσωπικοῦ Γεωργικῶν Συνεταιρικῶν 'Οργανώσεων.— Συνυπολογισμὸς καὶ τῆς δι' ὑπερωριακὴν ἀπασχόλησιν ἀμοιβῆς, ἐφ' ὅσον πρόκειται περὶ ὑπερωριῶν, πραγματοποιουμένων ὄχι ἀτάκτως ἢ κατὰ περίστασιν, ἀλλὰ τακτικῶς καὶ συνεχῶς.

Συμβουλίου τῆς 'Επικρατείας 1297/1968, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ 'Αντιπρόεδρος κ. **Γ. Χαρμπούρης**
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. **Ν. Παναγιωτᾶτος**
Δικηγόρος ὁ κ. Ν. 'Αντωνόπουλος

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἐμπροθέσμως ἡ ἀκύρωσις τῆς ἀπὸ 20 Μαΐου 1967 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Συντάξεως καὶ Προνοίας Προσωπικοῦ Γεωργικῶν Συνεταιρικῶν 'Οργανώσεων, ληφθείσης κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 2234 συνεδρίασιν αὐτοῦ, καθ' ὃ μέρος δι' αὐτῆς ἐξετρέθη ὁ συντάξιμος μισθός, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὁποίου καθορίσθη ἡ σύνταξις τοῦ αἰτοῦντος, τέως ὑπαλλήλου τοῦ Συνεταιρισμοῦ 'Αγελαδοτρόφων 'Ασπροπύργου «ΑΣΠΡΟ», χωρὶς νὰ συνυπολογισθῶσιν εἰς τὰς ἀποδοχάς του καὶ δραχμαὶ 11.724, καταβληθεῖσαι εἰς τοῦτον κατὰ τὸ τελευταῖον δωδεκάμηνον τῆς ὑπηρεσίας του ὡς ἀμοιβὴ δι' ὑπερωριακὴν ἀπασχόλησιν. Διὰ τῆς αἰτήσεως ταύτης θεωρεῖται συμπροσβαλλομένη καὶ ἡ ἀπὸ 30 Ἰουνίου 1967 ἀπόφασις τοῦ αὐτοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ληφθεῖσα κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 2246 συνεδρίασιν αὐτοῦ, δι' ἧς, ἀπορριφθείσης σχετικῆς περὶ ἀναθεωρήσεως τῆς ὡς ἄνω ἀποφάσεως αἰτήσεως, ἐκρίθη, ὅτι τὸ ρηθὲν ποσὸν δὲν ὑπολογίζεται διὰ τὴν ἐξεύρεσιν τοῦ συνταξίμου μισθοῦ τοῦ αἰτοῦντος. Ἡ δευτέρα αὕτη ἀπόφασις, ἐκδοθεῖσα μετὰ νέαν ἔρευναν τῆς ὑποθέσεως, ἀποτελεῖ, ὡς πρὸς τὸ ἐπίμαχον θέμα, τὴν μόνην ἐκτελεστὴν καὶ προσβλητήν, ἑπομένως ἐπὶ ἀκυρώσει πρᾶξιν.

Τὸ καταστατικὸν τοῦ ὡς ἄνω Ταμείου ἐν ὄρθρῳ 21 ὁρίζει: «1. Ὡς συντάξιμος μισθός, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὁποίου καθορίζεται ἡ σύνταξις, λαμβάνεται ποσοστὸν 80% τοῦ μέσου ὅρου τῶν ἐκάστοτε καταβαλλομένων ἀποδοχῶν, ἐφ' ὧν ἀποδίδονται εἰσφοραὶ εἰς τὸ Ταμεῖον κατὰ τοὺς τελευταίους δώδεκα μῆνας - δωδεκάμηνον - τῆς ὑπηρεσίας τοῦ ἠσφαλισμένου. Αὔξήσεις τῶν ἀποδοχῶν τῶν ἠσφαλισμένων, χορηγούμεναι ἐντὸς τῆς τελευταίας διετίας - 24μήνου - ἐνεργοῦ ὑπηρεσίας τοῦ ἠσφαλισμένου καὶ μὴ δικαιολογούμεναι ἐκ τῶν διατάξεων τῶν κανονισμῶν τῶν ἐργοδοτῶν του ἢ μὴ ὀφειλόμεναι εἰς ἐφαρμογὴν κυβερνητικῶν ἀποφάσεων, εἴτε διοικητικῶν ἀποφάσεων ἢ συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἢ εἰς οἰκειοθελῶς παρεχομένας ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου γε-

νικὰς αὐξήσεις εἰς ἅπαν τὸ προσωπικὸν ἐπὶ τὰς αὐτὰς προϋποθέσεις δὲν συνυπολογίζονται διὰ τὴν ἐξεύρεσιν τοῦ συνταξίμου μισθοῦ τοῦ ἠσφαλισμένου, τῶν ἀναλογουσῶν εἰσφορῶν εἰς τὸ ἐπὶ πλέον ποσὸν ἐπιστρεφομένων.

Ἡ δι' ὑπερωριακὴν ἀπασχόλησιν παρεχομένη ἀμοιβή, ἐφ' ὅσον πρόκειται περὶ ὑπερωριῶν πραγματοποιουμένων οὐχὶ ἀτάκτως ἢ κατὰ περίστασιν, ἀλλὰ τακτικῶς καὶ συνεχῶς, περιλαμβάνεται, κατὰ τὰς ὡς ἄνω διατάξεις, εἰς τὰς ἀποδοχὰς τὰς ὑποκειμένας εἰς εἰσφορὰς ὑπὲρ τοῦ Ταμείου καὶ ὑπολογίζεται διὰ τὴν ἐξεύρεσιν τοῦ συνταξίμου μισθοῦ τοῦ ἠσφαλισμένου.

Τὸ αἴτημα τοῦ αἰτοῦντος ὅπως λογισθῇ ὡς ἀποδοχαὶ πρὸς ἐξεύρεσιν τοῦ συνταξίμου μισθοῦ του καὶ ἡ ὡς ἄνω παρασχεθεῖσα εἰς αὐτὸν ἀμοιβὴ δι' ὑπερωριακὴν ἀπασχόλησιν ἀπερρίφθη διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ἐπὶ τῷ λόγῳ τὸ μὲν ὅτι δὲν πρόκειται περὶ ἀποδοχῶν ὑποκειμένων εἰς εἰσφοράν, τὸ δὲ ὅτι πρόκειται περὶ αὐξήσεως ἀποσκοπούσης εἰς τὴν περιγραφὴν τῶν διατάξεων τοῦ ἑδαφίου 6' τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 21 τοῦ καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου. Πλὴν ὁ αἰτῶν, ἰσχυρίσθη, κατ' ἀναθεώρησιν, ὅτι πρόκειται περὶ τακτικῶν ὑπερωριῶν, πραγματοποιηθεισῶν ἀπὸ 1ης Ἀπριλίου 1966 μέχρι 31ης Μαρτίου 1967 (τελευταίων δωδεκάμηνον τῆς ὑπηρεσίας του) δι' ἅπαν τὸν προσωπικόν, τὸ δὲ ἐκδὸν τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν Διοικητικὸν Συμβούλιον κατέληξεν εἰς τὴν ὡς ἄνω κρίσιν του, χωρὶς νὰ ἐξετάσῃ, ἂν συντρέχουν εἰς τὴν περίπτωσιν αἱ ὑπὸ τῶν προδιαληφθεισῶν διατάξεων τασσόμεναι προϋποθέσεις διὰ τὸν συνυπολογισμὸν τῆς περὶ ἧς πρόκειται ἀμοιβῆς πρὸς ἐξεύρεσιν τοῦ συνταξίμου μισθοῦ. Ἐν ὄψει τούτων ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις παρίσταται ἀνεπαρκῶς ἠιτιολογημένη καὶ ἐκ τοῦ λόγου τούτου καθίσταται ἀκυρωτέα.

Κατὰ ταῦτα δέον ὅπως γίνῃ δεκτὴ ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις.

§ 3. Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως

Ἄκυρος ἀπόφασις Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ ἀνωτέρω Ταμείου περὶ ἀπονομῆς μηνιαίου περιοδικοῦ βοηθήματος, λόγῳ συμμετοχῆς ὡς τακτικοῦ μέλους τοῦ Συμβουλίου ἀνωτέρου ὑπαλλήλου τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, ὅστις ὅμως ἐτύγχανε συγχρόνως καὶ συνταξιοῦχος τοῦ Ταμείου.— Ἔννοια διατάξεως καταστατικοῦ περὶ συνθέσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 2201/1963, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Γ. Χαρμπούρης**
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. **Ν. Παναγιωτάτος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ Γ. Μπουλαλᾶς, Ἠλ. Παρασκευᾶς

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, ὡς αὕτη παραδεκτῶς ἐβελτιώθη διὰ τοῦ ἀπὸ 2 Φεβρουαρίου 1968 δικογράφου προσθέτων λόγων καὶ περιωρίσθη διὰ τῆς ἀπὸ 8 Ἀπριλίου 1968 δηλώσεως τοῦ αἰτοῦντος, διώκεται ἐμπροθέσμως ἡ ἀκύρωσις τῆς ἀπὸ 12 Μαΐου 1967 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, καθ' ὃ μέρος δι' αὐτῆς ἐπανεπελογίσθη τὸ μηνιαῖον περιοδικὸν βοήθημα τῶν Σ.Κ. καὶ Λ.Π., συνταξιούχων τοῦ ὡς ἄνω Ταμείου, ἐκ τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας.

Ὁ αἰτῶν, ὡς βεβαιοῖ τὸ Ταμεῖον, συνταξιοῦχος αὐτοῦ, νομιμοποιεῖται εἰς ἄσκησιν τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, δι' ἧς ἀμφισβητεῖται ἡ νομιμότης τοῦ διὰ τῆς προσβαλλομένης πράξεως ἐπανυπολογισμοῦ τοῦ εἰς τοὺς ἀνωτέρω καταβλητέου μηνιαίου περιοδικοῦ βοηθήματος.

Παραδεκτῶς διὰ νομοτύπως κατατεθέντος δικογράφου παρεμβαίνουσιν εἰς τὴν δίκην οἱ ρηθέντες Σ.Κ. καὶ Λ.Π., ἔχοντες ἔννομον συμφέρον πρὸς ὑποστήριξιν τῆς νομιμότητος τῆς προσβαλλομένης πράξεως.

Ἐν ἄρθρῳ 1 § 1 τοῦ καταστατικοῦ τοῦ ρηθέντος Ταμείου (ἐπ' ἀριθ. 69500/1/7 Αὐγούστου 1964 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, Φ.Ε.Κ. 312 Β') ὁρίζεται, ὅτι τοῦτο διοικεῖται ὑπὸ δωδεκαμελοῦς Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ἀποτελουμένου, μεταξὺ ἄλλων, ἐκ δύο ἀνωτέρων ὑπαλλήλων τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας καὶ ἐκ δύο μελῶν ἐκ τῆς τάξεως τῶν συνταξιούχων, ἐξ ὧν τὸ ἕν ἐκ τῶν συνταξιούχων ὑπαλλήλων τοῦ ὡς ἄνω Ὑπουργείου.

Ἐν προκειμένῳ, τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, τοῦ ἐκδόντος τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν, μετέσχεν ὁ Π. Μαυρουδῆς, διορισθεὶς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 107103/5135/24/25.11.1964 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας τακτικὸν μέλος τοῦ Συμβουλίου τούτου ὡς ἀνώτερος ὑπάλληλος τοῦ Ὑπουργείου, ὅστις, ὅμως, ὡς πρακύπτει ἐκ τῶν στοιχείων τοῦ φακέλου, ἐτύγχανε συγχρόνως καὶ συνταξιοῦχος τοῦ Ταμείου. Ἀλλά, κατὰ τὴν ἀ-

ληθή έννοιαν της προμνησθείσης διατάξεως, ήτις καθόρισε την σύνθεσιν του Διοικητικού Συμβουλίου του εν λόγω Ταμείου, δεν επιτρέπεται το εκ των ανωτέρων υπαλλήλων του Υπουργείου Εργασίας διοριζόμενον μέλος να έχη συγχρόνως και την ιδιότητα του συνταξιούχου του Ταμείου, διότι εν τοιαύτη περιπτώσει ή τάξις των συνταξιούχων θα εξεπροσωπείτο ουσιαστικώς ουχί διά δύο, ως ρητώς ορίζει ή ως άνω διάταξις, αλλά δια τριών μελών, έστω και αν το τρίτον θα είχε διορισθή λόγω συντρεχούσης ετέρας ιδιότητός του. Όθεν, κατά παράβασιν της ρηθείσης διατάξεως, μετέσχε του εκδόντος την προσβαλλομένην απόφασιν Διοικητικού Συμβουλίου ο Π. Μαυρουδής, ως ανώτερος υπάλληλος του Υπουργείου Εργασίας, καίτοι ήτο συγχρόνως και συνταξιούχος του Ταμείου, εκ του λόγου δε τούτου, βασίμως προβαλλομένου, τυγχάνει αύτη ακυρωτέα, καθιστωμένης περιττής, ως άλυσιτελούς, της εξετάσεως των ετέρων περί κακής συνθέσεως του αυτού Διοικητικού Συμβουλίου λόγων, ως και των λοιπών λόγων ακυρώσεως.

Κατά ταύτα δέον όπως γίνη δεκτή ή υπό κρίσιν αίτησις, απορριφθή δε ή άσκηθείσα παρέμβασις.

§ 4. Ασφάλισις εις Ταμείον Συντάξεων Αυτοκινητιστών

1. Δικαίωμα και υποχρέωσις ή υπαγωγή εις την ασφάλισιν των έχόντων ως επάγγελμα την εκμετάλλευσιν αυτοκινήτου ως ιδιοκτητών ή οδηγών.— Απαραίτητος όμως, ίνα καταστή ενεργός ο ατομικός ασφαλιστικός δεσμός καθ' εκάστην συγκεκριμένην περίπτωσιν, ή εγγραφή του ασφαλιστέου εις τα μητρώα του Ασφαλιστικού Οργανισμού και ο διακανονισμός των ασφαλιστικών αυτού εισφορών εν τω δέοντι χρόνω και πάντως πρό της εξόδου του ασφαλιστικού κινδύνου.

Συμβουλίου της Επικρατείας 2199/1968, Τμ. Α'

Πρόεδρος ο Αντιπρόεδρος κ. **Γ. Χαρμπούρης**
Εισηγητής ο Σύμβουλος κ. **Π. Δεδόπουλος**
Δικηγόρος ο κ. Στ. Σπετσάκης

Διά της υπό κρίσιν αιτήσεως διώκεται η ακύρωσις της υπ' αριθ. 3639/24.8.1967 αποφάσεως του Διοικητικού Συμβουλίου του Ταμείου Συντάξεων Αυτοκινητιστών, δι' ης απερρίφθη αίτησις του αιτούντος περί αναγνωρίσεως ως χρόνου ασφαλίσεως παρά τω Ταμείω των ετών 1957 - 1960.

Αληθώς μέν, προκειμένης υποχρεωτικής ασφαλίσεως, οία παρά τω Ταμείω Συντάξεων Αυτοκινητιστών, παρ' ο ασφαλίζονται υποχρεωτικώς οι έχοντες ως επάγγελμα την εκμετάλλευσιν αυτοκινήτου ως ιδιοκτήται ή οδηγοί, ή υπαγωγή εις ταύτην απoτελεί δικαίωμα και υποχρέωσιν, απορρέοντα εκ του νόμου, διά τε τον ασφαλιστέον και τον ασφαλιστικόν φορέα. Ίνα όμως καταστή ενεργός ο ατομικός ασφαλιστικός δεσμός καθ' εκάστην συγκεκριμένην περίπτωσιν, απαραίτητος τυγχάνει, εφ' όσον δεν ορίζεται σαφώς άλλο τι εν τω νόμω, ή εγγραφή του ασφαλιστέου εις το μητρώον του οικείου Ασφαλιστικού Οργανισμού και ο κατ' ακολουθίαν ταύτης διακανονισμός των ασφαλιστικών αυτού εισφορών εν τω δέοντι κατά περίπτωσιν χρόνω και πάντως πρό της εξόδου του ασφαλιστικού κινδύνου. Αντίθετος εκδοχή περί την ερμηνείαν του θεσμού της υποχρεωτικής ασφαλίσεως, υπό την έννοιαν ότι ο ασφαλιστικός δεσμός ιδρύεται αυτοδικαίως μεταξύ του φορέως και του υποκειμένου της ασφαλίσεως μετά των εξ αυτών απορρεουσών εννόμων συνεπειών, ανεξαρτήτως της πληρώσεως των ως άνω προϋποθέσεων, θα ήγεν εις ανατροπήν της αναλογιστικής βάσεως, εφ' ης θεμελιούται ή οικονομία παντός Ασφαλιστικού Οργανισμού. Εκ των ανωτέρω αναγκαίως παρέπεται, ότι εις ην περίπτωσιν ουδέτερα των ως άνω προϋποθέσεων έχει πληρωθή μέχρι της εξόδου του ασφαλιστικού κινδύνου δεν δύναται πλέον, μετά ταύτα, ο ασφαλιστέος να αξιώση, όπως τύχη της ασφαλιστικής παροχής, επί τω εκ των υστέρων διακανονισμώ των ασφαλιστικών εισφορών.

Εν προκειμένω, καθ' ά προκύπτει εκ των στοιχείων του φακέλου, ο αιτών, καταστάς ανάπηρος και προκειμένου να δικαιωθή συντάξεως εκ του Ι.Κ.Α. κατ' εφαρμογήν των διατάξεων του ν.δ. 4202/1961 δια προσμετρήσεως εις τον χρόνον ασφαλίσεως παρ' αυτώ και του χρόνου ασφαλίσεως παρά τω Ταμείω Συντάξεων Αυτοκινητιστών, επέβαλε προς το Ταμείον τούτο ήδη το πρώτον την από 27.7.1967 αίτησιν, δι' ης ητήσατο, όπως αναγνωρισθή ως χρόνος ασφαλίσεως παρ' αυτώ το χρονικόν διάστημα των ετών 1957 - 1960. Η αίτησις αύτη απερρίφθη διά της προσβαλλομένης αποφάσεως επί τη αιτιολογία, ότι ο αιτών μέχρι της εξόδου του ασφαλιστικού κινδύνου (της αναπηρίας του) δεν είχεν εγγραφή εις τα μητρώα των ησφαλισμένων, ουδέ είχεν καταβάλει ασφαλιστικάς εισφοράς,

ὥστε νὰ καταστῇ ἐνεργὸς ὁ ἀσφαλιστικός του δεσμός. Ἡ αἰτιολογία αὕτη τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως παρίσταται ἔπαρκὴς καὶ νόμιμος, κατὰ τὰ ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει ἐκτιθέμενα, οἱ δὲ τὰ ἀντίθετα ὑποστηρίζοντες λόγοι ἀκυρώσεως ἐλέγχονται ἀπορριπτέοι ὡς ἀβάσιμοι.

2. Ὑπαγόμενα εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ταμείου Συντάξεων Αὐτοκινητιστῶν πρόσωπα. — Ἀπαραίτητος προϋπόθεσις ἡ ἰδιότης τοῦ ἀσφαλιστέου ὡς ἐργαζομένου ἐπὶ μισθῷ ὁδηγοῦ αὐτοκινήτου καὶ μὴ ἀσκοῦντος ἕτερον ἐπάγγελμα ἢ ἐπιχείρησιν, τῆς τυχὸν προσθέτου ἢ δευτερευούσης δραστηριότητος ἀρκούσης διὰ τὸν ἀποκλεισμὸν ἐκ τῆς ἀσφαλίσεως, δεδομένου ὅτι ἡ ἀπασχόλησις ὡς μισθωτοῦ ὁδηγοῦ δέον νὰ εἶναι ἀποκλειστική.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 1486/1968, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Γ. Χαρμπούρης**
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. **Β. Ρώτης**
Δικηγόρος ὁ κ. Δ. Παπαναστασίου

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 4789 τῆς 9.11.1967 πράξεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Συντάξεων Αὐτοκινητιστῶν, διὰ τῆς ὁποίας ὁ αἰτῶν, ἐπαγγελματίας αὐτοκινητιστής, διεγράφη ἐκ τοῦ μητρώου τῶν εἰς τὸ Ταμεῖον τοῦτο ἠσφαλισμένων διὰ τὴν χρονικὴν περίοδον ἀπὸ τοῦ Νοεμβρίου 1963 μέχρι τῆς 3.10.1966, κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ὁποίας διετήρει πρατήριον τῆς Α.Ε. Πετρογκὰζ εἰς Πόρτο Χέλι Ἑρμιονίδος καὶ ἐτραπεζοποιήθη ἀντιστοίχως τὸ ὑπ' ἀριθ. 85 τῆς 5.5.1965 πιστοποιητικὸν τοῦ Ταμείου περὶ τῆς ἐπαγγελματικότητος αὐτοῦ, ὑποβληθὲν παρ' αὐτοῦ διὰ τὴν λῆψιν ἀδείας κυκλοφορίας ἐπιβατηγοῦ αὐτοκινήτου δημοσίας χρήσεως εἰς Πόρτο Χέλι.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 2 § 1 τοῦ ν.δ. 3197 τοῦ 1961 «περὶ τοῦ Ταμείου Συντάξεων Αὐτοκινητιστῶν κλπ» «εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Τ.Σ.Α. ὑπάγονται ὑποχρεωτικῶς: α) οἱ κεκτημένοι ἐπαγγελματικὴν ἄδειαν ἱκανότητος ὁδηγοῦ αὐτοκινήτων, ἐφ' ὅσον ἐργάζονται ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς χώρας αὐτοπροσώπως καὶ ἀποκλειστικῶς ὡς ὁδηγοὶ αὐτοκινήτου δημοσίας ἢ ἰδιωτικῆς χρήσεως...». Ἀπαραίτητος, ἄθεν, κατὰ τὴν διατάξιν ταύτην, προϋπόθεσις διὰ τὴν ὑπαγωγὴν εἰς τὴν ἀσφάλισιν εἶναι ἡ ἰδιότης τοῦ ἀσφαλιστέου ὡς ἐργαζομένου ἐπὶ μισθῷ ὁδηγοῦ αὐτοκινήτου καὶ μὴ ἀσκοῦντος ἕτερον ἐπάγγελμα ἢ ἐπιχείρησιν, τῆς τυχὸν προσθέτου ἢ δευτερευούσης δραστηριότητος ἀρκούσης διὰ τὸν ἀποκλεισμὸν ἐκ τῆς ἀσφαλίσεως, δεδομένου ὅτι ἡ ἀπασχόλησις ὡς μισθωτοῦ ὁδηγοῦ δέον νὰ εἶναι ἀποκλειστική.

Διὰ τῆς προσβαλλομένης πράξεως διεγράφη ὁ αἰτῶν τοῦ μητρώου ἠσφαλισμένων τοῦ Τ.Σ.Α. διὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ τοῦ Νοεμβρίου 1963 μέχρι τῆς 3.10.1966, καθ' ὃ οὗτος διετήρει πρατήριον τῆς Α.Ε. Πετρογκάζ, ἀσκῶν οὕτω παραλλήλως πρὸς τὴν ἀπασχόλησίν του ὡς ὁδηγοῦ καὶ δραστηριότητα, ἡ ἄσκησις τῆς ὁποίας, κατὰ τὰ ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει, ἀρκεῖ, διὰ νὰ ἀποκλείσῃ τὴν παρὰ τῷ Τ.Σ.Α. ἀσφάλισιν. Ἡ τοιαύτη κρίσις, εὑρίσκουσα ἔρεισμα εἰς τὰ στοιχεῖα τοῦ φακέλλου καὶ δὴ εἰς ἔγγραφα τῆς Α.Ε. Πετρογκὰζ (ὑπ' ἀριθ. 4704 τῆς 25.6.1966 καὶ 6669 τῆς 11.2.1967) καὶ ἀποδείξεις διὰ χρῆσιν φιάλης ὑγραερίου ὑπογραφομένας παρὰ τοῦ αἰτοῦντος ὡς πρατηριούχου τῆς Ἑταιρείας ταύτης (ὑπ' ἀριθ. 030200, 030201 τῆς 4.8.1964, 030214 τῆς 4.9.1964), σιβύλλιος δὲ ἀναρτωμένη ἐκ τῶν ἀντιφατικοῦ περιεχομένου βεβαιώσεων τῆς Ἀστυνομικῆς Ἀρχῆς (ὑπ' ἀριθ. 16/41/7 τῆς 14.9.1965 Τποδιοικήσεως Βασιλικῆς Χωροφυλακῆς Κρανιδίου, ὑπ' ἀριθ. 15/8/2224/6 τῆς 21.2.1967 καὶ 15/8/2224/6 τῆς 21.2.1967 καὶ 15/8/2224/4 τῆς 1.12.1965 Ἀστυνομικοῦ Τμήματος Κρανιδίου) ἢ τῆς προσκομισθείσης παρὰ τοῦ αἰτοῦντος πιστοποιήσεως τοῦ Οἰκονομικοῦ Ἐφόρου τῆς περιοχῆς, ὅτι ἀπὸ τοῦ ἔτους 1960 δὲν φέρεται οὗτος ἐγγεγραμμένος εἰς τοὺς καταλόγους τῆς φορολογίας τοῦ εἰσοδήματος (461 τῆς 4.2.1967 Οἰκονομικῆς Ἐφορίας Σπετσῶν - Ἑρμιονίδος) νομίμως καὶ ἐπαρκῶς ἠτιολογημένη παρίσταται ἀπορριπτομένων ὡς ἀβασίμων τῶν περὶ τοῦ ἐναντίου ἰσχυρισμῶν τοῦ αἰτοῦντος, ὡς καὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. κρίσιν αἰτήσεως ἐν τῷ συνόλῳ της.

3. Ἀναγνώρισις, κατὰ τὸ ὑπ' ἀριθ. 568/196[illegible] Β.Δ., ὡς χρόνου ἀσφαλίσεως παρὰ τῷ Τα

μείφ Συντάξεων Αὐτοκινητιστῶν τοῦ χρόνου, δι' ὃν κατεβλήθησαν ἀσφαλιστικαὶ εἰσφοραί, ἄνευ ἄλλης τινὸς διατυπώσεως, ἐφ' ὅσον ἡ καταβολὴ ἔλαβε χώραν πέντε τοὐλάχιστον ἔτη πρὸ τῆς ἐπελεύσεως τῆς ἀσφαλιστικῆς περιπτώσεως.—Ἔννοια διατάξεως.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 1585/1968, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Γ. Χαρμπούρης**
Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. **Γ. Μαραγκόπουλος**
Δικηγόρος ὁ κ. Δ. Καλόδης

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 5137 τῆς 23.12.1966 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Συντάξεων Αὐτοκινητιστῶν, διὰ τῆς ὁποίας ἀπερρίφθη αἴτημα τοῦ αἰτοῦντος, συνταξιούχου τοῦ ρηθέντος Ταμείου, περὶ ἀναγνωρίσεως ὡς διανυθέντος ἐν ἀσφαλίσει τοῦ χρονικοῦ διαστήματος ἀπὸ 16.8.1945 - 31.12.1947.

Ἐν προκειμένῳ τὸ αἴτημα προσμετρήσεως τοῦ προδιαληφθέντος διαστήματος εἰς τὸν συντάξιμον χρόνον τοῦ αἰτοῦντος ἀπερρίφθη, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ, ὅτι κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ν.δ. 4197/1961 «περὶ τοῦ Ταμείου Συντάξεων Αὐτοκινητιστῶν καὶ ἄλλων τινῶν διατάξεων» ἀπαραίτητος προϋπόθεσις ὑπαγωγῆς προσώπου εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Τ.Σ.Α. εἶναι ἡ ἄσκησις τοῦ αὐτοκινητιστικοῦ ἐπαγγέλματος ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς χώρας, τοῦ ἐξ ὁ.δ. 568/1964 μὴ δυναμένου νὰ ἀναιρέσῃ τὴν βασικὴν ταύτην προϋπόθεσιν.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 1 § 1 τοῦ ὁ.δ. 568 τοῦ 1964 «περὶ τῆς ἀναγνωρίσεως ὡς χρόνου ἀσφαλίσεως παρὰ τῷ Τ.Σ.Α. τοῦ τοιούτου, δι' ὃν κατεβλήθησαν ὡς ἀσφαλιστικαὶ εἰσφοραὶ» «τὰ χρονικὰ διαστήματα, δι' ἃ κατεβλήθησαν αἱ ἐκάστοτε ἰσχύουσαι ἀσφαλιστικαὶ εἰσφοραί... θεωροῦνται αὐτοδικαίως ὡς χρόνος ἀσφαλίσεως, ἄνευ ἄλλης τινὸς διατυπώσεως, ἐφ' ὅσον ἡ καταβολὴ ἔλαβε χώραν πέντε τοὐλάχιστον ἔτη πρὸ τῆς ἐπελεύσεως τῆς ἀσφαλιστικῆς περιπτώσεως». Κατὰ τὴν σαφῆ δὲ ἔννοιαν τῆς διατάξεως ταύτης, ἀναφερομένης εἰς τὴν διαδικασίαν ὡς πρὸς τὴν ἐξακρίβωσιν τῶν προϋποθέσεων διὰ τὴν παροχὴν συντάξεως, εὑρισκομένης δὲ ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς διὰ τοῦ ἄρθρου 23 § 1 ἐδάφ. γ' τοῦ ν.δ. 4197/1961 παρασχεθείσης ἐξουσιοδοτήσεως, καθ' ἣν διὰ ὁ. διαταγμάτων δύνανται νὰ ὁρίζονται τὰ τῶν προϋποθέσεων συνταξιοδοτήσεως, ἡ πάροδος συμπεπληρωμένης πενταετίας ἀπὸ τῆς καταβολῆς τῶν ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν μέχρι τῆς ἐξόδου ἐκ τοῦ ἀσφαλιστικοῦ κινδύνου ἀποκλείει οἱανδήποτε ἔρευναν ὡς πρὸς τὴν συνδρομὴν τῆς προϋποθέσεως τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ν.δ. 4197/1961, ἤτοι τῆς κατὰ τὸν πρὸ τῆς πενταετίας χρόνον ἀσκήσεως τοῦ αὐτοκινητιστικοῦ ἐπαγγέλματος ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς χώρας.

Ἡ προσβαλλομένη πρᾶξις, μὴ ἀμφισβητοῦσα τὴν ὑπὸ τοῦ αἰτοῦντος καταβολὴν τῶν κεκανονισμένων εἰσφορῶν διὰ τὸ ρηθὲν διάστημα εἰς χρόνον προγενέστερον κατὰ πέντε τοὐλάχιστον ἔτη τῆς ἐπελεύσεως τοῦ ἀσφαλιστικοῦ κινδύνου, κατὰ παράβασιν τῆς ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει παρατεθείσης διατάξεως ἀπέρριψε τὸ αἴτημα αὐτοῦ περὶ ἀναγνωρίσεως τοῦ ἐπιμάχου χρόνου ἀσφαλίσεως, τοῦτο δὲ τῷ λόγῳ δέον αὐτὴ νὰ ἀκυρωθῇ κατὰ τὸν σχετικὸν βάσιμον λόγον τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως.

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΘΕΜΑΤΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ

Χορήγησις επιδόματος λόγω ανεργίας εἰς τοὺς πολλαπλῶς ἀπασχολουμένους μισθωτούς.

Γνωρίζομεν ὑμῖν, ὅτι τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ καθ' ἡμᾶς Ὀργανισμοῦ κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 1117/30.8.1968 συνεδρίασιν ἔλαβε τὴν ὑπ' ἀριθ. 11604/1968 ἀπόφασιν αὐτοῦ, δι' ἧς ἀτροποποίησε καὶ συνεπλήρωσε τὴν ὑπ' ἀριθ. 1601/26.8.1957 ὁμοίαν τοιαύτην (θλέπε Κ.Ε.Ο. Μέρος Α', σελ. 105 § 166), ὡς πρὸς τὴν λόγῳ ἀνεργίας ἐπιδότησιν πολλαπλῶς ἀπασχολουμένων, καὶ ἐδέχθη ὅτι:

α) Ὅταν, ἐπὶ πολλαπλῆς ἀπασχολήσεως, ἀπολύεται ὁ μισθωτὸς ἐκ μιᾶς ἢ πλειόνων ἐργασιῶν, ἀξιολογοῦνται δὲ ἀπασχολούμενος εἰς ἑτέραν ἢ ἑτέρας τοιαύτας, δὲν θὰ καταβάλλεται ἐπίδομα ἀνεργίας, ἐφ' ὅσον ἐκ τῆς συνεχιζομένης ἀπασχολήσεως ἀποκερδαίνει οὗτος ποσὸν ἴσον ἢ ἀνώτερον πρὸς τὸ ποσὸν τοῦ ἡμερησίου ἐπιδόματος ἀνεργίας, τὸ ὁποῖον μετὰ τῶν τυχὸν προσαυξήσεων θὰ ἐδικαιοῦτο ὁ ἠσφαλισμένος ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὧν ἀστερήθη ἀποδοχῶν, π.χ. ἠσφαλισμένος ἀπασχολεῖται τὸ μὲν ὡς πωλητὴς καὶ λαμβάνει ὡς μισθὸν 2.500 δραχμάς, τὸ δὲ ὡς λογιστὴς καὶ λαμβάνει ὡς μισθὸν 1.750 δραχμάς, συντηρεῖ σύζυγον καὶ δύο τέκνα, ἀπολύεται δὲ ἐκ τῆς θέσεως τοῦ πωλητοῦ.

Οὗτος δὲν θὰ δικαιωθῇ ἐπιδόματος λόγῳ ἀνεργίας, διότι τὸ τεσσαρακοστὸν ἡμερομίσθιον ἐκ τῆς ἐξ ἧς ἀπελύθη ἐργασίας εἶναι 2.500:25=100 δραχμαί, τὸ δὲ ἡμερήσιον ἐπίδομα μετὰ τῆς λόγῳ οἰκογενειακῶν ὑπέρ προσαυξήσεως ἀνέρχεται εἰς 70 δραχμάς. Ἐκ τῆς συνεχιζομένης δὲ ἀπασχολήσεως τοῦ λογιστοῦ λαμβάνει μισθὸν 1.750:25=70 δραχμὰς ἡμερησίως, ἤτοι ἐκ τῆς συνεχιζομένης ἀπασχολήσεώς του ἀποκερδαίνει ποσὸν ἴσον πρὸς τὸ ἡμερήσιον ἐπίδομα. Τοῦτ' αὐτὸ θὰ συμβῇ καὶ εἰς ἣν περίπτωσιν ὁ μισθὸς ἐκ τῆς συνεχιζομένης ἀπασχολήσεως θὰ ἦτο ἀνώτερος τοῦ ὅπερ θὰ ἐδικαιοῦτο ἐπιδόματος ἀνεργίας μετὰ τῶν προσαυξήσεων.

β) Εἰς τὴν ἀντίθετον περίπτωσιν, καθ' ἣν τὸ ἡμερομίσθιον ἐκ τῆς συνεχιζομένης ἀπασχολήσεως εἶναι μικρότερον κατὰ ποσὸν τοῦ οὕτινος ὁ μισθωτὸς θὰ ἐδικαιοῦτο ἡμερησίου ἐπιδόματος μετὰ τῶν τυχὸν προσαυξήσεων ἐκ τῆς ἐξ ἧς ἀπελύθη ἐργασίας, θὰ καταβάλλεται ὡς ἐπίδομα ἡ διαφορὰ μεταξὺ τοῦ ἡμερομισθίου καὶ τοῦ ὡς ἄνω ἡμερησίου ἐπιδόματος.

Τὸ παρ' ἡμῖν Διοικητικὸν Συμβούλιον ἤχθη εἰς τὴν ὡς ἄνω ἀπόφασίν του, διότι ἔκρινεν, ὅτι δὲν δικαιολογεῖται καταβολὴ ἐπιδόματος ἀνεργίας εἰς ἃς περιπτώσεις ὁ πολλαπλῶς ἀπασχολούμενος διὰ τῆς συνεχιζομένης ἀπασχολήσεώς του ἐξοικονομεῖ ἀποδοχὰς ἴσας ἢ ἀνωτέρας τοῦ παρεχομένου ἐπιδόματος ἀνεργίας, δι' οὗ ἐξασφαλίζεται τὸ ἐλάχιστον ὅριον συντηρήσεως, εἰς ἃς δὲ περιπτώσεις δὲν θὰ ἐξασφαλίζεται διὰ τῆς συνεχιζομένης ἀπασχολήσεως τὸ ἐλάχιστον τοῦτο ὅριον συντηρήσεως, θὰ καταβάλλεται ἡ διαφορὰ μεταξὺ τοῦ ἡμερομισθίου καὶ τοῦ ἐπιδόματος.

Τέλος, γνωρίζομεν, ὅτι ἡ ὡς εἴρηται ἀπόφασις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου θὰ ἰσχύσῃ ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεώς της καὶ θὰ καταλαμβάνῃ καὶ τὰς τυχὸν ὑπαρχούσας ἐκκρεμεῖς περιπτώσεις.

Ἑπομένως πάντες οἱ ἐν ἐνεργείᾳ ἐπιδοτούμενοι θὰ συνεχίσουν τὴν ἐπιδότησίν των ὑπὸ τὰς παλαιὰς προϋποθέσεις.

Ἡ παροῦσα ἐγκύκλιος ἐπέχει θέσιν ἰδιαιτέρας ἀπαντήσεως εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 8202/27.7.1968 ἀναφορὰν τῆς ἐν Πάτραις Τοπικῆς ἡμῶν Ὑπηρεσίας.

(Ἐγκύκλ. ὑπ' ἀριθ. 53/1968 Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας).

Μὴ καταβολὴ οἰκογενειακοῦ ἐπιδόματος εἰς πολλαπλῶς ἀπασχολούμενον μισθωτόν, λαμβάνοντα οἰκογενειακὸν ἐπίδομα ἐξ ἑνὸς τῶν ἐργοδοτῶν του.

Ἐξ ἀφορμῆς ὑποβληθέντος ἡμῖν ἐρωτήματος περὶ καταβολῆς ἢ μὴ οἰκογενειακοῦ ἐπιδόματος τέκνων εἰς πολλαπλῶς ἀπασχολούμενον μισθωτόν, λαμβάνοντα ἐπίδομα ἐξ ἑνὸς τῶν ἐργοδοτῶν του, κοινοποιοῦμεν ὑμῖν κατωτέρω τὴν ὑπ' ἀριθ. 1376/17.8.1968 γνωμοδότησιν τῆς παρ' ἡμῖν Νομικῆς Ὑπηρεσίας, ἣν ἀποδεχόμεθα, καὶ δι' ἧς παρέχεται ἀρνητικὴ ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἀπάντησις.

(Ἐγκύκλ. ὑπ' ἀριθ. 52/1968 Ὀργανι-

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΠΑΡΑΓΡΑΦΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΕΙΣΦΟΡΩΝ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟΝ

Περίληψις ἐρωτήματος (Υπουργείου Ἐθνικῆς Ἀμύνης): α) Εἰς ποίαν παραγραφὴν ὑπόκεινται καθιστερούμεναι εἰσφοραὶ πρὸς τὸ Ταμεῖον Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ἠλεκτροτεχνιτῶν Ἑλλάδος, ὀφειλόμεναι ὑπὸ τοῦ Δημοσίου διὰ τὴν ἀπασχόλησιν ἀσφαλιστέου ἠλεκτροτεχνικοῦ προσωπικοῦ παρέχοντος τὰς ὑπηρεσίας του εἰς τὸ Κρατικὸν Ἐργοστάσιον Ἀεροπλάνων ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου ἀορίστου χρόνου. β) Ἐὰν διὰ τὰς καθυστερουμένας εἰσφορὰς πρὸς τὸ ἐν λόγῳ Ταμεῖον βαρύνεται ὁ ἐργοδότης καὶ διὰ τὸ μὴ παρακρατηθὲν ποσοστόν, ὅπερ ἀναλογεῖ εἰς τὰς ἀποδοχὰς τοῦ ἐργαζομένου, καὶ γ) Ἐὰν ἡ Διοίκησις ἔχῃ ὑποχρέωσιν, ὅπως τακτοποιήσῃ αὐτεπαγγέλτως τὰς ὀφειλὰς της ἐκ τῶν ὡς ἀνω-

σμοῦ Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας).

Γνωμοδότησις ὑπ' ἀριθ. 1376

Θέμα: «Περὶ καταβολῆς ἢ μὴ οἰκογενειακοῦ ἐπιδόματος εἰς πολλαπλῶς ἀπασχολουμένου μισθωτόν, λαμβάνοντα ἐπίδομα ἐξ ἑνὸς τῶν ἐργοδοτῶν του».

Σχετικόν: Τὸ ὑπ' ἀριθ. πρωτ. 32409/12.8.1968 ἔγγραφον τῆς Β' Διευθύνσεως.

Νομικὸς Σύμβουλος: *Δημ. Βλαχογιάννης*

Εἰσηγητής: *Κωνστ. Ἐγγλέζος*

Ἐπὶ τοῦ τεθέντος ἡμῖν ἐρωτήματος διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. πρωτ. 32409/12.8.1968 περὶ καταβολῆς ἢ μὴ οἰκογενειακοῦ ἐπιδόματος τέκνων εἰς πολλαπλῶς ἀπασχολουμένου μισθωτόν, λαμβάνοντα ἐπίδομα ἐξ ἑνὸς τῶν ἐργοδοτῶν του, ἔχομεν τὴν ἀκόλουθον γνώμην:

Διὰ τοῦ ν.δ. 3868/1958 ἐθεσπίσθη τὸ πρῶτον παρ' ἡμῖν ὁ θεσμὸς τῆς παροχῆς οἰκογενειακῶν ἐπιδομάτων διὰ τὴν συντήρησιν τῶν τέκνων τῶν ἐν τῇ χώρᾳ μισθωτῶν ἐκ τοῦ παρὰ τῷ ἡμετέρῳ Ὀργανισμῷ συσταθέντος Διανεμητικοῦ Λογαριασμοῦ, τοῦ ὁποίου οἱ πόροι ἀποταλοῦνται ἐκ τῆς ἐργοδοτικῆς εἰσφορᾶς, ἀνερχομένης εἰς 1%, καὶ ἐκ τῆς ἐργατικῆς τοιαύτης, ἀνερχομένης ὡσαύτως εἰς 1%.

Ρητῶς εἰς τὴν παράγραφον 3 τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ὡς εἴρηται νομοθετικοῦ διατάγματος ὁρίζεται, ὅτι κατ' ἐξαίρεσιν δὲν ὑφίσταται ὑποχρέωσις καταβολῆς τῆς ὡς ἄνω ἐργοδοτικῆς καὶ ἐργατικῆς εἰσφορᾶς διὰ τοὺς ἐπὶ μηνιαίῳ μισθῷ ἀμειβομένους μισθωτούς, ἐφ' ὅσον καταβάλλονται καὶ δι' ὅσον χρόνον καταβάλλονται αὐτοῖς ὑπὸ τοῦ οἰκείου ἐργοδότου οἰκογενειακὰ ἐπιδόματα τέκνων, συνάμει ἰσχυόντων νόμων, συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, κανονισμῶν ἐπιχειρήσεων ἢ ἄλλων οἱωνδήποτε διατάξεων, ἐφ' ὅσον τοιαῦτα πρὸς τὰ ὑπ' αὐτοῦ ὁριοθησόμενα.

Ἐκ τῆς διατάξεως ταύτης σαφῶς προκύπτει, ὅτι σκοπὸς τοῦ νομοθέτου ὑπῆρξεν ἡ ἐξασφάλισις τοῦ οἰκογενειακοῦ τούτου ἐπιδόματος ἐκ μιᾶς καὶ μόνον πηγῆς δι' ὅλους ἀνεξαιρέτως τοὺς μισθωτοὺς καὶ κατὰ μείζονα λόγον τοὺς πολλαπλῶς ἀπασχολουμένους καὶ τοῦτο προδήλως πρὸς ἀποφυγὴν δημιουργίας μιᾶς κατηγορίας μισθωτῶν δικαιουμένων πλεονεκτικῆς ἔναντι τῶν ἄλλων μεταχειρίσεως, ὀφειλομένης εἰς τὸ ὅτι οὗτοι ἠδυνήθησαν νὰ ἐξεύρουν πολλαπλῆν ἀπασχόλησιν.

Διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1370 ἡμετέρας γνωμοδοτήσεως, ἀκολουθοῦντες τὴν ὡς ἄνω ἐκτιθεμένην πρόδηλον ἀντίληψιν τοῦ νομοθέτου, ἐγνωματεύσαμεν, ὅτι δὲν εἶναι δυνατὴ ἡ λῆψις ἐπιδόματος πλείονος ἐκ δύο πηγῶν.

Φρονοῦμεν, κατόπιν τῶν ἀνωτέρω, ὅτι καὶ ἐπὶ τοῦ περὶ οὗ ἡ παροῦσα γνωμοδότησις νέου ἐρωτήματος, τοῦ ἀφορῶντος τοὺς πολλαπλῶς ἀπασχολουμένους, προσήκει διὰ τὴν ταυτότητα τοῦ νομικοῦ λόγου ἡ αὐτὴ ἀπάντησις, ἤτοι ὅτι οὗτοι, καίτοι ἀπασχολούμενοι εἰς περισσοτέρους τοῦ ἑνὸς ἐργοδότας, δικαιοῦνται ἐπιδόματος τέκνων ἐκ μιᾶς καὶ μόνον πηγῆς.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 17 Αὐγούστου 1968

Ὁ Νομικὸς Σύμβουλος
Δημ. Βλαχογιάννης

τέρω εἰσφορῶν.

Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους, Τμ. Α'

Γνωμοδότησις 1019/1968

Πρόεδρεύων καὶ Εἰσηγητὴς ὁ κ. ***Κ. Παπαμιχαλόπουλος***, Ἀντιπρόεδρος Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους.

Λοιπὰ μέλη: Οἱ κ.κ. *Κ. Κυριαζῆς, Κ. Τσαγκαράκης, Ν. Μπλιάτσος, Α. Γιαννουλᾶτος, Π. Κορδογιαννόπουλος*, Νομικοὶ Σύμβουλοι, *Κ. Διαλεκτός, Δ. Βενιζέλος, Χ. Καλογερόπουλος, Β. Ρεγκάκος, Ε. Δωρῆς*, Πάρεδροι.

Ἐπὶ τοῦ πρόσθεν ἐρωτήματος τὸ Νομικὸν Συμβούλιον τοῦ Κράτους ἐγνωμοδότησεν ὁμοφώνως ὡς ἀκολούθως:

1) Κατ' ἄρθρον 27 § 1 τοῦ διατάγματος τῆς 26.6/10.7.1944 «περὶ Κώδικος τῶν νόμων περὶ δικῶν τοῦ Δημοσίου» «παραγράφεται πρὸς ὄφελος τοῦ Κράτους καὶ ἐξαλείφεται πᾶν χρέος τοῦ Δημοσίου, ἐὰν δι' ἔλλειψιν ἀποχρώσης δικαιολογήσεως δὲν ἀνεγνωρίσθη, δὲν διετάχθη ἡ πληρωμὴ αὐτοῦ καὶ δὲν ἐπληρώθη ἐντὸς πέντε ἐτῶν, ἀφ' ἧς τὸ πρῶτον ἐγεννήθη τὸ πρὸς ἀγωγὴν δικαίωμα».

Ἐξ ἄλλου, κατ' ἄρθρον 10 § 3 τοῦ καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ἠλεκτροτεχνιτῶν Ἑλλάδος, ἐγκριθέντος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 22792/1711/6.10/14.11.1945 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἐκδοθείσης κατ' ἐξουσιοδότησιν τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ διατάγματος 3.3/13.4.1943 «περὶ συστάσεως Ν.Π.Δ.Δ. ὑπὸ τὸν τίτλον «Ταμεῖον Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ἠλεκτροτεχνιτῶν Ἑλλάδος», ὅπερ καταστατικὸν ἐκυρώθη διὰ τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ νόμου 1731/1951, τῆς παραγράφου 4 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 2520/1953 καὶ τῆς παραγράφου 9 τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ νόμου 4504/1966, «τὸ δικαίωμα πρὸς εἴσπραξιν τῶν εἰσφορῶν παραγράφεται μετὰ πενταετίαν ἀπὸ τῆς λήξεως τοῦ ἔτους, καθ' ὃ αἱ τοιαῦται κατέστησαν ἀπαιτηταί».

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω διατάξεων δῆλον καθίσταται, ὅτι ἡ διάρκεια μὲν τῆς παραγραφῆς τῶν ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν πρὸς τὸ ἐν λόγῳ Ταμεῖον εἶναι εἰς πᾶσαν περίπτωσιν πενταετής, ἐνῷ ὅμως ἐξ ἄλλου δέον νὰ γίνῃ διάκρισις ὡς πρὸς τὸ χρονικὸν σημεῖον ἐνάρξεως τῆς παραγραφῆς ταύτης ἀφ' ἑνὸς κατὰ τὴν νομοθεσίαν, ἥτις διέπει τὸ Ταμεῖον, καθ' ἣν ὁρίζεται ὡς ἀφετηρία τῆς παραγραφῆς τὸ τέλος τοῦ ἔτους, κατὰ τὸ ὁποῖον κατέστησαν αἱ εἰσφοραὶ ἀπαιτηταί, καὶ ἀφ' ἑτέρου κατὰ τὴν διέπουσαν τὰς χρηματικὰς ὀφειλὰς τοῦ Δημοσίου, ὧν ἡ παραγραφὴ ἄρχεται ἀφ' ἧς τὸ πρῶτον ἐγεννήθη τὸ πρὸς ἀγωγὴν δικαίωμα. Πρὸς τοῦτο γίνεται δεκτὸν κατὰ παγίαν καὶ σχεδὸν ἀδιάσπαστον νομολογίαν, ὅτι ἡ ὑπὲρ τοῦ Δημοσίου, ὡς ἀνωτέρω, θεσπισθεῖσα παραγραφὴ ἐφαρμόζεται ἐπὶ πάσης χρηματικῆς ὀφειλῆς τοῦ Κράτους (Α.Π. 514/1953, Θέμ. ΞΔ'/1151, Α.Π. 189/1957, ΕΕΝ 24, 705, Ἐφετείου Ἀθηνῶν 607/1959, ΕΕΝ 26, 538) ὑπερισχύουσα μάλιστα ἑτέρων εἰδικῶν διατάξεων, αἵτινες θεσπίζουν παραγραφὴν μικροτέραν ἢ καὶ ἴσης μὲν διαρκείας, κατ' ἄλλον ὅμως τρόπον προσμετρουμένην (πρβλ. Α.Π. 80/1958, ΕΕΝ 25, 534, Α.Π. 4/1962, ΝοΒ 10, 501, Πρ. Πρ. Ἀθηνῶν 5562/1962, ΕΕΝ 29, 704). Εἰδικώτερον δὲ ὑπὲρ τῆς ἀπόψεως ὅτι ἡ ρηθεῖσα εἰδικὴ διάταξις τοῦ ἄρθρου 27 τοῦ κανονιστικοῦ διατάγματος 26.6/10.7.1944 «περὶ Κώδικος τῶν νόμων περὶ δικῶν τοῦ Δημοσίου» ὑπερισχύει τῶν διατάξεων, αἵτινες θεσπίζουσι μακροτέραν παραγραφὴν τῶν ἐξ εἰσφορῶν ἀπαιτήσεων διαφόρων φορέων κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως, ἐτάχθη καὶ ἡ νομολογία τῶν διοικητικῶν καὶ πολιτικῶν δικαστηρίων (Σ.τ.Ε. 1809/1967, Πρ. Ἀθηνῶν 6009/1968, ΕΕΔ 27, 619), ὡς καὶ τὰ ἁρμόδια πρὸς ἐκδίκασιν ἐνστάσεων ὄργανα Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν (7.2.1967 5ης Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων Ι.Κ.Α., 14588/1968 Διοικητικοῦ Συμβουλίου Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ἐργατοτεχνιτῶν Δομικῶν καὶ Ξυλουργικῶν Ἐργασιῶν κλπ.). Ὡς γίνεται δὲ δεκτὸν ὑπὸ τῆς νομολογίας, σκοπὸν τῆς εἰδικῆς ὑπὲρ τοῦ Δημοσίου θεσπιζομένης παραγραφῆς τῶν ὀφειλῶν των ἀποτελεῖ ἡ ἐκκαθάρισις τῶν ὀφειλῶν τοῦ Κράτους ἐντὸς σαφῶς ὡρισμένων χρονικῶν ὁρίων, διὰ τὴν ἐπίτευξιν τῆς ἐπὶ ἀσφαλοῦς βάσεως καταρτίσεως τοῦ κρατικοῦ προϋπολογισμοῦ (Α.Π. 434/1957, ΕΕΝ 25, 24, Πρ. Ἀθηνῶν 637/1959, ΕΕΝ 26, 530). Ἔνεκα δὲ τοῦ ἐξυπηρετοῦντος τὸ δημόσιον συμφέροντος, ἀξιολογικῶς ὑπερκειμένου αὐτοῦ σκοποῦ, δέον νὰ θεωρηθῇ καὶ ἐν προκειμένῳ, ὅτι ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 27 τοῦ κανονιστικοῦ διατάγματος 26.6/10.7.1944 ὑπερισχύει καὶ τῆς ὡς ἀνωτέρω διατά-

ξους τοῦ ἄρθρου 10 § 3 τοῦ καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ἠλεκτροτεχνιτῶν Ἑλλάδος καὶ κατὰ συνέπειαν ἡ πενταετὴς παραγραφὴ τῆς ὑποχρεώσεως τοῦ Δημοσίου πρὸς πληρωμὴν τῶν κατὰ τὸ ἐρώτημα καθυστερουμένων εἰσφορῶν δέον νὰ προσμετρηθῇ οὐχὶ ἀπὸ τοῦ τέλους τοῦ ἔτους, καθ' ὃ αὗται κατέστησαν ἀπαιτηταί, ἀλλὰ ἀπὸ τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν ἐγεννήθη τὸ πρὸς ἀγωγὴν δικαίωμα τοῦ Ταμείου. Τὸ χρονικὸν δὲ αὐτὸ σημεῖον προκύπτει ἐκ τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ ρηθέντος καταστατικοῦ, καθ' ὃ ὁ ἐργοδότης ὑποχρεοῦται νὰ καταβάλλῃ εἰς τὸ ὡς ἄνω Ταμεῖον ἐντὸς τοῦ πρώτου δεκαημέρου ἑκάστου μηνὸς τὰς εἰσφοράς, αἱ ὁποῖαι ἀντιστοιχοῦν εἰς τὰ ἡμερομίσθια ἢ τοὺς μισθοὺς τοῦ προηγουμένου μηνός. Μετὰ παρέλευσιν δὲ τῆς προθεσμίας ταύτης αἱ μὴ καταβληθεῖσαι εἰσφοραὶ καθίστανται ἀπαιτηταὶ ἄνευ οἱασδήποτε ὀχλήσεως. Κατὰ τὴν διάταξιν ταύτην συνεπῶς τὴν ἐνδεκάτην ἡμέραν ἑκάστου μηνὸς καθίστανται διὰ τὸ Ταμεῖον ἀγώγιμοι αἱ εἰσφοραὶ διὰ τοὺς μισθοὺς τοῦ προηγουμένου μηνός, ἀπὸ τῆς ἡμέρας δὲ ταύτης ἄρχεται, κατὰ τὰ προρρηθέντα, καὶ ἡ πενταετὴς παραγραφὴ τῆς ὑποχρεώσεως τοῦ Δημοσίου.

2) Κατ' ἄρθρον 9 περίπτωσις 6' τοῦ ὡς εἴρηται καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ἠλεκτροτεχνιτῶν Ἑλλάδος οἱ ἐργοδόται ὑποχρεοῦνται «νὰ παρακρατῶσιν ἐκ τῶν ἡμερομισθίων καὶ μισθῶν τῶν ἠσφαλισμένων τὰς ἐκκαινουμένας ἐργατικὰς εἰσφοράς... καὶ νὰ καταβάλλωσι ταύτας συγχρόνως μετὰ τῆς ἰδικῆς των εἰς τὸ Ταμεῖον. Ἐὰν ὁ ἐργοδότης δὲν ἐκπληρώσῃ τὴν ὑποχρέωσίν του ταύτην ἐντὸς δεκαήμερον ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς πληρωμῆς τῶν μισθῶν, ἡ καταβολὴ εἰσφορᾶς βαρύνει μόνον τὸν ἐργοδότην, μὴ ἐπιτρεπομένης τῆς παρακρατήσεως ταύτης ἐκ μισθῶν τοῦ ἠσφαλισμένου».

Ἐκ τῆς σαφοῦς διατυπώσεως τῆς διατάξεως ταύτης δῆλον καθίσταται, ὅτι ἐφ' ὅσον ἐν τῷ ἐρωτήματι πρόκειται περὶ εἰσφορῶν καθυστερουμένων ἐπὶ χρονικὸν διάστημα μεῖζον τοῦ δεκαήμερον ἀπὸ τῆς νομίμου πληρωμῆς τῶν ἡμερομισθίων ἢ μισθῶν τῶν ἐργαζομένων, αὗται βαρύνουσι καθ' ὁλοκληρίαν τὸ Δημόσιον, ἤτοι καὶ κατὰ τὸ ποσοστὸν ἐκεῖνο, ὅπερ δὲν παρεκρατήθη ἐκ τῶν ἀποδοχῶν τῶν ἐργαζομένων, διὰ ὃ κατὰ τὴν διάταξιν ταύτην δὲν χωρεῖ νομίμως ἀναγωγὴ κατὰ τῶν ἠσφαλισμένων.

3) Κατόπιν τῶν ἀνωτέρω, ἐν συνδυασμῷ δὲ καὶ πρὸς τὰ ἐν τῇ ὑπ' ἀριθ. 954/1965 γνωμοδοτήσει τοῦ Ν.Σ.Κ. ὁριζόμενα, καθ' ἣν «εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ἠλεκτροτεχνιτῶν Ἑλλάδος ὑπάγεται αὐτοδικαίως καὶ ἄνευ ἄλλης διατυπώσεως καὶ τὸ εἰς τὸ Κρατικὸν Ἐργοστάσιον Ἀεροπλάνων ὑπηρετοῦν ἠλεκτρολογικὸν προσωπικόν, τὸ συνδεόμενον μετὰ τοῦ Δημοσίου διὰ σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου... ὑπὸ τὸν ὅρον ὅτι τὸ προσωπικὸν τοῦτο δὲν ὑπάγεται εἰς τὴν ἐπικουρικὴν ἀσφάλισιν καὶ ἑτέρου Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ», σαφῶς προκύπτει, ὅτι ἡ Διοίκησις ἔχει νόμιμον ὑποχρέωσιν, ὅπως αὐτεπαγγέλτως καταβάλῃ πρὸς τὸ ἐν λόγῳ Ταμεῖον συμφώνως πρὸς τὰς προμνησθείσας διατάξεις τὰς ἐκ τῆς αἰτίας ταύτης ὀφειλομένας καὶ καθυστερουμένας, μὴ παραγεγραμμένας δέ, ἀσφαλιστικὰς παροχάς.

Μετὰ ταῦτα εἰς τὰ πρόσθεν ἐρωτήματα προσήκουσι αἱ ἀνωτέρω ἀπαντήσεις καὶ ἐν συμπεράσματι: 1) Ὅτι αἱ ὀφειλαὶ τοῦ Δημοσίου πρὸς τὸ Ταμεῖον Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ἠλεκτροτεχνιτῶν Ἑλλάδος διὰ τὸ εἰς τὸ Κ.Ε.Α. ἀπασχολούμενον ἠλεκτροτεχνικὸν προσωπικὸν σχέσεως ἰδιωτικοῦ δικαίου ὑπόκεινται εἰς τὴν κατ' ἄρθρον 27 τοῦ κανονιστικοῦ διατάγματος 26.6/10.7.1944 πενταετῆ παραγραφήν, ἀρχομένην ἀφ' ἧς κατ' ἄρθρον 9 τοῦ ρηθέντος καταστατικοῦ τοῦ ἐν λόγῳ Ταμείου ἐγεννήθη ὑπὲρ αὐτοῦ τὸ πρὸς ἀγωγὴν δικαίωμα. 2) Ὅτι τὸ Δημόσιον βαρύνεται μὲ τὰς μὴ παρακρατηθείσας εἰσφορὰς τῶν ἠσφαλισμένων μετὰ πάροδον δεκαήμερου ἀπὸ τῆς νομίμου ἡμέρας τῆς πληρωμῆς τῶν μισθῶν ἢ ἡμερομισθίων, μεθ' ἣν προθεσμίαν δὲν δύνανται τὰ ποσὰ ταῦτα νὰ ἀναζητηθοῦν ἀπὸ τοὺς ἐργαζομένους, καὶ 3) ὅτι ἡ Διοίκησις, ὑπὸ τὰς ὡς ἄνω προϋποθέσεις, ἔχει ὑποχρέωσιν, ὅπως τακτοποιήσῃ αὐτεπαγγέλτως τὰς μὴ παραγεγραμμένας ὀφειλὰς πρὸς τὸ Ταμεῖον Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ἠλεκτροτεχνιτῶν Ἑλλάδος.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΑΙ ΝΕΑΙ ΑΥΞΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΚΑΤΩΤΑΤΩΝ ΟΡΙΩΝ ΗΜΕΡΟΜΙΣΘΙΩΝ

Ὑπὸ τῆς Συντάξεως

Διὰ τῆς προσφάτου ἀπὸ 12 Σεπτεμβρίου 1968 ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἡ ὁποία ἐκηρύχθη ἐκτελεστὴ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 11633/5480/1968 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (ΕΕΔ 27, 1245), ηὐξήθησαν τὰ διὰ τῆς ἀπὸ 14 Φεβρουαρίου 1967 ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας (ΕΕΔ 26, 325) καθορισθέντα κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων καὶ ἡμερομίσθια μαθητευομένων ἀπὸ 1ης Ὀκτωβρίου ἐ.ἔ. κατὰ ποσοστὸν 7% καὶ ἀπὸ 1ης Μαΐου 1969 κατὰ 8%.

Οὕτω τὸ κατώτατον ὅριον ἡμερομισθίου ἀπὸ 1ης Ὀκτωβρίου ἐ.ἔ. παντὸς ἐργάτου, τεχνίτου ἢ ὑπηρέτου καθορίζεται εἰς δραχμὰς 96,30 καὶ τῆς ἐργατρίας εἰς δραχμὰς 74,90.

Δὲν δύναται ὅηλαδὴ πλέον ἐργαζόμενος τῶν ἀνωτέρω κατηγοριῶν εἰς οἱονδήποτε ἐργοδότην, ἀκόμη καὶ τὸ Δημόσιον καὶ τὰ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου, τὰ ὁποῖα δεσμεύονται ἐκ τῆς ἀνωτέρω συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, φερούσης τὸν χαρακτῆρα ἐθνικῆς γενικῆς καὶ ὑπογραφείσης παρουσίᾳ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας κατ' ἄρθρον 5 § 3 τοῦ νόμου 3239/1955 (Α.Π. 172/1967, Ὁλομελείας, ΕΕΔ 26, 549), νὰ λαμβάνῃ ὡς ἡμερομίσθιον ποσὸν κατώτερον τοῦ διὰ τῶν δεδεισθῶν αὐξήσεων διαμορφωθέντος χρηματικοῦ ποσοῦ.

Καὶ ἂν ἀκόμη ὑφίσταται ἄλλη ἐθνικὴ ὁμοιοεπαγγελματικὴ ἢ εἰδικὴ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας, ἡ ὁποία ρυθμίζει διὰ κατηγορίας ἐργατῶν ἢ ἐργατριῶν εἰδικὰ ἡμερομίσθια, κατὰ τὸ ἄρθρον 21 § 2 τοῦ νόμου 3239/1955 (ΕΕΔ 17, 214), ὁ περὶ ἡμερομισθίου ὅρος τῆς ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας κατισχύει τοῦ ὅρου τῶν λοιπῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας. (Ἴδετε ΕΕΔ 27, 1145, ἔνθα σημειώσεις μας).

Ὁ νέος καθορισμὸς τοῦ κατωτάτου ὁρίου ἡμερομισθίου ἔχει τὸν ἀντίκτυπόν του ἐπὶ διατάξεών τινων, αἱ ὁποῖαι ἀναφέρονται εἰς τοῦτο. Οὕτω, κατὰ τὸ ἄρθρον 4 τοῦ νόμου 3198/1955 περὶ καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας (ΕΕΔ 22, 66, ἔνθα καθδικοποίησις τῶν ἰσχυουσῶν περὶ καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας διατάξεων), κατὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῆς ἀποζημιώσεως τῶν ἀπολυομένων ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων αἱ μηνιαῖαι αὐτῶν ἀποδοχαὶ δὲν λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν καθ' ὃ ποσὸν ὑπερβαίνουν τὸ ὀκταπλάσιον τοῦ ἡμερομισθίου τοῦ ἀνειδικεύτου ἐργάτου, πολλαπλασιαζόμενον ἐπὶ τὸν ἀριθμὸν 30.

Συνεπῶς, ἐφ' ὅσον ἤδη τὸ ἡμερομίσθιον τοῦτο καθορίζεται εἰς δραχμὰς 96,30, τὸ ὀκταπλάσιον ἀνέρχεται εἰς δραχμὰς 770,40, πολλαπλασιαζόμενον δὲ ἐπὶ 30 ἀποδίδει ποσὸν δραχμῶν 22.112 μηνιαίως, πέραν τοῦ ὁποίου δὲν λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν αἱ συμφωνηθεῖσαι ἀποδοχαὶ διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῆς ἀποζημιώσεως τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων δι' ἀπόλυσιν αὐτῶν. (Ἴδετε διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς ἀνωτέρω διατάξεως Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 8555/1960, ΕΕΔ 19, 1068, ἔνθα σημειώσεις μας).

Ἰσχύει ὅμως διὰ τὸ ἀνώτατον ὅριον ἀποζημιώσεως τῶν ὑπαλλήλων ὁ περιορισμὸς τοῦ ἀν. 173/1967 (ἄρθρον 2 § 2) (ΕΕΔ 26, 1417) καὶ διὰ τοὺς εἰς τὸν νόμον τοῦτον ἀναφερομένους ἐργοδότας. (Ἴδετε σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 27, 1041 ἐπ.).

Ἄλλη ἐπίπτωσις ἐπέρχεται ὡς πρὸς τὴν ἐκ τοῦ Ι.Κ.Α. λαμβανομένην λόγῳ γήρατος σύνταξιν, περὶ τῆς ὁποίας διὰ τοῦ ἄρθρου 12 § 3 γ' τοῦ νόμου 4476/1965 (ΕΕΔ 24, 746) ὁρίζεται, ὅτι ἀναστέλλεται ἡ καταβολή, ἐφ' ὅσον ὁ συνταξιοῦχος ἀποκερδαίνει μηνιαίως ἐξ ἐξηρτημένης ἐργασίας ποσὸν ἀνώτερον τοῦ 35πλασίου τοῦ ἐκάστοτε ἰσχύοντος ἡμερομισθίου ἀνειδικεύτου ἐργάτου. (Ἴδετε ἐκτενέστερον σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 25, 361).

Τέλος γίνεται καὶ ἀναπροσαρμογὴ τῶν ἐπιδομάτων ἀνεργίας κατ' ἄρθρον 6 τοῦ νόμου 3464/1955 (ΕΕΔ 15, 105).

ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ · ΕΓΓΡΑΦΑ ΑΡΧΩΝ · ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

ΘΕΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΠΡΟΣ ΑΠΟΔΟΧΑΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

Προϋποθέσεις παρατάσεως ισχύος διαιτητικής αποφάσεως και συλλογικής συμβάσεως εργασίας:

1) Προϋπόθεσαν παρατάσεως ισχύος των ανωτάτου χρόνου συλλογικών συμβάσεων εργασίας και διαιτητικών αποφάσεων, περί ης προβλέπει η διάταξις της παραγράφου 3 του άρθρου 4 του νόμου 3239/1955, αποτελεί η προηγουμένη νομότυπος καταγγελία αυτών εκ μέρους των εν αυταίς συμβεβλημένων ή εν διενέξει μερών, ήτις γίνεται συμφώνως προς την υπό της παραγράφου 1 του αυτού άρθρου 4 του ειρημένου νόμου διαγραφομένην διαδικασίαν.

Εν όψει των ανωτέρω δεν ισχύεται θέμα παρατάσεως ισχύος της διεπούσης τους όρους αμοιβής του προσωπικού των Ε.Η.Σ. υπ' αριθ. 32/1967 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Α. Αθηνών, δεδομένου ότι δεν προηγήθη καταγγελία αυτής, ούτε εκ μέρους της Ενώσεως Προσωπικού Ελληνικών Ηλεκτρικών Σιδηροδρόμων προ της διαλύσεως αυτής, ούτε εκ μέρους της Εταιρείας.

2) Πάντως γνωρίζομεν, ότι κατά τα υπό της νομολογίας γενόμενα δεκτά (πρβλ. Σ.Ε. 322/1958, Δ.Ε.Ν. τόμος 14ος σελ. 501) (*) η παράτασις ισχύος καταγγελθείσης συλλογικής συμβάσεως ή διαιτητικής τινος αποφάσεως ουδόλως παρακωλύει τόσον τας απ' ευθείας διαπραγματεύσεις μεταξύ των μερών και την μεσολαβητικήν προσπάθειαν του αρμοδίου οργάνου του Υπουργείου Εργασίας προς τον σκοπόν της καταρτίσεως και υπογραφής συλλογικής συμβάσεως εργασίας, όσον και την παραπομπήν της σχετικής διενέξεως, εν περιπτώσει διαφωνίας, εις τα αρμόδια όργανα της υποχρεωτικής διαιτησίας. (Έγγρ. υπ' αριθ. 90663/1968 Υπουργείου Εργασίας).

Συρροή ή σύγκρουσις συλλογικών συμβάσεων εργασίας ή διαιτητικών αποφάσεων.—Αποδοχαί λογιστών Ενώσεως Γεωργικών Συνεταιρισμών και Κ.Υ.Δ.Ε.Π.

1) Κατ' αρχήν οι υπάλληλοι των Γεωργικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων, εν ας και οι λογισταί, υπάγονται, καθ' όσον αφορά εις τα κατώτατα όρια των αποδοχών των, εις τας διατάξεις της οικείας αυτών από 19.10.1965 συλλογικής συμβάσεως εργασίας (Πράξις καταθέσεως Ειρηνοδικείου Αθηνών 143/16.11.1965).

2) Πλην όμως, κατά την αρχήν της ευνοϊκωτέρας ρυθμίσεως, εν περιπτώσει συρροής ή συγκρούσεως συλλογικών συμβάσεων ή διαιτητικών αποφάσεων, εφαρμόζονται διά τους λογιστάς τους υπηρετούντας εις τας Ενώσεις Γεωργικών Συνεταιρισμών αι διατάξεις της υπ' αριθ. 31/1968 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Α. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής και εργασίας των λογιστών και βοηθών αυτών απασης της χώρας» (πράξις καταθέσεως Ειρην. Αθηνών 63/5.8.1968), εφ' όσον βεβαίως υπ' αυτής προβλέπονται ευνοϊκώτεροι όροι αμοιβής (εν τω συνόλω των λαμβανόμενοι, μισθός, επιδόματα κλπ.) από τους περιεχομένους εις την ως άνω συλλογικήν σύμβασιν εργασίας. (*)

3) Κατ' εξαίρεσιν όμως αι διατάξεις της ως ίσχυε αποφάσεως (υπ' αριθ. 31/1968) δεν έχουν εφαρμογήν επί των λογιστών, των υπηρετούντων εις τας Ενώσεις Γεωργικών Συνεταιρισμών, εάν αύται υπάγονται εις τας εξαιρέσεις της παραγράφου 10 της εν λόγω αποφάσεως. Διά να κατισχύη δε ο Εσωτερικός Κανονισμός της διαιτητικής αποφάσεως απαιτείται ο προπολεμικώς καθορισθείς, βάσει του βαθμού, τρόπος υπολογισμού των αποδοχών των λογιστών να εξακολουθή εφαρμοζόμενος και μετά την δια της υπ' αριθ. 26531/1948 αποφάσεως των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας αναπροσαρμογήν των αποδοχών των, ενώ τουναντίον εφαρμόζεται η διαιτητική απόφασις, άν ο υπό του Κανονισμού της επιχειρήσεως προβλεπόμενος καθορισμός των αποδοχών έπαυσεν ήδη ισχύων (Α.Π. 347/1963, Τμ. Β', Δ.Ε.Ν. 19, 517) (**).

4) Εν όψει των ανωτέρω και εφ' όσον επί της Κ.Τ.Δ.Ε.Π. έχουσιν εφαρμογήν αι διατάξεις της υπ' αριθ. 31/1968 αποφάσεως αι αποδοχαί των λογιστών θα έδει να καθορίζονται δυνάμει των διατάξε-

---

(*) **Σημ. ΕΕΔ:** Ίδετε επί του θέματος σημειώσεις μας εν ΕΕΔ 24, 1128.

(*) **Σημ. ΕΕΔ:** Ίδετε Πρωτοδικείου Αθηνών 12809/1968, ανωτέρω σελ. 1273.

(**) **Σημ. ΕΕΔ:** Ίδετε και Α.Π. 78/1966, Ολομελείας, ΕΕΔ 25, 926.

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΑΙ ΠΡΑΞΕΙΣ

ΑΒ' ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

Περί κυρώσεως πράξεων διαλύσεως συνεταιρισμών κλπ. καί δημεύσεως της περιουσίας αὐτῶν.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 218 της 25 Σεπτεμβρίου 1968)

Το Υπουργικόν Συμβούλιον

Λαβόν υπ' όψιν την υπό στοιχείον Α'/1967 Συντακτικήν Πράξιν «περί ασκήσεως της Συντακτικής καί Νομοθετικής Εξουσίας κλπ.», αποφασίζει :

Άρθρον μόνον

1) Κυροῦνται ἀφ' ἧς ἰσχυσεν ἅπασαι αἱ ἀπό 21 Ἀπριλίου 1967 καί μέχρι της δημοσιεύσεως της παρούσης ἐκδοθεῖσαι πράξεις διαλύσεως συνεταιρισμῶν, ἑνώσεων προσώπων ἤ κεφαλαίων πολιτικῶν κομμάτων καί ἐπιχειρήσεων ἐν γένει, τῶν ὁποίων ἅπαντα τά περιουσιακά στοιχεῖα, ἔστω καί εἰς τήν κυριότητα τρίτων ἐκ χωριστικῶν πράξεων περιελθόντα, θεωροῦνται ἔκτοτε δημευθέντα ὑπέρ τοῦ Δημοσίου.

2) Ἡ ἰσχύς της παρούσης Συντακτικῆς Πράξεως ἄρχεται ἀπό της δημοσιεύσεως αὐτῆς εἰς τήν Ἐφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 24 Σεπτεμβρίου 1968

—

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΟΙ ΝΟΜΟΙ

575/1968 ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΟΣ ΝΟΜΟΣ

Περί τροποποιήσεως καί συμπληρώσεως τοῦ νόμου ΔΞΘ'/1912 «περί καταστάσεως πολιορκίας», ὡς οὗτος μεταγενεστέρως ἐτροποποιήθη.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 224 της 27 Σεπτεμβρίου 1968)

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσαμεν καί διατάσσομεν:

Ἄρθρον 1

Τό ἐδ. ε' τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ νόμου ΔΞΘ'/1912 ἀντικαθίσταται ὡς ἑξῆς:

«ε') Νά ἀπαγορεύῃ ἡ διαλύῃ οἱανδήποτε συνάθροισιν, ἐπίσης πάντα συνεταιρισμόν, οἱανδήποτε μή κερδοσκοπικήν ἕνωσιν προσώπων καί πάν πολιτικόν κόμμα».

Ἄρθρον 2

Εἰς τό τέλος τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ αὐτοῦ νόμου ΔΞΘ'/1912 προστίθεται παράγραφος 2, ἔχουσα οὕτω : «Ἡ περιουσία τοῦ διαλυθέντος συνεταιρισμοῦ, μή κερδοσκοπικῆς ἑνώσεως ἤ πολιτικοῦ κόμματος περιέρχεται αὐτοδικαίως εἰς τό Δημόσιον».

Ἄρθρον 3

Ἡ ἰσχύς τοῦ παρόντος ἀναγκαστικοῦ νόμου ἄρχεται ἀπό της δημοσιεύσεως αὐτοῦ εἰς τήν Ἐφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 26 Σεπτεμβρίου 1968

—

543/1968 ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΟΣ ΝΟΜΟΣ

Περί παροχῆς εἰδικῶν ἀπαλλαγῶν καί ἐκπτώσεων εἰς ξενοδοχειακάς ἐπιχειρήσεις.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 204 της 14 Σεπτεμβρίου 1968)

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσαμεν καί διατάσσομεν:

Ἄρθρον 1

1) Ξενοδοχειακαί ἐπιχειρήσεις Α', Β' καί Γ' τάξεως, λειτουργοῦσαι ἐν τῇ χώρᾳ ὑφ' οἱανδήποτε μορφήν (κλασσικοῦ τύπου, Μοτέλ, Μπάγκαλόους κλπ.), δικαιοῦνται ἀπό της 1 Ἀπριλίου 1968 τῶν ἀκολούθων μειώσεων ἤ ἀπαλλαγῶν:

α) Τό ποσοστόν τῶν ὑπό τῶν ἐδαφίων α' καί δ' της παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 24 τοῦ ἀπ. 24 - 9/20.10.1958 δ.δ. «περί κωδικοποιήσεως εἰς ἓνιαῖον κείμενον νόμων τῶν ἰσχυουσῶν διατάξεων περί τῶν προσόδων τῶν δήμων καί κοινοτήτων», ὡς ἐτροποποιήθη διά τοῦ ἄρθρου 35 τοῦ ν.δ. 4260/1962, ἐπιβαλλομένων ὑπέρ τῶν δήμων καί κοινοτήτων τελῶν: α) δαμονῆς παρεπιδημούντων καί β) ἐκδιδομένων λογαριασμῶν μισθ-

---

ων ταύτης, ὑπό τήν προϋπόθεσιν βεβαίως ὅτι ἀπασχολεῖσθε μέ τάς ἐν τῇ αἰτήσει σας ἀναφερομένας ἐργασίας (συντάξεως εἰς καρτέλλας ἡμερολογιακῶν ἐγγραφῶν), πράγμα, ὅπερ προσδίδει εἰς ὑμᾶς, κατά τάς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 2 της ὡς εἴρηται ἀποφάσεως, τήν ἰδιότητα τοῦ λογιστοῦ (Ἔγγρ. ὑπ' ἀριθ. 109800/1968 Ὑπουργείου Ἐργασίας).

ται από πέντε τοις εκατόν (5%) εις δύο και ήμισυ τοις εκατόν (2,5%).

2) Το ενοίκιον των ιδρυσαμένων διά το οικονομικόν έτος 1968 συμβάσεων ενοικιάσεως των τελών του προηγουμένου εδαφίου, ον μειούται ο συντελεστής, μειούται αναλόγως της προσαγομένης εις τους ενοικιαστάς αυτών ζημίας. Η μείωσις ενεργείται διά πράξεως του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου, υποκειμένης εις την έγκρισιν του Νομάρχου.

6) Αι τηλεφωνικαί συνδέσεις, αι εξυπηρετούσαι τας επιχειρήσεις ταύτας, απολαύουσιν εκπτώσεως, ανερχομένης εις ποσοστόν 30% επί των εκάστοτε ισχυόντων ιδιωτικών τιμολογίων ως κάτωθι :

1) Επί των τελών χρήσεως και λειτουργίας των αστικών συνδέσεων.

α) Παγίου μηνιαίου τέλους.

β) Τέλους αστικών τηλεφωνικών συνδιαλέξεων.

γ) Κατ' αποκοπήν τέλους προκειμένου περί Κέντρων, εις ά δεν λειτουργούσι μετρηταί.

γ) Τα τιμολόγια ηλεκτρικής ενεργείας της Δημοσίας Επιχειρήσεως Ηλεκτρισμού καθορίζονται εις δραχμάς 0,50 κατά KWH διά τας εκτός βιομηχανικού τιμολογίου καταναλώσεις ηλεκτρικής ενεργείας των ανωτέρω επιχειρήσεων.

δ1) Αι ανωτέρω επιχειρήσεις απαλλάσσονται των δασμών και λοιπών φόρων επί των υγρών καυσίμων των καταναλισκομένων διά τας ανάγκας εν γένει λειτουργίας αυτών.

2) Διά κοινής αποφάσεως των Υπουργών Προεδρίας της Κυβερνήσεως, Οικονομικών και Βιομηχανίας καθορισθήσονται η διαδικασία παροχής της ως άνω ατελείας και αι αναγκαιούσαι ποσότητες καυσίμων, αίτινες ειδικώς διά το έτος 1968 δύνανται να ανέλθουν κατ' ανώτατον όριον εις ποσοστόν μέχρι 30% πέραν της καταναλωθείσης ποσότητος κατά την αντίστοιχον περίοδον από 1 Απριλίου μέχρι της 31 Δεκεμβρίου του έτους 1967.

ε) Μειούται από του οικονομικού έτους 1969 κατά 50% ο φορολογικός συντελεστής διά τα μη διανεμόμενα κέρδη των επιχειρήσεων τούτων, των υπαγομένων εις την φορολογίαν εισοδήματος βάσει του ν.δ. 3843/1958 «περί φορολογίας εισοδήματος νομικών προσώπων».

"Αρθρον 2

1) Ξενοδοχειακαί επιχειρήσεις Α', Β' και Γ' τάξεως, λειτουργούσαι εν τη χώρα υφ' οιανδήποτε μορφήν (κλασσικού τύπου, Μοτέλ, Μπάνγκαλόους κλπ), αίτινες πραγματοποιούν ποσοστόν διανυκτερεύσεων αλλοδαπών ούχι ελαττον του 40% του συνόλου των πραγματοποιηθεισών διανυκτερεύσεων, δικαιούνται πέραν των εν τω άρθρω 1 του παρόντος νόμου παρεχομένων μειώσεων και απαλλαγών και των κάτωθι:

α) Το εκάστοτε ισχύον ποσοστόν συντεισφοράς εργοδότου υπέρ του Ιδρύματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων και του Ταμείου Ασφαλίσεως Ξενοδοχοϋπαλλήλων διά την παρά τοις Οργανισμοίς τούτοις ασφάλισιν του πάσης φύσεως απασχολουμένου προσωπικού των επιχειρήσεων τούτων μειούται από 1 Απριλίου 1968 κατά πεντήκοντα επί τοις εκατόν (50%).

β) Αναγνωρίζεται από του οικονομικού έτους 1969 δικαίωμα εκπτώσεως ποσοστού τεσσάρων επί τοις εκατόν (4%) επί των ακαθαρίστων εισπράξεων των, πέραν των βάσει δικαιολογητικών εκπιπτομένων τοιούτων, διά δαπάνας προβολής, διαφημίσεως και φιλοξενίας άνευ υποχρεώσεως υποβολής δικαιολογητικών.

2) Αι αυταί ξενοδοχειακαί επιχειρήσεις της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, αι πραγματοποιούσαι ποσοστόν διανυκτερεύσεων αλλοδαπών από ποσοστού είκοσιν επί τοις εκατόν (20%) μέχρι τριάκοντα εννέα και ενενήκοντα εννέα εκατοστών επί τοις εκατόν (39,99%) επί του συνόλου των πραγματοποιηθεισών διανυκτερεύσεων, δικαιούνται, πέραν των εν τω άρθρω 1 του παρόντος νόμου παρεχομένων μειώσεων και απαλλαγών, και των κάτωθι:

α) Το εκάστοτε ισχύον ποσοστόν συντεισφοράς εργοδότου υπέρ του Ιδρύματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων και του Ταμείου Ασφαλίσεως Ξενοδοχοϋπαλλήλων διά την παρά τοις Οργανισμοίς τούτοις ασφάλισιν του πάσης φύσεως απασχολουμένου προσωπικού των επιχειρήσεων τούτων μειούται από 1 Απριλίου 1968 διά μεν τας επιχειρήσεις, τας πραγματοποιούσας ποσοστόν διανυκτερεύσεων αλλοδαπών από ποσοστού τριάκοντα επί τοις εκατόν μέχρι τριάκοντα εννέα και ενενήκοντα εννέα εκατοστά επί τοις εκατόν (30 - 39,99%) επί του συνόλου των πραγματοποιηθεισών διανυκτερεύσεων, κατά ποσοστόν τριάκοντα επτά και πεντήκοντα εκατοστά (37,50%), διά δε τας επιχειρήσεις τας πραγματοποιούσας ποσοστόν διανυκτερεύσεων αλλοδαπών από ποσοστού είκοσι επί τοις εκατόν μέχρις είκοσιν εννέα και ενενήκοντα εννέα εκατοστά επί τοις εκατόν (20 - 29,99%)

ἐπὶ τοῦ συνόλου τῶν πραγματοποιηθεισῶν διανυκτερεύσεων κατὰ ποσοστὸν εἴκοσι πέντε ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν (25%).

6) Ἀναγνωρίζεται ἀπὸ τοῦ οἰκονομικοῦ ἔτους 1963 δικαίωμα ἐκπτώσεως 3% ἐπὶ τῶν ἀκαθαρίστων εἰσπράξεών των διὰ τὰς ἐπιχειρήσεις, τὰς πραγματοποιούσας ποσοστὸν διανυκτερεύσεως ἀλλοδαπῶν ἀπὸ ποσοστοῦ τριάκοντα ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν μέχρι τριάκοντα ἐννέα καὶ ἐνενήκοντα ἐννέα ἑκατοστὰ ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν (30 - 39,99%) ἐπὶ τοῦ συνόλου τῶν πραγματοποιηθεισῶν διανυκτερεύσεων καὶ 2% ἐπὶ τῶν ἀκαθαρίστων εἰσπράξεών των, διὰ τὰς ἐπιχειρήσεις τὰς πραγματοποιούσας ποσοστὸν διανυκτερεύσεως ἀλλοδαπῶν ἀπὸ ποσοστοῦ εἴκοσιν ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν μέχρις εἴκοσιν ἐννέα καὶ ἐνενήκοντα ἐννέα ἑκατοστὰ ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν (20 - 29,99%) ἐπὶ τοῦ συνόλου τῶν πραγματοποιηθεισῶν διανυκτερεύσεων. Τὰ ἐν λόγῳ ποσοστὰ λογίζονται πέραν τῶν ὑπὸ βάσει δικαιολογητικῶν ἐκπιπτομένων τοιούτων διὰ δαπάνας προβολῆς, διαφημίσεως καὶ ἡλεξενίας, ἄνευ ὑποχρεώσεως ὑποβολῆς δικαιολογητικῶν.

3) Ἡ πιστοποίησις τῆς πραγματοποιήσεως τοῦ ἐν τῇ ἀνωτέρω παραγράφῳ καθοριζομένου ἐλαχίστου ποσοστοῦ διανυκτερεύσεως ἀλλοδαπῶν ἐνεργεῖται ὑπὸ τοῦ Ἑλληνικοῦ Ὀργανισμοῦ Τουρισμοῦ, βάσει ὑποβαλλομένων ὑπὸ τῶν ξενοδοχειακῶν ἐπιχειρήσεων καταστάσεων διανυκτερεύσεων, κατὰ διαδικασίαν καθοριζομένην ἑκάστοτε δι' ἀποφάσεως τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως τοῦ Ἑλληνικοῦ Ὀργανισμοῦ Τουρισμοῦ.

Ἄρθρον 5

1) Ἡ παράγραφος 2 τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν.δ. τῆς 6 Μαΐου 1946 περὶ τουριστικῶν τόπων, ὀργανώσεως καὶ διοικήσεως αὐτῶν, ὡς ἐκηρύθη καὶ ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ν.δ. 180/1946, καὶ πᾶσα, κατ' ἐφαρμογὴν αὐτῆς, ἐκδοθεῖσα ὑπουργικὴ ἀπόφασις καταργοῦνται.

2) Πᾶν ποσὸν, εἰσπραχθὲν μέχρι σήμερον, κατ' ἐφαρμογὴν καὶ εἰς ἐκτέλεσιν τῆς καταργουμένης ταύτης διατάξεως, θεωρεῖται ὡς καλῶς εἰσπραχθὲν καὶ ἀποδίδεται εἰς τὸν Ἑλληνικὸν Ὀργανισμὸν Τουρισμοῦ.

Ἄρθρον 4

Ἀμφισβητήσεις, ἐν τῇ ἐφαρμογῇ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 1 καὶ 2 τοῦ παρόντος, ἐπιλύονται δι' ἀποφάσεως τριμελοῦς ἐπιτροπῆς, ἀποτελουμένης ἐξ ἀνωτέρων ὑπαλλήλων τοῦ Ὑπουργείου Συντονισμοῦ, τοῦ Ἑλληνικοῦ Ὀργανισμοῦ Τουρισμοῦ καὶ τοῦ καθ' ὕλην ἁρμοδίου Ὑπουργείου, συγκροτουμένης διὰ κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Προεδρίας Κυβερνήσεως.

Αἱ ἀποφάσεις τῆς ἀνωτέρω ἐπιτροπῆς τηροῦνται ὑπὸ τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Προεδρίας τῆς Κυβερνήσεως.

Ἄρθρον 5

Τυχὸν καταβληθέντα ποσὰ ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος διὰ τὰς ἐν ἄρθροις 1 καὶ 2 παρεχομένας μειώσεις συμψηφίζονται πρὸς τὰς ἀμέσους ἑπομένας ὑποχρεώσεις τῶν ἐπιχειρήσεων τούτων, πλὴν τῆς περιπτώσεως τῆς ἀπαλλαγῆς ἐκ τῶν δασμῶν καὶ λοιπῶν φόρων ἐπὶ τῶν ὑπ' αὐτῶν καταναλωθεισῶν ποσοτήτων καυσίμων, καθ' ἣν ἐπιστρέφονται οἱ αὐτοὶ καταβληθέντες δασμοί, φόροι κλπ., κατὰ διαδικασίαν καθορισθησομένην ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν.

Ἄρθρον 6

1) Αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 6, 7 καὶ 8 τοῦ ἀ.ν. 147/1967 «περὶ συμπληρώσεως τῆς περὶ κινήτρων διὰ βιομηχανικὰς ἐπενδύσεις κειμένης νομοθεσίας» ἔχουσιν ἰσχύν, ἐφαρμοζόμεναι ἀναλόγως καὶ ἐπὶ τῶν ἐν Ἑλλάδι ξενοδοχειακῶν ἐπιχειρήσεων, τῶν λειτουργουσῶν ὑπὸ τὴν μορφὴν τῶν ἀνωνύμων ἑταιρειῶν ἢ ἑταιρειῶν περιωρισμένης εὐθύνης.

2) Ξενοδοχειακαὶ ἐπιχειρήσεις, ἱδρυόμεναι κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος ὡς προσωπικαὶ ἐπιχειρήσεις ἢ ὡς ὁμόρρυθμοι ἑταιρεῖαι, μετατρεπόμεναι ἢ συγχωνευόμεναι εἰς ἀνωνύμους ἑταιρείας ἢ ἑταιρείας περιωρισμένης εὐθύνης, ἀπαλλάσσονται παντὸς φόρου, τέλους (χαρτοσήμου κλπ.) ἢ εἰσφορᾶς ὑπὲρ τοῦ Δημοσίου ἢ τρίτων, ἀπαιτουμένης διὰ τὴν αἰτίαν ταύτην, ἐφ' ὅσον ἡ μετατροπὴ ἢ συγχώνευσις λάβῃ χώραν μέχρι τῆς 30 Ἰουνίου 1969.

Ἄρθρον 7

1) Αἱ ἐν τοῖς ἀνωτέρω ἄρθροις 1, 2 καὶ 6 περιεχόμεναι μειώσεις καὶ ἀπαλλαγαὶ ἰσχύουσι μέχρι τῆς 31 Δεκεμβρίου 1972.

2) Ἡ ἀνωτέρω προθεσμία δύναται νὰ ἀνανεωθῇ διὰ ν.δ. ἐφ' ἅπαξ ἐκδοθησομένου καὶ διὰ περίοδον οὐχὶ μείζονα τῆς πενταετίας.

Ἄρθρον 8

Εἰς τὸ ἄρθρον 1 τοῦ ν.δ. 3915/1958, ὡς τοῦτο μερικῶς ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 219/1967, προστίθεται παράγραφος ὑπ' ἀριθ. 4,

ἔχουσα αὐτοῦ:

«4) Ὁμοίως τὸ Ταμεῖον Παρακαταθηκῶν καὶ Δανείων δύναται νὰ χορηγῇ ξενοδοχειακὰ ἢ ταξιδιωτικὰ δάνεια πρὸς τὰ ἐν τῇ παραγράφῳ 1 τοῦ παρόντος ἀρόσοτα, διὰ σκοποὺς ὁριζομένους ἑκάστοτε δι' ἀποφάσεως τοῦ ἁρμοδίου ὀργάνου τοῦ Ε.Ο.Τ. ἐκδιδομένης κατ' ἐξουσιοδότησιν τῆς Νομισματικῆς Ἐπιτροπῆς καὶ ὑπὸ διαδικασίαν, ὅρους καὶ προϋποθέσεις καθοριζομένους εἰς τὴν ἀπόφασιν ταύτην τοῦ Ε.Ο.Τ.

Τὸ αὐτὸ Ταμεῖον δικαιοῦται, ὅπως, ἐφ' ὅσον τὸ ποσοστὸν δανειοδοτήσεως, ὡς ὁρίζεται τοῦτο ὑπὸ τοῦ Ε.Ο.Τ., εἶναι μεῖζον τοῦ 66%, ζητῇ τὴν παροχὴν προσθέτων ἀσφαλειῶν καὶ ἐλλείψει τοιούτων ἐγγύησιν τοῦ Δημοσίου ἢ ἐποκαταστάτου Τραπέζης.

Τὰ ἄρθρα 2 καὶ 3 τοῦ ν.δ. 219/1967 ἐφαρμόζονται καὶ εἰς τὰς περιπτώσεις τῶν δανείων τῆς παρούσης παραγράφου.

Ἄρθρον 9

Διὰ κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Προεδρίας Κυβερνήσεως δύνανται αἱ ἀνωτέρω παροχαὶ νὰ παρέχωνται ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει καὶ εἰς ξενοδοχειακὰς μονάδας πολυτελείας, ἐφ' ὅσον αὗται ἔχουν πλέον τοῦ ἡμίσεος τοῦ εἰς κλίνας δυναμικοῦ αὐτῶν εἰς τύπων Μπάνγκαλόους.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 11 Σεπτεμβρίου 1968

—

ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

362/1968 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ κανονισμοῦ ὑγιεινῆς καὶ ἀσφαλείας ἐργαζομένων ἐν τοῖς βυρσοδεψείοις ἁπάσης τῆς χώρας.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 117 τῆς 27 Μαΐου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ἀπὸ 25.8/5.9.1920 ν.δ. «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν περὶ ὑγιεινῆς καὶ ἀσφαλείας τῶν ἐργατῶν διατάξεων». 2) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 28 τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν καὶ συνεπληρώθησαν διὰ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ νόμου 3755/1957. 3) Τὰς διατάξεις τοῦ ἐδαφίου γ' τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 868/1960 ν.δ. «περὶ Ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας». 4) Γνωμοδότησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ἐξενεχθεῖσαν κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 5/2.2.1968 συνεδρίασιν αὐτοῦ. 5) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 626/3.4.1968 Γνωμοδότησιν τοῦ Ἀνωτάτου Τεχνονομικοῦ Συμβουλίου. 6) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 254/2.5.1968 Γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργοῦ, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Καθιεροῦνται οἱ κάτωθι ὅροι ὑγιεινῆς καὶ ἀσφαλείας ἐν τοῖς βυρσοδεψείοις ἁπάσης τῆς χώρας, πλὴν τῶν γενικῶν ὅρων τῶν ἐπιτασσομένων ὑπὸ τοῦ ἀπὸ 14.3.1934 διατάγματος «περὶ ὑγιεινῆς καὶ ἀσφαλείας τῶν ἐργατῶν καὶ ὑπαλλήλων τῶν πάσης φύσεως βιομηχανικῶν καὶ βιοτεχνικῶν ἐργοστασίων, ἐργαστηρίων κλπ.».

Ἄρθρον 1

Τὰ κτίρια, ἐντὸς τῶν ὁποίων εἶναι ἐγκατεστημένα ἢ πρόκειται νὰ ἐγκατασταθῶσι βυρσοδεψεῖα, νὰ εὑρίσκωνται ὅσον ἔνεστι ἐκτὸς τῶν πόλεων καὶ χωρίων, εἰς μέρη εὐάερα καὶ ὅπου ὑπάρχει ἄφθονον ὕδωρ καὶ ὑπόνομος ἢ ποταμοί, ἔχοντες ἐπαρκῆ ὕδωρ καθ' ὅλας τὰς ἐποχὰς τοῦ ἔτους διὰ νὰ παρασύρωνται τὰ ἀκάθαρτα ὕδατα τοῦ ἐργοστασίου καὶ ὑδρολύοντα ἢ εἰς παραθαλάσσιον μέρος καὶ εἰς περιοχὰς μὴ προσφερομένας ἢ χρησιμοποιουμένας διὰ θαλάσσια λουτρά.

Τὰ βυρσοδεψεῖα τὰ εὑρισκόμενα ἐντὸς τῆς περιοχῆς τῆς τέως Διοικήσεως Πρωτευούσης κατασκευάζονται καὶ λειτουργοῦν τὰ ὑπὸ τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀποχετεύσεως Πρωτευούσης ὑποδεικνυόμενα συστήματα ἐξουδετερώσεως τῶν ἀκαθάρτων ὑδάτων.

Ἄρθρον 2

Ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ ἐπιτρέπεται νὰ λιμνάζουν ἐντὸς ἢ ἐκτὸς τῆς περιοχῆς τοῦ ἐργοστασίου ὕδατα. Ἡ ἀποχέτευσις τῶν λυμάτων εἰς ὑπονόμους, ποταμοὺς ἢ τὴν θάλασσαν θὰ γίνεται κατόπιν προηγουμένης ἐπεξεργασίας, ὡς αὕτη καθορίζεται διὰ τῶν ἰσχυουσῶν ἑκάστοτε ὑγειονομικῶν διατάξεων.

Ἄρθρον 3

1) Τὰ διάφορα διαμερίσματα τοῦ βυρσοδεψείου νὰ εὑρίσκωνται πάντοτε ὑπὸ στέγην, ἀπαγορευομένης πάσης βυρσοδεψικῆς ἐργασίας ἐν ὑπαίθρῳ.

2) Ὁ φυσικὸς φωτισμὸς τῶν διαφόρων διαμερισμάτων νὰ εἶναι ἐπαρκής, ὥστε ἡ ἐργασία νὰ ἐκτελῆται εὐχερῶς καὶ νὰ προστατεύηται ἡ ὅρασις τῶν ἐργαζομένων, ὅπου δὲ εἶναι ἐγκατεστημένα μηχανήματα νὰ εἶναι διατεταγμένα εἰς τρόπον ὥστε νὰ φωτίζηται καλῶς πᾶν κινούμενον μέρος ἢ ὄργανον ἐλέγχου αὐτῶν. Ὅπου ὁ φυσικὸς φωτισμὸς δὲν εἶναι ἐπαρκὴς συμπληροῦται διὰ τεχνητοῦ τοιούτου. Ἡ διάταξις τοῦ τεχνητοῦ φω-

τισμοῦ νὰ εἶναι τοιαύτη, ὥστε αὐτὴ νὰ εἶναι ὁμοιόμορφος καὶ τῆς αὐτῆς ἐντάσεως καθ' ὅλην τὴν ἔκτασιν τοῦ φωτιζομένου χώρου, ἀποφευγομένης τῆς θαμβώσεως ἐξ ἀντανακλάσεως.

3) Ὁ ἀερισμὸς νὰ εἶναι ἐπαρκὴς μὲ συνεχῆ ἀνανέωσιν τοῦ ἀέρος, χωρὶς νὰ δημιουργοῦνται ρεύματα, τοὐλάχιστον τετράκις καθ' ὥραν. Ὅπου ὁ φυσικὸς ἀερισμὸς δὲν εἶναι ἐπαρκὴς συμπληροῦται διὰ τεχνητοῦ τοιούτου, οὕτως ὥστε νὰ τηρῶνται οἱ ὅροι ζώνης εὐεξίας.

Ἄρθρον 4

1) Τὰ δάπεδα τοῦ ἐργοστασίου εἰς ὅλα τὰ διαμερίσματα αὐτοῦ νὰ εἶναι ἐπίπεδα, ὁμαλά, ἄνευ ἐξάρσεων ἢ κοιλοτήτων καὶ ἐπιστρωμένα διὰ πλακῶν, τσιμεντοκονίας ἢ ἄλλης ἀδιαποτίστου οὐσίας καὶ εἰς τρόπον ὥστε ἀφ' ἑνὸς μὲν νὰ μὴ εἶναι ὀλισθηρά, ἀφ' ἑτέρου δὲ νὰ εἶναι ἀδιαπέραστα εἰς τὰ ὕδατα καὶ ἄνευ ρωγμῶν καὶ ὀρμῶν, ἵνα μὴ εἰσχωροῦσι δι' αὐτῶν εἰς τὸ ἔδαφος αἱ ἀκαθαρσίαι.

2) Νὰ ἔχουσιν ἐπαρκῆ κλίσιν καὶ αὐλακας ἐπιστρωμένους διὰ τσιμεντοκονίας ἢ ἄλλου ἀδιαποτίστου ὑλικοῦ ὡς τὰ δάπεδα καὶ κεκαλυμμένους δι' ἐσχαρῶν, ὥστε νὰ καθίσταται εὐχερὴς ἡ πλύσις καὶ ἡ ἀπαγωγὴ τῶν ὑδάτων πλύσεως ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τῶν χυνομένων ἢ ἀπορριπτομένων ὑδάτων ἢ ὑγρῶν κατὰ τὴν κατεργασίαν. Οἱ αὐλακες καταλήγουν εἰς κεντρικὸν ὀχετόν, τοῦ ὁποίου τὸ στόμιον εἰσδοχῆς κλείεται πάντοτε δι' ὑδραυλικοῦ σίφωνος. Τὰ δάπεδα, ὡς καὶ οἱ αὐλακες, καθαίρονται ὑποχρεωτικῶς καθ' ἑκάστην μετὰ τὴν λῆξιν τῆς ἡμερησίας ἐργασίας διὰ πλύσεως δι' ἀφθόνου ὕδατος.

3) Ἡ χρῆσις ξυλίνων δαπέδων ἐπιτρέπεται μόνον εἰς τὰ διαμερίσματα τῶν ξηραντηρίων. Τὰ ξύλινα δάπεδα ἐμποτίζονται διὰ λινελαίου, ἵνα καθίστανται ἀδιαπέραστα καὶ ἐπιτρέπουν τὸν εὐχερῆ καθαρισμὸν διὰ πλύσεως ἢ ἀναρροφητικῆς σαρώσεως.

4) Τὰ τυχὸν ἀνοίγματα τοῦ δαπέδου γενικῶς, οἱ αὐλακες, τὰ φρεάτια καλύπτονται συνεχῶς διὰ στερεοῦ, ἀμετακινήτου καὶ οὐχὶ ὀλισθηροῦ καλύμματος, πλήρους ἢ ραβδωτοῦ, ὥστε νὰ ἀποκλείηται ἡ ἐντὸς αὐτῶν πτῶσις ἢ πρόσκρουσις ἢ γενικῶς πρόκλησις ἀτυχήματος. Εἰδικῶς εἰς περίπτωσιν χρησιμοποιήσεως ραβδωτῶν καλυμμάτων, τὰ διάκενα τούτων δέον νὰ μὴ εἶναι μείζονα τῶν δύο ἑκατοστῶν τοῦ μέτρου. Τυχὸν ὑπάρχουσαι ἐξάρσεις τοῦ δαπέδου πρὸς πρόληψιν προσκρούσεως ἢ πτώσεως, ἐὰν μὲν εἶναι μικροῦ ὕψους ἐξαφανίζονται διὰ τῆς κατασκευῆς κεκλιμένου ἐπιπέδου καθ' ὅλας αὐτῶν τὰς πλευράς, ἐὰν δὲ ἔχουν ὕψος μεγαλύτερον τῶν 20 ἑκατοστῶν κατασκευάζεται ἀναβαθμός, ὥστις καὶ χρώννυται διὰ κατρίνου χρώματος, ἵνα εἶναι ὁρατός. Ὅπου τὰ ἀνοίγματα τῶν δαπέδων δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ καλυφθοῦν λόγῳ τοῦ προορισμοῦ των ἢ τῆς ἐκτάσεώς των περιβάλλονται διὰ κιγκλιδώματος σταθεροῦ καὶ ἀνθεκτικοῦ, ὕψους 1 μέτρου.

5) Διὰ κιγκλιδώματος ἐφοδιάζονται κατὰ τὴν ἐλευθέραν αὐτῶν πλευρὰν τυχὸν ὑπάρχοντα μεσοδώματα. Τοῦτο πρέπει νὰ ἔχῃ ὕψος τοὐλάχιστον ἑνὸς μέτρου μετὰ παρυφῆς ὕψους 5 ἑκατοστῶν καὶ νὰ εἶναι σταθεροῦ καὶ ἀνθεκτικοῦ. Ὁμοίως διὰ κιγκλιδώματος μετὰ χειρολισθήρας ἐφοδιάζονται κατὰ τὰς ἐλευθέρας αὐτῶν πλευρὰς ὑπάρχουσαι σταθεραὶ κλίμακες.

Ἄρθρον 5

Οἱ τοῖχοι τῶν διαμερισμάτων ἐπιχρίονται δι' ὑλικοῦ ἀδιαποτίστου καὶ εἶναι λεῖοι εἰς ὕψος ἑνὸς μέτρου καὶ 80 ἑκατοστῶν ἀπὸ τοῦ δαπέδου, ἵνα εἶναι δυνατὴ ἡ εὔκολος πλύσις δι' ὕδατος, ἥτις πραγματοποιεῖται καθ' ἑκάστην κατὰ τὴν λῆξιν τῆς ἐργασίας. Τὸ ὑπόλοιπον ὕψος τῶν τοίχων καὶ αἱ ὀροφαὶ ἀσβεστοχρίονται δὶς τοῦ ἔτους τοὐλάχιστον δι' ἀνοικτοῦ ὑδροχρώματος διὰ τὴν ἐνίσχυσιν τοῦ φωτισμοῦ τοῦ διαμερίσματος. Τυχὸν ὑπάρχοντα ὑελοστάσια εἰς τὴν ὀροφὴν προστατεύονται ἐκ τῶν κάτω διὰ πλέγματος, ὥστε νὰ ἀποκλείηται ὁ τραυματισμὸς τῶν κάτωθι ἐργαζομένων ἢ διερχομένων ἐκ τῆς πτώσεως ὑαλοθραυσμάτων. Ἡ αὐτὴ προστασία γίνεται καὶ εἰς τὰ ὑελοστάσια τῶν τοίχων, ἰδίᾳ ὅταν ταῦτα εὑρίσκωνται ἐγγὺς τῶν θέσεων ἐργασίας. Τὰ ἐκ τῆς ὀροφῆς ἀνηρτημένα ἀντικείμενα καὶ φωτιστικὰ σώματα στερεοῦνται ἀσφαλῶς καὶ προστατεύονται ἐκ τῶν κάτω πρὸς ἀποφυγὴν τραυματισμοῦ τῶν κάτωθι ἐργαζομένων ἐκ πτώσεως.

Ἄρθρον 6

Οἱ διάδρομοι, αἱ προσβάσεις καὶ αἱ κλίμακες αἱ ὁδηγοῦσαι εἰς τὰ διαμερίσματα καὶ τὴν ἔξοδον παραμένουν πάντοτε ἐλεύθεροι, ἀπαγορευομένης ἀπολύτως τῆς τοποθετήσεως πρώτων ὑλῶν πρὸς ἐπεξεργασίαν καὶ ἐν γένει παντὸς ἀντικειμένου ἢ ἐργαλείου.

Αἱ θύραι τῶν διαμερισμάτων ἀνοίγουν πάντοτε ἐκ τῶν ἔσω πρὸς τὰ ἔξω καὶ καθ' ὅλον αὐτῶν τὸ εὖρος.

Αἱ μεταξὺ τῶν διαφόρων μηχανημάτων ἢ θέσεων ἐργασίας ἀπόστασις εἶναι τοὐλάχιστον 1 μέτρου, οὕτως ὥστε διὰ τοῦ διαδρόμου τούτου νὰ

είναι εύχερής ή διέλευσις.

Η μεταφορά των πρώτων υλών και των προς κατεργασίαν τοιούτων γίνεται δι' άμαξιδίων τετραπτύχων ή τριπτύχων εφοδιασμένων με πέδην και ελαστικά επίσωτρα, απαγορευομένης της μεταφοράς διά των χειρών ή επ' ώμου.

"Αρθρον 7

Η ηλεκτρική εγκατάστασις να πληροί απολύτως τους ειδικούς όρους των ειδικών κανονισμών κατασκευής εσωτερικών εγκαταστάσεων του Υπουργείου Βιομηχανίας. Να είναι σταθερά, πλήρως γειωμένη και να επιθεωρήται τακτικώς παρ' ειδικού ηλεκτροτεχνίτου υπευθύνου, όστις και θα προβαίνη εις την άμεσον αντικατάστασιν παντός τυχόν εμθαρμένου στοιχείου αυτής, τηρών προς τούτο ειδικόν βιβλίον, όπερ είναι εις την διάθεσιν των ενεργούντων τον έλεγχον κρατικών οργάνων. Φορηταί λυχνίαι, ως και φορηταί μηχανικά εργαλεία, δύνανται να χρησιμοποιηθώσιν μόνον εφ' όσον λειτουργούν υπό τάσιν 42 VOLT και πληρούν τους υπό του κανονισμού του Υπουργείου Βιομηχανίας προβλεπομένους όρους κατασκευής και άδειαν. Τα καλώδιον ρευματοληψίας να είναι ανθεκτικόν άνευ συνδέσεων και επιδιορθώσεων και μήκους ουχί μείζονος των 3 μέτρων.

Εφ' όσον χρησιμοποιούνται φορηταί λυχνίαι και φορητά εργαλεία, πρέπει να υπάρχη ειδική ηλεκτρική εγκατάστασις παροχής ηλεκτρικού ρεύματος τάσεως 42 VOLT.

Αι φορηταί λυχνίαι φέρουν λαβήν εκ μονωτικού υπερώου μήκους και πλέγμα προστατευτικόν γειωμένον, αποκλείοντος την εφαρμογήν με το ηλεκτρικόν ρεύμα, εν περιπτώσει θραύσεως του λαμπτήρος.

"Αρθρον 8

Αι δεξαμεναί της άσβέστου (ασβεστιά), των πλύσεων, της δέψεως (παστώματος) κλπ. δέον να είναι στεγαναί, αι δε παρειαί των λείαι και επιστρωμέναι διά τσιμεντοκονίας, ίνα καθαρίζονται εύχερώς. Ευρίσκονται πάντοτε εις ίστεγασμένους και ευάερους χώρους, ώστε οι εργάται να προφυλάσσωνται από τας άτμοσφαιρικάς επιδράσεις και κεχωρισμένους των λοιπών διαμερισμάτων του εργοστασίου και είναι περιφραγμένα δι' ισχυρών κιγκλιδωμάτων ύψους 1 μέτρου προς αποφυγήν πτώσεων εντός αυτών.

Ο καθαρισμός των δεξαμενών εντέλλεται μετά προσοχής, ιδία προκειμένου περί δεξαμενών, ένθα ρίπτονται προς πλύσιν τα εκ των σφαγείων αποστέλλωμενα δέρματα. Προς τούτο ρίπτεται πρώτον άφθονον ύδωρ υπό άνάδευσιν και εν συνεχεία αντλείται ταύτο. Εάν δεν επιτευχθή διά της μεθόδου ταύτης πλήρης καθαρισμός και παρίσταται ανάγκη καθόδου εργάτου εντός της δεξαμενής, τότε προηγείται έντονος αερισμός και άνάδευσις της τυχόν υπαρχούσης ιλύος και είτα κατέρχεται ο εργάτης, τη βοηθεία φορητής κλίμακος, καλώς στερεουμένης, προσδεδεμένος πάντοτε διά σχοινίου εκ της οσφύος, του οποίου το άκρον κρατεί έτερος εργάτης, όστις απαραιτήτως παρίσταται και παρακολουθεί τας κινήσεις του εν τη δεξαμενή εργάτου και είναι έτοιμος να ανασύρη τούτον και τω παράσχη βοήθειαν εν περιπτώσει ανάγκης. Οι εκτελούντες την εργασίαν ταύτην πρέπει να είναι ειδικευμένοι και παρέχονται πλην των ειδικών αδιαβρόχων ενδυμάτων και υποδημάτων εξ αδιαβρόχου ύλης υποδημάτων, άτινα φέρουσι και προστατευτικά προσωπίδες προς αποφυγήν των εκ των τυχόν αναθυμιάσεων κινδύνων.

"Αρθρον 9

Οι ξύλινοι υποστάται (καβαλλέτα) οι χρησιμεύοντες διά την αποτρίχωσιν ή αποσάρκωσιν, ως και τας λοιπάς κατεργασίας των προς δέψιν δερμάτων, ως και αι μηχαναί αι εκτελούσαι τας ανωτέρω κατεργασίας, δέον να καθαρίζονται και πλύνωνται καθ' εκάστην εσπέραν, απαλλασσόμενοι πάσης παραμενούσης επ' αυτών στερεάς οργανικής ουσίας.

"Αρθρον 10

Οι εργάται οι απασχολούμενοι εις τας εργασίας αποτριχώσεως ή καθαρισμού των δερμάτων αποσαρκώσεως, σχιστικάς μηχανάς, φόρτισιν ή εκφόρτισιν βαρελίων ή δεξαμενών και γενικώς εις τας εργασίας τας εκτελουμένας διά της χρήσεως αφθόνου ύδατος υποχρεωτικώς φέρουν ειδικήν ενδυμασίαν εργασίας (φόρμαν), περιζώματα (ποδιές) εξ υλικού αδιαπεράστου υπό της υγρασίας, ως ελαστικού, πλαστικού και τα τούτοις συναφή, ανθεκτικά εις την επίδρασιν των διαφόρων υγρών, υψηλά υποδήματα μέχρι των γονάτων εξ αδιαπεράστου υπό της υγρασίας υλικού, ως και χειρόκτια μέχρι του αγκώνος εξ ελαστικού ή πλαστικού ανθεκτικού εις τα όξεα.

"Αρθρον 11

Τα βυρσοδεφεία διαθέτουν ίδιον χώρον, εις ον εγκαθίσταται ιματιοφυλάκιον μετά καθημαστρών αριθμώς τοποθετημένων, επί των οποίων αναρτώνται τα υπό των εργατών κατά την εργασίαν των χρησιμοποιούμενα ενδύματα. Ο χώρος ούτος, όστις χρησιμοποιείται και ως αποδυτήριον, αερί-

ζεται καλῶς καὶ φωτίζεται ἐπαρκῶς, θερμαίνεται δὲ κατὰ τὸν χειμῶνα. Εἰς τὸν αὐτὸν χῶρον ἐγκαθίστανται ἀτομικὰ ἐρμάρια διὰ τὴν φύλαξιν τῶν ἐνδυμάτων πόλεως τῶν ἐργατῶν, μετὰ κλειδὸς δι' ἕκαστον ἐργαζόμενον. Ὁ χῶρος οὗτος τηρεῖται ἀπολύτως καθαρὸς καὶ ἐξοδιάζεται δι' ἀναλόγων καθισμάτων. Ὁ ἐργοδότης ὀφείλει νὰ διαθέτῃ στεγνωτήριον διὰ τὴν στέγνωσιν τῶν βεβρεγμένων ἐνδυμάτων τῶν ἐργατῶν.

Ἄρθρον 12

Τὰ ὑγροσοδειρεῖα διαθέτουν πάντα τὰ ἐνδεικνυόμενα μέσα ἀτομικῆς καθαριότητος τῶν ἐργατῶν, ὡς νιπτῆρας μετὰ σάπωνος, λουτῆρας δαπέδου διὰ τὴν πλύσιν τῶν ποδῶν τῶν ἐργαζομένων, καταιονητῆρας, μέσα ἀποσπογγίσεως (χειρόμακτρα χάρτινα, στεγνωτῆρα κλπ.), ἵνα οὗτοι πρὸ τῆς λήψεως πάσης τροφῆς ἢ καπνίσματος προβαίνουσιν εἰς ἐπιμελῆ καθαρισμὸν τῶν χειρῶν καὶ τοῦ προσώπου, εἰς τὸ τέλος δὲ τῆς ἐργασίας των καὶ εἰς ἐπιμελῆ καθαρισμὸν τῶν ποδῶν των. Ὁ χῶρος τῶν ἀποδυτηρίων καὶ τὸ ὕδωρ τῶν λουτήρων κατὰ τὴν περίοδον τοῦ χειμῶνος θερμαίνονται.

Ἄρθρον 13

Εἰς τὸ ὑγροσοδειρεῖον ὑπάρχει ἐπαρκὴς ἀριθμὸς ἀποχωρητηρίων, ὡς καὶ ἀνάλογος ἀριθμὸς οὐρητηρίων, ἐὰν ἀπασχολῆται καὶ θῆλυ προσωπικόν διατίθενται κεχωρισμένα ἀποχωρητήρια διὰ τοὺς ἄνδρας καὶ χωριστὰ διὰ τὰς γυναῖκας. Ὁ χῶρος, ἔνθα ἐγκαθίστανται τὰ ἀποχωρητήρια, δὲν πρέπει νὰ συγκοινωνῇ ἀμέσως μετὰ τῶν περικλείστων χώρων, ἔνθα παραμένουσιν οἱ ἐργαζόμενοι, εἴτε πρὸς ἐργασίαν, εἴτε πρὸς ἀνάπαυσιν κατὰ τὴν διακοπὴν τῆς ἐργασίας των. Τὰ ἀποχωρητήρια ἀερίζονται καλῶς καὶ φωτίζονται ἐπαρκῶς καὶ εἶναι διευθετημένα κατὰ τρόπον τοιοῦτον, ὥστε νὰ μὴ ἀναδίδουσι δυσοσμίαν. Εἶναι ἐφωδιασμένα δι' ὑδραυλικῆς ἐγκαταστάσεως, ὥστε νὰ καθαρίζωνται ἐποχρεωτικῶς μεθ' ἑκάστην ἐπίσκεψιν καὶ ἀσβεστοχρίωνται τακτικῶς.

Ἄρθρον 14

Ἕκαστον ὑγροσοδειρεῖον διαθέτει ἐπαρκῆ πόσιμον ὕδωρ διὰ τὰς ἀνάγκας τῶν ἐργαζομένων. Τοῦτο πρέπει νὰ διατηρῆται δροσερὸν καὶ νὰ προέρχηται ἀπ' εὐθείας ἐκ τοῦ ὑδραγωγείου τῆς πόλεως.

Ἡ ποσὶς γίνεται ἐξ ἀναβρυτηρίων ἢ ἐν ἐλλείψει τοιούτων δι' ἀτομικῶν κυπέλλων χορηγουμένων παρὰ τοῦ ἐργοδότου καὶ ἅτινα καθαρίζονται ἐπιμελῶς καὶ φυλάσσονται τῇ μερίμνῃ τῶν ἐργαζομένων. Συνιστᾶται ἡ ἐγκατάστασις ἠλεκτρικοῦ ψύκτου, ἰδίᾳ κατὰ τὸ θέρος, ἢ ψυγείων πάγου κατὰ τοὺς θερινοὺς μῆνας, ὡς καὶ χαρτίνων ἢ ἐκ πλαστικοῦ κυπέλλων ἀπορριπτομένων μεθ' ἑκάστην πόσιν.

Ὅπου ἡ διανομὴ ὕδατος τῆς πόλεως δὲν εἶναι συνεχὴς ἢ δὲν ὑφίσταται δίκτυον ὑδρεύσεως τὸ πρὸς πόσιν ὕδωρ ἀποθηκεύεται ἐντὸς ἰδιαιτέρων ἀποθηκῶν καλῶς κεκαλυμμένων καὶ εὑρισκομένων μακρὰν τῶν τόπων ἐργασίας, προφυλαγμένων δὲ ἀπὸ τὴν ὑπερθέρμανσιν κατὰ τοὺς θερινοὺς μῆνας. Αἱ ἀνωτέρω ἰδιαίτεραι ἀποθῆκαι καθαρίζονται τακτικῶς καὶ ἀποστειροῦνται, λαμβάνεται δὲ ἰδιαιτέρα πρόνοια ἀποφυγῆς μολύνσεως αὐτῶν ἐκ μικροβίων ἢ δηλητηρίων. Εἰς ἔλεγχον ἐπίσης ὑποβάλλεται καὶ τὸ χρησιμοποιούμενον ὡς πόσιμον ὕδωρ κατὰ πόσον εἶναι κατάλληλον πρὸς πόσιν παρ' ἰδικοῦ ἐπιστήμονος.

Ἄρθρον 15

Διὰ τὴν ἑστίασιν τῶν ἐργατῶν διατίθεται ἰδιαίτερον διαμέρισμα οὐχὶ ἐγγὺς τῶν χώρων ἐργασίας, καταλλήλως διευκτενισμένον μετὰ τραπεζῶν καὶ ἀναλόγων καθισμάτων καλῶς ἠερίζομενον καὶ διατηρούμενον ἀπολύτως καθαρόν.

Ἐπὶ ὀλιγαριθμὸν προσωπικοῦ καὶ ἐλλείψεως ἐπαρκοῦς χώρου τοποθετεῖται τράπεζα εἰς τὸν χῶρον τῆς ἱματιοθήκης καὶ ἀνάλογα καθίσματα ἐπὶ τὴν προϋποθέσει πάντοτε, ὅτι ἡ καθαριότης τοῦ χώρου θὰ εἶναι ἀπόλυτος καὶ ὁ χῶρος ἀερίζεται καλῶς.

Ἀπαγορεύεται ἀπολύτως ἡ λῆψις τροφῆς πλησίον τῶν ἐργατῶν εἰς τὸ ὑπαίθριον ἢ ἐντὸς τῶν τόπων ἐργασίας καὶ πρὸ τῆς πλύσεως τῶν χειρῶν καὶ τοῦ προσώπου καλῶς καὶ τῇ βοηθείᾳ σάπωνος.

Ἄρθρον 16

Ἡ ἀποθήκευσις τῶν κατεργασμένων καὶ ἀκατεργάστων νωπῶν ἢ ξηρῶν δερμάτων γίνεται ἐντὸς εἰδικῶν ἀποθηκῶν πληρουσῶν τοὺς ὅρους τοῦ ἐκάστοτε ἰσχύοντος οἰκείου διατάγματος περὶ κανονισμοῦ ὑγιεινῆς καὶ ἀσφαλείας ἀποθηκῶν ἀκατεργάστων δερμάτων καὶ οὐχὶ ἐντὸς τῶν διαμερισμάτων ἐργασίας.

Ἄρθρον 17

Τὰ νωπὰ καὶ ὑγράλατα δέρματα τὰ προερχό-

μενα ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς, δέον νὰ συνοδεύονται ὑπὸ πιστοποιητικοῦ τῆς ἁρμοδίας Ἑλληνικῆς Προξενικῆς Ἀρχῆς τοῦ τόπου προελεύσεώς των ἢ ταύτης μὴ ὑπαρχούσης ὑπὸ τῆς ἁρμοδίας Κρατικῆς Ἀρχῆς τοῦ τόπου προελεύσεώς των, βεβαιούσης, ὅτι ἐν τῇ χώρᾳ ἐξ ἧς προέρχονται δὲν ὑφίστανται λοιμώδεις τινες νόσοι τῶν ζώων ἐκ τῶν ἀναγραφομένων ἐν τῷ ἄρθρῳ 2 τοῦ ἀπὸ 26.3.1936 δ. διατάγματος «περὶ μέτρων πρὸς πρόληψιν καὶ καταστολὴν τῶν μεταδοτικῶν νόσων τῶν κατοικιδίων ζώων», ὡς συνεπληρώθη μεταγενεστέρως, ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει τὰ δέρματα ταῦτα ὑποβάλλονται εἰς ἀπολύμανσιν συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 19 τοῦ αὐτοῦ δ.διατάγματος.

Ἀπαγορεύεται ἀπολύτως ἡ εἰσαγωγὴ εἰς τὰ ὅρια τοῦ Κράτους καὶ ἡ χρησιμοποίησις ἀκατεργάστων δερμάτων (νωπῶν, ὑγραλάτων ἢ ξηραλάτων) προερχομένων ἐκ μερῶν τῆς ἀλλοδαπῆς, ἔνθα ὑπάρχει παιόλης τῶν βοῶν ἢ ἄνθρακ συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 33 τοῦ αὐτοῦ δ. διατάγματος. Τὰ δέρματα ἐν γένει τοῦ ἐσωτερικοῦ, εἰσαγόμενα εἰς τὸ βυρσοδεψεῖον, πρέπει νὰ συνοδεύονται ὑπὸ κτηνιατρικῆς πιστοποιήσεως τοῦ ἐπιθεωρήσαντος τὰ σφάγια κτηνιάτρου, εἰς ἣν νὰ βεβαιοῦται ἡ μὴ προσβολὴ τοῦ ζώου ἐξ ἀσθενείας ἐπικινδύνου εἰς τὴν ὑγείαν τῶν ἐργατῶν.

Ἄρθρον 18

Οἱ ἐργαζόμενοι εἰς βυρσοδεψεῖα ὑποβάλλονται ἐποχρεωτικῶς εἰς ἀντιτετανικὸν ἐμβολιασμόν, ὡς καὶ τοιοῦτον κατὰ τοῦ ἀνθρακος. Πρὸ τῆς ἀναλήψεως ἐργασίας δέον, ὅπως ἐπιδεικνύουν πιστοποιητικὸν τῆς ἁρμοδίας Ὑγειονομικῆς Ὑπηρεσίας, ἥτις ἐξετέλεσε τοῦτον.

Ἐργάτης, ὑποστὰς τραυματισμὸν ἢ ἀμυχὰς τοῦ δέρματος μετὰ τὴν ἐπὶ τόπου παροχὴν πρώτων βοηθειῶν, παραπέμπεται ἀμέσως εἰς ἰατρὸν τῇ μερίμνῃ καὶ εὐθύνῃ τοῦ ἐργοδότου πρὸς περιποίησιν τοῦ τραύματός του.

Ἀπαγορεύεται ἡ ἐργασία εἰς ἐργάτας φέροντας τραύματα ἢ καὶ ἁπλᾶς ἀμυχὰς μέχρι τῆς πλήρους ἰάσεως ἐξ αὐτῶν, ἀποδεικνυομένης διὰ πιστοποιήσεως ἰατροῦ. Εἴθε ὡς ὁ ἐργοδότης ἢ ὁ διευθυντὴς ἢ οἱ ἀναπληροῦντες αὐτοὺς πληροφορηθῶσιν, ὅτι ἐργάτης τις τοῦ ἐργοστασίου φέρει δυθῆνα, βλάβην τινὰ ἢ καὶ ἁπλῆν λύσιν τῆς συνεχείας τοῦ δέρματος (ἐγκοπή, ἐκδορά, ραγάδα, κλπ.), ἥτις δὲν ἐθεραπεύθη μετὰ τὴν ἐπίδεσιν ἐν τῷ ἐργοστασίῳ καὶ τὴν πρόχειρον τριήμερον περίδεσιν ὑπὸ τοῦ ἰατροῦ, ὑποχρεοῦνται νὰ ἀποστείλωσι τοῦτον εἰς νοσοκομεῖον ἢ εἰς εἰδικὸν ἰατρὸν διὰ τὴν περαιτέρω ἐνδεικνυομένην περίθαλψιν καὶ ἔρευναν τῆς φύσεως τῆς μολύνσεως. Τυχὸν ἐμφάνισις μολύνσεως ἐξ ἄνθρακος ἀναγγέλλεται ἀμέσως ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου εἰς τὰς τοπικὰς ὑγειονομικὰς καὶ ἀστυνομικὰς ἀρχάς, ὡς καὶ εἰς τὴν Ἐπιθεώρησιν Ἐργασίας τῆς Περιφερείας, εἰς ἣν ἀνήκει τὸ βυρσοδεψεῖον, διὰ τὴν λῆψιν τῶν ἀναγκαίων μέτρων προφυλάξεως τοῦ προσωπικοῦ ἐν γένει.

Ἄρθρον 19

Τὸ ἄλεσμα τοῦ πευκοφλοιοῦ ἢ τοῦ δρυοφλοιοῦ ἐντρογείται εἰς εἰδικὸν διαμέρισμα τελείως κεχωρισμένον τῶν λοιπῶν διαμερισμάτων τοῦ βυρσοδεψείου. Οἱ μύλοι ἀλέσεως εἶναι ἐφοδιασμένοι μὲ καλῶς λειτουργοῦν σύστημα ἀναρροφήσεως τῆς ἀναδιδομένης κόνεως, ἥτις συλλέγεται εἰς εἰδικὸν κοκκοθάλαμον, ἀποκλειομένης τῆς διαχύσεως ταύτης εἰς τὸν χῶρον τοῦ διαμερίσματος. Οἱ ἐργαζόμενοι εἰς τὸν ἀνωτέρω χῶρον τροφοδόται τῶν μύλων ἐφοδιάζονται ἀπαραιτήτως μὲ εἰδικὰς προσωπίδας, ἀποκλειούσας τὴν εἰσπνοὴν κόνεως εἰς τὰς περιπτώσεις ἀπροόπτου βλάβης ἢ ἀτελοῦς λειτουργίας τῆς ἀπορροφητικῆς συσκευῆς καὶ ἣν φέρουν κατὰ τὴν ὥραν τῆς ἐργασίας των εἰς θέσιν ἀμέσου χρησιμοποιήσεως.

Ἄρθρον 20

Τὰ διάφορα μηχανήματα τὰ ἐγκατεστημένα ἐν τῷ βυρσοδεψείῳ καὶ αἱ μηχαναὶ ἐπεξεργασίας τῶν δερμάτων ὀφείλουν νὰ ἔχουν κεκαλυμμένα τὰ κινούμενα μέρη αὐτῶν (ἄξονες, τροχαλίαι, ὀδοντωτοὶ τροχοί, σφόνδυλοι, ἔκκεντρα κλπ.), ὡς καὶ τυχὸν ὑπάρχοντες ἱμάντες μεταδόσεως κινήσεως. Ἐφ' ὅσον ταῦτα δὲν εἶναι ἐφικτὸν περιβάλλονται ταῦτα διὰ κιγκλιδώματος ἀποκλείοντος τὴν τυχαίαν ἐπαφὴν τῶν πλησίον διερχομένων ἢ ἐργαζομένων προσώπων.

Αἱ θέσεις λιπάνσεως τῶν μηχανημάτων ὀφείλουν νὰ εὑρίσκωνται εἰς τοιοῦτον σημεῖον, ὥστε νὰ μὴ ἀπαιτῆται ἀφαίρεσις τῆς προφυλακτικῆς συσκευῆς (καλύμματος). Ἀπαγορεύεται οἱαδήποτε ἐπέμβασις ἐπὶ τοῦ μηχανήματος ἢ ἀφαίρεσις τῶν προστατευτικῶν καλυμμάτων, ἐφ' ὅσον αἱ μηχαναὶ εὑρίσκονται ἐν λειτουργίᾳ καὶ πρὸ τῆς πλήρους καὶ ἀποτελεσματικῆς ἀκινητοποιήσεως αὐτῶν. Πάντα τὰ μηχανήματα ἐφοδιάζονται μὲ σύστημα ἀκαριαίας ἀκινητοποιήσεως αὐτῶν, εἰχειροῦς χειρισμοῦ.

Ἄρθρον 21

Εἰς τὰς μηχανὰς ἀποτριχώσεως καὶ ἀποσαρκώσεως ὑπάρχει κατάλληλος προστατευτικὴ διάταξις, ἀποκλείουσα τὴν ἐμπλοκὴν τῶν χειρῶν τῶν χειριστῶν εἰς τοὺς κυλίνδρους. Εἶναι ἐφοδιασμέ-

να μὲ πλήν ἀκαριαίας ἀνατοποθετήσεως καὶ διάταξιν ἀναστροφῆς τῆς κινήσεως τῶν κυλίνδρων.

Ἄρθρον 22

Εἰς τὰς σχιστικὰς μηχανὰς ἀπαγορεύεται ἡ χρησιμοποίησις τῶν χειρῶν. Ἡ προσαγωγὴ καὶ ἀπαγωγὴ τῶν πρὸς κατεργασίαν δερμάτων νὰ γίνεται πάντοτε διὰ προσαγωγέων καὶ ἀπαγωγέων ἱκανοῦ μήκους, ὥστε νὰ ἀποκλείεται ἡ ἐπαφὴ τῶν χειρῶν τῶν χειριστῶν μετὰ τῆς σχιστικῆς λεπίδος.

Ἄρθρον 23

Εἰς τὰς σχιστικὰς καὶ τροχιστικὰς μηχανὰς ὑπάρχει κατάλληλος προστατευτικὴ διάταξις ἀποκλείουσα τὴν ἐμπλοκὴν τῶν δακτύλων τῶν χειριστῶν. Εἶναι ἐφοδιασμένα μὲ σύστημα ἀποτελεσματικῆς ἀπορροφήσεως τῆς ἀναπτυσσομένης κόνεως ἢ πριονιδίου καὶ κονιοσυλλέκτην.

Ἄρθρον 24

Εἰς τὰ σίδηρα σιδηρώματος τῶν δερμάτων τοποθετεῖται πάντοτε πλέγμα προστατευτικὸν ἀποκλεῖον τὴν προσέγγισιν τῶν χειριστῶν καὶ μὴ ἐμποδίζον τὴν ὁρατότητα αὐτοῦ.

Ἄρθρον 25

Περιξ τῶν βαρελλῶν τοποθετεῖται κιγκλίδωμα περιβάλλον αὐτὰς ἐξ ὅλων τῶν πλευρῶν, ἀποκλεῖον τὴν προσπέλασιν κατὰ τὴν ὥραν τῆς λειτουργίας των (περιστροφῆς) εἰς πάντα, ἔστω καὶ τυχαίως διερχόμενον. Τὰ κιγκλιδώματα ταῦτα φέρουν εἰδικὰ ἀνοίγματα μὲ κινητὴν θύραν ἔμπροσθεν ἑκάστης βαρέλλας διὰ τὴν φόρτωσιν καὶ ἐκφόρτωσιν αὐτῶν.

Οἱ ἐκτελοῦντες τὴν ἐκφόρτωσιν τῶν βαρελλῶν φέρουν πάντοτε χειρόκτια ἐξ ἐλαστικοῦ μέχρις ἀγκῶνος.

Ἄρθρον 26

Αἱ ὑδραυλικαὶ πρέσσαι σιδηρώματος δερμάτων διὰ συμπιέσεως καὶ συγχρόνου θερμάνσεως ἐφοδιάζονται διὰ κατακορύφου προφυλακτικοῦ διαφράγματος, ὅπερ ἅμα τῇ ἐπεμβάσει ἐπὶ τοῦ εἰδικοῦ μοχλοῦ πρὸς ἀνύψωσιν αὐτομάτως κατέρχεται, καλύπτον ὁλόκληρον τὴν ἐμπροσθίαν πλευρὰν τοῦ ἐπικινδύνου διὰ τὰς χεῖρας τοῦ χειριστοῦ χῶρον καὶ ἀποκλείει τὴν μεταξὺ τῶν πλακῶν συμπίεσιν αὐτῶν.

Ἄρθρον 27

Διὰ τὴν ἐκκένωσιν τῶν δοχείων τῶν περιεχόντων πυκνὰ ὀξέα, ἅτινα πρέπει νὰ εἶναι κατεσκευασμένα ἐξ ὀξυμάχου πλαστικῆς ὕλης, χρησιμοποιοῦνται συσκευαὶ ἐκκενώσεως, αἵτινες ἐπιτρέπουν τὴν ὁμαλὴν κένωσιν τοῦ περιεχομένου καὶ ἀποκλείουσι τὴν ἐκπνοὴν σταγονιδίων τοῦ ὑγροῦ. Εἰς τὴν περίπτωσιν χρησιμοποιήσεως σίφωνος ἀπαγορεύεται νὰ τίθεται οὗτος εἰς λειτουργίαν διὰ τοῦ στόματος. Ἐπίσης ἀπαγορεύεται ἡ ἐκκένωσις δι' ἀνατροπῆς των. Ὁ ἀπασχολούμενος μὲ τὴν ἐργασίαν ταύτην ἐργάτης φέρει ἀπαραιτήτως προστατευτικὰς διόπτρας, προστατευτικὴν ἐμπροσθέλλαν, ὑηλὰ ὑποδήματα καὶ χειρόκτια ὀξύμαχα μέχρι τοῦ ἀγκῶνος. Ἡ μεταφορὰ τῶν δοχείων τῶν περιεχόντων ὀξέα γίνεται πάντοτε δι' ἁμαξιδίων, ἐφ' ὧν προσδένονται στερεῶς, ὥστε νὰ ἀποκλείηται ἡ ἀνατροπή των. Ἡ παρασκευὴ τῶν διαφόρων διαλυμάτων ἀνατίθεται εἰς εἰδικευμένον πρόσωπον, εἰς ὃ παρέχονται ἅπαντα τὰ ἐνδεικνύμενα μέσα προστασίας, ὡς εἰδικὰ ἐνδύματα, προφυλακτικὰ ὁμματοϋάλια, χειρόκτια κλπ.

Ἐφ' ὅσον ἡ ἀναγωγὴ τῶν ἁλάτων τοῦ χρωμίου γίνεται ἐπιτοπίως, αὕτη γίνεται εἰς εἰδικὸν χῶρον ἐφοδιασμένον μὲ ἐγκατάστασιν ἐντόνου ἀπαγωγῆς τῶν τυχὸν διαφευγόντων ἀτμῶν ἢ ἀερίων καὶ ἐντὸς κλειστῶν δοχείων ἐφοδιασμένων μὲ ἀπαγωγὸν τῶν ἀναπτυσσομένων ἀναθυμιάσεων. Ἡ ἐργασία αὕτη ἐνεργεῖται πάντοτε παρ' εἰδικῶν προσώπων ἐφοδιασμένων μὲ τὰ κατὰ τὰ ἀνωτέρω μέσα ἀτομικῆς προστασίας καὶ ὑπὸ τὴν ἄμεσον ἐπίβλεψιν τοῦ χημικοῦ τοῦ ἐργοστασίου.

Ἄρθρον 28

Τὸ πάτημα τῶν δερμάτων μὲ παγκρεατικὰ ὑγρὰ (σαμᾶς) ἐν ταῖς δεξαμεναῖς γίνεται πάντοτε μηχανικῶς ἢ ἔστω δι' εἰδικῶν χειροκινήτων ἐργαλείων, ἀπαγορευομένης ἀπολύτως τῆς ἐκτελέσεως τῆς ἐργασίας ταύτης διὰ τῶν ποδῶν τῶν ἐργατῶν.

Ἄρθρον 29

Ἡ βαφὴ τῶν δερμάτων διὰ πιστολίου γίνεται πάντοτε ἐντὸς εἰδικοῦ διαμερίσματος, εἰς ὃ ὑπάρχει σύστημα ἐντόνου ἀπορροφήσεως καὶ εἰς τρόπον ὥστε νὰ ἀποκλείηται ἡ δημιουργία νέφους καὶ παραλλήλως λαμβάνεται πρόνοια προστασίας τοῦ ἐργαζομένου ἐκ τυχὸν δημιουργουμένων ρευμάτων ἀέρος. Ἐν περιπτώσει χρησιμοποιήσεως χρωμάτων ἢ διαλυτικῶν αὐτῶν, ἅτινα εἶναι τοξικὰ (βενζόλιον, τετραχλωραιθάνιον καὶ λοιποὶ ἀρωματικοὶ ὑδρογονάνθρακες ἢ χλωριωμένοι τοιοῦτοι), οἱ ἐργαζόμενοι ἐφοδιάζονται παρὰ τοῦ ἐργοδότου καὶ φέρουν ἀπαραιτήτως εἰδικὰς προστατευτικὰς προσωπίδας.

Άρθρον 30

Εἰς ἕκαστον δυρσοδεγεῖον ἐπάρχει τοποθετημένον καὶ εἰς εὐκόλως προσιτὴν θέσιν πρόχειρον μικρὸν φαρμακεῖον διὰ τὴν παροχὴν πρώτων βοηθειῶν καὶ ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν εἰδικῶς ἐντεταλμένου προσώπου, περιέχον τὰ ἀκόλουθα εἴδη:

1) 10 πακέτα ἐπιθεμάτων γάζης ἀποστειρωμένης.

2) 10 ἐπιδέσμους γάζης τῶν 5 ἑκατ.

3) 10 ἐπιδέσμους γάζης τῶν 10 ἑκατ.

4) Μία αἱμοστατικὴ ἐλαστικὴ ταινία.

5) 250 γραμμάρια ὑδροφίλου βάμβακος.

6) Ἕνα φιαλίδιον ἀποστειρωμένης κόνεως σουλφαμίδος.

7) Ἕνα φιαλίδιον τῶν 100 γραμμαρίων, περιέχον μερκουροχρώμ 3%.

8) Πέντε (5) κυρία λαικοπλάστ τῶν 5 ἑκατ.

9) Ἓν κετίον δισκίων ἀσπιρίνης.

10) Ἓν φιαλίδιον ὄκτινομι εἰς σταγόνας (τρὶς τῆς ἡμέρας ἀνὰ 15 σταγόνας).

11) Ἓν σωληνάριον ὀφθαλμικῆς ἀλοιφῆς χλωρομυκητίνης.

12) Ἓν φιαλίδιον δισκίων ἀντισταμινικῶν(δι' ἀναφυλαξίαν).

13) Ἓν σωληνάριον ἀλοιφῆς ἀντισταμινικοῦ ἐξωτερικῆς χρήσεως (δι' ἀναφυλαξίαν).

14) Ἓν σωληνάριον ἀλοιφῆς πρὸς προστασίαν ἐκ τῶν ἐγκαυμάτων.

Τὰ ἀναλισκόμενα τυχὸν ἐκ τῶν ἀνωτέρω συμπληροῦνται ἀθημερὸν μερίμνῃ τοῦ ὡς ἄνω ἐντεταλμένου προσώπου καὶ εὐθύνῃ ἐργοδότου.

Άρθρον 31

Εἰς ἕκαστον δυρσοδεγεῖον τηρεῖται ὑποχρεωτικῶς βιβλίον ἀτυχημάτων, εἰς ὃ ἀναγράφονται κατ' αὔξοντα ἀριθμόν:

α) Τὸ ὀνοματεπώνυμον καὶ ἡ ἡλικία τοῦ ὑποστάντος ἀτύχημα μισθωτοῦ.

β) Ἡ ἡμερομηνία καὶ ἡ ὥρα, καθ' ἣν ἔλαβε χώραν τὸ ἀτύχημα.

γ) Σύντομος περιγραφὴ τοῦ τρόπου, τῆς θέσεως καὶ τῆς φύσεως τοῦ ἀτυχήματος.

δ) Ἡμερομηνία ἀναλήψεως ἐκ νέου ἐργασίας ὑπὸ τοῦ παθόντος, ὡς καὶ καταληφθεῖσα τυχὸν ἀνικανότης.

Εἰς τὸ αὐτὸ βιβλίον ἀναγράφονται καὶ οἱ τυχὸν προσβληθέντες ἐξ ἐπαγγελματικῆς τινος νόσου. Τὸ βιβλίον τοῦτο τίθεται εἰς τὴν διάθεσιν τῶν ὀργάνων τῆς Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας, ἀντίγραφον δὲ τῶν σελίδων αὐτοῦ ὑποχρεοῦται ὁ ἐργοδότης, ὅπως ὑποβάλῃ ἐντὸς τοῦ μηνὸς Ἰανουαρίου τοῦ ἑπομένου ἔτους εἰς τὴν οἰκείαν Ἐπιθεώρησιν Ἐργασίας τῆς περιφερείας, εἰς ἣν εὑρίσκεται τὸ δυρσοδεγεῖον.

Άρθρον 32

Τὰ ἁρμόδια ὄργανα τῆς Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας δύνανται νὰ ὑποδεικνύουσι καὶ ἐπιβάλλωσιν εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις τὴν λῆψιν καὶ ἄλλων συμπληρωματικῶν μέτρων προστασίας τῶν ἐργαζομένων, πλὴν τῶν διὰ τοῦ παρόντος ὁριζομένων, ἰδίᾳ εἰς εἰδικὰς περιπτώσεις καὶ ἐφ' ὅσον ταῦτα εἶναι ἀναγκαῖα διὰ τὴν ὑπὸ τοῦ ἐκτελουμένου νόμου ἐπιδιωκομένην προστασίαν.

Άρθρον 33

1) Πᾶσα παράβασις τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος β. διατάγματος τιμωρεῖται κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 3 § 4 τοῦ ν. ΓΞΛΔ' «περὶ ὑγιεινῆς καὶ ἀσφαλείας τῶν ἐργατῶν κλπ», ὡς ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη μεταγενεστέρως.

2) Τὸ ἀπὸ 8.3.1919 βασ. διάταγμα κανονισμὸς ὑγιεινῆς καὶ ὡρῶν ἐργασίας τῶν δυρσοδεγείων καταργεῖται.

Άρθρον 34

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἄρχεται 6 μῆνας μετὰ τὴν δημοσίευσίν του εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Εἰς τὸν αὐτὸν ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 18 Μαΐου 1968

—

649/1968 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ τῆς συνταξιοδοτήσεως τοῦ προσωπικοῦ ἐδάφους τῶν Ἀεροπορικῶν ἐπιχειρήσεων τοῦ μὴ ὑπαγομένου εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ὑπ' ἀριθ. 7/1965 β. διατάγματος καὶ τροποποιήσεως τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ὡς ἄνω β. διατάγματος.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 232 τῆς 28 Σεπτεμβρίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: α) Τὸ ἄρθρον 41 τοῦ ν.δ. 2598/1953 «περὶ διοικήσεως τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, μεταρρυθμίσεως τῆς

β. διάταγματος «περί έπεκτάσεως τής νομοθεσίας τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἐπαγγελματιῶν καί Βιοτεχνῶν Ἑλλάδος εἰς ἅπασαν τήν Δωδεκάνησον».

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 232 τῆς 28 Σεπτεμβρίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τάς διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ νόμου 4497/1966 «περί ρυθμίσεως θεμάτων Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως καί περί ἑτέρων τινῶν διατάξεων». 2) Τήν διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 102211/19.6.1968 ἀναφοράς τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἐπαγγελματιῶν καί Βιοτεχνῶν Ἑλλάδος ὑποβληθεῖσαν τῷ Ὑπουργείῳ Ἐργασίας γνώμην τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου αὐτοῦ, καί 3) τήν ὑπ' ἀριθ. 544/1968 γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπί τῆς Ἐργασίας Ὑπουργοῦ, ἀπεφασίσαμεν καί διατάσσομεν:

Ἄρθρον μόνον

Εἰς τό ὑπ' ἀριθ. 297/1968 δ.δ. «περί ἐπεκτάσεως τῆς νομοθεσίας τοῦ Τ.Ε.Β.Ε. εἰς ἅπασαν τήν Δωδεκάνησον» ἐπέρχονται αἱ ἀκόλουθοι τροποποιήσεις:

Ι. Ἡ παράγραφος 3 τροποποιεῖται ὡς ἑξῆς:

«3) Ὁ κατά τήν προηγουμένην παράγραφον ἀναγνωριζόμενος χρόνος λογίζεται διανυθείς εἰς τήν Α' ἀσφαλιστικήν κλάσιν καί ἐξαγοράζεται διά τῆς καταβολῆς μηνιαίας εἰσφορᾶς κλάδου συντάξεων ἴσης πρός τήν διά τήν κλάσιν ταύτην ἰσχύουσαν κατά τήν 1.1.1967 ἀσφαλιστικήν εἰσφοράν».

ΙΙ. Τό πρῶτον ἐδάφιον τῆς παραγράφου 4 τροποποιεῖται ὡς ἑξῆς:

«4) Ἡ ἐξόφλησις τῆς πρός τό Ταμεῖον ὀφειλῆς λόγῳ τῆς κατά τάς προηγουμένας παραγράφους ἐξαγορᾶς τοῦ χρόνου ἐπαγγελματικῆς ἀπασχολήσεως ἐνεργεῖται κατ' ἐπιλογήν τοῦ ὀφειλέτου, εἴτε ἐφ' ἅπαξ, εἴτε εἰς 72 ἰσοπόσους μηνιαίας δόσεις, τῆς πρώτης τούτων καταβλητέας ἐντός τοῦ ἑπομένου μηνός τῆς κοινοποιήσεως τοῦ σχετικοῦ λογαριασμοῦ».

ΙΙΙ. Εἰς τό τέλος τῆς παραγράφου 5 προστίθεται διάταξις, ἔχουσα ὡς ἀκολούθως:

«Ἐξαιρετικῶς διά τά ἀσφαλιζόμενα δυνάμει τοῦ παρόντος πρόσωπα ὁ κατά τάς διατάξεις τῶν ἄρθρων 2, 3 καί 4 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 87/1968 δ.δ. ἀπαιτούμενος χρόνος πραγματικῆς ἀσφαλίσεως μετά τήν ἐγγραφήν εἰς τά μητρῶα τοῦ Τ.Ε.Β.Ε. ὁρίζεται διά μέν τό μέχρι 31.12.1969 χρονικόν διάστημα εἰς ἓν ἔτος, αὐξανόμενος κατά 1 ἔτος δι' ἕκαστον ἑπόμενον ἡμερολογιακόν ἔτος μέχρι 31.12.1973 διά τάς περιπτώσεις ἀπονομῆς συντάξεως λόγῳ γήρατος καί μέχρι 31.12.1971 διά τάς περιπτώσεις συντάξεως λόγῳ ἀνικανότητος ἤ θανάτου».

Εἰς τόν αὐτόν ἐπί τῆς Ἐργασίας Ὑπουργόν ἀνατίθεμεν τήν δημοσίευσιν καί ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 26 Σεπτεμβρίου 1968

—

ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

94191/5162/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περί καθορισμοῦ ὡρῶν λειτουργίας τῶν ὡς μικτῶν λειτουργούντων καταστημάτων αὐτοεξυπηρετήσεως περιοχῆς Ἀθηνῶν καί ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ αὐτῶν.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 472 τῆς 19 Σεπτεμβρίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τάς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ἀπό 8/13.4.1932 π.δ. «περί κωδικοποιήσεως τῶν διατάξεων τῶν νόμων περί χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας εἰς τά καταστήματα κλπ.», ὡς συνεπληρώθη διά τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ν.δ. 3789/1957 «περί τροποποιήσεως καί συμπληρώσεως ἐνίων διατάξεων τῆς Ἐργατικῆς Νομοθεσίας». 2) Τάς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 4020/1959 «περί τροποποιήσεως καί συμπληρώσεως ἐνίων διατάξεων ἐργατικῶν τινων νόμων». 3) Τήν ὑπ' ἀριθ. 69756/3895/1967 ἡμετέραν ἀπόφασιν «περί καθορισμοῦ ὡρῶν λειτουργίας τῶν παντοπωλείων, ἐδωδιμοπωλείων, οἰνοπαντοπωλείων, τυροπωλείων, καφενοπτείων κλπ. καταστημάτων ἐμπορίας τροφίμων καί ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ αὐτῶν». 4) Τήν ὑπ' ἀριθ. 94948/6409/1965 ἡμετέραν ἀπόφασιν «περί καθορισμοῦ ὡρῶν λειτουργίας ἐμπορικῶν καταστημάτων καί ἐργασίας τοῦ πάσης φύσεως προσωπικοῦ αὐτῶν». 5) Τήν ἀπό 5.7.1968 αἴτησιν τῆς Α.Ε. «ΝΙΚΗ» καταστήματα αὐτοεξυπηρετήσεως Σέλφ - Σέρβις. 6) Τήν ἀπό 16.7.1968 γνώμην τοῦ Ἐμπορικοῦ Συλλόγου Ἀθηνῶν. 7) Τήν ἀπό 658/27.7.1968 γνώμην τῆς Ὁμοσπονδίας Ἰδιωτικῶν Ὑπαλλήλων Ἑλλάδος, ἀποφασίζομεν:

Καθορίζομεν τάς ὥρας λειτουργίας τῶν ὡς μικτῶν λειτουργούντων καταστημάτων αὐτοεξυπηρετήσεως ἐμπορικῶν καί τροφίμων τῆς περιοχῆς Ἀθηνῶν καί ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ αὐτῶν ὡς ἀκολούθως:

Ἀπό 1.7 - 30.9:

Τρίτη, Πέμπτη, Παρασκευή ἀπό 8 - 1.45' μ.μ.

περὶ αὐτοῦ νομοθεσίας, ὡς καὶ ἄλλων τινῶν διατάξεων». δ) Τῆς παραγράφου 15 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 4577/1966 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῆς νομοθεσίας περὶ κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως καὶ περὶ ἑτέρων τινῶν διατάξεων». γ) Τὰς διατάξεις τοῦ ν.δ. 4428/1964 «περὶ συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 4062/1960 «περὶ ἐπιβολῆς τέλους ἀεροπορικῶν ταξιδίων ἐξωτερικοῦ». δ) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 549/1968 Γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργοῦ, ἀποφασίζομεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον 1

1) Ὁ ἠσφαλισμένος εἰς τὸ Ι.Κ.Α. διὰ τὸν κλάδον συντάξεων, ὁ ἀνήκων εἰς τὸ προσωπικὸν ἰδάφους ἀεροπορικῶν ἐπιχειρήσεων, τὸ μὴ ὑπαγόμενον εἰς τὴν ρύθμισιν τοῦ ὑπ' ἀριθ. 7/1965 δ.δ., δικαιοῦται εἰς πλήρη σύνταξιν ἐκ τοῦ Ι.Κ.Α. α) ἐὰν ἐπραγματοποίησεν, ἀπασχολούμενος ὑπὸ τὴν ἀνωτέρω ἰδιότητα τὰς ἐν παραγράφῳ 1 τοῦ ἄρθρου 28 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951, ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ν.δ. 4104/1960, ἡμέρας ἐργασίας καὶ συνεπλήρωσε κατὰ τὸν χρόνον ἀποχωρήσεως ἐκ τῆς ἐπιχειρήσεως τὸ 60ὸν ἔτος τῆς ἡλικίας του ὁ ἠσφαλισμένος ἢ τὸ 55ον ἡ ἠσφαλισμένη ἢ β) ἀνεξαρτήτως ἡλικίας, ἐὰν ἐπραγματοποίησεν ἐν ἀσφαλίσει ὑπὸ τὴν ἀνωτέρω ἰδιότητα 9.000 ἡμέρας ἐργασίας ὁ ἠσφαλισμένος καὶ 7.500 ἡμέρας ἐργασίας ἡ ἠσφαλισμένη.

2) Ἐὰν ὁ ἠσφαλισμένος συνεπλήρωσε τὰς ἐν παραγράφῳ 1 στοιχείων α' τοῦ παρόντος ἄρθρου ἡμέρας ἐργασίας, δικαιοῦται συντάξεως ἠλαττωμένης κατὰ τὸ 1/200 τῆς πλήρους μηνιαίας συντάξεως, δι' ἕκαστον μῆνα ἐλλείποντα ἐκ τῶν ὑπὸ τῆς αὐτῆς παραγράφου ὁριζομένων ὁρίων ἡλικίας, ἐφ' ὅσον συνεπλήρωσε τὸ 55ον ἔτος τῆς ἡλικίας προκειμένου περὶ ἠσφαλισμένου καὶ τὸ 50ὸν ἔτος προκειμένου περὶ ἠσφαλισμένης.

3) Ὁ ἠσφαλισμένος ὁ ἀνήκων εἰς τὸ προσωπικόν, περὶ οὗ τὸ παρὸν ἄρθρον, δικαιοῦται συντάξεως λόγῳ ἀναπηρίας, ἐὰν κατέστη ἀνάπηρος κατὰ τὴν ἔννοιαν τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 28 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 καὶ ὑπὸ τὰς προϋποθέσεις καὶ ὅρους τοὺς ἰσχύοντας βάσει τῶν διατάξεων περὶ παροχῶν ἠσφαλισμένων κλάδου συντάξεων τῆς νομοθεσίας τοῦ Ι.Κ.Α.

Ἄρθρον 2

Τὸ ποσὸν τῆς χορηγουμένης συντάξεως ὑπολογίζεται βάσει τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 29 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951, ὡς ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ν.δ. 4104/1960.

Ἄρθρον 3

Ἐὰν ὁ ἠσφαλισμένος ἀποχωρήσῃ τῆς ἐπιχειρήσεως ἢ ἀπεχώρησεν αὐτῆς, χωρὶς νὰ δικαιοῦται συντάξεως, κατὰ τὰς εἰδικὰς διατάξεις τοῦ παρόντος συνυπολογίζεται, διὰ τὴν ἀπονομὴν αὐτῷ συντάξεως λόγῳ γήρατος κατὰ τὰς κοινὰς διατάξεις τῆς περὶ συνταξιοδοτήσεως τῶν ἠσφαλισμένων τοῦ Ι.Κ.Α. νομοθεσίας, ὁ εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις ἐναερίων συγκοινωνιῶν διανυθεὶς ἐν ἀσφαλίσει χρόνος, προσηυξημένος κατὰ τὸ ἥμισυ.

Ἄρθρον 4

Διὰ τὴν ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ παρόντος ἐπιβάρυνσιν τοῦ Ι.Κ.Α. ἐπιβάλλεται ὑπὲρ τοῦ κλάδου συντάξεως τοῦ Ι.Κ.Α. πρόσθετος εἰσφορὰ βαρύνουσα τοὺς ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος καλυπτομένους ἠσφαλισμένους, ὑπολογιζομένη εἰς ποσοστὸν ἐπὶ τῶν ὑποκειμένων εἰς εἰσφορὰν τοῦ Ι.Κ.Α. ἀποδοχῶν των, ὁριζομένων ὡς κάτωθι:

α) Πρόσθετος εἰσφορὰ 6,5% τῶν ἠσφαλισμένων τῶν μὴ ἀνηκόντων εἰς ἐργασίας ἢ εἰδικότητας προβλεπομένας ὑπὸ τοῦ Κανονισμοῦ «περὶ βαρέων καὶ ἀνθυγιεινῶν ἐπαγγελμάτων».

β) Πρόσθετος εἰσφορὰ 3,75% τῶν ἠσφαλισμένων τῶν ἀνηκόντων εἰς ἐργασίας ἢ εἰδικότητας προβλεπομένας ὑπὸ τοῦ Κανονισμοῦ «περὶ βαρέων καὶ ἀνθυγιεινῶν ἐπαγγελμάτων», εἰς ἣν συμπεριλαμβάνεται ἡ ἤδη βαρύνουσα τούτους πρόσθετος εἰσφορὰ 1,50%.

Ἄρθρον 5

Ἡ περίπτωσις β' τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 7/1965 δ. διατάγματος ἀντικαθίσταται ὡς ἀκολούθως:

«β) Ἀνεξαρτήτως ἡλικίας, ἐὰν ἐπραγματοποίησαν ἐν ἀσφαλίσει, ὑπὸ τὰς ἀνωτέρω προϋποθέσεις, 9.000 ἡμέρας ἐργασίας ὁ ἠσφαλισμένος καὶ 7.500 ἡμέρας ἐργασίας ἡ ἠσφαλισμένη».

Εἰς τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος, οὗτινος ἡ ἰσχὺς ἄρχεται ἀπὸ τῆς πρώτης τοῦ μηνὸς τοῦ μεθεπομένου τῆς δημοσιεύσεως του εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 26 Σεπτεμβρίου 1968

—

650/1968 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ τροποποιήσεως τοῦ ὑπ' ἀριθ. 297/196

καὶ 17.45' - 20.30' μ.μ.

Δευτέρα καὶ Τετάρτη ἀπὸ 8 - 14.30' μ.μ., Σάββατον ἀπὸ 8 - 13.45' καὶ 17.45' - 21.30' μ.μ.

Εἰς περίπτωσιν σημπτώσεως τῶν κατὰ τ' ἀνωτέρω μεταμεσημβρινῶν ἀργιῶν πρὸς παραμονὴν ἐπισήμου ἢ τοπικῆς ἑορτῆς τὸ κλείσιμον τῶν ὡς ἄνω καταστημάτων μετατίθεται εἰς τὴν ἑπομένην ἐργάσιμον ἡμέραν.

Ἡ παροῦσα, ἧς ἡ ἰσχὺς ἄρχεται ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως, δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 2 Αὐγούστου 1968

—

51/28253/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Συγκοινωνιῶν

Περὶ ὑπαγωγῆς τῶν Α.Ε. Η.Ε.Μ. καὶ Ε.Η.Σ. ὑπὸ ἔλεγχον διὰ τὴν ἀπὸ ἀπόψεως νομιμοφροσύνης πρόσληψιν τοῦ ἀναγκαιοῦντος παρ' αὐταῖς προσωπικοῦ.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 430 τῆς 27 Σεπτεμβρίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ἀ.ν. 516/8.1.1948 «περὶ ἐλέγχου νομιμοφροσύνης τῶν δημοσίων κλπ. ὑπαλλήλων καὶ ὑπηρετῶν». 2) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ν.δ. 4234/1962 «περὶ ρυθμίσεως θεμάτων ἀφορώντων τὴν ἀσφάλειαν τῆς χώρας». 3) Τὸ γεγονὸς ὅτι μετὰ τὴν κατάργησιν τοῦ ἀ.ν. 512/1948 αἱ Α.Ε. Η.Ε.Μ. καὶ Ε.Η.Σ. δὲν ὑπόκεινται εἰς τὰς περὶ νομιμοφροσύνης σχετικὰς διατάξεις, ἀποφασίζομεν:

Ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. Φ. 51/19203/27.1.1968 ἀποφάσεως ἡμῶν ὑπάγομεν τὰς Α.Ε. Η.Ε.Μ. καὶ Ε.Η.Σ. ὑπὸ ἔλεγχον νομιμοφροσύνης διὰ τὴν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀ.ν. 516 τῆς 3/8 Ἰανουαρίου 1948, ὡς ἐκυρώθη καὶ ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ΜΘ/1948 ψηφίσματος, διαδικασίαν πρὸς πρόσληψιν τοῦ ὑπὸ τούτων ἀναγκαιοῦντος προσωπικοῦ.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 21 Σεπτεμβρίου 1968

—

114401/5353/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας

Περὶ ἐγκρίσεως μετὰ τροποποιήσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 7/1968 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατῶν λατομείων καὶ ἀσβεστοποιίας τοῦ Νομοῦ Θεσσαλονίκης.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 464 τῆς 17 Σεπτεμβρίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 7/1968 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατῶν λατομείων καὶ ἀσβεστοποιίας τοῦ Νομοῦ Θεσσαλονίκης. 2) Τὴν ὑπ' αὐτῆς διαφωνίαν τοῦ Ὑπουργείου Συντονισμοῦ, διατυπωθεῖσαν διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 51723/2239/7.9.1968 ἐγγράφου. 3) Τὴν ἐπὶ τῆς διαφωνίας ταύτης γνωμοδότησιν τοῦ κατ' ἄρθρον 2 § 2 ἐδάφ. 6' τοῦ ν.δ. 3755/1957 Τμήματος Ἀμοιβῆς καὶ Ὅρων Ἐργασίας τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 14.9.1968, ἣν καὶ ἀποδεχόμεθα, καὶ 4) τὸ γεγονὸς ὅτι ἡ διάταξις τῆς παραγράφου ια' τῆς ὑπὸ κρίσιν διατητικῆς ἀποφάσεως, προβλέπουσα τὴν παροχὴν ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας ἐκ ποσοστοῦ 8% εἰς ἐκείνας τὰς κατηγορίας ἐκ τῶν περὶ ὧν πρόκειται ἐργαζομένων, τὰς ὁποίας ἤθελε καθορίσει ὁ Ὑγειονομικὸς Ἐπιθεωρητὴς τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, τυγχάνει ἀμφιβόλου ἰσχύος, ὡς θεσπίζουσα ἐπεξουσιοδότησιν τοῦ διατητικοῦ δικαστηρίου πρὸς τρίτων καὶ δέον νὰ ἀπαλειφθῇ πρὸς ἀποφυγὴν προστριβῶν δικαστικῶν διενέξεων μεταξὺ τῶν ἐνδιαφερομένων μισθωτῶν καὶ οἰκείων ἐργοδοτῶν. Ἐξ ἄλλου ὅμως, λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν ὅτι οἱ περὶ ὧν πρόκειται μισθωτοὶ ἀπασχολοῦνται ὑπὸ ἀνθυγιεινὰς καὶ δυσμενεῖς συνθήκας ἐργασίας, ὡς προκύπτει ἐκ περικοπῆς τοῦ σκεπτικοῦ τῆς ἐν λόγῳ διατητικῆς ἀποφάσεως, δι' ὃ καὶ ἔχουσιν ὑποχθῆ ἤδη εἰς τὸν Κανονισμὸν βαρέων καὶ ἀνθυγιεινῶν ἐπαγγελμάτων τοῦ Ι.Κ.Α., τὸ Τμῆμα ὁμοφώνως γνωμοδοτεῖ ὑπὲρ τῆς περαιτέρω βελτιώσεως τῶν ἡμερομισθίων τῶν περὶ ὧν πρόκειται ἐργαζομένων διὰ τὸ ἀπὸ 1.10.1968 καὶ ἐφεξῆς χρονικὸν διάστημα κατὰ τὰ ἐν τῷ διατακτικῷ τῆς παρούσης ὁριζόμενα, ἀποφασίζομεν:

Ἐγκρίνομεν μετὰ τροποποιήσεως τὴν ὑπ' ἀριθ. 7/1968 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατῶν λατομείων καὶ ἀσβεστοποιίας τοῦ Νομοῦ Θεσσαλονίκης, ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξύ: 1) Τοῦ Συνδέσμου Βιομηχάνων Μακεδονίας - Θράκης. 2) Βιοτεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου Θεσσαλονίκης. 3) Ἐργασιακοῦ Παραγωγικοῦ Συνεταιρισμοῦ Λατόμων Ἀσβεστοχωρίων «Ἡ Κεφάλη ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τῆς Ἐργατοϋπαλληλικῆς Ἑνώσεως Ἀσβεστοποιῶν καὶ Λατόμων Ἀσβεστοχωρίου, ἧς τὸ διατακτικόν, τροποποιηθὲν παρ' ἡμῶν κατὰ τ' ἀνωτέρω, διαμορφοῦται

ὡς ἀκολούθως:

Ι. Ὅροι ἀμοιβῆς

Τὰ κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων τῶν ἐργατῶν λατομείων καὶ ἀσβεστοποιίας τοῦ Νομοῦ Θεσσαλονίκης καθορίζονται κατὰ κατηγορίας ὡς κάτωθι:

Α'. Ἐργατῶν λατομείων:

	Ἀπὸ 4.2.1968	Ἀπὸ 1.10.1968
	Δραχμαὶ	
α) Μηναδόροι, γεμισταὶ φουρνέλλων, πιστολαδόροι, ξεσκαρωταὶ	127	135
β) Βαριοκάποι	122	130
γ) Μπαζαδόροι, λοιποὶ ἐργάται λατομείων, τροφοδόται, φορτωταὶ σπαστήρων καὶ τριβείων καὶ γενικῶς ἐργάται τριβείων καὶ σπαστήρων	112	120

Β'. Ἐργατῶν ἀσβεστοποιίας

α) Θερμασταὶ	127	135
β) Κτίσται ἀσβεστοκαμίνων	122	130
γ) Μεταφορεῖς καὶ φορτωταὶ ἀσβεστολίθων, φορτωταὶ ἀσβέστου, ἀβέσται κλπ. ἐργάται	112	120

ΙΙ. Γενικοὶ ὅροι

α) Οἱ τυχὸν ἀμειβόμενοι κατὰ μονάδα ἐργασίας ἀτομικῶς ἢ ὁμαδικῶς δέον ἀπαραιτήτως νὰ λαμβάνουν καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἀποδοχὰς μὴ ὑπολειπομένας τῶν ὡς ἄνω, ἀντιστοίχως κατὰ περίπτωσιν, καθοριζομένων βασικῶν ἡμερομισθίων.

β) Οἱ ὁμαδικῶς ἐκτελοῦντες τὴν ἐργασίαν, ἀνεξαρτήτως τοῦ τρόπου τῆς ἐκτελέσεως ταύτης, θεωροῦνται ἐργάται τῆς ἐπιχειρήσεως, θὰ λαμβάνουν δὲ κατ' ἰσομοιρίαν τὰς ἀποδοχὰς των καθ' ἑκάστην ἑβδομάδα. Αὗται θὰ καταβάλλωνται εἰς τὸν τόπον τῆς ἐργασίας, ἡ δὲ διανομὴ των θὰ γίνεται ὑπὸ τοῦ ὁμαδάρχου, ἐκλεγομένου ὑπὸ τῆς ὁμάδος. Ἐὰν τὴν ὁμάδα βαρύνουν κατὰ τὰ συμφωνηθέντα αἱ δαπάναι τῶν ἐκρηκτικῶν ὑλῶν καὶ τῶν διατρήσεων, αὗται θὰ ἐκπίπτωνται ἐκ τῶν ἀποδοχῶν τῆς ὁμάδος.

γ) Οἱ κατὰ μονάδα ἐργασίας ἀμειβόμενοι ἐργατοτεχνῖται δέον νὰ λαμβάνουν ἄπασας τὰς πρὸς τὴν ἐργασίαν των συναφεῖς προσθέτους παροχάς, ἤτοι τὰ δῶρα ἑορτῶν, τὰς ἀδείας καὶ τὰ ἐπιδόματα τῶν ἀδειῶν, τὰ ἡμερομίσθια τῶν ἐξαιρεσίμων ἑορτῶν, τὰ ἐπιδόματα ἀσθενείας, ἀτυχήματος κλπ..

δ) Οἱ ἐργοδόται ὑποχρεοῦνται νὰ ἔχουν εἰς τὸν τόπον τῆς ἐργασίας πρόχειρον φαρμακεῖον πρώτων βοηθειῶν, πρὸς δὲ ὑποχρεοῦνται δι' ἰδίας των δαπάνης νὰ παρέχουν εἰς τοὺς ἀπασχολουμένους ἀσφαλιστικὰ καὶ προστατευτικὰ μέσα διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας των καὶ προστασίαν τῆς ὑγείας καὶ τῆς ζωῆς των πρὸς ἀποφυγὴν ἀτυχημάτων, ἤτοι κράνη, ζώνας ἀσφαλείας, διόπτρας κλπ.

ε) Αἱ ἐπιχειρήσεις ὑποχρεοῦνται εἰς τὴν καταβολὴν ὁλοκλήρου τοῦ ἡμερομισθίου τῆς πρώτης ἡμέρας, καθ' ἣν ἤθελε διακοπῆ ἡ ἐργασία λόγῳ ἀρξαμένης κακοκαιρίας, ὑπὸ τὸν ὅρον ὅτι οἱ μισθωτοὶ θὰ εὑρίσκωνται εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ ἐργοδότου.

στ) Αἱ ἐπιχειρήσεις ὑποχρεοῦνται νὰ διαθέτουν κατάλληλον χῶρον διὰ τὴν ἑστίασιν, ἀνάπαυσιν καὶ προφύλαξιν τοῦ προσωπικοῦ των μετὰ τῶν ἀναγκαιούντων ἐπίπλων καὶ σκευῶν, ὡς καὶ χῶρον κατάλληλον διὰ τὴν διατήρησιν τῆς τροφῆς τοῦ προσωπικοῦ καὶ τὴν τοποθέτησιν τῶν ἐνδυμάτων των. Ὑποχρεοῦνται ὡσαύτως νὰ παρέχουν εἰς τὸ προσωπικὸν των τὸ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐργασίας ἀναγκαῖον καθαρὸν ὕδωρ.

ζ) Οἱ ἐργοδόται ὑποχρεοῦνται νὰ χορηγοῦν εἰς τοὺς μισθωτούς των καθ' ἕκαστον ἔτος ἀνὰ ἓν ζεῦγος ἀρβυλῶν καὶ μέχρι δύο φόρμας ἐργασίας, ἅτινα εἴδη θὰ ἀνήκωσι κατὰ κυριότητα εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις καὶ μετὰ τὸ πέρας τῆς ἐργασίας θὰ παραμένουν εἰς τὸν τόπον ἐργασίας, λυομένης δὲ τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως θὰ παραδίδωνται εἰς τὸν ἐργοδότην. Ἡ δευτέρα φόρμα θὰ χορηγῆται, ἐὰν ἐντὸς τοῦ ἔτους καταστραφῆ ἢ χορηγηθεῖσα εἰς τὸν μισθωτὸν πρώτη φόρμα ἄνευ ὑπαιτιότητός του καὶ ἐπὶ ἐπιστροφῇ τῆς καταστραφείσης τοιαύτης.

η) Τὰ δῶρα τῶν ἑορτῶν θὰ καταβάλλωνται βάσει τῶν ἡμερομισθίων τῶν καθοριζομένων διὰ τῆς παρούσης.

θ) Ἡ πληρωμὴ τῶν ἡμερομισθίων τῶν ἐργατοτεχνιτῶν θὰ γίνεται εἰς τὸν τόπον τῆς ἐργασίας κατὰ τὸ πέρας ταύτης καὶ καθ' ἕκαστον Σάββατον.

ι) Αἱ δυνάμει ἀτομικῶν συμβάσεων καταβαλλόμεναι τυχὸν ἀνώτεραι τῶν ὑπὸ τῆς παρούσης καθοριζομένων ἀποδοχαὶ δὲν δύνανται νὰ μειωθῶ-

6.45' π.μ. έως 3 μ.μ. με ένα τέταρτον διάλειμμα εις το ενδιάμεσον διά πρόγευμα.

Β'. Χειμερινών ωραρίων ισχύον από 1ης Νοεμβρίου μέχρι 31 Μαρτίου

1) Διά τας πόλεις Αθηνών, Πειραιώς και Θεσσαλονίκης τα εντός βιομηχανικής περιοχής εργοστάσια και εργαστήρια, τα απασχολούντα εργατοτεχνικόν προσωπικόν, θά λειτουργούν από 8 π.μ. έως 12 μ. καί 12.30' έως 4.30' μ.μ. με ήμίσειαν ώραν διάλειμμα διά το πρόγευμα από 12 μ. έως 12.30' μ.μ.

2) Διά την υπόλοιπον χώραν, καθώς καί διά τας πόλεις Αθηνών, Πειραιώς καί Θεσσαλονίκης διά τας αναφερομένας ανωτέρω επιχειρήσεις υποδηματοποιίας τας λειτουργούσας εκτός βιομηχανικής περιοχής εντός των πόλεων θά ισχύη 8 π.μ. έως 2.30' μ.μ. καί 4.30' μ.μ. έως 6.30' μ.μ. διά τας ημέρας Δευτέραν, Τρίτην, Τετάρτην, Πέμπτην, Παρασκευήν καί 8 π.μ. έως 1.30' διά το Σάββατον.

Γ'. Ωράριον εργασίας υποδηματοποιείων καταστημάτων

Δέν υποχρεούνται εις εφαρμογήν του παρόντος άρθρου γενικώς τα εντός καταστημάτων εργαστήρια υποδηματοποιίας, ως υποκείμενα εις τας αστυνομικάς διατάξεις.

Σημείωσις: Βιομηχανικά όρια των πόλεων Αθηνών, Πειραιώς καί Θεσσαλονίκης νοούνται εκείνα, τα οποία έχουν καθορισθή ως βιομηχανικά ζώνα υπό των αρμοδίων Κρατικών Υπηρεσιών.

Κατά τα λοιπά ισχύει ή από 1.8.1967 πανελλήνιος συλλογική σύμβασις εργασίας των εργατών - εργατριών υποδηματοποιίας, ήτις δημοσιευθείσα εις το υπ' αριθ. 535/28.8.1967 Φ.Ε.Κ. διά της υπ' αριθ. 95415/1967 αποφάσεως του Υπουργού Εργασίας, εις ήν ενσωματούμενα τα τροποποιηθέντα ως ανωτέρω άρθρα 2 καί 7 αποτελεί ενιαίον σύνολον ως κατωτέρω:

Άρθρον 1

Οί παρά τής υποδηματοποιίας απασχολούμενοι εργάται καί εργάτριαι διακρίνονται εις τας ακολούθους κατηγορίας: α) Μαθητευόμενοι, β) ανειδίκευτοι, γ) ρέγουλες (άνδρες - γυναίκες) καί δ) ειδικευμένοι.

Άρθρον 2

Α'. 1) Τά κατώτατα όρια αμοιβής ημερομισθίων των απασχολουμένων εις την παραγωγήν υποδημάτων κατασκευαζομένων καθ' οιονδήποτε τρόπον, είτε εξ ολοκλήρου χειροποιήτως, είτε με την παρέμβασιν ή βοήθειαν οιουδήποτε μηχανικού μέσου, ως ορίζεται υπό της υπ' αριθ. 28/1963 ερμηνευτικής αποφάσεως του Πρωτοβαθμίου Διαιτητικού Διοικητικού Δικαστηρίου Αθηνών, κηρυχθείσης εκτελεστής διά της υπ' αριθ. 67750/4035 αποφάσεως Υπουργού Εργασίας καί δημοσιευθείσης εις το φύλλον της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως 352 (τεύχος Β') καθορίζονται ως ακολούθως:

2) Μαθητευόμενοι άρρενες καί θήλεις: α) 1) Οί το πρώτον εισερχόμενοι δραχμαί 55.50, 2) Μεθ' ένός έτους δραχμαί 60.50 καί 3) όσοι παρακολουθούν Σχολάς δραχμαί 66.50, 4) Ανειδίκευτοι άνδρες δραχμαί 96.50, γυναίκες 80 καί όσοι έχουν πεντάμηνον απασχόλησιν εις επιχείρησιν υποδηματοποιίας 100 καί 82 αντιστοίχως, 5) Ρέγουλα ολοκληρωμένα δραχμαί 100, ειδικευμένοι άνδρες καί γυναίκες δραχμαί 127. Επιδιορθωταί μικροεργαστηρίων δραχμαί 120.

Β'. Απασχολούμενοι εις την κατασκευήν υποδημάτων εξ ολοκλήρου χειροποιήτων άνευ ουδεμιάς βοηθείας ή παρεμβάσεως μηχανικών μέσων, ή αμοιβή των εργατών καί εργατριών τούτων καθορίζεται δι' απ' ευθείας συμφωνίας μετά των εργοδοτών των. Εν πάση περιπτώσει ή ημερησία αμοιβή δι' 8ωρον απασχόλησιν δέν δύναται νά είναι κατωτέρα των εν τω άρθρω αυτώ παραγράφου Α' εδάφ. 2 αναφερομένων κατωτάτων ορίων αμοιβής.

Οί λαμβάνοντες σήμερον ημερομίσθια ανώτερα των ανωτέρω καθοριζομένων ως κατωτάτων τοιούτων θά εξακολουθήσουν νά λαμβάνουν ταύτα.

Άρθρον 3

Ειδικευμένοι εργάται, εφ' όσον ασχολούνται εις μίαν των κατωτέρω ειδικοτήτων επί δύο έτη νοούνται: 1) Χειρισταί μηχανής καί χεριού. 2) Πετσοκόπται μηχανής καί χεριού. 3) Γαζωταί φοντίων δυνάμενοι νά κατασκευάσουν ολόκληρον φόντι. 4) Ξυλουρισταί μηχανής καί χεριού. 5) Καταπιασταί καί μονταριστοί μοντάροντες ολόκληρον υπόδημα. 6) Καλτσαρισταί τακουνιών. 7) Σολοθέται, εφ' όσον εις τα γυναικεία χρησιμοποιούν ψιλετέρα καί εις τα ανδρικά φαλτσέτα γύρω - γύρω. 8) Γαζωταί σόλας μέσα έξω καί 9) κατασκευασταί πετσίνων τακουνιών. Επίσης εις την κατηγορίαν του ειδικευμένου υπάγονται, εφ' όσον έχουν συμπληρωμένην τριετή προϋπηρεσίαν, καί ο επικεφαλής του συνεργείου παραδόσεως.

Άρθρον 4

Είναι υποχρεωτική διά τους εργοδότας ή εξασφάλισις 4½ ημερομισθίων εβδομαδιαίως κατά την περίοδον από 15 Δεκεμβρίου έως 28 Φεβρου-

σιν, ώς έπίσης δέν δύνανται νά μεταβληθώσιν έπί τά χείρω οί ισχύοντες εύνοϊκώτεροι διά τούς έργαζομένους τών διά τής παρούσης όριζομένων όρων έργασίας.

Ή ισχύς τής παρούσης άπό τήν άνωτέρω έν κεφ. Ι διάκρισιν άρχεται άπό τής 4 Φεβρουαρίου 1968, ισχύει δέ καθ' άπασαν τήν πρωτοδικειακήν περιφέρειαν Θεσσαλονίκης.

Ή παρούσα δημοσιευθήτω διά τής Έφημερίδος τής Κυβερνήσεως.

Έν Άθήναις τή 17 Σεπτεμβρίου 1968

—

118146/5543/1968 Άπόφ. Ύπουργού Έργασίας

Περί δημοσιεύσεως είς τήν Έφημερίδα τής Κυβερνήσεως τής άπό 29.8.1968 συλλογικής συμβάσεως έργασίας έργατών καί έργατριών ύποδηματοποιίας (Ο.Ε.Δ.Ε. - Π.Ο.Μ.Υ.).

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 486 τής 25 Σεπτεμβρίου 1968)

Έχοντες ύπ' όψιν τάς διατάξεις τού νόμου 3239/1955, ώς έτροποποιήθησαν καί συνεπληρώθησαν μεταγενεστέρως ύπό τού ν.δ. 3755/1957, άποφασίζομεν:

Όπως δημοσιευθή είς τήν Έφημερίδα τής Κυβερνήσεως (τεύχος Β') ή έν θέματι συλλογική σύμβασις έργασίας, κατατεθείσα ήμίν τήν 5.9.1968, συνταχθέντος πρός τούτο ύπ' άριθ. 941/1968 πρακτικού καταθέσεως, ής έχει ώς άκολούθως:

Έν Άθήναις σήμερον τήν 29 Αύγούστου 1968, ήμέραν Πέμπτην καί ώραν 10 προϊνήν καί είς τά γραφεία τής Π.Ο.Μ.Υ., όδός Έλευθερίου Βενιζέλου 64, οί ύπογεγραμμένοι: α) 1) Άλέξανδρος Πανάρετος καί 2) Άθανάσιος Καράμπελας, πρόεδρος ό πρώτος καί μέλος τής διοικήσεως ό δεύτερος τής Πανελληνίου Όμοσπονδίας Μηχανικής Ύποδηματοποιίας (Π.Ο.Μ.Υ.), έκπρόσωποι τής ώς άνω Όμοσπονδίας άφ' ενός, καί 6) Στυλ. Τριανταφυλλάκης, γενικός γραμματεύς τής Όμοσπονδίας Έργατών Δέρματος Έλλάδος (Ο.Ε.Λ.Ε.), έκπρόσωπος τής ώς άνω Όμοσπονδίας άφ' έτέρου, άπαντες νομίμως έξουσιοδοτημένοι πρός τούτο, άπεφασίσαμεν όπως ή άπό 8.6.1962 πανελλήνιος συλλογική σύμβασις έργασίας έργατών - έργατριών ύποδηματοποιίας, τροποποιηθείσα τήν 29.8.1963, τήν 15.4.1965, τήν 16.7.1966 καί τήν 1.8.1957, ισχύη ώς έχει, πλήν τών άρθρων 2 καί 7, άτινα τροποποιούνται καί θέλουσι ισχύσει ώς κατωτέρω:

Άρθρον 2

Α'. 1) Τά κατώτατα ώρια άμοιβής ήμερομισθίων τών άπασχολουμένων είς τήν παραγωγήν ύποδημάτων, κατασκευαζομένων καθ' οιονδήποτε τρόπον, είτε έξ όλοκλήρου χειροποιήτως, είτε μέ τήν παρέμβασιν ή βοήθειαν οιουδήποτε μηχανικού μέσου, ώς όρίζεται ύπό τής ύπ' άριθ. 28/1963 έρμηνευτικής άποφάσεως τού Πρωτοβαθμίου Διαιτητικού Διοικητικού Δικαστηρίου Άθηνών, κηρυχθείσης έκτελεστής διά τής ύπ' άριθ. 67750/4035 άποφάσεως Ύπουργού Έργασίας καί δημοσιευθείσης είς τό φύλλον τής Έφημερίδος τής Κυβερνήσεως 352 (τεύχος Β') καθορίζονται ώς άκολούθως:

2) Μαθητευόμενοι άρρενες καί θήλεις: α) 1) Οί τό πρώτον είσερχόμενοι δραχμαί 55,50. 2) Μεθ' ένός έτους δραχμαί 60,50 καί 3) όσοι παρακολουθούν Σχολάς δραχμαί 66,50. 4) Άνειδίκευτοι άνδρες δραχμαί 96,50, γυναίκες 80 καί όσοι έχουν πεντάμηνον άπασχόλησιν είς έπιχείρησιν ύποδηματοποιίας 100 καί 82 άντιστοίχως. 5) Ρέγουλαι όλοκληρωμένα δραχμαί 100 καί είδικευμένοι άνδρες καί γυναίκες δραχμαί 127, έπιδιορθωταί μικροεργαστηρίων δραχμαί 120.

Β'. Άπασχολούμενοι είς τήν κατασκευήν ύποδημάτων έξ όλοκλήρου χειροποιήτων άνευ ούδεμιάς βοηθείας ή παρεμβάσεως μηχανικών μέσων, ή άμοιβή τών έργατών καί έργατριών τούτων καθορίζεται δι' άπ' εύθείας συμφωνίας μετά τών έργοδοτών των. Έν πάση περιπτώσει ή ήμερησία άμοιβή διά 8ωρον άπασχόλησιν δέν δύναται νά είναι κατωτέρα τών έν τώ αύτώ άρθρω παράγραφος Α' έδάφ. 2 άναφερομένων κατωτάτων όρίων άμοιβής.

Οί λαμβάνοντες σήμερον ήμερομίσθια άνώτερα τών άνωτέρω καθοριζομένων ώς κατωτάτων τοιούτων θά έξακολουθήσωσι νά λαμβάνωσι ταύτα.

Άρθρον 7

Α'. Θερινών ώραρίων ισχύον άπό 1 Άπριλίου μέχρι 31 Όκτωβρίου

1) Διά τάς πόλεις Άθηνών, Πειραιώς, Θεσσαλονίκης τά έντός βιομηχανικής περιοχής έργοστάσια καί έργαστήρια τά άπασχολούντα έργατοτεχνικόν προσωπικόν θά λειτουργούν άπό τάς 7 π.μ. καί θά σταματούν είς τάς 3.30' μ.μ. μέ διακοπήν ήμισείας (1/2) ώρας είς τό ένδιάμεσον διά πρόγευμα. 2) Διά τήν ύπόλοιπον χώραν, καθώς καί διά τάς πόλεις Άθηνών, Πειραιώς καί Θεσσαλονίκης τάς άναφερομένας άνωτέρω έπιχειρήσεις ύποδηματοποιίας τάς λειτουργούσας έκτός βιομηχανικής περιοχής έντός τών κέντρων τών τριών άνωτέρω πόλεων θά ισχύη άπό τάς

ωρίου καὶ ἀπὸ 1 Ἰουλίου ἕως 30 Αὐγούστου ἑκάστου ἔτους.

Αἱ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 5 προβλεπόμεναι ἐπιτροπαὶ διαιτησίας δύνανται κατόπιν προσφυγῆς εἰς αὐτὴν τοῦ ἑνὸς τῶν συμβαλλομένων μερῶν ἢ καὶ ἑνὸς μόνον ἐνδιαφερομένου νὰ προβοῦν εἰς μετάταξιν τῶν ἐν τῇ παρούσῃ καθοριζομένων περιόδων ἐργασίας ἢ ἀργίας τῶν ἐργοστασίων ἐπὶ 15θήμερον. Κατὰ τὴν ὡς ἄνω μετάταξιν ὁ ἐργοδότης θὰ ἐξασφαλίζῃ 4½ ἡμερομίσθια ἑβδομαδιαίως κατὰ τὰ ὡς ἄνω.

Ἄρθρον 5

Πρὸς ἐπίλυσιν προβλημάτων προκυπτόντων ἐκ τῆς παρούσης συμβάσεως τὰ συμβαλλόμενα μέρη συμφωνοῦν καὶ συνιστῶσι δύο πενταμελεῖς ἐπιτροπάς, μίαν εἰς Θεσσαλονίκην μὲ ἁρμοδιότητα Μακεδονίαν καὶ Θράκην καὶ μίαν εἰς Ἀθήνας μὲ ἁρμοδιότητα εἰς ὁλόκληρον τὴν ὑπόλοιπον χώραν, ἀποτελουμένας ἑκάστη ἐκ 2 μελῶν ὑποδεικνυομένων παρὰ τῆς Πανελληνίου Ὁμοσπονδίας Μηχανικῆς Ὑποδηματοποιΐας καὶ 2 μελῶν ὑποδεικνυομένων παρὰ τῆς Ὁμοσπονδίας Ἐργατῶν Δέρματος Ἑλλάδος καὶ ἑνὸς πέμπτου κοινῆς ἐμπιστοσύνης ἐκλεγομένου παρ' ἀμφοτέρων ὡς προέδρου. Εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῶν ὡς ἄνω ἐπιτροπῶν ὑπάγεται καὶ ἡ τροποποίησις ἢ προσαρμογὴ ὡσεὶ τῶν ἀστυνομικῶν διατάξεων περὶ κοινῆς ἡσυχίας τοῦ ἐν τῷ ἄρθρῳ 7 τῆς παρούσης ὡραρίου.

Ἄρθρον 6

Αἱ συμβαλλόμεναι ὀργανώσεις προκειμένου νὰ ἐπιτύχουν εὐρυθμον καὶ ὁμοιόμορφον ἐφαρμογὴν τῶν ἀνωτέρω, καθὼς καὶ τὴν πιστὴν ἐφαρμογὴν τῶν ἐκ τοῦ νόμου χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας, διαπιστώνουν ὅτι εἶναι ἀπαραίτητος ὁ καθορισμὸς ἑνιαίου ὡραρίου ἐργασίας ἐντὸς τῶν πλαισίων τῶν διατάξεων τοῦ νόμου περὶ χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας καὶ πρὸς τοῦτο συμφωνοῦν καὶ καθορίζουν τὰ ἀκόλουθα:

Ἄρθρον 7

Α'. Θερινὸν ὡράριον ἰσχὺον ἀπὸ 1 Ἀπριλίου μέχρι 31 Ὀκτωβρίου

1) Διὰ τὰς πόλεις Ἀθηνῶν, Πειραιῶς, Θεσσαλονίκης τὰ ἐντὸς βιομηχανικῆς περιοχῆς ἐργοστάσια καὶ ἐργαστήρια τὰ ἀπασχολοῦντα ἐργατοτεχνικὸν προσωπικόν, θὰ λειτουργοῦν ἀπὸ τὰς 7 π.μ. καὶ θὰ σταματοῦν εἰς τὰς 3.30' μ.μ. μὲ διακοπὴν ἡμισείας (1/2) ὥρας εἰς τὸ ἐνδιάμεσον διὰ πρόγευμα, 2) διὰ τὴν ὑπόλοιπον χώραν, καθὼς καὶ διὰ τὰς πόλεις Ἀθηνῶν, Πειραιῶς καὶ Θεσσαλονίκης τὰς ἀναφερομένας ἀνωτέρω ἐπιχειρήσεις ὑποδηματοποιΐας, τὰς λειτουργούσας ἐκτὸς βιομηχανικῆς περιοχῆς ἐντὸς τῶν κέντρων τῶν τριῶν ἀνωτέρω πόλεων, θὰ ἰσχύῃ ἀπὸ τὰς 6.45' π.μ. ἕως 3 μ.μ. μὲ ἕνα τέταρτον διάλειμμα εἰς τὸ ἐνδιάμεσον διὰ πρόγευμα.

Β'. Χειμερινὸν ὡράριον ἰσχὺον ἀπὸ 1 Νοεμβρίου μέχρι 31 Μαρτίου

1) Διὰ τὰς πόλεις Ἀθηνῶν, Πειραιῶς καὶ Θεσσαλονίκης τὰ ἐντὸς βιομηχανικῆς περιοχῆς ἐργοστάσια καὶ ἐργαστήρια, τὰ ἀπασχολοῦντα ἐργατοτεχνικὸν προσωπικόν, θὰ λειτουργοῦν ἀπὸ 8 π.μ. ἕως 12 μ. καὶ 12.30' ἕως 4.30' μ.μ. μὲ ἡμίσειαν ὥραν διάλειμμα διὰ τὸ πρόγευμα ἀπὸ 12 μ. ἕως 12.30' μ.μ.

2) Διὰ τὴν ὑπόλοιπον χώραν, καθὼς καὶ διὰ τὰς πόλεις Ἀθηνῶν, Πειραιῶς καὶ Θεσσαλονίκης διὰ τὰς ἀναφερομένας ἀνωτέρω ἐπιχειρήσεις ὑποδηματοποιΐας τὰς λειτουργούσας ἐκτὸς βιομηχανικῆς περιοχῆς ἐντὸς τῶν πόλεων θὰ ἰσχύῃ 8 π.μ. ἕως 2.30' μ.μ. καὶ 4.30' μ.μ. ἕως 6.30' μ.μ. διὰ τὰς ἡμέρας Δευτέραν, Τρίτην, Τετάρτην, Πέμπτην, Παρασκευὴν καὶ 8 π.μ. ἕως 1.30' μ.μ. διὰ τὸ Σάββατον.

Γ'. Ὡράριον ἐργασίας ὑποδηματοποιείων καταστημάτων

Δὲν ὑποχρεοῦνται εἰς ἐφαρμογὴν τοῦ παρόντος ἄρθρου γενικῶς τὰ ἐντὸς καταστημάτων ἐργαστήρια ὑποδηματοποιΐας, ὡς ὑποκείμενα εἰς τὰς ἀστυνομικὰς διατάξεις.

Σημείωσις: Βιομηχανικὰ ὅρια τῶν πόλεων Ἀθηνῶν, Πειραιῶς καὶ Θεσσαλονίκης νοοῦνται ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα ἔχουν καθορισθῆ ὡς βιομηχανικὰ ζῶνα ὑπὸ τῶν ἁρμοδίων Κρατικῶν Ὑπηρεσιῶν.

Ἄρθρον 8

Τὰ συμβαλλόμενα μέρη διαπιστώνουν, ὅτι ἡ λειτουργία τῶν Σχολῶν μετεκπαιδεύσεως ὑποδηματεργατῶν δέον νὰ καθορίζεται ὑπὸ τῶν συμβαλλομένων, ὁποφασίζουν ὅπως εἰσηγηθοῦν εἰς τὰ ἁρμόδια συλλογικὰ των ὄργανα κοινὸν σχέδιον κανονισμοῦ, ἀποδεκτὸν παρ' ἀμφοτέρων τῶν μερῶν.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ 1 Ὀκτωβρίου 1968 καὶ λήγει τὴν 31 Δεκεμβρίου 1969.

Οἱ συμβαλλόμενοι

(Ἕπονται ὑπογραφαί)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 25 Σεπτεμβρίου 1968

—

38514/1536/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 53/196

αποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐν Ἑλλάδι ἑταιρειῶν πετρελαιοειδῶν».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 145 τῆς 20 Μαρτίου 1968)

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ ἓξ μῆνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρις 20.6.1968, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 53/1966 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἐν Ἑλλάδι Ἑταιρειῶν Πετρελαιοειδῶν» κηρυχθείσης ἐκ τελεστῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 106043/1966 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 622, τεῦχος Β' τῆς 14.11.1966) (*).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 19 Μαρτίου 1968

—

38516/1538/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 63/1966 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τοῦ βοηθητικοῦ καὶ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ Νοσηλευτικῶν τινων Ἱδρυμάτων καὶ Κλινικῶν».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 151 τῆς 22 Μαρτίου 1968)

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ ἓξ μῆνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρις 27.6.1968, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 63/1966 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τοῦ βοηθητικοῦ καὶ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ Νοσηλευτικῶν τινων Ἱδρυμάτων καὶ Κλινικῶν, κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 9975/1967 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 74, τεῦχος Β' τῆς 2.2.1967) (**).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 19 Μαρτίου 1968

—

38517/1537/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 60/1966 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ἐργατοτεχνιτῶν Κ.Ο.Μ.Δ.Ε.».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 151 τῆς 22 Μαρτίου 1968)

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ ἓξ μῆνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρις 27.6.1968, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 60/1966 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ἐργατοτεχνιτῶν Κ.Ο.Μ.Δ.Ε., ἐγκριθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1714/1966 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 18, τεῦχος Β' τῆς 12.1.1967) (*).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 19 Μαρτίου 1968

—

38515/1535/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 6/1967 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ἐργατοτεχνιτῶν ζυθοποιΐας, παγοποιΐας καὶ ψυγείων ἁπάσης τῆς χώρας».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 151 τῆς 22 Μαρτίου 1968)

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ ἓξ μῆνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρις 27.6.1968, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 6/1967 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ἐργατοτεχνιτῶν ζυθοποιΐας, παγοποιΐας καὶ ψυγείων ἁπάσης τῆς χώρας», ἐγκριθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 23770/1967 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 164, τεῦχος Β' τῆς 8.3.1968) (**).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 19 Μαρτίου 1968

—

40682/1628/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ περαιτέρω παρατάσεως ἰσχύος συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ μηχανημάτων ὑπαίθρου Υ.Ε.Β. τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 155 τῆς 26 Μαρτίου 1968)

Ἀναστέλλομεν εἰσέτι ἐπὶ τρίμηνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρις 2.7.1968, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων τῆς καταγγελίας τῆς ἀπὸ 10.8.1966 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ μηχανημάτων ὑπαίθρου Υ.Ε.Β. τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας (πρᾶξις καταθέσεως Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν 72/2.9.1966) (***).

(*) ΕΕΔ 25, 1343.
(**) ΕΕΔ 26, 266.
(*) ΕΕΔ 26, 194.
(**) ΕΕΔ 26, 457.
(***) 25, 1294.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 23 Μαρτίου 1968

—

40683/1627/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ περαιτέρω παρατάσεως ἰσχύος συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀφορώσης τὸ προσωπικὸν Γραφείων τὸ ἐργαζόμενον εἰς Ἱδρύματα, σωματεῖα μὴ ἐπαγγελματικὰ καὶ Ἑνώσεις αὐτῶν.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 155 τῆς 26 Μαρτίου 1968)

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ πεντάμηνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρις 27.8.1968, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων τῆς καταγγελίας τῆς ἀπὸ 26.5.1966 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀφορώσης εἰς τὸ προσωπικὸν Γραφείων τὸ ἐργαζόμενον εἰς Ἱδρύματα, Σωματεῖα μὴ ἐπαγγελματικὰ καὶ Ἑνώσεις αὐτῶν (πρᾶξις καταθέσεως Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν 55/16.6.1966) (*).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 23 Μαρτίου 1968

—

40259/1622/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ δημοσιεύσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως τῆς ἀπὸ 15.2.1968 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἡμερομισθίων ἐργατῶν τοῦ συνεργείου καθαριότητος τοῦ Δήμου Γιαννιτσῶν.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 155 τῆς 26 Μαρτίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν καὶ συνεπληρώθησαν μεταγενεστέρως ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957, ἀποφασίζομεν:

Ὅπως δημοσιευθῇ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως (τεῦχος Β') ἡ ἐν θέματι συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας, κατατεθεῖσα ἡμῖν τὴν 6.3.1968, συνταχθέντος πρὸς τοῦτο τοῦ ὑπ' ἀριθ. 908/1968 πρακτικοῦ καταθέσεως, ἧτις ἔχει ὡς ἀκολούθως:

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας

Ἐν Γιαννιτσοῖς σήμερον τὴν 15ην τοῦ μηνὸς Φεβρουαρίου τοῦ ἔτους 1968, οἱ ὑπογεγραμμένοι ἀφ' ἑνὸς μέν: 1) Κωδούνας Ἀθανάσιος, Δήμαρχος Γιαννιτσῶν, ἐνεργῶν ἐν προκειμένῳ ὡς ἐκπρόσωπος τοῦ Δήμου Γιαννιτσῶν, νομίμως ἐξουσιοδοτημένος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 6/1968 ἀποφάσεως τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου, νομίμως ἐπικυρωθείσης ὑπὸ τῆς Νομαρχίας Πέλλης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2046/31.1.1968 ὁμοίας της, ἀφ' ἑτέρου δὲ οἱ: 1) Παπαράρης Γεώργιος καὶ 2) Ψωμᾶς Ἰωάννης, πρόεδρος καὶ γενικὸς γραμματεὺς ἀντιστοίχως τοῦ Σωματείου Ἐργατοτεχνιτῶν - Ὁδοκαθαριστῶν καὶ ἐκτάκτων ὑπαλλήλων Δήμου Γιαννιτσῶν, ἅπαντες νομίμως ἐξουσιοδοτημένοι διὰ τῆς ἀπὸ 10ης τοῦ μηνὸς Φεβρουαρίου τοῦ ἔτους 1968 ἀποφάσεως τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως τῶν μελῶν τοῦ Σωματείου Ἐργατοτεχνιτῶν - Ὁδοκαθαριστῶν καὶ ἐκτάκτων ὑπαλλήλων Δήμου Γιαννιτσῶν, προκειμένου νὰ προβοῦν εἰς τὴν ὑπογραφὴν συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, καθοριζούσης τὸν τρόπον ἐργασίας καὶ τὸ ὕψος τῆς ἀμοιβῆς τῶν παρὰ τῷ Δήμῳ Γιαννιτσῶν ἀπασχολουμένων ἐργατοτεχνιτῶν συνεργείου καθαριότητος, ἐκτιμῶντες α) τὰς κρατούσας κοινωνικοοικονομικὰς συνθήκας καὶ β) τὴν ἀνάγκην ἐξασφαλίσεως εἰς τοὺς ἐργατοτεχνίτας τοῦ Δήμου Γιαννιτσῶν ἑνὸς ἐλαχίστου ὁρίου συντηρήσεως ἀνταποκρινομένου εἰς τὰς στοιχειώδεις βιοτικὰς ἀνάγκας καὶ τὰς ἀπαιτήσεις τοῦ συγχρόνου πολιτισμοῦ, συνωμολόγησαν καὶ συνεπεδέχθησαν τὰ ὡς κάτωθι:

Ἄρθρον 1

Εἰς τοὺς ἀπασχολουμένους εἰς τὴν καθαριότητα τῆς πόλεως Γιαννιτσῶν καὶ εἰς τὴν περισυλλογὴν καὶ ἀποκομιδὴν τῶν ἀπορριμμάτων τῶν ὁδῶν, πλατειῶν, οἰκιῶν, νεκροταφείων, σφαγείων, βάθρων καὶ ὑπονόμων, μετὰ τοῦ ἐπιστάτου αὐτῶν, ὡς καὶ εἰς τοὺς ὁδηγοὺς τῶν αὐτοκινήτων καθαριότητος, καθ' ὃν χρόνον ἐκτελοῦν τὰς ἐργασίας ταύτας, χορηγεῖται ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας ἐκ (12%) δώδεκα τοῖς ἑκατὸν ἐπὶ τοῦ παρεχομένου ἡμερομισθίου.

Ἄρθρον 2

Ὡσαύτως χορηγεῖται εἰς τοὺς ἀνωτέρω καὶ τὸ ἐκ (10%) δέκα τοῖς ἑκατὸν ἐπίδομα συζύγου καὶ εἰς τὰ μέλη, ἅτινα δὲν λαμβάνουν τοιοῦτον ἐκ τοῦ Ι.Κ.Α.

Ἄρθρον 3

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης, ἀρχομένης ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1968, λήγει τὴν 31ην Δεκεμβρίου 1969, ἤτοι ἐπὶ διετίαν.

Ἐφ' ᾧ συνετάγη ἡ παροῦσα συλλογικὴ σύμβασις εἰς τριπλοῦν, ἥτις ἀναγνωσθεῖσα καὶ βεβαιωθεῖσα ὑπὸ πάντων ὑπογράφεται ὡς ἔπεται.

Οἱ συμβαλλόμενοι

(Ἕπονται ὑπογραφαί)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερί-

(*) ΕΕΔ 25, 903.

δος της Κυβερνήσεως.

Έν Άθήναις τῇ 26 Μαρτίου 1968

—

51191/2096/1968 Άπόφ. Υπουργών Συντονισμού και Εργασίας

Περί μή εγκρίσεως τῆς ἀπό 15.3.1968 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐνίων κατηγοριών προσωπικοῦ τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 193 τῆς 13 Άπριλίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: α) Τάς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 20 § 2 τοῦ νόμου 3239/1955, β) Τήν ἀπό 12.4.1968 γνωμοδότησιν τοῦ Τμήματος Ἀμοιβῆς καί Ὅρων Ἐργασίας τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, γ) Ἐπιδή ἡ ἀπό 15.3.1968 συλλογική σύμβασις ἐργασίας, ἀφορῶσα εἰς τούς ὅρους ἀμοιβῆς ἐνίων κατηγοριών μισθωτῶν τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ, κατά παράβασιν τοῦ ἄρθρου 7 § 5 τοῦ νόμου 3239/1955, συνήφθη καί ὑπεγράφη ὑπό τοῦ ἐν Ἀθήναις ἑδρεύοντος σωματείου ὑπό τήν ἐπωνυμίαν «Ἑλληνικός Ἐρυθρός Σταυρός» καί οὐχί ὑπό τοῦ κατά τάς διατάξεις τοῦ ὡς ἄνω ἄρθρου, ἐν συνδυασμῷ πρός τάς τοιαύτας τοῦ ἄρθρου 23 § 2 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω νόμου ἁρμοδίου ὀργάνου, ὡς ἔδει, πρός δέ τόσον ἐκ τοῦ κειμένου τῆς ἐν λόγῳ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ὅσον καί ἐκ τῶν προσαχθέντων καί ἐν τῷ φακέλῳ στοιχείων, οὐδόλως προκύπτει, ὅτι κατά τάς διεξαχθείσας πρός ὑπογραφήν αὐτῆς διαπραγματεύσεις προσεπελήφθη, ἵνα παραστῇ καί ἀναπτύξῃ τάς ἀπόψεις του ὁ ἐκπρόσωπος τοῦ ἐποπτεύοντος τόν Ε.Ε.Σ. Ὑπουργείου, συμφώνως πρός τάς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 21 § 4 τοῦ προδιαληφθέντος νόμου καί συνεπῶς, ἔστω καί νομιμοποιουμένου εἰς τήν ὑπογραφήν τῆς ὀηθείσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας τοῦ ὑπό τήν ἐπωνυμίαν «Ἑλληνικός Ἐρυθρός Σταυρός» σωματείου, ἡ συλλογική αὕτη σύμβασις ἐργασίας δέν εἶναι ἰσχυρά καί δέν δύναται νά τεθῇ εἰς ἐφαρμογήν, ἀποφασίζομεν:

Δέν ἐγκρίνομεν ἐν τῷ συνόλῳ της τήν ἀπό 15.3.1968 συναφθεῖσαν μεταξύ τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ καί τοῦ Συλλόγου Διοικητικῶν Ὑπαλλήλων Ε.Ε.Σ. συλλογικήν σύμβασιν ἐργασίας, κατατεθεῖσαν παρά τῷ Ὑπουργείῳ Ἐργασίας, συνταχθέντος πρός τοῦτο τοῦ ὑπ' ἀριθ. 910/26.3.1968 πρακτικοῦ καταθέσεως.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διά τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 13 Ἀπριλίου 1968

—

50268/20338/1968 Άπόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 3/1963 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἡρακλείου Κρήτης «περί τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν μαρμαρογλυπτῶν - λιθοξόων Ἡρακλείου Κρήτης».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 193 τῆς 13 Ἀπριλίου 1968)

Ἀνιστέλλομεν ἐπί τρίμηνον χρονικόν διάστημα, ἤτοι μέχρι 13.7.1968, τήν ἐπέλευσιν τῶν ἐνόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 3/1963 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἡρακλείου Κρήτης περί τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν μαρμαρογλυπτῶν - λιθοξόων Ἡρακλείου Κρήτης, ἐγκριθείσης διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 42403/1963 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 213, τεῦχος Β' τῆς 20.5.1963)(*).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διά τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 11 Ἀπριλίου 1968

—

50270/2040/1968 Άπόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 26/1967 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περί τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καί ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν παραγωγῆς καί συσκευασίας ἀμύλου, ἀμυλοσακχάρου καί φρουκτολίνης ἁπάσης τῆς χώρας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 197 τῆς 16 Ἀπριλίου 1968)

Ἀνιστέλλομεν ἐπί τρίμηνον χρονικόν διάστημα, ἤτοι μέχρι 16.7.1968, τήν ἐπέλευσιν τῶν ἐνόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 26/1967 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περί τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ἐργατοτεχνιτῶν παραγωγῆς καί συσκευασίας ἀμύλου, ἀμυλοσακχάρου καί φρουκτολίνης ἁπάσης τῆς χώρας, ἐγκριθείσης διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 65590/1967 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 411, τεῦχος Β' τῆς 21.6.1967)(**).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διά τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 11 Ἀπριλίου 1968

—

50269/2039/1968 Άπόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1967 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περί τῶν

(*) ΕΕΔ 22, 778.

(**) ΕΕΔ 26, 1035.

ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ὁδηγῶν φορτηγῶν αὐτοκινήτων ἁπάσης τῆς χώρας».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 107 τῆς 16 Ἀπριλίου 1968)

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ τρίμηνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρι 16.7.1968, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1967 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ὁδηγῶν φορτηγῶν αὐτοκινήτων ἁπάσης τῆς χώρας, ἐγκριθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 16364/1967 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 127 τεῦχος Β' τῆς 17.2.1967)(*).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 11 Ἀπριλίου 1968

—

50109/2035/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας νυκτοφυλάκων Δήμου Πατρέων.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 197 τῆς 16 Ἀπριλίου 1968)

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ τρίμηνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρι 17.7.1968, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ἀπὸ 22.11.1966 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας νυκτοφυλάκων Δήμου Πατρέων (Φ.Ε.Κ. 758, τεῦχος Β' τῆς 19.12.1966) (**).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 11 Ἀπριλίου 1968

—

50271/2042/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 7/1966 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ἀρτοπαλλήλων Θεσσαλονίκης.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 197 τῆς 16 Ἀπριλίου 1968)

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ τρίμηνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρι 19.7.1968, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 7/1966 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ἀρτοπαλλήλων Θεσσαλονίκης (πρᾶξις κατατέθεισα Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν 111/15.12.1966, κοινοποίησις Ὑπουργείου Ἐργασίας 120464/12.12.1966)(*).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 12 Ἀπριλίου 1968

—

50110/2034/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ περαιτέρω παρατάσεως ἰσχύος συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐργατῶν κεραμοποιῶν ἁπάσης τῆς χώρας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 197 τῆς 16 Ἀπριλίου 1968)

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ τρίμηνον εἰσέτι χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρις 26.7.1968, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ἀπὸ 11.5.1966 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐργατῶν κεραμοποιῶν ἁπάσης τῆς χώρας (Φ.Ε.Κ. 338, τεῦχος Β' τῆς 2.6.1966) (**).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 11 Ἀπριλίου 1968

—

50272/2043/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 17/1967 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ νοσηλευτικοῦ προσωπικοῦ τῶν ἰδιωτικῶν κλινικῶν Α.Π.Π.».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 197 τῆς 16 Ἀπριλίου 1968)

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ τρίμηνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρις 20.7.1968, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 17/1967 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τοῦ νοσηλευτικοῦ προσωπικοῦ τῶν ἰδιωτικῶν κλινικῶν Ἀθηνῶν, Πειραιῶς, Περιχώρων (πρᾶξις κατατεθεῖσα Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν 26/12.4.1967) (***).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερί-

—

(*) ΕΕΔ 26, 200.
(**) ΕΕΔ 25, 1424.
(***) ΕΕΔ 26, 590.

(*) ΕΕΔ 26, 326.
(**) ΕΕΔ 26, 138.

δος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 12 Ἀπριλίου 1968

—

50273/2044/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 8/1967 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ἐργατοτεχνιτῶν βιομηχανικῶν πλαστικῶν εἰδῶν καὶ συναφῶν Ἀθηνῶν, Πειραιῶς, Περιχώρων».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 197 τῆς 16 Ἀπριλίου 1968)

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ τρίμηνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρις 22.7.1968, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 8/1967 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ἐργατοτεχνιτῶν βιομηχανικῶν πλαστικῶν εἰδῶν καὶ συναφῶν Ἀθηνῶν, Πειραιῶς, Περιχώρων, ἐγκριθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 23769/1967 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 164, τεῦχος Β' τῆς 8.3.1967) (*).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 11 Ἀπριλίου 1968

—

53267/2187/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 7/1967 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τοῦ νοσηλευτικοῦ προσωπικοῦ τοῦ Δρομοκαΐτειου Θεραπευτηρίου».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 210 τῆς 27 Ἀπριλίου 1968)

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ τρίμηνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρις 28.7.1968, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 7/1967 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τοῦ νοσηλευτικοῦ προσωπικοῦ τοῦ Δρομοκαΐτειου Θεραπευτηρίου» (πρᾶξις καταθέσεως Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν 13/8.3.1967) (**).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 18 Ἀπριλίου 1968

—

53266/2186/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 3/1967 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τοῦ νοσηλευτικοῦ προσωπικοῦ τοῦ Θεραπευτηρίου «Εὐαγγελισμός»».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 210 τῆς 27 Ἀπριλίου 1968)

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ τρίμηνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρις 28.7.1968, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 3/1967 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τοῦ νοσηλευτικοῦ προσωπικοῦ τοῦ Θεραπευτηρίου «Εὐαγγελισμός»» (πρᾶξις καταθέσεως Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν 10/22.2.1967) (*).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 18 Ἀπριλίου 1968

—

53268/2188/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 1/1967 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ ἐν γένει προσωπικοῦ τοῦ Ο.Α.Σ. Θεσσαλονίκης».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 210 τῆς 27 Ἀπριλίου 1968)

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ τρίμηνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρις 29.7.1968, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 1/1967 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τοῦ ἐν γένει προσωπικοῦ τοῦ Ο.Α.Σ. Θεσσαλονίκης», ἐγκριθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 19710/1967 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 150, τεῦχος Β' τῆς 28.2.1967) (**).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 18 Ἀπριλίου 1968

(*) ΕΕΔ 26, 458.
(**) ΕΕΔ 26, 648.

(*) ΕΕΔ 26, 646.
(**) ΕΕΔ 26, 392.

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

Ἐργατικὰ ἀτυχήματα

Ὑπὸ τῆς Συντάξεως

Ἀπὸ ἔκθεσιν τοῦ Γενικοῦ Ἐπιθεωρητοῦ Ἐργασίας κ. Ἀνδρ. Ταγκαλάκη πρὸς τὸν Ὑπουργὸν τῆς Ἐργασίας, στοιχεῖα τῆς ὁποίας ἐδόθησαν εἰς τὴν δημοσιότητα διὰ τοῦ Τύπου, πληροφορούμεθα τὰ ἑξῆς ἐνδιαφέροντα: Τὸ σύνολον τῶν ἐπιχειρήσεων ὑπὸ τὸν ἔλεγχον τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας ἀνέρχεται εἰς 71.306 μὲ ἀπασχολούμενον προσωπικὸν 603.054 ἄτομα, ἤτοι 382.872 ἄνδρας καὶ 147.141 γυναῖκες. Ἐκ τούτων 45.441 εἶναι νεαρὰ πρόσωπα ἡλικίας 17 - 18 ἐτῶν καὶ 27.580 ἡλικίας 14 - 16 ἐτῶν.

Ὡς πρὸς τὰ ἐργατικὰ ἀτυχήματα ἐπὶ συνόλου 25.067 τοῦ 1967, ἔναντι 29.655 τοῦ 1966, τὰ 95 ἦσαν θανατηφόρα, ἔναντι 79 τοῦ 1966. Κατὰ τὰ ἀπογραφικὰ στοιχεῖα τοῦ Ι.Κ.Α. τὰ ἐργατικὰ ἀτυχήματα ἀνῆλθον εἰς 16.093.

Διὰ τὰ αἴτια τῶν ἐργατικῶν ἀτυχημάτων τονίζεται εἰς τὴν ἔκθεσιν, ὅτι τὰ πλεῖστα τούτων ὀφείλονται εἰς παραλείψεις τηρήσεως τῶν μέτρων ὑγιεινῆς καὶ ἀσφαλείας ἐκ μέρους τῶν παθόντων, λόγῳ μὴ ἐκπαιδεύσεως τούτων καὶ μὴ τηρήσεως τῶν μέτρων ἀσφαλείας, ὡς καὶ εἰς ἐλλειψιν ἢ σκιώδη ἐπίβλεψιν ἐκ μέρους τῶν ἐργοδοτῶν, ὅσον ἀφορᾷ τὴν τήρησιν τῶν μέτρων ἢ καταλληλότητα τῶν προσώπων διὰ τὴν ἀναθεμένην ἐργασίαν.

Προτείνονται διὰ τὴν πρόληψιν τῶν ἐργατικῶν ἀτυχημάτων τὰ ἑξῆς: Καθιέρωσις ἐντὸς τῶν ἐπιχειρήσεων τοῦ θεσμοῦ τοῦ «ἰατροῦ ἐργασίας» εἰς ἐπιχειρήσεις ἄνω τῶν 500 ἀτόμων, σκοπὸς τοῦ ὁποίου θὰ εἶναι ἡ ἰατρικὴ ἐξέτασις καὶ ἐπιλογὴ αὐτῶν, ὡς καὶ ἡ λῆψις μέτρων κατὰ τοῦ ἐπαγγελματικοῦ κινδύνου, ὑποχρεωτικὴ τήρησις βιβλίου ἀτυχημάτων καὶ ἡ ἀνὰ ἑξάμηνον ἐπιθεώρησις ὑπὸ τεχνικῶν τῆς καταστάσεως λειτουργίας τῶν ἐπιχειρήσεων, ὡς καὶ ὁ διπλασιασμὸς τῶν ποινῶν καὶ ἀναμόρφωσις τῆς νομοθεσίας περὶ εὐθύνης πρὸς ἀποζημίωσιν τῶν ἐξ ἀτυχήματος παθόντων.

Προτείνεται ἐπίσης ἡ συμπλήρωσις τῆς νομοθεσίας ὡς πρὸς τὴν τήρησιν ὑπὸ τῶν ἐργοδοτῶν τῶν ἐργατικῶν νόμων, ἡ αὐστηροτέρα τιμωρία τῶν παραβατῶν καὶ ἡ σύστασις Γραφείου ἀνηλίκων διὰ τὴν προστασίαν τῶν νεαρᾶς ἡλικίας ἐργαζομένων.

***

Ἔχουν κατὰ καιροὺς προταθῆ διάφορα μέτρα διὰ τὴν περιστολὴν τῶν ἐργατικῶν ἀτυχημάτων. Ὑπάρχουν, ἐξ ἄλλου, ποιναὶ διατάξεις κατὰ τῶν παραβατῶν διατάξεων περὶ ἀσφαλείας τῶν ἐργαζομένων. Ἀλλ' ὅτι, κατὰ τὴν γνώμην μας, θὰ συνέβαλλεν εἰς τὴν τήρησιν ἐκ μέρους τῶν ὑπαθύνων τῶν διατάξεων τούτων, ὥστε νὰ ἀποφεύγωνται τὰ ἀτυχήματα, εἶναι νὰ ὑπάρχουν καὶ ἀστικαὶ κατὰ τούτων κυρώσεις. Ὁ φόβος ὅτι θὰ ὑποχρεοῦται ὁ ἐργοδότης, ὁ ὁποῖος παρημέλησε νὰ τηρήσῃ τὰ νομοθετημένα μέτρα ἀσφαλείας τῶν ἐργαζομένων, νὰ καταβάλῃ ἀποζημιώσεις, θὰ καθίστα τοῦτον προσεκτικώτερον ἔναντι τῆς ζωῆς τῶν μισθωτῶν του.

Ὁ φόβος αὐτὸς δὲν ὑπάρχει κατὰ τὸ ἰσχύον Δίκαιον. Κατὰ τὸ ἄρθρον 16 τοῦ νόμου 551/1915 περὶ ἐργατικῶν ἀτυχημάτων δίδεται εἰς τὸν παθόντα ἢ τοὺς δικαιοδόχους του ἀγωγὴ τοῦ κοινοῦ ἀστικοῦ δικαίου πρὸς ἀποζημίωσιν των, ἡ ὁποία εἶναι πλήρης, ἀντιθέτως πρὸς ἐκείνην τοῦ νόμου 551/1915, ἥτις ρυθμίζεται κατ' ἀποκοπήν, εἰς ὅλας περιπτώσεις τὰ ἀτυχήματα συμβαίνουν ἕνεκεν παραβάσεως τῶν διατάξεων ἰσχυόντων νόμων, διαταγμάτων ἢ κανονισμῶν περὶ τῶν ὅρων ἀσφαλείας τῶν ἐργαζομένων. Ὡς ὅμως ἐνομολογήθη, μετὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 60 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951, διὰ τῆς ὁποίας ἀπαλλάσσονται οἱ ἐργοδόται τῆς ὑποχρεώσεως πρὸς ἀποζημίωσιν κατὰ τὸν νόμον περὶ ἐργατικῶν ἀτυχημάτων καὶ ἐφ' ὅσον οἱ μισθωτοὶ ἀσφαλίζονται εἰς τὸ Ι.Κ.Α., πρέπει νὰ ἀποδεικνύεται διὰ τὴν ὕπαρξιν εὐθύνης τοῦ ἐργοδότου πρὸς ἀποζημίωσιν, ὅτι οὗτος δολίως παρέλειψε νὰ τηρήσῃ τὰ μέτρα ἀσφαλείας καὶ μόνον τότε ὑπάρχει ὑποχρέωσις ἀποζημιώσεως κατὰ τὰς περὶ ἀδικοπραξίας διατάξεις τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος.

Ἀλλὰ ποῖος παθὼν δύναται σοβαρῶς νὰ ἰσχυρισθῇ καὶ ἀποδείξῃ ἐπὶ δικαστηρίου, ὅτι ὁ ἐργοδότης ἐκ προθέσεως ἐνήργησε καὶ ἐπῆλθεν οὕτω τὸ ἀτύχημα;

Τί πρέπει λοιπὸν νὰ γίνῃ; Κατὰ τὴν γενικὴν ἀρχὴν τοῦ Δικαίου, κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ ζημιῶν πρέπει νὰ ἐπανορθώνῃ τὴν ζημίαν τοῦ ἄλλου καὶ ἐργοδότης, ὁ ὁποῖος παραλείπει καὶ ἐξ ἀμελείας τὴν τήρησιν τῶν ἐξασφαλιστικῶν τῆς ζωῆς καὶ ὑγείας τῶν μισθωτῶν του μέτρων, πρέπει νὰ φέρῃ τὴν εὐθύνην ἔναντι τοῦ παθόντος ἐθύνην. Ὄχι διότι καταβάλλει εἰσφορὰς εἰς τὸ Ι.Κ.Α., ὡς εἶναι ἡ δικαιολογία τῆς ἀπαλλαγῆς του ἀπὸ τῆς εὐθύνης πρὸς ἀποζημίωσιν, πρέπει νὰ ἐπωμίζεται τὸ ἐκ τοῦ ἀτυχήματος βάρος τὸ Ι.Κ.Α., ἐνῷ κυρίως ὑπεύθυνος διὰ τὸ ἀτύχημα ὑπῆρξεν οὗτος, ἀδιαφορήσας διὰ τὴν τήρησιν τῶν περὶ ἀσφαλείας τῶν μισθωτῶν του νόμων.

Ὑπάρχει οὕτω ἡ προσδοκία ὅτι τὰ ἐργατικὰ ἀτυχήματα θὰ συμβαίνουν σπανιώτερον.

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Διεύθυνσις
ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Σύνταξις
ΤΑΣΟΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Τόμος 27ος - Τεύχος 21ον (651)

Ἀθῆναι, 1 Νοεμβρίου 1968

ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΙΣ ΦΙΛΟΔΩΡΗΜΑΤΩΝ ΩΣ ΠΟΙΝΙΚΟΝ ΑΔΙΚΗΜΑ

Γνωμοδότησις τοῦ κ. ΙΩ. ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑ, Καθηγητοῦ τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου εἰς τὸ Πανεπιστήμιον Ἀθηνῶν

Ἐτέθη ὑπ' ὄψιν μου ἡ ὑπ' ἀριθ. .. ἀπόφασις τοῦ Δικαστηρίου τῶν ἐν .. πλημμελειοδικῶν, δι' ἧς κατεδικάσθη ὁ .., ξενοδόχος, εἰς φυλάκισιν 7 μηνῶν, ἐπὶ παραβάσει τῶν ἄρθρων 14, 26 § 1, 27 § 1 καὶ 375 § 1 περίπτ. α' τοῦ Ποινικοῦ Κώδικος, δηλαδὴ δι' ἀδίκημα ὑπεξαιρέσεως. Ὡς ὑπεξαίρεσις δὲ ἐχαρακτηρίσθη διὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης τὸ γεγονὸς ὅτι ὁ καταδικασθείς, διευθυντὴς τυγχάνων τοῦ ξενοδοχείου .., τὸ ὁποῖον λειτουργεῖ ὡς ξενοδοχεῖον θερινῆς διαμονῆς, καθόσον παραμένει κλειστὸν κατὰ τὴν χειμερινὴν περίοδον (15 Ὀκτωβρίου ἕως 15 Μαΐου), καθ' ἣν ἀπασχολεῖται μόνον τὸ ἀπαραίτητον διὰ τὴν συντήρησίν του προσωπικόν, καὶ ὑπόχρεως ὡς ἐκ τούτου, ὅπως ἀμείβῃ τοὺς παρ' αὐτῷ ἀπασχολουμένους διὰ συμβολικοῦ μισθοῦ καὶ εἰσπραττομένου ποσοστοῦ 15% (φιλοδωρήματος) ἐπὶ τῶν λογαριασμῶν τῶν πελατῶν (δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 27/1959 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Α. Ἀθηνῶν, αὐθεντικῶς ἑρμηνευθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 26/1961 ἀποφάσεως τοῦ αὐτοῦ διαιτητικοῦ δικαστηρίου), ἐν τούτοις, καίτοι, κατὰ τὸ ἀπὸ 31 Μαρτίου 1966 ἕως 31 Μαΐου 1967 χρονικὸν διάστημα, εἰσέπραξεν ἐπὶ τῶν λογαριασμῶν τῶν πελατῶν τοῦ ξενοδοχείου τὸ ἀνωτέρω νόμιμον ποσοστόν, δὲν ἀπέδωκε τοῦτο ἐξ ὁλοκλήρου εἰς τοὺς δικαιούχους αὐτοῦ ὑπαλλήλους τοῦ ξενοδοχείου, ἀλλ' ἰδιοποιήθη παρανόμως τὰ εἰς χεῖρας αὐτοῦ παραμείναντα ὑπόλοιπον.

Ἐζητήθη ἡ γνώμη μου ἐπὶ τῆς καταδικαστικῆς ταύτης ἀποφάσεως.

Ἀ π ά ν τ η σ ι ς

Κύριον ζήτημα, προκῦπτον ἐκ τῆς μελέτης τῆς ἀποφάσεως ταύτης, εἶναι ἐὰν τὸ παρὰ τῶν πελατῶν ξενοδοχείου ὑπνου καταβαλλόμενον ὑποχρεωτικῶς εἰς τὸν ξενοδόχον ποσοστὸν ἐκ 15% ἐπὶ τῶν λογαριασμῶν, ἀντὶ φιλοδωρήματος πρὸς τὸ προσωπικόν, περιέρχεται ἀμέσως, ἅμα τῇ καταβολῇ του, εἰς τὴν κυριότητα τοῦ προσωπικοῦ ἢ καθίσταται περιουσία τοῦ ξενοδόχου, ἐκ τῆς ὁποίας οὗτος καταβάλλει εἰς τὸ προσωπικὸν τὸν μισθόν, ἀπαρτιζόμενον ἐκ παγίως καθωρισμένου χρηματικοῦ ποσοῦ καὶ ἐκ ποσοστοῦ τῶν φιλοδωρημάτων, κατανεμομένου μεταξὺ τοῦ προσωπικοῦ. Διότι μόνον εἰς τὴν πρώτην περίπτωσιν (ὅταν δηλαδὴ τὸ ποσοστὸν φιλοδωρήματος, ἅμα τῇ καταβολῇ του, περιέρχεται κατὰ κυριότητα εἰς τοὺς ξενοδοχοϋπαλλήλους καὶ καθίσταται ἀμέσως περιουσία τούτων) καὶ ἐν τούτοις ὁ ξενοδόχος τὸ παρακρατεῖ ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει, ἐπὶ σκοπῷ ἰδιοποιήσεως, δύναται νὰ γίνῃ λόγος περὶ ὑπεξαιρέσεως ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 375 Ποινικοῦ Κώδικος. Εἰς τὴν δευτέραν περίπτωσιν πρόκειται ἁπλῶς περὶ καθυστερήσεως καὶ μὴ πληρωμῆς ὀφειλομένου μισθοῦ, ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει, ἡ ὁποία ἐπίσης δύναται, κατὰ τὰς περιστάσεις, νὰ συνιστᾷ ἰδιώνυμον ποινικὸν ἀδίκημα (ἀ.ν. 690/1945), οὐχὶ ὅμως τὸ ἀδίκημα τῆς ὑπεξαιρέσεως.

Προχωροῦμεν ἤδη εἰς τὴν ἀναλυτικὴν ἔρευναν τοῦ ζητήματος.

I

1. Ἐκ τῆς συμβάσεως ἐργασίας προκύπτουν δύο βασικαὶ ὑποχρεώσεις: Διὰ μὲν τὸν ἐργαζόμενον ἡ παροχὴ τῆς ἐργασίας, διὰ δὲ τὸν ἐργοδότην ἡ καταβολὴ τοῦ μισθοῦ.

Ὁ μισθὸς συνίσταται, κατὰ κανόνα, εἰς

χρήμα, δύναται δὲ νὰ ὑπολογίζηται κατὰ διαφόρους τρόπους, εἴτε εἰς σταθερὸν χρηματικὸν ποσόν, ἀναλόγως τοῦ καταναλωθέντος χρόνου διὰ τὴν παροχὴν τῆς ἐργασίας, εἴτε κατὰ μονάδα παρεχομένης ἐργασίας ἢ κατ' ἀποκοπήν, εἴτε εἰς ποσοστὰ ἐπὶ κερδῶν. Ἰδιόρρυθμος εἶναι ὁ μισθός, ὁ συνιστάμενος εἰς φιλοδωρήματα, τὰ ὁποῖα καταβάλλουν οἱ πελάται τοῦ καταστήματος τοῦ ἐργοδότου, ἀπ' εὐθείας, εἰς τὸν ἀμέσως ἐξυπηρετήσαντα τούτους ὑπάλληλον αὐτοῦ. Καὶ ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ, μολονότι τὸ φιλοδώρημα καταβάλλουν οἱ πελάται καὶ οὐχὶ ὁ ἐργοδότης, δεχόμεθα ὅτι καὶ τὸ φιλοδώρημα εἶναι μισθός, διότι ὁ ἐργοδότης εἶναι ἐκεῖνος, ὅστις παρέχει εἰς τὸν ὑπάλληλον τὴν εὐκαιρίαν νὰ εἰσπράττῃ ἐντὸς τοῦ καταστήματος τὰ φιλοδωρήματα. Ἐπὶ τοιαύτῃ ὅμως προαιρετικῇ καταβολῇ φιλοδωρήματος ἀπ' εὐθείας ὑπὸ τοῦ πελάτου πρὸς τὸν ὑπάλληλον, δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία, ὅτι τοῦτο περιέρχεται ἀμέσως εἰς τὴν κυριότητα τοῦ ὑπαλλήλου, πλὴν ἂν ἄλλο τι ἔχῃ συμφωνηθῇ μεταξὺ ὑπαλλήλου καὶ τοῦ ἐργοδότου, διότι τὰ περὶ τούτου δὲν ἀποτελοῦν κανόνας ἀναγκαστικοῦ δικαίου.

Κατὰ παλαιὰν συνήθειαν, ἐξελιχθεῖσαν εἰς ἔθιμον, οἱ ὑπάλληλοι καφενείων, ἑστιατορίων, κέντρων διασκεδάσεως καὶ ξενοδοχείων, ἰδίως οἱ ἐρχόμενοι εἰς ἄμεσον ἐπαφὴν πρὸς τοὺς πελάτας τῶν καταστημάτων τούτων, ἠμείβοντο διὰ τῶν φιλοδωρημάτων, τῶν καταβαλλομένων εἰς αὐτοὺς ὑπὸ τῶν πελατῶν. Ἐπειδὴ ὅμως, εἰδικῶς εἰς τὰ ξενοδοχεῖα, λόγῳ τοῦ τρόπου καὶ τοῦ χρόνου ἐξοφλήσεως τῶν λογαριασμῶν, τὰ φιλοδωρήματα εἰσέπραττον συνήθως οἱ ξενοδόχοι μετὰ τοῦ τιμήματος τοῦ φαγητοῦ ἢ τοῦ μισθώματος τοῦ δωματίου, παρέστη ἀνάγκη νὰ ἐπέμβῃ ὁ Νομοθέτης, διὰ νὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν εἰς τὸ προσωπικὸν τῶν ξενοδοχείων καταβολήν, ὑπὸ τῶν ἐργοδοτῶν αὐτῶν, ὁλοκλήρου τοῦ εἰσπραχθέντος ποσοῦ τῶν φιλοδωρημάτων, τὸ ὁποῖον, ὡς ἐλέχθη, δὲν εἶναι ἄλλο τι, εἰμὴ ὁ εἰς τούτους ὀφειλόμενος μισθός.

2. Πρὸς ρύθμισιν τοῦ ζητήματος τούτου ἐξεδόθησαν τρεῖς νόμοι:

α) Πρῶτος ὁ νόμος 5205/1931 «περὶ εὐθύνης καὶ προστασίας τῶν ξενοδόχων» ὥρισεν (ἄρθρον 12) ὅτι «τὸ ἐκ μέρους τῶν πελατῶν οἰκειοθελῶς διδόμενον φιλοδώρημα πρὸς τοὺς ὑπαλλήλους ὀφείλουσιν οἱ ξενοδόχοι ἢ οἱ διευθυνταὶ ξενοδοχείων νὰ παραδίδωσι κατὰ δεκαπενθήμερον τοὐλάχιστον πρὸς τοὺς ὑπαλλήλους αὐτῶν» καὶ ὅτι «πᾶς ξενοδόχος ἢ διευθυντὴς ξενοδοχείου ὑποχρεοῦται νὰ τηρῇ βιβλίον, ἐν τῷ ὁποίῳ νὰ καταχωρίζῃ ἅμα τῇ εἰσπράξει πάντα τὰ παρ' αὐτοῦ εἰσπραχθέντα φιλοδωρήματα», ἐπὶ τῷ σκοπῷ, ὅπως κατανείμῃ ταῦτα μεταξὺ τοῦ προσωπικοῦ, ἀφοῦ προηγουμένως παρακρατήσῃ ὡρισμένα ποσοστὰ ὑπὲρ τῆς (προβλεπομένης τότε) Ἐπαγγελματικῆς Σχολῆς ὑπαλλήλων παρὰ τῇ Σιδιτανιδείῳ καὶ τοῦ Ταμείου Συντάξεων καὶ Περιθάλψεως τῶν ὑπαλλήλων τούτων. Διὰ τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου ὡρίζετο καὶ ὅτι τῆς ὑποχρεώσεως πρὸς διανομὴν τῶν φιλοδωρημάτων εἰς τὸ προσωπικὸν ἦτο δυνατὸν ν' ἀπαλλαγοῦν, κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Οἰκονομίας, ξενοδόχοι ἀποδεδειγμένως ἀμείβοντες ἐπαρκῶς τὸ ὑπαλληλικὸν καὶ ὑπηρετικὸν προσωπικὸν αὐτῶν. Τέλος, διὰ τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου ὡρίζετο, ὅτι οἱ παραβάται τῶν διατάξεων αὐτοῦ τιμωροῦνται, ἐπὶ τῇ ὑποβολῇ καταγγελίας ἐκ μέρους τοῦ Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Οἰκονομίας, διὰ χρηματικῆς ποινῆς δραχμῶν 500 ἕως 5.000 καὶ, ἐν περιπτώσει ὑποτροπῆς, διὰ φυλακίσεως μέχρι τριῶν μηνῶν.

Ἐκ τῆς τοιαύτης νομοθετικῆς ρυθμίσεως καθίσταται πρόδηλον, ὅτι ὁ νόμος 5205/1931 ἠθέλησε μὲν κατὰ βάσιν νὰ ἐξασφαλίσῃ, ὡς ἐλάχιστον ὅριον ὑλικῆς ἀντιπαροχῆς πρὸς τὸ προσωπικὸν τῶν ξενοδοχείων, διὰ τὴν ὑπ' αὐτοῦ παρεχομένην ἐργασίαν, τὸ σύνολον τῶν παρὰ τῶν πελατῶν καταβαλλομένων, κατὰ τὴν πληρωμὴν τοῦ λογαριασμοῦ, φιλοδωρημάτων ὑπὲρ τοῦ προσωπικοῦ, οὐδόλως ὅμως ἐθεώρησεν ὅτι τὰ φιλοδωρήματα, ἅμα τῇ καταβολῇ των, ἀνήκουν κατὰ κυριότητα εἰς τὸ προσωπικὸν τοῦτο, ἀφοῦ ἐπέτρεψεν εἰς τὸν ἐργοδότην καὶ νὰ κρατήσῃ δι' ἑαυτόν, κατὰ κυριότητα, ὁλόκληρον τὸ ποσὸν τῶν εἰσπραχθέντων φιλοδωρημάτων, ὅταν καταβάλλῃ εἰς τὸ προσωπικόν του ἱκανοποιητικὸν σταθερὸν μισθόν.

β) Ὁ ἐπακολουθήσας ἀ.ν. τῆς 19/22 Νοεμβρίου 1935 «περὶ διακρίσεως τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἐργαζομένων εἰς τὰ ξενοδοχεῖα» καθώρισεν (ἄρθρον 7) τὴν ὀφειλομένην ἀμοιβὴν εἰς τὸ ἐργατικὸν καὶ ὑπαλληλικὸν προσωπικὸν τοῦ ξενοδοχείου ὡς ἑξῆς : αα) μισθός, ββ) τροφή, γγ) ὡρισμένον δικαίωμα ἐπὶ τῶν λογαριασμῶν τῶν ὑπὸ τῶν πελατῶν πληρωνομένων φιλοδωρημάτων καὶ δδ) ἐν δωμάτιον ὑπηρεσίας διὰ τὸ προσωπικόν, κατ' ἐλάχιστον ὅριον. Περαιτέρω δὲ (ἄρθρον 10) ὥρισεν, ὅτι τὸ διὰ τοῦ ἀνωτέρω νόμου 5205/

1931 καθορισθέν φιλοδώρημα ὑπὲρ τῶν ὑπαλλήλων καθίσταται ὑποχρεωτικόν, ἡ δὲ διανομὴ (καταβολὴ) αὐτοῦ ἐνεργεῖται ἅπαξ ἢ δὶς τοῦ μηνὸς ὑπὸ τῆς διοικήσεως τοῦ ξενοδοχείου.

γ) Ὁ περὶ οὗ ἀμέσως ἀνωτέρω ἀναγκαστικὸς νόμος τοῦ 1935 ἀντικατεστάθη ἐξ ὁλοκλήρου διὰ τοῦ ἀναγκ. νόμου 394/1936 «περὶ χαρακτηρισμοῦ καὶ ὅρων ἐργασίας προσωπικοῦ τῶν ξενοδοχείων», ὅστις ἀπηγόρευσεν (ἄρθρον 7) τὴν καταβολὴν ἐκτάκτων ἢ ἄλλου εἴδους φιλοδωρημάτων ἀπ' εὐθείας ὑπὸ τῶν πελατῶν πρὸς τὸ προσωπικὸν ξενοδοχείων (δηλαδὴ ἀπηγόρευσε ρητῶς ἀκριβῶς ἐκεῖνα τὰ φιλοδωρήματα, τὰ ὁποῖα ἅμα τῇ καταβολῇ των καθίσταντο περιουσία τῶν λαμβανόντων ταῦτα ὑπαλλήλων) καὶ ὥρισεν ὅτι τὸ διὰ τοῦ νόμου 5205/1931 (περὶ οὗ ἀνωτέρω, ὑπὸ στοιχεῖον ε) ὁριζόμενον φιλοδώρημα καθίσταται ἐφεξῆς ὑποχρεωτικὸν διὰ τὰ πάσης κατηγορίας ξενοδοχεῖα (10% διὰ τὰ μετὰ πλήρους τροφῆς καὶ 15% διὰ τὰ ἄνευ τροφῆς). Περαιτέρω δὲ τὸ αὐτὸ ἄρθρον ὥρισεν, ὅτι «τὸ φιλοδώρημα εἰσπράττεται δι' εἰδικοῦ διπλοτύπου παρὰ τοῦ ἐντεταλμένου τὴν εἰσπραξιν τοῦ λογαριασμοῦ τοῦ πελάτου ὑπαλλήλου ἢ τοῦ διευθυντοῦ αὐτοῦ, ἐλλείψει εἰδικοῦ ὑπαλλήλου, καὶ παραδίδεται καθ' ἑκάστην εἰς τὸν ὑπὸ τοῦ συνόλου τοῦ προσωπικοῦ, κατὰ πλειοψηφίαν, ὑποδειχθησόμενον ὑπάλληλον, πρὸς κατανομήν, ὅστις καθίσταται οὕτω μόνος ὑπεύθυνος ἔναντι τῶν δικαιούχων, διὰ τὴν φύλαξιν καὶ κανονικὴν διανομὴν τοῦ φιλοδωρήματος». Τέλος, τὸ ἄρθρον 12 τοῦ αὐτοῦ νόμου ὥρισεν, ὅτι «διὰ τὴν ἐξασφάλισιν τῶν ἐκ θραύσεως ζημιῶν τοῦ ξενοδοχείου διενεργεῖται κράτησις 1½ τοῖς ἑκατὸν ἐπὶ τοῦ ποσοῦ τοῦ φιλοδωρήματος γενικῶς, συμψηφιζομένου ἑκάστοτε εἰς τὸ τέλος τοῦ μηνός».

3. Ἐκ τῆς ἀνωτέρω γενομένης ἀνασκοπήσεως καθίσταται ἐμφανὴς ἡ προσπάθεια τοῦ Νομοθέτου, ὅπως ἐξασφαλίσῃ εἰς τὸ ξενοδοχειακὸν προσωπικὸν ὁλόκληρον τὸ ὑποχρεωτικῶς καταβαλλόμενον ὑπὸ τῶν πελατῶν ποσὸν τῶν φιλοδωρημάτων. Εἰς τοῦτο τείνει ἰδίως ὁ τρίτος τῶν ἀνωτέρω ἀναφερομένων νόμων, διὰ τοῦ ὁποίου καθορίζεται καὶ ὁ τρόπος εἰσπράξεως καὶ καταβολῆς τοῦ φιλοδωρήματος ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου.

Συμφώνως πρὸς τὴν ρύθμισιν ταύτην ὁ ξενοδόχος εἰσπράττει, διὰ τοῦ ἐπὶ τούτῳ ἐντεταλμένου ὑπαλλήλου του, ἀπὸ τὸν πελάτην τὸ ἀντίτιμον τροφῆς, ἐνοικίου δωματίου καὶ ὑποχρεωτικὸν φιλοδώρημα. Πάντα δὲ τὰ χρηματικὰ ταῦτα ποσὰ ὁ ξενοδόχος εἰσπράττει ἰδίῳ ὀνόματι. Δὲν εἰσπράττει δὲ τὸ φιλοδώρημα ἐξ ὀνόματος καὶ διὰ λογαριασμὸν τοῦ προσωπικοῦ του, οὐδὲ ὡς πληρεξούσιος αὐτοῦ. Κατ' ἀκολουθίαν, ἀφ' ἧς στιγμῆς εἰσπράττει ὁ ξενοδόχος τὰ ἀνωτέρω ἀναφερόμενα ποσά, πάντα ταῦτα (καὶ τὰ φιλοδωρήματα) περιέρχονται εἰς τὴν κυριότητά του, καθίστανται περιουσία του, ἐκ τῆς ὁποίας καὶ θὰ καταβάλῃ τὸ ἀνάλογον ποσὸν εἰς τὸ προσωπικὸν ὡς μισθόν.

4. Ἀλλὰ τὸ ἄρθρον 7 τοῦ ἀναγκ. νόμου 394/1936 δὲν ἰσχύει πλέον. Μολονότι δὲ τὸ ἄρθρον 15 αὐτοῦ καθιστᾷ καὶ διὰ ποινικῶν κυρώσεων ὑποχρεωτικὰς ἁπάσας τὰς διατάξεις αὐτοῦ, τόσον αἱ προϋποθέσεις καταβολῆς τοῦ ὑποχρεωτικοῦ φιλοδωρήματος ὑπὸ τῶν ξενοδόχων, ὅσον καὶ οἱ ὅροι διανομῆς αὐτοῦ εἰς τὸ προσωπικόν, μετεβλήθησαν διὰ τῶν ἀπὸ τοῦ 1938 καὶ μέχρι σήμερον συναφθεισῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας καὶ ἐκδοθεισῶν διαιτητικῶν ἀποφάσεων. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθές, ὅτι οὔτε διὰ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, οὔτε διὰ διαιτητικῆς ἀποφάσεως εἶναι δυνατὸν νὰ τροποποιηθοῦν νομοθετικοὶ κανόνες ἀναγκαστικοῦ δικαίου, ἐφ' ὅσον ὅμως αἱ διὰ συλλογικῶν συμβάσεων καὶ διαιτητικῶν ἀποφάσεων ἐπελθοῦσαι τροποποιήσεις ἰσχυσαν ἀπὸ τοῦ 1938 καὶ ἰσχύουν μέχρι σήμερον, δύναται νὰ λεχθῇ ὅτι ἐθεωρήθησαν ὑπὸ τῶν ἐνδιαφερομένων μερῶν ὡς μᾶλλον ἐπωφελεῖς δι' ἀμφότερα τὰ μέρη καὶ πρακτικῶς ἐφαρμόσιμοι, εἰς τρόπον ὥστε νὰ μὴ ἐφαρμόζωνται πλέον αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀναγκαστικοῦ νόμου 394/1936, αἱ ὁποῖαι ἄλλως τε, μετὰ τὸν νόμον 3239/1955, ἐτροποποιήθησαν ἐγκύρως συμφώνως πρὸς τὰς περαιτέρω ἐν τῇ παρούσῃ γνωμοδοτήσει ἐκτιθεμένας σκέψεις (ὑπ' ἀριθ. 7).

5. Πρώτη ἡ ἀπὸ 4 Ἀπριλίου 1938 συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας ξενοδοχοϋπαλλήλων διῄρεσε τούτους εἰς διαφόρους κατηγορίας καὶ καθώρισε τὰ ποσοστὰ ἐπὶ τῶν φιλοδωρημάτων, εἰς τὰ ὁποῖα δικαιοῦται ἕκαστον μέλος τοῦ προσωπικοῦ, ἀναλόγως τῆς ὑπ' αὐτοῦ παρεχομένης ἐργασίας καὶ τῆς ἐπαγγελματικῆς κατηγορίας, εἰς τὴν ὁποίαν ἀνήκει.

Διὰ τῆς πρώτης ταύτης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας καθωρίσθησαν ὑποχρεώσεις τῶν ἐργοδοτῶν ξενοδόχων πρὸς τὸ προσωπικόν των, προκύπτουσαι ἐκ τῆς συμβάσεως ἐρ-

γασίας. Διότι καὶ ὁ ἀναγκ. νόμος τῆς 16/21 Νοεμβρίου 1935 «περὶ συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας» (ὡς σήμερον ὁ νόμος 3239/1955) ὥριζεν, ὅτι ἡ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας καθορίζει τοὺς ὅρους, τοὺς ὁποίους δέον νὰ περιλαμβάνουν, ἐν τῷ εἰδικῷ ἐπαγγέλματι καὶ ἐν ὡρισμένῃ περιφερείᾳ, αἱ συμβάσεις ἐργασίας (ἄρθρον 1) καὶ ὅτι συμβάσεις ἐργασίας, καταρτιζόμεναι παρὰ τινος τῶν ἀποδεχθέντων τὴν συλλογικὴν σύμβασιν, θεωροῦνται περιέχουσαι τοὺς ἐν ταύτῃ καθορισθέντας ὅρους, ἀκυρουμένων τῶν ἀντιθέτων συμφωνιῶν (ἄρθρον 3).

Ἐκ τῶν διατάξεων τούτων προκύπτει, ὅτι τόσον διὰ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ὅσον καὶ διὰ διαιτητικῆς ἀποφάσεως, δύναται νὰ καθορίζωνται αἱ αὐταὶ ὑποχρεώσεις ἐργοδότου καὶ ἐργαζομένων, αἱ ὁποῖαι δύνανται νὰ καθορίζωνται καὶ δι' ἀτομικῶν συμβάσεων ἐργασίας, κυριωτέρα δὲ τοιαύτη ὑποχρέωσις εἶναι ἡ τῆς καταβολῆς τοῦ μισθοῦ καὶ τοῦ τρόπου ὑπολογισμοῦ αὐτοῦ.

Εἷς ἐκ τῶν τρόπων ποσοτικοῦ καθορισμοῦ τῶν ἀποδοχῶν τῶν ἐργαζομένων εἶναι καὶ ὁ ἐξαρτῶν τὸ ποσὸν τοῦ μισθοῦ ἐκ τοῦ ποσοῦ τῶν φιλοδωρημάτων, τῶν καταβαλλομένων ὑπὸ τῶν πελατῶν τοῦ καταστήματος εἰς τὸ προσωπικόν. Τὸν τρόπον τοῦτον καθορίζουν ἤδη λεπτομερέστερον αἱ περὶ ὧν ἐνταῦθα ὁ λόγος συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας καὶ διαιτητικαὶ ἀποφάσεις.

Οὕτω, διὰ τῆς πρώτης ἀπὸ 4 Ἀπριλίου 1938 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ὑπόχρεως πρὸς διανομὴν τῶν φιλοδωρημάτων, κατὰ τὴν ἐν αὐτῇ καθοριζομένην ἀναλογίαν, κατέστη ὁ ἐργοδότης, διότι τούτου μόνον τὰς ὑποχρεώσεις ἐκ τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἔναντι τῶν ὑπαλλήλων του δύναται νὰ καθορίζῃ ἡ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας, οὐχὶ δὲ καὶ ὑποχρεώσεις ἐκπροσώπου τῶν ὑπαλλήλων ἔναντι αὐτῶν. Μετὰ τὴν πρώτην ταύτην συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας, οἱ ἔχοντες οἱανδήποτε ἀξίωσιν ἐκ φιλοδωρημάτων ἔναντι τοῦ ἐργοδότου ξενοδόχου δὲν θὰ ἐστρέφοντο πλέον κατὰ τοῦ συναδέλφου των, ὅστις κατ' ἐντολήν των ἦτο ὁ θεματοφύλαξ τῶν φιλοδωρημάτων, ἀλλὰ κατὰ τοῦ ἐργοδότου των, τοῦ ὁποίου τὰς ὑποχρεώσεις ἐρρύθμισεν ἡ συλλογικὴ σύμβασις. Καὶ βεβαίως, ζητοῦντες ἕκαστος τὴν καταβολὴν τοῦ ἀναλόγου ποσοστοῦ ἐκ φιλοδωρημάτων, δὲν θὰ ἐζήτουν τίποτε ἄλλο εἰμὴ τὴν καταβολὴν μισθοῦ.

6. Ἡ ἀνωτέρω συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη, ὑπὸ τὸ αὐτὸ πνεῦμα, διὰ τῶν ἀπὸ 1 Σεπτεμβρίου 1938 καὶ 26 Ἰουνίου 1940 συλλογικῶν συμβάσεων ξενοδοχοϋπαλλήλων.

7. Μεταπολεμικῶς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 20/1956 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἐγκριθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 75002/16036/1956 ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας (ΕΕΔ 16 σελ. 116) ἐρρυθμίσθησαν οἱ ὅροι ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ξενοδοχοϋπαλλήλων καθ' ἅπασαν τὴν χώραν. Ἡ διαιτητικὴ αὕτη ἀπόφασις ἠρμηνεύθη αὐθεντικῶς καὶ συνεπληρώθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 11/1958 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἐγκριθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 63472/13726/1958 ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας.

Διὰ τῆς πρώτης τῶν διαιτητικῶν τούτων ἀποφάσεων μετεβλήθη ἄρδην τὸ διὰ τοῦ ἄρθρου 7 ἀναγκ. νόμου 394/1936 καθιερωθὲν σύστημα ἀμοιβῆς τῶν ξενοδοχοϋπαλλήλων καὶ καθιερώθη ἐκτοτε διάκρισις μεταξὺ ξενοδοχείων ἀστικῶν κέντρων καὶ ξενοδοχείων θερινῶν διαμονῶν, καθορισθείσης δὲ ἀφ' ἑνὸς μὲν κατώτατα ὅρια μισθῶν, οἵτινες δέον νὰ καταβάλλωνται εἰς τοὺς πάσης κατηγορίας ξενοδοχοϋπαλλήλους, τοὺς ἀπασχολουμένους εἰς ξενοδοχεῖα ἀστικῶν κέντρων καθ' ἅπασαν τὴν χώραν, τῶν ἐργοδοτῶν αὐτῶν δικαιουμένων νὰ κρατοῦν δι' ἑαυτούς (κατὰ τροποποίησιν τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 7 ἀναγκ. νόμου 394/1936) ὁλόκληρον τὸ ποσὸν τοῦ εἰσπραττομένου ὑποχρεωτικοῦ φιλοδωρήματος, ἀφ' ἑτέρου δὲ συμβολικὸς μισθός, ὅστις δέον νὰ καταβάλλεται εἰς τοὺς πάσης κατηγορίας ξενοδοχοϋπαλλήλους, τοὺς ἀπασχολουμένους εἰς ξενοδοχεῖα θερινῶν διαμονῶν, λουτροπόλεων, κέντρων παραθερισμοῦ ἀρχαιολογικῶν τόπων καὶ τουριστικῶν περιπτέρων. Ἐξ ἄλλου ὅμως εἰς τούτους δέον νὰ καταβάλλωνται καὶ τὰ φιλοδωρήματα κατὰ ποσοστά, καθοριζόμενα διὰ τῆς αὐτῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ἀναλόγως πρὸς τὴν κατηγορίαν, εἰς ἣν ἕκαστος ξενοδοχοϋπάλληλος ἀνήκει. Ὡρίσθη δὲ παραιτέρω, ὅτι κατὰ τὰ λοιπὰ ἐξακολουθοῦν ἰσχύουσαι αἱ διατάξεις τῆς ὡς ἄνω ὑπ' ἀριθ. 20/1956 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν.

Ἡ κατὰ τὰ ἀνωτέρω δι' ἀποφάσεως τοῦ διοικητικοῦ διαιτητικοῦ δικαστηρίου, ἐγκριθείσης ὑπὸ τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας καὶ δημοσιευθείσης εἰς τὴν Ἐφημερίδα Κυβερνήσεως ἐπελθοῦσα εἰς τὸ ἀ

ορον 7 τοῦ ἀναγκαστικοῦ νόμου 394/1936 ριζικὴ τροποποίησις ἐγένετο νομίμως, διότι : Διὰ τοῦ ἄρθρου 42 § 1 ἐδαφ. τελευταίου τοῦ νόμου 3239/1955 ἀνεγνωρίσθη, ὅτι μόνον διὰ συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἢ ἀποφάσεων τῶν διοικητικῶν διαιτητικῶν δικαστηρίων δύνανται νὰ καθορίζωνται οἱ ὅροι τῶν ἀτομικῶν συμβάσεων ἐργασίας, κατηργήθη δὲ ρητῶς πᾶσα διάταξις προγενεστέρου νόμου, γενικὴ ἢ εἰδική, ἄλλως ὁρίζουσα τὰ τοῦ τρόπου ρυθμίσεως τῶν ἀποδοχῶν τῶν ἐν τῷ νόμῳ τούτῳ ἀναφερομένων, καθὼς καὶ πᾶσα διάταξις ἀντικειμένη ὁπωσδήποτε, διὰ τοῦ περιεχομένου της, εἰς τὰς διατάξεις τοῦ νόμου τούτου. Κατ' ἀκολουθίαν καὶ διὰ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ διαιτητικῆς ἀποφάσεως δύναται σήμερον νὰ τροποποιῆται ἢ καταργῆται προγενέστερος νόμος, ἄλλως ὁρίζων τὰ τῶν ἀποδοχῶν τῶν ὑπαλλήλων καὶ ἐργατῶν.

8. Ἐπηκολούθησεν ἡ ὑπ' ἀριθ. 27/1959 ἀπόφασις τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, κηρυχθεῖσα ἐκτελεστὴ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 83020/17737/1959 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, διὰ τῆς ὁποίας καθωρίσθησαν καὶ πάλιν ἰδιαιτέρως τὰ τῶν ἀμοιβῶν τῶν ὑπαλλήλων ξενοδοχείων ἀστικῶν κέντρων καὶ ξενοδοχείων θερινῶν διαμονῶν, προβλεπομένων ἤδη καὶ ἄλλων προσθέτων παροχῶν, κατὰ τὰ λοιπὰ δὲ ὡρίσθη, ὅτι ἐξακολουθοῦν ἰσχύουσαι αἱ διατάξεις τῆς ὡς ἄνω ὑπ' ἀριθ. 20/1956 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 75002/1956 ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας.

9. Ἡ ὑπ' ἀριθ. 27/1959 γνωμοδότησις αὐθεντικῶς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 26/1961 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, δι' ἧς διεγνωρίσθη, ὅτι ὡς ξενοδοχεῖα θερινῶν διαμονῶν, λουτροπόλεων, κέντρων παραθερισμοῦ κλπ. θεωροῦνται τὰ λειτουργοῦντα εἰς περιφερείας, αἵτινες χαρακτηρίζονται εἴτε διὰ τῶν περὶ διατυπώσεως ἀποφάσεων τοῦ Ε.Ο.Τ. ὡς λουτροπόλεις ἢ θερινὰ διαμονάι, εἴτε διὰ βασιλικῶν διαταγμάτων ὡς τουριστικοὶ τόποι, ἀπὸ τὴν πρόσθετον προϋπόθεσιν, ὅτι κατὰ τὴν χειμερινὴν περίοδον, ἤτοι ἀπὸ 15ης Ὀκτωβρίου μέχρι 15ης Μαΐου, ταῦτα οὐδόλως λειτουργοῦν ἢ λειτουργοῦν περιωρισμένως, ἀπασχολοῦντα προσωπικὸν ὀλιγώτερον τῶν 2/3 τοῦ κατὰ μέσον ὅρον ἀπασχολουμένου κατὰ τοὺς μῆνας Ἰούλιον καὶ Αὔγουστον (ἐπὶ τῆς χειμερινῆς ταύτης διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ὃλ. καὶ ἀπόφασιν Ὁλομελείας Α.Π. 258/1965, ΕΕΔ 24, 796).

10. Ἐπηκολούθησεν ἡ ὑπ' ἀριθ. 7/1963 ἀπόφασις τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, κηρυχθεῖσα ἐκτελεστὴ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 18817/1963 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (ΕΕΔ 22, σελ. 377), δι' ἧς ηὐξήθησαν κατὰ 10% τὰ κατώτατα ὅρια μισθῶν ὅλων τῶν ὑπαγομένων εἰς τὰς ὡς ἄνω διαιτητικὰς ἀποφάσεις, ὡς καὶ ἡ ἀπὸ 28.5.1963 τοπικὴ ὁμοιοεπαγγελματικὴ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας ξενοδοχοϋπαλλήλων Ρόδου, ἐγκριθεῖσα διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 82649/5034/1963 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (ΕΕΔ 22, σελ. 1404), δι' ἧς ηὐξήθησαν κατὰ τὸ αὐτὸ ποσοστὸν τὰ κατώτατα ὅρια μισθῶν τοῦ προσωπικοῦ ξενοδοχείων Ρόδου, ὅλων τῶν εἰδικοτήτων.

11. Διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 44/1964 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας ξενοδοχοϋπαλλήλων ἁπάσης τῆς χώρας» (ΕΕΔ 24, σελ. 63) ηὐξήθησαν κατὰ ποσοστὸν τόσον ὁ βασικὸς μισθὸς τοῦ προσωπικοῦ ἀστικῶν ξενοδοχείων ἁπάσης τῆς χώρας, ὅσον καὶ ὁ συμβολικὸς μισθὸς τοῦ προσωπικοῦ ξενοδοχείων θερινῶν διαμονῶν.

12. Τέλος, διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 41/1966 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 69569/6583/1966 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (ΕΕΔ 25, σελ. 962) ἀναπροσηρμόσθησαν τὰ κατὰ κατηγορίας κατώτατα ὅρια μισθῶν τοῦ προσωπικοῦ τῶν ξενοδοχείων, προσετέθησαν δὲ καὶ ἄλλαι διατάξεις, ἀφορῶσαι τὸ προσωπικὸν ξενοδοχείων θερινῶν διαμονῶν, ἄσχετοι ὅμως πρὸς τὸ θέμα τῆς διανομῆς τῶν φιλοδωρημάτων, ὡς πρὸς τὸ ὁποῖον ἐξακολουθοῦν μέχρι σήμερον νὰ ἰσχύουν αἱ διατάξεις τῆς ὑπ' ἀριθ. 20/1956 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ὡς αὕτη ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως.

II

Ἐκ τῆς ἀνωτέρω γενομένης ἀνασκοπήσεως ἔπονται τὰ ἑξῆς: α') Αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀναγκ. νόμου 394/1946 δὲν ἰσχύουν πλέον, διότι ἐτροποποιήθησαν ἄρδην διὰ τῶν ἐπακολουθησασῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας καὶ ἀποφάσεων τῶν διοικητικῶν διαιτητικῶν δικαστηρίων. Ἐτροποποιήθησαν δὲ ἐγκύρως δυνάμει τοῦ ἄρθρου 42 § 1 ἐδαφ. τελευταίου τοῦ νόμου 3239/1955 «περὶ τρόπου ρυθμίσεως τῶν συλλογικῶν δια-

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΣΤΡΑΤΕΥΣΙΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

ΧΡΟΝΟΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΩΣ ΧΡΟΝΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ

Έννοια τῶν σχετικῶν πρὸς τὸ θέμα νομοθετικῶν διατάξεων

Έννοια ἄρθρου 1 Ν.Δ. 346/1941 καὶ ἄρθρου 12 Νόμου 751/1948.— Προϋπόθεσις διὰ τὴν ἀναγνώρισιν τοῦ χρόνου στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας ὡς διανυθέντος ἐν ἀσφαλίσει ὅτι ὁ μισθωτὸς ἐτέλει ἐν ἐνεργῷ ἐργασιακῇ σχέσει κατὰ τὸν χρόνον τῆς κλήσεως ὑπὸ τὰ ὅπλα.

Δέχεται ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ὅτι ἡ προστασία τοῦ στρατευομένου μισθωτοῦ καὶ ἀπὸ ἀσφαλιστικῆς ἀπόψεως, ὡς ἐπρόκειτο εἰς τὴν περίπτωσιν, προϋποθέτει νὰ διατέλει ὁ μισθωτὸς ἐν ἐργασιακῇ σχέσει μετὰ τοῦ ἐξ οὗ ἐστρατεύθη ἐργοδότου κατὰ τὸν χρόνον τῆς προσκλήσεως του ὑπὸ τὰ ὅπλα. Οὕτως ἔχει ἐρμηνευθῇ ὑπὸ τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων διὰ τὰ ἔναντι τοῦ ἐργοδότου δικαιώματα καὶ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ ν.δ. 346/1941 (Ἴδετε σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 19, 1104, ἔνθα παραπέμπει εἰς νομολογίαν) καὶ τὸ ἄρθρον 8 τοῦ νόμου 2054/1952 (ΕΕΔ 11, 490), τὸ ὁποῖον ρυθμίζει τὸ θέμα θεωρήσεως τοῦ χρόνου τῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας τῶν μισθωτῶν καὶ ὡς χρόνου ἐργασίας. ("Ιδετε σημειώσεις μας, ἔνθ' ἀνωτ., Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 10774/1966, εἰσηγητὴς *Β. Κόκκινος*, ΕΕΔ 26, σελ. 22).

[Σημειοῦμεν, ὅτι τὸ ἄρθρον 12 τοῦ νόμου 751/1948 ἔχει καταργηθῇ διὰ τῆς καταργήσεως τοῦ ὅλου νόμου 751/1948 διὰ τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 καὶ τὸ θέμα ρυθμίζεται ἤδη διὰ τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν.δ. 2054/1952].

Ἐξ ἄλλου, κατὰ τὸ ἄρθρον 4 § 7 τοῦ ν.δ. 2961/1954 (ΕΕΔ 13, 948), ἐρμηνευτικοῦ τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ νόμου 2054/1952, διὰ τὴν συμπλήρωσιν τῶν διὰ τὴν χορήγησιν πάσης φύσεως παροχῶν κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως προϋποθέσεων πρὸς πραγματικὴν ἐργασίαν ἐξομοιοῦται ἡ ἐν τῷ στρατῷ κλπ. ἐφεδρικὴ ὑπηρεσία, ἡ συνεπαγομένη τὴν χορήγησιν ἐπιδόματος στρατεύσεως κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 2054/1952 καὶ τοῦ παρόντος νομοθετικοῦ διατάγματος.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 1905/1968, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Γ. Χαρμπούρης**
Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. **Γ. Κοντογιάννης**
Δικηγόρος ὁ κ. Στ. Σπετσάκης

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν, ἀτελῶς ἀσκουμένης αἰτήσεως διώκεται ἐμπροθέσμως ἡ ἀκύρωσις τῆς 406/6.7.1967 ἀποφάσεως τοῦ Α' Τμήματος τῆς Δευτεροβαθμίου Ἀσφαλιστικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, διὰ τῆς ὁποίας ἀπερρίφθη τελικῶς αἴτησις τῆς αἰτούσης, ὡς χήρας ἠσφαλισμένου εἰς τὸ Ἵδρυμα, περὶ ἀναγνωρίσεως ὡς ἐν ἀσφαλίσει διανυθέντος χρόνου στρατιωτικῆς αὐτοῦ ὑπηρεσίας.

Κατὰ τὰς ἐν προκειμένῳ ἐφαρμοσθείσας διατάξεις τοῦ ἄρθρου 1 ν.δ. 346/1941 καὶ τοῦ ἄρθρου 12 νόμου 751/1948 διὰ τὴν ἀναγνώρισιν τοῦ ἐν αὐταῖς χρόνου στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας ὡς διανυθέντος ἐν ἀσφαλίσει προϋποτίθεται, ὅτι ὁ μισθωτὸς ἐτέλει ἐν ἐνεργῷ ἐργασιακῇ σχέσει κατὰ τὸν χρόνον τῆς κλήσεως ὑπὸ τὰ ὅπλα (Σ.τ.Ε. 681/1962, 187/1967).

Κρίνασα ἡ προσβαλλομένη πρᾶξις ὅτι ὁ ἀποβιώσας σύζυγος τῆς αἰτούσης εἶχε τὴν ἰδιότητα τοῦ νεοπολεμιστοῦ ἐδέχθη, παραιτέρω, ὅτι ἐξ οὐδενὸς στοιχείου ἀπεδείχθη ἡ ὕπαρξις τῆς κατὰ τὴν προηγουμένην σκέψιν προϋποθέσεως τῆς ἐνεργοῦ ἐργασιακῆς σχέσεως κατὰ τὸν χρόνον τῆς στρατεύσεώς του, ὡς βεβαίωσις ἐργοδότου, διθλία ἐπιχειρήσεως, μισθολογικαὶ καταστάσεις κλπ., ἀλλ' ἀντιθέτως ἐκ τοῦ 2092/23.5.1966 ἐγγράφου τῆς Διευθύνσεως Τεχνικῶν Ὑπηρεσιῶν Νομοῦ Ξάνθης, διὰ τοῦ ὁποίου ἀνεκλήθη τὸ 1409/22.4.1966 ἔγγραφον τῆς ἰδίας Ὑπηρεσίας (καταφατικοῦ περιεχομένου) προέκυψεν, ὅτι οὗτος δὲν ἀπησχολήθη εἰς τὸ ἔργον κατασκευῆς τῆς γεφύρας Ντουλὰπ - Ναν κατὰ τὰ ἔτη 1947 - 1948, ὡς εἰδικώτερον εἶχε προβληθῇ. Εἰς παραιτέρω δὲ ἐνίσχυσιν τῆς ἀνωτέρω κρίσεως περὶ τοῦ ἀναποδείκτου τῆς προβληθείσης

φορῶν ἐργασίας κλπ.» δ') Διά τῶν συλλογικῶν συμβάσεων καί διαιτητικῶν ἀποφάσεων ἐρρυθμίσθησαν ἀπό πλευρᾶς ἐργοδοτῶν - ξενοδόχων αἱ ἐκ τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὑποχρεώσεις αὐτῶν, πρός καταβολήν μισθοῦ, μετά δικαιώματος αὐτῶν πρός παρακράτησιν ὅλων τῶν φιλοδωρημάτων, ἢ πρός καταβολήν συμβολικοῦ μισθοῦ καί τῶν φιλοδωρημάτων.

γ') Τόσον ὁ συμβολικός μισθός, ὅσον καί τά φιλοδωρήματα, τῶν ὁποίων ἡ καταβολή καθίσταται ὑποχρεωτική ἔναντι τῶν ὑπαλλήλων ξενοδοχείων θερινῆς διαμονῆς, φέρουν χαρακτῆρα μισθοῦ, διότι καταβάλλονται ὡς ἀντάλλαγμα τῆς ὑπό τούτων παρεχομένης ἐργασίας. Τό ὅτι τά φιλοδωρήματα καταβάλλονται ὑπό τῶν πελατῶν καί οὐχί ὑπό τοῦ ξενοδόχου οὐδόλως σημαίνει ὅτι ταῦτα δέν ἀποτελοῦν μισθόν ἤ ὅτι δέν ἀποτελοῦν ἀντάλλαγμα ἐργασίας, παρεχομένης εἰς τόν ξενοδόχον καί οὐχί εἰς τόν πελάτην. Διότι ὁ ὑπάλληλος, ἐξυπηρετῶν τόν πελάτην, ἐκτελεῖ ὑποχρέωσιν ἐκ τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἔναντι τοῦ ἐργοδότου του ξενοδόχου καί οὐχί ἔναντι τοῦ πελάτου. Μόνον δέ ἐάν ἐδεχόμεθα, ὅτι ὁ ὑπάλληλος συνάπτει σύμβασιν ἐργασίας ἤ ἐργολαβίαν μεθ' ἑνός ἑκάστου τῶν πελατῶν τοῦ ξενοδοχείου, θά ἦτο δυνατόν νά δεχθῶμεν, ὅτι τό φιλοδώρημα ἀνήκει αὐτοδικαίως εἰς τόν ὑπάλληλον, ὡς ἀντάλλαγμα τῆς παρασχεθείσης ἐργασίας.

δ') Παράλειψις τῆς ὑποχρεώσεως τοῦ ἐργοδότου πρός καταβολήν τῶν φιλοδωρημάτων εἰς τό προσωπικόν, ἐν ὅλῳ ἤ ἐν μέρει, δέν ἀποτελεῖ παράβασιν τοῦ νόμου 394/1936, πολύ δέ ὀλιγώτερον συνιστᾷ τό ἀδίκημα τῆς ὑπεξαιρέσεως.

ε') Καί ὅταν ὁ μισθός συνίσταται εἰς φιλοδωρήματα, εἰσπραττόμενα ὑπό τοῦ ἐργοδότου, ἵνα διά τούτων καταβάλλῃ τόν μισθόν τοῦ προσωπικοῦ, τά φιλοδωρήματα ταῦτα δέν περιέρχονται αὐτοδικαίως, ἅμα τῇ καταβολῇ των, κατά κυριότητα εἰς τόν ἐργαζόμενον, ἀλλά καθίστανται κυριότης τούτου μόνον ἀφ' ἧς τῷ καταβληθοῦν ὑπό τοῦ ἐργοδότου (ἄρθρα 655, 1034 Α.Κ.). Ἀπόδειξις τούτου εἶναι ὅτι, τόσον δι' ἀτομικῆς συμβάσεως, ὅσον καί διά συλλογικῆς συμβάσεως καί διά διαιτητικῆς ἀποφάσεως δύναται νά συμφωνηθῇ - ὡς καί ὡρίσθη πράγματι διά τῶν ὑπ' ἀριθ. 20/1956 καί 27/1959 ἀποφάσεων τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν - ὅτι ὁ ἐργοδότης θά κρατῇ δι' ἑαυτόν ὅλα τά φιλοδωρήματα καί θά καταβάλλῃ σταθερόν, τακτικόν, μισθόν.

στ') Ἐφ' ὅσον ὁ ξενοδοχοϋπάλληλος δέν καθίσταται αὐτοδικαίως κύριος τῶν φιλοδωρημάτων ἅμα τῇ εἰσπράξει τούτων ὑπό τοῦ ἐργοδότου, ἐλλείπει τό κύριον καί ἀπαραίτητον στοιχεῖον τοῦ κατ' ἄρθρον 375 Ποινικοῦ Νόμου ἀδικήματος τῆς ὑπεξαιρέσεως, τό ὁποῖον προϋποθέτει πάντοτε, ὅτι τό «κινητόν πρᾶγμα», τό ὁποῖον ἰδιοποιεῖται τις, εἶναι ξένον πρός αὐτόν (Α.Π. 203/1965, 342/1965, 324/1966, 348/1967, Ποινικά Χρονικά ΙΕ' 478, ΙΣΤ' 11, 593, ΙΖ' 549). Ἡ κατακράτησις ἰδίων χρημάτων, οἷαν ἀποτελεῖ ἡ μή καταβολή ὀφειλῆς, δέν δύναται νά συνιστᾷ ἀδίκημα ὑπεξαιρέσεως (Συμβ. Πλημμ. Πατρῶν 750/1962, ΝοΒ 13 σελ. 980).

ζ') Ἡ μή καταβολή τῶν φιλοδωρημάτων δύναται ν' ἀποτελῇ ποινικόν ἀδίκημα, τιμωρούμενον κατά τόν ἀναγκ. νόμον 6/10/1945 «περί συμπληρώσεως καί τροποποιήσεως τοῦ ἀναγκ. νόμου 28/1944», ὅστις ὁρίζει ὅτι: «Πᾶς ἐργοδότης ἤ διευθυντής ἤ ἐπιτετραμμένος ἤ ἐπί οἱῳδήποτε τίτλῳ ἐκπρόσωπος οἱασδήποτε ἐπιχειρήσεως, ἐκμεταλλεύσεως ἤ ἐργασίας, μή καταβάλλων ἐμπροθέσμως εἰς τούς παρ' αὐτῷ ἀντί μισθοῦ ἀπασχολουμένους τάς εἰς τούτους, ὡς ἐκ τῆς σχέσεως ἐργασίας, ὀφειλομένας ἀποδοχάς ἤ π ά σ η ς π ρ ό σ θ ε τ ο υ χ ο ρ η γ ί α ς, τάς καθωρισμένας εἴτε ὑπό τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἤ τῆς ὑπαλληλικῆς συμβάσεως, εἴτε ὑπό συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, εἴτε ὑπό διοικητικῶν πράξεων, εἴτε ὑπό τοῦ νόμου ἤ ἐθίμου, τιμωρεῖται.... κλπ.». Ἐφ' ὅσον θεν. διά τήν μή πλήρωμήν τῶν ἀποδοχῶν τῶν ἐργαζομένων προβλέπει τάς ποινικάς συνεπείας εἰδικός νόμος, ὅστις μόνος εἶναι καί ὁ ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ἐφαρμοστέος, δέν ἦτο ἐπιτετραμμένον εἰς τό Πλημμελειοδικεῖον νά καταδικάσῃ τόν μή καταβαλόντα τά φιλοδωρήματα (μισθόν) ξενοδόχον ὡς ἔνοχον τοῦ ἀτιμωτικοῦ ἀδικήματος τῆς ὑπεξαιρέσεως, κατ' ἄρθρον 375 Ποινικοῦ Κώδικος, τό ὁποῖον οὐδεμίαν εἶχεν ἐν προκειμένῳ ἐφαρμογήν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 5 Σεπτεμβρίου 1967

Ὁ γνωμοδοτῶν

Ι. ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ

Καθηγητής τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου εἰς τό Πανεπιστήμιον Ἀθηνῶν

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΑΛΑΙΩΝ ΠΟΛΕΜΙΣΤΩΝ

ΣΥΝΤΑΞΙΜΟΣ ΧΡΟΝΟΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΠΑΛΑΙΩΝ ΠΟΛΕΜΙΣΤΩΝ

Ἰδιότης ἐφέδρων παλαιῶν πολεμιστῶν δι' ἀσφαλιστικὴν προστασίαν

Θεώρησις ὡς χρόνου ἀσφαλίσεως τοῦ χρόνου τῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας τῶν ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντων ἐφέδρων παλαιῶν πολεμιστῶν εἰς ὑποχρέους ἐκ τοῦ Νόμου ἐπιχειρήσεις, τῆς ἀσφαλιστικῆς ταύτης προστασίας ἐπεκτεινομένης καὶ εἰς τοὺς οἰκειοθελῶς προσληφθέντας παλαιοὺς πολεμιστάς.—Ἀναγκαῖον ὅμως, ἵνα χωρήσῃ ὡς πρὸς τοὺς δευτέρους ἡ προστασία, ὅπως συντρέχωσι κατὰ τὰ λοιπὰ αἱ προϋποθέσεις τῆς Νομοθεσίας καὶ εἰδικώτερον τοῦ Α.Ν. 244/1936, ἤτοι ἡ οἰκειοθελὴς πρόσληψις νὰ ἐγένετο μέχρι τῆς ἰσχύος τοῦ Νόμου τούτου, ἤτοι μέχρι τῆς 17ης Ὀκτωβρίου 1936.

Ἐνδιαφέρουσα εἶναι ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ἀπὸ τῆς ἀπόψεως ἀσφαλιστικῆς προστασίας τῶν ἐφέδρων παλαιῶν πολεμιστῶν, καὶ εἰδικῶς ὡς πρὸς τοὺς ἐξ αὐτῶν οἰκειοθελῶς προσληφθέντας ὑπὸ ἐπιχειρήσεων, διὰ τοὺς ὁποίους εἶχεν εἰς τὸ παρελθὸν γεννηθῆ ζήτημα προστασίας των. (Ἴδετε Σ.Ε. 2705/1964, Ὁλομελείας, εἰσηγητὴς *Ἀντ. Ταβουλάρης*, ΕΕΔ 23, 1361, ἔνθα σημειώσεις μας).

Πέραν τῶν ἐν τῇ ἀνωτέρω ἀποφάσει τῆς Ὁλομελείας τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας δεκτῶν γενομένων ἡ κατωτέρω παρατιθεμένη ἀπόφασις τοῦ Συμβουλίου τοποθετεῖ τὸ ζήτημα ἐπὶ τῆς κατὰ τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τοῦ νόμου βάσεως αὐτοῦ. (Ἴδετε σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 23, 1361 ἐπὶ τῆς ἀνωτέρω ἀποφάσεως τῆς Ὁλομελείας τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ὁμοίως ἐν ΕΕΔ 23, 653).

Ἡ προστασία τῶν οἰκειοθελῶς προσληφθέντων ἐφέδρων παλαιῶν πολεμιστῶν ἐκτείνεται ἐπὶ τῶν ὑπηρετούντων κατὰ τὴν 17 Ὀκτωβρίου 1936 (ἡμέραν δημοσιεύσεως τοῦ ἀ.ν. 244/1936) καὶ ἐχόντων γνωστοποιήσει μέχρι τῆς ἡμέρας ταύτης εἰς τὸν ἐργοδότην τὴν ἰδιότητά των μετὰ

ἐργασιακῆς σχέσεως ἡ προσβαλλομένη πρᾶξις ἐσημείωσε τὰ γεγονότα ἀφ' ἑνὸς τῆς ὑπαγωγῆς τοῦ συζύγου τῆς αἰτούσης τὸ πρῶτον εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α. τὴν 1.4.1951 καὶ ἀφ' ἑτέρου τῆς μὴ ἀπασχολήσεώς του οὐδὲ μετὰ τὴν ἀποστρατείαν του (25.10.1949) εἰς τὸν αὐτόν, ὡς προεβάλλετο, ἐργοδότην, παρὰ τὰς ὑφισταμένας περὶ τούτου προστατευτικὰς διατάξεις. Ὑπὸ τὰ δεδομένα δὲ ταῦτα ὑποβληθεῖσα ὑπὸ τῆς αἰτούσης ἔνορκος βεβαίωσις ἐκρίθη ὡς μὴ ἀποδεικνύουσα τὴν τοιαύτην ἀπασχόλησιν, ἡ μὴ συνεπικουρουμένη ἐξ ἄλλου τινὸς στοιχείου, ἀλλ' ἀντικρουομένη διὰ τοῦ μνημονευθέντος ἐγγράφου τῆς Διευθύνσεως Τεχνικῶν Ὑπηρεσιῶν.

Ἐκ τῶν προεκτεθέντων προκύπτει, ὅτι διὰ τῆς προσβαλλομένης πράξεως ἐκρίθη ὡς ἀναπόδεικτος ὑπὸ τῆς αἰτούσης προβληθεῖσα ἐργασιακὴ σχέσις τοῦ συζύγου της, προεχόντως λόγῳ ἀνυπαρξίας παντὸς θετικοῦ στοιχείου, ἐκ τῶν κατὰ κανόνα προϋποτιθεμένων διὰ τὴν ἀπόδειξιν τῆς σχέσεως ταύτης, ἐν συνδυασμῷ καὶ πρὸς τὴν τελικῶς ἀρνητικοῦ περιεχομένου βεβαίωσιν τῆς μνημονευθείσης Δημοσίας Ἀρχῆς. Ἡ αἰτιολογία δὲ αὕτη εἶναι νόμιμος καὶ ἐπαρκής, ὥστε τὸ κῦρος τῆς προσβαλλομένης πράξεως νὰ μὴ κλονίζεται ἐκ τῆς τυχὸν ἀνεπαρκείας τῆς αἰτιολογίας τῆς περαιτέρω ἐπικουρικῆς σκέψεως, τῆς ἀναφερομένης εἰς τὴν μὴ ἀπασχόλησιν τοῦ συζύγου τῆς αἰτούσης παρὰ τῷ αὐτῷ ἐργοδότῃ οὐδὲ μετὰ τὴν ἀποστράτευσίν του· δὲν ὑπέκειτο, ἐξ ἄλλου, εἰς τὸ Ἵδρυμα ἡ ἀναζήτησις παρὰ τῆς μνημονευθείσης Δημοσίας Ὑπηρεσίας ἐπεξηγήσεων ὡς πρὸς τοὺς λόγους, οἱ ὁποῖοι εἶχον προκαλέσει ἀρχικῶς τὴν ἔκδοσιν τοῦ καταφατικοῦ περιεχομένου ἐγγράφου του, τὸ ὁποῖον εὐθὺς ὅμως ἀνεκλήθη διὰ τοῦ ἐφ' οὗ ἐστηρίχθη ὡς ἀνωτέρω ἡ προσβαλλομένη πρᾶξις· τέλος ἐξ οὐδεμιᾶς διατάξεως ἡ ἔνορκος βεβαίωσις ἰδιωτῶν συνιστᾷ ἐν πάσῃ περιπτώσει διὰ τὸ Ἵδρυμα πλήρη ἀπόδειξιν τῆς περὶ ἧς πρόκειται σχέσεως. Κατ' ἀκολουθίαν ὁ ἐπὶ τῶν ἀντιστοίχων ἰσχυρισμῶν θεμελιούμενος λόγος περὶ ἀνεπαρκείας τῆς αἰτιολογίας τῆς προσβαλλομένης πράξεως εἶναι ἀβάσιμος καὶ ἀπορριπτέος.

των δικαιολογητικών της. (Ίδετε νομολογίαν εἰς σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 21, 1110).

Συνάδεται ἐπίσης ἡ προστασία πρὸς τὸν ἀριθμὸν τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἐπιχειρήσεων, τούτων ὑποχρέων, ἐφ' ὅσον διατήρων τοιοῦτον προσωπικὸν ἄνω τῶν 15.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 1895/1968, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Γ. Χαρμπούρης**
Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. **Ἀντ. Ταβουλάρης**
Δικηγόρος ὁ κ. Στ. Σπετσάκης

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως ταύτης, τύπως παραδεκτῶς ἀσκηθείσης, διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 320 τῆς 30ῆς Ἰουνίου 1967 ἀποφάσεως τῆς παρὰ τῷ Ἱδρύματι Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων Δευτεροβαθμίου Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων, δι' ἧς ἀπερρίφθη τελικῶς αἴτησις τοῦ προσφεύγοντος, ἠσφαλισμένου παρὰ τῷ Ἱδρύματι τούτῳ, περὶ ἀπονομῆς αὐτῷ συντάξεως γήρατος, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι δὲν συνεπλήρου οὗτος τὰς νομίμους χρονικὰς προϋποθέσεις, μὴ γενομένου δεκτοῦ ὅπως εἰς τὸν ἐν ἀσφαλίσει χρόνον αὐτοῦ συνυπολογισθῇ καὶ τὸ χρονικὸν διάστημα, καθ' ὃ ὑπηρέτησεν οὗτος, κατὰ τὰ ἔτη 1918 ἕως 1922, εἰς τὸ στράτευμα.

Ἡ κρίσις αὕτη τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως αἰτιολογεῖται εἰδικώτερον ὡς ἑξῆς: «Ὁ αἰτῶν» ναὶ μὲν κέκτηται τὴν ἰδιότητα τοῦ ἐφέδρου παλαιοῦ πολεμιστοῦ..., πλὴν ὅμως δὲν ὑπάγεται εἰς τὴν προστασίαν τῶν (σχετικῶν) διατάξεων περὶ παλαιῶν πολεμιστῶν, καθ' ὅσον ἐξ οὐδενὸς στοιχείου ἀποδεικνύεται, ὅτι εἶχε προσληφθῇ εἰς ἐπιχείρησίν τινα ἀναγκαστικῶς... καὶ εἰς ἣν ἐξηκολούθει ἀπασχολούμενος μέχρι καὶ τῆς 17 Ὀκτωβρίου 1936.

Διὰ τοῦ ἀ.ν. τῆς 28/31 Ὀκτωβρίου 1935 «περὶ προστασίας ἐφέδρων παλαιῶν πολεμιστῶν» ἐλήφθησαν διάφορα προστατευτικὰ μέτρα ὑπὲρ τῶν κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου τούτου ἐφέδρων παλαιῶν πολεμιστῶν, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ἡ ἀναγκαστικὴ τοποθέτησις τούτων, ὡς ὑπαλλήλων ἢ ἐργατῶν, παρ' ὡρισμέναις ἐπιχειρήσεσιν ὑπὸ τὰς εἰδικωτέρας τοῦ νόμου αὐτοῦ προϋποθέσεις (ἄρθρον 22). Διὰ τοῦ ἐπακολουθήσαντος δὲ ἀ.ν. 244 τοῦ 1936 «περὶ τροποποιήσεως κλπ. τοῦ ἀ.ν. τῆς 31.10.1935» ἐρρυθμίσθησαν εἰδικώτερον τὰ θέματα κυρίως τῆς ἀναγκαστικῆς ταύτης τοποθετήσεως τῶν παλαιῶν πολεμιστῶν, ὁρισθέντος, σὺν ἄλλοις, διὰ τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ἀναγκαστικοῦ τούτου νόμου, ὅτι «ὁ χρόνος τῆς ἐν τῷ στρατῷ ὑπηρεσίας τῶν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου προσλαμβανομένων παλαιῶν πολεμιστῶν ὑπὸ ἐπιχειρήσεων, τῶν ὁποίων τὸ προσωπικὸν ἀσφαλίζεται εἰς Ὀργανισμοὺς Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, προσμετρεῖται διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῆς συντάξεως ὡς χρόνος ὑπηρεσίας παρὰ τῇ ἐπιχειρήσει, συμφώνως πρὸς τὰς ἐν ἰσχύϊ διατάξεις τῶν σχετικῶν κανονισμῶν τῶν οἰκείων Ἀσφαλιστικῶν Ταμείων». Τέλος, διὰ τοῦ ἄρθρου 3 § 5 τοῦ ἐν συνεχείᾳ ἐκδοθέντος ἀ.ν. 771 τοῦ 1937 ὡρίσθη, ὅτι: «Δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως δύναται νὰ ὑπολογισθῇ ὡς συντάξιμος χρόνος ἅπασα ἡ ἐν τῷ στρατῷ διανυθεῖσα στρατιωτικὴ ὑπηρεσία τῶν ὁπωσδήποτε εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις προσληφθέντων ἠσφαλισμένων, συγκεντρούντων τὰ προσόντα τοῦ ἐφέδρου παλαιοῦ πολεμιστοῦ, ὡς ταῦτα καθωρίσθησαν διὰ τοῦ ἀ.ν. τῆς 31 Ὀκτωβρίου 1935 καὶ τῶν μεταγενεστέρων τοιούτων...».

Κατὰ τὴν παγίαν νομολογίαν τοῦ δικαστηρίου τούτου (2705/1964 κλπ.) ἐκ τῶν ἀνωτέρω διατάξεων προκύπτει σαφῶς, ὅτι εἰς περιπτώσεις ἀναγκαστικῆς, κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ ἀ.ν. 244 τοῦ 1936, τοποθετήσεως ἐφέδρου παλαιοῦ πολεμιστοῦ εἰς ὑποχρέους, κατὰ τὸν νόμον τοῦτον, ἐπιχειρήσεις ὁ χρόνος τῆς στρατιωτικῆς αὐτῶν ὑπηρεσίας λογίζεται ὡς χρόνος ἀσφαλίσεως αὐτῶν εἰς οὓς ὑπήχθησαν οὗτοι ἐκ τῆς παρεχομένης ὑπ' αὐτῶν ἐργασίας, τῆς ἀσφαλιστικῆς ταύτης προστασίας ἐπεκτεινομένης καὶ εἰς τοὺς οἰκειοθελῶς προσληφθέντας παλαιοὺς πολεμιστάς, ὡς τοῦτο συνάγεται ἐκ τῆς ἐν τέλει τῆς ἠγουμένης σκέψεως παρατιθεμένης διατάξεως τοῦ ἄρθρου

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΑΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗ ΠΡΟΣΛΗΨΙΣ ΠΟΛΕΜΙΣΤΩΝ ΥΠΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Ὑπολογισμὸς ἀριθμοῦ προσληπτέων ὑπὸ ἐπιχειρήσεων μὲ Περιφερειακὰς Ὑπηρεσίας.

Λῆψις ὑπ' ὄψιν τῆς ὑποχρέου ἐπιχειρήσεως ὡς συνόλου καὶ θέσις ὡς βάσεως πρὸς ἐξεύρεσιν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν προσληπτέων ὄχι τῆς δυνάμεως ἑκάστης Περιφερειακῆς Ὑπηρεσίας αὐτοτελῶς, ἀλλὰ τοῦ συνόλου τοῦ προσωπικοῦ τῆς ὅλης ἐπιχειρήσεως, γινομένης περαιτέρω τῆς διακρίσεως τῶν προσληπτέων κατὰ φῦλον καὶ κατὰ κατηγορίας.—Κατανομὴ τούτων.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποστάσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ὑπῆρξεν ἀναγκαστικὴ τοποθέτησις πολεμιστοῦ τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 εἰς τὴν Δημοσίαν Ἐπιχείρησιν Ἠλεκτρισμοῦ, ἡ ὁποία, κατὰ τὰ νομολογηθέντα (ΕΕΔ 23, 1228), ὑπάγεται εἰς τὴν ὑποχρέωσιν προσλήψεως πολεμιστῶν.

Ἐφ' ὅσον ἡ Δημοσία Ἐπιχείρησις Ἠλεκτρισμοῦ ἔχει Περιφερειακὰς Ὑπηρεσίας, ἡ πρόσληψις τοῦ πολεμιστοῦ διείπετο ὑπὸ τῶν ὁριζομένων ἐν ἀρ. 3 § 5 τοῦ ἀ.ν. 771 τοῦ 1937, καθ' ἣν ἡ δυνατότης αὐτὴ ἀφορᾷ «τοὺς ὁπωσδήποτε εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις προσληφθέντας ἠσφαλισμένους» παλαιοὺς πολεμιστάς (ὅλ. καὶ τὴν ἐπὶ τοῦ ἀναγκαστικοῦ τούτου νόμου εἰσηγητικὴν ἔκθεσιν, Κώδιξ Νόμων 1937, σελ. 893). Ἵνα χωρήσῃ ὅμως εἰς τὴν δευτέραν ταύτην περίπτωσιν ἡ ἀνωτέρω προστασία, δέον προδήλως νὰ συντρέχωσι κατὰ τὰ λοιπὰ αἱ προυποθέσεις τῆς σχετικῆς νομοθεσίας καὶ εἰδικώτερον τοῦ ἀ.ν. 244 τοῦ 1936, διὰ τοῦ ὁποίου ἐρρυθμίσθησαν πάντα ἐν γένει τὰ ζητήματα, τὰ ἀναγόμενα εἰς τὴν τοποθέτησιν ἀναγκαστικῶς ὡς ὑπαλλήλων ἢ ἐργατῶν τῶν παλαιῶν πολεμιστῶν (ὑπόχρεοι, ἀσφαλιστικὴ προστασία, ἀπόλυσις κλπ.), ἤτοι δέον ἡ εἰκειοθελὴς πρόσληψις νὰ ἐγένετο παρὰ ἐπιχειρήσεως ἐκ τῶν κατὰ τοὺς ἀνωτέρω νόμους ὑποχρέων καὶ ἐντὸς τῶν χρονικῶν ὁρίων ἰσχύος καὶ ἐφαρμογῆς τῶν νόμων αὐτῶν, ἢ, ἐφ' ὅσον ἡ πρόσληψις αὐτὴ εἶχε συντελεσθῇ πρὸ τῆς ἰσχύος τῶν ἀνωτέρω νόμων, νὰ εἶχεν ἐξακολουθήσει ὁ οἰκειοθελῶς προσληπτέος ὑπηρετῶν μέχρι τῆς ἰσχύος τοῦ ἀ.ν. 244/1936, ἤτοι μέχρι τῆς 17ης Ὀκτωβρίου 1936, ὅτε οὗ καθιερώθη, κατὰ τὰ εἰρημένα, ἡ ἀνωτέρω ἀσφαλιστικὴ προστασία.

Ἐκ τῶν ὑπὸ τοῦ αἰτοῦντος ὑποβληθέντων στοιχείων εἰς τὴν Διοίκησιν καὶ εἰδικῶς ἐκ τοῦ περιεχομένου τῆς ἀπὸ 1 Αὐγούστου 1964 ἐνόρκου βεβαιώσεως τῶν Μ.Γ. καὶ Π.Π. οὐδόλως ἀπεδείχθη ἡ συνδρομὴ καὶ ἐπὶ τῆς περιπτώσεως ταύτης τῶν ἀνωτέρω νομίμων προυποθέσεων, δοθέντος, ὅτι, ἐνῷ ἐκ τῆς ἐνόρκου ταύτης βεβαιώσεως δὲν προκύπτει, ἐὰν ἡ ἐπιχείρησις, παρὰ τῇ ὁποίᾳ φέρεται οἰκειοθελῶς προσληφθεὶς ὁ αἰτῶν, ἦτο ἐκ τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου ὑποχρέων πρὸς ἀναγκαστικὴν πρόσληψιν παλαιοῦ πολεμιστοῦ, ἀντιθέτως βεβαιοῦται ἐν αὐτῇ σαφῶς, ὅτι ἡ πρόσληψις αὐτὴ τοῦ αἰτοῦντος συνετελέσθη πρὸ τῆς ἰσχύος τοῦ ἀ.ν. 244 τοῦ 1936, ὡς καὶ ὅτι εἶχε παύσει οὗτος ὑπηρετῶν ἐν αὐτῇ πρὸ τοῦ νόμου τούτου. Κατ' ἀκολουθίαν, ἐν ὄψει τοῦ περιεχομένου τῆς ἐνόρκου ταύτης βεβαιώσεως, νομίμως, κατὰ τὰ ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει γενόμενα δεκτά, ἀπερρίφθη ἄνευ ἑτέρου τὸ εἰρημένον αἴτημα τοῦ προσφεύγοντος, ἀβασίμως προβαλλομένων τῶν ἐπὶ τῆς ἀντιθέτου βάσεως θεμελιουμένων λόγων ἀκυρώσεως.

Τέλος ὁ αἰτῶν, πρὸς στήριξιν τῆς ἀπόψεώς του, ἐπικαλεῖται καὶ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 1 § 6 τοῦ ν.δ. 4577 τοῦ 1966 «περὶ ρυθμίσεως θεμάτων κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως κλπ.». Ἀλλὰ ἡ διάταξις αὐτή, ὁρίζουσα ὅτι κατὰ τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τῶν περὶ παλαιῶν πολεμιστῶν διατάξεων «εἰς τοὺς Ἀσφαλιστικοὺς Ὀργανισμοὺς περιλαμβάνονται καὶ αἱ πάσης φύσεως Εἰδικοὶ Λογαριασμοί, ἐφ' ὅσον οὗτοι, συμφώνως τοῖς κανονισμοῖς αὐτῶν, εἰσπράττουν πάσης φύσεως εἰσφορὰς καὶ παρέχουν εἰς τὰ μέλη των μετριαίαν παροχήν...», ἀφορᾷ προδήλως εἰς ἄλλο θέμα, οὐδεμίαν σχέσιν ἔχουσα πρὸς τὴν περίπτωσιν τοῦ αἰτοῦντος, ὅλως ἀστόχως ἐπικαλουμένην ταύτην. Κατ' ἀκολουθίαν, πάντων τῶν λόγων τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως προβαλλομένων ἀβασίμως, τυγχάνει αὐτὴ ἀπορριπτέα.

θρφ 6 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, ἡ ἔννοια τοῦ ὁποίου κατὰ τὰ παγίως ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας νομολογούμενα (Σ.Ε. 1128/1968, εἰσηγητὴς *Π. Δεδόπουλος*, ΕΕΔ 27, 814, ἔνθα εἰς σημειώσεις μας καὶ λοιπαί) εἶναι, ὅτι ἀπαραίτητος προϋπόθεσις διὰ τὴν τοποθέτησιν προστατευομένων ὑπὸ τοῦ ἀνωτέρω νόμου προσώπων εἰς Ὑποκαταστήματα ἢ Περιφερειακὰς Ὑπηρεσίας εἶναι ὁ ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῆς ἕδρας τοῦ ὑποχρέου καθορισμὸς ἀφ' ἑνὸς τοῦ συνόλου τῶν ὑπὸ τούτων προσληπτέων καὶ ἀφ' ἑτέρου τοῦ ἀριθμοῦ τῶν προσληπτέων εἰς ἕκαστον Ὑποκατάστημα ἢ Περιφερειακὴν Ὑπηρεσίαν καὶ μάλιστα καχωρισμένως κατὰ φύλον καὶ ἐπαγγελματικὴν ἰδιότητα κατὰ τὰς διακρίσεις τοῦ νόμου, ἤτοι ὡς ὑπαλλήλων, ἐργατοτεχνιτῶν καὶ ὑπηρετῶν.

Κατὰ τὴν τοιαύτην κατανομὴν τὸ Συμβούλιον τῆς ἕδρας ἐνεργεῖ κατὰ διακριτικὴν εὐχέρειαν, ἡ ὁποία ἐλέγχεται μόνον δι' ὑπέρβασιν τῶν ἀκραίων ὁρίων αὐτῆς, λαμβάνον ὑπ' ὄψιν τὰς ἀνάγκας τῶν προστατευομένων προσώπων, τὴν δραστηριότητα τῶν διαφόρων Ὑπηρεσιῶν τῆς ὑποχρέου ἐπιχειρήσεως καὶ τὴν ἐν γένει δυναμικότητα αὐτῆς (Σ.Ε. 1128/1968, εἰσηγητὴς *Π. Δεδόπουλος*, ΕΕΔ 27, 815).

Ἐπὶ τοῦ θέματος ἀπησχολήθη πάλιν τὸ Συμβούλιον Ἐπικρατείας διὰ τῆς κατωτέρω νεωτέρας ἀποφάσεώς του.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 2264/1968, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Γ. Χαρμπούρης**
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. **Χ. Φατοῦρος**
Δικηγόρος ὁ κ. Χρ. Ραβαλᾶς

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως ἡ Δημοσία Ἐπιχείρησις Ἠλεκτρισμοῦ διώκει τὴν ἀκύρωσιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 374/26.5.1967 ἀποφάσεως τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ (ἀναφερομένης εἰς τὸ δικόγραφον ὑπ' ἀριθ. 347/26.5.1967 προφανῶς ἐκ παραδρομῆς, ὀφειλομένης εἰς τὸ ὅτι ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 59616/2514/5.6.1967 ἐγγράφῳ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, δι' οὗ ἐκοινοποιήθη ἡ ἀπόφασις αὕτη εἰς τὴν αἰτοῦσαν, ἀναγράφεται ὁ ἐσφαλμένος οὗτος ἀριθμός) , διὰ τῆς ὁποίας καθωρίσθη ὁ διὰ τὸ ἔτος 1966 συνολικὸς ἀριθμὸς προσληπτέου ὑπὸ ταύτης προσωπικοῦ, κατ' ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, ἐπὶ πλέον τοῦ ἤδη ὑπηρετοῦντος, κατενεμήθη δὲ ἅμα ὁ ἀριθμὸς οὗτος κατὰ νομαρχιακὰς περιφερείας, εἰς ἃς ἡ Δ.Ε.Η. διατηρεῖ Ὑπηρεσίας.

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν διατάξεων τῶν παραγράφων 1 καὶ 2 τοῦ ἄρθρου 3, ὡς ἤδη ἰσχύουν, ὡς καὶ τῆς παραγράφου 5 τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, προκύπτει, ὅτι ἐπὶ ἐπιχειρήσεων, αἵτινες, πλὴν τῆς ἐν τῇ ἕδρᾳ των Κεντρικῆς Ὑπηρεσίας, διατηροῦν, ὡς ἡ αἰτοῦσα, καὶ Περιφερειακὰς Ὑπηρεσίας εἰς ἑτέρους νομοὺς τῆς χώρας, πρὸς ὑπολογισμὸν τοῦ ἀριθμοῦ τοῦ προσληπτέου ἀναγκαστικῶς βάσει τοῦ ἀναγκαστικοῦ νόμου τούτου προσωπικοῦ ἡ ὑπόχρεως ἐπιχείρησις δέον νὰ λαμβάνηται ὡς σύνολον, νὰ τίθεται δὲ ὡς βάσις πρὸς ἐξεύρεσιν τοῦ ἀριθμοῦ τούτου οὐχὶ ἡ δύναμις ἑκάστης Περιφερειακῆς Ὑπηρεσίας αὐτοτελῶς, ἀλλὰ τὸ σύνολον τοῦ προσωπικοῦ τῆς ὅλης ἐπιχειρήσεως, ἐπὶ τῇ βάσει δὲ τοῦ συνολικοῦ τούτου ἀριθμοῦ νὰ γίνηται περαιτέρω ἡ διάκρισις τῶν προσληπτέων κατὰ φύλον καὶ κατηγορίας, ὡς προβλέπει ὁ ρηθεὶς ἀναγκαστικὸς νόμος, ἤτοι ὑπαλλήλων, ἐργατοτεχνιτῶν καὶ ὑπηρετῶν, τέλος δὲ νὰ καθορίζηται ὁ ἀριθμὸς τῶν εἰς ἑκάστην Περιφερειακὴν Ὑπηρεσίαν προσληπτέων, κατὰ τὰς αὐτὰς ὡς ἄνω διακρίσεις καὶ κατηγορίας, ἡ κατανομὴ τῶν ὁποίων κατὰ περιφερείας, μὴ τασσομένων σχετικῶς κριτηρίων ἐν τῷ νόμῳ, ἐνεργεῖται κατὰ διακριτικὴν εὐχέρειαν, ἐλεγχομένην μόνον δι' ὑπέρβασιν τῶν ἀκραίων αὐτῆς ὁρίων (Σ.τ.Ε. 1792/1966, 3260/1967, 1128/1968).

Ἐν προκειμένῳ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ἀφοῦ πρώτον καθώρισεν ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ συνολικοῦ ἀριθμοῦ τοῦ πάσης φύσεως προσωπικοῦ τῆς αἰτούσης τὸν ἀριθμὸν τῶν προσληπτέων ὑπ' αὐτῆς βάσει τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, ἐν συνεχείᾳ κατένειμε τὸν ἀριθμὸν τοῦτον κατὰ φύλον καὶ κατηγορίας ὑπαλλήλων, ἐργατοτεχνιτῶν καὶ ὑπηρετῶν καὶ οὕτω προέκυψε καὶ ἐν ὄψει τῶν διακρίσεων τούτων ὁ ἀριθμός, εἰδικώτερον πλέον, τῶν προσληπτέων ἐξ ἑκάστης τῶν ἐν λόγῳ κατηγοριῶν. Δοθέντος δὲ ὅτι κατὰ τὸ στάδιον τοῦτο τοῦ συνολικοῦ καθορισμοῦ τῶν προσληπτέων διεπιστώθη, ὅτι εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν ἐργατοτεχνιτῶν ὑπηρέτει ἤδη κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐκδόσεως τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ἀριθμὸς ὑπεραρίθμων πολεμιστῶν, ἀφῃρέθη οὗτος, κατ' ὀρθὴν ἐφαρμογὴν τῶν προδιαληφθεισῶν διατάξεων, ἐκ τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν προσληπτέων ἀρρένων, ἵνα οὕτω τὸ συνολικὸν βάρος τῆς αἰτούσης διατηρηθῇ ἐν πάσῃ περιπτώσει εἰς τὸ κατὰ νόμιον προσδιοριζόμενον ἐκ τοῦ συνολικοῦ ἀριθμοῦ τοῦ προσωπικοῦ αὐτῆς

ΑΝΑΚΛΗΣΙΣ ΠΡΑΞΕΩΣ ΠΕΡΙ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΕΩΣ ΠΟΛΕΜΙΣΤΟΥ

Ἀρχαὶ τοῦ Διοικητικοῦ Δικαίου περὶ ἀνακλήσεως διοικητικῶν πράξεων

Ἔνστασις ἐργοδότου περὶ καταλογισμοῦ ὠφελειῶν μισθωτοῦ ἐκ τῆς παροχῆς ἄλλαχοῦ ἐργασίας κατ' ἄρθρον 656 § 2 Ἀστικοῦ Κώδικος.— Ἀπόρριψις αὐτῆς ὡς ἀορίστου.—Ἀνάκλησις πράξεως περὶ ἀναγκαστικῆς τοποθετήσεως πολεμιστοῦ.— Προθεσμία ὑποβολῆς αἰτήσεως πολεμιστοῦ δι' ἀναγκαστικὴν τοποθέτησιν.—Ἀρχαὶ τοῦ Διοικητικοῦ Δικαίου περὶ ἀνακλήσεως διοικητικῶν πράξεων.—Ἀνάκλησις παρανόμων ἀτομικῶν διοικητικῶν πράξεων ἐντὸς εὐλόγου χρόνου.

Προεβλήθη ἐνώπιον τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὅτι ἡ ἀρχικὴ πρᾶξις τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τοῦ στρατοῦ περὶ ἀναγκαστικῆς τοποθετήσεως τοῦ πολεμιστοῦ ἐν προκειμένῳ ἀνεκλήθη ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ Συμβουλίου ὡς ἐκπροθέσμου τῆς αἰτήσεως αὐτοῦ.

Σημειωτέον ὅτι κατὰ τὰ ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας δεκτὰ γενόμενα (Σ.Ε. 3272/1967, εἰσηγητὴς *Β. Λεονταρίτης*, ΕΕΔ 27, 282, ἔνθα εἰς σημειώσεις μας καὶ λοιπαὶ) πράγματι ἡ αἴτησις τοῦ πολεμιστοῦ δι' ἀναγκαστικὴν τοποθέτησιν ὑπῆρξεν ἐκπρόθεσμος, ἐνῷ, κατὰ τὰ ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου νομολογηθέντα (Α.Π. 663/1967, εἰσηγητὴς *Εὐστ. Μαλλούχος*, ΕΕΔ 27, 164), ἠδύνατο τὸ Συμβούλιον προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τοῦ στρατοῦ νὰ δεχθῇ καὶ μετὰ τὸν νόμον 4185/1961 ἐκπρόθεσμον αἴτησιν δι' ἐξαιρετικὴν περίπτωσιν, ὡς ἐδέχθη, ἐν προκειμένῳ, τὴν αἴτησιν τοῦ πολεμιστοῦ τὸ Συμβούλιον.

Ἐν τῷ μέσῳ τῆς ἀντιθέσεως αὐτῆς γνωμῶν μεταξὺ τῶν δύο ἀνωτάτων δικαστηρίων τῆς χώρας ἐπὶ τῆς ἑρμηνείας τῶν σχετικῶν διατάξεων, τὸ Πρωτοδικεῖον, κρῖναν τὴν νομιμότητα τῆς περὶ ἀναγκαστικῆς τοποθετήσεως τοῦ πολεμιστοῦ πράξεως, ἠκολούθησε τὰ ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου νομολογηθέντα, καταλῆξαν εἰς τὴν κρίσιν, ὅτι ἡ ἀνακλητικὴ πρᾶξις ὑπῆρξε παράνομος, πέραν τῶν ὑπὸ τῶν γενικῶν ἀρχῶν τοῦ Διοικητικοῦ Δικαίου ὁριζομένων ὡς πρὸς τὴν ἀνάκλησιν ἐν γένει τῶν διοικητικῶν πράξεων, τὰς ὁποίας ἐπι-

---

ἐπίπεδον. Τέλος τὸν προκύψαντα κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἀριθμὸν προσληπτέων κατὰ κατηγορίας καὶ ἰδιότητας κατένειμεν ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, μετ' ἰδίαν οὐσιαστικὴν ἐκτίμησιν τῶν πραγματικῶν συνθηκῶν, εἰς τὰς Κεντρικὰς καὶ Περιφερειακὰς Ὑπηρεσίας τῆς αἰτούσης. Οὕτως ἔχουσα κατὰ τὸ περιεχόμενον αὐτῆς ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις νόμιμος παρίσταται. Ὅθεν ὁ λόγος ἀκυρώσεως, δι' οὗ προβάλλεται, ὅτι ἡ προσβαλλομένη δὲν καθώρισε κατὰ τὴν κατανομὴν τοῦ συνόλου τῶν προσληπτέων κεχωρισμένως τὸ φῦλον καὶ τὴν ἐπαγγελματικὴν ἰδιότητα αὐτῶν ὡς ὑπαλλήλων, ἐργατοτεχνιτῶν καὶ ὑπηρετῶν, εἶναι ἀπορριπτέος, ὡς ἀρειδόμενος ἐπὶ ἀνακριβοῦς προϋποθέσεως· ἀπορριπτέος ἐπίσης, ὡς ἀβάσιμος, ἐλέγχεται καὶ ὁ λόγος ἀκυρώσεως, δι' οὗ προβάλλεται, ὅτι παρὰ τὸν νόμιον συνεψηφίσθη ὁ ἀριθμὸς τῶν καθ' ὑπέρβασιν, ὡς ἀνωτέρω, ὑπηρετούντων ἐργατοτεχνιτῶν εἰς τὸν ἀριθμὸν τῶν ὑπηρετούντων ἀρρένων, χωρὶς νὰ προσδιορίζωνται αἱ ἐπὶ μέρους νομαρχιακαὶ περιφέρειαι, εἰς ἃς ἐγένετο καὶ καθ' ὃ μέρος ἐγένετο ὁ συμψηφισμὸς οὗτος, διότι, ἀφοῦ ὁ συνολικὸς ἀριθμὸς τῶν τοποθετουμένων ὑπολογίζεται ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τοῦ προσωπικοῦ τῆς αἰτούσης καὶ οὐχὶ κεχωρισμένως κατὰ περιφερείας, ἐπὶ τοῦ συνολικοῦ τούτου ἀριθμοῦ ἔδει, καθ' ὁρθὴν ἐφαρμογὴν τῶν προδιαληφθεισῶν διατάξεων, νὰ γίνῃ καὶ ὁ συμψηφισμὸς τῶν ὑπεραρίθμων, μὴ ἀπαιτουμένης ἐξειδικεύσεως τούτου καὶ δι' ἑκάστην περιφέρειαν· τέλος ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος εἶναι καὶ ὁ λόγος ἀκυρώσεως, δι' οὗ προβάλλεται, ὅτι εἰς τὰς ἐν τῇ ὑπὸ κρίσιν αἰτήσει ἀναφερομένας περιφερείας ἐτοποθετήθησαν πολεμισταὶ καθ' ὑπέρβασιν τοῦ 7% τοῦ ἀριθμοῦ τοῦ εἰς αὐτὰς ὑπηρετοῦντος προσωπικοῦ, διότι, ὡς ἀνωτέρω ἐξετέθη, κατὰ νόμιον ὁ ἀριθμὸς τῶν εἰς τὰς ἐπὶ μέρους περιφερείας τοποθετουμένων πολεμιστῶν δὲν ἀκολουθεῖ ἀναγκαίως τὸ ποσοστὸν τοῦ 7%, ὅπερ λαμβάνεται ὡς βάσις μόνον διὰ τὸν καθορισμὸν τοῦ συνολικοῦ ἀριθμοῦ τῶν προσληπτέων, οἵτινες ἐν συνεχείᾳ κατανέμονται εἰς τὰς Περιφερειακὰς Ὑπηρεσίας τῶν ὑποχρέων ἐπιχειρήσεων ἄνευ τοῦ περιορισμοῦ τούτου. Κατ' ἀκολουθίαν τῶν ἀνωτέρω ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις ἀκυρώσεως δέον νὰ ἀπορριφθῇ ἐν τῷ συνόλῳ της.

καλείται τὸ Πρωτοδικεῖον.

Ὡς πρὸς τὸ τελευταῖον ὑπὸ τῆς ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου δεκτὸν γενόμενον περὶ εὐλόγου χρόνου ἀνακλήσεως παρανόμων ἀτομικῶν διοικητικῶν πράξεων σημειοῦμεν, ὅτι τὸ θέμα ἐρρύθμισεν ἡδη ὁ ἀ.ν. 261/1968 (ΕΕΔ 27, 192) ὡς ἐξῆς: «Ἄρθρον μόνον. 1) Ἀτομικαὶ διοικητικαὶ πράξεις, ἐκδοθεῖσαι κατὰ παράβασιν νόμου, ἀνακαλοῦνται ὑπὸ τῆς Διοικήσεως ἐλευθέρως καὶ ἄνευ οἱασδήποτε διὰ τὸ Δημόσιον συνεπείας ἐντὸς εὐλόγου ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως αὐτῶν χρόνου.

Ἐπιφυλασσομένων τῶν εἰδικῶς ἄλλως ὁριζουσῶν διατάξεων τῆς κειμένης νομοθεσίας, χρόνος ἡσσων τῆς παντελείας τοῦ ἑξαμήνου ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τῶν κατὰ τὰ ἄνω ἀνακλητέων πράξεων ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει δύναται νὰ θεμελιωθῇ ὡς μὴ εὔλογος πρὸς ἀνάκλησιν, ἀνεξαρτήτως τυχὸν κτήσεως ὑπὸ τρίτων δίκαιων αὐτῶν οἱουδήποτε δικαιώματος».

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 15019/1968

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. **Ν. Μελᾶς**

Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. **Δ. Ματσιώτας**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ἀλ. Κυριάζης, Ν. Νικολόπουλος

Ἡ πρωτοδίκως προβληθεῖσα κατ' ἄρθρον 656 § 2 Α.Κ. περὶ καταλογισμοῦ τῶν ὠφελειῶν ἐνστάσεως τῆς ἐναγομένης, καθ' ἣν κατὰ τὸν κρίσιμον ἐν προκειμένῳ χρόνον ὁ ἐνάγων εἰργάζετο εἰς ἕτερον ἐργοδότην, ἀποκερδαίνων μηνιαίως τὸ ποσὸν τῶν 2.000 δραχμῶν, εἶναι ἀόριστος καὶ ἀνεπίδεκτος δικαστικῆς ἐκτιμήσεως, ὡς ἐκ τοῦ μὴ προσδιορισμοῦ ἐν αὐτῇ τοῦ προσώπου τοῦ ἐργοδότου (*Καπποδίστρια*: ἐν Ἑρμ.Α.Κ, ὑπ' ἄρθρον 656 Α.Κ. ἀριθ. 112, Α.Π. 305/1953) καὶ ὀρθῶς ὡς τοιαύτη ἀπερρίφθη ὑπὸ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως. Ὁ δὲ διὰ τῶν προτάσεων ἐπαγόμενος νῦν ὑπὸ τῆς ἐναγομένης - ἐκκαλούσης ὅρκος, ὑπὸ τὸ ἀνωτέρω ἀόριστον περιεχόμενον τῆς ἐνστάσεως, εἶναι ἀλυσιτελής καὶ δέον ὅπως μὴ ἐπιβληθῇ. Ἀπορριπτέας ἑπομένως, ὡς ἀθάσιμος, κρίνεται ὁ λόγος τῆς ὑπὸ δίκην ἐφέσεως καὶ κατὰ τὸ δεύτερον σκέλος αὐτοῦ.

Διὰ τῶν καθυποβαλλομένων προτάσεών της διατείνεται νῦν τὸ πρῶτον ἡ ἐναγομένη - ἐκκαλοῦσα, ὅτι ἡ ὑπ' ἀριθ. 150/1965 ἀπόφασις τοῦ Κ.Σ.Π.Α., δι' ἧς ἐτοποθετήθη παρ' αὐτῇ ἀναγκαστικῶς ὁ ἐνάγων, ἀνεκλήθη ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω Συμβουλίου διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 67/20.1.1968 ἀποφάσεως αὐτοῦ, ἀναδρομικῶς ἀφ' ἧς αὕτη ἴσχυεν, ὡς παράνομος ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ἡ πρὸς τὸ ἄνω Συμβούλιον σχετικὴ περὶ τοποθετήσεως αἴτησις τοῦ ἐνάγοντος ὑπεβλήθη ἐκπροθέσμως, ἐπικαλεῖται δὲ καὶ προσάγει πρὸς ἀπόδειξιν τοῦ ἰσχυρισμοῦ της τούτου, παραδεκτῶς κατὰ τὸ ἄρθρον 160 τῆς Πολ. Δικονομίας προτεινομένου κατὰ τὴν παροῦσαν συζήτησιν, ὡς προκύψαντος μετὰ τὴν ἔκδοσιν τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως, τὸ ὑπ' ἀριθ. 131591/5346/20.1.1968 ἔγγραφον τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας (Γραφεῖον προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν ταξέων τοῦ στρατοῦ), δι' οὗ τοῦτο ἐγνωστοποίησεν αὐτῇ τὴν ἀνωτέρω ἀνάκλησιν, ἀναφέρον ἐν τῷ ἐγγράφῳ τούτῳ τὰ ἑξῆς «... Τὸ Κ.Σ.Π.Α. κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 67 τῆς 20.1.1968 συνεδρίασίν του ἀνεκάλεσε τὴν παρ' ὑμῖν γενομένην κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 150/5.11.1965 συνεδρίασιν τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω Συμβουλίου τοῦ ἑφέδρου ⁂ (ἐνάγοντος) ἀφ' ἧς αὕτη ἴσχυε, θάσει τῆς ὑπ' ἀριθ. 3272/1967 ἀποφάσεως τοῦ Σ.τ.Ε.».

Κατὰ θεμελιώδη ἀρχὴν τοῦ διοικητικοῦ δικαίου ἡ ἀνάκλησις πάσης διοικητικῆς πράξεως, οἵα εἶναι καὶ ἡ πρᾶξις τοποθετήσεως τοῦ Κ.Σ.Π.Α. (Α.Π. 425/1965, ΕΕΔ 24, 1355), ὑποβάλλεται, ὡς ἀποτελοῦσα actus contrarius, εἰς τὴν αὐτὴν διαδικασίαν τὴν ὑπὸ τοῦ νόμου διαγραφομένην διὰ τὴν ἔκδοσιν τῆς ἀνακαλουμένης πράξεως. Ταῦτο κρατεῖ καὶ προκειμένου περὶ πλημμελῶν ἐν γένει διοικητικῶν πράξεων, ἐκτὸς ἂν ἄλλως ὁρίζηται ἐν τῷ νόμῳ ἢ ἂν, ὡς ἐκ τῆς φύσεως καὶ τοῦ περιεχομένου τῆς ἀνακλητέας πράξεως, δικαιολογῆται ἐκ λόγων δημοσίας τάξεως ἢ δημοσίου συμφέροντος ἡ κατὰ παράλειψιν τῆς διαδικασίας ἀνάκλησις (Α.Π. 614/1967, ΝοΒ 16/243, Α.Π. 102/1968, ΝοΒ 16, 600). Ἐντεῦθεν ἕπεται, ὅτι, μὴ συντρεχούσης μιᾶς τῶν ἀνωτέρω περιπτώσεων τῆς κατὰ παράλειψιν τῆς διαδικασίας ἀνακλήσεως, ἡ περὶ ἀνακλήσεως τῆς τοποθετήσεως τοῦ πολεμιστοῦ ὑπαγομένου εἰς τὸν ἀ.ν. 1836/1951 ἀπόφασις, κατὰ διακριτικὴν ἐξουσίαν ἐκδιδομένη, δέον συνεπείᾳ τῆς ἀρχῆς τῆς νομιμότητος τῆς διοικήσεως νὰ μνημονεύῃ τὰς συγκεκριμένας κατὰ περίπτωσιν συνθήκας ἢ τὰς σκέψεις, αἵτινες δικαιολογοῦν κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ ἁρμοδίου ὀργάνου τὴν ἔκδοσιν ταύτης (βλ. Α.Π. 51/1968, ΕΕΔ 27, 417, Σ.τ.Ε. 597/1968, ΕΕΔ 27, 545).

Ἐν προκειμένῳ ἐν τῷ προμνησθέντι ἐγ-

γράφω οὐδόλως ἀναφέρεται ὁ ἐπικαλούμενος ὑπὸ τῆς ἐναγομένης λόγος ἀνακλήσεως τῆς παρ' αὐτῇ τοποθετήσεως τοῦ ἐνάγοντος, ἀλλ' οὔτε καὶ ἄλλος τις νόμιμος λόγος, δικαιολογῶν τὴν τοιαύτην ἀνάκλησιν, τοσοῦτον δὲ μᾶλλον ὅσον ἡ μνημονευομένη ἐν αὐτῷ (τῷ ἐγγράφῳ) ἀνακλητικὴ πρᾶξις δὲν προσάγεται, ἡ δὲ ἐπικαλουμένη καὶ προσαγομένη ὑπ' ἀριθ. 3272/1967 ἀπόφασις τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, ἡ ἀποτελέσασα κατὰ τὸ περιεχόμενον τοῦ ρηθέντος ἐγγράφου τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας τὴν βάσιν τῆς ἐκδόσεως τῆς ἀνακλητικῆς πράξεως, ἀφορᾷ ἀκύρωσιν ἄλλης πράξεως τοῦ Κ.Σ.Π.Α. περὶ τοποθετήσεως παρ' αὐτῇ ἑτέρου πολεμιστοῦ, λόγῳ ἐκπροθέσμου ὑποβολῆς τῆς σχετικῆς περὶ τοποθετήσεώς του αἰτήσεως, οὐδεμίαν ἐχούσης σχέσιν μὲ τὴν ὑπὸ κρίσιν τοιαύτην τοῦ ἐνάγοντος. Κατ' ἀκολουθίαν, μὴ βεβαιουμένου τοῦ ἐπικαλουμένου ὡς ἄνω λόγου, ἕνεκα τοῦ ὁποίου ἐχώρησεν ἡ ἀνάκλησις αὕτη κατὰ τὴν ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου παρεμπίπτουσαν ἔρευναν τῆς νομιμότητος τῶν διοικητικῶν πράξεων, δὲν ὑπῆρξε νόμιμος καὶ ἐπομένως οὐδόλως αὕτη μετέβαλε τὸν συνδέοντα τοὺς διαδίκους ἐξηναγκασμένον ἐργασιακὸν δεσμόν. Πέραν ὅμως τούτων καὶ ἐπὶ τῇ ἐκδοχῇ ὅτι ἡ ἀνάκλησις τῆς τοποθετήσεως τοῦ ἐνάγοντος ἐχώρησεν ὑπὸ τοῦ ἐκδόσαντος ταύτην ὀργάνου τῆς διοικήσεως, λόγῳ ἐκπροθέσμου ὑποβολῆς τῆς σχετικῆς περὶ τοποθετήσεώς του αἰτήσεως, ἤτοι μετὰ τὴν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 5 § 2 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 7 § 2 τοῦ ν.δ. 2657/1953, ὁριζομένην ἀνατρεπτικὴν προθεσμίαν, ἐν προκειμένῳ, ὡς ἐκ τοῦ συνόλου τῆς διαδικασίας ἐβεβαιώθη, τοῦθ' ὅπερ ἐκρίθη ἄλλως τε τελεσιδίκως καὶ ὑπὸ τῶν προδιαληφθεισῶν ἀποφάσεων τοῦ Δικαστηρίου τούτου, τὸ ὁποῖον ἔκρινε τὴν νομιμότητα τῆς προσβαλλομένης διοικητικῆς πράξεως (150/1965 Κ.Σ.Π.Α.), τὸ τοποθετῆσαν Συμβούλιον ἐστήριξε τὴν κρίσιν του περὶ παραδοχῆς τῆς ἐκπροθέσμου αἰτήσεως τοῦ ἐνάγοντος δι' ἀναγκαστικὴν τοποθέτησιν εἰς τὸ γεγονὸς τῆς περιελεύσεως αὐτοῦ, μὴ ὄντος ἄνεργου κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐκ τοῦ στρατοῦ ἀπολύσεώς του, ὡς ἐργαζομένου παρὰ τῇ ἐπιχειρήσει τοῦ Ἑλληνικοῦ Καλυκοποιείου - Πυριτιδοποιείου, βραδύτερον εἰς ἀνεργίαν (βλ. τὸ προσαγόμενον ὑπ' ἀριθ. 2964/160/25.1.1967 ἔγγραφον τοῦ ἁρμοδίου Γραφείου Προστασίας Ἀπολυομένων Ὑπουργείου Ἐργασίας). Τὸ γεγονὸς δὲ ὅτι ὁ προστατευόμενος πολεμιστής, μὴ ὢν ἄνεργος κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀπολύσεώς του ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ καὶ ἐκ τοῦ λόγου τούτου μὴ ὑποβαλὼν αἴτησιν τοποθετήσεως ἐντὸς τῆς προβλεπομένης ὑπὸ τῶν προδιαληφθεισῶν διατάξεων προθεσμίας, κατέστη μετὰ τὴν παρέλευσιν τῆς προθεσμίας ταύτης ἄνεργος συνεπείᾳ ἀπολύσεώς του ἐκ τῆς ἐργασίας, ἀποτελεῖ ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῆς διατάξεως τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ν.δ. 2657/1953, ὁριζούσης ὅτι «εἰς ὅλως ἐξαιρετικὰς περιπτώσεις τὸ Συμβούλιον δύναται νὰ δεχθῇ ἐκπρόθεσμον αἴτησιν», οὐδαμῶς δὲ καταργηθείσης διὰ τῆς ἐπακολουθησάσης διατάξεως τῆς παραγράφου 4 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 4185/1951, δι' ἧς ἐχορηγήθη εἰς τοὺς μὴ ἔχοντας ὑποβάλει παντάπασιν αἴτησιν πολεμιστὰς νέα προθεσμία, ἐξαιρετικὴν περίπτωσιν ἀποδοχῆς ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου προστασίας ἐκπροθέσμου αἰτήσεως (Α.Π. 663/1967, ΕΕΔ 27, 164, Σ.τ.Ε. 460/1959, ΕΕΔ 18 366). Κατὰ συνέπειαν καὶ ἐκ τοῦ λόγου τούτου ἡ ἐπικαλουμένη ἀνακλητικὴ πρᾶξις εἶναι παράνομος, τοσούτῳ μᾶλλον καθ' ὅσον καὶ παρανόμου ἔτι θεωρουμένης τῆς ἀνακληθείσης, ὡς ὑποκειμένης καὶ ταύτης εἰς τὰς περὶ ἀνακλήσεως τῶν διοικητικῶν πράξεων ἀρχάς, ἡ μετὰ πάροδον 2½ περίπου ἐτῶν, οὐχὶ ἐντὸς εὐλόγου χρόνου (ἔκδοσις ἀνακληθείσης 5.11.1965, ἔκδ. ἀνακλητικῆς 20.1 1968), γενομένη ἀνάκλησις αὐτῆς ἀποκλείεται ὡς μὴ νόμιμος, ἐφ' ὅσον πρὸς ἔκδοσιν ταύτης οὐδαμόθεν ἐν προκειμένῳ ἐβεβαιώθη, ὅτι συνέτρεξεν ἀπατηλὴ ἐνέργεια τοῦ ἐνάγοντος (βλ. Σ.Ε. 1213/1963, 555/1963, ΕΕΔ 22, 945, 627, ΑΠ 213/1959, ΕΕΔ 18.607).

Κατ' ἀκολουθίαν πάντων τούτων ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος ἐλέγχεται ὁ ἐν ἀρχῇ τῆς παρούσης σκέψεως διατυπούμενος ὀφιγενὴς ἰσχυρισμὸς τῆς ἐκκαλούσης.

ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΩΣ ΤΟΠΟΘΕΤΗΘΕΝΤΟΣ ΠΟΛΕΜΙΣΤΟΥ

Αίτησις έργοδότου πρὸς τὸ Συμβούλιον καὶ προθεσμία ἀντικαταστάσεως

Ὑποχρέωσις τοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τοῦ στρατοῦ δι' ἀντικατάστασιν ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντος πολεμιστοῦ κατ' ἄρθρον 11 Α.Ν. 1836/1951, ὡς ἐτροποποιήθη δι' ἄρθρου 10 Ν.Δ. 2657/1953, ἐντὸς 30 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς αἰτήσεως τοῦ ἐργοδότου, μὴ δικαιουμένου τοῦ Συμβουλίου νὰ ἐλέγξῃ τὸν τυχὸν ἐκ περισσοῦ προβαλλόμενον λόγον καὶ νὰ προέλθῃ εἰς ἀπόρριψιν τῆς αἰτήσεως.—Χρόνος ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως.

Τὰ δεκτὰ γενόμενα ὑπὸ τῆς κατωτέρω δικαστικῆς ἀποφάσεως ἀπηχοῦν τὰ ἐπὶ τοῦ θέματος νομολογηθέντα ὑπὸ τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων. (Ἴδετε ἐκ τῶν τελευταίων Α.Π. 48/1967, Β' Τμήματος, εἰσηγητὴς Κ. *Κλαμαρῆς*, ΕΕΔ 26, 432, πρὸς ἣν συνεφώνησε καὶ ἡ Α.Π. 304/1967, Γ' Τμήματος, εἰσηγητὴς Δ. *Μαργέλλος*, ΕΕΔ 26, 940, λοιπαὶ τοῦ Ἀρείου Πάγου ἀποφάσεις εἰς σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 26, 432).

Ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ἀποφάσεως, τὸ Συμβούλιον προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τοῦ στρατοῦ, εἰς τὸ ὁποῖον ὑπεβλήθη ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου αἴτησις ἀντικαταστάσεως τοῦ ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντος, ἀπέρριψε ταύτην, ἀκολουθῆσαν τὰ ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ἀντιθέτως πρὸς τὰ ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου, νομολογούμενα (Σ.Ε. 2084/1964, εἰσηγητὴς *Ἠλ. Γσικλητήρας*, ΕΕΔ 23, 1177, ἔνθα σημειώσεις μας), ὅτι ἀντικατάστασιν τοῦ πολεμιστοῦ δύναται νὰ ζητήσῃ ὁ ἐργοδότης διὰ λόγους, οἱ ὁποῖοι δὲν ὀφείλονται εἰς ὑπαιτιότητα τοῦ τοποθετηθέντος, τοῦτο δὲ ἐρευνᾶται ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου.

Τὸ Συμβούλιον, ἱεραρχικῶς ὑποτεταγμένον διὰ τὸν ἀκαιρωτικὸν ἔλεγχον εἰς τὸ Συμβούλιον Ἐπικρατείας, ἠκολούθησε, κατ' ἀνάγκην, τὴν νομολογίαν τοῦ τελευταίου.

Ὁπωσδήποτε ὅμως, ὡς ἔχομεν ἐπανειλημμένως σημειώσει, ἐλάπτει τὴν σταθερότητα τοῦ Δικαίου ἡ ἀντίθεσις αὕτη γνωμῶν μεταξὺ τῶν δύο ἀνωτάτων δικαστηρίων τῆς χώρας, μὴ δυναμένων τῶν ἐνδιαφερομένων νὰ γνωρίζωσι ποία ἡ ἀληθὴς ἔννοια τοῦ νόμου.

Εἰς τὴν περίπτωσιν ἀπερρίφθη ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τοῦ στρατοῦ ἡ αἴτησις ἀντικαταστάσεως τοῦ πολεμιστοῦ καὶ κατὰ τὰ πολιτικὰ δικαστήρια ἡ ἀπόφασις τοῦ Συμβουλίου ἦτο παράνομος. Οὕτω δὲν ἐζημιώθη ὁ ἐργοδότης, ὁ ὁποῖος, γνώστης τῆς νομολογίας τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων, δὲν εἶχε συμφέρον νὰ προσβάλῃ τὴν διοικητικὴν ταύτην πρᾶξιν ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας.

Ἂν ὅμως ὁ μισθωτὸς ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου προσέφευγεν εἰς τὸ Συμβούλιον Ἐπικρατείας, ἐπικαλούμενος τὰ ὑπὸ τούτου νομολογούμενα, καὶ ἠκυροῦτο ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου ἡ διοικητικὴ πρᾶξις τῆς ἀντικαταστάσεώς του, θὰ ὑφίστατο τὸ ἐκ τοῦ ἄρθρου 47 τοῦ νόμου 3713/1928, ὡς ἐτροποποιήθη, δεδικασμένον καὶ διὰ τὰ πολιτικὰ δικαστήρια καὶ οὕτω θὰ ἐδικαιοῦτο τοῦ μισθοῦ του, παρὰ τὴν ἀντίθετον περὶ τῆς ἐννοίας τοῦ νόμου νομολογίαν τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων.

Περὶ ποίας λοιπὸν ἀσφαλείας δικαίου δυνάμεθα νὰ ὁμιλήσωμεν;

Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 3955/1968

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν

Πρωτοδίκης ὁ κ. **Π. Μοσχονᾶς**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ν. Νικολόπουλος, Α. Ἰακωβάκης

Ὁ ἐνάγων, ὑπαγόμενος ὡς πολεμιστὴς εἰς τὰς προστατευτικὰς διατάξεις τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, ὡς οὗτος νῦν ἰσχύει, τροποποιηθεὶς καὶ συμπληρωθεὶς ὑπὸ τῶν ν.δ. 2657/1953 καὶ 4185/1961, ἐτοποθετήθη ἀναγκαστικῶς εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς ἐναγομένης ἐν Ἀθήναις ἑδρευούσης ἀνωνύμου ἑταιρείας ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν ... ὡς ἠλεκτροτεχνίτης δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 382/7.6.1967 ἀποφάσεως τοῦ παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ Ἐργασίας ἑδρεύοντος Κεντρικοῦ Συμβουλίου Προστασίας Ἀπολυομένων (Κ.Σ.Π.Α.) ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ, ἐμφανισθεὶς δὲ ἐμπροθέσμως, ἤτοι τὴν 4ην Ἰουλίου 1967, ἐγένετο δεκτὸς καὶ ἀνέλαβεν ὑπηρεσίαν εἰς τὸ ἐν Νικαίᾳ ἐργοστάσιον τῆς ἐναγομένης, ἀντὶ καταβαλλομένου μηνιαίου μισθοῦ δραχμῶν 4.320. Οὗτος, ἀπασχολούμενος ὑπὸ τὴν ἀνωτέρω ἰδιότητα, ἐκρίθη παντελῶς ἀκατάλληλος διὰ τὴν ἐργασίαν του, ἐξ οὗ ἡ ἐναγομένη ἠτήσατο τὴν ἀντικατάστασιν αὐτοῦ δι' ἑτέρου πολεμιστοῦ (ἄρθρ. 11 ἀ.ν. 1836/1951, ὡς τὸ δεύτερον ἐδάφιον τούτου ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 10 ν.δ. 2657/1953), ἡ σχετικὴ δὲ ὑπὸ χρονολογίαν 12.10.1967 αἴτησις πρὸς τὸ ἀνωτέρω Κεντρι-

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΣ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΩΣ ΙΔΙΩΤΙΚΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΔΙ' ΑΠΟΛΥΣΙΝ

Έκτασις έφαρμογῆς Α.Ν. 99/1967 καὶ 173/1967

Περιορισμὸς ἀποζημιώσεων δι' ἀπόλυσιν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων τῶν ἐν ἄρθροις 2 καὶ 3 ἐπιχειρήσεων εἰς μόνον ταύτους, μὴ καλυπτομένων, κατὰ τὴν ἔννοιαν τῶν διατάξεων τούτων, τῶν ἐργατοτεχνιτῶν, περὶ τῶν ὁποίων τὸ Β.Δ. 16/18 Ἰουλίου 1920 περὶ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας.—Ἀποζημιώσεις κατὰ Γενικὸν Κανονισμὸν Προσωπικοῦ Ἐξωτερικῶν Ὑπηρεσιῶν τῶν Ἑλληνικῶν Ἠλεκτρικῶν Σιδηροδρόμων.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ ἀ.ν. 173/1967 (ΕΕΔ 26, 1417) εἰς ἃς περιπτώσεις εἰδικὴ διάταξις νόμου ἢ κανονισμοῦ ἢ συμβάσεως, ἀναφερομένης εἰς ἀνωνύμους ἑταιρείας ἢ κοινωφελεῖς ἐπιχειρήσεις (π.χ. σύμβασις ἐξαγορᾶς Η.Ε.Α.Η., Δ.Ε.Η. κλπ.) προβλέπει τὴν καταβολὴν εἰς ὑπαλλήλους κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀπομακρύνσεώς των ἐκ τῆς ἐργασίας καὶ ἑτέρας προσθέτου ἀποζημιώσεως πέραν τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου 2112 προβλεπομένης, ἡ ἀποζημίωσις αὕτη δὲν δύναται νὰ ὑπερβαίνῃ ποσοστὸν 15% τῆς ὑπὸ τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ παρόντος ὁριζομένης.

Ἐξ ἄλλου κατ' ἄρθρον 2 § 2 τοῦ αὐτοῦ ἀ.ν. 173/1967 διὰ τὰς ἐν αὐτῷ ἐπιχειρήσεις ἡ ὑπὸ τοῦ νόμου 2112, ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη μεταγενεστέρως, ὀφειλομένη ἀποζημίωσις δὲν δύναται νὰ ὑπερβαίνῃ εἰς οἱανδήποτε περίπτωσιν τὸ ποσὸν τῶν 240.000 δραχμῶν, καταργουμένης πάσης ἀντιθέτου εἰδικῆς διατάξεως νόμου ἢ συμβάσεως οἱασδήποτε μορφῆς ἢ τυχὸν ὑπάρχοντος ἔθιμου.

Προέκυψεν ἐκ τούτου τὸ ζήτημα καὶ ἀπετέλει ἀντικείμενον ἐρεύνης τῆς κατωτέρω δικαστικῆς ἀποφάσεως, ἂν ἡ ἀνωτέρω διάταξις τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ἀ.ν. 173/1967 ἐφαρμόζεται ὄχι μόνον ἐπὶ ὑπαλλήλων, ὑπὸ τὴν ἐν ἄρθρῳ 1 τοῦ ν.δ. 2655/1953 ἔννοιαν, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ ἐργατοτεχνιτῶν, μολονότι ἡ διάταξις ἀναφέρεται μόνον εἰς τοὺς

κὸν Συμβούλιον, κοινοποιηθεῖσα νομίμως τὴν 13ην Ὀκτωβρίου 1967, ἀπερρίφθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 37/6.11.1967 ἀποφάσεώς του, ἥτις ἐγνωστοποιήθη εἰς τὴν ἐναγομένην τὴν 14ην Νοεμβρίου 1967 (ὅρα ἰδίᾳ προσκομιζόμενα σχετικὰ ἔγγραφα). Ἡ ἀπόφασις αὕτη τοῦ ρηθέντος Συμβουλίου εἶναι ἄκυρος, ὡς ἐκδοθεῖσα καθ' ὑπέρβασιν δικαιοδοσίας, διότι ἡ περὶ ἀντικαταστάσεως τοῦ ἐνάγοντος αἴτησις,ὑποβληθεῖσα μετὰ τὴν παρέλευσιν τοῦ προβλεπομένου δεκαπενθημέρου καὶ ἐντὸς τοῦ κατὰ παράτασιν τούτου ἀπαραιτήτου πρὸς δοκιμασίαν χρόνου (3 μῆνες καὶ 9 ἡμέραι ἀπὸ τῆς ὡς ἄνω ἀναγκαστικῆς τοποθετήσεως), λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῆς τε εἰδικότητος τοῦ ἐνάγοντος καὶ τοῦ εἴδους τῆς προκειμένης ἐπιχειρήσεως (ἠλεκτροκίνητος σιομηχανία), δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ προσκρούουσα εἰς τὰς ἀρχὰς τῆς καλῆς πίστεως, τὸ δὲ Συμβούλιον ὑπεχρεοῦτο νὰ προβῇ εἰς ἀνάκλησιν τοῦ τοποθετηθέντος ἐντὸς τριάκοντα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως, μὴ δικαιούμενον νὰ ἐλέγξῃ τὸν τυχὸν ἐκ περισσοῦ προβαλλόμενον λόγον καὶ νὰ προέλθῃ εἰς ἀπόρριψιν ταύτης(Α.Π. 130/1963, 281/1960, Π.Α. 14889/1964, Ἀντικατάστασις ἀναγκαστικῶς τοποθετουμένων πολεμιστῶν,ΝοΒ11, 875,ΕΕΔ 19,699, 23, 1116, 24, 1513 ἀντιστοίχως). Περαιτέρω οὐδόλως ἐβεβαιώθη καταχρηστικὴ ἄσκησις τοῦ δικαιώματος ἀντικαταστάσεως, ἀβάσιμα δὲ καὶ ἀπορριπτέα πάντα τὰ ἐναντία ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος ὑποστηριζόμενα."Οθεν νομοτύπως καὶ ἐγκύρως ἡ ἐναγομένη προέβη εἰς τὴν ὑπ' χρονολογίαν 14 Νοεμβρίου 1967 ἔγγραφον καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ κατέβαλεν ὁλόκληρον τὸ ποσὸν τῆς ἐκ δραχμῶν 5.040 ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως, ἀβασίμως δὲ ὁ ἐνάγων αἰτεῖται μισθοὺς ὑπερημερίας διὰ τὸ ἀπὸ 14.11.1967 ἕως 14.2.196 χρονικὸν διάστημα, καθ' ὃ, μὴ ὀφισταμένης τῆς ἐκ τῆς ρηθείσης ἀναγκαστικῆς τοποθετήσεως δημιουργηθείσης ἐργασιακῆς σχέσεως, οὐδόλως ὑπεχρεοῦτο ἡ ἐναγομένη, ἵνα ἀποδεχθῇ τὰς ὑπ' αὐτοῦ προσφερομένας ὑπηρεσίας.

πρώτους.

Αρνητικώς αποφαίνεται ή απόφασις αύτη. (Ίδετε και σημειωσιν γνωμοδότησιν του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, εισηγητής Αθαν. Τσιμαρά, κατωτέρω, σελ. 1353).

Είναι πράγματι, νομίζομεν, απίθανον, να υποτεθή, ότι, αν πρόθεσις του νομοθέτου ήτο να συμπεριλάβη εις τον περιορισμόν αύτον των αποζημιώσεων και εκείνας των εργατοτεχνιτών, δεν θά εξεφράζετο περί τούτου σαφώς και διά της αναφοράς εις τας περί καταγγελίας της συμβάσεως εργασίας εργατοτεχνιτών διατάξεις, επί τοσούτον σοβαρού θέματος.

Αντιθέτως αναφέρθη σαφώς εις τας περί αποζημιώσεως διατάξεις του νόμου 2112/1920 των ιδιωτικών υπαλλήλων, διότι αύται συμπροσδίνται εις χρηματικά ποσά τοιαύτα, ώστε να επιδέχωνται τον εν τη διατάξει περιορισμόν.

Δεν υπάρχει λοιπόν εν προκειμένω έδαφος ούτε αναλογικής, ούτε διασταλτικής ερμηνείας (περί των οποίων ίδετε Α. Τούση, Γενικαί Αρχαί του Αστικού Δικαίου, σελ. 116 επ.).

Πρωτοδίκου Πειραιώς 1300/1968

Διαδικασία εργατικών διαφορών

Πρωτοδίκης ο κ. **Δ. Φωτόπουλος**

Δικηγόροι οι κ.κ. Γ. Γεωργάτος, Γ. Κουλούκης

Εν τη υπό κρίσιν αγωγή ο ενάγων εκθέτει, ότι προσληφθείς δυνάμει συμβάσεως εξηρτημένης εργασίας υπό των νομίμων εκπροσώπων της εναγομένης (Ανωνύμου Εταιρίας «Ελληνικοί Ηλεκτρικοί Σιδηρόδρομοι») εργάσθη έκτοτε μέχρι της 22ας Ιανουαρίου 1968, ότε ή εναγομένη κατήγγειλε την σύμβασιν ταύτην και απέλυσεν αύτόν, συμπληρώσαντα το 60ον έτος της ηλικίας του, χωρίς να τω καταβάλη την υπό του άρθρου 2 του δ. δ/τος 617/1965 προβλεπομένην αποζημίωσιν, αλλά την τοιαύτην του από 16/18 Ιουλίου 1920 δ. δ)τος, επιδιώκεται δε διά της αγωγής ταύτης ή δι' αποφάσεως ημών, προσωρινώς εκτελεστής, καταψήφισις της εναγομένης εις καταβολήν τω ενάγοντι του εν αύτη ποσού εις συμπλήρωσιν της εκ της πρώτης των ανωτέρω διατάξεων προβλεπομένης αποζημιώσεως. Υπό τα πραγματικά ταύτα περιστατικά και το αίτημα τούτο ή αγωγή αύτη νόμιμος εστίν, ερειδομένη εις την ανωτέρω ρηθείσαν διάταξιν του άρθρου 2 του υπ' αριθ. 617/1965 δ.δ/τος, των άρθρων 346 Α.Κ. και 186 της Πολ. Δικονομίας. Όθεν άρμοδίως φερομένη προς συζήτησιν ενώπιον ημών κατά την προκειμένην ειδικήν διαδικασίαν του νόμου ΓΞΟΔ', συμφώνως προς το άρθρον 1 του από 1/4 Αυγούστου 1920 δ.δ. περί κωδικοποιήσεως εις ενιαίον κείμενον των διατάξεων αύτου, δέον να ερευνηθή κατ' ουσίαν.

Κατά την διάταξιν του άρθρου 94 του διά του από 16ης Φεβρουαρίου 1940 δ. δ/τος κυρωθέντος Γενικού Κανονισμού Προσωπικού Εξωτερικών Υπηρεσιών των Ε.Η.Σ., ως τούτο αντικατεστάθη υπό του άρθρου 2 του δ. δ/τος 617/1965, το όριον ηλικίας δι' άπαν το μόνιμον προσωπικόν των Εξωτερικών Υπηρεσιών καθορίζεται εις εξήκοντα έτη, άμα δε τη συμπληρώσει του ορίου τούτου ή αποχώρησις του προσωπικού εκ της υπηρεσίας είναι υποχρεωτική, τόσον δι' αυτό, όσον και διά την Εταιρείαν. Εις τους ούτω υποχρεωτικώς αποχωρούντας της υπηρεσίας λόγω συμπληρώσεως του ανωτέρω ορίου ηλικίας καταβάλλεται αποζημίωσις, ήτις διά τους μονίμους εργατοτεχνίτας είναι ίση προς ένα μηνιαίον μισθόν μεθ' όλων των δευτερευουσών απολαυών δι' έκαστον συμπληρωμένον έτος υπηρεσίας παρά τη Εταιρία, μη δυναμένη κατ' ανώτατον όριον να υπερβή συνολικώς τα ποσόν των είκοσι τεσσάρων (24) μηνιαίων μισθών μεθ' όλων των δευτερευουσών απολαυών. Εκτός της αποζημιώσεως ταύτης οι αποχωρούντες λόγω ορίου ηλικίας δεν θά λαμβάνουν οιανδήποτε άλλην αποζημίωσιν ή βοήθημα εξ οιασδήποτε άλλης αιτίας. Η διάταξις αύτη του ειρημένου Κανονισμού, επέχουσα ισχύν ουσιαστικού νόμου, ρυθμίσασα τα της λύσεως της συμβάσεως εργασίας του εργατοτεχνικού προσωπικού των Εξωτερικών Υπηρεσιών της εναγομένης και θέτουσα τους όρους, υφ' ους λαμβάνει χώραν αύτη, προβλέπουσα άμα και την καταβλητέαν ένεκεν τούτου αποζημίωσιν, υπερβαίνουσαν κατά το ποσόν την τοιαύτην την υπό του άρθρου 3 του από 16/18 Ιουλίου 1920 δ. δ/τος προβλεπομένην, ισχύει και μετά την έναρξιν της ισχύος των ά. ν. 99/1967 και 173/1967, δι' ων εθεσπίσθη ο έλεγχος των ομαδικών απολύσεων και ετροποποιήθη και συνεπληρώθη ο ν. 2112/1920 «περί υποχρεωτικής καταγγελίας της συμβάσεως εργασίας», ούδαμως θιγομένη εκ των διατάξεων των νόμων τούτων, αφού ρητώς εν αυταίς γίνεται λόγος περί ρυθμίσεως της καταβλητέας αποζημιώσεως εις τους απολυομένους «υπαλλήλους», εις ους ρητώς αναφέρεται και ο προμνησθείς νόμος, ούτινος τας

ΑΠΟΛΥΣΙΣ ΝΑΥΤΙΚΟΥ ΥΠΟ ΤΟΥ ΠΛΟΙΑΡΧΟΥ ΑΝΕΥ ΠΑΡΑΠΤΩΜΑΤΟΣ

Έφαρμογή άρθρων 75 καὶ 76 Κώδικος Ἰδιωτικοῦ Ναυτικοῦ Δικαίου

Λύσις τῆς συμβάσεως ναυτολογήσεως διὰ καταγγελίας ὑπὸ τοῦ πλοιάρχου.—Ἔλλειψις ἀποζημιώσεως, ἐφ' ὅσον ἡ καταγγελία γίνεται λόγῳ παραπτώματος.—Περιστατικά, μὴ συνιστῶντα παράπτωμα, ἀλλ' ἔλλειψιν ἐμπειρίας τοῦ ναυτικοῦ.— Δικαίωμα ἀποζημιώσεως.

Ἐπρόκειτο ἀπόλυσις ναυτικοῦ ὑπὸ τοῦ πλοιάρχου, ἡ ὁποία δὲν ἐδικαιολογεῖτο ἐκ παραπτώματος τοῦ πρώτου καὶ ἐζητεῖθη ἡ ἐν τῇ κατωτέρω ἀποφάσει τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Πειραιῶς ἀποζημίωσις, τὴν ὁποίαν τὸ Πρωτοδικεῖον ἐπεδίκασεν.

Κατὰ τὰ νομολογηθέντα, τῶν ὁποίων δὲν ἀμφίσταται καὶ ἡ ἀνωτέρω ἀπόφασις (ἴδετε Πρωτοδικείου Πειραιῶς 635/1964, εἰσηγητὴς *Ἀπ. Μανταλάκοπουλος*, ΕΕΔ 23, 1249), τὴν ἔννοιαν τοῦ παραπτώματος τοῦ ναυτικοῦ, ὑπάρχοντος τοῦ ὁποίου στερεῖται τῆς ἀποζημιώσεως, δὲν προσδιορίζει εἰδικώτερον ὁ νόμος, προϋποτίθεται ὅμως ὁπωσδήποτε τὴν ὕπαρξιν σοβαροῦ λόγου, ὁ ὁποῖος ὑποχρεοῖ τὸν πλοίαρχον νὰ ἀπολύσῃ τὸν ναυτικὸν ἄνευ ἀποζημιώσεως, ὡς εἶναι παράπτωμα, τὸ ὁποῖον ἀνάγεται εἰς τὴν πειθαρχίαν ἢ ἀναφέρεται εἰς τὸν Ποινικὸν καὶ Πειθαρχικὸν Κώδικα Ἐμπορικοῦ Ναυτικοῦ. (Ἴδετε καὶ *Δ. Καμβύση*, Ἡ σύμβασις ναυτολογήσεως σελ. 148 ἑπ., *Χρ. Ἀγαλλοπούλου*, Ἑλληνικὸν Ναυτεργατικὸν Δίκαιον, σελ. 157, καθ' ὃν παράπτωμα τοῦ ναυτικοῦ, δικαιολογοῦν τὴν ἀπόλυσίν του, εἶναι πᾶσα βαρεῖα παράβασις τῶν καθηκόντων του, δηλαδὴ συγκεκριμέναι ὑπαίτιοι πράξεις καὶ ὄχι ἁπλαῖ ἰδιότητες ἢ ἐλλείψεις τοῦ ναυτικοῦ, ὡς π.χ. ἀπειρία περὶ τὴν ἐργασίαν αὐτοῦ, ἴδετε καὶ παρατιθεμένην ὑπὸ τοῦ ἀνωτέρω συγγραφέως νομολογίαν ἐν σελ. 157, *Β. Γράβιγερ*, ΕΕΔ 20, 1183, ἔνθα καὶ νομολογία).

Σημειοῦται, ὅτι διὰ τοῦ ἄρθρου 18 τοῦ ἀ.ν. 373/1968 διατάξεις τροποποιοῦσι καὶ συμπληροῦσιν οἱ ἀνωτέρω ἀναγκαστικοὶ νόμοι.

Ἐτέρωθεν οὐδαμῶς ἐκ τῆς ἐννοιολογικῆς συγκροτήσεως τῶν διατάξεων τῶν νόμων τούτων, ἰδίως δὲ τῆς γραμματικῆς διατυπώσεως τῶν ἄρθρων 5 καὶ 6 ἀ. ν. 99/1967 καὶ 2 καὶ 3 ἀ. ν. 173/1967 συνάγεται, ὅτι ὁ νομοθέτης ἐσκόπει νὰ καλύψῃ διὰ τούτων καὶ τὰ ὑπὸ τοῦ ἀπὸ 16/18 Ἰουλίου 1920 β. δ/τος ρυθμιζόμενα θέματα, τῆς καταγγελίας δηλονότι τῆς συμβάσεως καὶ τῆς καταβλητέας ἀποζημιώσεως τῶν ἐργατοτεχνιτῶν. Ἀποκλείεται συνεπῶς διασταλτικὴ ἑρμηνεία ἢ ἀναλογικὴ ἐφαρμογὴ τῶν εἰρημένων ἀναγκαστικῶν νόμων καὶ ἐπὶ τῶν ἀπολυομένων ἐργατοτεχνιτῶν, περὶ ὧν ἠθελημένως δὲν γίνεται λόγος ἐν αὐταῖς, καὶ τοῦτο διότι προφανῶς ὁ νομοθέτης εἶχεν ἐν νῷ τὴν ὑφισταμένην σημαντικὴν διαφορὰν τῶν ἀποζημιώσεων τῶν καταβαλλομένων εἰς τοὺς ὑπαλλήλους δυνάμει τοῦ ν. 2112/1920 καὶ εἰς τοὺς ἐργατοτεχνίτας δυνάμει τοῦ προειρημένου β. δ/τος. Ἑπομένως δέον νὰ ἀπορριφθῇ ὡς ἀβάσιμος ὁ ἰσχυρισμὸς τῆς ἐναγομένης ὅτι οἱ ὡς ἄνω ἀναγκαστικοὶ νόμοι, ἐφαρμοζόμενοι ἀναλογικῶς καὶ ἐπὶ τῶν ἐργατοτεχνιτῶν, κατήργησαν τὴν ὡς ἄνω διάταξιν τοῦ ἄρθρου 94 τοῦ ὑπερθεν Κανονισμοῦ τοῦ προσωπικοῦ τῆς ἐναγομένης, ὡς αὕτη ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ β. δ/τος 617/1965. Ἀλλὰ καὶ ὁ ἕτερος ἰσχυρισμὸς ὅτι ἡ ἰσχὺς τῆς διατάξεως ταύτης ἄγει εἰς τὸ ἄτοπον ὅτι οἱ ἐργατοτεχνῖται τυγχάνουσιν εὐνοϊκωτέρας μεταχειρίσεως τῶν ὑπαλλήλων, κατὰ παράβασιν τῶν ἀρχῶν τῆς ἴσης μεταχειρίσεως, αἵτινες διέπουσι τὸ ὅλον πνεῦμα τῶν ἀναγκαστικῶν νόμων 99/1967 καὶ 173/1967, εἶναι ὡσαύτως ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος, δοθείσης τῆς ὡς ἄνω διαφορᾶς μεταξὺ τῶν ἀποζημιώσεων τοῦ νόμου 2112/1920 καὶ β. δ. ἀπὸ 16/18-7-1920, αἵτινες κατεβάλλοντο πρὸ τῆς ἰσχύος τῆς διατάξεως ταύτης τοῦ εἰρημένου Κανονισμοῦ εἰς τοὺς ἀπολυομένους λόγῳ συμπληρώσεως τοῦ ὁρίου ἡλικίας ὑπαλλήλους καὶ τοὺς ἐργατοτεχνίτας τῆς ἐναγομένης, εἰς τὴν ἐξισορρόπησιν τῶν ὁποίων ἀποζημιώσεων ἀπέβλεψεν ὁ νομοθέτης διὰ τῆς θεσπίσεως τῆς διατάξεως ταύτης τοῦ Κανονισμοῦ τούτου, ἣν διὰ συμφωνίας καθώρισαν καὶ ἀπεδέχθησαν αἱ διοικήσεις τῆς ἐναγομένης καὶ τῆς ἐπαγγελματικῆς ὀργανώσεως τῶν ἐργατοτεχνιτῶν αὐτῆς διὰ τῆς ἀπὸ 22.10.1964 μεταξὺ των συμφωνίας.

(ΕΕΔ 27, 579) τὸ ἄρθρον 73 τοῦ Κώδικος Ἰδιωτικοῦ Ναυτικοῦ Δικαίου ἀντικατεστάθη ὡς ἐν αὐτῷ ὁρίζεται, δηλαδὴ ὡς ἑξῆς:... «Εἰς τὴν περίπτωσιν καταγγελίας τῆς συμβάσεως κατὰ τὸ ἄρθρον 72 ὁ ναυτικὸς δικαιοῦται εἰς ἀποζημίωσιν, ἐκτὸς ἐὰν ἡ καταγγελία δικαιολογῆται ἐκ παραπτώματος αὐτοῦ».

Πρωτοδικείου Πειραιῶς 2801/1968

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν
Πρόεδρος ὁ κ. **Βλ. Βρέλλης**
Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. **Γερμ. Βλαστὸς**
Δικηγόρος ὁ κ. Α. Σγουρῆς

Διὰ τῆς ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἀγωγὴ ἱστορεῖτο, ὅτι ὁ ἐφεσίβλητος - ἐνάγων, συνδεόμενος μετὰ τῆς ἐκκαλούσης - ἐναγομένης διὰ συμβάσεως ναυτολογήσεως καὶ ὑπηρετῶν, δυνάμει ταύτης, ἀπὸ 20/3/1967 ἐπὶ τοῦ πετρελαιοφόρου ἀτμοπλοίου αὐτῆς Α. ὡς α' μηχανικός, ἀντὶ συμπεφωνημένου μηνιαίου μισθοῦ Λ.Α. 230 καὶ ἀντιτίμου τροφῆς, ἀποτιμωμένου εἰς τὸ ποσὸν τῶν σελλινίων 9 ἡμερησίως, ἀπελύθη τὴν 14/10/1967 ἀδικαιολογήτως ἐν Σιγκαπούρῃ διὰ καταγγελίας ὑπὸ τοῦ πλοιάρχου τοῦ ἄνω πλοίου γενομένης, ἐδιώκετο δὲ ἡ ὑποχρέωσις τῆς ἐκκαλούσης - ἐναγομένης, ἵνα καταβάλῃ εἰς τὸν ἐφεσίβλητον-ἐνάγοντα τὸ ἐν αὐτῇ ποσὸν δι' ἀποζημίωσιν αὐτοῦ διὰ τὴν ὡς ἄνω λύσιν τῆς συμβάσεως ναυτολογήσεώς του, (ἄρθρ. 75, 76 Κ.Ι.Ν.Δ.). Ἡ ἀγωγὴ δὲ αὕτη ἐγένετο δεκτὴ διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως. Ἤδη παραπονεῖται ἡ ἐκκαλοῦσα 1) διότι ἐσφαλεν ὁ πρωτοδίκως δικάσας Δικαστής, δεχθεὶς ὅτι ἡ καταγγελία τῆς ἐνδίκου συμβάσεως ναυτολογήσεως ἐγένετο ὑπὸ τοῦ πλοιάρχου αὐτῆς ἀδικαιολογήτως καὶ μετὰ ταῦτα ἐπεδίκασεν αὐτῷ τὸ ἐν τῇ ἀποφάσει ποσὸν δι' ἀποζημίωσιν τῶν ἄρθρων 75, 76 Κ.Ι.Ν.Δ., ἰσουμένην πρὸς τὴν μισθοτροφοδοσίαν του 45 ἡμερῶν, ἐνῷ ἔδει νὰ δεχθῇ κατ' ὀρθὴν ἐφαρμογὴν τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 75 Κ.Ι.Ν.Δ. καὶ ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων, ὅτι ἡ ἀπόλυσις αὐτοῦ ἐγένετο ὑπὸ τοῦ πλοιάρχου λόγῳ σοβαροῦ παραπτώματός του καὶ μετὰ ταῦτα νὰ ἀχθῇ εἰς ἀπόρριψιν τῆς ἀγωγῆς (α' καὶ β' λόγοι ἐφέσεως) καὶ 2) ἐπικουρικῶς, διότι κακῶς ὑπελογίσθη διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως τὸ ἐπιδικασθὲν εἰς τὸν ἐφεσίβλητον - ἐνάγοντα ποσὸν βάσει τῶν πράγματι καταβαλλομένων αὐτῷ ἀποδοχῶν του, ἐνῷ ἔδει νὰ ὑπολογισθῇ τοῦτο βάσει τῶν ὑπὸ τῆς οἰκείας συλλογικῆς συμβάσεως προβλεπομένων ἀποδοχῶν αὐτοῦ.

Ἐβεβαιώθησαν τὰ ἑξῆς: Ὁ ἐφεσίβλητος-ἐνάγων ἐναυτολογήθη τὴν 20ὴν Μαρτίου 1967 δυνάμει συμβάσεως ναυτικῆς ἐργασίας ἀορίστου χρόνου ὡς α' μηχανικὸς ἐπὶ τοῦ ὑπὸ τὴν πλοιοκτησίαν τῆς ἐκκαλούσης-ἐναγομένης τελοῦντος ὑπὸ λιβεριανὴν σημαίαν πετρελαιοφόρου πλοίου Α. ἀντὶ συμφωνηθέντος μισθοῦ - μείζονος τοῦ νομίμου τοιούτου - Λ.Α. 230, πλέον τροφῆς παρεχομένης εἰς εἶδος καὶ ἀποτιμωμένης εἰς τὸ ποσὸν τῶν σελλινίων 9 ἡμερησίως, καὶ ὑπηρέτησεν ὡς τοιοῦτος ἐπὶ τοῦ ὡς ἄνω πλοίου, λαμβάνων τὰς ἄνω ἀποδοχάς, μέχρι τῆς 14ης Ὀκτωβρίου 1967, ὅτε ἀπελύθη εἰς Σιγκαπούρην ὑπὸ τοῦ πλοιάρχου. Ἡ ἐκκαλοῦσα-ἐναγομένη ἰσχυρίζεται, ὅτι ἡ ἀπόλυσις τοῦ ἐφεσιβλήτου-ἐνάγοντος ἐγένετο λόγῳ παραπτώματος αὐτοῦ, δικαιολογοῦντος καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ναυτολογήσεως, ἐπικαλουμένη τὰ ἑξῆς πραγματικὰ περιστατικά, περὶ ὧν καταθέτει καὶ ὁ μάρτυς πλοίαρχος τοῦ πλοίου, ἤτοι ὅτι τὴν 4.10.1967 καὶ ἐνῷ τὸ πλοῖον ἔπλεε πρὸς τὸν περσικὸν κόλπον, ὁ ἐφεσίβλητος-ἐνάγων διέκοψε τὴν λειτουργίαν τοῦ δεξιοῦ αὐτοῦ λέβητος λόγῳ διαπιστωθείσης διαρροῆς, ὅτι ἀμέσως παρετηρήθη προσωρινὴ διακοπὴ τοῦ φωτός, διότι ὑγρὸς ἀτμὸς εἶχεν εἰσέλθει εἰς τὸν στρόβιλον τῆς ὑπ' ἀριθ. 2 γεννητρίας συνεπείᾳ μὴ λήψεως τῶν ἐνδεικνυομένων μέτρων κατὰ τὴν ἀπομόνωσιν τοῦ λέβητος, ὁ δὲ ὠστικὸς τριβεὺς τοῦ στροφίου τοῦ στροβίλου παρουσίασε βλάβην, ὅτι τότε ὁ βοηθὸς τοῦ ἐφεσιβλήτου-ἐνάγοντος ὑπέδειξεν αὐτῷ ὅτι θὰ ἔδει νὰ ἀκινητοποιήσῃ οὗτος πάραυτα τὴν γεννήτριαν, ἵνα ἀποφευχθῇ ἐπέκτασις τῆς βλάβης τοῦ στροβίλου, πλὴν ὅμως οὗτος ἀπήντησεν, «ὅτι δὲν ἀναμένει περαιτέρω ζημίαν, πρὶν ἡ ἡ ἑτέρα γεννήτρια ἑτοιμασθῇ πρὸς λειτουργίαν καὶ ἐζήτησεν ἀπὸ τὸν βοηθὸν α' μηχανικὸν νὰ ἑτοιμάσῃ τὴν ἑτέραν γεννήτριαν πρὸς ἐναλλαγήν», ὅτι ὡς ἐκ τούτου ἡ ὑπ' ἀριθ. 2 γεννήτρια ἀφέθη λειτουργοῦσα ἐπὶ 15 λεπτὰ μετὰ τὴν ἐμφανισθεῖσαν ὡς ἄνω βλάβην τοῦ ὠστικοῦ τριβέως, «μέχρις ὅτου τὸ στροφίον ἐσταμάτησε μόνον, συνεπείᾳ τῆς χειροτερεύσεως τῶν κολλάρων τοῦ ὠστικοῦ τριβέως, ἀκολουθηθείσης ἀπὸ μετακίνησιν τοῦ στροφίου πρὸς τὰ ἐμπρός, καταστροφὴν τῶν πτερυγίων κλπ.».

Τὰ ὡς ἄνω ὅμως πραγματικὰ περιστατικὰ - καὶ ἀληθῆ ὑποτιθέμενα - (εἰρήσθω

ΣΥΛΛΟΓΙΚΑΙ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΔΕΣΜΕΥΣΙΣ ΕΞ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΜΟΙΟΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΣΥΛΛΟΓΙΚΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ

Δικαστικὸς ἔλεγχος περὶ τῶν γενικωτέρας σημασίας ὀργανώσεων

Ἐφαρμογὴ τῆς ἀπὸ 14.3.1962 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν οἰκοδόμων.—Δέσμευσις ἐξ αὐτῆς, ὡς ἐθνικῆς ὁμοιοεπαγγελματικῆς.— Ἔννοια οἰκοδομικῶν ἐργασιῶν.—Ὑπογραφὴ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ὑπὸ γενικωτέρας σημασίας ἐπαγγελματικῆς ὀργανώσεως.—Προσωρινὴ διοίκησις σωματείου καὶ ἐνέργεια δικαιοπραξιῶν.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ὑπῆρξεν ἐφαρμογὴ τῆς ἀπὸ 14.3.1962 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν πάσης φύσεως ἐργατοτεχνιτῶν οἰκοδόμων καὶ συναφῶν ἐπαγγελμάτων Ἑλλάδος (ΕΕΔ 21, 633).

Ἡ ἐν λόγῳ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας χαρακτηρίζεται ὡς ἐθνικὴ ὁμοιοεπαγγελματικὴ τοιαύτη καὶ κατὰ τὰ νομολογηθέντα (Α.Π. 172/1967, Ὀμιλείας, εἰσηγητὴς *Εὐστ. Μαλλοῦχος*, ΕΕΔ 26, 549) δεσμεύει καὶ τοὺς μὴ ὄντας μέλη ὀργανώσεως, οἱ ἐκπρόσωποι τῶν ὁποίων συνῆψαν τὴν συλλογικὴν σύμβασιν, θεωρουμένου ὅτι ἐξεπροσωπήθησαν ὑπὸ τῶν ἐκπροσώπων τῶν γενικωτέρας σημασίας ὀργανώσεων, ὑπὸ τῶν ὁποίων κατὰ νόμον ὑπογράφεται ἡ ἐθνικὴ ὁμοιοεπαγγελματικὴ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας.

Τίνες εἶναι αἱ γενικωτέρας σημασίας ὀργανώσεις κρίνεται καὶ ὑπὸ τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων (Α.Π. 726/1967, εἰσηγητὴς *Κ. Παπαϊωάννου*, ΕΕΔ 27, 211, ἴδετε καὶ Α.Π. 135/1967, εἰσηγητὴς *Κων. Κλαμαρῆς*, ΕΕΔ 26, 599, *Ι. Καποδίστριαν*, ΕΕΔ 26, 1 ἑπ.).

Τοῦτο ὑπῆρξε καὶ τὸ θέμα τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν. (Ἴδετε καὶ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 6621/1968, εἰσηγητὴς *Εὐάγγ. Καλλίτσης*, ΕΕΔ 27, 744).

Κατ' ἄρθρον 7 § 6 τοῦ νόμου 3239/1955 περὶ συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας (ΕΕΔ 17, 207 ἑπ., ἔνθα κωδικοποίησις τῶν ἰσχυουσῶν διατάξεων) διὰ τὴν κατάρτισιν καὶ ὑπογραφὴν ἐθνικῆς ὁμοιοεπαγγελματικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας (οἱα ἡ περὶ ἧς ἐπρόκειτο) ἀπαιτεῖται ἀπόφασις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῶν γενικωτέρας φύσεως ἀντιστοίχων ὀργανώσεων τῶν ἐργοδοτῶν καὶ τῶν μισθωτῶν.

Ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου, ὑπεβλήθη ὑπὸ τῆς ἐναγομένης ὁ ἰσχυρισμός, ὅτι ὁ ἐκπροσωπήσας τὴν ἐργατικὴν ἐπαγγελματικὴν ὀργάνωσιν ἐστερεῖτο τῆς πρὸς τοῦτο ἱκανότητος, διότι προήρχετο ἐκ προσωρινῆς διοικήσεως αὐτῆς, διορισθείσης ὑπὸ τοῦ Προέδρου Πρωτοδικῶν, κατ' ἄρθρον 69 Α.Κ., πρὸς ἐνέργειαν ἀρχαιρεσιῶν μέχρι τέλους Δεκεμβρίου 1961.

Τὸ Πρωτοδικεῖον ἀπέρριψε τὸν ἰσχυρισμὸν τοῦτον ὡς μὴ νόμιμον διὰ τοὺς εἰς τὴν ἀπόφασίν του λόγους. (Ἴδετε ὁμοίως καὶ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 17444/1966, εἰσηγητὴς *Β. Κόκκινος*,

---

ὅτι ὁ πλοίαρχος τοῦ πλοίου ἀναφέρει, εἰδικώτερον, εἰς τὸν λογαριασμὸν ἐκκαθαρίσεως τῶν ὀφειλομένων τῷ ἐφεσιβλήτῳ ποσῶν, ὅτι οὗτος ἀπελύθη κατ' ἐντολὴν τῶν πλοιοκτητῶν, χωρὶς νὰ διαλαμβάνῃ τι περὶ παραπτώματος αὐτοῦ, παρ' ὅλον ὅτι οὗτος ρητῶς ὑπογραμμίζει ἐν αὐτῷ, ὅτι ἐπιφυλάσσεται παντὸς δικαιώματός του) ὑποδηλοῦσιν ἐνδεχομένως ἁπλῆν ἔλλειψιν ἐμπειρίας τοῦ ἐφεσιβλήτου-ἐνάγοντος, δὲν συνιστῶσιν ὅμως παράπτωμα αὐτοῦ ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 75 Κ.Ι.Ν.Δ., ἐν ὑπάρξει τοῦ ὁποίου θὰ ἐστερεῖτο οὗτος τῆς ἐκ τοῦ ἄρθρου 76 Κ.Ι.Ν.Δ. ἀποζημιώσεως. Κατ' ἀκολουθίαν τῶν ἀνωτέρω καὶ λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν ὅτι ἡ εἰς τὸν ἀπολυθέντα ὀφειλομένη ἀποζημίωσις τοῦ ἄρθρου 76 Κ.Ι.Ν.Δ. καθορίζεται ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ νομίμου μισθοῦ μόνον ἐφ' ὅσον δὲν ὑφίσταται μείζων αὐτοῦ συμπεφωνημένος τοιοῦτος, οὐδόλως ἔσφαλεν ὁ πρωτοδίκως δικάσας Δικαστής, δεχθείς, εἰ καὶ ἐπὶ συνεπτυγμένῃ αἰτιολογίᾳ, τὴν ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἀγωγήν, οἱ δὲ περὶ τοῦ ἀντιθέτου λόγοι ἐφέσεως εἰσὶν ἀπορριπτέοι ὡς ἀβάσιμοι.

ΕΕΔ 25, 1383).

Υποστηρίζεται (Ίδετε *Α. Τούση*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 207, σημ. 24), ὅτι ἡ προσωρινὴ διοίκησις, ἡ ὑπὸ τοῦ Προέδρου Πρωτοδικῶν διοριζομένη, ἔχει ἐντελῶς περιωρισμένην ἐξουσίαν. Δηλονότι ἔχει νὰ συγκαλέσῃ ἐντὸς τῆς ὁριζομένης προθεσμίας ἢ ἄλλως ἐντὸς τοῦ δυνατοῦ συντομωτέρου χρόνου τὴν γενικὴν συνέλευσιν πρὸς ἐκλογὴν τῶν τακτικῶν ὀργάνων διοικήσεως. (Ἴδετε καὶ *Α. Τούση*, Γενικαὶ Ἀρχαὶ τοῦ Ἀστικοῦ Δικαίου, σελ. 278, σημ. 15).

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 4488/1968

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. **Ν. Μελᾶς**

Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. **Ι. Πρεμέτης**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Κ. Κοννίδας, Π. Τόγκας

Ὁ ἐφεσίβλητος ἰσχυρίσθη διὰ τῆς ἀπὸ 22.9.1966 ἀγωγῆς του ὅτι παρέσχεν εἰς ἐκτέλεσιν συμβάσεως μισθώσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας, συναφθείσης μετὰ τῶν νομίμων ἐκπροσώπων τῆς ἐκκαλούσης, τὴν ἐργασίαν του ὡς τεχνίτου κτίστου εἰς αὐτὴν ἀπὸ τῆς 11.12.1964 μέχρι τῆς 12.8.1966. Ἠτήσατο δέ, πλὴν ἄλλων, τὴν καταβολὴν τῆς διαφορᾶς τῶν δικαιουμένων ἀπὸ τῶν καταβληθέντων αὐτῷ ἡμερομισθίων. Ἐπὶ ταύτης ἐξεδόθη ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, ἥτις τὴν ἐδέχθη ἐν μέρει μόνον διὰ τὸ ἀπὸ 11.12.1964 μέχρις 28.2.1966 χρονικὸν διάστημα, ἀπορρίψας ταύτην διὰ τὸ μεταγενέστερον ἀπὸ 1-3 μέχρι 10.4.1966 τοιοῦτον. Κατ' αὐτῆς παραπονεῖται ἡ ἐκκαλοῦσα διὰ τοὺς κατωτέρω ἐρευνωμένους λόγους ἐφέσεώς της.

Καὶ ἡ παραδεκτῶς διὰ τῶν προτάσεων τοῦ ἐφεσιβλήτου ἀσκουμένη ἀντέφεσις, περιοριζομένη εἰς τὰ διὰ τῆς ἐφέσεως προσβαλλόμενα κεφάλαια τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως καὶ διώκουσα τὴν ὑπὲρ αὐτοῦ μεταρρύθμισιν ταύτης, ἐπὶ τῷ τέλει παραδοχῆς ἐν ὅλῳ τῆς ἐφ' ἧς ἔκρινεν ἀγωγῆς διὰ τὸ ἀπὸ τῆς προσλήψεώς του μέχρι τῆς 28.2.1966 χρονικὸν διάστημα, ὡς πρὸς τὰ αἰτήματά της περὶ διαφορᾶς ἡμερομισθίων του καὶ ἐπιδικάσεως τῆς δικαστικῆς δαπάνης, τύποις δεκτὴ καθίσταται καὶ δέον νὰ ἐρευνηθῇ περαιτέρω, συνεκδικαζομένη μετὰ τῆς ἐφέσεως.

Βεβαιοῦται, κατὰ τὴν ἐκ τῶν ἐνόντων κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου, ὅτι ὁ ἐφεσίβλητος, προσληφθεὶς παρὰ τῆς ἐνταῦθα ἐδρευούσης ἑτερορρύθμου ἑταιρείας ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «», ἐνεργούσης διὰ τῶν νομίμων ἐκπροσώπων της διὰ συμβάσεως μισθώσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας τὴν 11.12.1964, ὡς τεχνίτης κτίστης, ἀντὶ ἡμερομισθίου δραχμῶν 100 προσέφερεν ἔκτοτε τὴν συμφωνηθεῖσαν ἐργασίαν του εἰς τὸ ἐν Ἐλευσῖνι λειτουργοῦν ἐργοστάσιον Χαλυβουργίας ταύτης μέχρι τῆς 28.2.1966, ἀπασχοληθεὶς εἰδικώτερον, ὁμοῦ μετ' ἄλλων συναδέλφων του, οἵτινες συμμετεῖχον εἰς τὰ πρὸς τοῦτο συνεστημένα μόνιμα συνεργεῖα, εἰς τὴν διὰ συναρμογῆς εἰδικῶν ὀπτοπλίνθων (πυροτούβλων) ἐπένδυσιν τῶν κλιβάνων τοῦ χυτηρίου, τὴν δι' εἰδικοῦ πηλοῦ (πυροχώματος) ἐπένδυσιν τῶν χρησιμοποιουμένων διὰ τὴν ὑποδοχὴν τοῦ τηκομένου μετάλλου εἰδικῶν κάδων καὶ τὴν διὰ τῶν ὡς ἄνω ὑλικῶν συντήρησιν τούτων καὶ τῆς αὐλακος τῶν κλιβάνων, ὑφισταμένην λόγῳ τῆς ὑψηλῆς θερμοκρασίας, ἥτις ἀναπτύσσεται, συνεχῆ φθορὰν καὶ πραγματοποιήσας 67 ἡμερομίσθια ἀπὸ 11.12.1964 μέχρις 28.2.1965 καὶ 300 τοιαῦτα ἀπὸ 1.3.1965 μέχρις 28.2.1966.

Ἐκ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 1, 2, 5, 7 § § 7, 3 καὶ 5 καὶ 20 § 3 ν. 3239/1955 «περὶ τρόπου ρυθμίσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας», ὡς ἀντικατεστάθη ἡ τελευταία περίοδος τῆς τελευταίας ἐξ αὐτῶν ὑπὸ τῆς παραγράφου 9 τοῦ ἄρθρου 10 ν.δ. 3755/1957, σαφῶς προκύπτει, ὅτι αἱ ἐθνικαὶ ὁμοιοεπαγγελματικαὶ συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας, οἷαι χαρακτηρίζονται αἱ καταρτισθεῖσαι καὶ ὑπογραφεῖσαι ὑπὸ τῶν γενικωτέρας σημασίας ὀργανώσεων τῶν ἐνδιαφερομένων ἐργοδοτῶν καὶ μισθωτῶν, κατατεθεῖσαι εἰς τὸ Εἰρηνοδικεῖον καὶ κοινοποιηθεῖσαι εἰς τὸν Ὑπουργὸν Ἐργασίας, ἰσχύουσιν ἀπὸ τῆς ἐν αὐταῖς ὁριζομένης χρονολογίας ἢ ἐν ἐλλείψει τοιαύτης

ἀπό τῆς ἐπομένης τῆς καταθέσεως εἰς τό Εἰρηνοδικεῖον, ἄνευ τῆς συνδρομῆς ἑτέρου ὅρου ἤ προϋποθέσεως, δι' ἅπαντας τούς μισθωτούς ὡρισμένου ἐπαγγέλματος ὅλης τῆς χώρας, ἐφ' ὅσον δέν ἐξηρέθη ὡρισμένη κατηγορία τούτων, καί δεσμεύουσι πάντας τούς ἐργοδότας, οἵτινες ἀπασχολοῦσι μισθωτούς τοῦ ἐπαγγέλματος, εἰς ὃ ἀφορῶσι, καί τῶν συναφῶν πρός αὐτό κλάδων, ἀδιαφόρως ἄν οἱ ἐργοδόται οὗτοι ἀνήκουν ἤ ὄχι εἰς τάς συμμετασχούσας εἰς τήν συλλογικήν σύμβασιν ἐργασίας ὀργανώσεις, θεωρούμενοι ὅτι ἐξεπροσωπήθησαν ὑπό τῶν συμμετασχουσῶν γενικωτέρας σημασίας ὀργανώσεων τῶν παραγράφων 2 καί 3 τοῦ ἀνωτέρω ἄρθρου 5 ν. 3239/1955, ἀφορωσῶν, ὡς ἐξ αὐτῶν καί τῶν προϊσχυσασῶν σχετικῶν διατάξεων περί συλλ. συμβάσεων ἐργασίας προκύπτει, μόνον τάς εἰδικάς καί τοπικάς ὁμοιοεπαγγελματικάς συλλογικάς συμβάσεις, οὐχί δέ καί τάς ἐθνικάς γενικάς ἤ ἐθνικάς ὁμοιοεπαγγελματικάς τοιαύτας (Α.Π. 675/1964, 257/1965, 300/1965, ΕΕΔ 24 σελ. 11, 791 καί 795, Α.Π. 457/1964, ΕΕΔ 23 σελ. 850).

Ἐν προκειμένῳ ἡ ἀπό 14.3.1962 συλλογική σύμβασις ἐργασίας περί ὅρων ἐργασίας καί ἀμοιβῆς τῶν πάσης φύσεως ἐργατοτεχνιτῶν οἰκοδόμων καί συναφῶν ἐπαγγελμάτων, καταρτισθεῖσα καί ὑπογραφεῖσα μεταξύ ἀφ' ἑνός μέν τοῦ ἐκπροσώπου τῆς Πανελληνίου Ὁμοσπονδίας Ἐργοληπτῶν Οἰκοδόμων, ἥτις παρέχουσα τήν δυνατότητα συμμετοχῆς εἰς αὐτήν, κατά τό καταστατικόν της, τῶν ἐργοδοτῶν τοῦ ἐπαγγέλματος τοῦ ἐργολήπτου οἰκοδομικῶν καί λοιπῶν τεχνικῶν ἐργασιῶν ἁπάσης τῆς χώρας καί ἔχουσα ὡς μέλη της πλείονας τοῦ ἡμίσεος τούτων καί πάντως τοσούτους ὑπό ἔποψιν ἀριθμοῦ καί τοιούτους ὑπό ἔποψιν ἀπασχολήσεως τῶν μισθωτῶν τοῦ εἰς ὃ ἀφορᾷ ἡ συλλογική σύμβασις ἐπαγγέλματος καί τῶν συναφῶν αὐτοῦ κλάδων καί τοῦ τύπου τῆς ἐκδηλώσεως τῆς ἐπαγγελματικῆς αὐτῶν δραστηριότητος, ὥστε νά καθίσταται βέβαιον τοῦτο μέν ὅτι αὕτη εἶναι ἡ σπουδαιοτέρα διά τό ἐπάγγελμα, ἐν συγκρίσει πρός ἄλλας ὀφισταμένας διά πλατύτερον τοιοῦτον ἐπάγγελμα, οἵαι καί ἡ Ἕνωσις Μηχανικῶν Ἐργοληπτῶν Δημοσίων Ἔργων καί Πανελλήνιος Ἕνωσις Συνδέσμων Ἐργοληπτῶν Δημοσίων Ἔργων, εἴτε ἠσσονος σημασίας, τοῦτο δέ ὅτι κατά τήν γενομένην ρύθμισιν ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψιν αἱ κρατοῦσαι καθ' ἅπασαν τήν χώραν εἰδικαί συνθῆκαι καί ἀνάγκαι καί δή δι' ὅλους τούς ἐργοδότας τοῦ ἐπαγγέλματος καί οὐχί μόνον διά τούς συμπεριλαμβανομένους εἰς αὐτήν, ὡς βεβαιοῦται ἐκ τοῦ συνόλου τοῦ ἀποδεικτικοῦ ὑλικοῦ, ἀποτελεῖ κατά τήν στιγμήν τῆς ὑπογραφῆς τῆς συλλογικῆς συμβάσεως γενικωτέρας σημασίας ὀργάνωσιν, καί ἀφ' ἑτέρου τῶν ἐκπροσώπων τῆς Γενικῆς Συνομοσπονδίας Ἐργατῶν Ἑλλάδος καί τῆς Πανελληνίου Ὁμοσπονδίας Ἐργατοτεχνιτῶν Οἰκοδόμων, κατετέθη παρά τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν, συνταχθείσης ὑπ' ἀριθ. 25.4.1962 πράξεως καταθέσεως, καί ἐκοινοποιήθη εἰς τό Ὑπουργεῖον Ἐργασίας τήν ἡμερομηνίαν τῆς καταθέσεώς της. Δοθέντος δέ ὅτι αἱ ὡς εἴρηται βεβαιωθεῖσαι ὡς ἐκτελεσθεῖσαι παρά τοῦ ἐνάγοντος ἐργασίαι ἀνάγονται εἰς τήν ἐν γένει τέχνην τοῦ κτίστου καί ἔχουσι σχέσιν πρός οἰκοδομάς, οἵαι τυγχάνουν οἱ ὡς ἄνω κλίβανοι, μέ τήν ἐπένδυσιν καί συντήρησιν τῶν ὁποίων κυρίως καί κατά τό πλεῖστον ἠσχολεῖτο ὁ ἐνάγων, ἐφ' ὅσον συνδέονται στερεῶς μετά τοῦ ἐδάφους καί προορίζονται πρός ἐξυπηρέτησιν τῆς οἰκονομίας τῶν ἀνθρώπων (*Τούση*, Ἐμπράγμ., Ἐκδ. Γ' § 5, σημ. 9, σ.40, Α.Π. 52/1944, Θέμ. ΝΕ' 81, Α.Π. 335/1963, ΕΕΔ 22, 799), προδιαληφθεῖσα ἀπό 14.3.1962 συλλογική σύμβασις ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν οἰκοδόμων δεσμεύει τήν ἐκκαλοῦσαν, ἐφ' ὅσον μάλιστα δέν ἠμφισβητήθη ἡ ὡς εἴρηται ἀντιπροσωπευτική ἱκανότης τῶν προμνησθεισῶν ὀργανώσεων κατά τήν προβλεπομένην ἐν ἄρθρῳ 23 § 1 ν. 3239/1955 διαδικασίαν (Α.Π. 790/1964, ΕΕΔ 24, 343), δέν περιέχεται δέ ἐν αὐτῇ διάταξις περί μή ἐφαρμογῆς της εἰς βιομηχανίας ἀπασχολού-

σας τεχνίτας κτίστας, εἰς μόνιμα συνεργεῖα ἀπαρτιζόμενα ἐξ αὐτῶν, ὡς ὁρίζεται ἐν παραγράφῳ 7 τῆς ὑπ' ἀριθ. 5/1964 ἀποφάσεως Δ.Δ.ὰ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν οἰκοδομιῶν ἅπασης τῆς χώρας.

Ἡ ἐναγομένη, ἀμφισβητοῦσα τὸ κῦρος τῆς ὡς ἄνω ἀπὸ 14.3.1962 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, προβάλλει, ὅτι σωματεῖον ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Πανελλήνιος Ὁμοσπονδία Ἐργοληπτῶν Οἰκοδόμων» δὲν ὑφίστατο νομίμως κατὰ τὸν χρόνον τῆς καταρτίσεως καὶ ὑπογραφῆς της, ἐπικαλεῖται δὲ καὶ προσάγει πρὸς ἀπόδειξιν τοῦ ἐν λόγῳ ἰσχυρισμοῦ της τὰ ὑπ' ἀριθ. 262/2.2.1965 καὶ 230/30.1.1965 πιστοποιητικά τοῦ Γραμματέως τοῦ Δικαστηρίου τούτου, δι' ὧν πιστοποιεῖται, ὅτι, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν παρ' αὐτοῦ τηρουμένων ἀλφαβητικῶν εὑρετηρίων, δὲν φέρεται καταχωρημένον ἀπὸ 2.1.1945 εἰς τὰ βιβλία σωματεῖον ὑπὸ τὴν ὡς ἄνω ἐπωνυμίαν καὶ ὅτι, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν παρ' αὐτοῦ τηρουμένων βιβλίων καταχωρήσεως σωματείων, τὸ μὲν φέρεται καταχωρημένον ἐν αὐτοῖς ὑπ' αὖξ. ἀριθ. 4878/3.2.1939 σωματεῖον ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Πανελλήνιος Ὁμοσπονδία Οἰκοδόμων», ἀναγνωρισθὲν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 258/24.1.1929 ἀποφάσεως τοῦ Δικαστηρίου τούτου, τὸ δὲ ὅτι οὐδεμία μέχρι τῆς 29.1.1965 τροποποίησις ἢ πρᾶξις διαλύσεως τοῦ ἀνωτέρω σωματείου σημειοῦται εἰς τὴν οἰκείαν στήλην. Ἐπίσης ἐπικαλεῖται καὶ προσάγει πρὸς ἀπόδειξιν τοῦ αὐτοῦ ἰσχυρισμοῦ της τὴν ὑπ' ἀριθ. 12721/1961 ἀπόφασιν τοῦ προέδρου τοῦ Δικαστηρίου τούτου, ἥτις, δεχθεῖσα τὴν ἀπὸ 5.8.1961 αἴτησιν τοῦ Δ.Τ. ὑπὸ τὴν ἰδιότητα του ὡς προέδρου τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ σωματείου ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Πανελλήνιος Ὁμοσπονδία Οἰκοδόμων» (Ἐργοληπτῶν) διώρισε προσωρινὴν διοίκησιν τοῦ σωματείου τούτου τὸν αἰτοῦντα εἰς ὃν, καθ' ἃ ἀναφέρεται ἐν αὐτῇ, περιῆλθεν ἡ διοίκησις αὐτοῦ, λόγῳ θανάτου καὶ ἀποδημίας τῶν λοιπῶν μελῶν ταύτης καὶ τοὺς λοιποὺς ἐν αὐτῇ ἀναφερομένους, ὑπὸ τὸν ὅρον ὅπως ἐνεργήσουν τὰ δέοντα διὰ τὴν ἐκλογὴν νομίμου διοικήσεως μέχρι τέλους Δεκεμβρίου 1961. Ὡς ὅμως βεβαιοῦται ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἐγγράφων, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰ ὡς εἴρηται λοιπὰ ἀποδεικτικὰ στοιχεῖα, τὸ σωματεῖον ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Πανελλήνιος Ὁμοσπονδία Ἐργοληπτῶν Οἰκοδόμων», ὅπερ συμμετέσχεν εἰς τὴν κατάρτισιν τῆς ὡς εἴρηται ἀπὸ 14.3.1962 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας δὲν εἶναι διάφορον τοῦ σωματείου ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Πανελλήνιος Ὁμοσπονδία Οἰκοδόμων» (Ἐργοληπτῶν), ὅπερ, ἀναγνωρισθὲν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 258/1939 ἀποφάσεως τοῦ Δικαστηρίου τούτου μετὰ τοιχοκόλλησιν τοῦ καταστατικοῦ του ἐπὶ δεκαήμερον εἰς τὸ ἀκροατήριον αὐτοῦ καὶ καταχώρησίν του εἰς τὸ ἐπὶ τούτῳ τηρούμενον βιβλίον ἀνεγνωρισμένων σωματείων, ὑφίστατο νομίμως κατὰ τὴν κατάρτισιν καὶ ὑπογραφὴν τῆς προμνησθείσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας. Τὸ συμπέρασμα τοῦτο ἐνισχύεται καὶ ἐκ τῆς παραλείψεως τῆς ἀμφισβητήσεως τῆς ἐκπροσωπευτικῆς ἱκανότητος τοῦ ἐν λόγῳ σωματείου παρὰ τῶν ἐνδιαφερομένων ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων ἐνώπιον τοῦ προέδρου τοῦ ἁρμοδίου Πρωτοβαθμίου ἢ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Δικαστηρίου κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ ἄρθρου 23 νόμου 3239/1955. Μὴ ὑφισταμένης δὲ κατὰ τὰ ἄνω ἀμφιβολίας περὶ τῆς ταυτότητος τῆς «Πανελληνίου Ὁμοσπονδίας Ἐργοληπτῶν Οἰκοδόμων (Ἐργοληπτῶν)» οὐδεμία ἐπάγεται ἀκυρότης εἰς τὴν προρρηθεῖσαν συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας ἐκ τῆς ἀναγραφῆς ἐν αὐτῇ τοῦ ἐν λόγῳ σωματείου ὑπὸ τὴν πρώτην ἐσφαλμένην αὐτοῦ ἐπωνυμίαν.

Ὡσαύτως ἡ ἐναγομένη προβάλλει, ὅτι ὁ ἐκπροσωπήσας τὴν Πανελλήνιον Ὁμοσπονδίαν Οἰκοδόμων (Ἐργοληπτῶν) κατὰ τὴν κατάρτισιν καὶ ὑπογραφὴν τῆς ἀπὸ 14.3.1962 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας Δ.Τ. ἐστερεῖτο τῆς πρὸς τοῦτο ἱκανότητος, συνάγει δὲ τοῦτο ἐκ τῆς μὴ διενεργείας ἀρχαιρεσιῶν πρὸς ἀνάδειξιν νομίμου τακτικῆς διοικήσεως τοῦ ἀνωτέρω σωματείου μέχρι τέλους Δεκεμβρίου

1961, ὡς ὥρισεν ἡ ὑπ' ἀριθ. 12721/1961 ἀπόφασις τοῦ Δικαστηρίου τούτου, δι' ἧς διωρίσθη προσωρινὴ διοίκησις τοῦ ἐν λόγῳ σωματείου ἐκ τοῦ Δ.Τ. ὡς προέδρου καὶ τῶν λοιπῶν ἀναφερομένων ἐν αὐτῇ τακτικῶν καὶ ἀναπληρωματικῶν μελῶν. Πλὴν ὁ ἰσχυρισμὸς οὗτος τῆς ἐναγομένης ἐλέγχεται ὡς μὴ νόμιμος, διότι, κατὰ τὴν σαφῆ ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 69 Α.Κ., τὰ διοριζόμενα κατ' ἐφαρμογὴν τούτου ὑπὸ τοῦ Προέδρου Πρωτοδικῶν πρόσωπα προσωρινῆς διοικήσεως νομικοῦ προσώπου ὑπεισέρχονται εἰς τὴν θέσιν τῶν κωλυομένων προσώπων τῆς διοικήσεως αὐτοῦ, ἐνασκοῦντα πάντα τὰ δικαιώματα αὐτῶν ἐν τῇ διοικήσει τοῦ νομικοῦ προσώπου προσωρινῶς καὶ μέχρι τῆς λήξεως τοῦ κωλύματος τῶν ἀπολειπομένων ἐκπροσώπων ἢ ἐκλογῆς ἑτέρων κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ καταστατικοῦ, κατ' οὐδεμίαν δὲ διάταξιν νόμου ἡ παράλειψις τῆς προσωρινῆς διοικήσεως νὰ ἐνεργήσῃ ἀρχαιρεσίας ἐντὸς τοῦ ταχθέντος ὑπὸ τῆς διορισάσης αὐτὴν ἀποφάσεως χρόνου συνεπάγεται τὴν αὐτοδικαίαν ἔκπτωσιν αὐτῆς, ἐφ' ὅσον μάλιστα ἡ ἀπόφασις δὲν ἔταξε ταύτην ὡς συνέπειαν τῶν ὑπ' αὐτῆς διαταχθέντων, ἥτις ἐξακολουθεῖ ὑφισταμένη μέχρις ἀντικαταστάσεώς της διὰ νέας κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον διοριζομένης ἢ μέχρις ἐκλογῆς ἑτέρας κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ καταστατικοῦ τοῦ σωματείου (*Ἀποστολοπούλου*, Ὁ πρόεδρος Πρωτοδικῶν, Ἐκδ. ε' § 437, σελ. 571 - 572).

Κατ' ἀκολουθίαν τῶν ἀνωτέρω καὶ λαμβανομένου περαιτέρω ὑπ' ὄψιν ὅτι διὰ τῆς ὡς ἄνω συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ τῆς ἰσχυούσης ἀπὸ 1.3.1965 ὑπ' ἀριθ. 36/1965 ἀποφάσεως Δ.Δ.Δ.Δ.Ἀθηνῶν, κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 36/1966 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, τὰ κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων τῶν ἀσχολουμένων καθ' ἅπασαν τὴν χώραν ἐπὶ σχέσει ἐργασίας τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου εἰς μόνιμα συνεργεῖα συντηρήσεως, ἀνήκοντα εἰς βιομηχανίας, βιοτεχνίας καὶ λοιποὺς ἐν γένει ἐργοδότας τὸ ἡμερομίσθιον τοῦ τεχνίτου κτίστου καθορίζεται εἰς δραχμὰς 115 ἀπὸ 24.4.1962 καὶ εἰς δραχμὰς 120 ἀπὸ 1.3.1965, ὁ ἐφεσίβλητος ἐδικαιοῦτο λόγῳ ἡμερομισθίων του ἀπὸ 11.12.1964 μέχρις 28.2.1965 δραχμὰς (115 X 67) 7.705 καὶ ἀπὸ 1.3.1965 μέχρις 28.2.1966 δραχμὰς (120 X 300) 36.000, ἤτοι ἐν ὅλῳ δραχμὰς (36.000 + 7.705) 43.705, ἔναντι τῶν ὁποίων ἔλαβε δραχμὰς 36.700 καὶ δικαιοῦται ὑπόλοιπον ἐκ δραχμῶν 7.005. Ἐντεῦθεν ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, ἐπιδικάσασα εἰς τὸν ἐφεσίβλητον ἐκ τῆς ἐν λόγῳ αἰτίας δραχμὰς 5.475 μόνον, ἔσφαλεν ὡς πρὸς τὸν ἐφεσίβλητον, οὐχὶ δὲ καὶ ὡς πρὸς τὴν ἐκκαλοῦσαν, καὶ δέον, ἀπορριπτομένων τῶν περὶ τοῦ ἀντιθέτου πρώτου καὶ δευτέρου λόγων τῆς ἐφέσεως ταύτης καὶ γινομένης ἐν μέρει δεκτῆς τῆς ἀντεφέσεως τοῦ ἐφεσιβλήτου κατ' ἀμφοτέρους αὐτῆς τοὺς λόγους νὰ μεταρρυθμισθῇ ἐν τῷ συνόλῳ της, ἐπὶ τῷ τέλει ἐπιδικάσεως εἰς τοῦτον τοῦ ποσοῦ τῶν δραχμῶν 7.005.

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ

ΑΣΦΑΛΙΣΙΣ ΕΙΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ

§ 1. Ἀσφάλισις εἰς τὸ Ἵδρυμα Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων

1. *Παροχὴ συντάξεως εἰς ἐργαζομένους εἰς βαρέα καὶ ἀνθυγιεινὰ ἐπαγγέλματα.— Καθορισμὸς διὰ Κανονισμοῦ, πλὴν τοῦ χρόνου ἀπασχολήσεως, καὶ παντὸς σχετικοῦ πρὸς τὴν συνταξιοδότησιν τούτων ζητήματος.— Ἔννοια ἐξουσιοδοτήσεως ὑπὸ τοῦ Νόμου τῆς Διοικήσεως.— Νόμιμος ἡ διὰ τοῦ Κανονισμοῦ περὶ προστασίας τοῦ προσωπικοῦ μεταλλείων, ὀρυχείων κλπ. ἐξαίρεσις ἀπὸ ταύτης τῶν θυρωρῶν, φυλάκων καὶ τοῦ προσωπικοῦ τῶν Γραφείων.— Προσθήκη εἰς Κανονισμὸν προστασίας προσωπικοῦ τῶν μεταλλείων, ὀρυχείων κλπ. τῶν ἀπασχολουμένων εἰς καμινείαν καὶ ἐμπλουτισμὸν καὶ ὄχι καὶ τῶν ἐφαρμοστῶν μηχανοτεχνιτῶν.— Ἀκύρωσις ὡς πρὸς τοὺς τελευταίους τῆς διοικητικῆς πράξεως.*

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 2308/1968, Ὁλομελείας

Πρόεδρος ὁ κ. **Μ. Στασινόπουλος**
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. **Σ. Νικολάου**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Κ. Δημάκης, Γ. Βάγιας

Διὰ τῆς αἰτήσεως ταύτης διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 22737/Ι. 199/17.5.1966 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 181/28.5.1966, τ. Β'), δι' ἧς, ἐκδοθείσης ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἐξουσιοδοτικῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 28 § 5 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951, ὡς αὕτη ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 5 § 2 τοῦ ν.δ. 3104/1960, ἐνεκρίθη ἡ τροποποίησις τοῦ ἄρθρου 104 τοῦ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 55575 / Ι. 479 / 18.11.1965 ὁμοίας ἀποφάσεως (Φ.Ε.Κ. 816/7.12.1965 τ. Β') ἐγκριθέντος Κανονισμοῦ ἀσφαλίσεως καὶ καθορίσθησαν ἐκ νέου αἱ ἰδιαζόντως βαρεῖαι καὶ ἀνθυγιειναὶ ἐργασίαι πρὸς ἐπαγωγὴν τῶν εἰς ἑκάστην ἐξ αὐτῶν ἀπασχολουμένων προσώπων εἰς εἰδικὴν προστασίαν καὶ εὐνοϊκωτέραν μεταχείρισιν, ἀπὸ ἀπόψεως συνταξιοδοτικῶν προϋποθέσεων, τὴν προβλεπομένην ὑπὸ τῆς ρηθείσης ἐξουσιοδοτικῆς διατάξεως, καθ' ὃ μέρος διὰ τῆς νέας ταύτης ρυθμίσεως ἐξηρέθησαν τῶν ὡς ἄνω ἐργασιῶν αἱ τῶν ἐργατοϋπαλλήλων τοῦ Μεταλλείου Λαυρίου.

Νομοτύπως καὶ μετ' ἐννόμου συμφέροντος παρεμβαίνει ὑπὲρ τοῦ κύρους τῆς προσβαλλομένης πράξεως τὸ Ἵδρυμα Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων διὰ δικογράφων κατατεθέντος τὴν 1.12.1967.

Εἶναι ἀληθές, ὅτι ἡ διάταξις τῆς προσβαλλομένης πράξεως, ἡ ἀναφερομένη εἰς τὰς ἐργασίας μεταλλείων, ὀρυχείων, λατομείων κλπ. καὶ ἐξαιρούσα τῆς ἐπαγωγῆς εἰς τὴν εἰδικὴν προστασίαν τοῦ ἄρθρου 28 § 5 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951, ὡς ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 5 § 2 τοῦ ν.δ. 4104/1960, τοὺς θυρωροὺς καὶ τὸ προσωπικὸν τῶν Γραφείων, ἔστω καὶ ἐντὸς τῶν ἐργοταξίων παρεχόντων τὰς ὑπηρεσίας των, περιείχετο ἤδη ὑπὸ τὴν αὐτὴν διατύπωσιν εἰς τὸ ἄρθρον 104 τοῦ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 55575/Ι. 479/18.11.1965 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἐγκριθέντος Κανονισμοῦ Ἀσφαλίσεως Ι.Κ.Α., τῆς νέας, ἤδη προσβαλλομένης, διατάξεως διαφερούσης μόνον ὡς πρὸς τὴν προσθήκην ἑτέρας κατηγορίας ἐργαζομένων εἰς τὴν ρηθεῖσαν προστασίαν, ἤτοι τῶν ἀπασχολουμένων εἰς καμινείαν καὶ ἐμπλουτισμόν, ἀλλ' ἡ νέα αὕτη διάταξις ἐντάσσεται εἰς τὸ πλαίσιον τῆς καθ' ὁλοκληρίαν ἀντικαταστάσεως τοῦ ρηθέντος ἄρθρου 104 τοῦ Κανονισμοῦ Ἀσφαλίσεως, κατόπιν τῆς ἐξ ὑπαρχῆς μελέτης καὶ ἐρεύνης τοῦ ὅλου θέματος τῶν ἰδιαζόντως βαρειῶν καὶ ἀνθυγιεινῶν ἐργασιῶν ὑπὸ εἰδικῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τούτῳ συσταθείσης καὶ μετὰ γνωμοδοτήσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ι.Κ.Α. ἐναίσιος ἀντιμετωπισθέντων τῶν ὡς εἴρηται θεμάτων. Ἡ τοιαύτη ὅθεν νέα ρύθμισις τοῦ θέματος κινεῖ ἐκ νέου ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς ἐγκριτικῆς ἀποφάσεως τὴν προθεσμίαν τῆς προσβολῆς της δι' αἰτήσεως ἀκυρώσεως, ὡς ἀποτελούσης τύπου νέαν διοικητικὴν πρᾶξιν.

Διὰ τοῦ ἄρθρου 28 § 5 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων», ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 5 § 2 τοῦ ν.δ. 4104/1960 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῆς νομοθεσίας περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων κλπ.», ὁρίζεται, ὅτι ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ 60οῦ ἔτους, προκειμένου περὶ ἀρρένων, καὶ τοῦ 55ου, προκειμένου περὶ θηλέων, δικαιοῦνται συντάξεως, συντρεχουσῶν τῶν λοιπῶν νομίμων προϋποθέσεων καὶ δὴ

άνευ των αυτόθι ορίζομένων μειώσεων οι ησφαλισμένοι, οι επί μακρόν απασχολούμενοι εις ιδιαζόντως βαρέα και ανθυγιεινά επαγγέλματα καθοριζόμενα διά Κανονισμού, διά του οποίου θέλουν καθορισθή, πλην του χρόνου απασχολήσεως εις τα εν λόγω επαγγέλματα, και πάν σχετικόν προς την συνταξιοδότησιν τούτων ζήτημα. Διά της διατάξεως ταύτης παρέχεται εξουσιοδότησις εις την Διοίκησιν προς καθορισμόν των καθ' έκαστα ιδιαζόντως βαρέων και ανθυγιεινών επαγγελμάτων, κατ' εκτίμησιν της φύσεως και των ιδιαιτέρων συνθηκών ασκήσεως εκάστου εξ αυτών. Κατά την εκτίμησιν δε ταύτην η Διοίκησις δύναται να κινηθή εντός ευρέων πλαισίων, έχουσα την ευχέρειαν όπως ενεργή διακρίσεις και καθιερούν εξαιρέσεις επί τη βάσει των τεχνικών δεδομένων και του μερικωτέρου χαρακτήρος εκάστης ειδικωτέρας κατηγορίας εργασίας, υπό τον όρον ότι αι εξαιρέσεις αύται τίθενται μετά μελέτην των ανωτέρω στοιχείων και συσχετισμόν αυτών προς τα της γενικωτέρας κατηγορίας, αφ' ής αποσπάται η εξαιρουμένη ειδικότης, ώστε η περί ης ο λόγος καθιέρωσις εξαιρέσεων να μη παρίσταται ως προϊόν άνισου μεταχειρίσεως των εις την γενικωτέραν κατηγορίαν ανηκόντων εργαζομένων.

Εν προκειμένω, ως προκύπτει εκ του φακέλου της υποθέσεως, το θέμα του εξ υπαρχής καθορισμού των ως ιδιαζόντως βαρέων και ανθυγιεινών χαρακτηριζομένων επαγγελμάτων απετέλεσεν αντικείμενον εμπεριστατωμένης ερεύνης παρ' ειδικής γνωμοδοτικής επιτροπής, συσταθείσης διά της υπ' αριθ. 100728/22.9.1964 αποφάσεως του Διοικητού του Ι.Κ.Α. και ης η γνωμοδότησις μετά των πρακτικών των εργασιών αυτής επεβλήθησαν διά της από 7.2.1966 εκθέσεώς της προς την Διοίκησιν του Ι.Κ.Α. Εκ των εργασιών δε ταύτης (βλ. πρακτικών 3/14.10.1964 και 29/8.7.1965) προκύπτει, ότι εν τέλει υπό την κρίσιν της και εξητάσθη το θέμα της εκτάσεως της υπαγωγής εις την εν τη ηγουμένη σκέψει ειδικήν προστασίαν του προσωπικού μεταλλείων, ορυχείων κλπ. και της εξαιρέσεως από ταύτης των θυρωρών, φυλάκων και του προσωπικού των Γραφείων, έστω και εντός των εργοταξίων παρεχόντων τας υπηρεσίας των, ήτις εκρίθη δεδικαιολογημένη. Εν τη κρίσει δε ταύτη δεν προκύπτει υπέρβασις των άκρων ορίων εκτιμήσεως της Διοικήσεως, καθιστώσα την ανωτέρω εξαίρεσιν προϊόν αδικαιολογήτως άνισου μεταχειρίσεως, εν όψει της διαφοράς του αντικειμένου της εργασίας των ως είρηται ειδικωτέρων κατηγοριών εργαζομένων, των συνθηκών παροχής και δη του χώρου, εν τω οποίω η εργασία αύτη εκτελείται, μη υφισταμένης ταυτότητος συνθηκών προς τους λοιπούς εργαζομένους τους αμέσως απασχολουμένους εις τας μεταλλευτικάς κλπ. εργασίας. Η περαιτέρω δε ουσιαστική εκτίμησις της φύσεως και του χαρακτήρος της εργασίας των ρητώς εξαιρουμένων κατηγοριών δεν δύναται να αποτελέση αντικείμενον δικαστικού ελέγχου, μη προσαγομένου υπό των αιτούντων αντιθέτου τινός στοιχείου, εξ ου θα προέκυπτεν ενδεχομένως το αντικειμενικώς πεπλανημένον της ως είρηται εκτιμήσεως ή η ανάγκη της επί τη βάσει των τεχνικών δεδομένων ειδικωτέρας αιτιολογήσεως αυτής. Κατ' ακολουθίαν οι λόγοι ακυρώσεως περί παραβάσεως της αρχής της ισότητος και αναιτιολογήτου της εξαιρέσεως των ως προδιειλημμένων ειδικωτέρων κατηγοριών των εις μεταλλεία, ορυχεία κλπ. εργαζομένων, ήτοι των θυρωρών, φυλάκων και του προσωπικού των Γραφείων, τυγχάνουν απορριπτέοι ως αβάσιμοι.

Περαιτέρω διά της προσβαλλομένης πράξεως προσετέθησαν εις το προσωπικόν των μεταλλείων, ορυχείων κλπ., το υπαγόμενον εις την ειδικήν προστασίαν της διατάξεως του άρθρου 28 § 5 του α.ν. 1846/1951, ως αύτη αντικατεστάθη διά του άρθρου 5 § 2 του ν.δ. 4164/1960, οι απασχολούμενοι εις καμινείαν και εμπλουτισμόν, ουχί δε και οι εν τω αυτώ χώρω υπό τας αυτάς συνθήκας εργασίας, κατά τους ισχυρισμούς των αιτούντων, απασχολούμενοι εφαρμοσταί μηχανοτεχνίται, ως ο τρίτος των αιτούντων. Η παράλειψις δε αύτη, ως προκύπτει εκ του φακέλου της υποθέσεως, δεν απετέλεσεν αντικείμενον εκτιμήσεως και δη ως προς την διαφοράν του αντικειμένου της εργασίας των ρηθέντων προσώπων και των συνθηκών παροχής αυτής, ώστε η εξαίρεσις της ειδικωτέρας ταύτης κατηγορίας εργαζομένων να παρίσταται ως προϊόν ηιτιολογημένης κρίσεως, ως προκειμένου περί των εις τον χώρον των εργοταξίων παρεχόντων τας υπηρεσίας των θυρωρών κλπ. κατά την προπαρασκευαστικήν της εκδόσεως της προσβαλλομένης πράξεως μελέτην υπό της οικείας επιτροπής κατά τα λεχθέντα ανωτέρω εγένετο. Υπό τα δεδομένα ταύτα η παράλειψις από της προδιαληφθείσης προστασίας των εφαρμοστών μηχανοτεχνιτών παρίσταται αναιτιολόγητος και κατά το μέρος τούτο η προσβαλλομένη πράξις, τω λόγω τούτω, τυγχάνει ακυρωτέα, ως βασίμως υπό των αιτούντων υποστηρίζεται.

Κατά ταύτα η υπό κρίσιν αίτησις δέον όπως γίνη εν μέρει δεκτή, καθ' ό μέρος αναφέρεται εις την εν τη ηγουμένη σκέψει ειδικήν κατηγορίαν

έργαζομένων, άπορριφθῆ δὲ κατὰ τὰ λοιπά.

2. ***Ὑπαγόμενα εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α., κατ' ἄρθρον 2 § 1 Α.Ν. 1846/1951, πρόσωπα.— Ἔννοια διατάξεως.— Ἀναγκαῖον, ἵνα πρόσωπόν τι θεωρηθῆ ὡς ὑπαγόμενον ὑποχρεωτικῶς εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α., νὰ παρέχῃ ἐξηρτημένην ἐργασίαν ἔναντι ἀμοιβῆς, νὰ ὑποβάλληται πράγματι εἰς ὑπηρεσιακὴν ἐξάρτησιν ἔναντι τοῦ πρὸς ὃν παρέχεται ἡ ἐργασία.— Περίπτωσις μὴ παροχῆς τοιαύτης ἐργασίας.***

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 2261/1968, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Γ. Χαρμπούρης**
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. **Β. Λεονταρίτης**
Δικηγόρος ὁ κ. Ν. Δανέλλης

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἐμπροθέσμως ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 422/7.3.1966 ἀποφάσεως τῆς παρὰ τῇ Διοικήσει τοῦ Ι.Κ.Α. Δευτεροβαθμίου Ἀσφαλιστικῆς Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων, δι' ἧς ἀπορρίφθη τελικῶς, ἐλλείψει τῶν νομίμων προϋποθέσεων, ἡ ἀπὸ 22 Ἰανουαρίου 1965 αἴτησις τοῦ αἰτοῦντος περὶ ἀναγνωρίσεως ὡς ἀσφαλιστέως παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. τῆς ὑπηρεσίας του εἰς τὸ ἐνταῦθα κουρεῖον τῆς θυγατρὸς του Β., ἤδη συζύγου Δ.Τ., κατὰ τὸ ἀπὸ 1 Φεβρουαρίου 1964 καὶ ἐντεῦθεν χρονικὸν διάστημα.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 2 § 1 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α. ὑπάγονται ὑποχρεωτικῶς καὶ αὐτοδικαίως, ὑπὸ τοὺς ἐν ἄρθρῳ 7 ὁριζομένους ὅρους καὶ προϋποθέσεις, καὶ τὰ πρόσωπα, τὰ ὁποῖα ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς χώρας παρέχουν ἐξηρτημένην ἐργασίαν, ἔναντι ἀμοιβῆς... Ἐπὶ δυσχεροῦς διακρίσεως ἐξηρτημένης ἢ μὴ ἐργασίας προσώπου τινὸς τοῦτο θεωρεῖται ὑπαγόμενον εἰς τὴν ἀσφάλισιν.

Κατὰ τὴν ἔννοιαν τῆς διατάξεως ταύτης, ἵνα πρόσωπόν τι θεωρηθῆ ὡς ὑπαγόμενον ὑποχρεωτικῶς εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α., δέον, κατ' ἀρχήν, νὰ παρέχῃ ἐξηρτημένην ἐργασίαν ἔναντι ἀμοιβῆς ἢ τοὐλάχιστον νὰ γεννᾶται πράγματι διαφορὰ περὶ τὴν διάκρισιν τῆς παρεχομένης ὑπ' αὐτοῦ ἐργασίας ὡς ἐξηρτημένης ἢ μή, κρινομένου ἑκάστοτε ἐπὶ τῇ βάσει τῶν συνθηκῶν ἑκάστης περιπτώσεως ἂν ὁ παρέχων τὴν ἐργασίαν αὐτοῦ ὑποβάλληται πράγματι εἰς τοιαύτην ὑπηρεσιακὴν ἐξάρτησιν ἔναντι τοῦ πρὸς ὃν παρέχεται ἡ ἐργασία, ὥστε νὰ θεωρηθῆ ὡς πληρῶν τὴν προϋπόθεσιν τοῦ νόμου περὶ παροχῆς ἐξηρτημένης ἐργασίας ἢ ὧν ἀντιθέτως διατηρῇ ἐλευθερίαν ἐνεργείας ἐν τῇ παροχῇ τῶν ὑπηρεσιῶν αὐτοῦ, ὅτε δὲν ὑπάγεται εἰς τὴν ἀσφάλισιν.

Ἐν τῇ ἐπιδίκῳ περιπτώσει, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ἡ ἐκδοῦσα ταύτην Ἐπιτροπὴ Ἐφέσεων ἐδέχθη, κατὰ νιοθέτησιν τῆς εἰσηγήσεως τοῦ ἀναπτύξαντος τὰς ἀπόψεις τῆς Ὑπηρεσίας ὑπαλλήλου, ὅτι δὲν πληροῦνται ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ αἰτοῦντος αἱ κατὰ τὴν ὡς ἄνω διάταξιν προϋποθέσεις διὰ τὴν ὑπαγωγὴν αὐτοῦ εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α., καθ' ὅσον οὗτος διατηρεῖ πλήρη ἐλευθερίαν ἐν τῇ παροχῇ τῆς ἐργασίας του εἰς τὸ κουρεῖον τῆς θυγατρός του, ὡς καὶ πρότερον, ὅτε ἐπὶ 10ετίαν καὶ πλέον ἡ ἐπιχείρησις αὕτη ἐλειτούργει ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἰδίου, ὡς τοῦτο διαπιστοῦται ἐκ τῆς ἀνηρτημένης ἐντὸς αὐτοῦ ἀδείας ἀσκήσεως ἐπαγγέλματος, μηδόλως ἀποδειχθέντος ὅτι κατὰ τὸ κρισιολογούμενον χρονικὸν διάστημα παρεῖχεν οὗτος ἐξηρτημένην ἐργασίαν ἔναντι ἀμοιβῆς πρὸς τὴν φερομένην ὡς ἐργοδότιδα θυγατέρα του. Εἰς ἀπόρριψιν τῆς κρίσεώς της ταύτης ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ἐπικαλεῖται περαιτέρω α) ὅτι ἐν τῇ ὑπὸ τῆς θυγατρὸς τοῦ αἰτοῦντος ὑποβληθείσῃ τὴν 17 Ἰανουαρίου 1964 εἰς τὴν οἰκείαν Οἰκονομικὴν Ἐφορίαν δηλώσει περὶ ἐνάρξεως ἀσκήσεως ἐπιτηδεύματος μὲ ἀντικείμενον ἐργασιῶν τὸ περὶ οὗ πρόκειται κουρεῖον, ὡς καὶ ἐν τῇ εἰς τὴν ὁμοδίαν ὑπηρεσίαν τοῦ Ι.Κ.Α. ὑποβληθείσῃ ὑπὸ τῆς ἰδίας δηλώσει πρὸς ἀπογραφὴν ταύτης ὡς ἐργοδότιδος, ἀναγράφεται ὡς διεύθυνσις τῆς εἰρημένης ὁδοῦ ..., ἤτοι ἡ αὐτὴ διεύθυνσις τοῦ πατρός της, ἐξ οὗ, κατὰ τὴν ἀπόφασιν, συνάγεται, ὅτι ἡ ἐν λόγῳ διαμένει ἐν τῇ αὐτῇ οἰκίᾳ μετὰ τοῦ πατρός της καὶ ἀποτελεῖ μετὰ τούτου μίαν καὶ τὴν αὐτὴν οἰκογένειαν, καὶ β) ὅτι ὁ αἰτῶν, λόγῳ τῆς ἀναπηρίας του (χωλὸς ἐκ τοῦ ἀριστεροῦ ποδός), εἶναι ἀδύνατον νὰ ἀπασχολῆται εἰς τοιαύτην ἐργασίαν, δεδομένου ὅτι ἐν τῷ κουρείῳ κατὰ τὸ παρελθὸν ἀπησχολεῖτο ἕτερος ὑπάλληλος.

Ὡς ἐκ τοῦ ὅλου περιεχομένου τῆς ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει αἰτιολογίας τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως συνάγεται, ἡ ἀπόρριψις τοῦ αἰτήματος τοῦ αἰτοῦντος περὶ ὑπαγωγῆς του εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α. ἐθεμελιώθη προεχόντως ἐπὶ τοῦ ὅτι, κατὰ τὴν κρίσιν τῆς ἐκδούσης τὴν ἀπόφασιν ταύτης Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων, οὗτος δὲν παρέχει πράγματι ἐξηρτημένην ἐργασίαν ἀμοιβῆς πρὸς τὴν φερομένην ὡς ἐργοδότιδα θυγατέρα του, ἀλλ' ἐργάζεται ἐν τῷ ἐπ' ὀνόματι αὐτῆς νῦν λειτουργοῦντι κουρείῳ δι' ἴδιον λογαριασμόν, τοῦθ' ὅπερ ἐνισχύεται καὶ ἐκ τοῦ ὅτι οὗτος, καθ' ἃ ἐν τῇ αὐτῇ ἀποφάσει βεβαιοῦται, εἶναι χωλὸς καὶ, ὡς ἐκ τούτου, δὲν δύναται νὰ παράσχῃ κανονικὴν ἐξηρτη-

μένην ἐργασίαν. Οὕτω αἰτιολογουμένη ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ἅμα δὲ εὑρίσκουσα ἔρεισμα εἰς τὰς διαπιστώσεις τοῦ ἐλέγχου, ὡς καὶ εἰς τὰ ἄτινα καὶ συγκεκριμένως ἐπικαλεῖται λοιπὰ στοιχεῖα τοῦ φακέλου, ἀνελέγκτως κατ' οὐσιαστικὴν κρίσιν ὑπὸ τῆς ἐκδούσης ταύτην Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων ἐκτιμηθέντα, παρίσταται ὡς κατ' ὀρθὴν ἑρμηνείαν καὶ ἐφαρμογὴν τῆς διαληφθείσης διατάξεως τοῦ ἄρθρου 2 § 1 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 ἐκδοθεῖσα, αἱ δὲ περὶ τοῦ ἐναντίου ἰσχυρισμοὶ τοῦ αἰτοῦντος καὶ οἱ ἐπὶ τούτων θεμελιούμενοι λόγοι ἀκυρώσεως εἶναι ἀπορριπτέοι, ὡς ἀβάσιμοι.

Κατὰ ταῦτα, δέον ὅπως ἀπορριφθῇ ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις, ὡς ἀβάσιμος.

3. Παροχὴ ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. συντάξεως λόγῳ ἀναπηρίας κατ' ἄρθρον 28 Α.Ν. 1846/1951. —"Εννοια ἀναπήρου. — Εἰδικαὶ προϋποθέσεις συντοξιοδοτήσεως ἐν περιπτώσει ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, ἐπισυμβάντος ἐκτὸς ἐργασίας. — Διαδικασία ἀναγγελίας τῶν ἀτυχημάτων. — Ὑποχρέωσις τοῦ Ι.Κ.Α. εἰς ἐνέργειαν ἐρεύνης πρὸς διαπίστωσιν τῆς συνδρομῆς ἢ μὴ τῶν γενικῶν προϋποθέσεων, ἐφ' ὅσον ἀποκλείεται ἡ συνδρομὴ τῶν εἰδικῶν προϋποθέσεων τοῦ ἄρθρου 34 τοῦ Α.Ν. 1846/1951 καὶ τοῦ σχετικοῦ Κανονισμοῦ, ἀκόμη καὶ ἂν ἡ ἀναπηρία τοῦ ἡσφαλισμένου, ἡ ὀφειλομένη εἰς πάθησιν ἢ βλάβην ἢ ἐξασθένησιν τῶν δυνάμεων αὐτοῦ, εἶχεν ὡς ἀρχικὸν αἴτιον ἀτύχημά τι, ἐργατικὸν ἢ μή.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 2215/1968, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Γ. Χαρμπούρης**
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. **Γ. Παναγιούλας**
Δικηγόρος ὁ κ. Δ. Οἰκονομίδης

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 419/1.8.1967 ἀποφάσεως τῆς Δευτεροβαθμίου Ἀσφαλιστικῆς Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων (Γ' Τμῆμα) τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, δι' ἧς ἀπερρίφθη τελικῶς ἡ ἀπὸ 20 Ἰουλίου 1965 αἴτησις τῆς καὶ ἤδη αἰτούσης περὶ συντοξιοδοτήσεώς της λόγῳ ἀναπηρίας, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι τὸ ἐξ οὗ ἡ ἀναπηρία προήρχετο ἐργατικὸν ἀτύχημα, ὅπερ εἶχεν ὑποστῇ αὕτη, ἀνηγγέλθη εἰς τὸ Ἵδρυμα ἐκπροθέσμως.

Τὸ μὲν ἄρθρον 28 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων (κυρωθέντος διὰ τοῦ νόμου 2115/1952) ὁρίζει εἰς τὴν παράγραφον 1 καὶ 1α αὐτοῦ τὰς προϋποθέσεις συνταξιοδοτήσεως λόγῳ γήρατος τοῦ παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. ἡσφαλισμένου, προβλέπον περαιτέρω ὅτι: «16. Ὁ ἡσφαλισμένος δικαιοῦται συντάξεως λόγῳ ἀναπηρίας, ἐὰν κατέστη ἀνάπηρος κατὰ τὴν ἔννοιαν τῆς ἑπομένης παραγράφου καὶ ἐπραγματοποίησε χιλίας πεντακοσίας τοὐλάχιστον ἡμέρας ἐργασίας, ἐξ ὧν 300 τοὐλάχιστον ἐντὸς τῶν πέντε ἐτῶν τῶν ἀμέσως προηγουμένων ἐκείνου, καθ' ἃ κατέστη ἀνάπηρος, ἢ ἐπραγματοποίησε τὸν ὑπὸ τῶν παραγράφων 1 καὶ 1α τοῦ παρόντος ἄρθρου ἀπαιτούμενον ἀριθμὸν ἡμερῶν ἐργασίας. 2) Ὁ ἡσφαλισμένος θεωρεῖται ἀνάπηρος, κατὰ τὴν ἔννοιαν τῆς διατάξεως τῆς προηγουμένης παραγράφου, ἐὰν λόγῳ παθήσεως ἢ βλάβης ἢ ἐξασθενήσεως σωματικῆς ἢ πνευματικῆς ἐξαμήνου τοὐλάχιστον κατ' ἰατρικὴν πρόβλεψιν διαρκείας δὲν δύναται νὰ κερδίζῃ δι' ἐργασίας, ἀνταποκρινομένης εἰς τὰς δυνάμεις, τὰς δεξιότητας, τὴν μόρφωσιν καὶ τὴν συνήθη αὐτοῦ ἐπαγγελματικὴν ἀπασχόλησιν, πλέον τοῦ τρίτου ἐκείνου, ὅστις συνήθως κερδίζει ἐν τῇ αὐτῇ περιφερείᾳ καὶ ἐπαγγελματικῇ κατηγορίᾳ σωματικῶς καὶ πνευματικῶς ὑγιὴς ἄνθρωπος τῆς αὐτῆς μορφώσεως, τὸ δὲ ἄρθρον 34 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω ἀναγκαστικοῦ νόμου ὁρίζει, ὅτι: «1. Διὰ τὴν χορήγησιν τῶν παροχῶν τῆς ἀσφαλίσεως δὲν ἀπαιτεῖται ἡ συμπλήρωσις τῶν καθοριζομένων ἐν ἄρθροις 28, 31, 32 καὶ 33 ἡμερῶν ἐργασίας, ἐὰν τὸ γεγονὸς τὸ θεμελιοῦν τὸ εἰς παροχὰς δικαίωμα ὀφείλεται εἰς βίαιον συμβάν, ἐπελθὸν κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας ἢ ἐξ ἀφορμῆς αὐτῆς ἢ εἰς ἐπαγγελματικὴν ἀσθένειαν. Ἐὰν τὸ γεγονὸς τὸ θεμελιοῦν τὸ εἰς παροχὰς δικαίωμα ὀφείλεται εἰς βίαιον συμβάν, μὴ ἐπελθὸν ὅμως ἐν τῇ ἐκτελέσει ἢ ἐξ ἀφορμῆς τῆς ἐργασίας, διὰ τὴν χορήγησιν τῶν ἀνωτέρω παροχῶν ἀρκεῖ ἡ συμπλήρωσις τοῦ ἡμίσεος μόνον ἀριθμοῦ ἡμερῶν ἐργασίας τῶν ὑπὸ τῶν ἀνωτέρω ἄρθρων ὁριζομένων. Διὰ Κανονισμοῦ ὁρισθήσεται ὁ τρόπος, ὁ χρόνος καὶ ἡ διαδικασία τῆς βεβαιώσεως τῶν ἀτυχημάτων καὶ ἐπαγγελματικῶν ἀσθενειῶν τὸ εἶδος αὐτῶν. Τὸ τέρωθεν ὁ ἐπὶ τῇ βάσει καὶ τῆς τελευταίας τοῦ τῆς ἐξουσιοδοτήσεως ἐκδοθεὶς Κανονισμὸς περὶ ἀσφαλιστικῆς ἀρμοδιότητος καὶ διαδικασίας ἐπονομῆς τῶν παροχῶν τοῦ Ι.Κ.Α. (ἀπόφασις Υπουργοῦ Ἐργασίας ὑπ' ἀριθ. 57440/13 Ἰανουαρίου /7 Φεβρουαρίου 1938) ὁρίζει εἰς τὰ ἄρθρα 21 καὶ 22 αὐτοῦ τὰς προθεσμίας καὶ τὴν διαδικασίαν τῆς ἀναγγελίας τῶν ἐργατικῶν, ὡς καὶ τῶν λοιπῶν ἀτυχημάτων.

Κατὰ τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τῶν ἀνωτέρω διατάξεων θέμα ἐφαρμογῆς τοῦ ἄρθρου 34 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951, δι' οὗ ὁρίζονται αἱ εἰδικαὶ προϋποθέσεις συνταξιοδοτήσεως τῶν παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. ἡσφαλισμένων ἐν περιπτώσει ἐργατικοῦ ἀτυχήμα-

ἐπισυμβάντος ἐκτὸς ἐργασίας, ὡς καὶ τῶν ἄρθρων 21 καὶ 22 τοῦ ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει Κανονισμοῦ, δι' ὧν ὁρίζονται αἱ προϋποθέσεις καὶ ἡ διαδικασία τῆς ἀναγγελίας τῶν κατὰ τὰ ἄνω ἀτυχημάτων, τίθεται ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον ὀφείλεις ὁ ἠσφαλισμένος ἐπιδιώκει τὴν συνταξιοδότησίν του, ἐπικαλούμενος συγκεκριμένος μίαν τῶν ἀνωτέρω δύο αἰτιῶν, ὡς καὶ τὴν συνδρομὴν τῶν εἰδικῶν προϋποθέσεων τῶν ἐν τοῖς ἄνω μνημονευομένων διατάξεων, ἐνῷ εἰς ἁπάσας τὰς λοιπὰς περιπτώσεις ἀναπηρίας κατὰ τοὺς γενικοὺς ὁρισμοὺς τοῦ ἄρθρου 28 § 2 τοῦ αὐτοῦ ἀ.ν. 1846/1951, ἤτοι παθήσεως ἢ βλάβης ἢ ἐξασθενήσεως σωματικῆς ἢ πνευματικῆς, αἵτινες συνεπάγονται ἀνικανότητα πρὸς ἐργασίαν ὡρισμένου ποσοστοῦ καὶ ἐξαμήνου τοὐλάχιστον διαρκείας, δυναμένας νὰ θεμελίωσιν τὴν συνταξιοδότησιν ἠσφαλισμένου βάσει τῶν γενικῶν προϋποθέσεων τῆς τελευταίας ταύτης διατάξεως, τὸ Ι.Κ.Α. ὑποχρεοῦται νὰ προβῇ εἰς ἔρευναν πρὸς διαπίστωσιν τῆς συνδρομῆς ἢ μὴ τῶν γενικῶν ταύτων προϋποθέσεων, ἐφ' ὅσον ἀποκλείεται ἡ συνδρομὴ τῶν εἰδικῶν προϋποθέσεων τοῦ ἄρθρου 34 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 καὶ τῶν ἄρθρων 21 καὶ 22 τοῦ σχετικοῦ Κανονισμοῦ, τοῦτο δὲ ἀκόμη καὶ ἂν ἡ ἀναπηρία τοῦ ἠσφαλισμένου, ἡ ὀφειλομένη εἰς πάθησιν ἢ βλάβην ἢ ἐξασθένησιν τῶν δυνάμεων αὐτοῦ, εἶχεν ὡς ἀρχικὸν αἴτιον ἀτύχημά τι ἐργατικὸν ἢ μή.

Ἐν προκειμένῳ διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ἀπερρίφθη τὸ περὶ συνταξιοδοτήσεως λόγῳ ἀναπηρίας αἴτημα τῆς ἤδη αἰτούσης, ἐπὶ τῇ σκέψει ὅτι: «Καθ' ἃ προκύπτει ἐκ τῶν ἐν τῷ φακέλῳ στοιχείων, ἡ ἐκκαλοῦσα διὰ τῆς ἀπὸ 20.7.1965 αἰτήσεώς της ἀνήγγειλεν ἀτύχημα ἐπισυμβὰν αὐτῇ πρὸ 20ετίας, ἤτοι πολὺ μετὰ τὴν πάροδον τῆς ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 21 §§ 2 καὶ 4 (τοῦ οἰκείου Κανονισμοῦ) τασσομένης προθεσμίας καὶ συνεπῶς ἐκπροθέσμως, μὴ δυναμένης ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει νὰ δικαιολογηθῇ τῆς ἐπὶ δύο δεκαετίας καθυστερήσεως περὶ τὴν ἀναγγελίαν, πολλῷ δὲ μᾶλλον διότι, καθ' ἃ προκύπτει ἐκ τῶν στοιχείων τοῦ φακέλου, αὐτὴ ἀπησχολήθη συνεχῶς ἀπὸ 16.8.1938 μέχρι 31.3.1965, καθ' ἣν διέκοψε τὴν ἐργασίαν της, δικαιοθεῖσα συντάξεως λόγῳ γήρατος ἀπὸ 1.4.1965». Πλὴν ἡ Διοίκησις, μὴ διαπιστώσασα τὴν συνδρομὴν τῶν ὅρων καὶ προϋποθέσεων τῆς συνταξιοδοτήσεως τῆς αὐτούσης λόγῳ ἀναπηρίας, ὀφειλομένης εἰς ἐργατικὸν ἢ κοινὸν ἀτύχημα συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 34 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951, ὤφειλε, συμφώνως πρὸς τὰ ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει δεκτὰ γενόμενα, νὰ συνεχίσῃ τὴν ἔρευνάν της καὶ νὰ διαπιστώσῃ τὴν συνδρομὴν ἢ μὴ τῶν προϋποθέσεων τῆς εἰς τὰ λοιπά, πλὴν τῶν ἀνωτέρω, αἰτίας ὀφειλομένης ἀναπηρίας αὐτῆς, συμφώνως πρὸς τοὺς γενικοὺς ὁρισμοὺς τοῦ ἄρθρου 28 § 2 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω ἀν. νόμου. Τοῦτο δὲ μὴ πράξασα, ἀλλ' ἀπορρίψασα τὴν σχετικὴν αἴτησιν τῆς ἤδη προσφευγούσης ἐπὶ τῷ λόγῳ, ὅτι δὲν ἐπληροῦντο οἱ ὅροι τοῦ νόμου περὶ συνταξιοδοτήσεώς της λόγῳ ἀναπηρίας, ὀφειλομένης εἰς ἀτύχημα, οὐχὶ ὀρθῶς ἑρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὸν νόμον, δι' ὃ καὶ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις τυγχάνει ἀκυρωτέα, συμφώνως πρὸς τὸν διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως προβαλλόμενον λόγον ἀκυρώσεως.

4. Παροχὴ ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. ἐπιδόματος ἀναπροσαρμογῆς λόγῳ ἀναπηρίας ἐκ κοινῆς νόσου καὶ συντάξεως διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν. — Δίτημα τοῦ συνταξιούχου περὶ χαρακτηρισμοῦ τῆς ἀσφαλιστικῆς ἀναπηρίας του ὡς ὀφειλομένης εἰς ἐργατικὸν ἀτύχημα.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 2390/1968, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Γ. Χαρμπούρης**
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. **Π. Μακρόπουλος**

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 3589/20.6.1967 ἀποφάσεως τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Περιφερειακοῦ Ὑποκαταστήματος Πειραιῶς τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, δι' ἧς ἐχορηγήθη εἰς τὸν αἰτοῦντα διὰ μὲν τὸ ἀπὸ 10.7.1962 μέχρις 9.7.1963 χρονικὸν διάστημα ἐπίδομα ἀναπροσαρμογῆς λόγῳ ἀναπηρίας ἐκ κοινῆς νόσου, διὰ δὲ τὸ ἀπὸ 10.7.1963 καὶ ἑφεξῆς τοιοῦτο σύνταξις ἐκ τῆς αὐτῆς αἰτίας, καθ' ἣ διὰ τῆς ἐν λόγῳ ἀποφάσεως ἀπερρίφθη αἴτημα τοῦ προσφεύγοντος ὅπως ἡ διαπιστωθεῖσα ὡς ἄνω ἀσφαλιστικὴ ἀναπηρία του χαρακτηρισθῇ ὡς ὀφειλομένη εἰς ἐργατικὸν ἀτύχημα.

Ὡς προκύπτει ἐκ τῶν στοιχείων τοῦ φακέλου, ὁ αἰτῶν ὑπέβαλε πρὸς τὸ Ἵδρυμα Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων τὴν ἀπὸ 10.7.1963 αἴτησιν περὶ συνταξιοδοτήσεώς του λόγῳ ἀναπηρίας ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, ἐπισυμβάντος αὐτῷ τὴν 6.2.1954, ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 13/28.1.1966 ἀπόφασις τῆς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 30 τοῦ νόμου 4476/1965 προβλεπομένης Ἐπιτροπῆς, δεχθεῖσα ὅτι ἡ διαπιστωθεῖσα, κατόπιν ἐξετάσεως τοῦ εἰρημένου, ἀναπηρία αὐτοῦ, ἀνερχομένη εἰς ποσοστὸν 67%, δὲν ὀφείλετο εἰς τὸ ὕπερ ἐπεκαλέσθη ἐργατικὸν ἀτύχημα, ἀλλ' ἦτο ἀπότοκος κοινῆς νόσου, ἀπορρίψασα δέ, περαιτέρω, τὴν αἴτησιν συνταξιοδοτήσεως, ὡς μὴ πληρουμένων τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου ἀπαιτουμένων διὰ τὴν ἀπονομὴν συντάξεως λόγῳ

ἀναπηρίας ἐκ τῆς τελευταίας ταύτης αἰτίας χρονικῶν προϋποθέσεων. Ἡ ἀπόφασις αὕτη ἠκυρώθη ἀκολούθως διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2462/1966 ἀποφάσεως τοῦ Δικαστηρίου τούτου, κρίναντος ὅτι ἡ ὑφ' ἧς ἐστηρίχθη αὕτη γνωμάτευσις τῆς οἰκείας Πρωτοβαθμίου Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς ἐστερεῖτο ἐπαρκοῦς αἰτιολογίας, διότι δὲν ἐζητάσθη παρ' αὐτῆς, ὡς ἔδει, ἂν αἱ παθήσεις, ἐξ ὧν εὑρέθη πάσχων ὁ αἰτῶν (νευρωσιακαὶ διαταραχαί, ἀρτηριακὴ ὑπέρτασις, ἀμβλυωπία), ὠφείλοντο ἢ ἄλλως πως συνεδέοντο πρὸς τὸ ὡς ἄνω ἐργατικὸν ἀτύχημα. Κατόπιν τῆς τοιαύτης ἀκυρώσεως παρεπέμφθη ἐκ νέου τὸ ζήτημα ἐνώπιον τῆς ὡς ἄνω Πρωτοβαθμίου Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς, παρ' ἧς ἐζητήθη εἰδικῶς, διὰ τῶν οἰκείων ἐγγράφων τῆς ὁρμωδίας Ὑπηρεσίας τοῦ Ι.Κ.Α., ὅπως ἀποφανθῇ περὶ τῆς τυχὸν ὑπάρξεως αἰτιώδους συνδέσμου μεταξὺ τοῦ ὡς ἄνω ἐργατικοῦ ἀτυχήματος καὶ τῶν παθήσεων, ἐξ ὧν εὑρέθη πάσχων ὁ αἰτῶν, ἡ Ἐπιτροπὴ δὲ αὕτη διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 445/1967 καὶ 809/1967 γνωματεύσεών της ἀπεφάνθη, ὅτι ἡ μὲν ὀφθαλμικὴ ὀλάβη, ἐξ ἧς εὑρέθη, κατὰ τὰ ἀνωτέρω, πάσχων ὁ αἰτῶν, ὑφίστατο παιδιόθεν, μὴ ἐπιδεινωθεῖσα συνεπείᾳ τοῦ περὶ οὗ λόγος ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, αἱ δὲ λοιπαὶ δὲν ἠδύναντο ποσῶς νὰ συνδεθῶσιν ἰατρικῶς πρὸς τὴν ἐκ τοῦ ἀτυχήματος τούτου προηγηθεῖσαν σωματικὴν ὀλάβην, ἥτις, περαιτέρω, χαρακτηρίζεται ὡς μὴ ἀποτελέσασα τὴν αἰτίαν διακοπῆς τῆς ἀσφαλιζομένης ἀπασχολήσεως τοῦ εἰρημένου, καθ' ὅσον οὗτος, λαβὼν ἐπὶ 250ήμερον μετὰ τὸ ἀτύχημα τοῦτο ἐπίδομα ἀσθενείας, ἐκρίθη ἀκολούθως παρὰ τῶν ὁρμοδίων ὑγειονομικῶν ὀργάνων ὡς ἱκανὸς πρὸς ἐργασίαν. Αἱ ἀνωτέρω διαπιστώσεις, προϊὸν ἀνελέγκτου ἐπὶ ἀκυρώσει τεχνικῆς ἐκτιμήσεως τοῦ ὁρμοδίου ὑγειονομικοῦ ὀργάνου, παρέχουσιν ἱκανὸν αἰτιολογικὸν ἔρεισμα εἰς τὴν κρίσιν τοῦ ἐκδύντος τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν ὀργάνου περὶ τοῦ ὅτι ἡ ἀναγνωρισθεῖσα ἤδη διὰ τῆς ἐν λόγῳ ἀποφάσεως ὡς θεμελιοῦσα δικαίωμα εἰς ἀπονομὴν ἐπιδόματος ἀναπροσαρμογῆς καὶ ἐν συνεχείᾳ συντάξεως ἀσφαλιστικὴ ἀναπηρία τοῦ αἰτοῦντος δὲν ὀφείλετο εἰς τὸ ἀνωτέρω ἐργατικὸν ἀτύχημα, ἀλλ' εἰς κοινὴν νόσον, καὶ τὸν βάσει τοῦ τοιούτου χαρακτηρισμοῦ καθορισμὸν τοῦ ὕψους τῶν ἀπονεμηθεισῶν τῷ αἰτοῦντι ὡς ἄνω ἀσφαλιστικῶν παροχῶν. Συνεπῶς τὰ περὶ τοῦ ἐναντίου διὰ τῆς ἐπὶ κρίσιν αἰτήσεως ἐποστηριζόμενα ἀπορριπτέα κρίνονται, ὡς μὴ βάσιμα, ἀπορριπτέας οὕτω καθισταμένης ἐν συνόλῳ τῆς ἐπὶ κρίσιν αἰτήσεως.

5. Ἀνακαθορισμὸς ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. συντάξεως συνταξιούχου τοῦ συγχωνευθέντος εἰς τὸ Ι.Κ.Α. Ταμείου Συντάξεων Προσωπικοῦ Ἠλεκτρικῆς Ἑταιρείας Μεταφορῶν. — Συντάξιμοι ἀποδοχαὶ ἠσφαλισμένων τοῦ ἀνωτέρω Ταμείου. — Μὴ ὑπαγωγὴ εἰς τὰς συνταξίμους ἀποδοχὰς τῶν ἐν ἄρθρῳ 14 § 4 τοῦ Καταστατικοῦ αὐτοῦ ἀπαριθμουμένων εἰδῶν ἀπολαυῶν, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ τῶν διὰ «ἔδωρα ἢ οἰκονομικὰς ἐνισχύσεις» προσθέτων ἀποδοχῶν καὶ πάσης ἄλλης παροχῆς, χορηγουμένης ὑπὸ μορφὴν προσαυξήσεως ἢ ἐπιδόματος ἀκριβείας βίου. — Ἔννοια ὡς προσθέτων διὰ «δῶρα» ἀποδοχῶν καὶ τῶν διὰ τὰ δῶρα ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τῶν Χριστουγέννων καὶ Πάσχα καταβαλλομένων εἰς τοὺς μισθωτοὺς πηροχῶν.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 2262/1968, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Γ. Χαρμπούρης**
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. **Β. Λεονταρίτης**
Δικηγόρος ὁ κ. Σπ. Σπετσάκης

Διὰ τῆς ἐπὶ κρίσιν ἀσκουμένης αἰτήσεως διώκεται ἐμπροθέσμως ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 302/27.6.1967 ἀποφάσεως τῆς παρὰ τῇ Διοικήσει τοῦ Ι.Κ.Α. Δευτεροβαθμίου Ἀσφαλιστικῆς Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων, δι' ἧς ἀπερρίφθη τελικῶς τὸ αἴτημα τοῦ αἰτοῦντος, συνταξιούχου τοῦ Ταμείου Συντάξεων Προσωπικοῦ Ἠλεκτρικῆς Ἑταιρείας Μεταφορῶν, ὅπως κατὰ τὸν ἀνακαθορισμὸν τῆς συντάξεώς του ἐπὶ τοῦ Ι.Κ.Α., κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου τετάρτου τοῦ νόμου 3954/1959, συνυπολογισθῶσιν εἰς τὰς συντασίμους ἀποδοχάς του καὶ αἱ παροχαὶ λόγῳ οἰκογενειακῶν βαρῶν, ὡς καὶ διὰ τὰ δῶρα Χριστουγέννων καὶ Πάσχα.

Διὰ τοῦ ἄρθρου δευτέρου τοῦ νόμου 3954/1959 «περὶ κυρώσεως τῆς μεταξὺ τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου καὶ τῆς Η.Ε.Μ. ἀπὸ 27.8.1957 συμβάσεως κλπ.» (Ε.Κ. η. 87) κατηργήθη τὸ Ταμεῖον Συντάξεων Προσωπικοῦ Η.Ε.Μ., συγχωνευθὲν εἰς τὸ Ι.Κ.Α.,ὅπερ, συμφώνως τῇ αὐτῇ διατάξει, ὑπεισῆλθε, διὰ τοῦ Κλάδου Συντάξεων αὐτοῦ, εἰς τὸ σύνολον τῶν δικαιωμάτων καὶ ὑποχρεώσεων τοῦ διαλυθέντος Ταμείου, ὡς καθολικὸς διάδοχος αὐτοῦ. Διὰ τοῦ ἄρθρου τρίτου § 1 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω νόμου ὡρίσθη, ὅτι ἐφεξῆς ἅπαν τὸ προσωπικὸν τῆς Η.Ε.Μ. ὑπάγεται ὑποχρεωτικῶς εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Κλάδου Συντάξεων τοῦ Ι.Κ.Α. ἐφαρμοζομένων τῶν διατάξεων τῆς διεπούσης τὸ Ι.Κ.Α. νομοθεσίας καὶ τῶν οἰκείων διατάξεων τοῦ σημειουμένου νόμου, διὰ δὲ τοῦ ἑπομένου ἄρθρου τετάρτου ὡρίσθησαν τὰ ἑξῆς: 1) Ἀπὸ τῆς... κα-

ταργήσεως τοῦ Ταμείου... τὸ Ι.Κ.Α. βαρύνεται διὰ τῆς καταβολῆς τῶν συντάξεων τῶν συνταξιούχων τοῦ καταργουμένου Ταμείου, θεωρουμένων τούτων συνταξιούχων τοῦ Ι.Κ.Α., ἀνεξαρτήτως ἐὰν πληροῦν ἢ μὴ τὰς προϋποθέσεις συνταξιοδοτήσεως, τὰς καθοριζομένας ὑπὸ τῆς νομοθεσίας τοῦ Ι.Κ.Α. 2) Προκειμένου περὶ τῶν ἤδη συνταξιούχων τοῦ Ταμείου, ὡς καὶ τῶν συνταξιοδοτηθησομένων συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 4 τοῦ παρόντος ἄρθρου, ὧν (ἀμφοτέρων τῶν περιπτώσεων) αἱ κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀπονομῆς τῆς συντάξεως προϋποθέσεις συνταξιοδοτήσεως θεμελιοῦν δικαίωμα συντάξεως συμφώνως πρὸς τὴν κατὰ τὸν χρόνον τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος διέπουσαν τὸ Ι.Κ.Α. νομοθεσίαν..., ἡ σύνταξις θέλει ἀναθορισθῆ κατὰ ποσὸν δι' ἀποφάσεως τοῦ ἁρμοδίου ὀργάνου τοῦ Ι.Κ.Α. ἀπὸ τῆς καταργήσεως τοῦ Ταμείου καὶ ἐφεξῆς ἐπὶ τῇ βάσει τῶν οἰκείων διατάξεων τῆς νομοθεσίας τοῦ Ι.Κ.Α. περὶ τρόπου ὑπολογισμοῦ τῶν συντάξεων. Πάντως ἐν ᾗ περιπτώσει τὸ μετὰ τὸν ἀναθορισμὸν προκῦπτον ποσὸν συντάξεως εἶναι κατώτερον τοῦ ποσοῦ, ὅπερ ἐλάμβανεν ὁ συνταξιοῦχος, ἡ ἐπὶ πλέον διαφορὰ ἐξακολουθεῖ καταβαλλομένη ὡς προσωρινὸν ἐπίδομα, συμψηφιζόμενον εἰς πᾶσαν μελλοντικὴν αὔξησιν τῶν συντάξεων τοῦ Ι.Κ.Α.... 3) Διὰ τὸν κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἀναθορισμὸν τῶν συντάξεων α) λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν εἰς ἑκάστην περίπτωσιν αἱ ἀποδοχαὶ (ὁ μέσος ὅρος αὐτῶν), βάσει τῶν ὁποίων ὑπελογίσθη παρὰ τοῦ καταργουμένου Ταμείου ἡ βασικὴ σύνταξις, ὡς αὗται διαμορφοῦνται κατὰ τὸν χρόνον τοῦ ἀναθορισμοῦ τῶν συντάξεων, βάσει τῶν κατὰ τὸν χρόνον τούτων ἰσχυουσῶν διατάξεων, ὑπουργικῶν ἀποφάσεων ἢ συλλογικῶν συμβάσεων τῶν διεπουσῶν τὰ τῶν ἀποδοχῶν τοῦ προσωπικοῦ τῆς Η.Ε.Μ., β) λογίζεται ὁ συνταξιοῦχος, ὅτι ἀνῆκε κατὰ τὰ δύο πρὸ τῆς συνταξιοδοτήσεώς του ἡμερολογιακὰ ἔτη εἰς τὴν ἀσφαλιστικὴν κλάσιν, εἰς ἣν ἀντιστοιχοῦν αἱ κατὰ τὸ ἀμέσως προηγούμενον ἔδάφιον α' ἐξευρισκόμεναι ἀποδοχαί. 4) Τὸ Ι.Κ.Α. ἀναλαμβάνει τὴν ὑποχρέωσιν συνταξιοδοτήσεως καὶ τοῦ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 12 τῆς διὰ τοῦ παρόντος κυρουμένης συμβάσεως ἀπολυθησομένου προσωπικοῦ τῆς Η.Ε.Μ. κατὰ συνέπειαν τοῦ ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν διατάξεων τῆς συμβάσεως περιορισμοῦ τῶν ἐργασιῶν αὐτῆς καὶ τῆς ἀναδιοργανώσεως τῶν ὑπηρεσιῶν της, ἐφ' ὅσον τοῦτο πληροῖ τὰς προϋποθέσεις συνταξιοδοτήσεως... λογιζομένων τῶν οὕτως ἀπολυθησομένων... ὡς ἐξερχομένων λόγῳ καταργήσεως θέσεως, ἐπιφυλασσομένης πάντως τῆς ἀναλόγου ἐφαρμογῆς καὶ τῶν περὶ ἀνακαθορισμοῦ τῶν συντάξεων διατάξεων τῶν προηγουμένων παραγράφων τοῦ παρόντος ἄρθρου.

Ἡ ὀρθὴ ἑρμηνεία, ἡ προκύπτουσα ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ἐν τῇ ἠγωμένῃ σκέψει παρατεθειμένων διατάξεων, εἶναι, ὅτι διὰ τὸν κατὰ τὴν παράγραφον 3 τοῦ ἄρθρου τετάρτου τοῦ νόμου 3954/1959 ἀνακαθορισμὸν τῶν συντάξεων τῶν συνταξιούχων τοῦ καταργηθέντος Ταμείου ἀκολουθεῖται ἡ ὑπὸ τῶν διατάξεων τῆς περὶ Ι.Κ.Α. νομοθεσίας προβλεπομένη διαδικασία χορηγήσεως τῆς συντάξεως καὶ ἡ παρ' αὐτῆς ὁριζομένη μέθοδος προσδιορισμοῦ τοῦ ποσοῦ ταύτης, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς εἰς ἣν ἤθελε καταταγῆ ὁ ἠσφαλισμένος ἀσφαλιστικῆς κλίσεως. Ἡ εἰς ταύτην ὅμως κατάταξις τούτου χωρεῖ ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον βάσει τῶν συνταξίμων ἀποδοχῶν του, ἤτοι τῶν ἀποδοχῶν, ἐφ' ὧν καὶ μόνον ὑπελογίσθη παρὰ τοῦ καταργουμένου Ταμείου ἡ βασικὴ σύνταξις· τὸ περαιτέρω δὲ ἐν τῇ αὐτῇ παραγράφῳ 3 ὁριζόμενον, ὅτι αἱ ἐν λόγῳ ἀποδοχαὶ λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν «ὡς αὗται διαμορφοῦνται κατὰ τὸν χρόνον τοῦ ἀνακαθορισμοῦ τῶν συντάξεων, βάσει τῶν κατὰ τὸν χρόνον τοῦτον ἰσχυουσῶν διατάξεων...», δὲν ἄγει εἰς ἀντίθετον συμπέρασμα, καθ' ὅσον ἡ περὶ ἧς διάταξις αὕτη προβλέπουσα «διαμόρφωσιν» τῶν ἀποδοχῶν ἀφορᾷ μόνον εἰς τὸ ποσὸν αὐτῶν, οὐχὶ δὲ καὶ εἰς τὸ εἶδος καὶ τὰς κατηγορίας ἀποδοχῶν, αἵτινες παραμένουν αἱ αὐταί, ὡς προεβλέποντο ὑπὸ τῶν καταστατικῶν διατάξεων τοῦ Ταμείου, βάσει τῶν ὁποίων ὑπελογίσθη ἡ βασικὴ σύνταξις.

Τὰ τῶν συνταξίμων ἀποδοχῶν τῶν ἠσφαλισμένων τοῦ Ταμείου Συντάξεων Προσωπικοῦ Η.Ε.Μ. διέπονται ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 14 § 4 τοῦ καταστατικοῦ αὐτοῦ, ὅπερ, τροποποιηθὲν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 55193/Σ.737/1949 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Ε.Κ. τ. Β' φ. 65/1951), ὁρίζει τὰ ἑξῆς: «Μηνιαῖα συντάξιμοι ἀποδοχαί, ἐφ' ὧν ὑπολογίζεται ἡ σύνταξις, νοοῦνται πᾶν χρηματικὸν ποσόν, τὸ ὁποῖον λαμβάνουν οἱ ἠσφαλισμένοι, ἐφ' ὅσον ὑπόκειται εἰς τὰς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 6 προβλεπομένας κρατήσεις, ἐξαιρουμένων τῶν προσθέτων ἀποδοχῶν, ἃς λαμβάνουσι κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ ἐξαιρεσίμους ἡμέρας ἢ δι' ἀπασχολήσεις κατὰ τὰς νυκτερινὰς ὥρας ἢ δι' ἀναπλήρωσιν ἄλλου ὑπαλλήλου ἔχοντος ἀνώτερον βαθμὸν ἢ διὰ δῶρα ἢ οἰκονομικὰς ἐνισχύσεις, τηρουμένων τῶν διατάξεων τοῦ ν.δ. 1784/1942». Διὰ δὲ τοῦ τελευταίου τούτου νομοθετήματος (ν.δ. 1784/1942 «περὶ καθορισμοῦ τρόπου ὑπολογισμοῦ συντάξεων Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως» (Ε.Κ. φ. 240), διατηρηθέντος ἐν ἰσχύϊ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 324/1946 πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου (Ε.Κ. φ. 183), ὁρίζεται, ἐν ἄρθρῳ μό-

νω, ἐδάφιον πρῶτον αὐτοῦ, ὅτι διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῶν συντάξεων, τῶν ἀποτελουμένων ὑπὸ τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως τῶν ὑπαγομένων ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν καὶ ἔλεγχον τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν αἱ συντάξιμοι ἀποδοχαί, ὡς αὗται ὑπελογίζοντο κατὰ τὴν 30.6.1941 ὑπὸ τῶν οἰκείων καταστατικῶν διατάξεων, ἤτοι ἄνευ ὑπολογισμοῦ τῶν διαφόρων κατηγοριῶν προσαυξήσεων καὶ ἐπιδομάτων ἀκριβείας δίων, αἵτινες παρεσχέθησαν μετὰ τὴν ὡς ἄνω χρονολογίαν».

Κατὰ τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τῶν ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει διατάξεων δὲν περιλαμβάνονται εἰς τὰς «συνταξίμους ἀποδοχὰς» τῶν ἠσφαλισμένων τοῦ Ταμείου Συντάξεων Προσωπικοῦ Η.Ε.Μ. ἀφ' ἑνὸς τὰ ρητῶς ἐν ἄρθρῳ 14 § 4 τοῦ καταστατικοῦ αὐτοῦ ἀπαριθμούμενα εἴδη ἀπολαυῶν, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ αἱ διὰ «δῶρα ἢ οἰκονομικὰς ἐνισχύσεις» πρόσθετοι ἀποδοχαί, καὶ ἀφ' ἑτέρου πᾶσα ἄλλη παροχή, χορηγουμένη ὑπὸ μορφὴν προσαυξήσεως ἢ ἐπιδόματος ἀκριβείας δίων, ἐφ' ὅσον δὲν προεβλέπετο αὕτη καὶ ὑπὸ τῶν κατὰ τὴν 30 Ἰουνίου 1941 διεπουσῶν τὰ τῶν ἀποδοχῶν τῶν περὶ ὧν πρόκειται ἠσφαλισμένων διατάξεων. Ἡ ρητὴ ἄλλως τε παραπομπὴ τοῦ καταστατικοῦ τοῦ εἰρημένου Ταμείου εἰς τὸ ν.δ. 1784/1942 δὲν δύναται νὰ ἔχῃ ἄλλην ἔννοιαν, εἰμὴ ὅτι ἠθελήθη ὑπὸ τοῦ νομοθέτου, ὅπως ὁρισθοῦν παγίως, κατ' εἶδος, αἱ «συντάξιμοι ἀποδοχαὶ» διὰ τὸ ἐν λόγῳ Ταμεῖον συμφώνως πρὸς τὰ ἐν ἄρθρῳ μόνῳ τοῦ ν.δ. 1784|1942 ὁριζόμενα, ἤτοι οἷαι κατὰ περιεχόμενον ἐλαμβάνοντο ὑπ' ὄψιν τὴν 30ὴν Ἰουνίου 1941, ἀποκλειομένου συνεπῶς τοῦ συνυπολογισμοῦ τῶν διαφόρων κατηγοριῶν προσαυξήσεων καὶ τῶν ρηθέντων ἐπιδομάτων, ἅτινα τυχὸν ἐθεσπίσθησαν διὰ τοὺς ἠσφαλισμένους τούτους ὁποτεδήποτε μεταγενεστέρως τῆς 30 Ἰουνίου 1941, δεδομένου τοῦ παγίου καὶ οὐχὶ μεταβατικοῦ χαρακτῆρος τοῦ περὶ οὗ πρόκειται ν.δ. 1784|1942 (Σ.Ε. 1299/1954, 235/1962).

Ὡς πρόσθετοι διὰ «δῶρα» ἀποδοχαί, αἵτινες, κατὰ τὴν διαληφθεῖσαν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 14 § 4 τοῦ καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου, ἐξαιροῦνται τοῦ περὶ οὗ πρόκειται συνυπολογισμοῦ, νοοῦνται, τῆς διατάξεως ταύτης οὐδεμίαν ποιουμένης σχετικὴν διάκρισιν, καὶ αἱ διὰ τὰ δῶρα ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τῶν Χριστουγέννων καὶ Πάσχα καταβαλλόμενα εἰς τοὺς μισθωτοὺς παροχαί. Ἑπομένως τὸ εἶδος τοῦτο τῶν προσθέτων ἀποδοχῶν δὲν περιλαμβάνεται εἰς τὰς κατὰ τὴν ἐπίμαχον διάταξιν τοῦ ἄρθρου τετάρτου § 3 τοῦ νόμου 3954/1954 συνταξίμους ἀποδοχάς. Ἐξ ἄλλου, κατὰ τὴν 30ὴν Ἰουνίου 1941, εἰς τὸ προσωπικὸν τῆς Η.Ε.Μ., εἰς ὃ ἀνῆκε καὶ ὁ αἰτῶν, δὲν κατεβάλλετο προσαύξησις λόγῳ οἰκογενειακῶν βαρῶν, ἥτις, ὡς καὶ διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως συνομολογεῖται, ἐχορηγήθη πολὺ μεταγενεστέρως καὶ δὴ ἀπὸ τοῦ ἔτους 1954 δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 27297/Ι. 54/22/28.5. 1954 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας «περὶ αὐξήσεως τῶν ἀποδοχῶν προσωπικοῦ Η.Ε.Μ.» (Ε.Κ. τ. Β' σ. 108). Κατ' ἀκολουθίαν καὶ ἡ προσαύξησις αὕτη, θεσπισθεῖσα διὰ τὸ προσωπικὸν τῆς Η.Ε.Μ. μετὰ τὴν 30 Ἰουνίου 1941, δὲν ἦτο συνυπολογιστέα εἰς τὰς συνταξίμους ἀποδοχὰς τοῦ αἰτοῦντος. Ταῦτα ὄθεν δεξαμένη καὶ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις καὶ ἀπορρίψασα μετὰ τοῦτο τὸ ἐπίδικον αἴτημα τοῦ αἰτοῦντος, ὅπως, κατὰ τὸν ἀνακαθορισμὸν τῆς συντάξεώς του ὑπὸ τοῦ οἰκείου ὀργάνου τοῦ Ι.Κ.Α., συνυπολογισθῶσιν εἰς τὰς συνταξίμους ἀποδοχὰς αὐτοῦ καὶ αἱ παροχαὶ λόγῳ οἰκογενειακῶν βαρῶν, ὡς καὶ διὰ τὰ δῶρα Χριστουγέννων καὶ Πάσχα, παρίσταται ὡς κατ' ὀρθὴν ἑρμηνείαν καὶ ἐφαρμογὴν τῶν διαληφθεισῶν διατάξεων ἐκδοθεῖσα, οἱ δὲ περὶ τοῦ ἐναντίου ἰσχυρισμοὶ τοῦ αἰτοῦντος καὶ οἱ ἐπὶ τούτων θεμελιούμενοι λόγοι ἀκυρώσεως εἶναι ἀπορριπτέοι ὡς ἀβάσιμοι.

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Ι. ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Περιορισμός αποζημιώσεων διά καταγγελίαν συμβάσεως εργασίας κατ' Α.Ν. 173/1968.

Περίληψις ερωτήματος (Υπουργείου Εργασίας): Έάν αί διατάξεις των άρθρων 2 § 2 και 3 § 1 του ά.ν. 173/1968 έχουν εφαρμογήν και έπι των εργατοτεχνιτών.

Νομικού Συμβουλίου Κράτους, Τμ. Διακοπών

Γνωμοδότησις 1092/1968

Προεδρεύων ὁ Νομικὸς Σύμβουλος κ. **Ε. Κουρουσόπουλος**

Εἰσηγητὴς ὁ Νομικὸς Σύμβουλος κ. **Ἀθαν. Τομαρᾶς**

Λοιπὰ μέλη: Οἱ κ.κ. *Κ. Κωνσταντινίδης, Α. Γιανουλάτος*, Νομικοὶ Σύμβουλοι, *Χ. Καλογεράπουλος, Ε. Κουρτικάκης*, Πάρεδροι.

Έπι τοῦ πρόσθεν ἐρωτήματος τὸ Νομικὸν Συμβούλιον ἐγνωμοδότησεν ὡς ἀκολούθως:

Ι. Κατὰ τὴν διάταξιν τῆς παραγράφου 2 ἄρθρου 2 ά.ν. 173/1967(*) εἰς ἃς περιπτώσεις ἐργοδότης τυγχάνει τὸ Δημόσιον ἢ Ν.Π.Δ.Δ. ἢ Τράπεζα ἢ Ἐπιχειρήσεις καὶ Ὀργανισμοὶ κοινῆς ὠφελείας (Δ.Ε.Η., Ο.Τ.Ε., Ἑταιρεία Ὑδάτων κλπ.) ἢ Ἐπιχειρήσεις ἐπιχορηγούμενα ὑπὸ τοῦ Κράτους, ἡ ὑπὸ τοῦ νόμου 2112/1920, ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη μεταγενεστέρως, ὀφειλομένη ἀποζημίωσις δὲν δύναται νὰ ὑπερβαίνῃ εἰς πᾶσαν περίπτωσιν τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 240.000, καταργουμένης πάσης ἀντιθέτου εἰδικῆς διατάξεως νόμου ἢ συμβάσεως οἱασδήποτε μορφῆς ἢ τυχὸν ὑπάρχοντος ἔθίμου.

Γνωστοῦ ὄντος ὅτι αἱ χορηγούμεναι εἰς τοὺς ἀπολυομένους ἐργατοτεχνίτας ἀποζημιώσεις κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ δ.δ. 16/18.7.1920 εἶναι οὐσιωδῶς κατώτεραι τῶν βάσει τοῦ νόμου 2112/1920 ὑπολογιζομένων διὰ τοὺς ἀπολυομένους ὑπαλλήλους, ἡ ἄνω διάταξις ἀναφέρεται μόνον εἰς τοὺς τελευταίους τούτους.

ΙΙ. Κατὰ τὴν διάταξιν τῆς παραγράφου 1 ἄρθρου 6 ά.ν. 99/1967, ὡς ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 3 ά.ν. 173/1967, εἰς ἃς περιπτώσεις εἰδικὴ διάταξις νόμου ἢ κανονισμοῦ ἢ συμβάσεως, ἀναφερομένης εἰς Ἀνωνύμους Ἑταιρείας ἢ Κοινοφελεῖς ἐπιχειρήσεις (π.χ. σύμβασις ἐξαγορᾶς Η.Ε.Α.Π. - Δ.Ε.Η. κλπ.), προβλέπει τὴν καταβολὴν εἰς ὑπαλλήλους κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀπομακρύνσεώς των ἐκ τῆς ἐργασίας καὶ ἑτέρας προσθέτου ἀποζημιώσεως, πέραν τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου 2112/1920 προβλεπομένης, ἡ ἀποζημίωσις αὕτη δὲν δύναται νὰ ὑπερβαίνῃ ποσοστὸν 15% τῆς ὑπὸ τῆς ἄνω παραγράφου 2 ἄρθρου 2 ά.ν. 173/1967 προβλεπομένης.

Καὶ ἡ διάταξις αὕτη ἐφαρμόζεται μόνον ἐπὶ ὑπαλλήλων, δικαιουμένων κατὰ τὴν διὰ καταγγελίας ἀπόλυσίν των τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112/1920 καὶ δὲν ὑφίσταται ἔδαφος ἐφαρμογῆς ἐπὶ περιπτώσεως ἀπολυομένων ἐργατοτεχνιτῶν, ἐν ἡ ἀποζημίωσις ὁρίζεται ἐπὶ ἑτέρας βάσεως ὑπολογισμοῦ, οὐσιωδῶς διαφόρου τῆς τῶν ὑπαλλήλων, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ δ.δ. 16/18.7.1920.

ΙΙΙ. Κατὰ ταῦτα εἰς τὸ ἐρώτημα προσήκει ἡ ἀπάντησις ὅτι οἱ ἀπολυόμενοι ἐργατοτεχνῖται δικαιοῦνται νὰ λάβουν τὴν προβλεπομένην ὑπὸ τοῦ δ. δ. 16/18.7.1920 ἀποζημίωσιν καὶ τὴν εἰδικὴν πρόσθετον ἀποζημίωσιν, τὴν προβλεπομένην ὑπὸ διατάξεως νόμου ἢ κανονισμοῦ συμβάσεως ἀναφερομένης εἰς Ἀνωνύμους Ἑταιρείας ἢ Κοινοφελεῖς ἐπιχειρήσεις, ἄνευ ποσοστιαίου περιορισμοῦ, ἀρκεῖ ἐν τῷ συνόλῳ ἡ καταβλητέα γενικὴ καὶ εἰδικὴ ἀποζημίωσις νὰ μὴ ὑπερβαίνῃ τὰ ὅρια τῶν διὰ τοὺς ὑπαλλήλους ἐφαρμοζομένων διατάξεων τῶν ά.ν. 99/1967 καὶ 173/1967.

(*) ΕΕΔ 26, 1417.

ΙΙ. ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

Παροχὴ ἐργασίας ὑπὸ ἀρτεργατῶν καὶ ἡμερομίσθια ἐξαιρετέων ἑορτῶν κατ' ἄρθρον 2 Ν.Δ. 3755/1957.

Περίληψις ερωτήματος (Υπουργείου Εργασίας): Έάν μετὰ τὴν διὰ τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ά.ν. 80/1967 κατάργησιν τοῦ συστήματος τῆς κατὰ μονάδα ἐργασίας ἀμοιβῆς τῶν ἀρτεργατῶν ἀνακύπτῃ ὑποχρέωσις τῶν οἰκείων ἐργοδοτῶν πρὸς καταβολὴν εἰς τούτους τῶν ἡμερομισθίων τῶν ἐξαιρετέων ἡμερῶν, περὶ ὧν τὸ ἄρθρον 2 τοῦ ν.δ. 3755/1957.

Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους, Τμ. Διακοπῶν

Γνωμοδότησις 1039/1968

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Κ. Παπαμιχαλόπουλος**

Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. **Τ. Ντόκας**

Λοιπὰ μέλη: Οἱ κ.κ. *Ι. Καραμπελόπουλος, Ἐρρ. Μέλλιος*, Νομικοὶ Σύμβουλοι, *Γ. Ἀντωνόπου-*

λος, Δ. Βενιζέλος, Κ. Τζώρτζης, Ι. Αθανασούλας, Β. Γκούμας, Ε. Πετσαλάκης, Πάρεδροι.

Επί τοῦ πρόσθεν ἐρωτήματος τὸ Νομικὸν Συμβούλιον ἐγνωμοδότησεν ὡς ἀκολούθως:

Ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ἀ.ν. 80/1967(*) ὁρίσαντος ὅτι ἐκαταργεῖται τὸ σύστημα τοῦ ὑπολογισμοῦ καὶ καθορισμοῦ τῆς ἀμοιβῆς τῶν ἀρτεργατῶν βάσει τῆς κατεργαζομένης ποσότητος ἀλεύρων, ἀντικαθιστάμενον δι' ὑπολογισμοῦ αὐτῆς βάσει ἡμερομισθίου κώρου ἐργασίας, ὡς ἐπίσης καὶ ἐκ τῶν διατάξεων τῆς ἐπακολουθησάσης ὑπ' ἀριθ. 12/1968 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ. Δ.Α. Ἀθηνῶν περὶ ὥρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἀρτεργατῶν ἁπάσης τῆς χώρας, κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 56265/2309/1968 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας(**), δὲν τίκτεται ὑποχρέωσις ἐκ μέρους τῶν ἐργοδοτῶν πρὸς καταβολὴν ἡμερομισθίου ἐξαιρεσίμων ἡμερῶν, περὶ ὧν τὸ ἄρθρον 2 τοῦ ν.δ. 3755/1957. Ἡ προδιαληφθεῖσα ὑπ' ἀριθ. 12/1968 ἀπόφασις τοῦ Δ.Δ.Δ.Α. Ἀθηνῶν, ὁρίσασα, διὰ τῶν ἄρθρων αὐτῆς 3 καὶ 4, ὅτι ἕκαστον Σάββατον καὶ τὰς παρομοίας τῶν ἐξαιρεσίμων ἡμερῶν, καθ' ἃς οἱ ἀρτοποιοὶ ὑποχρεοῦνται εἰς παρασκευὴν καὶ διανομὴν ἄρτου δύο ἢ πλειόνων ἡμερῶν, ὡς καὶ κατὰ τὸ ὑπὸ 22/12 μέχρις 7/1 καὶ ἀπὸ τῆς μεγάλης Τρίτης μέχρι Μεγάλου Σαββάτου χρονικὸν διάστημα, ἐπετρέπετο ἡ πέραν τῆς κώρου ἐργασίας ὑπερωριακὴ ἀπασχόλησις ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς, ὡς καὶ ὅτι διὰ τὴν ἄνω ὑπερωριακὴν ἀπασχόλησιν οἱ ἀρτεργάται δικαιοῦνται ἐπὶ τοῦ ὡρομισθίου προσαυξήσεως 25% διὰ τὰς μέχρι 60 ὥρας ἐτησίως, 50% διὰ τὰς πέραν τῶν 60 ὡρῶν καὶ μέχρι 120 ὡρῶν ἐτησίως καὶ 75% διὰ τὰς πέραν τῶν 120 ὡρῶν ἐτησίως, ἀποκλείσασα περαιτέρω τὴν ἐφαρμογὴν τῶν κειμένων διατάξεων περὶ παροχῆς προσαυξήσεως λόγῳ νυκτερινῆς ἐργασίας καὶ τοιαύτης κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ ἑορτάς, προδήλως ἀπέβλεψεν αὐτη, κατὰ τὴν ἀληθῆ αὐτῆς ἔννοιαν, καὶ διὰ τὰς ἐξαιρεσίμους ἡμέρας τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ν.δ. 3755/1957 εἰς τὴν ὡς ἄνω εἰδικῶς καθορισθεῖσαν ἀμοιβὴν τῶν ἀρτεργατῶν, αἵτινες ὡς ἐκ τούτου δὲν δικαιοῦνται νὰ ἀπαιτήσωσι δι' αὐτὰς ἀμοιβήν. Τὸ καθεστὼς τοῦτο, τῆς μὴ ἀπολήψεως ἡμερομισθίου ἐξαιρεσίμων ἡμερῶν, ἴσχυε καὶ πρότερον, μέχρι τῆς ἰσχύος καὶ ἐφαρμογῆς τῶν ἀνωτέρω διατάξεων (Γνωμ. Ὁλομελείας Νομικοῦ Συμβουλίου 671/1956), αἵτινες, ἀντὶ τοῦ συστήματος τῆς ἀμοιβῆς βάσει τῆς κατεργαζομένης ποσότητος ἀλεύρων, εἰσήγαγον, ὡς ἀνωτέρω ἐκτίθεται, τὸ σύστημα τοῦ ὑπολογισμοῦ αὐτῆς βάσει ἡμερομισθίου κώρου ἐργασίας. Ἡ μεταβολὴ ὅμως αὕτη τοῦ συστήματος ἀμοιβῆς, αὐτὴ καθ' ἑαυτήν, οὐδεμίαν ἐπῆρεν ἀσαφῆ ὡς πρὸς τὰς ἑκατέρωθεν ὑφισταμένας πρὸ ταύτης ὑποχρεώσεις καὶ τὰ δικαιώματα ἀρτεργατῶν καὶ ἐργοδοτῶν ἀναφορικῶς πρὸς τὰς ἐξαιρεσίμους ἡμέρας, ἐν ὄψει τῶν ὁποίων οἱ ἀρτεργάται παρασκευάζοντες νῦν, ὡς καὶ πρότερον, τὸν ἄρτον ἀπὸ τῆς προηγουμένης ἡμέρας καὶ ἀμειβόμενοι ὑπερωριακῶς διὰ τὴν ἐργασίαν των ταύτην, δὲν δικαιοῦνται ἄλλης τινὸς ἀμοιβῆς, πλὴν τῆς ὡς ἄνω καθορισθείσης τοιαύτης.

Ὡς ὅθεν ἤδη ἐλέχθη, ἀποφατικὴ προσήκει ἀπάντησις ἐπὶ τοῦ ἀνωτέρω ἐρωτήματος.

ΙΙΙ. ΑΔΕΙΑΙ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

Παροχὴ ἀδείας κατ' ἔτος μετ' ἀποδοχῶν εἰς προσωπικὸν Ἐθνικοῦ Θεάτρου.

Περιληψις ἐρωτήματος (Ὑπουργείου Ἐργασίας): Ἐὰν αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 123 κ.δ. 3/4.12.1943, ὁρίζουσαι ὅτι τὸ μὴ διοικητικὸν προσωπικὸν τοῦ Ἐθνικοῦ Θεάτρου δικαιοῦται κανονικῆς ἀδείας 15 ἡμερῶν κατ' ἔτος μετὰ πλήρων ἀποδοχῶν, ἐφ' ὅσον ἔχει συμπληρώσει ἔτος ἐν τῇ ἐργασίᾳ, ἡ δὲ συνδέουσα αὐτὸ μετὰ τοῦ Ἐθνικοῦ Θεάτρου σχέσις εἶναι ἀορίστου χρόνου ἢ ὡρισμένης μέν, ἀλλὰ μείζονος τοῦ ἔτους διαρκείας, ἐξακολουθοῦν ἰσχύουσαι καὶ μετὰ τὴν ἰσχὺν τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. 539/1945 καὶ τοῦ ἄρθρου 666 Ἀστικοῦ Κώδικος.

Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους, Τμ. Διακοπῶν

Γνωμοδότησις 1103/1968

Πρόεδρεύων ὁ Νομικὸς Σύμβουλος κ. **Α. Καλλέργης**

Εἰσηγητὴς ὁ Νομικὸς Σύμβουλος κ. **Ἀθ. Τομαρᾶς**

Λοιπὰ μέλη: Οἱ κ.κ. *Πλ. Μακρυγιάννης,* Νομικὸς Σύμβουλος, *Ι. Ματαράγκας, Ε. Πετσαλάκης,* Πάρεδροι.

Ἐπὶ τοῦ πρόσθεν ἐρωτήματος τὸ Νομικὸν Συμβούλιον ἐγνωμοδότησεν ὡς ἀκολούθως:

Κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 123 § 3 κ.δ. 3/4.12.1943 περὶ ἐγκρίσεως τοῦ ὀργανισμοῦ τοῦ Ἐθνικοῦ Θεάτρου τὸ μὴ διοικητικὸν προσωπικὸν αὐτοῦ δικαιοῦται κανονικῆς ἀδείας 15 ἡμερῶν κατ' ἔτος μετὰ πλήρων ἀποδοχῶν, ἐφ' ὅσον ἔχει συμπληρώσει ἔτος ἐν τῇ ἐργασίᾳ, ἡ δὲ συνδέουσα αὐτὸ μετὰ τοῦ Ἐθνικοῦ Θεάτρου σχέσις εἶναι ἀο-

(*) ΕΕΔ 26, 1023.

(**) ΕΕΔ 27, 838.

ρίστου διαρκείας ἢ ὡρισμένης μέν, ἀλλὰ μείζονος διαρκείας τοῦ ἔτους. Ἐν τῷ καθορισμῷ τῆς ἄνευ προϋποθέσεως, ἰδίᾳ ἐπὶ συμβάσεων ὡρισμένης διαρκείας, συνυπολογίζεται ἡ προϋπηρεσία δυνάμει προγενεστέρας συμβάσεως ἀνανεωθείσης, ἄνευ ὅμως διακοπῆς.

Τὰ τῆς χορηγήσεως γενικῶς ἀδειῶν κατ' ἔτος μετὰ πλήρων ἀποδοχῶν εἰς τοὺς μισθωτοὺς ἐρρύθμισαν μεταγενεστέρως τόσον ὁ ἀ.ν. 539/1945, ἰσχύων καὶ μετὰ τὴν ἔναρξιν ἰσχύος τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, ὅσον καὶ τὰ ἄρθρα 666 - 667 Α.Κ., ἐπηκολούθησε δὲ τῶν ἄνω ρυθμίσεων καὶ ὁ νόμος 2081/1952, ὁ κυρώσας τὴν σχετικὴν ὑπ' ἀριθ. 52 Διεθνῆ Σύμβασιν.

Λόγῳ τοῦ ἐπικουρικοῦ χαρακτῆρος τῶν διατάξεων τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος εἰς τὸ ἐξεταζόμενον θέμα ὁ ἀ.ν. 539/1945 ἔχει γενικὴν ἐφαρμογήν, τούτου δὲ κατισχύουν εἰς ἑκάστην συγκεκριμένην περίπτωσιν τυχὸν εὐμενέστεραι διατάξεις τοῦ νόμου 2081/1952 (ἄρθρον 9) ἢ τυχὸν εὐμενέστεροι ὅροι χορηγήσεως ἀδειῶν εἰς μισθωτοὺς περιεχόμενοι εἰς συλλογικὰς συμβάσεις, κανονισμοὺς ἢ ἄλλας διατάξεις (ἄρθρον 2 § 7 ἀ.ν. 539/1945).

Διάταξιν περὶ ἀδειῶν τῶν μισθωτῶν, περιέχουσαν εὐμενεστέρους ὅρους τῶν ὑπὸ τοῦ ἀ.ν. 539/1945 καθιερωθέντων, συνιστᾷ πράγματι τὸ ἄρθρον 123 § 3 τοῦ ἄνω κ.δ. 3/4.12.1943 διὰ τὸ μὴ διοικητικὸν προσωπικὸν τοῦ Ἐθνικοῦ Θεάτρου, διότι, ἀνεξαρτήτως τῆς διαρκείας τῆς χορηγουμένης ἀδείας, οἱ ἀπαιτούμενοι ὅροι πρὸς θεμελίωσιν τοῦ δικαιώματος δύνανται νὰ εἶναι, κατ' ἐφαρμογὴν ἐξ ὁλοκλήρου τῆς εἰδικῆς διατάξεως εἰς ἑκάστην περίπτωσιν, εὐμενέστεροι τῶν ὅρων τῶν προβλεπομένων ὑπὸ τοῦ ἀ.ν. 539/1945.

Εἰς τὰ δικαστήρια ἀντιμετωπίσθη ἡ περίπτωσις ἠθοποιῶν τοῦ Ἐθνικοῦ Θεάτρου ἀπὸ ἀπόψεως ἐφαρμογῆς μόνον τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. 539/1945 (Πρωτοδ. Ἀθηνῶν 1893/1966, ΕΕΔ 25, 730, Πρωτοδ. Ἀθηνῶν 20799/1966, ΕΕΔ 25, 1326) καὶ οὐχὶ τῆς ἐξακολουθούσης νὰ ἰσχύῃ διατάξεως τοῦ κ.δ. 3/4.12.1943.

Κατὰ ταῦτα εἰς τὸ ἐρώτημα προσήκει καταφατικὴ ἀπάντησις.

IV. ΧΑΡΤΟΣΗΜΟΝ

Χαρτόσημον ἐξοφλητικῶν ἀποδείξεων συνταξεων παρ' Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως.

Περίληψις ἐρωτήματος (Ὑπουργείου Ἐργασίας): Ποῖον ἐκφύλει τὸ τέλος χαρτοσήμου, εἰς τὸ ὁποῖον ὑπόκεινται, κατὰ τὰς κειμένας διατάξεις, αἱ χορηγούμεναι ὑπὸ τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως ἐφημερίδιστος τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας συντάξεις, τὸν χορηγοῦντα τὴν σύνταξιν Ὀργανισμὸν ἢ τὸν δικαιοῦχον ταύτης;

Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους, Ὁλομελείας

Γνωμοδότησις 193/1968

Πρόεδρος ὁ κ. **Δ. Μαγγιῶρος**

Εἰσηγητὴς ὁ Νομικὸς Σύμβουλος κ. **Ἀθ. Ταμαρᾶς**

Λοιπὰ μέλη: Οἱ κ.κ. *Κ. Παπαμιχαλόπουλος, Ἀντιπρόεδροι, Κ. Κυριαζῆς, Ε. Κουρουσόπουλος, Π. Σοφιανόπουλος, Κ. Κωνσταντινίδης, Ι. Κοραμπελόπουλος, Ἔρρ. Μέλλιος, Ν. Μπλιάτσος, Α. Γιαννουλάτος, Π. Μακρυγιάννης*, Νομικοὶ Σύμβουλοι, *Κ. Διαλεκτός, Γ. Ἀντωνόπουλος*, Πάρεδροι.

Ἐπὶ τοῦ πρόσθεν ἐρωτήματος τὸ Νομικὸν Συμβούλιον ἐγνωμοδότησεν ὡς ἀκολούθως:

1. Ἐν τῇ ἑρμηνείᾳ τῶν διατάξεων τῶν α) ἄρθρου 15 § 18 τοῦ κωδικοποιηθέντος ν. 4755/1930 περὶ τελῶν χαρτοσήμου (π.δ. 28/28/7.1931), ὡς ἡ παράγραφος αὕτη ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 2 § 2 ν.δ. 18/18.7.1950 καὶ συνεπληρώθη διὰ τοῦ ἄρθρου 2 § 5 ν.δ. 6/7.6.1951 καὶ β) ἄρθρου 32 § 4 τοῦ αὐτοῦ κωδικοποιηθέντος νόμου 4755, ὡς ἡ παράγραφος αὕτη συνεπληρώθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 4 ν.δ. 12/15.9.1949, τόσον ὁ Ἄρειος Πάγος καὶ τὰ πολιτικὰ καὶ διοικητικὰ δικαστήρια τῆς οὐσίας (Α.Π. 137/1951, ΕΕΝ ιη', 349, 513/1951, ΕΕΝ ιθ', 122, Ἐφ. Ἀθηνῶν 1229/1960, Ε.Δ.Κ.Α. Β', 496, Φ.Δ. Θεσ. 316/1964, Φορ. Δικ. 5, σ. 220), ὅσον καὶ τὸ Νομικὸν Συμβούλιον (Γνμδ. 857/1957), ἔχουν δεχθῆ, ὅτι διὰ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 425 Α.Κ., καθ' ἣν τὰ ἔξοδα τῆς ἐξοφλητικῆς ἀποδείξεως, ὁσάκις ἐκδίδεται τοιαύτη, φέρει ὁ ὀφειλέτης, ἐὰν ἄλλο τι δὲν προκύπτῃ ἐκ τῆς σχέσεως, οὐδόλως ἐσκοπήθη μεταβολὴ τῶν ἄνω (καὶ πρὸ τῶν γενομέ-

νων ἀντικαταστάσεων, συμπληρώσεων καὶ τροποποιήσεων διὰ τῶν νεωτέρων τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ Α.Κ. ἄνω διαταγμάτων τῶν προϊσχυουσῶν ὁμοίων διατάξεων) περὶ τελῶν χαρτοσήμου κειμένων φορολογικῶν διατάξεων, οὐδὲ ἐγένετο διάφορος ρύθμισις τῶν διατάξεων αὐτῶν περὶ τοῦ βαρυνομένου εἰς τὴν καταβολὴν τοῦ τέλους χαρτοσήμου, ὅστις κατ' αὐτὰς εἶναι οὐχὶ ὁ καταβάλλων τὸν μισθόν, ἡμερομίσθιον, ἐπιχορηγήσεις, ἐπιδόματα, συντάξεις, μερίσματα, ἄλλας ἀσφαλιστικὰς παροχὰς ἢ βοηθήματα ἐργοδότης ἢ ἀσφαλιστικὸς ὀργανισμός, ἀλλὰ ὁ εἰσπράττων ὑπάλληλος, ἐργάτης, ἠσφαλισμένος, συνταξιοῦχος κλπ. Τοῦτο σαφῶς προκύπτει, κατὰ τὰς ἄνω δικαστικὰς κλπ. ἀποφάσεις, τόσον ἐκ τῆς εἰσηγητικῆς ἐκθέσεως τοῦ νόμου 4755/1930, ὅσον καὶ ἐκ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 32 § 46', ἄρθρου 13 § 1α' καὶ ἄρθρου 15 § 19 τοῦ αὐτοῦ Κώδικος. Ὁ ἐπακολουθήσας νόμος 2053/1952 ἀναφέρεται μόνον εἰς τὰς ἐξοφλητικὰς ἀποδείξεις λήψεως μισθοῦ ἢ ἡμερομισθίου τῶν ἐργαζομένων.

Ἡ ἀνωτέρω λύσις τυγχάνει ὀρθὴ καὶ δὲν εὑρίσκεται ἀντίθετος πρὸς τὴν νομολογίαν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας (Σ.Ε. 2006/1959, ΝοΒ 8, σ. 1255), ὅπερ ἐδέχθη μέν, ἐν τῇ ἐφαρμογῇ ἑτέρων διατάξεων τοῦ Κώδικος περὶ τελῶν χαρτοσήμου (ἄρθρα 33 § 1 καὶ 15 § 6), ὅτι δι' αὐτῶν δὲν θεσπίζεται ἀπόκλισις ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τοῦ ἄρθρου 425 Α.Κ., διότι δὲν ὁρίζεται ὁ βαρυνόμενος διὰ τῆς δαπάνης τοῦ χαρτοσήμου, ἀλλὰ ὁ ἔναντι τοῦ Δημοσίου ὑπεύθυνος, ἀλλ' εἶχεν ὑπ' ὄψιν διάφορον τῆς ἐξεταζομένης ἐνταῦθα περιπτώσιν, ἔνθα δὲν ἐπρόκειτο περὶ διατάξεως ὁριζούσης τὸν βαρυνόμενον διὰ τῆς δαπάνης τοῦ χαρτοσήμου, ἐνῷ τὸ ἀντίθετον συμβαίνει ἐν προκειμένῳ, κατὰ τὴν δοθεῖσαν κατὰ τὰ ἄνω ἑρμηνείαν.

Κατὰ ταῦτα εἰς τὸ ἐρώτημα προσήκει ἡ ἀπάντησις, ὅτι τὸ τέλος χαρτοσήμου ἐπὶ τῶν χορηγουμένων ὑπὸ τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως ἁρμοδιότητος Ὑπουργείου Ἐργασίας συντάξεων βαρύνει τὸν δικαιοῦχον τῆς παροχῆς.

ΙΙ. Τὸ Ταμεῖον Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἑταιριῶν Πετρελαιοειδῶν ὑπεχρεώθη διὰ δικαστικῶν ἀποφάσεων, ἐκδοθεισῶν κατὰ τὴν διαδικασίαν τῶν μικροδιαφορῶν καὶ μὴ δυναμένων νὰ ἀνατραποῦν δι' ἐνδίκων μέσων, εἰς ἐπιστροφὴν παρακρατηθέντος, ἐκ τῶν καταβαλλομένων εἰς ὡρισμένους συνταξιούχους αὐτοῦ συντάξεων, τέλους χαρτοσήμου (Εἰρ. Ἀθηνῶν 5443/1966, 9052/1966, 2801/1966, 6040/1967). Αἱ ἀποφάσεις ἐδέχθησαν ἐσφαλμένως, ὅτι ἡ σχετικὴ δαπάνη βαρύνει τὸ Ταμεῖον.

Τὴν ἐσφαλμένην ταύτην νομολογίαν τοῦ Εἰρηνοδικείου δύνανται νὰ ἀνατρέψῃ μόνον ἐπιζητουμένη ὑπὸ τοῦ Εἰσαγγελέως τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ δεκτὴ τυχὸν γενομένη ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου τούτου ἀναίρεσις μιᾶς τῶν ἐκδοθεισῶν ἀποφάσεων ὑπὲρ τοῦ νόμου, κατ' ἄρθρον 815 Πολ. Δικονομίας. Πρὸς τὴν λύσιν ταύτην δέον νὰ στραφῇ τὸ Ταμεῖον, ἀφοῦ εἰς τοῦτο δὲν δίδεται ἔνδικον μέσον κατὰ τῶν ἐκδιδομένων δυσμενῶν ἀποφάσεων κατὰ τὴν διαδικασίαν τῶν μικροδιαφορῶν.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΘΕΝΤΩΝ ΚΑΙ ΜΗ ΚΑΘ' ΕΟΡΤΗΝ 28 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

Ὑπὸ τῆς Συντάξεως

Κατὰ τὸ ἄρθρον 4 τοῦ ν.δ. 748/1966 «περὶ κωδικοποιήσεως, καταργήσεως, τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν διατάξεων τῆς κειμένης νομοθεσίας περὶ ἑβδομαδιαίας καὶ Κυριακῆς ἀναπαύσεως καὶ ἡμερῶν ἀργίας» (ΕΕΔ 25, 1160), ἐκδοθέντος κατ' ἐξουσιοδότησιν τοῦ ἄρθρου 4 § 3 τοῦ νόμου 4504/1966 (ΕΕΔ 25, 435), καθορίζονται ὡς ἡμέραι ὑποχρεωτικῆς ἀργίας αἱ κάτωθι: α) Ἡ 25η Μαρτίου, β) ἡ Δευτέρα τοῦ Πάσχα, γ) ἡ ἑορτὴ τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου καὶ δ) ἡ ἑορτὴ τῆς Γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ.

Διὰ τῆς αὐτῆς διατάξεως καθορίζονται ὡς ἡμέραι προαιρετικῆς ἀργίας κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ ἐργοδότου αἱ κάτωθι: α) Ἡ 1η Μαΐου καὶ β) ἡ 28η Ὀκτωβρίου. (Ὡς πρὸς τὴν 1ην Μαΐου ἴδετε ἀ.ν. 389/1968, ΕΕΔ 27, 643).

Ἐξ ἄλλου, κατὰ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ ν.δ. 3755/1957, μισθωτοί, ἀπασχολούμενοι κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ τὰς κατωτέρω ἀναφερομένας ἑορτὰς δικαιοῦνται τῆς ὑπὸ τῶν ὑπ' ἀριθ. 8900/1946 καὶ 25825/1951 ἀποφάσεων τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας (ΕΕΔ 12, 388) προβλεπομένης προσαυξήσεως ἐξ 75% κατὰ τὰ ὑπὸ τῶν ἐν λόγῳ ἀποφάσεων, ὡς αὗται ἰσχύουσι σήμερον, ὁριζόμενα. Ὡς ἐξαιρέσιμοι ἑορταί, καθ' ἃς παρέχεται κατὰ τὰ ἀνωτέρω προσαύξησις, νοοῦνται: α) ἡ τῆς Γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ, β) ἡ τῆς 25ης Μαρτίου, γ) ἡ τῆς Δευτέρας τοῦ Πάσχα, δ) ἡ τῆς 1ης Μαΐου καὶ ε) ἡ τῆς 28ης Ὀκτωβρίου. Ἐκ τούτων κατὰ τὰς 1ην Μαΐου καὶ 28ην Ὀκτωβρίου ἡ ἀπασχόλησις τοῦ μισθωτοῦ ἀπόκειται ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν διακριτικὴν ἐξουσίαν τοῦ ἐργοδότου.

Εἰς τοὺς ἐπὶ ἡμερομισθίῳ ἀμειβομένους μισθωτούς, τοὺς μὴ ἀπασχοληθέντας ἐκ λόγων μὴ ὀφειλομένων εἰς τούτους κατὰ τὰς ἀνωτέρω ἡμέρας, καταβάλλεται δι' ἑκάστην ταύτην ποσὸν ἴσον πρὸς τὸ ἡμερομίσθιόν των ἄνευ ἑτέρας προσαυξήσεως.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω διατάξεων προκύπτουσιν, ὡς πρὸς τὴν 28ην Ὀκτωβρίου, ἡ ὁποία ἐνδιαφέρει ἡμᾶς, τὰ ἑξῆς: Δὲν ἔχει καθιερωθῇ ὡς ἡμέρα ὑποχρεωτικῆς ἀργίας, ἀλλὰ προαιρετικῆς ταυτότης, ἀνήκοντος τούτου εἰς τὴν κρίσιν τοῦ ἐργοδότου.

Ἐφ' ὅσον, ἑπομένως, ὁ ἐργοδότης δὲν ἀπασχολήσῃ τοὺς μισθωτούς του κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην ἢ μέρη ὑποχρέωσις, τὴν ὁποίαν ὑπέχει, εἶναι νὰ καταβάλῃ εἰς τοὺς ἐπὶ ἡμερομισθίῳ ἀμειβομένους μισθωτούς, οἱ ὁποῖοι δὲν ἀπασχολήθησαν ἐκ λόγων μὴ ὀφειλομένων εἰς τούτους, ποσὸν ἴσον πρὸς τὸ ἡμερομίσθιόν των, ἄνευ ἑτέρας προσαυξήσεως.

Ἂν ὁ ἐργοδότης ἀπασχολήσῃ τοὺς μισθωτούς του, κατὰ τὴν ἀνήκουσαν εἰς αὐτόν, ὡς ἀνωτέρω ἀνωτέρω, διακριτικὴν ἐξουσίαν, ὑποχρεοῦται νὰ καταβάλῃ τὸ ἡμερομίσθιον ἐφάπαξ τῶν ἐπὶ ἡμερομισθίῳ ἀμειβομένων, προσαυξημένων κατὰ 75%, σύμφωνως πρὸς τὰς ἐν ἀρχῇ ὑπουργικὰς ἀποφάσεις, εἰς δὲ τοὺς ἀμειβομένους διὰ μηνιαίου μισθοῦ προσαύξησιν κατὰ 75% ἐπὶ τοῦ 1/25 τοῦ μηνιαίου μισθοῦ των. (Ἴδετε καὶ Α.Π. 276/1959, Ὀλομελείας, ΕΕΔ 18, 695).

Κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 18310/1946 ὑπουργικὴν ἀπόφασιν (ΕΕΔ 12, 388) παρέχεται ἐπὶ νυκτερινῆς ἐργασίας (10 μ.μ. - 6 π.μ.) προσαύξησις κατὰ 25% ἐπὶ τοῦ νομίμου πάντοτε ἡμερομισθίου, ὡς καὶ ἡ κατὰ 75% προσαύξησις δι' ἐργασίαν κατὰ Κυριακὰς καὶ τὰς λοιπὰς ἐν ἄρθρῳ 2 τοῦ ν.δ. 3755/1957 ἑορτάς.

Ἂν, ἑπομένως, εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς παροχῆς ἐργασίας κατὰ τὴν 28ην Ὀκτωβρίου συμπέσῃ καὶ νυκτερινὴ ἐργασία θὰ ὑπολογισθοῦν γνωστὰ αἱ προσαυξήσεις αὗται. (Ἴδετε Α.Π. 107/1969, ΕΕΔ 19, 348).

Αἱ περὶ τῶν ὁποίων πρόκειται ἀξιώσεις, ἐφ' ὅσον ἡ σύμβασις ἐργασίας εἶναι ἔγκυρος, παραγράφονται μετὰ πενταετίαν κατ' ἄρθρον 250 ἀρ. 17 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, θεωρούμεναι ὡς μισθοί (Α.Π. 378/1961, ΕΕΔ 20, 726).

Ὡς μισθὸς θεωρεῖται καὶ τὸ κατ' ἄρθρον 2 τοῦ ν.δ. 3755/1957 καταβαλλόμενον εἰς τοὺς μὴ ἀπασχοληθέντας ἡμερομίσθιον, παρὰ τὸ ὅτι ἐπιβάλλεται κατὰ παρέκκλισιν τῆς ἐν ἄρθρῳ 648 Ἀστικοῦ Κώδικος ἀρχῆς, κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ μισθὸς εἶναι ἀνταλλάγμα τῆς παροχῆς ἐργασίας, τοῦτο διότι

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

667/1968 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί κωδικοποιήσεως της κειμένης περί επαγγελματικών σωματείων νομοθεσίας.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 237 της 7 Οκτωβρίου 1968)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Την διάταξιν του άρθρου τρίτου § 1 του ν.δ. 4204/1961 «περί κυρώσεως της υπ' αριθ. 87 Διεθνούς Συμβάσεως «περί συνδικαλιστικών ελευθεριών και προστασίας του συνδικαλιστικού δικαιώματος». 2) Την διάταξιν του άρθρου τρίτου § 1 του ν.δ. 4205/1961 «περί κυρώσεως της υπ' αριθ. 98 Διεθνούς Συμβάσεως περί εφαρμογής των αρχών του δικαιώματος οργανώσεως και συλλογικής διαπραγματεύσεως». 3) Την διάταξιν του άρθρου 13 του ν.δ. 4361/1964 «περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως διατάξεων τινων της περί επαγγελματικών σωματείων νομοθεσίας» και 4) Την υπ' αριθ. 473/1968 γνωμοδότησιν του Συμβουλίου της Επικρατείας, προτάσει του Ημετέρου επί της Εργασίας Υπουργού, αποφασίσαμεν και διατάσσομεν:

Αι διατάξεις της κειμένης περί επαγγελματικών σωματείων νομοθεσίας κωδικοποιούνται εις ενιαίον κείμενον ως έξης:

Άρθρον 1

Επαγγελματικά σωματεία

(Ν. 281/1914, άρθρα 19, 20, 23 - δ.δ. 15/20.5.1920, άρθρα 59, 61 § 4, 62 - ν.δ. 4204/1961, άρθρα 2, 3 - ν.δ. 4205/1961, άρθρα 1, 2 - ν.δ. 4361/1964, άρθρον 4).

1) Τα επαγγελματικά σωματεία αποκλειστικών σκοπών έχουν την μελέτην, την προστασίαν και την προαγωγήν των οικονομικών ή επαγγελματικών συμφερόντων των μελών αυτών, απαγορεύεται δε εκ μελών εξυπηρετούντων συνήθως το αυτό ή συναφές επάγγελμα ανεξαρτήτου φύλου.

2) Απαγορεύεται να μετέχωσιν εις εν και το αυτό επαγγελματικόν σωματείον εργοδόται και μισθωτοί.

3) Απαγορεύεται εις τους εργοδότας ή τους υπ' αυτών προστιθέντος πάσης επιχειρήσεως: α) Να παρακωλύουν μισθωτούς από του να συνιστούν επαγγελματικά σωματεία, να προσχωρούν εις τοιαύτα ή ν' ανήκουν εις πολιτικά κόμματα, δι' απολύσεως ή δι' απειλής απολύσεως εκ της εργασίας αυτών ή δι' άλλων αθεμίτων μέσων, β) να εξαναγκάσουν, διά των αυτών μέσων, αυτούς εις σύστασιν επαγγελματικών σωματείων ή εις προσχώρησιν εις ωρισμένα τοιαύτα, γ) να απαιτούν εγγράφως από μισθωτούς γραπτήν δήλωσιν περί μη συμμετοχής ή αποχωρήσεως από τοιούτων σωματείων, ίνα μισθώσουν την εργασίαν των, ή ίνα εξακολουθήσουν διατελούντες μετ' αυτών εν συμβάσει.

4) Τα επαγγελματικά σωματεία δεν δύνανται να εξασκούν επάγγελμα ή επιτήδευμα.

Δύνανται όμως α) Να προβαίνουν εις αγοράς και να συνάπτουν συμβάσεις οιασδήποτε προς λειτουργίαν σχολείων ή εργαστηρίων μαθητευομένων, β) να ενεργούν, επί σκοπώ μεταπωλήσεως εις τα μέλη ή εκμισθώσεως ή διανεισμού εις αυτά, αγοράς πρώτων υλών, απορρών, υλασμάτων, ζώων, μηχανών ή άλλων εργαλείων και ειδών χρησίμων διά την εξάσκησιν του επαγγέλματος των μελών, γ) να αγοράζουν τα προϊόντα του επαγγέλματος των μελών αυτών και να μεταπολούν αυτά, δ) να αποκτούν ακίνητα, προς εγκατάστασιν των γραφείων των, αιθουσών συνεδριάσεων και ομιλιών, βιβλιοθηκών, επαγγελματικών σχολείων και εν γένει προς επίτευξιν τινός των σκοπών αυτών, ε) να συνάπτουν κατά τας κειμένας διατάξεις συλλογικάς συμβάσεις εργασίας.

Απαγορεύεται η λήψις προμηθείας ή κέρδους κατά την ενέργειαν των εν εδ. 2 της παραγράφου ταύτης υπό στοιχ. α', β', γ' αναγραφομένων πράξεων. Επίσης απαγορεύεται εις επαγγελματικά σωματεία να διανέμουν εις τα μέλη αυτών κέρδη υφ' οιανδήποτε μορφήν, προερχόμενα εκ πράξεων αυτών.

Τα επαγγελματικά σωματεία δύνανται επίσης να καταθέσουν βιομηχανικά και εμπορικά σήματα διά την ατομικήν των μελών χρήσιν, συμφώνως προς τας κειμένας διατάξεις. Η κυριότης

προκύπτει και εξ αυτής της διατάξεως του άρθρου 2 του ν.δ. 3755/1957, καθ' ην αύτη δύναται να τροποποιηθή κατά την υπό του νόμου 3239/1955 διαγραφομένην διαδικασίαν, κατά την οποίαν καθορίζονται μισθοί και ημερομίσθια.

των σημάτων ανήκει εἰς αὐτά, ἐπιτρέπεται δὲ ἡ ἄνευ κέρδους τινὸς τοῦ σωματείου παραχώρησις τῆς χρήσεως αὐτῶν ὑπὲρ τῶν μελῶν, κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ καταστατικοῦ ἢ ἰδιαιτέρου κανονισμοῦ τοῦ σωματείου.

Αἱ ἐν τῇ παραγράφῳ ταύτῃ πράξεις, ἐνεργούμεναι ὑπὸ ἐπαγγελματικῶν σωματείων, δὲν θεωροῦνται ἐμπορικαί. Κρατοῦνται δὲ δι' αὐτὰς χωριστοὶ λογαριασμοί.

Ἐὰν ἐπαγγελματικόν τι σωματεῖον ἱδρύσῃ σχολεῖον ἐπαγγελματικῶν ἢ ἐργαστήριον μαθητευομένων, δύναται τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας νὰ παρέχῃ εἰς αὐτό, ἐπὶ τῷ σκοπῷ τῆς λειτουργίας τοῦ σχολείου ἢ τοῦ ἐργαστηρίου, ἐτήσιον χρηματικὸν βοήθημα ἢ νὰ διορίζῃ τὸ διδάσκον προσωπικόν, ἐξ ἡμεδαπῶν ἢ ἀλλοδαπῶν, ἀναγραφομένης τῆς ἀπαιτουμένης πιστώσεως εἰς τὸν εἰδικὸν προϋπολογισμὸν τοῦ Ὑπουργείου.

5) Τὰ ἀνεγνωρισμένα ἐπαγγελματικὰ σωματεῖα δικαιοῦνται: α) Νὰ ἐγκαλοῦν ἐνώπιον τῆς οἰκείας Ἀρχῆς διὰ τῶν νομίμων ἀντιπροσώπων τοὺς παραβάτας τῶν ἐργατικῶν νόμων, τῶν ἐκτελεστικῶν αὐτῶν δ. δ/των καὶ τῶν εἰδικῶν κανονισμῶν, β) νὰ ἱδρύουν Γραφεῖα δωρεὰν παροχῆς ἰατρικῶν ἢ δικηγορικῶν συμβουλῶν, ἐφ' ὅσον τοῦτο δὲν ἀπαγορεύεται ὑπὸ τῶν διατάξεων εἰδικῶν νόμων τοῦ Κράτους.

6) Αἱ πράξεις καὶ τὰ ἔγγραφα τὰ προερχόμενα ἐκ μέρους ἀνεγνωρισμένου ἐπαγγελματικοῦ σωματείου μνημονεύουν τὴν ἰδιότητα «Ἀνεγνωρισμένον Σωματεῖον» κάτωθεν τοῦ τίτλου αὐτοῦ.

Μὴ ἀνεγνωρισμένων ἐπαγγελματικῶν σωματείων δὲν ἀποτελεῖ νομικὸν πρόσωπον, οὐδὲ ἐπιτρέπεται νὰ παρίστανται ὡς ἀνεγνωρισμένων.

Ἀπαγορεύεται ἡ παρὰ προσώπου φυσικοῦ ἢ νομικοῦ δολία χρῆσις ἢ ἀπομίμησις τῆς ἐπωνυμίας ἀνεγνωρισμένου σωματείου ἢ ἀνεγνωρισμένης ἑνώσεως σωματείων.

7) Ἡ μετὰ τῶν Ἀρχῶν ἀλληλογραφία τῶν ἀνεγνωρισμένων ἐπαγγελματικῶν σωματείων ἢ ἑνώσεων διαβιβάζεται ἀτελῶς.

Ἄρθρον 2

Καταστατικὸν ἐπαγγελματικοῦ σωματείου

(π.δ. τῆς 15/20 Μαΐου 1920, ἄρθρον 2 - Α.Κ., ἄρθρα 80, 84 - ν.δ. 4204/1961, ἄρθρα 3, 7).

1) Τὸ καταστατικὸν καθορίζει: 1) Τὸν σκοπόν, τὴν ἐπωνυμίαν καὶ τὴν ἕδραν τοῦ ἐπαγγελματικοῦ σωματείου, 2) τοὺς ὅρους τῆς εἰσόδου, ἀποχωρήσεως καὶ ἀποβολῆς τῶν μελῶν, ὡς καὶ τὰ δικαιώματα καὶ τὰς ὑποχρεώσεις αὐτῶν, 3) τοὺς πόρους τοῦ σωματείου, 4) τὸν τρόπον τῆς δικαστικῆς καὶ ἐξωδίκου ἀντιπροσωπεύσεως τοῦ σωματείου, 5) τὰ ὄργανα τῆς διοικήσεως τοῦ σωματείου, ὡς καὶ τοὺς ὅρους τοῦ καταρτισμοῦ καὶ τῆς λειτουργίας αὐτῆς καὶ τῆς παύσεως τῶν ὀργάνων αὐτῆς, 6) τοὺς ὅρους, ὑφ' οὓς συγκαλεῖται, συνεδριάζει καὶ ἀποφασίζει ἡ συνέλευσις τῶν μελῶν, 7) τοὺς ὅρους τῆς τροποποιήσεως τοῦ καταστατικοῦ καὶ 8) τοὺς ὅρους τῆς διαλύσεως τοῦ σωματείου.

2) Ἐν ἐλλείψει τινὸς τῶν ἀνωτέρω στοιχείων τὸ καταστατικὸν εἶναι ἄκυρον ὡς πρὸς τὴν παρὰ τοῦ ἐπαγγελματικοῦ σωματείου κτῆσιν νομικῆς προσωπικότητος.

3) Πᾶσα τροποποίησις τοῦ καταστατικοῦ ἀνεγνωρισμένου ἐπαγγελματικοῦ σωματείου ἰσχύει μόνον μετὰ τὴν ἐγγραφήν αὐτῆς εἰς τὸ βιβλίον κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ παρόντος.

Ἄρθρον 3

Διαδικασία ἀναγνωρίσεως ἐπαγγελματικοῦ σωματείου

(ν. 281/1914, ἄρθρα 45, 46 - ν. 2151/1920, ἄρθρον 19 - Α.Κ., ἄρθρα 78, 79, 81, 82, 83 - ν.δ. 4204/1961, ἄρθρον 7).

1) Τὸ ἐπαγγελματικὸν σωματεῖον ἀποκτᾷ προσωπικότητα διὰ τῆς ἐγγραφῆς εἰς τὸ ἐπὶ τούτῳ δημόσιον βιβλίον, τηρούμενον παρὰ τῷ Πρωτοδικείῳ τῆς ἕδρας αὐτοῦ. Πρὸς ἀναγνώρισιν ἐπαγγελματικοῦ σωματείου ἀπαιτοῦνται εἴκοσι τοὐλάχιστον πρόσωπα.

2) Πρὸς ἐγγραφὴν τοῦ ἐπαγγελματικοῦ σωματείου εἰς τὸ βιβλίον ὑποβάλλεται εἰς τὸ Πρωτοδικεῖον αἴτησις τῶν ἱδρυτῶν ἢ τῆς διοικήσεως τοῦ σωματείου. Εἰς τὴν αἴτησιν ἐπισυνάπτονται ἡ συστατικὴ πρᾶξις, τὰ ὀνόματα τῶν μελῶν τῆς διοικήσεως καὶ τὸ καταστατικὸν ὑπογεγραμμένον

ἐπὶ τῶν μελῶν καὶ φέρων χρονολογίαν.

3) Τὸ Πρωτοδικεῖον, ἐφ' ὅσον συντρέχουσιν οἱ νόμιμοι ὅροι, δέχεται τὴν αἴτησιν καὶ διατάσσει: 1) Τὴν διὰ τοῦ Τύπου δημοσίευσιν περιλήψεως τοῦ καταστατικοῦ περιεχούσης τὰ οὐσιώδη αὐτοῦ στοιχεῖα, 2) τὴν ἐγγραφὴν τοῦ σωματείου εἰς τὸ βιβλίον τῶν σωματείων. Ἡ ἐγγραφὴ αὕτη περιλαμβάνει τὸ ὄνομα καὶ τὴν ἕδραν τοῦ ἐπαγγελματικοῦ σωματείου, τὴν χρονολογίαν τοῦ καταστατικοῦ, τὰ μέλη τῆς διοικήσεως καὶ τοὺς περιοριστικοὺς αὐτῆς ὅρους. Τὸ καταστατικὸν βεβαιούμενον ὑπὸ τοῦ προέδρου τοῦ δικαστηρίου κατατίθεται εἰς τὸ ἀρχεῖον αὐτοῦ.

4) Κατὰ τῆς ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου ἐπιτρέπεται μόνον ἔφεσις. Δικαίωμα ἐφέσεως κατὰ τῆς ἀπορριπτούσης τὴν αἴτησιν ἀποφάσεως ἔχει μόνον ὁ αἰτήσας, κατὰ δὲ τῆς δεχομένης τὴν αἴτησιν μόνον ἡ ἐποπτεύουσα Ἀρχή.

5) Ἡ ἐγγραφὴ εἰς τὸ δημόσιον βιβλίον γίνεται ἅμα ὡς ἡ διατάσσουσα αὐτὴν ἀπόφασις καταστῇ τελεσίδικος.

6) Ὁ γραμματεὺς τοῦ Πρωτοδικείου ὑποβάλλει εἰς τὸ τέλος ἑκάστου μηνὸς κατάστασιν ἐμφαίνουσαν τὰς κατὰ τὸν παρελθόντα μῆνα γενομένας ἀναγνωρίσεις ἐπαγγελματικῶν σωματείων, τροποποιήσεις καταστατικῶν αὐτῶν ἢ διαλύσεις εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας καὶ εἰς τὸν Νομάρχην καὶ Ἐπόπτην Ἐργασίας.

Ἄρθρον 5

Μέλη ἐπαγγελματικοῦ σωματείου

Δικαιώματα - ὑποχρεώσεις

(ν. 2151/1920, ἄρθρον 9 - ν.δ. τῆς 15/20 Μαΐου 1920, ἄρθρα 7, 8, 12, 15, 26 - Α.Κ., ἄρθρα 86, 87, 88, 89, 90, 91 - Εἰσ.Ν.Α.Κ., ἄρθρον 108, - ν.δ. 4204/1961).

1) Πάντα τὰ μέλη τοῦ ἐπαγγελματικοῦ σωματείου ἔχουσιν ἴσα δικαιώματα. Ἰδιαίτερα δικαιώματα ἀπονέμονται ἢ ἀφαιροῦνται τῇ συναινέσει πάντων τῶν μελῶν.

Τὸ καταστατικὸν ὁρίζει τίς δύναται νὰ καταστῇ μέλος τοῦ ἐπαγγελματικοῦ σωματείου.

Περιορισμὸς τοῦ δικαιώματος συμμετοχῆς εἰς τὰς μυστικὰς ψηφοφορίας γενικῶν συνελεύσεων, πλὴν τῶν ἀρχαιροσιῶν, εἰς πρόσωπα ἡλικίας κάτω τῶν 18 ἐτῶν, ἐπιτρέπεται μόνον ἐφ' ὅσον προβλέπεται εἰς τὸ καταστατικόν.

Τὸ καταστατικὸν δύναται νὰ ὁρίζῃ ὅτι τὰ μέλη ἐπαγγελματικοῦ σωματείου διακρίνονται εἰς ἐπίτιμα καὶ ἐνεργά.

Τὰ δικαιώματα τῶν ἐπιτίμων μελῶν καθορίζονται ἐν τῷ καταστατικῷ.

2) Ἡ ἰδιότης τοῦ μέλους, ἐφ' ὅσον τὸ καταστατικὸν δὲν ὁρίζει ἄλλως, εἶναι ἀνεπίδεκτος ἀντιπροσωπεύσεως καὶ δὲν μεταβιβάζεται, οὔτε κληρονομεῖται.

3) Ἐφ' ὅσον τὸ καταστατικὸν δὲν ὁρίζει ἄλλως, εἴσοδος νέων μελῶν ἐπιτρέπεται πάντοτε.

4) Τὸ καταστατικὸν τοῦ ἐπαγγελματικοῦ σωματείου δύναται νὰ προβλέπῃ ἐπιβολὴν προστίμου εἰς τὰ μέλη ὡς πειθαρχικὴν ποινὴν καὶ νὰ καθορίζῃ λεπτομερῶς τὰς περιπτώσεις, τὴν διαδικασίαν τῆς ἐπιβολῆς καὶ τὸν τρόπον εἰσπράξεως τοῦ προστίμου.

5) Τὰ μέλη δικαιοῦνται νὰ ἀποχωρήσωσι τοῦ ἐπαγγελματικοῦ σωματείου, ὡς ὁρίζει τὸ καταστατικόν. Ἡ ἀποχώρησις, ἐφ' ὅσον ἐν τῷ καταστατικῷ δὲν ὁρίζεται ἄλλως, δέον νὰ γνωστοποιῆται τρεῖς τοὐλάχιστον μῆνας πρὸ τῆς λήξεως τοῦ λογιστικοῦ ἔτους καὶ ἰσχύει διὰ τὸ τέλος αὐτοῦ.

6) Ἀποβολὴ μέλους ἐπιτρέπεται καθ' ἃς περιπτώσεις προβλέπει τὸ καταστατικόν.

7) Μισθωτός, μέλος ἐπαγγελματικοῦ σωματείου μισθωτῶν, γενόμενος ἐργοδότης, αὐτοδικαίως παύει νὰ εἶναι μέλος τοῦ ἐπαγγελματικοῦ σωματείου.

Ἡ διοίκησις τοῦ ἐπαγγελματικοῦ σωματείου ὑποχρεοῦται μόλις βεβαιωθῇ περὶ τούτου νὰ διαγράψῃ ἐκ τοῦ μητρώου τῶν μελῶν τὸν γενόμενον ἐργοδότην, εἰδοποιοῦσα αὐτὸν ἐγγράφως. Ἐὰν οὗτος κατόπιν ἀποδείξῃ ὅτι δὲν ἐγένετο ἐργοδότης, ἐπανεγγράφεται ὡς μέλος καὶ ἡ διαγραφή του θεωρεῖται ὡς μὴ γενομένη.

Δὲν θεωρεῖται γενόμενος ἐργοδότης ὁ ἀναλαμβάνων ἐξαιρετικῶς καὶ προσκαίρως ἄλλην ἐργασίαν ἢ ὁ ἅπαξ μόνον ἀναλαβὼν ἐργολαβικῶς ἐργασίαν τοῦ ἐπαγγέλματός του καὶ ἐκτελέσας αὐτὴν δι' ἄλλων ἢ μετ' ἄλλων μισθωτῶν.

8) Μέλη ἐπαγγελματικοῦ σωματείου ἐξελθόν-

τα οὐδὲν δικαίωμα ἔχουσιν ἐπὶ τῆς περιουσίας αὐτοῦ. Εἰς καταβολὴν τῆς εἰσφορᾶς αὐτῶν ἐθύνονται ἀναλόγως τοῦ χρόνου, καθ' ὃν διετέλεσαν μέλη. Περαιτέρω ευθύνη τοῦ μέλους ἔναντι τοῦ σωματείου δι' ὑποχρεώσεις, ἀναληφθείσας ὑπὸ τοῦ σωματείου καθ' ὃν χρόνον ἦτο μέλος αὐτοῦ, δύναται νὰ ρυθμίζεται ὑπὸ τοῦ καταστατικοῦ.

9) Τὸ μέλος ἐπαγγελματικοῦ σωματείου δύναται νὰ ἐνάγεται ὑπὸ τοῦ σωματείου πρὸς καταβολὴν τῆς εἰσφορᾶς του κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΞΟΔ' τῆς 31 Δεκεμβρίου 1911/3 Ἰανουαρίου 1912 «περὶ ἐκδικάσεως τῶν μεταξὺ ἐργατῶν καὶ ἐργοδοτῶν διαφορῶν κλπ.», ὡς ἐτροποποιήθη, τοῦ σωματείου ἐν τῇ διαδικασίᾳ ταύτῃ ἐπέχοντος θέσιν μισθωτοῦ. Κατὰ τὴν αὐτὴν διαδικασίαν ἐνάγεται τὸ ἐπαγγελματικὸν σωματεῖον ὑπὸ τοῦ μέλους ἕνεκεν ἀξιώσεως αὐτοῦ περὶ χρηματικῆς ἢ ἄλλης παροχῆς, τοῦ σωματείου ἐπέχοντος θέσιν ἐργοδότου.

"Αρθρον 5

Διοίκησις ἐπαγγελματικοῦ σωματείου
(Α.Κ., ἄρθρα 65, 66, 67, 68, 69, 70, 92 - ν.δ. 4361/1964, ἄρθρα 8, 9, 12).

1) Τὰ τῆς διοικήσεως τῶν ἐπαγγελματικῶν σωματείων ἢ ἑνώσεων τούτων διέπονται ὑπὸ τῶν οἰκείων καταστατικῶν αὐτῶν διατάξεων.

2) Ἡ διοίκησις τοῦ ἐπαγγελματικοῦ σωματείου, ἐφ' ὅσον τὸ καταστατικὸν δὲν ὁρίζει ἄλλως, ἀποτελεῖται ἐξ ἑνὸς ἢ πλειόνων μελῶν αὐτοῦ.

3) Ὁ ἔχων τὴν διοίκησιν τοῦ ἐπαγγελματικοῦ σωματείου ἐπιμελεῖται τῶν ἐποθέσεων τούτου καὶ ἀντιπροσωπεύει τοῦτο δικαστικῶς καὶ ἐξωδίκως. Ὑποκατάστασις, ἐνόσῳ τὸ καταστατικὸν δὲν ὁρίζει ἄλλως, ἀπαγορεύεται.

4) Ἡ ἔκτασις τῆς ἐξουσίας τοῦ ἔχοντος τὴν διοίκησιν προσδιορίζεται ἐκ τοῦ καταστατικοῦ, ὁ δὲ προσδιορισμὸς οὗτος ἰσχύει καὶ ἔναντι τρίτων. Διὰ τοῦ καταστατικοῦ δύνανται νὰ ἀνατεθῶσιν ὡρισμέναι ὑποθέσεις εἰς ἴδιον πρόσωπον. Ἡ ἐξουσία τούτου ἐν ἀμφιβολίᾳ ἐκτείνεται καὶ εἰς πᾶσαν συναφῆ πρᾶξιν. Κατὰ τὰ λοιπὰ ἐφαρμόζονται ἀναλόγως αἱ διατάξεις τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος περὶ ἀντιπροσωπεύσεως καὶ ἐντολῆς.

5) Δικαιοπραξία, ἐπιχειρηθεῖσα ὑπὸ τοῦ διοικοῦντος τὸ ἐπαγγελματικὸν σωματεῖον ὀργάνου ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς ἐξουσίας του, ὑποχρεοῖ τὸ σωματεῖον.

6) Ἐπὶ πολυμελοῦς διοικήσεως αἱ ἀποφάσεις λαμβάνονται, μὴ ὁριζομένου ἄλλως ἐν τῷ καταστατικῷ, κατ' ἀπόλυτον πλειοψηφίαν τῶν παρόντων.

7) Ἐφ' ὅσον ἐν τῷ καταστατικῷ δὲν ὁρίζεται ἄλλως, μέλος τῆς διοικήσεως δὲν δικαιοῦται εἰς ψῆφον, ἐὰν ἡ ἀπόφασις ἀφορᾷ τὴν ἐπιχείρησιν δικαιοπραξίας ἢ τὴν ἔγερσιν ἢ τὴν κατάργησιν δίκης μεταξὺ τοῦ ἐπαγγελματικοῦ σωματείου ἀφ' ἑνὸς καὶ τοῦ μέλους ἀφ' ἑτέρου ἢ τοῦ συζύγου αὐτοῦ ἢ συγγενοῦς ἐξ αἵματος μέχρι καὶ τοῦ τρίτου βαθμοῦ.

8) Ἡ διάρκεια τῆς ἐντολῆς (θητεία) τῶν διοικήσεων, ἐξελεγκτικῶν ἐπιτροπῶν καὶ τῶν πάσης φύσεως συλλογικῶν ὀργάνων καὶ ἀντιπροσώπων ἐπαγγελματικῶν σωματείων καὶ ἑνώσεων αὐτῶν παντὸς βαθμοῦ ὁρίζεται ὑπὸ τῶν οἰκείων καταστατικῶν αὐτῶν καὶ δι' ὡρισμένον χρόνον. Προβλεπομένη τυχὸν ὑπὸ τοῦ καταστατικοῦ παράτασις θητείας μετὰ τὴν λῆξιν αὐτῆς ἢ ἄσκησις καθηκόντων ὑπὸ διοικήσεως καὶ πάσης φύσεως συλλογικῶν ὀργάνων πέραν τοῦ μηνὸς ἀπὸ τῆς λήξεως τοῦ ὡρισμένου τούτου χρόνου εἶναι ἄκυρος, ἐφαρμοζομένων περαιτέρω τῶν διατάξεων τῆς ἑπομένης παραγράφου.

9) Ἐὰν ἐλλείπωσι τὰ πρὸς διοίκησιν τοῦ ἐπαγγελματικοῦ σωματείου ἀπαιτούμενα πρόσωπα ἢ συγκρούωνται τὰ συμφέροντα τούτων πρὸς τὰ τοῦ σωματείου, ὁ πρόεδρος τῶν πρωτοδικῶν, τῇ αἰτήσει τοῦ ἔχοντος ἔννομον συμφέρον, διορίζει προσωρινὴν διοίκησιν.

10) Ἡ διοίκησις ἑκάστου ἐπαγγελματικοῦ σωματείου ἢ ἑνώσεως αὐτῶν ὑποχρεοῦται, ἐπὶ ταῖς ποιναῖς τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ παρόντος, νὰ ὑποβάλῃ εἰς τὸ ἁρμόδιον Ὑπουργεῖον καὶ τὸν Νομάρχην τῆς περιφερείας τῆς ἕδρας του εἰς διπλοῦν:

α) Ἀντίτυπον τοῦ καταστατικοῦ τοῦ σωματείου ἢ ἑνώσεως αὐτῶν ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς ἀναγνωρίσεως, ὡς καὶ τῶν εἰς αὐτὸ ἐπενεχθεισῶν τροποποιήσεων ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς ἐγκρίσεως αὐτῶν.

β) Πίνακα τῶν μελῶν τῆς διοικήσεως καθ' ἑκάστην συγκρότησιν αὐτῆς ἢ μεταβολῶν τῶν ἀποτελούντων αὐτὴν προσώπων.

γ) Εἰς τὴν ἀρχὴν ἑκάστου ἔτους κατάστασιν τῆς ἀριθμητικῆς δυνάμεως τοῦ σωματείου ἢ ἑνώσεως αὐτῶν καὶ

δ) Τῶν ἐγκεκριμένων ἰσολογισμῶν ἑκάστης διαχειριστικῆς περιόδου.

"Αρθρον 6

Προστασία συνδικαλιστικῶν στελεχῶν
(Α.Ν. 1803/1951, ἄρθρα 1, 2, 3, 4 - ν.δ. 4361/1964, ἄρθρον 12).

1) Ἐπιφυλαττομένης τῆς ἰσχύος τῶν διατάξεων τῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας καὶ τοῦ Α-

στικοῦ Κώδικος, ὅσον ἀφορᾷ τὴν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας, πρόσωπα παρέχοντα ὁποσδήποτε ἐξηρτημένην ἐργασίαν, ἐφ' ὅσον τυγχάνουσι πρόεδροι ἢ γενικοὶ γραμματεῖς οἱουδήποτε ἐργατικοῦ ἐπαγγελματικοῦ σωματείου παντὸς βαθμοῦ, ἀριθμοῦντος πλέον τῶν 100 μελῶν φυσικῶν προσώπων, ὡς καὶ οἱ α' καὶ β' ἀντιπρόεδροι καὶ ταμίαι τῶν διοικητικῶν συμβουλίων τῶν ἀνεγνωρισμένων ἐργατικῶν ἐπαγγελματικῶν ἑνώσεων (Ἐργατικῶν Κέντρων, Ὁμοσπονδιῶν καὶ Συνομοσπονδιῶν) δὲν ἀπολύονται διὰ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὑπὸ τῶν πάσης φύσεως ἐργοδοτῶν κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς θητείας των καὶ ἓν ἔτος μετ' αὐτήν, εἰ μὴ μόνον διὰ σπουδαῖον λόγον καὶ κατὰ τὴν διαδικασίαν τῆς παραγράφου 3 τοῦ παρόντος ἄρθρου.

2) Σπουδαῖος λόγος κατὰ τὴν ἔννοιαν τῆς προηγουμένης παραγράφου εἶναι μόνον:

α) Ὅταν κατὰ τὴν σύναψιν τῆς ἀτομικῆς συμβάσεως ἐργασίας μετὰ τοῦ ἐργοδότου του ὁ μισθωτὸς ἐξηπάτησε αὐτόν, προσκομίσας ψευδῆ πιστοποιητικὰ ἢ βαθμίδα πρὸς λῆψιν μεγαλυτέρας ἀμοιβῆς.

β) Ὅταν ὁ μισθωτὸς ἐπρόδωσε βιομηχανικὰ ἢ ἐμπορικὰ μυστικὰ ἢ ἐζήτησε ἢ ἐδέχθη ἀθέμιτα πλεονεκτήματα, κυρίως προμηθείας παρὰ τρίτων ἐπὶ ζημίᾳ τοῦ ἐργοδότου αὐτοῦ.

γ) Ὅταν ὁ μισθωτὸς ἔγινε ἔνοχος αἰκιῶν ἢ βιαίας ἐξυβρίσεως ἢ σοβαρῶν ἀπειλῶν κατὰ τοῦ ἐργοδότου ἢ τῶν οἰκείων του.

δ) Ὅταν ὁ μισθωτὸς ἐπιμόνως ἠνήθη ἐπηρεσίαν ἢ ἠρεθήσεν εἰς δικαιολογημένας διαταγὰς τοῦ ἐργοδότου ἢ διὰ τῆς κουφότητός του ἔθεσεν ἐν κινδύνῳ τὴν ἀσφάλειαν προσώπων ἢ πραγμάτων, ἢ, καίτοι ἀποτραπείς κατ' ἐπανάληψιν, μεθύσκεται διαρκούσης τῆς ἐργασίας ἢ προσέρχεται εἰς αὐτὴν ἐν καταστάσει μέθης.

ε) Ὅταν διαπιστοῦται, ὅτι ὁ μισθωτὸς εἶναι ἀνίκανος διὰ τὴν συμπεφωνημένην ἐργασίαν ἢ παρεδίδασεν οὐσιώδεις ὑποχρεώσεις του ἢ καὶ ἐπουσιώδεις τοιαύτας, διὰ τὰς ὁποίας ὅμως τοῦ ἐγίνοντο ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου του ἐπανειλημμένα ὑποδείξεις.

στ) Ὅταν ὁ μισθωτὸς ἀπέσχε τῆς ἐργασίας ἄνευ ἀδείας ἐπὶ μακρὸν σχετικῶς χρονικὸν διάστημα. Μακρὸν χρονικὸν διάστημα θεωρεῖται κατὰ τὰς περιστάσεις, ἰδίᾳ ὅταν ὑπερβαίνῃ τὸ δεκαπενθήμερον ἐπὶ ἐπαλλήλων καὶ τὸ δεκαήμερον ἐπὶ ἐργατῶν.

Ὡς σπουδαῖος λόγος δὲν δύναται ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει νὰ θεωρηθῇ ἡ συνδικαλιστικὴ δρᾶσις τοῦ ἐναγομένου, ἰδίᾳ ἐφ' ὅσον αὕτη ἀσκεῖται ἐξω τοῦ τόπου ἐργασίας καὶ ἐν γένει ἐντὸς τῶν ὁρίων τοῦ νόμου, πάντως αὕτη δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ, ὅτι ἀπαλλάσσει τοῦτον τῆς ὑποχρεώσεως του πρὸς ἐργασίαν κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν κεκανονισμένων ὡρίων.

3) Περὶ τῆς συνδρομῆς σπουδαίου λόγου ἐκ τῶν ἀναφερομένων εἰς τὴν παράγραφον 2 ἀποφαίνεται κατὰ πλειοψηφίαν ἐπιτροπή, ἀποτελουμένη: α) ἐκ τοῦ προέδρου τοῦ οἰκείου πρωτοδικείου ἢ τοῦ παρ' αὐτοῦ ὁριζομένου πρωτοδίκου ὡς προέδρου, β) ἐξ ἑνὸς ἀντιπροσώπου τῆς Γ.Σ.Ε.Ε. καὶ γ) ἐξ ἑνὸς ἀντιπροσώπου τοῦ οἰκείου Ἐμποροβιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου ἢ ἐλλείψει τοιούτου τοῦ οἰκείου Ἐμπορικοῦ Συλλόγου ἢ ἐλλείψει τοιούτου τῆς οἰκείας Ὁμοσπονδίας Ἐπαγγελματιῶν, ὡς μελῶν. Προκειμένου περὶ πρωτοδικειακῶν ἐπιτροπῶν τῶν πόλεων Ἀθηνῶν, Πειραιῶς καὶ Θεσσαλονίκης, παρ' ἑκάστῃ ἐπιτροπῇ ὁρίζεται καὶ δεύτερον ἐργοδοτικὸν μέλος, ὑποδεικνυόμενον ὑπὸ τοῦ Συνδέσμου Βιομηχάνων ἑκατέρας τῶν πόλεων τούτων, ὅπερ μετέχει τῆς ἐπιτροπῆς ἀντὶ τοῦ ἐκπροσώπου τοῦ Ἐμποροβιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου, ὁσάκις ἐκδικάζεται διαφορὰ μεταξὺ βιομηχανικοῦ ἐργάτου ἢ ὑπαλλήλου καὶ βιομηχάνου.

Αὕτη συγκαλεῖται ὑπὸ τοῦ προέδρου πρωτοδικῶν αἰτήσει παντὸς ἐργοδότου, ἔχοντος ἔννομον συμφέρον, κατατιθεμένη παρὰ τῷ Γραμματεῖ κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ ἄρθρου 634 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας καὶ ἐντὸς ὀκτὼ ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως.

Ἡ ἐπιτροπή, κρίνουσα ἐκ τῶν ἐνόντων, ἐποχρεοῦται νὰ ἐκδώσῃ τὴν ἀπόφασίν της ἐντὸς 20 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς συνεδριάσεως, ἀποφαίνεται δὲ περὶ τῆς ὑπάρξεως ἢ μὴ τοῦ κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον σπουδαίου λόγου ἀπολύσεως.

Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας τῶν ἐν παραγράφῳ 1 προσώπων ἄνευ προηγουμένης διαπιστώσεως περὶ τῆς συνδρομῆς τοῦ κατὰ τὴν παράγραφον 2 σπουδαίου λόγου εἶναι ἄκυρος.

4) Τὸ πρῶτον 15θήμερον τοῦ Ἰανουαρίου ἑκάστου ἔτους ὁ πρόεδρος ἑκάστου πρωτοδικείου ὁρίζει ὡς ἀναπληρωτήν του ἕνα τῶν πρωτοδίκων, προσκαλεῖ δὲ τὴν Γ.Σ.Ε.Ε. καὶ τὴν οἰκείαν ἐργοδοτικὴν ὀργάνωσιν ὅπως ὑποδείξωσιν ἐντὸς τοῦ Ἰανουαρίου ἕνα τακτικὸν καὶ ἕνα ἀναπληρωματικὸν ἀντιπρόσωπον διὰ τὸ ἐρχόμενον ἡμερολογιακὸν ἔτος. Ἐὰν αἱ προβλεπόμεναι ὀργανώσεις δὲν ὑποδείξωσιν ἀντιπροσώπους, ὁ πρόεδρος τῶν πρωτοδίκων ἐντὸς τοῦ πρώτου 10ημέρου τοῦ Φεβρουαρίου ὁρίζει ἕνα βιομήχανον ἢ ἔμπορον ἢ ἐπαγ-

γελματοδιοτέχνην καὶ ἕνα ἀναπληρωματικὸν ἐκ τῶν ἐγγεγραμμένων εἰς τοὺς φορολογικοὺς καταλόγους, καθὼς καὶ ἕνα ἐργάτην ἢ ὑπάλληλον καὶ ἕνα ἀναπληρωτὴν καὶ δι' ἀποφάσεώς του συγκροτεῖ τὴν ἐπιτροπὴν τῆς παραγράφου 3, ὁρίζων καὶ ἕνα τῶν ὑπαλλήλων τῆς δικαστικῆς γραμματείας ὡς γραμματέα αὐτῆς.

"Αρθρον 7

Γενικὴ συνέλευσις ἐπαγγελματικοῦ σωματείου (Α.Κ., ἄρθρα 93, 94, 95, 96 - ν.δ. 4204/1961, ἄρθρον 3 (Δ.Σ. 87) - ν.δ. 4361/1964, ἄρθρον 11).

1) Ἡ συνέλευσις τῶν μελῶν ἀποτελεῖ τὸ ἀνώτατον ὄργανον τοῦ ἐπαγγελματικοῦ σωματείου καὶ ἀποφαίζει περὶ πάσης ὑποθέσεως αὐτοῦ, μὴ ὑπαγομένης εἰς τὴν ἁρμοδιότητα ἄλλου ὀργάνου. Ἡ συνέλευσις, ἐφ' ὅσον τὸ καταστατικὸν δὲν ὁρίζει ἄλλως, ἰδίᾳ ἐκλέγει τὰ πρόσωπα τῆς διοικήσεως, ἀποφαίζει περὶ τῆς εἰσόδου ἢ ἀποβολῆς μέλους, περὶ ἐγκρίσεως τοῦ ἰσολογισμοῦ, περὶ μεταβολῆς τοῦ σκοποῦ τοῦ σωματείου, περὶ τροποποιήσεως τοῦ καταστατικοῦ καὶ περὶ διαλύσεως τοῦ σωματείου.

2) Ἡ συνέλευσις ἔχει τὴν ἐποπτείαν καὶ τὸν ἔλεγχον τῶν ὀργάνων τῆς διοικήσεως καὶ δικαιοῦται ἀποτελδήποτε νὰ παύῃ αὐτά, ἐπιφυλαττομένου τοῦ δικαιώματος τούτων πρὸς ἀπαίτησιν τῆς συμφωνηθείσης ἀμοιβῆς. Τὸ πρὸς παῦσιν δικαίωμα τῆς συνελεύσεως δὲν δύναται διὰ τοῦ καταστατικοῦ νὰ περιορισθῇ, ἐφ' ὅσον ἡ παῦσις τῶν ὀργάνων ὑπαγορεύεται ἐκ σπουδαίων λόγων καὶ ἰδίᾳ ἕνεκα βαρείας παραβάσεως τῶν καθηκόντων αὐτῶν ἢ ἀνικανότητος πρὸς τακτικὴν διαχείρισιν.

3) Ἡ συνέλευσις συγκαλεῖται ὑπὸ τῆς διοικήσεως καθ' ἃς περιστάσεις ὁρίζει τὸ καταστατικὸν ἢ ὅσάκις τοῦτο ἐπιβάλλεται ἐκ τοῦ συμφέροντος τοῦ ἐπαγγελματικοῦ σωματείου.

4) Ἡ συνέλευσις συγκαλεῖται, ἐὰν ζητήσῃ τοῦτο ὁ ὑπὸ τοῦ καταστατικοῦ ὁριζόμενος ἀριθμὸς μελῶν. Ἐν ἐλλείψει τοιούτου ὁρισμοῦ, δύναται νὰ ζητήσῃ τὴν σύγκλησιν τὸ ἓν πέμπτον τῶν μελῶν δι' ἐγγράφου αἰτήσεως, ἀναγραφούσης τὰ συζητητέα θέματα. Ἐὰν ἡ αἴτησις δὲν εἰσακουσθῇ, ὁ πρόεδρος τῶν πρωτοδικῶν δύναται νὰ ἐξουσιοδοτήσῃ τοὺς αἰτοῦντας ὅπως συγκαλέσωσι τὴν συνέλευσιν καὶ νὰ ρυθμίσῃ τὰ τῆς προεδρίας αὐτῆς.

5) Ὁ τρόπος τῆς προσκλήσεως τῶν μελῶν εἰς τακτικὴν ἢ ἔκτακτον γενικὴν συνέλευσιν, ὡς καὶ τὸ περιεχόμενον ταύτης, καθορίζεται ὑπὸ τοῦ καταστατικοῦ.

6) Διὰ τὴν συμμετοχὴν εἰς γενικὰς συνελεύσεις ἐπαγγελματικοῦ σωματείου ἢ ἑνώσεως αὐτῶν ἀπαιτεῖται, ὅπως τὸ μέλος ἐκπληρώσῃ πᾶσας τὰς ἐκ τοῦ καταστατικοῦ προβλεπομένας οἰκονομικὰς ὑποχρεώσεις του.

"Αρθρον 8

Ἀπόφασις συνελεύσεως ἐπαγγελματικοῦ σωματείου

(Νόμος 2151/1910, ἄρθρον 4 - Β.δ. 15/20.5.1920, ἄρθρα 19, 20, 21, 25, 27 - ἀ.ν. 148/1945, ὡς συνεπληρώθη ὑπὸ ἀ.ν. 274/1945 - Α.Κ., ἄρθρα 97, 98, 99, 100 - ν.δ. 4204/1961, ἄρθρον 3-ν.δ. 4205/1961 - ν.δ. 4361/1964, ἄρθρα 6, 10).

1) Αἱ ἀποφάσεις τῆς συνελεύσεως λαμβάνονται, ἐφ' ὅσον ἐν τῷ καταστατικῷ δὲν ὁρίζεται ἄλλως, κατ' ἀπόλυτον πλειοψηφίαν τῶν παόντων μελῶν. Ἀπόφασις ἐπὶ θέματος μὴ ἀναγραφέντος ἐν τῇ προσκλήσει εἶναι ἄκυρος. Ἡ ἀπόφασις δύναται νὰ ληφθῇ καὶ ἄνευ συνελεύσεως τῶν μελῶν, ἐὰν πάντα τὰ μέλη δηλώσωσιν ἐγγράφως τὴν συναίνεσιν αὐτῶν ἐπί τινος προτάσεως.

2) Τὸ καταστατικὸν ἑκάστου ἐπαγγελματικοῦ σωματείου δύναται νὰ ἀπαιτῇ διὰ τὴν κατὰ τὰς γενικὰς συνελεύσεις ἀπαρτίαν τὴν παρουσίαν μεγαλυτέρου ἀριθμοῦ μελῶν ἀπὸ τὰ εἰς τὰς παραγράφους 3 καὶ 4 τοῦ παόντος ἄρθρου καθοριζόμενα ἐλάχιστα ὅρια ἀπαρτίας.

3) Αἱ ἀποφάσεις τῶν συνελεύσεων ἐπαγγελματικοῦ σωματείου εἶναι ἄκυροι, ἂν ἡ συνέλευσις δὲν εἶχεν ἀπαρτίαν, ἥτις ὁρίζεται ὡς ἑξῆς: α) Κατὰ τὴν πρώτην συνέλευσιν πρέπει νὰ εἶναι παόντες τὸ 1/3 τοὐλάχιστον τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν τακτικῶν μελῶν, τῶν ἐχόντων δικαίωμα ψήφου. β) Μὴ γενομένης ἀπαρτίας εἰς τὴν πρώτην συνέλευσιν, καλεῖται νέα τοιαύτη μὲ τὰ αὐτὰ ἀπολύτως θέματα, ἐντὸς προθεσμίας καθοριζομένης ἐν τῷ καταστατικῷ. Κατὰ τὴν δευτέραν ταύτην συνέλευσιν πρέπει νὰ εἶναι παόντες τὸ 1/4 τοὐλάχιστον τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν ἐχόντων δικαίωμα ψήφου τακτικῶν μελῶν. γ) Ἐὰν δὲν ἤθελεν εὑρεθῇ ἐν ἀπαρτίᾳ καὶ ἡ δευτέρα αὕτη συνέλευσις, καλεῖται τρίτη, ἐντὸς προθεσμίας καθοριζομένης ἐν τῷ καταστατικῷ. Κατὰ τὴν τρίτην συνέλευσιν πρέπει νὰ εἶναι παόντες τὸ 1/5 τοὐλάχιστον τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν ἐχόντων δικαίωμα ψήφου τακτικῶν μελῶν. Ἡ ἀπαρτία ὅμως εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην δὲν δύναται νὰ εἶναι μικροτέρα τοῦ ἀριθμοῦ τῶν 30 μελῶν, ἐφ' ὅσον τὸ σωματεῖον ἔχει μέλη ὀλιγώτερα τῶν 100 καὶ πλείονα τῶν 60. δ) Τὸ καταστατικὸν δύναται νὰ ὁρίζῃ τοὺς ὅρους κλήσεως καὶ νέας συνελεύσεως, ἐν περιπτώσει καθ' ἣν δὲν ἤθελεν εὑρεθῇ ἐν ἀπαρτίᾳ καὶ ἡ τρίτη συνέλευσις. Ἡ νέα αὕτη συνέλευσις θεωρεῖ-

ται ὡς πρώτη, ὅσον ἀφορᾷ τὴν κατὰ τὴν παροῦσαν παράγραφον ἀπαρτίαν.

4) Ἐξαιρετικῶς ἐπαγγελματικὰ σωματεῖα σιδηροδρομικῶν δύνανται νὰ καλῶσι γενικὴν συνέλευσιν μὲ παρουσίαν τοῦ 1/4 τῶν ἐχόντων δικαίωμα ψήφου τακτικῶν μελῶν, ἐν ἐλλείψει δὲ ἀπαρτίας δύνανται νὰ καλῶσιν ἐντὸς προθεσμίας, καθοριζομένης ἐν τῷ καταστατικῷ, νέαν συνέλευσιν, ἥτις εὑρίσκεται ἐν ἀπαρτίᾳ μὲ ὅσους παρόντας ἢ μὲ τὴν κατὰ τὸ καταστατικὸν ὁριζομένην ἀπαρτίαν.

5) Πρὸς λῆψιν ἀποφάσεως περὶ τροποποιήσεως τοῦ καταστατικοῦ ἢ περὶ διαλύσεως τοῦ ἐπαγγελματικοῦ σωματείου ἀπαιτεῖται, ἐφ' ὅσον ἐν τῷ καταστατικῷ δὲν ὁρίζεται ἄλλως, ἡ παρουσία τοῦ ἡμίσεος τοὐλάχιστον τῶν μελῶν καὶ ἡ πλειοψηφία τῶν τριῶν τετάρτων τῶν παρόντων.

6) Πρὸς λῆψιν ἀποφάσεως περὶ μεταβολῆς τοῦ σκοποῦ τοῦ ἐπαγγελματικοῦ σωματείου ἀπαιτεῖται, ἐφ' ὅσον ἐν τῷ καταστατικῷ δὲν ὁρίζεται ἄλλως, ἡ συναίνεσις πάντων τῶν μελῶν. Ἡ συναίνεσις τῶν ἀπόντων δίδεται ἐγγράφως.

7) Ἐφ' ὅσον ἐν τῷ καταστατικῷ δὲν ὁρίζεται ἄλλως, δὲν δικαιοῦται εἰς ψῆφον μέλος τι, ἐὰν ἡ ἀπόφασις ἀφορᾷ τὴν ἐπιχείρησιν δικαιοπραξίας ἢ τὴν ἔγερσιν ἢ κατάργησιν δίκης μεταξὺ τοῦ ἐπαγγελματικοῦ σωματείου ἀφ' ἑνὸς καὶ τοῦ μέλους ἀφ' ἑτέρου ἢ τοῦ συζύγου αὐτοῦ ἢ συγγενοῦς ἐξ αἵματος μέχρι καὶ τοῦ τρίτου βαθμοῦ.

8) Ὁ τρόπος ψηφοφορίας εἰς τὰς γενικὰς συνελεύσεις ὁρίζεται ἐν τῷ καταστατικῷ.

9) Προκειμένου περὶ μυστικῆς ψηφοφορίας τὸ καταστατικὸν ὁρίζει τὸν τρόπον, καθ' ὃν ψηφίζουν τὰ ἀγράμματα μέλη τοῦ ἐπαγγελματικοῦ σωματείου.

10) Ἀπόφασις γενικῆς συνελεύσεως διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας λαμβανομένη εἶναι ἄκυρος, ἐὰν παρέστησαν κατὰ τὴν ψηφοφορίαν πρόσωπα μὴ ὄντα συνόμα ἐνεργὰ μέλη τοῦ ἐπαγγελματικοῦ σωματείου. Ἡ διοίκησις τοῦ ἐπαγγελματικοῦ σωματείου ὀφείλει νὰ ἐπιβλέπῃ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς διατάξεως ταύτης, διατάσσουσα μετὰ τὸ πέρας τῆς σχετικῆς συζητήσεως καὶ πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ψηφοφορίας τὴν ἔξοδον ἀπὸ τῆς αἰθούσης τῆς ψηφοφορίας παντὸς ἀτόμου, μὴ ἔχοντος δικαίωμα ψήφου, πλὴν τοῦ ἐμμίσθου γραφικοῦ προσωπικοῦ τοῦ σωματείου.

11) Προκειμένου περὶ ἐπαγγελματικῶν σωματείων σιδηροδρομικῶν, ὡς καὶ ἐπαγγελματικῶν σωματείων, ὧν τὰ μέλη ὡς ἐκ τῆς φύσεως τοῦ ἐπαγγέλματος τῶν εὑρίσκονται διαρκῶς ἐν κινήσει ἢ ἐν ἀδιαλείπτῳ ἐργασίᾳ ἢ εἶναι ἐγκατεστημένα μακρὰν τῆς ἕδρας, τὸ καταστατικὸν ὁρίζει τὴν σύγκλησιν τῶν γενικῶν συνελεύσεων καὶ τὴν δι' ἀποστολῆς ψηφοδελτίων ψηφοφορίαν. Τὸ καταστατικὸν ὁρίζει ἐπίσης τὸν τρόπον ἀποστολῆς τῶν ψηφοδελτίων πρὸς τὰ μέλη, ὡς καὶ τὰς προθεσμίας καὶ τὸν τρόπον τῆς διαλογῆς.

12) Αἱ ἀρχαιρεσίαι τῶν ἐπαγγελματικῶν ἐργατικῶν σωματείων γίνονται ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος ὑπὸ τὸν ἔλεγχον ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς, ὡς αὕτη ὁρίζεται εἰς τὰ οἰκεῖα καταστατικά, προστιθεμένου ὡς προέδρου ἑνὸς δικαστοῦ.

Ἐπὶ τῇ αὐτῇ ποινῇ δέον νὰ παρίστανται εἰς τὰς γενικὰς συνελεύσεις τῶν ἐπαγγελματικῶν ἐργατικῶν σωματείων διὰ τὴν ἐκλογὴν ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς εἷς δικαστής.

Ὁ οὕτω παριστάμενος δικαστής, εἰς περίπτωσιν διαπιστώσεως ἀνυπαρξίας μητρώου, καθορίζει τὰς γενικὰς ἀρχάς, βάσει τῶν ὁποίων δέον τοῦτο νὰ ἀνασυνταχθῇ.

13) Αἱ ἀρχαιρεσίαι καὶ πάσης φύσεως ἐκλογαὶ τῶν ἐπαγγελματικῶν ἐργατικῶν σωματείων καὶ παντὸς βαθμοῦ ἑνώσεων αὐτῶν διεξάγονται ὑπὸ τῶν ἐφορευτικῶν ἐπιτροπῶν τῶν προβλεπομένων ὑπὸ τῶν οἰκείων καταστατικῶν.

Ὁ παριστάμενος εἰς αὐτὰς κατὰ τὰς ἀνωτέρω διατάξεις δικαστικὸς μεριμνᾷ καὶ ἐποπτεύει, ὅπως αὗται διενεργοῦνται βάσει τῶν διατάξεων τῶν οἰκείων καταστατικῶν καὶ τοῦ νόμου.

Προκειμένου περὶ ἐπαγγελματικῶν σωματείων πρὸ πάσης ψηφοφορίας δι' ἀρχαιρεσίας ὁ παριστάμενος δικαστικός, μετ' ἔρευναν καὶ ἐξακρίβωσιν περὶ τῆς γνησιότητος τοῦ ὑπὸ τῆς διοικήσεως τοῦ σωματείου καὶ ὑπὸ τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς βεβαιωθέντος ἀντιγράφου μητρώου, ἐπικυροῖ τοῦτο διὰ πράξεως αὐτοῦ, καταχωρουμένης ἐν τέλει τοῦ τε ἀντιγράφου καὶ τοῦ μητρώου.

Τὰ ἀντίγραφα ταῦτα δέον νὰ περιλάβουν τὸ ὀνοματεπώνυμον, τὴν ἐπαγγελματικὴν ἰδιότητα, τὴν διεύθυνσιν κατοικίας, τὸν ἀριθμὸν δελτίου ταυτότητος ἑκάστου μέλους, τὰς συνδρομάς, τὰς ὁποίας κατέβαλε τοῦτο καὶ μετὰ τὴν ψηφοφορίαν ἔνδειξιν τῶν ψηφοφορησάντων, προσάπτουσαν διὰ τῆς μονογραφῆς τοῦ δικαστικοῦ εἰς τὸ περιθώριον τοῦ ὀνόματος ἑνὸς ἑκάστου. Ὁ παριστάμενος δικαστικὸς μετὰ τὴν ψηφοφορίαν ἀναγράφει ἐπὶ τοῦ μητρώου καὶ δύο ἀντιγράφων τὰ ἀποτελέσματα αὐτῆς, ἐξ ὧν τὸ ἓν παραδίδει εἰς τὴν ἐφορευτικὴν ἐπιτροπὴν καὶ τὸ ἕτερον καταθέτει εἰς τὸ ἁρμόδιον Εἰρηνοδικεῖον τὴν ἐπομένην τῆς ἐκδόσεώς των.

Εἰς περίπτωσιν ἐκλογῆς ἀντιπροσώπων τοῦ ἐπαγγελματικοῦ σωματείου εἰς ἕνωσιν χορηγεῖται

ὑπὸ τοῦ παριστάντος εἰς τὰς ἐκλογὰς δικαστικοῦ βεβαίωσις πρὸς τὴν ἕνωσιν βάσει τῶν ἀνωτέρω στοιχείων, περιέχουσαν τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐκπληρωσάντων τὰς ὑποχρεώσεις των μελῶν, τὸν ἀριθμὸν τῶν ψηφισάντων ἐξ αὐτῶν καὶ τῶν ἐκλεγέντων διὰ τὴν ἕνωσιν ἀντιπροσώπων.

Προκειμένου περὶ ἑνώσεων (Ἐργατικὰ Κέντρα, Ὁμοσπονδίαι) ὁ παριστάμενος εἰς τὰς ἐκλογὰς δικαστικὸς ἐλέγχει τὰς βεβαιώσεις τοῦ προηγουμένου ἐδαφίου, βάσει τῶν ὁποίων ἐπικυρώνει κατὰ τὰ ἀνωτέρω ὁριζόμενα ἀντίγραφα τοῦ ὑπὸ τῆς διοικήσεως τῆς ἑνώσεως καταρτισθέντος καὶ τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς βεβαιωθέντος μητρώου σωματείων μελῶν αὐτῆς. Τὰ ἀντίγραφα ταῦτα περιλαμβάνουν: Τὸν τίτλον τῶν ἐπαγγελματικῶν σωματείων, μελῶν τῆς ἑνώσεως, τὰ ὀνοματεπώνυμα τῶν ἀντιπροσώπων ἑκάστου τούτων, τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐκπληρωσάντων τὰς ὑποχρεώσεις των μελῶν ἑκάστου σωματείου, τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐξ αὐτῶν ψηφισάντων κατὰ τὰς ἐκλογὰς τοῦ σωματείου, τὰς συνδρομάς, τὰς ὁποίας κατέβαλεν ἕκαστον τῶν σωματείων τούτων πρὸς τὴν ἕνωσιν, καθὼς καὶ ἔνδειξιν διὰ τῆς μονογραφῆς τοῦ δικαστικοῦ περὶ τῶν ψηφοφορούντων κατὰ τὰς ἐκλογὰς τῆς ἑνώσεως ἀντιπροσώπων εἰς τὸ περιθώριον τοῦ ὀνοματεπωνύμου ἑκάστου. Μετὰ τὴν ψηφοφορίαν ἀναγράφει ἐπὶ τοῦ μητρώου καὶ δύο ἀντιγράφων τὰ ἀποτελέσματα αὐτῆς, χρησιμοποιῶν ταῦτα ὡς ἐν τῷ προηγουμένῳ ἐδαφίῳ ὁρίζεται.

Διὰ περιπτώσεις ἐκλογῆς ἀντιπροσώπων τῆς ἑνώσεως εἰς ἕνωσιν ἀνωτέρου βαθμοῦ χορηγεῖται ὑπὸ τοῦ παριστάντος εἰς τὰς ἐκλογὰς ἢ συνέδριον δικαστικοῦ βεβαίωσις διὰ τὴν ἕνωσιν ἀνωτέρου βαθμοῦ βάσει τῶν ἀνωτέρω στοιχείων περὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐκπληρωσάντων τὰς ὑποχρεώσεις των μελῶν τῶν ἀντιπροσώπων, οἵτινες ἔλαβον μέρος εἰς αὐτάς, τῶν ὀργανώσεων ἐκ τῶν ὁποίων προέρχονται οὗτοι, τῆς χρονολογίας ἐκλογῆς των, τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ψηφισάντων κατ' αὐτὴν μελῶν σωματείων καὶ τῶν ἐκλεγέντων διὰ τὴν ἕνωσιν ἀνωτέρου βαθμοῦ ἀντιπροσώπων.

Διὰ τὰς πάσης φύσεως ἐκλογὰς ἀνωτέρου βαθμοῦ ἑνώσεων (Συνομοσπονδίαι) ἐφαρμόζονται κατ' ἀναλογίαν τὰ ὑπὸ τῆς παρούσης παραγράφου κατὰ τὰ ἀνωτέρω ὁριζόμενα.

Αἱ διοικήσεις τῶν ἐπαγγελματικῶν σωματείων καὶ ἑνώσεων αὐτῶν, ὡς καὶ αἱ ἐφορευτικαὶ ἐπιτροπαί, ὑποχρεοῦνται νὰ θέτουν εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ παρισταμένου δικαστικοῦ πάντα τὰ στοιχεῖα καὶ νὰ παράσχουν πᾶσαν συνδρομὴν πρὸς ἐκπλήρωσιν τοῦ κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἔργου αὐτοῦ.

14) Ἐν περιπτώσει ἀπεργίας αἱ ἐξουσίαι τῶν ὀργάνων τοῦ ἐπαγγελματικοῦ σωματείου καὶ ὁ τρόπος λήψεως τῆς σχετικῆς ἀποφάσεως καθορίζονται ὑπὸ τοῦ καταστατικοῦ.

Τὰ αὐτὰ ἰσχύει καὶ ἐπὶ ἀνταπεργίας προκειμένου περὶ ἐργοδοτικοῦ ἐπαγγελματικοῦ σωματείου.

15) Ἀρχαιρεσίαι, ὡς καὶ πάσης φύσεως ἐκλογαὶ ἐπαγγελματικῶν σωματείων καὶ ἑνώσεων αὐτῶν, διενεργούμεναι βάσει καταστατικῶν διατάξεων ἀντιθέτων πρὸς τὰς διατάξεις τῶν παραγράφων 3, 4, 12 καὶ 13 τοῦ παρόντος ἄρθρου, ὡς καὶ τοῦ ἄρθρου 15 § 1 τοῦ παρόντος, εἶναι αὐτοδικαίως ἄκυροι.

Ἄρθρον 9

Ἀκυρότης ἀποφάσεων συνελεύσεως ἐπαγγελματικοῦ σωματείου

(Ν.δ. 15/20.5.1920, ἄρθρον 28 - ν.δ. 4361/1964, ἄρθρον 3 §§1 καὶ 2 - Α.Κ., ἄρθρον 101 ἐδ. 1 καὶ 3).

1) Ἀπόφασις τῆς συνελεύσεως ἐπαγγελματικοῦ σωματείου ἀντικειμένη εἰς τὸν νόμον ἢ τὸ καταστατικὸν εἶναι ἄκυρος.

2) Ἐντὸς 30 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς συνελεύσεως δύναται νὰ προσβληθῇ τὸ κῦρος τῶν ἀποφάσεων αὐτῆς, ἐπὶ παραβάσει διατάξεων τοῦ καταστατικοῦ ἢ τῶν σχετικῶν νόμων καὶ Ν. διαταγμάτων, δι' αἰτήσεως ἐνώπιον τοῦ Εἰρηνοδίκου, ἀνακοινουμένης παρὰ τούτου ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν εἰς τοὺς ἐνδιαφερομένους. Ἡ ἀπόφασις τοῦ Εἰρηνοδίκου, κρίνοντος ἐκ τῶν ἐνόντων ἐντὸς δέκα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως, ἐκδίδεται κατόπιν ἀκροάσεως τῶν μερῶν, δύναται δὲ νὰ ἐκληθῇ ἐντὸς δέκα ἡμερῶν ἐνώπιον τοῦ προέδρου τῶν πρωτοδικῶν, ἀποφασίζοντος ἀνεκκλήτως.

3) Ἡ αἴτησις περὶ ἀκυρώσεως ὑποβάλλεται ὑπὸ μελῶν ἀποτελούντων τὸ ἓν τριακοστὸν τοὐλάχιστον τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν ἐγγεγραμμένων μελῶν τοῦ ἐπαγγελματικοῦ σωματείου ἢ ἑνώσεως αὐτῶν, εἶναι δὲ ἀπαράδεκτος ἂν οἱ αἰτοῦντες δὲν ἔχωσιν ἐκπληρώσει τὰς πρὸς τὸ σωματεῖον ἢ τὴν ἕνωσιν ὑποχρεώσεις αὐτῶν. Οἱ αἰτοῦντες ἐν περιπτώσει ἥττης καταδικάζονται ἀλληλεγγύως εἰς τὰ ἔξοδα τοῦ σωματείου ἢ ἑνώσεως.

4) Ἡ κηρύσσουσα τὴν ἀκυρότητα ἀπόφασις ἰσχύει ὑπὲρ καὶ κατὰ πάντων.

5) Ὁ πρόεδρος τῶν Πρωτοδικῶν, αἰτήσει τῆς διοικήσεως τοῦ ἐπαγγελματικοῦ σωματείου ἢ μέλους αὐτοῦ ἢ τοῦ εἰσαγγελέως, δύναται νὰ ἀναστείλῃ τὴν ἐκτέλεσιν ἀποφάσεως ἀκύρου.

Ἄρθρον 10

Διαχείρισις περιουσίας ἐπαγγελματικοῦ σωματείου

(ν.δ. 4361/1964, ἄρθρον 7)

Τὰ τῆς διοικήσεως, διαθέσεως καὶ διαχειρίσε-

ως τῶν πόρων τῶν ἐπαγγελματικῶν σωματείων ἢ ἑνώσεων τούτων διέπονται ὑπὸ τῶν οἰκείων καταστατικῶν αὐτῶν διατάξεων.

Αἱ πίστις φύσεως δαπάναι ἀποφασίζονται καὶ ἐκτελοῦνται συμφώνως πρὸς τὰς καταστατικὰς διατάξεις καὶ ὑπὸ τῶν ὑπ' αὐτῶν προβλεπομένων ὀργάνων.

Ὁ ἔλεγχος τῆς οἰκονομικῆς διαχειρίσεως τῶν ἐπαγγελματικῶν σωματείων ἢ ἑνώσεων τούτων διενεργεῖται ὑπὸ τῶν ἐποπτικῶν καὶ ἐξελεγκτικῶν ἐπιτροπῶν τῶν προβλεπομένων ὑπὸ τῶν καταστατικῶν αὐτῶν.

Τὰ τῆς χορηγήσεως ἀποζημιώσεων καὶ ἡμερομισθίων δι' ὑποθέσεις ἐπαγγελματικῶν σωματείων ἢ ἑνώσεων αὐτῶν προβλέπονται ὑπὸ τῶν οἰκείων καταστατικῶν, τὸ ὕψος δὲ αὐτῶν καθορίζεται διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐγκρινομένου δι' ἀποφάσεως τῆς γενικῆς συνελεύσεως τῶν μελῶν.

Ἄρθρον 11

Εἴθυνη ἐπαγγελματικοῦ σωματείου καὶ ὀργάνων αὐτοῦ

(Α.Κ., ἄρθρον 71)

Τὸ ἐπαγγελματικὸν σωματεῖον εὐθύνεται ἐκ τῶν πράξεων ἢ παραλείψεων τῶν ἀντιπροσωπευόντων αὐτὸ ὀργάνων, ἐφ' ὅσον ἡ πρᾶξις ἢ ἡ παράλειψις ἔλαβε χώραν κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἀνατεθειμένων εἰς αὐτὰ καθηκόντων καὶ παράγει ὑποχρέωσιν ἀποζημιώσεως. Εὐθύνεται ἐπὶ πλέον εἰς ὁλόκληρον καὶ τὸ ὑπαίτιον πρόσωπον.

Ἄρθρον 12

Διάλυσις ἐπαγγελματικοῦ σωματείου

(Α.Κ., ἄρθρα 83, 105, 104, 105 - ν.δ. 4204/1961, ἄρθρον 4).

1) Τὸ ἐπαγγελματικὸν σωματεῖον διαλύεται κατὰ πάντα χρόνον δι' ἀποφάσεως τῆς συνελεύσεως τῶν μελῶν.

2) Τὸ ἐπαγγελματικὸν σωματεῖον διαλύεται καθ' ἃς περιπτώσεις ὁρίζει περὶ τούτου τὸ καταστατικόν.

3) Τὸ ἐπαγγελματικὸν σωματεῖον δύναται νὰ διαλυθῇ δι' ἀποφάσεως τοῦ πρωτοδικείου ἐπὶ τῇ αἰτήσει τῆς διοικήσεως τοῦ σωματείου ἢ τοῦ ἑνὸς πέμπτου τῶν μελῶν ἢ τῆς ἐποπτευούσης Ἀρχῆς: α) ἐὰν λόγῳ μειώσεως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν μελῶν ἢ ἄλλων αἰτίων ἀποβαίνῃ ἀδύνατος ἡ ἀνάδειξις διοικήσεως ἢ ἐν γένει καθίσταται ἀδύνατος ἡ ἐξακολούθησις τοῦ ἐπαγγελματικοῦ σωματείου συμφώνως πρὸς τὸ καταστατικόν, πάντως δὲ ἐὰν τὰ μέλη αὐτοῦ ἐμειώθησαν εἰς ὀλιγώτερα τῶν 10, β) ἐὰν ἐξεπληρώθη ὁ σκοπὸς τοῦ ἐπαγγελματικοῦ σωματείου, ἢ ἂν ἕνεκα μακρᾶς ἀδρανείας συνάγεται ἐγκατάλειψις τοῦ σκοποῦ αὐτοῦ, γ) ἐὰν τὸ ἐπαγγελματικὸν σωματεῖον ἐπιδιώκῃ σκοπὸν διάφορον τοῦ ἐν τῷ καταστατικῷ καθοριζομένου ἢ ἂν ὁ σκοπὸς ἢ ἡ λειτουργία τοῦ σωματείου ἀπέβησαν παράνομοι ἢ ἀνήθικοι ἢ ἀντίθετοι πρὸς τὴν δημοσίαν τάξιν. Ἡ ἀπόφασις τοῦ πρωτοδικείου ὑπόκειται μόνον εἰς ἔφεσιν.

4) Ἡ διάλυσις τοῦ ἐπαγγελματικοῦ σωματείου ἀποσβήσεται ἐπερχομένη, ὡς καὶ τὰ ὀνόματα τῶν ἐκκαθαριστῶν σημειοῦνται εἰς τὸ βιβλίον τῶν σωματείων παραπλεύρως τῆς ἐγγραφῆς. Ἡ σημείωσις γίνεται αἰτήσει τῆς διοικήσεως τοῦ σωματείου ἢ τῆς προκαλεσάσης τὴν διάλυσιν Ἀρχῆς.

Ἄρθρον 13

Περιουσία διαλυθέντος ἐπαγγελματικοῦ σωματείου

(Α.Κ., ἄρθρα 106, 77)

1) Ἡ περιουσία τοῦ διαλυθέντος ἐπαγγελματικοῦ σωματείου ἐν οἱᾳδήποτε περιπτώσει διανέμεται μεταξὺ τῶν μελῶν.

2) Ἡ περιουσία τοῦ διαλυθέντος ἐπαγγελματικοῦ σωματείου, ἐφ' ὅσον ἐν τῷ νόμῳ ἢ τῷ καταστατικῷ δὲν ὁρίζεται ἄλλως ἢ ἐφ' ὅσον ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου ὀργάνου δὲν ἀπεφασίσθη ἄλλως, περιέρχεται εἰς τὸ Δημόσιον. Τοῦτο ὑποχρεοῦται εἰς τὴν δι' αὐτῆς ἐκπλήρωσιν τοῦ σκοποῦ τοῦ ἐπαγγελματικοῦ σωματείου.

Ἄρθρον 14

Ἐκκαθάρισις διαλυθέντος ἐπαγγελματικοῦ σωματείου

(Α.Κ., ἄρθρα 72, 73, 74, 75, 76)

1) Τὸ ἐπαγγελματικὸν σωματεῖον ἅμα τῇ διαλύσει διατελεῖ αὐτοδικαίως ἐν ἐκκαθαρίσει. Μέχρι πέρατος τῆς ἐκκαθαρίσεως καὶ διὰ τὰς ἀνάγκας αὐτῆς λογίζεται ὑφιστάμενον.

2) Ἡ ἐκκαθάρισις, ἐφ' ὅσον ἐν τῷ νόμῳ ἢ τῷ καταστατικῷ δὲν ὁρίζεται ἄλλως ἢ ἐφ' ὅσον ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου ὀργάνου δὲν ἀπεφασίσθη ἄλλως, γίνεται ὑπὸ τῶν ἐχόντων τὴν διοίκησιν τοῦ ἐπαγγελματικοῦ σωματείου. Ἐν ἐλλείψει τοιούτων, ὁ ἐκκαθαριστής, εἷς ἢ πλείονες, διορίζεται ὑπὸ τοῦ προέδρου τῶν πρωτοδικῶν.

3) Ὁ ἐκκαθαριστὴς ἐπέχει θέσιν διοικοῦντος τὸ ἐπαγγελματικὸν σωματεῖον. Ἡ ἐξουσία αὐτοῦ περιορίζεται εἰς τὰς ἀνάγκας τῆς ἐκκαθαρίσεως.

4) Ὁ ἐκκαθαριστὴς εὐθύνεται εἰς ἀποζημίωσιν τῶν δανειστῶν τοῦ ἐπαγγελματικοῦ σωματείου διὰ πᾶσαν ἐκ πταίσματος αὐτοῦ παράβασιν τῶν

ὑποχρεώσεών του. Πλείονες ἐκκαθαρισταὶ εὐθύνονται εἰς ὁλόκληρον.

3) Ἡ ἐκκαθάρισις ἐνεργεῖται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος περὶ δικαστικῆς ἐκκαθαρίσεως κληρονομίας, ἐφαρμοζομένης ἀναλόγως.

Ἄρθρον 15

Ἑνώσεις ἐπαγγελματικῶν σωματείων

(ν. 281/1914, ἄρθρον 43 - ν.δ. 4204/1961, ἄρθρον 6 - ν.δ. 4361/1964, ἄρθρον 5 - ν. 4504/1966, ἄρθρον 4 § 7).

1) Δύο ἢ πλείονα ἐπαγγελματικὰ σωματεῖα δύνανται, κατὰ τὰς διατάξεις τῶν καταστατικῶν των, νὰ ἑνώνωνται εἰς σύνδεσμον ἢ ἕνωσιν διὰ τὴν ἐπιδίωξιν τῶν κοινῶν αὐτῶν συμφερόντων, διατηροῦντα τὴν οἰκονομικὴν καὶ διοικητικὴν αὐτονομίαν των.

Αἱ τοιαῦται ἑνώσεις δύνανται νὰ ἀναγνωρίζωνται, κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ νόμου τούτου, ὑποχρεούμεναι νὰ δηλώνουν ἀρμοδίως τὰ ὀνόματα τῶν ἀποτελούντων τὴν διοίκησιν τῶν ἐπαγγελματικῶν σωματείων, τὰ ὁποῖα συγκροτοῦν αὐτάς.

Εἰς τὰς γενικὰς συνελεύσεις (συνέδρια κλπ.) τοιούτων ἑνώσεων, παντὸς βαθμοῦ (Ἐργατικῶν Κέντρων, Ὁμοσπονδιῶν, Συνομοσπονδιῶν) ἕκαστον σωματεῖον ἢ ἕνωσις τούτων ἐκπροσωπεῖται καὶ διαθέτει ἀριθμὸν ψήφων ἀνάλογον πρὸς τὸν ἀριθμὸν τῶν ψηφισάντων ἐκ τῶν ἐκπληρωσάντων τὰς ὑποχρεώσεις των μελῶν αὐτῶν. Ἡ ἀναλογία αὕτη ἀριθμοῦ ψήφων, ὁριζομένη ὑπὸ τοῦ καταστατικοῦ ἑκάστης τῶν ἑνώσεων, δέον νὰ εἶναι τοῦ αὐτοῦ μέτρου δι' ἅπαντα τὰ εἰς ἑκάστην ἕνωσιν ἀνήκοντα σωματεῖα καὶ καθ' ὅλον τὸν ἀριθμὸν τῶν ψηφισάντων μελῶν, ἐν περιπτώσει δὲ κλάσματος, ἐφ' ὅσον τοῦτο ὑπερβαίνει τὸ ἥμισυ τοῦ ἀποτελοῦντος τὸ μέτρον τοῦ ἀριθμοῦ, θὰ λογίζεται πλήρης ὁ ἀριθμὸς αὐτοῦ.

Ἐν πάσῃ περιπτώσει οἱ ψῆφοι ἑκάστου σωματείου ἢ ἑνώσεως τούτων ἐν τῷ συνόλῳ των δὲν δύνανται νὰ ἀποτελέσουν δύναμιν ὑπερβαίνουσαν τὸ 1/10 τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν ψήφων.

Αἱ ἀναγνωρισμέναι ἑνώσεις καὶ οἱ διοικοῦντες αὐτὰς ἔχουν τὰ αὐτὰ δικαιώματα καὶ τὰς αὐτὰς ὑποχρεώσεις μὲ τὰ ἁπλᾶ σωματεῖα κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος.

2) Προκειμένου περὶ γενικῶν συνελεύσεων ἑνώσεων ἐργοδοτικῶν, βιομηχανικῶν καὶ ἐμπορικῶν ἐπαγγελματικῶν σωματείων τὰ ἀποτελοῦντα τὴν ἕνωσιν σωματεῖα ἐκπροσωποῦνται καὶ διαθέτουν ἀριθμὸν ψήφων, ὡς ὁρίζει τὸ καταστατικὸν τῆς ἑνώσεως.

Ἄρθρον 16

Ἐπαγγελματικὰ σωματεῖα μὴ ἀναγνωρισμένα (ν. 281/1914, ἄρθρον 21 ἐδάφ. 6' - Α.Κ., ἄρθρον 107).

Μὴ ἀναγνωρισμένα ἐπαγγελματικὰ σωματεῖα (ἑνώσεις προσώπων μὴ ἀποτελοῦσαι σωματεῖα) καὶ μὴ ἀναγνωρισμέναι ἑνώσεις τοιούτων ἀπαγορεύεται νὰ ἱδρύουν καὶ διατηροῦν Ἀλληλοβοηθητικὰ Ταμεῖα.

Ἄρθρον 17

Ποινικαὶ διατάξεις

(ν. 281/1914, ἄρθρα 39, 40 § § 2, 41, 42, 43 - ν. 1207/1918, ἄρθρον 5 - ν. 2151/1920, ἄρθρον 24 - ν.δ. 15/20 Μαΐου 1920, ἄρθρα 64, 65, 66, 67 - ν.δ. 4361/1964, ἄρθρον 10).

1) Διοικηταί, ἐλεγκταὶ καὶ ἐκκαθαρισταὶ ἐπαγγελματικοῦ σωματείου, ἐν γνώσει καὶ ἐκ προθέσεως βεβαιοῦντες ψευδῆ γεγονότα περὶ τῆς περιουσίας του ἢ ἀποκρύπτοντες γεγονότα, ἀφορῶντα τὴν κατάστασιν τῶν ἰσολογισμῶν καὶ τῆς περιουσίας του εἰς ἐκθέσεις πρὸς συνέλευσιν ἢ ἐνώπιον πάσης Ἀρχῆς, τιμωροῦνται ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου πταισματοδικείου μὲ πρόστιμον ἕως 1200 δραχμῶν ἢ μὲ κράτησιν ἢ μὲ ἀμφοτέρας τὰς ποινάς, ἐπὶ τῇ ἐγκλήσει τῆς ἐποπτικῆς τῶν σωματείων Ἀρχῆς ἢ παντὸς ἔχοντος ἔννομον συμφέρον, ἐπιφυλασσομένων τῶν περιπτώσεων, περὶ τῶν ὁποίων προβλέπουν οἱ κοινοὶ ποινικοὶ νόμοι καὶ τῆς ἀστικῆς αὐτῶν εὐθύνης.

Ἐν ὑποτροπῇ διπλασιάζεται τὸ ἀνώτατον ὅριον τῆς ποινῆς.

2) Πρόεδρος καὶ γραμματεὺς ἐπαγγελματικοῦ σωματείου ἢ ἄλλα μέλη τῆς διοικήσεως, οἵτινες συντάσσουν ἐν γνώσει καὶ ἐκ προθέσεως πρακτικά, βεβαιοῦντα γεγονότα ἄλλοια τῶν πράγματι λεχθέντων ἢ γενομένων ἐν συνεδριάσει ἢ συνελεύσει, ἐφ' ὅσον ἡ τοιαύτη ἀλλοίωσις κρίνεται ἔχουσα οὐσιώδη ἐπιρροὴν ἐπὶ τῶν ὑποθέσεων τοῦ ἐπαγγελματικοῦ σωματείου, τιμωρεῖται μὲ κράτησιν μέχρις 60 ἡμερῶν ἢ χρηματικὴν ποινὴν μέχρι 1200 δραχμῶν ἢ εἰς ἀμφοτέρας τὰς ποινάς, ἐπιφυλασσομένης πάσης βαρυτέρας ποινῆς ἐπὶ παραβάσει διατάξεων τοῦ Ποινικοῦ Κώδικος.

Ἡ δίωξις ἐπιτρέπεται μόνον κατ' ἔγκλησιν μελῶν τοῦ ἐπαγγελματικοῦ σωματείου, ἀποτελούντων τὸ ἓν εἰκοστὸν τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν μελῶν, τῶν παραστάντων κατὰ τὴν συζήτησιν καὶ ἐκτελεσάντων τὰς ὑποχρεώσεις των.

3) Εἰς τὰς περιπτώσεις τῆς προηγουμένης παραγράφου δύνανται τὰ μέλη, τὰ ἀποτελοῦντα τὸ ἓν εἰκοστόν, νὰ διορίζουν διὰ πληρεξουσίου συμ-

βολιογραφικοῦ νομίμων ἀντιπροσώπων, ἐν ἢ πλείονα τῶν μελῶν πρὸς διεξαγωγὴν τῆς διαδικασίας ὑπ' αὐτοῦ καὶ ἐν ὀνόματι αὐτοῦ, ὡς τοιοῦτον.

4) Ἐπὶ τῇ ἐγκλήσει τῆς ἐποπτικῆς τῶν ἐπαγγελματικῶν σωματείων Ἀρχῆς ἢ παντὸς ἔχοντος ἔννομον συμφέρον τιμωροῦνται ὑπὸ τοῦ πλημμελειοδικείου μὲ χρηματικὴν ποινὴν μέχρι τεσσάρων χιλιάδων δραχμῶν ἢ φυλάκισιν μέχρι δύο μηνῶν ἢ μὲ ἀμφοτέρας τὰς ποινάς, τοῦ ἡμίσεος τῆς χρηματικῆς ποινῆς κατατιθεμένου εἰς τὸ ταμεῖον τοῦ ἐπαγγελματικοῦ σωματείου κατὰ τὰ κατωτέρω ὁριζόμενα:

1) Οἱ διοικηταὶ ἐπαγγελματικοῦ σωματείου ἢ ἑνώσεως, οἱ παραβαίνοντες τὰ ἄρθρα 1 § 4 ἐδ. 3 § 6 ἐδ. 2 καὶ ἄρθρον 16 τοῦ παρόντος.

2) Οἱ παραβάται τοῦ ἄρθρου 1 § 3 καὶ 6 ἐδ. 3 τοῦ παρόντος.

Ἐν ὑποτροπῇ διπλασιάζεται τὸ ἀνώτατον ὅριον τῆς ποινῆς.

Τὸ δικαστήριον ἐν τῇ ἀποφάσει δέον νὰ καθορίζῃ τὸ εἰς τὸ σωματεῖον ἀναλογοῦν τμῆμα τῆς χρηματικῆς ποινῆς.

Ὁ γραμματεὺς τοῦ ἁρμοδίου πλημμελειοδικείου ὑποχρεοῦται νὰ κοινοποιῇ τῷ ἐνδιαφερομένῳ ἐπαγγελματικῷ σωματείῳ ἀντίγραφον τῆς καταδικαστικῆς ἀποφάσεως.

Ἡ ἐνεργοῦσα τὴν εἰσπραξιν τῆς χρηματικῆς ποινῆς Ἀρχὴ καταθέτει εἰς τὸ δημόσιον ταμεῖον τὸ εἰς τὸ ἐπαγγελματικὸν σωματεῖον ἀνῆκον μέρος ταύτης, ἐκδιδομένου ἰσαρίθμου γραμματίου παραλαβῆς ἐπὶ παρακαταθήκῃ. Τὸ γραμμάτιον τηρεῖται παρὰ τῷ δημοσίῳ ταμείῳ.

Ἡ ἐνεργοῦσα τὴν εἰσπραξιν Ἀρχὴ ὑποχρεοῦται, ἅμα τῇ καταθέσει εἰς τὸ δημόσιον ταμεῖον τοῦ εἰς τὸ ἐπαγγελματικὸν σωματεῖον ἀνήκοντος χρηματικοῦ ποσοῦ, νὰ γνωστοποιήσῃ ἐγγράφως εἰς τὸ ἐνδιαφερόμενον σωματεῖον τὸν ἀριθμὸν τοῦ ἐκδοθέντος γραμματίου παραλαβῆς. Ὁ ταμίας τοῦ σωματείου ἐξοφλεῖ τὸ γραμμάτιον τοῦτο, παρέχων τὴν κατὰ τὸ καταστατικόν του κεκανονισμένην ἀπόδειξιν εἰσπράξεως, ἀναφέρων συνάμα σχετικῶς ἐντὸς 8 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς εἰσπράξεως πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Ἐργασίας.

Ἡ παράλειψις τῆς κατὰ τὰ ἀνωτέρω γνωστοποιήσεως πρὸς τὸ ἐπαγγελματικὸν σωματεῖον συνεπάγεται κατὰ τοῦ ὑπευθύνου ὑπαλλήλου πειθαρχικὴν ποινήν.

5) Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 197 Ποινικοῦ Κώδικος ἐφαρμόζεται καὶ διὰ τὰ ἀνεγνωρισμένα ἐπαγγελματικὰ σωματεῖα.

Ὁ καταδικασθεὶς κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου ἐπὶ διαταράξει τῆς ἡσυχίας καὶ τάξεως σωματείων ἢ τῶν πράξεών των, καταδικάζεται εἰς στέρησιν ἐπὶ ἓν ἕως πέντε ἔτη τοῦ δικαιώματος τοῦ ἐκλέγειν καὶ ἐκλέγεσθαι ἐν τῷ σωματείῳ, οὗτινος τὴν εἰρήνην διετάραξεν.

6) Οἱ καθ' οἱονδήποτε τρόπον συγκαλοῦντες γενικὰς συνελεύσεις (συνέδρια κλπ.) κατὰ παράβασιν τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 8 § 3, 4, 12 καὶ 13 καὶ τοῦ ἄρθρου 15 § 1 τοῦ παρόντος, ὡς καὶ οἱ ὑποβάλλοντες ὑποψηφιότητα ἢ ἀποδεχόμενοι τοιαύτην εἰς αὐτάς, τιμωροῦνται, ἐπὶ τῇ ἐγκλήσει παντὸς ἔχοντος ἔννομον συμφέρον, μὲ τὰς ποινὰς τῆς παραγράφου 4 τοῦ παρόντος ἄρθρου.

Ἄρθρον 18

(ν. 281/1914, ἄρθρον 48 - δ.δ. 15/20 Μαΐου 1920, ἄρθρον 63 § 1).

Ὁ Ὑπουργὸς τῆς Ἐργασίας καταθέτει κατὰ τριετίαν εἰς τὴν Βουλὴν ἔκθεσιν περὶ τῶν ἐν τῷ Κράτει ἐπαγγελματικῶν σωματείων μετὰ στατιστικῶν πινάκων.

Ἐπὶ τῶν Ἡμέτερον ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 21 Σεπτεμβρίου 1968

—

ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

692/1968 Ἀπόφ. Ἐθνικοῦ Συμβουλίου Οἰκονομικῆς Πολιτικῆς

Περὶ παρατάσεως προθεσμίας ὑποβολῆς αἰτήσεως ὑπαγωγῆς εἰς τὴν ρύθμισιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 630/9.8.1968 ἀποφάσεως Ε.Σ.Ο.Π.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 236 τῆς 7 Ὀκτωβρίου 1968)

(Συνεδρίασις 58η τῆς 1ης Ὀκτωβρίου 1968)

Τὸ Ἐθνικὸν Συμβούλιον Οἰκονομικῆς Πολιτικῆς

Λαβὸν ὑπ' ὄψιν: α) Τὸ ὑπ' ἀριθ. 120105/Ε 2528/30.9.1968 ἔγγραφον τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας. β) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 630/9.8.1968 ἀπόφασιν αὐτοῦ. γ) Τὴν ἀνάγκην ὑποβοηθήσεως τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς ἁρμοδιότητος τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας διὰ τὴν εἰσπραξιν τῶν ἐσόδων των ἐξ ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν. δ) Σχετικὴν εἰσήγησιν τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἐπὶ τοῦ ἐν ἐπικεφαλίδι θέματος, ἀποφασίζει:

Ὅπως ἡ ὑπὸ τῶν παραγράφων 1 καὶ 2 τῆς ὑπ' ἀριθ. 630/1968 ἀποφάσεως Ε.Σ.Ο.Π. (*) προβλεπομένη προθεσμία διὰ τὴν ὑποβολὴν αἰ-

(*) ΕΕΔ 27, 1106.

τήσεως καὶ τὴν καταβολὴν τῶν ἐν τῇ παραγράφῳ 2 ταύτης ἀναφερομένων ποσῶν παραταθῇ μέχρι τῆς 16.10.1968, συμπεριλαμβανομένης.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

—

230/1968 Ἀπόφ. Προέδρου Κυβερνήσεως

Περὶ ὡραρίου ἐργασίας ὑπαλλήλων - μητέρων βρεφῶν Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν, Ν.Π.Δ.Δ. κλπ.

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: α) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 50 τοῦ νόμου 1811/1951 «περὶ Κώδικος Καταστάσεως Δημοσίων Διοικητικῶν Ὑπαλλήλων». β) Τὰς ἐκδοθείσας κατὰ τὸ παρελθὸν ἀποφάσεις ἐν σχέσει μὲ τὸν καθορισμὸν τῶν ὡρῶν ἐργασίας τῶν Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν καὶ τῶν ἐξ αὐτῶν ἐξαρτωμένων Ὀργανισμῶν, τῶν Τραπεζῶν καὶ λοιπῶν Ν.Π.Δ.Δ. γ) Τὴν ἀνάγκην καθιερώσεως κατὰ ἑνιαῖον καὶ πάγιον τρόπον μειωμένου ὡραρίου ἐργασίας διὰ τὰς ὑπαλλήλους - μητέρας βρεφῶν πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν μητρικῶν αὐτῶν καθηκόντων καὶ πρὸς θηλασμὸν τῶν τέκνων των, δ) Τὴν ἀπὸ 10.8.1968 εἰσήγησιν τοῦ Ὑπουργείου Κοινωνικῆς Προνοίας.

Ἀποφασίζομεν:

1) Καθορίζομεν μειωμένον ὡράριον ἐργασίας, κατὰ παρέκκλισιν τοῦ ἰσχύοντος ἑκάστοτε ὡραρίου ἐργασίας τῶν Ὑπηρεσιῶν των, διὰ τὰς ὑπαλλήλους-μητέρας βρεφῶν τῶν Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν καὶ τῶν ἐξ αὐτῶν ἐξαρτωμένων Ὀργανισμῶν, τῶν Τραπεζῶν καὶ λοιπῶν Ν.Π.Δ.Δ. καὶ δή:

α) Διὰ τὰς ἐχούσας τέκνα ἡλικίας μέχρι δύο (2) ἐτῶν καὶ προκειμένου περὶ διδύμων καὶ ἄνω μέχρι τεσσάρων (4) ἐτῶν παρέχεται ἡ δυνατότης προσελεύσεως ὀψιαιτέρων ἢ ἀποχωρήσεως ἐνωρίτερον κατὰ δύο (2) συναλικὰς ὥρας.

β) Διὰ τὰς ἐχούσας τέκνα ἡλικίας ἀπὸ δύο (2) καὶ μέχρι τεσσάρων (4) ἐτῶν παρέχεται ἡ δυνατότης προσελεύσεως ὀψιαιτέρων ἢ ἀποχωρήσεως ἐνωρίτερον κατὰ μίαν (1) ὥραν.

2) Πέραν τῆς ἡλικίας τῶν τεσσάρων (4) ἐτῶν τῶν τέκνων των οὐδεμία παρέκκλισις ἀπὸ τοῦ κανονικοῦ ὡραρίου ἐργασίας ἐπιτρέπεται.

3) Ἡ ἐξακρίβωσις τῆς ἡλικίας τῶν τέκνων των τῶν περὶ ὧν ἡ παροῦσα ὑπαλλήλων - μητέρων βρεφῶν θέλει διενεργεῖται μεριμνῃ τῶν ἁρμοδίων Ὑπηρεσιῶν Διοικητικοῦ.

Ἐγκ. 120280/30.9.1968 Ὑπουργείου Ἐργασίας «περὶ παροχῆς διευκρινίσεων σχετικῶς μὲ τὴν ὑπ' ἀριθ. 116751/5923 ἐγκύκλιον.

Ἐν συνεχείᾳ πρὸς τὴν ὑπ' ἀριθ. 116751) 5923)23.9.1968 ἡμετέραν ἐγκύκλιον, διὰ τῆς ὁποίας ἐκοινοποιήθη ἡ ὑπ' ἀριθ. πρωτ. 230/14.9. 1968 ἀποφάσεως τοῦ Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως «περὶ ὡραρίου ἐργασίας ὑπαλλήλων - μητέρων βρεφῶν Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν, Ν.Π.Δ.Δ. κλπ.», γνωρίζομεν ὑμῖν τὰ ἑξῆς:

Σκοπὸς τῆς ἀποφάσεως ταύτης εἶναι νὰ παράσχῃ εἰς τὰς μητέρας τὴν εὐχέρειαν νὰ ἐξυπηρετήσουν τὸν προορισμόν των καὶ τὰς ὑποχρεώσεις των ἀπέναντι τῶν βρεφῶν καὶ ὄχι ἁπλῶς νὰ μειώσῃ τὰς ὥρας ἐργασίας, δι' αὐτὸν δὲ τὸν λόγον καὶ προβλέπει διαζευκτικῶς δυνατότητα προσελεύσεως ὀψιαιτέρων ἢ ἀποχωρήσεως ἐνωρίτερον.

Ἡ ἀληθὴς ὅθεν ἔννοια τῆς ἀποφάσεως εἶναι νὰ ἐξετάζηται ἑκάστη περίπτωσις ὡς προσωπικὴ τοιαύτη καὶ ἐφ' ὅσον ὑπάρχει σχετικὴ αἴτησις τῆς ἐνδιαφερομένης, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν καὶ τῶν ἀναγκῶν ἑκάστης Ὑπηρεσίας, νὰ παρέχηται ἀνάλογος εὐχέρεια, ποικίλλουσα εἰς ἑκάστην περίπτωσιν καὶ ἀποβλέπουσα εἰς τὴν ἐξυπηρέτησιν τῶν συγκεκριμένων ἀναγκῶν, ὡς πρὸς τὸν διακανονισμὸν τῆς ὥρας προσελεύσεως καὶ ἀποχωρήσεως.

—

ΦΑΚ. 322/513/81/1968 Ἀπόφ. Προέδρου Κυβερνήσεως καὶ Ὑπουργοῦ Οἰκονομικῶν

Περὶ ἐγκρίσεως Γενικοῦ Κανονισμοῦ Καταστάσεως Προσωπικοῦ τῆς Ε.Ε.Α.Ε.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 358 τῆς 27 Ἰουλίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: α) Τὰ ἄρθρα 23 καὶ 28 τοῦ ἀ.ν. 451/1968 «περὶ ἀναδιοργανώσεως τῆς Ε.Ε. Α.Ε.». β) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 1046/27.6.1968 ἀπόφασιν τῆς Δ.Ε. τῆς Ε.Ε.Α.Ε., ἀποφασίζομεν:

Ἐγκρίνομεν τὸν Γενικὸν Κανονισμὸν Καταστάσεως τοῦ προσωπικοῦ τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπιτροπῆς Ἀτομικῆς Ἐνεργείας, ἔχοντα ὡς ἀκο-

λούθως:

Γενικὸς Κανονισμὸς

Καταστάσεως προσωπικοῦ τῆς Ἑλληνικῆς Ἑπιτροπῆς Ἀτομικῆς Ἐνεργείας.

Ἄρθρον 1

Ἀντικείμενον Κανονισμοῦ

Ὁ παρὼν Κανονισμός, ἐκδιδόμενος εἰς ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 23 τοῦ ἀ.ν. 451, καθορίζει τοὺς ὅρους τῆς σχέσεως ἐργασίας μεταξὺ τῆς Ἑλληνικῆς Ἑπιτροπῆς Ἀτομικῆς Ἐνεργείας (Ε.Ε.Α.Ε.) καὶ τοῦ προσωπικοῦ ταύτης.

Ἄρθρον 2

Προσλήψεις — Ἐντάξεις

1) Τὸ προσωπικὸν τῆς Ε.Ε.Α.Ε. προσλαμβάνεται ἐπὶ ἐργασιακῇ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου. Ἕκαστος προσλαμβανόμενος διανύει δοκιμαστικὴν περίοδον 3 ἕως καὶ 12 μηνῶν, μετὰ τὴν λῆξιν τῆς ὁποίας ἐπιγράφεται σύμβασις ὡρισμένου ἢ ἀορίστου χρόνου.

2) Ἡ κατὰ κλίμακα ἔνταξις τοῦ προσλαμβανομένου προσωπικοῦ, ἱεραρχικὴ ἢ οἰκονομική, ἐνεργεῖται μετ' ἐκτίμησιν τῆς ἐπιστημονικῆς ἢ ἐπαγγελματικῆς ἱκανότητος, προϋπηρεσίας, τῆς διαγωγῆς, τοῦ ἤθους ἐν γένει, τῆς ἐπιδόσεως καὶ ἀποδόσεως αὐτοῦ ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἐργασίας των.

3) Ἡ ἔνταξις καὶ προαγωγή, ἱεραρχικὴ ἢ οἰκονομική, τοῦ ὑπηρετοῦντος ἤδη ἐπιστημονικοῦ προσωπικοῦ ἐνεργεῖται ἀποφάσει τοῦ Συμβουλίου Διοικήσεως (Σ.Δ.), τοῦ δὲ ὑπολοίπου ἀποφάσει τοῦ Προέδρου τοῦ Σ.Δ. εἰσηγήσει τῶν ἱεραρχικῶς προϊσταμένων.

4) Εἰς τὴν Ε.Ε.Α.Ε. προσλαμβάνονται μόνον πρόσωπα νομιμόφρονα, ὑγιῆ, ἄριστον ἦθος, μὴ ἔχοντα ἀπολυθῆ ἐκ θέσεως τοῦ Δημοσίου διὰ πειθαρχικοὺς λόγους, μὴ ἔχοντα στερηθῆ διὰ καταδίκης τῶν πολιτικῶν δικαιωμάτων των καὶ μὴ ἔχοντα καταδικασθῆ εἰς οἱανδήποτε ποινὴν ἐπὶ κλοπῇ, ὑπεξαιρέσει, ἀπάτῃ, ἐκβιάσει, πλαστογραφίᾳ, δωροδοκίᾳ, καταπέσει, ἐγκλήματι κατὰ τῶν ἠθῶν καὶ σικοφαντικῇ δυσφημήσει.

Ἄρθρον 3

Κλίμακες ἱεραρχίας καὶ ἀπολαυῶν

1) Καθορίζονται δώδεκα κλίμακες σχετιζόμεναι ἀφ' ἑνὸς μὲν μὲ τὴν ἱεραρχικὴν ἔνταξιν καὶ ἀφ' ἑτέρου μὲ τὰς ἀπολαυὰς τοῦ προσωπικοῦ.

2) Εἰς ἑκάστην κλίμακα ἀντιστοιχοῦν εὖρεα ὅρια μηνιαίων ἀπολαυῶν.

Τὰ ποσὰ ἑκάστης κλίμακος ἔσονται:

Κλίμαξ	Ὅριον εἰς δραχμὰς μηνιαίως Κατώτατον	Ἀνώτατον
1	15.000	30.000
2	12.400	18.000
3	10.300	15.000
4	8.600	12.000
5	7.100	11.000
6	5.900	9.000
7	5.000	7.000
8	4.100	6.000
9	3.400	5.000
10	2.800	4.000
11	2.400	3.500
12	2.000	3.000

3) Ἡ εἰς τὰς κλίμακας ταύτας ἔνταξις γίνεται λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν δι' ἕκαστον μισθωτὸν καὶ τῶν δικαιουμένων παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν ἑκάστοτε ἰσχύουσαν ἐργατικὴν νομοθεσίαν οἰκογενειακῶν καὶ πάσης ἄλλης φύσεως ἐπιδομάτων, εἰς τρόπον ὥστε διὰ τῆς τοιαύτης μισθολογικῆς ἐντάξεως νὰ διαφυλάσσωνται πάντοτε τὰ ἑκάστοτε ἰσχύοντα κατὰ κατηγορίας κατώτατα ὅρια ἀποδοχῶν.

Ἐν πάσῃ περιπτώσει τὸ συνολικῶς διατιθέμενον ποσὸν ἐτησίως δι' ἀποδοχὰς τοῦ ἀνωτέρω προσωπικοῦ δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὸ συνολικῶς ἀπαιτούμενον ποσὸν βάσει τῶν κατωτάτων ὁρίων, ηὐξημένον κατὰ 30%.

4) Αἱ ἀποδοχαὶ τοῦ προσωπικοῦ ὀφείλονται ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἀναλήψεως ὑπηρεσίας καὶ καταβάλλονται ἀνὰ δεκαπενθήμερον διεδουλευμένα.

Ἄρθρον 4

Κατηγορίαι προσωπικοῦ

1) Αἱ κατηγορίαι προσωπικοῦ, ὡς καὶ αἱ ἀντίστοιχοι κλίμακες ἱεραρχίας καὶ ἀπολαυῶν καθορίζονται ὡς ἀκολούθως:

α'. Κατηγορία Α1: Εἰδικῶν ἐπιστημονικῶν προσωπικῶν, κλίμακες 6 - 1.

β'. Κατηγορία Α2: Ἀνωτέρων τεχνικῶν, διοικητικῶν καὶ οἰκονομικὴν προσωπικῶν, κλίμακες 7 - 2.

γ'. Κατηγορία Β1: Τομεαρχικοί, ραδιοηλεκτρολόγοι, κλίμακες 8 - 5.

δ'. Κατηγορία Β2: Παρασκευασταί, τεχνῖται

εργαστηρίων, ραδιοτεχνίται, εργοδηγοί, σχεδιασταί, τεχνικοί ειδικών εργαστηριακών συσκευών, βιβλιοθηκάριοι, υπεύθυνοι αποθηκών, κλίμακες 9 - 5.

ε'. Κατηγορία Β3: Λοιπών διοικητικών προσωπικών (γραμματείς, δακτυλογράφοι, μεταφραστοί, διαχειρισταί, λογισταί, αποθηκάριοι κλπ.), κλίμακες 11 - 5.

στ'. Κατηγορία Β4: Οδηγοί αυτοκινήτων, ειδικευμένοι τεχνίται, κλίμακες 11 - 7.

ζ'. Κατηγορία Γ': Βοηθητικών προσωπικών (φύλακες, κλητήρες, ταχυδρόμοι, καθαρίστριαι, έργάται, κηπουροί, γενικών καθηκόντων), κλίμακες 12 - 8.

1) Τα γενικά τυπικά προσόντα προσλήψεως του προσωπικού εκάστης κατηγορίας καθορίζονται ως ακολούθως:

α'. Κατηγορία Α1: Πτυχίον Θετικών Επιστημών Ανωτάτης Σχολής ημεδαπής ή ισοτίμου αναγνωρισμένης αλλοδαπής. Εις την εν λόγω κατηγορίαν εξαγονται επιστήμονες έρευνηταί ή λειτουργοί κατέχοντες ειδικάς γνώσεις επί επιστημονικών θεμάτων αρμοδιότητος Ε.Ε.Α.Ε., ως και πτυχιούχοι θετικών επιστημών προσλαμβανόμενοι ως προσωπικόν εργαστηρίων.

β'. Κατηγορία Α2:

1) Ανωτέρων τεχνικών προσωπικόν: Πτυχίον μηχανικού Ανωτάτης Πολυτεχνικής Σχολής της ημεδαπής ή ισοτίμου αναγνωρισμένης Σχολής ή Ιδρύματος της αλλοδαπής.

2) Ανώτερον διοικητικόν και οικονομικόν προσωπικόν: Πτυχίον Νομικής Σχολής Πανεπιστημίου ή Ανωτάτης Σχολής Οικονομικών και Εμπορικών Επιστημών ή της Παντείου Ανωτάτης Σχολής Πολιτικών Επιστημών ή Ανωτάτης Βιομηχανικής τετραετούς φοιτήσεως ή ισοτίμων προς ταύτας αναγνωρισμένων Ανωτάτων Σχολών ή Ιδρυμάτων της αλλοδαπής.

γ'. Κατηγορία Β1: Πτυχίον ημιμηχανικού πρώην προσηρτημένων Σχολών Ε.Μ.Π. ή Δημοσίας Σχολής Υπομηχανικών ή Ανωτέρας Σχολής Ηλεκτροτεχνικών ή ισοτίμων προς ταύτας αναγνωρισμένων Τεχνικών Σχολών της ημεδαπής ή αλλοδαπής τριετούς μεταλυκειακής φοιτήσεως.

δ'. Κατηγορία Β2: Απολυτήριον Σχολής Μέσης Εκπαιδεύσεως και αντίστοιχος επαγγελματική πείρα ή πτυχίον Σχολής Παρασκευαστών του Κ.Η.Ε. «Δημόκριτος» ή έτέρων Σχολών Παρασκευαστών και αντίστοιχος επαγγελματική πείρα ή πτυχίον Επαγγελματικής ή Τεχνικής Σχολής ή Σχολής Σχεδιαστών και πιστοποιητικόν αναλόγου απασχολήσεως ή ειδική άδεια ασκήσεως επαγγέλματος ή μακρά επαγγελματική πείρα περί το αντίστοιχον αντικείμενον.

ε'. Κατηγορία Β3: Απολυτήριον Σχολής Μέσης Εκπαιδεύσεως ή πιστοποιητικόν αναλόγου απασχολήσεως και επαγγελματική πείρα περί το αντίστοιχον αντικείμενον.

στ'. Κατηγορία Β4:

1) Οδηγοί αυτοκινήτων: Απολυτήριον Στοιχειώδους Εκπαιδεύσεως ή πιστοποιητικόν γραμματικών γνώσεων, επαγγελματικόν δίπλωμα οδηγού αυτοκινήτων και τριετής τουλάχιστον πείρα οδηγήσεως αυτοκινήτων.

2) Ειδικευμένοι τεχνίται: Απολυτήριον Στοιχειώδους Εκπαιδεύσεως ή πιστοποιητικόν γραμματικών γνώσεων και επαγγελματική πείρα περί την ειδικότητά των.

ζ'. Κατηγορία Γ': Απολυτήριον Στοιχειώδους Εκπαιδεύσεως ή πιστοποιητικόν γραμματικών γνώσεων και καλής συμπεριφοράς ή προϋπηρεσία και επαρκής πείρα περί την ειδικότητά των.

Άρθρον 5

Πρόσθετοι παροχαί

1) Εις το προσωπικόν της Ε.Ε.Α.Ε. παρέχονται δώρα συμφώνως προς τας ισχυούσας περί τούτων εκάστοτε διατάξεις.

α) Επί ταις εορταίς των Χριστουγέννων

β) Επί ταις εορταίς του Πάσχα

γ) Επί τη χορηγήσει της κανονικής άδείας

2) Εις το προσκαίρως μετακινούμενον προσωπικόν προς εκτέλεσιν υπηρεσίας χορηγούνται:

α) Τα πραγματικά οδοιπορικά έξοδα.

β) Ημερησία αποζημίωσις εκτός έδρας ίση προς 1/30 του μισθού της κλίμακος, εις ην τοιούτο έχει ενταχθή, μη δυνάμενον εν πάση περιπτώσει να υπερβή το ποσόν των 400 δραχμών δι' εκάστην διανυκτέρευσιν.

3) Εις τους πέραν των ωρών υποχρεωτικής εργασίας ή κατά τας ημέρας της υποχρεωτικής κατά νόμον αργίας ή κατά τας νυκτερινάς ώρας εργαζομένους, όσακις τούτο ήθελε ζητηθή υπό της Υπηρεσίας, λόγω εκτάκτου ή ειδικής υπηρεσιακής ανάγκης καταβάλλεται αποζημίωσις λόγω υπερωριακής απασχολήσεως κατά τας πέραν τούτων ισχυούσας διατάξεις, καθοριζομένη κατά την δια-

δικασίαν τὴν προβλεπομένην ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ν.δ. 4548/1966, τῆς ἀποζημιώσεως ὅμως καθοριζομένης κατὰ τὰς διατάξεις τῆς Ἐργατικῆς Νομοθεσίας.

4) Δι' ἀποφάσεως τοῦ Προέδρου τοῦ Σ.Δ. δύναται νὰ χορηγῆται εἰς τοὺς κατὰ τὸ ἄρθρον 22 τοῦ ἀ.ν. 451 ἐξ ἀποσπάσεως ὑπηρετοῦντας μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τριετοῦς ὑπηρεσίας παρὰ τῇ Ε.Ε.Α.Ε. μηνιαία παροχή, τὸ ὕψος τῆς ὁποίας καθορίζεται ἀναλόγως τῆς προσφερομένης ἐπ' αὐτῶν εἰδικῆς ἐργασίας, δὲν δύναται δὲ νὰ εἶναι ὑπέρτερον τῶν 8.000 δραχμῶν.

Ἄρθρον 6

Ἄδειαι

1) Ἅπαν τὸ προσωπικὸν τῆς Ε.Ε.Α.Ε. μετὰ τὴν συμπλήρωσιν ἔτους ἀπὸ τῆς προσλήψεώς του δικαιοῦται κανονικῆς ἀδείας ἀπουσίας μετὰ πλήρων ἀποδοχῶν.

α) Διὰ τὸ προσωπικὸν τῶν κατηγοριῶν Α' καὶ Β' καὶ τοὺς φύλακας, κλητῆρας καὶ ταχυδρόμους τῆς κατηγορίας Γ' ἡ διάρκεια τῆς ἐτησίας ἀδείας ὁρίζεται εἰς 12 ἐργασίμους ἡμέρας, ἐπαυξανομένας κατὰ μίαν ἐργάσιμον ἡμέραν δι' ἕκαστον μεταγενέστερον ἑξάμηνον μέχρι τοῦ συνολικοῦ ἀνωτάτου ὁρίου εἴκοσιν ἓξ ἐργασίμων ἡμερῶν.

β) Διὰ τὸ λοιπὸν προσωπικὸν τῆς κατηγορίας Γ' ἡ διάρκεια τῆς ἐτησίας ἀδείας καθορίζεται ὡς ἀκολούθως:

Μετὰ τὸ	1ον	ἔτος	ὑπηρεσίας	8	ἐργάσιμοι	ἡμέραι
»	» 2ον	»	»	10	»	»
»	» 3ον	»	»	12	»	»
»	» 4ον	»	»	14	»	»
»	» 5ον	»	»	16	»	»
»	» 6ον	»	»	17	»	»
»	» 7ον	»	»	18	»	»
»	» 8ον	»	»	19	»	»
»	» 9ον	»	»	20	»	»
»	» 10ον	»	»	21	»	»
»	» 11ον	»	»	22	»	»
»	» 12ον	»	»	23	»	»
»	» 13ον	»	»	24	»	»
»	» 14ον	»	»	25	»	»
»	» 15ον	»	»	26	»	»

2) Αἱ κυοφοροῦσαι ἐπάλληλοι δικαιοῦνται τῆς νομίμου ἀδείας λοχῶ κυήσεως μετὰ πλήρων ἀποδοχῶν.

3) Ὁ Πρόεδρος τοῦ Σ.Δ. δύναται νὰ χορηγῇ εἰς τὸ προσωπικὸν ἄδειαν ἀπουσίας ἄνευ ἀποδοχῶν μέχρις ἓξ μηνῶν.

4) Ὁ Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως μετ' εἰσηγησιν τοῦ Σ.Δ. δύναται νὰ χορηγῇ εἰς τὸ προσωπικὸν ἐκπαιδευτικὴν ἄδειαν μετὰ ἢ ἄνευ ἀποδοχῶν διὰ σπουδὰς ἢ μετεκπαίδευσιν εἰς τὴν ἡμεδαπὴν ἢ ἀλλοδαπὴν καὶ ἐπὶ χρονικὸν διάστημα μὴ ὑπερβαῖνον συνολικῶς τὴν τριετίαν. Οἱ τυχόντες τοιαύτης ἀδείας ἀναλαμβάνουν τὴν ὑποχρέωσιν νὰ ὑπηρετήσουν εἰς τὴν Ε.Ε.Α.Ε. ἐπὶ χρόνον τοὐλάχιστον ἴσον πρὸς τὸν χρόνον τῆς ἀδείας.

Ἄρθρον 7

Ὑποχρεώσεις

Τὸ προσωπικὸν τῆς Ε.Ε.Α.Ε. ὀφείλει:

1) Νὰ τηρῇ τὰς ἀποφάσεις τῆς Διοικήσεως ἀναφορικῶς πρὸς τὸν ὡράριον καὶ τὸν τόπον τῆς ἐκτελέσεως τῆς ἐργασίας, ὡς καὶ τὰς γενικὰς καὶ ἰδικὰς ὁδηγίας ταύτης.

2) Νὰ καταβάλλῃ ἐπιμέλειαν κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ὑπηρεσίας του καὶ νὰ τηρῇ ἐχεμύθειαν ἐπὶ τῶν οἱασδήποτε φύσεως ὑποθέσεων καὶ ἐργασιῶν τῆς Ε.Ε.Α.Ε. ἔναντι παντὸς τρίτου.

3) Νὰ δεικνύῃ ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τῆς Ὑπηρεσίας κοσμίαν συμπεριφοράν.

4) Νὰ ὑποβάλλεται ἅπαξ τοῦ ἔτους εἰς ὑγειονομικὴν ἐξέτασιν ἐπὶ τοῦ ἰατρικοῦ κλιμακίου τῆς Ε.Ε.Α.Ε.

5) Νὰ λαμβάνῃ τὴν ἔγκρισιν τῆς Διοικήσεως πρὸ τῆς δημοσιεύσεως ἄρθρων καὶ εἰδήσεων σχέσιν ἐχόντων πρὸς τὸ ἔργον καὶ τὴν ἐν γένει δρᾶσιν τῆς Ε.Ε.Α.Ε.

6) Νὰ ἀνακινεῖ πᾶσαν μεταβολὴν ἐπερχομένην εἰς τὴν προσωπικήν του κατάστασιν, ὡς καὶ πᾶσαν πρόσθετον αὐτοῦ ἀπασχόλησιν ἢ ἔργον. Ὁ Πρόεδρος τοῦ Σ.Δ. δύναται νὰ ἀπαγορεύσῃ τὴν ἄσκησιν προσθέτου ἔργου ἢ ἀπασχολήσεως, ἐφ' ὅσον, κατὰ τὴν κρίσιν του, τοῦτο ἀντιτίθεται πρὸς τὰ συμφέροντα τῆς Ε.Ε.Α.Α. ἢ εἶναι ἀσυμβίβαστος πρὸς τὸ κῦρος ταύτης.

Ἄρθρον 8

Πειθαρχικὰ παραπτώματα καὶ ποιναί

Πᾶσα ὑπὸ τοῦ προσωπικοῦ παραβασις τῶν ὑποχρεώσεών του, ὡς αὗται καθορίζονται ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ παρόντος, ὡς καὶ πᾶσα πρᾶξις δυναμένη νὰ παραβλάψῃ τὰ συμφέροντα τῆς Ε.Ε.Α.Ε. ἢ νὰ μειώσῃ τὸ κῦρος ταύτης, συνιστᾷ πειθαρχικὸν παράπτωμα, διὰ τοῦ ὁποίου κυρώσεις καθορίζονται δι' ἀποφάσεως τοῦ Σ.Δ. ἐγκρινο-

μένης κατά τας διατάξεις της ισχυούσης εκάστοτε Εργατικής Νομοθεσίας.

Άρθρον 9

Λύσις συμβάσεως εργασίας

1) Λύσις συμβάσεως εργασίας του προσωπικού, άνευ καταβολής αποζημιώσεως, επέρχεται διά παραιτήσεως του υπαλλήλου, υποβαλλομένης εγγράφως ένα τοὐλάχιστον μήνα πρό της οριζομένης εν τη παραιτήσει ημερομηνίας αποχωρήσεως.

2) Οι ενταχθέντες υπάλληλοι απολύονται μόνον:

α) Ένεκεν αποδεδειγμένης ανεπαρκείας ή ανικανότητος σωματικής ή πνευματικής.

β) Κατόπιν πειθαρχικής ποινής απολύσεως.

γ) Λόγω αμετακλήτου καταδίκης διά τας αξιοποίνους πράξεις της παραγράφου 4 του άρθρου 2 του παρόντος.

Άρθρον 10

Ήθικαί και χρηματικαί αμοιβαί

1) Δι' εξαιρετικάς πράξεις ή δι' εξαίρετον επίδοσιν εν τη εκτελέσει των καθηκόντων του ή δι' εκτάκτους εποφελή συμβολήν εις το έργον της Ε.Ε.Α.Ε. δύναται να απονέμωνται εις το προσωπικόν της Ε.Ε.Α.Ε., δι' αποφάσεως του Προέδρου του Σ.Δ., αναλόγως της προσφερθείσης υπηρεσίας, αι κάτωθι ήθικαί αμοιβαί:

α) Έπαινος μνεία

β) Εύαρέσκεια

γ) Έπαινος

2) Ο Πρόεδρος του Σ.Δ. δύναται δι' αποφάσεώς του να χορηγή εις οιονδήποτε εκ του προσωπικού της Ε.Ε.Α.Ε. έκτακτον αμοιβήν, δι' εξαιρετικάς προσφερθείσας υπηρεσίας προς καλλιέργειαν πνεύματος ευγενούς άμιλλης και δημιουργίας. Ανώτατον όριον αμοιβής 10.000 δραχμαί και αριθμός υπαλλήλων 30 κατ' έτος.

Άρθρον 11

Ισχύς Κανονισμού

Η ισχύς του παρόντος Κανονισμού, δημοσιευθησομένου εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, άρχεται από 20 Ιουνίου 1968.

—

127480/5949/1968 Απόφ. Υπουργών Συντονισμού και Εργασίας

Περί εγκρίσεως μετά τροποποιήσεως της υπ' αριθ. 39/1968 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής και εργασίας των εργατών στιλβωτών και βαφέων υποδημάτων και δερματίνων ειδών απασχολουμένων εις στιλβωτήρια Αθηνών - Πειραιώς και Προαστίων».

(Φ.Ε.Κ. τ. Β' φ. 557 της 22 Οκτωβρίου 1968)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 20 του ν. 3239/1955, ως ετροποποιήθησαν υπό του ν. δ/τος 3755/1957, 2) την υπ' αριθ. 39/1968 απόφασιν του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής και εργασίας των εργατών στιλβωτών και βαφέων υποδημάτων και δερματίνων ειδών απασχολουμένων εις στιλβωτήρια Αθηνών - Πειραιώς και Προαστίων», 3) την διά του υπ' αριθ. 126407/5826/308/15.10.1968 εγγράφου του Υπουργού Εργασίας διατυπωθείσαν υπ' αυτής διαφωνίαν, 4) σχετικήν γνωμοδότησιν του κατά το άρθρον 9 παράγραφος 2 εδάφιον β' του ν.δ. 3755/1957 Τμήματος Αμοιβής και Όρων Εργασίας του Εθνικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Κοινωνικής Πολιτικής, ληφθείσαν κατά την συνεδρίασιν αυτού της 17.10.1968, ην και αποδεχόμεθα, 5) το γεγονός ότι επειδή η ισχύς της υπ' αριθ. 39/1968 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών ανατρέχει από της 2ας Αυγούστου 1967, ή δε εκ της τοιαύτης μακράς αναδρομικότητος μέλλουσα να προκληθή διά τους φορείς των περί ων αύτη καταστημάτων επιβάρυνσις είναι μεγάλη, λαμβανομένου υπ' όψιν και του γεγονότος ότι οι υπόχρεοι εις την καταβολήν των αναδρεμικών αυξήσεων εργοδόται είναι ήσσονος οικονομικής επιφανείας, άμα δε και προς τον σκοπόν της αποτροπής ταμειακών δυσχερειών και της παροχής εις αυτούς διευκολύνσεως, δέον όπως τροποποιηθή ή ως είρηται διατητική απόφασις, διά της προσθήκης εν αυτή διατάξεως περί της δυνητικής εξοφλήσεως των εκ της αναδρομικότητος ταύτης προκυπτουσών μισθολογικών διαφορών εις τέσσαρας (4) ισοπόσους μηνιαίας δόσεις, κατά τα ειδικώτερον εν τω διατακτικώ της παρούσης οριζόμενα, αποφαίζομεν:

Εγκρίνομεν μετά τροποποιήσεως την υπ' αριθ. 39/1968 απόφασιν του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής και εργασίας των εργατών στιλβωτών και βαφέων υποδημάτων και δερματίνων ειδών απασχολουμένων εις στιλβωτήρια Αθηνών - Πειραιώς και Προαστίων», εκδοθείσαν εις επίλυσιν διενέξεως μεταξύ της Εθνικής Ενώσεως Υπαλλήλων Στιλβωτηρίων και Βαφέων Δερματίνων Ειδών αφ' ενός και αφ' ετέρου των Σωματείου Καταστηματαρχών Στιλβωτηρίων Αθηνών - Πει-

ρωῶς «Ἡ Ἀλληλεγγύη», ἧς τὸ διατακτικόν, τροποποιούμενον παρ' ἡμῶν κατωτέρω, ἔχει ὡς ἀκολούθως:

1) Τὰ κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων τῶν ἐργατῶν στιλβωτῶν καὶ βαφέων ὑποδημάτων καὶ δερματίνων εἰδῶν τῶν ἀπασχολουμένων εἰς στιλβωτήρια Ἀθηνῶν - Πειραιῶς καὶ Προαστίων καθορίζονται κατὰ χρονικὰς περιόδους ὡς ἀκολούθως:

α) Στιλβωταί: (Λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν ὅτι διὰ τοὺς μισθωτοὺς τούτους ἰσχύει ἐν τοῖς στιλβωτηρίοις τὸ σύστημα τῶν μικτῶν ἀποδοχῶν, ἤτοι ἐπὶ πλέον τοῦ ὑπὸ τῆς παρούσης καθοριζομένου ἡμερομισθίου οὗτοι εἰσπράττουν καὶ φιλοδώρημα παρὰ τῶν πελατῶν τῶν στιλβωτηρίων), ἡμερομίσθιον ἀπὸ 2.8.1967 μέχρι 30.9.1968 δραχμαὶ 60 καὶ ἀπὸ 1.10.1968 καὶ ἑξῆς δραχμαὶ 70. Στιλβωτὴς νοεῖται ὁ στιλβώνων ἐπὶ τόπου ἢ ἀνὰ χεῖρας πάσης φύσεως ὑποδήματα καὶ δερμάτινα εἴδη, ἤτοι δερμάτινα ὑποδήματα σκέτα (ἁπλᾶ) ὅλων τῶν ἀποχρώσεων: Λευκά, σκέτα καστόρια, δίχρωμα ἢ πολύπλακα καστόρια ἢ πλατινέ καὶ καστόρια γκρὶ - μπὲζ ἢ πάνινα. Τὰ ἐν λόγῳ εἴδη τίθενται ἐνδεικτικῶς καὶ οὐχὶ περιοριστικῶς.

Οἱ ἀνωτέρω στιλβωταὶ χαρακτηρίζονται ἡμερομίσθιοι ἐργάται, ἔστω καὶ ἂν ἐργάζονται εἰς βοηθητικὰς ἐργασίας βαφῆς ὑποδημάτων ἢ ἀλλαγῆς χρώματος τούτων, λόγῳ καταφανοῦς ὑπεροχῆς τοῦ σωματικοῦ στοιχείου ἔναντι τοῦ πνευματικοῦ τοιούτου ἐν τῇ τοιαύτῃ συμβάσει.

β) Βαφεῖς: Οἱ μισθωτοὶ οὗτοι διαιροῦνται εἰς δύο κατηγορίας. Καὶ εἰς μὲν τὴν πρώτην κατηγορίαν ἀνήκουν οἱ ἔχοντες ἐν συνόλῳ 6 ἐτῶν πραγματικὴν ἐργασίαν ἐν ταῖς βαφαῖς, εἰς δὲ τὴν δευτέραν κατηγορίαν ἀνήκουν οἱ ἔχοντες 4 ἐτῶν πραγματικὴν ἐργασίαν ἐν αὐταῖς. Καὶ διὰ μὲν τοὺς ὑπαγομένους εἰς τὴν Α' κατηγορίαν βαφεῖς καθορίζεται ἡμερομίσθιον ἀπὸ 2.8.1967 μέχρι 30.9.1968 δραχμῶν 105 καὶ ἀπὸ 1.10.1968 καὶ ἑξῆς δραχμῶν 110, διὰ δὲ τοὺς ὑπαγομένους εἰς τὴν Β' κατηγορίαν καθορίζεται ἡμερομίσθιον ἀπὸ 2.8.1967 μέχρι 30.9.1968 δραχμῶν 95 καὶ ἀπὸ 1.10.1968 καὶ ἑξῆς δραχμῶν 100.

Οἱ ὡς ἄνω βαφεῖς χαρακτηρίζονται καὶ εἶναι ἡμερομίσθιοι ἐργάται δ' ἂν λόγον καὶ οἱ στιλβωταί. Βαφεῖς νοεῖται ὁ ἐντρυγῶν ἀλλαγὴν βαφῶν, καθαρισμὸν καὶ στίλβωσιν ἐπὶ τῶν πάσης φύσεως δερματίνων εἰδῶν (ὑποδημάτων, τσαντῶν, μουσαμάδων, νάϋλον κλπ.). Οἱ καταστηματάρχαι στιλβωτηρίων, οἱ ὁποῖοι εἰσπράττουν ἐκ τῶν βαφῶν κάτω τῶν διακοσίων (200) δραχμῶν ἡμερησίως δύνανται νὰ καταβάλλουν εἰς τοὺς βαφεῖς Α' καὶ Β' κατηγορίας ἢ τὸ διὰ τῆς παρούσης καθοριζόμενον ἡμερομίσθιον διὰ τοὺς βαφεῖς ἢ τὸ διὰ τοὺς στιλβωτὰς τοιοῦτον, πλέον 15% ἐπὶ τῶν εἰσπράξεων τῶν παρ' αὐτῶν διεντρυγουμένων βαφῶν, καθαρισμάτων κλπ.

γ) Οἱ βαφεῖς Β' κατηγορίας ὑποχρεοῦνται νὰ ἐργάζονται ἐπὶ 10ωρον ἡμερησίως λόγῳ τοῦ δ' αὐτοὺς ἰσχύοντος μικτοῦ συστήματος ἐργασίας (στιλβώματα καὶ βαφάς) ἀντὶ τοῦ κατὰ τ' ἀνωτέρω διὰ τούτους καθοριζομένου ἡμερομισθίου, ἐφ' ὅσον ἀσχολοῦνται τόσον εἰς τὰ στιλβώματα ὑποδημάτων ἐπὶ τῶν καθισμάτων, ὅσον καὶ εἰς τὰς βαφὰς ἐπὶ τοῦ πάγκου. Ἐὰν δὲ ἀσχολοῦνται καθ' ἅπαν τὸ ὡράριον εἰς τὸ ἁπλοῦν στίλβωμα θὰ λαμβάνουσι τὸ ὑπὸ τῆς παραγράφου α' τοῦ ἄρθρου 1 τῆς παρούσης καθοριζομένων ἡμερομισθίων τοῦ ἁπλοῦ στιλβωτοῦ, πλέον τῶν διδομένων αὐτοῖς φιλοδωρημάτων.

δ) Διατηρεῖται ἐν ἰσχύϊ ἡ διάταξις τῆς παραγράφου στ' τοῦ ἄρθρου 1 τῆς ὑπ' ἀριθ. 57558/1966 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 386 τ. Β' τῆς 22.6.1966), ἐν σχέσει μὲ τὴν καταβολὴν δώρων ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς Χριστουγέννων καὶ Πάσχα εἰς τοὺς περὶ ὧν οὗτοι μισθωτούς, ὁριζομένου τοῦ ἡμερομισθίου, ἐφ' οὗ ὑπολογίζεται κατὰ τὰ ἐν αὐτῇ τὸ δῶρον τῶν στιλβωτῶν, εἰς δραχμὰς 60 διὰ τὴν ἀπὸ 2.8.1967 μέχρι 30.9.1968 χρονικὴν περίοδον καὶ δραχμὰς 70 ἀπὸ 1.10.1968 καὶ ἑξῆς.

ε) Κατὰ τὰ λοιπὰ ἰσχύουν αἱ διατάξεις τῶν παραγράφων γ', δ', ε', θ', ι' καὶ ια' τοῦ ἄρθρου 1 τῆς ὑπ' ἀριθ. 57558/1966 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας «περὶ κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1966 ἀποφάσεως τοῦ Π.Α.Σ.Α. Πειραιῶς «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατῶν στιλβωτῶν καὶ βαφέων ὑποδημάτων καὶ δερματίνων εἰδῶν τῶν ἀπασχολουμένων εἰς στιλβωτήρια Ἀθηνῶν - Πειραιῶς καὶ Προαστίων» (Φ.Ε.Κ 386 τεῦχος Β' τῆς 22.6.1966) (*).

στ) Αἱ ἐκ τῆς ἀναδρομικότητος ἰσχύος τῆς παρούσης προκύπτουσαι μισθολογικαὶ διαφοραὶ δύνανται νὰ ἐξοφληθῶσιν εἰς τέσσαρας (4) ἰσοπόσους μηνιαίους δόσεις, τῆς πρώτης τούτων καταβληθησομένης μέχρι τῆς 31.10.1968.

ζ) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ὑπὸ τὰς ἀνωτέρω διακρίσεις ἄρχεται ἀπὸ 2.8.1967.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερί-

(*) ΕΕΔ 25, 836.

δος της Κυβερνήσεως.

Έν Άθήναις τη 22 Όκτωβρίου 1968

—

114287/5355/1968 Απόφ. Υπουργών Συντονισμού και Εργασίας

Περί εγκρίσεως μετά τροποποιήσεως της υπ' αριθ. 38/1968 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών περί των όρων αμοιβής και εργασίας των εργατών και εργατριών απορρυπαντικών άπασης της χώρας.

(Ε.Κ. τ. Β' α. 548 της 17 Όκτωβρίου 1968)

Έχοντες υπ' όψιν 1) Τάς διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 20 του ν. 3239/1955, ως ετροποποιήθησαν υπό του ν.δ. 3755/1957. 2) Την υπ' αριθ. 38/1968 απόφασιν του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών περί των όρων αμοιβής και εργασίας των εργατών και εργατριών απορρυπαντικών άπασης της χώρας. 3) Την διά του υπ' αριθ. 54914/Κ.Π. 2402/10.10.1968 εγγράφου του Υπουργείου Συντονισμού διατυπωθείσαν επ' αυτής διαφωνίαν. 4) Σχετικήν γνωμοδότησιν του κατά το άρθρον 9 παράγραφος 2 εδάφιον 6' του ν. δ/τος 3755/1957 Τμήματος αμοιβής και όρων εργασίας του Εθνικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Κοινωνικής Πολιτικής, ληφθείσαν κατά την συνεδρίασιν αυτού της 14.10.1968, ην και αποδεχόμεθα. 5) Το γεγονός ότι α) τα εν παραγράφω 1 (κλιμάκιον 2ον από 1.10.1968) της υπ' αριθ. 38/1968 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών καθοριζόμενα κατώτατα όρια ημερομισθίων των εργατών και εργατριών απορρυπαντικών της χώρας περικλείουν αυξήσεις, αίτινες ευρίσκονται εις λίαν υψηλά επίπεδα, εν σχέσει προς τα τοιαύτα του 1ου κλιμακίου, ή τυχόν δε υιοθέτησις αυτών θέλει επιδράσει δυσμενώς επί της διαμορφώσεως του κόστους των υπό των υποχρέων επιχειρήσεων παραγομένων προϊόντων και εντεύθεν επί της τελικής διαμορφώσεως της τιμής διαθέσεως αυτών. β) Εις την προγενεστέραν σχετικήν συλλογικήν σύμβασιν εργασίας της 28.1.1966 υφίστατο διάταξις, διά της οποίας ορίζεται ότι: «Δεν υπάγονται εις τας διατάξεις της παρούσης οι εργάται απορρυπαντικών, οίτινες απασχολούνται εις επιχειρήσεις, υφ' ων καταβάλλεται είτε υποχρεωτικώς, είτε οικειοθελώς επίδομα ανθυγιεινής εργασίας ή ειδικών συνθηκών, εφ' όσον χορηγείται εις τούτους το ελάχιστον βασικόν ημερομίσθιον της συλλογικής συμβάσεως εργασίας «περί εργατοτεχνιτών Χημικής Βιομηχανίας», το δε άθροισμα τούτου, μετά του επιδόματος ανθυγιεινής εργασίας, δεν υπολείπεται του διά της παρούσης καθοριζομένου βασικού ημερομισθίου». Εις την κρινομένην διαιτητικήν απόφασιν, ήτις εν παραγράφω 2 διέλαβε μεν την ως άνω διάταξιν, δεν περιελήφθη όμως εν αυτή η λέξις «υποχρεωτικώς», καίτοι ουδείς συντρέχει προς τούτο λόγος δικαιολογών την τοιαύτην μεταρρύθμισιν του πρότερον ισχύοντος δυνάμει συλλογικής συμβάσεως καθεστώτος, δεδομένου ότι το μεν ωράριον επήλθεν αλλαγή, καθ' όσον αφορά εις τας συνθήκας εργασίας, υφ' ας απασχολούνται οι περί ων πρόκειται μισθωτοί, το δε ή αποδοχή της εν λόγω τροποποιήσεως θα είχεν ως αποτέλεσμα την άνισον μισθολογικήν μεταχείρισιν μεταξύ εργαζομένων του αυτού Κλάδου. Διά τους ανωτέρω εκτεθέντας λόγους, δέον όπως τροποποιηθή ή ως είρηται διαιτητική απόφασις κατά τα εν τω διατακτικώ της παρούσης ειδικώτερον οριζόμενα, αποφασίζομεν:

Εγκρίνομεν μετά τροποποιήσεως την υπ' αριθ. 38/1968 απόφασιν του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής των εργατών και εργατριών απορρυπαντικών άπασης της χώρας», εκδοθείσαν εις επίλυσιν διενέξεως μεταξύ του Συνδέσμου Ελλήνων Βιομηχάνων αφ' ενός και της Ομοσπονδίας Εργατοϋπαλλήλων Χημικής Βιομηχανίας Ελλάδος αφ' ετέρου, ης το διατακτικόν, τροποποιούμενον παρ' ημών ως κατωτέρω, διαμορφούται ως ακολούθως:

1) Τα κατώτερα όρια ημερομισθίων των εργατών απορρυπαντικών άπασης της χώρας καθορίζονται κατά χρονικάς περιόδους ως ακολούθως:

		Από 6.6.1967 μέχρι 30.9.1968	Από 1.10.1968	Από 1.5.1969
Εργάται:				
α) Κατά την πρόσληψιν	ημερ.	90	97	103
β) Μετά εξαμηνον απασχόλησιν	»	95	106	110
γ) Μετά διετή απασχόλησιν	»	100	112	115
Εργάτριαι:				
α) Κατά την πρόσληψιν	»	75	81	87
β) Μετά εξαμηνον απασχόλησιν	»	78	88	92
γ) Μετά διετή απασχόλησιν	»	82	92	95

2) Δεν επάγονται εις τάς διατάξεις της παρούσης οι εργάται απορριπαντικών, οίτινες απασχολούνται εις επιχειρήσεις, εφ' ών καταβάλλεται υποχρεωτικώς, είτε οικειοθελώς επίδομα ανθυγιεινής εργασίας ή ειδικών συνθηκών, εφ' όσον χορηγείται εις τούτους το εκάστοτε βασικόν ημερομίσθιον της συλλογικής συμβάσεως εργασίας «περί εργατοτεχνιτών Χημικής Βιομηχανίας», το δε άθροισμα τούτου, μετά του επιδόματος ανθυγιεινής εργασίας, δεν υπολείπεται του δια της παρούσης καθοριζομένου βασικού ημερομισθίου.

3) Επιφυλάσσεται, όπως αποφανθή επί του θέματος της χορηγήσεως επιδόματος ανθυγιεινής εργασίας εις τους περί ων η παρούσα μισθωτούς μετά την παρ' Επιτροπής ιατρών ειδικών εις τα θέματα δημοσίας υγείας οριισθησομένης υπό του Υπουργού Εργασίας υποβολήν αυτώ σχετικής εκθέσεως πραγματογνωμοσύνης.

4) Τα σήμερον καταβαλλόμενα ημερομίσθια, εφ' όσον είναι ανώτερα των δια της παρούσης καθοριζομένων δεν δύνανται να μειωθώσιν.

5) Η ισχύς της παρούσης, υπό τας ανωτέρω διακρίσεις, άρχεται από της 6ης Ιουνίου 1967.

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 17 Οκτωβρίου 1968

—

75721/6904/1968 Απόφ. Υπουργού Εμπορικής Ναυτιλίας

Περί κυρώσεως συλλογικής συμβάσεως πληρωμάτων Π/Κ και Ι Φ.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 502 της 30 Σεπτεμβρίου 1968)

Έχοντες υπ' όψιν: Την συλλογικήν σύμβασιν εργασίας και αμοιβών πληρωμάτων πετρελαιοκινήτων (Π/Κ) και ιστιοφόρων (Ι/Φ), την υπογραφείσαν την 12 Αυγούστου 1968 υπό των εκπροσώπων αφ' ενός μεν της Πανελληνίου Ενώσεως Ιδιοκτητών Π/Κ και Ι/Φ, αφ' ετέρου δε της Πανελληνίου Ναυτικής Ομοσπονδίας (Π.Ν.Ο.) και των εις ταύτην υπαγομένων επαγγελματικών οργανώσεων, ήτοι:

α) Πανελληνίου Ενώσεως Πλοιάρχων Ε.Ν.
β) Πανελληνίου Ενώσεως Μηχανικών Μ.Ε.Κ.
γ) Πανελληνίου Ενώσεως Κυβερνητών Ε.Ν.
δ) Πανελληνίου Ενώσεως Ναυτών Μ/Σ και Π/Κ

Ιδόντες τας διατάξεις του άρθρου 5 του Α.Ν. 3276/1944 «περί συλλογικών συμβάσεων εν τη ναυτική εργασία», ως τούτο ισχύει σήμερον, αποφασίζομεν:

1) Κυρούμεν την από 12 Αυγούστου 1968 συλλογικήν σύμβασιν εργασίας και αμοιβών πληρωμάτων των πετρελαιοκινήτων και ιστιοφόρων πλοίων, ή ισχύς της οποίας άρχεται από 1ης Αυγούστου 1968 και λήγει την 31ην Ιουλίου 1969, πλην της παραγράφου 4 υπό τον τίτλον «Ναυτολόγησις», ως αντικειμένης τω νόμω.

2) Η παρούσα μετά του κειμένου της συλλογικής συμβάσεως δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Πειραιεί τη 10 Σεπτεμβρίου 1968

Συλλογική Σύμβασις

Εν Πειραιεί σήμερον την 12ην Αυγούστου έτους 1968 οι κάτωθι υπογεγραμμένοι, αφ' ενός ο Παπαντσόγλου Βασίλειος, πρόεδρος της Πανελληνίου Ενώσεως Ιδιοκτητών Πετρελαιοκινήτων και Ιστιοφόρων Πλοίων, και αφ' ετέρου οι Τσαγανέας Γεράσιμος, πρόεδρος Πανελληνίου Ενώσεως Πλοιάρχων πάσης τάξεως Ε.Ν., Καλαποθάκης Πόθος, πρόεδρος Πανελληνίου Ενώσεως Μηχανικών Μ.Ε.Κ. Ε.Ν., Δανηλίδης Δανιήλ, πρόεδρος Πανελληνίου Ενώσεως Κυβερνητών Ε.Ν., Τσαβαλάς Θεοφ., πρόεδρος Ενώσεως Ναυτών Π/Κ - Ι/Φ Ε.Ν. και Χατζηθεοδώρου Κωνσταντίνος, γενικός γραμματεύς Π.Ν.Ο., εκπροσωποίντες άπαντες νομίμως τας εν προοιμίω και υπό τας ως άνω αναφερομένας ιδιότητας τας εις ας ανήκουν κλαδικάς οργανώσεις, συνελθόντες ειδικώς προς τούτο, συμφωνούμεν:

1) Ορίζομεν ως κατωτέρω τα μισθολόγια των αμειβομένων εις δραχμάς πληρωμάτων των πετρελαιοκινήτων και ιστιοφόρων πλοίων των έως 500 κοχ. διά πλόας μεταξύ ελληνικών λιμένων.

Ο κυβερνών το πλοίον 151 - 500 κοχ	5.010
Ο κυβερνών το πλοίον 81 - 150 »	4.176
Ο κυβερνών το πλοίον 25 - 80 »	3.820
Ναύκληρος	2.595
Ναύτης	2.500
Μηχανικός Μ.Ε.Κ. ως πρώτος	4.690
Μηχανικός Μ.Ε.Κ. ως δεύτερος	3.860
Μηχανοδηγός Α' τάξεως	3.345
Μηχανοδηγός Β' τάξεως	2.790
Χειριστής κάτοχος πτυχίου	1.505
Ναυτόπαις με έτησιν υπηρεσίαν	1.350
Ναυτόπαις άνευ υπηρεσίας	600

Εις ας περιπτώσεις το πλοίον μετωρέρει εν-

ηλέκτους ἢ ἐκρηκτικαίς ὕλας καταβάλλεται ηὐξημένον κατὰ ποσοστὸν 10% τὸ ὡς ἄνω μισθολόγιον.

Εἰς ἃς περιπτώσεις τὰ πλοῖα ἐπεκτείνουν τοὺς πλόους των μεταξὺ λιμένων ἐσωτερικοῦ καὶ ἐξωτερικοῦ καταβάλλεται ηὐξημένον τὸ μισθολόγιον κατὰ 10% τοῦ ὡς ἄνω ἀναφερομένου.

2) Τροφοδοσία. Τὸ ἡμερήσιον ἀντίτιμον τῆς τροφῆς δι' ἕκαστον ἄνδρα τοῦ πληρώματος ὁρίζεται εἰς δραχμὰς 24 (εἴκοσι τέσσαρες). Εἰς περίπτωσιν ἐπεκτάσεως τῶν πλόων εἰς λιμένας τῆς ἀλλοδαπῆς τὸ ἡμερήσιον τοῦτο ἀντίτιμον τροφῆς αὐξάνεται κατὰ 25%.

Εἰς ἕκαστον πλοῖον θὰ συνιστᾶται μεριμνᾷ τοῦ πλοιάρχου ἢ κυβερνήτου δημοία ἐπιτροπή (ἐξ ἑνὸς μέλους προσωπικοῦ καταστρώματος ἢ ἐξ ἑνὸς τοῦ προσωπικοῦ μηχανῆς), ἥτις ἐναλλασσομένη καθ' ἑβδομάδα θὰ διαχειρίζεται τὸ ἀντίτιμον τῆς τροφῆς καὶ θὰ ἐπιμελῆται τῆς προμηθείας τῶν ἀπαραιτήτων τροφίμων διὰ τὴν παρασκευὴν τοῦ συσσιτίου, εἰς τὸ ὁποῖον δέον νὰ μετέχουν ἐποχρεωτικῶς πάντα τὰ μέλη τοῦ πληρώματος τοῦ πλοίου καὶ κυβερνήτης.

3) Ἡ Ἐπιτροπὴ συσσιτίου δέον νὰ τηρῇ βιβλίον τροφοδοσίας, εἰς τὸ ὁποῖον ἀναγράφεται καθ' ἑκάστην τὸ εἶδος καὶ ἡ ἀξία τῶν προμηθευομένων τροφίμων καὶ τῶν ἀπαραιτήτων ὑλικῶν διὰ τὴν λειτουργίαν τοῦ συσσιτίου. Τὸ βιβλίον τροφοδοσίας ὑπογράφεται ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς Ἐπιτροπῆς καὶ θεωρεῖται καθημερινῶς ὑπὸ τοῦ πλοιάρχου, ὅστις ἀσκεῖ ἐπὶ τῆς διαχειρίσεως τοῦ ἀντιτίμου τῆς τροφοδοσίας.

4) Ὁ πλοίαρχος καταβάλλει εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν τὸ ἀντίτιμον τῆς τροφῆς προκαταβολικῶς ἀνὰ δεκαήμερον μὲν ὅσακις τὸ πλοῖον εὑρίσκεται ἐν λιμένι, διὰ πᾶσας δὲ τὰς ἡμέρας πλοῦ συμπεριλαμβανομένης καὶ τῆς προβλεπομένης ἐπιβαρύνσεως αὐτοῦ. Ἐπιστροφὴ εἰς τοὺς ναυτικοὺς τυχὸν περισσεύματος ἐκ τῆς τροφοδοσίας ἀπαγορεύεται. Τοῦτο δέον νὰ διατίθεται πρὸς βελτίωσιν τοῦ συσσιτίου.

5) Τὸ πλοῖον ἐποχρεοῦται, ὅπως διαθέτῃ τὰ ἀπαραίτητα μαγειρικὰ σκεύη παρασκευῆς φαγητοῦ, ὡς καὶ τὰ εἴδη ἐστιάσεως τοῦ πληρώματος. Δέον ὁμοίως νὰ διατίθενται ὑπὸ τοῦ πλοίου τὸ ὕδωρ καὶ ἡ καύσιμος ὕλη.

3) Δῶρων Χριστουγέννων καὶ Πάσχα

Εἰς τὰ πληρώματα τῶν πλοίων τῆς κατηγορίας, περὶ ὧν ἡ παροῦσα σύμβασις, καταβάλλεται ὡς δῶρον μισθὸς ἑνὸς μηνὸς ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῶν ἑορτῶν τῶν Χριστουγέννων καὶ Νέου Ἔτους καὶ δέκα πέντε (15) ἡμερῶν ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῶν ἑορτῶν τοῦ Πάσχα. Ὁ χρόνος καταβολῆς τῶν ἐν λόγῳ δώρων, ὡς καὶ τὰ προσόντα τῶν ναυτικῶν διὰ τὴν λῆψιν τούτου, θὰ ὁρίζωνται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας.

4) Ναυτολόγησις

Ἡ ἐπιλογὴ τῶν πληρωμάτων τῶν πλοίων, περὶ ὧν ἡ παροῦσα σύμβασις, ἐνεργεῖται κατ' ἀπόλυτον δικαίωμα τοῦ πλοιοκτήτου ἐκ τῶν μελῶν τῶν συμβαλλομένων ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων τῶν ναυτικῶν. Εἰς ἕκαστον ναυτικὸν χορηγεῖται εἰδικὸν πρὸς ναυτολόγησιν σημείωμα παρὰ τῆς οἰκείας ἐπαγγελματικῆς ὀργανώσεως. Ἡ διάταξις τοῦ παρόντος ἄρθρου δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν προκειμένου περὶ ναυτολογήσεως πλοιοκτητῶν.

5) Ἰσχύς, τροποποίησις καὶ καταγγελία παρούσης συμβάσεως

α) Ἡ παροῦσα συλλογικὴ σύμβασις ἰσχύει ἀπὸ τῆς 1ης Αὐγούστου 1968 καὶ λήγει τὴν 31ην Ἰουλίου 1969.

β) Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἰσχύος της δύναται ἡ παροῦσα συλλογικὴ σύμβασις νὰ τροποποιηθῇ κατόπιν συμφωνίας τῶν συμβαλλομένων μερῶν, τῆς τροποποιήσεως ὑποκειμένης εἰς τὴν ἔγκρισιν τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας.

γ) Ἡ παροῦσα συλλογικὴ σύμβασις δύναται δύο μῆνας πρὸ τῆς λήξεώς της νὰ καταγγελθῇ παρ' ἑνὸς τῶν συμβαλλομένων μερῶν, αὕτη ὅμως παραμένει ἐν ἰσχύϊ μέχρι τῆς λήξεως τῆς ἰσχύος της κατὰ τὴν παράγραφον α' τοῦ παρόντος ἄρθρου.

6) Ἐπίλυσις διαφορῶν

Πᾶσα ἀμφισβήτησις ἢ διαφορὰ κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν καὶ ἑρμηνείαν τῶν ὅρων τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως θὰ ἐπιλύηται διαιτητικῶς δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας.

Ἡ παροῦσα σύμβασις συνετάγη εἰς τριπλοῦν, ἔλαβον δὲ ἀνὰ ἓν ἀντίτυπον τὰ συμβληθέντα μέρη, τὸ δὲ τρίτον θέλει κατατεθῇ παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας πρὸς ἐπικύρωσιν, ὑπογράφεται δὲ ὡς ἑπεται:

(Ἕπονται ὑπογραφαί)

—

89952/8012/1968 Απόφ. Υπουργού Εμπορικής Ναυτιλίας

Περί κυρώσεως συμπληρωματικής συλλογικής συμβάσεως Π/Κ και Ι/Φ.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 558 της 22 Οκτωβρίου 1968)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Την από 12 Αυγούστου 1968 συλλογικήν σύμβασιν εργασίας των π/κ και ι/φ υπογραφείσαν μεταξύ των νομίμως προς τούτο εξουσιοδοτηθέντων εκπροσώπων. 2) Την υπ' αριθ. 75721/6904/10.9.1968 ημετέραν απόφασιν, δι' ης εκυρώθη ή εν παραγράφω 1 συλλογική σύμβασις. 3) Την από 24 Σεπτεμβρίου 1968 συμπληρωματικήν συλλογικήν σύμβασιν των π/κ και ι/φ. Ιδόντες τας διατάξεις του άρθρου 5 του α. ν. 3276/1944 «περί συλλογικών συμβάσεων εν τη ναυτική εργασία», ως τούτο ισχύει σήμερον, αποφασίζομεν:

Κυρούμεν την από 24 Σεπτεμβρίου 1968 συμπληρωματικήν συλλογικήν σύμβασιν των π/κ και ι/φ, δι' ης καθορίζεται μισθός κυβερνήτου π/κ - ι/φ χωρητικότητος από 0 - 25 κοχ., ισχυόντων και δι' αυτούς πάντων των λοιπών όρων της υπαγοραφείσης την 12 Αυγούστου 1968 συλλογικής συμβάσεως π/κ - ι/φ και κυρωθείσης διά της υπ' αριθ. 75721/6904/10.9.1968 ημετέρας αποφάσεως (*).

Η παρούσα μετά του κειμένου της συμπληρωματικής συλλογικής συμβάσεως δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Πειραιεί τη 7 Οκτωβρίου 1968

—

Συμπλήρωσις συλλογικής συμβάσεως πληρωμάτων πετρελαιοκινήτων - ιστιοφόρων

Οι υπογεγραμμένοι αφ' ενός Βασίλειος Παπουτσόγλου, πρόεδρος της Πανελληνίου Ενώσεως Ιδιοκτητών Πετρελαιοκινήτων Ιστιοφόρων, και αφ' ετέρου Δανιήλ Δανιηλίδης, πρόεδρος της Πανελληνίου Ενώσεως Κυβερνητών Ε.Ν., και Κωνσταντίνος Χατζηθεοδώρου, γενικός γραμματεύς Π.Ν.Ο., εκπροσωποῦντες άπαντες νομίμως τας εν προοιμίω και υπό τας ως άνω ιδιότητας τας ανωτέρω κλαδικάς οργανώσεις, συμπληροῦντες την υπογραφείσαν μεταξύ ημών την 12ην Αυγούστου 1968 και κυρωθείσαν δυνάμει της υπ' αριθ. 75721/6904/10.9.1968 αποφάσεως Υπουργού Εμπορικής Ναυτιλίας συλλογικήν σύμβασιν εργασίας πληρωμάτων πετρελαιοκινήτων - ιστιοφόρων πλοίων.

Συμφωνούμεν:

Ορίζομεν ως κατωτέρω τα μισθολόγια των αμειβομένων εις δραχμάς κυβερνητών π/κ - ι/φ πλοίων των χωρητικότητος μέχρι 25 κ.ο.χ., οίτινες και εκ παραδρομής δεν συμπεριελήφθησαν εις την σύμβασιν, εις δραχμάς 3.340, ισχυόντων δι' αυτούς πάντων των όρων της υπογραφείσης και κυρωθείσης ως ανωτέρω συλλογικής συμβάσεως.

Εν Πειραιεί τη 24 Σεπτεμβρίου 1968
(Έπονται υπογραφαί)

—

235509/2314/1968 Απόφ. Υπουργού Οικονομικών

Περί καθορισμού ωρομισθίου καθαριστριών Δημοσίων Υπηρεσιών και Ν.Π.Δ.Δ.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 554 της 18 Οκτωβρίου 1968)

Έχοντες υπ' όψιν 1) Τας διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 2 του ν.2314/1953. 2) Την υπ' αριθ. 116333/5450/1968 απόφασιν Υπουργού Εργασίας (Φ.Ε.Κ. 474/1968, τεύχος Β'), δι' ης εδημοσιεύθη εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως ή από 12.9.1968 εθνική γενική συλλογική σύμβασις εργασίας «περί αυξήσεως των γενικών κατωτάτων ορίων ημερομισθίων», αποφασίζομεν:

Αυξάνομεν τα ωρομίσθια των κατά τας διατάξεις του ν. 2314/1953 προσλαμβανομένων επί ωρομισθίω καθαριστριών των Δημοσίων Γραφείων και των Γραφείων των Ν.Π.Δ.Δ. από δραχμάς 15 εις δραχμάς 16.00 από της 1ης Οκτωβρίου 1968 και εις δραχμάς 17.50 από της 1ης Μαΐου 1968.

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 7 Οκτωβρίου 1968

—

108015/Υ.1741/1968 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί τροποποιήσεως της υπ' αριθ. 91909/Υ. 1429/1.8.1968 αποφάσεως Υπουργού Εργασίας

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 558 της 22 Οκτωβρίου 1968)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Την υπ' αριθ. 91909/Υ.

(*) Ανωτέρω, σελ. 1376.

1429/1.8.1968 άπόφασιν ήμών «περί αύξήσεως των ύπό τού Ταμείου Επικουρικής Ασφαλίσεως Προσωπικού Ανωνύμου Ελληνικής Εταιρείας Υδάτων παρεχομένων συντάξεων κατά ποσοστόν δέκα τοις εκατόν (10%), 2) Την υπ' αριθ. 1113/Τ 2/28.8.1968 αναφοράν τού Ταμείου, αποφασίζομεν:

Η από 1.1.1968 αύξησις κατά ποσοστόν δέκα τοίς εκατόν (10%) των υπό τού Ταμείου Επικουρικής Ασφαλίσεως Προσωπικού Ανωνύμου Ελληνικής Εταιρείας Υδάτων παρεχομένων συντάξεων χορηγείται άνευ των περιορισμών της παραγράφου 2 της υπ' αριθ. 91909/Τ/1429/1.8.1968 αποφάσεως ήμών.

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 4 Οκτωβρίου 1968

—

123325/7037/1968 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί καθορισμού ωραρίου εργασίας εμπορικών καταστημάτων περιοχής πολεοδομικού συγκροτήματος Αθηνών χειμερινής περιόδου(*).

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 558 της 22 Οκτωβρίου 1968)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις τού άρθρου 5 και 13 παραγράφου 3 τού π. δ/τος της 8/13.4.1932 «περί κωδικοποιήσεως και συμπληρώσεως των διατάξεων των νόμων «περί χρονικών ορίων εργασίας εις τα καταστήματα κλπ.», 2) Τας διατάξεις τού άρθρου 6 παράγραφος 2 εδάφιον δ' τού ν. δ/τος 3789/1957 «περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως ενίων διατάξεων της Εργατικής Νομοθεσίας». 3) Τας διατάξεις της παραγράφου 9 της υπ' αριθ. 120332/1966 ημετέρας αποφάσεως «περί εγκρίσεως μετά τροποποιήσεως εν μέρει της υπ' αριθ. 58/1966 αποφάσεως τού Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών «περί των όρων άμοιβής τού προσωπικού των εμπορικών καταστημάτων άπάσης της χώρας», 4) Τας διατάξεις τού άρθρου 1 τού ν.δ. 4020/1959 «περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως ενίων διατάξεων εργατικών τινων νόμων». 5) Την υπ' αριθ. 94948/6409/1965 ημετέρων απόφασιν «περί καθορισμού ωρών λειτουργίας εμπορικών καταστημάτων και εργασίας τού πάσης φύσεως προσωπικού αυτών». 6) Γνώμας των οικείων Αστυνομικών Αρχών και τας τοιαύτας των οικείων επαγγελματικών οργανώσεων εργοδοτών και μισθωτών επί των όρων ενάρξεως και λήξεως της λειτουργίας των εμπορικών καταστημάτων πολεοδομικού συγκροτήματος Αθηνών, αποφασίζομεν:

Καθορίζομεν τας ώρας ανοίγματος, μεσημβρινής διακοπής και κλεισίματος των εμπορικών καταστημάτων πολεοδομικού συγκροτήματος Αθηνών χειμερινής περιόδου ως ακολούθως:

Εμπορικά καταστήματα.

Από 16.10 - 15.5:

Καθ' εκάστην 8.30' π.μ. - 13.15' μ.μ. και 4.15' - 8 μ.μ., Σάββατον 8.30' π.μ. - 2 μ.μ.

Εμποροϋπάλληλοι (άμφοτέρων των φύλων) ηλικίας μέχρις 25 ετών, εφ' όσον φοιτώσιν ανελλιπώς και εύδοκίμως εις νυκτερινάς σχολάς ή τοιαύτας επαγγελματικής εκπαιδεύσεως δικαιούνται ν' αποχωρώσι της εργασίας κατά μίαν ώραν ενωρίτερον τού θριαδινού κλεισίματος τού παρ' ώ υπηρετούσι καταστήματος, άνευ ουδεμιάς μειώσεως των αποδοχών των.

Η παρούσα, ής η ισχύς άρχεται από της κοινοποιήσεως, δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 15 Οκτωβρίου 1968

—

127281/7353/1968 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί καθορισμού ωραρίου εργασίας εμπορικών καταστημάτων περιοχής πολεοδομικού συγκροτήματος Αθηνών χειμερινής περιόδου.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 559 της 23 Οκτωβρίου 1968)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις των άρθρων 5 και 13 § 3 τού π. δ/τος της 8/13.4.1932 «περί κωδικοποιήσεως και συμπληρώσεως των διατάξεων των νόμων «περί χρονικών ορίων εργασίας εις τα καταστήματα κλπ.», 2) Τας διατάξεις τού άρθρου 6 παράγραφος 2 έδαφ. δ' τού ν. δ/τος 3789/1957 «περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως ενίων διατάξεων της Εργατικής Νομοθεσίας». 3) Τας διατάξεις της παραγράφου 9 της υπ' αριθ. 120332/1966 ημετέρας αποφάσεως «περί εγκρίσεως μετά τροποποιήσεως εν μέρει της υπ' αριθ. 58/1966 αποφάσεως τού Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών «περί των όρων άμοιβής τού προσωπικού των εμπορικών καταστημάτων άπάσης της χώρας». 4) Τας διατάξεις τού άρθρου 1 τού ν.δ. 4020/1959 «περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως ενίων

(*) Κατηγγήθη διά της άμέσως κατωτέρω αποφάσεως Υπουργού Εργασίας, υπ' αριθ. 127281/1968.

διατάξεων ἐργατικῶν τινων νόμων». 5) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 94948/6409/1965 ἡμετέραν ἀπόφασιν «περὶ καθορισμοῦ ὡρῶν λειτουργίας ἐμπορικῶν καταστημάτων καὶ ἐργασίας τοῦ πάσης φύσεως προσωπικοῦ αὐτῶν». 6) Γνώμας τῶν οἰκείων 'Αστυνομικῶν 'Αρχῶν καὶ τὰς τοιαύτας τῶν οἰκείων ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων ἐργοδοτῶν καὶ μισθωτῶν ἐπὶ τῶν ὡρῶν ἐνάρξεως καὶ λήξεως τῆς λειτουργίας τῶν ἐμπορικῶν καταστημάτων πολεοδομικοῦ συγκροτήματος 'Αθηνῶν, ἀποφασίζομεν:

Καθορίζομεν τὰς ὥρας ἀνοίγματος, μεσημβρινῆς διακοπῆς καὶ κλεισίματος τῶν ἐμπορικῶν καταστημάτων πολεοδομικοῦ συγκροτήματος 'Αθηνῶν χειμερινῆς περιόδου ὡς ἀκολούθως:

Ἐμπορικὰ καταστήματα

'Από 16.10. - 15.5:

Καθ' ἑκάστην 8.15' π.μ. - 13.15' μ.μ. καὶ 4 - 7.30' μ.μ., Σάββατον 8.15' π.μ. - 1.45' μ.μ.

Ἐμπορομπάλληλοι (ἀμφοτέρων τῶν φύλων) ἡλικίας μέχρις 25 ἐτῶν, ἐφ' ὅσον φοιτῶσιν ἀνελλιπῶς καὶ εἰδοκίμως εἰς νυκτερινὰς σχολὰς ἢ τοιαύτας ἐπαγγελματικῆς ἐκπαιδεύσεως δικαιοῦνται νὰ ἀποχωροῦσι τῆς ἐργασίας κατὰ μίαν ὥραν ἐνωρίτερον τοῦ ὡραδνοῦ κλεισίματος τοῦ παρ' ᾧ ὑπηρετοῦσι καταστήματος ἄνευ οὐδεμιᾶς μειώσεως τῶν ἀποδοχῶν των.

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 123325/7037/15.10.1968 ἡμετέρα ἀπόφασις καταργεῖται (*).

Ἡ παροῦσα, ἧς ἡ ἰσχὺς ἄρχεται ἀπὸ τῆς κανονοποιήσεώς της, δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν 'Αθήναις τῇ 17 'Οκτωβρίου 1968

—

122793/7028/1968 'Απόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ ὡραρίου λειτουργίας ἐνίων κατηγοριῶν ἐμπορικῶν καταστημάτων 'Αθηνῶν - Πειραιῶς.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 559 τῆς 23 'Οκτωβρίου 1968)

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ προεδρικοῦ διατάγματος τῆς 8/13.4.1932 «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν διατάξεων τῶν νόμων περὶ χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας εἰς τὰ καταστήματα κλπ». 2) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 4020/1959 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐνίων διατάξεων ἐργατικῶν τινων νόμων». 3) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 9 τῆς ὑπ' ἀριθ. 120332/1966 ἡμετέρας ἀποφάσεως «περὶ ἐγκρίσεως μετὰ τροποποιήσεως ἐν μέρει τῆς ὑπ' ἀριθ. 59/1966 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Α. 'Αθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἐμπορικῶν καταστημάτων ἀπάσης τῆς χώρας». 4) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 94948/6409/1965 ἡμετέραν ἀπόφασιν «περὶ καθορισμοῦ ὡρῶν λειτουργίας ἐμπορικῶν καταστημάτων καὶ ἐργασίας τοῦ πάσης φύσεως προσωπικοῦ αὐτῶν». 5) Γνώμας τῶν οἰκείων 'Αστυνομικῶν 'Αρχῶν καὶ τὰς τοιαύτας τῶν οἰκείων ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων ἐργοδοτῶν καὶ μισθωτῶν ἐπὶ τῶν ὡρῶν ἐνάρξεως καὶ λήξεως τῆς λειτουργίας τῶν καταστημάτων. 6) Τὰς ἰσχυούσας ὑποφάσεις περὶ καθορισμοῦ τῶν ὡρῶν λειτουργίας ἐνίων κατηγοριῶν καταστημάτων, ἀποφασίζομεν:

Καθορίζομεν τὰς ὥρας λειτουργίας τῶν κάτωθι κατηγοριῶν καταστημάτων ὡς ἀκολούθως:

1) Καταστήματα χονδρικῆς ἀποκλειστικῶς πωλήσεως νημάτων τοῦ Δήμου 'Αθηναίων.

1.10 - 31.5.

Δευτέραν, Τρίτην, Πέμπτην καὶ Παρασκευὴν 8.30' π.μ. - 1.30' μ.μ. καὶ 4 - 7.30' μ.μ.

Τετάρτην 8.30' π.μ. - 1.30' μ.μ.

Σάββατον 8.30' π.μ. - 2 μ.μ.

2) Πρατήρια χονδρικῆς πωλήσεως σιγαρέττων πολεοδομικοῦ συγκροτήματος 'Αθηνῶν.

1.10 - 30.4

Καθ' ἑκάστην ἀπὸ 8 π.μ. - 1 μ.μ. καὶ 5 μ.μ. - 7.30' μ.μ.

Τετάρτην 8.30' π.μ. - 2 μ.μ.

3) Καταστήματα ὑαλοπινάκων περιοχῆς τέως Διακήσεως Πρωτευούσης.

1.9 - 15.6

Καθ' ἑκάστην 8 π.μ. - 1.45' μ.μ. καὶ 2.45' - 5.30' μ.μ.

Σάββατον 8 π.μ. - 1.30' μ.μ.

4) Ξυλεμπορικὰ καταστήματα καὶ ἀποθῆκαι ξυλείας περιοχῆς τέως Διακήσεως Πρωτευούσης.

16.9 - 31.5

Καθ' ἑκάστην 8 - 4 μ.μ.

Σάββατον 8 - 1 μ.μ.

1.4 - 15.6

Καθ' ἑκάστην 7.30' - 3.30' μ.μ., Σάββατον

(*) 'Ανωτέρω, σελ. 1379.

7.30' - 1.30' μ.μ.

5) Καταστήματα σιδήρων - μετάλλων - τσιμέντων καὶ οἰκοδομησίμων ὑλῶν περιοχῆς Ἀθηνῶν καὶ πέριξ Δήμων καὶ Κοινοτήτων Χαλανδρίου, Παλαιοῦ Φαλήρου, Ἀμαρουσίου, Κηφισίας, Χολαργοῦ, Γλυφάδας, Ἡρακλείου, Ἁγίας Παρασκευῆς, Καλαμακίου, Ψυχικοῦ, Πεύκης (Μαγκουφάνας), Μελισσίων, Καματεροῦ, Φιλοθέης, Βριλλησίων, Πεντέλης, Νέας Πεντέλης, Βουλιαγμένης, Λυκοβρύσης, Ἑκάλης, Νέου Ψυχικοῦ, Νέας Ἐρυθραίας, Ἑλληνικοῦ, Βούλας.

1.10. - 15.5

Καθ' ἑκάστην 7.30' π.μ. - 1. μ.μ. καὶ 2.30' - 5.30 μ.μ.

Σάββατον 7.30' π.μ. - 1. μ.μ.

6) Δερματοπωλεῖα.

α) Περιοχῆς Ἀθηνῶν:

16.10 - 14.5

Καθ' ἑκάστην 7.30' π.μ. - 3.30' μ.μ.

Σάββατον 7.30' π.μ. - 2.15' μ.μ.

β) Περιοχῆς Πειραιῶς:

1.10 - 30.4

Καθ' ἑκάστην ἀπὸ 7.30' π.μ. - 3.30' μ.μ.

Σάββατον 7.30' π.μ. - 2 μ.μ.

7) Καταστήματα πωλήσεως μηχανημάτων καὶ ὑλικῶν ἐποδηματοποιίας τοῦ Δήμου Ἀθηναίων.

1.10 - 30.4

Καθ' ἑκάστην ἀπὸ 8 π.μ. - 3 μ.μ.

Δευτέραν καὶ Πέμπτην ἀπὸ 5.30' μ.μ. - 7.30' μ.μ.

8) Καταστήματα ἀκατεργάστων σιδήρων καὶ μετάλλων περιοχῆς Πειραιῶς καὶ πέριξ Δήμων καὶ Κοινοτήτων.

1.10. - 30.4.

Καθ' ἑκάστην ἀπὸ 8 π.μ. - 4 μ.μ. μὲ διακοπὴν 15' διὰ μεσημβρινὸν γεῦμα τῶν ἐργαζομένων.

Σάββατον 8 π.μ. - 2 μ.μ. συνεχῶς.

9) Καταστήματα παλαιῶν σιδήρων περιοχῆς Πειραιῶς καὶ πέριξ Δήμων καὶ Κοινοτήτων.

Καθ' ὅλον τὸ ἔτος.

Καθ' ἑκάστην ἀπὸ 8 π.μ. - 12 μ.μ. καὶ 1 - 5.30' μ.μ.

Σάββατον 8 π.μ. - 1.30' μ.μ.

10) Καταστήματα χημικῶν προϊόντων τῆς περιοχῆς Πειραιῶς, Δήμων καὶ Κοινοτήτων.

Καθ' ὅλον τὸ ἔτος

Καθ' ἑκάστην ἀπὸ 7.30' π.μ. - 3.30' μ.μ.

Σάββατον 7.30' π.μ. - 2 μ.μ.

11) Καταστήματα ἀποικιακῶν καὶ ἐγχωρίων ἀλεύρων καὶ δημητριακῶν καρπῶν περιοχῆς Πειραιῶς.

1.10 - 30.4

Καθ' ἑκάστην ἀπὸ 8 π.μ. - 4 μ.μ. συνεχῶς.

Σάββατον ἀπὸ 8 π.μ. - 2 μ.μ.

12) Ἐμπορευπάλληλοι (ἀμφοτέρων τῶν φύλων) ἡλικίας μέχρι 25 ἐτῶν, ἐφ' ὅσον φοιτῶσιν ἀνελλιπῶς καὶ εὐδοκίμως εἰς νυκτερινὰς σχολὰς ἢ τοιαύτας ἐπαγγελματικῆς ἐκπαιδεύσεως δεκαοῦνται νὰ ἀποχωρῶσι τῆς ἐργασίας κατὰ μίαν ὥραν ἐνωρίτερον τοῦ ὡραδυνοῦ κλεισίματος τοῦ παρ' ᾧ ὑπηρετοῦσι καταστήματος, ἄνευ μειώσεως τῶν ἀποδοχῶν των.

Ἡ παροῦσα, ἧς ἡ ἰσχὺς ἄρχεται ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως, δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 15 Ὀκτωβρίου 1968

—

100405/Σ.1206/1968 Ἀπόφ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ ἐπεκτάσεως τῆς ἀσφαλίσεως τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑπαλλήλων Ἐμπορικῶν Καταστημάτων εἰς τὴν πόλιν τῆς Τριπόλεως.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 492 τῆς 27 Σεπτεμβρίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τοῦ δευτέρου ἐδαφίου τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ν.δ. 912/1941 περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως διατάξεών τινων τῆς Ἀσφαλιστικῆς Νομοθεσίας, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 59 παραγράφου 1 τοῦ ἀ.ν. τῆς 11 Νοεμβρίου 1935 «περὶ Ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας», ὡς τοῦτο αὐθεντικῶς ἑρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 694/1937 «περὶ αὐθεντικῆς ἑρμηνείας, συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως διατάξεών τινων τῆς Ἀσφαλιστικῆς Νομοθεσίας». 2) Γνώμην τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑπαλλήλων Ἐμπορικῶν Καταστημάτων, ἐκφρασθεῖσαν ὑμῖν διὰ τῶν

ὑπ' ἀριθ. 13363/31.10.1967 καὶ 417/16.1.1968 ἀναφορῶν τοῦ Ταμείου. 3) Γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, διατυπωθεῖσαν κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 33/24.5.1968 συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς ΙΕ' περιόδου, ἀποφασίζομεν:

Ὅπως ἡ ὑπὸ τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑπαλλήλων Ἐμπορικῶν Καταστημάτων παρεχομένη ἀσφάλισις ἐπεκταθῇ ἀπὸ 1.10.1968 εἰς τὴν πόλιν τῆς Τριπόλεως.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 4 Σεπτεμβρίου 1968

—

ΣΥΛΛΟΓΙΚΑΙ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας

Ἐργατοτεχνιτῶν Δήμου Δάφνης Ἀττικῆς (*)

Ἐν Δάφνῃ σήμερον τὴν 16ην Μαΐου 1968, συνελθόντες εἰς τὰ Γραφεῖα τοῦ Δήμου Δάφνης Ἀττικῆς, οἱ κάτωθι ὑπογεγραμμένοι ἀφ' ἑνὸς ὁ Βασίλειος Καραχάλιος, Δήμαρχος Δάφνης Ἀττικῆς, ὡς νόμιμος ἐκπρόσωπος τοῦ Δήμου τούτου, καὶ ἀφ' ἑτέρου ὁ Γρηγόριος Μοιραΐτίδης, νομίμως ἐκπροσωπῶν τὴν Ἕνωσιν Ἐργατοτεχνιτῶν Καθαριότητος Δήμων, Κοινοτήτων, Προαστίων Νομοῦ Ἀττικῆς, ὡς πρόεδρος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἑνώσεως ταύτης, ἀμφότεροι δεόντως ἐξουσιοδοτημένοι, ὁ μὲν πρῶτος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 34 τῆς 8.4.1968 ἀποφάσεως τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου, ἐγκριθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 31014 τῆς 4.5.1968 τοιαύτης τῆς Νομαρχίας Ἀττικῆς, ὁ δὲ δεύτερος δι' ἀποφάσεως τῆς πρώτης συνεδριάσεως τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου τῆς ὡς ἄνω Ἑνώσεως, τῆς 16.2.1968, ἀπεφασίσαμεν τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, δι' ἧς καθορίζονται οἱ ὅροι τῆς ἀμοιβῆς τῶν ἐργατοτεχνιτῶν τῶν συνεργείων καθαριότητος, ὡς καὶ τῶν συνεργείων νεκροταφείου (ἀνορύξεως τάφων κλπ.) καὶ κήπων καὶ δενδροστοιχιῶν καὶ τῶν καθαριστριῶν τοῦ Δήμου Δάφνης Ἀττικῆς, τῶν συνδεομένων μετ' αὐτοῦ διὰ σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου.

1) Τὸ βασικὸν ἡμερομίσθιον τῶν ἐργατοτεχνιτῶν τῶν ἀπασχολουμένων εἰς τὰ ὡς ἄνω συνεργεῖα καθορίζεται εἰς δραχμὰς ἑκατὸν δέκα (110), τῶν δὲ καθαριστριῶν τῶν ἀπασχολουμένων εἰς τὴν καθαριότητα τῶν Γραφείων τοῦ Δήμου εἰς δραχμὰς ἑνενήκοντα (90).

2) Χορηγεῖται εἰς ἅπαντας τοὺς ἀνωτέρω ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας ἐκ ποσοστοῦ 12% ἐπὶ τῶν ὡς ἄνω βασικῶν ἡμερομισθίων.

3) Χορηγεῖται ἐπίδομα οἰκογενειακῶν βαρῶν ἐκ δραχμῶν διακοσίων (200) μηνιαίως (ἤτοι δραχμαὶ 8 κατὰ ἡμερομίσθιον) εἰς τοὺς ἐγγάμους (ἄρρενας), ὧν ὁ γάμος ὑφίσταται, μὴ λυθεὶς διὰ θανάτου ἢ διαζυγίου.

4) Ὡσαύτως χορηγεῖται ἐπίδομα πολυετοῦς ὑπηρεσίας ἐκ ποσοστοῦ 5% ἐπὶ τῶν ὡς ἄνω βασικῶν ἡμερομισθίων δι' ἑκάστην πενταετίαν ἐργασίας παρὰ τῷ Δήμῳ ἢ διὰ παρεμφερῆ ἐργασίαν παρ' ἄλλῳ ἐργοδότῃ καὶ μέχρι δύο (2) πενταετιῶν.

5) Παρέχονται εἰς ἅπαντας τοὺς ἀνωτέρω ἀνὰ δύο (2) στολαὶ ἐργασίας ἐτησίως, ὡς καὶ τρία (3) κιλὰ σάπωνος ἀνὰ ἑξάμηνον.

6) Εἰς τοὺς ὅρους τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ὑπάγονται ἅπαντες οἱ ἡμερομίσθιοι ἐργάται ἢ τεχνῖται, οἱ συνδεόμενοι μετὰ τοῦ Δήμου διὰ σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, οἱ ἀπασχολούμενοι εἰς τὴν περισυλλογὴν καὶ ἀποκομιδὴν τῶν ἀπορριμμάτων, εἰς τὴν καθαριότητα καὶ τὴν συντήρησιν τῶν κήπων καὶ δενδροστοιχιῶν τῆς περιοχῆς τοῦ Δήμου Δάφνης Ἀττικῆς, εἰς τὴν συντήρησιν, καθαριότητα καὶ ἀνόρυξιν τάφων τοῦ Δημοτικοῦ Νεκροταφείου, ὡς καὶ αἱ καθαρίστριαι τῶν Γραφείων τοῦ Δήμου.

7) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς της διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ θὰ εἶναι διαρκείας δύο (2) ἐτῶν. Εἰς πίστωσιν τῶν ἀνωτέρω συνετάγη ἡ παροῦσα καὶ ὑπογράφε-

(*) Κατετέθη παρὰ τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν, κατ' ἄρθρον 20 νόμου 3239/1955, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 42 τῆς 11.6.1968 πράξεως καταθέσεως, καὶ ἐκοινοποιήθη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας.

του νομίμως παρ' αμφοτέρων των συμβαλλομένων μελών.

Οι συμβαλλόμενοι

—

Συλλογική σύμβασις εργασίας

'Εκδοροσφαγείων Λαμίας (*).

Έν Λαμία σήμερον την 9ην του μηνός Μαΐου 1968 οι κάτωθι υπογεγραμμένοι: 1) Βελ. Καλαμάτας, 2) Γρηγόριος Τσαμαντάνης, 3) Γεώργιος Κραβαρίτης, εξουσιοδοτημένοι ως εκπρόσωποι του Σωματείου Συνοικιακών Κρεοπωλών Λαμίας, και αφ' ετέρου 1) Βασίλειος Παρασκευόπουλος, 2) Κωνσταντίνος Μίχος, 3) Ευάγγελος Ζούπας, πρόεδρος 'Εργατοϋπαλληλικού Κέντρου Λαμίας, νομίμως εξουσιοδοτημένοι ως εκπρόσωποι του 'Εθνικού Σωματείου 'Εκδορέων Λαμίας, συνεφώνησαν τα κάτωθι:

Καθορίζομεν την κατά κεφαλήν σφαζομένων ζώων επί των εκδοροσφαγείων πόλεως Λαμίας αμοιβήν ως κάτωθι:

	Δραχμαί
α) 'Αρνοκάτσικα	8,50
β) Αίγοπρόβατα	13
γ) Μόσχοι μέχρι 100 κιλών	50
δ) Μόσχοι άνω των 100 κιλών	80
ε) Βοδινά ανεξαρτήτως βάρους	85
στ) Χοίροι μέχρι 50 κιλών	40
ζ) Χοίροι άνω των 50 κιλών	60

Διά τα εσφαγμένα και εγδαρμένα ζώα, τα χωζόντα τριχινοσκοπήσεως, μερικής εκδερματώσεως, κρεοσκοπικού ελέγχου κλπ., ως κάτωθι:

	Δραχμαί
α) Αίγοπροβατοειδή (άμνοί, έριφια, αίγες, πρόβατα)	1
β) Μόσχοι, βοοειδή και χοιρινά μέχρις 100 κιλών	2
γ) Μόσχοι, βοοειδή και χοιρινά άνω των 100 κιλών	4

Καθορίζομεν ωσαύτως ωράριον εργασίας των εκδοροσφαγέων συνεχές τοιούτον επί δώρον ημερησίως, αρχόμενον είτε από της 06.00, είτε από της 14.00 αναλόγως των εμφανιζομένων εκάστοτε αναγκών.

Η ισχύς της παρούσης, αρχομένη από την 9 Μαΐου 1968, λήγει την 9 Μαΐου 1969.

Οι συμβαλλόμενοι

—

Διορθώσεις ημαρτημένων

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 136 της 20 Ιουνίου 1968)

Εις το υπ' αριθ. 362 δ/γμα «περί κανονισμού υγιεινής και ασφαλείας εργαζομένων εν τοις βυρσοδεψείοις άπάσης της χώρας», δημοσιευθέν εις το πρώτον τεύχος αριθ. φύλλου 117 της 27 Μαΐου ε.έ. (*), επέρχονται αι κάτωθι διορθώσεις:

Εν σελίδι 866, στήλη πρώτη, προτελευταίω στίχω, άρθρω 17, η λέξις «εφαρμογήν» διορθούται εις το ορθόν «επαφήν».

Εν σελίδι 867, στήλη δευτέρα, στίχω δευτέρω, άρθρω 21, η λέξις «αποκλείνουσα» διορθούται εις το ορθόν «αποκλείουσα».

Και εν σελίδι 868, στήλη πρώτη, στίχω πρώτω άρθρω 13, η λέξις «σχιστικάς» διορθούται εις το ορθόν «σκεφιστικάς».

—

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 521 της 7 Οκτωβρίου 1968)

Εις το υπ' αριθ. 378 Φ.Ε.Κ. (τεύχος Β') της 12.8.1968, εις ο κατεχωρήθη η υπ' αριθ. 101075/4785/1968 απόφασις του Υπουργού Εργασίας «περί κηρύξεως εκτελεστής της υπ' αριθ. 11/1968 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιώς περί των όρων αμοιβής των εργατοτεχνιτών κατεργασίας ξύλου άπάσης της χώρας» (**), επαφέρεται η κάτωθι διόρθωσις:

Η διάταξις της περιπτώσεως α', του εδαφίου δ', εργατοτεχνίται, της παραγράφου 1, διορθούται εις το ορθόν:

α) Ο έχων συμπληρώσει το 19ον έτος της ηλικίας: Κατά το 1ον, 2ον και 3ον έτος υπηρεσίας δραχμαί 95.

(*) Κατετέθη παρά τω Γραμματεί του Ειρηνοδικείου 'Αθηνών, κατ' άρθρον 20 νόμου 3239/1955, συνταχθείσης της υπ' αριθ. 45 της 15.6.1968 πράξεως καταθέσεως, και εκοινοποιήθη εις το Υπουργείον Εργασίας.

(*) ΕΕΔ 27, 1301.

(**) ΕΕΔ 27, 1170.

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

Ζητήματα τοῦ Δικαίου

Ὑπὸ τῆς Συντάξεως

Εἰς τὸ Ἐργατικὸν Δίκαιον, ὡς εἶναι γνωστόν, ἐμπλέκονται αἱ σχέσεις ἰδιωτικοῦ καὶ δημοσίου δικαίου. Οὕτω συμβαίνει συχνὰ ἐπὶ τῶν αὐτῶν νόμων νὰ ἀσχολοῦνται ὁ Ἄρειος Πάγος διὰ τὰς ἐξ αὐτῶν ἰδιωτικὰς διαφορὰς καὶ τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας διὰ τὸν ἱεραρχικὸν ἔλεγχον τῶν σχετικῶν πρὸς τὸ Ἐργατικὸν Δίκαιον διοικητικῶν πράξεων.

Διὰ τὸν λόγον, ἐξ ἄλλου, ὅτι ἕκαστον δικαστήριον εἶναι αὐτοτελὲς καὶ ἀνεξάρτητον (ἐπιφυλασσομένου μόνου τοῦ ἐκ τοῦ νόμου περὶ τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας δεδικασμένου) νὰ προβαίνῃ εἰς τὴν ἑρμηνείαν τῶν νόμων κατὰ ἰδίαν κρίσιν, συμβαίνει νὰ ἔχωμεν ἀντιθέσεις γνωμῶν περὶ τῆς ἐννοίας συγκεκριμένης διατάξεως μεταξὺ τῶν δύο Ἀνωτάτων Δικαστηρίων τῆς χώρας. Ὑποβοηθεῖ εἰς τοῦτο ἡ ἀσάφεια ἢ ἐλλιπὴς ἐκφραστικὴ διατύπωσις τῆς διατάξεως, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον δὲν εἶναι ἀτυχῶς ἀσύνηθες εἰς τὴν ζωὴν τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου. Συμβαίνει μάλιστα ἐνίοτε ὁ μελετητὴς τῶν νόμων νὰ ἵσταται μὲ ζωηρὰν ἔκπληξιν ἐνώπιον διατάξεων, αἱ ὁποῖαι δὲν ἐξηγοῦνται ἐν σχέσει πρὸς τὸ ὅλον κείμενον τοῦ νόμου, πρὸς τὸ ὁποῖον δὲν ἔχουν συνοχὴν καὶ ἐμβάλλουν οὕτω τὸν ἑρμηνευτὴν εἰς ἄλυτον ἀπορίαν διατί ἐτέθη ἡ διάταξις.

Ἀλλ' αἱ ἀντιθέσεις αὐταὶ γνωμῶν περὶ τῆς ἀληθοῦς ἑρμηνείας συγκεκριμένων διατάξεων δὲν ἔχουν ἁπλῶς θεωρητικὸν ἐνδιαφέρον. Ἐφαρμόζεται τὸ τεθὲν ὑπὸ τοῦ Δικαίου μὲ τὰς ἐξ αὐτοῦ ὑποχρεώσεις καὶ δικαιώματα τῶν πολιτῶν καὶ κοινὴ εἶναι ἡ ἀλήθεια, ὅτι ἐλάπτει μεγάλως ἡ διάφορος ἀπὸ τὰ ἀρμόδια δικαστήρια ἐφαρμογὴ τοῦ αὐτοῦ Δικαίου, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον ἀφαιρεῖ ἐξ αὐτοῦ τὴν ἀναγκαίαν σταθερότητα.

Χάριν ὅμως αὐτῆς τῆς σταθερότητος τοῦ Δικαίου θὰ ἔπρεπε ὁ Νομοθέτης, ἐπεμβαίνων, νὰ ἐκφράζῃ δι' αὐθεντικῆς ἑρμηνείας του τὴν ἀληθῆ βούλησίν του, ἀποκαθιστῶν οὕτω τὴν ἑνότητα τῆς νομολογίας τῶν δικαστηρίων καὶ τὴν ὁμοιόμορφον ἐφαρμογὴν τοῦ Δικαίου. Ζημιώνεται ἄλλως ἐκ τῆς ἀβρανείας του τὸ Δίκαιον.

Εἶναι παλαιόν, ἀπὸ τοῦ ἔτους 1953, τὸ ζήτημα ποία ἡ ἔννοια τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, ὡς ἀτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ν. δ. 2657/1953, περὶ ἀντικαταστάσεως τῶν ἀναγκαστικῶς τοποθετουμένων πολεμιστῶν. Ἔχουν ἤδη παρέλθει ἐκτοτε 15 ἔτη καὶ διότι ὑπάρχει μεταξὺ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας καὶ τοῦ Ἀρείου Πάγου διαφωνία ὡς πρὸς τὸ ἂν πράγματι ἀπαιτῆται νὰ δικαιολογῆται ἢ ὄχι ἡ ἀντικατάστασις τοῦ πολεμιστοῦ ἀδυνάτου οἱ ἐνδιαφερόμενοι νὰ γνωρίζουν σαφῶς ποία ἡ ἀληθὴς ἔννοια τῆς διατάξεως.

Ἀπὸ τινος ἤδη προσετέθησαν καὶ ἄλλα ἐκ τοῦ αὐτοῦ νόμου 1836/1951 ζητήματα, τὰ ὁποῖα ἐβίγασαν καὶ αὐτὰ τὴν νομολογίαν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας καὶ τοῦ Ἀρείου Πάγου.

Εἶναι ὡς πρὸς τὴν προθεσμίαν ὑποβολῆς αἰτήσεως τοῦ πολεμιστοῦ διὰ τὴν τοποθέτησίν του εἰς ἐργασίαν μετὰ τὸ ν. δ. 4160/1961 καὶ ὡς πρὸς τὴν δυνατότητα ἀνακλήσεως τῆς διοικητικῆς πράξεως περὶ τοποθετήσεως πολεμιστοῦ ἄνευ αἰτιολογίας καὶ ἀπαντοποθέτησίν του ἀπὸ τῆς μιᾶς ἐπιχειρήσεως εἰς ἄλλην.

Βεβαίως εἰς τὰ πολιτικὰ δικαστήρια παρατηροῦνται ἀντιθέσεις γνωμῶν ἐπὶ νομικῶν ζητημάτων, αἱ ὁποῖαι ὅμως κίρνανται διὰ τῆς νομολογίας τῶν ἀνωτάτων δικαστηρίων καὶ ἐμπεδοῦται καὶ σταθερὰ ὅστερον νομολογία των μετὰ τοιαύτην τοῦ Ἀρείου Πάγου. Ἐδῶ ὅμως πρόκειται περὶ τῶν Ἀνωτάτων Δικαστηρίων μὲ ἰδίαν ἑκατὸν δικαιοδοσίαν, ὁ δὲ χαρακτὴρ τῆς γνώμης τῶν ὁποίων δὲν ὑπάρχει τρόπος νὰ δοθῇ ἄλλως ἀπὸ τὸν διὰ τῆς νομοθετικῆς ὁδοῦ.

Νέα ἀπὸ τὸν Ἄρειον Πάγον

— Διὰ προσφάτου ἀποφάσεως τῆς Ὀλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου (433/1968) ἐκρίθη, ὅτι ἡ ἀξίωσις χρηματικῆς ἱκανοποιήσεως τοῦ παθόντος ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος ὑπήγετο εἰς τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου Γ3Ο3', κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὴν Α.Π. 514/1967 Γ' Τμήματος καὶ τὴν μετὰ ταύτην νομολογίαν τῶν δικαστηρίων. (Ἴδετε ΕΕΔ 27, 1270).

Ἡ ἀπόφασις αὕτη θὰ δημοσιευθῇ εἰς τὸ ἑπόμενον.

— Δι' ἄλλης, προσφάτου καὶ αὐτῆς, ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου (445/1968, Τμ. Γ') παρεπέμφθη εἰς τὴν Ὀλομέλειαν τοῦ Ἀρείου Πάγου τὸ ζήτημα, ἂν εἶναι ἔγκυρος ἡ τοποθέτησις πολεμιστοῦ τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 εἰς ἐπιχείρησιν μετ' ἀνάκλησιν τῆς αἰτήσεως τοῦ γενομένης προηγουμένως τοποθετήσεως εἰς ἄλλην ἐπιχείρησιν. (Περὶ τοῦ θέματος ἐν ΕΕΔ 27,1262).

— Δι' ἄλλης ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου (413/1968, Τμ. Β') παρεπέμφθη εἰς τὴν Ὀλομέλειαν αὐτοῦ τὸ ζήτημα, ἂν κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 904 Α.Κ. δικαιοῦται ἀποζημιώσεως ὁ προσληφθεὶς ὑπὸ τοῦ Δημοσίου ὡς ἐργατοτεχνίτης, ἐργασθεὶς ὅμως ὡς ὑπάλληλος.

Παραράμματα

Εἰς τὴν σελίδα 1296 τοῦ παρόντος τόμου (θέσις καὶ νέαι αὐξήσεις τῶν κατωτάτων ὁρίων ἡμερομισθίων), α' στήλη, στίχος 14ος, ἐκ παραδρομῆς ἀναγράφη τὸ ἡμερομίσθιον ἐργατρίας εἰς δραχμὰς 74,90, ἐνῶ τὸ ὅρθὸν εἶναι 80,25 (75 Χ 7%).

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Διεύθυνσις
ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Σύνταξις
ΤΑΣΟΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Τόμος 27ος • Τεύχος 22ον (652)

Ἀθῆναι, 15 Νοεμβρίου 1968

ΕΞΟΥΣΙΑ ΥΠΟΥΡΓΩΝ ΔΙΑ ΛΗΞΙΝ ΣΧΕΣΕΩΣ ΔΙΚΗΓΟΡΩΝ

[Γνωμοδότησις ὑπ' ἀριθ. 1163/1968 Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους, Τμ. Β']

Εἰσηγητὴς ὁ Νομικὸς Σύμβουλος τοῦ Κράτους κ. ΑΘΑΝ. ΤΟΜΑΡΑΣ

Ἐ ρ ώ τ η μ α (Ὑπουργείου Ἐργασίας): Ἐὰν πολεμιστὰι δικηγόροι, τοποθετηθέντες ὑπὸ τῶν ἁρμοδίων Συμβουλίων ἢ μὴ τοποθετηθέντες, ἀλλ' ὑπαγόμενοι εἰς τὰς προστατευτικὰς διατάξεις τῶν ἀ.ν. 751/1948 καὶ 1836/1951, ὑπάγονται εἰς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ἀ.ν. 283/1968 καὶ ἐπομένως δύνανται νὰ ἀπολυθοῦν δι' ἀποφάσεως τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ καὶ τοῦ Ὑπουργοῦ Οἰκονομικῶν ἢ ἐξακολουθῇ ἰσχύουσα περὶ αὐτῶν ἡ διάταξις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 4 ἀ.ν. 65/1967 περὶ ἐξαιρέσεως ἀπὸ τῆς κηρυσσομένης λήξεως τῆς θητείας.

[Σημ. ΕΕΔ: Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ἀ.ν. 65/1967 (ΕΕΔ 26, 964) ἔχει ὡς ἑξῆς: Ἡ θητεία ἢ ἐμμισθος ἐντολὴ ἢ ἡ ὑφ' οἱανδήποτε μορφὴν σύμβασις παροχῆς νομικῶν ὑπηρεσιῶν ὑπὸ νομικῶν ἢ δικαστικῶν συμβούλων καὶ δικηγόρων τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 2 τοῦ παρόντος ἀναφερομένων Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου κλπ. θεωρεῖται λήξασα μετὰ δέκα ἡμέρας ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος.

Κατὰ τὴν παράγραφον 2 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου ἐξαιροῦνται τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος ἄρθρου α) τὰ θήματα καὶ οἱ ἀνάπηροι πολέμου, ὡς καὶ οἱ στρατιωτικοὶ τῶν πολεμικῶν καταστάσεων καὶ β) οἱ τοποθετηθέντες ἀναγκαστικῶς εἰς τὰ ὡς ἄνω Νομικὰ Πρόσωπα κλπ. ὡς πολεμιστὰι ἢ ἐμπίπτοντες εἰς τὰς ἐφαρμοστικὰς διατάξεις τῶν νόμων 751/1948 καὶ 1836/1951, ὡς ἀποποιηθέντες οὗτοι μεταγενεστέρως.

Ἡ διάταξις, ἐξ ἄλλου, τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ἀ.ν. 283/1968 (ΕΕΔ 27, 309) ὁρίζει τὰ ἑξῆς: Δι' ἀποφάσεων τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ καὶ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν δύναται νὰ θεωρῆται λήξασα ἡ θητεία ἢ ἡ ἐμμισθος ἐντολὴ ἢ ἡ ὑφ' οἱανδήποτε μορφὴν σύμβασις παροχῆς νομικῶν ὑπηρεσιῶν ὑπὸ νομικῶν ἢ δικαστικῶν συμβούλων ἢ δικηγόρων τῶν ἐν ἄρθρῳ 1 τοῦ παρόντος νόμου Ὑπηρεσιῶν, Νομικῶν Προσώπων, Δημοσίων Ἐπιχειρήσεων, Ὀργανισμῶν, Τραπεζῶν κλπ. [...]

Τὸ Νομικὸν Συμβούλιον τοῦ Κράτους (Τμ. Β') ἐκ τῶν κ.κ. *Κ. Ρουμπάνη*, Ἀντιπροέδρου, προεδρεύοντος, *Κ. Κωνσταντινίδη*, *Ἀθαν. Τομαρᾶ*, *Ἐρρ. Μέλλιου*, *Πλ. Μακρηγιάννη*, Νομικῶν Συμβούλων, καὶ *Ι. Ἀθανασούλα* καὶ *Ε. Πετσαλάκη*, Παρέδρων, ἐγνωμοδότησεν ὡς ἀκολούθως:

Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 2 ἀ.ν. 283/1968 ὁρίζει, ὅτι δι' ἀποφάσεων τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ καὶ τοῦ Ὑπουργοῦ Οἰκονομικῶν δύναται νὰ θεωρῆται λήξασα ἡ θητεία ἢ ἡ ἐμμισθος ἐντολὴ ἢ ἡ ὑφ' οἱανδήποτε μορφὴν σύμβασις παροχῆς νομικῶν ὑπηρεσιῶν ὑπὸ νομικῶν ἢ δικαστικῶν συμβούλων ἢ δικηγόρων τῶν ἐν ἄρθρῳ 1 τοῦ αὐτοῦ νόμου Ὑπηρεσιῶν, Νομικῶν Προσώπων, Δημοσίων Ἐπιχειρήσεων, Ὀργανισμῶν, Τραπεζῶν κ.τ.λ.

Εἰς τὴν οὕτω παρεχομένην πρὸς τοὺς ἁρμοδίους Ὑπουργοὺς ἐξουσίαν ὅπως κηρύττουν λήξασαν τὴν σχέσιν μετὰ τῶν νομικῶν ἢ δικαστικῶν συμβούλων ἢ δικηγόρων, τῶν ἀπασχολουμένων εἰς τὰς Ὑπηρεσίας, Νομικὰ Πρόσωπα κ.τ.λ., περὶ ὧν ὁμιλοῦν τὰ ἄρθρα 1, 2 καὶ 3 ἀ.ν. 65/1967, ἀλλὰ καί, πέραν τούτων, εἰς τὰ ῥητῶς ὀνομαζόμενα τὸ πρῶτον εἰς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 1 ἀ.ν. 283/

1968 λοιπά Νομικά Πρόσωπα (Τράπεζα Ἑλλάδος, Ἐθνική Τράπεζα Ἑλλάδος, Ἐθνική Κτηματική Τράπεζα, Ἁλιευτικοί Συνεταιρισμοί καί Ἁλιευτικαί Ὀργανώσεις), ὁπόκειται, ἐκτός τῶν συμβατικῶν, καί ἡ ἐξ ἐνοχικῆς ὑποχρεώσεως ex lege δημιουργηθεῖσα τυχόν σχέσις μέ τό αὐτό περιεχόμενον μεταξύ τῶν ἄνω προσώπων, κατ' ἐφαρμογήν τῶν διατάξεων τῆς περί πολεμιστῶν νομοθεσίας, δεδομένου ὅτι οὐδεμία διάκρισις ἐν τῷ νόμῳ γίνεται, ἡ δέ ἐν αὐτῷ ἀναφορά εἰς τήν θητείαν, ἐμμισθον ἐντολήν ἤ σύμβασιν παροχῆς νομικῶν ὑπηρεσιῶν ὑφ' οἱανδήποτε μορφήν νοεῖται γενομένη εἰς τό περιεχόμενον ἀκριβῶς τῆς σχέσεως, ἥτις, παραγομένη de facto διά τῆς διοικητικῆς πράξεως τοποθετήσεως ἤ τῆς ἐμφανίσεως τοῦ τοποθετουμένου πολεμιστοῦ εἰς τόν ἐργοδότην πρός ἀνάληψιν ὑπηρεσίας, ἔχει ἅπαντα τά χαρακτηριστικά τῶν οἰκείων συμβάσεων, δημιουργοῦσα τά αὐτά δικαιώματα καί ὑποχρεώσεις τῶν μερῶν, μέ ἀπόκλισιν μόνον ὅσον ἀφορᾷ εἰς τήν καταγγελίαν καί τήν διάρκειαν αὐτῆς (ὅλ. σχετικῶς *Καποδίστριαν* ἐν ΕρμΑΚ, 648, ἀριθ. 40, *Τούση-Σταυροπούλου*, Ἐργατικόν Δίκαιον, σελ. 318 ἑπ.).

Οὕτως, ἐκτός τῶν περιπτώσεων ἀνακλήσεως τῆς τοποθετήσεως πολεμιστῶν δικηγόρων ἤ λήξεως τῆς ἀναγκαστικῆς συμβάσεως ἤ ἀπολύσεως αὐτῶν, ἃς ἀνεγνώριζεν ἤ ἀναγνωρίζει ἡ περί πολεμιστῶν νομοθεσία (ἄρθρον 3 § 3 ἀ.ν. 1836/1951, ὡς ἰσχύει μετά τάς διατάξεις τῶν ἄρθρων 4 § 3 ν.δ. 2657/1953 καί 3 § 1 ν.δ. 4547/1966, καί ἄρθρον 7 § 1 ἀ.ν. 1836/1951, ὡς ἰσχύει μετά τήν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 4 ν.δ. 4185/1961), δημιουργεῖται νῦν, πρός τόν σκοπόν ἀποκαταστάσεως τῆς εὐρυθμίας εἰς τήν λειτουργίαν τῶν Δημοσίων καί λοιπῶν Ὑπηρεσιῶν, ἑτέρα δυνατότης τερματισμοῦ τῆς σχέσεως, ὡς πάσης ἑτέρας τῆς αὐτῆς κατηγορίας, μή ὑπαγομένης ὅμως εἰς τήν προστατευτικήν τῶν πολεμιστῶν νομοθεσίαν.

Εἰς ἐνίσχυσιν τῆς διδομένης λύσεως ἔρχεται τό γεγονός ὅτι τόσον ὁ ν. 4352/1964, ὅσον καί ὁ ἀ.ν. 65/1967, θεσπίσαντες τήν αὐτοδικαίαν ἀπόλυσιν τῆς αὐτῆς κατηγορίας προσώπων ἐκ τῶν θέσεων παρά τοῖς αὐτοῖς σχεδόν Νομικοῖς Προσώποις, ἀπό ὡρισμένης ἡμερομηνίας, διά τῶν διατάξεων ἀντιστοίχως τῶν ἄρθρων 10 § 2 καί 3 καί ἄρθρων 4 § 1 καί 2, ἐποιήσαντο ρητήν ἐξαίρεσιν τῶν ἐξ αὐτῶν ἐχόντων τοποθετηθῆ ἀναγκαστικῶς ὡς πολεμιστῶν ἤ τῶν ἐμπιπτόντων εἰς τάς εὐεργετικάς διατάξεις τῶν ἀ.ν. 751/1948 καί 1836/1951, ἐνῷ τοιαύτην ἐξαίρεσιν δέν ἐπαναλαμβάνει ὁ διά τόν αὐτόν σκοπόν, τοῦτέστι τῆς ἀποκαταστάσεως εὐρυθμίας εἰς τάς Δημοσίας καί λοιπάς Ὑπηρεσίας, μεταγενεστέρως δημοσιευθείς ἀ.ν. 283/1968. Τό ἐπιχείρημα τοῦτο ὄχι μόνον δέν ἐξασθενεῖ ἐκ τῆς διαφόρου μορφῆς ἑκάστου μέτρου, ἐκείνου μέν καταλαβόντος εὐθέως καί στιγμαίως ἅπαντας, πλήν τῶν ἐξαιρέσεων, τούς ὑπηρετοῦντας ἀπροσώπως νομικούς ἤ δικαστικούς συμβούλους ἤ δικηγόρους, τούτου δέ συνισταμένου εἰς διαρκῆ εὐχέρειαν τῆς διοικήσεως ὅπως κηρύττῃ λήξασαν τήν σχέσιν ἀτομικῶς ὡρισμένων ἐκ τούτων, ἀναλόγως τῶν ἑκάστοτε παρουσιαζομένων ἀπαιτήσεων τῆς περιστάσεως πρός ἀποκατάστασιν τῆς εὐρυθμίας, ἀλλ' ἀντιθέτως δημιουργεῖ φραγμόν πρός ἐριμηνευτικήν λύσιν, δεχομένην διατήρησιν τῆς θεσπισθείσης εἰς τόν ἀ.ν. 65/1967 ἐξαιρέσεως ὑπέρ τῶν πολεμιστῶν, ὡς ἀναφερομένης ταύτης εἰς σύστημα διαφόρου ἐκκινήσεως τοῦ διά τοῦ μεταγενεστέρου ἀ.ν. 283/1968 καθιερωθέντος.

Κατά ταῦτα εἰς τό ἐρώτημα προσήκει ἡ ἀπάντησις ὅτι εἰς τήν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 2 ἀ.ν. 283/1968 ὑπάγονται καί οἱ πολεμισταί δικηγόροι.

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑ

ΑΞΙΩΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΡΓΑΤΙΚΗΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΝ

Χρηματική ικανοποίησις δι' ήθικήν βλάβην μισθωτού

Ὑπαγωγή, κατ' ἄρθρον 1 τοῦ ἀπό 14.8.1920 Β.Δ. περί κωδικοποιήσεως τοῦ Νόμου ΓΨΟΔ', ὡς ἐτροποποιήθη, εἰς τήν ἐν αὐτῷ εἰδικήν διαδικασίαν πάσης ἀξιώσεως μισθωτοῦ κατά τοῦ ἐργοδότου ἤ τοῦ διαδόχου αὐτοῦ, πηγαζούσης ἐκ σχέσεως ἐργασίας.— Ἐκδίκασις καί ἀπαιτήσεων, αἱ ὁποῖαι πηγάζουν ἐξ ἀδικοπραξίας, ἐφ' ὅσον τελοῦν ἐν συναρτήσει πρός τήν σχέσιν ἐργασίας, ἡ ἀδικος δέ πρᾶξις συνίσταται εἰς παραβίασιν νομικῆς ὑποχρεώσεως, ἀπορρεούσης ἐκ τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως καί τῶν προστατευτικῶν τῆς ἐργασίας νόμων καί κανονισμῶν.—Ἀξίωσις χρηματικῆς ἱκανοποιήσεως δι' ἠθικήν βλάβην.

Διά παλαιοτέρων ἀποφάσεων τοῦ Ἀρείου Πάγου (Τμήματος) (ΕΕΔ 26, 1441) εἶχε γίνει δεκτόν, ὅτι καί αἱ ἀξιώσεις χρηματικῆς ἱκανοποιήσεως δι' ἠθικήν βλάβην κατ' ἄρθρον 932 Α.Κ. ἐκδικάζονται κατά τήν ἐργατικήν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΨΟΔ', ὡς πηγάζουσαι ἐξ αὐτῆς ταύτης τῆς σχέσεως ἐργασίας.

Ἠκολούθησεν ὅμως ἡ Α.Π. 514/1967, Τμ. Γ' (εἰσηγητής Ἀντ. *Φλῶρος*, ΕΕΔ 26, 1441) ἐπί ἀπορριπτικῆς συγκρούσεως ἀρμοδιότητος, ἡ ὁποία, ὑποκαθιστῶσα ἀγωγήν ἐργάτου περί ἀποζημιώσεως του διά σωματικήν βλάβην, ἣν ὑπέστη ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἐργασίας του καί περί χρηματικῆς ἱκανοποιήσεως δι' ἠθικήν βλάβην, ἔκρινε, ὅτι αἱ ἀξιώσεις αὗται, ὡς ἀποτελοῦσαι ἐξ ἀδικοπραξίας, δέν ἦσαν ἐκδικαστέαι κατά τήν ἐργατικήν διαδικασίαν, ἀλλά κατά τήν τακτικήν ἐνώπιον τοῦ Πρωτοδικείου διαδικασίαν.

Κατηυθύνθη οὕτω, μετά τήν ἀνωτέρω ἀπόφασιν, στοιχεῖον τῆς νομολογίας τῶν δικαστηρίων τῆς πόλεως (ἴδετε ΕΕΔ 27, 1070) πρός τήν τελευταίαν ταύτην ἄποψιν.

Ἡ Ὁλομέλεια τοῦ Ἀρείου Πάγου ἦλθε τό ζήτημα ὑπέρ τῆς γνώμης ὅτι κατά τήν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΨΟΔ', ὡς ἐτροποποιήθη, ἐξδικάζονται καί ἀπαιτήσεις, πηγάζουσαι ἐξ ἀδικοπραξίας, ἐφ' ὅσον τελοῦν ἐν συναρτήσει πρός τήν σχέσιν ἐργασίας, ἐπικαλεῖται δέ πρός ἐνίσχυσιν τούτου καί τό ἄρθρον 691 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας.

Κατ' ἄρθρον 691 τοῦ Κώδικος περί διαδικασίας ἐκδικάσεως τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν, ἡ ὁποία ἐτέθη εἰς ἰσχύν ἀπό 16ης Σεπτεμβρίου ἐ.ἔ., ἐκδικάζονται κατ' αὐτήν καί ἀξιώσεις ἐξ ἀφορμῆς τῆς ἐργασίας, ὡς ἐξ ἀδικήματος, ἐχόντος σχέσιν πρός τήν ἐργασίαν, ἐργατικοῦ ἀτυχήματος κλπ. (ἴδετε σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 27, 1094, ἔνθα παραπομπαί καί εἰς τάς προπαρασκευαστικάς ἐργασίας τοῦ Κώδικος), ἀλλά τοῦτο ἀποτελεῖ διεύρυνσιν τῶν δυναμένων νά ἐκδικασθῶσι κατά τήν νέαν διαδικασίαν ἀπαιτήσεων, ὡς συνάγεται καί ἐκ τοῦ ὅτι ὑπήχθησαν εἰς τήν νέαν διαδικασίαν καί ἀπαιτήσεις ἐξ ἐργατικῶν ἀτυχημάτων τοῦ νόμου 551/1915, αἱ ὁποῖαι πρότερον, κατ' ἄρθρον 13 αὐτοῦ, ἐξεδικάζοντο ὑπό τοῦ Εἰρηνοδίκου.

Ὑπό τήν ἀντίληψιν, ὅτι ὑπό τόν ὅρον «ἐκ σχέσεως ἐργασίας» ἐξεδικάζοντο καί ἀπαιτήσεις ἐξ ἀδικοπραξιῶν, σχέσιν ἐχουσαι πρός τήν ἐργασίαν, θά ἔπρεπε νά θεωρῆται ἐκτοτε καταργουμένη ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 13 τοῦ νόμου 551/1915 περί ἁρμοδιότητος τοῦ Εἰρηνοδίκου, δικάζοντος κατά τήν τακτικήν διαδικασίαν, ἐπί ἀπαιτήσεων ἐκ τοῦ νόμου τούτου, ἀφοῦ καί αὗται πηγάζουσιν ἐξ ἀδικοπραξίας καί τελοῦν ἐν συναρτήσει πρός τήν σχέσιν ἐργασίας.

Ἐν τοιούτοις ὀρθῶς ἔχει νομολογηθῆ, ὅτι διατηρεῖται ἡ ἁρμοδιότης τοῦ Εἰρηνοδίκου. (Ἴδετε Α.Π. 641/1952, εἰσηγητής *Γ. Βουμβουλάκης*, ΕΕΔ 12, 38, Α.Π. 74/1952, εἰσηγητής *Α. Χαμάγκος*, ΕΕΔ 11, 311, *Γ. Ράμμος*, ΕΕΔ 3, 388, σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 8, 297).

Ποίαν ἔννοιαν λοιπόν ἔχει ὁ ὅρος «...ἐκ σχέσεως ἐργασίας» τοῦ τελευταίου κατά χρονολογικήν σειράν νόμου 1968/1944;

Τήν ἀποκαλύπτει ἡ Εἰσηγητική Ἔκθεσις τοῦ νόμου 765/1943 (ΕΕΔ 2, 661), ὁ ὁποῖος, πρῶτος, ἐν ἄρθρῳ 4 αὐτοῦ (ΕΕΔ 2, 631), ἐχρησιμοποίησε τόν ὅρον τοῦτον. Ἡ ἐν λόγῳ ἀ-

ξίωσις - γράφεται - δύναται νὰ πηγάζῃ καὶ ἐξ ἁπλῆς σχέσεως ἐργασίας, δηλαδὴ ἐκ τοῦ πραγματικοῦ γεγονότος τῆς ἐργασίας, ἀνεξαρτήτως τοῦ κύρους ἢ μὴ τῆς συμβάσεως. (Ἴδετε καὶ Εἰσηγητικὴν Ἔκθεσιν ν.δ. 2511/1953, ΕΕΔ 12, 748, ἔνθα γίνεται λόγος περὶ τοῦ ὅρου τοῦ νόμου 1968/1944 «ἐκ σχέσεως ἐργασίας»).

Ὁ ὅρος «σχέσις ἐργασίας» - γράφεται εἰς τὴν ἀνωτέρω Εἰσηγητικὴν Ἔκθεσιν - χρησιμοποιεῖται μετὰ λόγου καὶ εἰς ἄλλας ἐργατικὰς διατάξεις, ὡς λ.χ. εἰς τὸν νόμον 1968/1944 περὶ ἐργατικῶν διαφορῶν καὶ τοῦτο ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ὅτι αἱ σχετικαὶ διατάξεις ἀφοροῦσι τοὺς πράγματι ἀπασχολουμένους ἐν τῇ ἀκμεταλλεύσει, χωρὶς νὰ ἐρευνᾶται τὸ κῦρος ἢ μὴ τῆς συμβάσεως ἐργασίας.

Χρήσιμοι τέλος εἶναι αἱ προπαρασκευαστικαὶ τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας ἐργασίαι.

Τὸ ἄρθρον 691 τοῦ Κώδικος διατυποῦται ὡς ἑξῆς: Κατὰ τὴν εἰδικὴν διαδικασίαν... δικάζονται 1) αἱ διαφοραὶ ἐκ παροχῆς ἐξηρτημένης ἐργασίας (ὅ,τι δηλαδὴ ὡρίζετο καὶ εἰς τὸ ἄρθρον 1 τοῦ νόμου 1968/1944) ἢ καὶ ἐξ οἱασδήποτε ἄλλης αἰτίας ἐξ ἀφορμῆς αὐτῆς ἐκ τῆς παροχῆς τῆς ἐργασίας... (νέα εἶναι ταῦτα) καὶ κατὰ τὰς συζητήσεις τῆς Συντακτικῆς Ἐπιτροπῆς (τόμος 5ος, σελ. 459) ὁ ἐκ τῶν μελῶν αὐτῆς κ. *Σακκέτας* ὡς πρὸς τὰς ἐξ ἀδικήματος διαφορὰς ἐνέμεινεν εἰς τὴν κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ διαγράμματος ἐκφρασθεῖσαν γνώμην του, καθ' ἣν αἱ ἐξ ἀδικημάτων διαφοραὶ πρέπει νὰ δικάζωνται κατὰ τὴν τακτικὴν διαδικασίαν, διότι, ὅπως εἶναι διατυπωμένον τὸ ἄρθρον καὶ δὴ ἡ γενικὴ ἔκφρασις τοῦ ἐδαφίου 1, περιλαμβάνει καὶ τὰς ἐξ ἀδικήματος διαφοράς. Ὁ κ. *Ράμμος* εἶπεν, ὅτι καὶ αἱ ἐξ ἄλλης σχέσεως προερχόμεναι διαφοραί, π.χ. ἐξ ἀδικημάτων, πάντως ὅμως ἐξ ἀφορμῆς τῆς σχέσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας, πρέπει νὰ ὑπάγωνται εἰς τὴν διαδικασίαν ταύτην.

Οὕτως ὑπάγονται εἰς τὴν νέαν ἐργατικὴν διαδικασίαν καὶ αἱ ἐξ ἀδικημάτων διαφοραὶ ὑπὸ τὴν ἔκφρασιν «ἐξ οἱασδήποτε ἄλλης αἰτίας ἐξ ἀφορμῆς τῆς ἐργασίας», αἱ ὁποῖαι δὲν θὰ ὑπήγοντο ὑπὸ τὸν στενώτερον ὅρον τοῦ ἐδαφίου 1 «ἐκ παροχῆς ἐξηρτημένης ἐργασίας», ὡς εἶναι καὶ ὁ ὅρος τοῦ νόμου 1968/1944, τροποποιητικοῦ τοῦ νόμου ΓΘΟΔ'. (Ἴδετε Σχέδιον Πολ. Δικονομίας, τόμος 5ος, σελ. 151 ἐπ., εἰσηγητὴς *Γ. Οἰκονομοπούλου*).

Ἀρείου Πάγου 433/1968. Ὁλομελείας

Πρόεδρος ὁ κ. **Θ. Καμπέρης**

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Στ. Σταυρόπουλος**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Μπλάτσιος, Ι. Δεδελέκος

Ἐκ τῆς διατάξεως τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀπὸ 14.8.1920 ν.δ. περὶ κωδικοποιήσεως τοῦ νόμου ΓΘΟΔ', ὡς ἐτροποποιήθη, ὁριζούσης ὅτι εἰς τὴν ἐν αὐτῷ εἰδικὴν διαδικασίαν ὑπάγεται πᾶσα ἀξίωσις μισθωτοῦ κατὰ τοῦ ἐργοδότου ἢ τοῦ διαδόχου αὐτοῦ, πηγάζουσα ἐκ σχέσεως ἐργασίας, σαφῶς συνάγεται, ὅτι κατὰ τὴν διαδικασίαν ταύτην ἐκδικάζονται καὶ ἀπαιτήσεις, πηγάζουσαι ἐξ ἀδικοπραξίας, ἐφ' ὅσον τελοῦν ἐν συναρτήσει πρὸς τὴν σχέσιν ἐργασίας, ἡ ἄδικος δὲ πρᾶξις συνίσταται εἰς παράβασιν νομικῆς ὑποχρεώσεως ἀπορρεούσης ἐκ τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως καὶ τῶν προστατευτικῶν τῆς ἐργασίας νόμων καὶ κανονισμῶν (ὁλ. καὶ ἄρθρον 691 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας). Ἐθεν. ἐφ' ὅσον διὰ τῆς ὑπὸ δίκην ἀγωγῆς τοῦ ἀναιρεσιβλήτου διώκεται, ὡς ἐξ αὐτῆς προκύπτει, ἡ ἐπιδίκασις χρηματικῆς ἱκανοποιήσεως δι' ἠθικὴν ὀλάθρην, συνεπείᾳ ἐπαγγελματικῆς νόσου, ἐπελθούσης ἕνεκα παραλείψεων τῆς ἀναιρεσειούσης ἐργοδότιδος περὶ τὴν τήρησιν τῶν ἐπιβεβλημένων μέτρων ὑγιεινῆς καὶ ἀσφαλείας τοῦ εἰς τὰ μεταλλεῖα ἀπασχολουμένου προσωπικοῦ της, δὲν ἐστερεῖτο τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον καθ' ὕλην ἁρμοδιότητος πρὸς ἐκδίκασιν τῆς ὡς εἴρηται ἀξιώσεως ὑπαγομένης εἰς τὴν ὡς ἄνω διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΘΟΔ', εἶναι δὲ ἀδάσιμος καὶ ὡς τοιοῦτος ἀπορριπτέος ὁ ἐναντίος λόγος ἀναιρέσεως.

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΑΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΙΣ ΠΟΛΕΜΙΣΤΩΝ ΕΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Περίπτωσις τοποθετήσεως ὡς ὑπαλλήλου ἔχοντος τὴν ἰδιότητα δικηγόρου

Προϋπόθεσις ἀναγκαστικῆς τοποθετήσεως πολεμιστοῦ, κατ' Α.Ν. 1836/1951, ἡ ἀνεργία αὐτοῦ.—Καθιέρωσις ὑπό τοῦ ἄρθρου 63 § 3 Ν.Δ. 3026/1954 μόνον ἀσυμβιβάστου πρὸς τὸ δικηγορικὸν λειτούργημα πάσης ἐμμίσθου ὑπηρεσίας παρὰ φυσικῷ ἢ νομικῷ προσώπῳ καὶ ὄχι κωλύματος διὰ τὴν ἀνάληψιν τῆς δευτέρας θέσεως, μὴ ὁριζομένου εἰς τὸν Κώδικα περὶ Δικηγόρων ἢ εἰς διάταξιν τοῦ Α.Ν. 1836/1951 ὡς συνεπείας τῆς παραβάσεως τῆς ἀκυρότητος τῆς συμβάσεως.

Ὡς προκύπτει ἐκ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου, ὑπὸ τῆς ὁποίας ἐπεκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 7202/1968 ἀπόφασις τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ἐτοποθετήθη παρ' ἐπιχειρήσει ὡς ὑπάλληλος, ἀναγκαστικῶς κατὰ τὸν ἀ.ν. 1836/1951, πολεμιστής, ὁ ὁποῖος ἐτύγχανε δικηγόρος.

Οὗτος δὲν ἀτοποθετήθη ὡς δικηγόρος κατ' ἄρθρον 3 § 3 ἀ.ν. 1836/1951, διότι ὁ κατὰ τὴν διάταξιν ταύτην ἀναγκαστικὸς διορισμὸς δικηγόρου ἐνεργεῖται μόνον εἰς τὰ ἐν αὐτῇ ἀναφερόμενα Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, Κοινωφελῆ Ἱδρύματα καὶ Τράπεζας, ὑπὸ ἄλλας προϋποθέσεις διορισμοῦ. (Ἴδετε Σ.Ε. 1380/1968, εἰσηγητὴς *Β. Ρώτης*, ΕΕΔ 27, 813).

Μεταξὺ τῶν προϋποθέσεων ἀναγκαστικῆς τοποθετήσεως πολεμιστοῦ ὡς μισθωτοῦ εἰς ἐπιχειρήσεις πρέπει ὁ ὑπὸ τοποθέτησιν α) νὰ εἶναι ἄπορος καὶ β) νὰ εἶναι ἄνεργος. (Ἴδετε Σ.Ε. 1939/1968, εἰσηγητὴς *Χ. Φατούρος*, ΕΕΔ 27, 1203 καὶ τὰ αὐτόθι σημειούμενα).

Ὡς ὅμως προκύπτει ἐκ τῆς ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως, τὸν ἰσχυρισμὸν περὶ ἐλλείψεως τῶν προϋποθέσεων τούτων δὲν προέβαλλεν ἡ ἀναιρεσίβλητος τοῦ ἐφετείου καὶ δὲν ἀπετέλεσεν οὗτον ἀντικείμενον ἐρεύνης ὑπὸ τούτου.

Προέκυπτε παραπλεύρως τὸ ζήτημα, ἂν ὁ πολεμιστής, ἔχων τὴν ἰδιότητα τοῦ δικηγόρου, ἠδύνατο νὰ τοποθετηθῇ ὡς μισθωτός.

Βεβαίως ἀπὸ ἀπόψεως ἐφαρμογῆς τοῦ Δικηγορικοῦ Κώδικος (ἄρθρον 63 § 2 νόμου 3026/1954) εἶναι ἀσυμβίβαστος πρὸς τὸ λειτούργημα τοῦ δικηγόρου πᾶσα ἐν γένει ἐργασία, ὑπηρεσία ἢ ἀπασχόλησις, ἀπέβλεπεν εἰς τὴν ἀξιοπρέπειαν ἢ ἀνεξαρτησίαν αὐτοῦ καὶ πᾶσα ἐμμισθος ὑπηρεσία παρὰ φυσικῷ ἢ νομικῷ προσώπῳ, ἀλλ' ὡς κύρωσις τίθεται ἡ πειθαρχικὴ δίωξις τοῦ δικηγόρου, αθίκτου ἀπομένοντος τοῦ κύρους τῆς μετὰ τοῦ ἰδιώτου συμβάσεως ἐργασίας. (Ἴδετε *Α. Βαρυμποπιώτη*, Κώδιξ περὶ Δικηγόρων, 1960, σελ. 110 ἑπ., Πρωτοδικείου Ἡρακλείου 1329/1960, εἰσηγητὴς *Γερμ. Βλαστός*, ΕΕΔ 20, 479, καὶ τὰς ἐν τῇ ἀποφάσει παραπομπάς).

Αὕτη εἶναι, ὑπὸ ἔποψιν ἐφαρμογῆς τοῦ Κώδικος περὶ Δικηγόρων, ἡ ἄποψις τῆς κατωτέρω ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως, ἡ ὁποία παρατηρεῖ, δέχεται, ὅτι δὲν ὁρίζεται εἰς διάταξιν τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 ἢ τοῦ ν.δ. 2657/1953 ὡς συνέπεια τῆς παραβάσεως ἡ ἀκυρότης τῆς συναπτομένης συμβάσεως ἐργασίας.

Ἀλλὰ θὰ μᾶς ἐπιτραπῇ νὰ σημειώσωμεν, ὅτι δὲν λύει τὸ ζήτημα ὁ συλλογισμός, ἂν ἐκ διατάξεως τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 ὁρίζηται ὡς συνέπεια τῆς παραβάσεως τοῦ ἄρθρου 63 τοῦ ν.δ. 3026/1954 ἡ ἀκυρότης τῆς συμβάσεως ἐργασίας, τὴν ὁποίαν δὲν συνάπτει οἰκειοθελῶς ὁ πολεμιστής, ἀλλ' εἶναι ἐκ τοῦ νόμου ἐξηναγκασμένη.

Τὸ θέμα εἶναι, ἂν ἐκ τοῦ νόμου 1836/1951, ὡς ἐτροποποιήθη, ἐπιτρέπεται ἡ ἀναγκαστικὴ τοποθέτησις προσώπων τῆς προκειμένης κατηγορίας, διότι, ἂν ἐπιτρέπηται, σημαίνει, ὅτι εἰδικῶς διὰ τοὺς πολεμιστὰς δικηγόρους δὲν ἰσχύει ἡ ἀνωτέρω ἀπαγόρευσις τοῦ Κώδικος περὶ Δικηγόρων.

Προκύπτει, νομίζομεν, ἁπλῶς ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 3 § 3 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, ὅτι ἡ Πολιτεία περιφρούρησε τὴν νομοθετικὴν προστασίαν τῶν πολεμιστῶν δικηγόρων εἰς μόνην τὴν κατὰ τὴν διάταξιν ταύτην τοποθέτησίν των εἰς τὰ ἐν αὐτῇ Νομικὰ Πρόσωπα κλπ. ὑπὸ τὴν ἰδιότητά των ὡς δικηγόρων, ἐνῷ πᾶσαι αἱ λοιπαὶ διατάξεις τοῦ νόμου τούτου ἀναφέρονται εἰς κοινοὺς μισθωτούς, οἱ ὁποῖοι πρέπει νὰ εἶναι ἄποροι καὶ ἄνεργοι, τῆς ἀνεργίας ἀποδεικνυομένης διὰ βεβαιώσεως τοῦ οἰκείου Γραφείου Εὑρέσεως Ἐργασίας καὶ ἐγγραφῆς τοῦ αἰτοῦντος

εἰς τὰς καταστάσεις τῶν ἀναζητουμένων ἐργασίαν καὶ περὶ τῆς μὴ ἐξευρέσεως δι' αὐτὸν ἐργασίας ἢ ὑπηρεσίας... (ἄρθρον 1 §§ 1 καὶ 2 τοῦ ν.δ. 2657/1953, ΕΕΔ 20, 1223).

Οἱ ἔχοντες τὴν ἰδιότητα τοῦ δικηγόρου οὔτε κοινοὶ μισθωτοὶ εἶναι, οὔτε δύνανται νὰ προσκομίσουν τοιαῦτα δικαιολογητικά, ὅτι δηλαδὴ τὸ Γραφεῖον Εὑρέσεως Ἐργασίας, ὅπου πρέπει νὰ εἶναι ἐγγεγραμμένοι(!), δὲν ἐξεῦρεν εἰς αὐτοὺς ἐργασίαν κοινοῦ μισθωτοῦ, αὐτὴν πάντως, ἡ ὁποία, κατὰ τὸν Κώδικα περὶ Δικηγόρων, θεωρεῖται ἀσυμβίβαστος.

∴

Προκύπτει ἐκ τῆς ἀποφάσεως, ὅτι ὑπῆρξε λόγος ἀναιρέσεως περὶ ἀκυρότητος τῆς διοικητικῆς πράξεως περὶ τοποθετήσεως τοῦ πολεμιστοῦ, διότι δὲν περιέχει αὕτη εἰδικώτερον τὰς ὑπηρεσίας, τὰς ὁποίας θὰ προσέφερεν οὗτος.

Ἀλλ' εἶναι δεδομένον ἐκ τοῦ νόμου, ὡς σταθερῶς ἐρμηνεύεται (Ἴδετε ΕΕΔ 27, 813, ἔνθα νομολογία τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας), ὅτι δὲν ἔχει ἐξουσίαν τὸ Συμβούλιον νὰ τοποθετήσῃ τὸν πολεμιστὴν εἰς εἰδικὴν θέσιν, ἀλλὰ μόνον ὡς ὑπάλληλον ἢ ἐργατοτεχνίτην ἢ ὑπηρέτην, τῆς χρησιμοποιήσεως τοῦ μισθωτοῦ γινομένης ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ἀναλόγως τῶν γνώσεων καὶ προσόντων αὐτοῦ.

Ἀρείου Πάγου 394/1968, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ἀθ. Γεωργίου**

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Στ. Σταυρόπουλος**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Β. Βασιλείου, Ι. Χατζόπουλος

Ὡς ἐμφαίνεται ἐκ τῆς ἐφέσεως τῆς ἀναιρεσειούσης καὶ τῶν προτάσεών της, τῶν ὑποβληθεισῶν κατὰ τὴν συζήτησιν, ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, δὲν προέβαλεν αὕτη ἰσχυρισμὸν ὅτι δὲν συνέτρεχεν ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ἡ οὐσιαστικὴ προϋπόθεσις τῆς ἀνεργίας τούτου διὰ τὸν διορισμόν του ὑπὸ βάσει τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 2657/1953 περὶ τοποθετήσεως τῶν ἐκ τοῦ στρατοῦ ἀπολυομένων. Ὅθεν, μὴ ἐρευνήσαν τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον, ἂν ὑφίστατο ἡ ρηθεῖσα προϋπόθεσις διὰ τὸν διορισμόν, οὐδεμίαν διάταξιν παρεβίασε καὶ ὁ ἐναντίος 1ος λόγος ἀναιρέσεως εἶναι ἀβάσιμος καὶ ἀπορριπτέος. Ὁ αὐτὸς λόγος ἀναιρέσεως, ὑποστηρίζων ὅτι τὸ Πρωτοδικεῖον ἐδέχθη, ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος ἦτο ἄνεργος (δι' ὃ νομίμως ἐχώρησεν ὁ διορισμός του), ἐνῷ διετέλει οὗτος δικηγόρος, τυγχάνει ἀπορριπτέος, ὡς ἐρειδόμενος ἐπὶ ἐσφαλμένης προϋποθέσεως, διότι ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις οὐδεμίαν ἐξέφερε τοιαύτην κρίσιν.

Ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 63 § 3 τοῦ ν.δ. 3026/1954 περὶ Κώδικος Δικηγόρων καθιεροῦται μόνον ἀσυμβίβαστον πρὸς τὸ δικηγορικὸν λειτούργημα πάσης ἐμμίσθου ὑπηρεσίας παρὰ φυσικῷ ἢ νομικῷ προσώπῳ καὶ οὐχὶ κώλυμα διὰ τὴν ἀνάληψιν τῆς δευτέρας θέσεως. Δὲν ὁρίζεται δὲ ἐν τῷ Κώδικι ἢ ἑτέρα διατάξει τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 ἢ τοῦ ν.δ. 2657/1953 ὡς συνέπεια τῆς παραβάσεως τῆς ὡς εἴρηται παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 63 τοῦ ν.δ. ἡ ἀκυρότης τῆς συναφτομένης συμβάσεως ἐργασίας. Ὅθεν ὁ 2ος λόγος ἀναιρέσεως, καθ' ὃν παρὰ τὸν νόμον ὁ ἀναιρεσίβλητος, ἔχων τὴν ἰδιότητα τοῦ δικηγόρου, ἐτοποθετήθη παρὰ τοῦ Κ.Σ.Π.Α. εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς ἀναιρεσειούσης, εἶναι μὴ βάσιμος καὶ ἀπορριπτέος.

Ὡς δείκνυται ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως αὕτη ἐδέχθη, ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος ἐτοποθετήθη ὑπὸ τοῦ ὡς ἄνω Κ.Σ.Π.Α. ὡς ὑπάλληλος (διὰ δημοσιογραφικὴν ἐργασίαν) παρὰ τῇ ἀναιρεσειούσῃ, δὲν ἀπῃτεῖτο δὲ νὰ προσδιορισθῶν εἰδικώτερον αἱ ὑπηρεσίαι, ἃς οὗτος θὰ προσέφερεν. Ἑπομένως ὁ 3ος λόγος ἀναιρέσεως περὶ ἀκυρότητος τῆς διοικητικῆς πράξεως τοῦ οἰκείου Συμβουλίου, ὡς μὴ περιεχούσης τοιαῦτα κατ' ἰδίαν στοιχεῖα, δέον νὰ ἀπορριφθῇ ὡς ἀβάσιμος. Ὁ αὐτὸς λόγος τοῦ ἀναιρετηρίου εἶναι ἀβάσιμος καὶ καθ' ὃ μέρος ἐρείδεται ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 807 ἐδ. 19 Πολ. Δικονομίας, διότι ἐν τῇ προσβαλλομένῃ ἀποφάσει ἐκτίθεται διὰ σαφοῦς καὶ ἐπαρκοῦς αἰτιολογίας, ὅτι ἡ ἀναιρεσείουσα ὑπεχρεώθη νὰ προσλάβῃ τὸν ἀναιρεσίβλητον ὡς ὑπάλληλον, οὐχὶ δὲ ὡς δικηγόρον (ὅτε ἡ τοποθέτησις διέπεται ὑπὸ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 3 § 3 τοῦ διαληφθέντος ἀ.ν. 1836/1951).

ΑΝΑΚΛΗΣΙΣ ΠΡΑΞΕΩΣ ΠΕΡΙ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΕΩΣ ΕΙΣ ΘΕΣΙΝ ΠΟΛΕΜΙΣΤΟΥ

Μεταγενεστέρα τοποθέτησις εἰς ἄλλην ἐπιχείρησιν

Λόγος ἀναιρέσεως κατ' ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου ὅτι παρεβιάσθησαν ὑπὸ τούτου αἱ διατάξεις τοῦ Α.Ν. 1836/1951, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ Ν.Δ. 2657/1953, δεχθέντος τοῦ Πρωτοδικείου ὡς ἔγκυρον ἀνακλητικὴν πρᾶξιν τοποθετήσεως πολεμιστοῦ εἰς ἐπιχείρησιν καὶ ἐπανατοποθέτησιν εἰς ἄλλην, ἐπιδικασθέντων οὕτω μισθῶν ἐξ ὑπερημερίας τῆς ἀναιρεσειούσης (δευτέρας ἐπιχειρήσεως).—Παραπομπὴ εἰς τὴν Ὁλομέλειαν τοῦ Ἀρείου Πάγου, ὡς ζητήματος γενικωτέρου ἐνδιαφέροντος.

Ἔρχεται ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ Γ' Πολιτικοῦ Τμήματος τοῦ Ἀρείου Πάγου, ὑπὸ τῆς ὁποίας παραπέμπεται εἰς τὴν Ὁλομέλειαν τοῦ Ἀρείου Πάγου πρὸς λύσιν τὸ ἐν τῇ ἀποφάσει ζήτημα, μετὰ δικαιολογίας τῆς μέχρι τοῦδε νομολογίας τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας καὶ τοῦ Ἀρείου Πάγου. (Ἴδετε ΕΕΔ 27, 1262, σημείωσιν μας ἐν ΕΕΔ 27, 545).

Ἡ προηγηθεῖσα ὑπ' ἀριθ. 51/1968 ἀπόφασις τοῦ Β' Τμήματος τοῦ Ἀρείου Πάγου (εἰσηγητὴς Σπ. Σταυρόπουλος, ΕΕΔ 27, 417) ἔδεχθη, ὅτι ἡ κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 ἀπόφασις τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου, τοῦ συσταθέντος ὑπὸ τοῦ νόμου τούτου, δι' ἧς τοποθετεῖται ἀναγκαστικῶς ὁ μισθωτός, ἔχουσα τὸν χαρακτῆρα ἀτομικῆς διοικητικῆς πράξεως, ὑπόκειται, κατὰ τὴν ἐν τῇ διοικητικῇ δικαιοσύνῃ κρατοῦσαν ἀρχήν, εἰς ἀνάκλησιν (ἐφ' ὅσον δὲν ἀπαγορεύεται αὕτη διὰ ρητῆς διατάξεως), πλὴν ἄλλων περιπτώσεων καὶ ὁσάκις ὑπάρχει συναίνεσις τοῦ ὑπὲρ οὗ ἐξεδόθη ἡ τοιαύτη ἀπόφασις, ἤτοι ἐπὶ ρητῶς ἢ σιωπηρῶς δηλωθείσης βουλήσεως τοῦ ἐνδιαφερομένου ὅπως μὴ χρησιμοποιηθῇ τὰ ἐκ τῆς πράξεως ὠφελήματα.

Ἐξ ἄλλου, ἡ περὶ ἀνακλήσεως τῆς τοποθετήσεως πολεμιστοῦ ἀπόφασις δέον νὰ μνημονεύῃ τὰς συνθήκας ἢ τὰς σκέψεις, αἵτινες δικαιολογοῦν κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ ἁρμοδίου ὀργάνου τὴν ἔκδοσιν αὐτῆς, ἐπὶ ἀνακλήσεως δέ, λαβούσης χώραν μετὰ συναίνεσιν τοῦ ἐκ τῆς πράξεως ἀντλοῦντος ὠφέλειαν, συνιστᾷ ἀρτίαν αἰτιολογίαν ἡ μνεία τοῦ περιστατικοῦ τῆς ὑποβολῆς σχετικῆς αἰτήσεως. (Πρβλ. ὅμως Σ.Ε. 597/1968, εἰσηγητὴς *Π. Δεδόπουλος*, ΕΕΔ 27, 545, Σ.Ε. 1252/1968, εἰσηγητὴς *Χ. Φατούρος*, ΕΕΔ 27, 816, Σ.Ε. 2266/1968, εἰσηγητὴς ὁ αὐτός, ΕΕΔ 27, 1262).

Ἀρείου Πάγου 445/1968, Τμ. Γ'

Πρόεδρος ὁ κ. **Θ. Καμπέρης**

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Κ. Παυλίδης**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Μπλάτσιος, Ι. Κωτσόβελος

Ὁ μοναδικὸς λόγος ἀναιρέσεως, προσάπτων εἰς τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν τὴν αἰτίασιν ὅτι δι' αὐτῆς παρεβιάσθησαν αἱ οὐσιαστικαὶ διατάξεις τῶν ἄρθρων 3 § 6, 7 καὶ 11 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, ὡς ἡ παράγραφος 6 τοῦ ἄρθρου 3 συνεπληρώθη διὰ τοῦ ἄρθρου 4 § 7 τοῦ ν.δ. 2657/1953, αἱ παράγραφοι 1, 2 καὶ 3 τοῦ ἄρθρου 7 ἀντικατεστάθησαν διὰ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν.δ. 4185/1961 καὶ τὸ 6' ἐδάφιον τοῦ ἄρθρου 11 ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ν.δ. 2657/1953, καὶ ἄρθρου 11 τούτου, δεχθέντος τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος Πρωτοδικείου ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος, ἀπολαύων τῆς προστασίας τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, εἶχε τοποθετηθῇ εἰς τὴν ἐπιχείρησιν δι' ἀποφάσεως τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ, ἀνεκλήθη ὅμως, τῇ αἰτήσει του, διὰ μεταγενεστέρας πράξεως τοῦ ἰδίου ὀργάνου ἡ γενομένη τοποθέτησίς του καὶ ὑπεχρεώθη διὰ τῆς ἀνακλητικῆς ταύτης πράξεως ἡ ἀναιρεσείουσα νὰ προσλάβῃ τοῦτον, κρίναντος δὲ ἔγκυρον τὴν ρηθεῖσαν ἀνακλητικὴν πρᾶξιν καὶ, δι' ἀπορρίψεως τῆς ἐφέσεως, ἐπιδικάσαντος μισθοὺς ὑπερημερίας κατὰ παραδοχὴν ἐν μέρει τῆς ἀγωγῆς τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, ἀποτελεῖ ζήτημα γενικωτέρου ἐνδιαφέροντος καὶ δέον ὑπὸ ἡ κρίσιν αἴτησις ἀναιρέσεως νὰ παραπεμφθῇ εἰς τὴν Ὁλομέλειαν τοῦ Ἀρείου Πάγου, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 581 § 2 τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας.

ΚΥΡΙΑΚΗ ΑΝΑΠΑΥΣΙΣ

ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΑΣ ΕΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Ὧραι ἐργασίας ἀλευρομύλων καὶ ἀποζημιώσεις ἐξ ὑπερωριῶν

Ἐξαίρεσις τῆς Κυριακῆς ἀναπαύσεως τῶν καταστημάτων χωρίων μὲ πληθυσμὸν κάτω τῶν 4.000 κατοίκων καὶ ὄχι καὶ τῶν βιοτεχνιῶν, εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν ὁποίων περιλαμβάνονται καὶ οἱ ἀλευρόμυλοι, ἀπαγορευομένης τῆς ἐργασίας κατὰ Κυριακάς.— Δικαίωμα μισθωτῶν ἐπὶ παρανόμου ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεως εἰς ἀπόδοσιν τοῦ πλουτισμοῦ ἐργοδότου κατ' ἄρθρον 904 Ἀστικοῦ Κώδικος.—Περιεχόμενον ἀξιώσεως.— Ἀγωγὴ ἐξ ἀδικοπλοκήτου πλουτισμοῦ πρὸς στήριξιν ἀπαιτήσεως ἐκ παροχῆς ἐργασίας κατὰ Κυριακάς, ἀπαγορευομένης.—Ἀποζημιώσεις ἐξ ὑπερωριακῆς ἐργασίας.

Ἔρχεται ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ Γ' Πολιτικοῦ Τμήματος τοῦ Ἀρείου Πάγου μετὰ τὴν ἀναιρετικὴν ὑπ' ἀριθ. 508/1967 Β' Τμήματος (εἰσηγητὴς **Στ. Σταυρόπουλος**, ΕΕΔ 26, 1506), πρὸς τὴν γνώμην τῆς ὁποίας ἐπὶ τῶν προκυψάντων νομικῶν ζητημάτων συνετάχθημεν. (Ἴδετε σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 27, 1506 ἐπ., ἔνθα παραπομπαὶ καὶ εἰς θεωρίαν καὶ λοιπὴν νομολογίαν).

Δεκτοῦ γενομένου ὅτι ἀπηγορεύετο ἐν προκειμένῳ ἡ ἐργασία κατὰ Κυριακάς δέχεται ἡ ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις, ἐν ἁρμονίᾳ πρὸς τὰ παγίως νομολογούμενα, ὅτι ἔπρεπε νὰ ζητηθῇ διὰ τῆς ἀγωγῆς ἡ κατ' ἄρθρον 904 Ἀστικοῦ Κώδικος ἀπόδοσις ὠφελείας τοῦ ἐργοδότου ἐκ τῆς ἐργασίας τοῦ μισθωτοῦ. (Ἴδετε περὶ τοῦ ὑπολογισμοῦ τῆς ὠφελείας Α.Π. 587/1967, εἰσηγητὴς **Κ. Παπαϊωάννου**, ΕΕΔ 26, 1443).

Αἱ ὧραι ἐργασίας τῶν ἀλευρομύλων κατ' ἄρθρον 1 τοῦ ἀπὸ 27 Ἰουνίου / 30 Ἰουλίου 1932 π.δ. «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν περὶ ὀκταώρου ἐργασίας διατάξεων» ὡρίσθησαν εἰς ὀκτὼ (8), ἐφ' ὅσον ἔχουν ἡμερησίαν παραγωγικότητα ἄνω τῶν δέκα τόννων, καὶ διὰ τοῦ π.δ. τῆς 14.8.1936 «περὶ ἐπεκτάσεως τῶν περὶ ὀκταώρου διατάξεων καὶ εἰς τὰς ἄλλας κατηγορίας βιομηχανιῶν καὶ βιοτεχνιῶν» ὡρίσθη, ὅτι αἱ ὧραι ἐργασίας τῶν ἐν ἄρθρῳ 2 αὐτοῦ βιομηχανικῶν καὶ βιοτεχνικῶν ἐπιχειρήσεων, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ἀλευρόμυλοι καὶ κυλινδρόμυλοι, ἀνεξαρτήτως ἡμερησίας παραγωγικότητος, ἐφ' ὅσον χρησιμοποιοῦν μηχανικὴν κινητῆριον δύναμιν, ἐξαιρουμένων τῶν κινουμένων διὰ φυσικῆς ἢ ζωϊκῆς δυνάμεως, δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ὑπερβαίνωσι τὰς ὀκτὼ (8) καθ' ἑκάστην καὶ τὰς τεσσαράκοντα ὀκτὼ (48) καθ' ἑβδομάδα.

Ἀρείου Πάγου 392/1968. Τμ. Γ'

Πρόεδρος ὁ κ. **Θ. Καμπέρης**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Κ. Μαρμαρᾶς**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Π. Καρυωτάκης, Σ. Παπαντωνίου

Καὶ τὸ Τμῆμα τοῦτο συμφώνως ἔχει τὴν γνώμην πρὸς τὴν διὰ τῆς ὡς ἄνω ἀναιρετικῆς ἀποφάσεως ἐξενεχθεῖσαν, καθ' ἣν ἐκ τῶν διατάξεων τῶν παραγράφων 1 καὶ 2 τοῦ ἄρθρου 1 καὶ τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ἀπὸ 8 Μαρτίου 1930 π.δ. «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν νόμων περὶ Κυριακῆς ἀναπαύσεως» σαφῶς προκύπτει, ὅτι εἰς τὴν ἐξαίρεσιν τῆς τελευταίας ταύτης διατάξεως ὑπάγονται μόνον τὰ καταστήματα τῶν χωρίων, τῶν ἐχόντων πληθυσμὸν κάτω τῶν 4.000 κατοίκων, οὐχὶ δὲ καὶ αἱ βιοτεχνίαι, εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν ὁποίων περιλαμβάνονται καὶ οἱ ἀλευρόμυλοι, περὶ ὧν ἰσχύει ἡ ἀπαγόρευσις τοῦ βασικοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ὡς εἴρηται διατάγματος. Ὡσαύτως σύμφωνον γνώμην ἔχει καὶ τὸ Τμῆμα τοῦτο πρὸς τὴν διὰ τῆς ἀναιρετικῆς ἐξενεχθεῖσαν, καθ' ἣν ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 904 Α.Κ., ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὴν τοῦ ἄρθρου 908 αὐτοῦ, σαφῶς συνάγεται, ὅτι ἐπὶ ὑπερωριακῆς, παρὰ τὸν νόμιον, ἀπασχολήσεως τοῦ ἐργαζομένου, οὗτος δικαιοῦται εἰς ἀπόδοσιν τοῦ ποσοῦ, ὅπερ ὁ ἐργοδότης ὠφελήθη, ἤτοι τοῦ μισθοῦ, ὃν θὰ κατέβαλλεν εἰς ἕτερον μισθωτόν, δυνάμει ἐγκύρου συμβάσεως ἐργασίας, ὑπὸ τὰς αὐτὰς κατὰ τὰ λοιπὰ περιστάσεις, μετὰ τῶν προσθέτως παρεχομένων διὰ τὴν ἐργασίαν, χωρὶς νὰ ἐρευνᾶται τὸ μέγεθος τῆς ἐπελθούσης ζημίας εἰς τὸν ἐργαζόμενον, δὲν λαμβάνονται δὲ κατ' ἀρχὴν ὑπ' ὄψιν διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῆς ἀποζημιώσεως ἐπιδόματα χορηγούμενα ἕνεκα τῆς οἰκογενειακῆς καταστάσεως.

Μὴ οὔσης ἐπιτρεπτῆς τῆς κατὰ Κυριακὰς παροχῆς ἐργασίας κατὰ τὴν ἠγνηθεῖσαν σκέψιν καὶ ἐπὶ χωρίων κάτω τῶν 4.000 κατοίκων προκειμένου περὶ βιοτεχνιῶν, οἵαν ἀποτελεῖ καὶ ἡ ἐπιχείρησις ἀλευρομύλου, καὶ μὴ διατυπουμένης ἐν τῇ ὑπὸ κρίσιν ἐκθέσει ἐργατι-

κής διαφοράς βάσεως, στηριζομένης επί των αρχών του αδικαιολογήτου πλουτισμού, ουχί νομίμως επεδικάσθη υπό της εκκαλουμένης πρόσθετος αμοιβή διά την κατά Κυριακάς προσφερθείσαν εργασίαν εκ δραχμών 5.020,50 και δέον, μεταρρυθμιζομένης της εκκαλουμένης, κατά τον βάσιμον τον λόγον εφέσεως, να απορριφθή η αγωγή κατά το κεφάλαιον τούτο.

Εκ της εκτιμήσεως των καταθέσεων των ενώπιον του εν πρώτω βαθμώ δικάσαντος Πρωτοδίκου ενόρκως εξεταθέντων μαρτύρων, των περιεχομένων εν τοις ταυταρίθμοις τη προσβαλλομένη πρακτικοίς, των εκατέρωθεν εν ταις προτάσεσιν ομολογιών και διασαφήσεων των διαδίκων, ως και των επικαλουμένων και προσαγομένων εγγράφων, εν οις και των ένορκων ενώπιον συμβολαιογράφου βεβαιώσεων μαρτύρων, ως και των εξ αυτών μετά την έκδοσιν της πρωτοδίκου αποφάσεως ληφθεισών, ως μη ισχυούσης εν τη διαδικασία του νόμου ΓΨΟΔ' της διατάξεως του άρθρου 746 της Πολιτικής Δικονομίας, αλλ' επαναληφθείσης της αληθείας βάσει των τεθειμένων ενώπιον του δικαστηρίου στοιχείων, αρκούντως εβεβαιώθησαν, κατά την εκ των ενόντων κρίσιν του δικαστηρίου, επανεκτιμώντος την ουσίαν της υποθέσεως, ως προς το αναιρεθέν, κατά τα άνω, κεφάλαιον της επιδικάσεως τω εφεσιβλήτω αποζημιώσεως λόγω υπερωριακής απασχολήσεως, ότι ο εφεσίβλητος ενάγων καθ' όλον το διάστημα της παρά τω εκκαλούντι - εναγομένω υπηρεσίας του, άνευ αδείας της αρμοδίας Διοικητικής Αρχής, ειργάσθη υπέρ το διά του άρθρου 18 του π.δ. της 8/13.4.1932 περί κωδικοποιήσεως των νόμων περί χρονικών ορίων εργασίας εις τα καταστήματα κλπ.· ωκτάωρον. Ούτως εβεβαιώθη, ότι επραγματοποίησε τας κάτωθι υπερωρίας, ένεκα των οποίων δικαιούται να λάβη τα κάτωθι ποσά, καθ' α ο εκκαλών - εναγόμενος κατέστη πλουσιώτερος, εν τω καθορισμώ όμως των επιδικαζομένων ποσών δέον όπως μη υπολογισθούν τα επιδόματα γάμου και τέκνων, καθ' όσον εκ των ως άνω αποδείξεων δεν προέκυψε, κατά την κρίσιν του δικαστηρίου, ότι ο εργοδότης προς εκπλεσιν της ως άνω εργασίας δεν θα προσελάμβανε μισθωτόν έγγαμον μετά δύο τέκνων. Ούτως εβεβαιώθη, ότι α) από 1.8.1960 - 15.9.1960 επραγματοποίησεν υπερωριακήν εργασίαν 70 ωρών, δι' ην δικαιούται ποσού δραχμών 414 (υπ' αριθ. 2/1959 αποφάσεως Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών - 16928/3371/1959 αποφάσεως Υπουργών Συντονισμού και Εργασίας), β) από 16.9.1960 μέχρι 31.3.1961 υπερωριακήν εργασίαν 300 ωρών (υπ' αριθ. 2/1961 Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών - 46811/8726/1961 αποφάσεως του Υπουργού Εργασίας), δι' ην δικαιούται ποσού δραχμών 1950 (μετ' αφαίρεσιν επιδόματος γάμου εκ δραχμών 150 και τέκνων, όπερ διετηρήθη μέχρι 31.3.1961), γ) από 1.4.1961 - 31.7.1962 υπερωριακήν εργασίαν 750 ωρών (ή αυτή διαιτητική απόφασις), δι' ην δικαιούται (μετ αφαίρεσιν επιδόματος γάμου) δραχμών 4.500, δ) από 2.8.1962 - 30.4.1963 υπερωριακήν εργασίαν 400 ωρών, δι' ην δικαιούται (μετ' αφαίρεσιν επιδόματος γάμου) ποσού δραχμών 2.720, ε) από 1.5.1963 - 31.7.1964 υπερωριακήν εργασίαν 700 ωρών, δι' ην δικαιούται (διαιτητική απόφασις Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών υπ' αριθ. 28/1963) μετ' αφαίρεσιν επιδόματος γάμου ποσού δραχμών 5.530, στ) από 1.8.1964 - 30.11.1964 υπερωριακήν εργασίαν 180 ωρών, δι' ην δικαιούται (δυνάμει της αυτής αποφάσεως) ποσού δραχμών 1530, ζ) από 1.12.1964 - 15.5.1965 υπερωριακήν εργασίαν 250 ωρών (υπ' αριθ. 43/1965 Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών), δι' ην δικαιούται ποσού δραχμών 2.250, η) από 16.5.1965 μέχρι 31.10.1965 υπερωριακήν εργασίαν 250 ωρών (ή αυτή διαιτητική απόφασις), δι' ην δικαιούται ποσού δραχμών 2.460 και θ) από 1.11.1965-2.8.1966 υπερωριακήν εργασίαν 400 ωρών (ή αυτή διαιτητική απόφασις), δι' ην δικαιούται ποσού δραχμών 4.160. Ούτω το σύνολον της εις τον εφεσίβλητον ενάγοντα αποδοτέας υπό του εκκαλούντος ωφελείας ανέρχεται εις το ποσόν των δραχμών 25.514, πλέον του οποίου δικαιούται, κατά το άρθρον 8 § 2 του ν.δ. 4020/1959, νομίμου αποζημιώσεως 5.752 εκ δραχμών 19.135 και εν συνόλω διά την διαληφθείσαν αίτιαν ποσού δραχμών 49.780. Ήτοι δικαιούται ο εφεσίβλητος - ενάγων, όπως λάβη παρά του εκκαλούντος διά την παρασχεθείσαν εργασίαν καθ' όλον το χρονικόν διάστημα συνολικώς ποσόν δραχμών 54.911 και δη 1) δραχμάς 5.131,80 διά δώρα Πάσχα και 2) δραχμάς 49.780 διά παρασχεθείσαν υπέρ τα νόμιμα χρονικά όρια εργασίαν. Όθεν, μεταρρυθμιζομένης της εκκαλουμένης, δέον όπως, κατά μερικήν παραδοχήν της αγωγής, υποχρεωθή ο εκκαλών και καταδάλη εις τον εφεσίβλητον το προδιαληφθέν ποσόν των δραχμών 54.780 κατά τα εν τω διατακτικώ.

ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

ΕΙΣΠΡΑΞΙΣ ΥΠΟ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΧΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΠΟΣΩΝ ΠΑΡΑ ΤΡΙΤΩΝ

Προϋπόθεσις θεωρήσεως τῶν εἰσπραττομένων ὡς μισθοῦ

Ἀπαγόρευσις ἐκ τοῦ Νόμου μεταφορᾶς δι' αὐτοκινήτων ἰδιωτικῆς χρήσεως πάσης κατηγορίας ἐπιβατῶν ἀντὶ πληρωμῆς κομίστρου κατ' ἐπιβάτην ἐπὶ οἱασδήποτε γραμμῆς, ὅταν ἡ ἐξυπηρέτησις ταύτης ἀνήκῃ εἰς ὑπεραστικὰ ἢ ἀστικὰ αὐτοκίνητα.—Παρεχομένη πρὸς μισθωτὸν διὰ συμφωνίας μετὰ ἐργοδότου εὐκαιρία εἰσπράξεως χρηματικῶν ποσῶν παρὰ τρίτων.—Ἔννομοι συνέπειαι ὡς μισθοῦ μόνον ὁσάκις ἡ εἴσπραξις εἶναι κατὰ Νόμον ἐπιτρεπτή, μὴ ἐπερχομένης ἄλλως ἀποσβέσεως τῆς ὀφειλῆς τοῦ ἐργοδότου διὰ τὴν ἐργασίαν.—Καταχρηστικὴ ἄσκησις δικαιώματος μισθωτοῦ.

Ὡς προκύπτει ἐκ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου, ὑπὸ τῆς ὁποίας ἀνηρέθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 247/1968 ἀπόφασις τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης, ἐπρόκειτο περὶ ὁδηγοῦ φορτηγοῦ αὐτοκινήτου, ὁ ὁποῖος ἔπρεπε νὰ ἀμειφθῇ δι' ὡρισμένου χρηματικοῦ ποσοῦ μηνιαίως δυνάμει τῆς ἰσχυούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας.

Ὁ ἐργοδότης ὅμως τοῦ παρεῖχε τὴν εὐκαιρίαν, κατὰ συμφωνίαν, νὰ εἰσπράττῃ δι' ἑαυτὸν κομίστρα διὰ μεταφορὰν ἐπιβατῶν, καταβάλλων ἐξ ἰδίων μέρος τοῦ νομίμου μισθοῦ ἐκ δραχμῶν 1080.

Ὁ μισθωτὸς δι' ἀγωγῆς του ἐζήτησε νὰ τῷ καταβληθῇ ἡ διαφορὰ τοῦ νομίμου μισθοῦ του καὶ ὁ ἐργοδότης ἀντέταξεν, ὅτι διὰ τοῦ καταβαλλομένου παρ' αὐτοῦ μισθοῦ καὶ τῶν κομίστρων ὁ ὁδηγὸς ὑπερεκάλυπτε τὸν νόμιμον μισθόν.

Βεβαίως, ὡς δέχεται ἡ ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις, τὰ παρὰ τρίτων εἰσπραττόμενα ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ χρηματικὰ ποσά, ὡς ἡ περίπτωσις τῆς ἀποφάσεως, θὰ ἠδύνατο, κατὰ συμφωνίαν, νὰ θεωρηθοῦν μισθὸς καὶ νὰ καλυφθῇ δι' αὐτῶν ὁ νόμιμος μισθός, ὡς εἶναι συνήθης περίπτωσις καὶ ἡ διὰ φιλοδωρημάτων ἐκ μέρους τρίτων ἀμοιβή, ἀλλὰ προϋποτίθεται, ὅτι ἡ εἴσπραξις τῶν χρηματικῶν ποσῶν ἐπιτρέπεται κατὰ νόμον, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον δὲν συνέτρεχεν ἐν προκειμένῳ. (Ἴδετε καὶ τὴν Α.Π. 293/1962, εἰσηγητὴς *Ι. Χατζηδάκης*, ΕΕΔ 21, 918, τῆς ὁποίας περιπτώσεως ὑπῆρξε κάλυψις τοῦ κατωτάτου ὁρίου μισθοῦ διὰ παροχῆς ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου εὐκαιρίας πρὸς ἐπικερδῆ ἀπασχόλησιν).

Περαιτέρω ὅμως ἡ ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις, ἐν ὄψει τῶν ἐκτιμωμένων πραγματικῶν περιστατικῶν, δέχεται, ὅτι ἐκ τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ. κατέστη ἀνεφάρμοστον τὸ δικαίωμα τοῦ μισθωτοῦ.

Τίθεται πάλιν οὕτω θέμα, ἂν τὸ ἄρθρον 281 Α.Κ. ἔχῃ ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ δικαιωμάτων ἐκ νόμων δημοσίας τάξεως, θέμα, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἔχουν σημειωθῇ ἀντιθέσεις γνωμῶν ἐν τῇ νομολογίᾳ τοῦ Ἀρείου Πάγου. (Ἴδετε ΕΕΔ 25, 1041, ἔνθα νομολογία καὶ παραπομπαὶ καὶ εἰς θεωρίαν).

Ἀρείου Πάγου 395/1968, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ἀθ. Γεωργίου**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Στ. Σταυρόπουλος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Π. Ζήσης, Β. Βασιλείου

Κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 11 § 1 τοῦ ν.δ. 1795/1951, ἔχουσαν ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ αὐτοκινήτων ἰδιωτικῆς χρήσεως πάσης κατηγορίας (ἄρθρον 17 τοῦ νόμου 3216/1955), ἀπαγορεύεται ἡ μεταφορὰ ἐπιβατῶν ἀντὶ πληρωμῆς κομίστρου κατ' ἐπιβάτην, ἐπὶ οἱασδήποτε γραμμῆς, ὅταν ἡ ἐξυπηρέτησις ταύτης ἀνήκῃ εἰς ὑπεραστικὰ ἢ ἀστικὰ αὐτοκίνητα, ὁδηγὸς δέ, παραβαίνων τὴν διάταξιν ταύτην, τιμωρεῖται κατ' ἄρθρον 42 τοῦ νόμου 4841/1930.

Ἀφ' ἑτέρου ἐκ τῶν ὁρισμῶν τῶν ἄρθρων 648, 649 Α.Κ. σαφῶς συνάγεται, ὅτι ἡ διὰ συμφωνίας μεταξὺ ἐργοδότου καὶ ἐργαζομένου παρεχομένη πρὸς τὸν τελευταῖον εὐκαιρία εἰσπράξεως χρηματικῶν ποσῶν παρὰ τρίτων ἐπάγεται τὰς ἐννόμους συνεπείας τοῦ μισθοῦ μόνον ὁσάκις ἡ τοιαύτη εἴσπραξις εἶναι νόμῳ ἐπιτρεπτὴ καὶ δὲν κολάζεται ποινικῶς. Ἐάν, ὡς ἐκ τούτου, ὁ μισθωτός, εἰς ἐκτέλεσιν συμφωνίας, δι' ἧς δίδονται εἰς τοῦτον τὰ μέσα καὶ ὁ χρόνος πρὸς ἀπασχόλησιν ἐπικερδῆ μέν, ἀλλὰ παράνομον, οἷα εἶναι ἡ εἴσπραξις κομίστρων διὰ μεταφορὰν ἐπιβατῶν, ἀπαγορευ-

ομένην ὑπὸ τοῦ ρηθέντος ν.δ. 1795/1951, ἀποκομίσῃ χρηματικὰ ὀφέλη, δὲν ἐπέρχεται ἀπόσβεσις τῆς ὀφειλῆς τοῦ ἐργοδότου διὰ τὴν παρεχομένην εἰς αὐτὸν ἐργασίαν, διότι ἡ συναφὴς καταβολὴ δὲν ἔχει νόμιμον αἰτίαν, οὐδὲ ὑπολογίζονται ταῦτα πρὸς συμπλήρωσιν τῆς ἀμοιβῆς τοῦ ἐργαζομένου. Ὅθεν, δεχθεῖσα ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ὅτι τὰ ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου εἰσπραχθέντα κόμιστρα ἐκ παρανόμου μεταφορᾶς ἐπιβατῶν διὰ τοῦ ἰδιωτικοῦ (φορτηγοῦ) αὐτοκινήτου τοῦ ἀναιρεσείοντος, ὅπερ ὡδήγει ὁ προσληφθεὶς διὰ συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου διαρκείας ἀναιρεσίβλητος διὰ τὰς ἀνάγκας τῶν ἐν Θεσσαλονίκῃ ἐκδιδομένων ἐφημερίδων τοῦ πρώτου, δὲν ἀποτελοῦν συμπλήρωμα μισθοῦ, ὡς ἐκ τῆς ἀκυρότητος τῆς γενομένης μεταξὺ τῶν διαδίκων συμφωνίας, ὀρθῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς προμνησθείσας διατάξεις καὶ εἶναι ἀπορριπτέος ὁ ἀντίθετος 1ος λόγος ἀναιρέσεως.

Τὰ προταθέντα ἐνώπιον τοῦ ἐφετείου ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσείοντος περιστατικὰ α) ὅτι ἐκ τῶν παρανόμως κατὰ τὰ ἀνωτέρω εἰσπραχθέντων κομίστρων ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ἐπραγματοποίει οὗτος, μετὰ τοῦ ἐκ δραχμῶν 1000 συμφωνηθέντος μισθοῦ του, ἀπολαυὰς δραχμῶν 4.200 κατὰ μῆνα, ἤτοι ὑπερβαινούσας κατὰ πολὺ τὰς νομίμους ἀποδοχὰς καὶ β) ὅτι ἐπὶ ἑπταετίαν παρεῖχεν οὗτος τὰς ὑπηρεσίας του ἐξακολουθητικῶς καὶ χωρὶς νὰ ζητήσῃ καθ' ὁλοκληρίαν ἄδειαν ἀναπαύσεως, οὐδέποτε δὲ προέβαλε τὴν ἔνδικον ἀπαίτησιν, ἐκ τῆς διαληφθείσης αἰτίας, καθιστοῦν τὴν ἄσκησιν τοῦ δικαιώματος τοῦ ἀναιρεσιβλήτου καταχρηστικὴν ὑάσει τῶν ἐν ἄρθρῳ 281 Α.Κ. κριτηρίων. Ὅθεν, τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον, κρῖναν ἀντιθέτως, ἠρμήνευσε ψευδῶς καὶ ἐφήρμοσεν ἐσφαλμένως τὴν διάταξιν τοῦ ἀναφερθέντος ἄρθρου 281, διότι ὃ εἶναι ἀναιρετέα ἡ ἀπόφασίς του κατὰ τὸ ἄρθρον 807 ἐδ. 17 Πολ. Δικ., καὶ τὸν ὑάσιμον 2ον λόγον ἀναιρέσεως.

Μετὰ τὴν ἀναίρεσιν, κρατουμένης περαιτέρω τῆς ὑποθέσεως πρὸς ἐκδίκασιν ἐν τῷ Τμήματι τούτῳ τοῦ δικαστηρίου, συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 834 Πολ. Δικ., ὡς ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 15 τοῦ νόμου 3810/1957, δέον νὰ ἐξετασθῇ, μετὰ τὴν καταβολὴν τοῦ νομίμου προστίμου, ἡ ἐγκύρως καὶ ἐμπροθέσμως ἀσκηθεῖσα ἔφεσις ἀπὸ 20.7.1967 κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 851/1967 ἀποφάσεως τοῦ ἐπὶ τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν Πρωτοδίκου Θεσσαλονίκης, ἥτις ἐδέχθη ἐν μέρει τὴν ἀγωγὴν τοῦ ἐφεσιβλήτου, διώκουσαν, ὡς εἴρηται, ἀξιώσεις ἐκ σχέσεως ἐργασίας.

Τὰ στοιχεῖα, τὰ προκύπτοντα ἐκ τῶν καταθέσεων τῶν ἐξετασθέντων μαρτύρων καὶ τῶν προσαχθέντων ἐγγράφων, ἐν οἷς καὶ συμβολαιογραφικαὶ ἐκθέσεις ἐνόρκων βεβαιώσεων μαρτύρων, ἄγουν εἰς τὴν κρίσιν, ὅτι ὁ ἐφεσιβλήτος ἀπεκόμιζεν ἐκ τῆς μεταφορᾶς ἐπιβατῶν διὰ τοῦ αὐτοκινήτου τοῦ ἐκκαλοῦντος, ὅστις ἐχρησιμοποίει τοῦτον, κατὰ τὰ διαληφθέντα, ὡς ὁδηγὸν εἰς τὴν ἀποστολὴν εἰς ἐπαρχιακὰς πόλεις καὶ χωρὶς φύλλων τῶν ἐφημερίδων του, ὀραχμὰς μηνιαίως πλέον τῶν 2.800, πραγματοποιῶν οὕτω συνολικῶς (μετὰ τοῦ ἐκ δραχμῶν 1000 μισθοῦ) μηνιαίας ἀποδοχάς, ὑπερβαινούσας κατὰ πολὺ τὸν νόμιμον μισθὸν (μετὰ τοῦ ἐπιδόματος οἰκογενειακῶν βαρῶν κλπ.). Ὡσαύτως ἐβεβαιώθησαν καὶ τὰ ἀνωτέρω μνημονευθέντα περιστατικὰ (ἑπταετὴς ὑπηρεσία, μὴ λῆψις οὐδεμιᾶς ἀδείας κατὰ τὴν διάρκειαν ταύτης καὶ μὴ προβολὴς ἀξιώσεως διὰ συμπλήρωσιν μισθοῦ), ὅτινα, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ μέγεθος τῆς ἐκ τῶν κομίστρων ὠφελείας, καθιστοῦν, συμφώνως πρὸς τὴν γενομένην δεκτὴν ἄποψιν, ἀνεργὸν τὸ δικαίωμα τοῦ ἐφεσιβλήτου (Α.Κ. 281). Δέον οὕτω νὰ ἐξαφανισθῇ ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, μὴ λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸν σχετικὸν ἰσχυρισμὸν τοῦ ἐκκαλοῦντος, κατὰ τὰ ἐν τῷ διατακτικῷ, ἀπορριφθῇ δὲ ἡ ὑπὸ δίκην ἀγωγή.

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΚΑΤΑΧΡΗΣΤΙΚΗ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Απόλυσις ύπαλλήλου εκ των άρίστων και αρχαιοτέρων και πρόσληψις άλλου

Εφαρμογή άρθρου 281 Αστικού Κώδικος και επί της διά του Νόμου 2112/1920 προβλεπομένης καταγγελίας της συμβάσεως εργασίας.— Καταχρηστική ή καταγγελία συμβάσεως εργασίας υπαλλήλων εκ των αρίστων και αρχαιοτέρων, επί τω σκοπώ προσλήψεως άλλου, μη υπερτεροῦντος τοῦ απολυθέντος, ήτοι εξ εύνοίας προς τον δεύτερον και δυσμενείας προς τον απολυθέντα.

Περίπτωσις της κατωτέρω αποφάσεως του Αρείου Πάγου, υπό της οποίας επεκυρώθη ή υπ' αριθ. 180/1968 απόφασις του ως εφετείου δικάσαντος κατά την εργατικήν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Πατρών, υπήρξε καταχρηστική καταγγελία συμβάσεως εργασίας υπό εργοδότου και συνεπώς, κατά τα νενομολογημένα, άκυρος.

Βεβαίως υπό τους νόμους περί καταγγελίας της σχέσεως εργασίας αορίστου χρόνου ή καταγγελία ταύτης είναι δικαιοπραξία αναιτιώδης, ή άσκησις όμως και του δικαιώματος τούτου υπόκειται εις την κατ' άρθρον 281 Αστικού Κώδικος απαγόρευσιν, τοῦτο δε δέχεται και ή νεωτέρα αύτη αρεοπαγιτική απόφασις, εν αρμονία προς τα νομολογούμενα. (Ίδετε εκ των τελευταίων και Α.Π. 231/1968, εισηγητής *Κ. Παπαϊωάννου*, ΕΕΔ 27, 672 και τα αύτόθι σημειούμενα).

Πέραν των νομολογιακών δεδομένων ότι το άρθρον 281 Α.Κ. έχει γενικήν εφαρμογήν, προκύπτει άμεσος εκ διατάξεως εργατικού νόμου (άρθρον 1 α.ν. 1803/1951 περί συνδικαλιστικών στελεχών, ΕΕΔ 10, 532), ότι το άρθρον 281 έχει εφαρμογήν και επί καταγγελίας συμβάσεως εργασίας, αναφερομένης της διατάξεως εις τοῦτο.

Αρείου Πάγου 393/1968, Τμ. Β'

Προεδρεύων ο Αντιπρόεδρος κ. **Αθ. Γεωργίου** Εισηγητής ο Αρεοπαγίτης κ. **Εύστ. Μαλλούχος** Δικηγόροι οι κ.κ. Β. Βασιλείου, Κ. Δημάκης

Κατά το άρθρον 281 Α.Κ., όπερ, ως εκ εκ της γενικότητος αύτοῦ, έχει εφαρμογήν και επί της υπό του νόμου 2112/1920 προβλεπομένης καταγγελίας της συμβάσεως εργασίας, ή άσκησις του δικαιώματος απαγορεύεται, εάν αύτη υπερβαίνη προφανώς τα όρια τα επιβαλλόμενα εκ της καλής πίστεως ή των χρηστών ηθών ή εκ του κοινωνικού ή οικονομικού σκοπού του δικαιώματος.

Ως δείκνυται εκ του δικογράφου της αγωγής του αναιρεσιβλήτου, εφ' ής εξεδόθη ή προσβαλλομένη απόφασις, και των κατά την πρώτην συζήτησιν της υποθέσεως υποβληθεισών προτάσεων αύτοῦ, ή παρά της αναιρεσειούσης γενομένη την 27 Ιουλίου 1967 καταγγελία της μεταξύ αύτης και του αναιρεσιβλήτου υφισταμένης συμβάσεως εργασίας αορίστου χρόνου ήτο άκυρος, κατ' άρθρον 281 Α.Κ., διότι, εκτός άλλων, δεν ελήφθη ύπ' όψιν κατά την επιλογήν της απολύσεώς του το γεγονός ότι ήτο εκ των αρίστων και αρχαιοτέρων υπαλλήλων της, μετά δε την απόλυσίν του προσελήφθη έτερος υπάλληλος εις την θέσιν του, μη δυνάμενος να συγκριθῆ από απόψεως τεχνικῆς καταρτίσεως μέ αύτόν. Οὕτω σιωπηρῶς διελαμβάνετο εν τῆ αγωγῆ, ως παραδεκτῶς, κατ' άρθρον 158 § 1 Πολ. Δικονομίας, διεσαφηνίσθη, ότι ή καταγγελία της συμβάσεως εργασίας εγένετο εξ εύνοίας προς τον νεοπροσληφθέντα υπάλληλον επί αντιστοίχῳ δυσμενείᾳ προς τον αναιρεσίβλητον και ο εκ του άρθρου 807 § 7 Πολ. Δικονομίας πρώτος λόγος αναιρέσεως, αποδίδων εις την προσβαλλομένην απόφασιν την αιτίασιν, ότι, παρά τον νόμον, έλαβεν ύπ' όψιν το πραγματικόν τοῦτο γεγονός, μη προταθέν, είναι απορριπτέος ως αβάσιμος.

Ως δείκνυται εκ της προσβαλλομένης αποφάσεως, το ως εφετείον δικάσαν Πρωτοδικείον εδέξατο, ανελέγκτως μετ' εκτίμησιν των αποδείξεων, ότι δυνάμει συμβάσεως εργασίας αορίστου χρόνου προσελήφθη ο αναιρεσίβλητος παρά της αναιρεσειούσης την 27 Ιουνίου 1949, ίνα παράσχῃ τας υπηρεσίας του εις το υπ' αύτης διατηρούμενον εργοστάσιον κατασκευῆς περιποδίων ως συντηρητής των προς τοῦτο χρησιμοποιουμένων μηχανῶν και υπό την τοιαύτην ιδιότητά του εργάσθη παρ' αύτῃ μέχρι της 27 Ιουλίου 1967, ότε καταγγέλθη εγγράφως υπό της αναιρεσειού-

ΑΔΕΙΑΙ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

ΣΧΕΣΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΔΙΕΥΘΥΝΟΝΤΩΝ ΙΔΙΩΤΙΚΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ

Λῆξις συμβάσεως κατ' ἐφαρμογὴν Α.Ν. 4/1967, ὡς ἐτροποποιήθη

Πρόσληψις Γενικοῦ Διευθυντοῦ καὶ λῆξις συμβάσεως αὐτοῦ κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ Α.Ν. 4/1967, ὡς ἐτροποποιήθη – Μὴ ὑπαγωγὴ τούτου, ὡς διευθύνοντος ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου, εἰς τὰς περὶ ἀδείων κατ' ἔτος μετ' ἀποδοχῶν διατάξεις τοῦ Α.Ν. 539/1945 καὶ εἰς τὰς περὶ ἐλαχίστων ὁρίων μισθοῦ καὶ δώρων καθ' ἑορτὰς διατάξεις.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω δικαστικῆς ἀποφάσεως ὑπῆρξεν ἐφαρμογὴ τοῦ ἀ.ν. 4/1967 «περὶ ἀποκαταστάσεως εὐρυθμίας εἰς τὴν λειτουργίαν τῶν Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν καὶ Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, Ὀργανισμῶν κλπ.» (ΕΕΔ 26, 699), ὡς ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη διὰ τοῦ ἀ.ν. 19/1967 (ΕΕΔ 26, 772) καὶ διὰ τοῦ ἀ.ν. 65/1967 (ΕΕΔ 26, 964).

Ἐπρόκειτο περὶ γενικοῦ διευθυντοῦ τῆς Νέας Α.Γ.Ρ.Ε.Ξ., ἡ ὁποία, κατ' ἄρθρον 2 τοῦ ἀ.ν. 4/1967, ὑπάγεται εἰς τὴν διὰ τῶν ἀναφερομένων ἀνωτέρω νόμων ρύθμισιν.

Γίνεται δεκτὸν ὑπὸ τῆς ἀποφάσεως, ὅτι, ἐφ' ὅσον δυνάμει τοῦ ἀνωτέρω νόμου ἔληξεν αὐτοδικαίως ἡ σύμβασις ἐργασίας, μὴ καταβαλλομένης ἀποζημιώσεως, ὁ ἐνάγων δὲν ἐδικαιοῦτο τοιαύτης, ὡς δὲν ἐδικαιοῦτο ἀποζημιώσεως δι' ἄδειαν, κατὰ τὸν ἀ.ν. 539/1945, ἀκολουθήσας ὡς πρὸς τὸ τελευταῖον τοῦτο τὰ νομολογηθέντα περὶ τῆς θέσεως τῶν διευθυντῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων. (Ἴδετε περὶ τοῦ θέματος ἐκ τῶν τελευταίων τὴν Α.Π. 233/1968, εἰσηγητὴν **Κ. Παπαϊωάννου**, ΕΕΔ 27, 667, ἔνθα εἰς σημειώσεις μας καὶ λοιπαὶ παραπομπαί).

Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 4332/1968

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν
Πρωτοδίκης ὁ κ. **Γ. Κασούκας**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ν. Γκαΐζος, Ν. Παπαχαλίπουρος

Ὁ ἐνάγων προσελήφθη παρὰ τῆς ἐναγομένης ἡ ἐν λόγῳ σύμβασις, καταβληθείσης ἅμα τῇ ἀναιρεσιβλήτῳ τῆς νομίμου ἀποζημιώσεως, ὅτι κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐν λόγῳ συμβάσεως ὁ ἀναιρεσίβλητος ὑπῆρξεν ἐκ τῶν ἀρίστων ὑπαλλήλων, συμπεριεφέρετο ἀψόγως πρὸς τοὺς προϊσταμένους του καὶ τοὺς συναδέλφους του, ἐξετέλει μετ' ἐπιμελείας καὶ ἀφοσιώσεως τὰ καθήκοντά του, οὐδέποτε ἐλεγχθεὶς πειθαρχικῶς κατὰ τὴν ὑπερδεκαοκταετῆ ὑπηρεσίαν του, κατὰ δὲ τὴν εἰς ἀπώτερον χρόνον γενομένην πρόσληψιν ὑπὸ τῆς ἀναιρεσειούσης τῶν παρ' αὐτῇ ὑπηρετούντων μισθωτῶν Π.Κ.Α. καὶ Κ. ἐξεπαίδευσε τούτους εἰς τὸν χειρισμὸν τῶν τότε χρησιμοποιουμένων μηχανῶν. Καὶ ὅτι ἡ ἀπόλυσις τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ὑπὸ τῆς ἀναιρεσειούσης ἐγένετο ἐπὶ τῷ ἀποκλειστικῷ σκοπῷ ὅπως εἰς τὴν θέσιν του προσλάβῃ ἕτερον μισθωτόν, τὸν Κ.Β., μὴ ὑπερτεροῦντα τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ἀπὸ ἀπόψεως ἱκανότητος, τεχνικῶν γνώσεων, ἐντιμότητος, ἤθους, συμπεριφορᾶς πρὸς τοὺς προϊσταμένους καὶ τοὺς συναδέλφους του, ἀφοσιώσεως ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ὑπηρεσίας του καὶ ἀκριβοῦς ἐκτελέσεως τῶν ἐκ τῆς συμβάσεως ἀπορρεουσῶν ὑποχρεώσεών αὐτοῦ, ἤτοι ἐξ εὐνοίας πρὸς τὸν νεοπροσληφθέντα ἐπὶ ἀντιστοίχῳ δυσμενείᾳ πρὸς τὸν ἀναιρεσίβλητον.

Ἀποφεύγομεν δὲ ἀκολούθως, ὅτι ἡ μετὰ διαρκῆ ὑπερδεκαοκταετῆ ὑπὸ τὰς ἐκτεθείσας συνθήκας ἀπασχόλησις τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ἐν τῇ ἐπιχειρήσει τῆς ἀναιρεσειούσης ἄσκησις ὑπὸ ταύτης τοῦ δικαιώματος τῆς καταγγελίας ὑπερβαίνει προφανῶς τὰ ὅρια τὰ ἐπιβαλλόμενα ἐκ τῆς καλῆς πίστεως, τῶν χρηστῶν ἠθῶν καὶ ἐκ τοῦ κοινωνικοῦ καὶ οἰκονομικοῦ σκοποῦ τοῦ δικαιώματος τούτου, καὶ ἐπιδικάσαν τοὺς διὰ τῆς ἀγωγῆς διωκομένους μισθοὺς ὑπερημερίας λόγῳ ἀκυρότητος κατὰ τὸ ἄρθρον 281 Α.Κ. τῆς καταγγελίας, τὸ μὲν ὀρθῶς ἑρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς διαλαμβανομένας εἰς τὴν ἀναιρεσιβλητὸν οὐσιαστικοῦ δικαίου διατάξεις, τὸ δὲ ἐπαρκῶς ἠτιολόγησε τὴν ἀπόφασίν του καὶ οἱ περὶ τοῦ ἐναντίου δεύτερος καὶ τρίτος λόγοι ἀναιρέσεως εἶναι ἀπορριπτέοι ὡς ἀβάσιμοι.

Ὁ τέταρτος λόγος ἀναιρέσεως εἶναι ἀπορριπτέος, ὡς ἐρειδόμενος ἐπὶ ἐσφαλμένης ἀνακρίβους προϋποθέσεως ὅτι ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ἐδέχθη, μετ' ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων, ὅτι, ἀναφυείσης διενέξεως μεταξὺ ἀναιρεσειούσης καὶ ἀναιρεσιβλήτου, ὁ τελευταῖος ἀπεδέχθη νὰ ἀπολυθῇ ἐπὶ τῇ λήψει τῆς νομίμου ἀποζημιώσεως, ἐνῷ ἡ ἀπόφασις αὕτη, ὡς ἐξ αὐτῆς δείκνυται, οὐδαμῶς ἐδέχθη τοιαύτην μεταξὺ τῶν διαδίκων συμφωνίαν.

μένης ἀνωνύμου ἑταιρείας τὴν 11.10.1960 διὰ συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου καὶ εἰργάσθη παρ' αὐτῇ ὡς προϊστάμενος τοῦ τμήματος νωπῶν καρπῶν μέχρι τῆς 11.6.1966, ὅτε, λόγῳ παραιτήσεως τοῦ τότε γενικοῦ διευθυντοῦ, ἀνετέθησαν εἰς αὐτὸν ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς ἐναγομένης προσωρινῶς καθήκοντα γενικοῦ διευθυντοῦ καὶ ἀπὸ τῆς 14.4.1967 ὁριστικῶς τοιαῦτα διὰ μίαν 4ετίαν ἀντὶ μηνιαίου μισθοῦ δραχμῶν 15.000 πλέον ἐξόδων παραστάσεως ἐκ δραχμῶν 6.000 μηνιαίως. Ὑπὸ τὴν τοιαύτην ἰδιότητά του εἶχε δικαίωμα, πλὴν ἄλλων, νὰ ἐκπροσωπῇ τὴν ἐναγομένην ἐνώπιον παντὸς τῶν δικαστηρίων καὶ οἱασδήποτε Ἀρχῆς, νὰ συνομολογῇ ἐπ' ὀνόματι καὶ διὰ λογαριασμὸν αὐτῆς πάσης φύσεως συμβάσεις, κατατεινούσας ἐμμέσως ἢ ἀμέσως εἰς τὴν πραγματοποίησιν τῶν σκοπῶν αὐτῆς, μεθ' οἱουδήποτε τρίτου καὶ Τραπεζῶν καὶ ὑφ' οὓς ὅρους ἤθελε προκρίνει πρὸς τὸ συμφέρον τῆς ἑταιρείας, συνάπτῃ ναυλώσεις ἢ συμβάσεις χερσαίας μεταφορᾶς, ἀποδέχεται ἢ ὀπισθογραφῇ γραμμάτια διὰ μόνης τῆς ὑπογραφῆς του, παρέχῃ πάσης φύσεως ἐγγυήσεις καὶ ἐκχωρῇ εἰσαγωγικὰ δικαιώματα καὶ ἐν γένει ἐνεργῇ πάσας τὰς ἀναγκαίας πράξεις, τὰς ἀφορώσας εἰς τὴν διεξαγωγὴν τῶν ἐργασιῶν τῆς ἑταιρείας, ὡς καὶ πᾶσαν πρᾶξιν ἀναγκαίαν πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ σκοποῦ καὶ ἐξυπηρέτησιν τῶν συμφερόντων καὶ τῶν ἀναγκῶν αὐτῆς, ὑπογράφων τὰ πρὸς τοῦτο ἔγγραφα (βλ. ὑπ' ἀριθ. 71/1966 πρακτικὸν Διοικητικοῦ Συμβουλίου). Ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ ἐνάγοντος, ὅτι διετήρει παραλλήλως καὶ τὴν θέσιν του ὡς προϊσταμένου τῆς Ὑπηρεσίας νωπῶν καρπῶν τυγχάνει ἀβάσιμος, διότι οὗτος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 162/28.6.1966 ἀποφάσεώς του ἐτοποθέτησεν εἰς τὴν τελευταίαν ταύτην θέσιν τοὺς ὑπαλλήλους Γ.Κ. καὶ Α.Α. Ὁ περαιτέρω ἰσχυρισμὸς τοῦ ἰδίου, ὅτι ἡ ἀπόφασις περὶ ἀναθέσεως εἰς αὐτὸν ὁριστικῶς τῶν καθηκόντων τοῦ γενικοῦ διευθυντοῦ δὲν ἐλήφθη ἐγκύρως, διότι ἐκ τῶν πέντε παρισταμένων συμβούλων οἱ τρεῖς, συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ προέδρου, διετύπωσαν ρητὴν ἔγγραφον διαφωνίαν, ζητήσαντες τὴν ἀναβολὴν τῆς λήψεως τῆς ἀποφάσεως κλπ., τυγχάνει ὡσαύτως ἀβάσιμος, διότι, καθ' ἃ προκύπτει ἐκ τοῦ προσαγομένου παρὰ τῆς ἐναγομένης ὑπ' ἀριθ. 81/14.4.1967 πρακτικοῦ συνεδριάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, παρὰ τὴν διατυπωθεῖσαν ὑπὸ τοῦ προέδρου γνώμην ὅπως ἀναβληθῇ ἡ λῆψις ἀποφάσεως διὰ τὸ προσεχὲς συμβούλιον, ἡ ἀπόφασις τελικῶς ἐλήφθη ὁμοφώνως, ὁ δὲ ἐνάγων, παριστάμενος, ἀπεδέχθη τὸν ὁριστικὸν διορισμόν του ὡς γενικοῦ διευθυντοῦ, εὐχαριστήσας τὸ Συμβούλιον διὰ τὴν ἐμπιστοσύνην, δι' ἧς τὸν περιβάλλει. Ὑπὸ τὴν ρηθεῖσαν ἰδιότητά του εἰργάσθη παρὰ τῇ ἐναγομένῃ μέχρι τῆς 10.6.1967, ἀπολυθεὶς ἔκτοτε αὐτοδικαίως δυνάμει τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ἀ.ν. 4/1967, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 19/1967, μὴ δικαιούμενος, κατὰ ρητὴν τοῦ νόμου διάταξιν, οὐδεμιᾶς ἀποζημιώσεως. Κατόπιν τούτων δέον νὰ ἀπορριφθῇ ὡς ἀβάσιμος ἡ ἀγωγὴ κατὰ τὸ πρῶτον αὐτῆς κεφάλαιον περὶ καταβολῆς ἀποζημιώσεως λόγῳ ἀπολύσεως. Μετὰ τὴν κατὰ τὰ εἰρημένα αὐτοδικαίαν ἀπὸ 10.6.1967 ἀπόλυσίν του δὲν ἀπησχολήθη οὗτος παρὰ τῇ ἐναγομένῃ, συνεπῶς τυγχάνει ἀβάσιμον καὶ ἀπορριπτέον τὸ αἴτημα καταβολῆς μισθοῦ διὰ τὸ ἀπὸ 15.6.1967 μέχρι 27.7.1967 χρονικὸν διάστημα.

Ὁ ἐνάγων, ἔχων ὡς γενικὸς διευθυντὴς τῆς ἐναγομένης τὰ εἰρημένα καθήκοντα καὶ ἁρμοδιότητας, ἦσκει ἐπ' αὐτῆς γενικωτέραν διεύθυνσιν καὶ ἐποπτείαν, ἐπηρεάζων ἀποφασιστικῶς τὰς κατευθύνσεις καὶ τὴν ἐξέλιξιν αὐτῆς, ἐξομοιούμενος πρὸς ἐργοδότην (Α.Π. 478/1966, ΕΕΔ 25, 1386, *Ι. Καποδίστριας*, ἐν Ἑρμ.ΑΚ, ὑπ' ἄρθρον 648, ἀριθ. 30, *ὁ ἴδιος*, ἐν ΕΕΔ 27, 2), μὴ ὑποκείμενος εἰς τὰς περὶ ἀδειῶν διατάξεις τοῦ ἀ.ν. 539/1945 (ἄρθρον 1 § 4 ἀ.ν. 539/1945) καὶ εἰς τὰς περὶ ἐλαχίστων ὁρίων μισθοῦ καὶ δώρων ἑορτῶν τοιαύτας. Ἐντεῦθεν ἀπορριπτέα τυγχάνει ἡ ἀγωγὴ καὶ κατὰ τὰ λοιπὰ κεφάλαια καταβολῆς ἀποζημιώσεως διὰ μὴ χορήγησιν ἀδείας ἔτους 1966 καὶ διὰ μὴ ληφθεῖσαν ἕνεκα τῆς ἀπολύσεως τοιαύτην, ἣν ἄλλως δὲν δικαιοῦται, ἀφοῦ δὲν ἀπελύθη δι' ἀφορμὴν βαρύνουσαν τὴν ἐναγομένην, καὶ κατὰ τὸ κεφάλαιον καταβολῆς ἀναλογίας δώρων Χριστουγέννων 1967, συμψηφιζομένης τῆς δικαστικῆς δαπάνης διὰ τὸ εὔλογον τῆς ἀμφιβολίας τοῦ ἐνάγοντος.

ΔΗΜΟΣΙΟΝ

ΑΓΩΓΗ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΕΞ ΑΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΟΥ ΠΛΟΥΤΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Παραπομπή τοῦ ζητήματος εἰς τὴν Ὁλομέλειαν τοῦ Ἀρείου Πάγου

Γενικωτέρου ἐνδιαφέροντος τὸ ζήτημα καὶ παραπομπὴ τούτου εἰς τὴν Ὁλομέλειαν τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἂν, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 904 Ἀστικοῦ Κώδικος, εἰς ἣν περίπτωσιν ὁ προσληφθεὶς ὑπὸ Στρατιωτικῆς Ὑπηρεσίας, βάσει τοῦ ἄρθρου 24 § 1 Νόμου 4436/1929, ὡς τεχνίτης εἰργάσθη ὡς ὑπάλληλος καὶ ἀξιοῖ τὴν ἀμοιβήν, ἣν θὰ κατέβαλλε τὸ Δημόσιον εἰς ἕτερον μισθωτόν, ὃν θὰ ἀπησχόλει κατόπιν ἐγκύρου συμβάσεως, ἐρευνᾶται ὑπὸ τίνας νομίμους ὅρους θὰ καθίστατο δυνατὴ ἡ σύναψις ἐγκύρου συμβάσεως κλπ.

Διὰ προηγουμένων ἀποφάσεων τοῦ Ἀρείου Πάγου (91/1958, εἰσηγητὴς *Μ. Παντελῆς*, ΕΕΔ 17, 362, Α.Π. 113/1964, εἰσηγητὴς *Κ. Ἀναγνωστόπουλος*, ΕΕΔ 23, 334, σχετικὴ καὶ ἡ ὑπ' ἀριθ. 194/1963 γνωμοδότησις τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, εἰσηγητὴς *Κ. Παπαμιχαλόπουλος*, ΕΕΔ 22, 763), ἀντικειμένων τῶν ὁποίων ὑπῆρξεν ἐπίδικος ὑπὸ ὁδηγοῦ αὐτοκινήτου, θεωρουμένου ὡς ὑπαλλήλου, ἀλλὰ προσληφθέντος κατὰ τὸν νόμον 4436/1929 ὡς ἐργάτου (ἐπιτρεπομένης κατὰ τὸν νόμον τοῦτον τῆς προσλήψεως μόνον ἐργατῶν) δικαιωμάτων ἐκ τῆς ὑπαλληλικῆς ἰδιότητος αὐτοῦ (ἀδείας κατὰ τὸν νόμον 539/1945), ἐνομολογήθη, ὅτι δὲν συνδέεται μετὰ τοῦ Δημοσίου δι' ἐγκύρου συμβάσεως ἐργασίας ἐν ἰδιότητι ὑπαλλήλου, ἀλλ' ἐργάτου.

Κατὰ τὴν Α.Π. 113/1964, ἐνθ' ἀνωτ., ἐκτὸς τῶν ἄλλων σκέψεων αὐτῆς, δὲν ἐπεκαλέσθη ὁ ἀναιρεσείων μισθωτὸς ἔννομον συμφέρον βάσει τῶν διατάξεων περὶ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, μὴ ἰσχυριζόμενος ὅτι τὸ Δημόσιον θὰ προσελάμβανεν ἀναγκαίως ἕτερον ὁδηγὸν αὐτοκινήτου, ἔχοντα τὰ αὐτὰ προσόντα, εἰς ὃν θὰ παρεῖχεν ἄδειαν ὑπαλλήλου.

Ἐξ ἄλλου, ὡς ἔχει νομολογηθῆ, ἡ ἐκ τοῦ ἄρθρου 904 Α.Κ. ἀγωγὴ δὲν ἀποκλείεται ἐπὶ τοῦ Δημοσίου (Α.Π. 670/1956, εἰσηγητὴς *Στ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 18, 76 καὶ λοιπαί, Α.Π. 666/1957, εἰσηγητὴς *Μ. Παντελῆς*, ΕΕΔ 17, 63), καθ' ἣν ὁ ἐκ τοῦ ἄρθρου 904 Α.Κ. τιθέμενος κανὼν ἔχει ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ τοῦ Δημοσίου, ἐφ' ὅσον ἐπῆλθε πλουτισμὸς αὐτοῦ, ἐξ οὐδεμιᾶς διατάξεως, οὐδὲ εἰδικωτέρου ἐκ τοῦ ἄρθρου 102 § 1 τοῦ Συντάγματος (84 Συντάγματος 1911) ἢ τῶν ἄρθρων 2, 39 καὶ 40 τοῦ νόμου ΣΙΒ' περὶ τοῦ Δημοσίου Λογιστικοῦ, συναγομένου τοῦ ἐναντίου).

Παραπέμπεται ἡ ὑπόθεσις εἰς τὴν Ὁλομέλειαν τοῦ Ἀρείου Πάγου τὸ ζήτημα, ὡς ἀναπτύσσεται εἰς τὴν κατωτέρω ἀπόφασιν τοῦ Τμήματος.

Ἀρείου Πάγου 413/1968, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ἀθ. Γεωργίου**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Στ. Σταυρόπουλος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Β. Ρεγκάκος, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, Γ. Τζώννος

Κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου εἶναι γενικωτέρου ἐνδιαφέροντος τὸ ἀνακύπτον ἐν προκειμένῳ ζήτημα, περὶ οὗ ὁ μοναδικὸς λόγος ἀναιρέσεως καὶ ὅπερ συνίσταται εἰς τὸ ἄν, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 904 Α.Κ., εἰς ἣν περίπτωσιν ὁ προσληφθεὶς ὑπὸ Στρατιωτικῆς Ὑπηρεσίας, βάσει τοῦ ἄρθρου 24 § 1 τοῦ νόμου 4436/1929, ὡς τεχνίτης, εἰργάσθη ὡς ὑπάλληλος καὶ ἀξιοῖ τὴν ἀμοιβήν, ἣν θὰ κατέβαλλε τὸ Δημόσιον εἰς ἕτερον μισθωτόν, ὃν θὰ ἀπησχόλει κατόπιν ἐγκύρου συμβάσεως, ἐρευνᾶται ὡς προϋπόθεσις διὰ τὴν ὑποχρέωσιν ἀποδόσεως τῆς ὠφελείας, ὑπὸ τίνας νομίμους ὅρους θὰ καθίστατο δυνατὴ ἡ σύναψις ἐγκύρου συμβάσεως μεταξὺ Δημοσίου καὶ ἐργαζομένου καὶ ἂν προβλέπεται ὑπὸ τῶν κειμένων διατάξεων διορισμὸς εἰς τὴν θέσιν, εἰς ἣν ἐγένετο ἡ ἄκυρος πρόσληψις, οὕτως ὥστε νὰ μὴ γεννᾶται ἀξίωσις ἐπὶ τὸν πλουτισμόν, ὁσάκις ἐλλείπει διάταξις νόμου, ἐπιτρέπουσα τὴν τοιαύτην πρόσληψιν. Δέον ἐπομένως, συμφώνως πρὸς τὴν παράγραφον 2 τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νόμου 3810/1957, νὰ παραπεμφθῇ ἡ συζήτησις ἐπὶ τοῦ ὡς ἄνω λόγου ἀναιρέσεως εἰς τὴν Ὁλομέλειαν.

ΕΙΣΦΟΡΑΙ

ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΕΙΣΦΟΡΩΝ ΥΠΕΡ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΕΡΓΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ

Σχέσις ὁδηγῶν ἀγοραίων αὐτοκινήτων (ταξί) μετὰ τοῦ ἰδιοκτήτου

Ἀνακοπὴ ἐκ τοῦ ἄρθρου 235 Πολιτικῆς Δικονομίας κατὰ πράξεως ἐπιβολῆς εἰσφορῶν ὑπὲρ τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἐργατικῆς Κατοικίας.— Ἐπιβολὴ διὰ τοῦ Ν.Δ. 2963/1954 εἰσφορᾶς εἰς τοὺς ἐπὶ σχέσει ἐξηρτημένης ἐργασίας ὑπαλλήλους καὶ ἐργάτας — Σχέσις ὁδηγῶν ἀγοραίων αὐτοκινήτων (ταξί).

Σαφῶς ἐκ τοῦ ν.δ. 2963/1954 περὶ ἱδρύσεως Αὐτονόμου Ὀργανισμοῦ Ἐργατικῆς Κατοικίας (ΕΕΔ 13, 1000) προκύπτει, ὅτι τόσον διὰ τὰς παροχάς του, ὅσον καὶ διὰ τὰς πρὸς αὐτὸν εἰσφοράς, πρέπει νὰ ὑπάρχῃ μεταξὺ τοῦ ἐργοδότου καὶ τοῦ μισθωτοῦ σχέσις ἐξηρτημένης ἐργασίας καὶ νὰ εἶναι οἱ μισθωτοὶ ἠσφαλισμένοι εἰς οἱονδήποτε Ἀσφαλιστικὸν Ὀργανισμόν. (Ἴδετε καὶ τὰς ὑπ' ἀριθ. 45186/1954 καὶ 45218/1954 ἀποφάσεις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ΕΕΔ 13, 1230, 1269, οὕτω καὶ Σ.Ε. 896/1967, εἰσηγητὴς *Δ. Παΐζης*, ΕΕΔ 26, 1208, ἔνθα εἰς σημειώσεις μας καὶ λοιπαί).

Εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς κατωτέρω δικαστικῆς ἀποφάσεως ἐπρόκειτο περὶ ὁδηγοῦ ἀγοραίου αὐτοκινήτου ταξὶ καὶ προέκυψε τὸ ζήτημα, ἂν ὑφίστατο ὑποχρέωσις καταβολῆς εἰσφορῶν.

Διὰ τὴν ὕπαρξιν ὅμως τοιαύτης ὑποχρεώσεως ἔπρεπε, ὡς δέχεται καὶ ἡ κατωτέρω ἀπόφασις, νὰ ἀποδειχθῇ, ὅτι ὁ ὁδηγὸς διατελεῖ μετὰ τοῦ ἐργοδότου ἐν σχέσει ἐξηρτημένης ἐργασίας καὶ ὄχι μόνον διότι, κατὰ τὴν εἰδικὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 8 § 3 τοῦ ν.δ. 3789/1957 (ΕΕΔ 16, 1135), ἠσφαλίζετο οὗτος ὑποχρεωτικῶς εἰς τοὺς ἐν τῇ διατάξει Ἀσφαλιστικοὺς Ὀργανισμούς. (Ἴδετε περὶ τῆς ἐννοίας τῆς διατάξεως σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 16, 1055).

Ἡ κατὰ τὴν εἰδικὴν ταύτην διάταξιν ἀσφάλισις δὲν γίνεται, διότι οἱ ὁδηγοὶ αὐτοκινήτων ταξὶ εἶναι κατὰ κανόνα μισθωτοὶ ἐν σχέσει ἐξηρτημένης ἐργασίας, ἀλλὰ ῥητῶς ἐν τῇ διατάξει ὁρίζεται, ὅτι ἀσφαλίζονται ἀδιαφόρως τοῦ τύπου, τῆς φύσεως ἢ τοῦ κύρους τῆς συμβάσεως ἢ τοῦ τρόπου τῆς ἀμοιβῆς των.

Διὰ νὰ ὑπάρξῃ σχέσις ἐξηρτημένης ἐργασίας πρέπει νὰ συντρέχουν τὰ διὰ ταύτην ἀναγκαῖα στοιχεῖα (Α.Π. 542/1967, εἰσηγητὴς *Κ. Παπαϊωάννου*, ΕΕΔ 26, 1445), ἄλλως πρόκειται περὶ μισθώσεως πράγματος, ὁπότε δὲν δύναται νὰ τεθῇ ζήτημα ὑποχρεώσεως καταβολῆς εἰσφορῶν.

Εἰρηνοδίκου Ἀθηνῶν 4244/1968

Εἰρηνοδίκης ὁ κ. **Ἀρ. Ἀλβέρτος**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Κ. Γιαννιάς, Κ. Λογοθέτης, δικαστικὸς ἀντιπρόσωπος τοῦ Δημοσίου

Ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀνακοπὴ κατὰ τῆς ἐν αὐτῇ ἀναφερομένης πράξεως ἐπιβολῆς εἰσφορῶν τοῦ καθ' οὗ ἡ ἀνακοπὴ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, ἐκθέτουσα, ὅτι κατὰ τῶν ἀνακοπτουσῶν, ἰδιοκτητριῶν αὐτοκινήτου, ἐβεβαιώθη παρὰ τὸν νόμον καὶ ὑπὲρ τῶν πόρων τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἐργατικῆς Κατοικίας εἰσφορά, βαρύνουσα τὸν ὁδηγὸν τοῦ αὐτοκινήτου των, ὡς ὑπόχρεων εἰς παρακράτησιν αὐτῆς ἐκ τοῦ μισθοῦ του, διώκουσα δὲ τὴν ἀκύρωσιν τῆς πράξεως ἐπιβολῆς τῆς εἰσφορᾶς, ἐπὶ τῷ λόγῳ, ὅτι ὁ ὁδηγὸς τοῦ αὐτοκινήτου των, ὡς μὴ συνδεόμενος μετ' αὐτῶν διὰ σχέσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας, δὲν ὑπέκειτο εἰς τὴν ὡς ἄνω εἰσφοράν, ἐρείδεται ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 235 τῆς Πολ. Δικονομίας, κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ὁποίου δύναται πᾶς μὴ προσκληθεὶς ἢ μὴ συνεργήσας ἢ μὴ προσληφθεὶς εἰς τὴν ἐνέργειαν δικαστικῆς πράξεως ἢ ἐξωδίκου τοιαύτης, φερούσης εἰς τοῦτον βλάβην ἢ κίνδυνον εἰς τὰ νόμιμα συμφέροντά του νὰ ἀνακόψῃ αὐτήν, ἐν συνδυασμῷ τὸ μὲν πρὸς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 27 § 3 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951, βάσει τῆς ὁποίας αἱ ἀπαιτήσεις τοῦ Ι.Κ.Α. εἰσπράττονται διὰ τοῦ ὑπὸ τοῦ ν.δ. 1383/1942 συσταθέντος εἰδικοῦ Δημοσίου Ταμείου Ἐσόδων Ι.Κ.Α., τὸ δὲ πρὸς τὸ ἄρθρον 68 § 5 τοῦ περὶ εἰσπράξεως τῶν Δημοσίων Ἐσόδων ἀπὸ 24/27.8.1931 προεδρ. δ/τος, κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ὁποίου ἐπιτρέπεται ἡ ἄσκησις τῆς κατ' ἄρθρον 235 τῆς Πολ. Δικονομίας ἀνακοπῆς κατὰ τῶν πράξεων ἐπιβολῆς εἰσφορῶν ἐνώπιον τῶν ἁρμοδίων καθ' ὕλην δικαστηρίων, ἐφ' ὅσον αἱ εἰσφοραὶ προσδιορίζονται δι' ἀ-

ποφάσεων τῶν ὀργάνων αὐτοῦ, ἅτινα δὲν ἔχουν χαρακτῆρα διοικητικοῦ δικαστηρίου ἢ διοικητικῆς ἐπιτροπῆς, ἐχούσης ἁρμοδιότητα νὰ ἀποφασίσῃ μετὰ δυνάμεως δεδικασμένου, ὡς ἐν προκειμένῳ, δὲν ἔχει τοιαύτην ἁρμοδιότητα ὁ Διευθυντὴς τοῦ Περιφερειακοῦ Καταστήματος τοῦ Ι.Κ.Α., ὁ ἐπιβαλὼν τὴν ἐπίδικον εἰσφοράν, ὅτε ἐρευνᾶται ἡ συνδρομὴ τῶν προϋποθέσεων πρὸς ἐπιβολὴν αὐτῆς ἀπό τε νομικῆς καὶ πραγματικῆς ἀπόψεως, ἐφ' ὅσον δὲν ἤρξατο εἰσέτι ἡ λειτουργία τῶν Ἀσφαλιστικῶν Δικαστηρίων (Α.Π. 84/1958, ΝοΒ 6, 671), δι' ὃ ἐξεταστέα ἀποβαίνει περαιτέρω, ἁρμοδίως καθ' ὕλην, λόγῳ ποσοῦ, φερομένη κατὰ τὴν διαδικασίαν ἐκδικάσεως τῶν μικροδιαφορῶν.

Διὰ τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ν.δ. 2963/1964, ἐν συνδυασμῷ καὶ πρὸς τὸ ἄρθρον 1 τῆς ὑπ' ἀριθ. 45218/1954 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἐπεβλήθη εἰσφορὰ ὑπὲρ τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἐργατικῆς Κατοικίας, συσταθέντος διὰ τοῦ ἄνω ν.δ. καὶ πρὸς ἐκπλήρωσιν τοῦ σκοποῦ αὐτοῦ, συνισταμένου εἰς τὴν παροχὴν κατοικίας «εἰς τοὺς τελοῦντας εἰς σχέσιν ἐξηρτημένης ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ὑπαλλήλους καὶ ἐργάτας», ἀνερχομένη εἰς ποσοστὸν 1% ἐπὶ τοῦ ἡμερομισθίου ἢ μισθοῦ αὐτῶν, ἐφ' ὅσον δὲν ὑπάγονται εἰς ἐπικουρικὴν ἀσφάλισιν, παρακρατουμένου κατὰ τὴν πληρωμὴν τῶν ἀποδοχῶν ὑπὸ τῶν ἐργοδοτῶν.

Ὡς σαφῶς προκύπτει ἐκ τῶν ἄνω, ἡ εἰσφορὰ αὕτη ὑπὲρ τοῦ ἄνω Ὀργανισμοῦ ἐπιβάλλεται εἰς τοὺς τελοῦντας εἰς σχέσιν ἐξηρτημένης ἐργασίας πρὸς ἐργοδότην, συνεπῶς διὰ τὴν ὑπαγωγὴν εἰς ταύτην τῶν ὁδηγῶν ἀγοραίων αὐτοκινήτων μετὰ μετρητοῦ (ταξί) δέον νὰ συντρέχῃ ἐργασιακὴ σχέσις μεταξὺ τούτων καὶ τοῦ ἰδιοκτήτου τοῦ αὐτοκινήτου. Ἀντίθετος ἀποφις, ὅτι τουτέστιν ὑπόκεινται εἰς τὴν εἰσφορὰν ταύτην οἱ ὁδηγοὶ ἀνεξαρτήτως τοῦ τύπου τῆς συμβάσεώς των μετὰ τοῦ ἰδιοκτήτου καὶ τοῦ τρόπου τῆς ἀμοιβῆς των, βάσει τῆς διατάξεως τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν.δ. 3789/1957, ὁριζούσης, ὅτι οἱ ὁδηγοὶ αὐτοκινήτων δημοσίας χρήσεως μετὰ μετρητοῦ ἢ μή, ἐφ' ὅσον δὲν τυγχάνουν καὶ ἰδιοκτῆται ἢ συνιδιοκτῆται τοὐλάχιστον κατὰ τὸ ἥμισυ τοῦ αὐτοκινήτου, ἀδιαφόρως τοῦ τύπου τῆς συμβάσεως ἢ τοῦ κύρους αὐτῆς καὶ τοῦ τρόπου ἀμοιβῆς των, ἀσφαλίζονται ὑποχρεωτικῶς εἰς τοὺς οἰκείους Ὀργανισμοὺς καθ' ὅλων τῶν κινδύνων, εἰς δὲ τὸ Ι.Κ.Α. διὰ τὸν κίνδυνον ἀσθενείας, δὲν συνάγεται ἐκ τῆς διατάξεως ταύτης, διότι, προδήλως, ἡ ἄνω διάταξις καὶ δὴ καθ' ἣ καθιστᾷ ὑποχρεωτικὴν τὴν ἀσφάλισιν «εἰς τοὺς οἰκείους Ὀργανισμοὺς καθ' ὅλων τῶν κινδύνων» τῶν ὁδηγῶν αὐτοκινήτων ἀνεξαρτήτως τοῦ τύπου τῆς συμβάσεως μετὰ τῶν ἰδιοκτητῶν καὶ τοῦ τρόπου τῆς ἀμοιβῆς των, ἀναφέρεται εἰς Ὀργανισμοὺς Ἀσφαλίσεως κατὰ κινδύνων ὑπὸ τὴν ἐν τῷ Ἀσφαλιστικῷ Δικαίῳ ἔννοιαν τῆς ἀντιπαροχῆς πρὸς ἀντιμετώπισιν τοῦ ἀσφαλιζομένου κινδύνου, ὅμως ὁ Ὀργανισμὸς τῆς Ἐργατικῆς Κατοικίας δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς Ὀργανισμὸς Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, ἀφοῦ καὶ κατ' ἄρθρον 1 ν.δ. 2963/1954 χαρακτηρίζεται Ὀργανισμὸς Δημοσίου Δικαίου, οὔτε δὲ σκοπὸν ἔχει τὴν ἐξασφάλισιν παροχῶν ἐν ἐπελεύσει γεγονότων διαταραττόντων τὴν ἐκ τῆς ἐργασίας πρόσοδον τοῦ μισθωτοῦ, ὅπερ εἶναι τὸ χαρακτηριστικὸν τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως (βλ. *Ἀγαλλοπούλου*, «Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις» § 6), ἡ ὑπ' αὐτοῦ δὲ παροχὴ ἐργατικῆς κατοικίας, ὡς ἐκ τῆς φύσεως καὶ τοῦ σκοποῦ της, ἀποτελεῖ κοινωνικὴν παροχὴν (Σ.Ε. ἐν Ὁλομελείᾳ 1426/1963, ΝοΒ 11, 906), ὅλως διάφορον τῆς ἀσφαλιστικῆς τοιαύτης, προϋποθετούσης, καθ' ἃ εἴρηται, ἐπέλευσιν γεγονότων διαταρακτικῶν τῆς ἐκ τῆς ἐργασίας προσόδου τοῦ μισθωτοῦ. Μετὰ ταῦτα καὶ ἐφ' ὅσον τὸ καθ' οὗ Ι.Κ.Α., ἐπέχον ἐν προκειμένῳ θέσιν ἐνάγοντος, κατὰ τὴν κρατοῦσαν ἄποψιν, ἣν καὶ τὸ Δικαστήριον τοῦτο παγίως δέχεται, δὲν ἀπέδειξεν ὡς ὑπόχρεων πρὸς τοῦτο (βλ. Α.Π. 84/1958, ΝοΒ 6, 671) τὴν ὕπαρξιν σχέσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας μεταξὺ ἀνακοπτουσῶν καὶ τοῦ ὁδηγοῦ των, δέον ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀνακοπὴ νὰ γίνῃ δεκτὴ καὶ ἐξαφανισθῇ ἡ προσβαλλομένη πρᾶξις ἐπιβολῆς εἰσφορᾶς ὑπὲρ τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἐργατικῆς Κατοικίας, ὡς οὐχὶ νομίμως ἐπιβληθείσης τῆς εἰσφορᾶς καὶ ὑποχρεωθεισῶν εἰς πληρωμὴν τοῦ ἐν τῇ πράξει ἐπιβολῆς ποσοῦ τῶν ἀνακοπτουσῶν διὰ τὸν εἰς τὸ αὐτοκινητὸν των ἐργαζόμενον ὁδηγὸν καὶ ὡς ὑπόχρεων εἰς παρακράτησιν ταύτης ἐκ τῶν ἀποδοχῶν του.

ΣΥΛΛΟΓΙΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΜΙΣΘΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΔΙΚΗΓΟΡΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΓΡΑΦΩΝ

Ρύθμισις αὐτοῦ ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 24/1963 διαιτητικῆς ἀπεφάσεως

Ἔλλειψις δεσμεύσεως τῶν δικηγόρων καὶ συμβολαιογράφων ἐκ τῆς ὑπ' ἀριθ. 24/1963 διαιτητικῆς ἀποφάσεως, διὰ τῆς ὁποίας, πλὴν ἄλλων, ἐρρυθμίσθησαν αἱ νόμιμοι ἀποδοχαὶ τῶν ὑπαλλήλων τῶν Γραφείων τούτων, ὡς στερουμένων τῶν δικηγόρων καὶ συμβολαιογράφων τῆς ἱκανότητος συμμετοχῆς των καὶ ἑπομένως καὶ τῆς ἐκπροσωπήσεως τούτων ὑπὸ τοῦ λαβόντος μέρος εἰς τὴν διένεξιν Ἐμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου Ἀθηνῶν.—Ἔννοια διατάξεως ἄρθρου 23 § 2 Νόμου 3239/1955.—Ἐφαρμογὴ ἐπὶ τῶν ὑπαλλήλων τῶν Γραφείων τῶν δικηγόρων καὶ συμβολαιογράφων τῶν ἑκάστοτε ἰσχυουσῶν ἐθνικῶν γενικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας.

Ἀντικειμένου ἐρεύνης τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετεῖον κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, ὑπῆρξεν, ἂν οἱ δικηγόροι καὶ συμβολαιογράφοι διὰ τοὺς ὑπαλλήλους των καὶ ὡς πρὸς τὸν μισθὸν αὐτῶν δεσμεύωνται πράγματι ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 24/1963 διαιτητικῆς ἀποφάσεως (ΕΕΔ 22, 1165), ἡ ὁποία ἐρρύθμισε, μεταξὺ τῶν ἄλλων, καὶ τὸν μισθὸν τῶν ὑπαλλήλων δικηγορικῶν καὶ συμβολαιογραφικῶν Γραφείων.

Ἀρνητικῶς ἀπεφάνθη τὸ Πρωτοδικεῖον διὰ τοὺς εἰς τὴν ἀπόφασίν του λόγους, δεχθὲν ὅτι διὰ τούτους ἐφαρμόζονται αἱ ἑκάστοτε ἰσχύουσαι ἐθνικαὶ γενικαὶ συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας περὶ μισθῶν τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων ἐν γένει (Ἴδετε ὁμοίως καὶ Πρωτοδίκου Θεσσαλονίκης 42/1966, Πρωτοδίκης *Κ. Φραγκούλης*, ΕΕΔ 25, 207. Ἐνθ' σημειώσεις μας, καὶ ὡς πρὸς τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 23 § 2 τοῦ νόμου 3239/1955, ΕΕΔ 17, 207, περὶ συμμετοχῆς εἰς τὴν διένεξιν τοῦ Ἐμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου ἴδετε Α.Π. 481/1966, εἰσηγητὴς *Κων. Κλαμαρῆς*, ΕΕΔ 25, 1380, ἐνθ' σημειώσεις μας, Α.Π. 726/1967, εἰσηγητὴς *Κ. Παπαϊωάννου*, ΕΕΔ 27, 211, Α.Π. 378/1968, εἰσηγητὴς *Α. Κανελλάκος*, ΕΕΔ 27, 1018).

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 20106/1968

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. **Ι. Ντεγιάννης**

Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. **Στ. Ζωγραφίδης**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Κ. Χατζῆς, Π. Κορκόβελος, Π. Φωτόπουλος

Ἡ ὑπὸ τῆς ἐναγούσης ἐπικαλουμένη ὑπ' ἀριθ. 24/1963 ἀπόφασις τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, δι' ἧς ἐρρυθμίσθησαν, κατὰ τὸ ἐν αὐτῇ μέτρον, πλὴν ἄλλων, καὶ αἱ νόμιμοι ἀποδοχαὶ τῶν ὑπαλλήλων δικηγορικῶν καὶ συμβολαιογραφικῶν Γραφείων, δὲν δεσμεύει, οὐχ ἧττον, τοὺς δικηγόρους καὶ συμβολαιογράφους, ὡς στερουμένους ἐκ τοῦ νόμου τῆς δυνατότητος συμμετοχῆς των καὶ ἑπομένως καὶ τῆς ἐκπροσωπήσεως αὐτῶν ὑπὸ τοῦ λαβόντος μέρος εἰς τὴν διένεξιν, εἰς ἐπίλυσιν τῆς ὁποίας ἐξεδόθη ἡ διαιτητικὴ αὕτη ἀπόφασις, Ἐμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου Ἀθηνῶν (βλ. Α.Π. 726/1967, ΕΕΔ 27, 211), καθόσον, ὁρίζουσα ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 23 τοῦ νόμου 3239/1955 «περὶ τρόπου ρυθμίσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας κλπ.» ὅτι «ἐν ἐλλείψει ἐπαγγελματικῆς τινος ὀργανώσεως ἰδιωτικοῦ δικαίου... ἁρμοδία ἐκπροσωπευτικὴ ὀργάνωσις θεωρεῖται τὸ κατὰ τόπον ἁρμόδιον Ἐμπορικὸν καὶ Βιομηχανικὸν Ἐπιμελητήριον, ἐπὶ πανελληνίου δὲ ἰσχύος συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας (καὶ διαιτητικῆς ἀποφάσεως κατὰ τὸ ἄρθρον 19 § 2 τοῦ ἰδίου νόμου, ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 10 § 8 ν.δ. 3755/1957), τὸ Ἐμπορικὸν καὶ Βιομηχανικὸν Ἐπιμελητήριον Ἀθηνῶν», προϋποθέτει ὡς ἐλλείπουσαν ἐπαγγελματικὴν ὀργάνωσιν, τοιαύτην δυναμένην κατὰ τὸν νόμον νὰ λειτουργήσῃ ὡς σωματεῖον ἰδιωτικοῦ δικαίου, οἱ δικηγόροι δὲ καὶ οἱ συμβολαιογράφοι, ἀνήκοντες εἰς τοὺς οἰκείους αὐτῶν συλλόγους, ἀποτελοῦντος νομικὰ πρόσωπα δημοσίου δικαίου (ἄρθρον 194 Κώδικος περὶ δικηγόρων καὶ ἄρθρον 37 § 2 τοῦ ἀπὸ 23/26 Ἰουλίου 1941 δ/τος περὶ κωδικοποιήσεως εἰς ἕνιαῖον κείμενον τῶν διατάξεων, πλὴν ἄλλων, καὶ περὶ συμβολαιογραφικῶν συλλόγων), δὲν δύνανται νὰ συμμετασχωσιν εἰς ἄλλην ἐπαγγελματικὴν ὀργάνωσιν ἰδιωτικοῦ δικαίου (βλ. *Α. Τούση*, Ἐργατ. Δίκ. σελ. 163 ἐπ. καὶ σημειώσεις ΕΕΔ 25, 297 καὶ 22, 1211). Ἑπομένως ἐφαρμογὴν ἐν προκειμένῳ ἔχουσιν, ὡς ὀρθῶς καὶ ἡ ἐκκαλουμέ-

ΣΤΡΑΤΕΥΣΙΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

ΑΠΟΛΥΣΙΣ ΥΠΟ ΕΡΓΟΔΟΤΟΥ ΣΤΡΑΤΕΥΘΕΝΤΟΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥ

Κρίσις περὶ τῶν λόγων ἀπολύσεως ὑπὸ εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς

Προστασία ἀπὸ ἀπολύσεως ἀποστρατευθέντος μισθωτοῦ κατὰ Νόμον 3514/1928, ὡς ἐπεξετάθη διὰ τοῦ Α.Ν. 547/1937.—Ἀπαγόρευσις ἀπολύσεως ἐπὶ ἓν ἔτος μετὰ τὴν ἐπανάληψιν τῆς ἐργασίας του, εἰμὴ διὰ κατὰ κοινὴν ὁμολογίαν δεδικαιολογημένην αἰτίαν, κρινομένην ὑπὸ τῆς κατ' ἄρθρον 7 Α.Ν. 244/1936 Πρωτοδικειακῆς Ἐπιτροπῆς.— Ἀπόλυσις λόγῳ διακοπῆς τῶν ἐργασιῶν ἐργοστασίου τοῦ ἐργοδότου ἐξ ἀνυπερβλήτων οἰκονομικῶν δυσχερειῶν.—Ἀναγκαία καὶ περὶ τούτου ἀπόφασις τῆς Ἐπιτροπῆς.— Δικαιουμένη ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ ἀποζημίωσις.— Ὑπολογισμὸς αὐτῆς.

Ὡς προκύπτει ἐκ τῆς κατωτέρω δικαστικῆς ἀποφάσεως, ἀπελύθη ὑπὸ ἐργοδότου μισθωτός, ἀποληφθεὶς τοῦ προνομίου τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 3511/1928 περὶ τῆς θέσεως τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων ἐν περιπτώσει στρατεύσεως, ὡς οὗτος ἐπεξετάθη καὶ ἐπὶ τοῦ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ τῶν ἐπιχειρήσεων διὰ τοῦ ἀ.ν. 547/1937, νὰ μὴ ἀπολύεται ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου πρὸ τῆς παρόδου ἔτους ἀπὸ τῆς μετὰ τὴν ἀποστράτευσίν του ἐπανάληψεως τῆς ἐργασίας, εἰμὴ διὰ κατὰ κοινὴν ὁμολογίαν δεδικαιολογημένην αἰτίαν καὶ κατόπιν ἀποφάσεως τῆς ἁρμοδίας Πρωτοδικειακῆς Ἐπιτροπῆς (ἄρθρον 11 ἀ.ν. 547/1937).

Ἡ ἀπόλυσις, ἄλλως, δὲν εἶναι ἄκυρος, ἀλλ' ὁ ἐργοδότης ὑποχρεοῦται εἰς πληρωμὴν ἀποζημιώσεως ἐξ ἀποδοχῶν ἓξ μηνῶν. (Ἴδετε ΕΕΔ 27, 136).

Ὡς ἤδη συνάγεται ἐκ τῆς εἰδικῆς αὐτῆς διατάξεως, ἡ ὁποία ὑποχρεοῖ τὸν ἐργοδότην νὰ διατηρήσῃ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν του τὸν ἀποστρατευθέντα μισθωτὸν ἐπὶ ἓν ἔτος τοὐλάχιστον ἀπὸ τῆς ἐπαναλήψεως τῆς ἐργασίας του, προϋποθέτει λογικῶς νὰ ὑπάρχῃ ἐν λειτουργίᾳ ἡ ἐπιχείρησις ὡς οἰκονομικὴ μονάς.

Πῶς ἄλλως θὰ ἐπεβάλλετο εἰς τὸν ἐργοδότην νὰ διατηρῇ εἰς τὴν ἐργασίαν μισθωτόν, ἐνῷ δὲν διατηρεῖται, ἀδιάφορον διὰ ποίους λόγους, ἡ ἐπιχείρησις;

Εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην δὲν παρίσταται ἀνάγκη προσφυγῆς τοῦ ἐργοδότου εἰς τὴν Πρωτοδικειακὴν Ἐπιτροπήν, ἵνα ἀποφανθῇ αὕτη περὶ τοῦ ἐπιτρεπτοῦ τῆς ἀπολύσεως καὶ ἀπαλλαγῆς αὐτοῦ τοῦ ἐργοδότου τῆς ὑποχρεώσεως καταβολῆς τῆς εἰδικῆς ἀποζημιώσεως τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 3511/1928. (Ἴδετε νομολογίαν εἰς ΕΕΔ 16, 261, ἔνθα σημειώσεις μας).

Ἄλλο τὸ ζήτημα τῆς καταβολῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112/1920 ἢ τοῦ Ν.Δ. 16/18 Ἰουλίου 1920 περὶ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, τὸ ὁποῖον θὰ κριθῇ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ νόμου τούτου. (Ἴδετε Α.Π. 54/1966, εἰσηγητὴς *Δ. Κοκόρης*, ΕΕΔ 25, 333, Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 10809/1968, εἰσηγητὴς *Ι. Πρεμέτης*, ΕΕΔ 27, 877).

Ἡ αὐτὴ λύσις ἔχει δοθῇ καὶ διὰ τοὺς ὑπὸ τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 ἀναγκαστικῶς τοποθετουμένους πολεμιστάς, οἱ ὁποῖοι μάλιστα τυγχάνουν διαρκοῦς προστασίας ὡς πρὸς τὴν ἀπόλυσιν (Ἴδετε Σ.Ε. 127/1962, εἰσηγητὴς *Ν. Γαβαλᾶς*, ΕΕΔ 21, 343, ἔνθα σημειώσεις μας καὶ λοιπὴ νομολογία), ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τὴν προστασίαν τῶν συνδικαλιστικῶν στελεχῶν κατ' ἀ.ν. 1803/1951. (Ἴδετε Α.Π. 66/1957, εἰσηγητὴς *Στ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 16, 315, Α.Π. 270/1969, εἰσηγητὴς *Α. Ροζάκης*, ΕΕΔ 18, 606).

Εἰς τὴν περίπτωσιν ἡμῶν τῆς κατωτέρω δικαστικῆς ἀποφάσεως, ὡς προκύπτει ἐξ αὐτῆς, ἡ ἀπόλυσις ἐγένετο ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου λόγῳ διακοπῆς τῶν ἐργασιῶν τοῦ ἐργοστασίου τῆς ἐργοδότιδος Ἑταιρείας περιωρισμένης εὐθύνης λόγῳ ἀνυπερ-

---

νη ἀπόφασις ἐδέχθη, αἱ ἐθνικαὶ γενικαὶ συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας καὶ διαιτητικαὶ ἀποφάσεις, ἤτοι αἱ ἀπὸ 30.8.1960, 1.6.1962 καὶ 14.12.1965 ἐκ τῶν πρώτων καὶ ἡ ὑπ' ἀριθ. 10/1964 ἀπόφασις τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, δυνάμει τῶν ὁποίων κατὰ τὸ ἐν ἀγωγῇ κρίσιμον χρονικὸν διάστημα (ἀπὸ 1.1.1962 ἕως 31.3.1967), αἱ θήλεις ὑπάλληλοι, αἱ ἄγουσαι τὸ 25ον ἔτος τῆς ἡλικίας των μὲ προϋπηρεσίαν ἑνὸς ἔτους κατὰ τὴν 1.1.1962 καὶ δύο ἐτῶν κατὰ τὴν 1.5.1962 ἐδικαιοῦντο μηνιαίου μισθοῦ ἐκ δραχμῶν α) 1.000 ἀπὸ 1.1.1962 ἕως 30.4.1962, β) δραχμῶν 1.050 ἀπὸ 1.5.1962 ἕως 31.3.1962, γ) δραχμῶν 1.150 ἀπὸ 1.6.1962 ἕως 31.12.1963, δ) δραχμῶν 1.300 ἀπὸ 1.1.1964 ἕως 31.12.1965 καὶ ε) δραχμῶν 1.600 ἀπὸ 1.1.1966 ἕως 31.3.1967.

δλήτων οἰκονομικῶν δυσχερειῶν», ὑπότε ταῦτα συνιστᾷ τὴν κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ νόμου κατὰ κοινὴν ὁμολογίαν δεδικαιολογημένην αἰτίαν ἀπολύσεως, ἀλλὰ πάντως ἡ κρίσις περὶ αὐτοῦ ἀνήκει εἰς τὴν Πρωτοδικειακὴν Ἐπιτροπήν.

Ἡ κατὰ τὸ ἄρθρον 4 τοῦ νόμου 3514/1928 ἀποζημίωσις ὑπολογίζεται βάσει τῶν κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἀπολύσεως ἀποδοχῶν τοῦ μισθωτοῦ ὑπὸ καθεστὼς πλήρους ἀπασχολήσεως (ἄρθρον 5 νόμου 765/1943).

Προκειμένου περὶ ἡμερομισθίου ἐργατοτεχνίτου ὁ μὴν θὰ ὑπολογισθῇ εἰς 26 ἡμέρας, δσαι εἶναι αἱ ἐργάσιμοι ἡμέραι τοῦ μηνός (ἀφαιρουμένων τῶν 4 Κυριακῶν, ἢ ἐφ' δσον ἐπιτρέπεται ἡ ἐργασία κατὰ ταύτας τῶν ἰσαρίθμων ἡμερῶν ὑποχρεωτικῆς ἀναπαύσεως, π.δ. 748/1966, ΕΕΔ 25, 1160).

Οὕτως ὑπολογίζεται καὶ ἡ κατὰ τὸ π.δ. 16/18 Ἰουλίου 1920 ὀφειλομένη ἀποζημίωσις. (Ἴδετε Α.Π. 545/1958, εἰσηγητὴς Θ. Σταυρόπουλος, ΕΕΔ 16, 849).

Εἰρηνοδίκου Ἀθηνῶν 219/1968

Διαδικασία Νόμου 3514/1928

Εἰρηνοδίκης ὁ κ. **Γ. Φωκάκης**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Δ. Τσεραβίνης, Ν. Κωνσταντόπουλος

Ἐκ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 1 καὶ 4 τοῦ νόμου 3514/1928, αἵτινες δυνάμει τοῦ ἄρθρου 11 § 2 ἐδάφιον 2 τοῦ ἀ.ν. 547/1937 ἐφαρμόζονται ἀναλόγως καὶ ἐπὶ τοῦ στρατευομένου ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ τῶν πάσης φύσεως ἐπιχειρήσεων, σαφῶς προκύπτει, ὅτι ὁ ἐργοδότης στρατευθέντος μισθωτοῦ (ἐργατοτεχνίτου ἢ ὑπαλλήλου), ἔχοντος παρ' αὐτῷ, μέχρι τῆς στρατεύσεως του, ὑπηρεσίαν τοὐλάχιστον 6 μηνῶν, δὲν δύναται νὰ καταγγείλῃ τὴν σύμβασιν ἐργασίας, οὐ μόνον κατὰ τὸν χρόνον τῆς στρατεύσεως τοῦ μισθωτοῦ, ἀλλὰ καὶ ἓν ἔτος μετὰ τὴν ἐπάνοδον ταύτης. Ἡ τυχὸν καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας μετὰ τὴν ἐπάνοδον τῆς ἐργασίας τοῦ μισθωτοῦ καὶ πρὸ τῆς παρελεύσεως ἔτους ἀπὸ ταύτης δὲν εἶναι μὲν ἄκυρος, πλὴν γεννᾶται ἐκ ταύτης ὑποχρέωσις τοῦ ἐργοδότου πρὸς καταβολὴν ἀποζημιώσεως, ἴσης πρὸς τοὺς μισθοὺς 6 μηνῶν, ἐὰν ἡ ἀπόλυσις ἐχώρησεν ἄνευ δεδικαιολογημένης κατὰ τὴν κοινὴν ὁμολογίαν αἰτίας, περὶ τῆς συνδρομῆς ἢ μὴ τῆς ὁποίας ἀποφαίνεται ἡ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀ.ν. 244/1936 καθιδρυμένη Ἐπιτροπή, δυνάμει τοῦ ἄρθρου 11 § 2 τοῦ ἀ.ν. 547/1937 καὶ μόνον διὰ τὴν ἐπιδίκασιν τῆς ἀποζημιώσεως ταύτης εἰς α' βαθμὸν εἶναι ἁρμόδιος ὁ Εἰρηνοδίκης δυνάμει τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ν. 3514/1928 (Πρωτ. Ἀθηνῶν 12297/1958, ΝοΒ 6, σελ. 1095).

Ἐν προκειμένῳ ἐβεβαιώθησαν τὰ ἑξῆς: Ὅτι ὁ ἐνάγων προσελήφθη εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς ἐναγομένης τὴν 21.2.1963 διὰ συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου καὶ εἰργάσθη παρ' αὐτῇ συνεχῶς ὡς περιελιγκτὴς μέχρι τῆς στρατεύσεώς του, ἀποστρατευθεὶς δὲ τὴν 30.8.1967 ἐνεφανίσθη εὐθὺς ἀμέσως εἰς τὴν ἐναγομένην καὶ ἐπανέλαβε κανονικῶς τὴν ἣν καὶ πρότερον εἶχεν ἐργασίαν, ἐργασθεὶς ἔκτοτε συνεχῶς καὶ ἀδιαλείπτως μέχρι τῆς 22.12.1967 παρ' αὐτῇ, ὅτε καὶ ἀπελύθη τῆς ὑπηρεσίας του, πρὶν συμπληρωθῇ ἔτος ἀπὸ τῆς μετὰ τὴν ἀποστράτευσίν του ἐπαναλήψεως τῆς ἐργασίας του καὶ ἄνευ τῆς προηγουμένης ἀποφάσεως τῆς ρηθείσης Ἐπιτροπῆς τοῦ ἄρθρου 7 ἀ.ν. 244/1936 περὶ συνδρομῆς δεδικαιολογημένης κατὰ τὴν κοινὴν ὁμολογίαν αἰτίας διὰ τὴν ἀπόλυσίν του. Ἡ ἐναγομένη, μὴ ἀμφισβητοῦσα τὰ ἀνωτέρω περιστατικά, ἰσχυρίζεται, ὅτι ναὶ μὲν προέβη εἰς τὴν ὁμαδικὴν ἀπόλυσιν τοῦ προσωπικοῦ της, συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ ἐνάγοντος, τοῦτο ὅμως ἔπραξε λόγῳ διακοπῆς τῶν ἐργασιῶν τοῦ ἐργοστασίου της ἐξ ὑπερβλήτων οἰκονομικῶν δυσχερειῶν, διατεινομένη ὅτι, ὡς ἐκ τούτου, δὲν ὑποχρεοῦται εἰς τὴν καταβολὴν τῆς αἰτουμένης ἀποζημιώσεως. Ὁ ὑπὸ τῆς ἐναγομένης ἑταιρείας προτεινόμενος λόγος διακοπῆς τῶν ἐργασιῶν της (καὶ ἂν ἔτι ἡ ὕπαρξίς του ὀφείλεται εἰς ἀνωτέραν βίαν) δὲν δύναται νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου, διότι ἐν τῷ νόμῳ 3514/1928 δὲν συμπεριελήφθη ὁμοία διάταξις πρὸς τὴν τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ π.δ. τῆς 16/18 Ἰουλίου 1920, δυνάμει τῆς ὁποίας ὁ ἐργοδότης ἔχει τὴν εὐχέρειαν νὰ καταγγείλῃ ἀζημίως τὴν σύμβασιν ἐργασίας ἐπὶ τῇ ὑπάρξει καὶ μόνον τῆς δεδικαιολογημένης αἰτίας, ἄνευ τῆς προηγουμένης πρὸς τοῦτο ἀποφάσεως τῆς ὡς εἴρηται Ἐπιτροπῆς, ἣν ὁ νομοθέτης ἀπῄτησε πρὸς μείζονα κατοχύρωσιν τῶν ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ ἀπολυομένων καὶ πρὸς ἐξασφάλισιν ἐργασίας εἰς αὐτοὺς δι' ὡρισμένων χρονικῶν διαστημάτων, προκειμένου δὲ περὶ διατάξεων δημοσίας τάξεως, ὡς εἶναι οἱ ἐργατικοὶ νόμοι (Καποδίστρια Ἑρμηνεία Ἐργατικοῦ Δικαίου § 8, Α. Π. 43/1934, ΕΕΝ Α' 86), δὲν χωρεῖ ἀναλογικὴ ἐφαρμογὴ τούτου ἐπὶ σχέσεων ρυθμιζομένων εἰδικῶς. Ἐν περιπτώσει ὅθεν ἐλλείψεως τῆς σχετικῆς ἀποφάσεως τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀ.ν. 244/1936 δὲν καθίσταται δυνατὴ ἡ ἐπὶ δικαστηρίου ἀπόδειξις τοῦ δεδικαιολογημένου τῆς ἀπολύσεως, ἡ παράλειψις δὲ λήψεως τοιαύτης ἀπο-

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Ι. ΙΔΙΩΤΙΚΟΝ ΔΙΕΘΝΕΣ ΔΙΚΑΙΟΝ

Έννοια άρθρου 25 Αστικού Κώδικος

Εφαρμογή τοῦ ἁρμόζοντος εἰς τὴν σύμβασιν δικαίου, ἐὰν τὰ μέλη δὲν ὥρισαν ρητῶς ἢ σιωπηρῶς τὸ δίκαιον, εἰς τὸ ὁποῖον ὑπέβαλον τὴν ἐκ τῆς συγκεκριμένης συμβάσεως ἐνοχήν.—Ἐξεύρεσις τοῦ ἁρμόζοντος Δικαίου καὶ προσδιορισμὸς τούτου βάσει τῶν θεμελιούντων τὴν ἐνοχικὴν σχέσιν στοιχείων καὶ μετ' ἐξακρίβωσιν καὶ ἐκτίμησιν ὅλων τῶν ὑπὸ τῶν διαδίκων προτεινομένων καὶ ἀποδεικνυομένων ὡς συντρεχουσῶν εἰδικῶν συνθηκῶν καὶ περιστάσεων.— Ὑποκειμένη εἰς τὸν ἔλεγχον τοῦ Ἀρείου Πάγου κρίσις τοῦ Δικαστοῦ τῆς οὐσίας, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀνελέγκτως δεκτῶν γενομένων πραγματικῶν περιστατικῶν.—Ἀναίρεσις ἀποφάσεως μὴ διαλαμβανούσης ποῖαι αἱ λοιπαὶ συντρέχουσαι συνθῆκαι καὶ διὰ μὴ λῆψιν ὑπ' ὄψιν οὐσιωδῶν ἰσχυρισμῶν τοῦ ἐναγομένου.

Ἀρείου Πάγου 421/1968, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ἀθ. Γεωργίου**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Μιχ. Ζαφειρόπουλος**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ν. Δελόκας, Ι. Μολφέτας

Κατὰ τὴν σαφῆ ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 25 Α.Κ. ἐὰν τὰ μέρη δὲν ὥρισαν ρητῶς ἢ σιωπηρῶς τὸ δίκαιον, εἰς ὃ ὑπέβαλον τὴν ἐκ τῆς συγκεκριμένης συμβάσεως ἐνοχὴν - καὶ τὰ τὴν περὶ τούτου εἰς πράγματα μόνον ἀναγομένην καὶ ἐντεῦθεν ἀνέλεγκτον ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου κρίσιν τοῦ δικαστοῦ τῆς οὐσίας - ἐφαρμόζεται τὸ ἁρμόδιον εἰς τὴν σύμβασιν δίκαιον. Ἐξευρίσκεται δὲ τοῦτο καὶ προσδιορίζεται βάσει τῶν θεμελιούντων τὴν ἐνοχικὴν σχέσιν στοιχείων καὶ μετ' ἐξακρίβωσιν καὶ ἐκτίμησιν ὅλων τῶν ὑπὸ τῶν διαδίκων προτεινομένων καὶ ἀποδεικνυομένων ὡς συντρεχουσῶν εἰδικῶν συνθηκῶν καὶ περιστάσεων. Ἡ δὲ περὶ τοῦ ἁρμόζοντος ὡς ἄνω δικαίου κρίσις τοῦ δικαστοῦ τῆς οὐσίας ὑπόκειται, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὑπ' αὐτῶν ἀνελέγκτως δεκτῶν γενομένων πραγματικῶν περιστατικῶν, εἰς τὸν ἔλεγχον τοῦ Ἀρείου Πάγου.

Ἐν προκειμένῳ τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον, ὡς ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του δείκνυται, δέχεται, ὅτι ἡ ἀναιρεσίδικος, ἐκθέτουσα εἰς τὴν ἔνδικον ἀγωγὴν ὅτι, προσληφθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσείοντος δυνάμει ἀλλεπαλλήλων καὶ διακεκριμένων συμβάσεων ἐξηρτημένης ἐργασίας ὡρισμένου (ἑκάστοτε) χρόνου, ὡς διδασκάλισσα τοῦ ἐν αὐταῖς ἀναφερομένου σχολείου, προσέφερε τὰς ὑπηρεσίας της ἀπὸ τῆς ἀρχικῆς ἐν ἔτει 1954 προσλήψεώς της μέχρι τῆς λήξεως τῆς τελευταίας τῶν συμβάσεων τούτων (30 Ἰουνίου 1966) καὶ ὅτι αἱ συμβάσεις αὗται ἀπετέλουν, καίπερ ἑκάστη ὡρισμένου χρόνου, μίαν μόνον σύμβασιν ἀορίστου χρόνου, ἀφοῦ ἡ συνομολόγησίς των μὲ ὡρισμένην διάρκειαν δὲν ἐδικαιολογεῖτο ἐκ τῆς φύσεως τῆς συμβάσεως, ἀλλ' ἐτέθη σκοπίμως πρὸς καταστρατήγησιν τῶν περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς ἀορίστου χρόνου ἐργασιακῆς συμβάσεως διατάξεων, αἱ ὁποῖαι δὲν ἐφηρμόσθησαν, ἀπολυθείσης τῆς ἀναιρεσιβλήτου ἀπροειδοποιήτως ἄνευ καταβολῆς τῆς νομίμου ἀποζημιώσεως, ἐζήτησε τὴν καταβολὴν εἰς αὐτὴν τῶν ἀπὸ 1 Σεπτεμβρίου μέχρις 11 Ὀκτωβρίου 1966 ἀποδοχῶν της, λόγῳ ὑπερημερίας τοῦ ἀναιρεσείοντος περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν πραγματικῶς καὶ προσηκόντως προσενεχθεισῶν ὑπηρεσιῶν της, ἐπικουρικῶς δὲ τὴν καταβολὴν τῆς ἐκ τοῦ ν. 2112 ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως. Ἔκρινε δὲ ἀκολούθως, ὅτι, «ἐφ' ὅσον τὰ συναλλασσόμενα μέρη δὲν ὥρισαν τὸ ἐπὶ τῶν ἀπορρεουσῶν ἐκ

ημίσεως συνεπάγεται, συντρεχουσῶν καὶ τῶν λοιπῶν προϋποθέσεων, τὴν καταδίκην τοῦ ἐργοδότου εἰς τὴν ἐξάμηνον ἀποζημίωσιν, ὑπολογιζομένην ἐπὶ τῇ βάσει τῶν κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἀπολύσεως ἀποδοχῶν τούτου ὑπὸ καθεστῶς πλήρους ἀπασχολήσεως (ἄρθρον 5 ν. 765/1943). Περαιτέρω ἐκ τῶν αὐτῶν ἀποδεικτικῶν μέσων ἀπεδείχθη ἀμέσως, ὅτι ὁ ἐναγων ἐλάμβανε κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἀπολύσεώς του ἡμερήσιον μισθὸν ἐκ δραχμῶν 90. Κατ' ἀκολουθίαν τῶν ἀνωτέρω ὁ ἐναγων δικαιοῦται λαμβάνειν τὸ διὰ τῆς ἀγωγῆς του αἰτούμενον ποσὸν τῶν δραχμῶν 14.040 (90 Χ 26 Χ 6=14.040) καὶ δέον ὅπως γίνῃ δεκτὴ καὶ οὐσίᾳ αὕτη καὶ καταδικασθῇ ἡ ἐναγομένη εἰς τὴν τοῦ ἐνάγοντος δικαστικὴν δαπάνην.

τῶν ἐπικαλουμένων ὑπὸ τῆς ἀναιρεσιβλήτου συμβάσεων ἐργασίας ἐφαρμοστέον δίκαιον, τὸ ἐξ ὅλων τῶν συνθηκῶν ἀρμόζον εἰς τὰς συμβάσεις ταύτας δίκαιον καὶ δὴ ἐκ τοῦ ὅτι αὗται κατηρτίσθησαν καὶ ἔδει νὰ ἐκτελεσθοῦν ἐν Ἑλλάδι καὶ ἐκ τοῦ ὅτι ἡ ἀναιρεσίβλητος εἶχε καὶ τὴν ἑλληνικὴν ὑπηκοότητα εἶναι τὸ Ἑλληνικὸν Δίκαιον». Ἐπὶ μόνῃ δὲ τῇ αἰτιολογίᾳ ταύτῃ ἐδέχθη, κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ Ἑλληνικοῦ Δικαίου, ἐν μέρει τὴν ἀγωγὴν κατὰ τὴν κυρίαν βάσιν της, χωρὶς νὰ διαλαμβάνῃ ποῖαι αἱ λοιπαί, πλὴν τῶν ἐν τῇ αἰτιολογίᾳ ταύτῃ ἀναφερομένων, συντρέχουσαι συνθῆκαι. Ἐκτὸς δὲ τούτου, κατ' ἀπόκρουσιν τοῦ ἰσχυρισμοῦ τοῦ ἀναιρεσείοντος, καθ' ὃν «ἡ ἀναιρεσίβλητος οὖσα Ἀμερικανὶς ὑπήκοος καὶ ὑπανδρευθεῖσα εἶτα Ἕλληνα ὑπήκοον ἐδήλωσεν ἐνώπιον τοῦ Δημάρχου Γλυφάδας, ὅτι ἐπιθυμεῖ καὶ μετὰ τὸν γάμον της νὰ διατηρήσῃ τὴν ἀμερικανικήν της ἰθαγένειαν», δέχεται, ὅτι ἡ ἀναιρεσίβλητος εἶχε καὶ τὴν ἑλληνικὴν ὑπηκοότητα, χωρὶς νὰ διαλαμβάνῃ εἰς τὴν ἀπόφασίν του, ἐὰν αὕτη καὶ πότε συνεζεύχθη Ἕλληνα ὑπήκοον, πρὸς δὲ καὶ ὅτι, διατηροῦσα τὴν ἣν ἐκέκτητο πρὸ τοῦ γάμου ἰθαγένειαν, ὅτε πρὸ τῆς τελέσεώς του ἐδήλωσεν εἰς τὸν ἁρμόδιον Δήμαρχον ἢ Πρόεδρον Κοινότητος τοῦ τόπου τῆς κατοικίας της, ὅτι δὲν θέλει νὰ ἀποκτήσῃ τὴν ἑλληνικὴν ἰθαγένειαν, οὔτε καὶ ὅτι οὐδαμῶς ἐδήλωσεν εἰς τὸν ὡς ἄνω ἁρμόδιον Δήμαρχον ἢ Πρόεδρον Κοινότητος, ἐντὸς ἐτους ἀπὸ τῆς τελέσεως τοῦ γάμου της, ὅτι διατηρεῖ τὴν ἣν ἐκέκτητο κατὰ ταύτην ἀλλοδαπὴν ἰθαγένειαν. Ἐντεῦθεν δὲ ἐστήριξε τὴν ἀπόφασίν του νομίμου βάσεως ἐπὶ τῶν ζητημάτων τούτων, ἀσκούντων οὐσιώδη ἐπιρροὴν εἰς τὴν ἔκβασιν τῆς δίκης κατὰ τὸ ἄρθρον 25 Α.Κ. καὶ τὰ ἄρθρα 4 § 1 καὶ 15 τοῦ ν.δ. 3370/1955 «περὶ κυρώσεως τοῦ Κώδικος τῆς Ἑλληνικῆς Ἰθαγενείας», ἐνῷ, ἐξ ἄλλου, δὲν ἔλαβε παντάπασιν ὑπ' ὄψιν του τοὺς ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσείοντος προβληθέντας διὰ τῶν ἐνώπιόν του προτάσεων ἰσχυρισμούς α) ὅτι διὰ τῶν περὶ ὧν πρόκειται συμβάσεων ἐργασίας μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τῆς ἀναιρεσιβλήτου καὶ εἰδικῶς διὰ τοῦ ὅρου 14 ἑκάστης, ἐκ τῶν ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσείοντος καὶ τοῦ δικαιοπαρόχου του προταθέντων δύο συστημάτων πληρωμῆς, ἀφ' ἑνὸς τοῦ κατὰ τὸν ἑλληνικὸν νόμον - ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἑκάστοτε διὰ τῶν οἰκείων συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας καθοριζομένων κατωτάτων ὁρίων μισθῶν, ἐπηυξημένων κατὰ τὰ ἐπιδόματα καὶ πρόσθετα ὠφελήματα - καὶ ἀφ' ἑτέρου τοῦ κατὰ τὸν ἀμερικανικὸν (τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς) νόμον, προβλέποντα τὴν καταβολὴν μισθοῦ κατὰ πολὺ μεγαλυτέρου ἀπὸ τὸν προβλεπόμενον ὑπὸ τῆς ἑλληνικῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας, ἄνευ οἱασδήποτε προσθέτου πληρωμῆς, ἐξ οἱασδήποτε αἰτίας, οἷα καὶ ἡ πληρωμὴ ἀποζημιώσεως διὰ καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας - ἡ ἀναιρεσίβλητος ἐπροτίμησε τὸ δεύτερον σύστημα ὡς συμφερώτερον δι' αὐτήν, β) ὅτι αἱ ὡς ἄνω συμβάσεις ἐργασίας συνετάγησαν εἰς τὴν ἀγγλικὴν γλῶσσαν καὶ δὴ κατὰ τὸν τύπον καὶ τὴν τεχνικήν, εἰς ἣν καταρτίζονται τὰ συμφωνητικὰ ἐν Η.Π.Α., γ) ὅτι ὁ δι' αὐτῶν συμφωνηθεὶς μισθὸς εἰς δολλάρια Η.Π.Α. εἶναι κατὰ πολὺ μεγαλύτερος ἀπὸ τὰς συνήθεις καὶ νομίμους ἀποδοχὰς τῶν εἰς ἰδιωτικὰ ἐκπαιδευτήρια ἐν Ἑλλάδι ἀσχολουμένων ἐκπαιδευτικῶν τῆς αὐτῆς, εἰς ἣν ἀνήκει καὶ ἡ ἀναιρεσίβλητος, κατηγορίας, δ) ὅτι ἀμφότεροι οἱ διάδικοι εἶχον τὴν ἀμερικανικὴν ἰθαγένειαν κατὰ τὴν σύναψιν τῶν συμβάσεων τούτων. Οἱ ἰσχυρισμοὶ δὲ οὗτοι εἶναι οὐσιώδεις, διότι τὰ ἐπικαλούμενα ὡς ἄνω πραγματικὰ περιστατικά, ἰδιαίτερα καὶ αὐτοτελῆ, μὴ ἀποτελοῦντα ἁπλᾶ ἐπιχειρήματα ἐκ τοῦ ὑλικοῦ τῆς δίκης, δύνανται, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰ ληφθέντα ὑπ' ὄψιν ὑπὸ τοῦ ἐφετείου, νὰ ἀγάγωσιν, ὡς ἐκ τῶν βάσει τούτων συντρεχουσῶν εἰδικῶν συνθηκῶν, εἰς διάφορον, ὅσον ἀφορᾷ τὸ ἐφαρμοστέον δίκαιον, κρίσιν. Οὕτω τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον ἀναιρετέαν κατέστησε τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασίν του κατὰ τὰ ἐδάφια 7 καὶ 19 τοῦ ἄρθρου 807 Πολ. Δικονομίας καὶ τοὺς βασίμους λόγους ἀναιρέσεως (*).

ΙΙ. ΠΑΡΑΓΡΑΦΗ

Παραγραφὴ ἀπαιτήσεων μετόχου κατὰ τοῦ Μετοχικοῦ Ταμείου Πολιτικῶν Ὑπαλλήλων

Ἐφαρμογὴ διετοῦς παραγραφῆς ἐπὶ πάσης ἀπαιτήσεως μετόχου εἴτε λόγῳ καταβολῆς πλέον

(*) Ἀνηρέθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 26220/1967 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ὡς ἐφετείου.

Ἴδετε ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 25 Α.Κ. καὶ Α.Π. 67/1949, ΕΕΔ 8, 301, Α.Π. 102/1961, ΕΕΔ 20, 498, Α.Π. 203/1963, ΕΕΔ 22, 723, Α.Π. 204/1963, ΕΕΔ 22, 725, *Ἑλλης Κρίσπη-Νικολετοπούλου*, Αἱ ἔνοχαι ἐκ συμβάσεως κατὰ τὸ Ι. Δ. Δ. § 7, σελ. 48 καὶ ἑπ.

τοῦ κεκανονισμένου ποσοῦ, εἴτε λόγῳ ἀποδόσεως οἱωνδήποτε καταθέσεων, εἴτε λόγῳ παρακαταθήκης ἢ καὶ ἐξ οἱασδήποτε ἄλλης αἰτίας κλπ., ὅταν τὰ μερίσματα κλπ. ἀποτελοῦσι καθ' ἑαυτὰ τὸ περιεχόμενον τῆς ἀξιώσεως καὶ ὄχι καὶ ὅταν ὑπόκειται ἀξίωσις ἀποζημιώσεως κατὰ τὸ ἄρθρον 105 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος Νόμον ἕνεκεν παρανόμου πράξεως ὀργάνου τοῦ Δημοσίου ἢ τῶν ἐν ἄρθρῳ 106 τοῦ αὐτοῦ Νόμου Νομικῶν Προσώπων, ὑποκειμένης τῆς ἀπαιτήσεως εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 937 Α.Κ. προβλεπομένην πενταετῆ παραγραφήν.—Ἀφετηρία τῆς πενταετοῦς παραγραφῆς.

Ἀρείου Πάγου 442/1968, Τμ. Γ'

Πρόεδρος ὁ κ. **Θ. Καμπέρης**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Κ. Ψιλόπουλος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Χ. Παναγιωτόπουλος, Π. Ζερβάκης

Ὡς σαφῶς προκύπτει ἐκ τῆς διατάξεως τῆς παραγράφου 1 ἄρθρου 19 τοῦ ν.δ. τῆς 12.2/1.3.1923 «περὶ συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως τῶν περὶ Μετοχικοῦ Ταμείου Ὁλιτικῶν Ὑπαλλήλων διατάξεων», «καθ' ἣν πᾶσα ἀπαίτησις μετόχου, εἴτε λόγῳ καταβολῆς πλέον τοῦ κεκανονισμένου ποσοῦ, εἴτε λόγῳ ἀποδόσεως οἱωνδήποτε καταθέσεων, εἴτε λόγῳ παρακαταθήκης ἢ καὶ ἐξ οἱασδήποτε ἄλλης αἰτίας, παραγράφεται ὑπὲρ τοῦ Ταμείου μετὰ δύο ἔτη, ἀφ' ἧς κατέστη ἀπαιτητή, πᾶν μέρισμα μετόχου ἢ ὀρφανικῆς οἰκογενείας, τὸ ὁποῖον δὲν ἐζητήθη ἐντὸς διετίας, ἀφ' ἧς ἔδει νὰ πληρωθῇ, παραγράφεται ὑπὲρ τοῦ Ταμείου...», αὕτη ἔχει ἐφαρμογήν, ὅταν τὰ μερίσματα κλπ. ἀποτελοῦσι καθ' ἑαυτὰ τὸ περιεχόμενον τῆς ἀξιώσεως, οὐχὶ δὲ καὶ ὅταν ὑπόκειται, ὡς ἐν προκειμένῳ, ἀξίωσις ἀποζημιώσεως κατὰ τὸ ἄρθρον 105 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ νόμου Α.Κ., ἕνεκεν παρανόμου πράξεως ὀργάνου τοῦ Δημοσίου ἢ τῶν ἐν ἄρθρῳ 106 τοῦ αὐτοῦ νόμου Νομικῶν Προσώπων, ἧς τὸ μέτρον ἀποτελοῦσι τὰ μερίσματα, μέρους ἢ τοῦ ὅλου τῶν ὁποίων ἐστερήθη ὁ συνταξιοῦχος συνεπείᾳ τῆς παρανομίας, ἥτις ὑπόκειται εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 937 Α.Κ. προβλεπομένην πενταετῆ παραγραφήν (Ὁλομελείας Α.Π. 579/1961).

Ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ἀγωγῆς, ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, διὰ ταύτης διώκεται ἀποζημίωσις λόγῳ ζημίας, ἣν ὑπέστη ὁ ἀναιρεσίβλητος ἐνάγων, ὡς ἐκ τῆς παρανόμου πράξεως τῶν ἁρμοδίων ὀργάνων τοῦ ἀναιρεσείοντος Μ.Τ.Π.Γ., ἀρνηθέντος νὰ καταβάλῃ εἰς αὐτόν, συνταξιοῦχον καταστάντα, ἀφ' οὗ χρόνου ὑπεχρεοῦτο, τὸ ὅπερ κατὰ τὰς κειμένας διατάξεις ἐδικαιοῦτο οὗτος μέρισμα, τὸ ποσὸν τοῦ ὁποίου ἀποτελεῖ καὶ τὴν ζημίαν, ἧς διώκεται ἡ ἐπανόρθωσις. Κρίναν δὲ μετὰ ταῦτα τὸ Ἐφετεῖον ὅτι ἡ ἐπίδικος ἀξίωσις, καθ' ἣ τοιαύτη ἀποζημιώσεως λόγῳ παρανομίας τῶν ὀργάνων του, δὲν ὑπόκειται εἰς τὴν ὡς ἄνω διετῆ, ἀλλὰ τὴν δετῆ παραγραφὴν τοῦ ἄρθρου 937 Α.Κ. καὶ ἀπορρίψαν μετὰ ταῦτα τὴν περὶ διετοῦς παραγραφῆς τῆς ἐπιδίκου ἀξιώσεως ἔνστασιν καὶ δεξάμενον τὴν ἀγωγήν, ὀρθῶς τὰς ἄνω περὶ παραγραφῆς διατάξεις ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε καὶ οἱ περὶ τοῦ ἐναντίου 1ος καὶ 3ος λόγοι ἀναιρέσεως, πλήττοντες τὴν προσβαλλομένην τὸ μὲν ὡς οὐχὶ ὀρθῶς δεξαμένην ὅτι ὑπόκειται ἀγωγὴ ἐξ ἀδικοπραξίας, τὸ δὲ ἐν πάσῃ περιπτώσει ὅτι, καὶ ἂν τοιαύτη πρόκειται ἀγωγή, ὑπόκειται εἰς τὴν διετῆ καὶ οὐχὶ τὴν πενταετῆ παραγραφήν, ψευδῶς ἑρμηνευθείσης τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 19 § 1 τοῦ ὡς ἄνω ν.δ. εἶναι ἀπορριπτέοι ὡς ἀβάσιμοι.

Τῆς ἐπιδίκου ἀξιώσεως ὑποκειμένης οὐχὶ εἰς τὴν διετῆ παραγραφὴν τῆς διατάξεως τῆς παραγράφου 1 ἄρθρου 19 τοῦ ὡς ἄνω ν.δ., ἀρχομένην πράγματι ἀφ' ἧς ἡ ἀξίωσις καταστῇ ἀπαιτητή, ἀλλ' εἰς τὴν πενταετῆ τοιαύτην ἄρθρου 937 Α.Κ., ὡς ἀφετηρία τῆς ὁποίας λογίζεται ὁ χρόνος, καθ' ὃν ὁ δικαιοῦχος τῆς ἀξιώσεως ἔλαβε γνῶσιν τῆς ζημίας, ὅπερ καὶ ἀποτελεῖ στοιχεῖον τῆς περὶ παραγραφῆς ἐνστάσεως, ὁ δὲ δεύτερος λόγος ἀναιρέσεως, πλήττων τὴν προσβαλλομένην, ἀπορρίψασαν ὡς ἀόριστον τὴν περὶ παραγραφῆς ἔνστασιν λόγῳ μὴ προσδιορισμοῦ τοῦ χρόνου, καθ' ὃν ὁ ἀναιρεσείων ἔλαβε γνῶσιν τῆς ζημίας, ὡς κατὰ ψευδῆ ἑρμηνείαν καὶ ἐφαρμογήν, ὡς διαλαμβάνεται ἐν αὐτῷ τῆς προμνησθείσης διατάξεως τοῦ ἄρθρου 19 § 1, κρίναναν ὅτι ἀπῃτεῖτο διὰ τὸ ὡρισμένον τῆς περὶ παραγραφῆς ἐνστάσεως καὶ ὁ χρόνος, καθ' ὃν ὁ ζημιωθεὶς ἔλαβε γνῶσιν τῆς ζημίας, εἶναι ἀπορριπτέος, ὡς ἐπὶ ἐσφαλμένης προϋποθέσεως στηριζόμενος (*).

(*) Ἐπεκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 2216/1967 ἀπόφασις τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν.

III. ΔΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

Έκτέλεσις ἀποφάσεων κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν τοῦ Νόμου ΓΘΟΔ'

***Ἐκτέλεσις τῶν ἀποφάσεων τούτων, κατ' ἄρθρον 19 Β.Δ. 1.8.1920, κατὰ τὰς διατάξεις τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας, νοουμένης τῆς παραπομπῆς ὡς ἀναφερομένης εἰς τὰς ἑκάστοτε ἰσχυούσας διατάξεις περὶ ἀναγκαστικῆς ἐκτελέσεως δικαστικῶν ἀποφάσεων.— Ἄρθρον 1015 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας.—Μὴ ἀπαγγελία προσωπικῆς κρατήσεως ὡς μέσου ἐκτελέσεως ἀποφάσεων, ἐπιδικαζουσῶν χρηματικὰς ἀπαιτήσεις, μὴ δυνατῆς συνεπῶς ἀπαγγελίας προσωπικῆς κρατήσεως καὶ πρὸς ἐκτέλεσιν ἀποφάσεων κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν Νόμου ΓΘΟΔ'. —Ἔννοια ἄρθρου 37 Εἰσαγωγικοῦ Νόμου Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας περὶ ἐκδικάσεως τῶν ἐκκρεμῶν ὑποθέσεων ἐργατικῶν διαφορῶν κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν Νόμου ΓΘΟΔ'.*

Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 4741/1968

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν (Νόμου ΓΘΟΔ')
Πρωτοδίκης ὁ κ. **Εὐάγγ. Ἀνδριανὸς**
Δικηγόρος ὁ κ. Π. Βλαχοσωτήρης

Κατὰ τὸ ἄρθρον 19 τοῦ Β.Δ. τῆς 1.8.1920 περὶ κωδικοποιήσεως τοῦ ν. ΓΘΟΔ' αἱ κατὰ τὴν διαδικασίαν τούτου ἐκδιδόμεναι ἀποφάσεις ἐκτελοῦνται κατὰ τὰς διατάξεις τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας. Ἡ παραπομπὴ αὕτη, κατὰ γενικὴν ἀρχὴν τοῦ δικαίου, νοεῖται ὡς ἀναφερομένη εἰς τὰς ἑκάστοτε ἰσχυούσας διατάξεις περὶ ἀναγκαστικῆς ἐκτελέσεως δικαστικῶν ἀποφάσεων. Ἐξ ἑτέρου, ὡς συνάγεται ἐκ τοῦ ὅλου πνεύματος καὶ τοῦ συνόλου τῶν διατάξεων, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν εἰδικῶν περὶ ἀναγκαστικῆς ἐκτελέσεως πρὸς ἱκανοποίησιν χρηματικῶν ἀπαιτήσεων διατάξεων τοῦ ἄρθρου 1015 τοῦ διὰ τοῦ ἀ.ν. 44/1967 τεθέντος ἐν ἰσχύι ἀπὸ 16.9.1968 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, προσωπικὴ κράτησις, ὡς μέσον ἐκτελέσεως ἀποφάσεων ἐπιδικαζουσῶν χρηματικὰς ἀπαιτήσεις, δὲν δύναται νὰ ἀπαγγελθῇ κατὰ τοῦ ὀφειλέτου ἐναγομένου. Συνεπῶς δὲν δύναται νὰ ἀπαγγελθῇ προσωπικὴ κράτησις οὔτε πρὸς ἐκτέλεσιν ἀποφάσεων ἐκδιδομένων κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ ν. ΓΘΟΔ' ἐπὶ διαφορῶν ἐκκρεμουσῶν κατὰ τὴν 16.9.1968. Δὲν συνάγεται τὸ ἀντίθετον ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 37 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ Νόμου τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, καθ' ἣν αἱ κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἰσχύος τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας ἐκκρεμεῖς ὑποθέσεις ἐργατικῶν διαφορῶν ἐκδικάζονται κατὰ τὰς διὰ τοῦ ἰδίου ἄρθρου τοῦ Εἰσαγωγικοῦ Νόμου καταργουμένας διατάξεις τοῦ Β.Δ. τῆς 1.8.1920 καὶ τῶν συναφῶν νομοθετημάτων, διότι ἡ ἐφαρμογὴ τῶν καταργουμένων διατάξεων ἀφορᾷ, ὡς καὶ ἡ γραμματικὴ διατύπωσις τοῦ ἐν λόγῳ ἄρθρου 37 διαλαμβάνει, τὴν «ἐκδίκασιν» τῶν διαφορῶν τούτων, οὐχὶ δὲ καὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἐπ' αὐτῶν ἐκδιδομένων ἀποφάσεων. Συνεπῶς τὸ αἴτημα τῆς ἀγωγῆς περὶ ἀπαγγελίας προσωπικῆς κρατήσεως κατὰ τοῦ ἐναγομένου διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς παρούσης εἶναι ἀπορριπτέον ὡς νόμῳ ἀβάσιμον (*).

Σημ. ΕΕΔ: Ἀλλὰ καὶ ἐπιτρεπομένης τῆς ἐκτελέσεως τῶν ἀποφάσεων διὰ προσωπικῆς κρατήσεως κατὰ τὰς διατάξεις τῆς προϊσχυούσης Πολιτικῆς Δικονομίας δὲν ἠδύνατο νὰ εἰσαχθῇ κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΘΟΔ'/1911 αἴτημα περὶ προσωπικῆς κρατήσεως τοῦ ἐναγομένου, ταύτης ἀπαγγελλομένης κατὰ τὴν τακτικὴν διαδικασίαν, ὡς δὲν ἠδύνατο νὰ ἐκδικασθῇ καὶ ἀγωγὴ περὶ κύρους κατασχέσεως (Ἐφετ. Αἰγαίου 93/1929) (πρβλ. καὶ *Α. Γιδοπούλου*, Εἰσαγγ. Α.Π., Γνωμοδότησιν, Θέμ. ΜΓ', σελ. 395).

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΝ

Τροποποίησις Γενικοῦ Κανονισμοῦ Ὀργανισμοῦ Τηλεπικοινωνιῶν Ἑλλάδος

Κανονισμοί ἐργασίας κατά Ν.Δ. 3789/1957.—Κατάρτισις τούτων πρωτοβουλία τοῦ ἐργοδότου, δυνατοῦ ὄντος ὅπως περιλάβωσι μόνον κανόνας, οἱ ὁποῖοι ρυθμίζουσι τάς ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἐργασίας διαμορφουμένας σχέσεις καὶ σκοποῦσιν εἰς τὴν διατήρησιν τῆς ἐσωτερικῆς τάξεως καὶ πειθαρχίας ἐν τῇ ἐπιχειρήσει καὶ ἰδίως τὴν κατὰ τρόπον ὁμοιόμορφον ἄσκησιν τῆς πειθαρχικῆς ἐξουσίας ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου — Διαδικασία τροποποιήσεως κλπ. Γενικοῦ Κανονισμοῦ Ο.Τ.Ε. κατ' ἄρθρον 9 Νόμου 3105/1954.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 415/1968, Ὁλομελείας

Πρόεδρος ὁ κ. **Μιχ. Στασινόπουλος**
Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. **Δ. Καλοδούκας**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Α. Σκάσης, Δ. Ἀποστολίδης, Δ. Καρασάββας, Τ. Ντόκας, Πάρεδρος Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ὑπὸ τοῦ αἰτοῦντος σωματείου ἡ ἀκύρωσις τοῦ ὑπ' ἀριθ. 870/18.10.1966 ὑ.δ. (Φ.Ε.Κ. 224 Α') καθ' ὃ μέρος δι' αὐτοῦ προσετέθη ἐν τέλει τοῦ ἄρθρου 55 τοῦ Γενικοῦ Κανονισμοῦ Προσωπικοῦ τοῦ Ο.Τ.Ε. (ὑ.δ. 18.8.1953, Φ.Ε.Κ. 224) νέα παράγραφος, ὑπ' ἀριθ. 28, ἐπιτρέπουσα, κατ' ἐξαίρεσιν τῶν κειμένων διατάξεων, τὴν ὑπὸ ὡρισμένας προϋποθέσεις μετάταξιν μονίμου ἀνωτέρου διοικητικοῦ προσωπικοῦ, κεκτημένου πτυχίου Στρατιωτικῆς Σχολῆς Εὐελπίδων εἰς κενὰς ὀργανικὰς θέσεις ἀντιστοίχων καθηκόντων τοῦ ἀνωτέρου τεχνικοῦ προσωπικοῦ.

Τύποις παραδεκτῶς παρεμβαίνουσιν ὑπὲρ τοῦ κύρους τοῦ προσβαλλομένου ὑ.δ. ἀφ' ἑνὸς ὁ Ὀργανισμὸς Τηλεπικοινωνιῶν Ἑλλάδος καὶ ἀφ' ἑτέρου ὁ «Χ», ὑπάλληλος τοῦ Ο.Τ.Ε., μεταταγεὶς εἰς θέσιν ἀνωτέρου προσωπικοῦ κατ' ἐφαρμογὴν τῆς εἰρημένης διατάξεως, προφανὲς ἔννομον συμφέρον ἔχοντες εἰς διατήρησιν τοῦ κύρους τῆς προσβαλλομένης διοικητικῆς πράξεως.

Ὑπὸ τοῦ αἰτοῦντος σωματείου προτείνεται, ὅτι ἡ προσβαλλομένη ὡς ἄνω διάταξις παρανόμως ἐθεσπίσθη κατὰ τὸν τύπον ὑ.δ. καὶ ὄχι μόνον τῇ προτάσει μόνον τοῦ Ὑπουργοῦ Συγκοινωνιῶν, ἐνῷ ἔδει εἰς τὴν θέσπισιν αὐτῆς νὰ συμπράξῃ καὶ ὁ ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργός, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ν.δ. 3789/1957, καθ' ἃς ἐπιχειρήσεις, ἐκμεταλλεύσεις ἢ ἐργασίαι ἐν γένει... ὀφείλουσι νὰ καταρτίσωσι (κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ παρόντος) Κανονισμὸν ἐργασίας, ρυθμίζοντα κατὰ τοὺς κειμένους νόμους τὰς ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἐργασίας διαμορφουμένας σχέσεις μεταξὺ αὐτῶν καὶ τοῦ πάσης φύσεως προσωπικοῦ των..., ἡ δὲ κύρωσις τῶν Κανονισμῶν τούτων γίνεται... προκειμένου περὶ ἐπιχειρήσεων, ἀσκουμένων ὑπὸ τοῦ Δημοσίου (ὡς ὁ Ο.Τ.Ε.), διὰ κοινῆς ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας καὶ τοῦ ἐποπτεύοντος εἰς ἑκάστην περίπτωσιν Ὑπουργοῦ.

Ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ νόμου 3105/1954 «περὶ κανονιστικῶν διατάξεων ἀφορωσῶν τὸ προσωπικὸν τοῦ Ο.Τ.Ε.» ὁρίζεται, ὅτι «ἡ τροποποίησις τοῦ Γενικοῦ Κανονισμοῦ Προσωπικοῦ τοῦ Ο.Τ.Ε., συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν ἐν τῷ παρόντι νόμῳ συμπληρουμένων, ἀντικαθιστωμένων ἢ τροποποιουμένων παγίων καὶ μεταβατικῶν διατάξεων τοῦ Γενικοῦ Κανονισμοῦ Προσωπικοῦ, ἐνεργεῖται προτάσει τοῦ ἐργοδότου, εἴτε τοῦ προσωπικοῦ... εἴτε καὶ αὐτεπαγγέλτως ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Συγκοινωνιῶν. Διὰ πᾶσαν τοιαύτην τροποποίησιν ἀπαιτεῖται ἡ γνώμη τοῦ τε ἐργοδότου καὶ τοῦ προσωπικοῦ, ὑποβαλλομένη ἐντὸς τὸ πολὺ τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως... τῆς προτεινομένης τροποποιήσεως. Ὑποβληθεισῶν τυχὸν διαφωνιῶν ἐντὸς τῆς ὡς ἄνω τασσομένης προθεσμίας δι' ὑπομνήματος τῶν ἐνδιαφερομένων ἀποφαίνεται ἐπ' αὐτῶν ὁ Ὑπουργὸς τῶν Συγκοινωνιῶν καὶ Δημοσίων Ἔργων αἰτιολογημένως. Τὸ κυρωτικὸν τῆς τροποποιήσεως διάταγμα ἐκδίδεται προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ Συγκοινωνιῶν καὶ Δημοσίων Ἔργων».

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω διατάξεων σαφῶς προκύπτει, ὅτι ἡ διὰ τοῦ προσβαλλομένου ὑ.δ. γενομένη τροποποίησις τοῦ Γενικοῦ Κανονισμοῦ

Προσωπικοῦ Ο.Τ.Ε., ἀναγομένη εἰς θέμα πληρώσεως θέσεων προσωπικοῦ διὰ μετατάξεως ἀπὸ τοῦ ἑνὸς εἰς ἕτερον κλάδον τοῦ εἰρημένου Ὀργανισμοῦ, νομίμως ἐγένετο διὰ δ.δ., ἐκδοθέντος τῇ προτάσει μόνον τοῦ Ὑπουργοῦ Συγκοινωνιῶν, μὴ ἐχουσῶν ἐφαρμογὴν ἐν προκειμένῳ τῶν διατάξεων τοῦ ν.δ. 3789/1957, ἃς ἐπικαλεῖται τὸ αἰτοῦν σωματεῖον κατὰ τὰ προεκτεθέντα. Διότι, καθ' ἃ ἐγένετο δεκτὸν καὶ ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου τούτου, οἱ ὑπὸ τοῦ τελευταίου τούτου ν.δ. προβλεπόμενοι Κανονισμοὶ ἐργασίας (διὰ τὴν ἔκδοσιν τῶν ὁποίων ἀπαιτεῖται σύμπραξις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας), καταρτιζόμενοι πρωτοβουλίᾳ τοῦ ἐργοδότου, εἶναι δυνατὸν νὰ περιλάβωσι μόνον κανόνας ρυθμίζοντας τὰς ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἐργασίας διαμορφουμένας σχέσεις καὶ σκοποῦντας εἰς τὴν διατήρησιν τῆς ἐσωτερικῆς τάξεως καὶ πειθαρχίας ἐν τῇ ἐπιχειρήσει καὶ ἰδίως τὴν κατὰ τρόπον ὁμοιόμορφον ἄσκησιν τῆς πειθαρχικῆς ἐξουσίας ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου, περὶ ὧν ὅμως δὲν πρόκειται ἐν προκειμένῳ, ὡς προεξετέθη (Σ.τ.Ε. 3084/1964 κλπ.) (*).

Ἡ ἀληθὴς ἔννοια τῆς προμνησθείσης ἀνωτέρω διατάξεως τοῦ ἄρθρου 9 νόμου 3105/1954 (ὑφ' οὗ τοῦ ὁποίου ἐξεδόθη τὸ προσβαλλόμενον δ. διάταγμα), καθ' ἣν, ὑποβληθεισῶν τυχὸν διαφωνιῶν... δι' ὑπομνήματος τῶν ἐνδιαφερομένων (ἐργοδότου καὶ προσωπικοῦ) κατὰ προταθείσης τροποποιήσεως τοῦ Γενικοῦ Κανονισμοῦ Προσωπικοῦ Ο.Τ.Ε. «ἀποφαίνεται ἐπ' αὐτῶν ὁ Ὑπουργὸς Συγκοινωνιῶν ἠτιολογημένως», εἶναι, ὅτι ἐν περιπτώσει ὑποβολῆς τοιαύτης διαφωνίας ἐπὶ βασικοῦ θέματος, ἀφορῶντος τὴν τροποποίησιν τῆς διατάξεως τοῦ Γενικοῦ Κανονισμοῦ Προσωπικοῦ τοῦ Ο.Τ.Ε., ἧς διώκεται ἡ θέσπισις, ἀπαιτεῖται ἀπαραιτήτως, ὅπως ὁ Ὑπουργὸς Συγκοινωνιῶν ἀποφανθῇ ρητῶς ἐπὶ τοῦ περιεχομένου ταύτης δι' ἠτιολογημένης πράξεώς του, ἥτις, ἐν περιπτώσει ἀπορρίψεως τῆς διαφωνίας, ἀποτελεῖ οὐσιώδη τύπον τῆς διαδικασίας ἐκδόσεως τοῦ θεσπίζοντος τὴν τροποποίησιν σχετικοῦ δ.δ. (Σ.τ.Ε. 2239/1960).

Ἐν τῇ προκειμένῃ περιπτώσει, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν στοιχείων τοῦ φακέλου, ἐπὶ προταθείσης ὑπὸ τῆς Διοικήσεως τοῦ Ο.Τ.Ε. προσθήκης ἐν τέλει τοῦ ἄρθρου 55 τοῦ Γενικοῦ Κανονισμοῦ Προσωπικοῦ, τὸ περιεχόμενον τῆς ὁποίας ἀπετέλεσε τὴν προσβαλλομένην διάταξιν (πρακτικὰ συνεδριάσεως Διοικητικοῦ Συμβουλίου 939/18.1.1966), προέβαλον ἀντιρρήσεις οἱ ὑπὸ τῆς Γ.Σ.Ε.Ε. ὁρισθέντες ἐκπρόσωποι τοῦ προσωπικοῦ Ο.Τ.Ε. (ἐγγραφα Πανελληνίου Ἑνώσεως Τεχνιτῶν Ο.Τ.Ε. καὶ Πανελληνίου Συλλόγου Ὑπαλλήλων Προσωπικοῦ Ο.Τ.Ε.), διατυπώσαντες ἐμπροθέσμως (ἤτοι ἐντὸς τριμήνου) ἔγγραφον διαφωνίαν ὡς πρὸς τὴν κατὰ βάσιν θέσπισιν τῆς εἰρημένης τροποποιήσεως, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι διὰ ταύτης εἰσάγεται «καθαρῶς προσωπικὴ καὶ ἄκρως χαριστικὴ διάταξις, ἡ ἀποδοχὴ τῆς ὁποίας θὰ ἐδημιούργει σάλον μεταξὺ τοῦ προσωπικοῦ, διότι παραβιάζονται θεμελιώδεις διατάξεις τοῦ Γενικοῦ Κανονισμοῦ Προσωπικοῦ». Ὑπὸ τοιούτους ὅρους ὤφειλεν ὁ Ὑπουργὸς Συγκοινωνιῶν, συμφώνως πρὸς τὸ παρατεθέμενον ἀνωτέρω ἄρθρον 9 ν. 3105/1954, νὰ ἀποφανθῇ δι' ἠτιολογημένης πράξεώς του ἐπὶ τῆς ἐγγράφου ταύτης διαφωνίας τῶν ἐκπροσώπων τοῦ προσωπικοῦ, δυνάμενος νὰ προχωρήσῃ εἰς τὴν διὰ δ.δ. θέσπισιν τῆς περὶ ἧς πρόκειται διατάξεως μόνον ἐφ' ὅσον ἤθελεν ἀπορρίψει τὴν διαφωνίαν. Τοιαύτην ὅμως ἀπορριπτικὴν τῆς διαφωνίας ὑπουργικὴν πρᾶξιν δὲν ἐπικαλεῖται ἐν προκειμένῳ ἡ Διοίκησις, ἀλλ' ἀναφέρεται μόνον εἰς τὴν συνοδεύουσαν τὸ προσβαλλόμενον δ. δ) για εἰσηγητικὴν ἔκθεσιν καὶ εἰς διαμειφθείσαν σχετικῶς πρὸς τὸ διάταγμα τοῦτο ἀλληλογραφίαν μεταξὺ τοῦ Ἀρχηγοῦ τοῦ Γραφείου τοῦ Βασιλέως καὶ τοῦ Ὑπουργοῦ Συγκοινωνιῶν ἐπ' εὐκαιρίᾳ παρατηρήσεων περιεχομένων εἰς τὸ πρακτικὸν τοῦ Α' Τμήματος τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ὅπερ ἐπεξειργάσθη τὸ σχέδιον τοῦ προσβαλλομένου δ.δ. Ἀνεξαρτήτως ὅμως τοῦ ἐάν, κατ' ἀρχήν, ἡ ἐλλείπουσα ὑπουργικὴ πρᾶξις ἦτο δυνατὸν νὰ ἀναπληρωθῇ διὰ τῆς ὑπὸ τοὺς προεκτεθέντας ὅρους διαμειφθείσης ἀλληλογραφίας ἢ διὰ τῆς εἰσηγητικῆς ἐπὶ τοῦ δ.δ. ἐκθέσεως (μὴ ὑπογεγραμμένης κἂν ἐν προκειμένῳ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Συγκοινωνιῶν), ὁπωσδήποτε, δοθέντος ὅτι εἰς τὰ ἐν λόγῳ ἔγγραφα οὐδόλως περιέχεται εἰδικὴ ἀπάντησις εἰς τὴν ὑπὸ τῶν ἐκπροσώπων τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ο.Τ.Ε. διατυπωθεῖσαν διαφωνίαν ἐπὶ τοῦ περιεχομένου τῆς θεσπισθείσης διατάξεως, δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ, ὅτι ἐπληρώθη ὁ ὑπὸ τοῦ νόμου ἀπαιτούμενος οὐσιώδης τύπος τῆς δια-

(*) ΕΕΔ 24, 140. Ἴδετε περὶ Κανονισμῶν Ἐργασίας κατὰ τὸ ν.δ. 3789/1957 (ΕΕΔ 16, 1131) καὶ Α.Π. 525/1967, Ὁλομελείας, ΕΕΔ 27, 92 καὶ τὰ ἐν ΕΕΔ 27, 90 σημειούμενα.

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ

ΑΣΦΑΛΙΣΙΣ ΕΙΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ

§. 1. Ἀσφάλισις εἰς τὸ Ἵδρυμα Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων

1. Ἐξομοίωσις, κατ' ἄρθρον 34 § 1 Α.Ν. 1846/1951, τῆς ἐπαγγελματικῆς ἀσθενείας πρὸς τὸ ἐργατικὸν ἀτύχημα, ὅπερ παρέχει ηὐξημένας παροχὰς κατὰ τὰ ἐν ἄρθρῳ 29 § 2 τοῦ αὐτοῦ Νόμου ὁριζόμενα.—Ἀναγκαῖος ὅμως ὁ μεταξὺ τῆς ἀσθενείας καὶ τῆς ἐνεστώσης βλάβης, κατὰ τὴν ἀνέλεγκτον κρίσιν τοῦ οἰκείου ὑγειονομικοῦ ὀργάνου, αἰτιώδης σύνδεσμος.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 1924/1968, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Γ. Χαρμπούρης**
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. **Θ. Κουρουσόπουλος**
Δικηγόρος ὁ κ. Ι. Ρεμοῦνδος

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως ὁ αἰτῶν, τυχὼν ἀπὸ τῆς 1.2.1963 διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1103/11.3.1963 ἀποφάσεως τοῦ Διευθυντοῦ του ἐν Πειραιεῖ Ὑποκαταστήματος τοῦ Ι.Κ.Α. συντάξεως λόγῳ ἀναπηρίας ἐκ κοινῆς νόσου (ἀσθματικῆς βρογχίτιδος), διώκει τὴν ἀκύρωσιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 308/23.6.1967 ἀποφάσεως τῆς Δευτεροβαθμίου Ἀσφαλιστικῆς Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων τοῦ Ι.Κ.Α., δι' ἧς ἐκρίθη, ὅτι ἡ νόσος αὕτη δὲν εἶναι ἀπότοκος τῆς ἐπαγγελματικῆς νόσου τῆς πνευμονοκονιάσεως.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 34 § 1 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων» ἡ ἐπαγγελματικὴ ἀσθένεια ἐξομοιοῦται πρὸς τὸ ἐργατικὸν ἀτύχημα, ὅπερ παρέχει τὸ δικαίωμα εἰς ηὐξημένας παροχάς, κατὰ τὰ ἐν ἄρθρῳ 29 § 2 τοῦ αὐτοῦ νόμου ὁριζόμενα. Κατὰ τὴν ὀρθὴν ἔννοιαν τῆς διατάξεως ταύτης διὰ τὴν ὕπαρξιν ἐπαγγελματικῆς ἀσθενείας, οἵα τυγχάνει, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 40 § 11 τοῦ Κανονισμοῦ Ἀσθενείας τοῦ Ι.Κ.Α. (Φ.Ε.Κ. 112/1938 τ. Β΄) καὶ ἡ πνευμονοκονίασις, δέον ὅπως μεταξὺ ταύτης καὶ τῆς ἐνεστώσης βλάβης (σωματικῆς ἢ πνευματικῆς) ὑφίσταται, κατὰ τὴν ἀνέλεγκτον τεχνικὴν κρίσιν τοῦ οἰκείου ὑγειονομικοῦ ὀργάνου, αἰτιώδης σύνδεσμος. Συνεπῶς ἐν προκειμένῳ, γενομένου δεκτοῦ, μετ' ἐκτίμησιν πάντων τῶν στοιχείων τοῦ φακέλου, τόσον ὑπὸ τῆς εἰδικῆς ἐπὶ τῶν ἐπαγγελματικῶν ἀσθενειῶν Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς (ἀπὸ 15.5.1965 γνωμοδότησις τοῦ Τμήματος Προλήψεως κλπ. Ἐπαγγελματικοῦ Κινδύνου), ὅσον καὶ ὑπὸ τῶν ὑπὸ τῶν ἄρθρων 27 καὶ ἑπ. τοῦ Κανονισμοῦ Ἀσφαλιστικῆς Ἀρμοδιότητος τοῦ Ι.Κ.Α. (Φ. 33/1938 τ. Β΄) προβλεπομένων Ὑγειονομικῶν Ἐπιτροπῶν (ὑπ' ἀριθ. 1030/1962, 402/1963, 1647/1963, 438/1967 τῆς Ἀνωτάτης Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς καὶ 664/1962 καὶ 194/1963 γνωμ. τῆς Δευτεροβαθμίου Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς), ὅτι ἡ πάθησις, δι' ἣν ὁ αἰτῶν ἐκρίθη ἀνάπηρος, ἤτοι ἡ χρονία ἀσθματικὴ βρογχίτις, οὐδ' ὀφείλεται, οὐδὲ σχέσιν τινὰ ἔχει πρὸς τὴν ἐπαγγελματικὴν νόσον τῆς πνευμονοκονιάσεως, συγγόμως διὰ τῆς προσβαλλομένης πράξεως ἐκρίθη, ὅτι δὲν συντρέχει παρὰ τῷ αἰτοῦντι περίπτωσις συνταξιοδοτήσεώς του λόγῳ ἐπαγγελματικῆς νόσου, ἀπορριπτέοι δὲ ἐλέγχονται ὡς ἀβάσιμοι οἱ περὶ τοῦ ἀντιθέτου λόγοι ἀκυρώσεως, οἵτινες, καθ' ὃ μέρος, διὰ τῆς ἐπικλήσεως ἀντιθέτων ἰατρικῶν γνωματεύσεων, πλήττουσι τὴν ὀρθότητα τῆς ἠιτιολογημένης ταύτης κρίσεως τῶν Ὑγειονομικῶν Ἐπιτροπῶν, οὔσης ἀνελέγκτου κατὰ τὰ ἀνωτέρω, ἀπορριπτέαι τυγχάνουσαι ὡς ἀπαράδεκτοι.

2. Μὴ ὑπαγωγὴ εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α. τῶν προσώπων, τὰ ὁποῖα παρέχουν, ἀποκλειστικῶς, εἴτε ὄχι, ἐργασίαν, ὁ χρόνος τῆς ὁποίας ὑπολογίζεται ὡς συντάξιμος κατὰ τὰς διατάξεις τῆς ἑκάστοτε ἰσχυούσης διὰ τὸ δημόσιον συνταξιοδοτικῆς νομοθεσίας.—Ἔννοια διατάξεως ἄρθρου 3 § 1 Α.Ν. 1846/1951 περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων.

Ἀρείου Πάγου 434/1968, Τμ. Γ'

Πρόεδρος ὁ κ. **Θ. Καμπέρης**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Δ. Σίδερης**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Δ. Θεοδοσόπουλος, Α. Μπλιούρας

Ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 3 § 1 τοῦ ἀ.ν.

δικασίας ἐκδόσεως τοῦ προσβαλλομένου δ.δ., καθ' ὃ μέρος περιέχει τὴν περὶ ἧς πρόκειται διάταξιν, τούτῳ δὲ τῷ λόγῳ ἀκυρωτέον ἀποβαίνει τοῦτο κατὰ τὸ εἰρημένον τμῆμά του, ὡς βασίμως προτείνεται διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως.

1846/1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων», καθ' ἣν «δὲν ὑπαγονται εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ νόμου τούτου τὰ πρόσωπα, τὰ παρέχοντα ἀποκλειστικῶς, εἴτε ὄχι, ἐργασίαν, ὁ χρόνος τῆς ὑποίας ἐπολογίζεται ὡς συντάξιμος κατὰ τὰς διατάξεις τῆς ἑκάστοτε ἰσχυούσης διὰ τὸ Δημόσιον συνταξιοδοτικῆς νομοθεσίας», σαφῶς συνάγεται, ὅτι διὰ τὴν ἐξαίρεσιν τῆς ἀσφαλίσεως παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. τοῦ παρέχοντος ἐργασίαν ἀποκλειστικῶς ἢ μὴ πρὸς τινα ἐργοδότην ἀρκεῖ μόνον νὰ ἐπολογίζηται ὡς συντάξιμος ὁ χρόνος τῆς τοιαύτης ὑπηρεσίας διὰ τὴν παρὰ τοῦ Δημοσίου συνταξιοδότησιν κατὰ τὰς ρηθείσας διατάξεις, εἶναι δὲ ἀδιάφορον, ἂν παρέχηται συγχρόνως πραγματικὴ ὑπηρεσία καὶ πρὸς τὸ Δημόσιον ἢ ἂν ἀπὸ τῆς συνταξιοδοτικῆς νομοθεσίας θεωρῆται, ὅτι παρέχεται τοιαύτη, ἐφ' ὅσον οὐδεμίαν διάκρισιν ποιεῖται ὡς πρὸς τοῦτο ἡ ὡς ἄνω διάταξις.

Ἐξ ἑτέρου, κατὰ τὴν ρηθεῖσαν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 36 τοῦ νόμου 1854/1951 «περὶ ἀπονομῆς τῶν πολιτικῶν καὶ στρατιωτικῶν συντάξεων», ὁ χρόνος τῆς πολεμικῆς διαθεσιμότητος τῶν στρατιωτικῶν θεωρεῖται ὡς συντάξιμος πραγματικὴ ὑπηρεσία μέχρι τῆς καταλήψεως ἀπὸ τοῦ ὁρίου τῆς ἡλικίας. Συνεπῶς οἱ ἐν πολεμικῇ διαθεσιμότητι ἀξιωματικοί, παρέχοντες πρὸ τῆς καταλήψεώς των ἀπὸ τοῦ ὁρίου ἡλικίας ὑπηρεσίαν ἰσαλλήλου δημοσίου ἢ κοινοτικοῦ, νομικοῦ προσώπου δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ δικαίου ἢ παραχωρηθεισῶν ἐκμεταλλεύσεων, καθ' ἃ δικαίωμα παρεχωρήθη αὐτοῖς, ἐξ ἐννοίας διατοῦ ἄρθρου 11 ν.δ. 350/1942, ὡς τοῦτο ἀντικατεστάθη δι' ἄρθρου μόνου τοῦ νόμου 518/1945, τοῦ κυρωθέντος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 332/1946 Πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἐκδοθείσης κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 58/1945 Συντακτικὴν Πρᾶξιν, ἐξαιροῦνται τῆς παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. ἀσφαλίσεως, ἐφ' ὅσον, κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἐκτεθέντα, ὁ χρόνος τῆς πολεμικῆς διαθεσιμότητος τούτων θεωρεῖται ὡς συντάξιμος πραγματικὴ ὑπηρεσία. Ὅθεν, ἀποφηναμένων τὸ Πρωτοδικεῖον, διὰ τῆς προσβαλλομένης ὑπ' ἀριθ. 3236/1968 ὁριστικῆς καὶ τελεσιδίκου ἀποφάσεώς του, ὅτι ἡ ἀναιρεσίβλητος ἑταιρεία δὲν ὑπεχρεοῦτο εἰς καταβολὴν τῶν ἐν λόγῳ πρὸς τὸ ἀναιρεσεῖον Ι.Κ.Α. διὰ τὸν παρ' αὐτῇ ὑπηρετήσαντα πρὸ τῆς καταλήψεώς του ἀπὸ τοῦ ὁρίου ἡλικίας ἀξιωματικὸν ἐν πολεμικῇ διαθεσιμότητι Κ.Μ. διὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 6 Ἰουλίου 1954 μέχρι 30 Σεπτεμβρίου 1962, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι οὗτος δὲν ὑπάγεται εἰς τὴν ὡς ἄνω ἀσφάλισιν, καὶ πρωτοτύπου δεχθὲν τὴν ἀνακοπὴν τῆς ἀναιρεσιβλήτου ἑταιρείας καὶ κηρύξαν ἄκυρον τὴν ὑπ' ἀριθ. 168058/1965 πρᾶξιν ἐπιβολῆς εἰσφορῶν τοῦ Ι.Κ.Α., ὀρθῶς τὰς ἀνωτέρω διατάξεις ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσεν. Ἀμφότεροι δὲ οἱ τὰ ἐναντία ἰσχυριζόμενοι λόγοι τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως εἶναι ἀπορριπτέοι ὡς ἀβάσιμοι.

Ἠτιηθέντος τοῦ ἀναιρεσείοντος, δέον ὅπως τοῦτο καταδικασθῇ εἰς τὴν δικαστικὴν δαπάνην τῆς ἀναιρεσιβλήτου ἑταιρείας (ἄρθρον 178 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας), μειωμένην κατὰ τὸ ποσὸν τῆς δικηγορικῆς ἀμοιβῆς κατὰ τὸ ἥμισυ, συμφώνως πρὸς τὰς συνδεδυασμένας διατάξεις τῶν ἄρθρων 22 § 2 ν. 3643/1951 καὶ ἄρθρου 5 νόμου 3210/1955, αἵτινες ὡς οὐσιαστικοὶ μειοῦσι τὰς ὑπὸ τοῦ Κώδικος περὶ δικηγόρων καθοριζομένας ἀμοιβὰς τούτων δὲν κατηργήθησαν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ νόμου τοῦ αὐτοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας (*).

§ 2. Συνταξιοδότησις προσωπικοῦ τῶν ἐν Ἑλλάδι ἀτμηλάτων σιδηροδρόμων

Ἔννοια διατάξεως ἄρθρου 21 § 1 Ν.Δ. 3395/1955 περὶ μὴ καταβολῆς παρὰ τοῦ Δικτύου διπλῆς συντάξεως ἢ συντάξεως καὶ ἀποδοχῶν συγχρόνως, οὔτε συντάξεως ἐκ πλειόνων συγχρόνως Δικτύων.— Ἀναφορὰ τῆς ἀπαγορεύσεως τῆς καταβολῆς συντάξεως καὶ ἀποδοχῶν συγχρόνως εἰς τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν ἡ σύνταξις προέρχεται ἐξ ἰδίας προηγουμένης ὑπηρεσίας τοῦ ἐργαζομένου καὶ ὄχι καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν ἡ σύνταξις παρέχεται κατὰ μεταβίβασιν εἰς τοῦτον σχετικοῦ δικαιώματος θανόντος ὑπαλλήλου ἢ συνταξιούχου.

Ἀρείου Πάγου 432/1968, Ὁλομελείας

Πρόεδρος ὁ κ. **Θ. Καμπέρης**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Στ. Σταυρόπουλος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ἀθ. Στεργίου, Ἀγ. Ἀποστόλου

Ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 21 § 1 τοῦ ν.δ. 3395/1955 «περὶ συνταξιοδοτήσεως τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἐν Ἑλλάδι ἀτμηλάτων σιδηροδρόμων», ὁριζούσης ὅτι δὲν καταβάλλεται παρὰ τοῦ Δικτύου διπλῆ σύνταξις ἢ σύνταξις καὶ ἀποδοχαὶ συγχρόνως, εἴτε σύνταξις ἐκ πλειόνων συγχρόνων Δικτύων, σαφῶς συνάγεται, ὅτι ἡ ἀπαγόρευσις τῆς καταβολῆς συντάξεως καὶ ἀποδοχῶν συγχρόνως ἀφορᾷ τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν ἡ σύνταξις προέρχεται ἐξ ἰδίας προηγουμένης ὑπηρεσίας τοῦ ἐργαζομένου, οὐχὶ δὲ καὶ τὴν περίπτωσιν καθ' ἣν ἡ σύνταξις παρέχεται κατὰ μεταβίβασιν εἰς τοῦτον σχετικοῦ δικαιώματος θανόντος ὑπαλ-

(*) Ἐπεκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 3236/1968 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΑΔΙΚΟΠΡΑΞΙΑΙ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΚΤΕΛΕΣΙΝ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ὑπὸ τῆς Συντάξεως

Κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας ἢ ἐξ ἀφορμῆς αὐτῆς συμβαίνουν εἰς τοὺς ἐργαζομένους ἐργατικὰ ἀτυχήματα. Ἐκ τούτων προέρχονται ἀξιώσεις

λήλου ἢ συνταξιούχων (τῆς οἰκογενείας, οὗτινος τυγχάνει μέλος). Τὴν λογικὴν ταύτην ἑρμηνείαν ἐνισχύει ἡ νομοθετικὴ ἀντίληψις, ἐκδηλωθεῖσα ρητῶς ἐν ἄρθρῳ 9 τοῦ νόμου 4476/1965, ὅπερ διαλαμβάνει, ὅτι οὐδεὶς δύναται νὰ λάβῃ παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. περισσοτέρας τῆς μιᾶς συντάξεως «ἐξ ἰδίας αὐτοῦ ἐργασίας», ἐνῷ ἡ διὰ τῆς διατάξεως ταύτης ἀντικατασταθεῖσα παράγραφος 4 τοῦ ἄρθρου 29 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 ὥριζεν, ἄνευ διακρίσεώς τινος, ὅτι οὐδεὶς δικαιοῦται παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. πλειόνων τῆς μιᾶς συντάξεων. Οὐδόλως δὲ προκύπτει ἔνδειξις, ὅτι ἐσκοπήθη διὰ τοῦ ρηθέντος ν.δ. 3395/1955 νὰ ἀποκλείεται ἡ καταβολὴ ἐν ταυτῷ ἀποδοχῶν καὶ συντάξεως, ὁσάκις ἡ τελευταία ἐχορηγήθη κατόπιν διαδοχῆς (ἔχουσα οὕτω διάφορον αἰτίαν), ἐκ τοῦ νόμου 1854/1951 περὶ ἀπονομῆς τῶν πολιτικῶν καὶ στρατιωτικῶν συντάξεων, ἀφοῦ μάλιστα τὸ ἄρθρον 58 αὐτοῦ ἐπιτρέπει εἰς ἐνίας περιπτώσεις τὴν παροχὴν συντάξεως εἰς ὑπηρετοῦντας ὑπαλλήλους, ἐφ' ὅσον αὐτὴ δὲν ὑπερβαίνει τὰ ἐν αὐτῷ ὅρια. Οὕτως ὅθεν κρίνασα καὶ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις καὶ δεχθεῖσα τὴν ὑπὸ δίκην ἀγωγὴν τῆς ἀναιρεσιβλήτου, δι' ἧς διώκεται ἡ ἀποκατάστασις τῆς ἐπελθούσης ζημίας της ἐκ τῆς παρανόμου ἀρνήσεως τῶν ὀργάνων τοῦ ἀναιρεσείοντος νὰ καταβάλουν εἰς ταύτην σύνταξιν, ἀναγνωρισθεῖσαν λόγῳ θανάτου τοῦ πατρός της ἀπὸ 1.3.1963 μέχρις 20.2.1967, ἐπὶ τῇ αἰτίᾳ ὅτι, ἐφ' ὅσον ἀπησχολεῖτο παρ' αὐτῷ καὶ ἐμισθοδοτεῖτο, ἐστερήθη τοῦ δικαιώματος ἐπὶ τὴν σύνταξιν, ὀρθῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὴν παρατεθεῖσαν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 21 § 1 τοῦ ν.δ. 3395/1955 καὶ οὐδεμίαν ἄλλην παρεβίασεν, ἀβάσιμοι δὲ καὶ ὡς τοιοῦτοι ἀπορριπτέοι τυγχάνουν οἱ περὶ τοῦ ἐναντίου λόγοι ἀναιρέσεως (*).

(*) Ἐπεκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 4103/1968 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν.

ἀποζημιώσεως τῶν παθόντων ἢ τῶν δικαιοδόχων των, αἱ ὁποῖαι ρυθμίζονται καὶ διὰ τοὺς ἐν αὐτῷ ἐργοδότας καὶ ἐπιχειρήσεις, ἀκυρωτέας κλπ. ὑπὸ τοῦ νόμου 551/1915 περὶ ἐργατικῶν ἀτυχημάτων καί, ἐφ' ὅσον συντρέχουν αἱ προϋποθέσεις τοῦ ἄρθρου 16 αὐτοῦ, βλέπει εἰς τὸν παθόντα καὶ τὰ ἀντ' αὐτοῦ δικαιούμενα πρόσωπα, κατ' ἐκλεκτικὸν δικαίωμά των, ἀγωγὴν ἐκ τοῦ κοινοῦ ἀστικοῦ δικαίου.

Ἡ ἐκ τοῦ νόμου τούτου εὐθύνη τοῦ ἐργοδότου πρὸς ἀποζημίωσιν δὲν ὑφίσταται ἐπὶ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος ἠφαλισμένου εἰς τὸ Ι.Κ.Α. (βλέπε ΕΕΔ 26, 233).

Ὁ νόμος 551/1915 δὲν ἀποκαθιστᾷ πλήρως τὴν ζημίαν τοῦ παθόντος, ἀλλὰ μέρος αὐτῆς (Α.Π. 761/1958, Ὁλομελείας, ΕΕΔ 18, σελ. 8), συμβιβασθεὶς κατὰ τὴν θεωρίαν τῆς ἀντικειμενικῆς εὐθύνης τοῦ ἐργοδότου (βλέπε ἀγόρευσιν *Α. Μιχαλακοπούλου*, εἰσηγητοῦ τοῦ νόμου ἐν ΕΕΔ 27, 1121), ἐνῷ, ἐξ ἄλλου, τὸ πταῖσμα τοῦ παθόντος περιωρίσθη εἰς τὸ ἂν ὑπάρχῃ ἢ εἰδικὴ ἐν ἄρθρῳ 16 τοῦ νόμου ἀμέλεια τοῦ παθόντος, ὁπότε ὁ δικαστὴς ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ μειώσῃ κατὰ τὴν κρίσιν του τὸ ποσὸν τῆς ἀποζημιώσεως, ἐχούσης ὅμως κάτω τοῦ ἡμίσεως αὐτῆς, ὡς καὶ ἂν ὁ παθὼν ἐκ προθέσεως προεκάλεσε τὸ ἀτύχημα, ὁπότε δὲν παρέχεται δικαίωμα ἀποζημιώσεως.

Ἐφ' ὅσον λοιπὸν οὕτως ἔχει ρυθμισθῇ ὑπὸ τοῦ εἰδικοῦ νόμου ἡ συνέπεια τοῦ πταίσματος τοῦ ἐργαζομένου, δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 300 Ἀστικοῦ Κώδικος περὶ ζημίας ἐξ οἰκείου πταίσματος. (Οὕτω καὶ *Χ. Ἀγαλλοπούλου*, Ἑλληνικὸν Ναυτεργατικὸν Δίκαιον, σελ. 127, πρβλ. Α.Π. 476/1960, ΕΕΔ 19, 1129, ἐπὶ ἀρνήσεως τοῦ παθόντος ἐργατικὸν ἀτύχημα νὰ ὑποβληθῇ εἰς ἐγχείρησιν).

Ἔχει ὅμως ἐφαρμογὴν ἡ ἀνωτέρω διάταξις τοῦ ἄρθρου 300 Α.Κ., προκειμένου περὶ ἀποζημιώσεως τοῦ παθόντος κατὰ τὸ κοινὸν ἀστικὸν δίκαιον (ἄρθρον 914 Α.Κ.), διὰ περιουσιακὴν ζημίαν, τὴν ὁποίαν ὁ ἐργαζόμενος ὑπέστη ἐκ τοῦ ἀτυχήματος (ἄρθρον 298 Α.Κ.), ἐκτὸς τῆς ὁποίας δικαιοῦται καὶ χρηματικῆς ἱκανοποιήσεως δι' ἠθικὴν βλάβην (ἄρθρον 932 Α.Κ.), ἡ ὁποία εἶναι διάφορος κατὰ βάσιν τῆς ἀνορθώσεως περιουσιακῆς ζημίας ὡς πρὸς

ΘΕΜΑΤΑ ΕΚ ΤΟΥ ΚΩΔΙΚΟΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Η ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΣΙΣ ΤΩΝ ΠΡΟΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Ὑπὸ Συνεργάτου

Ὡς γνωστόν, ἡ ἑρμηνεία τῶν κανόνων δικαίου, ὅταν δὲν περιορίζηται εἰς τὴν ξηρὰν λογικὴν κατασκευήν, ἀλλὰ προσπαθεῖ νὰ ἐντάξῃ τὸν ἑρμηνευόμενον κανόνα δικαίου εἰς τὴν λογικὴν τοῦ Δικαίου ἐν γένει, δηλ. τὴν ἐκκινοῦσαν ἀπὸ τὸ κοινὸν περὶ δικαίου αἴσθημα καὶ ἐξυπηρετοῦσαν τὰ ἰδεώδη τοῦ δικαίου καὶ τοὺς γενικοὺς καὶ εἰδικοὺς αὐτοῦ σκοπούς, ἀποκαλεῖται λογικὴ ἑρμηνεία (Βλέπε *Γ. Μπαλῆ*, Γενικαὶ Ἀρχαὶ § 7. *Α. Τούση*, Γενικαὶ Ἀρχαί, σ.51 ἑπ., *Π. Στεργαλιάδη*, Γενικαὶ Ἀρχαί, σελ. 8).

Στοιχεῖον ἀναμφισβητήτου τῆς λογικῆς ἢ ἐπιστημονικῆς ἑρμηνείας τοῦ δικαίου εἶναι καὶ τὸ ἱστορικὸν τοιοῦτον, ἤτοι ἡ προκαλέσασα τὸν νόμον αἰτία, ἡ ἱστορικὴ αὐτοῦ ἐξέλιξις καὶ κατοχή, ὡς καὶ ἡ ἱστορικὴ ἐξέλιξις τοῦ κειμένου αὐτοῦ, εἰς ἣν συμβάλλει τὰ μέγιστα τὸ προπαρασκευαστικὸν αὐτοῦ ὑλικόν. Οὕτως ὀρθῶς ἐπεσημάνθη καὶ προκειμένου περὶ τῆς ὀρθῆς ἑρμηνείας καὶ ἐφαρμογῆς τοῦ νέου Ἀστικοῦ Δικονομικοῦ Δικαίου ἡ μελέτη τῶν προπαρασκευαστικῶν αὐτοῦ ἐργασιῶν, τοῦτέστι τὰ δημοσιευθέντα Πρακτικὰ τῆς Συντακτικῆς καὶ Ἀναθεωρητικῆς Ἐπιτροπῆς, μετὰ τῶν οἰκείων εἰσηγήσεων καὶ διαγραμμάτων τῶν ἐπὶ μέρους εἰσηγητῶν τῶν διαφόρων τμημάτων (Βλέπε *Γ. Ράμμου*, ΝοΒ 15, σελ. 725, *Ἀλ. Βαμβέτσου*, εἰς λόγον του ἐπὶ τῇ ἐνάρξει ἐφαρμογῆς τοῦ νέου Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας εἰς τὴν Ἀρχαιολογικὴν Ἑταιρείαν τὴν 16.9.1968).

Πράγματι, τόσον αἱ εἰσηγήσεις τῶν μελῶν τῆς Συντακτικῆς Ἐπιτροπῆς, ὅσον καὶ τὰ Πρακτικὰ τῆς Ἐπιτροπῆς αὐτῆς, δημοσιευθέντα εἰς ὀκτὼ τόμους ὑπὸ τοῦ Ἐθνικοῦ Τυπογραφείου (Α' τόμος τὸ 1940, Β' τὸ 1953, Γ' τὸ 1953, Δ' τὸ 1956, Ε' τὸ 1957, ΣΤ' τὸ 1961, Ζ' τὸ 1958 καὶ Η' τὸ 1959), ἀποτελοῦν ἰκανὸν βοήθημα διὰ τὸν ἑρμηνευτὴν καὶ ἐφαρμοστὴν τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας. Εἰς τὰ Πρακτικὰ ὅμως τῆς Ἀναθεωρητικῆς Ἐπιτροπῆς, ὡς διατυπουῦνται, περιέχονται τινὲς ἀντιφάσεις, ἐκ τῶν ὁποίων δύναται νὰ παρασυρθῇ τις εἰς παρερμηνείαν τῶν διατάξεων τοῦ νέου δικαίου.

Α) Κατὰ τὴν διάταξιν τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 14 τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῶν εἰρηνοδικείων ὑπάγονται πᾶσαι αἱ εἰς χρήματα ἀποτιμηταὶ διαφοραί, ἡ ἀξία τοῦ ἀντικειμένου τῶν ὁποίων δὲν ὑπερβαίνει τὰς 10.000 δραχμάς, ἐνῷ κατὰ τὸν γενικὸν κανόνα τῆς παραγράφου 2 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῶν μονομελῶν πρωτοδικείων ὑπάγονται πᾶσαι αἱ εἰς χρήματα ἀποτιμηταὶ διαφοραί, ἡ ἀξία τοῦ ἀντικειμένου τῶν ὁποίων εἶναι ἀνωτέρα μὲν τῶν 10.000 δραχμῶν, δὲν ὑπερβαίνει ὅμως τὰς 40.000 δραχμάς. Εἰς τὰ ἀκολουθοῦντα ἄρθρα 15 καὶ 16 θεσπίζονται ἀποκλίσεις ἐκ τῶν ὡς ἄνω γενικῶν κανόνων καὶ δὴ

τὴν φύσιν αὐτῆς (Α.Π. 337/1959, ΕΕΔ 18, 767, Α.Π. 75/1959, ΕΕΔ 18, 829, Α.Π. 443/1959, ΕΕΔ 18, 1367 καὶ ἄλλαι, ἴδετε καὶ *Β. Σακελλαρίου*, Ἀντεισαγγελέως τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἀγόρευσιν ἐν ΕΕΔ 18, 1121) καὶ ὀφείλεται εἰς τὸν παθόντα, ἐπὶ θανατώσεως δὲ προσώπου εἰς τὴν οἰκογένειάν του λόγῳ ψυχικῆς ὀδύνης. (Ἴδετε καὶ Α.Π. 443/1959, ΕΕΔ 18, 1367).

Ἐφ' ὅσον ἀποδεικνύεται εἰς τὴν συγκεκριμένην περίπτωσιν πταῖσμα τοῦ παθόντος, τὸ δικαστήριον δύναται νὰ μὴ ἐπιδικάσῃ, ἀποζημίωσιν ἢ νὰ μειώσῃ τὸ ποσὸν αὐτῆς. Τοῦτο ἰσχύει καὶ ὅταν ὁ ζημιωθεὶς παρέλειψε νὰ ἀποτρέψῃ ἢ περιορίσῃ τὴν ζημίαν, ἢ δὲν ἐπέστησε τὴν προσοχὴν τοῦ ὀφειλέτου ἐπὶ τοῦ κινδύνου ἀσυνήθους μεγάλης ζημίας, ὃν ὁ ὀφειλέτης οὔτε ἐγνώριζεν, οὔτε ὤφειλε νὰ γνωρίζῃ.

Ἂν ὁ ἐργαζόμενος ὑποστῇ σωματικὴν βλάβην ἐκ τῆς παραλείψεως τοῦ ἐργοδότου νὰ διαρρυθμίσῃ τὰ τοῦ χώρου τῆς ἐργασίας καταλλήλως, δὲν δύναται νὰ καταλογισθῇ εἰς τοῦτον συντρέχον πταῖσμα, διότι παρέμεινεν ἐργαζόμενος ἐξ οἰκονομικῆς ἀνάγκης καὶ δυσχερείας πρὸς ἀνεύρεσιν ἄλλης ἐργασίας (Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 3732/1956, ΕΕΔ 15, 751). (Ἴδετε καὶ *Ἀλ. Λιτζερόπουλον*, ΕρμΑΚ ὅε' ἄρθρον 300 Α.Κ.).

Αἱ ἀνωτέρω ἀποζημιώσεις τῶν ἐργαζομένων ἐκδικάζονται κατὰ τὴν διαδικασίαν ἐπὶ ἐργατικῶν διαφορῶν τῆς νέας Πολιτικῆς Δικονομίας (ἄρθρον 691 Κώδ. Πολιτικῆς Δικονομίας).

1) ὡς πρὸς τὰ εἰρηνοδικεῖα διὰ τὴν πρὸς τὰ ἄνω τῶν 10.000 ἀρμοδιότητά των διὰ τοῦ ἄρθρου 15, 2) διὰ δὲ τὰ μονομελῆ πρωτοδικεῖα ὡσαύτως διὰ τὴν πρὸς τὰ ἄνω ἐπέκτασιν τῆς ἀρμοδιότητός των διὰ τοῦ ἄρθρου 16. Συνεπῶς αἱ ἐν ἄρθρῳ 16 τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας διαφοραί, ὁσάκις τὸ ἀντικείμενόν των δὲν ὑπερβαίνει τὰς 10.000 δραχμάς, ἐξακολουθοῦν νὰ ὑπάγωνται εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τῶν εἰρηνοδικείων, ἐφ' ὅσον δὲν ὁρίζεται ἄλλως ἐν τῷ ἄρθρῳ 16 ἢ ἀλλαχοῦ. Τοῦτο ἐπιρρωνύεται καὶ ἐκ τοῦ ὅτι ὁ Κώδιξ Πολιτικῆς Δικονομίας εἰς τὰς διατάξεις αὐτοῦ, διὰ τῶν ὁποίων ὁρίζεται ἡ εἰδικὴ διαδικασία, συμφώνως πρὸς τὴν ὁποίαν δικάζονται πλεῖσται ὅσαι ἐκ τῶν ἐν ἄρθρῳ 16 διαφορῶν (π.χ. ἐργατικαὶ διαφοραί, (ἄρθρον 691 ἐπόμ.), διαφοραὶ ἐξ ἀμοιβῶν διὰ τὴν παροχὴν ἐργασίας (ἄρθρον 721 ἐπόμ.), ἀναφέρει τὸν Εἰρηνοδίκην (π.χ. ἄρθρον 694 § 2, 723 § 2), ἐνῷ, ἐὰν διὰ τὰς διαφορὰς ταύτας (τῶν ἄρθρου 16), ὁσάκις τὸ ἀντικείμενόν των δὲν ὑπερβαίνει τὰς 10.000 δραχμάς, ἦτο ἁρμόδιον τὸ μονομελὲς πρωτοδικεῖον, οὐδεὶς λόγος θὰ ἐγίνετο περὶ εἰρηνοδικείων. Καὶ ἐνῷ ταῦτα εἶναι προφανῆ σαφῆ, εἰς τὰ Πρακτικὰ τῆς Ἀναθεωρητικῆς Ἐπιτροπῆς καὶ ἐν σελ. 616 αὐτῶν ἀναγράφονται τὰ ἑξῆς: «Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 16 ὁ κ. *Βαμβέτσος* λέγει, ὅτι ἐξ ἀντιδιαστολῆς πρὸς τὸ ἄρθρον 17, ἀλλὰ καὶ ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ πρὸς τὰ ἄρθρα 693 καὶ 694, προκύπτει, ὅτι αἱ ἐν ἄρθρῳ 16 ἀναφερόμεναι διαφοραί, ἂν ἡ ἀξία τοῦ ἀντικειμένου αὐτῶν δὲν ὑπερβαίνῃ τὰς 10.000 δραχμάς, ὑπάγονται εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ μονομελοῦς πρωτοδικείου καὶ προτείνει νὰ διασαφηνισθῇ, ἂν αὕτη εἶναι ἡ θέλησις τῆς Ἐπιτροπῆς. Ἡ Ἐπιτροπὴ ἀπαντᾷ καταφατικῶς».

Β) Ἐνῷ καὶ ἐκ τῆς θέσεως τῶν περὶ μικροδιαφορῶν διατάξεων (ἄρθρα 483 - 489) καὶ ἐκ τοῦ τίτλου τοῦ περὶ αὐτῶν ΙΕ' κεφαλαίου τοῦ Β' βιβλίου τοῦ νέου Κώδικος προκύπτει, ὅτι ἡ ἐκδίκασις τῶν μικροδιαφορῶν ὑπὸ τῶν Κώδικα Πολιτικῆς Δικονομίας δὲν γίνεται ἐφεξῆς κατ' εἰδικὴν τινα διαδικασίαν, ὡς ἐγίνετο μέχρι τοῦδε ὑπὸ τὸ ν.δ. τῆς 9/16 Νοεμβρίου 1925 (ὅλ. *Κουτουρίση - Μπλάτσιου* §§ 6, 8, 11 ἐπόμ.), ἀλλὰ ἁπλῶς, κατὰ τὸ πρότυπον τῆς Αὐστριακῆς Πολ. Δικονομίας, θεσπίζονται εἰδικαὶ διατάξεις, διὰ τῶν ὁποίων ὁρίζονται αἱ ἀποκλίσεις ἀπὸ τῆς τακτικῆς διαδικασίας τῶν εἰρηνοδικείων, βάσει τῶν ὁποίων θὰ ἐκδικάζωνται ἐφεξῆς αἱ μικροδιαφοραὶ (ὅλ. καὶ Πρακτ. Συντ. Ἐπιτροπῆς ἐν Δ' τόμῳ, σελ. 402, ὡς καὶ εἰσήγησιν ἐπὶ τοῦ διαγράμματος *Γ. Οἰκονομοπούλου* ἐν τῷ αὐτῷ Δ' τόμῳ Σχεδίου Πολιτικῆς Δικονομίας, σελ. 220), ἐν τούτοις εἰς τὰ Πρακτικὰ τῆς Ἀναθεωρητικῆς Ἐπιτροπῆς (σελ. 135) ἀναγιγνώσκει τις τὰ κάτωθι: «Ἀκολούθως ἡ Ἐπιτροπή, γενομένης δεκτῆς προτάσεως τοῦ κ. *Φραγκίστα*, ἀποφασίζει, ὅπως αἱ περὶ μικροδιαφορῶν διατάξεις περιληφθοῦν εἰς κεφάλαιον τῶν εἰδικῶν διαδικασιῶν, ἀποκλειομένης ὅμως τῆς ἐφαρμογῆς τῶν μὴ προσαρμοζομένων εἰς ταύτας διατάξεων, ὡς εἶναι λ.χ. αἱ περὶ ἀπαγορεύσεως τῆς ἀντικειμενικῆς σωρεύσεως, αἱ περὶ ἀπαραδέκτου τῆς ἀνταγωγῆς κλπ., αἵτινες δὲν δικαιολογεῖται νὰ ἰσχύουν εἰς τὰς ὑποθέσεις αὐτάς».

Γ) Κατὰ τὸ ἄρθρον 9 ἐδ. 6' τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας αἱ περὶ καρπῶν, τόκων καὶ ἐξόδων παρεπόμενα αἰτήσεις δὲν συνυπολογίζονται διὰ τὴν ἐκτίμησιν τοῦ ἀντικειμένου τῆς διαφορᾶς. Ποία ἡ ἀληθὴς τῆς διατάξεως ταύτης ἔννοια; Ὡς γνωστόν, ἐπὶ τὸ μέχρι τῆς 15.9.1968 δίκαιον ἐγένετο δεκτόν, ὅτι ἐπὶ ἀγωγῶν μὲ χρηματικὸν ἀντικείμενον οἱ ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τῆς ἀγωγῆς καὶ ἐφεξῆς τόκοι δὲν συνυπελογίζοντο διὰ τὸν καθορισμὸν τοῦ ἁρμοδίου καθ' ὕλην δικαστηρίου, οἱ διὰ τῆς ἀγωγῆς ὅμως ζητούμενοι συμβατικοὶ τόκοι ἀντιθέτως συνυπολογίζοντο (*Οἰκονομίδου - Λιβιαδᾶ* § 154 σημ. 3, *Εὐκλείδου*, § 248 σημ. 5, *Γ. Ράμμος*, Στοιχεῖα Ἑλληνικῆς Πολιτικῆς Δικονομίας, Ἐκδ. Β' τόμ. Α' σ. 90, Α.Π. 316/1957, ΝοΒ 5 σ. 948). Διὰ τὴν ἀνεύρεσιν τῆς ἀληθοῦς ἐννοίας τῆς παρατεθείσης διατάξεως τοῦ ἄρθρου 9 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας ἠρεύνησαμεν τὰ Πρακτικὰ τῆς Ἀναθεωρητικῆς Ἐπιτροπῆς, ἐν σελίδι 615 τῶν ὁποίων ἀναγιγνώσκει τις τὰ ἑξῆς:

«Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 9 ὁ κ. *Βαμβέτσος* λέγει, ὅτι ἡ διάταξις δὲν διευκρινίζει τὸ ζήτημα, ἐὰν διὰ τὴν διατίμησιν τοῦ ἀντικειμένου τῆς διαφορᾶς συνυπολογίζονται ἢ ὄχι οἱ πρὸ τῆς ἐγέρσεως τῆς ἀγωγῆς καρποὶ καὶ τόκοι. Ἡ Ἐπιτροπὴ ἐπ' αὐτοῦ παρατηρεῖ, ὅτι τὸ ζήτημα τοῦ ὑπολογισμοῦ τῶν καρπῶν καὶ τόκων τῶν μέχρι τῆς ἐγέρσεως τῆς ἀγωγῆς λύεται ὑπὸ τῆς φράσεως «αἱ περὶ καρπῶν, τόκων καὶ ἐξόδων παρεπόμενα αἰτήσεις δὲν συνυπολογίζονται», ἑπομένως θὰ προσδιορίζωνται ἄλλως αἱ περὶ αὐτῶν ἀπαιτήσεις εἰς τὸ ἱστορικὸν τῆς ἀγωγῆς, ὁπότε θὰ συνυπολογίζωνται, καθόσον περιλαμβάνονται εἰς τὸ διὰ τῆς ἀγωγῆς αἰτούμενον ποσόν, ἄλλως δὲν θὰ συνυπολογίζωνται».

Ὁμολογοῦμεν, ὅτι, παρὰ πᾶσαν προσπάθειαν, δὲν ἠδυνήθημεν νὰ ἐννοήσωμεν τὰ ἀνωτέρω, ἀντιγραφέντα αὐτολεξεὶ ἐκ τῶν ὡς εἴρηται Πρακτικῶν. Καὶ ἐὰν ἐπιχειρήσῃ τις διορθωτικὴν ἑρμηνείαν καὶ ἀντικαταστήσῃ τὸ μόριον «θὰ» μετὰ

ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ - ΕΓΓΡΑΦΑ ΑΡΧΩΝ - ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

ΘΕΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΠΡΟΣ ΑΠΟΔΟΧΑΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

Κατώτερα ὅρια μηνιαίων μισθῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων.—Λῆψις ὑπ' ὄψιν παρεχομένου ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου οἰκογενειακοῦ ἐπιδόματος:

Διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1/1968 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ. Δ.Δ. Ἀθηνῶν καθορίζονται τὰ γενικὰ κατώτατα ὅρια μηνιαίων μισθῶν (μισθοὶ ἀσφαλείας) διὰ τοὺς ἰδιωτικοὺς ὑπαλλήλους ἁπάσης τῆς χώρας, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ὅτι τὸ σύνολον τῶν ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου καταβαλλομένων ἀποδοχῶν δὲν δύναται νὰ ὑπολείπεται τῶν ὑπὸ τῆς ἀποφάσεως ταύτης ὁριζομένων μισθῶν ἀσφαλείας. Διὰ τὴν κατὰ τὰ ἀνωτέρω σύγκρισιν, καθ' ἡμᾶς, λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν καὶ τὸ ἐπίδομα οἰκογενειακῶν βαρῶν, τὸ χορηγούμενον ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου, δεδομένου ὅτι καὶ τοῦτο φέρει τὸν χαρακτῆρα μισθοῦ. (Ἔγγρ. ὑπ' ἀριθ. 98569/1968 Ὑπουργείου Ἐργασίας).

Κατίσχυσις τῶν ἐθνικῶν γενικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας τῶν δυσμενεστέρων συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας:

Διὰ τοῦ ἄρθρου 21 τοῦ νόμου 3239/1955 καθιερούται ἡ ὑπεροχὴ τῶν ἐθνικῶν γενικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, συνεπῶς καὶ τῆς ἀπὸ 12.9.1968 τοιαύτης ἐναντι τῶν λοιπῶν εἰδικωτέρων συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἢ ὁμοίως ἐφαρμογῆς διαιτητικῶν ἀποφάσεων ὡς πρὸς τοὺς ὅρους καὶ τὰς ἀποδοχὰς τῶν μισθωτῶν, μὲ ἀποτέλεσμα τὴν ἐφαρμογὴν τῶν πρώτων, ἐφ' ὅσον εἶναι εὐνοϊκώτεροι διὰ τὸν μισθωτόν, ἤτοι ἐὰν τὸ σύνολον τῶν ὑπὸ τῶν εἰδικωτέρων συλλογικῶν συμβάσεων ἢ διαιτητικῶν ἀποφάσεων ὁριζομένων δι' αὐτὸν ἀποδοχῶν (βασικοὶ μισθοὶ ἢ ἡμερομίσθια μετὰ τῶν ἐπ' αὐτῶν προβλεπομένων ἐπιδομάτων) εἶναι μικρότερον τῶν ὡς εἴρηται ἐθνικῶν γενικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ὁριζομένων ἡμερομισθίων ἀσφαλείας, τοῦ οἰκείου ἐργοδότου ὑποχρεωμένου εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην ὅπως συμπληροῖ τὸ ἔλλειπον ποσόν. Οἱκοθεν ἐννοεῖται βεβαίως, ὅτι ὁ οἰκεῖος ἐργοδότης ἐν περιπτώσει ἐφαρμογῆς τῆς ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ὡς εὐνοϊκωτέρας, κατὰ τὰ προρρηθέντα, δικαιοῦται νὰ προβαίνῃ εἰς συμψηφισμὸν τῶν πάσης φύσεως ἐπιδομάτων, ἐκτὸς ἀντιθέτου συμφωνίας. (Ἔγγρ. ὑπ' ἀριθ. 117052/5506/1968 Ὑπουργείου Ἐργασίας).

Συμψηφισμὸς οἰκειοθελῶν ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου αὐξήσεων ἀποδοχῶν πρὸς μεταγενεστέρας διὰ συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας χορηγουμένας ἐπὶ τῶν κατωτάτων ὁρίων μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων αὐξήσεις:

Κατὰ τὴν κρατοῦσαν ἐν τῇ Νομολογίᾳ ἀπόψιν εἶναι νόμιμος ἡ χορήγησις ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου αὐξήσεων εἰς τὸ προσωπικόν του, ὑπὸ τὸν ὅρον τῆς ἀνακλήσεως ἢ τοῦ συμψηφισμοῦ πρὸς μεταγενεστέρας διὰ συλλογικῶν συμβάσεων ἢ διαιτητικῶν ἀποφάσεων χορηγουμένας τοιαύτας ἐπὶ τῶν κατωτάτων ὁρίων μισθῶν ἢ ἡμερομισθίων.

Ἄλλως τε διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 603/1967 Τμ. Β' καὶ 27/1968 Ὀλομελείας ἀποφάσεων τοῦ Ἀρείου Πάγου ἐγένετο δεκτόν, ὅτι προκειμένης τῆς ἐφαρμογῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ διαιτητικῆς ἀποφάσεως καὶ ἐκτὸς ἀντιθέτου συμφωνίας συγκρίνεται τὸ σύνολον τῶν πράγματι καταβαλλομένων ἀποδοχῶν πρὸς τὸ σύνολον τῶν ὑπὸ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ διαιτητικῆς ἀποφάσεως προβλεπομένων τοιούτων, καταβάλλεται δὲ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ἢ τυχὸν ἐπὶ ἔλαττον ὀφειλομένη διαφορά.

Κατ' ἀκολουθίαν τῶν ἀνωτέρω καὶ ἐφ' ὅσον αἱ πράγματι καταβαλλόμεναι ἀποδοχαὶ εἰς ἀπασχολουμένους μυλεργάτας εἶναι ἀνώτεραι τῶν προβλεπομένων ὑπὸ τῆς οἰκείας διὰ ταύτους ὑπ' ἀριθ. 9/1968 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς ἐν τῷ συνόλῳ τῶν λαμβανομένων (μισθός, ἐπίδομα δι' ἀνθυγιεινὴν ἐργασίαν κλπ.) δὲν ὑφίσταται ὑποχρέωσις καταβολῆς εἰς τοὺς ὡς εἴρηται μισθωτοὺς τῶν ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 9/1968 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς χορηγηθεισῶν αὐξήσεων, ἐκτὸς ἀντιθέτου συμφωνίας. (Ἔγγρ. ὑπ' ἀριθ. 112914/5299/1968 Ὑπουργείου Ἐργασίας).

Νόμιμοι ἀποδοχαὶ βοηθῶν σερβιτόρων ἑστιατορίων.—Ἐξασφάλισις τοῦ κατωτάτου ὁρίου ἡμερομισθίου ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας:

Οἱ εἰς τὰ ἑστιατόρια ἀπασχολούμενοι ἐν γένει

τὴν λέξιν «ἐπομένως» καὶ πρὸ τῆς τοιαύτης «προσδιορίζονται» διὰ τῆς προθέσεως «εἰς» καὶ πάλιν δὲν λύεται καὶ δὴ κατὰ τρόπον σαφῆ, μὴ καταλείποντα ἀμφιβολίας, ἐν τόσον σημαντικῶν διὰ τὸν προσδιορισμὸν τοῦ καθ' ὕλην ἁρμοδίου δικαστηρίου ζητημα.

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

464/1968 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί Κανονισμοῦ ὑγιεινῆς καὶ ἀσφαλείας τῶν ἐργαζομένων εἰς τὰ τυπογραφεῖα καὶ γενικῶς ἐργοστάσια γραφικῶν τεχνῶν καὶ ἐπεξεργασίας χάρτου ἀπάσης τῆς χώρας, εἴτε λειτουργούντων ὡς αὐτοτελῶν ἐπιχειρήσεων, εἴτε ὡς συγκροτημάτων ἐργοστασιακῶν ἢ μεμονωμένων.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 153 τῆς 12 Ἰουλίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ἀπὸ 25/8/5.9.1920 Β.Δ. «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν περὶ ὑγιεινῆς καὶ ἀσφαλείας τῶν ἐργατῶν διατάξεων». 2) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 28 τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν καὶ συνεπληρώθησαν διὰ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ νόμου 3755/1957. 3) Τὰς διατάξεις τοῦ ἐδαφίου γ' τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ Β.Δ. 868/1960 «περὶ Ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας». 4) Γνωμοδότησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ἐξενεχθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 23.2.1968. 5) Τὴ ὑπ' ἀριθ. 755/3.4.1968 γνωμοδότησιν τοῦ Ἀνωτάτου Ὑγειονομικοῦ Συμβουλίου. 6) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 325/1968 γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, κρατάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργοῦ, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον 1

Καθιεροῦνται οἱ κάτωθι ὅροι ὑγιεινῆς καὶ ἀσφαλείας τῶν ἐν τοῖς τυπογραφείοις καὶ γενικῶς εἰς τὰ ἐργοστάσια γραφικῶν τεχνῶν καὶ ἐπεξεργασίας χάρτου ἐργαζομένων, εἴτε λειτουργούντων ὡς αὐτοτελῶν ἐπιχειρήσεων, εἴτε ὡς συγκροτημάτων ἐργοστασιακῶν ἢ μεμονωμένων, πλὴν τῶν γενικῶν ὅρων τῶν ἐπιτασσομένων ὑπὸ τοῦ ἀπὸ 14.3.1934 Β.Δ. «περὶ ὑγιεινῆς καὶ ἀσφαλείας τῶν ἐργατῶν καὶ ὑπαλλήλων τῶν πάσης φύσεως βιομηχανικῶν καὶ βιοτεχνικῶν ἐργοστασίων κλπ.».

Ἄρθρον 2

Χωρητικότης αἰθουσῶν

1) Τὸ ὕψος τῶν αἰθουσῶν, ἐν αἷς γίνεται ἡ στοιχειοθέτησις νὰ μὴ εἶναι κατώτερον τῶν 3 μέτρων, ὁ δὲ ἀναλογῶν χῶρος δι' ἕκαστον ἐργαζόμενον νὰ εἶναι τοὐλάχιστον 10 κυβικὰ μέτρα.

2) Τὸ αὐτὸ ἐλάχιστον ὕψος καθορίζεται καὶ διὰ τὰς αἰθούσας λινοτυπίας, ἔνθα εἶναι ἐγκατεστημέναι αἱ λινοτυπικαὶ μηχαναί, ὁ ἀναλογῶν ὄμως χῶρος δι' ἕκαστον ἐργαζόμενον ὁρίζεται εἰς

δοηθοὶ σερβιτόρων, οἱ ἔχοντες τὰς προϋποθέσεις ἡλικίας καὶ προϋπηρεσίας τοῦ ἐργατοτεχνίτου, οἵτινες συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τῆς ὑπ' ἀριθ. 37/1967 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν (Φ.Ε.Κ. 504 τ. Β' τῆς 20.6.1967) ἀμείβονται διὰ τοῦ ὑπὸ τῆς οἰκείας ἀγορανομικῆς διατάξεως προβλεπομένου ποσοστοῦ ἐπὶ τοῦ φιλοδωρήματος τῶν σερβιτόρων καὶ διατροφῆς, δικαιοῦνται ὅπως διὰ τοῦ προϊόντος τῆς ἐκ τοῦ ὡς ἄνω συστήματος ἀμοιβῆς των κατὰ τριμηνον ἐξασφαλίζωσι ποσὸν ἴσον πρὸς τὸ πολλαπλάσιον τοῦ ὑπὸ τῆς ἀπὸ 12.9.1968 ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας καθοριζομένου διὰ τοὺς ἐργατοτεχνίτας ἡμερομισθίου ἐκ δραχμῶν 96,30 ἐπὶ τὰς ἐργασίμους ἡμέρας τοῦ τριμήνου.

Διὰ τὴν κατὰ τὴν ἀνωτέρω ἐξασφάλισιν τοῦ κατωτάτου ὁρίου ἡμερομισθίου τῶν δραχμῶν 96,30 συνυπολογίζονται τόσον τὰ ποσοστά, ὅσον καὶ τὸ ἀντίτιμον τῆς τροφῆς, ὅπερ εἰδικῶς διὰ τὴν περίπτωσιν ταύτην ὑπολογίζεται εἰς τιμὴν κόστους διὰ τὸν ἐργοδότην.

Σημειοῦται, ὅτι τὸ ἡμερομίσθιον τοῦ ἐργατοτεχνίτου ἀνέρχεται εἰς δραχμὰς 96,30 ἀπὸ 1.10.1968, συνάμει τῆς προαναφερομένης ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας (ΦΕΚ 47 τ. Β' τῆς 20.9.1968). (Ἔγγρ. ὑπ' ἀριθ. 118994/5615/5.10.1968 Ὑπουργείου Ἐργασίας).

Ἄδεια θυρωρῶν πολυκατοικιῶν καὶ μεγάρων :

Ἡ παράγραφος 8 τῆς ἀπὸ 31.12.1938 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας τῶν θυρωρῶν πολυκατοικιῶν καὶ μεγάρων περὶ χορηγήσεως 15ημέρου συνεχοῦς ἀδείας εἰς τούτους διετηρήθη μὲν ἐν ἰσχύϊ ὑπὸ τῶν μεταπολεμικῶς ἐκδοθεισῶν ἀποφάσεων διαιτησίας καὶ τελευταίως ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 6/1968 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, πλὴν ὅμως ἐξ ὁδηγίας διατάξεων τούτων προκύπτει ἐπέκτασις τῆς παραγράφου 8 τῆς ἀπὸ 31.12.1938 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας εἰς τοὺς θυρωροὺς ἁπάσης τῆς χώρας. Οὕτω τῆς 15ημέρου ἀδείας καὶ ἐπιδόματος ἀδείας δικαιοῦνται μόνον οἱ θυρωροὶ πολυκατοικιῶν καὶ μεγάρων τῆς περιοχῆς Ἀθηνῶν – Πειραιῶς - Περιχώρων, τῶν εἰς τὴν λοιπὴν χώραν ἀπασχολουμένων θυρωρῶν ὑπαγομένων εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἀ.ν. 539/1945. (Ἔγγρ. ὑπ' ἀριθ. 110235/5190/1968 Ὑπουργείου Ἐργασίας).

20 τοὐλάχιστον κυβικὰ μέτρα.

3) Τὸ ὕψος τῶν αἰθουσῶν, ἔνθα εἶναι ἐγκατεστημένα μηχανήματα, δὲν δύναται νὰ εἶναι μικρότερον τῶν 3 μέτρων καὶ ἡ ὀροφὴ νὰ ἀπέχῃ ἀπὸ τοῦ ἀνωτέρου σημείου τοῦ ἐγκατεστημένου μηχανήματος τοὐλάχιστον 2 μέτρα. Ὁ ἀναλογῶν χῶρος δι' ἕκαστον ἐργαζόμενον νὰ εἶναι τοὐλάχιστον 10 κυβικὰ μέτρα, ἐξαιρέσει τῶν χώρων στοιχειοθετηρίου, στερεοτυπείου καὶ τσιγκογραφείου, ὅπου ὁρίζεται εἰς 20 τοὐλάχιστον κυβικὰ μέτρα.

4) Εἰς ἑκάστην τῶν αἰθουσῶν ἀναρτᾶται πινακὶς εἰς ἐμφανὲς μέρος, ὁρατὸν εἰς πάντα, ἐν ᾗ ἀναγράφεται ἡ εἰς κυβικὰ μέτρα χωρητικότης τῆς αἰθούσης καὶ εἶναι ὑπογεγραμμένη παρὰ τοῦ ἐργοδότου. Ἐν περιπτώσει παροδικῆς καὶ ἐκτάκτου ἀνάγκης δύναται, κατόπιν αἰτήσεως τῶν ἐργοδοτῶν, ὁ ὑπεύθυνος Νομάρχης νὰ χορηγήσῃ ἄδειαν ἀπασχολήσεως ἐν ταῖς αἰθούσαις στοιχειοθεσίας μεγαλυτέρου ἀριθμοῦ προσωπικοῦ, ἐπὶ χρονικὸν διάστημα οὐχὶ μεῖζον τῶν 15 ἡμερῶν, καθ' ἕκαστον ἡμερολογιακὸν ἔτος. Ἐν οὐδεμιᾷ ὅμως περιπτώσει ἡ ἀναλογία χώρου δύναται νὰ εἶναι κατωτέρα τῶν 8 κυβικῶν μέτρων.

Ἄρθρον 3

1) Τὰ δάπεδα τῶν διαμερισμάτων καὶ χώρων ἐργασίας νὰ εἶναι κατεσκευασμένα ἐξ ὑλικοῦ στεγανοῦ καὶ ἀδιαποτίστου, ἐπίπεδα, ἄνευ ἐξάρσεων ἢ κοιλοτήτων, αὐχὶ ὀλισθηρά, ἄνευ ἀρμῶν ἢ ρωγμῶν, πρὸς ἀποφυγὴν ἀποθέσεως ἐν αὐτοῖς κονιορτοῦ καὶ ἀκαθαρσιῶν, εἰς τρόπον ὥστε νὰ καθίσταται εὐχερὴς ὁ καθαρισμὸς αὐτῶν.

Τυχὸν ἀνοίγματα ἢ φρέατια ἐπισκέψεως καλύπτονται διὰ στερεῶν ἀντιολισθηρῶν καλυμμάτων ἄνευ προεξοχῶν. Συνιστᾶται ἡ διὰ πλαστικοῦ ἐπίστρωσις τοῦ δαπέδου.

2) Νὰ ἔχουν ἐλαφρὰν κλίσιν, ἵνα διευκολύνηται ἡ δι' ὕδατος πλύσις καὶ ἀποφεύγηται ἡ παραμονὴ ἐπ' αὐτῶν ὕδατος. Νὰ κατιλήγουν εἰς ρεῖθρον διὰ τὴν ἀπομάκρυνσιν τῶν ὑδάτων πλύσεως. Κατὰ τὴν περίμετρον αὐτῶν τόσον τὸ δάπεδον, ὅσον καὶ ἡ ὀροφὴ μετὰ τῶν τοίχων, δὲν πρέπει νὰ σχηματίζουν ὀρθὴν γωνίαν, ἀλλὰ καμπύλην, ὥστε νὰ ἀποφεύγηται ἡ ἀπόθεσις κονιορτοῦ καὶ διευκολύνεται ὁ καθαρισμός.

3) Νὰ ἔχουν τὴν ἀναγκαίαν ἀντοχὴν διὰ τὰ ἐπ' αὐτῶν φερόμενα φορτία. Πινακὶς ἀνηρτημένη εἰς ἐμφανὲς σημεῖον, ὁρατὸν παρὰ παντός, ἀναγράφει τὸ μέγιστον ἐπιτρεπόμενον φορτίον κατὰ τετραγωνικὸν μέτρον δαπέδου καὶ εἶναι ὑπογεγραμμένη παρὰ διπλωματούχου πολιτικοῦ μηχανικοῦ. Ὁμοία πινακὶς ἀναρτᾶται καὶ εἰς τὰ τυχὸν ὑπάρχοντα μεσοδώματα, ἅτινα ἀπαραιτήτως εἶναι ἐφωδιασμένα κατὰ τὴν ἐλευθέραν αὐτῶν πλευρὰν διὰ κιγκλιδώματος, ἀποκλείοντος τὴν μέσῳ αὐτοῦ πτῶσιν τῶν ἐργατῶν. Τὰ κιγκλιδώματα ἔχουσιν ὕψος ἑνὸς μέτρου τοὐλάχιστον καὶ παρυφὴν πλάτους 5 ἑκατοστῶν τοῦ μέτρου.

4) Ἡ διάταξις τῶν ἐπίπλων, τῶν μηχανημάτων τῶν πρὸς ἐπεξεργασίαν πρώτων ὑλῶν, ὡς καὶ τῶν ἑτοίμων προϊόντων ἐπὶ τοῦ δαπέδου, νὰ εἶναι τοιαύτη, ὥστε νὰ ὑπάρχουν διάδρομοι διὰ τὴν ἐλευθέραν κυκλοφορίαν τῶν ἐργαζομένων πλάτους τοὐλάχιστον 80 ἑκατ. τοῦ μέτρου. Ἀπαγορεύεται ἀπολύτως ἡ τοποθέτησις ἢ ἐγκατάστασις ἐπὶ τοῦ δαπέδου τῶν διαδρόμων ἀντικειμένων ἢ ἐργαλείων. Συνιστᾶται ἡ χρῶσις τῶν διαδρόμων, ἵνα καθίστανται ἐμφανέστεροι.

Ἄρθρον 4

1) Οἱ τοῖχοι τῶν διαμερισμάτων ἐπιχρίονται δι' ὑλικοῦ ἀδιαποτίστου καὶ λείου, ἄνευ ρωγμῶν μέχρις ὕψους 1 μέτρου καὶ 80 ἑκατοστῶν τοὐλάχιστον, ἵνα καθίσταται εὐχερὴς ὁ καθαρισμὸς των καὶ ἡ ἀπαγωγὴ τοῦ ἐπικαθημένου κονιορτοῦ. Τὸ ὑπόλοιπον μέχρι τῆς ὀροφῆς τμῆμα τῶν τοίχων, τὸ μὴ ἐπικεχρισμένον δι' ἀδιαποτίστου ὑλικοῦ καὶ ὅπερ ἀπαραιτήτως εἶναι λεῖον, ὑδροχρωματίζεται δι' ἀνοικτοῦ χρώματος τοὐλάχιστον ἅπαξ τοῦ ἔτους.

2) Τὰ ὑπάρχοντα ἰκλοστάσια εἶναι ἐφωδιασμένα δι' ἰκλοπινάκων ἀθραύστων ἢ προστατεύονται διὰ συρματίνου πλέγματος, ὥστε νὰ ἀποκλείηται ὁ ἐκ τῆς τυχὸν θραύσεως τραυματισμὸς τῶν ἐργαζομένων ἐκ τῶν ὑαλοθραυσμάτων. Τὰ ὑαλοστάσια ἐφοδιάζονται διὰ ἀδιαφανῶν παραπετασμάτων παρεμποδιζόντων τὴν διείσδυσιν τῶν ἡλιακῶν ἀκτίνων, ὅταν αὗται εἶναι ἐνοχλητικαὶ διὰ τοὺς ἐργαζομένους.

3) Αἱ θύραι ἀνοίγουσιν ἐκ τῶν ἔσω πρὸς τὰ ἔξω καὶ ὁδηγοῦν πρὸς τὰς κλίμακας ἢ τὸ ἐξωτερικὸν τοῦ κτιρίου. Εἶναι πάντοτε ἐλεύθεραι καθ' ὅλον αὐτῶν τὸ εὖρος, ἀπαγορευομένης τῆς τοποθετήσεως ἀντικειμένων παρ' αὐτάς.

4) Αἱ κλίμακες αἱ ὁδηγοῦσαι εἰς τὰ διάφορα διαμερίσματα ἢ μεσοδώματα εἶναι σταθεραί, κατεσκευασμέναι ἐξ ὑλικοῦ ἀρίστου κανονικοῦ πλάτους καὶ ὕψους βαθμίδων καὶ εἶναι ἐφωδιασμέναι διὰ χειρολισθήρων κατ' ἀμφοτέρας τὰς πλευρὰς αὐτῶν. Ἔχουσι πλάτος ἀνάλογον πρὸς τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐξυπηρετουμένων προσώπων καὶ ἐπαρκεῖς διὰ τὴν ἄμεσον ἐκκένωσιν τοῦ διαμερίσματος εἰς ἃ ὁδηγοῦν. Ἀπαγορεύεται αὐστηρῶς ἡ τοποθέτησις ἢ ἀπόθεσις ἀντικειμένων ἐπὶ τῶν

χλιμάκων.

5) Αἱ ὀροφαὶ εἶναι λεῖαι καὶ χρωματισμέναι δι' ἀνοικτοῦ χρώματος, ὥστε νὰ ἐξασφαλίζηται καλὸς φωτισμός. Ἡ χρῶσις τῆς ὀροφῆς ἐπαναλαμβάνεται τοὐλάχιστον ἅπαξ τοῦ ἔτους. Τὰ ἐπὶ τῆς ὀροφῆς τυχὸν ὑπάρχοντα ἐλαστάσια προστατεύονται ἐκ τῶν κάτω καὶ κατὰ τρόπον ἀποκλείοντα τὸν τραυματισμὸν τῶν ἐργαζομένων ἐξ ὑαλοθραυσμάτων. Τὰ ἐκ τῆς ὀροφῆς ἀνηρτημένα πάσης φύσεως ἀντικείμενα ἀσφαλίζονται ἐκ τῶν κάτω, οὕτως ὥστε νὰ ἀποκλείηται πτῶσις αὐτῶν ἐπὶ τῶν κάτωθι ἐργαζομένων, ὡς καὶ θραυσμάτων αὐτῶν.

Ἄρθρον 5

1) Ὁ καθαρισμὸς τῶν διαιθέρων ἐνεργεῖται καθημερινῶς καὶ εἰς ὥρας, καθ' ἃς δὲν διεξάγεται ἐργασία, κατὰ προτίμησιν δι' ἀναρροφητικῆς συσκευῆς ἢ δι' ἐφύδρου πριονιδίου πρὸς ἀποφυγὴν αἰωρήσεως τοῦ κονιορτοῦ καὶ ἐπακολουθεῖ πλύσις δι' ὕδατος. Διὰ κοινοῦ ξηροῦ σαρώθρου σάρωσις ἀπαγορεύεται ἀπολύτως. Τὰ τμήματα τῶν τοίχων τὰ ἐπικεχρισμένα δι' ἀδιαποτίστου ὑλικοῦ δέον ἐπίσης ὅπως καθαρίζονται καθημερινῶς δι' ἀναρροφητικῆς συσκευῆς. Τὰ ἔπιπλα, ὑαλοπίνακες καὶ λοιπὰ ἀντικείμενα καθαρίζονται καὶ ἀπαλλάσσονται τοῦ κονιορτοῦ δι' ἀναρροφητικοῦ μηχανήματος ἢ ἐγγοῦ ὑφάσματος ἢ τιλμάτων, ἀποκλειομένης τῆς ἐγέρσεως κονιορτοῦ. Χρῆσις πτεροῦ ἀπαγορεύεται.

Ἅπαξ τῆς ἑβδομάδος ἐνεργεῖται γενικὸς καθαρισμὸς τῶν διαμερισμάτων καὶ τῆς ὀροφῆς.

2) Ἐντὸς τῶν αἰθουσῶν ὑπάρχουσι δοχεῖα ἀπορριμμάτων, εἰς ἃ ἀπορρίπτονται τὰ πάσης φύσεως ἀπορρίμματα, ἀπαγορευομένης τῆς ἀπορρίψεως ἀλλαχοῦ. Τὰ δοχεῖα ταῦτα κενοῦνται καὶ ἀπολυμαίνονται καθημερινῶς, εἴτε ἔξω τοῦ ἐργοστασίου ἢ εἰς ἰδαίτερον χῶρον κλειστόν.

3) Ἐντὸς τῶν αἰθουσῶν ὑπάρχουν πτυελοδοχεῖα μετὰ βάσεως ὕψους τῶ ἑκατοστῶν τοῦ μέτρου τοὐλάχιστον, πεπληρωμένα δι' ἀντισηπτικοῦ διαλύματος. Ταῦτα καθαρίζονται ἅπαξ τῆς ἡμέρας, ἀντικαθιστωμένου τοῦ ἐν αὐτοῖς ἀντισηπτικοῦ. Ἀπαγορεύεται τὸ πτύειν ἔξω τῶν πτυελοδοχείων, ὡς καὶ ἡ ἀπόρριψις ἀπορριμμάτων εἰς αὐτά.

Ἄρθρον 6

Εἰς τὰ διάφορα διαμερίσματα κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐργασίας ὁ ἀὴρ δέον νὰ ἀνανεοῦται συνεχῶς, χωρὶς νὰ δημιουργοῦνται ρεύματα καὶ τοὐλάχιστον τετράκις καθ' ὥραν, οὕτως ὥστε νὰ ἀντισταχθῶσι 40 κυβικὰ μέτρα ἀέρος καθ' ὥραν εἰς ἕκαστον ἐργαζόμενον εἰς τὰς αἰθούσας στοιχειοθετηρίου καὶ λοιπάς, 80 κυβικὰ μέτρα καθ' ὥραν εἰς τοὺς ἐργαζομένους εἰς τὰ διαμερίσματα λινοτυπικῶν μηχανῶν, χυτήρια μονοτυπίας, στοιχειοχυτήριον καὶ τσιγκογραφεῖον. Ἡ ἀνανέωσις τοῦ ἀέρος, ἐφ' ὅσον δὲν ἐπιτυγχάνεται πλήρως διὰ φυσικοῦ ἀερισμοῦ, συμπληροῦται διὰ τῆς τοποθετήσεως ἐνεργοῦ ἀπαγωγῆς (φυγοκεντρικοὶ ἢ ἀξονικοὶ ἐξαεριστῆρες) ἢ συστήματος τεχνητοῦ ἀερισμοῦ, οὕτως ὥστε νὰ τηρῶνται οἱ ὅροι τῆς ζώνης εὐεξίας. Εἰς τὴν περίπτωσιν ὑπάρξεως τεχνητοῦ ἀερισμοῦ τὰ στόματα προσαγωγῆς ἀέρος τοποθετοῦνται εἰς κατάλληλα σημεῖα, εἰς τρόπον ὥστε νὰ μὴ προσπίπτῃ τὸ δημιουργούμενον ρεῦμα ἀέρος ἐπὶ τῶν ἐργαζομένων ἢ τῆς θέσεως ἐργασίας αὐτῶν. Κατὰ τὴν διάρκειαν διακοπῆς τῆς ἐργασίας ὁ ἀὴρ νὰ ἀνανεοῦται τελείως, ἀνοιγομένων ὅλων τῶν παραθύρων καὶ τῶν ὑπαρχόντων ἀνοιγμάτων τῆς αἰθούσης ἐργασίας.

Εἰς τὰ διαμερίσματα, ἔνθα ἀναπτύσσεται μεγαλυτέρα θερμοκρασία, ἡ ἀνανέωσις τοῦ ἀέρος γίνεται συχνότερον, αἱ δὲ ἑστίαι θερμότητος μονοῦνται διὰ καταλλήλου ὑλικοῦ ἢ περιβάλλονται διὰ μονωτικοῦ παραπετάσματος πρὸς ἀποφυγὴν τῆς ἀκτινοβολίας.

Ἄρθρον 7

Φωτισμός

1) Πάντα τὰ διαμερίσματα, εἰς ἃ διεξάγεται ἐργασία, οἱ βοηθητικοὶ χῶροι καὶ ἀποθῆκαι, αἱ ὁδοὶ καὶ αἱ κλίμακες φωτίζονται κανονικῶς καὶ ἐπαρκῶς τόσον κατὰ τὴν ἡμέραν, ὅσον καὶ κατὰ τὴν νύκτα συνεχῶς. Ὅπου δὲν εἶναι ἐπαρκὴς ὁ φυσικὸς φωτισμὸς συμπληροῦται οὗτος διὰ τεχνητοῦ τοιούτου.

Διὰ τὸν τεχνητὸν φωτισμὸν γενικῶς χρησιμοποιοῦνται κατὰ προτίμησιν ἠλεκτρικὰ φωτιστικὰ σώματα ἢ λυχνίαι καὶ μόνον ἐν ἀπολύτῳ ἀνάγκῃ καὶ ἐν ἐλλείψει ἠλεκτρικοῦ ρεύματος δύνανται νὰ χρησιμοποιῶνται ἄλλαι λυχνίαι εἰδικοῦ τύπου ἐγκεκριμένου διὰ τοιούτου εἴδους χρῆσιν καὶ παρέχοντος πᾶσαν ἀσφάλειαν ἔναντι πυρκαϊᾶς καὶ ἐκρήξεως. Συνιστᾶται ἡ ἐγκατάστασις ἐμμέσου τεχνητοῦ φωτισμοῦ (διαχύτου) παρέχοντος μείζονα ἄνεσιν εἰς τοὺς ἐργαζομένους καὶ ἀποφυγὴν ἐκθαμβώσεως.

2) Ἰδιαιτέρως εἰς τὰς θέσεις ἐργασίας εἰς τὰ στοιχειοθετήρια, τὰς λινοτυπικὰς μηχανάς, τὰ πληκτρολόγια μονοτυπίας, διορθωτήρια καὶ ἀνάγνωσιν χειρογράφων ἡ ἔντασις τοῦ φωτισμοῦ δὲν πρέπει νὰ εἶναι κατωτέρα τῶν 800 lux, εἰς δὲ

τὰς λοιπὰς αἰθούσας ἐργασίας τῶν 400 lux.

3) Διὰ τὴν ἐπιθεώρησιν καὶ ἐπισκευὴν μηχανημάτων μόνον ἐπιτρέπεται ἡ χρησιμοποίησις φορητῶν λυχνιῶν πυρακτώσεως μέχρι 42 volt καὶ ὑπὸ τὸν ὅρον ὅτι ὑφίσταται ἰδιαιτέρα ἠλεκτρικὴ ἐγκατάστασις, παρέχουσα τὸ ἀναγκαῖον ἠλεκτρικὸν ρεῦμα τάσεως 42 volt. Αἱ φορηταὶ λυχνίαι εἶναι ἐφωδιασμέναι μὲ μονωτικὴν λαβὴν καὶ προστατευτικὸν δικτυωτὸν καταλλήλως γειωμένον. Τὸ καλώδιον τῶν φορητῶν λυχνιῶν, ὡς καὶ τῶν ἄλλων τυχὸν χρησιμοποιουμένων φορητῶν ἐργαλείων, πρέπει νὰ εἶναι εἰδικοῦ ἀνθεκτικοῦ τύπου, μετὰ περιβλήματος εἰσάμπτον, μὴ καταστρεφομένου καὶ μὲ ἐνσωματωμένην ρευματολήπτην, ἄνευ συνδέσεων ἢ ἐπισκευῶν. Ἐν περιπτώσει φθορᾶς τῆς μονώσεως ἀντικαθίσταται διὰ νέου πάραυτα, ἀπαγορευομένης τῆς χρησιμοποιήσεώς του.

4) Ἡ ὅλη ἠλεκτρικὴ ἐγκατάστασις νὰ διατηρῆται πάντοτε ἐν καλῇ καταστάσει καὶ ἡ κατασκευή της νὰ πληροῖ ἀπολύτως τοὺς ὅρους τοὺς διαγραφομένους ὑπὸ τῶν Κανονισμῶν κατασκευῆς ἐσωτερικῶν ἐγκαταστάσεων τοῦ Ὑπουργείου Βιομηχανίας. Νὰ ἐπιθεωρῆται τακτικῶς καὶ ὑπευθύνως παρ' εἰδικοῦ ἀδειούχου ἠλεκτροτεχνίτου, ὅστις καὶ θὰ προβαίνῃ ἀμελλητὶ εἰς τὴν ἄμεσον ἀντικατάστασιν τῶν τυχὸν ἐφθαρμένων στοιχείων αὐτῆς, καταχωρεῖ δὲ εἰς εἰδικὸν βιβλίον τὰς τυχὸν παρατηρήσεις του. Τὸ βιβλίον τοῦτο εὑρίσκεται πάντοτε εἰς τὴν διάθεσιν τῶν ἐνεργούντων ἐλέγχον ἁρμοδίων κρατικῶν ὀργάνων.

Ἄρθρον 8

Ἀπαγορεύεται ἡ ἐγκατάστασις στοιχειοθετηρίου εἰς διαμέρισμα ὑπογείου, τοῦ ὁποίου τὸ ἔδαφος εὑρίσκεται χαμηλότερον τοῦ (1,30) ἑνὸς καὶ ἡμίσεος μέτρου ἀπὸ τῆς ἐπιφανείας τοῦ πεζοδρομίου.

Ἐπιτρέπεται ἡ ἐγκατάστασις τυπογραφείων γενικῶς καὶ ἐργοστασίων γραφικῶν τεχνῶν εἰς εἰδικὰ κτίρια ἄνευ παραθύρων, ἐφόσον λειτουργεῖ πλήρης ἐγκατάστασις τεχνητοῦ κλιματισμοῦ καὶ πληροῦνται ἀπολύτως αἱ διατάξεις περὶ φωτισμοῦ καὶ ἀερισμοῦ τοῦ παρόντος καὶ εἶναι ἐφωδιασμένα μὲ ἐξόδους ὁδηγούσας ἀπ' εὐθείας εἰς τὴν ἐλευθέραν ἀτμόσφαιραν ἐν περιπτώσει κινδύνου, εὐκόλως προσιτὰς καὶ ἱκανὰς νὰ διευκολύνουσι τὴν ἄμεσον ἐκκένωσιν αὐτῶν.

Ἄρθρον 9

Διὰ τὸν κίνδυνον πυρκαϊᾶς εἰς τὰ διάφορα διαμερίσματα τοποθετοῦνται εἰς ἐμφανεῖς θέσεις καὶ εὐκόλως προσιτὰς μέσα ἀμέσου κατασβέσεως (αὐτόματοι πυροσβεστῆρες, κάδοι ἄμμου, εἴσαπτος σωλὴν ἐκτοξεύσεως ὕδατος μετὰ ἀκροσωληνίου), ἅπινα εἶναι κεχρωσμένα δι' ἐρυθροῦ χρώματος. Τὰ μέσα ταῦτα διατηροῦνται ἐν καταστάσει ἀμέσου χρησιμοποιήσεως καὶ ἐπιθεωροῦνται τακτικῶς. Ὁδηγίαι τοιχοκολλημέναι εἰς ἐμφανὲς μέρος ἑκάστου διαμερίσματος ἐργασίας ὑποδεικνύουσι τὰ ὑλικὰ καὶ τὰ μέσα σβέσεως δι' ἑκάστην περίπτωσιν ἐνάρξεως πυρκαϊᾶς, ὡς καὶ τὸν τρόπον χειρισμοῦ αὐτῶν.

Ἄρθρον 10

1) Οἱ ἐργαζόμενοι ὑποχρεοῦνται νὰ φέρουσι κατὰ τὰς ὥρας ἀπασχολήσεως των στολὴν ἐργασίας λοδήρη μετὰ στενῶν περιχειριδίων καὶ κλειστὴν περὶ τὸν λαιμὸν καὶ ἧτις δέον νὰ πλύνηται τοὐλάχιστον ἅπαξ τῆς ἑβδομάδος. Αὕτη χορηγεῖται παρὰ τοῦ ἐργοδότου καὶ ἀντικαθίσταται ἅμα τῇ φθορᾷ της.

2) Τὰ ἐνδύματα πόλεως τῶν ἐργαζομένων θὰ ἀναρτῶνται εἰς ἰδιαίτερον χῶρον καλῶς ἀεριζομένων καὶ θερμαινομένων τὸν χειμῶνα ἐκτὸς τῶν αἰθουσῶν ἐργασίας καὶ ἐντὸς ἀτομικῶν ἐρμαρίων μετὰ κλειδὸς δι' ἕκαστον τῶν ἀπασχολουμένων.

Ἐκτὸς τῶν ἐρμαρίων ἀναρτῶνται εἰς τὸν αὐτὸν χῶρον αἱ στολαὶ ἐργασίας, αὗτως ὥστε νὰ ἀποφεύγηται ἡ ἐπαφὴ αὐτῶν μετὰ τῶν ἐνδυμάτων πόλεως.

Ἐφ' ὅσον τὸ ἀπασχολούμενον προσωπικὸν εἶναι ὀλιγάριθμον (κάτω τῶν 10) δύνανται νὰ τοποθετηθοῦν ἀτομικὰ ἐρμάρια καὶ ἐντὸς τῶν τόπων ἐργασίας. Εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην τὰ ἀτομικὰ ἐρμάρια εἶναι ἐσωτερικῶς διαχωρισμένα εἰς δύο διαμερίσματα, εἰς ἓν τῶν ὁποίων ἀναρτᾶται ἡ στολὴ ἐργασίας καὶ εἰς τὸ ἕτερον τὰ ἐνδύματα πόλεως.

Συνιστᾶται ἡ ἐγκατάστασις τοιούτων διπλῶν ἐρμαρίων γενικῶς καὶ ἀνεξαρτήτως ἀριθμοῦ ἐργαζομένων.

Ἄρθρον 11

Ἕκαστον ἐργοστάσιον ἢ ἐργαστήριον διαθέτει ἐπαρκὲς πόσιμον ὕδωρ διὰ τὰς ἀνάγκας τῶν ἐργαζομένων. Τοῦτο πρέπει νὰ διατηρῆται δροσερόν, ἰδίᾳ τὸ θέρος καὶ νὰ προέρχεται ἀπ' εὐθείας ἐκ τοῦ ὑδραγωγείου τῆς πόλεως. Ἡ πόσις γίνεται ἐξ ἀναβρυτηρίων ἢ ἐν ἐλλείψει τοιούτων δι' ἀτομικῶν κυπέλλων μιᾶς χρήσεως, χορηγουμένων παρὰ τοῦ ἐργοδότου καὶ ἀπορριπτομένων μετὰ τὴν χρῆσιν των. Συνιστᾶται ἡ ἐγκατάστασις ἠλεκτρικοῦ ψύκτου ἢ ψυγείου πάγου ἰδίᾳ κα-

τὰ τὸ θέρος.

Ὅπου ἡ διανομὴ ὕδατος πόσεως δὲν εἶναι συνεχὴς ἢ δὲν ὑφίσταται δίκτυον ὑδρεύσεως τὸ πρὸς πόσιν ὕδωρ ἀποθηκεύεται ἐντὸς ὑδαταποθηκῶν καλῶς κεκαλυμμένων καὶ εὑρισκομένων μακρὰν τοῦ τόπου ἐργασίας, προφυλαγμένων δὲ ἀπὸ τὴν ὑπερθέρμανσιν κατὰ τοὺς θερινοὺς μῆνας. Αἱ ὑδαταποθῆκαι καθαρίζονται τακτικῶς καὶ ἀπολυμαίνονται, λαμβάνεται δὲ ἰδιαιτέρα πρόνοια ἀποφυγῆς μολύνσεως αὐτῶν ἐκ μικροβίων ἢ ἄλλης τοξικῆς οὐσίας.

Ἄρθρον 12

1) Ἕκαστον ἐργοστάσιον ἢ ἐργαστήριον διαθέτει νιπτῆρας μὲ ἐπαρκῆ ὕδωρ διὰ τὴν εὐχερῆ πλύσιν τῶν χειρῶν, προσώπου καὶ στόματος τῶν ἐργαζομένων.

Ἐπίσης διατίθεται παρὰ τοῦ ἐργοδότου σάπων εἰς ἐπαρκῆ ποσότητα. Ὁ ἀριθμὸς τῶν νιπτήρων ὁρίζεται εἰς ἀναλογίαν ἑνὸς τοιλάχιστον νιπτῆρος ἀνὰ 10 ἐργαζομένους. Οἱ νιπτῆρες ἐγκαθίστανται ἐγγὺς τῶν ἱματιοφυλακίων καὶ καταβάλλεται ἐπιμέλεια καλῆς λειτουργίας τῆς ἀποχετεύσεως αὐτῶν.

2) Ἕκαστος ἐργαζόμενος ὑποχρεοῦται ἰδίᾳ δαπάνῃ νὰ χρησιμοποιῇ ἴδιον καθαρὸν προσόψιον καὶ νὰ διατηρῇ τὰς χεῖρας του ὅσον τὸ δυνατὸν καθαροτέρας διὰ συχνῶν πλύσεων κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐργασίας του. Ἐπίσης ὀφείλει μετὰ τὴν διακοπὴν ἢ τὴν λῆξιν τῆς ἐργασίας του καὶ πρὸ τῆς λήψεως τροφῆς ἢ καπνίσματος νὰ πλύνῃ τὰς χεῖρας του, τὸ πρόσωπον καὶ τοὺς ὀδόντας του ἐπιμελῶς διὰ ψήκτρας καὶ ὀδοντόπαστας, χορηγουμένων δαπάνῃ τοῦ ἐργοδότου.

Συνιστᾶται ἡ ἐγκατάστασις μηχανικοῦ στεγνωτῆρος χειρῶν ἢ ἡ χορήγησις χαρτοπετσετῶν εἰς τοὺς ἐργαζομένους.

Ἄρθρον 13

1) Ἀπαγορεύεται ἀπολύτως ἡ λῆψις τροφῆς ἐντὸς τῶν τόπων ἐργασίας. Αὕτη ἐπιτρέπεται μόνον εἰς εἰδικὸν χῶρον πρὸς τοῦτο διατιθέμενον καὶ ἐφοδιασμένον μὲ τραπέζας καὶ ἀνάλογον ἀριθμὸν καθισμάτων καὶ ὅστις τηρεῖται ἀπολύτως καθαρός.

2) Ἐφ' ὅσον τὸ ἀπασχολούμενον προσωπικὸν ὑπερβαίνει τὰ 50 ἄτομα διατίθεται εἰδικὴ αἴθουσα καταλλήλως διαρρυθμισμένη, καλῶς ἀεριζομένη καὶ θερμαινομένη κατὰ τὸν χειμῶνα. Εἰς ταύτην τοποθετοῦνται ἀνάλογος ἀριθμὸς τραπεζῶν καὶ καθισμάτων καὶ χρησιμοποιεῖται διὰ τὴν ἐστίασιν τῶν ἐργαζομένων καὶ τὴν παραμονὴν των κατὰ τὰς ὥρας τῆς ἀναπαύσεως.

3) Ὅπου ἡ ἐκτελουμένη ἐργασία δὲν εἶναι συνεχὴς ἢ δὲν εἶναι ἀναγκαία ἡ ἐν ὀρθοστασίᾳ ἐκτέλεσις τῆς ἐργασίας, ὁ ἐργοδότης ὑποχρεοῦται νὰ διαθέτῃ ἀνάλογον ἀριθμὸν καθισμάτων ἐντὸς τῶν χώρων ἐργασίας δι' ὀλιγόλεπτον ἀνάπαυσιν τῶν ἐργαζομένων ἐν ὀρθοστασίᾳ πέριν τῶν ἀναγκαίων διὰ τοὺς ἐκτελοῦντας ἐργασίαν καθήμενοι.

Ἄρθρον 14

Ἕκαστον ἐργοστάσιον ἢ ἐργαστήριον διαθέτει ἐπαρκῆ ἀριθμὸν ἀποχωρητηρίων. Τὰ ἀποχωρητήρια δὲν πρέπει νὰ συγκοινωνοῦν ἀμέσως μετὰ τῶν αἰθουσῶν ἐργασίας ἢ τῶν διαμερισμάτων, ἅτινα διατίθενται διὰ τὴν παραμονὴν τῶν ἐργατῶν κατὰ τὰς ὥρας διακοπῆς ἐργασίας ἢ ἀναπαύσεως. Νὰ ἔχουν ἐπαρκῆ ἀερισμὸν καὶ φωτασμόν, νὰ εἶναι οὕτω διευθετημένα, ὥστε νὰ μὴ ἀναδίδουν δυσοσμίαν καὶ νὰ εἶναι ἐφοδιασμένα μὲ ὑδραυλικὴν ἐγκατάστασιν, οὕτως ὥστε νὰ καθαρίζονται ἀμέσως μετ' ἐκάστην ἐπίσκεψιν. Ὅπου ἀπασχολεῖται καὶ θῆλυ προσωπικὸν διατίθεται ἰδιαίτερον διὰ τοὺς ἄρρενας ἀποχωρητήριον καὶ ἰδιαίτερον διὰ τὰς θήλεις.

Ἄρθρον 15

Ἀπαγορεύεται ἡ ἐν τοῖς στοιχειοθετηρίοις, στερεοτυπείοις, λινοτυπικαῖς μηχαναῖς, χυτηρίοις μονοτυπίας, τσιγκογραφείοις εἴσοδος εἰς πρόσωπα ἄρρενα μὲν ἡλικίας κάτω τῶν 16 ἐτῶν, θήλεα δὲ κάτω τῶν 18 ἐτῶν.

Ἄρθρον 16

Στοιχειοθετήρια

1) Αἱ στοιχειοθῆκαι στηρίζονται ἐπὶ βάσεων, αἵτινες εἶναι στερεῶς καὶ καθ' ὅλα τὰ σημεῖα ἐν ἐπαφῇ μετὰ τοῦ διαπέδου, εἰς τρόπον ὥστε νὰ μὴ εἶναι δυνατὴ ἡ ὑπ' αὐτὰς συσσώρευσις κονιορτοῦ. Εἶναι δυνατὸν νὰ ἐρείδωνται καὶ ἐπὶ στηριγμάτων (πόδια), ὑπὸ τὸν ὅρον ὅμως ὅτι τὰ στηρίγματα ταῦτα ἔχουν ἐπαρκὲς ὕψος, οὕτως ὥστε τὸ μεταξὺ τῆς βάσεως καὶ τοῦ ἐδάφους παραμένον κενὸν νὰ παρέχῃ τὴν δυνατότητα εὐχεροῦς καθαρισμοῦ τοῦ διαπέδου διὰ ὑγρᾶς σαρώσεως καὶ πλύσεως.

2) Ὁ καθαρισμὸς τῶν στοιχειοθηκῶν ἀπὸ τοῦ κονιορτοῦ (κάσες καὶ στοιχεῖα) γίνεται δι' ἀπορροφητικοῦ μηχανήματος, ἀπαγορευομένου ἀπολύτως τοῦ καθαρισμοῦ καὶ τῆς ἀποσκονίσεως τοῦ κονιορτοῦ δι' ἐμφυσήσεως ἀέρος, εἴτε ἐντός, εἴτε ἐκτὸς τῶν τόπων ἐργασίας ἐν ὑπαίθρῳ (ἀ-

παγορεύεται ἡ χρῆσις πτερού).

3) Ἀπαγορεύεται ἡ πλύσις τῶν στοιχείων ἢ τῶν στοιχειοθετημένων πλακῶν ἐπὶ τοῦ δαπέδου τοῦ τυπογραφείου. Αὕτη ἐνεργεῖται ἐντὸς εὐρέος δοχείου (σκάφης), τὸ δὲ ὕδωρ μετὰ τὴν πλύσιν ἀπορρίπτεται εἰς στεγανὸν βόθρον ἢ ὑπόνομον.

Ἀπαγορεύεται ἡ πλύσις καὶ ὁ καθαρισμὸς τῶν στοιχείων καὶ τῶν στοιχειοθετημένων πλακῶν διὰ βενζίνης αὐτοκινήτων ἢ βενζολίου λόγῳ τῆς ἐπιδράσεως αὐτῶν ἐπὶ τῶν ἐργαζομένων, ἐπιτρεπομένης τῆς χρήσεως μόνον εἰδικῶν διαλυτῶν ἢ βιομηχανικῆς βενζίνης, ἀπηλλαγμένης τετρανθυλιαίθυλου μολύβδου καὶ ἀρωματικῶν ὑδρογονανθράκων. Οἱ ἐργάται κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας ταύτης φέρουν εἰδικὰ χειρόκτια διὰ τὴν προφύλαξιν τοῦ δέρματος.

4) Ἀπαγορεύεται εἰς τοὺς στοιχειοθέτας καὶ γενικῶς τοὺς ἐργαζομένους νὰ φέρουσιν ἢ νὰ κρατῶσιν εἰς τὸ στόμα τυπογραφικὰ στοιχεῖα καὶ νὰ καπνίζουσι κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἐργασίας των.

5) Πρὸ τῶν στοιχειοθηκῶν τοποθετεῖται ξύλινον ἢ ἐκ πλαστικῆς ὕλης ὑποπόδιον ἐπὶ τοῦ δαπέδου. Ἐὰν τὸ δάπεδον εἶναι ἐπικεκαλυμμένον διὰ πλαστικοῦ παρέλκει ἡ τοποθέτησις τοιούτων ὑποποδίων.

6) Οἱ στοιχειοθέται φέρουν ἐλαφρὸν μέλαινα γείσον ὑπεράνω τῶν ὀφθαλμῶν πρὸς ἀποφυγὴν τῆς θαμβώσεώς των.

Ἄρθρον 17

1) Αἱ λινοτυπικαὶ μηχαναὶ ἐγκαθίστανται εἰς ἰδιαίτερον διαμέρισμα ἀνεξάρτητον καὶ χωρισμένον ἀπὸ τὰ λοιπὰ διαμερίσματα τοῦ ἐργοστασίου, πληροῦν τοὺς ὑπὸ τοῦ παρόντος ὁριζομένους ὅρους ἀερισμοῦ καὶ φωτισμοῦ.

2) Ἑκάστη λινοτυπικὴ μηχανὴ ἐκτὸς τῆς προστασίας, ἣν φέρει ἀπὸ τῶν κινουμένων μερῶν, εἶναι ἐφοδιασμένη δι' εἰδικοῦ συστήματος (ἐν εἴδει ἀνεστραμμένης χοάνης) ἐνεργοῦ ἀπαγωγῆς τῶν ἀναπτυσσομένων κατὰ τὴν τῆξιν τοῦ μετάλλου ἀτμῶν καὶ οὗ τὸ στόμιον ἀπαγωγῆς εὑρίσκεται ὅσον ἔνεστι ἐγγύτερον τῆς ἐπιφανείας τοῦ τετηγμένου μετάλλου, πρὸς ἀποφυγὴν ρυπάνσεως τῆς ἀτμοσφαίρας τῆς αἰθούσης. Ἡ ταχύτης ἀπαγωγῆς τοῦ ἀέρος δὲν πρέπει νὰ εἶναι μικροτέρα τῶν 60 κυβικῶν μέτρων ἀνὰ ἕνα (1) λεπτὸν τῆς ὥρας. Οἱ ἀπαγόμενοι ἀτμοὶ καὶ καπνοὶ πρὸ τῆς διαχύσεως των εἰς τὴν ἐλευθέραν ἀτμόσφαιραν ὑφίστανται πλήρη καθαρσιν, τῇ βοηθείᾳ εἰδικῶν συσκευῶν, ὡς φίλτρων, κονιοσυλλέκτης, κυκλώνες κλπ., οὕτως ὥστε νὰ εἶναι ἀπηλλαγμένοι ἀτμῶν καὶ αἰωρημάτων χονιορτοῦ, καπνοῦ κλπ., δυναμένων νὰ ρυπάνωσι ταύτην καὶ νὰ προκαλέσωσι βλάβας εἰς τὴν ὑγείαν τῶν περιοίκων.

4) Εἰδικὴ πρόνοια λαμβάνεται πρὸς ἀποφυγὴν τῆς ἐκ τῆς ἀναπτυσσομένης θερμότητος ἀκτινοβολίας ἐπιδράσεως ἐπὶ τῶν ἐργαζομένων χειριστῶν τῶν μηχανῶν. Πρὸς τοῦτο τοποθετοῦνται μονωτικὰ παραπετάσματα ἢ γίνεται εἰδικὴ κατασκευή.

5) Εἰς τοὺς χειριστὰς τῶν λινοτυπικῶν μηχανῶν συνιστᾶται κατὰ τὴν ὥραν τῆς ἐργασίας των νὰ φέρωσι μέλαινα γείσον ἄνω τῶν ὀφθαλμῶν πρὸς ἀποφυγὴν τῆς θαμβώσεως.

6) Αἱ λινοτυπικαὶ μηχαναὶ εἶναι τοποθετημέναι εἰς ἀπόστασιν ἀπ' ἀλλήλων, εἰς τρόπον ὥστε νὰ εἶναι εὐχερὴς ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν ἐξ ὅλων των πλευρῶν.

Ἄρθρον 18

1) Εἰς ἰδιαιτέραν αἴθουσαν ἐγκαθίστανται τὰ πληκτρολόγια (μηχανήματα παρασκευῆς τῆς εἰδικῆς ταινίας) καὶ λαμβάνεται εἰδικὴ πρόνοια ἀποσβέσεως τοῦ παραγομένου θορύβου. Πρὸς τοῦτος αἱ τράπεζαι εἶναι εἰδικῆς κατασκευῆς, ὥστε νὰ μὴ ἀποτελῶσιν ἠχεῖον, κάτωθεν δὲ τῶν μηχανῶν (πληκτρολογίων) παρεντίθεται μονωτικὸν τοῦ ἤχου ὑλικὸν (χετσὲς) ἱκανοῦ πάχους διὰ τὴν ἀπόσβεσιν τοῦ παραγομένου θορύβου. Συνιστᾶται ἡ λῆψις εἰδικῆς μερίμνης διὰ τὴν ἐπιλογὴν τῆς αἰθούσης, οὕτως ὥστε αἱ διαστάσεις αὐτῆς νὰ μὴ δημιουργῶσιν ἀντήχησιν καὶ νὰ ἐπενδύωνται δι' ὑλικοῦ μονωτικοῦ τοῦ ἤχου.

2) Τὸ χυτήριον μονοτυπίας ἐγκαθίσταται εἰς ἰδιαίτερον διαμέρισμα, ἀνεξάρτητον καὶ χωριζόμενον ἀπὸ τὰ λοιπὰ διαμερίσματα. Τὰ ἐν αὐτῷ ἐγκατεστημένα μηχανήματα εἶναι ἐφοδιασμένα δι' εἰδικοῦ συστήματος ἐνεργοῦ ἀπαγωγῆς τῶν ἀναπτυσσομένων ἀτμῶν. Ἡ ταχύτης τοῦ ἀπαγομένου ἀέρος εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τήξεως νὰ μὴ εἶναι κατωτέρα τῶν 60 μέτρων ἀνὰ πρῶτον λεπτὸν τῆς ὥρας. Ἡ ἀπαγωγὸς χοάνη νὰ εὑρίσκεται ὅσον τὸ δυνατὸν ἐγγύτερον τῆς τετηκυίας ἐπιφανείας τοῦ μετάλλου, οἱ δὲ ἀπαγόμενοι ἀτμοὶ καὶ καπνοὶ πρὸ τῆς διαχύσεώς των εἰς τὴν ἐλευθέραν ἀτμόσφαιραν ὑποβάλλονται εἰς κάθαρσιν καὶ ἀπαλλαγὴν ἐκ τῶν αἰωρημάτων. Οἱ ἐργαζόμενοι ἐφοδιάζονται πρὸς πρόληψιν ἐγκαυμάτων μὲ ἐμπροσθέλλας καὶ χειρόκτια.

Ἄρθρον 19

Εἰς εἰδικὰ διαμερίσματα ἐγκαθίστανται τὸ στοιχειοχυτήριον, ἐφ' ὅσον ὑφίσταται καὶ τὸ χυτήριον στερεοτυπίας, ἐντελῶς ἀνεξάρτητα τῶν

άλλων διαμερισμάτων, πληρούντα τας διά του παρόντος κανονισμού οριζομένας συνθήκας αερισμού και φωτισμού. Οι κλίβανοι και τα χυτήρια είναι εφωδιασμένα διά σωλήνων διπλής εξαερώσεως (απαγωγής των ατμών), του ενός ευρισκομένου εις το ανώτερον τμήμα αυτών, άνωθεν της εισόδου του μετάλλου, του δε έτέρου εγγύτατα του στομίου εξόδου του τετηκότος μετάλλου εις το κατώτερον σημείον του κλιβάνου. Η εκ των δύο ως άνω σημείων απαγωγή των αναπτυσσομένων ατμών πρέπει να είναι έντονος και ισχυρά και επιτυγχάνεται διά της χρησιμοποιήσεως αξονικού ή φυγοκεντρικού ανεμιστήρος. Η ταχύτης του αέρος προ των στομίων αναρροφήσεως (άνω και κάτω ανοίγματα του κλιβάνου) πρέπει να είναι τουλάχιστον 120 μέτρα ανά πρώτον λεπτόν. Οι απαγόμενοι ατμοί καθίστανται κάθαρσιν προ της διαχύσεώς των εις την ελευθέραν ατμόσφαιραν.

Εις τους εργαζομένους παρέχονται προστατευτικά άκανστα χειρόκτια και εμπροσθέλια διά την προάσπισιν εγκαυμάτων.

Η μεταφορά των πλακών και των χελωνών γίνεται διά χειραμαξών μετά τεσσάρων τροχών και ουχί διά των χειρών.

Άρθρον 20

Τα πιεστήρια εγκαθίστανται εις ειδικάς αιθούσας, πληρούσας τας διά του παρόντος οριζομένας διαστάσεις και συνθήκας αερισμού και φωτισμού. Έχουν κεκαλυμμένα τα κινούμενα μέρη αυτών, ως και τα μέσα μεταδόσεως κινήσεως ή περιβάλλονται διά προστατευτικού κιγκλιδώματος, αποκλείοντος την επαφήν προς αυτά των εργαζομένων. Είναι εφωδιασμένα διά πέδης δυναμένης άκαριαίως να ακινητοποιήση την κίνησιν αυτών εν περιπτώσει εμπλοκής. Απαγορεύεται οιαδήποτε επέμβασις του χειριστού, όταν το πιεστήριον ευρίσκεται εν κινήσει και πρό της πλήρους ακινητοποιήσεως αυτού. Η προσκόμισις των πλακών και η αποκομιδή αυτών γίνεται διά χειραμαξών και ουχί διά των χειρών. Ομοίως και του χάρτου εις τας περιπτώσεις χρησιμοποιήσεως ρόλλων χάρτου εγκαθίσταται γερανογέφυρα διά την εκτέλεσιν των αναγκαίων μεταφορών και τοποθετήσεων. Ο καθαρισμός των τυμπάνων, πλακών και κυλίνδρων του πιεστηρίου διά βενζίνης αυτοκινήτων απαγορεύεται απολύτως, επιτρεπομένης μόνον της χρησιμοποιήσεως των εν άρθρω 15 του παρόντος διαλυτών. Εις τους επιφορτισμένους με την απορρύπανσιν και τον καθαρισμόν των τυμπάνων κ.λ.π. μερών του πιεστηρίου χορηγούνται ειδικά χειρόκτια, απαγορευομένης της εκτελέσεως της εργασίας άνευ αυτών.

Η χρησιμοποίησις ετέρων μελανών ή χρωμάτων, πλην εκείνων, ών η κυκλοφορία και η χρήσις επιτρέπεται παρά των αρμοδίων Αρχών, απαγορεύεται απολύτως. Τα μίγματα των διαφόρων χρωμάτων γίνονται κατά τρόπον μη επιτρέποντα την επαφήν των χειρών μετά των διαφόρων ουσιών. Ο προς τούτο χρησιμοποιούμενος αναμικτήρ έχει χειρολαβήν επαρκούς μήκους. Η εξωτερική επιφάνεια των δοχείων των περιεχόντων τας χρωστικάς ουσίας διατηρείται πάντοτε καθαρά, ώστε να αποφεύγηται η ρύπανσις των χειρών κατά την μεταφοράν αυτών.

Εγγύς του σημείου μίξεως των χρωμάτων υπάρχει απαραιτήτως νιπτήρ μετά σάπωνος ή απορρυπαντικού, ο δε ασχολούμενος με την μίξιν ή την τοποθέτησιν μελάνης είναι υποχρεωμένος όπως αποπλύνη και καθαρίση τας χείρας του, ευθύς άμα τη λήξει της εργασίας ταύτης. Χρησιμοποίησις βενζίνης αυτοκινήτων ή άλλων διαλυτών, μη εγκεκριμένων παρά του Υπουργείου Εργασίας, απαγορεύεται.

Άρθρον 21

1) Η λείανσις των λιθογραφικών πλακών εγκαθίσταται εις ειδικόν διαμέρισμα, λαμβανομένης προνοίας αποσβέσεως του παραγομένου θορύβου.

Εις το αυτό διαμέρισμα δύναται να ενεργήται και η λείανσις των πλακών του ψευδαργύρου (τσίγκου). Εις περίπτωσιν μη υπάρξεως λιθογραφικών πλακών, η εργασία λειάνσεως των τσίγκων ενεργείται εις ειδικόν διαμέρισμα με μόνωσιν ήχου. Ο επιφορτισμένος με την εργασίαν της επιβλέψεως της εργασίας ταύτης τεχνίτης εφοδιάζεται με ωτασπίδας κατά το διάστημα της παραμονής του εις το ανωτέρω διαμέρισμα.

Άρθρον 22

1) Η παρασκευή των διαλυμάτων επεξεργασίας των πλακών ενεργείται παρ' ειδικώς επιφορτισμένου προσώπου και άπερ διαθέτει εμπειρίαν και είναι ικανός να λαμβάνη πάντα τα προφυλακτικά μέτρα προς πρόληψιν ατυχήματος, είναι δε γνώστης των εξ αυτών κινδύνων δηλητηριάσεως.

2) Τα χρησιμοποιούμενα όξέα, χημικά άλατα κ.λ.π. φυλάσσονται εντός ειδικού ερμαρίου μετά κλειδός και ού την κλείδα φυλάσσει ο ανωτέρω εντεταλμένος. Τα διάφορα άλατα τοποθετούνται εντός υαλίνων φιαλών και φέρουσιν επιγραφήν του περιεχομένου και με την ένδειξιν «Δηλητή-

ριον δι' ὅσα ἐξ αὐτῶν εἶναι τοξικὰ ἢ καυστικά. Εἰς τοὺς ἐργαζομένους χορηγοῦνται πάντοτε ὑπὸ μορφὴν διαλυμάτων τῆς καταλλήλου πυκνότητος καὶ οὐδέποτε αὐτούσιον ἢ μορφὴν στερεὰν ἢ ὑγρὰν ἢ εἰς πυκνὴν διάλυσιν. Κατὰ τὰς διαφόρους ἐπεξεργασίας οἱ ἐργαζόμενοι φέρουσι πάντοτε χειρόκτια κατάλληλα διὰ τὴν προφύλαξιν τοῦ δέρματος τῶν χειρῶν ἀπὸ τῆς ἐπιδράσεως τῶν ὀξέων καὶ τῶν γιωκῶν ὑλάτων, δοθέντος ὅτι πλεῖστα ἐξ αὐτῶν εἶναι ἄκρως ἐπικίνδυνα καὶ τοξικὰ καὶ προκαλοῦσι βαρείας δερματοπαθείας (κινοῦχα ὕλατα, χρωμικὰ ὕλατα, ὀξέα) καὶ προστατευτικὰ ὀμματοϋάλια διὰ τὴν περίπτωσιν ἐκτινάξεως σταγονιδίων ὀξέων εἰς τοὺς ὀφθαλμούς.

Ἄρθρον 23

1) Ὁ ἐργοδότης εἶναι ὑποχρεωμένος νὰ ἐπαγρυπνῇ διὰ τὴν ἀπόλυτον καθαριότητα τῶν χειρῶν καὶ τῆς ἐνδυμασίας τῶν ἐργαζομένων, ὡς καὶ τὴν χρῆσιν τῶν παρεχομένων προστατευτικῶν μέσων, ποιῶν ἐν ἀνάγκῃ χρῆσιν τῶν κατὰ νόμον δικαιωμάτων των. Αἱ διάφοροι ἐπεξεργασίαι, κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν ὁποίων ἀναπτύσσονται ἀέρια καὶ ἀτμοί, ἐνεργοῦνται πάντοτε ἐντὸς εἰδικῶν θέσεων, ὑπὸ ἄμεσον ἔντονον ἀπαγωγὴν τῶν παραγομένων ἀτμῶν καὶ ἀερίων. Ἡ διὰ ψυκτικοῦ ὑγροῦ ἐπεξεργασία διὰ τὴν χάραξιν τοῦ γυαλαργύρου γίνεται ἐντὸς κλειστῶν θαλάμων (ἀπαγωγῶν) ἐφοδιασμένων δι' ἐσωτερικοῦ ἐξαερισμοῦ. Εἰς τὰς περιπτώσεις, καθ' ἃς ἡ χρῆσις τῶν θαλάμων (ἀπαγωγῶν) εἶναι ἀδύνατος ὡς ἐκ τῆς φύσεως τῆς ἐργασίας, ἡ ἐμβάπτισις τῶν πρὸς χάραξιν ἀντικειμένων ἐντὸς τοῦ διαλύματος πρέπει νὰ γίνηται εἰς εἰδικὴν θέσιν ἐφοδιασμένην διὰ συσκευῆς ἰσχυρᾶς τοπικῆς ἀναρροφήσεως τοῦ κεκορεσμένου ἀτμῶν ἀέρος.

Κατὰ τὴν ἐπεξεργασίαν τοῦ χαλκοῦ διὰ διαλύματος τριχλωριούχου σιδήρου ὁ ἐργαζόμενος ὀφείλει νὰ φέρῃ πάντοτε προστατευτικὰ χειρόκτια.

2) Οἱ ἐργοδόται πρὸ τῆς χρησιμοποιήσεως οἱουδήποτε εἰς τὰ ἀνωτέρω τμήματα (φωτομεταφορείων, τσιγκογραφείων) πρέπει νὰ βεβαιῶνται, ὅτι ὁ ἐργαζόμενος ἔχει γνῶσιν τῶν κινδύνων, οὓς διατρέχει ἡ ὑγεία του ἐκ τῆς μὴ τηρήσεως τῶν προστατευτικῶν μέτρων, ὡς καὶ εἰς ποίας ἐνεργείας πρέπει νὰ προβῇ, ἐὰν λάβῃ χώραν ἀτύχημα (πλύσις δι' ἀφθόνου ὕδατος, χορήγησις καταλλήλου ἀντιδότου κ.λπ.).

3) Ἐντὸς τῶν χώρων ἐργασίας ἀνηρτημένα εἰς ἐμφανὲς μέρος καὶ εὐαναγνώστου ὑπάρχουν ὁδηγίαι διὰ τοὺς ἐργαζομένους περὶ τοῦ τρόπου, καθ' ὃν πρέπει νὰ ἐργάζηται, ὥστε ἡ ἐργασία νὰ διεξάγηται ὁμαλῶς καὶ νὰ μὴ διατρέχῃ κίνδυνον ἡ ὑγεία του καὶ ἡ σωματική του ἀκεραιότης. Ἐπίσης ἀναγράφονται ὁδηγίαι διὰ τὴν περίπτωσιν ἀτυχήματος, εἰς ποίας ἐνεργείας πρέπει νὰ προβῇ καὶ ποῖον τὸ ἐνδεδειγμένον κατὰ περίπτωσιν ἀντίδοτον.

4) Τὰ τυχὸν ἀναγκαῖα ἀντίδοτα εὑρίσκονται εἰς θέσιν ἀμέσως προσιτὴν καὶ εἰς κατάστασιν ἀμέσου χρησιμοποιήσεως.

Ἄρθρον 24

Οἱ θάλαμοι φωτογραφίας διὰ βολταϊκοῦ τόξου νὰ ἀερίζονται καλῶς πρὸς ἀποφυγὴν τοῦ ἀναπτυσσομένου ὄζοντος. Οἱ χειρισταὶ ἐφοδιάζονται καὶ φέρουσιν εἰδικὰ ὀμματοϋάλια διὰ τὴν προφύλαξιν τῶν ὀφθαλμῶν των ἐκ τῆς ἀκτινοβολίας. Οἱ σκοτεινοὶ θάλαμοι ἐμφανίσεως τῶν φωτογραφικῶν πλακῶν ἐφοδιάζονται διὰ φωτισμοῦ ἀσφαλείας καὶ ἀερίζονται καλῶς. Οἱ ἐργαζόμενοι ἐργάζονται κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐργασίας των, φέρουσι χειρόκτια ἀνθεκτικὰ εἰς τὴν ἐπίδρασιν τῶν διαλυμάτων κατεργασίας τῶν πλακῶν.

Ἄρθρον 25

Τὰ διάφορα μηχανήματα τὰ ἐγκατεστημένα εἰς τὰ διάφορα τμήματα τοῦ ἐργοστασίου καὶ οἱ μηχανοὶ ἐπεξεργασίας χάρτου ὀφείλουσι νὰ ἔχωσι κεκαλυμμένα τὰ κινούμενα μέρη αὐτῶν (ἄξονες, τροχαλίαι, ὀδοντωτοὶ τροχοί, ἔκκεντρα, σφόνδυλοι κ.λπ.) ἢ ἐφ' ὅσον δὲν εἶναι ἐφικτὸν νὰ περιβάλλωνται ταῦτα διὰ κιγκλιδώματος ἀποκλείοντος τὴν τυχαίαν ἐπαφὴν τῶν πλησίον αὐτῶν διερχομένων ἢ ἐργαζομένων προσώπων. Αἱ θέσεις λιπάνσεως ὀφείλουσι νὰ εὑρίσκωνται εἰς τοιοῦτον σημεῖον, ὥστε νὰ μὴ ἀπαιτῆται ἀφαίρεσις τῆς προφυλακτικῆς συσκευῆς (καλύμματος).

Ἀπαγορεύεται οἱαδήποτε ἐπέμβασις ἐπὶ τοῦ μηχανήματος ἢ ἀφαίρεσις τῶν προστατευτικῶν καλυμμάτων, ἐφ' ὅσον αἱ μηχαναὶ εὑρίσκονται ἐν λειτουργίᾳ καὶ πρὸ τῆς πλήρους καὶ ἀποτελεσματικῆς ἀκινητοποιήσεως των.

Πάντα τὰ μηχανήματα εἶναι ἐφοδιασμένα μὲ σύστημα ἀκαριαίας ἀκινητοποιήσεως, εὐχεροῦς χειρισμοῦ, τὸ κομβίον ἢ ὁ μοχλὸς λειτουργίας τοῦ συστήματος εὑρίσκεται ἐγγὺς τῆς θέσεως τοῦ χειριστοῦ πάντοτε. Εἰς τὰ αὐτόματα μηχανήματα ἀπαγορεύεται πᾶσα ἐπέμβασις τῶν ὑπηρετούντων ταῦτα προσώπων καὶ ἰδίᾳ διὰ τῶν χειρῶν. Ἐν περιπτώσει ἐμπλοκῆς ἀκινητοποιεῖ τὸ μηχάνημα καὶ καλεῖ τὸν ἐπιφορτισμένον πρὸς τοῦτο εἰδικὸν τεχνίτην, ὅστις καὶ αἴρει τὴν ἀνωμαλίαν. Πρὸ τῆς θέσεως εἰς λειτουργίαν τοῦ μηχανήματος ὁ

χειριστής αὐτοῦ, ὁ ἐπιφορτισμένος τεχνίτης, βεβαιοῦται ἀπολύτως ὅτι οὐδεὶς εὑρίσκεται ἐγγὺς τοῦ μηχανήματος ἢ ἐργάζεται ἐπ' αὐτοῦ.

Κατὰ τὰς διακοπὰς τῆς ἐργασίας καὶ τὴν ἀποχώρησιν τῶν χειριστῶν τῶν μηχανημάτων οὗτοι ἀκινητοποιοῦσιν ἀσφαλῶς τὸ μηχάνημα καὶ εἰς τρόπον ἀποκλείοντα τὴν τυχαίαν ἐκκίνησιν αὐτοῦ ἢ τὴν θέσιν εἰς λειτουργίαν αὐτοῦ παρ' ἑτέρου προσώπου, μὴ ἔχοντος γνῶσιν τοῦ χειρισμοῦ. (Διακοπὴ ρεύματος).

Ἄρθρον 26

Αἱ κοπτικαὶ μηχαναὶ εἶναι ἐφοδιασμέναι διὰ συστήματος ἀποκλείοντος τὴν κάθοδον τῆς (μαχαίρας) κοπτικῆς λεπίδος, ἐὰν ἀμφότεραι αἱ χεῖρες τοῦ χειριστοῦ δὲν εἶναι ἀπησχολημέναι. Αἱ παλμοῦ συστήματος διὰ ποδοκινήτου μοχλοῦ τιθέμεναι εἰς λειτουργίαν ἐφοδιάζονται μὲ σύστημα διαμείσεως καὶ ἀπαγωγῆς τῶν χειρῶν τοῦ χειριστοῦ κατὰ τὴν ὥραν τῆς καθόδου τῆς λεπίδος καὶ πέδης. Μετὰ τὸ τέλος ἑκάστης ἐργασίας, μεθ' ἑκάστην διακοπὴν ἢ διάλειμμα, ὡς καὶ κατὰ τὴν ἀποχώρησιν, διακόπτεται ἡ κινητήριος δύναμις ἀπ' αὐτῶν καὶ ἀκινητοποιεῖται ἀσφαλῶς παρὰ τοῦ χειριζομένου ἡ κοπτικὴ μηχανή. Εἰς τὰς χαρτοκοπτικὰς μηχανὰς ὁ ἄξων ὁ φέρων τὰ κοπτικὰ δισκοειδῆ μαχαίρια φέρει κάλυμμα προφυλακτικὸν ἐμποδίζον τὴν ἐπαφὴν τῶν χειρῶν τοῦ χειριστοῦ μὲ αὐτά.

Ἄρθρον 27

Οἱ πιεστῆρες (πρέσσαι) καὶ τὰ τούτοις ὅμοια μηχανήματα ἐγκαθίστανται εἰς καλῶς φωτισμένους χώρους καὶ ἀνεξαρτήτως τοῦ γενικοῦ φωτισμοῦ ἕκαστος πιεστὴρ ἐφοδιάζεται δι' ἰδιαιτέρας λυχνίας. Ἡ μεταξὺ τῶν πρεσσῶν πλευρικὴ ἀπόστασις πρέπει νὰ εἶναι τοὐλάχιστον ἑνὸς μέτρου. Αἱ βάσεις τῶν πιεστήρων κατασκευάζονται εἰς τρόπον ὥστε νὰ ἀποφεύγηται ὁ θόρυβος καὶ ὁ κραδασμός. Οἱ χειριστὰὶ ἔχουν εἰς τὴν διάθεσίν των ἕκαστος κάθισμα ἀναλόγου ὕψους πρὸς τὸ τοιοῦτον τῆς τραπέζης τοῦ πιεστῆρος. Οἱ πιεστῆρες εἶναι ἐφοδιασμένοι διὰ συστημάτων ἀποτελεσματικῆς προφυλάξεως τῶν χειρῶν τῶν χειριζομένων αὐτάς, ὡς αὐτομάτους προσαγωγεῖς τοῦ ἐπεξεργαζομένου ὑλικοῦ, συστήματος ἀπωθήσεως τῶν δακτύλων ἢ χειρῶν κατὰ τὴν κάθοδον τοῦ πιέστρου, σύγχρονος χρησιμοποιήσεως ἀμφοτέρων τῶν χειρῶν διὰ τὴν λειτουργίαν τῆς μηχανῆς κ.λ.π. Φέρουν ἀπαραιτήτως σύστημα ἀκαριαίως ἀκινητοποιήσεως τοῦ πιέστρου λειτουργοῦντος δι' εὐκόλως προσιτοῦ χειρισμοῦ. Ἀπαγορεύεται πᾶσα ἐπέμβασις τοῦ χειριστοῦ ἐν περιπτώσει ἐμπλοκῆς, ἐφ' ὅσον ἡ μηχανὴ εὑρίσκεται ἐν κινήσει καὶ δὲν ἔχει πλήρως ἀκινητοποιηθῇ καὶ ἐξασφαλισθῇ ἡ τυχὸν ἀπρόσιτος ἐκκίνησίς της. Ἐν συνεχείᾳ εἰδοποιεῖ τὸν εἰδικῶς ἐπιφορτισμένον τεχνίτην, ὅστις καὶ αἴρει τὴν ἀνωμαλίαν. Οἱ χειριστὰὶ πρέπει νὰ διαθέτουν ἐμπειρίαν καὶ προπαίδευσιν εἰς τὴν ἐργασίαν ταύτην καὶ νὰ μὴ ἐναλλάσσωνται ἄνευ ἀποχρῶντος λόγου ἀπὸ θέσεως εἰς θέσιν καὶ μόνον κατόπιν ἐντολῆς τοῦ ἐργοδότου. Ἀπαγορεύεται ἡ χρησιμοποίησις ἀνηλίκων κάτω τοῦ 16ου συμπεπληρωμένου ἔτους τῆς ἡλικίας των εἰς τὸν χειρισμὸν τῶν πιεστήρων.

Ὅπου ἐκτὸς τοῦ χειριστοῦ ὑπάρχει καὶ ἕτερον πρόσωπον διὰ τὴν τροφοδότησιν τοῦ πιεστῆρος, τοῦτο ὀφείλει νὰ παραδίδῃ εἰς χεῖρας τοῦ χειριστοῦ τὸ πρὸς ἐπεξεργασίαν ὑλικόν, ἀπαγορευομένης ἀπολύτως τῆς τοποθετήσεως ἀπ' εὐθείας εἰς τὸν πιεστῆρα τοῦ ὑλικοῦ ὑπ' αὐτοῦ.

Ἄρθρον 28

Τὸ προσωπικὸν τῶν τυπογραφείων, στοιχειοχυτηρίων καὶ λινοτυπικῶν μηχανῶν δέον ὅπως κατ' ἔτος ὑποβάλληται εἰς ἐξέτασιν αἵματος, συγκειμένην εἰς ἀρίθμησιν ἐρυθρῶν καὶ λευκῶν αἱμοσφαιρίων, προσδιορισμὸν ποσοῦ αἱμοσφαιρίνης καὶ ἀναζήτησιν βασεοφίλου στίξεως εἰς τὰ ἐρυθρὰ αἱμοσφαίρια. Ἐν περιπτώσει διαπιστώσεως διαταραχῶν τοῦ αἱματοποιητικοῦ συστήματος ὁ ὑπὸ ἐξέτασιν ἐργαζόμενος παραπέμπεται εἰς εἰδικευμένον νοσηλευτικὸν κέντρον, ἔνθα ὑποβάλλεται εἰς πλήρη βιοχημικὸν καὶ αἱματολογικὸν ἔλεγχον, ἀπομακρυνόμενος πάντως τῆς ἐπικινδύνου ἐργασίας του. Διὰ τὴν ἀνάθεσιν ἐκ νέου ἐργασίας ἀπαιτεῖται βεβαίωσις τοῦ οἰκείου Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ.

Ἄρθρον 29

Εἰς ἕκαστον ἐργοστάσιον ἢ ἐργαστήριον τηρεῖται ὑποχρεωτικῶς βιβλίον ἀτυχημάτων, εἰς ὃ θὰ ἀναγράφωνται κατ' αὔξοντα ἀριθμόν: α) τὸ ὀνοματεπώνυμον καὶ ἡ ἡλικία τοῦ ὑποστάντος ἀτύχημα μισθωτοῦ, β) ἡ ἡμερομηνία καὶ ἡ ὥρα, καθ' ἣν ἔλαβε χώραν τὸ ἀτύχημα, γ) σύντομος περιγραφὴ τοῦ τρόπου, τῆς θέσεως καὶ τῆς φύσεως τοῦ ἀτυχήματος, δ) ἡμερομηνία ἀναλήψεως ἐκ νέου ἐργασίας καὶ τυχὸν καταληφθεῖσα ἀνικανότης. Εἰς τὸ αὐτὸ βιβλίον ἀναγράφονται καὶ οἱ τυχὸν προσβληθέντες ἐξ ἐπαγγελματικῆς νόσου. Τὸ βιβλίον τίθεται εἰς τὴν διάθεσιν τῶν ὀργάνων τῆς Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας, ἀντίγραφον δὲ τῶν σελίδων αὐτοῦ δι' ὁλόκληρον τὸ ἔτος ὑποχρεοῦται ὁ ἐργοδότης, ὅπως ὑποβάλῃ ἐντὸς μηνὸς Ἰανουαρίου τοῦ ἑπομένου ἔτους εἰς τὸ οἰκεί-

ον Γραφείων Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας τῆς περιφερείας, εἰς ἣν εὑρίσκεται τὸ ἐργοστάσιον.

Ἄρθρον 30

Πρῶται βοήθειαι:

Εἰς ἕκαστον ἐργοστάσιον ὑπάρχει τοποθετημένον εἰς εὐκόλως προσιτὴν θέσιν προχείρων μικρῶν φαρμακείων διὰ τὴν παροχὴν πρώτων βοηθειῶν καὶ ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν εἰδικῶς ἐντεταλμένου προσώπου, περιέχον τὰ ἀκόλουθα εἴδη:

1. Τρία πακέτα ἐπιθεμάτων γάζης ἀποστειρωμένης.

2. Τρεῖς ἐπιδέσμους γάζης τῶν 5 ἑκ.

3. Τρεῖς ἐπιδέσμους γάζης τῶν 10 ἑκ.

4. Μία αἱμοστατικὴ ταινία ἐλαστική.

5. 100 γραμμάρια ὑδροφίλου βάμβακος.

6. Ἕνα φιαλίδιον ἀποστειρωμένης κόνεως σουλφαμίδος.

7. Φιαλίδιον τῶν 100 γραμμαρίων περιέχον μερκουροχρώμ 3%.

8. Ἕν κυτίον δισκίων ἀσπιρίνης.

9. Ἕν κυτίον λευκοπλάστ τῶν 5 ἑκ.

10. Ἕν φιαλίδιον ὀκτινομυ εἰς σταγόνας (τρὶς τῆς ἡμέρας ἀνὰ 15 σταγόνας).

11. Ἕν σωληνάριον ὀφθαλμικῆς ἀλοιφῆς χλωρομυκητίνης.

12. Ἕν φιαλίδιον δισκίων ἀντισταμινικῶν (δι' ἀναφυλαξίαν).

13. Ἕν σωληνάριον ἀλοιφῆς ἀντισταμινικῶν ἐξωτερικῆς χρήσεως (δι' ἀναφυλαξίαν).

14. Ἕν σωληνάριον ἀλοιφῆς πρὸς προστασίαν ἐκ τῶν ἐγκαυμάτων.

Τὰ ἀναλισκόμενα τυχὸν ἐκ τῶν ἀνωτέρω συμπληροῦνται αὐθημερὸν μεϊμνῃ τοῦ ὡς ἄνω ἐντεταλμένου προσώπου καὶ τῇ εὐθύνῃ τοῦ ἐργοδότου.

Ἐπαγρυπνῇ ἀναγράφονται τοὺς ἀριθμοὺς τηλεφώνου: 1) τοῦ Σταθμοῦ Πρώτων Βοηθειῶν, 2) τοῦ ἰατροῦ τοῦ ἐργοστασίου ἀναρτᾶται εἰς ἐμφανὲς σημεῖον, ἐγγὺς τοῦ προχείρου φαρμακείου.

Ἄρθρον 31

1) Πᾶσα παράβασις τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος Δ.δ. τιμωρεῖται κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 3 καὶ 4 τοῦ ΓΞΛΑ νόμου «περὶ ὑγιεινῆς καὶ ἀσφαλείας τῶν ἐργατῶν κ.λ.π.».

2) Τὸ ἀπὸ 11.2.1914 Δ.δ. «περὶ κανονισμοῦ ὑγιεινῆς τῶν τυπογραφείων» καταργεῖται.

Ἄρθρον 32

Τὰ ἁρμόδια ὄργανα τῆς Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας δύνανται νὰ ὑποδεικνύουσιν εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις καὶ ἐπιβάλλουσι τὴν λῆψιν καὶ ἄλλων συμπληρωματικῶν μέτρων προστασίας τῶν ἐργαζομένων, πλὴν τῶν διὰ τοῦ παρόντος ὁριζομένων, ἰδίᾳ εἰς εἰδικὰς περιπτώσεις, ἐὰν ταῦτα εἶναι ἀναγκαῖα διὰ τὴν ὑπὸ τοῦ ἐκτελουμένου νόμου ἐπιδιωκομένην προστασίαν.

Ἄρθρον 33

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἄρχεται 6 μῆνας ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Εἰς τὸν αὐτὸν ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 28 Ἰουνίου 1968

—

590/1968 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ Κανονισμοῦ ὑγιεινῆς καὶ ἀσφαλείας τῶν εἰς τὰ ἐργοστάσια καὶ ἐργαστήρια κατασκευῆς συσσωρευτῶν μολύβδου ἐργαζομένων.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 199 τῆς 11 Σεπτεμβρίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ἀπὸ 25.8/5.9.1920 Δ.δ. «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν περὶ ὑγιεινῆς καὶ ἀσφαλείας τῶν ἐργατῶν διατάξεων». 2) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ π.δ. 22/29.7.1927, κυρωθέντος διὰ τοῦ π.δ. 10/16.8.1928 καὶ τούτου κυρωθέντος διὰ τοῦ ν. 3714/1928 «περὶ ὀργανώσεως τῶν Ὑπηρεσιῶν τοῦ Ὑπουργείου (Ὑγιεινῆς, Προνοίας καὶ Ἀντιλήψεως) Κρατικῆς Ὑγιεινῆς καὶ Ἀντιλήψεως. 3) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 28 τοῦ ν. 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν καὶ συνεπληρώθησαν διὰ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ ν. 3755/1957. 4) Τὰς διατάξεις τοῦ ἐδαφίου γ' τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ Δ.δ. 868/1960 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας». 5) Γνωμοδότησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου, ἐξενεχθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 2.4.1968. 6) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 1427/5.6.1968 γνωμοδότησιν τοῦ Ἀνωτάτου Ὑγειονομικοῦ Συμβουλίου. 7) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 425/1968 γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, προτάσει τοῦ ἡμετέρου ἐπὶ τῆς Ἐρ-

γασίας Υπουργοῦ, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον 1

Καθιεροῦνται οἱ κάτωθι ὅροι ὑγιεινῆς καὶ ἀσφαλείας τῶν εἰς τὰ ἐργοστάσια καὶ ἐργαστήρια κατασκευῆς συσσωρευτῶν μολύβδου ἐργαζομένων πέραν τῶν γενικῶν ὅρων τῶν καθοριζομένων ὑπὸ τοῦ π.δ. τῆς 14.3.1934 «περὶ ὑγιεινῆς καὶ ἀσφαλείας τῶν ἐργατῶν καὶ ὑπαλλήλων τῶν λάσης φύσεως βιομηχανικῶν καὶ βιοτεχνικῶν ἐργοστασίων, ἐργαστηρίων κ.λ.π.».

Ἄρθρον 2

1) Τὰ δάπεδα ἁπάντων τῶν διαμερισμάτων τοῦ ἐργοστασίου ἢ ἐργαστηρίου κατασκευῆς συσσωρευτῶν δέον νὰ εἶναι ὁμαλὰ καὶ ἐπιστρωμένα δι' ἀνθεκτικῆς τσιμεντοκονίας ἄνευ ἀρμῶν καὶ ρωγμῶν, εἰς τρόπον ὥστε νὰ εἶναι ἀδιαπέραστα ὑπὸ τῶν ὑδάτων, νὰ καταλήγουν δὲ εἰς περιφερειακὸν αὔλακα, ἐπιστρωμένον διὰ τοῦ αὐτοῦ ὑλικοῦ καὶ κεκαλυμμένον διὰ μεταλλικοῦ ραβδωτοῦ καλύμματος τῆς αὐτῆς μὲ τὸ δάπεδον ἀντοχῆς, ὅστις θὰ ὁδηγῇ εἰς τὸν κεντρικὸν ἀποχετευτικὸν ἀγωγὸν μέσῳ φρεατίου μετὰ σίφωνος, ἵνα καθίσταται εὐχερὴς ἡ ἀπαγωγὴ τῶν ὑδάτων πλύσεως.

Ἀπαγορεύεται ἡ ὕπαρξις ἐπὶ τοῦ δαπέδου ἐξάρσεων καὶ κοιλοτήτων πρὸς ἀποφυγὴν ἀποθέσεως κονιορτοῦ καὶ ἀτυχημάτων ἐκ προσκρούσεως ἢ ὀλισθήσεως. Ἐφ' ὅσον τοιαῦται ἀνωμαλίαι ἐπιβάλλονται ἐκ τεχνικῶν λόγων, δέον ὅπως αἱ μὲν ἐξάρσεις προστατεύονται δι' ἐπικλινοῦς δαπέδου ἑκατέρωθεν, τὰ δὲ ἀνοίγματα διὰ καλύμματος τῆς αὐτῆς ἀντοχῆς εἰς τὸ δάπεδον ἢ διὰ κιγκλιδώματος ὕψους ἑνὸς (1) μέτρου τοὐλάχιστον.

Τὰ ραβδωτὰ καλύμματα τῶν αὐλάκων ἀποχετεύσεως δέον νὰ ἔχουν ἀνοίγματα μὴ ἐπιτρέποντα τὴν ἐμπλοκὴν τῶν βαδιζόντων ἐπὶ τούτων.

2) Ἡ διάταξις τῶν ἐπίπλων, τῶν μηχανημάτων, τῶν πρὸς ἐπεξεργασίαν πρώτων ὑλῶν, ὡς καὶ τῶν ἑτοίμων προϊόντων ἐπὶ τοῦ δαπέδου, δέον νὰ εἶναι τοιαύτη, ὥστε νὰ ὑπάρχουν διάδρομοι διὰ τὴν ἐλευθέραν κυκλοφορίαν τῶν ἐργαζομένων, πλάτους τοὐλάχιστον ὀγδοήκοντα (80) ἑκατοστῶν τοῦ μέτρου, ἀπαγορευομένης ἀπολύτως τῆς τοποθετήσεως ἢ ἐγκαταλείψεως ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῶν διαδρόμων οἱουδήποτε ἀντικειμένου ἢ ἐργαλείου, ἔστω καὶ προσωρινῶς.

Συνιστᾶται ἡ χρῶσις τῶν δαπέδων τῶν διαδρόμων δι' εἰδικοῦ χρώματος, ἵνα καθίστανται ἐμφανέστεροι.

3) Τὰ δάπεδα τῶν διαμερισμάτων μητρῶν, κονιοποιήσεως, κοπῆς καὶ διευθετήσεως πλακῶν, ὡς καὶ τοῦ πατώματος, δέον νὰ εἶναι συνεχῶς διαπεποτισμένα δι' ὕδατος.

4) Εἰς χώρους κατ' ἐξοχὴν κονιορτοβριθεῖς δέον νὰ τοποθετῆται πρόσθετον δάπεδον ἐν εἴδει ἐσχάρας ἐξ ἀνθεκτικοῦ ὑλικοῦ (κατὰ προτίμησιν μεταλλικοῦ), τοῦ ὁποίου τὰ ἀνοίγματα νὰ ἔχουν διατομὴν μὴ ἐπιτρέπουσαν τὴν εἰσχώρησιν ἀνθρωπίνου πτέρνας καὶ εἰς ὕψος δέκα (10) περίπου ἑκατοστῶν ἀπὸ τοῦ πυρίου δαπέδου, πρὸς ἀποφυγὴν βαδίσεως τῶν ἐργαζομένων ἐπὶ τῆς ἀποτεθειμένης κόνεως.

5) Τὰ δάπεδα τῶν διαμερισμάτων ἐργασίας δέον νὰ πλένωνται καθ' ἑκάστην δι' ἀφθόνου ὕδατος.

Εἰς περιπτώσεις, καθ' ἃς δι' οἱανδήποτε λόγον δὲν εἶναι ἐφικτὴ ἡ πλύσις τῶν δαπέδων δι' ὕδατος, ἡ ἀποκομιδὴ τοῦ κονιορτοῦ δέον νὰ γίνηται δι' ἐφέδρου πριονιδίου, ὅπερ συλλέγεται ἐντὸς εἰδικοῦ δοχείου μετὰ καλύμματος ἢ δι' ἀναρροφητικῆς σαρώσεως τῇ βοηθείᾳ κλειστῆς συσκευῆς (ἀναρροφητικὴ σάρωσις) καὶ ἀπορρίπτεται μακρὰν τοῦ ἐργοστασίου εἰς εἰδικοὺς πρὸς τοῦτο χώρους.

Ἄρθρον 3

Οἱ τοῖχοι καὶ αἱ ὀροφαὶ τῶν διαμερισμάτων δέον νὰ εἶναι λεῖοι, οὕτως ὥστε νὰ ἀποφεύγηται ἡ ἀπόθεσις κονιορτοῦ καὶ κόνεων καὶ νὰ εἶναι εὐχερὴς ὁ καθαρισμὸς των. Διὰ τὸν αὐτὸν σκοπὸν οἱ τοῖχοι δέον νὰ κατασκευάζονται τόσον κατὰ τὴν ὀροφὴν καὶ τὸ δάπεδον, ὅσον καὶ μεταξὺ των οὐχὶ εἰς ὀρθὴν γωνίαν, ἀλλὰ σχηματίζοντες κυκλικὴν ἐπιφάνειαν (λοῦκα).

Τὰ τυχὸν ὑαλόφρακτα τμήματα τῆς ὀροφῆς, ὡς καὶ τὰ ἐκ τῆς ὀροφῆς ἀνηρτημένα ἀντικείμενα (φωτιστικὰ σώματα κ.λ.π.) προστατεύονται ἐκ τῶν κάτω διὰ δικτυωτοῦ πλέγματος πρὸς ἀποφυγὴν πτώσεως αὐτῶν ἐπὶ τῶν κάτωθι ἐργαζομένων.

Οἱ τοῖχοι καὶ εἰς ὕψος τοὐλάχιστον 1.80 μέτρου ἀπὸ τοῦ δαπέδου νὰ εἶναι ἐπικεκαλυμμένοι δι' ὑλικοῦ ἀδιαποτίστου, ἵνα εἶναι εὐχερὴς ἡ καθημερινὴ πλύσις αὐτῶν.

Τὰ ὑαλοστάσια, ἅτινα κεῖνται εἰς ὕψος 1.80 μ. ἀπὸ τοῦ ἐδάφους, προστατεύονται ἐκ τῶν ἔσω, πρὸς ἀποφυγὴν ἀτυχημάτων ἐκ τῆς τυχὸν θραύσεώς των, διὰ τῆς τοποθετήσεως μεταλλικοῦ πλέγματος ἢ ὡπλισμένων ἢ ἀθραύστων ὑα-

λοπινάκων.

Αἱ θύραι δέον νὰ ἀνοίγουν ἐκ τῶν ἔσω πρὸς τὰ ἔξω, αἱ δὲ ἐνδιάμεσοι αἱ ἄγουσαι ἀπὸ διαμερίσματος εἰς διαμέρισμα νὰ εἶναι διπλῆς ἐνεργείας. Οἱ τοῖχοι καὶ αἱ ὀροφαὶ δέον νὰ ἀσβεστοχρίωνται δι' ἀνοικτοῦ κατὰ προτίμησιν χρώματος διὰ τὴν ἐνίσχυσιν τοῦ φωτισμοῦ τῶν διαμερισμάτων.

Ἄρθρον 4

Ἅπαντα τὰ διαμερίσματα τοῦ ἐργοστασίου ἢ ἐργαστηρίου δέον νὰ ἀερίζονται καλῶς διὰ φυσικοῦ ἐξαερισμοῦ, ὅπου δὲ ὁ φυσικὸς δὲν εἶναι ἐπαρκὴς νὰ συμπληροῦται διὰ τεχνητοῦ τοιούτου, χωρὶς νὰ δημιουργῶνται ρεύματα, ἡ δὲ ἀνανέωσις τοῦ ἀέρος δέον νὰ εἶναι συνεχὴς εἰς συχνότητα ἑξάκις τοὐλάχιστον καθ' ὥραν.

Τὰ ἐκ τῶν διαφόρων διαμερισμάτων τοῦ ἐργοστασίου ἢ ἐργαστηρίου ἐξ ἀπαγωγῆς προερχόμενα ἀέρια, πρὶν ἢ διαχυθοῦν εἰς τὴν ἐλευθέραν ἀτμόσφαιραν, δέον νὰ ἐφίστανται πλήρη κάθαρσιν τῇ βοηθείᾳ εἰδικῶν συσκευῶν, οὕτως ὥστε νὰ εἶναι ἀπηλλαγμένα ἀτμῶν, αἰωρημάτων κονιορτοῦ, καπνῶν κ.λ.π. ἐπιβλαβῶν διὰ τὴν ὑγείαν τῶν περιοίκων (κονιοσυλλέκται, κυκλῶνες, φίλτρα κ.λ.π.).

Ἄρθρον 5

Ὁ φυσικὸς φωτισμὸς τῶν διαφόρων διαμερισμάτων δέον νὰ εἶναι ἐπαρκής, ὥστε ἡ ἐργασία νὰ ἐκτελῆται εὐχερῶς καὶ νὰ προστατεύηται ἡ ὅρασις τῶν ἐργαζομένων, πάντως οὐχὶ μικρότερος τῶν 400 lux.

Τὰ μηχανήματα καὶ αἱ θέσεις ἐργασίας δέον νὰ διατάσσωνται κατὰ τρόπον, ὥστε νὰ φωτίζωνται καλῶς, ἰδίᾳ δὲ τὰ κινούμενα μέρη τῶν μηχανημάτων καὶ τὰ ὄργανα ἐλέγχου αὐτῶν.

Ὁ φωτισμὸς πρέπει νὰ εἶναι διάχυτος καὶ οἱ ἐργαζόμενοι νὰ προστατεύονται ἀπὸ τὰς προσπιπτούσας ἐπ' αὐτῶν ἡλιακὰς ἀκτῖνας, ὅπου δὲ ὁ φυσικὸς φωτισμὸς δὲν εἶναι ἐπαρκὴς δέον νὰ συμπληροῦται διὰ τεχνητοῦ τοιούτου, ὥστε νὰ εἶναι ὁμοιόμορφος καὶ τῆς αὐτῆς ἐντάσεως καθ' ὅλην τὴν ἔκτασιν τοῦ χώρου ἐργασίας καὶ νὰ μὴ προκαλῇ θάμβωσιν τῶν ἐργαζομένων, εἴτε ἀπ' εὐθείας, εἴτε ἐξ ἀντανακλάσεως.

Ἄρθρον 6

Οἱ ἐργαζόμενοι καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς ἐργασίας των δέον νὰ φέρουν:

α) Εἰδικὴν στολὴν ἐργασίας (φόρμα) κλειομένην κατὰ τὸν λαιμὸν καὶ τοὺς καρποὺς τῶν χειρῶν,

β) ὑγιῆ ὑποδήματα ἐξ ἐλαστικοῦ (μπότες) καλῶς κλειόμενα περὶ τὰ σφυρὰ καὶ

γ) περιζώματα (ἐμπροσθέλλες) ἐξ ἐλαστικοῦ ἢ δέρματος ἢ πλαστικοῦ.

Οἱ ἐργαζόμενοι, προκειμένου νὰ ἔλθουν εἰς ἐπαφὴν μὲ μόλυβδον καὶ ἐνώσεις αὐτοῦ, δέον νὰ φέρουν χειρόκτια ἐξ ἐλαστικοῦ ἢ ἀδιαποτίστου πλαστικῆς ὕλης.

Ἡ δαπάνη ἀγορᾶς τῶν ἀνωτέρω εἰδῶν βαρύνει τὴν ἐπιχείρησιν, τὰ εἴδη δὲ ταῦτα παραμένουν εἰς τὸ ἐργοστάσιον, ἀπαγορευομένης τῆς μεταφορᾶς οἴκαδε καὶ ἀντικαθίστανται ἅμα τῇ φθορᾷ των εἰς βαθμὸν μὴ ἐκπληροῦντα τὸν προστατευτικόν των σκοπόν.

Τὰ ἐνδύματα ἐργασίας δέον νὰ πλένωνται κεχωρισμένως μερίμνῃ καὶ δαπάνῃ τοῦ ἐργοδότου, τοὐλάχιστον ἅπαξ τῆς ἑβδομάδος, νὰ λαμβάνηται δὲ προηγουμένως πρόνοια διὰ τὴν περισυλλογὴν καὶ ἀπαγωγὴν τῆς ἐπ' αὐτῶν κόντως μολύβδου.

Ἄρθρον 7

Τὰ ἀποδυτήρια τῶν ἐργοστασίων καὶ ἐργαστηρίων δέον νὰ ἀερίζονται καλῶς καὶ νὰ εἶναι κεχωρισμένα εἰς δύο τμήματα: α) τὸ τμῆμα ἀποθέσεως τῶν ἐνδυμάτων ἐξόδου (πόλεως), ἅτινα δέον νὰ φυλάσσωνται ἐντὸς ἀτομικῶν ἐρμαρίων καὶ β) τὸ τμῆμα ἀναρτήσεως καὶ ἀποθέσεως τῶν ἐνδυμάτων καὶ ὑποδημάτων ἐργασίας.

Μεταξὺ τῶν τμημάτων τούτων δέον νὰ ὑπάρχουν: α) στεγνωτήριον τῶν ἐνδυμάτων ἐργασίας καὶ β) ἐπαρκεῖς εἰς ἀριθμὸν καταιονιστῆρες (ντούς), εἰς τρόπον ὥστε οἱ ἐργαζόμενοι ἅμα τῇ ἀποβολῇ τῶν ἐνδυμάτων των ἐργασίας καὶ πρὶν ἢ μεταβοῦν εἰς τὸ τμῆμα ἐνδυμάτων ἐξόδου νὰ ὑποβάλλωνται ὑποχρεωτικῶς εἰς πλύσιν τοῦ σώματος ὁλοκλήρου διὰ σάπωνος.

Τὰ μέσα ἀτομικῆς καθαριότητος διατίθενται εἰς τοὺς ἐργαζομένους μερίμνῃ καὶ δαπάνῃ τῆς ἐπιχειρήσεως, τὰ δὲ προσόψια καὶ χειρόμικτρα δέον νὰ ἀντικαθίστανται τακτικῶς διὰ καθαρῶν τοιούτων.

Ἅπαντα τὰ ὡς ἄνω τμήματα ἀποθέσεως ἐνδυμάτων καὶ καταιονιστήρων κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ χειμῶνος δέον νὰ ἔχουσιν ἐγκατάστασιν θερμάνσεως τῶν χώρων καὶ τοῦ καταιονιζομένου ὕδατος, τὸ ὁποῖον νὰ ἔχῃ θερμοκρασίαν ἀνεκτήν

ὑπὸ τῶν ἐργαζομένων.

Ἄρθρον 8

Ἐντὸς τῶν τόπων ἐργασίας καὶ τοῦ περιβόλου αὐτῶν δέον νὰ ὑπάρχῃ ἐγκατεστημένον δίκτυον ὑδρεύσεως διὰ κλειστῶν ὑδραγωγῶν σωλήνων. Ἐν ἐλλείψει δικτύου ὑδρεύσεως τῆς πόλεως νὰ ὑπάρχῃ ἀποθήκη ποσίμου ὕδατος, κλεισμένη καλῶς καὶ ἐξασφαλιζομένη ἀπολύτως ἐκ παντὸς κινδύνου μολύνσεως ἐκ μολυβδούχου κόνεως ἢ μικροβιοφόρου κονιορτοῦ ἢ ὀξειδώσεως, ὡς καὶ πάσης ἄλλης αἰτίας, ἡ δὲ διανομὴ τοῦ ὕδατος, ὅπερ δέον νὰ εἶναι δροσερόν, ἰδίως κατὰ τὸ θέρος, νὰ γίνηται διὰ κρουνῶν ἐπαρκῶν εἰς ἀριθμόν.

Ἄρθρον 9

Εἰς τοὺς ἀνωτέρω τόπους ἐργασίας δέον νὰ ὑπάρχῃ ἐπαρκὴς ἀριθμὸς ἀποχωρητηρίων, ὡς καὶ ἀνάλογος ἀριθμὸς οὐρητηρίων. Τὰ ἀποχωρητήρια νὰ μὴ συγκοινωνοῦν ἀμέσως μετὰ τῶν περικλείστων χώρων, ὅπου παραμένουν ἐργαζόμενοι, εἴτε πρὸς ἐργασίαν, εἴτε πρὸς ἀνάπαυσιν κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς διακοπῆς τῆς ἐργασίας. Τὰ ἀποχωρητήρια δέον νὰ εἶναι διευθετημένα κατὰ τρόπον ὥστε νὰ μὴ ἀναδίδουν δυσοσμίαν, νὰ ἔχουν ἐπαρκῆ φωτισμὸν καὶ ἀερισμὸν καὶ νὰ καθαρίζωνται μετὰ πᾶσαν χρῆσιν δι' ὑδραυλικῆς ἐγκαταστάσεως (καζανάκι).

Ἄρθρον 10

Διὰ τὴν ἑστίασιν τῶν ἐργατῶν, ἐφ' ὅσον ἀριθμὸς τοῦ προσωπικοῦ ὑπερβαίνῃ τοὺς τριάκοντα, δέον νὰ διατίθηται ἰδιαίτερον διαμέρισμα μετὰ τραπέζης καὶ ἀναλόγου ἀριθμοῦ καθισμάτων.

Ἐὰν τὸ ἐργοστάσιον ἢ ἐργαστήριον ἀπασχολῇ προσωπικὸν κατώτερον τῶν τριάκοντα ἀτόμων ἢ εὑρίσκηται ἐν λειτουργίᾳ πρὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως ἀνεξαρτήτως ἀπασχολουμένου προσωπικοῦ, ὅτε ἐπιτρέπεται ἡ κατάλληλος διαιρεσις τοῦ διαμερίσματος τῶν ἀποδυτηρίων καὶ ἡ ἐν αὐτῷ τοποθέτησις τραπέζης καὶ ἀναλόγου ἀριθμοῦ καθισμάτων, διὰ τὴν ἑστίασιν τῶν ἐργατῶν.

Ἡ αἴθουσα ἑστιάσεως εἰς ἀμφοτέρας τὰς ἀνωτέρω περιπτώσεις δέον νὰ διατηρῆται ἀπολύτως καθαρὰ καὶ ἀεριζηται καλῶς.

Ἄρθρον 11

Ἀπαγορεύεται ἀπολύτως τὸ κάπνισμα καὶ ἡ λῆψις οἱασδήποτε τροφῆς ἢ ροφήματος κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐργασίας καὶ ἐντὸς τῶν χώρων ἐργασίας.

Κατὰ τὰ διαλείμματα τῆς ἐργασίας οἱ ἐργαζόμενοι προκειμένου νὰ λάβουν τροφὴν ἢ νὰ καπνίσουν δέον ἀπαραιτήτως νὰ προβαίνουν προηγουμένως εἰς πλύσιν τῶν χειρῶν διὰ σάπωνος καὶ ἀφθόνου ὕδατος, ὡς ἐπίσης καὶ τῆς στοματικῆς κοιλότητος αὐτῶν διὰ χρήσεως ὀδοντόβουρτσας καὶ ὀδοντόπαστας, χορηγουμένων δαπάνῃ τοῦ ἐργοδότου.

Διὰ τὸν ἀνωτέρω σκοπὸν δέον νὰ διατίθηται ἱκανὸς ἀριθμὸς νιπτήρων (εἷς ἀνὰ πέντε ἐργάτας) καὶ χειρόμακτρα κατὰ προτίμησιν ἐκ χάρτου.

Ἄρθρον 12

Τὰ ἐργοστάσια ἢ ἐργαστήρια κατασκευῆς συσσωρευτῶν δέον νὰ εἶναι ἐφωδιασμένα διὰ τῶν ἀναγκαίων μέσων ἀποτελεσματικῆς καταπολεμήσεως τῆς πυρκαϊᾶς. Ταῦτα τοποθετοῦνται εἰς καταλλήλους θέσεις εὐκόλως προσιτάς, νὰ εἶναι κεχωρισμένα δι' ἐρυθροῦ χρώματος καὶ νὰ τηροῦνται πάντοτε ἐν καλῇ καταστάσει, ὥστε νὰ εἶναι ἀμέσως χρησιμοποιήσιμα. Ὁδηγίαι τοιχοκολλημέναι ἐν ἑκάστῳ διαμερίσματι ὑποδεικνύουν τὴν θέσιν καὶ τὴν χρῆσιν τῶν προσφόρων μέσων.

Ἄρθρον 13

Ἀπαγορεύεται γενικῶς ἡ τῆξις τοῦ μολύβδου ἐντὸς ἀνοικτῆς συσκευῆς. Αὕτη θὰ ἐκτελῆται ἐντὸς κλειστοῦ κλιβάνου, ἡ δὲ μεταφορὰ τοῦ ἐν τετηκυῖα καταστάσει μετάλλου εἰς τὰς μήτρας δέον νὰ γίνηται διὰ κλειστοῦ ἀγωγοῦ καὶ διὰ πιεστικῆς ροῆς ἐκ τῆς ἑστίας, τοποθετουμένης ταύτης εἰς ἀνάλογον ὕψος ἀπὸ τοῦ διαπέδου.

Εἰς ἃς περιπτώσεις ἡ ἐφαρμογὴ τῶν ἀνωτέρω δὲν εἶναι δυνατή, τότε ἄνωθεν τῆς συσκευῆς τήξεως δέον νὰ τοποθετῆται σύστημα ἐντόνου ἐνεργοῦ ἀπαγωγῆς τῶν ἀερίων καὶ ἀτμῶν, ἥτοι ἐπαρκοῦς ἀπαγωγῆς ἐκ τοπικῶν ἀρυκτικῶν ἀερισμῶν.

Ἄρθρον 14

Αἱ μῆτραι κατασκευῆς σφαιριδίων ἢ πλακῶν δέον νὰ φέρουν ἰσχυρὰν συσκευὴν ἀπαγωγῆς τῶν μολυβδούχων ἀερίων ἢ ἀτμῶν. Ἡ ἀπαγωγὴ αὕτη νὰ γίνηται διὰ συστήματος ἐντόνου ἐνεργοῦ ἀπαγωγῆς.

Συνιστᾶται ἡ ἐγκατάστασις αὐτομάτων χυτηρίων τῶν σφαιριδίων μετὰ συστήματος αὐτομάτου τροφοδοτήσεως τῶν τριβείων διὰ σφαιριδίων.

Ἄρθρον 15

Τὰ τριβεῖα κονιοποιήσεως τοῦ μετάλλου ἢ τῶν

μολυβδούχων ἐνώσεων δέον νὰ εἶναι ἀεροστεγῶς κλειστά.

Κατὰ τὸν καθαρισμὸν τῶν τριβείων οἱ ἀπασχολούμενοι ἐργάται δέον νὰ φέρουν κλειστὴν κατὰ τὸν λαιμὸν καὶ τοὺς καρποὺς ἐνδυμασίαν ἐργασίας (φορμαν), χειρόκτια, κλειστὰ ὑποδήματα μετὰ περικνημίδος, ὡς ἐπίσης καὶ εἰδικὴν προσωπίδα καλύπτουσαν τὴν κεφαλήν.

Ὁ καθαρισμὸς τῶν τριβείων ἐπιβάλλεται νὰ γίνηται διὰ μηχανικῆς ἀναρροφήσεως ὑπὸ φορητῆς συσκευῆς μετὰ κονισυλλέκτου.

Μετὰ τὸ πέρας τῆς ἐργασίας τῶν τριβείων οἱ ἐν αὐτῷ ἀπασχοληθέντες ἐργάται, εἰσερχόμενοι ἐντὸς εἰδικοῦ χώρου, ἔνθα θὰ ὑπάρχῃ ἐγκατάστασις ἀπαγωγῆς τοῦ ἀναπτυσσομένου κονιορτοῦ, καὶ φέροντες εἰδικὴν προστατευτικὴν προσωπίδα, δέον νὰ ἀπομακρύνουν διὰ ψηκτρας τὴν ἐπικαθήσασαν ἐπὶ τῶν ἐνδυμάτων αὐτῶν μολυβδοῦχον κόνιν.

Ἄρθρον 16

Ἡ μεταφορὰ τῆς μολυβδούχου κόνεως ἐκ τῶν τριβείων εἰς τὰς συσκευὰς κατασκευῆς πάστας δέον νὰ γίνηται διὰ κλειστῶν συστημάτων, ἀποκλειομένης τῆς διαχύσεως καὶ ἀναπτύξεως αὐτῆς εἰς τὴν ἀτμόσφαιραν.

Εἰς ἐξαιρετικὰς περιπτώσεις δύναται ἡ οἰκία Ἐπιθεωρήσεις Ἐργασίας νὰ ἐπιτρέπῃ τὴν μεταφορὰν τῆς κόνεως διὰ τῶν χειρῶν ἐντὸς κλειστῶν δοχείων, ἐφ' ὅσον διαπιστωθῇ ἀδυναμία τηρήσεως τῆς διατάξεως τῆς προηγουμένης παραγράφου. Ἡ λῆψις τῆς κόνεως ἐκ τῶν τριβείων δέον νὰ γίνηται διὰ κλειστῶν συστημάτων μετὰ διαλύβιδος χειροκινήτου ἢ μή, τὸ δὲ δοχεῖον νὰ ἐφαρμόζηται καλῶς ἐπὶ τῆς χοάνης ἐξαγωγῆς, ἵνα ἀποφεύγηται ἡ διάχυσις κόνεως εἰς τὴν ἀτμόσφαιραν.

Ἄρθρον 17

Ἡ ἐκκένωσις τῶν δοχείων ἐντὸς τῶν συσκευῶν κατασκευῆς πάστας δέον νὰ γίνηται μέσῳ εἰδικοῦ κλειστοῦ συστήματος, ἐξασφαλίζοντος τὴν ἐκκένωσιν ἄνευ διαχύσεως τῆς κόνεως εἰς τὸ περιβάλλον.

Κατὰ τὰς ἀνωτέρω ἐργασίας καὶ τὰς τοιαύτας τοῦ ἄρθρου 14 οἱ ἐργαζόμενοι δέον νὰ φέρουν εἰδικὴν προστατευτικὴν προσωπίδα.

Ἄρθρον 18

Εἰς τὸ διαμέρισμα κοπῆς καὶ ἀποξέσεως τῶν πλακῶν τῶν συσσωρευτῶν αἱ τραπεζαι ἐργασίας δέον νὰ εἶναι ὁμαλαὶ καὶ ἐπενδεδυμέναι διὰ φύλλου ψευδαργύρου ἢ μολύβδου, ἄνευ ἁρμῶν καὶ ρωγμῶν, ὥστε νὰ ἀποκλείηται ἡ ἀπόθεσις κόνεως καὶ νὰ εἶναι εὐχερὴς ὁ καθαρισμὸς των. Ἑκάστη θέσις ἐργασίας δέον νὰ εἶναι ἐφοδιασμένη δι' ἐνεργοῦ καὶ ἰσχυροῦ ἀπαγωγοῦ τῆς σχηματιζομένης κόνεως, μέσῳ συστήματος τοῦ ὁποίου τὸ στόμιον νὰ εὑρίσκηται ἐγγύτατα τῶν σημείων ἐργασίας.

Δι' ἐγκαταστάσεως ἐνεργοῦ ἀπαγωγῆς, ὡς ἀνωτέρω, ἐφοδιάζονται καὶ αἱ θέσεις συγκολλήσεως τῶν πόλεων τῶν συσσωρευτῶν καὶ καλύψεως αὐτῶν διὰ πίσσης.

Ἄρθρον 19

Ἡ μεταφορὰ τῶν δοχείων τῶν περιεχόντων πυκνὸν θειϊκὸν ὀξὺ δέον νὰ γίνηται δι' εἰδικῶν φορείων, ἡ δὲ ἀνατροπὴ τούτων πρὸς ἐκκένωσιν τοῦ περιεχομένου των ἐντὸς τοῦ ἀναμικτῆρος τοῦ τμήματος κατασκευῆς τῆς πάστας πρὸς παρασκευὴν τοῦ ὑλικοῦ τῶν πλακῶν δέον νὰ γίνηται δι' εἰδικοῦ συστήματος ἀνατροπῆς ἢ μηχανικῶς διὰ σίφωνος.

Ἀπαγορεύεται ἀπολύτως ἡ διὰ τῶν χειρῶν μεταφορὰ καὶ ἀνατροπὴ τῶν ἀνωτέρω δοχείων, ὡς καὶ ἡ θέσις εἰς λειτουργίαν τοῦ σίφωνος διὰ τοῦ στόματος.

Ἄρθρον 20

Οἱ ἐργάται οἱ ἀπασχολούμενοι εἰς τὸ τμῆμα θειϊκοῦ ὀξέος δέον νὰ φέρουν εἰδικὴν προστατευτικὴν ἐνδυμασίαν μετὰ χειροκτίων καὶ ποδιᾶς ἐξ εἰδικοῦ ὀξυμάχου ἐλαστικοῦ ἢ πλαστικοῦ, ὡς καὶ πλαστικῶν διαφανῶν προκαλύμματα προσώπου.

Ὁ ἀερισμὸς τοῦ τμήματος τούτου δέον νὰ εἶναι ἐπαρκής, ἡ δὲ ἀνανέωσις τοῦ ἀέρος συνεχὴ διὰ φυσικοῦ ἢ τεχνητοῦ τοιούτου.

Ἄρθρον 21

Εἰς τὸ τμῆμα φορτίσεως συσσωρευτῶν, ἔνθα ἀναπτύσσεται ὑδρογόνον καὶ χλωρὸν ἀέριον, δέον νὰ λαμβάνωνται πάντα τὰ μέτρα πρὸς ἀποφυγὴν ἐκρήξεων ἢ πυρκαϊᾶς.

Τὰ ἐκλυόμενα ἀέρια δέον νὰ ἀπάγωνται δι' εἰδικοῦ συστήματος ἀναρροφήσεως, τὸ στόμιον τοῦ ὁποίου θὰ εὑρίσκηται ἐγγύτατα τοῦ σημείου ἐκλύσεως. Εἰς τὸ τμῆμα τοῦτο ἡ ἠλεκτρικὴ ἐγκατάστασις δέον νὰ πληροῖ τὰς εἰδικὰς διατάξεις τοῦ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Βιομηχανίας ἐκάστοτε ἐκδιδομένου Κανονισμοῦ ἐσωτερικῶν ἠλεκτρικῶν ἐγκαταστάσεων περὶ χώρων ὑποκειμένων εἰς ἐκρήξεις καὶ πυρκαϊάς. Ἐπὶ τῶν τοίχων καὶ εἰς πλησίον τοῦ ἑνὸς σημείου δέον νὰ ἀναρτῶνται ὑαλ

φραικτοι πινακίδες μὲ εὐμεγέθη καὶ εὐδιάκριτα (ἀλφαβητικὰ) στοιχεῖα, δι' ὧν νὰ ἐφιστᾶται ἡ προσοχὴ τῶν ἐργαζομένων περὶ τῶν κινδύνων ἐκρήξεως καὶ πυρκαϊᾶς καὶ νὰ ἀπαγορεύηται ἡ δημιουργία σπινθῆρος καὶ ἡ ἀφὴ φλογός.

Ἄρθρον 22

Ἀπαγορεύεται νὰ ἀπασχολῶνται εἰς τὰ ἐργοστάσια ἢ ἐργαστήρια κατασκευῆς συσσωρευτῶν μολύβδου ὡς ἐργάται ἢ μαθητευόμενοι ἄρρενες μὲν πρὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ 16ου ἔτους τῆς ἡλικίας, γυναῖκες δὲ πρὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ 18ου ἔτους.

Ἄρθρον 23

Τὸ προσωπικὸν τῶν ἐργοστασίων καὶ ἐργαστηρίων κατασκευῆς συσσωρευτῶν μολύβδου δέον νὰ ὑποβάλληται κατ' ἔτος εἰς ἐξέτασιν αἵματος, συγκειμένην εἰς ἀρίθμησιν ἐρυθρῶν καὶ λευκῶν αἱμοσφαιρίων, προσδιορισμὸν ποσοῦ αἱμοσφαιρίνης καὶ ἰδίᾳ εἰς ἀνιχνήτησιν βασεοφίλου στίξεως εἰς τὰ ἐρυθρὰ αἱμοσφαίρια.

Ἐπὶ διαπιστώσεως ὑπάρξεως τοιαύτης βασεοφίλου στίξεως ὁ ὑπὸ ἐξέτασιν ἐργαζόμενος δέον ὅπως ἀποστέλληται εἰς εἰδικευμένον νοσηλευτικὸν κέντρον πρὸς πλήρη κλινικὸν καὶ βιοχημικὸν ἔλεγχον, πρὸς διαπίστωσιν ὑπάρξεως ἢ μὴ μολυβδιάσεως, ἀπομακρυνόμενος πάραυτα τῆς ἐργασίας.

Ἀπαγορεύεται ἡ ἐκ νέου ἀνάληψις ἐργασίας παρὰ τοῦ ἐργαζομένου ἄνευ προηγουμένης ἰατρικῆς γνωματεύσεως τῆς Ἰατρικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ οἰκείου Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ.

Ἄρθρον 24

Εἰς ἕκαστον ἐργοστάσιον ἢ ἐργαστήριον κατασκευῆς συσσωρευτῶν μολύβδου δέον νὰ τηρῆται ὑποχρεωτικῶς βιβλίον, εἰς ὃ θὰ σημειοῦται κατ' αὔξοντα ἀριθμὸν α) τὸ ὀνοματεπώνυμον καὶ ἡ ἡλικία τοῦ ὑποστάντος ἀτύχημα ἢ ὀξεῖαν δηλητηρίασιν μισθωτοῦ, β) ἡ ἡμερομηνία τοῦ ἀτυχήματος ἢ τῆς δηλητηριάσεως, ὡς καὶ ἡ τοιαύτη, καθ' ἣν ἀνέλαβεν ἐργασίαν μετὰ τὸ ἀτύχημα ὁ μισθωτός, γ) σύντομος περίληψις τοῦ ἀτυχήματος ἢ τῆς δηλητηριάσεως καὶ τῆς ἰατρικῆς γνωματεύσεως περὶ αὐτοῦ καὶ τῆς ἐκ τούτου τυχὸν ἀνικανότητος τοῦ μισθωτοῦ καὶ δ) πᾶσα χρονία δηλητηρίασις ἢ ἐπαγγελματικὴ νόσος.

Τὸ βιβλίον τοῦτο δέον νὰ τίθηται εἰς τὴν διάθεσιν τῶν ὀργάνων τῆς Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας καὶ τῶν Ὑγειονομικῶν Ἀρχῶν. Ἀντίγραφον τῶν σελίδων τοῦ βιβλίου τούτου ὑποχρεοῦται ὁ ἐργοδότης νὰ ὑποβάλῃ δι' ἕκαστον ἔτος καὶ ἐντὸς τοῦ μηνὸς Ἰανουαρίου τοῦ ἑπομένου ἔτους εἰς τὸ οἰκεῖον Γραφεῖον Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας.

Ἄρθρον 25

Εἰς ἕκαστον ἐργοστάσιον ἢ ἐργαστήριον κατασκευῆς συσσωρευτῶν μολύβδου δέον νὰ ὑπάρχῃ μικρὸν φαρμακεῖον πρώτων βοηθειῶν ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν εἰδικῶς ἐντεταλμένου προσώπου, ἔχοντος σχετικὰς πρὸς τοῦτο γνώσεις, περιέχον τὰ ἀκόλουθα εἴδη:

1) Τρία πακέτα γάζης ἀποστειρωμένης.

2) Τρεῖς ἐπιδέσμους γάζης τῶν 5 ἑκατοστῶν.

3) Τρεῖς ἐπιδέσμους γάζης τῶν 10 ἑκατοστῶν.

4) Μία ἐλαστικὴ αἱμοστατικὴ ταινία.

5) 100 γραμμάρια βάμβακος ὑδροφίλου.

6) Ἓν φιαλίδιον ἀποστειρωμένης κόντεως σουλφαμίδος.

7) Φιαλίδιον τῶν 100 γραμμαρίων μερκουροχρώμ τῶν 3%.

8) Ἓν κυτίον λευκοπλάστ τῶν 5 ἑκατοστῶν.

9) Ἓν κυτίον δισκίων ἀσπιρίνης.

10) Ἓν φιαλίδιον ὄκτινουμ εἰς σταγόνας (τρὶς τῆς ἡμέρας ἀνὰ 15 σταγόνας).

11) Ἓν σωληνάριον ὀφθαλμικῆς ἀλοιφῆς χλωρομυκητίνης.

12) Ἓν φιαλίδιον δισκίων ἀντισταμινικῶν (δι' ἀναφυλαξίαν).

13) Ἓν σωληνάριον ἀλοιφῆς ἀντισταμινικῆς, χρήσεως ἐξωτερικῆς (δι' ἀναφυλαξίαν).

14) Ἓν σωληνάριον ἀλοιφῆς πρὸς προστασίαν ἐκ τῶν ἐγκαυμάτων.

Τὰ ἀναλισκόμενα ἐκ τῶν ἀνωτέρω εἰδῶν συμπληροῦνται αὐθημερὸν μερίμνῃ τοῦ ὡς ἄνω ἐντεταλμένου προσώπου καὶ εὐθύνῃ τοῦ ἐργοδότου.

Ἐγγὺς τοῦ προκειμένου φαρμακείου καὶ εἰς ἐμφανὲς μέρος ἀναρτᾶται ἐπιγραφή, ἀναγράφουσα τοὺς ἀριθμοὺς τηλεφώνων τοῦ Σταθμοῦ Πρώτων Βοηθειῶν καὶ τοῦ ἰατροῦ τοῦ ἐργοστασίου.

Ἄρθρον 26

Πᾶσα παράβασις τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος δ. διατάγματος τιμωρεῖται κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 1 καὶ 4 τοῦ νόμου ΓΨΛΑ' «περὶ ὑγιεινῆς καὶ ἀσφαλείας τῶν ἐργατῶν καὶ περὶ ὡρῶν ἐργασίας».

Ἄρθρον 27

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ ἄρχεται μετὰ ἓξ μῆνας ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ εἰς

τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Εἰς τὸν αὐτὸν ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 27 Αὐγούστου 1968

—

ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

125037/7262/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ καθορισμοῦ ὡραρίου ἐργασίας παντοπωλείων κλπ. τινων καταστημάτων ἐμπορίας τροφίμων περιοχῆς πολεοδομικοῦ συγκροτήματος Ἀθηνῶν χειμερινῆς περιόδου.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 570 τῆς 29 Ὀκτωβρίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ἀπὸ 8/13.4.1932 π. δ/τος «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν διατάξεων τῶν νόμων περὶ χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας εἰς τὰ καταστήματα κλπ.», ὡς συνεπληρώθη διὰ τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ν. δ/τος 3789/1957 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐνίων διατάξεων τῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας». 2) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 4020/1959 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐνίων διατάξεων ἐργατικῶν τινων νόμων». 3) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 69796/3895/1967 ἀπόφασιν «περὶ καθορισμοῦ ὡρῶν λειτουργίας τῶν παντοπωλείων, ἐδωδιμοπωλείων, οἰνοπαντοπωλείων, τυροπωλείων, καφεκοπτείων κλπ. καταστημάτων ἐμπορίας τροφίμων καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ αὐτῶν». 4) Γνώμας τῶν οἰκείων Ἀστυνομικῶν Ἀρχῶν, ὡς καὶ τοιαύτας τῶν οἰκείων ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων ἐργοδοτῶν καὶ μισθωτῶν, ἐπὶ τῶν ὡρῶν ἐνάρξεως καὶ λήξεως τῆς λειτουργίας τῶν παντοπωλείων περιοχῆς πολεοδομικοῦ συγκροτήματος Ἀθηνῶν, ἀποφασίζομεν :

Καθορίζομεν τὰς ὥρας ἀνοίγματος, μεσημβρινῆς διακοπῆς καὶ κλεισίματος τῶν κάτωθι καταστημάτων τροφίμων:

1) Παντοπωλείων, ἐδωδιμοπωλείων, οἰνοπαντοπωλείων, τυροπωλείων καὶ καφεκοπτείων.

2) Ὀπωροπωλείων καὶ λαχανοπωλείων, ἐφ' ὅσον πωλοῦν καὶ εἴδη παντοπωλείου.

3) Ἀμιγῶν ὀπωροπωλείων καὶ λαχανοπωλείων.

4) Ἀλλαντοπωλείων καὶ ζυθοαλλαντοπωλείων, εἰς τὰ ὁποῖα τὸ ἐπικρατέστερον εἶδος εἶναι ἡ διάθεσις ζύθου καὶ ποτῶν.

5) Καταστημάτων ξηρῶν καρπῶν καὶ ξαχαρωδῶν προϊόντων, ἐφ' ὅσον πωλοῦν καὶ εἴδη παντοπωλείου.

6) Καταστημάτων πωλήσεως τροφίμων δι' αὐτοεξυπηρετήσεως (Σέλφ - Σέρβις) ἐξαιρέσει τῶν ὑπὸ μορφὴν ἑστιατορίων λειτουργούντων, ὡς καὶ τῶν μικτῶν καταστημάτων τροφίμων καὶ ἐμπορικῶν).

7) Καταστημάτων καὶ πρατηρίων ποτῶν, ἐφ' ὅσον πωλοῦν καὶ ἄλλα εἴδη παντοπωλείου πλὴν τῶν ποτῶν.

8) Καταστημάτων τυποποιημένων καὶ κατεψυγμένων προϊόντων.

9) Πρατηρίων πωλήσεως γάλακτος (ΕΒΓΑ, ΑΣΠΡΟ, ΑΣΤΤ κλπ.) ἐφ' ὅσον πωλοῦν καὶ εἴδη παντοπωλείου ὡς ἀκολούθως:

Ι. Ἀπὸ 1.10 - 30.4:

Καθ' ἑκάστην ἀπὸ 8.30' π.μ. - 2 μ.μ. καὶ 5.30' - 8.15' μ.μ.

Τετάρτην 8.30' - 2.30' μ.μ.

Σάββατον καὶ παραμονὰς ἐξαιρεσίμων ἑορτῶν ἀπὸ 8.30' - 2 μ.μ. καὶ 5 - 8.30' μ.μ.

ΙΙ) Εἰς περίπτωσιν συμπτώσεως τῆς κατὰ τ' ἀνωτέρω μεταμεσημβρινῆς ἀργίας πρὸς παραμονὴν ἐπισήμου ἢ τοπικῆς ἑορτῆς τὸ κλείσιμον τῶν ὡς ἄνω καταστημάτων μετατίθεται εἰς τὴν ἐπομένην ἐργάσιμον ἡμέραν.

ΙΙΙ) Κατὰ τὸ ἀπὸ 20 - 31/12 χρονικὸν διάστημα δι' ἅπαντα τὰ ὡς ἄνω καταστήματα αἱ ὧραι λειτουργίας τούτων ὁρίζονται ὡς ἀκολούθως:

Καθ' ἑκάστην ἀπὸ 8 π.μ. - 2.30' μ.μ. καὶ 5 μ.μ. - 9 μ.μ. ἐξαιρέσει τῆς παραμονῆς τῶν Χριστουγέννων καὶ Ν. Ἔτους, καθ' ἃς τὰ καταστήματα δύνανται νὰ παραμένουν ἀνοικτὰ συνεχῶς ἀπὸ 8 - 10 μ.μ. μὲ δίωρον μεσημβρινὴν διακοπὴν διὰ τὸ προσωπικὸν μεταξὺ 2.30' - 4.30' μ.μ.

Ἡ παροῦσα, ἧς ἡ ἰσχὺς ἄρχεται ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεώς της, δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 18 Ὀκτωβρίου 1968

—

127771/7372/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ καθορισμοῦ ὡρῶν λειτουργίας τῶν ὡς μικτῶν λειτουργούντων καταστημάτων αὐτοεξυπηρετήσεως περιοχῆς Ἀθηνῶν καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ αὐτῶν.

(Ε.Κ τ. Β' φ. 570 τῆς 29 Ὀκτωβρίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρ-

θρου 5 τοῦ ἀπὸ 8/13.4.1932 π. δ/τος «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν διατάξεων τῶν νόμων περὶ χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας εἰς τὰ καταστήματα κλπ.», ὡς συνεπληρώθη διὰ τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ν.δ/τος 3789/1957 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐνίων διατάξεων τῆς Ἐργατικῆς Νομοθεσίας», 2) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν. δ/τος 4020/1959 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐνίων διατάξεων ἐργατικῶν τινων νόμων», 3) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 94248/6409/1965 ἡμετέραν ἀπόφασιν «περὶ καθορισμοῦ ὡρῶν λειτουργίας ἐμπορικῶν καταστημάτων καὶ ἐργασίας τοῦ πάσης φύσεως προσωπικοῦ αὐτῶν», 4) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 69796/3895/1967 ἡμετέραν ἀπόφασιν «περὶ καθορισμοῦ ὡρῶν λειτουργίας τῶν παντοπωλείων, ἐδοδιμοπωλείων, οἰνοπαντοπωλείων, τυροπωλείων, καφεκοπτείων κλπ. καταστημάτων ἐμπορίας τροφίμων καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ αὐτῶν», 5) Τὴν ἀπὸ 22.8.1967 αἴτησιν τῆς Α.Ε. «Νίκη» καταστήματα αὐτοεξυπηρετήσεως Σέλφ Σέρβις, 6) Τὴν ἀπὸ 14.10.1968 γνώμην τῆς Ὁμοσπονδίας Ἰδιωτικῶν Ὑπαλλήλων Ἑλλάδος, ἀποφασίζομεν:

Καθορίζομεν τὰς ὥρας λειτουργίας τῶν ὡς μικτῶν ἐμπορικῶν καὶ τροφίμων λειτουργούντων καταστημάτων αὐτοξυπηρετήσεως τῆς περιοχῆς Ἀθηνῶν καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ αὐτῶν ὡς ἀκολούθως:

Ἀπὸ 1.10 - 30.4:

Ἑκάστην Δευτέραν, Τρίτην, Πέμπτην καὶ Παρασκευὴν ἀπὸ 8.30' π.μ. - 2 μ.μ. καὶ 5.15' - 8 μ.μ., Τετάρτην 8.30 - 2.30 μ.μ.

Σάββατον καὶ τὰς παραμονὰς ἑξαιρέσιμων ἑορτῶν ἀπὸ 8.30 - 2 μ.μ. καὶ 5.15 - 8.45 μ.μ.

Εἰς περίπτωσιν συμπτώσεως τῶν κατὰ τ' ἀνωτέρω μεταμεσημβρινῶν ἀργιῶν πρὸς παραμονὴν ἐπισήμου ἢ τοπικῆς ἑορτῆς τὸ κλείσιμον τῶν ὡς ἄνω καταστημάτων μετατίθεται εἰς τὴν ἑπομένην ἐργάσιμον ἡμέραν.

Ἡ παροῦσα, ἧς ἡ ἰσχὺς ἄρχεται ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεώς της, δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 18 Ὀκτωβρίου 1968

—

54751/2240/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως τῆς ἰσχύος τοῦ ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου παρὰ τῇ Υ.Ε.Β. καὶ Ἰνστιτούτῳ Μηχανολογίας τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας ὑπηρετοῦντος προσωπικοῦ.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 210 τῆς 27 Ἀπριλίου 1968)

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ δίμηνον εἰσέτι χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρι 30.6.1968, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων τῆς καταγγελίας τῆς ἀπὸ 10.8.1966 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας τοῦ ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου παρὰ τῇ Ὑπηρεσίᾳ Ἔγγειων Βελτιώσεων καὶ Ἰνστιτούτῳ Μηχανολογίας τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας ὑπηρετοῦντος προσωπικοῦ (πρᾶξις καταθέσεως Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν 73/2.9.1966(*).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 24 Ἀπριλίου 1968

—

54752/2239/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ περαιτέρω παρατάσεως τῆς ἰσχύος συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ ἐργοστασίου λιπασμάτων Πτολεμαΐδος (Α.Ε. Β.Α.Λ.).

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 210 τῆς 27 Ἀπριλίου 1968)

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ τρίμηνον εἰσέτι χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρι 30.7.1968, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων τῆς καταγγελίας τῆς ἀπὸ 8.10.1966 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ ἐργοστασίου λιπασμάτων Πτολεμαΐδος (Α.Ε. Β.Α.Λ.), (πρᾶξις καταθέσεως Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν 100/15.11.1966)(**).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 24 Ἀπριλίου 1968

—

53269/2189/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 48/1965 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ καθορισμοῦ ἀποδοχῶν μισθωτῶν Δ.Ε.Η., μελῶν σωματείων τῆς Π.Ο.Π. - Δ.Ε.Η.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 210 τῆς 27 Ἀπριλίου 1968)

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ τρίμηνον χρονικὸν διάστη-

—

(*) ΕΕΔ 25, 1229.

(**) ΕΕΔ 26, 525.

μα, ήτοι μέχρις 6.8.1968, την επέλευσιν των εννόμων αποτελεσμάτων εκ της καταγγελίας της υπ' αριθ. 48/1966 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. 'Αθηνών «περί των όρων αμοιβής των μισθωτών Δ.Ε.Η., μελών σωματείων της Π.Ο.Π. - Δ.Ε.Η.» (πράξις καταθέσεως Εϊρηνοδικείου 'Αθηνών 26/31.10.1966) (*).

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν 'Αθήναις τη 18 'Απριλίου 1968

—

60559/2510/1968 'Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί παρατάσεως ισχύος συλλογικής συμβάσεως εργασίας εργατοτεχνιτών ύδραυλικών και λευκοσιδηρουργών Θεσσαλονίκης.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 234 της 11 Μαΐου 1968)

'Αναστέλλομεν επί τρίμηνον χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρις 20.8.1968, την επέλευσιν των εννόμων αποτελεσμάτων εκ της καταγγελίας της από 7.11.1966 συλλογικής συμβάσεως εργασίας εργατοτεχνιτών ύδραυλικών και λευκοσιδηρουργών Θεσσαλονίκης (Φ.Ε.Κ. 5, τεύχος Β', της 10.1.1967) (**).

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν 'Αθήναις τη 8 Μαΐου 1968

—

60560/2511/1968 'Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί περαιτέρω παρατάσεως ισχύος συλλογικής συμβάσεως εργασίας του επί σχέσει εργασίας ιδιωτικού δικαίου προσωπικού γεωτρυπάνων, του υπηρετούντος παρά τη Υ.Ε.Β. του Υπουργείου Γεωργίας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 234 της 11 Μαΐου 1968)

'Αναστέλλομεν επί δίμηνον είσέτι χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρι 17.7.1968, την επέλευσιν των εννόμων αποτελεσμάτων της καταγγελίας της από 10.8.1966 συλλογικής συμβάσεως εργασίας περί των όρων αμοιβής του επί σχέσει εργασίας ιδιωτικού δικαίου προσωπικού γεωτρυπάνων, του υπηρετούντος παρά τη Υπηρεσία Εγγείων Βελτιώσεων του Υπουργείου Γεωργίας (πράξις καταθέσεως Εϊρηνοδικείου 'Αθηνών 74/2.9.1966) (*).

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν 'Αθήναις τη 8 Μαΐου 1968

—

67870/2980/1968 'Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί παρατάσεως ισχύος της υπ' αριθ. 17/1965 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. 'Αθηνών «περί των όρων αμοιβής και εργασίας των εργατοτεχνιτών Δήμου 'Αθηναίων».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 253 της 27 Μαΐου 1968)

'Αναστέλλομεν επί τρίμηνον χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρις 27.8.1968, την επέλευσιν των εννόμων αποτελεσμάτων εκ της καταγγελίας της υπ' αριθ. 17/1965 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. 'Αθηνών «περί των όρων αμοιβής και εργασίας των εργατοτεχνιτών Δήμου 'Αθηναίων», εγκριθείσης διά της υπ' αριθ. 53017/1965 αποφάσεως του Υπουργού Εργασίας (Φ.Ε.Κ. 316, τεύχος Β', της 27.5.1965) (**).

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν 'Αθήναις τη 25 Μαΐου 1968

—

69035/2995/1968 'Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί παρατάσεως ισχύος της υπ' αριθ. 2/1967 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Χανίων «περί των όρων αμοιβής του υπηρετούντος εις τα συνεργεία του Β. Ν. Κρήτης υπαλληλικού προσωπικού».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 253 της 27 Μαΐου 1968)

'Αναστέλλομεν επί τρίμηνον χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρι 2.9.1968, την επέλευσιν των εννόμων αποτελεσμάτων εκ της καταγγελίας της υπ' αριθ. 2/1967 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Χανίων «περί των όρων αμοιβής του υπηρετούντος εις τα συνεργεία του Β. Ν. Κρήτης υπαλληλικού προσωπικού», εγκριθείσης διά της υπ' αριθ. 19496/1967 κοινής αποφάσεως των Υπουργών Συντο-

(*) ΕΕΔ 26, 78.
(**) ΕΕΔ 26, 196.

(*) ΕΕΔ 26, 199.
(**) ΕΕΔ 24, 824.

νισμοῦ καὶ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 151, τεῦχος Β', τῆς 28.2.1967) (*).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 25 Μαΐου 1968

—

67806/2889/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας τῶν χειριστῶν ἐκσκαπτικῶν, ἀνυψωτικῶν καὶ ἰσοπεδωτικῶν μηχανημάτων κλπ. ἁπάσης τῆς χώρας.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 253 τῆς 27 Μαΐου 1968)

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ τρίμηνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρι 4.9.1968, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ἀπὸ 28.3.1966 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας χειριστῶν ἐκσκαπτικῶν, ἀνυψωτικῶν καὶ ἰσοπεδωτικῶν μηχανημάτων, μηχανοδηγῶν ὁδοστρωτήρων καὶ γεωτρυπανιστῶν ἁπάσης τῆς χώρας (Φ.Ε.Κ. 228/Β/18.4.1966) (**).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 23 Μαΐου 1968

—

74745/3303/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 51/1966 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. 'Αθηνῶν περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τοῦ προσωπικοῦ κινήσεως ὑπεραστικῶν λεωφορείων ἁπάσης τῆς χώρας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 282 τῆς 8 Ἰουνίου 1968)

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ τρίμηνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρις 8.9.1968, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 51/1966 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. 'Αθηνῶν περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τοῦ προσωπικοῦ κινήσεως ὑπεραστικῶν λεωφορείων ἁπάσης τῆς χώρας, κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 102691/1966 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 650, τεῦχος Β', τῆς 8.11.1966) (***).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 7 Ἰουνίου 1968

—

74742/3300/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 34/1967 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. 'Αθηνῶν περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τοῦ προσωπικοῦ φαρμακείων, φαρμακεμπορείων, ἀποθηκῶν φαρμάκων κλπ. ἁπάσης τῆς χώρας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 282 τῆς 8 Ἰουνίου 1968)

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ τρίμηνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρι 12.9.1968, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 34/1967 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. 'Αθηνῶν περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τοῦ προσωπικοῦ φαρμακείων, φαρμακεμπορείων, ἀποθηκῶν φαρμάκων κ.λ.π. ἁπάσης τῆς χώρας, ἐγκριθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 64804/1967 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 404, τεῦχος Β', τῆς 20.6.1967) (*).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 7 Ἰουνίου 1968

—

74741/3299/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 18/1967 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. 'Αθηνῶν περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τοῦ ὑπαλληλικοῦ προσωπικοῦ τῶν ἀτμοπλοϊκῶν καὶ πρακτορειακῶν ἐπιχειρήσεων ἁπάσης τῆς χώρας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 282 τῆς 8 Ἰουνίου 1968)

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ τρίμηνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρι 12.9.1968, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 18/1967 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. 'Αθηνῶν περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τοῦ ὑπαλληλικοῦ προσωπικοῦ τῶν ἀτμοπλοϊκῶν καὶ πρακτορειακῶν ἐπιχειρήσεων ἁπάσης τῆς χώρας, ἐγκριθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 36711/1967 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 251, τεῦχος Β', τῆς 15.4.

(*) ΕΕΔ 26, 398.
(**) ΕΕΔ 25, 1299.
(***) ΕΕΔ 25, 1477.

(*) ΕΕΔ 26, 1057.

1967) (*).

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 7 Ιουνίου 1968

—

74739/3297/1968 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί παρατάσεως ισχύος της υπ' αριθ. 32/1967 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. "Αθηνών «περί των όρων αμοιβής του προσωπικού των εδωδιμοπωλείων, παντοπωλείων, καφεκοπτείων, τυροπωλείων κλπ. άπασης της χώρας».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 282 της 8 Ιουνίου 1968)

Αναστέλλομεν επί τρίμηνον χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρι 12.9.1968, την επέλευσιν των εννόμων αποτελεσμάτων εκ της καταγγελίας της υπ' αριθ. 32/1967 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών περί των όρων αμοιβής του προσωπικού των εδωδιμοπωλείων, παντοπωλείων, καφεκοπτείων, τυροπωλείων κλπ. άπασης της χώρας (πράξις κατατεθείσης εις Ειρηνοδικείον Αθηνών 49/10.6.1967) (**).

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 7 Ιουνίου 1968

—

74740/3298/1968 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί παρατάσεως ισχύος της υπ' αριθ. 21/1967 αποφάσεως ταύ Δ.Δ.Δ.Δ. "Αθηνών «περί των όρων αμοιβής του εργατοτεχνικού και υπαλλήλικού προσωπικού των Στρατιωτικών Υπηρεσιών αρμοδιότητος Γ.Ε.Σ.».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 282 της 8 Ιουνίου 1968)

Αναστέλλομεν επί τρίμηνον χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρι 12.9.1968, την επέλευσιν των εννόμων αποτελεσμάτων εκ της καταγγελίας της υπ' αριθ. 21/1967 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών περί των όρων αμοιβής του εργατοτεχνικού και υπαλλήλικού προσωπικού των Στρατιωτικών Υπηρεσιών αρμοδιότητος Γ.Ε.Σ., εγκριθείσης διά της υπ' αριθ. 46858/1967 αποφάσεως του Υπουργού Εργασίας (Φ.Ε.Κ. 319, τεύχος Β', της 15.5.1967) (*).

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 7 Ιουνίου 1968

—

74743/3301/1968 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί παρατάσεως ισχύος της υπ' αριθ. 33/1967 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. "Αθηνών περί των όρων αμοιβής του προσωπικού καταστημάτων χονδρικής πωλήσεως εδωδίμων, λιπών, αποικιακών κλπ. άπασης της χώρας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 286 της 12 Ιουνίου 1968)

Αναστέλλομεν επί τρίμηνον χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρι 12.9.1968, την επέλευσιν των εννόμων αποτελεσμάτων εκ της καταγγελίας της υπ' αριθ. 33/1967 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών περί των όρων αμοιβής του προσωπικού καταστημάτων χονδρικής πωλήσεως εδωδίμων, λιπών, αποικιακών κλπ. άπασης της χώρας, εγκριθείσης διά της υπ' αριθ. 64805/1967 αποφάσεως του Υπουργού Εργασίας (Φ.Ε.Κ. 404, τεύχος Β', της 20.6.1967) (**).

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 7 Ιουνίου 1968

—

78555/3494/1968 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί παρατάσεως ισχύος της υπ' αριθ. 53/1966 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. "Αθηνών «περί των όρων αμοιβής και εργασίας του προσωπικού των εν Ελλάδι Εταιρειών πετρελαιοειδών».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 290 της 19 Ιουνίου 1968)

Αναστέλλομεν επί δίμηνον χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρις 20.8.1968, την επέλευσιν των εννόμων αποτελεσμάτων εκ της καταγγελίας της υπ' αριθ. 53/1966 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής του προσωπικού των εν Ελλάδι Εταιρειών πετρελαιοειδών», εγκριθείσης δια της υπ' αριθ. 106043/1966 αποφάσεως του

(*) ΕΕΔ 26, 587.

(**) ΕΕΔ 26, 853.

(*) ΕΕΔ 26, 976.

(**) ΕΕΔ 26, 848.

Υπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 622, τεῦχος Β', τῆς 14.11.1966)(*).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 15 Ἰουνίου 1968

—

78554/3495/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 63/1966 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἀφορώσης εἰς τοὺς ὅρους ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ βοηθητικοῦ καὶ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ νοσηλευτικῶν τινων ἱδρυμάτων καὶ κλινικῶν.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 290 τῆς 19 Ἰουνίου 1968)

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ τρίμηνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρις 27.9.1968, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 63/1966 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ βοηθητικοῦ καὶ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ νοσηλευτικῶν τινων ἱδρυμάτων καὶ κλινικῶν, κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 9975/1967 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 74, τεῦχος Β', τῆς 2.2.1967)(**).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 15 Ἰουνίου 1968

—

78553/3496/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 60/1966 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ἐργατοτεχνιτῶν Κ.Ο.Μ. Δ.Ε.».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 290 τῆς 19 Ἰουνίου 1968)

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ δίμηνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρις 27.8.1968, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 60/1966 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ἐργατοτεχνιτῶν Κ.Ο.Μ. Δ.Ε., ἐγκριθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1714/1966 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 38, τεῦχος Β', τῆς 12.1.1967)(*).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 15 Ἰουνίου 1968

—

78456/3492/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ περαιτέρω παρατάσεως ἰσχύος συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐργατῶν χαρτοποιίας Θεσσαλονίκης.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 290 τῆς 19 Ἰουνίου 1968)

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ τρίμηνον εἰσέτι χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρι 18.9.1968, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ἀπὸ 6.7.1966 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐργατῶν χαρτοποιίας Θεσσαλονίκης (πρᾶξις καταθέσεως Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν 77/14.9.1966)(**).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 15 Ἰουνίου 1968

—

78556/3493/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 62/1966 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τοῦ προσωπικοῦ τῆς Η.Ε.Μ., πλὴν τοῦ τοιούτου τῆς ἐσωτερικῆς ὑπηρεσίας».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 290 τῆς 19 Ἰουνίου 1968)

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ τρίμηνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρι 18.9.1968, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 62/1966 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τοῦ προσωπικοῦ Η.Ε.Μ. (πλὴν τοῦ τοιούτου τῆς ἐσωτερικῆς ὑπηρεσίας), ἐγκριθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1706/1967 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 17, τεῦχος Β', τῆς 12.1.1967)(***).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερί-

(*) ΕΕΔ 25, 1543.

(**) ΕΕΔ 26, 266.

(*) ΕΕΔ 26, 194.

(**) ΕΕΔ 25, 1366.

(***) ΕΕΔ 26, 192.

δος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 15 Ἰουνίου 1968

—

88169/4093/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 3/1963 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἡρακλείου «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν μαρμαρογλυπτῶν, λιθοξόων Ἡρακλείου Κρήτης».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 343 τῆς 18 Ἰουλίου 1968)

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ τρίμηνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρι 13.10.1968, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 3/1963 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἡρακλείου «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν μαρμαρογλυπτῶν - λιθοξόων Ἡρακλείου Κρήτης», ἐγκριθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 42403/1963 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 213, τεῦχος Β', τῆς 20.5.1963)(*).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 6 Ἰουλίου 1968

—

88168/4094/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1967 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ὁδηγῶν φορτηγῶν αὐτοκινήτων ἁπάσης τῆς χώρας».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 343 τῆς 18 Ἰουλίου 1968)

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ τρίμηνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρι 16.10.1968, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1967 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ὁδηγῶν φορτηγῶν αὐτοκινήτων ἁπάσης τῆς χώρας», ἐγκριθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 16364/1967 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 127, τεῦχος Β', τῆς 17.2.1967)(**).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

(*) ΕΕΔ 22, 778.

(**) ΕΕΔ 26, 326.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 6 Ἰουλίου 1968

—

92209/4274/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 8/1967 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ἐργατοτεχνιτῶν βιομηχανιῶν πλαστικῶν εἰδῶν καὶ συναφῶν Α.Π.Π.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 347 τῆς 19 Ἰουλίου 1968)

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ τρίμηνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρις 22.10.1968, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 8/1967 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ἐργατοτεχνιτῶν βιομηχανιῶν πλαστικῶν εἰδῶν καὶ συναφῶν Α.Π.Π.», ἐγκριθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 23769/1967 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 164, τεῦχος Β', τῆς 8.3.1967)(*).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 16 Ἰουλίου 1968

—

92210/4273/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 7/1966 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ἀρτοπαλλήλων Θεσσαλονίκης».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 347 τῆς 19 Ἰουλίου 1968)

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ τρίμηνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρι 19.10.1968, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 7/1966 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ἀρτοπαλλήλων Θεσσαλονίκης» (πρᾶξις καταθέσεως εἰς Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν 111/15.12.1966)(**).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 16 Ἰουλίου 1968

—

(*) ΕΕΔ 26, 458.

(**) ΕΕΔ 26, 200.

92208/4275/1968 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί παρατάσεως ισχύος της υπ' αριθ. 17/1967 αποφάσεως Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής και εργασίας του νοσηλευτικού προσωπικού των ιδιωτικών κλινικών Α.Π.Π.».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 347 της 19 Ιουλίου 1968)

Αναστέλλομεν επί τρίμηνον χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρις 20.10.1968, την επέλευσιν των εννόμων αποτελεσμάτων εκ της καταγγελίας της υπ' αριθ. 17/1967 αποφάσεως Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής του νοσηλευτικού προσωπικού των ιδιωτικών κλινικών Α.Π.Π.» (πράξις καταθέσεως εις Ειρηνοδικείον Αθηνών 26/12.4.1968) (*).

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 16 Ιουλίου 1968

—

91412/4244/1968 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί παρατάσεως ισχύος συλλογικής συμβάσεως εργασίας εργατοτεχνιτών οικοδόμων άπάσης της χώρας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 347 της 19 Ιουλίου 1968)

Αναστέλλομεν επί τρίμηνον χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρις 20.10.1968, την επέλευσιν των εννόμων αποτελεσμάτων εκ της καταγγελίας της από 15.2.1966 συλλογικής συμβάσεως εργασίας εργατοτεχνιτών οικοδόμων άπάσης της χώρας (Φ.Ε.Κ. 143, τεύχος Β', της 9.3.1966) (**).

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 15 Ιουλίου 1968

—

95908/4500/1968 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί παρατάσεως ισχύος της υπ' αριθ. 3/1967 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής του νοσηλευτικού προσωπικού του Θεραπευτηρίου «Ο Ευαγγελισμός».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 359 της 29 Ιουλίου 1968)

Αναστέλλομεν επί τρίμηνον χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρις 28.10.1968, την επέλευσιν των εννόμων αποτελεσμάτων εκ της καταγγελίας της υπ' αριθ. 3/1967 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής του νοσηλευτικού προσωπικού του Θεραπευτηρίου «Ο Ευαγγελισμός» (πράξις καταθέσεως εις Ειρηνοδικείον Αθηνών 10/22.2.1967) (*).

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 26 Ιουλίου 1968

—

95909/4499/1968 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί παρατάσεως ισχύος της υπ' αριθ. 7/1967 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής του νοσηλευτικού προσωπικού του «Δρομοκαϊτείου Θεραπευτηρίου».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 359 της 29 Ιουλίου 1968)

Αναστέλλομεν επί τρίμηνον χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρις 28.10.1968, την επέλευσιν των εννόμων αποτελεσμάτων εκ της καταγγελίας της υπ' αριθ. 7/1967 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής του νοσηλευτικού προσωπικού του «Δρομοκαϊτείου Θεραπευτηρίου» (πράξις καταθέσεως εις Ειρηνοδικείον Αθηνών 13/8.3.1967) (**).

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 26 Ιουλίου 1968

—

95910/4498/1968 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί παρατάσεως ισχύος της υπ' αριθ. 1/1967 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης «περί των όρων αμοιβής και εργασίας του εν γένει προσωπικού του Ο.Α.Σ. Θεσσαλονίκης».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 359 της 29 Ιουλίου 1968)

Αναστέλλομεν επί τρίμηνον χρονικόν διάστη-

(*) ΕΕΔ 26, 590.
(**) ΕΕΔ 25, 445.

(*) ΕΕΔ 26, 646.
(**) ΕΕΔ 26, 648.

μα, ήτοι μέχρις 29.10.1968, την επέλευσιν των ενώμων αποτελεσμάτων εκ της καταγγελίας της υπ' αριθ. 1/1967 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης «περί των όρων αμοιβής και εργασίας του εν γένει προσωπικού του Ο.Α.Σ. Θεσσαλονίκης», εγκριθείσης διά της υπ' αριθ. 19710/1967 αποφάσεως του Υπουργού Εργασίας (Φ.Ε.Κ. 150, τ. Β', της 28.2.1967)(*).

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 26 Ιουλίου 1968

—

99195/4676/1968 Από. Υπουργού Εργασίας

Περί παρατάσεως ισχύος της υπ' αριθ. 49/1966 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής των συντακτών ημερησίων εφημερίδων των περιοχών Πελοποννήσου, Ηπείρου και Νήσων».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 370 της 6 Αυγούστου 1968)

Αναστέλλομεν επί τρίμηνον χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρι 18.11.1968, την επέλευσιν των ενώμων αποτελεσμάτων εκ της καταγγελίας της υπ' αριθ. 49/1966 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών περί των όρων αμοιβής των συντακτών ημερησίων εφημερίδων των περιοχών Πελοποννήσου, Ηπείρου και Νήσων (πράξις καταθέσεως εις Ειρηνοδικείον Αθηνών 99/12.11.1966)(**).

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 3 Αυγούστου 1968

—

99192/4679/1968 Από. Υπουργού Εργασίας

Περί παρατάσεως ισχύος της υπ' αριθ. 3/1966 αποφάσεως του Π.Δ.Δ.Δ. Χανίων «περί των όρων αμοιβής του προσωπικού ειδικών εγκαταστάσεων Β. Ν. Κρήτης».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 370 της 6 Αυγούστου 1968)

Αναστέλλομεν επί τρίμηνον χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρις 20.11.1968, την επέλευσιν των ενώμων αποτελεσμάτων εκ της καταγγελίας της υπ' αριθ. 3/1966 αποφάσεως του Π.Δ.Δ.Δ. Χανίων περί των όρων αμοιβής του προσωπικού ειδικών εγκαταστάσεων Β. Ναυστάθμου Κρήτης (πράξις καταθέσεως Ειρηνοδικείου Αθηνών 113/21.12.1966)(*).

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 3 Αυγούστου 1968

—

99193/4678/1968 Από. Υπουργού Εργασίας

Περί παρατάσεως ισχύος της υπ' αριθ. 39/1967 αποφάσεως του Π.Δ.Δ.Δ. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής και εργασίας των φυλάκων, νυκτοφυλάκων και θυρωρών εργοστασίων και Α.Ε. των Νομών Αττικής και Πειραιώς».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 370 της 6 Αυγούστου 1968)

Αναστέλλομεν επί τρίμηνον χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρις 20.11.1968, την επέλευσιν των ενώμων αποτελεσμάτων εκ της καταγγελίας της υπ' αριθ. 39/1967 αποφάσεως του Π.Δ.Δ.Δ. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής και εργασίας των φυλάκων, νυκτοφυλάκων και θυρωρών εργοστασίων και Α.Ε. των Νομών Αττικής και Πειραιώς», εγκριθείσης διά της υπ' αριθ. 139593/1967 αποφάσεως του Υπουργού Εργασίας (Φ.Ε.Κ. 726, τεύχος Β', της 11.12.1967)(**).

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 3 Αυγούστου 1968

—

99194/4677/1968 Από. Υπουργού Εργασίας

Περί παρατάσεως ισχύος της υπ' αριθ. 9/1967 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής και εργασίας των ηλεκτροτεχνιτών Δ.Ε.Η».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 370 της 6 Αυγούστου 1968)

Αναστέλλομεν επί τρίμηνον χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρις 20.11.1968, την επέλευσιν των ενώμων αποτελεσμάτων εκ της καταγγελίας της υπ' αριθ. 9/1967 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής και εργασίας των ηλε-

(*) ΕΕΔ 26, 392.

(**) ΕΕΔ 25, 1478.

(*) ΕΕΔ 26, 200.

(**) ΕΕΔ 27, 63.

κτιοτεχνιτῶν ΔΕΗ», ἐγκριθείσης μετὰ τροποποιήσεως διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 24703/1967 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 181, τεῦχος Β', τῆς 14.3.1967)(*).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 3 Αὐγούστου 1968

—

99191/4675/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 48/1966 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. 'Αθηνῶν «περὶ καθορισμοῦ ἀποδοχῶν μισθωτῶν Δ.Ε.Η., μελῶν σωματείων τῆς Π.Ο.Π. - Δ.Ε.Η.».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 370 τῆς 6 Αὐγούστου 1968)

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ τρίμηνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρις 6.11.1968, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 48/1966 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. 'Αθηνῶν «περὶ τοῦ καθορισμοῦ ἀποδοχῶν μισθωτῶν Δ.Ε.Η., μελῶν σωματείων τῆς Π.Ο.Π. - Δ.Ε.Η.» (πρᾶξις καταθέσεως εἰς Εἰρηνοδικεῖον 'Αθηνῶν 96/31.10.1968)(**).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 3 Αὐγούστου 1968

—

106535/5034/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 1/1966 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Πατρῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ἐργατοτεχνιτῶν καθαριότητος καὶ ἐργατοτεχνιτῶν δημοτικῶν ἔργων Δήμου Πατρέων».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 411 τῆς 27 Αὐγούστου 1968)

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ τρίμηνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρις 26.11.1968, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 1/1966 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Πατρῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ἐργατῶν καθαριότητος καὶ ἐργατοτεχνιτῶν δημοτικῶν ἔργων Δήμου Πατρέων», ἐγκριθείσης, μετὰ τροποποιήσεως, διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 91161/1966 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 604, τεῦχος Β', τῆς 3.10.1966).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 24 Αὐγούστου 1968

—

106536/5035/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 17/1965 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. 'Αθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν Δήμου 'Αθηναίων».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 411 τῆς 27 Αὐγούστου 1968)

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ τρίμηνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρις 27.11.1968, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 17/1965 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. 'Αθηνῶν περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ἐργατοτεχνιτῶν τοῦ Δήμου 'Αθηναίων, ἐγκριθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 53017/1965 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 346 τ. Β' τῆς 27.5.1965)(*).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 24 Αὐγούστου 1968

—

106537/5036/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 60/1966 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. 'Αθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ἐργατοτεχνιτῶν Κ.Ο.Μ.Δ.Ε.».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 411 τῆς 27 Αὐγούστου 1968)

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ τρίμηνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρις 27.11.1968, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 60/1966 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. 'Αθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ἐργατοτεχνιτῶν Κ.Ο.Μ.Δ.Ε.», ἐγκριθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1714/1966 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

(*) ΕΕΔ 26, 511.

(**) ΕΕΔ 26, 78.

(*) ΕΕΔ 24, 824.

(Φ.Ε.Κ. 18, τεύχος Β', της 21.1.1967)(*).

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 24 Αυγούστου 1968

—

106539/5038/1968 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί παρατάσεως ισχύος της υπ' αριθ. 16/1967 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών «περί επιδόματος ανθυγιεινής εργασίας των εργατοτεχνιτών βαφείων, τυποβαφείων κλπ. Α.Π.Π.».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 411 της 27 Αυγούστου 1968)

Αναστέλλομεν επί τρίμηνον χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρι 2.12.1968, την επέλευσιν των εννόμων αποτελεσμάτων εκ της καταγγελίας της υπ' αριθ. 16/1967 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών περί επιδόματος ανθυγιεινής εργασίας των εργατοτεχνιτών βαφείων, τυποβαφείων κλπ. Α.Π.Π. (πράξις καταθέσεως Ειρηνοδικείου Αθηνών 25/1.4.1967)(**).

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 24 Αυγούστου 1968

—

106538/5037/1968 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί παρατάσεως ισχύος της υπ' αριθ. 2/1967 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Χανίων «περί των όρων αμοιβής του υπηρετούντος εις τα συνεργεία του Β.Ν. Κρήτης υπαλληλικού προσωπικού».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 411 της 27 Αυγούστου 1968)

Αναστέλλομεν επί τρίμηνον χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρι 2.12.1968, την επέλευσιν των εννόμων αποτελεσμάτων εκ της καταγγελίας της υπ' αριθ. 2/1967 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Χανίων «περί των όρων αμοιβής του υπηρετούντος εις τα συνεργεία του Β. Ν. Κρήτης υπαλληλικού προσωπικού», εγκριθείσης διά της υπ' αριθ. 19496/1967 κοινής αποφάσεως των Υπουργών Συντονισμού και Εργασίας (Φ.Ε.Κ. 151, τεύχος Β', της 28.2.1967)(***).

(*) ΕΕΔ 26, 194.

(**) ΕΕΔ 26, 589.

(***) ΕΕΔ 26, 397.

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 24 Αυγούστου 1968

—

106812/5044/1968 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί παρατάσεως ισχύος της υπ' αριθ. 2/1967 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιώς «περί των όρων αμοιβής των εργατοτεχνιτών λατομείων και ασβεστοποιείων περιοχής Νομού Πειραιώς».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 430 της 4 Σεπτεμβρίου 1968)

Αναστέλλομεν επί 3μηνον χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρι 4.12.1968, την επέλευσιν των έννόμων αποτελεσμάτων εκ της καταγγελίας της υπ' αριθ. 2/1967 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιώς «περί των όρων αμοιβής εργατοτεχνιτών λατομείων και ασβεστοποιείων περιοχής Νομού Πειραιώς» (πράξις καταθέσεως Ειρηνοδικείου Αθηνών 32/26.4.1967)(*).

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 26 Αυγούστου 1968

—

106811/5045/1968 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί παρατάσεως ισχύος της υπ' αριθ. 1/1967 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιώς «περί των όρων αμοιβής και εργασίας των εργατοτεχνιτών σιδηροβιομηχανίας άπάσης της χώρας».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 430 της 4 Σεπτεμβρίου 1968)

Αναστέλλομεν επί δίμηνον χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρι 5.11.1968, την επέλευσιν των εννόμων αποτελεσμάτων εκ της καταγγελίας της υπ' αριθ. 1/1967 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιώς «περί των όρων αμοιβής των εργατοτεχνιτών σιδηροβιομηχανίας άπάσης της χώρας» (πράξις καταθέσεως Ειρηνοδικείου Αθηνών 17/21.3.1967)(**).

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 26 Αυγούστου 1968

—

(*) ΕΕΔ 26, 786.

(**) ΕΕΔ 26, 519.

112076/5247/1968 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί παρατάσεως ισχύος της υπ' αριθ. 18/1967 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής του υπαλληλικού προσωπικού των ατμοπλοϊκών και πρακτορειακών επιχειρήσεων άπασης της χώρας».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 451 της 12 Σεπτεμβρίου 1968)

Αναστέλλομεν επί 3μηνον χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρι 12.12.1968, την επέλευσιν των εννόμων αποτελεσμάτων εκ της καταγγελίας της υπ' αριθ. 18/1967 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής του υπαλληλικού προσωπικού των ατμοπλοϊκών και πρακτορειακών επιχειρήσεων άπασης της χώρας», εγκριθείσης διά της υπ' αριθ. 36711/1967 αποφάσεως του Υπουργού Εργασίας (Φ.Ε.Κ. 251, τεύχος Β', της 15.4. 1967) (*).

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 9 Σεπτεμβρίου 1968

—

112073/5244/1968 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί παρατάσεως ισχύος της υπ' αριθ. 33/1967 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής του προσωπικού καταστημάτων χονδρικής πωλήσεως εδωδίμων, λιπών, αποικιακών κλπ. άπάσης της χώρας».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 451 της 12 Σεπτεμβρίου 1968)

Αναστέλλομεν επί 3μηνον χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρι 12.12.1968, την επέλευσιν των εννόμων αποτελεσμάτων εκ της καταγγελίας της υπ' αριθ. 33/1967 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής του προσωπικού καταστημάτων χονδρικής πωλήσεως εδωδίμων, λιπών, αποικιακών κλπ. άπάσης της χώρας», εγκριθείσης διά της υπ' αριθ. 64805/1967 αποφάσεως του Υπουργού Εργασίας (Φ.Ε.Κ. 404, τεύχος Β', της 20.6. 1967) (**).

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 9 Σεπτεμβρίου 1968

—

(*) ΕΕΔ 26, 587.
(**) ΕΕΔ 26, 848.

112075/5246/1968 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί παρατάσεως ισχύος της υπ' αριθ. 32/1967 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής του προσωπικού των εδωδιμοπωλείων, παντοπωλείων, καφεκοπτείων, τυροπωλείων κλπ. άπάσης της χώρας».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 451 της 12 Σεπτεμβρίου 1968)

Αναστέλλομεν επί 3μηνον χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρι 12.12.1968, την επέλευσιν των εννόμων αποτελεσμάτων εκ της καταγγελίας της υπ' αριθ. 32/1967 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής του προσωπικού των εδωδιμοπωλείων, παντοπωλείων, καφεκοπτείων, τυροπωλείων κλπ. άπάσης της χώρας» (πράξις καταθέσεως Ειρηνοδικείου Αθηνών 49/10.6 1967) (*).

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 9 Σεπτεμβρίου 1968

—

112074/5245/1968 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί παρατάσεως ισχύος της υπ' αριθ. 34/1967 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών περί των όρων αμοιβής του προσωπικού φαρμακείων, φαρμακεμπορείων και αποθηκών φαρμάκων κλπ. άπάσης της χώρας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 451 της 12 Σεπτεμβρίου 1968)

Αναστέλλομεν επί 3μηνον χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρι 12.12.1968, την επέλευσιν των εννόμων αποτελεσμάτων εκ της καταγγελίας της υπ' αριθ. 34/1967 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής του προσωπικού φαρμακείων, φαρμακεμπορείων, αποθηκών φαρμάκων κλπ. άπάσης της χώρας», εγκριθείσης διά της υπ' αριθ. 64804/1967 αποφάσεως του Υπουργού Εργασίας (Φ.Ε.Κ. 404, τεύχος Β', της 20.6.1967) (**).

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 9 Σεπτεμβρίου 1968

—

(*) ΕΕΔ 26, 853.
(**) ΕΕΔ 26, 1037.

114842/5388/1968 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί παρατάσεως ισχύος της υπ' αριθ. 62/1966 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. 'Αθηνών περί των όρων αμοιβής του προσωπικού της Η.Ε.Μ.» (πλην του τοιούτου της Εσωτερικής Υπηρεσίας).

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 466 της 16 Σεπτεμβρίου 1968)

Αναστέλλομεν επί 3μηνον χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρι 18.12.1968, την επέλευσιν των εννόμων αποτελεσμάτων εκ της καταγγελίας της υπ' αριθ. 62/1966 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. 'Αθηνών περί των όρων αμοιβής του προσωπικού της Η.Ε.Μ. (πλην του τοιούτου της Εσωτερικής Υπηρεσίας), εγκριθείσης διά της υπ' αριθ. 1706/1967 αποφάσεως του Υπουργού Εργασίας (Φ.Ε.Κ. 17, τεύχος Β', της 12.1.1967)(*).

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 16 Σεπτεμβρίου 1968

—

114843/5387/1968 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί παρατάσεως ισχύος της υπ' αριθ. 13/1967 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. 'Αθηνών «περί των όρων αμοιβής του υπαλληλικού και υπηρετικού προσωπικού Γραφείων αστικών Κ.Τ.Ε.Λ. άπασης της χώρας (πλην 'Αθηνών - Πειραιώς και Ο.Α.Σ.Θ.) και υπεραστικών Κ.Τ.Ε.Λ. άπασης της χώρας».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 474 της 20 Σεπτεμβρίου 1968)

Αναστέλλομεν επί 3μηνον χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρι 20.12.1968, την επέλευσιν των εννόμων αποτελεσμάτων εκ της καταγγελίας της υπ' αριθ. 13/1967 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. 'Αθηνών «περί των όρων αμοιβής του υπαλληλικού και υπηρετικού προσωπικού Γραφείων αστικών Κ.Τ.Ε.Λ. άπασης της χώρας (πλην 'Αθηνών - Πειραιώς και Ο.Α.Σ.Θ.) και υπεραστικών Κ.Τ.Ε.Λ. άπασης της χώρας», εγκριθείσης διά της υπ' αριθ. 28699/1967 αποφάσεως του Υπουργού Εργασίας (Φ.Ε.Κ. 193, τεύχος Β', της 20.3.1967)(**).

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 16 Σεπτεμβρίου 1968

—

120493/5664/1968 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί παρατάσεως ισχύος της υπ' αριθ. 14/1967 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. 'Αθηνών «περί των όρων αμοιβής του προσωπικού Γραφείων αστικών Κ.Τ.Ε.Λ. 'Αθηνών - Πειραιώς».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 506 της 3 Οκτωβρίου 1968)

Αναστέλλομεν επί 3μηνον χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρι 31.1.1969, την επέλευσιν των εννόμων αποτελεσμάτων εκ της καταγγελίας της υπ' αριθ. 14/1967 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. 'Αθηνών «περί των όρων αμοιβής του προσωπικού Γραφείων 'Αστικών Κ.Τ.Ε.Λ. 'Αθηνών - Πειραιώς», εγκριθείσης διά της υπ' αριθ. 28700/1967 αποφάσεως του Υπουργού Εργασίας (Φ.Ε.Κ. 193, τεύχος Β', της 20.3.1968)(*).

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 1 Οκτωβρίου 1968

—

121373/5697/1968 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί δημοσιεύσεως εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της από 1.7.1968 συλλογικής συμβάσεως εργασίας εργατών συσκευής σταφίδος Ζακύνθου.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 510 της 4 Οκτωβρίου 1968)

Έχοντες υπ' όψιν τας διατάξεις του νόμου 3239/1955, ως ετροποποιήθησαν και συνεπληρώθησαν μεταγενεστέρως υπό του ν.δ. 3755/1957, αποφασίζομεν:

Όπως δημοσιευθή εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (τεύχος Β') η εν θέματι συλλογική σύμβασις εργασίας, καταρτισθείσα ημίν την 14.9.1968, συνταχθέντος προς τούτο του υπ' αριθ. 943/1968 πρακτικού καταθέσεως, ής έχει ως ακολούθως:

Εν Ζακύνθω σήμερον την 1ην του μηνός Ιουλίου του έτους 1968, ημέραν Δευτέραν και ώραν 10ην π.μ., μεταξύ των εργοδοτών σταφιδεργοστασιαρχών Ζακύνθου, εκπροσωπουμένων δυνάμει του

(*) ΕΕΔ 26, 192.

(**) ΕΕΔ 26, 453.

(*) ΕΕΔ 26, 452.

ὑπ' ἀριθ. 838/25.6.1968 ἐγγράφου τοῦ Ἐμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου Κεφαλληνίας καὶ Ἰθάκης ὑπὸ τοῦ Διενθυντοῦ τῆς Ἑνώσεως Γεωργικῶν Συνεταιρισμῶν Ζακύνθου Δημητρίου Φ. Δρογγίτη, κατοίκου Ζακύνθου, καὶ τοῦ Συνδέσμου Ἐργατῶν Συσκευῆς Σταφίδος, νομίμως καὶ τούτου ἐκπροσωπουμένου ὑπὸ τῶν: 1) Γερασίμου Κοντοπούλου καὶ 2) Γεωργίου Μπιζιντῆ, κατοίκων Ζακύνθου, συνεφωνήθησαν καὶ ἐγένοντο συναποδεκτὰ τὰ ἑξῆς:

Οἱ ἐκπρόσωποι τοῦ Συνδέσμου Ἐργατῶν Συσκευῆς Σταφίδος Ζακύνθου προτείνουν, ὅπως ἡ ἀμοιβὴ συσκευασίας (ἐγκιβωτισμοῦ) σταφίδος καθορισθῇ εἰς δραχμὰς πεντήκοντα μίαν (51) κατὰ τόννον, ἤτοι ζύγισιν, πρεσσάρισμα, μαρκάρισμα, ἐνὸς πλευροῦ καὶ ντάνιασμα, ἐντὸς τῶν σταφιδεργοστασίων, διὰ δὲ τὸ σάκκιασμα, ράψιμον σάκκων, ζύγισιν κατὰ τὴν μεταφορὰν ἀπὸ ἀποθήκης εἰς ἀποθήκην ἢ εἰς σταφιδεργοστάσιον ἢ πρὸς τὴν μεταφορὰν εἰς ἄλλην πόλιν ἀκατεργάστου σταφίδος εἰς δραχμὰς πεντήκοντα τρεῖς (53) κατὰ τόννον. Ὁ ἀνωτέρω ἐργοδότης ἀποδέχεται τὴν ὡς ἄνω πρότασιν τῶν ἐργατικῶν ἐκπροσώπων καὶ ἀποφασίζουν ὁμοφώνως 1) διὰ τὴν συσκευασίαν (ἐγκιβωτισμὸν) σταφίδος, ἤτοι ζύγισιν, πρεσσάρισμα, μαρκάρισμα ἑνὸς πλευροῦ καὶ ντάνιασμα ἐντὸς τῶν σταφιδεργοστασίων εἰς δραχμὰς πεντήκοντα μίαν (51) κατὰ τόννον, διὰ δὲ τὸ *σάκκιασμα, ράψιμον σάκκων*, ζύγισιν ἀπὸ ἀποθήκης εἰς ἀποθήκην ἢ σταφιδεργοστάσιον ἢ πρὸς μεταφορὰν εἰς ἄλλην πόλιν ἀκατεργάστου σταφίδος εἰς δραχμὰς πεντήκοντα τρεῖς (53) κατὰ τόννον.

Ἐφ' ᾧ συντάγη ἡ παροῦσα, ἥτις ἀναγνωσθεῖσα καὶ βεβαιωθεῖσα ὑπογράφεται ὡς ἕπεται:

Οἱ συμβαλλόμενοι

(Ἕπονται ὑπογραφαί)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 4 Ὀκτωβρίου 1968

—

121525/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 15/1967 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἀφορώσης εἰς τοὺς ὅρους ἀμοιβῆς τῶν ἐπιστημόνων φαρμακοποιῶν ἀπάσης τῆς χώρας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 510 τῆς 4 Ὀκτωβρίου 1968)

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ 3μηνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρι 4.1.1969, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 15/1967 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἀφορώσης εἰς τοὺς ὅρους ἀμοιβῆς τῶν ἐπιστημόνων φαρμακοποιῶν ἀπάσης τῆς χώρας, ἐγκριθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 28195/1967 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 193, τεῦχος Β' τῆς 20.5.1967) (*).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 4 Ὀκτωβρίου 1968

—

120490/5674/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος τῶν ὑπ' ἀριθ. α) 41/1967 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. 'Αθηνῶν περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ἐργατοτεχνιτῶν οἰνοπνευματοποιείων καὶ οἰνοποιείων ἀπάσης τῆς χώρας» καὶ β) 36/1966 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. 'Αθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ἐργατοτεχνιτῶν οἰκοδόμων ἐργαζομένων εἰς βιομηχανίας, βιοτεχνίας καὶ συναφῆ ἐπαγγέλματα».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 510 τῆς 4 Ὀκτωβρίου 1968)

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ 3μηνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρις 8.1.1969, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῶν ὑπ' ἀριθ. α) 41/1967 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ἐργατοτεχνιτῶν οἰνοπνευματοποιείων καὶ οἰνοποιείων ἀπάσης τῆς χώρας», ἐγκριθείσης μετὰ τροποποιήσεως διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 141534/1967 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 742 τ. Β' τῆς 19.12.1967) καὶ β) 36/1966 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς ἐργατοτεχνιτῶν οἰκοδόμων ἐργαζομένων εἰς βιομηχανίας, βιοτεχνίας καὶ συναφῆ ἐπαγγέλματα», ἐγκριθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 68541/1966 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 449 τ. Β' 19.7.1966) (**).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 2 Ὀκτωβρίου 1968

—

(*) ΕΕΔ 26, 456.

(**) ΕΕΔ 27, 66 καὶ 25, 1014.

118559/5577/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ κηρύξεως ὑποχρεωτικῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 9/1967 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης, ἐπικυρωθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1/1968 ὁμοίας τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης «περὶ χορηγήσεως ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας εἰς τὸ προσωπικὸν καθαριότητος τῶν: Δήμου Θεσσαλονίκης, Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, ἰδιωτικῶν κλινικῶν, Τραπεζῶν καὶ τῶν ἰδιωτικῶν ἐν γένει ἐπιχειρήσεων Θεσσαλονίκης.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 530 τῆς 10 Ὀκτωβρίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 3239/1955. 2) Γνωμοδότησιν τοῦ κατ' ἄρθρον 28 τοῦ νόμου 3239/1955 Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 19.8.1968 καὶ ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 282/25.9.1968 ἐγγράφου των, καὶ 3) τὴν ὑπ' ἀριθ. 9/1967 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης, ἐπικυρωθεῖσαν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1/1968 ὁμοίας τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης «περὶ χορηγήσεως ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας εἰς τὸ προσωπικὸν καθαριότητος τῶν Δήμων Θεσσαλονίκης, Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, ἰδιωτικῶν κλινικῶν, Τραπεζῶν καὶ τῶν ἰδιωτικῶν ἐν γένει ἐπιχειρήσεων Θεσσαλονίκης, ἀποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν ὑποχρεωτικὴν διὰ πάντας τοὺς ἐργοδότας καὶ μισθωτοὺς τοῦ ἐπαγγέλματος, ὅπερ ἀφορᾷ αὐτή, τῆς Εἰρηνοδικειακῆς περιφερείας Θεσσαλονίκης τὴν ὑπ' ἀριθ. 9/1967 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης, ἐπικυρωθεῖσαν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1/1968 ὁμοίας τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης «περὶ χορηγήσεως ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας εἰς τὸ προσωπικὸν καθαριότητος τῶν Δήμων καὶ Πανεπιστημίων Θεσσαλονίκης, ἰδιωτικῶν κλινικῶν, Τραπεζῶν καὶ τῶν ἰδιωτικῶν ἐν γένει ἐπιχειρήσεων Θεσσαλονίκης.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς της εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 2 Ὀκτωβρίου 1968

—

123295/5766/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν κλωστοϋφαντουργίας ἀπάσης τῆς χώρας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 530 τῆς 10 Ὀκτωβρίου 1968)

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ τρίμηνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρι 10.1.1969, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ἀπὸ 15.4.1967 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν κλωστοϋφαντουργίας ἀπάσης τῆς χώρας (πρᾶξις καταθέσεως Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν 42/8.5.1967) (*).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 8 Ὀκτωβρίου 1968

—

123294/5765/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν κοπῆς μαρμάρων Α.Π.Π.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 530 τῆς 10 Ὀκτωβρίου 1968)

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ τρίμηνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρι 17.1.1969, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ἀπὸ 20.6.1966 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν κοπῆς μαρμάρων Α.Π.Π. (Φ.Ε.Κ. 448, τεῦχος Β' τῆς 18.7.1966) (**).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 8 Ὀκτωβρίου 1968

—

120491/5673/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 1/1967 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ἐργατοτεχνιτῶν λατομείων καὶ ἀσβεστοπωλείων Νομοῦ Ἀττικῆς.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 530 τῆς 10 Ὀκτωβρίου 1968)

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ 3μήνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρι 19.1.1969, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 1/1967 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ἐργατοτεχνιτῶν λατομείων καὶ ἀσβεστοπωλείων Νομοῦ Ἀττικῆς» (πρᾶξις καταθέσεως Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν 12/27.2.1967) (***).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερί-

(*) ΕΕΔ 26, 787.
(**) ΕΕΔ 25, 957.
(***) ΕΕΔ 26, 645.

δος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 2 Ὀκτωβρίου 1968

—

124673/5817/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 52/1966 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. 'Αθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ κινηματογράφων ἁπάσης τῆς χώρας».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 537 τῆς 14 Ὀκτωβρίου 1968)

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ 3μηνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρι 17.1.1969, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 52/1966 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. 'Αθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ κινηματογράφων ἁπάσης τῆς χώρας» (πρᾶξις καταθέσεως Εἰρηνοδικείου 'Αθηνῶν 101/15. 11.1966) (*).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 11 Ὀκτωβρίου 1968

—

124674/5816/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 7/1966 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ἀρτοϋπαλλήλων Θεσσαλονίκης».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 537 τῆς 14 Ὀκτωβρίου 1968)

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ 3μηνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρι 19.1.1969, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 7/1966 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ἀρτοϋπαλλήλων Θεσσαλονίκης (πρᾶξις καταθέσεως εἰς Εἰρηνοδικεῖον 'Αθηνῶν 111/15.12.1966) (**).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 11 Ὀκτωβρίου 1968

—

(*) ΕΕΔ 25, 1557.
(**) ΕΕΔ 26, 200.

128133/5960/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 17/1967 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. 'Αθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ νοσηλευτικοῦ προσωπικοῦ τῶν ἰδιωτικῶν κλινικῶν Α.Π.Π.».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 556 τῆς 21 Ὀκτωβρίου 1968)

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ 3μηνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρις 20.1.1969, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 17/1967 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. 'Αθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τοῦ νοσηλευτικοῦ προσωπικοῦ τῶν ἰδιωτικῶν κλινικῶν Α.Π.Π.» (πρᾶξις καταθέσεως εἰς Εἰρηνοδικεῖον 'Αθηνῶν 26/12.4. 1967) (*).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 19 Ὀκτωβρίου 1968

—

128134/5959/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 8/1967 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. 'Αθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ἐργατοτεχνιτῶν βιομηχανιῶν πλαστικῶν εἰδῶν καὶ συναφῶν Α.Π.Π.».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 556 τῆς 21 Ὀκτωβρίου 1968)

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ 3μηνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρι 22.1.1969, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 8/1967 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. 'Αθηνῶν περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ἐργατοτεχνιτῶν βιομηχανιῶν πλαστικῶν εἰδῶν καὶ συναφῶν Α.Π.Π., ἐγκριθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 23769/1967 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 164, τεῦχος Β', τῆς 8.3.1967) (**).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 19 Ὀκτωβρίου 1968

(*) ΕΕΔ 26, 590.
(**) ΕΕΔ 26, 458.

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

Δύο συνταξιοῦχοι

Ὑπὸ τῆς Συντάξεως

Ἡ σκηνὴ εἰς Δικηγορικὸν Γραφεῖον. Δύο ἀπόμαχοι τῆς ζωῆς, συνταξιοῦχοι, ἐζήτουν τὰς συμβουλὰς τοῦ δικηγόρου δι' ἀσφαλιστικὰ των δικαιώματα. Ὁ ἕνας ἦτο συνταξιοῦχος τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ ὁ ἄλλος ἑνὸς εἰδικοῦ Ἀσφαλιστικοῦ Ταμείου.

Ὁ δικηγόρος ἐνδιέτριφε μετὰ κόπου εἰς τὴν δαιδαλώδη πράγματι ἀσφαλιστικὴν νομοθεσίαν καὶ κατέστη εἰς θέσιν νὰ ἐνημερώσῃ τοὺς πελάτας του διὰ τὰ δικαιώματά των. Ἐσχημάτισε τὴν γνώμην, ὅτι τὰ ἀρμόδια ἀσφαλιστικὰ ὄργανα ἠρμήνευσαν καὶ ἐφήρμοσαν τὸν νόμον ὄχι μὲ τὴν ἀνάλογον θερμότητα ψυχῆς πρὸς τοὺς ἠσφαλισμένους, ὡς ἄξιοί ὁ θεσμὸς τῆς κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως, ἀλλὰ μὲ ξηρὸν ἀποτιμευτικὸν ὕφος τοῦ Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ πνεῦμα.

Ὑπεδείχθη εἰς τοὺς πελάτας του, ὅτι πρέπει νὰ ἀκολουθήσουν τὴν δικαστικὴν ὁδόν.

—Εἶναι αὐχάριστον - τοὺς εἶπεν - ὅτι αἱ ἀξιώσεις σας θὰ δικασθοῦν μὲ τὴν νέαν Δικονομίαν ἀπὸ τὸν Δικαστὴν τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν, συντομώτερον ἀπὸ πρίν καὶ μὲ προσοχήν, ὅτι ἡ δίκη σας θὰ ἔχῃ σύντομον τέλος.

—Ἔχετε δίκιο ὑπ' ὄψιν σας - συνέχισεν - ὅτι θὰ χρειασθοῦν νὰ διαθέσετε δικαστικὰ ἔξοδα. Ἐννοῶ κυρίως τὰ τέλη χαρτοσήμου.

Οἱ συνταξιοῦχοι προσέβλεψαν εἰς τὸν δικηγόρον μὲ ὄψος ἀνθρώπων, ποὺ προσπαθοῦν νὰ κινήσουν τὴν συμπάθειαν. Κατατρεγμένοι καὶ οἱ δύο ἀπὸ τὰς διοτικὰς ἀνάγκας των ἐδοσκολεύοντο νὰ διαθέσουν διὰ δικαστικὰ ἔξοδα.

—Εἶναι πολλά; ἠρώτησεν ὁ συνταξιοῦχος τοῦ Ι.Κ.Α.

—Διὰ τὴν ἰδικήν σου δίκην - τοῦ εἶπεν ὁ δικηγόρος - δὲν ὑπάρχει πρόβλημα τελῶν.

Ὁ συνταξιοῦχος τοῦ Ι.Κ.Α. ἔμεινεν αὐχαριστημένος. Μαζὶ μὲ αὐτὸν καὶ ὁ ἄλλος ἐφαίνετο νὰ ἐκδηλώνῃ ἱκανοποίησιν.

—Δὲν συμβαίνει ὅμως τὸ ἴδιον - εἶπεν ὁ δικηγόρος εἰς τὸν ἄλλον - διὰ τὴν ἰδικήν σου δίκην.

— Ἀλλὰ καὶ ἐγώ, διέκοψε τὸν δικηγόρον, εἶμαι πτωχὸς ἄνθρωπος. Ἡ σύνταξίς μου εἶναι μικροτέρα ἐκείνης τοῦ συναδέλφου μου καὶ ἀγωνίζομαι, διὰ νὰ ζήσω.

Προσεπάθησεν ἐπ' ὀλίγον νὰ κινήσῃ τὸν οἶκτον τοῦ δικηγόρου, φανταζόμενος ὅτι εἶναι εἰς τὴν ἐξουσίαν του νὰ κανονίσῃ τὰ δικαστικὰ τέλη, ἀναλόγως τῆς οἰκονομικῆς καταστάσεως τοῦ πελάτου του.

Ὁ δικηγόρος ἔσπευσεν ἀμέσως νὰ τὸν ἐξαγάγῃ ἀπὸ τὴν πλάνην του.

—Ὑπάρχει, τοῦ εἶπε, μία διάταξις εἰς τὸν νόμον, ποὺ ἀπαλλάσσει τοὺς συνταξιούχους τοῦ Ι.Κ.Α. ἀπὸ τὴν πληρωμὴν τελῶν χαρτοσήμου διὰ τὰς παροχὰς καὶ δίκας των μὲ αὐτό. Εἶναι ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 40 τοῦ νόμου 1846/1951.

Ὁ συνταξιοῦχος τοῦ Εἰδικοῦ Ταμείου, διαπορῶν, ἔστρεψε τὸ βλέμμα του πρὸς τὸν συνταξιοῦχον τοῦ Ι.Κ.Α., ὁ ὁποῖος ἐμειδία, ὡς ἐνόμισεν ὁ πρῶτος, μὲ κάποιαν χαιρεκακίαν. Ἴσως, ἐσκέφθη, διότι ἦτο αὐτὸς συνταξιοῦχος τοῦ μεγαλυτέρου τῆς χώρας Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ.

— Λοιπόν, διεμαρτυρήθη πρὸς τὸν δικηγόρον, ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὸ πόσον μεγάλος εἶναι ὁ Ἀσφαλιστικὸς Ὀργανισμός, διὰ νὰ μὴ πληρώνῃ ὁ συνταξιοῦχος δικαστικὰ τέλη, ἢ ἀπὸ τὸ ὅτι οἱ συνταξιοῦχοι ὅλων τῶν Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν ἦσαν καὶ αὐτοὶ ἐργαζόμενοι, ὅπως καὶ οἱ ἄλλοι, καὶ εἶναι καὶ αὐτοὶ συνταξιοῦχοι πτωχοί, πτωχότεροι ἴσως ἐκείνων τοῦ μεγάλου Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ;

Ὁ δικηγόρος, ἀναμιόβιος πάντως, ἀπροσέξησε νὰ σιωπήσῃ.

Ἀλληλογραφία

Κον Γ.Α. Ἐνταῦθα: Αἱ ἀπαιτήσεις ἐξ ἐργατικῶν ἀτυχημάτων τοῦ νόμου 551/1915 εἶναι ἐκ τῶν ἀναφερομένων εἰς τὸ ἄρθρον 691 τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας καὶ κατ' ἄρθρον 37 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ αὐτοῦ Νόμου κατηργήθησαν καὶ πάσαι ἐγένοντο αἱ διατάξεις, αἱ ὁποῖαι ἀναφέρονται εἰς τὴν ἐκδίκασιν τῶν διαφορῶν τούτων. Διὰ τοῦτο καὶ δὲν ἀναφέρονται εἰς τὸ ἄρθρον 15 τοῦ Κώδικος περὶ τῶν διαφορῶν ἀριμοδιότητος τοῦ Εἰρηνοδίκου ἀναλόγως διακρίσεως τῆς ἀξίας τοῦ ἀντικειμένου αὐτῶν.

Ἐξ ἄλλου, τὸ ἄρθρον 52 ἐδάφιον 8 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ Νόμου διετήρησεν ἐν ἰσχύϊ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 15 τοῦ Β.Δ. τῆς 24 Ἰουλίου/25 Αὐγούστου 1920 περὶ ἀθρόνης ἐξ ἀτυχημάτων, μὴ ἀναφερθέντος τοῦ Εἰσαγωγικοῦ Νόμου εἰς τὸ ἄρθρον 13 τοῦ ἀνωτέρω νόμου περὶ ἀριμοδιότητος τοῦ Εἰρηνοδίκου ἀνεξαρτήτως ποσοῦ. (Σχετικὴ καὶ ἡ ἐν ΕΕΔ 18, 1074, εἰσήγησις Γ. Οἰκονομοπούλου εἰδικῶς περὶ τοῦ νόμου 551/1915).

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Διεύθυνσις
ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Σύνταξις
ΤΑΣΟΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Τόμος 27ος - Τεῦχος 23ον (653)

Ἀθῆναι, 1 Δεκεμβρίου 1968

Η ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗ ΕΚΤΕΛΕΣΙΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ὑπὸ τοῦ κ. ΑΝΔΡΕΟΥ Τ. ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΥ

Ι. Ἡ ἐπέκτασις τῆς ἰσχύος τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 1008 τοῦ Κώδικος Πολ. Δικονομίας, ὡς καὶ τοῦ ἀντιστοίχου 882 τῆς παλαιᾶς Πολιτικῆς Δικονομίας, ἐπὶ τῶν ἐκ τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀπορρεουσῶν σχέσεων τοῦ ἐργοδότου καὶ ἐργαζομένου ἀποτελεῖ ἐνδιαφέρον ζήτημα, ἡ ἰδιορρυθμία τοῦ ὁποίου ὀφείλεται ἐν πολλοῖς τόσον εἰς τὸν ἔντονον προσωπικὸν χαρακτῆρα (1), ὃν κέκτηται ἡ ἐνοχὴ (παροχὴ ὑπηρεσιῶν) ἐν τῇ συμβάσει ἐργασίας, ὅσον καὶ εἰς τὴν εἰσδοχὴν τῶν ἰδεῶν περὶ προστασίας τῆς ἀνθρωπίνης ἀξιοπρεπείας καὶ εἰς τὴν σφαῖραν τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου (2).

Ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ ἄρθρου 1008 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας εἶναι συνατὴ ἐπὶ πλείστων εἰδικωτέρων θεμάτων, τὰ ὁποῖα εἶναι ἐνδεχόμενον ν' ἀναφυοῦν ἐν τῇ λειτουργίᾳ τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως, ὡς ἐπὶ τῆς ὑποχρεώσεως τοῦ ἐργοδότου πρὸς ἀπασχόλησιν τοῦ μισθωτοῦ (3), ἐπὶ τῆς ὑποχρεώσεως τοῦ ἐργοδότου πρὸς παροχὴν τῶν μέτρων προνοίας καὶ ὑγιεινῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 662 Α.Κ. καὶ τὸν νόμον ΓΞΛΔ/1911 (4), ἐπὶ τῆς ὑποχρεώσεως τοῦ ἐργοδότου πρὸς χορήγησιν εἰς τὸν μισθωτὸν τῆς νομίμου ἀδείας ἀναψυχῆς κατὰ τὰ ἄρθρα 666 - 667 Α.Κ. καὶ τοὺς ἀ.ν. 539/1945 καὶ ν. 4504/1966 (5), ἐπὶ τῆς ὑποχρεώσεως τοῦ ἐργοδότου πρὸς χορήγησιν εἰς τὸν μισθωτὸν μετὰ τὴν λύσιν τῆς συμβάσεως ἐργασίας πιστοποιητικοῦ ἐργασίας κατὰ τὰ ἄρθρα 678 Α.Κ., 2 ν. 2112/

---

(1) *Ι. Καποδίστριας*, ἐν Ἑρμ.ΑΚ 651 ἀριθ. 4 ἑπ., *Χρ. Ἀγαλλοπούλου*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, 1958, σ. 79 ἑπ., Α. Nikisch, Ἐργατικὸν Δίκαιον, ἐν μεταφρ. *Κούση - Βασιλείου*, § 29, σ. 368 - 369, Α.Π. 129/1952, ΕΕΔ 11, 522.

(2) Κατὰ τὸ ἄρθρον 18 τοῦ Συντάγματος τοῦ Ρήγα Φερραίου : «ὁ ἐργοδότης δὲν ἔχει τὴν ἄδειαν μήτε νὰ ὑβρίσῃ τὸν ἐργαζόμενον, μήτε νὰ τὸν δείρῃ», Nipperdey, ἐν Neumann, Nipperdey - Scheunner, Die Grundrechte, 1954, σ.1 ἑπ. Γενικώτερον *Π. Μητσοπούλου*, Ἡ προστασία τοῦ ἀνθρωπίνου μόχθου καὶ τὸ πνεῦμα της, ἐν «Νέᾳ Ἑστίᾳ», 1950, τ. 563, σ. 200 ἑπ.

(3) *Ι. Καποδίστριας*, ἐν Ἑρμ.ΑΚ 349 ἀριθ. 10α, 648 ἀριθ. 139, 656 ἀριθ. 27 - 28. Τοῦ αὐτοῦ σχόλιον ἐπὶ τῆς Α.Π. 707/1963, ΕΕΔ 23, 128, *Τούση - Σταυροπούλου*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, 1967, σ. 140 - 141, ὑποσ. 7, *Χρ. Ἀγαλλοπούλου*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, 1958, σ. 238 - 240. Τοῦ αὐτοῦ, Εἰσαγωγὴ εἰς τὸ Ἐργατικὸν Δίκαιον, 1958, σ. 23, *Γ. Πλαγιανάκος*, ἐν ΕΕΔ 23, 257, Πρωτ. Ἀθηνῶν 14519/1967 (ad hoc), ΕΕΔ 26, 1400, A. Nikisch, ἔνθ' ἀνωτ., σ. 230. Ennecceru s - Lehmann, Recht der Schuldverhältnisse ἐκδ. 15ης, σ. 623 ἑπ., Hueck - Nipperdey, Lehrbuch des Arbeitsrechts, ἐκδ. 6ης, 1959, τόμ. Α, σ. 349 ἑπ., Durand - Vitu, Traité de droit du travail 1950, τόμ. 2ος, σ. 594.

(4) *Ι. Καποδίστριας*, ἐν Ἑρμ.ΑΚ, 662 ἀριθ. 48, *Κ. Καυκά*, Εἰδ. Ἐνοχικὸν Ι, ἐκδ. 4ης, 1965, σ. 667, *Κ. Σημαντήρα* ἐν Ἐπετ. Α.Σ.Β.Σ., 1947 - 1948, σ. 242 ἑπ. Sinzheimer, Grundzüge des Arbeitsrechts, ἐκδ. 2α, 1947, σ. 158.

(5) *Ι. Καποδίστριας*, ἐν Ἑρμ.ΑΚ 666 - 667, ἀριθ. 43. Τοῦ αὐτοῦ, Ἡ ἄδεια ἀναψυχῆς, ΕΕΔ 4, 520, Πρωτοδίκου Πατρῶν 158/1952, ΕΕΔ 11, 805, Πρωτοδίκου Καλαμῶν 45/1956, ΕΕΔ 15, 768, Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 2477/1956, ΝοΒ 4, 528.

1920 (6), ἐπὶ τῆς ὑποχρεώσεως τοῦ ἐργοδότου πρὸς χορήγησιν εἰς τὸν μισθωτὸν ἐλευθέρου χρόνου πρὸς εὕρεσιν ἄλλης ἐργασίας κατὰ τὸ ἄρθρον 677 Α.Κ. καὶ ἐπὶ μονομεροῦς μεταβολῆς τῶν ὅρων τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου. Ἡ παροῦσα μελέτη ἔχει ὡς ἀντικείμενον τὴν ἐξέτασιν τῶν προκυπτόντων ζητημάτων ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ὡς ἄνω ἄρθρου 1008 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας μόνον ἐπὶ τῆς ἀξιώσεως τοῦ ἐργοδότου πρὸς παροχὴν ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ τῶν ὑπηρεσιῶν του, ὡς αὗται συνεφωνήθησαν διὰ τῆς καταρτισθείσης συμβάσεως ἐργασίας.

Τὸ ἄρθρον 1008 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, ὡς καὶ τὸ ἀντίστοιχον 882 τῆς παλαιᾶς Πολιτικῆς Δικονομίας, ρυθμίζει τὸν τρόπον, καθ' ὃν θὰ γίνῃ ἡ ἀναγκαστικὴ ἐκτέλεσις εἰς ἣν περίπτωσιν κατεδικάσθη τις εἰς ἐπιχείρησιν ἄλλης τινὸς ὑλικῆς πράξεως, πλὴν τῆς καταβολῆς χρηματικῆς ἀπαιτήσεως καὶ τῆς ἀποδόσεως πράγματος (7), περὶ ὧν ἤδη ὑφίσταται ἡ εἰδικωτέρα ρύθμισις τῶν ἄρθρων 1003 - 1006 καὶ 1015 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας ἢ, προκειμένου περὶ τῆς παλαιᾶς Πολιτικῆς Δικονομίας, τῶν ἄρθρων 878, 880 καὶ 881 αὐτῆς. Ἐν τῇ ἐξεταζομένῃ ἀξιώσει τοῦ ἐργοδότου πρὸς παροχὴν ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ τῆς συμφωνηθείσης ἐργασίας, τυγχάνει ἐφαρμογῆς τὸ ἄρθρον 1008 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, τὸ δὲ γεγονὸς ὅτι ἡ ὑποχρέωσις πρὸς ἐνέργειαν ὑλικῶν πράξεων ἐρείδεται εἰς σύμβασιν ἐργασίας δὲν ἀποκλείει τὸ κατ' ἀρχὴν δυνατὸν ἐνεργείας τῆς πράξεως καὶ δι' ἑτέρου προσώπου (8), ἐφαρμοζομένων τότε οὐχὶ τῶν μέσων τῆς ἐμμέσου (9) ἀναγκαστικῆς ἐκτελέσεως τοῦ ἄρθρου 1008, ἀλλὰ τῶν μέσων τῆς ἀναπληρωματικῆς ἀναγκαστικῆς ἐκτελέσεως τοῦ ἄρθρου 1007 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας.

ΙΙ. Ἐκ τοῦ γράμματος τοῦ ἄρθρου 882 τῆς παλαιᾶς Πολιτικῆς Δικονομίας δὲν προέκυπτεν ἀπαγόρευσις ἐφαρμογῆς τούτου, ὁσάκις ἡ ἀπαίτησις τοῦ δικαιούχου (ἐργοδότου) πρὸς ἐπιχείρησιν τῆς πράξεως (ὑπηρεσιῶν) ἐστηρίζετο εἰς τὴν μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ ὑποχρέου (μισθωτοῦ) καταρτισθεῖσαν σύμβασιν ἐργασίας. Ἐν τούτοις ἐν τῇ θεωρίᾳ εἶχε προκύψει σχετικὴ ἀμφιβολία, ἤτις ὠφείλετο ἀποκλειστικῶς εἰς τὸν προσωποπαγῆ χαρακτῆρα τῆς ἐν τῇ συμβάσει ἐργασίας παροχῆς τοῦ ὑποχρέου - μισθωτοῦ (651 Α.Κ.), συνισταμένης εἰς τὴν προσφορὰν τῶν προσωπικῶν αὐτοῦ ὑπηρεσιῶν. Οὕτω, κατὰ μίαν ἄποψιν (10), ἐὰν ὁ μισθωτὸς καθίστατο ὑπερήμερος περὶ τὴν παροχὴν τῆς ἐργασίας ὁ ἐργοδότης εἶχε κατ' αὐτοῦ ἀγωγὴν (11) πρὸς ἐκπλήρωσιν τῆς παροχῆς. Ἐφ' ὅσον δὲ ὁ τελευταῖος διέθετεν ἐκτελεστὴν ἀπόφασιν καὶ ἡ ἐργασία δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ ἐκτελεσθῇ ὑπὸ ἑτέρου προσώπου (π.χ. συμμετοχὴ διασήμου ἠθοποιοῦ εἰς παραστάσεις), ὁ ἐργοδότης ἠδύνατο νὰ ἐπιδιώξῃ τὸν ἐξαναγκασμὸν τοῦ μισθωτοῦ εἰς παροχὴν τῆς ἐργασίας δι' ἐπιβολῆς χρηματικῆς ποινῆς ὑπὲρ τοῦ ἐργοδότου καὶ εἰς βάρος τοῦ μισθωτοῦ καὶ προσωπικῆς κρατήσεως τοῦ μισθωτοῦ (ἄρθρον 882 § 1 ἐδ. 2 Πολ. Δικ.). Καθ' ἑτέραν ὅμως, ἀντίθετον, ἄποψιν (12) τὸ ἄρθρον 882 τῆς Παλαιᾶς Πολιτικῆς Δικονομίας ἔδει νὰ τυγχάνῃ συσταλτικῆς ἑρμηνείας καὶ νὰ μὴ ἐφαρμόζεται, ὅταν ἡ ἐπιχειρητέα πρᾶξις συνίστατο εἰς τὴν παροχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ μισθωτοῦ, καθ' ὅσον ἐν ἀντιθέτῳ ἐκδοχῇ ἡ διάταξις αὕτη θὰ προσέβαλλε τὸ συνταγματικῶς

(6) *Ι. Καποδίστρια* ἐν ΕρμΑΚ 678 ἀριθ. 32 καὶ 35. *Φ. Ἀγγελῆ*, Φύσις καὶ ἔκτασις δικαστικῆς προστασίας πρὸς χορήγησιν πιστοποιητικοῦ προϋπηρεσίας, ΕΕΔ 8, 614 ἑπ., Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 1970/1960, ΕΕΔ 1960, 466 ἑπ. καὶ 6489/1967, ΕΕΔ 1968, 26 ἑπ.

(7) *Κιτσικοπούλου*, Πολιτικὴ Δικονομία 8, σ. 7739 ἑπ., *Κ. Παπαδοπούλου*, Ἡ ἐκτέλεσις, 1931, 228, σ. 149.

(8) *Γ. Ράμμος* ἐν Glasson - Tissier - Morel. E', 1063α', σ. 21.

(9) *Γ. Ράμμου*, Στοιχεῖα Ἑλληνικῆς Πολιτικῆς Δικονομίας, 1961, τόμ. 2ος, τεῦχος Α', σ. 184 - 185.

(10) *Ι. Καποδίστριας*, ἐν ΕρμΑΚ, 652, ἀριθ. 91 - 92.

(11) Ἡ νομικὴ βάσις τῆς ἀγωγῆς στηρίζεται εἰς τὰ ἄρθρα 648, 652 καὶ 288 Α.Κ.

(12) *Χρ. Ἀγαλλοπούλου*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, 1958, σ. 91. Τοῦ *αὐτοῦ*, Εἰσαγωγὴ εἰς τὸ Ἐργατικὸν Δίκαιον, 1958, σ. 23 καὶ ὑποσ. 11. Ὁμοίως τὴν μὴ ἐφαρμογὴν τῶν περὶ ἐπιχειρήσεως πράξεων ἀντιστοίχων διατάξεων τῆς Γερμανικῆς Πολιτικῆς Δικονομίας ἐπὶ τῆς συμβάσεως ἐργασίας δέχονται καὶ οἱ Hueck-Nipperdey, Lehrbuch des Arbeitsrechts, ἐκδ. 6η, 1956, σ. 193, Denecke, Dienstvertag, 1954, σ. 330. Ἡ αὐτὴ ἄποψις κρατεῖ καὶ ἐν Ἰταλίᾳ, Pergolesi, Diritto del lavoro, 1952, 219.

κατοχυρωμένον δικαίωμα τῆς προσωπικότητος. Εἰδικώτερον ἡ ἐν λόγῳ ἄποψις ἐθεώρει τὸν διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως μὴ ἄμεσον ἐξαναγκασμὸν πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς συμβατικῶς ἀναληφθείσης ἐργασίας ὡς σοβαρωτάτην ἐκδήλωσιν τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου, στηριζομένην ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 13 τοῦ Συντάγματος τοῦ 1952, ἐδέχετο δὲ ὅτι ὁ ἐργοδότης ὑπεχρεοῦτο νὰ περιορισθῇ εἰς μόνον τὸ αἴτημα τῆς ἀποζημιώσεως, λόγῳ μὴ ἐκπληρώσεως ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ τῆς συμβατικῆς αὐτοῦ ὑποχρεώσεως.

ΙΙΙ. Ἀμφοτέρας τὰς Ἐπιτροπὰς πρὸς κατάρτισιν νέου Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας ἀπησχόλησεν ἡ ἀνωτέρω ἐν τῇ θεωρίᾳ ἀναφανεῖσα διχογνωμία, μὲ ἐμφανῆ τὴν προσπάθειάν των ὅπως δώσουν σταθερὰν ἐπὶ τοῦ ζητήματος λύσιν.

Καὶ ἡ μὲν Συντακτικὴ Ἐπιτροπὴ [13], ἀφοῦ ἐξήτασε τὸ σκόπιμον τῆς διὰ νομοθετικῆς διατάξεως ἀπαγορεύσεως ἐφαρμογῆς τῶν περὶ ἐπιχειρήσεως πράξεων διατάξεων ἐπὶ παροχῆς ὑπηρεσιῶν δυνάμει συμβάσεως ἐργασίας καὶ ἀφοῦ συνεζήτησε τὸ ἐναγώνιμον ἢ μὴ τοιαύτης ἀξιώσεως, πρὸς ἀποφυγὴν πάσης ἀμφιβολίας ὡς πρὸς τὴν ἐκτέλεσιν ἀποφάσεως σχετιζομένης πρὸς τὴν παροχὴν ἐργασίας ἀπεφάσισε καὶ διετύπωσε τὸ ἄρθρον 1073 τοῦ Σχεδίου αὐτῆς ὡς ἑξῆς:

«Ἡ διάταξις δὲν ἐφαρμόζεται ὁσάκις ἡ πρᾶξις συνίσταται εἰς τὴν ἀποκατάστασιν τῆς ἐγγάμου συμβιώσεως ἢ τὴν παροχὴν ὑπηρεσιῶν δυνάμει συμβάσεως ἐργασίας».

Ἡ δὲ Ἀναθεωρητικὴ Ἐπιτροπὴ [14], ἐνῷ ἤρχισε τὴν μελέτην τοῦ θέματος ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῆς ἐπεκτάσεως τῆς ἀπαγορεύσεως τῆς ἀναγκαστικῆς ἐκτελέσεως ἐπὶ πράξεως συνισταμένης εἰς τὴν παροχὴν ὑπηρεσιῶν δυνάμει συμβάσεως ἐργασίας καὶ ἐπὶ τῶν πνευματικοῦ ἢ καλλιτεχνικοῦ χαρακτῆρος παροχῶν, κατέληξεν εἰς διάφορον τῆς ἐκκινήσεως σημείου. Ἤτοι, ἀφ' ἑνὸς μὲν ὡδηγήθη εἰς τὴν ἐν τέλει τοῦ ἀντιστοίχου ἄρθρου 1073 τῆς Συντακτικῆς Ἐπιτροπῆς ἀπάλειψιν τῆς φράσεως «ἢ τὴν παροχὴν ὑπηρεσιῶν δυνάμει συμβάσεως ἐργασίας», ἀφ' ἑτέρου δὲ προέκρινε τὴν κάτωθι διατύπωσιν τοῦ ἄρθρου 1008 τοῦ Σχεδίου αὐτῆς καὶ ἤδη Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας:

«Αἱ διατάξεις τῆς παραγράφου 1 δὲν ἐφαρμόζονται ὁσάκις ἡ πρᾶξις συνίσταται εἰς τὴν ἀποκατάστασιν τῆς ἐγγάμου συμβιώσεως ἢ ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς ὑπάρξεως εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ ὑποχρέου ἰδιαιτέρων προϋποθέσεων διὰ τὴν ἄσκησιν τῶν τεχνικῶν ἢ ἐπιστημονικῶν ἱκανοτήτων, ἡ δὲ ἄρνησις αὐτοῦ δὲν ὀφείλεται εἰς δυστροπίαν του».

Ἡ ἐφαρμογὴ τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 1008 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, συντρεχόντων τῶν ὅρων τῆς ὁποίας ἀποκλείεται ἀναγκαστικὴ ἐκτέλεσις, τελεῖ ὑπὸ τὴν σωρευτικὴν συνδρομὴν δύο προϋποθέσεων:

α) Ὅτι ἡ πρᾶξις, εἰς τὴν ἐπιχείρησιν τῆς ὁποίας συνίσταται ἡ ἱκανοποιητέα ἀπαίτησις, ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς ὑπάρξεως εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ ὑποχρέου (ἐργαζομένου) ἰδιαιτέρων προϋποθέσεων διὰ τὴν ἄσκησιν τῶν τεχνικῶν, καλλιτεχνικῶν ἢ ἐπιστημονικῶν ἱκανοτήτων, π.χ. ἀνάληψις ὑποχρεώσεως ὑπὸ διασήμου γλύπτου, ὅπως κατασκευάζῃ ἀγάλματα διὰ λογαριασμὸν καὶ κατόπιν ἐντολῶν μιᾶς τεχνικῆς ἑταιρίας, συμφωνία διαπρεποῦς λογοτέχνου μετά τινος ἐφημερίδος πρὸς συγγραφὴν τοῦ καθημερινοῦ χρονογραφήματος [15].

β) Ὅτι ἡ ἄρνησις τοῦ ὑποχρέου πρὸς παροχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ ἐργαζομένου δὲν ὀφείλεται εἰς δυστροπίαν αὐτοῦ, ἑπομένως, καίτοι ἡ ἐπιχειρητέα πρᾶξις ἀπαιτεῖ τὴν ὕπαρξιν ἰδιαιτέρων προϋποθέσεων, εἶναι δυνατὸν νὰ ἐνεργηθῇ ἀναγκαστικὴ ἐκτέλεσις κατὰ τοῦ ὑποχρέου καλλιτέχνου ἢ ἐπιστήμονος,

(13) Σχέδιον Πολιτικῆς Δικονομίας (Ἔκδοσις Ὑπουργείου Δικαιοσύνης) τόμος Β', 1959, σ. 138-139.

(14) Πρακτικὰ Ἀναθεωρητικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Σχεδίου Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας καὶ Εἰσαγωγικοῦ Νόμου (Ἔκδοσις Ὑπουργείου Δικαιοσύνης), σελ. 607 - 608 καὶ 612 ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 1008 τοῦ ἤδη Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας.

(15) Καὶ ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ προϊσχύσαντος δικαίου εἶχεν ὑποστηριχθῆ ὅτι τὸ ἄρθρον 882 Πολ. Δικονομίας δὲν ἐφαρμόζεται, ὅταν ἡ ἐπιχείρησις τῆς πράξεως προϋποθέτῃ τὴν ὕπαρξιν ὅλως ἰδιαιτέρων ἀτομικῶν τεχνικῶν, καλλιτεχνικῶν ἢ ἐπιστημονικῶν ἱκανοτήτων παρὰ τῇ ὀφειλέτῃ, ἐφ' ὅσον αὗται δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ βεβαιωθοῦν ὡς ὑπάρχουσαι παρ' αὐτῷ. Θὰ ἦτο δὲ δυνατὴ ἡ καταστρατήγησις δι' ἀνεπαρκοῦς ἐκτελέσεως τῆς πράξεως ὑπὸ τοῦ ὀφειλέτου. *Γιδόπουλος*, ἐν *Οἰκονομίδου - Λιβαδᾶ*, Πολιτικὴ Δικονομία, ΙΙΙ § 261, στμ. 3, σελ. 245, *Κιτσικοπούλου*, Πολιτικὴ Δικονομία, 8, 7739 ἑπ.

ἐφ' ὅσον οὗτος ἐκ δυστροπίας ἀρνεῖται νὰ προβῇ εἰς τὴν προσφορὰν τῶν ὑπηρεσιῶν του.

IV. Καὶ ἤδη ἂς μᾶς ἐπιτραποῦν αἱ κατωτέρω ἐπὶ τῶν διατάξεων τούτων τοῦ ἄρθρου 1008 τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας παρατηρήσεις:

1. Ἐνῷ διὰ τοῦ ἄρθρου 51 Εἰσαγωγικοῦ Νόμου Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας κατηργήθη ἡ προσωπικὴ κράτησις ὡς μέσον ἀναγκαστικῆς ἐκτελέσεως κατὰ τὴν Πολιτικὴν Δικονομίαν πρὸς ἱκανοποίησιν χρηματικῶν ἀπαιτήσεων, ἐφ' ὧν ὀφειλέτης συνήθως εἶναι ἔμπορος, διὰ τοῦ ἄρθρου 1008 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας διετηρήθη ἡ προσωπικὴ κράτησις ὡς εἶδος ἐμμέσου ἀναγκαστικῆς ἐκτελέσεως πρὸς ἱκανοποίησιν μὴ χρηματικῶν ἀπαιτήσεων, ἐφ' ὧν ὀφειλέτης ὑπόχρεως πρὸς παροχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν δυνατόν, ὡς ἐν τῷ ἐξεταζομένῳ θέματι, νὰ εἶναι ἐργαζόμενος.

2. Ὁ εἰς τὴν παράγραφον 2 τοῦ ἄρθρου 1008 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας εἰσαγόμενος ὅρος «δυστροπία» εἶναι ἄγνωστος εἰς τὸ μέχρι τοῦδε δίκαιον. Εἶναι ὅρος τοῦ δικονομικοῦ πλέον δικαίου, μὴ συμπίπτων μὲ τὸν ὅρον «ὑπαιτιότης» τοῦ οὐσιαστικοῦ δικαίου. Εἶναι στενώτερος τοῦ τελευταίου, καθ' ὅσον δέον νὰ θεωρηθῇ ὅτι περιλαμβάνει μόνον τὸν δόλον, κατ' ἀποκλεισμὸν τῆς ἀμελείας.

3. Ἡ διατύπωσις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 1008 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας εἶναι εὐρυτάτη, περιλαμβάνουσα τὰς περιπτώσεις, καθ' ἃς ἡ ἐπιχειρητέα πρᾶξις στηρίζεται τόσον εἰς σύμβασιν ἐργασίας, ὅσον καὶ εἰς σύμβασιν ἔργου, π.χ. ἐκτέλεσις ἑνὸς recital ὑπὸ διασήμου ἀοιδοῦ ἢ προσωπογραφίας ὑπὸ διακεκριμένου ζωγράφου, ὑπόσχεσις ὡρισμένης ἐφευρέσεως. Τοιαῦται παροχαί, ἀνεξαρτήτως τοῦ ἐὰν προέρχωνται ἐκ συμβάσεως ἐργασίας ἢ ἔργου, φέρουσαι τὸν χαρακτῆρα πνευματικῆς ἢ καλλιτεχνικῆς δημιουργίας καὶ μὴ δυνάμεναι νὰ ἐπιχειρηθοῦν παρ' ἄλλου προσώπου, δὲν δύνανται νὰ ἐκβιασθοῦν δι' ἀναγκαστικῆς ἐκτελέσεως, καθ' ὅσον ἐπὶ τῶν περιπτώσεων τούτων ὁ ὑπόχρεως δὲν δύναται νὰ κυριαρχήσῃ τῶν ἐσωτερικῶν αὐτοῦ ψυχικῶν δυνάμεων καὶ παραγόντων, οἵτινες ἐν πολλοῖς εἶναι ἀπροσδιόριστοι.

4. Πᾶσα περίπτωσις ἀπαιτήσεως συνισταμένης εἰς τὴν ἐπιχείρησιν πράξεως (παροχὴν ὑπηρεσιῶν ἐπὶ συμβάσεως ἐργασίας) δὲν ἀποκλείεται ἢ δὲν εἶναι ἐπιδεκτικὴ a priori ἀναγκαστικῆς ἐκτελέσεως. Ἑπομένως τὸ ἐὰν πρᾶξις τεχνικοῦ, καλλιτεχνικοῦ ἢ ἐπιστημονικοῦ χαρακτῆρος, μὴ δυναμένη νὰ ἐπιχειρηθῇ παρ' ἄλλου προσώπου, θὰ ἐκβιασθῇ δι' ἐπιβολῆς χρηματικῆς ποινῆς καὶ προσωπικῆς κρατήσεως τοῦ ὑποχρέου, ἀφίεται εἰς τὴν ἔμφρονα κρίσιν τοῦ δικαστοῦ, ὑποχρεουμένου νὰ σταθμίσῃ τὰς εἰδικὰς ἑκάστης περιπτώσεως συνθήκας καὶ τὴν ἐνδεχομένην δυστροπίαν τοῦ ὑποχρέου (ἐργαζομένου).

5. Τόσον εἰς τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν ἡ ἐπιχείρησις τῆς πράξεως ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς ὑπάρξεως εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ ὑποχρέου ἰδιαιτέρων προϋποθέσεων διὰ τὴν ἄσκησιν τῶν τεχνικῶν, καλλιτεχνικῶν καὶ ἐπιστημονικῶν ἱκανοτήτων, ὅσον καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν οὐδεμία ἰδιαιτέρα προϋπόθεσις ἀπαιτεῖται, τὸ ἐὰν θὰ ἐνεργηθῇ τελικῶς ἡ ὀφειλομένη καὶ παρασχετέα πρᾶξις ἐναπόκειται ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν βούλησιν τοῦ ὀφειλέτου (ἐργαζομένου). Τὸ μὴ τελεσφόρον τῆς ἀναγκαστικῆς ἐκτελέσεως (χρηματικὴ ποινὴ καὶ προσωπικὴ κράτησις) ὑφίσταται ἐπ' ἀμφοτέρων τῶν περιπτώσεων, οὐδόλως δ' ἔπεται ὅτι ὁ ἐργαζόμενος θὰ προβῇ εἰς τὴν ἐπιχείρησιν τῆς πράξεως πραγματοποιουμένης τῆς ἀναγκαστικῆς ἐκτελέσεως. Ὁ ἀντικειμενικὸς σκοπὸς τοῦ ἐργοδότου, τοῦτέστιν ἡ ὑπὸ τοῦ ἐργαζομένου ἐνέργεια τῶν συμφωνηθεισῶν κατὰ τὴν σύναψιν τῆς συμβάσεως ἐργασίας πράξεων, δὲν θὰ πραγματοποιηθῇ διὰ τῆς ἐπιβολῆς χρηματικῆς ποινῆς ὑπὲρ τοῦ ἐπισπεύδοντος ἐργοδότου καὶ προσωπικῆς κρατήσεως εἰς βάρος τοῦ καθ' οὗ ἡ ἐκτέλεσις ἐργαζομένου, τὰ τοιαῦτα δὲ μέσα τοῦ ἄρθρου 1008 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, ἀντίστοιχα τῶν τοῦ ἄρθρου 882 παλαιᾶς Πολιτικῆς Δικο-

νομίας, χρησιμεύουν μόνον πρὸς ἐκφοβισμὸν τοῦ ὑπογρέου (ἐργαζομένου). Εἴτε ἐργαζόμενος εἶναι εἷς ἀνειδίκευτος ἐργάτης, εἴτε πρόσωπον συγκεντροῦν ἰδιαιτέρας ἱκανότητας διὰ τὴν ἐνέργειαν τῆς πράξεως, βασικὴν σημασίαν κέκτηται οὐχὶ ἡ ὕπαρξις τῶν στοιχείων τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 1008 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, ἐν ἀνυπαρξίᾳ τῶν ὁποίων ἐπιτρέπεται ἀναγκαστικὴ ἐκτέλεσις, ἀλλὰ μόνον ἡ βούλησις τοῦ ὑπογρέου πρὸς ἐνέργειαν.

6. Ἡ διάκρισις μεταξὺ ἐργαζομένων συγκεντρούντων ἰδιαιτέρας τεχνικάς, καλλιτεχνικὰς ἢ ἐπιστημονικὰς ἱκανότητας καὶ ἁπλῶν ἀνειδικεύτων ἐργατῶν οὐδεμίαν πρακτικὴν συνέπειαν κέκτηται ἀπὸ τῆς ἀπόψεως τῶν ἐπαρχομένων κατὰ τὸ οὐσιαστικὸν δίκαιον ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς ἀρνήσεως των πρὸς παροχὴν τῶν συμπεφωνημένων ὑπηρεσιῶν. Διότι εἴτε συντρέχουν αἱ προϋποθέσεις τῆς παραγράφου 2 ἄρθρου 1008 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, εἴτε ὄχι, μισθωτοὶ ἐν γένει ἀπέχοντες τῆς ἐργασίας των λόγῳ κωλύματος ἀποτελοῦντος σπουδαῖον λόγον καὶ μὴ ὀφειλομένου εἰς ὑπαιτιότητά των διατηροῦν τὸ δικαίωμα πρὸς λῆψιν τῶν ἀποδοχῶν των δι' ὅσον χρονικὸν διάστημα προβλέπει τὸ ἄρθρον 658 Α.Κ. Ἐν ἄλλαις λέξεσιν, ἐν συνδρομῇ τῶν ὅρων τοῦ ἄρθρου 657 Α.Κ. ἀποκλείεται ἡ ἐνέργεια ἀναγκαστικῆς ἐκτελέσεως κατ' ἄρθρον 1008 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, καθ' ὅσον ὁ νόμος ρυθμίζει εἰδικῶς ἐνταῦθα τὰς συνεπείας τῆς ἀποχῆς τῶν ἐργαζομένων ἐκ τῆς ἐργασίας των.

7. Ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν ὁ ἐργαζόμενος ὑπαιτίως ἀπέχει τῆς ἐργασίας του, δύναται ὁ ἐργοδότης, κατ' ἄρθρον 1010 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, νὰ ἐνεργήσῃ ὄχι μόνον ἀναγκαστικὴν ἐκτέλεσιν, ἀλλὰ καὶ νὰ ζητήσῃ ἀποζημίωσιν κατὰ τὸ οὐσιαστικὸν δίκαιον. Τὸ δικαίωμα τοῦτο παρέχεται εἰς τὸν ἐργοδότην καὶ βάσει τῶν γενικῶν διατάξεων (ἄρθρα 382, 335, 330 Α.Κ.), ἡ δὲ παρασχετέα ἀποζημίωσις καλύπτει πᾶσαν ἐνδεχομένην (θετικὴν καὶ ἀποθετικὴν) ζημίαν, τὴν ὁποίαν ὑπέστη ὁ ἐργοδότης ὡς ἐκ τῆς ὑπαιτίως μὴ παροχῆς τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ μισθωτοῦ.

V. Συμπέρασμα: Ὅσάκις ὁ ἐργαζόμενος ἀρνεῖται τὴν παροχὴν τῶν συμπεφωνημένων ὑπηρεσιῶν του, τόσον τὰ μέσα τῆς ἀναγκαστικῆς ἐκτελέσεως τοῦ ἄρθρου 1008 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, ἕνεκεν τῶν ἀνωτέρω ἐκτεθέντων λόγων, ὅσον καὶ τὸ δικαίωμα τοῦ ἐργοδότου πρὸς ἀποζημίωσιν, καθ' ὅσον στρέφεται κατ' ἀφερεγγύων συνήθως προσώπων, κρίνονται μὴ τελεσφόρα καὶ ἀνεπαρκῆ πρὸς προστασίαν τοῦ ἐργοδότου. Προτιμώτερον θὰ ἦτο, ἐὰν ὁ ἐργοδότης, εὑρισκόμενος πρὸ ἀρνήσεως τοῦ ἐργαζομένου πρὸς παροχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν του, ἤσκει ἄλλα ἀναγνωριζόμενα εἰς αὐτὸν δικαιώματα. Ἤτοι ἐπὶ μὲν συμβάσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου νὰ θεωρήσῃ τὴν παραμέλησιν τῆς ἐργασίας, ὡς καὶ τὴν ἄρνησιν ἐκτελέσεως νομίμως ἀνατεθείσης τοιαύτης, ὡς σπουδαῖον λόγον ὑπὲρ αὐτοῦ καὶ ἀφορῶντα τὸν ἐργαζόμενον πρὸς ἔκτακτον καταγγελίαν (ἄρθρον 672 Α.Κ.), ἐφ' ὅσον ἐκ τοῦ λόγου τούτου κατὰ τὴν καλὴν πίστιν καθίσταται μὴ ἀνεκτὴ δι' αὐτὸν ἡ περαιτέρω συνέχισις τῆς συμβάσεως[16]. Ἐπὶ δὲ συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου νὰ καταγγείλῃ ἄνευ προειδοποιήσεως τὴν ἐργασιακὴν σχέσιν, στερῶν ἅμα τὸν ἐργαζόμενον τῆς νομίμου ἀποζημιώσεως τοῦ ν. 2112/1920 ἢ τοῦ Ν.Δ. 16/18 Ἰουλίου 1920, ἐὰν ἡ ἄρνησις παροχῆς τῶν ὑπηρεσιῶν του ὀφείλεται εἰς δόλον τούτου, συνιστάμενον εἰς τὸν ἐξαναγκασμὸν τοῦ ἐργοδότου πρὸς ἀπόλυσιν, διὰ νὰ λάβῃ οὗτω τὴν ἀποζημίωσιν[17].

---

(16) *Ι. Καποδίστριας*, ἐν ΕρμΑΚ, 672 ἀριθ. 23, Α.Π. 388/1962, ΕΕΔ 21, 965, Α.Π. 124/1963, ΕΕΔ 22, 599, Α.Π. 633/1963, ΕΕΔ 23, 84, *Χρ. Ἀγαλλοπούλου*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, 1958, σ. 306 ἑπ.

(17) *Ι. Καποδίστριας*, ἐν ΕρμΑΚ, Εἰσαγ. 669-678, ἀριθ. 64, Α.Π. 318/1965, ΕΕΔ 24, 802, Α.Π. 409/1967, ΕΕΔ 26, 932.

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΑΙ ΠΑΡΟΧΑΙ

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΗΡΙΑ ΔΙΑ ΠΑΡΟΧΗΝ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ

Κρίσις διοικητικοῦ ὀργάνου τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων

Ἔννοια ἄρθρου 28 Α.Ν. 1846/1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων».— Ἀνήκουσα εἰς τὸ ἁρμόδιον ἀσφαλιστικὸν ὄργανον κρίσις περὶ τῆς συνδρομῆς ἀναπηρίας, παρεχούσης δικαίωμα συντάξεως, μὴ ἐξαρτωμένη κατὰ Νόμον ἐκ μόνου τοῦ ὑπὸ τῶν Ὑγειονομικῶν Ἐπιτροπῶν τοῦ Ι.Κ.Α. προσδιοριζομένου ποσοστοῦ ἰατρικῆς ἀναπηρίας.— Ἀνεπίτρεπτος ἀνάκλησις διοικητικῆς πράξεως, ἐξ ἧς ἀπέρρευσαν δικαιώματα, βάσει διαφόρου ἁπλῶς ἐκτιμήσεως ὑπὸ τῆς Διοικήσεως τῶν αὐτῶν πραγματικῶν περιστατικῶν, ἐφ' ὧν ἐβασίσθη ἡ ἔκδοσις αὐτῆς.

Ἔρχεται ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τῆς Ὁλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου μετὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 170/1968, Γ' Τμήματος, (εἰσηγητὴς *Β. Μαργέλος*, ΕΕΔ 27, 1281), ἡ ὁποία διεφώνησε πρὸς τὴν γνώμην ἀναιρετικῆς ὑπ' ἀριθ. 545/1968, Β' Τμήματος (εἰσηγητὴς *Σ. Σταυρόπουλος*, ΕΕΔ 27, 39).

Τὸ ἀπασχολήσαν τὴν Ὁλομέλειαν τοῦ Ἀρείου Πάγου θέμα εἶναι ἐνδιαφέρον, ὑπὸ ἀσφαλιστικὴν ἔποψιν, καὶ χρησιμεύει νὰ σημειωθοῦν κατωτέρω ὅσα ὑπεστηρίχθησαν ἐνώπιον τῆς Ὁλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου ὡς πρὸς τὰ προκύψαντα νομικὰ ζητήματα ὑπὸ τοῦ ὑσφαλισμένου μισθωτοῦ, διὰ τῶν πληρεξουσίων του δικηγόρων, αἱ ἀπόψεις τοῦ ὁποίου ἐγένοντο δεκταὶ ὑπὸ τῆς Ὁλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου.

Ἡ ἀληθὴς ἔννοια τοῦ ἄρθρου 28 § 2 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951

Τὸ ἄρθρον τοῦτο ὁρίζει, ὅτι ἀνάπηρος θεωρεῖται κατὰ τὴν ἔννοιαν τῆς προηγουμένης παραγράφου, ἐάν, λόγῳ παθήσεως ἢ βλάβης ἢ ἐξασθενήσεως σωματικῆς ἢ πνευματικῆς ἐξαιρέτου τοιαύτης κατ' ἰατρικὴν πρόβλεψιν διαρκείας, δὲν δύναται νὰ κερδίζῃ δι' ἐργασίας, ἀνταποκρινομένης εἰς τὰς δυνάμεις, τὰς δεξιότητας, τὴν μόρφωσιν καὶ τὴν συνήθη αὐτοῦ ἐπαγγελματικὴν ἀπασχόλησιν, πλέον τοῦ τρίτου ἐκείνου, ὅπερ συνήθως κερδίζει ἐν τῇ αὐτῇ περιφερείᾳ καὶ ἐπαγγελματικῇ κατηγορίᾳ σωματικῶς καὶ πνευματικῶς ὑγιὴς ἄνθρωπος τῆς αὐτῆς μορφώσεως.

Εἶναι πρόδηλον, ὅτι ἡ ὡς ἄνω διάταξις δίδει τὴν ἔννοιαν τῆς λεγομένης ἀσφαλιστικῆς ἀναπηρίας, τὴν ὁποίαν καὶ διακρίνει ἀπὸ τὴν ἀνατομικὴν ἀναπηρίαν.

Διὰ νὰ κατανοηθῇ ἡ σημασία τῆς διατάξεως, ἂς μᾶς ἐπιτραποῦν ἐν συντομίᾳ τὰ ἑξῆς:

Ὑφίστατο παλαιότερον διχογνωμία περὶ τοῦ τρόπου, κατὰ τὸν ὁποῖον ἔδει νὰ προσδιορισθῇ ἡ πρὸς ἐργασίαν ἀνικανότης ἐκ σωματικῆς ἢ πνευματικῆς βλάβης. Ἐὰν δηλονότι θὰ ἐκρίνετο αὕτη ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀντικειμενικῶν καὶ μόνων κριτηρίων - πινάκων ἀναπηρίας, συνταχθέντων ἐπὶ τῇ βάσει ἀνατομικῶν δεδομένων, καθοριζόντων τὴν ἀξίαν ἑκάστου ὀργάνου τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος (βλ. τούτους εἰς *Χρ. Οἰκονόμου*, Δίκαιον Ἐργατ. Ἀτυχημάτων κλπ.», σελὶς 444) ἢ ἐάν, ἀντιθέτως, θὰ καθωρίζετο αὕτη ἐν ἑκάστῃ συγκεκριμένῃ περιπτώσει, ὅπότε ἡ ἰατρικὴ γνωμάτευσις περὶ τῆς φύσεως τῆς σωματικῆς βλάβης καὶ τῆς ἐπιδράσεως αὐτῆς ἐπὶ τῆς πρὸς ἐργασίαν ἱκανότητος θὰ ἀπετέλει ἁπλῶς στοιχεῖον, ὅπερ θὰ ἐξετιμᾶτο μετὰ τῶν λοιπῶν (εἶδος ἀσκουμένου ἐπαγγέλματος, ἡλικία, ἱκανότης προσαρμογῆς εἰς ἕτερον ἐπάγγελμα, συνθῆκαι ἀγορᾶς ἐργασίας κλπ.) καὶ ἐντεῦθεν θὰ καθωρίζετο ἡ λεγομένη «ἀσφαλιστικὴ ἀναπηρία», τὴν ὁποίαν πλέον δὲν καθορίζουν οἱ ἰατροί, ἀλλὰ τὰ ἁρμόδια διὰ τὴν ἀπονομὴν τῶν παροχῶν ἀσφαλιστικὰ ὄργανα (βλ. περὶ τοῦ θέματος *Ἀγαλλοπούλου*, «Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις», σελ. 241 ἑπ. καὶ *Χρ. Οἰκονόμου*, ἔνθ' ἀνωτέρω, σελ. 345 ἑπ.).

Ὁ ἀ.ν. 1846/1951, ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ ἄρθρου 28 καὶ τῶν εἰς ἐκτέλεσιν τοῦ νόμου τούτου ἐκδοθέντων μέχρι σήμερον Κανονισμῶν τοῦ Ἱδρύματος Κοιν. Ἀσφαλίσεων, προέκρινεν ὡς ὀρθοτέραν τὴν δευτέραν ἄποψιν, δι' ἣ καὶ τὸν καθορισμὸν τῆς ἀσφαλιστικῆς ἀναπηρίας ἀνατίθεται οὗτος εἰς τὸ ἁρμόδιον διὰ τὴν ἀπονομὴν τῆς συντάξεως τῆ

ἀναπηρίας ἀσφαλιστικῶν ὀργάνων, ἤτοι τὸν Διευθυντὴν ἑκάστου Ὑποκαταστήματος (ἄρθρον 14 § 8 τοῦ ἀ. ν. 1846/1951 καὶ ἄρθρον 4 τοῦ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 57440/1958 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως ἐγκριθέντος Κανονισμοῦ περὶ ἀσφαλιστικῆς ἀρμοδιότητος καὶ διαδικασίας ἀπονομῆς τῶν παροχῶν τοῦ Ι.Κ.Α.) καὶ οὐχὶ εἰς τὴν Ὑγειονομικὴν Ἐπιτροπήν, τῆς ὁποίας ἡ ἁρμοδιότης (ἄρθρον 29 τοῦ ἀνωτέρω Κανονισμοῦ) συνίσταται εἰς μόνην τὴν διαπίστωσιν τῆς φύσεως τῆς βλάβης, τοῦ εἴδους καὶ τῆς διαρκείας αὐτῆς, ὡς καὶ τῆς ἐπιδράσεως, ἣν αὕτη ἔχει ἐπὶ τῆς πρὸς ἐργασίαν ἱκανότητος. Εἰδικώτερον διὰ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 37, 29, 35 κ.λ.π. ὁρίζεται, ὅτι ἡ κρίσις τῆς Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς δὲν εἶναι ἀποφασιστική, ἀλλ' ἀποτελεῖ «γνωμάτευσιν» καὶ δὴ ἐμπιστευτικῶς ὑποβαλλομένην εἰς τὸ ἁρμόδιον διοικητικὸν ὄργανον, ὅπερ καὶ ἀποφαίζει περὶ τῆς (ἀσφαλιστικῆς πλέον) ἀναπηρίας.

Οὕτω πλέον κατὰ τὴν διαμόρφωσιν τῆς κρίσεως τοῦ ἐὰν ὁ συγκεκριμένος ἠσφαλισμένος εἶναι ἢ οὐ ἀσφαλιστικῶς ἀνάπηρος ἡ ἰατρικὴ πιστοποίησις περὶ τῆς φύσεως καὶ τοῦ εἴδους τῆς σωματικῆς βλάβης καὶ τοῦ βαθμοῦ τῆς ἐπιδράσεως αὐτῆς ἐπὶ τῆς πρὸς ἐργασίαν ἱκανότητός του ἀποτελεῖ μὲν στοιχεῖον ἀναγκαῖον διὰ τὴν κρίσιν ταύτην, ἀλλὰ τὸ ἐὰν ὁ φέρων τὴν διαπιστωθεῖσαν σωματικὴν βλάβην ἠσφαλισμένος κατέστη ἢ οὐ ἀνίκανος, ὅπως ἀποκομίζῃ τὸ 1/3 τοὐλάχιστον τοῦ εἰσοδήματος, ὅπερ οἱ λοιποὶ ὑγιεῖς ἠσφαλισμένοι ἀποκομίζουσιν, ἀνήκει εἰς τὸν ἁρμόδιον Διευθυντὴν τοῦ Ὑποκαταστήματος τοῦ Ι.Κ.Α., ὅστις θὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν ἅπαντα τὰ ἀνωτέρω στοιχεῖα.

Ἡ νομολογία τοῦ Σ.τ.Ε. ἡρμήνευσε παγίως τὴν ἄνω διάταξιν τοῦ ἄρθρου 28 § 2 συμφώνως πρὸς τὴν ἀνωτέρω ἀποψιν, ὅτι δηλ. ἡ ἀσφαλιστικὴ ἀναπηρία εἶναι διάφορος τῆς ἀνατομικῆς τοιαύτης καὶ συνεπῶς ὅτι τὸ διοικητικὸν ὄργανον ἐν τῷ καθορισμῷ τῆς ἀσφαλιστικῆς ἀναπηρίας δὲν δεσμεύεται ἐκ τῆς ἀποφάσεως τῆς Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς, ἀλλὰ συνεκτιμᾷ ταύτην μετὰ τῶν λοιπῶν στοιχείων (βλ. ad hoc Σ.τ.Ε. 1636/1964, 288/1964, 490/1964, 1275/1967, ἐν Ε.Δ.Κ.Α. στ' σελ. 567, 250, 262 καὶ 436, 57/1965 ἐν Ε.Δ.Κ.Α. ζ', σελ. 202 καὶ 3150/1964 Ε.Δ.Κ.Α. 2, σελ. 134).

Κατὰ συνέπειαν τῆς ἀνωτέρω ἑρμηνείας εἶναι ἐνδεχόμενον νὰ ἔχῃ τις ἀνατομικὴν βλάβην μικρὰν ἢ ἀσήμαντον (π.χ. ἀπώλεια ἑνὸς δακτύλου τῆς ἀριστερᾶς χειρὸς) καὶ ἡ βλάβη αὕτη νὰ ἐπιφέρῃ ὁλικὴν ἀνικανότητα πρὸς ἐργασίαν (π.χ. εἰς τὸν διολιστήν). Ἀντιθέτως εἶναι δυνατὸν ἀνατομικὴ ἀναπηρία νὰ εἶναι μεγάλη (π.χ. 80%) καὶ ἐν τούτοις νὰ μὴ προσκάλεσεν ἀσφαλιστικὴν ἀναπηρίαν, διότι ὁ ὑποστὰς τὴν βαρεῖαν ταύτην σωματικὴν βλάβην ἠζυνήθη νὰ προσαρμοσθῇ εἰς τὸ ἐπάγγελμά του καὶ νὰ ἐκτελῇ τοῦτο, ὡς ἀκριβῶς καὶ ὁ ὑγιής. (Βλ. περίπτωσιν ὑπαλλήλου Τραπέζης, ἀπολέσαντος τὸν ἕνα πόδα, ἐξ ἧς ἀπωλείας ὑπέστη οὗτος ἀνατομικὴν ἀναπηρίαν εἰς βαθμὸν 80% καὶ ἐν τούτοις ἐκρίθη, ὅτι δὲν εἶναι ἀσφαλιστικῶς ἀνάπηρος ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 3374/1963 Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων, προεδρευομένης ὑπὸ τοῦ Ἀρεοπαγίτου κ. *Εὐστ. Μαλλούχου* καὶ ἥτις ἀπόφασις ἐπεκυρώθη ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 397/1965 ἀποφάσεως τοῦ Σ.τ.Ε.).

Σημειοῦμεν ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ, ὅτι τὸ ζήτημα δὲν ἔχει, καθ' ὅσον γνωρίζομεν, ἀπασχολήσει τὸν Ἄρειον Πάγον. Αἱ ἀποφάσεις τοῦ Δικαστηρίου τούτου ἀναφέρονται εἰς ἀναπηρίαν διὰ τὴν ἐφαρμογὴν ἄλλων νόμων (π.χ. 551/1914) καὶ οὐχὶ εἰς ἀνικανότητα διὰ τὸν καθορισμὸν τῆς ἀναπηρίας «κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ παρόντος», ὡς ὁρίζει ταύτην τὸ ἄρθρον 28 § 2 τοῦ ν. 1846/1951, ἤτοι τῆς ἀσφαλιστικῆς ἀναπηρίας.

Ἐν ὄψει τῶν ἀνωτέρω ἡ ἀναιρετικὴ παρεμπεσὸν ἐπὶ τοῦ ἀνωτέρω θέματος εἰς τὰ ἑξῆς σφάλματα, ἅτινα διαπίστωσιν ἡ παραπεμπτικὴ ἀπόφασις :

Ἐφ' ὅσον ἐτίθετο ζήτημα ἀνακλήσεως διοικητικῆς πράξεως, τὸ προύχον ἦτο νὰ ἐρευνηθῇ, ἂν ἡ ἀνακληθεῖσα πρᾶξις ἦτο ἢ μὴ νόμιμος, εἴτε διότι εἶχε παραβῇ τὸν νόμον, εἴτε διότι ἐνεφιλοχώρησε πλάνη περὶ τὰ πράγματα, ἐν ὄψει τῶν ὁποίων ἐξεδόθη αὕτη. Ἡ ἐφετειακή, ὡς τὴν δέχεται ἡ ἀναιρετική, εἶχε κρίνει, ὅτι ἡ πρώτη διοικητικὴ πρᾶξις, διὰ τῆς ὁποίας ἐκρίθη ὁ μισθωτὸς ἀσφαλιστικῶς ἀνάπηρος, ἐξεδόθη ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀνωτέρω κρατησάσης ἀπόψεως περὶ ἀσφαλιστικῆς ἀναπηρίας, ὅτι δηλ. ἡ διαπιστωθεῖσα ἀνατομικὴ βλάβη του, ἣν ὑπέστη ἐκ τοῦ τραυματισμοῦ του «πλήρης παραμόρφωσις τῆς ἀριστερᾶς χειρός του μὲ ἔκθλιψιν δυσκαμψίαν τῆς καρποφαλαγγικῆς ἀρθρώσεως καὶ πλήρης ἀγκύλωσιν τῆς πηχεοκαρπικῆς τοιαύτης, ὡς καὶ κατάργησιν τῶν ἐνεργητικῶν κινήσεων τῶν δακτύλων», συνεκτιμηθεῖσα μετὰ τῶν λοιπῶν στοιχείων τοῦ ἐπαγγέλματός του ὡς συρτιδοπώκτου κλπ.) ὑπὸ τοῦ μόνου ἁρμοδίου πρὸς ἀπόφανσιν ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου ἀσφαλιστικοῦ ὀργάνου, οὗτινος ἡ ἀσφαλιστικὴ κρίσις διαφεύγει τὸν ἔλεγχον τοῦ τακτικοῦ δικαστηρίου, τὸν κατέστησεν ἀσφαλιστικῶς ἀνάπηρον, ἤτοι ἔκρινεν, ὅτι συγκεντροῦνται ἐν τῷ προσώπῳ του αἱ προϋποθέσεις τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 28 § 2 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951.

Ἡ ἀνωτέρω κρίσις τῆς διοικητικῆς πράξεως δὲν

ἀντέκειτο εἰς τὸν νόμον καὶ συνεπῶς κατ' ἀρχὴν δὲν ὑφίστατο στάδιον ἀνακλήσεως αὐτῆς.

Ἀντιθέτως πρὸς τὰ ἀνωτέρω ἡ ἀναιρετικὴ ἔκρινεν ὅτι ἡ ἀσφαλιστικὴ ἀναπηρία ἐταυτίζετο πρὸς τὴν ἀνατομικὴν ἀναπηρίαν καὶ ὅτι συνεπῶς τὸ διοικητικὸν ὄργανον, ὅπερ εἶχεν ἀπονείμει σύνταξιν ἐπὶ τῇ βάσει ἀνατομικῆς ἀναπηρίας 50%, εἶχεν ἐκδώσει παράνομον πρᾶξιν καὶ ἐκ τούτου ἐδικαιοῦτο τοῦτο νὰ ἀνακαλέσῃ ταύτην, ἐνῷ τὸ διοικητικὸν ὄργανον, συνεκτιμῆσαν τὴν σωματικὴν βλάβην του καὶ τὸ ὅπερ ἦσκει ἀπάγγελμα (σωριδωρύκτης), νομίμως ἔκρινεν, ὅτι ἦτο ἀσφαλιστικῶς ἀνάπηρος καὶ ὡς ἐκ τούτου δὲν ὑπῆρχε στάδιον ἀνακλήσεως τῆς νομίμου πράξεως. Ὅτι δὲ αὕτη εἶναι ἡ κρίσις τῆς ἀναιρετικῆς προκύπτει σαφῶς ἐκ τοῦ ὅτι αὕτη (ἡ ἀναιρετικὴ) ἀποδίδει τὸ ἐξῆς σφάλμα εἰς τὴν ἐφετειακήν, διὰ τὸ ὁποῖον καὶ ἀναιρεῖ ταύτην. Τὸ διοικητικὸν ὄργανον, ὅπερ ἐξέδωκε τὴν ὑπ' ἀριθ. 2008/1958 πρᾶξιν του, εἶχεν ὑπ' ὄψιν του γνωμάτευσιν τῆς Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς, δι' ἧς εἶχε καθορισθῇ ἡ σωματικὴ βλάβη τοῦ μισθωτοῦ εἰς 50%, βάσει δὲ τῆς σωματικῆς βλάβης ταύτης τῷ ἀπενεμήθη σύνταξις, διότι ἔκρινε τὸ διοικητικὸν ὄργανον, ὀρθῶς, ὅτι ἡ σωματικὴ αὕτη βλάβη τὸν κατέστησεν ἀσφαλιστικῶς ἀνάπηρον.

Μετὰ τριετίαν τὸ αὐτὸ διοικητικὸν ὄργανον ἐπὶ τῇ βάσει οὐχὶ ἄλλης, ἀλλὰ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως τῆς Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς (δι' ἧς εἶχε καθορισθῇ ἡ ἀνατομικὴ βλάβη του εἰς ἑκατὸν 50%) ἐξέδοτο τὴν ὑπ' ἀριθ. 2016/1965 ἀνακλητικήν, διότι ἐνόμισεν, ὅτι δὲν ἦτο δυνατὸν ἡ ἀσφαλιστικὴ ἀναπηρία νὰ εἶναι διάφορος τῆς ἀνατομικῆς βλάβης καὶ ὅτι συνεπῶς ἡ πρώτη ἀπόφασίς του ἦτο παράνομος, ἣν ἐδικαιοῦτο νὰ ἀνακαλέσῃ. Ἡ ἐφετειακὴ εἶπεν, ὅτι δὲν ὑπῆρξε παρανομία τῆς πρώτης διοικητικῆς πράξεως καὶ συνεπῶς δὲν ὑφίστατο προϋπόθεσις ἀνακλήσεως. Ἀντιθέτως ἡ ἀναιρετικὴ λέγει (καὶ ἐν τούτῳ συντάσσεται ἡ παρερμηνεία τοῦ νόμου) ὅτι: Ἀφοῦ ἡ Ὑγειονομικὴ Ἐπιτροπὴ ἔκρινεν, ὅτι ἡ κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐκδόσεως τῆς ἀρχικῆς πράξεως ἀναπηρία τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ἀνήρχετο πράγματι εἰς 50% καὶ οὐχὶ εἰς 67%, ἔπεται, κατὰ τὴν ἀναιρετικὴν πάντοτε, ὅτι ἡ ἀσφαλιστικὴ ἀναπηρία δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ εἶναι ἀνωτέρα τοῦ 50%.

Τὸ σφάλμα τῆς ἀναιρετικῆς καθίσταται ἐκ πρώτης καὶ βάσει ἁπλουστέρου συλλογισμοῦ: Ἔχομεν δεδομένον καὶ ἐκ τῶν κανόνων τῆς κοινῆς πείρας, ὅτι ὁ σωριδωρύκτης, ὁ ὁποῖος ἀπώλεσε τὴν μίαν χεῖρα, εἶναι ἀνίκανος νὰ ἐκτελῇ τὸ ἐπάγγελμα τοῦ σωριδωρύκτου. Ἐφ' ὅσον λοιπὸν τὸ διοικητικὸν ὄργανον ἔκρινε τὸν σωριδωρύκτην τοῦτον ἀσφαλιστικῶς ἀνάπηρον, τί ἐμεσολάβησεν, ὥστε μετὰ τρία ἔτη νὰ θεωρῆται, ὅτι κατέστη ἱκανός; Κατάπληκτος ὁ σωριδωρύκτης βλέπει, ὅτι, ὅπως καὶ κατὰ τὸ 1958 ἦτο μονόχειρ, οὕτω καὶ κατὰ τὸ 1961 καὶ μέχρι σήμερον εἶναι μονόχειρ. Ἐπὶ τῇ βάσει λοιπὸν ποίων κανόνων χρηστῆς διοικήσεως ἐπιτρέπεται ἡ ἀνάκλησις, ἀφοῦ, ὡς γνωστόν, ἡ ἀνάκλησις τῆς διοικητικῆς πράξεως εἶναι ἐξαιρετικευμένη περίπτωσις χρηστῆς διοικήσεως;

Ἡ ἀνάκλησις λόγῳ πλάνης περὶ τὰ πράγματα

Ἡ ἀνάκλησις τῶν διοικητικῶν πράξεων δὲν εἶναι κεκλεισμένη, ἀλλ' ἀποτελεῖ εἰδικὴν ἐφαρμογὴν τῆς θεμελιώδους ἀρχῆς περὶ χρηστῆς διοικήσεως. Ὡς ἐκ τούτου ἐξετάζεται ἐπὶ τῆς ἀνακλήσεως, ἂν ἡ ἀνακαλουμένη πρᾶξις ὑπῆρξεν ἢ μὴ παράνομος, ἂν ἐδημιούργησε καταστάσεις, ὧν εἶναι δύσκολος ἡ ἀνατροπή, ἢ προέχῃ τὸ δημόσιον συμφέρον κ.λ.π. Εἰδικώτερον ἐπὶ ἀνακλήσεως λόγῳ πλάνης ὡς πρὸς τὰς πραγματικὰς προϋποθέσεις ἐκδόσεως τῆς πράξεως (ἤτις πλάνη συνιστᾷ εἶδος παρανομίας) τοιαύτην πλάνην συνιστᾷ ἡ περὶ τὸ ὑποστατὸν ἢ μὴ τῶν πραγματικῶν περιστατικῶν, ἐφ' ὧν ἐστηρίχθη ἡ πρᾶξις καὶ οἱαδήποτε ἡ διάφορος ἐκτίμησις τοῦ αὐτοῦ περιστατικοῦ, ἔστω καὶ ἂν ἡ ἀρχικὴ ἐκτίμησις ὑπὸ τῆς διοικήσεως ἦτο ἀσφαλισμένη (βλ. πλουσίαν νομολογίαν εἰς Πορίσματα Νομολογίας τοῦ Σ.τ.Ε., σελ. 200 καὶ 201).

Ἐφ' ὅσον συνεπῶς ἡ γνωμάτευσις τῆς Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς ἦτο μία καὶ ἡ αὐτή, δὲν ἦτο ἐπιτεταγμένον τὸ διοικητικὸν ὄργανον νὰ ἀνακαλέσῃ τὴν προηγουμένην του ἀπόφασιν, διότι μεταγενεστέρως προέβη εἰς διάφορον ἐκτίμησιν τῆς αὐτῆς ἰατρικῆς γνωματεύσεως.

Ὁ εὔλογος χρόνος πρὸς ἀνάκλησιν

Παραιτέρω καὶ ὅταν ὑπάρχουν λόγοι ἀνακλήσεως, αὕτη θὰ γίνῃ, ἀφοῦ σταθμισθῇ ἀφ' ἑνὸς τὸ δημόσιον συμφέρον καὶ ἀφ' ἑτέρου τὸ εἶδος τῆς ἀνατραπησομένης καταστάσεως, εἰς τρόπον ὥστε νὰ διαπιστώσωμεν ἡ ἔννοια τοῦ κράτους δικαίου καὶ τῆς χρηστῆς διοικήσεως.

Ἀπὸ τῆς ἀπόψεως αὐτῆς δὲν εἶναι ἀνεκτόν, ὅπως μετὰ τριετίαν ἀνατρέπεται ἀπονεμηθεῖσα σύνταξις εἰς ἀνάπηρον σωριδερράκτην, ἔστω καὶ ἂν ἡ ἀπονομὴ δὲν ὑπῆρξεν ἀπολύτως σύννομος.

Ἀρείου Πάγου 490/1968, Ὁλομελείας

Πρόεδρος ὁ κ. **Θ. Καμπέρης**

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Εὐστ. Μπλέτσας**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Κ. Νικολόπουλος, Π. Ζαγοβλῆς, Κ. Δημάκης

Κατὰ τὸ ἄρθρον 28 παράγραφος 2 ἐδ. α'

τοῦ ἀν. νόμου 1846/1951 ὁ ἠσφαλισμένος θεωρεῖται ἀνάπηρος, ἐὰν λόγῳ παθήσεως ἢ βλάβης ἢ ἐξασθενήσεως σωματικῆς ἢ πνευματικῆς, δὲν δύναται νὰ κερδίζῃ δι' ἐργασίας, ἀνταποκρινομένης εἰς τὰς δυνάμεις, τὰς δεξιότητας, τὴν μόρφωσιν καὶ τὴν συνήθη αὐτοῦ ἐπαγγελματικὴν ἀπασχόλησιν, πλέον τοῦ τρίτου ἐκείνου, ὅπερ συνήθως κερδίζει ἐν τῇ αὐτῇ περιφερείᾳ καὶ ἐπαγγελματικῇ κατηγορίᾳ σωματικῶς καὶ πνευματικῶς ὑγιὴς ἄνθρωπος τῆς αὐτῆς μορφώσεως· κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 29 τοῦ Κανονισμοῦ ἀσφαλιστικῆς ἀρμοδιότητος τοῦ Ι.Κ.Α. (ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας 57440/1936, Ε.Κ. τ. Β' φ. 33) ἔργον τῶν Ὑγειονομικῶν Ἐπιτροπῶν εἶναι ἡ ἀπὸ ἰατρικῆς ἀπόψεως διαπίστωσις τῆς φύσεως, τῶν αἰτίων, τῆς ἐκτάσεως καὶ διαρκείας τῆς σωματικῆς ἢ πνευματικῆς παθήσεως ἢ βλάβης ἢ ἐξασθενήσεως τοῦ ἠσφαλισμένου καὶ ἡ ἔρευνα τῆς ἐπιδράσεως τούτων ἐπὶ τῆς καθόλου ἱκανότητος αὐτοῦ πρὸς ἄσκησιν τοῦ συνήθους δι οποριστικοῦ ἐπαγγέλματός του. Ἐξ ἄλλου κατὰ τὸ ἄρθρον 26 τοῦ αὐτοῦ Κανονισμοῦ τὸ ἁρμόδιον ἀσφαλιστικὸν ὄργανον κρίνει, βάσει τῆς ὑπὸ τῆς Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς διαπιστουμένης σωματικῆς ἢ πνευματικῆς παθήσεως ἢ βλάβης ἢ ἐξασθενήσεως, ἐὰν ὑφίσταται ἀναπηρία, λαμβάνον ὑπ' ὄψιν ὅλας τὰς συνθήκας τῆς ἐργασίας τοῦ αἰτοῦντος σύνταξιν καὶ τὰς συνθήκας τῆς ἀγορᾶς, ἀποφαινόμενον περὶ τούτου λεπτομερῶς καὶ ἠτιολογημένως.

Ἐκ τῶν διατάξεων τούτων, συνδυαζομένων καὶ πρὸς τὰς τοιαύτας τῶν ἄρθρων 30 ἐπ. τοῦ προειρημένου Κανονισμοῦ, σαφῶς συνάγεται, ὅτι ἡ κρίσις περὶ τῆς συνδρομῆς ἀναπηρίας, παρεχούσης δικαίωμα συντάξεως, ἀνήκουσα εἰς τὸ ἁρμόδιον ἀσφαλιστικὸν ὄργανον, δὲν ἤρτηται κατὰ νόμον ἐκ μόνου τοῦ ὑπὸ τῶν Ὑγειονομικῶν Ἐπιτροπῶν προσδιοριζομένου ποσοστοῦ ἰατρικῆς ἀναπηρίας, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῆς εἰδικῆς ἐν ἑκάστῃ συγκεκριμένῃ περιπτώσει ἐκτιμήσεως τῆς ἐργασίας, ἥν, ὡς ἀνταποκρινομένην εἰς τὴν συνήθη ἐπαγγελματικὴν ἀπασχόλησιν καὶ μόρφωσιν τοῦ αἰτοῦντος καὶ τὰς ἐκ τῆς ἰατρικῆς ἀναπηρίας του μειωμένας δυνάμεις καὶ δεξιότητας αὐτοῦ, δύναται νὰ ἐκτελῇ οὗτος εἰς τὸ μέλλον, ὡς καὶ τοῦ κέρδους, ὅπερ ἐκ τῆς ἐργασίας του ταύτης δύναται οὗτος νὰ πραγματοποιῇ ἐν ὄψει τοῦ συνόλου τῶν συνθηκῶν τῆς ἐργασίας ταύτης ἐν τῷ τόπῳ τῆς ἀσκήσεως αὐτῆς, εἰς τρόπον ὥστε ἡ ἀναγνωριζομένη ἀναπηρία καὶ ἀπονεμομένη σύνταξις ἕνεκα ταύτης διοικητικὴ πρᾶξις νὰ μὴ παρίσταται παράνομος ἐκ μόνου τοῦ λόγου ὅτι τὸ ποσοστὸν τῆς ἰατρικῆς ἀναπηρίας τοῦ ἠσφαλισμένου εἶναι μικρότερον τοῦ ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ ἄνω ἄρθρου 28 παραγράφου 2 ἐδ. α' συναγομένου, ὡς ἀπαιτουμένου διὰ τὸν χαρακτηρισμὸν αὐτοῦ ὡς ἀναπήρου, ποσοστοῦ 67%. Ἑτέρωθεν, κατὰ τοὺς ἐν τῷ διοικητικῷ δικαίῳ ἰσχύοντας κανόνας, αἱ διοικητικαὶ πράξεις ἀνακαλοῦνται ἐντὸς εὐλόγου χρόνου, ἐὰν κατὰ τὴν ἔκδοσιν αὐτῶν ἐνεφιλοχώρησε πλάνη περὶ τὰ πράγματα, οἷα ὑπάρχει ὁσάκις ἡ διοικητικὴ πρᾶξις περιέχει πεπλανημένην αἰτιολογίαν ἢ στηρίζεται ἐπὶ πραγματικῶν περιστατικῶν ἢ προϋποθέσεων, αἵτινες εἶναι ἀντικειμενικῶς ἀνύπαρκτοι καὶ διαπιστοῦται τοῦτο ἄνευ παρεμβολῆς τοῦ στοιχείου τῆς ὑποκειμενικῆς κρίσεως. Ἑπομένως δὲν συγχωρεῖται ἡ ἀνάκλησις τῆς διοικητικῆς πράξεως διὰ τῆς διαφόρου ἁπλῶς ἐκτιμήσεως τῶν αὐτῶν πραγματικῶν περιστατικῶν, ἐφ' ὧν ἐβασίσθη ἡ ἔκδοσις αὐτῆς. Κατ' ἀκολουθίαν δέον ὅπως, αἱρομένης τῆς μεταξὺ τῶν δύο Τμημάτων ἐπὶ τῶν δύο ὡς ἄνω νομικῶν ζητημάτων ἐκδηλωθείσης διαφωνίας, διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 545/1967 (Β' Τμήματος) καὶ 170/1968 (Γ' Τμήματος) ἀποφάσεων, ἀποφανθῇ τὸ Δικαστήριον τοῦτο ὑπὲρ τῆς γνώμης τοῦ Γ' Τμήματος, ἀναπεμπομένης τῆς ὑποθέσεως εἰς τὸ Τμῆμα τοῦτο πρὸς περαιτέρω συζήτησιν συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 598 § 6 τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, ὅπερ ἔχει ἐφαρμογὴν, κατὰ τὸ ἄρθρον 25 § 3 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ Νόμου τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, καὶ ἐπὶ τῶν πρὸ τῆς εἰσαγωγῆς τούτου ἀσκηθέντων ἐνδίκων μέσων.

Διὰ ταῦτα

Λίαν τὴν μεταξὺ τῶν δύο Τμημάτων τοῦ Ἀρείου Πάγου διαφωνίαν.

Ἀποφαίνεται: 1) Ὅτι τὸ ὑπὸ τῶν Ὑγειονομικῶν Ἐπιτροπῶν τοῦ Ι.Κ.Α. προσδιοριζόμενον ποσοστὸν ἰατρικῆς ἀναπηρίας τοῦ αἰτοῦντος σύνταξιν ἀναπηρίας ἠσφαλισμένου ἀποτελεῖ ἓν ἐκ τῶν πλειόνων στοιχείων, ἅτινα εἶναι λυπτέα ὑπ' ὄψιν ὑπὸ τοῦ ἀποφασίζοντος ἁρμοδίου ὀργάνου διὰ τὸν σχηματισμὸν τῆς κρίσεώς του περὶ τῆς συνδρομῆς ἢ οὐ ἀναπηρίας ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ ἄρθρου 28 § 2 ἐδ. α' τοῦ ἀ.ν. 1846/1951, ἤτοι ἀναπη-

ΣΤΡΑΤΕΥΣΙΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

ΧΡΟΝΟΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΩΣ ΧΡΟΝΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ

Έννοια τοῦ σχετικοῦ Νομοθετικοῦ Διατάγματος 346/1941

Δικαίωμα συντάξεως ἀναπηρίας παρά τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ἐργατοτεχνιτῶν Δομικῶν καὶ Ξυλουργικῶν Ἐργασιῶν.— Ἔννοια Ν.Δ 346/1941 περὶ ὑπολογισμοῦ ὡς χρόνου πραγματικῆς ὑπηρεσίας τοῦ ἐν πολέμῳ χρόνου στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας ἐφέδρων, τυγχανόντων ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων, καὶ διὰ τὸν κανονισμὸν τῆς συντάξεως τούτων.—Προϋπόθεσις τοῦ δικαιώματος ὅτι ὁ μισθωτὸς ἐτέλει ἐν ἐνεργῷ ἐργασιακῇ σχέσει κατὰ τὸν χρόνον τῆς κλήσεώς του ὑπὸ τὰ ὅπλα καὶ ὄχι εἰς ἀσφαλιστικὴν σχέσιν, ἀνεξαρτήτως τῆς ἀσφαλίσεώς του εἰς Ἀσφαλιστικὸν Ὀργανισμὸν ἢ τῆς ὑπάρξεως σχετικοῦ ἀσφαλιστικοῦ φορέως.

Ὡς ἐγένετο δεκτὸν καὶ διὰ προηγουμένων ἀποφάσεων τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας (ἴδετε ΕΕΔ 27, 1327, ἔνθα σημειώσεις μας), ἡ ἔννοια τοῦ ν.δ. 346/1941 (περὶ τοῦ ὁποίου ἴδετε σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 19, 1104, ἔνθα καὶ νομολογία τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων) εἶναι, ὅτι ὁ χρόνος τῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας ἐν πολέμῳ τῶν ἐφέδρων, τυγχανόντων ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων, λογίζεται ὡς χρόνος πραγματικῆς ὑπηρεσίας, διανυθείσης ἐν Ἀνωνύμῳ Ἑταιρείᾳ, ἐπιχειρήσει κλπ., καὶ διὰ τὸν κανονισμὸν τῆς συντάξεως αὐτῶν, ἐφ' ὅσον οὗτοι ἐτέλουν ἐν ἐνεργῷ ἐργασιακῇ σχέσει κατὰ τὸν χρόνον τῆς κλήσεώς των ὑπὸ τὰ ὅπλα.

Ὁ ἀνωτέρω νόμος δὲν εἶναι νόμος ἀσφαλιστικοῦ μόνον περιεχομένου, ἀλλὰ προβλέπει καὶ περὶ μισθοῦ καὶ προαγωγῆς τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων (μόνον), οἱ ὁποῖοι διετέλεσαν ἐν πολέμῳ ὡς ἔφεδροι, πάντως δὲ δὲν ἔχει τὴν ἔννοιαν, ὡς δέχεται τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας, ὅτι ὁ μισθωτὸς πρέπει νὰ ἐτέλει εἰς ἀσφαλιστικὴν σχέσιν κατὰ τὸν χρόνον τῆς στρατεύσεώς του, ὑπερ ἐδέχθη τὸ ἐν προκειμένῳ ἀσφαλιστικὸν ὄργανον.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 2545/1968, Τμ. Α'

Προεδρεύων ὁ Σύμβουλος κ. **Γ. Μαραγκόπουλος**
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. **Ν. Παναγιωτάτος**
Δικηγόρος ὁ κ. Ἐμμ. Καμενόπουλος

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως ὁ αἰτῶν ἀμιοκονιαστής, καταστὰς ἀνίκανος πρὸς ἐργασίαν ἐξ ἐκζεματοειδοῦς δερματίτιδος, διώκει ἐμπροθέσμως τὴν ἀκύρωσιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 14228 τῆς 24ης Νοεμβρίου 1967 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ἐργατοτεχνιτῶν Δομικῶν καὶ Ξυλουργικῶν Ἐργασιῶν, δι' ἧς ἀπερρίφθη αἴτησίς του ὅπως συνταξιοδοτηθῇ.

Ὁ ἰσχύων κατὰ τὴν ἐπέλευσιν τῆς ἀσφαλιστικῆς περιπτώσεως τοῦ αἰτοῦντος (Μάρτιος 1967) Κανονισμὸς παροχῶν τοῦ ρηθέντος Ταμείου (ὁ.δ/γμα 708/1963, ΦΕΚ 211) ὁρίζει εἰς μὲν τὸ ἄρθρον 4 § 1: «Δικαιοῦται συντάξεως λόγῳ ἀναπηρίας ὁ ἠσφαλισμένος ἢ, ἡ ἠσφαλισμένη, ἐὰν κατέστη ἀνάπηρος κατὰ τὴν ἔννοιαν τῆς παραγράφου 3 τοῦ παρόντος ἄρθρου καὶ ἐπραγματοποίησε χιλίας πεντακοσίας (1500) τοὐλάχιστον ἡμέρας ἐργασίας, ἐξ ὧν 300 τοὐλάχιστον ἐντὸς τῶν πέντε ἡμερολογιακῶν ἐτῶν τοῦ ἀμέσως προηγουμένου ἐκείνου, καθ' ὃ κατέστη ἀνάπηρος, ἢ ἐπραγματοποίησε τὸν ὑπὸ τῆς περιπτώσεως α' τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ παρόντος ἀπαιτούμενον ἀριθμὸν ἡμερῶν ἐργασίας», εἰς δὲ τὸ ἄρθρον 8 § 1: «Ἐν περιπτώσει ἀναπηρίας ἢ θανάτου ἠσφαλισμένου ὀφειλομένων εἰς ἴδιον σκιδὸν ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἐργασίας ἢ ἐξ ἀφορμῆς ταύτης (ἐργατικὸν ἀτύχημα) χορηγεῖται σύνταξις ἢ ἐπίδομα ἀναπροσαρμογῆς, συντρεχουσῶν καὶ τῶν λοιπῶν προϋποθέσεων τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ, ἀνεξαρτήτως ἀριθμοῦ ἡμερῶν ἐργασίας ἐν τῇ ἀσφαλίσει τοῦ Ταμείου».

Κατὰ τὰς διατάξεις ταύτας διὰ τὴν ἀπόκτησιν δικαιώματος συντάξεως ἀναπηρίας ἐκ κοινῆς νόσου ἀπαιτεῖται ἡ πραγματοποίησις ἐν τῇ ἀσφαλίσει τοῦ Ταμείου εἴτε 2500 τοιούτων ἡμερῶν ἐργασίας παρεχούσης δικαίωμα συντάξεως καὶ 2) Ὅτι δὲν δύναται νὰ ἀνακληθῇ διοικητικὴ πρᾶξις, ἐξ ἧς ἀπέρρευσαν δικαιώματα, ἐάσει διαφόρου ἁπλῶς ἐκτιμήσεως ὑπὸ τῆς Διοικήσεως τῶν αὐτῶν πραγματικῶν περιστατικῶν, ἐφ' ὧν ἐβασίσθη ἡ ἔκδοσις αὐτῆς.

Ἀναπέμπει τὴν ὑπόθεσιν ἐνώπιον τοῦ Γ' Τμήματος τοῦ Δικαστηρίου τούτου πρὸς περαιτέρω συζήτησιν.

λάχιστον ἡμερῶν ἐργασίας, εἴτε 1500 τοὐλάχιστον ἡμερῶν ἐργασίας, ἐξ ὧν 300 τοὐλάχιστον ἐντὸς τῶν πέντε ἡμερολογιακῶν ἐτῶν τῶν ἀμέσως προηγουμένων ἐκείνου, καθ' ὃ ὁ ἠσφαλισμένος κατέστη ἀνάπηρος, ἐκτὸς ἐὰν ἡ ἀναπηρία ὀφείλεται εἰς ἐργατικὸν ἀτύχημα, ὁπότε χορηγεῖται σύνταξις ἀνεξαρτήτως ἀριθμοῦ ἡμερῶν ἐργασίας ἐν τῇ ἀσφαλίσει τοῦ Ταμείου. Προσδιορίζουσαι ὅμως αἱ προδιαληφθεῖσαι διατάξεις τὸ ἐργατικὸν ἀτύχημα ὡς «δίαιον συμβὰν ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἐργασίας ἢ ἐξ ἀφορμῆς ταύτης» περιορίζουν τὴν ἐφαρμογήν των εἰς τὰς περιπτώσεις ἀναπηρίας ἐκ δίαιου συμβάντος, οὐχὶ δὲ καὶ ἐξ ἐπαγγελματικῆς ἀσθενείας, ἃς ἡ νομοθεσία περὶ Ι.Κ.Α. ἐξομοιοῖ, ὡς πρὸς τὰς ἀσφαλιστικὰς συνεπείας, πρὸς τὸ ἐργατικὸν ἀτύχημα (πρβλ. Σ.Ε. 2015/1966).

Τὸ ν.δ. 346/1941 «περὶ ὑπολογισμοῦ ὡς χρόνου πραγματικῆς ὑπηρεσίας τοῦ ἐν πολέμῳ χρόνου στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας ἐφέδρων στρατιωτικῶν ἐν γένει, τυγχανόντων ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων», ἐν ἄρθρῳ 1 ὥρισεν, ὅτι «ὁ ἐν πολέμῳ χρόνος στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας τῶν ἐφέδρων στρατιωτικῶν ἐν γένει ξηρᾶς, θαλάσσης, ἀέρος καὶ χωροφυλακῆς, τυγχανόντων ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων, λογίζεται ὡς χρόνος πραγματικῆς ὑπηρεσίας διανυθεὶσης ἐν Ἀνωνύμῳ Ἑταιρείᾳ, ἐπιχειρήσει κλπ., παρ' ᾗ ὑπηρέτουν πρὸ τῆς στρατεύσεως, πρὸς προσαύξησιν τοῦ μισθοῦ αὐτῶν, προαγωγὴν, κανονισμὸν τῆς συντάξεως καὶ παντὸς ἑτέρου δικαιώματος τούτων». Καθ' ἃ ἤδη ἐκρίθη (1985/1968 κ.ἄ.), ἡ ἔννοια τῶν διατάξεων τούτων εἶναι, ὅτι διὰ τὴν ἀναγνώρισιν τοῦ ἐν αὐταῖς χρόνου στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας ὡς διανυθέντος ἐν ἀσφαλίσει προϋποτίθεται, ὅτι ὁ μισθωτὸς ἐτέλει ἐν ἐνεργῷ ἐργασιακῇ σχέσει κατὰ τὸν χρόνον τῆς κλήσεώς του ὑπὸ τὰ ὅπλα.

Ἐν προκειμένῳ διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ἐκρίθη, ὅτι ὁ αἰτῶν ἀμμοκονιαστής, καταστὰς ἀνάπηρος ἐξ ἐκζεματοειδοῦς δερματίτιδος ἀμφοτέρων τῶν ἄκρων χειρῶν, δὲν δικαιοῦται συντάξεως λόγῳ μὲν ἀναπηρίας ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, διότι ἡ περὶ τοῦ Ταμείου Νομοθεσία δὲν ἐξομοιοῖ, ὡς συμβαίνει διὰ τὸ Ι.Κ.Α., τὴν ἐπαγγελματικὴν ἀσθένειαν πρὸς τὸ ἐργατικὸν ἀτύχημα, λόγῳ δὲ ἀναπηρίας ἐκ κοινῆς νόσου, διότι, ὡς προέκυψεν ἐκ τοῦ διενεργηθέντος ἐλέγχου, οὗτος ἔχει πραγματοποιήσει μόνον 1359 ἡμέρας ἐργασίας, ἐνῷ, κατὰ τὴν αὐτὴν νομοθεσίαν, ἀπαιτοῦνται 1500 τοὐλάχιστον ἡμέραι ἐργασίας, ἐξ ὧν 300 τοὐλάχιστον κατὰ τὴν τελευταίαν πενταετίαν, εἰς τὰς πραγματοποιηθείσας δὲ ταύτας ἡμέρας δὲν προσμετροῦνται καὶ αἱ 161 ἡμέραι στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας του ὡς ἐφέδρου νεοπολεμιστοῦ τῆς περιόδου 22.11.1940 - 1.5.1941, διότι δὲν προυπῆρξε τῆς στρατεύσεώς του ἀσφαλιστικὴ σχέσις πρὸς τὸ Ταμεῖον. Ἡ τελευταία αὕτη κρίσις ὡς πρὸς τὴν προσμέτρησιν τοῦ χρόνου τῆς ὡς ἄνω στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας τοῦ αἰτοῦντος, ὡς διανυθέντος ἐν ἀσφαλίσει, δὲν βασίζεται ἐπὶ νομίμου αἰτιολογίας, διότι, κατὰ τὰ ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει, αἱ προδιαληφθεῖσαι καὶ ἐν προκειμένῳ ἐφαρμοσθεῖσαι διατάξεις τοῦ ν.δ. 346/1941 προϋποθέτουν, ὅτι ὁ μισθωτὸς ἐτέλει κατὰ τὸν χρόνον τῆς στρατεύσεώς του οὐχὶ εἰς ἀσφαλιστικὴν, ἀλλ' εἰς ἐνεργὸν ἐργασιακὴν σχέσιν, ἀνεξαρτήτως τῆς ἀσφαλίσεώς του εἰς Ἀσφαλιστικὸν Ὀργανισμὸν ἢ τῆς ὑπάρξεως σχετικοῦ ἀσφαλιστικοῦ φορέως.

Κατὰ ταῦτα δέον, ὅπως γίνῃ δεκτὴ ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις καὶ ἀκυρωθῇ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, καθ' ὃ μέρος δι' αὐτῆς δὲν ἐθεωρήθησαν ὡς διανυθεῖσαι ἐν τῇ ἀσφαλίσει τοῦ Ταμείου 161 ἡμέραι στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας τοῦ αἰτοῦντος περιόδου 22.11.1940-1.5.1941, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι δὲν προϋπῆρξε τῆς στρατεύσεώς του ἀσφαλιστικὴ σχέσις πρὸς τὸ Ταμεῖον, ἐνῷ ἔδει, κατὰ τὰ ἀνωτέρω, νὰ κριθῇ, ἂν προϋπῆρξεν ἐνεργὸς ἐργασιακὴ σχέσις.

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΑΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΙΣ ΠΟΛΕΜΙΣΤΩΝ ΕΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Δεδικασμένον διά τὰ πολιτικὰ δικαστήρια ἐξ ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας

Ἰσχὺς τοῦ ἐκ τῶν ἀποφάσεων τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας ἀπορρέοντος μεταξὺ τῶν διαδίκων δεδικασμένου ἐν πάσῃ ἐνώπιον τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων διαφορᾷ, καθ' ἣν προέχει τὸ ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας κριθὲν διοικητικῆς φύσεως ζήτημα, ὄχι μόνον ὅταν αἱ ἀποφάσεις τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας εἶναι προγενέστεραι τοῦ χρόνου, καθ' ὃν τὰ πολιτικὰ δικαστήρια τὸ πρῶτον ἐπιλαμβάνονται διαφορᾶς, ἐν τῇ ὁποίᾳ προέχει τὸ δι' αὐτῶν λυθὲν διοικητικῆς φύσεως ζήτημα, ἀλλὰ καὶ ὅταν αὗται εἶναι μεταγενέστεραι τῶν ἀποφάσεων τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων, ἅτινα ἐπιληφθέντα τῆς διαφορᾶς παρεμπιπτόντως ἐξήτασαν τοῦτο.

Ἔχει ἐνδιαφέρον ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τῆς Ὁλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου, εἰς τὴν κρίσιν τῆς ὁποίας παρεπέμφθη τὸ ἀπασχολῆσαν τὴν Ὁλομέλειαν ζήτημα διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 83/1968 ἀποφάσεως τοῦ Β' Πολιτικοῦ Τμήματος τοῦ Ἀρείου Πάγου.

Τὸ ἱστορικὸν τῆς ὑποθέσεως ἔχει ὡς ἑξῆς: Ἀναγκαστικῶς τοποθετηθεὶς εἰς ἐπιχείρησιν πολεμιστὴς τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, ἀρνηθείσης τῆς τελευταίας εἰς πρόσληψιν, προσέφυγεν εἰς τὸν κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν Πρωτοδικὴν Ἀθηνῶν ὅπως ἐπιδικάσῃ τοῦ μισθοῦ του (ἄρθρον 9 ἀ.ν. 1836/1951) καὶ τελικῶς ἐκρίθη ὑπὸ τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὅτι ἦτο παράνομος ἡ τοποθέτησίς του, ὡς ὑπεραρθρίου.

Ἐν τῷ μεταξὺ ἡ ἐπιχείρησις προσέφυγεν εἰς τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας καὶ ἐξεδόθη ὑπὸ τούτου ἀπόφασις, διὰ τῆς ὁποίας ἐκρίθη νόμιμος ἡ τοποθέτησις, ἀπορριφθείσης τῆς προσφυγῆς.

Διὰ νεωτέρας ἀγωγῆς του ὁ ἀναγκαστικῶς τοποθετηθεὶς καὶ μετὰ τὴν ἔκδοσιν τῆς ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ἐζήτησε τοὺς μισθούς του καὶ τὸ Πρωτοδικεῖον, δεχθὲν τὸ ἐκ τῆς ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας δεδικασμένον, καίτοι, προϋπῆρξε τῆς ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τὸ ἐκ τῆς πρώτης ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου ἀντίθετον δεδικασμένον, ἐπεδίκασε τοὺς μισθούς.

Τὸ ζήτημα ἦτο (καὶ περὶ τούτου ἀπεφάνθη ἡ Ὁλομέλεια τοῦ Ἀρείου Πάγου καταφατικῶς), ἂν ὑπερίσχυεν, εἰς τὴν περίπτωσιν, τὸ ἐκ τῆς ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας δεδικασμένον.

Ἔχει ἤδη λυθῇ ὅτι ἀποφάσεων τῶν Τμημάτων τοῦ Ἀρείου Πάγου (Α.Π. 657/1966, εἰσηγητὴς *Εὐστ. Μαλλούχος*, ΕΕΔ 26, 218, Α.Π. 337/1967, εἰσηγητὴς ὁ αὐτός, ΕΕΔ 26, 884, Α.Π. 412/1967 εἰσηγητὴς *Σ. Λογαρᾶς*, ΕΕΔ 26, 1254, Α.Π. 596/1967, εἰσηγητὴς *Ἀντ. Κοζόμης*, ΕΕΔ 27, 83), τῶν ὁποίων περιπτώσεις ὑπῆρξαν διοικητικαὶ πράξεις περὶ τοποθετήσεως πολεμιστῶν, ὅτι, ἐφ' ὅσον ἡ διοικητικὴ πρᾶξις ἐκυρώθη ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, παρέγετο καὶ διὰ τὸ πολιτικὸν δικαστήριον δεδικασμένον καὶ δὲν προέκυπτε θέμα πολιτικοῦ δεδικασμένου ἐξ ἀποφάσεως τοῦ πολιτικοῦ δικαστηρίου ἐπὶ προηγουμένης ἀγωγῆς τοῦ πολεμιστοῦ πρὸς καταβολὴν μισθοῦ.

Οὕτω καὶ αἱ ἀπορριπτικαὶ ἀποφάσεις τῆς Ὁλομελείας τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, ὡς καὶ τῶν Τμημάτων, κατὰ τὸ ἄρθρον 50 § 1 τοῦ κωδικοποιηθέντος νόμου 3713 περὶ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας (π.δ. 92/1961), ἀποτελοῦσι δεδικασμένον διὰ τὰ πολιτικὰ δικαστήρια, ὑπερισχύον τοῦ δεδικασμένου αὐτῶν, ὡς δέχεται ἡ ἀπόφασις τῆς Ὁλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἐφ' ὅσον τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας εἶναι ἀρμόδιον νὰ κρίνῃ αὐθεντικῶς περὶ τοῦ κύρους τῶν ἐκτελεστῶν πράξεων τῶν Διοικητικῶν Ἀρχῶν καὶ νὰ ἀπαγγείλῃ τὴν ἀκυρότητα αὐτῶν, ὁσάκις ἀντίκεινται εἰς τὸν νόμον. (Ἴδετε Σ.Ε. 1889/1963, εἰσηγητὴς *Ἀγγ. Ἰατρίδης*, ΕΕΔ 23, 10, καθ' ἣν δὲν προκύπτει δεδικασμένον διὰ τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας ἐξ ἀποφάσεων πολιτικῶν δικαστηρίων, αἵτινες παρεμπιπτόντως μόνον κρίνουν περὶ τοῦ κύρους τῆς προσβαλλομένης πράξεως).

Ἀρείου Πάγου 439/1968, Ὁλομελείας

Πρόεδρος ὁ κ. **Θ. Καμπέρης**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Καν. Κλαμαρῆς**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ἀλέξ. Βαμβέτσος, Β. Βασιλείου

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ἄρθρων 274 τῆς Πολ. Δικονομίας καὶ 50 § 5 τοῦ π.δ. τῆς 8/16 Φεβρουαρίου 1961 «περὶ κωδικοποιήσεως

εἰς ἐνιαῖον κείμενον τῶν περὶ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ἰσχυουσῶν διατάξεων», ὅπερ ὁρίζει, ὅτι «αἱ ἀποφάσεις τῆς Ὁλομελείας, ἀκυρωτικαὶ τε καὶ ἀπορριπτικαί, ὡς καὶ αἱ τῶν Τμημάτων, ἀποτελοῦσι μεταξὺ τῶν διαδίκων δεδικασμένον, ἰσχῦον καὶ ἐν πάσῃ ἐνώπιον δικαστικῆς ἢ ἄλλης Ἀρχῆς ὑποθέσει ἢ διαφορᾷ, καθ' ἣν προέχει τὸ ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου κριθὲν διοικητικῆς φύσεως ζήτημα», σαφῶς προκύπτει, ὅτι τὸ ἐκ τῶν ἀποφάσεων τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας ἀπορρέον μεταξὺ τῶν διαδίκων δεδικασμένον ἰσχύει ἐν πάσῃ ἐνώπιον τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων διαφορᾷ, καθ' ἣν προέχει τὸ ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας κριθὲν διοικητικῆς φύσεως ζήτημα, οὐ μόνον, ὅταν αἱ ἀποφάσεις τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας εἶναι προγενέστεραι τοῦ χρόνου, καθ' ὃν τὰ πολιτικὰ δικαστήρια τὸ πρῶτον ἐπιλαμβάνονται διαφορᾶς, ἐν ᾗ προέχει τὸ δι' αὐτῶν λυθὲν διοικητικῆς φύσεως ζήτημα, ἀλλὰ καὶ ὅταν αὗται εἶναι μεταγενέστεραι τῶν ἀποφάσεων τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων, ἅτινα ἐπιληφθέντα τῆς διαφορᾶς, πρὶν ἢ ἐπιληφθῇ τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας τοῦ διοικητικῆς φύσεως ζητήματος, παρεμπιπτόντως δέ, πρὸς διάγνωσιν τῆς εἰς δίκην ἀχθείσης ἰδιωτικῆς διαφορᾶς, ἐξετάσαντα ταῦτα, ἐξήνεγκον περὶ αὐτοῦ κρίσιν ἀντίθετον πρὸς τὴν ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας διὰ τῆς μεταγενεστέρως ἐκδοθείσης ἀποφάσεώς του ἐξενεχθεῖσαν, ὁπότε τὸ ἐκ τῆς ἀποφάσεως τοῦ τελευταίου τούτου παραχθέν, ὡς πρὸς τὸ δι' αὐτῆς κριθὲν διοικητικῆς φύσεως ζήτημα μεταξὺ τῶν διαδίκων, δεδικασμένον, ὡς ἐκ τῆς οὕτως ἐπελθούσης οἱονεὶ μεταβολῆς τῶν πραγμάτων, ὑπεριαχύει τοῦ τοιούτου ἐκ τῆς προγενεστέρως ἐκδοθείσης καὶ τελεσιδίκου καταστάσης ἀποφάσεως τοῦ ἀναρμοδίου καθ' ὅλην πολιτικοῦ δικαστηρίου, ἐντεῦθεν δὲ τὰ πολιτικὰ δικαστήρια, ἐπιλαμβανόμενα νεωτέρας ἀγωγῆς ἐκ τῆς αὐτῆς διαφορᾶς, δεσμεύονται ὑπὸ τοῦ ἐκ τῆς νεωτέρας ταύτης ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ἀπορρέοντος δεδικασμένου. Δεχθὲν σθεν ἐν προκειμένῳ διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον, κατ' ἀνέλεγκτον δὲ ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων, ὅτι τὸ ἐν τῇ προκειμένῃ δίκῃ ἀνακῦψαν ζήτημα τοῦ κύρους τῆς παρὰ τῇ ἀναιρεσειούσῃ ἀναγκαστικῆς τοποθετήσεως, κατ' ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ν.δ. 2657/1953, τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ἐνάγοντος, ἐκρίθη ἀφ' ἑνὸς μὲν ἐν προγενεστέρᾳ δίκῃ ἐνώπιον τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων μεταξὺ τῶν αὐτῶν διαδίκων, καθ' ἣν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 18756/1962 ἀποφάσεως τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ἀπερρίφθη ἀγωγὴ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου περὶ πληρωμῆς μισθῶν ὑπερημερίας διὰ προγενέστερον χρόνον, κριθέντος ὅτι ἡ παρὰ τῇ ἀναιρεσειούσῃ τοποθέτησις τοῦ ἑστερεῖτο κύρους, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ, ὅτι οὗτος ἐτοποθετήθη παρ' αὐτῇ ὡς ὑπεράριθμος κατὰ παράβασιν τῶν ὁρισμῶν τοῦ ὡς εἴρηται ἀ.ν. 1836/1951, ἀφ' ἑτέρου δὲ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 637/1963 ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, δι' ἧς ἀπερρίφθη κατ' οὐσίαν προσφυγὴ τῆς ἀναιρεσειούσης κατὰ τῆς ἀποφάσεως τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ, δι' ἧς ἐτοποθετήθη ὁ ἀναιρεσίβλητος παρ' αὐτῇ, τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας δεχθέντος ὅτι νομίμως ἐγένετο ἡ τοποθέτησις τοῦ ἀναιρεσιβλήτου παρ' αὐτῇ (ἀναιρεσειούσῃ), ἀκολούθως δὲ ἀποφηνάμενον ὅτι ὑπερισχύει τὸ ἐκ τῆς ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ἀπορρέον δεδικασμένον καί, μετ' ἀπόρριψιν τῆς παρὰ τῆς ἀναιρεσειούσης ἀντιταχθείσης κατὰ τῆς ἀγωγῆς τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ἐνστάσεως δεδικασμένου ἐκ τῆς ὑπ' ἀριθ. 18756/1962 τελεσιδίκου ἀποφάσεώς του (Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν), χωρήσαν εἰς τὴν κατ' οὐσίαν ἔρευναν τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ὡς πρὸς τὰς δι' αὐτῆς διωκομένας ἀποδοχὰς ὑπερημερίας διὰ τὸν μεταγενέστερον τῆς ἐκδόσεως τῆς ὡς ἄνω ὑπ' ἀριθ. 18756/1962 τελεσιδίκου ἀποφάσεώς του χρόνον, εἰς οὐδεμίαν ὑπέπεσε παράβασιν καὶ ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου πρῶτος λόγος ἀναιρέσεως τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως (ὡς πρὸς ὃν καὶ μόνον παρεπέμφθη ἡ αἴτησις αὕτη ἐνώπιον τῆς Ὁλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου κατ' ἄρθρον 3 § 2 νόμου 3810/1957), ὡς ἀβάσιμος, εἶναι ἀπορριπτέος.

Ἀπορριπτομένου τοῦ ὡς ἄνω λόγου δέον ἡ ὑπόθεσις νὰ ἀναπεμφθῇ εἰς τὸ Β' Τμῆμα πρὸς περαιτέρω συζήτησιν ὡς πρὸς τοὺς λοιποὺς λόγους ἀναιρέσεως, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 598 § 6 τοῦ Κώδικος τῆς Πολ. Δικονομίας ἰσχύοντι κατὰ τὸ ἄρθρον 25 § 3 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ Νόμου Κώδικος Πολ. Δικονομίας καὶ ἐπὶ τῶν πρὸ τῆς εἰσαγωγῆς αὐτοῦ ἀσκηθεισῶν αἰτήσεων ἀναιρέσεως, ἐπιφυλασσομένου τοῦ δικαστηρίου νὰ ἀποφασίσῃ ἐπὶ τῆς ἐν προκειμένῳ δικαστικῆς δαπάνης τῶν διαδίκων διὰ τῆς τελικῆς ἐπὶ τῆς ἀναιρέσεως ἀποφάσεώς του.

ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΣΙΣ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΩΣ ΤΟΠΟΘΕΤΟΥΜΕΝΩΝ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

Περιέλευσις μισθωτοῦ εἰς διαρκῆ μερικὴν ἀνικανότητα πρὸς ἐργασίαν

Χρησιμοποίησις, κατ' ἄρθρον 3 § 5 Α.Ν. 1836/1951, ἀναγκαστικῶς τοποθετουμένων πολεμιστῶν ὑπὸ τῶν ἐργοδοτῶν, ἀναλόγως τῶν σωματικῶν αὐτῶν ἱκανοτήτων κλπ.—Δικαίωμα ἐργοδότου εἰς μείωσιν τοῦ μισθοῦ, ἐφ' ὅσον ὁ μισθωτὸς περιέρχεται εἰς διαρκῆ μερικὴν ἀνικανότητα πρὸς ἐργασίαν ἐκ λόγων φυσικῶν ἢ νομικῶν, δυναμένης τῆς μειώσεως τοῦ μισθοῦ νὰ πραγματοποιηθῇ διὰ τῆς μετατάξεως τοῦ μισθωτοῦ εἰς ἄλλην ὑποδεεστέραν ἐπαγγελματικὴν κατηγορίαν.—Ἄρνησις τοῦ μισθωτοῦ εἰς παροχὴν ἐργασίας ἀναλόγου πρὸς τὰς δυνάμεις του, ἀξιώσαντος τὴν καταβολὴν τοῦ αὐτοῦ μισθοῦ.— Περιέλευσις τούτου εἰς ὑπερημερίαν καὶ ἔλλειψις δικαιώματος μισθοῦ.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφαιτείου κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, ὑπῆρξεν ἀναγκαστικὴ τοποθέτησις πολεμιστοῦ τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 εἰς ἐπιχείρησιν.

Οἱ μισθωτοὶ τῆς περιπτώσεως, κατ' ἄρθρον 3 § 5 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 (ΕΕΔ 20, 1222 ἐπ., ἔνθα κωδικοποίησις τῆς ἰσχυούσης νομοθεσίας), τοποθετούμενοι ὑπὸ τῶν Συμβουλίων ὑπὸ μίαν τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου προβλεπομένων ἰδιοτήτων (ὑπάλληλοι, ἐργατοτεχνῖται ἢ ὑπηρέται, ἀναλόγως τῶν προσόντων αὐτῶν) (Σ.Ε. 3077/1967, εἰσηγητὴς *Γ. Παναγιούλας*, ΕΕΔ 27, 209, ἔνθα εἰς σημειώσεις μιᾶς καὶ λοιπὴ νομολογία), χρησιμοποιοῦνται ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ἀναλόγως τῶν σωματικῶν αὐτῶν ἱκανοτήτων, γραμματικῶν ἢ τεχνικῶν γνώσεων καὶ λοιπῶν προσόντων αὐτῶν (Α.Π. 737/1967, εἰσηγητὴς *Κων. Κλαμαρῆς*, ΕΕΔ 27, 210, Α.Π. 210/1968, Ὁλομελείας, εἰσηγητὴς *Κ. Παυλίδης*, ΕΕΔ 27, 731).

Ἐξ ἄλλου, κατὰ τὴν αὐτὴν διάταξιν, ἡ μισθοδοσία, τὰ ἐπιδόματα κλπ. τῶν οὕτως ἀναγκαστικῶς τοποθετουμένων πολεμιστῶν διέπονται ὑπὸ τῶν διατάξεων τῶν νόμων, διαταγμάτων, εἰδικῶν κανονισμῶν καὶ συλλογικῶν συμβάσεων, αἵτινες ἰσχύουν διὰ τὸ λοιπὸν προσωπικὸν τῆς ἐπιχειρήσεως ἢ ἐκμεταλλεύσεως.

Εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως, ὡς προκύπτει ἐξ αὐτῆς, ὁ μισθωτὸς ἐχρησιμοποιήθη ὑπὸ τῆς ἐργοδότριας εἰς ὡρισμένην ὑπαλληλικὴν ὑπηρεσίαν καὶ ἠμείβετο δι' ἀναλόγου πρὸς ταύτην μισθοῦ, ἐβεβαιώθη ὅμως ἀνικανότητός του δι' ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας ταύτης λόγῳ ἀσθενείας του, προσεκλήθη ὑπὸ τῆς ἐργοδότριας νὰ ἀναλάβῃ ἐλαφροτέραν καὶ προσηκούσας εἰς τὰς δυνάμεις του ἐργασίαν, τὴν ὁποίαν ὁ μισθωτὸς ἀπέκρουσεν, ἀξιώσας νὰ τῷ καταβάλληται ὁ διὰ τὴν προηγουμένην ἐργασίαν του μισθός.

Ὑπὸ τὰ περιστατικὰ ταῦτα ἐκρίθη, ὅτι δὲν ὑπῆρξεν ἡ ἐργοδότις ὑπερήμερος περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῆς ἐργασίας, ὥστε νὰ ὀφείλῃ αὕτη μισθόν, ἀλλ' ὁ μισθωτὸς περὶ τὴν παροχὴν τῆς ἐργασίας.

Πράγματι καθ' ἡμᾶς ἡ ἀξίωσις τοῦ μισθωτοῦ νὰ λάβῃ τὸν μείζονα διὰ τὴν ἐκτελουμένην πρότερον ἐργασίαν του μισθόν θὰ ἦτο νόμιμος, ἂν ἠδύνατο νὰ προσφέρῃ τὰς ἀνατεθειμένας πρότερον εἰς τοῦτον ὑπηρεσίας καὶ ὁ ἐργοδότης μετέβαλλε μονομερῶς τὸ εἶδος τῆς ἐργασίας, διὰ τὴν ὁποίαν προσῆκε διάφορος, κατώτερος, μισθός.

Θὰ ὠφειλε τότε ὁ ἐργοδότης νὰ καταβάλλῃ τὸν αὐτὸν μισθόν, διότι, κατὰ τὰ νομολογηθέντα (Α.Π. 299/1966, εἰσηγητὴς *Β. Ποτηνοδράκος*, ΕΕΔ 25, 862, ἴδετε καὶ Α.Π. 297/1968, εἰσηγητὴς *Κ. Παπαϊωάννου*, ΕΕΔ 27, 824), ἔπρεπε νὰ ἀποδείξῃ τροποποίησιν τῆς ἀρχικῆς συμβάσεως.

Εἰς τὴν περίπτωσιν ὅμως τῆς ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου ἐβεβαιώθη, ὅτι ὁ μισθωτὸς κατέστη ἀνίκανος νὰ ἐκτελέσῃ τὴν ἀνατεθειμένην πρότερον ἐργασίαν του, τὴν ὁποίαν οὗτος δὲν ἠδύνατο καὶ νὰ προσφέρῃ κατὰ τὴν ὑπὸ τῆς ἐργοδότριας καὶ δι' ἄρσιν τῆς ὑπαρχούσης της πρόσκλησίν της νὰ ἀναλάβῃ ἐργασίαν.

Ἀξίωσις, ἐξ ἄλλου, τοῦ μισθωτοῦ νὰ λαμβάνῃ διὰ τὴν παροχὴν τῆς νέας ἐργασίας τὰς ἀποδοχάς, τὰς ὁποίας θὰ ἐλάμβανε διὰ τὴν παροχὴν τῆς μὴ δυναμένης νὰ ἐκτελεσθῇ ὑπ' αὐτοῦ ἐργασίας, ὡς δέχεται τὸ Πρωτοδικεῖον, ἀντιτίθεται εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ προσήκοντος εἰς τὸ εἶδος τῆς ἐργασίας νομίμου μισθοῦ.

Ταῦτα, ἀνεξαρτήτως τοῦ ἂν, ὡς δέχεται τὸ Πρωτοδικεῖον, ἡ ἔννοια τοῦ ἄρθρου 3 § 5 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 εἶναι, ὅτι παρέχεται εἰς τὸν ἐργοδότην τὸ δικαίωμα νὰ χρησιμοποιῇ τοὺς ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντας παρ' αὐτῷ ἐκάστοτε καὶ κατὰ τὰς ἀνάγκας του, ἢ, ὡς νομίζομεν, ἡ ἀληθὴς ἔννοια τῆς διατάξεως εἶναι, ὅτι μετὰ τὴν ἀναγκαστικὴν τοποθέτησίν των καὶ τὴν εἰς τὸν ἐργοδότην ἐμφάνισίν των ἀνατίθεται ἐργασία ἀνάλογος πρὸς τὰς δυνάμεις των κλπ.

Ἡ παρατάρω ἐξέλιξις τῆς ἀναγκαστικῆς συμβάσεως διέπεται ὑπὸ τῶν αὐτῶν ἀρχῶν, αἱ ὁποῖαι διέπουν τὰς ἐλευθέρας συμβάσεις μετὰ τῶν κοινῶν μισθωτῶν, πλὴν τῶν περὶ ἀπολύσεως διατάξεων. (Ἴδετε σχετικῶς μίαν ἐν ΕΕΔ 26, 817 ἐπ., ἔνθα ἡ Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 1447/1967, Πρωτοδίκης *Πρ. Ἀσημιάδης*).

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 17548/1968

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. **Ν. Μελᾶς**

Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. **Ι. Πρεμέτης**

Συνήγοροι οἱ κ.κ. Χ. Καλπούζος, Ἀλ. Ἀνδρουλάκης

Ὁ ἐφεσίβλητος, ἰσχυρισθεὶς διὰ τῆς ἀπὸ 30.6.1967 ἀγωγῆς του, ὅτι ἡ ἐκκαλοῦσα, ἐνταῦθα ἑδρεύουσα Δημοσία Ἐπιχείρησις Ἠλεκτρισμοῦ, εἰς ἣν ἐτοποθετήθη ἀναγκαστικῶς, ὡς ἀπολαύων τῆς προστασίας τῶν ἀ.ν. 751/1948 καὶ 1836/1951, καὶ παρέσχε τὰς ὑπηρεσίας του μέχρι τῆς 4.2.1966, ἀφ' ἧς ἀπέσχε τῆς ἐργασίας του λόγῳ ἀσθενείας του, δὲν ἀπεδέχθη κατὰ τὸ ἀπὸ 1.4 ἕως 30.6.1967 χρονικὸν διάστημα τὰς προσφερθείσας ὑπ' αὐτοῦ ὑπηρεσίας εἰς ἐργασίαν ἐλαφροτέραν τῆς τοιαύτης τοῦ εἰσπράκτορος, ἣν ἐξετέλει μέχρι τῆς ἀσθενείας του, καὶ δὲν ἠδύνατο ἕνεκα ταύτης νὰ ἐκτελέσῃ μετὰ τὴν ἀνάρρωσίν του ἐξ αὐτῆς, ἠτήσατο τοὺς μισθούς του τοῦ ὡς ἄνω χρονικοῦ διαστήματος. Ἐπὶ ταύτης ἐξεδόθη ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, ἥτις τὴν ἐδέχθη ἐν μέρει. Κατ' αὐτῆς δὲ παραπονεῖται ἡ ἐκκαλοῦσα διὰ τοὺς κάτωθι ἐρευνωμένους λόγους ἐφέσεώς της.

Βεβαιοῦται, κατὰ τὴν ἐκ τῶν ἐνόντων κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου, ὅτι ὁ ἐφεσίβλητος, τοποθετηθεὶς ἀναγκαστικῶς, ὡς ἀπολαύων τῆς προστασίας τοῦ ἀ.ν 751/1948, διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 10/23.12.1948 ἀποφάσεως τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων τῶν τάξεων τοῦ Στρατοῦ, εἰς τὴν Η.Ε.Α.Π., παρέσχεν εἰς ταύτην ἀρχικῶς καὶ τὴν ἐκκαλοῦσαν ἐν συνεχείᾳ, εἰς ἣν μετεβιβάσθη τὴν 1.1.1961 διὰ συμβάσεως ἡ ἐπιχείρησις τῆς Η.Ε.Α.Π., τὴν ἐργασίαν του ὡς βοηθοῦ ἐφαρμοστοῦ μέχρι τῆς 22.5.1953, ὡς καταμετρητοῦ ἐν συνεχείᾳ καὶ μέχρι τῆς 30.4.1960 καὶ ὡς εἰσπράκτορος ἀκολούθως καὶ μέχρι τῆς 3.2.1966, ὅτε ἀπὸ τῆς 4.2.1966, ἀσθενήσας ἐκ κυλλοποδίας μετὰ στατικῆς ἀρθρίτιδος, μὴ ὀφειλομένης εἰς βίαιον συμβάν, ἐπελθὸν ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἐργασίας του ἢ ἐξ ἀφορμῆς αὐτῆς, οὐδὲ εἰς ὑπαιτιότητά τινα τῶν ὀργάνων τῆς ἐναγούσης, ἐκωλύθη νὰ ἐργασθῇ, ὅτι οὗτος κριθεὶς ἕνεκα τῆς ὡς ἄνω ἀσθενείας του ὁριστικῶς ἀνίκανος νὰ ἐκτελέσῃ τὴν ἐργασίαν τοῦ εἰσπράκτορος, εἰς ἣν ἀπησχολεῖτο μέχρι ταύτης, ὑπὸ τῆς ἁρμοδίας ἐπιτροπῆς τῆς ἐκκαλούσης, ἀπελύθη ὑπ' αὐτῆς τὴν 20.4.1966, ὅτι τῆς ἀπολύσεώς του ταύτης κριθείσης ἀκύρου διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 5930/1966 ἀποφάσεως τοῦ πρωτοδίκως δικάσαντος δικαστοῦ, ὡς μὴ γενομένης κατόπιν ἀποφάσεως τῆς ἐπιτροπῆς τῶν ἀ.ν. 244/1936 καὶ 771/1937, καθ' ἃ δέχεται καὶ ἡ ἐκκαλοῦσα, μὴ ἀμφισβητοῦσα τὴν ἀκυρότητα ταύτης, προσεκλήθη οὗτος τὴν 1.2.1967 νὰ παράσχῃ τὴν ἐλαφροτέραν καὶ δυναμένην ἀνέτως καὶ μετὰ τὴν ὡς ἄνω ἀσθένειάν του νὰ ἐκτελεσθῇ ὑπ' αὐτοῦ ἐργασίαν τοῦ καταμετρητοῦ χρημάτων, ἀντὶ τῶν λαμβανομένων ὑπὸ τῶν ἐκτελούντων τὴν ἐργασίαν ταύτην καὶ ἐχόντων τὰ αὐτὰ τυπικὰ καὶ οὐσιαστικὰ προσόντα καὶ τὸν αὐτὸν χρόνον προϋπηρεσίας μισθωτῶν της, καὶ ὅτι ὁ ἐφεσίβλητος ἀπεποιήθη τὴν τοιαύτην πρόσκλησιν, ἀξιώσας διὰ τὴν παροχὴν τῆς ἐργασίας του ταύτης τὰς ἀποδοχάς, ἃς θὰ ἐλάμβανε διὰ τὴν παροχὴν τῆς μὴ δυναμένης κατὰ τὰ ἄνω νὰ ἐκτελεσθῇ ὑπ' αὐτοῦ ἐργασίας τοῦ εἰσπράκτορος, εἰς τὴν ἄρνησίν του δὲ ταύτην ἐνέμεινε καὶ κατὰ τοὺς μῆνας Ἀπρίλιον, Μάϊον καὶ Ἰούνιον 1967.

Ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ ἐφεσιβλήτου ὅτι τὸ ἁρμόδιον ὄργανον τῆς ἐκκαλούσης, εἰς ὃ κατ' ἐπανάληψιν προσέφερε τὴν ἐργασίαν του ὡς καταμετρητοῦ, ὁτὲ μὲν δὲν ἀπεδέχθη ταύτην μὲ τὴν δικαιολογίαν ὅτι δὲν εἶχε τοιαύτην ἐντολήν, ὁτὲ δὲ ἠξίωσε πρὸς ἀποδοχὴν ταύτης τὴν ὑπογραφὴν παρ' αὐτοῦ νέας συμβάσεως ἀγνώστου εἰς αὐτὸν περιεχομένου, δὲν βεβαιοῦται ὅσον ἀφορᾷ τὸ ἔνδικον χρονικὸν διάστημα.

Ἐπίσης καὶ ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ ἐφεσιβλήτου, ὅτι ἡ ἐκκαλοῦσα ἀπαντας τοὺς ἀσθενήσαντας εἰσπράκτοράς της καὶ λοιποὺς ὑπαλλήλους της ἐτοποθέτησεν εἰς ἑτέρας συναφεῖς ὑπηρεσίας, χωρὶς νὰ μειώσῃ τὰς ἀποδοχάς των, δὲν βεβαιοῦται ἐκ τοῦ προσαγομένου ἀποδεικτικοῦ ὑλικοῦ.

Κατ' ἄρθρον 3 § 5 ἀ.ν. 1836/1951 οἱ τοποθετούμενοι ὑπὸ τοῦ Κεντρικοῦ ἢ τῶν Τοπικῶν Συμβουλίων πολεμισταί, χρησιμοποιοῦνται ὑπὸ τῶν ἐργοδοτῶν ἀναλόγως τῶν

σωματικῶν αὐτῶν ἱκανοτήτων, γραμματικῶν ἢ τεχνικῶν γνώσεων καὶ λοιπῶν προσόντων αὐτῶν, ἡ δὲ μισθοδοσία, τὰ ἐπιδόματα κλπ. διέπονται ὑπὸ τῶν διατάξεων τῶν νόμων, διαταγμάτων, εἰδικῶν κανονισμῶν καὶ συλλογικῶν συμβάσεων, οἵτινες ἰσχύουν διὰ τὸ λοιπὸν προσωπικὸν τῆς ἐπιχειρήσεως ἢ ἐκμεταλλεύσεως.

Ἐξ ἄλλου, καθ' ἃ σαφῶς προκύπτει ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 648 § 1, 655 § 1, 657, 658, 335, 336 καὶ 380 Α.Κ., ἐν περιπτώσει διαρκοῦς μερικῆς ἀνικανότητος τοῦ μισθωτοῦ πρὸς ἐργασίαν ἐκ λόγων φυσικῶν ἢ νομικῶν, μὴ ὀφειλομένων εἰς ὑπαιτιότητά του, ὁ ἐργοδότης δικαιοῦται εἰς μείωσιν τοῦ μισθοῦ του, ὡς θὰ συνέβαινεν ἐπὶ πάσης ἄλλης παροχῆς, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν καὶ τῶν ἀρχῶν τῆς καλῆς πίστεως καὶ τῆς κοινωνικῆς σημασίας τοῦ μισθοῦ. Ἡ μείωσις δὲ αὕτη, ἥτις πάντως θὰ γίνῃ μετὰ τὴν πάροδον τῶν προθεσμιῶν τοῦ ἄρθρου 658 Α.Κ., δύναται νὰ πραγματοποιηθῇ διὰ τῆς κατατάξεως τοῦ μισθωτοῦ εἰς ἄλλην ὑποδεεστέραν ἐπαγγελματικὴν κατηγορίαν (*Ἀγαλλοπούλου*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 196) καὶ δὲν ἀντίκειται εἰς τὸν ἀ.ν. 1836/1951, ἐφ' ὅσον, κατὰ τὴν ὡς εἴρηται ἀνωτέρω διάταξιν τοῦ ἄρθρου 3 § 5 τούτου, οἱ κατὰ τὰς διατάξεις του τοποθετούμενοι παλαιμισταὶ χρησιμοποιοῦνται ὑπὸ τῶν ἐργοδοτῶν ἀναλόγως τῶν σωματικῶν αὐτῶν ἱκανοτήτων, γραμματικῶν ἢ τεχνικῶν γνώσεων καὶ λοιπῶν προσόντων αὐτῶν, τοιαύτη δὲ χρησιμοποίησις εἶναι, κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς καλῆς πίστεως, ἡ ἀνάθεσις εἰς τὸν μισθωτὸν ἑτέρας δυναμένης νὰ ἐκτελεσθῇ ὑπ' αὐτοῦ ἐργασίας, ἀντὶ καταβολῆς εἰς τοῦτον τοῦ καταβαλλομένου εἰς τοὺς ἐκτελοῦντας τὴν ἐργασίαν ταύτην λοιποὺς μισθωτοὺς μισθούς, οὔτε ἀποτελεῖ μονομερῆ βλαπτικὴν μεταβολὴν τῶν ὅρων τῆς ἐργασιακῆς του συμβάσεως, ἐφ' ὅσον ὀφείλεται εἰς ἄσκησιν νομίμου ἐξουσίας τοῦ ἐργοδότου, παρεχομένης εἰς αὐτὸν διὰ τῶν ὡς ἄνω διατάξεων τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 καὶ τοῦ Α.Κ. Ἐντεῦθεν ὁ ἐφεσίβλητος, καταστάς, κατὰ τὰ ἐν τῇ ἠγηθείσῃ σκέψει δεκτὰ γενόμενα ὡς βεβαιωθέντα πραγματικὰ περιστατικά, ἀπὸ τῆς 4.2.1966 διαρκῶς ἀνίκανος πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς μέχρι τῆς ἡμερομηνίας ταύτης ἐκτελουμένης ἐργασίας του τοῦ εἰσπράκτορος, νομίμως προσεκλήθη ὑπὸ τῆς ἐκκαλούσης τὴν 17.12.1967 πρὸς ἀνάληψιν τῆς δυναμένης νὰ ἐκτελεσθῇ ὑπ' αὐτοῦ καὶ ἀναλόγου πρὸς τὰς γραμματικάς του γνώσεις καὶ τὰ λοιπὰ προσόντα του ἐλαφροτέρας ἐργασίας τοῦ καταμετρητοῦ χρημάτων, ἀντὶ τῶν λαμβανομένων ὑπὸ τῶν ἐκτελούντων τὴν ἐργασίαν ταύτην καὶ ἐχόντων τὰ αὐτὰ μετ' αὐτοῦ τυπικὰ καὶ οὐσιαστικὰ προσόντα καὶ τὸν αὐτὸν χρόνον προϋπηρεσίας λοιπῶν μισθωτῶν της, ἀρθείσης ἀπὸ τῆς προσλήψεώς του ταύτης τῆς ὑπερημερίας τῆς ἐκκαλούσης περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῆς ἐργασίας του. Ἀρνηθεὶς δὲ ὁ ἐφεσίβλητος τὴν παροχὴν τῆς ἐργασίας του ὑπὸ τοὺς ὡς ἄνω ὅρους καὶ ἀξιώσας τὴν καταβολὴν εἰς αὐτὸν τῶν ἀποδοχῶν, ἃς θὰ ἐλάμβανεν, ἐὰν ἐξηκολούθει παρέχων τὴν ἐργασίαν τοῦ εἰσπράκτορος, κατέστη οὗτος ὑπερήμερος περὶ τὴν παροχὴν ταύτης καὶ δὲν δικαιοῦται τῶν αἰτουμένων διὰ τῆς ἐφ' ἧς ἔκρινεν ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἀγωγῆς του μισθῶν, καταβαλλομένων κατ' ἄρθρον 655 § 1 Α.Κ., ἐκτὸς ἐναντίας συμφωνίας ἢ συνηθείας, μετὰ τὴν παροχὴν τῆς ἐργασίας (*Καν-κά*, Ἐνοχ. Ἐκδ. Δ' ὑπ' ἄρθρ. 656 § 6, σελ. 629 καὶ § 4, σημ. α', σελ. 622). Συνεπῶς ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, ἄλλως ἀποφανθεῖσα καὶ ἐπιδικάσασα εἰς τὸν ἐφεσίβλητον τοὺς ὡς ἄνω μισθούς του, μετ' ἐκπτωσιν ἐξ αὐτοῦ ποσοῦ δραχμῶν 15.019, ὅπερ, καταβληθὲν εἰς αὐτὸν λόγῳ ἀποζημιώσεως διὰ τὴν ἄκυρον καταγγελίαν τῆς ἐργασιακῆς του συμβάσεως, προέβαλεν ἐπικουρικῶς ἡ ἐκκαλοῦσα, διὰ τὴν περίπτωσιν παραδοχῆς τῆς ἀγωγῆς, εἰς συμψηφισμὸν κατὰ τῆς ἐνδίκου ἀξιώσεως τούτου, ἔσφαλε καὶ δέον, δεκτοῦ γενομένου τοῦ σχετικοῦ περὶ τούτου πρώτου λόγου ἐφέσεως, ὡς νόμῳ καὶ οὐσίᾳ βασίμου, νὰ μεταρρυθμισθῇ, ἐπὶ τῷ τέλει νὰ ἀπορριφθῇ ἐξ ὁλοκλήρου ἡ ἀγωγή.

ΝΟΜΙΜΟΦΡΟΣΥΝΗ

ΑΠΟΛΥΣΙΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΜΕΤ' ΑΠΟΦΑΣΙΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΝΟΜΙΜΟΦΡΟΣΥΝΗΣ

Ἀποζημίωσις Νόμου 2112/1920 ἐπὶ ἀκύρων συμβάσεων ἐργασίας

Ὑποχρέωσις καταβολῆς ἀποζημιώσεως Νόμου 2112/1920 καὶ ἐπὶ ἀκύρων συμβάσεων ἐργασίας, ὡς καὶ ἐπὶ τοιούτων δι' ἔλλειψιν τῆς ἀπαιτουμένης νομιμοφροσύνης.— Ἀπόλυσις μισθωτοῦ Ἑνώσεως Γεωργικῶν Συνεταιρισμῶν δι' ἔλλειψιν νομιμοφροσύνης.

Ἐπρόκειτο, εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ ὡς ἑξῆς δικάσαντος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Λαρίσης, περὶ καταβολῆς ἀποζημιώσεως εἰς ἐργάτην (φύλακα) Ἑνώσεως Συνεταιρισμῶν, ἡ ὁποία ὑπάγεται εἰς τὸν ἀ.ν. 516/1948 περὶ νομιμοφροσύνης, ἀπολυθέντα κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ ἁρμοδίου Συμβουλίου Νομιμοφροσύνης ὡς μὴ νομιμόφρονα.

Ἡ ἀπόφασις, ἐπικαλουμένη τὰς ἐν αὐτῇ ἀποφάσεις τοῦ Ἀρείου Πάγου ("βλ. ταύτας ἀντιστοίχως ἐν ΕΕΔ 21, 453, ΕΕΔ 21, 843, ΕΕΔ 21, 1423, ΕΕΔ 24, 1356), αἱ ὁποῖαι ἐδέχθησαν, ὅτι καὶ ἐπὶ ἀκύρων συμβάσεων ἐργασίας (σχέσεων ἁπλῶς ἐργασίας) ἐφαρμόζονται οἱ περὶ καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας νόμοι 2112/1920 καὶ Ν.Δ. 16/18 Ἰουλίου 1920, ἐπεδίκασε τὴν κατὰ τὸ τελευταῖον ἀποζημίωσιν, τῆς συμβάσεως ἐν προκειμένῳ οὔσης κατὰ τὰ νομολογηθέντα (οὕτω ἄλλως τε ὁρίζεται εἰς τὸν ἀ.ν. 516/1948) ἄκυρον.

Φαίνεται λελυμένον τὸ ζήτημα. Ἔχει μάλιστα ὑπὲρ τῆς λύσεως ταύτης ἀποφανθῇ καὶ ἡ Α.Π. 425/1960 (εἰσηγητὴς *Ε. Χανδρογιάννης*, ΕΕΔ 19, 1312), διὰ τῆς ὁποίας, πρώτης, καὶ ἐπὶ περιπτώσεως προσλήψεως μισθωτοῦ ἄνευ τηρήσεως τῆς διαδικασίας νομιμοφροσύνης (ἄκυρον οὕτω) ἀγένετο δεκτόν, ὅτι ἡ ἀποζημίωσις λόγῳ ἀπολύσεως ὀφείλεται ὡς μέτρον προνοίας ὑπὲρ τοῦ μισθωτοῦ.

Ἀντιθέτως ἡ Α.Π. 574/1960 (εἰσηγητὴς *Κ. Θανόπουλος*, ΕΕΔ 20, 100) εἰς ὁμοίαν περίπτωσιν ἐδέχθη, ὅτι ἡ ἄκυρος αὕτη σύμβασις δὲν ὑπάκειτο εἰς τὴν κατὰ τοὺς νόμους 2112/1920 καὶ 3198/1955 καταγγελίαν.

Βεβαίως τὸ ζήτημα γενικῶς, ἂν καὶ μετ' ἄκυρον σύμβασιν ἐργασίας ἐφαρμόζηται ὁ νόμος 2112/1920, καταβάλληται δηλαδὴ ἡ ἐξ αὐτοῦ ἀποζημίωσις, ἄνευ τῆς κατ' ἄρθρον 5 § 3 τοῦ νόμου 3198/1955 ἀκυρότητος, ἐν μὴ καταβολῇ ταύτης, ἔχει ἤδη λυθῇ ὑπὸ τῆς Α.Π. 192/1962, "Ολομελείας, εἰσηγητοῦ *Ν. Χαραλάμπης*, ΕΕΔ 21, 153.

Ἀλλὰ τὰ δεκτὰ ταῦτα γενόμενα ἐπὶ ἀκύρων συμβάσεων ἐργασίας δύνανται νὰ ἐφαρμοσθοῦν, ἐφ' ὅσον δὲν προκύπτει ἄλλο τι ἐκ τοῦ συγκεκριμένου νόμου.

Τὸ ἄρθρον 2 τοῦ ἀ.ν. 516/1948, κυρωθέντος ὑπὸ τοῦ ΜΘ'/1948 ψηφίσματος, ὥριστο τὰ ἑξῆς: Οἱ κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος ὑπηρετοῦντες ὑπάλληλοι ἢ ὑπηρέται, περὶ ὧν ἡ παράγραφος 1 τοῦ ἄρθρου 1, ἐφ' ὅσον ἤθελε διαπιστωθῇ, ὅτι δὲν εἶναι νομιμόφρονες... ἀπολύονται ὁριστικῶς τῆς ὑπηρεσίας, τηρουμένων τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ παρόντος, ἀναστελλομένης εἰδικῶς διὰ τὴν περίπτωσιν ταύτην..., ὡς καὶ πάσης ἄλλης περὶ προστασίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας διατάξεως. Οἱ οὕτω ἀπολυόμενοι ὑπάλληλοι, ὑπηρέται ἢ ἐργάται δικαιοῦνται, λόγῳ τῆς ταιαύτης ἀπολύσεως των, ἀποζημιώσεως ἴσης πρὸς τὰς ἀποδοχὰς δύο μηνῶν. (Ἴδετε Α.Π. 16/1950, εἰσηγητὴς *Β. Μακρῆς*, ΕΕΔ 9, 207).

Σημειοῦται, ὅτι διὰ τῆς Θ'/1967 Συντακτικῆς Πράξεως περὶ τροποποιήσεως τῶν περὶ νομιμοφροσύνης τῶν ὑπαλλήλων διατάξεων (ΕΕΔ 26, 1022) ἀντικατεστάθη ὡς ἐν αὐτῇ ἡ παράγραφος 1 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ἀ.ν. 516/1968, οἱ οὕτω δὲ ἀπολυόμενοι ὑπάλληλοι, ὑπηρέται καὶ ἐργάται δικαιοῦνται λόγῳ τῆς ταιαύτης ἀπολύσεως των ἀποζημιώσεως ἴσης πρὸς τὰς ἀποδοχὰς δύο μηνῶν.

Τὸ πρῶτον λοιπὸν ἐρώτημα εἶναι πῶς εἶναι λογικῶν νὰ ἐκληφθῇ τις, ὅτι οἱ κατ' ἐπιταγὴν τοῦ νόμου ἀπολυόμενοι (ὑπηρετοῦντες κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ νόμου) δικαιοῦνται ἀποζημιώσεως ἴσης πρὸς τὰς ἀποδοχὰς δύο μηνῶν καὶ ὑπὸ τὸ ἐκ τῆς νομολογίας δεδομένον ὅτι ἡ ἀποζημίωσις τοῦ νόμου 2112/1920, ὡς ἐτροποποιήθη, ὀφείλεται καὶ ἐπὶ ἀκύρου συμβάσεως λόγῳ μὴ τηρήσεως τῆς διαδικασίας νομιμοφροσύνης (ἢ τὸ βαρύτερον λόγῳ ἀπολύσεως, ὡς ἐν προκειμένῳ, κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου Νομιμο-

φροσύνης ἐπὶ προλήψεως τοῦ μισθωτοῦ μετὰ τὸν ἀ. ν. 516/1948, ἡ ὁποία ἄλλως τε καὶ αὐστηρῶς ἀπαγορεύεται κατὰ τὸν αὐτὸν νόμιον ἄνευ τηρήσεως τῆς διαδικασίας νομιμοφροσύνης) δύναται νὰ ἀναγνωρισθῇ εἰς τοὺς τελευταίους δικαίωμα ἀποζημιώσεως ἐκ τοῦ νόμου 2112/1920, ἡ ὁποία φθάνει καὶ μέχρις ἀποδοχῶν 24 μηνῶν κατ' ἀνώτατον ὅριον;

Δὲν ἀρκεῖ, ὅτι παραδέχθη ἡ διάταξις τοῦ νόμου περὶ ἀσφαλείας τοῦ Κράτους, προσληφθέντος μισθωτοῦ ἄνευ τηρήσεως τῶν ὁρισμῶν τοῦ νόμου, ὁ ὁποῖος ρητῶς ὁρίζει, ὅτι πρόσληψις ἢ διορισμὸς οὐδὲν ἐπάγεται ἀποτέλεσμα, ἀλλ' ἀπολυόμενος ὁ οὕτω παρανόμως προσληφθείς, κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου Νομιμοφροσύνης, πρέπει νὰ τύχῃ ἰδιαιτέρας προστασίας;

Ταῦτα δὲν σημαίνουν, ὅτι θὰ ἐπεκταθῇ ἡ προστασία τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ἀ.ν. 516/1948 (μεταβατικῆς διατάξεως) ἢ ἀπὸ τῆς ἰσχύος αὐτῆς (22 Ἰουλίου 1967) ἡ προστασία τῆς Θ' Συνταγματικῆς Πράξεως καὶ ἐπὶ τῶν μετὰ τὸν νόμιον τοῦτον προσληφθέντων καὶ ἀπολυομένων εἴτε δι' ἐλλειψιν νομιμοφροσύνης.

Ἡ διάταξις αὕτη ἔχει ὑπ' ὄψιν αὐτῆς ἐγκύρους συμβάσεις, αἱ ὁποῖαι θὰ καταλύοντο κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου, καὶ ἐλήφθη πρόνοια οἱ ἀπολυόμενοι νὰ ἐνισχυθοῦν διὰ τὴν συντήρησίν των μὲ ἀποζημίωσιν δύο μηνῶν.

Διὰ τοὺς μετὰ τὸν νόμον προσλαμβανομένους ὁ Νομοθέτης ἐπέβαλε νὰ προσλαμβάνωνται μόνον μετὰ τὴν τήρησιν τῶν περὶ νομιμοφροσύνης διατάξεων καὶ δὲν ἠννοήθη, ὅτι ἂν παραμελήθῃ ἡ τήρησις αὐτὴ (ὁπότε καθώρισε τὰς συνεπείας), ἢ ἂν ἐκ τῶν ὑστέρων ἔστω ἐκδοθῇ ἀπόφασις τοῦ Συμβουλίου Νομιμοφροσύνης, πρέπει νὰ ἐνισχυθοῦν δι' ἀποζημιώσεώς τινος καὶ διὰ τοῦτο ἀκριβῶς δὲν ἐγένετο λόγος εἰς τὸν νόμον περὶ ἀποζημιώσεως, ἡ ὁποία νὰ ἐβαρύνῃ τὸν ἐργοδότην, ἐναντίον τοῦ ὁποίου ἀπειλοῦνται μόνον αἱ ποιναὶ ἐνεκα αὐτῷ νόμῳ κυρώσεις.

Θεμέλιον τῆς ἀπόψεως ὅτι ἡ ἀποζημίωσις τοῦ νόμου 2112/1920 ὀφείλεται καὶ ἐπὶ ἀκύρων συμβάσεων εἶναι ἡ ὑποχρέωσις προνοίας ὑπὲρ τοῦ μισθωτοῦ (Ἴδετε περὶ τούτου τὴν Α.Π. 425/1960, ΕΕΔ 19, 1312 καὶ τὰ αὐτόθι σημειούμενα).

Ἡ ἀρχὴ ὅμως αὕτη ἀντενδείκνυται εἰς τὴν περίπτωσιν νὰ ἐφαρμοσθῇ, ὅταν ὁ εἰδικὸς νόμος (ἄρθρον 4 § 3 ἀ.ν. 516/1948) ὁρίζει, ὅτι ἡ διαπιστοῦσα τὴν μὴ νομιμοφροσύνην τοῦ ὑπαλλήλου ἀπόφασις ἔχει ὑποχρεωτικὴν ἰσχὺν διὰ τὸ ἁρμόδιον διὰ τὴν ἀπόλυσιν ὄργανον, διοικητὴν Τραπέζης, διευθυντὴν ἐπιχειρήσεως κλπ., ὅστις ὑποχρεοῦται, ὅπως ἐντὸς 15 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐκδόσεώς της προβῇ εἰς τὴν ἔκδοσιν τῆς πράξεως ἀπολύσεως ἐκ τῆς ὑπηρεσίας τοῦ μὴ νομιμόφρονος ὑπαλλήλου.

Πέραν τούτων ὅμως ὑπάρχει καὶ ἄλλος λόγος διὰ τὸ ἀνεφάρμοστον εἰς τὴν περίπτωσιν τῶν περὶ καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας διατάξεων τοῦ νόμου 2112/1920.

Ὡς ἔχει δεχθῇ ἡ Α.Π. 787/1958 (εἰσηγητὴς *Δ. Οἰκονομόπουλος*, ΕΕΔ 18 σελ. 16), ἡ ἀπόλυσις ἐν προκειμένῳ γίνεται κατ' ἐπιταγὴν νόμου, ἥτις συνιστᾷ ἀνωτέραν βίαν, ἐκ τῆς ὁποίας ἀπαλλάσσεται ὁ ἐργοδότης, μὴ ἀποδεχόμενος τὰς ὑπηρεσίας τοῦ μισθωτοῦ.

Οὕτω καὶ ἐφ' ὅσον ὁ νόμος 2112/1920 (ἄρθρον 6 § 2) ἀπαλλάσσει τὸν ἐργοδότην τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου τούτου εἰς περίπτωσιν περιτατικοῦ ἀνωτέρας βίας (Ἴδετε ΕΕΔ 27, 1068) δὲν δύναται νὰ ὑποστηριχθῇ, ὅτι ἐν προκειμένῳ ὑπάρχει ἔδαφος ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου τούτου. (Ἴδετε καὶ Α.Π. 10/1953, εἰσηγητὴς *Β. Κεριακόπουλος*, ΕΕΔ 12, 188, δεχθείσαν ὅτι ἡ ἀπόλυσις τοῦ κριθέντος ὡς μὴ νομιμόφρονος συνιστᾷ διὰ τὸν ἐργοδότην ἀνωτέραν βίαν, ἡ ὁποία ἀπαλλάσσει τοῦτον κατ' ἄρθρον 656 Α.Κ. τῆς ὑποχρεώσεως καταβολῆς μισθοῦ καὶ ἂν δι' ἀποφάσεως Δευτεροβαθμίου Συμβουλίου Νομιμοφροσύνης κριθῇ ὁ ὑπάλληλος ὡς νομιμόφρων, οὕτω καὶ ἡ Α.Π. 648/1950, εἰσηγητὴς *Ι. Πικουλᾶς*, ΕΕΔ 10, 257).

Πρωτοδικείου Λαρίσης 92/1968

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. **Β. Κίντζιος**

Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. **Σπ. Σπύρου**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Α. Γέμτος, Δ. Τζήκας, Σ. Τζινάλας

Ἐκ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 1 § 2, 2 § 1, 6 § 1, 8 καὶ 9 § 1 τοῦ νόμου 3198/1955, ὡς καὶ τῆς ἐπ' αὐτοῦ εἰσηγητικῆς ἐκθέσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, σαφῶς προκύπτει, ὅτι ἐπὶ σχέσεως ἐργασίας, προκυπούσης ἐξ ἀκύρου συμβάσεως ἐργασίας, ὁ ἐργοδότης, προτιθέμενος ὅπως παύσῃ νὰ δέχηται τὴν εἰς αὐτὸν παρεχομένην ἐργασίαν, δέον νὰ καταγγείλῃ τὴν σχέσιν ταύτην, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 5 § 3 τοῦ νόμου τούτου, καὶ νὰ καταβάλῃ εἰς τὸν ἀπολυόμε-

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΑΚΥΡΟΣ ΥΠΟ ΕΡΓΟΔΟΤΟΥ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Αποκλειστική προθεσμία κοινοποιήσεως άγωγής

Εφαρμογή, κατ' άρθρον 6 § 1 Νόμου 3198/1955, τριμήνου αποκλειστικής προθεσμίας επιδόσεως αγωγής μισθωτού εξ ακύρου απολύσεως αύτου.—Λήψις υπ' όψιν αύτεπαγγέλτως υπό του Δικαστού.—Απαράδεκτος αγωγή περί μισθού εκ της υπερημερίας του εργοδότου μετά παρέλευσιν της ανωτέρω αποκλειστικής προθεσμίας.

Εις το Εργατικόν Δίκαιον έχουν δημιουργηθή διάφοροι αποκλειστικαί προθεσμίαι, αί οποίαι συναρτώνται προς δικαιώματα των μισθωτών και προς την άσκησιν αύτών.

Ούτω, κατ' άρθρον 6 § 1 του νόμου 3198/1955, πάσα αξίωσις μισθωτού, πηγάζουσα εξ ακύρου καταγγελίας της σχέσεως εργασίας, τυγχάνει απαράδεκτος, εφ' όσον ή σχετική αγωγή δεν κοινοποιηθή εντός τριμήνου ανατρεπτικής προθεσμίας από της λύσεως της σχέσεως εργασίας.

Κατ' άρθρον 6 § 2 του αύτου νόμου πάσα αξίωσις μισθωτού περί καταβολής ή συμπληρώσεως της κατά τον ν. 2112/1920, ως ετροποποιήθη μεταγενεστέρως, ή το Δ.Δ. της 16/18 Ιουλίου 1920 αποζημιώσεως τυγχάνει απαράδεκτος, εφ' όσον ή σχετική αγωγή δεν εκοινοποιήθη εντός εξαμήνου, εφ' ής κατέστη απαιτητή.

Κατά το άρθρον 1 του νόμου 3514/1928, ως επεξετάθη, και επί του εργατοτεχνικού προσωπικού διά του άρθρου 11 του α.ν. 547/1937, ο υπάλληλος (και ο εργατοτεχνίτης) εντός μηνός από της απολύσεώς του εκ του στρατού δέον να δηλώση προς τον εργοδότην ή τον αντιπροσωπόν του, εάν προτίθεται να επαναλάβη την εργασίαν του, οπότε οφείλει να προσέλθη προς τούτο εντός 15 ημερών. Παρελθούσης απράκτου της μηνιαίας προθεσμίας ο υπάλληλος (και ο εργατοτεχνίτης) δεν δύναται πλέον να ζητήση την επαναπρόσληψιν του, ούτε δικαιούται αποζημιώσεως λόγω απολύσεως, εκτός εάν αποδείξη ότι δεν ήτο δυνατόν να προσέλθη εντός της προθεσμίας ταύτης λόγω ανωτέρας βίας ή άλλου σπουδαίου λόγου (Α.Π. Ολομ. 192/1962, ΝοΒ 10, σελ. 788, Α.Π. 399/1962, ΝοΒ 10, σελ. 1257, Α.Π. 533/1962, ΝοΒ 11, σελ. 226, Α.Π. 462/1965, ΝοΒ 14, σελ. 344). Επομένως και εν προκειμένω, εφ' όσον προκύπτει, ότι ο εφεσίβλητος ενάγων είργάσθη ως νυκτοφύλαξ εις το εν Τυρνάβω οινοποιείον της εκκαλούσης εναγομένης υπέρ την διετίαν και απελύθη υπ' αυτής την 29.8.1967 διά του υπ' αριθ. 4342/6723/29.8.1967 εγγράφου της, επιδοθέντος αυτώ αυθημερόν, το δε κατά τον χρόνον της απολύσεώς του καταβαλλόμενον ημερομίσθιον μετά της εξ 25%, λόγω της φύσεως της εργασίας του, παρεχομένης προσαυξήσεως, ανήρχετο εις 106,25 δραχμάς, ορθώς ή εκκαλουμένη απόφασις, κατά παραδοχήν του σχετικού κεφαλαίου της εφ' ής εξεδόθη αγωγής, επεδίκασεν εις αυτόν διά την απόλυσίν του ταύτην αποζημίωσιν εκ δραχμών (13Χ106,25 =) 1.381,25, ο δε έκτος λόγος της υπό κρίσιν εφέσεως, καθ' ον αύτη εσφαλε, κατά τούτο, ως εκ του ότι ή σύμβασις εργασίας, δυνάμει της οποίας ο εφεσίβλητος προσελήφθη υπό της εκκαλούσης, ήτο άκυρος, δι' έλλειψιν της κατά το άρθρον 1 του α.ν. 516/1948 απαιτουμένης νομιμοφροσύνης αυτού, ένεκα της οποίας και απελύθη ούτος, είναι απορριπτέος ως αβάσιμος.

νον μισθωτόν την κατά τον νόμον 2112/1920 ή το Δ.Δ. της 16/18.7.1920 οφειλομένην αποζημίωσιν, αναλόγως της χρονικής διαρκείας της σχέσεως εργασίας, δεδομένου ότι ή αποζημίωσις αύτη, αποσκοπούσα εις την εξασφάλισιν των στοιχειωδών μέσων συντηρήσεως του μισθωτού μέχρις ανευρέσεως νέας εργασίας, συνιστά μέτρον προνοίας, συγγενές προς τα λοιπά τοιαύτα, τα οποία, αποβλέποντα εις την προστασίαν του εργαζομένου, προσήκουσιν αυτώ τόσον επί εγκύρου συμβάσεως εργασίας, όσον και επί απλώς εργασιακής σχέσεως, έστω και αν ή σχέσις αύτη εδημιουργήθη συνεπεία ακυρότητος της συμβάσεως εργασίας, οφειλομένης εις έλλειψιν της εν τη συγκεκριμένη περιπτώσει απαιτουμένης νομιμοφροσύνης του μισθωτού (Βλ. Α.Π. Ολομ. 192/1962, ΝοΒ 10, σελ. 788, Α.Π. 399/1962, ΝοΒ 10, σελ. 1257, Α.Π. 533/1962, ΝοΒ 11, σελ. 226, Α.Π. 462/1965, ΝοΒ 14, σελ. 344). Επομένως και εν προκειμένω, εφ' όσον προκύπτει, ότι ο εφεσίβλητος ενάγων είργάσθη ως νυκτοφύλαξ εις το εν Τυρνάβω οινοποιείον της εκκαλούσης εναγομένης υπέρ την διετίαν και απελύθη υπ' αυτής την 29.8.1967 διά του υπ' αριθ. 4342/6723/29.8.1967 εγγράφου της, επιδοθέντος αυτώ αυθημερόν, το δε κατά τον χρόνον της απολύσεώς του καταβαλλόμενον ημερομίσθιον μετά της εξ 25%, λόγω της φύσεως της εργασίας του, παρεχομένης προσαυξήσεως, ανήρχετο εις 106,25 δραχμάς, ορθώς ή εκκαλουμένη απόφασις, κατά παραδοχήν του σχετικού κεφαλαίου της εφ' ής εξεδόθη αγωγής, επεδίκασεν εις αυτόν διά την απόλυσίν του ταύτην αποζημίωσιν εκ δραχμών (13Χ106,25 =) 1.381,25, ο δε έκτος λόγος της υπό κρίσιν εφέσεως, καθ' ον αύτη εσφαλε, κατά τούτο, ως εκ του ότι ή σύμβασις εργασίας, δυνάμει της οποίας ο εφεσίβλητος προσελήφθη υπό της εκκαλούσης, ήτο άκυρος, δι' έλλειψιν της κατά το άρθρον 1 του α.ν. 516/1948 απαιτουμένης νομιμοφροσύνης αυτού, ένεκα της οποίας και απελύθη ούτος, είναι απορριπτέος ως αβάσιμος.

της) ἐκπίπτει τοῦ εὐεργετήματος τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου (3511).

Κατὰ τὸ ἄρθρον 8 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 ὁ δάσει τοῦ νόμου τούτου προστατευόμενος ὑποχρεοῦται, ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως αὐτῷ τῆς περὶ τοποθετήσεώς του ἀποφάσεως τοῦ οἰκείου Συμβουλίου παρουσιασθῇ εἰς τὸν παρὰ τῷ ὁποίῳ τοποθετεῖται ἐργοδότην, ἵνα ἀναλάβῃ ὑπηρεσίαν. Εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν ὁ τοποθετηθεὶς δὲν ἤθελε παρουσιασθῇ ἐντὸς τῆς ἀνωτέρω προθεσμίας πρὸς ἀνάληψιν ὑπηρεσίας ἢ δὲν ἤθελεν ἀποδεχθῇ τὴν θέσιν, εἰς ἣν ἐτοποθετήθη ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου, στερεῖται τῆς διὰ τοῦτου παρεχομένης προστασίας, ἐκτὸς ἐὰν ἀπολύτως δεδικαιολογημένοι λόγοι, κριθέντες παρὰ τοῦ ἁρμοδίου Συμβουλίου τοποθετήσεως τούτου, αἰτιολογοῦν τὴν μὴ ἀνάληψιν ὑπηρεσίας.

Ἐξ ἄλλου καὶ οἱ νόμοι περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας καθορίζουν διαφόρους προθεσμίας προειδοποιήσεως δι' ἀπόλυσιν, αἱ ὁποῖαι ὁρίζονται κατὰ μῆνα.

Ἀξία, ἐπομένως, ἰδιαιτέρας προσοχῆς εἶναι ἡ νέα διάταξις τοῦ ἄρθρου 54 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας Νόμου, διὰ τῆς ὁποίας ἀντικατεστάθη ἡ παράγραφος 2 τοῦ ἄρθρου 243 Α.Κ. ὡς ἑξῆς: «Ἐ ἀ ν ἡ π ρ ο θ ε σ μ ί α εἶ ν α ι ὡ ρ ι σ μ έ ν η κ α τ ὰ μ ῆ ν α, ἑ κ ά σ τ ο υ ς μ ὴ ν ὑ π ο λ ο γ ί ζ ε τ α ι ε ἰ ς τ ρ ι ά κ ο ν τ α ἡ μ έ ρ α ς».

Ἐπανερχόμεθα δηλαδὴ εἰς τὸν πρὸ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος κανόνα, καθ' ὃν ἕκαστος μὴν ὑπελογίζετο εἰς τριάκοντα ἡμέρας, ἀπὸ τοῦ ὁποίου κανόνος ἀπεμακρύνθη ὁ Ἀστικὸς Κώδιξ δι' οὓς λόγους ἀναφέρονται εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ Προσχεδίου τῶν Γενικῶν Ἀρχῶν αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν τοῦ εἰσηγητοῦ *Γ. Μαριδάκη* (Ἔκδοσις Ὑπουργείου Δικαιοσύνης, σελ. 236).

Εἰδικώτερον ὡς πρὸς τὴν ἀποκλειστικὴν προθεσμίαν ἀγωγῆς ἐξ ἀκύρου ἀπολύσεως μισθωτοῦ, ὅπου ὑπῆρξε τὸ θέμα τῆς κατωτέρω δικαστικῆς ἀποφάσεως, ἴδετε σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 27, 1161 καὶ *Ἀπόστ. Δ. Μπλάτσιον*, ΕΕΔ 27, 1256.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ νόμου 2112/1920, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ νόμου 4558/1930, διὰ τὴν κατὰ τοῦτον καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ ἀποζημίωσιν πρέπει ἡ σύμβασις ἀορίστου διαρκείας νὰ διήρκεσεν ὑπὲρ τοὺς δύο μῆνας. (Οὕτω καὶ τὸ κατ' ἐπέκτασιν αὐτοῦ ἄ.ν. 16/18 Ἰουλίου 1920 περὶ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐργατῶν κλπ.). (Τοῦτο ἀναφέρεται εἰς τὸ δικαίωμα ἀποζημιώσεως, διότι κατὰ τὸν νόμον 3198/1955, ὡς ἔχει ἐρμηνευθῇ, καταγγέλλεται ἡ σχέσις ἐργασίας ἐγγράφως ἄνευ ὅμως ἀποζημιώσεως καὶ διὰ τοὺς μὴ συμπληροῦντας δύο μηνῶν ὑπηρεσίαν).

Βάσει τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 243 § 2 Α.Κ. ὁ Ἄρειος Πάγος (661/1962, εἰσηγητὴς *Ε. Χ-νδρογιάννης*, ΕΕΔ 22, 100) εἶχε, κατὰ τὴν διάταξιν ταύτην, νομολογήσει περὶ τοῦ ὑπολογισμοῦ τῆς ὑπηρεσίας τῶν δύο μηνῶν.

Κατὰ τὴν νέαν διάταξιν πρέπει ὁ μὴν νὰ ὑπολογίζηται πρὸς 30 ἡμέρας.

Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 5047/1968

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν Νόμου Γ'505'

Πρωτοδίκης ὁ κ. **Π. Μοσχονᾶς**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Δ. Σῶλος, Δ. Θανόπουλος

Ὁ ἐναγων, ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ προσκομιζομένου ἀσφαλιστικοῦ βιβλιαρίου, ἐπεδοτήθη λόγῳ ἀνεργίας ἀπὸ 18 Μαρτίου 1968, ἐνῷ οὗτος διατείνεται ὅτι ἀπελύθη ἀκύρως τὴν 9ην Ἀπριλίου 1968 (ὅρα ἔκθεσιν ἀγωγῆς) καὶ ἀπὸ τῆς χρονολογίας ταύτης αἰτεῖται ἀποδοχὰς ὑπερημερίας τεσσάρων μηνῶν, ἡ προκειμένη δὲ ὑπὸ χρονολογίαν 2 Ἰουλίου 1968 ἀγωγή, ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ ὑπὸ τῆς ἐναγομένης προσκομιζομένου ἀντιγράφου ταύτης καὶ τῆς σχετικῆς ἐπισημειώσεως τοῦ ἐνεργήσαντος τὴν ἐπίδοσιν δικαστικοῦ κλητῆρος, ἐκοινοποιήθη εἰς τὴν ἐναγομένην τὴν 17ην Ἰουλίου 1968, ἤτοι μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τῆς καὶ αὐτεπαγγέλτως λαμβανομένης ὑπ' ὄψιν τριμήνου ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας τοῦ ἄρθρου 6 § 1 ν. 3198/1955. Ὅθεν ἀπαράδεκτος τυγχάνει ἡ ἔνδικος ἀξίωσις περὶ ἐπιδικάσεως μισθῶν ὑπερημερίας καὶ δέον ὅπως ἀπορριφθῇ ἡ ἀγωγὴ κατὰ τὸ περὶ τούτου ἕβδομον κεφάλαιόν της, δεκτῆς καθισταμένης τῆς σχετικῆς νομίμου καὶ βασίμου ἐνστάσεως τῆς ἐναγομένης.

ΜΕΤΑΘΕΣΙΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΑΠΟ ΕΝΟΣ ΤΟΠΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΕΙΣ ΑΛΛΟΝ

Άσκησις δικαιώματος έργοδότου πρός όργάνωσιν καί λειτουργίαν τής έπιχειρήσεως

Άνήκουσα είς τόν έργοδότην ή ρύθμισις παντός θέματος, άναγομένου είς τήν όργάνωσιν καί λειτουργίαν τής έπιχειρήσεώς του.—Άσκησις όμως τοῦ δικαιώματος έντός τῶν ὁρίων τῶν ἄρθρων 200, 281 καί 288 Άστικοῦ Κώδικος.— Ὑπαγωγή τῆς μεταθέσεως τοῦ μισθωτοῦ ἤ ἄλλως τοῦ καθορισμοῦ τοῦ τόπου τῆς ἐργασίας, ὁσάκις εἶναι δυνατή ἡ παροχή εἰς διαφόρους τόπους ἐργασίας, εἰς τό διευθυντικόν δικαίωμα τοῦ ἐργοδότου, ἐκτός ἄν τό δικαίωμα ἀπεκλείσθη διά τῆς συμβάσεως ἐργασίας.— Περιπτώσεις θεωρήσεως τούτου ὡς μονομεροῦς ἀλλοιωτικῆς διά τόν μισθωτόν μεταβολῆς ὅρων συμβάσεως ἐργασίας καί τῆς ἐντεῦθεν καταβολῆς μισθοῦ.—Μετάθεσις δηλείας ὑπαλλήλου εἰς ἄλλον τόπον ἐργασίας.—Κρίσις περί μεταβολῆς ὅρων συμβάσεως ἐργασίας.—Σιωπηρά ἐκ μέρους τῆς μισθωτοῦ καταγγελία συμβάσεως.— Συμψηφισμός ἄλλως κερδηθέντων ἀλλαχοῦ.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω δικαστικῆς ἀποφάσεως ὑπῆρξε μετάθεσις ὑπό τοῦ ἐργοδότου μισθωτοῦ ἀπό τοῦ τόπου, ἔνθα παρεῖχε τάς ὑπηρεσίας του, εἰς ἄλλον, τήν ὁποίαν ἠρνήθη ὁ μισθωτός, ὑποστηρίζουσα ὅτι αὕτη ἀπετέλει τήν κατά τό ἄρθρον 7 τοῦ νόμου 2112/1920 μονομερῆ ἀλλοιωτικήν μεταβολήν τῶν ὅρων τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἐκ τῆς ὁποίας, θεωρουμένης ὡς πλασματικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου καί μή τηρηθεισῶν τῶν κατά νόμον 3198/1955 διατυπώσεων, ἀνέκυπτε δικαίωμα μισθοῦ.

Κατά σχετήν διάταξιν τοῦ νόμου (ἄρθρον 5 νόμου 4558/1930) ὡς μονομερής ἀλλοιωτική μεταβολή ὅρων συμβάσεως ἐργασίας θεωρεῖται ἐν πάσῃ περιπτώσει ἡ μετάθεσις τοῦ ὑπαλλήλου εἰς Γραφεῖον λειτουργοῦν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ, ἐφ' ὅσον δέν ἀποδέχεται τήν μετάθεσιν ὁ μετατιθέμενος ὑπάλληλος.

Εἰς τάς λοιπάς περιπτώσεις ἀνήκει εἰς τήν ἔμπρακτον κρίσιν τοῦ Δικαστοῦ νά θεωρηθῇ ἡ μετάθεσις τοῦ μισθωτοῦ ἀπό ἑνός τόπου εἰς ἄλλον ὡς ἀλλοιωτική διά ταύτην μεταβολή ὅρων συμβάσεως ἐργασίας ὑπό τήν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νόμου 2112/1920, ἐν δηλαδή ἐπέρχεται ὑλική, ἤ ἠθική βλάβη τοῦ μισθωτοῦ, μέ ἀναγνώρισιν πάντως, ἐφ' ὅσον δέν ἔχει συμφωνηθῇ τό ἀντίθετον, τοῦ δικαιώματος τοῦ ἐργοδότου πρός ὀργάνωσιν καί λειτουργίαν τῆς ἐπιχειρήσεώς του. (Ἴδετε περί τούτου Α.Π. 249/1967, εἰσηγητής *Κων. Κλαμαρῆς*, ΕΕΔ 26, 802, ἔνθα εἰς σημειώσεις μας καί λοιπαί παραπομπαί εἰς θεωρίαν καί νομολογίαν).

Ἡ κατωτέρω δικαστική ἀπόφασις ἐθεώρησε τήν ὑπ' ὄψιν της μετάθεσιν ὡς βλαπτικήν μεταβολήν τῶν ὅρων τῆς συμβάσεως ἐργασίας καί ἐπεδίκασε τούς ἐκ τῆς ὑπερημερίας τοῦ ἐργοδότου μισθούς τοῦ ἐν αὐτῇ χρονικοῦ διαστήματος.

Περαιτέρω διά τόν ἐν τῇ ἀποφάσει χρόνον, καθ' ὃν ἡ μισθωτός εἰργάσθη εἰς ἄλλον ἐργοδότην, ἡ ἀπόφασις ἐδέχθη λυθεῖσαν τήν σύμβασιν διά σιωπηρᾶς καταγγελίας ἐκ μέρους τῆς ἐναγούσης, ἐφ' ὅσον ἀπό τοῦ χρόνου τούτου αὕτη εἰργάζετο κατά τρόπον μόνιμον καί σταθερόν εἰς τόν ἄλλον ἐργοδότην.

Βεβαίως δέν ἀποκλείεται ὁ μισθωτός καί κατά τόν χρόνον τῆς ὑπερημερίας τοῦ ἐργοδότου ἐξ ἀκόρου ἀπολύσεως του νά ἐκδηλώσῃ σιωπηρῶς τήν βούλησίν του περί καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐκ μέρους τούτου διά τῆς παροχῆς ἐργασίας εἰς ἄλλον ἐργοδότην, ἀλλά καί ἡ προσφορά ἀλλαχοῦ ἐργασίας δέν ἐνέχει καθ' ἑαυτήν καί ἄνευ ἑτέρου καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ (Α.Π. 246/1961, εἰσηγητής *Ε. Καζαντζάκας*, ΕΕΔ 20, 604, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 14273/1967, εἰσηγητής *Ι. Γρίβας*, ΕΕΔ 26, 1260). ("Ἴδετε περί σιωπηρᾶς καταγγελίας Α.Π. 231/1953, εἰσηγητής *Β. Κυριακόπουλος*, ΕΕΔ 12, 602, *Κ. Τριανταφυλλόπουλον*, Εἰσηγητική Ἔκθεσις ἐπί τοῦ Προσχεδίου Μισθώσεως Ἐργασίας 1913, ΕΕΔ 1, 906).

Πρωτοδίκου Θηβῶν 70/1968

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν Νόμου ΓΘΔ'

Πρωτοδίκης ὁ κ. **Π. Γιολδάσης**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Κατσιμπάρδης, Ι. Σταμοδάκης

Ναί μέν ἐκ τῶν ὁρισμῶν τοῦ ἄρθρου 652 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος συνάγεται, ὅτι ἀνήκει εἰς τόν ἐργοδότην ἡ ρύθμισις παντός θέματος, ἀναγομένου εἰς τήν ὀργάνωσιν καί λειτουργίαν τῆς ἐπιχειρήσεως καί τείνοντος εἰς τήν ἐπίτευξιν τῶν δι' αὐτῆς ἐπιδιωκομένων σκοπῶν, πλήν ὅμως ἡ ἄσκησις τοῦ διευθυντικοῦ τούτου δικαιώματος τοῦ ἐργοδότου πρέπει νά γίνεται ἐντός τῶν ὁρίων, ἅτινα διαγράφονται ὑπό τῶν ἄρθρων 200, 281 καί 288 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος (βλ. Α.Π. 749/

1964 καὶ 286/1965, ἐν ΕΕΔ τόμος 24, σ. 349 καὶ 1166). Ἐκ τούτων παρέπεται, ὅτι ἡ μετάθεσις τοῦ ἐργαζομένου ἀπὸ ἑνὸς καταστήματος εἰς ἕτερον ἐν τῇ αὐτῇ πόλει ἢ ἄλλως ὁ καθορισμὸς τοῦ τόπου τῆς ἐργασίας, ὁσάκις εἶναι δυνατὴ ἡ παροχὴ αὐτῆς εἰς διαφόρους τόπους ἐργασίας, περιλαμβάνεται εἰς τὸ καλούμενον ὡς ἄνω διευθυντικὸν δικαίωμα τοῦ ἐργοδότου, ἐκτὸς ἂν τὸ τοιοῦτον δικαίωμα ἀπεκλείσθη διὰ τῆς συμβάσεως ἐργασίας (βλ. περὶ τούτου Α.Π. 560/1962, ἐν ΕΕΔ 22, 21) καὶ ὅτι καὶ ἡ ἄσκησις τοῦ δικαιώματος τούτου τοῦ ἐργοδότου πρὸς καθορισμὸν καὶ μεταβολὴν τοῦ τόπου τῆς ἐργασίας δέον νὰ γίνεται κατὰ τοὺς κανόνας τῆς καλῆς πίστεως καὶ κατὰ δικαίαν κρίσιν καὶ οὐχὶ καθ' ὑπέρβασιν τοῦ κοινωνικοῦ καὶ οἰκονομικοῦ σκοποῦ τοῦ δικαιώματος καὶ νὰ λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν κατὰ τὸ δυνατὸν καὶ ἡ ὑγιεινὴ κατάστασις τοῦ ἐργαζομένου, διότι ἄλλως δύναται κατὰ τὰς περιστάσεις νὰ λογισθῇ ὡς μονομερὴς μεταβολὴ τῶν ὅρων τῆς συμβάσεως βλαπτικὴ διὰ τὸν ἐργαζόμενον, δικαιούμενον βάσει τῶν συνδεδυασμένων διατάξεων τῶν ἄρθρων 648, 652, 656 καὶ 349 - 351 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, 7 τοῦ νόμου 2112/1920 καὶ 5 § 3 τοῦ νόμου 3198/1955 εἴτε νὰ θεωρήσῃ αὐτὴν ὡς ἄτακτον καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου καὶ ἀποχωρῶν ἐκ τῆς ὑπηρεσίας νὰ ἀπαιτήσῃ τὴν πληρωμὴν τῆς νομίμου ἀποζημιώσεως, εἴτε νὰ ἀξιώσῃ τὴν τήρησιν τῶν συμβατικῶν ὅρων ἐργασίας, ὅτε, ἐὰν ὁ ἐργοδότης ἀποκρούσῃ τὰς προσφερομένας ὑπηρεσίας του κατὰ τοὺς ὅρους τούτους, νὰ ζητήσῃ παρ' αὐτοῦ, ὡς καταστάντος ὑπερημέρου περὶ τὴν ἀποδοχὴν αὐτῶν (ὑπηρεσιῶν), τὴν καταβολὴν τοῦ μισθοῦ (βλ. καὶ *Καυκᾶ*, Ἐνοχ., Ἐκδ. Γ', ὑπ' ἄρθρον 652, σελ. 522 - 523, *Καποδίστριαν*, ἐν ΕρμΑΚ, 652, ἀριθ. 29, 32 καὶ σχετικῶς Α.Π. 349/1953, ἐν ΝοΒ 1, 584).

Ἐν προκειμένῳ ἡ ἐναγομένη, ποιουμένη χρῆσιν τοῦ καλουμένου διευθυντικοῦ της δικαιώματος, διὰ τῆς ἀπὸ 27.5.1968 ἐγγράφου προσκλήσεώς της, κοινοποιηθείσης εἰς τὴν ἐνάγουσαν τὴν 28.5.1968, κατέστησεν εἰς αὐτὴν γνωστόν, ὅτι αἱ ἀνάγκαι τῆς ἐπιχειρήσεώς της ἐπιβάλλουν, ὅπως ἡ παροχὴ τῶν ὑπηρεσιῶν τῆς ἐναγούσης λαμβάνῃ χώραν ἀπὸ 1.6.1968 εἰς τὸ Γραφεῖον, ὅπερ ὑφίσταται εἰς τὸ παρὰ τὴν θέσιν «Τουμπί» λατομεῖον, εἰς ὃ θὰ μεταφέρεται δι' αὐτοκινήτου αὐτῆς. Ἡ ἐνάγουσα ἠρνήθη νὰ συμμορφωθῇ πρὸς τὴν πρόσκλησιν ταύτην τῆς ἐναγομένης, θεωρήσασα τὴν μεταβολὴν τοῦ τόπου τῆς ἐργασίας τὸ πρῶτον μετὰ ἑξαετίαν ὡς μονομερῆ βλαπτικὴν μεταβολὴν τῶν ὅρων τῆς συμβάσεως καὶ ἐμμένουσα εἰς τοὺς ὅρους τῆς συμβάσεως προσῆλθεν, ἵνα προσφέρῃ τὰς ὑπηρεσίας της εἰς τὸ ἐνταῦθα Γραφεῖον τῆς ἐναγομένης, πλὴν ὅμως αὕτη ἠρνήθη νὰ τὰς ἀποδεχθῇ. Ἡ τοιαύτη μεταβολὴ τοῦ τόπου παροχῆς τῆς ἐργασίας, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν γνωστῶν δυσμενῶν συνθηκῶν ἐργασίας εἰς τὸ λατομεῖον, ἔνθα μόνον ἄρρενες ἐργάζονται, καὶ τοῦ γεγονότος ὅτι τοῦτο ἀπέχει ὑπὲρ τὰ πέντε χιλιόμετρα ἐκ τῆς πόλεως τῶν Θηβῶν, ὡς καὶ ὅτι εἰς τὸ Γραφεῖον τοῦτο τοῦ λατομείου μόνον ἄρρην ὑπάλληλος εἰργάζετο, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ βεβαιωθὲν περιστατικὸν ὅτι ἡ μεταφορὰ καὶ ἡ ἐπιστροφὴ τῆς ἐναγούσης θὰ ἐγίνετο διὰ τοῦ αὐτοῦ φορτηγοῦ αὐτοκινήτου, δι' οὗ θὰ μετεφέρετο τὸ λοιπὸν ἄρρεν ἐργατοτεχνικὸν προσωπικόν, ἀποτελεῖ τῷ ὄντι καὶ κατὰ τὴν κρίσιν ἡμῶν ἐν τῇ συγκεκριμένῃ περιπτώσει διὰ θήλειαν ὑπάλληλον ἀνεπίτρεπτον μεταβολὴν τῶν ὅρων τῆς συμβάσεως, βλαπτικὴν διὰ τὴν ἐνάγουσαν καὶ ἀντίθετον προδήλως πρὸς τὰς ἀρχὰς τῆς καλῆς πίστεως καὶ τῶν χρηστῶν ἠθῶν, οὗ ἕνεκεν, ἀποκρούσασα ἡ ἐναγομένη τὴν προσφορὰν τῶν ὑπηρεσιῶν τῆς ἐναγούσης εἰς τὸ ἐνταῦθα Γραφεῖόν της, κατέστη, κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἐκτεθέντα, ὑπερήμερος περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν τῆς ἐναγούσης. Περαιτέρω ὅμως ἐβεβαιώθη, ὅτι ἡ ἐνάγουσα ἀπὸ τοῦ μηνὸς Αὐγούστου τρέχοντος ἔτους ἐργάζεται κατὰ τρόπον μόνιμον καὶ σταθερὸν ἐνταῦθα εἰς ἕτερον ἐργοδότην καὶ ὡς ἐκ τούτου ἡ ἐπίδικος σύμβασις ἐργασίας θεωρεῖται λυθεῖσα ἀπὸ τοῦ χρόνου τούτου διὰ σιωπηρᾶς καταγγελίας αὐτῆς ἐκ μέρους τῆς ἐναγούσης. Κατ' ἀκολουθίαν τούτων δέον ὅπως ἐπιδικασθῶσιν ὑπὲρ τῆς ἐναγούσης μόνον οἱ μισθοὶ τῶν μηνῶν Ἰουνίου, Ἰουλίου, ἤτοι 4.600 δραχμαί, οὐχὶ δὲ καὶ τοῦ Αὐγούστου, δι' ὃν ἐν πάσῃ περιπτώσει κρίνεται νόμῳ καὶ οὐσίᾳ βάσιμος ἡ ἐκ μέρους τῆς ἐναγομένης προτεινομένη βάσει τοῦ ἄρθρου 656 § 2 Α.Κ. ἔνστασις, οὐδὲ ἐπίσης ἐπίδομα ἀδείας τοῦ Ἔτους 1968 κατὰ τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 3 §§ 16 - 17 τοῦ νόμου 4504/1966.

ΑΠΡΕΠΗΣ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ ΕΡΓΟΔΟΤΟΥ ΠΡΟΣ ΜΙΣΘΩΤΟΝ

Συμβάσεις έργασίας ορίστου χρόνου και άρθρα 672, 673 Αστικού Κώδικος

Ανεφάρμοστον των περί καταγγελίας συμβάσεως έργασίας διά σπουδαίον λόγον και αποζημιώσεων δι' αυτήν διατάξεων των άρθρων 672 και 673 Αστικού Κώδικος επί συμβάσεων εξηρτημένης έργασίας ορίστου χρόνου.—Εφαρμογή επί τούτων των διατάξεων του Νόμου 2112/1920 και Β.Δ. 16/18 Ιουλίου 1920.—Περιέλευσις του εργοδότου εις υπερημερίαν και υποχρέωσις καταβολής μισθού λόγω άπρεπούς συμπεριφοράς αυτού προς μισθωτόν, εκ της οποίας εξηναγκάσθη ο τελευταίος προς αποχώρησιν εκ της εργασίας, καταστάσης ούτω ηθικώς αδυνάτου της εκτελέσεως της εργασίας.

Ως προκύπτει εκ της κατωτέρω δικαστικής αποφάσεως, επρόκειτο περί συμβάσεως έργασίας ορίστου χρόνου.

Δεδομένου δε ότι κατ' άρθρον 38 του Εισαγωγικού του Αστικού Κώδικος Νόμου διετηρήθη εν ισχύϊ ο νόμος 2112/1920 και το Β.Δ. 16/18 Ιουλίου 1920 περί καταγγελίας της συμβάσεως έργασίας, δεν έχουν διά τας συμβάσεις ορίστου χρόνου, αί οποίαι καλύπτονται υπό των διατάξεων των ανωτέρω νόμων, εφαρμογήν τα επικληθέντα υπό του μισθωτού άρθρα 672, 673 Αστικού Κώδικος, ως δέχεται και η κατωτέρω δικαστική απόφασις, εν αρμονίᾳ προς τα υπό της θεωρίας και νομολογίας γενόμενα δεκτά. (Ίδετε Α.Π. 443/1954, εισηγητής Στ. *Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 13, 686, Α.Π. 574/1961, εισηγητής *Κ. Αναγνωστόπουλος*, ΕΕΔ 20, 1502, σημειώσεις μας εν ΕΕΔ 20, 849, ένθα και λοιπαί παραπομπαί).

Ζήτημα, εξ άλλου, αποζημιώσεως εκ του νόμου 2112/1920 θα ετίθετο, εφ' όσον ο μισθωτός εθεώρει την ενέργειαν του εργοδότου ως μονομερή βλαπτικήν μεταβολήν των όρων της συμβάσεως εργασίας, κατ' άρθρον 7 του νόμου τούτου, και εφ' όσον επρόκειτο πράγματι, ότι απετέλει τοιαύτην κατά την έννοιαν της διατάξεως.

Αλλά και τότε θα ήδύνατο να αξιώσῃ την αποζημίωσιν, μὴ επιδιώκων συγχρόνως και την επιδίκασιν μισθού υπερημερίας, ως εζήτησεν ο μισθωτός, αφού δεν δύναται να συνυπάρξουν και αί δύο αύται αξιώσεις του μισθωτού.

Ως προκύπτει εκ της αυτής αποφάσεως, ο μισθωτός εζήτησε και χρηματικήν ικανοποίησιν δι' ηθικήν βλάβην αυτού εκ της γενομένης προσβολῆς της προσωπικότητός του, ως προς την οποίαν εκρίθη υπό της αποφάσεως αόριστος ή αγωγή.

Σημειούμεν, επί τῇ ευκαιρίᾳ, ότι κατά την απόφιν της προσφύγου υπ' αριθ. 433/1968 αποφάσεως της Ολομελείας του Αρείου Πάγου (εισηγητής *Στ. Σταυρόπουλος*, ΕΕΔ 27, 1387) και ή αξίωσις αύτη παραδεκτώς εξεδικάζετο κατά την εργατικήν διαδικασίαν του νόμου ΓΞΟΔ'. (Διά την κατά την νέαν επί των εργατικών διαφορών διαδικασίαν του Κώδικος Πολιτικής Δικονομίας εκδίκασιν δεν υπάρχει αμφιβολία. Ίδετε σημειώσεις μας εν ΕΕΔ 27, 1387).

Πρωτοδίκου Αθηνών 5027/1968

Διαδικασία εργατικών διαφορών Νόμου ΓΞΟΔ'
Πρωτοδίκης ο κ. **Αθ. Μανέτας**
Δικηγόροι οι κ.κ. Εμμ. Ανδριανάκης, Κ. Τσάμης

Εν τῇ υπό κρίσιν αγωγῇ, ως αύτη διεμορφώθη διά των προτάσεων, εκτίθεται υπό του ενάγοντος ότι ούτος, εργαζόμενος παρά τῇ εναγομένῃ εταιρίᾳ, ής ομόρρυθμον μέλος είναι ο εναγόμενος, συνήψε συμβάσεως εξηρτημένης εργασίας από του έτους 1946, την 23.4.1968 εξεδιώχθη υπό του εναγομένου εκ της εργασίας του ταύτης κατά τρόπον υβριστικόν και ότι ούτος, θεωρών το περιστατικόν τούτο ως σπουδαίον λόγον, καταγγέλλει την εργασιακήν σύμβασιν από 11.5.1968. Διώκεται δε διά της αγωγῆς, όπως υποχρεωθῶσιν οί εναγόμενοι και καταβάλωσιν εις τον ενάγοντα τό εν αύτῃ ποσόν α) διά μισθούς υπερημερίας του χρονικού διαστήματος από 23.4.1968 έως 11.5.1968, β) δι' αποζημίωσιν εκ του ν. 2112/1920 λόγῳ της υπ' αύτου (ενάγοντος) γενομένης διά σπουδαίον λόγον καταγγελίας της εργασιακῆς συμβάσεως, γ) δι' αποζημίωσίν του βάσει του άρθρου 673 Α.Κ., δ) δι' ηθικήν βλάβην και διά προσβολήν της προσωπικότητός του και ε) δι' αποζημίωσιν και επίδομα άδείας του του έτους 1968. Ούτως έχουσα ή αγωγή

άρμοδίως εισάγεται κατά την προκειμένην διαδικασίαν του ν. ΓΨΟΔ' και δέον να εξετασθή ως προς το νόμω και ουσία βάσιμον αυτής.

Εβεβαιώθησαν, κατά την εκ των ένόντων κρίσιν ημών, τα ακόλουθα πραγματικά περιστατικά. Ο ένάγων, προσληφθείς υπό της εναγομένης ομορρύθμου εταιρίας, ης ομόρρυθμον μέλος είναι ο εναγόμενος προ πολλών ετών, δυνάμει συμβάσεως εξηρτημένης εργασίας αορίστου χρόνου, ειργάσθη παρ' αυτή ως υπάλληλος επί των πωλήσεων, ως και εις διαφόρους άλλας βοηθητικάς εργασίας του εν Αθήναις καταστήματός της πωλήσεως ανταλλακτικών μοτοσυκλετών μέχρι της 23.4.1968, ότε ο εναγόμενος εξ αφορμής του ότι ούτος (ένάγων) ηρνήθη να εκτελέση ανατεθείσαν αυτώ εργασίαν, ένω ώφειλε και ήδύνατο να αντιδράση κατά τρόπον ηπιώτερον, ήρπασεν αυτόν (ένάγοντα) εκ του βραχίονός του και, απωθήσας αυτόν βιαίως, τον εξέβαλε του καταστήματός του παρουσία και ετέρων προσώπων. Συνεπεία της τοιαύτης συμπεριφοράς του εναγομένου ο ένάγων εξηναγκάσθη να αποχωρήση εκ της εργασίας του και καθ' όλον το μέχρι της 11.5.1968 χρονικόν διάστημα κατέστη ηθικώς άδύνατον, λόγω της μειώσεως, ην υπέστη, να επανέλθη εις την εργασίαν του. Υπό τα δεδομένα ταύτα η εναγομένη εταιρία κατέστη υπερήμερος περί την αποδοχήν της εργασίας του ένάγοντος και ως εκ τούτου όφείλει εις αυτόν τας αποδοχάς του του εν λόγω διαστήματος, αίτινες, εν όψει του ότι ο καταβαλλόμενος αυτώ μηνιαίος μισθός ανήρχετο εις 3.600 δραχμάς, συμποσούνται εις δραχμάς 2.160 (3.600 Χ 2/5) (προβλ. Πρ. Αθηνών 16194/1966, ΕΕΔ 25, 1187 και Πρ. Πειρ. 941/1968, ΕΕΔ 27, 883).

Αι περί καταγγελίας διά σπουδαίον λόγον και αποζημιώσεως δι' αυτήν διατάξεις των άρθρων 672 και 673 Α.Κ. εφαρμόζονται επί συμβάσεων εργασίας ωρισμένου χρόνου και ουχί επί τοιούτων εξηρτημένης εργασίας αορίστου χρόνου, ως η προκειμένη τοιαύτη, εφ' ων έχουν εφαρμογήν αι διατάξεις του ν. 2112/1920 και β. δ/τος 16/18.7.1920. Επομένως το περί αποζημιώσεως εκ του άρθρου 673 Α.Κ. λόγω καταγγελίας διά σπουδαίον λόγον κεφάλαιον της αγωγής είναι άβάσιμον. Τα προς αποκατάστασιν ηθικής βλάβης και προς ικανοποίησιν της προσβληθείσης προσωπικότητος του ένάγοντος κανδύλια της αγωγής του ένάγοντος είναι αόριστα, διότι δεν καθορίζεται εν αυτή άν τα εν αυτοίς ποσά ζητούνται ως χρηματική ικανοποίησις (άρθρα 59, 299, 932 Α.Κ.) η δι' άλλην αιτίαν (αποζημίωσιν κλπ.), ίνα κριθή, εάν νομίμως ζητούνται ταύτα. Η εκ του ν. 2112/1920 και εκ του β.δ/τος 16/18.7.1920 χορηγουμένη αποζημίωσις καταβάλλεται εν περιπτώσει καταγγελίας της εργασιακής συμβάσεως εκ μέρους του εργοδότου και ουχί επί καταγγελίας αυτής εκ μέρους του εργαζομένου. Επομένως, εφ' όσον ο ένάγων, ως προανεφέρθη, εκθέτει, ότι ούτος (ένάγων) κατήγγειλε την εργασιακήν σύμβασιν δεν υφίσταται δικαίωμα αυτού προς λήψιν της αιτουμένης αποζημιώσεως εκ του ν. 2112/1920.

Επίσης διά τον αυτόν λόγον κατά τον ά.ν. 539/1945 και το άρθρον 3 § 16 ν. 4504/1966 ο ένάγων δεν δικαιούται της αιτουμένης αποζημιώσεως και επιδόματος μή χορηγηθείσης άδείας του έτους 1968.

Κατ' ακολουθίαν πάντων τούτων δέον όπως η υπό κρίσιν αγωγή γίνη εν μέρει δεκτή διά το προαναφερθέν ποσόν των δραχμών 2.160 όσον αφορά το περί υπερημερίας κεφάλαιον της αγωγής, κηρυχθή δε η παρούσα προσωρινώς εκτελεστή.

ΣΥΛΛΗΨΙΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΥΠΟ ΤΗΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ ΚΑΙ ΕΚΤΟΠΙΣΙΣ ΑΥΤΟΥ

Άξίωσις μισθοῦ ἐκ τῶν ἄρθρων 657, 658 Ἀστικοῦ Κώδικος καὶ ἰσχὺς συμβάσεως

Διατήρησις ἀξιώσεως μισθοῦ, κατ' ἄρθρον 657 Ἀστικοῦ Κώδικος, ἐὰν μετὰ δεκαήμερον τοὐλάχιστον παροχὴν ἐργασίας κωλύεται νὰ ἐργασθῇ ἕνεκα λόγου, μὴ ὀφειλομένου εἰς ὑπαιτιότητα αὐτοῦ.—Σπουδαῖος λόγος ἡ σύλληψις καὶ κράτησις τοῦ μισθωτοῦ ὑπὸ τῆς Ἀστυνομικῆς Ἀρχῆς, μὴ ὀφειλομένου ὅμως μισθοῦ, ἐφ' ὅσον ὀφείλεται εἰς ὑπαιτιότητα τοῦ μισθωτοῦ.—Θεώρησις τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὡς λυθείσης ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς καλῆς πίστεως καὶ τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν διὰ τῆς ἀποχῆς τοῦ μισθοῦ ἐκ τῆς ἐργασίας.

Ἤχθη ὑπὸ τὴν κρίσιν τοῦ Δικαστοῦ τῆς ἐργατικῆς διαδικασίας τοῦ νόμου Γᾠ0Δ' περίπτωσις συλλήψεως μισθωτοῦ ὑπὸ τῆς Ἀστυνομικῆς Ἀρχῆς καὶ ἐκτοπίσεώς του, ἐν σχέσει πρὸς τὴν λόγῳ τῆς τοιαύτης ἀποχῆς ἐκ τῆς ἐργασίας ἰσχὺν τῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ πρὸς τὸ ἐκ τῶν ἄρθρων 657 καὶ 658 Ἀστικοῦ Κώδικος δικαίωμα μισθοῦ. (Ἴδετε ὁμοίως καὶ Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 1798/1968, Πρωτοδίκης *Ἀθ. Μανέτας*, ΕΕΔ 27, 740, ἔνθα σημειώσεις μας καὶ λοιπαὶ παραπομπαί).

Ὡς πρὸς τὴν ἐκ τῶν ἄρθρων 657 ἐπ. ἀξίωσιν ἐπὶ τὸν μισθὸν ἀπαραίτητος προϋπόθεσις εἶναι νὰ μὴ ὀφείληται τὸ κώλυμα παροχῆς ἐργασίας εἰς ὑπαιτιότητα τοῦ μισθωτοῦ, ὅπερ, ὡς δέχεται ἡ ἀπόφασις, δὲν ἀπεδείχθη εἰς τὴν περίπτωσίν της.

Ὡς πρὸς τὴν ἀποχὴν τοῦ μισθωτοῦ ἐκ τῆς ἐργασίας, ἡ σχέσις πρὸς τὴν ἰσχὺν τῆς συμβάσεως, αὕτη, κατὰ τὰ νομολογούμενα, κρίνεται βάσει τῶν ἀρχῶν τῆς καλῆς πίστεως καὶ κατὰ ταύτας σημασίαν ἔχει καὶ ὁ χρόνος, καθ' ὃν διήρκεσεν ἡ ἀποχή.

Εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς ἀποφάσεως ἡ ἀποχὴ διήρκεσεν ἐπὶ ἓν ἔτος, ὑπῆρξε δηλαδὴ αὕτη μακρὰ καὶ οὕτω ἡ ἀπόφασις κατέληξεν εἰς τὴν κρίσιν, ὅτι ἡ σύμβασις ἐλύθη ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ.

Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 4811/1968

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν Νόμου Γᾠ0Δ' Πρωτοδίκης ὁ κ. **Ι. Λύκος**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Χασανάκος, Γ. Ζάραγκας

Ἐβεβαιώθη, ὅτι ὁ ἐνάγων προσεληφθη τὴν 29.10.1962 παρὰ τῆς ἐναγομένης διὰ συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, ὡς βοηθὸς μηχανικοῦ - συντηρητοῦ ψυκτικῶν μηχανημάτων, ἀντὶ ἡμερομισθίου δραχμῶν 110, καὶ παρέσχεν ἔκτοτε τὰς ὑπηρεσίας του μέχρι τῆς 25.4.1967, ὁπότε, συλληφθεὶς ὑπὸ τῶν ἁρμοδίων Ἀρχῶν Ἀσφαλείας, ἐξετοπίσθη εἰς Λέρον, δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1967 ἀποφάσεως τῆς Πρωτοβαθμίου Ἐπιτροπῆς Ἀσφαλείας Νομοῦ Πειραιῶς. Μετὰ ταῦτα ὁ ἐνάγων, ἀφεθεὶς ἐλεύθερος τὴν 22.4.1968, προσῆλθε τὴν ἑπομένην πρὸς ἀνάληψιν ὑπηρεσίας, πλὴν ἡ ἐναγομένη δὲν ἀπεδέχθη τὰς ὑπηρεσίας του, θεωρήσασα τὴν σύμβασιν λυθεῖσαν διὰ σιωπηρᾶς καταγγελίας παρ' αὐτοῦ.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 657 τοῦ Α.Κ. ὁ ἐκμισθωτὴς διατηρεῖ τὴν ἀξίωσιν αὐτοῦ ἐπὶ τὸν μισθόν, ἐὰν μετὰ δεκαήμερον τοὐλάχιστον παροχὴν ἐργασίας κωλύεται νὰ ἐργασθῇ ἕνεκα λόγου, μὴ ὀφειλομένου εἰς ὑπαιτιότητα αὐτοῦ. Κατὰ τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τῆς διατάξεως ταύτης ἡ σύλληψις καὶ κράτησις τοῦ ἐκμισθωτοῦ εἶναι μὲν σπουδαῖος λόγος, ὀφείλεται ὅμως εἰς ὑπαιτιότητα αὐτοῦ καὶ συνεπῶς δὲν ὀφείλεται ὁ μισθὸς τοῦ ἄρθρου 658, ἐκτὸς ἂν ἡ σύλληψις αὕτη ἐγένετο διὰ κατηγορίαν ἀποδειχθεῖσαν ἐκ τῶν ὑστέρων ἀβάσιμον (*Καυκᾶς*, Ἐνοχ. ὑπ' ἄρθρ. 657 § 2).

Ἐξ ἄλλου, ὡς ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 5 § 3 τοῦ ν. 2112/1920 συνάγεται, ὅταν ἡ ἀποχὴ τοῦ μισθωτοῦ ἐκ τῆς ἐργασίας ὀφείλεται οὐχὶ εἰς ἀσθένειαν, ἀλλ' εἰς ἕτερον λόγον, τὸ δικαστήριον, λαμβάνον ὑπ' ὄψιν τὴν αἰτίαν τῆς ἀποχῆς, τὴν διάρκειαν αὐτῆς καὶ τὰς ἐν γένει συνθήκας, κρίνει βάσει τῶν ἄρθρων 200 καὶ 288 τοῦ Α.Κ., ἐὰν ἡ ἀποχὴ δέον νὰ θεωρηθῇ ὡς λύσις τῆς συμβάσεως διὰ σιωπηρᾶς καταγγελίας (Α.Π. 720/1964, ΕΕΔ 24, 90). Διὰ τὴν τοιαύτην κρίσιν εἶναι ἀδιάφορον, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν περίπτωσιν τοῦ ἄρθρου 657, ἐὰν ἡ ἀποχὴ ὀφείληται ἢ οὔ εἰς ὑπαιτιότητα τοῦ μισθωτοῦ (*Καυκᾶς*, ἐν ΕΕΔ 8, 547).

Ἐν προκειμένῳ οὐδαμῶς ἐβεβαιώθη, ὅτι ἡ σύλληψις καὶ ἐκτόπισις τοῦ ἐνάγοντος καὶ ἡ ἐντεῦθεν ἀποχὴ τούτου ἐκ τῆς ἐργασίας του δὲν ὀφείλοντο εἰς ὑπαιτιότητα αὐτοῦ. Ἀντιθέτως ἐκ τῆς ὡς ἄνω ἀποφάσεως τῆς

ΣΧΕΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΠΡΟΣΛΗΨΙΣ ΥΠΟ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΥΠΑΛΛΗΛΟΥ ΕΠΙ ΣΧΕΣΕΙ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

Ἀκυρότης προσλήψεως, χαρακτὴρ σχέσεως καὶ ἁρμόδιον Δικαστήριον

Ἄκυρος πρόσληψις ὑπαλλήλου Δημοσίου ἐπὶ σχέσει δημοσίου δικαίου.—Ἐξακολούθησις τοῦ χαρακτῆρος τῆς σχέσεως ὡς δημοσίου δικαίου, παρὰ τὴν ἀκυρότητα τῆς προσλήψεως, μὴ μεταβληθείσης εἰς σχέσιν ἐξηρτημένης ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου συνεπείᾳ τῆς ἀκυρότητος.—Ἀπαράδεκτος εἰσαγωγὴ ἀξιώσεως ἐξ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἐπὶ τῆς τοιαύτης σχέσεως πρὸς ἐκδίκασιν εἰς τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν.

Εἶναι δεδομένον, ὅτι εἰς τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΨΟΔ'/1911, ὡς ἐτροποποιήθη, ὑπήγοντο (καὶ ὑπάγονται καὶ ἤδη μετὰ τὴν διὰ τοῦ ἄρθρου 37 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας Νόμου κατάργησιν αὐτῆς καὶ ἐφαρμογὴν μόνον διὰ τὰς ἐκκρεμεῖς δίκας) αἱ ἀξιώσεις, αἱ ὁποῖαι προκύπτουν ἐκ σχέσεως ἐργασίας τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου, ἀνεξαρτήτως προσώπου τοῦ ἐργοδότου, εἴτε δηλαδὴ εἶναι φυσικόν, εἴτε νομικὸν πρόσωπον καὶ ἀκόμη καὶ δημοσίου δικαίου. (Α.Π. 781/1964, εἰσηγητὴς *Μ. Σκουλίκης*, ΕΕΔ 24, 268, Α.Π. 780/1964, εἰσηγητὴς *Δ. Κακίρης*, ΕΕΔ 24, 274 καὶ ἄλλαι).

Τοῦτο ἄλλως τε ἰσχύει καὶ διὰ τὴν ἐπὶ τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν νέαν διαδικασίαν τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας (Ἴδετε εἰσηγητὴν *Γ. Οἰκονομοπούλου*, Σχέδιον Πολιτικῆς Δικονομίας, τόμος δεύτ., σελ. 156).

Ἐξ ἄλλου, εἰς τὴν αὐτὴν διαδικασίαν (καὶ εἰς τὴν νέαν) ὑπήγοντο καὶ ὑπάγονται διαφοραὶ ἐξ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ τοῦ ἐργοδότου (καὶ τοῦ Δημοσίου, ἴδετε ΕΕΔ 27, 1399), ἀλλὰ προϋποτίθεται, ὅτι ἀναφέρονται εἰς σχέσιν ἰδιωτικοῦ δικαίου, ἡ ὁποία διά τινα ἐκ τῶν λόγων τοῦ νόμου εἶναι ἄκυρος.

Τοῦτο δὲν συνέβαινεν, ὡς δέχεται ἡ κατωτέρω δικαστικὴ ἀπόφασις, εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς σχέσεως δημοσίου δικαίου. (Ἴδετε περὶ τῆς διακρίσεως τῆς σχέσεως δημοσίου δικαίου ἀπὸ τῆς τοιαύτης τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου ΕΕΔ 24, 268, 274, 536, ἔνθα σημειώσεις μας καὶ παραπομπαί).

Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 2852/1968

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν Νόμου ΓΨΟΔ'

Πρωτοδίκης ὁ κ. **Ἠλ. Θεοτοκάτος**

Συνήγοροι οἱ κ.κ. Ι. Χρυσανθόπουλος, Γ. Παπαγγελόπουλος, δικαστικὸς ἀντιπρόσωπος Δημοσίου.

Ἐβεβαιώθησαν τὰ ἀκόλουθα: Ἡ κατὰ τὴν ἀγωγὴν ὑπηρεσία τῆς ἐναγούσης, ἣν αὕτη προσέφερε, κατὰ τοὺς ἰσχυρισμούς της, ἀπὸ τῆς 5.4.1965 μέχρι τῆς 1.2.1966 καὶ συνίστατο, ὡς ἐκθέτει, εἰς ἐργασίαν ὑπαλλήλου γραφέως εἰς τὸ Τμῆμα κληρονομιῶν καὶ φορολογιῶν τοῦ Ὑπουργείου Ἐξωτερικῶν, Διεύθυνσιν Διοικητικοῦ, ὑπῆρξεν ἐπακόλουθον ἄκύρου προσλήψεώς της ὡς δημοσίου ὑπαλλήλου, ἐπὶ σχέσει δημοσίου δικαίου, τῆς ἀκυρότητος ὀφειλομένης εἰς τὸ ὅτι οὐδόλως ἐδημοσιεύθη, οὐδὲ κἂν ἐξεδόθη ἡ περὶ τῆς προσλήψεώς της σχετικὴ διοικητικὴ πρᾶξις. ρηθείσης Ἐπιτροπῆς Ἀσφαλείας προκύπτει, ὅτι οὗτος συνελήφθη καὶ ἐξετοπίσθη ὡς ἐπικίνδυνος διὰ τὴν δημοσίαν τάξιν καὶ ἀσφάλειαν καὶ συνεπῶς δὲν δύναται νὰ τύχῃ ἐν προκειμένῳ ἐφαρμογῆς ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 657 τοῦ Α.Κ., ἅτε τοῦ λόγου, ἐξ οὗ παρεκωλύθη νὰ ἐργασθῇ ὁ ἐνάγων, ὀφειλομένου εἰς ὑπαιτιότητα αὐτοῦ. Περαιτέρω, λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν ὅτι ἡ ἀποχὴ τοῦ ἐνάγοντος ἐκ τῆς ἐργασίας του διήρκεσεν ἐπὶ ἓν περίπου ἔτος, καθ' ὃ δὲν ἦτο δυνατὸν ἡ ἐναγομένη νὰ διατηρῇ κενὴν τὴν θέσιν τοῦ ἐνάγοντος, ἐν ἀναμονῇ ἐπανεμφανίσεως αὐτοῦ, καὶ ὅτι οὗτος θὰ ἠδύνατο νὰ ἀπολυθῇ ἐνωρίτερον καὶ νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν ἐργασίαν του, ἐὰν ἐδήλωνεν, ἔστω καὶ προφορικῶς, ὅτι ἀπολυόμενος δὲν θὰ προέβαινεν εἰς ἐνεργείας στρεφομένας κατὰ τοῦ Κράτους καὶ τῆς δημοσίας τάξεως καὶ ἀσφαλείας, ἡ ἀποχὴ αὕτη συνιστᾷ, κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς καλῆς πίστεως καὶ τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν, σιωπηρὰν ἐκ μέρους αὐτοῦ καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ συνεπῶς, λυθείσης ἐκτοτε τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως, κατ' ἄρθρον 669 τοῦ Α.Κ., δὲν ὀφείλονται αἱ διὰ τῆς ἀγωγῆς αἰτούμεναι ἀποδοχαὶ ὑπερημερίας. Δέον ὅθεν ὅπως ἀπορριφθῇ ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή.

ΙΑΤΡΟΙ

ΝΟΜΙΜΟΣ ΜΙΣΘΟΔΟΣΙΑ ΙΑΤΡΩΝ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ

Χαρακτηρισμός συγκεκριμένης σχέσεως ιατροῦ ὡς σχέσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας

Ἐξάρτησις ἰατροῦ ἐκ τοῦ ἐργοδότου, μὴ αἰρομένη ἐκ τοῦ περιστατικοῦ ὅτι οὗτος ὡς ἐπιστήμων ἰατρὸς ἐκέκτητο πρωτοβουλίαν ὡς πρὸς τὴν ἄσκησιν τοῦ ἐπαγγέλματος καὶ τὸν τρόπον θεραπείας τῶν ἀσθενῶν.—Παραδεκτὴ ἐκδίκασις ἀξιώσεων αὐτοῦ κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν.—Νόμιμος μισθοδοσία ἰατρῶν.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου, ὑπὸ τῆς ὁποίας ἐπεκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 153/1967 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἔρου, ὑπῆρξε παροχὴ ἐργασίας ὑπὸ ἰατροῦ εἰς Ἀσφαλιστικὸν Ταμεῖον καὶ προέκυψε κατ' ἀρχὴν τὸ ζήτημα, ἂν ὁ ἐνάγων ἰατρὸς ἐτέλει μετὰ τοῦ Ταμείου ἐν συμβάσει ἐξηρτημένης ἐργασίας (σχέσει ἀκριβέστερον), ἵνα αἱ ἀξιώσεις αὐτοῦ ἐκδικασθῶσι παραδεκτῶς κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΞΟΔ', ὡς ἐτροποποιήθη, δεδομένου ὅτι κατὰ ταύτην ἐκδικάζονται ἀξιώσεις ἐκ σχέσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας. (Οὕτω καὶ τὸ ἄρθρον 691 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας).

Ἀποδεικθείσης, κατὰ τὰ ἐν τῇ ἀρεοπαγιτικῇ ἀποφάσει, προσωπικῆς ἐξαρτήσεως τοῦ ἰατροῦ ἐκ τοῦ Ταμείου, ὡς εἶναι τὸ διακριτικὸν γνώρισμα τῆς σχέσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας (ἄρθρον 6 νόμου 765/1943), Α.Π. 175/1965, εἰσηγητὴς *Ἀντ. Φλῶρος*, ΕΕΔ 22, 1374 καὶ ἄλλαι, χωρὶς νὰ ἔχῃ σημασίαν, ἂν ὁ ἰατρός, ὡς ἐπιστήμων, κέκτηται πρωτοβουλίαν κατὰ τὴν διεξαγωγὴν τῆς ἐργασίας του (Ἴδετε ΕΕΔ 24, 268), ἀθεωρήτου ἡ προκειμένη σύμβασις ὡς τοιαύτη ἐξηρτημένης ἐργασίας. (Ἴδετε ὁμοίως καὶ Α.Π. 138/1961, εἰσηγητὴς *Ἀθ. Γεωργίου*, ΕΕΔ 20, 587, Α.Π. 640/1963, εἰσηγητὴς *Γ. Χατζηδάκης*, ΕΕΔ 29, 1495, Α.Π. 69/1965, εἰσηγητὴς *Κ. Ψιλόπουλος*, ΕΕΔ 24, 411, ἄλλως ἡ Α.Π. 124/1967, εἰσηγητὴς *Κ. Παπαϊωάννου*, ΕΕΔ 26,608, ἐπὶ τῇ βάσει ἄλλων πραγματικῶν περιστατικῶν).

Προκειμένου περὶ τῶν ἰατρῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 2 § 2 τοῦ ὑπὸ τοῦ ν.δ. 1392/1949 κυρωθέντος ὁμολ. τῆς 30/30 Ἀπριλίου 1946 «περὶ ὀργανώσεως κλπ. τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς» οἱ ἰατροί, ὅσοι παρέχουν τὰς ὑπηρεσίας των πρὸς Ὀργανισμούς, συνεχίζοντες τὴν ἄσκησιν τοῦ ἐπαγγέλματος των ἐκτὸς τοῦ Ὀργανισμοῦ, λογίζονται διατελοῦντες πρὸς τὸν Ὀργανισμὸν εἰς εἰδικὴν σχέσιν ἐμμίσθου ἐντολῆς. (Ἴδετε περὶ τῆς ἐννοίας τῆς διατάξεως Ἐφετεῖον Ἀθηνῶν 404/1964, εἰσηγητὴς *Β. Φαρμακίδης*, ΕΕΔ 23, 599).

Ὡς πρὸς τὴν μισθοδοσίαν τῶν ἰατρῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, ὅπου καὶ τὸ Ἀσφαλιστικῶν Ταμείων τῆς περιπτώσεως, ἴδετε καὶ Α.Π. 138/1967 (εἰσηγητὴς *Καν. Κλαμαρῆς*, ΕΕΔ 26, 610, Α.Π. 377/1968, εἰσηγητὴς *Εὐστ. Μαλλούχος*), ΕΕΔ 27,1150.

Παρὰ τὴν ἀκυρότητα δὲ ταύτην ἡ ὑπηρεσιακὴ σχέσις τῆς ἐναγούσης πρὸς τὸ Δημόσιον δὲν ἔπαυσε νὰ εἶναι σχέσις δημοσίου δικαίου, οὐδόλως μεταβληθεῖσα εἰς σχέσιν ἐξηρτημένης ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου συνεπείᾳ τῆς ἀκυρότητος (Α.Π. 7/1963, ΕΕΔ 22, 1196, Α.Π. 780/1964, ΕΕΔ 24, 274). Ἀβασίμως ὅθεν ἡ ἐνάγουσα ἀξιοῖ διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς της, ἀποζημίωσιν διὰ τὴν ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου παροχὴν ἐργασίας της εἰς τὸ ἐναγόμενον καὶ τὸν ἐντεῦθεν ἀδικαιολόγητον πλουτισμόν αὐτοῦ. Ὡς ἐκ τούτου ἡ ἀγωγή, μὴ ὑπαγομένη εἰς τὴν προκειμένην εἰδικὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΞΟΔ'/1911, καθ' ἣν εἰσάγονται ἀξιώσεις μόνον ἐπὶ ἐργασιακῆς σχέσεως ἰδιωτικοῦ δικαίου ἐρειδόμεναι, δέον νὰ ἀπορριφθῇ κατ' οὐσίαν (Α.Π. 7/1963, ἔνθ' ἀν., Α.Π. 555/1963, ΕΕΔ 22, 1374).

Ἀρείου Πάγου 469/1968, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ἀθ. Γεωργίου**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Καν. Κλαμαρῆς**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Π. Σταυρόπουλος, Στ. Γιαννόπουλος

Μετὰ τὴν ἄσκησιν τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως ἀναιρέσεως, συγχωνευθέντος τοῦ ἀναιρεσείοντος Ταμείου εἰς τὸ Ι.Κ.Α. δυνάμει τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 87 τῆς 29 Ἰουλίου /7 Αὐγούστου 1967, νομίμως τὸ τελευταῖον (Ι.Κ.Α.) παρίσταται ὡς καθολικὸς διάδοχος τοῦ ἀναιρεσείοντος, κατὰ τὰ ἐν τῷ ὡς ἄνω ἄρθρῳ ὁριζόμενα, κατὰ τὴν συζήτησιν τῆς αἰτήσε-

ως ταύτης.

Ὡς προκύπτει ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, τὸ ὡς ἐφετεῖον, κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΞΟΔ', δικάσαν Πρωτοδικεῖον, κατ' ἀνέλεγκτον ἐκτίμησιν τῶν παρὰ τῶν διαδίκων προσαχθεισῶν ἀποδείξεων, δέχεται ὡς βεβαιωθὲν ἐξ αὐτῶν : 1) Ὅτι ὁ ἐνάγων, ἤδη ἀναιρεσίβλητος, προσελήφθη ὑπὸ τοῦ ὡς ἄνω ἀρχικῶς ἀναιρεσείοντος καὶ ἐναγομένου Ταμείου ἀπὸ τοῦ ἔτους 1959 διὰ συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου ἐπὶ μηνιαίᾳ ἀποζημιώσει, ἴσῃ πρὸς τὸν μισθὸν ὑπαλλήλου ἐπὶ βαθμῷ 7ῳ, 2) ὅτι εἰς τοῦτον ἀνετέθη ἡ ἰατρικὴ περίθαλψις τῶν ἐν Ἀλεξανδρουπόλει ἠσφαλισμένων τοῦ ὡς εἴρηται Ταμείου, 3) ὅτι ἡ ἀπασχόλησις αὐτοῦ, ἐξετάζοντος 45 κατὰ μέσον ὅρον ἀσθενεῖς κατὰ μῆνα, διήρκει ἐπὶ συνεχὲς δίωρον περίπου ἡμερησίως, ἤτοι ἀπὸ 10ης-12ης ὥρας, 4) ὅτι ἡ τοιαύτη ἐργασία του, παρεχομένη εἰς τὸ ἐν Ἀλεξανδρουπόλει ἰατρεῖόν του, διότι τὸ Γραφεῖον Ἀλεξανδρουπόλεως τοῦ ἐναγομένου δὲν διαθέτει ἰατρεῖον ἢ κατ' οἶκον τῶν ἠσφαλισμένων, ἐτέλει ὑπὸ τὴν ἐξάρτησιν τοῦ ἀναιρεσείοντος Ταμείου, παρέχοντος ἐγγράφους διαταγὰς πρὸς αὐτὸν ὡς πρὸς τὸν τρόπον καὶ τὸν χρόνον ἐνεργείας του, ἐκτὸς τοῦ καθαρῶς ἐπιστημονικοῦ πεδίου κειμένας καὶ ἀφορώσας εἰς λουτροθεραπείας τῶν ἠσφαλισμένων, θεραπείας δι' ἀντιβιοτικῶν καὶ παθολογικῶν ἁπλῶν καὶ ἐνδοφλεβίων ἐνέσεων, κλινικὰς καὶ παρακλινικὰς ἐξετάσεις, χορηγήσεις ἀδείων ἀσθενείας, ἀναγγελίας ἀτυχημάτων εἰς τὸ ὡς εἴρηται ἀρχικῶς ἀναιρεσεῖον Ταμεῖον, ὅπερ καὶ ἤλεγχε τὴν πιστὴν τήρησιν τῶν τοιούτων διαταγῶν καὶ ἐντολῶν του. Ὑπὸ τὰ πραγματικὰ ταῦτα περιστατικά, ἅτινα δέχεται ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, πρόδηλον εἶναι, ὅτι ἐν προκειμένῳ ὑπόκειται σύμβασις ἐξηρτημένης ἐργασίας, ὡς συντρεχόντων τῶν κατὰ τὰ ἄρθρα 648, 651, 653 καὶ 654 Α.Κ. ὅρων, τοῦ ἀναιρεσιβλήτου τελοῦντος ἐν ἐξαρτήσει πρὸς τὸν ἐργοδότην ἀναιρεσεῖον Ταμεῖον, δυνάμενον νὰ ἐπιβλέπῃ καὶ ἐλέγχῃ τὴν κανονικότητα τῆς ὑπηρεσίας ὡς πρὸς τὸν τόπον καὶ χρόνον παροχῆς αὐτῆς, ἣν ἐξάρτησιν οὐδαμῶς αἴρει τὸ περιστατικόν, ὅτι οὗτος ὡς ἐπιστήμων ἰατρὸς ἐκέκτητο πρωτοβουλίαν ὡς πρὸς τὴν ἄσκησιν τοῦ ἐπαγγέλματος καὶ τὸν τρόπον θεραπείας τῶν ἀσθενῶν. Ὅθεν οὕτω κρῖναν καὶ τὸ δικάσαν Πρωτοδικεῖον καὶ ἀκολούθως ἀπορρῖψαν τοὺς παρὰ τοῦ ἀναιρεσείοντος Ταμείου ὑποβληθέντας περὶ τοῦ ἀντιθέτου ἰσχυρισμοὺς καὶ ἀποφηνάμενον ἑαυτὸ ἁρμόδιον πρὸς ἐκδίκασιν τῆς ὑπὸ κρίσιν διαφορᾶς, ὡς ὑπαγομένης εἰς τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΞΟΔ', ὀρθῶς τὰς ἄνω διατάξεις ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσεν, ὁ δὲ περὶ τοῦ ἐναντίου 1ος λόγος ἀναιρέσεως τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, ὡς ἀβάσιμος, εἶναι ἀπορριπτέος.

Ναὶ μὲν ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 1 § 5 τοῦ ν.δ. 3623/1956, ὡς αὕτη ἰσχύει μετὰ τὴν διὰ τοῦ ἄρθρου 4 § 1 τοῦ ν.δ. 4111/1960 κατάργησιν τῶν ἑδαφίων α' καὶ δ' αὐτῆς, τὸ ἐν αὐτῇ ἀναφερόμενον ποσὸν τῶν 3.200 μηναίως διὰ τέσσαρας κατὰ συνέχειαν ὥρας ἡμερησίας ἐργασίας ὁρίζει ὡς ἐλάχιστον ὅριον ἀμοιβῆς τῶν ἰατρῶν τῶν ἀπασχολουμένων «εἰς ἰατρεῖα ἢ ἐργαστήρια τῶν ἐν τῷ νόμῳ τούτῳ ἀναφερομένων νομικῶν προσώπων», προφανῶς ὅμως ὡς ἰατρεῖα καὶ ἐργαστήρια τούτων νοεῖ οὐ μόνον τὰ λειτουργοῦντα εἰς καταστήματα τοῦ νομικοῦ προσώπου καὶ ἀποτελοῦντα τμήματα τῶν Ὑπηρεσιῶν αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ τὰ ἰδιωτικὰ τοιαῦτα τῶν παρ' αὐτοῦ προσλαμβανομένων διὰ τὴν ἰατρικὴν περίθαλψιν τῶν ἠσφαλισμένων του ἰατρῶν, ὅταν κατὰ τοὺς ὅρους τῆς μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τῶν προσλαμβανομένων ἰατρῶν καταρτιζομένης ἐργασιακῆς συμβάσεως εἰς τὰ ἰατρεῖα τούτων, ὡς μὴ διαθέτοντος τοῦ νομικοῦ προσώπου ἴδιον ἰατρεῖον, δέον νὰ προσέρχωνται οἱ δεόμενοι ἰατρικῆς περιθάλψεως ἠσφαλισμένοι αὐτοῦ.

Ἐν προκειμένῳ, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, τὸ δικάσαν Πρωτοδικεῖον δέχεται, ὅτι λόγῳ τοῦ ὅτι τὸ Γραφεῖον Ἀλεξανδρουπόλεως τοῦ ἀρχικῶς ἀναιρεσείοντος Ταμείου δὲν διέθετεν ἴδιον ἰατρεῖον, ἡ πρὸς τοὺς παρ' αὐτοῦ ἠσφαλισμένους ἰατρικὴ περίθαλψις ἔδει νὰ παρέχηται παρὰ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου εἰς τὸ ἐν Ἀλεξανδρουπόλει ἰατρεῖον αὐτοῦ ἢ, κατὰ περίπτωσιν, κατ' οἶκον τῶν ἀσθενῶν. Ταῦτα δεχθὲν καὶ ἀκολούθως κρῖναν, ὅτι ἔχει ἐν προκειμένῳ ἐφαρμογὴν διὰ τὸν καθορισμὸν τοῦ ἐλαχίστου ὁρίου ἀμοιβῆς τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, ἡ ὡς ἄνω διάταξις, ὀρθῶς ταύτην ἠρμήνευσεν, ὁ δὲ περὶ τοῦ ἐναντίου δεύτερος λόγος ἀναιρέσεως τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, ὡς ἀβάσιμος, εἶναι ἀπορριπτέος.

Διὰ τῶν διατάξεων τοῦ ν.δ. 3623/1956 «περὶ καθορισμοῦ κατωτάτων ὁρίων ἰατρικῆς ἀμοιβῆς καὶ συνθηκῶν ἐργασίας τῶν ἰατρῶν», ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν.δ. 4111/1960, ὡς ἐκ τοῦ συνόλου τῶν διατάξε-

των αὐτοῦ προκύπτει καὶ τοῦ σκοποῦ, εἰς ὃν δι' αὐτοῦ ἀπέβλεψεν ὁ νομοθέτης, ἐσκοπήθη ἡ ἀπὸ τῆς ἰσχύος αὐτοῦ κατὰ τρόπον ὁμοιόμορφον ρύθμισις τοῦ ὕψους τῆς μισθοδοσίας καὶ ἀμοιβῆς τῶν ἰατρῶν ἐν γένει, κατ' ἐλάχιστον ὅριον, τῶν ἀπασχολουμένων εἰς πάντα τὰ ἐν ἄρθρῳ 1 ἀναφερόμενα πρόσωπα, ἐν οἷς καὶ τὰ νομικὰ πρόσωπα δημοσίου δικαίου, καταργηθείσης πάσης ἀντιθέτου διατάξεως εἰδικοῦ ἢ γενικοῦ νόμου καθιερούντος μικρότερον βασικὸν μισθὸν ἢ ἀμοιβὴν ἰατρῶν, προσφερόντων τὰς ὑπηρεσίας των εἴτε κατὰ τὸν ἐν παραγράφοις 4 καὶ 5 ἄρθρου 1 ν.δ. 3623/1956 ἀναφερόμενον τρόπον, εἴτε κατὰ τὸν ἐν ἄρθρῳ 2 § 1 ὁριζόμενον (διὰ τοὺς βαθμολογικῶς ἀντιστοιχοῦντας πρὸς βαθμοὺς δημοσίων ὑπαλλήλων), καταργηθείσης δι' ἄρθρου 13 τοῦ ἀνωνομ. δ) τος πάσης ἄλλης διατάξεως, ἀντικειμένης εἰς τὰς διατάξεις τούτου ὡς πρὸς τὸν τρόπον καὶ ποσὸν τῆς ἀμοιβῆς τῶν ἰατρῶν, ἐκτὸς τῶν διεπομένων δι' ὀργανισμοῦ, ὁρίζοντος τὰς ὀργανικὰς θέσεις καὶ τὴν σύνθεσιν τοῦ ἰατρικοῦ προσωπικοῦ κατ' ἀντιστοιχίαν πρὸς βαθμοὺς ὑπαλληλικῆς ἱεραρχίας κατὰ τὰ ἐν ἄρθρῳ 2 § 1 ὁριζόμενα, τοῦθ' ὅπερ δὲν διατείνεται τὸ ἀναιρεσεῖον Ταμεῖον, ὅτι ἰσχυρίσθη ἐνώπιον τοῦ ἐκδόντος τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν δικαστηρίου.

Ἐξ ἄλλου κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 1 § 5 τοῦ ν.δ. 3623/1956, ὡς αὕτη ἰσχύει μετὰ τὴν διὰ τοῦ ἄρθρου 4 § 1 τοῦ νομοθετικοῦ διατάγματος 4111/1960 κατάργησιν τῶν α' καὶ δ' ἐδαφίων αὐτῆς, τὸ ἐλάχιστον ὅριον τῆς ἀμοιβῆς τῶν ἰατρῶν, οἵτινες παρέχουσι τὰς ὑπηρεσίας αὐτῶν εἰς πάσης φύσεως νοσηλευτικὰ ἱδρύματα, ἰατρεῖα, ἐργαστήρια καὶ πάντα ἐν γένει τὰ νομικὰ πρόσωπα δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ δικαίου, τὰ ἀπασχολοῦντα ἰατροὺς διὰ τὴν παρὰ τούτων ἐκτέλεσιν ἰατρικῆς ὑπηρεσίας, ὁρίζεται ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ ν.δ. 4111/1960 εἰς 3.200 δραχμὰς μηνιαίως διὰ τέσσαρας κατὰ συνέχειαν ὥρας ἡμερησίας ἐργασίας, ὁρισθέντος ἅμα διὰ τοῦ ἄρθρου 4 § 1 ἐδαφ. δ' τοῦ ν.δ. 4111/1960, ὅτι, ἐφ' ὅσον αἱ ἀνάγκαι τῶν ἐν ἄρθρῳ 1 τοῦ ν.δ. 3623/1960 ἀναφερομένων νομικῶν προσώπων δὲν ἐπιβάλλουσι τὴν ἀπασχόλησιν τῶν ἰατρῶν καὶ ὀδοντιάτρων κατὰ πλήρες ὡράριον, ἤτοι ἐπὶ τέσσαρας κατὰ συνέχειαν ὥρας ἡμερησίας ἐργασίας, ἐφαρμόζεται ἡ ἐλευθέρα ἐκλογὴ τῶν ἰατρῶν καὶ ὀδοντιάτρων δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Κοινωνικῆς Προνοίας καὶ τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ, τῆς ἀμοιβῆς τούτων ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ὁριζομένης κατ' ἐπίσκεψιν ἢ πρᾶξιν.

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν διατάξεων τούτων σαφῶς προκύπτει, ὅτι τὸ σύστημα τῆς κατ' ἐπίσκεψιν ἢ πρᾶξιν ἀμοιβῆς τῶν ἰατρῶν τῶν ἀπασχολουμένων παρὰ τοῖς ὡς ἄνω νομικοῖς προσώποις ἐφαρμόζεται καθ' ἃς περιπτώσεις δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Κοινωνικῆς Προνοίας καὶ τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ ἔχει προκριθῇ διὰ τὴν ἰατρικὴν περίθαλψιν τῶν ἠσφαλισμένων ἢ παρ' αὐτῶν ἐλευθέρα ἐκλογὴ τῶν ἰατρῶν καὶ ὀδοντιάτρων. Καθ' ἣν περίπτωσιν ὅμως ἔχει προκριθῇ παρὰ τοῦ νομικοῦ προσώπου τὸ σύστημα τῆς ἐπὶ μηνιαίᾳ ἀντιμισθίᾳ προσλήψεως καὶ ἀμοιβῆς τῶν ἰατρῶν, τὸ ἐλάχιστον ὅριον ἀμοιβῆς τούτων, μετὰ τὴν διὰ τῆς ρηθείσης διατάξεως κατάργησιν τῶν ἐδαφίων α' καὶ δ' τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 1 § 5 τοῦ ν.δ. 3623/1956, εἶναι τὸ ποσὸν τῶν 3.200 δραχμῶν μηνιαίως, ἔστω καὶ ἂν οὗτοι ἀπασχολοῦνται διὰ τὴν παροχὴν ἰατρικῆς περιθάλψεως εἰς τοὺς ἠσφαλισμένους τοῦ Ταμείου ἐπὶ χρόνον ἐλάσσονα τῶν τεσσάρων κατὰ συνέχειαν ὡρῶν ἡμερησίως, ἀποκειμένου εἰς τὸν ἐργοδότην, ὅπως οὗτος ὁρίσῃ πλήρες ὡράριον ἐργασίας, καθ' ὃ οὗτοι θὰ ὑποχρεοῦνται νὰ δέχωνται τοὺς ἠσφαλισμένους εἰς τὰ ἰατρεῖα αὐτοῦ ἢ νὰ παρέχωσι τὰς ἰατρικάς των ὑπηρεσίας κατ' οἶκον τῶν ἠσφαλισμένων. Τοῦτο εἰπὸν καὶ τὸ δικάσαν Πρωτοδικεῖον καὶ ἀκολούθως δεχθὲν ὡς βάσιμον ἐν μέρει τὴν ἀγωγὴν τοῦ ἀναιρεσιβλήτου καὶ ἐπιδικάσαν αὐτῷ τὸ ἐν αὐτῇ ποσόν, ὀρθῶς τὰς διαληφθείσας διατάξεις ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσεν, ὁ δὲ περὶ τοῦ ἐναντίου 3ος λόγος ἀναιρέσεως τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, ὡς ἀβάσιμος, εἶναι ἀπορριπτέος.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Ι. ΔΗΜΟΣΙΟΝ

Αύξομείωσις άριθμοῦ προσλαμβανομένων κατά Ν.Δ. 2500/1953.

Έννοια τῆς διά τοῦ ἀνωτέρω Νόμου δοθείσης ἐξουσιοδοτήσεως πρός τήν Ἐκτελεστικήν Ἐξουσίαν.— Διατήρησις διατάξεων περί προσλήψεως ὑπαλλήλων ἐπί συμβάσει παρά τῷ Ὑπουργείῳ Βιομηχανίας.— Προσωπικόν καλλιεργείας ἁλυκῶν τοῦ Κράτους.— Σχέσις τούτου ἰδιωτικοῦ δικαίου.— Ὑπαγωγή ἀξιώσεων εἰς τήν ἐργατικήν διαδικασίαν.— Καθορισμός μισθοῦ τῶν ἐπί συμβάσει προσλαμβανομένων κατά τά Ν.Δ. 2500/1953.— Εἰς τί συνίσταται.

Ἀρείου Πάγου 244/1968, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ν. Χαραλάμπης**
Εἰσηγητής ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Λ. Κανελλάκος**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Κ. Τζωρτζής, Πάρεδρος Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους, Λ. Καμπόλλης

Κατά μέν τήν παράγραφον 1 τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν.δ. 2500/1953 «περί περιορισμοῦ τῆς εἰς προσωπικόν συνθέσεως τῶν Πολιτικῶν τοῦ Κράτους Ὑπηρεσιῶν», ὡς ἐτροποποιήθη δι' ἄρθρου 10 τοῦ ν.δ. 2645/1953, ἀπό 1ης Ὀκτωβρίου 1953 πᾶσαι αἱ κείμεναι διατάξεις, δι' ὧν ἐπιτρέπεται ἡ πρόσληψις ὑπαλλήλων εἰς Δημοσίας Ὑπηρεσίας ἐπί συμβάσει σχέσεως δημοσίου ἤ ἰδιωτικοῦ δικαίου, καταργοῦνται, ἐφ' ὅσον δέν ἠθέλων ἐν τῷ μεταξύ διατηρηθῆ διά βασ. δ) τος. προκαλουμένου ὑπό τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ καί τοῦ Ὑπουργοῦ Συντονισμοῦ. Αἱ οὕτω διατηρούμεναι διατάξεις ἰσχύουσιν, ὡς τροποποιοῦνται διά τοῦ παρόντος. Κατά δέ τήν παράγραφον 2 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου, διά τῶν κατά τήν προηγουμένην παράγραφον 6. διαταγμάτων δύναται ἀφ' ἑνός μέν νά αὐξομειοῦται ὁ ὑπό τῶν διατηρουμένων διατάξεων προβλεπόμενος ἀριθμός τῶν δυναμένων νά προσλαμβάνωνται ἐπί συμβάσει ὑπαλλήλων, ἀφ' ἑτέρου δέ νά καθορίζωνται μείζονα τῶν ὑπ' αὐτῶν ἀπαιτουμένων διά τήν πρόσληψιν τοῦ ὑπαλλήλου εἰδικά προσόντα. Ὁ ἀριθμός τῶν ἑκάστοτε προσλαμβανομένων ὑπαλλήλων ἐπί συμβάσει ὁρίζεται διά κοινῆς ἀποφάσεως τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ καί τοῦ Ὑπουργοῦ τοῦ Συντονισμοῦ.

Ἐκ τῶν διατάξεων τούτων σαφῶς συνάγεται, ὅτι εἰς τήν δι' αὐτῶν παρεχομένην ἐξουσιοδότησιν πρός τήν ἐκτελεστικήν ἐξουσίαν, δυναμένην νά αὐξομειοῖ τόν ἀριθμόν τῶν ἐπί συμβάσει οἱασδήποτε μορφῆς προσλαμβανομένων, ἀλλά καί νά μή παρατείνῃ παντάπασι τήν συνέχισιν τῆς παροχῆς ὑπηρεσιῶν ὑπό τούτων, περιλαμβάνεται καί ἡ μετατροπή τῆς σχέσεως ἀπό δημοσίου δικαίου εἰς ἰδιωτικοῦ δικαίου τοιαύτην.

Ἐξ ἄλλου, ἐκ τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ βάσει τῶν ἀνωτέρω διατάξεων ἐκδοθέντος ἀπό 17/30.10.1953 δ) τος «περί διατηρήσεως ἐν ἰσχύϊ διατάξεων ἀφορωσῶν τήν πρόσληψιν ὑπαλλήλων ἐπί συμβάσει παρά τῷ Ὑπουργείῳ Βιομηχανίας», δι' οὗ διετηρήθησαν ἐν ἰσχύϊ αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νόμου ΑΧΝΑ/1888 καί τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀπό 9.2. 1916 διατάγματος «περί καλλιεργείας τῶν ἁλυκῶν τοῦ Κράτους» φερόμεναι ὡς προβλέπουσαι τήν διά μισθώσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου πρόσληψιν ἀρχιτεχνιτῶν πρακτικῶν μηχανικῶν καί βοηθῶν ἀρχιτεχνιτῶν διά τάς ἀπ' εὐθείας ὑπό τοῦ Κράτους καλλιεργουμένας ἁλυκάς καί δι' οὗ ὡρίσθη ὁ ἀριθμός τῶν δυναμένων νά προσληφθῶσιν ἑκάστοτε εἰς 20 διά τούς ἀρχιτεχνίτας, εἰς 16 διά τούς πρακτικούς μηχανικούς καί εἰς 1 διά τούς βοηθούς πρακτικοῦ μηχανικοῦ, προκύπτει ὅτι ἡ πρόσληψις πάντων τῶν ἀνωτέρω ἐπετράπη, ὅπως πραγματοποιῆται, διά τόν ἀπό τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ ν.δ. 2500/1953 καί ἐντεῦθεν χρόνον, διά συμβάσεως ἰδιωτικοῦ δικαίου, δι' ἣ καί εἰς τάς ἐπακολουθησάσας ὑπ' ἀριθ. 42722/1955, 42172/1956, 79179/1957, 71273/1959, 66021/1961 καί 71379/1963 κοινάς ἀποφάσεις τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καί Βιομηχανίας, δι' ὧν καθωρίσθη ἑκάστοτε ὁ ἀριθμός τοῦ δυναμένου νά προσληφθῇ διά τάς ὡς ἄνω ἁλυκάς προσωπικοῦ, ὡς καί εἰς τάς ὑπ' ἀριθ. 183184/1955, 167012/1956, 272639/1957, 273965/1959, 335302/1961, 83728/1961, 298494/1962, 318174/1963 καί 4558/1964 κοινάς ἀποφάσεις τῶν Ὑπουργῶν Βιομηχανίας καί Οἰκονομικῶν, δι' ὧν καθωρίσθη ἑκάστοτε ἡ μισθολογική ἀντιστοιχία τοῦ αὐτοῦ προσωπικοῦ, τοῦτο φέρεται ὡς ἰδιωτικοῦ δικαίου. Τῶν ἐκ τῆς σχέσεως δέ τοῦ προσωπικοῦ τούτου πρός

τὸ Δημόσιον ἀξιώσεων περὶ μισθῶν καὶ ἀποδοχῶν ἐν γένει ὑπαγομένων εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ κατ' ἄρθρον 1 τοῦ νόμου ΓΨΟΔ'/1911, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ νόμου 1968/1944, δικαστοῦ, ὀρθῶς τὸ ἐκδὸν τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν Πρωτοδικεῖον ἔκρινεν ἀριθόδικον τὸν δικαστὴν τοῦτον πρὸς ἐκδίκασιν τῆς τοιαύτης ἀξιώσεως ἐπιδιωκούσης ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς τοῦ ἀναιρεσείοντος καὶ ἀπέρριψε τὴν περὶ καθ' ὅλην ἀναρμοδιότητος ἔνστασιν τοῦ ἀναιρεσείοντος, ὁ δὲ τὰ ἐναντία ὑποστηρίζων πρῶτος λόγος ἀναιρέσεως ἀπορριπτέος τυγχάνει ὡς ἀβάσιμος.

Κατὰ τὴν παράγραφον 3 τοῦ ἀνωτέρω ἀναφερθέντος ἄρθρου 8 τοῦ ν.δ. 2500/1953 ὁ μισθὸς τῶν ἐπὶ συμβάσει ὑπαλλήλων ὁρίζεται διὰ κοινῆς ἀποφάσεως τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ καὶ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, κατ' ἀναφορὰν δὲ πάντοτε πρὸς ἕνα τῶν μισθῶν τῆς κλίμακος τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 1520/1950, ὡς συνεπληρώθη διὰ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 1537/1950. Ἐκ τῆς τελευταίας ταύτης διατάξεως σαφῶς προκύπτει, ὅτι ἡ δι' αὐτῆς παρασχεθεῖσα ἐξουσιοδότησις εἰς τοὺς ὡς ἄνω Ὑπουργοὺς ἀναφέρεται ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον εἰς τὸν καθορισμὸν τοῦ μισθοῦ παντὸς ἐπὶ συμβάσει προσλαμβανομένου ὑπαλλήλου κατ' ἀναφορὰν πρὸς ἕνα τῶν μισθῶν τῆς μισθολογικῆς κλίμακος τῶν τακτικῶν διοικητικῶν ὑπαλλήλων καὶ οὐχὶ εἰς τὴν παροχὴν εἰς ἐκείνας τῶν ἐν γένει ἀποδοχῶν τούτων. Συνεπῶς εἰς περίπτωσιν ἀναπροσαρμογῆς τῶν μισθῶν τῶν τακτικῶν διοικητικῶν ὑπαλλήλων, οἱ ἐπὶ συμβάσει τοιοῦτοι λαμβάνουσι τὸν ἀναπροσαρμοζόμενον μισθόν, οὐχὶ δὲ καὶ τὰ εἰς ἐκείνους χορηγούμενα ἐπιδόματα καὶ προσαυξήσεις, ἐκτὸς εἰδικοῦ νομικοῦ ὁρισμοῦ (Α.Π. 497/1967). Ὅθεν ἡ ἀναιρεσιβαλλομένη ἀπόφασις, δεξαμένη ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος ἐνάγων, ὑπηρετήσας ὡς ἀρχιτεχνίτης Β' καὶ μετέπειτα Α' τάξεως εἰς ὑπὸ τοῦ Δημοσίου καλλιεργουμένας ἁλυκὰς καὶ συνδεόμενος μετὰ τούτου, κατὰ τὰ εἰρημένα, διὰ συμβάσεως ἐξαρτημένης ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, ἐδικαιοῦτο πλὴν τοῦ μισθοῦ δημοσίου διοικητικοῦ ὑπαλλήλου, κατὰ τὴν δι' ὑπουργικῶν ἀποφάσεων καθορισθεῖσαν ἀντιστοιχίαν (8ου καὶ εἶτα 7ου βαθμοῦ) καὶ τῶν ἐπιδομάτων οἰκογενειακοῦ, πολυετίας καὶ τριετιῶν, τῶν χορηγηθέντων εἰς τοὺς τακτικοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 1492/1954, 2387/1955, ὡς ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως, 1326/1957, 1020/1958, 179/1960 καὶ 80/1962 Πράξεων τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, κυρωθεισῶν διὰ τοῦ ν.δ. 4242/1962 καὶ ἐπιδικάσασα, πλὴν ἄλλων, καὶ τὰ εἰς τὰ ἐπιδόματα ταῦτα ἀναλογοῦντα ποσά, ψευδῶς τὰς ἀνωτέρω διατάξεις ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε καὶ ἀναιρετέαν ἐν μέρει ἑαυτὴν κατέστησε κατ' ἄρθρον 807 ἐδ. 17 Πολ. Δικονομίας καὶ τὸν δεύτερον περὶ τούτου λόγον ἀναιρέσεως (*).

II. ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

Ἀποδοχαὶ ἠλεκτροτεχνιτῶν Δημοσίας Ἐπιχειρήσεως Ἠλεκτρισμοῦ

Ρύθμισις αὐτῶν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 25/1961 διαιτητικῆς ἀποφάσεως.—Ἔννοια τῶν ὅρων αὐτῆς.

Ἀρείου Πάγου 455/1968, Τμ. Γ'

Πρόεδρος ὁ κ. **Θ. Καμπέρης**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Εὐστ. Μπλέτσας**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Μπλέτσας, Κ. Μπαλντᾶς

(**) Ὡς ἐγένετο δεκτὸν διὰ τῆς ἀναιρετικῆς ἀποφάσεως, πρὸς τὴν γνώμην τῆς ὁποίας συνεφώνει καὶ τὸ Τμῆμα τοῦτο, ἡ ὑπ' ἀριθ. 25/1961 ἀπόφασις τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ἠλεκτροτεχνιτῶν τῆς Δ.Ε.Η. καὶ ἐπιχειρήσεων παραγωγῆς καὶ διανομῆς ἠλεκτρισμοῦ ἁπάσης τῆς χώρας» ρυθμίζει, κατ' ἐλάχιστον ὅριον, τὸ σύνολον τῶν καταβλητέων εἰς τοὺς ὡς ἄνω ἠλεκτροτεχνίτας ἀποδοχῶν, καθ' ὅσον εἰς τὴν παράγραφον 1 προβλέπει κλιμάκωσιν τοῦ δι' αὐτῆς καθοριζομένου βασικοῦ μισθοῦ, οὕτως ὥστε νὰ δαίνῃ οὗτος αὐξανόμενος μετὰ συμπλήρωσιν ὡρισμένου χρόνου ὑπηρεσίας, διὰ δὲ τῆς παραγράφου 2, στοιχεῖα α' καὶ δ', χορηγεῖται ἐπίδομα οἰκογενειακῶν βαρῶν καὶ πολυετοῦς ὑπηρεσίας ὑπὸ τὰς ἐν αὐτῇ ἀναφερομένας προυποθέσεις. Διὰ τῆς ρυθμίσεως δηλονότι ταύτης δὲν ἐπεδιώχθη μόνον ὁ καθορισμὸς τοῦ βασικοῦ μισθοῦ, ἀλλ' ἐνεσωματώθησαν εἰς τοῦτον καὶ αἱ κριθεῖσαι ἀναγκαῖαι προσαυξήσεις λόγῳ πάσης φύσεως προϋπηρεσίας, συμπεριλαμβανομένης τῆς προσαυξήσεως λόγῳ εὐδοκίμου παραμονῆς ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ, ἐκτὸς τῆς λόγῳ πολυετίας τοιαύτης, καθοριζο-

(*) Ἀνηρέθη ἐν μέρει ἡ ὑπ' ἀριθ. 6106/1967 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν.

(**) Μετὰ τὴν Α.Π. 121/1968, Β' Τμήματος, ΕΕΔ 27, 683.

μένης ἰδιαιτέρως μετὰ τοῦ χορηγουμένου εἰς τοὺς ἐγγάμους ἄρρενας οἰκογενειακοῦ ἐπιδόματος, μὴ καταλειφθέντος ὡς πρὸς αὐτὰς ἢ ἄλλας προσθέτους παροχὰς κενοῦ τινος, χρήζοντος συμπληρώσεως ἐξ ἄλλων κανονιστικῶν ἢ συμβατικῶν διατάξεων, οὐδὲ γενομένης παραποιπῆς ἢ ἐπιφυλάξεως. Ὅθεν, κρίνασα ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, ὡς ἐξ αὐτῆς δείκνυται, ὅτι ὁ ἐφεσίβλητος - ἐνάγων, ὅστις παρεῖχεν ἀρχικῶς ὑπηρεσίας ἠλεκτροτεχνίτου εἰς τὴν ἠλεκτρικὴν ἐκμετάλλευσιν Κερκύρας καὶ εἶτα εἰς τὴν ἐκκαλοῦσαν - ἐναγομένην Δ.Ε.Η., ὡς διατηρηθεὶς μετὰ τὴν παρὰ τῆς τελευταίας ἐξαγορὰν τῆς πρώτης, χωρὶς νὰ ἐνταχθῇ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν αὐτῆς, δικαιοῦται καὶ μετὰ τὴν ἰσχὺν τῆς προμνησθείσης διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ἐκτὸς τῶν ὑπ' αὐτῆς προβλεπομένων ἀμοιβῶν καὶ ἐπιδομάτων, ὡς ὁ ἐν αὐτῇ βασικὸς μισθὸς προσηυξήθη ἀπὸ 1 Ἰουνίου 1962 διὰ τῆς ἀπὸ 4 Δεκεμβρίου 1962 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας μεταξὺ Δ.Ε.Η. καὶ Ὁμοσπονδίας ἠλεκτροτεχνιτῶν Ἑλλάδος, δημοσιευθείσης εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, καὶ τῶν τριῶν ἐπιδομάτων εὐδοκίμου παραμονῆς ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ, ἅτινα εἶχον χορηγηθῇ αὐτῷ συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 19 τοῦ ἐπέχοντος ἰσχὺν νόμου ἀπὸ 15.8.1936 β.δ. ἐσωτερικοῦ κανονισμοῦ τοῦ προσωπικοῦ τῆς ἐκμεταλλεύσεως Κερκύρας καὶ κατεβάλλοντο εἰς αὐτὸν ὑπὸ τῆς Δ.Ε.Η. μέχρι τοῦ χρόνου ἐφαρμογῆς τῆς ἄνω διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι ἡ πρὸς καταβολὴν τοῦ ἐπιδόματος τούτου ὑποχρέωσις τῆς Δ.Ε.Η. ἀπορρέει ἐκ τοῦ ὅρου 8 τοῦ περὶ ἐξαγορᾶς τῆς ἐκμεταλλεύσεως Κερκύρας συμβολαίου, δι' οὗ ἀνέλαβε τὴν ὑποχρέωσιν διατηρήσεως τοῦ τέως προσωπικοῦ ὑπὸ τὰς αὐτὰς μέχρι τοῦ 1960 ἀποδοχάς, καὶ ἐκ τοῦ ἀπὸ 15.7.1957 κανονισμοῦ καταστάσεως τοῦ προσωπικοῦ αὐτῆς, συνιστῶντος σύμβασιν καὶ ὁρίζοντος ὅτι τὸ διατηρούμενον προσωπικόν, θεωρούμενον μέχρι τῆς ἐντάξεώς του εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς Δ.Ε.Η. προσωρινόν, λαμβάνων τὰς αὐτάς, ὡς καὶ παρὰ τῇ ἐπιχειρήσει ἡ ἐκμεταλλεύσει, ἐξ ἧς προέρχεται, ἀποδοχὰς καὶ ἐπιδόματα ἐν γένει, καὶ ὄχι τὴν διαφορὰν μεταξὺ τῶν καταβληθεισῶν εἰς τὸν ἐφεσίβλητον κατὰ τὴν προμνησθεῖσαν ὑπ' ἀριθ. 25/1961 διαιτητικὴν ἀπόφασιν συνολικῶν μηνιαίων ἀποδοχῶν καὶ τῶν ὑπὸ τὰ προϊσχύοντα αὐτῆς καταβαλλομένων αὐτῷ συνολικῶν ἀποδοχῶν μετὰ τῶν προειρημένων ἐπιδομάτων εὐδοκίμου παραμονῆς ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ, ἀλλὰ τὴν διαφορὰν μεταξὺ τῶν καταβληθεισῶν αὐτῷ μηνιαίως κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 1.2.1961 μέχρι 31.10.1965 συνολικῶν ἀποδοχῶν τῆς ἐν λόγῳ διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ἄνευ τῆς ἀμφισβητήσεως περὶ τοῦ ποσοῦ αὐτῶν ὡς ἀνερχομένου εἰς τὸ ὑπ' αὐτῆς πράγματι ὁριζόμενον συνολικὸν ποσὸν ἀποδοχῶν τῶν ἠλεκτροτεχνιτῶν, καὶ τῶν καταβλητέων αὐτῷ κατὰ τὴν αὐτὴν διαιτητικὴν ἀπόφασιν συνολικῶν ἀποδοχῶν διὰ τῆς προσθήκης εἰς τὸν ὑπ' αὐτῆς ὁριζόμενον βασικὸν μισθόν, ὡς οὗτος ηὐξήθη ἀπὸ 1.6.1962 διὰ τῆς προμνησθείσης συλλογικῆς συμβάσεως, τῶν ἐπιδομάτων εὐδοκίμου παραμονῆς ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ ἐκ 30% ἐν συνόλῳ τοῦ βασικοῦ τούτου μισθοῦ, εἰς τὴν καταβολὴν τῶν ὁποίων ἦτο ὑπόχρεως ἡ Δ.Ε.Η. ἐκ συμβάσεως, κατὰ τὰ προειρημένα, ὁμοῦ μετὰ τοῦ ὑπὸ διαιτητικῶν ἀποφάσεων ἢ συλλογικῶν συμβάσεων ἑκάστοτε ὁριζομένου βασικοῦ μισθοῦ διὰ τῆς ἐπαυξήσεως τούτου κατὰ τὸ ὑπὸ τῶν ἐπιδομάτων τούτων ἐκπροσωπούμενον ὡς ἄνω ποσοστόν, ἐσφαλε, ψευδῶς ἑρμηνεύσασα καὶ ἐσφαλμένως ἐφαρμόσασα τὰς οὐσιαστικοῦ περιεχομένου διατάξεις τῆς ἄνω διαιτητικῆς ἀποφάσεως, καὶ δέον, δεκτοῦ καθισταμένου τοῦ εἰς τὰς ἀρχικὰς ἐπὶ τῆς ἐφέσεως προτάσεις τῆς ἐκκαλούσης, νομίμως φερομένας ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τούτου κατὰ τὸ ἄρθρον 248 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, εἰς ὃ παραπέμπει τὸ ἄρθρον 542 αὐτῆς, ὅπερ ἔχει ἐφαρμογήν, κατὰ τὸ ἄρθρον 25 § 3 τοῦ Εἰσαγ. Νόμου τοῦ Κώδικος Πολ. Δικονομίας, καὶ ἐπὶ τῶν πρὸ τῆς εἰσαγωγῆς αὐτοῦ ἀσκηθεισῶν ἐφέσεων, σχετικοῦ παραπόνου, ὡς τοῦτο διασαφηνίζεται διὰ τῶν προτάσεων αὐτῆς τῆς προκειμένης συζητήσεως, νὰ ἐξαφανισθῇ ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, καθόσον ἐδέχετο ὡς νόμιμον βάσιμον καὶ ἐπεδίκασε τὴν ἄνω ἀπαίτησιν τοῦ ἐφεσιβλήτου, ἄνευ ἐρεύνης τῶν κατ' αὐτῆς λοιπῶν λόγων ἐφέσεως ὡς περιττῆς, περαιτέρω δὲ δικαζομένης ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου τούτου τῆς ἀγωγῆς νὰ ἀπορριφθῇ αὕτη ὡς νόμῳ ἀβάσιμος κατὰ τὴν ἐν αὐτῇ προμνησθεῖσαν ἀξίωσιν τοῦ ἐνάγοντος βάσει τῶν ὡς ἄνω ἐπὶ τοῦ νόμου δεκτῶν γενομένων, καὶ νὰ καταδικασθῇ ὁ ἐφεσίβλητος - ἐνάγων, κατὰ τὸ ἄρθρον 178 Κώδικος Πολ. Δικονομίας, ὅπερ ἔχει ἐφαρμογὴν κατὰ τὸ ἄρθρον 14 § 2 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ Νόμου τοῦ Κώδικος Πολι-

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ

Ι. ΑΙΤΗΣΕΙΣ ΑΚΥΡΩΣΕΩΣ

Έκδοσις καὶ παροχὴ ἀντιγράφου διοικητικῶν πράξεων ἢ ἑτέρων δημοσίων ἐγγράφων.

Ἐπιτρεπτή, κατ' ἄρθρον 46 § 1 Νόμου 3713/1928, αἴτησις ἀκυρώσεως μόνον κατὰ τῶν ἐκτελεστῶν πράξεων τῆς Διοικήσεως.—Δεκτὴ ἡ προσφυγὴ καὶ ἐπὶ παραλείψεως Ἀρχῆς, ὅπως προβῇ εἰς ὀφειλομένην νόμιμον ἐνέργειαν, δὲν συνιστᾷ ὅμως ἐκτελεστὴν διοικητικὴν πρᾶξιν ἡ ἔκδοσις καὶ παροχὴ ἀντιγράφου διοικητικῶν πράξεων ἢ ἑτέρων δημοσίων ἐγγράφων, ἡ ἄρνησις τῆς χορηγήσεως τῶν ὁποίων νὰ συνιστᾷ παράλειψιν νομίμου ἐνεργείας.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 10/1968, Ὁλομελείας

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ν. Γρηγορίου**
Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. **Α. Σταυρόπουλος**
Δικηγόρος ὁ κ. Ἐμμ. Πετσαλάκης, Πάρεδρος Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους

Κατὰ τὸ ἄρθρον 46 § 1 τοῦ κωδικοποιηθέντος νόμου 3713 περὶ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ἡ αἴτησις ἀκυρώσεως χωρεῖ μόνον κατὰ τῶν ἐκτελεστῶν πράξεων τῆς Διοικήσεως, ἤτοι, κατὰ τὰ σταθερῶς κριθέντα, τῶν πράξεων, διὰ τῶν ὁποίων δηλοῦται βούλησις διοικητικοῦ ὀργάνου, σκοποῦσα τὴν παραγωγὴν ἐννόμου ἀποτελέσματος ἔναντι τῶν διοικουμένων καὶ δεκτικῶν ἀμέσου ἐκτελέσεως διὰ τῆς διοικητικῆς ὁδοῦ. Κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 47 § 2 ἡ προσφυγὴ ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας εἶναι δεκτὴ καὶ ἐπὶ παραλείψεως Ἀρχῆς ὅπως προβῇ εἰς ὀφειλομένην νόμιμον ἐνέργειαν ὁσάκις ἐκ τοῦ νόμου ἐπιβάλλεται ἡ ρύθμισις συγκεκριμένης σχέσεως δι' ἐκτελεστῆς πράξεως, ὑπαγομένης εἰς τοὺς ὅρους τοῦ ἄρθρου 46.

Ἡ ἔκδοσις καὶ παροχὴ ἀντιγράφου διοικητικῶν πράξεων ἢ ἑτέρων δημοσίων ἐγγράφων δὲν συνιστᾷ προδήλως ἐκτελεστὴν διοικητικὴν πρᾶξιν καὶ, συνεπῶς, οὔτε καὶ ἡ ἄρνησις χορηγήσεως τοιούτων ἀντιγράφων ἀποτελεῖ παράλειψιν ὀφειλομένης νομίμου ἐνεργείας, ὑποκειμένην εἰς προσφυγὴν ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας. Ὅθεν ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις, στρεφομένη κατὰ τῆς διὰ τῆς προσβαλλομένης πράξεως ἐκδηλωθείσης ἀρνήσεως τῆς Διοικήσεως, ὅπως χορηγήσῃ εἰς τὴν αἰτοῦσαν ἀντίγραφα διοικητικῶν πράξεων καὶ ἐγγράφων, ἤτοι κατὰ παραλείψεως, καθ' ἣν δὲν χωρεῖ προσφυγὴ ἐνώπιον τοῦ Δικαστηρίου τούτου, εἶναι ἀπορριπτέα, ὡς ἀπαράδεκτος.

ΙΙ. ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΑΙ ΑΜΟΙΒΑΙ

Χαρακτὴρ διοικητικῶν πράξεων περὶ καθορισμοῦ τούτων.

Παροχὴ εἰς τὸν Ὑπουργὸν Δικαιοσύνης ἐξουσίας, ὅπως προβαίνῃ εἰς τὸν καθορισμὸν τοῦ ἐλαχίστου ὁρίου ἀμοιβῆς τῶν ἐπὶ παγίᾳ ἀμοιβῇ παρεχόντων τὰς ὑπηρεσίας των δικηγόρων.— Κανονιστικὸς χαρακτὴρ τῶν πράξεων τοῦ Ὑπουργοῦ.—Προθεσμία προσβολῆς τούτων ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 169/1968, Ὁλομελείας

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Γ. Χαρμπούρης**
Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. **Ἠλ. Καμπίτσης**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Χρ. Ἀντωνόπουλος, Γ. Παναγόπουλος, Πάρεδροι Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους

Τόσον ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ὅσον καὶ ἡ διὰ ταύτης τροποποιηθεῖσα προγενεστέρα, ἐξεδόθησαν ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἄρθρου 92 § 2 τοῦ ν.δ. 3026/1954 «περὶ τοῦ Κώδικος τῶν Δικηγόρων», ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 3149/1955 καὶ τοῦ ἄρθρου 5 § 2 τοῦ ν.δ. 4272/1962. Διὰ τῶν διατάξεων τούτων παρέχεται εἰς τὸν Ὑπουργὸν τῆς Δικαιοσύνης ἡ ἐξουσία ὅπως, κατόπιν γνωμοδοτήσεως τοῦ οἰκείου Δικηγορικοῦ

τικῆς Δικονομίας καὶ ἐπὶ τῶν κατὰ τὴν εἰσαγωγὴν αὐτοῦ ἐκκρεμῶν δικῶν, εἰς πληρωμὴν τῶν δικαστικῶν ἐξόδων τῆς ἐκκαλούσης - ἐναγομένης τῶν δύο ἡμάτων, νὰ διαταχθῇ δὲ ἡ ἀπόδοσις εἰς τὴν ἐκκαλοῦσαν τοῦ ὑπ' αὐτῆς καταβληθέντος, μὴ προβλεπομένου ὅμως ὑπὸ τοῦ ἐν τῇ προκειμένῃ διαδικασίᾳ ἐφαρμοζομένου Κώδικος Πολ. Δικονομίας παραδόλου ἐφέσεως.

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ

ΑΣΦΑΛΙΣΙΣ ΕΙΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ

§ 1. Ἀσφάλισις εἰς τὸ Ἵδρυμα Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων

1. Ποσὸν χορηγουμένης παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α., κατ' ἄρθρον 29 Α.Ν. 1846/1951, ὡς ἐτροποποιήθη, μηνιαίας συντάξεως λόγῳ γήρατος καὶ ἀναπηρίας.—Περίπτωσις ἀναπηρίας ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος.— Χορηγουμένη σύνταξις.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 1923/1968, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Γ. Χαρμπούρης**
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. **Θ. Κουρουσόπουλος**
Δικηγόρος ὁ κ. Φ. Καραγιάννης

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως ὁ αὐτῶν συνταξιοῦχος λόγῳ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος παρὰ τοῦ Ταμείου Συντάξεων Προσωπικοῦ τοῦ Πυριτιδοποιείου - Καλυκοποιείου, ὅπερ συνεχωνεύθη μετὰ τοῦ Ι.Κ.Α. δυνάμει τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1051/1966 δ. δ., διώκει τὴν ἀκύρωσιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 13692/1967 ἀποφάσεως τοῦ ἐν Ἀθήναις Ὑποκαταστήματος Συντάξεων τοῦ Ι.Κ.Α., δι' ἧς ἡ σύνταξις του ἀνακαθωρίσθη, κατόπιν τῆς συγχωνεύσεως ταύτης, εἰς ποσὸν ἔλασσον ἐκείνου, ὅπερ αὐτὸς ἐδικαιοῦτο, μὴ ὑπολογισθέντος τοῦ ἐπιδόματος λόγῳ συζύγου ἐπὶ τῆς ἀπονεμητέας αὐτῷ ὑπὸ τὴν ἰδιότητά του ὡς συνταξιούχου λόγῳ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος ἐλαχίστης συντάξεως.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 29 τοῦ ἀ. ν. 1846 τοῦ 1951, ὡς τοῦτο ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 6 § 1 τοῦ ν. δ. 4104 τοῦ 1960 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῆς νομοθεσίας περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων κλπ.», τὸ ποσὸν τῆς ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. χορηγουμένης μηνιαίας συντάξεως λόγῳ γήρατος καὶ ἀναπηρίας ἀποτελεῖται: α) ἐκ βασικοῦ ποσοῦ, ὁριζομένου εἰς ποσοστὸν κατὰ τὸν κατωτέρω πίνακα Α' τοῦ τεκμαρτοῦ ἡμερομισθίου τῆς μισθολογικῆς κλάσεως, εἰς ἣν ἀνήκει ὁ ἠσφαλισμένος κατὰ τὸ ἄρθρον 37 τοῦ παρόντος, πολλαπλασιαζομένου ἐπὶ 25... 6) ἐκ προσαυξήσεων, ὑπολογιζομένων ἀνὰ 300 ἡμέρας ἐργασίας πέραν τῶν 3.000 ὁριζομένων εἰς τὰ ἐν τῷ κατωτέρω πίνακι Β' ποσοστὰ ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω τεκμαρτοῦ ἡμερομισθίου, πολλαπλασιαζομένου ἐπὶ 25 (§ 1). Ἐὰν πρόκειται περὶ ἀναπηρίας, ὀφειλομένης εἰς ἐργατικὸν ἀτύχημα, τὸ ποσὸν τῆς ἀπονεμητέας κατὰ τὰς ἀνωτέρω διατάξεις συντάξεως δὲν δύναται νὰ εἶναι κατώτερον τοῦ 60% τοῦ γινομένου τοῦ 6' τεκμαρτοῦ ἡμερομισθίου τῆς ἀσφαλιστικῆς κλάσεως, εἰς ἣν ἀνήκει ὁ ἠσφαλισμένος κατὰ τὸ ἄρθρον 37 τοῦ παρόντος ἐπὶ 25, ὅπερ ποσὸν δ-

---

Συλλόγου, προβαίνῃ εἰς τὸν καθορισμὸν τοῦ ἐλαχίστου ὁρίου τῆς ἀμοιβῆς τῶν ἐπὶ παγίᾳ περιοδικῇ ἀμοιβῇ παρεχόντων τὰς ὑπηρεσίας των δικηγόρων διὰ γενικοῦ περιεχομένου διατάξεων προσδιοριζουσῶν τὰς γενικὰς κατηγορίας τῶν ἐντολέων τῶν δεχομένων τὰς ὑπηρεσίας τῶν δικηγόρων, μὴ ἀποκλειομένου καὶ τοῦ κατ' ἀπόκλισιν ἀπὸ τῶν γενικῶν ὁρισμῶν καθορισμοῦ συγκεκριμένων ἐπιχειρήσεων ἢ νομικῶν προσώπων δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ δικαίου, ὡς ἀποτελούντων ἰδίαν κατηγορίαν, ἢ ὡς ὑπαγομένων εἰς ἑτέραν κατηγορίαν ἐκείνης, εἰς ἣν θὰ ὑπήγοντο κατὰ τὰς γενικὰς διατάξεις, ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι συντρέχουσι σαφῶς ἀποχρῶσαι συνθῆκαι καὶ εἰδικοὶ σοβαροὶ λόγοι διὰ τὴν τοιαύτην ἀποκλίνουσαν ρύθμισιν (Σ.Ε. 2894/1966).

Λί κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἀποφάσεις τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης, τόσον ἡ καθορίζουσα τὰς γενικὰς κατηγορίας τῶν ἐντολέων τῶν δεχομένων τὰς ὑπηρεσίας τῶν δικηγόρων, ὅσον καὶ ἡ καθορίζουσα εἰδικὰς ἀποκλίσεις ἀπὸ τῶν γενικῶς ὁριζομένων, οἷα ἡ ἐν προκειμένῳ προσβαλλομένη, ἔχουσι κανονιστικὸν χαρακτῆρα, δοθέντος ὅτι ἀποτελοῦσι γενικοὺς ἢ εἰδικώτερους κανόνας δικαίου, καθορίζοντας ἀφηρημένως τὰς ἀμοιβὰς τῶν ἐπὶ παγίᾳ περιοδικῇ ἀμοιβῇ ἀμειβομένων δικηγόρων. Ἐν ὄψει τούτων ἡ προθεσμία διὰ τὴν προσβολὴν τοιούτων ἀποφάσεων ἐπὶ ἀκυρώσει ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτῶν εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως. Κατ' ἀκολουθίαν ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, δημοσιευθεῖσα εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως τὴν 18ην Ἰουλίου 1966, ἐκπροθέσμως προσβάλλεται διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, κατατεθείσης τὴν 24ην Ἰανουαρίου 1967.

μος δέν δύναται νά ὑπερβαίνη τό 25πλάσιον τοῦ τεκμαρτοῦ ἡμερομισθίου τῆς Χ ἀσφαλιστικῆς κλάσεως (§ 2). Τό ποσόν τῆς συντάξεως λόγῳ ἀναπηρίας ἢ γήρατος προσαυξάνεται κατά 50%, ὑπολογιζόμενον ἐπί τοῦ τμήματος συντάξεως μέχρι δραχμῶν 574, ἐφ' ὅσον ὁ συνταξιοῦχος εἶναι ἔγγαμος, ἡ δέ σύζυγός του δέν ἀσκεῖ ἐπάγγελμά τι ἢ δέν εἶναι συνταξιοῦχος... (§ 3)».

Ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ἀλληλουχίας τῶν ἀνωτέρω διατάξεων, ἐν ἀντιπαραβολῇ πρός τάς προϊσχυούσας τοιαύτας, καί τοῦ ἐμφανομένου σκοποῦ αὐτῶν, τό κατά τήν ἀντικαθιστωμένην παράγραφον 1 τοῦ ἄρθρου 29 τοῦ ἀ. ν. 1846/1951 ὑπολογιζόμενον γενικῶς ἐπί τῇ βάσει τοῦ τεκμαρτοῦ ἡμερομισθίου καί τῶν πραγματοποιηθεισῶν ἡμερῶν ἐργασίας ποσόν συντάξεως ὁρίζεται διά τῆς παραγράφου 2 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου, προκειμένου περί συντάξεων λόγῳ ἀναπηρίας, ἀφειλομένης εἰς ἐργατικόν ἀτύχημα, κατ' ἐλάχιστον ὅριον εἰς τά 60% τοῦ 25πλασίου τοῦ εἰς ἣν ἀνήκει ὁ δικαιοῦχος ἀσφαλιστικήν κλάσιν τεκμαρτοῦ ἡμερομισθίου, ἐν ὄψει, προδήλως, τοῦ γεγονότος ὅτι οἱ δικαιοῦχοι τῆς ἐν λόγῳ κατηγορίας δέν κέκτηνται, πολλάκις, ἱκανόν χρόνον ἐργασίας κατά τήν ἐπέλευσιν τῆς ἀσφαλιστικῆς περιπτώσεως (ἀτυχήματος ἐνταῦθα), εἰς τό αὐτό δέ ἐξασφαλιζομένου, ἐν πάσῃ περιπτώσει, ποσόν συντάξεως τοῦ δικαιούχου προστίθεται, περαιτέρω, τό ὑπό τῆς ἑπομένης παραγράφου 3 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου προβλεπόμενον ἐπίδομα συζύγου. Συνεπῶς ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, κρίνασα ἀντιθέτως, ὅτι τό ὡς εἴρηται ἐπίδομα συζύγου συνυπολογίζεται εἰς τό βασικόν ποσόν τῆς συντάξεως, ἵνα κριθῇ ἂν αὕτη ὑπερβαίνῃ ἢ μή τό κατά τήν ὡς ἄνω ἀντικατασταθεῖσαν παράγραφον 2 τοῦ ἄρθρου 29 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 ἐλάχιστον ὅριον ποσοῦ συντάξεως τῶν δικαιούχων τῆς ἐν λόγῳ κατηγορίας (λόγῳ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος), μέ ἀποτέλεσμα νά μή προστεθῇ τό ἐπίδομα τοῦτο εἰς τήν βάσει τῆς διατάξεως ἀπονεμηθεῖσαν τῷ αὐτοῦντι ἐλαχίστην σύνταξιν, οὐχί ὀρθῶς τάς προδιαληφθείσας διατάξεις ἑρμήνευσε καί ἐφήρμοσε, τούτῳ δέ τῷ λόγῳ, βασίμως προβαλλομένῳ, τυγχάνει αὕτη ἀναιρετέα.

2. ***Ἀσφάλισις εἰς τό Ι.Κ.Α. ἀπασχολουμένων εἰς οἰκοδομικάς ἤ τεχνικάς ἐργασίας προσώπων.—Ὑπολογισμός ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν.—Καθορισμός ἐπί πολυκατοικιῶν.—Δῆψις ὑπ' ὄψιν τῆς συνολικῆς ἀξίας τοῦ ἔργου, τῆς προκυπτούσης ἐκ τοῦ ἐγκριθέντος προϋπολογισμοῦ τῆς οἰκοδομῆς καί ὑπολογισμός ἐπί ταύτης ποσοστοῦ 13,5 ο/ο, ὅπερ ἀντιπροσωπεύει τό ἀντιστοιχοῦν πρός τήν δαπάνην δι' ἀμοιβήν τῶν οἰκοδομικῶν ἐργασιῶν τμῆμα τῆς ἀξίας τοῦ ἔργου.***

Ἀρείου Πάγου 466/1968, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ἀθ. Γεωργίου**
Εἰσηγητής ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Στ. Σταυρόπουλος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Ματαράγκας, Πάρεδρος Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους, Γ. Παπαγεωργίου

Κατά τό ἄρθρον 3 § 1 ἐδάφ. 1 τοῦ διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 51509/1954 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας κυρωθέντος (ἐκδοθέντος δέ κατά τάς διατάξεις τῶν ἄρθρων 16 καί 26 § 2 τοῦ ἀ. ν. 1846/1951 καί 40 τοῦ ν. δ. 2698/1953) κανονισμοῦ «τρόπου ἀσφαλίσεως παρά τοῦ Ι.Κ.Α. τῶν ἀπασχολουμένων εἰς οἰκοδομικάς ἤ τεχνικάς ἐργασίας προσώπων» αἱ κατά νόμον καταβλητέαι εἰσφοραί ὑπολογίζονται ἐπί τοῦ τμήματος τῆς ἀξίας τοῦ ἔργου τοῦ ἀντιστοιχοῦντος πρός τήν δαπάνην δι' ἀμοιβήν τῶν ἐν τούτῳ ἀπασχοληθησομένων μισθωτῶν, ὅπερ τμῆμα ὁρίζεται ὑποχρεωτικῶς εἰς ποσοστά ἐπί τῆς συνολικῆς ἀξίας τοῦ ἔργου, ὡς συνολικῆς ἀξίας τοῦ ἔργου λαμβανομένης τῆς ἀναγραφομένης εἰς τόν ὑπό τοῦ οἰκείου Πολεοδομικοῦ Γραφείου ἐπί τῷ σκοπῷ τῆς ἐκδόσεως τῆς κατά νόμον ἀδείας ἐγκριθέντα προϋπολογισμόν αὐτοῦ, τό δέ εἰς τήν ἐργασίαν ἀντιστοιχοῦν τμῆμα τῆς ἀξίας τοῦ ἔργου ὁρίζεται ἐπί πολυκατοικιῶν εἰς 13, 5%. Κατά δέ τήν παράγραφον 3 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου 3 ἐπί τῶν λοιπῶν ἐν ἄρθρῳ 1 § 1 ἀναφερομένων ἐργασιῶν τό ὡς ἄνω τμῆμα τῆς ἀξίας ὁρίζεται εἰς ποσοστόν, καθοριζόμενον ἑκάστοτε ἐπί τῇ βάσει τῶν συγκεκριμένων στοιχείων τοῦ ἔργου δι' ἀποφάσεως τῆς Τ.Δ.Ε. κατά τήν ἐν αὐτῷ περαιτέρω καθοριζομένην διαδικασίαν, εἰς τάς ἐργασίας ὅμως, αἱ ὁποῖαι ἀναλυτικῶς καθορίζονται ἐν τῇ παραγράφῳ 1 ἐδάφ. α' τοῦ ἄρθρου 1, δέν περιλαμβάνονται κατά τό ἐδάφ. 6', ὅπερ προσετέθη διά τοῦ ὑπό τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἐργασίας ἐγκριθέντος διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 36941/1955 ἀποφάσεως, ἐκδοθέντος δέ κατά τάς διαληφθείσας διατάξεις κανονισμοῦ αἱ ξυλουργικαί (κατασκευή καί τοποθέτησις κουφωμάτων, ντουμπάτων κλπ.), σιδηρουργικαί, ὑδραυλικαί (περιλαμβανομένης καί τῆς κεντρικῆς θερμάνσεως), ἠλεκτρολογικαί, μαρμαρικαί καί μηχανολογικαί ἐν γένει ἐργασίαι (περιλαμβανομένης καί τῆς ἐγκαταστάσεως ἀνελκυστήρων), ὡς καί διακοσμητικαί τοιαῦται (γύψινα κλπ. διακοσμήσεις), ἐφ' ὅσον πᾶσαι αἱ ἐργασίαι αὗται ἐκτελοῦνται ὑπό ἀναλόγων ἐπιχειρήσεων καί διά προσωπικοῦ τῶν ἐπιχειρήσεων τούτων, αὐτινος ἡ ἀσφάλισις ἐνεργεῖται κατά τάς γενικάς διατάξεις τοῦ νόμου καί τοῦ κανονισμοῦ ὑπαγωγῆς εἰς τήν

ἀσφάλισιν καὶ εἰσπράξεως εἰσφορῶν.

Ἐκ τῶν διατάξεων τούτων σαφῶς συνάγεται, ὅτι ἐπὶ ἀνεγέρσεως πολυκατοικίας πρὸς ἐξεύρεσιν καὶ καθορισμὸν τῶν καταβλητέων διὰ ταύς ἀπασχοληθέντας εἰς τὰς οἰκοδομικὰς καὶ συναφεῖς ἐργασίας τοῦ κτιρίου μισθωτοὺς ἀσφαλιστικῶν ὑπὲρ τοῦ Ι.Κ.Α. εἰσφορῶν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ἡ συνολικὴ ἀξία τοῦ ἔργου, ἡ προκύπτουσα ἐκ τοῦ ἐγκριθέντος προϋπολογισμοῦ τῆς οἰκοδομῆς, καὶ ὑπολογογίζεται ἐπὶ ταύτης ποσοστὸν ἐκ 13,5%, ὅπερ ἀντιπροσωπεύει τὸ ἀντιστοιχοῦν πρὸς τὴν δαπάνην δι' ἀμοιβὴν τῶν οἰκοδομικῶν ἐργασιῶν τμῆμα τῆς ἀξίας τοῦ ἔργου, δὲν ἀφαιρεῖται δὲ ἐκ τῆς ἐν τῇ ἀδείᾳ τοῦ Πολεοδομικοῦ Γραφείου ὁλικῆς ἀξίας τοῦ κτιρίου ἡ γενομένη διὰ ξυλουργικάς, σιδηρουργικὰς κλπ. ἐργασίας δαπάνη, καὶ ἂν αὕτη κατεβλήθη εἰς αὐτοτελεῖς ἐπιχειρήσεις διατηρούσας ἐπαγγελματικὴν στέγην καὶ ἐχούσας ἐξηρτημένον παρὰ τούτων προσωπικόν, ὑπαγόμεναν εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α. Ὅθεν, ἀντιθέτως πρὸς ταῦτα κρίναν τὸ δικάσαν Ἐφετεῖον καὶ διὰ τὸν καθορισμὸν τῆς βαρυνούσης τὴν ἀναιρεσίβλητον εἰσφορᾶς ἐπὶ τῆς ἀμοιβῆς τῶν χρησιμοποιηθέντων παρ' αὐτῆς μισθωτῶν διὰ τὰς οἰκοδομικὰς ἐργασίας τοῦ ἐν τῇ ἀγωγῇ ἀναφερομένου κτιρίου ὑπολόγισαν τὸ ὡς ἄνω ποσοστὸν 13,5%, οὐχὶ ἐπὶ τῆς συνολικῆς ἀξίας τούτου (ὡς αὕτη ἀναγράφεται εἰς τὴν ἄδειαν τοῦ Πολεοδομικοῦ Γραφείου), ἀλλὰ ἐπὶ τοῦ μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῆς δαπάνης διὰ τὰς λοιπὰς ἐργασίας, ἤτοι ξυλουργικάς, σιδηρουργικάς, ἠλεκτρολογικὰς κλπ., ὑπολοίπου, ἀκολούθως δὲ δεχθὲν τὴν ὑπὸ κρίσιν ἀγωγήν, διώρισαν ὅπως ἀναγνωρισθῇ, ὅτι αἱ πρὸς τὸ ἀναιρεσίον εἰσφοραὶ εἶναι ὑπολογιστέαι ἐπὶ τῆς δαπάνης μόνον δι' ἀμοιβὴν τῶν ἀπασχοληθέντων εἰς τὰς οἰκοδομικὰς ἐργασίας, οὐχὶ δὲ καὶ εἰς τὰς λοιπὰς τοιαύτας, ἤτοι βάσει τῆς συνολικῆς προϋπολογισθείσης ἀξίας τοῦ ἔργου, ἐσφαλμένως ἑρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς παραπεθείσας διατάξεις καὶ εἶναι ἀναιρετέα ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις κατὰ τὸν σχετικὸν τοῦ λόγου ἐν τῷ ἀναιρετηρίῳ (*).

§ 2. Ἀσφάλισις εἰς τὸ Ταμεῖον Συντάξεων Προσωπικοῦ Τραπέζης Ἀθηνῶν

Δικαιοῦχος τῆς κατὰ τὸ Καταστατικὸν τοῦ Ταμείου ἐφ' ἅπαξ ἀποζημιώσεως εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ θανάτου μέλους τοῦ Κλάδου Προνοίας μετὰ διετῆ ὑπηρεσίαν αὐτοῦ εἶναι ἰδίῳ δικαίῳ καὶ οὐχὶ κληρονομικῷ τὸ πρόσωπον ἢ τὰ πρόσωπα, τὰ ὁποῖα ἔχει τυχὸν ὁρίσει τὸ θανὸν μέλος διὰ δηλώσεώς του, ἀπαιτουμένης οὕτω εἰδικῆς περὶ τούτου δηλώσεως ἐν τῇ διαθήκῃ.

Ἀρείου Πάγου 376/1968, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ἀθαν. Γεωργίου**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Εὐστ. Μαλλούχος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Δ. Τομπάς, Λ. Πιτσίκας, Δ. Ἀποστολίδης

Κατὰ τὸ ἄρθρον 6 § 2 τοῦ Καταστατικοῦ Κλάδου Προνοίας τοῦ ἀναιρεσιβλήτου Ταμείου Συντάξεων Προσωπικοῦ Τραπέζης Ἀθηνῶν, ἐγκριθέντος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 70113/1952 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἐκδοθείσης κατ' ἐξουσιοδότησιν τοῦ ἀ.ν. 11.11.1935 περὶ Ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, ὡς αὐθεντικῶς ἑρμηνεύθη διὰ τοῦ ἀ. ν. 694/1937, ἰσχύοντος ἰσχὺν νόμου, ὡς τὸ ἄρθρον τοῦτο ἐτροποποιήθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 21955/1962 ἀποφάσεως τοῦ ἰδίου Ὑπουργοῦ, ἐκδοθείσης κατ' ἐξουσιοδότησιν τοῦ ν. 2868/1922 περὶ ὑποχρεωτικῆς ἀσφαλίσεως τῶν ἐργατῶν καὶ ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων, δικαιοῦχος τῆς ἐν ἄρθρῳ 2 τοῦ Καταστατικοῦ ἐφ' ἅπαξ ἀποζημιώσεως εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ θανάτου τοῦ μέλους τοῦ Κλάδου Προνοίας μετὰ διετῆ ὑπηρεσίαν αὐτοῦ εἶναι ἰδίῳ δικαίῳ καὶ οὐχὶ κληρονομικῷ τὸ πρόσωπον ἢ τὰ πρόσωπα, τὰ ὁποῖα ἔχει τυχὸν ὁρίσει τὸ θανὸν μέλος διὰ δηλώσεώς του, ἀποσφραγίστου ἐγγράφου ἐκφρασθείσης, ἢ διὰ πράξεως αἰτίᾳ θανάτου, ἐν ἐλλείψει δὲ τοιαύτης δηλώσεως οἱ συγγενεῖς τοῦ θανόντος μέλους κατὰ τὴν ἐν αὐτῷ σειρὰν τῆς προηγουμένης ἀποκλειούσης τὴν ἑπομένην (χῆρα, ἄτεκνοι υἱοί, ἄγαμοι θυγατέρες κλπ.).

Ἐκ τῆς διατάξεως ταύτης σαφῶς προκύπτει, ὅτι δὲν ἀρκεῖ ἡ ἐγκατάστασις τινος ὡς κληρονόμου ἐφ' ἅπασης τῆς ἐκ κινητῶν, ἀκινήτων καὶ ἐγγείμων ἀξιώσεων περιουσίας τοῦ διαθέτου, διὰ νὰ καταστήσῃ τοῦτον δικαιοῦχον τῆς ἀνωτέρω ἀποζημιώσεως, ἀλλ' ἀπαιτεῖται εἰδικὴ περὶ τούτου δήλωσις ἐν τῇ διαθήκῃ. Τοῦτο δέ, διότι μόνον δι' ἐγγράφου δηλώσεως ἐν ζωῇ ἢ διὰ πράξεως αἰτίᾳ θανάτου δύναται τὸ θανὸν μέλος νὰ ἀποκλείσῃ τοὺς ἰδίῳ δικαίῳ δικαιοῦχους τῆς ἀποζημιώσεως συγγενεῖς του. Οὕτως ὑποφηφίσαντες καὶ τὸ δικάσαν Ἐφετεῖον, ὡς ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του δείκνυται, καὶ ἀπορρίψαν τὴν ἔνδικον ἀγωγὴν τῆς ἀναιρεσιούσης περὶ ἀναγνωρίσεως αὐτῆς ὡς δικαιούχου τῆς ὡς ἄνω ἀποζημιώσεως, ὡς ἐνεργητικῶς ἀναμφισβητήτου, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι δὲν ὁρίζεται τοῦτο ἐν τῇ ἐπικαλουμένῃ

(*) Ἀνηρέθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 1295/1967 ἀπόφασις τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν.

ἐπ' αὐτῆς διαθήκη, ὀρθῶς τὰς διαληφθείσας διατάξεις ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε καὶ ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου μονοδικος λόγος ἀναιρέσεως εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος(*).

§ 3. Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἠλεκτρικῆς Ἑταιρείας Ἀθηνῶν - Πειραιῶς.

Δικαίωμα χήρας πρὸς λῆψιν ἀσφαλιστικῶν παροχῶν καὶ προϋποθέσεις τοῦ δικαιώματος. — Ἀναγκαῖον ὁ γάμος μετὰ τοῦ θανόντος νὰ εἶχε τελεσθῇ πρὸ τοῦ 60οῦ ἔτους ἡλικίας τοῦ συζύγου της, ἀποκλειομένης τῆς συνταξιοδοτήσεως τῆς χήρας ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 2198/1968, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Γ. Χαρμπούρης**
Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. **Ἀντ. Ταβουλάρης**

Διὰ τῆς αἰτήσεως ταύτης, τύπῳ παραδεκτῶς ἀσκηθείσης, διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 7 τῆς 20ῆς Ὀκτωβρίου 1967 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἠλεκτρικῆς Ἑταιρείας Ἀθηνῶν - Πειραιῶς κλπ., δι' ἧς ἀπερρίφθη ἡ ἀπὸ 1 Αὐγούστου 1967 αἴτησις τῆς προσφευγούσης, χήρας τοῦ συνταξιούχου τοῦ Ταμείου τούτου Ν. Β., περὶ ἀπονομῆς αὐτῇ συντάξεως θανάτου, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι καθ' ὃν χρόνον ἐτέλεσε τὸν γάμον της ὁ σύζυγός της εἶχεν ἤδη ὑπερβῆ τὸ 60ὸν ἔτος τῆς ἡλικίας του.

Διὰ τοῦ ἄρθρου 15 τοῦ Καταστατικοῦ Συντάξεων τοῦ ἀνωτέρω Ταμείου (ἐγκριθέντος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 74391 τῆς 16ης Ὀκτωβρίου 1933 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Ε.Κ. 210, Παράρτημα Ι) ὁρίζεται, ὅτι : «§ 5. Ἡ χήρα δικαιοῦται εἰς λῆψιν ἀσφαλιστικῶν παροχῶν, προκειμένου μὲν περὶ συνταξιούχου, ἂν ὁ γάμος ἐτελέσθη τρία τοὐλάχιστον πλήρη ἔτη πρὸ τοῦ θανάτου τοῦ συζύγου της, προκειμένου δὲ περὶ ἡσφαλισμένου, ἂν ἀπὸ τοῦ γάμου συνεπληρώθη ἔτος ... Ἡ χήρα σύζυγος δὲν δικαιοῦται συντάξεως, ἐφ' ὅσον ὁ θανὼν σύζυγος κατὰ τὸν χρόνον τῆς τελέσεως τοῦ γάμου ἦγεν ἢ εἶχεν ὑπερβῆ τὸ ἑξηκοστὸν (60ὸν) ἔτος τῆς ἡλικίας, ἐκτὸς ἐὰν ἐκ τοῦ γάμου τούτου ἐγεννήθη τέκνον».

Ἐκ τῆς ἀνωτέρω ἀπαγορευτικῆς διατάξεως προκύπτει σαφῶς, ὅτι, ἵνα τύχῃ συντάξεως χήρα ἡσφαλισμένου ἢ συνταξιούχου τοῦ ἀνωτέρω Ταμείου, δέον ὁ μετὰ τοῦ θανόντος γάμος της νὰ εἶχε τελεσθῇ πρὸ τοῦ ἑξηκοστοῦ ἔτους τῆς ἡλικίας τοῦ συζύγου της, ἀποκλειομένης τῆς συνταξιοδοτήσεως τῆς χήρας, ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει ὁποσοδήποτε. Οὐδεμίαν δὲ κέκτηται προδήλως σημασίαν διὰ τὴν χήραν, ἥτις ἐτέλεσε γάμον μετὰ προσώπου ὑπερβάντος τὴν ἡλικίαν ταύτην, τὸ γεγονὸς ὅτι ὁ θανὼν σύζυγός της ἦτο ἔγγαμος μεθ' ἑτέρας γυναικός, καθ' ὃν χρόνον ἦγε τὴν ρηθεῖσαν ἡλικίαν. Κατ' ἀκολουθίαν νομίμως ἀπερρίφθη διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως τὸ ἀνωτέρω αἴτημα τῆς προσφευγούσης, ἀβασίμως προβαλλομένων πάντων τῶν περὶ ἀντιθέτου λόγων τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, ἥτις, κατόπιν τούτου, τυγχάνει ἀπορριπτέα.

§ 4. Ἀσφάλισις εἰς τὸ Ταμεῖον Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ἠλεκτροτεχνιτῶν Ἑλλάδος

Παραγραφὴ δικαιώματος συντάξεως λόγῳ ἀναπηρίας κατ' ἄρθρον 13 τοῦ Κανονισμοῦ Ἀσφαλιστικῶν παροχῶν τοῦ Ταμείου. — Ἰσχυρισμὸς ἡσφαλισμένου περὶ μὴ συμπληρώσεως χρόνου παραγραφῆς, κατ' ἄρθρον 258 § 2 Ἀστικοῦ Κώδικος, διότι, λόγῳ τῆς νόσου, ἐξ ἧς ἔπασχεν, ἦτο νομικῶς ἀνίκανος ἢ ἄλλως περιωρισμένης ἱκανότητος καὶ δὲν εἶχεν ἐπίτροπον, κηδεμόνα ἢ ἀντιλήπτορα.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 2194/1968, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Γ. Χαρμπούρης**
Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. **Χ. Παναγιωτόπουλος**

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἡ ἀκύρωσις 1) τῆς παραλείψεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ἠλεκτροτεχνιτῶν Ἑλλάδος, ὅπως ἀποφανθῇ ἐπὶ τῆς ἀπὸ 17.11.1966 αἰτήσεως τοῦ καὶ νῦν αἰτοῦντος περὶ χορηγήσεως εἰς αὐτὸν συντάξεως λόγῳ ἀναπηρίας καὶ 2) τῆς σιωπηρᾶς ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἀπορρίψεως τῆς αἰτηθείσης ταύτης συντάξεως.

Ἐκκρεμούσης τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως ἐξεδόθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 62 τῆς 30.1.1968 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ εἰρημένου Ταμείου (συνεδρίασις 6η), διὰ τῆς ὁποίας ταύτῃ, ἀποφανθὲν ἐπὶ τῆς ὡς ἄνω ἀπὸ 17.11.1966 αἰτήσεως τοῦ αἰτοῦντος, ἀπέρριψε ταύτην. Κατὰ συνέπειαν ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις, καθ' ὅσον στρέφεται κατὰ τῆς παραλείψεως τοῦ ἐν λόγῳ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ὅπως ἀποφανθῇ ἐπὶ τῆς αἰτήσεως

(*) Ἐπεκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 2621/1967 ἀπόφασις τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν.

ταύτης, κατέστη ἄνευ ἀντικειμένου. Καθ' ὅσον ὅμως ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις στρέφεται κατὰ τῆς σιωπηρᾶς ἀπορρίψεως τῆς αἰτηθείσης ὑπὸ τοῦ αἰτοῦντος συντάξεως εἶναι τύπος δεκτὴ καὶ ἐξεταστέα κατ' οὐσίαν, θεωρουμένης ὡς συμπροσβαλλομένης καὶ τῆς ἐπακολουθησάσης ὑπ' ἀριθ. 62/1968 ἀποφάσεως, διὰ τῆς ὁποίας ἡ ἐν λόγῳ σύνταξις ἀπερρίφθη καὶ ρητῶς.

Ὡς προκύπτει ἐκ τῆς μνημονευθείσης ὑπ' ἀριθ. 62/1968 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ καθ' οὗ ἡ αἴτησις Ταμείου, ἡ αἴτησις τοῦ αἰτοῦντος περὶ χορηγήσεως συντάξεως ἀναπηρίας ἀπερρίφθη ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι τὸ σχετικὸν δικαίωμα αὐτοῦ παρεγράφη, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 13 τοῦ οἰκείου Κανονισμοῦ Ἀσφαλιστικῶν Παροχῶν, καθ' ὃ τὸ δικαίωμα εἰς σύνταξιν παραγράφεται μετὰ τριετίαν ἀπὸ τῆς γενέσεώς του. Δεδομένου ὅτι κατὰ τὸ ἄρθρον 8 τοῦ αὐτοῦ Κανονισμοῦ τὸ δικαίωμα εἰς σύνταξιν ἀναπηρίας ἄρχεται, ἀφ' ἧς ὁ ἠσφαλισμένος διέκοψε τὴν ἀσφαλιστέαν ἐργασίαν του λόγῳ ἀναπηρίας καὶ ὅτι, καθ' ἃ δέχεται ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις καὶ δὲν ἀμφισβητεῖ ὁ αἰτῶν, οὗτος διέκοψε τὴν παρὰ τῷ Ταμείῳ ἀσφαλιστέαν ἐργασίαν του λόγῳ σχιζοφρενείας κατὰ τὸ ἔτος 1956, τὸ δικαίωμα αὐτοῦ πρὸς συνταξιοδότησίν του λόγῳ ἀναπηρίας εἶχε πράγματι ὑποκύψει εἰς τὴν τριετῆ παραγραφήν, καθ' ἣν χρόνον τὴν 30 Ὀκτωβρίου 1965 ὑπέβαλεν οὗτος τὴν ἀρχικὴν περὶ συνταξιοδοτήσεώς του αἴτησιν.

Ἐπεκαλέσθη μὲν ὁ αἰτῶν, ὅτι ἡ παραγραφὴ τοῦ δικαιώματός του δὲν συνεπληρώθη, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 258 § 2 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, διότι λόγῳ τῆς νόσου, ἐξ ἧς ἔπασχεν, ἦτο νομικῶς ἀνίκανος ἢ ἄλλως περιωρισμένης ἱκανότητος καὶ δὲν εἶχε ἐπίτροπον, κηδεμόνα ἢ ἀντιλήπτορα, ἡ προσβαλλομένη ὅμως ἀπόφασις ὀρθῶς καὶ νομίμως ἀπέρριψε τὸν ἰσχυρισμὸν τοῦτον, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ὁ αἰτῶν, μὴ διατελῶν ὑπὸ δικαστικὴν ἀπαγόρευσιν δι' ἀποφάσεως τοῦ δικαστηρίου, οὐδὲ ὑπὸ δικαστικὴν ἀντίληψιν, δὲν ἦτο νομικῶς ἀνίκανος, οὔτε περιωρισμένης ἱκανότητος, ὥστε νὰ ἔχῃ ἐπ' αὐτοῦ ἐφαρμογὴν τὸ μνημονευθὲν ἄρθρον 258 § 2 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος. Περαιτέρω ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ἐξετάσασα καὶ κατ' οὐσίαν τὴν τυχὸν πραγματικὴν ἀδυναμίαν τοῦ αἰτοῦντος, ὅπως ὑποβάλῃ ἐγκαίρως τὴν περὶ συνταξιοδοτήσεως αἴτησίν του, ἔκρινεν, ὅτι ἐφ' ὅσον ὁ αἰτῶν, ὡς ἐκ τῶν ὑποβληθέντων ὑπ' αὐτοῦ στοιχείων προκύπτει, ἠδυνήθη νὰ ὑποβάλῃ ἀπὸ τοῦ ἔτους 1957 μέχρι τοῦ ἔτους 1965 ἐπανειλημμένας αἰτήσεις πρὸς τὸ Ι.Κ.Α., παρὰ τῷ ὁποίῳ ἦτο ἠσφαλισμένος κατὰ κυρίαν ἀσφάλισιν, περὶ συνταξιοδοτήσεώς του, ἐκρίθη δὲ ἀπὸ τὰς ἁρμοδίας Ὑγειονομικὰς Ἐπιτροπὰς τοῦ Ι.Κ.Α. κατὰ τὰ ἔτη 1957 καὶ 1960 ὡς ἱκανὸς νὰ εἰσπράττῃ, καθ' ὃ ἔχων ἀναπηρίαν 55%, δὲν ἐκωλύετο ἐκ τῆς καταστάσεως τῆς ὑγείας του νὰ ἀσκήσῃ ἐμπροθέσμως τὸ ἔναντι τοῦ καθ' οὗ ἡ αἴτησις Ταμείου συνταξιοδοτικόν του δικαίωμα καὶ συνεπῶς ἡ παραγραφὴ αὐτοῦ δὲν δύναται οὐδ' ἐκ τοῦ λόγου τούτου νὰ θεωρηθῇ διακοπεῖσα ἢ ἀνασταλεῖσα.

Κατὰ ταῦτα ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις εἶναι νομίμως καὶ πλήρως ἠιτιολογημένη, ἀπορριπτέοι δὲ εἶναι πάντες οἱ περὶ τοῦ ἐναντίου προβαλλόμενοι λόγοι ἀκυρώσεως.

§ 5. Ἀσφάλισις εἰς Ναυτικὸν Ἀπομαχικὸν Ταμεῖον.

Χορήγησις, κατ' ἄρθρον 29 Νόμου 3170/1955 συντάξεως ἀνικανότητος λόγῳ ἀτυχήματος.—Ἔννοια ἀτυχήματος.—Θεωρηθεῖσα ὡς τοιούτο καὶ τῆς νόσου, ἐφ' ὅσον ὅμως προεκλήθη ὄχι ἐκ βαθμιαίας ἐξασθενήσεως τοῦ ὀργανισμοῦ συνεπείᾳ τοῦ εἴδους τῆς ὑπ' αὐτοῦ ἐκτελουμένης ἐργασίας, ἀλλ' ἕνεκεν τῆς ἐκ δεδομένης περιπτώσεως ἐκτελέσεως ταύτης ὑπὸ ὅλως ἐξαιρετικὰς καὶ μὴ κανονικάς, ἀλλ' ἀσυνήθεις καὶ ἐκτάκτους συνθήκας, αἵτινες ὑπῆρξαν ἀφορμὴ ἐκδηλώσεως τῆς νόσου, ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν προϋπῆρχεν ἡ νόσος, ἀλλ' ὑπὸ μορφήν, μὴ κωλύουσαν τὴν ἐργασίαν τοῦ ἠσφαλισμένου, ὀξύνοντας ταύτης εἰς βαθμόν, καθιστῶντα ἀνίκανον τὸν ἐργαζόμενον.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 2197/1968 Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Γ. Χαρμπούρης**
Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. **Ἀντ. Ταβουλάρης**
Δικηγόρος ὁ κ. Α. Κοσλοσάκης

Διὰ τῆς αἰτήσεως ταύτης, τύπος παραδεκτῆς ἀσκηθείσης, διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀρ.

39 τοῦ 1966 ἀποφάσεως τῆς Ἀναθεωρητικῆς Ἐπιτροπῆς Συντάξεων τοῦ Ναυτικοῦ Ἀπομαχικοῦ Ταμείου, δι' ἧς ἀπερρίφθη τελικῶς ἡ ἀπὸ της Σεπτεμβρίου 1964 αἴτησις τοῦ ἀποβιώσαντος ἐν τῷ μεταξὺ συζύγου τῆς προσφευγούσης ναυτικοῦ Δ.Κ. περὶ ἀπονομῆς αὐτῇ συντάξεως ἐξ ἐργατικοῦ ναυτικοῦ ἀτυχήματος, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ, ὅτι ἐν τῇ περιπτώσει τοῦ αἰτοῦντος δὲν ὑφίστανται οἱ νόμιμοι ὅροι διὰ τὸν χαρακτηρισμὸν ταύτης (τῆς παθήσεως, ἣν ἐνεφάνιζεν οὗτος), ὡς προελθούσης ἐξ ἀφορμῆς τῆς ναυτικῆς ἐργασίας του, δοθέντος ὅτι κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν ταύτης οὐδὲν ἔκτακτον γεγονὸς συνέβη, δυνάμενον νὰ θεωρηθῇ ὅτι ἀπετέλεσε τὴν γενεσιουργὸν αἰτίαν ἐμφανίσεως τῆς νόσου του, οὐδὲ ὑπῆρξαν δυσμενεῖς ὅροι ἐργασίας, οἵτινες νὰ ἐπεδείνωσαν ὑφισταμένην νοσηρὰν κατάστασιν τοῦ ὀργανισμοῦ του κλπ.».

Κατὰ τὸ ἄρθρον 29 τοῦ νόμου 3170 τοῦ 1955 «περὶ Ναυτικοῦ Ἀπομαχικοῦ Ταμείου» ὁρίζεται, ὅτι : «§ 3. Χορηγεῖται σύνταξις ἀνικανότητος λόγῳ ἀτυχήματος : Α) Εἰς ναυτικὸν καθιστάμενον ἀπολύτως ἀνίκανον συνεπείᾳ ἀτυχήματος, ἐπελθόντος ἐν τῇ ναυτικῇ ἐργασίᾳ ἢ ἐξ ἀφορμῆς αὐτῆς... Β) Εἰς τὸν ἐξ ἀτυχήματος ἐν τῇ ναυτικῇ ἐργασίᾳ ἢ ἐξ ἀφορμῆς ταύτης καθιστάμενον σχετικῶς ἀνίκανον...».

Τῆς ἐκδόσεως τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως προηγήθη ἡ ἔκδοσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 95 τοῦ 1966 γνωματεύσεως τῆς Δευτεροβαθμίου Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Ν.Α.Τ., ἥτις, μετ' ἐξέτασιν τοῦ συζύγου τῆς αἰτούσης, ἀπεφάνθη, ὅτι οὗτος ἔπασχεν «ἐκ καρδιακῆς ἀνεπαρκείας μετὰ χρονίου πνευμονικοῦ ἐμφυσήματος», ὡς καὶ ὅτι «οὗτος εἶναι ὁλικῶς ἀνίκανος διὰ τὴν περαιτέρω ἄσκησιν τοῦ ναυτικοῦ ἐπαγγέλματος, τὸ ὁποῖον ἀσφαλῶς ἔχει σχέσιν μὲ τὴν πάθησίν του...».

Κατὰ τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τῆς ἀνωτέρω διατάξεως τοῦ ἄρθρου 29 τοῦ ν. 3170 τοῦ 1955 ἀτύχημα, ἐπερχόμενον κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν ἢ ἐξ ἀφορμῆς τῆς ναυτικῆς ἐργασίας, παρέχον συνταξιοδοτικὸν δικαίωμα εἰς ἠσφαλισμένον ναυτικὸν καὶ ἐν περιπτώσει θανάτου εἰς τὴν οἰκογένειάν του θεωρεῖται μὲν καὶ ἡ νόσος, ἐφ' ὅσον ὅμως προεκλήθη οὐχὶ ἐκ βαθμιαίας ἐξασθενήσεως τοῦ ὀργανισμοῦ συνεπείᾳ τοῦ εἴδους τῆς ὑπ' αὐτοῦ ἐκτελουμένης ἐργασίας, ἀλλ' ἕνεκεν τῆς ἐν δεδομένῃ περιπτώσει ἐκτελέσεως ταύτης ὑπὸ ὅλως ἐξαιρετικὰς καὶ μὴ κανονικάς, ἀλλ' ἀσυνήθεις καὶ ἐκτάκτους, συνθήκας, αἵτινες ὑπῆρξαν ἀφορμὴ ἐκδηλώσεως τῆς νόσου, ἢ ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν προϋπῆρχεν ἡ νόσος, ἀλλ' ὑπὸ μορφὴν μὴ κωλύουσαν τὴν ἐργασίαν τοῦ ἠσφαλισμένου, ὀξύνσεως ταύτης εἰς βαθμὸν καθιστῶντα ἀνίκανον τὸν ἐργαζόμενον (Σ.τ.Ε. 606/1968).

Διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως αἰτιολογεῖται, κατὰ τὰ εἰρημένα, ἡ ἀπόρριψις τοῦ ἀνωτέρω αἰτήματος τῆς προσφευγούσης ἐπὶ τῇ σκέψει κυρίως ὅτι, ὡς ἀπεδείχθη, οὐδὲν ἔκτακτον γεγονὸς συνέβη κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ναυτικῆς ἐργασίας τοῦ συζύγου αὐτῆς, εἰς ὃ ἠδύνατο νὰ ἀποδοθῇ ἡ νόσος, ἐξ ἧς κατέστη οὗτος ἀνίκανος. Οὕτω δὲ ἔχουσα ἡ ἀπόφασις αὕτη παρίστατια νομίμως καὶ ἐπαρκῶς ἠιολογημένη, δοθέντος ὅτι πράγματι τὰ περιστατικά, ἅτινα ἐπεκαλέσθη ὁ ἀνωτέρω πρὸς θεμελίωσιν τοῦ ἰσχυρισμοῦ του, ὅτι ἡ ἐξ ἧς προσεβλήθη νόσος ὠφείλετο εἰς ἀτύχημα ἐν τῇ ἐργασίᾳ καὶ καθ' ὅλον τὸν χρόνον τῆς ἐπὶ τοῦ σκάφους «Κριὸς» τριετοῦς ὑπηρεσίας του εἰργάζετο οὗτος ὑπὸ δυσμενεῖς ὑγιεινὰς συνθήκας, οὐδόλως στοιχειοθετοῦσι τὴν κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἔννοιαν τοῦ ναυτικοῦ ἀτυχήματος. Κατ' ἀκολουθίαν νομίμως ἀπερρίφθη τὸ αἴτημα τοῦτο τῆς προσφευγούσης διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ἀβασίμως προβαλλομένων πάντων τῶν περὶ τοῦ ἀντιθέτου λόγων τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, ἥτις, κατόπιν αὐτοῦ, τυγχάνει ἀπορριπτέα.

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΘΕΜΑΤΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ

Παραγραφή τῶν ἐξ εἰσφορῶν ἀπαιτήσεων τοῦ Ι.Κ.Α. ἔναντι τοῦ Δημοσίου :

Κοινοποιοῦμεν κατωτέρω ἀπόσπασμα τῆς ὑπ' ἀριθ. 132/21.2.1968 γνωμοδοτήσεως τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, δι' ἧς ἐγένετο δεκτόν, ὅτι αἱ ἐξ εἰσφορῶν ἀπαιτήσεις τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων ἔναντι τοῦ Δημοσίου παραγράφονται κατὰ τὸ ἄρθρον 69 τοῦ νόμου ΣΙΒ΄/1852 περὶ δημοσίου λογιστικοῦ μετὰ πενταετίαν καὶ οὐχὶ μετὰ δεκαετίαν, ὡς ὁρίζεται ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 27 τοῦ Α.Ν. 1846/1951, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 44 τοῦ ν.δ. 2698/1953, ἀπὸ τῆς λήξεως τοῦ οἰκονομικοῦ ἔτους, καθ' ὃ κατέστησαν ἀπαιτηταί, πρὸς γνῶσιν καὶ συμμόρφωσιν.

Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους (Τμ. Α')

Γνωμοδότησις 132/1968

Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Κ. Τσαγκαράκης*

Περίληψις ἐρωτήματος: Τὸ Ἵδρυμα Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων ἀπαιτεῖ τὴν πληρωμὴν ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν χρονικοῦ διαστήματος 1.1.1952 ἕως 31.12.1952. Ἐρωτᾶται, ἐὰν ἡ διὰ τὰς εἰσφορὰς ταύτας ἀξίωσις τοῦ Ι.Κ.Α. εἶναι βάσιμος καὶ ἐν καταφατικῇ περιπτώσει ἐὰν αὕτη ὡς χρέος τοῦ Δημοσίου ὑπέκειτο εἰς τὴν παραγραφὴν τοῦ ἄρθρου 69 τοῦ Λογιστικοῦ Νόμου ΣΙΒ΄/1852.

Ἐπὶ τοῦ 6' ἐρωτήματος (παραγραφή) :

Ι. Κατὰ τὸ ἄρθρον 69 νόμου ΣΙΒ΄/1852 παραγράφεται πρὸς ὄφελος τοῦ Κράτους καὶ ἐξαλείφεται πᾶν χρέος τοῦ Δημοσίου, ἐὰν δι' ἔλλειψιν ὑποχρώσης δικαιολογήσεως δὲν ἀνεγνωρίσθη, δὲν διετάχθη ἡ πληρωμὴ αὐτοῦ καὶ δὲν ἐπληρώθη ἐντὸς πέντε ἐτῶν, ἀφ' ἧς τὸ πρῶτον ἐγεννήθη τὸ πρὸς ἀγωγὴν δικαίωμα, κατὰ δὲ τὴν παράγρ. 7 τοῦ ἄρθρου 27 Α.Ν. 1846/1951, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 44 ν.δ. 2698/1953, τὸ δικαίωμα πρὸς εἰσπραξιν τῶν εἰσφορῶν τοῦ Ι.Κ.Α. παραγράφεται μετὰ δεκαετίαν ἀπὸ τῆς λήξεως τοῦ οἰκονομικοῦ ἔτους, καθ' ὃ αὐτὰ κατέστησαν ἀπαιτητά.

ΙΙ. Ἐν ὄψει τῶν προπαρατεθεισῶν διατάξεων, καθιερουσῶν δύο διαφόρους χρόνους παραγραφῆς, τὸ Νομικὸν Συμβούλιον ἔχει τὴν γνώμην, ὅτι ἐπὶ τῆς ὡς ἄνω δι' εἰσφορὰς ἀπαιτήσεως τοῦ Ι.Κ.Α. κατὰ τοῦ Δημοσίου ἔχει ἐφαρμογὴν ἡ περὶ παραγραφῆς διάταξις τοῦ ἄρθρου 69 νόμου ΣΙΒ΄/1852, ὡς μᾶλλον προστατεύουσα τὸν ὀφειλέτην, ὑπὲρ τοῦ ὁποίου καὶ θεσπίζονται οἱ βραχύτεροι χρόνοι παραγραφῆς. Οὕτω διὰ τῆς προδιαληφθείσης διατάξεως ἐκρίθη νομοθετικῶς ὀρθόν, ὅπως τὰ χρέη τοῦ Δημοσίου ὑποκεινται εἰς τὴν βραχυτέραν παραγραφὴν τῶν πέντε ἐτῶν, ἀποτελοῦσαν τὴν κοινὴν διὰ ταῦτα παραγραφήν, ἵνα ἐκκαθαρίζωνται ταχύτερον αἱ βαρύνουσαι τὸν Κρατικὸν προϋπολογισμὸν ὑποχρεώσεις (Α.Π. 286/1957, ΝοΒ 5, 877).

ΙΙΙ. Ἄλλωστε, δοθέντος ὅτι διὰ τῆς παραγραφῆς θεσπίζεται ρύθμισις, ὑπηρετοῦσα τὸ γενικώτερον συμφέρον πρὸς τερματισμὸν τῶν ἐκ διαφόρων σχέσεων καὶ συναλλαγῶν ἐκκρεμοτήτων, τόσον διὰ τὴν ἐκ τῆς παρόδου τοῦ χρόνου ἀπεθαύτητα τούτων ἐκ τῆς ἐξασθενήσεως τῶν μέσων ἀποδείξεως, ὅσον καὶ διὰ λόγους κοινωνικῆς οἰκονομίας, ἐπιβαλλούσης τὴν ταχεῖαν ἐκκαθάρισιν τῶν μεταξὺ δανειστῶν καὶ ὀφειλετῶν διαφορῶν (*Γ. Μπαλῆ*, Γεν. Ἀρχαὶ § 140), καὶ δοθέντος ἀκόμη ὅτι ἡ παραγραφή, ὡς θεσμὸς δικαίου ἀναπτυχθεὶς ὑπὲρ τοῦ ἐναγομένου κατὰ περιορισμὸν τῆς ἐπιδιώξεως τοῦ δικαιώματος τοῦ δανειστοῦ ἐντὸς ὡρισμένου χρόνου, καθιστᾷ ἀπρόσβλητον πραγματικὴν κατάστασιν, δημιουργηθεῖσαν συνεπείᾳ συνεχοῦς ἐπὶ ἱκανὸν χρόνον παραλείψεως καὶ ἀδρανείας περὶ τὴν ἄσκησιν τῆς ἀξιώσεως (βλ. Regelsberger, τομ. Π, σελ. 119-120), δέον νὰ γίνῃ δεκτὴ ἡ ὡς ἄνω προκρινομένη λύσις τῆς ἰσχύος τῆς βραχυτέρας παραγραφῆς τοῦ ἄρθρου 69 νόμου ΣΙΒ΄/1852, ὡς θἀπρεπουσα κάλλιον τὰς ἐπιδιώξεις τοῦ ὡς ἄνω θεσμοῦ καὶ ὡς ἀνταποκρινομένη πληρέστερον πρὸς τὸν δικαιολογητικὸν λόγον αὐτοῦ. (Ἐγκυκλ. Ι.Κ.Α. ὑπ' ἀριθ. 179/1968)(*).

Ἄσκησις αἰτήσεων θεραπείας καὶ ἐφέσεων

(*) Σημ. ΕΕΔ : Ἴδετε καὶ ὑπ' ἀριθ. 1019/1968 Γνωμοδότησιν Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους, ΕΕΔ 27, 1294, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 6009/1968, ΕΕΔ 27, 619).

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΧΑΡΑΚΤΗΡ ΠΡΟΘΕΣΜΙΩΝ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΝΟΜΩΝ

Ὑπό τοῦ κ. ΑΘΑΝ. ΤΟΜΑΡΑ, Νομικοῦ Συμβούλου τοῦ Κράτους

Γνωμοδότησις ὑπ' ἀριθ. 9/1968

Ἐ ρ ώ τ η μ α (Ὑπουργείου Ἐργασίας): Ἐὰν α) Ἡ τασσομένη ὑπὸ τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 55 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων ἐξάμηνος προθεσμία περὶ ἐντάξεως τῶν μετατασσομένων ὑπαλλήλων συγχωνευομένου Ταμείου εἰς τὸ Ι.Κ.Α. φέρῃ χαρακτῆρα ἐνδεικτικὸν ἢ εἶναι ἀνατρεπτικὴ καὶ β) εἰς περίπτωσιν, κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ ἄνω προθεσμία θεωρηθῇ ἀνατρεπτική, ἡ ὑπέρ-

μετὰ τὴν ἰσχὺν τοῦ νέου Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας :

Κοινοποιοῦμεν κατωτέρω, ὡς ἔχει, τὴν ὑπ' ἀριθ. 44/1968 ἀτομικὴν γνωμοδότησιν τοῦ παρ' ἡμῖν Νομικοῦ Συμβουλίου, ἣν καὶ ἀποδεχόμεθα, καθ' ἣν αἱ ἐνώπιον τῶν Τοπικῶν Διοικητικῶν Ἐπιτροπῶν τῶν εἰκείων Ὑποκαταστημάτων, ὡς καὶ αἱ ἐνώπιον τῶν Δευτεροβαθμίων Ἐπιτροπῶν Ἐφέσεων ἀναγόμεναι διαφοραὶ τοῦ Ἱδρύματος καὶ τῶν ἠσφαλισμένων του κατ' ἔνστασιν ἢ κατ' ἔφεσιν, οὐδεμίαν σχέσιν ἔχουν μὲ τὰς διαφοράς, περὶ ὧν προβλέπει τὸ ἄρθρον 1 καὶ εἰδικώτερον τὸ ἄρθρον 691 ἐδάφ. 5 τῆς Νέας Πολιτικῆς Δικονομίας.

Κατ' ἀκολουθίαν ἡ ἐκδίκασις τῶν ἐνώπιον τῶν Τοπικῶν Διοικητικῶν Ἐπιτροπῶν καὶ τῶν Δευτεροβαθμίων Ἀσφαλιστικῶν Ἐπιτροπῶν Ἐφέσεων ἀσκουμένων ἐνστάσεων καὶ ἐφέσεων θέλει συνεχισθῇ ὡς μέχρι τοῦδε καὶ μετὰ τὴν 16ην Σεπτεμβρίου ἐ. ἔ., ἡμερομηνίαν ἰσχύος τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας.

Γνωμοδότησις ὑπ' ἀριθ. 44/1968 Νομικοῦ Συμβούλου Ι.Κ.Α.

Τῶν αἱ Τοπικαὶ Διοικητικαὶ Ἐπιτροπαί, ὅσων καὶ αἱ Δευτεροβάθμιοι Ἐπιτροπαὶ Ἐφέσεων εἶναι συλλογικὰ ὄργανα Διοικήσεως καὶ οὐχὶ δικαστήρια, ἀποφαινόμενα μετ' ἀποφασιστικῆς ἀρμοδιότητος, καὶ αἱ ἐνώπιον αὐτῶν ἀγόμεναι διαφοραὶ κατ' ἔνστασιν ἢ κατ' ἔφεσιν οὐδεμίαν σχέσιν ἔχουν μὲ τὰς διαφοράς, περὶ ὧν προβλέπει τὸ ἄρθρον 1 καὶ εἰδικώτερον τὸ ἄρθρον 691 ἐδάφ. 5 τῆς νέας Πολιτικῆς Δικονομίας. Ἑπομένως οὔτε καὶ αἱ διατάξεις τοῦ περὶ αὐτῆς εἰσαγωγικοῦ νόμου δύνανται νὰ ἔχουν ἐπιρροήν τινα σχετικῶς. (Ἐγκύκλ. Ι.Κ.Α., ὑπ' ἀριθ. 216/1968)(*).

(*) Σημ. ΕΕΔ : Ἴδετε περὶ τῆς ἐννοίας τοῦ ἄρθρου 691 Κ.Π.Δ. σημείωσιν μας ἐν ΕΕΔ 27, 1093.

Εἰσφοραὶ ἐπὶ ἀπροσόχων ἀσθενείας.— Ἀνάκλησις τῆς ὑπ' ἀριθ. 16/23.1.1965 ἐγκυκλίου διαταγῆς :

Διὰ τῆς ἐν τῇ περιλήψει ἡμετέρας ἐγκυκλίου διαταγῆς παρεσχέθησαν ἡμῖν ὁδηγίαι, καθ' ἃς ὁ ὑπολογισμὸς εἰσφορῶν εἰς τὰς περιπτώσεις, κατὰ τὰς ὁποίας ὁ μισθωτὸς κωλύεται νὰ ἐργασθῇ ἕνεκα ἀσθενείας, γίνεται ἐπὶ τῶν ἀποδοχῶν, ἐφ' ὧν αὐτὸς διατηρεῖ τὴν ἀξίωσίν του κατὰ τὸ ἄρθρον 657 § 1 Ἀστικοῦ Κώδικος καὶ οὐχὶ ἐπὶ τοῦ ἐναπομένοντος ἐπὶ πλέον μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῶν καταβληθέντων εἰς αὐτὸν ποσῶν, δυνάμει ὑποχρεωτικῆς ἐκ τοῦ νόμου ἀσφαλίσεώς του, τὸ ὁποῖον ὁ ἐργοδότης δικαιοῦται νὰ ἐκπέσῃ ἐκ τοῦ μισθοῦ του κατὰ τὴν παράγραφον 2 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω ἄρθρου τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος.

Ὁ Ἄρειος Πάγος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 305/1968 ἀποφάσεώς του (Β' Τμῆμα), δημοσιευθείσης εἰς Δελτίον Ι.Κ.Α., ΙΗ' 2, σ. 673(*) ἐδέξατο ἀντιθέτως, ὅτι εἰς τὰς προαναφερομένας περιπτώσεις παροχὴν τοῦ ἐργοδότου, ὑποκειμένην εἰς εἰσφοράν, ἀποτελεῖ μόνον τὸ ὑπόλοιπον τοῦ μισθοῦ μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τοῦ ἐπιδόματος ἀσθενείας καὶ οὐχὶ τὸ σύνολον τοῦ μισθοῦ, ἐφ' οὗ διατηρεῖ τὴν ἀξίωσίν του ὁ μισθωτὸς κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἕνεκα σπουδαίου λόγου (ἀσθενείας), μὴ ὀφειλομένου εἰς ὑπαιτιότητα αὐτοῦ, κωλύματος του πρὸς ἐργασίαν.

Κατόπιν τούτων ἀνακαλοῦμεν τὴν ὑπ' ἀριθ. 16/23.1.1965 ἡμετέραν ἐγκύκλιον διαταγὴν καὶ θεωροῦμεν ταύτην ὡς μηδέποτε ἰσχύσασαν.

Τυχὸν εἰσπραχθεῖσαι εἰσφοραὶ κατ' ἐφαρμογὴν τῆς ἀνωτέρω ἀνακαλουμένης ἐγκυκλίου διαταγῆς θὰ θεωρηθοῦν ὡς ἀχρεωστήτως εἰσπραχθεῖσαι καὶ θὰ ἐπιστραφοῦν τοῖς δικαιούχοις τῇ αἰτήσει των (ἄρθρον 27 § 8 ἀ.ν. 1846/1951). (Ἐγκύκλ. Ι.Κ.Α. ὑπ' ἀριθ. 227/1968).

(*) ΕΕΔ 27, 1015.

βασις ταύτης δύναται νὰ ἀποβῇ εἰς βάρος τοῦ προσωπικοῦ τούτου ἢ δέον νὰ θεωρηθῇ τοῦτο αὐτοδικαίως ἐντασσόμενον ἅμα τῇ παρόδῳ τῆς ἑξαμήνου προθεσμίας τῆς ἐντάξεώς του.

Ἀ π ά ν τ η σ ι ς :

Ι. Ὡς διδάσκεται (βλ. *Στασινοπούλου*, Δίκαιον Διοικητικῶν Πράξεων, σελ. 172 ἑπ., *Κυριακοπούλου*, Ἑλληνικὸν Διοικητικὸν Δίκαιον Β', 1961, σελ. 314 ἑπ.) καὶ νομολογεῖται (βλ. σχετικὴν νομολογίαν Σ.Ε. εἰς Πορίσματα 1929 - 1959, σελ. 105 (VI), 195 (VII), Συμπλήρωμα Νομολογίας 1935 - 1952 τ. 1, σελ. 321, 2ον Συμπλήρωμα Νομολογίας 1953 - 1960 τ. 1α - κ. σελ. 584 ἑπ., ὡς καὶ μεταγενεστέρας ἀποφάσεις Σ.Ε. 334, 336/1962, 1541/1963, 2168/1961, 3/1963, 649/1961, 49/1961, 376, 500/1963, 1748/1963, 853/1961, 549/1962, 828/1961, 1953/1961, 1319/1962, 2091/1964, 2837/1964, 2672/1965, 2863/1965, 7/1965, 1967/1966, 875/1966, 731/1966, 1208/1966, 451, 757/1968, 2344/1966) αἱ ταασσόμεναι ὑπὸ τῶν διοικητικῶν νόμων εἰς τὴν Διοίκησιν προθεσμίαι δέον νὰ θεωροῦνται, κατὰ κανόνα καὶ ἐν ἀμφιβολίᾳ, ὡς ἐνδεικτικαί, ἤτοι ὡς περιέχουσαι οὐχὶ ἀπαγόρευσιν τοῦ νόμου ὅπως ἡ Διοίκησις ἐνεργήσῃ μετὰ τὴν πάροδον τῆς προθεσμίας, ἀλλ' ὑπόδειξιν τοῦ νόμου πρὸς αὐτήν, ὅπως ἐπισπεύσῃ τὴν ἐνέργειάν της, ὥστε αὕτη νὰ ἐμπέσῃ ἐντὸς τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου ταασσομένης προθεσμίας. Τὸ τὴν ἔννοιαν αὐτὴν ἡ ἐκδιδομένη μετὰ τὴν πάροδον τῆς προθεσμίας διοικητικὴ πρᾶξις δὲν εἶναι ἐκ τούτου τοῦ λόγου παράνομος. Τὸ τεκμήριον τοῦτο στηρίζεται εἰς δύο λόγους, ἀφ' ἑνὸς εἰς τὴν φύσιν αὐτοῦ ὡς συναρτήματος τοῦ ἑτέρου τεκμηρίου περὶ διακριτικῆς ἐξουσίας τῆς Διοικήσεως περὶ τὴν ἐκλογὴν τοῦ εὐθέτου χρόνου πρὸς ἔκδοσιν τῶν πράξεών της καὶ ἀφ' ἑτέρου εἰς τὸ γεγονὸς ὅτι, ὡς ἐκ τῶν συνθηκῶν τῆς διοικητικῆς ἐνεργείας, ἐὰν ἐγίνετο δεκτὸς κατὰ κανόνα ὁ ἀνατρεπτικὸς χαρακτὴρ τῆς προθεσμίας, ἡ Διοίκησις θὰ εὑρίσκετο συχνότατα εἰς ἀδυναμίαν ὅπως ἐνεργήσῃ πράξεις, ἐκπροθέσμως μέν, πλὴν ὅμως ἀπαραιτήτους διὰ τὴν λειτουργίαν τῶν Δημοσίων ἐν γένει Ὑπηρεσιῶν. Ἡ χρησιμοποίησις ὑπὸ τοῦ νομοθέτου ἐκφράσεων, οἷον: «ὑποχρεωτικῶς», «ὀφείλει», κλπ., δὲν μαρτυρεῖ περὶ τοῦ ἀντιθέτου, ἐκεῖ ἔνθα ὁ σκοπὸς τοῦ καθιεροῦντος τὴν προθεσμίαν νόμου ἐμφανίζει ταύτην ὡς ἐνδεικτικήν. Τοὐναντίον αἱ ὑπὲρ τῶν ἰσιλλήλων ταασσόμεναι προθεσμίαι πρὸς ἐπιχείρησιν δυσμενῶν δι' αὐτοὺς πράξεων, αἱ προθεσμίαι ἐπιχειρήσεως διοικητικῶν πράξεων, αἵτινες ἄγουν εἰς κατάρτισιν πράξεως διμεροῦς (δημοπρασίαι), αἱ ταασσόμεναι ὑπὸ τοῦ νόμου προθεσμίαι πρὸς ἐνάσκησιν δημοσίας ἐξουσίας ἐκ μέρους τοῦ διοικουμένου, ἔναντι τῆς Δημοσίας Διοικήσεως, καὶ αἱ προθεσμίαι, ἐντὸς τῶν ὁποίων εἶναι δυνατὴ ἡ ἄσκησις ἐνδίκου μέσου ἐνώπιον τῶν διοικητικῶν δικαστηρίων, τυγχάνουν ἀνατρεπτικαί.

ΙΙ. Τὸ περὶ διαλύσεως τοῦ Ταμείου Συντάξεων Προσωπικοῦ Ἑταιρείας Ἑλληνικοῦ Πυριτιδοποιείου καὶ Καλυκοποιείου καὶ συγχωνεύσεως αὐτοῦ εἰς τὸ Ι.Κ.Α. ἀπὸ 1.1.1967 ἐκδοθὲν, βάσει τοῦ ἄρθρου 5 ἀ.ν. 1846/1951, π.δ. 1051/1966 ὥρισεν, ὅτι τὸ παρὰ τῷ ἄνω Ταμείῳ ὑπηρετοῦν πάσης φύσεως διοικητικὸν προσωπικὸν μετατάσσεται εἰς τὸ Ι.Κ.Α. ἀπὸ τῆς εἰς τοῦτο συγχωνεύσεως τοῦ Ταμείου τούτου καὶ ὅτι διὰ πᾶσαν ἑτέραν σχετικὴν πρὸς τὴν συγχώνευσιν λεπτομέρειαν ἐφαρμόζονται αἱ οἰκεῖαι διατάξεις τοῦ ἀ.ν. 1846/1951, ὡς οὗτος τροποποιηθεὶς καὶ συμπληρωθεὶς ἰσχύει.

Εἰς τὴν ἐξουσιοδοτικὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 5 ἀ.ν. 1846/1951 γίνεται μνεία καὶ περὶ τοῦ προσωπικοῦ τῶν συγχωνευομένων Ταμείων. Προβλέπεται εἰς περίπτωσιν διατηρήσεως μετὰ τὴν συγχώνευσιν ἐν λειτουργίᾳ ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει τῶν Ὑπηρεσιῶν τοῦ συγχωνευομένου Ταμείου - τῆς μεταβατικῆς ταύτης περιόδου μὴ δυναμένης νὰ ὑπερβῇ τὸ ἑξάμηνον - ἡ ἐξακολούθησις τῆς καταβολῆς εἰς τὸ προσωπικὸν τοῦ Ταμείου τῶν ἀποδοχῶν, ἃς ἐλάμβανε κατὰ τὸν χρόνον τῆς συγχωνεύσεως, μέχρις ἐκκαθαρίσεως τῆς θέσεως αὐτοῦ κατὰ τὰ ἐν ἄρθρῳ 55 ὁριζόμενα. Τὸ ἄρθρον τοῦτο, ἀφοῦ ὁρίζει ἐν ἀρχῇ, ὅτι τὸ πάσης φύσεως διοικητικὸν προσωπικὸν τοῦ συγχωνευομένου Ταμείου μετατάσσεται, ἀπὸ τῆς συγχωνεύσεως τούτου, εἰς τὸ Ι.Κ.Α. (ὡς ἐπανέλαβεν ἐν προκειμένῳ τὸ π.δ. 1051/1966), διατηρούμενον ὡς ὑπεράριθμον μέχρι τῆς προβλεπομένης περαιτέρω ἐντάξεώς του, ρυθμίζει ἀκολούθως τοὺς ὅρους καὶ τὴν διαδικασίαν ἐντάξεως, ἥτις πραγματοποιεῖται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπηρεσιακοῦ Συμβουλίου τοῦ Ι.Κ.Α., λαμβανομένης «ἐντὸς ἑξαμήνου τὸ πολὺ ἀπὸ τῆς συγχωνεύσεως».

ΙΙΙ. Ἐν ὄψει τῶν ἀνωτέρω ἐκτεθέντων, ἡ ταασσομένη κατὰ τὰ ἄνω ἑξάμηνος προθεσμία τυγχάνει ἐνδεικτική, προδήλου ὄντος τοῦ σκοποῦ τοῦ νομοθέτου, ὅπως διὰ τῆς θεσπίσεώς της παρακανήσῃ τὴν Διοίκησιν εἰς ταχεῖαν ἐνέργειαν καὶ ἄρσιν τῆς ἐκκρεμότητος. Εἰς τοῦτο δὲν ἀντίκειται: α) Ἡ ἀκολουθοῦσα τὸν χρονικὸν προσδιορισμὸν φράσις «τὸ πολύ», β) ἡ ἑτέραν φάσιν τῆς συγχωνεύσεως ἀφορῶσα ἑξάμηνος προθεσμία τῆς παραγράφου 7 ἄρθρου 5 ἀ. ν. 1846/1951 καὶ γ) ἡ πάροδος, εἰς τὴν συγκεκριμένην περίπτωσιν συγχωνεύσεως, νέου ἑξαμήνου ἀπὸ τῆς λήξεως

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΑΞΙΩΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΝΕΑΝ ΕΡΓΑΤΙΚΗΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΝ

Ὑπὸ τῆς Συντάξεως

Ἐσημειώσαμεν (ΕΕΔ 27, 1094, 1387), ὅτι ὑπὸ τὴν διατύπωσιν τοῦ ἄρθρου 691 τοῦ Κώδικος Πολ. Δικονομίας ὑπάγονται ἤδη εἰς τὴν νέαν περὶ ἐργατικῶν διαφορῶν διαδικασίαν αἱ ἀπαιτήσεις μισθωτῶν ἢ τῶν δικαιοδόχων των ἐξ ἐργατικῶν ἀτυχημάτων τοῦ νόμου 551/1915, αἱ ὁποῖαι πρότερον, κατ' ἄρθρον 13 τοῦ νόμου τούτου, ὑπήγοντο, ἀνεξαρτήτως ποσοῦ, εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ Εἰρηνοδίκου τῆς κατοικίας τοῦ ἐναγομένου ἢ τοῦ τόπου, ὅπου συνέβη τὸ ἀτύχημα, δικάζοντος κατὰ τὴν τακτικὴν διαδικασίαν.

Τοῦτο προκύπτει καὶ ἐκ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας νόμου, κατὰ τὸ ὁποῖον ἀπὸ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας καταργοῦνται πᾶσαι αἱ διατάξεις νόμων, αἱ καθιεροῦσαι εἰδικὰς διαδικασίας ἐνώπιον τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων ἢ εἰδικούς κανόνας δι' ὡρισμένας κατηγορίας ὑποθέσεων, εἰσαγομένων ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων τούτων, πλὴν ἂν εἰς τὸν παρόντα νόμον εὑρίσκεται ἄλλως, ἐκ τοῦ ἄρθρου 37 τοῦ αὐτοῦ Εἰσαγωγικοῦ Νόμου, κατὰ τὸ ὁποῖον καταργοῦνται πᾶσαι αἱ διατάξεις, αἱ ὁποῖαι ἀναφέρονται εἰς τὴν ἐκδίκασιν τῶν ἐν ἄρθρῳ 691 τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας διαφορῶν (Ἴδετε καὶ *Ἀπόστ. Μπλάτσιον*, ΕΕΔ 27, 1256) καὶ ἐκ τοῦ ἄρθρου 52 τοῦ αὐτοῦ νόμου, κατὰ τὸ ὁποῖον διατηροῦνται ἐν ἰσχύϊ 1)... 8) αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 15 τοῦ Δ.Δ. τῆς 24 Ἰουλίου / 25 Αὐγούστου 1920 «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν νόμων περὶ εὐθύνης πρὸς ἀποζημίωσιν τῶν ἐξ ἀτυχήματος ἐν τῇ ἐργασίᾳ παθόντων ἐργατῶν ἢ ὑπαλλήλων».

Τὸ διατηρούμενον ἐν ἰσχύϊ ἄρθρον 15 τοῦ ἀνωτέρω Δ. διατάγματος ὁρίζει, ὅτι «αἱ κατὰ τὸν παρόντα νόμον ἀπαιτήσεις οὔτε συμψηφίζονται, οὔτε κατάσχονται, οὔτε ἐκχωροῦνται», ἐνῷ ἡ δικαιοδοσία τοῦ Εἰρηνοδίκου ἐπὶ ἐργατικῶν ἀτυχημάτων ὡρίζετο εἰς τὸ ἄρθρον 13 τοῦ ἀνωτέρω Δ. διατάγματος, τὸ ὁποῖον δὲν διατηρήθη ἐν ἰσχύϊ. (Ἴδετε καὶ *Γ. Οἰκονομοπούλου*, Εἰσήγησιν, ἐν ΕΕΔ 18, 1074, ἔνθα γίνεται εἰδικὸς λόγος περὶ τῶν ἀπαιτήσεων ἐξ ἐργατικῶν ἀτυχημάτων τοῦ νόμου 551/1915 καὶ περὶ τῆς διὰ τοῦ Εἰσαγωγικοῦ Νόμου καταργήσεως, πλὴν ἄλλων, καὶ τοῦ ἄρθρου 13 τοῦ νόμου 551, ὡς ἐκωδικοποιήθη διὰ τοῦ Δ.Δ. 24 Ἰουλίου / 25 Αὐγούστου 1920). (Ἄλλως γνώμης ὁ *Στ. Σταυρόπουλος*, Ἑρμηνεία τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, σελ. 915).

∴

Κατὰ τὸ προϊσχῦον δικονομικὸν δίκαιον αἱ ἐκ τοῦ νόμου 3514/1928, ὡς ἐπεξετάθη διὰ τοῦ ἀ.ν. 547/1937, διαφοραὶ τῶν στρατευομένων μισθωτῶν ὑπήγοντο ἀνεξαρτήτως ποσοῦ εἰς τὸν Εἰρηνοδίκην εἰς α' βαθμὸν καὶ τὸν Πρόεδρον Πρωτοδικῶν εἰς β' κατ' ἄρθρον 6 ν.3514, δικάζοντος τοῦ Προέδρου κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ ἄρθρου 634 Πολιτικῆς Δικονομίας (Α.Π. 568/1949, ΕΕΔ 9, 81, οὗτω καὶ νομολογία τῶν δικαστηρίων τῆς οὐσίας, ΕΕΔ 9, 80).

Αἱ διαφοραὶ αὗται ὑπήχθησαν κατ' ἄρθρον 691 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῶν μονομελῶν Πρωτοδικείων, ἐφ' ὅσον ὑπερβαίνουν κατὰ ποσὸν τὰς δραχμὰς 10.000 καὶ κατ' ἔφεσιν εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῶν Ἐφετείων, ὡς συνάγεται ἐκ τῶν μνημονευομένων ἀνωτέρω διατάξεων τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας καὶ τοῦ Εἰσαγωγικοῦ αὐτοῦ Νόμου.

∴

Κατ' ἄρθρον 108 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος Νόμου 2783/1941 ἐπὶ ἀλληλοδιαδοχικοῦ

τοῦ ὁριζομένου ὑπὸ τοῦ νόμου ἑξαμήνου (30.6.1967) διὰ τὴν λῆψιν τῆς περὶ ἐντάξεως τοῦ διοικητικοῦ προσωπικοῦ τοῦ συγχωνευθέντος Ταμείου ἀποφάσεως τοῦ Ὑπηρεσιακοῦ Συμβουλίου τοῦ Ι.Κ.Α. (19.1.1968), κρινομένου τοῦ χρόνου τούτου τῆς ὑπερβάσεως τοῦ νομίμου ἑξαμήνου ὡς ἀναγκαίου χρόνου ἀναβολῆς πρὸς ἐνέργειαν τῆς διοικητικῆς πράξεως, ἐν ὄψει καὶ τῶν γενικῶς παραδεδεγμένων (Σ.Ε. 549, 675/1936, 210/1945, 514/1947, 1889/1955), ὅτι ἡ ὑπέρβασις τῶν ἐνδεικτικῶν προθεσμιῶν δὲν πρέπει νὰ ἐξικνῆται πέραν ὡρισμένων εὐλόγων χρονικῶν ὁρίων.

IV. Κατὰ ταῦτα εἰς τὸ πρῶτον ἐρώτημα προσήκει ἡ ἄνω ἀναλυτικὴ ἀπάντησις, μεθ' ἣν καθίσταται ματαία ἡ ἐξέτασις τοῦ δευτέρου ἐρωτήματος.

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

ΣΥΝΤΑΓΜΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 267 της 15 Νοεμβρίου 1968 (*))

Εἰς τὸ ὄνομα τῆς Ἁγίας καὶ Ὁμοουσίου καὶ Ἀδιαιρέτου Τριάδος

Προοίμιον

Ὁ Ἑλληνικὸς Λαός, ἐν ἐπιγνώσει τῆς ἱ-

(*) Ἐτέθη ἐν ἰσχύϊ διὰ τοῦ ἀπὸ 12 Νοεμβρίου 1968 πρακτικοῦ τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου (Ε.Κ. τ. Α' φ. 267 τῆς 15ης Νοεμβρίου 1968) ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, πλὴν τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 10, 12, 13 § 1, 14 §§ 1 - 3, 18, 19, 25 §§ 2 -3, 58 §§ 1 - 2, 60, 111, 131 § 2, αἵτινες θέλουσι τεθῆ ἐν ἰσχύϊ διὰ Πράξεων τῆς Ἐθνικῆς Ἐπαναστατικῆς Κυβερνήσεως, δημοσιευομένης εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως κατὰ τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ 138 ὁριζόμενα.

ληλικῆς συμβάσεως, βλάπτουσα τὸν ὑπάλληλον, θεωρεῖται ὡς καταγγελία ταύτης».

Ὡς μια τοιαύτη θεωρεῖται ἡ μείωσις τῶν ἀποδοχῶν, ἡ περικοπὴ παρεχομένου ἐπιδόματος κ.λ.π. Ἐν προκειμένῳ πρέπει νὰ τονισθῇ ὅτι ἀναγκαίως εἶναι κατὰ τὴν νομολογίαν ἡ μονομερὴς μεταβολὴ νὰ ἔχῃ χαρακτῆρα μόνιμον καὶ οὐχὶ προσωρινόν, ἀποτελοῦν ἐκτάκτων περιστάσεων. Καὶ νὰ συνάγεται τεκμήριον ὅτι ὁ ἐργοδότης θέλει νὰ τερματίσῃ τὴν σύμβασιν καὶ νὰ συνάψῃ ἄλλην ὑπὸ διαφόρους ὅρους (Πρ. Πειρ. 19/1945).

3) Κατόπιν τῶν ἀνωτέρω, ἐφ' ὅσον ἐπὶ μακρὸν χρονικὸν διάστημα κατεβάλλετο εἰς ὑμᾶς ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου τὸ ἐκ 1.000 δραχμῶν ἐπίδομα (πέραν τῶν νομίμων ἀποδοχῶν) λόγῳ καλῆς ἀποδόσεως, ἤδη δὲ ὁ ἀκεῖος ἐργοδότης ἀρνεῖται τὴν καταβολὴν τοῦ ἐπιδόματος τούτου, ἡ ἐνέργεια αὕτη συνιστᾷ, κατὰ τὰ προρρηθέντα, μονομερῆ βλαπτικὴν μεταβολὴν τῶν ὅρων τῆς συμβάσεως μὲ τὰς ἐξ αὐτῆς συνεπείας, ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν βεβαίως ὅτι καὶ ἡ σημερινὴ ἀπόδοσις εἰς τὴν ἐργασίαν σας εἶναι ἡ αὐτή, συντρέχουσι δὲ καὶ πάντες οἱ λοιποὶ ὅροι, ὑφ' οὓς κατεβάλλετο εἰς ὑμᾶς τὸ τοιοῦτον ἐπίδομα καὶ δὴ ἐπὶ πλέον τοῦ ἑκάστοτε νομίμου μισθοῦ.

Ἐὰν ἐν τούτοις ἀποδέχθητε τὴν βλαπτικὴν ταύτην μεταβολήν, μὴ ἀποκρούσαντες ταύτην ἐντὸς εὐλόγου χρόνου, αὕτη μετατρέπεται εἰς σιωπηρὰν καὶ ὡς τοιαύτη πλέον εἶναι ἀπολύτως ἔγκυρος καὶ ἰσχυρά.

(Ἔγγρ. ὑπ' ἀριθ. 122572/1968 Ὑπουργείου Ἐργασίας).

στορικῆς εὐθύνης του ἔναντι τῶν ἐπερχομένων γενεῶν, πιστὸς εἰς τὰς ἀξίας τοῦ ἑλληνικοῦ καὶ τοῦ χριστιανικοῦ πολιτισμοῦ καὶ τὰς ἀρχὰς τῆς ἐθνικῆς κυριαρχίας, τῆς δημοκρατίας, τῆς εἰρήνης καὶ τῆς προόδου καὶ ἐμφορούμενος ἀπὸ τὴν θέλησιν

νὰ διασφαλίσῃ τὴν ἐθνικὴν καὶ κρατικὴν ἑνότητα, νὰ ἑδραιώσῃ τὸ πολίτευμα τῆς Βασιλευομένης Δημοκρατίας ἐν ἐλευθερίᾳ, ἰσότητι καὶ δικαιοσύνῃ,

ν' ἀνακαινίσῃ τὸν πολιτικὸν καὶ κοινοβουλευτικὸν βίον,

νὰ κατοχυρώσῃ τὴν ἐσωτερικὴν εἰρήνην καὶ ἀσφάλειαν,

νὰ συμβάλῃ εἰς τὴν κοινωνικὴν πρόοδον καὶ εὐημερίαν καὶ

νὰ ἐξυπηρετήσῃ, ὡς ἰσότιμον μέλος τῆς παγκοσμίου κοινωνίας τῶν λαῶν, τὴν διεθνῆ εἰρήνην ἐν δικαιοσύνῃ καὶ ἐλευθερίᾳ

ἐγκρίνει τὸ παρὸν Σύνταγμα διὰ Δημοψηφίσματος.

. . . . . .

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

Τὸ Κράτος καὶ τὰ ἄτομα

Κεφάλαιον Α'

Ἀτομικὰ δικαιώματα

. . . . . .

Ἄρθρον 18

1. Οἱ Ἕλληνες ἔχουν τὸ δικαίωμα, ὅπως συνέρχωνται ἡσύχως καὶ ἀόπλως, ὡς νόμος ὁρίζει.

2. Μόνον εἰς τὰς δημοσίας συναθροίσεις δύναται νὰ παρίσταται ἡ ἀστυνομία. Αἱ δημόσιαι συναθροίσεις πρέπει νὰ γνωστοποιοῦνται δεόντως εἰς τὴν Ἀστυνομικὴν Ἀρχὴν τεσσαράκοντα ὀκτὼ ὥρας πρὸ τῆς πραγματοποιήσεώς των. Αἱ ἐν ὑπαίθρῳ συναθροίσεις δύνανται ν' ἀπαγορευθοῦν, ἂν ἐκ τούτων ἐπίκειται κίνδυνος διὰ τὴν δημοσίαν τάξιν καὶ ἀσφάλειαν.

Ἄρθρον 19

1. Οἱ Ἕλληνες ἔχουν τὸ δικαίωμα, ὅπως συνεταιρίζωνται, τηροῦντες τοὺς νόμους τοῦ Κράτους, οἵτινες ὅμως οὐδέποτε δύνανται νὰ ὑπαγάγουν τὴν ἄσκησιν τοῦ δικαιώματος τούτου εἰς προηγουμένην ἄδειαν τῆς Κυβερ-

ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ - ΕΓΓΡΑΦΑ ΑΡΧΩΝ - ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

ΘΕΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΠΡΟΣ ΑΠΟΔΟΧΑΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

Αποδοχαί απασχοληθέντων κατά την Ιδην Αύγούστου μισθωτών:

1) Η εορτή της Κοιμήσεως της Θεοτόκου (15η Αυγούστου) δεν περιλαμβάνεται μεταξύ των εξαιρεσίμων ημερών, δι' ας συμφώνως προς τας διατάξεις του άρθρου 2 του ν.δ. 3755/1957 εις μεν τους κατ' αυτάς απασχολουμένους χορηγείται προσαύξησις εξ 75%, εις δε τους μη απασχολουμένους και επί ημερομισθίω αμειβομένους καταβάλλεται το ημερομίσθιόν των.

2) Μισθωτός απασχοληθείς κατά την Κυριακήν και μη τυχών αναπαύσεως κατ' άλλην ημέραν της εβδομάδος, άν ή κατά Κυριακήν απασχόλησίς του υπήρξεν νομίμος, δικαιούται: α) διά μεν την εργασίαν κατά την Κυριακήν προσαυξήσεως εξ 75% επί του 1/25 των νομίμων αποδοχών και β) διά την απασχόλησίν του κατά την ημέραν της εβδομαδιαίας αναπαύσεως και κατά τας αρχάς του αδικαιολογήτου πλουτισμού της εις τον εργοδότην προσπορισθείσης εκ της παρανόμου απασχολήσεως ωφελείας, ήτις συνίσταται εκ του 1/25 των αποδοχών, άς θα ελάμβανεν ούτος, άν νομίμως απησχολείτο.

(Έγγρ. υπ' αριθ. 115573/1968 Υπουργείου Εργασίας).

Περικοπή παρεχομένων επί μακρόν επιδόματος ως βλαπτική μεταβολή όρων συμβάσεως εργασίας:

1) Καθ' ά προκύπτει εκ των άρθρων 648 και 653 Α.Κ. ως μισθός νοείται παν ό,τι δίδεται ως αντιπαροχή των παρεχομένων υπηρεσιών εις τον μισθωτόν, είτε βάσει της εργασιακής συμβάσεως, είτε, εν ελλείψει ειδικής συμφωνίας, βάσει της κρατούσης συνηθείας. Εν τη εννοία δε ταύτη του μισθού περιλαμβάνεται και πάσα επί μακρόν χρόνον τακτική πρόσθετος παροχή ένεκα της προσφερομένης εργασίας, όταν αύτη οικειοθελώς δίδεται υπό του εργοδότου προς τον μισθωτόν, ουχί υπό την θεώρησιν ότι κατ' απόλυτον προαίρεσιν αυτού και αποτελέσματος δύναται να παύση διδομένη, ανέλαβε δε ο μισθωτός εργασίαν αποδεχόμενος την υπόσχεσιν του εργοδότου, υπολογίζων και επί της προσθέτου παροχής, καταρτισθείσης εύτω μεταξύ των συμβαλλομένων περί τακτικής και εις το μέλλον καταβολής. Κατά δε τα άρθρα 3 § 1 του ν. 3239/1955 και 680 εδάφ. 3 Α.Κ. όροι ατομικών συμβάσεων εργασίας, ευνοϊκότεροι διά τον μισθωτόν των διαλαμβανομένων εις συλλογικάς συμβάσεις εργασίας, είναι επικρατέστεροι (πρβλ. Α.Π. 377/1966)(*).

2) Κατά το άρθρον 7 του ν. 2112/1920, ως συνεπληρώθη διά του άρθρου 5 του ν. 4558/1930 «πάσα μονομερής μεταβολή των όρων της υπαλ-

---

ή επαγγελματικού σωματείου το μέλος δύναται προς κατοχύρωσιν της εισφοράς του να ενάγεται υπό του σωματείου κατά την διαδικασίαν του νόμου ΓΩΟΔ'/1912 περί εκδικάσεως των μεταξύ των εργατών και εργοδοτών διαφορών, ως τροποποιηθή. Κατά την αυτήν διαδικασίαν ενάγεται το αυτό σωματείον υπό του μέλους ένεκεν αξιώσεως αυτού περί χρηματικής ή άλλης παροχής, του σωματείου επέχοντος θέσιν εργοδότου.

Κατ' άρθρον ήδη 15 αριθ. 10 του Κώδικος Πολιτικής Δικονομίας εις την αρμοδιότητα των Ειρηνοδικείων υπάγονται άνευ διακρίσεως της αξίας του αντικειμένου της διαφοράς αί διαφοραί, αί αναφερόμεναι εις τας απαιτήσεις των σωματείων και των συνεταιρισμών κατά των μελών αυτών ή των καθολικών αυτών διαδόχων διά την οφειλομένην εις αυτά εισφοράν, ως και διά τας απαιτήσεις των μελών ή των καθολικών αυτών διαδόχων προς χρηματικήν ή άλλην παροχήν κατά των σωματείων και των συνεταιρισμών.

Αί διαφοραί αύται, καταργηθείσης διά του άρθρου 37 του Εισαγωγικού του Κώδικος Πολιτικής Δικονομίας Νόμου της εργατικής διαδικασίας του νόμου ΓΩΟΔ', μη περιλαμβανόμεναι άλλως τε και μεταξύ των εν άρθρω 691 του Κώδικος διαφορών κατά την εργατικήν διαδικασίαν, δέν είναι δυνατόν να εκδικασθώσι πλέον κατά ταύτην, άλλ' αναξκρτήτως ποσού υπό των Ειρηνοδικείων. (Ίδετε και παρατηρήσεις *Αλ. Βαμβέτσου*, Πρακτικά Αναθεωρητικής Επιτροπής, σελ. 681, *Γ. Οικονομοπούλου*, Εισήγησιν, ΕΕΔ 18, 1074, όπου γίνεται λόγος ότι δέν συντρέχει περίπτωσις αί διαφοραί αύται να δικάζωνται κατά την διαδικασίαν των εργατικών διαφορών).

(*) ΕΕΔ 25, 986.

νήσεως.

2. Πᾶσα ἕνωσις προσώπων, τῆς ὁποίας ὁ σκοπὸς ἢ ἡ δρᾶσις στρέφεται κατὰ τῆς ἐδαφικῆς ἀκεραιότητος τοῦ Κράτους ἢ τοῦ πολιτεύματος ἢ τοῦ κοινωνικοῦ καθεστῶτος ἢ τῆς ἀσφαλείας τοῦ Κράτους ἢ τῶν πολιτικῶν καὶ ἀτομικῶν ἐλευθεριῶν τῶν πολιτῶν, ἀπαγορεύεται. Αὕτη διαλύεται διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως.

3. Συνεταιρισμὸς διαλύεται ἕνεκα παραβάσεως τῶν νόμων ἢ τοῦ καταστατικοῦ αὐτοῦ διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως. Δι' ἀποφάσεως τοῦ Προέδρου Πρωτοδικῶν δύναται νὰ ἀνασταλῇ προσωρινῶς ἡ λειτουργία συνεταιρισμοῦ ἢ ἑνώσεως, κινουμένης συγχρόνως τῆς περὶ διαλύσεως διαδικασίας.

4. Διὰ νόμου δύναται νὰ ἐπιβληθοῦν ὡρισμένοι περιορισμοὶ εἰς τὸ δικαίωμα τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων, ὅπως συνεταιρίζωνται. Οἱ αὐτοὶ περιορισμοὶ τοῦ δικαιώματος δύναται νὰ ἐπιβληθοῦν καὶ διὰ τοὺς ὑπαλλήλους ὀργανισμῶν τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως ἢ ἄλλων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, τῶν δημοσίων ἐπιχειρήσεων καὶ τῶν ἐπιχειρήσεων κοινῆς ὠφελείας.

5. Ἡ προσφυγὴ εἰς ἀπεργίαν διὰ τὴν ἐπιδίωξιν πολιτικῶν ἢ ἄλλων σκοπῶν ξένων πρὸς τὰ ὑλικὰ καὶ τὰ ἠθικὰ συμφέροντα τῶν ἐργαζομένων ἀπαγορεύεται.

6. Εἰς τοὺς πάσης φύσεως ὑπαλλήλους τῶν δημοσίων ὑπηρεσιῶν, τῶν ὀργανισμῶν τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως ἢ ἄλλων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου ἀπαγορεύεται ἡ ἀπεργία ὑφ' οἱανδήποτε μορφήν. Ἡ συμμετοχὴ τῶν ὑπαλλήλων τούτων εἰς ἀπεργίαν θεωρεῖται αὐτοδικαίως ὡς δήλωσις παραιτήσεως.

—

ΠΡΑΞΙΣ Α'

Ἐθνικῆς Ἐπαναστατικῆς Κυβερνήσεως

Περὶ θέσεως εἰς ἐφαρμογὴν τῶν ἄρθρων 18 καὶ 19 τοῦ Συντάγματος περὶ τοῦ δικαιώματος τοῦ συνέρχεσθαι καὶ τοῦ δικαιώματος τοῦ συνεταιρίζεσθαι διὰ τὰ μέλη ἀνεγνωρισμένων ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 268 τῆς 16 Νοεμβρίου 1968)

Ἡ Ἐθνικὴ Ἐπαναστατικὴ Κυβέρνησις, λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸ ἄρθρον 138 τοῦ Συντάγματος καὶ συμφώνως πρὸς τὴν ἐπαγγελίαν αὐτῆς περὶ ἀναγνωρίσεως τοῦ δικαιώματος τοῦ συνέρχεσθαι καὶ τοῦ δικαιώματος τοῦ συνεταιρίζεσθαι εἰς τοὺς ἀποτελοῦντας μέλη ἀνεγνωρισμένων ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων πολίτας πρὸς ἐπιδίωξιν τῶν ἐπαγγελματικῶν αὐτῶν σκοπῶν, τίθησι, θέσει τοῦ ἄρθρου 138 τοῦ Συντάγματος διὰ τῆς παρούσης Πράξεως Α', εἰς ἐφαρμογὴν τὰ ἄρθρα 18 καὶ 19 τούτου περὶ τοῦ δικαιώματος τοῦ συνέρχεσθαι καὶ τοῦ δικαιώματος τοῦ συνεταιρίζεσθαι διὰ τὰ μέλη ἀνεγνωρισμένων ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων.

Ἡ παροῦσα Πρᾶξις Α' δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 16 Νοεμβρίου 1968

—

ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

604/1968 ΑΝΑΓΚ. ΝΟΜΟΣ

Περὶ ἀποδοχῶν τῶν ὑπὸ τὰ ὅπλα ἀνακαλουμένων ἐκ τῆς ἐφεδρείας δημοσίων ὑπαλλήλων κλπ.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 259 τῆς 11 Νοεμβρίου 1968)

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον μόνον

1. Δημόσιοι ὑπάλληλοι, ὑπάλληλοι Κρατικῶν Ἐκμεταλλεύσεων ἢ παραχωρηθεισῶν Ὑπηρεσιῶν ἢ Ἱδρυμάτων, ἐπιχορηγουμένων ὑπὸ τοῦ Δημοσίου ἢ Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, ὡς καὶ ὑπάλληλοι Τραπεζῶν, ἐκπληρώσαντες τὰς στρατιωτικάς των ὑποχρεώσεις, ἀνακαλούμενοι ὑπὸ τὰ ὅπλα ἐκ τῆς ἐφεδρείας, λαμβάνουσι διαρκούσης τῆς στρατιώσεως των τὰς ἀποδοχὰς τῆς πολιτικῆς των θέσεως ἐκ τῆς ἀντιστοίχου ὑπηρεσίας, ἐξ ἧς προέρχονται.

2. Ἐφ' ὅσον αἱ ἀποδοχαὶ τῆς πολιτικῆς θέσεως τῶν ὡς ἄνω ὑπαλλήλων εἶναι κατώτεραι τῶν ἀποδοχῶν τοῦ κατεχομένου ἐπ' αὐτῶν στρατιωτικοῦ βαθμοῦ, οὗτοι λαμβάνουσι παρὰ τῆς Στρατιωτικῆς Ὑπηρεσίας τὴν μεταξὺ τῶν ἀποδοχῶν τοῦ στρατιωτικοῦ βαθμοῦ των καὶ τῶν τοιούτων τῆς πολιτικῆς των θέσεως διαφοράν.

3. Πᾶσα διάταξις, γενικὴ ἢ εἰδική, τῆς ὁποίας τὸ ἀντικείμενον ρυθμίζεται διὰ τοῦ παρόντος ἀ.ν. καταργεῖται.

4. Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἀ.ν. ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 11 Νοεμβρίου 1968

—

731/1968 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί προσωρινῆς ἀναστολῆς τῆς παροχῆς ὑπὸ τοῦ Τ.Ε.Β.Ε. ἐξωνοσοκομειακῶν παρακλινικῶν ἐξετάσεων καὶ εἰδικῶν τοιούτων τῶν προβλεπομένων ὑπὸ τῶν διατάξεων τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ ὑπ' ἀριθ. 227/1968 β.διατάγματος (Φ.Ε.Κ. 67/1.4.1968, τεῦχος Α').

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 252 τῆς 1 Νοεμβρίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 1 (παρ. 2, ἐδάφ. β') καὶ 5 τοῦ ν. 6364/1934 «περὶ ἱδρύσεως Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἐπαγγελματιῶν καὶ Βιοτεχνῶν Ἑλλάδος». 2) Γνώμην τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἐπαγγελματιῶν καὶ Βιοτεχνῶν Ἑλλάδος, διατυπωθεῖσαν εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 10966/5.3.1968 ἀπόφασιν αὐτοῦ. 3) Γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας ὑπ' ἀριθ. 651/1968. Πρότασιν τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργοῦ, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον μόνον

Ἡ ἐφαρμογὴ τῆς διὰ τοῦ Δ.Δ./τος 227/1968 προστεθείσης παραγράφου 4 εἰς τὸ ἄρθρον 1 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 81/1962 Δ.Δ./τος, ὡς πρὸς τὰς προβλεπομένας δι' αὐτῆς παρακλινικὰς καὶ εἰδικὰς ἐξετάσεις, ἄρχεται ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1969.

Εἰς τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 24 Ὀκτωβρίου 1968

—

751/1968 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί ἐξαιρέσεως ἐκ τῆς ἀσφαλίσεως τοῦ Ι.Κ.Α. κλπ. Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν καὶ Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς ἀλλοδαπῶν, ἀπασχολουμένων εἰς Ὀργανώσεις τοῦ Ἀμερικανικοῦ Συμβουλίου Ἐθελοντικῶν Ὀργανώσεων.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 255 τῆς 9 Νοεμβρίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ ἀ.ν. 455/1968 «περὶ θεμάτων τινῶν ἀφορώντων εἰς τὸ ἀλλοδαπὸν προσωπικὸν τῶν Ὀργανώσεων τοῦ ν.δ. 1286/1949». 2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 567/1968 γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, πρότασιν τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργοῦ, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον μόνον

1. Ἀλλοδαποί, ἀπασχολούμενοι εἰς τὰς Ὀργανώσεις, τὰς προβλεπομένας ὑπὸ τοῦ ν.δ. 1286/1949 «περὶ φορολογικῶν ἀπαλλαγῶν καὶ ἄλλων διευκολύνσεων τοῦ Ἀμερικανικοῦ Συμβουλίου Ἐθελοντικῶν Ὀργανώσεων», ἐξαιροῦνται τῆς ἀσφαλίσεως τοῦ Ι.Κ.Α. ἢ ἑτέρων Ὀργανισμῶν κυρίας ἢ ἐπικουρικῆς ἀσφαλίσεως, ἐφ' ὅσον, κατὰ βεβαίωσιν τῆς ἐν Ἑλλάδι διπλωματικῆς ἀντιπροσωπείας τῆς χώρας, ἧς τυγχάνουν ὑπήκοοι, καλύπτονται ὁπωσδήποτε καὶ εἰς οἱανδήποτε ἔκτασιν κατὰ τῶν ἀσφαλιστικῶν κινδύνων ἀσθενείας — μητρότητος — ἀναπηρίας — γήρατος — θανάτου ὑπὸ ἱδρυτισμένου, ἐν τῇ χώρᾳ ἱσηκοότητός των, συστήματος Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως ἢ ὑπὸ Ἀσφαλιστικῶν Ἑταιρειῶν, παρεχουσῶν ἰδιωτικὴν ἀσφάλισιν συμφώνως πρὸς τὴν νομοθεσίαν τῆς χώρας ταύτης. Ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς κατὰ τὸ προηγούμενον ἐδάφιον ἐξαιρέσεως ἐκ τῆς ἀσφαλίσεως τοῦ Ι.Κ.Α. χωρεῖ καὶ ἐξαίρεσις τῶν ὡς ἄνω προσώπων, ὡς καὶ τῶν ἐργοδοτίδων Ὀργανώσεων ἐκ τῆς νομοθεσίας τῆς διεπούσης τὸν Ὀργανισμὸν Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας (Ο.Α.Α.Α.), τὸν Ὀργανισμὸν Ἐργατικῆς Κατοικίας καὶ τὴν Ἐργατικὴν Ἑστίαν.

2. Ἡ κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον ἐξαίρεσις ἐκ τῆς ἀσφαλίσεως τοῦ Ι.Κ.Α. ἢ ἑτέρων Ὀργανισμῶν κυρίας ἢ ἐπικουρικῆς ἀσφαλίσεως ἀνατρέχει ἀπὸ τοῦ χρόνου, ἀπὸ τοῦ ὁποίου συνέτρεξαν αἱ προϋποθέσεις τῆς τοιαύτης ἐξαιρέσεως.

Εἰσφοραὶ καταβληθεῖσαι μέχρι τῆς ἰσχύος τοῦ ἀ.ν. 455) 1968 δὲν ἀναζητοῦνται.

3. Αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος δὲν ἰσχύουν ἐπὶ προσώπων κεκτημένων καὶ τὴν ἑλληνικὴν ὑπηκοότητα.

Εἰς τὸν αὐτὸν ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 22 Ὀκτωβρίου 1968

—

ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

133560/7787/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ καθορισμοῦ ὡρῶν ἀνοίγματος καὶ κλεισίματος τῶν ἰχθυοπωλείων παλεοδομικοῦ συγκροτήματος Ἀθηνῶν, ὡς καὶ τῶν ἀκροπωλείων Κεντρικῆς Ἀγορᾶς.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 627 τῆς 13 Νοεμβρίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρ-

θρον 5 του π.δ. της 8/13.4.1932 «περί κωδικοποιήσεως των διατάξεων των νόμων περί χρονικών ορίων εργασίας εις τα καταστήματα κλπ.», ως συνεπληρώθη διά της παραγράφου 2 του άρθρου 6 του ν.δ. 3789/1957 «περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως ενίων διατάξεων της Εργατικής Νομοθεσίας». 2) Τας διατάξεις του άρθρου 1 του ν.δ. 4020/1959 «περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως ενίων διατάξεων της Εργατικής Νομοθεσίας». 3) Την υπ' αριθ. 30777/1400/1968 απόφασιν «περί καθορισμού ωρών λειτουργίας των ιχθυοπωλείων και ιχθυοσκαλών και εργασίας του προσωπικού αυτών». 4) Γνώμας των οικείων Αστυνομικών Αρχών και τοιούτας των οικείων επαγγελματικών οργανώσεων εργοδοτών και μισθωτών επί των ωρών ενάρξεως και λήξεως της λειτουργίας των ιχθυοπωλείων του πολεοδομικού συγκροτήματος Αθηνών, αποφασίζομεν:

Καθορίζομεν τας ώρας ανοίγματος, μεσημβρινής διακοπής και κλεισίματος των ιχθυοπωλείων της περιοχής του πολεοδομικού συγκροτήματος Αθηνών, ως και των ακροπωλείων Κεντρικής Αγοράς Αθηνών, ως ακολούθως:

Ι. Καταστήματα χονδρικής πωλήσεως ιχθύων πολεοδομικού συγκροτήματος Αθηνών, ως και της ιχθυοσκάλας Πειραιώς.

Από 16)5 — 15)10:

Εκάστην Τρίτην, Τετάρτην και Πέμπτην από 4.15' π.μ. — 1.15' μ.μ., Δευτέραν, Παρασκευήν και Σάββατον από 4.15' π.μ. — 1.15' μ.μ. και 5.30' — 7.30' μ.μ.

Από 16)10 — 14)5:

Τρίτην, Τετάρτην και Πέμπτην από 4.45' π.μ. — 1.45' μ.μ., Δευτέραν, Παρασκευήν και Σάββατον από 4.45' π.μ. — 1.15' μ.μ. και 5.30 — 7.30' μ.μ.

ΙΙ. Καταστήματα λιανικής πωλήσεως ιχθύων, ως και των ακροπωλείων Κεντρικής Αγοράς Αθηνών.

Από 16)5 — 15)10:

Εκάστην Δευτέραν, Τετάρτην και Πέμπτην από 7.30' π.μ. — 2 μ.μ., εκάστην Τρίτην και Παρασκευήν από 7.30' π.μ. — 2 μ.μ. και 5.30' — 8.30' μ.μ., έκαστον Σάββατον και παραμονάς εξαιρεσίμων εορτών από 7.30' π.μ. — 2 μ.μ. και 5.30' — 9.30' μ.μ.

Από 16)10 — 15)5:

Εκάστην Δευτέραν, Τετάρτην και Πέμπτην από 7.30' π.μ. — 2 μ.μ., εκάστην Τρίτην και Παρασκευήν από 7.30' π.μ. — 2 μ.μ. και 5—8 μ.μ., έκαστον Σάββατον από 7.30' π.μ. — 2 μ.μ. και 5 — 9 μ.μ.

ΙΙΙ. Εις περίπτωσιν συμπτώσεως των κατά τα άνωτέρω οριζομένων μεταμεσημβρινών ωρών προς παραμονήν επισήμου ή τοπικής εορτής το κλείσιμον μετατίθεται εις την επομένην εργάσιμον ημέραν.

Οι ιδιοκτήται των ως άνω καταστημάτων δύνανται ν' ανοίγουν τα καταστήματα των εκάστην πρωΐαν κατά ημίσειαν ώραν ενωρίτερον του κεκανονισμένου ωραρίου προϊόντος ανοίγματος τούτων άνευ απασχολήσεως προσωπικού. Το υπάλληλικόν προσωπικόν των ως είρηται καταστημάτων υποχρεούται εις 48ωρον εβδομαδιαίαν εργασίαν, θεωρουμένης προς τούτο σχετικής καταστάσεως ωρών εργασίας εις την αρμοδίαν Επιθεώρησιν Εργασίας.

Η παρούσα, ης η ισχύς άρχεται από της κανονισήσεώς της, δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 7 Νοεμβρίου 1968

—

134983/6286/1968 Απόφ. Υπουργών Συντονισμού και Εργασίας

Περί εγκρίσεως μετά τροποποιήσεως της υπ' αριθ. 10/1968 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Σ. Θεσσαλονίκης «περί των ωρών αμοιβής και εργασίας των εκτάκτων εργατοτεχνιτών και υπαλλήλων του Δήμου Θεσσαλονίκης.

(ΕΚ τ. Β' φ. 600 της 7 Νοεμβρίου 1968)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 20 του ν. 3239/1955, ως ετροποποιήθησαν υπό του ν.δ. 3755/1957. 2) Την υπ' αριθ. 10/1968 απόφασιν του Δ.Δ.Δ.Σ. Θεσσαλονίκης «περί των ωρών αμοιβής και εργασίας των εκτάκτων εργατοτεχνιτών και υπαλλήλων του Δήμου Θεσσαλονίκης. 3) Την δια του υπ' αριθ. 62577/ΚΠ/2766/4.10.1968 εγγράφου του Υπουργείου Συντονισμού διατυπωθείσαν υπ' αυτής διαφωνίαν. 4) Σχετικήν γνωμοδότησιν του κατά το άρθρον 9 § 2 εδάφιον β' του ν.δ. 3755/1957 Τμήματος Αμοιβής και Ωρών Εργασίας του Εθνικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Κοινωνικής Πολιτικής, ληφθείσαν κατά την συνεδρίασιν αυτού της 6.11.1968, ην και αποδεχόμεθα, και 5) το γεγονός ότι, επειδή τα διά της υπό κρίσιν διατητικής αποφάσεως παρεχόμενα επιδόματα συζύγων και αγθυγιεινής εργασίας είναι λίαν ολίγα, εν συγκρίσει με τα τοιαύτα τα χορηγούμενα εις τους ομοίας κατηγορίας μισθωτούς επι-

ρων Δήμων της Χώρας, δέον εκ λόγων αρχής και ίσης μεταχειρίσεως να περιορισθώσιν, ως εν τω διατακτικώ της παρούσης. Εξ ετέρου, επειδή το υπό της ως είρηται διατητικής αποφάσεως καθοριζόμενον επίδομα πολυετούς υπηρεσίας εκ ποσοστού 3% δι' εκάστην πενταετή υπηρεσίαν και μέχρι 2 πενταετιών υπολείπεται του εις τους όμοιους μισθωτούς άλλων Δήμων χορηγουμένου τοιούτου εκ 5%, δέον εν προκειμένω να αυξηθή εις το ποσοστόν τούτο, αποφασίζομεν:

Εγκρίνομεν μετά τροποποιήσεως την υπ' αριθ. 10/1968 απόφασιν του Δ.Λ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης «περί των όρων αμοιβής και εργασίας των εκτάκτων εργατοτεχνιτών και υπαλλήλων του Δήμου Θεσσαλονίκης», εκδοθείσαν εις επίλυσιν διενέξεως μεταξύ του Συνδικάτου Εκτάκτων Εργατοτεχνιτών και Υπαλλήλων Δήμου Θεσσαλονίκης αφ' ενός και αφ' ετέρου του Δήμου Θεσσαλονίκης, και ης το διατακτικόν, τροποποιούμενον παρ' ημών κατωτέρω, έχει ως ακολούθως:

Α'. Γενικοί όροι

Εις την παρούσαν ρύθμισιν υπάγονται άπαντες οι έκτακτοι εργατοτεχνίται και υπάλληλοι των συνεργείων α) καθαριότητος, β) υπονόμων, γ) σφαγείων και σταύλων και δ) νεκροταφείων.

Β'. Όροι αμοιβής

α) Συνεργείων καθαριότητος

	Ημερομίσθιον Δραχμαί
1. Οδοκαθαρισταί	100
Και από 1.1.1969	105
2. Εργάται αποκομιδής απορριμμάτων	110
3. Επιστάται καθαριότητος	118
4. Κτίσται και ελαιοχρωματισταί	120
5. Ψεκασταί	110
6. Εργάται χώρου αποκομιδής απορριμμάτων	110
7. Σταυλίται	105
8 Εργάται ειδικών συνεργείων	105
9. Αρχισημειωτής και εργοδηγοί διαφόρων συνεργείων	155
10. Σημειωτής Α'	132
11. Σημειωτής Β'	130
12. Σημαυταί	105

β) Συνεργείων υπονόμων

1. Τεχνίται	135
2. Βοηθοί τεχνιτών	110
3. Επιστάτης υπονόμων	116
4. Ειδικοί εργάται καθαριότητος υπονόμων	100
Και από 1.1.1969	105

γ) Συνεργείων σφαγείων και σταύλων:

1. Βοηθοί κρεοσκόπου	110
2. Καθαρισταί	110

δ) Συνεργείων νεκροταφείων

1. Τεχνίται—κτίσται—μαρμαρογλύπται	138
2. Βοηθοί τεχνιτών	116
3. Εργάται καθαριότητος νεκροταφείων	100
Και από 1.1.1969	105
4. Κανδηλανάπτριες	85
5. Εργατοφύλακες	100
Και από 1.1.1969	105
6. Βοηθοί ανθοκόμοι	100
Και από 1.1.1969	105
7. Μπουφετζής	100
Και από 1.1.1969	105
8. Νεωκόροι θήλεις	100

Γ'. Λοιποί όροι

1. Εκ των ανωτέρω μισθωτών οι τυγχάνοντες έγγαμοι δικαιούνται να λάβωσιν επίδομα συζύγου, όπερ δεν δύναται να είναι κατώτερον των 200 δραχμών κατά μήνα.

2. Επί των άνω βασικών ημερομισθίων παρέχεται επίδομα πολυετούς υπηρεσίας εκ 5% δι' εκάστην διανυθείσαν ή διανυθησομένην, μόνον παρά τω Δήμω, υπηρεσίαν, πενταετίαν και μέχρι δύο πενταετιών.

3. Επί των ούτω διαμορφουμένων βασικών μισθών (μετά τον συνυπολογισμόν της τυχόν πολυετίας) παρέχεται επίδομα ανθυγιεινής εργασίας εκ ποσοστού 12% εις τους εκ των ανωτέρω μισθωτών δικαιουμένους τοιούτου επιδόματος κατά την υπ' αριθ. 1/1961 απόφασιν του Πρωτοβαθμίου Διοικητικού Διαιτητικού Δικαστηρίου Θεσσαλονίκης.

4. Εις άπαντας τους ανωτέρω μισθωτούς χορηγείται μία στολή χειμερινή και μία θερινή κατ' έτος, ανά εν ζεύγος υποδημάτων (αρβυλών) χειμερινής και θερινής περιόδου, εν ζεύγος χειροκτίων και εν αδιάβροχον. Εξαιρετικώς εις τους εργάτας αποκομιδής απορριμμάτων χορηγείται εν ζεύγος ειδικών χειροκτίων κατά τρίμηνον. Των ανωτέρω ειδών δικαιούνται μόνον οι εργαζόμενοι εν υπαίθρω.

5. Εις άπαντα τα εργοτάξια υποχρεούται ο Δήμος να διατηρή καθοτίδιον πρώτων βοηθειών περιέχον τα απαραίτητα φάρμακα κλπ. Επίσης

τὸ αὐτὸ καθ᾽ὅτιον πρώτων βοηθειῶν δέον νὰ τοποθετηθῇ καὶ εἰς ἕκαστον ἐρτηγὸν αὐτοκίνητον ἀποκομιδῆς ἀπορριμμάτων.

6. Χορηγεῖται εἰς ἅπαντας τοὺς ἀνωτέρω ἐργάτας καθ᾽ ἕκαστον μῆνα ἓν (1) καλὸν σαπούνι δι᾽ ἀτομικὴν των καθαριότητα, ὡς καὶ ἓν (1) ζεῦγος προσόψιον ἀνὰ ἑξάμηνον.

7. Εἰς τὴν προμήθειαν ρουχισμοῦ, ὑποδήσεως, τοὺς σάπωνας μετὰ προσοψίου, ὡς καὶ εἰς τὴν διανομὴν αὐτῶν δέον νὰ συμμετέχῃ καὶ ἐκπρόσωπος τοῦ Συνδικάτου Ἐκτάκτων Ἐργατοτεχνιτῶν καὶ Ὑπαλλήλων τοῦ Δήμου.

8. Αἱ δυνάμει ἀτομικῶν συμβάσεων τυχὸν καταβαλλόμεναι ἀνώτεραι τῶν ὑπὸ τῆς παρούσης καθοριζομένων ἀποδοχαὶ δὲν δύνανται νὰ μειωθῶσιν, ὡς ἐπίσης δὲν δύνανται νὰ μεταβληθῶσιν ἐπὶ τὸ χεῖρον τυχὸν ἐφαρμοζόμενοι εὐνοϊκώτεροι διὰ τοὺς ἐργαζομένους ὅροι ἐργασίας.

Ἡ παροῦσα ἰσχύει διὰ τοὺς ἐκτάκτους ἐργατοτεχνίτας καὶ ὑπαλλήλους μισθωτοὺς τοῦ Δήμου Θεσσαλονίκης, τοὺς προκαλέσαντας κατόπιν προκηρύξεως διενέξεως τὸν ἄνω καθορισμὸν τῶν ἀποδοχῶν των καὶ ἀνήκοντας εἰς τὸ ἐκκαλοῦν σωματεῖον.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ τῆς 5ης Ἰουλίου 1968.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 7 Νοεμβρίου 1968

—

73474/6793/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας

Περὶ συλλογικῆς συμβάσεως ἁλιεργατῶν γρι - γρι κάλπου Θεσσαλονίκης.

(ΕΚ τ. Β' φ. 593 τῆς 6 Νοεμβρίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὴν ἀπὸ 30 Ἰουλίου 1968 ἀναφορὰν τοῦ Ἐργατοϋπαλληλικοῦ Κέντρου Θεσσαλονίκης καὶ ἰδόντες τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ἀ.ν. 3276/1944 «περὶ συλλογικῶν συμβάσεων ἐν τῇ ναυτικῇ ἐργασίᾳ», ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη καὶ ἰσχύει σήμερον, ἀποφαίζομεν:

1. Κυροῦμεν τὴν ὑπογραφεῖσαν τὴν 16ην Ἰουνίου 1968 μεταξὺ τῶν πλοιοκτητῶν ἁλιευτικῶν συγκροτημάτων γρι - γρι περιφερείας Θεσσαλονίκης καὶ τῶν ἐκπροσώπων τοῦ Ἁλιεργατικοῦ Συνδέσμου Θεσσαλονίκης συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας καὶ ἀμοιβὴν τῶν ἁλιεργατῶν τῶν ἐργαζομένων εἰς τὰ ἐν λόγῳ ἁλιευτικὰ πλοῖα, ἡ ἰσχὺς τῆς ὁποίας ὡρίσθη ἀπὸ 16ης τοῦ μηνὸς Ἰουνίου 1968 μέχρι καταγγελίας ταύτης ὑπὸ ἑνὸς τῶν συμβαλλομένων μελῶν.

Ἡ παροῦσα μετὰ τοῦ κειμένου τῆς συλλογικῆς συμβάσεως δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Πειραιεῖ τῇ 21 Ὀκτωβρίου 1968

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας πλοιοκτητῶν γρι - γρι ἡμέρας καὶ ἁλιεργατῶν Συνδέσμου Θεσσαλονίκης

Ἐν Θεσσαλονίκῃ σήμερον τὴν 16ην τοῦ μηνὸς Ἰουνίου τοῦ ἔτους 1968 μεταξὺ τῶν κάτωθι ὑπογεγραμμένων ἀφ' ἑνὸς τῶν πλοιοκτητῶν 1) Ἰωάννου Κιουρτζῆ, 2) Ἀντωνίου Τσιπούρα, 3) Σταύρου Κιουρτζῆ, 4) Κωνσταντίνου Κιουρτζῆ, 5) Κωνσταντίνου Παζαροπούλου, 6) Κωνσταντίνου Θ. Κιουρτζῆ, 7) Παναγιώτου Καμπούρογλου, 8) Ἀνδρονίκου Μαριόλα, 9) Ἐμμανουὴλ Μαριόλα, 10) Πέτρου Κουλούρη, 11) Ἰωάννου Τηγανήτα καὶ 12) Εὐαγγέλου Κιουρτζῆ καὶ ἀφ' ἑτέρου τῶν ἐκπροσώπων τῶν ἁλιεργατῶν 1) Ἰωάννου Μάγνη, προέδρου τοῦ Συνδέσμου Ἁλιεργατῶν Θεσσαλονίκης, καὶ 2) Γεωργίου Πεναπούλου, γενικοῦ γραμματέως τοῦ ἄνω Συνδέσμου, ἀμφοτέρων δεόντως ἐξουσιοδοτουμένων ἐκ μέρους τῶν ἁλιεργατῶν διὰ τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, τῶν δὲ πλοιοκτητῶν συμβαλλομένων ἕκαστος δι' ἑαυτόν, συνεφωνήθησαν καὶ συνωμολογήθησαν τὰ ἑξῆς:

Ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης, ἥτις ἄρχεται ἀπὸ σήμερον, καθοριζόντια ὡς ἀκολούθως οἱ ὅροι ἐργασίας καὶ ἀμοιβῆς τῶν πληρωμάτων ἁλιευτικῶν συγκροτημάτων τύπου γρι - γρι ἡμέρας περιοχῆς Κεντρικοῦ Λιμεναρχείου Θεσσαλονίκης.

Ἄρθρον 1

Καθαρὸν ἄλιευμα θεωρεῖται τὸ ἐναπομένον ποσὸν χρημάτων μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῶν κάτωθι ἐξόδων : α) Καυσίμων διὰ τὴν κίνησιν τῶν μηχανῶν, β) τροφοδοσίας ἐργαζομένων, γ) ἐξόδων συνοδοῦ διὰ τὴν παρακολούθησιν τῆς διαθέσεως τῶν ἁλιευμάτων, δ) μεταφορικῶν ἐν γένει ἐξόδων διὰ τὴν διακίνησιν τῶν ἁλιευμάτων ἀπὸ τοῦ τόπου τῆς παραγωγῆς εἰς τὸν τόπον τῆς διαθέσεως, ὡς ἐπίσης καὶ τοῦ ἀντιτίμου τῶν προστατευτικῶν μέσων, ἤτοι πάγου, χάρτου, λινάτσας ἢ καραβοπανιῶν (τέντες) διὰ τὴν συντήρησιν τῶν ἁλιευμάτων, ε) προμηθείας τοῦ ἰχθυεμπόρου ἐκ πέντε τοῖς ἑκατὸν (5%), στ) ἓξ ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν (6%) διὰ ἀθορὰν καὶ συντήρησιν διχτύων, ζ) τῶν καταβαλλομένων ἐν γένει ἐξόδων κατὰ τὴν ἐκφόρτωσιν, ζύγισιν καὶ δημοπράτησιν τοῦ

άλιεύματος εἰς τὴν ἰχθυόσκαλαν Θεσσαλονίκης, η) ποσοστὸν εἴκοσι λεπτῶν (0,20) κατὰ κιλὸν ἁλιευομένων ἰχθύων διὰ θυρίδων ἰματισμοῦ τῶν ἁλιεργατῶν, θ) ποσοστὸν μηδὲν κόμμα πέντε λεπτῶν (0,05) κατὰ κιλὸν διὰ τὴν ἐξ ἡμισείας διανομὴν μεταξὺ τῶν ὀργανώσεων πλοιοκτητῶν καὶ ἁλιεργατῶν καὶ ι) τὰ ἀσφάλιστρα τῶν ἁλιεργατῶν κατὰ τὰς ἐργασίμους ἡμέρας. Ἡ ἡμέρα τῆς ἀναχωρήσεως καὶ ἡ ἡμέρα τῆς παύσεως τῆς ἐργασίας θὰ ὑπολογίζωνται ὡς μία ἐργάσιμος ἡμέρα ὡς πρὸς τὰ ἀσφάλιστρα.

"Αρθρον 2

Μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῶν ὡς ἄνω ἐξόδων καὶ δαπανῶν τὸ ἐναπομένον καθαρὸν χρηματικὸν ποσὸν θὰ διανέμεται μεταξὺ τῶν ἁλιεργατῶν καὶ πλοιοκτητῶν κατὰ τὴν ἑξῆς ἀναλογίαν: Τὰ ἑξήκοντα τοῖς ἑκατὸν (60%) εἰς τοὺς ἁλιεργάτας, τὰ τεσσαράκοντα δὲ τοῖς ἑκατὸν (40%) εἰς τοὺς πλοιοκτήτας.

"Αρθρον 3

Τὸ ποσοστὸν τῶν εἴκοσι λεπτῶν (0,20) κατὰ κιλὸν ἁλιευομένων ἰχθύων θὰ κατατίθεται κατὰ μῆνα εἰς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν τῆς Ἑλλάδος πρὸς σχηματισμὸν κεφαλαίου διὰ τὴν θυρίδα ἰματισμοῦ τῶν ἁλιεργατῶν καὶ θὰ διανέμεται εἰς ταύτους ἅπαξ ἢ δὶς τοῦ ἔτους. Κατὰ τὰ λοιπὰ θέλουν ἰσχύσει ἐπ' αὐτοῦ αἱ ἤδη ἰσχύουσαι διατάξεις ἐπὶ τῶν γρί - γρί νυκτός.

"Αρθρον 4

Τὸ ποσοστὸν τῶν μηδὲν κόμμα μηδὲν πέντε λεπτῶν (0,05) θὰ διανέμεται μεταξὺ τῶν ὀργανώσεων πλοιοκτητῶν καὶ ἁλιεργατῶν πρὸς ἀντιμετώπισιν κοινῶν προσπαθειῶν διὰ καλλιτέρευσιν καὶ ἀξιοποίησιν τῆς διὰ τῶν γρί - γρί ἁλιείας παραγωγῆς.

"Αρθρον 5

Ρυθμίζεται τὸ σύστημα τῆς «κάττας», κατὰ τὸ ὁποῖον ὁ ἐργοδότης ὑποχρεοῦται εἰς τὴν παράδοσιν ποσότητος ἰχθύων εἰς ἕκαστον ἁλιεργάτην ἀναλόγως τῆς ἁλιευομένης ποσότητος ὡς ἑξῆς: ἀπὸ 500 ἕως 700 κιλὰ ἀνὰ ἓν κιλὸν κατὰ ἁλιεργάτην ἐκ τῆς ποσαλίας τῶν ἁλιευομένων ἰχθύων καὶ ἀπὸ 700 κιλὰ καὶ ἄνω ἀνὰ δύο κιλὰ κατὰ ἁλιεργάτην.

"Αρθρον 6

Τὸ ἄλιευμα ἀπὸ τοῦ τόπου τῆς παραγωγῆς εἰς τὸν τόπον τῆς καταναλώσεως θὰ συνοδεύηται παρὰ ἁλιεργάτου μέλους τοῦ πληρώματος (συνοδοῦ), κοινῆς ἐμπιστοσύνης τῶν πλοιοκτητῶν καὶ ἁλιεργατῶν. Οἱαδήποτε κατάχρησις τῆς ἐμπιστοσύνης ταύτης θὰ καταγγέλλεται εἰς τὸ Κεντρικὸν Λιμεναρχεῖον Θεσσαλονίκης παρὰ τοῦ πλοιοκτήτου καὶ τοῦ πληρώματος.

"Αρθρον 7

Ἁλιεργάται τοῦ ὡς ἄνω συμβεβλημένου Συνδέσμου εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν ἤθελον λάβει προκαταβολὰς (πλάτικα) παρ' οἱουδήποτε πλοιοκτήτου, εἶναι ὑποχρεωμένοι πρὸς ἐπάνδρωσιν τοῦ σκάφους αὐτοῦ καὶ δὲν δύνανται νὰ ἀποτελέσουν μέλη πληρώματος ἄλλου σκάφους πρὸ τῆς καθ' οἱουδήποτε τρόπον ἐξοφλήσεως τῆς ληφθείσης προκαταβολῆς, ἄλλως ὁ Σύνδεσμος ἁλιεργατῶν, κρίνων κατὰ περίπτωσιν, θὰ λαμβάνῃ τὰ ἐνδεδειγμένα μέτρα κατὰ τῶν ἁλιεργατῶν τούτων.

"Αρθρον 8

Οὐδεὶς ἁλιεργάτης κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ταξιδίου δύναται δι' οἱονδήποτε λόγον νὰ ἐγκαταλείπῃ προσωρινῶς ἢ ὁριστικῶς τὸ σκάφος εἰ μὴ μόνον εἰς περιπτώσεις ἀνωτέρας βίας, ἀλλ' οὔτε καὶ ὁ πλοιοκτήτης δύναται νὰ ἐκδιώξῃ ἁλιεργάτην ἐκ τῆς ἐργασίας κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ταξιδίου. Κατὰ τῶν ἁλιεργατῶν, οἵτινες ἤθελον τυχὸν ἐγκαταλείψει τὸ σκάφος κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ταξιδίου θὰ ἐφαρμόζηται ὁ Κανονισμὸς τοῦ Συνδέσμου Ἁλιεργατῶν.

"Αρθρον 9

Ἡ Διοίκησις τοῦ Συνδέσμου Ἁλιεργατῶν Θεσσαλονίκης ὑποχρεοῦται, ὅπως μεριμνᾷ καὶ ἐλέγχῃ τὴν ἐν γένει καλὴν συμπεριφορὰν, πρόθυμίαν κατὰ τὴν ἐργασίαν καὶ τὴν καλὴν πίστιν, τὴν ὁποίαν πρέπει νὰ τηροῦν τὰ μέλη τοῦ Συνδέσμου πρὸς εὐόδωσιν τοῦ ἁλιευτικοῦ ἔργου, ὡς ἐπίσης νὰ ἐλέγχῃ καὶ ἐπιτηρῇ τὴν διάθεσιν τοῦ ἁλιεύματος.

"Αρθρον 10

Τὸ ποσοστὸν τῶν 60% ἐκ τοῦ καθαροῦ ἁλιεύματος, τὸ ὁποῖον ἀνήκει εἰς τοὺς ἁλιεργάτας, θέλει διανέμεται μεταξὺ των ὡς ἑξῆς:

α)	Ψαροκαπετάνιος	2 ½ μερίδια
β)	Μηχανικὸς	1 ¾ μερίδια
γ)	Γιομάκι	1 ¾ μερίδια
δ)	Πρυμνιὸς	1 ½ μερίδια
ε)	Σκανδαλιαδῶρος	1 ¼ μερίδια
στ)	Εἰδικευμένοι ἁλιεργάται	1 ¼ μερίδια
ζ)	Οἱ λοιποὶ ἁλιεργάται ἀνὰ	1 μερίδια
η)	Σύνδεσμος Ἁλιεργατῶν Θεσσαλονίκης	1 μερίδια

Ἡ ὡς ἄνω διανομὴ τῶν μεριδίων θὰ γίνεται

πάντοτε ἐνώπιον ὅλων τῶν ἐργαζομένων καὶ παρουσίᾳ ἀντιπροσώπου τοῦ Συνδέσμου.

Ἄρθρον 11

Τὸ μερίδιον τῶν ἁλιευτικῶν συγκροτημάτων γρί - γρί ἡμέρας θὰ πραγματοποιῆται καθ' ἕκαστον ταξίδιον καὶ μετὰ τὴν ἀναχώρησιν πρὸς ἐργασίαν τῶν γρί - γρί νυκτός, ἵνα μὴ συμπίπτῃ ἡ πενθήμερος ἀνάπαυσις τῶν πληρωμάτων γρί - γρί ἡμέρας μὲ τὴν τοιαύτην τῶν πληρωμάτων γρί - γρί νυκτός.

Ἡ ἀναχώρησις ἁπάντων τῶν συγκροτημάτων γρί - γρί ἡμέρας θὰ γίνεται τὴν αὐτὴν ἡμέραν καὶ ἡ παῦσις τῶν ἐργασιῶν τὴν αὐτὴν ἡμέραν δι' ὅλα τὰ συγκροτήματα γρί - γρί ἡμέρας.

Ἄρθρον 12

Εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ταξιδίου ὑποστῇ ἀβαρίαν τὸ σκάφος ἢ ἡ μηχανὴ αὐτοῦ, πλήρως καὶ προσηκόντως ἀποδεδειγμένη, διὰ τὴν ἀποκατάστασιν τῆς ὁποίας ἠθέλεν ἀπαιτηθῇ διάρκεια μείζων τῶν πέντε (5) ἡμερῶν καὶ τοῦ χρόνου τούτου πλήρως καὶ προσηκόντως ἀποδεδειγμένου καὶ κατὰ κοινὴν ὁμολογίαν, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν κανόνων τῆς κοινῆς πείρας καὶ λογικῆς, τότε τὸ σκάφος τοῦτο θὰ δύναται νὰ ἐργασθῇ καὶ κατὰ τὸ διάστημα τοῦ διὰ τοῦ ἄρθρου 11 τῆς παρούσης χρονικοῦ διαστήματος τῆς πενθημέρου ἀργίας τῶν συγκροτημάτων.

Ἄρθρον 13

Γρί - γρί ἐργαζόμενα ὡς γρί - γρί ἡμέρας καὶ ὡς τοιαῦτα νυκτὸς (μὲ εἰδικὸν φωτισμὸν) ὑποχρεοῦνται καὶ ταῦτα νὰ τηροῦν τὸ πενθήμερον ἀναπαύσεως τῶν γρί - γρί ἡμέρας κατὰ τὸ ἄρθρον 11 τῆς παρούσης.

Ἄρθρον 14

Δι' ὁλόκληρον τὴν διάρκειαν τῆς ἐτησίας σαιζὸν εἰς τὰ κοινὰ ἔξοδα τοῦ συγκροτήματος θὰ προστίθεται καὶ ποσὸν χιλίων πεντακοσίων δραχμῶν (1500) διὰ τὴν ἀγορὰν ταινιῶν τοῦ δυθομέτρου τῶν συγκροτημάτων.

Ἄρθρον 15

Ἡ παροῦσα συλλογικὴ σύμβασις ἰσχύει μέχρις οὗ καταγγελθῇ εἴτε παρὰ τῶν πλοιοκτητῶν ἀπὸ κοινοῦ ἐνεργούντων, εἴτε παρὰ τοῦ Συνδέσμου ἁλιεργατῶν καὶ μετὰ πάροδον ἑνὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς τοιαύτης καταγγελίας.

Ἐφ' ᾧ συνετάγη ἡ παροῦσα συλλογικὴ σύμβασις καὶ ὑπογράφεται νομίμως ὡς ἔπεται παρουσίᾳ καὶ τοῦ ὑπολιμενάρχου Θεσσαλονίκης.

Ἐν Πειραιεῖ τῇ 21 Ὀκτωβρίου 1968

Οἱ συμβαλλόμενοι

Οἱ πλοιοκτῆται - ἐργοδόται

(ὑπογραφαί)

Οἱ ἀντιπρόσωποι τῶν ἁλιεργατῶν

(ὑπογραφαί)

—

139780/6533/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας

Περὶ ἐγκρίσεως μετὰ τροποποιήσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 9/1968 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Α.Δ. Θεσσαλονίκης περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοϋπαλλήλων Δ.Ε.Η. Μακεδονίας - Θράκης.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 641 τῆς 20 Νοεμβρίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957, 2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 9/1968 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Α.Δ. Θεσσαλονίκης περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοϋπαλλήλων Δ.Ε.Η. Μακεδονίας - Θράκης, 3) Τὴν διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 85370/ΚΠ 2889/14.11.1968 ἐγγράφου τοῦ Ὑπουργείου Συντονισμοῦ διατυπωθεῖσαν ἐπ' αὐτῆς διαφωνίαν, 4) Σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 9 § 2 ἐδάφ. 6' τοῦ ν.δ. 3755/1957 Τμήματος Ἀμοιβῆς καὶ Ὅρων Ἐργασίας τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 19.11.1968, ἣν δὲν ἀποδεχόμεθα, καὶ 5) τὸ γεγονὸς ὅτι ἡ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 9/1968 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Α.Δ. Θεσσαλονίκης χορηγουμένη εἰς τοὺς ἐργατοϋπαλλήλους τῆς Δ.Ε.Η. τοὺς προερχομένους ἐκ τῆς πρώην Κ.Ε.Τ.Η.Θ. καὶ μὴ προσχωρήσαντας εἰς τὸν Κανονισμὸν Καταστάσεως Προσωπικοῦ Δ.Ε.Η. αὔξησις τὸ μὲν κείται εἰς λίαν ὑψηλὸν ἐπίπεδα, τὸ δὲ αὐτὴ θέλει δημιουργήσει μισθολογικὰς ἀνισότητας εἰς τὸ λοιπὸν προσωπικὸν τῆς Δ.Ε.Η., τὸ ὁποῖον δὲν ἠκολούθησεν ἀντίστοιχον μισθολογικὴν ἐξέλιξιν καὶ προφανῶς δὲν δύναται νὰ τύχῃ τοιαύτης μετοχειρίσεως ἄνευ σοβαρῶν οἰκονομικῶν ἐπιπτώσεων ἐπὶ τῆς τιμῆς τῆς διαθέσεως τῆς ἠλεκτρικῆς ἐνεργείας, πρᾶγμα, περ ἀντίκειται πρὸς τὴν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ἀκολουθουμένην ἐπὶ τῶν θεμάτων ἀμοιβῆς τῆς ἐργασίας οἰκονομικὴν καὶ κοινωνικὴν πολιτικήν, κ δέον τοῖς λόγοις τούτοις, ὅπως τροποποιηθῇ

ἐπὶ κρίσιν ἀποφάσεις, κατὰ τὰ ἐν τῷ διατακτικῷ τῆς παρούσης ὁριζόμενα, ἀποφασίζομεν:

Ἐγκρίνομεν μετὰ τροποποιήσεως τὴν ὑπ' ἀριθ. 9/1968 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοϋπαλλήλων Α.Ε.Η. Μακεδονίας - Θράκης, ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τοῦ Συλλόγου Ἐργατοϋπαλλήλων Α.Ε.Η. Μακεδονίας - Θράκης ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τῆς Δημοσίας Ἐπιχειρήσεως Ἠλεκτρισμοῦ, ἧς τὸ διατακτικόν, τροποποιούμενον παρ' ἡμῶν κατοτέρω, ἔχει ὡς ἀκολούθως:

Ἐπαυξάνει τὰ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 7/1964 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης, ὡς αὕτη περιωρίσθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 111558/9288 τῆς 2.12.1964 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας, διαμορφωθέντα καὶ καθορισθέντα κατώτατα ὅρια μισθῶν τῶν ἐκ τῆς τέως Κ.Ε.Τ.Η.Θ. προερχομένων καὶ μὴ προσχωρησάντων εἰς τὸν Κανονισμὸν Καταστάσεως Προσωπικοῦ Δ.Ε.Η. μισθοτῶν της κατὰ 18% διὰ τοὺς λαμβάνοντας βασικὸν μισθόν, ὡς οὗτος διεμορφώθη ὡς ἄνω, μέχρι 5.500, κατὰ δὲ 15% διὰ τοὺς λαμβάνοντας ὁμοίως μισθὸν βασικὸν ἀπὸ 5.501 καὶ ἄνω. Κατὰ τὰ λοιπὰ ἰσχύουσιν, ὡς πρὸς τὰ ἐπιδόματα καὶ λοιπὰς προσθέτους παροχάς, πᾶσαι αἱ διατάξεις τῆς ὑπ' ἀριθ. 6/1960 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τῆς ὡς ἄνω ὑπ' ἀριθ. 111558/9/9288 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως.

Τὸ ἐπίδομα οἰκογενειακῶν βαρῶν διὰ τὰ τέκνα τῶν ἐργατοϋπαλλήλων, ὡς ἀνωτέρω προσδιορίσθη, θὰ καταβάλληται μέχρις ἡλικίας 24 ἐτῶν, ἐφ' ὅσον τοῦτα φοιτῶσιν εἰς Ἀνωτάτας Σχολὰς καὶ δὲν ἐργάζονται, ἀσχέτως δὲ ἡλικίας καὶ φύλου, ἐὰν εἶναι ταῦτα ἀνίκανα πρὸς πᾶσαν ἐργασίαν λόγῳ σωματικῆς ἢ πνευματικῆς νόσου.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ 28 Αὐγούστου 1967.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 20 Νοεμβρίου 1968

—

140276/6547/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν βαφείων - τυποβαφείων - καθαριστηρίων κλπ. Θεσσαλονίκης.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 641 τῆς 20 Νοεμβρίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν. 3239/1955. 2) Τὴν κοινοποιηθεῖσαν ἡμῖν ἔγγραφον δήλωσιν καταγγελίας τῆς ἐν θέματι συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ 3) Σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινων. Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 19.11.1968, ἀποφασίζομεν:

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ τρίμηνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρις 21.2.1969, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐν νόμῳ ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ἀπὸ 10.7.1967 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν βαφείων - τυποβαφείων - καθαριστηρίων κλπ. Θεσσαλονίκης» (Φ.Ε.Κ. 581 τεῦχος Β' τῆς 19.9.1967) (*).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 19 Νοεμβρίου 1968

—

140275/6548/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ περαιτέρω παρατάσεως ἰσχύος συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν ὑδραυλικῶν καὶ λευκοσιδηρουργῶν Θεσσαλονίκης.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 641 τῆς 20 Νοεμβρίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν. 3239/1955. 2) Σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινων. Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 19.11.1968. 3) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 99684/4699/1968 ἀπόφασιν ἡμῶν, ἀποφασίζομεν:

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ τρίμηνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρις 20.2.1969, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ἀπὸ 7.11.1966 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν ὑδραυλικῶν καὶ λευκοσιδηρουργῶν Θεσσαλονίκης (Φ.Ε.Κ. 5 τεῦχος Β' τῆς 10.1.1967) (**).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 19 Νοεμβρίου 1968

—

140247/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 3/1966 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Χανίων «περὶ

(*) ΕΕΔ 26, 1236.

(**) ΕΕΔ 26, 196.

τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τοῦ προσωπικοῦ εἰδικῶν ἐγκαταστάσεων Β.Ν. Κρήτης».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 641 τῆς 20 Νοεμβρίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν. 3239/1955, 2) Τὴν κοινοποιηθεῖσαν ἡμῖν ἔγγραφον δήλωσιν καταγγελίας τῆς ἐν θέματι διαιτητικῆς ἀποφάσεως καὶ 3) Σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοιν. Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 19.11.1968, ἀποφασίζομεν:

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ τρίμηνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρις 20.2.1969, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 3/1966 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Χανίων περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς ταῦ προσωπικοῦ εἰδικῶν ἐγκαταστάσεων Β. Ν. Κρήτης. (Πρᾶξις κατάθεσεως Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν 113/21.2.1968)(*).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 19 Νοεμβρίου 1968

—

128137/5964/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 40/1967 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ἐργατοτεχνιτῶν χημικῆς βιομηχανίας ἀπάσης τῆς χώρας».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 568 τῆς 26 Ὀκτωβρίου 1968)

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ 3μηνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρις 27.1.1969, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 40/1967 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ἐργατοτεχνιτῶν χημικῆς βιομηχανίας ἀπάσης τῆς χώρας, ἐγκριθείσης μετὰ τροποποιήσεως διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 134264/1967 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 724 τεῦχος Β' τῆς 8.12.1967)(**).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 19 Ὀκτωβρίου 1968

—

128136/5965 1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 1/1967 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ ἐν γένει προσωπικοῦ τοῦ Ο.Α.Σ. Θεσσαλονίκης».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 568 τῆς 26 Ὀκτωβρίου 1968)

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ 3μηνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρις 29.1.1969, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 1/1967 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ ἐν γένει προσωπικοῦ τοῦ Ο.Α.Σ. Θεσσαλονίκης, ἐγκριθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 19710/1967 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 150 τεῦχος Β' τῆς 28.2.1967)(*).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 19 Ὀκτωβρίου 1968

—

137236/6385/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 49/1966 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν συντακτῶν ἡμερησίων ἐφημερίδων περιοχῶν Πελοποννήσου, Ἠπείρου καὶ Νήσων».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 654 τῆς 18 Νοεμβρίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν : 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 3239/1955, 2) Τὴν κοινοποιηθεῖσαν ἡμῖν ἔγγραφον δήλωσιν καταγγελίας τῆς ἐν θέματι διαιτητικῆς ἀποφάσεως καὶ 3) σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 7.11.1968, ἀποφασίζομεν:

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ τρίμηνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρι 18.2.1969, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 49/1966 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν συντακτῶν ἡμερησίων ἐφημερίδων περιοχῶν Πελοποννήσου, Ἠπείρου καὶ Νήσων (πρᾶξις κατάθεσεως εἰς Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν 99/12.11.1968)(**).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 12 Νοεμβρίου 1968

—

(*) ΕΕΔ 26, 200.

(**) ΕΕΔ 27, 62.

(*) ΕΕΔ 26, 382.

(**) ΕΕΔ 25, 1478.

137234/6387/1968 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί παρατάσεως ισχύος της ύπ' αριθ. 9/1967 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής και εργασίας των ηλεκτροτεχνιτών Δ.Ε.Η.».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 634 της 18 Νοεμβρίου 1968)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 4 του νόμου 3239/1955. 2) Την κοινοποιηθείσαν ημίν έγγραφον δήλωσιν καταγγελίας της εν θέματι διαιτητικής αποφάσεως και 3) σχετικήν γνωμοδότησιν του Εθνικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Κοινωνικής Πολιτικής, ληφθείσαν κατά την συνεδρίασιν αυτού της 7.11.1968, αποφασίζομεν:

Αναστέλλομεν επί 3μηνον χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρις 20.2.1969, την επέλευσιν των εννόμων αποτελεσμάτων εκ της καταγγελίας της υπ' αριθ. 3/1967 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών περί των όρων αμοιβής και εργασίας των ηλεκτροτεχνιτών Δ.Ε.Η., εγκριθείσης μετά τροποποιήσεως διά της υπ' αριθ. 24703/1967 κοινής αποφάσεως των Υπουργών Συντονισμού και Εργασίας (Φ.Ε.Κ 181 τεύχος Β' της 14.3.1967) (*).

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 12 Νοεμβρίου 1968

—

137233/6388/1968 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί παρατάσεως ισχύος της ύπ' αριθ. 39/1967 αποφάσεως του Π.Δ.Δ.Δ. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής και εργασίας των φυλάκων, νυκτοφυλάκων και θυρωρών εργοστασίων και Δ. Ε. των Νομών Αττικής και Πειραιώς».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 634 της 18 Νοεμβρίου 1968)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 4 του νόμου 3239/1955. 2) Την κοινοποιηθείσαν ημίν έγγραφον δήλωσιν καταγγελίας της εν θέματι διαιτητικής αποφάσεως και 3) σχετικήν γνωμοδότησιν του Εθνικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Κοινωνικής Πολιτικής, ληφθείσαν κατά την συνεδρίασιν αυτού της 7.11.1968, αποφασίζομεν:

Αναστέλλομεν επί 3μηνον χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρις 20.2.1969, την επέλευσιν των εν-

(*) ΕΕΔ 26, 511.

νόμων αποτελεσμάτων εκ της καταγγελίας της υπ' αριθ. 39/1967 αποφάσεως του Π.Δ.Δ.Δ. Αθηνών περί των όρων αμοιβής των φυλάκων, νυκτοφυλάκων και θυρωρών εργοστασίων και Δ.Ε. των Νομών Αττικής και Πειραιώς, εγκριθείσης διά της υπ' αριθ. 139593/1967 αποφάσεως του Υπουργού Εργασίας (Φ.Ε.Κ. 726 τεύχος Β' της 11.12.1967) (*).

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 12 Νοεμβρίου 1968

—

137235/6386/1968 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί παρατάσεως ισχύος της ύπ' αριθ. 1/1968 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών «περί αυξήσεως των γενικών κατωτάτων ορίων μισθών των ιδιωτικών υπαλλήλων άπασης της χώρας».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 634 της 18 Νοεμβρίου 1968)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 4 του νόμου 3239/1955. 2) Την κοινοποιηθείσαν ημίν έγγραφον δήλωσιν καταγγελίας της εν θέματι διαιτητικής αποφάσεως και 3) Σχετικήν γνωμοδότησιν του Εθνικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Κοινωνικής Πολιτικής, ληφθείσαν κατά την συνεδρίασιν αυτού της 7.11.1968, αποφασίζομεν:

Αναστέλλομεν επί 3μηνον χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρις 20.2.1969, την επέλευσιν των εννόμων αποτελεσμάτων εκ της καταγγελίας της υπ' αριθ. 1/1968 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών περί αυξήσεως των γενικών κατωτάτων ορίων μισθών των ιδιωτικών υπαλλήλων άπασης της χώρας, εγκριθείσης διά της υπ' αριθ. 15665/1968 αποφάσεως του Υπουργού Εργασίας (Φ.Ε.Κ. 56 τεύχος Β' της 7.2.1968) (**).

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 12 Νοεμβρίου 1968

—

97279/9104/1968 Απόφ. Υπουργού Εμπορικής Ναυτιλίας

Περί κηρύξεως συμφωνητικού παρατάσεως συλλογικής συμβάσεως άλιεργατών Καβάλας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 615 της 9 Νοεμβρίου 1968)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Το από 30 Σεπτεμ-

—

(*) ΕΕΔ 27, 63.

(**) ΕΕΔ 27, 261.

βρίου 1968 συμφωνητικόν μεταξύ των νομίμως εξουσιοδοτουμένων εκπροσώπων τοῦ Συνεταιρισμοῦ Πλοιοκτητῶν Μηχανοτρατῶν Καβάλας καὶ τοῦ Σωματείου Ἁλιεργατῶν Νομοῦ Καβάλας «Ἅγιος Νικόλαος» περὶ παρατάσεως τῆς ἀπὸ 1 Νοεμβρίου 1965 συλλογικῆς συμβάσεως μεταξὺ τῶν αὐτῶν ὡς ἄνω ἐκπροσώπων, κυρωθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 82753/2491/27.11.1965 ἀποφάσεως Τ.Ε.Ν. 2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 7655/17.10.1968 ἀναφορὰν τοῦ Λιμεναρχείου Καβάλας. Ἰδόντες τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ἀ. ν. 3276/1944 «περὶ συλλογικῶν συμβάσεων ἐν τῇ ναυτικῇ ἐργασίᾳ», ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη καὶ ἰσχύει σήμερον, ἀποφασίζομεν:

1) Κυροῦμεν τὸ ὑποβληθὲν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 7655/17.10.1968 ἀναφορᾶς τοῦ Λιμεναρχείου Καβάλας συμφωνητικὸν μεταξὺ τῶν ἐκπροσώπων τῶν πλοιοκτητῶν μηχανοτρατῶν Καβάλας καὶ τοῦ Σωματείου Ἁλιεργατῶν Νομοῦ Καβάλας «Ἅγιος Νικόλαος», δι' οὗ παρατείνεται μέχρι 31 Μαΐου 1969 ἡ ἰσχὺς τῆς ἀπὸ 1ης Νοεμβρίου 1965 ὁμοίας συλλογικῆς συμβάσεως. 2) Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω μετὰ τοῦ κειμένου τοῦ συμφωνητικοῦ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Πειραιεῖ τῇ 25 Ὀκτωβρίου 1968

Συμφωνητικὸν

Παρατάσεως συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας πλοιοκτητῶν μηχανοτρατῶν Καβάλας καὶ ἁλιεργατῶν Νομοῦ Καβάλας.

Ἐν Καβάλᾳ σήμερον τὴν 30ὴν Σεπτεμβρίου 1968, οἱ ὑπογεγραμμένοι ἀφ' ἑνὸς μὲν ὁ Δημήτριος Τζούμας, πρόεδρος, καὶ Ἰωάννης Κεχαγιᾶς, γενικὸς γραμματεύς, ἐκπροσωποῦντες νομίμως τὸν Συνεταιρισμὸν Πλοιοκτητῶν Μηχανοτρατῶν Καβάλας, ἀφ' ἑτέρου δὲ ὁ Στυλιανὸς Βέρδος, πρόεδρος, καὶ Νικόλαος Ἀρβανιτίδης, γενικὸς γραμματεύς, ἐκπροσωποῦντες νομίμως τὸ Σωματεῖον Ἁλιεργατῶν Νομοῦ Καβάλας «Ἅγιος Νικόλαος», πάντες δὲ εἰδικῶς ἐξουσιοδοτημένοι, συνήλθομεν ἐν τῷ Λιμενικῷ Καταστήματι, παρουσίᾳ τοῦ Λιμεναρχου Καβάλας, πλοιάρχου Α.Σ. Σπυροπούλου Ἰωάννου, καὶ συνεφωνήσαμεν καὶ συνωμολογήθημεν τὴν παράτασιν τῆς ἰσχυούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας μέχρι 31.5.1969, κυρωθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 82753/2491/27.11.1965 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας (Φ.Ε.Κ. 825 τ. Β' τῆς 11.12.1965), ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ὅρους καὶ ὑποχρεώσεις.

Τὸ παρὸν συμφωνητικὸν παρατάσεως συλλογικῆς συμβάσεως συντάγη εἰς πέντε (5) ἀντίγραφα, ἐξ ὧν ὅπλον ἕκαστον ἀνὰ ἓν τὰ συμβαλλόμενα μέρη καὶ ἡ Λιμενικὴ Ἀρχὴ καὶ τὰ ἕτερα δύο (2) θέλουσιν ὑποβληθῆ διὰ τῆς Λιμενικῆς Ἀρχῆς Καβάλας εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας πρὸς κύρωσιν, ὑπογράφεται δὲ ὡς ἕπεται:

Διὰ τὸν Συνεταιρισμὸν Πλοιοκτητῶν Μηχανοτρατῶν Καβάλας

Διὰ τὸ Σωματεῖον Ἁλιεργατῶν «Ὁ Ἅγιος Νικόλαος»

(Ἕπονται ὑπογραφαί)

Βεβαιοῦται, ὅτι τὸ ἀνωτέρω συμφωνητικὸν παρατάσεως συλλογικῆς συμβάσεως ὑπεγράφη κατὰ τὴν ἐν αὐτῷ ἀναφερομένην ἡμερομηνίαν ἐνώπιον ἡμῶν καὶ ὅτι πάντα τὰ ἐν αὐτῷ ἀναφερόμενα συνεφωνήθησαν καὶ ἐγένοντο ἀποδεκτὰ ὑπὸ τῶν ὑπογραψάντων ταύτην.

Ἐν Καβάλᾳ τῇ 30 Σεπτεμβρίου 1968

Ὁ Λιμενάρχης

—

ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

11/1968 Ἀπόφ. Πρωτοβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Θεσσαλονίκης

Περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ἐφαπλωματεργατῶν Θεσσαλονίκης (*).

Διὰ ταῦτα

Δικάζον ἐπὶ τῆς ἀναφυείσης συλλογικῆς διαφορᾶς μεταξὺ τοῦ Σωματείου Ἐργατοτεχνιτῶν Ἐφαπλωματοποιίας Θεσσαλονίκης ἀφ' ἑνὸς καὶ τοῦ Σωματείου Ἐφαπλωματοποιῶν Θεσσαλονίκης καὶ τοῦ Βιοτεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου ἀφ' ἑτέρου, ἀποφασίζει καθ' ὁμοφωνίαν τὰ κάτωθι:

Ὅροι ἀμοιβῆς

Α' Ἀμειβόμενοι ἐπὶ ἡμερομισθίῳ:

1) Ἄνδρες:

α) Τεχνῖται α' κατηγορίας, ἡμερομίσθιον, 115 δραχμαί.

β) Εἰδικευμένοι ἐργάται, ἔχοντες συμπληρώσει τὸ 19ον ἔτος τῆς ἡλικίας των ἀσχέτως προϋπηρεσίας ἢ τὸ 18ον ἔτος καὶ ἑνὸς ἔτους προϋπηρεσίαν, ἡμερομίσθιον δραχμαὶ 100.

2) Γυναῖκες:

α) Τεχνίτριαι θήλεις α' κατηγορίας, ἡμερο-

(*) Κατετέθη παρὰ τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν, κατ' ἄρθρον 20 νόμου 3239/1955, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 70 τῆς 9.10.1968 πράξεως καταθέσεως, καὶ ἐκοινοποιήθη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας.

μίσθιων δραχμαί 80.

6) Ἐργάτριαι, ἔχουσαι συμπληρώσει τὸ 17ον ἔτος τῆς ἡλικίας των ἀσχέτως προϋπηρεσίας ἢ τὸ 16ον ἔτος καὶ ἑνὸς ἔτους προϋπηρεσίαν, ἡμερομίσθιων δραχμαί 75.

Β' Ἀμειβόμενοι κατ' ἀποκοπήν :

α) Ἐφαπλώματα ἕτοιμα πολυτελείας :

1) Ψάθα α' μετὰ τινάγματος δραχμαί 80.

2) Ἁπλᾶ 6' μετὰ τινάγματος δραχμαί 55.

Ἐφ' ὅσον ἡ ἐργασία διὰ τὰ ἀνωτέρω εἴδη γίνεται ἐπὶ παραγγελίᾳ προσαυξάνονται αἱ ἀνωτέρω καθοριισθεῖσαι ἀμοιβαὶ κατ' ἀποκοπὴν ἐργασίας κατὰ 50%.

β) Ἐφαπλώματα παιδικά:

1) Ψάθα α' μετὰ τινάγματος δραχμαί 25.

2) Ἁπλᾶ 6' μετὰ τινάγματος δραχμαί 20.

Ἐφ' ὅσον ἡ ἐργασία διὰ τὰ ἀνωτέρω εἴδη γίνεται ἐπὶ παραγγελίᾳ προσαυξάνονται αἱ ἀνωτέρω καθοριισθεῖσαι ἀμοιβαὶ κατ' ἀποκοπὴν ἐργασίας κατὰ 50%.

γ) Στρώματα ἕτοιμα πολυτελείας :

Στρώματα ἕτοιμα πολυτελείας μετὰ τινάγματος, 1,40 Χ 1,90 δραχμαί 40.

Κλαδωτὰ μετὰ τινάγματος 1,25 Χ 1,90 δραχμαί 30.

Κλαδωτὰ ἐνάμισυ μετὰ τινάγματος 1,10 Χ 1,90 δραχμαί 25.

Κλαδωτὰ μονὰ μετὰ τινάγματος δραχμαί 20.

Στρώματα «στρωματέξ» δραχμαί 100.

Δι' ἐργασίαν ἐπὶ παραγγελίᾳ τῶν ἀνωτέρω κατηγοριῶν στρωμάτων παρέχεται προσαύξησις 50%, πλὴν τῶν στρωμάτων «στρωματέξ», διὰ τὰ ὁποῖα εἴτε εἶναι ἕτοιμα, εἴτε κατασκευάζονται ἐπὶ παραγγελίᾳ, δὲν παρέχεται οὐδεμία προσαύξησις.

δ) Στρώματα παιδικά:

Κλαδωτὰ μετὰ τινάγματος ἕτοιμα 1,40 Χ 0,75 δραχμαὶ 10 καὶ ἐπὶ παραγγελίᾳ δραχμαί 25.

Τὰ αὐτὰ παιδικὰ στρώματα διαστάσεων 1,20 Χ 0,60 δραχμαὶ 8 καὶ ἐπὶ παραγγελίᾳ δραχμαί 20.

ε) Ἐφαπλώματα ἕτοιμα ἁπλᾶ ἀπὸ τσίτι:

1) Λεπτὰ μετὰ τινάγματος δραχμαὶ 30 καὶ ἐπὶ παραγγελίᾳ δραχμαί 45.

2) Ἐνάμισυ μετὰ τινάγματος δραχμαὶ 20 καὶ ἐπὶ παραγγελίᾳ δραχμαί 35.

3) Μονὰ μετὰ τινάγματος δραχμαὶ 17 καὶ ἐπὶ παραγγελίᾳ δραχμαί 28.

στ) Ἐφαπλώματα παιδικὰ ἀπὸ τσίτι:

1) Παιδικὰ μετὰ τινάγματος δραχμαὶ 10 καὶ ἐπὶ παραγγελίᾳ δραχμαί 15.

ζ) Στρώματα ἕτοιμα ἁπλᾶ:

1) Ἁπλᾶ μετὰ τινάγματος δραχμαί 22.

2) «Ἐνάμισυ» μετὰ τινάγματος δραχμαὶ 16.

3) Μονὰ μετὰ τινάγματος δραχμαί 13.

4) Παιδικὰ μετὰ τινάγματος, ραγωτὰ δραχμαὶ 7 καὶ ἐπὶ παραγγελίᾳ δραχμαί 15.

Λοιποὶ ὅροι

1) Ἕκαστος ἐργοδότης ὑποχρεοῦται νὰ χορηγῇ κατ' ἔτος εἰς ἕκαστον ἐργατοτεχνίτην του μίαν φόρμαν ἐργασίας καὶ μίαν ρόμπαν εἰς τὰς γυναῖκας. Ἡ φόρμα αὕτη παραμένει κατὰ τὴν λῆξιν τοῦ ἔτους εἰς τὴν ἰδιοκτησίαν τοῦ ἐργοδότου, ὅπως καὶ ἡ ρόμπα.

2) Ἕκαστος ἐργοδότης ὑποχρεοῦται νὰ δίδῃ εἰς ἕκαστον ἐργατοτεχνίτην ἀνὰ ½ κιλὸν γάλακτος καθ' ἡμέραν ἐργασίας τοῦ ἐργατοτεχνίτου ἢ τῆς ἐργατοτεχνιτρίας.

3) Αἱ δυνάμει τῶν ἀτομικῶν συμβάσεων τυχὸν καταβαλλόμενα ἀνώτερα τῶν ὑπὸ τῆς παρούσης καθοριζομένων ἀποδοχαὶ δὲν δύνανται νὰ μειωθῶσιν, ὡς ἐπίσης δὲν δύνανται νὰ μεταβληθῶσιν ἐπὶ τὰ χεῖρον τυχὸν ἐφαρμοζόμενοι ἐννοϊκῶροι διὰ τοὺς ἐργαζομένους ὅροι ἐργασίας.

Ἡ παροῦσα ἰσχύει καθ' ἅπασαν τὴν Εἰρηνοδικειακὴν περιφέρειαν Θεσσαλονίκης.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ 21 Ἀπριλίου 1968.

Ἐκρίθη, ἀπεφασίσθη καὶ ἐγένετο.

Ἐν Θεσσαλονίκῃ τῇ 1 Ὀκτωβρίου 1968

—

39/1968 Ἀπόφ. Πρωτοβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν

Περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τοῦ προσωπικοῦ τοῦ νοσηλευτικοῦ Θεραπευτηρίου «Εὐαγγελισμός»(*).

Διὰ ταῦτα

Ἐπιλύον τὴν μεταξὺ τοῦ Ἐθνικοῦ Συνδέσμου Ὑγειονομικῶν Ὑπαλλήλων Α.Π.Ε. ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου: 1) Ἐμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου Ἀθηνῶν, 2) Θεραπευτηρίου «Εὐαγγελισμός» ἐφισταμένην διένεξιν.

(*) Κατετέθη παρὰ τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν, κατ' ἄρθρον 20 νόμου 3239/1955, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 71 τῆς 11.10.1968 πράξεως καταθέσεως, καὶ ἐκοινοποιήθη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας.

Αποφαίνεται ώς ακολούθως:

1) Τά κατώτατα όρια βασικών μισθών των πρακτικών νοσοκόμων αμφοτέρων των φύλων των υπηρετούντων παρά τω εν Αθήναις Θεραπευτηρίω «Ο Ευαγγελισμός» καθορίζονται ώς εξής:

	Δραχ.
α) Άρρενες:	1.900
β) Θήλεις:	1.700

Διά τους υπό του Θεραπευτηρίου κατατεταγμένους εις την υψηλοτέραν μισθολογικήν βαθμίδα.

	Δραχ.
α) Άρρενες:	2.000
β) Θήλεις:	1.900

2) Διά τάς παρά τω Θεραπευτηρίω απασχολουμένας διπλωματούχους καί εντεχνικάς αδελφάς νοσοκόμους έχει εφαρμογήν το μετά την κατά την 18ην συνεδρίασιν της 9.8.1966 ληφθείσαν απόφασιν του Δ.Σ. του «Ευαγγελισμού» ορισθέν διά της υπ' αριθ. 10/9631/8.9.1960 εγκυκλίου μισθολόγιον, ώς τούτο τροποποιηθη διά μεταγενεστέρως ληφθεισών αποφάσεων του Θεραπευτηρίου «Ο Ευαγγελισμός».

3) Επί των ώς άνω βασικών μισθών παρέχεται επίδομα πολυετούς υπηρεσίας εκ ποσοστού 5% εις τους έχοντας συμπληρώσει 5ετή υπηρεσίαν, 10% εις τους έχοντας συμπληρώσει 10ετή υπηρεσίαν, 15% εις τους έχοντας συμπληρώσει 15ετή υπηρεσίαν καί 20% εις τους έχοντας συμπληρώσει 20ετή υπηρεσίαν. Από 1.1.1967 καί εφεξής χορηγείται εις τους έχοντας συμπληρώσει ή εφεξής συμπληρούντας 25ετή υπηρεσίαν ποσοστόν 25%.

Ο χρόνος υπηρεσίας λογίζεται από της ημέρας αφ' ής το πρώτον αναλαμβάνει υπηρεσίαν εις τον «Ευαγγελισμόν» ο μισθωτός, πλην των προερχομένων εκ της Σχολής του Ιδρύματος, δι' ας λαμβάνεται υπ' όψιν ο χρόνος από της ημέρας της ενάρξεως της φοιτήσεώς των εις την Σχολήν Αδελφών του Θεραπευτηρίου.

Διά τον υπολογισμόν του συνόλου των ετών υπηρεσίας, θάσει των οποίων κανονίζεται το επίδομα, λαμβάνεται υπ' όψιν καί ο χρόνος προϋπηρεσίας ο διανυθείς εις ομοειδή Νοσηλευτικά Ιδρύματα καί Καταστήματα Δημοσίου ή κοινωφελούς χαρακτήρος, κείμενα οπουδήποτε της χώρας ή εις ιδιωτικάς κλινικάς ανεξαρτήτως αριθμού κλινών.

Προϋπηρεσία, διανυθείσα παρ' οιφδήποτε Νοσηλευτικώ Ιδρύματι ή Καταστήματι Δημοσίου ή κοινωφελούς χαρακτήρος, αποδεικνύεται διά της προσαγωγής πιστοποιητικού του οικείου εργοδότου, οστινος ή υπογραφή δέον να θεωρήται επί της κατά τόπον αρμοδίας Αστυνομικής Αρχής, βεβαιούσης την γνησιότητα της υπογραφής του εργοδότου. Τά εν λόγω πιστοποιητικά καί αί βεβαιώσεις δέον όπως υποβάλλονται εντός τριών μηνών από της προσλήψεως, άλλως το θεραπευτήριον δικαιούται, όπως μη συνυπολογίση την προυπηρεσίαν του μισθωτού.

Η αύτη προθεσμία παρέχεται προς υποβολήν των ειρημένων δικαιολογητικών καί εις τους ήδη υπηρετούντας, αρχομένη από της ισχύος της παρούσης αποφάσεως.

4) Επί των άνω βασικών μισθών παρέχεται επίδομα οικογενειακών βαρών, καθοριζόμενον ώς εξής: Εκ ποσοστού 10% εις τους άρρενας διά την σύζυγον, εφ' όσον αύτη δέν εργάζεται, καί 5% δι' έκαστον τέκνον καί μέχρι τριών.

Το επίδομα τέκνων χορηγείται μέχρι συμπληρώσεως υπό μέν των αρρένων του 18ου έτους, υπό δέ των θηλέων του 20ού έτους της ηλικίας των, εφ' όσον εις αμφοτέρας τας περιπτώσεις δέν εργάζονται, συντηρούνται παρά του εργαζομένου εν τω Ιδρύματι καί είναι άγαμα.

Το επίδομα τούτο παρέχεται εις το θήλυ προσωπικόν, το τελούν εν χηρεία ή εν διαζεύξει ή εν διαστάσει, έαν καί εφ' όσον έχη την επιμέλειαν των τέκνων καί δέν λαμβάνη διατροφήν διά ταύτα ή σύνταξιν παρ' οιουδήποτε Ταμείου δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου.

5) Εις άπαν το ανωτέρω προσωπικόν χορηγείται εφαπαξ, επί πλέον του εις δραχμάς μισθού, τροφή, κατοικία καί πλυντικά, ών ή αποτίμησις διά το εσωτερικόν προσωπικόν, ήτοι το εντός του Θεραπευτηρίου διαμένον, καθορίζεται ώς εξής κατά μήνα:

	Δραχ.
Τροφή	300
Κατοικία	240
Πλυντικά	125

Εις περίπτωσιν μη χορηγήσεως υπό του Θεραπευτηρίου των ανωτέρω παροχών θά καταβάλληται εις τους δικαιούχους το εις δραχμάς ώς ανωτέρω αντίτιμον αυτών.

Εις το εξωτερικόν προσωπικόν αμφοτέρων των φύλων, το μη τυγχάνον τροφής, κατοικίας καί πλυντικών, καταβάλλεται πλέον του αντιτίμου αυτών κατά τα ανωτέρω καί πρόσθετος κατά μήνα οικονομική ενίσχυσις εκ δραχμών 170 διά την αντιμετώπισιν των δαπανών ενοικίου.

6) Εις το εργαζόμενον εις τα χειρουργεία προσωπικόν χορηγείται επίδομα εκ ποσοστού 20%.

ὑπολογιζομένων ὡς μέχρι σήμερον. Ὡσαύτως εἰς τοὺς τεχνικοὺς βαθμοὺς ἐργαστηρίων ἀμφοτέρων τῶν φύλων χορηγεῖται ἐπίδομα ἐκ ποσοστοῦ 30%, ὑπολογιζομένων ὡς μέχρι σήμερον. Τῶν ἐπιδομάτων τούτων δὲν δικαιοῦνται αἱ διπλωματοῦχοι καὶ ἐπεργετικαὶ ἀδελφαί. Ἐπίδομα ἐκ ποσοστοῦ 5% ἐπὶ τῶν βασικῶν μηνιαίων μισθῶν των δικαιοῦνται καὶ οἱ νοσοκόμοι ἀμφοτέρων τῶν φύλων, οἵτινες ἔρχονται εἰς ἄμεσον ἐπαφὴν μὲ τὰ ἀκτινολογικὰ μηχανήματα ἐν λειτουργίᾳ καὶ ἐκτίθενται εἰς τὴν ἐπίδρασιν τῆς ἀκτινοβολίας.

7) Εἰς ἅπαν τὸ ἀνωτέρω προσωπικὸν χορηγεῖται ἐπὸ τοῦ Ἱδρύματος στολὴ ὑπηρεσίας.

8) Εἰς ἅπαν τὸ ἀνωτέρω προσωπικὸν χορηγεῖται ἡ ὑπὸ τῶν κειμένων διατάξεων προβλεπομένη πρόσθετος ἀμοιβή, δι' ἀπασχόλησιν κατὰ Κυριακὰς καὶ ἑορτὰς ἀργίας, ὡς καὶ διὰ νυκτερινὴν ἐργασίαν ὑπολογιζομένη ἐπὶ τῶν ὡς ἀνωτέρω καθοριζομένων κατωτάτων ὁρίων βασικῶν μηνιαίων μισθῶν, προσηυξημένων διὰ τῶν ἀντιτίμων τροφῆς, κατοικίας καὶ πλεντικῶν.

9) Ἅπαν τὸ ἀνωτέρω προσωπικὸν δικαιοῦται τῶν ὑπὸ τῶν κειμένων διατάξεων καθοριζομένων κατ' ἔτος ἀδειῶν καὶ ἡμερησίων καθ' ἑβδομάδα ἀναπαύσεων. Εἰς τὸ ἐσωτερικὸν προσωπικὸν τὸ μὴ διαμένον καὶ μὴ σιτιζόμενον ἐν τῷ Θεραπευτηρίῳ κατὰ τὴν ἐτησίαν ἄδειαν θὰ καταβάλληται ἐκτὸς τοῦ μισθοῦ καὶ τὸ ἀντίτιμον τροφῆς, κατοικίας καὶ πλεντικῶν, ὡς τοῦτο καθορίζεται διὰ τὸ ἐσωτερικὸν προσωπικὸν ἐν ἄρθρῳ 5 τῆς παρούσης.

10) Διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῶν δώρων Χριστουγέννων - Νέου Ἔτους καὶ Πάσχα θὰ λαμβάνηται ὑπ' ὄψιν τὸ σύνολον τῶν ἀποδοχῶν (μισθός, ἐπίδομα πολυετίας, ἀντίτιμον τροφῆς, κατοικίας καὶ πλεντικῶν, οἰκογενειακὸν ἐπίδομα, καθὼς καὶ αἱ πρόσθετοι ἀμοιβαὶ δι' ἀπασχόλησιν κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ ἑορτὰς ἀργίας, ὡς καὶ διὰ νυκτερινὴν ἐργασίαν).

11) Τυχὸν καταβαλλόμεναι ἀποδοχαὶ ἀνώτερα τῶν διὰ τῆς παρούσης καθοριζομένων δὲν δύνανται νὰ μειωθῶσιν.

12) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ τῆς 23ης Φεβρουαρίου 1968.

Ἐγράφη, ἀπεφασίσθη καὶ ἐγένετο.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 7 Σεπτεμβρίου 1968

—

ΣΤΑΛΟΓΙΚΑΙ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας

Τῶν παρὰ τῇ Νέᾳ Ἀνωνύμῳ Ἑταιρείᾳ τῆς Δι-ώρυγος Κορίνθου ἀπασχολουμένων ἐργατῶν καὶ τεχνιτῶν ξηρᾶς (*).

Ἐν Ἀθήναις σήμερον τὴν 20 Σεπτεμβρίου 1968 οἱ ὑπογεγραμμένοι ἀφ' ἑνὸς Κωνσταντῖνος Ἀνδρεόπουλος, Α' ἀντιπρόεδρος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ ἐν Ἀθήναις ἑδρεύοντος «Συνδέσμου Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν καὶ Ε.Π.Ε.», ἐνεργῶν ἐν προκειμένῳ κατ' ἐντολὴν καὶ ὡς ἐκπρόσωπος τοῦ ἐν λόγῳ Συνδέσμου, ὁρισθεὶς δυνάμει τοῦ ὑπ' ἀριθ. 629/18.9.1968 ἐγγράφου τοῦ Συνδέσμου τούτου πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας, καὶ ἀφ' ἑτέρου οἱ Βασ. Ρούσσης καὶ Νικ. Λαβορέ, πρόεδρος καὶ γραμματεὺς τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Σωματείου Ἐργατοτεχνιτῶν Ναυπηγατῶν καὶ Ὑπαλλήλων τῆς Διώρυγος Κορίνθου, νομίμως ἐξουσιοδοτηθέντες πρὸς τοῦτο ὑπὸ τῆς γενικῆς συνελεύσεως τοῦ ἐν λόγῳ σωματείου, ἐκτάκτως συγκληθείσης πρὸς τοῦτο τὴν 20ὴν Ἰουνίου 1968, καὶ πρὸς ὑπογραφὴν τῆς παρούσης διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 9/1968 πρακτικοῦ συνεδριάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ ἀνωτέρω σωματείου καὶ ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὸ διατυπωθὲν αἴτημα τῶν ἐργατοτεχνιτῶν ξηρᾶς τῶν ἀπασχολουμένων εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς νέας Ἀνωνύμου Ἑταιρείας τῆς Διώρυγος τῆς Κορίνθου πρὸς βελτίωσιν τῶν ἀποδοχῶν των καὶ τὴν πρόθεσιν τῆς Ἑταιρείας ταύτης ὅπως βελτιώσῃ τὴν οἰκονομικὴν θέσιν αὐτῶν, ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι οὗτοι θὰ προέβαινον εἰς παράλληλον αὔξησιν τῆς ἀποδοτικότητός των, ἐφ' ὅσον τῆς πρὸς τὴν Ἑταιρείαν ἀφοσιώσεώς των καὶ διασφάλισιν ἐπὶ τὸ κατωτέρω χρονικὸν διάστημα τῆς μεταξὺ ἐργοδοτῶν καὶ μισθωτῶν εἰρήνης, ἀπεφασίσαμεν τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης εἰδικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, δι' ἧς αἱ ἀποδοχαὶ τῶν παρὰ τῇ Νέᾳ Ἀνωνύμῳ Ἑταιρείᾳ Διώρυγος Κορίνθου ὑπηρετούντων ἐργατῶν καὶ τεχνιτῶν ξηρᾶς προσδιορίζονται ἀπὸ 1ης Ἀπριλίου 1968 ὡς ἀκολούθως:

Ἀποδοχαὶ ἐργατῶν

Ἄρθρον 1

α) Οἱ παρὰ τῇ Ἑταιρείᾳ τῆς Διώρυγος ἀπασχολούμενοι ἐργάται θὰ λαμβάνουν βασικὸν ἡμερομίσθιον δραχμῶν ἐνενήκοντα τριῶν (93).

β) Τὸ ἡμερομίσθιον τοῦτο θὰ προσαυξάνεται 5% δι' ἑκάστην συμπληρουμένην τριετίαν ἀπασχολήσεως παρὰ τῇ Ἑταιρείᾳ, ἀρχομένην ἀπὸ τῆς προσλήψεως καὶ μέχρις ἓξ (6) τριετιῶν.

(*) Κατετέθη παρὰ τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν κατ' ἄρθρον 20 νόμου 3239/1955, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 73 τῆς 23.10.1968 πράξεως καταθέσεως, καὶ ἐκοινοποιήθη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας.

γ) Τὸ ὡς ἄνω ἡμερομίσθιον (β) θὰ προσαυξάνεται κατὰ 40% διὰ τοὺς ἐργαζομένους εἰς τὰ πρανῆ τῆς Διώρυγος Κορίνθου.

Ἀποδοχαὶ τεχνιτῶν καὶ βοηθῶν αὐτῶν

Ἄρθρον 2

Οἱ παρὰ τῇ Ἑταιρείᾳ τῆς Διώρυγος ἀπασχολούμενοι τεχνῖται, εἰδικότητος τορναδόρου, λεβητοποιοῦ, σιδηρουργοῦ, ἐφαρμοστοῦ, ὑδραυλικοῦ, ἠλεκτροσυγκολλητοῦ, ὀξυγονοκολλητοῦ, χειριστοῦ ἐκσκαφέως, ἐπιστατῶν δυτῶν, ὁδηγῶν αὐτοκινήτου καὶ βυθοκοριστοῦ θὰ λαμβάνωσιν βασικὸν ἡμερομίσθιον ἑκατὸν ὀκτὼ (108) δραχμῶν.

β) Τὸ ἡμερομίσθιον τοῦτο θὰ προσαυξάνεται κατὰ 5% δι' ἑκάστην συμπληρουμένην τριετίαν ἀπασχολήσεως παρὰ τῇ Ἑταιρείᾳ, ἐφ' ὅσον καθ' ὁλόκληρον τὴν τριετίαν αὐτὴν κέκτηται ὁ τεχνίτης τὴν ὡς ἄνω εἰδικότητα καὶ μέχρις ἓξ (6) τριετιῶν.

γ) Οἱ παρὰ τῇ Ἑταιρείᾳ ἀπασχολούμενοι ὡς βοηθοὶ τεχνίτου τῶν ἀνωτέρω εἰδικοτήτων θὰ λαμβάνουν τὸ βασικὸν ἡμερομίσθιον καὶ τὰς προσαυξήσεις τῶν ἐν ἄρθρῳ 1 ἐργατῶν, ὑπὸ τὰς ἐν αὐτῷ προϋποθέσεις.

Ἄρθρον 3

1) Εἰδικῶς συνομολογεῖται καὶ ἐξαίρεται, ὅτι οἱ ἀντισυμβαλλόμενοι μισθωτοί, ὡς ἐν ἀρχῇ τῆς παρούσης ἐκπροσωποῦνται, γνωρίζουν καὶ ἀποδέχονται ὅτι ἡ ἐργοδότρια Ἑταιρεία ἀπεδέχθη τὴν σύναψιν τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ὅλως αὐθορμήτως καὶ ἄνευ οἱασδήποτε ὑφισταμένης σήμερον ἢ ἔστω καὶ ἀπώτατα διαφαινομένης ὑποχρεώσεώς της, ἀλλ' ἐπὶ τῷ ἀποκλειστικῷ σκοπῷ ὅπως τὸ μὲν βελτιώσῃ τὴν οἰκονομικὴν θέσιν τῶν μισθωτῶν της, τὸ δὲ αὐξήσῃ τὴν ἀπόδοσιν (παραγωγικότητα) αὐτῶν καὶ τὴν ἀφοσίωσίν των πρὸς τὴν ὑπηρεσίαν ἣν ἐκτελοῦν, ἐκ τρίτου δὲ καὶ κυρίως ὅπως ἐξασφαλίσῃ πλήρη καὶ ἀδιατάρακτον εἰρήνην μετὰ τῶν παρ' αὐτῇ ἐργαζομένων, ἐφ' ὅσον χρόνον δὲν ἐπέλθῃ οὐσιώδης μεταβολὴ τῶν σήμερον κρατουσῶν οἰκονομικῶν ἐν γένει συνθηκῶν, πάντως δὲ ἐπὶ τρία τοὐλάχιστον ἔτη ἀπὸ σήμερον, ἀποκλειομένης κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο τῆς προβολῆς οἱωνδήποτε ἄλλων ἀξιώσεων, ἔστω καὶ μὴ εὐθέως οἰκονομικῶν τῶν ὧδε συμβαλλομένων μισθωτῶν, ἀτομικῶς ἢ ἐν τῷ συνόλῳ, καθ' οἱονδήποτε τρόπον καὶ ἂν τὸ σύνολον ἢ μέρος τούτων θὰ ἐκπροσωπῆται μεταγενεστέρως.

Τούτῳ τῷ λόγῳ οἱ ἐργαζόμενοι μισθωτοί, ἐκπροσωπούμενοι, ὡς ἐν ἀρχῇ τῆς παρούσης, ὡς τάξις ἐργαζομένων, παραιτοῦνται ρητῶς καὶ ἀνεπιφυλάκτως ἀπὸ παντὸς δικαιώματος των πρὸς προβολὴν οἱωνδήποτε τοιούτων ἀξιώσεων μέχρι τῆς 31ης Μαρτίου 1971.

2) Αἱ δι' ἑκάστην κατηγορίαν προσδιοριζόμεναι ἐν ἄρθροις 1 καὶ 2 τῆς παρούσης ἀποδοχαὶ θὰ καταβάλλωνται τῷ μισθωτῷ ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι οὗτος θὰ ἀπασχολῆται εἰς τὴν ἐργασίαν, ἣν ἡ κατηγορία αὕτη ἐξυπακούει καὶ δι' ὅσον χρόνον ἀπασχολεῖται εἰς τοιαύτην.

3) Εἰς τὰς προσδιοριζομένας ἐν τοῖς ἄρθροις 1 καὶ 2 ἀποδοχὰς μᾶς ἑκάστης καὶ ἁπασῶν τῶν κατηγοριῶν περιλαμβάνονται πάντα τὰ ὑφ' οἱανδήποτε ὀνομασίαν ἢ χαρακτηρισμὸν ἐπιδόματα (λ.χ. γάμου, τέκνων, τροφοδοσίας, πολυετοῦς ὑπηρεσίας, ἐπικινδύνου τοιαύτης κλπ.) ἢ πρόσθετοι τυχὸν ἀμοιβαί, ἐξαιρέσει τοῦ ἐπιδόματος ἀδείας καὶ τῶν τυχὸν προσαυξήσεων ὑπερωριακῆς ἐργασίας, νυκτερινῆς τοιαύτης ἢ ἐργασίας κατὰ Κυριακὰς καὶ ἐξαιρεσίμους ἑορτάς.

4) Δεδομένης τῆς ἀποστολῆς τῆς Ἑταιρείας τῆς Διώρυγος Κορίνθου, οὔσης ὑποχρέου νὰ παρέχῃ τὴν δυνατότητα διάπλου αὐτῆς καθ' ὅλον τὸ 24ωρον καὶ καθ' ἁπάσας ἀνεξαιρέτως τὰς ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος, ἀνεξαρτήτως Κυριακῶν καὶ οἱωνδήποτε ἄλλων ἀργιῶν, πάντες οἱ ὧδε συμβαλλόμενοι ὑπηρετοῦντες καὶ ἀμειβόμενοι διὰ τῶν ἀνωτέρω προσδιοριζομένων ἀποδοχῶν, εἶναι ὑπόχρεοι ὅπως παρέχουν τὰς ὑπηρεσίας των καθ' ὅλας τὰς ὥρας τοῦ 24ώρου καὶ καθ' ὅλας τὰς ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος καὶ τοῦ ἔτους.

Τυχὸν καταβαλλόμενα ἀνώτερα ἡμερομίσθια τῶν προβλεπομένων διὰ τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως δὲν μειοῦνται.

Ἐπὶ τῶν ἐν ἄρθροις 1 καὶ 2 προσδιοριζομένων ἀμοιβῶν ὑπολογίζονται πᾶσαι αἱ νόμιμοι κρατήσεις (χαρτόσημον, Ο.Γ.Α., παρακράτησις φόρου εἰσοδήματος, ἀσφαλιστικαὶ εἰσφοραί) καταλογιζόμεναι μεταξὺ ἐργοδότου καὶ ἐργαζομένου, ὡς ὁ νόμος ὁρίζει.

Οἱ συμβαλλόμενοι

—

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας

Ὁδοκαθαριστῶν Δήμου Ἀλεξανδρουπόλεως (Συμπληρωματική)(*).

Ἐν Ἀλεξανδροπόλει σήμερον τὴν 7.3.1968, οἱ κάτωθι ὑπογεγραμμένοι ἀφ' ἑνὸς ὁ Γεώργιος Γεωργιάδης, Δήμαρχος Ἀλεξανδροπόλεως, ὡς

(*) Κατετέθη παρὰ τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν κατ' ἄρθρον 20 νόμου 3239/1955, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 54 τῆς 13.7.1968 πράξεως καταθέσεως, καὶ ἐκοινοποιήθη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας.

νόμιμος εκπρόσωπος τοῦ Δήμου Ἀλεξανδρουπόλεως (ἀπόφασις Δημοτικοῦ Συμβουλίου 87/1968, ἔγκρισις Νομαρχίας Ἔβρου 12234/1968) καὶ ἀφ' ἑτέρου οἱ Κατσίκης Κρεμασιώτης καὶ Εὐθύμιος Σιδερᾶς, νομίμως ἐκπροσωπούντες τὸ ἐν Ἀλεξανδρουπόλει Σωματεῖον Ὁδοκαθαριστῶν τοῦ Δήμου Ἀλεξανδρουπόλεως, ὁ πρῶτος ὡς πρόεδρος καὶ ὁ δεύτερος ὡς γενικὸς γραμματεὺς τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου αὐτοῦ, δεόντως ἐξουσιοδοτημένοι, ἀπεφασίσαμεν τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, δι' ἧς συμπληροῦται ἡ ἀπὸ 7.12.1965 τοιαύτη ὡς ἑξῆς:

Συμφωνεῖται, ὅπως εἰς τοὺς ὅρους τῆς ἀπὸ 7.12.1965 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας μεταξὺ Δήμου καὶ ὁδοκαθαριστῶν αὐτοῦ (δημοσιευθείσης εἰς Φ.Ε.Κ. 32 τ. Β' τῆς 31.1.1966) προστεθῇ καὶ ὁ ἑξῆς ὅρος:

Χορηγεῖται ἐπίδομα πολυετοῦς ὑπηρεσίας, καθοριζόμενον εἰς ἓξ ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν (6%) ἐπὶ τοῦ βασικοῦ ἡμερομισθίου δι' ἑκάστην πενταετίαν ἐργασίας ἐν τῷ Δήμῳ.

Οἱ συμβαλλόμενοι

—

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας

Ἐκδοροσφαγέων Ἰωαννίνων (*).

Ἐν Ἰωαννίνοις σήμερον τὴν 4ην Ἀπριλίου 1968 ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ προέδρου τοῦ Ἐργατοϋπαλληλικοῦ Κέντρου Ἰωαννίνων Δημ. Φλίνδρη, οἱ κάτωθι ὑπογεγραμμένοι ἀφ' ἑνός: 1) Ἀπόστ. Κουκουνούρης, πρόεδρος τοῦ Σωματείου Κρεοπωλῶν Ἰωαννίνων «Ὁ Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Πρόδρομος», 2) Νικ. Μουστάκας, γενικὸς γραμματεὺς τοῦ αὐτοῦ σωματείου, καὶ ἀφ' ἑτέρου οἱ 1) Ἰωάν. Λάμπρου, πρόεδρος τοῦ Σωματείου Ἐκδοροσφαγέων Ἰωαννίνων «Ἡ Μεταμόρφωσις τοῦ Σωτῆρος», 2) Ἀλέξ. Βαΐλγαρης, γενικὸς γραμματεὺς τοῦ αὐτοῦ Σωματείου Ἐκδοροσφαγέων, καὶ 3) Χρῆστος Μπόγκας, ταμίας τοῦ αὐτοῦ Σωματείου Ἐκδοροσφαγέων Ἰωαννίνων, ἅπαντες δεόντως καὶ νομίμως ἐξουσιοδοτημένοι ὑπὸ τῶν ὑπ' αὐτῶν ἐκπροσωπουμένων ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων συνῆλθεφάσισαν καὶ συνῆλθεδέχθησαν τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, δι' ἧς καθορίζεται ἡ ἀμοιβὴ τῆς ἐργασίας τῶν ἐκδοροσφαγέων Ἰωαννίνων, κατὰ κεφαλὴν ζώου, ὡς κάτωθι:

	Δραχ.
1. Ἀμνοὶ - ἐρίφια γάλακτος	6,50
2. Ἀμνοὶ - ἐρίφια πέραν τῆς 1ης Μαΐου ἑκάστου ἔτους	9
3. Πρόβατα - κριοὶ - αἶγες - τράγοι	12
4. Βοοειδῆ ἀνεξαρτήτως βάρους	65
5. Μόσχοι μέχρι 150 κιλῶν	60
6. Μόσχοι ἄνω τῶν 150 κιλῶν	95
7. Χοῖροι καρφιτοὶ ἐκδερόμενοι μέχρι 50 κιλῶν	40
8. Χοῖροι καρφιτοὶ ἐκδερόμενοι ἄνω τῶν 50 κιλῶν	80

Πρόσθετοι ὅροι

1) Ἡ σφαγὴ καὶ ἡ ἐκδορὰ θὰ ἐκτελῆται καλῶς, ὡς ὁ νόμος ὁρίζει, ἰδίως δὲ διὰ τὴν ἐκδορὰν ἀποφασίζεται: α) Ἡ ἀποπάχυνσις τῶν μόσχων καὶ βοειδῶν θὰ ἐκτελῆται ὑπὸ τῶν ἐκδοροσφαγέων, β) τεμαχισμὸς τῶν ζώων μέχρι 4 τεμαχίων θὰ γίνεται κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ ἐργοδότου.

2) Ἀπαγορεύεται αὐστηρῶς εἰς τοὺς ἐκδοροσφαγεῖς ἡ ὑπ' αὐτῶν ἀφαίρεσις οἱουδήποτε εἴδους ἐκ τῶν σφαγίων, ἤτοι σπληνῶν, συκωτίων, κοιλιῶν κ.λ.π.

Πᾶσι τυχὸν παραβάσεις τοῦ παρόντος ὅρου συνεπάγεται τὸν ἀποκλεισμὸν τοῦ παραβάτου ἐκ τῆς ἐργασίας ἐν τοῖς σφαγείοις. Οἱ ἐπιτρόποι ἐκδοροσφαγεῖς τιμωροῦνται διὰ τῆς ὁριστικῆς διαγραφῆς ἐκ τοῦ σωματείου. Οἱ ἐκδοροσφαγεῖς μεθυσμένοι δὲν δύνανται νὰ ἀναλαμβάνωσιν ἐργασίαν ἐντὸς τῶν σφαγείων.

3) Ἡ συμβαλλομένη ὀργάνωσις τῶν κρεοπωλῶν Ἰωαννίνων «Ὁ Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Πρόδρομος» ὑποχρεοῦται, ὅπως οἱανδήποτε ἐργασίαν ἐκδοροσφαγῆς ἀναθέτει τὴν ἐκτέλεσιν εἰς τοὺς ἐκδοροσφαγεῖς τοῦ Σωματείου Ἐκδοροσφαγέων Ἰωαννίνων «Ἡ Μεταμόρφωσις τοῦ Σωτῆρος».

4) Ἀπαγορεύεται ἡ παροχὴ ἐργασίας ὑπὸ τῶν κρεοπωλῶν εἰς τοὺς ἐπὶ ποινῇ τελοῦντας ἐκδοροσφαγεῖς. Κρεοπώλης παραβαίνων τὸν παρόντα ὅρον ὑποχρεοῦται εἰς τὴν καταβολὴν ὁλοκλήρου τῆς ἀμοιβῆς τῆς ἐργασίας ταύτης εἰς τὸ συμβαλλόμενον σωματεῖον.

5) Τὰ ὡς ἄνω ἀναλυτικῶς ἐκτεθέντα ἐργατικὰ δικαιώματα θὰ εἰσπράττωνται μετὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας παρὰ τῆς δικαιούχου ὀργανώσεως, εἰδικῶς ἐξουσιοδοτουμένης ἐκ μέρους τῶν ἐργατῶν καὶ ἐνεργητικῶς νομιμοποιουμένης διὰ χορηγήσεως διπλοτύπου ἀποδείξεως, ἀποκλειομένου παντὸς ἄλλου τρόπου ἀποδείξεως τῆς γενομένης πληρωμῆς, ἡ δὲ ὀργάνωσις θέλει κατα-

(*) Κατετέθη παρὰ τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν, κατ' ἄρθρον 20 νόμου 3239/1955, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 26 τῆς 2.5.1968 πράξεως καταθέσεως, καὶ ἐκοινοποιήθη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας.

βάλει ταύτα εἰς τοὺς ἐργάτας, μέλη της, συμφώνως πρὸς τὰ διὰ τῶν καταστατικῶν ἢ ἐσωτερικοῦ κανονισμοῦ ἢ τῶν σχετικῶν ληφθησομένων ἀποφάσεων τῆς γενικῆς συνελεύσεως τοῦ Σωματείου ἐκδοροσφαγέων Ἰωαννίνων παγίως ἰσχύοντα.

6) Διὰ τὴν ἐκτὸς Ἰωαννίνων ἐκδοροσφαγὴν θὰ προστίθεται εἰς τὸ ἀνωτέρω τιμολόγιον ποσοστὸν 20% δι' ἐκτὸς ἕδρας ἁμαξιὴν καὶ θὰ καταβάλλονται τὰ εἰσιτήρια μεταβάσεως καὶ ἐπιστροφῆς τῶν ἐκδοροσφαγέων.

7) Κατὰ τὰς ἑορτὰς τοῦ Πάσχα καὶ τῶν Χριστουγέννων τὸ ὡς ἄνω τιμολόγιον θὰ προσαυξάνηται διὰ ποσοστῶν καὶ χρονικὴν περιόδων κατὰ τὰ καθοριζόμενα ἑκάστοτε ὑπὸ τῶν οἰκείων Ὑπουργικῶν ἀποφάσεων περὶ παροχῆς δώρων κ.λ.π.

8) Οἱ ἐκδοροσφαγεῖς ὑποχρεοῦνται νὰ πραγματοποιοῦν τὴν ἐκδοροσφαγήν, τηροῦντες ἅπαντας τοὺς κανόνας τῆς τέχνης των, δι' ἀρίστην ἐκτέλεσιν τῆς ἐν λόγῳ ἐργασίας, ἤτοι νὰ προβαίνουν εἰς καλὴν καὶ προσεκτικὴν ἐκδοράν, πλύσιμον δοδινῶν καὶ μόσχων, τεμαχισμὸν αὐτῶν.

9) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ 5ης Ἀπριλίου 1967 καὶ λήγει τὴν 4ην Ἀπριλίου 1970.

Οἱ συμβαλλόμενοι

—

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας

Ἐκδοροσφαγέων Καρδίτσης (*).

Ἐν Καρδίτσῃ καὶ ἐν τοῖς Γραφείοις τοῦ Ἐργατοϋπαλληλικοῦ Κέντρου Καρδίτσης, σήμερον τὴν 4ην τοῦ μηνὸς Ἰουλίου 1968, ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ προέδρου τοῦ Ἐργατοϋπαλληλικοῦ Κέντρου Καρδίτσης Κωνσταντίνου Φούκα, οἱ κάτωθι ὑπογεγραμμένοι ἀφ' ἑνὸς 1) Κατσικᾶς Ἰωάν. 2) Ἰωακεὶμ Ἀθαν. καὶ 3) Ζοῦμπος Χρ. καὶ ἀφ' ἑτέρου οἱ 1) Πέτσας Χρυσ. καὶ 2) Δημ. Γατσαποστόλης, πρόεδρος καὶ γενικὸς γραμματεὺς τοῦ Σωματείου ἐκδοροσφαγέων Καρδίτσης, νομίμως ἐξουσιοδοτημένοι παρὰ τῶν ἁρμοδίων ὀργάνων καὶ ὀργανώσεων, ἃς ἐκπροσωποῦμεν, ἀπεφασίσαμεν τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης τοπικῆς συλλογικῆς συμβάσεως, δι' ἧς ρυθμίζεται ἡ ἁμοιβὴ καὶ οἱ ὅροι ἐργασίας τῶν ἐκδοροσφαγέων Καρδίτσης, ὡς κάτωθι, κατὰ κεφαλὴν σφαζομένου ζώου, διὰ σφαγὴν καὶ ἐκδοράν.

	Δραχ.
Ἀρνιά, ἐρίφια ἀπὸ 1)5—30)11	9
Ἀρνιά, ἐρίφια ἀπὸ 1)12—30)4	7
Αἰγοπρόβατα	9
Μόσχοι καὶ βοειδῆ ἀνεξαρτήτως βάρους	75
Χοιρίδια ἕως 20 κιλῶν	30
Χοιρίδια ἀπὸ 21 καὶ ἄνω	50

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ τῆς 15ης Ἰουλίου 1968.

Ἐφ' ᾧ συνετάγη εἰς πενταπλοῦν καὶ ἕκαστον λαμβάνει ἀνὰ ἕν.

Οἱ συμβαλλόμενοι

(*) Κατετέθη παρὰ τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν, κατ' ἄρθρον 20 ν. 3239/1955, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 67 τῆς 2.9.1968 πράξεως καταθέσεως, καὶ ἐκοινοποιήθη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας.

—

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας

Ἐργατοτεχνιτῶν κατασκευῆς μωσαϊκῶν πλακῶν Βόλου (*).

Ἐν Βόλῳ σήμερον τὴν 20ὴν Ἰουλίου τοῦ ἔτους 1968, συνελθόντες ἐν τῷ καταστήματι τοῦ Ἐργατικοῦ Κέντρου Βόλου (ὁδὸς Σέφελ 23) οἱ κάτωθι ὑπογεγραμμένοι ἀφ' ἑνὸς ὁ Δημ. Σινέλης, ἐνεργῶν ἐν προκειμένῳ ὡς νόμιμος ἐκπρόσωπος τοῦ Ἐπαγγελματικοῦ καὶ Βιοτεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου Βόλου, ἐκπροσωποῦντος τὰς ἐν Βόλῳ βιοτεχνίας κατασκευῆς μωσαϊκῶν πλακῶν καὶ τεχνιτῶν μαρμάρων, δεόντως ἐξουσιοδοτημένος πρὸς ὑπογραφὴν τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, καὶ ἀφ' ἑτέρου οἱ Κωνστ. Χατζηκαμάλας, πρόεδρος τῆς Ἑνώσεως Ἐργατῶν Κατασκευῆς Μωσαϊκῶν Πλακῶν καὶ Τεχνιτῶν Μαρμάρων Βόλου, ἑδρευούσης ἐν Βόλῳ καὶ νομίμως ἐκπροσωπουμένης, καὶ Δημ. Γιαλαμᾶς, γενικὸς γραμματεὺς τῆς αὐτῆς ὡς ἄνω ἐπαγγελματικῆς ὀργανώσεως, τῆς ὁποίας τὰ μέλη τυγχάνουσιν οἱ εἰς οὓς ἁρμοῖ ἡ παροῦσα σύμβασις ἐργατοτεχνῖται κατασκευῆς μωσαϊκῶν πλακῶν καὶ τεχνιτῶν μαρμάρων Βόλου, ἀμφότεροι δεόντως ἐξουσιοδοτημένοι διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2 τῆς 30.5.1968 ἀποφάσεως τῆς γενικῆς συνελεύσεως τοῦ ὡς ἄνω σωματείου, καὶ τοῦ Βλασίου Φιλίππου, προέδρου τοῦ Ἐργατικοῦ Κέντρου Βόλου, ἐξουσιοδοτημένου νομίμως, ἀπεφασίσαμεν τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης συμβάσεως ἐργασίας, δι' ἧς κα-

(*) Κατετέθη παρὰ τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν, κατ' ἄρθρον 20 νόμου 3239/1955, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 68/10.9.1968 πράξεως καταθέσεως, καὶ ἐκοινοποιήθη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας.

θορίζονται ὡς ἀκολούθως οἱ ὅροι ἀμοιβῆς τῶν ἐν τοῖς διοτεχνίαις κατασκευῆς μωσαϊκῶν πλακῶν Βόλου ἐργαζομένων.

1) Εἰς τοὺς ὅρους τῆς παρούσης συμβάσεως ὑπάγονται ἅπαντες οἱ ἐργαζόμενοι εἰς τὰ ἐν Βόλῳ διοτεχνικὰ ἐργαστήρια κατασκευῆς μωσαϊκῶν πλακῶν καὶ τεχνιτῶν μαρμάρων Βόλου. Τὰ κατωτέρω ἡμερομίσθια ἀφοροῦν 8ωρον ἐργασίαν.

2) Τὸ ἡμερομίσθιον τῶν τεχνιτῶν κατασκευῆς παντὸς τύπου μωσαϊκῶν πλακῶν καὶ τεχνιτῶν μαρμάρων καθορίζεται εἰς δραχμὰς 130.

3) Τὸ ἡμερομίσθιον τῶν βοηθῶν τεχνιτῶν τῶν χειριστῶν πολυσέξ, τριβείων καὶ πριονίων λίθων καθορίζεται εἰς δραχμὰς 120.

4) Τὸ ἡμερομίσθιον ἀντιδικτύων ἐργατῶν μετὰ τὴν συμπλήρωσιν ἑνὸς ἔτους ἐργασίας παρ' οἱουδήποτε ἐργοδότῃ πλακοποιΐας εἰς δραχμὰς 115.

5) Τὸ ἡμερομίσθιον τῶν γυναικῶν μετὰ τὴν συμπλήρωσιν ἑνὸς ἔτους ἐργασίας παρ' οἱουδήποτε ἐργοδότῃ καθορίζεται εἰς δραχμὰς 100.

6) Τὰ ἡμερομίσθια τῶν ἀνηλίκων ἀμφοτέρων τῶν φύλων μετὰ τὴν συμπλήρωσιν ἑξαμήνου ἐργασίας παρ' οἱουδήποτε ἐργοδότῃ εἰς δραχμὰς 80.

7) Εἰς τοὺς ἐργαζομένους εἰς τὸ πολυσέξ, τὸν τόρνον, τὰ τριβεῖα καὶ τὴν σβούραν χορηγεῖται ὑπὸ τῶν ἐργοδοτῶν ἓν ζεῦγος ὑποδημάτων ἐξ ἐλαστικοῦ, ἓν ζεῦγος ἐλαστικῶν χειροκτίων καὶ μία ποδιὰ ἐξ ἀδιαβρόχου. Εἰς τοὺς λαιμοὺς ἐργαζομένους μία φόρμα (παντελόνι καὶ μπλούζα) καὶ ἓν ζεῦγος ἐργατικῶν ὑποδημάτων, ἅτινα ἀνήκουν εἰς τὴν κυριότητα τοῦ ἐργοδότου, ἀντικαθιστάμενα ἅμα τῇ φθορᾷ των.

8) Αἱ ὧραι ἐργασίας τὸ Σάββατον καθορίζονται εἰς ἑπτά (7).

9) Τυχὸν εὐνοϊκότεροι ὅροι ἐργασίας καὶ ἀμοιβῆς ἀτομικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἐξακολουθοῦν ἰσχύοντες.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ 1ης Αὐγούστου 1968 καὶ δὲν δύναται νὰ καταγγελθῇ πρὸ τῆς παρελεύσεως ἔτους.

Οἱ συμβαλλόμενοι

—

Διορθώσεις ἡμαρτημένων

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 236 τῆς 7 Ὀκτωβρίου 1968)

Εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 590 Δ.Δ. «περὶ κανονισμοῦ ὑγιεινῆς καὶ ἀσφαλείας τῶν εἰς τὰ ἐργοστάσια καὶ ἐργαστήρια κατασκευῆς συσσωρευτῶν μολύβδου ἐργαζομένων», δημοσιευθὲν εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 199 (τεῦχος Α') Φ.Ε.Κ. τῆς 11.9.1968 (*), ἐπιφέρονται αἱ κάτωθι διορθώσεις:

1) Εἰς τὴν παράγραφον 4 τοῦ ἄρθρου 2 καὶ εἰς τὸν προτελευταῖον στίχον ἡ λέξις πυρίου, ἀντὶ τῆς λέξεως πυρίου εἰς τὸ ὀρθὸν «κυρίου».

2) Εἰς τὴν παράγραφον 1 τοῦ ἄρθρου 3 καὶ εἰς τὸν 6' στίχον ἀντὶ τῆς λέξεως ὑπόθεσις εἰς τὸ ὀρθὸν «ἀπόθεσις» καὶ εἰς τὴν παράγραφον 4 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου καὶ εἰς τὸν β' στίχον ἀντὶ τῆς λέξεως ἀποφυγὴν εἰς τὸ ὀρθὸν «ἀπωτοπήν».

3) Εἰς τὴν παράγραφον 2 τοῦ ἄρθρου 7 καὶ εἰς τὸν α' στίχον ἀντὶ τῆς λήξεως τοκύτων εἰς τὸ ὀρθὸν «τοιούτων».

4) Εἰς τὴν παράγραφον 1 τοῦ ἄρθρου 12 καὶ εἰς τὸν προτελευταῖον στίχον ἀντὶ τῆς λέξεως κεχωρισμένων εἰς τὸ ὀρθὸν «κεχρωσμένα».

5) Εἰς τὴν παράγραφον 2 τοῦ ἄρθρου 18 καὶ εἰς τὸν δεύτερον στίχον ἀντὶ τῆς λέξεως πόλεων εἰς τὸ ὀρθὸν «πόλων».

6) Εἰς τὸ ἄρθρον 26 καὶ εἰς τὸν 6' στίχον ὁ ἀριθμὸς 1 καὶ 4 εἰς τὸ ὀρθὸν (3) καὶ 4 τοῦ Ν.Γ. καὶ Λ.Δ.

—

(ΕΚ τ. Β' φ. 615 τῆς 9 Νοεμβρίου 1968)

Εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 122793/7028/1968 ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, δημοσιευθεῖσαν εἰς εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 559 τεῦχος Β' τῆς 23.10.1968(**), ἐπέρχεται διόρθωσις ἐπὶ τῆς παραγράφου 4 αὐτῆς, ἥτις ἀντικαθίσταται ὡς ἀκολούθως:

Ἀντὶ τοῦ ἐσφαλμένως δημοσιευθέντος:

4) Ξυλεμπορικὰ καταστήματα καὶ ἀποθῆκαι ξυλείας περιοχῆς τέως Διοικήσεως Πρωτευούσης:

16.9—31.3

Καθ' ἑκάστην 8 π.μ.—4 μ.μ.

Σάββατον 8 π.μ.—1 μ.μ.

Τίθεται τὸ ὀρθόν:

4) Ξυλεμπορικὰ καταστήματα καὶ ἀποθῆκαι ξυλείας περιοχῆς τέως Διοικήσεως Πρωτευούσης:

16.9—31.3

Καθ' ἑκάστην 8 π.μ.—4 μ.μ.

Σάββατον 8 π.μ.—1.30 μ.μ.

(*) ΕΕΔ 27, 1420.

(**) ΕΕΔ 27, 1380.

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

Σκέψεις

[Παλαιά καὶ νέα ἐργατικὴ δικονομία]

Ὑπὸ τῆς Συντάξεως

Κατὰ τὴν καταργηθεῖσαν ἤδη, μετὰ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, ἐργατικὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου Γ'ΘΟΔ' διὰ τὴν ἐκδίκασιν τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν καθίστατο, ἀσχέτως ποσοῦ, ἁρμόδιος Πρωτοδίκης, ὁριζόμενος ὑπὸ τοῦ Προέδρου τοῦ Πρωτοδικείου, εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ ὁποίου ἔκειτο ἡ κατοικία τοῦ ἐναγομένου ἢ εἰς τὴν ὁποίαν παρασχέθησαν ἢ ἔδει νὰ παρασχεθοῦν αἱ ὑπηρεσίαι τοῦ μισθωτοῦ.

Ἀλλά, κατὰ τὸν αὐτὸν νόμον, αἱ ἀξιώσεις τῶν μισθωτῶν ἠδύναντο νὰ ἐγερθοῦν, ἀναξαρτήτως ποσοῦ, ἐνώπιον τοῦ Εἰρηνοδίκου, ἐπίσης δικάζοντος κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου τούτου, εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ ὁποίου ἔκειτο ἡ κατοικία τοῦ ἐναγομένου ἢ εἰς τὴν ὁποίαν παρασχέθησαν ἢ ἔδει νὰ παρασχεθοῦν αἱ ὑπηρεσίαι τοῦ μισθωτοῦ, ἐφ' ὅσον τοῦτο (Εἰρηνοδικεῖον) ἔδρευεν ἐκτὸς ἕδρας Πρωτοδικείου.

Ὑπῆρχεν οὕτω μία ἀξία καλοῦ λόγου διευκόλυνσις τῶν μισθωτῶν νὰ φέρουν τὰς ἀξιώσεις των πρὸς ἐκδίκασιν καὶ ἀσχέτως ποσοῦ εἰς τὸν Πρωτοδίκην τῆς ἕδρας τοῦ Πρωτοδικείου ἢ καὶ εἰς τὸ ἐκτὸς τῆς ἕδρας τοῦ Πρωτοδικείου Εἰρηνοδικεῖον, χωρὶς θυλαδὴ νὰ ὑποχρεώνῃ ὁ νόμος τοὺς μισθωτοὺς εἰς μετακίνησίν των, πρὸς ἀπονομὴν εἰς αὐτοὺς δικαιοσύνης ἀπὸ τὸν εἰς τὴν πρωτεύουσαν τοῦ Νομοῦ Πρωτοδίκην τοῦ Πρωτοδικείου, ἀλλὰ προσερχόμενοι καὶ εἰς τὸν πλησιέστερον Εἰρηνοδίκην.

Ἐξ ἄλλου, τόσον αἱ ἐφέσεις κατ' ἀποφάσεων τῶν Πρωτοδικῶν, ὅσον καὶ κατ' ἐκείνων τῶν Εἰρηνοδικείων, ἐξεδικάζοντο ὑπὸ τῶν τριμελῶν Πρωτοδικείων, τὰ ὁποῖα, ἀνερχόμενα εἰς 58 ἀνὰ τὴν χώραν, ἦσαν πλησιέστερα πρὸς τὸν τόπον τῆς δωσιδικίας τοῦ ἐναγομένου ἐργοδότου ἢ τὰ Ἐφετεῖα.

Ἡ μεταβολή, τὴν ὁποίαν ὑπέστη ἡ δικονομία διὰ τὴν ἐκδίκασιν τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν μὲ τὸν Κώδικα Πολιτικῆς Δικονομίας, συνίσταται εἰς τὰ ἑξῆς : Δὲν δύνανται οἱ μισθωτοὶ νὰ προσφεύγουν εἰς τὸν ἁρμόδιον Εἰρηνοδίκην, τὸν μὴ ἕδρεύοντα εἰς τὴν ἕδραν τοῦ Πρωτοδικείου, διὰ τὴν εἰς αὐτοὺς ἀπονομὴν δικαιοσύνης δι' ἀξιώσεις των ἀσχέτως ποσοῦ, ἀλλ' ὑποχρεωτικῶς πέραν τῶν 10.000 δραχμῶν εἰς τὸ ἁρμόδιον μονομελὲς Πρωτοδικεῖον, ἐνῷ, ἐξ ἄλλου, πρέπει νὰ καταφεύγουν εἰς τὸ Εἰρηνοδικεῖον ὑποχρεωτικῶς μέχρι τοῦ ποσοῦ τῶν δραχμῶν 10.000 καὶ ὅταν τοῦτο ἕδρεύῃ ἐντὸς τῆς ἕδρας τοῦ Πρωτοδικείου.

Κατὰ τὴν νέαν Δικονομίαν αἱ κατ' ἀποφάσεων τῶν μονομελῶν Πρωτοδικείων ἐφέσεις ἐκδικάζονται ὄχι πλέον ὑπὸ τῶν τριμελῶν Πρωτοδικείων, ὡς κατὰ τὸ προϊσχῦον δίκαιον, ἀλλ' ὑπὸ τῶν Ἐφετείων. Καί, ἂν μὲν τὸ Ἐφετεῖον ἕδρευῃ εἰς τὴν αὐτὴν ἕδραν τοῦ Πρωτοδικείου, δὲν ὑπάρχει θέμα μετακινήσεως τοῦ μισθωτοῦ εἰς ἄλλον τόπον. Δεδομένου ὅμως ὅτι τὰ Ἐφετεῖα ἀνέρχονται εἰς 11 ἀνὰ τὴν χώραν, ἀνακύπτει ἐκ τοῦ πράγματος, ὅτι οἱ μισθωτοί, εἴτε ὡς ἐκκαλοῦντες, εἴτε ὡς ἐφεσιβλῆτοι, πρέπει νὰ διατρέξουν, εἰς περιπτώσεις, μεγάλας ἀποστάσεις διὰ τὴν ὑπὸ τοῦ Ἐφετείου ἀπονομὴν τοῦ δικαίου των καὶ μὲ ἠὐξημένην δικαστικὴν δαπάνην.

Εἶναι, ὡς ἔχομεν σημειώσει, μεγάλη πρόοδος τὸ ὅτι διὰ τῆς νέας Δικονομίας ἐπῆλθεν ἄξια καλοῦ λόγου διεύρυνσις τῶν δυναμένων νὰ ἐκδικασθοῦν κατὰ τὴν εἰδικὴν διαδικασίαν ἀξιώσεων αὐτῶν (ἄρθρον 691 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας). Ἀλλά, σκεπτόμεθα, θὰ ὠφέλει περισσότερον τοὺς ἐργαζομένους, ἂν δὲν ἐγίνοντο αἱ ἐπισημανθεῖσαι ἀνωτέρω μεταβολαὶ εἰς τὸν τρόπον ἐκδικάσεως τῶν ἀξιώσεών των, αἱ ὁποῖαι, φοβούμεθα, θὰ ταλαιπωροῦν ἕνα μεγάλον ἀριθμὸν ἐργαζομένων. Πῶς π.χ. νὰ καθίσταται εὔκολος ἡ μετάβασις ὅλων τῶν ἐργαζομένων εἰς τὴν Πελοπόννησον εἰς τὸ μόνον Ἐφετεῖον Πατρῶν, ἐνῷ κατὰ τὸ προϊσχὸν δίκαιον ἐκαλοῦντο 12 Πρωτοδικεῖα τῆς περιφερείας αὐτῆς νὰ τοὺς ἐξυπηρετήσουν εἰς τὴν ἀπονομὴν τοῦ δικαίου των καὶ τὰ ἀνὰ τὴν περιφέρειαν ταύτην Εἰρηνοδικεῖα; Ἀνάλογος θὰ εἶναι ἡ δυσχέρεια καὶ εἰς ἄλλας περιφερείας.

Ἦτο ὅμως ἀναγκαῖον, νομίζομεν, νὰ λεχθῇ ὑπ' ὄψιν ὑπὸ τῶν Ἐπιτροπῶν τοῦ Κώδικος, ὅτι οἱ ἐργαζόμενοι δὲν ἀπασχολοῦνται μόνον καὶ κατὰ μεγάλας μάζας, ὡς εἶναι ἀληθές, εἰς τὰς μεγάλας πόλεις τῆς χώρας καὶ εἰδικώτερον εἰς ἐκείνας, ὅπου ἡ ἕδρα τῶν Ἐφετείων, ἀλλ' ἐργάζονται καὶ διασπορὰν καὶ εἰς μακρὰν τούτων τόπους ἐργασίας, ὀφειλομένης πάντοτε τῆς ἀνάγκης νὰ εἶναι καὶ δι' αὐτοὺς προσιτὴ ἡ ἀπονομὴ δικαιοσύνης, ἄνευ ταλαιπωριῶν καὶ δαπανῶν, εἰς τὰς ὁποίας δὲν ἠμποροῦν, λόγῳ τῆς θέσεώς των, νὰ ὑποβάλλωνται.

Θὰ παραμένῃ οὕτω δι' αὐτοὺς θεωρητικὴ ἡ θεμελιώδης ἀρχὴ τοῦ ἄρθρου 111 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, κατὰ τὴν ὁποίαν οἱ διάδικοι ἔχουν τὰ αὐτὰ δικαιώματα καὶ τὰς αὐτὰς ὑποχρεώσεις. Ὅταν θὰ ἐξαναγκάζωνται νὰ δικασθοῦν ἐνῷπιον εἰς τὰς κατ' ἔφεσιν ἐνώπιον τῶν Ἐφετείων δίκας, αἱ ὁποῖαι θὰ ἀνοίγουν συνηθέστερον μὲ ἐφέσεις τῶν ἄλλης οἰκονομικῆς θέσεως ἐργοδοτῶν.

Εἶναι πάντοτε ἀληθὲς τὸ γραφὲν *(Γ. Οἰκονομοπούλου*, Αἰτιολογικὴ Ἔκθεσις Προσχεδίου Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, ΕΕΔ 18, 1068), ὅτι καὶ ἀτομικαὶ διαφοραὶ ἐργασίας πρέπει νὰ δικάζωνται ταχέως. Ἡ ἐπὶ μακρὸν ἐκκρεμότης τῶν σχετικῶν δικῶν δημιουργεῖ ἀντιθέσεις μεταξὺ ἐργαζομένων καὶ ἐργοδοτῶν, αἱ ὁποῖαι ἐγκυμονοῦν κινδύνους διὰ τὴν κοινωνικὴν εἰρήνην καὶ εἶναι εἰς βάρος τῶν ἐργαζομένων, οἱ ὁποῖοι εἶναι οἱ οἰκονομικῶς ἀσθενέστεροι. Ἡ δικαιοσύνη πρέπει νὰ εἶναι ἁπλῆ καὶ οἰκονομική.

Εἰδήσεις

Ἀγγέλλεται ἐκ Κολωνίας, ὅτι τὴν 21ην Νοεμβρίου ἐ. ἔ. ἀπέθανεν εἰς ἡλικίαν 74 ἐτῶν ὁ τακτικὸς τῆς Πανεπιστημίου τῆς Κολωνίας διάσημος Καθηγητὴς τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου καὶ τέως Πρόεδρος τοῦ Γερμανικοῦ Ἐργατικοῦ Ἀκυρωτικοῦ **Hans Carl Nipperdey.**

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Διεύθυνσις
ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Σύνταξις
ΤΑΣΟΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Τόμος 27ος • Τεῦχος 24ον (654)

Ἀθῆναι, 15 Δεκεμβρίου 1968

ΑΝΩΤΑΤΟΝ ΟΡΙΟΝ ΑΠΟΔΟΧΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ

Γνωμοδότησις ὑπ' ἀριθ. 1216/1968 Ὁλομελείας Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους

Εἰσηγητὴς ὁ Νομικὸς Σύμβουλος Κράτους κ. ΑΘΑΝ. ΤΟΜΑΡΑΣ

Ἐ ρ ώ τ η μ α (Ὑπουργείου Ἐργασίας): Ἐὰν τὰ ὑπὸ τοῦ καταστατικοῦ ἑταιρείας τινὸς προβλεπόμενα ποσοστὰ ἐπὶ τῶν κερδῶν τῆς ἑταιρείας ταύτης διὰ τὰ μέλη τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου, ἅτινα ποσοστὰ φορολογοῦνται εἰς τὴν Γ' πηγὴν εἰσοδήματος ἐκ κινητῶν ἀξιῶν, φέρουν τὸν κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἀ.ν. 17/1967 χαρακτῆρα τῶν «ἀποδοχῶν» ἢ δύναται νὰ χαρακτηρισθῶν ὡς συμμετοχὴ εἰς τὰ κέρδη καὶ νὰ μὴ συνυπολογίζωνται διὰ τὴν ἐξεύρεσιν τοῦ ὑπὸ τοῦ ἀ.ν. 5/1967 καθοριζομένου ἀνωτάτου ὁρίου ἀποδοχῶν τοῦ Πρωθυπουργοῦ, εἰδικώτερον δὲ ἐὰν ὁ μισθὸς τοῦ διευθυντοῦ τῆς ἑταιρείας, ὅστις τυγχάνει καὶ μέλος τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου αὐτῆς, συναθροιζόμενος μετὰ τῶν ποσοστῶν αὐτοῦ ἐπὶ τῶν κερδῶν τῆς ἑταιρείας, δύναται νὰ ὑπερβαίνῃ τὸ ἀνώτατον ὅριον ἀποδοχῶν τοῦ Πρωθυπουργοῦ.

Ἡ Ὁλομέλεια τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους ἐκ τῶν κ.κ. *Δ. Μαγγιώρου*, Προέδρου, *Κ. Κυριαζῆ*, *Ε. Κουρουσοπούλου*, *Π. Σοφιανοπούλου*, *Κ. Κωνσταντινίδη*, *Ἀθ. Τομαρᾶ*, *Ι. Καραμπελοπούλου*, *Ἔρρ. Μέλλιον*, *Ν. Μπλάτσου*, *Α. Γιαννουλάτου*, *Πλ. Μακρυγιάννη*, Νομικῶν Συμβούλων τοῦ Κράτους, *Γ. Παναγοπούλου*, *Τ. Σταυροπούλου*, *Γ. Ἀνδρικοπούλου*, *Ε. Κουρτικάκη*, *Α. Χαϊκάλη* καὶ *Ε. Πετσαλάκη*, Πάρεδρων, ἐγνωμοδότησεν ὡς ἀκολούθως :

Ἐπὶ τοῦ πρόσθεν ἐρωτήματος, παραπεμφθέντος ὑπὸ τοῦ Β' Τμήματος εἰς τὴν Ὁλομέλειαν, τὸ Νομικὸν Συμβούλιον ἐγνωμοδότησεν ὡς ἀκολούθως:

Ι. Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 1 ἀ.ν. 17/1967 (Α' 84) ὁρίζει τὰ ἑξῆς: «1) Τὸ σύνολον τῶν πάσης φύσεως μηνιαίων ἀποδοχῶν οἱασδήποτε μορφῆς (μισθός, ἐπιδόματα κλπ.), τὰς ὁποίας δικαιοῦται νὰ λάβῃ πᾶς ἄλλην πολίτης δι' ἀμοιβὴν ὑπηρεσιῶν καὶ ἐργασίας ἐν Ἑλλάδι, ὡς δημόσιος ὑπάλληλος, ὡς ὑπάλληλος νομικοῦ προσώπου δημοσίου δικαίου, ὡς ἰδιωτικὸς ὑπάλληλος, ὡς διοικητὴς ἢ πάσης μορφῆς σύμβουλος νομικοῦ προσώπου ἢ ἀνωνύμου ἑταιρείας ἢ ἐπιχειρήσεως δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ δικαίου, δὲν δύνανται νὰ ὑπερβῇ τὸ ἀνώτατον ὅριον, εἰς ὃ δύναται νὰ φθάσωσι μηνιαίως αἱ πάσης φύσεως ἀποδοχαὶ τοῦ Πρωθυπουργοῦ. Ὡς ἀποδοχαὶ πάσης φύσεως δὲν νοοῦνται αἱ καταβαλλόμεναι ἀποζημιώσεις διὰ κίνησιν ἐκτὸς ἕδρας. 2) Ὁ περιορισμὸς τῆς παραγράφου 1 ἰσχύει α) ἐπὶ συρροῆς θέσεων ἢ συρροῆς μισθοῦ καὶ συντάξεως, β) ἐπὶ τῶν ἤδη ὑπηρετούντων καὶ γ) ἐπὶ τῶν ἐργαζομένων ἡμεδαπῶν παρ' ἀλλοδαπῇ ἐπιχειρήσει ἢ Ὀργανισμῷ ἐν Ἑλλάδι».

Ἡ περίπτωσις τοῦ ἐρωτήματος ἀφορᾷ εἰς διευθυντὴν ἀνωνύμου ἑταιρείας (ἰδιωτικὸν ὑπάλληλον), ὄντα συγχρόνως καὶ μέλος τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου αὐτῆς (σύμβουλος ἀνωνύμου ἑταιρείας), δικαιούμενον οὕτω ἀφ' ἑνὸς μὲν εἰς ἀπόληψιν ἀποδοχῶν ἐκ τῆς παροχῆς ἐξηρτημένης ἐργασίας, ἀφ' ἑτέρου δὲ εἰς συμμετοχὴν εἰς τὰ προβλεπόμενα ὑπὸ τοῦ καταστατικοῦ τῆς ἑταιρείας ποσοστὰ ἐπὶ τῶν κερδῶν ἑκάστης χρήσεως, ἐκ τῆς ἰδιότητός του ὡς διοικητικοῦ ὀργάνου αὐτῆς.

ΙΙ. Ἡ διὰ τοῦ ἄνω νόμου γενομένη ρύθμισις δὲν εἶναι νέα. Ἀναλόγου διατυπώσεως διάταξις εἶχε θεσπισθῇ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ

συντακτικῆς δυνάμεως νόμου 26/1944 (Α' 18), αὐθεντικῶς ἑρμηνευθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἄρθρου μόνου ἀ.ν. 1025/1946 (Α' 75/1946 καὶ 181/1949). Ἡ διάταξις εἶχεν ὡς ἑξῆς: «1) Τὸ σύνολον τῶν πάσης φύσεως ἀποδοχῶν οἱασδήποτε μορφῆς, τὰς ὁποίας δικαιοῦται νὰ λάβῃ πᾶς Ἕλλην πολίτης δι' ἀμοιβὴν ὑπηρεσιῶν καὶ ἐργασίας ἐν Ἑλλάδι ὡς δημόσιος ὑπάλληλος, ὡς ἰδιωτικὸς ὑπάλληλος, ὡς διοικητὴς ἢ πάσης μορφῆς σύμβουλος νομικοῦ προσώπου ἢ ἐπιχειρήσεως δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ δικαίου, δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὰς μηνιαίας ἀποδοχὰς τοῦ Πρωθυπουργοῦ. 2) Ὁ περιορισμὸς ἰσχύει καὶ ἐπὶ συρροῆς θέσεων, τὸ σύνολον τῶν ἀποδοχῶν τῶν ὁποίων δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὸ ὅριον τῆς παραγράφου 1. 3) Οἱ ἡμεδαποί, ἐργαζόμενοι παρ' ἀλλοδαπῇ ἐπιχειρήσει ἢ Ὀργανισμῷ ἐν Ἑλλάδι, ὑπόκεινται εἰς τὸν αὐτὸν περιορισμὸν τῶν ἀποδοχῶν των». Ἡ ἐπιχειρηθεῖσα διὰ τοῦ ἀ.ν. 1025/1946 αὐθεντικὴ ἑρμηνεία πρὸς ἀπόδοσιν τῆς ἠθελημένης ἐννοίας τῶν ὅρων «πάσης φύσεως ἀποδοχαί» καὶ «μηνιαῖαι ἀποδοχαὶ τοῦ Πρωθυπουργοῦ» καὶ ἡ ὑπὸ μορφὴν διορθώσεως ἠμαρτημένων μετὰ 3 ½ ἔτη ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ γενομένη μεταβολὴ τοῦ κειμένου ἐγέννησαν ζητήματα, ἀπασχολήσαντα τὴν νομολογίαν καὶ τοὺς ἑρμηνευτὰς κατὰ τὴν ἀντιμετώπισιν προβλημάτων, ἐγερθέντων ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν διατάξεων τῶν νομοθετημάτων τούτων, ἐντεταγμένων, ὡς ἐκ τῆς φύσεώς των, εἰς τὸ σύστημα τῶν καθιερωθέντων εὐθὺς ἅμα τῇ ἀπελευθερώσει τῆς χώρας κανόνων, δι' ὧν ἐπεδιώχθη ἡ ἐπάνοδος τῆς οἰκονομικῆς ἰδίως ζωῆς εἰς τὴν ἀναγκαίαν διαλύτητα, ὡς εἶναι π.χ. οἱ νόμοι 18/1944, 19/1944 καὶ 28/1944 (βλ. σχετικῶς περὶ τῶν ζητημάτων τούτων Σ.Ε. 852/1949, ΕΕΔ 8, 402, *Μ. Κυπραίου*, Ὁ ὑπὲρ τὰ ὅρια συλλογικῶν συμβάσεων συμβατικὸς μισθός, ΕΕΔ 8, 1013, *Κ. Δημάκη*, Ἀνώτατα ὅρια μισθῶν, ΕΕΔ 9, 727, Α.Π. 219/1952, ΕΕΝ 19' 594, *Α. Τσιριντάνη - Ι. Καποδίστρια*, Ἀνώτατα ὅρια ἀποδοχῶν κατὰ νόμον 26/1944, ΕΕΔ 13, 1129, *Γ. Δασκαλάκη*, Ἀνώτατα ὅρια μισθοῦ δημοσίων καὶ ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων. Θέμ. ΞΕ' 224, Α.Π. 28/1959, ΕΕΔ 18, 199 μὲ ἀγόρευσιν Εἰσαγγελέως *Δ. Κιουσοπούλου*).

Ἐκ τῆς διατυπώσεως τῶν δύο κειμένων (1944 καὶ 1967) προκύπτει, ὅτι ἀκριβὲς σχεδὸν πρότυπον τῆς νῦν ἰσχυούσης καὶ ἑρμηνευομένης διατάξεως ἀπετέλεσεν ἡ διάταξις τοῦ νόμου 26/1944, μὲ τὴν διαφορὰν ὅτι οἱ δικαιολογήσαντες τότε τὴν θέσπισιν αὐτῆς λόγοι δὲν εἶναι ἀκριβῶς καὶ οἱ ἐπιβαλόντες τὴν ἐπαναφορὰν ταύτης προσφάτως τοιοῦτοι, ὥστε ἡ ἐπιχειρουμένη λογικὴ ἑρμηνεία ἑκάστου κειμένου νὰ ἀφορμᾶται ἀπὸ διάφορα, εἰς ὡρισμένα σημεῖα, ἱστορικὰ καὶ τελολογικὰ στοιχεῖα.

Κατὰ τὴν διάρκειαν ἰσχύος τῆς πρώτης, χρονικῶς, διατάξεως εἶχε νομολογηθῆ ὅτι εἰς τοὺς περιορισμοὺς αὐτῆς ὑπῆγετο καὶ ἡ ἀμοιβὴ μισθωτοῦ ἀμειβομένου ἀποκλειστικῶς διὰ ποσοστῶν ἐπὶ τῆς τιμῆς πωλήσεως ἐμπορευμάτων τοῦ ἐργοδότου (Πρωτ. Ἀθηνῶν 542/1954, ΕΕΔ 13, σ. 294), ἐνῷ ἀντιθέτως εἶχεν ὑποστηριχθῆ ἡ ἄποψις ὅτι εἰς τοὺς περιορισμοὺς τοῦ ἀνωτάτου ὁρίου μισθῶν δὲν ὑπόκεινται οἱ ἐπὶ ποσοστοῖς ἐπὶ τῆς πωλήσεως εἰδῶν ἀμειβόμενοι, διότι δὲν ἐπιβαρύνουν ὑπερμέτρως τὸ κόστος τῶν ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου διατιθεμένων διοτικῶν ἀγαθῶν, καθόσον ὁ μισθὸς εἰς ποσοστὰ παρακολουθεῖ αὐτομάτως τὴν αὐξομείωσιν τῶν ἐργασιῶν τοῦ ἐργοδότου, ἥτις πράγματι ἄποψις εἶχε γίνει δεκτὴ συναφῶς ἐν τῇ νομολογίᾳ ἀπὸ ἀπόψεως ἐφαρμογῆς τῶν ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ νόμου 28/1944 ἐκδοθεισῶν, μὲ ὁρισμὸν ἀνωτάτου ὁρίου ἀποδοχῶν, ὑπουργικῶν ἀποφάσεων (βλ. σχόλια *Σοντάξεως* ΕΕΔ 13, 294, Α.Π. 444/1948, ΕΕΔ 7, 825).

Εἰδικώτερον, εἰς ἐμφανισθεῖσαν περίπτωσιν διαθέσεως δι' ἀποφάσεως τῆς γενικῆς συνελεύσεως ἀνωνύμου ἑταιρείας ποσοστοῦ ἐπὶ τῶν καθαρῶν κερδῶν ὡρισμένης χρήσεως πρὸς ἀμοιβὴν τῶν μελῶν τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου καὶ τῆς διευθύνσεως τῆς ἑταιρείας, ἕκαστον τῶν ὁποίων ἐλάμβανε ποσὸν ἀνώτερον τῶν μηνιαίων ἀποδοχῶν τοῦ Πρωθυπουργοῦ, ὑπεστηρίχθη ὅτι α) εἶναι διάφορος ἡ περίπτωσις συμβάσεως, ἐξαρτώσης τὸ ποσὸν τοῦ μισθοῦ ἀμέσως ἐκ τοῦ μεγέθους τῆς παραγωγῆς ἢ ἐκ τοῦ κύκλου τῶν ἐργασιῶν τοῦ ἐργοδότου (κατὰ μονάδα παραγωγῆς, κατ' ἀποκοπήν, εἰς ποσοστὰ ἐπὶ τῶν κερδῶν), ἀπὸ τὴν ἀντιμετωπιζομένην διὰ τοῦ νόμου 26/1944 περίστασιν καὶ τὸν σκοπὸν αὐτοῦ, β) ὁ νόμος 26/1944 ὡς ἀποδοχὰς ἐννοεῖ τὸ εἰς χρῆμα ἢ εἰς εἶδος ἀντάλλαγμα, ὅπερ συμφωνεῖται ὡς ὡρισμένη, σταθερὰ καὶ ἄρα ἐκ προτέρων σταθμητὴ παροχή, δυναμένη νὰ παραδληθῆ πρὸς τὰς ἀκριβῶς ἐπίσης ἐκ τῶν προτέρων καθωρισμένας ἀποδοχὰς τοῦ Πρωθυπουργοῦ, ὥστε νὰ μὴ δύναται νὰ τεθοῦν εἰς σύγκρισιν ἀποδοχαὶ ἀστάθμητοι καὶ κυμαινόμεναι, ὧν τὸ μέ-

γεθος είναι ὅλως ἄγνωστον ἐκ τῶν προτέρων, ἐξαρτώμενον οὐχὶ ἐκ συμβατικοῦ καθορισμοῦ, ἀλλ' ἐκ γεγονότων τυχαίων καὶ πάντη ἀσταθμήτων ἢ ἐκ τῆς πληρώσεως αἱρέσεως ἢ ὅρου, (μισθὸς εἰς φιλοδωρήματα, εἰς ποσοστὰ ἐπὶ τῶν κερδῶν), τρόπων δηλαδὴ ἐνεχόντων τι τὸ τυχηρὸν διὰ τὸν ἐργαζόμενον, ἀναδεχόμενον ἐκ τῶν προτέρων τὸ ἐνδεχόμενον καὶ νὰ μὴ λάβῃ μισθὸν ἢ ἐπαρκῆ μισθόν, γ) δὲν γίνεται, εἰδικώτερον, παράβασις τοῦ νόμου 26/1944 εἰς περιπτώσεις αα) maitre d' hotel, λαμβάνοντας ἐκ τῶν φιλοδωρημάτων σύνολον ἀποδοχῶν ὑπερβαῖνον τὰς ἀποδοχὰς τοῦ Πρωθυπουργοῦ, ββ) ὑπαλλήλου ἐπιχειρήσεως, λαμβάνοντος ποσοστὰ ἐπὶ τῶν κερδῶν, ἐφ' ὅσον τοιαῦτα ὑπάρξουν, ὑπέρτερα τοῦ ἀνωτάτου ὁρίου, γγ) ἐργαζομένου ἐποχιακῶς καὶ ἀμειβομένου δι' ὑπερόγκου μισθοῦ ἐκ τοῦ λόγου τούτου, δδ) καλλιτέχνου ἐπικινδύνου θεάματος, δαψιλῶς ἀμειβομένου καὶ εε) διευθύνοντος μεγάλην βιομηχανίαν, ἀποκομίζουσαν κέρδη κυρίως ἐκ τῆς προσωπικῆς του ἐργασίας καὶ ἀμειβομένου κατὰ τὰ κερδοφόρα μόνον ἔτη δι' ὑψηλῶν ἀποδοχῶν καὶ δ) τὰ καταβαλλόμενα εἰς τὰ μέλη τῆς διοικήσεως καὶ τοὺς ἀποτελοῦντας τὴν διεύθυνσιν ἀνωνύμου ἑταιρείας ποσοστὰ ἐπὶ τῶν κερδῶν εἶναι διάφορα τῶν ἀποδοχῶν καὶ ἀποτελοῦν ἀμοιβὴν ἀστάθμητον καὶ ἀόριστον ἐκ τῶν προτέρων, καὶ δὴ ταῦτα ἀποτελοῦν αα) πρόσθετον μέρισμα ἐπὶ τῶν κερδῶν διὰ τοὺς μετόχους τῆς ἑταιρείας, ββ) ἀσταθμήτους ἐκ τῶν προτέρων ἀποδοχὰς διὰ τοὺς μὴ μετόχους συμβούλους ἢ διευθυντάς, μὴ ὑπαγομένας ἐντεῦθεν εἰς τὸν περιορισμὸν τοῦ νόμου 26/1944 (βλ. *Α. Τσιριντάνην - Ι. Καποδίστριαν*, ἔνθ' ἀν., καὶ τὰς αὐτόθι παραπομπάς).

ΙΙΙ. Κατὰ τὸ ἄρθρον 24 τοῦ διὰ τοῦ ν.δ. 174/1963 (Α' 37) κωδικοποιηθέντος νόμου 2190 «περὶ ἀνωνύμων ἑταιρειῶν» : α) πᾶσα ἐπὶ τῶν κερδῶν γοργγουμένη εἰς τὰ μέλη τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου ἀμοιβὴ δέον νὰ λαμβάνεται ἐκ τοῦ ἀπομένοντος ὑπολοίπου τῶν καθαρῶν κερδῶν μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῶν κρατήσεων διὰ τακτικὸν ἀποθεματικὸν καὶ τοῦ ἀπαιτουμένου ποσοῦ πρὸς διανομὴν τοῦ πρώτου μερίσματος ὑπὲρ τῶν μετόχων, ἴσου τοὐλάχιστον πρὸς 6% ἐπὶ τοῦ καταβεβλημένου ἑταιρικοῦ κεφαλαίου (§ 1, ὡς εἶχεν ἐξ ἀρχῆς μὲ μεταβολὴν μόνον τοῦ ποσοστοῦ ἀπὸ 4% εἰς 6%), β) πᾶσα ἑτέρα, μὴ καθοριζομένη κατὰ ποσὸν ὑπὸ τοῦ καταστατικοῦ, χορηγουμένη δὲ ἐξ οἱουδήποτε λόγου εἰς σύμβουλον ἀμοιβὴ ἢ ἀποζημίωσις θεωρεῖται βαρύνουσα τὴν ἑταιρείαν μόνον, ἐὰν ἐγκριθῇ δι' εἰδικῆς ἀποφάσεως τῆς τακτικῆς γενικῆς συνελεύσεως. Αὕτη δύναται νὰ μειωθῇ ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου, ἐάν, κατ' ἀγαθὴν κρίσιν, εἶναι ὑπέρογκος καὶ ἀντετάχθησαν κατὰ τῆς ληφθείσης ἀποφάσεως μέτοχοι, ἐκπροσωποῦντες τὸ 1/10 τοῦ ἑταιρικοῦ κεφαλαίου (§ 2, ὡς εἶχεν ἐξ ἀρχῆς κατὰ τὸ ἐδάφ. α' καὶ ὡς εἶχε συμπληρωθῇ κατὰ τὸ ἐδάφ. δ' διὰ τοῦ ἄρθρου 11 ν.δ. 4237/1962) καὶ γ) ἡ διάταξις τῆς προηγουμένης παραγράφου δὲν ἐφαρμόζεται προκειμένου περὶ ἀμοιβῶν, ὀφειλομένων εἰς μέλη τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου δι' ὑπηρεσίας αὐτῶν, παρεχομένας εἰς τὴν ἑταιρείαν ἐπὶ τῇ βάσει εἰδικῆς σχέσεως μισθώσεως ἐργασίας ἢ ἐντολῆς (§ 3, ὡς εἶχε προστεθῇ διὰ τοῦ ἄρθρου 11 ν.δ. 4237/1962).

Ἐξ ἑτέρου κατὰ τὸ ἄρθρον 31 Ἐμπορικοῦ Νόμου ἡ ἀνώνυμος ἑταιρεία διοικεῖται ἀπὸ προσωρινοὺς ἐπιτρόπους, μετακλητούς, συναιτέρους ἢ μὴ συναιτέρους, μισθωτοὺς ἢ ἀμίσθους, κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 32 αὐτοῦ οἱ διοικηταὶ εἶναι ὑπεύθυνοι μόνον περὶ τῆς ἐκπληρώσεως τῆς ἀνατεθείσης εἰς αὐτοὺς ἐντολῆς.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω προκύπτει, ὅτι οἱ ἐντολοδόχοι τῆς ἑταιρείας διοικηταὶ αὐτῆς δύνανται νὰ εἶναι ἢ νὰ μὴ εἶναι μέτοχοι αὐτῆς καὶ δύνανται νὰ λαμβάνουν ἢ νὰ μὴ λαμβάνουν ἀμοιβήν. Ὁ κανὼν πάντως εἶναι τὸ ἔμμισθον τῆς παροχῆς τῶν ὑπηρεσιῶν των. Ἡ ἀμοιβή, τὴν ὁποίαν τὸ μέλος τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου λαμβάνει, εἶναι δυνατὸν νὰ ὁρίζεται: α) Εἰς πάγιον ποσόν, καταβαλλόμενον κατὰ χρονικὰς περιόδους, ἢ εἰς ἀμοιβὴν κατὰ συνεδρίασιν (σταθερὸς τρόπος ὁρισμοῦ ἀνεξάρτητος πρὸς τὴν πορείαν τῆς ἑταιρικῆς κερδοσκοπίας), β) εἰς ποσοστὸν ἐπὶ τῶν κερδῶν (συμμετοχὴ εἰς κερδοσκοπίαν) ἢ γ) κατὰ ὁμοῦ συγχρόνως ἐκ τῶν ἀνω τρόπων. Ἐπίσης προκύπτει, ὅτι εἶναι δυνατὸν ὁ ἔμμισθος ὑπάλληλος τῆς ἑταιρείας νὰ διορισθῇ καὶ μέλος τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου, ἀδιαφόρως ἰδιότητος αὐτοῦ ὡς μετόχου ἢ μὴ αὐτῆς, ἀμειβόμενος διὰ τὴν ἐργασίαν του ἄνευ ἀνάγκης ἐγκρίσεως τῆς γενικῆς συνελεύσεως (βλ. ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου *Α. Τσιριντάνην*, Α.Ι.Δ. Δ' σ. 134 καὶ Ι' σ. 647, Α.Π. 464/1932, Θέμ. ΜΘ' 145, 267/1934, ΕΕΝ α' 645, 150/1935, Δ) ἀλλ' Ζ' 647, 361/1939, ΕΕΝ στ' 582, 44/1940, Θέμ. ΝΑ' 310, *Α. Βαμβέτσον*, ΕΕΝ στ' 609, *Κ. Καραβᾶν*,

ΕΕΝ α' 799, *Η. Αναστασιάδην*, Θέμ. ΜΖ' 284, *Π. Πέρδικαν*, ΕΕΝ ζ' 172, *Η. Αναστασιάδην*, Θέμ. Ν' 813, *Ι. Καποδίστριαν*, Η σύμβασις έργασίας εἰς τὴν ἀνώνυμον ἑταιρείαν, Ἐπιθ. Ἐμπορικοῦ Δικαίου, ΙΖ' 1). Οὕτω εἶναι δυνατὸν ὑπάλληλος τῆς ἑταιρείας, μέλος τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου αὐτῆς, νὰ λαμβάνῃ α) τὸν μισθόν του ἐκ τῆς παρεχομένης ἐξηρτημένης ἐργασίας καὶ β) τὴν ἀμοιβήν του, παγίαν ἢ εἰς ποσοστὰ ἐπὶ τῶν κερδῶν, ἐκ τῆς ἰδιότητος τοῦ συμβούλου, ἐνῷ ἁπλοῦν μέλος τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου αὐτῆς δυνατὸν νὰ λαμβάνῃ: α) Τὴν ἀμοιβήν του, παγίαν ἢ εἰς ποσοστὰ ἐπὶ τῶν κερδῶν, διὰ τὴν συμμετοχήν του εἰς τὸ διοικοῦν τὴν ἑταιρείαν ὄργανον καὶ β) τὴν ἀμοιβήν του διὰ παρεχομένας τυχὸν εἰδικὰς ὑπηρεσίας, ἐξερχομένας τοῦ κύκλου τῶν καθηκόντων αὐτοῦ. Ἕκαστον εἶδος παροχῆς, ὡς ἐκ τῆς διαφόρου φύσεως, ὑπόκειται εἰς ἰδιαιτέρους κανόνας ἀπὸ διαφόρων ἀπόψεων.

IV. Ἀπὸ φορολογικῆς ἀπόψεως θεωρεῖται ἐπιβεβλημένον, ὅπως μετὰ πάσης προσοχῆς καὶ ἀντικειμενικότητος διαχωρίζωνται αἱ ἀμοιβαὶ διὰ τὰς ὑπηρεσίας των ὡς διοικητικῶν συμβούλων ἀπὸ τὸν μισθόν, τὸν ὁποῖον λαμβάνουν οὗτοι ὡς παρέχοντες ἐξηρτημένην ἢ ἀνεξάρτητον ὑπηρεσίαν (βλ. *Μ. Κυπραῖον*, Φορολογικὸν Δίκαιον, σ. 259). Κρίνεται οὕτως, ὅτι τὰ λαμβανόμενα παρὰ τῶν συμβούλων χρηματικὰ ποσὰ δὲν ἀποτελοῦν μισθόν, ἤτοι εἰσόδημα ΣΤ' πηγῆς, ἀλλὰ ἀμοιβὴν ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ ἄρθρου 25 § 1 ν.δ. 3323/1955 (Α' 214), ἤτοι εἰσόδημα Γ' πηγῆς, ἐνῷ ὁ μισθὸς τούτων ὡς παρεχόντων ἐξηρτημένην εἰς τὴν ἑταιρείαν ἐργασίαν ἢ ἡ ἀμοιβὴ διὰ τὴν παροχὴν εἰδικῶν ὑπηρεσιῶν, ἐξερχομένων τοῦ κύκλου τῶν διοικητικῶν των καθηκόντων, φορολογεῖται ὡς εἰσόδημα ΣΤ' ἢ ἄλλης πηγῆς (Σ.Ε. 1732/1957, ΝοΒ 7, σ. 325, Τρ. Φ. Π. Δ. Ἀθηνῶν 429/1964, ΕΕΝ 31, σ. 760, Σ.Ε. 1983/1958, Δ.Φ.Ν. ΙΓ' 444, Σ.Ε. 1054/1940, Ν.Σ.Κ. 283/1964, Δελτ. Ι.Κ.Α ΙΔ' 410).

V. Ἀπὸ ἀσφαλιστικῆς ἀπόψεως σημειοῦται α) ὅτι διὰ τοῦ ἄρθρου 29 § 3 ν. δ. 2698/1953 (Α' 315) προσετέθη διάταξις εἰς τὸ ἄρθρον 2 ἀ.ν. 1846/1951 (Α' 179), ὁρίζουσα ὅτι διευθυνταὶ καὶ γενικοὶ διευθυνταί, ἐντεταλμένοι, διευθύνοντες ἢ συμπράττοντες σύμβουλοι, διοικηταὶ ἑταιρειῶν ἢ συνεταιρισμῶν, ὧν αἱ ἀμοιβαὶ φορολογοῦνται κατὰ τὴν ΣΤ' κατηγορίαν τοῦ φόρου καθαρᾶς προσόδου, ὑπάγονται εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α. ὑπὸ τὴν ἔννοιαν προφανῶς ὅτι παρέχουν ἐξηρτημένην ἐργασίαν καὶ β) ὅτι εἰς μὲν τὸ ἄρθρον 2 ν.δ. 4096/1960 (Α' 132) ὁρίζεται, ὅτι εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἐμπόρων ὑπάγονται ὑποχρεωτικῶς, ἐκτὸς τῶν ἄλλων, οἱ γενικοὶ διευθυνταὶ ἢ διευθύνοντες σύμβουλοι, οἱ συμπράττοντες σύμβουλοι ἀνωνύμων ἑταιρειῶν, ὅσοι κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 2 ἀ.ν. 1846/1951 καὶ τοῦ ἄρθρου 29 ν.δ. 2698/1953 δὲν ὑπάγονται εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ θεωροῦνται κατὰ κοινὴν συνείδησιν ἔμποροι, εἰς δὲ τὸ ἄρθρον 1 § 3 ν.δ. 47/1964 (Α' 30) ὁρίζεται, ὅτι ὑπάγονται ὑποχρεωτικῶς εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ ἄνω Ταμείου καὶ τὰ κάτωθι πρόσωπα, θεωρούμενα ὡς κατὰ κοινὴν συνείδησιν ἔμποροι, ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι δὲν ἀσκοῦν ἄλλο κύριον ἐπάγγελμα, δι' ὃ ἀσφαλίζονται ὑποχρεωτικῶς εἰς ἕτερον Ὀργανισμὸν κυρίας ἀσφαλίσεως, ἤτοι καὶ τὰ μέλη τῶν διοικήσεων τῶν ἀνωνύμων ἑταιρειῶν, τῶν ὁποίων τὸ ἀντικείμενον ἐπιχειρήσεως εἶναι ἡ κατὰ τὴν ἔννοιαν τῆς παραγράφου 2 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου ἐμπορία, τὰ μετέχοντα εἰς τὸ κεφάλαιον αὐτῶν κατὰ ποσοστὰ τοὐλάχιστον 3%, τῆς τυχὸν ἀπολήψεως τακτικῶν ἀποδοχῶν ἐκ τῆς ἀνωνύμου ἑταιρείας μὴ μεταβαλλούσης τὴν ἰδιότητα τῶν προσώπων τούτων ὡς κατὰ κοινὴν συνείδησιν ἐμπόρων, ἀσφαλιστέων ὑποχρεωτικῶς εἰς τὸ Τ.Α.Ε. (βλ. σχετικῶς *Η. Καλδῆν*, Δ.Φ.Ν. ΙΘ', 796, Γν. Νομικοῦ Συμβούλου Ι.Κ.Α. 1650/4784/1950, Δελτ. Ι.Κ.Α. (Α' 1 - 2), σ. 42, Πρωτ. Ἀθηνῶν 7294/1946, Δελτίον Ι.Κ.Α. Α' (1-2), σ. 21, Πρωτ. Πειρ. 347/1950, Δελτ. Ι.Κ.Α.

Α' (1 - 2), σ. 21).

VI. Έν ὄψει τῶν ἀνωτέρω ἡ πλειοψηφία τοῦ Συμβουλίου, ἀπαρτιζομένη ἐκ τοῦ Προέδρου Δ. *Μαγγιώρου* καὶ Νομικῶν Συμβούλων *Κ. Κυριαζῆ*, *Ε. Κουρουσοπούλου*, *Κ. Κωνσταντινίδη*, *Ι. Καραμπελοπούλου*, *Ἐρρ. Μέλλιου*, *Ν. Μπλιάτσου*, *Α. Γιαννουλάτου* καὶ *Πλ. Μακρυγιάννη*, πρὸς οὓς συμφωνοῦν καὶ οἱ ἐκ τῶν Παρέδρων *Τ. Σταυρόπουλος*, *Ε. Κουρτικάκης* καὶ *Α. Χαϊκάλης* (ψῆφοι 9 - γνῶμαι 3), δέχεται, ὅτι ἡ γενικότης τῆς διατυπώσεως τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 1 ἀ.ν. 17/1967 δὲν ἀφήνει ἀμφιβολίαν, ὅτι εἰς τὴν ἔννοιαν τῶν πάσης φύσεως ἀποδοχῶν οἱασδήποτε μορφῆς, τὰς ὁποίας δικαιοῦται νὰ λάβῃ ἄλλην πολίτης δι' ἀμοιβὴν ὑπηρεσιῶν ἐν Ἑλλάδι ὡς διοικητὴς ἢ πάσης μορφῆς σύμβουλος ἀνωνύμου ἑταιρείας περιλαμβάνεται καὶ ἡ κατὰ τὸ καταστατικὸν τῆς ἑταιρείας ὁριζομένη εἰς ποσοστὰ ἐπὶ τῶν κερδῶν ἑκάστης χρήσεως ἀμοιβὴ τούτου, ἀναφερομένη εἰς σταθερὸν χρονικὸν διάστημα καὶ δυναμένη οὕτω νὰ ὑπολογισθῇ διὰ τὴν σύγκρισιν πρὸς τὰς ἀποδοχὰς τοῦ Πρωθυπουργοῦ. Συνεπῶς τὰ ποσοστά, ἅτινα λαμβάνει οὗτος, θεωροῦνται ἀποδοχαί, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄνω νόμου, ὑποκείμενα ἐντεῦθεν καθ' ἑαυτὰ εἰς τὸν τεθέμενον περιορισμὸν καὶ συγκροτοῦνται ἐν τῶν στοιχείων τῶν ἐν γένει ἐκ διαφόρων θέσεων λαμβανομένων ἀποδοχῶν, ἐν περιπτώσει ὀηλαδὴ ἀπολήψεως καὶ μισθοῦ ἐξ ἐξηρτημένης ἐργασίας, παρεχομένης εἰς τὴν ἑταιρείαν, ἧς τυγχάνει διοικητικὸς σύμβουλος. Διάκρισις μεταξὺ τῶν λαμβανομένων ὑπὸ τοῦ διοικητικοῦ συμβούλου παγίων ἀμοιβῶν καὶ ἀμοιβῶν συνισταμένων εἰς ποσοστὰ ἐπὶ τῶν κερδῶν, διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς ἄνω διατάξεως, δὲν ἐπιτρέπεται, ἀκριβῶς δὲ ἐν τούτῳ πρὸς ἀποτροπὴν ἐνδεχομένων καταστρατηγήσεων ἡ προσδιορισμένη ἐπὶ τοῦ θέματος εἰς τὴν διάταξιν ἔννοια προσαρμόζεται πλήρως εἰς τὸν σκοπὸν τοῦ νόμου.

Ἀντιθέτως, κατὰ τὴν μειοψηφίαν, ἀπαρτιζομένην ἐκ τῶν Νομικῶν Συμβούλων *Π. Σοφιανοπούλου* καὶ *Α. Τομαρᾶ*, πρὸς οὓς συμφωνοῦν οἱ ἐκ τῶν Παρέδρων *Γ. Παναγόπουλος*, *Γ. Ἀνδρικόπουλος* καὶ *Ε. Πετσαλάκης* (ψῆφοι 2 - γνῶμαι 3), εἰς τὴν ἔννοιαν τῶν ἀποδοχῶν τοῦ ἄρθρου 1 ἀ.ν. 17/1967 δὲν περιλαμβάνεται ἡ ἄνω, διὰ συμμετοχῆς εἰς τὴν κερδοσκοπίαν τῆς ἀνωνύμου ἑταιρείας, ἀπόληψις ὑπὸ διοικητικοῦ συμβούλου ποσοστῶν ἐπὶ τῶν κερδῶν τῆς ἑταιρείας, ὁριζομένων ὑπὸ τοῦ καταστατικοῦ κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 24 § 1 κωδ. ν. 2190, εἰς ἣν ἔννοιαν ὁπωσδήποτε, ἀλλὰ καὶ μόνον, περιλαμβάνονται αἱ πάγιαι ἀμοιβαὶ τοῦ διοικητικοῦ συμβούλου. Ἡ εἰς ποσοστὰ ἀμοιβὴ τῶν διοικητικῶν συμβούλων λαμβάνεται ἐκ τῶν καθαρῶν κερδῶν, ἐνῷ ἡ παγίως καταβαλλομένη ἀμοιβὴ τούτων βαρύνει τὴν ἑταιρείαν, ὥστε ἐκ τῆς διαφορᾶς ταύτης νὰ προκύπτῃ προσθέτως, ὅτι ὁ σκοπός, εἰς ὃν ἀπέβλεψεν ὁ νομοθέτης εἰς τὴν λῆψιν τοῦ ἐξεταζομένου μέτρου ὑπερβαίνεται, ἐὰν καὶ ἐπὶ τῆς πρώτης περιπτώσεως ἐφαρμοσθῇ ὁ περιορισμός.

Ἐξ ἄλλου εἶναι χαρακτηριστικὴ ἡ διαφορὰ τῶν δύο κειμένων (1944 καὶ 1967) εἰς τὸ σημεῖον τοῦ προσδιορισμοῦ τῶν ἀποδοχῶν, δεδομένου ὅτι εἰς τὸ δεύτερον κείμενον προσετέθησαν αἱ λέξεις «μηνιαίων» καὶ, ἐντὸς διευκρινιστικῆς παρενθέσεως, «(μισθός, ἐπιδόματα κ.τ.λ.)». Οὕτω, κατὰ τὴν μειοψηφίαν, μόνον ὁ μισθὸς τοῦ παρέχοντος καὶ ἐξηρτημένην ἐργασίαν εἰς τὴν ἑταιρείαν διοικητικοῦ αὐτῆς συμβούλου καὶ αἱ πάγιαι ἀμοιβαί του ὡς ἐντολοδόχου ταύτης ἀποτελοῦν στοιχεῖα τῶν ἀποδοχῶν, ἅτινα, συναθροιζόμενα, δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ὑπερβαίνουν μηνιαίως τὰς ἀποδοχὰς τοῦ Πρωθυπουργοῦ, ἐνῷ ἡ τυχὸν συμμετοχὴ τούτου εἰς τὰ κέρδη τῆς ἑταιρείας, κατὰ τὸν ἄνω ἐκτεθέντα τρόπον, δὲν δημιουργεῖ ὑποχρέωσιν, καὶ δὴ διοικητικῶς καὶ ποινικῶς κολάσιμον, ἐν περιπτώσει ἀποστάσεως, κατὰ τὸ ἄρθρον 2 ἀ.ν. 17/1967, καθυποβολῆς τῶν ἀσταθμήτων καὶ ἀδεβαίων, χρονικῶς δὲ διαφόρων κατὰ τὴν φύσιν τῶν κλιμακουμένων, ἀπολαυῶν ἐκ ποσοστῶν εἰς τὸ μέτρον τοῦ νόμου.

VII. Κατὰ ταῦτα εἰς τὸ ἐρώτημα προσήκει ἡ κατὰ πλειοψηφίαν διδομένη ἀπάντησις, ὅτι εἰς τὴν ἔννοιαν τῶν ἀποδοχῶν τοῦ ἄρθρου 1 ἀ.ν. 17/1967 περιλαμβάνονται τὰ δικαιολογούμενα εἰς τοὺς διοικητικοὺς συμβούλους ἀνωνύμου ἑταιρείας, κατὰ τὸ καταστατικὸν αὐτῆς, ποσοστὰ ἐπὶ τῶν κερδῶν ἑκάστης χρήσεως, ἅτινα, μεριζόμενα ἀναλόγως, καὶ συνυπολογίζονται μετὰ τοῦ ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ προσώπου, ὄντος καὶ ὑπαλλήλου τῆς ἑταιρείας, λαμβανομένου μηνιαίου μισθοῦ διὰ τὴν ἐξεύρεσιν τοῦ ὁρίου τῶν ἐπιτρεπτῶς, κατὰ τὸν ἄνω νόμον, λαμβανομένων ἀποδοχῶν ἑκάστου μηνός.

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΔΙΚΗΓΟΡΟΙ

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΣ ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΑΜΟΙΒΩΝ ΕΜΜΙΣΘΩΝ ΔΙΚΗΓΟΡΩΝ

Δικαίωμα κανονικῆς κατ' ἔτος ἀδείας μετ' ἀποδοχῶν

Καθορισμός ὑπό τοῦ Ὑπουργοῦ Δικαιοσύνης ἐλαχίστου ὁρίου ἀμοιβῆς τῶν ἐπί παγίᾳ περιοδικῇ τοιαύτῃ ἀμειβομένων δικηγόρων.—Προσαύξησις τούτων δι' ἑκάστην πενταετίαν.—Τρόπος ὑπολογισμοῦ τῶν προσαυξήσεων.—Ἀνίσχυρος ἡ ὑπ' ἀριθ. 5798/1966 ὁπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ Δικαιοσύνης, ὡς μή δημοσιευθέντος τοῦ περιεχομένου της εἰς τήν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.—Δικαίωμα κανονικῆς ἀδείας μετ' ἀποδοχῶν κατ' ἔτος.

Ἐπεκυρώθη ὑπό τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Προέδρου τοῦ Ἀρείου Πάγου ἡ ὑπ' ἀριθ. 162/1968 ἀπόφασις τοῦ Προέδρου Ἐφετῶν Ἀθηνῶν.

Περίπτωσις τῆς ἀποφάσεως ταύτης ὑπῆρξεν ὁ νόμιμος τρόπος ὑπολογισμοῦ τῶν αὐξήσεων ἀμοιβῶν τῶν ἐπί παγίᾳ περιοδικῇ ἀμοιβῇ παρεχόντων τάς ὑπηρεσίας των δικηγόρων, αἱ ὁποῖαι καθορίζονται ἑκάστοτε ὑπό τοῦ Ὑπουργοῦ Δικαιοσύνης διά κανονιστικῶν αὐτοῦ πράξεων (Σ.Ε. 169/1968, Ὀλομελείας, εἰσηγητής *Ἠλ. Κυριπίτσης*, ΕΕΔ 27, 1181) βάσει τῆς ἐκ τοῦ ἄρθρου 92 § 2 τοῦ ν.δ. 3026/1954 περί Κώδικος τῶν Δικηγόρων ἐξουσιοδοτήσεως.

Ἡ ἀπόφασις τοῦ Προέδρου τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἐπικυρώσασα τήν ἀνωτέρω ἀπόφασιν (οὕτω καί αἱ Πρόεδροι Ἐφετῶν Ἀθηνῶν 97/1967, προεδρεύων *Γ. Καραμάνος*, ΕΕΔ 26, 1104, ἔνθα σημείωσις μας, 94/1967, προεδρεύων *Ι. Γεωργακόπουλος*), δέχεται, ὅτι τά ἐπιδόματα πολυετίας τῶν δικηγόρων ὑπολογίζονται κεχωρισμένως ἐπί τοῦ βασικοῦ μισθοῦ.

Ὡς πρός τήν τελευταίαν ὑπ' ἀριθ. 6798/1966 ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργοῦ Δικαιοσύνης (ΕΕΔ 25, 561), ἄλλως ὑπολογίζουσαν τάς ἀμοιβάς, ἡ αὐτή ἀρεοπαγιτική ἀπόφασις δέχεται, ὅτι αὕτη εἶναι ἀνίσχυρος διά τόν ἐν αὐτῇ λόγον. (Οὕτω καί ἡ Πρόεδρος Ἐφετῶν 97/197, ἔνθ' ἀνωτ., ἄλλως ἡ ὑπ' ἀριθ. 6/1968 γνωμοδότησις Νομικοῦ Συμβούλου Κράτους *Ἀθ. Τομαρᾶ*, ΕΕΔ 27, 307).

Πράγματι, κατά τά παγίως νομολογούμενα (Σ.Ε. 1629/1954, εἰσηγητής *Ε. Σαουνάτσος*, ΕΕΔ 13, 1308, Α.Π. 354/1959, εἰσηγητής *Α. Ραζάκης*, ΕΕΔ 18, 1006, Α.Π. 586/1961, εἰσηγητής *Α. Φλώρος*, ΕΕΔ 21, 20 καί ἄλλαι), ἐφ' ὅσον πρόκειται περί κανονιστικῆς κατ' ἐξουσιοδότησιν νόμου διοικητικῆς πράξεως, ἡς ἡ προκειμένη, εἶναι ἀναγκαία ὡς οὐσιαστικόν στοιχεῖον αὐτῆς ἡ δημοσίευσις της εἰς τήν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, δέν νοεῖται δέ παραδεκτή δι' αὐτῆς εἰς γνωμοδοτήσεις Ἀρχῶν, μή δημοσιευθέντος τοῦ περιεχομένου των.

Τοῦτο καί ἐν ἤθελε θεωρηθῇ ἡ ἐν λόγῳ ὑπουργική ἀπόφασις ὡς ἑρμηνευτική.

Ὡς πρός τό δικαίωμα ἀδείας μετ' ἀποδοχῶν τῶν ἐμμίσθων νομικῶν ἢ δικαστικῶν συμβούλων καί δικηγόρων εἰδική διάταξις, ἡ τοῦ ἄρθρου 8 § 4 ν.δ. 4507/1966, ὁρίζει, ὅτι αἱ περί τῆς ἀδείας διατάξεις τοῦ νόμου 539/1945 ἐφαρμόζονται ἀναλόγως καί ἐπί τῶν ἀνωτέρω προσώπων, παρεχόντων τάς ὑπηρεσίας αὐτῶν πρός τούς ἐντολεῖς των κατά τούς ὅρους τοῦ ἄρθρου 63 § 4 νόμου 3026/1954. Οἱ αὐτοί ὡς ἄνω δικηγόροι καί νομικοί ἢ δικαστικοί σύμβουλοι δικαιοῦνται καί τοῦ ἐπιδόματος ἀδείας, τοῦ χορηγουμένου κατά τάς διατάξεις τοῦ ὑπ' ἀριθ. 551/1953 Β.Δ., ἀναλόγως ἐφαρμοζομένου.

Προέδρου Ἀρείου Πάγου 154/1968

Προεδρεύων ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Στ. Σταυρόπουλος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ἀλ. Βαμβέτσος, Στ. Γιαννακόπουλος

Ἐν στοιχ. 1 τοῦ κεφαλαίου τῶν γενικῶν διατάξεων τῆς ὑπ' ἀριθ. 120494/1954 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης, ἥτις ἐκδοθεῖσα βάσει τῆς παρασχεθείσης ἐξουσιοδοτήσεως διά τοῦ ἄρθρου 92 § 2 τοῦ Κώδικος περί Δικηγόρων, καθώρισε τό ἐλάχιστον

όριον άμοιβῆς τῶν ἐπὶ παγίᾳ περιοδικῇ τοιαύτῃ ἀμειβομένων δικηγόρων, ὁρίζεται, ὅτι τὰ κατώτατα ὅρια ἀμοιβῶν προσαυξάνονται κατὰ 5% δι' ἑκάστην πενταετίαν δικηγορικῆς ὑπηρεσίας παρὰ τῷ ἰδίῳ φυσικῷ ἢ νομικῷ προσώπῳ, ἡ δὲ προσαύξησις αὕτη δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ ἐν τῷ συνόλῳ της τὸ ½ τοῦ κατωτάτου ὁρίου τῆς παγίας περιοδικῆς ἀμοιβῆς.

Κατὰ τὴν σαφῆ ἔννοιαν τῆς διατάξεως ταύτης δὲν γίνεται ἐνσωμάτωσις τοῦ ἐπιδόματος πολυετίας εἰς τὸν μισθόν, ἀλλὰ ἐσκοπήθη ἡ διατήρησις τῆς αὐτοτελείας του, κατὰ τὰ καὶ ἐν τῷ μισθολογίῳ τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων κρατοῦντα, οὕτως ὥστε νὰ εἶναι σταθερὸν κατὰ ποσοστὸν καὶ χρονικὴν διάρκειαν, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸν βασικὸν μισθόν, ἡ αὔξησις δὲ τοῦ βασικοῦ μισθοῦ ἀφορᾷ μόνον τοῦτον καὶ ἐπὶ τοῦ οὕτω διαμορφουμένου μισθοῦ ὑπολογίζονται ἑκάστοτε τὰ καθωρισμένα ἐπιδόματα, μὴ ἀποτελοῦντα συντελεστὴν καθορισμοῦ τοῦ μισθοῦ, ἀλλὰ μέρος τῶν συνολικῶν ἀποδοχῶν. Ἑκάστη δηλονότι προσαύξησις λόγῳ πολυετίας ὑπολογίζεται κεχωρισμένως ἐπὶ τοῦ κατωτάτου ὁρίου τῆς μηνιαίας ἀμοιβῆς καὶ δὲν προστίθεται εἰς τὰς βασικὰς ἀπολαυάς, διὰ νὰ ὑπολογίζεται τὸ ἐπίδομα τῆς νέας πολυετίας ἐπὶ τοῦ ἀθροίσματος καὶ νὰ ἐνσωματοῦται εἰς ἓν ὅλον μετὰ τῶν λοιπῶν ἀπολαυῶν, τὸ ἐπακολουθοῦν δὲ ἐπίδομα πολυετίας νὰ ὑπολογίζηται ἐπὶ τοῦ νέου τούτου συνολικοῦ ποσοῦ καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς. Ὑπὸ τὴν ἀντίθετον ἐκδοχήν, καθ' ἣν αἱ ἑκάστοτε γινόμεναι προσαυξήσεις δὲν ἀποτελοῦν ἐπιδόματα, ἀλλὰ κατώτατα ὅρια ἀμοιβῶν, συσσωματούμενα εἰς τὰ ἑκάστοτε ἰσχύοντα, θὰ ἐπήρχετο τὸ ἄτοπον, ὥστε α) τὸ ἐπίδομα δι' ἑκάστην χρονικὴν περίοδον, ἀπὸ τῆς δευτέρας τοιαύτης, νὰ μὴ εἶναι μόνον 5% (ἢ 10% δι' ἑκάστην τριετίαν κλπ.) ἐπὶ τοῦ μισθοῦ, ἀλλὰ καὶ 5% ἐπὶ τοῦ ποσοῦ τοῦ ἀπαρτισθέντος διὰ τῆς προσαυξήσεως τῆς προηγουμένης περιόδου καὶ νὰ ὑφίσταται ἐπίδομα μὲ προσαύξησιν ἐπὶ τῆς προσαυξήσεως τῆς πολυετίας καὶ β) νὰ μὴ δύναται νὰ ἐφαρμοσθῇ ἡ ὡς ἄνω διάταξις ὑπὸ στοιχεῖον Ι ἐδάφ. δ', καθ' ἣν ἡ προσαύξησις δὲν θέλει ὑπερβῇ ἐν τῷ συνόλῳ της τὸ ½ τοῦ κατωτάτου ὁρίου παγίας μηνιαίας ἀμοιβῆς, διότι λόγῳ τῆς ἐνσωματώσεως τοῦ ἐπιδόματος πολυετίας θὰ ἦτο ἀνέφικτος ὁ προσδιορισμὸς τῆς ὑπερβάσεως τοῦ ἡμίσεος τοῦ βασικοῦ μισθοῦ, ἤτοι ὁ ἀποκλεισμὸς προσαυξήσεως πέραν τοῦ ἡμίσεος τῶν βασικῶν ἀποδοχῶν. Ὡς πρὸς δὲ τὴν ὑπ' ἀριθ. 5798 τῆς 6/20.4.1966 ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργοῦ Δικαιοσύνης, καθ' ἣν ὁ καθορισμὸς τῶν κατωτάτων ὁρίων ἀμοιβῆς τῶν δικηγόρων, τῶν παρεχόντων τὰς ὑπηρεσίας των ἐπὶ παγίᾳ περιοδικῇ ἀμοιβῇ γίνεται κατὰ τὰς σκέψεις καὶ ὑπολογισμοὺς τῶν ὑπ' ἀριθ. 246/1965 καὶ 628/1964 γνωμοδοτήσεων τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους καὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 22/1963 γνωμοδοτήσεως τοῦ Εἰσαγγελέως τοῦ Ἀρείου Πάγου, ρητέον ὅτι αὕτη δὲν δύναται νὰ ἰσχύσῃ ὡς νομοθετικὸν κείμενον, ἅτε μὴ δημοσιευθέντος τοῦ περιεχομένου τούτων εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως (ὅλ. Α.Π. 503, 504/1968). Ὅθεν, οὕτω κρίνασα καὶ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις καὶ ὑπολογίσασα τὰ ἐπιδόματα πολυετίας ἄνευ ἐνσωματώσεως ἑκάστου τούτων εἰς τὸν βασικὸν μισθὸν καὶ καθορίσασα τὸ ἐπίδομα τριετιῶν εἰς 5% ἐπὶ τοῦ ἐκ δραχμῶν 5.989 βασικοῦ μισθοῦ, ὀρθῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς παραπεθείσας διατάξεις, δι' ὃ εἶναι ἀπορριπτέοι οἱ ἐναντίοι 1ος καὶ 2ος λόγοι ἀναιρέσεως.

Σαφῶς προκύπτει ἐκ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 1, 2, 5 τοῦ ἀ.ν. 539/1945 (ὅλ. καὶ ἄρθρον 666 Α.Κ.) καὶ τοῦ σκοποῦ, ὅστις ἐπιδιώκεται διὰ τῆς παροχῆς ἀδείας εἰς τὸν μισθωτὸν (ἀναπλήρωσις τῶν οὐσιωδῶς ἀναλισκομένων διὰ τῆς ἐργασίας πνευματικῶν καὶ σωματικῶν δυνάμεών του), ὅτι προϋπόθεσις τοῦ δικαιώματος ἀδείας (καὶ τῆς ἐκ τούτου ἐξαρτωμένης ὑποχρεώσεως καταβολῆς ἐπιδόματος ἀδείας), (ὅλ. καὶ ἄρθρον 3 § 16 τοῦ νόμου 4504/1966) εἶναι ἡ πλήρης τοῦ μισθωτοῦ κατ' ἔτος ἀπασχόλησις. Συνεπῶς, ἐφ' ὅσον ἐν προκειμένῳ, κατὰ γενόμενα δεκτὰ ὑπὸ τῆς ἀναιρεσιβαλλομένης ἀποφάσεως (κατ' ἀναφορὰν ἐν τούτῳ εἰς τὴν ἐκκληθεῖσαν ἀπόφασιν), ὁ ἀναιρεσείων ἀπελύθη κατὰ Φεβρουάριον 1968 (διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 41160/4333/1958 ἀποφάσεως) δὲν ἐκτίθη παρὰ τούτου δικαίωμα ἀδείας καὶ ὀρθῶς ἀπερρίφθη (σιγῇ) ὡς μὴ νόμιμος ὁ ἐναντίος ἰσχυρισμὸς τοῦ ἀναιρεσείοντος, εἶναι δὲ ἀβάσιμος ὁ σχετικὸς 3ος λόγος ἀναιρέσεως.

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑ

ΑΞΙΩΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΡΓΑΤΙΚΗΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΝ

Προσωπική ἐξάρτησις μισθωτοῦ διὰ τὰς ἐκ τῆς σχέσεως ἀπαιτήσεις του

Ὑπαγωγὴ εἰς τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν Νόμου ΓΦΟΔ' πάσης ἐκ σχέσεως ἐργασίας πηγαζούσης ἰδιωτικῆς ἀξιώσεως μισθωτοῦ, ὡς τοιούτου νοουμένου τοῦ φυσικοῦ προσώπου, τὸ ὁποῖον παρέχει εἰς ἕτερον πρόσωπον οἱασδήποτε φύσεως ἐξηρτημένην ἐργασίαν ἐναντι ἀμοιβῆς.—Ἀναγκαῖον, διὰ τὴν εἰς τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν ὑπαγωγὴν τῶν ἀξιώσεων νὰ εἶναι ἡ προσωπικὴ ἐξάρτησις λίαν στενή.—Περίπτωσις ἐργαζομένου ὑπὸ μὴ τοιαύτην ἐξάρτησιν ἐκ τοῦ ἐργοδότου.—Ἀπαράδεκτος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν ἐκδίκασις ἀξιώσεων αὐτοῦ.—Ἐκτίμησις ἀξιοπιστίας μαρτύρων.

Ἐπεκυρώθη ὑπὸ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου ἡ ὑπ' ἀριθ. 14525/1968 ἀπόφασις τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν.

Εἶναι δεδομένον, ὅτι εἰς τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΦΟΔ'/1911 (ἡ ὁποία καταργήθη ἤδη διὰ τοῦ ἄρθρου 37 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας Νόμου, συνεχιζομένη ὅμως διὰ τὰς ἐκκρεμεῖς δίκας), ὅσον καὶ εἰς τὴν νέαν διαδικασίαν ἐργατικῶν διαφορῶν τοῦ ἄρθρου 691 Πολιτικῆς Δικονομίας, ὑπήγοντο καὶ ὑπάγονται ἤδη αἱ ἀξιώσεις μισθωτῶν κατὰ τῶν ἐργοδοτῶν των ἐκ σχέσεως ἐργασίας. (Ἴδετε Α.Π. 124/1967, εἰσηγητὴς *Κ. Παπαϊωάννου*, ΕΕΔ 26, 609, ἔνθα σημειώσεις μας καὶ λοιπαὶ παραπομπαί).

Ποία ἡ ἔννοια τοῦ μισθωτοῦ ὁρίζεται εἰς τὸ ἄρθρον 6 τοῦ νόμου 765/1943, τροποποιητικοῦ σὺν τοῖς ἄλλοις καὶ τοῦ νόμου ΓΦΟΔ'/1911, πρὶν ἢ δηλαδὴ τεθῇ ἐν ἰσχύι ὁ Ἀστικὸς Κῶδιξ (23 Φεβρουαρίου 1946), ὁ ὁποῖος ἄλλως εἰς τὰς διατάξεις του (648 ἐπ.) ὑπάγει τόσον τὴν σύμβασιν ἐξηρτημένης ἐργασίας, ὡς καὶ ἐκείνην ἀνεξαρτήτων ὑπηρεσιῶν. (Οὕτω καὶ *Ι. Καποδίστριας*, Ἑρμ.ΑΚ Εἰσαγ. ἄρθρων 648 - 680, ἀριθ. 29 ἐπ., *Γ. Σιμωνέτος*, Δώδεκα Μελέται Ἀστικοῦ καὶ Ἐργατικοῦ Δικαίου, σελ. 344 ἐπ.).

Ἀποφάσεις ὅμως τινὲς τοῦ Ἀρείου Πάγου (μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ἡ κατωτέρω) (Ἴδετε Α.Π. 355/1963, εἰσηγητὴς *Εὐστ. Μαλλούχος*, ΕΕΔ 22, 1373, ἔνθα εἰς σημειώσεις μας καὶ λοιπαί), ἐνῶ ὑπάρχει εἰδικὴ διάταξις Ἐργατικοῦ Δικαίου, ἡ ὁποία δίδει τὴν ἔννοιαν τοῦ ὅρου μισθωτὸς (ἄρθρον 6 νόμου 765/1943) πρὸ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ Α.Κ. (Ἴδετε καὶ ἄρθρον 1 τοῦ νόμου 3239/1955, ΕΕΔ 14, 601), διὰ τὴν ὕπαρξιν ἐν συγκεκριμένῃ περιπτώσει σχέσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας προσφεύγουν εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 652 Α.Κ., ἐκ τοῦ ὁποίου ὅμως, ἐφαρμοζομένου καὶ ἐπὶ μισθώσεως ἀνεξαρτήτων ὑπηρεσιῶν, δὲν προκύπτει ἄλλο τι εἰμὴ, ὅτι ὁ ἐκμισθωτὴς τῶν ὑπηρεσιῶν ὀφείλει νὰ ἐκτελῇ μετ' ἐπιμελείας τὴν ἐργασίαν του. (Ἴδετε *Ι. Καποδίστριαν*, Ἑρμ.ΑΚ, εἰσαγωγὴ ἄρθρων 648 - 680, ἀριθ. 32).

Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 652 Α.Κ. ἀποτελεῖ εἰδικὴν ἐφαρμογὴν ἐπὶ τῆς συμβάσεως ἐργασίας τῆς γενικωτέρας ἀρχῆς ὅτι ὁ ὀφειλέτης εὐθύνεται διὰ πᾶσαν ἐκ δόλου ἢ ἀμελείας ἀθέτησιν τῆς ὑποχρεώσεώς του (*Γ. Σιμωνέτος*, ἔνθ' ἀνωτ. σελ. 34 ἐπ., ἔνθα καὶ λοιπαὶ παραπομπαί, πρβλ. καὶ *Π. Ζέπον*, Ἐναγκικόν, Εἰδικόν, σελ. 344, Ἴδετε καὶ *Ι. Καποδίστριαν*, ἔνθ' ἀνωτ., ἀριθ. 32).

Πέραν τούτων δὲν ὁρίζεται ἐν διατάξει τινὶ ὡς εἰδοποιὸς διαφορὰ διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς ἐργατικῆς διαδικασίας ὁ βαθμὸς τῆς προσωπικῆς ἐξαρτήσεως (λίαν στενή, στενὴ κλπ.) (Ἴδετε καὶ σύμφωνον πρὸς ταῦτα *Π. Κ. Βεργοιάπουλον*, ΕΕΔ 19, 14 ἐπ. ἐπὶ τῆς πρώτης εἰς τὸ θέμα Α.Π. 515/1959, εἰσηγητὴς *Ν. Χαραλάμπης*, ἡ ὁποία, στηριχθεῖσα εἰς τὸ ἄρθρον 652 Α.Κ., ἐδέχθη, ὅτι διὰ τὴν ἐκδίκασιν τῆς διαφορᾶς κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν ἀπαιτεῖται, ὅπως ὁ βαθμὸς τῆς ἐξαρτήσεως εἶναι λίαν στενός).

Ἁπλῶς ἀπαιτεῖται, ὡς καὶ διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν οὐσιαστικῶν ἐργατικῶν νόμων, νὰ ὑπάρχῃ ἐξάρτησις τοῦ μισθωτοῦ ἐκ τοῦ ἐργοδότου, ὥστε, ἂν καὶ δὲν ἀποξενοῦται πάσης προσωπικῆς πρωτοβουλίας, ὀφείλει νὰ ἐργάζηται ὑπὸ τὴν ἄμεσον ἀποπεῖραν καὶ τὸν ἔλεγχον τοῦ ἐργοδότου εἰς τόπον καὶ χρόνον ὑπ' αὐτοῦ ὁριζόμενον (Α.Π. 124/1967, εἰσηγητὴς *Κ. Παπαϊωάννου*, ΕΕΔ 26, 609).

Εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου, κατὰ τὰ ἐν αὐτῇ πραγματικὰ περιστατικά, δὲν συνετίθετο ἡ ἔννοια τοῦ μισθωτοῦ, μὴ ἐξαρτωμένου δηλαδὴ ἐκ τοῦ ἐργοδότου, ἀδιαφόρως βαθμοῦ ἐξαρτήσεως, καὶ συνεπῶς δὲν

ηδύναντο αἱ ἀπαιτήσεις του νὰ ἐκδικασθῶσι κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, ὡς δέχεται καὶ ἡ ἀπόφασις.

***

Ὡς πρὸς τὰς κατὰ τὴν νέαν διαδικασίαν ἐργατικῶν διαφορῶν (ἄρθρον 691 ἐπ. Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας) συναμένας νὰ ἐκδικασθοῦν ἀξιώσεις χρήσιμος εἶναι ἡ κατωτέρω παρατιθεμένη εἰσήγησις τοῦ εἰσηγητοῦ *Γ. Οἰκονομοπούλου* ἐνώπιον τῆς Συντακτικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Κώδικος, τὴν ὁποίαν παραλαμβάνομεν ἐκ τοῦ Σχεδίου Πολιτικῆς Δικονομίας, τόμος Ε', σελ. 151 ἐπ., ἔκδοσις Ὑπουργείου Δικαιοσύνης).

Ὁ ὅρος «ἐξηρτημένη ἐργασία», τοῦ ὁποίου γίνεται χρῆσις εἰς τὴν 1ην καὶ 3ην διατύπωσιν πρὸς καθορισμὸν τῶν σχέσεων, αἱ ὁποῖαι δικάζονται ὑπαγρεωτικῶς κατὰ τὴν διαδικασίαν αὐτήν, διεμορφώθη κατὰ τὰς τελευταίας δεκαετηρίδας καὶ ἔχει σήμερον πλέον σαφῆ ἔννοιαν. Γίνεται χρῆσις αὐτοῦ πρὸς διάκρισιν τῶν σχέσεων, αἱ ὁποῖαι ἔχουν ὡς ἀντικείμενον τὴν παροχὴν ἐργασίας ὑπὸ τῶν συγχρόνων νομοθεσιῶν καὶ ὑπὸ τῆς νομολογίας καὶ τῶν συγγραφέων παρ' ἡμῖν καὶ ἐν γένει εἰς τὴν ἠπειρωτικὴν Εὐρώπην. Διακρίνονται οὕτω αὐταὶ εἰς σχέσεις ἢ συμβάσεις ἐξηρτημένης ἐργασίας καὶ εἰς σχέσεις ἢ συμβάσεις ἀνεξαρτήτου ἐργασίας, ἀναλόγως τῆς ὑπάρξεως ἢ μὴ νομικῆς ἢ ἄλλως προσωπικῆς ἐξαρτήσεως τοῦ ἐργαζομένου ἀπὸ τὸν ἐργοδότην. Ἡ διάκρισις διεμορφώθη ἐπὶ τῇ βάσει τῶν πραγματικῶν δεδομένων τῆς συγχρόνου κοινωνικῆς ζωῆς καὶ τῶν συγχρόνων ἀναγκῶν.

Εἶναι ἀναμφίβολον σήμερον, ὅτι αἱ σχέσεις ἐξηρτημένης ἐργασίας ἐν τῇ πραγματικότητι, ὡς ἔχει ἐξελιχθῆ τὸ περιεχόμενον αὐτῶν, διαφέρουν οὐσιωδῶς τῶν σχέσεων ἀνεξαρτήτου ἐργασίας. Εἶναι διάφοροι αἱ πραγματικαὶ συνθῆκαι καὶ οἱ ὅροι, ὑπὸ τοὺς ὁποίους σήμερον παρέχεται ἡ ἐξηρτημένη ἀπὸ τῆς ἀνεξαρτήτου ἐργασίας. Διάφορος ἀκολούθως εἶναι ἡ συμβολὴ ἑκάστης ἐξ αὐτῶν εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς οἰκονομίας τῶν διαφόρων χωρῶν, ὅπως διάφορα εἶναι τὰ δημιουργούμενα ἐκ τῆς παροχῆς ἑκάστης ἐξ αὐτῶν συμφέροντα, ὡς καὶ τὰ κοινωνικὰ καὶ οἰκονομικὰ προβλήματα. Καὶ τοῦτο συνεπείᾳ τῆς διαμορφώσεως, τὴν ὁποίαν ἔχει λάβει ἡ σύγχρονος κοινωνία καὶ οἰκονομία, τὴν ὁποίαν τόσον οἱ θέτοντες τοὺς κανόνας δικαίου, ὅσον καὶ οἱ ἑρμηνεύοντες καὶ ἐφαρμόζοντες αὐτοὺς δὲν εἶναι δυνατὸν ν' ἀγνοήσουν.

Πλεῖστοι τῶν νεωτέρων νόμων τόσον παρ' ἡμῖν, ὅσον καὶ εἰς τὴν ἀλλοδαπήν, καθιεροῦν διατάξεις, αἱ ὁποῖαι διέπουν ἀποκλειστικῶς τὴν μίαν ἢ τὴν ἄλλην τῶν δύο κατηγοριῶν τῶν σχέσεων ἐργασίας. Ἡ σύγχρονος νομολογία καὶ οἱ συγγραφεῖς τόσον παρ' ἡμῖν, ὅσον καὶ ἐν Γαλλίᾳ, Γερμανίᾳ, Ἑλβετίᾳ κλπ. ἐπὶ τῇ βάσει τῆς διακρίσεως τῶν σχέσεων ἐξηρτημένης καὶ ἀνεξαρτήτου ἐργασίας προβαίνουν εἰς τὴν ἑρμηνείαν καὶ ἐφαρμογὴν τῶν ἰσχυόντων κανόνων δικαίου, οἱ ὁποῖοι διέπουν τὰς σχέσεις, αἱ ὁποῖαι ἔχουν ὡς ἀντικείμενον τὴν παροχὴν ἐργασίας. Ἡ διάκρισις ἔχει πλέον ἀναγνωρισθῆ ὡς θεμελιώδης διὰ τὸ ἰσχὺν δίκαιον. Εἰδικώτερον τὸ ἰσχὺν δικονομικὸν δίκαιον, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς διακρίσεως αὐτῆς, καθορίζει τὰς κατὰ τὴν εἰδικὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΘΟΔ' δικαζομένας διαφορὰς καὶ εἶναι ὀρθὴ καὶ παγία ἡ νομολογία, κατὰ τὴν ὁποίαν κατὰ τὴν διαδικασίαν αὐτήν, συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 1 τοῦ νόμου τούτου, δὲν δικάζονται αἱ ἀξιώσεις ἐξ οἱασδήποτε σχέσεως ἐργασίας, ἀλλὰ μόνον «αἱ ἰδιωτικαὶ ἀξιώσεις τῶν μισθωτῶν κατὰ τῶν ἐργοδοτῶν, αἱ νομικὴν βάσιν ἔχουσαι σύμβασιν ἐξηρτημένης ἐργασίας» (ὅρα Α.Π. 313/1948, Θέμις ΝΘ', σελ. 798, Α.Π. 93/1948, Θέμις ΝΘ', σελ. 469, περαιτέρω σχετικῶς μὲ τὴν διάκρισιν ὅρα Α.Π. 117/1942, Θέμις ΝΓ', σελ. 255, Α.Π. 55/1945, Θέμις ΝΣΤ', σελ. 251, Α.Π. 395/1946, Θέμις ΝΗ', σελ. 49, Α.Π. 149/1947, Θέμις ΝΘ', σελ. 557, ἐκ τῶν παρ' ἡμῖν συγγραφέων ὅρα ἰδίᾳ *Σιμωνέτον*, ἐν Θέμιδι ΝΔ', σελ. 1 ἐπ., σελ. 67 ἐπ. καὶ σελ. 145 ἐπ., *Καποδίστριαν*, ἐν Θέμιδι ΝΓ', σελ. 257 καὶ ΝΣΤ', σελ. 251, *Καυκᾶν*, Ἐνοχικὸν Δίκαιον (1948) ἄρθρα 648 - 649 § 2, *Οἰκονόμου*, Δίκαιον Ἐργατικῶν Ἀτυχημάτων § 46, διὰ τὰ δικαστήρια ἐν Γαλλίᾳ ὅρα D a l l o z, Nouveau Repertoire τόμ. 1 (1947) λέξ. Contrat de travail No 10 καὶ 11 ἐπ., P l a n i o l - R i p e r t - R o u a s t, Traité pratique τόμ. II (1932) No 772 ἐπ., ἐν Γερμανίᾳ N i p p e r d e y ἐν S t a u d i n g e r (1939) Vorbem § 611, σημ. 5 ἐπ. καὶ σημ. 9 ἐπ., H u e c k, Deutsches Arbeitsrecht (1936) σελ. 36 ἐπ., D e r s c h - V o l k m a r, Arbeitsgerichtsgesetz § 5, σημ. 3β, ἐν Ἑλβετίᾳ. S c h ö n e n b e r g e r, Kommentar zum Schweizerischen Z.G.B. τόμ. 5.2, Vorbem, art. 319, O.R. σημ. 9).

Θεωρῶ σκόπιμον, ὅπως καθορισθῆ ρητῶς ὑπὸ τῆς νέας Πολ. Δικονομίας, ὅτι κατὰ τὴν εἰδικὴν διαδικασίαν, τὴν ὁποίαν προτείνω διὰ τοῦ διαγράμματος διὰ τὴν ἐκδίκασιν τῶν διαφορῶν ἐκ σχέσεων ἐργασίας καὶ εἰς τὴν ὁποίαν ἀναφέ-

ρονται τὰ ἄρθρα 215 ἑπ., δικάζονται διαφοραί, σχέσιν ἔχουσαι μὲ τὴν παροχὴν ἐξηρτημένης ἐργασίας. Διὰ τὴν ἐκδίκασιν τῶν σχέσεων αὐτῶν μόνον προσδιάζουσιν αἱ εἰδικαὶ δικονομικαὶ διατάξεις, αἱ ὁποῖαι διέπουν τὴν εἰδικὴν διαδικασίαν. Ἡ παράγραφος 2 Γερμανικοῦ νόμου ἐργατικῶν δικαστηρίων, τὴν ὁποίαν ἔχει ὡς πρότυπον ἡ 3η διατύπωσις τοῦ ἄρθρου 215 καὶ τὸ ἄρθρον 1 νόμου ΓΘΟΔ', ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τῶν νόμων 765 τοῦ 1943 καὶ 1968 τοῦ 1944, ἀναφέρει γενικῶς τὰς σχέσεις ἐργασίας, χωρὶς νὰ προσδιορίζῃ ὅτι πρέπει νὰ εἶναι σχέσεις ἐξηρτημένης ἐργασίας. Ἐνταῦθεν ἐγεννήθησαν ἀμφισβητήσεις ἐν τῇ πράξει ἐν Γερμανίᾳ, ἐπεκράτησε δὲ ἡ γνώμη, ἰδίᾳ ἐπὶ τῇ βάσει τῆς παραγράφου 5 Γερμανικοῦ νόμου ἐργατικῶν δικαστηρίων, ὅτι ἡ σχέσις πρέπει νὰ εἶναι ἐξηρτημένης ἐργασίας (ὅρα Dersch-Volkmar, ἔνθ' ἀνωτ., § 5, σημ. 3 b, Stein-Jonas § 1, VIII. 2, σημ. 85 ἑπ.).

Εἰς τὴν 2αν διατύπωσιν χρησιμοποιῶ ἀντὶ τοῦ ὅρου «ἐξηρτημένη ἐργασία» τὸν ὅρον «μίσθωσις ἐργασίας» πρὸς καθορισμὸν τῶν σχέσεων, αἱ ὁποῖαι δικάζονται κατὰ τὴν διαδικασίαν αὐτήν. Οὕτω, συμφώνως μὲ τὴν διατύπωσιν αὐτήν, δικάζονται κατὰ τὴν διαδικασίαν αὐτὴν πᾶσαι αἱ σχέσεις, αἱ ὁποῖαι χαρακτηρίζονται ὡς μίσθωσις ἐργασίας συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 648 Α.Κ. Ὑποστηρίζεται παρ' ἡμῖν, ὅτι αἱ διατάξεις περὶ μισθώσεως ἐργασίας τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος ἀναφέρονται εἰς τὰς σχέσεις ἐξηρτημένης ἐργασίας καὶ ὅτι, κατ' ἀκολουθίαν, ἡ ἔννοια τῆς μισθώσεως ἐργασίας συμπίπτει μὲ τὴν ἔννοιαν τῆς σχέσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας (ὅρα ***Καυκᾶν***, ἔνθ' ἀνωτ., ἄρθρα 648 - 649 § 2, ***Οἰκονόμου***, ἔνθ' ἀνωτ., § 46 καὶ ὡς φαίνεται Α.Π. 313/1948, Θέμις ΝΘ', σελ. 799). Πλὴν ὅμως δὲν νομίζω, ὅτι αἱ ἔννοιαι αὐταὶ εἶναι ταυτόσημοι (ὅρα σχετικῶς καὶ ***Καποδίστριαν***, ἐν Ἐφημερίδι Ἑλληνικῆς καὶ Ἀλλοδαπῆς Νομολογίας, τόμ. 1942, σελ. 231), ὅπως δὲν εἶναι ταυτόσημοι καὶ ἐν Ἑλλάδι καὶ Γερμανίᾳ, ἀπὸ ὅπου παρελήφθησαν αἱ σχετικαὶ διατάξεις τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος περὶ συμβάσεως μισθώσεως ἐργασίας. Ἐν πάσῃ περιπτώσει εἶναι δυνατὸν νὰ γεννηθοῦν ζητήματα, τὰ ὁποῖα σκόπιμον εἶναι ν' ἀποφευχθοῦν.

Τόσον εἰς τὴν 1ην, ὅσον καὶ εἰς τὴν 2αν διατύπωσιν, ἀναφέρω, ὅτι δικάζονται κατὰ τὴν διαδικασίαν αὐτὴν πᾶσαι αἱ διαφοραὶ ἐκ σχέσεων ἀναφερομένων εἰς οἱανδήποτε ἄλλην αἰτίαν ἐξ ἀφορμῆς τῆς παρεχομένης ἢ ἐκμισθωμένης ἐργασίας. Οὕτω σαφῶς νομίζω προσδιορίζεται, ὅτι κατὰ τὴν διαδικασίαν αὐτὴν δικάζονται καὶ αἱ ἀναφερόμεναι εἰς ἀδικαιολόγητον πλουτισμόν, ἀδικοπραξίαν, ἐργατικὰ ἀτυχήματα καὶ ἄλλαι διαφοραί, αἱ ὁποῖαι ἔχουν ὁπωσδήποτε σχέσιν μὲ σχέσιν παροχῆς ἢ μισθώσεως ἐργασίας.

Σαφῶς προκύπτει, ὅτι κατὰ τὴν διαδικασίαν αὐτὴν δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐκδικασθοῦν δημοσίου δικαίου διαφοραί, π.χ. δημοσίων ὑπαλλήλων ἢ ὑπαλλήλων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου ἀσκούντων διοίκησιν (ὅρα σχετικῶς Α.Π. 98/1945, Θέμις ΝΣΤ', σελ. 340 καὶ αὐτόθι παρατηρήσεις ***Καποδίστρια***). Αἱ διαφοραὶ αὐταὶ δὲν ὑπάγονται εἰς τὴν ἔννοιαν τῶν ἰδιωτικοῦ δικαίου διαφορῶν, διὰ τὰς ὁποίας κατὰ τὴν νέαν Πολ. Δικονομίαν ἔχουν δικαιοδοσίαν τὰ πολιτικὰ δικαστήρια (ἄρθρον 1 εἰσηγήσεως ***Σακκέτα***).

Ἡ σύμβασις μαθητείας παρ' ἡμῖν νοεῖται περιλαμβανομένη εἰς τὴν σύμβασιν ἐργασίας (ὅρα ***Καποδίστριαν***, Ἐργατικὸν Δίκαιον § 117) καὶ ἑπομένως δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ γίνῃ εἰδικὴ μνεία ὅτι αἱ ἐξ αὐτῆς διαφοραὶ δικάζονται κατὰ τὴν εἰδικὴν διαδικασίαν τῶν ἄρθρων 216 ἑπ.

Προτείνω εἰς συμπλήρωσιν τῶν διὰ τῆς εἰσηγήσεώς μου ἐπὶ τοῦ διαγράμματος προταθέντων, ὅπως κατὰ τὴν διαδικασίαν αὐτὴν δικάζονται καὶ αἱ διαφοραὶ μεταξὺ τῶν ἐργαζομένων καὶ τῶν ἀσφαλιστικῶν ὀργανισμῶν, εἰς τοὺς ὁποίους εἶναι οὗτοι ἠσφαλισμένοι ὑποχρεωτικῶς συνεπείᾳ τῆς σχέσεως ἐργασίας. Αἱ διαφοραὶ αὐταὶ ἔχουν ἄμεσον σχέσιν μὲ τὴν σχέσιν παροχῆς ἐργασίας καὶ σκόπιμον εἶναι νὰ δικάζωνται κατὰ τὴν αὐτὴν διαδικασίαν. Ἐννοεῖται, ὅτι κατὰ τὴν διαδικασίαν αὐτὴν δικάζονται αἱ μεταξὺ ἐργαζομένων καὶ ἀσφαλιστικῶν ὀργανισμῶν διαφοραί, ἐφ' ὅσον ὑπάγονται εἰς τὰ πολιτικὰ δικαστήρια. Οὕτω π.χ. δὲν θὰ δικάζωνται κατὰ τὴν διαδικασίαν αὐτὴν αἱ διαφοραὶ μεταξὺ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων καὶ ἠσφαλισμένων διαφοραὶ μετὰ τὴν ἵδρυσιν τῶν διοικητικῶν ἀσφαλιστικῶν δικαστηρίων (ὅρα ἄρθρον 53 ἑπ., νόμου 6298 τοῦ 1934 καὶ δ. 23/25 Νοεμβρίου 1939 περὶ δικονομίας ἀσφαλιστικῶν δικαστηρίων, ὅρα περὶ αὐτῶν ***Ἀγαλλόπουλον***, ἐν Ἐφημερίδι Ἑλληνικῆς καὶ Ἀλλοδαπῆς Νομολογίας, τόμ. 1942, σελ. 102 καὶ ***Οἰκονόμου***, ἔνθ' ἀνωτ. § 567).

Ἀρείου Πάγου 495/1968, Τμ. Α'

Προεδρεύων ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Ι. Χατζηδάκης**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Καν. Κλαμαρῆς**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Δ. Ἰωάννου, Γ. Κ. Τρίμης

Κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ κωδικοποιημένου

νόμου ΓΞΟΔ' εἰς τὴν ὑπ' αὐτοῦ καθιερουμένην διαδικασίαν ὑπάγεται πᾶσα ἐκ τῆς σχέσεως ἐργασίας πηγάζουσα ἰδιωτικὴ ἀξίωσις μισθωτοῦ, ὡς τοιούτου κατὰ τὸ ἄρθρον 6 τοῦ νόμου 765/1943 νοουμένου τοῦ φυσικοῦ προσώπου τοῦ παρέχοντος εἰς ἕτερον πρόσωπον οἱασδήποτε φύσεως ἐξηρτημένην ἐργασίαν ἔναντι ἀμοιβῆς.

Ἐξ ἄλλου, ὡς σαφῶς προκύπτει ἐκ τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω ἄρθρου 1 τοῦ νόμου ΓΞΟΔ', ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ ἄρθρον 652 Α.Κ., ἡ εἰς τὴν σύμβασιν ἐργασίας ἀπαιτουμένη προσωπικὴ ἐξάρτησις τοῦ μισθωτοῦ, ἵνα αἱ ἐκ ταύτης πηγάζουσαι διαφοραὶ ὑπάγωνται εἰς τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου τούτου, ἀπαιτεῖται νὰ εἶναι λίαν στενή, τοιαύτη δὲ στενὴ ἐξάρτησις ὑφίσταται, ὅταν ὁ παρέχων τὴν ἐργασίαν ὑποβάλληται ἔναντι τοῦ εἰς ὃν αὐτὴ παρέχεται εἰς νομικὴν ἐξάρτησιν, ἐκδηλουμένην ἐν τῷ δικαιώματι τοῦ ἐργοδότου τοῦ ἀσκεῖν ἐποπτείαν καὶ ἔλεγχον εἰς τὴν παροχὴν ἐν γένει τῆς ἐργασίας.

Ἐν προκειμένῳ, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον, ἀνελέγκτως ἐκτιμῶν τὰς παρὰ τῶν διαδίκων προσαχθείσας ἀποδείξεις καὶ ἀνταποδείξεις, δέχεται ὡς βεβαιωθὲν ἐξ αὐτῶν: 1) Ὅτι ὁ ἐνάγων, ἤδη ἀναιρεσείων, ἔχων ὑπηρετήσει παρὰ τῇ ἐναγομένῃ, ἤδη ἀναιρεσιβλήτῳ, ὡς πρόσθετος ἀστυφύλαξ ἀπὸ τοῦ ἔτους 1932 μέχρι τοῦ Μαρτίου 1957, ὅτε ἀπελύθη ἐκ τῆς θέσεως ταύτης, κατήρτισεν ἐν συνεχείᾳ κατὰ Μάϊον 1957 νέαν σύμβασιν μετὰ τοῦ τότε προϊσταμένου τῶν Ὑπηρεσιῶν Κινήσεως τῆς ἐναγομένης, δυνάμει τῆς ὁποίας τῷ ἀνετέθη ἡ εἰσπραξις τῶν ὀφειλῶν τρίτων πρὸς αὐτὴν ἐκ ζημιῶν ἐπενεχθεισῶν ὑπ' αὐτῶν εἰς ὀχήματα αὐτῆς (τρόλλεϋ), ἐπ' ἀμοιβῇ ἐπὶ ποσοστοῖς, ἀπασχοληθείς εἰς τὴν ἐργασίαν ταύτην ἐπὶ μίαν δεκαετίαν, ἤτοι μέχρι τοῦ Ἰουνίου 1957, 2) ὅτι διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας του ταύτης παρεδίδετο ἑκάστοτε εἰς αὐτὸν παρὰ τοῦ προϊσταμένου κινήσεως τῆς ἤδη ἀναιρεσιβλήτου κατάστασις τῶν διαφόρων ὀφειλετῶν (τρίτων) μετὰ περιληπτικοῦ ἐγγράφου ἱστορικοῦ τῶν ἐπανεχθεισῶν ζημιῶν εἰς ὀχήματα ἢ τὰς ἐγκαταστάσεις ἐν γένει τῆς ἑταιρείας καὶ σχετικῆς πρὸς αὐτὸν ἐξουσιοδοτήσεως πρὸς εἴσπραξιν τοῦ ἀναγραφομένου ποσοῦ τῆς ἀποζημιώσεως, 3) ὅτι διὰ τῆς συμβάσεως δὲν εἶχε καθορισθῇ χρόνος ἐργασίας καὶ τρόπος ἐνεργείας, ὁ δὲ ἐνάγων ἦτο ἐλεύθερος νὰ ἐνεργήσῃ καθ' οἱονδήποτε τρόπον καὶ χρόνον, διὰ νὰ εἰσπράξῃ τὰς ὀφειλάς, χωρὶς νὰ λαμβάνῃ παρὰ τῆς ἐναγομένης συγκεκριμένας ὁδηγίας περὶ τοῦ τρόπου τῆς ἐνεργείας του, οὔτε νὰ ὑφίσταται σχετικὸν ἔλεγχον ἢ ἐποπτείαν ἐκ μέρους αὐτῆς κατὰ τὴν ἐργασίαν του, τὸν χρόνον τῆς ὁποίας ἐρρύθμιζε κατὰ τὸ δοκοῦν, μηδόλως ἐμποδιζόμενος νὰ ἀπασχολῆται καὶ εἰς ἄλλας ἐργασίας, 4) ὅτι οὗτος δὲν ἦτο ὑποχρεωμένος, ὅπως διέρχηται καθημερινῶς ἢ κατὰ τακτὰς ἡμέρας ἐκ τῶν Γραφείων τῆς ἐναγομένης, ἀλλ' ἐνήργει καὶ ἐν τούτῳ αὐτοδούλως, ἐπισκεπτόμενος ταῦτα ἅπαξ τῆς ἑβδομάδος ἢ τοῦ δεκαπενθημέρου, ὅτε μὲν διὰ νὰ παραλάβῃ καταστασιν ὀφειλετῶν, ὅτε δὲ διὰ νὰ παραδώσῃ τὰ παρ' αὐτοῦ εἰσπραχθέντα χρήματα, 5) ὅτι τὴν ἀμοιβήν του δὲν εἰσέπραττεν ἀπ' εὐθείας ὁ ἴδιος καὶ ἐπ' ὀνόματί του παρὰ τοῦ ταμείου τῆς ἑταιρείας, ἀλλὰ μετὰ τὴν εἰσπραξιν παρ' αὐτοῦ τῶν χρημάτων καὶ τὴν παράδοσιν αὐτῶν εἰς τὸν προϊστάμενον τοῦ τμήματος κινήσεως ὁ τελευταῖος συνάμει ἐντάλματος καὶ μὲ τὴν ἐν αὐτῷ αἰτιολογίαν «δι' ὑπηρεσιακὰ ἔξοδα εἰσπράξεως ζημιῶν προξενηθεισῶν εἰς ὀχήματα τῆς ἑταιρείας παρὰ τρίτων» εἰσέπραττε παρὰ τοῦ ταμείου τῆς ἑταιρείας ποσὸν ἴσον μὲ τὰ ποσοστά, ἅτινα ἐδικαιοῦτο ὁ ἐνάγων, τὸ ὁποῖον ἐν συνεχείᾳ ἀπεδίδετο εἰς αὐτόν, 6) ὅτι ἐνίοτε ὁ ἐνάγων ἐχρησιμοποιεῖτο παρὰ τοῦ νομικοῦ τμήματος τῆς ἑταιρείας δι' ἐξακριβώσεις στοιχείων διαφόρων ἀτόμων, ἐχόντων ἐκκρεμεῖς ὑποθέσεις μετὰ τῆς ἑταιρείας ἢ ὡς μάρτυς ἐπὶ δικαστηρίου ἐπὶ ἄλλων ὑποθέσεων, ἀμειβόμενος ἰδιαιτέρως διὰ τὰς τοιαύτας ὑπηρεσίας του.

Ἐκ τῶν οὕτω δεκτῶν γενομένων πραγματικῶν περιστατικῶν σαφῶς προκύπτει, ὅτι μεταξὺ τῶν διαδίκων δὲν συνήφθη σύμβασις μισθώσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ὑπὸ τὴν ἐν ταῖς ἄρθροις 648 Α.Κ. καὶ 1 τοῦ κωδικοποιηθέντος νόμου ΓΞΟΔ' ἔννοιαν. Τοῦτο εἶπον καὶ τὸ δικάσαν Πρωτοδικεῖον καὶ ἀκολούθως ἀπορρίψαν τὴν ἔφεσιν τοῦ ἤδη ἀναιρεσείοντος κατὰ τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως, δι' ἧς ὁ εἷς πρῶτον καθιὼν δικάσας Πρωτοδικῶν ἀπεφήνατο ἑαυτὸν ἀναρμόδιον πρὸς τὸ δικάσαι κατὰ τὴν ὑπὸ τοῦ νόμου ΓΞΟΔ' καθοριζομένην διαδικασίαν τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς αὐτοῦ (ἀναιρεσείοντος), εἰς οὐδεμίαν ὑπέπεσε παράβασιν, οἱ δὲ περὶ τοῦ ἐναντίου πρῶτος, δεύτερον σκέλος καὶ τρίτος λόγοι ἀναιρέσεως τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, ὡς ἀβάσι-

ΚΑΤΑΘΕΣΙΣ ΠΡΟΣΤΙΜΟΥ ΕΦΕΣΕΩΣ ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΡΓΑΤΙΚΗΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΝ

Παράλειψις καταθέσεως καὶ νόμιμοι συνέπειαι

Ἀναγκαία, κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 772 Πολιτικῆς Δικονομίας, ἐχουσαν ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ δικῶν, διεξαγομένων κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν Νόμου ΓΨΟΔ', ἡ κατάθεσις νομίμου προστίμου διὰ τὴν συζήτησιν τῆς ἐφέσεως ὡς πρὸς τὸν ἐκκαλοῦντα.—Ἄρνησις ἄλλως τοῦ Ἐφετείου ἐξ ἐπαγγέλματος πρὸς συζήτησιν τῆς ἐφέσεως καὶ παριστα-μένου τοῦ ἐφεσιβλήτου ἀπόρριψις τῆς ἐφέσεως ὡς ἀνυποστηρίκτου.— Παραδεκτή, κατ' ἄρθρον 812 § 1 Πολιτικῆς Δικονομίας, αἴτησις ἀναιρέσεως κατὰ τῆς ἀποφάσεως τοῦ ἐπὶ τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν Πρωτοδίκου.— Ἀπαράδεκτος λόγος ἀναιρέσεως, ἐρειδόμενος ἐπὶ μὴ προβληθέντος ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τῆς οὐσίας ἰσχυρισμοῦ.—Ἐφαρμογὴ ἄρθρου 595 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας καὶ ἐπὶ τῶν πρὸ τῆς εἰσαγωγῆς αὐτοῦ ἀσκηθέντων ἐνδίκων μέσων.—Μὴ ἀναγκαία κατάθεσις χρηματικῆς ποινῆς.

Ἐπεκυρώθησαν ὑπὸ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου ἡ ὑπ' ἀριθ. 24732/1967 ἀπόφασις τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΨΟΔ'/1911 Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν καὶ ὑπ' ἀριθ. 1393/1967 ἀπόφασις τοῦ εἰς α' βαθμὸν δικάσαντος Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν.

Δὲν ἀποκαρύνεται καὶ ἡ νεωτέρα αὐτὴ ἀπόφασις μοι, εἶναι ἀπορριπτέοι.

Ὡς προκύπτει ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, τὸ δικάσαν Πρωτοδικεῖον ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν καὶ ἐξετίμησεν, ἀποκρούσαν αὐτούς, πάντας τοὺς εἰς τὸν 1ον λόγον ἀναιρέσεως, πρῶτον σκέλος τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, ἀναφερομένους παρὰ τοῦ ἀναιρεσείοντος, ὡς παρ' αὐτοῦ προβληθέντας κατὰ τὴν ἐνώπιον αὐτοῦ συζήτησιν τῆς ὑποθέσεως, πραγματικοὺς ἰσχυρισμούς. Ὅθεν ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου ὡς ἄνω λόγος τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, ὡς ἀβάσιμος, εἶναι ἀπορριπτέος.

Ὡς προκύπτει ἐκ τῶν ἄρθρων 256 καὶ 332 τῆς Πολ. Δικονομίας, τὸ ζήτημα τῆς ἀξιοπιστίας τῶν μαρτύρων ἀνατίθεται εἰς τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου τῆς οὐσίας, τὸ ὁποῖον δὲν ὑποχρεοῦται κατὰ διάταξίν τινα νὰ ἐκθέσῃ ἐν τῇ ἀπόφασει του τοὺς λόγους, δι' οὓς πείθεται περὶ τῆς ἀξιοπιστίας των, οὐδὲ νὰ ἀπαντᾷ ἐπὶ τῶν σχετικῶν ἐπιχειρημάτων τῶν διαδίκων. Ὅθεν ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου δεύτερος λόγος ἀναιρέσεως τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, προσάπτων τῇ προσβαλλομένῃ ἀποφάσει τὴν αἰτίασιν, ὅτι αὕτη «δὲν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὰς προσαχθείσας ἀποδείξεις καὶ δὴ τὴν ἀπὸ 23 Μαρτίου 1965 μήνυσιν τοῦ ἀναιρεσείοντος ἐπὶ ψευδορκίᾳ τῶν μαρτύρων τῆς ἀντιδίκου, ἐφ' ὧν ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ἐρείδεται», εἶναι ἀπορριπτέος, τοῦ Ἀρείου Πάγου τῶν διὰ προγενεστέρων ἀποφάσεών του νομολογηθέντων ὡς πρὸς τὴν κατ' ἄρθρον 772 τῆς προϊσχυούσης Πολιτικῆς Δικονομίας ὑποχρέωσιν καταβολῆς προστίμου διὰ τὴν συζήτησιν τῆς ἐφέσεως καὶ ἐν τῇ προηγουμένῃ τῆς ἰσχυούσης ἤδη (ἄρθρον 691 ἐπ. Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας) διαδικασίᾳ ἐργατικῶν διαφορῶν τοῦ νόμου ΓΨΟΔ' καὶ περὶ τῶν συνεπειῶν ἐκ τῆς μὴ καταθέσεως τοῦ προστίμου. (Ἴδετε Α.Π. 427/1967, εἰσηγητὴς **Στ. Σταυρόπουλος**, ΕΕΔ 26, 1119, λοιπὴν νομολογίαν ἐν ΕΕΔ 26, 45, ἔνθα σημειώσεις μας).

Ἀπορριπτομένης τῆς ἐφέσεως διὰ τυπικὸν λόγον, ὡς διὰ παράλειψιν καταβολῆς προστίμου, εἶναι προσβλητὴ δι' αἰτήσεως ἀναιρέσεως ἡ ἐκκληθεῖσα ἀπόφασις, καθιστᾶμένη τελεσίδικος ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τῆς ἀπορριπτούσης τὴν ἔφεσιν ἀποφάσεως, ὡς δέχεται ἡ ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις. (Ἴδετε ὁμοίως καὶ Α.Π. 607/1967, εἰσηγητὴς *Λ. Κανελλάκος*, ΕΕΔ 27, 89).

Σημειοῦται, ὅτι κατὰ τὸν νέον Κώδικα Πολιτικῆς Δικονομίας δὲν ἀπαιτεῖται κατάθεσις παραβόλου ἐφέσεως, οὔτε καὶ χρηματικῆς ποινῆς διὰ τὸ παραδεκτὸν τῆς συζητήσεως αἰτήσεως ἀναιρέσεως, ὡς δέχεται ἡ σημειωθεῖσα ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις.

Ἀρείου Πάγου 464/1968, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ἀθ. Γεωργίου**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Καν. Κλαμαρῆς**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Πολ. Στεφανόπουλος, Χ. Κωτσάνος

Κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 772 τῆς Πολ. Δικονομίας, ἔχουσαν ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ δικῶν, διεξαγομένων κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ κωδικοποιηθέντος νόμου ΓΨΟΔ', ἐφ' ὅσον εἰδικὴ διάταξις δὲν ὁρίζει ἄλλως, διὰ τὴν συζήτησιν τῆς ἐφέσεως ὡς πρὸς τὸν ἐκκα-

λοῦντα ἀπαιτεῖται πρὸ ταύτης ἡ κατάθεσις τοῦ προστίμου. Ταύτης δὲ μὴ δεδαισυμένης διὰ τῆς προσαγωγῆς ὑπὸ τοῦ ἐκκαλοῦντος τοῦ σχετικοῦ διπλοτύπου εἰσπράξεως, τὸ ἐφετεῖον ἀρνεῖται ἐξ ἐπαγγέλματος τὴν συζήτησιν εἰς τὸν ἐκκαλοῦντα, διαγραφομένης τῆς ὑποθέσεως ἐκ τοῦ πινακίου (ἄρθρα 774, 590, 572, 379 Πολ. Δικονομίας). Ὁσάκις ὅμως παρίσταται ὁ ἐφεσίβλητος καὶ ζητεῖ τὴν ἀπόρριψιν τῆς ἐφέσεως τὸ ἐφετεῖον δὲν ἀπέχει νὰ δικάσῃ ἐπὶ ταύτης, ἀλλ' ἐφαρμόζον καὶ τοὺς ὁρισμοὺς τοῦ ἄρθρου 774 καὶ τοῦ εἰς ὃ τοῦτο παραπέμπει ἄρθρου 591 τῆς Πολ. Δικονομίας, δικάζει ἐρήμην τὸν ἐκκαλοῦντα, θεωρούμενον δικονομικῶς ἀπόντα καὶ ἀπορρίπτει τὴν ἔφεσιν ὡς ἀνυποστήρικτον, μὴ ἐπιτρεπομένης ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ἀνακοπῆς. Ταῦτα δὲν ἀντιτίθενται εἰς τὸ ἄρθρον 559 § 3 τῆς Πολ. Δικονομίας, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 3081/1954, ὅπερ, ἐφαρμοζόμενον ἐπὶ ὁραδίως γενομένης καταθέσεως τῶν προτάσεων ἢ συμπληρώσεως αὐτῶν, ὁρίζει μόνον, ὅτι τὸ δικαστήριον κατ' αἴτησιν τῶν διαδίκων ἢ ἀποφαίνεται τὴν ἀναβολὴν τῆς συζητήσεως ἢ παρέχει προθεσμίαν μέχρι δύο πλήρων ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ συζητήσεως πρὸς ἀνάπτυξιν καὶ ἀντίκρουσιν τῶν ἤδη πρὸ ταύτης κατατεθειμένων προτάσεων καὶ ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι συνεζητήθη ἐπ' ἀκροατηρίου ἡ ὑπόθεσις, μετασχόντος νομίμως τοῦ ζητήσαντος τὴν προθεσμίαν διαδίκου, τοῦθ' ὅπερ δὲν προβαίνει διὰ τὸν μὴ πρὸ ταύτης καταθέσαντα τὸ κατ' ἄρθρον 772 πρόστιμον ἐκκαλοῦντα καὶ διὰ τοῦτο μὴ ἀκουόμενον, καθ' ὃ ἐρήμην, ὡς εἴρηται, δικαζόμενον. Ἐνταῦθεν δὲ ἕπεται, ὅτι ἡ μετὰ τὴν ἐπ' ἀκροατηρίου συζήτησιν κατάθεσις τοῦ ὡς ἄνω προστίμου οὐδεμίαν ἀσκεῖ ἐπιρροήν. Ὅθεν τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον, ἀχθέν, ὡς δείκνυται ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, εἰς τὴν ἐρήμην τοῦ ἐκκαλοῦντος, ἤδη ἀναιρεσείοντος, ἀπόρριψιν τῆς ἐφέσεώς του, ὡς ἀνυποστηρίκτου, συμφώνως καὶ πρὸς τὴν αἴτησιν τοῦ ἐφεσιβλήτου περὶ ἀπορρίψεως τῆς ἐφέσεως, ἐπὶ τῇ αἰτίᾳ ὅτι, ὡς ἀνελέγκτως ἐδέχθη, δὲν κατετέθη τὸ κατ' ἄρθρον 772 Πολ. Δικονομίας πρόστιμον πρὸ τῆς ἐπ' ἀκροατηρίου συζητήσεως, εἰς οὐδεμίαν ὑπέπεσε παράβασιν, ὁ δὲ περὶ τοῦ ἐναντίου πρῶτος λόγος ἀναιρέσεως τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, ὡς ἀβάσιμος, εἶναι ἀπορριπτέος.

Παραδεκτῶς κατὰ τὸ ἄρθρον 812 § 1 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας, ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ νόμου 3810/1957, ἀπευθύνεται ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις ἀναιρέσεως κατὰ τῆς τελεσιδίκου καταστάσης ἀποφάσεως τοῦ κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΨΟΔ' δικάσαντος Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν, ἀφοῦ ἡ κατ' αὐτῆς παρὰ τοῦ ἤδη ἀναιρεσείοντος ἀσκηθεῖσα ἔφεσις ἀπερρίφθη ὡς ἀνυποστήρικτος διὰ τῆς ἀποφάσεως τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, μὴ ἐξετασθείσης τῆς οὐσίας καὶ μὴ ἐνσωματωθείσης οὕτω εἰς τὴν ἀπόφασίν του αὐτὴν τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως τοῦ ὡς εἴρηται Πρωτοδίκου.

Ὡς προκύπτει ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, δι' αὐτῆς ὁ ἐκδούς αὐτὴν Πρωτοδίκης δεβαιοῖ, ὅτι πρὸς μόρφωσιν τῆς κρίσεώς του ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν καὶ συνεξετίμησεν, ἐκτὸς τῶν καταθέσεων τῶν ἐξετασθέντων μαρτύρων, καὶ ἅπαντα τὰ παρὰ τῶν διαδίκων προσαχθέντα ἔγγραφα, ἐξ οὗ καὶ οὐδεμία καταλείπεται ἀμφιβολία, ὅτι οὗτος ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν καὶ συνεξετίμησε καὶ πάντα τὰ παρὰ τοῦ ἀναιρεσείοντος ἐν τῷ τρίτῳ λόγῳ ἀναιρέσεως, πρῶτον σκέλος, τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεώς του ἀναφερόμενα ὡς προσαχθέντα παρὰ τοῦ ἤδη ἀναιρεσιβλήτου ἔγγραφα, ἅτινα, ὡς καταστάντα κατόπιν τῆς ὑποβολῆς των κοινὰ μέσα ἀποδείξεως (ἄρθρον 254 τῆς Πολ. Δικονομίας) ἰσχυρίζεται ὁ ἀναιρεσείων, ὅτι ἐπεκαλέσθη καὶ οὗτος πρὸς ἀπόδειξιν τῶν ἰσχυρισμῶν του. Διὰ τὸν αὐτὸν δὲ λόγον εἶναι ἀπορριπτέος ὁ λόγος οὗτος ἀναιρέσεως καὶ κατὰ τὸ δεύτερον αὐτοῦ σκέλος, δι' οὗ πλήττεται ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ὡς μὴ λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὰς παρὰ τοῦ ἀναιρεσείοντος προσαχθείσας καὶ ἐπικληθείσας ἐνόρκους δεβαιώσεις ἐνώπιον τοῦ συμβολαιογράφου Ἀθηνῶν Σ.Μ. τῶν μαρτύρων του Σ.Σ. καὶ Κ.Κ., διότι ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῶν ἐγγράφων, ἅτινα, ὡς δεβαιοῖ ὁ ἐκδούς τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν δικαστής, ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν πρὸς μόρφωσιν τῆς κρίσεώς του, περιλαμβάνονται καὶ αἱ ὡς εἴρηται ἔνορκοι δεβαιώσεις.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 811 § 2 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας εἶναι ἀπαράδεκτος λόγος ἀναιρέσεως, ἐρειδόμενος ἐπὶ ἰσχυρισμοῦ μὴ προβληθέντος νομίμως ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τῆς οὐσίας, πλὴν ἂν πρόκειται περὶ τινος τῶν ἐν αὐτῷ ἀναφερομένων περιπτώσεων, οὐδεμία τῶν ὁποίων ἐν προκειμένῳ συντρέχει. Ὅθεν ὁ δεύτερος λόγος ἀναιρέσεως τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, πλήττων τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος Πρω-

ΠΡΟΣΘΕΤΟΙ ΑΣΤΥΦΥΛΑΚΕΣ

ΠΡΟΣΛΗΨΙΣ ΚΑΙ ΑΠΟΛΥΣΙΣ ΠΡΟΣΘΕΤΩΝ ΑΣΤΥΦΥΛΑΚΩΝ

Αποχώρησις λόγω συμπληρώσεως όρίου ήλικίας

Υπαγωγή των προσθέτων αστυφυλάκων, προσλαμβανομένων και απολυομένων κατόπιν διαταγής του Αρχηγού της Αστυνομίας, εις τας διατάξεις του οργανισμού της Αστυνομίας Πόλεων, μη εντασσομένων εις τον εσωτερικόν κανονισμόν της επιχειρήσεως, αίτησει της οποίας έχένετο ο διορισμός των.—Λύσις της συμβάσεως εργασίας μετά συμπλήρωσιν του ορίου ήλικίας διά διαταγής του Αρχηγού της Αστυνομίας, χωρίς να υποχρεούται ο εργοδότης προς προειδοποίησιν.—Ανεφάρμοστον διατάξεως άρθρου 2 Νόμου 617/1965 περί τροποποιήσεως Γενικού Κανονισμού Προσωπικού Ε.Η.Σ. και αποζημιώσεως κατά τούτο.

Επεκυρώθη υπό της κατωτέρω αποφάσεως του Αρείου Πάγου ή υπ' αριθ. 1886/1968 απόφασις του ως εφετείου δικάσαντος κατά την εργατικήν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Αθηνών.

Επρόκειτο, εις την περίπτωσιν, περί προσθέτου αστυφύλακος εις την υπηρεσίαν των Ελληνικών Ηλεκτρικών Σιδηροδρόμων, ο οποίος, συμπληρώσας το κατά την αποχώρησίν του ισχύον όριον ηλικίας των προσθέτων αστυφυλάκων 60ον έτος, κατά την διάταξιν του άρθρου 52 του διατάγματος 31 Δεκεμβρίου 1957/20 Ιανουαρίου 1958 «περί κωδικοποιήσεως διατάξεων, αφορωσών το Σώμα της Αστυνομίας Πόλεων» (ΕΕΔ 17, 326), απεχώρησε της υπηρεσίας, κατόπιν διαταγής του Αρχηγού Αστυνομίας Πόλεων, ως η ανωτέρω διάταξις ορίζει.

Σημειούμεν, ότι διά του άρθρου 15 του ά.ν. 318/1968 «περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως διατάξεων αφορωσών εις το Σώμα Αστυνομίας Πόλεων», αντικατεστάθη το εδάφιον β' της παραγράφου 1 του άρθρου 52 του αυτού κωδικοποιημένου νόμου ως κάτωθι: «β) Οι πρόσθετοι αστυφύλακες αποχωρούσιν υποχρεωτικώς άμα τη συμπληρώσει του 60ού έτους της ηλικίας των. Κατ' εξαίρεσιν δύνει εκ τούτων δέν δικαιούνται συντάξεως υπό του Ι.Κ.Α. δύνανται να παραμείνωσι τη αιτήσει των και εφ' όσον οι εργοδόται των επιθυμούσι τούτο μέχρι συμπληρώσεως του απαιτουμένου διά την συνταξιοδότησίν των χρόνου, εν πάση όμως περιπτώσει ούχι πέραν του 65ου έτους της ηλικίας των».

Και ναι μέν κατά τον νόμον 1653/1951 (ΕΕΔ 10, 140, άρθρον 52 του ανωτέρω κωδικοποιητικού διατάγματος) οι πρόσθετοι αστυφύλακες, απολυόμενοι, τη αιτήσει του εργοδότου, δικαιούνται της αποζημιώσεως του νόμου 2112/1920 (Α.Π. 234/1953, εισηγητής *Ι. Τραχανής*, ΕΕΔ 12, 596), αλλ' ως είναι η έννοια του νόμου τούτου όταν απολύωνται τη αιτήσει του εργοδότου, ενώ εις την περίπτωσιν της αρεοπαγιτικής αποφάσεως έγένετο αποχώρησις των αστυφυλάκων συνεπεία της περί ορίου ηλικίας διατάξεως του νόμου, οπότε δέν γεννάται υποχρέωσις του εργοδότου προς αποζημίωσιν. (Ομοίως και η Πρωτοδικείου Αθηνών 1082/1957, εισηγητής *Κ. Παρασκευόπουλος*, ΕΕΔ 16, 1277, ένθα σημειώσεις μας).

Αρείου Πάγου 468/1968, Τμ. Β'

Προεδρεύων ο Αντιπρόεδρος κ. **Αθ. Γεωργίου**
Εισηγητής ο Αρεοπαγίτης κ. **Στ. Σταυρόπουλος**
Δικηγόροι οι κ.κ. Π. Μαυραγκάς, Γ. Τσιτσόπουλος

Εκ της διατάξεως του άρθρου 55 του

τοδικείου, ως μη κηρύξασαν απαράδεκτον τον κατά τους ισχυρισμούς του αναιρεσείοντος το πρώτον κατά την ένώπιον του εκδόντος αυτήν δικαστηρίου προβληθέντα παρά της εναγομένης, ήδη αναιρεσιβλήτου, ισχυρισμόν, αναγόμενον εις την παθητικήν νομιμοποίησιν της αγωγής διά τον μετά την 31 Δεκεμβρίου 1963 χρόνον, εφ' όσον ο αναιρεσείων δέν ισχυρίζεται, ότι το απαράδεκτον τούτο προέβαλεν ένώπιον του εκδόντος αυτήν (προσβαλλομένην απόφασιν) δικαστηρίου είναι ως απαράδεκτος απορριπτέος.

Εκ του άρθρου 595 Κώδικος Πολ. Δικονομίας, έχοντος εφαρμογήν κατά την διάταξιν του άρθρου 25 § 3 του Εισαγωγικού Νόμου Πολιτικής Δικονομίας και επί των προ της εισαγωγής αυτού ασκηθέντων ενδίκων μέσων, σαφώς προκύπτει, ότι από της ένάρξεως της ισχύος αυτού δέν απαιτείται διά το παραδεκτόν της συζητήσεως αίτήσεως αναιρέσεως, άσκηθείσης προ της εισαγωγής αυτού, κατάθεσις χρηματικής ποινής. Όθεν δέον να διαταχθή η απόδοσις τω αναιρεσείοντι του παρ' αυτού κατατεθέντος παραβόλου.

οργανισμοῦ τῆς Ἀστυνομίας Πόλεων (κωδικοποιητικὸν διάταγμα τῆς 31.12.1957/20.1.1958) σαφῶς προκύπτει, ὅτι οἱ πρόσθετοι ἀστυφύλακες, προσλαμβανόμενοι καὶ ἀπολυόμενοι κατόπιν διαταγῆς τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Ἀστυνομίας, ὑπάγονται εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ὀργανισμοῦ τούτου καὶ δὲν ἐντάσσονται εἰς τὸν ἐσωτερικὸν κανονισμὸν τῆς ἐπιχειρήσεως, αἰτήσει τῆς ὁποίας ἐγένετο ὁ διορισμός των, καὶ ὅ) ὅτι εἰς περίπτωσιν συμπληρώσεως ὑπὸ τοῦ προσθέτου ἀστυφύλακος τοῦ 60οῦ ἔτους τῆς ἡλικίας του ὁ Ἀρχηγὸς τῆς Ἀστυνομίας, ἐνεργῶν αὐτεπαγγέλτως, προβαίνει εἰς τὴν ἔκδοσιν διαταγῆς περὶ τοῦ τερματισμοῦ τῆς ὑπηρεσίας του καὶ οὕτως ἐπέρχεται ἡ λύσις τῆς συμβάσεως ἐργασίας, χωρὶς νὰ ὑποχρεοῦται ὁ ἐργοδότης ὅπως τηρήσῃ τοὺς ὅρους προειδοποιήσεως, περὶ ὧν προβλέπει ἡ παράγραφος 2 τοῦ ὡς ἄνω ἄρθρου 55, ἀφορῶσα καταγγελίαν ὑπὸ τούτου τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως. Ὅθεν, μὴ ἐχούσης ἐφαρμογὴν ἐπὶ τῆς τελευταίας ταύτης περιπτώσεως τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 617 1965 περὶ τροποποιήσεως τοῦ Γενικοῦ Κανονισμοῦ τοῦ Προσωπικοῦ Ὑπηρεσιῶν τῶν Ε.Π.Σ. (ἐκδοθέντος δυνάμει τοῦ νόμου 3752/1929), ἥτις ὁρίζει, ὅτι οἱ ἀποχωροῦντες μόνιμοι ὑπάλληλοι τούτων λόγῳ συμπληρώσεως τοῦ 60οῦ ἔτους λαμβάνουν ἀποζημίωσιν ἴσην πρὸς τόσους μηνιαίους μισθοὺς (μετὰ τῶν δευτερευουσῶν ἀπολαυῶν) ὅσα τὰ ἔτη ὑπηρεσίας παρὰ τῇ ἑταιρείᾳ, ἀφοῦ οὗτοι δὲν διίστανται, ὡς ἐξετέθη, ὑπὸ τοῦ ρηθέντος κανονισμοῦ, κατ' ὀρθὴν ἑρμηνείαν καὶ ἐφαρμογὴν τῶν διαληφθεισῶν διατάξεων ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ἔκρινεν, ὅτι ὁ ἀναιρεσείων, ὑπηρετήσας, ὡς ἐδέχθη μετ' ἀνέλεγκτον ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων, ἀπὸ τῆς 5 Μαρτίου 1949 μέχρι τῆς 31.12.1966 ὡς πρόσθετος ἀστυφύλαξ παρὰ τῇ ἀναιρεσιβλήτῳ καὶ ἀπογωρήσας διὰ συμπλήρωσιν τοῦ ὁρίου ἡλικίας κατόπιν σχετικῆς διαταγῆς τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Ἀστυνομίας Πόλεων, δὲν ἐδικαιοῦτο ἀποζημιώσεως κατὰ τὸν ὡς εἴρηται κανονισμὸν ἢ τὸν νόμον 2112/1920 καὶ ἀκολούθως ἀπέρριψε τὴν ὑπὸ δίκην ἀγωγήν, διώκουσαν τὴν καταβολὴν ἀποζημιώσεως ἴσης πρὸς τὰς ἀποδοχὰς 17 μηνῶν, ὁ δὲ περὶ τοῦ ἐναντίου πρῶτος λόγος ἀναιρέσεως εἶναι μὴ βάσιμος καὶ ἀπορριπτέος.

Ὡς ἐμφαίνεται ἐκ τῆς πέμπτης αἰτιολογίας τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον ἐδέχθη ἀνελέγκτως, ὅτι οἱ τυχόντες ἀποζημιώσεως κατὰ τὴν ἐκ τῆς ὑπηρεσίας ἀποχώρησίν των μισθωτοὶ τῆς ἀναιρεσιβλήτου, τὰς περιπτώσεις τῶν ὁποίων ἐπεκαλέσθη ὁ ἀναιρεσείων ἀναφορικῶς πρὸς τὸν περὶ ἀνίσου μεταχειρίσεως ἰσχυρισμόν του, παρεῖχον ἐργασίαν οὐχὶ ὡς πρόσθετοι ἀστυφύλακες, ἀλλὰ ὁ μὲν πρῶτος τούτων ὡς ἐκδότης εἰσιτηρίων, ὁ δὲ δεύτερος ὡς φύλαξ ἐν ἀρχῇ καὶ ὡς διοικητικὸς ὑπάλληλος μεταγενεστέρως. Ὑπὸ τὰ γενόμενα δεκτὰ περιστατικὰ ταῦτα ὀρθῶς ἔκρινεν αὕτη, ὅτι δὲν παρεβιάσθησαν αἱ ἀρχαὶ τῆς καλῆς πίστεως καὶ τῶν χρηστῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν, δι' ἃ εἶναι ἀβάσιμος καὶ ἀπορριπτέος ὁ ἀντίθετος δεύτερος λόγος ἀναιρέσεως.

Κατὰ τὰ ἐν τῇ πρώτῃ αἰτιολογίᾳ τῆς παρούσης ἐκτιθέμενα δὲν συντρέχουν ἐν προκειμένῳ οἱ ὅροι τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, ἀφοῦ καὶ ἂν ἐτοποθετεῖτο παρὰ τῇ ἀναιρεσιβλήτῳ ἕτερος ἀντὶ τοῦ ἀναιρεσείοντος πρόσθετος ἀστυφύλαξ δὲν θὰ κατέβαλλεν αὕτη, ἐν ἀπολύσει του διὰ διαταγῆς τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Ἀστυνομίας λόγῳ συμπληρώσεως τοῦ 60οῦ ἔτους τῆς ἡλικίας του, τὴν ὑπὸ τοῦ ὡς ἄνω κανονισμοῦ τοῦ προσωπικοῦ της (εἰς ὃν δὲν ὑπάγονται οἱ πρόσθετοι ἀστυφύλακες) προβλεπομένην ἀποζημίωσιν. Ὅθεν ὀρθῶς ἀπερρίφθη ἡ σχετικὴ βάσις τῆς ἀγωγῆς καὶ ὁ ἐναντίος τρίτος λόγος ἀναιρέσεως εἶναι ἀβάσιμος καὶ ὡς τοιοῦτος ἀπορριπτέος.

Ὡς δείκνυται ἐκ τῆς μνησθείσης πέμπτης σκέψεως τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, αὕτη περιέχει σαφεῖς καὶ πλήρεις αἰτιολογίας ὡς πρὸς τὰ ἀσκούντα ἐπιρροὴν εἰς τὴν ἔκβασιν τῆς δίκης ὡς εἴρηται πραγματικὰ περιστατικά, ὥστε νὰ καθίσταται ἐφικτὸς ὁ ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου ἔλεγχος περὶ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου, εἶναι δὲ ἀβάσιμος καὶ ἀπορριπτέος ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου τέταρτος λόγος ἀναιρέσεως.

ΣΥΛΛΟΓΙΚΑΙ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΔΕΣΜΕΥΣΙΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

Έφαρμογή τῶν περί προσωπικοῦ Γραφείων ἐπιχειρήσεων διαιτητικῶν ἀποφάσεων

Κύκλος ἐφαρμογῆς.–Προϋπόθεσις ἡ ὕπαρξις ἐπιχειρήσεως ὑπό τήν γνωστήν ἔννοιαν τῆς οἰκονομικῆς ἐπιστήμης καί ὁ ἀπασχολούμενος μισθωτός νά ἐκτελῇ ἐργασίαν Γραφείου, τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου μή ἀσκούντων ἐπιχείρησιν.– Προυποθέσεις δεσμεύσεως τοῦ Δημοσίου καί τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου ἐξ ἐθνικῶν ὁμοιοεπαγγελματικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας.

Ἐπανέρχεται τό Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν, δικάσαν ὡς ἐφετεῖον κατά τήν ἐργατικήν διαδικασίαν, ἐπί τοῦ θέματος ἂν αἱ περί ἀποδοχῶν προσωπικοῦ Γραφείων Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν καί λοιπῶν ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων διαιτητικαί ἀποφάσεις, αἱ ὁποῖαι κατά τόν νόμον ἐξομοιοῦνται πρός συλλογικάς συμβάσεις ἐργασίας, δεσμεύουν καί τά Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, οἷον τό ἐν προκειμένῳ ἐναχθέν Ἐθνικόν Ἵδρυμα Ραδιοφωνίας. (Ἴδετε διά τό θέμα καί Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 4007/1968, εἰσηγητής *Ν. Καβαλλιέρος*, ΕΕΔ 27, 478, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 12552/1968, εἰσηγητής *Ἀθ. Ποϋλος*, ΕΕΔ 27, 1034, ἔνθα εἰς σημειώσεις μας καί παραπομπαί εἰς λοιπήν νομολογίαν).

Ὁπωσδήποτε τό Πρωτοδικεῖον, ἐν ὄψει τοῦ ὅτι αἱ ἐν λόγῳ διαιτητικαί ἀποφάσεις ἀφοροῦσιν εἰς τό προσωπικόν Γραφείων ἢ καί ἐκτός τούτων τούς ἐκτελοῦντας ὑπηρεσίαν γραφικήν, δέχεται, ὅτι ὁ ἀξιώσας τήν ἐφαρμογήν αὐτῶν μισθωτός δέν ἐξετέλει ἐργασίαν Γραφείου καί ἀπό τοῦ λόγου καί τούτου δέν ἀνεγνωρίσθη δικαίωμα ἐκ τῶν ἀνωτέρω διαιτητικῶν ἀποφάσεων.

Τοῦτο καί διά τήν ἐφαρμογήν τῶν μνημονευομένων εἰς τήν ἀπόφασιν τοῦ Πρωτοδικείου δύο διαιτητικῶν ἀποφάσεων, αἱ ὁποῖαι ἐκηρύχθησαν ὑποχρεωτικαί δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας κατ' ἄρθρον 5 § 3 τοῦ νόμου 3239/1955 περί συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας καί ὑπό τήν ἰσχύν, γενομένην δεκτήν δι' ἀποφάσεων τοῦ Ἀρείου Πάγου (Α.Π. 435/1962, εἰσηγητής **Στ. Σταυρόπουλος**, ΕΕΔ 21, 1034, ἔνθα καί λοιπαί παραπομπαί), ὅτι ἡ ἔκτασις ἐφαρμογῆς τῆς κηρυχθείσης γενικῶς ὑποχρεωτικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ διαιτητικῆς ἀποφάσεως κρίνεται ἐπί τῇ βάσει τοῦ ἐπαγγέλματος τοῦ μισθωτοῦ καί μόνον.

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 20306/1968

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. **Ν. Μελᾶς**

Εἰσηγητής ὁ Πρωτοδίκης κ. **Ἰάκ. Πασχαλίδης**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Σ. Δασκαλόπουλος, Γ. Δαούτης

Διά τῆς ἐφ' ἧς ἡ ἐκκαλουμένη ἀγωγῆς τοῦ ὁ ἐνάγων ἰσχυρίσθη, ὅτι προσελήφθη παρά τοῦ ἐναγομένου (Ἐθνικοῦ Ἱδρύματος Ραδιοφωνίας) ἐπί συμβάσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ἀορίστου χρόνου, ὡς ὑπάλληλος, τήν 25.7.1957 καί εἰργάσθη μέχρι τῆς 31.8.1966, ὅτε ἀπελύθη ἄνευ τῆς συγχρόνου καταβολῆς τῆς νομίμου ἀποζημιώσεως, ἀμειβόμενος κατά τόν χρόνον τῆς ὑπηρεσίας ἐπί μισθῷ ἐλάσσονι τοῦ νομίμου. Ἐζήτησε δέ, ὅπως ὑποχρεωθῇ τό ἐναγόμενον Ἵδρυμα καί τῷ καταβάλῃ νομιμοτόκως βάσει τῆς συμβάσεως, ἄλλως κατά τάς ἀρχάς τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, οὗτινος τούς λόγους ἐπικαλεῖται α) διαφοράς ἀποδοχῶν ἐκ δραχμῶν 145.468, β) διαφοράς δώρων ἐκ δραχμῶν 18.543, γ) ἀποδοχάς ὑπερημερίας ἐκ δραχμῶν 17.100, ἄλλως ἀποζημιώσεως ἐπί τῇ ἀπολύσει ἐκ δραχμῶν 22.520 καί δ) ἀποζημίωσιν διά μή ληφθεῖσαν ἄδειαν 1966 καί ἐπιδόματός της ἐκ δραχμῶν 10.637, συνολικῶς δέ δραχμῶν 197.218.

Τήν ἀγωγήν ταύτην ἐδέχθη ἡ ἐκκαλουμένη ἐν μέρει καθ' ἅπαντα αὐτῆς τά κεφάλαια, ἐπιδικάσασα τῷ ἐνάγοντι δραχμάς 87.417, κατά τῆς τοιαύτης δέ κρίσεώς της παραπονεῖται ἤδη τό ἐκκαλοῦν Ἵδρυμα, ἐξαιτούμενον διά τούς ἐν τῇ ἐφέσει του λόγους τήν μεταρρύθμισιν αὐτῆς, ἐπί τῷ τέλει ὅπως ἀπορριφθῇ ἡ ἀγωγή ἐν τῷ συνόλῳ της καί ὁ ἐνάγων διά τῆς παραδεκτῶς κατ' ἄρθρον 758 Πολ. Δικονομίας ἀσκουμένης διά τῶν προτάσεών του τῆς προκειμένης ἐκκλήτου δίκης ἀντεφέσεώς του ὡς πρός τό ὡς ἄνω ἐκκαλούμενον πρῶτον κεφάλαιον, ἐξαιτούμενος τήν ἐν τῷ συνόλῳ του παραδοχήν αὐτοῦ.

Διά τῶν ἀποφάσεων ὑπ' ἀριθ. 2/1959, ἐγκριθείσης δι' ὑπ' ἀριθ. 16929/1959 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, κηρυχθείσης ὑποχρεωτικῆς δι' ὑπ' ἀριθ. 42726/1959 ὁμοίας, 2/1961, κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς δι' ὑπ' ἀριθ. 26762/5678/1961 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως καί ὑποχρεωτικῆς δι'

ὑπ' ἀριθ. 46811/1961 ὁμοίας, 28/1963, ἐγκριθείσης δι' ὑπ' ἀριθ. 89850/1963 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, καὶ 43/1965, ἐγκριθείσης δι' ὑπ' ἀριθ. 3240/1965 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, παραταθείσης τῆς ἰσχύος της μέχρι 18.5.1967 δι' ὑπ' ἀριθ. 6658/435/1967 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ ὅρων ἀμοιβῆς τοῦ προσωπικοῦ Γραφείων ἀνωνύμων ἑταιρειῶν καὶ λοιπῶν ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων ἁπάσης τῆς χώρας», ἐχουσῶν τὸν χαρακτῆρα ἐθνικῶν ὁμοιοεπαγγελματικῶν (Α.Π. Ὁλομ. 78/1966, ΕΕΔ 25, 926, Α.Π. 738/1963, ΕΕΔ 23, 268), καταλαμβανουσῶν τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 16.9.1958 ἕως 18.5.1967, ἐντὸς τοῦ ὁποίου περιλαμβάνεται ὁ ἐν τῇ προκειμένῃ ἐργατικῇ διαφορᾷ ἐπίδικος χρόνος (1.1.1961 - 31.12.1965), καθωρίσθησαν τὰ κατώτατα ὅρια βασικῶν μισθῶν, ἀναλόγως τοῦ φύλου, τῆς ἡλικίας καὶ τοῦ χρόνου ὑπηρεσίας μετὰ ἐπιδόματος γάμου, τῶν περὶ ὧν αὗται μισθωτῶν, ἤτοι τῶν ὑπαγομένων, κατὰ τὴν παράγραφον 1 αὐτῶν, «εἰς τὸ προσωπικὸν τῶν Γραφείων καὶ τὸ προσωπικὸν τὸ ἐκτελοῦν ἐργασίαν Γραφείου, ἀσχέτως τοῦ τόπου, ἔνθα παρέχει τὰς ὑπηρεσίας του, τῶν ἐν Ἑλλάδι λειτουργουσῶν πάσης φύσεως ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων (βιομηχανικῶν, ἐμπορικῶν, ἐπαγγελματικῶν, βιοτεχνικῶν, καταστημάτων ἐν γένει κλπ.), ἀνεξαρτήτως τῆς νομικῆς μορφῆς τούτων, ἐκτὸς τοῦ ὁμοίου προσωπικοῦ τῶν τραπεζιτικῶν καὶ ἀσφαλιστικῶν ἐπιχειρήσεων» (Α.Π. 20/1965, Α.Π. 260/1966, ΕΕΔ 25, 987, Α.Π. 10/1964, ΕΕΔ 23, 270, Πρωτ. Ἀθηνῶν 837/1967, ΕΕΔ 26, 554).

Βασικὴ προϋπόθεσις διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν ἀνωτέρω διαιτητικῶν ἀποφάσεων εἶναι νὰ ὑπάρχῃ ἐπιχείρησις ὑπὸ τὴν γνωστὴν ἔννοιαν τῆς οἰκονομικῆς ἐπιστήμης, ὑφ' ἣν γίνεται ἡ ἐφαρμογὴ καὶ τῶν ἐν συνόλῳ διατάξεων τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου, ὅπου τοῦτο ὁμιλεῖ περὶ ἐπιχειρήσεως (Α.Π. 335/1960, ΕΕΔ 19, 1007), ἤτοι νὰ ὑπάρχῃ ὀργάνωσις κεφαλαίου καὶ ἐργασίας πρὸς ἐπιδίωξιν κέρδους (βλ. Α.Π. 304/1954, Ὁλομελείας, ΕΕΔ 13, 454, *Α. Χατζηδάκην*, ΕΕΔ 2, 292, *Γ. Τρίμην*, ΕΕΔ 19, 363), ἐν μὴ συνδρομῇ τῶν ὁποίων ἡ ἐάν ὁ εἰς τοιαύτας ἐπιχειρήσεις ἀπασχολούμενος ὑπάλληλος δὲν ἐκτελῇ ἐργασίαν Γραφείου, δὲν ἔχουσιν ἐφαρμογήν, ὡς πρὸς αὐτόν, αἱ ἀνωτέρω διαιτητικαὶ ἀποφάσεις. Τοῦτο, κατὰ τὴν πρώτην περίπτωσιν, ἰσχύει, ὅταν ἐργοδότης εἶναι νομικὸν πρόσωπον δημοσίου δικαίου, ἀπασχολοῦν ὑπάλληλον ἐν σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, διότι τὰ νομικὰ πρόσωπα δημοσίου δικαίου δὲν ἀσκοῦν ἐπιχείρησιν, ἀλλὰ κατὰ παραχώρησιν τοῦ Κράτους ἐνασκοῦν δημοσίαν διοίκησιν (*Α. Τούσῃ*, Γεν. Ἀρχαὶ τοῦ Ἀστικοῦ Δικαίου σ. 257 ἑπ., σχόλια ἐν ΕΕΔ 26, 1077 ἐπὶ ὑπ' ἀριθ. 1358/1967 ἀποφάσεως Ἐργατοδίκου Ἀθηνῶν), μὴ δυνάμενα νὰ ὑπαχθοῦν εἰς τὸν ὅρον «ἰδιωτικὴ ἐπιχείρησις» ὑπὸ τὴν ἀνωτέρω ἔννοιαν. Καὶ ναὶ μὲν αἱ ἐθνικαὶ ὁμοιοεπαγγελματικαὶ συλλογικαὶ συμβάσεις καὶ αἱ πρὸς ταύτας ἐξομοιούμεναι ὁμοιαι διαιτητικαὶ ἀποφάσεις δεσμεύουσι πάντας τοὺς ἐργοδότας καὶ μισθωτοὺς τοῦ εἰς ὃ ἀφορῶσιν αὗται ἐπαγγέλματος ἢ καὶ τῶν συναφῶν πρὸς αὐτὸ κλάδων καὶ ἂν ἔτι δὲν ἀνήκωσιν οὗτοι εἰς τὰς συμβληθείσας γενικωτέρας σημασίας ἐπαγγελματικὰς ὀργανώσεις, ὡς ἐπίσης καὶ αὐτὸ ἔτι τὸ Δημόσιον καὶ τὰ νομικὰ πρόσωπα δημοσίου δικαίου, τὰ ὁποῖα δὲν δύνανται, ἄλλως, νὰ ἐκπροσωπῶνται ὑπό τινος, ἔστω καὶ γενικωτέρας σημασίας ὀργανώσεως, ἀρκεῖ δι' αὐτὰ (Δημόσιον καὶ Ν.Π.Δ.Δ.) νὰ κατηρτίσθησαν καὶ ὑπεγράφησαν αὗται (συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας καὶ διαιτητικαὶ ἀποφάσεις) παρουσίᾳ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἢ τοῦ παρ' αὐτοῦ εἰδικῶς ἐξουσιοδοτημένου ὀργάνου (Α.Π. Ὁλομελείας 172/1967, ΕΕΔ 26, 549), τοῦτο ὅμως, ὑπὸ τὴν ἐξυπακουομένην ἔννοιαν ὅτι κατελείφθη περαιτέρω ἔδαφος ἐφαρμογῆς αὐτῶν, ἡ δὲ ἐξ αὐτῶν δέσμευσις καταλαμβάνει αὐτὸ τοῦτο τὸ ἐπάγγελμα, ὅπερ ἀφορῶσιν αὗται, μὴ δυναμένη, προδήλως, νὰ ἐξέλθῃ τοῦ κύκλου ἀπασχολήσεως τῶν ἐν αὐταῖς (συλλογικῶν συμβάσεων καὶ διαιτητικῶν ἀποφάσεων) μισθωτῶν καὶ ἀλλοιώσῃ τὸν χαρακτῆρα αὐτῶν, βαίνουσα πέραν τῆς βουλήσεως τοῦ νομοθέτου. Ὅθεν αἱ ὡς ἄνω διαιτητικαὶ ἀποφάσεις «περὶ ὅρων ἀμοιβῆς τοῦ προσωπικοῦ Γραφείων ἀνωνύμων ἑταιρειῶν καὶ λοιπῶν ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων», ἀνεξαρτήτως τοῦ ἐάν ἐκηρύχθησαν (ὡς αἱ δύο πρῶται, 2/1959 καὶ 2/1961) ὑποχρεωτικαὶ δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἢ οὔ (ὡς αἱ δύο τελευταῖαι ὑπ' ἀριθ. 28/1963 καὶ 43/1965), δὲν δύνανται, καίπερ ἐθνικαὶ ὁμοιοεπαγγελματικαί, νὰ τύχωσιν ἐφαρμογῆς ἐν τῇ προκειμένῃ ἐργατικῇ συμβάσει ἰδιωτικοῦ δικαίου, ὡς ἰσχυρίζεται ὁ ἐνάγων, ἐν ᾗ ἐργοδότης εἶναι τὸ ἐναγόμενον Ἐθνικὸν Ἵδρυμα Ραδιοφωνίας, ἔχον τὴν

ἰδιότητα τοῦ νομικοῦ προσώπου δημοσίου δικαίου, ἤτοι ἐργοδότου τοῦ ἐνάγοντος, μή ἔχον τήν ἰδιότητα οὔτε τῆς ἀνωνύμου ἑταιρείας, οὔτε ἄλλης τινός ἰδιωτικῆς ἐπιχειρήσεως ἐκ τῶν ἀνωτέρω (βιομηχανικῶν, ἐμπορικῶν κ.λ.π.) ὑπό τήν μνησθεῖσαν ἐπιστημονικήν ἔννοιαν τοῦ ὅρου, ὑφ' ἣν γίνεται χρῆσις ἐν τῷ Ἐργατικῷ Δικαίῳ τοῦ εἰς ὃ ἀφορῶσιν αἱ διαιτητικαί ἀποφάσεις ἐπαγγέλματος τοῦ ὑπαλλήλου Γραφείων ἀνωνύμων ἑταιρειῶν καί λοιπῶν ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων, ἀλλά τήν τοιαύτην ὑπαλλήλου νομικοῦ προσώπου δημοσίου δικαίου ἐν σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, οἷος ὁ ἐνάγων, ὡς ἐβεβαιώθη καί συνομολογεῖται ἑκατέρωθεν, ὑπαγομένου, ὡς πρός τόν μισθόν, εἰς τήν προστασίαν τῶν ἐθνικῶν γενικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἰδιωτικῶν ἐν γένει ὑπαλλήλων (οὕτω καί παρατηρήσεις Ἐπιθεωρήσεως Ἐργατικοῦ Δικαίου ἐν τ. 26, 1077), ἐλλείψει εἰδικωτέρας ρυθμίσεως. Ἐν πάσῃ δέ περιπτώσει καί ἐπί τῇ ἐκδοχῇ ὅτι αἱ ἐκ τῶν εἰρημένων διαιτητικῶν ἀποφάσεων κηρυχθεῖσαι, κατά τά ἀνωτέρω, ὑποχρεωτικαί (2/1959 καί 2/1961) ἔχουν ἐφαρμογήν ὡς ἐκ τῆς κηρύξεώς των ὑποχρεωτικῶν καί ἐπί νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου καί ἑπομένως καί ἐπί τοῦ ἐναγομένου (Ε.Ι.Ρ.), τυγχάνοντος τοιούτου, βεβαιωθέντος περαιτέρω ὅτι ὁ ἐνάγων ἐξετέλει ἐργασίαν ἐξακριβωτοῦ συνδρομητῶν ἀγνώστων διευθύνσεων καί λαθρακουστῶν, ἀνά τήν πόλιν καί τά προάστια, ἀπασχολούμενος ἐκτός Γραφείου εἰς ἐργασίαν οὐχί Γραφείου, δέν δύνανται νά τύχωσιν ἐφαρμογῆς ἐν προκειμένῳ οὔτε αἱ ὡς ἄνω διαιτητικαί ἀποφάσεις, ἐλλείποντος τοῦ στοιχείου τούτου, ἤτοι τῆς ἰδιότητος αὐτοῦ ὡς ὑπαλλήλου Γραφείου κατά τήν ἔννοιαν τῶν διαιτητικῶν ἀποφάσεων, τῆς βεβαιωθείσης ἀπασχολήσεώς του ἐπ' ἐλάχιστον χρόνον, οὐχί πλέον τῆς μιᾶς ὥρας καθ' ἑκάστην, εἰς ταξινόμησιν ἐν τοῖς Γραφείοις τοῦ ἐναγομένου τῶν ὀνομάτων τῶν ἀναζητουμένων καί ἐξευρισκομένων συνδρομητῶν ἀγνώστων διευθύνσεων, μή ἀλλοιούσης τόν χαρακτῆρα τῆς ἐργασίας του καθ' ἅπαντα τόν ὑπόλοιπον καί μείζονα χρόνον τῶν 7 ὡρῶν ἡμερησίως ὡς τοιαύτης οὐχί ὑπαλλήλου Γραφείου καί ἑπομένως δέν ἔχουσιν ἐφαρμογήν αἱ διατάξεις αὐτῶν περί προσμετρήσεως εἰς τόν χρόνον ὑπηρεσίας του παρά τῷ ἐναγομένῳ καί τοῦ χρόνου προϋπηρεσίας αὐτοῦ, ὡς ἀστυφύλακος, ἀνεξαρτήτως τοῦ ὅτι ἡ ἀπασχόλησίς του αὕτη ὡς ἀστυφύλακος παρά τῷ Δημοσίῳ (ἀπό 1.9.1929 — 31.12.1942) καί ὡς προσθέτου ἀστυφύλακος παρά τῷ ἐναγομένῳ (ἀπό 12.9.1947 — 17.3.1955) δέν δύναται νά προσμετρηθῇ εἰς τήν ὑπηρεσίαν του ὡς ὑπαλλήλου, δοθέντος ὅτι αὕτη δέν δύναται νά ἐξομοιωθῇ, δέν εἶναι ὁμότιμος πρός ἐργασίαν ὑπαλλήλου (βλ. Α.Π. 225/1963, ΕΕΔ 24, 598, δεχθεῖσαν ὅτι ἡ ὑπηρεσία χωροφύλακος δέν δύναται νά προσμετρηθῇ εἰς ἐργασίαν ὑπαλλήλου, ὡς προσμετρεῖται ἡ τοιαύτη ἐνωμοτάρχου), ἀπορριπτομένων τῶν ἐναντίων ὑπό τοῦ ἐνάγοντος ὑποστηριζομένων ὡς ἀβασίμων. Κατ' ἀκολουθίαν τούτων, δεχθεῖσα ἡ ἐκκαλουμένη ὅτι ἐν τῇ προκειμένῃ ἐργαοιακῇ συμβάσει ἰδιωτικοῦ δικαίου, καθ' ἣν ὁ ἐνάγων προσέφερε τάς ὑπηρεσίας του παρά τῷ ἐναγομένῳ Ε.Ι.Ρ. ὡς ἀναζητητής συνδρομητῶν ἀγνώστων διευθύνσεων καί λαθρακουστῶν εἶχον ἐφαρμογήν ἐπ' αὐτοῦ αἱ ἀνωτέρω διαιτητικαί ἀποφάσεις περί ὅρων ἀμοιβῆς ὑπαλλήλων Γραφείων ἀνωνύμων ἑταιρειῶν καί λοιπῶν ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων, συνεπείᾳ δέ τούτου ἐπιδικάσασα βάσει τούτων, σύν προσμετρήσει κατά τήν παράγραφον 4 τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1959 διαιτητικῆς ἀποφάσεως καί χρόνου προϋπηρεσίας τοῦ ἐνάγοντος παρά τῷ ἐναγομένῳ ἀπό 12.9.1947 — 17.3.1955, ὡς προσθέτου ἀστυφύλακος, α) διαφοράν μισθῶν ἐκ δραχμῶν 62.677, προκύπτουσαν μεταξύ καταβληθέντων βάσει τῶν νομίμως κατά τά ἠγηθέντα ἐφαρμοσθεισῶν παρά τοῦ ἐναγομένου ἐθνικῶν γενικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων καί τῶν ὁριζομένων ὑπό τῶν ὡς εἴρηται διαιτητικῶν ἀποφάσεων ὑπαλλήλων Γραφείων ἀνωνύμων ἑταιρειῶν καί λοιπῶν ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων, β) διαφοράν δώρων ἑορτῶν ἐκ δραχμῶν 7.518, γ) ἀποδοχάς ὑπερημερίας, κριθείσης τῆς κατά τήν 31.8.1966 καταγγελίας τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως ἐκ μέρους τοῦ ἐναγομένου Ε.Ι.Ρ. ὡς ἀκύρου, λόγῳ μή καταβολῆς τῆς προσηκούσης ἀποζημιώσεως, ὑπολογισθείσης ὑπό τῆς ἐκκαλουμένης βάσει ἀποδοχῶν ἐκ τῆς τελευταίας τῶν ἄνω διαιτητικῶν ἀποφάσεων, ὡς καί δ) διαφοράν ἀδείας καί ἐπιδόματος αὐτῆς ἔτους 1966 κατά τόν αὐτόν ὡς ἄνω τρόπον ὑπολογισθεῖσαν ἐκ δραχμῶν 3.162, συνολικῶς δέ (ἐπιδικάσασα) δραχμάς 86.417, ἐσφάλη περί τήν ἑρμηνείαν καί ἐφαρμογήν τῶν προσηκόντων εἰς τήν περίπτωσιν κανόνων δικαίου καί δέον ὅπως, κατά παραδοχήν ἁπάντων τῶν ταυτοσή-

ΑΔΕΙΑΙ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΙΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΔΙΑ ΤΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΑΔΕΙΑΣ

Παροχή συμβατικής άδείας καί άξίωσις καταβολής έπιδόματος άδείας

Χορήγησις έπιδόματος άδείας ύπό τάς αύτάς προϋποθέσεις, ύπό τάς όποίας χορηγείται είς τούς μισθωτούς κατ' έτος ή άδεια μετ' άποδοχών.— Προϋπόθεσις χορηγήσεως τής άδείας τοῦ Α.Ν. 539/1945 ή συνεχής άπασχόλησις είς ύποκείμενην έπιχείρησιν έπί χρονικόν διάστημα τουλάχιστον 12 μηνών, έν πάση δέ περιπτώσει ή άπασχόλησις νά άναλίσκη έντελώς ή ούσιωδώς τάς σωματικάς ή πνευματικάς δυνάμεις τοῦ μισθωτοῦ.— Παροχή διά συμβάσεως άδείας, μή συντρεχουσών τῶν προϋποθέσεων άδείας τοῦ νόμου.—Έλλειψις καί δικαιώματος έπιδόματος άδείας, μή βεβαιωθέντος ὅτι ὑφίστατο σχετικός ὅρος έν τῇ συμβάσει.

Έχει ήδη νομολογηθή, ὅτι ἡ κατά τόν ἀ.ν. 539/1945 χορηγουμένη εἰς τούς μισθωτούς ἄδεια μετ' ἀποδοχῶν προϋποθέτει πλήρη κατά τόν νόμιμον χρόνον ἀπασχόλησίν του (Α.Π. 167/1968, εἰσηγητής *Κ. Ψιλόπουλος*, ΕΕΔ 27, 605, ἴδετε καί ΕΕΔ 27, 1146 ἐπ., ἔνθα νομολογία τῶν δικαστηρίων τῆς οὐσίας), ὡς ἐπίσης καί ὅτι τό ἐπίδομα ἀδείας καταβάλλεται ὑπό τάς αὐτάς προϋποθέσεις, ὑπό τάς ὁποίας χορηγεῖται ἡ ἄδεια (Α.Π. 167/1968, ἔνθ' ἀνωτ., Α.Π. 374/1965, εἰσηγητής *Εὐστ. Μαλλοῦχος*, ΕΕΔ 24, 855, νομολογία τῶν δικαστηρίων τῆς οὐσίας ἐν ΕΕΔ 26, 1271, ἔνθα σημειώσεις μας).

Εἶναι ἐλεύθεροι ὅμως ὁ ἐργοδότης καί ὁ μισθωτός διά συμβάσεως νά καθορίσουν δικαίωμα ἀδείας (μετά ἤ ἄνευ ἀποδοχῶν) καί ὅταν δέν ὑφίστανται αἱ προϋποθέσεις τοῦ δικαιώματος ἀδείας κατ' ἀ.ν. 539/1945, ὡς καί κατά ρητήν διάταξιν τοῦ νόμου (ἄρθρον 2 ἀ.ν. 539/1945, § 7) τυχόν εὐνοϊκότεροι ὅροι χορηγήσεως ἀδειῶν εἰς μισθωτούς, περιεχόμενοι εἰς συλλογικάς συμβάσεις ἐργασίας, κανονισμούς ἤ ἄλλας διατάξεις, δέν θίγονται ὑπό τοῦ νόμου τούτου, ἐξακολουθοῦν δηλαδή νά ἐφαρμόζωνται, ὑπερέχοντες τῶν ὁριζομένων εἰς τόν ἀ.ν. 539/1945.

Τοῦτο εἶναι ἀπόρροια τοῦ κανόνος τοῦ ἄρθρου 361 Ἀστικοῦ Κώδικος, τό ὁποῖον ἀκολουθεῖ τήν ἀρχήν τῆς ἐλευθερίας τῆς συμβάσεως, ἐφ' ὅσον αὐτη δέν ἀντίκειται εἰς κανόνας δημοσίας τάξεως, τά χρηστά ἤθη, ἤ τόν νόμον, ἡ ὁποία οὗτω εἶναι ὑποχρεωτική διά τούς συμβληθέντας καί παράγει ἔννομα διά τούτους ἀποτελέσματα. (*Γ. Μπαλῆς*, Γενικαί Ἀρχαί § 59).

Λύτη ἦτο ἡ περίπτωσις τῆς κατωτέρω δικαστικῆς ἀποφάσεως, ἡ ὁποία δέχεται, ἐπί ἀξιώσεως τοῦ μισθωτοῦ νά καταβληθῇ εἰς αὐτόν καί τό ἐπίδομα ἀδείας, ὅτι ἔπρεπε νά ἀποτελέσῃ τοῦτο ὅρον τῆς συμβάσεως, ἐφ' ὅσον καί ἡ ἄδεια αὐτοῦ ἐχορηγεῖτο συμβατικῶς, ἄνευ συνδρομῆς τῶν προϋποθέσεων τοῦ ἀ.ν. 539/1945, τά ὁποῖαν, ὡς ἐσημειώθη, συνδέεται μέ τάς νομίμους προϋποθέσεις χορηγήσεως τῆς κατά τόν νόμον τοῦτον ἀ-

---

μων πέντε (5) λόγων ἐφέσεως τοῦ ἐναγομένου, δι' ὧν πλήττεται ἡ ἐκκαλουμένη, ὡς ἐσφαλμένως ἐφαρμόσασα τάς ἀνωτέρω διαιτητικάς ἀποφάσεις ἐφ' ἁπάντων τῶν ὡς ἄνω ἀγωγικῶν κεφαλαίων καί ἀπόρριψιν τῆς ἀντεφέσεως τοῦ ἐνάγοντος περί προσμετρήσεως μείζονος τοῦ διά τῆς ἐκκαλουμένης προσμετρηθέντος χρόνου προϋπηρεσίας του, ἤτοι καί τοῦ παρά τῷ Δημοσίῳ, ὡς ἀστυφύλακος, κατ' ἐφαρμογήν τῶν αὐτῶν διαιτητικῶν ἀποφάσεων, ἀπορριφθῇ ἡ ἀγωγή καθ' ὅλα αὐτῆς τά κεφάλαια, πλήν τοῦ περί ὑπερημερίας, καθ' ὃ δέον νά γίνῃ δεκτή ἐν μέρει διά τό συνολικόν ποσόν τῶν δραχμῶν 6.920 καί οὐχί τῶν 13.060, ὡς ἐσφαλμένως ἐδέξατο ἡ ἐκκαλουμένη, ὑπολογιζομένου ἐπί καταβαλλομένου ὑπερτέρου τοῦ νομίμου (ἐκ δραχμῶν 1.900 κατά τήν ἀπό 14.12.1965 ἐθνικήν γενικήν συλλογικήν σύμβασιν ἐργασίας) μισθοῦ ἐκ δραχμῶν 2.000, ἀντιστοιχούν εἰς ἀποδοχάς τριῶν μηνῶν καί 12 ἡμερῶν (1.9.1966-12.12.1966), καθ' ὃ διαστημα τό ἐναγόμενον ἐτέλει ἐν ὑπερημερίᾳ περί τήν ἀποδοχήν τῶν πραγματικῶς καί προσηκόντως προσφερομένων αὐτῷ ὑπηρεσιῶν τοῦ ἐνάγοντος κατά τά συνομολογούμενα, τό μεσολαβῆσαν μεταξύ τῆς 31.8.1966, καθ' ἣν ἀπέλυσε τοῦτον ἄνευ καταβολῆς ἀποζημιώσεως, καί τῆς 12.12.1966, καθ' ἣν προέβη τοῦτο εἰς νομότυπον καταγγελίαν τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως, κατατεθείσης παρά τῷ Ταμείῳ Παρακαταθηκῶν καί Δανείων καί τῆς προσηκούσης ἀποζημιώσεως, ὑπολογισθείσης βάσει τοῦ ἀνωτέρω ἐκ δραχμῶν 2.000 μηνιαίου μισθοῦ (βλ. γραμμάτιον συστάσεως παρακαταθήκης ὑπ' ἀριθ. 100339/15.12.1966, ἐκ δραχμῶν 14.079), μεταρρυθμιζομένης τῆς ἐκκαλουμένης κατά τόν μέρει παραδοχήν τῆς ἐφέσεως.

δείας (Α.Π. 167/1968, ένθ' άνωτ.).

Πρωτοδίκου Άθηνών 3590/1967

Διαδικασία εργατικών διαφορών Νόμου ΓΞΟΔ'
Πρόεδρος ο κ. **Στ. Ζωγραφίδης**
Δικηγόροι οι κ.κ. Εύ. Κουρής, Σ. Δασκαλόπουλος

Τὸ κατὰ τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 111 τῆς ὑπ' ἀριθ. 10/1964 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν καὶ τοῦ ἄρθρου 3 §§ 16 καὶ 17 τοῦ ν. 4504/1966 προβλεπόμενον ἐπίδομα ἀδείας εἰς τοὺς ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ἀπασχολουμένους παρ' οἱῳδήποτε ἐργοδότῃ μισθωτοὺς χορηγεῖται ὑπὸ τὰς αὐτὰς προϋποθέσεις, ὑπὸ τὰς ὁποίας χορηγεῖται εἰς αὐτοὺς κατ' ἔτος ἡ ἄδεια μετ' ἀποδοχῶν (βλ. Α.Π. 374/1965, ΕΕΔ 24, 855, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 20759/1966, ἔνθα καὶ λοιπαὶ παραπομπαί). Ὡς δὲ ἐκ τοῦ συνόλου τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. 539/1945 «περὶ χορηγήσεως κατ' ἔτος εἰς τοὺς μισθωτοὺς ἀδειῶν μετ' ἀποδοχῶν», καὶ ἰδίᾳ τῶν ἄρθρων 1, 2 καὶ 5 αὐτοῦ, ἐν συνδυασμῷ καὶ πρὸς τὴν ἐρμηνευτικῶς ληπτέαν ὑπ' ὄψιν ἐν προκειμένῳ διάταξιν τοῦ ἄρθρου 666 Α.Κ., προκύπτει, ἡ χορήγησις τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου τούτου προβλεπομένης ἀδείας προϋποθέτει συνεχῆ ἀπασχόλησιν εἰς ὑποκειμένην ἐπιχείρησιν ἐπὶ χρονικὸν διάστημα τοὐλάχιστον 12 μηνῶν, ἐν πάσῃ δὲ περιπτώσει τοιαύτην, ἥτις, ὡς ἐκ τοῦ εἴδους καὶ τῆς φύσεως τῆς ἐργασίας, τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἡμερῶν παροχῆς αὐτῆς κατὰ τὸ ἄνω χρονικὸν διάστημα καὶ τῆς διαρκείας ταύτης καθ' ἑκάστην ἀναλίσκει ἐντελῶς ἢ οὐσιωδῶς τὰς σωματικὰς ἢ πνευματικὰς δυνάμεις τοῦ μισθωτοῦ (πρβλ. Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 839/1967, ΕΕΔ 26, 554, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 20759/1966, ΕΕΔ 25, 1396 κ.ἄ.).

Ἐν προκειμένῳ ἐβεβαιώθη, κατὰ τὴν ἐκ τῶν ἐνόντων κρίσιν ἡμῶν, ὅτι ὁ ἐνάγων, δυνάμει ἀλληλοδιαδόχων συμβάσεων ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου καὶ ὡρισμένου χρόνου, ἐγγράφως ἑκάστοτε καταρτιζομένων, ἀπασχολεῖται ἀπὸ τοῦ ἔτους 1960 παρὰ τῷ ἐναγομένῳ Ἐθνικῷ Ἱδρύματι Ραδιοφωνίας ὡς μουσικὸς τῆς συμφωνικῆς ὀρχήστρας αὐτοῦ ἐπὶ δύο ἢ τρεῖς ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος καὶ ἐπὶ ἕνδεκα συνολικῶς (καθ' ἑβδομάδα) ὥρας διὰ δοκιμὰς καὶ μαγνητοφωνήσεις μουσικῶν ἔργων, ὡς ἐκ τῆς φύσεως δὲ τῆς ἐργασίας του εἶναι ὑποχρεωμένος νὰ ἐργάζηται καὶ οἴκοι, μελετῶν τὰ ὑπὸ ἐκτέλεσιν ἔργα καὶ προπαρασκευαζόμενος διὰ τὰς ἐν τῷ Ἱδρύματι δοκιμὰς αὐτῶν ὑφ' ὅλων τῶν μελῶν τῆς ὀρχήστρας, διὰ τὴν τοιαύτην ὅμως προπαρασκευαστικὴν ἐργασίαν του δὲν ἀπαιτεῖται πλέον τῆς μιᾶς ὥρας ἡμερησίως. Ὑπὸ τὰ δεδομένα ταῦτα ἡ κατὰ τοὺς ὅρους τῆς συμβάσεως παρεχομένη ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος εἰς τὸ ἐναγόμενον ἐργασία δὲν εἶναι συνεχής, ἀλλὰ διακεκομμένη, ἐν πάσῃ δὲ περιπτώσει δὲν ἀναλίσκει οὐσιωδῶς τὰς σωματικὰς καὶ πνευματικὰς αὐτοῦ δυνάμεις, συνυπολογιζομένου τοῦ καμάτου τῆς οἴκοι ἀναγκαίας προπαρασκευῆς, λαμβανομένου προσέτι ὑπ' ὄψιν ὅτι ὁ ἐνάγων δὲν ἰσχυρίζεται, ὅτι ἀπησχολεῖτο καὶ εἰς ἄλλους ἐργοδότας, εἰς τρόπον ὥστε νὰ μὴ ὑφίσταται περιθώριον ἀνανεώσεως τμηματικῶς τῶν δυνάμεών του (πρβλ. ἄνω Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 839/1967). Συνεπῶς δὲν δικαιοῦται οὗτος ἐκ τοῦ νόμου ἐτησίας ἀδείας ἀναπαύσεως μετ' ἀποδοχῶν (οὕτως εἰδικῶς καὶ αἱ προσαγόμεναι ἐν ἀντιγράφῳ ὑπ' ἀριθ . 12137/1961 καὶ 12140/1961 ἀποφάσεις τοῦ κατ' ἔφεσιν δικάσαντος Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ἐπὶ ἀγωγῶν συναδέλφων τοῦ ἐνάγοντος), ἐντεῦθεν δὲ καὶ τοῦ ἐπιδόματος ἀδείας, οὐδεμίαν δὲ ἐν προκειμένῳ ἀσκεῖ ἐπιρροὴν τὸ περιστατικὸν ὅτι τὸ ἐναγόμενον χορηγεῖ κατ' ἔτος, ὡς ἑκατέρωθεν συνομολογεῖται, εἰς ἅπαντα τὰ μέλη τῆς ὀρχήστρας αὐτοῦ, ἐν οἷς καὶ ὁ ἐνάγων, ἄδειαν καὶ δὴ ἑνὸς μηνὸς μετ' ἀποδοχῶν, διότι καὶ ἐπὶ τῇ ἐκδοχῇ ὅτι τοῦτο πράττει τὸ ἐναγόμενον ἐκ συμβατικῶς ἀναληφθείσης ὑποχρεώσεως καὶ οὐχὶ ἐξ ἐλευθεριότητος, ὡς αὐτὸ ὑποστηρίζει, οὐδεμία παρομοία ὑποχρέωσις γεννᾶται δι' αὐτὸ καὶ ὅσον ἀφορᾷ τὸ ἐπίδομα ἀδείας, διὰ τὸ ὁποῖον οὔτε ὁ ἐνάγων ἰσχυρίζεται, οὔτε ἐκ τῶν ἀποδείξεων ἐβεβαιώθη, ὅτι ὑφίσταται σχετικὸς ὅρος ἐν τῇ συμβάσει.

Ὅθεν ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή, διώκουσα τὴν εἰς τὸν ἐνάγοντα καταβολὴν τοῦ ἐν λόγῳ ἐπιδόματος διὰ τὰ ἔτη 1964, 1965 καὶ 1966, παραδεκτῶς μέν, ὡς ἐκ τοῦ ἀντικειμένου της, εἰσήχθη ἐνώπιον ἡμῶν κατὰ τὴν προκειμένην εἰδικὴν διαδικασίαν τοῦ κωδικοποιημένου νόμου ΓΞΟΔ' (ἐ.δ. τῆς 1/4 Αὐγούστου 1920), ὡς οὗτος ἰσχύει νῦν, πλὴν δέον νὰ ἀπορριφθῇ ὡς κατ' οὐσίαν ἀβάσιμος.

ΥΠΕΡΗΜΕΡΙΑ

ΥΠΕΡΗΜΕΡΙΑ ΕΡΓΟΔΟΤΟΥ ΜΕΤ' ΑΚΥΡΟΝ ΑΠΟΛΥΣΙΝ ΜΙΣΘΩΤΟΥ

Ὑποχρέωσις αὐτοῦ πρὸς καταβολὴν εἰς μισθωτὸν τοῦ μισθοῦ

Παροχὴ ἐργασίας ὑπὸ περιποιητοῦ (σερβιτόρου) εἰς καφεζαχαροπλαστεῖον.— Ἄκυρος ἀπόλυσις καὶ ὑποχρέωσις ἐργοδότου, περιελθόντος εἰς ὑπερημερίαν, πρὸς καταβολὴν τοῦ μισθοῦ.—Ἀμοιβὴ διὰ νομίμων φιλοδωρημάτων.—Ἐξεύρεσις βάσει τούτων τοῦ ὀφειλομένου μισθοῦ.

Ὡς προκύπτει ἐκ τῆς κατωτέρω δικαστικῆς ἀποφάσεως, ἡ ὑπ' ὄψιν τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαστοῦ καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας μισθωτοῦ (σερβιτόρου καφεζαχαροπλαστείου) ὑπῆρξεν ἄκυρος διὰ τὸν ἐν τῇ ἀποφάσει λόγον.

Ἐνταῦθα ὁ ἐργοδότης περιῆλθεν εἰς ὑπερημερίαν περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ μισθωτοῦ καὶ συνέπεια ὑπῆρξεν ἡ καταβολὴ τοῦ μισθοῦ (ἄρθρα 349, 656 Α.Κ.).

Ὡς μισθός, ὀφειλόμενος ἐν ὑπερημερίᾳ τοῦ ἐργοδότου, νοεῖται πᾶν ὅ,τι δίδεται ὡς ἀντιπαροχὴ τῶν παρεχομένων ὑπηρεσιῶν εἰς τὸν μισθωτόν (Α.Π. 154/1955, εἰσηγητὴς **Κ. Σοῦρλος**, ΕΕΔ 11, 165, Α.Π. 247/1967, εἰσηγητὴς **Στ. Σταυρόπουλος**, ΕΕΔ 26, 734, **Ι. Καποδίστριας**, Ἑρμ.Ἀλ. ὑπ' ἄρθρον 656, ἀριθ. 77).

Εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς ἀποφάσεως ἀντιπαροχὴ τῆς ἐργασίας ἦσαν τὰ νομίμως καθωρισμένα φιλοδωρήματα ἐπὶ τῶν λογαριασμῶν τῶν πελατῶν τοῦ καταστήματος καὶ ταῦτα ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψιν ὑπὸ τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαστοῦ διὰ τὴν ἐπιδίκασιν τοῦ ὀφειλομένου μισθοῦ.

Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 5023/1968

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν Νόμου ΓΞΟΔ'
Πρωτοδίκης ὁ κ. **Εὐάγγ. Ἀνδριανός**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Μπιλιάνης, Π. Περιμένης

Ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή, δι' ἧς διώκεται νὰ ὑποχρεωθῇ ἡ ἐναγομένη νὰ καταβάλῃ εἰς τὸν ἐνάγοντα, περιποιητὴν τοῦ καφεζαχαροπλαστείου της, τὰς ἀποδοχάς του τοῦ χρόνου, καθ' ὃν, ἀκύρου οὔσης τῆς καταγγελίας τῆς ἀορίστου χρόνου συμβάσεως ἐργασίας, ὡς γενομένης καταχρηστικῶς ἐκ λόγων μὴ καταβολῆς τῆς κατὰ νόμον ἀποζημιώσεως, ἐτέλει ἐν ὑπερημερίᾳ περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν του, νομιμοτόκως ἀπὸ τῆς ἀγωγῆς καὶ κηρυσσομένης προσωρινῶς ἐκτελεστῆς τῆς ἐκδοθησομένης ἀποφάσεως, εἶναι νόμῳ βάσιμος, ἐρειδομένη ἐπὶ τῶν ἄρθρων 174, 180, 281, 345, 349, 350 καὶ 648 ἐπ., Α.Κ., 1 ἐπ. Β.Δ. 16/18.7.1920, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸν νόμον 2112/1920, 1, 2, 5 καὶ 6 § 1 νόμου 3198/1955 καὶ 186 καὶ 186Α' ἐδ. στ' Πολ. Δικονομίας, ἁρμοδίως δὲ φερομένη πρὸς συζήτησιν κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΞΟΔ', ἐφαρμοζομένου καὶ ἐπὶ τῆς ἐκκρεμοῦς κατὰ τὴν 16.9.1968 ὑπὸ κρίσιν διαφορᾶς, συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 37 Εἰσαγωγικοῦ Νόμου Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, δέον νὰ ἐξετασθῇ κατ' οὐσίαν.

Ἐβεβαιώθησαν, κατὰ τὴν κρίσιν ἡμῶν, τὰ ἑξῆς : Ὁ ἐνάγων προσελήφθη ὑπὸ τῆς ἐναγομένης ὡς περιποιητὴς (σερβιτόρος) τῆς πτέρυγος καφενείου - ζαχαροπλαστείου τοῦ ἐπὶ τοῦ λόφου τοῦ Λυκαβηττοῦ ἀναψυκτηρίου τὴν 22.8.1966, εἰργάσθη δὲ ἕως τῆς 25.9.1967, ὅτε ἡ ἐναγομένη κατήγγειλε τὴν ἀορίστου χρόνου σύμβασιν τοῦ ἐνάγοντος, ὑποβαλοῦσα κατ' αὐτοῦ μήνυσιν ἐπὶ συκοφαντικῇ δυσφημήσει καὶ διαταράξει τῆς καινῆς ἡσυχίας, πράξεσι φερομέναις ὡς πραχθείσαις ὑπὸ τούτου κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ὑπηρεσίας του καὶ εἰς βάρος τῆς ἐναγομένης (τῆς συκοφαντικῆς δυσφημήσεως).

Διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1656/1968 βουλεύματός του τὸ Συμβούλιον Πλημμελειοδικῶν Ἀθηνῶν ἀπεφάνθη, ὅτι δὲν πρέπει νὰ γίνῃ κατηγορία κατὰ τοῦ ἐνάγοντος ἐπὶ ταῖς ἀνωτέρω πράξεσιν, ἐλλείψει ἐνδείξεων ἐνοχῆς του. Τὸ βούλευμά του τὸ ἐκοινοποίησεν εἰς τὴν ἐναγομένην ὁ ἐνάγων τὴν 17.4.1968, μὴ ἀσκηθέντος δὲ κατ' αὐτοῦ ἐνδίκου μέσου κατέστη τοῦτο ἀμετάκλητον. Ἡ ἐναγομένη δὲν κατέβαλεν εἰς τὸν ἐνάγοντα ἀποζημίωσιν διὰ τὴν καταγγελίαν, οὔτε κατὰ τὴν ἀπόλυσίν του, οὔτε μετὰ τὴν κοινοποίησιν τοῦ βουλεύματος. Ὡς ἐκ τούτου ἡ καταγγελία εἶναι ἄκυρος καὶ ὀφείλονται εἰς τὸν ἐνάγοντα αἱ ἀποδοχαί του τοῦ χρόνου, καθ' ὃν ἡ ἐναγομένη ἐτέλει ἐν ὑπερημερίᾳ περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν του. Ὁ ἐνάγων ἠμείβετο, κατὰ τὸν ἀμέσως πρὸ τῆς ἀπολύσεώς του χρόνον, διὰ ποσοστοῦ ἐκ 15% ἐπὶ τῆς ἀξίας τῶν ὑπὸ

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΙΣ ΑΠΟΛΥΟΜΕΝΩΝ ΕΚ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Κῦρος παραιτήσεως δικαιούχου μισθωτοῦ ἀπὸ ταύτης

Ἀποζημίωσις ἀπολυομένου προσωπικοῦ Ὀργανισμοῦ Τηλεπικοινωνιῶν Ἑλλάδος μετὰ συμπλήρωσιν ὁρίου ἡλικίας κατὰ ἰσχὺν Νόμου ἔχοντα Γενικὸν Κανονισμὸν Προσωπικοῦ αὐτοῦ.—Ἔγκυρος παραιτήσις τοῦ δικαιούχου ἀπὸ ταύτης, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν συμβάσεως ἀφέσεως χρέους.—Ἀπώλεια δικαιώματος διὰ παραιτήσεως κατ' ἄρθρα 156, 158 Ἀστικοῦ Κώδικος.—Παράδοσις ἐξοφλητικῆς ἀποδείξεως.—Προσβολὴ δηλώσεως παραιτήσεως κατ' ἄρθρα 140, 141, 142 Ἀστικοῦ Κώδικος.—Ἐξομοίωσις πρὸς τὴν πλάνην τῆς ἀγνοίας.—Ἔννοια τακτικῶν ἀποδοχῶν δι' ὑπολογισμὸν ἀποζημιώσεως Νόμου 2112/1920.—Ἰσχυρισμὸς ἐργοδότου περὶ καταχρηστικῆς ἀσκήσεως δικαιώματος μισθωτοῦ.

Ἔχει ἤδη λυθῆ ὑπὸ τῆς Ὁλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 305/1964 ἀποφάσεώς της (εἰσηγητὴς Στ. Σταυρόπουλος, ΕΕΔ 23, 787) καταφατικῶς τὸ ζήτημα, ἂν τῆς ἐκ τοῦ Κανονισμοῦ τοῦ Ο.Τ.Ε. ὀφειλομένης εἰς τὸ προσωπικὸν του ἀποζημιώσεως (κατ' ἀναφορὰν πρὸς τὸν νόμον 2112/1920) ἐπιτρέπεται παραίτησις τοῦ μισθωτοῦ, τοῦτο δὲ ἠκολούθησε καὶ ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ ὑπ' ἐφεσιν δικάσαντος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν.

Προσεβλήθη ὅμως ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ ἡ ἀθλίωσις δοκήσεώς του ἐβάσει τῶν γενικῶν ἀρχῶν τοῦ Δικαίου (110 ἐπ. Α.Κ.) καὶ ἀπησχολήθη καὶ ἐπὶ τούτου τὸ Πρωτοδικεῖον διὰ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεώς του.

Παραιτέρω τὸ Πρωτοδικεῖον ἠρμήνευσε τὸν ὅρον «τακτικαὶ ἀποδοχαὶ» τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ νόμου 2112/1920 διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῆς ἀποζημιώσεως. (Ἴδετα καὶ Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 1771/1968, εἰσηγητὴς *Β. Κόκκινος*, ΕΕΔ 27, 559).

Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 4957/1968

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. **Ν. Μελᾶς**

Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. **Γρ. Παπαγεωργίου**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Π. Ζευγώλης, Φ. Δημόπουλος

Κατὰ τὸ ἄρθρον 19 § 1 ἐδάφ. δ' τοῦ κεκτημένου ἰσχὺν νόμου Γενικοῦ Κανονισμοῦ τοῦ προσωπικοῦ τοῦ ἐναγομένου Ὀργανισμοῦ Τηλεπικοινωνιῶν Ἑλλάδος, κυρωθέν-

---

τοῦ ἰδίου προσφερομένων εἰδῶν. Κατὰ τὴν θερινὴν περίοδον αἱ ἡμερήσιαι εἰσπράξεις του ἀνήρχοντο εἰς 1800 δραχμὰς κατὰ μέσον ὅρον. Αἱ εἰσπράξεις αὗται θὰ διετηροῦντο εἰς τὸ αὐτὸ ὕψος μέχρι τέλους Ὀκτωβρίου, ἀπὸ τοῦ Νοεμβρίου ὅμως αἱ εἰσπράξεις θὰ κατήρχοντα εἰς τὸ ἥμισυ, ἤτοι εἰς 900 δραχμὰς ἡμερησίως, διότι τὸ ἀναψυκτήριον τῆς ἐναγομένης λειτουργεῖ ἐπὶ τοῦ λόφου τοῦ Λυκαβηττοῦ καὶ ἡ κίνησις του μειοῦται κατὰ τὴν περίοδον τῆς κακοκαιρίας. Ὡς ἐκ τούτου ὁ ἐνάγων, ἐὰν δὲν ἀπελύετο ἀκύρως, θὰ εἰσέπραττε, κατὰ τὸ κρίσιμον ἐν προκειμένῳ τρίμηνον, τὰ ἑξῆς ποσά: α) Ἀπὸ 25.9.1967 ἕως 31.10.1967 δραχμὰς 8.100 (ἡμερησία εἴσπραξις 1800 Χ 0,15 = 270 Χ 30 = 8.100) καὶ β) ἀπὸ 1.11.1967 ἕως 25.12.1967 δραχμὰς 6.075 (ἡμερησία εἴσπραξις 900 Χ 0,15= 135 Χ 45=6.075) καὶ ἐν ὅλῳ 14.175 δραχμάς, δι' ἃ ποσὰ δέον νὰ γίνῃ δεκτὴ ἐν μέρει ἡ ἀγωγή. Σημειωτέον ὅτι τὸ ποσοστὸν ἀμοιβῆς τοῦ ἐνάγοντος ὁρίζεται διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 18/1964 ἀγορανομικῆς διατάξεως (ἀπόφασις Ὑπουργοῦ Ἐμπορίου 171386/10437/1964, ΕΕΔ 23, 947), ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 97/1967 ὁμοίας (ἀπόφασις Ὑπουργοῦ Ἐμπορίου 233813/24648/1967, ΕΕΔ 26, 1478), ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὴν ὑπ' ἀριθ. 36/1967 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν (κηρυχθεῖσαν ἐκτελεστὴν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 53043/3115/1967 ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ΕΕΔ 26, 1039). Διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 36/1967 ὁρίζεται καὶ συμβολικὸς μισθός, ὅστις δὲν ζητεῖται διὰ τῆς ἀγωγῆς.

τος διά τοῦ ἀπό 18.8.1953 β.δ., ὡς τοῦτο ἴσχυε κατά τόν χρόνον ἀπολύσεως τοῦ ἐνάγοντος, τό μόνιμον προσωπικόν τοῦ ἐναγομένου ἀπολύεται ἕνεκα συμπληρώσεως τοῦ ὁρίου ἡλικίας, ὅπερ ὅριον, προκειμένου περί τῆς κατηγορίας τοῦ ἀνωτέρου τεχνικοῦ προσωπικοῦ, εἰς ἣν ἀνῆκε καί ὁ ἐνάγων, καθορίζεται εἰς τό 60όν ἔτος, λαμβανομένης ὡς ἡμέρας γεννήσεως τῆς 1ης Δεκεμβρίου τοῦ ἔτους γεννήσεως. Τό ἐκ τοῦ λόγου τούτου ἀποχωροῦν προσωπικόν λαμβάνει τό τέταρτον τῆς ὑπό τοῦ νόμου περί καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων (2112/1920) προβλεπομένης ἀποζημιώσεως, ἥτις, μέχρις ὀργανώσεως τοῦ κατά τό ἄρθρον 18 τοῦ ἀ.ν. 1944/1951 Ταμείου Ἀρωγῆς, ὁρίζεται εἰς τό διπλάσιον, ἀφαιρουμένου ἐκ τοῦ συνολικοῦ χρόνου ὑπηρεσίας τοῦ χρόνου τοῦ ἀντιστοιχοῦντος εἰς ἔτη ὑπηρεσίας, δι' ἃ ἐνδεχομένως ἐχώρησε καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἀποζημιωθεῖσα συμφώνως τῷ νόμῳ. Περαιτέρω, κατά τό ἔδάφιον στ' τῆς αὐτῆς παραγράφου τοῦ ἄρθρου 19 τοῦ ὡς ἄνω Γ.Κ.Π. Ο.Τ.Ε., τό μόνιμον προσωπικόν τούτου ἀπολύεται καί ἕνεκα συμπληρώσεως 40ετοῦς πραγματικῆς ὑπηρεσίας, λαμβάνον τήν ἀποζημίωσιν, τήν ὁποίαν λαμβάνει κατά τό ἀνωτέρω ἐδάφιον δ' τό λόγῳ συμπληρώσεως ὁρίου ἡλικίας ἀποχωροῦν προσωπικόν, προσαυξανομένων ὅμως διά πᾶν πλῆρες ἡμερολογιακόν ἔτος, καθ' ὅ θά παρέμεινεν ἐν ὑπηρεσίᾳ, ἐάν ἀπεχώρει λόγῳ συμπληρώσεως ὁρίου ἡλικίας, διά ποσοῦ ἴσου πρός τόν μισθόν του τοῦ ἀμέσως προηγουμένου τῆς ἀποχωρήσεώς του μηνός. Ἡ διά τόν λόγον τοῦτον ἀποχώρησις χωρεῖ τήν 31 Δεκεμβρίου τοῦ ἔτους, ἐντός τοῦ ὁποίου τό προσωπικόν συμπληροῖ τεσσαράκοντα ἐτῶν πραγματικήν ὑπηρεσίαν, ὑπολογιζομένην ἀπό τῆς ἡμέρας τοῦ ἀρχικοῦ διορισμοῦ του εἰς τόν Ο.Τ.Ε. ἤ τόν ἐξ οὗ μετετάγη κλάδον τῶν ἐν παρενθέσει ἐνδεικτικῶς μνημονευομένων (βλ. σχετικά ἄρθρα 8 καί 50 § 1 Γ.Κ.Π. Ο.Τ.Ε., ὡς τό τελευταῖον ἐτροποποιήθη διά τοῦ ἄρθρου 3 νόμου 3105/1954), τηλεπικοινωνιακῶν φορέων (Τ.Τ.Τ., Α.Ε.Τ.Ε., Cable and Wireless), ἐκτός ἐάν δέν ὑπερέβη τό 55ον ἔτος τῆς ἡλικίας του, ὁπότε ἀποχωρεῖ μετά τήν συμπλήρωσιν καί αὐτοῦ. Ἡ ἐκ τοῦ λόγου τούτου ἀποχώρησις ἐκ τῆς ὑπηρεσίας ἐπέρχεται αὐτοδικαίως καί ὑποχρεωτικῶς, ἄνευ ἀνάγκης καταγγελίας ἤ ἄλλης πράξεως, ἐκτός ἐάν τό κατά τήν παράγραφον 6 τοῦ ἄρθρου 9 ἁρμόδιον Συμβούλιον, κατόπιν προτάσεως τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ, ὑποβαλλομένης ἐντός τοῦ μηνός Ὀκτωβρίου ἑκάστου ἔτους, ἐν τῷ συμφέροντι τῆς ὑπηρεσίας ματαιώσῃ τήν ἕνεκα συμπληρώσεως τεσσαρακονταετοῦς ὑπηρεσίας ἀποχώρησιν τοῦ ὑπαλλήλου, ὁπότε οὗτος παραμένει ἐπί μίαν πενταετίαν καί πάντως οὐχί πέραν συμπληρώσεως τοῦ ὁρίου ἡλικίας.

Εἶναι ἀληθές, ὅτι αἱ παρατεθεῖσαι διατάξεις παραπέμπουσιν εἰς τόν νόμον 2112 περί καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας μόνον ὡς πρός τόν καθορισμόν τοῦ ποσοῦ τῆς καταβλητέας ἀποζημιώσεως, οὐχί δέ καί διά τήν ἐφαρμογήν τῶν λοιπῶν αὐτοῦ διατάξεων, καί δή τῆς τοῦ ἄρθρου 8, ὅπερ, ὡς ἡρμηνεύθη ὑπό τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ἀ.ν. 547/1937, κηρύσσει ἄκυρον οἱανδήποτε σύμβασιν , συναπτομένην πρό ἢ μετά τήν λύσιν τῆς μισθώσεως ἐργασίας, πλήν ἂν αὕτη περιέχῃ ἀναγνώρισιν ἢ ἐξόφλησιν εἰδικῶς τῶν ἐκ τοῦ νόμου 2112 ἀξιώσεων τοῦ ὑπαλλήλου ἢ εἶναι μᾶλλον εὐνοϊκή δι' αὐτόν. Ἐντεῦθεν ἕπεται, ὅτι ἡ μετά τήν ἀποχώρησιν ὑπαλλήλου τοῦ Ο.Τ.Ε., εἴτε λόγῳ ὁρίου ἡλικίας, εἴτε λόγῳ συμπληρώσεως 40ετοῦς πραγματικῆς ὑπηρεσίας, παραίτησις αὐτοῦ, ὑπό τήν ἔννοιαν συμβάσεως ἀφέσεως χρέους, ἀπό τῆς ρηθείσης ἐκτάκτου παροχῆς τοῦ ἄρθρου 19 § 1 ἐδάφ. δ' τοῦ κανονισμοῦ, εἶναι ἔγκυρος, ἄτε τῆς διατάξεως ταύτης μή ἐχούσης χαρακτῆρα δημοσίας τάξεως. (Οὕτω Ὁλομ. Α.Π. 395/1964, ΕΕΔ 23, 787).

Ἐξ ἄλλου ἐκ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 156 καί 158 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος σαφῶς συνάγεται, ὅτι ἀπώλεια τοῦ δικαιώματος ἐ-

πέρχεται και διά παραιτήσεως, δυναμένης νά δηλωθῆ ρητῶς ἢ σιωπηρῶς, τοῦτέστιν ἐν τῇ τελευταίᾳ περιπτώσει διά πράξεων, ἐξ ὧν σαφῶς καί ἀνενδοιάστως συνάγεται ἡ πρός τοῦτο βούλησις τοῦ δικαιούχου (Α.Π. 161/1964, ΕΕΔ 23, 1059). Οὕτω δύναται νά συναφθῆ σύμβασις παραιτήσεως ἀπό ἐνοχικῆς ἀξιώσεως ὑπό τήν ἔννοιαν τῆς συμβάσεως ἀφέσεως χρέους κατ' ἄρθρον 454 τοῦ Α.Κ. διά παραδόσεως ἐξοφλητικῆς παρά τοῦ χρέους ἀποδείξεως ὑπό τοῦ δανειστοῦ πρός τόν ὀφειλέτην ἐπί προθέσει ἀφέσεως χρέους (βλ. *Μπαλῆ*, Γεν. Ἀρχαί, ἔκδ. Ε' § 31 καί Ἐνοχ. Δίκαιον § 148, *Σούρλον*, ἐν ΕρμΑΚ, Εἰσ. ἄρθρων 361 - 373, ἀριθ. 36, *Καποδίστριαν*, αὐτόθι ὑπ' ἄρθρον 454, ἀριθ. 12 - 13), ἀναγραφούσης τόσον τό ἀντικείμενον, ὅσον καί τό μέγεθος τῆς καταβληθείσης διά τῆς ἀποδείξεως παροχῆς, ὥστε νά προκύπτῃ, ὅτι ἡ ὑφισταμένη ἐνοχή ἀπεσβέσθη (*Καποδίστριας* ἐν ΕρμΑΚ, ὑπ' ἄρθρον 424, ἀριθ. 19, Α.Π. 312/1962, ἐν ΕΕΝ 21, 970). Ἡ δέ κατά τά ἄνω παραίτησις, ὑπό τήν ἔννοιαν τῆς συμβάσεως ἀφέσεως χρέους, δύναται νά εἶναι γενική περί πάσης ὑφισταμένης ἀπαιτήσεως ἐκ τινος ἐνοχικῆς σχέσεως, περιλαμβάνουσα μέν καί ἀπαιτήσεις, ἃς ὁ δανειστής ἐθεώρει ἀμφιβόλους ἢ ἐνδεχομένας, οὐχί ὅμως καί ἀπαίτησιν πάντῃ ἄγνωστον εἰς αὐτόν (*Μπαλῆ*, Ἐνοχ. Δίκαιον, ἔκδ. δευτέρα § 148, *Ζέπου*, Ἐνοχ. Δίκαιον, σελ. 514, Γεν. Μέρος).

Περαιτέρω ἐκ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 140, 141 καί 142 Α.Κ. προκύπτει, ὅτι ἐπί διαστάσεως δηλώσεως καί βουλήσεως συνεπείᾳ πλάνης ἡ δικαιοπραξία εἶναι ἀκυρώσιμος, ἐφ' ὅσον εἶναι οὐσιώδης, ὡς ἀναφερομένη εἰς σημεῖον τοιαύτης σπουδαιότητος διά τήν ὅλην δικαιοπραξίαν, ὥστε ὁ πλανηθείς, ἐάν ἐγνώριζε τήν ἀληθῆ κατάστασιν, δέν θά ἐπεχείρει δικαιοπραξίαν. Πρός τήν πλάνην ἐξομοιοῦται καί ἡ ἄγνοια, δηλαδή ἡ ἔλλειψις τῆς γνώσεως τῆς διά τόν προσδιορισμόν τῆς βουλήσεως ἀπαιτουμένης πραγματικῆς καταστάσεως (*Μπαλῆ*, Γεν. Ἀρχαί, ἔκδ. 7η § 42, *Γιαννοπούλου*, Γεν. Ἀρχαί, ὑπ' ἄρθρον 141). Τοιαύτη πλάνη ὑφίσταται καί εἰς ἣν περίπτωσιν συνομολογεῖται ἡ ἄφεσις χρέους, πρός βεβαίωσιν τῆς προϋπαρχούσης ἀποσβέσεως τοῦ χρέους, ἀλλά κατά πλάνην ὁ δανειστής εἶχεν ἐκλάβει ὡς ἀποσβεσθέν τό χρέος, ἐνῷ τοῦτο ὑφίστατο ἐν τῷ χρόνῳ τῆς ἀφέσεως, ὅτε χωρεῖ ἀκύρωσις τῆς δικαιοπραξίας ἀφέσεως χρέους λόγῳ πλάνης (*Μπαλῆ*, Ἐνοχ. Δίκαιον, σελ. 466). Τέλος ρητέον ὅτι, κατ' ἄρθρον 154 Α.Κ., ἡ ἕνεκα πλάνης ἀκύρωσις τῆς δικαιοπραξίας ἐπέρχεται διά δικαστικῆς ἀποφάσεως κατόπιν ἀγωγῆς, δύναται ὅμως τό τοιοῦτον δικαίωμα νά ἀσκηθῆ καί δι' ἐνστάσεως (*Τούσης*, Γεν. Ἀρχαί, σελ. 553), ἤτις, κατ' ἄρθρον 273 Α.Κ., δέν ὑπόκειται εἰς παραγραφήν (*Τούσης*, ἔνθ' ἀνωτέρω, σελ. 556, σημ. 11 ἐν τέλει).

Ἐν προκειμένῳ ἐβεβαιώθησαν, κατά τήν ἐκ τῶν ἐνόντων συναχθεῖσαν κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου, τά ἑξῆς: Ὁ ἐνάγων προσελήφθη τήν 1.6.1919 ὡς τηλεγραφητής, ἐπί συμβάσει μισθώσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας, παρά τῆς ἐχούσης προνομιακῶς τήν ἐκμετάλλευσιν τῶν ἐν Ἑλλάδι τηλεγραφικῶν καί τηλεφωνικῶν ἐπικοινωνιῶν διά συμβάσεως μετά τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου Ἀνωνύμου Ἑταιρείας ὑπό τήν ἐπωνυμίαν «Eastern Telegraph Company LTD», μετονομασθείσης βραδύτερον εἰς «Cable and Wireless LTD» καί ἀπησχολήθη παρ' αὐτῇ μέχρι τῆς 29.9.1934, ὅτε κατηγγέλθη ἡ σύμβασις ἐργασίας καί ἀπελύθη ἐπί καταβολῇ τῆς νομίμου ἀποζημιώσεως. Τήν 30.9.1934 ἐπανεπροσελήφθη καί ἀπησχολήθη ἔκτοτε παρ' αὐτῇ μέχρι τῆς 28.10.1950, ὅτε δυνάμει τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. 1536/1950 μετετάγη ὁριστικῶς εἰς τό μόνιμον προσωπικόν τῆς συσταθείσης τότε ἐναγομένης Ἀνωνύμου Ἑταιρείας ὑπό τήν ἐπωνυμίαν «Ὀργανισμός Τηλεπικοινωνιῶν Ἑλλάδος» (Ο.Τ.Ε.), καταταγείς εἰς τό ἀνώτερον προσωπικόν τούτου ἐπί βαθμῷ Α2, εἰς ὃν ὑπηρέτησεν ἐν συνεχείᾳ μέχρι τῆς 1.8.1960, ὁπότε ἀπελύθη τῆς ὑπηρεσίας, ὡς συμπληρώσας 40ετῆ πραγματικήν ὑπηρεσίαν καί ὑπερβάς τό 55ον ἔτος τῆς ἡλικίας του, καθ' ὃ γεννηθείς τό ἔτος 1902, συμφώνως πρός

τὴν διαληφθεῖσαν διάταξιν τοῦ ἐδαφίου στ' τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 19 τοῦ Γ.Κ.Π. Ο.Τ.Ε., προστεθεῖσαν διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 380 τῆς 3/15 Ἰουνίου 1960 βασιλικοῦ διατάγματος (βλ. κυρίως προσκομιζόμενον καὶ ἐπικαλούμενον ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου ὑπ' ἀριθ. ΓΠ 9/216/378/1960 ἔγγραφον τοῦ τομέως Ἐξωτερικῶν Τηλεπικοινωνιῶν πρὸς τὴν Διεύθυνσιν Διοικητικοῦ). Εἰς τοῦτον κατεβλήθη ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου τὴν 1ην Ὀκτωβρίου 1960 ποσὸν δραχμῶν 82.812, ἀποτελοῦν τὸ ἄθροισμα α) ἀποδοχῶν 11 μηνῶν ἐκ δραχμῶν 5.628, ἀποτελουμένων ἐκ βασικοῦ μισθοῦ 4.231 δραχμῶν, πλέον ἐπιδόματος πολυετίας 23% ἐκ δραχμῶν 593, πλέον ἀναλογίας δώρων Πάσχα καὶ Χριστουγέννων καὶ ἐπιδόματος κανονικῆς ἀδείας ἐκ δραχμῶν 804, β) ποσοῦ δραχμῶν 4.020, ἤτοι 25/30 τῶν μηνιαίων ἀποδοχῶν διὰ μὴ χρησιμοποιηθεῖσαν ἄδειαν 25 ἡμερῶν ἔτους 1960, γ) δύο ἐπὶ πλέον μισθῶν συμφώνως πρὸς τὴν διάταξιν τοῦ ἐδαφίου στ' τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 19 τοῦ Γ.Κ.Π. Ο.Τ.Ε., διότι θὰ παρέμενεν ἐν ὑπηρεσίᾳ, ἐὰν ἀπεχώρει λόγῳ συμπληρώσεως τοῦ ὁρίου ἡλικίας ἐπὶ δύο εἰσέτι ἔτη, ὡς γεννηθεὶς τὸ ἔτος 1902, καὶ δ) ἕνα ἐπὶ πλέον μηνιαῖον μισθὸν ἐκ δραχμῶν 5.628, κατ' ἐφαρμογὴν ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ ἐναγομένου, ληφθείσης κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 665/1.9.1960 συνεδρίασιν αὐτοῦ, ὡς καὶ ὁ ἐναγόμενος ὁμολογεῖ διὰ τῶν προτάσεών του. Κατὰ τὴν εἰσπραξιν τοῦ ἐν λόγῳ ποσοῦ ὑπέγραψε τὴν προσκομιζομένην καὶ ἐπικαλουμένην ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου ἀπὸ 1.10.1960 ἀπόδειξιν, δι' ἧς ἐδήλου, ὅτι ἔλαβε τὸ ποσὸν τοῦτο «εἰς ἐξόφλησιν τῆς ἀποζημιώσεώς του, ὡς αὕτη καθορίζεται ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 19 § 1 ἐδάφ. δ' τοῦ Γ.Κ.Π. Ο.Τ.Ε. καὶ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 380 τῆς 3/15.6.1960 βασιλικοῦ διατάγματος, προσαυξηθείσης διὰ ποσοῦ ἴσου πρὸς τὰς ἀποδοχὰς του ἑνὸς μισθοῦ (τοῦ τοιούτου τοῦ ἀμέσως προηγουμένου τῆς ἀποχωρήσεώς του μηνός), συμφώνως πρὸς ἀπόφασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ο.Τ.Ε., ληφθεῖσαν κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 665/1.9.1960 συνεδρίασιν αὐτοῦ», ὅτι τὸ ἐκ τοῦ ὡς ἄνω ποσοῦ «ποσὸν ἴσον πρὸς τὰς ἀποδοχάς του δέκα τριῶν μηνῶν ἀντιστοιχεῖ εἰς τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 30.9.1934 μέχρι 31.7.1960, καθ' ὅσον διὰ τὸ προγενέστερον διάστημα ἔλαβε τὴν πρὸς αὐτὸ ἀντιστοιχοῦσαν ἀποζημίωσίν του τοῦ ν. 2112/1920, ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς κατὰ μῆνα Σεπτέμβριον 1934 ἀνανεώσεως τῆς μετὰ τῆς Ἑταιρείας Eastern συμβάσεως ἐργασίας» καὶ ὅτι «λαβὼν τὰ ἀνωτέρω ποσὰ ἐξοφλεῖ πλήρως καὶ ὁλοσχερῶς τὸν Ο.Τ.Ε. διὰ τὴν αἰτίαν ταύτην, δηλῶν, ὅτι ἔλαβεν ὁλόκληρον τὴν κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἀποζημίωσίν του». Αἱ τοιαῦται δηλώσεις του, μὴ διαλαμβάνουσαι ρητὴν παραίτησιν ἀπὸ τῆς ἐπιδίκου ἀξιώσεώς του, δὲν συνιστῶσι παραίτησιν ἀπὸ ταύτης, ὑπὸ τὴν μορφὴν ἀφέσεως χρέους, κατὰ τὴν ἐκ τῶν ἐνόντων κρίσιν τοῦ δικαστηρίου τούτου, τὸ μὲν διότι οὐδόλως προκύπτει ἐξ αὐτῶν βούλησις ἀφέσεως χρέους, δεδομένου ὅτι, ἐὰν ὑπῆρχε τοιαύτη, φυσικὸν θὰ ἦτο νὰ διετυποῦτο ρητὴ καὶ συγκεκριμένη δήλωσις παραιτήσεως, ἀλλ' ἁπλῶς βεβαίωσις παραστατικὴ τοῦ εἰσπραχθέντος ποσοῦ καὶ εἰδικώτερον τοῦ ὅτι ἐλήφθη ὁλόκληρον τὸ ἐν αὐτῇ ἀναγραφόμενον ποσόν, τὸ δὲ διότι οὐδὲ πόρρωθεν γίνεται μνεία ἐπιδίκου ἀξιώσεως ἐν τῇ ὡς εἴρηται ἀποδείξει, ὥστε νὰ δύναται νὰ συναχθῇ ἡ ἐξ αὐτῆς παραίτησις διὰ τῶν τοιούτων δηλώσεων. Ἐν πάσῃ ὅμως περιπτώσει καὶ ἐὰν εἰσέτι ἤθελε θεωρηθῇ, ὅτι διὰ τῆς χορηγήσεως τῆς ὡς ἄνω ἀποδείξεως παρὰ τοῦ ἐνάγοντος πρὸς τὴν ἀποδεχθεῖσαν ταύτην ἐναγομένην, κατηρτίσθη μεταξὺ τῶν διαδίκων σύμβασις ἀφέσεως χρέους, δι' ἧς ὁ ἐνάγων παρητήθη τοῦ δικαιώματός του ὅπως ἀξιώσῃ συμπληρωματικὴν ἀποζημίωσιν, ἣν νομίμως προσέβαλεν ἡ ἐναγομένη, τὴν παραίτησιν ταύτην προσέβαλεν ὁ ἐνάγων ὡς ἀκυρώσιμον, καθ' ὅσον ἡ ἐπὶ ταύτην δήλωσις τῆς βουλήσεώς του εἶναι προϊὸν πλάνης, ἅτε τούτου δεδικαιολογημένως ἐκλαβόντος ὅτι ἀπεσβέσθη διὰ τῆς κα-

ταβολῆς τοῦ μνησθέντος ποσοῦ τὸ χρέος τῆς ἐναγομένης ἐκ τῆς ἄνω αἰτίας, ἀφοῦ οὗτος ἐτέλει ἐν ἀγνοίᾳ τῆς ἐπιδίκου ἀξιώσεώς του ἐπὶ τῆς ὀφειλομένης αὐτῇ διαφορᾶς ἀποζημιώσεως, λόγῳ μὴ ὑπολογισμοῦ εἰς τὰς τακτικὰς ἀποδοχάς του τῆς προσαυξήσεως τοῦ μισθοῦ του διὰ τακτικῶς παρεχομένην κατὰ Κυριακὰς ἐργασίαν καὶ τοῦ ἐπιδόματος ἀποδόσεως καὶ λόγῳ μὴ λήψεως ὑπ' ὄψιν τοῦ μέχρι τοῦ μηνὸς Σεπτεμβρίου 1934 χρόνου προϋπηρεσίας του. Ὁ ἰσχυρισμὸς οὗτος τοῦ ἐνάγοντος πλήρως βεβαιοῦται ἐκ τῆς ἀποδεικτικῆς διαδικασίας. Εἰδικώτερον βεβαιοῦται, ὅτι ἡ ἐναγομένη μέχρι καὶ τοῦ χρόνου τῆς ὡς ἄνω ἐξοφλητικῆς ἀποδείξεως, ἀλλὰ καὶ μεταγενεστέρως, δὲν ὑπολόγιζεν εἰς τὴν ἀποζημίωσιν τῶν ἀποχωρούντων μισθωτῶν της τὰς προσθέτους ἀποδοχὰς λόγῳ ἀπασχολήσεως τῶν μισθωτῶν της κατὰ τὰς Κυριακάς, ὡς καὶ τὸ τακτικῶς καταβαλλόμενον ἐπίδομα ὑπεραποδόσεως καὶ μόνον διὰ τῆς ἀπὸ 15.1.1964 ἐγκυκλίου της ἀνεγνώρισε ταύτας ὡς τακτικὰς ἀποδοχὰς καὶ συνεπῶς ὡς ὑπολογιζομένας εἰς τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ ἀπολυομένου προσωπικοῦ της, διὰ τὸν καθορισμὸν δὲ ταύτης δὲν ἐλάμβανεν ὑπ' ὄψιν τὴν προϋπηρεσίαν εἰς τὰς ἑταιρείας «Eastern Telegraph Company LTD» καὶ «Cable and Wireless», τὴν διακοπεῖσαν συνεπείᾳ ἀποχωρήσεως τοῦ ὑπαλλήλου. Τούτων, ἐὰν ἐτέλει ἐν γνώσει ὁ ἐνάγων, προδήλως δὲν θὰ προέβαινεν εἰς τὰς περὶ παραιτήσεως δηλώσεις, ἀλλὰ θὰ ἐπεφυλάσσετο καὶ διὰ τὰς ἐντεῦθεν ἀξιώσεις του, ὡς ἔπραξε καὶ περὶ τῶν ἐκ τῆς αἰτήσεως ἀκυρώσεως του πρὸς τὸ Συμβούλιον Ἐπικρατείας κατὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 380/1960 βασιλικοῦ διατάγματος δικαιωμάτων του. Συνεπῶς ἡ περὶ ἀφέσεως χρέους δικαιοπραξία εἶναι ἀκυρώσιμος καὶ οὐδὲν παράγεται ἐξ αὐτῶν ἔννομον ἀποτέλεσμα, κατὰ τὴν βάσιμον περὶ τούτου ἔνστασιν τοῦ ἐνάγοντος. Ὅθεν, εἰς διάφορον συμπέρασμα καταλήξασα ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, δεξαμένη ὅτι ὁ ἐνάγων διὰ τῆς ὡς ἄνω ἀποδείξεώς του παρητήθη τῆς προκειμένης ἀξιώσεώς του, ἔσφαλε περὶ τὴν ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων, τὴν ἑρμηνείαν καὶ ἐφαρμογὴν τῶν ρηθεισῶν διατάξεων, κατὰ τὰ σχετικὰ βάσιμα περὶ τούτου παράπονα τῶν ὑπ' ἀριθ. 1 ἕως 3 λόγων τῆς ἐνδίκου ἐφέσεως, καὶ δέον ἐντεῦθεν ὅπως, δεκτῆς καθισταμένης ταύτης, μεταρρυθμισθῇ ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις (ἄρθρ. 778 ἐδάφιον β' τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας), ἐπὶ τῷ τέλει ὅπως διερευνηθῇ περαιτέρω οὐσίᾳ ἡ ἐφ' ἧς ἀπεφάνθη αὕτη ἀγωγή.

Κατὰ τὴν διάταξιν τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ν. 2112, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ὁποίου ἀποζημιοῦται, ὡς προείρηται, τὸ λόγῳ συμπληρώσεως τοῦ ὁρίου ἡλικίας ἢ 4ετοῦς ὑπηρεσίας καὶ ἡλικίας 55 ἐτῶν ἀποχωροῦν προσωπικὸν τοῦ ἐναγομένου κατὰ τὰ ἐδάφια δ' καὶ στ' τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 19 τοῦ Γ.Κ.Π. Ο.Τ.Ε., ὡς τακτικαὶ ἀποδοχαὶ τῶν ὑπαλλήλων θεωροῦνται ὁ μισθὸς καὶ πᾶσα ἄλλη παροχή, ἐφ' ὅσον δίδεται ἀντὶ μισθοῦ (οἷαι παροχαὶ εἰς εἶδος, προμήθειαν κλπ.), ἀνεξαρτήτως τοῦ τρόπου καθορισμοῦ αὐτῆς. Ἐκ τῶν διατάξεων τούτων, ἑρμηνευομένων ἐν συνδυασμῷ πρὸς ἐκείνας τῶν ἄρθρων 648 καὶ 649 τοῦ Α.Κ., εὐθέως προκύπτει, ὅτι τακτικαὶ ἀποδοχαὶ εἶναι αἱ ἐπὶ πλέον τοῦ μισθοῦ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς μισθώσεως ἐργασίας διδόμεναι πρόσθετοι παροχαὶ καὶ προσαυξήσεις, ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι δίδονται σταθερῶς καὶ μονίμως ἢ ἐπὶ ἱκανὸν χρόνον ὡς τακτικὸν συμβατικὸν ἢ νόμιμον ἀνταλλάγμα τακτικῆς ὑπηρεσίας (βλ. σχετ. Α.Π. 638/1963, ΕΕΔ 22, 1496, Α.Π. 216/1964, ΕΕΔ 23, 460, Α.Π. 321/1964, ΕΕΔ 23, 656 - 657).

Ἐν προκειμένῳ, ἐκ τῶν ἀποδεικτικῶν στοιχείων ἐβεβαιώθη, ὅτι ὁ ἐνάγων κατὰ τὸ τελευταῖον πρὸ τῆς ἀποχωρήσεώς του (1.8.1959 μέχρι 31.7.1960) ἔτος ἐλάμβανε μηνιαίως σταθερῶς καὶ μονίμως ὡς ἀνταλλάγμα τακτικῆς ὑπηρεσίας του: α) διὰ βασικὸν μισθὸν μετὰ προσαυξήσεων μισθολογικῶν βαθμίδων (ἐξ 72%) δραχμὰς 4.231, β) δι' ἐπίδομα πολυετίας ἐξ 23% δραχμὰς 593, γ) δι' ἐπίδομα ἀποδόσεως ἐξ 6% δραχμὰς 289, δ) διὰ προσαύξησιν κατὰ τὰς ὑπ' ἀριθ. 8900/1946 καὶ 25825/1951 ὑπουργικὰς ἀποφάσεις, λόγῳ ἀπασχολήσεώς του τακτικῶς ἐπὶ 3 Κυριακὰς μηνιαίως δραχμὰς 1008 καὶ ε) δι' ἀναλογίαν δώρων Χριστουγέννων καὶ Πάσχα καὶ ἐπίδομα ἀδείας δραχμὰς 1020, ἤτοι ἐν συνόλῳ 7.141 (4.231 + 289 + 593 + 1008 + 1020). Τὸ ποσὸν τοῦτο ἔλαβεν, ὡς εἰκός, καὶ κατὰ τὸν τελευταῖον πρὸ τῆς ἀπολύσεώς του μῆνα ὑπὸ καθεστὼς πλήρους ἀπασχολήσεως. Περαιτέρω ἐβεβαιώθη, ὅτι ὁ ἐνάγων τὴν 29.9.1934, καταγγελθείσης τῆς μετὰ τῆς Ἑταιρείας «Eastern Telegraph Company LTD» ἐργασιακῆς συμβάσεως ὑπὸ τῆς τελευταίας καὶ συναφθείσης νέας τοιαύτης τὴν 30.9.1934, ἔλαβε τὴν μέχρι τῆς ἡμέρας ταύτης

όφειλομένην αὐτῷ, συμφώνως τῷ νόμῳ 2112, διὰ τὴν ἀπὸ 1.6.1919 ἕως 29.9.1934 ὑπηρεσίαν του ἀποζημίωσιν ἐκ 12 μηνιαίων ἀποδοχῶν, βάσει τῶν τακτικῶν τοιούτων κατὰ τὴν ἐκτεθεῖσαν ἔννοιαν τοῦ τελευταίου πρὸ τῆς ἀπολύσεώς του μηνός (Σεπτεμβρίου 1934) ὑπὸ καθεστὼς πλήρους ἀπασχολήσεως. Τοῦτο ὁμολογεῖται ἄλλως τε ὑπ' αὐτοῦ κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἐν τῇ προσκομιζομένῃ καὶ ἐπικαλουμένῃ ὑπὸ τῆς ἐναγομένης ἀπὸ 1.10.1960 ὡς ἄνω ἀποδείξεώς του. Οἱ ἰσχυρισμοί του ὅτι ἡ ἐν αὐτῇ σχετικὴ δήλωσίς του, ὡς ἄνω παρατίθεται, ἀφορᾷ μόνον τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ἀπὸ 1929 ἕως 1934 χρονικοῦ διαστήματος, οὐχὶ δὲ τοῦ προγενεστέρου τοιούτου, καὶ ὅτι αὕτη διετυπώθη πεπλανημένως καὶ ἐν ἀγνοίᾳ τοῦ περιεχομένου ταύτης, οὐδόλως ἐβεβαιώθησαν ἐκ τοῦ ἀνωτέρω ἀποδεικτικοῦ ὑλικοῦ, οὐδὲ κἂν πιθανολογεῖται ἐξ αὐτοῦ, δεδομένου ἄλλως τε ὅτι ἡ σαφήνεια τῆς περὶ ἧς πρόκειται δηλώσεώς του, διατυπωθείσης ἄνευ οὐδεμιᾶς διακρίσεως, τοῦτέστιν ὅτι ἀπεζημιώθη διὰ τὰ ἀπὸ τοῦ ἔτους 1929 ἕως 1934 χρονικὸν διάστημα, δὲν ἐπιτρέπει ἄλλοίαν κρίσιν. Κατ' ἀκολουθίαν τούτων καὶ ἐν ὄψει τοῦ ὅτι διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ ἀποχωροῦντος προσωπικοῦ τοῦ ἐναγομένου, λόγῳ συμπληρώσεως 40ετοῦς πραγματικῆς ὑπηρεσίας καὶ τοῦ 55ου ἔτους τῆς ἡλικίας, ἐκ τοῦ συνολικοῦ χρόνου ὑπηρεσίας του, καθ' ἃ εἴρηται, ἀφαιρεῖται, συμφώνως πρὸς τὸ ἐδάφιον δ' τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 19 τοῦ Γ.Κ.Π. Ο.Τ.Ε., εἰς ὃ παραπέμπει τὸ ἐδάφιον στ' τῆς αὐτῆς παραγράφου τοῦ ἄρθρου τούτου, ὁ χρόνος ὁ ἀντιστοιχῶν εἰς ἔτος ὑπηρεσίας, δι' ἃ ἐχώρησε καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας, ἀποζημιωθεῖσα συμφώνως τῷ νόμῳ, ἕπεται, ὅτι ὁ ἐνάγων ἐπὶ τῇ ἀποχωρήσει του τὴν 31.7.1960, λόγῳ συμπληρώσεως 40ετοῦς πραγματικῆς συνολικῆς ὑπηρεσίας καὶ ἡλικίας ἄνω τῶν 55 ἐτῶν, ἀφοῦ ἐγεννήθη τὸ 1902, ἐδικαιοῦτο λαμβάνειν: α) ὡς ἀποζημίωσιν κατὰ τὸ ἄρθρον 19 § 1 ἐδάφια δ' καὶ στ' τοῦ Γ.Κ.Π. Ο.Τ.Ε., ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰ ἄρθρα 1 ἐδάφιον ζ' καὶ 3 καὶ 2 τοῦ ν. 2112, ἀποδοχὰς 11 μηνῶν (κατὰ τὸν ν. 2112 μῆνες 22 : 2=11), ἤτοι δραχμὰς 78.551 (7.141 Χ 11 μῆνας), β) ὡς προσαύξησιν κατὰ τὸ ἐδάφιον στ', περίοδος τελευταία τοῦ ἄρθρου 19 § 1 Γ.Κ.Π. Ο.Τ.Ε., διὰ πᾶν πλῆρες ἡμερολογιακὸν ἔτος, καθ' ὃ θὰ παρέμενεν ἐν ὑπηρεσίᾳ, ἐὰν ἀπεχώρει, λόγῳ ὁρίου ἡλικίας, τὴν 31.12.1962 (ὅτε συνεπλήρου τὸ 60ὸν ἔτος τῆς ἡλικίας, ἤτοι τὸ ὅριον ἡλικίας τοῦ βαθμοῦ Α2 κατὰ τὸ ἄρθρον 19 § 1 Γ.Κ.Π. Ο.Τ.Ε.) δραχμὰς 14.282 (δραχμαὶ 7.141 μηνιαῖος μισθὸς μετὰ τῶν τακτικῶν ἀποδοχῶν ἐπὶ 2 ἔτη, ὅσα τοῦτέστιν ὑπολείπονται διὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 60οῦ ἔτους τῆς ἡλικίας του ἀπὸ 31.7.1960, ὅτε ἦτο 58 ἐτῶν), καὶ γ) δι' ἀποδοχὰς ἀδείας ἀναπαύσεως τοῦ ἔτους 1960 ἐξ 25 ἡμερῶν, ὡς ἐκατέρωθεν ὁμολογεῖται, δραχμὰς 5.950 (ἤτοι 25/30 τῶν ἐκ δραχμῶν 7.141 μηνιαίων τακτικῶν ἀποδοχῶν του), ἐν συνόλῳ δὲ δι' ἁπάσας τὰς ὡς ἄνω αἰτίας δραχμὰς 98.783 (78.551 + 14.282 + 5.950). Πλέον τοῦ ποσοῦ τούτου ἐδικαιοῦτο καὶ ἕνα μισθὸν βάσει τῆς ὑπ' ἀριθ. 665/1.9.1960 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ ἐναγομένου, ὡς καὶ οὗτος ὁμολογεῖ. Οὐχ ἧττον ὅμως ὁ ἐνάγων ἐν τῇ ἀγωγῇ του δὲν ὑπολογίζει εἰς τὸ ποσόν, ὅπερ ἔδει νὰ λάβῃ κατὰ τὴν ἀποχώρησιν του καὶ τὸν μισθὸν τοῦτον καὶ ὡς ἐκ τούτου ἐλλείψει σχετικοῦ αἰτήματος δὲν δύναται ἐν προκειμένῳ νὰ ὑπολογισθῇ τὸ ποσὸν αὐτοῦ κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἐκ τοῦ ἄρθρου 170 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας ἀπορρέοντος καὶ ἐν πάσῃ διαδικασίᾳ ἰσχύοντος δικονομικοῦ ἀξιώματος τοῦ μὴ ἐπιδικάζειν πλέον τοῦ ζητηθέντος (Α.Π. 7/1960, ΕΕΔ 19, 199). Ἀντὶ τοῦ ἀνωτέρω ποσοῦ τῶν δραχμῶν 98.783 ὁ ἐνάγων ἔλαβε δραχμὰς 77.184.

Ὑπὸ τὰ ὡς ἄνω βεβαιωθέντα περιστατικὰ ἡ ἐπίδικος ἀξίωσις τοῦ ἐνάγοντος δὲν ὑπερβαίνει προφανῶς τὰ ὅρια τὰ ἐπιβαλλόμενα ἐκ τῆς καλῆς πίστεως ἢ τῶν χρηστῶν ἠθῶν ἢ ἐκ τοῦ κοινωνικοῦ ἢ οἰκονομικοῦ σκοποῦ τοῦ ἐξ οὗ ἀπορρέει δικαιώματος, ἡ περὶ τοῦ ἐναντίου δὲ ἐκ τοῦ ἄρθρου 281 τοῦ Α.Κ. προβαλλομένη ἔνστασις τοῦ ἐναγομένου εἶναι ἀπορριπτέα ὡς ἀβάσιμος. Ἐξ ἄλλου μόνη ἡ μετὰ πάροδον 5ετίας ἀπὸ τῆς ἀποχωρήσεως τοῦ ἐνάγοντος ἄσκησις τῆς ἐπιδίκου ἀξιώσεώς του, δεδικαιολογημένη πλήρως κατὰ τὰ βεβαιωθέντα περιστατικά, ἐν ὄψει τοῦ ὅτι ὁ ἐναγόμενος ἀπὸ τῆς 15.1.1964 τὸ πρῶτον ἤρξατο ἀναγνωρίζων τὴν ὑποχρέωσίν του ὅπως ὑπολογίζωνται εἰς τὰς τακτικὰς ἀποδοχὰς τοῦ ἀποχωροῦντος προσωπικοῦ του κατὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῆς ἀποζημιώσεώς του αἱ προσαυξήσεις λόγῳ ἀπασχολήσεως τῶν ὑπαλλήλων του καὶ κατὰ τὰς Κυριακὰς δὲν καθιστᾷ αὐτὴν καταχρηστικήν (ὁρᾶτε σχετ. Α.Π. 542/1958, ΕΕΔ 25.936, 355/1958, Ἀρχ. Νομ. Θεσ. 635, 309/1958, ΝοΒ 6, 907).

ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΙΣ ΔΙ' ΑΠΟΛΥΣΙΝ ΑΜΕΙΒΟΜΕΝΩΝ ΚΑΤΑ ΜΟΝΑΔΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ὑπολογισμὸς αὐτῆς κατ' ἄρθρον 5 Νόμου 3198/1955

Παροχὴ ἐργασίας ὑπὸ μισθωτοῦ, ἀμειβομένου κατὰ μονάδα ἐργασίας.— Ὑπολογισμὸς ἀποζημιώσεως αὐτοῦ δι' ἀπόλυσιν βάσει τοῦ μέσου ὅρου τῶν ἀποδοχῶν τῶν δύο τελευταίων πρὸ τῆς καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας μηνῶν.—Ἀκυρότης καταγγελίας σχέσεως ἐργασίας λόγῳ μὴ καταβολῆς ἐξ ὁλοκλήρου τῆς ὀφειλομένης δι' ἀπόλυσιν ἀποζημιώσεως.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω δικαστικῆς ἀποφάσεως ὑπῆρξε καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας μισθωτοῦ, ὁ ὁποῖος ἠμείβετο κατὰ μονάδα ἐργασίας (μὲ τὸ κομμάτι).

Διὰ τὴν ἀποζημίωσιν τῶν μισθωτῶν τούτων (τρόπον ὑπολογισμοῦ αὐτῆς) προβλέπει εἰδικῶς ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 3198/1955 (ΕΕΔ 22, 66 ἐπ., ἔνθα κωδικοποίησις τῶν περὶ καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας διατάξεων), κατὰ τὴν ὁποίαν αὕτη (ἀποζημίωσις) ὑπολογίζεται βάσει τοῦ μέσου ὅρου τῶν ἀποδοχῶν τῶν δύο τελευταίων πρὸ τῆς καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας μηνῶν.

Δεδομένου ὅμως ὅτι κατὰ τὰς ἐκάστοτε ἐθνικὰς γενικὰς συλλογικὰς συμβάσεις ἐργασίας καὶ ἡ ἀμοιβὴ τῶν μισθωτῶν τούτων δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ εἶναι ἡμερησίως κατωτέρα τοῦ ἡμερομισθίου τοῦ ἀνειδικεύτου ἐργάτου ὡς βάσις διατροφῆς αὐτοῦ (*Χ. Ἀγαλλοπούλου*, Εἰσαγωγὴ εἰς τὸ Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 143) ἕπεται, ὅτι οὐδέποτε ἡ ἀποζημίωσις δύναται νὰ εἶναι δι' ἑκάστην ἡμέραν μικροτέρα τοῦ ἡμερομισθίου τοῦ ἀνειδικεύτου ἐργάτου.

Ὁ νόμος (ἄρθρον 5 νόμου 3198/1955) ὁρίζει, ὅτι πάντως τὸ ποσὸν τῆς ἀποζημιώσεως δὲν δύναται νὰ εἶναι κατώτερον τοῦ προκύπτοντος ἐπὶ τῇ βάσει τῆς μισθολογικῆς κλίμακος, εἰς ἣν κατατάσσεται ὁ μισθωτὸς κατὰ τὸ ἄρθρον 25 τοῦ ν.δ. 1846/1951 περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων.

Τοῦτο ἔχει, ἐφ' ὅσον τὸ τεκμαρτὸν ἡμερομίσθιον τοῦ Ι.Κ.Α. εἶναι τυχὸν ἀνώτερον τοῦ ἡμερομισθίου τοῦ ἀνειδικεύτου ἐργάτου, τοῦ ὁποίου κατὰ ἕξιν δικαιοῦται καὶ ὁ κατὰ μονάδα ἐργασίας ἢ κατ' ἀποκοπὴν ἐργαζόμενος μισθωτός. (Περὶ γνωμοδοτήσεως ὑπ' ἀριθ. 227/1968 Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους *Ἀθαν. Τυμπᾶ*, ΕΕΔ 27, 748. Ἴδετε περὶ ἀπασχολήσεως μισθωτοῦ κατὰ μονάδα ἐργασίας ἢ κατ' ἀποκοπὴν σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 22, 440, Α.Π. 235/1964, Ὁ-λομελείας, εἰσηγητὴς *Εὐάγγ. Χονδρογιάννης*, ΕΕΔ 23, 532).

Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 5086/1968

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν Νόμου Γ'ΘΔ'
Πρωτοδίκης ὁ κ. **Στ. Χατζηδάκης**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Καπλάνης, Β. Πανανός

Ὁ ἐνάγων, δυνάμει συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, προσελήφθη τὴν 1.10.1967 παρὰ τῇ ἐναγομένῃ ὡς ἀρβυλοτεχνίτης καὶ εἰργάσθη εἰς τὰ παρ' αὐτῆς ἐκμεταλλευόμενα ἐργοστάσια κατασκευῆς ἀρβυλῶν μέχρι τῆς 26.4.1968, ὅτε καὶ ἀπελύθη, κατόπιν καταγγελίας τῆς κρινομένης συμβάσεως, καταβληθείσης αὐτῷ ὡς ἀποζημιώσεως ἀποδοχῶν 5 ἡμερῶν καὶ ἐν συνόλῳ βάσει τοῦ ἐκ δραχμῶν 120 ἡμερομισθίου του δραχμῶν 600. Ὡς ὅμως ἐβεβαιώθη, ὁ ἐνάγων ἠμείβετο κατὰ μονάδα ἐργασίας καὶ οὐχὶ ἐπὶ ἡμερομισθίῳ. Ὁ ἐνάγων δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 43/1966 τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν (ὑπουργικὴ ἀπόφασις 93799/1966) ἐδικαιοῦτο δι' ἕκαστον ζεῦγος ἀρβυλῶν μὲ πάντες (σίντι - μπίντι) δραχμὰς 33 καὶ διὰ δέκα κατὰ μέσον ὅρον κατασκευαζόμενα τοιαῦτα δραχμάς (33 Χ 10 = 330), εἰς ὃ ποσὸν κατὰ μέσον ὅρον καὶ δὴ κατὰ τοὺς δύο τελευταίους μῆνας πρὸ τῆς ἀπολύσεώς του ἀνήρχοντο αἱ ἀποδοχαί του, δικαιοῦται συνεπῶς, ὡς ἀποζημίωσιν διὰ τὴν ἄνω ἀπόλυσίν του, ἀποδοχὰς 5 ἡμερῶν (ἄρθρον 5 § 2 νόμου 3198/1955 καὶ 3 ἐ.δ. 16/18.7. 1920), ἤτοι δραχμὰς (330 Χ 5 = 1650), πλέον ἀναλογίας δώρων Χριστουγέννων 1967 καὶ Πάσχα 1968, ἀντὶ τῶν ὁποίων τῷ κατεβλήθησαν, ὡς προελέχθη, δραχμαὶ 600. Ἡ κρινομένη συνεπῶς καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας, λόγῳ μὴ καταβολῆς ἐξ ὁλοκλήρου τῆς ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως, εἶναι ἄκυρος (ἄρθρον 5 § 3 νόμου 3198/1955), τῆς ἐναγομένης, ὡς καταστάσης ὑπερημέρου κατὰ τὴν ἀποδοχὴν τῶν εἰς αὐτὴν ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος νομίμως προσφερομένων ὑπηρεσιῶν του, ὑποχρεουμένης εἰς καταβολὴν μισθῶν ὑπερημερίας ἀπὸ τῆς ὡς ἄνω καταγγελίας μέχρι τοῦ χρόνου συζητήσεως τῆς παρούσης (10.10.1968) (ἄρθρα 349, 350, 653, 656 Α.Κ.) ἐκ δραχμῶν 333 Χ 140 ἡμέρας, καθ' ἃς, ὡς ἐβεβαιώθη, εἰργάσθη ὁ ἐνάγων, ἴσον 46.620.

ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΣ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΩΣ ΙΔΙΩΤΙΚΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΔΙ' ΑΠΟΛΥΣΙΝ

Έκτασις έφαρμογῆς Α.Ν. 99/1967 καὶ 173/1967

Ὑπαγωγὴ εἰς τὸν περιορισμὸν ἀποζημιώσεως τῶν ἀπολυομένων, τὸν ἐπιβληθέντα διὰ τοῦ Α.Ν. 173/1967, μόνον τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων καὶ ὄχι καὶ τῶν ἐργατοτεχνιτῶν.—Ἀποζημιώσεις κατὰ τὸν Γενικὸν Κανονισμὸν Προσωπικοῦ Ἐξωτερικῶν Ὑπηρεσιῶν τῶν Ἑλληνικῶν Ἠλεκτρικῶν Σιδηροδρόμων.—Περιπτώσεις ἀναλογικῆς καὶ διασταλτικῆς ἑρμηνείας.—Ἀπόδοσις παραβόλου ἐφέσεως, ὡς μὴ προβλεπομένου ὑπὸ τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας.

Θέμα τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Πειραιῶς ὑπῆρξεν ὁ κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ ἀ.ν. 173/1967 (ΕΕΔ 26, 1117) περιορισμὸς τῆς ἀποζημιώσεως τῶν ἀπολυομένων ὑπαλλήλων Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν ἢ κοινωφελῶν ἐπιχειρήσεων καὶ εἰδικῶς ἂν ἡ διάταξις αὕτη ἐπεκτείνηται καὶ εἰς τὸ ἐργατοτεχνικὸν προσωπικὸν τῶν ἀνωτέρω ἐπιχειρήσεων.

Ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου ἀπησχολήθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 1300/1968 ἀπόφασις τοῦ ἐπὶ τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν Πρωτοδίκου Πειραιῶς (Πρωτοδίκης *Δ. Φωτόπουλος*, ΕΕΔ 27, 1336), ἀποφανθεῖσα ἀρνητικῶς. (Ἴδετε καὶ σύμφωνον γνωμοδότησιν τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους, εἰσηγητὴς *Ἀθαν. Τομαρᾶς*, ΕΕΔ 27, 1353).

Ἀσκηθείσης ἐφέσεως κατὰ τῆς ἀνωτέρω ἀποφάσεως, ἐπεκυρώθη αὕτη ὑπὸ τοῦ Πρωτοδικείου Πειραιῶς διὰ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεώς του. (Ἴδετε καὶ σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 27, 1336 ἑπ.).

Πρωτοδικείου Πειραιῶς 4508/1968

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. **Κ. Ποταμιάνος**

Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. **Ἠλ. Γιαννόπουλος**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ν. Βαμβακίδης, Γ. Κουλούκης, Γ. Γεωργάτος

Κατὰ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ Β. δ)τος 617 τῆς 18/27.7.1965 «περὶ τροποποιήσεως τοῦ Γενικοῦ Κανονισμοῦ Προσωπικοῦ Ἐξωτερικῶν Ὑπηρεσιῶν τῶν Ε.Η.Σ.», δι' οὗ ἀντικατεστάθη τὸ ἄρθρον 94 τοῦ ρηθέντος Κανονισμοῦ, «τὸ ὅριον ἡλικίας ὅι' ἅπαν τὸ μόνιμον προσωπικὸν τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπηρεσιῶν καθορίζεται εἰς ἑξήκοντα (60) ἔτη. Ἅμα τῇ συμπληρώσει τοῦ ὁρίου τούτου ἡ ἀποχώρησις τοῦ προσωπικοῦ ἐκ τῆς ὑπηρεσίας εἶναι ὑποχρεωτική, τόσον δι' αὐτό, ὅσον καὶ διὰ τὴν Ἑταιρείαν. Ἐκ τῶν οὕτως ὑποχρεωτικῶς ἀποχωρούντων τῆς ὑπηρεσίας λόγῳ συμπληρώσεως τοῦ ἄνω ὁρίου ἡλικίας οἱ μὲν ἐξ αὐτῶν ὑπάλληλοι λαμβάνουν ἀποζημίωσιν ἴσην πρὸς τόσους μηνιαίους μισθούς, μεθ' ὅλων τῶν δευτερευουσῶν ἀπολαυῶν, ὅσα τὰ συμπεπληρωμένα ἔτη τῆς ὑπηρεσίας των παρὰ τῇ Ἑταιρείᾳ, μὴ δυναμένην ὅμως νὰ ὑπερβῇ, κατ' ἀνώτατον ὅριον, τὸ συνολικὸν ποσὸν τῶν τριάκοντα πέντε (35) μηνιαίων μισθῶν μεθ' ὅλων τῶν δευτερευουσῶν ἀπολαυῶν, οἱ δὲ μόνιμοι ἐργατοτεχνῖται λαμβάνουν ἀποζημίωσιν ἴσην πρὸς ἕνα μηνιαῖον μισθὸν κλπ., μὴ δυναμένην νὰ ὑπερβῇ συνολικῶς τὸ ποσὸν τῶν εἴκοσι τεσσάρων (24) μηνιαίων μισθῶν μεθ' ὅλων τῶν δευτερευουσῶν ἀπολαυῶν.

Ἐξ ἄλλου, κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ ἀ.ν. 173/1967, δι' οὗ ἀντικατεστάθη ἡ παράγραφος 1 τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ἀ.ν. 99/1967 «περὶ ἐλέγχου ὁμαδικῶν ἀπολύσεων κ.λπ.», εἰς ἃς περιπτώσεις εἰδικὴ διάταξις νόμου ἢ κανονισμοῦ ἢ συμβάσεως, ἀναφερομένης εἰς ἀνωνύμους ἑταιρείας ἢ κοινωφελεῖς ἐπιχειρήσεις (π.χ. σύμβασις ἐξαγορᾶς Η.Ε.Α.Π., Δ.Ε.Η. κλπ.) προβλέπει τὴν καταβολὴν εἰς ὑπαλλήλους κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀπομακρύνσεώς των ἐκ τῆς ἐργασίας καὶ ἑτέρας προσθέτου ἀποζημιώσεως, πέραν τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου 2112 προβλεπομένης, ἡ ἀποζημίωσις αὕτη δὲν δύναται νὰ ὑπερβαίνῃ ποσοστὸν 15% τῆς ὑπὸ τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ παρόντος ὁριζομένης, τοὐτέστι τῆς τῶν δραχμῶν διακοσίων τεσσαράκοντα χιλιάδων (240.000).

Ἐκ τῆς τοιαύτης γραμματικῆς διατυπώσεως τῆς τελευταίας ταύτης διατάξεως τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ἀ.ν. 173/1960, στενῶς ἑρμηνευτέας, ὡς ὑπαγομένης εἰς εἰδικὴν κλιμακα ἀποζημιώσεως ὡρισμένην κατηγορίαν ἀποχωρούντων μισθωτῶν (σχετ. Α.Π. 14/1959, Ὁλομ., ΕΕΝ 26, 431), σαφῶς προκύπτει ὅτι ὑπὸ τοὺς ὅρους . . . εἰς ὑπαλλήλους κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀπομακρύνσεως . . . καὶ τῆς προβλεπομένης ὑπὸ τοῦ ν. 2112 ἀποζημιώσεως ἠθέλησεν ὁ νομοθέτης νὰ περιλά-

ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΑ

ΣΧΕΣΙΣ ΟΔΗΓΩΝ ΑΓΟΡΑΙΩΝ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΙΔΙΟΚΤΗΤΑΣ

Ἀσφάλισις κατὰ τὴν εἰδικὴν διάταξιν ἄρθρου 8 § 3 Ν.Δ. 3789/1957

Κανονισμὸς περὶ ἀσφαλιστικῆς ἀρμοδιότητος καὶ διαδικασίας ἀπονομῆς παροχῶν τοῦ Ι.Κ.Α. — Ἔλλειψις ἀνασταλτικῆς δυνάμεως τῆς αἰτήσεως θεραπείας, ἐχούσης τῆς ἐπ' αὐτῆς ἐκδιδομένης ἀποφάσεως ἀναδρομικὴν δύναμιν, ἐφ' ὅσον εἶναι εὐνοϊκωτέρα διὰ τὸν αἰτοῦντα.—Χαρακτὴρ σχέσεως ὁδηγῶν ἀγοραίων αὐτοκινήτων (ταξὶ) πρὸς τοὺς ἰδιοκτήτας.—Ἀσφαλιζόμενα εἰς τὸ Ι.Κ.Α. πρόσωπα.—Ἀσφάλισις τῶν ἀνωτέρω ὁδηγῶν αὐτοκινήτων κατὰ τὸ ἄρθρον 8 § 3 Ν.Δ. 3789/1957.

Διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας ἐνδιαφέρει ἡ διάκρισις τῆς νομικῆς μεταξὺ τοῦ ἰδιοκτήτου τοῦ ἀγοραίου αὐτοκινήτου (ταξὶ) σχέσεως τοῦ ὁδηγοῦ του, ἡ ὁποία, ἀναλόγως τῶν πραγματικῶν περιστατικῶν, ὡς δέχεται καὶ ἡ κατωτέρω δικαστικὴ ἀπόφασις, δύναται νὰ εἶναι σχέσις ἐξηρτημένης ἐργασίας ἢ μισθώσεως προσοδοφόρου πράγματος. (Ἴδετε ἐκ τῶν τελευταίων τὴν Α.Π. 542/1967, εἰσηγητὴς *Κ. Παπαϊωάννου*, ΕΕΔ 26, 1445, ἔνθα εἰς σημειώσεις μας καὶ λοιπαὶ παραπομπαί).

Ὑπὸ ἀσφαλιστικὴν ὅμως ἔποψιν ἰσχύει ἡ εἰδικὴ διάταξις τοῦ ἄρθρου 8 § 3 τοῦ ν.δ. 3789/1957 (ΕΕΔ 16, 1135, περὶ τῆς ὁποίας ἴδετε σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 16, 1055), κατὰ τὴν ὁποίαν οἱ ὁδηγοὶ ἀγοραίων ἐπιβατικῶν αὐτοκινήτων ταξὶ (μετὰ μετρητοῦ ἢ μή), ἐφ' ὅσον δὲν τυγχάνουν καὶ ἰδιοκτῆται ἢ συνιδιοκτῆται τοὐλάχιστον κατὰ τὸ ἥμισυ τοῦ αὐτοκινήτου, ἀδιαφόρως τοῦ τύπου, τῆς φύσεως ἢ τοῦ κόρους τῆς συμβάσεως ἢ τοῦ τρόπου τῆς ἀμοιβῆς των, ἀσφαλίζονται ὑποχρεωτικῶς εἰς τοὺς οἰκείους Ὀργανισμοὺς καθ' ὅλων τῶν κινδύνων, εἰς οὓς τὸ Ι.Κ.Α. διὰ τὸν κίνδυνον τῆς ἀσθενείας, διὰ τοῦ ποσοῦ τῆς ἐργοδοτικῆς εἰσφορᾶς βαρυνομένου τοῦ ἰδιοκτήτου τοῦ αὐτοκινήτου. (Ὡς πρὸς τὰς ὑπὲρ τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἐργατικῆς Κατοικίας εἰσφορὰς ἴδετε Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν 4211/1968, Εἰρηνοδίκης *Ἀρ. Ἀλβέρτος*, ΕΕΔ 27, 1400 καὶ αὐτόθι σημειώσεις μας).

Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν 3352/1967

Εἰρηνοδίκης ὁ κ. **Ἀπόστ. Μπλάτσιος**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Β. Παπαγιαννόπουλος, Λ. Παχάλης

Κατὰ τὴν διάταξιν τῆς παραγράφου 5 τοῦ ἄρθρου 39 τοῦ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 57440/1938 (Φ.Ε.Κ. τεῦχος Β', ἀριθ. 33) ἀποφάσεως τοῦ ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργοῦ ἐγκριθέντος Κανονισμοῦ περὶ ἀσφαλιστικῆς ἁρμοδιότητος καὶ διαδικασίας ἀπονομῆς τῶν παροχῶν τοῦ Ι.Κ.Α., ἰσχύοντος καὶ μετὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἰσχύος τοῦ ἀ.ν. 1846/1951, κατ' ἄρθρον 60 αὐτοῦ, ἡ αἴτησις θεραπείας δὲν ἔχει ἀνασταλτικὴν δύναμιν, ἡ δὲ ἐπ' αὐτῆς ἐκδιδομένη ἀπόφασις ἔχει ἀναδρομικὴν δύναμιν, ἐφ' ὅσον εἶναι εὐνοϊκωτέρα διὰ τὸν αἰτοῦντα. Κατὰ συνέπειαν ὁ διὰ τῶν προτάσεων τῆς παρούσης συζητήσεως ἐπαναλαμβανόμενος ἰσχυρισμὸς τοῦ ἀνακόπτοντος, καθ' ὃν, ἐφ' ὅσον δὲν ἐχῃ ἐκδικασθῇ μέχρι σήμερον ἡ ἀπὸ 28.7.1961 αἴτησις θεραπείας, ἡ ἀσκηθεῖσα παρ' αὐτοῦ ἐνώπιον τοῦ ἁρμοδίου ἀσφαλιστικοῦ ὀργάνου, δὲν ὑπάρχει νόμιμος τίτλος βεβαιώσεως τῆς κατ' αὐτοῦ διωκομένης ἀπαιτήσεως, τυγχάνει μὴ νόμιμος καὶ ἀπορριπτέος, ὡς περὶ τούτου ἔχει ἤδη κρίνει καὶ ἡ προεκδοθεῖσα ὑπ' ἀριθ. 10737/1963 προδικαστικὴ ἀπόφασις τοῦ Δι-

---

ρίφθη τὸ ὑπ' ὄψιν ἔνδικον μέσον ἐκκαλούσης, συμφώνως τῷ ἰσχύοντι καὶ ἐπὶ ἐκκρεμῶν δικῶν κατὰ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας ἄρθρῳ 185 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας (ἄρθρον 14 § 2 Εἰσαγωγικοῦ Νόμου Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας), διαταχθῇ δὲ ἀκολούθως ἡ ἀπόδοσις τῇ αὐτῇ διαδίκῳ τοῦ ὑπ' αὐτῆς κατατεθέντος προστίμου, ὡς μὴ προβλεπομένου ὑπὸ τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας (Α.Π. 455/1968, ἀδημοσίευτος).

ζη και ὑπαγάγη εἰς τὴν προκειμένην ρύθμισιν τοῦ θέματος τῆς ἀποζημιώσεως τῶν λόγῳ συμπληρώσεως τοῦ ὁρίου ἡλικίας ἀποχωρούντων τὸ ὑπαλληλικὸν προσωπικὸν τῶν εἰρημένων ἐπιχειρήσεων, οὐχὶ δὲ καὶ τὸ ἐργατοτεχνικὸν τοιοῦτον, ἣν κατηγορίαν μισθωτῶν, ἐὰν ἐσκόπει ὁ νομοθέτης νὰ συμπεριλαβῃ μεταξὺ τῶν ὑπαγομένων εἰς τὴν ὑπ' αὐτοῦ οὕτω πως γενομένην ρύθμισιν τοῦ θέματος τῆς ἀποζημιώσεως, θὰ ἐδήλου τοῦτο κατά τρόπον σαφῆ, ἐν ὄψει ἰδίᾳ τοῦ ὅτι ἐπὶ τῶν ἐργατοτεχνιτῶν δὲν ἰσχύει ὁ νόμος 2112, ἀλλὰ τὸ 6. δ)γμα τῆς 16/18.7.1920, ὅπερ καθορίζει κατὰ τρόπον διάφορον καὶ ἐπὶ τὰ χείρω τὰ τῆς ἀποζημιώσεως τῶν ἀπολυομένων ἐργατῶν καὶ τεχνιτῶν, ὧν τινων ἡ τοιαύτη δυσμενὴς μεταχείρισις, ἐναντι τῶν ὑπαλλήλων τῆς ἐκκαλούσης - ἐναγομένης, ἐπανελήφθη διὰ τῆς ἐν ἀρχῇ διατάξεως τοῦ Γενικοῦ Κανονισμοῦ Προσωπικοῦ Ἐξωτερικῶν Ὑπηρεσιῶν τῆς διαδίκου ταύτης (βλ. Γνωμ. Ν. Σ. Κ. 1092/1968, ΕΕΔ 27, 1353, σύμφωνα σχόλια ΕΕΔ 27, 1336).

Ἐξ ἑτέρου, ἀνάλογος ἐφαρμογὴ τῆς προεκτεθείσης διατάξεως, δι' ἧς εἰσάγεται δίκαιον ἐξαιρετικόν, ἐναντι τῶν γενικῶν διατάξεων περὶ ἀποζημιώσεως τοῦ μονίμου προσωπικοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπηρεσιῶν τῆς ἐκκαλούσης (ἄρθρον 2 π.δ. 617/1965), δὲν εἶναι νοητὴ ἐν προκειμένῳ, καθ' ὅσον ἀνάλογος ἐφαρμογὴ νόμου τινὸς χωρεῖ μόνον ἐπὶ θεμάτων, διὰ τὴν ρύθμισιν τῶν ὁποίων δὲν ὑφίσταται νόμος, καὶ οὐχὶ εἰς τὰς περιπτώσεις, καθ' ἃς, παρὰ τὸν ὑφιστάμενον γενικὸν κανόνα δικαίου, ὑφ' ὃν δύναται νὰ ὑπαχθῇ καὶ τὸ κρινόμενον θέμα, ὑφίστανται καὶ ἐξαιρέσεις, ὁπότε αἱ ἐξαιρετικαὶ διατάξεις (ἐξαιρέσεις) δὲν ἔχουσιν ἐφαρμογὴν ἐπὶ θεμάτων μὴ περιληφθέντων ἐν αὐταῖς καὶ ὑπαγομένων εἰς τὸν γενικὸν κανόνα (*Οἰκονομίδου*, Γεν. Ἀρχαὶ § 11, σημ. 4, στοιχ. α', *Μπαλῆ*, Γεν. Ἀρχαὶ § 9). Ἀλλ' οὐδὲ περίπτωσις διασταλτικῆς ἑρμηνείας τῆς προρρηθείσης διατάξεως, ἐπὶ τῷ τέλει ὅπως περιληφθῇ εἰς αὐτὴν καὶ τὸ θέμα τῆς ἀποζημιώσεως τῶν ἀποχωρούντων ἐργατοτεχνιτῶν, ἥτις ἀποζημίωσις ρυθμίζεται, ὡς ἐρρήθη, βάσει ἑτέρων προϋποθέσεων τῶν ὑπ' αὐτῆς (διατάξεως) καθιερουμένων καὶ εἰς διάφορον ποσόν, συντρέχει ἐν προκειμένῳ, καθ' ὅσον ἀληθῶς μὲν διὰ τῆς διασταλτικῆς ἑρμηνείας ἡ ἔννοια τοῦ νόμου ἐπεκτείνεται καὶ ἐπὶ τῶν περιπτώσεων ἐκείνων, τὰς ὁποίας ἐσκόπει μὲν νὰ ρυθμίσῃ ὁ νομοθέτης, πλήν, ἀτελῶς ἐκφρασθείς, δὲν συμπεριέλαβε τὸ γράμμα τοῦ νόμου καὶ αὐτάς, ἐν τῇ προκειμένῃ ὅμως περιπτώσει ὁ νομοθέτης, ὅστις, κατὰ τὴν κατάρτισιν τοῦ ἀ.ν. 173/1967, εἶχεν ὑπ' ὄψιν του, ὅτι παρέσχεν ὑπηρεσίαν παρὰ τῇ ἐκκαλούσῃ, ἐκτὸς τοῦ ὑπαλληλικοῦ προσωπικοῦ, καὶ τὸ ἐργατοτεχνικὸν τοιοῦτον, ὅπερ καὶ ἐμειονέκτει ἐναντι τοῦ ὑπαλληλικοῦ ἀπὸ ἀπόψεως μεγέθους δικαιουμένης ἀποζημιώσεως ἐν ἀποχωρήσει λόγῳ ὁρίου ἡλικίας, δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ, ὅτι ἐσκόπει νὰ ὑπαγάγῃ καὶ τοὺς πενέστερον ἀποζημιουμένους ἐργατοτεχνίτας εἰς τὴν διὰ τοὺς ὑπαλλήλους γενομένην ἄνω ρύθμισιν τοῦ θέματος τῆς ἀποζημιώσεώς των. Τοὐναντίον, ἐν ὄψει καὶ τοῦ γεγονότος ὅτι ἡ ἀποζημίωσις τῶν ὑπαλλήλων ὑπερεῖχε κατὰ πολὺ τῆς τῶν ἐργατοτεχνιτῶν (35 ἐτῶν μισθοὺς ἐναντι 24 ἐτῶν τῶν ἐργατοτεχνιτῶν), σαφῶς, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου, συνάγεται τὸ συμπέρασμα, ὅτι ὁ νομοθέτης τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ἀ.ν. 173/1967 ἠθελημένως καὶ πρὸς ἀπάλυνσιν τῆς τοιαύτης διαφορᾶς μεταξὺ τῶν ὧδε ἀποζημιώσεων κατέλιπεν ἐκτὸς τῆς διὰ τῆς διατάξεως ταύτης ρυθμίσεως τῆς ἀποζημιώσεως τῶν ὑπαλλήλων τὸ θέμα τῆς ἀποζημιώσεως τῶν ἀποχωρούντων, λόγῳ συμπληρώσεως τοῦ ὑπὸ τοῦ Κανονισμοῦ προβλεπομένου ὁρίου ἡλικίας, ἐργατοτεχνιτῶν. Οὕτως, ὅθεν, κρίνασα καὶ ἡ ἐκκαλουμένη ἐπὶ τοῦ ἀναφυέντος ἄνω νομικοῦ ζητήματος, δηλονότι περὶ τοῦ ἐὰν ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ἀ.ν. 173/1968 ἰσχύῃ ἢ μὴ καὶ ἐπὶ ἀποχωρήσεως, λόγῳ ὁρίου ἡλικίας, τῶν ἐργατοτεχνιτῶν τῆς ἐκκαλούσης, ὀρθῶς ἡρμήνευσε τὰς προπαρατεθείσας διατάξεις, ἐπιδικάσασα ἀκολούθως ὑπὲρ τοῦ ἐφεσιβλήτου ἐναγοντος τὴν αἰτηθεῖσαν ὑπ' αὐτοῦ, βάσει τῶν ἐτῶν ὑπηρεσίας του ἀποζημίωσιν, περὶ τοῦ μεγέθους τῆς ὁποίας μηδεμία, εἰρήσθω, προσάπτεται ἤδη τῇ ἐκκαλουμένῃ πλημμέλεια, μετὰ τὴν ὑπὸ τῆς ἐκκαλούσης γενομένην παραίτησιν, διὰ τῶν ἐγγράφων αὐτῆς προτάσεων ἐκ τοῦ συναφοῦς δευτέρου τῆς ἐφέσεώς της λόγου, δι' ὃ ἀβάσιμος ἐλέγχεται καὶ ἀπορριπτέος ὁ περὶ ἐσφαλμένης ἑρμηνείας τῶν προειρημένων διατάξεων ἐναπομένων μοναδικὸς πλέον τῆς ἐφέσεως λόγος.

Τῶν ἄνω δεδομένων δέον ὅπως ἀπορριφθῇ ἡ οὕτω πως περιορισθεῖσα ἐνδικος ἔφεσις καὶ ἐπιβληθῇ ἡ δικαστικὴ δαπάνη τοῦ παρόντος βαθμοῦ εἰς βάρος τῆς ἧττονος ἀπερ-

καστηρίου τούτου.

Πράγματι, τόσον εἰς τὴν θεωρίαν, ὅσον καὶ εἰς τὴν νομολογίαν, ἀντιτιθέμεναι ὑπεστηρίχθησαν ἀπόψεις ὡς πρὸς τὴν νομικὴν φύσιν τῆς σχέσεως τῆς συνδεούσης τοὺς ὁδηγοὺς τῶν ἀγοραίων αὐτοκινήτων (ταξί) μετὰ τῶν ἰδιοκτητῶν τῶν αὐτοκινήτων τούτων, ἄλλοτε μὲν ταύτης χαρακτηριζομένης ὡς συμβάσεως μισθώσεως ἐργασίας, ἄλλοτε ὡς συμβάσεως μισθώσεως προσοδοφόρου πράγματος καὶ ἄλλοτε ὡς μικτῆς συμβάσεως, ἀναλόγως τῶν πραγματικῶν περιστατικῶν ἑκάστης περιπτώσεως καὶ τῆς ἐκ τούτων προκυπτούσης βουλήσεως τῶν συμβαλλομένων μερῶν (*Α. Τούση - Στ. Σταυροπούλου*, Ἐργατικὸν Δίκαιον § 9 ὑπὸ ΙΥ, σημ. 12, σ. 51 - 52, *Χρ. Ἀγαλλοπούλου*, Ἐργατικὸν Δίκαιον § 2 ὑποσ. 6, σ. 27, *Ι. Καποδίστρια*, ΕρμΑΚ ὑπ' ἄρθρον 648 Α.Κ., ἀριθ. 117, *Π. Ζέπου*, Ἐνοχικόν, Εἰδικόν, ἔκδ. Β' σ. 316, *Κ. Καϊκᾶ*, Ἐνοχικὸν Εἰδικόν, ἔκδ. Γ' ὑπ' ἄρθρον 648 § 5, σ. 442, *Μ. Καλογιᾶ*, Σύνοψις Ἐργατικοῦ Δικαίου, σ. 14, ἀριθ. 71, *Θ. Βλαχόπουλος*, ΕΕΔ 11, σ. 945 ἐπόμ., Α.Π. 579/1953, ΕΕΔ 13, 19, Α.Π. 306/1953, ΕΕΔ 12, 670, Α.Π. 73/1954, ΕΕΔ 13, 237, Α.Π. 242/1954, ΕΕΔ 13, 471, Α.Π. 636/1952, ΕΕΔ 11, 1321, Α.Π. 151/1953, Ν.Δ. Θ' σ. 485, Σ.Ε. 1202/1952, ΕΕΔ 11, 532, Πρωτ. Ἀθηνῶν 7055/1953, ΕΕΔ 12, 1314). Ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀνωτέρω καὶ ἐν ὄψει τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 2 § 1 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951, καθ' ἣν εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α. ὑπάγονται ὑποχρεωτικῶς τὰ πρόσωπα, τὰ ὁποῖα ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς χώρας παρέχουν ἐξηρτημένην ἐργασίαν ἔναντι ἀμοιβῆς, ὡς τοιαύτης νοουμένης τῆς διὰ λογαριασμὸν ἄλλου παρεχομένης δυνάμει συμφωνίας, καθ' ἣν ὁ παρέχων τὴν ἐργασίαν ὑποβάλλεται ἔναντι τοῦ δι' ὃν αὕτη παρέχεται εἰς νομικὴν ἐξάρτησιν, ἐκδηλουμένην ἐν τῷ δικαιώματι τοῦ ἐργοδότου ὅπως ἀσκῇ ἐποπτείαν καὶ δίδῃ ὁδηγίας καὶ ἐντολὰς ὡς πρὸς τὴν παροχὴν ἐν γένει τῆς ἐργασίας (Α.Κ. 648, ἄρθρον 6 νόμου 765/1943, Α.Π. 485/1965, ΕΕΔ 24, 1437, Α.Π. 108/1958, ΕΕΔ 17, 1148, Α.Π. 137/1962, Ἀρχ. Νομ. ΙΓ' σ. 362) δυσχερείας ἐνεφάνιζε τὸ ζήτημα τῆς ὑπαγωγῆς ἢ μὴ εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α. τῶν περὶ ὧν πρόκειται ὁδηγῶν ἀγοραίων αὐτοκινήτων (ταξί). Ἐπῆλθεν ὅμως ἡ διάταξις τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν.δ. 3789/1957, καθ' ἣν «οἱ ὁδηγοὶ ἀγοραίων ἐπιβατικῶν αὐτοκινήτων (ταξί) μετὰ μετρητοῦ ἢ μή, ἐφ' ὅσον δὲν τυγχάνουν καὶ ἰδιοκτῆται ἢ συνιδιοκτῆται, τοὐλάχιστον κατὰ τὸ ἥμισυ τοῦ αὐτοκινήτου, ἀδιαφόρως τοῦ τύπου, τῆς φύσεως ἢ τοῦ κύρους τῆς συμβάσεως ἢ τοῦ τρόπου ἀμοιβῆς των, ἀσφαλίζονται ὑποχρεωτικῶς εἰς τοὺς οἰκείους Ὀργανισμοὺς καθ' ὅλων τῶν κινδύνων, εἰς τὸ δὲ τὸ Ι.Κ.Α. διὰ τὸν κίνδυνον ἀσθενείας, διὰ τοῦ ποσοῦ τῆς ἐργοδοτικῆς εἰσφορᾶς βαρυνομένου τοῦ ἰδιοκτήτου τοῦ αὐτοκινήτου». Πάντα ὅσα, ὅθεν, προβάλλονται ὑπὸ τοῦ ἀνακόπτοντος ἐν σχέσει μὲ τὴν φύσιν τοῦ ὑπ' αὐτοῦ, καθ' ἃ παραδεκτῶς συνομολογεῖται, χρησιμοποιουμένου ὡς ὁδηγοῦ ἀπὸ τῆς 19ης ὥρας ἑκάστης ἡμέρας μέχρι τῆς 5 π.μ. τῆς ἑπομένης τοῦ ὑπ' ἀριθ. 5397 Δ.Χ. αὐτοκινήτου ταξί, Κ.Β., τυγχάνουν μὴ νόμῳ βάσιμα καὶ ἀπορριπτέα, ἡ διάταξις δὲ τῆς προμνημονευθείσης προδικαστικῆς ἀποφάσεως τοῦ δικαστηρίου τούτου, ἡ ὑποχρεώσασα τὸ βαρυνόμενον μὲ τὴν ἀπόδειξιν τῆς ὑπάρξεως τῆς ὀφειλῆς καθ' οὗ ἡ ἀνακοπή (Α.Π. 599/1965, Ε.Δ.Κ.Α. Η', σ. 112, Α.Π. 84/1958, ΝοΒ 6, σ. 671), ὅπως ἀποδείξῃ, ὅτι ἡ συνδέουσα τὸν προαναφερθέντα ὁδηγὸν τοῦ αὐτοκινήτου μὲ τοὺς συνιδιοκτήτας τοῦ αὐτοκινήτου σχέσις ἦτο τοιαύτη ἐξηρτημένης ἐργασίας ἔναντι ἀμοιβῆς, τυγχάνει ἀνακλητέα, κατὰ τὴν περὶ τούτου ὑποβαλλομένην νομίμως εὐχὴν ἀνακλήσεως ἐκ μέρους τοῦ καθ' οὗ.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Ι. ΠΑΡΑΓΡΑΦΗ

Έναρξις παραγραφής κατ' άρθρα 251 και 254 Άστικοῦ Κώδικος

Παραγραφή, κατ' ἄρθρον 28 κ.δ. 28.6/10.7. 1944 «περί Κώδικος νόμων περί δικῶν τοῦ Δημοσίου», τῶν κατά τοῦ Δημοσίου προσωπικῶν ἀγωγῶν στρατιωτικῶν ἐν γένει ἕνεκα ἀπολύσεων, καθυστερήσεως μισθοῦ ἤ ἄλλων ἀποδοχῶν ἤ παραβάσεως τῶν περί προβιβασμοῦ ἤ καταστάσεως ἀξιωματικῶν τοῦ στρατοῦ νόμων μετά ἕν ἔτος, ἀφ' ἧς τό πρῶτον ἐγεννήθη τό πρός ἀγωγήν δικαίωμα καί εἶναι τοῦτο δικαστικῶς ἐπιδιώξιμον, εἴτε πρόκειται περί ἀξιώσεως μισθοῦ, εἴτε πρόκειται περί ἀξιώσεως ἀποζημιώσεως.— Ἔναρξις κατ' ἄρθρα 251, 254 Α.Κ.

Άρείου Πάγου 420/1968, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ἀθ. Γεωργίου**
Εἰσηγητής ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Μιχ. Ζαφειρόπουλος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Β. Μασχανδρέας, Β. Ρεγκάκος, Πάρεδρος Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους

Κατά τό ἄρθρον 28 τοῦ κωδ. δ) τος τῆς 28/6-10.7.1944 «περί Κώδικος νόμων περί δικῶν τοῦ Δημοσίου» (ἄρθρον 2 νόμου ΧΛ/1877) (*) αἱ κατά τοῦ Δημοσίου προσωπικαί ἀγωγαί στρατιωτικῶν ἐν γένει ἕνεκα ἀπολύσεων, καθυστερήσεως μισθοῦ ἤ ἄλλων ἀποδοχῶν ἤ παραβάσεως τῶν περί προβιβασμοῦ ἤ καταστάσεως ἀξιωματικῶν τοῦ στρατοῦ νόμων παραγράφονται μετά ἕν ἔτος, ἀφ' ἧς τό πρῶτον ἐγεννήθη τό πρός ἀγωγήν δικαίωμα καί εἶναι τοῦτο δικαστικῶς ἐπιδιώξιμον, εἴτε πρόκειται περί ἀξιώσεως μισθοῦ, οἷα καί ἡ διαφορά μεταξύ τῶν ἐν ἐνεργείᾳ ἀποδοχῶν καί συντάξεως, εἴτε πρόκειται περί ἀξιώσεως ἀποζημιώσεως, συνισταμένης εἰς τόν μισθόν ἤ εἰς τήν ἄνω διαφοράν. Ἐκ τῶν διατάξεων δέ τῶν ἄρθρων 251 καί 254 Α.Κ. σαφῶς προκύπτει, ὅτι ἐπί περιοδικῶν παροχῶν αὐτοτελῶς ὀφειλομένων καί μή ἐξαρτωμένων ἐκ κεφαλαίου, οἷαι εἶναι καί αἱ περί πληρωμῆς μισθοῦ ἀπαιτήσεις τῶν ὑπαλλήλων ἐν γένει, ἤτοι καί τῶν στρατιωτικῶν, καθώς καί ἡ ἕνεκα παραβάσεως τῶν περί ἀπολύσεως ἤ προβιβασμοῦ ἤ καταστάσεως αὐτῶν διατάξεων ἀξίωσις περί ἀποζημιώσεως, συνισταμένης εἰς τοιαύτας περιοδικάς παροχάς ἐκ διαφορᾶς μισθῶν ἤ διαφορᾶς μεταξύ μισθοῦ καί συντάξεως, ἡ παραγραφή τοῦ καθ' ὅλου δικαιώματος, εἴτε τοῦτο παρίσταται ὡς δικαίωμα μισθοῦ, εἴτε ὡς ἀποζημίωσις, κατά τά προεκτεθέντα, ἄρχεται ἀπό τοῦ χρονικοῦ σημείου, καθ' ὅ κατέστη ἀπαιτητή ἡ πρώτη καθυστερουμένη δόσις. Ὅθεν τό Ἐφετεῖον, δικάσαν ἐπί τῆς ἀγωγῆς τοῦ ἀναιρεσείοντος, διά τῆς ὁποίας, ὡς ἐδέχθη οὗτος, ἐπικαλούμενος ὅτι, ὑπηρετῶν εἰς τόν στρατόν ὡς συνταγματάρχης, ἐτέθη εἰς αὐτεπάγγελτον ἀποστρατείαν μέ τόν βαθμόν τοῦ ταξιάρχου διά τοῦ ἀπό 2/6.7.1964 ἐκδοθέντος κατόπιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 43 τῆς 5.6.1964 ἀποφάσεως τοῦ Ἀνωτάτου Στρατιωτικοῦ Συμβουλίου, οὔσης παρανόμου, λόγῳ μή συγκρατήσεως αὐτοῦ συμφώνως πρός τό ἄρθρον 27 τοῦ ν.δ. 4028/1959 «περί ἱεραρχίας καί προαγωγῆς τῶν ἀξιωματικῶν τῶν ἐνόπλων δυνάμεων», ἐζήτησε τήν διαφοράν μεταξύ τῶν ἀποδοχῶν ταξιάρχου ἐν ἐνεργείᾳ, εἰς ὃν βαθμόν θά προήγετο ἄνευ τῆς παρανόμου ἀποστρατείας του, ἤ ἄλλως τῶν ἀποδοχῶν συνταγματάρχου ἐν ἐνεργείᾳ, εἰς ὃν βαθμόν θά ἐξηκολούθει παραμένων ἐν ἐνεργείᾳ, καί τῶν ἀποδοχῶν συντάξεως ταξιάρχου, ἄλλως συνταγματάρχου, καθ' ἃ ποσά ἐζημιώθη ἕνεκα τῆς ὡς ἄνω παρανόμου πράξεως τῶν ἁρμοδίων διοικητικῶν ὀργάνων τοῦ ἀναιρεσιβλήτου Δημοσίου, κατά τήν ἄσκησιν τῆς ὑπηρεσίας των, καί κατά παραδοχήν τῆς προταθείσης, ὡς ἐδέχθη, ἐνώπιον τοῦ Πρωτοδικείου ἐνστάσεως τοῦ ἀναιρεσιβλήτου πε-

(*) Σημ. ΕΕΔ : Ἀντικατεστάθη ἀπό 22 Αὐγούστου 1968, ὡς ἐν τῷ ἄρθρῳ 1 τοῦ ἀ.ν. 504/1968, ΕΕΔ 27, 1104.

ρί παραγραφῆς τῆς ἐνδίκου ἀγωγῆς, ἀποφανθὲν ὅτι ἡ διὰ ταύτης διωκομένη ἀξίωσις τοῦ ἀναιρεσείοντος, ἥτις ἐγεννήθη τὴν 6 Ἰουλίου 1964, καθ' ἣν ἐδημοσιεύθη τὸ δι' οὗ ἐτέθη οὗτος εἰς αὐτεπάγγελτον ἀποστρατείαν βασιλικὸν διάταγμα, ἀφ' ἧς χρονολογίας καὶ ἤρξαντο αἱ δι' αὐτὸν ἐπιζήμιαι συνέπειαι τῆς εἰρημένης παρανόμου πράξεως τῶν ἁρμοδίων ὀργάνων τοῦ ἀναιρεσείοντος, ὑπέκυψαν εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 28 τοῦ Κώδικος περὶ δικῶν τοῦ Δημοσίου θεσπιζομένην ἐτησίαν παραγραφήν, ἀφοῦ, ὡς ἐπίσης ἐδέχθη, ἀπὸ τῆς ρηθείσης χρονολογίας 6.7.1964 μέχρι τῆς 27.12.1966, ὅτε ἐκοινοποιήθη εἰς τὸ ἀναιρεσίβλητον ἡ ἔνδικος ἀγωγή, παρῆλθε διάστημα μεῖζον τοῦ ἔτους καὶ μετὰ ταῦτα, κατ' ἐπικύρωσιν τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως, ἀπορρίψαν ταύτην, ὀρθῶς πάσας τὰς προδιαληφθείσας διατάξεις ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε καὶ οὐδεμίαν ἄλλην εὐθέως ἢ ἐκ πλαγίου παρεβίασεν. Συνεπῶς εἶναι ἀπορριπτέοι οἱ τὰ ἀντίθετα ὑποστηρίζοντες δεύτερος καὶ τρίτος λόγοι ἀναιρέσεως. Οὐδαμῶς δὲ ἐξ ἄλλου παρὰ τὸν νόμιον παρέλειψε νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν του πράγματα προταθέντα, ἤτοι τὸν λόγον ἐφέσεως περὶ μὴ προτάσεως ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ἐνώπιον τοῦ Πρωτοδικείου παραγραφῆς τῆς ἀγωγῆς, οὐδ' ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν του πράγματα μὴ προταθέντα, ἤτοι παραγραφὴν ταύτης, καθόσον, ὡς δείκνυται ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, τὸ Ἐφετεῖον ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν του, ἀλλ' ἀπέρριψε καὶ τὸν ἄνω λόγον ἐφέσεως, ὡς δὲ προκύπτει ἐκ τῶν πρωτοδίκων προτάσεων τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, καθ' ἃ ἐδέχθη καὶ τὸ Ἐφετεῖον, τοῦτο προέτεινε ρητῶς καὶ σαφῶς τὴν ἐκ τοῦ ρηθέντος ἄρθρου 28 τοῦ Κώδικος περὶ δικῶν τοῦ Δημοσίου θεσπιζομένην ἐτησίαν παραγραφὴν τοῦ ἐπικαλουμένου διὰ τῆς ἀγωγῆς καθ' ὅλου δικαιώματος περὶ ἀποζημιώσεως, συνισταμένης εἰς τὴν διαφορὰν μεταξὺ ἀποδοχῶν ταξιάρχου ἐν ἐνεργείᾳ καὶ συντάξεως ταξιάρχου ἢ ἄλλως ἀποδοχῶν συνταγματάρχου ἐν ἐνεργείᾳ καὶ συντάξεως συνταγματάρχου. Ἑπομένως κατὰ λογικὴν ἀκολουθίαν καὶ τῶν θάσει τοῦ δικαιώματος τούτου ζητουμένων διὰ τῆς ἀγωγῆς ταύτης περιοδικῶν ὡς ἄνω παροχῶν διὰ τὸ ἔτος 1966. Ὅθεν καὶ ὁ πρῶτος λόγος τοῦ ἀναιρετηρίου τὰ ἀντίθετα ὑποστηρίζων εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος (*).

II. ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

Ἀποδοχαὶ μυλεργατῶν χώρας

Ὑπαγωγὴ εἰς τὴν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 28/1964 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς ρύθμισιν τῶν ἀποδοχῶν μυλεργατῶν χώρας καὶ τῶν ἀπασχολουμένων μὲ τὴν φόρτωσιν ἀλεύρων καὶ λοιπῶν ὑποπροϊόντων ἀλέσεως εἴτου ἐπὶ τῶν εἰς τοὺς περιβόλους τῶν κυλινδρομύλων ἢ ἐκτὸς αὐτῶν ὁδηγουμένων αὐτοκινήτων ἢ ἄλλων μεταφορικῶν μέσων.

Ἀρείου Πάγου 467/1968. Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ἀθ. Γεωργίου**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Λ. Κανελλάκος**
Δικηγόρος ὁ κ. Εὐάγγ. Δημητρακόπουλος

Ἡ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 109561/9166/1964 ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας ἐγκριθεῖσα ὑπ' ἀριθ. 28/1964 ἀπόφασις τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς «περὶ τῶν ὅρων ἁμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν μυλεργατῶν ἁπάσης τῆς χώρας» ἠῦξησεν ἁπλῶς τὰ κατώτερα ὅρια ἡμερομισθίων τῶν μυλεργατῶν, ὡς ταῦτα εἶχον καθορισθῆ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 6/1961 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἀναβιβάσασα τὸ τῆς Γ' κατηγορίας εἰς 89.50 δραχμάς, χωρὶς νὰ καθορίσῃ τοὺς εἰς ἑκάστην μισθολογικὴν κατηγορίαν περιλαμβανομένους μισθωτοὺς τοῦ κλάδου τῶν μυλεργατῶν. Ἀλλ' οὔτε καὶ ἡ ἀπόφασις αὕτη 6/1961 καθορίζει τοὺς ἀνήκοντας εἰς τὰς ἐν λόγῳ κατηγορίας, ἀναφερομένη ἁπλῶς εἰς τὴν ἀρχικὴν περὶ ὅρων ἐργασίας τῶν μυλεργατῶν συλλογικὴν σύμβασιν τῆς 27 Ἰανουαρίου 1938, ἡ εἰς τὴν ὁποίαν ἀναδρομὴ ἀπαραίτητος οὕτω καθίσταται πρὸς προσδιορισμὸν τῶν χαρακτηριστίων ἐν τοῖς ἀλευρομύλοις ὡς ἐργατῶν Γ' κατηγορίας καὶ ἥτις εἰς τὴν κατηγορίαν ταύτην, μεταξὺ ἄλλων, κατατάσσει καὶ τοὺς φορτω-

(*) Ἐπεκρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 2267/1967 ἀπόφασις τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν.

τὰς ἀλεύρων καὶ λοιπῶν ὑποπροϊόντων ἀλέσεως σίτου. Ἐκ τῆς γενικότητος δὲ τῆς διατυπώσεως τῆς σχετικῆς διατάξεως τῆς συμβάσεως ταύτης, μὴ ποιουμένης διάκρισιν μεταξὺ τῶν ἐπιφορτισμένων διὰ τὴν μεταφορὰν τῶν ἀλεύρων καὶ λοιπῶν ὑποπροϊόντων ἀλέσεως σίτου ἀπὸ τοῦ τόπου τῆς παραγωγῆς εἰς τοὺς τῆς φορτώσεως, ἀποθηκεύσεως ἢ συσκευασίας ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τῶν ἀπασχολουμένων μὲ τὴν φόρτωσιν τῶν ἀντικειμένων τούτων ἐπὶ τῶν εἰς τοὺς περιβόλους τῶν κυλινδρομύλων ἢ ἐκτὸς αὐτῶν ὁδηγουμένων αὐτοκινήτων ἢ ἄλλων μεταφορικῶν μέσων, δὲν δύναται νὰ ἐξαιρεθῶσι τῆς ὡς εἴρηται κατηγορίας οἱ τελευταῖοι οὗτοι μισθωτοί, ἀφοῦ καὶ διὰ τούτους ὁ αὐτὸς δικαιολογητικὸς λόγος συντρέχει ἀναλόγου μισθολογικῆς μεταχειρίσεως, ἤτοι τὸ ἀνθυγιεινὸν τῆς ἐργασίας, ὡς ἐκ τῆς εἰσπνοῆς τῆς ἐκ τῶν ἐπωμιζομένων σάκκων ἐκφευγούσης κόνεως. Ἐκ τοῦ ὅτι δὲ διὰ τοῦ ν.δ. 1254/1949, τροποποιηθέντος δι' ἄρθρου 9 τοῦ ν.δ. 3789/1957, τὸ ἔργον τῆς φορτώσεως ἐπὶ τῶν ἐντὸς ἢ ἐκτὸς τῶν περιβόλων τῶν κυλινδρομύλων προσερχομένων αὐτοκινήτων ἐπεφυλάχθη εἰς τοὺς ὠργανωμένους φορεκφορτωτὰς ξηρᾶς, δὲν δύναται νὰ στηριχθῇ ἀντίθετος ἑρμηνεία τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος ὅρου ἧς ὡς ἄνω συλλογικῆς συμβάσεως, ἅτε προϋποθέτοντος περὶ νομοθετήματος πολὺ μεταγενεστέρου καὶ συνεπῶς μὴ ἀσκήσαντος ἐπιρροήν τινα κατὰ τὴν κατάρτισιν τῆς συμβάσεως ταύτης. Δεξάμενον ὅθεν ἀναλέγκτως τὸ ἐκκαλοῦν τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν Πρωτοδικεῖον, ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος ἀπησχολεῖτο εἰς τὸν κυλινδρόμυλον τῶν ἀναιρεσειόντων κυρίως μὲ τὴν φόρτωσιν ἀλεύρων καὶ πιτύρων καὶ τὰ προσερχόμενα εἰς τὸν κυλινδρόμυλον αὐτοκίνητα, ὁσάκις δὲ δὲν ὑπῆρχεν ἐργασία φορτώσεως, μὲ τὴν συρραφὴν σάκκων ἀλεύρων καὶ πιτύρων καὶ μὲ τὴν μεταφορὰν τούτων διὰ χειραμάξης ἐντὸς τοῦ κυλινδρομύλου, διευθετῶν αὐτούς, ὥστε νὰ εἶναι ἕτοιμοι πρὸς φόρτωσιν, καὶ ἐν συνεχείᾳ κρίνων, ὅτι οὗτος ἐμπίπτει εἰς τὴν προαναφερθεῖσαν Γ' κατηγορίαν μυλεργατῶν, τοῦτο μὲν ὀρθῶς ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς προμνησθείσας ἀνωτέρω οὐσιαστικὰς διατάξεις, τοῦτο δὲ μετὰ πληρότητος καὶ σαφηνείας ἠτιολόγησε τὴν περὶ τούτου κρίσιν του, ἀπορριπτέος δὲ ὡς ἀβάσιμος τυγχάνει, καθ' ὅσον δι' αὐτοῦ ὑποστηρίζονται τὰ ἐναντία, ὁ μοναδικὸς λόγος τοῦ ἀναιρετηρίου. Ὁ αὐτὸς λόγος ἀναιρέσεως, καθ' ὅσον δι' αὐτοῦ βάλλεται ἡ ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου, ὡς μὴ λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τοὺς ἰσχυρισμοὺς τῶν ἀναιρεσειόντων ὅτι κατὰ τὴν διατίμησιν τῶν ἀλεύρων λαμβάνονται μόνον ὑπ' ὄψιν τὰ ἔξοδα μέχρι τοῦ λουκίου, οὐχὶ δὲ καὶ τὰ τῆς ἐργασίας ἐκτὸς τῶν κυλινδρομύλων καὶ ὅτι ὡς φορτωτὴς ἀλεύρων κατὰ τὴν συλλογικὴν σύμβασιν θεωρεῖται ὁ τεχνίτης διακοσμιστής, ὁ φροντίζων τὰ κατάλληλα μηχανικὰ σκεύη μεταφορᾶς ἀλεύρων ἢ ἄλλων ὑποπροϊόντων ἀπὸ τοῦ τόπου τῆς παραγωγῆς εἰς τοὺς χώρους φορτώσεως, ἀποθηκεύσεως ἢ συσκευασίας των, τυγχάνει ἐπίσης ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος, καθ' ὅσον ταῦτα, ἀποτελοῦντα ἐπιχειρήματα ὑπὲρ τῆς ἀντιθέτου ἑρμηνείας, δὲν συνιστῶσιν αὐτοτελεῖς ἰσχυρισμοὺς ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ ἐδαφ. 7 τοῦ ἄρθρου 807 τῆς ἰσχυσάσης Πολ. Δικονομίας, ἥτις εἶναι καὶ ἐφαρμοστέα ἐν προκειμένῳ κατ' ἄρθρον 24 § 1 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ Νόμου τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, ὡς ἐκ τοῦ χρόνου ἐκδόσεως τῆς ἀναιρεσιβαλλομένης ἀποφάσεως (*).

(*) Ἐπεκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 752/1967 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Κυρδίτσης ὡς ἑφετεῖον.

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ

ΑΣΦΑΛΙΣΙΣ ΕΙΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ

§ 1. Ἀνάκλησις διοικητικῶν πράξεων περὶ ἀπονομῆς συντάξεως

Ἰδία διοικητικὴ πρᾶξις ἡ ἀνάκλησις διοικητικῆς πράξεως, ὑποκειμένη εἰς τοὺς περὶ διοικητικῶν πράξεων κανόνας, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ τὸ δικαίωμα ὑπεραοπίσεως τοῦ εἰς ὃν ἀφορᾷ ἡ πρᾶξις, ἤτοι τῆς ἀκροάσεως τοῦ ἐνδιαφερομένου ὑπὸ τῆς Διοικήσεως ὄχι μόνον ὁπόταν τοῦτο ὁρίζεται ρητῶς ὑπὸ τοῦ Νόμου, ἀλλά, κατὰ κρατοῦσαν ἐν τῷ διοικητικῷ Δικαίῳ ἀρχήν, καὶ ἄνευ ὁρισμοῦ τοῦ Νόμου.— Ἀνάκλησις παρανόμου πράξεως ἐντὸς εὐλόγου χρόνου.— Ἀπονομὴ συντάξεως ὑπὸ τοῦ Ὀργανισμοῦ Γεωργικῶν Ἀσφαλίσεων.

Ἀρείου Πάγου 102/1968, Τμ. Γ'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Θ. Καμπέρης**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Ἀντ. Φλῶρος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Θ. Κομιανός, Κρ. Μέλλιος, Νομικὸς Σύμβουλος Κράτους

Ἡ ἀνάκλησις διοικητικῆς πράξεως εἶναι ἰδία διοικητικὴ πρᾶξις, ὑποκειμένη εἰς τοὺς περὶ διοικητικῶν πράξεων κανόνας, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ τὸ δικαίωμα ὑπερασπίσεως τοῦ εἰς ὃν ἀφορᾷ ἡ πρᾶξις, ἥτις μέλλει νὰ ἐκδοθῇ, ἤτοι τῆς ἀκροάσεως τοῦ ἐνδιαφερομένου ὑπὸ τῆς Διοικήσεως, οὐ μόνον ὁπόταν τοῦτο ὁρίζεται ρητῶς ὑπὸ τοῦ νομου, ἀλλά, κατὰ κρατοῦσαν ἐν τῷ διοικητικῷ δικαίῳ ἀρχήν, καὶ ἄνευ ὁρισμοῦ τοῦ νόμου, ἐν αἷς περιπτώσεσιν ἐπιβάλλεται τοῦτο ἐκ τῆς φύσεως τῆς πράξεως, ὡς ἐκ τοῦ δι' αὐτῆς θιγομένου ἐννόμου συμφέροντος τοῦ διοικουμένου. Κατὰ συνέπειαν τούτου καὶ ἡ ἀνάκλησις διοικητικῆς πράξεως, ἐξ ἧς τρίτος ἀπέκτησε δικαίωμα, ἣν δὲ ἡ διοίκησις ὀφείλει ν' ἀνακαλῇ, ἐὰν εἶναι παράνομος, ἀλλά, κατ' ἀρχήν, ἐντὸς εὐλόγου χρόνου(*), ἐκ λόγων δικαιοσύνης καὶ ἀσφαλείας τοῦ δικαίου, ἐξ ὧν δὲν δικαιολογεῖται ἡ ἀνατροπὴ καταστάσεων δημιουργουμένων διὰ πράξεων τῆς Διοικήσεως, ὑποβάλλεται, ἐὰν ὁ νόμος δὲν ὁρίζῃ ἄλλως, εἰς ὃν τύπον καὶ οἱαν διαδικασίαν ὑποβάλλεται ὑπὸ τοῦ νόμου, χάριν τοῦ δικαιώματος τῆς ὑπερασπίσεως τοῦ διοικουμένου, ἐπὶ σκοπῷ προστασίας τῶν συμφερόντων αὐτοῦ, ἡ ἔκδοσις τῆς ἀνακαλουμένης πράξεως, θὰ ἦτο δὲ ἀσυμβίβαστον πρὸς τὰς ἀρχὰς τοῦ δικαίου καὶ τοὺς κανόνας τῆς χρηστῆς διοικήσεως, ὅπως ἀναφέρεται κτηθὲν δικαίωμα δι' ἀνακλήσεως τῆς ἱδρυσάσης αὐτὸ πράξεως, ἄνευ τηρήσεως τῆς διαδικασίας, ἣν ὁρίζει ὁ νόμος, ἐπὶ τῷ ἀνωτέρω τέλει, πρὸς ἔκδοσιν τῆς πράξεως, ἥτις προβλέπεται ὑπὸ τοῦ νόμου πρὸς ἵδρυσιν τοῦ δικαιώματος καὶ δὴ ἄνευ ἀκροάσεως τοῦ ἐνδιαφερομένου. Ἐπομένως εἶναι ἄκυρος δι' ἔλλειψιν οὐσιώδους τύπου ἡ πρᾶξις τῆς διοικήσεως, ἡ ἀνακαλοῦσα προηγουμένην τοιαύτην, ἐξ ἧς ἀπεκτήθη δικαίωμα, ἄνευ τῆς προηγουμένης διὰ τὴν ἔκδοσιν τῆς ἀνακλήθείσης πράξεως προβλεπομένης κλητεύσεως τοῦ ἐνδιαφερομένου. Κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 7 τοῦ κανονισμοῦ συνταξιοδοτήσεως τῶν ἠσφαλισμένων τοῦ Ο.Γ.Α. ἐγκριθέντος διὰ τῆς κατ' ἐξουσιοδότησιν τοῦ νόμου 4169/1961 «περὶ Γεωργικῶν Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων» ἐκδοθείσης ὑπ' ἀριθ. 177650 8723/1961 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Γεωργίας, ὡς αὕτη ἐτροποποιήθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ 657764/2752/1962 ἀποφάσεως τοῦ ἰδίου Ὑπουργοῦ, αἱ αἰτήσεις συνταξιοδοτήσεως τῶν ἀγροτῶν ἐκδικάζονται, ἐν δημοσίᾳ συνεδριάσει (ἄρθρον 8) καὶ μετὰ προδικασίαν (ἄρθρον 6), καθ' ἣν ἡμέραν, ὁριζομένην ὑπὸ τοῦ Εἰρηνοδίκου, ἧς λαμβάνουν γνῶσιν οἱ ἐνδιαφερόμενοι πρὸ 10 τοὐλάχιστον ἡμερῶν δι' εἰδικῆς προσκλήσεως, ἀποστελλομένης ταχυδρομικῶς ἐπὶ ἀποδείξει ἢ διὰ τοῦ κοινοτικοῦ καταστήματος εἰς τὸ Δημοτικὸν ἢ Κοινοτικὸν κατάστημα ἢ ἕτερον κεντρικὸν μέρος τῆς Κοινότητος καὶ περὶ τῆς ὁποίας συντάσσεται ὑπὸ τοῦ Δημάρχου ἢ Προέδρου τῆς Κοινότητος σχετικὴ πρᾶξις. Τὸ αὐτὸ δὲ ὁρίζεται καὶ διὰ τὴν συζήτησιν τῶν ἐνστάσεων κατὰ τῶν πράξεων τοῦ πρωτοβαθμίου ὀργάνου (ἄρθρον 11). Ἐντεῦθεν δὲ ἕπεται, ὅτι ἡ ὑπὸ τοῦ πρωτοβαθμίου ὀργάνου (Εἰρηνοδίκου) ἀνάκλησις τῆς ἰδίας ἑαυτοῦ πράξεως, δι' ἧς ἀπενεμήθη σύνταξις, γινομένη ἄνευ προηγουμένης κλητεύσεως τοῦ ἐνδιαφερομένου κατὰ τὸν ὡς ἄνω ὁριζόμενον τρόπον, εἶναι ἄκυρος

(*) Σημ. ΕΕΔ: Τὸ θέμα ἐρρύθμισεν ἤδη ὁ Ἀ.Ν. 261/1968, ΕΕΔ 27, 192.

Όθεν καὶ τὸ Τμῆμα τοῦτο σημειοῦται ἐχει τὴν γνώμην πρὸς τὴν ὑπὸ τῆς ἀναιρετικῆς ἀποφάσεως(1) ἐξενεχθεῖσαν ἐπὶ τοῦ νομικοῦ ζητήματος, δι' ὃ ἐγένετο ἡ ἀναίρεσις.

Τὸ Πρωτοδικεῖον, κρίνων, διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεώς του, ὅτι νομίμως ἀνεκλήθη ὑπὸ τοῦ Εἰρηνοδίκου προηγουμένη πρᾶξις αὐτοῦ, δι' ἧς ἐχορηγήθη εἰς τὴν ἐνάγουσαν ἐκκαλοῦσαν σύνταξις γήρατος, ὡς συντρεχουσῶν τῶν πρὸς τοῦτο προϋποθέσεων, λόγῳ πλάνης περὶ τὰ πράγματα, ὅσων ἀφορᾷ τὴν προϋπόθεσιν τῆς συνεχοῦς δεκαετοῦς πρὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ 65ου ἔτους ὑπαγωγῆς της εἰς τὴν ἀσφάλισιν, ἐνῷ, ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τῶν προσαγομένων ἐγγράφων καὶ δὴ τῆς ἀνακλητικῆς πράξεως, καθ' ἃ δὲ ἄλλως τε σαφῶς συνομολογεῖται, δὲν προηγήθη παντάπασι τῆς ἐκδόσεως τῆς ἀνακλητικῆς πράξεως κλιμακώσεις τῆς ἐνδιαφερομένης ἐναγούσης - ἐκκαλούσης, τοῦθ' ὅπερ οὐδὲ διὰ τῆς ἐκκαλουμένης γίνεται δεκτόν, τοῦτο δὲ τῷ λόγῳ ἀπορρίψαι τὴν περὶ ἀποζημιώσεως ἀγωγήν, στηριζομένην εἰς τὴν παράνομον ἀνάκλησιν τῆς πράξεως, δι' ἧς ἐχορηγήθη σύνταξις εἰς τὴν ἐνάγουσαν, στερηθεῖσαν ταύτης παρανόμως, ἐσφαλεν, ἐφ' ἃ δέον νὰ μεταρρυθμισθῇ ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, κατὰ τὸν περὶ τούτου α' λόγον ἐφέσεως, 6' σκέλος, καὶ τὸν διὰ τῶν προτάσεων ὑποβαλλόμενον πρόσθετον τοιοῦτον, παρελκούσης τῆς ἐρεύνης τῶν λοιπῶν λόγων ἐφέσεως.

Ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τῶν προσαγομένων ἐγγράφων καὶ ὁμολογεῖται ἄλλως τε, ὁ Εἰρηνοδίκης Μέσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 99 τῆς 27.2.1963 πράξεως του ἀπένειμεν εἰς τὴν ἐνάγουσαν, κατ' ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ νόμου 4169/1961, ὡς συντρεχουσῶν τῶν ὑπ' αὐτοῦ ὁριζομένων προϋποθέσεων, σύνταξιν ποσοῦ δραχμῶν 220 μηναίως. Διὰ δὲ τῆς ὑπ' ἀριθ. 101 πράξεώς του, αὐθημερὸν ἐκδοθείσης, ἄνευ δὲ οἱασδήποτε προηγουμένης εἰδοποιήσεως τῆς ἐναγούσης - κατὰ τὰ ἀνωτέρω - ἀνεκάλεσε τὴν ὡς ἄνω περὶ ἀπονομῆς συντάξεως πρᾶξιν του, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ, ὅτι ἡ ἐναγουσα μετώκησεν εἰς Ἀθήνας ἀπὸ τοῦ ἔτους 1957. Ἐξ ἄλλου ἀποδεικνύεται, ὅτι δὲν ἐκκρεμεῖ ἔνστασις κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 99/1963 πράξεως, παρελθούσης ἤδη τῆς πρὸς ἄσκησιν αὐτῆς νομίμου προθεσμίας κατὰ τὸ ἄρθρον 10 τοῦ Κανονισμοῦ, ὡς οὗτος, κατὰ τὰ ἀνωτέρω, ἐτροποποιήθη (ἴδε καὶ 08776 τῆς 23.2.1965 ἐγγράφων τοῦ ἐναγομένου Ο.Γ.Α.).

Κατὰ τὸ ἄρθρον 3 § 2 τοῦ ὡς ἄνω Κανονισμοῦ, ὡς οὗτος, κατὰ τὰ ἄνω ἐτροποποιήθη, ἀρμόδιον πρὸς ἀπονομὴν τῆς συντάξεως ὄργανον πρώτου βαθμοῦ εἶναι ὁ Εἰρηνοδίκης τῆς κατὰ τὴν ὑποβολὴν τῆς αἰτήσεως κατοικίας καὶ τελευταίας ἀπασχολήσεως τοῦ αἰτοῦντος ἠσφαλισμένου. Ἡ κατὰ τόπον δὲ ἀναρμοδιότης τοῦ ἐκδόντος τὴν διοικητικὴν πρᾶξιν ὀργάνου συνεπάγεται ἀκυρότητα αὐτῆς, κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ διοικητικοῦ δικαίου, ἐὰν ἐξ αὐτῆς ταύτης καὶ ὡς ἐκ τῆς φύσεως τοῦ ἀντικειμένου αὐτῆς προκύπτῃ, ὅτι ἕτερον ὄργανον τῆς Διοικήσεως ἦτο κατὰ τόπον ἁρμόδιον πρὸς ἔκδοσιν τῆς πράξεως, οὐχὶ δὲ ὅταν, θεμελιουμένης, ὡς ἐπὶ τοῦ προκειμένου, τῆς ἁρμοδιότητος ἐπὶ τῆς κατοικίας τοῦ ἐνδιαφερομένου, τὸ ἐπικληθὲν καὶ ἐκδὸν τὴν πρᾶξιν ὄργανον ἐθεώρησεν ἑαυτὸ κατὰ τόπον ἁρμόδιον, μετ' ἐκτίμησιν, ὅτι ὁ ἐνδιαφερόμενος, ἐκ τῆς κατοικίας τοῦ ὁποίου καθορίζεται ἡ κατὰ τόπον ἁρμοδιότης, ἔχει κατοικίαν ἐν τῇ περιφερείᾳ αὐτοῦ. Ἐπομένως ἡ ἔνστασις τοῦ ἐναγομένου ὅτι ἡ ὡς ἄνω ὑπ' ἀριθ. 99 πρᾶξις, δι' ἧς ἀπενεμήθη σύνταξις τῇ ἐναγούσῃ, εἶναι ἄκυρος, διότι ὁ ἐκδοὺς αὐτὴν Εἰρηνοδίκης Μέσης Κερκύρας ἦτο κατὰ τόπον ἀναρμόδιος, ὡς κατοικούσης τῆς ἤδη ἐναγούσης κατὰ τὸν χρόνον τῆς ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως της ἐν Ἀθήναις, εἶναι ἀβάσιμος καὶ ἀπορριπτέα.

Κατὰ ταῦτα, ἀκύρου οὔσης τῆς ὡς ἄνω ἀνακλήσεως τῆς πράξεως, δι' ἧς, ἐγκύρου οὔσης, ἐχορηγήθη τῇ ἐναγούσῃ σύνταξις, δέον νὰ γίνῃ δεκτὴ ἡ ἀγωγή, ὡς αὕτη διὰ τῶν προτάσεων περιωρίσθη, διὰ κοινῆς τὴν καταψήφισιν τοῦ ἐναγομένου εἰς τὴν καταβολὴν τῆς χορηγηθείσης ὡς ἄνω συντάξεως, ἡ ἄρνησις καταβολῆς τῆς ὁποίας ἀποτελεῖ παράνομον πρᾶξιν τῶν ὀργάνων τοῦ ἐναγομένου Ὀργανισμοῦ.

§ 2. Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Λιμενεργατῶν Πειραιῶς

Κρίσις τοῦ Πρωτοδικείου ὅτι ἀγωγή, στρεφομένη κατὰ τοῦ ἀνωτέρω Ταμείου, ὡς ὑποχρέου πρὸς καταβολὴν ἀποζημιώσεως κατὰ τὸν Νόμον 551/1915 ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, ἠσκήθη καταχρηστικῶς κατ' ἄρθρον 281 Ἀστικοῦ Κώδικος, λόγῳ τοῦ ὅτι ἡ ἐπὶ ἐξαετίαν ἀδράνεια τοῦ δικαιούχου ἀπὸ τοῦ χρόνου τοῦ ἀτυχήματος ἐδημιούργησεν εὐλόγως εἰς τὸ Ταμεῖον τὴν πεποίθησιν ὅτι οὗτος δὲν θὰ ἤσκει τὸ δικαίωμα τοῦτο.—Ἐσφιλμένη ἐφαρμογὴ τοῦ ἄρθρου 281 Ἀστικοῦ Κώδικος.

Ἀρείου Πάγου 306/1968, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ν. Χαραλάμπης** Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Εὐστ. Μαλλούχος** Δικηγόροι οἱ κ.κ. Σ. Εὐθυμίου, Π. Τζαννετάκος

Ὡς δείκνυται ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφά-

(1) Ἀ 641/1967, Β' Τμήματος.

σεως, τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον ἐδέξατο ἀνελέγκτως, μετ' ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων, ὅτι ὁ ἀναιρεσείων, τυγχάνων ἐργάτης φορτοεκφορτωτὴς παρὰ τῷ Ο.Α.Π. καὶ ὢν ἠσφαλισμένος εἰς τὸ Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Λιμενεργατῶν Πειραιῶς, ὅπερ δυνάμει τοῦ νόμου 1697/1951 κατέστη ὑπόχρεων ἕναντι καταβαλλομένης ὑπὸ τοῦ Ο.Α.Π. εἰσφορᾶς εἰς τὰς πάσης φύσεως ἐξ ἐργατικῶν ἀτυχημάτων ἀποζημιώσεις τῶν παρὰ τῷ Ο.Α.Π. ἐργαζομένων, ὑπέστη τὴν 17 Σεπτεμβρίου 1957 καὶ ἐνῷ εἰργάζετο εἰς τὸ πλοῖον «Παναγία» ἐκ τυχαίου ὅλως περιστατικοῦ, τῆς μετακινήσεως δηλονότι καθετίου, ἐφ' οὗ ἐστηρίζετο, ἵνα ἀνέλθῃ ἐκ τοῦ κύτους τοῦ πλοίου, κάταγμα τοῦ δεντέρου δεξιοῦ σπονδύλου, οὗ ἕνεκα περιῆλθεν εἰς ἀνικανότητα πρὸς ἐργασίαν, τυχὼν ἐκ τοῦ λόγου τούτου ἀπὸ τοῦ ἀτυχήματος καὶ μέχρι τῆς 11 Μαΐου 1958 προσωρινῆς ἐπιδοτήσεως ἐκ μέρους τοῦ ἀναιρεσιβλήτου Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἀσθενείας καὶ Προνοίας Λιμενεργατῶν Πειραιῶς (ὡς μετωνομάσθη τὸ ὡς ἄνω Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Λιμενεργατῶν Πειραιῶς μετὰ τὴν εἰς αὐτὸ συγχώνευσιν ὡς ἰδιαιτέρου κλάδου ἀσφαλίσεως διὰ τοῦ ν.δ. 3764/1957 τοῦ προϋπάρχοντος Ταμείου Προνοίας Λιμενεργατῶν Πειραιῶς), ἀπὸ δὲ τῆς 12 Μαΐου 1958 λόγῳ τῆς κατὰ τὰ ἄρθρα 1 ἕως 5 τοῦ εἰρημένου ν.δ. 3764/1957 ἀπαγορεύσεως ἀπὸ 1 Ὀκτωβρίου 1957 τοῦ παρὰ τῷ Ταμείῳ Ἀσφαλίσεως Λιμενεργατῶν Πειραιῶς κλάδου συντάξεων καὶ συγχωνεύσεως αὐτοῦ εἰς τὸ Ι.Κ.Α., κατὰ τὰς οἰκείας δὲ διατάξεις τῶν ἄρθρων 28, 29, 34 §§ 1, 2, 40 § 3 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων ὡς ἠσφαλισμένος παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. καὶ παθὼν ἀναπηρίαν ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, μηνιαίας συντάξεως ἐκ δραχμῶν 2.691 (χαρακτηρισθείσης ἀπὸ τῆς 1 Ἰουνίου 1961 ὡς ἐπιδόματος ἀναπροσαρμογῆς) μέχρι 20 Δεκεμβρίου 1961, διακοπείσης ἀπὸ 21 Δεκεμβρίου 1961 καὶ ἐφεξῆς κατόπιν γνωμοδοτήσεως τῆς Δευτεροβαθμίου Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Ι.Κ.Α., ἥτις ἀπεφάνθη μετ' ἐξέτασιν αὐτοῦ, ὅτι φέρει κάταγμα τοῦ δεντέρου δεξιοῦ σπονδύλου, προσθέν, μετ' ἀποτοκον εἰς ἐλαφρὸν βαθμὸν δυσκαμψίας, πλὴν ὅμως ὅτι δὲν παρουσιάζει σοβαράς λειτουργικὰς διαταραχὰς καὶ δύναται νὰ ἐπαναλάβῃ τὴν ἐργασίαν του ἀπὸ 20 Δεκεμβρίου 1961. Ὅτι μετὰ ταῦτα ὁ ἀναιρεσείων ἐπανῆλθε καὶ ἀνέλαβεν ἐργασίαν παρὰ τῷ Ο.Α.Π. ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου 1962, ἔλαβε δὲ καθ' ὅλον τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 12 Μαΐου 1958 ἕως 20 Δεκεμβρίου 1961, καθ' ὃ ἐσυνταξιοδοτήθη παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. διὰ τὴν ἀναπηρίαν του ἐκ τοῦ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος καὶ τὴν ἐντεῦθεν ἀνικανότητα αὐτοῦ πρὸς ἐργασίαν ἐν ὅλῳ δραχμὰς 125.115, ὅπερ ποσὸν ὑπερκαλύπτει τὴν διὰ τῆς ὑπὸ δίκην ἀγωγῆς αἰτουμένην ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 3 § 2 τοῦ κωδικοποιηθέντος νόμου 551/1915 ἀποζημίωσιν ἐκ δραχμῶν 62.100 διὰ τὴν ἐπελθοῦσαν αὐτῷ συνεπείᾳ τοῦ αὐτοῦ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος μερικὴν διαρκῆ ἀνικανότητα πρὸς ἐργασίαν. Τὴν ἀγωγὴν δὲ ταύτην, στρεφομένην κατὰ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου Ταμείου ὡς ὑπόχρεου λόγῳ μὴ ἀναδρομικότητος τοῦ ν.δ. 3764/1957, δι' οὗ ἀπὸ 1ης Ὀκτωβρίου 1957 ἡ ἐξ ἐργατικῶν ἀτυχημάτων εὐθύνη ἐκαλύφθη ὑπὸ τῶν προβλεπομένων ὑπὸ τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 ἀσφαλιστικῶν παροχῶν (συντάξεως, ἐπιδομάτων κλπ.), ἀπέρριψε τὸ δικάσαν δικαστήριον, ὡς ἀσκουμένην καταχρηστικῶς κατ' ἄρθρον 281 Α.Κ., λόγῳ τοῦ ὅτι ἡ ἐπὶ ἑξαετίαν ἀδράνεια τοῦ ἀναιρεσείοντος ἀπὸ τοῦ χρόνου, καθ' ὃν ὑπέστη τὸ ἀτύχημα, μέχρι τῆς ἐγέρσεως τῆς ἀγωγῆς καὶ μετὰ τὴν ἱκανοποίησιν αὐτοῦ διὰ ποσῶν ὑπερβαίνων τὴν κατὰ τὸν νόμον 551 ἀποζημίωσιν διὰ μερικὴν διαρκῆ ἀνικανότητα πρὸς ἐργασίαν, ἐδημιούργησεν εὔλογως εἰς τὸ ἀναιρεσίβλητον Ταμεῖον τὴν πεποίθησιν, ὅτι οὗτος δὲν θὰ ἤσκει τὸ δικαίωμά του τοῦτο. Οὗτος ὅμως ἀποφηνάμενον ψευδῶς ἡρμήνευσε καὶ ἐσφαλμένως ἐφήρμοσε τὰς οὐσιαστικοῦ δικαίου διατάξεις τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ., διότι οὔτε ἡ βραδεῖα ἄσκησις, καθ' ἑαυτήν, τῆς ἐκ τοῦ νόμου 551 ἀξιώσεως, οὔτε ἡ μετὰ τὴν ἀνωτέρω συνταξιοδότησιν τοῦ ἀναιρεσείοντος ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. ἄσκησις τῆς ἐπὶ διαφόρων νομικῶν διατάξεων ἐρειδομένης ἀξιώσεως ταύτης, ἐπερβαίνουσι, καὶ δὴ προφανῶς, τὰ ὅρια τὰ ἐπιβαλλόμενα ἐκ τῆς καλῆς πίστεως ἢ τῶν χρηστῶν ἠθῶν, ἢ ἐκ τοῦ κοινωνικοῦ ἢ οἰκονομικοῦ σκοποῦ τοῦ δικαιώματος, ἐφ' ὃ ἀναιρετέαν κατέστησε τὴν ἀπόφασίν του κατὰ τὸ ἄρθρον 807 ἐδ. 17 Πολ. Δικονομίας καὶ τὸν βάσιμον περὶ τούτου δεύτερον λόγον τοῦ ἀναιρετηρίου (*).

§ 3. Ἀσφάλισις νομικῶν συμβούλων καὶ δικηγόρων εἰς Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Δημοτικῶν καὶ Κοινοτικῶν Ὑπαλλήλων

Ἐξαγορὰ προϋπηρεσίας ὑπὸ τῶν ἠσφαλισμένων τοῦ ἀνωτέρω Ταμείου.— Ὑπαγωγὴ εἰς τὴ

(*) Ἀνηρέθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 464/1966 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Πειραιῶς.

Σημ. ΕΕΔ : Εἶναι παγία ἡ νομολογία τοῦ Ἀρείου Πάγου, ὅτι ἡ ἐπὶ μακρὸν χρόνον μὴ ἄσκησις τοῦ δικαιώματος καθ' ἑαυτὴν ἄνευ τῆς συνδρομῆς καὶ ἑτέρων περιστατικῶν δὲν καθιστᾷ καταχρηστικὴν τὴν ἄσκησιν τοῦ δικαιώματος. (Ἴδε προχείρως Α.Π. 72/1966, ΕΕΔ 25, 480.

ἀσφάλισιν τοῦ Ταμείου τὸ πρῶτον καὶ τῶν ἐπὶ παγίᾳ περιοδικῇ ἀμοιβῇ νομικῶν συμβούλων καὶ δικηγόρων τῶν Δήμων.— Ἐξαγορὰ προϋπηρεσίας τούτων.— Ἔννοια ἄρθρου 30 Νόμου 4505/1966.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 1914/1968, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Γ. Χαρμπούρης**
Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. **Δ. Καλοδούκας**
Δικηγόρος ὁ κ. Ἠλ. Παρασκευᾶς

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται τύποις παραδεκτῶς ὑπὸ τοῦ αἰτοῦντος ἡσφαλισμένου ἐν τῷ Ταμείῳ Ἀσφαλίσεως Δημοτικῶν καὶ Κοινοτικῶν Ὑπαλλήλων ὑπὸ τὴν ἰδιότητά του ὡς νομικοῦ συμβούλου τοῦ Δήμου Κομοτηναίων ἡ ἀκύρωσις τῆς ἀπὸ 28 Ἰουλίου 1967 (συνεδρίασις ὑπ' ἀριθ. 9/1967) ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ ἐν λόγῳ Ταμείου, καθ' ἣ μέρος δι' αὐτῆς δὲν ἐγένετο ἐξ ὁλοκλήρου δεκτὴ αἴτησίς του περὶ ἐξαγορᾶς, ἐπὶ σκοπῷ ἀναγνωρίσεως ὡς ἐν ἀσφαλίσει, τοῦ συνόλου τῆς ἐξ 28 ἐτῶν καὶ 2 μηνῶν προϋπηρεσίας του, ἐπιτρεπείσης τῆς ἐξαγορᾶς ἐκ ταύτης 20ετοῦς μόνον χρονικοῦ διαστήματος.

Τὰ τῆς ἐξαγορᾶς προϋπηρεσίας ὑπὸ τῶν ἡσφαλισμένων τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Δημοτικῶν καὶ Κοινοτικῶν Ὑπαλλήλων διέπονται ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νόμου 1726/1944, ὡς ἐτροποποιήθησαν διὰ τοῦ ἄρθρου 16 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 3894/1958 ν.δ., παρ' ὧν ὁρίζεται, ὅτι: (§ 1) Ἕτη ἀσφαλίσεως εἰς τὸ Ταμεῖον εἶναι τὰ ἔτη, καθ' ἃ ὁ ἡσφαλισμένος ὑπόκειται νομίμως εἰς τὰς ὑπὲρ τοῦ Ταμείου εἰσφοράς. (§ 2). Πρὸς ἕτη ἀσφαλίσεως εἰς τὸ Ταμεῖον δύνανται νὰ ἐξομοιωθῶσιν, ἐξαγοραζόμενα κατὰ τὰς ἑπομένας διατάξεις, τὰ μὴ συμπίπτοντα πρὸς χρόνον πραγματικῆς συμμετοχῆς εἰς τὰς εἰσφορὰς τοῦ Ταμείου ἔτη πραγματικῆς ὑπηρεσίας τῶν ἡσφαλισμένων: α) εἰς τακτικὰς ἢ ἐκτάκτους θέσεις παρά τινι τῶν Δήμων... β) εἰς τακτικὰς ἢ ἐκτάκτους θέσεις τῶν εἰς Δήμους ἀναγνωριζομένων Κοινοτήτων... (§ 4). Τὸ σύνολον τῶν δι' ἁπάσας τὰς ὡς ἄνω περιπτώσεις ἐξαγοραζομένων ἐτῶν ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει δύναται νὰ εἶναι μεῖζον τῶν εἴκοσι ἐτῶν».

Ἀφ' ἑτέρου δυνάμει τοῦ ἄρθρου 30 τοῦ νόμου 4505/1966 ὑπῆχθησαν τὸ πρῶτον εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ περὶ οὗ πρόκειται Ταμείου καὶ οἱ ἐπὶ παγίᾳ περιοδικῇ ἀμοιβῇ σύμβουλοι καὶ δικηγόροι τῶν Δήμων, ὁρισθέντος ὅτι οὗτοι : (§ 1)... θεωροῦνται ἀπὸ τῆς προσλήψεώς των ἡσφαλισμένοι εἰς τοὺς οἱασδήποτε μορφῆς κυρίας καὶ ἐπικουρικῆς ἀσφαλίσεως Ὀργανισμοὺς τῶν δημοτικῶν ὑπαλλήλων, ἐφαρμοζομένων καὶ ἐπ' αὐτῶν τῶν σχετικῶν περὶ συντάξεως καὶ ἀσφαλίσεως διατάξεων, τῇ αἰτήσει των, ὑποβαλλομένῃ... ἐντὸς ἑξαμήνου... (§ 2). Διὰ τὸν μέχρι τῆς ὑποβολῆς τῆς κατὰ τὴν παράγραφον 1 τοῦ παρόντος αἰτήσεως διανυθέντα χρόνον ὑπηρεσίας των, νομοτύπως ἀποδεικνυόμενον, ἀπαιτεῖται ἐξαγορά... (§ 3). Αἱ περὶ ἐξαγορᾶς ὑπηρεσίας τῶν ἡσφαλισμένων τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Δημοτικῶν καὶ Κοινοτικῶν Ὑπαλλήλων διατάξεις ἔχουν ἐφαρμογὴν ἐπὶ τῶν ἀσφαλιζομένων διὰ τοῦ παρόντος ἄρθρου, οἵτινες δύνανται νὰ ἐξαγοράσουν καὶ τὴν προϋπηρεσίαν των ὡς νομικῶν συμβούλων ἢ δικηγόρων εἰς τοὺς ὡς ἄνω Ὀργανισμούς».

Κατὰ τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τῶν ἀνωτέρω διατάξεων, συνδεδυασμένως ἑρμηνευομένων, ἡ χορηγηθεῖσα πρὸς τοὺς ὑπαχθέντας (προαιρετικῶς, ὡς ἐλέχθη) εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ περὶ οὗ πρόκειται Ταμείου, νομικοὺς συμβούλους καὶ δικηγόρους τῶν Δήμων εὐχέρεια ἐξαγορᾶς τῆς μέχρις ὑποβολῆς αἰτήσεως περὶ ὑπαγωγῆς των εἰς τὴν ἀσφάλισιν προϋπηρεσίας των ἀφορᾷ μὲν τὸν ἀπὸ τῆς ἀρχικῆς προσλήψεώς των χρόνον, ἀλλ' ἀσκεῖται ὑπὸ πάντας τοὺς ὅρους καὶ περιορισμούς, ἐφ' οὓς χωρεῖ γενικῶς, κατὰ τὰς προμνησθείσας διατάξεις τοῦ νόμου 1726/1944, ἡ ἐξαγορὰ προϋπηρεσίας καὶ τῶν λοιπῶν ἡσφαλισμένων τοῦ Ταμείου τούτου, ἐν οἷς καὶ ὁ περὶ ἀνεπιτρέπτου ἐξαγορᾶς χρόνου μείζονος τῆς 20ετίας, ἄνευ οἱασδήποτε διακρίσεως, ὅσον ἀφορᾷ τὸ εἶδος τῆς ἐξαγοραζομένης προϋπηρεσίας, ὡς τοιαύτης διανυθείσης παρὰ τῷ αὐτῷ ἢ παρ' ἑτέρῳ Δημοτικῷ Νομικῷ Προσώπῳ. Κατ' ἀκολουθίαν νομίμως διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ἀπερρίφθη τὸ αἴτημα τοῦ προσφεύγοντος περὶ ἐξαγορᾶς τῆς πέραν τῆς 20ετίας προϋπηρεσίας του, ὡς ἄνω, τὰ δὲ ἐναντία διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως προτεινόμενα, ἀπορριπτέα, ὡς ἀβάσιμα, ἐλέγχονται.

Κατὰ ταῦτα δέον ὅπως ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις ἀπορριφθῇ.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΙΣ ΑΠΟΛΥΟΜΕΝΩΝ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Ὑπὸ τῆς Συντάξεως

Κατὰ τὸ προίσχον τοῦ ἄρθρου 24 τοῦ νόμου 4464/1965 (περὶ τοῦ ὁποίου κατωτέρω) Δίκαιον οἱ μισθωτοὶ τοῦ Δημοσίου, ἀπολυόμενοι, ἐδικαιοῦντο τοῦ ὑπὸ τῶν ὑπ' ἀριθ. 956 καὶ 976/1947 Πράξεων τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, κυρωθεισῶν διὰ τοῦ ἀ. ν. 913/1949 (ΕΕΔ 8, 434, ΕΕΔ 13, 434), ὁριζομένου «δοθήματος»·

Κατὰ τὸ ἄρθρον 60 § 2 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951, ὡς αὐθεντικῶς ἑρμηνεύθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 48 § 2 τοῦ ν.δ. 2698/1953 (ΕΕΔ 10, 661, ΕΕΔ 12, 1288), ἡ παράλειψις καταβολῆς ὑπὸ τοῦ Δημοσίου τοῦ ἐν λόγῳ δοθήματος δὲν συνεπάγεται οἱανδήποτε ἀστικὴν κύρωσιν ἔναντι τοῦ Δημοσίου, ἀλλὰ ἀποτελεῖ μόνον πειθαρχικὸν παράπτωμα τοῦ ἁρμοδίου ὀργάνου τοῦ Δημοσίου : Δὲν ἀπαγγέλλεται δηλαδὴ ἀκυρότης τῆς καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας, ὡς διὰ τοὺς λοιποὺς μισθωτοὺς κατ' ἄρθρον 5 § 3 τοῦ νόμου 3198/1955.

Ἐξ ἄλλου, κατὰ τὸ ἄρθρον 6 § 2 τοῦ νόμου 3198/1955 (ΕΕΔ 14, 562), πᾶσα ἀξίωσις μισθωτοῦ περὶ καταβολῆς ἢ συμπληρώσεως τῆς κατὰ τὸν νόμον 2112/1920, ὡς ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως, ἢ τὸ ν.δ. 16/18 Ἰουλίου 1920 ἀποζημιώσεως τυγχάνει ἀπαράδεκτος, ἐφ' ὅσον ἡ σχετικὴ ἀγωγὴ δὲν ἐκινοποιήθη ἐντὸς ἐξαμήνου, ἀφ' ἧς κατέστη ἀπαιτητή, ἔχει ὅμως νομολογηθῆ (Α.Π. 63/1960, ΕΕΔ 19, 269), ὅτι ἡ ἀνωτέρω διάταξις δὲν περιελάμβανε καὶ τὸ ἐφ' ἅπαξ δοθήμα τῶν ἀνωτέρω Πράξεων τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀφοῦ παρείχετο δάσει τῶν διατάξεων τούτων καὶ ὄχι τῶν τοῦ νόμου 2112/1920.

Αἱ ἀξιώσεις αὗται ὑπήγοντο εἰς τὴν πενταετῆ παραγραφὴν τοῦ ἄρθρου 69 τοῦ νόμου ΣΙΒ'/1862, ὡς συνεπληρώθη, περὶ Δημοσίου Λογιστικοῦ.

Εἰς τὰ ἀνωτέρω, χωρὶς νὰ θιγῶσιν αἱ διατάξεις περὶ μὴ ἀπαγγελίας ἀστικῶν κυρώσεων κατὰ τοῦ Δημοσίου, ἐπῆλθε μεταβολή, ὡς πρὸς τὴν ἀποζημίωσιν, διὰ τοῦ ἄρθρου 24 τοῦ νόμου 4464/1965 «περὶ τροποποιήσεως διατάξεων τινων τοῦ Ὑπαλληλικοῦ Κώδικος» (ΕΕΔ 24, 688). Διὰ τῆς διατάξεως ταύτης (§ 7) ὡρίσθησαν τὰ ἑξῆς : Αἱ καθιεμέναι διατάξεις τῶν νόμων 2112/1920, ἄρθρου 8 νόμου 3198/1955, νόμων 3789/1957 καὶ 539/1945 περὶ ἀποζημιώσεως λόγῳ λύσεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἰσχύουν ἐφεξῆς καὶ διὰ τοὺς προσφέροντας ὑπηρεσίας πρὸς τὸ Δημόσιον καὶ τὰ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, ἐξαιρέσει τῶν μισθωτῶν τῶν κεκτημένων τὴν ἰδιότητα τῶν ἐξ ἰδίας ὑπηρεσίας συνταξιούχων τοῦ Δημοσίου ἢ Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου. (Ἴδετε Πρωτοδικεῖου Θεσσαλονίκης 2215/1968, ΕΕΔ 27, 622, ἔνθα σχετικαὶ μας).

Λόγῳ τῆς ἰσχυούσης διατάξεως τοῦ ἄρθρου 60 § 2 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951, ὡς αὐθεντικῶς ἑρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου 48 § 2 τοῦ ν.δ. 2698/1953, δὲν τίθεται διὰ τὸ Δημόσιον μόνον (καὶ ὄχι καὶ διὰ τὰ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, διὰ τὰ ὁποῖα δὲν ὑπάρχει ὁμοία διάταξις) ζήτημα ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας ἐκ τῆς μὴ καταβολῆς τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112/1920 ἢ τοῦ ν.δ. 16/18 Ἰουλίου 1920. Ἑπομένως δὲν τίθεται καὶ ζήτημα ἐφαρμογῆς τῆς ἀποκλειστικῆς προθεσμίας ἐπιδόσεως τῆς ἐξ ἀκύρου ἀπολύσεως ἀγωγῆς, ἡ ὁποία ὁρίζεται (τρίμηνος) διὰ τοῦ ἄρθρου 6 § 1 τοῦ νόμου 3198/1955.

Τὸ ζήτημα εἶναι, ἂν ἐφαρμόζεται ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 6 § 2 τοῦ νόμου 3198/1955 περὶ ἐξαμήνου ἀποκλειστικῆς προθεσμίας ἀγωγῆς πρὸς καταβολὴν τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112/1920 ἢ πρὸς συμπλήρωσιν αὐτῆς. Σημειωτέον ὅτι εἰς περίπτωσιν μὴ ἐφαρμογῆς τῆς ἀνωτέρω διατάξεως ἡ ἀποζημίωσις αὕτη θὰ ὑπήγετο διὰ τὸ Δημόσιον (καὶ διὰ τὰ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, διὰ τὰ ὁποῖα ἔχουν ἐπεκταθῆ εἰδικῶς αἱ περὶ παραγραφῆς διὰ τὸ Δημόσιον διατάξεις) εἰς τὴν πενταετῆ παραγραφὴν τοῦ ἄρθρου 69 τοῦ νόμου ΣΙΒ'/1862 περὶ Δημοσίου Λογιστικοῦ.

Θὰ ἠδύνατο, ἐκ πρώτης ὄψεως, νὰ ὑποστηριχθῆ, ὅτι, ἀφοῦ ὁ Νομοθέτης τοῦ ἄρθρου 24 τοῦ νόμου 4464/1965 ὥρισεν, ὅτι ἰσχύουν αἱ κείμεναι διατάξεις τοῦ νόμου 2112/1920 καὶ ἐκ τοῦ νόμου 3198/1955 ἡ τοῦ ἄρθρου 8 αὐτοῦ καὶ ὄχι καὶ ἡ ἐνδιαφέρουσα τὸ θέμα διάταξις τοῦ ἄρθρου 6 § 2 τοῦ νόμου 3198/1955, δὲν ἠννοήθη καὶ ἡ ἐφαρμογὴ τῆς τελευ-

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΑ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

1/1968 ΝΟΜΟΘ. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ Ὑπουργείων.

(Ε.Κ. τ. Α΄ φ. 270 τῆς 21 Νοεμβρίου 1968)

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

... ..., ...

Κεφάλαιον ΙΒ΄

Μεταβατικαὶ Διατάξεις

Ἄρθρον 36

Μεταφορὰ Ὑπηρεσιῶν

1) Εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Προεδρίας Κυβερνήσεως ὑπάγονται ἐφ' ἑξῆς αἱ Διευθύνσεις: α) Γραμμάτων - Θεάτρου καὶ Κινηματογράφου, β) Καλῶν Τεχνῶν, μεταφερόμεναι ἐκ τοῦ Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Παιδείας.

2) Εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Συντονισμοῦ ἀνήκουν: α) ἡ κατεύθυνσις, ὁ ἔλεγχος καὶ παρακολούθησις πασῶν τῶν ἐν τῇ χώρᾳ λειτουργουσῶν Τραπεζῶν καὶ ἄλλων Χρηματοδοτικῶν Ὀργανισμῶν Δημοσίου ἢ Ἰδιωτικοῦ Δικαίου καὶ β) ἡ ἐποπτεία ἐπὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ Ὀργανισμοῦ Τουρισμοῦ, μεταφερομένης εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τοῦτο τῆς παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ Προεδρίας Κυβερνήσεως Ὑπηρεσίας Τουρισμοῦ.

3) Εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐσωτερικῶν ὑπάγεται ἐφεξῆς ἡ ἁρμοδιότης ἐπὶ τῶν Ληξιαρχείων τοῦ Κράτους, μεταφερομένων εἰς αὐτὸ ἐκ τοῦ Ὑπουργείου Δικαιοσύνης τῶν σχετικῶν Ὑπηρεσιῶν.

4) Εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Δικαιοσύνης ὑπάγεται ἀπὸ 1ης Ἰουλίου 1969 ἡ ἁρμοδιότης διοικήσεως καὶ ἐποπτείας ἐπὶ τῶν Φορολογικῶν Δικαστηρίων, ἥτις καὶ μεταφέρεται εἰς αὐτὸ ἐκ τοῦ Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν.

5) Εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Δημοσίας Τάξεως ὑπάγεται ἐφεξῆς ἡ ἁρμοδιότης διοικήσεως τῆς Ἀγροφυλακῆς, μεταφερομένης εἰς αὐτὸ ἐκ τοῦ Ὑπουργείου Ἐσωτερικῶν μετὰ τῆς οἰκείας Ὑπηρεσίας.

6) Εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Γεωργίας ὑπάγεται ἐφεξῆς ἡ ἁρμοδιότης ἐπὶ τῆς ἁλιευτικῆς παραγωγῆς θαλασσῶν καὶ γλυκέων ὑδάτων, μεταφερομένης εἰς τοῦτο τῆς Διευθύνσεως Ἁλιείας ἐκ τοῦ Ὑπουργείου Βιομηχανίας.

7) Εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Κοινωνικῆς Προνοίας, τὸ ὁποῖον μετονομάζεται ἐφεξῆς εἰς Ὑπουργεῖον Κοινωνικῶν Ὑπηρεσιῶν, ὑπάγονται ἐπὶ πλέον καὶ αἱ ἑξῆς ἁρμοδιότητες : Ἡ ἐποπτεία ἐφ' ὅλων τῶν φορέων κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως, νομικῶν προσώπων δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ δικαίου, ἱδρυμάτων κοινωφελοῦς χαρακτῆρος ἢ σωματείου, ἀλληλοβοηθητικοῦ ἢ εἰδικοῦ λογαριασμοῦ, ὡς καὶ νομικῶν προσώπων ἢ Ὑπηρεσιῶν ἀσκούντων ἀπ' εὐθείας ἀσφάλισιν τοῦ προσωπικοῦ των ὡς πρὸς τὰς ἁρμοδιότητας κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως τούτου (ὀργανισμῶν ἢ ταμείων κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως, ὑγείας, ἀρωγῆς, προνοίας κλπ.). Εἰδικώτερον ὑπάγονται εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Κοινωνικῶν Ὑπηρεσιῶν αἱ ἁρμοδιότητες τῆς Γενικῆς Διευθύνσεως Κοινωνικῆς Ἀσφαλείας τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, τοῦ Ταμείου Γεωργικῶν Ἀσφαλίσεων τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας καὶ τῶν Ὑπηρεσιῶν ἐποπτείας φορέων κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως, κυρίας ἢ ἐπικουρικῆς, ἁπάντων τῶν λοιπῶν Ὑπουργείων, ἐξαιρέσει τῶν τοῦ Ὑπουργείου Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας. Οἱ κανονισμοὶ ἀσφαλίσεως ὑπὸ τοῦ Ο.Γ.Α. τῆς γεωργικῆς παραγωγῆς κατὰ χαλάζης καὶ παγετοῦ ἐγκρίνονται διὰ κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Κοινωνικῶν Ὑπηρεσιῶν καὶ Γεωργίας.

8) Εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας μεταφέρονται αἱ περὶ ἀπασχολήσεως καὶ δρων ἐργασίας ἁρμοδιότητες ἐξ ἁπάντων τῶν λοιπῶν Ὑπουργείων ἐξαιρέσει τοῦ Ὑπουργείου Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας.

Εἰδικώτερον μεταφέρονται:

α) Ἐκ τῆς Γενικῆς Διευθύνσεως Μεταλλείων τοῦ Ὑπουργείου Βιομηχανίας ἡ ἁρμοδιότης παρακολουθήσεως τῶν συνθηκῶν ἀσφαλείας καὶ ὑγείας

ταίας αὐτῆς διατάξεως περὶ προθεσμίας ἀγωγῆς.

Ἀλλ' ἡ ἡ ἀπόψις αὕτη ἀποκρούεται ἐκ τοῦ ὅτι ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 24 τοῦ ν. 4464/1965 ὁρίζει συγχρόνως, ὅτι ἰσχύει καὶ ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν.δ. 3789/1957 (ΕΕΔ 16, 1135) (περὶ μειωμένης ἀποζημιώσεως ἐν ἀποχωρήσει τοῦ ὑπαλλήλου), αὐτὴ δὲ αὕτη ἡ τελευταία διάταξις ὁρίζει, ὅτι κατὰ τὰ λοιπὰ ἐφαρμόζονται πάντα τὰ ὁριζόμενα καὶ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ νόμου 3198/1955, δηλαδὴ ἡ προθεσμία ἀγωγῆς.

Θὰ ἦτο, ἄλλως, παράδοξον νὰ ἐφαρμόζεται εἰς τὴν τελευταίαν περίπτωσιν ἡ προθεσμία ἀγωγῆς καὶ διὰ τὴν ἐξ ὁλοκλήρου ἀποζημίωσιν τοῦ νόμου 2112/1920 νὰ μὴ ἐφαρμόζηται.

των ἐργαζομένων ἐν τοῖς μεταλλείοις καὶ ὀρυχείοις, ὡς καὶ τὸ προσωπικὸν τὸ ἀπασχολούμενον εἰς τὴν παρακολούθησιν τῆς ἐφαρμογῆς τῶν οἰκείων κανονισμῶν ἀσφαλείας καὶ ὑγείας.

β) Ἐκ τῆς Γενικῆς Διευθύνσεως Μεταφορῶν τοῦ Ὑπουργείου Συγκοινωνιῶν ἡ Διεύθυνσις Προσωπικοῦ καὶ Ἐργασίας Μεταφορῶν μετὰ τῶν ὑπ' αὐτὴν Τμημάτων ἐργασίας καὶ προσωπικοῦ σιδηροδρόμων, ὡς καὶ ἐργασίας καὶ προσωπικοῦ αὐτοκινήτων.

9) Εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Δημοσίων Ἔργων ὑπάγεται ἐφεξῆς ἐξ ὁλοκλήρου ἡ ἀριθμοδότης ἐπὶ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ Ἀστικοῦ καὶ Ἀγροτικοῦ Κτηματολογίου, μεταφερομένων εἰς αὐτὸ τῶν ἀντιστοίχων Ὑπηρεσιῶν ἐκ τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας.

10) Εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας ὑπάγεται ἐφεξῆς ἡ ἀριθμοδότης ἐποπτείας ἐπὶ τοῦ Ὀργανισμοῦ Λιμένος Πειραιῶς, τοῦ Ὀργανισμοῦ Λιμένος Ἐλευσῖνος καὶ τῆς Ἐλευθέρας Ζώνης καὶ Λιμένος Θεσσαλονίκης, μεταφερομένων εἰς αὐτὸ ἐκ τοῦ Ὑπουργείου Δημοσίων Ἔργων τῶν οἰκείων Ὑπηρεσιῶν.

Ἄρθρον 37

Ἐξουσιοδότησις

1) Διὰ βασιλικοῦ διατάγματος, ἐκδιδομένου ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ Προεδρεύοντος καὶ τῶν κατὰ περίπτωσιν ἁρμοδίων Ὑπουργῶν, καθορίζονται αἱ μεταφερόμεναι κατὰ τὸ ἄρθρον 36 Ὑπηρεσίαι καὶ θέσεις ἐξ ἑνὸς Ὑπουργείου εἰς ἕτερον. Διὰ τοῦ αὐτοῦ βασιλικοῦ διατάγματος μετατάσσεται τὸ κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος ὑπηρετοῦν προσωπικὸν τῶν μεταφερομένων Ὑπηρεσιῶν καὶ θέσεων ἐκ τοῦ ἑνὸς εἰς τὸ ἕτερον Ὑπουργεῖον, ἐπίσης δὲ καθορίζεται καὶ πᾶν ἄλλο θέμα συναφὲς πρὸς τὴν ἔνταξιν, ἀρχαιότητα καὶ τὴν ἐν γένει ὑπηρεσιακὴν κατάστασιν τῶν ὑπαλλήλων.

2) Δι' ἀποφάσεως τοῦ Προεδρεύοντος καὶ τοῦ Ὑπουργοῦ Συντονισμοῦ, δημοσιευομένης διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, καθορίζονται τὰ τῆς συνεργασίας τῆς Ὑπηρεσίας Τεχνικῆς Βοηθείας τοῦ Ὑπουργείου Συντονισμοῦ μετὰ τῆς παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ Προεδρίας Κυβερνήσεως Γενικῆς Διευθύνσεως Δημοσίας Διοικήσεως εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ τὴν κατάρτισιν τῶν προγραμμάτων μετεκπαιδεύσεως δημοσίων ὑπαλλήλων καὶ ὑπαλλήλων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, μετακλήσεως ἐμπειρογνωμόνων καὶ τῆς ἐπιλογῆς ὑποτρόφων.

3) Δι' ἀποφάσεως τοῦ Προεδρεύοντος καὶ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων, δημοσιευομένης διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, καθορίζονται τὰ τῆς συνεργασίας τῶν Ὑπηρεσιῶν τοῦ Ὑπουργείου Προεδρίας Κυβερνήσεως καὶ τοῦ Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων, εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ τὴν κατάρτισιν τῶν προγραμμάτων τοῦ Ἱδρύματος Κρατικῶν Ὑποτροφιῶν, πρὸς συντονισμὸν τῆς κυβερνητικῆς πολιτικῆς ἐπὶ τοῦ ἐπιστημονικοῦ καὶ πολιτιστικοῦ πεδίου.

Ἄρθρον 38

Τελικαὶ διατάξεις

1) Ἐπιφυλασσομένης τῆς ἰσχύος τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 36, διατηροῦνται ἐν ἰσχύϊ αἱ καθορίζουσαι τὰς ἁρμοδιότητας τῶν Ὑπουργείων διατάξεις.

2) Ὁ ἀ.ν. 1671/1951 «περὶ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ Ὑπουργείων», ὡς καὶ ὁ ν. 5078/1964 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ ἀ.ν. 1671/1951 περὶ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου» καταργοῦνται.

3) Πᾶσα διάταξις, ἀντικειμένη εἰς τὸ παρὸν νομοθετικὸν διάταγμα, καταργεῖται.

Ἄρθρον 39

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος νομοθετικοῦ διατάγματος ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 20 Νοεμβρίου 1968.

—

3/1968 ΝΟΜΟΘ. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ προσωρινῆς διοικήσεως ὀργανισμῶν καὶ ἱδρυμάτων, εἰς τὴν διοίκησιν τῶν ὁποίων ἔχει ἀνάμιξιν ὁ Βασιλεὺς ἢ μέλος τῆς Βασιλικῆς οἰκογενείας.

(Ε.Κ. τ. Α' ἀ. 275 τῆς 23 Νοεμβρίου 1968)

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον μόνον

1) Ἱδρύματα, σωματεῖα ἢ ἄλλα νομικὰ πρόσωπα ἰδιωτικοῦ ἢ δημοσίου δικαίου, ὀργανισμοὶ ἢ ἐπιτροπαὶ ἱεράνων, εἰς τὴν διοίκησιν τῶν ὁποίων μετεῖχε, μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ Συντάγματος τοῦ 1968, ὁ Βασιλεὺς ἢ μέλος τῆς Βασιλικῆς οἰκογενείας, ἢ τὰ ὁποῖα ἔχουν ἱδρυθῆ διὰ δηλώσεως βουλήσεως τοῦ Βασιλέως ἢ μέλους τῆς Βασιλικῆς οἰκογενείας (Βασιλικὴ Πρόνοια, Βασιλικὸν Ἐθνικὸν Ἵδρυμα, Βασιλικὸν Ἵδρυμα Ἐρευνῶν, Ἵδρυμα Βορείων «Ἡ Μητέρα», Νοσηλευτικὸν Ἵδρυμα «Εὐαγγελισμὸς Ἀθηνῶν», Νοσοκομεῖον Ἀναπήρων καὶ Ἀποκαταστάσεως Τραυματιῶν «Ἀπόστολος Παῦλος» Κηφισιᾶς, Ἵδρυμα

Προστασίας Απροσαρμόστων Παίδων «Η Θεοτόκος» Αθηνών, Νοσοκομεία Παίδων «Η Αγία Σοφία» και «Αγλαία Π. Κυριακού», Ελληνική Επιτροπή προικοδοτήσεως άπορων καρασίδων κλπ.) ή έχουν ιδρυθή από των προαναφερθέντων φορέων (Φοιτητική Εστία Σπουδαστών Ανωτάτων Σχολών Αθηνών και Θεσσαλονίκης, οίκοτροφεία αρρένων μαθητών Σιδηροκάστρου, Ναυάκης, Νεστορίου κλπ., σχολαί μαθητείας κλπ.) ή των οποίων ή διοίκησις διορίζεται ή ο διορισμός της εγκρίνεται υπό του Βασιλέως ή μέλους της Βασιλικής οικογενείας, διοικούνται εφεξής κατά τα διά βασιλικών διαταγμάτων, εκδιδομένων επί τη προτάσει του Προέδρου της Κυβερνήσεως και του Υπουργού Κοινωνικών Υπηρεσιών, οριζόμενα.

2) Διά των βασιλικών τούτων διαταγμάτων ορίζονται τα της συνθέσεως των οργάνων διοικήσεως των εν παραγράφω 1 του παρόντος οργανισμών κλπ., τα του τρόπου διορισμού τούτων, τα της λειτουργίας αυτών, τα των αρμοδιοτήτων των οργάνων τούτων, επιτρεπομένης της τροποποιήσεως, συμπληρώσεως και καταργήσεως διατάξεων νόμων, διαταγμάτων, διοικητικών πράξεων, όρων καταστατικών και ιδρυτικών, συμβολαιογραφικών ή άλλων πράξεων, ρυθμιζουσών άλλως τα θέματα ταύτα, ως και πάσα λεπτομέρεια αφορώσα εις την οργάνωσιν, διοίκησιν και λειτουργίαν τούτων.

3) Διά βασιλικών διαταγμάτων, εκδιδομένων επί τη προτάσει του Προέδρου της Κυβερνήσεως και των Υπουργών Κοινωνικών Υπηρεσιών και Οικονομικών, δύναται να γίνη εφεξής πάσα τροποποίησις του οργανισμού των εν παραγράφω 1 οργανισμών κλπ., τα της διαχειρίσεως της περιουσίας, τα των πόρων, ως και τα της καταστάσεως εν γένει του προσωπικού αυτών.

4) Όπου εις τας κειμένας διατάξεις νόμων, διαταγμάτων, διοικητικών πράξεων, ιδρυτικών, συμβολαιογραφικών ή άλλων πράξεων ή των εν παραγράφω 1 του παρόντος οργανισμών κλπ. προβλέπεται αρμοδιότης του Βασιλέως ή μέλους της Βασιλικής οικογενείας, αφορώσα εις ταύτα, αύτη, μέχρις εκδόσεως των κατά τας προηγουμένας παραγράφους βασιλικών διαταγμάτων, ασκείται δι' αποφάσεων του Προέδρου της Κυβερνήσεως και του Υπουργού Κοινωνικών Υπηρεσιών, δημοσιευομένης διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 22 Νοεμβρίου 1968

—

5/1968 ΝΟΜΟΘ. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί αναστολής της ισχύος διατάξεων του Κώδικος Πολιτικής Δικονομίας και του Εισαγωγικού αύτου Νόμου (Δ.Ν. 44/1967).

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 279 της 28 Νοεμβρίου 1968)

Προτάσει του Ημετέρου Υπουργικού Συμβουλίου αποφασίσαμεν και διατάσσομεν:

Άρθρον 1

Αναστέλλεται επί έν έτος από της ενάρξεως εφαρμογής (16 Σεπτεμβρίου 1968) του Κώδικος Πολιτικής Δικονομίας (ά.ν. 44/1967) α) ή ισχύς του εδαφίου 1 του άρθρου 51 του Εισαγωγικού Νόμου του Κώδικος Πολιτικής Δικονομίας, δι' ού προβλέπεται η κατάργησις των διατάξεων νόμων περί της προσωπικής κρατήσεως ως μέσου αναγκαστικής εκτελέσεως προς ικανοποίησιν χρηματικών απαιτήσεων και β) η εφαρμογή της παραγράφου 1 του άρθρου 737 του Κώδικος Πολιτικής Δικονομίας επί της κατ' άρθρον 750 παραγράφος 1 τούτου προσημειώσεως υποθήκης.

Άρθρον 2

Η ισχύς του παρόντος άρχεται από της δημοσιεύσεως αυτού εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 26 Νοεμβρίου 1968

—

20/1968 ΝΟΜΟΘ. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί της εκτάσεως ισχύος των διατάξεων της εργατικής και κοινωνικοασφαλιστικής νομοθεσίας εφ' ωρισμένων κατηγοριών μισθωτών.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 281 της 2 Δεκεμβρίου 1968)

Προτάσει του Ημετέρου Υπουργικού Συμβουλίου, αποφασίσαμεν και διατάσσομεν:

Άρθρον μόνον

1) Το άρθρον 2 του ν.δ/τος 2655/1953 «περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως του ν. 2112/1920 «περί καταγγελίας της συμβάσεως εργασίας» τροποποιείται ως ακολούθως:

«1) Διά βασιλικών διαταγμάτων, εκδιδομένων προτάσει του Υπουργού Εργασίας, δύνανται να εξαιρώνται εν όλω ή εν μέρει της εφαρμογής των διατάξεων της εργατικής νομοθεσίας, και διά βασιλικών διαταγμάτων, εκδιδομένων προτάσει του Υπουργού Κοινωνικών Υπηρεσιών των διατάξεων της κοινωνικοασφαλιστικής νομοθεσίας φιλανθρωπικά ιδρύματα, εφ' όσον:

α) ο αριθμός των παρ' αυτοίς απασχολουμένων μισθωτών δεν υπερβαίνη τους 25 κατά τον

χρόνων τῆς ὑποβολῆς τῆς σχετικῆς αἰτήσεως καὶ

β) οἱ μισθωτοὶ τούτων σιτίζωνται καὶ στεγάζωνται παρ' αὐτοῖς.

2) Τὰ κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον βασιλικὰ διατάγματα ἰσχύουν πάντοτε εἰς ἀνάκλησιν».

3) Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 27 Νοεμβρίου 1968

—

37/1968 ΝΟΜΟΘ. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ αὐθεντικῆς ἑρμηνείας τῆς παραγράφου 5 τοῦ ἄρθρου 15 τοῦ Κανονισμοῦ Παροχῶν τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Μισθωτῶν Κλωστοϋφαντουργίας (Τ.Ε.Α.Μ.Κ.).

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 285 τῆς 3 Δεκεμβρίου 1968)

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον μόνον

Ἡ ἀληθὴς ἔννοια τῆς παραγράφου 5 τοῦ ἄρθρου 15 τοῦ Κανονισμοῦ Παροχῶν τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Μισθωτῶν Κλωστοϋφαντουργίας (Τ.Ε.Α.Μ.Κ.) (Α.Τ.Ε. 22668/Σ. 235/1960 — Φ.Ε.Κ. 58/21.2.1961 τ. Β'), θεσπισθείσης δυνάμει τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ν.δ. 2238/1943 «περὶ ἱδρύσεως Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Μισθωτῶν Κλωστοϋφαντουργίας», εἶναι ὅτι ἀποφάσεις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου περὶ μειώσεως τῶν χορηγουμένων συντάξεων λόγῳ γήρατος, ἀναπηρίας ἢ θανάτου κατὰ ποσοστὸν μέχρι 30% ἐπὶ τὰς ἐν τῇ παραγράφῳ ταύτῃ ἀναγραφομένας προϋποθέσεις, κυροῦνται ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας διὰ μιᾶς ἢ πλειόνων ἀποφάσεων αὐτοῦ, ἐκδιδομένων κατὰ τὴν ἐν ἄρθρῳ 7 τοῦ ν.δ. 2238/1943 προβλεπομένην διαδικασίαν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 28 Νοεμβρίου 1968

—

38/1968 ΝΟΜΟΘ. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ ρυθμίσεως ἐνίων ὑποχρεώσεων τῶν μετόχων καὶ μερισματούχων τοῦ Μετοχικοῦ Ταμείου Στρατοῦ.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 285 τῆς 3 Δεκεμβρίου 1968)

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον 1

Πάγια δικαιώματα

Τὸ ἄρθρον 2 τοῦ ἀ.ν. 14/1967 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῆς περὶ Τ.Α.Σ.Ξ. καὶ Μ.Τ.Σ. Νομοθεσίας» ἀντικαθίσταται ἀφ' ἧς ἴσχυσεν ὡς ἀκολούθως:

«Ἄρθρον 2

1) Εἰς τοὺς κατὰ τὰς διατάξεις τῶν παραγράφων 6 - 9 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ν.δ. 4198/1961 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῆς περὶ Μετοχικοῦ Ταμείου Στρατοῦ Νομοθεσίας κλπ.» δικαιωθέντας, ὡς καὶ ἐφεξῆς δικαιωθησομένους μερίσματος ὑπὲρ Μετοχικοῦ Ταμείου Στρατοῦ (πάγια δικαιώματα) διὰ τὸν ὑπὲρ τὴν εἰκοσιπενταετῆ ὑπηρεσίαν χρόνον, ὑπολογιζόμενον ὡς τοιοῦτον πραγματικῆς συνταξίμου ὑπηρεσίας. Ἡ κράτησις αὕτη διενεργεῖται ἐπὶ χρονικὸν διάστημα ἴσον πρὸς τὸν ἀναγνωριζόμενον χρόνον πραγματικῆς συνταξίμου ὑπηρεσίας.

2) Αἱ μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος γενόμεναι διὰ τὴν ἄνω αἰτίαν κρατήσεις ἐκ τοῦ μερίσματος τῶν κατὰ τ' ἀνωτέρω δικαιωθέντων ηὐξημένου τοιούτου συμψηφίζονται ἀφ' ἧς αὗται διενεργήθησαν πρὸς τὰς ἄνω ὑποχρεώσεις των καὶ δὲν ἐπιστρέφονται».

Ἄρθρον 2

Κρατήσεις προικοδοτήσεως

Διὰ τὴν παροχὴν εἰς τὰ θήλεα τέκνα τῶν μετόχων καὶ μερισματούχων τῆς ὑπὸ τῶν κειμένων διατάξεων προβλεπομένης προικὸς δέον ἀπαραιτήτως νὰ ἔχουσι καταβληθῇ ὑπὸ τῶν πρὸς τοῦτο ὑποχρέων αἱ διὰ τὴν αἰτίαν ταύτην προβλεπόμεναι κρατήσεις προικοδοτήσεως, δι' ἅπαν τὸ ἀπὸ τῆς γεννήσεως τοῦ τέκνου μέχρι τοῦ γάμου αὐτοῦ χρονικὸν διάστημα, ἔστω καὶ ἐὰν κατὰ τὸν χρόνον γεννήσεως του ὁ πατὴρ αὐτοῦ δὲν ἐκέκτητο τὴν ἰδιότητα τοῦ μετόχου ἢ μερισματούχου τοῦ Μετοχικοῦ Ταμείου Στρατοῦ ἢ μεταγενεστέρως ἀπώλεσε ταύτην κατὰ διαστήματα ἄνευ δικαιώματος ἀποδοχῶν ἢ μερίσματος. Ἡ διάταξις αὕτη δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν διὰ τὰς μέχρι 10.11.1944, ἡμερομηνίας ἐνάρξεως ἰσχύος τοῦ ἀ.ν. 18/1944 «περὶ νομισματικῆς διαρρυθμίσεως», μὴ καταβληθείσας τῷ Ταμείῳ ἐξ οἱασδήποτε αἰτίας κρατήσεις, θεωρουμένας ὡς καταβληθείσας τῷ Ταμείῳ. Αἱ τυχὸν ἐκπεσθεῖσαι τοιαῦται ἐκ τῆς προικὸς τῶν μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου νυμφευθεισῶν δὲν ἐπιστρέφονται.

Ἄρθρον 3

Ἄρσις ἀναστολῆς καταβολῆς μερίσματος

1) Μερισματοῦχοι, ὧν τὸ μέρισμα τελεῖ ἐν ἀναστολῇ καταβολῆς συμφώνως πρὸς τὰς διατά-

ξεις της παραγράφου 11 του άρθρου 1 του ν.δ. 4198/1961 «περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως διατάξεών τινων της νομοθεσίας περί Μετοχικού Ταμείου Στρατού» λόγω μή καταβολής της συντάξεως κατά τας διατάξεις του άρθρου 58 του ά.ν. 1854/1951 «περί απονομής των πολιτικών και στρατιωτικών συντάξεων» ανακτώσι το εις καταβολήν ταύτην δικαίωμα από της πρώτης του επομένου από της δημοσιεύσεως του παρόντος νόμου μηνός.

2) Αί διατάξεις της προηγουμένης παραγράφου δέν έχουσιν εφαρμογήν προκειμένου περί των ανακαλουμένων εις την ενέργειαν στρατιωτικών.

Άρθρον 4

Η ισχύς του παρόντος άρχεται από της δημοσιεύσεως του εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Έν Άθήναις τή 28 Νοεμβρίου 1968

—

ΠΟΤΡΙΤΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

14#057/6716/1968 Απόφ. Υπουργών Συντονισμού και Εργασίας

Περί εγκρίσεως μετά τροποποιήσεως της υπ' αριθ. 40/1968 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής και εργασίας εργατοτεχνιτών κεραμοποιών άπάσης της χώρας».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 665 της 28 Νοεμβρίου 1968)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 20 του νόμου 3239/1955, ως ετροποποιήθησαν υπό του ν. διατάγματος 3755/1957, 2) την υπ' αριθ. 40/1968 απόφασιν του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής και εργασίας εργατοτεχνιτών κεραμοποιών άπάσης της χώρας», 3) την διά του υπ' αριθ. 67223/2976/1968 εγγράφου του Υπουργείου Συντονισμού διατυπωθείσαν επ' αυτής διαφωνίαν, 4) σχετικήν γνωμοδότησιν του κατά το άρθρον 9 παράγραφος 2 εδάφιον 6' του ν.δ. 3755/1957 Τμήματος Αμοιβής και Όρων Εργασίας του Εθνικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Κοινωνικής Πολιτικής, ληφθείσαν κατά την συνεδρίασιν αυτού της 28.11.1968, ήν και αποδεχόμεθα, 5) το γεγονός ότι α) τα υπό της υπό κρίσιν διατητικής αποφάσεως προβλεπόμενα κατώτατα όρια ημερομισθίων διά τας θήλεις εργατρίας, περί ών ή παράγραφος γ' του όρου 15 αυτής, της χρονικής περιόδου από 10.1.1968 μέχρι 30.5.1968, προφανώς εκ παραδρομής ωρίσθησαν εις δραχμάς 75, ήτοι μειωμένα κατά 8,50 δραχμάς, εν συγκρίσει με τα υπό της νύν ισχυούσης ρυθμίσεως (συλλογική σύμβασις εργασίας 11.5.1966) καθοριζόμενα τοιαύτα, ενώ θά έδει νά καθορισθούν ηύξημένα κατά τα εν τώ διατακτικώ της παρούσης, β) λαμβανομένου υπ' όψιν των επελθουσών εις τας επιχειρήσεις κεραμοποιίας τεχνολογικών εξελίξεων και προς αποφυγήν προστριβών και εντεύθεν διενέξεων μεταξύ των ενδιαφερομένων κατά την εφαρμογήν της υπ' αριθ. 40/1968 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών, δέον όπως αί εις τους όρους 12 και 13 αυτής περιγραφόμεναι ειδικότητες των εργαζομένων ορισθώσιν, ώς εν τώ διατακτικώ της παρούσης, γ) τα υπό της υπό κρίσιν διατητικής αποφάσεως καθοριζόμενα ημερομίσθια περικλείουν αύξήσεις, κειμένας εις υψηλά επίπεδα, αίτινες υπερβαίνουσι την κατά το μεταξύ της προγενεστέρας και της κρινομένης ρυθμίσεως διαρρεύσαν χρονικόν διάστημα (2 έτη και 5 μήνας) αντίστοιχον αύξησιν του εθνικού εισοδήματος.

Η τυχόν νιοθέτησις της εν λόγω αυξήσεως θέλει συντελέσει δυσμενώς επί του κόστους και της διακινήσεως των υπό των οικείων επιχειρήσεων παραγομένων προϊόντων, δι' ό και αναγκαία κρίνεται η τροποποίησις της ανωτέρω διατητικής αποφάσεως ώς προς το ύψος των ημερομισθίων κατ' ειδικότητας και περιοχείας της χώρας, ώς εν τώ διατακτικώ, αποφασίζομεν :

Εγκρίνομεν μετά τροποποιήσεως την υπ' αριθ. 40/1968 απόφασιν του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών περί των όρων αμοιβής και εργασίας των εργατοτεχνιτών κεραμοποιών άπάσης της χώρας, εκδοθείσαν εις επίλυσιν διενέξεως μεταξύ της Ομοσπονδίας Εργατών Κεραμοποιών, Πλινθοποιών και Αγγειοπλαστών Ελλάδος αφ' ενός και των: 1) Συνδέσμου Ελλήνων Βιομηχάνων και 2) Ανωτάτης Συνομοσπονδίας Βιοτεχνών Ελλάδος αφ' ετέρου και ής το διατακτικόν τροποποιούμενον παρ' ημών κατωτέρω έχει ώς ακολούθως:

Ι) Τα κατώτατα όρια ημερομισθίων των εργατοτεχνιτών κεραμοποιών άπάσης της χώρας καθορίζονται ώς ακολούθως:

Περίοδος από 10.1.1968 μέχρι 30.9.1968:

Ειδικότητες:	Νομών Αττικής Πειραιώς Νήσων Εύβοίας Περ. Γληφάδας	Λοιπής Ελλάδος
1) Τδροροθμισταί	122	111	112
2) Ψήσται παντός εί-			

δους κλιβάνων	122	111	112
3) Καμινευταί παντὸς εἴδους κλιβάνων (ἐπὶ ἡμερομισθίῳ ἐργαζόμενοι καὶ ἀμειβόμενοι)	118	107	108
4) Ἐκκαμινευταί παντὸς εἴδους κλιβάνων (ἐπὶ ἡμερομισθίῳ ἐργαζόμενοι καὶ ἀμειβόμενοι)	118	107	108
5) Καμινευταί (ἐργαζόμενοι καὶ ἀμειβόμενοι κατ' ἀποκοπήν)	110	100	100
6) Ἐκκαμινευταί (ἐργαζόμενοι καὶ ἀμειβόμενοι κατ' ἀποκοπήν)	110	100	100
7) Τυποποιοί	118	107	109
8) Ὁδηγοί μηχανικῶν μέσων (κλάρκ καὶ ἠλεκτροκινήτων)	118	107	108
9) Ἐργάται τεχνιτῶν ξηραντηρίων	117	106	108
10) Ἀνθρακεῖς	116	107	109
11) Ἐμβαπτισταί γαλλικῶν κεράμων (βουτηχτάδες) διενεργοῦντες συγχρόνως τὴν ποιοτικὴν διαλογὴν τῶν γαλλικῶν κεράμων	117	106	108
Λοιποὶ εἰδικευμένοι ἐργάται, ἤτοι :			
12) Τροφοδόται, κόπται, λῆπται, καθαρισταί, ψαλιδισταί, τουμπαρισταί, μεταφορεῖς χειραμαξίων, μεταφορεῖς λάσπης, διαλογεῖς, στιβαδόροι, βελονισταί, σκαφεῖς, (τσαπισταί) ἐργάται τριβείων καὶ ὑγρᾶς κατεργασίας ξηλοῦ)	112	102	103
13) Ἐργάται, καθαρίστριαι, ἐξηραμμένων γαλλικῶν κεράμων, ψαλιδίστριαι, βελονίστριαι καὶ ἐργάτριαι φυσικῶν ξηραντηρίων	107	102	103
14) Λοιποὶ ἐργάται:			
α) Ἄρρενες μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 18ου ἔτους καὶ ἑνὸς ἔτους προϋπηρεσίας ἢ τοῦ 19ου ἀσχέτως προϋπηρεσίας	90	90	90
β) Ἄρρενες μετὰ συμπλήρωσιν τῶν ἄνω προϋποθέσεων	100	96	98
γ) Θήλεις μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 16ου ἔτους τῆς ἡλικίας καὶ ἑνὸς ἔτους προϋπηρεσίας ἢ τοῦ 17ου ἀσχέτως προϋπηρεσίας	87	78	79
δ) Θήλεις μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τῶν ἄνω προϋποθέσεων	88	85	85

Περίοδος ἀπὸ 1.10.1968 καὶ ἑξῆς :

Εἰδικότητες :	Ἡμερομισθίων		
1) Ἐδρορρυθμισταί	130	116	118
2) Ψῆσται παντὸς εἴδους κλιβάνων	130	116	118
3) Καμινευταί παντὸς εἴδους κλιβάνων (ἐπὶ ἡμερομισθίῳ ἐργαζόμενοι καὶ ἀμειβόμενοι)	125	112	114
4) Ἐκκαμινευταί παντὸς εἴδους κλιβάνων (ἐπὶ ἡμερομισθίῳ ἐργαζόμενοι καὶ ἀμειβόμενοι)	125	112	114
5) Καμινευταί (ἐργαζόμενοι καὶ ἀμειβόμενοι κατ' ἀποκοπήν)	113	101	103
6) Ἐκκαμινευταί (ἐργαζόμενοι καὶ ἀμειβόμενοι κατ' ἀποκοπήν)	113	101	103
7) Τυποποιοί	123	110	112
8) Ὁδηγοί μηχανικῶν μέσων (κλάρκ καὶ ἠλεκτροκινήτων)	123	110	112
9) Ἐργάται τεχνιτῶν ξηραντηρίων	122	109	112
10) Ἀνθρακεῖς	121	110	112
11) Ἐμβαπτισταί γαλλικῶν κεράμων (βουτηχτάδες) διενεργοῦντες συγχρόνως τὴν ποιοτικὴν διαλογὴν τῶν γαλλικῶν κεράμων	122	110	112
Λοιποὶ εἰδικευμένοι ἐργάται, ἤτοι :			
12) Τροφοδόται, κόπται, λῆπται, καθαρισταί, ψαλιδισταί, τουμπαρισταί, μεταφορεῖς χειραμαξίων, μεταφορεῖς λάσπης, διαλο-			

γεῖς, στιβαδόροι, βελονιστοί, σκαφεῖς, (τσαπιστοί) ἐργάται τριβείων καὶ ἐγχρῶς κατεργασίας πηλοῦ	117	107	109
13) Ἐργάτριαι, καθαρίστριαι ἐξηραμμένων γαλλικῶν κεράμων, ψαλιδίστριαι, βελονίστριαι καὶ ἐργάτριαι φυσικῶν ξηραντηρίων	111	105	106
14) Λοιποὶ ἐργάται:			
α) Ἄρρενες μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 18ου ἔτους καὶ ἑνὸς ἔτους προϋπηρεσίας ἢ τοῦ 19ου ἀσχέτως προϋπηρεσίας	98	84	86
β) Ἄρρενες μετὰ τὴν πλήρωσιν τῶν ὡς ἄνω προϋποθέσεων	111	105	106
γ) Θήλεις μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 16ου ἔτους τῆς ἡλικίας καὶ ἑνὸς ἔτους τῆς ἡλικίας καὶ ἑνὸς ἔτους προϋπηρεσίας ἢ τοῦ 17ου ἔτους ἀσχέτως προϋπηρεσίας	96	83	84
δ) Θήλεις μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τῶν ὡς ἄνω προϋποθέσεων	98	92	93

Τὰ ὡς ἄνω κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων, ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει δύνανται νὰ εἶναι κατώτερα τοῦ ὑπὸ τῆς ἐκάστοτε ἰσχυούσης ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας καθοριζομένου γενικοῦ κατωτάτου ὁρίου ἡμερομισθίου τοῦ ἐργατοτεχνίτου, ἐργατοτεχνιτρίας καὶ μαθητευομένου, ἐπὶ τῇ οἰκείᾳ προϋποθέσει ἡλικίας καὶ χρόνου ὑπηρεσίας.

ΙΙ. Κατὰ τὰ λοιπὰ ἰσχύουν αἱ κείμεναι διατάξεις.

ΙΙΙ. Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ὑπὸ τὰς ἀνωτέρω διακρίσεις ἄρχεται ἀπὸ τῆς 1ῆς Ἰανουαρίου 1968. Αἱ ἐκ τῆς ἀναδρομικότητος τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης προκύπτουσαι μισθολογικαὶ διαφοραὶ δύνανται νὰ ἐξοφληθῶσιν εἰς τέσσαρας (4) ἰσοπόσους μηνιαίας δόσεις, τῆς πρώτης τούτων καταβαλλομένης ἅμα τῇ δημοσιεύσει τῆς παρούσης διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 28 Νοεμβρίου 1968

—

145794/6834/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας

Περὶ ἐγκρίσεως μετὰ τροποποιήσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 6/1968 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Χανίων περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ὁδοκαθαριστῶν καὶ καρραγωγέων τοῦ Δήμου Χανίων.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 678 τῆς 5 Δεκεμβρίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν : 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957. 2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 6/1968 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Χανίων περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ὁδοκαθαριστῶν καὶ καρραγωγέων τοῦ Δήμων Χανίων. 3) Τὴν διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 68453/3029/28.11.1968 ἐγγράφου τοῦ Ὑπουργείου Συντονισμοῦ διατυπωθεῖσαν ἐπ' αὐτῆς διαφωνίαν. 4) Σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 9 § 2 ἐδαφ. Β' τοῦ ν.δ. 3755/1957 Τμήματος Ἀμοιβῆς καὶ Ὅρων Ἐργασίας τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 2.12.1968, ἣν καὶ ἀποδεχόμεθα, καὶ 5) τὸ γεγονὸς ὅτι ἐν τῇ παραγράφῳ γ' τῆς ὑπ' ἀριθ. 6/1968 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Χανίων, δυνάμει τῆς ὁποίας χορηγεῖται ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας ἐκ ποσοστοῦ 12% ἐπὶ τῶν κατωτάτων ὁρίων ἡμερομισθίων τῶν ὁδοκαθαριστῶν καὶ καρραγωγέων ἐργατῶν τοῦ Δήμου Χανίων δὲν διευκρινίζεται ὅτι τοῦ ἐπιδόματος τούτου δικαιοῦνται μόνον οἱ καρραγωγεῖς ἐργάται, οἵτινες ἀπασχολοῦνται εἰς ἐργασίας ἀποκομιδῆς ἀπορριμμάτων, δι' ἃς δικαιολογεῖται ἡ χορήγησις τοῦ ἐν λόγῳ ἐπιδόματος καὶ δέον τῷ λόγῳ τούτῳ ὅπως ἀποσαφηνισθῇ ἀναλόγως ἡ ὑπὸ κρίσιν διάταξις κατὰ τὰ ἐν τῷ διατακτικῷ τῆς παρούσης εἰδικώτερον ὁριζόμενα, ἀποφασίζομεν:

Ἐγκρίνομεν μετὰ τροποποιήσεως τὴν ὑπ' ἀριθ. 6/1968 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Χανίων περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ὁδοκαθαριστῶν καὶ καρραγωγέων τοῦ Δήμου Χανίων, ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τοῦ Σωματείου Ὁδοκαθαριστῶν καὶ Καρραγωγέων Δήμων Χανίων, ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τοῦ Δήμου Χανίων, ἧς τὸ διατακτικὸν τροποποιούμενον παρ' ἡμῶν κατωτέρω ἔχει ὡς ἀκολούθως:

1) Τὰ κατώτατα ὅρια βασικῶν ἡμερομισθίων τῶν ὁδοκαθαριστῶν καὶ καρραγωγέων ἐργατῶν τοῦ Δήμου Χανίων καθορίζονται ὡς ἀκολούθως :

α) Ἀπὸ 1.10.1968 κατὰ τὴν πρόσληψιν εἰς δραχμὰς 100.

β) Ἀπὸ 1.5.1969 κατὰ τὴν πρόσληψιν εἰς δραχμὰς 105.

2) Τά ὡς ἄνω κατώτατα βασικά ὅρια ἡμερομισθίων προσαυξάνονται διά τῶν ἀκολούθων ἐπιδομάτων:

α) Πολυετοῦς ὑπηρεσίας ἐκ ποσοστοῦ 5% δι' ἑκάστην δετίαν πραγματικῆς ὑπηρεσίας παρά τῷ Δήμῳ ἢ παρ' ἄλλοις ἐργοδόταις προϋπηρεσίας καί μέχρι τριῶν δετιῶν.

β) Γάμου, ἐκ δραχμῶν 200 μηνιαίως διά τήν μή ἐργαζομένην καί μή συνταξιοδοτουμένην σύζυγον. Ἡ ὕπαρξις τοῦ γάμου θά ἀποδεικνύεται διά τῆς προσαγωγῆς ληξιαρχικῆς πράξεως γάμου.

γ) Ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας ἐκ ποσοστοῦ 12%, ὑπολογιζομένου ἐπί τῶν ὡς ἄνω κατωτάτων ὁρίων βασικῶν ἡμερομισθίων. Τοῦ ἐν λόγῳ ἐπιδόματος δικαιοῦνται οἱ καραγωγεῖς ἐργάται μόνον ἐφ' ὅσον ἀπασχολοῦνται εἰς ἐργασίας ἀποκομιδῆς ἀπορριμμάτων. Ἐν ἡ περιπτώσει οἱ καραγωγεῖς ἐργάται δέν ἀπασχολοῦνται εἰς ἐργασίας ἀποκομιδῆς ἀπορριμμάτων, τό κατώτατον ὅριον βασικοῦ ἡμερομισθίου αὐτῶν καθορίζεται ὡς ἀκολούθως:

α) Ἀπό 1.10.1968, κατά τήν πρόσληψιν εἰς δραχμάς 112, καί

β) Ἀπό 1.5.1969, κατά τήν πρόσληψιν εἰς δραχμάς 117,60.

3) Εἰς ἅπαντας τούς ἀνωτέρω παρέχονται κατ' ἔτος δύο (2) φόρμαι ἐργασίας, ἓν (1) ζεῦγος χειροκτίων, ἓν (1) ζεῦγος γαλοτσῶν, ἅτινα ἀνήκουν εἰς τήν κυριότητα τοῦ Δήμου Χανίων καί ἀντικαθίστανται ὑπό τούτου ἅμα τῇ φθορᾷ των.

4) Ὡσαύτως εἰς ἅπαντας τούς ἀνωτέρω παρέχεται μία (1) φιάλη γάλακτος ἡμίσεος (½) λαοῦ καθ' ἑκάστην ἡμέραν πραγματικῆς ἐργασίας, ὡς καί ἓν (1) κιλόν σάπωνος μηνιαίως.

5) Τυχόν καταβαλλόμενα ἀποδοχαί, ἀνώτεραι τῶν ὑπό τῆς παρούσης καθοριζομένων, δέν δύνανται νά μειωθῶσιν.

6) Ἡ ἰσχύς τῆς παρούσης, ὑπό τάς ἀνωτέρω διακρίσεις, ἄρχεται ἀπό τῆς 1ης Ὀκτωβρίου 1968.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διά τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 4 Δεκεμβρίου 1968

—

145158/6783/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περί κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 19/1968 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς «περί τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καί ἐργασίας τῶν τσιμεντεργατῶν ἀπάσης τῆς χώρας».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 675 τῆς 3 Δεκεμβρίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: Τάς διατάξεις τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπό τοῦ ν.δ. 3755/1957, ἀποφασίζομεν :

Κηρύσσομεν ἐκτελεστήν τήν ἐν θέματι ὑπ' ἀριθ. 19/1967 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς, ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξύ τῆς Ὁμοσπονδίας Ἐργατοτεχνιτῶν καί Ὑπαλλήλων Τσιμέντων Ἑλλάδος ἀφ' ἑνός καί ἀφ' ἑτέρου τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων καί ἧς τό διατακτικόν ἔχει ὡς ἀκολούθως:

1) Τά κατώτατα ὅρια τῶν βασικῶν μισθῶν καί ἡμερομισθίων τῶν ἐργατοτεχνιτῶν τσιμεντοβιομηχανίας ἁπάσης τῆς χώρας καθορίζονται ὡς ἑξῆς :

	Μηνιαίως δρχ.
α) Ψήστης	3.987,50
β) Μυλωνάς	3.500
γ) Ξηραντήρης	2.887,50

	Ἡμερομίσθιον δραχμαί
δ) Βοηθός ψήστου	115,50
ε) Λιπαντής	115,50

στ) Σακκιασταί, ζυγωταί, ψηχραντήρηδες, σιλαδῶροι, προσοπικόν ἐναερίων μεταφορῶν καί λοιποί ἐργάται παραγωγῆς ἀπασχολούμενοι παντός εἰς οἱανδήποτε ἐργασίαν παραγωγῆς 104,50 καί ἀπό 1.5.1969, 110.

	Ἀπό 4.10.1968 μέχρι 30.4.1969	Ἀπό 1.5.1969 καί ἑξῆς
ζ) Ἐξωτερικοί ἐργάται αὐλῆς	96,30	103,50
η) Ἐργάτριαι	80,25	86,25

2) Τυχόν καταβαλλόμενα ἀποδοχαί ἀνώτεραι τῶν ὑπό τῆς παρούσης καθοριζομένων δέν δύνανται νά μειωθῶσιν.

3) Εἰς τούς ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἔχοντας τήν ἰδιότητα τοῦ ὑπαλλήλου παρέχεται ἐπίδομα διά τήν μή ἐργαζομένην, οὐδέ συνταξιοδοτουμένην σύζυγον καί ἐφ' ὅσον δέν χορηγεῖται τοιοῦτον ὑπό τοῦ Ο.Α.Α.Α. ἰσόποσον πρός τό ἑκάστοτε ὑπό τοῦ Ὀργανισμοῦ τούτου καταβαλλόμενον.

4) Κατά τά λοιπά ἐξακολουθοῦν ἰσχύουσαι αἱ κείμεναι διατάξεις.

5) Ἡ ἰσχύς τῆς παρούσης ὑπό τάς ἀνωτέρω διακρίσεις ἄρχεται ἀπό 4 Ὀκτωβρίου 1968.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διά τῆς Ἐφημερί-

δος της Κυβερνήσεως.

Έν Άθήναις τῇ 2 Φεβρουαρίου 1968

—

129634/6019/1968 Άπόφ. Υπουργών Συντονισμού και Εργασίας

Περί εγκρίσεως μετά τροποποιήσεως της από 19.8.1968 συλλογικής συμβάσεως εργασίας εργατοτεχνιτών και υπαλλήλων του Δήμου Φλωρίνης.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 564 της 24 Όκτωβρίου 1968)

Έχοντες υπ' όψιν : 1) Την από 19.8.1968 συλλογικήν σύμβασιν εργασίας των εργατοτεχνιτών και υπαλλήλων Δήμου Φλωρίνης, 2) την επ' αυτής διαφωνίαν του Υπουργείου Συντονισμού, διατυπωθείσαν διά του υπ' αριθ. 58028/ΚΙΙ/2549 εγγράφου. 3) Την επί της διαφωνίας ταύτης γνωμοδότησιν του κατ' άρθρον 9 § 2 εδάφ. Β' του ν.δ. 3755/1957 Τμήματος Αμοιβής και Όρων Εργασίας του Εθνικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Κοινωνικής Πολιτικής, ληφθείσαν κατά την συνεδρίασιν αυτού της 15.10.1968, ην και αποδεχόμεθα, και 4) το γεγονός ότι το επίδομα άνθυγιεινής εργασίας το χορηγούμενον υπό άλλων Δήμων της χώρας και εις τον αυτόν κλάδον εργαζομένων ανέρχεται εις ποσοστόν 10% επί του ημερομισθίου του αντιδικεύτου εργάτου και ότι το επίδομα οικογενειακών βαρών, το χορηγούμενον εις τους εργατοτεχνίτας ετέρων Δήμων της χώρας, ανέρχεται εις δραχμάς 150 μηνιαίως, εν ω εν προκειμένω ταύτα καθορίζονται εις επίπεδα κατώτερα, κατ' αντίθεσιν προς την επί του θέματος ακολουθουμένην κυβερνητικήν πολιτικήν, ήτις αποβλέπει εις την σύμμετρον κατά τας αρχάς ίσης μεταχειρίσεως βελτίωσιν των όρων αμοιβής των μισθωτών, δέον δε τοις λόγοις τούτοις, όπως, τροποποιουμένης της ως άνω συλλογικής συμβάσεως, ορισθώσι τα εν τω διατακτικώ της παρούσης καθοριζόμενα, αποφασίζομεν:

Εγκρίνομεν την εν θέματι συλλογικήν σύμβασιν εργασίας, κατατεθείσαν την 4.10.1968, συνταχθέντος προς τούτο του υπ' αριθ. 946/1968 πρακτικού καταθέσεως, και της οποίας το κείμενον, τροποποιούμενον παρ' ημών κατά τα ανωτέρω, έχει ως ακολούθως:

Τοπική συλλογική σύμβασις εργασίας των εργατοτεχνιτών και εκτάκτων υπαλλήλων του Δήμου Φλωρίνης

Εν Φλωρίνη σήμερον την 19ην, δεκάτην ενάτην, του μηνός Αυγούστου του έτους 1968, χίλια εννεακόσια εξήκοντα οκτώ, ημέραν Δευτέραν και ώραν 11ην π.μ., συνελθόντες εν τω Δημαρχιακώ καταστήματι (Γραφείον Δημάρχου), αφ' ενός ο Αναστ. Χαρισίου Κωτσόπουλος, Δήμαρχος Φλωρίνης, εξουσιοδοτηθείς διά της υπ' αριθ. 204/4.7.1968 αποφάσεως του Δημοτικού Συμβουλίου, επικυρωθείσης διά της υπ' αριθ. 21008/22.7.1968 τοιαύτης της Νομαρχίας Φλωρίνης, και αφ' ετέρου ο Κωνσταντίνος Μότσιος, πρόεδρος του νομίμως ιδρυθέντος διά της υπ' αριθ. 66/6.4.1967 αποφάσεως του Πρωτοδικείου Φλωρίνης και καταχωρηθέντος εις τα βιβλία ανεγνωρισμένων σωματείων του αυτού Πρωτοδικείου υπ' αύξοντα αριθ. 231/1967 επαγγελματικού σωματείου υπό την επωνυμίαν «Εθνικόν Σωματείον Εργατοτεχνιτών του Δήμου Φλωρίνης», νομίμως εξουσιοδοτηθέντος διά της υπ' αριθ. 2/6.8.1968 αποφάσεως του Διοικητικού Συμβουλίου, συνεφώνησαν την επογραφήν της παρούσης τοπικής συλλογικής συμβάσεως και αμφότεροι απεδέχθησαν τους κατωτέρω όρους:

Άρθρον 1

Χορηγείται επίδομα ανθυγιεινής εργασίας εκ ποσοστού 10% επί των κατωτάτων ορίων αποδοχών.

Άρθρον 2

Χορηγείται επίδομα οικογενειακών βαρών (επίδομα συζύγου) εκ δραχμών 150 μηνιαίως ανεξαρτήτως ύπάρξεως ή μη τέκνων. Η πιστοποίησις ύπάρξεως αποδεικνύεται διά της κατά νόμον ληξιαρχικής πράξεως ή πιστοποιήσεως Δημάρχου ή πιστοποιητικού της Ιεράς Μητροπόλεως.

Το ως άνω επίδομα παύει χορηγούμενον εν περιπτώσει χηρείας ή διαζυξέως.

Άρθρον 3

Χορηγείται ετησίως ανά εν ζεύγος χειροκτίων εργασίας.

Άρθρον 4

Τεχνίται ήδη υπηρετούντες ή μέλλοντες να θεατισθώσιν ευνοϊκώτερα όροι αμοιβής και εργασίας διά νόμων, διατάγματος, υπουργικής αποφάσεως και εθνικών συλλογικών συμβάσεων, επικρατούσιν οι διά της παρούσης συμβάσεως ή εφαρμόζονται εκ παραλλήλου.

Άρθρον 5

Εις τους όρους της παρούσης συλλογικής συμβάσεως εργασίας υπάγονται άπαντες οι ημερομίσθιοι εργατοτεχνίται των συνεργείων οι συνδεόμενοι μετά του Δήμου διά σχέσεως εργασίας ιδιωτικού δικαίου και ασχολούμενοι με την καθαριότητα (σάρωμα οδών και πλατειών), περι-

συλλογήν απορριμμάτων, συντήρησιν τοῦ δικτύου ἐπονόμων καὶ ὁ ἡμερομίσθιος ἐπιστάτης τῶν δημοτικῶν ἔργων.

Ἄρθρον 6

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἰσχύει ἀναδρομικῶς ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1968 καὶ λήγει τὴν 31 Δεκεμβρίου 1968.

Οἱ συμβαλλόμενοι

(Ἕπονται ὑπογραφαί)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 23 Ὀκτωβρίου 1968

—

133377/6220/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας

Περὶ ἐγκρίσεως μετὰ τροποποιήσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 8/1968 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης ἀπερὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν καὶ ἐργατριῶν χαρτοποιΐας περιφερείας Εἰρηνοδικείου Θεσσαλονίκης.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 586 τῆς 4 Νοεμβρίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957. 2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 8/1968 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν καὶ ἐργατριῶν χαρτοποιΐας περιφερείας Εἰρηνοδικείου Θεσσαλονίκης. 3) Τὴν διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 61840/ΚΠ 2740/1968 ἐγγράφου τοῦ Ὑπουργείου Συντονισμοῦ διατυπωθεῖσαν ἐπ' αὐτῆς διαφωνίαν. 4) Σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 9 § 2 ἐδάφιον 6' τοῦ ν.δ. 3755/1957 Τμήματος Ἀμοιβῆς καὶ Ὅρων Ἐργασίας τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 2.11.1968, πρὸς ἣν δὲν συμφωνοῦμεν, διὰ τοὺς κατωτέρω λόγους: α) Ναὶ μὲν ἀναγνωρίζεται ἡ σκοπιμότης τῆς βελτιώσεως τῶν ἀποδοχῶν τῶν μισθωτῶν, οἵτινες κέκτηνται πολυετῆ ὑπηρεσίαν παρὰ τῇ αὐτῇ ἐπιχειρήσει, συνεπαγομένην μείζονα ἐμπειρίαν καὶ ἀπόδοσιν, οὐχ ἧττον ὅμως τὸ διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν διατητικῆς ἀποφάσεως ὁριζόμενον ἐπίδομα πολυετίας μέχρι 10% συνεπάγεται ὑπέρμετρον ἐπιβάρυνσιν τῶν εἰς ταύτην ὑπαγομένων ἐργοδοτῶν καὶ δέον νὰ περιορισθῇ εἰς ποσοστὸν 5%, καταβλητέον ἀπὸ τῆς 1ης Ὀκτωβρίου 1968 καὶ ἑφεξῆς καὶ β) ἐπειδὴ τὰ ὑπὸ τῆς εἰρημένης διατητικῆς ἀποφάσεως καθοριζόμενα ἡμερομίσθια διὰ τὰς ὑπ' ἀριθ. 9, 10, 11 καὶ 12 εἰδικότητας ὑπολείπονται διὰ τὸ ἀπὸ 1ης Ὀκτωβρίου 1968 καὶ ἑφεξῆς χρονικὸν διάστημα τῶν ὑπὸ τῆς προσφάτως ὑπογραφείσης ἀπὸ 12.9.1968 ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως προβλεπομένων γενικῶν κατωτάτων ὁρίων ἡμερομισθίων, δέον νὰ προσαρμοσθῶσιν ἀναλόγως πρὸς ταῦτα, ἀποφασίζομεν :

Ἐγκρίνομεν μετὰ τροποποιήσεως τὴν ὑπ' ἀριθ. 8/1968 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν καὶ ἐργατριῶν χαρτοποιΐας περιφερείας Εἰρηνοδικείου Θεσσαλονίκης, ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τοῦ Συνδέσμου Ἐργατοτεχνιτῶν Χαρτοποιΐας Θεσσαλονίκης ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τοῦ Συνδέσμου Βιομηχάνων Μακεδονίας - Θράκης, ἧς τὸ διατακτικόν, τροποποιούμενον παρ' ἡμῶν κατωτέρω, ἔχει ὡς ἀκολούθως :

Α' Ὅροι ἀμοιβῆς

Τὰ κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων τῶν ἐργατοτεχνιτῶν καὶ ἐργατριῶν χαρτοποιΐας περιφερείας Εἰρηνοδικείου Θεσσαλονίκης καθορίζονται ὡς κάτωθι κατὰ κατηγορίας ἐργαζομένων:

1) Χαρτοποιοί, ὁδηγοὶ χαρτοποιητικῶν μηχανῶν δραχμαὶ 130.

2) Βοηθοὶ αὐτῶν δραχμαὶ 105 καὶ ἀπὸ 1.5.1969 δραχμαὶ 110.

3) Ὁδηγοὶ ἁλλανδικῶν μηχανῶν (δεξαμενῶν) δραχμαὶ 130.

4) Βοηθοὶ αὐτῶν δραχμαὶ 105 καὶ ἀπὸ 1.5.1969 δραχμαὶ 110.

5) Μυλωθροὶ καὶ χειρισταὶ ἀναλυτοῦ δραχμαὶ 120.

6) Κόπται χάρτου, μπομπίνα, κοπτικῆς δραχμαὶ 120.

7) Χαρτονοποιοί, γναλισταί, κόπται, ζυγισταί, δεματοποιοὶ χαρτονίου καὶ χειρισταὶ ξηραντηρίου δραχμαὶ 110.

8) Φορτοεκφορτωταὶ εἰσαγωγεῖς καὶ ἐξαγωγεῖς δραχμαὶ 105 καὶ ἀπὸ 1.5.1969 δραχμαὶ 110.

9) Ἐργάται αὐλῆς δραχμαὶ 100 καὶ ἀπὸ 1.5.1969 δραχμαὶ 105.

10) Ἐργάται διαλογῆς χάρτου δραχμαὶ 100 καὶ ἀπὸ 1.5.1969 δραχμαὶ 105.

11) Ἐργάται καὶ ἐργάτριαι νεοπροσλαμβανόμενοι θὰ λαμβάνουν τὰ ὑπὸ τῆς ἑκάστοτε ἰσχυούσης ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας καθοριζόμενα ἡμερομίσθια, ηὐξημένα κατὰ

3 δραχμάς μετὰ παρέλευσιν διμήνου ἀπὸ τῆς προσλήψεως.

Β' Εἰδικοὶ ὅροι

α) Ἐπίδομα πολυετίας : Εἰς πάντας τοὺς ἀνωτέρω ἐργατοτεχνίτας παρέχεται ἐπίδομα πολυετοῦς ὑπηρεσίας ἐκ 5% μετὰ συμπλήρωσιν δετοῦς ὑπηρεσίας παρὰ τῇ αὐτῇ ἐπιχειρήσει. Τὸ ἐπίδομα τοῦτο, ὑπολογιζόμενον ἐπὶ τῶν ὡς ἄνω καθοριζομένων βασικῶν ἡμερομισθίων, καταβάλλεται ἀπὸ τῆς 1.10.1968.

β) Εἰς ἅπαν τὸ προσωπικὸν χαρτοπολίας - χαρτοναπολίας θὰ χορηγῆται ἓν ζεῦγος ἀρβυλῶν κατ' ἔτος.

γ) Εἰς ἅπαν τὸ προσωπικὸν χορηγεῖται κατ' ἔτος ἀνὰ μία φόρμα ἐργασίας εἰς τοὺς ἄνδρας καὶ ἀνὰ μία μπλούζα ἐργασίας εἰς τὰς γυναῖκας, ἀπάντων τῶν εἰδῶν τούτων ἀνηκόντων εἰς τὴν κυριότητα τοῦ ἐργοδότου.

δ) Εἰς τοὺς ἐργάτας αὐλῆς χορηγεῖται ἀνὰ ἓν ἀδιάβροχον καὶ ἓν ζεῦγος ὑποδημάτων ἐξ ἐλαστικοῦ, τῆς κυριότητος τῶν εἰδῶν τοιούτων ἀνηκούσης εἰς τὸν ἐργοδότην.

ε) Οἱ μέχρι σήμερον καταβαλλόμενοι μισθοὶ καὶ ἡμερομίσθια, ἐφ' ὅσον εἶναι ἀνώτεροι τῶν ὑπὸ τῆς παρούσης καθοριζομένων, δὲν δύνανται νὰ μειωθῶσιν.

στ) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ὑπὸ τὰς ἀνωτέρω διακρίσεις ἄρχεται ἀπὸ τῆς 17ης Μαΐου 1968.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 4 Νοεμβρίου 1968

—

135341/6285/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας προσωπικοῦ κρεοπωλείων Θεσσαλονίκης.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 616 τῆς 9 Νοεμβρίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν : 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 3239/1955, 2) Τὴν κοινοποιηθεῖσαν ἡμῖν ἔγγραφον δήλωσιν καταγγελίας τῆς ἐν θέματι συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ 3) σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 29.10.1968, ἀποφασίζομεν :

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ τρίμηνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρι 10.2.1969, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ἀπὸ 15.6.1967 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας προσωπικοῦ κρεοπωλείων Θεσσαλονίκης (Φ.Ε.Κ. 561 τεῦχος Β' τῆς 8.9.1967) (*).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 7 Νοεμβρίου 1968

—

16156/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐσωτερικῶν

Περὶ ἐφαρμογῆς τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ν.δ. 4234/1962 καὶ ἐπὶ τοῦ προσωπικοῦ ὀργανισμῶν, ἐπιχειρήσεων καὶ ἐκμεταλλεύσεων κοινῆς ὠφελείας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 621 τῆς 11 Νοεμβρίου 1968)

Λαβόντες ὑπ' ὄψιν : 1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ν.δ. 4234/1962 «περὶ ρυθμίσεως θεμάτων ἀφορώντων τὴν ἀσφάλειαν τῆς χώρας», δι' ὃν ὁρίζεται, ὅτι αἱ διατάξεις τοῦ ἀ.ν. 516 τῆς 5/8 Ἰανουαρίου 1948 «περὶ ἐλέγχου νομιμοφροσύνης τῶν δημοσίων κλπ. ὑπαλλήλων καὶ ὑπηρετῶν», ὡς ἐκυρώθη καὶ ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ΜΘ'/1948 ψηφίσματος, ἔχουσιν ἐφαρμογὴν κατὰς ἐν αὐταῖς διακρίσεις καὶ ἐπὶ πάσης φύσεως ὀργανισμῶν ἢ ἐπιχειρήσεων ἢ ἐκμεταλλεύσεων κοινῆς ὠφελείας ἢ τῶν ἀσχολουμένων εἰς τὴν παραγωγὴν εἰδῶν χρησίμων εἰς τὴν ἐθνικὴν ἄμυναν, διὰ πράξεως τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ. 2) Τὰς κατὰ καιροὺς ἱδρυθείσας ὑπὸ τῶν Ὀργανισμῶν Τοπικῆς Αὐτοδιοικήσεως καὶ λειτουργούσας τοιαύτας ἐπιχειρήσεις κλπ., ἀποφασίζομεν :

Ὁρίζομεν, ὅπως αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ν.δ. 4234/1962 «περὶ ρυθμίσεως θεμάτων ἀφορώντων τὴν ἀσφάλειαν τῆς χώρας» ἐφαρμοζωνται καὶ ἐπὶ πάσης φύσεως προσωπικοῦ τῶν κατωτέρω ὀργανισμῶν, ἐπιχειρήσεων καὶ ἐκμεταλλεύσεων κοινῆς ὠφελείας.

1) Δημοτικῆς Ἐπιχειρήσεως Φωταερίου Ἀθηνῶν (Δ.Ε.Φ.Α.).

2) Ἐπιχειρήσεως Δημοτικοῦ Τραμ Ρόδου (Ε.Δ.Τ.Ρ.).

3) Ροδιακοῦ Ὀργανισμοῦ Δημοτικῶν Λιτοκαμήτων (Ρ.Ο.Δ.Α.).

4) Κοινῆς ἐπιχειρήσεως Κοινότητος Κοσκινοῦ Δωδεκανήσου καὶ Ἐκκλησιαστικῆς Ἐπιτροπῆς διὰ τὴν ἐκμετάλλευσιν ἐλαιουργείου.

5) Ψυγείων Δημοτικῆς Ἀγορᾶς Βεροίας.

6) Δημοτικῆς Ἐπιχειρήσεως ἐκμεταλλεύσεως

(*) ΕΕΔ 26, 1297.

ἰαματικῶν πηγῶν Λαγκαδᾶ - Θεσσαλονίκης.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 29 Ὀκτωβρίου 1968

—

146910/6860/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας

Περὶ χορηγήσεως δώρου Χριστουγέννων 1968 - Νέου Ἔτους 1969 εἰς τοὺς ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ἀπασχολουμένους μισθωτούς.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 679 τῆς 6 Δεκεμβρίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 1901/1951 «περὶ κυρώσεως τοῦ ἀ.ν. 1777/1951 περὶ συμπληρώσεως τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. 28/1944» καὶ τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ ἀ.ν. 866/1946 καὶ τὰς τοιαύτας τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ν.δ. 4547/1966 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως διατάξεων τινων τῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας κλπ.», ἀποφασίζομεν :

Ἄρθρον 1

1) Οἱ πάσης φύσεως ἐργοδόται ὑποχρεοῦνται, ὅπως καταβάλουν εἰς ἕκαστον ἐκ τοῦ ὑπαλληλικοῦ, τεχνικοῦ, ἐργατικοῦ καὶ ὑπηρετικοῦ προσωπικοῦ αὐτῶν, μεθ' οὗ συνδέονται διὰ σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ἀπὸ 18.4.1968 μέχρις 23.12.1968, ἔκτακτον οἰκονομικὴν ἐνίσχυσιν (δῶρον) ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τῶν Χριστουγέννων 1968 - Νέου Ἔτους 1969, ἴσην πρὸς ἕνα μηνιαῖον μισθὸν διὰ τοὺς ἐπὶ μισθῷ ἀμειβομένους, πρὸς 25 δὲ ἡμερομίσθια διὰ τοὺς ἐπὶ ἡμερομισθίῳ ἀμειβομένους.

2) Εἰς ἐκείνους ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἐργαζομένων, ὧν ἡ σχέσις ἐργασίας μετὰ τοῦ ὑποχρέου εἰς καταβολὴν τοῦ δώρου ἐργοδότου δὲν διήρκεσε καθ' ὅλον τὸ ἀνωτέρω χρονικὸν διάστημα, θέλει καταβληθῆ ὡς δῶρον ποσὸν ἴσον πρὸς 1/25 τοῦ μηνιαίου μισθοῦ ἢ ἓν (1) ἡμερομίσθιον, ἀναλόγως τοῦ συμπεφωνημένου τρόπου ἀμοιβῆς, ἀνὰ ἕκαστον 10ήμερον χρονικὸν διάστημα διαρκείας τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως αὐτῶν, ἐντὸς τῆς χρονικῆς περιόδου ἀπὸ 18.4.1968 μέχρις 23.12.1968, τοῦ συνολικοῦ ποσοῦ τοῦ δώρου μὴ δυναμένου νὰ ὑπερβῇ τὸν ἕνα μισθὸν ἢ τὰ 25 ἡμερομίσθια. Διὰ χρονικὸν διάστημα μικρότερον τοῦ 10ημέρου καταβάλλεται ἀνάλογον κλάσμα.

3) Εἰς τὸν χρόνον διαρκείας τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως δὲν ὑπολογίζονται αἱ ἡμέραι, καθ' ἃς ὁ μισθωτός, κατὰ μὴ λυθείσης τῆς ἐργασιακῆς αὐτοῦ σχέσεως, ἀπέσχε τῆς ἐργασίας ἀδικαιολογήτως ἢ λόγῳ ἀδείας ἄνευ ἀποδοχῶν. Συνυπολογίζεται πάντως ὁ χρόνος τῆς ὑποχρεωτικῆς ἐκ τῆς ἐργασίας ἀποχῆς τῶν γυναικῶν πρὸ καὶ μετὰ τὸν τοκετόν.

4) Εἰς τοὺς ἀπασχολουμένους εἰς δημόσια, δημοτικὰ καὶ κοινοτικὰ ἔργα, τὰς ἐποχιακῶς ἐκτελουμένας ἐργασίας, ὡς καὶ εἰς τοὺς ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου ἢ τοὺς πρὸς ἐκτέλεσιν ὡρισμένου ἔργου ἀσχοληθέντας τεχνίτας, ἐργάτας καὶ ὑπηρέτας, θέλει καταβληθῆ ὡς δῶρον ἓν ἡμερομίσθιον ἀνὰ ἀκτὼ (8) πραγματοποιηθέντα τοιαῦτα ἐντὸς τῆς χρονικῆς περιόδου ἀπὸ 18.4.1968 μέχρις 23.12.1968 ἢ ἀνάλογον κλάσμα διὰ τὰ κάτω τῶν ὀκτὼ πραγματοποιηθέντα, τοῦ συνολικοῦ ποσοῦ τοῦ δώρου μὴ δυναμένου νὰ ὑπερβῇ τὰ 25 ἡμερομίσθια.

Ἄρθρον 2

1) Τὸ ὡς ἄνω δῶρον θέλει ὑπολογισθῆ βάσει τῶν πράγματι καταβαλλομένων κατὰ τὴν δημοσίευσιν τῆς παρούσης ἢ κατὰ τὴν ἐντὸς τῆς ἀνωτέρω χρονικῆς περιόδου λόγῳ τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως μισθῶν ἢ ἡμερομισθίων. Ὡς καταβαλλόμενος μισθὸς ἢ ἡμερομίσθιον νοεῖται ἐν προκειμένῳ τὸ σύνολον τῶν εἰς χρῆμα τακτικῶν ἀποδοχῶν τοῦ μισθωτοῦ, ἐξαιρουμένων μόνον τῆς ἐπερωριακῆς ἀποζημιώσεως, τῶν ὁδοιπορικῶν ἐξόδων, τοῦ ἐπιδόματος ἀδείας καὶ τῶν παροχῶν εἰς εἶδος, ὡς τροφῆς, οἰκήσεως, ἱματισμοῦ κλπ.

2) Μισθωτοί, ὅμως, ὧν αἱ καταβαλλόμεναι ἀποδοχαὶ δὲν ὑπερβαίνουν τὰς ὑπὸ τῶν οἰκείων συλλογικῶν συμβάσεων, διαιτητικῶν ἀποφάσεων ἢ ἑτέρων διατάξεων, ἰσχυουσῶν κατὰ τὴν δημοσίευσιν τῆς παρούσης, καθοριζομένας τοιαύτας, θέλουσι λάβει τὸ δῶρον βάσει τῶν ἐπὶ τούτων προβλεπομένων ἀποδοχῶν, συνυπολογιζομένων καὶ τοῦ ἀντιτίμου τῶν εἰς εἶδος παροχῶν, ἐφ' ὅσον αὗται θεωροῦνται ὡς μέρος τοῦ μισθοῦ καὶ ἐπιβάλλονται δι' ὑποχρεωτικοῦ κανόνος δικαίου. Συνυπολογίζονται πάντως αἱ τυχὸν διὰ τὰς εἰς εἶδος παροχὰς ἐνεργούμεναι κρατήσεις ἐκ τῶν ἀποδοχῶν.

3) Διατάξεις νόμων, διαταγμάτων, ὑπουργικῶν ἀποφάσεων, συλλογικῶν συμβάσεων, διαιτητικῶν ἀποφάσεων, ἐσωτερικῶν κανονισμῶν καὶ λοιπῶν σχετικῶν πράξεων, προβλέπουσαι εὐνοϊκωτέρους τῆς παρούσης ὅρους παροχῆς δώρων Χριστουγέννων καὶ Πάσχα, κατισχύουσιν.

4) Προκειμένου περὶ τῶν ὑπαλλήλων τῶν ἀπασχολουμένων μετὰ τοῦ Δημοσίου ἢ τῶν Ν.Π.Δ.Δ. διὰ σχέσεως ἰδιωτικοῦ δικαίου καὶ ἐχόντων ἀντιμισθίαν τακτικοῦ διοικητικοῦ ὑπαλλήλου καταβάλλεται εἰς τούτους ὡς δῶρον ὅ,τι καὶ εἰς τοὺς τ

κτικοὺς ὑπαλλήλους τοῦ ἀντιστοίχου μισθοῦ.

Ἄρθρον 3

1) Διὰ τοὺς ἐργατοτεχνίτας - ἐξαιρέσει τῶν ἐν τοῖς ἑπομένοις ἄρθροις ἀναφερομένων κατηγοριῶν - οἵτινες ἀπασχολοῦνται παρ' ἑνὶ ἐργοδότῃ καὶ ἀμείβονται κατὰ μονάδα ἐργασίας ἢ ἐπὶ ποσοστοῖς ἢ κατ' ἄλλο σύστημα κυμαινομένων ἀποδοχῶν, ὡς διὰ μικτοῦ συστήματος (βασικῶν ἡμερομισθίων μετὰ προσθέτων ἀμοιβῶν βάσει παραγωγῆς ἢ ηὐξημένης ἀποδόσεως), τὸ διὰ τῆς παρούσης χορηγούμενον δῶρον θέλει ὑπολογισθῇ ὑπὸ τὰς προϋποθέσεις τῶν παραγράφων 1 καὶ 2 τοῦ ἄρθρου 1 αὐτῆς, βάσει ἡμερομισθίου ἴσου πρὸς τὸν μέσον ὅρον τῶν ἀμοιβῶν, ἃς ἔλαβεν ἕκαστος μισθωτὸς κατὰ τὸ ἀπὸ 18.4.1968 μέχρις 23.12.1968 χρονικὸν διάστημα. Τὸ ἡμερομίσθιον τοῦτο, ὅπερ ἐξευρίσκεται διὰ τῆς διαιρέσεως τοῦ συνόλου τῶν ἐν λόγῳ ἀμοιβῶν διὰ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἡμερῶν τῶν περιλαμβανομένων εἰς τὸ προαναφερόμενον χρονικὸν διάστημα, δύναται νὰ περιορισθῇ διὰ μὲν τοὺς ἄρρενας μέχρις 160 δραχμῶν, διὰ δὲ τὰς θήλεις μέχρις 130 δραχμῶν καὶ διὰ τοὺς μαθητευομένους ἀμφοτέρων τῶν φύλων μέχρις 60 δραχμῶν.

Ὡσαύτως εἰς τοὺς ὑπαλλήλους, οἵτινες ἀμείβονται διὰ μισθοῦ καὶ ποσοστῶν, ὡς δῶρον θέλει καταβληθῇ ποσὸν ἴσον πρὸς τὸν μέσον ὅρον τῶν μηνιαίων ἀποδοχῶν, ἃς ἔλαβεν ἕκαστος κατὰ τὸ ἀπὸ 18.4.1968 μέχρις 23.12.1968 χρονικὸν διάστημα, ἐφαρμοζομένων καὶ ἐν προκειμένῳ τῶν προϋποθέσεων καὶ περιορισμῶν τῶν λοιπῶν διατάξεων τῆς παρούσης.

2) Οἱ ἀπασχολούμενοι εἰς πλείονας τοῦ ἑνὸς ἐργοδότας μισθωτοὶ ἐν γένει καὶ ἀμειβόμενοι ἐπὶ μισθῷ ἢ ἡμερομισθίῳ ἢ ὡρομισθίῳ θὰ τύχωσι παρ' ἑκάστου τῶν μεθ' ὧν ἐκ τούτων συνδέονται διὰ σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου δώρου ἴσου πρὸς τὸν μέσον ὅρον τῶν μηνιαίων ἀποδοχῶν, ἃς ἔλαβον παρ' ἑκάστου ἐργοδότου κατὰ τὸ ἀπὸ 18.4.1968 μέχρις 23.12.1968 ἢ μέχρι τῆς λύσεως τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως χρονικὸν διάστημα, ἐφαρμοζομένων καὶ ἐν προκειμένῳ τῶν προϋποθέσεων καὶ περιορισμῶν τῶν λοιπῶν διατάξεων τῆς παρούσης. Ἐπὶ τῇ βάσει τῶν αὐτῶν ἀποδοχῶν θέλει ὑπολογισθῇ καὶ τὸ δῶρον τῶν ἐπὶ ὡρομισθίῳ παρ' ἑνὶ μόνον ἐργοδότῃ ἀπασχολουμένων.

3) Ὡσαύτως δικαιοῦνται δώρου ὑπὸ τοὺς ἐν ἄρθρῳ 1 (§ 1 καὶ 2) καὶ 2 (§ 1) τῆς παρούσης ὅρους καὶ προϋποθέσεις καὶ οἱ ἐπὶ μισθῷ νομικοὶ σύμβουλοι, δικηγόροι καὶ λοιπῶν ἐπιστημονικῶν προσωπικῶν τῶν πάσης φύσεως νομικῶν προσώπων καὶ ἐπιχειρήσεων καὶ ἐκμεταλλεύσεων, ὡς καὶ οἱ ἐπὶ σχέσει ἐργασίας τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου ὑπηρετοῦντες ἰατροὶ τῶν λιμένων καὶ ἀερολιμένων.

4) Οἱ ἀρτυλοτεχνῖται τῶν στρατιωτικῶν ἐργοστασίων θὰ λάβουν τὸ δῶρον Χριστουγέννων 1968 - Νέου Ἔτους 1969, ὑπολογιζόμενον ὡς ἡ ὑπ' ἀριθ. Φ. 844/545/929221/24.10.1967 ἐγκύκλιος διαταγὴ τοῦ Γ.Ε.Σ./Σ.Ο.Τ. ὁρίζει.

Ἄρθρον 4

Τοῦ διὰ τῆς παρούσης καθοριζομένου δώρου καὶ ὑπὸ τὰς ἐν αὐτῇ προϋποθέσεις δικαιοῦνται παρὰ τοῦ ὑποχρέου πρὸς τοῦτο :

1) Οἱ ἐν καταστάσει στρατεύσεως τελοῦντες μισθωτοί. Ἐκ τούτων: α) Οἱ τυχόντες κατὰ τὴν ἐν ἄρθρῳ 1 χρονικὴν περίοδον ἐπιδόματος στρατεύσεως θὰ λάβουν ὡς δῶρον ἀνάλογον ποσὸν πρὸς τὸ ὕψος τοῦ ἐπιδόματος τούτου, ὅσον καὶ πρὸς τὸν χρόνον, καθ' ὃν ἐδικαιοῦντο τοιούτου ἐντὸς τῆς περιόδου ταύτης καὶ β) οἱ ἀπολυθέντες τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ μισθωτοὶ ἐντὸς τῆς αὐτῆς χρονικῆς περιόδου, ἐφ' ὅσον ὑπηρετοῦντες ἐν τῷ στρατῷ κατὰ τὴν χρονικὴν ταύτην περίοδον ἐδικαιοῦντο ἐπιδόματος στρατεύσεως, θὰ λάβουν δῶρον κατὰ τμῆμα ἀνάλογον πρὸς τὸν χρόνον τῆς ἐν τῷ στρατῷ ὑπηρεσίας των παρὰ τοῦ ὑποχρέου πρὸς τοῦτο ὀργανισμοῦ ἢ ἐργοδότου, κατὰ τμῆμα δὲ ἀνάλογον πρὸς τὸν χρόνον τῆς ὑπὸ τῆς ἀπολύσεώς των ἐκ τοῦ στρατοῦ μέχρις 23.12.1968 πραγματικῆς ὑπηρεσίας των παρὰ τοῦ ἐργοδότου.

Ἡ στρατιωτικὴ ὑπηρεσία ἐφέδρων, καλουμένων διὰ τὴν ἐκτέλεσιν στρατιωτικῶν ἀσκήσεων, ἐφ' ὅσον δὲν ὑπερβαίνῃ τὸν μῆνα, λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τοῦ δώρου εἰς τὸν χρόνον ὑπηρεσίας παρὰ τῷ οἰκείῳ αὐτῶν ἐργοδότῃ.

2) Οἱ ἐν καταστάσει ἀσθενείας διατελέσαντες ἢ διατελοῦντες μισθωτοί: Οὗτοι θὰ λάβουν παρὰ τοῦ ἐργοδότου των ὡς δῶρον ποσὸν ἀνάλογον πρὸς τὴν διάρκειαν τῆς ἐργασιακῆς αὐτῶν σχέσεως ἐντὸς τῆς περιόδου ἀπὸ 18.4.1968 μέχρι 23.12.1968, ἀφαιρουμένων τῶν ἡμερῶν ἀσθενείας, δι' ἃς ἔτυχον ἐπιδόματος ἀσθενείας. Οὗτοι συμπληρωματικῶς θὰ τύχουν παρὰ τοῦ οἰκείου Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ τοῦ δώρου τοῦ προβλεπομένου ὑπὸ τῆς οἰκείας ἀποφάσεως περὶ χορηγήσεως δώρου ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τῶν Χριστουγέννων 1968 - Νέου Ἔτους 1969 εἰς τοὺς συνταξιούχους καὶ ἐπιδοτουμένους λόγῳ ἀσθενείας ἡσφαλισμένους, ἐφ' ὅσον ὑπὸ τὰς ἐν αὐτῇ προϋποθέσεις δικαιοῦνται τοιούτου.

3) Εἰς τοὺς ἐθελοντὰς ἐξελθόντας κατὰ τὸ ἔτος 1958 καὶ ἐφεξῆς ὑπαλλήλους τῆς Ἀγροτι-

κῆς Τραπέζης τὸ δῶρον θέλει ὑπολογισθῆ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ συνόλου τῆς καταβαλλομένης αὐτοῖς μηνιαίως παροχῆς (συντάξεως καὶ ἐπικουρήσεως).

4) Οἱ ἐν καταστάσει διαθεσιμότητος δικαιοῦνται διὰ τὸν χρόνον τῆς τοιαύτης καταστάσεως των τοῦ ἡμίσεος τοῦ εἰς τὸν χρόνον τοῦτον ἀναλογοῦντος πλήρους δώρου.

5) Οἱ ὑπὸ σύστημα ἐκ περιτροπῆς ἐργασίας ἐργασθέντες δικαιοῦνται τοῦ εἰς τὰς ἡμέρας, καθ' ἃς, λόγῳ τοῦ συστήματος τούτου, δὲν παρέσχον τὰς ὑπηρεσίας των, ἀναλογοῦντος δώρου κατὰ τὸ ἥμισυ.

Ἄρθρον 5

1) Εἰς τοὺς ἀπασχολουμένους εἰς ἐπεξεργασίαν καὶ συσκευασίαν σταφίδος, ὡς καὶ εἰς τὴν συσκευασίαν σταφυλῶν, ἐσπεριδοειδῶν καὶ φρούτων ἐν γένει, θέλει καταβληθῆ ὡς δῶρον, εἰς μὲν τὴν πρώτην περίπτωσιν (ἐπεξεργασία καὶ συσκευασία σταφίδος) ἓν ἡμερομίσθιον ἀνὰ πέντε (5) πραγματοποιηθέντα τοιαῦτα, εἰς δὲ τὴν δευτέραν περίπτωσιν (συσκευασία σταφυλῶν, ἐσπεριδοειδῶν κλπ.) δύο ἡμερομίσθια ἀνὰ δέκα τρία (13) πραγματοποιηθέντα τοιαῦτα κατὰ τὸ ἀπὸ 18.4.1968 μέχρις 25.12.1968 χρονικὸν διάστημα, κλάσμα δὲ τούτου, ἀνάλογον διὰ τὰ κάτω τῶν 5 ἢ 13 ἀντιστοίχως πραγματοποιηθέντα τοιαῦτα. Ταῦτα ὑπολογίζονται διὰ μὲν τοὺς ἐπὶ ἡμερομισθίῳ ἀμειβομένους κατὰ τὰ ἐν ἄρθρῳ 2 τῆς παρούσης ὁριζόμενα, διὰ δὲ τοὺς ἀμειβομένους κατὰ μονάδα ἐργασίας (κατασκευαστάς, καρφωτὰς σταφιδοκιβωτίων κλπ.) ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ πηλίκου τῆς διαιρέσεως τῶν πραγματοποιηθεισῶν ἀμοιβῶν κατὰ τὸ ὡς ἄνω χρονικὸν διάστημα, διὰ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν πραγματοποιηθέντων ἡμερομισθίων, τοῦ συνολικοῦ ποσοῦ τοῦ δώρου μὴ δυναμένου δι' ἕκαστον ἐργάτην νὰ ὑπερβῇ τὰ 25 ἡμερομίσθια.

Εἰδικῶς πρὸς ἐξεύρεσιν τῶν πραγματοποιηθέντων ἡμερομισθίων τῶν ἐπὶ τιμολογίῳ ἀμειβομένων σταφιδεργατῶν Ἡρακλείου δέον ὅπως τὸ σύνολον τῶν πραγματοποιηθεισῶν ἀμοιβῶν ἀπὸ 18.4.1968 μέχρις 25.12.1968 διαιρεθῇ διὰ τοῦ ὑπὸ τῆς οἰκείας συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας προβλεπομένου ἡμερομισθίου, τοῦ συνολικοῦ ποσοῦ τοῦ δώρου μὴ δυναμένου νὰ ὑπερβῇ δι' ἕκαστον τὰ 25 ἡμερομίσθια, οὐδὲ τὴν ἀναλογίαν τοῦ ἑνὸς ἡμερομισθίου ἀνὰ πέντε (5) πραγματοποιηθέντα τοιαῦτα. Ὁ ὑπολογισμὸς οὗτος ἐφαρμόζεται, ἐφ' ὅσον ὑπὸ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας δὲν προβλέπονται ἄλλως τὰ τῆς καταβολῆς τοῦ δώρου εἰς τοὺς μισθωτοὺς τούτους.

2) Εἰς τοὺς ὑφαλογρωματιστάς, ναυπηγοξυλουργούς, ματσακονιστὰς καὶ λεβητοκαθαριστὰς ἀτμοπλοίων τὸ δῶρον θέλει καταβληθῆ κατὰ τὰ ὑπὸ τῶν ἄρθρων 1 (§ 4) καὶ 2 (§ 1) τῆς παρούσης ὁριζόμενα.

Τὰ ἐγκεκριμένα ἐργατικὰ τιμολόγια τῶν ὑφαλοχρωματιστῶν καὶ ματσακονιστῶν προσαυξάνονται κατὰ ποσοστὸν 30% ἀπὸ 22.12.1968 μέχρις 30.1.1969.

3) Οἱ μουσικοὶ τῶν κέντρων διασκεδάσεως καὶ κοσμικῶν ταβερνῶν δικαιοῦνται τοῦ ἡμίσεος τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τῆς παρούσης προβλεπομένου δώρου καὶ ὑπὸ τὰς λοιπὰς ἐν αὐτῇ προϋποθέσεις.

4) Θεατρικαὶ καὶ κινηματογραφικαὶ ἐπιχειρήσεις πρώτης προβολῆς ὑποχρεοῦνται νὰ καταβάλουν ὑπὸ τὰς προϋποθέσεις τοῦ ἄρθρου 1 τῆς παρούσης εἰς ἕκαστον ταξιθέτην ἢ ταξιθέτιδα αὐτῶν δῶρον ἐκ δραχμῶν 2.250. Κινηματογραφικαὶ ἐπιχειρήσεις δευτέρας καὶ περαιτέρω προβολῶν ὑποχρεοῦνται νὰ καταβάλουν ὑπὸ τὰς αὐτὰς προϋποθέσεις δῶρον ἐκ δραχμῶν 1.950.

5) Τὸ δῶρον Χριστουγέννων 1968 - Ν. Ἔτους 1969 τῶν ἀρτεργατῶν, τηρουμένων τῶν διατάξεων τῆς παρούσης, ὑπολογίζεται βάσει τοῦ πραγματι καταβαλλομένου αὐτοῖς ἡμερομισθίου, προσαυξημένου κατὰ τὴν ἀξίαν 1.280 γραμμαρίων λευκοῦ ἄρτου, δι' ὅσους δικαιοῦνται τοιούτου, δυνάμει τῶν κειμένων διατάξεων.

6) Ἕκαστος τῶν ὁδηγῶν ἐπιβατηγῶν αὐτοκινήτων (ταξὶ καὶ ἀγοραῖα) δικαιοῦται πρὸς ἀπόληψιν δώρου νὰ εἰσπράττῃ ὁλόκληρον τὴν χορηγηθησομένην λόγῳ τῶν ἑορτῶν Χριστουγέννων ἐ.ἔ. αὔξησιν τῆς πτώσεως τῆς σημαίας τοῦ μετρητοῦ. Ἐπὶ πλέον οὗτοι δικαιοῦνται παρὰ τῶν ἐκμεταλλευομένων τὸ αὐτοκίνητον ὑπὸ τὰς προϋποθέσεις τοῦ ἄρθρου 1 τῆς παρούσης ποσοῦ τῶν δραχμῶν 950, ἐξαιρέσει ἐκείνων, οἵτινες διὰ ρητῆς συμφωνίας μετὰ τοῦ ἰδιοκτήτου συνδέονται μετ' αὐτοῦ διὰ συμβάσεως μισθώσεως πράγματος.

Εἰς ἃς περιπτώσεις δὲν ἤθελε παρασχεθῆ δικαίωμα εἰσπράξεως τῆς αὐξήσεως ταύτης ἢ προκειμένου περὶ ὁδηγῶν αὐτοκινήτων στερουμένων μετρητοῦ, δικαιοῦνται οὗτοι νὰ λάβουν δῶρον παρὰ τοῦ ἐκμεταλλευομένου τὸ αὐτοκίνητον καὶ ὑπὸ τὰς προϋποθέσεις τοῦ ἄρθρου 1 τῆς παρούσης δραχμὰς 2.400, συμψηφιζομένου εἰς τὸ ποσὸν τοῦτο τοῦ τυχὸν εἰσπραχθησομένου παρ' αὐτῶν διὰ τὰς ἑορτὰς Χριστουγέννων δικαιώματος ἐκκενώσεως. Τοῦ τελευταίου τούτου ποσοῦ δικαιοῦται καὶ ἕκαστος τῶν ὁδηγῶν αὐτοκινήτων ἐκκενώσεως δώθρων, ἐφ' ὅσον ἀμείβεται διὰ ποσοστῶν ἢ κατ' ἀ-

ποκοπήν.

"Αρθρον 6

1) Πρὸς τὸν σκοπὸν ὅπως τύχουν δώρου καὶ οἱ σερβιτόροι καὶ βοηθοὶ τῶν ἑστιατορίων, ζυθεστιατορίων, οἰνομαγειρείων, ψητοπωλείων, ταβερνῶν, κοσμικῶν κέντρων διασκεδάσεως, καφενείων, καφεζαχαροπλαστείων, ἀναψυκτηρίων, ζαχαροπλαστείων, γαλακτοπωλείων καὶ λοιπῶν συναφῶν καταστημάτων, ὡς καὶ τὸ προσωπικὸν τῶν ξενοδοχείων τὸ ἀμειβόμενον διὰ συμβολικοῦ μισθοῦ καὶ ποσοστοῦ ὑπηρεσίας, τὰ κεκανονισμένα ποσοστὰ ἀμοιβῆς των αὐξάνονται ἀπὸ 15% εἰς 22%, ἀπὸ 12% εἰς 20% καὶ ἀπὸ 10% εἰς 17% διὰ τὴν χρονικὴν περίοδον ἀπὸ 16.12.1968 μέχρι 15.1.1969, εἰδικῶς δὲ διὰ τὰς κοσμικὰς ταβέρνας, κέντρα διασκεδάσεως, ἐξοχικὰ κέντρα καὶ ψητοπωλεῖα ἀπὸ 24.12.1968 μέχρις 23.1.1969.

Τὸ προϊὸν τῆς κατὰ ἀνωτέρω αὐξήσεως κατανέμεται μεταξὺ τῶν δικαιούχων κατὰ τὴν αὐτὴν ἀναλογίαν, καθ' ἣν κατανέμεται καὶ ἡ τακτικὴ ἐκ ποσοστῶν ἀμοιβή αὐτῶν.

Οἱ ἀνωτέρω θὰ τύχουν ἐπὶ πλέον καὶ τοῦ ὑπὸ τῶν οἰκείων συλλογικῶν συμβάσεων ἢ διαιτητικῶν ἀποφάσεων προβλεπομένου ἡλαττωμένου ἢ συμβολικοῦ μισθοῦ εἰς χρῆμα.

Κατὰ τὰ αὐτὰ ποσοστὰ καὶ διὰ τὸ αὐτὸ χρονικὸν διάστημα, ἤτοι ἀπὸ 24.12.1968 μέχρις 23.1.1969 αὐξάνονται τὰ δικαιώματα ὑπηρεσίας τοῦ ἐπὶ τῆς περιποιήσεως προσωπικοῦ τῆς Διεθνοῦς Ἑταιρείας Κλινοπαιξῶν. Εἰς περίπτωσιν ὅμως, καθ' ἣν τοῦτο διὰ τοῦ καταβαλλομένου αὐτῷ εἰς χρῆμα μισθοῦ καὶ τοῦ προϊόντος τῆς ἀνωτέρω αὐξήσεως δὲν ἤθελε καλύψει τοὺς ὑπὸ τῆς ἐν ἰσχύι ὑπ' ἀριθ. 10/1961 διαιτητικῆς ἀποφάσεως τοῦ Α.Δ.Δ.Α. Πειραιῶς καθοριζομένους μισθοὺς ἀσφαλείας, ὑποχρεοῦται ὁ ἐργοδότης εἰς καταβολὴν ἑκάστῳ τῆς ἐπὶ πλάττον διαφορᾶς, ἐφαρμοζομένων κατὰ τὰ λοιπὰ ἀναλόγως τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 1 τῆς παρούσης.

2) Πρὸς τὸν σκοπὸν ὅπως τύχῃ τοῦ διὰ τῆς παρούσης χορηγουμένου δώρου καὶ τὸ ἐπὶ ποσοστοῖς μόνον ἀμειβόμενον προσωπικὸν τῶν κουρείων καὶ κομμωτηρίων αὐξάνονται κατὰ 30% ἀπὸ 14.12.1968 μέχρι 13.1.1969 αἱ τιμαὶ τῶν κουρευτικῶν καὶ λοιπῶν ἐν τοῖς ὡς ἄνω καταστήμασι παρεχομένων ὑπηρεσιῶν. Τὸ ἐκ τῆς αὐξήσεως ταύτης ποσόν, μετὰ τὴν ἐξ αὐτοῦ παροχὴν 535 δραχμῶν δι' ἕκαστον βοηθὸν κουρείου καὶ 600 δραχμῶν δι' ἕκαστον βοηθὸν κομμωτηρίου, θέλει κατανεμηθῆ κατ' ἰσομοιρίαν μεταξὺ πάντων τῶν τεχνιτῶν καὶ τεχνιτριῶν ἑκάστου κουρείου ἢ κομμωτηρίου, ἀποκλειομένων τῶν προσωπικῶς ἐργαζομένων ἐργοδοτῶν, ἐφ' ὅσον οὗτοι ἀπασχολοῦν πλέον τοῦ ἑνὸς τεχνίτας. Εἰς περίπτωσιν συμμετοχῆς τῶν ἐργοδοτῶν εἰς τὸ προϊὸν τῆς ἀνωτέρω αὐξήσεως τὰ δῶρα τῶν βοηθῶν ἀφαιροῦνται ἐκ τοῦ μεριδίου τούτων.

Κουρεῖα ἢ κομμωτήρια, ἅτινα δὲν ἤθελον αὐξήσει κατὰ τὰ ἀνωτέρω τὰς τιμάς, ὑποχρεοῦνται, ὅπως καταβάλουν εἰς ἕκαστον τῶν ἐν αὐτοῖς ἀπασχολουμένων ὑπὸ τὰς προϋποθέσεις τοῦ ἄρθρου 1 τῆς παρούσης ὡς δῶρον ποσὸν δραχμῶν 2.400 διὰ τοὺς τεχνίτας, δραχμῶν 2.000 διὰ τὰς τεχνιτρίας, δραχμῶν 535 διὰ τοὺς βοηθοὺς κουρείων καὶ δραχμῶν 600 διὰ τοὺς βοηθοὺς κομμωτηρίων.

4) Πρὸς ἀπόληψιν δώρου ὑπὸ τοῦ ἐπὶ ποσοστοῖς ἀμειβομένου προσωπικοῦ τῶν ἐν τῇ χώρᾳ λειτουργουσῶν ἐπιχειρήσεων λουτρῶν καθαριότητος, ἰαματικῶν καὶ θαλασσίων, αὐξάνονται κατὰ ποσοστὸν 25% αἱ τιμαὶ τῶν εἰσιτηρίων ἀπὸ 20.12.1968 μέχρι 19.1.1969. Τὸ ἐκ τῆς αὐξήσεως ταύτης προερχόμενον προϊὸν διανεμηθήσεται κατ' ἰσομοιρίαν μεταξὺ τοῦ ὡς εἴρηται προσωπικοῦ.

5) Ἐπίσης, πρὸς παροχὴν τοῦ ὑπὸ τῆς παρούσης προβλεπομένου δώρου εἰς τὸ προσωπικὸν τῶν στιλβωτηρίων, αὐξάνονται ἀπὸ 15.12.1968 μέχρι 14.1.1969 κατὰ ποσοστὸν 30% αἱ τιμαὶ τοῦ στιλβώματος, τὸ ἐκ τῆς αὐξήσεως δὲ ταύτης συγκεντρούμενον ποσὸν διανεμηθήσεται κατ' ἰσομοιρίαν μεταξὺ πάντων τοῦ ἐν ἑκάστῳ καταστήματι ἐργαζομένων στιλβωτῶν.

6) Εἰς ἕκαστον ἐκ τοῦ ἐπὶ ποσοστοῖς ἀμειβομένου προσωπικοῦ τῶν νομικῶν προσώπων δημοσίου καὶ ἰδιωτικοῦ δικαίου καὶ τῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων, εἰς τοὺς ἐπὶ ποσοστοῖς ἀμειβομένους εἰσπράκτορας καὶ παραγωγοὺς (πλασιὲ) τῶν λίσης μορφῆς ἐπιχειρήσεων, τοὺς ἀπασχολουμένους παρ' ἑνὶ μόνον ἐργοδότῃ, ὡς καὶ τοὺς ζυγιστὰς τῶν Δημοτικῶν Στατήρων, χορηγεῖται, ὑπὸ τὰς ἐν ἄρθρῳ 1 τῆς παρούσης προϋποθέσεις, δῶρον ἐκ δραχμῶν 2.350 διὰ τοὺς ἄρρενας καὶ δραχμῶν 2.150 διὰ τὰς θήλεις, ἐκτὸς ἐὰν ὑπὸ τῶν οἰκείων συλλογικῶν συμβάσεων, ἐσωτερικῶν κανονισμῶν ἢ ἄλλων σχετικῶν διατάξεων προβλέπηται ἡ χορήγησις μεγαλυτέρου ποσοῦ δώρου.

7) Πρὸς ἀπόληψιν δώρου ὑπὸ τῶν ἀπασχολουμένων εἰς μὴ μόνιμον ἐργοδότην καὶ ἐπὶ τιμολογίῳ ἢ κατὰ μονάδας ἐργασίας ἀμειβομένων, ὡς ἐκδορασφαγέων, ἐργατῶν κατεργασίας ἐντέρων, συντηρητῶν ζώων, ἐλαιομετρητῶν, καπναγωγέων, ραπτεργατῶν, φορτοεκφορτωτῶν, μὴ διεπομένων ὑπὸ τῆς «περὶ φορτοεκφορτωτῶν λιμένος ἢ ξηρᾶς» κειμένης νομοθεσίας κλπ. αὐξάνονται τὰ νομίμως

ἐγκεκριμένα ἢ συμπεφωνημένα τιμολόγια ἀμοιβῆς αὐτῶν κατὰ 30% ἀπὸ 20.12.1968 μέχρι καὶ τῆς 19.1.1969, εἰδικῶς δὲ τῶν ραπτεργατῶν ἀπὸ 15.12.1968 μέχρι καὶ τῆς 14.1.1969.

8) Οἱ ἀπασχολούμενοι εἰς τὰς φορτοεκφορτωτικὰς ἐργασίας λιμένων καὶ πόλεων καὶ τῶν ὁποίων οἱ ὅροι ἐργασίας καὶ ἀμοιβῆς διέπονται ἀπὸ τῶν ἄρθρων 37 καὶ 39 τοῦ ν. 3239/1955 θὰ τύχωσι δώρου κατὰ τὰ ὁριζόμενα ἀπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 33120/2193/4.4.1966 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας «περὶ τροποποιήσεως, συμπληρώσεως καὶ κωδικοποιήσεως τῶν ὑπουργικῶν ἀποφάσεων περὶ δώρου λόγῳ ἑορτῶν τῶν εἰς τὰς φορτοεκφορτωτικὰς ἐργασίας ἀπασχολουμένων» (Φ.Ε.Κ. 316 τεῦχος Β' τῆς 22.5.1966).

9) Τὸ εἰς τοὺς ἐργάτας Κομμωτικῆς Ὑπηρεσίας τῆς Ἐλευθέρας Ζώνης Θεσσαλονίκης καταβλητέον, ὑπὸ τὰς ἐν ἄρθρῳ 1 τῆς παρούσης προϋποθέσεις, δῶρον ὑπολογισθήσεται βάσει τοῦ τεκμαρτοῦ αὐτῶν ἡμερομισθίου ὑπαγωγῆς των εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α.

10) Τοῦ ὑπὸ τῆς παρούσης προβλεπομένου δώρου δικαιοῦται ὑπὸ τὰς προϋποθέσεις τῶν ἄρθρων 1 καὶ 2 καὶ τὸ πρὸς ἐξυπηρέτησιν τοῦ οἴκου τοῦ ἐργοδότου ἀπασχολούμενον προσωπικὸν (βοηθοί, θαλαμηπόλοι, παιδαγωγοί, κηπουροί, μάγειροι κλπ.) ὑπολογιζομένου ἐπὶ τῇ βάσει τῶν εἰς χρῆμα μόνον καταβαλλομένων ἑκάστῳ μηνιαίων ἀποδοχῶν. Εἰδικῶς διὰ τὰς οἰκιακὰς βοηθούς, ἀνεξαρτήτως ἡλικίας, τὸ δῶρον τοῦτο δὲν δύναται νὰ εἶναι κατώτερον τῶν δραχμῶν 600, μειούμενον ἀναλόγως δι' ἀπασχόλησιν ἐλάσσονα τῆς ἐν παραγράφῳ 1 τοῦ ἄρθρου 1 τῆς παρούσης ὁριζομένης χρονικῆς περιόδου.

Ἄρθρον 7

1) Τοῦ ὑπὸ τῆς παρούσης προβλεπομένου καὶ ὑπὸ τὰς ἐν αὐτῇ προϋποθέσεις καὶ διακρίσεις δικαιοῦνται καὶ οἱ μισθωτοὶ τῶν γεωργοκτηνοτροφικῶν ἐπιχειρήσεων (βουστασίων, λαχανοκήπων, ἀνθοκήπων, πτηνοτροφείων κλπ), ἐφ' ὅσον αἱ σχέσεις τούτων διέπονται ἀπὸ συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἢ ἄλλων πράξεων, ἐκ τῶν ἐν ἄρθρῳ 2, παράγραφος 3, τῆς παρούσης ἀναφερομένων, ἢ ὑπάγονται εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α.

2) Ὡσαύτως δικαιοῦται τοῦ ὑπὸ τῆς παρούσης προβλεπομένου δώρου τὸ προσωπικὸν τῶν γεωργοκτηνοτροφικῶν ἐργασιῶν τῶν ἀσκουμένων ὑπὸ τοῦ Δημοσίου, ἀνωνύμων ἑταιρειῶν, συνεταιριστικῶν ὀργανώσεων καὶ λοιπῶν νομικῶν προσώπων, δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ δικαίου, ἀνεξαρτήτως τῆς ὑπαγωγῆς των εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α. ἢ τοῦ καθορισμοῦ τῶν ἀποδοχῶν των διὰ συλλογικῶν συμβάσεων κλπ.

Ἄρθρον 8

1) Ἐπιχειρήσεις, αἵτινες λόγῳ οἰκονομικῶν δυσχερειῶν ἤργησαν ἀπὸ 18.4.1968 καὶ ἐφεξῆς, μέχρι δημοσιεύσεως τῆς παρούσης, δύνανται νὰ καταβάλουν τὸ διὰ τῆς παρούσης προβλεπόμενον δῶρον, μειωμένον κατὰ τὸ ἥμισυ, ἐὰν ἤργησαν συνεχῶς καὶ ὁλοκληρωτικῶς ἐπὶ χρόνον πλέον τοῦ μηνός, κατὰ δὲ τὰ 2/3 αὐτοῦ, ἐὰν ἤργησαν πλέον τῶν δύο μηνῶν, ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ χρονικοῦ διαστήματος.

2) Αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος ἄρθρου δὲν ἐφαρμόζονται ἐπὶ τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἐν λόγῳ ἐπιχειρήσεων, ὅπερ ἐξηκολούθησε παρέχον τὰς ὑπηρεσίας παρὰ τὴν ἀργίαν τῆς ἐπιχειρήσεως.

Ἄρθρον 9

1) Ἡ ὑπὸ τῆς παρούσης προβλεπομένη ἔκτακτος οἰκονομικὴ ἐνίσχυσις (δῶρον) ὑπόκειται, ὡς καὶ αἱ τακτικαὶ ἀποδοχαί, εἰς πάσας τὰς ὑπὲρ τῶν οἰκείων Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν καὶ λοιπῶν Ὀργανισμῶν ἢ Λογαριασμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς (πλὴν τῆς Ἐργατικῆς Ἑστίας), περὶ ἧς κατωτέρω, κεκανονισμένας κρατήσεις καὶ εἰσφοράς, καταβλητέας εἰς τέσσαρας (4) ἰσοπόσους μηνιαίας δόσεις, ἐξ ὧν ἡ πρώτη μέχρι τῆς 15.1.1969.

2) Ἐκ τοῦ εἰς ἕκαστον μισθωτὸν καταβλητέου ἢ ἀποσβήποτε εἰσπρακτέου βάσει τῶν διατάξεων τῆς παρούσης δώρου παρακρατηθήσεται, δυνάμει τοῦ ἄρθρου 14 τοῦ ν.δ. 3755/1957, ὡς εἰσφορὰ ἑκάστου τούτων ὑπὲρ τῆς Ἐργατικῆς Ἑστίας ποσὸν δραχμῶν 96,30 διὰ τοὺς ἄρρενας καὶ 80,25 διὰ τὰς θήλεις. Διὰ τοὺς μαθητευομένους ἐργάτας ἢ ὑπαλλήλους ἀμφοτέρων τῶν φύλων, τῶν ὁποίων αἱ ἡμερήσιαι ἀποδοχαὶ εἶναι μικρότεραι τῶν δραχμῶν 96,30 διὰ τοὺς ἄρρενας καὶ τῶν δραχμῶν 80,25 διὰ τὰς θήλεις παρακρατηθήσεται ποσὸν δραχμῶν 46.

Ἡ ὡς ἄνω εἰσφορὰ καταβληθήσεται εἰς τὴν Ἐργατικὴν Ἑστίαν, κατὰ τὰς ἰσχυούσας διατάξεις, ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς κρατήσεώς της.

Ἄρθρον 10

1) Τὸ διὰ τῆς παρούσης χορηγούμενον δῶρον, ὅπερ ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει ἐπιτρέπεται νὰ καταβληθῇ εἰς εἶδος, ἀλλὰ εἰς χρῆμα μόνον, τυγχάνει καταβλητέον μέχρι τῆς 23.12.1968, δύναται νὰ περιορισθῇ διὰ μὲν τοὺς λαμβάνοντας μηνιαίων μισθὸν εἰς 10.000 δραχμάς, τοῦ ποσοῦ τούτου μειουμένου ἀναλόγως δι' ἀπασχόλησιν ἐλάσσονα τῆς ἐν παραγράφῳ 1 τοῦ ἄρθρου 1 τῆς παρούσης ὁριζομένης χρονικῆς περιόδου, διὰ δὲ τοὺς ἐπ' ἡμερομισθίῳ ἀμειβομένους εἰς δραχμὰς 160 διὰ τοὺς

ἄρρενας, εἰς δραχμὰς 130 διὰ τὰς θήλεις καὶ εἰς δραχμὰς 60 διὰ τοὺς μαθητευομένους ἀμφοτέρων τῶν φύλων, ἀνὰ ἕκαστον ἡμερομίσθιον δῶρον.

2) Ὁ ἀνωτέρω περιορισμὸς δὲν δύναται νὰ τύχῃ ἐφαρμογῆς εἰς ἃς περιπτώσεις τὰ δῶρα Χριστουγέννων καὶ Πάσχα κατεβάλλοντο μέχρι τοῦδε, εἴτε ἐκ συμβατικῆς ὑποχρεώσεως ἢ συνηθείας, εἴτε δυνάμει ὑποχρεωτικοῦ κανόνος δικαίου, ὑπὸ ὑψηλοτέρων ποσῶν ἀποδοχῶν.

Ἄρθρον 11

Αἱ διατάξεις τῆς παρούσης δὲν ἔχουν ἐφαρμογὴν εἰς τὰς κάτωθι περιπτώσεις:

α) Ἐπὶ ἐργατῶν καὶ λοιπῶν, ἐκτὸς τῶν ἐν ἄρθρῳ 7 ἀναφερομένων γεωργικῶν ἢ κτηνοτροφικῶν ἐργασιῶν.

β) Ἐπὶ τῶν κατ' οἶκον ἐργαζομένων εἰς κωμοπόλεις (Δήμους ἢ Κοινότητας), πληθυσμοῦ κάτω τῶν ἓξ χιλιάδων (6.000) κατοίκων.

γ) Ἐπὶ τῶν ἐπὶ ποσοστοῖς ἀμειβομένων μισθωτῶν, πλὴν τῶν ἐν τοῖς προηγουμένοις ἐξαιρέσεων.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 4 Δεκεμβρίου 1968

—

141805/Ε.2708/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Κοινωνικῶν Ὑπηρεσιῶν

Περὶ χορηγήσεως δώρου ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῶν ἑορτῶν τῶν Χριστουγέννων 1968 καὶ Νέου Ἔτους 1969 εἰς τοὺς συνταξιούχους καὶ βοηθηματούχους τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως ἁρμοδιότητος μέχρις 20.11.1968 τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 680 τῆς 7 Δεκεμβρίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 4577/1966 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῆς νομοθεσίας περὶ Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως καὶ περὶ ἑτέρων τινῶν διατάξεων». 2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 5245/25.11.1950 ἀπόφασιν τῆς Νομισματικῆς Ἐπιτροπῆς. 3) Τὰς κρατούσας οἰκονομικὰς συνθήκας, ἀποφασίζομεν:

Ἐγκρίνομεν τὴν παροχὴν ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῶν ἐπικειμένων ἑορτῶν τῶν Χριστουγέννων 1968 καὶ Νέου Ἔτους 1969 :

Ι. α) Εἰς ἕκαστον τῶν κατὰ τὴν 30.11.1968 συνταξιούχων καὶ βοηθηματούχων (τύπου συντάξεως) τῶν Ὀργανισμῶν κυρίας καὶ ἐπικουρικῆς ἀσφαλίσεως ἁρμοδιότητος μέχρις 20.11.1968 τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας δῶρον ἴσον πρὸς τὸ ποσὸν μιᾶς μηνιαίας συντάξεως ἢ ἑνὸς μηνιαίου βοηθήματος μετὰ τῶν ἀναλογούντων πάσης φύσεως ἐπιδομάτων, μέχρι 20.11.1968.

Τοῦ κατὰ τ' ἀνωτέρω δώρου δικαιοῦνται ἐπίσης καὶ οἱ συνταξιοῦχοι ἢ βοηθηματοῦχοι (τύπου συντάξεως) τῶν ὡς ἄνω ὀργανισμῶν, δι' οὓς θέλει ἐκδοθῇ ἀπόφασις περὶ ἀπονομῆς συντάξεως μετὰ τὴν 30 Νοεμβρίου 1968, ἐφ' ὅσον ἡ ἔναρξις συνταξιοδοτήσεως ἐμπίπτει εἰς τὸ μέχρι τῆς 30.11.1968 χρονικὸν διάστημα. Εἰς περίπτωσιν ἐνάρξεως τῆς συνταξιοδοτήσεως ἀπὸ 1 - 31 Δεκεμβρίου 1968, οἱ ἀνωτέρω θὰ λάβουν τόσα τριακοστὰ τοῦ ὡς ἄνω δώρου, ὅσαι αἱ ἡμέραι τοῦ μηνὸς Δεκεμβρίου ἐ.ἔ., καθ' ἃς συνταξιοδοτοῦνται.

Εἰς τοὺς συνταξιούχους ἢ βοηθηματούχους (τύπου συντάξεως), ὧν ἡ συνταξιοδότησις ἔληξεν ἐντὸς τοῦ ἀπὸ 30 Ἀπριλίου 1968 μέχρι 30 Νοεμβρίου ἐ.ἔ. χρονικοῦ διαστήματος, θὰ καταβληθῇ ὡς δῶρον ποσὸν ἴσον πρὸς τὸ 1/30 τῆς μηνιαίας συντάξεως ἢ βοηθήματος δι' ἕκαστον πλῆρες ἐπταήμερον συνταξιοδοτήσεως αὐτῶν κατὰ τὸ αὐτὸ ἀπὸ 30.4.1968 μέχρι 30.11.1968 χρονικὸν διάστημα, μὴ ἐπιτρεπομένης πάντως τῆς καταβολῆς ὡς δώρου ποσοῦ ἐπερβαίνοντος τὸ ποσὸν τῆς μηνιαίας συντάξεως ἢ ἑνὸς μηνιαίου βοηθήματος.

β) Ἐν περιπτώσει συρροῆς συντάξεως ἢ βοηθήματος (τύπου συντάξεως) ἐκ πλειόνων Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν «κυρίας ἀσφαλίσεως» ἁρμοδιότητος μέχρις 20.11.1968 τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, τὸ δῶρον καταβάλλεται ἐκ μιᾶς μόνον πηγῆς καὶ ἰσοῦται πρὸς τὴν λαμβανομένην μεγαλυτέραν σύνταξιν ἢ βοήθημα, κατανεμομένου κατ' ἰσομοιρίαν μεταξὺ τῶν συνταξιοδοτούντων Ὀργανισμῶν.

Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἡ καταβολὴ εἰς τὸν δικαιοῦχον ὅλου τοῦ δώρου ἐνεργεῖται ἀμέσως παρὰ τοῦ παρέχοντος τὴν μεγαλυτέραν κατὰ ποσὸν σύνταξιν ἢ βοήθημα Ὀργανισμοῦ, δικαιουμένου ν' ἀναζητήσῃ παρὰ τῶν λοιπῶν συνταξιοδοτούντων Ὀργανισμῶν τὰ κατ' ἐφαρμογὴν τῆς παρούσης ἀναλογοῦντα καὶ βαρύνοντα τούτους ποσά, μὴ ἐπιβαρυνομένου πάντως, ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει, ἑκάστου τῶν Ὀργανισμῶν τούτων διὰ ποσοῦ μείζονος τῆς παρ' αὐτοῦ καταβαλλομένης μηνιαίας συντάξεως ἢ βοηθήματος.

γ) Ἐν περιπτώσει συρροῆς συντάξεως ἢ βοηθήματος (τύπου συντάξεως) εἴτε μόνον ἐξ ἑνὸς Ὀργανισμοῦ κυρίας ἀσφαλίσεως καὶ ἑνὸς Ὀργανισμοῦ ἐπικουρικῆς ἀσφαλίσεως, εἴτε μόνον ἐκ δύο Ὀργανισμῶν ἐπικουρικῆς ἀσφαλίσεως, ἁρμοδι-

άτητος μέχρις 20.11.1968 τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, τὸ δῶρον καταβάλλεται καὶ ἐκ τῶν δύο πηγῶν.

δ) Ἐν περιπτώσει συρροῆς συντάξεως ἢ βοηθήματος (τύπου συντάξεως) ἐξ ἑνὸς Ὀργανισμοῦ κυρίας ἀσφαλίσεως καὶ δύο Ὀργανισμῶν ἐπικουρικῆς ἀσφαλίσεως ἀρμοδιότητος μέχρις 20.11.1968 τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, καταβάλλεται τὸ δῶρον παρὰ τοῦ Ὀργανισμοῦ κυρίας ἀσφαλίσεως, προκειμένου δὲ περὶ τῶν δώρων παρὰ τῶν Ὀργανισμῶν ἐπικουρικῆς ἀσφαλίσεως ἰσχύουν κατ' ἀναλογίαν τὰ ἀνωτέρω ἐν ἐδαφίῳ 6' ὁριζόμενα.

ε) Ἐν περιπτώσει συρροῆς συντάξεως ἢ βοηθήματος (τύπου συντάξεως) ἐξ Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ κυρίας ἀσφαλίσεως καὶ τοῦ Δημοσίου τὸ δῶρον θὰ καταβληθῇ ὑπὸ τοῦ συνταξιοδοτοῦντος Ὀργανισμοῦ.

Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ἐὰν τὸ ὑπὸ τοῦ Ὀργανισμοῦ καταβληθὲν δῶρον εἶναι κατώτερον κατὰ ποσὸν ἐκείνου, ὅπερ ἐλάμβανεν ὁ δικαιοῦχος ἐκ τοῦ Δημοσίου Ταμείου, τὴν ἐπὶ πλέον διαφορὰν λαμβάνει ὁ συνταξιοῦχος παρὰ τοῦ Δημοσίου Ταμείου, ἐξ οὗ λαμβάνει τὴν σύνταξίν του, ἐπὶ τῇ προσαγωγῇ βεβαιώσεως τοῦ οἰκείου Ὀργανισμοῦ, ἐμφαινούσης τὸ καταβληθὲν αὐτῷ παρὰ τούτου ποσὸν δώρου.

ΙΙ. Κατ' ἐξαίρεσιν, ἐν περιπτώσει συρροῆς συντάξεως ἢ βοηθήματος ἐκ πλειόνων Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν, ἐξ ὧν ὁ εἰς λόγῳ οἰκονομικῆς ἀδυναμίας δὲν καταβάλλει τὸ ὑπὸ τῆς παρούσης προβλεπόμενον δῶρον εἰς οὐδένα τῶν συνταξιούχων του, τοῦτο καταβάλλεται ὑπὸ τοῦ ἑτέρου Ὀργανισμοῦ ἢ τῶν ἑτέρων Ὀργανισμῶν κατὰ τὰ ἐν τοῖς ἐδαφίοις β', γ' καὶ δ' τῆς προηγουμένης παραγράφου Ι' ὁριζόμενα.

ΙΙΙ. Εἰς ἕκαστον τῶν ὑπὸ τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως ἀρμοδιότητος μέχρις 20.11.1968 τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας ἐπιδοτουμένων ἢ ἐπιδοτηθέντων λόγῳ ἀσθενείας ἠσφαλισμένων κατὰ τὸ ἀπὸ 30.4.1968 μέχρις 24.12.1968 χρονικὸν διάστημα θὰ καταβληθῇ ὡς δῶρον ποσὸν ἴσον πρὸς ἓν ἡμερήσιον ἐπίδομα ἀσθενείας ἀνὰ ἕκαστον ἐννυχόμερον ἐπιδοτηθείσης ἀσθενείας ἐντὸς τοῦ ἀπὸ 30.4.1968 μέχρις 24.12.1968 χρονικοῦ διαστήματος, μὴ ἐπιτρεπομένης πάντως τῆς καταβολῆς ὡς δώρου ποσοῦ ὑπερβαίνοντος τὰ 25 ἡμερήσια ἐπιδόματα ἀσθενείας. Διὰ χρονικὸν διάστημα μικρότερον τοῦ 9ημέρου καταβάλλεται ἀνάλογον κλάσμα.

Ὡς ἐπίδομα διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τοῦ κατὰ τὰ ἀνωτέρω δώρου νοεῖται τὸ παρ' ἑκάστου ἐπιδοματούχου λαμβανόμενον ἡμερήσιον ἐπίδομα ἀσθενείας μετὰ τῶν τυχὸν ἐπὶ τούτου προσαυξήσεων (λόγῳ φηματιώσεως κλπ.).

ΙV. Τὸ δῶρον, περὶ οὗ ἡ παροῦσα, ἀπαλλάσσεται πάσης ὑπὲρ τοῦ Δημοσίου καὶ τρίτων κρατήσεως, ὡς καὶ ὑπὲρ οἱουδήποτε Ὀργανισμοῦ Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν, ὑποκείμενον μόνον κατὰ περίπτωσιν εἰς τὸν φόρον εἰσοδήματος καὶ τὸ ἀναλογοῦν τέλος χαρτοσήμου, ἐφ' ὅσον ἐξ εἰδικῆς διατάξεως δὲν προβλέπεται ἡ ἀπαλλαγὴ ὑπὸ τούτου.

V. Ἡ καταβολὴ τοῦ περὶ οὗ ἡ παροῦσα δώρου θέλει ἀρχίσει τὴν 16ην Δεκεμβρίου 1968.

VI. Τὸ ὑπὸ τῆς παρούσης προβλεπόμενον δῶρον χορηγεῖται, ἐφ' ὅσον καὶ ἐν ᾧ μέτρῳ ἐπιτρέπει τοῦτο ἡ οἰκονομικὴ κατάστασις ἑκάστου Ὀργανισμοῦ. Πάντως ἡ μὴ χορήγησις τοῦ ὅλου ἢ μέρους τοῦ δώρου εἶναι δυνατὴ μόνον μετὰ ἠιτιολογημένην ἀπόφασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ οἰκείου Ὀργανισμοῦ, ἐγκριθησομένην ὑφ' ἡμῶν κατὰ τὴν παράγραφον 2 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 4577/1966.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 29 Νοεμβρίου 1968

—

Φ.Γ1/15617/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Κοινωνικῶν Ὑπηρεσιῶν

Περὶ ἀπαγορεύσεως ἐπαγγελμάτων εἰς χανσενικούς.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 680 τῆς 7 Δεκεμβρίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: α) ν.δ. 3369/1955, β) ἀ.ν. 7/17.5.1967, γ) ὑπ' ἀριθ. ΖΙΕ/34000/7.8.1968 ἀπόφασιν, δ) ὑπ' ἀριθ. 6958/11.11.1968 Ἐγγραφον Δημ. Νοσοκομείου Λοιμωδῶν Νόσων Ἀθηνῶν, ε) ὑπ' ἀριθ. 20/30.9.1968 Ἐγγραφον «Χριστιανικῆς Γωνιᾶς Χανσενικῶν».

Ἰδόντες τὰ ἀνωτέρω, ἀποφασίζομεν:

1. Εἰς τοὺς κατόπιν ἐξιτηρίου ἢ ἀδείας ἐξερχομένους τοῦ Δημ. Νοσοκομείου Λοιμωδῶν Νόσων Ἀθηνῶν χανσενικοὺς ἀσθενεῖς ἀπαγορεύομεν τὴν ἄσκησιν τῶν κάτωθι ἐπαγγελμάτων :

α) Ἱερέως.
β) Διδασκάλου.
γ) Νοσοκόμου.
δ) Παντοπώλου.
ε) Γαλακτοπώλου.
στ) Ζαχαροπλάστου.
ζ) Κουρέως.
η) Ὑπηρέτου στρατιώτου.
θ) Τυροκόμου.

ι) Καντάϊφοποιοῦ.
ια) Ἀλλαντοποιοῦ.
ιβ) Κονσερβοποιοῦ.
ιγ) Βιβλιοδέτου.
ιδ) Ἐτικετοποιοῦ.
ιε) Φασελοποιοῦ.
ιστ) Χαλκοκαπνοποιοῦ.
ιζ) Χοροδιδασκάλου.
ιη) Ἐργαζομένων εἰς ἱνστιτοῦτα καλλονῆς, ὡς καὶ μασσέρ.
ιθ) Παρασκευαστοῦ ἀεριούχων ποτῶν καὶ σαλατῶν.
κα) Συσκευαστοῦ ἐλαιῶν.
κβ) Ἐπεξεργαστοῦ μέλιτος, σακχάρεως, ξηρῶν καρπῶν καὶ στραγαλοποιοῦ.
κγ) Κατασκευαστοῦ παιδικῶν ἐνδυμάτων καὶ βαπτιστικῶν.
κδ) Κατασκευαστοῦ παιδικῶν παιχνιδίων καὶ ἀμαξιδίων.
κε) Παρασκευαστοῦ τροφίμων, ὀδοντογλυφίδων καὶ ὀργανοποιοῦ.
κστ) Κατασκευαστοῦ καλλυντικῶν εἰδῶν, φαρμακευτικῶν εἰδῶν, ἐπιδεσμικοῦ ὑλικοῦ καὶ ὀδοντοπαστῶν.

2) Ἡ ἄσκησις παντὸς ἑτέρου ἐπαγγέλματος προϋποθέτει τὴν καθ' ἑξάμηνον ὑποβολὴν εἰς ἐργαστηριακὴν καὶ κλινικὴν ἐξέτασιν.

3) Ἡ μὴ τήρησις τῶν ἀνωτέρω συνεπάγεται τὴν ἀνάκλησιν τῆς ἀδείας ἢ τὴν τοῦ ἐξιτηρίου.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 21 Νοεμβρίου 1968

—

133704/6212/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 48/1966 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ καθορισμοῦ ἀποδοχῶν μισθωτῶν Δ.Ε.Η. μελῶν σωματείων τῆς Π.Ο.Π. - Δ.Ε.Η.».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 599 τῆς 6 Νοεμβρίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν. 3239/1955. 2) Τὴν κοινοποιηθεῖσαν ἡμῖν ἔγγραφον δήλωσιν καταγγελίας τῆς ἐν θέματι διαιτητικῆς ἀποφάσεως καὶ 3) σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 29.10.1968, ἀποφασίζομεν:

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ 3μηνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρις 6.2.1969, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 48/1966 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ καθορισμοῦ ἀποδοχῶν τῶν μισθωτῶν Δ.Ε.Η., μελῶν σωματείων τῆς Π.Ο.Π. - Δ.Ε.Η.». (Πρᾶξις καταθέσεως εἰς Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν 96/31.10.1966) (*).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 4 Νοεμβρίου 1968

—

124724/5823/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ κηρύξεως ὑποχρεωτικῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 6/1968 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ τῶν βαφείων - καθαριστηρίων - σιδηρωτηρίων κλπ.» ἁπάσης τῆς χώρας (πλὴν Θεσσαλονίκης).

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 585 τῆς 2 Νοεμβρίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ν. 3239/1955. 2) Γνωμοδότησιν τοῦ κατ' ἄρθρον 28 τοῦ ν. 3239/1955 Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 8.10.1968 καὶ ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 276/1968 ἐγγράφου του, καὶ 3) τὴν ὑπ' ἀριθ. 6/1968 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τοῦ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ τῶν βαφείων καθαριστηρίων - σιδηρωτηρίων κλπ.» ἁπάσης τῆς χώρας (πλὴν Θεσσαλονίκης), ἀποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν ὑποχρεωτικὴν διὰ πάντας τοὺς ἐργοδότας καὶ μισθωτοὺς τοῦ ἐπαγγέλματος, ὅπερ ὑπορρᾷ αὕτη, τὴν ὑπ' ἀριθ. 6/1968 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τοῦ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ τῶν βαφείων, καθαριστηρίων, σιδηρωτηρίων, πλυντηρίων, τυποβαφείων, φινιριστηρίων κλπ.» ἁπάσης τῆς χώρας (πλὴν Θεσσαλονίκης). (Πρᾶξις καταθέσεως εἰς Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν 48/19.6.1968 (**).

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς της εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 21 Ὀκτωβρίου 1968

—

(*) ΕΕΔ 26, 78.
(**) ΕΕΔ 27, 915.

142211/6642/1968 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί δημοσιεύσεως εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της από 31.10.1968 συλλογικής συμβάσεως εργασίας εργατοτεχνιτών ζυμών αρτοποιΐας άπάσης της χώρας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 647 της 23 Νοεμβρίου 1968)

Έχοντες υπ' όψιν τας διατάξεις του ν. 3239/1955, ως τροποποιηθησαν και συνεπληρώθησαν μεταγενεστέρως υπό του ν.δ. 3755/1957, αποφασίζομεν:

Όπως δημοσιευθή εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (τεύχος Β') ή εν θέματι συλλογική σύμβασις εργασίας, κατατεθείσα ημίν την 6.11.1968, συνταχθέντος προς τούτο του υπ' αριθ. 947/1968 πρακτικού καταθέσεως, ήτις έχει ως ακολούθως:

Συλλογική σύμβασις εργασίας
ζυμών αρτοποιΐας

Εν Αθήναις σήμερον την 31 Οκτωβρίου 1968, οι υπογεγραμμένοι αφ' ενός Νικόλαος Γρηγοριάδης, γενικός γραμματεύς του Συνδέσμου Ελλήνων Βιομηχάνων, και αφ' ετέρου Κωνσταντίνος Αττάναλης, πρόεδρος της Πανελληνίου Ενώσεως Εργατών και Τεχνιτών Ζύμης, δεόντως εξουσιοδοτημένοι διά την υπογραφήν της παρούσης συλλογικής συμβάσεως εργασίας, συνεμολόγησαν τα εξής:

1) Από της ισχύος της παρούσης τα κατώτατα όρια βασικών ημερομισθίων των εργατοτεχνιτών ζυμών αρτοποιΐας άπάσης της χώρας καθορίζονται ως ακολούθως:

	Από 1.11.1968	Από 1.5.1969
α) Λαντζέρης, πολυστροφεύς, κλιβανεύς	120	129
β) Προσσαδόρος, εκζαχαρωτής και βοηθός λαντζέρης	109	117
γ) Ειδικευμένοι εργάται, μη συμπεριλαμβανόμενοι εις τας άνωτέρω ειδικότητας	104	112
δ) Γυναίκες πακεταρίστριαι	83,50	90

ε) Ανειδίκευτοι εργάται και εργάτριαι δικαιούνται το υπό των εθνικών γενικών συλλογικών συμβάσεων εργασίας καθοριζομένων εκάστοτε κατωτάτων ορίων ημερομισθίου.

2) Χορηγείται κατ' έτος εις μεν τους άνδρας μία φορμή, εις δε τας γυναίκας μία μπλούζα, εις έπαντας δε τους περί ων πρόκειται άνεξαρτήτως φύλου ανά εν ζεύγος ελαστικών υποδημάτων.

Τα είδη ταύτα, ανήκοντα κατά κυριότητα εις τον εργοδότην, δέον να χρησιμοποιώνται μόνον εντός του εργοστασίου.

3) Τυχόν καταβαλλόμεναι αποδοχαί ανώτεραι των υπό της παρούσης καθοριζομένων δεν δύνανται να μειωθώσιν.

4) Η ισχύς της παρούσης άρχεται από 1ης Νοεμβρίου 1968.

Η παρούσα συνετάγη εις τόσα πρωτότυπα, όσα και τα συμβαλλόμενα μέρη, και δύο επί πλέον προς κατάθεσιν κατά νόμον εις την Διεύθυνσιν Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας.

Οι συμβαλλόμενοι

(Έπονται υπογραφαί)

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 23 Νοεμβρίου 1968

—

137398/Ι.3494/1968 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί προσθήκης διατάξεων εις το άρθρον 104 § 1 του Κανονισμού Ασφαλίσεως του Ι.Κ.Α.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 658 της 26 Νοεμβρίου 1968)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις των άρθρων 2 και 16 του ά.ν. 1846/1951, ως τροποποιήθη μεταγενεστέρως. 2) Τας διατάξεις των άρθρων 1 και 5 του ν.δ. 3710/1957. 3) Πρότασιν του Διοικητού του Ιδρύματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων και τας από 23.10.1968 και 5.11.1968 γνωμοδοτήσεις του Διοικητικού Συμβουλίου αύτου, υποβληθείσας ημίν διά της υπ' αριθ. 158301/11.11.1968 αναφοράς του Ιδρύματος, αποφασίζομεν:

Εις το άρθρον 104 § 1 του Κανονισμού Ασφαλίσεως του Ι.Κ.Α.(*) επέρχονται αι κατωθι προσθήκαι:

1) Εν τέλει του στοιχείου Α' προστίθενται διατάξεις υπ' αριθ. 46 και 47, έχουσαι ούτω:

46) Λιθιστήρια πετρελαίων.

Απασχολούμενοι άμέσως εις την παραγωγήν (προθέρμανσις, μόρφωσις, άναμόρφωσις, άπαερισμός, αποθείωσις κλπ. έως και κλασμάτωσιν) — εις την μονάδα άσφάλτου (παραγωγή, γέμισις, διακίνησις) — μετρηταί δεξαμενών — γεμισταί δυτιοφόρων — φορτωταί βαρελίων — άναμεικται τετραπλθλιούχου μολύβδου, εφ' όσον η άνάμειξις γίνεται δι' άνοικτού κυκλώματος — χημικοί και

(*) ΕΕΑ 25, 46.

βοηθοί αὐτῶν — δοκιμασταί — δειγματολήπται — ἀπασχολούμενοι ἀμέσως εἰς τὸ θερμικὸν ἐργοστάσιον — μονεταί — σωληνουργοί (τοποθετηταί, συντηρηταί) — συντηρηταί, ἐπιτηρηταί, τοποθετηταὶ ὀργάνων τῶν διυλιστηρίων, ἐφ' ὅσον ἀπασχολοῦνται κυρίως ἐκτὸς τοῦ χώρου αὐτοτελῶν ἐργαστηρίων — καθαρισταὶ δεξαμενῶν — πυροσβέσται — τεχνῖται πυρασφαλείας.

47) Διυλιστήρια βαρέων πετρελαίων.

Ἐργατοτεχνῖται, ἀπασχολούμενοι ἀμέσως εἰς τὴν παραγωγὴν (ἀποκήρωσις, ἐπεξεργασία διὰ φουρφουράλης, ἐξευγενισμός, παραγωγὴ λιπαντικῶν λιπῶν (γράσσων), τμῆμα προσθέτων, ὡς καὶ εἰς τὴν πλύσιν βαρελίων, πλὴν τῶν ἐργαζομένων εἰς κλειστὰ κυκλώματα.

2) Ἐν τέλει τοῦ στοιχείου Β' προστίθενται διατάξεις, ἔχουσα οὕτω :

Ἐργατοτεχνῖται ὑδρεύσεως πλοίων.

Ὑποδηματεργάται.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 25 Νοεμβρίου 1968

—

101767/Σ. 1237/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ τροποποιήσεως τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου Συντάξεων Ἐκτελωνιστῶν.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 504 τῆς 30 Σεπτεμβρίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 4272/1929 «περὶ συστάσεως Ταμείου Συντάξεων Ἐκτελωνιστῶν». 2) Πρότασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Συντάξεων Ἐκτελωνιστῶν, ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1417/1968 ἀναφορᾶς τοῦ ὡς ἄνω Ταμείου, 3) Γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, διατυπωθεῖσαν κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 42/25.7. 1968 συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς ΙΕ' περιόδου, ἀποφασίζομεν:

Ὅπως ἡ παράγραφος 2 τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου Συντάξεων Ἐκτελωνιστῶν τροποποιηθῇ ὡς ἀκολούθως:

2. α) Καταβολὴ παρὰ τῶν ἐν ἄρθρῳ 3 § 1 ὁριζομένων προσώπων (ἐκτελωνιστῶν, διασαφιστῶν) 1) δραχμῶν ἑξήκοντα (60) ἐφ' ἑκάστης πράξεως εἰσαγωγῆς, ἐξαγωγῆς ἀποταμιεύσεως καὶ αἰτήσεως ἀναλώσεως, 2) δραχμῶν εἴκοσι (20) ἐφ' ἑκάστης αἰτήσεως ἀναλώσεως πετρελαιοειδῶν, ἀτελοῦς παραδόσεως πρὸς χρησιμοποίησιν βάρους μέχρι χιλίων (1.000) χιλιογράμμων ἢ λιπαντικῶν ἐλαίων μέχρι διακοσίων (200) χιλιογράμμων, 3) δραχμῶν δώδεκα (12) ἐφ' ἑκάστης αἰτήσεως ἐξωτερικῆς ἢ ἐσωτερικῆς ἀποστολῆς εἰδῶν (ἐξ ἀποταμιεύσεως) συσκευασίας ἐγχωρίων προϊόντων, ἐφ' ἑκάστης ἀδείας μεταφορᾶς, ἀδείας ἀποβιβαζομένων ἐμπορευμάτων βάρους ἄνω τῶν πεντακοσίων (500) χιλιογράμμων ἐφ' ἑκάστης αἰτήσεως ἀποταμιεύσεως Ἐλευθέρων Ζωνῶν καὶ αἰτήσεως παντὸς εἴδους μεταμορφώσεως καὶ 4) δραχμῶν ἓξ (6) ἐπὶ ἀδειῶν μεταφορᾶς ἢ ἀποβιβαζομένων ἐμπορευμάτων βάρους κάτω τῶν πεντακοσίων (500) χιλιογράμμων.

β) Ἡ ἀνωτέρω εἰσφορὰ εἰσπράττεται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 13 § 1 τοῦ παρόντος καταστατικοῦ, καταβαλλομένη ὑπὸ τῶν ἐν ἄρθρῳ 3 § 1 ὁριζομένων προσώπων καὶ βαρύνει ἀποκλειστικῶς αὐτά, μὴ δυναμένη ἀποσβῆσαι νὰ ἐπιπέσῃ ἐπὶ τοῦ εἰσαγωγέως ἢ τοῦ κοινοῦ, πᾶν δὲ τελωνειακὸν ἔγγραφον ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἀναφερομένων καθίσταται ἀπαράδεκτον παρὰ τῇ Τελωνειακῇ Ἀρχῇ, ἐφ' ὅσον δὲν ἔχει ἐπικολληθῇ ἐπ' αὐτοῦ ἀναλόγου ἀξίας ἔνσημον τοῦ Ταμείου.

Ἐκ τῆς εἰσφορᾶς ταύτης παρέχεται ποσοστὸν ἓξ ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν (6%) ὑπὲρ τοῦ Ταμείου Ἀρωγῆς καὶ Ὑγείας Τελωνειακῶν Ὑπαλλήλων, ὅπερ ἀποδίδεται αὐτῷ μέσῳ τῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος εἰς τὸ τέλος ἑκάστου ἑξαμήνου.

γ) Ἕκαστος τῶν ἠσφαλισμένων ἐκτελωνιστῶν ἢ διασαφιστῶν, ἐφ' ὅσον δὲν συμπληρώσῃ κατὰ μῆνα πέντε (5) τοὐλάχιστον πράξεις, ὑποχρεοῦται ὅπως ἐπικολλᾷ καθ' ἕκαστον μῆνα ἔνσημα ἀξίας ἴσης τοὐλάχιστον πρὸς τὴν ἀξίαν πέντε (5) ἐνσήμων τῆς κατηγορίας τῶν ἐπικολλουμένων ἐπὶ πράξεως εἰσαγωγῆς.

Ἐὰν ἐπὶ ἕνα ἢ πλείονας μῆνας ἔχῃ ἐπικολλήσει ὀλιγωτέρας ἀξίας ἔνσημα, ὑποχρεοῦται κατὰ Δεκέμβριον ἑκάστου ἔτους νὰ συμπληρώσῃ τὰ ἐλλείποντα ἔνσημα τοῦ διαδραμόντος ἔτους διὰ τοιούτων ἐκ τῶν ἐν χρήσει κατὰ τὸν μῆνα τοῦτον, ἐπικολλῶν ταῦτα ὁλόκληρα (κύριον σῶμα καὶ ἀπόκομμα) εἰς ἰδιαιτέραν σελίδα τοῦ ἀσφαλιστικοῦ βιβλιαρίου.

δ) Προκειμένου περὶ ἠσφαλισμένων, ἀσκούντων τὸ ἐπάγγελμα αὐτῶν εἰς Α' τάξεως Τελωνεῖον ἢ Ὑποτελωνεῖον τὸ ἀνωτέρω κατώτατον ὅριον εἰσφορᾶς δι' ἔνσημου μειοῦται κατὰ 20%, τῶν δὲ ἀσκούντων τὸ ἐπάγγελμα αὐτῶν εἰς Τελωνεῖα γ' τάξεως μειοῦται κατὰ 25% καὶ τῶν ἀσκούντων τὸ ἐπάγγελμα αὐτῶν εἰς Τελωνοσταθμαρχεῖα ἢ Τελωνοφυλάκια κατὰ 30%.

Ἡ παροῦσα, ἧς ἡ ἰσχὺς ἄρχεται ἀπὸ 2.11. 1968, δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυ-

θερνήσεως.

Έν Άθήναις τῇ 20 Σεπτεμβρίου 1968

—

107387/Σ.1332/1968 Άπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ προσθήκης ἄρθρου 41α καὶ τροποποιήσεως τοῦ ὑπεδαφίου ββ' τοῦ ἐδαφίου γ' τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 51 τοῦ καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἀνωνύμου Ἑλληνικῆς Ἑταιρείας Ὑδάτων.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 533 τῆς 12 Ὀκτωβρίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν : 1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ἀ.ν. 1740/1959 «περὶ συστάσεως Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως προσωπικοῦ Ἀνωνύμου Ἑλληνικῆς Ἑταιρείας Ὑδάτων», ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰς τοιαύτας τοῦ ἄρθρου 59 § 1 τοῦ ἀ.ν. τῆς 11 Νοεμβρίου 1935 «περὶ Ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας», ὡς αὐθεντικῶς ἑρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 694/1937 περὶ αὐθεντικῆς ἑρμηνείας, συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως διατάξεών τινων τῆς Ἀσφαλιστικῆς Νομοθεσίας. 2) Γνώμην τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως προσωπικοῦ Ἀνωνύμου Ἑλληνικῆς Ἑταιρείας Ὑδάτων, ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 1200/21.10.1967 καὶ 1199/23.10.1967 ἀναφορῶν των. 3) Γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως (ἀριθ. πρωτ. Σ.Κ.Α., συνεδρίασις 43 τῆς ΙΕ' Περιόδου τῆς 1.8.1968), ἀποφασίζομεν:

Εἰς τὸ καταστατικὸν τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἀνωνύμου Ἑλληνικῆς Ἑταιρείας Ὑδάτων προστίθεται ἄρθρον 41α, ἔχον οὕτω:

Ἄρθρον 41α

Προαιρετικὴ συνέχισις ἀσφαλίσεως

Ἠσφαλισμένοι, ἀποχωροῦντες τῆς ὑπηρεσίας αὐτῶν, λόγῳ λύσεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας μετὰ τῆς Ε.Ε.Τ. καὶ μὴ ἐπαγόμενοι εἰς τινα κατὰ τὸ ἄρθρον 36 τοῦ παρόντος ἀναφερομένων περιπτώσεων συνταξιοδοτήσεως, δικαιοῦνται νὰ συνεχίσουν προαιρετικῶς τὴν ἀσφάλισίν των μέχρι συμπληρώσεως τῶν ἐλαχίστων προϋποθέσεων πρὸς θεμελίωσιν τοῦ δικαιώματος τῆς συντάξεως, ἐφ' ὅσον συνεπλήρουσαν κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἀποχωρήσεώς των οἱ μὲν ἄρρενες τὸ 55ον ἔτος τῆς ἡλικίας των καὶ 15ετῆ ἀσφάλισιν παρὰ τῷ Ταμείῳ, αἱ δὲ θήλεις τὸ 45ον ἔτος τῆς ἡλικίας των καὶ 10ετῆ ἀσφάλισιν παρὰ τῷ Ταμείῳ. Τὸ δικαίωμα τοῦτο ἀσκεῖται δι' αἰτήσεως τοῦ ἠσφαλισμένου, ὑποβαλλομένης εἰς τὸ Ταμεῖον ἐντὸς ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας 6 μηνῶν ἀπὸ τῆς διακοπῆς τῆς ὑποχρεωτικῆς ἀσφαλίσεώς του.

Ὁ προαιρετικῶς συνεχίζων τὴν ἀσφάλισιν, ἐξομοιούμενος κατὰ πάντα πρὸς τοὺς προαιρετικῶς ἐπαγομένους εἰς τὴν ἀσφάλισιν, ὑποχρεοῦται νὰ καταβάλλῃ κατὰ μῆνα ὁλόκληρον τὸ ποσὸν τῆς εἰσφορᾶς ἠσφαλισμένου καὶ ἐργοδότου τῆς ἀναλογούσης ἐπὶ τῶν ἀποδοχῶν, ἃς θὰ ἐλάμβανε κατὰ τὸν τελευταῖον μῆνα πλήρους ἀπασχολήσεως, τοῦ μισθοῦ τούτου λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῆς ἀπονεμητέας συντάξεως.

Ἡ προαιρετικὴ ἀσφάλισις ἐν περιπτώσει ἀσκήσεως τοῦ εἰς ταύτην δικαιώματος ἄρχεται ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς ὑποχρεωτικῆς ἀσφαλίσεως. Αἱ ἀναλογοῦσαι εἰσφοραὶ τοῦ χρόνου ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς ὑποχρεωτικῆς ἀσφαλίσεως μέχρι τῆς ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως περὶ προαιρετικῆς ἀσφαλίσεως καταβάλλονται ἐντὸς τοῦ ἑπομένου μηνὸς ἐκείνου, καθ' ὃν ὑπεβλήθη ἡ αἴτησις.

Καθυστέρησις καταβολῆς μηνιαίας τινὸς εἰσφορᾶς συνεπάγεται εἰς ἐπιβάρυνσιν διὰ προσθέτου τέλους 3 δι' ἕκαστον μῆνα καθυστερήσεως καὶ μέχρι τριῶν μηνῶν. Καθυστέρησις πέραν τῶν τριῶν μηνῶν, ἀφ' ἧς αὕτη καθίσταται ἀπαιτητή, συνεπάγεται ὁριστικὴν καὶ ἀνέκκλητον ἔκπτωσιν ἀπὸ τοῦ δικαιώματος περαιτέρω συνεχίσεως τῆς προαιρετικῆς ἀσφαλίσεως ἄνευ δικαιώματος ἀναζητήσεως καταβληθεισῶν εἰσφορῶν.

Τὸ ὑπεδάφιον ββ' τοῦ ἐδαφίου γ' τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 51 τοῦ καταστατικοῦ τροποποιεῖται ὡς ἀκολούθως:

«ββ) Παρατείνεται μέχρι τοῦ 23ου ἔτους τῆς ἡλικίας, ἐφ' ὅσον τὰ ἀνωτέρω πρόσωπα συνεχίζουν τὴν μόρφωσιν αὐτῶν εἰς σχολὰς γενικῆς ἢ ἐπαγγελματικῆς ἐκπαιδεύσεως ἐπὶ τῇ βάσει βεβαιώσεως τῆς οἰκείας σχολῆς, ἐμφαινούσης τὸ κανονικὸν τῆς φοιτήσεως των, καὶ δὲν ἀσκοῦν βιοποριστικὸν ἐπάγγελμα».

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 27 Σεπτεμβρίου 1968

—

97247/Σ.1142/1968 Άπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἐδαφίου β' τῆς παραγράφου 8 τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ Κανονισμοῦ Συντάξεων τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Τυ-

πογράφων καὶ Μισθωτῶν Γραφικῶν Τεχνῶν.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 521 τῆς 7 Ὀκτωβρίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 6071/1934 «περὶ ἱδρύσεως Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἐργατῶν Τύπου Ἀθηνῶν». 2) Πρότασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Τυπογράφων καὶ Μισθωτῶν Γραφικῶν Τεχνῶν, ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 2238/21.5.1968 καὶ 4154/4.6.1968 ἀναφορῶν τοῦ Ταμείου. 3) Γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, διατυπωθεῖσαν κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 41/18.7.1968 συνεδρίασιν, ἀποφασίζομεν:

Τὸ ἐδάφιον 6' τῆς παραγράφου 8 τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ Κανονισμοῦ Συντάξεων τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Τυπογράφων καὶ Μισθωτῶν Γραφικῶν Τεχνῶν τροποποιεῖται ὡς κάτωθι:

«6) Ἐὰν καὶ ἐφ' ὅσον ὁ λόγῳ γήρατος συνταξιοῦχος ἀποκερδαίνῃ μηνιαίως ἐξ ἐξηρτημένης ἐργασίας ποσὸν ἀνώτερον τοῦ τριακονταπενταπλασίου τοῦ ἑκάστοτε ἰσχύοντος ἡμερομισθίου ἀνειδικεύτου ἐργάτου.

Ὁ συνταξιοῦχος λόγῳ γήρατος τοῦ Ταμείου, πρὶν ἢ ἀναλάβῃ οἱανδήποτε ἐργασίαν, ὀφείλει νὰ δηλώσῃ τοῦτο εἰς τὸ Ταμεῖον καὶ νὰ ζητήσῃ τὴν ἔγγραφον ἔγκρισιν αὐτοῦ, παρέχων εἰς τοῦτο κατὰ τὴν ὑποβολὴν τῆς δηλώσεως καὶ ἐν συνεχείᾳ διαρκούσης τῆς ἐργασίας πᾶσαν περὶ ταύτης πληροφορίαν.

Ἡ ἀνάληψις ἐργασίας ἄνευ ἐγκρίσεως τοῦ Ταμείου, ὡς καὶ ἡ παράλειψις τῆς παροχῆς τῶν κεκανονισμένων πληροφοριῶν ἢ ἡ παροχὴ ἀνακριβῶν τοιούτων, συνεπάγεται τὴν ἀναζήτησιν τῶν καταβληθεισῶν συντάξεων κατὰ τὸν χρόνον ἀπασχολήσεως τοῦ συνταξιοῦχου ἀνεξαρτήτως τοῦ ὕψους τῶν ἐξ αὐτοτελοῦς ἐπαγγέλματος ἢ ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀπολαυῶν αὐτοῦ.

Προσαυξήσεις τῆς συντάξεως, προκύπτουσαι ἐξ ἡμερῶν ἐργασίας πραγματοποιουμένων ὑπὸ συνταξιοῦχων, συνυπολογίζονται εἰς τὴν ἀρχικὴν σύνταξιν τῇ αἰτήσει τοῦ ἐνδιαφερομένου καὶ καταβάλλονται μετὰ τὴν διακοπὴν τῆς ἐργασίας, ἡ δὲ μετὰ τὸν τοιοῦτον συνυπολογισμὸν ἐπανάληψις οἱασδήποτε ἐξηρτημένης ἐργασίας συνεπάγεται τὴν ἀναστολὴν τῆς καταβολῆς τῆς συντάξεως, ἀσχέτως τοῦ ποσοῦ τῶν ἐκ τῆς ἐργασίας ἀπολαυῶν τοῦ συνταξιοῦχου.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 20 Σεπτεμβρίου 1968

—

101769/Σ.1225/1968 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ τροποποιήσεως τοῦ Κανονισμοῦ Παροχῶν τοῦ Ταμείου Προνοίας καὶ Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἱπποδρομιῶν.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 538 τῆς 14 Ὀκτωβρίου 1968)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 2276/1940 «περὶ συστάσεως Ταμείου Προνοίας καὶ Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἱπποδρομιῶν». 2) Τὸ ἄρθρον 59 § 1 τοῦ ἀ.ν. τῆς 11.11.1935 «περὶ Ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας», ὡς τοῦτο αὐθεντικῶς ἑρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 694/1937 «περὶ αὐθεντικῆς ἑρμηνείας, συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως διατάξεων τινων τῆς ἀσφαλιστικῆς νομοθεσίας». 3) Πρότασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Προνοίας καὶ Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἱπποδρομιῶν, ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 445/31.8.1967 ἀναφορᾶς του. 4) Γνώμην τοῦ παρ' ἡμῖν Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, διατυπωθεῖσαν κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 42 συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς ΙΕ' Περιόδου τῆς 25.7.1968, ἀποφασίζομεν:

Ὅπως ἐν τέλει τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ Κανονισμοῦ Παροχῶν τοῦ Ταμείου Προνοίας καὶ Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἱπποδρομιῶν προστεθῇ διάταξις, ἔχουσα ὡς ἀκολούθως:

«Ἐξαιρετικῶς εἰς τοὺς ἀναβάτας τοὺς καταστάντας ὁλικῶς ἀνάπηρους ἐκ δυαίου συμβάντος ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἐργασίας των ἢ ἐξ ἀφορμῆς ταύτης καὶ ἔχοντας πραγματοποιήσει 5.000 ἡμέρας ἐργασίας ἐν πραγματικῇ ἀσφαλίσει καταβάλλεται ὡς σύνταξις τὸ ἀνώτατον ὅριον συντάξεως τὸ προβλεπόμενον ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ παρόντος. Τὸ ὡς ἄνω ἀνώτατον ὅριον συντάξεως ἰσχύει καὶ διὰ τοὺς ἤδη συνταξιοδοτουμένους ἀναβάτας λόγῳ ὁλικῆς ἀναπηρίας ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ἀποφάσεως».

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 4 Ὀκτωβρίου 1968

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

Έπίκαιρα

Έν ὄψει τῶν Χριστουγέννων

Πλησιάζει ἡ ἑορτὴ τῆς Γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ (25 Δεκεμβρίου). Ἔχουν συνεπῶς ἐνδιαφέρον αἱ ἐπὶ τῇ ἑορτῇ ταύτῃ ὑποχρεώσεις τῶν ἐργοδοτῶν καὶ τὰ ἀντίστοιχα δικαιώματα τῶν μισθωτῶν, περὶ τῶν ὁποίων ἡ κατωτέρω ἀνάλυσις.

Διὰ τοῦ ἄρθρου 1 § 1 τοῦ ν.δ. 748/1966 «περὶ κωδικοποιήσεως κλπ. τῶν διατάξεων τῆς κειμένης νομοθεσίας περὶ ἑβδομαδιαίας καὶ Κυριακῆς ἀναπαύσεως καὶ ἡμερῶν ἀργίας (ΕΕΔ 25, 1160) ἔχει καθιερωθῆ, μεταξὺ τῶν ἄλλων, ἡ ἑορτὴ αὕτη ὡς ἡμέρα ὑποχρεωτικῆς ἀργίας.

Κατὰ τὰς ἡμέρας ἀργίας ἀπαγορεύεται ἡ καθ' οἱονδήποτε τρόπον ἀπασχόλησις τῶν μισθωτῶν, ἐφ' ὅσον δὲ δὲν ἐπιτρέπεται ἡ ἀπασχόλησις τῶν μισθωτῶν, αἱ ἐπιχειρήσεις καὶ ἐκμεταλλεύσεις δὲν δύνανται νὰ λειτουργήσωσι, παραμένουσαι κλειστοὶ (ἄρθρον 3 τοῦ διατάγματος).

Διὰ τοῦ αὐτοῦ διατάγματος προβλέπονται ἐξαιρέσεις.

Εἰς περίπτωσιν, κατὰ τὴν ὁποίαν ἀπαγορεύεται ἡ ἐργασία, ἡ μόνη ὑποχρέωσις, τὴν ὁποίαν ἔχει ὁ ἐργοδότης, εἶναι νὰ καταβάλῃ εἰς τοὺς ἐπὶ ἡμερομισθίῳ μόνον ἀμειβομένους μισθωτούς του χρηματικὸν ποσόν, ἴσον πρὸς τὸ ἡμερομίσθιον τῆς ἡμέρας ταύτης, κατὰ τὸ ἄρθρον 2 § 2 τοῦ ν.δ. 3775/1957 (ΕΕΔ 16, 1062), ἄνευ ἑτέρας προσαυξήσεως.

Ἡ ὑποχρέωσις αὕτη τοῦ ἐργοδότου καθιερώθη πέραν τῶν γενικῶν ἀρχῶν τοῦ Δικαίου, κατὰ τὰς ὁποίας ὁ μισθὸς ὀφείλεται ὡς ἀντιπαροχὴ τῆς ἐργασίας, ἐθεσπίσθη δὲ διὰ νὰ μὴ ἐπιρρίπτεται ὁ κίνδυνος τῆς ἀπωλείας τοῦ ἡμερομισθίου εἰς τοὺς μισθωτούς, δεδομένου ὅτι ἀποζοῦν οὗτοι ἐκ τοῦ ἡμερομισθίου.

Ὡς ἡμερομίσθιον, τὸ ὁποῖον καταβάλλεται εἰς τοὺς ἐπὶ ἡμερομισθίῳ μὴ ἀπασχοληθέντας μισθωτούς, νοεῖται τὸ ποσὸν τοῦτου, ἀνεξαρτήτως συστήματος ἀμοιβῆς, δηλαδὴ ἐπὶ ποσοστοῖς ἢ κατὰ μονάδα ἐργασίας. (Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 5367/1960, ΕΕΔ 19, 471, ἐπικυρωθεῖσα ὑπὸ τῆς Ἀρείου Πάγου 469/1960, ΕΕΔ 19, 1375, οὕτω καὶ Ἐγκύκλ. Ὑπουργείου Ἐργασίας, ΕΕΔ 18, 519).

Εἰς τὴν περίπτωσιν, κατὰ τὴν ὁποίαν δὲν ἀπαγορεύεται ἡ ἐργασία, κατὰ τὸ ἀνωτέρω ν.δ. 748/1966, ὁ ἐργοδότης ἔχει ὑποχρέωσιν νὰ καταβάλῃ εἰς τοὺς ἀπασχοληθέντας μισθωτούς του εἰς μὲν τοὺς ἐπὶ μηνιαίῳ μισθῷ ἀμειβομένους προσαύξησιν κατὰ 75% ἐπὶ τοῦ 1/25 τοῦ νομίμου μηνιαίου μισθοῦ των καὶ εἰς τοὺς ἐπὶ ἡμερομισθίῳ 75% ἐπὶ τοῦ νομίμου ἡμερομισθίου των, ἐκτὸς βεβαίως τοῦ δεδουλευμένου ἡμερομισθίου. Δὲν ὑπολογίζεται δηλαδὴ ἡ προσαύξησις αὕτη ἐπὶ τοῦ πράγματι καταβαλλομένου μηνιαίου μισθοῦ ἢ ἡμερομισθίου, ὑπερτέρου τοῦ νομίμου, καίτοι κατ' ἄρθρον 25 τοῦ νόμου 3239/1955 περὶ συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας ἐπιτρέπεται ἡ διὰ συμβάσεως μεταξὺ ἐργοδότου καὶ μισθωτοῦ λῆψις ἀνωτέρου τοῦ νομίμου μισθοῦ ἢ ἡμερομισθίου.

Ὑπάρχει καὶ τρίτη περίπτωσις, νὰ παρασχεθῇ ἐργασία, ἐνῷ ἀπαγορεύεται ἡ παροχὴ αὐτῆς. Τότε ὁ μισθωτός, εἴτε διὰ μηνιαίου μισθοῦ, εἴτε δι' ἡμερομισθίου ἀμειβόμενος, παρέχων ἐργασίαν μετ' ἄκυρον σύμβασιν, ἐφ' ὅσον αὕτη ἀντιβαίνει εἰς τὸν δημοσίας τάξεως νόμον, δικαιοῦται ἀποζημιώσεως ἐξ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ τοῦ ἐργοδότου κατ' ἄρθρον 904 Ἀστικοῦ Κώδικος, ἄνευ τῆς ἐξ 75% προσαυξήσεως, διότι αὕτη παρέχεται μόνον εἰς τοὺς ἐπιτρεπτῶς κατὰ τὸν νόμον ἐργαζομένους.

*

Κατὰ τὸ ἄρθρον 6 § 1 τοῦ ν.δ. 748/1966 κατὰ τὴν τελευταίαν Κυριακὴν τοῦ ἔτους ἐπιτρέπεται ἡ παροχὴ ἐργασίας παρὰ τοῦ μισθωτοῦ καὶ ἡ λειτουργία τῶν ἐπιχειρήσεων, ἐκμεταλλεύσεων, ὑπηρεσιῶν καὶ ἐργασιῶν ἐν γένει, ἐφ' ὅσον αὕτη συμπίπτει πρὸς τὴν 31ην Δεκεμβρίου ἑκάστου ἔτους. Δὲν συμπίπτει ὅμως διὰ τὸ ἔτος 1968 ἡ τελευταία Κυριακὴ πρὸς τὴν 31ην Δεκεμβρίου. (Ἡ τελευταία Κυριακὴ συμπίπτει πρὸς τὴν 29ην Δεκεμβρίου).

Ἀλλὰ κατὰ τὸ ἄρθρον 6 § 2 τοῦ αὐτοῦ ν.δ. κατ' ἐξαίρεσιν ἐπιτρέπεται ἡ λειτουργία τῶν παντὸς εἴδους καταστημάτων καὶ κατὰ τὸ κεκανονισμένον ὡράριον λειτουργίας τούτων κατὰ τὴν Κυριακὴν τὴν συμπίπτουσαν εἰς τὸ μεταξὺ τῆς 21ης μέχρι καὶ τῆς 24ης Δεκεμβρίου ἑκάστου ἔτους διάστημα.

Συμπίπτει ἐφέτος Κυριακὴ ἡ 22α Δεκεμβρίου καὶ συνεπῶς κατ' αὐτὴν ἐπιτρέπεται ἡ λειτουργία τῶν καταστημάτων (μόνον).

Παροράματα

Εἰς τὸ ἀνωτέρω σελ. 1512 σημείωμά μας περὶ τῆς παλαιᾶς καὶ νέας ἐργατικῆς δικονομίας ἐκ λάθους ἀνεφέρθη ὡς τὸ μόνον ἐν Πελοποννήσῳ Ἐφετεῖον τὸ τῶν Πατρῶν, παραλειφθέντος τοῦ Ἐφετείου Ναυπλίου. Ἡ παράλειψις πάντως αὕτη δὲν καταστρέφει τὴν θέσιν τοῦ σημειώματος.

ΕΥΡΕΤΗΡΙΑ

ΤΟΜΟΣ 27ος, ΕΤΟΣ 1968

Ἐπιμελείᾳ **Μιχαήλ Δ. Παναγιωτοπούλου**, Δικηγόρου

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Α' Ἀπόψεις καὶ σημειώματα Συντάξεως.

Β' Ἄρθρα, διατριβαί, μελέται, νομικὰ ζητήματα.

Γ' Γνωμοδοτήσεις Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους.

Δ' Γνωμοδοτήσεις νομομαθῶν.

Ε' Ἐγκύκλιοι καὶ ἔγγραφα Ἀρχῶν.

ΣΤ' Πληροφορίαι, εἰδήσεις, γεγονότα.

Ζ' Νεκρολογίαι.

Η' Ἀλφοβητικὸν εὑρετήριον νομολογίας.

Θ' Ἀριθμητικὸν εὑρετήριον δημοσιευθεισῶν δικαστικῶν ἀποφάσεων κλπ.

Ι' Ἀλφαβητικὸν εὑρετήριον νόμων, διαταγμάτων, ὑπουργικῶν ἀποφάσεων κλπ.

ΙΑ' Ἀριθμητικὸν εὑρετήριον νόμων, διαταγμάτων, ὑπουργικῶν ἀποφάσεων κλπ.

Α' ΑΠΟΨΕΙΣ ΚΑΙ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ

Ἔτος 1967, σ. 72.—Τινὰ περὶ ὑπερωριῶν, σ. 136. Διὰ τὰ θέματα τῆς ἐργασίας, σ. 176.—Ὁ ἀσθενὴς μισθωτός, σ. 200.— Ἀδικαιολόγητος πλουτισμός, σ. 264.— Ἐργατικὰ ἀτυχήματα, σ. 328.—Ἀνισότης δικαίου, σ. 392.—Ἑορτὴ 25ης Μαρτίου, σ. 464.—Διὰ τὰ θέματα τῆς ἐργασίας (δημοσίευσις ὑπουργικῆς ἀποφάσεως περὶ ἀναπροσαρμογῆς ἀποζημιώσεων ἐκ τοῦ νόμου 551/1915), σ. 464.— Τεκμαρτὰ ἡμερομίσθια (δι' ἀσφαλιστικὰς εἰσφορὰς πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. καὶ σχέσις πρὸς ἄλλας διατάξεις), σ. 528.—Σκέψεις τινὲς ἐπὶ τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, σ. 592.—Ἐπίκαιρα, σ. 656.—Ἡ νέα Πολιτικὴ Δικονομία, σ. 720.— Ἐλάχιστα ὅρια μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων, σ. 720.—Ἄδεια μισθωτῶν, σ. 784.— Καθορισμὸς μισθῶν, σ. 920.— Ἐπίδομα ἀδείας, σ. 984.—Ἐπίκαιρα· ἑορτὴ Κοιμήσεως Θεοτόκου, σ. 1056.—Ἰδιοτροπίαι δικαίου, σ. 1056.—Μελλοθανάτου, σ. 1120.— Παράξενα δικαίου, σ. 1120.— Καλὴ προστασία, σ. 1192.—Ἐπίκαιρα (Δημοψήφισμα καὶ μισθός), σ. 1256.—Ἐργατικὰ ἀτυχήματα, σ. 1320.— Ζημία τοῦ δικαίου, σ. 1384.— Δύο συνταξιοῦχοι, σ. 1448.— Σκέψεις (παλαιὰ καὶ νέα Ἐργατικὴ Δικονομία), σ. 1512.—Ἐπίκαιρα· ἐν ὄψει τῶν Χριστουγέννων, σ. 1576.

Β' ΑΡΘΡΑ, ΔΙΑΤΡΙΒΑΙ, ΜΕΛΕΤΑΙ, ΝΟΜΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

Ἀγραφιώτη Κ. Ζήση, Δικηγόρου. Τινὰ περὶ ὁμαδικῶν ἀπολύσεων μισθωτῶν, σ. 1193.

Ἀνδρουτσοπούλου Ἰω. Κων/νου, Πρωτοδίκου. Ἡ ὑποχρέωσις τοῦ ἐργοδότου πρὸς διαφύλα-

ξιν των πραγμάτων των έργαζομένων, σ. 265.

Βάγια Ι. Άντωνίου, Δ.Ν., Δικηγόρου. Ό μονομερής προσδιορισμός της παροχής εν τη συμβάσει εργασίας, σ. 529.

Βαρδάκα Π. Χρίστου, Δικηγόρου. Τινά περί του πρανομίου των εργαζομένων εις την αναγκαστικήν εκτέλεσιν κατά τον νέον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, σ. 593.

Βασιλείου Π. Βασ., Δικηγόρου. Κανονισμοί επιχειρήσεων και εκμεταλλεύσεων· πειθαρχική εξουσία· συνταγματικότης ρυθμιστικών της πειθαρχικής εξουσίας διατάξεων· δικαστικός έλεγχος αποφάσεων συμβουλίων (σχόλιον επί της Α.Π. Όλ. 525/1967), σ. 30.

Γιαννακοπούλου Α. Γεωργίου, Δικηγόρου εν Πάτραις. Μήνυσις κατά μισθωτού δι' άξιόποινον πράξιν και καταχρηστική άσκησις δικαιώματος απολύσεως, σ. 137.

Καλομοίρη Κ. Δημ., Δ.Ν., Δικηγόρου. Υπέρβασις των ανωτάτων εβδομαδιαίων χρονικών ορίων εργασίας, σ. 73.—Άδέσποτος και σωματειακή απεργία (μετά την υπ' αριθ. 87 Διεθνή Σύμβασιν Εργασίας), σ. 1057.

Καποδίστρια Ίω., Καθηγητού Εργατικού Δικαίου εις το Πανεπιστήμιον Αθηνών, Δικηγόρου. Σύμβουλος και (συγχρόνως) υπάλληλος Αν. Εταιρείας, σ. 1 επ.—Και πάλιν περί αδεσπότου απεργίας, σ. 657.

Κυπραίου Γ. Μιχ., Δικηγόρου. Ατομικά δικαιώματα και απεργία· συμβολή εις την μέθοδον ερμηνείας των ατομικών δικαιωμάτων, σ. 987.

Λιμούρη Α. Σπυρ., τέως πρωτοδίκου. Τινά περί εργολαβίας δίκης, σ. 857, Παρρ. σ. 984.

Μιχαλακοπούλου Άνδρέου. Ό νόμος περί εργατικών ατυχημάτων (άγόρευσις εις την Βουλήν επί του σχεδίου νόμου), σ. 1121.

Μπλάτσιου Α. Άποστ., Εισηγητού Δικονομίας. Επί της νέας Δικονομίας (Επιστολή) σ. 1256.

Μυριάνθη Χρ., Δικηγόρου. Δώρα επί ταις εορταίς βάσει των καταβαλλομένων αποδοχών, σ. 576. — Αί εργατικαί διαφοραί κατά τον νέον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, σ. 785, Παρρ. σ. 920.

Πετροπούλου Τ. Άνδρέου. Ή αναγκαστική εκτέλεσις παροχής εργασίας, σ. 1449.

Σακαλή Ίω., Σμηνάρχου, Γεν. Δ/τού Μετοχικού Ταμείου Βασιλικής Αεροπορίας. Εργασιακόν Δίκαιον (Επιστολή), σ. 1056.

Συνεργάτου. Χρησιμότης των προπαρασκευαστικών εργασιών, σ. 1415.

Συντάξεως : Απαιτήσεις εργοδότου διά ζημιας υπό μισθωτού, σ. 47.—Σπανίαι τινές εκ της νομίμου απεργίας μισθωτών, σ. 111.— Τινά περί υπερωριών, σ. 136. — Χρόνος υπηρεσίας εν συμβάσει ορισμένου χρόνου δι' αποζημίωσιν ν. 2112/1920, σ. 184.— Ό νέος καθορισμός αποδοχών προσωπικού Γραφείων επιχειρήσεων, σ. 185.— Σύμβασις θεωρών πολυκατοικιών και μεγάρων, σ. 241.—Άδικαιολόγητος πλουτισμός, σ. 264.—Οί νέοι νόμιμοι μισθοί ιδιωτικών υπαλλήλων· απόφασις 1/1968 Δ.Δ. Δ.Δ. Άθηνών, κηρυχθείσα εκτελεστή διά της υπ' αριθ. 15665/1968 αποφάσεως Υπουργού Εργασίας· έκτασις δεσμεύσεως εξ αύτης· Δημοσίαν, Ν.Π.Δ.Δ.· κατίσχυσις έναντι αντιθέτων όρων λοιπών συλλογικών συμβάσεων· έναρξις ισχύος κλπ., σ. 308.— Εργατικά ατυχήματα, σ. 328.—Καταγγελία συμβάσεως οικοσίτων εστιατορίων, σ. 373.—Απόλυσις ή αποχώρησις υπαλλήλων διά σύνταξιν, σ. 451.—Εορτή 25ης Μαρτίου, σ. 464.—Διάρκεια συμβάσεως εκ του είδους της εργασίας, σ. 502.—Τεκμαρτά ημερομίσθια δι' ασφαλιστικάς εισφοράς προς το Ι.Κ.Α. και σχέσις προς άλλας διατάξεις, σ. 528.—Αναπροσαρμογή αποζημιώσεων δι' εργατικά ατυχήματα, σ. 578.—Σκέψεις τινές επί των συλλογικών συμβάσεων εργασίας, σ. 592.—Προστασία εργαζομένης γυναικός πρό και μετά τον τοκετόν, σ. 642.— Μέγεθος αδείας μισθωτών κατ' έτος μετ' αποδοχών, σ. 634. —Απασχόλησις μισθωτών εις πλείονας εργοδότας, σ. 749.— Άδειαι μισθωτών, σ. 784.— Διάκρισις ιδιωτικών υπαλλήλων από των εργατών, σ. 834.—Παροχή αδείας εις αλλεπαλλήλους εργασίμους ημέρας, σ. 896.— Καθορισμός μισθών, σ. 920.— Καταγγελία συμβάσεως εργασίας υπό μισθωτού, σ. 961.—Επίδομα άδείας, σ. 984.—Περιορισμοί κατ' εσον αποζημιώσεως ν. 2112/1920, σ. 1041.— Καθορισμός αναδρομικών αυξήσεων μισθού διά διαιτητικής αποφάσεως, σ. 1092.—Νέα Δικονομία Εργατικών Διαφορών, σ. 1093.— Αποκλειστική προθεσμία άγωγής εξ άκύρου απολύσεως μισθωτού, σ. 1164.—Αναγγελία καταγγελίας σχέσεως εργασίας, σ. 1234.— Δημοψήφισμα και μισθός, σ. 1256.— Αί νέαι αύξήσεις των κατωτάτων ορίων ημερομισθίων, σ. 1296.— Δικαιώματα μισθωτών απασχοληθέντων και μή καθ' εορτήν 28 Όκτωβρίου, σ. 1357.— Αδικοπραξίαι κατά την εκτέλεσιν της εργασίας, σ. 1413.— Απαιτήσεις εξ εργατικών ατυχημάτων ν. 551/1915 είναι εκ των αναφερομένων εις το άρθρον 691 Κώδ. Πολ. Δικ.· κατώγραφος δι' άρθρου 37 Είσαγ. νόμου των διατάξεων, αί οποίαι αναφέρονται εις την εκδίκασιν των διαφορών τούτων (άλληλογραφία), σ. 1438.—Άξιώσεις κατά την νέαν εργατικήν διαδικασίαν, σ. 1491.— Σκέψεις (Παλαιά και νέα Εργατική Δικονομία), σ. 1512.—Αποζημιώσεις απολυομένων μισθωτών Δημοσίου, σ. 1552.— Εορτή Γεννήσεως του Χριστού, σ. 1576.

Τρίμη Α. Γεωργίου, Δικηγόρου, τ. Διευθυντού Υπουργείου Εργασίας. Παροχή εργασίας κατά Κυριακάς (επί της γνώμης περί θεωρήσεως ταύτης ως υπερωριακής), σ. 329.—Άσκησις του δικαιώματος της απεργίας, σ. 721.

Φλώρου Γ. Άντωνίου. Άρεοπαγίτου. Τινά περί απεργίας, σ. 393.—Περί απεργίας (Επιστολή), σ. 1192.—Τινά περί καταγγελίας της συμβάσεως εργασίας επί μεταβολής του προσώπου του εργοδότου, σ. 1258.

Γ' ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Εισηγητής **Α. Λιακατάς,** Πάρεδρος. Εφαρμογή εργατικής νομοθεσίας εις τας σχέσεις των

συνεταίρων - μελῶν ἔναντι τοῦ Συνεταιρισμοῦ ὡς ἐργοδότου, σ. 46.

Εἰσηγητής **Π. Ντόκας**, Πάρεδρος. Ἐργατικὸς μισθός· ἐννοιολογικὴ διαφορὰ διοτεχνίας ἀπὸ βιομηχανίας· ἐὰν ἡ ὑπ' ἀριθ. 40/1967 ἀπόφασις τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν χημικῆς βιομηχανίας ἁπάσης τῆς χώρας δεσμεύῃ καὶ τὰς ὁμοειδεῖς πρὸς τὰς ἐν αὐτῇ ἀναφερομένας διοτεχνικὰς ἐπιχειρήσεις, σ. 1040.—Ἄδεια μισθωτῶν· χρόνος ἀπασχολήσεως μισθωτοῦ ὡς προϋπόθεσις δικαιώματος ἀδείας κατ' ἄ.ν. 539/1945· ἐὰν οἱ συνδεόμενοι διὰ σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ἰατροὶ τῆς Α.Κ.Η., ἀπασχολούμενοι ἐπὶ τρεῖς ἕως τέσσαρας ὥρας ἡμερησίως, δικαιοῦνται τῆς ὑπὸ τοῦ ἄ.ν. 539/1945 προβλεπομένης ἐτησίας μετ' ἀποδοχῶν ἀδείας, σ. 1041. — Ἀναγκαστικὴ ταυτοβίετησις παλαιμάτων τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 εἰς τὸ Δημόσιον καὶ ἀπόλυσις τούτων· ἐὰν εἶναι νόμιμος ἡ καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας παλαιματοῦ, ταυθετηθέντος κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄ.ν. 1836/1951 εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐμπορίων, λόγῳ ἀπολύσεως ἐπὶ τούτου ἅπαντος τοῦ παρ' αὐτῷ ὑπηρετοῦντος ἐκτάκτου προσωπικοῦ ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, ἡ ἴδει τοῦτο νὰ ἀκολουθήσῃ τὴν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ ν.δ. 2657/1953 ὁριζομένην διαδικασίαν, σ. 1091. —Προστασία ἐργαζομένης γυναικὸς πρὸ καὶ μετὰ τὸν τοκετόν· ἐὰν τὸ Ταμεῖον Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Δομικῶν καὶ Ξυλουργικῶν Ἐργασιῶν δύναται νὰ μὴ παρακρατῇ ἐκ τῆς μισθοδοσίας τῶν ἰσταλλήλων του τὸ ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. καταβαλλόμενον ἐπίδομα κυοφορίας καὶ λοχείας, σ. 1162. — Ἐργατικὸς μισθός· παροχὴ ἐργασίας ὑπὸ ἀρτεργατῶν καὶ ἡμερομίσθια ἐξαιρεσίμων ἑορτῶν κατ' ἄρθρον 2 ν.δ. 3755/1957· ἐὰν μετὰ τὴν διὰ τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ἀ.ν. 80/1967 κατάργησιν τοῦ συστήματος τῆς κατὰ μονάδα ἐργασίας ἀμοιβῆς τῶν ἀρτεργατῶν ἀνακύπτῃ ὑποχρέωσις τῶν οἰκείων ἐργοδοτῶν πρὸς καταβολὴν εἰς τούτους τῶν ἡμερομισθίων τῶν ἐξαιρεσίμων ἡμερῶν, περὶ ὧν τὸ ἄρθρον 2 τοῦ ν.δ. 3755/1957, σ. 1353.

Εἰσηγητής **Κ. Παπαμιχαλόπουλος**, Ἀντιπρόεδρος. Παροχὴ ἡμερομισθίου κατ' ἐξαιρεσίμους ἡμέρας, σ. 921. — Ἀπόλυσις ἢ ἀποχώρησις μισθωτῶν διὰ σύνταξιν· ἐὰν α) ὑποχρεοῦται ἡ Ὑπηρεσία νὰ ἀπολύῃ μετὰ καταβολὴν τῆς προβλεπομένης ἀποζημιώσεως τοὺς καταλαμβανομένους ὑπὸ τοῦ προβλεπομένου ὑπὸ τοῦ περὶ Ι.Κ.Α. νόμου ὁρίου ἡλικίας ἰσταλλήλους καὶ ἐργατοτεχνίτας σχέσεως ἰδιωτικοῦ δικαίου, β) ἐὰν πρέπει νὰ καταβάλῃ ἀποζημίωσιν εἰς τοὺς καταλαμβανομένους ὑπὸ τοῦ ὁρίου ἡλικίας καὶ ἀποχωροῦντας οἰκειοθελῶς ἐκ τῆς ὑπηρεσίας, καὶ γ) ἐὰν ἡ ἡλικία τεχνιτῶν, καθορισθεῖσα δι' ἀποφάσεως τῆς Ἐπιτροπῆς Συντάξεως Ι.Κ.Α., δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς πραγματικὴ τοιαύτη διὰ τὸ θέμα τῶν ἀπολύσεων, σ. 1233. —Παραγραφὴ ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν ὑπὲρ πρὸς τὸ Δημόσιον· α) εἰς ποίαν παραγραφὴν ὑπόκεινται καθυστερούμενα εἰσφοραὶ πρὸς τὸ Ταμεῖον Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ἠλεκτροτεχνιτῶν Ἑλλάδος, ὀφειλόμενα ὑπὸ τοῦ Δημοσίου διὰ τὴν ἀπασχόλησιν ἀσφαλιστέου ἠλεκτροτεχνικοῦ προσωπικοῦ, παρέχοντος τὰς ὑπηρεσίας του εἰς τὸ Κρατικὸν Ἐργοστάσιον Ἀεροπλάνων ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου ἀορίστου χρόνου· β) ἐὰν διὰ τὰς καθυστερουμένας εἰσφορὰς πρὸς τὸ ἐν λόγῳ Ταμεῖον βαρύνεται ὁ ἐργοδότης καὶ διὰ τὸ μὴ παρακρατηθὲν ποσοστόν, ὅπερ ἀναλογεῖ εἰς τὰς ἀποδοχὰς τοῦ ἐργαζομένου καὶ γ) ἐὰν ἡ διοίκησις ἔχῃ ὑποχρέωσιν ὅπως τακτοποιήσῃ αὐτεπαγγέλτως τὰς ὀφειλάς της ἐκ τῶν ὡς ἀνωτέρω εἰσφορῶν, Γν. Σ. σ. 1293.

Εἰσηγητής **Π. Σοφιανόπουλος**, Νομικὸς Σύμβουλος. 1) Ἐὰν ἡ σύμβασις τῶν ἀμειβομένων ποδοσφαιριστῶν μετὰ τῶν ποδοσφαιρικῶν συλλόγων εἶναι ἐξηρτημένης ἐργασίας· ἐν καταφατικῇ περιπτώσει ἐὰν ὁ ἐν παραγράφῳ 2 τοῦ ἄρθρου 21 τοῦ Ἐσωτερικοῦ Κανονισμοῦ μὴ ἐρασιτεχνικοῦ ποδοσφαίρου χαρακτηρισμὸς τῆς συμβάσεως ταύτης ὡς μὴ ἐξηρτημένης ἐργασίας, ἀλλ' ἰδιομόρφου, εὑρίσκεται ἐντὸς τῆς ἐξουσιοδοτήσεως τοῦ ὁ.δ. 650/1964 καὶ 3) ἐὰν ἐν πάσῃ περιπτώσει ἡ φύσις αὐτῆς ἀποκλείῃ τὴν ἀσφάλισιν τῶν ποδοσφαιριστῶν εἰς τὸ Ι.Κ.Α. σ. 1161.

Εἰσηγητὴς **Ἀθ. Τομαρᾶς**, Νομικὸς Σύμβουλος. Κῦρος συνταξιοδοτικῶν νόμων ἐν ἐλλείψει τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 57 τοῦ Συντάγματος γνωμοδοτήσεως τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, σ. 44.— Διορισμὸς ὀρκωτοῦ λογιστοῦ ὡς μέλους Διοικητικοῦ Συμβουλίου Ἀσφαλιστικοῦ Ταμείου καὶ ἀσυμβίβαστον ἐκ τῶν ἰσχυόντων διατάξεων· ἐὰν ὁ γενόμενος διορισμὸς ὀρκωτοῦ λογιστοῦ ὡς ἀναπληρωματικοῦ καὶ ὕστερον ὡς τακτικοῦ μέλους ἐκ τῆς τάξεως τῶν συνταξιούχων τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Συντάξεων καὶ Προνοίας Προσωπικοῦ Ἀγροτικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος ἐμπίπτῃ εἰς τὰς περὶ ἀσυμβιβάστου διατάξεις τοῦ ἄρθρου 13 ν.δ. 3329/1955, σ. 108. — Θεώρησις ὑπὸ τῆς ἀρμοδίας Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας κατὰ ν.δ. 381/1967 πινάκων καὶ δρομολογίων προσωπικοῦ κινήσεως Η.Ε.Μ., σ. 109. — Λειτουργία δικαστηρίων συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας, σ. 142. — Ἔλεγχος δημοσίων ἀπολύσεων μισθωτῶν, σ. 201. — Δικηγορικαὶ ἀμοιβαί· νόμιμος ἡ ὑπ' ἀριθ. 6798/20.4.1966 ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ Δικαιοσύνης περὶ καθοτάτων ὁρίων ἀμοιβῆς παρεχόντων τὰς ὑπηρεσίας των ἐπὶ πανὶ περιοδικῇ ἀμοιβῇ δικηγόροων· ἐφαρμογὴ ταύτης ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῶν ὑπ' ἀριθ. 93734/1962 καὶ 76630/1964 ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ Δικαιοσύνης, σ. 307. — Ἀναπροσαρμογὴ ἀποδοχῶν μισθωτῶν μὲ βάσιν τὸν τιμάριθμον· ἐὰν ἡ ὑπὸ τοῦ ἄ.ν. 362/1945 τασσομένη ἀπαγόρευσις ἀφορᾷ καὶ εἰς τὴν συνομολόγησιν ρήτρας περὶ τιμαριθμικῆς ἀναπροσαρμογῆς τῶν ἀποδοχῶν τῶν μισθωτῶν, β) ἐὰν πάντως μετὰ τὴν ἰσχὺν τοῦ νόμου 3329/1955 ἐπιτρέπεται ἡ ἀπόληψις ἀποδοχῶν ὑψηλοτέρων τῶν ὑπὸ τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας καθορισμένων καὶ ἐξαρτωμένων ἀπὸ ἀπόψεως ὕψους ἐκ τῆς ἐξελίξεως τοῦ ὑπὸ τῆς Ἐθνικῆς Στατιστικῆς Ὑπηρεσίας τῆς Ἑλλάδος καταρτιζο-

μένου δείκτου τιμαρίθμου, γενικώτερον δὲ ἐὰν μετὰ τὸν ρηθέντα νόμον ἔπαυσεν ἰσχύουσα ἡ ἀπαγόρευσις συνομολογήσεως ρήτρας τιμαριθμικῆς ἀναπροσαρμογῆς τῶν ἀποδοχῶν τῶν μισθωτῶν, σ. 372. — Χρονικὰ ὅρια ἡμερησίας ἐργασίας καὶ καθ' ἑβδομάδα· ἐὰν βάσει τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 5 τῆς διὰ τοῦ ν. 2269/1920 κυρωθείσης Διεθνοῦς Συμβάσεως καὶ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 25/8.5.1920 παρέχηται ἡ δυνατότης ἱκανοποιήσεως αἰτήματος βιομηχανικῆς ἐπιχειρήσεως περὶ λειτουργίας τοῦ ἐργοστασίου της ἐπὶ 9.36' ὥρας ἀνὰ ἑκάστην καὶ ἐπὶ 5 ἡμέρας καθ' ἑβδομάδα, σ. 450. — 'Ανάκλησις διοικητικῶν πράξεων· ἐὰν προκύπτῃ ὑποχρέωσις τῆς Διοικήσεως πρὸς ἀνάκλησιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 127930/469/5.12.1967 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἐκδοθείσης κατὰ συμμόρφωσιν πρὸς τὴν ὑπ' ἀριθ. 582/1960 ἀπόφασιν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ἐκ τοῦ περιστατικοῦ ὅτι ἐπὶ τοῦ νομικοῦ συνταγματικοῦ θέματος ὑπάρχει ἀντίθετος νομολογία τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων, ἀναφερομένη μάλιστα εἰς τὴν αὐτὴν διαφοράν, σ. 465. — Συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας· ἐὰν ἡ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας γεωπόνων τοῦ Δημοσίου ἀπὸ 11.7.1966 δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς δεσμεύουσα τοὺς 'Οργανισμοὺς Τοπικῆς Αὐτοδιοικήσεως, ἐὰν ἡ συλλογικὴ σύμβασις ἀνήκῃ εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν εἰδικῶν συλλογικῶν συμβάσεων καὶ ἐὰν εἶναι δυνατὸν νὰ κηρυχθῇ ὑποχρεωτικὴ διὰ πάντας γενικῶς τοὺς ἐργοδότας ἢ καὶ μόνον διὰ τοὺς 'Οργανισμοὺς καὶ 'Ιδρύματα, ἅτινα ἐκπροσωποῦνται καὶ ἐλέγχονται ὑπὸ τοῦ Δημοσίου καὶ τῶν 'Οργανισμῶν Τοπικῆς Αὐτοδιοικήσεως, ἐφ' ὅσον συντρέχουν αἱ πρὸς τοῦτο ἀπαιτούμεναι προϋποθέσεις, σ. 498. — "Αδεια μισθωτῶν· ἐὰν εἰς περίπτωσιν μεταβολῆς προσώπου ἐργοδότου συνυπολογίζεται καὶ ὁ χρόνος ὑπηρεσίας τοῦ μισθωτοῦ ὑπὸ τὸν πρῶτον ἐργοδότην διὰ τὴν κατ' ἀ.ν. 539/1945 ἄδειαν· περίπτωσις ὑπαλλήλου προσληφθείσης τὸ πρῶτον ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου εἰς τὸ Ταμεῖον Ἐπικουρικῆς 'Ασφαλίσεως Μισθωτῶν Κλωστοϋφαντουργίας καὶ εἶτα εἰς τὸν Ο.Α.Α.Α., τελούσης δὲ ἐν ἀποσπάσει εἰς τὸ 'Υπουργεῖον Ἐργασίας, σ. 499. — Συμβάσεις ἐργασίας ὁρισμένου χρόνου· ἐὰν ὑφίστανται εἰσέτι νόμιμος ἀναστολὴ λήξεως συμβάσεως ὁρισμένου χρόνου, ἐμπιπτούσης εἰς τὸ ἀπὸ 1.1.1967 μέχρι 31.12.1967 χρονικὸν διάστημα ἡ περαιτέρω ἐὰν παρίσταται ἀναγκαία ἡ παράτασις τοῦ χρόνου ληγούσης ἢ λῃξάσης συμβάσεως ὡρισμένου χρόνου, σ. 500. — Ποινικὴ δίωξις διὰ καθυστέρησιν ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν· ἐὰν αἱ διατάξεις τοῦ ἀ.ν. 86/1967 ἐφαρμόζονται: α) ἐπὶ ὀφειλετῶν καθυστερούντων τὴν καταβολὴν ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν, ἀναγομένων εἰς τὸ πρὸ τῆς ἰσχύος αὐτοῦ χρονικὸν διάστημα, ἐφ' ὅσον ἡ καθυστέρησις καταβολῆς τούτων συνεχίζεται καὶ πέραν τοῦ μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ ἄνω νόμου, β) ἐπὶ τῶν αὐτοτελῶς ἀπασχολουμένων ἠσφαλισμένων ἐποχρέων καταβολῆς εἰσφορῶν διὰ τὴν ἰδίαν αὐτῶν ἀσφάλισιν παρ' 'Οργανισμοῖς Κοινωνικῆς 'Ασφαλίσεως, γ) ἐπὶ ὀφειλετῶν καθυστερούντων τὴν καταβολὴν δόσεων τῶν βάσει τῆς Πράξεως Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου 83/1967, Ε.Σ.Ο.Π. 11/1967 καὶ 192/1967 γενομένων ρυθμίσεων, αἵτινες καθίστανται ἀπαιτηταὶ μετὰ τὴν ἰσχὺν τοῦ ἄνω νόμου, καὶ δ) ἐπὶ τῶν ἠσφαλισμένων ἰδιοκτητῶν ἐφημερίδων καὶ περιοδικῶν εἰς τὸ Ταμεῖον 'Ασφαλίσεως 'Ιδιοκτητῶν Συντακτῶν καὶ Ὑπαλλήλων Τύπου, σ. 572. — 'Αποδείξεις εἰσπράξεως ἐσόδων μετὰ τὸ ν.δ. 4361/1964· ἐὰν εἶναι νόμῳ ἐπιτρεπτὴ ἡ θεώρησις παρὰ τῶν ὀργάνων τῆς Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας τῶν τριπλοτύπων ἀποδείξεων εἰσπράξεως ἐσόδων τῶν ἐργατικῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων μετὰ τὴν ἰσχὺν τοῦ ν.δ. 4361/1964, σ. 639. — "Αδειαι μισθωτῶν· ὑπολογισμὸς προσωπικοῦ διὰ τὸ κατ' ἀ.ν. 539/1945 δικαίωμα ἀδείας τῶν μισθωτῶν· ἐὰν προκειμένου νὰ ὑπολογισθῇ ἡ διάρκεια τῆς ἐτησίας μετ' ἀποδοχῶν ἀδείας τῶν μισθωτῶν ἀτομικῆς ξενοδοχειακῆς ἐπιχειρήσεως, διεξαγομένης εἰς δύο ξενοδοχειακὰς μονάδας, ἡ βάσις ὑπολογισμοῦ, ἐξαρτωμένη ἐκ τοῦ συνολικοῦ ἀριθμοῦ τῶν μισθωτῶν κατ' ἄρθρον 2 παράγραφος 1 τοῦ ἀ.ν. 539/1945 καὶ ἄρθρον 1 παράγραφος 1 ν.δ. 4547/1966 τῆς ὑποκειμένης ἐπιχειρήσεως θὰ εἶναι ἑνιαία δι' ὁλόκληρον τὸ ἀπασχολούμενον εἰς τὰς δύο μονάδας προσωπικὸν ἢ μή, σ. 640. — Παροχαὶ πρὸς μισθωτοὺς ὑπὸ τὴν ἔννοιαν μισθοῦ· ἐὰν ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 14 παραγράφου 4 τοῦ ν.δ. 3796/1957 τυγχάνῃ ἀληθῶς ἑρμηνευτικὴ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 15 παραγράφου 2 ν.δ. 683/1948 καὶ συνεπῶς ἀνατρέχει εἰς τὸν χρόνον ἐνάρξεως ἰσχύος τοῦ νομοθετήματος τούτου, σ. 664. — "Αδειαι μισθωτῶν· ἀποδοχαὶ καθ' ἡμέραν ἀδείας σερβιτόρων· ἐὰν προκειμένου νὰ ὑπολογισθοῦν αἱ ἀποδοχαὶ ἀδείας τῶν ἀμειβομένων ἐπὶ ποσοστοῖς εἰς βάρος τῶν πελατῶν τῶν ἐπιχειρήσεων (σερβιτόρων) θέλῃ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν τὸ κατώτατον ὅριον ἡμερομισθίου ἐργατοτεχνίτου, ἢ τὸ τεκμαρτὸν ἡμερομίσθιον τοῦ Ι.Κ.Α., περὶ οὗ ὁμιλεῖ τὸ β.δ. 15/22.11.1949, ὑπολείπεται τούτου, σ. 748. — 'Εορταὶ ἐξ ἐθίμου· ἐὰν τὰ κατὰ περιφερείας ἐξ ἐθίμου, συνηθείας ἢ σιωπηρᾶς συμφωνίας μεταξὺ τῶν ἐνδιαφερομένων καθιερωθέντα εἰδικὰ ἑορτολόγια τῶν μυλεργατῶν ἐξακολουθοῦν ἰσχύοντα καὶ μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ β.δ. 748/1966, β) ἐὰν οἱ κατὰ τόπους κυλινδρόμυλοι ἀπασχολοῦντες τὸ προσωπικὸν των κατὰ τὰς οὕτω καθιερωθείσας ἀργίας λόγῳ συσσωρεύσεως ἐργασίας ὑποχρεοῦνται εἰς τὴν καταβολὴν τῆς ὑπὸ τῶν κειμένων διατάξεων τῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας προβλεπομένης προσαυξήσεως ἐπὶ τοῦ ἡμερομισθίου διὰ τοὺς μισθωτοὺς τοὺς ἀπασχολουμένους κατὰ Κυριακὰς καὶ νομῳ ἐξαιρέσιμους ἡμέρας ἢ εἰς τὴν καταβολὴν εἰς διπλοῦν τοῦ ἡμερομισθίου, σ. 833. — "Αδειαι μισθωτῶν· ἀποζημιώσεις ἐπὶ καταγγελίᾳ σχέσεως ἐργασίας· ἐὰν δικαιοῦνται τῶν ἀποδοχῶν τῶν ὑπὸ τῶν παραγρ. 4 καὶ 5 ἄρθρου 5 τοῦ ἀ.ν. 539/1945 ὁριζομένων ἡμερῶν ἀδείας οἱ ἀπολυόμενοι δυνάμει τῶν Συντακτικῶν Πράξεων Θ' καὶ Ι' τοῦ 1967 μισθωτοί, συνδρώμενοι διὰ σχέσεως ἰδιωτικοῦ δικαίου μετὰ τοῦ ἐργοδότου, σ. 895. — 'Εγερσις διαδοχικῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας· ἐὰν ἐν ὄψει ἐγερ-

θείσης ἤδη συλλογικῆς διαφορᾶς καθίσταται ἐποχρεωτικὴ ἡ κατ' ἄρθρον 2 παράγραφος 4 ν. 3239/1955 ἀναλήψις ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας μεσολαβητικῆς προσπαθείας ἐπὶ νέας συλλογικῆς διαφορᾶς μεταξὺ τῶν μερῶν, γενικώτερον δὲ ἐὰν εἶναι νόμιμος ἡ ἔγερσις διαδοχικῶν συλλογικῶν διαφορῶν (ἴδιον καὶ διαφόρου ἀντικειμένου ἑκάστης), ἐφ' ὅσον ἐξακολουθεῖ ἰσχυσταμένη ἐκκρεμοδικία ἐπὶ τῆς πρώτης, σ. 1089. — Διαχειριστικὸς ἔλεγχος ἐπαγγελματικῆς ἐργατικῆς ὀργανώσεως ὑπὸ Ἐπιθεωρητοῦ δημοσίων ὑπαλλήλων τῇ αἰτήσει τοῦ Νομάρχου ὡς ἐποπτευούσης Ἀρχῆς, σ. 1090. — Περιορισμὸς ἀποζημιώσεων διὰ καταγγελίαν συμβάσεως ἐργασίας κατ' ἀ.ν. 173/1968· ἐὰν αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 2 παράγραφος 2 καὶ 3 παράγραφος 1 τοῦ ἀ.ν. 173/1968 ἔχουν ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ ἐργατοτεχνιτῶν, σ. 1353. — Ἄδειαι μισθωτῶν· παροχὴ ἀδείας κατ' ἔτος μετ' ἀποδοχῶν εἰς προσωπικὸν Ἐθνικοῦ Θεάτρου· ἐὰν αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 123 κ.δ. 3/4.12.1948, ὁρίζουσαι ὅτι τὸ μὴ διοικητικὸν προσωπικὸν τοῦ Ἐθνικοῦ Θεάτρου δικαιοῦται κανονικῆς ἀδείας 15 ἡμερῶν κατ' ἔτος μετὰ πλήρων ἀποδοχῶν, ἐφ' ὅσον ἔχει συμπληρώσει ἔτος ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ, ἡ δὲ συνδέουσα αὐτὸ μετὰ τοῦ Ἐθνικοῦ Θεάτρου σχέσις εἶναι ἀορίστου χρόνου ἢ ὡρισμένης μέν, ἀλλὰ μείζονος τοῦ ἑνὸς διαρκείας, ἐξακολουθοῦν ἰσχύουσαι καὶ μετὰ τὴν ἰσχὺν τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. 539/1945 καὶ τοῦ ἄρθρου 666 Α.Κ., σ. 1354. — Χαρτόσημον ἐξοφλητικῶν ἀποδείξεων συντάξεων παρ' Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, σ. 1355. — Ἐξουσία Ὑποψηφίων διὰ λῆξιν σχέσεως δικηγόρων, σ. 1385. — Χαρακτὴρ προθεσμιῶν διοικητικῶν νόμων· ἐὰν α) ἡ ταασσομένη ὑπὸ τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 55 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων ἑξάμηνος προθεσμία περὶ ἐντάξεως τῶν μετατασσομένων ὑπαλλήλων συγχωνευομένου Ταμείου εἰς τὸ Ι.Κ.Α. φέρῃ χαρακτῆρα ἐνδεικτικόν ἢ εἶναι ἀνατρεπτικὴ καὶ β) εἰς περίπτωσιν, κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ ἄνευ προθεσμίας θεωρηθῇ ἀνατρεπτική, ἡ ἐπέρασις ταύτης δύναται νὰ ἀποβῇ εἰς βάσιν τοῦ προσωπικοῦ τούτου ἡ δὲν νὰ θεωρηθῇ τοῦτο αὐτοδικαίως ἐντασσόμενον ἅμα τῇ παρόδῳ τῆς ἑξαμήνου προθεσμίας τῆς ἐντάξεώς του, σ. 1489. — Ἀνώτατον ὅριον ἀποδοχῶν ὑπαλλήλων· ἔννοια ἀ.ν. 17/1967. Γν. Σ. σ. 1513.

Εἰσηγητὴς **Κ. Τσαγκαράκης.** Πάρεδρος. Παραγραφὴ τῶν ἐξ εἰσφορῶν ἀπαιτήσεων τοῦ Ι.Κ.Α. ἔναντι τοῦ Δημοσίου, σ. 1488.

Δημ. Βλαχογιάννη. Νομικοῦ Συμβούλου· (Εἰσηγητὴς **Κωνστ. Ἐγγλέζος**). Μὴ καταβολὴ οἰκογενειακοῦ ἐπιδόματος εἰς πολλαπλῶς ἀπασχολούμενον μισθωτόν, λαμβάνοντα οἰκογενειακὸν ἐπίδομα ἐξ ἑνὸς τῶν ἐργοδοτῶν του, σ. 1292 καὶ 1293.

Νομικοῦ Συμβούλου Ι.Κ.Α. Ἄσκησις αἰτήσεων θεραπείας καὶ ἐφέσεων μετὰ τὴν ἰσχὺν τοῦ νέου Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, σ. 1489.

Δ' ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ ΝΟΜΟΜΑΘΩΝ

Δικηγορικοῦ Συλλόγου Ἀθηνῶν. (Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος **Πέτρος Τσούτης,** Δικηγόρος). Σχέσις παρέχοντος νομικὰς ὑπηρεσίας δικηγόρου ἀντὶ παγίας ἀμοιβῆς· ὁ χρόνος παροχῆς καθαρῶς νομικῶν ὑπηρεσιῶν ὑπὸ δικηγόρου παρὰ Τραπέζῃ καὶ ἀντὶ παγίας μηνιαίας ἀμοιβῆς του δὲν εἶναι, οὔτε καὶ θεωρεῖται, χρόνος ὑπηρεσίας ὑπαλλήλου Τραπέζης, ἀλλ' ὡς χρόνος ἀσκήσεως τοῦ δικηγορικοῦ λειτουργήματος, σ. 203.

Καποδίστρια Ἰω., Καθηγητοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου εἰς τὸ Πανεπιστήμιον Ἀθηνῶν. Καθυστέρησις φιλοδωρημάτων ὡς ποινικὸν ἀδίκημα, σ. 1321.

Ε' ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ ΚΑΙ ΕΓΓΡΑΦΑ ΑΡΧΩΝ

Διοικήσεως Ι.Κ.Α.: Εἰσφοραὶ πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. μετὰ τὸν ἀ.ν. 178/1967, σ. 48. — Ἐπιδόματα ἀσθενείας ἡσφαλισμένων εἰς τὸ Ι.Κ.Α. μετὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 5 ἀ.ν. 178/1967, σ. 49. —Τίνες παροχαὶ δὲν θεωροῦνται ἀποδοχαὶ τῶν μισθωτῶν δι' εἰσφορὰς εἰς τὸ Ι.Κ.Α., σ. 134. —Εἰσφοραὶ πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. ἐπὶ παρεχομένης πρὸς μισθωτοὺς τροφῆς, σ. 134.—Ἀπασχόλησις ἀναπήρων καὶ ἐξαίρεσις αὐτῶν ἐκ τῶν διατάξεων περὶ ἀναστολῆς τῆς συντάξεως, σ. 239.—Ἔννοια ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, σ. 240. —Εἰσφοραὶ πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. διὰ μισθωτοὺς μὲ κυμαινομένας ἀποδοχάς, σ. 441. — Καθορισμὸς νέου τεκμαρτοῦ ἡμερομισθίου διὰ τὸν ὑπολογισμὸν ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν οἰκοσίτων ὑπηρετῶν κλπ., σ. 571. — Ἀσφάλισις εἰς τὸ Ι.Κ.Α. θεωρῶν πολυκατοικιῶν καὶ μεγάρων, σ. 637.— Ὑπολογισμὸς εἰσφορῶν πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. βάσει νέου ποσοστοῦ ἀσφαλίστρου ἀπὸ 1.10.1967 καὶ ἑξῆς, σ. 957.—Ἀσφάλισις εἰς τὸ Ι.Κ.Α. οἰκιακῶν ἐμμίστων βοηθῶν (οἰκοσίτων ὑπηρετῶν), σ. 1159.—Ἀσφάλισις εἰς τὸ Ι.Κ.Α. ἀμειβομένων τοδοσημαιστῶν, σ. 1159.— Εἰσφοραὶ ἐπὶ ἀποδοχῶν ἀσθενείας ἀνάκλησις τῆς ἐπ' ἀριθ. 16/23.1.1965 ἐγκυκλίου διατυπώσεις, σ. 1489.

Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας: Μὴ καταβολὴ οἰκογενειακοῦ ἐπιδόματος εἰς πολλαπλῶς ἀπασχολουμένων μισθωτῶν, λαμβάνοντα οἰκογενειακὰ ἐπιδόματα ἐξ ἑνὸς τῶν ἐργοδοτῶν του, σ. 1292, 1293.— Χορήγησις ἐπιδόματος λόγῳ ἀνεργίας εἰς τοὺς πολλαπλῶς ἀπασχολουμένους μισθωτούς, σ. 1292.

Ὑπουργείου Δικαιοσύνης: Διεξαγωγὴ ἀποδεικτικῆς διαδικασίας κατὰ τὸν νέον Κώδικα Πολιτικῆς Δικονομίας, σ. 1182.—Ὁδηγίαι δι' ἐφαρμογὴν Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας· περὶ τοῦ τρόπου ἀσκήσεως τῆς ἀγωγῆς, σ. 1186.—Ὁδηγίαι διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας· διαχρονικὸν δίκαιον, σ. 1187.— Διαδικασία ἐνώπιον Πολυμελοῦς Πρωτοδικείου (ἔκδοσις ἀποφάσεως), σ. 1188.— Περὶ τῆς ὀρθῆς ἐφαρμογῆς τῶν διατάξεων τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας περὶ ἀποδεικτικῶν μέσων, σ. 1189.— Περὶ δικονομικῶν προθεσμιῶν καὶ ἐπαναφορᾶς τῶν πραγμάτων εἰς τὴν προτέραν κατάστασιν, σ. 1190.

Ὑπουργείου Ἐργασίας: Σύμβασις διδασκόν-

των ξένας γλώσσας κατ' οίκον. Έλλειψις δικαιώματος παροχής δώρων καθ' έορτάς, σ. 503.—Απασχόλησις μισθωτών κατά την τελευταίαν Κυριακήν του έτους και προσαύξησις αμοιβής κατά 75%, σ. 503.— Συμφωνία περί μειωμένης απασχολήσεως μισθωτού έναντι ηλαττωμένου μισθού· ημερομίσθια εξαιρεσίμων ημερών, σ. 503.— Κατίσχυσις των εθνικών γενικών συλλογικών συμβάσεων εργασίας έναντι των λοιπών, σ. 504.—Εφαρμογή άρθρων 657, 658 Α.Κ. δι' αποδοχάς ασθενούντος μισθωτού, σ. 504.—Αποδοχαί θεσφάτων πολυκατοικιών και μεγάρων, σ. 750.—Αποδοχαί αδείας, επίδομα αδείας και δώρα επί ταις εορταίς επί θανάτου μισθωτού, σ. 750.— Βραβεία εργασίας, σ. 751.—Υπερωριακαί απασχολήσεις μισθωτών, σ. 751—Οδηγία επί της εφαρμογής του υπ' αριθ. 436/1968 ά.ν. περί υπερωριακής εργασίας εις βιομηχανίας και επιχειρήσεις κοινής ωφελείας, σ. 1098.— Δικαίωμα αδείας μισθωτών κατ' ά.ν. 539/1945, σ. 1101.— Άδεια εργασίας εις αλλοδαπούς εν επειγούση ανάγκη· εφαρμογή ά.ν. 448/1968, σ. 1101.— Παροχή επιδόματος δώρων, σ. 1102.—Παροχή κατοικίας και ωραίων εργασίας θεσφάτων πολυκατοικιών και μεγάρων, σ. 1102.—Εργασία θεσφάτων πολυκατοικιών και μεγάρων κατά Κυριακάς και δικαίωμα αδείας τούτων, σ. 1102.— Θέματα εκ του ά.ν. 539/1945 περί αδείας μισθωτών, σ. 1104.—Αποδοχαί μαίτρ κέντρων πολυτελείας, σ. 1165.—Εφαρμογή ειδικής συλλογικής συμβάσεως εργασίας επί μη μελών συμβληθεισών οργανώσεων, σ. 1165.—Απόληψις δώρων καθ' εορτάς εκ μιας μόνον πηγής, σ. 1166.— Προϋπηρεσία λογιστών εν τη αλλοδαπή, σ. 1236.—Αποδοχαί ιδιωτικών εκπαιδευτικών εν μειωμένη απασχολήσει, σ. 1236.— Αποδοχαί πλασιέ, σ. 1236.—Έκτασις εφαρμογής της υπ' αριθ. 51/1968 διαιτητικής αποφάσεως περί ωρών εργασίας και αμοιβής λογιστών, σ. 1236.— Συρροή ή σύγκρουσις σ.σ.ε. ή διαιτητικών αποφάσεων· αποδοχαί λογιστών Ενώσεως Γεωργικών Συνεταιρισμών και Κ.Τ.Α.Ε.Π., σ. 1297.— Προϋποθέσεις παρατάσεως ισχύος διαιτητικής αποφάσεως και συλλογικής συμβάσεως εργασίας, σ. 1297.— Κατώτερα όρια μηνιαίων μισθών ιδιωτικών υπαλλήλων· λήψις υπ' όψιν παρεχομένου υπό του εργοδότου αδιογενικού επιδόματος, σ. 1416.— Κατίσχυσις των εθνικών γενικών συλλογικών συμβάσεων εργασίας των δυσμενεστέρων συλλογικών συμβάσεων εργασίας, σ. 1416.— Συμψηφισμός ωφελειών υπό του εργοδότου αυξήσεων αποδοχών προς μετ' εγγενεστέρους δια συλλογικών συμβάσεων εργασίας αυξήσεις, σ. 1416.—Νόμιμοι αποδοχαί βοηθών σερβιτόρων ξενοδοχείων· εξασφάλισις του κατωτάτου ορίου ημερομισθίου εθνικής γενικής συλλογικής συμβάσεως εργασίας, σ. 1416.—Άδεια θεσφάτων πολυκατοικιών και μεγάρων, σ. 1417.—Αποδοχαί απολυθέντων κατά την 15ην Αυγούστου μισθωτών, σ. 1492.—Προσωπική παρεχομένου επί μακρόν επιδόματος ως βλαπτική μεταβολή όρων συμβάσεως εργασίας, σ. 1492.

ΣΤ' ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΙ, ΕΙΔΗΣΕΙΣ, ΓΕΓΟΝΟΤΑ

Δικαστικαί ειδήσεις, σ. 200, 464, 528, 656, 720.—Νομοθετικαί ειδήσεις, σ. 656.—Διαλέξεις, σ. 656.— Νέα από τον Άρειον Πάγον, σ. 1384. Αλληλογραφία, σ. 1448.—Ειδήσεις, σ. 1512.—Παραρτήματα, σ. 920, 984, 1384, 1576.

Ζ' ΝΕΚΡΟΛΟΓΙΑΙ

† Arthur Nikisch. Υπό **Βασιλείου Π. Βασ.**, Δικηγόρου, σ. 856.

Η' ΑΛΦΑΒΗΤΙΚΟΝ ΕΥΡΕΤΗΡΙΟΝ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑΣ

Επεξήγησις κυριοτέρων συντετμημένων λέξεων: Άλγο.=Αλληλογραφία, ΑΠ=Απόφασις Αρείου Πάγου, Απόφ.=Απόφασις ΕΕΔ, Γν.Σ.=Γνωμοδότησις Νομικού Συμβουλίου, Γν. γνθ.=Γνωμοδότησις νομισθών, Γν.Ι.Κ.Α.=Γνωμοδότησις Νομικής Υπηρεσίας Ι.Κ.Α., Γν. Ν.Υ.= Γνωμοδότησις Νομικής Υπηρεσίας, Ε=Απόφασις Εφετείου, Έγγρ.= Έγγραφον Διοικήσεως Ι.Κ.Α., Έγγρ. Υ.Ε.=Έγγραφον Υπουργείου Εργασίας, Έγκ. = Εγκύκλιος, Είρ.=Απόφασις Ειρηνοδικείου ή Ειρηνοδικών, Εισαγ.=Εισαγωγικά σχόλια, Επ. Γνμδ.=Επίσημος Γνωμοδότησις, ΑΠΠ= Απόφασις Πρωτοδ. Επιτρ. Παλ. Πολεμιστών, ΝΖ= Νομικά Ζητήματα, Νμλγ.= Συγκεντρωμένη νομολογία, Π= Απόφασις Πρωτοδικείου, Πρωτοδίκου ή Πρόεδρου, Παρατ.= Παρατηρήσεις, ΣΕ = Απόφασις Συμβουλίου Επικρατείας, Σημ.=Σημείωσις.

Α

Άγνοια. Εξομοίωσις προς πλάνην. Π 4957 σ. 1534.

Αγορά εργασίας. Βλ. λ. **Γραφεία Εύρέσεως Εργασίας.**

Αγροτική Τράπεζα. Βλ. λ. **Τράπεζαι.**

Αγωγή. Οδηγία δι' εφαρμογήν Κώδικος Πολιτικής Δικονομίας· περί του τρόπου άσκήσεως της αγωγής· διαχρονικόν δίκαιον, Έγκ. σ. 1186.— Αι εργατικαί διαφοραί κατά τον νέον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας· αγωγή, Μελ. σ. 785.—Περί καταβολής μισθού λόγω υπερημερίας εργοδότου· παραδεκτή προς απόκρουσιν υπό του μισθωτού καταλυτικού υπό του εργοδότου ισχυρισμού, ότι εγένετο καταγγελία της συμβάσεως εργασίας· αντένστασις του μισθωτού περί ακυρότητος της καταγγελίας, ως γενομένης κατά κατάχρησιν δικαιώματος, ΑΠ 675 σ. 147, Είσαγ. σ. 147.—Αναγνωριστική κατ' άρθρον 127 Εισαγωγικού Α.Κ. Νόμου· έννοια· προϋποθέσεις επιδιώξεως δικαστικής αναγνωρίσεως της υπάρξεως ή μη ενόμου σχέσεως, ΑΠ 600 σ. 178.—Αναγνωριστική ιδιότητος μισθωτού ως ιδιωτικού υπαλλήλου, ΝΖ σ. 451.— Διάκρισις αναγνωρίσιμον ακυρότητος δικαιοπραξίας τινός· καθορισμός εν αυτή του λόγου της ακυρότη-

τος, οὗσης ἀπαραδέκτου κατὰ τὸ ἄρθρον 158 Πολ. Δικονομίας τῆς προσθήκης ἄλλων λόγων ἀκυρότητος, μὴ περιεχομένων τοὐλάχιστον σαφηνείας ἢ ἐκ πλαγίου εἰς τὴν ἀγωγήν, ΑΠ 336 σ. 490.—Ἀναγνωριστικὴ ἐργοδότου κατὰ μισθωτοῦ ἐπαγωγὴ εἰς ἐργατικὴν διαδικασίαν ἀγωγῆς περὶ δικαστικῆς ἀναγνωρίσεως τῆς ὑπάρξεως ἢ ἀνυπαρξίας τῶν δικαιωμάτων ἢ τῶν ὑποχρεώσεων τοῦ ἐργαζομένου ἐκ τῆς μετὰ τοῦ ἐργοδότου σχέσεως ἐργασίας· ἐπαγωγὴ ὅμως εἰς τὴν αὐτὴν διαδικασίαν καὶ ἀναγνωριστικῆς ἀγωγῆς ἐργοδότου κατὰ μισθωτοῦ περὶ ὑπάρξεως ἢ ἀνυπαρξίας τῆς αὐτῆς ἐννόμου σχέσεως, Π 114 σ. 936, Εἰσαγ. σ. 935.—Περὶ ἀποζημιώσεως ἐξ ἀδικαιοπραξίας τῶν ὀργάνων τοῦ Ι.Κ.Α., στηριζομένη εἰς τὰ ἄρθρα 105 καὶ 106 τοῦ Εἰσαγ. Α.Κ. Νόμου καὶ τὰ ἄρθρα 914 καὶ 297 ἐπ. Α.Κ., ἀνεξαρτήτως τῆς ἀσκήσεως ἢ μὴ ἱεραρχικῆς προσφυγῆς ἢ ἄλλου ἐνδίκου βοηθήματος· ἐξουσία δικαστηρίων πρὸς ἔλεγχον καὶ ἐπὶ τῆς οὐσιαστικῆς κρίσεως τῶν ὑπαλλήλων τοῦ Ι.Κ.Α., ΑΠ 702 σ. 494.— Περὶ ἀποζημιώσεως κατὰ νόμον 551/1915 περὶ ἐργατικῶν ἀτυχημάτων· στοιχεῖα· κατοχύρωσις ἕνστασις καὶ ὄχι στοιχεῖον τῆς ἀγωγῆς τὸ περιστατικὸν προκλήσεως τοῦ ἀτυχήματος ἐκ προθέσεως τοῦ παθόντος, ΑΠ 153 σ. 598.— Περὶ ἀχρεωστήτου κατ' ἄρθρον 904 ἐπ. Α.Κ.· ἀναζήτησις καταβληθέντων ἐκ πλάνης· προϋποθέσεις τῆς ἀγωγῆς, Π 6712 σ. 618. —Θρησκευτὴ πολυκατοικίας· παθητικὴ νομιμοποίησις, Π 2534 σ. 945. — Φορτοεκφορτωτοῦ κατὰ σωματεῖον φορτοεκφορτωτῶν· διαμεσολάβησις ἐπαγγελματικοῦ σωματείου φορτοεκφορτωτῶν διὰ τὴν πρόσληψιν ἑκάστοτε φορτοεκφορτωτῶν ὑπὸ τῶν φορτοπαραλητῶν ἐργοδοτῶν καὶ εἰσπραξιν τῶν βάσει τιμολογίων τῶν αἰκείων Ἐπιτροπῶν ὁμοβῶν των· ἐργοδότης τούτων ὁ ἑκάστοτε φορτοπαραλήπτης τοῦ ἐμπορεύματος καὶ ὄχι τὸ σωματεῖον, μὴ νομιμοποιουμένης παθητικῶς τῆς ἀγωγῆς κατὰ τούτου, μὴ νομιμοποιουμένου καὶ ἐνεργητικῶς πρὸς ἐπιδίωξιν τῆς τυχὸν ὀφειλομένης φορτοεκφορτωτικῆς ὁμοβῆς τῶν ἐργατῶν, Π 4857 σ. 946.— Διηγόρευσ· περὶ τόκων ἐν καθυστερήσει ὁμοβῆς, Π 15510 σ. 1065.—Θεμελιωμένη ἐπὶ τῆς ἐκ τοῦ ἄρθρου 288 Α.Κ. προκυπτούσης ἀρχῆς ἴσης μεταχειρίσεως· στοιχεῖα· ἐν ἐλλείψει τούτων ἀορίστια ἀγωγῆς, ὡς διακηρύκων αὐτεπαγγέλτως ἔρευνα ἀκυρότητος, Π 11577 σ. 1139.—Ἑνώσεως Συντακτῶν Ἐφημερίδων δι' ἀξιώσεις μελῶν κατ' ἐργοδότου· ἔννοια εἰδικῆς διατάξεως ἄρθρου 9 ν.δ. 406/1947· δικαίωμα Ἑνώσεως δι' ἐπιδιώξιν ἐπὶ δικαστηρίου τῶν ἀπαιτήσεων μέλους αὐτῆς κατ' ἐργοδότου του ἐκ τῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ ὄχι μόνον διὰ τὴν ἀναγνώρισιν αὐτῶν· σκοπὸς τῆς διατάξεως· συνταγματικότης· δυνατὴ ἡ ὑποβολὴ τῆς αἰτήσεως τοῦ μέλους πρὸς τὴν Ἕνωσιν καὶ προηγουμένως, Π 13123 σ. 1144.— Περὶ ἀποζημιώσεως ὑπερωριακῆς ἐργασίας· ἀπόρριψις ὡς ἀορίστου αὐτεπαγγέλτου ἔρευνα τῆς ἐλλείψεως, ὡς ὁρίσης τὴν δημοσίαν τάξιν, Π 765 σ. 1215.— Ἀναγνώρισις πραγματοποιηθέντων εἰς τὸ παρελθὸν ἡμερομισθίων ἠσφαλισμένων ἢ συνταξιοιχων τοῦ Ταμείου Μεταλλευτῶν κατ' ἄρθρον 7 § 7 ἀ.ν. 4104/1960· συμμετοχὴ εἰς τὴν δίκην τοῦ Ι.Κ.Α. ὡς κυρίου διαδίκου, δικαζομένου ὡς ὁμοδίκου τῶν ἐργοδοτῶν, ΑΠ 200 σ. 956.

Ἀγωνισταί. Βλ. λ. **Νεοπολεμισταί**.

Ἄδεια (Διοικ.). Ἀρχῆς δι' ὑπερωριακὴν ἐργασίαν. Βλ. λ. **Ὑπερωρίαι**. —Δι' ἄσκησιν ἰατρικῆς, χρησιμοποίησιν τίτλου «ἰατρός» καὶ ἐφαρμογὴν διατάξεων περὶ κατοστάτων ὁρίων ἀμοιβῆς, ΑΠ 538 σ. 25.— Μηχανικοῦ συντηρητοῦ προϋπηρεσία· ὑποχρέωσις ἐργοδότου πρὸς χορήγησιν πιστοποιητικοῦ· ἁρμοδιότης· ἐκτέλεσις ἀποφάσεως, Π 6489 σ. 27.— Ἀστυνομικὴ διὰ πρόσληψιν θεριστοῦ πολυκατοικίας· δὲν ἀπαιτεῖται· ἔλλειψις ἐξουσιοδοτήσεως, ΝΖ σ. 241. —Ἀσκήσεως ἐπαγγέλματος φορτοεκφορτωτοῦ λιμένος, ΣΕ 553 σ. 689.—Ἐργασίας εἰς ἀλλοδαπὸν ἐν ἐπειγούσῃ ἀνάγκῃ· ἐφαρμογὴ ἀ.ν. 448/1968, Ἐγκ. σ. 1101.— Φορτοεκφορτωτοῦ λιμένος ἐν ἑτέρᾳ περιοχῇ, ΑΠ 374 σ. 1148.

Ἄδεια μισθωτῶν. Α' Κατ' ἀναγκαστικὸν νόμον 539/1945. 1. Γενικά· ἔκτασις ἐφαρμογῆς: Σκοπὸς τῆς κατ' ἀ.ν. 539/1945 παρεχομένης εἰς τοὺς μισθωτοὺς ἀδείας μετ' ἀποδοχῶν, Π 7560 σ. 1146, Π 2535 σ. 1147, Π 77 σ. 437.—Δικαιολογικὸς λόγος τῆς διὰ τοῦ ἀ.ν. 539/1945 θεσπιζομένης ἀδείας, ΑΠ 167 σ. 606.—Προσοπαπαγὲς τὸ δικαίωμα ἀδείας· ἀπώλεια τούτου διὰ τοῦ θανάτου, Ἔγγρ. σ. 750.—Ἄδεια μισθωτῶν· σχετικοὶ νόμοι· μέγεθος ἀδείας, ΝΖ σ. 784.—Δικαίωμα ἀδείας μισθωτῶν κατ' ἀ.ν. 539/1945, Ἐγκ. σ. 1101.— Θέματα ἐκ τοῦ ἀ.ν. 539/1945 περὶ ἀδείας μισθωτῶν, Ἔγγρ. σ. 1104.—Ἰσχὺς ἀ.ν. 539/1945 καὶ μετὰ τὴν ἔναρξιν ἰσχύος τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, Γν.Σ. σ. 1354.— Ἐφαρμογὴ ἀ.ν. 539/1945 καὶ ἐπὶ ἀκύρων συμβάσεων ἐργασίας, Εἰσαγ. σ. 613.— Ἐφαρμογὴ καὶ ἐπὶ συμβάσεων ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου, Π 221 σ. 614, Εἰσαγ. σ. 291.—Ἐφαρμογὴ ἀ.ν. 539/1945 ἀδιαφόρως συμβάσεως ὁρίστου χρόνου ἢ ὡρισμένου χρόνου· αὐτοδίκαιος ἀνανεούμενα συμβάσεις, Ἔγγρ. σ. 1103.—Ἐφαρμογὴ ἀ.ν. 539/1945 τόσον ἐπὶ συμβάσεων ἐργασίας ὁρίστου χρόνου, ὅσον καὶ ἐπὶ ὡρισμένου τοιούτου, δεδομένου ὅτι οὐδεμίαν διαστολὴν ποιεῖται ὁ νόμος, Π 6296 σ. 291.—Ἄδεια θυρωρῶν πολυκατοικιῶν καὶ μεγάρων καὶ ἀ.ν. 539/1945, Ἔγγρ. σ. 1102, Ἔγγρ. σ. 1417.— Μὴ ἐπαγωγὴ διεκθέντος ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου εἰς τὰς περὶ ἀδειῶν μετ' ἀποδοχῶν διατάξεις τοῦ ἀ.ν. 539/1945, Π 4332 σ. 1387. — Παροχὴ ἀδείας κατ' ἔτος μετ' ἀποδοχῶν εἰς προσωπικὸν Ἐθνικοῦ Θεάτρου· ἐὰν αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 123 κ.δ. 3/4.12.1948, ὁρίζουσαι ὅτι τὸ μὴ διοικητικὸν προσωπικὸν τοῦ Ἐθνικοῦ Θεάτρου δικαιοῦται κανονικῆς ἀδείας 15 ἡμερῶν κατ' ἔτος μετὰ πλήρων ἀποδοχῶν, ἐφ' ὅσον ἔχει συμπληρώσει ἔτος ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ, ἢ δὲ συνδέουσα αὐτὸ μετὰ τοῦ Ἐθνικοῦ Θεάτρου σχέσις εἶναι ὁρίστου χρόνου ἢ ὡρισμένης μέν, ἀλλὰ μείζονος τοῦ ἔτους διαρκείας, ἐξακολουθοῦν ἰσχύουσαι καὶ μετὰ τὴν ἰσχὺν τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. 539/1945 καὶ τοῦ ἄρθρου 666 Α.Κ., Γν.Σ. σ. 1354.— Δι-

καίωμα ήμισθων δικηγόρων κανονικής άδειας μετ' άποδοχών κατ' έτος, ΑΠ 154 σ. 1518.

2. Προϋποθέσεις του δικαιώματος· χρόνος και τρόπος χορηγήσεως. Προϋπόθεσις δικαιώματος άδείας να αναλίσκωνται εντελώς ή τουλάχιστον ούσιωδώς αι σωματικαί ή πνευματικαί δυνάμεις του μισθωτού, ως κατά πρόβλεψιν του νόμου συμβαίνει εις τους κατά πλήρες ωράριον εργασίας απασχολουμένους, ΑΠ 167 σ. 606, ΙΙ 7560 σ. 1147.—Έλλειψις δικαιώματος άδείας, εάν ο μισθωτός δεν απησχολήθη παντάπασιν, χωρίς να συντρέχη περίπτωσις της παραγράφου 6 του άρθρου 2 του α.ν. 539/1945, ή είργάσθη επί ελάχιστον χρονικόν διάστημα ημερησίως, ΑΠ 167 σ. 606, ΙΙ 77 σ. 437.— Προϋπόθεσις της κατ' α.ν. 539/1945 άδείας μετ' αποδοχών όχι μόνον η ύπαρξις σχέσεως εργασίας, άνευ διακοπής άπό έτους, αλλά και η συνεχής παροχή εργασίας· έλλειψις δικαιώματος άδείας εν μη πραγματική απασχολήσει του μισθωτού, μη αποδεχομένου του εργοδότου τας υπηρεσίας του και τελούντος εν υπερημερία· Έλλειψις και δικαιώματος επιδόματος άδείας χορηγουμένου υπό την προϋπόθεσιν δικαιώματος άδείας, ΙΙ 5807 σ. 616.— Προϋπόθεσις χορηγήσεως της άδείας του α.ν. 539/1945 η συνεχής απασχόλησις εις εκάστην επιχείρησιν επί χρονικόν διάστημα τουλάχιστον 12 μηνών, εν πάση δε περιπτώσει η απασχόλησις να αναλίσκη εντελώς ή ουσιωδώς τας σωματικάς ή πνευματικάς δυνάμεις του μισθωτού παροχή δια συμβάσεως άδείας, μη συντρεχουσών των προϋποθέσεων άδείας του νόμου· έλλειψις και δικαιώματος επιδόματος άδείας, μη βεβαιωθέντος ότι ισχύσαν σχετικός όρος εν τη συμβάσει, ΙΙ 3590 σ. 1531.— Χρόνος απασχολήσεως μισθωτού ως προϋπόθεσις δικαιώματος άδείας κατ' α.ν. 539/1945· εάν οι συνδεόμενοι δια σχέσεως εργασίας ιδιωτικού δικαίου ιατροί της Δ.Ε.Η., απασχολούμενοι επί τρεις έως τέσσαρας ώρας ημερησίως, δικαιούνται της υπό του α.ν. 539/1945 προβλεπομένης ετησίας μετ' αποδοχών άδείας, Γν.Σ. σ. 1041.—Εν τω α.ν. 539/1945 δεν υφίστατο διάταξις, προβλέπουσα εάν ο δικαιούμενος άδείας μισθωτός δεν να απασχολήται κατά πλήρες ωράριον εργασίας· όρισμοί όμως άρθρου 666 Α.Κ.· προϋπόθεσις ούτω της άδείας η εντελής ή ουσιαστική κατανάλωσις των παραγωγικών δυνάμεων του εκμισθωτού εκ της παρεχομένης υπό τούτου συνεχούς εργασίας, Γν.Σ. σ. 1041. — Έλλειψις του δικαιώματος άδείας και επιδόματος άδείας επί μερικής κατά το έτος απασχολήσεως του μισθωτού, ΙΙ 7560 σ. 1146.—Απασχόλησις μισθωτού επί δυοιν ημερησίως· έλλειψις του δικαιώματος άδείας και επιδόματος άδείας λόγω της μερικής καθ' ημέραν απασχολήσεώς του, ΙΙ 2535 σ. 1147.—Απασχόλησις μισθωτών εις πλείονας εργοδότας και δικαίωμα άδείας μετ' αποδοχών, ΝΖ/α. 749.—Αποστράτευσις μισθωτού και δικαίωμα άδείας, Έγγρ. σ. 1102. —Προϋπόθεσις εφαρμογής του νόμου έγκυρος σύμβασις εργασίας, ΙΙ 221 σ. 614.—Απεργία και υπολογισμός χρόνου δια το δικαίωμα άδείας, ΝΖ σ. 111.—Προϋποθέσεις δια το δικαίωμα άδείας επί συμβάσεως εργασίας ωρισμένου χρόνου, μαις ή αλλεπαλλήλων, ΙΙ 6296 σ. 291.— Άδεια μισθωτών· εάν εις περίπτωσιν μεταβολής προσώπου εργοδότου συνυπολογίζεται και ο χρόνος υπηρεσίας του μισθωτού υπό τον πρώτον εργοδότην δια την κατ' α.ν. 539/1945 άδειαν· περίπτωσις υπαλλήλου, προσληφθείσης το πρώτον επί σχέσει εργασίας ιδιωτικού δικαίου εις το Ταμείον Επικουρικής Ασφαλίσεως Μισθωτών Κλωστοϋφαντουργίας και είτα εις τον Ο.Α.Α.Α., τελούσης δε εν αποσπάσει εις το Υπουργείον Εργασίας, Γν.Σ. σ. 499.—Υπολογισμός προσωπικού δια το κατ' α.ν. 539/1945 δικαίωμα άδείας των μισθωτών· εάν προκειμένου να υπολογισθή η διάρκεια της ετησίας μετ' αποδοχών άδείας των μισθωτών ατομικής ξενοδοχειακής επιχειρήσεως, διεξαγομένης εις δύο ξενοδοχειακάς μονάδας, η βάσις υπολογισμού, εξαρτωμένη εκ του συνολικού αριθμού των μισθωτών κατ' άρθρον 2 § 1 του α.ν. 539/1945 και άρθρον 1 § 1 ν.δ. 4547/1966 της υποκειμένης επιχειρήσεως, θα είναι εναία δι' άλληλων το απασχολούμενον εις τας δύο μονάδας προσωπικόν ή μη, Γν.Σ. σ. 640.—Παροχή άδείας εις αλλεπαλλήλους εργασίμους ημέρας, ΝΖ σ. 896.— Χρονική περίοδος χορηγήσεως άδείας, Έγκ. σ. 1101.—Θέματα εκ του α.ν. 539/1945 περί άδείας μισθωτών· χρόνος χορηγήσεως· μη νόμιμος ή σύγχρονος χορήγησις άθροιστικώς δύο ημερολογιακών ετών, Έγγρ. σ. 1104.

3. Μέγεθος άδειας. Μέγεθος άδείας μισθωτών κατ' έτος μετ' αποδοχών, ΝΖ σ. 634, ΝΖ σ. 784.—Διάκρισις ιδιωτικών υπαλλήλων από εργατών· μέγεθος άδείας, ΝΖ σ. 834.— Μη συμψηφισμός ημερών απεργίας εις ημέρας άδείας, ΝΖ σ. 111.

4. Αποδοχαί άδείας. Παροχή γάλακτος κατά διαιτητικάς αποφάσεις χάριν και ένεκεν της εργασίας και δι' αυτήν και όχι προς εξυπηρέτησιν των λειτουργικών αναγκών της επιχειρήσεως· συνυπολογισμός εις αποδοχάς δια την κατ' α.ν. 539/1945 άδειαν, ΙΙ 25544 σ. 297.— Τεκμαρτά ημερομίσθια δι' ασφαλιστικάς εισφοράς προς το Ι.Κ.Α. και σχέσις προς α.ν. 539/1945 περί αδειών μισθωτών, Σημ. σ. 528.— Αποδοχαί καθ' ημέρας άδείας σταβιτόρων· εάν προκειμένου να υπολογισθούν αι αποδοχαί άδείας των αμειβομένων επί ποσοστοίς εις βάρος των πελατών των επιχειρήσεων (σταβιτόρων) θέλη ληφθή υπ' όψιν το κατώτατον όριον ημερομισθίου εργατοτεχνίτου, άν το τεκμαρτόν ημερομίσθιον του Ι.Κ.Α., περί ού όμιλεί το ν.δ. 15/22.11.1949, υπολείπεται τούτου, Γν. Σ. σ. 748.—Αποδοχαί άδείας, επίδομα άδείας και δώρα επί ταις εορταίς επί θανάτω μισθωτού, Έγγρ. σ. 750.—Μη συνυπολογισμός προσαυξήσεως δι' εορασίαν κατά Κυριακάς εις τας αποδοχάς άδείας και επίδομα άδείας· συνυπολογισμός επί θερμοκοιτών πολυκατοικιών, Έγγρ. σ. 1102.

5. Συνέπειαι μη χορηγήσε-

ως άδειας. Άρνησις ἐργοδότου πρὸς χορήγησιν αἰτηθείσης ἀδείας· συνέπειαι· ὑποχρέωσις ἄμα τῇ λήξει τοῦ ἡμερολογιακοῦ ἔτους καταβολῆς τῶν ἀντιστοίχων ἀποδοχῶν ηὐξημένων κατὰ 10%. Ἔγκ. σ. 1101.—Στέρησις ζητηθείσης παρὰ τοῦ ἐργοδότου ἀδείας κατὰ τὸν ἀ.ν. 539/1945 ἐπωτιότητι τοῦ ἐργοδότου καὶ ἀποζημίωσις τοῦ μισθωτοῦ προσαύξησι· 100%, ΑΠ 14 σ. 487.

6. Ἀποζημίωσις ἀπολυθέντος διὰ μὴ ληφθεῖσαν ἄδειαν. Δι' ἐφαρμογὴν τῆς παραγράφου 4 ἄρθρου 5 ἀ.ν. 539/1945 ἀπαιτεῖται, ὅπως ἡ ἀπόλυσις τοῦ μισθωτοῦ ἐπέρχεται ἄνευ πταίσματος τοῦ ἰδίου, Γν.Σ. σ. 895, Εἰσαγ. σ. 613.—Ἀποζημίωσις μισθωτῶν κατ' ἄρθρον 5 § 5 ἀ.ν. 539/1945 ἀπολυομένων δι' ἀφορμὴν βαρύνουσαν τὴν ἐργοδότην πρὶν ἢ λάβουν τὴν ὀφειλομένην εἰς αὐτοὺς ἐτησίαν ἄδειαν, ΑΠ 295 σ. 1086. — Προϋποθέσεις ἀποζημιώσεως, κατ' ἄρθρον 5 § 5 ἀ.ν. 539/1945, δι' ὀφειλομένην καὶ μὴ ληφθεῖσαν ἔνεκεν ἀπολύσεως ἄδειαν· σύμβασις ἐργασίας λυομένη διὰ καταγγελίας καὶ δι' ἀφορμὴν βαρύνουσαν τὸν ἐργοδότην· ἀνεφάρμοστον ἐπὶ λύσεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας αὐτοδικαίως λόγῳ ἐπελεύσεως τοῦ συμπεφωνημένου ἢ καὶ τοῦ νομίμου χρόνου, Π 6296 σ. 291, Εἰσαγ. σ. 231.—Δι' ἐφαρμογὴν τῆς παραγράφου 5 ἄρθρου 5 ἀ.ν. 539/1945 ἀπαιτεῖται, ὅπως ἡ ἀπόλυσις τοῦ μισθωτοῦ ἐπέρχεται δι' ἀφορμὴν βαρύνουσαν τὸν ἐργοδότην, Γν.Σ. σ. 895.—Ἐὰν δικαιοῦνται τῶν ἀποδοχῶν τῶν ὑπὸ τῶν παραγράφων 4 καὶ 5 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ἀ.ν. 539/1945 ὁριζομένων ἡμερῶν ἀδείας οἱ ἀπολυόμενοι δυνάμει τῶν Συντακτικῶν Πράξεων Θ' καὶ Ι' τοῦ 1967 μισθωτοὶ συνδεόμενοι διὰ συμβάσεως ἰδιωτικοῦ δικαίου μετὰ τοῦ ἐργοδότου, Γν.Σ. σ. 895.—Ἔννοια διατάξεως ἄρθρου 5 § 5 ἀ.ν. 539/1945 περὶ παροχῆς ἀποζημιώσεως δι' ὀφειλομένην καὶ μὴ ληφθεῖσαν ἔνεκεν ἀπολύσεως τοῦ μισθωτοῦ ἄδειαν· τί νοεῖται ὡς ἀφορμὴ βαρύνουσα τὸν ἐργοδότην, Π 23682 σ. 288.—Ἐλλείψις δικαιώματος ἀποζημιώσεως διὰ μὴ ληφθεῖσαν ἔνεκεν τῆς ἀπολύσεως ἄδειαν ἐπὶ καταδίκῃ τοῦ μισθωτοῦ, μὴ βαρυνούσης τὸν ἐργοδότην, Π 2363 σ. 1142.—Ἐλλείψις δικαιώματος ἀπολυομένης οἰκιακῶν ὑπηρετρίας δι' ἀποζημίωσιν ἕνεκα μὴ ληφθείσης ἀδείας· ἐφαρμογὴ ἐπὶ ταύτης τοῦ ἄρθρου 666 Α.Κ., τὸ ὁποῖον δὲν ρυθμίζει θέμα ἀποζημιώσεως, ὡς τὸ ἄρθρον 5 § 5 ἀ.ν. 539/1945, ΝΖ σ. 373.—Ἀποζημίωσις κατ' ἄρθρον 5 § 5 δι' ὀφειλομένην καὶ μὴ ληφθεῖσαν ἄδειαν· συντακτῶν ἐφημερίδων, Π 10869 σ. 877.— Προσληφθεὶς ἀρχιτέκτονος εἰς τὴν Ὑπηρεσίαν Ἀρχαιοτήτων καὶ Ἀναστηλώσεως τοῦ Ὑπουργείου Προεδρίας Κυβερνήσεως· ἀξίωσις καταβολῆς δι' ἀπόλυσιν ἀποζημιώσεως δι' ὀφειλομένην καὶ μὴ ληφθεῖσαν ἕνεκεν τῆς ἀπολύσεως ἄδειαν· αἴτημα καταβολῆς τόκων διὰ καθυστερουμένας ἀποδοχάς, Π 15424 σ. 1266.

7. Παραίτησις. Ἀκυρότης πάσης συμφωνίας, περιλαμβανούσης ἐγκατάλειψιν τοῦ εἰς ἄδειαν δικαιώματος ἢ παραίτησιν καὶ ἐὰν προβλέπῃ ηὐξημένην ἀποζημίωσιν· ἀκυρότης τοιαύτης συμφωνίας καὶ μετὰ τὴν λῆξιν τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ΝΖ σ. 896.

Β'. **Ἐπίδομα ἀδείας.** Καταβολὴ ἐπιδόματος ἀδείας, κατὰ τὴν ἀπόφασιν 10/1964 τοῦ Δ.Δ. Δ.Α. Ἀθηνῶν, μόνον εἰς τοὺς δικαιουμένους ἀδείας ἀναπαύσεως μὲ τὰς νομίμους προϋποθέσεις χορηγήσεως τῆς ὁποίας συνδέεται, ΑΠ 167 σ. 607, Εἰσαγ. σ. 606.— Συνυπολογισμὸς δι' ἀποζημίωσιν ν. 2112/1920 καὶ ἐπιδόματος ἀδείας, Π 1774 σ. 559.—Ἔλλειψις δικαιώματος ἀδείας ἐν μὴ πραγματικῇ ἀπασχολήσει τοῦ μισθωτοῦ, μὴ ἀποδεχομένου τοῦ ἐργοδότου τὰς ὑπηρεσίας του καὶ τελοῦντος ἐν ὑπερημερίᾳ· ἔλλειψις καὶ δικαιώματος ἐπιδόματος ἀδείας, χορηγουμένου ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν δικαιώματος ἀδείας, Π 5807 σ. 616.— Ἔλλειψις τοῦ δικαιώματος ἀδείας καὶ ἐπιδόματος ἀδείας ἐπὶ μερικῆς κατὰ τὸ ἔτος ἀπασχολήσεως τοῦ μισθωτοῦ, Π 7560 σ. 1146.—Ἔλλειψις δικαιώματος ἀδείας καὶ ἐπιδόματος ἀδείας λόγῳ μερικῆς καθ' ἡμέραν ἀπασχολήσεως, Π 2535 σ. 1147. —Ἀποδοχαὶ ἀδείας, ἐπίδομα ἀδείας καὶ δῶρα ἐπὶ θανάτου μισθωτοῦ, Ἔγγρ. σ. 750.—Ἐπίδομα ἀδείας· σχετικαὶ διατάξεις· προκαταβολὴ εἰσφορᾶς ὑπὲρ Ι.Κ.Α.· συνυπολογισμὸς δι' ἀποζημίωσιν ἀπολυομένων μισθωτῶν χαρακτὴρ ὡς μισθοῦ· προστασία ἀπὸ συμψηφισμοῦ κατ' ἄρθρον 664 Α.Κ.· δικαιώματα οἰκοσίτου προσωπικοῦ· μέγεθος ἐπιδόματος ἀδείας, Σημ. σ. 984.—Ἔννοια ἀποδοχῶν μισθωτῶν δι' εἰσφορὰς πρὸς τὸ Ι.Κ.Α.· πρόσθετον ἀντάλλαγμα παροχῆς ἐργασίας, ὑποκείμενον εἰς εἰσφοράν, τὸ ἐπίδομα ἀδείας μισθωτοῦ, ΑΠ 305 σ. 1016.— Ἰσχυρισμὸς ὅτι τὸ ἐπίδομα ἀδείας, ὅπως παρέχεται ἐν καταγγελίᾳ συμβάσεως ἐργασίας πρὸ τῆς παροχῆς τῆς ἀδείας τοῦ ἀ.ν. 539/1945 ὡμοῦ μετὰ τὴν ἀποζημίωσιν ν. 2112/1920 ἢ τοῦ 6,δ. 16 Ἰανουαρίου 1920, ἀποτελεῖ ἀποζημίωσιν, μὴ ὑποκειμένην εἰς εἰσφορὰν Ι.Κ.Α.· δὲν εἶναι πραγματικὸς ἰσχυρισμὸς ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ ἄρθρου 807 ἐδ. 7 Πολ. Δικονομίας, ἀλλ' ἐπιχείρημα νομικόν, πρὸς ὑποστήριξιν τῶν ἀπόψεων ἐπὶ νομικοῦ ζητήματος· ἀπορριπτέος λόγος ἀναιρέσεως, ὅτι δὲν ἐλήφθη ὑπ' ὄψιν ὁ ἄνω ἰσχυρισμός, ΑΠ 305 σ. 1016.—Χορήγησις ἐπιδόματος ἀδείας ὑπὸ τὰς αὐτὰς προϋποθέσεις, ὑπὸ τὰς ὁποίας χορηγεῖται εἰς τοὺς μισθωτοὺς κατ' ἔτος ἡ ἄδεια μετ' ἀποδοχῶν· προϋποθέσεις χορηγήσεως τῆς ἀδείας τοῦ ἀ.ν. 539/1945· παροχὴ διὰ συμβάσεως ἀδείας, μὴ συντρεχουσῶν τῶν προϋποθέσεων ἀδείας τοῦ νόμου· Ἔλλειψις καὶ δικαιώματος ἐπιδόματος ἀδείας, οὐ ὀφειλομένου ὅτι ὑφίστατο σχετικὸς ὅρος ἐν τῇ συμβάσει, Π 3590 σ. 1531.

Γ'. **Κατ' ἄρθρον 666 Ἀστικοῦ Κώδικος.** Ὑπηρέτρια κατ' οἶκον· δικαίωμα ἀδείας κατ' ἄρθρον 666 Α.Κ.· προϋπόθεσις ἡ προηγουμένη πρὸς τὸν ἐργοδότην αἴτησις περὶ χορηγήσεως τῆς ἀδείας, Π 21292 σ. 363.

Δ'. **Ἀναπήρων διὰ λουτροθεραπείαν κλπ.** Ἀνάπηροι κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 1324/1949· δικαίωμα ἀδείας διὰ λουτροθεραπείαν καὶ ἀεροθεραπείαν κατ' ἄρθρα 51, 52, 53, 54 τοῦ ἀνωτέρω νόμου· ἀναγκαία ἡ προηγουμένη ἀπόφασις τῆς ὑγειο-

νομικῆς Ἐπιτροπῆς, ΑΠ 20 σ. 484.

Ἀδελφαὶ νοσοκόμοι. Βλ. λ. **Νοσοκομεῖα.**

Ἀδέσποτος ἀπεργία. Βλ. λ. **Ἀπεργία.**

Ἀδικαιολόγητος πλουτισμός. Ἀδικαιολόγητος πλουτισμὸς· ἀνωμαλία καὶ ἀντιφάσεις εἰς τὴν νομικὴν προστασίαν τοῦ μισθωτοῦ, Σημ. σ. 264. — Ὑπαγωγὴ εἰς ἐργατικὴν διαδικασίαν καὶ εἰς τὴν νέαν διαφορὰν ἐξ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, ἀναφερομένων εἰς σχέσιν ἰδιωτικοῦ δικαίου, ἤτις διά τινα ἐκ τῶν λόγων τοῦ νόμου εἶναι ἄκυρος, Εἰσαγ. σ. 1474. — Ὑποχρέωσις κατ' ἄρθρον 904 Α.Κ. τοῦ καταστάντος πλουσιωτέρου ἄνευ νομίμου αἰτίας ἐκ τῆς περιουσίας ἄλλου ἢ ἐπὶ ζημίᾳ τούτου εἰς ἀπόδοσιν τῆς ὠφελείας, ΑΠ 38 σ. 423. — Ἀκυρότης συμβάσεως ἐργασίας· ἀξίωσις ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ πρὸς ἀπόδοσιν τῆς ὠφελείας τοῦ ἐργοδότου, ΑΠ 36 σ. 345, Εἰσαγ. 344, 423, 613, ΑΠ 38 σ. 423, Π 221 σ. 614, ΑΠ 219 σ. 743, Π 6436 σ. 1207, ΑΠ 392 σ. 1392. — Ἀποδοτέα ὠφέλεια τὸ ποσόν, καθ' ὃ ὠφελήθη ὁ ἐργοδότης, καταστὰς πλουσιώτερος διὰ τῆς ἀποφυγῆς δαπάνης, ἣν θὰ κατέβαλλεν εἰς ἕτερον μισθωτὸν δυνάμει ἐγκύρου συμβάσεως ἐργασίας, ἔχοντα τὰ αὐτὰ μὲ τὸν ἐργασθέντα προσόντα καὶ ἱκανότητας, Π 221 σ. 614. — Ἀποδοτέα ὠφέλεια ὁ μισθός, τὸν ὁποῖον ὁ ἐργοδότης θὰ κατέβαλλεν εἰς ἕτερον μισθωτὸν δυνάμει ἐγκύρου συμβάσεως ὑπὸ τὰς αὐτὰς κατὰ τὰ λοιπὰ περιστάσεις ἐργαζομένου, ΑΠ 36 σ. 345, Εἰσαγ. σ. 344, ΑΠ 38 σ. 423, Π 4008 σ. 482, ΑΠ 271 σ. 732, ΑΠ 219 σ. 742, ΑΠ 392 σ. 1392.— ...μετὰ τῶν προσθέτως παρεχομένων διὰ τὴν ἐργασίαν, μὴ λαμβανομένων κατ' ἀρχὴν ὑπ' ὄψιν διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῆς ἀποζημιώσεως ἐπιδομάτων ἕνεκα τῆς οἰκογενειακῆς καταστάσεως, ΑΠ 392 σ. 1392.— ... εἰς τὰ ἀφορῶσαι αἱ αὐταὶ κατὰ τὰ λοιπὰ περιστάσεις· κυριαρχικὴ ἐκτίμησις τοῦ δικαστηρίου τῆς οὐσίας, ΑΠ 36 σ. 345, ΑΠ 271 σ. 732. — Δὲν ἐρευνᾶται τὸ μέγεθος τῆς ἐπελθούσης εἰς τὸν μισθωτὸν ζημίας, Εἰσαγ. σ. 344, ΑΠ 392 σ. 1392. — Προβολὴ διὰ τῆς ἀγωγῆς ὅτι ὁ ἐργοδότης θὰ κατέβαλλεν εἰς ἕτερον μισθωτὸν βάσει ἐγκύρου συμβάσεως ἐργασίας οὐχὶ τὸν τεθεσπισμένον νομίμως μισθόν, ἀλλὰ τὸν χορηγούμενον μείζονα τοιοῦτον· ἀνέλεγκτον ἐκτιμήσεως τοῦ δικαστηρίου τῆς οὐσίας ὅτι ἡ ἀπόδοσις τοῦ μισθωτοῦ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ὑπερπασχαλήσεώς του δὲν ἦτο μειωμένη· ἀπορρίπτει λόγον ἀναιρέσεως, ΑΠ 271 σ. 733. Ἀκυρότης συμβάσεως ἐργασίας δι' ἔλλειψιν τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου ἀπαιτουμένων διὰ τὸν μισθωτὸν τυπικῶν προσόντων· ἀποδοτέα ὠφέλεια κατ' ἄρθρον 904 Α.Κ.· παροχὴ ἐργασίας ὑπὸ στερουμένου τοῦ ἀπαιτουμένου πτυχίου, ΑΠ 36 σ. 345, ΑΠ 38 σ. 423. — Ἔνστασις ἐργοδότου περὶ τοῦ ὅτι δὲν σώζεται ὁ ἀδικαιολόγητος πλουτισμὸς κατὰ τὸν χρόνον ἐπιδόσεως τῆς ἀγωγῆς· ἄνευ ἐπαρκοῦς, ἐὰν ἡ ἀξίωσις στηρίζεται εἰς παράνομον αἰτίαν, ΑΠ 36 σ. 345, Εἰσαγ. σ. 344. — Ἔνστασις καταλυτικὴ καὶ οὐχὶ στοιχεῖον τῆς ἀγωγῆς τὸ ὅτι ὁ παραχθεὶς διὰ τῆς παροχῆς πλουτισμὸς ὑφίσταται, Εἰσαγ. σ. 344. — Πρόσληψις μισθοῦ ξενοδοχείου ἄνευ βιβλιαρίου ὑγείας· ἀκυρότης συμβάσεως ἐργασίας· συνέπεια· ἀπόδοσις εἰς τὸν μισθωτὸν τῆς ὠφελείας τοῦ ἐργοδότου βάσει ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, Π 221 σ. 614. — Ἀποδοχαὶ πρακτικῶν μηχανικῶν κατὰ τὴν ἀπὸ 18.10.1958 συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας· ἐπικουρικὴ βάσις ἀγωγῆς περὶ πληρωμῆς κατὰ τὰς περὶ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ διατάξεις· ἀποδοτέα ὠφέλεια· οἰκογενειακὰ βάρη καὶ πολυετὴς ὑπηρεσία· χρέη ἀρχικῆς ἐργοδοτρίας κατ' ἄρθρον 479 Α.Κ., ΑΠ 201 σ. 1080. —Παράνομος παροχὴ ἐργασίας κατὰ Κυριακάς· ἀξίωσις ἀποζημιώσεως ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ· εἰς τί συνίσταται αὕτη, Π 6436 σ. 1207, ΑΠ 392 σ. 1392, Εἰσαγ. σ. 1392. — Ἀπασχόλησις κατὰ τὴν 25ην Μαρτίου ἀπαγορευομένη· ἀξίωσις ὠφελείας ἐργοδότου κατ' ἄρθρον 904 Α.Κ. ἄνευ προσαυξήσεως, Σημ. σ. 464. — Ἄρνησις χορηγήσεως ἑβδομαδιαίας ἀναπαύσεως· ὑποχρέωσις ἐργοδότου εἰς ἀπόδοσιν τῆς ἐκ τῆς ἐργασίας ὠφελείας του κατ' ἄρθρον 904 Α.Κ., ΝΖ σ. 241. — Παράνομος ἐργασία τὴν ἡμέραν ἀναπαύσεως τοῦ ἐργασθέντος ἐπιτρεπτῶς τὴν Κυριακήν· δικαίωμα ἀποζημιώσεως βάσει τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ. Ἰσοσυμένης πρὸς τὸ ποσὸν τοῦ ἡμερομισθίου ἢ τοῦ ἡμερησίου μισθοῦ, ΝΖ σ. 334. — Σύμβασις περὶ προσλήψεως θεριστοῦ πολυκατοικίας ἔναντι χρηματικοῦ ποσοῦ· ἐπιγενομένη μερικὴ διαρκὴς ἀντικειμενικὴ ἢ καὶ ὑποκειμενικὴ ἀδυναμία τοῦ ἑτέρου τῶν συμβαλλομένων πρὸς ἐκπλήρωσιν τῆς παροχῆς του ἐπὶ ἀμφοτεροβαρῶν συμβάσεων· συναπαλλαγὴ τῆς πρὸς παροχὴν ὑποχρεώσεώς του λόγῳ τῆς ὑφισταμένης ἀλληλοεξαρτήσεως τῶν παροχῶν· δυνατὴ ἡ ἀναζήτησις τῆς προκαταβληθείσης παροχῆς κατὰ τὰς περὶ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ διατάξεις τῶν ἄρθρων 904 καὶ 912 Α.Κ.· κατάρτισις συμβάσεως περὶ ἀναλήψεως ὑποχρεώσεως διὰ πρόσληψιν θεριστοῦ καὶ διατήρησιν τούτου ὡς θεριστοῦ ἐν πολυκατοικίᾳ ἐπὶ πενταετίαν ἀντὶ καταβληθέντος χρηματικοῦ ποσοῦ· ἐπιδίωξις ἀναλήψεως τοῦ ποσοῦ, ὡς μὴ ἐπακολουθησάσης τῆς αἰτίας· ἀναμοιδιότης Ἐργατικοῦ Δικαστοῦ, ΑΠ 136 σ. 624, ΑΠ 601 σ. 85. — Παροχὴ παρανόμου ὑπερωριακῆς ἐργασίας· ἀποδοτέα εἰς τὸν μισθωτὸν ὠφέλεια τοῦ ἐργοδότου ἐξ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, ΑΠ 712 σ. 216, ΑΠ 4 σ. 426, ΑΠ 271 σ. 732, ΑΠ 392 σ. 1392.— ...τὸ ποσόν, ὅπερ θὰ κατέβαλλεν ὁ ἐργοδότης, προσλαμβάνων δι' ἐγκύρου συμβάσεως ὑπὸ τὰς ἰδίας μισθωτικὰς συνθήκας ἕτερον μισθωτὸν διὰ τὴν παροχὴν τῆς ἰδίας ἐργασίας, ΑΠ 712 σ. 216, ΑΠ 271 σ. 732. — Θεμελίωσις κατ' ἄρθρον 479 Α.Κ. εὐθύνης τοῦ εἰς ὃν μετεβιβάσθη ἐπιχείρησις πρὸς καταβολὴν εἰς μισθωτὸν τῆς ἐξ 75% προσαυξήσεως ὡρομισθίου του κατ' ἄρθρον 8 ἀ.ν. 4020/1959 λόγῳ παροχῆς ἐργασίας ἐπὶ τὰ νόμιμα χρονικὰ ὅρια ἐργασίας ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς· ὀφειλὴ τῆς ἀποζημιώσεως εὐθέως ἐκ τῆς ἀνωτέρω διατάξεως ἐπὶ πλέον τῶν κατ' ἐφαρμογὴν τῶν ἀρχῶν τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ καταβληθέντων, ΑΠ 140 σ. 551. — Παροχὴ ἐρ-

γασίας ὑπὸ μισθωτοῦ εἰς τινα ἐργοδότην μετὰ τὴν ἐξάντλησιν τοῦ νομίμου ὡραρίου ἐργασίας τῆς εἰδικότητός του· ἀκυρότης συμβάσεως καὶ ἀξιώσεις τοῦ μισθωτοῦ ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ τοῦ ἐργοδότου κατ' ἄρθρον 904 Α.Κ.· περιεχόμενον ἀξιώσεως· ἔλλειψις δικαιώματος προσαυξήσεως ὡρομισθίου κατ' ἄρθρον 8 ν. δ. 4020/1959 προκειμένου περὶ παρανόμου ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεως, ΑΠ 4008 σ. 481.—Ἔγκυρος παραίτησις μισθωτοῦ ἀπὸ ἀξιώσεων αὐτοῦ ἐκ τοῦ ἄρθρου 904 Α.Κ. δι' ὑπερωριακὴν ἐργασίαν μέχρι τῆς ἐνάρξεως ἰσχύος τοῦ ἄρθρου 8 § 4 ν.δ. 4020/1959 (12 Νοεμβρίου 1959), ΑΠ 6436 σ. 1207. —Δυνατὴ παραίτησις μισθωτοῦ ἀπὸ τῆς ἀξιώσεως ἐκ παροχῆς ἐργασίας μετ' ἄκυρον σύμβασιν ἐργασίας· ἄρσις χρέους, Εἰσαγ. σ. 348. —Ἰσχυρὰ ἡ παραίτησις μισθωτοῦ τῆς ἐξ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἀξιώσεως διὰ τὴν ἐντὸς τῶν νομίμων χρονικῶν ὁρίων ἀπαιτησίν του, Εἰσαγ. σ. 348. — Ἀποζημιώσεις μισθωτῶν κατ' ἄρθρον 8 ν. δ. 4020/1959 ἐπὶ παροχῆς παρανόμων ὑπερωριῶν· ἀκυρότης καὶ πάσης συμφωνίας, ἡ ὁποία τείνει πρὸς ἀπαλλαγὴν τοῦ ἐργοδότου ἀπὸ τῆς ὑποχρεώσεώς του, εἴτε πρὸς ἀποζημίωσιν κατὰ τὰς ἀρχὰς ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, εἴτε πρὸς καταβολὴν τῆς ἐξ 75% προσαυξήσεως, ἑπομένως ἀκυρότης καὶ τῆς παραιτήσεως τοῦ μισθωτοῦ ἀπὸ τῆς ἀντιστοίχου ἀξιώσεως, ΑΠ 24 σ. 348, ΑΠ 271 σ. 732. — Δὲν ἀποκλείεται ἡ ἀγωγὴ ἐκ τοῦ ἄρθρου 904 Α.Κ. κατὰ τοῦ Δημοσίου, Εἰσαγ. σ. 1399. — Ἔλλειψις ἐθύνης τοῦ Δημοσίου, μὴ δεσμευομένου ἐκ σ.σ.ἰ. ἢ διαιτητικῆς ἀποφάσεως καὶ κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ πρὸς καταβολὴν τῶν ὑπ' αὐτῶν μὴ ὑποχρεουσῶν τοῦτο σ.σ.ἰ. ἢ διαιτητικῶν ἀποφάσεων καθοριζομένων μισθῶν ἢ ἡμερομισθίων εἰς τοὺς παρ' αὐτοῦ διὰ συμβάσεως ἰδιωτικοῦ δικαίου προσλαμβανομένους μισθωτοὺς τοῦ ἐπαγγέλματος, Α.Π. 251 σ. 827. —Ἀγωγὴ μισθωτοῦ ἐξ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ τοῦ Δημοσίου· γενικώτερον ἐνδιαφέροντος τὸ ζήτημα καὶ παραπομπὴ τούτου εἰς τὴν Ὁλομέλειαν τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἂν κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 904 Α.Κ., εἰς ἣν προέβησαν ὁ προσληφθεὶς ὑπὸ Στρατιωτικῆς Ὑπηρεσίας βάσει τοῦ ἄρθρου 24 § 1 ν. 4436/1929 ὡς τεχνίτης εἰσγάσθη ὡς ἐπάλληλος καὶ ἀξιοῖ τὴν ἀμοιβήν, ἣν θὰ κατέβαλλε τὸ Δημόσιον εἰς ἕτερον μισθωτόν, ὃν θὰ ἀπησχόλει κατόπιν ἐγκύρου συμβάσεως, ἐρευνᾶται ὑπὸ τίνας νομίμους ὅρους θὰ καθίστατο δυνατὴ ἡ σύναψις ἐγκύρου συμβάσεως κλπ., ΑΠ 413 σ. 1399. — Ἄκυρος πρόσληψις ἐπαλλήλου ὑπὸ τοῦ Δημοσίου ἐπὶ σχέσει δημοσίου δικαίου· ἐξακολούθησις τοῦ χαρακτῆρος τῆς σχέσεως ὡς δημοσίου δικαίου παρὰ τὴν ἀκυρότητα τῆς προσλήψεως· ἀπαράδεκτος εἰσαγωγὴ ἀξιώσεως ἐξ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, ἐπὶ τῆς τοιαύτης σχέσεως πρὸς ἐκδίκασιν κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, Π 2852 σ. 1474.—Μισθοδοσία προσλαμβανομένων προσθέτων χωροφυλάκων· ἔλλειψις δικαιώματος προσθέτου ἀμοιβῆς δι' ἐργασίαν κατὰ Κυριακὰς καὶ νύκτας· ἀναζήτησις καταβληθέντων ἐκ πλάνης διὰ τῆς περὶ ἀχρεωστήτου ἀγωγῆς κατ' ἄρθρον 904 ἐπ. Α.Κ.· προϋποθέσεις τῆς ἀγωγῆς, Π 6712 σ. 618. — Μισθοδοσία μισθωτοῦ ἀπὸ τῆς ἐκ τοῦ ἄρθρου 904 Α.Κ. ἀποζημιώσεως, ΝΖ σ. 264.— Ἐπιτρεπτὸν κατασχέσεως καὶ συμψηφισμοῦ ἀξιώσεως ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ εἰκοσαετοῦς παραγραφῆς, Σημ. σ. 264. — Παραγραφὴ 20ετοῦς κατ' ἄρθρον 249 Α.Κ. ἀξιώσεων ἐξ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἐπὶ παροχῆς παρανόμου ὑπερωριακῆς ἐργασίας καὶ ἀποζημιώσεως δι' αὐτὴν κατ' ἄρθρον 8 § 2 ν.δ. 4020/1959, Π 6496 σ. 1070. — Μὴ λῆξις ἐπ' ὄψιν δι' ἀποζημίωσιν ν. 2112/1920 ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῶν τακτικῶν ἀποδοχῶν ἀποζημιώσεων μισθωτοῦ ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ διὰ παροχὴν παρανόμου ἐργασίας κατὰ Κυριακὰς ἢ ὑπερωριακῆς ἐργασίας, Π 6436 σ. 1207.

Ἀδίκημα (ἀστ.). Βλ. λ. **Ἀδικοπραξία.**

Ἀδίκημα (ποιν.). Ἀπόλυσις μισθωτοῦ δι' ἀξιόποινον πρᾶξιν· ἀπαλλαγὴ συνέπειαι. Βλ. λ. **Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας.**— Κίνησις ἀπαραδέκτου τῆς ποινικῆς διώξεως ἐλλείψει ἐγκύρου ἐγκλήσεως· ἀκυρότης γενομένης καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας διὰ τὴν ἀξιόποινον πρᾶξιν· προθεσμία ἀγωγῆς, ΑΠ 23 σ. 349. — Ποινικὴ δίωξις διὰ καθυστέρησιν ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν· ἔκτασις ἐφαρμογῆς διατάξεων ἀ.ν. 86/1967, Γν.Σ. σ. 572. — Ἀποχὴ μισθωτοῦ ἐκ τῆς ἐργασίας καὶ ἰσχὺς συμβάσεως· περίπτωσις συλλήψεως ὑπὸ Ἀστυνομικῆς Ἀρχῆς καὶ ἐκτασίσεως, Π 1798 σ. 740, Π 4811 σ. 1473. — Ἔλλειψις δικαιώματος ἀποζημιώσεως διὰ μὴ ληφθεῖσαν ἔνεκεν τῆς ἀπολύσεως ἄδειαν ἐπὶ καταδίκῃ τοῦ μισθωτοῦ μὴ βαρυνούσης τὸν ἐργοδότην, Π 2363 σ. 1142. — Καθυστέρησις φιλοδωρημάτων ὡς ποινικὸν ἀδίκημα, Γνμδ. νμθ. σ. 1321

Ἀδικοπραξία Ἀδικοπραξία κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας, ΝΖ σ. 1413. — Ἀποζημίωσις μισθωτοῦ παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. διὰ τὴν ζημίαν αὐτοῦ ἐκ τῆς παρανομίας τῶν ὀργάνων τούτου, ἀρνηθέντων νὰ καταβάλωσιν εἰς αὐτὸν τὰ νόμιμον ἐπίδομα ἀσθενείας, Ε 4123 σ. 29. — Ἀξιώσεις περὶ ἀποζημιώσεως ἐξ ἀδικοπραξίας ὀργάνων Ι.Κ.Α., στηριζομένη εἰς τὰ ἄρθρα 105 καὶ 106 τοῦ Εἰσαγ. Α.Κ. Νόμου καὶ τὰ ἄρθρα 914 καὶ 297 ἐπ. Α.Κ.· ἀνόρθωσις τοῦ προσβληθέντος ἰδιωτικοῦ δικαιώματος δι' ἀγωγῆς ἐνώπιον τῶν τακτικῶν δικαστηρίων, ἀνεξαρτήτως τῆς ἀσκήσεως ἢ μὴ ἱεραρχικῆς προσφυγῆς ἢ ἄλλου ἐνδίκου βοηθήματος· ἐξουσία δικαστηρίων πρὸς ἔλεγχον καὶ ἐπὶ τῆς οὐσιαστικῆς κρίσεως τῶν ὑπαλλήλων τοῦ Ι.Κ.Α., ΑΠ 702 σ. 494. — Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ἐργατοτεχνιτῶν Δομικῶν καὶ Ξυλουργικῶν Ἐργασιῶν· ἀποζημίωσις λόγῳ παρανομίας τῶν ὀργάνων τοῦ Ταμείου, ΑΠ 592 σ. 180. — Ἀξιώσεις κατὰ τοῦ Δημοσίου περὶ ἀποζημιώσεως ἕνεκεν παρανόμου παραλείψεως ὀργάνου τοῦ Δημοσίου, στηριζομένη εἰς τὸ ἄρθρον 106 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος Νόμου ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ ἄρθρον 914 Α.Κ.· ἐπαγωγὴ εἰς πενταετῆ παραγραφήν, ἀφ' ἧς ἐγεννήθη τὸ δικαίωμα πρὸς ἔγερσιν ἀγωγῆς· ἀνεφάρμοστον οὗτο ἄρθρου 28 κανονιστικοῦ διατάγματος 26/6/10.7.

1944 περὶ κώδικος νόμων περὶ δικῶν Δημοσίων, ΑΠ 740 σ. 227. —Ὑποχρέωσις τακτοποιήσεως καὶ διαβαθμίσεως προσωπικοῦ νοσηλευτικῶν ἱδρυμάτων· παράλειψις καὶ ἀποζημίωσις κατ' ἄρθρον 914 Α.Κ.· εἰς τί συνίσταται ἡ ἀποζημίωσις· Ἔλλειψις δικαιώματος προσαυξήσεως ἀμοιβῆς δι' ἐργασίαν κατὰ Κυριακὰς καὶ νύκτας κατὰ τας ὑπ' ἀριθ. 8900/1946 καὶ 18310/1946 ὑπουργικὰς ἀποφάσεις, ΑΠ 658 σ. 228. — Ἔννοια ἐργατικοῦ ἀτυχήματος δι' ἀποζημίωσιν ἐπὶ ἐργοδότου· περίπτωσις φόνου ὑπαλλήλου παρὰ ἱεραρχικῶς ὑφισταμένου του, διαπραχθέντος ἐκ διαίας ἀντιδράσεως τούτου εἰς δοθεῖσαν ἐντολὴν τοῦ φονευθέντος πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας, ΑΠ 303 σ. 866.—Παραγραφὴ ἀξιώσεως ἀποζημιώσεως κατὰ τὸ ἄρθρον 105 τοῦ Εἰσαγ. Α.Κ. Νόμου ἕνεκα παρανόμου πράξεως ὀργάνου τοῦ Δημοσίου ἢ τῶν ἐν ἄρθρῳ 106 τοῦ αὐτοῦ νόμου νομικῶν προσώπων· πενταετὴς ἄρθρου 937 Α.Κ.· ἀφετηρία, ΑΠ 442 σ. 1407. — Ἀξίωσις χρηματικῆς ἱκανοποιήσεως δι' ἠθικὴν βλάβην ἐπὶ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος ὡς ἀδικοπραξίας καὶ ἐπὶ θανατώσεως προσώπου· δικονομικὴ προστασία, Σημ. σ. 136. — Ἀγωγὴ παθόντος ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος διὰ χρηματικὴν ἱκανοποίησιν αὐτοῦ λόγῳ ἠθικῆς βλάβης· ἀναρμόδιος καθ' ὕλην ὁ κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν Πρωτοδίκης, ἑδριζομένης τῆς ἀξιώσεως ἐπὶ ἀδικοπραξίας καὶ μὴ πηγαζούσης συνεπῶς ἐκ τῆς σχέσεως ἐργασίας· αὐτεπάγγελτος ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου ἔρευνα, Π 17829 σ. 1270. — Ἀποζημίωσις διὰ παρανόμους ὑπηρεσίας κατ' ἄρθρον 8 § 2 ν.δ. 4020/1959· θεμελίωσις ταύτης εἰς μόνην τὴν παράνομον ὑπερωριακὴν ἀπασχόλησιν· σκοπὸς ἡ κατ' ἄρθρα 299 καὶ 932 Α.Κ. χρηματικὴ ἱκανοποίησις λόγῳ ἠθικῆς βλάβης, ἅτε τῆς τοιαύτης ἐργασίας λογιζομένης καὶ οὔσης ἀδικοπραξίας διὰ τὸν ἐργοδότην, ΑΠ 36 σ. 345, πρβλ. Εἰσαγ. σ. 345. —Ἡ ὑποχρέωσις τοῦ ἐργοδότου πρὸς διαφύλαξιν τῶν πραγμάτων τῶν ἐργαζομένων· παράλειψις· συνέπεια, ΝΖ σ. 265. — Ἐκδίκασις κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν καὶ ἀπαιτήσεων, αἱ ὁποῖαι πηγάζουν ἐξ ἀδικοπραξίας, ἐφ' ὅσον τελοῦν ἐν συναρτήσει πρὸς τὴν σχέσιν ἐργασίας, ἡ ἄδικος δὲ πρᾶξις συνίσταται εἰς παραβίασιν νομικῆς ὑποχρεώσεως, ἀπορρεούσης ἐκ τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως καὶ τῶν προστατευτικῶν τῆς ἐργασίας νόμων καὶ κανονισμῶν· ἀξίωσις χρηματικῆς ἱκανοποιήσεως δι' ἠθικὴν βλάβην, ΑΠ 133 σ. 1387.—Νέα διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν· ἐπαγωγὴ καὶ ἀξιώσεων τῶν ἐργαζομένων ἐξ ἀδικοπραξιῶν ἐξ ἀφορμῆς τῆς ἐργασίας, Σημ. σ. 1192.

Ἀδράνεια δικαιούχου. Ἐπὶ μακρὸν χρόνον δὲν καθιστᾷ, καθ' ἑαυτήν, καταχρηστικὴν τὴν ἄσκησιν τοῦ δικαιώματος, ΑΠ 306 σ. 1549, Σημ. σ. 1550.

Ἀδυναμία. Παροχῆς ὑπηρεσιῶν ὑπὸ μισθωτοῦ κώλυμα· τύχη συμβάσεως ἐργασίας· δικαίωμα μισθοῦ ἄρθρων 657 Α.Κ., ἄρθρων 5 ν. 2112/1920. Βλ. λ. **Ἐργασίας σύμβασις** (παράγρ. 8), **Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας** (παράγρ. ΙΓ'). — Ἀποδοχῆς ὑπηρεσιῶν ὑπὸ ἐργοδότου· ἀνωτέρα βία· συνέπειαι. Βλ. λ. **Ἐργασίας σύμβασις** (παράγρ. 7), **Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας** (παράγρ. ΙΓ'). — Ἐξ ἀνωτέρας βίας. Βλ. λ. **Βία.** —Παροχῆς ἐπὶ ἀμφοτεροβαρῶν συμβάσεων· συνέπειαι κατ' ἄρθρα 335, 380, 382 Α.Κ., ΑΠ 601 σ. 85, ΑΠ 136 σ. 624. — Ἠθικὴ ἀδυναμία ἐκτελέσεως τῆς ἐργασίας ἕνεκεν ἀπρεποῦς συμπεριφορᾶς τοῦ ἐργοδότου, Π 5027 σ. 1471.

Ἀεροθεραπεία. Βλ. λ. **Ἄδεια μισθωτῶν παράγρ. Δ').**

Ἀεροπλάνων Κρατικὸν Ἐργοστάσιον. Παραγραφὴ ὀφειλῶν Δημοσίου πρὸς τὸ Ταμεῖον Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ἠλεκτροτεχνιτῶν Ἑλλάδος διὰ τὸ εἰς τὸ Κ.Ε.Α. ἀπασχολούμενον ἠλεκτροτεχνικὸν προσωπικὸν σχέσεως ἰδιωτικοῦ δικαίου· ἀφετηρία, Γν. Σ. σ. 1294.

Ἀεροπορία Βασιλική. Μετοχικὸν Ταμεῖον Βασιλικῆς Ἀεροπορίας· πρόσληψις ἐκτάκτου ἰδιωτικοῦ προσωπικοῦ ἐπὶ συμβάσει ὡρισμένης διαρκείας καὶ ἐπὶ ἡμερησίᾳ ἢ μηνιαίᾳ ἀντιμισθίᾳ· ἔννοια σχετικῶν διατάξεων, ΑΠ 381 σ. 1153.

Ἀεροπορία Ὀλυμπιακή. Ἀπόλυσις ὑπαλληλικοῦ προσωπικοῦ κατὰ τὴν ἰσχὺν τῶν διατάξεων τοῦ Κανονισμοῦ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ αὐτῆς, ἐπέχοντος ἰσχὺν νόμου, διαγραφομένην διαδικασίαν καὶ ὄχι κατὰ τὰς κοινὰς διατάξεις περὶ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας· ἀκυρότης ἄλλως ἀπολύσεως· ἰσχυρισμὸς ἐργοδότιδος περὶ συμψηφισμοῦ εἰς μισθὸν κερδηθέντων ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ ἐκ παροχῆς ἄλλαχοῦ ἐργασίας· ἐξέτασις αὐτοῦ, μὴ προβαλλομένου ἀπαραδέκτου λόγῳ βραδείας προτάσεως· ἐπιβολὴ ἐπακτοῦ ὅρκου, ΑΠ 634 σ. 96.

Αἰγύπτου Ἕλληνες. Ἀσφάλισις τῶν ἐξ Αἰγύπτου προερχομένων Ἑλλήνων ὑπηκόων καὶ ὁμογενῶν· δυνατὴ κατὰ τὰ ἐν τῇ ὑπ' ἀριθ. 165/1963 Πράξει Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, κυρωθείσῃ διὰ τοῦ ν.δ. 4377/1964, ὁριζόμενα δικαίωμα καὶ ἀναγνωρίσεως τῆς ἐν Αἰγύπτῳ ὑπηρεσίας των εἰς τὸ ἐπάγγελμα· περιέλευσις τοῦ δικαιώματος ἐν περιπτώσει θανάτου εἰς τὰ κατὰ τὴν οἰκείαν ἑκάστου Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ νομοθεσίαν λοιπὰ προστατευόμενα πρόσωπα, δικαιούμενα νὰ ἀσκήσουν τοῦτο κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ νόμου, ΣΕ 1987 σ. 1228. — Θεμελίωσις δικαιώματος συντάξεως ἐκ τοῦ Ι.Κ.Α. τῶν ἐξ Αἰγύπτου Ἑλλήνων ὑπηκόων· ὑπολογισμὸς τοῦ ποσοῦ τῆς συντάξεως ἐπὶ τοῦ τεκμαρτοῦ ἡμερομισθίου τῆς ἀσφαλιστικῆς κλάσεως, ἧτις ἐλήφθη ὑπ' ὄψιν διὰ τὴν ἐξαναρίαν ἀναγνωρισθείσης προϋπηρεσίας ἐν Αἰγύπτῳ, ἐκτὸς ἐὰν ἀπὸ τῆς ἐγκαταστάσεως ἐν Ἑλλάδι καὶ μέχρις ἐπελεύσεως τῆς ἀσφαλιστικῆς περιπτώσεως ἐπραγματοποίησεν ὁ αὐτῶν 1500 τουλάχιστον ἡμέρας ἐργασίας εἰς τὸν ἀσφάλισιν τοῦ Κλάδου Συντάξεων, ὅτε ἡ σύνταξις ὑπολογίζεται σωστῶνος ποσὸς τὸ ἄνθρων 37 τοῦ ἀ. ν. 1846/1951, ΣΕ 306 σ. 495.

Αἵρεσις. Θεώρησις συμβάσεως ὡς ἀορίστου χρόνου, ὅταν ἔχῃ καθορισθῇ ἀνώτατον ὅριον διαρκείας αὐτῆς, ἀλλὰ συνάμα ἔχῃ ἀναγνωρισθῇ εἰς τὸν ἐργοδότην τὸ δικαίωμα νὰ ἀπολύῃ τὸν μισθωτὸν καὶ πρὸ τῆς παρόδου τοῦ χρόνου, ὡς τελούσης ὑπὸ διαλυτικὴν ἐξουσιαστικὴν ὑπὲρ

τοῦ ἐργοδότου αἵρεσιν πρόσληψις ὑπὸ τοιαύτην αἵρεσιν ὑπαλλήλου τοῦ Δημοσίου ἐφαρμογὴ ἐπὶ καταγγελίας συμβάσεως τοῦ ν. 2112/1920, ΙΙ 21736 σ. 737.

αἴτησις. Χορηγήσεως ἀδείας· προϋπόθεσις δικαιώματος κατ' ἄρθρον 666 Α.Κ., Π 21292 σ. 363.—Ἀντικαταστάσεως ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντος πολεμιστοῦ χρόνος ὑποβολῆς, Π 3955 σ. 1335.

αἴτησις ἀκυρώσεως. 1. Γενικά· ὑποκείμεναι ἢ μή πράξεις. Ἀρμοδιότης Συμβουλίου Ἐπικρατείας ἐπὶ αἰτήσεως ἀκυρώσεως κατ' ἀποφάσεως πειθαρχικῆς ποινῆς κατὰ ὑπαλλήλου Ν.Π.Δ.Δ.· ἔννοια ἄρθρου 6 § 1 νόμου 146/1965· ἀρμοδίως εἰσάγεται αἴτησις ἀκυρώσεως κατ' ἀποφάσεως Ὑπηρεσιακοῦ Συμβουλίου Ο.Α.Α.Α. περὶ ἐπιβολῆς πειθαρχικῆς ποινῆς προστίμου, ΣΕ 405 σ. 632.—Ἀρμοδιότης δι' ἐκδίκασιν διοικητικῶν διαφορῶν· διαφοραὶ ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς διατάξεων Κανονισμοῦ Φαρμακευτικῆς Περιθάλψεως τοῦ Ι.Κ.Α., ρυθμιζουσῶν τὰ τοῦ τρόπου καὶ προϋποθέσεων παροχῆς φαρμακευτικῆς περιθάλψεως ἐκ μέρους τῶν συμβεβλημένων φαρμακοποιῶν καὶ ἀποτελουσῶν τὸ περιεχόμενον τῆς καταρτιζομένης συμβάσεως· ὑπαγωγὴ τούτων, μὴ ἐχουσῶν χαρακτῆρα διοικητικῶν διαφορῶν, ἐπαγομένων εἰς τὴν ἀκυρωτικὴν διαδικασίαν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τῶν ἀρμοδίων διὰ τὴν ἐκδίκασιν τούτων δικαστηρίων, ἅτινα κατὰ τὸ ἄρθρον 86 τοῦ Συντάγματος εἶναι μέχρι τῆς συστάσεως Ταχτικῶν Διοικητικῶν Δικαστηρίων τὰ κοινὰ δικαστήρια, ΣΕ 162 σ. 37.— Ἀπαράδεκτος κατ' ἁπλοῦ διαβιβαστικοῦ ἐγγράφου, στερουμένου ἐκτελεστοῦ χαρακτῆρος, ΣΕ 2779 σ. 5.—Κατὰ κοδικαποιούσης πράξεως, ἀποτελούσης τύπους νέαν διοικητικὴν πρᾶξιν· προθεσμία ἐναρξεως, ΣΕ 2089 σ. 40.—Ἀπόφασις Διοικητικοῦ Συμβουλίου Ὀργανισμοῦ Ἐργατικῆς Κατοικίας, ἐκδοθεῖσα ἐπὶ ἐνστάσεως τοῦ ἐνδιαφερομένου κατὰ τῆς ἀποφάσεως Ἐπιτροπῆς ἐλέγχου διοικολογητικῶν, δι' ἧς ἀπεκλείσθη τῆς κληρωθείσης ὑπὲρ αὐτοῦ κατοικίας· ἐκτελεστὸς χαρακτὴρ μόνον τῆς ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου· παραδεκτὴ αἴτησις ἀκυρώσεως κατ' αὐτῆς, ΣΕ 2540 σ. 236.—Κατ' ἀορίστου μνημονευομένης ἀποφάσεως, φερομένης ὡς ἐκδοθείσης ἐπὶ προσφυγῆς τοῦ αἰτοῦντος· ἀπόρριψις ὡς στρεφομένης κατ' ἀνυπάρκτων πράξεως, ΣΕ 309 σ. 419.—Ἀπαράδεκτος κατὰ πράξεως τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τοῦ στρατοῦ, συγχωνευθείσης εἰς τὴν ἐπὶ προσφυγῆς κατ' αὐτῆς ἐκδοθεῖσαν ἀπόφασιν τοῦ Δευτεροβαθμίου Συμβουλίου, ΣΕ 1252 σ. 816.—Ἀνάκλησις πράξεως περὶ τοποθετήσεως πολεμιστοῦ ἐπανατοποθέτησις μετὰ ταύτην εἰς νέαν ἐπιχείρησιν· ἀπαράδεκτος προσβολὴ πράξεως τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τοῦ στρατοῦ, συγχωνευθείσης ταύτης εἰς τὴν ἐπὶ προσφυγῆς κατ' αὐτῆς ἐκδοθεῖσαν ἀπόφασιν τοῦ Δευτεροβαθμίου Συμβουλίου. ΣΕ 1252 σ. 816.—Ἀπαράδεκτος κατὰ πράξεως ἐπιβολῆς ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν, δυναμένης νὰ ἀσκηθῇ ἀνακοπῇ ἐνώπιον τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων κατ' ἄρθρον 235 Πολ. Δικονομίας, ἐχόντων τῶν δικαστηρίων τὴν ἐξουσίαν ὅπως ἐξετάσουν ὑπὸ πᾶσαν ἔποψιν τὴν νομιμότητα τῶν πράξεων καὶ ἐξαφανίσουν ἢ μεταρρυθμίσουν ταύτας, ΣΕ 1487 σ. 1154.—Ἐπιτρεπτὴ κατ' ἄρθρον 46 § 1 νόμου 3713/1928 αἴτησις ἀκυρώσεως μόνον κατὰ τῶν ἐκτελεστῶν πράξεων τῆς διοικήσεως· δεκτὴ ἡ προσφυγὴ καὶ ἐπὶ παραλείψεως Ἀρχῆς, ὅπως προβῇ εἰς ὀφειλομένην νόμιμον ἐνέργειαν· δὲν συνιστᾷ ἐκτελεστὴν διοικητικὴν πρᾶξιν ἡ ἔκδοσις καὶ παροχὴ ἀντιγράφου διοικητικῶν πράξεων ἢ ἑτέρων δημοσίων ἐγγράφων, ἡ ἄρνησις τῆς χορηγήσεως τῶν ὁποίων νὰ συνιστᾷ παράλειψιν νομίμου ἐνεργείας, ΣΕ 10 σ. 1481.

2. **Λόγοι.** Ἀπαράδεκτον λόγου πλήττοντος τὴν ὑπὸ τῆς Διοικήσεως ἐκτίμησιν τῶν πραγμάτων, ΣΕ 105 σ. 335, ΣΕ 1939 σ. 1203.—Ἀπαράδεκτοι λόγοι ἀκυρώσεως, καθ' ὃ μέρος δι' ἐπικλήσεως ἀντιθέτων γνωματεύσεων πλήττουσι τὴν ὀρθότητα τῆς κρίσεως Ὑγειονομικῶν Ἐπιτροπῶν Ι.Κ.Α., οὗσης ἀνελέγκτου, ΣΕ 1924 σ. 1411.—Ἀναγκαστικὴ τοποθέτησις πολεμιστῶν εἰς ἐπιχειρήσεις μὲ ὑποκαταστήματα· κατανομὴ ὑπὸ τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου τῆς ἕδρας κατὰ διακριτικὴν εὐχέρειαν, ἐλεγχομένην μόνον δι' ὑπέρβασιν τῶν ἀκραίων ὁρίων αὐτῆς, ΣΕ 1128 σ. 815.—Παράνομος σύνθεσις, ΣΕ 1920 σ. 1132, ΣΕ 2068 σ. 1212, ΣΕ 2201 σ. 1288. — Ὑπέρβασις ἐξουσίας, ΣΕ 1607 σ. 1279.—Παράβασις οὐσιώδους τύπου, ΣΕ 2333 σ. 176.—Παράβασις οὐσιώδους τύπου διαδικασίας ἐκδόσεως βασ. δ)τος, ΣΕ 415 σ. 1109.—Ἐπικύρωσις ὑπὸ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἀποφάσεως Δ.Δ.Δ.Δ. μὴ νομίμου, λόγῳ μὴ τηρήσεως οὐσιώδους τύπου· ἀκύρωσις, ΣΕ 1409 σ. 1156.—Ἀναπιολόγητον, ΣΕ 1903 σ. 925, ΣΕ 1901 σ. 1155, ΣΕ 2266 σ. 1262, ΣΕ 2308 σ. 1345.—Ἔλλειψις ἐπιβεβλημένης εἰδικῆς αἰτιολογίας, ΣΕ 613 σ. 631.—Ἀπορριπτέος λόγος ἀκυρώσεως περὶ ἀναπιολογήτων, ἐφ' ὅσον οὔτε ἐκ τοῦ νόμου, οὔτε ἐκ τῆς φύσεως τῆς πραξεως ἀπαιτεῖται αἰτιολογία αὐτῆς, ΣΕ 2998 σ. 207.—Ἔλλειψις παντελοῦς αἰτιολογίας, ἐφ' ὅσον οὐδόλως ἠρευνήθη ἂν ἡ γενομένη ἀνάκλησις τῆς ἀρχικῆς τοποθετήσεως πολεμιστοῦ ἐγένετο διὰ λόγους ἐπιτρέποντας τὴν ἐκ νέου τοποθέτησιν τούτου παρὰ τῇ αἰτούσῃ, ΣΕ 597 σ. 545. —Καθορισμὸς κατ' ἔτος ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, κατ' ἄρθρον 3 § 3 ἀ.ν. 1836/1951, τῶν ὑπογρέων εἰς πρόσληψιν ἑνὸς δικηγόρου πολεμιστοῦ Ἕλληνος ἀναγκαίων διαπιστώσεων· ἀκύρωσις ἀποφάσεως ὡς ἀναπιολογήτων, ΣΕ 1903 σ. 925.— Αἰτιολογία θέτουσα ἐν ἀμφιβόλῳ τὴν ἀποδεικτικὴν ἰσχὺν ἐπικληθεισῶν βεβαιώσεων ἐπὶ τῇ βάσει συμπερασμάτων μὴ ἀναγκαίως συναγομένων ἐκ μνημονευομένων ἐν τῇ ἀποφάσει πειστικῶν στέρησις ἀποφάσεως ἐρεισματος· ἀκύρωσις, ΣΕ 1926 σ. 1088. —Μὴ νόμιμος αἰτιολογία. ΣΕ 1150 σ. 890, ΣΕ 1296 σ. 1286, ΣΕ 2545 σ. 1458.—Παράνομος αἰτιολογία, ΣΕ 1892 σ. 1227.—Ἀνεπαρκὴς αἰτιολογία, ΣΕ 1252 σ. 816, ΣΕ 1297 σ. 1287. —Ἔλλειψις αἰτιολογίας, δεδομένου ὅτι ἡ ἀπόφασις καὶ τὰ εἰς ἃ αὐτὴ ἀναφέρεται ἔγγραφα, ἐκτὸς τοῦ ὅτι δὲν μνημονεύουν διαπίστω-

σιν των έκ του νόμου προϋποθέσεων, πάντος δμιλούν καί περί ζημιών προκυπτουσών έκ των ισολογισμών, ένώ έκ τούτων δέν προκύπτουν τοιαύται, άλλ' άντιθέτως κέρδη, ΣΕ 2590 σ. 161.—Έπάρκεια κυρίας βάσεως αίτιολογίας, ίνα προσδώση νόμιμον έρεισμα' άπόρριψις ώς άλυσιτελών έτέρων λόγων άκυρώσεως κατά των λοιπών αίτιολογικών έρεισμάτων, ΣΕ 2123 σ. 101.—Έπάρκεια αίτιολογίας καθ' έαυτήν πρός νόμιμον στήριξιν άποφάσεως' περαιτέρ έξέτασις λόγου κατά έπικουρικής σκέψεως της άποφάσεως, ΣΕ 2111 σ. 102.—Έγκυροι καί άκυροι διατάξεις έπ' άριθ. 41/1966 διατηρικής άποφάσεως ξενοδοχοϋπαλλήλων' αίτιολογήσεις καί άναιτιολογήτων ώς πρός τινα θέματα της διατηρικής άποφάσεως, ΣΕ 105 σ. 335.—Άπόρριψις ώς άβασίμων λόγων άκυρώσεως περί παραβιάσεως άρχής ίσότητος καί άναιτιολογήτου, ΣΕ 2308 σ. 1345.—Παράλειψις έξετάσεως ούσιώδους ίσχυρισμού ύπό Δευτεροβαθμίου Έπιτροπής Έφέσεων Ι.Κ.Α., ΣΕ 1889 σ. 923.—Κενόν διατηρικής άποφάσεως καθιστών δυσχερή την έφαρμογήν της ώς πρός κατηγορίαν μισθωτών' δυνατή συμπλήρωσις κατά την νόμιμον διαδικασίαν καί ούχί πλημμέλεια, έπαγομένη άκυρότητα, ΣΕ 105 σ. 335.—Κρίσις Έπιτροπής Ι.Κ.Α. περί άτυχήματος ώς μή έργατικού' άπόρριψις ίσχυρισμού περί πλάνης περί τά πράγματα καί περί άναιτιολογήτου της άποφάσεως της Έπιτροπής, ΣΕ 2111 σ. 102.—Άπόρριψις λόγου άκυρώσεως περί πλάνης περί τά πράγματα, ώς άναποδείκτου, έφ' όσον ούτος ούτε έκ των στοιχείων του φακέλλου προκύπτει, ούτε ύπό του αίτοϋντος άποδεικνύεται, ΣΕ 2961 σ. 497.—Παράβασις νόμου, ΣΕ 2590 σ. 161, ΣΕ 709 σ. 695, ΣΕ 1490 σ. 1225, ΣΕ 1987 σ. 1228, ΣΕ 1585 σ. 1291.—Άκυρώσεις πράξεως ώς παρανόμου, ΣΕ 1380 σ. 815.—Έσφαλμένη έρμηνεία καί έφαρμογή νόμου, ΣΕ 1769 σ. 15, ΣΕ 2215 σ. 1348, ΣΕ 1923 σ. 1482.—Άπόρριψις αίτήσεως έν τώ συνόλω της έν μέρει ώς έκπροθέσμου καί έν μέρει ώς άσκουμένης άνευ ένόμου συμφέροντος, ΣΕ 2584 σ. 182.— Άπορριπτέοι λόγοι άκυρώσεως, στρεφόμενοι κατά της πράξεως του Κεντρικού Συμβουλίου προστασίας άπολυομένων έκ του στρατού, άφορώντες όμως άποκλειστικώς καί μόνον την προσβαλλομένην άπόφασιν του Ύπουργού Έργασίας, ΣΕ 309 σ. 418.

3. **Προθεσμία.** Προσβολή έπί άκυρώσει του διά της έπ' άριθ. 55575/1965 άποφάσεως του Ύπουργού Έργασίας Κανονισμού περί ύπαγωγής είς την άσφάλισιν κλπ. του Ι.Κ.Α.' προθεσμία αίτήσεως άκυρώσεως άπό της δημοσιεύσεως της καθ' ής ή προσβαλλομένη πράξεως, άπαιτούσης τέτοιος νέαν διαιτητικήν πράξιν, ΣΕ 2089 σ. 40. — Δημοσίευσις κανονιστικών πράξεων' έναρξις προθεσμίας διά την άσκησιν αίτήσεως άκυρώσεως άπό της δημοσιεύσεως' χρόνος δημοσιεύσεως του φύλλου της Έφημερίδος της Κυβερνήσεως όχι διάφορος του χρόνου, καθ' ον το φύλλον τούτο καθίσταται προσιτόν είς το κοινόν' έλεγχος ύπό Συμβουλίου Έπικρατείας της άντικειμενικής άκριβείας της έπί του φύλλου της Έφημερίδος της Κυβερνήσεως σημειώσεως ήμερομηνίας δημοσιεύσεως αύτου, ΣΕ 2950 σ. 205.

4. **Διάδικοι· παρέμβασις.** Νομιμοποίησις είς άσκησιν αίτήσεως άκυρώσεως κατά κυρωσάσης διαιτητικήν άπόφασιν ύπουργικής άποφάσεως, της δργανώσεως έργοδοτών, ήτις μετέσχε της διενέξεως καί έξεπροσώπησεν αύτους κατά τας άπατυχούσας διαπραγματεύσεις καί κατά την διαδικασίαν ένώπιον των συλλογικών διοικητικών δργάνων, ΣΕ 105 σ. 335.—Διάδικος μετά συγχώνευσιν Ταμείου είς Ι.Κ.Α. έπί αίτήσεως άκυρώσεως, ΣΕ 1490 σ. 1225.—Πράξις Γενικού Διευθυντού Ι.Κ.Α., καθορίσασα κατ' έφαρμογήν του Κανονισμού Φαρμακευτικής Περιθάλψεως άνώτατον δριον, κατά ποσόν, έκτελέσεως συνταγών των ίσφαλισμένων παρ' έκάστοις των συμβεβλημένων φαρμακοποιών της περιφερείας Βόλου· έννομον συμφέρον φαρμακοποιού πρός άσκησιν αίτήσεως άκυρώσεως· άπαραδέκτως παρέμβασις Φαρμακευτικού Συλλόγου Μαγνησίας, διώκοντος διατήρησιν της πράξεως, ΣΕ 1621 σ. 37.—Έννομον συμφέρον πρός διατήρησιν του κύρους της προσβαλλομένης πράξεως· παραδεκτή παρέμβασις, ΣΕ 1621 σ. 37, ΣΕ 2590 σ. 161, ΣΕ 2950 σ. 205, ΣΕ 3078 σ. 281, ΣΕ 3277 σ. 340, ΣΕ 309 σ. 418, ΣΕ 547 σ. 545, ΣΕ 1409 σ. 1156, ΣΕ 1939 σ. 1203, ΣΕ 2193 σ. 1281, ΣΕ 2201 σ. 1288, ΣΕ 415 σ. 1409. — Έννομον συμφέρον πρός παρέμβασιν είς την έγερθείσαν ένώπιον του Συμβουλίου Έπικρατείας δίκην, συνεπεία άσκήσεως αίτήσεως άκυρώσεως, των γομικών προσώπων πρός διαφύλαξιν του κύρους της προσβαλλομένης πράξεως, ήν διά της παρεμβάσεως διώκουν την προάσπισιν, είτε των συλλογικών συμφερόντων αύτών, είτε των συμφερόντων του συνόλου των μελών των καί ούχι πρός ύπεράσπισιν των συμφερόντων κατηγορίας τινος ή ώρισμένων έκ των μελών των καί δή είς βάρος των συμφερόντων έτέρας κατηγορίας ή έτέρων τινών έκ των μελών των· άπαραδέκτως παρέμβασις Συλλόγου Προσωπικού Ι.Κ.Α.' έκδοσις 6.δ. 983/1966 περί έφαρμογής του Ύπαλληλικού Κώδικος έπί των ύπαλλήλων του Ι.Κ.Α.' άκυροι διατάξεις αύτου, ΣΕ 2334 σ. 105, ΣΕ 2335 σ. 176.— Προσβολή έπί άκυρώσει του διά της έπ' άριθ. 55575/1965 άποφάσεως του Ύπουργού Έργασίας Κανονισμού περί ύπαγωγής είς την άσφάλισιν κλπ. του Ι.Κ.Α.' παραδεκτή παρέμβασις του Ι.Κ.Α., ΣΕ 2089 σ. 40.— Άπαράδεκτος έκπροθέσμως άσκηθείσα ένώπιον του Συμβουλίου Έπικρατείας παρέμβασις, ΣΕ 3277 σ. 340.

5. **Τρόπος άσκήσεως· διαδικασία.** Θεώρησις κατ' άρθρον 52 νόμου 3713/1928, νομίμως άσκουμένου των κατά τον νόμον περί Συμβουλίου Έπικρατείας ένδίκων μέσων καί διά κατηθέσεως τούτων είς οίανδήποτε Δημοσίαν Άρχήν πρός άποστολήν είς το Συμβούλιον της Έπικρατείας διά συστημένης έπιστολής καί κατάθεσις των τελών καί του παραβόλου, έκεί ένθα κατά νόμον άπαιτούνται, το δεύτερον έντός μηνός άπό της περιελεύσεως είς το Συμβούλιον της Έπικρατείας· άναγκαία

διά τό τέσσαρα παραδεκτόν τῆς αἰτήσεως ἀκυρώσεως εἰς περίπτωσιν τῆς εἰς Δημοσίαν Ἀρχήν κατα-θέσεως αὐτῆς καί ἡ ἐντός προθεσμίας ἑνός μηνός ἀπό τῆς περιελεύσεως τῆς αἰτήσεως ἀκυρώσεως εἰς τό Συμβούλιον Ἐπικρατείας κα-ταβολή τῶν νομίμων τελῶν καί τοῦ παραβόλου, ΣΕ 3071 σ. 371.—Συνεκδίκασις αἰτήσεων ἀκυρώσεως, ἀσκουμένων ὑπό τοῦ ἰδίου αἰτοῦντος καί στρεφομένων κατά διοικητικῶν πράξεων συναφῶν, καθ' ὧν προτείνονται οἱ αὐτοί νομικοί καί πραγματικοί λόγοι, ΣΕ 242 σ. 342.

6. **Ἀποτελέσματα.** Παραπομπή ἀποθέσεως ὑπό τοῦ Α' Τμήματος εἰς τήν Ὁλομέλειαν τοῦ Σ.τ.Ε. λόγῳ τῆς σοβαρότητος καί γενικωτέρας σημασίας τοῦ θέματος, ΣΕ 242 σ. 342.—Δεδικασμένον ἐξ ἀποφάσεως Συμβουλίου Ἐπικρατείας, Π 20499 σ. 9, Π 26 σ. 678, ΑΠ 489 σ. 1460.—Ἰσχύς τοῦ ἐκ τῶν ἀποφάσεων τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ἀπορρέοντος μεταξύ τῶν διαδίκων δεδικασμένου ἐν πάσῃ ἑνώσει τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων διαφορᾷ, καθ' ἣν προέχει τό ὑπό τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας κριθέν διοικητικῆς φύσεως ζήτημα, ὄχι μόνον ὅταν αἱ ἀποφάσεις τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας εἶναι προγενέστεραι τοῦ χρόνου, καθ' ὃν τά πολιτικά δικαστήρια τό πρῶτον ἐπιλαμβάνονται διαφοράς, ἐν τῇ ὁποίᾳ προέχει τό δι' αὐτῶν λυθέν διοικητικῆς φύσεως ζήτη-μα, ἀλλά καί ὅταν αὗται εἶναι μεταγενέστεραι τῶν ἀποφάσεων τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων, ἅτινα, ἐπληρθέντα τῆς διαφορᾶς παραπε-πτώντες, ἐξήτησαν τοῦτο, ΑΠ 489 σ. 1460.—Συνέπεια ἐκ τῆς ὑπό τοῦ Συμβουλίου Ἐπι-κρατείας ἀκυρώσεως διοικητικῆς πράξεως ὑπο-χρεώσεως Διοικητικῶν Ἀρχῶν πρός συμμόρ-φωσιν πρός τό περιεχόμενον τῆς ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας· ἔκδοσις νέας πράξεως ἐντός εὐλόγου χρόνου μετ' ἀκύρωσιν τῆς πρώτης δι' ἔλλειψιν αἰτιολογίας· ἐπανα-τύπωσις τῆς νέας πράξεως εἰς τήν θέσιν τῆς ἀκυρωθείσης, παραγομένων οὕτω ἐννόμων ἀ-ποτελεσμάτων ἀπό τῆς ἐκδόσεως τῆς ἀκυρω-θείσης πράξεως, τῆς κτήσεως ἢ ἀπωλείας τοῦ δικαιώματος ἐν τῇ σφαίρᾳ τοῦ ἰδιωτικοῦ δι-καίου συμπατούσης πρός τόν χρόνον, ἀπό τοῦ ὁποίου ἤρξατο ἡ ἀναδρομή· ἀναγκαστικός δι-ορισμός δικηγόρου πολεμιστοῦ εἰς Τράπεζαν ἀκύρωσιν ὑπό Συμβουλίου Ἐπικρατείας, Π 20499 σ. 9.—Ἀκύρωσις ὑπό τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας πράξεως περί τοποθετήσεως πο-λεμιστοῦ· συνέπεια κατά τόν ν. 3713/1928 παύ-σις ἰσχυσάσης τῆς προϋποθέσεως ὑπάρξεως ἐξαναγκασμένου ἐργασιακοῦ δεσμοῦ μεταξύ τῶν διαδίκων διά τῆς ἀκυρωτικῆς τῆς πράξε-ως περί τοποθετήσεως πολεμιστοῦ τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου Ἐπι-κρατείας, ἐπανερχόμενης νόμων κατάργησιν ἐνιαυτοῦ πάντων, εἴτε πρόκειται περί κανονιστικῆς, εἴτε περί ἀτομικῆς πράξεως (ἄρθρον 50 ν. 3713/1928), ΑΠ 596 σ. 83.—Ἀκύρωσις πρά-ξεως τοποθετήσεως πολεμιστοῦ καί ἔκδοσις νέ-ας· ἰσχύς διοικητικῶν πράξεων ἀπό τῆς ἐκδό-σεως των μή ἐχουσῶν κατ' ἀρχήν ἀναδρομι-κήν ἐφαρμογήν· δυνατότης τῆς Διοικήσεως, ἀ-κυρωθείσης ὑπό τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας διοικητικῆς πράξεως, δι' ἔλλειψιν αἰτιολογίας, ὅπως, ἐπανερχομένη ἐπί τῆς ὑποθέσεως καί κρίνουσα βάσει τῶν κατά τόν χρόνον ἐκδόσεως τῆς ἀκυρωθείσης πράξεως πραγματικῶν δεδο-μένων, ἐπαναλάβῃ ἠτιολογημένως τό περιεχό-μενον αὐτῆς διά νέας πράξεώς της, προσδί-δουσα εἰς ταύτην ἰσχύν ἀνατρέχουσαν εἰς τόν χρόνον ἐκδόσεως τῆς ἀκυρωθείσης· παραπομπή ὅμως τοῦ ζητήματος εἰς τήν Ὁλομέλειαν τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, ΣΕ 242 σ. 342. —Ἀκύρωσις πράξεως τοποθετήσεως πολεμι-στοῦ ἐπανάληψις ὑπό τῆς Διοικήσεως διοικητι-κῆς πράξεως μετ' ἀκύρωσιν ὑπό τοῦ Συμβου-λίου τῆς Ἐπικρατείας, ἀπηλλαγμένης τοῦ δ' ὃ ἡ ἀκύρωσις ἐλαττώματος· πρόσδοσις εἰς ταύ-την ἀναδρομικῆς ἰσχύος, ἄλλοτε μέν ἐπιβλη-μένη, λόγῳ τῆς φύσεως τῆς πράξεως, ἄλλοτε δέ ἁπλῶς ἐπιτρεπτή· περιπτώσεις· ἀναδρομική ἰσχύς νέας πράξεως περί τοποθετήσεως πολε-μιστοῦ τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, ΣΕ Ὁλ. 2165 σ. 1199.—Ἀκύρωσις πράξεως περί τοποθετήσε-ως πολεμιστοῦ· ἔκδοσις νέας ἐποκατασταθείσης εἰς τήν θέσιν τῆς ἀκυρωθείσης· παραπομπή εἰς τήν Ὁλομέλειαν τοῦ Ἀρείου Πάγου τοῦ ζητήματος ἐάν ἡ ἐκ τοῦ ἄρθρου 50 § 4 τοῦ νό-μου 3713/1928 ἀρχή, καθ' ἣν ἀκυρουμένης διά τυπικούς λόγους καί δή δι' ἔλλειψιν νομίμου αἰ-τιολογίας ἡ ἐκδιδομένη νέα πράξις, ἐφ' ὅσον ἔχει τό αὐτό πρός τήν ἀκυρωθεῖσαν περιεχό-μενον καί ἐγένετο ἐντός εὐλόγου χρόνου, κ-κτηται κατ' ἐξαίρεσιν ἰσχύν ἀνατρέχουσαν εἰς τόν χρόνον τῆς ἐκδόσεως τῆς ἀρχικῆς πρά-ξεως, ἐφαρμόζεται καί ἐπί διοικητικῆς πρά-ξεως τοποθετήσεως πολεμιστῶν κατ' ἀ. ν. 1836/1951, ΑΠ 139 σ. 547.—Ἀκύρωσις ὑπό Συμβουλίου Ἐπικρατείας διοικητικῆς πράξεως διά τυπικούς λόγους, ἤτοι δι' ἔλλειψιν νομίμου αἰτιολογίας· ἔκδοσις νέας πράξεως κατ' ἄρ-θρον 50 § 4 νόμου 3713/1928· ἀρχή ἀναδρομι-κῆς ἰσχύος τῆς νέας πράξεως· ἀνταφαρμοστόν ὅμως ὅσάκις ἐπιβάλλεται βάσει εἰς τόν μή ἐνθυνόμενον διοικούμενον· ἀκύρωσις πράξεως περί τοποθετήσεως πολεμιστοῦ καί ἔκδοσις νέ-ας, ΑΠ 350 σ. 874.

Αἴτησις θεραπείας Ἄσκησις αἰτήσεων θεραπεί-ας καί ἐφέσεων μετά τήν ἰσχύν τοῦ νέου Κώ-δικος Πολιτικῆς Δικονομίας, Γν.Σ. σ. 1489, Ἔγχ. σ. 1489.— Κανονισμός ἀσφαλιστικῆς ἀσωμοδιάτητος καί διαδικασίας ἀπονομῆς παροχῶν Ι.Κ.Α· Ἔλλειψις ἀναστολτικῆς δυνάμε-ως τῆς αἰτήσεως θεραπείας, ἐχούσης τῆς ἐπ' αὐτῆς ἐκδιδομένης ἀποφάσεως ἀναδρομικήν δύναμιν, ἐφ' ὅσον εἶναι εὐνοϊκοτέρα διά τόν αἰ-τοῦντα, Ε 3352 σ. 1543.

Αἰτία. Ἀναπτώδης δικαιοπραξία ἡ καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας, Ἐλλαγ. σ. 231, ΑΠ 380 σ. 1020.— Κρίσις περί τῆς καταγγελίας ὡς ἀκύρου διά καταχρηστικήν ἄσκησιν· ματαία ἡ ἐξέτασις ἂν ἐκ παραδρομῆς ἢ ἑρμηνευτικοῦ σφάλματος ἡ ἀπόφασις ἐχαρακτήρισε τήν κα-ταγγελίαν ὡς αἰτιώδη, ἀφοῦ τοῦτο, μή ἐπηρε-άσαν ποσῶς τήν στηριζομένην ὀρθότητα τοῦ διατακτικοῦ, δέν ἱδρύει λόγον ἀναιρέσεως, ΑΠ 231 σ. 672.

Αἰτιολογία. Βλ. καί λ. **Αἴτησις ἀκυρώσεως**

(παράγρ. 2), **Αναίρεσις** (παράγρ. 2), Αποφάσεων Διοικητικών Διατητικών Δικαστηρίων κατ' άρθρον 15 νόμου 3239/1955, ΣΕ 2638 σ. 213, ΣΕ 105 σ. 335, ΣΕ 2063 σ. 1210.— Αποφάσεως Υπουργού περί μειώσεως ποσοστού υποχρεωτικής προσλήψεως πολεμιστών ά.ν. 1836/1951, ΣΕ 2590 σ. 161.— Αποφάσεως Συμβουλίου Προστασίας απολυομένων εκ του στρατού, ΑΠ 51 σ. 417, ΣΕ 597 σ. 545.—Ακύρωσις πράξεως υπό Συμβουλίου Επικρατείας δι' έλλειψιν αιτιολογίας· έκδοσις νέας· αναδρομακότης. Βλ. λ. **Αίτησις ακυρώσεως** (παράγρ. 3).— Αιτιολογία θέτουσι εν αμφιβόλω την αποδεικτικήν ισχύν επικληθεισών βεβαιώσεων επί τη βάσει συμπερασμάτων μη αναγκαίως συναγομένων εκ μνημονευομένων εν τη προσβαλλομένη αποφάσει περιστατικών· στέρησις αποφάσεως επαρκούς ερείσματος· ακύρωσις. ΣΕ 1926 σ. 1088 — Πλήρης και αναλυτική αιτιολογία, μνημονεύουσα και αναλύουσα τας μαρτυρικάς καταθέσεις και τα λοιπά στοιχεία, εξ ων η προσβαλλομένη απόφασις κατ' ανέλεγκτον κρίσιν άγεται εις το συμπέρασμα μη αιτιώδους συνδέσμου μεταξύ ατυχήματος και εργασίας του θανόντος· απόρριψις λόγου ακυρώσεως περί αναιτιολογήτου, ΣΕ 2111 σ. 102.—Αναγκαία η πλήρης και εμπεριστατωμένη αιτιολογία αποφάσεως δημοδίου οργάνου του Ταμείου Επικουρικής Ασφαλίσεως Μισθωτών Κλωστοϋφαντουργίας, δεχομένης τα αντίθετα των επί ασφαλιστικών θεμάτων πράξεων του Ι.Κ.Α.· δέον να στηρίζεται αύτη επί συγκεκομμένων και ειδικώς κατονομαζομένων αποδεικτικών στοιχείων, ΣΕ 2698 σ. 496.

Αιτιώδης σύνδεσμος. Μεταξύ επαγγελματικής ασθενείας και ενστάσεως βλάβης διά συνταξιοδότησιν παρά τω Ι.Κ.Α., ΣΕ 1924 σ. 1411.

Ακαταλληλότης. Αναγκαστικώς τοποθετηθέντος πολεμιστού ως λόγος απολύσεως, ΣΕ 3078 σ. 281, ΣΕ 2206 σ. 1259.

Ακρόασις. Ενδιαφερομένων υπό της Διοικήσεως επί ανακλήσεως διοικητικών πράξεων, ΑΠ 102 σ. 1548.

Ακυρότης. Συμβάσεως αντιβαινούσης εις κανόνα δημοσίας τάξεως ή απαγορευτικήν διάταξιν νόμου κατ' άρθρα 3, 174, 180 Α.Κ., Π 4008 σ. 481, ΑΠ 145 σ. 631.—Άγωγή διώκουσα αναγνώρισιν ακυρότητος δικαιοπραξίας· καθορισμός εν αυτή του λόγου της ακυρότητος, ούσης αμαραδέκτου κατά το άρθρον 158 Πολ. Δικονομίας της προσθήκης άλλων λόγων ακυρότητος, μη περιεχομένων τοιούτων εν τω αρχικώ ή εκ πλαγίου εις την αγωγήν· άνωνη διώκουσα όπως αναγνωρισθή και κηρυχθή άκυρος η διά πράξεως της Διοικήσεως της Τραπέζης της Ελλάδος απόλυσις υπαλλήλου της, ως μη συντρεχουσών των υπό του άρθρου 19 του Γενικού Κανονισμού προϋποθέσεων απολύσεως, γενομένη εντεύθεν ανικανότητος εκ λόγων υγείας, ΑΠ 336 σ. 490.—Απόλυσις δικαιώματος διά παραιτήσεως κατ' άρθρα 156, 158 Α.Κ.· προσβολή δηλώσεως παραιτήσεως κατ' άρθρα 140, 141, 142 Α.Κ.· εξαιρούσης προς πλάνην της αγνοίας, Π 1957 σ. 1534.—Κήρυξις ακυρότητος παρά τον νόμον· αναίρεσις, ΑΠ 153 σ. 598.— Κανόνων άρθρου 202 Πολ. Δικονομίας ότι τας ιδίας αυτού πράξεις ουδείς δύναται να προσβάλη ως μη ούσας και κανόνων άρθρου 811 § 3 Πολ. Δικονομίας ότι ουδείς δύναται να δημιουργήση λόγον αναιρέσεως εκ των ιδίων πράξεων· άναφορά τούτων εις δικονομικάς ακυρότητας και όχι εις τας κατά το αστικόν δίκαιον τοιαύτας, αίτινες κατά κανόνα είναι άπολυτοι και επέρχονται αυτοδικαίως, εξεταζόμενα και εξ επαγγέλματος· προαγωγαί υπαλλήλων κατά Οργανισμόν Αγροτικής Τραπέζης της Ελλάδος· ισχυρισμός περί παραβάσεως καλής πίστεως και της αρχής ίσης μεταχειρίσεως απορριπτέος, της τυχόν παρά τον νόμον απονομής βαθμών και προσαυξήσεως εις άλλους υπαλλήλους μη δικαιολογούσης ανάλογον αξίωσιν, ΑΠ 599 σ. 685. — Συμβάσεως εργασίας· περιπτώσεις· συνέπειαι· Βλ. και λ. **Εργασίας σύμβασις** (παράγρ. 2). **Αδικαιολόγητος πλουτισμός.** — Πρόσληψις θησαυρού πολυκατοικίας έναντι χρηματικού ποσού· ισχυρά κατ' αρχήν και δεσμευτική, εκτός εάν τείνη ή άγη εις την μείωσιν του διά συλλογικής συμβάσεως, διαιτητικής αποφάσεως ή άλλου κανόνος δικαίου ελαχίστου ορίου των αποδοχών του προσληφθέντος θησαυρού· προϋπόθεσις της κατ' άρθρον 179 Α.Κ. ακυρότητος· επιστροφή του καταβληθέντος χρηματικού ποσού κατ' άρθρα 380, 382 Α.Κ., ΑΠ 601 σ. 84, πρβλ. Είσαγ. σ. 84.— Πρόσληψις και απόλυσις θησαυρού κατά τα εκ των άρθρων 778 Α.Κ. και 4 του ν. 3741/1929 περί της ιδιοκτησίας κατ' ορόφους προκύπτοντα· ακυρότης άλλως καταγγελίας συμβάσεως εργασίας· συνέπειαι. Π 4129 σ. 1216. — Επί παροχής εργασίας υπό στερουμένου του απαιτουμένου πτυχίου, ΑΠ 36 σ. 344, ΑΠ 38 σ. 423. — Επί παραβάσεως διατάξεως άρθρου 5 § 1 ά.ν. 1843/1951, ως αντικατεστάθη, δι' ης απηγορεύθη εις τους ιατρούς να κατέχουσι πλείονας της μιας θέσεως· απαγορευτική η ανωτέρω διάταξις, δυναμένη όμως τας πέραν της μιας ιατρικάς θέσεις, ώστε η δικαιοπραξία περί προσλήψεως ιατρού εις την πρώτην θέσιν παραμένει ισχυρά· παραπομπή του ζητήματος εις Ολομέλειαν Αρείου Πάγου, ΑΠ 145 σ. 631. — Συμβάσεως εργασίας μετά Δημοσίου, μη καταρτισθείσης εγγράφως· δικαίωμα όμως αποζημιώσεως ν. 2112/1920 και επί άκύρων συμβάσεων εργασίας, Π 1420 σ. 740. — Συμβάσεως εργασίας· δικαίωμα πιστοποιητικού εργασίας, Π 24 σ. 340. — Πρόσληψις υπό θεατρικού επιχειρηματίου μισθωτού, ως χορευτρίας καλλιτεχνικού συγκροτήματος διά γνωρισθείσαν περίοδον· ισχυρισμός εσφαλμένος περί ακυρότητος της· συμβάσεως, μη καταρτισθείσης εγγράφως, Π 4173 σ. 1271. — Αναγκαστική τοποθέτησις πολεμιστών εις επιχειρήσεις· περίπτωσις τοποθετήσεως ως υπαλλήλων έχοντος την ιδιότητα δικηγόρου· καθιέρωσις υπό του άρθρου 63 παράγραφος 3 ν.δ. 3026/1954 μόνον ασυμβιβάστου προς το δικηγορικόν λειτούργημα πάσης εμμίσθου υπηρεσίας παρά φυσικώ ή νομικώ προσώπω και όχι καλύμματος

διὰ τὴν ἀνάληψιν τῆς δευτέρας θέσεως, μὴ ὀριζομένου εἰς τὸν Κώδικα περὶ Δικηγόρων ἢ εἰς διάταξιν τοῦ Ἀ.ν. 1836/1951 ὡς συνεπείας τῆς παραβάσεως τῆς ἀκυρότητος τῆς σιμβάσεως, ΑΠ 394 σ. 1330. — Ἄκυρος πρόσληψις ὑπαλλήλου Δημοσίου ἐπὶ σχέσει δημοσίου δικαίου ἐξικαλοῦθησις τοῦ χαρακτῆρος τῆς σχέσεως ὡς δημοσίου δικαίου παρὰ τὴν ἀκυρότητα τῆς προσλήψεως, μὴ μεταβληθείσης εἰς σχέσιν ἐξηρτημένης ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου συνεπείᾳ τῆς ἀκυρότητος· ἀπαράδεκτος εἰσαγωγὴ ἀξιώσεως ἐξ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἐπὶ τῆς τοιαύτης σχέσεως πρὸς ἐκδίκασιν εἰς τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, ΑΠ 2852 σ. 1474. — Συμβάσεως περὶ παροχῆς ἐργασίας ἐπέρ τὰ νομίμα χρονικὰ ὅρια ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς ἢ κατὰ Κυριακάς· συνέπεια. Βλ. λ. **Ἀδικαιολόγητος πλουτισμός, Κυριακή, Ὑπερωρίαι.**— Ρήτρος περὶ τιμαριθμικῆς ἀναπροσαρμογῆς ἀποδοχῶν μισθωτῶν, Γν. Σ. σ. 372. — Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας· συνέπεια. Βλ. λ. **Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας** (παράγρ. ΙΙ Ε'), **Ἐργασίας σύμβασις** (παράγρ.15), **Κατάχρησις δικαιώματος, Στράτευσις** — Ὑποχρέωσις καταβολῆς ἀποζημιώσεως ν. 2112/1920 καὶ ἐπὶ ἀκύρων συμβάσεων ἐργασίας, ὡς καὶ ἐπὶ τοιούτων δι' ἔλλειψιν τῆς ἀπαιτουμένης νομιμοφροσύνης· ἀπόλυσις μισθωτοῦ Ἑνώσεως Γεωργικῶν Συνεταιρισμῶν δι' ἔλλειψιν νομιμοφροσύνης, ΙΙ 92 σ. 1465. — Παραιτήσεως τοῦ ἐργαζομένου ἀπὸ δικαιωμάτων ἀναγνωριζομένων εἰς αὐτὸν ἄμεσος ἢ ἐμμέσως ὑπὸ διατάξεων δημοσίας τάξεως, ΑΠ 322 σ. 868. — Παραιτήσεως ναυτικοῦ ἐκ τῶν ἀπορρεόντων ἐκ τῆς ἀσθενείας του δικαιωμάτων, προστατευομένων ὑπὸ κανόνων δικαίου δημοσίας τάξεως, ΙΙ 864 σ. 169.— Παραιτήσεως ἀξιώσεων ἐξ ὑπερωριῶν ἢ σημαινίας περὶ καλύψεως αὐτῶν διὰ τῶν καταβαλλομένων πέραν τῶν ἐλαχίστων ὁρίων μισθῶν ἢ ἡμερομισθίων. Βλ. λ. **Ὑπερωρίαι.** — Παραιτήσεως τοῦ ἐργαζομένου, καὶ μετὰ τὴν λῆξιν τῆς σιμβάσεως, ἀπὸ τοῦ δικαιώματος ἀπολήψεως τῶν νομίμως καθοριζομένων ἐλαχίστων ὁρίων ἀποδοχῶν του καὶ τῆς ἀμαθοῦς ἐπαγγελματικῆς ἀπασχολήσεως, ΑΠ 348 σ. 861. — Σημαινίας περὶ καλύψεως δύο ἡμερῶν δι' ἑορτὰς δι' ὑπερτόρων τοῦ νομίμου μισθοῦ, προσκρουούσης ἄλλως εἰς τὴν ἡμερδαπὴν δημοσίαν τάξιν κατ' ἄρθρον 33 Α.Κ., ΙΙ 1906 σ. 481.— Σημαινῶν δι' ἐγκατάλειψιν δικαιώματος ἀδείας, ΝΖ σ. 897. — Διακριτικῶν πράξεων· ἀνάρρωσις· Βλ. λ. **Αἴτησις ἀκυρώσεως, Διοικητικαὶ πράξεις — Διοίκησις.**— Πράξεως Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου Δ.Ε.Η. λόγῳ μὴ νομίμου συνθέσεως, ΑΠ 506 σ. 99. — Προϊόντος τοποθετήσεως πολεμιστοῦ Ἀ.ν. 1836/1951 μετ' ἐκπρόθεσμον αἴτησιν, ΣΕ 2523 σ. 163, ΣΕ 3272 σ. 283. — Ἀπολύσεως ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντος πολεμιστοῦ, μὴ τηρηθεισῶν τῶν νομίμων διατάξεων· ἀπολυτικὴ προθεσμία ἀγωγῆς, ΙΙ 9375 σ. 1134. —Τῆς ἐκτὸς νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, ΑΠ 551 σ. 222. — Διοικητικῆς πράξεως διὰ τυπικὸν λόγον· ἔκδοσις νέας ἀνωρομοίτητος. Βλ. λ. **Αἴτησις ἀκυρώσεως** (παράγρ. 6).— Πράξεως Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου τῆς Δ.Ε.Η. περὶ ἀπολύσεως μισθωτοῦ, ἐπὶ παρανόμων συνθέσεως τοῦ Συμβουλίου· συνέπεια, ΑΠ 150 σ. 626. — Ἀποφάσεως Δ.Α.Δ.Δ. λόγῳ μὴ τηρήσεως οὐσιώδους τύπου τῆς διαδικασίας, ΣΕ 1409 σ. 1156. — Ἀποφάσεως Εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς ἀ.ν. 1805/1951, συντεθείσης παρανόμως ἐκ μελῶν, τῶν ἁπάντων ἡ ἐτησία θητεία εἶχε λήξει, ΣΕ 2068 σ. 1212. — Τῆς ὑπ' ἀριθμὸν 5798/1966 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Δικαιοσύνης περὶ τρόπου ὑπολογισμοῦ κατωτάτων ὁρίων ἀμοιβῆς δικηγόρων ἐπὶ παγίᾳ περιοδικῇ ἀμοιβῇ, ὡς μὴ δημοσιευθέντος τοῦ περιεχομένου της εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, ΑΠ 154 σ. 1518. — Ἄκυροι διατάξεις ἀ.ν. 993/1966 περὶ ἐφαρμογῆς τοῦ ὑπαλληλικοῦ κώδικος ἐπὶ τῶν ὑπαλλήλων τοῦ Ι.Κ.Α., ΣΕ 2334 σ. 105.

Ἀλευρόμυλοι. Ἀπαγόρευσις ἐργασίας κατὰ Κυριακὰς· χαρακτὴρ ἀλευρομύλων ὡς βιοτεχνιῶν· ὥρα ἐργασίας αὐτῶν καὶ ἀποζημιώσεις ἐξ ὑπερωριῶν, ΑΠ 392 σ. 1392, Εἰσαγ. σ. 1392. — Ἰσχὺς εἰδικῶν ἐφοτολογίων κατὰ περιφερείας τῶν μυλεργατῶν, τροποποιούντων ὑπὸ συνηθειῶν καὶ ἠθῶν ἢ κατόπιν σκοπίμων συμφωνιῶν τῶν ἐνδιαφερομένων, γενομένων πρὸ ἱκανοῦ χρόνου· ἀμοιβὴ μυλεργατῶν ἀπασχολουμένων κατὰ τὰς ἡμέρας ταύτας, Γν. Σ. σ. 833. — Ὑπαγωγὴ εἰς τὴν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 28/1964 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Α.Δ. Πειραιῶς ρύθμισιν τῶν ἀποδοχῶν μυλεργατῶν καὶ τῶν ἀπασχολουμένων μὲ τὴν φόρτωσιν ἀλεύρων καὶ λοιπῶν ὑποπροϊόντων ἀλέσεως σίτου ἐπὶ τῶν εἰς τοὺς πεζοδρόμους τῶν κυκλοφοριῶν ἢ ἐκτὸς αὐτῶν ἀδηγουμένων αὐτοκινήτων ἢ ἄλλων μεταφορικῶν μέσων, ΑΠ 467 σ. 1547.

Ἀλιερνάται. Τεκμαρτὰ ἡμερομίσθια δι' εἰσφορὰς Ι.Κ.Α., Ἔγγ. σ. 141.

Ἀλλαχοῦ κερδηθέντα. Βλ. λ. **Ἐργασίας σύμβασις** (παράγρ. 7).

Ἀλλεπάλληλοι συμβάσεις ἐργασίας. Ὡρισμένου χρόνου, ΑΠ 698 σ. 224, Ἔγγρ. σ. 1103.

Ἀλλοδαποί - ἡ. Παροχὴ ἐργασίας εἰς πρεσβείαν ξένης Πολιτείας· δικαιοδοσία ἡμεδαπῶν δικαστηρίων διὰ τὰς ἐξ αὐτῆς ἀξιώσεις· προϋποθέσεις ἐτεροδικίας· ἀρμόδια τὰ Ἑλληνικὰ δικαστήρια προκειμένου περὶ πράξεων, τὰς ὁποίας ἡ ξένη Πολιτεία ἐπεχείρησεν ὡς πρόσωπον ἰδιωτικοῦ δικαίου· οὕτω καὶ ἐπὶ ἀξιώσεων μισθωτοῦ ἐκ παροχῆς ἐργασίας μετὰ καταρτισθείσαν ἐνταῦθα μετὰ τοῦ λοιπὸν τῆς ξένης Πολιτείας σχέσεως ἐργασίας· παροχὴ ἐργασίας κληθεῖσα θεώρησις ταύτην ὡς ἐργάτου καὶ ὑποχρέωσις καταβολῆς ἀποζημιώσεως δι' ἀπόλυσιν ἐκείνης τοῦ δ.ν. 16/18 Ἰουλίου 1920, εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ὁποίου ὑπήχθησαν οἱ διάδικοι, ἐκτὸς τοῦ ὅτι εἶναι καὶ τὸ ὡρισμένον ἡμεδαπῶν δίκαιον κατ' ἄρθρον 25 Α.Κ.· ἀκυρότης σημαινίας περὶ καλύψεως δύο ἡμερῶν δι' ἑορτὰς δι' ὑπερτόρων τοῦ νομίμου μισθοῦ, προσκρουούσης ἄλλως εἰς τὴν ἡμεδαπὴν δημοσίαν τάξιν κατ' ἄρθρον 33 Α.Κ.· ἐπαυξήσεις ἐργασίας, ΙΙ 1906 σ. 481. — Ἄδεια ἐργασίας εἰς ἀλλοδαποὺς ἐν ἐπειγούσῃ ἀνάγκῃ· ἐφαρμογὴ Ἀ.ν. 448/1968, Ἔγκ. σ. 1101. —

Προϋπηρεσία λογιστών ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ, Ἔγγρ. σ. 1236. Βλ. καὶ λ. **Αἰγύπτου Ἕλληνες, Τουρκίας Ἕλληνες.**

Ἁλυκαί. Προσοπικῶν καλλιεργείας ἁλυκῶν τοῦ Κράτους· σχέσις τούτου ἰδιωτικοῦ δικαίου· ὑπαγωγὴ ἀξιώσεων εἰς ἐργατικὴν διαδικασίαν· καθορισμὸς μισθοῦ τῶν ἐπὶ συμβάσει προσλαμβανομένων κατὰ τὸ ν.δ. 2500/1953· εἰς τί συνίσταται, ΑΠ 244 σ. 1478.

Ἁμαξοκαρραγωγεῖς. Τεκμαρτὰ ἡμερομίσθια δι' εἰσφορὰς Ι.Κ.Α., Ἔγκ. σ. 441.

Ἀμέλεια. Μισθωτοῦ περὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας· εὐθύνη, ΝΖ σ. 47. — Ἐπὶ ἀνεπαρκείας ἢ ἀκαταλληλότητος ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντων πολεμιστῶν, ὡς λόγου ἀπολύσεως αὐτῶν· ἀκρεῖ καὶ ἡ ὀφειλομένη εἰς ἀμέλειαν ἢ καὶ ἡ ἀναίτιος, ΣΕ 3078 σ. 281. — Εἰδικὴ κατ' ἄρθρον 16 ν. 551/1915 τοῦ παθόντος ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος· μείωσις ποσοῦ ἀποζημιώσεως· ἀνεφάρμοστον ἄρθρου 300 Α.Κ., ΝΖ σ. 1413.

Ἀμμοχαλίκων ἐργάται. Τεκμαρτὰ ἡμερομίσθια δι' εἰσφορὰς Ι.Κ.Α., Ἔγκ. σ. 447.

Ἀμοιβαί. Βλ. λ. **Ἀποδοχαί, Δικηγόροι, Ἐπιδόματα, Ἰατροί, Κυριακή, Νυκτερινὴ ἐργασία, Συλλογικαὶ διαφοραὶ ἐργασίας, Συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας, Ὑπερωρίαι.** — Ἀσφάλισις εἰς τὸ Ι.Κ.Α. ἀμειβομένων ποδοσφαιριστῶν, Ἔγκ. σ. 1159.

Ἀμφιβολία. Εὔλογος περὶ τῆς ἐκβάσεως τῆς δίκης· συμφερισμὸς δικαστικῆς δαπάνης, ΑΠ 73 σ. 485, ΕΑ 390 σ. 675, Π 4352 σ. 1397. — Ὡς λόγος ἐλλιποῦς καταβολῆς ἀποζημιώσεως ἐπὶ καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας, ΑΠ 629 σ. 79, ΑΠ 4 σ. 425. — Ὡς προϋπόθεσις ἐφαρμογῆς ἑρμηνευτικῶν κανόνων ἄρθρων 173 καὶ 200 Α.Κ., ΑΠ 688 σ. 233, ΑΠ 722 σ. 367, ΑΠ 195 σ. 889, ΑΠ 299 σ. 891.

Ἀναβολή. Κατατάξεως μισθωτοῦ εἰς τὸν στρατὸν ἢ ἀπαλλαγὴ καὶ προστασία νόμου 5514/1928, Π 77 σ. 436.

Ἀναγγελία. Ἐργατικοῦ ἀτυχήματος· παραγραφή, ΑΠ 550 σ. 18. — Ἐργατικῶν ἀτυχημάτων· ἰσχὺς διατάξεων ἄρθρων 10-12 ν. 551/1915 καὶ μετὰ τὴν ἔναρξιν ἰσχύος τοῦ Κώδ. Πολ. Δικονομίας, Ἐπιστ. σ. 1256.— Ἀτυχημάτων διὰ συνταξιοδότησιν παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α.· διαδικασία, ΣΕ 2215 σ. 1348. — Καταγγελία σχέσεως ἐργασίας, ΝΖ σ. 1234.

Ἀναγκαστικαὶ σχέσεις ἐργασίας. Βλ. λ. **Ἀνάπηροι, Νεοπλεμιστιαί, Στράτευσις.**

Ἀναγνωριστικὴ ἀγωγή. Βλ. λ. **Ἀγωγή.**

Ἀναδρομικότης. Διοικητικῶν πράξεων. Βλ. λ. **Διοικητικαὶ πράξεις - Διοίκησις.**— Ἐφαρμογὴ ἀποφάσεως 6798/1966 Ὑπουργοῦ Δικαιοσύνης περὶ κατεπάτων ὁρίων ἀμοιβῆς τῶν ἐπὶ παγίᾳ περιοδικῇ ἀμοιβῇ δικηγόρων ἀπὸ τῆς ἐναρξέως ἰσχύος τῶν ὑπ' ἀριθ. 93734/1962 καὶ 76630/1964 ἀποφάσεων Ὑπουργοῦ Δικαιοσύνης, Γν. Σ. σ. 307. — Ἀναδρομικὴ αὔξησις ἀποδοχῶν καὶ συμπλήρωσις ἀποζημιώσεως δι' ἀπόλυσιν, Π 1774 σ. 559. — Καθορισμὸς ἀναδρομικῶν αὐξήσεων μισθοῦ διὰ διατητικῆς ἀποφάσεως, ΝΖ σ. 1092. — Ἑρμηνευτικὴ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 15 § 2 ν.δ. 683/1948 ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 14 § 4 ν.δ. 3796/1957 ἀφορῶσα οἰκήσεις καὶ τροφὴν νοσηλευτικῶν προσοπικοῦ νοσηλευτικῶν ἱδρυμάτων ἰδιωτικοῦ δικαίου, ἀνατρέχουσαν εἰς τὸν χρόνον ἐνάρξεως ἰσχύος τοῦ ν.δ. 683/1948, Γν. Σ. 664. — Συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας τῶν εἰς ρυμουλκὰ λιμένων ἐργαζομένων πληρωμάτων· Ἕλλειψις ἀναδρομικῆς ἰσχύος, μὴ ὑφισταμένης νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως, ΑΠ 219 σ. 742. — Ἀναδρομικὴ ἐγγραφὴ εἰς τὰ ταμεῖα τῶν ἰσφαλισμένων· παρεπομένη περιαυτοῦ ὑποχρέωσις πρὸς ἀναδρομικὴν ἐπίσης τακτοποίησιν τῶν ἐκ τῆς ἀσφαλίσεως ὀφειλῶν τοῦ ἀσφαλίσεως εἰς Ταμεῖον Συντάξεων Μηχανικῶν καὶ Ἐργοληπτῶν Δημοσίων Ἔργων, ΣΕ 845 σ. 1157. — Κανονισμὸς περὶ ἀσφαλιστικῆς ἀρμοδιότητος καὶ διαδικασίας ἀπονομῆς παροχῶν Ι.Κ.Α.· ἕλλειψις ἀναστολικῆς δυνάμεως τῆς αἰτήσεως θεραπείας, ἐχούσης τῆς ἐπ' αὐτῆς ἐκδιδομένης ἀποφάσεως ἀναδρομικὴν δύναμιν, ἐφ' ὅσον εἶναι εὐνοϊκοτέρα διὰ τὸν αἰτοῦντα, Ε 3352 σ. 1543.

Ἀναίρεσις. 1. Ὑποκείμενοι ἀποφάσεις. Ἐπιτρεπτὴ κατ' ἄρθρον 812 Πολ. Δικ. αἴτησις ἀναιρέσεως μόνον κατὰ τῶν τελεσιδίκων γενομένων ἢ ἀνεκλήτως ἀπηγγελμένων ὁριστικῶν ἀποφάσεων τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων, ΑΠ 607 σ. 89, ΑΠ 543 σ. 100. —Ἐφαρμογὴ τῆς ἀνωτέρω γενικῆς διατάξεως καὶ ἐπὶ τῶν κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν ἐκδιδομένων ἀποφάσεων, καθ' ὧν συγχωρεῖται καὶ αἴτησις ἀναιρέσεως κατ' ἄρθρον 17, ὡς ἀντικατασταθὴ διὰ τῆς παραγράφου 6 τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ ν. 1968/1944, ΑΠ 543 σ. 100. — Προσβλητὴ δι' αἰτήσεως ἀναιρέσεως ἡ ἐκκληθεῖσα ἀπόφασις, καθισταμένη τελεσίδικος ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τῆς ἀπορριπτούσης τὴν ἔφεσιν ἀποφάσεως, ἐὰν ἡ ἀσκηθεῖσα ἔφεσις ἀπερρίφθη διὰ λόγον τυπικόν, ἦτοι λόγῳ ἐκπροθέσμου καταβολῆς τοῦ προστίμου, ΑΠ 607 σ. 89, ΑΠ 125 σ. 549.— ... ἀναγκαία πρὸς ἔναρξιν τῆς προθεσμίας αἰτήσεως ἀναιρέσεως κατὰ τῆς οὕτω καθιστομένης τελεσιδίκου ἀποφάσεως ἡ ἐπίδοσις αὐτῆς μετὰ τὴν τελεσιδικίαν, ΑΠ 607 σ. 89. — Αἱ ἐργατικαὶ διαφοραὶ κατὰ τὸν νέον Κώδικα Πολιτικῆς Δικονομίας· ἀναίρεσις, Μελ. σ. 785 ἑξ. — Παραδεκτὴ αἴτησις ἀναιρέσεως κατὰ Πρωτοδίκου ἀποφάσεως, καταστάσης τελεσιδίκου μετὰ τὴν ἀπόρριψιν ἐφέσεως κατ' αὐτῆς ὡς ἀνυποστηρίκτου, ΑΠ 380 σ. 1020, ΑΠ 466 σ. 1524.

2. Λόγοι ἀναιρέσεως. Ὅρος παραδοχῆς λόγου τινὸς ἀναιρέσεως νὰ ἔχῃ προβληθῇ νομίμως ἀντίστοιχος ἰσχυρισμὸς ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τῆς οὐσίας, ΑΠ 658 σ. 228.— Ἀπαράδεκτος λόγος ἀναιρέσεως, ἐρειδομένος ἐπὶ μὴ προβληθέντος ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τῆς οὐσίας ἰσχυρισμοῦ, ΑΠ 297 σ. 824, ΑΠ 164 σ. 1524.—Ἀοριστία λόγου ἀναιρέσεως, μὴ καθορίζοντος σαφῶς τὴν ἀποδιδομένην εἰς τὴν ἄφεσιν αἰτίασιν καὶ τὰ θεμελιοῦντα αὐτὴν πραγματικὰ περιστατικά, ΑΠ 260 σ. 635.—Ἐπάρκεια πρώτης αἰτιολογίας πρὸς αὐτοτελῆ στήριξιν τοῦ διατακτικοῦ· ματαία ἡ ἐξέτασις λό

γου πλήττοντος τὴν δευτέραν τῶν αἰτιολογιῶν, ΑΠ 303 σ. 866.—Ὀρθὸν διατακτικόν ἐπὶ διαφόρῳ αἰτιολογίᾳ ἀπόρριψις λόγου ἀναιρέσεως κατ' ἄρθρον 831 Πολ. Δικονομίας, ΑΠ 251 σ. 827.—Στήριξις ὀρθότητος διατακτικοῦ εἰς τὴν κατ' ἄρθρον 831 Πολ. Δικονομίας προστιθεμένην νομικὴν αἰτιολογίαν ἀπόρριψις αἰτήσεως ἀναιρέσεως ὡς πρὸς τὰς αἰτιάσεις αὐτῆς περὶ ψευδοῦς ἑρμηνείας καὶ ἐσφαλμένης ἐφαρμογῆς νόμου, ΑΠ 'Ολ. 117 σ. 553.— Κηρύξις καταγγελίας ὡς ἀκύρου διὰ καταχρηστικὴν ἄσκησιν αὐτῆς· ματαία ἡ ἐξέτασις, ἐὰν ἐκ παραδρομῆς ἢ ἐξ ἑρμηνευτικοῦ σφάλματος τὸ Πρωτοδικεῖον ἐχαρακτήρισε τὴν μονομερῆ δικαιοπραξίαν τῆς καταγγελίας ὡς αἰτιώδη, ἀφοῦ τοῦτο, μὴ ἐπηρεάσαν τὴν ὀρθότητα τοῦ διατακτικοῦ, δὲν ἰδρύει λόγον ἀναιρέσεως, ΑΠ 231 σ. 672.— Κανὼν ἄρθρου 202 Πολ. Δικονομίας ὅτι τὰς ἰδίας αὐτοῦ πράξεις οὐδεὶς δύναται νὰ προσβάλῃ ὡς μὴ οὔσας καὶ κανὼν ἄρθρου 811 § 3 Πολ. Δικονομίας ὅτι οὐδεὶς δύναται νὰ δημιουργήσῃ λόγον ἀναιρέσεως ἐκ τῶν ἰδίων πράξεων' ἀναιρετὰ τούτων εἰς δικονομικὰς ἀκυρότητας καὶ ὄχι εἰς τὰς κατὰ τὸ ἀστικὸν δίκαιον τοιαύτας, αἵτινες κατὰ κανόνα εἶναι ἀπόλυτοι καὶ ἐπέρχονται αὐτοδικαίως ἐξεταζόμενα καὶ ἐξ ἐπαγγέλματος, ΑΠ 599 σ. 685.— Ἔννοια ἄρθρου 807 ἐδ. 4 Πολ. Δικονομίας· ἀναίρεσις δικαστικῶν ἀποφάσεων ἐπὶ παραβάσεως τῆς προσοχικῆς ὁρμοδιότητος μόνον ἐὰν τὸ δικαστήριον ἐσφαλμένως ἐκήρυξεν ἑαυτὸ ἀναρμόδιον· δὲν ἰδρύεται λόγος ἀναιρέσεως ἐπὶ ἐκδικάσεως ἀποθέσεως, ἔστω καὶ κατ' ἐσφαλμένην ἀπόρριψιν τῆς περὶ τοπικῆς ἀναρμοδιότητος ἐνστάσεως, ΑΠ 36 σ. 345.— Μὴ λῆψις ὑπ' ὄψιν πραγμάτων προταθέντων καὶ ἐχόντων οὐσιώδη ἐπιρροὴν εἰς τὴν ἔκβασιν τῆς δίκης· λόγος ἀναιρέσεως κατ' ἄρθρον 807 ἐδ. 7 Πολ. Δικονομίας, ΑΠ 601 σ. 84, ΑΠ 158 σ. 1059, ΑΠ 421 σ. 1405.—Ἔννοια «πραγμάτων» κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 807 ἐδ. 7 Πολ. Δικονομίας· οὐχὶ καὶ τὰ ἁπλᾶ ἐπιχειρήματα ἢ συμπεράσματα πρὸς ὑποστήριξιν ἢ ἀπόκρουσιν ἐνστάσεως ἢ ἀντενστάσεως, ΑΠ 628 σ. 78.— Ἐπιχειρήματα ὑπὲρ ἀντιθέτου ἑρμηνείας δὲν συνιστῶσιν αὐτοτελεῖς ἰσχυρισμοὺς ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ ἐδ. 7 τοῦ ἄρθρου 807 Πολ. Δικονομίας, ΑΠ 467 σ. 1546. — Ἰσχυρισμὸς ὅτι τὸ ἐπίδομα ἀδείας, ὁσάκις παρέχεται ἐν καταγγελίᾳ συμβάσεως ἐργασίας πρὸ τῆς παροχῆς τῆς ἀδείας τοῦ ἀ.ν. 539/1945 ὁμοῦ μετὰ τῆς ἀποζημιώσεως ν. 2112/1920 ἢ τοῦ ἀ.δ. 16 Ἰουλίου 1920 ἀποτελεῖ ἀποζημίωσιν, μὴ ὑποκειμένην εἰς εἰσφορὰν Ι.Κ.Α.· δὲν εἶναι πραγματικὸς ἰσχυρισμὸς ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ ἄρθρου 807 ἐδ. 7 Πολ. Δικονομίας, ἀλλ' ἐπιχείρημα νομικὸν πρὸς ὑποστήριξιν τῶν ἀποψεων ἐπὶ νομικοῦ ζητήματος· ἀπορριπτέος λόγος ἀναιρέσεως ὅτι δὲν ἐλήφθη ὑπ' ὄψιν ὁ ἄνω ἰσχυρισμός, ΑΠ 305 σ. 1016. — Μὴ λῆψις ὑπ' ὄψιν ἰσχυρισμοῦ, μὴ ἀσκοῦντος ἐπιρροὴν εἰς τὴν ἔκβασιν τῆς δίκης, οὐδὲ τῶν συναφῶν πρὸς αὐτὸν προσαχθεισῶν ἀποδείξεων· οὐ λόγος ἀναιρέσεως κατ' ἄρθρον 807 ἐδ. 7 καὶ 9 Πολ. Δικονομίας, ΑΠ 297 σ. 824, ΑΠ 194 σ. 828.— Λόγος ἀναιρέσεως κατ' ἄρθρον 807 ἐδ. 8 Πολ. Δικονομίας περὶ λήψεως ὑπ' ὄψιν ἰσχυρισμοῦ ἄνευ ἀποδείξεως· ἀπαράδεκτος ὡς ἀνυβίβαστος πρὸς τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, ΑΠ 49 σ. 628. — Μνεία ἐν ἀποφάσει ὅτι πρὸς σχηματισμὸν τῆς κρίσεώς της ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν καὶ ἐξετίμησε καὶ τὰ παρὰ τῶν διαδίκων προσαχθέντα καὶ ἐπικληθέντα ἔγγραφα· βεβαίωσις ἐκ τούτου ὅτι ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν καὶ ἐξετίμησε καὶ τὰ παρὰ τοῦ ἀναιρεσίοντος ἐπικληθέντα καὶ προσαχθέντα ἔγγραφα· ἀπόρριψις λόγου ἀναιρέσεως, ΑΠ 626 σ. 80, ΑΠ 687 σ. 145, ΑΠ 693 σ. 159, ΑΠ 645 σ. 172, ΑΠ 688 σ. 233, ΑΠ 194 σ. 828.—...μὴ ἀναγκαία εἰδικὴ μνεία τούτων, ΑΠ 626 σ. 80, ΑΠ 687 σ. 145, ΑΠ 645 σ. 172.— ...ἐκ τῆς ἐξαρσεως τινῶν, εἰδικῶς μνημονευομένων, σὺν δαμῶς συνάγεται τὸ ἀντίθετον, ΑΠ 626 σ. 80.—Κήρυξις παρὰ τὸν νόμον ἀκυρότητος, διότι ἤξιωσε πλείονα τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου ἀπαιτουμένων στοιχείων· ἀναίρεσις κατ' ἄρθρον 807 ἐδάφιον 11, ἐν συνδυασμῷ πρὸς ἐδάφιον 17, ΑΠ 153 σ. 598. — Παράπονον περὶ ψευδοῦς ἑρμηνείας καὶ ἐσφαλμένης ἐφαρμογῆς διατάξεων· κρίσις ὅτι, κατ' ὀρθὸν νομικὸν χαρακτηρισμόν, ἀνάγεται εἰς τὸν ὑπὸ τοῦ ἐδαφίου 11 τοῦ ἄρθρου 807 Π.Δ. προβλεπόμενον λόγον ἀναιρέσεως, ΑΠ 600 σ. 178. — Παραδοχὴ ὑπάρξεως διδικασμένου κατὰ παράβασιν ἄρθρου 274 Πολιτικῆς Δικονομίας· ἀναίρεσις κατ' ἄρθρον 807 ἐδάφιον 13 Πολιτικῆς Δικονομίας, ΑΠ 541 σ. 688. — Ἐδαφίων 17 καὶ 19 ἄρθρου 807 Πολιτικῆς Δικονομίας. Ψευδὴς ἑρμηνεία καὶ ἐσφαλμένη ἐφαρμογὴ νόμου· λόγος ἀναιρέσεως κατ' ἄρθρον 807 ἐδάφιον 17 Πολιτικῆς Δικονομίας, ΑΠ 548 σ. 14, ΑΠ 550 σ. 18, ΑΠ 538 σ. 25, ΑΠ 601 σ. 84, ΑΠ 606 σ. 88, ΑΠ 627 σ. 93, ΑΠ 693 σ. 159, ΑΠ 642 σ. 175, ΑΠ 658 σ. 228, ΑΠ 734 σ. 300, ΑΠ 27 σ. 420, ΑΠ 61 σ. 472, ΑΠ 125 σ. 549, ΑΠ 49 σ. 628, ΑΠ 250 σ. 634, ΑΠ 724 σ. 684, ΑΠ 292 σ. 822, ΑΠ 161 σ. 885, ΑΠ 87 σ. 1282, ΑΠ 395 σ. 1394, ΑΠ 244 σ. 1478, ΑΠ 306 σ. 1549 κλπ. — Ψευδὴς ἑρμηνεία καὶ ἐσφαλμένη ἐφαρμογὴ ὅρων καταστατικοῦ συνεταιρισμοῦ τοῦ ν. 602/1915· δὲν ὑπάγεται εἰς τὸν ἐν ἄρθρ. 807 ἐδάφ. 17 καὶ 810 Πολιτικῆς Δικονομίας λόγον ἀναιρέσεως, ΑΠ 428 σ. 31. — Νομικὴ ἔννοια ἡ τοῦ ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου, ὑποκειμένου εἰς τὸν ἔλεγχον τοῦ Ἀρείου Πάγου, ΑΠ 245 σ. 862, ΝΖ σ. 834. — Ἐλεγκτὴ ὑπὸ Ἀρείου Πάγου κρίσις δικαστοῦ περὶ σιωπηρᾶς ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας (συμμετοχὴ εἰς παράνομον ἀπεργίαν), ΑΠ 272 σ. 729.— Νομικὴ ἔννοια ἡ τῶν κατεχόντων θέσιν ἐποπτείας διευθύνσεως ἢ ἐμπιστευτικήν· ἐλεγκτὴ ὑπὸ Ἀρείου Πάγου, ΑΠ 233 σ. 667. — Ἀπαράδεκτον λόγου ἀναιρέσεως, ἀμφισβητοῦντος τὴν περὶ πραγμάτων κρίσιν τοῦ δικαστηρίου τῆς οὐσίας, ΑΠ 303 σ. 866, ΑΠ 307 σ. 951, Βλ. καὶ λ. **Ἀνέλεγκτον**. — Ἐπαγωγὴ εἰς τὸν ἔλεγχον τοῦ Ἀρείου Πάγου τῆς ἐκτιμήσεως πραγματικῶν γεγονότων, εἰς ἃ ἀνά-

γεται καὶ τὸ περιεχόμενον ἐγγράφων, ἐὰν προσβάλλονται δι' αὐτῆς κανόνες δικαίου, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν ἑρμηνευτικῶν τοιούτοι καὶ οἱ διὰ τῶν ἄρθρων 173 καὶ 200 Α.Κ. καθιερωθέντες ἑρμηνευτικοὶ κανόνες, ΑΠ 195 σ. 889. — Ἐξεύρεσις κατ' ἄρθρον 25 Α.Κ. τοῦ ἀρμόζοντος δικαίου καὶ προσδιορισμὸς τούτου βάσει τῶν θεμελιούντων τὴν ἐνοχικὴν σχέσιν στοιχείων καὶ μετ' ἐξακρίβωσιν καὶ ἐκτίμησιν ὅλων τῶν ὑπὸ τῶν διαδίκων προτεινομένων καὶ ἀποδεικνυομένων ὡς συντρεχουσῶν εἰδικῶν συνθηκῶν καὶ περιστάσεων· ὑποκειμένη εἰς τὸν ἔλεγχον τοῦ Ἀρείου Πάγου ἡ περὶ τοῦ ἀρμόζοντος δικαίου κρίσις τοῦ δικαστοῦ τῆς οὐσίας ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀνελέγκτως δεκτῶν γενομένων πραγματικῶν περιστατικῶν· ἀναίρεσις ἀποφάσεως, μὴ διαλαμβανούσης ποῖα αἱ λοιπαὶ συντρέχουσαι συνθῆκαι διὰ μὴ λῆψιν ὑπ' ὄψιν οὐσιωδῶν ἰσχυρισμῶν τοῦ ἐναγομένου, ΑΠ 421 σ. 1405.—Παραβίασις ἐκ πλαγίου διατάξεως οὐσιαστικοῦ περιεχομένου καὶ οὕτως ἀνέφικτον ἐλέγχου ὀρθῆς ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου· ἀναίρεσις κατ' ἄρθρον 807 ἐδάφιον 19 Πολιτικῆς Δικονομίας, ΑΠ 121 σ. 683. — Ἔλλειψις πλήρους αἰτιολογίας· παραβίασις νόμου ἐκ πλαγίου· λόγος ἀναιρέσεως κατ' ἄρθρον 807 ἐδάφιον 19 Πολιτικῆς Δικονομίας, ΑΠ 586 σ. 26. — Ἀνεπαρκὴς αἰτιολογία ἀποφάσεως, μὴ καθοριζούσης τὰς πραγματικὰς προϋποθέσεις, βάσει τῶν ὁποίων ἔχθη εἰς ἀπόκρουσιν ἐφαρμογῆς κανόνος δικαίου, καθιστῶσα ἀνέφικτον τὸν ἔλεγχον τοῦ Ἀκυρωτικοῦ· ἔλλειψις νομίμου βάσεως· ἀναίρεσις κατ' ἄρθρον 807 ἐδάφιον 19 Πολιτικῆς Δικονομίας, ΑΠ 629 σ. 79. — Ἀνεπαρκεῖς αἰτιολογία ὡς πρὸς τὴν ἐφαρμογὴν διατάξεων, κατὰ τρόπον ὥστε νὰ καθίσταται ἀνέφικτος σχετικῶς ὁ ἀκυρωτικὸς ἔλεγχος· ἀναίρεσις κατ' ἄρθρον 807, ἐδάφια 17 καὶ 19, Πολιτικῆς Δικονομίας, ΑΠ 606 σ. 88. — Ἀνεπαρκεῖς αἰτιολογία ἐπὶ ζητήματος ἀσκοῦντος οὐσιώδη ἐπιρροὴν εἰς τὴν ἔκβασιν τῆς δίκης· στέρησις οὕτω τῆς ἀποφάσεως νομίμου βάσεως καὶ ἀνέφικτον ἀκυρωτικοῦ ἐλέγχου· ἀναίρεσις κατ' ἄρθρον 807, ἐδάφιον 19, ἐν συνδυασμῷ πρὸς ἐδάφιον 17, ΑΠ 63 σ. 469, ΑΠ 230 σ. 875, ΑΠ 378 σ. 1018, ΑΠ 380 σ. 1021, ΑΠ 157 σ. 1038. — Στέρησις νομίμου βάσεως τῆς ἀποφάσεως ἐπὶ ζητήματος ἀσκοῦντος οὐσιώδη ἐπιρροὴν εἰς τὴν ἔκβασιν τῆς δίκης καὶ μὴ λῆψις ὑπ' ὄψιν ἰσχυρισμῶν οὐσιωδῶν· ἀναίρεσις κατ' ἄρθρον 807, ἐδάφια 17 καὶ 19, Πολιτικῆς Δικονομίας, ΑΠ 442 σ. 1406. — Ἔκθεσις περιστατικῶν, μὴ δικαιολογούντων ἐπαρκῶς τὰ συμπεράσματα· ἀντιφατικαὶ καὶ ἀνεπαρκεῖς αἰτιολογία ἐπὶ ζητήματος ἀσκοῦντος οὐσιώδη ἐπιρροὴν εἰς τὴν ἔκβασιν τῆς δίκης· στέρησις νομίμων βάσεως καὶ ἀνέφικτον ἀκυρωτικοῦ ἐλέγχου· ἀναίρεσις κατ' ἄρθρον 807 ἐδάφιον 19 Πολιτικῆς Δικονομίας, ΑΠ 296 σ. 810. — Ψευδὴς ἑρμηνεία διατάξεων οὐσιαστικοῦ δικαίου καὶ ἀνεπαρκεῖς αἰτιολογία ἐπὶ ζητήματος ἀσκοῦντος οὐσιώδη ἐπιρροὴν εἰς τὴν ἔκβασιν τῆς δίκης· ἔλλειψις νομίμων βάσεως· ἀναίρεσις κατὰ τὸ ἄρθρον 807 ἐδάφια 17 καὶ 19 Πολιτικῆς Δικονομίας, ΑΠ 172 σ. 671. — Ἀγωγὴ μὲ μοναδικὴν βάσιν καὶ ἀντικείμενον τὸν συνυπολογισμὸν δι' ἐπίδομα πολυετίας καὶ προϋπηρεσίας εἰς ἄλλους ἐργοδότας, χωρὶς νὰ διευκρινίζηται ἐὰν καὶ πότε ὑπεβλήθησαν τὰ οἰκεῖα πιστοποιητικὰ προϋπηρεσίας, ἀπὸ τὴν ὑποβολὴν τῶν ὁποίων ἐξαρτᾶται ἡ προσαύξησις καὶ ὁ χρόνος ἐνάρξεως αὐτῆς· στέρησις οὕτω νομίμου βάσεως δι' ἔλλειψιν ἐπαρκῶν αἰτιολογιῶν ἐπὶ ζητήματος ἀσκοῦντος οὐσιώδη ἐπιρροὴν εἰς τὴν ἔκβασιν τῆς δίκης· ἀναίρεσις ἀποφάσεως κατ' ἄρθρον 807 ἐδάφιον 19 συμφώνως πρὸς προταθέντα αὐτεπαγγέλτως ὑπὸ τοῦ Εἰσηγητοῦ λόγον ἀναιρέσεως, ΑΠ 49 σ. 628. — Νόμιμοι ὅροι ἐργασίας προσωπικοῦ Γραφείων διαμεσολαβήσεως ἀναίρεσις ἀποφάσεως, μὴ διευκρινιζούσης ἂν ἡ ἐργοδότις, παρὰ τῇ ὁποίᾳ εἰργάζετο ὁ μισθωτός, ἦσκει ἢ ὄχι βιομηχανικὴν ἐπιχείρησιν, στερουμένης οὕτω τῆς ἀποφάσεως νομίμου βάσεως, ΑΠ 172 σ. 671. — Δεκτὸ ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου γενόμενα ὅτι καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας μισθωτοῦ ἐγένετο κατάχρηστος ἐξ ἐχθρότητος πρὸς τὸν τοῦ ἐργοδότου ἔνεκεν ὑποβολῆς παρ' αὐτοῦ ἀναφορῶν περὶ παντελοῦς ἐλλείψεως διοικητικῆς κατευθύνσεως, χωρὶς νὰ καθορίζωνται αἱ συνθῆκαι, ὑφ' ἃς ὑπεβλήθησαν αἱ ἀναφοραί, καὶ ὁ χρόνος, ἡ αἰτία ἢ προκαλέσασα τὴν ἐχθρότητα κλπ.· ἔλλειψις νομίμου βάσεως τῆς ἀποφάσεως, ΑΠ 156 σ. 673. — Κρίσις δικαστηρίου οὐσίας περὶ καταχρηστικῆς ἐκ μέρους ἐργοδότου ἀσκήσεως δικαιώματος καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας· πραγματικὰ περιστατικὰ καὶ ἀνωφερτικὸς ἔλεγχος ὡς πρὸς τὴν ὀρθὴν ἑρμηνείαν καὶ ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ.· παραπομπὴ τῆς ὑποθέσεως εἰς τὴν Ὁλομέλειαν Ἀρείου Πάγου, ΑΠ 230 σ. 875. — Ὑπαγωγὴ εἰς τὸν ἔλεγχον τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ τῶν διὰ τῶν ἄρθρων 173 καὶ 200 Α.Κ. καθιερωθέντων γενικῶν ἑρμηνευτικῶν κανόνων ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι κατὰ τὴν ἀνέλεγκτον περὶ πραγμάτων κρίσιν τοῦ δικαστοῦ τῆς οὐσίας προκύπτει κενὸν ἢ ἀμφιβολία ὡς πρὸς τὸ περιεχόμενον τῆς δηλωθείσης βουλήσεως ἐκ τοῦ γράμματος τῆς δηλώσεως, ἀλλὰ ἀνακύπτει καὶ ἡ ἀνάγκη τῆς ἑρμηνείας ἀναγομένη διὰ τὸν ἀνωφερτικὸν ἔλεγχον ἢ ἐπὶ τοῦ δικαστοῦ τῆς οὐσίας ἔκθεσις ἐν τῇ ἀποφάσει του ὅλων τῶν διαπιστωθέντων ἀνελέγκτως περιστατικῶν· ἀναίρεσις ἄλλως ἀποφάσεως ἐλλείψει νομίμων βάσεως· περιεχόμενον ἐγκυκλίου Ἑλληνικῆς Ἠλεκτρικῆς Ἑταιρείας περὶ αὐξήσεως ἀποδοχῶν προσωπικοῦ, ΑΠ 195 σ. 889. — Προϋποθέσεις ἐφαρμογῆς ὄρθρων 173 καὶ 200 Α.Κ. ἡ ὕπαρξις ἐν τῇ ἑρμηνευομένῃ συμβάσει ἢ δικαιοπραξίᾳ κενοῦ ἢ ἀμφιβολίας περὶ ἐννοίας αὐτῶν κατὰ τὴν ἀνελέγκτον περὶ τού-

του κρίσαν τοῦ δικαστηρίου τῆς οὐσίας' ἔκθεσις ἀπὸ τοῦ δικαστοῦ τῆς οὐσίας ἐν τῇ ἀποφάσει του ὅλων τῶν διαπιστωθέντων ἀντελέγκτως περιστατικῶν, ἀναφερομένης ἄλλως τῆς ἀποφάσεως ἐλλείψει νομίμου βάσεως' ἐκτίμησις ὑπὸ τοῦ Πρωτοδικείου περιεχομένου ἐγκλήματος 'Ελληνικῆς 'Ηλεκτρικῆς 'Εταιρείας περὶ προσαυξήσεως μισθοῦ προσωπικοῦ στέρησις ἀποφάσεως τοῦ νομίμου βάσεως δι' ἔλλειψιν ἐπαρκῶν αἰτιολογιῶν' παραπομπὴ ὅμως τῆς ὑποθέσεως εἰς τὴν 'Ολομέλειαν τοῦ 'Αρείου Πάγου, ΑΠ 299 σ. 891.— 'Αναίρεσις ἀποφάσεως, δεχθείσης ἀποδοχὴν ἀποφάσεως ὑπὸ νομικοῦ προσώπου, καταστάσης ἀπαραδέκτου τῆς κατ' αὐτῆς ἐφέσεως, χωρὶς νὰ καθορίζῃ ποῖον τὸ διοικοῦν ὄργανον τοῦ νομικοῦ προσώπου καὶ πόθεν εἶκεν ὁ ἐκπρόσωπος τούτου τὴν εἰδικὴν ἐξουσίαν πρὸς ἐνέργειαν πράξεως ἀποδοχῆς, ΑΠ 157 σ. 1038. — Κρίσις τοῦ δικαστηρίου ὅτι ἡ καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας ὑπῆρξε καταχρηστική, ἐκτιθεμένων ἐν τῇ ἀποφάσει του μετὰ σαφηνείας καὶ πληρότητος τῶν περιστατικῶν, ἐξ ὧν τὸ δικάσαν Πρωτοδικεῖον συνήγαγε τὸ πόρισμα περὶ συνδρομῆς τῶν ὅρων ἐφαρμογῆς τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ.' ἀπόρριψις λόγου ἀναιρέσεως ἐκ τοῦ ἄρθρου 807 ἐδάφιον 19 Πολιτικῆς Δικονομίας, Α.Π. 645 σ. 172. —

3. **Προθεσμία.** 'Αναγκαία πρὸς ἔναρξιν τῆς προθεσμίας αἰτήσεως ἀναιρέσεως κατὰ πρωτοδίκου ἀποφάσεως, καταστάσης τελεσιδίκου δι' ἀπορρίψεως τῆς κατ' αὐτῆς ἐφέσεως διὰ τυπικὸν λόγον, ἡ ἐπίδοσις αὐτῆς μετὰ τὴν τελεσιδικίαν, ΑΠ 607 σ. 89.

4. **Διάδικοι.** Παροχὴ ἐκ τοῦ ἄρθρου 813 Πολιτικῆς Δικονομίας τοῦ ἐνδίκου μέσου ἀναιρέσεως εἰς τὸν διάδικον, τὸν βλαπτόμενον ἐκ τῶν διατάξεων τῆς ἀποφάσεως καὶ ἐπομένως ἔχοντα συμφέρον νὰ ζητήσῃ τὴν ἀναίρεσιν ταύτης' Ελλείψις δικαιώματος Ι.Κ.Α., παρεμβάντος κυρίως κατὰ τὴν πρωτόκλητον δίκην συνεπείᾳ προσεπικλήσεως εἰς τὴν ἀνοιγείσαν δίκην ἐκ τῆς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 7 παράγραφος 1 ν.δ. 4104/1960 προσφυγῆς πρὸς προβολὴν λόγου ἀναιρέσεως ὅτι τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον κατὰ φευδῆ ἑρμηνείαν τοῦ νόμου ἀπέρριψε τὴν τοῦ καθ' οὗ ἡ προσφυγὴ 'Ελληνικοῦ Δημοσίου ἔνστασιν τῆς μὴ ὑπ' αὐτοῦ ἐκπροσωπήσεως ἐπὶ δικαστηρίου ὑπὸ μεσεγγύησιν τελούσης ἐργοδότιδος τῆς προσφευγούσης 'Εταιρείας, ΑΠ 682 σ. 304. — Συγχώνευσις Ταμείων εἰς Ι.Κ.Α. μετὰ τὴν ἄσκησιν τῆς αἰτήσεως ἀναιρέσεως' νόμιμος παράστασις τοῦ Ι.Κ.Α. κατὰ τὴν συζήτησιν ταύτης, ὡς καθολικοῦ διαδόχου τοῦ ἀναιρεσιόντος Ταμείου, ΑΠ 469 σ. 1475.

5. **Διαδικασία· ἀποτελέσματα.** Συνεκδίκασις λόγῳ προφανοῦς ἀναφείας αἰτήσεων ἀναιρέσεως, διλλοναδῶν ἀντιθέτως κατὰ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως, ΑΠ 240 σ. 1084, ΑΠ 61 σ. 472. — 'Εφαρμογὴ ἄρθρου 595 Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας καὶ ἐπὶ τῶν πρὸ τῆς εἰσαγωγῆς αὐτοῦ ἀσκηθέντων ἐνδίκων μέσων' μὴ ἀναγκαία κατάθεσις χρηματικῆς ποινῆς διὰ τὸ παραδεκτὸν συζητήσεως αἰτήσεως ἀναιρέσεως, ἀσκηθείσης πρὸ τῆς εἰσαγωγῆς αὐτοῦ, ΑΠ 464 σ. 1524. — Συζήτησις ἐνώπιον τοῦ 'Αρείου Πάγου (Τμήματος ἢ 'Ολομελείας) μετὰ προεκδοθείσαν ἀπόφασιν, μὴ ἀπαιτουμένης τῆς ἐπιδόσεως ταύτης, ΑΠ 4 σ. 425. — 'Επαναφορὰ πραγμάτων εἰς τὴν πρὸ τῆς ἐκτελέσεως κατάστασιν, ἀναφερθείσης τῆς ἀπειράσεως' τόκοι ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς συζητήσεως, καθ' ἣν ἐπεβλήθη ἡ περὶ ἐπαναφορᾶς τῶν πραγμάτων αἴτησις, ΑΠ 141 σ. 687.— Κλῆσις πρὸς συζήτησιν κατ' ἄρθρον 834 § 4 Πολ. Δικονομίας' ἄνευ ἐπιφορᾶς ἡ ἐν τῇ κλήσει ἐκ παραδρομῆς μνεία ὅτι ὁ ἐφεσιβλήτων καλεῖ εἰς συζήτησιν τῆς ἀναιρέσεως ἀντὶ τῆς ἐφέσεως των' ἀπόρριψις ὡς ἀβασίμου τῆς ἐνστάσεως περὶ ἀπαραδέκτου τῆς συζητήσεως, ΑΠ 372 σ. 1149. —Διαφωνία Τμημάτων' παραπομπὴ εἰς 'Ολομέλειαν, ΑΠ 145 σ. 631, ΑΠ 372 σ. 1149, ΑΠ 170 σ. 1281.— Διαφωνία Τμημάτων' παραπομπὴ εἰς 'Ολομέλειαν κατ' ἄρθρον 834 § 2 Πολ. Δικονομίας, ὡς ἀντικατεστάθη' ἐφαρμογὴ τούτου καὶ ὅταν ἡ ἀναίρεσις ἐγένετο διὰ τὸ ἐν ἐδ. 11 ἄρθρου 807 τῆς Πολ. Δικονομίας λόγον, ἐφ' ὅσον ἡ παραδοχὴ τούτου ἔχει ὡς ἀναγκαίαν προϋπόθεσιν τὴν λύσιν νομικοῦ ζητήματος, ἀναφερομένου εἰς τὴν ἑρμηνείαν καὶ ἐφαρμογὴν οὐσιαστικοῦ νόμου, ΑΠ 225 σ. 735.— Αἴτησις ἀποφάσεως διὰ πλειοψηφίας μὴ ἡμῶν παραπομπὴ εἰς 'Ολομέλειαν, ΑΠ 586 σ. 26, ΑΠ 501 σ. 36, ΑΠ 50 σ. 422, ΑΠ 194 σ. 828, ΑΠ 230 σ. 875, ΑΠ 299 σ. 891, ΑΠ 320 σ. 1023.— Παραπομπὴ εἰς τὴν 'Ολομέλειαν 'Αρείου Πάγου, ὡς γενικωτέρου ἐνδιαφέροντος, τοῦ ζητήματος ἂν εἶναι νόμιμος ἡ μετὰ τὴν λύσιν τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως γενομένη παροίτησις τοῦ ἐργαζομένου ἀπὸ ἀπαιτήσεώς του ἐξ ἀμοιβῆς παρασχεθείσης ἐργασίας, ΑΠ 666 σ. 153.— Χρησιμοποίησις ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντος πολεμιστοῦ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου' ἄσκησις τοῦ δικαιώματος κατὰ δικαίαν κρίσιν κατ' ἄρθρον 371 Α.Κ.' παραπομπὴ εἰς τὴν 'Ολομέλειαν τοῦ 'Αρείου Πάγου, ὡς γενικωτέρου ἐνδιαφέροντος, τοῦ ζητήματος ἂν ἡ κρίσις τοῦ δικαστηρίου ὑπόκειται εἰς τὸν ἔλεγχον τοῦ 'Αρείου Πάγου, ΑΠ 737 σ. 210.— Παραπομπὴ εἰς τὴν 'Ολομέλειαν τοῦ 'Αρείου Πάγου, ὡς γενικωτέρου ἐνδιαφέροντος, τοῦ ζητήματος ἂν ἡ ἐκ τοῦ ἄρθρου 50 § 4 τοῦ νόμου 3713/1928 ἀνωτ. καθ' ἣν ἀκυρουμένης διοικητικῆς πράξεως διὰ τυπικοὺς λόγους καὶ δὴ δι' ἔλλειψιν νομίμου αἰτιολογίας, ἡ ἐκδιδομένη νέα πρᾶξις, ἐφ' ὅσον ἔχει τὸ αὐτὸ πρὸς τὴν ἀκυρωθεῖσαν περιεχόμενον καὶ ἐγένετο ἐντὸς εὐλόγου χρόνου, κέκτηται κατ' ἐξαίρεσιν ἰσχὺν ἀνατρέχουσαν εἰς τὸν χρόνον τῆς ἐκδόσεως τῆς ἀρχικῆς πράξεως, ἐφαρμόζεται καὶ ἐπὶ διοικητικῆς πράξεως τοποθετήσεως πολεμιστῶν κατ' ἀ.ν. 1836/1951, ΑΠ 139 σ. 547.— Λόγος ἀναιρέσεως κατ' ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου, ὅτι παρεβιάσθησαν ὑπὸ τούτου αἱ διατάξεις τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ν.δ. 2657/1953, δεχθέντος τοῦ Πρωτοδικείου ὡς ἔχουσαν ἀναλυτικὴν πρᾶξιν τοποθετήσεως πολεμιστοῦ εἰς ἐπιχείρησιν καὶ ἐπανατοποθέτησιν εἰς ἄλλην, ἐπιδικασθέντων οὕτω μισθῶν ἐξ ὑπερημερίας τῆς ἀναιρεσιούσης (δευ-

τέρας ἐπιχειρήσεως)· παραπομπή εἰς τὴν Ὁλομέλειαν τοῦ Ἀρείου Πάγου ὡς ζητήματος γενικωτέρου ἐνδιαφέροντος, ΑΠ 445 σ. 1391.— Γενικώτερον ἐνδιαφέροντος τὸ ζήτημα καὶ παραπομπὴ τούτου εἰς τὴν Ὁλομέλειαν τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἂν κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 904 Α.Κ., εἰς ἣν περίπτωσιν προσληφθεὶς ὑπὸ Στεναυτικῆς Ὑπηρεσίας βάσει τοῦ ἄρθρου 24 § 1 νόμου 4436/1929 ὡς τεχνίτης εἰργάσθη ὡς ἐπάλληλος καὶ ἀξιοῖ τὴν ἀμοιβήν, ἣν θὰ κατέβαλλε τὸ Δημόσιον εἰς ἕτερον μισθωτόν, ὃν θὰ ἀπησχόλει κατόπιν ἐγκύρου συμβάσεως, ἐρευνᾶται ὑπὸ τίνας νομίμους ὅρους θὰ καθίστατο δυνατὴ ἡ σύναψις ἐγκύρου συμβάσεως κλπ., ΑΠ 413 σ. 1399.— Παραπομπὴ ὑποθέσεως εἰς Ὁλομέλειαν Ἀρείου Πάγου ὑπὸ τοῦ δικάσαντος Τμήματος, προκειμένου νὰ ἀρνηθῇ τοῦτο ἐφαρμογὴν νόμου, ὡς ἀντισυνταγματικοῦ, ΑΠ 320 σ. 1023.— Λύσις διαφωνίας Τμημάτων Β' καὶ Γ' ὑπὸ Ὁλομελείας ὑπὲρ τῆς γνώμης τοῦ Γ' Τμήματος· ἀναπομπὴ τῆς ὑποθέσεως εἰς τὸ Τμῆμα τοῦτο πρὸς περαιτέρω συζήτησιν κατὰ τὸ ἄρθρον 598 § 6 Κώδικος Πολ. Δικονομίας, ἐφαρμοζομένου καὶ ἐπὶ τῶν πρὸ τῆς εἰσαγωγῆς τούτων ἀσκηθέντων ἐνδίκων μέσων, ΑΠ Ὁλ. 490 σ. 1456.—Ἀπορρίψεις ὑπὸ Ὁλομελείας Ἀρείου Πάγου λόγου ἀναιρέσεως, ὡς ποὺς ὃν παρεπέμφθη ἡ ὑπόθεσις· ἀναπομπὴ εἰς Β' Τμῆμα πρὸς περαιτέρω συζήτησιν ὡς πρὸς τοὺς λοιποὺς λόγους ἀναιρέσεως κατὰ τὸ ἄρθρον 598 § 6 Κώδικος Πολ. Δικ., ἐφαρμοζομένου καὶ ἐπὶ τῶν πρὸ τῆς εἰσαγωγῆς τούτου ἀσκηθεισῶν αἰτήσεων ἀναιρέσεως, ΑΠ Ὁλ. 489 σ. 1460.—Ἀναιρεσις ἀποφάσεως ἐφέτου δοθείσων εἰς τὴν πρὸ τῆς ἀναιρεθείσης ἀπαιτήσεως διαδικασίαν κατάστασιν· ἐξέτασις ἐφέσεως, ΑΠ 206 σ. 93, ΑΠ 634 σ. 96, ΑΠ 675 σ. 147, ΑΠ 636 σ. 174, ΑΠ 522 σ. 868, ΑΠ 280 σ. 949, ΑΠ 201 σ. 1080, ΑΠ 395 σ. 1395.—...ὡς πρὸς τὸ μέρος αὐτῆς, ὅπερ παρέμεινεν ἀδίκαστον, ΑΠ 280 σ. 949.— Ἀναίρεσις ἀποφάσεως· ὑπόθεσις μὴ χρήζουσα περαιτέρω διευκρινίσεως· κράτησις ἐπὶ τοῦ δικάσαντος Τμήματος πρὸς κατ' οὐσίαν ἐνδίκασιν· ἐπάνοδος διαδίκων εἰς τὴν πρὸ τῆς ἀναιρεθείσης ἀποφάσεως διαδικαστικὴν κατάστασιν· ἐξέτασις ἐφέσεως, ΑΠ 378 σ. 1018.— Ἀνοίρεσις ἀποφάσεως Ἐφετείου· ἀκύρωσις ἐν ἄλλῳ καὶ τῆς ὑπ' αὐτῆς ἐπικυρωθείσης ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου, στηριζομένης ἐπὶ τῆς αὐτῆς παραβάσεως, δι' ἣν ἐγένετο δεκτὴ ἡ ἀναίρεσις· ἐπάνοδος διαδίκων εἰς τὴν πρὸ τῶν ἄνω ἀποφάσεων κατάστασιν· ἐξέτασις ἐφέσεως, ΑΠ 582 σ. 180.— Σημασία τοῦ εἰς ὃ ἡ παραπομπὴ Τμήματος πρὸς τὴν διὰ τῆς ἀναιρετικῆς ἀποφάσεως ἐξενεχθεῖσαν κρίσιν ἐπὶ τοῦ νομικοῦ ζητήματος· ἐπάνοδος, μετὰ τὴν ἀναίρεσιν, τῶν διαδίκων εἰς τὴν πρὸ τῆς ἀναιρεθείσης ἀποφάσεως κατάστασιν· ἐξέτασις ἐφέσεως, ΑΠ 322 σ. 868, ΑΠ 328 σ. 1151.

Ἀνάκλησις. Διακριτικῶν πράξεων, ΑΠ 545 σ. 39, ΑΠ 641 σ. 179, ΑΠ 51 σ. 417, Γν. Σ. σ. 465, ΑΠ 170 σ. 1281, Π 19019 σ. 1335, ΑΠ 420 σ. 1456, ΑΠ 102 σ. 1548. Βλ. λ. **Διοικητικαὶ πράξεις - Διοίκησις.**— Πράξεως περὶ τοποθετήσεως πολεμιστοῦ ἀ.ν. 1836/1951, ΑΠ 51 σ. 417, ΣΕ 537 σ. 545, ΣΕ 1252 σ. 816, ΣΕ 2193 σ. 1261, ΣΕ 2266 σ. 1262, Π 19019 σ. 1333, ΑΠ 445 σ. 1391. Βλ. καὶ λ. **Στράτευσις** (παράγρ. Β').— Σχέσις μεταξὺ πελάτου καὶ δικηγόρου· χαρακτηρισμὸς ὡς ἐντολῆς· ἀνακλητική, Γνμδ. Δικ. Συλλ. Ἀθηνῶν σ. 203.

Ἀνακοπή. Αἱ ἐργατικαὶ διαφοραὶ κατὰ τὸν νέον Κώδικα Πολιτικῆς Δικονομίας· ἀνακοπή· προϋποθέσεις, Μελ. σ. 785 ἑπ.— Κατὰ πράξεως ἐπιβολῆς εἰσφορῶν. Ταμεῖον Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ἐργατοτεχνιτῶν Δομικῶν καὶ Ξυλουργικῶν Ἐργασιῶν· δικαίωμα ἀνακοπῆς ἐκ τοῦ ἄρθρου 235 Πολ. Δικ. ἐνώπιον τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων, ΣΕ 2584 σ. 182.— Νόμιμος ἡ ἐκ τοῦ ἄρθρου 235 Πολ. Δικονομίας ἀνακοπὴ κατὰ βεβαιωτικῆς ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν πράξεως· ἀνακοπὴ τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου· παραγραφὴ χρεῶν Δημοσίου, Π 6039 σ. 620.—Ἐκ τοῦ ἄρθρου 235 Πολ. Δικονομίας κατὰ πράξεως ἐπιβολῆς εἰσφορῶν ὑπὲρ τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἐργατικῆς Κατοικίας, Ε 4244 σ. 1400.— Ἀπαράδεκτος αἴτησις ἀκυρώσεως ἐνώπιον τοῦ Σ.Ε. κατὰ πράξεως ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν, δυναμένης νὰ ἀσκηθῇ ἀνακοπῇ ἐνώπιον τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων κατ' ἄρθρον 235 Πολ. Δικ., ἐχόντων τῶν δικαστηρίων τὴν ἐξουσίαν ὅπως ἐξετάσουν ὑπὸ πᾶσαν ἔποψιν τὴν νομιμότητα τῶν πράξεων καὶ ἐξαφανίσουν ἢ μεταρρυθμίσουν ταύτας, ΣΕ 1487 σ. 1154.

Ἀναμονή. Χρόνος ἀναμονῆς δι' ἐπίδομα ἀσθενείας παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α., Εἰρ. 4123 σ. 29.

Ἀνανέωσις. Συμβάσεως ἐργασίας· ἄρθρον 671 Α.Κ.· πότε ἀποκλείεται ἡ ἀνανέωσις, Γν. Σ. σ. 500.— Ἀνεφάρμοστον ἄρθρου 671 Α.Κ. ἐπὶ συμβάσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου, συναπτομένης μετὰ τοῦ Δημοσίου, τοῦ νόμου ἀξιεύοντος ὅπως πᾶσα σύμβασις μετὰ τοῦ Δημοσίου γίνεται ἐγγράφως ὡς συστατικοῦ τῆς συμβάσεως, Π 15424 σ. 1266, Γν. Σ. σ. 500.

Ἀνάπαυσις. Βλ. καὶ λ. **Ἄδεια μισθωτῶν, Κυριακή, Ἑορταί.** Ἑβδομαδιαία θρησκευτικὴ πολυκατοικιῶν, ΝΖ σ. 241.—Παράνομος ἐργασία τὴν ἡμέραν ἀναπαύσεως τοῦ ἐργασθέντος ἐπιτρεπτῶς τὴν Κυριακήν· δικαίωμα ἀποζημιώσεως βάσει τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, ἰσαμένης πρὸς τὸ ποσὸν τοῦ ἡμερομισθίου ἢ τοῦ ἡμερησίου μισθοῦ, ΝΖ σ. 334.—Ἀνεφάρμοστον διατάξεων περὶ ἑβδομαδιαίας ἀναπαύσεως ἐπὶ κατεχόντων θέσεις ἐποπτείας ἢ διευθύνσεως ἢ θέσιν ἐμπιστοσύνης, ΑΠ 235 σ. 667.

Ἀναπηρία. Βλ. λ. **Ἐργατικὰ ἀτυχήματα, Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις, Ταμεῖα.**

Ἀνάπηροι. Ἀνάπηροι κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 1324/1949· δικαίωμα ἀδείας διὰ λουτροθεραπείαν καὶ ἀερόθερμα κατ' ἄρθρα 51, 52, 53, 54 τοῦ ἀνωτέρω νόμου· ἀναγκαία ἡ προηγουμένη ἀπόφασις τῆς ὁμοειδίας Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς, ΑΠ 20 σ. 484.—Ἀναγκαστικὴ πρόσληψις ἀναπήρων εἰρηνικῆς περιόδου· περιοριστικὴ κατὰ νόμον ἢ ἀπαρίθμησις τῶν ὑποχρεώσεων· ἰσχυρισμὸς περὶ ἀποδοχῆς

ὑπὸ τῆς Δημοσίας Ἐπιχειρήσεως Ἠλεκτρισμοῦ ἀναγκαστικῆς τοποθετήσεως ἀναπήρων· ἐπέκτασις εἰς ἀναπήρους εἰρηνικῆς περιόδου στρατιωτικοὺς ὑπηρετήματος ἄρθρου 30 ἀ.ν. 1324/1949 περὶ ἀναπήρων πρὸς ἀναγκαστικὴν πρόσληψιν αὐτῶν εἰς θέσεις κλητήρων, νυκτοφυλάκων κλπ. κατὰ νόμον 4471/1965· ἀνεφαρμοστὸν διατάξεως ἐπὶ τῆς Δημοσίας Ἐπιχειρήσεως Ἠλεκτρισμοῦ, ΣΕ 2998 σ. 207.—Οἰκειοθελὴς πρόσληψις ἄλλου ἀναπήρου δικηγόρου καὶ ἀναγκαστικὸς διορισμὸς δικηγόρου κατ' ἀ.ν. 1836/1951, ΣΕ 1591 σ. 927.—Ἀπασχόλησις ἀναπήρων καὶ ἐξαίρεσις αὐτῶν ἐκ τῶν διατάξεων περὶ ἀναστολῆς τῆς συντάξεως, Ἔγκ. σ. 239.

Ἀναπροσαρμογή: Ἀποδοχῶν· αὐξήσεις. Βλ. λ. **Ἀποδοχαί, Συλλογικαὶ διαφοραὶ ἐργασίας, Συλλογικαὶ συμβάσεις.**— Ἀποδοχῶν μὲ βάσιν τὸν τιμάριθμον· ἀπαγόρευσις, Γν. Σ. σ. 372. — Ἀποζημιώσεων δι' ἐργατικὰ ἀτυχήματα, ΝΖ σ. 578. — Ἐπίδομα ἀναπροσαρμογῆς παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α., ΑΠ 250 σ. 634, ΣΕ 2390 σ. 1349.

Ἀνάρμοστος συμπεριφορά Λόγος ἀπολύσεως ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντος πολεμιστοῦ, ΣΕ 2206 σ. 1259.

Ἀναστολή. Ἐκτελέσεως συμβάσεως ἐργασίας διὰ τῆς ἀπεργίας, ΝΖ σ. 111. — Συμβάσεως ἐργασίας κατὰ διάρκειαν στρατεύσεως μισθωτοῦ· ἔναρξις λειτουργίας συμβάσεως, Π 77 σ. 436. — Συντάξεως λόγῳ ἀπασχολήσεως· ἐξαίρεσις ἀναπήρων, Ἔγκ. σ. 238. — Καταβολῆς συντάξεως ἐπὶ παροχῇ ἐξηρτημένης ἐργασίας ὑπὸ συνταξιούχων Ι.Κ.Α., Γν. Σ. σ. 960. — Ἐργασιῶν· μείωσις ποσοστοῦ ὑποχρεωτικῆς προσλήψεως πολεμιστῶν ἀ.ν. 1836/1951, ΣΕ 2590 σ. 161. — Λειτουργίας ἐπιχειρήσεως κατὰ διαταγὴν Ἀρχῆς· ἀνωτέρα βία, Π 2959 σ. 1068. — Προαγραφὴ δικαιώματος συντάξεως λόγῳ ἀναπηρίας κατ' ἄρθρον 13 τοῦ Κανονισμοῦ τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ἠλεκτροτεχνιτῶν Ἑλλάδος· ἀπόρριψις ἰσχυρισμοῦ τοῦ ἠσφαλισμένου περὶ μὴ συμπληρώσεως τοῦ χρόνου τῆς προαγραφῆς κατ' ἄρθρον 258, παράγραφος 2, Α.Κ., διότι λόγῳ τῆς νόσου ἦτο νομικῶς ἀνίκανος ἢ ἄλλως περιορισμένης ἱκανότητος καὶ δὲν εἶχεν ἐπίτροπον, κηδεμόνα ἢ ἀντιλήπτορα, ΣΕ 2194 σ. 1485. — Ἐλλείψεις ἀναπαλτικῆς δυνάμεως τῆς αἰτήσεως θεραπείας κατὰ τὸν κανονισμὸν περὶ ἀσφαλιστικῆς ἁρμοδιότητος καὶ διαδικασίας ἀπονομῆς παροχῶν τοῦ Ι.Κ.Α., Εἰρ. 3352 σ. 1543. — Μονομεροποίησις κατὰ ν.δ. 4577/1966· συμβάσεις ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου· ἐὰν ὑφίστατο εἰσέτι νόμιμος ἀναστολὴ λήξεως συμβάσεως ὡρισμένου χρόνου, ἐπιπτώσεις εἰς τὸ ἀπὸ 1.1.1967 μέχρι 31.12.1967 χρονικὸν διάστημα, Γν. Σ. σ. 500.

Ἀναψηλάφησις. Αἱ ἐργατικαὶ διαφοραὶ κατὰ τὸν νέον Κῶδικα Πολιτικῆς Δικονομίας· ἀναψηλάφησις, Μελ. σ. 785 ἑπ.

Ἀνέλεγκτον Ἐκτιμήσεως πραγμάτων, ΑΠ 634 σ. 22, ΑΠ 606 σ. 88, ΑΠ 726 σ. 211, ΑΠ 689 σ. 232, ΑΠ 729 σ. 368, ΑΠ 336 σ. 490, ΑΠ 260 σ. 635, ΑΠ 240 σ. 1084 κλπ. — Ἀπαράδεκτον λόγου ἀναιρέσεως ἀμφισβητοῦντος τὴν περὶ πραγμάτων κρίσιν τοῦ δικαστηρίου τῆς οὐσίας, ΑΠ 303 σ. 866, ΑΠ 307 σ. 951. — Κρίσεως δικαστοῦ περὶ τοῦ ἂν προκύπτῃ κενὸν ἢ ἀμφιβολία ὡς πρὸς τὸ περιεχόμενον τῆς δηλωθείσης βουλήσεως ἐκ τοῦ γράμματος τῆς δηλώσεως, ΑΠ 688 σ. 233, ΑΠ 722 σ. 367, ΑΠ 195 σ. 889, ΑΠ 239 σ. 891. — Ἐκτιμήσεως δικαστοῦ περὶ τῆς ὠφελείας ἐργοδότου ἐκ παρανόμων ὑπερωριῶν, ΑΠ 36 σ. 345, ΑΠ 271 σ. 732. — Κρίσεως δικαστηρίου τῆς οὐσίας περὶ προσηκούσης ἢ μὴ χρησιμοποιήσεως ὑπὸ ἐργοδότου τοῦ ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντος πολεμιστοῦ τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, ἐπαρκῶς αἰτιολογουμένων πάντως τῶν ὁρισμῶν τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ., ΑΠ 210 σ. 731. — Προσαρμογῆς μισθοῦ πρὸς τὰ μισθολογικὰ κλιμάκια κατὰ τὸν Κανονισμὸν τῆς Δ.Ε.Η., ἰσχύοντα ὡς σύμβασις ἰδιωτικοῦ δικαίου· περιστατικὰ ἐπαρκῆ πρὸς στήριξιν καὶ προσδιορισμὸν τῆς αἰτιώσεως τοῦ μισθωτοῦ καὶ κρίσις τοῦ δικαστηρίου, μὴ ὑποκειμένη εἰς ἀκυρωτικὸν ἔλεγχον, ὡς κρίσις περὶ πραγμάτων, ΑΠ 729 σ. 368. — Ὑπαγωγὴ εἰς τὸν ἔλεγχον τοῦ Ἀρείου Πάγου τῆς ἐκτιμήσεως πραγματικῶν γεγονότων, εἰς ἃ ἀνάγεται καὶ τὸ περιεχόμενον ἐγγράφων, ἐὰν προσβάλλονται δι' αὐτῆς κανόνες δικαίου, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν ἑρμηνευτικῶν· τοιοῦτοι καὶ οἱ διὰ τῶν ἄρθρων 173 καὶ 200 Α.Κ. καθιερωθέντες ἑρμηνευτικοὶ κανόνες, ΑΠ 195 σ. 889. — Νομικὴ ἔννοια ἡ τῶν κατεχόντων θέσιν ἐποπτείας, διενθύνοντος ἢ ἐπιστευτικήν· ἔλεγκτὴ ὑπὸ Ἀρείου Πάγου, ΑΠ 283 σ. 667. — Νομικὴ ἔννοια ἡ τοῦ ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου· ἐλεγκτὴ ὑπὸ Ἀρείου Πάγου, ΑΠ 245 σ. 862, ΝΖ σ. 834. — Ἐλεγκτὴ ὑπὸ Ἀρείου Πάγου κρίσις δικαστοῦ περὶ συνδρομῆς ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας (συμμετοχὴ εἰς παράνομον ἀπεργίαν), ΑΠ 272 σ. 729. — Ἐλεγκτὴ ὑπὸ Ἀρείου Πάγου ἡ κρίσις τοῦ δικαστοῦ τῆς οὐσίας περὶ τοῦ ὁμοιάζοντος κατὰ τὸ ἄρθρον 25 Α.Κ. δικαίου, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀνελέγκτως γενομένων δεκτῶν πραγματικῶν περιστατικῶν, ΑΠ 421 σ. 1405. — Ἀνέλεγκτον ἐκτιμήσεως ἀποδείξεων, ΑΠ 549 σ. 8, ΑΠ 501 σ. 36, ΑΠ 626 σ. 80, ΑΠ 687 σ. 145, ΑΠ 645 σ. 172, ΑΠ 712 σ. 216, ΑΠ 38 σ. 423, ΑΠ 198 σ. 604, ΑΠ 218 σ. 734, ΑΠ 245 σ. 862, ΑΠ Ὁλ. 346 σ. 870, ΑΠ 393 σ. 1396, ΑΠ 306 σ. 1549 κ.λπ. — Ἐκτιμήσεως περιεχομένου ἐγγράφου, ΑΠ 626 σ. 80. — Κρίσεως περὶ ἰσότητος ἢ μὴ ὁμολογίας, ΑΠ 666 σ. 153. — Κρίσεως ἐνεογνωμικοῦ δικανόνος Ι.Κ.Α. περὶ αἰτιόδους συνδέσεως μεταξὺ ἀσθενείας καὶ ἐνεστώσης βλάβης, ΣΕ 1994 σ. 1411. — Οὐσιαστικῆς ἐκτιμήσεως ἀποδείξεων· ἐποπτεία περὶ ἀναπαλλοτρίωτος καὶ ἀναφαιρέτου συμπεριφορᾶς ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντος πολεμιστοῦ, ΣΕ 2206 σ. 1259. —Ἀπαραδέκτων λόγου αἰτήσεως ἀκυρώσεως πλήττοντος τὴν ὑπὸ τῆς Διοικήσεως ἐκτίμησιν πραγμάτων, ΣΕ 105 σ. 335.

Ἀνεξαρτήτων ὑπηρεσιῶν μίσθωσις. Ἡ τοῦ διδασκάλου ξένης γλώσσης ἄνευ ἐποπτείας ἢ ἐλέγχου τοῦ ἐργοδότου· διάφορος ἡ σύμβασις τῶν διδασκάλων μετὰ τῶν διενθυντῶν φροντιστηρίων ἢ διδακτηρίων ξένων γλωσσῶν, ὅσον καὶ

ή των οικοσίτων διδασκάλων, Π 4563 σ. 434.— Έννοια έξηρτημένης εργασίας· περιπτώσεις. Βλ. λ. **Εργασίας σύμβασις** (παράγρ. 1).

Ανεπάρκεια. Λόγος απολύσεως αναγκαστικώς τοποθετηθέντος πολεμιστού, ΣΕ 3078 σ. 281.

Ανεργία. Πολεμιστού ά.ν. 1836/1951 και αποδοχή υπό του συμβουλίου εκπροθέσμου αιτήσεως πολεμιστού, ΑΠ 663 σ. 164. — Προϋποθέσεις αναγκαστικής τοποθετήσεως πολεμιστού· απόδειξις της ανεργίας διά βεβαιώσεως του οικείου Γραφείου Εύρέσεως Εργασίας περί εγγραφής του αιτούντος εις τας καταστάσεις των αναζητούντων εργασίαν, ως και επιθυμιας δήλωσις του προστατευομένου ότι είναι άνεργος, ΣΕ 1939 σ. 1205.

Ανεργίας Οργανισμός - Ασφάλισις. Υπάλληλος προσληφθείσα το πρώτον επί σχέσει εργασίας ιδιωτικού δικαίου εις το Ταμείον Επικουρικής Ασφαλίσεως Μισθωτών Κλωστοϋφαντουργίας και είτα εις τον Ο.Α.Α.Α., τελούσα εν αποσπάσει εις Υπουργείον Εργασίας· υπολογισμός χρόνου υπηρεσίας διά το δικαίωμα άδειας, Γν. Σ. σ. 499. — Τακτικά ημερομίσθια δι' ασφαλιστικάς εισφοράς προς το Ι.Κ.Α. και σχέσις προς άρθρον 21 ν.δ. 2961/1954, ως αντικατεστάθη· ποσόν επιδόματος ανεργίας, Σημ. σ. 528.—Χορήγησις επιδόματος λόγω ανεργίας εις τους πολλαπλώς απασχολουμένους μισθωτούς, Έγκ. σ. 1292. — Μη καταβολή οικογενειακού επιδόματος εις πολλαπλώς απασχολουμένων μισθωτόν, λαμβάνοντα οικογενειακόν επίδομα εξ ενός των εργοδοτών του, Έγκ. σ. 1292, Γν. Σ σ. 1293.

Ανήλικοι. Βιβλιάριον υγείας ανηλίκου επιχειρητίας· μόνον διά τας άγούσας ηλικίαν 14 ετών· ικανότης παραστάσεως επί δικαστηρίου· ελευθερία διαθέσεως κτηθέντων ιδίω καμάτω, Π 21292 σ. 363.

Ανθυγιεινά επαγγέλματα. Βλ. λ. **Κοινωνικαί Ασφαλίσεις.**

Ανθυγιεινής εργασίας επίδομα. Βλ. λ. **Επιδόματα.**

Ανικανότης. Βλ. και λ. **Εργατικά ατυχήματα, Κοινωνικαί Ασφαλίσεις, Ταμεία.** Χρησιμοποίησις αναγκαστικώς τοποθετουμένων μισθωτών· περιέλευσις μισθωτού εις διαρκή μερικήν ανικανότητα προς εργασίαν· δικαίωμα εργοδότου εις μείωσιν του μισθού, δυναμένης της μειώσεως να πραγματοποιηθή διά της μετατάξεως του μισθωτού εις άλλην υποδεεστέραν επαγγελματικήν κατηγορίαν· άρνησις του μισθωτού εις παροχήν εργασίας αναλόγου προς τας δυνάμεις του, αξιώσαντος την καταβολήν του αυτού μισθού· περιέλευσις τούτου εις υπερημερίαν και έλλειψις δικαιώματος μισθού, Π 17548 σ. 1462. — Ασφάλισις εις το Ν.Α.Τ.· χορήγησις κατ' άρθρον 29 ν. 3170/1955 συντάξεως ανικανότητος λόγω ατυχήματος· έννοια ατυχήματος, ΣΕ 2197 σ. 1486. — Αποζημίωσις του λόγω σωματικής ή πνευματικής ανικανότητος απολυομένου προσωπικού της Ηλεκτρικής Εταιρείας Αθηνών - Πειραιώς, Π 1774 σ. 559. — Νομική ως λόγος μη συμπληρώσεως της παραγραφής συμφώνως άρθρω 568, § 2, Α.Κ., ΣΕ 2194 σ. 1485.

Ανταρτικαί ομάδες. Βλ. λ. **Νεοπολεμισταί.**

Αντέφεσις. Βλ. λ. **Έφεσις.**

Αντίγραφα. Βλ. λ. **Έγγραφα.**

Αντικατάστασις Αναγκαστικώς τοποθετηθέντος πολεμιστού. Βλ. λ. **Στράτευσις** (παράγρ. Β').

Αντιπροσωπεία - αντιπρόσωποι Ισχύς δουλήσεως διοικούντων νομικών προσώπων, υφ' ωρισμένους όρους δηλουμένης, ως δουλήσεως αυτού τούτου του νομικού προσώπου, όσον αφορά την ενέργειαν δικαιοπραξιών και νομικών εν γένει πράξεων, ορίζομένου επί πολυμελούς διοικήσεως εν τη συστατική πράξει ή τω καταστατικώ του τρόπου, καθ' ον λαμβάνονται αι αποφάσεις της διοικήσεως εντός του κύκλου της εξουσίας των, ΑΠ 269 σ. 952, ΑΠ 157 σ. 1038. — Αμιγισθήτησις κύρους συμβάσεως μετά τρίτου δι' έλλειψιν νομίμου εκπροσωπήσεως νομικού προσώπου· αναγκαίον ο επικαλούμενος ταύτην να προτείνη και αποδείξη την έγκυρον εκδίλωσιν της δικαιοπρακτικής δουλήσεως, ΑΠ 269 σ. 952. — Ανάκλησις αποφάσεως δεχθείσης αποδοχήν αποφάσεως, καταστάσης απαραδέκτου της κατ' αυτής εφέσεως, χωρίς να καθορίζη ποίον το δικαιούν όργανον του νομικού προσώπου και πόθεν είλκεν ο εκπρόσωπος τούτου την ειδικήν εξουσίαν προς ενέργειαν πράξεως αποδοχής, ΑΠ 157 σ. 1038. — Εξόφλησις εργοδότου ως λόγος απολύσεως συνδικαλιστικών στελεχών· έννοια ως εργοδότου, ποσοστού περί Ιδρύματος, και των κατά τους κανόνας της προστήσεως ωρισμένων προσώπων, εκπροσωπούντων το νομικόν πρόσωπον του εργοδότου και ενεργούντων εξ ονόματος αυτού εις τον τόπον της εργασίας ή εις τας Διοικητικάς Υπηρεσίας, ΣΕ 2059 σ. 1213. — Πρόσληψις και απόλυσις θυρωρού· πράξεις διοικήσεως· ενέργεια αυτών κατά τα εκ των άρθρων 788 Α.Κ. και 4 του ν. 3741/1929 περί της ιδιοκτησίας κατ' ορόφους προκύπτοντα· άκυρότης άλλως καταγγελίας συμβάσεως εργασίας, Π 4129 σ. 1216. — Λύσις ατομικής συλλογικής συμβάσεως εργασίας· Εμπορικόν και Βιομηχανικόν Επιμελητήριον ως εκπροσωπευτική οργάνωσις· έννοια άρθρου 23, παράγραφος 2 ν. 3239/1955, ΑΠ 378 σ. 1017. — Έλλειψις δεσμεύσεως των διοικούντων και συμβολαιογράφων εκ της εκ' άνθ. 24/1963 διοικητικής αποφάσεως, δι' ής, πλην άλλων, ρυθμίσθησαν οι νόμιμοι αποδοχαί των υπαλλήλων των Γραφείων τούτων, ως στερουμένων των διοικούντων και συμβολαιογράφων της ικανότητος συμμετοχής των και εποψέως και της εκπροσωπήσεως τούτων υπό του λαβόντος μέρος εις την διένεξιν Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου Αθηνών· έννοια διατάξεως άρθρου 23, παράγραφος 2, ν. 3239/1955, Π 20106 σ. 1402.— Προσωρινή διοίκησις σωματείου και ενέργεια δικαιοπραξιών, Π 4488 σ. 1341. — Εκπρόσωποι ησφαλισμένων· προστασία ως προς την απόλυσιν, ΣΕ 1357 σ. 819.

Αντιστάσεως Οργανώσεις. Βλ. λ. **Νεοπολεμισταί.**

Ανώνυμος Εταιρεία. Σύμβουλος και (συγχρόνως) υπάλληλος Ανωνύμου Εταιρείας, ΝΖ σ.

1. — Ἀνώτατον ὅριον ἀποδοχῶν κατ' ἄρθρον 1 ἀ.ν. 17/1967· περιλαμβάνονται εἰς τὰς ἀποδοχὰς καὶ τὰ δικαιολογούμενα εἰς τοὺς διοικητικοὺς συμβούλους Ἀνωνύμου Ἑταιρείας, κατὰ τὸ καταστατικὸν αὐτῆς, ποσοστὰ ἐπὶ τῶν κερδῶν ἑκάστης χρήσεως, Γν. Σ. σ. 1513. — Ὀκτάωρος ἡ ἐργασία προσωπικοῦ Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν, αἱ ὁποῖαι ἀσκοῦσι βιομηχανίαν, τῆς ἑπταώρου ἐργασίας κατ' ἄρθρον 7 ἀ.ν. 547/1937 περιοριζομένης εἰς μὴ βιομηχανικὰς ἐπιχειρήσεις· περίπτωσις ἐργαζομένου εἰς λογιστήριον βιομηχανικῆς ἐπιχειρήσεως, ΑΠ 548 σ. 14. — Ἰσχὺς ὡς πρὸς τοὺς ὑπαλλήλους τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων, ἀφ' οἱανδήποτε μορφὴν καὶ ἂν ἀσκοῦνται αὗται, τῆς ὀκταώρου ἡμερησίας καὶ τρισαρακονταωκταώρου ἑβδομαδιαίως ἐργασίας καὶ διὰ τοὺς εἰς τὰ Γραφεῖα τούτων ἐργαζομένους, ΑΠ 627 σ. 93. — Νόμιμοι ὧραι ἐργασίας βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων· ἐφαρμογὴ ὀκταώρου ἐργασίας φυλάκων ἀποθηκῶν τούτων, τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 7, παράγραφος 1, ἀ.ν. 547/1937 περὶ δικαιώρου ἐργασίας ἀναφερομένης εἰδικῶς εἰς νυκτοφύλακας Τραπεζῶν καὶ Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν, ΑΠ 662/1967 σ. 151.—Ρύθμισις διὰ τοῦ ἄρθρου 18 τοῦ ἀπὸ 8/13 Ἀπριλίου 1932 προεδρικοῦ διατάγματος τῶν ὡρῶν ἐργασίας τῶν ὑπαλλήλων Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν καὶ τῶν Γραφείων· καθιέρωσις διὰ τοῦ ἄρθρου 7, παράγραφος 5, τοῦ ἀ.ν. 547/1937 ἑπταώρου ἐργασίας διὰ τοὺς ἀπασχολουμένους εἰς μὴ βιομηχανικὰς ἐπιχειρήσεις καὶ ἐργασίας· ἀναίρεσις ἀποφάσεως μὴ διευκρινούσης, ἂν ἡ ἐργοδότις, πρὸ τῆς ἰσχύος εἰργάζετο ὁ μισθωτός, ἤρκει ἡ ὑπ' αὐτὴν βιομηχανικὴν ἐπιχείρησιν, στερουμένης οὕτω τῆς ἀποφάσεως νομίμου βάσεως, ΑΠ 172 σ. 671.

Ἀνώτατον ὅριον. Ἀποδοχῶν ὑπαλλήλων κατ' ἀ.ν. 17/1967, Γν. Σ. σ. 1513. — Ἀποζημιώσεως ἐπὶ ἀπολύσεως κατ' ἀ.ν. 175/1967, ΑΠ 4508 σ. 1541.

Ἀνωτέρα βία. Βλ. λ. **Βία**.

Ἀξιοπιστία. Μαρτύρων· ἀνατίθεται εἰς τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου τῆς οὐσίας· ἔλλειψις ὑποχρεώσεως τούτου νὰ ἐκθέσῃ τοὺς λόγους, δι' οὓς λείθεται περὶ τῆς ἀξιοπιστίας των, οὐδὲ νὰ ἀπαντᾷ ἐπὶ σχετικῶν ἐπιχειρημάτων τῶν διαδίκων, ΑΠ 495 σ. 1522.

Ἀξιωματικοί. Βλ. λ. **Στρατιωτικοί**.

Ἀοριστία. Παροχῆς προσδιορισμὸς κατ' ἄρθρον 371 Α.Κ.· Ἔλεγχος, ΝΖ σ. 529, ΑΠ 1774 σ. 558. — Λόγου ἀναιρέσεως, ΑΠ 260 σ. 635. — Ἐξωδικητικῆς ἀποδείξεως, ΑΠ 4623 σ. 933. — Ἐνστάσεως ἐργοδότου περὶ καταλογισμοῦ ὠφελειῶν μισθωτοῦ ἐκ τῆς παροχῆς ἄλλαχοῦ ἐργασίας κατ' ἄρθρον 656 § 2 Α.Κ., ΑΠ 19019 σ. 1533.

Ἀπαλλαγή. Μισθωτοῦ ἀπὸ ὑποχρεώσεως στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας· συνέπειαι, ΑΠ 77 σ. 437. — Ἀπὸ κατηγορίας μισθωτοῦ, ἀπολυθέντος δι' ἀξιοπόνων πράξιν· συνέπειαι, ΑΠ 2194 σ. 358, ΑΠ 255 σ. 735. — Ἐπὶ ἐπαγγελματικῆς ἀδυναμίας παροχῆς, ΑΠ 136 σ. 624.

Ἀπαράδεκτον. Βλ. καὶ λ. **Ἀναίρεσις**. Προσθήκης ἄλλων λόγων ἀκυρότητος δικαιοπραξίας, μὴ περιεχομένων ταυτοχρόνως σωστικῶς ἢ ἐκ πλαγίου εἰς τὴν ἀγωγήν, ΑΠ 536 σ. 490. — Ἀντεφέσεως ὡς πρὸς τὸ μὴ ἐκκληθὲν κεφάλαιον· αὐτεπάγγελτος ἔρευνα τοῦ ἀπαραδέκτου, Π 221 σ. 614. — Καταγγελίας συμβάσεως μετὰ μήνυσιν δι' ἀξιόποινον πρᾶξιν μισθωτοῦ· κύρωσις ἀπαραδέκτου τῆς ποινικῆς διώξεως ἐλλείψει ἐγκύρου ἐγκλήσεως· συνέπειαι· ἀνεφαρμοστον προθεσμιῶν ἄρθρου 6 ν. 3138/1955, ΑΠ 23 σ. 349.

Ἀπασχόλησις. Πρόσθετος εἰς ἄλλον εἶδος ἐργασίαν, Π 4008 σ. 481, ΑΠ 662 σ. 151.—Πλέον τῆς συμφωνηθείσης ἡ συνήθους ἐργασίας· ἐφαρμογὴ ἄρθρων 659 Α.Κ., ΑΠ 662 σ. 151.— Μειουμένη καὶ μισθός, Ἔγγρ. σ. 503, Π 1419 σ. 555, ΑΠ 297 σ. 821, Ἔγγρ. σ. 1236. — Διὰ τὸ δικαίωμα ἀδείας, Βλ. λ. **Ἄδεια μισθωτῶν**. — Μὴ πραγματικὴ λόγῳ μὴ ἀποδοχῆς ὑπηρεσιῶν ἀπὸ τοῦ ἐργοδότου, τελοῦντος ἐν ὑπερημερίᾳ· ἔλλειψις δικαιώματος ἀδείας καὶ ἐπιδόματος ἀδείας, Π 3807 σ. 616.— Εἰς πλείονας ἐργοδότας, ΝΖ σ. 749.— Πολλαπλῆ λῆψις οἰκογενειακοῦ ἐπιδόματος ἐξ ἑνὸς τῶν ἐργοδοτῶν· μὴ καταβολὴ οἰκογενειακοῦ ἐπιδόματος ὑπὸ τοῦ Α.Α.Ο.Ε.Μ., Ἔγγρ. σ. 1293, Γν. Σ. σ. 1235.— Ἔννοια ὅρου τοῦ νόμου 3198/1955 ἀπὸ καθεστῶτος πλήρους ἀπασχολήσεως, Π 2336 σ. 952.— Ὁ μονομερὴς προσδιορισμὸς τῆς παροχῆς ἐν τῇ συμβάσει ἐργασίας· ἀποχρέωσις ἐργοδότου πρὸς ἀπασχόλησιν τοῦ μισθωτοῦ, ΝΖ σ. 529.—Καθ' ἑορτὴν 28 Ὀκτωβρίου· δικαιώματα, ΝΖ σ. 1357.

Ἀπεργία. Τινὰ περὶ ἀπεργίας· δικαίωμα τῶν μισθωτῶν ἔννοια καὶ περιεχόμενον· ἀπεργία καὶ συνδικαλιστικὴ ἐλευθερία· περιορισμοί· ὅρια ἀσκήσεως· ἔλλειψις παρ' ἡμῖν διατάξεως ὁριζούσης ὅτι τὸ δικαίωμα τῆς ἀπεργίας ἀνήκει ἀποκλειστικῶς εἰς τὰ ἐπαγγελματικὰ σωματεῖα, ΝΖ σ. 335.— Συνέπειαι τινὲς ἐκ τῆς νομίμου ἀπεργίας· ἀναστολὴ ἐκτελέσεως συμβάσεως ἐργασίας· συνέπειαι· ἐπιχειρήσεις κοινῆς ὠφελείας κλπ.· διακοπὴ ἀσφαλιστικῆς ὑποχρεώσεως· ἀτυχήματα κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἀπεργίας· ὑπολογισμὸς χρόνου ἀπασχολήσεως δι' ἄδειαν ἡμερῶν ἀδείας καὶ ἀποζημιώσεως διὰ καταγγελίαν συμβάσεως ἐργασίας· λευκὴ ἢ ἀφανὴς ἀπεργία, ΝΖ σ. 111.— Καὶ πάλιν περὶ ἀδεσπότου ἀπεργίας, ΝΖ σ. 657.— Ἄσκησις τοῦ δικαιώματος τῆς ἀπεργίας, ΝΖ σ. 721.— Δικαίωμα ἀπεργίας· ἀνήκει τοῦτο εἰς ἀναγνωσμένα ἐπαγγελματικὰ σωματεῖα καὶ ὄχι εἰς μεμονωμένα ἄτομα ἢ ἀνοργανώτους ὁμάδας ἐργαζομένων, μὴ ἐχούσας δικαιοπρακτικὴν ἱκανότητα πρὸς σύναψιν σ.σ.ἐ.· νομιμοποίησις τῆς ἀρχικῶς μὴ ὀργανωμένης ἀπεργίας· συνέπειαι ἐκ τῆς κηρύξεως παρανόμου ἀπεργίας· κρίσις τοῦ δικαστοῦ, ἐποχεμένη εἰς τὸν ἔλεγχον τοῦ Ἀρείου Πάγου, περὶ σωστῆς ἐκ μέρους μισθωτοῦ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ΑΠ 272 σ. 729.— Ἀτομικὰ δικαιώματα καὶ ἀπεργία· συμβολὴ εἰς τὴν μέθοδον ἑρμηνείας τῶν ἀτομικῶν δικαιωμάτων περιεχόμενον συνταγματικῆς προστασίας τῆς συνδικαλιστικῆς ἐλευθερίας· συνταγματικὴ προστασία τῆς συλλογικῆς συμβάσεως· φύσις καὶ ὅρια ἀπεργίας· δικαιοπρακτικὴ ἱκανότης πρὸς σύναψιν συλλογι-

κῆς συμβάσεως ἐργασίας ὡς προϋπόθεσις τῆς νομιμότητος τῆς ἀπεργίας, Μελ. σ. 987.—Ἀδέσποτος καὶ σωματειακὴ ἀπεργία (μετὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 87 διαθνῆ σύμβασιν ἐργασίας), ΝΖ σ. 1057.— Ἡ δικαιοπρακτικὴ ἱκανότης πρὸς σύναψιν συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ὡς προϋπόθεσις τῆς νομιμότητος τῆς ἀπεργίας, ΝΖ σ. 1010.— Ἀναπτυξις συνδικαλιστικῆς δράσεως μισθωτοῦ ὑπὸ τὴν ἔννοιαν καταχρηστικῆς καταγγελίας συμβάσεως· συμμετοχὴ εἰς ἀπεργίαν· προϋποθέσεις νομίμου ἀπεργίας, ΑΠ 380 σ. 1020.

Ἀπόδειξις. Βλ. καὶ λ. **Ἀναίρεσις, Ἀνέλεγκτον, Ἐργατικαὶ διαφοραί, Ἔγγραφα, Μάρτυρες, Ὁμολογία, Ὅρκος.** — Βάρος ἀποδείξεως τοῦ ἐγκύρου τῆς ἐκδηλώσεως δικαιοπρακτικῆς βουλήσεως, ΑΠ 269 σ. 952.—Αἱ ἐργατικαὶ διαφοραὶ κατὰ τὸν νέον Κώδικα Πολιτικῆς Δικονομίας· ἀποδείξεις· ἀποδεικτικὰ μέσα, Μελ. 785 ἑπ. — Διεξαγωγὴ ἀποδεικτικῆς διαδικασίας κατὰ τὸν νέον Κώδικα Πολιτικῆς Δικονομίας, Ἐγκ. Ἐπ. Δικ. σ. 1182.— Περὶ ὀρθῆς ἐφαρμογῆς τῶν διατάξεων τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας περὶ ἀποδεικτικῶν μέσων, Ἐγκ. σ. 1189.— Ἐθίμων περὶ μικροτέρας διαρκείας ἐργασίας, ΑΠ 296 σ. 810.— Προϋπηρεσίας λογιστῶν, βοηθῶν λογιστῶν, ΑΠ 155 σ. 881.— Ἀπορίας καὶ ἀνεργίας πολεμιστοῦ πρὸς ἀναγκαστικὴν τοποθέτησίν των, ΣΕ 1939 σ. 1205.— Μνεία ἐν ἀποφάσει ὅτι πρὸς σχηματισμὸν τῆς κρίσεώς της ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν καὶ ἐξετίμησε καὶ τὰ παρὰ τῶν διαδίκων προσαχθέντα καὶ ἐπικληθέντα ἔγγραφα· διάθεσις ἐκ τούτου ὅτι ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν καὶ ἐξετίμησε καὶ τὰ παρὰ τοῦ ἀναιρεσείοντος ἐπικληθέντα καὶ προσαχθέντα ἔγγραφα· ἀπόρριψις λόγου ἀναιρέσεως, ΑΠ 626 σ. 80, ΑΠ 687 σ. 145, ΑΠ 693 σ. 159, ΑΠ 645 σ. 172, ΑΠ 688 σ. 253, ΑΠ 194 σ. 828.— ...μὴ ἀναγκαῖα εἰδικὴ μνεία τούτων, ΑΠ 626 σ. 80, ΑΠ 687 σ. 145, ΑΠ 645 σ. 172— ...ἐκ τῆς ἐξάρσεως τινῶν, εἰδικῶς ἀνηιωνευομένων, αὐδαμῶς συνάγεται τὸ ἀντίθετον, ΑΠ 626 σ. 80.—Ἡλικίας ἠσφαλισμένων εἰς τὸ Ι.Κ.Α., ΣΕ 2123 σ. 101.

Ἀπόδειξις ἐξοφλητική Βλ. λ. **Καταβολή.**

Ἀποδοχαί. Βλ. καὶ λ. **Ἄδεια μισθωτῶν** (προσθ. Α 4, Β΄), **Ἐπιδόματα, Ἐργασίας σύμβασις, Συλλογικαὶ διαφοραὶ ἐργασίας, Συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας, Ὑπάλληλοι δημόσιοι κλπ.**

1. **Γενικά· Ἔννοια· περιεχόμενον.** Κατὰ κανόνα εἰς χρῆμα· τρόποι ὑπολογισμοῦ μισθοῦ εἰς φιλοδωρήματα, Γνμδ. γνθ. σ. 1321.— Εἰθισμένος μισθός· πότε ὀφείλεται· ἔννοια αὐτοῦ, Π 21292 σ. 363.— Καταβολὴ εἰθισμένου μισθοῦ κατ' ἄρθρον 653 Α.Κ.· συναγόμενα ἐκ τῶν ὀρθρων 648, 649, 653 Α.Κ.· ὑποχρέωσις ἐργοδότου πρὸς καταβολὴν εἰς τὸν μισθωτὸν τοῦ εἰθισμένου μισθοῦ, ἐὰν τὸ ποσὸν τοῦ μισθοῦ δὲν ἔχῃ ὁρισθῇ διὰ τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἐκείνου δηλαδὴ τοῦ μισθοῦ, τὸν ὁποῖον καταβάλλουσιν ἄλλοι ἐργοδόται διὰ ὁμοίας ἐργασίας νὲς ἄλλους μισθωτοὺς τοῦ αὐτοῦ φύλου καὶ ἡλικίας, παρέχοντας δὲ ἐργασίας τοῦ αὐτοῦ εἴδους ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ καὶ ὑπὸ τὰς αὐτὰς συνθήκας, ΑΠ 77 σ. 470, ΑΠ 296 σ. 810.— Παρεχομένη πρὸς μισθωτὸν διὰ συμφωνίας μετὰ ἐργοδότου εὐκαιρία εἰσπράξεως χρηματικῶν ποσῶν παρὰ τρίτων· ἔννομοι συνέπειαι ὡς μισθοῦ μόνον ὁσάκις ἡ εἴσπραξις εἶναι κατὰ νόμον ἐπιτρεπτή, μὴ ἐπερχομένης ἄλλως ἀποσβέσεως τῆς ὀφειλῆς τοῦ ἐργοδότου διὰ τὴν ἐργασίαν· καταχρηστικὴ ἄσκησις δικαιώματος μισθωτοῦ, ΑΠ 395 σ. 1394.—Ἀμοιβὴ διὰ νομίμων φιλοδωρημάτων· ἔξεύρεσις βάσει τούτων τοῦ ὀφειλομένου μισθοῦ, Π 5023 σ. 1533. — Τακτικαί· ἔννοια, ΑΠ 639 σ. 22, Π 1774 σ. 559, ΑΠ 167 σ. 606, Π 4957 σ. 1534.— Ἔννοια τακτικῶν ἀποδοχῶν μισθωτοῦ κατ' ἄρθρον 3 § 2 νόμου 2112/1920 καὶ ἄρθρον 5 § 1 ν. 3198/1955, ἐφαρμοζομένων καὶ προκειμένου περὶ καθορισμοῦ τῆς εἰς τοὺς ἐργάτας καὶ τεχνίτας ὀφειλομένης κατὰ τὸ ἄ.ν. 16/18 Ἰουλίου 1920 ἀποζημιώσεως ἐν περιπτώσει καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ΑΠ 639 σ. 22.— Θεώρησις ὡς τακτικῶν ἀποδοχῶν καὶ τῶν κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας καταβαλλομένων προσθέτων ἀποδοχῶν, ἐφ' ὅσον ἐδίδοντο τακτικῶς καὶ μονίμως ὡς συμβατικὸν ἢ νόμιμον ἀντάλλαγμα τῆς ἐργασίας, ΑΠ 639 σ. 22.— Θεώρησις ὡς τακτικῶν ἀποδοχῶν τοῦ μισθωτοῦ τοῦ μισθοῦ, ὡς καὶ πάσης ἄλλης παροχῆς, ἐφ' ὅσον δίδεται ἀντὶ μισθοῦ, οἱονδήποτε παροχῶν εἰς εἶδος (ἄρθρον 3 § 2 ν. 2112/1920) καὶ ὡς ὁμοιβῆς τῆς ἐργασίας πάσης παροχῆς χορηγουμένης εἰς τὸν μισθωτὸν (ὁμοιβὴ εἰς χρῆμα ἢ εἰς εἶδος), ἀνεξαρτήτως τρόπου καθορισμοῦ αὐτῆς (ἄρθρον 6 ν. 765/1943)· παροχὴ γάλακτος κατὰ διαιτητικὰς ἀποφάσεις· χορήγησις χάριν καὶ ἕνεκεν τῆς ἐργασίας καὶ δι' αὐτὴν καὶ ὄχι πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῶν λειτουργικῶν ἀναγκῶν τῆς ἐπιχειρήσεως· συνυπολογισμὸς εἰς ἀποδοχὰς διὰ δῶρα καθ' ἑορτὰς καὶ διὰ τὴν κατ' ἀ.ν. 539/1945 ἄδειαν, Π 25544 σ. 297.— Ἔννοια τοῦ κατ' ἄρθρον 653 Α.Κ. μισθοῦ ἢ ἀποδοχῶν· θεώρησις ὡς μισθοῦ καὶ πάσης προσθέτου χρηματικῆς ἀντιπαροχῆς, παρεχομένης τακτικῶς καὶ καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς ἐργασίας, ἅτε ἢ καταβαλλομένη διὰ τὴν παρὰ τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων ἐπιτρεπτῶς παρεχομένην ἐργασίαν κατὰ Κυριακὰς καὶ ἐξωρετέας ἑορτάς, περιλαμβανομένης καὶ τῆς ἐπιφορικῆς κατὰ τὰς ἡμέρας αὐτὰς παρεχομένης τοιαύτης, ἢ δι' ὁδοιπορικὰ ἔξοδα ἄνευ ἀποδόσεως λογαριασμοῦ καὶ ἀσχέτως τῆς πραγματοποιήσεως ἢ μὴ ἐξόδων ὑπὸ τοῦ ὑπαλλήλου, παρεχομένων καὶ τούτων ὡς ἀντάλλαγμα τῆς ἐργασίας, Π 26 σ. 678. — Συνυπολογισμὸς εἰς τακτικὰς ἀποδοχὰς καὶ τῶν δώρων ἑορτῶν καὶ Πάσχα, ΑΠ 639 σ. 22, Εἰσαγ. σ. 22. ΣΕ 1769 σ. 42.—... καὶ τῆς δυνάμει τῆς ὑ.ν. 8930/1946 προσαυξήσεως μισθοῦ δι' ἐργασίαν κατὰ Κυριακὰς καὶ νόμῳ ἐξωρετέας ἡμέρας, ἐφ' ὅσον τοιαύτη ἐργασία παρείχετο τακτικῶς, ΑΠ 639 σ. 22, Εἰσαγ. σ. 22.— ... καὶ ἐπιτρεπτῶς, Εἰσαγ. σ. 22.—Ἐπίδομα ἀδείας· χαρακτὴρ ὡς μισθοῦ· συνέπειαι, Σημ. σ. 984, Π 1774 σ. 559.— Ἔννοια μισθοῦ δι' ὑπολογισμὸν τῆς κατ' ἄρθρον 5 ν. 551/1915 ἀποζημιώσεως· πᾶσα ἀντιπαροχή, ἥτις δίδεται

εἰς ἀντάλλαγμα τῆς ἐργασίας, συνεπῶς καὶ ἡ δι' ὑπερωριακὴν ἐργασίαν τακτικῶς κατὰ μῆνα παρεχομένη, ΑΠ 1747 σ. 19.— Ἔννοια ἀποδοχῶν δι' ὑπολογισμὸν ἀσφαλιστικῶν παροχῶν Ι.Κ.Α. ὑπαγωγὴ καὶ τῶν δώρων ἑορτῶν Χριστουγέννων καὶ Πάσχα, τὰ ὁποῖα, ὡς ἐκ τῆς παγίας μορφῆς, ὑφ' ἣν καταβάλλονται, ἐξομοιοῦνται πρὸς τὰς λοιπὰς τακτικὰς ἀποδοχὰς τῶν ἐργαζομένων καὶ τὰ ὁποῖα πρὸς ἐξεύρεσιν τοῦ ὕψους τῶν συνταξίμων ἀποδοχῶν, ἐπιμερίζόμενα ἀναλόγως, κατανέμονται ἰσομερῶς εἰς τὰς λοιπὰς τακτικὰς ἀποδοχὰς τῶν ἠσφαλισμένων, ΣΕ 1769 σ. 42.— Μισθός, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ὑπολογίζονται αἱ πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. ἀσφαλιστικαὶ εἰσφοραί, ΑΠ 6099 σ. 620.— Ἔννοια ἀποδοχῶν μισθωτῶν δι' εἰσφορὰς πρὸς τὸ Ι.Κ.Α.· δὲν ὑπάκειται εἰς ταύτας τὸ κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 35 καὶ 37 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 ἐπίδομα ἀσθενείας, καταβαλλόμενον ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α.· παροχὴ τοῦ ἐργοδότου κατ' ἄρθρον 657 Α.Κ. ὑποκειμένη εἰς εἰσφορὰς μόνον τὸ μετὰ τὴν ἕκπτωσιν τοῦ ἐπιδόματος ἀσθενείας ὑπόλοιπον τοῦ μισθοῦ· πρόσθετον ἀντάλλαγμα παροχῆς ἐργασίας, ὑποκείμενον εἰς εἰσφοράν, τὸ ἐπίδομα ἀδείας μισθωτοῦ, ΑΠ 305 σ. 1016.— Τίνες παροχαὶ δὲν θεωροῦνται ἀποδοχαὶ τῶν μισθωτῶν δι' εἰσφορὰς εἰς τὸ Ι.Κ.Α., Ἐγκ. σ. 134.—Δαπάναι μετακινήσεως ἐκτὸς ἕδρας ὑπαλλήλων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου κατ' ἄρθρον 9 § 3 ἀ.ν. 1538/1950· καθορισμὸς ἀνεπίτρεπτος ἔρευνα ὑπὸ δικαστηρίου ἂν ἐξετέλεσαν τὴν ὑπηρεσίαν ἐκτὸς Γραφείου, ὃ' ἣν ἐπεβλήθησαν εἰς δαπάνας· καταβολὴ τούτων ὡς προσαυξήσεως μισθοῦ· δαπάνη μετακινήσεως κλητήρων τῶν ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας Ὀργανισμῶν, ἐν οἷς καὶ τὸ Ι.Κ.Α., ΑΠ 585 σ. 32.— Συντάξιμος μισθὸς δι' ἀπονομὴν συντάξεως παρὰ τοῦ Ταμείου Συντάξεως καὶ Προνοίας Προσωπικοῦ Γεωργικῶν Συνεταιριστικῶν Ὀργανώσεων· συνυπολογισμὸς καὶ τῆς δι' ὑπερωριακὴν ἀπασχόλησιν ἀμοιβῆς, ἐφ' ὅσον πρόκειται περὶ ὑπερωριῶν, πραγματοποιουμένων ὄχι ἀπλήστως ἢ κατὰ περίστασιν, ἀλλὰ τακτικῶς καὶ συνεχῶς, ΣΕ 1297 σ. 1287.— Συντάξιμοι ἀποδοχαὶ ἠσφαλισμένων τοῦ Ταμείου Συντάξεων Προσωπικοῦ Η.Ε.Μ.· μὴ ὑπαγωγὴ εἰς ταύτας τῶν ἐν ἄρθρῳ 14 § 4 τοῦ Καταστατικοῦ ἀπαριθμουμένων εἰδικῶν ἀπολαυῶν, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ τῶν διὰ δῶρα ἢ οἰκονομικὰς ἐνισχύσεις προσθέτων ἀποδοχῶν καὶ πάσης ἄλλης παροχῆς, χορηγουμένης ὑπὸ μορφὴν προσαυξήσεως ἢ ἐπιδόματος ἀκριβείας βίου· ἔννοια ὡς προσθέτων διὰ δῶρα ἀποδοχῶν καὶ τῶν παροχῶν διὰ δῶρα ἑορτῶν Χριστουγέννων καὶ Πάσχα, ΣΕ 2262 σ. 1359.— Παροχαὶ ἐξ ἐλευθεριότητος· χαρακτήρ, Ἔγγρ. σ. 134.— Μισθὸς ἀσθενείας ναυτικοῦ, Π 864 σ. 169.— Ὡρομίσθιον καταβαλλόμενον, βάσει τοῦ ὁποίου ὑπολογίζεται ἡ ἀποζημίωσις μισθωτῶν ἐπὶ παροχῇ παρανόμων ὑπερωριῶν· ὑπολογισμός· ἔννοια ἄρθρων 8 ν.δ. 4020/1959, ΑΠ 712 σ. 216.— Παροχαὶ πρὸς ἀδελφὰς νοσοκόμους ὑπὸ τὴν ἔννοιαν μισθοῦ, Γν.Σ. σ. 664.— Βραβεῖα ἐργασίας· πρόσθετος ἀμοιβὴ τοῦ μισθωτοῦ· μέρος τοῦ μισθοῦ συνέπεια ἐκ τούτου, Ἔγγρ. σ. 751.—Μισθὸς ναυτικοῦ ἐπὶ ναυαγίου πλοίου, ΑΠ 194 σ. 828. — Ἔλλειψις δικαιώματος μισθοῦ ἐπὶ παροχῇ ἐργασίας ὄχι ὑπὸ τὸν χαρακτῆρα συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας, ἀλλ' ἐξ ἠθικῆς ὑποχρεώσεως, Π 2161 σ. 1215.— Δημοψήφισμα καὶ μισθός, Σημ. σ. 1256.

2. **Καθορισμὸς· αὐξήσεις.** α', Γενικά. Σύστημα καθορισμοῦ ἀποδοχῶν κατ' ἀ.ν. 3239/1955· διατηρητικαὶ ἀποφάσεις· συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας· κατάρτισις· περιεχόμενον· διακρίσεις· ἔκτασις δεσμεύσεως κλπ. Βλ. λ. **Συλλογικαὶ διαφοραὶ ἐργασίας, Συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας.** — Ὁ νέος καθορισμὸς ἀποδοχῶν προσωπικοῦ Γραφείων ἐπιχειρήσεων διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 47/1967 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ. Α.Δ. Ἀθηνῶν· ἀπάλειψις ὅρου προηγουμένων διατηρητικῶν ἀποφάσεων περὶ πλήρους νομίμου μισθοῦ εἰς ἀπασχολουμένους πέραν 3½ ὡρῶν ἡμερησίως, ΝΖ σ. 185.— Οἱ νέοι νομικοὶ μισθοὶ ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων ἀποφάσεως 1/1968 Δ.Δ.Α.Δ. Ἀθηνῶν, κηρυχθεῖσα ἐκτελεστὴ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 15665/1968 ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας· ἔκτασις δεσμεύσεων ἐξ αὐτῆς· Δημόσιον, Ν.Π.Δ.Δ.· κατίσχυσις ἐναντι ἀντιθέτων ὅρων λοιπῶν συλλογικῶν συμβάσεων· ἔναρξις ἰσχύος κλπ., ΝΖ σ. 308. — Ἐλάχιστα ὅρια μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων, Σημ. σ. 720.— Καθορισμὸς μισθῶν· ἀ.ν. 435/1968 περὶ καθορισμοῦ ἐλαχίστων ὁρίων μισθῶν καὶ λοιπῶν ὅρων ἐργασίας κατηγοριῶν τινων μισθωτῶν καὶ διατάξεις ν. 3239/1955, Σημ. σ. 920.— Αἱ νέαι αὐξήσεις τῶν κατωτάτων ὁρίων ἡμερομισθίων, ΝΖ σ. 1296.— Κατίσχυσις τῶν ἐθνικῶν γενικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἐναντι τῶν λοιπῶν δυνατοτέρων, Ἔγγρ. σ. 504, 1416.— Συρροὴ ἢ σύγκρουσις συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας καὶ διατητικῶν ἀποφάσεων, Ἔγγρ. σ. 1297.—Ἀνώτατον ὅριον ἀποδοχῶν ὑπαλλήλων· ἔννοια ἀ.ν. 17/1967, Γν.Σ. σ. 1513.— Κατώτερα ὅρια ἡμερησίων μισθῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων· λῆψις ὑπ' ὄψιν παρεχομένου ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου οἰκογενειακοῦ ἐπιδόματος, Ἔγγρ. σ. 1416.— Συνυπολογισμὸς αὐξήσεων ἀποθελῶν ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου αὐξήσεων ἀποδοχῶν πρὸς μεταγενεστέρας διὰ συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας χορηγουμένας αὐξήσεις, Ἔγγρ. σ. 1416.— Μὴ ὑπαγωγὴ κατεχόντων θέσεις ἐποπτείας ἢ διευθύνσεως ἢ ἐμπιστοσύνης εἰς τὰς διατάξεις περὶ ἐλαχίστων ὁρίων μισθῶν, ΑΠ 233 σ. 667, Π 1532 σ. 1397.— Ἀναπροσαρμογὴ ἀποδοχῶν μισθωτῶν μὲ βάσιν τὸν τιμάριθμον· α) ἐὰν ἡ ὑπὸ τοῦ ἀ.ν. 362/1945 τασσομένη ἀπαγόρευσις ἀφορᾷ καὶ εἰς τὴν συνομολόγησιν ὅρων περὶ τιμαριθμικῆς ἀναπροσαρμογῆς τῶν ἀποδοχῶν τῶν μισθωτῶν, β) ἐὰν πάντως μετὰ τὴν ἰσχὺν τοῦ νόμου 3239/1955 ἐπιτρέπεται ἡ ἀπώλησις ἀποδοχῶν ὑψηλοτέρων τῶν ὑπὸ τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας καθορισμένων καὶ ἐξαρτωμένων ἀπὸ ἀπόνεως ὕψους ἐκ τῆς ἐξελίξεως τοῦ ὑπὸ τῆς Ἐθνικῆς Στατιστικῆς Ὑπηρεσίας τῆς Ἑλλάδος καταρτιζομένου δείκτου τιμαρίθμου, γενικώτερον δὲ εἶαν μετὰ τὸν ρηθέντα νόμον ἐπιτρέπουσα ἡ ἀπαγόρευσις συνομολογή-

4. **Εἰς εἶδος παροχαί.** Βλ. λ. **Παροχαί εἰς εἶδος.**

5. **Ἐπιδόματα· πρόσθετοι παροχαί δι' ἐργασίαν κατὰ Κυριακάς, νύκτας ἢ ὑπερωριακήν· παροχαί δι' ἑορτάς.** Βλ. λ. **Ἐπιδόματα, Ἑορταί, Κυριακή, Νυκτερινή ἐργασία, Ὑπερωρίαι, Ἀδρον ἑορτῶν.**

6. **Καταβολή· καθυστέρησις· ποινικὸν ἀδίκημα.** Ἐξωδικητικὴ ἀπόδειξις, ΑΠ 1774 σ. 559, ΑΠ 4623 σ. 933, ΑΠ 4957 σ. 1534.—Χαρτόσημον ἐξωδικητικῶν ἀποδείξεων μισθῶν, ἀποζημιώσεων ν. 2112/1920· τίνας διαφέρει, ΑΠ 209 σ. 666.— Αἴτημα καταβολῆς τόκων διὰ καθυστερουμένας ἀποδοχάς, ΑΠ 15424 σ. 1266.— Καθυστέρησις φιλοδωρημάτων ὡς ποινικὸν ἀδίκημα, Γνμδ. γνθ. σ. 1321.

7. **Συμψηφισμός· παραίτησις· παραγραφή.** Βλ. λ. **Ἐργασίας σύμβασις** (παράγρ. 11), **Παραίτησις, Παραγραφή, Συμψηφισμός.**

Ἀποδοχή. Ἀνεπιφύλακτος λῆψις ἀποζημιώσεως ν. 2112/1920 λόγῳ ἄνευ καταγγελίας τῆς συμβάσεως· δὲν σημαίνει, ἄνευ ἄλλου τινός, καὶ ἀποδοχὴν τῆς καταγγελίας, Π 6 σ. 609.— Ὑποχρέωσις ἐργοδότου πρὸς ἀποδοχὴν τῶν προσφερομένων κατὰ τὴν σύμβασιν ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ ὑπηρεσιῶν, ΑΠ 297 σ. 824.— Ἀποδοχὴ ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ τῆς μεταβολῆς τῶν ὅρων τῆς συμβάσεως ἐργασίας· συνέπειαι, Π 3019 σ. 1069.— Ἀναίρεσις ἀποφάσεως δεχθείσης ἀποδοχὴν ἀποφάσεως, καταστάσης ἀπαραδέκτου τῆς κατ' αὐτῆς ἐφέσεως, χωρὶς νὰ καθορίζῃ ποῖον τὸ διοικοῦν ὄργανον τοῦ νομικοῦ προσώπου καὶ πόθεν εἶλκεν ὁ ἐκπροσωπος τούτου τὴν εἰδικὴν ἐξουσίαν πρὸς ἐνέργειαν πράξεως ἀποδοχῆς, ΑΠ 157 σ. 1038.— Ἀνάκλησις ἀτομικῆς διοικητικῆς πράξεως καὶ ὁπόταν ὑπάρχῃ συναίνεσις τοῦ ἰδίου αὐτῆ, ΑΠ 51 σ. 417.

Ἀποζημίωσις. Βλ. καὶ λ. **Ἄδεια μισθωτῶν** (παράγρ. Α' 5, ε), **Ἀδικαιολόγητος πλουτισμός, Ἀδικοπραξία, Ἐργατικὰ ἀτυχήματα, Ἱκανοποίησις χρηματική, Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας, Στράτευσις, Ὑπερωρίαι.** — Ἀπαιτήσεις ἐργοδότου διὰ ζημίας ὑπὸ μισθωτοῦ, ΝΖ σ. 47.— Πρόκλησις ὑπὸ μισθωτοῦ ζημιῶν εἰς τὸν ἐργοδότην κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας καὶ ὑποχρέωσις πρὸς ἀποζημίωσιν κατ' ἄρθρον 652 Α.Κ.· συμψηφισμὸς ἀπαιτήσεως ἐργοδότου πρὸς ἀποζημίωσιν ν. 2112/1920, Π 12573 σ. 1074.—Ἀπολυομένων μισθωτῶν Δημοσίου, ΝΖ σ. 1552.—Περιορισμὸς ἀποζημιώσεων διὰ καταγγελίαν συμβάσεως ἐργασίας κατ' ἀ.ν. 173/1968· ἐὰν αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 2 § 2 καὶ 3 § 1 τοῦ ἀ.ν. 173/1968 ἔχουν ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ ἐργατοτεχνιτῶν, Γν.Σ. σ. 1353.— Περιορισμὸς ἀποζημιώσεως ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων δι' ἀπόλυσιν ἐκτὸς ἐφαρμογῆς ἀ.ν. 99/1967 καὶ 173/1967· εἰσαγωγὴ εἰς τὸν περιορισμὸν μόνων τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων καὶ ὄχι καὶ τῶν ἐργατοτεχνιτῶν· ἀποζημιώσεις κατὰ τὸν Γενικὸν Κανονισμὸν Προσωπικοῦ Ἐξωτερικῶν Ὑπηρεσιῶν τῶν Ἑλληνικῶν Ἠλεκτρικῶν Σιδηροδρόμων· περιπτώσεις ἀναλογικῆς καὶ διασταλτικῆς ἑρμηνείας, Π 4508 σ. 1541.—Ἰατρῶν δι' ἀπόλυσιν ἕνεκα πολυθεσίας, ΑΠ 539 σ. 24.—Πλοιάρχου ἐπὶ καταγγελίας συμβάσεως ναυτολογήσεως λόγῳ ναυαγίου τοῦ πλοίου, ΑΠ 194 σ. 828.— Ἐπὶ ἀπολύσεως τῶν ὑπαγομένων εἰς τὸν ἀ.ν. 31/1967 μονίμων καὶ μὴ μονίμων ὑπαλλήλων τῶν Γεωργικῶν Συνεταιριστικῶν Ὀργανώσεων, ΑΠ 373 σ. 1025.— Ἐπὶ ἀπολύσεως προσωπικοῦ Ἑταιρείας Τδάτων δι' ἀνικανότητα πρὸς ἐργασίαν, ΑΠ 197 σ. 893. —Ἀποζημίωσις ἐφ' ἅπαξ ἐπὶ θανάτου μέλους τοῦ Κλάδου Προνοίας τοῦ Ταμείου Συντάξεων Προσωπικοῦ Τραπέζης Ἀθηνῶν, ΑΠ 376 σ. 1184.— Ἕνεκα παραβάσεως τῶν περὶ προβιβασμοῦ ἢ καταστάσεως ἀξιωματικῶν τοῦ στρατοῦ νόμων· παραγραφή· ἔναρξις, ΑΠ 420 σ. 1545.— Δι' ἐκτὸς ἕδρας ἀπασχόλησιν ἐκτάκτου προσωπικοῦ Σ.Ε.Κ., ΑΠ 49 σ. 628. — Διὰ μὴ δοθείσας παροχὰς εἰδῶν, Π 4623 σ. 933.—Μισθωτοῦ παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. διὰ τὴν ζημίαν αὐτοῦ ἐκ τῆς παρανομίας τῶν ὀργάνων τούτου, ἀρνηθέντων νὰ καταβάλωσιν εἰς αὐτὸν τὸ νόμιμον ἐπίδομα ἀσθενείας, Ε 4123 σ. 29.

Ἀπόλυσις. Βλ. λ. **Ἐργασίας σύμβασις** (παράγρ. 15), **Ἰατροί, Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας, Κατάχρησις δικαιώματος, Ναυτικοί, Νεοπολεμισταί, Πειθαρχία, Στράτευσις, Συνδικαλιστικὰ στελέχη, Τηλεπικοινωνιῶν Ὀργανισμός.**

Ἀπορία. Ὡς προϋπόθεσις δι' ἀναγκαστικὴν τοποθέτησιν πολεμιστοῦ· ἀπόδειξις, ΣΕ 1939 σ. 1203.

Ἀπουσία. Ἀποχὴ μισθωτοῦ ἐκ τῆς ἐργασίας· συνέπειαι. Βλ. λ. **Ἀπεργία, Ἀσθένεια, Ἐργασίας σύμβασις** (παράγρ. 8), **Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας** (παράγρ. Ι.Γα).

Ἀπόφασις. Διαδικασία ἐνώπιον Πολυμελοῦς Πρωτοδικείου (ἔκδοσις ἀποφάσεως), Ἐγκ. σ. 1188.— Μνεία ἐν ἀποφάσει ὅτι πρὸς σχηματισμὸν τῆς κρίσεως της ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν καὶ ἐξετίμησε καὶ τὰ παρὰ τῶν διαδίκων προσαχθέντα καὶ ἐπικληθέντα ἔγγραφα· βεβαίωσις ἐκ τούτου ὅτι ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν καὶ ἐξετίμησε καὶ τὰ παρὰ τοῦ ἀναιρεσείοντος ἐπικληθέντα καὶ προσαχθέντα ἔγγραφα· ἀπόρριψις λόγου ἀναιρέσεως, ΑΠ 626 σ. 80, ΑΠ 687 σ. 145, ΑΠ 693 σ. 159, ΑΠ 645 σ. 172, ΑΠ 688 σ. 233, ΑΠ 194 σ. 828.— ... μὴ ἀναγκαία εἰδικὴ μνεία τούτων, ΑΠ 626 σ. 80, ΑΠ 687 σ. 145, ΑΠ 645 σ. 172.— ...ἐκ τῆς ἐξαιρέσεως τινῶν, εἰδικῶς μνημονευομένων, οὐδαμῶς συνάγεται τὸ ἀντίθετον, ΑΠ 626 σ. 80. — Δὲν ὑποχρεοῦται τὸ Δικαστήριον τῆς οὐσίας νὰ ἐκθέσῃ ἐν τῇ ἀποφάσει του τοὺς λόγους, δι' οὓς πείθεται περὶ τῆς ἀξιοπιστίας τῶν μαρτύρων, οὐδὲ νὰ ἀπαντᾷ ἐπὶ τῶν σχετικῶν ἐπιχειρημάτων τῶν διαδίκων, ΑΠ 495 σ. 1522.— Αἰτιολογία ἀνεπαρκὴς κλπ.· Ἔλλειψις νομίμων βάσεων· ἀναίρεσις. Βλ. λ. **Ἀναίρεσις** (παράγρ. 2). — Παραδεκτὴ αἴτησις ἀναιρέσεως κατὰ πρωτοδικείου ἀποφάσεως, καταστάσης τελεσιδίκου μετὰ τὴν ἀπόρριψιν ἐφέσεως κατ' αὐτῆς ὡς ἀνυποστηρίκτου, ΑΠ 380 σ. 1019.— Προσβλητὴ δι' αἰτήσεως ἀναιρέσεως ἡ ἐκληθεῖσα ἀπόφασις, καθιστηκυῖα τελεσίδικος ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τῆς ἀπορριπτούσης τὴν ἔφεσιν ἀποφάσεως, ἂν ἡ κατὰ τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως ἀσκηθεῖσα ἔφεσις ἀπερρίφθη διὰ τυπικοὺς λό-

σεως ρήτρας τιμαριθμικής αναπροσαρμογής των αποδοχών των μισθωτών, Γν.Σ. σ. 372. — Συμψηφισμός επιδομάτων εις εκαρτέρους των νομίμων αποδοχάς, Είσαγ. σ. 159.—Μειωμένη απασχόληση και μισθός, Έγγρ. σ. 503, ΠΙ 1419 σ. 555, ΑΠ 297 σ. 824, Έγγρ. σ. 1236.—Αναδρομική αύξησις αποδοχών και συμπλήρωσις αποζημιώσεως δι' απόλυσιν, Π 1774 σ. 559.— Καθορισμός αναδρομικών αυξήσεων μισθού διά διαιτητικής αποφάσεως, ΝΖ σ. 1092.— Καθορισμός αποδοχών δι' ορα επί ταις εορταίς βάσει των καταβαλλομένων αποδοχών, ΝΖ σ. 576.— Συνταξιολογισμός προϋπηρεσίας δι' επίδομα πολυετίας, χωρίς να διενεργηθεί εαν και πάλι υποβληθησαν τα οικεία πιστοποιητικά προϋπηρεσίας, από την υποβολήν των οποίων εξαρτάται η προσαύξησις και ο χρόνος ενάρξεως αυτής· αναίρεσις κατ' άρθρων 807 § 19 Πολ. Δικονομίας, ΑΠ 49 σ. 628.— Καθορισμός μισθού των επί συμβάσει προσλαμβανομένων κατά το ν.δ. 2500/1953· εις τι συνίσταται, ΑΠ 244 σ. 1478.— Μείωσις αποδοχών· μονομερής βλαπτική μεταβολή όρων συμβάσεως εργασίας, Έγγρ. σ. 1492.— Κατάταξις εις μισθολογικάς κλάσεις τεχνιαρτών ημερομισθίων δια το έτος 1968, Έγκ. σ. 141.— Τεχνιαρτά ημερομίσθια δι' ασφαλιστικάς εισφοράς προς το Ι.Κ.Α. και σχέσις προς άλλας διατάξεις, Σημ. σ. 528.— Καθορισμός νέου τεχνιαρτού ημερομισθίου δια τον υπολογισμόν ασφαλιστικών εισφορών οικοσίτων υπηρετών κλπ., Έγκ. σ. 570.

6' Ειδικαί περιπτώσεις αποδοχών: Υπαλλήλων παντοπωλείων, Π 77 σ. 4.— Μισθωτών Οργανισμού Λιμένος Πειραιώς· συνταγματική ή διάφορος μισθολογικώς μεταχείρισις εποπτών και αρχιεργατών, ΑΠ Ολ. 553 σ. 4.—Κλητήρων Οργανισμών υπό την εποπτείαν του Υπουργείου Εργασίας, μεταξύ των οποίων και το Ι.Κ.Α.· δαπάνη μετακινήσεως αυτών· καθορισμός όρων καταβολής, ΑΠ 585 σ. 32.— Ιατρών Ι.Κ.Α.· άμαχη και αποζημίωσις δι' απόλυσιν, ΑΠ 634 σ. 231. —Ιατρών νοσηλευτικών ιδρυμάτων, ΑΠ 85 σ. 630.— Ιατρών νομικών προσώπων, ΑΠ 469 σ. 1475.— Νοσοκόμων νοσηλευτικών ιδρυμάτων, ΑΠ 602 σ. 86, ΑΠ 606 σ. 88, ΑΠ 607 σ. 89, ΑΠ 658 σ. 228.— Προσωπικού Σιδηροδρόμων Ελληνικού Κράτους, ΑΠ 502 σ. 33.— Εκτάκτου προσωπικού Σ.Ε.Κ. επί συμβάσει ωρισμένου χρόνου, ΑΠ 49 σ. 628, ΑΠ 280 σ. 949.— Προσωπικού Ελληνικών Ηλεκτρικών Σιδηροδρόμων, ΑΠ 346 σ. 870, ΑΠ 195 σ. 889.— Προσωπικού σιδηροδρομικών δικτύων (Σ.Ε.Κ., Σ.Π.Α.Π. κλπ.), ΑΠ 224 σ. 1083.— Τακτικών και εκτάκτων εργατών Οργανισμού Λιμένος Πειραιώς, ΑΠ 522 σ. 34. —Εργατικού προσωπικού Ο.Α.Π. και επιμερισμός δώρων δι' εορτάς, ΣΕ 1769 σ. 42.— Πρακτικών μηχανικών κλπ., ΑΠ 501 σ. 36, ΑΠ 588 σ. 173, ΑΠ 689 σ. 232, ΑΠ 221 σ. 1079, ΑΠ 201 σ. 1080, ΑΠ 211 σ. 1083.— Μηχανοτεχνιτών συνεργείων αυτοκινήτων, ΑΠ 724 σ. 684.— Εργαζομένων εις συνεργεία επισκευής και κατασκευής αυτοκινήτων· επαγωγή εις τας περί εργατοτεχνιτών βιομηχανικών εργοστασίων και εργοστασίων αυτοτελών και μη σιδηροβιομηχανίας διαιτητικάς αποφάσεις, ΑΠ 734 σ. 300.— Εργαζομένων εις βιομηχανίας πλαστικών ύλων και συναφών· τίνες δικαιούνται επιδόματος ανθυγιεινής εργασίας, ΑΠ 646 σ. 95.— Εκτάκτου προσωπικού Λιμενικών Ταμείων· ρύθμισις κατ' άρθρον 14 ν.δ. 5/14.9.1956, ΑΠ 696 σ. 156.— Πληρωμάτων ρυμουλκών· ρύθμισις δια κανονισμού λιμένος, εγκρινομένου υπό Υπουργού Εμπορικής Ναυτιλίας· παραγραφή, Π 807 σ. 170. —Θυρωρών πολυκατοικιών· διαιτητική απόφασις 14/1965 και εθνική συλλογική σύμβασις 14.2.1967, ΝΖ σ. 241.— Εργατοτεχνιτών οικοδομών· διαιτητική απόφασις 5/1964· αναθεώρησιν επί εργατών οδοποιίας, εκτελουμένης υπό του Δήμου Θεσσαλονίκης, ΑΠ 735 σ. 299.— Προσωπικού Δ.Ε.Η.· προσαρμογή μισθού εις μισθολογικά κλιμάκια κλπ., ΑΠ 729 σ. 368, ΑΠ 723 σ. 369.— Ηλεκτρονικών Δ.Ε.Η., ΑΠ 121 σ. 683, ΑΠ 5 σ. 886, ΑΠ 455 σ. 1479.— Προσωπικού Ελληνικής Ηλεκτρικής Εταιρείας· εκτίμησις περιεχομένου εγκυκλίων της Εταιρείας περί προσαυξήσεως μισθού, ΑΠ 299 σ. 891.— Εξακολούθησις και μετά το άρθρον 42 του ν. 3239/1955 ισχύος της κατά ν. 552/1945 εξαιρέσεως του Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού από της επί τούτου εφαρμογής εν γένει των συλλογικών συμβάσεων εργασίας, μεταξύ των οποίων και αι περί εργατοτεχνιτών οικοδομών, ΑΠ 117 σ. 553.— Υπαλλήλων δικηγόρων και συμβολαιογράφων, Π 1419 σ. 555, Π 20106 σ. 1402.— Προσβέτων χειροφιλάκων, Π 6712 σ. 618.— Αμειβομένων επί ποσοστού εις βάρος των πελατών των επιχειρήσεων (σερβιτόρων), Γν.Σ. σ. 748.— Λογιστών και βοηθών λογιστών, ΑΠ 155 σ. 851, Π 13417 σ. 1276.— Λογιστών Ενώσεως Γεωργικών Συνεταιρισμών και Κ.Τ.Α.Ε.Π., Έγγρ. σ. 1297.— Εν συμβάσει ναυτολογήσεως πλοιάρχου, πληρώματος· παραγραφή, ΑΠ 161 σ. 885.— Λοβίτεργατών Αθηνών - Πειραιώς, ΑΠ 270 σ. 948. — Εργατοτεχνιτών χημικής βιομηχανίας, Γν.Σ. σ. 1040. — Μαίτρ κέντρων παντελείας, Έγγρ. σ. 1165.— Πλωσί, Έγγρ. σ. 1236.— Ιδιωτικών εκπαιδευτικών εν μειωμένη απασχολήσει, Έγγρ. σ. 1236. — Προσωπικού Ο.Τ.Ε.· σύστημα καθορισμού αποδοχών, ΣΕ 1607 σ. 1279.—Αρτεργατών, Γν.Σ. σ. 1353. — Βοηθών σερβιτόρων εστιατορίων· εξισφάλισις του κατωτάτου ορίου ημερομισθίου εθνικής γενικής συλλογικής συμβάσεως εργασίας, Έγγρ. σ. 1416.— Μυλεργατών, ΑΠ 467 σ. 1516.— Θυρωρών πολυκατοικιών και μεγάρων, Έγγρ. σ. 750.— Ακυρότης συμβάσεως προσλήψεως θυρωρού έναντι χρηματικού ποσού, εάν τείνη ή άγη εις μείωσιν του δια συλλογικής συμβάσεως, διαιτητικής αποφάσεως ή άλλου κανόνος δικαίου κατοχυρουμένου ελαχίστου ορίου αποδοχών· θεώρησις ταύτης ως μη γενομένης, ΑΠ 601 σ. 85, Είσαγ. σ. 84.— Βλ. λεπτομερέστερον εις τας οικείας δι' εκάστην των ανωτέρω περιπτώσεων λέξεις.

3. **Ίση μεταχείρισις.** Βλ. λ. **Εργασίας σύμβασις.**

γους· ἀναγκαία πρὸς ἔναρξιν τῆς προθεσμίας αἰτήσεως ἀναιρέσεως κατὰ τῆς οὕτω καθιστα-μένης τελεσιδίκου ἀποφάσεως ἡ ἐπίδοσις αὐτῆς μετὰ τὴν τελεσιδικίαν, ΑΠ 607 σ. 89.— Διοικητικῶν Διαιτητικῶν Δικαστηρίων ἐπὶ συλ-λογικῶν διαφορῶν ἐργασίας· ἰσχύς· ἀναδρομι-κότης· αἰτιολόγησις. Βλ. λ. **Συλλογικαὶ διαφοραὶ ἐργασίας.** — Ἀκυρότης ἀποφάσεως Εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς ἀ.ν. 1803/1951, συντεθείσης παρανόμως ἐκ μελῶν, τῶν ὁποίων ἡ ἐτησία θη-τεία εἶχε λήξει, ΣΕ 2068 σ. 1212. Βλ. καὶ λ. **Αἴτησις ἀκυρώσεως, Ἀναίρεσις, Ἀνέλεγ-κτον, Δεδικασμένον, Διοικητικαὶ πράξεις - Διοίκησις, Ἐργατικαὶ διαφοραί, Ἔφεσις, Ἐκτέλεσις, Πειθαρχία, Ὑπουργεῖα - Ὑπουργικαὶ ἀποφάσεις.**

Ἀποχή. Μισθωτοῦ ἐκ τῆς ἐργασίας· συνέπειαι. Βλ. λ. **Ἀπεργία, Ἀσθένεια, Ἐργασίας σύμβασις** (παράγρ. 8), **Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας** (παράγρ. I.Γα).

Ἀποχώρησις. Μισθωτοῦ πρὸς συνταξιοδότησιν· ἀποζημίωσις. Βλ. λ. **Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας** (παράγρ. II ΣΤ').— Ἀναγ-καστικὸς τοποθετηθέντος πολεμιστοῦ κατόπιν ἀνακλήσεως τῆς πράξεως τοποθετήσεως καὶ ἐ-πανατοποθετήσεως εἰς νέαν ἐπιχείρησιν· ὅρος, ΣΕ 597 σ. 545, ΣΕ 2266 σ. 1262.—Μισθωτοῦ συ-νεπείᾳ ἀπροπόῃς συμπεριφορᾶς ἐργοδότου· συνέ-πειαι, Π 941 σ. 883.

Ἀρβυλεργάται. Καθορισμὸς ἀμοιβῆς κατ' ἀπο-κοπὴν ἐργαζομένων ἀρβυλεργατῶν χειροποιήτων καὶ βοηθῶν αὐτῶν τῆς περιοχῆς Ἀθηνῶν-Πειραιῶς ἐναίως καὶ ὁμοιόμορφος διὰ τοὺς ἀρβυλεργάτας καὶ τοὺς βοηθοὺς αὐτῶν, τοὺς ἀπασχολουμένους εἰς ἰδιωτικὰς ἐπιχειρήσεις καὶ εἰς τὸ Κρατικὸν Ἐργοστάσιον· ἔννοια τῶν ὑπ' ἀριθ. 13/1964 καὶ 13/1966 διαιτητικῶν ἀ-ποφάσεων, ΑΠ 270 σ. 948.

Ἀργία. Βλ. λ. **Ἀνάπαυσις, Ἑορταί, Κυριακή.**

Ἄρειος Πάγος. Βλ. λ. **Ἀναίρεσις, Ἀνέλεγ-κτον.**

Ἀρμοδιότης. Ἐπὶ τῆς νέας Δικονομίας· κατάρ-γησις δι' ἄρθρων 4 καὶ 37 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ Νόμου Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας τοῦ ἄρ-θρου 13 ν. 551 περὶ ἀρμοδιότητος εἰρηνοδί-κου, ἀνεξαρτήτως ποσοῦ ἐπὶ ἀγωγῶν ἐκ τοῦ νόμου τούτου, Ἐπιστ. σ. 1256, Ἀλλγρ. σ. 1448.—Ἀξιώσεις κατὰ τὴν νέαν ἐργατικὴν δια-δικασίαν, ΝΖ σ. 1491. — Παραβίασις προσω-πικῆς ἀρμοδιότητος ὑπὸ δικαστηρίου· ἀναίρεσις ἀποφάσεως μόνον ἐὰν τὸ δικαστήριον ἐσφαλ-μένως ἐκήρυξεν ἑαυτὸ ἀναρμόδιον· δὲν ἱδρύεται λόγος ἀναιρέσεως ἐπὶ ἐκδικάσεως ὑποθέσεως, ἔστω καὶ κατ' ἐσφαλμένην ἀπόρριψιν τῆς περὶ τοπικῆς ἀναρμοδιότητος ἐνστάσεως, ΑΠ 36 σ. 345. — Παροχὴ ἐργασίας εἰς πρεσβείαν ξένης Πολιτείας· δικαιοδοσία ἡμεδαπῶν δικαστηρίων διὰ τὰς ἐξ αὐτῆς ἀξιώσεις· προϋποθέσεις ἑτε-ροδικίας· ἀρμόδια τὰ Ἑλληνικὰ δικαστήρια, προκειμένου περὶ πράξεων, τὰς ὁποίας ἡ ξένη Πολιτεία ἐπιχείρησεν ὡς πρόσωπον ἰδιωτικοῦ δικαίου· οὕτω καὶ ἐπὶ ἀξιώσεων μισθωτοῦ ἐκ παροχῆς ἐργασίας μετὰ κατηρτισθείσαν ἐνταῦ-θα μετὰ τοῦ πρέσβεως τῆς ξένης Πολιτείας σχέσεως ἐργασίας, Π 1006 σ. 431. — Ἐξου-σία δικαστηρίου νὰ διατάξῃ ἕνωσιν καὶ συνεκ-δίκασιν εἰσαγομένων εἰς τὸ δικαστήριον πολ-λῶν δικῶν, ἐχουσῶν πρὸς ἀλλήλας ἐσωτερικὴν συνάφειαν, ἥτις ἱδρύεται μεταξὺ δύο δικῶν προκυφασῶν ἐκ τῆς αὐτῆς συμβάσεως ἐργα-σίας, ΑΠ 78 σ. 474. — Συνεκδίκασις λόγῳ συναφείας αἰτήσεων ἀναιρέσεως στρεφομένων κατὰ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως, ΑΠ 240 σ. 1084, ΑΠ 61 σ. 472. — Συνεκδίκασις αἰτήσεων ἀ-κυρώσεων, ἀσκουμένων ὑπὸ τοῦ ἰδίου αἰτοῦντος καὶ στρεφομένων κατὰ διοικητικῶν πράξεων συναφῶν, καθ' ὧν προτείνονται οἱ αὐτοὶ νο-μικοὶ καὶ πραγματικοὶ λόγοι, ΣΕ 242 σ. 342. — Ἔρευνα ἀρμοδιότητος ἐξ ἐπαγγέλματος κα-τὰ πᾶσαν στάσιν τῆς δίκης, Π 114 σ. 936. — Κήρυξις ἀναρμοδιότητος ὑπὸ πρωτοδίκου ν. ΓΞΟΔ'· παραπομπὴ εἰς τὸ ἁρμόδιον δικαστή-ριον κατὰ τὴν τακτικὴν διαδικασίαν κατ' ἄρ-θρον 25 Πολιτικῆς Δικονομίας, Π 12573 σ. 1074, Π 9646 σ. 746. — Δικαστήριον πρὸς ἐ-ξέτασιν παρεμπιπτόντος τοῦ κύρους καὶ τῆς νομιμότητος ἐκδόσεως πράξεως τῆς Διοικ-σεως, Π 20499 σ. 9, ΑΠ 600 σ. 178. — Δικα-στηρίου ὅπως διατάξῃ διασάφησιν, συμπλήρω-σιν ἢ καὶ ἐπανάληψιν πραγματαγνωμοσύνης, Π 4747 σ. 19. — Ἐπὶ ὑποχρεώσεως ἐργοδότου πρὸς χορήγησιν εἰς μισθωτὸν πιστοποιητικοῦ ὑπηρεσίας· ἁρμόδιον τὸ διὰ τὴν ἐκδίκασιν τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν δικαστήριον· ἐκτέλεσις τῆς ἀποφάσεως κατ' ἄρθρον 882, παράγραφος 2, Πολιτικῆς Δικονομίας, Π 6489 σ. 27. — Δι' ἐκδίκασιν διοικητικῶν διαφορῶν· διαφοραὶ ἐκ τοῦ Κανονισμοῦ Φαρμακευτικῆς Περιθάλψεως τοῦ Ι.Κ.Α.· ἐπαγωγὴ τῶν ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τούτου διαφορῶν, μὴ ἐχουσῶν τὸν χαρακτῆρα διοικητικῶν διαφορῶν, ὑπαγομένων εἰς τὴν ἀκυρωτικὴν διαδικασίαν τοῦ Συμβουλίου Ἐπι-κρατείας, εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τῶν ἁρμοδίων διὰ τὴν ἐκδίκασιν τούτων δικαστηρίων, ἅτι-να κατὰ τὸ ἄρθρον 86 τοῦ Συντάγματος εἶναι μέχρι τῆς συστάσεως τῶν τακτικῶν διοικητι-κῶν δικαστηρίων τὰ κοινὰ δικαστήρια, ΣΕ 162 σ. 37. — Ὀργάνων τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ δικα-στικὸς ἔλεγχος ἀποφάσεων αὐτῶν· ἀποκλειστι-κὴ ἁρμοδιότης αὐτῶν, ἀσκούντων συλλογικὴν διοίκησιν, νὰ ἀποφασίζωσι περὶ τῆς ἐπαγωγῆς εἰς τὴν ἀσφάλισιν, τῆς διαρκείας τῆς ἀσφαλι-στικῆς σχέσεως, τῆς καταβολῆς τῶν εἰσφορῶν καὶ τῆς ποσοτοποιήσεως τῶν ἀσφαλιστικῶν παροχῶν καὶ ἐπομένως καὶ τῆς συνδρομῆς τῶν ἀπαιτουμένων διὰ τὴν συνταξιοδότησιν πραγ-ματικῶν προϋποθέσεων, τῆς περὶ ταύτων κρί-σεως αὐτῶν μὴ ὑποκειμένης εἰς τὸν ἔλεγχον τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων· περιορισμὸς τού-των εἰς τὴν ἐξέτασιν τῆς νομιμότητος τῶν πρά-ξεων αὐτῶν καὶ δὴ ἐφ' ὅσον συνδέεται μὲ τὴν διαπίστωσιν εἰς τὴν δικαιοδοσίαν αὐτῶν κατ' ἄρθρον 1 Πολιτικῆς Δικονομίας προσβολῆς ἰδιωτικῶν δικαιωμάτων, ΑΠ 600 σ. 178.— Ἀ-ξιώσεις περὶ ἀποζημιώσεως ἐξ ἀδικοπραξίας τῶν ὀργάνων τοῦ Ι.Κ.Α., στηριζομένη εἰς τὰ ἄρθρα 105 καὶ 106 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ Α.Κ. Νό-μου καὶ τὰ ἄρθρα 914 καὶ 297 ἐπ. Α.Κ.· ἐ-ξουσία δικαστηρίου πρὸς ἔλεγχον καὶ ἐπὶ τῆς οὐσιαστικῆς κρίσεως τῶν ἐπαλλήλων τοῦ